ஜாமிஉத் திர்மிதீ

Source: https://www.tamililquran.com
Compiled By: https://archive.org/details/@islamic_archives_tamil/uploads

எண்	புத்தகங்கள் / தலைப்புகள்	தலைப்புகளின் ஹதீஸ் எண்ணிக்கை	ஒவ்வொரு தலைப்புகளின் பக்கங்கள்	தலைப்பின் ஆரம்ப இறுதி பக்கங்கள்	தலைப்பின் ஆரம்ப இறுதி ஹதீஸ் எண்கள்
1	தூய்மை பற்றிய நூல்	-	117	3-119	1-148
2	தொழுகை பற்றிய நூல்	-	235	120-354	149-451
3	அல்-வித்ர் பற்றிய நூல்	-	30	355-384	452-487
4	வெள்ளிக்கிழமை நாளைப் பற்றிய நூல்	-	32	385-416	488-529
5	இரண்டு பெருநாட்கள் பற்றிய நூல்	-	10	417-426	530-543
6	பயணம் பற்றிய நூல்	-	55	427-481	544-616
7	ஸகாத் பற்றிய நூல்	-	52	482-533	617-681
8	நோன்பு பற்றிய நூல்	-	92	534-625	682-808
9	ஹஜ் பற்றிய நூல்	-	113	626-738	809-964
10	ஜனாஸா (இறுதிச்சடங்குகள்) பற்றிய நூல்	-	81	739-819	965-1079
11	திருமணம் பற்றிய நூல்	-	56	820-875	1080-1145
12	பாலூட்டுதல் பற்றிய நூல்	-	21	876-896	1146-1174
13	விவாகரத்து மற்றும் லிஆன் பற்றிய நூல்	-	32	897-928	1175-1204
14	வணிகம் பற்றிய நூல்	-	103	929-1031	1205-1321
15	அல்லாஹ்வின் தூதரிடமிருந்து தீர்ப்புகள் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	52	1032-1083	1322-1385
16	இரத்த பரிகாரம் பற்றிய நூல்	-	29	1084-1112	1386-1422
17	சட்டபூர்வ தண்டனைகள் பற்றிய நூல் (அல்-ஹுதூத்)	-	42	1113-1154	1423-1463
18	வேட்டையாடுதல் பற்றிய நூல்	-	23	1155-1177	1464-1492
19	பலிகள் பற்றிய நூல்	-	24	1178-1201	1493-1523
20	நேர்த்திக்கடன்கள் மற்றும் சத்தியங்கள் பற்றிய நூல்	-	19	1202-1220	1524-1547
21	போர்ப் படையெடுப்புகள் பற்றிய நூல்	-	67	1221-1287	1548-1618
22	ஜிஹாதின் சிறப்புகள் பற்றிய நூல்	-	39	1288-1326	1619-1669
23	ஜிஹாத் பற்றிய நூல்	-	40	1327-1366	1670-1719
24	ஆடைகள் பற்றிய நூல்	-	47	1367-1413	1720-1787
25	உணவு பற்றிய நூல்	-	56	1414-1469	1788-1860
26	பானங்கள் பற்றிய நூல்	-	25	1470-1494	1861-1896
27	நற்பண்புகள் மற்றும் உறவினர்களுடன் நல்லுறவைப் பேணுதல் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	85	1495-1579	1897-2035
28	மருத்துவம் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	37	1580-1616	2036-2088
29	வாரிசுரிமை பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	21	1617-1637	2090-2115
30	வஸிய்யாக்கள் (இறுதி விருப்பங்கள் மற்றும் மரண சாசனங்கள்) பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	9	1638-1646	2116-2124
31	வலா மற்றும் அன்பளிப்புகள் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	9	1647-1655	2125-2132
32	அல்-கதர் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	21	1656-1676	2133-2157
33	அல்-ஃபிதன் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	89	1677-1765	2158-2269
34	கனவுகள் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	18	1766-1783	2270-2294
35	சாட்சிகள் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	9	1784-1792	2295-2303
36	ஜுஹ்த் (உலக பற்றின்மை) பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	74	1793-1866	2304-2414
37	நாள் நியாயத்தீர்ப்பின் விளக்கம், அர்-ரிகாக் மற்றும் அல்-வரா பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	81	1867-1947	2415-2522
38	சுவர்க்கத்தின் விளக்கம் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	42	1948-1989	2523-2735
39	நரகத்தின் விளக்கம் பற்றிய நூல்	-	23	1990-2012	2573-2605
40	நம்பிக்கை பற்றிய நூல்	-	32	2013-2044	2606-2644
41	அறிவு பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	30	2045-2074	2645-2687
42	அனுமதி கோருதல் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	34	2075-2108	2688-2735
43	நற்பண்புகள் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	77	2109-2185	2736-3093
44	உவமைகள் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	16	2186-2201	2859-2874
45	குர்ஆனின் சிறப்புகள் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	39	2202-2240	2875-2926
46	ஓதுதல் பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	17	2241-2257	2927-2949
47	தஃப்ஸீர் அத்தியாயங்கள்	-	410	2258-2667	2950-3723
48	பிரார்த்தனை பற்றிய அத்தியாயங்கள்	-	181	2668-2848	3370-3604
49	நற்பண்புகளின் அத்தியாயங்கள்	-	219	2849-3067	3964-4337
		4337	**3065**		

جامع الترمذي

1. كتاب الطهارة عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

1. தூய்மை பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ لاَ تُقْبَلُ صَلاَةٌ بِغَيْرِ طُهُورٍ

தூய்மையின்றி தொழுகை ஏற்றுக்கொள்ளப்படாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، ح وَحَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ تُقْبَلُ صَلاَةٌ بِغَيْرِ طُهُورٍ وَلاَ صَدَقَةٌ مِنْ غُلُولٍ " . قَالَ هَنَّادٌ فِي حَدِيثِهِ " إِلاَّ بِطُهُورٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا الْحَدِيثُ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ وَأَحْسَنُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ عَنْ أَبِيهِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ . وَأَبُو الْمَلِيحِ بْنُ أُسَامَةَ اسْمُهُ عَامِرٌ وَيُقَالُ زَيْدُ بْنُ أُسَامَةَ بْنِ عُمَيْرٍ الْهُذَلِيُّ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'தூய்மையின்றி தொழுகை ஏற்றுக்கொள்ளப்படாது. மேலும், ஃகுலூல் (போரில் அபகரிக்கப்பட்ட அல்லது பொதுவாக மோசடி செய்யப்பட்ட பொருள்) மூலம் பெறப்பட்ட தர்மமும் (அல்லாஹ்வால்) ஏற்றுக்கொள்ளப்படாது.' ஹன்னாத் (அறிவிப்பாளர்) தனது அறிவிப்பில், '(தொழுகை) தூய்மையுடன் தவிர (ஏற்றுக்கொள்ளப்படாது)' என்று கூறினார். அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த தலைப்பில் மிகவும் சரியானதும், மிகச் சிறந்ததுமாகும். இந்த தலைப்பில் அபூ அல்-மலீஹ் அவர்கள் தனது தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. மேலும் அபூ அல்-மலீஹ் பின் உஸாமா அவர்களின் பெயர் ஆமிர் என்பதாகும், மேலும் அது ஸைத் பின் உஸாமா பின் உமைர் அல்-ஹுதலி என்றும் கூறுவர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الطُّهُورِ

தூய்மையின் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنُ بْنُ عِيسَى الْقَزَّازُ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، ح وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا تَوَضَّأَ الْعَبْدُ الْمُسْلِمُ أَوِ الْمُؤْمِنُ فَغَسَلَ وَجْهَهُ خَرَجَتْ مِنْ وَجْهِهِ كُلُّ خَطِيئَةٍ نَظَرَ إِلَيْهَا بِعَيْنَيْهِ مَعَ الْمَاءِ أَوْ مَعَ آخِرِ قَطْرِ الْمَاءِ أَوْ نَحْوِ هَذَا وَإِذَا غَسَلَ يَدَيْهِ خَرَجَتْ مِنْ يَدَيْهِ كُلُّ خَطِيئَةٍ بَطَشَتْهَا يَدَاهُ مَعَ الْمَاءِ أَوْ مَعَ آخِرِ قَطْرِ الْمَاءِ حَتَّى يَخْرُجَ نَقِيًّا مِنَ الذُّنُوبِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهُوَ حَدِيثُ مَالِكٍ عَنْ سُهَيْلٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَأَبُو صَالِحٍ وَالِدُ سُهَيْلٍ هُوَ أَبُو صَالِحٍ السَّمَّانُ وَاسْمُهُ ذَكْوَانُ ‏.‏ وَأَبُو هُرَيْرَةَ اخْتُلِفَ فِي اسْمِهِ فَقَالُوا عَبْدُ شَمْسٍ وَقَالُوا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو وَهَكَذَا قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ وَهُوَ الأَصَحُّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ وَثَوْبَانَ وَالصُّنَابِحِيِّ وَعَمْرِو بْنِ عَبَسَةَ وَسَلْمَانَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ وَالصُّنَابِحِيُّ الَّذِي رَوَى عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ لَيْسَ لَهُ سَمَاعٌ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَاسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عُسَيْلَةَ وَيُكْنَى أَبَا عَبْدِ اللَّهِ رَحَلَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقُبِضَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ فِي الطَّرِيقِ وَقَدْ رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَحَادِيثَ ‏.‏ وَالصُّنَابِحُ بْنُ الأَعْسَرِ الأَحْمَسِيُّ صَاحِبُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يُقَالُ لَهُ الصُّنَابِحِيُّ أَيْضًا وَإِنَّمَا حَدِيثُهُ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ إِنِّي مُكَاثِرٌ بِكُمُ الأُمَمَ فَلاَ تَقْتَتِلُنَّ بَعْدِي ‏"‏ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முஸ்லிமான அடியான் - அல்லது ஒரு முஃமின் - உளூச் செய்யும்போது, அவர் தமது முகத்தைக் கழுவினால், அவர் தமது கண்களால் பார்த்த ஒவ்வொரு பாவமும் தண்ணீருடன் அல்லது தண்ணீரின் கடைசித் துளியுடன் (அல்லது அதுபோன்ற ஒரு நிலையில்)

அவரது முகத்திலிருந்து வெளியேறிவிடுகிறது. அவர் தமது கைகளைக் கழுவினால், அவரது கைகள் செய்த ஒவ்வொரு பாவமும் தண்ணீருடன் அல்லது தண்ணீரின் கடைசித் துளியுடன் அவரது கைகளிலிருந்து வெளியேறிவிடுகிறது. இறுதியில் அவர் பாவங்களிலிருந்து தூய்மையானவராக வெளியேறும் வரை (இது நிகழ்கிறது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ مِفْتَاحَ الصَّلاَةِ الطُّهُورُ

பாடம்: தொழுகையின் திறவுகோல் தூய்மையாகும் என்பது பற்றி வந்தவை

3

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَهَنَّادٌ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالُوا حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، ح وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ ابْنِ الْحَنَفِيَّةِ، عَنْ عَلِيٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مِفْتَاحُ الصَّلاَةِ الطُّهُورُ وَتَحْرِيمُهَا التَّكْبِيرُ وَتَحْلِيلُهَا التَّسْلِيمُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا الْحَدِيثُ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ وَأَحْسَنُ ‏.‏ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ هُوَ صَدُوقٌ وَقَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ كَانَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَإِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ وَالْحُمَيْدِيُّ يَحْتَجُّونَ بِحَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ وَهُوَ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'தொழுகையின் திறவுகோல் தூய்மையாகும் (அதாவது, உளூ அல்லது குளிப்பு). அதை (தொழுகையை) ஆரம்பிக்கும் தக்பீர் (தக்ஃபீரத்துல் இஹ்ராம்) (தொழுகைக்கு அப்பாற்பட்ட செயல்களை) தடை செய்கிறது. அதை (தொழுகையை) முடிக்கும் ஸலாம் (முன்பு தடை செய்யப்பட்ட செயல்களை) அனுமதிக்கிறது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ زَنْجَوَيْهِ الْبَغْدَادِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ قَالَ حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ قَرْمٍ، عَنْ أَبِي يَحْيَى الْقَتَّاتِ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، رضى الله عنهما قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِفْتَاحُ الْجَنَّةِ الصَّلاَةُ وَمِفْتَاحُ الصَّلاَةِ الْوُضُوءُ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "சொர்க்கத்தின் திறவுகோல் தொழுகை (ஸலாத்) ஆகும். மேலும், தொழுகையின் திறவுகோல் உளூ (அங்கசுத்தி) ஆகும் (அதாவது, உளூ இல்லாமல் தொழுகை நிறைவேறாது, தொழுகை இல்லாமல் சொர்க்கம் அடைய முடியாது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا دَخَلَ الْخَلاَءَ

பாடம்: கழிவறைக்குள் நுழையும்போது சொல்ல வேண்டியவை

5

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا دَخَلَ الْخَلاَءَ قَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ قَالَ شُعْبَةُ وَقَدْ قَالَ مَرَّةً أُخْرَى أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبِيثِ أَوِ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَزَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ وَجَابِرٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ وَأَحْسَنُ ‏.‏ وَحَدِيثُ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ فِي إِسْنَادِهِ اضْطِرَابٌ رَوَى هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ وَسَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ عَنْ قَتَادَةَ فَقَالَ سَعِيدٌ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عَوْفٍ الشَّيْبَانِيِّ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ ‏.‏ وَقَالَ هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ ‏.‏ وَرَوَاهُ شُعْبَةُ وَمَعْمَرٌ عَنْ قَتَادَةَ عَنِ النَّضْرِ بْنِ أَنَسٍ فَقَالَ شُعْبَةُ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ ‏.‏ وَقَالَ مَعْمَرٌ عَنِ النَّضْرِ بْنِ أَنَسٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى سَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا فَقَالَ يُحْتَمَلُ أَنْ يَكُونَ قَتَادَةُ رَوَى عَنْهُمَا جَمِيعًا ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கழிவறைக்குள் நுழையும்போது, "அல்லாஹும்ம இன்னீ அஊது பிக்க மினல் குபுதி வல் கபாஇத்" (இறைவா! நிச்சயமாக நான்

உன்னிடம் (ஆண் மற்றும் பெண் ஷைத்தான்கள் போன்ற) தீயவற்றிடமிருந்தும், தீமைகளிடமிருந்தும் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்) என்று கூறுவார்கள்.
(இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) ஷுஅபா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக) மற்றொரு முறை, "(அஊது பிக்க) மினல் குப்தி வல் கபீத்" என்றோ, அல்லது "(அஊது பிக்க) மினல் குபுதி வல் கபாஇத்" என்றோ (அறிவிக்கப்பட்டது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

6 ⋮

أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا دَخَلَ الْخَلاَءَ قَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கழிவறைக்குள் நுழையும்போது, 'அல்லாஹும்ம இன்னீ அஊது பிக மினல் குபுதி வல் கபாயித்' (இறைவா! தீமையிலிருந்தும் தீய சக்திகளிலிருந்தும் (அதாவது, ஆண் மற்றும் பெண் ஷைத்தான்களிடமிருந்தும்) உன்னிடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்) என்று கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا خَرَجَ مِنَ الْخَلاَءِ

கழிவறையிலிருந்து வெளியேறும் போது சொல்ல வேண்டியவை

7 ⋮

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ بْنِ يُونُسَ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، رضى الله عنها قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا خَرَجَ مِنَ الْخَلاَءِ قَالَ ‏"‏ غُفْرَانَكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِسْرَائِيلَ عَنْ يُوسُفَ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ ‏.‏ وَأَبُو بُرْدَةَ بْنُ أَبِي مُوسَى اسْمُهُ عَامِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ

قَيْسٍ الأَشْعَرِيِّ . وَلاَ نَعْرِفُ فِي هَذَا الْبَابِ إِلاَّ حَدِيثَ عَائِشَةَ رضى الله عنها عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கழிப்பறையிலிருந்து வெளியேறும்போது 'குஃப்ரானக்' (உன்னுடைய மன்னிப்பை வேண்டுகிறேன்) என்று கூறுவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي النَّهْىِ عَنِ اسْتِقْبَالِ الْقِبْلَةِ، بِغَائِطٍ أَوْ بَوْلٍ

மலம் அல்லது சிறுநீர் கழிக்கும்போது கிப்லாவை முன்னோக்குவது தடை செய்யப்பட்டுள்ளது பற்றி.

8

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَزِيدَ اللَّيْثِيِّ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الأَنْصَارِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا أَتَيْتُمُ الْغَائِطَ فَلاَ تَسْتَقْبِلُوا الْقِبْلَةَ بِغَائِطٍ وَلاَ بَوْلٍ وَلاَ تَسْتَدْبِرُوهَا وَلَكِنْ شَرِّقُوا أَوْ غَرِّبُوا " . فَقَالَ أَبُو أَيُّوبَ فَقَدِمْنَا الشَّامَ فَوَجَدْنَا مَرَاحِيضَ قَدْ بُنِيَتْ مُسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةِ فَنَنْحَرِفُ عَنْهَا وَنَسْتَغْفِرُ اللَّهَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ جَزْءٍ الزُّبَيْدِيِّ وَمَعْقِلِ بْنِ أَبِي الْهَيْثَمِ وَيُقَالُ مَعْقِلُ بْنُ أَبِي مَعْقِلٍ وَأَبِي أُمَامَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَسَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي أَيُّوبَ أَحْسَنُ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ وَأَصَحُّ . وَأَبُو أَيُّوبَ اسْمُهُ خَالِدُ بْنُ زَيْدٍ . وَالزُّهْرِيُّ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ مُسْلِمِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ شِهَابٍ الزُّهْرِيُّ وَكُنْيَتُهُ أَبُو بَكْرٍ . قَالَ أَبُو الْوَلِيدِ الْمَكِّيُّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ إِدْرِيسَ الشَّافِعِيُّ إِنَّمَا مَعْنَى قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لاَ تَسْتَقْبِلُوا الْقِبْلَةَ بِغَائِطٍ وَلاَ بِبَوْلٍ وَلاَ تَسْتَدْبِرُوهَا " . إِنَّمَا هَذَا فِي الْفَيَافِي وَأَمَّا فِي الْكُنُفِ الْمَبْنِيَّةِ لَهُ رُخْصَةٌ فِي أَنْ يَسْتَقْبِلَهَا . وَهَكَذَا قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ . وَقَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ رَحِمَهُ اللَّهُ إِنَّمَا الرُّخْصَةُ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي اسْتِدْبَارِ الْقِبْلَةِ بِغَائِطٍ أَوْ

بَوْلٍ وَأَمَّا اسْتِقْبَالُ الْقِبْلَةِ فَلاَ يَسْتَقْبِلُهَا ‏.‏ كَأَنَّهُ لَمْ يَرَ فِي الصَّحْرَاءِ وَلاَ فِي الْكُنُفِ أَنْ يَسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةَ ‏.‏

அபூ அய்யூப் அல்-அன்சாரி (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நீங்கள் இயற்கை உபாதையைக் கழிக்கச் செல்லும்போது, மலம் அல்லது சிறுநீர் கழிக்கும்போது கிப்லாவை முன்னோக்க வேண்டாம்; அதற்குப் பின்புறத்தைக் காட்டவும் வேண்டாம். மாறாக, கிழக்கு நோக்குங்கள் அல்லது மேற்கு நோக்குங்கள்."

அபூ அய்யூப் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் ஷாம் (சிரியா) தேசத்திற்கு வந்தோம். அங்கு கழிவறைகள் கிப்லாவை முன்னோக்கியவாறு கட்டப்பட்டிருப்பதைக் கண்டோம். எனவே நாங்கள் (அவற்றைப் பயன்படுத்தும்போது) திசை மாறி (அமர்ந்து உபாதையைக் கழித்தோம்). மேலும் அல்லாஹ்விடம் பாவமன்னிப்புக் கோரினோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مِنَ الرُّخْصَةِ فِي ذَلِكَ

அது குறித்து வந்துள்ள சலுகை பற்றிய பாடம்

9

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالاَ حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ أَبَانَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ نَهَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ نَسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةَ بِبَوْلٍ فَرَأَيْتُهُ قَبْلَ أَنْ يُقْبَضَ بِعَامٍ يَسْتَقْبِلُهَا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي قَتَادَةَ وَعَائِشَةَ وَعَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) கூறினார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் நாங்கள் சிறுநீர் கழிக்கும் போது கிப்லாவை முன்னோக்குவதை எங்களுக்குத் தடை விதித்தார்கள் (பொதுவாக).
பின்னர், அவர்கள் இறப்பதற்கு ஒரு வருடத்திற்கு முன்பு, அவர்கள் அதை (கிப்லாவை, ஒரு கட்டிடத்திற்குள்) முன்னோக்கியிருப்பதை நான் கண்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

10

وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَبُولُ مُسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةِ. حَدَّثَنَا بِذَلِكَ قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ. وَحَدِيثُ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ لَهِيعَةَ. وَابْنُ لَهِيعَةَ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ وَغَيْرُهُ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ.

அபூ கதாதா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கிப்லாவை முன்னோக்கி சிறுநீர் கழிப்பதை அவர் கண்டார்.

இந்த ஹதீஸை இப்னு லஹிஆ, அபூ அஸ்-ஸுபைர் வழியாக, ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், (ஜாபிர்) அபூ கதாதா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார். இதை எங்களுக்கு குதைபா அறிவித்தார்; (அவர் கூறினார்:) "இப்னு லஹிஆ எங்களுக்கு அறிவித்தார்." நபி (ஸல்) அவர்களைப் பற்றிய ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் (அதாவது, ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் அறிவிப்புகள்), இப்னு லஹிஆவின் ஹதீஸை விட (அதாவது, இப்னு லஹிஆ அறிவிக்கும் இந்த ஹதீஸை விட) மிகவும் சரியானதாகும். ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களின் பார்வையில் இப்னு லஹிஆ பலவீனமானவர் ஆவார். யஹ்யா பின் ஸஈத் அல்-கத்தான் மற்றும் பலர், அவரது நினைவாற்றலின் காரணமாக அவரை பலவீனமானவர் என தரப்படுத்தினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

11

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى بْنِ حَبَّانَ، عَنْ عَمِّهِ، وَاسِعِ بْنِ حَبَّانَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ رَقِيتُ يَوْمًا عَلَى بَيْتِ حَفْصَةَ فَرَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَلَى حَاجَتِهِ مُسْتَقْبِلَ الشَّامِ مُسْتَدْبِرَ الْكَعْبَةِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஒரு நாள் நான் ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்களின் வீட்டின் கூரை மீது ஏறினேன். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் (மலம் அல்லது சிறுநீர் கழிப்பதற்காக) தமது இயற்கைக் கடனை நிறைவேற்றிக் கொண்டிருப்பதை நான் கண்டேன். அவர்கள் ஷாம் திசையை முன்னோக்கியவாறும், கஃபாவை முதுகுபுறமாக நோக்கியவாறும் இருந்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْيِ عَنِ الْبَوْلِ، قَائِمًا

நின்று கொண்டு சிறுநீர் கழிப்பதற்கான தடை குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

12

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ شُرَيْحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَنْ حَدَّثَكُمْ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَبُولُ قَائِمًا فَلاَ تُصَدِّقُوهُ مَا كَانَ يَبُولُ إِلاَّ قَاعِدًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَبُرَيْدَةَ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حَسَنَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ أَحْسَنُ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ وَأَصَحُّ . وَحَدِيثُ عُمَرَ إِنَّمَا رُوِيَ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ أَبِي الْمُخَارِقِ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنْ عُمَرَ قَالَ رَآنِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَأَنَا أَبُولُ قَائِمًا فَقَالَ يَا عُمَرُ لاَ تَبُلْ قَائِمًا . فَمَا بُلْتُ قَائِمًا بَعْدُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَإِنَّمَا رَفَعَ هَذَا الْحَدِيثَ عَبْدُ الْكَرِيمِ بْنُ أَبِي الْمُخَارِقِ وَهُوَ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ أَيُّوبُ السَّخْتِيَانِيُّ وَتَكَلَّمَ فِيهِ . وَرَوَى عُبَيْدُ اللَّهِ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ عُمَرُ رضى الله عنه مَا بُلْتُ قَائِمًا مُنْذُ أَسْلَمْتُ . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْكَرِيمِ وَحَدِيثُ بُرَيْدَةَ فِي هَذَا غَيْرُ مَحْفُوظٍ . وَمَعْنَى النَّهْيِ عَنِ الْبَوْلِ قَائِمًا عَلَى التَّأْدِيبِ لاَ عَلَى التَّحْرِيمِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ إِنَّ مِنَ الْجَفَاءِ أَنْ تَبُولَ وَأَنْتَ قَائِمٌ .

ஆயிஷா (ரழி) கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் நின்றுகொண்டு சிறுநீர் கழிப்பார்கள் என்று உங்களுக்கு யார் அறிவித்தாலும், அவரை நீங்கள் நம்ப வேண்டாம். அவர்கள் அமர்ந்தே தவிர சிறுநீர் கழிக்க மாட்டார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் உமர் (ரழி), புரைதா (ரழி) மற்றும் அப்துர் ரஹ்மான் பின் ஹஸனா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் மிகச் சிறந்ததும், மிகவும் ஆதாரப்பூர்வமானதும் ஆகும். உமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ், அப்துல் கரீம் பின் அபில் முஹாரிக் என்பவர் நாஃபிஃ வழியாகவும், அவர் இப்னு உமர் (ரழி) வழியாகவும்,

அவர் உமர் (ரழி) வழியாகவும் அறிவித்தது மட்டுமே (நபிமொழியாக) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அவர் (உமர் ரழி) கூறினார்: "நான் நின்றுகொண்டு சிறுநீர் கழிப்பதை நபி (ஸல்) அவர்கள் பார்த்தார்கள். உடனே, 'உமரே! நின்றுகொண்டு சிறுநீர் கழிக்காதீர்' என்று கூறினார்கள். அதன் பிறகு நான் நின்றுகொண்டு சிறுநீர் கழித்ததில்லை."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸை அப்துல் கரீம் பின் அபில் முஹாரிக் மட்டுமே (நபிமொழியாக) உயர்த்திக் கூறியுள்ளார். அவர் ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களிடம் பலவீனமானவர். அய்யூப் அஸ்-ஸக்தியானி அவரை பலவீனப்படுத்தியுள்ளார்; மேலும் அவரைப் பற்றிப் பேசியுள்ளார்.

ஆனால் உபைதுல்லாஹ், நாஃபிஃ வழியாகவும், அவர் இப்னு உமர் (ரழி) வழியாகவும் அறிவிக்கிறார்கள்: "நான் இஸ்லாத்தை ஏற்றதிலிருந்து நின்றுகொண்டு சிறுநீர் கழித்ததில்லை" என்று உமர் (ரழி) கூறினார்கள். இதுவே அப்துல் கரீமின் ஹதீஸை விட ஆதாரப்பூர்வமானது. இது குறித்து வரும் புரைதா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'கைரு மஹ்ஃபூல்' (பாதுகாக்கப்பட்டது அல்ல - அதாவது அதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் அல்லது கருத்து பலவீனமானது) ஆகும்.

நின்றுகொண்டு சிறுநீர் கழிப்பதற்கு வந்துள்ள தடையின் கருத்து, அது ஒழுக்கத்தைக் கற்பிப்பதற்கே (தஃதீப்) தவிர, ஹராம் (தஹ்ரீம் - தடைசெய்யப்பட்டது) ஆக்குவதற்கு அல்ல. அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்வூத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "நீ நின்றுகொண்டு சிறுநீர் கழிப்பது நாகரிகமற்ற செயலாகும் (ஜஃபா)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب الرُّخْصَةِ فِي ذَلِكَ

பாடம்: அது குறித்த சலுகை

13

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ حُذَيْفَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَتَى سُبَاطَةَ قَوْمٍ فَبَالَ عَلَيْهَا قَائِمًا فَأَتَيْتُهُ بِوَضُوءٍ فَذَهَبْتُ لأَتَأَخَّرَ عَنْهُ فَدَعَانِي حَتَّى كُنْتُ عِنْدَ عَقِبَيْهِ فَتَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى خُفَّيْهِ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ الْجَارُودَ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا يُحَدِّثُ بِهَذَا الْحَدِيثِ عَنِ الأَعْمَشِ. ثُمَّ قَالَ وَكِيعٌ هَذَا أَصَحُّ حَدِيثٍ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الْمَسْحِ. وَسَمِعْتُ أَبَا عَمَّارٍ الْحُسَيْنَ بْنَ حُرَيْثٍ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا فَذَكَرَ نَحْوَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَكَذَا رَوَى مَنْصُورٌ وَعُبَيْدَةُ الضَّبِّيُّ عَنْ أَبِي وَائِلٍ عَنْ حُذَيْفَةَ مِثْلَ

رِوَايَةِ الأَعْمَشِ. وَرَوَى حَمَّادُ بْنُ أَبِي سُلَيْمَانَ وَعَاصِمُ بْنُ بَهْدَلَةَ عَنْ أَبِي وَائِلٍ عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَحَدِيثُ أَبِي وَائِلٍ عَنْ حُذَيْفَةَ أَصَحُّ. وَقَدْ رَخَّصَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْبَوْلِ قَائِمًا. قَالَ أَبُو عِيسَى وَعَبِيدَةُ بْنُ عَمْرٍو السَّلْمَانِيُّ رَوَى عَنْهُ إِبْرَاهِيمُ النَّخَعِيُّ. وَعَبِيدَةُ مِنْ كِبَارِ التَّابِعِينَ يُرْوَى عَنْ عَبِيدَةَ أَنَّهُ قَالَ أَسْلَمْتُ قَبْلَ وَفَاةِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِسَنَتَيْنِ. وَعُبَيْدَةُ الضَّبِّيُّ صَاحِبُ إِبْرَاهِيمَ هُوَ عُبَيْدَةُ بْنُ مُعَتِّبٍ الضَّبِّيُّ وَيُكْنَى أَبَا عَبْدِ الْكَرِيمِ.

ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சமூகத்தாரின் குப்பைமேட்டுப் பகுதிக்கு வந்து, அங்கு நின்றுகொண்டே சிறுநீர் கழித்தார்கள். நான் அவர்களுக்கு உளூவிற்கான (தண்ணீரைக்) கொண்டு வந்தேன். பிறகு நான் அவர்களை விட்டுப் பின்வாங்கச் சென்றேன் (அவர்களுக்கு தனிமை அளிப்பதற்காக). ஆனால், அவர்கள் என்னை அழைத்தார்கள்; நான் அவர்களின் குதிகால்களுக்கு அருகே (நெருங்கி) நின்றேன். அவர்கள் உளூச் செய்தார்கள்; மேலும் தமது காலுறைகள் (குஃப்) மீது மஸஹ் செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِسْتِتَارِ عِنْدَ الْحَاجَةِ

மலஜலம் கழிக்கும்போது தன்னை மறைத்துக்கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

14

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ السَّلاَمِ بْنُ حَرْبٍ الْمُلاَئِيُّ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَرَادَ الْحَاجَةَ لَمْ يَرْفَعْ ثَوْبَهُ حَتَّى يَدْنُوَ مِنَ الأَرْضِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ رَبِيعَةَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَنَسٍ هَذَا الْحَدِيثَ. وَرَوَى وَكِيعٌ وَأَبُو يَحْيَى الْحِمَّانِيُّ عَنِ الأَعْمَشِ قَالَ قَالَ ابْنُ عُمَرَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَرَادَ الْحَاجَةَ لَمْ يَرْفَعْ ثَوْبَهُ حَتَّى يَدْنُوَ مِنَ الأَرْضِ. وَكِلاَ الْحَدِيثَيْنِ مُرْسَلٌ. وَيُقَالُ لَمْ يَسْمَعِ الأَعْمَشُ مِنْ أَنَسٍ وَلاَ مِنْ أَحَدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ نَظَرَ إِلَى أَنَسِ بْنِ

مَالِكٍ قَالَ رَأَيْتُهُ يُصَلِّي . فَذَكَرَ عَنْهُ حِكَايَةً فِي الصَّلاَةِ . وَالأَعْمَشُ اسْمُهُ سُلَيْمَانُ بْنُ مِهْرَانَ أَبُو مُحَمَّدٍ الْكَاهِلِيُّ وَهُوَ مَوْلًى لَهُمْ . قَالَ الأَعْمَشُ كَانَ أَبِي حَمِيلاً فَوَرَّثَهُ مَسْرُوقٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் (இயற்கைத்) தேவையை நிறைவேற்ற நாடியபோது, (தனது மறைவிடத்தை வெளிப்படுத்தாமல்) தரையை நெருங்கும் வரை தங்களின் ஆடையை உயர்த்த மாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهَةِ الاِسْتِنْجَاءِ بِالْيَمِينِ

பாடம்: வலது கையால் இஸ்திஞ்ஜா செய்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

15

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عُمَرَ الْمَكِّيُّ ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ ، عَنْ مَعْمَرٍ ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ ، عَنْ أَبِيهِ ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ يَمَسَّ الرَّجُلُ ذَكَرَهُ بِيَمِينِهِ . وَفِي هَذَا الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَسَلْمَانَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَسَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو قَتَادَةَ الأَنْصَارِيُّ اسْمُهُ الْحَارِثُ بْنُ رِبْعِيٍّ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا الاِسْتِنْجَاءَ بِالْيَمِينِ .

அபூ கத்தாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒருவர் தமது வலது கையால் தமது மர்ம உறுப்பைத் தொடுவதைத் தடுத்தார்கள் (குறிப்பாக தூய்மைப்படுத்தும் போது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

16

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ ، عَنِ الأَعْمَشِ ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ ، قَالَ قِيلَ لِسَلْمَانَ قَدْ عَلَّمَكُمْ نَبِيُّكُمْ صلى الله عليه وسلم كُلَّ شَيْءٍ حَتَّى الْخِرَاءَةَ فَقَالَ سَلْمَانُ أَجَلْ نَهَانَا أَنْ نَسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةَ بِغَائِطٍ أَوْ بَوْلٍ وَأَنْ نَسْتَنْجِيَ بِالْيَمِينِ أَوْ أَنْ يَسْتَنْجِيَ أَحَدُنَا بِأَقَلَّ

مِنْ ثَلَاثَةِ أَحْجَارٍ أَوْ أَنْ نَسْتَنْجِيَ بِرَجِيعٍ أَوْ بِعَظْمٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَخُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ وَجَابِرٍ وَخَلاَّدِ بْنِ السَّائِبِ عَنْ أَبِيهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ سَلْمَانَ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ رَأَوْا أَنَّ الاِسْتِنْجَاءَ بِالْحِجَارَةِ يُجْزِئُ وَإِنْ لَمْ يَسْتَنْجِ بِالْمَاءِ إِذَا أَنْقَى أَثَرَ الْغَائِطِ وَالْبَوْلِ وَبِهِ يَقُولُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் யஸீத் கூறினார்கள்:
சல்மான் (ரழி) அவர்களிடம், "உங்கள் நபி (ஸல்) அவர்கள் உங்களுக்கு எல்லாவற்றையும் கற்றுக்கொடுத்தார்களா? மலம் கழிக்கும் (இயற்கைத் தேவையை நிறைவேற்றும்) முறையைப் பற்றியும் கூடவா?" என்று கேட்கப்பட்டது.
அதற்கு சல்மான் (ரழி) அவர்கள், "ஆம். மலம் அல்லது சிறுநீர் கழிக்கும்போது கிப்லாவை முன்னோக்குவதையும், வலது கையால் இஸ்தின்ஜா (சுத்தம்) செய்வதையும், மூன்றுக்கும் குறைவான கற்களால் இஸ்தின்ஜா செய்வதையும், அல்லது சாணம் அல்லது எலும்புகளைக் கொண்டு இஸ்தின்ஜா செய்வதையும் (நபி ஸல்) எங்களுக்குத் தடை செய்தார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِسْتِنْجَاءِ بِالْحَجَرَيْنِ

இரண்டு கற்களைக் கொண்டு இஸ்திஞ்ஜா செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

17

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَقُتَيْبَةُ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ خَرَجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لِحَاجَتِهِ فَقَالَ " الْتَمِسْ لِي ثَلاَثَةَ أَحْجَارٍ " . قَالَ فَأَتَيْتُهُ بِحَجَرَيْنِ وَرَوْثَةٍ فَأَخَذَ الْحَجَرَيْنِ وَأَلْقَى الرَّوْثَةَ وَقَالَ " إِنَّهَا رِكْسٌ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَكَذَا رَوَى قَيْسُ بْنُ الرَّبِيعِ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ نَحْوَ حَدِيثِ إِسْرَائِيلَ . وَرَوَى مَعْمَرٌ وَعَمَّارُ بْنُ رُزَيْقٍ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ عَلْقَمَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ . وَرَوَى زُهَيْرٌ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الأَسْوَدِ عَنْ أَبِيهِ الأَسْوَدِ بْنِ يَزِيدَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ . وَرَوَى زَكَرِيَّا بْنُ أَبِي زَائِدَةَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ يَزِيدَ

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ . وَهَذَا حَدِيثٌ فِيهِ اضْطِرَابٌ . حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ الْعَبْدِيُّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عُبَيْدَةَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ هَلْ تَذْكُرُ مِنْ عَبْدِ اللَّهِ شَيْئًا قَالَ لاَ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது இயற்கை தேவையை (மலஜலம் கழிக்க) வெளியே சென்றார்கள். அப்போது அவர்கள், 'எனக்காக மூன்று கற்களைத் தேடி வாருங்கள்' என்று கூறினார்கள்."
அவர் (அப்துல்லாஹ்) கூறினார்: "நான் இரண்டு கற்களையும் ஒரு சாணத்தையும் அவர்களிடம் கொண்டு வந்தேன். அவர்கள் அந்த இரண்டு கற்களையும் எடுத்துக்கொண்டு, அந்தச் சாணத்தை எறிந்துவிட்டார்கள். மேலும் 'அது ரிக்ஸ் (அசுத்தமானது, தூய்மையற்றது)' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ مَا يُسْتَنْجَى بِهِ

இஸ்திஞ்ஜாவிற்கு பயன்படுத்த வெறுக்கப்படுவது குறித்து வந்துள்ளவை

18

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ تَسْتَنْجُوا بِالرَّوْثِ وَلاَ بِالْعِظَامِ فَإِنَّهُ زَادُ إِخْوَانِكُمْ مِنَ الْجِنِّ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَسَلْمَانَ وَجَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ وَغَيْرُهُ عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنْ عَلْقَمَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّهُ كَانَ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لَيْلَةَ الْجِنِّ - الْحَدِيثَ بِطُولِهِ - فَقَالَ الشَّعْبِيُّ إِنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ تَسْتَنْجُوا بِالرَّوْثِ وَلاَ بِالْعِظَامِ فَإِنَّهُ زَادُ إِخْوَانِكُمْ مِنَ الْجِنِّ " . وَكَأَنَّ رِوَايَةَ إِسْمَاعِيلَ أَصَحُّ مِنْ رِوَايَةِ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ رضى الله عنهما .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சாணத்தாலும் எலும்புகளாலும் இஸ்தின்ஜா (மலஜலம் கழித்தபின் சுத்தம் செய்தல்) செய்யாதீர்கள். ஏனெனில்

நிச்சயமாக அது ஜின்களில் உள்ள உங்கள் சகோதரர்களுக்கு உணவாகும் (மனிதர்களைப் போன்றே அவர்களுக்கும் உணவு தேவைப்படுவதால்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِسْتِنْجَاءِ بِالْمَاءِ

தண்ணீரைக் கொண்டு இஸ்திஞ்ஜா செய்வது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

19

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَمُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ الْبَصْرِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ مُعَاذَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مُرْنَ أَزْوَاجَكُنَّ أَنْ يَسْتَطِيبُوا، بِالْمَاءِ فَإِنِّي أَسْتَحْيِيهِمْ فَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَفْعَلُهُ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبَجَلِيِّ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَعَلَيْهِ الْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَخْتَارُونَ الاِسْتِنْجَاءَ بِالْمَاءِ وَإِنْ كَانَ الاِسْتِنْجَاءُ بِالْحِجَارَةِ يُجْزِئُ عِنْدَهُمْ فَإِنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الاِسْتِنْجَاءَ بِالْمَاءِ وَرَأَوْهُ أَفْضَلَ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்கள் கணவன்மார்களை (மலம் ஜலம் கழித்த பின்) தண்ணீரால் (தங்களை) சுத்தம் செய்துகொள்ளத் தூண்டுங்கள். ஏனெனில் நான் அவர்களிடம் (இதை நேரடியாகக் கூற) மிகவும் வெட்கப்படுகிறேன். மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவ்வாறு செய்வார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا أَرَادَ الْحَاجَةَ أَبْعَدَ فِي الْمَذْهَبِ

நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது இயற்கைக் கடனை நிறைவேற்ற விரும்பினால், தொலைவிற்குச் செல்வார்கள் என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

20

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، قَالَ كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فَأَتَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم حَاجَتَهُ فَأَبْعَدَ فِي الْمَذْهَبِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي قُرَادٍ وَأَبِي قَتَادَةَ وَجَابِرٍ وَيَحْيَى بْنِ عُبَيْدٍ عَنْ أَبِيهِ وَأَبِي مُوسَى وَابْنِ عَبَّاسٍ وَبِلاَلِ بْنِ الْحَارِثِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَيُرْوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَرْتَادُ لِبَوْلِهِ مَكَانًا كَمَا يَرْتَادُ مَنْزِلاً . وَأَبُو سَلَمَةَ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ الزُّهْرِيُّ .

அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தேன். நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது இயற்கை உபாதையை (மலம் ஜலம் கழிக்கும் தேவையை) நிறைவேற்றச் சென்றபோது, (மக்களின் பார்வையிலிருந்து மறைந்து கொள்வதற்காக) வெகுதூரம் சென்றார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْبَوْلِ فِي الْمُغْتَسَلِ

குளியலறையில் சிறுநீர் கழிப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது பற்றி

21

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، وَأَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى، مَرْدَوَيْهِ قَالاَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ أَشْعَثَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ يَبُولَ الرَّجُلُ فِي مُسْتَحَمِّهِ . وَقَالَ إِنَّ عَامَّةَ الْوَسْوَاسِ مِنْهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَشْعَثَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَيُقَالُ لَهُ أَشْعَثُ الأَعْمَى . وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ الْبَوْلَ فِي الْمُغْتَسَلِ وَقَالُوا عَامَّةُ الْوَسْوَاسِ مِنْهُ . وَرَخَّصَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْهُمُ ابْنُ سِيرِينَ وَقِيلَ لَهُ إِنَّهُ يُقَالُ إِنَّ عَامَّةَ الْوَسْوَاسِ مِنْهُ فَقَالَ رَبُّنَا اللَّهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ . وَقَالَ ابْنُ

الْمُبَارَكِ قَدْ وُسِّعَ فِي الْبَوْلِ فِي الْمُغْتَسَلِ إِذَا جَرَى فِيهِ الْمَاءُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدَّثَنَا بِذَلِكَ أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الآمُلِيُّ عَنْ حِبَّانَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் முஃகப்பல் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒருவர் தாம் குளிக்கும் இடத்தில் (அல்லது குளியலறையில்) சிறுநீர் கழிப்பதைத் தடுத்தார்கள். மேலும் அவர்கள், "நிச்சயமாக சந்தேகங்களில் (மனக்குழப்பங்களில்) பெரும்பாலானவை அதனாலேயே ஏற்படுகின்றன" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السِّوَاكِ

பாடம்: சிவாக் பற்றி வந்துள்ளவை

22

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لَوْلاَ أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي لأَمَرْتُهُمْ بِالسِّوَاكِ عِنْدَ كُلِّ صَلاَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَحَدِيثُ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم كِلاَهُمَا عِنْدِي صَحِيحٌ لأَنَّهُ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا الْحَدِيثُ ‏.‏ وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ إِنَّمَا صَحَّ لأَنَّهُ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ ‏.‏ وَأَمَّا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ فَزَعَمَ أَنَّ حَدِيثَ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ أَصَحُّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَعَلِيٍّ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَحُذَيْفَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَأَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عُمَرَ وَأُمِّ حَبِيبَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ وَأَبِي أَيُّوبَ وَتَمَّامِ بْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَنْظَلَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَوَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ وَأَبِي مُوسَى ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் உம்மத்திற்குக் கடினமாக

இருந்திருக்காவிட்டால், ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் மிஸ்வாக் பயன்படுத்துமாறு நான் அவர்களுக்குக் கட்டளையிட்டிருப்பேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

23

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " لَوْلاَ أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي لأَمَرْتُهُمْ بِالسِّوَاكِ عِنْدَ كُلِّ صَلاَةٍ وَلأَخَّرْتُ صَلاَةَ الْعِشَاءِ إِلَى ثُلُثِ اللَّيْلِ " . قَالَ فَكَانَ زَيْدُ بْنُ خَالِدٍ يَشْهَدُ الصَّلَوَاتِ فِي الْمَسْجِدِ وَسِوَاكُهُ عَلَى أُذُنِهِ مَوْضِعَ الْقَلَمِ مِنْ أُذُنِ الْكَاتِبِ لاَ يَقُومُ إِلَى الصَّلاَةِ إِلاَّ اسْتَنَّ ثُمَّ رَدَّهُ إِلَى مَوْضِعِهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸைத் பின் காலித் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதைக் கேட்டேன்: 'என்னுடைய உம்மத்திற்கு (சமுதாயத்திற்கு) சிரமமாக இருந்திருக்காவிட்டால், ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் மிஸ்வாக் பயன்படுத்துமாறும், இஷா தொழுகையை இரவின் மூன்றில் ஒரு பகுதி வரை தாமதப்படுத்துமாறும் நான் அவர்களுக்கு கட்டளையிட்டிருப்பேன்."

(அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) அபூ ஸலமா கூறினார்கள்: ஸைத் பின் காலித் (ரழி) அவர்கள் மஸ்ஜிதில் தொழுகைகளில் கலந்துகொள்வார்கள். அவர்களுடைய மிஸ்வாக், ஒரு எழுத்தாளரின் காதில் பேனா இருக்கும் இடத்தில், அவர்களுடைய காதில் இருக்கும். அவர்கள் பல் துலக்காமல் தொழுகைக்கு நிற்க மாட்டார்கள்; (பல் துலக்கிய) பின்னர் அதனை அதன் இடத்திற்குக் கொண்டு செல்வார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا اسْتَيْقَظَ أَحَدُكُمْ مِنْ مَنَامِهِ فَلاَ يَغْمِسْ يَدَهُ فِي الإِنَاءِ حَتَّى يَغْسِلَهَا

பாடம்: உங்களில் ஒருவர் தூக்கத்திலிருந்து விழித்தெழும்போது, அவர் தனது கையைக் கழுவும் வரை பாத்திரத்தில் நுழைக்கக் கூடாது என்பது பற்றி வந்தவை.

24

حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ، أَحْمَدُ بْنُ بَكَّارٍ الدِّمَشْقِيُّ - يُقَالُ هُوَ مِنْ وَلَدِ بُسْرِ بْنِ أَرْطَاةَ صَاحِبِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ عَنِ الأَوْزَاعِيِّ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ وَأَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا اسْتَيْقَظَ أَحَدُكُمْ مِنَ اللَّيْلِ فَلاَ يُدْخِلْ يَدَهُ فِي الإِنَاءِ حَتَّى يُفْرِغَ عَلَيْهَا مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلاَثًا فَإِنَّهُ لاَ يَدْرِي أَيْنَ بَاتَتْ يَدُهُ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَأُحِبُّ لِكُلِّ مَنِ اسْتَيْقَظَ مِنَ النَّوْمِ قَائِلَةً كَانَتْ أَوْ غَيْرَهَا أَنْ لاَ يُدْخِلَ يَدَهُ فِي وَضُوئِهِ حَتَّى يَغْسِلَهَا فَإِنْ أَدْخَلَ يَدَهُ قَبْلَ أَنْ يَغْسِلَهَا كَرِهْتُ ذَلِكَ لَهُ وَلَمْ يُفْسِدْ ذَلِكَ الْمَاءَ إِذَا لَمْ يَكُنْ عَلَى يَدِهِ نَجَاسَةٌ . وَقَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ إِذَا اسْتَيْقَظَ مِنَ النَّوْمِ مِنَ اللَّيْلِ فَأَدْخَلَ يَدَهُ فِي وَضُوئِهِ قَبْلَ أَنْ يَغْسِلَهَا فَأَعْجَبُ إِلَىَّ أَنْ يُهْرِيقَ الْمَاءَ . وَقَالَ إِسْحَاقُ إِذَا اسْتَيْقَظَ مِنَ النَّوْمِ بِاللَّيْلِ أَوْ بِالنَّهَارِ فَلاَ يُدْخِلْ يَدَهُ فِي وَضُوئِهِ حَتَّى يَغْسِلَهَا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் இரவில் விழித்தெழுந்தால், அவர் (தமது கையின் மீது) இரண்டு அல்லது மூன்று முறை (தண்ணீர்) ஊற்றிக்கொள்ளும் வரை, தமது கையை (அவர் வுழு செய்யப் பயன்படுத்தும்) பாத்திரத்தினுள் நுழைக்க வேண்டாம்; ஏனெனில், நிச்சயமாக அவருடைய கை இரவில் எங்கே இருந்தது என்பதை அவர் அறியமாட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي التَّسْمِيَةِ عِنْدَ الْوُضُوءِ

வுளூ செய்யும்போது பிஸ்மில்லாஹ் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

25

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، وَبِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ الْعَقَدِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حَرْمَلَةَ، عَنْ أَبِي ثِفَالٍ الْمُرِّيِّ، عَنْ رَبَاحِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ بْنِ حُوَيْطِبٍ، عَنْ جَدَّتِهِ، عَنْ أَبِيهَا، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ وُضُوءَ

لِمَنْ لَمْ يَذْكُرِ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ لاَ أَعْلَمُ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثًا لَهُ إِسْنَادٌ جَيِّدٌ . وَقَالَ إِسْحَاقُ إِنْ تَرَكَ التَّسْمِيَةَ عَامِدًا أَعَادَ الْوُضُوءَ وَإِنْ كَانَ نَاسِيًا أَوْ مُتَأَوِّلاً أَجْزَأَهُ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ أَحْسَنُ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثُ رَبَاحِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَبَاحُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ جَدَّتِهِ عَنْ أَبِيهَا . وَأَبُوهَا سَعِيدُ بْنُ زَيْدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ نُفَيْلٍ . وَأَبُو ثِفَالٍ الْمُرِّيُّ اسْمُهُ ثُمَامَةُ بْنُ حُصَيْنٍ . وَرَبَاحُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ هُوَ أَبُو بَكْرِ بْنُ حُوَيْطِبٍ . مِنْهُمْ مَنْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ فَقَالَ عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ حُوَيْطِبٍ فَنَسَبَهُ إِلَى جَدِّهِ .

அதன் மீது (உளூவின் ஆரம்பத்தில்) அல்லாஹ்வின் திருப்பெயரைக் கூறாதவருக்கு உளூ (செல்லுபடியாகாது அல்லது முழுமையடையாது).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

26

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْحُلْوَانِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عِيَاضٍ، عَنْ أَبِي ثِفَالٍ الْمُرِّيِّ، عَنْ رَبَاحِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ بْنِ حُوَيْطِبٍ، عَنْ جَدَّتِهِ بِنْتِ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أَبِيهَا، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ .

ரபாஹ் பின் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அபூ சுஃப்யான் பின் ஹுவைத்திப் அறிவித்தார்கள்: (அவர்) ஸயீத் பின் ஸைத் (ரழி) அவர்களின் மகளான தம் பாட்டியிடமிருந்தும், அவர் (பாட்டி) தம் தந்தையான ஸயீத் பின் ஸைத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர் (ஸயீத் பின் ஸைத்) நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் இதே ஹதீஸை (அதாவது, இதற்கு முன்னர் அறிவிக்கப்பட்ட ஹதீஸின் மூலத்தைப் போன்றதொரு ஹதீஸை) அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْمَضْمَضَةِ وَالاِسْتِنْشَاقِ

பாடம்: அல்-மழ்மழா மற்றும் அல்-இஸ்தின்ஷாக் பற்றி வந்துள்ளவை

27

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، وَجَرِيرٌ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ قَيْسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا تَوَضَّأْتَ فَانْتَثِرْ وَإِذَا اسْتَجْمَرْتَ فَأَوْتِرْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ وَلَقِيطِ بْنِ صَبِرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَالْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ وَوَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَلَمَةَ بْنِ قَيْسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِيمَنْ تَرَكَ الْمَضْمَضَةَ وَالاِسْتِنْشَاقَ فَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ إِذَا تَرَكَهُمَا فِي الْوُضُوءِ حَتَّى صَلَّى أَعَادَ الصَّلاَةَ وَرَأَوْا ذَلِكَ فِي الْوُضُوءِ وَالْجَنَابَةِ سَوَاءً ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ ابْنُ أَبِي لَيْلَى وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ الاِسْتِنْشَاقُ أَوْكَدُ مِنَ الْمَضْمَضَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ يُعِيدُ فِي الْجَنَابَةِ وَلاَ يُعِيدُ فِي الْوُضُوءِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَبَعْضِ أَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏ وَقَالَتْ طَائِفَةٌ لاَ يُعِيدُ فِي الْوُضُوءِ وَلاَ فِي الْجَنَابَةِ لأَنَّهُمَا سُنَّةٌ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَلاَ تَجِبُ الإِعَادَةُ عَلَى مَنْ تَرَكَهُمَا فِي الْوُضُوءِ وَلاَ فِي الْجَنَابَةِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ فِي آخِرَةٍ ‏.‏

ஸலமா பின் கைஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் உளூச் செய்தால், (மூக்கிற்குத் தண்ணீர் செலுத்தி) அதை வெளியேற்றுங்கள். மேலும், நீங்கள் கற்களால் (மலம் அல்லது சிறுநீர் கழித்த பின்) சுத்தம் செய்தால், அதை ஒற்றைப்படையாகச் செய்யுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب الْمَضْمَضَةِ وَالاِسْتِنْشَاقِ مِنْ كَفٍّ وَاحِدٍ

ஒரே கைப்பிடியில் வாய் கொப்பளித்தலும், மூக்குக்கு நீர் செலுத்துதலும்

28

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ مُوسَى الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ مِنْ كَفٍّ وَاحِدٍ فَعَلَ ذَلِكَ ثَلاَثًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ

عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رَوَى مَالِكٌ وَابْنُ عُيَيْنَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى وَلَمْ يَذْكُرُوا هَذَا الْحَرْفَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ مِنْ كَفٍّ وَاحِدٍ . وَإِنَّمَا ذَكَرَهُ خَالِدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ . وَخَالِدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ ثِقَةٌ حَافِظٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْمَضْمَضَةُ وَالاِسْتِنْشَاقُ مِنْ كَفٍّ وَاحِدٍ يُجْزِئُ وَقَالَ بَعْضُهُمْ تَفْرِيقُهُمَا أَحَبُّ إِلَيْنَا . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ إِنْ جَمَعَهُمَا فِي كَفٍّ وَاحِدٍ فَهُوَ جَائِزٌ وَإِنْ فَرَّقَهُمَا فَهُوَ أَحَبُّ إِلَيْنَا .

அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் (ரழி) கூறினார்கள்: "நான் நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரே கையால் வாய் கொப்பளிப்பதையும் (மத்மதா), மூக்கிற்கு நீர் செலுத்தி வெளியேற்றுவதையும் (இஸ்தின்ஷாக்) பார்த்தேன்; அவர்கள் இதை மூன்று முறை செய்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த அத்தியாயத்தில் அப்துல்லாஹ் பின் அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது.

மேலும் அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். மாலிக், இப்னு உயைனா மற்றும் பலர் இந்த ஹதீஸை அம்ர் பின் யஹ்யாவிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர். ஆனால் அவர்கள், "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரே கையால் வாய் கொப்பளித்தார்கள் மற்றும் நாசிக்கு நீர் செலுத்தினார்கள்" என்ற இந்த வாசகத்தைக் குறிப்பிடவில்லை. காலித் பின் அப்தில்லாஹ் மட்டுமே இதனைக் குறிப்பிட்டுள்ளார். காலித் பின் அப்தில்லாஹ் ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களிடம் நம்பிக்கையானவராகவும் (ஸிகா), மனனமிக்கவராகவும் (ஹாபிழ்) திகழ்கிறார்.

அறிஞர்களில் சிலர், "ஒரே கையால் வாய் கொப்பளிப்பதும் நாசிக்கு நீர் செலுத்துவதும் போதுமானது" என்று கூறியுள்ளனர். வேறு சிலர், "அவ்விரண்டையும் தனித்தனியாகச் செய்வதே எமக்கு மிக விருப்பமானது" என்று கூறியுள்ளனர். ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள், "அவர் ஒரே கையில் அவ்விரண்டையும் சேர்த்துச் செய்தால் அது கூடும். அவ்விரண்டையும் அவர் பிரித்துச் செய்தால் அது எமக்கு மிக விருப்பமானது" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي تَخْلِيلِ اللِّحْيَةِ

தாடியைக் கோதுவது பற்றி வந்துள்ளவை

29

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ أَبِي الْمُخَارِقِ أَبِي أُمَيَّةَ، عَنْ حَسَّانَ بْنِ بِلاَلٍ، قَالَ رَأَيْتُ عَمَّارَ بْنَ يَاسِرٍ تَوَضَّأَ فَخَلَّلَ لِحْيَتَهُ فَقِيلَ لَهُ أَوْ قَالَ فَقُلْتُ لَهُ أَتُخَلِّلُ لِحْيَتَكَ قَالَ وَمَا يَمْنَعُنِي وَلَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُخَلِّلُ لِحْيَتَهُ .

ஹஸ்ஸான் பின் பிலால் கூறினார்கள்: நான் அம்மார் பின் யாஸிர் (ரழி) அவர்கள் வுளூ செய்வதைப் பார்த்தேன். அப்போது அவர்கள் தமது தாடியை (விரல்களால்) கோதினார்கள். அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது" - அல்லது அவர் கூறினார்கள் - "நான் கேட்டேன்: 'நீங்கள் உங்கள் தாடியைக் கோதுகிறீர்களா?' அவர் கூறினார்கள்: 'என்னைத் தடுப்பதற்கு என்ன இருக்கிறது? நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது தாடியைக் கோதுவதைப் பார்த்திருக்கிறேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

30

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ حَسَّانَ بْنِ بِلاَلٍ، عَنْ عَمَّارٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ وَعَائِشَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَأَنَسٍ وَابْنِ أَبِي أَوْفَى وَأَبِي أَيُّوبَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ إِسْحَاقَ بْنَ مَنْصُورٍ يَقُولُ قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ قَالَ ابْنُ عُيَيْنَةَ لَمْ يَسْمَعْ عَبْدُ الْكَرِيمِ مِنْ حَسَّانَ بْنِ بِلاَلٍ حَدِيثَ التَّخْلِيلِ . وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثُ عَامِرِ بْنِ شَقِيقٍ عَنْ أَبِي وَائِلٍ عَنْ عُثْمَانَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَالَ بِهَذَا أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ رَأَوْا تَخْلِيلَ اللِّحْيَةِ . وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ . وَقَالَ أَحْمَدُ إِنْ سَهَا عَنْ تَخْلِيلِ اللِّحْيَةِ فَهُوَ جَائِزٌ . وَقَالَ إِسْحَاقُ إِنْ تَرَكَهُ نَاسِيًا أَوْ مُتَأَوِّلاً أَجْزَأَهُ وَإِنْ تَرَكَهُ عَامِدًا أَعَادَ .

அம்மார் (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (உளூவின் போது தாடியில் விரல்களைக் கோதும் செயல் பற்றிய ஹதீஸைப்) போன்றே அறிவிக்கிறார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் உஸ்மான், ஆயிஷா, உம்மு ஸலமா, அனஸ், இப்னு அபீ அவ்ஃபா மற்றும் அபூ

அய்யூப் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

மேலும் அபூ ஈஸா கூறுகிறார்கள்: இஸ்ஹாக் இப்னு மன்சூர் அவர்கள் கூற நான் செவியுற்றேன்: "அஹ்மத் இப்னு ஹன்பல் கூறினார்கள்: 'இப்னு உயைனா கூறினார்கள்: அப்துல் கரீம் அவர்கள் ஹஸ்ஸான் இப்னு பிலால் அவர்களிடமிருந்து (உளூவின் போது) தாடியில் விரல்களைக் கோதும் (தஹ்லீல்) ஹதீஸைச் செவியுறவில்லை.'"

முஹம்மத் இப்னு இஸ்மாயீல் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்தத் தலைப்பில் மிகவும் ஆதாரபூர்வமானது அபூ வாயில் வழியாக உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கும் ஆமிர் இப்னு ஷகீக் அவர்களின் ஹதீஸாகும்."

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இந்தக் கருத்தையே கொண்டுள்ளனர். அவர்கள் தாடியில் விரல்களைக் கோதுவதை (தஹ்லீல்) (சுன்னத் என்று) கருதுகின்றனர். ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்களும் இதையே கூறுகிறார்கள்.

அஹ்மத் (ரஹ்) அவர்கள், "தாடியைக் கோத மறந்துவிட்டால் அது கூடும்" என்று கூறினார்கள். இஸ்ஹாக் (ரஹ்) அவர்கள், "அதை மறதியாகவோ அல்லது (அது கட்டாயமில்லை என்ற) விளக்கத்தின் அடிப்படையிலோ விட்டுவிட்டால் அது அவருக்குப் போதுமானது; ஆனால் வேண்டுமென்றே அதை விட்டால் அவர் (உளூவை) மீண்டும் செய்ய வேண்டும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

31

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ عَامِرِ بْنِ شَقِيقٍ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُخَلِّلُ لِحْيَتَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

உதுமான் பின் அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் தாடியை (உளூவின் போது ஈரக் கைகளால்) கோதுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مَسْحِ الرَّأْسِ أَنَّهُ يَبْدَأُ بِمُقَدَّمِ الرَّأْسِ إِلَى مُؤَخَّرِهِ

பாடம்: தலையை மஸ்ஹு செய்வது பற்றியும், அதில் தலையின் முன்பகுதியிலிருந்து பின்பகுதி வரை துவங்குவது பற்றியும் வந்துள்ளவை.

32

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنُ بْنُ عِيسَى الْقَزَّازُ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَسَحَ رَأْسَهُ بِيَدَيْهِ فَأَقْبَلَ بِهِمَا وَأَدْبَرَ بَدَأَ بِمُقَدَّمِ رَأْسِهِ ثُمَّ ذَهَبَ بِهِمَا إِلَى قَفَاهُ ثُمَّ رَدَّهُمَا حَتَّى رَجَعَ إِلَى الْمَكَانِ الَّذِي بَدَأَ مِنْهُ ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ مُعَاوِيَةَ وَالْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ وَأَحْسَنُ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம் கைகளால் தம் தலையை மஸ்ஹு செய்தார்கள் (ஈரக்கையால் தடவினார்கள்); அவற்றை முன்னும் பின்னும் கொண்டு சென்றார்கள். அவர்கள் தம் தலையின் முன்பகுதியிலிருந்து ஆரம்பித்து, அவற்றை தம் பிடரி வரை கொண்டு சென்றார்கள். பிறகு, அவர்கள் அவற்றை மீண்டும் தாம் ஆரம்பித்த இடத்திற்கே கொண்டு வந்தார்கள். பிறகு, அவர்கள் தம் கால்களைக் கழுவினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّهُ يُبْدَأُ بِمُؤَخَّرِ الرَّأْسِ

தலையின் பின்பகுதியிலிருந்து தொடங்க வேண்டும் என்று கூறப்பட்டுள்ளது பற்றி

33

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنِ الرُّبَيِّعِ بِنْتِ مُعَوِّذِ بْنِ عَفْرَاءَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَسَحَ بِرَأْسِهِ مَرَّتَيْنِ بَدَأَ بِمُؤَخَّرِ رَأْسِهِ ثُمَّ بِمُقَدَّمِهِ وَبِأُذُنَيْهِ كِلْتَيْهِمَا ظُهُورِهِمَا وَبُطُونِهِمَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ

وَحَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ أَصَحُّ مِنْ هَذَا وَأَجْوَدُ إِسْنَادًا . وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْكُوفَةِ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ مِنْهُمْ وَكِيعُ بْنُ الْجَرَّاحِ .

அர்-ருபய்யிஉ பின்த் முஅவ்வித் பின் அஃப்ராஉ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது தலையை இரண்டு முறை தடவினார்கள் (அதாவது, தலையின் பின்பகுதியிலிருந்து முன்பகுதிக்குச் சென்று, பின்னர் முன்பகுதியிலிருந்து மீண்டும் பின்பகுதிக்குத் திரும்பி வரும் ஒரு முழுமையான தடவுதலில்): அவர்கள் தமது தலையின் பின்பகுதியிலிருந்து (தடவ) ஆரம்பித்தார்கள், பின்னர் தமது தலையின் முன்பகுதியையும், தமது இரு காதுகளையும், அவற்றின் வெளிப்புறத்தையும் உட்புறத்தையும் (தடவினார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ مَسْحَ الرَّأْسِ مَرَّةٌ

தலையை ஒரு முறை மஸ்ஹு செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

34

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ مُضَرَ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنِ الرُّبَيِّعِ بِنْتِ مُعَوِّذِ بْنِ عَفْرَاءَ، أَنَّهَا رَأَتِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَتَوَضَّأُ قَالَتْ مَسَحَ رَأْسَهُ وَمَسَحَ مَا أَقْبَلَ مِنْهُ وَمَا أَدْبَرَ وَصُدْغَيْهِ وَأُذُنَيْهِ مَرَّةً وَاحِدَةً " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَجَدِّ طَلْحَةَ بْنِ مُصَرِّفِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ الرُّبَيِّعِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ مَسَحَ بِرَأْسِهِ مَرَّةً . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ . وَبِهِ يَقُولُ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ رَأَوْا مَسْحَ الرَّأْسِ مَرَّةً وَاحِدَةً . حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَنْصُورٍ الْمَكِّيُّ قَالَ سَمِعْتُ سُفْيَانَ بْنَ عُيَيْنَةَ يَقُولُ سَأَلْتُ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ عَنْ مَسْحِ الرَّأْسِ أَيُجْزِئُ مَرَّةً فَقَالَ إِي وَاللَّهِ .

அர்-ருபய்யி பின்த் முஅவ்வித் பின் அஃப்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்கள் உளூ செய்வதைக் கண்டார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் (ஸல்) தங்கள் தலையை,

அதன் முன்பகுதியையும் பின்பகுதியையும் (சேர்த்து முழுமையாக), தங்கள் நெற்றிப் பொட்டுகளையும், தங்கள் காதுகளையும் ஒரு முறை தடவினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّهُ يَأْخُذُ لِرَأْسِهِ مَاءً جَدِيدًا

தலையை (மஸ்ஹு செய்ய) புதிய தண்ணீர் எடுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

35

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ حَبَّانَ بْنِ وَاسِعٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ، أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ وَأَنَّهُ مَسَحَ رَأْسَهُ بِمَاءٍ غَيْرِ فَضْلِ يَدَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى ابْنُ لَهِيعَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ حَبَّانَ بْنِ وَاسِعٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ وَأَنَّهُ مَسَحَ رَأْسَهُ بِمَاءٍ غَبَرَ مِنْ فَضْلِ يَدَيْهِ " . وَرِوَايَةُ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ عَنْ حَبَّانَ أَصَحُّ لأَنَّهُ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ وَغَيْرِهِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَخَذَ لِرَأْسِهِ مَاءً جَدِيدًا . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ رَأَوْا أَنْ يَأْخُذَ لِرَأْسِهِ مَاءً جَدِيدًا .

அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: தாம் நபி (ஸல்) அவர்கள் உளூ செய்வதைக் கண்டதாகவும், மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் தம் கைகளில் மீதமிருந்த தண்ணீர் அல்லாத (புதிய) தண்ணீரால் தம் தலையை மஸஹ் செய்ததாகவும் (கூறினார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مَسْحِ الأُذُنَيْنِ ظَاهِرِهِمَا وَبَاطِنِهِمَا

காதுகளின் வெளிப்புறத்தையும் உட்புறத்தையும் மஸ்ஹு செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

36

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَسَحَ بِرَأْسِهِ وَأُذُنَيْهِ ظَاهِرِهِمَا وَبَاطِنِهِمَا. قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ الرُّبَيِّعِ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَرَوْنَ مَسْحَ الأُذُنَيْنِ ظُهُورِهِمَا وَبُطُونِهِمَا.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது தலையையும், தமது இரு காதுகளையும் – அவற்றின் வெளிப்பகுதியையும் உள்பகுதியையும் – (உளூவின்போது) தடவினார்கள்.

باب مَا جَاءَ أَنَّ الأُذُنَيْنِ مِنَ الرَّأْسِ

காதுகள் தலையின் ஒரு பகுதியாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

37

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ سِنَانِ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ تَوَضَّأَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَغَسَلَ وَجْهَهُ ثَلاَثًا وَيَدَيْهِ ثَلاَثًا وَمَسَحَ بِرَأْسِهِ وَقَالَ الأُذُنَانِ مِنَ الرَّأْسِ. قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ قُتَيْبَةُ قَالَ حَمَّادٌ لاَ أَدْرِي هَذَا مِنْ قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَوْ مِنْ قَوْلِ أَبِي أُمَامَةَ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَاكَ الْقَائِمِ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ أَنَّ الأُذُنَيْنِ مِنَ الرَّأْسِ. وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ. وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مَا أَقْبَلَ مِنَ الأُذُنَيْنِ فَمِنَ الْوَجْهِ وَمَا أَدْبَرَ فَمِنَ الرَّأْسِ. قَالَ إِسْحَاقُ وَأَخْتَارُ أَنْ يَمْسَحَ مُقَدَّمَهُمَا مَعَ الْوَجْهِ وَمُؤَخَّرَهُمَا مَعَ رَأْسِهِ. وَقَالَ الشَّافِعِيُّ هُمَا سُنَّةٌ عَلَى حِيَالِهِمَا يَمْسَحُهُمَا بِمَاءٍ جَدِيدٍ.

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் உளூச் செய்தார்கள்; எனவே அவர்கள் தங்கள் முகத்தை மூன்று முறையும், தங்கள் கைகளை மூன்று முறையும் கழுவினார்கள், மேலும் தங்கள் தலையை மஸ்ஹு செய்தார்கள், மேலும் கூறினார்கள்: “காதுகள் தலையின் ஒரு

பகுதியாகும்.'' (இது நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றா அல்லது அபூ உமாமா (ரழி) அவர்களின் கூற்றா என்று எனக்குத் தெரியவில்லை என்று ஹம்மாத் இப்னு ஸைத் கூறினார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَخْلِيلِ الأَصَابِعِ

பாடம்: விரல்களைக் கோதுதல் பற்றி வந்துள்ளவை

38

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي هَاشِمٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ لَقِيطِ بْنِ صَبِرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا تَوَضَّأْتَ فَخَلِّلِ الأَصَابِعَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَالْمُسْتَوْرِدِ وَهُوَ ابْنُ شَدَّادٍ الْفِهْرِيُّ وَأَبِي أَيُّوبَ الأَنْصَارِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ يُخَلِّلُ أَصَابِعَ رِجْلَيْهِ فِي الْوُضُوءِ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَقَالَ إِسْحَاقُ يُخَلِّلُ أَصَابِعَ يَدَيْهِ وَرِجْلَيْهِ فِي الْوُضُوءِ ‏.‏ وَأَبُو هَاشِمٍ اسْمُهُ إِسْمَاعِيلُ بْنُ كَثِيرٍ الْمَكِّيُّ ‏.‏

ஆஸிம் பின் லகீத் பின் ஸபிரா அவர்கள் தம் தந்தை (லகீத் பின் ஸபிரா (ரழி) அவர்கள்) அறிவித்ததாகக் கூறினார்கள்: நபிகள் நாயகம் முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் உளூச் செய்யும்போது, விரல்களுக்கு இடையில் (தண்ணீரால்) கோதி விடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

39

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ، هُوَ الْجَوْهَرِيُّ حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ صَالِحٍ، مَوْلَى التَّوْأَمَةِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا تَوَضَّأْتَ فَخَلِّلْ بَيْنَ أَصَابِعِ يَدَيْكَ وَرِجْلَيْكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் உளூச் செய்யும்போது, உங்கள்

கைகளின் விரல்களுக்கு இடையிலும், உங்கள் பாதங்களின் கால்விரல்களுக்கு இடையிலும் (தண்ணீர் படுமாறு) கோதிவிடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

40

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيِّ، عَنِ الْمُسْتَوْرِدِ بْنِ شَدَّادٍ الْفِهْرِيِّ، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم إِذَا تَوَضَّأَ دَلَكَ أَصَابِعَ رِجْلَيْهِ بِخِنْصَرِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ لَهِيعَةَ .

அல்-முஸ்தவ்ரித் பின் ஷத்தாத் அல்-ஃபிஹ்ரீ (ரழி) கூறினார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் உளூ செய்தபோது, தமது சுண்டு விரலால் தமது கால் விரல்களைத் தேய்த்து விடுவதை (அதாவது, விரல்களுக்கிடையே நீர் சென்று சேர தேய்த்து சுத்தம் செய்வதை) நான் கண்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ "وَيْلٌ لِلأَعْقَابِ مِنَ النَّارِ"

பாடம்: “குதிகால்களுக்கு நரக நெருப்பால் கேடுதான்!” என்பது குறித்து வந்துள்ளவை.

41

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " وَيْلٌ لِلأَعْقَابِ مِنَ النَّارِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَائِشَةَ وَجَابِرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ هُوَ ابْنُ جَزْءٍ الزُّبَيْدِيُّ وَمُعَيْقِيبٍ وَخَالِدِ بْنِ الْوَلِيدِ وَشُرَحْبِيلَ بْنِ حَسَنَةَ وَعَمْرِو بْنِ الْعَاصِ وَيَزِيدَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " وَيْلٌ لِلأَعْقَابِ وَبُطُونِ الأَقْدَامِ مِنَ النَّارِ " . قَالَ وَفِقْهُ هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّهُ لاَ يَجُوزُ الْمَسْحُ عَلَى الْقَدَمَيْنِ إِذَا لَمْ يَكُنْ عَلَيْهِمَا خُفَّانِ أَوْ جَوْرَبَانِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நரக நெருப்பினால் குதிகால்களுக்குக் கேடுதான் (அதாவது, உளூவின்

போது சரியாகக் கழுவப்படாத குதிகால்களுக்கு)!”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ مَرَّةً مَرَّةً

உளூவில் (உறுப்புகளை) ஒரு முறை கழுவுவது பற்றி வந்துள்ளவை

42

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَهَنَّادٌ، وَقُتَيْبَةُ، قَالُوا حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ مَرَّةً مَرَّةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَجَابِرٍ وَبُرَيْدَةَ وَأَبِي رَافِعٍ وَابْنِ الْفَاكِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ أَحْسَنُ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ وَأَصَحُّ ‏.‏ وَرَوَى رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ وَغَيْرُهُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ شُرَحْبِيلَ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ مَرَّةً مَرَّةً ‏.‏ قَالَ وَلَيْسَ هَذَا بِشَيْءٍ وَالصَّحِيحُ مَا رَوَى ابْنُ عَجْلاَنَ وَهِشَامُ بْنُ سَعْدٍ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَعَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) (உளூவின் ஒவ்வொரு உறுப்பையும்) ஒரு தடவை ஒரு தடவை கழுவினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ مَرَّتَيْنِ مَرَّتَيْنِ

இரண்டு முறை (ஒவ்வொரு உறுப்புக்கும்) உளூ செய்வது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

43

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ ثَابِتِ بْنِ ثَوْبَانَ، قَالَ حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْفَضْلِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ هُرْمُزَ، هُوَ الأَعْرَجُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ مَرَّتَيْنِ مَرَّتَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ ثَوْبَانَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْفَضْلِ وَهُوَ إِسْنَادٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى هَمَّامٌ عَنْ عَامِرٍ الأَحْوَلِ عَنْ عَطَاءٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ ثَلاَثًا ثَلاَثًا " .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் (ஒவ்வோர் உறுப்புக்கும்) இரண்டு தடவைகள் உளூ செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ ثَلاَثًا ثَلاَثًا

வுளூவில் (ஒவ்வொரு உறுப்பையும்) மூன்று முறை கழுவுவது பற்றி வந்துள்ளவை

44

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي حَيَّةَ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ ثَلاَثًا ثَلاَثًا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ وَعَائِشَةَ وَالرُّبَيِّعِ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي أُمَامَةَ وَأَبِي رَافِعٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَمُعَاوِيَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ وَأُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ أَحْسَنُ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ وَأَصَحُّ لأَنَّهُ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَلِيٍّ رِضْوَانُ اللَّهِ عَلَيْهِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْوُضُوءَ يُجْزِئُ مَرَّةً مَرَّةً وَمَرَّتَيْنِ أَفْضَلُ وَأَفْضَلُهُ ثَلاَثٌ وَلَيْسَ بَعْدَهُ شَيْءٌ . وَقَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ لاَ آمَنُ إِذَا زَادَ فِي الْوُضُوءِ عَلَى الثَّلاَثِ أَنْ يَأْثَمَ . وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ لاَ يَزِيدُ عَلَى الثَّلاَثِ إِلاَّ رَجُلٌ مُبْتَلًى .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் (உளூவின் ஒவ்வொரு உறுப்பையும்) மும்மூன்று முறை (கழுவி) உளூ செய்தார்கள்."

இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்:
இந்தப் பாடத்தில் உஸ்மான், ஆயிஷா, ருபய்யிஉ, இப்னு உமர், அபூ உமாமா, அபூ ராஃபிஉ, அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர், முஆவியா, அபூ ஹுரைரா, ஜாபிர், அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் மற்றும் உபை பின் கஅப் (ரழியல்லாஹு அன்ஹும்) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

மேலும் இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்:
அலி (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் இந்தப் பாடத்தில் மிகச் சிறந்ததும் மிக ஆதாரப்பூர்வமானதும் ஆகும். ஏனெனில் இது அலி (ரழி) அவர்களிடமிருந்து பல வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இதுபடியே செயல்படுகின்றனர். அதாவது, (உளூவின் உறுப்புகளை) ஒருமுறை கழுவினால் உளூ கூடிவிடும்; இருமுறை கழுவுவது அதைவிடச் சிறந்தது; மூன்று முறை கழுவுவது மிகச் சிறந்தது. இதற்கு மேல் (சிறந்தது) ஏதுமில்லை.

இப்னுல் முபாரக் (ரஹ்) கூறினார்: "உளூவில் மூன்று முறைக்கு மேல் அதிகரித்தால், அவர் பாவம் செய்யக்கூடும் என்று நான் பாதுகாப்பாக உணர்வதில்லை (அதாவது, அது பாவமாகிவிடுமோ என்று அஞ்சுகிறேன்)."

அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் (ரஹ்) ஆகியோர் கூறினர்: "வஸ்வாஸ் (வீண் சந்தேகம்) எனும் நோயால் சோதிக்கப்பட்ட மனிதரைத் தவிர வேறு யாரும் மூன்று முறைக்கு மேல் அதிகரிக்க மாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ مَرَّةً وَمَرَّتَيْنِ وَثَلَاثًا

ஒரு முறை, இரண்டு முறை மற்றும் மூன்று முறை உளூ செய்வது பற்றிய பாடம்

45

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى الْفَزَارِيُّ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ ثَابِتِ بْنِ أَبِي صَفِيَّةَ، قَالَ قُلْتُ لأَبِي جَعْفَرٍ حَدَّثَكَ جَابِرٌ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ مَرَّةً مَرَّةً وَمَرَّتَيْنِ مَرَّتَيْنِ وَثَلاَثًا ثَلاَثًا قَالَ نَعَمْ ‏.‏

தாபித் பின் அபி ஸஃபிய்யா கூறினார்கள்: "நான் அபூ ஜஃபரிடம், 'நபி (ஸல்) அவர்கள் (உளூவின் ஒவ்வொரு உறுப்பையும்) ஒரு முறை வீதமும், இரண்டு முறைகள் வீதமும், மூன்று முறைகள் வீதமும் உளூச் செய்தார்கள்'

என ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் உங்களுக்கு அறிவித்தார்களா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

46

قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى وَكِيعٌ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ ثَابِتِ بْنِ أَبِي صَفِيَّةَ، قَالَ قُلْتُ لأَبِي جَعْفَرٍ حَدَّثَكَ جَابِرٌ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ مَرَّةً مَرَّةً قَالَ نَعَمْ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ هَنَّادٌ وَقُتَيْبَةُ قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ عَنْ ثَابِتِ بْنِ أَبِي صَفِيَّةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ شَرِيكٍ لأَنَّهُ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ هَذَا عَنْ ثَابِتٍ نَحْوَ رِوَايَةِ وَكِيعٍ . وَشَرِيكٌ كَثِيرُ الْغَلَطِ وَثَابِتُ بْنُ أَبِي صَفِيَّةَ هُوَ أَبُو حَمْزَةَ الثُّمَالِيُّ .

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: வக்கீஃ இந்த ஹதீஸை தாபித் பின் அபி ஸஃபிய்யாவிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார். (தாபித் பின் அபி ஸஃபிய்யா) கூறினார்கள்: நான் அபூ ஜஃபர் அவர்களிடம், 'நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒவ்வொரு (உறுப்பையும்) ஒரு முறை (மட்டும்) உளூ செய்தார்கள் என்று ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் உங்களுக்கு அறிவித்தார்களா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள்.

இந்த ஹதீஸை ஹன்னாத் மற்றும் குதைபா ஆகியோர் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள். அவர்கள் இருவரும், வக்கீஃ, தாபித் பின் அபி ஸஃபிய்யாவிடமிருந்து (அறிவித்ததாக) கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) மேலும் கூறினார்கள்: இந்த அறிவிப்பு ஷரீக்கின் ஹதீஸை விட மிகவும் ஆதாரப்பூர்வமானது. ஏனெனில், தாபித் (பின் அபி ஸஃபிய்யா) அவர்களிடமிருந்து வக்கீஃ அறிவித்ததைப் போன்றே பல வழிகளிலும் இது அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஷரீக் (அறிவிப்பதில்) அதிக தவறுகள் செய்பவர். தாபித் பின் அபி ஸஃபிய்யா என்பவர் அபூ ஹம்ஸா அஸ்-ஸுமாலீ ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَتَوَضَّأُ بَعْضَ وُضُوئِهِ مَرَّتَيْنِ وَبَعْضَهُ ثَلاَثًا

வுளூவின் சில பகுதிகளை இரண்டு முறையும், சில பகுதிகளை மூன்று முறையும் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

47

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ فَغَسَلَ وَجْهَهُ ثَلاَثًا وَغَسَلَ يَدَيْهِ مَرَّتَيْنِ مَرَّتَيْنِ وَمَسَحَ بِرَأْسِهِ وَغَسَلَ رِجْلَيْهِ مَرَّتَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ ذُكِرَ فِي غَيْرِ حَدِيثٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ بَعْضَ وُضُوئِهِ مَرَّةً وَبَعْضَهُ ثَلاَثًا . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي ذَلِكَ لَمْ يَرَوْا بَأْسًا أَنْ يَتَوَضَّأَ الرَّجُلُ بَعْضَ وُضُوئِهِ ثَلاَثًا وَبَعْضَهُ مَرَّتَيْنِ أَوْ مَرَّةً .

அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் உளூ செய்தார்கள். ஆகவே, அவர்கள் தங்கள் முகத்தை மூன்று முறை கழுவினார்கள், மற்றும் தங்கள் கைகளை ஒவ்வொன்றையும் இரண்டு முறை கழுவினார்கள், மற்றும் தங்கள் தலையை (ஈரக்கையால்) (ஒரு முறை) தடவினார்கள், மற்றும் தங்கள் பாதங்களை இரண்டு முறை கழுவினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي وُضُوءِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم كَيْفَ كَانَ

பாடம்: நபி (ஸல்) அவர்களின் உளூ எவ்வாறு இருந்தது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

48

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَقُتَيْبَةُ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي حَيَّةَ، قَالَ رَأَيْتُ عَلِيًّا تَوَضَّأَ فَغَسَلَ كَفَّيْهِ حَتَّى أَنْقَاهُمَا ثُمَّ مَضْمَضَ ثَلاَثًا وَاسْتَنْشَقَ ثَلاَثًا وَغَسَلَ وَجْهَهُ ثَلاَثًا وَذِرَاعَيْهِ ثَلاَثًا وَمَسَحَ بِرَأْسِهِ مَرَّةً ثُمَّ غَسَلَ قَدَمَيْهِ إِلَى الْكَعْبَيْنِ ثُمَّ قَامَ فَأَخَذَ فَضْلَ طَهُورِهِ فَشَرِبَهُ وَهُوَ قَائِمٌ ثُمَّ قَالَ أَحْبَبْتُ أَنْ أُرِيَكُمْ كَيْفَ كَانَ طُهُورُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَالرُّبَيِّعِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أُنَيْسٍ وَعَائِشَةَ رِضْوَانُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ .

அபூ ஹய்யா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் அலி (ரழி) அவர்கள் உளூ செய்வதைப் பார்த்தேன். அவர்கள் தங்கள்

இரு உள்ளங்கைகளையும் (மணிக்கட்டு வரை) சுத்தமாகும் வரை கழுவினார்கள், பின்னர் மூன்று முறை வாய்க் கொப்பளித்தார்கள், மூன்று முறை மூக்கிற்குள் தண்ணீர் செலுத்தி அதை வெளியேற்றினார்கள், மூன்று முறை தங்கள் முகத்தையும், மூன்று முறை தங்கள் முன்கைகளையும் கழுவினார்கள். அவர்கள் ஒரு முறை தங்கள் தலைக்கு மஸஹ் செய்தார்கள், பின்னர் தங்கள் பாதங்களை கணுக்கால் வரை கழுவினார்கள். பிறகு அவர்கள் எழுந்து நின்று, உளூ செய்ததிலிருந்து மீதமிருந்த (தண்ணீரை) எடுத்து, நின்ற நிலையிலேயே அதைக் குடித்தார்கள். பிறகு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எவ்வாறு உளூ செய்தார்கள் என்பதை உங்களுக்குக் காட்ட விரும்பினேன்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

49

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ خَيْرٍ، ذَكَرَ عَنْ عَلِيٍّ، مِثْلَ حَدِيثِ أَبِي حَيَّةَ إِلاَّ أَنَّ عَبْدَ خَيْرٍ، قَالَ كَانَ إِذَا فَرَغَ مِنْ طُهُورِهِ أَخَذَ مِنْ فَضْلِ طَهُورِهِ بِكَفِّهِ فَشَرِبَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ رَوَاهُ أَبُو إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ عَنْ أَبِي حَيَّةَ وَعَبْدِ خَيْرٍ وَالْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ وَقَدْ رَوَى زَائِدَةُ بْنُ قُدَامَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ خَالِدِ بْنِ عَلْقَمَةَ عَنْ عَبْدِ خَيْرٍ عَنْ عَلِيٍّ رضى الله عنه حَدِيثَ الْوُضُوءِ بِطُولِهِ. وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. قَالَ وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ خَالِدِ بْنِ عَلْقَمَةَ فَأَخْطَأَ فِي اسْمِهِ وَاسْمِ أَبِيهِ فَقَالَ مَالِكُ بْنُ عُرْفُطَةَ عَنْ عَبْدِ خَيْرٍ عَنْ عَلِيٍّ. قَالَ وَرُوِيَ عَنْ أَبِي عَوَانَةَ عَنْ خَالِدِ بْنِ عَلْقَمَةَ عَنْ عَبْدِ خَيْرٍ عَنْ عَلِيٍّ. قَالَ وَرُوِيَ عَنْهُ عَنْ مَالِكِ بْنِ عُرْفُطَةَ مِثْلَ رِوَايَةِ شُعْبَةَ وَالصَّحِيحُ خَالِدُ بْنُ عَلْقَمَةَ.

அப்துல் கைர் (ரஹ்) அவர்கள் அலி (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: (இது) அபூ ஹய்யா அவர்களின் ஹதீஸைப் போன்றதேயாகும். ஆனால் அப்துல் கைர் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் (அலி ரழியல்லாஹு அன்ஹு) தமது உளூவை (நிறைவேற்றி) முடித்ததும், தமது உளூவின் (கிரியைகளுக்குப் பயன்படுத்திய) மீதமுள்ள தண்ணீரைத் தமது உள்ளங்கையால் எடுத்து அருந்துவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي النَّضْحِ بَعْدَ الْوُضُوءِ

வுளூவிற்குப் பிறகு தண்ணீர் தெளிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

50

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، وَأَحْمَدُ بْنُ أَبِي عُبَيْدِ اللَّهِ السَّلِيمِيُّ الْبَصْرِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْهَاشِمِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ جَاءَنِي جِبْرِيلُ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِذَا تَوَضَّأْتَ فَانْتَضِحْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْهَاشِمِيُّ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الْحَكَمِ بْنِ سُفْيَانَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَزَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ سُفْيَانُ بْنُ الْحَكَمِ أَوِ الْحَكَمُ بْنُ سُفْيَانَ وَاضْطَرَبُوا فِي هَذَا الْحَدِيثِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) கூறினார்கள்: 'ஜிப்ரீல் (அலை) என்னிடம் வந்து, 'ஓ முஹம்மத்! நீங்கள் உளூச் செய்தால் (உங்கள் மர்ம உறுப்பின் மீது அல்லது ஆடையின் மீது) நீர் தெளித்துக் கொள்ளுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي إِسْبَاغِ الْوُضُوءِ

உளூவை முழுமையாகவும் சிறப்பாகவும் செய்வது பற்றி வந்தவை

51

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَلاَ أَدُلُّكُمْ عَلَى مَا يَمْحُو اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا وَيَرْفَعُ بِهِ الدَّرَجَاتِ " . قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " إِسْبَاغُ الْوُضُوءِ عَلَى الْمَكَارِهِ وَكَثْرَةُ الْخُطَا إِلَى الْمَسَاجِدِ وَانْتِظَارُ الصَّلاَةِ بَعْدَ الصَّلاَةِ فَذَلِكُمُ الرِّبَاطُ " .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எதன் மூலம் அல்லாஹ் உங்கள் பாவங்களை அழித்து, உங்கள் அந்தஸ்துகளை உயர்த்துவானோ அதை நான் உங்களுக்கு அறிவிக்கட்டுமா?" அதற்கு அவர்கள், "ஆம் அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)!" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்)

கூறினார்கள்: "சிரமமான நேரங்களிலும் (குளிரான காலநிலை, நோய், நீர் பற்றாக்குறை போன்ற) உளூவைச் செவ்வனே செய்வதும், மஸ்ஜித்களை நோக்கி அதிகமான காலடிகளை எடுத்து வைப்பதும், ஒரு தொழுகைக்குப் பின் மற்றொரு தொழுகைக்காகக் காத்திருப்பதும் ஆகும். அதுவே ரிபாத் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

52

وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ، نَحْوَهُ . وَقَالَ قُتَيْبَةُ فِي حَدِيثِهِ فَذَلِكُمُ الرِّبَاطُ فَذَلِكُمُ الرِّبَاطُ فَذَلِكُمُ الرِّبَاطُ . ثَلاَثًا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَبِيدَةَ وَيُقَالُ عُبَيْدَةُ بْنِ عَمْرٍو وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَائِشٍ الْحَضْرَمِيِّ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَلاَءُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ هُوَ ابْنُ يَعْقُوبَ الْجُهَنِيُّ الْحُرَقِيُّ وَهُوَ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ .

குதைபா அவர்கள் தம் அறிவிப்பில் (அலா மூலம், முன்னர் கூறப்பட்ட செயல்கள்) அதுவே ரிபாத் (இறைவழியில் உறுதியுடன் நிலைத்திருத்தல்), அதுவே ரிபாத், அதுவே ரிபாத் என்று மூன்று முறை (வலியுறுத்திக்) கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّمَنْدُلِ بَعْدَ الْوُضُوءِ

பாடம்: வுளூவிற்குப் பிறகு துண்டு பயன்படுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

53

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعِ بْنِ الْجَرَّاحِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ حُبَابٍ، عَنْ أَبِي مُعَاذٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خِرْقَةٌ يُنَشِّفُ بِهَا بَعْدَ الْوُضُوءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ لَيْسَ بِالْقَائِمِ وَلاَ يَصِحُّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا الْبَابِ شَيْءٌ . وَأَبُو مُعَاذٍ يَقُولُونَ هُوَ سُلَيْمَانُ بْنُ أَرْقَمَ وَهُوَ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உளூச் செய்த பின்னர் (ஈரத்தை) துடைத்துக் கொள்வதற்காக ஒரு துணியை வைத்திருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

54

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زِيَادِ بْنِ أَنْعُمٍ، عَنْ عُتْبَةَ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ نُسَيٍّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ غَنْمٍ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم إِذَا تَوَضَّأَ مَسَحَ وَجْهَهُ بِطَرَفِ ثَوْبِهِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَإِسْنَادُهُ ضَعِيفٌ. وَرِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زِيَادِ بْنِ أَنْعُمٍ الإِفْرِيقِيُّ يُضَعَّفَانِ فِي الْحَدِيثِ. وَقَدْ رَخَّصَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ فِي التَّمَنْدُلِ بَعْدَ الْوُضُوءِ وَمَنْ كَرِهَهُ إِنَّمَا كَرِهَهُ مِنْ قِبَلِ أَنَّهُ قِيلَ إِنَّ الْوُضُوءَ يُوزَنُ. وَرُوِيَ ذَلِكَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ وَالزُّهْرِيِّ. حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ حَدَّثَنَا جَرِيرٌ قَالَ حَدَّثَنِيهِ عَلِيُّ بْنُ مُجَاهِدٍ عَنِّي وَهُوَ عِنْدِي ثِقَةٌ عَنْ ثَعْلَبَةَ عَنِ الزُّهْرِيِّ قَالَ إِنَّمَا كُرِهَ الْمِنْدِيلُ بَعْدَ الْوُضُوءِ لأَنَّ الْوُضُوءَ يُوزَنُ.

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் நபி (ஸல்) அவர்கள் உளூச் செய்தபோது, அவர்கள் தங்கள் ஆடையின் ஓரத்தால் தங்கள் முகத்தைத் துடைத்ததை பார்த்தேன்."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஃகரீப் (அறிவிப்பாளர் தொடரில் தனித்தன்மை வாய்ந்தது) ஆகும், மேலும் இதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் பலவீனமானது. ரிஷ்தீன் பின் ஸஃத் மற்றும் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் ஸியாத் பின் அன்உம் அல்-இஃப்ரீகீ ஆகியோர் ஹதீஸ் அறிவிப்பதில் பலவீனமானவர்கள்.
நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் (ரழி) மத்தியிலும் அவர்களுக்குப் பின் வந்தவர்கள் மத்தியிலும் உள்ள அறிஞர்களில் சிலர், உளூவிற்குப் பிறகு துண்டு பயன்படுத்துவதை அனுமதித்தார்கள். அதை விரும்பாதவர்கள், "உளூ (அதன் நன்மைகளுக்காக மறுமையில்) எடைபோடப்படுகிறது" என்ற கூற்றின் அடிப்படையில்தான் அதை வெறுத்தார்கள். இது ஸயீத் பின் அல்-முஸய்யப் அவர்களிடமிருந்தும் அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.
முஹம்மத் பின் ஹுமைத் அர்-ராஸீ எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள், ஜரீர் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள், அவர் கூறினார்கள்: அலீ பின் முஜாஹித் எனக்கு அறிவித்தார்கள், மேலும் அவர் எனக்கு நம்பகமானவர், (அவர்)

என்னிடமிருந்தும், ஸுஃப்யான் அவர்களிடமிருந்தும், அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார்கள்; அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்கள் கூறினார்கள்: "உளூவிற்குப் பிறகு துண்டு வெறுக்கப்படுவதெல்லாம் ஏனெனில் உளூ (அதன் நன்மைகளுக்காக மறுமையில்) எடைபோடப்படுகிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِيمَا يُقَالُ بَعْدَ الْوُضُوءِ

உளூவுக்குப் பிறகு கூறப்படுவது பற்றிய பாடம்

55

حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ الثَّعْلَبِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ يَزِيدَ الدِّمَشْقِيِّ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ، وَأَبِي، عُثْمَانَ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ ثُمَّ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ فُتِحَتْ لَهُ ثَمَانِيَةُ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ يَدْخُلُ مِنْ أَيِّهَا شَاءَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُمَرَ قَدْ خُولِفَ زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ فِي هَذَا الْحَدِيثِ . قَالَ وَرَوَى عَبْدُ اللَّهِ بْنُ صَالِحٍ وَغَيْرُهُ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ يَزِيدَ عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ عَنْ عُمَرَ . وَعَنْ رَبِيعَةَ عَنْ أَبِي عُثْمَانَ عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ عَنْ عُمَرَ . وَهَذَا حَدِيثٌ فِي إِسْنَادِهِ اضْطِرَابٌ وَلاَ يَصِحُّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا الْبَابِ كَبِيرُ شَيْءٍ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَأَبُو إِدْرِيسَ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ عُمَرَ شَيْئًا .

உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் உளூச் செய்து, அதை அழகிய முறையில் (அதன் நிபந்தனைகளையும் சுன்னத்துகளையும் முழுமையாகப் பேணி) செய்து முடித்து, பின்னர் (அஷ்ஹது அன் லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வஹ்தஹூ லா ஷரீக்க லஹூ, வ அஷ்ஹது அன்ன முஹம்மதன் அப்துஹூ வ ரஸூலுஹூ, அல்லாஹும்மஜ்அல்னீ மினத் தவ்வாபீன், வஜ்அல்னீ மினல் முத்ததஹ்ஹிரீன்) 'அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் வேறு யாருமில்லை என்றும், அவன் தனித்தவன், அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை என்றும் நான் சாட்சி கூறுகிறேன். மேலும், முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் அவனுடைய அடியாரும் தூதருமாவார்கள் என்றும் நான் சாட்சி கூறுகிறேன். யா அல்லாஹ்! என்னை

மன்னிப்புக் கோருவோரில் ஒருவனாகவும், தூய்மையானவர்களில் ஒருவனாகவும் ஆக்குவாயாக' என்று கூறுவாரோ, அவருக்காக சுவர்க்கத்தின் எட்டு வாசல்களும் திறக்கப்படும். அவற்றில் அவர் விரும்பிய வாசல் வழியாக அவர் நுழைந்து கொள்ளலாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابٌ فِي الْوُضُوءِ بِالْمُدِّ

முத் அளவு நீரைக் கொண்டு வுளூ செய்தல்

56

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، عَنْ أَبِي رَيْحَانَةَ، عَنْ سَفِينَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَتَوَضَّأُ بِالْمُدِّ وَيَغْتَسِلُ بِالصَّاعِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَجَابِرٍ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَفِينَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو رَيْحَانَةَ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَطَرٍ . وَهَكَذَا رَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْوُضُوءَ بِالْمُدِّ وَالْغُسْلَ بِالصَّاعِ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ لَيْسَ مَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ عَلَى التَّوْقِيتِ أَنَّهُ لاَ يَجُوزُ أَكْثَرُ مِنْهُ وَلاَ أَقَلُّ مِنْهُ وَهُوَ قَدْرُ مَا يَكْفِي .

ஸஃபீனா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு முத் (அளவு நீர்) கொண்டு உளூ செய்வார்கள், மேலும் அவர்கள் ஒரு ஸாஃ (அளவு நீர்) கொண்டு குளிப்பார்கள். (இந்த அளவுகள் கட்டாயமான வரம்புகள் அல்ல, மாறாக போதுமான அளவைக் குறிக்கின்றன என்று அறிஞர்கள் விளக்கினர்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الإِسْرَافِ فِي الْوُضُوءِ بِالْمَاءِ

வுளூவின் போது தண்ணீரை வீணடிப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளது

57

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا خَارِجَةُ بْنُ مُصْعَبٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عُتَيِّ بْنِ ضَمْرَةَ السَّعْدِيِّ، عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ "‏ إِنَّ لِلْوُضُوءِ شَيْطَانًا يُقَالُ لَهُ الْوَلَهَانُ فَاتَّقُوا وَسْوَاسَ الْمَاءِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ وَالصَّحِيحِ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ لأَنَّا لاَ نَعْلَمُ أَحَدًا أَسْنَدَهُ غَيْرَ خَارِجَةَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ الْحَسَنِ قَوْلَهُ وَلاَ يَصِحُّ فِي هَذَا الْبَابِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم شَيْءٌ ‏.‏ وَخَارِجَةُ لَيْسَ بِالْقَوِيِّ عِنْدَ أَصْحَابِنَا وَضَعَّفَهُ ابْنُ الْمُبَارَكِ ‏.‏

உபய் பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக வுளூவிற்கு ஒரு ஷைத்தான் இருக்கிறான், அவனுக்கு 'அல்-வலஹான்' என்று பெயர். ஆகவே, தண்ணீரைப் பற்றிய (அதிகமாகப் பயன்படுத்துதல் அல்லது தூய்மை குறித்து ஏற்படும்) சந்தேகங்களிலிருந்து எச்சரிக்கையாக இருங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ لِكُلِّ صَلاَةٍ

ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் அங்கத்தூய்மை செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

58 ⋮

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ الْفَضْلِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَتَوَضَّأُ لِكُلِّ صَلاَةٍ طَاهِرًا أَوْ غَيْرَ طَاهِرٍ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ لأَنَسٍ فَكَيْفَ كُنْتُمْ تَصْنَعُونَ أَنْتُمْ قَالَ كُنَّا نَتَوَضَّأُ وُضُوءًا وَاحِدًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ حُمَيْدٍ عَنْ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَالْمَشْهُورُ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ حَدِيثُ عَمْرِو بْنِ عَامِرٍ الأَنْصَارِيِّ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏ وَقَدْ كَانَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ يَرَى الْوُضُوءَ لِكُلِّ صَلاَةٍ اسْتِحْبَابًا لاَ عَلَى الْوُجُوبِ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள், தாம் உளூவுடன் (தூய்மையான நிலையில்) இருந்தாலும் சரி, அல்லது உளூ இல்லாமல் (தூய்மையற்ற நிலையில்)

இருந்தாலும் சரி, ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் உளூ செய்வார்கள்." (அறிவிப்பாளர் ஹுமைத் கூறுகிறார்:) நான் (அனஸ் அவர்களிடம்), "அப்படியென்றால் நீங்கள் என்ன செய்வீர்கள்?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "நாங்கள் (எங்கள் உளூ முறியாதவரை) ஒரே உளூவைக் கொண்டு (பல தொழுகைகளைத்) தொழுவோம்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

59

وَقَدْ رُوِيَ فِي، حَدِيثٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ مَنْ تَوَضَّأَ عَلَى طُهْرٍ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِهِ عَشْرَ حَسَنَاتٍ ‏.‏ قَالَ وَرَوَى هَذَا الْحَدِيثَ الإِفْرِيقِيُّ عَنْ أَبِي غُطَيْفٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ الْمَرْوَزِيُّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ الْوَاسِطِيُّ عَنِ الإِفْرِيقِيِّ ‏.‏ وَهُوَ إِسْنَادٌ ضَعِيفٌ ‏.‏ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ ذُكِرَ لِهِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ هَذَا الْحَدِيثُ فَقَالَ هَذَا إِسْنَادٌ مَشْرِقِيٌّ ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ الْحَسَنِ يَقُولُ سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ حَنْبَلٍ يَقُولُ مَا رَأَيْتُ بِعَيْنِي مِثْلَ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الْقَطَّانِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்கள் அறிவித்த ஒரு ஹதீஸில் வந்துள்ளது: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் தூய்மையான நிலையில் (ஏற்கனவே உளூவுடன் இருக்கும்போது) உளூ செய்கிறாரோ, அவருக்காக அல்லாஹ் அதன் காரணமாக பத்து நன்மைகளை எழுதுகிறான்."

(இமாம் திர்மிதீ) கூறினார்: இந்த ஹதீஸை இஃப்ரீகீ, அபூ குதைஃப் வழியாக, இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்கள் அறிவித்ததாக அறிவித்துள்ளார்.

அல்-ஹுஸைன் இப்னு ஹுரைத் அல்-மர்வஸீ எங்களிடம் இதை அறிவித்தார். அவர் முஹம்மது இப்னு யஸீத் அல்-வாஸிதீ வழியாக, இஃப்ரீகீயிடமிருந்து அறிவித்தார்.

இது பலவீனமான அறிவிப்பாளர் தொடர் ஆகும்.

அலீ இப்னு அல்-மதீனீ கூறினார்: யஹ்யா இப்னு ஸயீத் அல்-கத்தான் கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹிஷாம் இப்னு உர்வாவிடம் குறிப்பிடப்பட்டபோது, அவர் கூறினார்: "இது ஒரு மஷ்ரிகி (கிழக்கு நாட்டு) அறிவிப்பாளர் தொடர் (அதாவது, பலவீனமானது அல்லது சந்தேகத்திற்குரியது)."

அவர் (அலீ இப்னு அல்-மதீனீ) கூறினார்: நான் அஹ்மத் இப்னு அல்-

ஹஸன் கூறக் கேட்டேன்: நான் அஹ்மத் இப்னு ஹன்பல் கூறக் கேட்டேன்: "யஹ்யா இப்னு ஸயீத் அல்-கத்தானைப் போன்ற ஒருவரை என் கண்களால் நான் கண்டதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

60

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ، هُوَ ابْنُ مَهْدِيٍّ قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عَامِرٍ الأَنْصَارِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَتَوَضَّأُ عِنْدَ كُلِّ صَلاَةٍ . قُلْتُ فَأَنْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَصْنَعُونَ قَالَ كُنَّا نُصَلِّي الصَّلَوَاتِ كُلَّهَا بِوُضُوءٍ وَاحِدٍ مَا لَمْ نُحْدِثْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அம்ர் பின் ஆமிர் அல்-அன்சாரி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள், "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் உளூ செய்வார்கள்" என்று கூற நான் கேட்டேன். (பிறகு) நான் (அனஸ் (ரழி) அவர்களிடம்), "அப்படியானால் நீங்கள் (சஹாபாக்கள்) என்ன செய்வீர்கள்?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் (அனஸ் (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள், "நாங்கள் ஹதஸ் (உளூவை முறிக்கும் செயல்) செய்யாத வரை, ஒரே உளூவுடன் எல்லாத் தொழுகைகளையும் தொழுவோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّهُ يُصَلِّي الصَّلَوَاتِ بِوُضُوءٍ وَاحِدٍ

நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரே வுளூவுடன் தொழுகைகளை நிறைவேற்றுவது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

61

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَتَوَضَّأُ لِكُلِّ صَلاَةٍ فَلَمَّا كَانَ عَامُ الْفَتْحِ صَلَّى الصَّلَوَاتِ كُلَّهَا بِوُضُوءٍ وَاحِدٍ وَمَسَحَ عَلَى خُفَّيْهِ . فَقَالَ عُمَرُ إِنَّكَ فَعَلْتَ شَيْئًا لَمْ تَكُنْ فَعَلْتَهُ . قَالَ " عَمْدًا فَعَلْتُهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَلِيُّ بْنُ قَادِمٍ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَزَادَ فِيهِ " تَوَضَّأَ مَرَّةً مَرَّةً " . قَالَ وَرَوَى سُفْيَانُ

الثَّوْرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ أَيْضًا عَنْ مُحَارِبِ بْنِ دِثَارٍ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَتَوَضَّأُ لِكُلِّ صَلاَةٍ . وَرَوَاهُ وَكِيعٌ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ مُحَارِبِ بْنِ دِثَارٍ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ . قَالَ وَرَوَاهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ وَغَيْرُهُ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ مُحَارِبِ بْنِ دِثَارٍ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ وَكِيعٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ يُصَلِّي الصَّلَوَاتِ بِوُضُوءٍ وَاحِدٍ مَا لَمْ يُحْدِثْ وَكَانَ بَعْضُهُمْ يَتَوَضَّأُ لِكُلِّ صَلاَةٍ اسْتِحْبَابًا وَإِرَادَةَ الْفَضْلِ . وَيُرْوَى عَنِ الإِفْرِيقِيِّ عَنْ أَبِي غُطَيْفٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ تَوَضَّأَ عَلَى طُهْرٍ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِهِ عَشْرَ حَسَنَاتٍ ‏"‏ ‏.‏ وَهَذَا إِسْنَادٌ ضَعِيفٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى الظُّهْرَ وَالْعَصْرَ بِوُضُوءٍ وَاحِدٍ ‏.‏

சுலைமான் பின் புரைதா அவர்கள், தம் தந்தை புரைதா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் உளூ செய்வார்கள். அப்போது, (மக்கா) வெற்றியின் வருடத்தில், அவர்கள் எல்லாத் தொழுகைகளையும் ஒரே உளூவுடன் தொழுதார்கள்; மேலும் அவர்கள் தம்முடைய குஃப் மீது மஸஹ் செய்தார்கள். அப்போது உமர் (ரழி) அவர்கள், 'நீங்கள் இதற்கு முன் செய்யாத ஒரு காரியத்தைச் செய்திருக்கிறீர்களே?' என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நான் வேண்டுமென்றே இதைச் செய்தேன் (இது அனுமதிக்கப்பட்டது என்பதை மக்களுக்குக் கற்பிப்பதற்காக)." என்று பதிலளித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي وُضُوءِ الرَّجُلِ وَالْمَرْأَةِ مِنْ إِنَاءٍ وَاحِدٍ

ஒரே பாத்திரத்திலிருந்து ஒரு ஆணும் பெண்ணும் வுளூ செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

62

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ أَبِي الشَّعْثَاءِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ حَدَّثَتْنِي مَيْمُونَةُ، قَالَتْ كُنْتُ أَغْتَسِلُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ، صلى الله عليه وسلم مِنْ إِنَاءٍ وَاحِدٍ مِنَ الْجَنَابَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ عَامَّةِ الْفُقَهَاءِ أَنْ

لَا بَأْسَ أَنْ يَغْتَسِلَ الرَّجُلُ وَالْمَرْأَةُ مِنْ إِنَاءٍ وَاحِدٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ وَأُمِّ هَانِئٍ وَأُمِّ صُبَيَّةَ الْجُهَنِيَّةِ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو الشَّعْثَاءِ اسْمُهُ جَابِرُ بْنُ زَيْدٍ .

மைமூனா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நானும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் ஒரே பாத்திரத்திலிருந்து ஜனாபத் குளிப்புக்காகக் குளித்து வந்தோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ فَضْلِ طَهُورِ الْمَرْأَةِ

பெண் தூய்மை பெறப் பயன்படுத்தியதில் மீதமுள்ள தண்ணீரைப் பயன்படுத்துவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

63

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِي حَاجِبٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ بَنِي غِفَارٍ قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ فَضْلِ طَهُورِ الْمَرْأَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَرْجِسَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَكَرِهَ بَعْضُ الْفُقَهَاءِ الْوُضُوءَ بِفَضْلِ طَهُورِ الْمَرْأَةِ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ كَرِهَا فَضْلَ طَهُورِهَا وَلَمْ يَرَيَا بِفَضْلِ سُؤْرِهَا بَأْسًا .

அபு ஹாஜிப் அவர்கள், பனூ ஃகிஃபார் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒரு பெண் தூய்மைக்காகப் பயன்படுத்திய தண்ணீரின் மீதியை (மற்றவர்கள் தூய்மைக்காகப்) பயன்படுத்துவதை தடை செய்தார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்கள்): இந்த அத்தியாயத்தில் அப்துல்லாஹ் பின் சர்ஜிஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது. அபூ ஈஸா கூறுகிறார்கள்: சில சட்ட அறிஞர்கள் (ஃபுகஹாக்கள்) ஒரு பெண் தூய்மைக்குப் பயன்படுத்திய மீதமுள்ள தண்ணீரைக் கொண்டு உளூச் செய்வதை வெறுத்துள்ளனர். இதுவே அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். அவர்கள் இருவரும் பெண்ணின் தூய்மைக்குப் பயன்படுத்திய மீதமுள்ள தண்ணீரை வெறுத்தனர். ஆனால், அவள் (பருகிய பின் எஞ்சிய) எச்சில் நீரில் எந்தக் குற்றமும் இல்லை எனக் கருதினர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

64

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ عَاصِمٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا حَاجِبٍ، يُحَدِّثُ عَنِ الْحَكَمِ بْنِ عَمْرٍو الْغِفَارِيِّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ يَتَوَضَّأَ الرَّجُلُ بِفَضْلِ طَهُورِ الْمَرْأَةِ. أَوْ قَالَ بِسُؤْرِهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ. وَأَبُو حَاجِبٍ اسْمُهُ سَوَادَةُ بْنُ عَاصِمٍ . وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ فِي حَدِيثِهِ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَتَوَضَّأَ الرَّجُلُ بِفَضْلِ طَهُورِ الْمَرْأَةِ. وَلَمْ يَشُكَّ فِيهِ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ

.

அல்-ஹகம் இப்னு அம்ர் அல்-ஃகிஃபாரி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒரு ஆண், ஒரு பெண் (உளூ அல்லது குளிப்பு போன்ற) தூய்மைக்காகப் பயன்படுத்திய பாத்திரத்தில் மீதமுள்ள தண்ணீரைக் கொண்டு உளூச் செய்வதைத் தடை செய்தார்கள். அல்லது, 'அவள் பருகியதில் மீதமானதைக் கொண்டு (உளூச் செய்வதைத் தடை செய்தார்கள்)' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي ذَلِكَ

அவ்விஷயத்தில் சலுகை பற்றி வந்துள்ளவை

65

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ اغْتَسَلَ بَعْضُ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي جَفْنَةٍ فَأَرَادَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَتَوَضَّأَ مِنْهُ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي كُنْتُ جُنُبًا. فَقَالَ إِنَّ الْمَاءَ لاَ يُجْنِبُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியரில் ஒருவர் ஓர் அகன்ற பாத்திரத்தில்

(இருந்த நீரால்) குளித்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதிலிருந்து உளூ செய்ய விரும்பினார்கள். அப்போது அவர் (அந்த மனைவி), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக நான் ஜுனுப் ஆக இருந்தேன்' என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாகத் தண்ணீர் ஜுனுப் ஆகாது' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْمَاءَ لاَ يُنَجِّسُهُ شَيْءٌ

தண்ணீரை எதுவும் அசுத்தப்படுத்தாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

66

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ كَعْبٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنَتَوَضَّأُ مِنْ بِئْرِ بُضَاعَةَ وَهِيَ بِئْرٌ يُلْقَى فِيهَا الْحِيَضُ وَلُحُومُ الْكِلاَبِ وَالنَّتْنُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ الْمَاءَ طَهُورٌ لاَ يُنَجِّسُهُ شَيْءٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ جَوَّدَ أَبُو أُسَامَةَ هَذَا الْحَدِيثَ فَلَمْ يَرْوِ أَحَدٌ حَدِيثَ أَبِي سَعِيدٍ فِي بِئْرِ بُضَاعَةَ أَحْسَنَ مِمَّا رَوَى أَبُو أُسَامَةَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَعَائِشَةَ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: (ஹன்னாத், அல்-ஹஸன் இப்னு அலி அல்-கல்லால் மற்றும் பலர் அபூ உஸாமாவிடமிருந்து, அவர் அல்-வலீத் இப்னு கதீரிடமிருந்து, அவர் முஹம்மத் இப்னு கஅபிடமிருந்து, அவர் உபைதுல்லாஹ் இப்னு அப்துல்லாஹ் இப்னு ராஃபிஃ இப்னு கதீஜிடமிருந்து, அவர் அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீயிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்.)

"அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! மாதவிடாய்த் துணிகள், நாய்களின் இறைச்சி மற்றும் அழுகியவை வீசப்படும் கிணறாக இருக்கும் புளாஆ கிணற்றின் நீரை நாங்கள் அங்கசுத்தி (உளூ) செய்ய பயன்படுத்தலாமா?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக தண்ணீர் தூய்மையானது (தூய்மைப்படுத்தும் தன்மை கொண்டது), எதுவும் அதை அசுத்தப்படுத்தாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ مِنْهُ آخَرُ

பாடம்: இது தொடர்பாக மற்றொன்று

67

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يُسْأَلُ عَنِ الْمَاءِ يَكُونُ فِي الْفَلاَةِ مِنَ الأَرْضِ وَمَا يَنُوبُهُ مِنَ السِّبَاعِ وَالدَّوَابِّ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا كَانَ الْمَاءُ قُلَّتَيْنِ لَمْ يَحْمِلِ الْخَبَثَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ عَبْدَةُ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ الْقُلَّةُ هِيَ الْجِرَارُ وَالْقُلَّةُ الَّتِي يُسْتَقَى فِيهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالُوا إِذَا كَانَ الْمَاءُ قُلَّتَيْنِ لَمْ يُنَجِّسْهُ شَيْءٌ مَا لَمْ يَتَغَيَّرْ رِيحُهُ أَوْ طَعْمُهُ وَقَالُوا يَكُونُ نَحْوًا مِنْ خَمْسِ قِرَبٍ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
நிலத்தின் திறந்தவெளிகளில் உள்ள தண்ணீர் குறித்தும், அங்கு வந்து செல்லும் வேட்டையாடும் பிராணிகள் மற்றும் காட்டு மிருகங்கள் (அதை அசுத்தப்படுத்தினால் அதன் தூய்மை) குறித்தும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டபோது நான் செவியுற்றேன். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'தண்ணீர் இரண்டு குல்லாக்கள் (அளவு) இருந்தால் அது அசுத்தத்தை சுமக்காது (அதாவது, அசுத்தமாகாது)' என்று கூறினார்கள்.
அப்தா கூறினார்: முஹம்மது இப்னு இஸ்ஹாக் கூறினார்: 'குல்லா' என்பது பெரிய பானைகள் (தண்ணீர் சேமிக்கும் ஜாடிகள்) மற்றும் தண்ணீர் எடுக்கப் பயன்படுத்தப்படும் பானை ஆகும்.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இது ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும். அவர்கள் கூறினார்கள்: தண்ணீர் இரண்டு குல்லாக்கள் (அளவு) இருந்தால், அதன் நிறம், சுவை அல்லது மணம் மாறாத வரை எந்த அசுத்தமும் அதை அசுத்தப்படுத்தாது. மேலும், அவர்கள் கூறினார்கள்: இது சுமார் ஐந்து தோல்பைகள் (அளவு) இருக்கும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْبَوْلِ فِي الْمَاءِ الرَّاكِدِ

தேங்கி நிற்கும் நீரில் சிறுநீர் கழிப்பபது வெறுக்கத்தக்கதாகும் என்பது குறித்து வந்துள்ளவை

68

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَبُولَنَّ أَحَدُكُمْ فِي الْمَاءِ الدَّائِمِ ثُمَّ يَتَوَضَّأُ مِنْهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) கூறினார்கள்: "உங்களில் எவரும் தேங்கி நிற்கும் தண்ணீரில் சிறுநீர் கழித்துவிட்டு, பிறகு அதிலிருந்து உளூச் செய்ய வேண்டாம் (ஏனெனில் அது தண்ணீரை அசுத்தப்படுத்தி, தூய்மைப்படுத்தும் தகுதியை இழக்கச் செய்துவிடும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مَاءِ الْبَحْرِ أَنَّهُ طَهُورٌ

கடல் நீர் சுத்தமானது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

69

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، ح وَحَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ سُلَيْمٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ سَلَمَةَ، مِنْ آلِ ابْنِ الأَزْرَقِ أَنَّ الْمُغِيرَةَ بْنَ أَبِي بُرْدَةَ، وَهُوَ مِنْ بَنِي عَبْدِ الدَّارِ أَخْبَرَهُ أَنَّهُ، سَمِعَ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ سَأَلَ رَجُلٌ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا نَرْكَبُ الْبَحْرَ وَنَحْمِلُ مَعَنَا الْقَلِيلَ مِنَ الْمَاءِ فَإِنْ تَوَضَّأْنَا بِهِ عَطِشْنَا أَفَنَتَوَضَّأُ مِنْ مَاءِ الْبَحْرِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم هُوَ الطَّهُورُ مَاؤُهُ الْحِلُّ مَيْتَتُهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَالْفِرَاسِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ الْفُقَهَاءِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَابْنُ عَبَّاسٍ لَمْ يَرَوْا بَأْسًا بِمَاءِ الْبَحْرِ ‏.‏ وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْوُضُوءَ بِمَاءِ الْبَحْرِ مِنْهُمُ ابْنُ عُمَرَ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو ‏.‏ وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو هُوَ نَارٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் கடலில் பயணம் செய்கிறோம். எங்களுடன் சிறிதளவு தண்ணீரை மட்டுமே எடுத்துச் செல்கிறோம். அதை நாங்கள் உளூ செய்வதற்குப் பயன்படுத்தினால், நாங்கள் தாகமாகி விடுவோம். எனவே, நாங்கள் கடலின் நீரிலிருந்து உளூ செய்யலாமா?' என்று கேட்டார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அதன் நீர் தூய்மையானது (சுத்தம் செய்யப் பயன்படுத்தக்கூடியது), மேலும் அதன் செத்தவை அனுமதிக்கப்பட்டவை (உண்ண).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّشْدِيدِ فِي الْبَوْلِ

சிறுநீர் (விஷயத்தில் உள்ள) கடுமை குறித்த எச்சரிக்கை

70

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَقُتَيْبَةُ، وَأَبُو كُرَيْبٍ قَالُوا حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ سَمِعْتُ مُجَاهِدًا، يُحَدِّثُ عَنْ طَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَرَّ عَلَى قَبْرَيْنِ فَقَالَ إِنَّهُمَا يُعَذَّبَانِ وَمَا يُعَذَّبَانِ فِي كَبِيرٍ أَمَّا هَذَا فَكَانَ لاَ يَسْتَتِرُ مِنْ بَوْلِهِ وَأَمَّا هَذَا فَكَانَ يَمْشِي بِالنَّمِيمَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي مُوسَى وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ ابْنِ حَسَنَةَ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَأَبِي بَكْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى مَنْصُورٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مُجَاهِدٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ طَاوُسٍ . وَرِوَايَةُ الأَعْمَشِ أَصَحُّ . قَالَ وَسَمِعْتُ أَبَا بَكْرٍ مُحَمَّدَ بْنَ أَبَانَ الْبَلْخِيَّ مُسْتَمْلِيَ وَكِيعٍ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا يَقُولُ الأَعْمَشُ أَحْفَظُ لإِسْنَادِ إِبْرَاهِيمَ مِنْ مَنْصُورٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு கப்ருகளைக் கடந்து சென்றார்கள். அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இவ்விருவரும் வேதனை செய்யப்படுகிறார்கள். மேலும், அவர்கள் (தவிர்ப்பதற்கு) பெரிய சிரமமில்லாத ஒரு விஷயத்திற்காகவே வேதனை செய்யப்படுகிறார்கள். இவர்களில் ஒருவரோ, தமது சிறுநீரிலிருந்து தம்மைப் பாதுகாத்துக் கொள்ளாதவராக இருந்தார். மற்றொருவரோ, நமீமா (கோள் மூட்டுதல்) பரப்பிக் கொண்டிருந்தார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي نَضْحِ بَوْلِ الْغُلاَمِ قَبْلَ أَنْ يُطْعَمَ

சிறுவன் உணவு உண்ணத் தொடங்கும் முன் அவனது சிறுநீர் மீது தண்ணீர் தெளிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

71

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنْ أُمِّ قَيْسٍ بِنْتِ مِحْصَنٍ، قَالَتْ دَخَلْتُ بِابْنٍ لِي عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لَمْ يَأْكُلِ الطَّعَامَ فَبَالَ عَلَيْهِ فَدَعَا بِمَاءٍ فَرَشَّهُ عَلَيْهِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَائِشَةَ وَزَيْنَبَ وَلُبَابَةَ بِنْتِ الْحَارِثِ وَهِيَ أُمُّ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ وَأَبِي السَّمْحِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي لَيْلَى وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِثْلِ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالُوا يُنْضَحُ بَوْلُ الْغُلاَمِ وَيُغْسَلُ بَوْلُ الْجَارِيَةِ وَهَذَا مَا لَمْ يَطْعَمَا فَإِذَا طَعِمَا غُسِلاَ جَمِيعًا ‏.‏

உம்மு கைஸ் பின்த் மிஹ்ஸன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நான், (திடமான) உணவு உண்ண ஆரம்பிக்காத என்னுடைய மகன் ஒருவனுடன் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன். அவன் அவர்கள் மீது (அவர்களின் ஆடை மீது) சிறுநீர் கழித்துவிட்டான். உடனே அவர்கள் தண்ணீர் கொண்டுவரச் சொல்லி, அதை அதன் மீது தெளித்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي بَوْلِ مَا يُؤْكَلُ لَحْمُهُ

உண்ணக்கூடிய விலங்குகளின் சிறுநீர் பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

72

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، حَدَّثَنَا حُمَيْدٌ، وَقَتَادَةُ، وَثَابِتٌ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ نَاسًا، مِنْ عُرَيْنَةَ قَدِمُوا الْمَدِينَةَ فَاجْتَوَوْهَا فَبَعَثَهُمْ

رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي إِبِلِ الصَّدَقَةِ وَقَالَ اشْرَبُوا مِنْ أَلْبَانِهَا وَأَبْوَالِهَا ‏.‏ فَقَتَلُوا رَاعِيَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَاسْتَاقُوا الإِبِلَ وَارْتَدُّوا عَنِ الإِسْلاَمِ فَأُتِيَ بِهِمُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَطَعَ أَيْدِيَهُمْ وَأَرْجُلَهُمْ مِنْ خِلاَفٍ وَسَمَرَ أَعْيُنَهُمْ وَأَلْقَاهُمْ بِالْحَرَّةِ ‏.‏ قَالَ أَنَسٌ فَكُنْتُ أَرَى أَحَدَهُمْ يَكُدُّ الأَرْضَ بِفِيهِ حَتَّى مَاتُوا ‏.‏ وَرُبَّمَا قَالَ حَمَّادٌ يَكْدُمُ الأَرْضَ بِفِيهِ حَتَّى مَاتُوا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا لاَ بَأْسَ بِبَوْلِ مَا يُؤْكَلُ لَحْمُهُ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"உரைனாவைச் சேர்ந்த சிலர் மதீனாவிற்கு வந்தார்கள்; (அங்குள்ள காலநிலை அவர்களுக்கு ஒத்துக் கொள்ளாததால்) உடல்நலக் குறைவால் அவதிப்பட்டார்கள். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவர்களைத் தர்ம ஒட்டகங்களிடம் (ஸகாத் ஒட்டகங்களிடம்) அனுப்பினார்கள். மேலும் "அவற்றின் பாலையும் சிறுநீரையும் குடியுங்கள்" என்று கூறினார்கள். அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதருடைய (ஸல்) மேய்ப்பாளரைக் கொன்றுவிட்டு, ஒட்டகங்களை ஓட்டிச் சென்றார்கள்; மேலும் இஸ்லாத்திலிருந்து வெளியேறினார்கள். பின்னர் அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டு வரப்பட்டார்கள். அ(ண்ணல)வர்கள் அவர்களின் கைகளையும் கால்களையும் மாறுகால் மாறுகை வெட்டினார்கள்; அவர்களின் கண்களில் (சூடான இரும்பால்) சூடிட்டார்கள்; அவர்களை 'அல்-ஹர்ரா'வில் (மதீனாவிற்கு அருகிலுள்ள ஒரு பாறைகள் நிறைந்த பகுதியில்) எறிந்தார்கள்."
அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் இறக்கும் வரை அவர்களில் ஒருவர் தன் வாயால் தரையைக் கடித்துக் கொண்டிருப்பதை நான் பார்த்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

73

حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ سَهْلٍ الأَعْرَجُ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ إِنَّمَا سَمَلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَعْيُنَهُمْ لأَنَّهُمْ سَمَلُوا أَعْيُنَ الرُّعَاةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْلَمُ أَحَدًا ذَكَرَهُ غَيْرَ هَذَا الشَّيْخِ عَنْ يَزِيدَ بْنِ زُرَيْعٍ ‏.‏ وَهُوَ مَعْنَى قَوْلِهِ ‏:‏ ‏(‏وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ ‏)‏ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ قَالَ إِنَّمَا فَعَلَ بِهِمُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم هَذَا قَبْلَ أَنْ تَنْزِلَ الْحُدُودُ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
மேய்ப்பர்களின் கண்களை அவர்கள் குருடாக்கியிருந்த காரணத்தினாலேயே,

நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களுடைய கண்களைக் குருடாக்கினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஃகரீப்' (அதாவது, ஒரு குறிப்பிட்ட அறிவிப்பாளர் சங்கிலியில் தனித்துவமானது) ஆகும். யஸீத் பின் ஸுரைஇ அவர்களிடமிருந்து இந்த ஷெய்கைத் தவிர வேறு எவரும் இதை அறிவித்ததாக நாங்கள் அறியவில்லை.

மேலும் இது, ('வல் ஜுரூஹ கிஸாஸ்') "காயங்களுக்குக் காயங்களே பழிக்குப் பழியாகும்" எனும் (திருக்குர்ஆன் 5:45) இறைவசனத்தின் பொருளாகும்.

முஹம்மது பின் ஸீரின் (ரஹ்) கூறினார்கள் என அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "தண்டனைச் சட்டங்கள் (ஹுதூத்) அருளப்படுவதற்கு முன்னரே நபி (ஸல்) அவர்கள் இவர்களுக்கு இவ்வாறு செய்தார்கள்."

باب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ مِنَ الرِّيحِ

காற்று பிரிந்தால் வுளூ செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

74

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ وُضُوءَ إِلاَّ مِنْ صَوْتٍ أَوْ رِيحٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சப்தம் (காற்று பிரிந்த சப்தம்) அல்லது வாடை (காற்று பிரிந்த வாடை) ஏற்பட்டால் அன்றி உளூ முறியாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

75

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا كَانَ أَحَدُكُمْ فِي الْمَسْجِدِ فَوَجَدَ رِيحًا بَيْنَ أَلْيَتَيْهِ فَلاَ يَخْرُجْ حَتَّى يَسْمَعَ صَوْتًا أَوْ يَجِدَ رِيحًا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ وَعَلِيِّ بْنِ طَلْقٍ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ

حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ الْعُلَمَاءِ أَنْ لاَ يَجِبَ عَلَيْهِ الْوُضُوءُ إِلاَّ مِنْ حَدَثٍ يَسْمَعُ صَوْتًا أَوْ يَجِدُ رِيحًا . وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ إِذَا شَكَّ فِي الْحَدَثِ فَإِنَّهُ لاَ يَجِبُ عَلَيْهِ الْوُضُوءُ حَتَّى يَسْتَيْقِنَ اسْتِيقَانًا يَقْدِرُ أَنْ يَحْلِفَ عَلَيْهِ . وَقَالَ إِذَا خَرَجَ مِنْ قُبُلِ الْمَرْأَةِ الرِّيحُ وَجَبَ عَلَيْهَا الْوُضُوءُ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَإِسْحَاقَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் பள்ளிவாசலில் இருக்கும்போது, அவர் தம்முடைய புட்டங்களுக்கு இடையில் (காற்று வெளியேறியது போன்ற) ஒரு உணர்வை (சந்தேகத்தை) அடைந்தால், அவர் (தமது உளூ முறிந்துவிட்டது என்று கருதி தொழுகையிலிருந்து) வெளியேற வேண்டாம்; ஒரு சப்தத்தைக் கேட்கும் வரை அல்லது ஒரு வாடையை நுகரும் வரை (அவர் வெளியேறக் கூடாது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

76

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَقْبَلُ صَلاَةَ أَحَدِكُمْ إِذَا أَحْدَثَ حَتَّى يَتَوَضَّأَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபு ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ், உங்களில் ஒருவர் ஹதஸ் (சிறு துடக்கு) செய்தால், அவர் உளூச் செய்யும் வரை அவருடைய தொழுகையை ஏற்றுக்கொள்வதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ مِنَ النَّوْمِ

தூக்கத்திலிருந்து எழுந்த பின் உளூ செய்வது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

77

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى، - كُوفِيٌّ - وَهَنَّادٌ وَمُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ الْمُحَارِبِيُّ الْمَعْنَى وَاحِدٌ قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ السَّلاَمِ بْنُ حَرْبٍ الْمُلاَئِيُّ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ الدَّالاَنِيِّ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَامَ وَهُوَ سَاجِدٌ حَتَّى غَطَّ أَوْ نَفَخَ ثُمَّ قَامَ يُصَلِّي . فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّكَ قَدْ نِمْتَ قَالَ إِنَّ الْوُضُوءَ لاَ يَجِبُ إِلاَّ عَلَى مَنْ نَامَ مُضْطَجِعًا فَإِنَّهُ إِذَا اضْطَجَعَ اسْتَرْخَتْ مَفَاصِلُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو خَالِدٍ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஸஜ்தா நிலையில் உறங்கிக் கொண்டிருந்ததை நான் கண்டேன். (அவர்கள் உறக்கத்தின் ஆழத்தால்) குறட்டை விடும் வரை அல்லது பெருமூச்சு விடும் வரை (அவ்வாறு இருந்தார்கள்). பிறகு அவர்கள் (உளூ செய்யாமல்) தொழுகைக்காக எழுந்து நின்றார்கள். ஆகவே நான், “அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாகத் தாங்கள் தூங்கிவிட்டீர்கள்” என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், “படுத்து உறங்குபவர் மீதே தவிர (மற்றவர் மீது) உளூ அவசியமில்லை. ஏனெனில், ஒருவர் படுக்கும்போது அவரது மூட்டுகள் தளர்வடைகின்றன (அதனால் காற்று வெளியேறும் வாய்ப்பு அதிகம்)” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

78

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَنَامُونَ ثُمَّ يَقُومُونَ فَيُصَلُّونَ وَلاَ يَتَوَضَّئُونَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَسَمِعْتُ صَالِحَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ يَقُولُ سَأَلْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ الْمُبَارَكِ عَمَّنْ نَامَ قَاعِدًا مُعْتَمِدًا فَقَالَ لاَ وُضُوءَ عَلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى حَدِيثَ ابْنِ عَبَّاسٍ سَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ عَنْ قَتَادَةَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَوْلَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ أَبَا الْعَالِيَةِ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . وَاخْتَلَفَ الْعُلَمَاءُ فِي الْوُضُوءِ مِنَ النَّوْمِ فَرَأَى أَكْثَرُهُمْ أَنْ لاَ يَجِبَ عَلَيْهِ الْوُضُوءُ إِذَا نَامَ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا حَتَّى يَنَامَ مُضْطَجِعًا . وَبِهِ يَقُولُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدُ . قَالَ وَقَالَ

بَعْضُهُمْ إِذَا نَامَ حَتَّى غُلِبَ عَلَى عَقْلِهِ وَجَبَ عَلَيْهِ الْوُضُوءُ وَبِهِ يَقُولُ إِسْحَاقُ. وَقَالَ الشَّافِعِيُّ مَنْ نَامَ قَاعِدًا فَرَأَى رُؤْيَا أَوْ زَالَتْ مَقْعَدَتُهُ لِوَسَنِ النَّوْمِ فَعَلَيْهِ الْوُضُوءُ.

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடைய தோழர்கள் தூங்குவார்கள். பின்னர் எழுந்து தொழுவார்கள்; அவர்கள் (அதற்காகப் புதிதாக) உளூச் செய்யமாட்டார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

மேலும் சாலிஹ் பின் அப்துல்லாஹ் கூறுவதை நான் செவியுற்றேன்: "நான் அப்துல்லாஹ் பின் அல்-முபாரக் அவர்களிடம், 'ஒருவர் உட்கார்ந்த நிலையில் சாய்ந்து தூங்கினால் (சட்டம் என்ன)?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அவர் மீது உளூ (கடமை) இல்லை' என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்: சயீத் பின் அபீ அரூபா, கத்தாதா வழியாக இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை அறிவித்துள்ளார். அதில் அவர் அபுல் ஆலியாவைக் குறிப்பிடவில்லை; மேலும் அதை மர்ஃபூஃ ஆக (நபிமொழியாக) அறிவிக்கவில்லை.

தூக்கத்தினால் உளூ முறிவது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. உட்கார்ந்து கொண்டோ அல்லது நின்று கொண்டோ தூங்கினால், அவர் படுத்துத் தூங்கும் வரை அவர் மீது உளூ கடமை இல்லை என்பதே அவர்களில் பெரும்பாலோரின் கருத்தாகும். சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, இப்னு அல்-முபாரக் மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோரும் இக்கருத்தையே கொண்டுள்ளனர்.

அவர்களில் சிலர், "ஒருவர் தனது புத்தி மயங்கும் அளவுக்குத் தூங்கினால் அவர் மீது உளூ கடமையாகும்" என்று கூறியுள்ளனர். இஸ்ஹாக் இக்கருத்தைக் கொண்டுள்ளார்.

ஷாஃபிஈ கூறினார்: "ஒருவர் உட்கார்ந்து தூங்கி கனவு கண்டாலோ அல்லது தூக்கத்தின் மயக்கத்தால் அவர் அமர்ந்திருக்கும் நிலை நகர்ந்தாலோ (அதாவது, அவரது உடல் உறுதியாக நிலைபெறாமல் அசைந்தாலோ) அவர் மீது உளூ கடமையாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ مِمَّا غَيَّرَتِ النَّارُ

நெருப்பால் மாற்றப்பட்டவற்றால் உளூ செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

79

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْوُضُوءُ مِمَّا مَسَّتِ النَّارُ وَلَوْ مِنْ ثَوْرِ أَقِطٍ. قَالَ فَقَالَ لَهُ ابْنُ عَبَّاسٍ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ أَنَتَوَضَّأُ مِنَ الدُّهْنِ أَنَتَوَضَّأُ مِنَ الْحَمِيمِ قَالَ فَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ يَا ابْنَ أَخِي إِذَا سَمِعْتَ حَدِيثًا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَلاَ تَضْرِبْ لَهُ مَثَلاً. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَأَبِي طَلْحَةَ وَأَبِي أَيُّوبَ وَأَبِي مُوسَى. قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْوُضُوءَ مِمَّا غَيَّرَتِ النَّارُ وَأَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ عَلَى تَرْكِ الْوُضُوءِ مِمَّا غَيَّرَتِ النَّارُ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நெருப்புத் தீண்டிய (சமைக்கப்பட்ட) பொருட்களிலிருந்து (உண்டால்) உளூச் செய்வது அவசியமாகும்; அது ஒரு துண்டு பாலாடைக்கட்டியாக (அகித் - உலர்ந்த தயிர் அல்லது பாலாடைக்கட்டி) இருந்தாலும் சரியே.'

அப்போது இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள், 'ஓ அபூ ஹுரைராவே! நாம் எண்ணெயைப் பயன்படுத்தினால் உளூச் செய்ய வேண்டுமா? சுடுநீரைப் பயன்படுத்தினால் உளூச் செய்ய வேண்டுமா?' என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அபூ ஹுரைரா (ரலி), 'என் சகோதரரின் மகனே! அல்லாஹ்வின் தூதரிடமிருந்து (ஸல்) ஒரு ஹதீஸை நீங்கள் செவியுற்றால், அதற்கு (உங்கள் சொந்தக் கருத்துக்களால்) உதாரணங்களைக் கூறாதீர்கள் (அல்லது கேள்விகள் எழுப்பாதீர்கள்)' என்று பதிலளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الْوُضُوءِ مِمَّا غَيَّرَتِ النَّارُ

தீயினால் மாற்றப்பட்டவற்றை (உண்பதால்) உளூச் செய்வதை விட்டுவிடுதல் பற்றி வந்துள்ளவை

80

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، سَمِعَ جَابِرًا، . قَالَ سُفْيَانُ وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنَا مَعَهُ فَدَخَلَ عَلَى امْرَأَةٍ مِنَ الأَنْصَارِ فَذَبَحَتْ لَهُ شَاةً فَأَكَلَ وَأَتَتْهُ بِقِنَاعٍ مِنْ رُطَبٍ فَأَكَلَ مِنْهُ ثُمَّ تَوَضَّأَ لِلظُّهْرِ وَصَلَّى ثُمَّ انْصَرَفَ فَأَتَتْهُ بِعُلاَلَةٍ مِنْ عُلاَلَةِ الشَّاةِ فَأَكَلَ ثُمَّ صَلَّى الْعَصْرَ وَلَمْ يَتَوَضَّأْ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي رَافِعٍ وَأُمِّ الْحَكَمِ وَعَمْرِو بْنِ أُمَيَّةَ وَأُمِّ عَامِرٍ وَسُوَيْدِ بْنِ النُّعْمَانِ وَأُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَلاَ يَصِحُّ حَدِيثُ أَبِي بَكْرٍ فِي هَذَا الْبَابِ مِنْ قِبَلِ إِسْنَادِهِ إِنَّمَا رَوَاهُ حُسَامُ بْنُ مِصَكٍّ عَنِ ابْنِ سِيرِينَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَالصَّحِيحُ إِنَّمَا هُوَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . هَكَذَا رَوَى الْحُفَّاظُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِثْلِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ رَأَوْا تَرْكَ الْوُضُوءِ مِمَّا مَسَّتِ النَّارُ . وَهَذَا آخِرُ الأَمْرَيْنِ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . وَكَأَنَّ هَذَا الْحَدِيثَ نَاسِخٌ لِلْحَدِيثِ الأَوَّلِ حَدِيثِ الْوُضُوءِ مِمَّا مَسَّتِ النَّارُ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வெளியே சென்றார்கள், நான் அவர்களுடன் இருந்தேன். அவர்கள் அன்சாரிகளைச் சேர்ந்த ஒரு பெண்மணியிடம் சென்றார்கள். அப்பெண்மணி அவருக்காக ஒரு ஆட்டை அறுத்தார்கள், மேலும் அவர்கள் (ஸல்) அதிலிருந்து சாப்பிட்டார்கள். அப்பெண்மணி பழுத்த பேரீச்சம்பழங்கள் நிறைந்த ஒரு கூடையைக் கொண்டு வந்தார்கள், மேலும் அவர்கள் (ஸல்) அதிலிருந்து சாப்பிட்டார்கள். பிறகு அவர்கள் (ஸல்) லுஹருக்காக உளூ செய்து தொழுதார்கள். பிறகு அவர்கள் (ஸல்) (லுஹர் தொழுகையை முடித்து) திரும்பினார்கள். எனவே அப்பெண்மணி அவர்களுக்கு அந்த ஆட்டின் மீதமுள்ள (இரண்டாம் முறை பரிமாறப்பட்ட) உணவிலிருந்து கொண்டு வந்தார்கள். எனவே அவர்கள் (ஸல்) அதைச் சாப்பிட்டார்கள், பிறகு அஸ்ர் தொழுதார்கள், மேலும் (புதிதாக) உளூ செய்யவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ مِنْ لُحُومِ الإِبِلِ

ஒட்டகக் கறியை உண்டபின் வுளு செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

81

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الرَّازِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الْوُضُوءِ مِنْ لُحُومِ الإِبِلِ فَقَالَ "تَوَضَّئُوا مِنْهَا" . وَسُئِلَ عَنِ الْوُضُوءِ مِنْ لُحُومِ الْغَنَمِ فَقَالَ "لاَ تَتَوَضَّئُوا مِنْهَا" . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَأُسَيْدِ بْنِ حُضَيْرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى الْحَجَّاجُ بْنُ أَرْطَاةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى عَنْ أُسَيْدِ بْنِ حُضَيْرٍ . وَالصَّحِيحُ حَدِيثُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ وَغَيْرِهِمْ أَنَّهُمْ لَمْ يَرَوُا الْوُضُوءَ مِنْ لُحُومِ الإِبِلِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ .

பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஒட்டக இறைச்சி (சாப்பிட்ட பிறகு) உளு செய்வது பற்றிக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "அதற்காக உளு செய்யுங்கள்" என்று கூறினார்கள். ஆட்டிறைச்சி (சாப்பிட்ட பிறகு) உளு செய்வது பற்றிக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "அதற்காக உளு செய்யாதீர்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ الْوُضُوءِ مِنْ مَسِّ الذَّكَرِ

ஆண்குறியைத் தொடுவதால் உளு

82

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَبِي، عَنْ بُسْرَةَ بِنْتِ صَفْوَانَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ مَسَّ ذَكَرَهُ فَلاَ يُصَلِّ حَتَّى يَتَوَضَّأَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ وَأَبِي أَيُّوبَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَرْوَى ابْنَةِ أُنَيْسٍ

وَعَائِشَةَ وَجَابِرٍ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ هَكَذَا رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ مِثْلَ هَذَا عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ بُسْرَةَ .

புஸ்ரா பின்த் ஸஃப்வான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் தனது ஆணுறுப்பைத் தொடுகிறாரோ (அதாவது, எந்தத் தடையுமின்றி நேரடியாகத் தொட்டால்), அவர் வுளூச் செய்யும் வரை தொழக்கூடாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

83

وَرَوَى أَبُو أُسَامَةَ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مَرْوَانَ، عَنْ بُسْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، بِهَذَا .

மேலும், அபூ உஸாமா மற்றும் பலர், ஹிஷாம் இப்னு உர்வா வழியாக, அவர் தன் தந்தையிடமிருந்து, அவர் மர்வானிடமிருந்து, அவர் புஸ்ராவிடமிருந்து, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸுக்கு) ஒத்ததாக இந்த ஹதீஸை அறிவித்தார்கள். இஸ்ஹாக் இப்னு மன்சூர் இதை எங்களுக்கு அறிவித்தார்; அபூ உஸாமா இதை எங்களுக்கு அறிவித்தார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

84

وَرَوَى هَذَا الْحَدِيثَ أَبُو الزِّنَادِ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ بُسْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ بُسْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَبِهِ يَقُولُ الأَوْزَاعِيُّ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَأَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثُ بُسْرَةَ . وَقَالَ أَبُو زُرْعَةَ حَدِيثُ أُمِّ حَبِيبَةَ فِي هَذَا الْبَابِ صَحِيحٌ وَهُوَ حَدِيثُ الْعَلاَءِ بْنِ الْحَارِثِ عَنْ مَكْحُولٍ عَنْ عَنْبَسَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ . وَقَالَ مُحَمَّدٌ لَمْ

يَسْمَعْ مَكْحُولٌ مِنْ عَنْبَسَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ وَرَوَى مَكْحُولٌ عَنْ رَجُلٍ عَنْ عَنْبَسَةَ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ . وَكَأَنَّهُ لَمْ يَرَ هَذَا الْحَدِيثَ صَحِيحًا .

அபூ ஸின்னாது, உர்வா வழியாக, புஸ்ரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறிய ஒரு ஹதீஸை அறிவித்தார். (இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்:) அலி இப்னு ஹுஜ்ர் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அவர் கூறினார்: அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அபீ ஸின்னாது, தன் தந்தை வழியாக, உர்வா வழியாக, புஸ்ரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் (முன்னர் குறிப்பிடப்பட்ட ஹதீஸின் கருத்துக்கு) ஒத்த ஒரு ஹதீஸை அறிவித்தார்.

மேலும், நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் தாபியீன்களில் பலரின் கருத்தும் இதுவேயாகும். இமாம் அவ்ஸாயீ, ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதனையே கூறுகின்றனர்.

(இமாம்) முஹம்மத் (புகாரி) கூறினார்கள்: "இந்தத் தலைப்பில் புஸ்ரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸே மிகவும் ஆதாரப்பூர்வமானது."

அபூ ஸுர்ஆ கூறினார்கள்: "இந்தத் தலைப்பில் உம்மு ஹபீபா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஸஹீஹானது (சரியானது) ஆகும். அது அலா பின் அல்-ஹாரித், மக்ஹூல் வழியாகவும், அவர் அன்பஸா பின் அபீ சுப்யான் வழியாகவும், அவர் உம்மு ஹபீபா (ரழி) அவர்கள் வழியாகவும் அறிவிப்பதாகும்."

(ஆனால்) முஹம்மத் (புகாரி) கூறினார்கள்: "மக்ஹூல், அன்பஸா பின் அபீ சுப்யானிடமிருந்து எதனையும் (நேரடியாகச்) செவியுறவில்லை. மக்ஹூல், அன்பஸாவிடமிருந்து (பெயர் குறிப்பிடப்படாத) ஒரு மனிதர் வழியாக இந்த ஹதீஸ் அல்லாத வேறொன்றையே அறிவித்துள்ளார்." அவர் (புகாரி) இந்த ஹதீஸை ஸஹீஹானதாகக் கருதவில்லை என்றே தோன்றுகிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الْوُضُوءِ مِنْ مَسِّ الذَّكَرِ

ஆண்குறியைத் தொட்டதற்காக உளூ செய்ய வேண்டியதில்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

85

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا مُلاَزِمُ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَدْرٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ طَلْقِ بْنِ عَلِيٍّ، هُوَ الْحَنَفِيُّ عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ وَهَلْ هُوَ إِلاَّ مُضْغَةٌ مِنْهُ أَوْ بَضْعَةٌ مِنْهُ . قَالَ

وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَبَعْضِ التَّابِعِينَ أَنَّهُمْ لَمْ يَرَوُا الْوُضُوءَ مِنْ مَسِّ الذَّكَرِ وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَابْنِ الْمُبَارَكِ . وَهَذَا الْحَدِيثُ أَحْسَنُ شَيْءٍ رُوِيَ فِي هَذَا الْبَابِ . وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ أَيُّوبُ بْنُ عُتْبَةَ وَمُحَمَّدُ بْنُ جَابِرٍ عَنْ قَيْسِ بْنِ طَلْقٍ عَنْ أَبِيهِ . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ فِي مُحَمَّدِ بْنِ جَابِرٍ وَأَيُّوبَ بْنِ عُتْبَةَ . وَحَدِيثُ مُلاَزِمِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَدْرٍ أَصَحُّ وَأَحْسَنُ .

தல்க் பின் அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அது (ஆண் உறுப்பு என்பது) அவரது உடலின் ஒரு சதைத்துண்டு அல்லது ஒரு பகுதிதானே?"
(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்கள்): இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ உமாமா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் தாபியீன்களில் பலரிடமிருந்தும் இது அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அவர்கள் ஆண் உறுப்பைத் தொடுவதால் உளூ முறியாது என்றே கருதினர். இதுவே கூஃபாவாசிகளின் மற்றும் இப்னுல் முபாரக் அவர்களின் கருத்துமாகும். இந்த அத்தியாயத்தில் அறிவிக்கப்பட்டவற்றில் இந்த ஹதீஸே மிகவும் அழகான (சிறந்த) ஒன்றாகும். இந்த ஹதீஸை அய்யூப் பின் உத்பா மற்றும் முஹம்மத் பின் ஜாபிர் ஆகியோர் கைஸ் பின் தல்க் வழியாக அவரது தந்தையிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர். ஹதீஸ் கலை அறிஞர்கள் சிலர் முஹம்மத் பின் ஜாபிர் மற்றும் அய்யூப் பின் உத்பா குறித்து (அவர்களின் நம்பகத்தன்மை பற்றி) விமர்சனம் செய்துள்ளனர். (எனவே) அப்துல்லாஹ் பின் பத்ர் வாயிலாக முலாஸிம் பின் அம்ர் அறிவிக்கும் ஹதீஸே மிகவும் ஸஹீஹானதும் (சரியானதும்) அழகானதும் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الْوُضُوءِ مِنَ الْقُبْلَةِ

முத்தமிடுவதற்காக உளூ செய்ய வேண்டியதில்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

86

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَهَنَّادٌ، وَأَبُو كُرَيْبٍ وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ وَأَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ قَالُوا حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَبَّلَ بَعْضَ نِسَائِهِ ثُمَّ خَرَجَ إِلَى الصَّلاَةِ وَلَمْ يَتَوَضَّأْ . قَالَ قُلْتُ مَنْ هِيَ

إِلَّا أَنْتِ قَالَ فَضَحِكَتْ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ نَحْوُ هَذَا عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ قَالُوا لَيْسَ فِي الْقُبْلَةِ وُضُوءٌ . وَقَالَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَالأَوْزَاعِيُّ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ فِي الْقُبْلَةِ وُضُوءٌ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ . وَإِنَّمَا تَرَكَ أَصْحَابُنَا حَدِيثَ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا لأَنَّهُ لاَ يَصِحُّ عِنْدَهُمْ لِحَالِ الإِسْنَادِ . قَالَ وَسَمِعْتُ أَبَا بَكْرٍ الْعَطَّارَ الْبَصْرِيَّ يَذْكُرُ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْمَدِينِيِّ قَالَ ضَعَّفَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ هَذَا الْحَدِيثَ جِدًّا . وَقَالَ هُوَ شِبْهُ لاَ شَىْءَ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يُضَعِّفُ هَذَا الْحَدِيثَ وَقَالَ حَبِيبُ بْنُ أَبِي ثَابِتٍ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ عُرْوَةَ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَبَّلَهَا وَلَمْ يَتَوَضَّأْ . وَهَذَا لاَ يَصِحُّ أَيْضًا . وَلاَ نَعْرِفُ لإِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ سَمَاعًا مِنْ عَائِشَةَ . وَلَيْسَ يَصِحُّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا الْبَابِ شَيْءٌ .

உர்வா அவர்கள் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் தம்முடைய மனைவியரில் ஒருவரை முத்தமிட்டார்கள், பின்னர் அவர்கள் தொழுகைக்குச் சென்றார்கள், மேலும் அவர்கள் உளூ செய்யவில்லை." (உர்வா) கூறினார்கள்: "நான் 'அது நீங்கள் அல்லாமல் வேறு யார்?' என்று கேட்டேன்." (ஆயிஷா) கூறினார்கள்: "அதற்கு அவர்கள் சிரித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ مِنَ الْقَىْءِ وَالرُّعَافِ

பாடம்: வாந்தி மற்றும் மூக்கில் இரத்தம் வடிவதினால் உளூச் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

87

حَدَّثَنَا أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ أَبِي السَّفَرِ ، - وَهُوَ أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْهَمْدَانِيُّ الْكُوفِيُّ وَإِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ قَالَ أَبُو عُبَيْدَةَ حَدَّثَنَا وَقَالَ ، إِسْحَاقُ أَخْبَرَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ ، حَدَّثَنِي أَبِي ، عَنْ حُسَيْنٍ الْمُعَلِّمِ ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ ، قَالَ حَدَّثَنِي عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَمْرٍو الأَوْزَاعِيُّ ،

عَنْ يَعِيشَ بْنِ الْوَلِيدِ الْمَخْزُومِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مَعْدَانَ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَاءَ فَأَفْطَرَ فَتَوَضَّأَ . فَلَقِيتُ ثَوْبَانَ فِي مَسْجِدِ دِمَشْقَ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ صَدَقَ أَنَا صَبَبْتُ لَهُ وَضُوءَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَالَ إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ مَعْدَانُ بْنُ طَلْحَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَابْنُ أَبِي طَلْحَةَ أَصَحُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَأَى غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ مِنَ التَّابِعِينَ الْوُضُوءَ مِنَ الْقَىْءِ وَالرُّعَافِ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لَيْسَ فِي الْقَىْءِ وَالرُّعَافِ وُضُوءٌ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ . وَقَدْ جَوَّدَ حُسَيْنٌ الْمُعَلِّمُ هَذَا الْحَدِيثَ . وَحَدِيثُ حُسَيْنٍ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ . وَرَوَى مَعْمَرٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ فَأَخْطَأَ فِيهِ فَقَالَ عَنْ يَعِيشَ بْنِ الْوَلِيدِ عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ الأَوْزَاعِيَّ وَقَالَ عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ وَإِنَّمَا هُوَ مَعْدَانُ بْنُ أَبِي طَلْحَةَ .

மஃதான் பின் அபீ தல்ஹா அவர்கள் அபூ தர்தா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கின்றார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வாந்தி எடுத்தார்கள். அதனால் (அவர்களின்) நோன்பு முறிந்தது. பிறகு அவர்கள் உளூச் செய்தார்கள்."

(மஃதான் கூறுகிறார்): "பிறகு நான் திமிஷ்க் (டமாஸ்கஸ்) பள்ளிவாசலில் ஸவ்பான் (ரழி) அவர்களைச் சந்தித்தேன். அவரிடம் இது குறித்துத் தெரிவித்தேன். அதற்கு ஸவ்பான் (ரழி), 'அவர் (அபூ தர்தா) உண்மையையே கூறினார். நான் தான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடைய உளூவிற்காகத் தண்ணீர் ஊற்றினேன்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ بِالنَّبِيذِ

நபீத் கொண்டு வுளூ செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

88

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ أَبِي فَزَارَةَ، عَنْ أَبِي زَيْدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ سَأَلَنِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " مَا فِي إِدَاوَتِكَ " . فَقُلْتُ نَبِيذٌ . فَقَالَ " تَمْرَةٌ طَيِّبَةٌ وَمَاءٌ طَهُورٌ " .

قَالَ فَتَوَضَّأَ مِنْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَإِنَّمَا رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي زَيْدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَأَبُو زَيْدٍ رَجُلٌ مَجْهُولٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ لاَ يُعْرَفُ لَهُ رِوَايَةٌ غَيْرُ هَذَا الْحَدِيثِ . وَقَدْ رَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْوُضُوءَ بِالنَّبِيذِ مِنْهُمْ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُهُ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يُتَوَضَّأُ بِالنَّبِيذِ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ إِسْحَاقُ إِنِ ابْتُلِيَ رَجُلٌ بِهَذَا فَتَوَضَّأَ بِالنَّبِيذِ وَتَيَمَّمَ أَحَبُّ إِلَىَّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَوْلُ مَنْ يَقُولُ لاَ يُتَوَضَّأُ بِالنَّبِيذِ أَقْرَبُ إِلَى الْكِتَابِ وَأَشْبَهُ لأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ : " فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا " .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், 'உமது இதாவாவில் (தோல் பாத்திரம்) என்ன இருக்கிறது?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'நபீத்' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'அது தூய்மையான பேரீச்சம்பழமும், தூய்மையான தண்ணீரும் (கலந்தது)' என்று கூறினார்கள். பிறகு, அதைக் கொண்டு உளூச் செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب فِي الْمَضْمَضَةِ مِنَ اللَّبَنِ

பால் குடித்த பிறகு வாயை அலசுவது பற்றி

89

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عُقَيْلٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم شَرِبَ لَبَنًا فَدَعَا بِمَاءٍ فَمَضْمَضَ وَقَالَ إِنَّ لَهُ دَسَمًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ وَأُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْمَضْمَضَةَ مِنَ اللَّبَنِ وَهَذَا عِنْدَنَا عَلَى الاِسْتِحْبَابِ وَلَمْ يَرَ بَعْضُهُمُ الْمَضْمَضَةَ مِنَ اللَّبَنِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் பால் அருந்தினார்கள். பிறகு தண்ணீர் கேட்டு வாய் கொப்பளித்தார்கள். மேலும், "நிச்சயமாக இதில் கொழுப்பு (மற்றும் அதன் சுவை) இருக்கிறது" என்று கூறினார்கள்.

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் ஸஹ்ல் பின் ஸஅத் அஸ்-ஸாயிதீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

அறிஞர்களில் சிலர், ஒருவர் பால் அருந்திய பிறகு வாய் கொப்பளிக்க வேண்டும் என்ற கருத்தைக் கொண்டிருந்தார்கள். மேலும் இது எங்களைப் பொறுத்தவரை விரும்பத்தக்க (முஸ்தஹப்) ஒன்றாகும். வேறு சிலர், ஒருவர் பால் அருந்திய பிறகு வாய் கொப்பளிக்க வேண்டியதில்லை என்ற கருத்தைக் கொண்டிருந்தனர்.

باب فِي كَرَاهَةِ رَدِّ السَّلاَمِ غَيْرَ مُتَوَضِّئٍ

உளூ இல்லாதவர் சலாமுக்கு பதில் கூறுவது வெறுக்கத்தக்கதாகும்

90

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، وَمُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الزُّبَيْرِيُّ عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَجُلاً، سَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يَبُولُ فَلَمْ يَرُدَّ عَلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَإِنَّمَا يُكْرَهُ هَذَا عِنْدَنَا إِذَا كَانَ عَلَى الْغَائِطِ وَالْبَوْلِ . وَقَدْ فَسَّرَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ ذَلِكَ . وَهَذَا أَحْسَنُ شَيْءٍ رُوِيَ فِي هَذَا الْبَابِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ الْمُهَاجِرِ بْنِ قُنْفُذٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَنْظَلَةَ وَعَلْقَمَةَ بْنِ الْفَغْوَاءِ وَجَابِرٍ وَالْبَرَاءِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒருவர் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார், அப்போது அவர்கள் சிறுநீர் கழித்துக் கொண்டிருந்தார்கள். எனவே, அவர்கள் அவருக்குப் பதில் ஸலாம் கூறவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي سُؤْرِ الْكَلْبِ

நாய் குடித்து விட்டு மீதமுள்ள தண்ணீர் பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

91

حَدَّثَنَا سَوَّارُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْعَنْبَرِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ سَمِعْتُ أَيُّوبَ، يُحَدِّثُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " يُغْسَلُ الإِنَاءُ إِذَا وَلَغَ فِيهِ الْكَلْبُ سَبْعَ مَرَّاتٍ أُولاَهُنَّ أَوْ أُخْرَاهُنَّ بِالتُّرَابِ وَإِذَا وَلَغَتْ فِيهِ الْهِرَّةُ غُسِلَ مَرَّةً " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا وَلَمْ يُذْكَرْ فِيهِ " إِذَا وَلَغَتْ فِيهِ الْهِرَّةُ غُسِلَ مَرَّةً " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாய் நக்கிய பாத்திரம் ஏழு முறை கழுவப்பட வேண்டும்; அவற்றில் முதல் முறையோ அல்லது கடைசி முறையோ மண்ணால் (கழுவப்பட வேண்டும்). பூனை அதிலிருந்து நக்கினால், அது ஒரு முறை கழுவப்பட வேண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي سُؤْرِ الْهِرَّةِ

பூனை குடித்த மீதமுள்ள தண்ணீர் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

92

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ حُمَيْدَةَ بِنْتِ عُبَيْدِ بْنِ رِفَاعَةَ، عَنْ كَبْشَةَ بِنْتِ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ، وَكَانَتْ، عِنْدَ ابْنِ أَبِي قَتَادَةَ أَنَّ أَبَا قَتَادَةَ، دَخَلَ عَلَيْهَا . قَالَتْ فَسَكَبْتُ لَهُ وَضُوءًا قَالَتْ فَجَاءَتْ هِرَّةٌ تَشْرَبُ فَأَصْغَى لَهَا الإِنَاءَ حَتَّى شَرِبَتْ قَالَتْ كَبْشَةُ فَرَآنِي أَنْظُرُ إِلَيْهِ فَقَالَ أَتَعْجَبِينَ يَا بِنْتَ أَخِي فَقُلْتُ نَعَمْ . قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّهَا لَيْسَتْ بِنَجَسٍ إِنَّمَا هِيَ مِنَ الطَّوَّافِينَ عَلَيْكُمْ أَوِ الطَّوَّافَاتِ . وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ الْعُلَمَاءِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِثْلِ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ لَمْ يَرَوْا بِسُؤْرِ الْهِرَّةِ بَأْسًا . وَهَذَا

أَحْسَنُ شَيْءٍ رُوِيَ فِي هَذَا الْبَابِ . وَقَدْ جَوَّدَ مَالِكٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ وَلَمْ يَأْتِ بِهِ أَحَدٌ أَتَمَّ مِنْ مَالِكٍ .

கப்ஷா பின்த் கஅப் பின் மாலிக் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: (இவர் அபூ கத்தாதாவின் மகன் இப்னு அபீ கத்தாதாவின் மனைவியாக இருந்தார்.)

“அபூ கத்தாதா (ரழி) அவர்கள் என்னிடம் வந்தார்கள். நான் அவருக்கு உளூச் செய்வதற்காக தண்ணீர் ஊற்றினேன். அப்போது ஒரு பூனை குடிப்பதற்காக வந்தது. அது குடிக்கும் வரை அவர் பாத்திரத்தை அதற்காகச் சாய்த்தார். நான் அவரைப் பார்ப்பதை அவர் கண்டு, ‘என் சகோதரரின் மகளே! (இதைப் பார்த்து) நீ ஆச்சரியப்படுகிறாயா?’ என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நான் ‘ஆம்’ என்றேன். (அதற்கு) அவர் கூறினார்கள்: ‘நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அது (பூனை) அசுத்தமானது அல்ல; அது உங்களைச் சுற்றித் திரிபவைகளில் ஒன்றுதான்.”’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ فِي الْمَسْحِ عَلَى الْخُفَّيْنِ

இரண்டு குஃப்ஃபுகளின் மீது மஸ்ஹு செய்தல் பற்றி

93

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ الْحَارِثِ، قَالَ بَالَ جَرِيرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ ثُمَّ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى خُفَّيْهِ فَقِيلَ لَهُ أَتَفْعَلُ هَذَا قَالَ وَمَا يَمْنَعُنِي وَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَفْعَلُهُ . قَالَ إِبْرَاهِيمُ وَكَانَ يُعْجِبُهُمْ حَدِيثُ جَرِيرٍ لأَنَّ إِسْلاَمَهُ كَانَ بَعْدَ نُزُولِ الْمَائِدَةِ . هَذَا قَوْلُ إِبْرَاهِيمَ يَعْنِي كَانَ يُعْجِبُهُمْ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ وَحُذَيْفَةَ وَالْمُغِيرَةِ وَبِلاَلٍ وَسَعْدٍ وَأَبِي أَيُّوبَ وَسَلْمَانَ وَبُرَيْدَةَ وَعَمْرِو بْنِ أُمَيَّةَ وَأَنَسٍ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَيَعْلَى بْنِ مُرَّةَ وَعُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ وَأُسَامَةَ بْنِ شَرِيكٍ وَأَبِي أُمَامَةَ وَجَابِرٍ وَأُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ وَابْنِ عُبَادَةَ وَيُقَالُ ابْنُ عِمَارَةَ وَأُبَىُّ بْنُ عِمَارَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ جَرِيرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஹம்மாம் பின் அல்-ஹாரித் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஜரீர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் சிறுநீர் கழித்தார்கள். பின்னர்

அவர்கள் உளூச் செய்தார்கள்; (அப்போது) தங்களது காலுறைகள் (குஃப்) மீது மஸஹ் செய்தார்கள். எனவே அவர்களிடம், 'நீங்கள் இப்படிச் செய்கிறீர்களா?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவ்வாறு செய்வதை நான் கண்டிருக்கும்போது, என்னை எது தடுக்கிறது?' என்று கூறினார்கள்.

இப்ராஹீம் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஜரீர் (ரழி) அவர்கள் சூரத்துல் மாயிதா அருளப்பட்ட பின்னர் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டதால், அன்னாரின் அறிவிப்பைக் கண்டு அவர்கள் (அறிஞர்கள்) வியந்தார்கள் (மகிழ்ந்தார்கள்).'

இது இப்ராஹீமின் கூற்றாகும். அதாவது, 'அவர்கள் வியப்படைந்தனர்'.

(நூலாசிரியர்) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் உமர் (ரழி), அலீ (ரழி), ஹுதைஃபா (ரழி), அல்-முஃகீரா (ரழி), பிலால் (ரழி), ஸஃது (ரழி), அபூ அய்யூப் (ரழி), சல்மான் (ரழி), புரைதா (ரழி), அம்ர் பின் உமய்யா (ரழி), அனஸ் (ரழி), ஸஹ்ல் பின் ஸஃது (ரழி), யஃலா பின் முர்ரா (ரழி), உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி), உஸாமா பின் ஷரீக் (ரழி), அபூ உமாமா (ரழி), ஜாபிர் (ரழி), உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) மற்றும் இப்னு உபாதா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன. (சில அறிவிப்பாளர்கள்) இவரை இப்னு இமாரா என்றும் உபை பின் இமாரா என்றும் அழைக்கிறார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) அவர்கள் கூறினார்கள்: ஜரீர் அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

94

وَيُرْوَى عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، قَالَ رَأَيْتُ جَرِيرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى خُفَّيْهِ فَقُلْتُ لَهُ فِي ذَلِكَ فَقَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى خُفَّيْهِ . فَقُلْتُ لَهُ أَقَبْلَ الْمَائِدَةِ أَمْ بَعْدَ الْمَائِدَةِ فَقَالَ مَا أَسْلَمْتُ إِلاَّ بَعْدَ الْمَائِدَةِ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ زِيَادٍ التِّرْمِذِيُّ عَنْ مُقَاتِلِ بْنِ حَيَّانَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ عَنْ جَرِيرٍ . قَالَ وَرَوَى بَقِيَّةُ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَدْهَمَ عَنْ مُقَاتِلِ بْنِ حَيَّانَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ عَنْ جَرِيرٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ مُفَسِّرٌ لأَنَّ بَعْضَ مَنْ أَنْكَرَ الْمَسْحَ عَلَى الْخُفَّيْنِ تَأَوَّلَ أَنَّ مَسْحَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَلَى الْخُفَّيْنِ كَانَ قَبْلَ نُزُولِ الْمَائِدَةِ وَذَكَرَ جَرِيرٌ فِي حَدِيثِهِ أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَسَحَ عَلَى الْخُفَّيْنِ بَعْدَ نُزُولِ الْمَائِدَةِ .

ஷஹ்ர் பின் ஹவ்ஷப் அவர்கள் கூறியதாவது:
"நான் ஜரீர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் உளூ செய்வதைப் பார்த்தேன். அவர்கள் தங்களின் காலுறைகள் (குஃப்) மீது மஸ்ஹு செய்தார்கள். நான் அதைப் பற்றி அவர்களிடம் (அதாவது, காலுறைகள் மீது மஸ்ஹு செய்வது குறித்து) கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நான் நபி (ஸல்) அவர்கள் உளூ செய்வதைப் பார்த்தேன்; அவர்கள் தங்களின் காலுறைகள் மீது மஸ்ஹு செய்தார்கள்' என்று பதிலளித்தார்கள். நான் அவர்களிடம், '(நபி (ஸல்) அவர்கள் இவ்வாறு மஸ்ஹு செய்தது) சூரா அல்-மாயிதா (அருளப்படுவதற்கு) முன்பா அல்லது சூரா அல்-மாயிதாவிற்குப் பிறகா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நான் அல்-மாயிதாவிற்குப் பிறகுதான் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டேன்' (அதாவது, அல்-மாயிதா அத்தியாயம் அருளப்பட்ட பிறகுதான் நான் இஸ்லாத்தைத் தழுவினேன், எனவே நான் கண்டது அதன் பின்னரே) என்று பதிலளித்தார்கள்."

குதைபா அவர்கள் எங்களுக்கு இதை அறிவித்தார்கள்; காலித் பின் ஸியாத் அத்-திர்மிதி அவர்கள் முகாதில் பின் ஹய்யான் வழியாகவும், அவர் ஷஹ்ர் பின் ஹவ்ஷப் வழியாகவும், அவர் ஜரீர் வழியாகவும் (இதை அறிவித்தார்கள்). மேலும் பகிய்யா அவர்கள் இப்ராஹிம் பின் அத்ஹம் வழியாகவும், அவர் முகாதில் பின் ஹய்யான் வழியாகவும், அவர் ஷஹ்ர் பின் ஹவ்ஷப் வழியாகவும், அவர் ஜரீர் வழியாகவும் இதை அறிவித்ததாகக் கூறினார்.

இந்த ஹதீஸ் விளக்கமளிப்பதாக உள்ளது. ஏனெனில், காலுறைகள் (குஃப்) மீது மஸ்ஹு செய்வதை மறுக்கும் சிலர், நபி (ஸல்) அவர்கள் காலுறைகள் மீது மஸ்ஹு செய்தது சூரா அல்-மாயிதா அருளப்படுவதற்கு முன்பு என்று விளக்கம் அளிக்கின்றனர். ஆனால் ஜரீர் (ரழி) அவர்கள் தமது ஹதீஸில், சூரா அல்-மாயிதா அருளப்பட்டதற்குப் பிறகே நபி (ஸல்) அவர்கள் காலுறைகள் மீது மஸ்ஹு செய்வதைக் கண்டதாகக் குறிப்பிடுகிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب الْمَسْحِ عَلَى الْخُفَّيْنِ لِلْمُسَافِرِ وَالْمُقِيمِ

பாடம்: பயணி மற்றும் வசிப்பவருக்கான குஃப்புகளின் மீது மஸ்ஹு செய்வது

95

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ مَسْرُوقٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْجَدَلِيِّ، عَنْ خُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ سُئِلَ عَنِ الْمَسْحِ عَلَى الْخُفَّيْنِ فَقَالَ لِلْمُسَافِرِ ثَلاَثَةٌ وَلِلْمُقِيمِ يَوْمٌ ‏.‏ وَذُكِرَ عَنْ يَحْيَى بْنِ مَعِينٍ

أَنَّهُ صَحَّحَ حَدِيثَ خُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ فِي الْمَسْحِ . وَأَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْجَدَلِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ بْنُ عَبْدٍ وَيُقَالُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَبْدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي بَكْرَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَصَفْوَانَ بْنِ عَسَّالٍ وَعَوْفِ بْنِ مَالِكٍ وَابْنِ عُمَرَ وَجَرِيرٍ .

குஸைமா பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களிடம் குஃப் (காலுறை) மீது மஸஹ் செய்வது (எத்தனை நாட்களுக்கு அனுமதிக்கப்படும்) என்று வினவப்பட்டார்கள். எனவே, அவர்கள் கூறினார்கள்: "பயணிக்கு மூன்று (நாட்கள் மற்றும் இரவுகள்), உள்ளூரில் வசிப்பவருக்கு ஒரு நாள் (மற்றும் ஒரு இரவு)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

96

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ أَبِي النَّجُودِ، عَنْ زِرِّ بْنِ حُبَيْشٍ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ عَسَّالٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَأْمُرُنَا إِذَا كُنَّا سَفْرًا أَنْ لاَ نَنْزِعَ خِفَافَنَا ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ وَلَيَالِيهُنَّ إِلاَّ مِنْ جَنَابَةٍ وَلَكِنْ مِنْ غَائِطٍ وَبَوْلٍ وَنَوْمٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى الْحَكَمُ بْنُ عُتَيْبَةَ وَحَمَّادٌ عَنْ إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْجَدَلِيِّ عَنْ خُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ وَلاَ يَصِحُّ . قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ قَالَ شُعْبَةُ لَمْ يَسْمَعْ إِبْرَاهِيمُ النَّخَعِيُّ مِنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْجَدَلِيِّ حَدِيثَ الْمَسْحِ . وَقَالَ زَائِدَةُ عَنْ مَنْصُورٍ كُنَّا فِي حُجْرَةِ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ وَمَعَنَا إِبْرَاهِيمُ النَّخَعِيُّ فَحَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ التَّيْمِيُّ عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْجَدَلِيِّ عَنْ خُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الْمَسْحِ عَلَى الْخُفَّيْنِ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ أَحْسَنُ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثُ صَفْوَانَ بْنِ عَسَّالٍ الْمُرَادِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ الْعُلَمَاءِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ الْفُقَهَاءِ مِثْلِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالُوا يَمْسَحُ الْمُقِيمُ يَوْمًا وَلَيْلَةً وَالْمُسَافِرُ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ وَلَيَالِيهُنَّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنْ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُمْ لَمْ يُوَقِّتُوا فِي الْمَسْحِ عَلَى الْخُفَّيْنِ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ

بْنِ أَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالتَّوْقِيتُ أَصَحُّ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ صَفْوَانَ بْنِ عَسَّالٍ أَيْضًا مِنْ غَيْرِ حَدِيثِ عَاصِمٍ .

ஃபவான் பின் அஸ்ஸால் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நாங்கள் பயணிகளாக இருக்கும்போது, ஜனாபத் (பெருந்தொடக்கு) ஏற்பட்டால் தவிர, மூன்று பகல்களும் இரவுகளும் எங்களுடைய குஃப்புகளைக் கழற்ற வேண்டாம் என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குக் கட்டளையிடுவார்கள். ஆனால், மலம் கழித்தல், சிறுநீர் கழித்தல் மற்றும் உறக்கம் (போன்ற சிறு தொடக்குகளுக்காக குஃப்புகளைக் கழற்றத் தேவையில்லை, மாறாக அவற்றின் மீது மஸ்ஹ் செய்யலாம்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَسْحِ عَلَى الْخُفَّيْنِ أَعْلاَهُ وَأَسْفَلِهِ

குஃப்ஃபின் மேல் மற்றும் கீழ் பகுதியில் மஸ்ஹு செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

97

حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ الدِّمَشْقِيُّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، أَخْبَرَنِي ثَوْرُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ رَجَاءِ بْنِ حَيْوَةَ، عَنْ كَاتِبِ الْمُغِيرَةِ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَسَحَ أَعْلَى الْخُفِّ وَأَسْفَلَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ الْفُقَهَاءِ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ وَإِسْحَاقُ . وَهَذَا حَدِيثٌ مَعْلُولٌ لَمْ يُسْنِدْهُ عَنْ ثَوْرِ بْنِ يَزِيدَ غَيْرُ الْوَلِيدِ بْنِ مُسْلِمٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَأَلْتُ أَبَا زُرْعَةَ وَمُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالاَ لَيْسَ بِصَحِيحٍ لأَنَّ ابْنَ الْمُبَارَكِ رَوَى هَذَا عَنْ ثَوْرٍ عَنْ رَجَاءِ بْنِ حَيْوَةَ قَالَ حُدِّثْتُ عَنْ كَاتِبِ الْمُغِيرَةِ مُرْسَلٌ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ الْمُغِيرَةَ .

முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் குஃப்ஃபின் (கால் உறையின்) மேற்பகுதியிலும் அதன் கீழ்ப்பகுதியிலும் மஸ்ஹு செய்தார்கள் (தடவினார்கள்).

அபூ ஈஸா கூறினார்: நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள், தாபிஈன்கள் மற்றும்

அவர்களுக்குப் பின் வந்த சட்ட அறிஞர்கள் பலரின் கருத்தும் இதுவேயாகும் (அதாவது, குஃப்ஃபின் மேற்பகுதியிலும் கீழ்ப்பகுதியிலும் மஸ்ஹு செய்வது). மாலிக், ஷாஃபிஈ மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதையே கூறுகின்றனர்.

இது 'மஃலூல்' (குறைபாடுடைய) ஹதீஸாகும். வலீத் பின் முஸ்லிமைத் தவிர வேறு யாரும் இதை தவ்ர் பின் யஸீத் வழியாக (தொடர் அறுபடாமல்) அறிவிக்கவில்லை.

அபூ ஈஸா கூறினார்: நான் அபூ ஸுர்ஆ மற்றும் முஹம்மத் பின் இஸ்மாயீல் (புகாரி) ஆகியோரிடம் இந்த ஹதீஸ் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "இது ஸஹீஹ் (ஆதாரப்பூர்வமானது) அல்ல" என்று கூறினர். ஏனெனில் இப்னுல் முபாரக் இதை தவ்ர் வழியாகவும், (அவர்) ரஜா பின் ஹய்வா வழியாகவும் அறிவிக்கிறார். (ரஜா), "நான் முகீராவின் எழுத்தாளர் வழியாக அறிவிக்கப்பட்டேன்" என்று கூறினார். (இவ்வாறு) இது நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து 'முர்சல்' (தொடர் அறுபட்ட) நிலையில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது; இதில் முகீரா (ரழி) அவர்களின் பெயர் குறிப்பிடப்படவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَسْحِ عَلَى الْخُفَّيْنِ ظَاهِرِهِمَا

குஃப்ஃபுகளின் மேற்பகுதியின் மீது மஸ்ஹு செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

98

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَمْسَحُ عَلَى الْخُفَّيْنِ عَلَى ظَاهِرِهِمَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْمُغِيرَةِ حَدِيثٌ حَسَنٌ وَهُوَ حَدِيثُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي الزِّنَادِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عُرْوَةَ عَنِ الْمُغِيرَةِ وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا يَذْكُرُ عَنْ عُرْوَةَ عَنِ الْمُغِيرَةِ عَلَى ظَاهِرِهِمَا ‏.‏ غَيْرَهُ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَأَحْمَدُ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ وَكَانَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ يُشِيرُ بِعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي الزِّنَادِ ‏.‏

அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் நபி (ஸல்) அவர்கள் குஃப்ஃபுகளின் மேற்புறங்களில் மஸ்ஹு செய்வதைக் கண்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْمَسْحِ عَلَى الْجَوْرَبَيْنِ وَالنَّعْلَيْنِ

காலுறைகள் மற்றும் செருப்புகள் மீது மஸ்ஹு செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

99

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي قَيْسٍ، عَنْ هُزَيْلِ بْنِ شُرَحْبِيلَ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، قَالَ تَوَضَّأَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَمَسَحَ عَلَى الْجَوْرَبَيْنِ وَالنَّعْلَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ قَالُوا يَمْسَحُ عَلَى الْجَوْرَبَيْنِ وَإِنْ لَمْ تَكُنْ نَعْلَيْنِ إِذَا كَانَا ثَخِينَيْنِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي مُوسَى . قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ صَالِحَ بْنَ مُحَمَّدٍ التِّرْمِذِيَّ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا مُقَاتِلٍ السَّمَرْقَنْدِيَّ يَقُولُ دَخَلْتُ عَلَى أَبِي حَنِيفَةَ فِي مَرَضِهِ الَّذِي مَاتَ فِيهِ فَدَعَا بِمَاءٍ فَتَوَضَّأَ وَعَلَيْهِ جَوْرَبَانِ فَمَسَحَ عَلَيْهِمَا ثُمَّ قَالَ فَعَلْتُ الْيَوْمَ شَيْئًا لَمْ أَكُنْ أَفْعَلُهُ مَسَحْتُ عَلَى الْجَوْرَبَيْنِ وَهُمَا غَيْرُ مُنَعَّلَيْنِ .

அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் உளூச் செய்தார்கள், மேலும் (அவர்கள் அணிந்திருந்த) காலுறைகள் மற்றும் காலணிகள் மீது மஸஹ் செய்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் தரத்திலான ஹதீஸ் ஆகும். இது அறிஞர்களில் பலரின் கருத்தாகும். சுஃப்யான் அஸ்-தவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் இக்கருத்தையே கொண்டிருந்தனர். அவர்கள் கூறினார்கள்: காலுறைகள் தடித்தவையாக இருந்தால், காலணிகள் இல்லாவிட்டாலும் அவற்றின் மீது மஸஹ் செய்யலாம்.

(இமாம் திர்மிதி) மேலும் கூறினார்கள்: இத்தலைப்பில் அபூ மூஸா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: ஸாலிஹ் பின் முஹம்மத் அத்திர்மிதி அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: அபூ முகாதில் அஸ்-ஸமர்கந்தீ அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: (நான்) அபூ ஹனீஃபா (ரஹ்) அவர்களை, அவர்கள் மரணமடைந்த நோயின் போது சந்தித்தேன். அப்போது அவர்கள் தண்ணீர் கொண்டுவரச் சொல்லி உளூச் செய்தார்கள். அவர்கள் காலுறைகள் அணிந்திருந்தார்கள், அவற்றின் மீது மஸஹ் செய்தார்கள். பின்னர் கூறினார்கள்: 'நான் இன்று ஒரு காரியத்தைச் செய்தேன், இதற்கு முன் நான்

அதைச் செய்ததில்லை. நான் காலுறைகள் மீது மஸஹ் செய்தேன், அவை காலணிகள் அணியப்படாதவையாக இருந்தன.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَسْحِ عَلَى الْعِمَامَةِ

தலைப்பாகையின் மீது மஸ்ஹு செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

100

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ بَكْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُزَنِيِّ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنِ ابْنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ تَوَضَّأَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَمَسَحَ عَلَى الْخُفَّيْنِ وَالْعِمَامَةِ. قَالَ بَكْرٌ وَقَدْ سَمِعْتُ مِنِ ابْنِ الْمُغِيرَةِ. قَالَ وَذَكَرَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ فِي هَذَا الْحَدِيثِ فِي مَوْضِعٍ آخَرَ أَنَّهُ مَسَحَ عَلَى نَاصِيَتِهِ وَعِمَامَتِهِ. وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ ذَكَرَ بَعْضُهُمُ الْمَسْحَ عَلَى النَّاصِيَةِ وَالْعِمَامَةِ وَلَمْ يَذْكُرْ بَعْضُهُمُ النَّاصِيَةَ. وَسَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ الْحَسَنِ يَقُولُ سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ حَنْبَلٍ يَقُولُ مَا رَأَيْتُ بِعَيْنِي مِثْلَ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الْقَطَّانِ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمْرِو بْنِ أُمَيَّةَ وَسَلْمَانَ وَثَوْبَانَ وَأَبِي أُمَامَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَأَنَسٌ. وَبِهِ يَقُولُ الأَوْزَاعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ قَالُوا يَمْسَحُ عَلَى الْعِمَامَةِ. وَقَالَ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ لاَ يَمْسَحُ عَلَى الْعِمَامَةِ إِلاَّ أَنْ يَمْسَحَ بِرَأْسِهِ مَعَ الْعِمَامَةِ. وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ الْجَارُودَ بْنَ مُعَاذٍ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعَ بْنَ الْجَرَّاحِ يَقُولُ إِنْ مَسَحَ عَلَى الْعِمَامَةِ يُجْزِئُهُ لِلأَثَرِ.

முகீரா பின் ஷுஃபா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:
“நபி (ஸல்) அவர்கள் உளூ செய்தார்கள்; மேலும் குஃப் (கால் உறை) மீதும், தலைப்பாகை (இமாமா) மீதும் மஸ்ஹு செய்தார்கள்.”

பக்ர் கூறினார்: “நான் இதனை இப்னு அல்-முகீராவிடமிருந்து கேட்டேன்.”

முகம்மத் பின் பஷ்ஷார் இந்த ஹதீஸை மற்றொரு இடத்தில் குறிப்பிடும்போது, “நபி (ஸல்) அவர்கள் தம் முன் நெற்றியின் மீதும், தலைப்பாகையின் மீதும் மஸ்ஹு செய்தார்கள்” என்று குறிப்பிட்டுள்ளார்கள். இந்த ஹதீஸ் முகீரா பின் ஷுஃபா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அவர்களில் சிலர் ‘முன் நெற்றி மற்றும் தலைப்பாகை’ மீது மஸ்ஹு செய்ததாகக் குறிப்பிட்டுள்ளனர். சிலர் ‘முன் நெற்றி’யைக் குறிப்பிடவில்லை.

நான் அஹ்மத் பின் ஹஸன் அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: (அவர் கூறினார்) “நான் அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: யஹ்யா பின் சயீத் அல்-கத்தான் போன்ற ஒருவரை என் கண்களால் நான் கண்டதில்லை.”

இந்த அத்தியாயத்தில் அம்ர் பின் உமைய்யா, சல்மான், தவ் பான் மற்றும் அபூ உமாமா ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: முகீரா பின் ஷுஃபா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ ஆகும். நபித்தோழர்களான அபூபக்ர், உமர் மற்றும் அனஸ் (ரலி) உட்பட பல அறிஞர்களின் கருத்தும் இதுவேயாகும். இமாம் அவ்ஸாயீ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதனையே கூறுகின்றனர். அவர்கள், “தலைப்பாகையின் மீது மஸ்ஹு செய்யலாம்” என்கின்றனர். ஆனால், நபித்தோழர்கள் மற்றும் தாபியீன்களில் உள்ள வேறு பல அறிஞர்கள், “தலைப்பாகையுடன் சேர்த்து தலையின் ஒரு பகுதியையும் மஸ்ஹு செய்தால் அன்றி, தலைப்பாகை மீது மட்டும் மஸ்ஹு செய்யக் கூடாது” என்று கூறுகின்றனர். இது சுப்யான் அஸ்-தவ்ரீ, மாலிக் பின் அனஸ், இப்னுல் முபாரக் மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கருத்தாகும். அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: நான் ஜாரூத் பின் முஆத் அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: (அவர் கூறினார்) “நான் வக்கீஃ பின் அல்-ஜர்ராஹ் அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: தலைப்பாகையின் மீது மஸ்ஹு செய்தால் அது போதுமானது; ஏனெனில் அது குறித்த ஹதீஸ் வந்துள்ளது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

101

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، عَنْ بِلاَلٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَسَحَ عَلَى الْخُفَّيْنِ وَالْخِمَارِ .

பிலால் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் குஃப்ஃபின் மீதும், கிமாரின் மீதும் (தலை உறையின் மீதும்) தடவினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

102

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ، هُوَ الْقُرَشِيُّ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ، قَالَ سَأَلْتُ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ الْمَسْحِ، عَلَى الْخُفَّيْنِ فَقَالَ السُّنَّةُ يَا ابْنَ أَخِي . قَالَ وَسَأَلْتُهُ عَنِ الْمَسْحِ، عَلَى الْعِمَامَةِ فَقَالَ أَمِسَّ الشَّعَرَ الْمَاءَ .

அபூ உபைதா பின் முஹம்மத் பின் அம்மார் பின் யாஸிர் கூறினார்கள்:

"நான் ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்களிடம் குஃப் (தோல் காலுறைகள்) மீது மஸ்ஹு செய்வது பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'என் சகோதரரின் மகனே! அது சுன்னாவாகும் (நபிகளாரின் அங்கீகரிக்கப்பட்ட வழிமுறையாகும்)' என்று கூறினார்கள். மேலும் நான் அவரிடம் இமாமா (தலைப்பாகை) மீது மஸ்ஹு செய்வது பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், '(தலைப்பாகையின் மீது மஸ்ஹு செய்தாலும்) முடியில் தண்ணீர் படும்படிச் செய்வீராக!' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْغُسْلِ مِنَ الْجَنَابَةِ

ஜனாபாவுக்கான குளியல் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

103

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ كُرَيْبٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ خَالَتِهِ، مَيْمُونَةَ قَالَتْ وَضَعْتُ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غُسْلاً فَاغْتَسَلَ مِنَ الْجَنَابَةِ فَأَكْفَأَ الإِنَاءَ بِشِمَالِهِ عَلَى يَمِينِهِ فَغَسَلَ كَفَّيْهِ ثُمَّ أَدْخَلَ يَدَهُ فِي الإِنَاءِ فَأَفَاضَ عَلَى فَرْجِهِ ثُمَّ دَلَكَ بِيَدِهِ الْحَائِطَ أَوِ الأَرْضَ ثُمَّ مَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ وَغَسَلَ وَجْهَهُ وَذِرَاعَيْهِ ثُمَّ أَفَاضَ عَلَى رَأْسِهِ ثَلاَثًا ثُمَّ أَفَاضَ عَلَى سَائِرِ جَسَدِهِ ثُمَّ تَنَحَّى فَغَسَلَ رِجْلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا

حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ وَجَابِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அவர்களுடைய தாயாரின் சகோதரியான மைமூனா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் நபி (ஸல்) அவர்கள் ஜனாபத் பெருந்துடக்கிற்காக குளிப்பதற்காக தண்ணீர் தயார் செய்தேன். ஆகவே அவர்கள் தங்களுடைய இடது கையால் பாத்திரத்தைச் சாய்த்து, (அதிலிருந்து தண்ணீரை) தங்களுடைய வலது கையின் மீது ஊற்றினார்கள். பிறகு அவர்கள் தங்களுடைய உள்ளங்கைகளைக் கழுவினார்கள். பிறகு அவர்கள் தங்களுடைய கையைப் பாத்திரத்தினுள் நுழைத்து தங்களுடைய மறைவான இடத்தில் தண்ணீர் ஊற்றினார்கள். பிறகு அவர்கள் தங்களுடைய கையைச் சுவரில் அல்லது தரையில் தேய்த்தார்கள். பிறகு அவர்கள் வாய் கொப்பளித்தார்கள், மேலும் மூக்கிற்குத் தண்ணீர் செலுத்தினார்கள் (மற்றும் வெளியேற்றினார்கள்). மேலும் தங்களுடைய முகத்தையும் முன்கைகளையும் கழுவினார்கள். பிறகு அவர்கள் தங்களுடைய தலையில் மூன்று முறை தண்ணீர் ஊற்றினார்கள். பிறகு அவர்கள் தங்களுடைய உடலின் மீதமுள்ள பகுதிகளில் தண்ணீர் ஊற்றினார்கள். பிறகு அவர்கள் (நின்ற இடத்திலிருந்து) நகர்ந்து தங்களுடைய பாதங்களைக் கழுவினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

104

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَرَادَ أَنْ يَغْتَسِلَ مِنَ الْجَنَابَةِ بَدَأَ فَغَسَلَ يَدَيْهِ قَبْلَ أَنْ يُدْخِلَهُمَا الإِنَاءَ ثُمَّ غَسَلَ فَرْجَهُ وَيَتَوَضَّأُ وُضُوءَهُ لِلصَّلاَةِ ثُمَّ يُشَرِّبُ شَعْرَهُ الْمَاءَ ثُمَّ يَحْثِي عَلَى رَأْسِهِ ثَلاَثَ حَثَيَاتٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْغُسْلِ مِنَ الْجَنَابَةِ أَنَّهُ يَتَوَضَّأُ وُضُوءَهُ لِلصَّلاَةِ ثُمَّ يُفْرِغُ عَلَى رَأْسِهِ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ يُفِيضُ الْمَاءَ عَلَى سَائِرِ جَسَدِهِ ثُمَّ يَغْسِلُ قَدَمَيْهِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَقَالُوا إِنِ انْغَمَسَ الْجُنُبُ فِي الْمَاءِ وَلَمْ يَتَوَضَّأْ أَجْزَأَهُ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஜனாபத்துக்காக குஸ்ல் செய்ய நாடியபோது, பாத்திரத்தில் தங்கள் கைகளை இடுவதற்கு முன்பு, தங்கள் கைகளை கழுவுவதன் மூலம் தொடங்குவார்கள். பிறகு அவர்கள் தங்கள் மறைவிடத்தைக் கழுவுவார்கள்; மேலும் தொழுகைக்காக (செய்வது போல்) உளூ செய்வார்கள். பிறகு

அவர்கள் தங்கள் தலைமுடியை (வேர்க்கால்கள் நனையுமாறு) தோய்ப்பார்கள். பிறகு தங்கள் தலையில் மூன்று அள்ளு (தண்ணீர்) அள்ளி ஊற்றுவார்கள்.'

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: 'இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். ஜனாபத்துக்காக குஸ்ல் செய்வதில் அறிஞர்கள் தேர்ந்தெடுத்த முறை இதுவேயாகும். அதாவது, தொழுகைக்காக உளு செய்வது போல் உளு செய்ய வேண்டும்; பிறகு தலையின் மீது மூன்று முறை தண்ணீர் ஊற்ற வேண்டும்; பிறகு உடல் முழுவதும் தண்ணீர் ஊற்ற வேண்டும்; பிறகு கால்களைக் கழுவ வேண்டும். அறிஞர்களிடம் நடைமுறை இதன் மீதே உள்ளது. மேலும் அவர்கள் கூறினர்: 'குளிப்பு கடமையானவர் (ஜுனுபி) தண்ணீரில் மூழ்கி (குளித்து), (தனியாக) உளு செய்யாவிட்டாலும் அது அவருக்குப் போதுமானது.' இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب هَلْ تَنْقُضُ الْمَرْأَةُ شَعْرَهَا عِنْدَ الْغُسْلِ

பாடம்: பெண் குளிக்கும்போது தனது தலைமுடியை அவிழ்க்க வேண்டுமா?

105

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ مُوسَى، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَافِعٍ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي امْرَأَةٌ أَشُدُّ ضَفْرَ رَأْسِي أَفَأَنْقُضُهُ لِغُسْلِ الْجَنَابَةِ قَالَ " لاَ إِنَّمَا يَكْفِيكِ أَنْ تَحْثِينَ عَلَى رَأْسِكِ ثَلاَثَ حَثَيَاتٍ مِنْ مَاءٍ ثُمَّ تُفِيضِينَ عَلَى سَائِرِ جَسَدِكِ الْمَاءَ فَتَطْهُرِينَ " . أَوْ قَالَ " فَإِذَا أَنْتِ قَدْ تَطَهَّرْتِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا اغْتَسَلَتْ مِنَ الْجَنَابَةِ فَلَمْ تَنْقُضْ شَعْرَهَا أَنَّ ذَلِكَ يُجْزِئُهَا بَعْدَ أَنْ تُفِيضَ الْمَاءَ عَلَى رَأْسِهَا .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! நான் என் தலையில் இறுக்கமாகப் பின்னப்பட்ட சடைகளைக் கொண்டவள். ஜனாபத்துக்காக குளிக்கும்போது அவற்றை நான் அவிழ்க்க வேண்டுமா?' அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'இல்லை. நீர் உம்முடைய தலையின் மீது மூன்று அள்ளு நீர் (கைகளால் அள்ளி) ஊற்றிக்கொள்வது போதுமானது, பிறகு, உம்முடைய உடலின் மற்ற பாகங்கள் மீது தண்ணீர் ஊற்றிக்கொள்ளவும், அதனால் நீர் தூய்மையடைவீர்.' அல்லது அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அப்போது நீர் தூய்மையடைவீர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ تَحْتَ كُلِّ شَعْرَةٍ جَنَابَةً

பாடம்: ஒவ்வொரு முடியின் கீழும் ஜனாபத் (பெருந்தொடக்கு) உள்ளது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

106

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا الْحَارِثُ بْنُ وَجِيهٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ دِينَارٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ تَحْتَ كُلِّ شَعْرَةٍ جَنَابَةٌ فَاغْسِلُوا الشَّعَرَ وَأَنْقُوا الْبَشَرَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْحَارِثِ بْنِ وَجِيهٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِهِ وَهُوَ شَيْخٌ لَيْسَ بِذَلِكَ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ . وَقَدْ تَفَرَّدَ بِهَذَا الْحَدِيثِ عَنْ مَالِكِ بْنِ دِينَارٍ وَيُقَالُ الْحَارِثُ بْنُ وَجِيهٍ وَيُقَالُ ابْنُ وَجْبَةَ

.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஒவ்வொரு மயிரின் கீழும் ஜனாபத் இருக்கிறது. ஆகவே, முடியை (முழுவதுமாக) கழுவி, சருமத்தைத் தூய்மைப்படுத்துங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ بَعْدَ الْغُسْلِ

குளித்த பிறகு அங்கத்தூய்மை செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

107

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ لاَ يَتَوَضَّأُ بَعْدَ الْغُسْلِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ أَنْ لاَ يَتَوَضَّأَ بَعْدَ الْغُسْلِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் குளித்த பிறகு (தனியாக) உளூ செய்ய மாட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا الْتَقَى الْخِتَانَانِ وَجَبَ الْغُسْلُ

இரண்டு விருத்தசேதனம் செய்யப்பட்ட உறுப்புகள் சந்திக்கும்போது குளிப்பு (குஸ்ல்) கட்டாயமாகிறது என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

108

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ إِذَا جَاوَزَ الْخِتَانُ الْخِتَانَ فَقَدْ وَجَبَ الْغُسْلُ فَعَلْتُهُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَاغْتَسَلْنَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَرَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "விருத்தசேதனப் பகுதி (ஆணின் நுனித்தோல் நீக்கப்பட்ட பகுதி) விருத்தசேதனப் பகுதியைக் (பெண்ணின் அதற்குரிய பகுதியை) கடந்துவிட்டால் (அதாவது, முழுமையாகப் புணர்ந்தால்), நிச்சயமாக குஸ்ல் (குளிப்பு) கடமையாகிவிடும். நானும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் இதனைச் செய்தோம்; அதனால் நாங்கள் குஸ்ல் (குளிப்பு) செய்தோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

109

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا جَاوَزَ الْخِتَانُ الْخِتَانَ وَجَبَ الْغُسْلُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ ‏"‏ إِذَا جَاوَزَ الْخِتَانُ الْخِتَانَ فَقَدْ وَجَبَ الْغُسْلُ ‏"‏ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ وَعَلِيٌّ

وَعَائِشَةُ وَالْفُقَهَاءِ مِنَ التَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِثْلِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالُوا إِذَا الْتَقَى الْخِتَانَانِ وَجَبَ الْغُسْلُ .

ஆயிஷா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) கூறினார்கள்: “ஆணின் விருத்தசேதனம் செய்யப்பட்ட பகுதி (ஆண்குறியின் நுனி), பெண்ணின் விருத்தசேதனம் செய்யப்பட்ட பகுதியைக் (யோனி வாயிலை) கடந்துவிட்டால் (உடலுறவு நிகழ்ந்துவிட்டால்), குளிப்பு (குஸ்ல்) கடமையாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْمَاءَ مِنَ الْمَاءِ

"தண்ணீருக்கு தண்ணீர்" என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

110

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا يُونُسُ بْنُ يَزِيدَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ، قَالَ إِنَّمَا كَانَ الْمَاءُ مِنَ الْمَاءِ رُخْصَةً فِي أَوَّلِ الإِسْلاَمِ ثُمَّ نُهِيَ عَنْهَا .

உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "'தண்ணீருக்குத் தண்ணீர்' (அதாவது, உடலுறவுக்குப் பின் விந்து வெளியேறினால் மட்டுமே குளிப்பு கடமையாகும் என்ற சலுகை) இஸ்லாத்தின் ஆரம்பத்தில் மட்டுமே அனுமதிக்கப்பட்டிருந்தது. பின்னர் அது தடைசெய்யப்பட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

111

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، بِهَذَا الإِسْنَادِ مِثْلَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَإِنَّمَا كَانَ الْمَاءُ مِنَ الْمَاءِ فِي أَوَّلِ الإِسْلاَمِ ثُمَّ نُسِخَ بَعْدَ ذَلِكَ . وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أُبَيُّ بْنُ

كَعْبٍ وَرَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ عَلَى أَنَّهُ إِذَا جَامَعَ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ فِي الْفَرْجِ وَجَبَ عَلَيْهِمَا الْغُسْلُ وَإِنْ لَمْ يُنْزِلاَ .

மஃமர் அவர்கள் அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்து இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக (முந்தைய ஹதீஸைப் போன்றே) அறிவிக்கின்றார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதீ) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். இஸ்லாத்தின் ஆரம்ப காலத்தில் '(விந்து) நீர் வெளிப்பட்டால் மட்டுமே (குளிப்புக்குரிய) நீர் அவசியம்' என்ற நிலை இருந்தது; பின்னர் அது மாற்றப்பட்டுவிட்டது. உபை இப்னு கஅப், ராஃபிஃ இப்னு கதீஜ் (ரலி) உள்ளிட்ட நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் பலரும் இவ்வாறே அறிவித்துள்ளனர். அறிஞர்களில் பெரும்பாலோரின் நடைமுறை இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. அதாவது, ஒரு ஆண் தனது மனைவியுடன் உடலுறவு கொண்டால், விந்து வெளிப்படாவிட்டாலும் அவர்கள் இருவர் மீதும் குளிப்பு (குஸ்ல்) கடமையாகிவிடும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

112

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ ، عَنْ أَبِي الْجَحَّافِ ، عَنْ عِكْرِمَةَ ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ، قَالَ إِنَّمَا الْمَاءُ مِنَ الْمَاءِ فِي الاِحْتِلاَمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ الْجَارُودَ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا يَقُولُ لَمْ نَجِدْ هَذَا الْحَدِيثَ إِلاَّ عِنْدَ شَرِيكٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو الْجَحَّافِ اسْمُهُ دَاوُدُ بْنُ أَبِي عَوْفٍ . وَيُرْوَى عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الْجَحَّافِ وَكَانَ مَرْضِيًّا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ وَعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَالزُّبَيْرِ وَطَلْحَةَ وَأَبِي أَيُّوبَ وَأَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ الْمَاءُ مِنَ الْمَاءِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: (குளிப்பு எனும்) நீர் (விந்து எனும்) நீரிலிருந்துதான் (கட்டாயமாகிறது) என்பது கனவு ஸ்கலிதத்தைப் பற்றியது மாத்திரமே.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِيمَنْ يَسْتَيْقِظُ فَيَرَى بَلَلاً وَلاَ يَذْكُرُ احْتِلاَمًا

விழித்தெழுந்து ஈரம் இருப்பதைக் கண்டும், கனவு கண்டதாக நினைவு இல்லாதவர் குறித்து வந்துள்ளவை

113

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ خَالِدٍ الْخَيَّاطُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، هُوَ الْعُمَرِيُّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الرَّجُلِ يَجِدُ الْبَلَلَ وَلاَ يَذْكُرُ احْتِلاَمًا قَالَ " يَغْتَسِلُ " . وَعَنِ الرَّجُلِ يَرَى أَنَّهُ قَدِ احْتَلَمَ وَلَمْ يَجِدْ بَلَلاً قَالَ " لاَ غُسْلَ عَلَيْهِ " . قَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ عَلَى الْمَرْأَةِ تَرَى ذَلِكَ غُسْلٌ قَالَ " نَعَمْ إِنَّ النِّسَاءَ شَقَائِقُ الرِّجَالِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَإِنَّمَا رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ حَدِيثَ عَائِشَةَ فِي الرَّجُلِ يَجِدُ الْبَلَلَ وَلاَ يَذْكُرُ احْتِلاَمًا . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ فِي الْحَدِيثِ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ إِذَا اسْتَيْقَظَ الرَّجُلُ فَرَأَى بِلَّةً أَنَّهُ يَغْتَسِلُ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَحْمَدَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ إِنَّمَا يَجِبُ عَلَيْهِ الْغُسْلُ إِذَا كَانَتِ الْبِلَّةُ بِلَّةَ نُطْفَةٍ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَإِسْحَاقَ . وَإِذَا رَأَى احْتِلاَمًا وَلَمْ يَرَ بِلَّةً فَلاَ غُسْلَ عَلَيْهِ عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களிடம், கனவில் ஸ்கலிதம் ஏற்பட்டதாக நினைவில்லாமல் ஈரப்பதத்தைக் காணும் ஒரு மனிதரைப் பற்றிக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'அவர் குளிப்புச் செய்ய வேண்டும்' எனக் கூறினார்கள். மேலும், கனவில் ஸ்கலிதம் ஏற்பட்டதாகக் கண்டு ஆனால் ஈரப்பதம் எதையும் காணாத ஒரு மனிதரைப் பற்றி (அவர்களிடம்) கேட்கப்பட்டதற்கு, 'அவர் மீது குளிப்பு கடமையில்லை' எனக் கூறினார்கள்.
உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஒரு பெண் அதைக் கண்டால் அவள் குளிப்புச் செய்ய வேண்டுமா?' அதற்கு அவர்கள் பதிலளித்தார்கள்: 'ஆம். நிச்சயமாக பெண்கள் ஆண்களின் பங்காளிகள் ஆவார்கள் (அனைத்து ஷரீஅத் சட்டங்களிலும் ஆண்களைப் போன்றவர்களே).'

(இமாம்) அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: "இந்த ஹதீஸை (குறிப்பாக, கனவில் ஸ்கலிதம் ஏற்பட்டதாக நினைவில்லாமல் ஈரப்பதத்தைக் காணும் மனிதரைப் பற்றிய) ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் அறிவிப்பை அப்துல்லாஹ் பின் உமர், உபைதுல்லாஹ் பின் உமரிடமிருந்து அறிவிக்கிறார். அப்துல்லாஹ் பின் உமரின் மனனத் திறனில் இருந்த குறைபாடு காரணமாக யஹ்யா பின் ஸயீத்

அவரை (ஹதீஸ் துறையில்) பலவீனமானவர் எனக் குறிப்பிட்டுள்ளார்.

ஒரு மனிதன் விழித்தெழும் போது ஈரப்பதத்தைக் கண்டால், அவர் குளிப்புச் செய்ய வேண்டும் என்பதே நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் தாபியீன்களில் உள்ள பல அறிஞர்களின் கருத்தாகும். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோரின் கருத்தும் ஆகும். தாபியீன்களில் உள்ள சில அறிஞர்கள், 'அந்த ஈரப்பதம் விந்துவின் ஈரப்பதமாக இருந்தால் மட்டுமே அவர் மீது குளிப்பு கடமையாகும்' என்று கூறுகின்றனர். இதுவே ஷாஃபிஈ மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தும் ஆகும். மேலும் ஒருவர் கனவில் ஸ்கலிதம் ஏற்பட்டதாகக் கண்டு, ஈரப்பதம் எதையும் காணவில்லை எனில், பொதுவான அறிஞர்களின் கருத்துப்படி அவர் மீது குளிப்பு கடமையில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَنِيِّ وَالْمَذْىِ

அல்-மனி மற்றும் அல்-மதி பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

114

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو السَّوَّاقُ الْبَلْخِيُّ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا حُسَيْنٌ الْجُعْفِيُّ، عَنْ زَائِدَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَنِ الْمَذْىِ فَقَالَ " مِنَ الْمَذْىِ الْوُضُوءُ وَمِنَ الْمَنِيِّ الْغُسْلُ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْمِقْدَادِ بْنِ الأَسْوَدِ وَأُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ " مِنَ الْمَذْىِ الْوُضُوءُ وَمِنَ الْمَنِيِّ الْغُسْلُ " . وَهُوَ قَوْلُ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் மதீ (திரவம்) பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மதீ (வெளியானால்) உளூ (மட்டும் கடமையாகும்), மனி (வெளியானால்) குஸ்ல் (குளிப்பது கடமையாகும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْمَذْىِ يُصِيبُ الثَّوْبَ

ஆடையில் படும் மதி பற்றி வந்துள்ளவை

115

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عُبَيْدٍ، هُوَ ابْنُ السَّبَّاقِ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ، قَالَ كُنْتُ أَلْقَى مِنَ الْمَذْىِ شِدَّةً وَعَنَاءً فَكُنْتُ أُكْثِرُ مِنْهُ الْغُسْلَ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَسَأَلْتُهُ عَنْهُ فَقَالَ ‏"‏ إِنَّمَا يُجْزِئُكَ مِنْ ذَلِكَ الْوُضُوءُ ‏"‏ ‏.‏ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ بِمَا يُصِيبُ ثَوْبِي مِنْهُ قَالَ ‏"‏ يَكْفِيكَ أَنْ تَأْخُذَ كَفًّا مِنْ مَاءٍ فَتَنْضَحَ بِهِ ثَوْبَكَ حَيْثُ تَرَى أَنَّهُ أَصَابَ مِنْهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ فِي الْمَذْىِ مِثْلَ هَذَا ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْمَذْىِ يُصِيبُ الثَّوْبَ فَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ يُجْزِئُ إِلاَّ الْغَسْلُ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ يُجْزِئُهُ النَّضْحُ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ أَرْجُو أَنْ يُجْزِئَهُ النَّضْحُ بِالْمَاءِ ‏.‏

ஸஹ்ல் பின் ஹுனைஃப் (ரழி) கூறினார்கள்: நான் மதீ (முன் இந்திரியம்) வெளியேறுவதால் மிகுந்த சிரமத்தையும், சங்கடத்தையும் அடைந்து வந்தேன். அதனால் நான் அடிக்கடி குஸ்ல் (முழுக்கு) செய்து வந்தேன். ஆகவே, நான் அதனை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் குறிப்பிட்டு, அதுபற்றி அவர்களிடம் கேட்டேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: “அதற்காக நீங்கள் உளூ (சிறு சுத்திகரிப்பு) மட்டும் செய்வது போதுமானது.” நான் கேட்டேன்: “அல்லாஹ்வின் தூதரே! அது என் ஆடை மீது பட்டுவிட்டால் என்ன செய்வது?” அவர்கள் கூறினார்கள்: “நீங்கள் ஒரு கையளவு தண்ணீர் எடுத்து, உங்கள் ஆடையின் எந்தப் பகுதியில் அது பட்டிருப்பதை நீங்கள் காண்கிறீர்களோ, அந்தப் பகுதியில் அதைத் தெளித்து விடுவதே உங்களுக்குப் போதுமானது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْمَنِيِّ يُصِيبُ الثَّوْبَ

ஆடையில் மனிய் படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

116

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ الْحَارِثِ، قَالَ ضَافَ عَائِشَةَ ضَيْفٌ فَأَمَرَتْ لَهُ بِمِلْحَفَةٍ صَفْرَاءَ فَنَامَ فِيهَا فَاحْتَلَمَ فَاسْتَحْيَا أَنْ يُرْسِلَ بِهَا وَبِهَا أَثَرُ الاِحْتِلاَمِ فَغَمَسَهَا فِي الْمَاءِ ثُمَّ أَرْسَلَ بِهَا فَقَالَتْ عَائِشَةُ لِمَ أَفْسَدَ عَلَيْنَا ثَوْبَنَا إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيهِ أَنْ يَفْرُكَهُ بِأَصَابِعِهِ وَرُبَّمَا فَرَكْتُهُ مِنْ ثَوْبِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِأَصَابِعِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ الْفُقَهَاءِ مِثْلِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالُوا فِي الْمَنِيِّ يُصِيبُ الثَّوْبَ يُجْزِئُهُ الْفَرْكُ وَإِنْ لَمْ يُغْسَلْ . وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنْ هَمَّامِ بْنِ الْحَارِثِ عَنْ عَائِشَةَ مِثْلَ رِوَايَةِ الأَعْمَشِ . وَرَوَى أَبُو مَعْشَرٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنِ الأَسْوَدِ عَنْ عَائِشَةَ وَحَدِيثُ الأَعْمَشِ أَصَحُّ .

ஹம்மாம் பின் அல்-ஹாரித் (ரலி) அறிவித்தார்கள்:
ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடம் ஒரு விருந்தினர் வந்தார். அவர் உறங்குவதற்காக ஆயிஷா (ரலி) அவருக்கு ஒரு மஞ்சள் நிறப் போர்வையைக் கொடுத்தார்கள். அவர் அதில் உறங்கியபோது, அவருக்கு கனவில் ஸ்கலிதம் ஏற்பட்டது. அதில் ஸ்கலிதத்தின் அடையாளம் (கறை) இருந்ததால், அதை (அப்படியே) ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடம் திருப்பிக் கொடுக்க அவர் வெட்கப்பட்டார். எனவே, அவர் அதைத் தண்ணீரில் மூழ்கடித்து (கழுவி) விட்டார், பிறகு அதை ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடம் திருப்பிக் கொடுத்தார். ஆயிஷா (ரலி) கூறினார்கள், "ஏன் அவர் எங்கள் ஆடையை (தேவையற்ற முறையில் கழுவி) வீணாக்கிவிட்டார்? அதைத் தன் விரல்களால் சுரண்டி விடுவதே அவருக்குப் போதுமானதாக இருந்திருக்கும். சில சமயங்களில் நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் ஆடையிலிருந்து என் விரல்களால் அதை சுரண்டி விடுவேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب غَسْلِ الْمَنِيِّ مِنَ الثَّوْبِ

ஆடையிலிருந்து அல்-மனியை கழுவுதல்

117

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونِ بْنِ مِهْرَانَ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا غَسَلَتْ مَنِيًّا مِنْ ثَوْبِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . وَحَدِيثُ عَائِشَةَ أَنَّهَا غَسَلَتْ مَنِيًّا مِنْ ثَوْبِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - لَيْسَ بِمُخَالِفٍ لِحَدِيثِ الْفَرْكِ لأَنَّهُ وَإِنْ كَانَ الْفَرْكُ يُجْزِئُ فَقَدْ يُسْتَحَبُّ لِلرَّجُلِ أَنْ لاَ يُرَى عَلَى ثَوْبِهِ أَثَرُهُ . قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ الْمَنِيُّ بِمَنْزِلَةِ الْمُخَاطِ فَأَمِطْهُ عَنْكَ وَلَوْ بِإِذْخِرَةٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடைய ஆடையிலிருந்து விந்தைக் (மனி) கழுவினார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். இந்தப் பாடத்தில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது. ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடைய ஆடையிலிருந்து விந்தைக் (மனி) கழுவினார்கள் என்பது, (காய்ந்த விந்தைக்) சுரண்டி விடுவது தொடர்பான ஹதீஸிற்கு மாற்றமானது அல்ல. ஏனெனில், சுரண்டி விடுவது போதுமானதாக இருந்தாலும், ஒருவரது ஆடையில் அதன் அடையாளம் தென்படாமல் இருப்பது விரும்பத்தக்கதாகும்.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "விந்து (மனி) என்பது சளியைப் போன்றதாகும். எனவே, 'இத்கிர்' (ஒருவகை நறுமணப் புல்) கொண்டாவது அதை உம்மை விட்டும் அகற்றிவிடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْجُنُبِ يَنَامُ قَبْلَ أَنْ يَغْتَسِلَ

தூய்மைப்படுத்தும் குளியல் செய்வதற்கு முன் ஜுனுப் நிலையில் உள்ளவர் உறங்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

118

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَنَامُ وَهُوَ جُنُبٌ وَلاَ يَمَسُّ مَاءً .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஜுனுப் ஆக இருக்கும் நிலையில்

தூங்குவார்கள், மேலும் (தூங்குவதற்கு முன்) தண்ணீரைத் தீண்ட மாட்டார்கள் (அதாவது, உளூவோ அல்லது குஸ்லோ செய்ய மாட்டார்கள்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

119

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، نَحْوَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا قَوْلُ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ وَغَيْرِهِ. وَقَدْ رَوَى غَيْرُ، وَاحِدٍ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَتَوَضَّأُ قَبْلَ أَنْ يَنَامَ. وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الأَسْوَدِ. وَقَدْ رَوَى عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ هَذَا الْحَدِيثَ شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ. وَيَرَوْنَ أَنَّ هَذَا غَلَطٌ مِنْ أَبِي إِسْحَاقَ .

அபூ இஸ்ஹாக் அவர்கள் வாயிலாக (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே (இதே கருத்தில்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இதுவே ஸயீத் பின் அல்முஸய்யப் மற்றும் பிறரின் கருத்தாகும். மேலும், அல்அஸ்வத் வழியாக ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து, "நபி (ஸல்) அவர்கள் உறங்குவதற்கு முன் உளூச் செய்வார்கள்" எனப் பலரும் அறிவித்துள்ளனர். அல்அஸ்வத் வழியாக அபூ இஸ்ஹாக் அறிவித்த ஹதீஸை விட இதுவே மிகச் சரியானதாகும். ஷுஅபா, அஸ்ஸவ்ரீ மற்றும் பலரும் இந்த ஹதீஸை அபூ இஸ்ஹாக் வழியாக அறிவித்துள்ளனர். இந்த (அபூ இஸ்ஹாக் அறிவித்த) ஹதீஸ் அபூ இஸ்ஹாக் இழைத்த தவறு என்றே அவர்கள் கருதுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ لِلْجُنُبِ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَنَامَ

தூங்க விரும்பும் ஜுனுப் நிலையிலுள்ளவர் உளூச் செய்வது பற்றி வந்தவை

120

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ عُمَرَ، أَنَّهُ سَأَلَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَيَنَامُ أَحَدُنَا وَهُوَ جُنُبٌ قَالَ نَعَمْ إِذَا تَوَضَّأَ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمَّارٍ وَعَائِشَةَ وَجَابِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُمَرَ

أَحْسَنُ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ وَأَصَحُّ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ قَالُوا إِذَا أَرَادَ الْجُنُبُ أَنْ يَنَامَ تَوَضَّأَ قَبْلَ أَنْ يَنَامَ .

உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம், "எங்களில் ஒருவர் ஜுனுபாக (பெரிய தீட்டுடன்) இருக்கும்போது தூங்கலாமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "ஆம், அவர் உளூச் (சிறு சுத்திகரிப்பு) செய்தால் (தூங்கலாம்)" என்று பதிலளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مُصَافَحَةِ الْجُنُبِ

ஜுனுப் நிலையில் உள்ள ஒருவருடன் கை குலுக்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

121

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، حَدَّثَنَا حُمَيْدٌ الطَّوِيلُ، عَنْ بَكْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُزَنِيِّ، عَنْ أَبِي رَافِعٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لَقِيَهُ وَهُوَ جُنُبٌ قَالَ فَانْبَجَسْتُ أَىْ فَانْخَنَسْتُ فَاغْتَسَلْتُ ثُمَّ جِئْتُ فَقَالَ " أَيْنَ كُنْتَ أَوْ أَيْنَ ذَهَبْتَ " . قُلْتُ إِنِّي كُنْتُ جُنُبًا . قَالَ " إِنَّ الْمُسْلِمَ لاَ يَنْجُسُ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ حُذَيْفَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّهُ لَقِيَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ جُنُبٌ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَخَّصَ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي مُصَافَحَةِ الْجُنُبِ وَلَمْ يَرَوْا بِعَرَقِ الْجُنُبِ وَالْحَائِضِ بَأْسًا . وَمَعْنَى قَوْلِهِ فَانْخَنَسْتُ يَعْنِي تَنَحَّيْتُ عَنْهُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், அவர் (அபூ ஹுரைரா) ஜுனுபாக இருந்த நிலையில் அவரைச் சந்தித்தார்கள். (அப்போது அபூ ஹுரைரா) கூறினார்: 'நான் (நபியவர்களிடமிருந்து) ஒதுங்கிச் சென்று, குளித்துவிட்டு வந்தேன்.' அப்போது அவர்கள் (நபிகள் நாயகம்), 'நீங்கள் எங்கே இருந்தீர்கள்?' அல்லது 'நீங்கள் எங்கே சென்றீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'நான் ஜுனுபாக இருந்தேன்' என்று பதிலளித்தேன். அதற்கு அவர்கள், 'நிச்சயமாக ஒரு முஸ்லிம் அசுத்தமாக மாட்டார்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَرْأَةِ تَرَى فِي الْمَنَامِ مِثْلَ مَا يَرَى الرَّجُلُ

ஒரு ஆண் காண்பதைப் போன்று கனவில் காணும் பெண்ணைப் பற்றி வந்துள்ளவை

122

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ زَيْنَبَ بِنْتِ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ جَاءَتْ أُمُّ سُلَيْمٍ بِنْتُ مِلْحَانَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ فَهَلْ عَلَى الْمَرْأَةِ تَعْنِي غُسْلاً إِذَا هِيَ رَأَتْ فِي الْمَنَامِ مِثْلَ مَا يَرَى الرَّجُلُ قَالَ نَعَمْ إِذَا هِيَ رَأَتِ الْمَاءَ فَلْتَغْتَسِلْ ‏.‏ قَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ قُلْتُ لَهَا فَضَحْتِ النِّسَاءَ يَا أُمَّ سُلَيْمٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ عَامَّةِ الْفُقَهَاءِ أَنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا رَأَتْ فِي الْمَنَامِ مِثْلَ مَا يَرَى الرَّجُلُ فَأَنْزَلَتْ أَنَّ عَلَيْهَا الْغُسْلَ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَالشَّافِعِيُّ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سُلَيْمٍ وَخَوْلَةَ وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
உம்மு ஸுலைம் பின்த் மில்ஹான் (ரலி) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக அல்லாஹ் சத்தியத்திற்கு வெட்கப்படமாட்டான். ஒரு பெண், ஒரு ஆண் (கனவில்) காண்பது போன்றே (அதாவது, விந்து வெளியேறும் கனவு போன்றே) தன் கனவில் கண்டால், – அதாவது குளிப்பு – அவள் மீது கடமையாகுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஆம். அவள் நீரைக் (ஈரத்தை) கண்டால், குளிக்க வேண்டும்" என்று பதிலளித்தார்கள்.
உம்மு ஸலமா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அவரிடம், 'உம்மு ஸுலைமே! நீர் பெண்களை அவமானப்படுத்திவிட்டீர்!' என்று கூறினேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَسْتَدْفِئُ بِالْمَرْأَةِ بَعْدَ الْغُسْلِ

குளித்த பிறகு பெண்ணின் வெப்பத்தை நாடும் மனிதரைப் பற்றி வந்துள்ளவை

123

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ حُرَيْثٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ رُبَّمَا اغْتَسَلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مِنَ الْجَنَابَةِ ثُمَّ جَاءَ فَاسْتَدْفَأَ بِي فَضَمَمْتُهُ إِلَىَّ وَلَمْ أَغْتَسِلْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ بِإِسْنَادِهِ بَأْسٌ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ أَنَّ الرَّجُلَ إِذَا اغْتَسَلَ فَلاَ بَأْسَ بِأَنْ يَسْتَدْفِئَ بِامْرَأَتِهِ وَيَنَامَ مَعَهَا قَبْلَ أَنْ تَغْتَسِلَ الْمَرْأَةُ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "சில நேரங்களில் நபி (ஸல்) அவர்கள் ஜனாபத்திலிருந்து குஸ்ல் செய்வார்கள்; பிறகு என்னிடம் வந்து கதகதப்பைத் தேடுவார்கள் (அதாவது, என் அருகாமையை நாடி வருவார்கள்). நான் குஸ்ல் செய்யாத நிலையிலும் அவர்களை என்னோடு அணைத்துக் கொள்வேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّيَمُّمِ لِلْجُنُبِ إِذَا لَمْ يَجِدِ الْمَاءَ

தண்ணீர் கிடைக்காத போது ஜுனுப் நிலையில் உள்ள நபருக்கான தயம்மும் பற்றி வந்துள்ள செய்தி

124

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ بُجْدَانَ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ الصَّعِيدَ الطَّيِّبَ طَهُورُ الْمُسْلِمِ وَإِنْ لَمْ يَجِدِ الْمَاءَ عَشْرَ سِنِينَ فَإِذَا وَجَدَ الْمَاءَ فَلْيُمِسَّهُ بَشَرَتَهُ فَإِنَّ ذَلِكَ خَيْرٌ " . وَقَالَ مَحْمُودٌ فِي حَدِيثِهِ " إِنَّ الصَّعِيدَ الطَّيِّبَ وَضُوءُ الْمُسْلِمِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ بُجْدَانَ عَنْ أَبِي ذَرٍّ . وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ أَيُّوبُ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ عَنْ رَجُلٍ مِنْ بَنِي عَامِرٍ عَنْ أَبِي ذَرٍّ وَلَمْ يُسَمِّهِ . قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ عَامَّةِ الْفُقَهَاءِ أَنَّ الْجُنُبَ وَالْحَائِضَ إِذَا لَمْ يَجِدَا

الْمَاءَ تَيَمَّمَا وَصَلَّيَا . وَيُرْوَى عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ أَنَّهُ كَانَ لاَ يَرَى التَّيَمُّمَ لِلْجُنُبِ وَإِنْ لَمْ يَجِدِ الْمَاءَ . وَيُرْوَى عَنْهُ أَنَّهُ رَجَعَ عَنْ قَوْلِهِ فَقَالَ يَتَيَمَّمُ إِذَا لَمْ يَجِدِ الْمَاءَ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَمَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தூய்மையான மண் ஒரு முஸ்லிமுக்கு தூய்மைப்படுத்தக்கூடியதாகும்; அவர் பத்து வருடங்களாக தண்ணீர் காணாவிட்டாலும் சரியே. பின்னர் அவர் தண்ணீரைக் கண்டால், அதை அவர் தனது தோலில் (குளிப்பதற்காகவோ அல்லது வுளூ செய்வதற்காகவோ) பயன்படுத்தட்டும். ஏனெனில், அதுவே சிறந்தது."
(இந்த ஹதீஸின் மற்றொரு அறிவிப்பில்) மஹ்மூத் (இப்னு கைலான்) கூறினார்: "தூய்மையான மண் ஒரு முஸ்லிமுக்கு வுளூவாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُسْتَحَاضَةِ

பாடம்: அல்-முஸ்தஹாதா (தொடர் இரத்தப்போக்குடைய பெண்) பற்றி வந்துள்ளவை

125

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، وَعَبْدَةُ، وَأَبُو مُعَاوِيَةَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ جَاءَتْ فَاطِمَةُ بِنْتُ أَبِي حُبَيْشٍ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي امْرَأَةٌ أُسْتَحَاضُ فَلاَ أَطْهُرُ أَفَأَدَعُ الصَّلاَةَ قَالَ " لاَ إِنَّمَا ذَلِكِ عِرْقٌ وَلَيْسَتْ بِالْحَيْضَةِ فَإِذَا أَقْبَلَتِ الْحَيْضَةُ فَدَعِي الصَّلاَةَ وَإِذَا أَدْبَرَتْ فَاغْسِلِي عَنْكِ الدَّمَ وَصَلِّي " . قَالَ أَبُو مُعَاوِيَةَ فِي حَدِيثِهِ وَقَالَ " تَوَضَّئِي لِكُلِّ صَلاَةٍ حَتَّى يَجِيءَ ذَلِكَ الْوَقْتُ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ جَاءَتْ فَاطِمَةُ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَمَالِكٌ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ أَنَّ الْمُسْتَحَاضَةَ إِذَا جَاوَزَتْ أَيَّامَ أَقْرَائِهَا اغْتَسَلَتْ وَتَوَضَّأَتْ لِكُلِّ صَلاَةٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஃபாத்திமா பின்த் அபீ ஹுபைஷ் (ரழி) அவர்கள் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் இஸ்திஹாளா (தொடர் உதிரப்போக்கு) உடைய ஒரு பெண்; நான் (அதிலிருந்து) தூய்மையடைவதில்லை. நான் தொழுகையை விட்டுவிடலாமா?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இல்லை. அது ஒரு (உடைந்த) இரத்த நாள(த்தின் உதிர)ம் ஆகும்; அது மாதவிடாய் அல்ல. ஆகவே, மாதவிடாய் (காலம்) வரும்போது தொழுகையை விட்டுவிடு. அது (மாதவிடாய் காலம்) சென்றுவிட்டால், உன்னிடமிருந்து இரத்தத்தைக் கழுவிவிட்டுத் தொழு."

அபூ முஆவியா (ரஹ்) அவர்கள் தமது அறிவிப்பில், "(மேலும் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:) அந்த (அடுத்த மாதவிடாய்) நேரம் வரும் வரை ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் நீ உளூச் செய்துகொள்" என்றும் குறிப்பிட்டுள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ الْمُسْتَحَاضَةَ تَتَوَضَّأُ لِكُلِّ صَلاَةٍ

ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் முஸ்தஹாதா உளூ செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

126

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ أَبِي الْيَقْظَانِ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ فِي الْمُسْتَحَاضَةِ تَدَعُ الصَّلاَةَ أَيَّامَ أَقْرَائِهَا الَّتِي كَانَتْ تَحِيضُ فِيهَا ثُمَّ تَغْتَسِلُ وَتَتَوَضَّأُ عِنْدَ كُلِّ صَلاَةٍ وَتَصُومُ وَتُصَلِّي .

நபி (ஸல்) அவர்கள் முஸ்தஹாதாவைப் பற்றிக் கூறினார்கள்: 'அவள் (வழக்கமாக) மாதவிடாய் ஏற்படும் நாட்களில் தொழுகையை விட்டுவிட வேண்டும். பிறகு குளித்து (குஸ்ல் செய்து), ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் உளூச் செய்ய வேண்டும். மேலும், நோன்பு நோற்கலாம் மற்றும் தொழலாம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

127

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ قَدْ تَفَرَّدَ بِهِ شَرِيكٌ عَنْ أَبِي الْيَقْظَانِ. قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقُلْتُ عَدِيُّ بْنُ ثَابِتٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ جَدُّ عَدِيٍّ مَا اسْمُهُ فَلَمْ يَعْرِفْ مُحَمَّدٌ اسْمَهُ وَذَكَرْتُ لِمُحَمَّدٍ قَوْلَ يَحْيَى بْنِ مَعِينٍ أَنَّ اسْمَهُ دِينَارٌ فَلَمْ يَعْبَأْ بِهِ. وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ فِي الْمُسْتَحَاضَةِ إِنِ اغْتَسَلَتْ لِكُلِّ صَلاَةٍ هُوَ أَحْوَطُ لَهَا وَإِنْ تَوَضَّأَتْ لِكُلِّ صَلاَةٍ أَجْزَأَهَا وَإِنْ جَمَعَتْ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ بِغُسْلٍ وَاحِدٍ أَجْزَأَهَا.

ஷரீக் அவர்கள் (முந்தைய ஹதீஸில் உள்ளதைப்) போன்றே கருத்துள்ள மற்றோர் அறிவிப்பை அறிவித்துள்ளார்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஷரீக் அவர்கள் அபூ அல்-யக்ஸானிடமிருந்து இந்த ஹதீஸை அறிவிப்பதில் தனித்தவர். நான் முஹம்மத் (இப்னு இஸ்மாயீல் அல்-புகாரீ) அவர்களிடம் இந்த ஹதீஸைப் பற்றிக் கேட்டேன். நான் (அவர்களிடம்), ‘அதீ பின் ஸாபித் அவர்கள் தம் தந்தையிடமிருந்தும், அவர் தம் பாட்டனாரிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள்; அதீயின் பாட்டனாரின் பெயர் என்ன?’ என்று கேட்டேன். ஆனால் முஹம்மத் (அல்-புகாரீ) அவர்களுக்கு அவருடைய பெயர் தெரியவில்லை. மேலும் நான் முஹம்மத் (அல்-புகாரீ) அவர்களிடம், யஹ்யா பின் மயீன் அவர்கள் அவருடைய பெயர் ‘தீனார்’ என்று கூறியிருப்பதைக் குறிப்பிட்டேன். ஆனால் அவர்கள் (முஹம்மத்) அதைப் பொருட்படுத்தவில்லை.”

அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் ‘முஸ்தஹாதா’ (தொடர் உதிரப்போக்கு உள்ள பெண்) பற்றிக் கூறும்போது, “ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் அவள் குளித்தால் அது அவளுக்கு மிகவும் பேணுதலானது; ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் அவள் உளூ செய்தால், அது அவளுக்குப் போதுமானது; அவள் இரண்டு தொழுகைகளை ஒரு குளியலுடன் சேர்த்து நிறைவேற்றினால் அதுவும் அவளுக்குப் போதுமானது” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْمُسْتَحَاضَةِ أَنَّهَا تَجْمَعُ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ بِغُسْلٍ وَاحِدٍ

பாடம்: முஸ்தஹாதா பெண் இரண்டு தொழுகைகளை ஒரே குளியலுடன் சேர்த்துத் தொழுவாள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

128

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا زُهَيْرُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ عَمِّهِ، عِمْرَانَ بْنِ طَلْحَةَ عَنْ أُمِّهِ، حَمْنَةَ بِنْتِ جَحْشٍ قَالَتْ كُنْتُ أُسْتَحَاضُ حَيْضَةً كَثِيرَةً شَدِيدَةً فَأَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَسْتَفْتِيهِ وَأُخْبِرُهُ فَوَجَدْتُهُ فِي بَيْتِ أُخْتِي زَيْنَبَ بِنْتِ جَحْشٍ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أُسْتَحَاضُ حَيْضَةً كَثِيرَةً شَدِيدَةً فَمَا تَأْمُرُنِي فِيهَا قَدْ مَنَعَتْنِي الصِّيَامَ وَالصَّلاَةَ قَالَ " أَنْعَتُ لَكِ الْكُرْسُفَ فَإِنَّهُ يُذْهِبُ الدَّمَ " . قَالَتْ هُوَ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ قَالَ " فَتَلَجَّمِي " . قَالَتْ هُوَ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ قَالَ " فَاتَّخِذِي ثَوْبًا " . قَالَتْ هُوَ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ إِنَّمَا أَثُجُّ ثَجًّا فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " سَآمُرُكِ بِأَمْرَيْنِ أَيَّهُمَا صَنَعْتِ أَجْزَأَ عَنْكِ فَإِنْ قَوِيتِ عَلَيْهِمَا فَأَنْتِ أَعْلَمُ " . فَقَالَ " إِنَّمَا هِيَ رَكْضَةٌ مِنَ الشَّيْطَانِ فَتَحَيَّضِي سِتَّةَ أَيَّامٍ أَوْ سَبْعَةَ أَيَّامٍ فِي عِلْمِ اللَّهِ ثُمَّ اغْتَسِلِي فَإِذَا رَأَيْتِ أَنَّكِ قَدْ طَهُرْتِ وَاسْتَنْقَأْتِ فَصَلِّي أَرْبَعًا وَعِشْرِينَ لَيْلَةً أَوْ ثَلاَثًا وَعِشْرِينَ لَيْلَةً وَأَيَّامَهَا وَصُومِي وَصَلِّي فَإِنَّ ذَلِكِ يُجْزِئُكِ وَكَذَلِكِ فَافْعَلِي كَمَا تَحِيضُ النِّسَاءُ وَكَمَا يَطْهُرْنَ لِمِيقَاتِ حَيْضِهِنَّ وَطُهْرِهِنَّ فَإِنْ قَوِيتِ عَلَى أَنْ تُؤَخِّرِي الظُّهْرَ وَتُعَجِّلِي الْعَصْرَ ثُمَّ تَغْتَسِلِينَ حِينَ تَطْهُرِينَ وَتُصَلِّينَ الظُّهْرَ وَالْعَصْرَ جَمِيعًا ثُمَّ تُؤَخِّرِينَ الْمَغْرِبَ وَتُعَجِّلِينَ الْعِشَاءَ ثُمَّ تَغْتَسِلِينَ وَتَجْمَعِينَ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ فَافْعَلِي وَتَغْتَسِلِينَ مَعَ الصُّبْحِ وَتُصَلِّينَ وَكَذَلِكِ فَافْعَلِي وَصُومِي إِنْ قَوِيتِ عَلَى ذَلِكِ " . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " وَهُوَ أَعْجَبُ الأَمْرَيْنِ إِلَىَّ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَاهُ عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو الرَّقِّيُّ وَابْنُ جُرَيْجٍ وَشَرِيكٌ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ طَلْحَةَ عَنْ عَمِّهِ عِمْرَانَ عَنْ أُمِّهِ حَمْنَةَ إِلاَّ أَنَّ ابْنَ جُرَيْجٍ يَقُولُ عُمَرُ بْنُ طَلْحَةَ وَالصَّحِيحُ عِمْرَانُ بْنُ طَلْحَةَ . قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ هُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهَكَذَا قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ هُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ فِي الْمُسْتَحَاضَةِ إِذَا كَانَتْ تَعْرِفُ حَيْضَهَا بِإِقْبَالِ الدَّمِ وَإِدْبَارِهِ وَإِقْبَالُهُ أَنْ يَكُونَ أَسْوَدَ . وَإِدْبَارُهُ أَنْ يَتَغَيَّرَ إِلَى الصُّفْرَةِ فَالْحُكْمُ لَهَا عَلَى حَدِيثِ فَاطِمَةَ بِنْتِ أَبِي حُبَيْشٍ وَإِنْ كَانَتِ الْمُسْتَحَاضَةُ لَهَا أَيَّامٌ مَعْرُوفَةٌ قَبْلَ أَنْ تُسْتَحَاضَ فَإِنَّهَا تَدَعُ الصَّلاَةَ أَيَّامَ أَقْرَائِهَا ثُمَّ تَغْتَسِلُ وَتَتَوَضَّأُ لِكُلِّ صَلاَةٍ وَتُصَلِّي وَإِذَا اسْتَمَرَّ بِهَا الدَّمُ وَلَمْ يَكُنْ

لَهَا أَيَّامٌ مَعْرُوفَةٌ وَلَمْ تَعْرِفِ الْحَيْضَ بِإِقْبَالِ الدَّمِ وَإِدْبَارِهِ فَالْحُكْمُ لَهَا عَلَى حَدِيثِ حَمْنَةَ بِنْتِ جَحْشٍ . وَكَذَلِكَ قَالَ أَبُو عُبَيْدٍ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ الْمُسْتَحَاضَةُ إِذَا اسْتَمَرَّ بِهَا الدَّمُ فِي أَوَّلِ مَا رَأَتْ فَدَامَتْ عَلَى ذَلِكَ فَإِنَّهَا تَدَعُ الصَّلاَةَ مَا بَيْنَهَا وَبَيْنَ خَمْسَةَ عَشَرَ يَوْمًا فَإِذَا طَهُرَتْ فِي خَمْسَةَ عَشَرَ يَوْمًا أَوْ قَبْلَ ذَلِكَ فَإِنَّهَا أَيَّامُ حَيْضٍ فَإِذَا رَأَتِ الدَّمَ أَكْثَرَ مِنْ خَمْسَةَ عَشَرَ يَوْمًا فَإِنَّهَا تَقْضِي صَلاَةَ أَرْبَعَةَ عَشَرَ يَوْمًا ثُمَّ تَدَعُ الصَّلاَةَ بَعْدَ ذَلِكَ أَقَلَّ مَا تَحِيضُ النِّسَاءُ وَهُوَ يَوْمٌ وَلَيْلَةٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي أَقَلِّ الْحَيْضِ وَأَكْثَرِهِ فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَقَلُّ الْحَيْضِ ثَلاَثَةٌ وَأَكْثَرُهُ عَشَرَةٌ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ وَبِهِ يَأْخُذُ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَرُوِيَ عَنْهُ خِلاَفُ هَذَا . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْهُمْ عَطَاءُ بْنُ أَبِي رَبَاحٍ أَقَلُّ الْحَيْضِ يَوْمٌ وَلَيْلَةٌ وَأَكْثَرُهُ خَمْسَةَ عَشَرَ يَوْمًا . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ وَالأَوْزَاعِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَأَبِي عُبَيْدٍ .

ஹம்னா பின்த் ஜஹ்ஷ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"எனக்குக் கடுமையான மற்றும் அதிகப்படியான (இஸ்திஹாதா எனும்) இரத்தப்போக்கு இருந்தது. எனவே, நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் அதுபற்றித் தீர்ப்பு கேட்பதற்கும், (எனது நிலையை) அறிவிப்பதற்கும் சென்றேன். அவர்களை என்னுடைய சகோதரி ஜைனப் பின்த் ஜஹ்ஷ் (ரழி) அவர்களின் வீட்டில் சந்தித்தேன். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் கடுமையான மற்றும் அதிகப்படியான இரத்தப்போக்கினால் அவதிப்படுகிறேன். இதில் நான் என்ன செய்யவேண்டுமென்று எனக்குக் கட்டளையிடுகிறீர்கள்? இது நான் தொழுவதையும் நோன்பு நோற்பதையும் தடுத்துவிட்டது' என்று கூறினேன்.

அதற்கு அவர்கள், 'நான் உனக்கு பருத்தியை(ப் பயன்படுத்துமாறு) பரிந்துரைக்கிறேன். ஏனெனில் அது இரத்தத்தை போக்கிவிடும்' என்றார்கள். நான், 'அது அதைவிட அதிகமாக உள்ளது' என்றேன். அவர்கள், 'அப்படியென்றால் கச்சை கட்டிக்கொள்' என்றார்கள். நான், 'அது அதைவிட அதிகமாக உள்ளது' என்றேன். அவர்கள், 'அப்படியென்றால் ஆடையைக் கட்டிக்கொள்' என்றார்கள். நான், 'அது அதைவிட அதிகமாக உள்ளது; இரத்தம் பீறிட்டு ஓடுகிறது' என்றேன்.

அப்பொழுது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் உனக்கு இரண்டு விஷயங்களைக் கட்டளையிடுகிறேன். அவற்றில் எதை நீ செய்தாலும் அது உனக்குப் போதுமானது. அவ்விரண்டையும் செய்ய உனக்குச் சக்தியிருந்தால், (எதைச் செய்வது சிறந்தது என்பதை) நீயே நன்கு அறிவாய்.' பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்:

'இது ஷைத்தானின் ஒரு சீண்டலாகும். எனவே அல்லாஹ்வின் அறிவில் உள்ளபடி ஆறு அல்லது ஏழு நாட்கள் உனக்கு மாதவிடாய் இருப்பதாகக் கணக்கிட்டுக்கொள். பிறகு குஸ்ல் செய் (குளித்துக்கொள்). நீ தூய்மையாகிவிட்டாய் என்றும், (இரத்தப்போக்கு நின்று) சுத்தமாகிவிட்டாய் என்றும் கண்டால் இருபத்து மூன்று அல்லது இருபத்து நான்கு இரவுகளும் அதற்கான பகல்களும் தொழு; நோன்பு நோற்றுக்கொள். நிச்சயமாக அது உனக்குப் போதுமானது. பெண்கள் மாதவிடாய் ஆவதைப் போலவும், அவர்கள் தங்கள் மாதவிடாய் மற்றும் தூய்மைக் காலங்களில் தூய்மையடைவதைப் போலவும் நீயும் செய்துகொள்.

(அல்லது) உன்னால் ளுஹ்ரைத் தாமதப்படுத்தி அஸ்ரை முற்படுத்தி, பிறகு நீ தூய்மையடைந்ததும் குஸ்ல் செய்து, ளுஹ்ரையும் அஸ்ரையும் சேர்த்துத் தொழ முடியுமானால் (அதைச் செய்). பிறகு மஃக்ரிபைத் தாமதப்படுத்தி இஷாவை முற்படுத்தி, பிறகு குஸ்ல் செய்து அவ்விரண்டு தொழுகைகளையும் சேர்த்துத் தொழவும், ஃபஜ்ருடைய நேரத்தில் குஸ்ல் செய்து தொழவும் உனக்குச் சக்தியிருந்தால் இவ்வாறு செய்; உனக்குச் சக்தியிருந்தால் நோன்பும் நோற்றுக்கொள்.'

பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இவ்விரண்டில் இதுவே எனக்கு மிகவும் விருப்பமானது' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْمُسْتَحَاضَةِ أَنَّهَا تَغْتَسِلُ عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ

அல்-முஸ்தஹாதா ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் குளிக்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

129

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا قَالَتِ اسْتَفْتَتْ أُمُّ حَبِيبَةَ ابْنَةُ جَحْشٍ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ إِنِّي أُسْتَحَاضُ فَلاَ أَطْهُرُ أَفَأَدَعُ الصَّلاَةَ فَقَالَ ‏"‏ لاَ إِنَّمَا ذَلِكِ عِرْقٌ فَاغْتَسِلِي ثُمَّ صَلِّي ‏"‏ ‏.‏ فَكَانَتْ تَغْتَسِلُ لِكُلِّ صَلاَةٍ ‏.‏ قَالَ قُتَيْبَةُ قَالَ اللَّيْثُ لَمْ يَذْكُرِ ابْنُ شِهَابٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ أُمَّ حَبِيبَةَ أَنْ تَغْتَسِلَ عِنْدَ كُلِّ صَلاَةٍ وَلَكِنَّهُ شَيْءٌ فَعَلَتْهُ هِيَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَيُرْوَى هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عَمْرَةَ عَنْ عَائِشَةَ قَالَتِ اسْتَفْتَتْ أُمُّ حَبِيبَةَ بِنْتُ جَحْشٍ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَقَدْ قَالَ

بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْمُسْتَحَاضَةُ تَغْتَسِلُ عِنْدَ كُلِّ صَلاَةٍ. وَرَوَى الأَوْزَاعِيُّ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ وَعَمْرَةَ عَنْ عَائِشَةَ.

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: உம்மு ஹபீபா பின்த் ஜஹ்ஷ் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் மார்க்கத் தீர்ப்பு கேட்டார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எனக்கு தொடர்ச்சியான உதிரப்போக்கு (இஸ்திஹாதா) இருக்கிறது, அதனால் நான் தூய்மையடைவதில்லை. நான் தொழுகையை விட்டுவிடலாமா?' அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'இல்லை, அது வெறும் ஒரு இரத்த நாளம்தான் (மாதவிடாய் இரத்தம் அல்ல). ஆகவே, குளித்துவிட்டு பின்னர் தொழுங்கள்.' எனவே, அவர்கள் ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் குளித்துக்கொள்வார்கள். குதைபா கூறினார்: லைஸ் கூறினார்: இப்னு ஷிஹாப், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) உம்மு ஹபீபாவை ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் குளிக்குமாறு கட்டளையிட்டதாகக் குறிப்பிடவில்லை. மாறாக, அது அவர் (உம்மு ஹபீபா) தாமே செய்த ஒரு செயலாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَائِضِ أَنَّهَا لاَ تَقْضِي الصَّلاَةَ

மாதவிடாய் உள்ள பெண் தவறவிட்ட தொழுகைகளை நிறைவேற்ற வேண்டியதில்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

130

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ مُعَاذَةَ، أَنَّ امْرَأَةً، سَأَلَتْ عَائِشَةَ قَالَتْ أَتَقْضِي إِحْدَانَا صَلاَتَهَا أَيَّامَ مَحِيضِهَا فَقَالَتْ أَحَرُورِيَّةٌ أَنْتِ قَدْ كَانَتْ إِحْدَانَا تَحِيضُ فَلاَ تُؤْمَرُ بِقَضَاءٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَائِشَةَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ أَنَّ الْحَائِضَ لاَ تَقْضِي الصَّلاَةَ. وَهُوَ قَوْلُ عَامَّةِ الْفُقَهَاءِ لاَ اخْتِلاَفَ بَيْنَهُمْ فِي أَنَّ الْحَائِضَ تَقْضِي الصَّوْمَ وَلاَ تَقْضِي الصَّلاَةَ.

முஆதா (ரஹ்) அவர்கள் கூறியதாவது:

ஒரு பெண் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம், "எங்களில் ஒருவர் தனது மாதவிடாய் நாட்களில் (விடுபட்ட) தொழுகைகளை களாச் செய்ய வேண்டுமா?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் (ஆயிஷா (ரழி)), "நீ ஹரூரிய்யா (கூட்டத்தைச் சேர்ந்தவளா)? (நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில்) எங்களுக்கு மாதவிடாய் ஏற்படும். ஆனால், (விடுபட்ட தொழுகைகளை) களாச் செய்யுமாறு நாங்கள் கட்டளையிடப்படவில்லை"

என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸ் ஆகும். மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண் தொழுகையை களாச் செய்ய வேண்டியதில்லை என்று ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இதுவே பொதுவான ஃபுகஹாக்களின் (சட்ட வல்லுநர்களின்) கூற்றாகும். மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண் நோன்பை களாச் செய்ய வேண்டும்; ஆனால் தொழுகையை களாச் செய்ய வேண்டியதில்லை என்பதில் அவர்களுக்கிடையே எந்தக் கருத்து வேறுபாடும் இல்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْجُنُبِ وَالْحَائِضِ أَنَّهُمَا لاَ يَقْرَآنِ الْقُرْآنَ

குர்ஆனை ஜுனுப் நிலையில் உள்ளவர்களும் மாதவிடாய் நிலையில் உள்ளவர்களும் ஓதக்கூடாது என்பது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

131

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، قَالاَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ تَقْرَإِ الْحَائِضُ وَلاَ الْجُنُبُ شَيْئًا مِنَ الْقُرْآنِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَيَّاشٍ عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ يَقْرَإِ الْجُنُبُ وَلاَ الْحَائِضُ " . وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِثْلِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالُوا لاَ تَقْرَأُ الْحَائِضُ وَلاَ الْجُنُبُ مِنَ الْقُرْآنِ شَيْئًا إِلاَّ طَرَفَ الآيَةِ وَالْحَرْفَ وَنَحْوَ ذَلِكَ وَرَخَّصُوا لِلْجُنُبِ وَالْحَائِضِ فِي التَّسْبِيحِ وَالتَّهْلِيلِ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ إِنَّ إِسْمَاعِيلَ بْنَ عَيَّاشٍ يَرْوِي عَنْ أَهْلِ الْحِجَازِ وَأَهْلِ الْعِرَاقِ أَحَادِيثَ مَنَاكِيرَ . كَأَنَّهُ ضَعَّفَ رِوَايَتَهُ عَنْهُمْ فِيمَا يَنْفَرِدُ بِهِ . وَقَالَ إِنَّمَا حَدِيثُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَيَّاشٍ عَنْ أَهْلِ الشَّأْمِ . وَقَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ أَصْلَحُ مِنْ

بَقِيَّةَ وَلِبَقِيَّةَ أَحَادِيثُ مَنَاكِيرُ عَنِ الثِّقَاتِ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ قَالَ سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ حَنْبَلٍ يَقُولُ ذَلِكَ.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண்ணும், ஜுனுபாக இருப்பவரும் குர்ஆனிலிருந்து எதையும் ஓதக்கூடாது."
(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் அலீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஓர் அறிவிப்பு) உள்ளது.
அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸை இஸ்மாயீல் பின் அய்யாஷ், மூஸா பின் உக்பா வழியாக நாஃபிஉ, இப்னு உமர் (ரழி) வாயிலாக அறிவித்ததாகவே நாம் அறிகிறோம். நபி (ஸல்) அவர்கள்: "ஜுனுபாக இருப்பவரும், மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண்ணும் (குர்ஆனை) ஓதக்கூடாது" என்று கூறினார்கள்.
நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள், தாபியீன்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த சுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் போன்ற பெரும்பான்மையான அறிஞர்களின் கருத்தும் இதுவேயாகும். அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: "மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண்ணும், ஜுனுபாக இருப்பவரும் குர்ஆனிலிருந்து ஒரு வசனத்தின் ஒரு பகுதியையோ அல்லது ஒரு எழுத்தையோ தவிர வேறெதையும் ஓதக்கூடாது." அதேசமயம் அவ்விருவரும் தஸ்பீஹ் (இறைவனைத் துதிப்பது), தஹ்லீல் (ஏகத்துவத்தை மொழிவது) போன்றவற்றைச் சொல்வதற்கு அவர்கள் அனுமதியளித்துள்ளனர்.
நான் முஹம்மத் பின் இஸ்மாயீல் (புகாரி) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: "இஸ்மாயீல் பின் அய்யாஷ் ஹிஜாஸ் வாசிகள் மற்றும் இராக்கியர்களிடமிருந்து 'மனாக்கீர்' (மறுக்கப்பட வேண்டிய) ஹதீஸ்களை அறிவிக்கிறார்." அவர் (புகாரி) இது போன்ற தனித்து வரும் செய்திகளில் இஸ்மாயீல் பின் அய்யாஷின் அறிவிப்பை பலவீனப்படுத்துவது போல் உள்ளது. மேலும் அவர், "இஸ்மாயீல் பின் அய்யாஷ் ஷாம் (சிரியா) வாசிகள் வழியாக அறிவிப்பவை மட்டுமே (ஏற்கத்தக்கவை)" என்றும் கூறினார்.
அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்கள் கூறினார்கள்: "பகிய்யாவை விட இஸ்மாயீல் பின் அய்யாஷ் சிறந்தவர். பகிய்யா நம்பகமானவர்களிடமிருந்தும் 'மனாக்கீர்' (மறுக்கப்பட வேண்டிய) செய்திகளை அறிவிப்பவர்."
அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: அஹ்மத் பின் அல்-ஹஸன் என்னிடம் கூறினார், அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்கள் இவ்வாறு கூறுவதை நான் கேட்டேன் என்று.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي مُبَاشَرَةِ الْحَائِضِ

மாதவிடாய் பெண்ணை தழுவுவது பற்றி வந்துள்ளவை

132

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا حِضْتُ يَأْمُرُنِي أَنْ أَتَّزِرَ ثُمَّ يُبَاشِرُنِي ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ وَمَيْمُونَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"எனக்கு மாதவிடாய் ஏற்பட்டால், ஒரு கீழாடையை அணியுமாறு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்குக் கட்டளையிடுவார்கள்; பின்னர் என்னை அணைத்துக்கொள்வார்கள் (உடலுறவு தவிர்த்த மற்ற நெருக்கமான உறவுகளைக் கொள்வார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مُؤَاكَلَةِ الْحَائِضِ وَسُؤْرِهَا

மாதவிடாய் உள்ள பெண்ணுடன் உணவருந்துதல் மற்றும் அவரது எச்சில் பற்றி வந்துள்ளவை

133

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الْعَنْبَرِيُّ، وَمُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ حَرَامِ بْنِ مُعَاوِيَةَ، عَنْ عَمِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَنْ مُوَاكَلَةِ الْحَائِضِ فَقَالَ وَاكِلْهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعْدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ لَمْ يَرَوْا بِمُوَاكَلَةِ الْحَائِضِ بَأْسًا ‏.‏ وَاخْتَلَفُوا فِي فَضْلِ وَضُوئِهَا فَرَخَّصَ فِي ذَلِكَ بَعْضُهُمْ وَكَرِهَ بَعْضُهُمْ فَضْلَ طَهُورِهَا ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் ஸஅத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண்ணுடன் உண்பது பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “அவளுடன் உண்பீராக.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَائِضِ تَتَنَاوَلُ الشَّىْءَ مِنَ الْمَسْجِدِ

பாடம்: மாதவிடாய் உள்ள பெண் மஸ்ஜிதிலிருந்து ஏதேனும் ஒன்றை எடுத்துக் கொடுப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

134

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبِيدَةُ بْنُ حُمَيْدٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ ثَابِتِ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، قَالَ قَالَتْ لِي عَائِشَةُ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " نَاوِلِينِي الْخُمْرَةَ مِنَ الْمَسْجِدِ " . قَالَتْ قُلْتُ إِنِّي حَائِضٌ . قَالَ " إِنَّ حَيْضَتَكِ لَيْسَتْ فِي يَدِكِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ نَعْلَمُ بَيْنَهُمُ اخْتِلاَفًا فِي ذَلِكَ بِأَنْ لاَ بَأْسَ أَنْ تَتَنَاوَلَ الْحَائِضُ شَيْئًا مِنَ الْمَسْجِدِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், 'மஸ்ஜிதிலிருந்து எனக்கு கும்ராவை (சிறு தொழுகை விரிப்பை) எடுத்துக்கொடு' என்று கூறினார்கள். நான், 'எனக்கு மாதவிடாய் ஏற்பட்டுள்ளது' என்று கூறினேன். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக உன்னுடைய மாதவிடாய் உன்னுடைய கையில் இல்லை (ஆகவே, உன் கைகள் தூய்மையானவை, பொருட்களைத் தொடுவதில் தடையில்லை)' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ إِتْيَانِ الْحَائِضِ

மாதவிடாய் உள்ள பெண்ணுடன் தாம்பத்திய உறவு கொள்வதை வெறுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

135

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، وَبَهْزُ بْنُ أَسَدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ حَكِيمٍ الأَثْرَمِ، عَنْ أَبِي تَمِيمَةَ الْهُجَيْمِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَنْ أَتَى حَائِضًا أَوِ امْرَأَةً فِي دُبُرِهَا أَوْ كَاهِنًا فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى

مُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم " . قَالَ أَبُو عِيسَى لاَ نَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَكِيمٍ الأَثْرَمِ عَنْ أَبِي تَمِيمَةَ الْهُجَيْمِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . وَإِنَّمَا مَعْنَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ عَلَى التَّغْلِيظِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَنْ أَتَى حَائِضًا فَلْيَتَصَدَّقْ بِدِينَارٍ " . فَلَوْ كَانَ إِتْيَانُ الْحَائِضِ كُفْرًا لَمْ يُؤْمَرْ فِيهِ بِالْكَفَّارَةِ . وَضَعَّفَ مُحَمَّدٌ هَذَا الْحَدِيثَ مِنْ قِبَلِ إِسْنَادِهِ . وَأَبُو تَمِيمَةَ الْهُجَيْمِيُّ اسْمُهُ طَرِيفُ بْنُ مُجَالِدٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எவர் மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண்ணுடன் (தாம்பத்திய) உறவு கொள்கிறாரோ, அல்லது ஒரு பெண்ணிடம் அவளது ஆசனவாய் வழியாக (தாம்பத்திய) உறவு கொள்கிறாரோ, அல்லது ஒரு குறிசொல்பவனை அணுகுகிறாரோ, அவர் முஹம்மது (ஸல்) அவர்களுக்கு அருளப்பட்ட (இறை)வஹீயை நிராகரித்து விட்டார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْكَفَّارَةِ فِي ذَلِكَ

அது குறித்த பரிகாரம் பற்றி வந்துள்ளவை

136

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ خُصَيْفٍ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الرَّجُلِ يَقَعُ عَلَى امْرَأَتِهِ وَهِيَ حَائِضٌ قَالَ يَتَصَدَّقُ بِنِصْفِ دِينَارٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், தன் மனைவி மாதவிடாயாக இருக்கும் போது அவளுடன் தாம்பத்திய உறவு கொண்ட ஒரு மனிதனைப் பற்றி கூறினார்கள்: "அவன் அரை தீனார் தர்மமாக கொடுக்க வேண்டும் (இது ஒரு பாவத்திற்குரிய பரிகாரமாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

137

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، أَخْبَرَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ السُّكَّرِيِّ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا كَانَ دَمًا أَحْمَرَ

فَدِينَارٌ وَإِذَا كَانَ دَمًا أَصْفَرَ فَنِصْفُ دِينَارٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْكَفَّارَةِ فِي إِتْيَانِ الْحَائِضِ قَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ مَوْقُوفًا وَمَرْفُوعًا ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَقَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ يَسْتَغْفِرُ رَبَّهُ وَلاَ كَفَّارَةَ عَلَيْهِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ نَحْوُ قَوْلِ ابْنِ الْمُبَارَكِ عَنْ بَعْضِ التَّابِعِينَ مِنْهُمْ سَعِيدُ بْنُ جُبَيْرٍ وَإِبْرَاهِيمُ النَّخَعِيُّ وَهُوَ قَوْلُ عَامَّةِ عُلَمَاءِ الأَمْصَارِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அது சிவந்த இரத்தமாக இருந்தால், ஒரு தீனார் (பரிகாரம் செய்ய வேண்டும்). அது மஞ்சள் நிற இரத்தமாக இருந்தால், அரை தீனார் (பரிகாரம் செய்ய வேண்டும்).' (இது மாதவிடாய் காலத்தில் மனைவியுடன் உடலுறவு கொண்டதற்கான பரிகாரம் குறித்து கூறப்பட்டது. மாதவிடாயின் ஆரம்ப அல்லது தீவிர காலத்தில் (இரத்தம் சிவப்பாக இருக்கும்போது) உடலுறவு கொண்டால் ஒரு தீனாரும், மாதவிடாயின் இறுதி அல்லது லேசான காலத்தில் (இரத்தம் மஞ்சள் நிறமாக இருக்கும்போது) உடலுறவு கொண்டால் அரை தீனாரும் பரிகாரமாக வழங்கப்பட வேண்டும் என சில அறிஞர்கள் இந்த ஹதீஸை விளக்குகின்றனர். இது தெரிந்தே அல்லது அறியாமலேயே நடந்த செயலுக்குரிய பரிகாரமாக இருக்கலாம் என சில அறிஞர்கள் கருதுகின்றனர்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي غَسْلِ دَمِ الْحَيْضِ مِنَ الثَّوْبِ

மாதவிடாய் இரத்தத்தை ஆடையிலிருந்து கழுவுவது பற்றி வந்துள்ளவை

138

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ الْمُنْذِرِ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ، أَنَّ امْرَأَةً، سَأَلَتِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَنِ الثَّوْبِ يُصِيبُهُ الدَّمُ مِنَ الْحَيْضَةِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ حُتِّيهِ ثُمَّ اقْرُصِيهِ بِالْمَاءِ ثُمَّ رُشِّيهِ وَصَلِّي فِيهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأُمِّ قَيْسٍ بِنْتِ مِحْصَنٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَسْمَاءَ فِي غَسْلِ الدَّمِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الدَّمِ يَكُونُ عَلَى الثَّوْبِ فَيُصَلِّي فِيهِ قَبْلَ أَنْ يَغْسِلَهُ قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ إِذَا كَانَ الدَّمُ مِقْدَارَ الدِّرْهَمِ فَلَمْ يَغْسِلْهُ وَصَلَّى فِيهِ أَعَادَ الصَّلاَةَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا كَانَ الدَّمُ أَكْثَرَ مِنْ قَدْرِ الدِّرْهَمِ أَعَادَ الصَّلاَةَ ‏.‏ وَهُوَ

قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ . وَلَمْ يُوجِبْ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ وَغَيْرِهِمْ عَلَيْهِ الإِعَادَةَ وَإِنْ كَانَ أَكْثَرَ مِنْ قَدْرِ الدِّرْهَمِ . وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ يَجِبُ عَلَيْهِ الْغَسْلُ وَإِنْ كَانَ أَقَلَّ مِنْ قَدْرِ الدِّرْهَمِ وَشَدَّدَ فِي ذَلِكَ .

அஸ்மா பின்த் அபூபக்ர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
ஒரு பெண் நபி (ஸல்) அவர்களிடம், மாதவிடாய் இரத்தம் பட்ட ஆடையைப் பற்றிக் கேட்டார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "(காய்ந்திருப்பின்) அதைச் சுரண்டி விடுங்கள்; பிறகு நீரால் தேய்த்துக் கழுவுங்கள்; பிறகு அதன் மீது தண்ணீரை ஊற்றி (அலசி) விடுங்கள்; பிறகு அதில் தொழுது கொள்ளுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இப்பாடத்தில் அபூஹுரைரா (ரலி) மற்றும் உம்மு கைஸ் பின்த் மிஹ்ஸன் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே பொருள் கொண்ட) அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இரத்தத்தைக் கழுவுவது தொடர்பான அஸ்மா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது.

ஆடையில் இரத்தம் பட்டு, அதைக் கழுவுவதற்கு முன்பே ஒருவர் அதை அணிந்து தொழுவது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. தாபியீன்களில் உள்ள சில அறிஞர்கள், "இரத்தம் ஒரு திர்ஹம் அளவு இருந்து, அதை அவர் கழுவாமல் தொழுதிருந்தால், அவர் தொழுகையைத் திரும்பத் தொழ வேண்டும்" என்று கூறினர்.

மற்றும் சிலர், "இரத்தம் ஒரு திர்ஹம் அளவை விட அதிகமாக இருந்தால் தொழுகையைத் திரும்பத் தொழ வேண்டும்" என்று கூறினர். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் இப்னுல் முபாரக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

தாபியீன்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், இரத்தம் ஒரு திர்ஹம் அளவை விட அதிகமாக இருந்தாலும் அவர் மீது தொழுகையைத் திரும்பத் தொழுவது கடமையில்லை (என்று கருதினர்). இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஆனால் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள், "இரத்தம் ஒரு திர்ஹம் அளவை விடக் குறைவாக இருந்தாலும் அதைக் கழுவுவது கடமையாகும்" என்று கூறி, இவ்விஷயத்தில் கடுமை காட்டியுள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَمْ تَمْكُثُ النُّفَسَاءُ

பாடம்: நிஃபாஸ் உடையவள் எவ்வளவு காலம் காத்திருப்பாள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

139

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا شُجَاعُ بْنُ الْوَلِيدِ أَبُو بَدْرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ أَبِي سَهْلٍ، عَنْ مُسَّةَ الأَزْدِيَّةِ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ كَانَتِ النُّفَسَاءُ تَجْلِسُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَرْبَعِينَ يَوْمًا فَكُنَّا نَطْلِي وُجُوهَنَا بِالْوَرْسِ مِنَ الْكَلَفِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَهْلٍ عَنْ مُسَّةَ الأَزْدِيَّةِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ. وَاسْمُ أَبِي سَهْلٍ كَثِيرُ بْنُ زِيَادٍ. قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى ثِقَةٌ وَأَبُو سَهْلٍ ثِقَةٌ. وَلَمْ يَعْرِفْ مُحَمَّدٌ هَذَا الْحَدِيثَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَهْلٍ. وَقَدْ أَجْمَعَ أَهْلُ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ عَلَى أَنَّ النُّفَسَاءَ تَدَعُ الصَّلاَةَ أَرْبَعِينَ يَوْمًا إِلاَّ أَنْ تَرَى الطُّهْرَ قَبْلَ ذَلِكَ فَإِنَّهَا تَغْتَسِلُ وَتُصَلِّي. فَإِذَا رَأَتِ الدَّمَ بَعْدَ الأَرْبَعِينَ فَإِنَّ أَكْثَرَ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا لاَ تَدَعُ الصَّلاَةَ بَعْدَ الأَرْبَعِينَ وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ الْفُقَهَاءِ. وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ. وَيُرْوَى عَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ أَنَّهُ قَالَ إِنَّهَا تَدَعُ الصَّلاَةَ خَمْسِينَ يَوْمًا إِذَا لَمْ تَرَ الطُّهْرَ. وَيُرْوَى عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ وَالشَّعْبِيِّ سِتِّينَ يَوْمًا.

உம்மு ஸலமா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் பிரசவத் தீட்டுள்ள பெண்கள் (நிஃபாஸ் உடையவர்கள்) நாற்பது நாட்கள் (தொழுகை, நோன்பு போன்ற வணக்கங்களை விட்டும்) அமர்ந்திருப்பார்கள் (விலகியிருப்பார்கள்). (பிரசவத்திற்குப் பின் முகத்தில் ஏற்படும்) கரும்புள்ளிகளுக்காக நாங்கள் எங்கள் முகங்களில் 'வர்ஸ்' (எனும் செடியால் தயாரிக்கப்பட்டதை) பூசிக்கொள்வோம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَطُوفُ عَلَى نِسَائِهِ بِغُسْلٍ وَاحِدٍ

ஒரே குளியலுடன் ஒரு மனிதர் தனது அனைத்து மனைவியரிடமும் செல்வது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

140

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَطُوفُ عَلَى نِسَائِهِ فِي غُسْلٍ وَاحِدٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي رَافِعٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَطُوفُ عَلَى نِسَائِهِ بِغُسْلٍ وَاحِدٍ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْهُمُ الْحَسَنُ الْبَصْرِيُّ أَنْ لاَ بَأْسَ أَنْ يَعُودَ قَبْلَ أَنْ يَتَوَضَّأَ . وَقَدْ رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ هَذَا عَنْ سُفْيَانَ فَقَالَ عَنْ أَبِي عُرْوَةَ عَنْ أَبِي الْخَطَّابِ عَنْ أَنَسٍ . وَأَبُو عُرْوَةَ هُوَ مَعْمَرُ بْنُ رَاشِدٍ . وَأَبُو الْخَطَّابِ قَتَادَةُ بْنُ دِعَامَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يُوسُفَ عَنْ سُفْيَانَ عَنِ ابْنِ أَبِي عُرْوَةَ عَنْ أَبِي الْخَطَّابِ . وَهُوَ خَطَأٌ وَالصَّحِيحُ عَنْ أَبِي عُرْوَةَ .

அனஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரே குஸ்லுடன் தம் மனைவியர் அனைவரிடமும் (உடலுறவுக்காகச்) சுற்றி வருவார்கள்.

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ ராஃபிஉ (ரழி) வழியாகவும் (இதே கருத்தில்) ஹதீஸ் உள்ளது. அனஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரே குஸ்லுடன் தம் மனைவியர் அனைவரிடமும் சுற்றி வருவார்கள்" என்பது கல்விமான்களில் பலரின் கருத்தாகும்; ஹஸன் அல்பஸ்ரீ (ரஹ்) அவர்களும் இவர்களில் அடங்குவர். அதாவது, (ஒருமுறை உடலுறவு கொண்ட பின்) உளூ செய்வதற்கு முன்பாக மீண்டும் (உடலுறவுக்குத்) திரும்புவதில் தவறில்லை (என்பது இவர்களின் கருத்து).

முஹம்மத் பின் யூஸுஃப் இதனை ஸுஃப்யானிடமிருந்து, (அவர்) அபூ உர்வாவிடமிருந்து, (அவர்) அபுல் கத்தாபிடமிருந்து, (அவர்) அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார். அபூ உர்வா என்பவர் மஃமர் பின் ராஷித் ஆவார். அபுல் கத்தாப் என்பவர் கதாதா பின் திஆமா ஆவார்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இவர்களில் சிலர் இதனை முஹம்மத் பின் யூஸுஃப் வழியாக, ஸுஃப்யானிடமிருந்து, 'இப்னு அபீ உர்வா'விடமிருந்து, அபுல் கத்தாபிடமிருந்து என அறிவிக்கின்றனர். இது தவறாகும். 'அபூ உர்வாவிடமிருந்து' (என்பதே) சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْجُنُبِ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَعُودَ تَوَضَّأَ

(தாம்பத்திய உறவை) மீண்டும் செய்ய விரும்பும்போது ஜுனுப் நிலையில் உள்ள நபர் வுளூ செய்ய வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

141

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ أَبِي الْمُتَوَكِّلِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ ثُمَّ أَرَادَ أَنْ يَعُودَ فَلْيَتَوَضَّأْ بَيْنَهُمَا وُضُوءًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَقَالَ بِهِ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا جَامَعَ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ ثُمَّ أَرَادَ أَنْ يَعُودَ فَلْيَتَوَضَّأْ قَبْلَ أَنْ يَعُودَ . وَأَبُو الْمُتَوَكِّلِ اسْمُهُ عَلِيُّ بْنُ دَاوُدَ . وَأَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ اسْمُهُ سَعْدُ بْنُ مَالِكِ بْنِ سِنَانٍ .

உங்களில் ஒருவர் தம் மனைவியுடன் தாம்பத்திய உறவு கொண்டு, பின்னர் மீண்டும் (அதே உறவை) நாடினால், அவ்(விரண்டு தாம்பத்திய உறவு)களுக்கும் இடையில் அவர் உளூச் செய்து கொள்ளட்டும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ وَوَجَدَ أَحَدُكُمُ الْخَلاَءَ فَلْيَبْدَأْ بِالْخَلاَءِ

தொழுகைக்கு இகாமத் சொல்லப்பட்டு, உங்களில் ஒருவருக்கு மலஜலம் கழிக்க வேண்டிய தேவை ஏற்பட்டால், அவர் முதலில் மலஜலம் கழிக்கட்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

142

حَدَّثَنَا هَنَّادُ بْنُ السَّرِيِّ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَرْقَمِ، قَالَ أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَأَخَذَ بِيَدِ رَجُلٍ فَقَدَّمَهُ وَكَانَ إِمَامَ قَوْمِهِ وَقَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ وَوَجَدَ أَحَدُكُمُ الْخَلاَءَ فَلْيَبْدَأْ بِالْخَلاَءِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَثَوْبَانَ وَأَبِي أُمَامَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَرْقَمِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . هَكَذَا رَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَيَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الْحُفَّاظِ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَرْقَمِ . وَرَوَى وُهَيْبٌ وَغَيْرُهُ عَنْ هِشَامٍ

بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ رَجُلٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَرْقَمِ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ . وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ قَالاَ لاَ يَقُومُ إِلَى الصَّلاَةِ وَهُوَ يَجِدُ شَيْئًا مِنَ الْغَائِطِ وَالْبَوْلِ . وَقَالاَ إِنْ دَخَلَ فِي الصَّلاَةِ فَوَجَدَ شَيْئًا مِنْ ذَلِكَ فَلاَ يَنْصَرِفْ مَا لَمْ يَشْغَلْهُ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ بَأْسَ أَنْ يُصَلِّيَ وَبِهِ غَائِطٌ أَوْ بَوْلٌ مَا لَمْ يَشْغَلْهُ ذَلِكَ عَنِ الصَّلاَةِ .

அப்துல்லாஹ் பின் அல்-அர்கம் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: தொழுகைக்கு இகாமத் சொல்லப்பட்டபோது, அவர் (அப்துல்லாஹ் பின் அல்-அர்கம்) ஒரு மனிதரின் கையைப் பிடித்து அவரை (தொழுகை நடத்த) முன்னே நிறுத்தினார். அவர் (அந்த மனிதர்) தம் சமூகத்தாருக்கு இமாமாக இருந்தார். (பிறகு அப்துல்லாஹ் பின் அல்-அர்கம்) கூறினார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டுள்ளேன்: 'தொழுகைக்கு இகாமத் சொல்லப்பட்டு, உங்களில் ஒருவருக்கு இயற்கை உபாதை (மலம் அல்லது சிறுநீர் கழிக்க வேண்டிய) தேவை ஏற்பட்டால், அவர் முதலில் இயற்கை உபாதையை முடித்துக்கொள்ளட்டும் (பிறகு தொழுகைக்கு வரட்டும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ مِنَ الْمَوْطَإِ

அசுத்தமான பாதையில் நடப்பதால் வுளுச் செய்வது குறித்து வந்துள்ளவை

143

حَدَّثَنَا أَبُو رَجَاءٍ، قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَارَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أُمِّ وَلَدٍ، لِعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ قَالَتْ قُلْتُ لأُمِّ سَلَمَةَ إِنِّي امْرَأَةٌ أُطِيلُ ذَيْلِي وَأَمْشِي فِي الْمَكَانِ الْقَذِرِ فَقَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُطَهِّرُهُ مَا بَعْدَهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ نَتَوَضَّأُ مِنَ الْمَوْطَإِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا وَطِئَ الرَّجُلُ عَلَى الْمَكَانِ الْقَذِرِ أَنَّهُ لاَ يَجِبُ عَلَيْهِ غَسْلُ الْقَدَمِ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ رَطْبًا فَيَغْسِلَ مَا أَصَابَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَارَةَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أُمِّ وَلَدٍ لِهُودِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ . وَهُوَ وَهَمٌ وَلَيْسَ لِعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ

عَوْفٍ ابْنٌ يُقَالُ لَهُ هُودٌ وَإِنَّمَا هُوَ عَنْ أُمِّ وَلَدٍ لإِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ . وَهَذَا الصَّحِيحُ .

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்களின் ‘உம்மு வலத்’ கூறினார்கள்:

“நான் உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களிடம், ‘நான் எனது ஆடையின் ஓரத்தை (தரையில் படும்படி) நீளமாக அணிகிறேன்; மேலும் நான் அசுத்தமான இடத்தில் நடக்கிறேன்’ என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், ‘அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், “அதற்குப் பின்னால் வருவது (அதாவது, சுத்தமான தரையில் நடப்பது) அதனைத் தூய்மைப்படுத்திவிடும்” என்று கூறினார்கள்’ என்று பதிலளித்தார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّيَمُّمِ

தயம்மும் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

144

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ الْفَلاَّسُ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا سَعِيدٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عَزْرَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبْزَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَهُ بِالتَّيَمُّمِ لِلْوَجْهِ وَالْكَفَّيْنِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَمَّارٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَمَّارٍ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عَلِيٌّ وَعَمَّارٌ وَابْنُ عَبَّاسٍ وَغَيْرِ وَاحِدٍ مِنَ التَّابِعِينَ مِنْهُمُ الشَّعْبِيُّ وَعَطَاءٌ وَمَكْحُولٌ قَالُوا التَّيَمُّمُ ضَرْبَةٌ لِلْوَجْهِ وَالْكَفَّيْنِ . وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْهُمُ ابْنُ عُمَرَ وَجَابِرٌ وَإِبْرَاهِيمُ وَالْحَسَنُ قَالُوا التَّيَمُّمُ ضَرْبَةٌ لِلْوَجْهِ وَضَرْبَةٌ لِلْيَدَيْنِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَمَالِكٌ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَمَّارٍ فِي التَّيَمُّمِ أَنَّهُ قَالَ لِلْوَجْهِ وَالْكَفَّيْنِ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَمَّارٍ أَنَّهُ قَالَ تَيَمَّمْنَا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلَى الْمَنَاكِبِ وَالآبَاطِ . فَضَعَّفَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ حَدِيثَ عَمَّارٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي

التَّيَمُّمِ لِلْوَجْهِ وَالْكَفَّيْنِ لِمَا رُوِيَ عَنْهُ حَدِيثُ الْمَنَاكِبِ وَالآبَاطِ . قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مَخْلَدٍ الْحَنْظَلِيُّ حَدِيثُ عَمَّارٍ فِي التَّيَمُّمِ لِلْوَجْهِ وَالْكَفَّيْنِ هُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَحَدِيثُ عَمَّارٍ تَيَمَّمْنَا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلَى الْمَنَاكِبِ وَالآبَاطِ لَيْسَ هُوَ بِمُخَالِفٍ لِحَدِيثِ الْوَجْهِ وَالْكَفَّيْنِ لأَنَّ عَمَّارًا لَمْ يَذْكُرْ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَهُمْ بِذَلِكَ وَإِنَّمَا قَالَ فَعَلْنَا كَذَا وَكَذَا فَلَمَّا سَأَلَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَهُ بِالْوَجْهِ وَالْكَفَّيْنِ فَانْتَهَى إِلَى مَا عَلَّمَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْوَجْهِ وَالْكَفَّيْنِ وَالدَّلِيلُ عَلَى ذَلِكَ مَا أَفْتَى بِهِ عَمَّارٌ بَعْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي التَّيَمُّمِ أَنَّهُ قَالَ الْوَجْهِ وَالْكَفَّيْنِ فَفِي هَذَا دَلاَلَةٌ أَنَّهُ انْتَهَى إِلَى مَا عَلَّمَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَعَلَّمَهُ إِلَى الْوَجْهِ وَالْكَفَّيْنِ . قَالَ وَسَمِعْتُ أَبَا زُرْعَةَ عُبَيْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ الْكَرِيمِ يَقُولُ لَمْ أَرَ بِالْبَصْرَةِ أَحْفَظَ مِنْ هَؤُلاَءِ الثَّلاَثَةِ عَلِيِّ بْنِ الْمَدِينِيِّ وَابْنِ الشَّاذَكُونِيِّ وَعَمْرِو بْنِ عَلِيٍّ الْفَلاَّسِ . قَالَ أَبُو زُرْعَةَ وَرَوَى عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ عَلِيٍّ حَدِيثًا .

அம்மார் பின் யாசிர் (ரலி) அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தமக்கு முகம் மற்றும் இரு உள்ளங்கைகளுக்குத் தயம்மம் செய்யுமாறு கட்டளையிட்டார்கள்.

இந்த அத்தியாயத்தில் ஆயிஷா மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அம்மார் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' (நலமானது, நம்பகமானது) ஆகும். அம்மார் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து இது பல வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் அலி, அம்மார், இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) போன்ற பல அறிஞர்களும், தாபியீன்களில் ஷஅபீ, அதா, மக்ஹூல் போன்ற பலரும் இக்கருத்தையே கொண்டுள்ளனர். அவர்கள், "தயம்மம் என்பது முகத்திற்கும் இரு உள்ளங்கைகளுக்கும் ஒரு முறை (மண்ணில்) அடிப்பது" என்று கூறுகிறார்கள். அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதனையே கூறுகிறார்கள்.

அறிஞர்களில் சிலர், அவர்களில் இப்னு உமர், ஜாபிர் (ரலி), இப்ராஹீம், ஹஸன் ஆகியோர், "தயம்மம் என்பது முகத்திற்கு ஒரு முறை (மண்ணில் அடிப்பது), மற்றும் இரு கைகளுக்கும் முழங்கை வரை ஒரு முறை (மண்ணில்) அடிப்பதுமாகும்" என்று கூறுகிறார்கள். சுஃப்யான் அத்தவ்ரீ, மாலிக், இப்னுல் முபாரக், ஷாஃபிஈ ஆகியோரும் இதனையே கூறுகிறார்கள்.

தயம்மம் குறித்து அம்மார் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து, "முகம் மற்றும் இரு

உள்ளங்கைகளுக்கு" என்று பல வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும், "நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் தோள்பட்டைகள் மற்றும் அக்குள்கள் வரை தயம்மம் செய்தோம்" என்றும் அம்மார் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. "தோள்பட்டைகள் மற்றும் அக்குள்கள்" பற்றிய செய்தி அறிவிக்கப்பட்டதால், சில அறிஞர்கள் அம்மார் (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் "முகம் மற்றும் இரு உள்ளங்கைகளுக்கு" என்ற ஹதீஸை பலவீனமாகக் கருதினர்.

இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹிம் பின் மக்லத் அல்-ஹன்ளலீ கூறுகிறார்: "தயம்மம் குறித்து அம்மார் (ரலி) அறிவிக்கும் 'முகம் மற்றும் இரு உள்ளங்கைகளுக்கு' என்ற ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். 'நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் தோள்பட்டைகள் மற்றும் அக்குள்கள் வரை தயம்மம் செய்தோம்' என்ற அம்மார் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ், 'முகம் மற்றும் இரு உள்ளங்கைகளுக்கு' என்ற ஹதீஸுக்கு முரணானது அல்ல. ஏனெனில், நபி (ஸல்) அவர்கள் அவ்வாறு (தோள்பட்டை வரை) செய்யுமாறு அவர்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள் என்று அம்மார் (ரலி) குறிப்பிடவில்லை. மாறாக, 'நாங்கள் இவ்வாறு செய்தோம்' என்றுதான் கூறினார். அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டபோது, நபி (ஸல்) அவர்கள் 'முகம் மற்றும் இரு உள்ளங்கைகளுக்கு' என்று அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கற்றுக்கொடுத்த 'முகம் மற்றும் இரு உள்ளங்கைகளுக்கு' என்பதில் அவர் முடிவெடுத்தார்.

இதற்கு ஆதாரம் யாதெனில், நபி (ஸல்) அவர்களின் மரணத்திற்குப் பிறகு தயம்மம் குறித்து அம்மார் (ரலி) வழங்கிய தீர்ப்பில் 'முகம் மற்றும் இரு உள்ளங்கைகளுக்கு' என்றே கூறியுள்ளார். நபி (ஸல்) அவர்கள் கற்றுக்கொடுத்ததையே அவர் இறுதி முடிவாகக் கொண்டார் என்பதற்கும், அவர் (நபி (ஸல்)) 'முகம் மற்றும் இரு உள்ளங்கைகளுக்கு' என்று கற்றுக்கொடுத்தார் என்பதற்கும் இதில் ஆதாரம் உள்ளது."

மேலும் கூறுகிறார்: அபூ ஸுர்ஆ உபைதுல்லாஹ் பின் அப்துல் கரீம் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: "பஸ்ராவில் அலி பின் அல்-மதீனி, இப்னு அஷ்-ஷாதகூனி, அம்ர் பின் அலீ அல்-ஃபல்லாஸ் ஆகிய இம்மூவரை விட நினைவாற்றல் மிக்கவர்களை நான் பார்த்ததில்லை." அபூ ஸுர்ஆ கூறினார்: "அம்ர் பின் அலீயிடமிருந்து அஃப்பான் பின் முஸ்லிம் ஒரு ஹதீஸை அறிவித்துள்ளார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

145

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ
الْقُرَشِيِّ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ حُصَيْنٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ سُئِلَ عَنِ التَّيَمُّمِ، فَقَالَ إِنَّ
اللَّهَ قَالَ فِي كِتَابِهِ حِينَ ذَكَرَ الْوُضُوءَ: (فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ)، وَقَالَ فِي

التَّيَمُّمِ: (فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ) وَقَالَ: (وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا) فَكَانَتِ السُّنَّةُ فِي الْقَطْعِ الْكَفَّيْنِ، إِنَّمَا هُوَ الْوَجْهُ وَالْكَفَّانِ، يَعْنِي التَّيَمُّمَ" .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம் தயம்மம் பற்றிக் கேட்கப்பட்டது. அவர்கள் கூறினார்கள்:

“அல்லாஹ் தன்னுடைய வேதத்தில் உளூவைக் குறிப்பிடும்போது, 'ஃபக்ஸிலூ வுஜூஹகும் வ அய்தியகும் இலல் மராஃபிக்' (உங்கள் முகங்களையும், முழங்கைகள் வரை உங்கள் கைகளையும் கழுவுங்கள்) என்று கூறினான்.

மேலும் தயம்மம் குறித்து அவன் கூறும்போது, 'ஃபம்ஸஹூ பிவுஜூஹிகும் வ அய்திக்கும்' (உங்கள் முகங்களையும் கைகளையும் தடவிக்கொள்ளுங்கள்) என்று கூறினான்.

மேலும் அவன், 'வஸ்ஸாரிகு வஸ்ஸாரிஅது ஃபக்தவூ அய்தியஹுமா' (திருடும் ஆணுக்கும் திருடும் பெண்ணுக்கும் அவர்களின் கைகளை வெட்டிவிடுங்கள்) என்றும் கூறினான்.

(திருட்டிற்காக) கையை வெட்டுவதில் சுன்னா (நபிவழி) என்பது 'அல்-கப்பைன்' (மணிக்கட்டு வரை உள்ள கைகள்) ஆகும். ஆகவே, (தயம்மம் என்பது) முகம் மற்றும் மணிக்கட்டு வரை உள்ள கைகள் மட்டுமே.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ عَلَى كُلِّ حَالٍ مَا لَمْ يَكُنْ جُنُبًا

ஜுனுப் நிலையில் இல்லாத வரை எந்த சூழ்நிலையிலும் ஒரு மனிதர் குர்ஆனை ஓதுவது பற்றி வந்துள்ளவை

146

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، وَعُقْبَةُ بْنُ خَالِدٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، وَابْنُ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلِمَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُقْرِئُنَا الْقُرْآنَ عَلَى كُلِّ حَالٍ مَا لَمْ يَكُنْ جُنُبًا . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَبِهِ قَالَ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ

صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ . قَالُوا يَقْرَأُ الرَّجُلُ الْقُرْآنَ عَلَى غَيْرِ وُضُوءٍ وَلاَ يَقْرَأُ فِي الْمُصْحَفِ إِلاَّ وَهُوَ طَاهِرٌ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அலி (ரழி) அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஜுனுபாக (பெரிய தீட்டுடையவராக) இல்லாத வரை, எல்லா நிலைகளிலும் எங்களுக்குக் குர்ஆனை ஓதிக்கொடுப்பார்கள் (அல்லது ஓதச் செய்வார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْبَوْلِ يُصِيبُ الأَرْضَ

தரையில் சிறுநீர் படுவது பற்றிய பாடம்

147

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَسَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ دَخَلَ أَعْرَابِيٌّ الْمَسْجِدَ وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم جَالِسٌ فَصَلَّى فَلَمَّا فَرَغَ قَالَ اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي وَمُحَمَّدًا وَلاَ تَرْحَمْ مَعَنَا أَحَدًا . فَالْتَفَتَ إِلَيْهِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " لَقَدْ تَحَجَّرْتَ وَاسِعًا " . فَلَمْ يَلْبَثْ أَنْ بَالَ فِي الْمَسْجِدِ فَأَسْرَعَ إِلَيْهِ النَّاسُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَهْرِيقُوا عَلَيْهِ سَجْلاً مِنْ مَاءٍ أَوْ دَلْوًا مِنْ مَاءٍ " . ثُمَّ قَالَ " إِنَّمَا بُعِثْتُمْ مُيَسِّرِينَ وَلَمْ تُبْعَثُوا مُعَسِّرِينَ " .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் அமர்ந்திருந்தபோது ஒரு கிராமவாசி மஸ்ஜிதில் நுழைந்தார். அவர் தொழுது முடித்ததும், 'அல்லாஹும்மர்ஹம்னீ வ முஹம்மதன், வலா தர்ஹம் மஅனா அஹதன்' (இறைவா! என் மீதும் முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் மீதும் கருணை காட்டுவாயாக! எங்களுடன் வேறு யார் மீதும் கருணை காட்டாதே!) என்று கூறினார்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரை நோக்கித் திரும்பி, 'விசாலமான ஒன்றை நீர் சுருக்கிவிட்டீர்' (அல்லாஹ்வின் அருளைக் கட்டுப்படுத்திவிட்டீர்) என்று கூறினார்கள்.

சிறிது நேரத்திற்குள் அவர் மஸ்ஜிதில் சிறுநீர் கழிக்கலானார். மக்கள் அவரை நோக்கி விரைந்தனர். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அதன் மீது ஒரு வாளி தண்ணீர் - அல்லது - ஒரு குவளை தண்ணீர் ஊற்றுங்கள்' என்று

கூறினார்கள். பிறகு, 'நிச்சயமாக நீங்கள் (மக்களுக்கு) எளிதாக்குபவர்களாகவே அனுப்பப்பட்டுள்ளீர்கள்; சிரமப்படுத்துபவர்களாக அனுப்பப்படவில்லை' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

148

قَالَ سَعِيدٌ قَالَ سُفْيَانُ وَحَدَّثَنِي يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، نَحْوَ هَذَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، وَابْنِ، عَبَّاسٍ وَوَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَدْ رَوَى يُونُسُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

சயீத் கூறினார், சுஃப்யான் கூறினார்: யஹ்யா பின் சயீத் எனக்கு அறிவித்தார், அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்று (முந்தைய ஹதீஸைப் போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது).

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) மற்றும் வாதிலா பின் அல்-அஸ்கா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். சில அறிஞர்களிடம் இதன்படியே செயல்படுத்தப்படுகிறது. இதுவே அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்துமாகும். யூனுஸ் இந்த ஹதீஸை ஸுஹ்ரீ வழியாகவும், அவர் உபைதுல்லாஹ் பின் அப்துல்லாஹ் வழியாகவும், அவர் அபூ ஹுரைரா (ரழி) வழியாகவும் அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

2. كتاب الصلاة

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

2. தொழுகை பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي مَوَاقِيتِ الصَّلاَةِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபியவர்களிடமிருந்து தொழுகைக்கான குறிப்பிட்ட நேரங்கள் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டவை

149

حَدَّثَنَا هَنَّادُ بْنُ السَّرِيِّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ عَيَّاشِ بْنِ أَبِي رَبِيعَةَ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ حَكِيمٍ، وَهُوَ ابْنُ عَبَّادِ بْنِ حُنَيْفٍ أَخْبَرَنِي نَافِعُ بْنُ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي ابْنُ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَمَّنِي جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ عِنْدَ الْبَيْتِ مَرَّتَيْنِ فَصَلَّى الظُّهْرَ فِي الأُولَى مِنْهُمَا حِينَ كَانَ الْفَىْءُ مِثْلَ الشِّرَاكِ ثُمَّ صَلَّى الْعَصْرَ حِينَ كَانَ كُلُّ شَيْءٍ مِثْلَ ظِلِّهِ ثُمَّ صَلَّى الْمَغْرِبَ حِينَ وَجَبَتِ الشَّمْسُ وَأَفْطَرَ الصَّائِمُ ثُمَّ صَلَّى الْعِشَاءَ حِينَ غَابَ الشَّفَقُ ثُمَّ صَلَّى الْفَجْرَ حِينَ بَرَقَ الْفَجْرُ وَحَرُمَ الطَّعَامُ عَلَى الصَّائِمِ ‏.‏ وَصَلَّى الْمَرَّةَ الثَّانِيَةَ الظُّهْرَ حِينَ كَانَ ظِلُّ كُلِّ شَيْءٍ مِثْلَهُ لِوَقْتِ الْعَصْرِ بِالأَمْسِ ثُمَّ صَلَّى الْعَصْرَ حِينَ كَانَ ظِلُّ كُلِّ شَيْءٍ مِثْلَيْهِ ثُمَّ صَلَّى الْمَغْرِبَ لِوَقْتِهِ الأَوَّلِ ثُمَّ صَلَّى الْعِشَاءَ الآخِرَةَ حِينَ ذَهَبَ ثُلُثُ اللَّيْلِ ثُمَّ صَلَّى الصُّبْحَ حِينَ أَسْفَرَتِ الأَرْضُ ثُمَّ الْتَفَتَ إِلَىَّ جِبْرِيلُ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ هَذَا وَقْتُ الأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِكَ ‏.‏ وَالْوَقْتُ فِيمَا بَيْنَ هَذَيْنِ الْوَقْتَيْنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَبُرَيْدَةَ وَأَبِي مُوسَى وَأَبِي مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيِّ وَأَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرٍ وَعَمْرِو بْنِ حَزْمٍ وَالْبَرَاءِ وَأَنَسٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் (கஅபா)

ஆலயத்தில் எனக்கு இரண்டு முறை (தொழுகையில்) இமாமாக நின்று தொழுவித்தார்கள். ஆகவே, அவர்கள் முதல் தடவை ளுஹர் தொழுகையை, நிழலானது செருப்பு வாரின் அளவுக்கு இருந்தபோது தொழுதார்கள். பின்னர் அவர்கள் அஸர் தொழுகையை, ஒவ்வொரு பொருளின் நிழலும் அப்பொருளின் உயரத்திற்குச் சமமாக இருந்தபோது தொழுதார்கள். பின்னர் அவர்கள் மஃரிப் தொழுகையை, சூரியன் அஸ்தமித்தபோதும், நோன்பாளி நோன்பு திறக்கும்போதும் தொழுதார்கள். பின்னர் அவர்கள் இஷா தொழுகையை, செவ்வானம் மறைந்ததும் தொழுதார்கள். பின்னர் அவர்கள் ஃபஜ்ர் தொழுகையை, ஃபஜ்ர் (வைகறை) நேரம் தொடங்கியபோதும், நோன்பாளிக்கு உண்ணுவது தடைசெய்யப்பட்டபோதும் தொழுதார்கள். இரண்டாவது தடவை அவர்கள் ளுஹர் தொழுகையை, ஒவ்வொரு பொருளின் நிழலும் அப்பொருளின் உயரத்திற்குச் சமமாக இருந்தபோது (அதாவது, முந்திய நாள் அஸர் தொழுகையின் ஆரம்ப நேரம், இது ளுஹர் தொழுகையின் கடைசி நேரமாகும்) தொழுதார்கள். பின்னர் அவர்கள் அஸர் தொழுகையை, ஒவ்வொரு பொருளின் நிழலும் அப்பொருளின் உயரத்தைப் போல் இரு மடங்காக இருந்தபோது தொழுதார்கள். பின்னர் அவர்கள் மஃரிப் தொழுகையை, முதல் தடவை தொழுத அதே நேரத்தில் தொழுதார்கள். பின்னர் அவர்கள் பிந்திய இஷாவைத் தொழுதார்கள், இரவில் மூன்றில் ஒரு பகுதி கழிந்ததும். பின்னர் அவர்கள் ஸுப்ஹு தொழுகையை, பூமி பிரகாசமாக ஆனபோது தொழுதார்கள். பின்னர் ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் என் பக்கம் திரும்பி கூறினார்கள்: 'ஓ முஹம்மத் (ஸல்)! இவையே உங்களுக்கு முன்சென்ற நபிமார்களின் (தொழுகை) நேரங்களாகும். மேலும் (ஒவ்வொரு தொழுகைக்கும் உரிய) நேரம் என்பது இந்த இரு நேரங்களுக்கு இடையில் உள்ளதாகும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

150

أَخْبَرَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا حُسَيْنُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ حُسَيْنٍ، أَخْبَرَنِي وَهْبُ بْنُ كَيْسَانَ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَمَّنِي جِبْرِيلُ " . فَذَكَرَ نَحْوَ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ بِمَعْنَاهُ . وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ " لِوَقْتِ الْعَصْرِ بِالأَمْسِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَالَ مُحَمَّدٌ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي الْمَوَاقِيتِ حَدِيثُ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ وَحَدِيثُ جَابِرٍ فِي الْمَوَاقِيتِ قَدْ رَوَاهُ عَطَاءُ بْنُ أَبِي رَبَاحٍ وَعَمْرُو بْنُ دِينَارٍ وَأَبُو الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ وَهْبِ بْنِ كَيْسَانَ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "ஜிப்ரீல் எனக்கு (தொழுகையில்) தலைமை தாங்கினார்கள்." (ஜாபிர்) இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸைப் (எண். 149) போன்ற ஒரு செய்தியை அதன் பொருளில் குறிப்பிட்டார்கள். ஆனால், அதில் "நேற்றைய அஸர் தொழுகையின் நேரம்" என்பதைக் குறிப்பிடவில்லை.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன், ஸஹீஹ், ஙரீப் தரத்திலான ஹதீஸாகும்." இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன், ஸஹீஹ் தரத்திலானது. முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) கூறினார்கள்: "தொழுகை நேரங்கள் குறித்து வந்துள்ள அறிவிப்புகளில் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஜாபிர் (ரழி) அறிவித்த ஹதீஸே மிகவும் ஆதாரப்பூர்வமானது." (அபூ ஈஸா) மேலும் கூறினார்கள்: "தொழுகை நேரங்கள் குறித்த ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை, வஹ்ப் பின் கைஸான், ஜாபிர் (ரழி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததைப் போன்றே, அத்தா பின் அபீ ரபாஹ், அம்ரு பின் தீனார், அபூஸ் ஸுபைர் ஆகியோரும் ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مِنْهُ

அதன் தொடர்ச்சி

151

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّ لِلصَّلاَةِ أَوَّلاً وَآخِرًا وَإِنَّ أَوَّلَ وَقْتِ صَلاَةِ الظُّهْرِ حِينَ تَزُولُ الشَّمْسُ وَآخِرَ وَقْتِهَا حِينَ يَدْخُلُ وَقْتُ الْعَصْرِ وَإِنَّ أَوَّلَ وَقْتِ صَلاَةِ الْعَصْرِ حِينَ يَدْخُلُ وَقْتُهَا وَإِنَّ آخِرَ وَقْتِهَا حِينَ تَصْفَرُّ الشَّمْسُ وَإِنَّ أَوَّلَ وَقْتِ الْمَغْرِبِ حِينَ تَغْرُبُ الشَّمْسُ وَإِنَّ آخِرَ وَقْتِهَا حِينَ يَغِيبُ الأُفُقُ وَإِنَّ أَوَّلَ وَقْتِ الْعِشَاءِ الآخِرَةِ حِينَ يَغِيبُ الأُفُقُ وَإِنَّ آخِرَ وَقْتِهَا حِينَ يَنْتَصِفُ اللَّيْلُ وَإِنَّ أَوَّلَ وَقْتِ الْفَجْرِ حِينَ يَطْلُعُ الْفَجْرُ وَإِنَّ آخِرَ وَقْتِهَا حِينَ تَطْلُعُ الشَّمْسُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ حَدِيثُ الأَعْمَشِ عَنْ مُجَاهِدٍ فِي الْمَوَاقِيتِ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ فُضَيْلٍ عَنِ الأَعْمَشِ وَحَدِيثُ

مُحَمَّدِ بْنِ فُضَيْلٍ خَطَأٌ أَخْطَأَ فِيهِ مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ . حَدَّثَنَا هَنَّادٌ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ الْفَزَارِيِّ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ مُجَاهِدٍ قَالَ كَانَ يُقَالُ إِنَّ لِلصَّلاَةِ أَوَّلاً وَآخِرًا فَذَكَرَ نَحْوَ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ فُضَيْلٍ عَنِ الأَعْمَشِ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக தொழுகைக்கு ஒரு ஆரம்பமும் ஒரு முடிவும் உண்டு. ழுஹ்ர் தொழுகையின் நேரத்தின் ஆரம்பம், சூரியன் உச்சியிலிருந்து சாயும் நேரமாகும், மேலும் அதன் நேரத்தின் முடிவு அஸ்ர் நேரம் நுழையும்போது ஆகும். அஸ்ர் தொழுகையின் நேரத்தின் ஆரம்பம், அதன் நேரம் நுழையும்போது (அதாவது, ழுஹ்ர் நேரம் முடிந்து அஸ்ர் நேரம் ஆரம்பிக்கும்போது) ஆகும், மேலும் அதன் நேரத்தின் முடிவு சூரியன் மஞ்சள் நிறமாக (வெளிறிப்) போகும்போது ஆகும். மஃக்ரிப் நேரத்தின் ஆரம்பம், சூரியன் மறைந்தவுடன் ஆகும், மேலும் அதன் நேரத்தின் முடிவு செவ்வானம் மறைந்துவிடும்போது (அதாவது, சூரியன் மறைந்த பிறகு அடிவானத்தில் தோன்றும் சிவப்பு நிற ஒளி மறைந்துவிடும்போது) ஆகும். இஷா, பிந்திய தொழுகைக்கான நேரத்தின் ஆரம்பம், செவ்வானம் மறைந்தவுடன் (அதாவது, சூரியன் மறைந்த பிறகு அடிவானத்தில் தோன்றும் சிவப்பு நிற ஒளி மறைந்தவுடன்) ஆகும், மேலும் அதன் நேரத்தின் முடிவு இரவு பாதியாகும்போது ஆகும். ஃபஜ்ர் நேரத்தின் ஆரம்பம், ஃபஜ்ர் ஆரம்பிக்கும்போது (அதாவது, உண்மையான விடியல் தோன்றும் போது) ஆகும், மேலும் அதன் முடிவு சூரியன் உதயமாகும்போது ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

152

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَالْحَسَنُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَزَّارُ، وَأَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى الْمَعْنَى، وَاحِدٌ، قَالُوا حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَجُلٌ فَسَأَلَهُ عَنْ مَوَاقِيتِ الصَّلاَةِ فَقَالَ " أَقِمْ مَعَنَا إِنْ شَاءَ اللَّهُ " . فَأَمَرَ بِلاَلاً فَأَقَامَ حِينَ طَلَعَ الْفَجْرُ ثُمَّ أَمَرَهُ فَأَقَامَ حِينَ زَالَتِ الشَّمْسُ فَصَلَّى الظُّهْرَ ثُمَّ أَمَرَهُ فَأَقَامَ فَصَلَّى الْعَصْرَ وَالشَّمْسُ بَيْضَاءُ مُرْتَفِعَةٌ ثُمَّ أَمَرَهُ بِالْمَغْرِبِ حِينَ وَقَعَ حَاجِبُ الشَّمْسِ ثُمَّ أَمَرَهُ بِالْعِشَاءِ فَأَقَامَ حِينَ غَابَ الشَّفَقُ ثُمَّ أَمَرَهُ مِنَ الْغَدِ فَنَوَّرَ بِالْفَجْرِ ثُمَّ أَمَرَهُ بِالظُّهْرِ فَأَبْرَدَ وَأَنْعَمَ أَنْ يُبْرِدَ ثُمَّ أَمَرَهُ بِالْعَصْرِ فَأَقَامَ وَالشَّمْسُ آخِرَ وَقْتِهَا فَوْقَ مَا كَانَتْ ثُمَّ أَمَرَهُ فَأَخَّرَ الْمَغْرِبَ إِلَى قُبَيْلِ أَنْ يَغِيبَ الشَّفَقُ ثُمَّ أَمَرَهُ بِالْعِشَاءِ فَأَقَامَ

حِينَ ذَهَبَ ثُلُثُ اللَّيْلِ ثُمَّ قَالَ "أَيْنَ السَّائِلُ عَنْ مَوَاقِيتِ الصَّلاَةِ". فَقَالَ الرَّجُلُ أَنَا. فَقَالَ "مَوَاقِيتُ الصَّلاَةِ كَمَا بَيْنَ هَذَيْنِ". قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ. قَالَ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ أَيْضًا.

சுலைமான் பின் புரைதா அவர்கள், தம் தந்தை (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

"ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து தொழுகையின் நேரங்களைப் பற்றிக் கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், 'இன்ஷா அல்லாஹ் (அல்லாஹ் நாடினால்) எங்களுடன் தங்குங்கள்' என்று கூறினார்கள்.

ஆகவே, (முதல் நாள்) ஃபஜ்ர் நேரம் உதயமானபோது (இகாமத் சொல்லுமாறு) பிலால் (ரழி) அவர்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்; அவர் இகாமத் சொன்னார். பின்னர், சூரியன் உச்சியிலிருந்து சாய்ந்தபோது அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்; அவர் இகாமத் சொல்லவே ளுஹர் தொழுதார்கள். பின்னர், சூரியன் (ஒளி மங்காமல்) வெண்மையாகவும் உயர்வாகவும் இருந்தபோது அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்; அவர் இகாமத் சொல்லவே அஸ்ர் தொழுதார்கள். பின்னர், சூரியனின் (மேல்) விளிம்பு மறைந்தபோது மஃரிபுக்காக அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். பின்னர், செவ்வானம் (ஷஃபக்) மறைந்தபோது இஷாவுக்காக அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்; அவர் இகாமத் சொன்னார்.

பின்னர் மறுநாள், ஃபஜ்ரின் ஒளி நன்கு பரவியபோது (இகாமத் சொல்லுமாறு) அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். பின்னர், ளுஹருக்காகக் கட்டளையிட்டார்கள்; அப்போது (வெப்பம் தணியும் வரை) தாமதப்படுத்தி, நன்கு குளிர்ச்சியான நேரத்தில் தொழுதார்கள். பின்னர், அஸ்ருக்காகக் கட்டளையிட்டார்கள்; அவர் இகாமத் சொன்னபோது சூரியன் அதன் (உரிய) நேரத்தில் இறுதியில் இருந்தது, (ஆனால் முதல் நாளை விட சற்று உயரமாகவே இருந்தது). பின்னர், செவ்வானம் மறைவதற்குச் சற்று முன்பு வரை மஃரிபை தாமதப்படுத்துமாறு அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். பின்னர், இஷாவுக்காகக் கட்டளையிட்டார்கள்; இரவின் மூன்றில் ஒரு பகுதி கடந்தபோது அவர் இகாமத் சொன்னார்.

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'தொழுகையின் நேரங்களைப் பற்றிக் கேட்டவர் எங்கே?' என்று கேட்டார்கள். அந்த மனிதர், 'நான்தான்' என்றார். அதற்கு அவர்கள், 'தொழுகையின் நேரங்கள் இவ்விரண்டிற்கும் இடையில் உள்ளவையாகும்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّغْلِيسِ بِالْفَجْرِ

இருளில் ஃபஜ்ர் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

153

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، قَالَ وَحَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَمْرَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ إِنْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَيُصَلِّي الصُّبْحَ فَيَنْصَرِفُ النِّسَاءُ قَالَ الأَنْصَارِيُّ فَيَمُرُّ النِّسَاءُ مُتَلَفِّفَاتٍ بِمُرُوطِهِنَّ مَا يُعْرَفْنَ مِنَ الْغَلَسِ . وَقَالَ قُتَيْبَةُ مُتَلَفِّعَاتٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ وَقَيْلَةَ بِنْتِ مَخْرَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ الزُّهْرِيُّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ نَحْوَهُ . وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ يَسْتَحِبُّونَ التَّغْلِيسَ بِصَلاَةِ الْفَجْرِ .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸுப்ஹ் தொழுவார்கள். (தொழுகை முடிந்ததும்) பெண்கள் (பள்ளிவாசலிலிருந்து) கலைந்து செல்வார்கள்."
அல்-அன்ஸாரி (தம் அறிவிப்பில்), "(அப்போது) பெண்கள் தங்கள் 'முரூத்'களில் (மேலாடைகளில்) போர்த்திக்கொண்டு கடந்து செல்வார்கள். (அதிகாலை) இருளின் காரணமாக அவர்கள் (யாரென்று) அடையாளம் கண்டுகொள்ள முடியாதபடி இருப்பார்கள்" என்று கூறினார்.
குதைபா (தம் அறிவிப்பில்), 'முதலஃப்பிஆத்' (அதாவது, போர்த்திக்கொண்டிருப்பார்கள்) என்று (வேறு ஒரு வார்த்தையில்) கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِسْفَارِ بِالْفَجْرِ

ஃபஜ்ர் தொழுகையில் அல்-இஸ்ஃபார் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

154

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، - هُوَ ابْنُ سُلَيْمَانَ - عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ بْنِ قَتَادَةَ، عَنْ مَحْمُودِ بْنِ لَبِيدٍ، عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ أَسْفِرُوا بِالْفَجْرِ فَإِنَّهُ أَعْظَمُ لِلأَجْرِ . قَالَ وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ

مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ . قَالَ وَرَوَاهُ مُحَمَّدُ بْنُ عَجْلاَنَ أَيْضًا عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ بْنِ قَتَادَةَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَرْزَةَ الأَسْلَمِيِّ وَجَابِرٍ وَبِلاَلٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَأَى غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ الإِسْفَارَ بِصَلاَةِ الْفَجْرِ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ مَعْنَى الإِسْفَارِ أَنْ يَضِحَ الْفَجْرُ فَلاَ يُشَكَّ فِيهِ وَلَمْ يَرَوْا أَنَّ مَعْنَى الإِسْفَارِ تَأْخِيرُ الصَّلاَةِ .

ராஃபி இப்னு கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'ஃபஜ்ர் தொழுகையை நன்கு விடிந்த நிலையில் (அதாவது, ஃபஜ்ருடைய நேரம் தெளிவாகி, அதில் சந்தேகம் நீங்கிய பின்னர்) நிறைவேற்றுங்கள்; ஏனெனில், நிச்சயமாக அது நற்கூலியில் மகத்தானதாகும்' என்று கூறக் கேட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّعْجِيلِ بِالظُّهْرِ

ழுஹர் தொழுகையை விரைவுபடுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

155

حَدَّثَنَا هَنَّادُ بْنُ السَّرِيِّ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا رَأَيْتُ أَحَدًا كَانَ أَشَدَّ تَعْجِيلاً لِلظُّهْرِ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلاَ مِنْ أَبِي بَكْرٍ وَلاَ مِنْ عُمَرَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَخَبَّابٍ وَأَبِي بَرْزَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَأَنَسٍ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ أَهْلُ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ . قَالَ عَلِيٌّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ وَقَدْ تَكَلَّمَ شُعْبَةُ فِي حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ مِنْ أَجْلِ حَدِيثِهِ الَّذِي رَوَى عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَنْ سَأَلَ النَّاسَ وَلَهُ مَا يُغْنِيهِ . قَالَ يَحْيَى وَرَوَى لَهُ سُفْيَانُ وَزَائِدَةُ وَلَمْ يَرَ يَحْيَى بِحَدِيثِهِ بَأْسًا . قَالَ مُحَمَّدٌ وَقَدْ رُوِيَ

عَنْ حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي تَعْجِيلِ الظُّهْرِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களையோ, அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களையோ, உமர் (ரழி) அவர்களையோ விட லுஹர் தொழுகையை (அதன் ஆரம்ப நேரத்தில்) மிகவும் விரைவுபடுத்திய வேறு எவரையும் நான் கண்டதில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

156

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْحُلْوَانِيُّ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَلَّى الظُّهْرَ حِينَ زَالَتِ الشَّمْسُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ أَحْسَنُ حَدِيثٍ فِي هَذَا الْبَابِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) சூரியன் (உச்சியிலிருந்து) சாய்ந்தபோது ளுஹர் தொழுதார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَأْخِيرِ الظُّهْرِ فِي شِدَّةِ الْحَرِّ

கடுமையான வெப்பத்தில் லுஹர் தொழுகையை தாமதப்படுத்துவது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

157

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، وَأَبِي، سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا اشْتَدَّ الْحَرُّ فَأَبْرِدُوا عَنِ الصَّلاَةِ فَإِنَّ شِدَّةَ الْحَرِّ مِنْ فَيْحِ جَهَنَّمَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي ذَرٍّ وَابْنِ عُمَرَ وَالْمُغِيرَةِ وَالْقَاسِمِ بْنِ صَفْوَانَ عَنْ أَبِيهِ وَأَبِي مُوسَى وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَنَسٍ . قَالَ وَرُوِيَ عَنْ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا وَلاَ يَصِحُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدِ اخْتَارَ

قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ تَأْخِيرَ صَلاَةِ الظُّهْرِ فِي شِدَّةِ الْحَرِّ وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . قَالَ الشَّافِعِيُّ إِنَّمَا الإِبْرَادُ بِصَلاَةِ الظُّهْرِ إِذَا كَانَ مَسْجِدًا يَنْتَابُ أَهْلُهُ مِنَ الْبُعْدِ فَأَمَّا الْمُصَلِّي وَحْدَهُ وَالَّذِي يُصَلِّي فِي مَسْجِدِ قَوْمِهِ فَالَّذِي أُحِبُّ لَهُ أَنْ لاَ يُؤَخِّرَ الصَّلاَةَ فِي شِدَّةِ الْحَرِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَمَعْنَى مَنْ ذَهَبَ إِلَى تَأْخِيرِ الظُّهْرِ فِي شِدَّةِ الْحَرِّ هُوَ أَوْلَى وَأَشْبَهُ بِالاِتِّبَاعِ وَأَمَّا مَا ذَهَبَ إِلَيْهِ الشَّافِعِيُّ أَنَّ الرُّخْصَةَ لِمَنْ يَنْتَابُ مِنَ الْبُعْدِ وَالْمَشَقَّةِ عَلَى النَّاسِ فَإِنَّ فِي حَدِيثِ أَبِي ذَرٍّ مَا يَدُلُّ عَلَى خِلاَفِ مَا قَالَ الشَّافِعِيُّ . قَالَ أَبُو ذَرٍّ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فَأَذَّنَ بِلاَلٌ بِصَلاَةِ الظُّهْرِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " يَا بِلاَلُ أَبْرِدْ ثُمَّ أَبْرِدْ " . فَلَوْ كَانَ الأَمْرُ عَلَى مَا ذَهَبَ إِلَيْهِ الشَّافِعِيُّ لَمْ يَكُنْ لِلإِبْرَادِ فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ مَعْنًى لاِجْتِمَاعِهِمْ فِي السَّفَرِ وَكَانُوا لاَ يَحْتَاجُونَ أَنْ يَنْتَابُوا مِنَ الْبُعْدِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வெப்பம் கடுமையாகும்போது, தொழுகையை (ளுஹர் தொழுகையை) குளிர்ச்சி அடையும் வரை தாமதப்படுத்துங்கள். ஏனெனில், வெப்பத்தின் கடுமை நரகத்தின் பெருமூச்சுகளில் ஒன்றாகும்."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இப்பாடத்தில் அபூ ஸயீத், அபூ தர், இப்னு உமர், அல்-முகீரா, அல்காஸிம் இப்னு ஸஃப்வான் (அவரது தந்தையிடமிருந்து), அபூ மூஸா, இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் அனஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. உமர் (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆனால் அது சரியானது (ஸஹீஹ்) அல்ல.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. அறிஞர்களில் ஒரு சாரார் கடும் வெப்பத்தின் போது ளுஹர் தொழுகையைத் தாமதப்படுத்துவதைத் தேர்ந்தெடுத்துள்ளனர். இதுவே இப்னுல் முபாரக், அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: "ளுஹர் தொழுகையை (வெப்பம் தணியும் வரை) தாமதப்படுத்துவது, தொலைதூரத்திலிருந்து மக்கள் வருகை தரும் பள்ளிவாசலாக இருந்தால் மட்டுமே (பொருந்தும்). தனியாகத் தொழுபவர் அல்லது தனது பகுதி மக்களுக்கான பள்ளிவாசலில் தொழுபவரைப் பொருத்தவரை, கடும் வெப்பத்திலும் அவர் தொழுகையைத் தாமதப்படுத்தாமல் இருப்பதே எனக்கு விருப்பமானதாகும்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: கடும் வெப்பத்தில் ளுஹரைத் தாமதப்படுத்த

வேண்டும் என்று கூறுபவர்களின் கருத்துத்தான் (நபிவழியைப் பின்பற்றுவதற்கு) மிகவும் ஏற்றமானதும் நெருக்கமானதும் ஆகும். "வெளியிலிருந்து வருபவர்களுக்கும் சிரமப்படுபவர்களுக்கும்தான் இந்தச் சலுகை" என்று ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள் கொண்ட கருத்திற்கு மாற்றமான ஆதாரம் அபூ தர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸில் உள்ளது.

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தோம். பிலால் (ரழி) ளுஹர் தொழுகைக்கு பாங்கு சொல்ல முற்பட்டார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'பிலாலே! (வெப்பம் தணியும் வரை) ஆற விடுங்கள்; பிறகு ஆற விடுங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

காரியம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள் கூறியது போன்று இருக்குமானால், அந்த நேரத்தில் (பயணத்தில்) வெப்பம் தணியும் வரை தாமதப்படுத்துவதில் எந்த அர்த்தமும் இருந்திருக்காது. ஏனெனில் அவர்கள் பயணத்தில் ஒன்றாகவே இருந்தனர்; வெளியிலிருந்து வர வேண்டிய அவசியம் அவர்களுக்கு இருக்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

158

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ مُهَاجِرٍ أَبِي الْحَسَنِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ وَهْبٍ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ فِي سَفَرٍ وَمَعَهُ بِلاَلٌ فَأَرَادَ بِلاَلٌ أَنْ يُقِيمَ فَقَالَ " أَبْرِدْ " . ثُمَّ أَرَادَ أَنْ يُقِيمَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَبْرِدْ فِي الظُّهْرِ " . قَالَ حَتَّى رَأَيْنَا فَىْءَ التُّلُولِ ثُمَّ أَقَامَ فَصَلَّى فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ شِدَّةَ الْحَرِّ مِنْ فَيْحِ جَهَنَّمَ فَأَبْرِدُوا عَنِ الصَّلاَةِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு பயணத்தில் இருந்தார்கள்; அவர்களுடன் பிலால் (ரழி) அவர்களும் இருந்தார்கள். பிலால் (ரழி) அவர்கள் இகாமத் சொல்ல விரும்பினார்கள். ஆனால் நபி (ஸல்) அவர்கள் '(நேரம்) குளிர்ச்சியாகட்டும் (தொழுகையைத் தாமதப்படுத்துங்கள்)' என்று கூறினார்கள். பின்னர் அவர் (மீண்டும்) இகாமத் சொல்ல விரும்பினார்கள்; அப்போதும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'லுஹர் தொழுகைக்காக (நேரம்) குளிர்ச்சியாகட்டும் (தாமதப்படுத்துங்கள்)' என்று கூறினார்கள். (அபூ தர் ரழி அவர்கள்) கூறினார்கள்: குன்றுகளின் நிழல்களை நாங்கள் காணும் வரை (தாமதப்படுத்தப்பட்டது). பிறகு அவர் (பிலால்) இகாமத் சொன்னார்கள்; நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுகை நடத்தினார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக கடுமையான வெப்பம் நரகத்தின்

கொந்தளிப்பிலிருந்து உண்டாகிறது. எனவே தொழுகைக்காக (நேரம்) குளிர்ச்சியாகும் வரை காத்திருங்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْجِيلِ الْعَصْرِ

அஸர் தொழுகையை விரைவுபடுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

159

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْعَصْرَ وَالشَّمْسُ فِي حُجْرَتِهَا لَمْ يَظْهَرِ الْفَىْءُ مِنْ حُجْرَتِهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَأَبِي أَرْوَى وَجَابِرٍ وَرَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ ‏.‏ قَالَ وَيُرْوَى عَنْ رَافِعٍ أَيْضًا عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي تَأْخِيرِ الْعَصْرِ وَلاَ يَصِحُّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عُمَرُ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ وَعَائِشَةُ وَأَنَسٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ التَّابِعِينَ تَعْجِيلُ صَلاَةِ الْعَصْرِ وَكَرِهُوا تَأْخِيرَهَا ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், எனது அறையில் சூரியன் (பிரகாசித்துக்)கொண்டிருக்க, (அஸ்ர் தொழுகையின் நேரத்தைக் குறிக்கும்) நிழல் எனது அறையிலிருந்து வெளிப்படாதிருந்த நிலையில் அஸ்ர் தொழுதார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

160

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَنَّهُ دَخَلَ عَلَى أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ فِي دَارِهِ بِالْبَصْرَةِ حِينَ انْصَرَفَ مِنَ الظُّهْرِ وَدَارُهُ بِجَنْبِ الْمَسْجِدِ فَقَالَ قُومُوا فَصَلُّوا الْعَصْرَ ‏.‏ قَالَ فَقُمْنَا فَصَلَّيْنَا فَلَمَّا انْصَرَفْنَا قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

يَقُولُ تِلْكَ صَلاَةُ الْمُنَافِقِ يَجْلِسُ يَرْقُبُ الشَّمْسَ حَتَّى إِذَا كَانَتْ بَيْنَ قَرْنَيِ الشَّيْطَانِ قَامَ فَنَقَرَ أَرْبَعًا لاَ يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهَا إِلاَّ قَلِيلاً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-அலா பின் அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்கள் கூறியதாவது:
அவர் (அல்-அலா), அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் லுஹர் தொழுகையை முடித்து (தமது இல்லத்திற்கு) திரும்பியபோது, பஸ்ராவில் உள்ள அவர்களின் வீட்டிற்குச் சென்றார். அவருடைய வீடு பள்ளிவாசலுக்கு அருகில் இருந்தது. அப்போது அனஸ் (ரழி) அவர்கள், 'எழுந்து அஸர் தொழுங்கள்' என்று கூறினார்கள். எனவே, நாங்கள் தொழுகைக்காக எழுந்தோம். நாங்கள் தொழுது முடித்ததும், அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதைக் கேட்டேன்: “அது நயவஞ்சகனின் தொழுகையாகும். அவன் சூரியனைப் பார்த்துக் கொண்டே அமர்ந்திருப்பான்; அது ஷைத்தானின் இரு கொம்புகளுக்கு இடையில் வரும் வரை. பின்னர், அவன் எழுந்து நான்கு (ரக்அத்களை)க் கொத்துவான் (அவசரமாகவும், கவனமின்றியும் தொழுவான்). அவற்றில் அல்லாஹ்வை அவன் சிறிதளவேயன்றி நினைவுகூர மாட்டான்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي تَأْخِيرِ صَلاَةِ الْعَصْرِ

அஸ்ர் தொழுகையைத் தாமதப்படுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

161

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَشَدَّ تَعْجِيلاً لِلظُّهْرِ مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ أَشَدُّ تَعْجِيلاً لِلْعَصْرِ مِنْهُ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் லுஹர் தொழுகையை உங்களை (ஸஹாபாக்களை) விட அதிகமாகத் துரிதப்படுத்துவார்கள். அதே வேளையில், நீங்கள் (ஸஹாபாக்கள்) அஸர் தொழுகையை அவரை விட அதிகமாகத் துரிதப்படுத்துவீர்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

162

قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ ابْنِ عُلَيَّةَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، نَحْوَهُ . وَوَجَدْتُ فِي كِتَابِي أَخْبَرَنِي عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، .

அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் இஸ்மாயீல் இப்னு உலைய்யாவிடமிருந்து, இப்னு ஜுரைஜ் வழியாக, இப்னு அபீ முலைக்கா வழியாக, உம்மு ஸலமா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸைப்) போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும் எனது புத்தகத்தில் நான் கண்டேன்: "அலீ பின் ஹுஜ்ர் அவர்கள், இஸ்மாயீல் பின் இப்ராஹீம் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் இப்னு ஜுரைஜ் அவர்களிடமிருந்தும் (செவியுற்றதை) எனக்கு அறிவித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

163

وَحَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . وَهَذَا أَصَحُّ .

பிஷ்ர் இப்னு முஆத் அல்-பஸ்ரீ அவர்கள் கூறினார்கள்: இஸ்மாயீல் இப்னு உலைய்யா அவர்கள் இப்னு ஜுரைஜ் அவர்களிடமிருந்து இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வாயிலாக இதே போன்ற (ஒரு ஹதீஸை) அறிவித்தார்கள். மேலும், இதுவே (முந்தைய அறிவிப்பை விட) மிகவும் சரியானதாகும்.

باب مَا جَاءَ فِي وَقْتِ الْمَغْرِبِ

மஃக்ரிப் தொழுகையின் நேரம் குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

164

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي عُبَيْدٍ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي الْمَغْرِبَ إِذَا غَرَبَتِ الشَّمْسُ وَتَوَارَتْ بِالْحِجَابِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَالصُّنَابِحِيِّ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَأَنَسٍ وَرَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ وَأَبِي أَيُّوبَ وَأُمِّ حَبِيبَةَ وَعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ وَابْنِ عَبَّاسٍ . وَحَدِيثُ الْعَبَّاسِ قَدْ رُوِيَ مَوْقُوفًا عَنْهُ وَهُوَ أَصَحُّ .

وَالصُّنَابِحِيُّ لَمْ يَسْمَعْ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ صَاحِبُ أَبِي بَكْرٍ رضى الله عنه . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ اخْتَارُوا تَعْجِيلَ صَلاَةِ الْمَغْرِبِ وَكَرِهُوا تَأْخِيرَهَا حَتَّى قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لَيْسَ لِصَلاَةِ الْمَغْرِبِ إِلاَّ وَقْتٌ وَاحِدٌ وَذَهَبُوا إِلَى حَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَيْثُ صَلَّى بِهِ جِبْرِيلُ . وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ .

ஸலமா பின் அல்-அக்வஃ (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், சூரியன் அஸ்தமித்து, அது (வானின்) திரையில் மறைந்தவுடன் மஃக்ரிப் தொழுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي وَقْتِ صَلاَةِ الْعِشَاءِ الآخِرَةِ

பாடம்: பிந்திய இஷா தொழுகையின் நேரம் பற்றி வந்துள்ளவை

165

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ بَشِيرِ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ سَالِمٍ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، قَالَ أَنَا أَعْلَمُ النَّاسِ، بِوَقْتِ هَذِهِ الصَّلاَةِ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّيهَا لِسُقُوطِ الْقَمَرِ لِثَالِثَةٍ " .

அன்-நுஃமான் பின் பஷீர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்தத் தொழுகையின் (இஷா தொழுகையின்) நேரத்தைப் பற்றி மக்களில் நான் தான் மிக அறிந்தவன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (மாதத்தின்) மூன்றாம் இரவில் சந்திரன் அஸ்தமித்ததும் (அதாவது, பிறை மூன்றாம் நாள் இரவில் சந்திரன் அடிவானத்தில் மறையும் நேரம்) அதைத் தொழுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

166

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ أَبِي عَوَانَةَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ، هُشَيْمٌ عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ سَالِمٍ، عَنِ

النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ . وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ هُشَيْمٌ عَنْ بَشِيرِ بْنِ ثَابِتٍ . وَحَدِيثُ أَبِي عَوَانَةَ أَصَحُّ عِنْدَنَا لأَنَّ يَزِيدَ بْنَ هَارُونَ رَوَى عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، نَحْوَ رِوَايَةِ أَبِي عَوَانَةَ .

அபூ பக்ர் முஹம்மது இப்னு அபான் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு மஹ்தி எங்களுக்கு அறிவித்தார், அபூ அவானாவிடமிருந்து (அவர், முன்னர் குறிப்பிடப்பட்ட) இதே அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக, (அதன்) பொருள் போன்றே (ஒரு ஹதீஸை) அறிவித்தார்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸை ஹுஷைம் என்பவர் அபூ பிஷ்ர் வழியாகவும், அவர் ஹபீப் பின் ஸாலிம் வழியாகவும், அவர் நுஃமான் இப்னு பஷீர் வழியாகவும் அறிவித்துள்ளார். அதில் (ஹுஷைமின் அறிவிப்பில்) ஹுஷைம், பஷீர் இப்னு ஸாபித் என்பவரை (அறிவிப்பாளர் தொடரில்) குறிப்பிடவில்லை.

நம்மைப் பொறுத்தவரை அபூ அவானாவின் அறிவிப்பே மிகச் சரியானதாகும். ஏனெனில், யஸீத் இப்னு ஹாரூன் என்பவர் ஷுஃபா வழியாகவும், அவர் அபூ பிஷ்ர் வழியாகவும் அபூ அவானாவின் அறிவிப்பைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي تَأْخِيرِ صَلاَةِ الْعِشَاءِ الآخِرَةِ

கடைசி இஷா தொழுகையை தாமதப்படுத்துவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

167

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لَوْلاَ أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي لأَمَرْتُهُمْ أَنْ يُؤَخِّرُوا الْعِشَاءَ إِلَى ثُلُثِ اللَّيْلِ أَوْ نِصْفِهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَأَبِي بَرْزَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَغَيْرِهِمْ رَأَوْا تَأْخِيرَ صَلاَةِ الْعِشَاءِ الآخِرَةِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அபு ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “என் சமுதாயத்திற்குச்

சிரமத்தை ஏற்படுத்திவிடுவேன் என்று இல்லாவிட்டால், இரவின் மூன்றிலொரு பகுதி வரை, அல்லது அதன் பாதி வரை இஷா (தொழுகையை) தாமதப்படுத்துமாறு அவர்களுக்குக் கட்டளையிட்டிருப்பேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ النَّوْمِ قَبْلَ الْعِشَاءِ وَالسَّمَرِ بَعْدَهَا

இஷாவுக்கு முன் தூங்குவதும், அதற்குப் பிறகு இரவில் பேசுவதும் வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

168

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا عَوْفٌ، قَالَ أَحْمَدُ وَحَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ عَبَّادٍ، هُوَ الْمُهَلَّبِيُّ وَإِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ جَمِيعًا عَنْ عَوْفٍ، عَنْ سَيَّارِ بْنِ سَلاَمَةَ، هُوَ أَبُو الْمِنْهَالِ الرِّيَاحِيُّ عَنْ أَبِي بَرْزَةَ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَكْرَهُ النَّوْمَ قَبْلَ الْعِشَاءِ وَالْحَدِيثَ بَعْدَهَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي بَرْزَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ كَرِهَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ النَّوْمَ قَبْلَ صَلاَةِ الْعِشَاءِ وَالْحَدِيثَ بَعْدَهَا وَرَخَّصَ فِي ذَلِكَ بَعْضُهُمْ . وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ أَكْثَرُ الأَحَادِيثِ عَلَى الْكَرَاهِيَةِ . وَرَخَّصَ بَعْضُهُمْ فِي النَّوْمِ قَبْلَ صَلاَةِ الْعِشَاءِ فِي رَمَضَانَ . وَسَيَّارُ بْنُ سَلاَمَةَ هُوَ أَبُو الْمِنْهَالِ الرِّيَاحِيُّ .

அபூ பர்ஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் இஷா தொழுகைக்கு முன் (தேவையற்ற) உறங்குவதையும், அதற்குப் பின் (தேவையற்ற) பேசுவதையும் வெறுப்பவர்களாக இருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مِنَ الرُّخْصَةِ فِي السَّمَرِ بَعْدَ الْعِشَاءِ

பாடம்: இஷாவுக்குப் பிறகு பேசுவதற்குள்ள அனுமதி குறித்து வந்துள்ளவை

169

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَسْمُرُ مَعَ أَبِي بَكْرٍ فِي الأَمْرِ مِنْ أَمْرِ الْمُسْلِمِينَ وَأَنَا مَعَهُمَا . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَوْسِ بْنِ حُذَيْفَةَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ الْحَسَنُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنْ عَلْقَمَةَ عَنْ رَجُلٍ مِنْ جُعْفِيٍّ يُقَالُ لَهُ قَيْسٌ أَوِ ابْنُ قَيْسٍ عَنْ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا الْحَدِيثَ فِي قِصَّةٍ طَوِيلَةٍ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ فِي السَّمَرِ بَعْدَ صَلاَةِ الْعِشَاءِ الآخِرَةِ فَكَرِهَ قَوْمٌ مِنْهُمُ السَّمَرَ بَعْدَ صَلاَةِ الْعِشَاءِ وَرَخَّصَ بَعْضُهُمْ إِذَا كَانَ فِي مَعْنَى الْعِلْمِ وَمَا لاَ بُدَّ مِنْهُ مِنَ الْحَوَائِجِ وَأَكْثَرُ الْحَدِيثِ عَلَى الرُّخْصَةِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ سَمَرَ إِلاَّ لِمُصَلٍّ أَوْ مُسَافِرٍ .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், முஸ்லிம்களின் விவகாரங்களில் (ஆலோசனை செய்வதற்காக) அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களுடன் இரவில் உரையாடுவார்கள். அப்போது நானும் அவர்களுடன் இருப்பேன்."

இந்த அத்தியாயத்தில் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர், அவ்ஸ் பின் ஹுதைஃபா மற்றும் இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில்) அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: உமர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' தரத்தில் உள்ளது. இந்த ஹதீஸை அல்-ஹஸன் பின் உபைதுல்லாஹ் என்பவர் இப்ராஹீமிடமிருந்து, அவர் அல்கமாவிடமிருந்து, அவர் ஜுஃபி குலத்தைச் சார்ந்த கைஸ் அல்லது இப்னு கைஸ் என்று அழைக்கப்படும் ஒருவர் வழியாக, அவர் உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, (அவர்) நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஒரு நீண்ட நிகழ்வில் (ஒரு பகுதியாக) அறிவித்துள்ளார்.

இஷா தொழுகைக்குப் பிறகு இரவில் உரையாடுவது குறித்து நபித்தோழர்கள், தாபியீன்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் ஒரு சாரார் இஷா தொழுகைக்குப் பிறகு (தேவையற்ற) உரையாடலை வெறுத்தனர். கல்வி சார்ந்த விஷயமாகவோ அல்லது தவிர்க்க முடியாத தேவையாகவோ இருந்தால் (அவ்வாறு) உரையாடுவதற்குச் சிலர் அனுமதி அளித்துள்ளனர். பெரும்பாலான ஹதீஸ்கள் (இத்தகைய தேவைகளுக்காக) அனுமதி அளிப்பதாகவே அமைந்துள்ளன. மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "தொழுபவர்

அல்லது பயணி ஆகியோரைத் தவிர (வேறெவருக்கும்) இரவில் உரையாடல் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوَقْتِ الأَوَّلِ مِنَ الْفَضْلِ

சலாத்தை அதன் நிர்ணயிக்கப்பட்ட நேரத்தின் ஆரம்பத்தில் நிறைவேற்றுவதன் சிறப்பு

170

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ الْعُمَرِيِّ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ غَنَّامٍ، عَنْ عَمَّتِهِ أُمِّ فَرْوَةَ، وَكَانَتْ، مِمَّنْ بَايَعَتِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَتْ سُئِلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَىُّ الأَعْمَالِ أَفْضَلُ قَالَ الصَّلاَةُ لأَوَّلِ وَقْتِهَا .

உம்மு ஃஃபர்வா (ரழி) அவர்கள் – அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் பைஅத் (உறுதிமொழி) செய்தவர்களில் ஒருவர் – அறிவித்தார்கள்: “நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது: ‘எந்த செயல் சிறந்தது?’ அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘தொழுகையை அதன் ஆரம்ப நேரத்தில் நிறைவேற்றுவது.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

171

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْجُهَنِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَرَ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ يَا عَلِيُّ ثَلاَثٌ لاَ تُؤَخِّرْهَا الصَّلاَةُ إِذَا آنَتْ وَالْجَنَازَةُ إِذَا حَضَرَتْ وَالأَيِّمُ إِذَا وَجَدْتَ لَهَا كُفْؤًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ حَسَنٌ .

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம் கூறினார்கள்: 'அலியே! மூன்று காரியங்கள் தாமதப்படுத்தப்படக் கூடாது: தொழுகை அதன் நேரம் வந்ததும், ஒரு ஜனாஸா (தொழுகைக்காக) முன்வைக்கப்பட்டதும், மேலும் (திருமணமாகாத)

ஒரு பெண்ணுக்கு அவளுக்குத் தகுதியான துணை கிடைத்ததும் (அவளது திருமணம்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

172

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ الْوَلِيدِ الْمَدَنِيُّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الْوَقْتُ الأَوَّلُ مِنَ الصَّلاَةِ رِضْوَانُ اللَّهِ وَالْوَقْتُ الآخِرُ عَفْوُ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى ابْنُ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُمِّ فَرْوَةَ لاَ يُرْوَى إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ الْعُمَرِيِّ وَلَيْسَ هُوَ بِالْقَوِيِّ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَاضْطَرَبُوا عَنْهُ فِي هَذَا الْحَدِيثِ وَهُوَ صَدُوقٌ وَقَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தொழுகையின் ஆரம்ப நேரம் அல்லாஹ்வின் திருப்பொருத்தமாகும்; அதன் கடைசி நேரம் (ஆரம்ப நேரத்தில் தொழுவதன் சிறப்பை இழந்ததற்கான) அல்லாஹ்வின் மன்னிப்பாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

173

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْفَزَارِيُّ، عَنْ أَبِي يَعْفُورٍ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ الْعَيْزَارِ، عَنْ أَبِي عَمْرٍو الشَّيْبَانِيِّ، أَنَّ رَجُلاً، قَالَ لاِبْنِ مَسْعُودٍ أَىُّ الْعَمَلِ أَفْضَلُ قَالَ سَأَلْتُ عَنْهُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ الصَّلاَةُ عَلَى مَوَاقِيتِهَا ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ وَمَاذَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ وَبِرُّ الْوَالِدَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ وَمَاذَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ وَالْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى الْمَسْعُودِيُّ وَشُعْبَةُ وَسُلَيْمَانُ هُوَ أَبُو إِسْحَاقَ الشَّيْبَانِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ الْعَيْزَارِ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏

ஒரு மனிதர் இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்களிடம், "எந்தச் செயல் மிகவும் சிறந்தது?" என்று கேட்டார். அதற்கு இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் (இதே கேள்வியைக்) கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'தொழுகையை அதன் குறிப்பிட்ட நேரங்களில் நிறைவேற்றுவது' என்று கூறினார்கள். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அதன்பிறகு எது?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'பெற்றோருடன் நல்ல முறையில் நடந்துகொள்வது' என்றார்கள். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அதன்பிறகு எது?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஜிஹாத் செய்வது (அதாவது, அல்லாஹ்வின் மார்க்கத்தை நிலைநாட்டுவதற்காக மேற்கொள்ளப்படும் அனைத்து முயற்சிகளும், தியாகங்களும்)' என்றார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

174

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ خَالِدِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِلاَلٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عُمَرَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَلاَةً لِوَقْتِهَا الآخِرِ مَرَّتَيْنِ حَتَّى قَبَضَهُ اللَّهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَالْوَقْتُ الأَوَّلُ مِنَ الصَّلاَةِ أَفْضَلُ . وَمِمَّا يَدُلُّ عَلَى فَضْلِ أَوَّلِ الْوَقْتِ عَلَى آخِرِهِ اخْتِيَارُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ فَلَمْ يَكُونُوا يَخْتَارُونَ إِلاَّ مَا هُوَ أَفْضَلُ وَلَمْ يَكُونُوا يَدَعُونَ الْفَضْلَ وَكَانُوا يُصَلُّونَ فِي أَوَّلِ الْوَقْتِ . قَالَ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ أَبُو الْوَلِيدِ الْمَكِّيُّ عَنِ الشَّافِعِيِّ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அல்லாஹ் அவர்களைத் தன்னளவில் எடுத்துக்கொள்ளும் வரை, எந்த ஒரு தொழுகையையும் அதன் இறுதி நேரத்தில் இருமுறை (தொடர்ந்து அல்லது வழக்கமாக) தொழுததில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّهْوِ عَنْ وَقْتِ، صَلاَةِ الْعَصْرِ

அஸர் தொழுகையின் நேரத்தை மறப்பது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

175

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الَّذِي تَفُوتُهُ صَلاَةُ الْعَصْرِ فَكَأَنَّمَا وُتِرَ أَهْلَهُ وَمَالَهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ وَنَوْفَلِ بْنِ مُعَاوِيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ الزُّهْرِيُّ أَيْضًا عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் அஸ்ர் தொழுகையைத் தவறவிடுகிறாரோ, அவர் தமது குடும்பத்தையும் தமது சொத்தையும் பறிகொடுத்தவரைப் போன்றவராவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي تَعْجِيلِ الصَّلاَةِ إِذَا أَخَّرَهَا الإِمَامُ

இமாம் தொழுகையை தாமதப்படுத்தும்போது அதை விரைவுபடுத்துவது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

176

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيُّ، عَنْ أَبِي عِمْرَانَ الْجَوْنِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّامِتِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَا أَبَا ذَرٍّ أُمَرَاءُ يَكُونُونَ بَعْدِي يُمِيتُونَ الصَّلاَةَ فَصَلِّ الصَّلاَةَ لِوَقْتِهَا فَإِنْ صُلِّيَتْ لِوَقْتِهَا كَانَتْ لَكَ نَافِلَةً وَإِلاَّ كُنْتَ قَدْ أَحْرَزْتَ صَلاَتَكَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَعُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي ذَرٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ أَنْ يُصَلِّيَ الرَّجُلُ الصَّلاَةَ لِمِيقَاتِهَا إِذَا أَخَّرَهَا الإِمَامُ ثُمَّ يُصَلِّي مَعَ الإِمَامِ وَالصَّلاَةُ الأُولَى هِيَ الْمَكْتُوبَةُ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ وَأَبُو عِمْرَانَ الْجَوْنِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ حَبِيبٍ ‏.‏

அபூ தர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஓ அபூ தர்! எனக்குப் பிறகு ஆட்சியாளர்கள் வருவார்கள்; அவர்கள் தொழுகையை (அதன் சரியான நேரத்தை விட்டும் தாமதப்படுத்தி அல்லது அதன் முக்கியத்துவத்தை குறைத்து) மரணிக்கச் செய்வார்கள். ஆகவே, நீங்கள் தொழுகையை அதற்குரிய நேரத்தில் தொழுதுகொள்ளுங்கள். பின்னர் (இமாமுடன் நீங்கள் மீண்டும் தொழுதால்), அது உங்களுக்கு நபிலாக (உபரியான வணக்கமாக) அமையும். இல்லையெனில், நீங்கள் உங்கள் தொழுகையை (ஏற்கனவே

தொழுது) பாதுகாத்துக்கொண்டீர்கள்."

இந்த அத்தியாயத்தில் அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்வூத் மற்றும் உப்பாதா பின் அஸ்-ஸாமித் ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: அபூ தர் அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன்' எனும் தரத்தில் உள்ளது. அறிஞர்களில் பலரின் கூற்றும் இதுவே: இமாம் தொழுகையைத் தாமதப்படுத்தினால், ஒரு மனிதர் தொழுகையை அதற்குரிய நேரத்தில் தொழுதுகொள்ள வேண்டும்; பிறகு அவர் இமாமுடன் சேர்ந்தும் தொழ வேண்டும் என்று அவர்கள் விரும்புகிறார்கள். (அவ்வாறு தொழும்போது) அறிஞர்களில் பெரும்பாலோரின் கருத்துப்படி, முதலில் தொழுத தொழுகையே ஃபர்ளான (கடமையான) தொழுகையாகக் கருதப்படும். அபூ இம்ரான் அல்-ஜவ்னியின் பெயர் அப்துல் மலிக் பின் ஹபீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّوْمِ عَنِ الصَّلاَةِ

தொழுகையை விட்டுத் தூங்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

177

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَبَاحٍ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، قَالَ ذَكَرُوا لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَوْمَهُمْ عَنِ الصَّلاَةِ فَقَالَ ‏"‏ إِنَّهُ لَيْسَ فِي النَّوْمِ تَفْرِيطٌ إِنَّمَا التَّفْرِيطُ فِي الْيَقَظَةِ فَإِذَا نَسِيَ أَحَدُكُمْ صَلاَةً أَوْ نَامَ عَنْهَا فَلْيُصَلِّهَا إِذَا ذَكَرَهَا ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي مَرْيَمَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ وَأَبِي جُحَيْفَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعَمْرِو بْنِ أُمَيَّةَ الضَّمْرِيِّ وَذِي مِخْبَرٍ وَيُقَالُ ذِي مِخْمَرٍ وَهُوَ ابْنُ أَخِي النَّجَاشِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي قَتَادَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الرَّجُلِ يَنَامُ عَنِ الصَّلاَةِ أَوْ يَنْسَاهَا فَيَسْتَيْقِظُ أَوْ يَذْكُرُ وَهُوَ فِي غَيْرِ وَقْتِ صَلاَةٍ عِنْدَ طُلُوعِ الشَّمْسِ أَوْ عِنْدَ غُرُوبِهَا ‏.‏ فَقَالَ بَعْضُهُمْ يُصَلِّيهَا إِذَا اسْتَيْقَظَ أَوْ ذَكَرَ وَإِنْ كَانَ عِنْدَ طُلُوعِ الشَّمْسِ أَوْ عِنْدَ غُرُوبِهَا ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَالشَّافِعِيِّ وَمَالِكٍ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ يُصَلِّي حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ أَوْ تَغْرُبَ ‏.‏

அபூ கதாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் (சஹாபாக்கள்) நபி (ஸல்) அவர்களிடம், (ஃபஜ்ர்) தொழுகையைத் தவறவிட்டு உறங்கிவிட்டது குறித்துக் கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்)

அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக உறக்கத்தில் அலட்சியம் இல்லை. அலட்சியம் என்பது (ஒருவர்) விழித்திருக்கும்போது மட்டுமே. ஆகவே, உங்களில் ஒருவர் ஒரு தொழுகையை மறந்துவிட்டால், அல்லது அதைத் தவறவிட்டு உறங்கிவிட்டால், அவர் அதை நினைவுக்கு வரும்போது தொழுதுகொள்ளட்டும்."

(நூலாசிரியர் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்:) இந்த அத்தியாயத்தில் இப்னு மஸ்வூத், அபூ மர்யம், இம்ரான் பின் ஹுஸைன், ஜுபைர் பின் முத்இம், அபூ ஜுஹைஃபா, அபூ ஸயீத், அம்ர் பின் உமய்யா அள்-ளம்ரீ மற்றும் தீ மிக்பர் (தீ மிக்மர் என்றும் சொல்லப்படுகிறது. இவர் நஜ்ஜாஷியின் சகோதரர் மகன் ஆவார்) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ கதாதா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும்.

ஒருவர் தொழுகையைத் தவறவிட்டு உறங்கிவிட்டாலோ அல்லது அதை மறந்துவிட்டாலோ, பின்னர் தொழுகை (தடுக்கப்பட்ட) நேரமாகிய சூரிய உதயம் அல்லது மறைவின்போது விழித்தாலோ அல்லது நினைவு கூர்ந்தாலோ (அப்போது தொழலாமா என்பது குறித்து) அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது.

அவர்களில் சிலர், "சூரிய உதயத்தின் போதோ அல்லது மறைவின் போதோ இருந்தாலும், அவர் விழித்ததும் அல்லது நினைவு வந்ததும் அதைத் தொழ வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே அஹ்மத், இஸ்ஹாக், ஷாஃபிஈ மற்றும் மாலிக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

வேறு சிலர், "சூரியன் (முழுமையாக) உதிக்கும் வரை அல்லது மறையும் வரை அவர் தொழக்கூடாது" என்று கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَنْسَى الصَّلاَةَ

பாடம்: தொழுகையை மறந்தவர் பற்றி வந்துள்ளவை

178

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَبِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ نَسِيَ صَلاَةً فَلْيُصَلِّهَا إِذَا ذَكَرَهَا ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَمُرَةَ وَأَبِي قَتَادَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَيُرْوَى عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَنَّهُ قَالَ فِي الرَّجُلِ يَنْسَى الصَّلاَةَ قَالَ يُصَلِّيهَا مَتَى مَا ذَكَرَهَا فِي وَقْتٍ أَوْ فِي غَيْرِ وَقْتٍ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ

الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ وَإِسْحَاقَ . وَيُرْوَى عَنْ أَبِي بَكْرَةَ أَنَّهُ نَامَ عَنْ صَلاَةِ الْعَصْرِ فَاسْتَيْقَظَ عِنْدَ غُرُوبِ الشَّمْسِ فَلَمْ يُصَلِّ حَتَّى غَرَبَتِ الشَّمْسُ . وَقَدْ ذَهَبَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ إِلَى هَذَا وَأَمَّا أَصْحَابُنَا فَذَهَبُوا إِلَى قَوْلِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ .

அனஸ் (பின் மாலிக்) (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒரு தொழுகையை மறந்துவிடுகிறாரோ, அவர் அது நினைவுக்கு வரும்போது அதைத் தொழட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ تَفُوتُهُ الصَّلَوَاتُ بِأَيَّتِهِنَّ يَبْدَأُ

பல தொழுகைகளை தவறவிட்ட ஒரு மனிதர் எந்த தொழுகையை முதலில் தொடங்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளதை குறித்து

179

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ نَافِعِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ إِنَّ الْمُشْرِكِينَ شَغَلُوا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ أَرْبَعِ صَلَوَاتٍ يَوْمَ الْخَنْدَقِ حَتَّى ذَهَبَ مِنَ اللَّيْلِ مَا شَاءَ اللَّهُ فَأَمَرَ بِلاَلاً فَأَذَّنَ ثُمَّ أَقَامَ فَصَلَّى الظُّهْرَ ثُمَّ أَقَامَ فَصَلَّى الْعَصْرَ ثُمَّ أَقَامَ فَصَلَّى الْمَغْرِبَ ثُمَّ أَقَامَ فَصَلَّى الْعِشَاءَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ لَيْسَ بِإِسْنَادِهِ بَأْسٌ إِلاَّ أَنَّ أَبَا عُبَيْدَةَ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ عَبْدِ اللَّهِ . وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْفَوَائِتِ أَنْ يُقِيمَ الرَّجُلُ لِكُلِّ صَلاَةٍ إِذَا قَضَاهَا وَإِنْ لَمْ يُقِمْ أَجْزَأَهُ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அகழ் யுத்தம் (அல்-கந்தக்) நடந்த நாளில், இணைவைப்பாளர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை நான்கு தொழுகைகளிலிருந்து (அவற்றின் உரிய நேரங்களில் தொழ விடாமல்) அல்லாஹ் நாடிய அளவு இரவு நேரம் கடக்கும் வரை தடுத்துவிட்டனர். ஆகவே, (நபி ஸல் அவர்கள்) பிலால் (ரழி) அவர்களுக்கு அதான் சொல்லும்படி கட்டளையிட்டார்கள்; அவரும் அதான் சொன்னார். பிறகு அவர் இகாமத் கூறினார்; (நபி ஸல் அவர்கள்) லுஹர் தொழுதார்கள். பிறகு அவர் இகாமத் கூறினார்; (நபி ஸல் அவர்கள்) அஸர் தொழுதார்கள். பிறகு அவர் இகாமத் கூறினார்; (நபி ஸல்

அவர்கள்) மஃரிப் தொழுதார்கள். பிறகு அவர் இகாமத் கூறினார்; (நபி ஸல் அவர்கள்) இஷா தொழுதார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

180

وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، بُنْدَارٌ حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، قَالَ يَوْمَ الْخَنْدَقِ وَجَعَلَ يَسُبُّ كُفَّارَ قُرَيْشٍ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا كِدْتُ أُصَلِّي الْعَصْرَ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَاللَّهِ إِنْ صَلَّيْتُهَا . قَالَ فَنَزَلْنَا بُطْحَانَ فَتَوَضَّأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَتَوَضَّأْنَا فَصَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْعَصْرَ بَعْدَ مَا غَرَبَتِ الشَّمْسُ ثُمَّ صَلَّى بَعْدَهَا الْمَغْرِبَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்-கந்தக் (அகழ் யுத்த) நாளில், உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் குறைஷிக் காஃபிர்களைச் சபித்தவர்களாக வந்து கூறினார்கள்:
'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! சூரியன் அஸ்தமிக்கும் வரை அஸர் தொழுகையைத் தொழ முடியாமல் போய்விட்டது.' நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நானும் (இன்னும்) தொழுகையை நிறைவேற்றவில்லை.' (ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்:
"நாங்கள் புத்ஹான் (என்ற மதீனாவிற்கு அருகிலுள்ள ஒரு பள்ளத்தாக்கு) இடத்திற்கு இறங்கினோம், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உளூச் செய்தார்கள், நாங்களும் உளூச் செய்தோம். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சூரியன் அஸ்தமித்த பிறகு அஸர் தொழுதார்கள், பின்னர் அதையடுத்து மஃரிப் தொழுதார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَلاَةِ الْوُسْطَى أَنَّهَا الْعَصْرُ وَقَدْ قِيلَ إِنَّهَا الظُّهْرُ

"ஸலாதுல் வுஸ்தா" என்பது அஸ்ர் தொழுகையாகும் என்றும், அது லுஹர் தொழுகை என்றும் கூறப்பட்டுள்ளது.

181

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، وَأَبُو النَّضْرِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ طَلْحَةَ بْنِ مُصَرِّفٍ، عَنْ زُبَيْدٍ، عَنْ مُرَّةَ الْهَمْدَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَلاَةُ الْوُسْطَى صَلاَةُ الْعَصْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "ஸலாத்துல் வுஸ்தா (நடுத் தொழுகை) என்பது அஸர் தொழுகை ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

182

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ صَلاَةُ الْوُسْطَى صَلاَةُ الْعَصْرِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَعَائِشَةَ وَحَفْصَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي هَاشِمِ بْنِ عُتْبَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ مُحَمَّدٌ قَالَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ حَدِيثُ الْحَسَنِ عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ حَدِيثٌ صَحِيحٌ وَقَدْ سَمِعَ مِنْهُ . وَقَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَمُرَةَ فِي صَلاَةِ الْوُسْطَى حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ الْعُلَمَاءِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ . وَقَالَ زَيْدُ بْنُ ثَابِتٍ وَعَائِشَةُ صَلاَةُ الْوُسْطَى صَلاَةُ الظُّهْرِ . وَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ وَابْنُ عُمَرَ صَلاَةُ الْوُسْطَى صَلاَةُ الصُّبْحِ . حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا قُرَيْشُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ حَبِيبِ بْنِ الشَّهِيدِ قَالَ قَالَ لِي مُحَمَّدُ بْنُ سِيرِينَ سَلِ الْحَسَنَ مِمَّنْ سَمِعَ حَدِيثَ الْعَقِيقَةِ فَسَأَلْتُهُ فَقَالَ سَمِعْتُهُ مِنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمَدِينِيِّ عَنْ قُرَيْشِ بْنِ أَنَسٍ بِهَذَا الْحَدِيثِ . قَالَ مُحَمَّدٌ قَالَ عَلِيٌّ وَسَمَاعُ الْحَسَنِ مِنْ سَمُرَةَ صَحِيحٌ . وَاحْتَجَّ بِهَذَا الْحَدِيثِ .

ஸமுரா பின் ஜுன்துப் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) கூறினார்கள்: "ஸலாத்துல் உஸ்தா என்பது அஸர் தொழுகையாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الصَّلاَةِ بَعْدَ الْعَصْرِ وَبَعْدَ الْفَجْرِ

அஸ்ர் மற்றும் ஃபஜ்ருக்குப் பிறகு தொழுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

183

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا مَنْصُورٌ، وَهُوَ ابْنُ زَاذَانَ عَنْ قَتَادَةَ، قَالَ أَخْبَرَنَا أَبُو الْعَالِيَةِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ سَمِعْتُ غَيْرَ، وَاحِدٍ، مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَكَانَ مِنْ أَحَبِّهِمْ إِلَىَّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الصَّلاَةِ بَعْدَ الْفَجْرِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ وَعَنِ الصَّلاَةِ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَسَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَمُعَاذِ بْنِ عَفْرَاءَ وَالصُّنَابِحِيِّ وَلَمْ يَسْمَعْ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَسَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَعَائِشَةَ وَكَعْبِ بْنِ مُرَّةَ وَأَبِي أُمَامَةَ وَعَمْرِو بْنِ عَبَسَةَ وَيَعْلَى بْنِ أُمَيَّةَ وَمُعَاوِيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ الْفُقَهَاءِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ أَنَّهُمْ كَرِهُوا الصَّلاَةَ بَعْدَ صَلاَةِ الصُّبْحِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ وَبَعْدَ صَلاَةِ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ وَأَمَّا الصَّلَوَاتُ الْفَوَائِتُ فَلاَ بَأْسَ أَنْ تُقْضَى بَعْدَ الْعَصْرِ وَبَعْدَ الصُّبْحِ ‏.‏ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ قَالَ شُعْبَةُ لَمْ يَسْمَعْ قَتَادَةُ مِنْ أَبِي الْعَالِيَةِ إِلاَّ ثَلاَثَةَ أَشْيَاءَ حَدِيثَ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الصَّلاَةِ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ وَبَعْدَ الصُّبْحِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ وَحَدِيثَ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لاَ يَنْبَغِي لأَحَدٍ أَنْ يَقُولَ أَنَا خَيْرٌ مِنْ يُونُسَ بْنِ مَتَّى ‏"‏ ‏.‏ وَحَدِيثَ عَلِيٍّ ‏"‏ الْقُضَاةُ ثَلاَثَةٌ ‏"‏ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவரல்லாத பலரிடமிருந்தும் நான் (இதைச்) செவியுற்றுள்ளேன். அவர்களில் உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களும் ஒருவர்; மேலும் அவர் அவர்களிலேயே எனக்கு மிகவும் விருப்பமானவராக இருந்தார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்,

ஃபஜ்ருக்குப் பிறகு சூரியன் உதயமாகும் வரையிலும், அஸருக்குப் பிறகு சூரியன் மறையும் வரையிலும் தொழுகையைத் தடை செய்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ بَعْدَ الْعَصْرِ

அஸ்ர் தொழுகைக்குப் பிறகு தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

184

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ إِنَّمَا صَلَّى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم الرَّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْعَصْرِ لأَنَّهُ أَتَاهُ مَالٌ فَشَغَلَهُ عَنِ الرَّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الظُّهْرِ فَصَلاَّهُمَا بَعْدَ الْعَصْرِ ثُمَّ لَمْ يَعُدْ لَهُمَا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَمَيْمُونَةَ وَأَبِي مُوسَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ صَلَّى بَعْدَ الْعَصْرِ رَكْعَتَيْنِ ‏.‏ وَهَذَا خِلاَفُ مَا رُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ نَهَى عَنِ الصَّلاَةِ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ ‏"‏ ‏.‏ وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ أَصَحُّ حَيْثُ قَالَ لَمْ يَعُدْ لَهُمَا ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ نَحْوُ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَائِشَةَ فِي هَذَا الْبَابِ رِوَايَاتٌ رُوِيَ عَنْهَا أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَا دَخَلَ عَلَيْهَا بَعْدَ الْعَصْرِ إِلاَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ وَرُوِيَ عَنْهَا عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ نَهَى عَنِ الصَّلاَةِ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ وَبَعْدَ الصُّبْحِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ ‏.‏ وَالَّذِي اجْتَمَعَ عَلَيْهِ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ عَلَى كَرَاهِيَةِ الصَّلاَةِ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ وَبَعْدَ الصُّبْحِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ إِلاَّ مَا اسْتُثْنِيَ مِنْ ذَلِكَ مِثْلُ الصَّلاَةِ بِمَكَّةَ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ وَبَعْدَ الصُّبْحِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ بَعْدَ الطَّوَافِ فَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم رُخْصَةٌ فِي ذَلِكَ ‏.‏ وَقَدْ قَالَ بِهِ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ

الصَّلَاةَ بِمَكَّةَ أَيْضًا بَعْدَ الْعَصْرِ وَبَعْدَ الصُّبْحِ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَمَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَبَعْضُ أَهْلِ الْكُوفَةِ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அஸருக்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுததற்குக் காரணம், அவர்களுக்குச் சிறிது செல்வம் வந்ததால் அது லுஹ்ருக்குப் பின்னரான இரண்டு ரக்அத்களிலிருந்து அவர்களைத் திசைதிருப்பிவிட்டது. ஆகவே, அவர்கள் அவற்றை அஸருக்குப் பிறகு தொழுதார்கள்; பின்னர் அவர்கள் அதை மீண்டும் செய்யவில்லை.

இந்தப் பாடத்தில் ஆயிஷா, உம்மு சலமா, மைமூனா மற்றும் அபூ மூஸா (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன்' (நல்ல) தரத்தில் உள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்கள் அஸருக்குப் பிறகு இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுததாகப் பலரும் அறிவித்துள்ளனர். இது, சூரியன் மறையும் வரை அஸருக்குப் பின் தொழுவதைத் தடுத்ததாக அவரிடமிருந்து அறிவிக்கப்படும் செய்திகளுக்கு மாற்றமாக உள்ளது. "நபி (ஸல்) அவர்கள் மீண்டும் அதைச் செய்யவில்லை" என்று இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) கூறியிருப்பதால், அவர்களின் ஹதீஸே மிகச் சரியானதாகும். இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸைப் போன்றே ஸைத் பின் தாபித் (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இத்தலைப்பில் ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து பல அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. நபி (ஸல்) அவர்கள் அஸருக்குப் பின் தம்மிடம் வரும்போதெல்லாம் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழாமல் இருந்ததில்லை என்று அவர்கள் அறிவித்துள்ளார்கள். மேலும், அஸருக்குப் பிறகு சூரியன் மறையும் வரையிலும், சுப்ஹுக்குப் பிறகு சூரியன் உதிக்கும் வரையிலும் தொழுவதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் தடை விதித்தார்கள் என்றும் ஆயிஷா (ரலி) வழியாகவும், உம்மு சலமா (ரலி) வழியாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அஸருக்குப் பிறகு சூரியன் மறையும் வரையிலும், சுப்ஹுக்குப் பிறகு சூரியன் உதிக்கும் வரையிலும் தொழுவது மக்ரூஹ் (வெறுக்கத்தக்கது) என்பதே பெரும்பாலான அறிஞர்களின் கருத்தாகும். மக்காவில் தவாஃபிற்குப் பிறகு அஸர் மற்றும் சுப்ஹு நேரங்களில் தொழுவதற்கு விதிவிலக்கு உண்டு என்று (சிலரால்) கூறப்படுகின்றது; ஏனெனில் இதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் அனுமதியளித்துள்ளார்கள் என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. நபித்தோழர்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த அறிஞர்களில் ஒரு சாரார் இக்கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர். ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இக்கருத்தையே கூறுகின்றனர்.

எனினும், நபித்தோழர்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த அறிஞர்களில் ஒரு சாரார், மக்காவிலும் கூட அஸருக்குப் பிறகும் சுப்ஹுக்குப் பிறகும்

தொழுவதை வெறுக்கத்தக்கதாகக் கருதுகின்றனர். சுஃப்யான் அஸ்-தவ்ரீ, மாலிக் பின் அனஸ் மற்றும் கூஃஃபா வாசிகள் சிலர் இக்கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ قَبْلَ الْمَغْرِبِ

மஃஃக்ரிப் தொழுகைக்கு முன் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

185

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ كَهْمَسِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ بَيْنَ كُلِّ أَذَانَيْنِ صَلاَةٌ لِمَنْ شَاءَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَصْحَابُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الصَّلاَةِ قَبْلَ الْمَغْرِبِ فَلَمْ يَرَ بَعْضُهُمُ الصَّلاَةَ قَبْلَ الْمَغْرِبِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُمْ كَانُوا يُصَلُّونَ قَبْلَ صَلاَةِ الْمَغْرِبِ رَكْعَتَيْنِ بَيْنَ الأَذَانِ وَالإِقَامَةِ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ إِنْ صَلاَّهُمَا فَحَسَنٌ ‏.‏ وَهَذَا عِنْدَهُمَا عَلَى الاِسْتِحْبَابِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் முஃஃகஃஃப்பல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒவ்வொரு இரண்டு பாங்குகளுக்கும் இடையில் (அதாவது பாங்கு மற்றும் இகாமத்திற்கு இடையில்), விரும்பியவருக்கு ஒரு தொழுகை உண்டு." (இதை மூன்று முறை கூறினார்கள், மூன்றாவது முறை 'விரும்பியவருக்கு' என்று சேர்த்தார்கள்.)

மேலும் இந்தத் தலைப்பில் அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஜுபைர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: அப்துல்லாஹ் பின் முஃஃகஃஃப்பல் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' (தரமானது) ஆகும். மக்ரிபுக்கு முந்தைய தொழுகை விஷயத்தில் நபித்தோழர்களுக்கு மத்தியில் கருத்து வேறுபாடு இருந்தது. அவர்களில் சிலர் மக்ரிபுக்கு முன் தொழுவதை (சரியாகக்) கருதவில்லை. (எனினும்) நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் பலரிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது யாதெனில், அவர்கள் மக்ரிப் தொழுகைக்கு முன், பாங்கு மற்றும் இகாமத்திற்கு இடையில் இரண்டு ரக்அத்துகள் தொழுபவர்களாக இருந்தனர்.

இமாம் அஹ்மத் மற்றும் இமாம் இஸ்ஹாக் ஆகியோர், "அவ்விரண்டை

ஒருவர் தொழுதார் என்றால் அது சிறந்தது" என்று கூறியுள்ளனர். இது அவர்களிடத்தில் 'முஸ்தஹப்' (விரும்பத்தக்கது) என்ற நிலையில் உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ أَدْرَكَ رَكْعَةً مِنَ الْعَصْرِ قَبْلَ أَنْ تَغْرُبَ الشَّمْسُ

அஸ்ர் தொழுகையின் ஒரு ரக்அத்தை சூரியன் மறைவதற்கு முன் தொழுதவர் பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

186

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، وَعَنْ بُسْرِ بْنِ سَعِيدٍ، وَعَنِ الأَعْرَجِ، يُحَدِّثُونَهُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ أَدْرَكَ مِنَ الصُّبْحِ رَكْعَةً قَبْلَ أَنْ تَطْلُعَ الشَّمْسُ فَقَدْ أَدْرَكَ الصُّبْحَ وَمَنْ أَدْرَكَ مِنَ الْعَصْرِ رَكْعَةً قَبْلَ أَنْ تَغْرُبَ الشَّمْسُ فَقَدْ أَدْرَكَ الْعَصْرَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ أَصْحَابُنَا وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَهُمْ لِصَاحِبِ الْعُذْرِ مِثْلُ الرَّجُلِ يَنَامُ عَنِ الصَّلاَةِ أَوْ يَنْسَاهَا فَيَسْتَيْقِظُ وَيَذْكُرُ عِنْدَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَعِنْدَ غُرُوبِهَا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சூரியன் உதிப்பதற்கு முன் ஸுப்ஹ் தொழுகையின் ஒரு ரக்அத்தை எவர் அடைந்துவிட்டாரோ, அவர் ஸுப்ஹ் தொழுகையை அடைந்துவிட்டார். மேலும், சூரியன் மறைவதற்கு முன் அஸ்ர் தொழுகையின் ஒரு ரக்அத்தை எவர் அடைந்துவிட்டாரோ, அவர் அஸ்ர் தொழுகையை அடைந்துவிட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْجَمْعِ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ فِي الْحَضَرِ

ஊரில் இருக்கும் போது இரண்டு தொழுகைகளை ஒன்றாக சேர்த்து நிறைவேற்றுவது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

187

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ جَمَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَيْنَ الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ وَبَيْنَ الْمَغْرِبِ وَالْعِشَاءِ بِالْمَدِينَةِ مِنْ غَيْرِ خَوْفٍ وَلاَ مَطَرٍ . قَالَ فَقِيلَ لاِبْنِ عَبَّاسٍ مَا أَرَادَ بِذَلِكَ قَالَ أَرَادَ أَنْ لاَ يُحْرِجَ أُمَّتَهُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ قَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ رَوَاهُ جَابِرُ بْنُ زَيْدٍ وَسَعِيدُ بْنُ جُبَيْرٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ شَقِيقٍ الْعُقَيْلِيُّ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرُ هَذَا .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவில், அச்சமோ மழையோ இல்லாத நிலையில், ளுஹர் மற்றும் அஸர் தொழுகைகளையும், மஃரிப் மற்றும் இஷா தொழுகைகளையும் சேர்த்துத் தொழுதார்கள்."
இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம், "இதன் மூலம் அவர்கள் என்ன நாடினார்கள்?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "தம் சமுதாயத்தினரைச் சிரமத்திற்குள்ளாக்கக் கூடாது என்பதையே அவர்கள் நாடினார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

188

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَنَشٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ جَمَعَ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ مِنْ غَيْرِ عُذْرٍ فَقَدْ أَتَى بَابًا مِنْ أَبْوَابِ الْكَبَائِرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَنَشٌ هَذَا هُوَ أَبُو عَلِيٍّ الرَّحَبِيُّ وَهُوَ حُسَيْنُ بْنُ قَيْسٍ وَهُوَ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ أَحْمَدُ وَغَيْرُهُ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ لاَ يَجْمَعَ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ إِلاَّ فِي السَّفَرِ أَوْ بِعَرَفَةَ . وَرَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ فِي الْجَمْعِ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ لِلْمَرِيضِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ يَجْمَعُ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ فِي الْمَطَرِ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَلَمْ يَرَ الشَّافِعِيُّ لِلْمَرِيضِ أَنْ يَجْمَعَ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் எந்தவொரு நியாயமான காரணமும் இன்றி இரு

தொழுகைகளைச் சேர்த்துத் தொழுகிறாரோ, அவர் பெரும் பாவங்களில் ஒன்றைச் செய்தவர் ஆகிறார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي بَدْءِ الأَذَانِ

பாடம்: அதான் ஆரம்பமானது பற்றி வந்துள்ளவை

189

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، حَدَّثَنَا أَبِي، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ الْحَارِثِ التَّيْمِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ لَمَّا أَصْبَحْنَا أَتَيْنَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَخْبَرْتُهُ بِالرُّؤْيَا فَقَالَ " إِنَّ هَذِهِ لَرُؤْيَا حَقٍّ فَقُمْ مَعَ بِلاَلٍ فَإِنَّهُ أَنْدَى وَأَمَدُّ صَوْتًا مِنْكَ فَأَلْقِ عَلَيْهِ مَا قِيلَ لَكَ وَلْيُنَادِ بِذَلِكَ " . قَالَ فَلَمَّا سَمِعَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ نِدَاءَ بِلاَلٍ بِالصَّلاَةِ خَرَجَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يَجُرُّ إِزَارَهُ وَهُوَ يَقُولُ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ لَقَدْ رَأَيْتُ مِثْلَ الَّذِي قَالَ . قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " فَلِلَّهِ الْحَمْدُ فَذَلِكَ أَثْبَتُ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعْدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ أَتَمَّ مِنْ هَذَا الْحَدِيثِ وَأَطْوَلَ وَذَكَرَ فِيهِ قِصَّةَ الأَذَانِ مَثْنَى مَثْنَى وَالإِقَامَةِ مَرَّةً مَرَّةً . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدٍ هُوَ ابْنُ عَبْدِ رَبِّهِ وَيُقَالُ ابْنُ عَبْدِ رَبٍّ وَلاَ نَعْرِفُ لَهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم شَيْئًا يَصِحُّ إِلاَّ هَذَا الْحَدِيثَ الْوَاحِدَ فِي الأَذَانِ . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدِ بْنِ عَاصِمٍ الْمَازِنِيُّ لَهُ أَحَادِيثُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ عَمُّ عَبَّادِ بْنِ تَمِيمٍ .

அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"பொழுது விடிந்ததும் நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றோம். நான் அந்தக் கனவைப் பற்றி அவர்களிடம் தெரிவித்தேன். அதற்கு அவர்கள், 'நிச்சயமாக இது ஓர் உண்மையான கனவாகும். எனவே, நீர் எழுந்து பிலாலுடன் செல்லும்! ஏனெனில், அவர் உம்மை விட இனிமையான மற்றும் நீண்டு ஒலிக்கும் குரலுடையவர். உமக்குச் சொல்லப்பட்டதை அவரிடம் எடுத்துச் சொல்லும்; அதைக் கொண்டு அவர் (தொழுகைக்கு) அழைப்பு விடுக்கட்டும்' என்று கூறினார்கள்."

அவர் (அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத்) கூறினார்: "பிலால் (ரழி) அவர்கள் தொழுகைக்காக அழைப்பு விடுப்பதைக் கேட்ட உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரழி) அவர்கள், தம் ஆடையை இழுத்துக் கொண்டு (அவசரமாக) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! சத்தியத்துடன் உங்களை அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக! அவர் கூறியதைப் போன்றே நானும் (கனவு) கண்டேன்' என்று கூறிக் கொண்டே வந்தார்கள்."

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ்வுக்கே எல்லாப் புகழும்! இது (செய்தியை) மேலும் உறுதிப்படுத்துகிறது" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

190

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ النَّضْرِ بْنِ أَبِي النَّضْرِ، حَدَّثَنَا حَجَّاجُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ قَالَ ابْنُ جُرَيْجٍ أَخْبَرَنَا نَافِعٌ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كَانَ الْمُسْلِمُونَ حِينَ قَدِمُوا الْمَدِينَةَ يَجْتَمِعُونَ فَيَتَحَيَّنُونَ الصَّلَوَاتِ وَلَيْسَ يُنَادِي بِهَا أَحَدٌ فَتَكَلَّمُوا يَوْمًا فِي ذَلِكَ فَقَالَ بَعْضُهُمُ اتَّخِذُوا نَاقُوسًا مِثْلَ نَاقُوسِ النَّصَارَى ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمُ اتَّخِذُوا قَرْنًا مِثْلَ قَرْنِ الْيَهُودِ ‏.‏ قَالَ فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ أَوَلاَ تَبْعَثُونَ رَجُلاً يُنَادِي بِالصَّلاَةِ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ يَا بِلاَلُ قُمْ فَنَادِ بِالصَّلاَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"முஸ்லிம்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, அவர்கள் ஒன்று கூடுவார்கள்; தொழுகை நேரங்களை எதிர்பார்த்துக் காத்திருப்பார்கள் (அதாவது, தொழுகை நேரம் வந்ததா என கவனிப்பார்கள்). (அப்போது) தொழுகைக்கு அழைப்பு விடுப்பவர் யாரும் இருக்கவில்லை (தொழுகைக்காக மக்களை அழைக்கும் ஒரு முறையான ஏற்பாடு இருக்கவில்லை). ஒருநாள் இதுபற்றி அவர்கள் பேசிக்கொண்டார்கள் (தொழுகைக்கான அழைப்பு முறை குறித்து ஆலோசனை செய்தார்கள்). அவர்களில் சிலர், 'கிறிஸ்தவர்களின் மணியைப் போன்று (நாமும்) ஒரு மணியை ஏற்படுத்திக் கொள்வோம்' என்றனர். வேறு சிலர், 'யூதர்களின் ஊதுகொம்பைப் போன்று (நாமும்) ஒரு எக்காளத்தை ஏற்படுத்திக் கொள்வோம்' என்றனர். அப்போது உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரலி), 'தொழுகைக்காக அழைப்பு விடுக்க ஒரு மனிதரை நீங்கள் அனுப்பக் கூடாதா?' (அதாவது, ஒரு மனிதரை நியமித்து, அவர் சப்தமிட்டு அழைக்கும் முறையை ஏற்படுத்தக் கூடாதா?) என்று கேட்டார்கள். உடனே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'பிலாலே! எழுந்து தொழுகைக்காக

அழைப்பு விடுங்கள்!' (அதாவது, தொழுகைக்கான அழைப்பான அதானை கூறுங்கள்) என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّرْجِيعِ فِي الأَذَانِ

அதானில் தர்ஜீ பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

191

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي مَحْذُورَةَ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَبِي وَجَدِّي، جَمِيعًا عَنْ أَبِي مَحْذُورَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَقْعَدَهُ وَأَلْقَى عَلَيْهِ الأَذَانَ حَرْفًا حَرْفًا ‏.‏ قَالَ إِبْرَاهِيمُ مِثْلَ أَذَانِنَا ‏.‏ قَالَ بِشْرٌ فَقُلْتُ لَهُ أَعِدْ عَلَىَّ ‏.‏ فَوَصَفَ الأَذَانَ بِالتَّرْجِيعِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي مَحْذُورَةَ فِي الأَذَانِ حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ ‏.‏ وَعَلَيْهِ الْعَمَلُ بِمَكَّةَ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ ‏.‏

அபூ மஹ்தூரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரை அமரச் செய்து, அவருக்கு அதானை வார்த்தைக்கு வார்த்தை (ஒவ்வொரு சொல்லாக) கற்றுக் கொடுத்தார்கள். இப்ராஹீம் (ரஹ்) கூறினார்கள்: 'அது எங்களின் அதானைப் போன்றதே.' பிஷ்ர் (ரஹ்) கூறினார்கள்: 'ஆகவே நான் அவரிடம் (இப்ராஹீமிடம்), 'அதை எனக்கு மீண்டும் சொல்லுங்கள்' என்றேன்.' ஆகவே அவர் அத்-தர்ஜீஃ (அதாவது, சப்தத்தை உயர்த்துவதற்கு முன் தாழ்ந்த குரலில் சில வார்த்தைகளை மீண்டும் கூறுதல்) உடன் கூடிய அதானை விவரித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

192

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا عَفَّانُ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ عَامِرِ بْنِ عَبْدِ الْوَاحِدِ الأَحْوَلِ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَيْرِيزٍ، عَنْ أَبِي مَحْذُورَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَلَّمَهُ الأَذَانَ تِسْعَ عَشْرَةَ كَلِمَةً وَالإِقَامَةَ سَبْعَ عَشْرَةَ كَلِمَةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ

حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو مَحْذُورَةَ اسْمُهُ سَمُرَةُ بْنُ مِعْيَرٍ . وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا فِي الأَذَانِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي مَحْذُورَةَ أَنَّهُ كَانَ يُفْرِدُ الإِقَامَةَ .

அபூமஹ்தூரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு (அபூமஹ்தூராவுக்கு) பாங்கை பத்தொன்பது வாசகங்களுடனும், இகாமத்தை பதினேழு வாசகங்களுடனும் கற்றுக் கொடுத்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِفْرَادِ الإِقَامَةِ

இகாமத்தின் வாசகங்களை ஒரு முறை சொல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

193

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، وَيَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ أُمِرَ بِلاَلٌ أَنْ يَشْفَعَ، الأَذَانَ وَيُوتِرَ الإِقَامَةَ " . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "பிலால் (ரழி) அவர்கள் அதானின் வாசகங்களை இரட்டைப்படையாகவும் (பெரும்பாலான சொற்களை இருமுறை கூறுமாறும்), இகாமத்தின் வாசகங்களை ஒற்றைப்படையாகவும் (பெரும்பாலான சொற்களை ஒருமுறை கூறுமாறும்) ஆக்குமாறு கட்டளையிடப்பட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الإِقَامَةَ مَثْنَى مَثْنَى

இகாமத்தின் வாசகங்களை இரண்டு முறை சொல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

194

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ خَالِدٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ، قَالَ كَانَ أَذَانُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

شَفْعًا شَفْعًا فِي الأَذَانِ وَالإِقَامَةِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ رَوَاهُ وَكِيعٌ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى قَالَ حَدَّثَنَا أَصْحَابُ مُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ زَيْدٍ رَأَى الأَذَانَ فِي الْمَنَامِ . وَقَالَ شُعْبَةُ عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ زَيْدٍ رَأَى الأَذَانَ فِي الْمَنَامِ . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى . وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي لَيْلَى لَمْ يَسْمَعْ مِنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الأَذَانُ مَثْنَى مَثْنَى وَالإِقَامَةُ مَثْنَى مَثْنَى . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَأَهْلُ الْكُوفَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى ابْنُ أَبِي لَيْلَى هُوَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى كَانَ قَاضِيَ الْكُوفَةِ وَلَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِيهِ شَيْئًا إِلاَّ أَنَّهُ يَرْوِي عَنْ رَجُلٍ عَنْ أَبِيهِ .

அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களது அதான், அதானிலும் இகாமத்திலும் இரட்டை இரட்டையாகவே (ஒவ்வொரு வாசகமும் இருமுறை) இருந்தது."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை வகீஃ என்பவர் அஃமஷ் வழியாகவும், அம்ர் பின் முர்ரா வழியாகவும், அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ லைலா வழியாகவும் அறிவிக்கின்றனர். அவர் கூறினார்: "முஹம்மத் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் எங்களுக்கு அறிவித்தனர்; அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் அதானை கனவில் கண்டார்கள்."

ஷுஃபா என்பவர் அம்ர் பின் முர்ரா வழியாகவும், அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ லைலா வழியாகவும் "அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் அதானை கனவில் கண்டார்கள்" என்று அறிவிக்கிறார்கள்.

இது இப்னு அபீ லைலாவின் ஹதீஸை விட மிகவும் சரியானதாகும். ஏனெனில் அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ லைலா, அப்துல்லாஹ் பின் ஸைதிடமிருந்து (நேரடியாக) எதையும் கேட்கவில்லை.

மேலும், அறிஞர்கள் சிலர் "அதான் (வாசகங்கள்) இரண்டு இரண்டாகவும், இகாமத் (வாசகங்கள்) இரண்டு இரண்டாகவும் இருக்கும்" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக் மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும்.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: (அறிவிப்பாளர்) இப்னு அபீ லைலா என்பவர் முஹம்மத் பின் அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ லைலா ஆவார். இவர் கூஃபாவின் நீதிபதியாக இருந்தார். இவர் தன் தந்தையிடமிருந்து எதையும் கேட்கவில்லை; மாறாக அவர் ஒரு மனிதர் வழியாக தன் தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّرَسُّلِ فِي الأَذَانِ

அதானின் வாசகங்களை நிதானமாகவும் மெதுவாகவும் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

195

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، حَدَّثَنَا الْمُعَلَّى بْنُ أَسَدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمُنْعِمِ، هُوَ صَاحِبُ السِّقَاءِ قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ الْحَسَنِ، وَعَطَاءٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِبِلاَلٍ ‏ "‏ يَا بِلاَلُ إِذَا أَذَّنْتَ فَتَرَسَّلْ فِي أَذَانِكَ وَإِذَا أَقَمْتَ فَاحْدُرْ وَاجْعَلْ بَيْنَ أَذَانِكَ وَإِقَامَتِكَ قَدْرَ مَا يَفْرُغُ الآكِلُ مِنْ أَكْلِهِ وَالشَّارِبُ مِنْ شُرْبِهِ وَالْمُعْتَصِرُ إِذَا دَخَلَ لِقَضَاءِ حَاجَتِهِ وَلاَ تَقُومُوا حَتَّى تَرَوْنِي ‏"‏ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பிலால் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "ஓ பிலால்! நீங்கள் அதான் சொல்லும்போது, அதை நிதானமாகவும் மெதுவாகவும் சொல்லுங்கள்; நீங்கள் இகாமத் சொல்லும்போது, விரைவாக சொல்லுங்கள். உங்கள் அதானுக்கும் இகாமத்திற்கும் இடையில், உண்பவர் தனது உணவை முடிப்பதற்கும், பருகுபவர் தனது பானத்தை முடிப்பதற்கும், மலஜலம் கழிக்க வேண்டியவர் தனது தேவையை நிறைவேற்றுவதற்கும் போதுமான நேரத்தை ஏற்படுத்துங்கள். மேலும், நீங்கள் என்னைப் பார்க்கும் வரை (தொழுகைக்கு) நிற்காதீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

196

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ الْمُنْعِمِ، نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْمُنْعِمِ وَهُوَ إِسْنَادٌ مَجْهُولٌ وَعَبْدُ الْمُنْعِمِ شَيْخٌ بَصْرِيٌّ ‏.‏

அப்து இப்னு ஹுமைத் எங்களிடம் அறிவித்தார், யூனுஸ் இப்னு முஹம்மத் எங்களிடம் அறிவித்தார், அப்துல் முனிம் வழியாக (முந்தைய ஹதீஸின்) அதே போன்ற (உள்ளடக்கம் கொண்ட அறிவிப்பு).

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸை, அப்துல் முனிம் அறிவிக்கும் இந்த வழியாகவே தவிர நாம் அறியமாட்டோம். இது அறியப்படாத (மஜ்ஹூல்) அறிவிப்பாளர் தொடராகும். அப்துல் முனிம் பஸ்ராவைச் சேர்ந்த ஒரு ஷைக் (ஆசிரியர்) ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِدْخَالِ الإِصْبَعِ فِي الأُذُنِ عِنْدَ الأَذَانِ

பாடம்: அதான் சொல்லும்போது காதுகளில் விரல்களை நுழைப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

197

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ عَوْنِ بْنِ أَبِي جُحَيْفَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ رَأَيْتُ بِلاَلاً يُؤَذِّنُ وَيَدُورُ وَيُتْبِعُ فَاهُ هَا هُنَا وَهَا هُنَا وَإِصْبَعَاهُ فِي أُذُنَيْهِ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي قُبَّةٍ لَهُ حَمْرَاءَ أُرَاهُ قَالَ مِنْ أَدَمٍ فَخَرَجَ بِلاَلٌ بَيْنَ يَدَيْهِ بِالْعَنَزَةِ فَرَكَزَهَا بِالْبَطْحَاءِ فَصَلَّى إِلَيْهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَمُرُّ بَيْنَ يَدَيْهِ الْكَلْبُ وَالْحِمَارُ وَعَلَيْهِ حُلَّةٌ حَمْرَاءُ كَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى بَرِيقِ سَاقَيْهِ ‏.‏ قَالَ سُفْيَانُ نُرَاهُ حِبَرَةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي جُحَيْفَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَعَلَيْهِ الْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ أَنْ يُدْخِلَ الْمُؤَذِّنُ إِصْبَعَيْهِ فِي أُذُنَيْهِ فِي الأَذَانِ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَفِي الإِقَامَةِ أَيْضًا يُدْخِلُ إِصْبَعَيْهِ فِي أُذُنَيْهِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الأَوْزَاعِيِّ ‏.‏ وَأَبُو جُحَيْفَةَ اسْمُهُ وَهْبُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ السُّوَائِيُّ ‏.‏

அபூ ஜுஹைஃபா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"பிலால் (ரலி) அவர்கள் பாங்கு சொல்வதையும், (பாங்கு சொல்லும்போது) அவர்கள் (உடலை) சுழல்வதையும், தமது வாயை இங்கும் அங்கும் திருப்புவதையும் நான் பார்த்தேன். அவர்களது (இரு) விரல்களும் அவர்களது காதுகளில் இருந்தன. மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமக்குரிய ஒரு சிவப்பு நிறக் கூடாரத்தில் இருந்தார்கள். ('அது பதனிடப்பட்ட தோலால் ஆனது என்று அவர் சொன்னதாக நான் கருதுகிறேன்' என்று அறிவிப்பாளர் கூறினார்). பிறகு பிலால் (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு முன்னால் 'அனஸா' (எனும் சிறிய ஈட்டி அல்லது தடியுடன்) வெளியே வந்து, அதனைப் 'பத்ஹா' (எனும் மென்மையான, கூழாங்கற்கள் நிறைந்த இடத்தில்) நட்டார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதனை நோக்கித் தொழுதார்கள். அவர்களுக்கு முன்னால் நாயும் கழுதையும்

சென்று கொண்டிருந்தன. அவர்கள் மீது சிவப்பு நிற 'ஹுல்லா' (ஆடைத் தொகுப்பு) இருந்தது. அவர்களின் கணைக்கால்களின் பளபளப்பை நான் (இப்போது) பார்ப்பது போன்றுள்ளது."

சுஃப்யான் (ரஹ்) கூறினார்கள்: "அது 'ஹிபரா' (வகையைச் சார்ந்த கோடுகள் கொண்ட ஆடை) என்று நாங்கள் கருதுகிறோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي التَّثْوِيبِ فِي الْفَجْرِ

ஃபஜ்ரில் அத்-தஸ்வீப் பற்றி வந்துள்ளவை

198

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو إِسْرَائِيلَ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ بِلاَلٍ، قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تُثَوِّبَنَّ فِي شَيْءٍ مِنَ الصَّلَوَاتِ إِلاَّ فِي صَلاَةِ الْفَجْرِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي مَحْذُورَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ بِلاَلٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي إِسْرَائِيلَ الْمُلاَئِيِّ ‏.‏ وَأَبُو إِسْرَائِيلَ لَمْ يَسْمَعْ هَذَا الْحَدِيثَ مِنَ الْحَكَمِ بْنِ عُتَيْبَةَ قَالَ إِنَّمَا رَوَاهُ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عُمَارَةَ عَنِ الْحَكَمِ بْنِ عُتَيْبَةَ ‏.‏ وَأَبُو إِسْرَائِيلَ اسْمُهُ إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي إِسْحَاقَ وَلَيْسَ هُوَ بِذَاكَ الْقَوِيِّ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي تَفْسِيرِ التَّثْوِيبِ فَقَالَ بَعْضُهُمُ التَّثْوِيبُ أَنْ يَقُولَ فِي أَذَانِ الْفَجْرِ الصَّلاَةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدَ ‏.‏ وَقَالَ إِسْحَاقُ فِي التَّثْوِيبِ غَيْرَ هَذَا قَالَ التَّثْوِيبُ الْمَكْرُوهُ هُوَ شَيْءٌ أَحْدَثَهُ النَّاسُ بَعْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَذَّنَ الْمُؤَذِّنُ فَاسْتَبْطَأَ الْقَوْمَ قَالَ بَيْنَ الأَذَانِ وَالإِقَامَةِ قَدْ قَامَتِ الصَّلاَةُ حَىَّ عَلَى الصَّلاَةِ حَىَّ عَلَى الْفَلاَحِ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا الَّذِي قَالَ إِسْحَاقُ هُوَ التَّثْوِيبُ الَّذِي قَدْ كَرِهَهُ أَهْلُ الْعِلْمِ وَالَّذِي أَحْدَثُوهُ بَعْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَالَّذِي فَسَّرَ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدُ أَنَّ التَّثْوِيبَ أَنْ يَقُولَ الْمُؤَذِّنُ فِي أَذَانِ الْفَجْرِ الصَّلاَةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ وَهُوَ قَوْلٌ صَحِيحٌ وَيُقَالُ لَهُ التَّثْوِيبُ أَيْضًا وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ أَهْلُ الْعِلْمِ وَرَأَوْهُ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ فِي صَلاَةِ الْفَجْرِ الصَّلاَةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ مُجَاهِدٍ قَالَ دَخَلْتُ مَعَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ مَسْجِدًا وَقَدْ أُذِّنَ فِيهِ وَنَحْنُ نُرِيدُ أَنْ نُصَلِّيَ فِيهِ فَثَوَّبَ الْمُؤَذِّنُ

فَخَرَجَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ مِنَ الْمَسْجِدِ وَقَالَ اخْرُجْ بِنَا مِنْ عِنْدِ هَذَا الْمُبْتَدِعِ . وَلَمْ يُصَلِّ فِيهِ . قَالَ وَإِنَّمَا كَرِهَ عَبْدُ اللَّهِ التَّثْوِيبَ الَّذِي أَحْدَثَهُ النَّاسُ بَعْدُ .

பிலால் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: 'ஃபஜ்ர் தொழுகையைத் தவிர வேறு எந்தத் தொழுகைக்கும் தத்வீப் (அழைப்பு) செய்யாதீர்கள்.'"

அவர் (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் அபூ மஹ்தூரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஹதீஸ் உள்ளது. அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: அபூ இஸ்ராஈல் அல்-முலாஈ அவர்களின் அறிவிப்பு வழியாகவே அன்றி பிலால் (ரழி) அவர்களின் (இந்த) ஹதீஸை நாங்கள் அறியவில்லை. அபூ இஸ்ராஈல் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை அல்-ஹகம் பின் உதைபாவிடமிருந்து (நேரடியாகக்) கேட்கவில்லை. (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: அவர் இதனை அல்-ஹசன் பின் உமாரா வழியாக அல்-ஹகம் பின் உதைபாவிடமிருந்தே அறிவித்தார். அபூ இஸ்ராஈல் என்பவரின் பெயர் இஸ்மாஈல் பின் அபீ இஸ்ஹாக் ஆகும்; ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களிடத்தில் இவர் அந்த அளவுக்கு வலுவானவர் அல்லர்.

அத்-தத்வீபின் விளக்கத்தில் அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர், ஃபஜ்ர் அதானுக்காக "அஸ்ஸலாத்து கைரும் மினன் நவ்ம் (தொழுகை தூக்கத்தை விடச் சிறந்தது)" என்று கூறுவதே 'அத்-தத்வீப்' என்கிறார்கள். இது இப்னுல் முபாரக் மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோரின் கூற்றாகும். இஸ்ஹாக் அவர்கள் தத்வீப் குறித்து இதற்கு மாற்றமான கருத்தைக் கூறியுள்ளார்கள்; அவர்கள் கூறினார்கள்: "வெறுக்கத்தக்க தத்வீப் என்பது நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிறகு மக்கள் புதிதாக உண்டாக்கிய ஒன்றாகும். அதாவது, முஅத்தின் அதான் சொல்லி முடித்த பின், மக்கள் (ஜமாஅத்திற்கு வருவதில்) தாமதம் செய்வதைக் கண்டால், அதானுக்கும் இகாமத்திற்கும் இடையில் 'கத் காமதிஸ் ஸலாத், ஹய்ய அலஸ் ஸலாத், ஹய்ய அலல் ஃபலாஹ் (தொழுகை தயாராகிவிட்டது, தொழுகைக்கு வாருங்கள், வெற்றிக்கு வாருங்கள்)' என்று கூறுவதாகும்."

அவர் கூறினார்: இஸ்ஹாக் அவர்கள் குறிப்பிட்ட இந்த தத்வீப் தான் அறிஞர்களால் வெறுக்கப்பட்டதும், நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிறகு மக்களால் புதிதாக உருவாக்கப்பட்டதும் ஆகும். ஆனால் இப்னுல் முபாரக் மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோர், ஃபஜ்ர் அதானில் முஅத்தின் "அஸ்ஸலாத்து கைரும் மினன் நவ்ம் (தொழுகை தூக்கத்தை விடச் சிறந்தது)" என்று கூறுவதே தத்வீப் என்று விளக்கினார்கள். இதுவே சரியான கூற்றாகும்; மேலும் இதுவும் 'தத்வீப்' என்றே அழைக்கப்படுகிறது. இதுவே அறிஞர்கள் தேர்ந்தெடுத்த கருத்தும் அவர்களின் பார்வையும் ஆகும்.

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்கள் ஃபஜ்ர் (அதானில்) "அஸ்ஸலாத்து கைரும் மினன் நவ்ம்" என்று கூறுவார்கள் என அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. முஜாஹித் அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது, அவர்கள்

கூறினார்கள்: "நான் அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்களுடன் ஒரு மஸ்ஜிதுக்குள் நுழைந்தேன். அதில் அதான் சொல்லப்பட்டுவிட்டது. நாங்கள் அதில் தொழ விரும்பினோம். அப்போது முஅத்தின் தத்வீப் கூறினார். எனவே அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்கள் மஸ்ஜிதை விட்டு வெளியேறி, 'இந்த பித்அத் செய்பவரிடமிருந்து நம்மை வெளியேற்றுங்கள்' என்று கூறினார்கள்; மேலும் அவர்கள் அதில் தொழவில்லை." அவர் கூறினார்: அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் மக்கள் பின்னர் புதிதாக உருவாக்கிய தத்வீபை மட்டுமே வெறுத்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ مَنْ أَذَّنَ فَهُوَ يُقِيمُ

அதான் கொடுத்தவர் இகாமத் கொடுக்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

199

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، وَيَعْلَى بْنُ عُبَيْدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زِيَادِ بْنِ أَنْعُمٍ الإِفْرِيقِيِّ، عَنْ زِيَادِ بْنِ نُعَيْمٍ الْحَضْرَمِيِّ، عَنْ زِيَادِ بْنِ الْحَارِثِ الصُّدَائِيِّ، قَالَ أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أُؤَذِّنَ فِي صَلاَةِ الْفَجْرِ فَأَذَّنْتُ فَأَرَادَ بِلاَلٌ أَنْ يُقِيمَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّ أَخَا صُدَاءٍ قَدْ أَذَّنَ وَمَنْ أَذَّنَ فَهُوَ يُقِيمُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ زِيَادٍ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ الإِفْرِيقِيِّ وَالإِفْرِيقِيُّ هُوَ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ وَغَيْرُهُ قَالَ أَحْمَدُ لاَ أَكْتُبُ حَدِيثَ الإِفْرِيقِيِّ ‏.‏ قَالَ وَرَأَيْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يُقَوِّي أَمْرَهُ وَيَقُولُ هُوَ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ مَنْ أَذَّنَ فَهُوَ يُقِيمُ ‏.‏

ஸியாத் பின் அல்-ஹாரித் அஸ்-ஸுதாஈ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஃபஜ்ர் தொழுகைக்காக அதான் சொல்லுமாறு எனக்கு கட்டளையிட்டார்கள். நான் அதான் சொன்னேன். பிறகு பிலால் (ரழி) அவர்கள் இகாமத் சொல்ல விரும்பினார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக ஸுதாவைச் சேர்ந்த சகோதரர் அதான் சொல்லிவிட்டார். யார் அதான் சொல்கிறாரோ, அவரே இகாமத்தும் சொல்வார் (அதாவது, இகாமத் சொல்லும் உரிமை அவருக்கே உரியது).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الأَذَانِ بِغَيْرِ وُضُوءٍ

வுளூ இல்லாமல் பாங்கு சொல்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

200

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ يَحْيَى الصَّدَفِيِّ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يُؤَذِّنُ إِلاَّ مُتَوَضِّئٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உளூவுடன் இருப்பவரைத் தவிர வேறு எவரும் அதான் கூறலாகாது.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

201

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ يُونُسَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، قَالَ قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ لاَ يُنَادِي بِالصَّلاَةِ إِلاَّ مُتَوَضِّئٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ لَمْ يَرْفَعْهُ ابْنُ وَهْبٍ وَهُوَ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ الْوَلِيدِ بْنِ مُسْلِمٍ ‏.‏ وَالزُّهْرِيُّ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الأَذَانِ عَلَى غَيْرِ وُضُوءٍ فَكَرِهَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَرَخَّصَ فِي ذَلِكَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வுளூவுடன் இருப்பவரைத் தவிர வேறு யாரும் தொழுகைக்காக அழைக்கக் கூடாது (பாங்கு சொல்லக் கூடாது)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது (இதற்கு முந்தைய) முதல் ஹதீஸை விட மிகவும் ஆதாரப்பூர்வமானது. மேலும் அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களின் இந்த அறிவிப்பை இப்னு வஹ்ப் அவர்கள் (நபிமொழியாக) உயர்த்தவில்லை. வலீத் பின் முஸ்லிம் அவர்களின் அறிவிப்பை விட இதுவே மிகவும் சரியானது. (அறிவிப்பாளர்)

அஸ்-ஸுஹ்ரி அவர்கள் அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாக) எதையும் கேட்கவில்லை.

வுளூ இல்லாமல் பாங்கு சொல்வது குறித்து அறிஞர்களிடத்தில் கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. சில அறிஞர்கள் இதனை வெறுக்கின்றனர்; இமாம் ஷாஃபிஈ மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் இக்கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர். ஆனால் சில அறிஞர்கள் இதற்கு அனுமதியளித்துள்ளனர்; சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக் மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோர் இக்கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الإِمَامَ أَحَقُّ بِالإِقَامَةِ

இகாமத்திற்கு இமாமே அதிக உரிமையுடையவர் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

202

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا إِسْرَائِيلُ، أَخْبَرَنِي سِمَاكُ بْنُ حَرْبٍ، سَمِعَ جَابِرَ بْنَ سَمُرَةَ، يَقُولُ كَانَ مُؤَذِّنُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُمْهِلُ فَلاَ يُقِيمُ حَتَّى إِذَا رَأَى رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَدْ خَرَجَ أَقَامَ الصَّلاَةَ حِينَ يَرَاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ هُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَحَدِيثُ إِسْرَائِيلَ عَنْ سِمَاكٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَهَكَذَا قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِنَّ الْمُؤَذِّنَ أَمْلَكُ بِالأَذَانِ وَالإِمَامَ أَمْلَكُ بِالإِقَامَةِ .

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் முஅத்தின் (இமாம் வருவதற்காக) காத்திருப்பார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தம் அறையிலிருந்து) வெளியே வருவதைக் காணும் வரை அவர் இகாமத் கூறமாட்டார். அவர்களைக் கண்டதும் (உடனே) அவர் தொழுகைக்காக இகாமத் கூறுவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الأَذَانِ بِاللَّيْلِ

இரவில் தொழுகைக்கு அழைப்பு விடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ بِلاَلاً يُؤَذِّنُ بِلَيْلٍ فَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى تَسْمَعُوا تَأْذِينَ ابْنِ أُمِّ مَكْتُومٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَعَائِشَةَ وَأُنَيْسَةَ وَأَنَسٍ وَأَبِي ذَرٍّ وَسَمُرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الأَذَانِ بِاللَّيْلِ فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا أَذَّنَ الْمُؤَذِّنُ بِاللَّيْلِ أَجْزَأَهُ وَلاَ يُعِيدُ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا أَذَّنَ بِلَيْلٍ أَعَادَ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ . وَرَوَى حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ بِلاَلاً أَذَّنَ بِلَيْلٍ فَأَمَرَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ يُنَادِيَ " إِنَّ الْعَبْدَ نَامَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَيْرُ مَحْفُوظٍ . قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ حَدِيثُ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هُوَ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَأَخْطَأَ فِيهِ حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து ஸாலிம் அறிவிக்கின்றார்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக பிலால் (ரழி) அவர்கள் இரவில் அதான் கூறுகிறார்கள். எனவே, இப்னு உம்மி மக்தூம் (ரழி) அவர்களின் அதானை நீங்கள் கேட்கும் வரை உண்ணுங்கள், பருகுங்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் இப்னு மஸ்வூத், ஆயிஷா, உனைஸா, அனஸ், அபூ தர் மற்றும் ஸமுரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. அபூ ஈஸா கூறினார்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.

இரவில் அதான் சொல்வது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. சில அறிஞர்கள், "முஅத்தின் (ஃபஜ்ருக்காக) இரவில் (அதாவது, ஃபஜ்ருடைய நேரம் வருவதற்கு முன்) அதான் சொன்னால், அது (ஃபஜ்ருடைய அதானாக) போதுமானது; அவர் அதைத் திரும்பச் சொல்லத் தேவையில்லை" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே மாலிக், இப்னுல் முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

வேறு சில அறிஞர்கள், "இரவில் (ஃபஜ்ருடைய நேரம் வருவதற்கு முன்) அதான் சொன்னால், (ஃபஜ்ருடைய நேரம் வந்ததும்) அதைத் திரும்பச் சொல்ல வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர். சுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ இவ்வாறு கூறுகிறார்.

ஹம்மாத் பின் ஸலமா, அய்யூப் வழியாக, நாஃபிஉவிடமிருந்து, அவர் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: "பிலால் (ரழி) இரவில் அதான் சொன்னார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக அடியார் உறங்கிவிட்டார்' என்று (மக்களுக்கு) அறிவிக்குமாறு அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்." அபூ ஈஸா கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் (நம்பகமானவர்களால்) மனனம் செய்யப்பட்டதல்ல (கைர் மஹ்ஃபூழ்). அலீ பின் அல்-மதீனீ கூறினார்: ஹம்மாத் பின் ஸலமா அறிவிக்கும் இந்த ஹதீஸ் (கைர் மஹ்ஃபூழ்) பாதுகாக்கப்படாததாகும்; இதில் ஹம்மாத் பின் ஸலமா தவறு இழைத்துவிட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْخُرُوجِ مِنَ الْمَسْجِدِ بَعْدَ الأَذَانِ

அதானுக்குப் பிறகு மஸ்ஜிதிலிருந்து வெளியேறுவதை வெறுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

204

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ الْمُهَاجِرِ، عَنْ أَبِي الشَّعْثَاءِ، قَالَ خَرَجَ رَجُلٌ مِنَ الْمَسْجِدِ بَعْدَ مَا أُذِّنَ فِيهِ بِالْعَصْرِ فَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ أَمَّا هَذَا فَقَدْ عَصَى أَبَا الْقَاسِمِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَعَلَى هَذَا الْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ أَنْ لاَ يَخْرُجَ أَحَدٌ مِنَ الْمَسْجِدِ بَعْدَ الأَذَانِ إِلاَّ مِنْ عُذْرٍ أَنْ يَكُونَ عَلَى غَيْرِ وُضُوءٍ أَوْ أَمْرٌ لاَ بُدَّ مِنْهُ . وَيُرْوَى عَنْ إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ أَنَّهُ قَالَ يَخْرُجُ مَا لَمْ يَأْخُذِ الْمُؤَذِّنُ فِي الإِقَامَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا عِنْدَنَا لِمَنْ لَهُ عُذْرٌ فِي الْخُرُوجِ مِنْهُ . وَأَبُو الشَّعْثَاءِ اسْمُهُ سُلَيْمُ بْنُ أَسْوَدَ وَهُوَ وَالِدُ أَشْعَثَ بْنِ أَبِي الشَّعْثَاءِ . وَقَدْ رَوَى أَشْعَثُ بْنُ أَبِي الشَّعْثَاءِ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِيهِ .

அபூ அஷ்-ஷஃதா அவர்கள் கூறினார்கள்: அஸர் தொழுகைக்கான அதான் சொல்லப்பட்ட பிறகு ஒரு மனிதர் மஸ்ஜிதிலிருந்து வெளியேறினார். எனவே அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘இந்த நபரைப் பொறுத்தவரை, அவர் நிச்சயமாக அபுல் காஸிம் (நபி (ஸல்)) அவர்களுக்கு மாறு செய்துவிட்டார்.’

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْأَذَانِ فِي السَّفَرِ

பயணத்தின் போது பாங்கு சொல்வது குறித்து வந்துள்ளவை

205

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلَانَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ أَبِي قِلَابَةَ، عَنْ مَالِكِ بْنِ الْحُوَيْرِثِ، قَالَ قَدِمْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَا وَابْنُ عَمٍّ لِي فَقَالَ لَنَا إِذَا سَافَرْتُمَا فَأَذِّنَا وَأَقِيمَا وَلْيَؤُمَّكُمَا أَكْبَرُكُمَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ اخْتَارُوا الأَذَانَ فِي السَّفَرِ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ تُجْزِئُ الإِقَامَةُ إِنَّمَا الأَذَانُ عَلَى مَنْ يُرِيدُ أَنْ يَجْمَعَ النَّاسَ ‏.‏ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏

மாலிக் பின் அல்-ஹுவைரிஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'நானும், என் தந்தையின் சகோதரர் மகன் ஒருவரும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தோம். அவர்கள் எங்களிடம் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் இருவரும் பயணம் செய்யும்போது (தொழுகைக்காக) அதான் மற்றும் இகாமத் சொல்லுங்கள்; மேலும் உங்களில் வயதில் மூத்தவர் உங்களுக்குத் தொழுகையை வழிநடத்தட்டும்.'

بَاب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْأَذَانِ

பாடம்: அதானின் சிறப்புகள் குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

206

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو تُمَيْلَةَ، حَدَّثَنَا أَبُو حَمْزَةَ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ أَذَّنَ سَبْعَ سِنِينَ مُحْتَسِبًا كُتِبَتْ لَهُ بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَثَوْبَانَ وَمُعَاوِيَةَ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأَبُو تُمَيْلَةَ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ وَاضِحٍ ‏.‏ وَأَبُو حَمْزَةَ السُّكَّرِيُّ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ مَيْمُونٍ ‏.‏ وَجَابِرُ بْنُ يَزِيدَ الْجُعْفِيُّ ضَعَّفُوهُ تَرَكَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ الْجَارُودَ يَقُولُ سَمِعْتُ

وَكِيعًا يَقُولُ لَوْلاَ جَابِرٌ الْجُعْفِيُّ لَكَانَ أَهْلُ الْكُوفَةِ بِغَيْرِ حَدِيثٍ وَلَوْلاَ حَمَّادٌ لَكَانَ أَهْلُ الْكُوفَةِ بِغَيْرِ فِقْهٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எவர் ஏழு வருடங்களாக, (அல்லாஹ்விடம்) நன்மையை எதிர்பார்த்தவராக (முஹ்தஸிபன்) அதான் கூறுகிறாரோ, அவருக்கு நரக நெருப்பிலிருந்து விடுதலை எழுதப்படுகிறது.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الإِمَامَ ضَامِنٌ وَالْمُؤَذِّنَ مُؤْتَمَنٌ

இமாம் பொறுப்பாளியாகவும், முஅத்தின் நம்பிக்கைக்குரியவராகவும் இருக்கிறார்கள் என்று கூறப்பட்டுள்ளது பற்றி

207

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، وَأَبُو مُعَاوِيَةَ عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الإِمَامُ ضَامِنٌ وَالْمُؤَذِّنُ مُؤْتَمَنٌ اللَّهُمَّ أَرْشِدِ الأَئِمَّةَ وَاغْفِرْ لِلْمُؤَذِّنِينَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ رَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَحَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَوَى أَسْبَاطُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الأَعْمَشِ قَالَ حُدِّثْتُ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இமாம் பொறுப்புதாரியாவார் (அதாவது, தொழுகையின் சரியான தன்மைக்கும், அதன் நிபந்தனைகளுக்கும் அவர் பொறுப்பு); முஅத்தின் நம்பிக்கைக்குரியவர் ஆவார் (அதாவது, தொழுகை நேரங்கள் மற்றும் பாங்கு அழைப்பு விஷயத்தில் அவர் நம்பப்படுகிறார்). 'அல்லாஹும்ம அர்ஷிதில் அஇம்மத்த வக்ஃபிர் லில்முஅத்தினீன்' (யா அல்லாஹ்! இமாம்களுக்கு நேர்வழி காட்டுவாயாக! மேலும் முஅத்தின்களை மன்னிப்பாயாக!)"

باب مَا جَاءَ مَا يَقُولُ الرَّجُلُ إِذَا أَذَّنَ الْمُؤَذِّنُ

முஅத்தின் பாங்கு சொல்லும்போது ஒரு மனிதர் என்ன சொல்ல வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

208

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ. قَالَ وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَزِيدَ اللَّيْثِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا سَمِعْتُمُ النِّدَاءَ فَقُولُوا مِثْلَ مَا يَقُولُ الْمُؤَذِّنُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي رَافِعٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأُمِّ حَبِيبَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَبِيعَةَ وَعَائِشَةَ وَمُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ وَمُعَاوِيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهَكَذَا رَوَى مَعْمَرٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ مِثْلَ حَدِيثِ مَالِكٍ ‏.‏ وَرَوَى عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ إِسْحَاقَ عَنِ الزُّهْرِيِّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرِوَايَةُ مَالِكٍ أَصَحُّ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் அழைப்பை (அதாவது அதானை) செவியுறும் போது, முஅத்தின் கூறுவதைப் போன்றே நீங்களும் கூறுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَنْ يَأْخُذَ الْمُؤَذِّنُ عَلَى الأَذَانِ أَجْرًا

அதானுக்காக முஅத்தின் கூலி வாங்குவதை வெறுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

209

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو زُبَيْدٍ، - وَهُوَ عَبْثَرُ بْنُ الْقَاسِمِ عَنْ أَشْعَثَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِ، قَالَ إِنَّ مِنْ آخِرِ مَا عَهِدَ إِلَىَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنِ اتَّخِذْ مُؤَذِّنًا لاَ يَأْخُذُ عَلَى أَذَانِهِ أَجْرًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُثْمَانَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا أَنْ يَأْخُذَ الْمُؤَذِّنُ عَلَى الأَذَانِ أَجْرًا وَاسْتَحَبُّوا لِلْمُؤَذِّنِ أَنْ يَحْتَسِبَ فِي أَذَانِهِ ‏.‏

உத்மான் பின் அபீ அல்-ஆஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் ஒப்படைத்த இறுதி அறிவுரைகளில் ஒன்று, 'தனது அதானுக்காக கூலி வாங்காத ஒரு முஅத்தின்னை நீர் நியமித்துக்கொள்வீராக' என்பதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يَقُولُ الرَّجُلُ إِذَا أَذَّنَ الْمُؤَذِّنُ مِنَ الدُّعَاءِ

முஅத்தின் அதான் அழைக்கும்போது ஒருவர் ஓத வேண்டிய துஆக்கள் பற்றி வந்தவை

210

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ الْحُكَيْمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ حِينَ يَسْمَعُ الْمُؤَذِّنَ وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولاً وَبِالإِسْلاَمِ دِينًا غُفِرَ لَهُ ذَنْبُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ اللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ حُكَيْمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَيْسٍ .

ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் முஅத்தின் பாங்கு சொல்வதைக் கேட்கும்போது, 'நானும் சாட்சி கூறுகிறேன்: அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; அவன் தனித்தவன், அவனுக்கு இணை துணை இல்லை; மேலும் முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் அவனுடைய அடிமையும் தூதரும் ஆவார். அல்லாஹ்வை இறைவனாகவும், முஹம்மது (ஸல்) அவர்களைத் தூதராகவும், இஸ்லாத்தை மார்க்கமாகவும் நான் பொருந்திக்கொண்டேன்' என்று கூறுகிறாரோ, அவருக்கு அவருடைய பாவம் மன்னிக்கப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

211

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَهْلِ بْنِ عَسْكَرٍ الْبَغْدَادِيُّ، وَإِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَيَّاشٍ الْحِمْصِيُّ، حَدَّثَنَا شُعَيْبُ بْنُ أَبِي حَمْزَةَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ،

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ قَالَ حِينَ يَسْمَعُ النِّدَاءَ اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلاَةِ الْقَائِمَةِ آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ إِلاَّ حَلَّتْ لَهُ الشَّفَاعَةُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ لاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَوَاهُ غَيْرَ شُعَيْبِ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ ‏.‏ وَأَبُو حَمْزَةَ اسْمُهُ دِينَارٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் பாங்கொலியைக் கேட்கும்போது, 'யா அல்லாஹ்! இந்தப் பரிபூரணமான அழைப்பிற்கும், நிலைநிறுத்தப்பட்ட தொழுகைக்கும் உரிய இரட்சகனே! முஹம்மது (ஸல்) அவர்களுக்கு அல்-வஸீலாவையும் அல்-ஃபழீலாவையும் வழங்குவாயாக. மேலும், நீர் அவர்களுக்கு வாக்களித்த மகாமு மஹ்மூத் என்ற புகழுக்குரிய இடத்திற்கு அவர்களை எழுப்புவாயாக' என்று கூறுகிறாரோ, அவருக்கு மறுமை நாளில் (நபி (ஸல்) அவர்களின்) பரிந்துரை உரித்தாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَنَّ الدُّعَاءَ لاَ يُرَدُّ بَيْنَ الأَذَانِ وَالإِقَامَةِ

அதான் மற்றும் இகாமத்திற்கு இடையில் செய்யப்படும் பிரார்த்தனை நிராகரிக்கப்படுவதில்லை

212

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، وَعَبْدُ الرَّزَّاقِ، وَأَبُو أَحْمَدَ، وَأَبُو نُعَيْمٍ قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ زَيْدٍ الْعَمِّيِّ، عَنْ أَبِي إِيَاسٍ، مُعَاوِيَةَ بْنِ قُرَّةَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الدُّعَاءُ لاَ يُرَدُّ بَيْنَ الأَذَانِ وَالإِقَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ أَبُو إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ عَنْ بُرَيْدِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَ هَذَا ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதானுக்கும் இகாமத்துக்கும் இடையில் செய்யப்படும் பிரார்த்தனை மறுக்கப்படுவதில்லை (அல்லது நிராகரிக்கப்படுவதில்லை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَمْ فَرَضَ اللَّهُ عَلَى عِبَادِهِ مِنَ الصَّلَوَاتِ

அல்லாஹ் தனது அடியார்கள் மீது கடமையாக்கிய தொழுகைகளின் எண்ணிக்கை பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

213

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى النَّيْسَابُورِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ فُرِضَتْ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لَيْلَةَ أُسْرِيَ بِهِ الصَّلَوَاتُ خَمْسِينَ ثُمَّ نُقِصَتْ حَتَّى جُعِلَتْ خَمْسًا ثُمَّ نُودِيَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّهُ لاَ يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَىَّ وَإِنَّ لَكَ بِهَذِهِ الْخَمْسِ خَمْسِينَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ وَطَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ وَأَبِي ذَرٍّ وَأَبِي قَتَادَةَ وَمَالِكِ بْنِ صَعْصَعَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

இஸ்ரா இரவில், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் மீது ஐம்பது தொழுகைகள் கடமையாக்கப்பட்டன. பின்னர் அது குறைக்கப்பட்டு ஐந்து தொழுகைகளாக ஆக்கப்பட்டது. பின்னர் இவ்வாறு அழைக்கப்பட்டது: 'ஓ முஹம்மது (ஸல்)! நிச்சயமாக எனது வார்த்தை மாறுவதில்லை; இந்த ஐந்து தொழுகைகளும் உங்களுக்கு ஐம்பது (தொழுகைகளின் நன்மையாக)ப் பதியப்படும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ

ஐந்து தொழுகைகளின் சிறப்புப் பற்றிய பாடம்

214

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ وَالْجُمُعَةُ إِلَى الْجُمُعَةِ

كَفَّارَاتٌ لِمَا بَيْنَهُنَّ مَا لَمْ تُغْشَ الْكَبَائِرُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَنَسٍ وَحَنْظَلَةَ الأُسَيِّدِيِّ .
قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஐந்து நேரத் தொழுகைகளும், அல்-ஜுமுஆ (வெள்ளிக்கிழமை தொழுகை) முதல் அடுத்த அல்-ஜுமுஆ வரையும், அவற்றுக்கு இடையில் உள்ள (சிறு) பாவங்களுக்குப் பரிகாரங்களாகும், பெரும் பாவங்கள் செய்யப்படாமல் இருக்கும் வரை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْجَمَاعَةِ

கூட்டுத் தொழுகையின் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

215

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " صَلاَةُ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ عَلَى صَلاَةِ الرَّجُلِ وَحْدَهُ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَمُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهَكَذَا رَوَى نَافِعٌ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " تَفْضُلُ صَلاَةُ الْجَمِيعِ عَلَى صَلاَةِ الرَّجُلِ وَحْدَهُ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَعَامَّةُ مَنْ رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِنَّمَا قَالُوا " خَمْسٍ وَعِشْرِينَ " . إِلاَّ ابْنَ عُمَرَ فَإِنَّهُ قَالَ " بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ " .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கூட்டாக (ஜமாஅத்தாக) நிறைவேற்றப்படும் தொழுகை, ஒரு மனிதன் தனியாக நிறைவேற்றும் தொழுகையை விட இருபத்தேழு மடங்கு அதிக சிறப்பு வாய்ந்தது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

216

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ صَلاَةَ الرَّجُلِ فِي الْجَمَاعَةِ تَزِيدُ عَلَى صَلاَتِهِ وَحْدَهُ بِخَمْسَةٍ وَعِشْرِينَ جُزْءًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஒரு மனிதர் ஜமாஅத்துடன் (கூட்டாக) தொழும் தொழுகை, அவர் தனியாகத் தொழும் தொழுகையை விட இருபத்தைந்து பங்குகள் (நன்மையில்) அதிகரிக்கின்றது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَسْمَعُ النِّدَاءَ فَلاَ يُجِيبُ

அழைப்பை (தொழுகைக்கான அழைப்பை) கேட்டும் அதற்கு பதிலளிக்காதவர் குறித்து வந்துள்ளவை

217

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ بُرْقَانَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ الأَصَمِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ آمُرَ فِتْيَتِي أَنْ يَجْمَعُوا حُزَمَ الْحَطَبِ ثُمَّ آمُرَ بِالصَّلاَةِ فَتُقَامَ ثُمَّ أُحَرِّقَ عَلَى أَقْوَامٍ لاَ يَشْهَدُونَ الصَّلاَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَمُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُمْ قَالُوا مَنْ سَمِعَ النِّدَاءَ فَلَمْ يُجِبْ فَلاَ صَلاَةَ لَهُ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ هَذَا عَلَى التَّغْلِيظِ وَالتَّشْدِيدِ وَلاَ رُخْصَةَ لأَحَدٍ فِي تَرْكِ الْجَمَاعَةِ إِلاَّ مِنْ عُذْرٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனது இளைஞர்களுக்கு விறகுக் கட்டைகளைச் சேகரிக்குமாறு நான் கட்டளையிடவும், பிறகு தொழுகைக்கு (இகாமத்) சொல்லுமாறு உத்தரவிடவும், பின்னர் தொழுகையில் கலந்துகொள்ளாத மக்களை (அவர்களது வீடுகளோடு) எரித்துவிடவும் நான் நாடினேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

218

قَالَ مُجَاهِدٌ وَسُئِلَ ابْنُ عَبَّاسٍ عَنْ رَجُلٍ، يَصُومُ النَّهَارَ وَيَقُومُ اللَّيْلَ لاَ يَشْهَدُ جُمُعَةً وَلاَ جَمَاعَةً قَالَ هُوَ فِي النَّارِ . قَالَ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ هَنَّادٌ حَدَّثَنَا الْمُحَارِبِيُّ عَنْ لَيْثٍ عَنْ مُجَاهِدٍ . قَالَ وَمَعْنَى الْحَدِيثِ أَنْ لاَ يَشْهَدَ الْجَمَاعَةَ وَالْجُمُعَةَ رَغْبَةً عَنْهَا وَاسْتِخْفَافًا بِحَقِّهَا وَتَهَاوُنًا بِهَا .

முஜாஹித் அவர்கள் கூறினார்கள்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம், பகலில் நோன்பு நோற்று இரவில் (தொழுகையில்) நின்று வணங்கும், ஆனால் ஜும்ஆவிலும் ஜமாஅத் தொழுகையிலும் கலந்து கொள்ளாத ஒரு மனிதரைப் பற்றிக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், “அவர் நரகத்தில் இருப்பார்” என்று கூறினார்கள்.

(நபிமொழியை அறிவித்தவர் மேலும்) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸின் கருத்து யாதெனில், அவர் ஜமாஅத் மற்றும் ஜும்ஆ தொழுகைகளை வெறுத்தோ, அவற்றின் உரிமையை அற்பமாகக் கருதியோ, அவற்றை அலட்சியப்படுத்தியோ கலந்து கொள்ளாமல் இருப்பார் (என்பதாகும்).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُصَلِّي وَحْدَهُ ثُمَّ يُدْرِكُ الْجَمَاعَةَ

தனியாக தொழுகை நிறைவேற்றிய பின்னர் ஜமாஅத்தில் கலந்து கொள்ளும் மனிதரைப் பற்றி வந்துள்ள செய்தி

219

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا يَعْلَى بْنُ عَطَاءٍ، حَدَّثَنَا جَابِرُ بْنُ يَزِيدَ بْنِ الأَسْوَدِ الْعَامِرِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ شَهِدْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَجَّتَهُ فَصَلَّيْتُ مَعَهُ صَلاَةَ الصُّبْحِ فِي مَسْجِدِ الْخَيْفِ . قَالَ فَلَمَّا قَضَى صَلاَتَهُ وَانْحَرَفَ إِذَا هُوَ بِرَجُلَيْنِ فِي أُخْرَى الْقَوْمِ لَمْ يُصَلِّيَا مَعَهُ فَقَالَ " عَلَىَّ بِهِمَا " . فَجِيءَ بِهِمَا تُرْعَدُ فَرَائِصُهُمَا فَقَالَ " مَا مَنَعَكُمَا أَنْ تُصَلِّيَا مَعَنَا " . فَقَالاَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا كُنَّا قَدْ صَلَّيْنَا فِي رِحَالِنَا . قَالَ فَلاَ تَفْعَلاَ إِذَا صَلَّيْتُمَا فِي رِحَالِكُمَا ثُمَّ أَتَيْتُمَا مَسْجِدَ جَمَاعَةٍ فَصَلِّيَا مَعَهُمْ فَإِنَّهَا لَكُمَا نَافِلَةٌ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ مِحْجَنٍ الدِّيلِيِّ وَيَزِيدَ بْنِ

عَامِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ يَزِيدَ بْنِ الأَسْوَدِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ قَالُوا إِذَا صَلَّى الرَّجُلُ وَحْدَهُ ثُمَّ أَدْرَكَ الْجَمَاعَةَ فَإِنَّهُ يُعِيدُ الصَّلَوَاتِ كُلَّهَا فِي الْجَمَاعَةِ وَإِذَا صَلَّى الرَّجُلُ الْمَغْرِبَ وَحْدَهُ ثُمَّ أَدْرَكَ الْجَمَاعَةَ قَالُوا فَإِنَّهُ يُصَلِّيهَا مَعَهُمْ وَيَشْفَعُ بِرَكْعَةٍ . وَالَّتِي صَلَّى وَحْدَهُ هِيَ الْمَكْتُوبَةُ عِنْدَهُمْ .

ஜாபிர் இப்னு யஸீத் இப்னு அல்-அஸ்வத் அல்-ஆமிர் அவர்கள், தம் தந்தை (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

"நான் நபி (ஸல்) அவர்களின் ஹஜ்ஜில் (ஹஜ்ஜதுல் வதாஃவில்) அவர்களுடன் கலந்துகொண்டேன். நான் அவர்களுடன் மஸ்ஜிதுல் கைஃபில் சுப்ஹு (ஃபஜ்ரு) தொழுகையைத் தொழுதேன். நபி (ஸல்) அவர்கள் (தொழுகையை) முடித்து (கிப்லாவிலிருந்து) திரும்பியதும், கூட்டத்தின் இறுதியில் அவர்களுடன் தொழாதிருந்த இரண்டு மனிதர்களைக் கண்டார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அவ்விருவரையும் என்னிடம் கொண்டு வாருங்கள்' என்று கூறினார்கள். அவ்விருவரும் கொண்டு வரப்பட்டனர்; (அச்சத்தால்) அவர்களின் மார்புத் தசைகள் நடுங்கிக் கொண்டிருந்தன.

நபி (ஸல்) அவர்கள், 'எங்களுடன் சேர்ந்து தொழுவதிலிருந்து உங்களைத் தடுத்தது எது?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் எங்கள் இருப்பிடங்களிலேயே (எங்கள் கூடாரங்களிலேயே) தொழுதுவிட்டோம்' என்று கூறினர்.

அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அவ்வாறு செய்யாதீர்கள்; நீங்கள் உங்கள் இருப்பிடங்களில் தொழுதுவிட்டு, பின்னர் ஒரு ஜமாஅத் (கூட்டுத் தொழுகை) நடைபெறும் பள்ளிவாசலுக்கு வந்தால், அவர்களுடன் (சேர்ந்து) தொழுங்கள். ஏனெனில், அது உங்களுக்கு ஒரு உபரியான (நஃபிலான) தொழுகையாக அமையும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْجَمَاعَةِ فِي مَسْجِدٍ قَدْ صُلِّيَ فِيهِ مَرَّةً

ஏற்கனவே ஒருமுறை தொழுகை நடத்தப்பட்ட மஸ்ஜிதில் ஜமாஅத் நடத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

220 ⋮

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ سُلَيْمَانَ النَّاجِيِّ الْبَصْرِيِّ، عَنْ أَبِي الْمُتَوَكِّلِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ وَقَدْ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ أَيُّكُمْ يَتَّجِرُ عَلَى هَذَا . فَقَامَ رَجُلٌ فَصَلَّى مَعَهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ وَأَبِي مُوسَى وَالْحَكَمِ بْنِ عُمَيْرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ مِنَ التَّابِعِينَ قَالُوا لاَ بَأْسَ أَنْ يُصَلِّيَ الْقَوْمُ جَمَاعَةً فِي مَسْجِدٍ قَدْ صُلِّيَ فِيهِ جَمَاعَةً . وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ آخَرُونَ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ يُصَلُّونَ فُرَادَى . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَمَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ يَخْتَارُونَ الصَّلاَةَ فُرَادَى . وَسُلَيْمَانُ النَّاجِيُّ بَصْرِيٌّ وَيُقَالُ سُلَيْمَانُ بْنُ الأَسْوَدِ . وَأَبُو الْمُتَوَكِّلِ اسْمُهُ عَلِيُّ بْنُ دَاوُدَ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (ஜமாஅத் தொழுகையை) தொழுது முடித்திருந்த நிலையில் ஒரு மனிதர் (பள்ளிக்கு) வந்தார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள்: "இவருடன் (சேர்ந்து தொழுது) நன்மையை ஈட்டிக்கொள்பவர் (இறைவனிடம் வியாபாரம் செய்பவர்) உங்களில் யார்?" என்று கேட்டார்கள். உடனே ஒரு மனிதர் எழுந்து அவருடன் சேர்ந்து தொழுதார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْعِشَاءِ وَالْفَجْرِ فِي الْجَمَاعَةِ

பாடம்: ஜமாஅத்துடன் இஷா மற்றும் ஃபஜ்ர் தொழுகைகளின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

221

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ السَّرِيِّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي عَمْرَةَ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ شَهِدَ الْعِشَاءَ فِي جَمَاعَةٍ كَانَ لَهُ قِيَامُ نِصْفِ لَيْلَةٍ وَمَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ وَالْفَجْرَ فِي جَمَاعَةٍ كَانَ لَهُ كَقِيَامِ لَيْلَةٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَعُمَارَةَ بْنِ رُوَيْبَةَ وَجُنْدَبِ

بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سُفْيَانَ الْبَجَلِيِّ وَأُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ وَأَبِي مُوسَى وَبُرَيْدَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُثْمَانَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي عَمْرَةَ عَنْ عُثْمَانَ مَوْقُوفًا وَرُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عُثْمَانَ مَرْفُوعًا .

உதுமான் பின் அஃஃப்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் இஷா (தொழுகையை) ஜமாஅத்துடன் (பள்ளிவாசலில்) கலந்துகொள்கிறாரோ, அவர் பாதி இரவு நின்று வணங்கியவரைப் போலாவார். மேலும், யார் இஷாவையும் ஃபஜ்ரையும் ஜமாஅத்துடன் தொழுகிறாரோ, அவர் இரவு முழுவதும் நின்று வணங்கியவரைப் போலாவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

222

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا دَاوُدُ بْنُ أَبِي هِنْدٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ جُنْدَبِ بْنِ سُفْيَانَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ صَلَّى الصُّبْحَ فَهُوَ فِي ذِمَّةِ اللَّهِ فَلاَ تُخْفِرُوا اللَّهَ فِي ذِمَّتِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜுன்துப் பின் சுஃஃப்யான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் சுப்ஹ் தொழுகிறாரோ அவர் அல்லாஹ்வின் உடன்படிக்கையின் பாதுகாப்பில் இருக்கிறார். எனவே, அவனுடைய உடன்படிக்கையை (மீறி, அவனுடைய பாதுகாப்பில் உள்ளவர்களுக்குத் தீங்கு செய்து) அல்லாஹ்வுக்குத் துரோகம் செய்யாதீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

223

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الْعَنْبَرِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ كَثِيرٍ أَبُو غَسَّانَ الْعَنْبَرِيُّ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ الْكَحَّالِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَوْسٍ الْخُزَاعِيِّ، عَنْ بُرَيْدَةَ الأَسْلَمِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ بَشِّرِ الْمَشَّائِينَ فِي الظُّلَمِ إِلَى الْمَسَاجِدِ بِالنُّورِ التَّامِّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ

غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مَرْفُوعٌ هُوَ صَحِيحٌ مُسْنَدٌ وَمَوْقُوفٌ إِلَى أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يُسْنَدْ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

புரைதா அல்-அஸ்லமீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இருளில் (கஷ்டப்பட்டு) மஸ்ஜித்களுக்கு நடந்து செல்பவர்களுக்கு, மறுமை நாளில் முழுமையான ஒளி உண்டு என நற்செய்தி கூறுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الصَّفِّ الأَوَّلِ

முதல் வரிசையின் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

224

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏خَيْرُ صُفُوفِ الرِّجَالِ أَوَّلُهَا وَشَرُّهَا آخِرُهَا وَخَيْرُ صُفُوفِ النِّسَاءِ آخِرُهَا وَشَرُّهَا أَوَّلُهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأُبَىٍّ وَعَائِشَةَ وَالْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَسْتَغْفِرُ لِلصَّفِّ الأَوَّلِ ثَلاَثًا وَلِلثَّانِي مَرَّةً ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆண்களின் வரிசைகளில் மிகச் சிறந்தது முதல் வரிசையாகும் (இமாமுக்கு நெருக்கமாக இருப்பதாலும், அதிக நன்மைகளைப் பெறுவதாலும்), மேலும் மிக மோசமானது கடைசி வரிசையாகும் (இமாமிலிருந்து தூரமாக இருப்பதாலும்). மேலும் பெண்களின் வரிசைகளில் மிகச் சிறந்தது கடைசி வரிசையாகும் (ஆண்களிடமிருந்து தூரமாக இருப்பதன் மூலம் அதிக வெட்கத்தையும் பாதுகாப்பையும் பெறுவதாலும்), மேலும் மிக மோசமானது முதல் வரிசையாகும் (ஆண்களுக்கு நெருக்கமாக இருப்பதாலும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

225

وَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ لَوْ أَنَّ النَّاسَ يَعْلَمُونَ مَا فِي النِّدَاءِ وَالصَّفِّ الأَوَّلِ ثُمَّ لَمْ يَجِدُوا إِلاَّ أَنْ يَسْتَهِمُوا عَلَيْهِ لاَسْتَهَمُوا عَلَيْهِ ‏.‏ قَالَ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ حَدَّثَنَا مَعْنٌ حَدَّثَنَا مَالِكٌ عَنْ سُمَىٍّ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(தொழுகைக்கான) அழைப்பிலும் (பாங்கிலும்) முதல் வரிசையிலும் உள்ள (நன்மையை) மக்கள் அறிந்திருந்தால், சீட்டுக் குலுக்குவதைத் தவிர அதை அடைவதற்கு வேறு வழி இல்லை என்ற நிலை ஏற்பட்டால், அதற்காக அவர்கள் நிச்சயம் சீட்டுக் குலுக்கியிருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

226

وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، نَحْوَهُ ‏.‏

குதைபா அவர்கள் மாலிக் அவர்களிடமிருந்து இதே போன்று அறிவிக்கின்றார்கள்.

باب مَا جَاءَ فِي إِقَامَةِ الصُّفُوفِ

வரிசைகளை நேராக வைத்திருப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

227

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُسَوِّي صُفُوفَنَا فَخَرَجَ يَوْمًا فَرَأَى رَجُلاً خَارِجًا صَدْرُهُ عَنِ الْقَوْمِ فَقَالَ ‏"‏ لَتُسَوُّنَّ صُفُوفَكُمْ أَوْ لَيُخَالِفَنَّ اللَّهُ بَيْنَ وُجُوهِكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَالْبَرَاءِ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ مِنْ تَمَامِ الصَّلاَةِ إِقَامَةُ الصَّفِّ ‏"‏ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يُوَكِّلُ رِجَالاً بِإِقَامَةِ الصُّفُوفِ فَلاَ يُكَبِّرُ حَتَّى

يُخبَرَ أَنَّ الصُّفُوفَ قَدِ اسْتَوَتْ . وَرُوِيَ عَنْ عَلِيٍّ وَعُثْمَانَ أَنَّهُمَا كَانَا يَتَعَاهَدَانِ ذَلِكَ وَيَقُولَانِ اسْتَوُوا . وَكَانَ عَلِيٌّ يَقُولُ تَقَدَّمْ يَا فُلَانُ تَأَخَّرْ يَا فُلَانُ .

அன்-நுஃமான் இப்னு பஷீர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்கள் ஸஃப்புகளை (தொழுகை வரிசைகளை) சரிசெய்வார்கள். ஒரு நாள் அவர்கள் வெளியே வந்தார்கள். அப்போது ஒரு மனிதரின் மார்பு மக்க(ளின் வரிசையி)லிருந்து வெளியே துருத்திக் கொண்டிருப்பதை அவர்கள் கண்டார்கள். எனவே அவர்கள், 'நீங்கள் உங்கள் ஸஃப்புகளை (வரிசைகளை) அவசியம் சரிசெய்ய வேண்டும்; இல்லையெனில் அல்லாஹ் உங்கள் முகங்களுக்கிடையே (அல்லது உங்கள் உள்ளங்களுக்கிடையே) வேற்றுமையை (மாறுபாட்டை) ஏற்படுத்துவான்' என்று கூறினார்கள்."

இந்த அத்தியாயத்தில் ஜாபிர் பின் ஸமுரா, அல்பரா, ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ், அனஸ், அபூ ஹுரைரா மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அந்-நுஃமான் இப்னு பஷீரின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து, "தொழுகையை முழுமைப்படுத்துவதில் (ஒரு பகுதி) வரிசையைச் சீர்படுத்துவதாகும்" என்று கூறியதாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

உமர் (ரழி) வரிசைகளைச் சீர்படுத்துவதற்காக ஆட்களை நியமிப்பார் என்றும், வரிசைகள் சீராகிவிட்டன என்று தனக்குத் தெரிவிக்கப்படும் வரை தக்பீர் கட்டமாட்டார் என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அலீ மற்றும் உஸ்மான் (ரழி) ஆகியோர் இதைக் கவனித்து வருபவர்களாகவும், "சீராகுங்கள்" என்று கூறுபவர்களாகவும் இருந்தனர் என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும் அலீ (ரழி), "இன்னாரே முன்னே வாருங்கள், இன்னாரே பின்னே செல்லுங்கள்" என்று கூறுபவராக இருந்தார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ لِيَلِيَنِّي مِنْكُمْ أُولُو الأَحْلاَمِ وَالنُّهَى

பாடம்: "உங்களில் விவேகமும் அறிவும் உடையவர்கள் என்னை அடுத்து இருக்கட்டும்" என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

228

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، عَنْ أَبِي مَعْشَرٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ لِيَلِيَنِّي مِنْكُمْ أُولُو الأَحْلاَمِ وَالنُّهَى ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ وَلاَ تَخْتَلِفُوا فَتَخْتَلِفَ قُلُوبُكُمْ وَإِيَّاكُمْ وَهَيْشَاتِ الأَسْوَاقِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَأَبِي مَسْعُودٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَالْبَرَاءِ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يُعْجِبُهُ أَنْ يَلِيَهُ الْمُهَاجِرُونَ وَالأَنْصَارُ لِيَحْفَظُوا عَنْهُ ‏.‏ قَالَ وَخَالِدٌ الْحَذَّاءُ هُوَ خَالِدُ بْنُ مِهْرَانَ يُكْنَى أَبَا الْمُنَازِلِ ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ يُقَالُ إِنَّ خَالِدًا الْحَذَّاءَ مَا حَذَا نَعْلاً قَطُّ إِنَّمَا كَانَ يَجْلِسُ إِلَى حَذَّاءٍ فَنُسِبَ إِلَيْهِ ‏.‏ قَالَ وَأَبُو مَعْشَرٍ اسْمُهُ زِيَادُ بْنُ كُلَيْبٍ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (இப்னு மஸ்ஊத்) (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில் அறிவுத்திறனும், பகுத்தறிவும் கொண்டவர்கள் எனக்குப் பின்னால் (தொழுகை வரிசைகளில்) நிற்கட்டும். பின்னர் அவர்களுக்குப் பின்னால் உள்ளவர்கள், பின்னர் அவர்களுக்குப் பின்னால் உள்ளவர்கள். நீங்கள் (வரிசைகளில் அல்லது விஷயங்களில்) வேறுபடாதீர்கள், அவ்வாறு செய்தால் உங்கள் உள்ளங்கள் வேறுபட்டுவிடும். மேலும், சந்தைகளின் கூச்சல்களிலிருந்தும் (வீண் பேச்சுக்கள், சச்சரவுகள், கவனக்குறைவு ஆகியவற்றிலிருந்தும்) உங்களை எச்சரித்துக் கொள்ளுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الصَّفِّ بَيْنَ السَّوَارِي

தூண்களுக்கு இடையே வரிசைகளை அமைப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

229

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ هَانِئِ بْنِ عُرْوَةَ الْمُرَادِيِّ، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ مَحْمُودٍ، قَالَ صَلَّيْنَا خَلْفَ أَمِيرٍ مِنَ الأُمَرَاءِ فَاضْطَرَّنَا النَّاسُ فَصَلَّيْنَا بَيْنَ السَّارِيَتَيْنِ فَلَمَّا صَلَّيْنَا قَالَ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ كُنَّا نَتَّقِي هَذَا عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَفِي

الْبَابِ عَنْ قُرَّةَ بْنِ إِيَاسٍ الْمُزَنِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يُصَفَّ بَيْنَ السَّوَارِي . وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَدْ رَخَّصَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي ذَلِكَ .

அப்துல்-ஹமீத் பின் மஹ்மூத் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நாங்கள் அமீர்களில் ஒருவருக்குப் பின்னால் தொழுதோம். மக்கள் எங்களை (நெருக்கித் தள்ளியதால் அல்லது இடம் இல்லாததால்) நிர்ப்பந்தித்தார்கள்; அதனால் நாங்கள் இரண்டு தூண்களுக்கு இடையில் தொழுதோம். நாங்கள் தொழுது முடித்தபோது, அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் நாங்கள் இதை (தூண்களுக்கு இடையில் நின்று தொழுவதை, வரிசையைத் துண்டிக்கும் என்பதால்) தவிர்த்து வந்தோம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ خَلْفَ الصَّفِّ وَحْدَهُ

தனியாக வரிசைக்குப் பின்னால் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

230

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ حُصَيْنٍ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، قَالَ أَخَذَ زِيَادُ بْنُ أَبِي الْجَعْدِ بِيَدِي وَنَحْنُ بِالرَّقَّةِ فَقَامَ بِي عَلَى شَيْخٍ يُقَالُ لَهُ وَابِصَةُ بْنُ مَعْبَدٍ مِنْ بَنِي أَسَدٍ فَقَالَ زِيَادٌ حَدَّثَنِي هَذَا الشَّيْخُ أَنَّ رَجُلاً صَلَّى خَلْفَ الصَّفِّ وَحْدَهُ وَالشَّيْخُ يَسْمَعُ فَأَمَرَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يُعِيدَ الصَّلاَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ شَيْبَانَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ وَابِصَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يُصَلِّيَ الرَّجُلُ خَلْفَ الصَّفِّ وَحْدَهُ وَقَالُوا يُعِيدُ إِذَا صَلَّى خَلْفَ الصَّفِّ وَحْدَهُ . وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَدْ قَالَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ يُجْزِئُهُ إِذَا صَلَّى خَلْفَ الصَّفِّ وَحْدَهُ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ . وَقَدْ ذَهَبَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ إِلَى حَدِيثِ وَابِصَةَ بْنِ مَعْبَدٍ أَيْضًا قَالُوا مَنْ صَلَّى خَلْفَ الصَّفِّ وَحْدَهُ يُعِيدُ . مِنْهُمْ حَمَّادُ بْنُ أَبِي سُلَيْمَانَ وَابْنُ أَبِي لَيْلَى وَوَكِيعٌ . وَرَوَى حَدِيثَ حُصَيْنٍ عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ غَيْرُ وَاحِدٍ مِثْلَ رِوَايَةِ أَبِي الأَحْوَصِ عَنْ زِيَادِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ

عَنْ وَابِصَةَ بْنِ مَعْبَدٍ . وَفِي حَدِيثِ حُصَيْنٍ مَا يَدُلُّ عَلَى أَنَّ هِلاَلاً قَدْ أَدْرَكَ وَابِصَةَ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْحَدِيثِ فِي هَذَا فَقَالَ بَعْضُهُمْ حَدِيثُ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ رَاشِدٍ عَنْ وَابِصَةَ بْنِ مَعْبَدٍ أَصَحُّ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ حَدِيثُ حُصَيْنٍ عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ عَنْ زِيَادِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ عَنْ وَابِصَةَ بْنِ مَعْبَدٍ أَصَحُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا عِنْدِي أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ لأَنَّهُ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ حَدِيثِ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ عَنْ زِيَادِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ عَنْ وَابِصَةَ .

ஹிலால் பின் யிஸாஃப் அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நாங்கள் 'அர்-ரக்கா'வில் இருந்தபோது ஸியாத் பின் அபீ அல்-ஜஅத் அவர்கள் என் கையைப் பிடித்தார்கள். பனீ அஸத் குலத்தைச் சேர்ந்த வாபிஸா பின் மஅபத் (ரலி) என்று அழைக்கப்பட்ட ஒரு ஷேக்கின் முன்னால் என்னை நிறுத்தினார்கள். ஸியாத் கூறினார்கள்: 'ஒருவர் வரிசைக்குப் பின்னால் தனியாகத் தொழுதார் என்று இந்த ஷேக் எனக்கு அறிவித்தார்' — (அப்போது) அந்த ஷேக் (வாபிஸா, நபியவர்களின் கட்டளையை நேரடியாகக்) செவியுற்றுக் கொண்டிருந்தார் — 'ஆகவே, அத்தொழுகையை மீண்டும் தொழுமாறு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்'."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

231

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ وَابِصَةَ بْنِ مَعْبَدٍ، أَنَّ رَجُلاً، صَلَّى خَلْفَ الصَّفِّ وَحْدَهُ فَأَمَرَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ يُعِيدَ الصَّلاَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ الْجَارُودَ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا يَقُولُ إِذَا صَلَّى الرَّجُلُ خَلْفَ الصَّفِّ وَحْدَهُ فَإِنَّهُ يُعِيدُ .

வபிஸா பின் மஃபத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர் (ஜமாஅத் தொழுகையில்) வரிசைக்குப்பின்னால் தனியாகத் தொழுதபோது, நபி (ஸல்) அவர்கள் அந்தத் தொழுகையை மீண்டும் தொழுமாறு அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُصَلِّي وَمَعَهُ رَجُلٌ

ஒரு மனிதர் தொழுகையில் இருக்கும்போது மற்றொரு மனிதர் அவருடன் இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

232

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا دَاوُدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْعَطَّارُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ كُرَيْبٍ، مَوْلَى ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ذَاتَ لَيْلَةٍ فَقُمْتُ عَنْ يَسَارِهِ فَأَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِرَأْسِي مِنْ وَرَائِي فَجَعَلَنِي عَنْ يَمِينِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ قَالُوا إِذَا كَانَ الرَّجُلُ مَعَ الإِمَامِ يَقُومُ عَنْ يَمِينِ الإِمَامِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் ஒரு இரவு நபி (ஸல்) அவர்களுடன் (தஹஜ்ஜுத்) தொழுதேன். நான் (தொழுகையில்) அவர்களின் இடது புறத்தில் நின்றேன். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என் தலையை எனக்குப் பின்னாலிருந்து பிடித்து, என்னை அவர்களின் வலது புறத்தில் (நிற்குமாறு) ஆக்கினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُصَلِّي مَعَ الرَّجُلَيْنِ

இரண்டு ஆண்களுடன் சேர்ந்து தொழுகின்ற ஒரு மனிதரைப் பற்றி வந்துள்ள செய்தி

233

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَدِيٍّ، قَالَ أَنْبَأَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، قَالَ أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا كُنَّا ثَلاَثَةً أَنْ يَتَقَدَّمَنَا أَحَدُنَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَجَابِرٍ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا كَانُوا ثَلاَثَةً قَامَ رَجُلاَنِ خَلْفَ الإِمَامِ . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ أَنَّهُ صَلَّى بِعَلْقَمَةَ وَالأَسْوَدِ فَأَقَامَ أَحَدَهُمَا

عَنْ يَمِينِهِ وَالآخَرَ عَنْ يَسَارِهِ وَرَوَاهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ النَّاسِ فِي إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ الْمَكِّيِّ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

ஸமுரா இப்னு ஜுன்துப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், நாங்கள் மூவராக (தொழுவதற்காக) இருக்கும்போது, எங்களில் ஒருவர் (இமாமாக) முன்னே நிற்க வேண்டும் என்று எங்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُصَلِّي وَمَعَهُ الرِّجَالُ وَالنِّسَاءُ

ஒரு மனிதர் தொழுகையில் ஈடுபட்டிருக்கும்போது அவருடன் ஆண்களும் பெண்களும் இருப்பது பற்றி வந்துள்ள செய்தி

234

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ جَدَّتَهُ، مُلَيْكَةَ دَعَتْ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِطَعَامٍ صَنَعَتْهُ فَأَكَلَ مِنْهُ ثُمَّ قَالَ " قُومُوا فَلْنُصَلِّ بِكُمْ " . قَالَ أَنَسٌ فَقُمْتُ إِلَى حَصِيرٍ لَنَا قَدِ اسْوَدَّ مِنْ طُولِ مَا لُبِسَ فَنَضَحْتُهُ بِالْمَاءِ فَقَامَ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَصَفَفْتُ عَلَيْهِ أَنَا وَالْيَتِيمُ وَرَاءَهُ وَالْعَجُوزُ مِنْ وَرَائِنَا فَصَلَّى بِنَا رَكْعَتَيْنِ ثُمَّ انْصَرَفَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا كَانَ مَعَ الإِمَامِ رَجُلٌ وَامْرَأَةٌ قَامَ الرَّجُلُ عَنْ يَمِينِ الإِمَامِ وَالْمَرْأَةُ خَلْفَهُمَا . وَقَدِ احْتَجَّ بَعْضُ النَّاسِ بِهَذَا الْحَدِيثِ فِي إِجَازَةِ الصَّلاَةِ إِذَا كَانَ الرَّجُلُ خَلْفَ الصَّفِّ وَحْدَهُ وَقَالُوا إِنَّ الصَّبِيَّ لَمْ تَكُنْ لَهُ صَلاَةٌ وَكَأَنَّ أَنَسًا كَانَ خَلْفَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَحْدَهُ فِي الصَّفِّ . وَلَيْسَ الأَمْرُ عَلَى مَا ذَهَبُوا إِلَيْهِ لأَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَقَامَهُ مَعَ الْيَتِيمِ خَلْفَهُ فَلَوْلاَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم جَعَلَ لِلْيَتِيمِ صَلاَةً لَمَا أَقَامَ الْيَتِيمَ مَعَهُ وَلأَقَامَهُ عَنْ يَمِينِهِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ مُوسَى بْنِ أَنَسٍ عَنْ أَنَسٍ

أَنَّهُ صَلَّى مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأَقَامَهُ عَنْ يَمِينِهِ . وَفِي هَذَا الْحَدِيثِ دَلاَلَةٌ أَنَّهُ إِنَّمَا صَلَّى تَطَوُّعًا أَرَادَ إِدْخَالَ الْبَرَكَةِ عَلَيْهِمْ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

என் பாட்டி முலைக்கா அவர்கள், தாங்கள் தயாரித்த ஒரு உணவிற்காக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை அழைத்தார்கள். அவர்கள் (ஸல்) அதிலிருந்து சாப்பிட்டார்கள்; பிறகு, "எழுங்கள்! நான் உங்களுக்குத் தொழுகை நடத்துகிறேன்" என்று கூறினார்கள்.

அனஸ் (ரலி) கூறினார்கள்: "நான் எங்களுடைய 'ஹஸீர்' (பாய்) ஒன்றை நோக்கி எழுந்தேன்; அது நீண்டகாலப் பயன்பாட்டினால் கறுத்துப் போயிருந்தது. நான் அதன் மீது தண்ணீரைத் தெளித்தேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதன் மீது நின்றார்கள். நானும் அந்த அனாதையும் அவர்களுக்குப் பின்னால் அணிவகுத்து நின்றோம். அந்த வயதான பெண்மணி எங்களுக்குப் பின்னால் நின்றார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கு இரண்டு ரக்அத்துகள் தொழுகை நடத்திவிட்டுப் புறப்பட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ مَنْ أَحَقُّ بِالإِمَامَةِ

இமாமாக இருப்பதற்கு மிகவும் தகுதியானவர் யார்? என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

235

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ وَحَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ رَجَاءٍ الزُّبَيْدِيِّ، عَنْ أَوْسِ بْنِ ضَمْعَجٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيَّ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَؤُمُّ الْقَوْمَ أَقْرَؤُهُمْ لِكِتَابِ اللَّهِ فَإِنْ كَانُوا فِي الْقِرَاءَةِ سَوَاءً فَأَعْلَمُهُمْ بِالسُّنَّةِ فَإِنْ كَانُوا فِي السُّنَّةِ سَوَاءً فَأَقْدَمُهُمْ هِجْرَةً فَإِنْ كَانُوا فِي الْهِجْرَةِ سَوَاءً فَأَكْبَرُهُمْ سِنًّا وَلاَ يُؤَمُّ الرَّجُلُ فِي سُلْطَانِهِ وَلاَ يُجْلَسُ عَلَى تَكْرِمَتِهِ فِي بَيْتِهِ إِلاَّ بِإِذْنِهِ " . قَالَ مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ قَالَ ابْنُ نُمَيْرٍ فِي حَدِيثِهِ " أَقْدَمُهُمْ سِنًّا " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَمَالِكِ بْنِ الْحُوَيْرِثِ وَعَمْرِو بْنِ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى

هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . قَالُوا أَحَقُّ النَّاسِ بِالإِمَامَةِ أَقْرَؤُهُمْ لِكِتَابِ اللَّهِ وَأَعْلَمُهُمْ بِالسُّنَّةِ . وَقَالُوا صَاحِبُ الْمَنْزِلِ أَحَقُّ بِالإِمَامَةِ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا أَذِنَ صَاحِبُ الْمَنْزِلِ لِغَيْرِهِ فَلاَ بَأْسَ أَنْ يُصَلِّيَ بِهِ . وَكَرِهَهُ بَعْضُهُمْ وَقَالُوا السُّنَّةُ أَنْ يُصَلِّيَ صَاحِبُ الْبَيْتِ . قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَقَوْلُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " وَلاَ يُؤَمُّ الرَّجُلُ فِي سُلْطَانِهِ وَلاَ يُجْلَسُ عَلَى تَكْرِمَتِهِ فِي بَيْتِهِ إِلاَّ بِإِذْنِهِ " . فَإِذَا أَذِنَ فَأَرْجُو أَنَّ الإِذْنَ فِي الْكُلِّ وَلَمْ يَرَ بِهِ بَأْسًا إِذَا أَذِنَ لَهُ أَنْ يُصَلِّيَ بِهِ .

அபூ மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்களுக்கு (தொழுகையில்) தலைமை தாங்க வேண்டியவர், அல்லாஹ்வின் வேதத்தை (அதிகம் மனனம் செய்து, அதன் சட்டதிட்டங்களை அறிந்து) நன்கு ஓதக்கூடியவரே. அவர்கள் ஓதுவதில் சமமாக இருந்தால், அவர்களில் சுன்னாவை (அதன் சட்டதிட்டங்களை) அதிகம் அறிந்தவர் (தலைமை தாங்க வேண்டும்). அவர்கள் சுன்னாவைப் பொறுத்தவரை சமமாக இருந்தால், அவர்களில் ஹிஜ்ரத் செய்தவர்களில் (இஸ்லாத்திற்காக நாடு துறந்தவர்களில்) முந்தியவர் (தலைமை தாங்க வேண்டும்). அவர்கள் ஹிஜ்ரத்தில் சமமாக இருந்தால், அவர்களில் வயதில் மூத்தவர் (தலைமை தாங்க வேண்டும்). மேலும், ஒரு மனிதர் தனது அதிகாரத்திற்குரிய இடத்தில் (அவர் அனுமதி இன்றி வேறு ஒருவரால் தொழுகையில்) வழிநடத்தப்படலாகாது, மேலும் அவரது வீட்டில் அவருக்குரிய மதிப்புக்குரிய இடத்தில் அவரது அனுமதியின்றி (வேறு யாரும்) அமரலாகாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا أَمَّ أَحَدُكُمُ النَّاسَ فَلْيُخَفِّفْ

தலைப்பு: "உங்களில் ஒருவர் மக்களுக்கு தொழுகை நடத்தும்போது, அவர் சுருக்கமாக நடத்த வேண்டும்" என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

236

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا الْمُغِيرَةُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا أَمَّ أَحَدُكُمُ النَّاسَ فَلْيُخَفِّفْ فَإِنَّ فِيهِمُ الصَّغِيرَ وَالْكَبِيرَ وَالضَّعِيفَ وَالْمَرِيضَ فَإِذَا صَلَّى وَحْدَهُ فَلْيُصَلِّ كَيْفَ شَاءَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ وَأَنَسٍ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَمَالِكِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَأَبِي وَاقِدٍ وَعُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِ وَأَبِي مَسْعُودٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ

صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ اخْتَارُوا أَنْ لاَ يُطِيلَ الإِمَامُ الصَّلاَةَ مَخَافَةَ الْمَشَقَّةِ عَلَى الضَّعِيفِ وَالْكَبِيرِ وَالْمَرِيضِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو الزِّنَادِ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ ذَكْوَانَ . وَالأَعْرَجُ هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ هُرْمُزَ الْمَدِينِيُّ وَيُكْنَى أَبَا دَاوُدَ .

உங்களில் ஒருவர் மக்களுக்கு இமாமாக நின்று தொழுகை நடத்தும் போது, அவர் (தொழுகையை) சுருக்கமாக நடத்தட்டும். ஏனெனில், அவர்களில் சிறியவர்களும், பெரியவர்களும், பலவீனமானவர்களும், நோயாளிகளும் இருப்பார்கள். அவர் தனியாகத் தொழுதால், அவர் விரும்பியவாறு தொழலாம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

237

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ أَخَفِّ النَّاسِ صَلاَةً فِي تَمَامٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَاسْمُ أَبِي عَوَانَةَ وَضَّاحٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى سَأَلْتُ قُتَيْبَةَ قُلْتُ أَبُو عَوَانَةَ مَا اسْمُهُ قَالَ وَضَّاحٌ . قُلْتُ ابْنُ مَنْ قَالَ لاَ أَدْرِي كَانَ عَبْدًا لاِمْرَأَةٍ بِالْبَصْرَةِ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தொழுகையை அதன் பூரணத்துவத்துடன் நிறைவேற்றுவதில், மக்களிலேயே மிகவும் இலகுவானவர்களில் (அதாவது, சுருக்கமான, விரைவான தொழுகையாளராக) ஒருவராக இருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَحْرِيمِ الصَّلاَةِ وَتَحْلِيلِهَا

தொழுகையின் தஹ்ரீம் மற்றும் தஹ்லீல் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

238

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، طَرِيفٍ السَّعْدِيِّ عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مِفْتَاحُ الصَّلاَةِ الطُّهُورُ وَتَحْرِيمُهَا التَّكْبِيرُ وَتَحْلِيلُهَا التَّسْلِيمُ وَلاَ صَلاَةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِـ " الْحَمْدُ " وَسُورَةٍ فِي فَرِيضَةٍ

أَوْ غَيْرِهَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَائِشَةَ . قَالَ وَحَدِيثُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ فِي هَذَا أَجْوَدُ إِسْنَادًا وَأَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَعِيدٍ وَقَدْ كَتَبْنَاهُ فِي أَوَّلِ كِتَابِ الْوُضُوءِ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ أَنَّ تَحْرِيمَ الصَّلاَةِ التَّكْبِيرُ وَلاَ يَكُونُ الرَّجُلُ دَاخِلاً فِي الصَّلاَةِ إِلاَّ بِالتَّكْبِيرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ أَبَا بَكْرٍ مُحَمَّدَ بْنَ أَبَانَ مُسْتَمْلِيَ وَكِيعٍ يَقُولُ سَمِعْتُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ مَهْدِيٍّ يَقُولُ لَوِ افْتَتَحَ الرَّجُلُ الصَّلاَةَ بِسَبْعِينَ اسْمًا مِنْ أَسْمَاءِ اللَّهِ وَلَمْ يُكَبِّرْ لَمْ يُجْزِهِ وَإِنْ أَحْدَثَ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ أَمَرْتُهُ أَنْ يَتَوَضَّأَ ثُمَّ يَرْجِعَ إِلَى مَكَانِهِ فَيُسَلِّمَ إِنَّمَا الأَمْرُ عَلَى وَجْهِهِ . قَالَ وَأَبُو نَضْرَةَ اسْمُهُ الْمُنْذِرُ بْنُ مَالِكِ بْنِ قُطَعَةَ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தொழுகையின் திறவுகோல் தூய்மையாகும், அதன் தஹ்ரீம் (உலக காரியங்களை தடை செய்யும் ஆரம்பம்) தக்பீர் ஆகும், அதன் தஹ்லீல் (உலக காரியங்களை அனுமதிக்கும் முடிவு) தஸ்லீம் ஆகும், மேலும் கடமையான தொழுகையிலோ அல்லது மற்ற தொழுகைகளிலோ அல்ஹம்து (அல்-ஃபாத்திஹா அத்தியாயம்) மற்றும் ஒரு சூராவை ஓதாதவருக்கு தொழுகை இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي نَشْرِ الأَصَابِعِ عِنْدَ التَّكْبِيرِ

தக்பீருடன் விரல்களை விரித்து வைப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

239

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ الْيَمَانِ، عَنِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ سَمْعَانَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا كَبَّرَ لِلصَّلاَةِ نَشَرَ أَصَابِعَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ سَمْعَانَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا دَخَلَ فِي

الصَّلَاةِ رَفَعَ يَدَيْهِ مَدًّا . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ رِوَايَةِ يَحْيَى بْنِ الْيَمَانِ وَأَخْطَأَ يَحْيَى بْنُ الْيَمَانِ فِي هَذَا الْحَدِيثِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகைக்காக தக்பீர் கூறும்போது தமது விரல்களை விரிப்பார்கள். (அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள், அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹசன் (நன்மை) தரமுடையது என்று கூறினார்.)

(மேலும்,) இப்னு அபீ திஃப் வழியாக, ஸயீத் இப்னு ஸம்ஆன் வழியாக, அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து ஒன்றுக்கும் மேற்பட்டவர்கள் இந்த ஹதீஸை அறிவித்துள்ளனர்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையில் நுழையும்போது தமது கைகளை முழுமையாக உயர்த்துவார்கள் (அல்லது நீட்டுவார்கள்). இந்த அறிவிப்பு யஹ்யா இப்னுல் யமான் அவர்களின் அறிவிப்பை விட மிகவும் சரியானதாகும். யஹ்யா இப்னுல் யமான் இந்த ஹதீஸில் தவறிழைத்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

240

قَالَ وَحَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الْمَجِيدِ الْحَنَفِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ سِمْعَانَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ رَفَعَ يَدَيْهِ مَدًّا . قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ الْيَمَانِ وَحَدِيثُ يَحْيَى بْنِ الْيَمَانِ خَطَأٌ .

சயீத் இப்னு சிம்ஆன் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் சொல்ல நான் கேட்டேன்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகைக்காக நின்றால், தம் கைகளை நீட்டியவாறு உயர்த்துவார்கள். (இது தொழுகையின் ஆரம்ப தக்பீர் தஹ்ரீமாவின் போது கைகளை உயர்த்துவதைக் குறிக்கிறது).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ التَّكْبِيرَةِ الأُولَى

பாடம்: முதல் தக்பீரின் சிறப்பு

241

حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ مُكْرَمٍ، وَنَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ عَنْ طُعْمَةَ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ صَلَّى لِلَّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا فِي جَمَاعَةٍ يُدْرِكُ التَّكْبِيرَةَ الأُولَى كُتِبَتْ لَهُ بَرَاءَتَانِ بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ وَبَرَاءَةٌ مِنَ النِّفَاقِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَنَسٍ مَوْقُوفًا وَلاَ أَعْلَمُ أَحَدًا رَفَعَهُ إِلاَّ مَا رَوَى سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ عَنْ طُعْمَةَ بْنِ عَمْرٍو عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ عَنْ أَنَسٍ .

وَإِنَّمَا يُرْوَى هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ الْبَجَلِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَوْلُهُ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، هَنَّادٌ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ خَالِدِ بْنِ طَهْمَانَ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ الْبَجَلِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . وَرَوَى إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عُمَارَةَ بْنِ غَزِيَّةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا . وَهَذَا حَدِيثٌ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَهُوَ حَدِيثٌ مُرْسَلٌ وَعُمَارَةُ بْنُ غَزِيَّةَ لَمْ يُدْرِكْ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ حَبِيبُ بْنُ أَبِي حَبِيبٍ يُكْنَى أَبَا الْكَشُوثَى وَيُقَالُ أَبُو عُمَيْرَةَ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் அல்லாஹ்வுக்காக நாற்பது நாட்கள் ஜமாஅத்துடன் (கூட்டுத் தொழுகையில்), முதல் தக்பீரை (இமாமுடன்) அடைந்தவராகத் தொழுகிறாரோ, அவருக்கு இரண்டு விடுதலைகள் எழுதப்படுகின்றன: நரக நெருப்பிலிருந்து விடுதலை, மற்றும் நயவஞ்சகத்திலிருந்து விடுதலை.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا يَقُولُ عِنْدَ افْتِتَاحِ الصَّلاَةِ

பாடம்: தொழுகையின் ஆரம்பத்தில் கூறவேண்டியவை

242

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيُّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَلِيٍّ الرِّفَاعِيِّ، عَنْ أَبِي الْمُتَوَكِّلِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلاَةِ بِاللَّيْلِ كَبَّرَ ثُمَّ يَقُولُ " سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ " . ثُمَّ يَقُولُ " اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا " . ثُمَّ يَقُولُ " أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَنَفْخِهِ وَنَفْثِهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَجَابِرٍ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ أَشْهَرُ حَدِيثٍ فِي هَذَا الْبَابِ . وَقَدْ أَخَذَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ بِهَذَا الْحَدِيثِ وَأَمَّا أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ فَقَالُوا بِمَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ " سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ " . وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ وَغَيْرِهِمْ . وَقَدْ تُكُلِّمَ فِي إِسْنَادِ حَدِيثِ أَبِي سَعِيدٍ كَانَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ يَتَكَلَّمُ فِي عَلِيِّ بْنِ عَلِيٍّ الرِّفَاعِيِّ وَقَالَ أَحْمَدُ لاَ يَصِحُّ هَذَا الْحَدِيثُ .

அபூ ஸயீத் அல் குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரவில் தொழுகைக்காக நின்றபோது, அவர்கள் தக்பீர் (அல்லாஹு அக்பர்) கூறுவார்கள். பின்னர் கூறுவார்கள்: **(சுப்ஹானகல்லாஹும்ம வபிஹம்திக வதபாரகஸ்முக வதஆலா ஜத்துக வலா இலாஹ ஃகைருக)**. 'யா அல்லாஹ்! நீ தூய்மையானவன், உன்னுடைய புகழுடன் (உன்னை நான் துதிக்கிறேன்), உன்னுடைய பெயர் அருள்வளம் மிக்கது, உன்னுடைய மகத்துவம் உயர்ந்தது, உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை.'

பின்னர் கூறுவார்கள்: **(அல்லாஹு அக்பரு கபீரா)**. 'அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன்.'

பின்னர் கூறுவார்கள்: **(அஊது பில்லாஹிஸ் ஸமீஇல் அலீமி மினஷ் ஷைத்தானிர் ரஜீமி, மின் ஹம்ஸிஹி வ நஃப்கிஹி வ நஃப்திஹி)**. 'சபிக்கப்பட்ட ஷைத்தானிடமிருந்தும், அவனது ஊசலாட்டங்கள் (மனதில் ஏற்படும் தீய எண்ணங்கள்), அவனது ஆணவம் மற்றும் அவனது ஊதுதல் (மந்திரம் அல்லது தீய எண்ணங்கள்) ஆகியவற்றிலிருந்து, அனைத்தையும் கேட்பவனும், அனைத்தையும் அறிந்தவனுமாகிய அல்லாஹ்விடம் நான் பாதுகாப்பு தேடுகிறேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

243 ⋮

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، وَيَحْيَى بْنُ مُوسَى، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ حَارِثَةَ بْنِ أَبِي الرِّجَالِ، عَنْ عَمْرَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا افْتَتَحَ الصَّلاَةَ قَالَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَائِشَةَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَحَارِثَةُ قَدْ تُكُلِّمَ فِيهِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ‏.‏ وَأَبُو الرِّجَالِ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَدِينِيُّ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையைத் தொடங்கும் போது கூறுவார்கள்: (ஸுப்ஹானக அல்லாஹும்ம வ பிஹம்திக வ தபாரகஸ்முக வ தஆலா ஜத்துக வ லா இலாஹ ஃகைருக்) 'யா அல்லாஹ்! நீ தூயவன், உன் புகழைக் கொண்டே (உன்னைத் துதிக்கின்றேன்), மேலும் உன் திருநாமம் அருள் வளம் பொருந்தியது, உன் மகத்துவம் மிக உயர்ந்தது, உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الْجَهْرِ بِـ (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ)

பிஸ்மில்லாஹிர் ரஹ்மானிர் ரஹீம் (அளவற்ற அருளாளனும் நிகரற்ற அன்புடையோனுமாகிய அல்லாஹ்வின் பெயரால்) என்பதை சத்தமாகக் கூறக்கூடாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

244

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ إِيَاسٍ الْجُرَيْرِيُّ، عَنْ قَيْسِ بْنِ عَبَايَةَ، عَنِ ابْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ، قَالَ سَمِعَنِي أَبِي، وَأَنَا فِي الصَّلاَةِ، أَقُولُ: (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) فَقَالَ لِي أَىْ بُنَىَّ مُحْدَثٌ إِيَّاكَ وَالْحَدَثَ ‏.‏ قَالَ وَلَمْ أَرَ أَحَدًا مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ أَبْغَضَ إِلَيْهِ الْحَدَثُ فِي الإِسْلاَمِ يَعْنِي مِنْهُ ‏.‏ قَالَ وَقَدْ صَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَعَ أَبِي بَكْرٍ وَمَعَ عُمَرَ وَمَعَ عُثْمَانَ فَلَمْ أَسْمَعْ أَحَدًا مِنْهُمْ يَقُولُهَا فَلاَ تَقُلْهَا إِذَا أَنْتَ صَلَّيْتَ فَقُلِ: (الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ

النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ وَعَلِيٌّ وَغَيْرُهُمْ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ لاَ يَرَوْنَ أَنْ يَجْهَرَ بِـ (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) قَالُوا وَيَقُولُهَا فِي نَفْسِهِ .

இப்னு அப்துல்லாஹ் பின் முகஃப்பல் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் தொழுகையில் 'பிஸ்மில்லாஹிர்-ரஹ்மானிர்-ரஹீம்' (அளவற்ற அருளாளனும், நிகரற்ற அன்புடையோனுமாகிய அல்லாஹ்வின் பெயரால்) என்று கூறுவதை என் தந்தை (அப்துல்லாஹ் பின் முகஃப்பல்) செவியுற்றார்கள். உடனே அவர் என்னிடம், 'என் அருமை மகனே! இது புதிதாக உருவாக்கப்பட்ட ஒன்று (மார்க்கத்தில் இல்லாத ஒரு செயல்). புதிதாக உருவாக்கப்பட்டவற்றில் (பித்அத்) எச்சரிக்கையாக இரு!' என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர்) இப்னு அப்துல்லாஹ் கூறினார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில், இஸ்லாத்தில் புதிதாக உருவாக்கப்பட்டவற்றை (பித்அத்தை) இவரை விட (என் தந்தையை விட) அதிகமாக வெறுக்கக்கூடிய எவரையும் நான் பார்த்ததில்லை.'

மேலும் அவர் (என் தந்தை) கூறினார்கள்: 'நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடனும், அபூபக்கர், உமர் மற்றும் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களுடனும் தொழுதிருக்கிறேன். அவர்களில் எவரும் இதைச் (பிஸ்மில்லாஹ்வை சப்தமாக) சொல்வதை நான் கேட்டதில்லை. எனவே, நீயும் அவ்வாறு சொல்லாதே. நீ தொழும்போது 'அல்-ஹம்து லில்லாஹி ரப்பில்-ஆலமீன்' (எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே, அகிலங்கள் எல்லாவற்றின் இறைவன்) என்று சொல்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَنْ رَأَى الْجَهْرَ بِـ (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ)

பாடம்: 'பிஸ்மில்லாஹிர்-ரஹ்மானிர்-ரஹீம்' என்று சத்தமாக ஓதுதல் என்ற கருத்தைக் கொண்டவர்.

245

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ حَدَّثَنِي إِسْمَاعِيلُ بْنُ حَمَّادٍ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَفْتَتِحُ صَلاَتَهُ بِـ (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَاكَ . وَقَدْ قَالَ بِهَذَا عِدَّةٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو هُرَيْرَةَ وَابْنُ عُمَرَ وَابْنُ عَبَّاسٍ

وَابْنُ الزُّبَيْرِ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ رَأَوُا الْجَهْرَ بِـ (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ . وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ حَمَّادٍ هُوَ ابْنُ أَبِي سُلَيْمَانَ . وَأَبُو خَالِدٍ يُقَالُ هُوَ أَبُو خَالِدٍ الْوَالِبِيُّ وَاسْمُهُ هُرْمُزُ وَهُوَ كُوفِيٌّ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது தொழுகையை 'பிஸ்மில்லாஹிர்-ரஹ்மானிர்-ரஹீம்' (என்று கூறி) தொடங்குவார்கள்.
அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் அவ்வளவு வலுவானதல்ல. எனினும், நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் அபூ ஹுரைரா, இப்னு உமர், இப்னு அப்பாஸ், இப்னு ஸுபைர் போன்ற பல அறிஞர்களும், அவர்களுக்குப் பிந்திய தாபிஈன்களும் 'பிஸ்மில்லாஹிர்-ரஹ்மானிர்-ரஹீம்' என்பதை சப்தமிட்டு ஓதுவதை (தொழுகையில்) அங்கீகரித்துள்ளனர். இமாம் ஷாஃபிஈ அவர்களும் இதையே கூறுகிறார்கள் (அதாவது, சப்தமிட்டு ஓதுவதை ஆதரிக்கிறார்கள்).
இஸ்மாயீல் இப்னு ஹம்மாத் என்பவர் இப்னு அபீ ஸுலைமான் ஆவார். அபூ காலித் என்பவர் அபூ காலித் அல்-வாலிபீ என்று கூறப்படுவார். அவரது பெயர் ஹுர்முஸ். அவர் கூஃபா வாசியாவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي افْتِتَاحِ الْقِرَاءَةِ بِـ (الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ)

‘அல்ஹம்துலில்லாஹி ரப்பில் ஆலமீன்’ (அனைத்து புகழும் அகிலங்களின் இறைவனாகிய அல்லாஹ்வுக்கே) என்று ஓதுவதை ஆரம்பிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

246

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ يَفْتَتِحُونَ الْقِرَاءَةَ بِـ (الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ كَانُوا يَسْتَفْتِحُونَ الْقِرَاءَةَ بِـ (الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) . قَالَ الشَّافِعِيُّ إِنَّمَا مَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَأَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ كَانُوا يَفْتَتِحُونَ الْقِرَاءَةَ بِـ (الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) مَعْنَاهُ أَنَّهُمْ كَانُوا يَبْدَءُونَ بِقِرَاءَةِ فَاتِحَةِ

الْكِتَابِ قَبْلَ السُّورَةِ وَلَيْسَ مَعْنَاهُ أَنَّهُمْ كَانُوا لاَ يَقْرَءُونَ (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) . وَكَانَ الشَّافِعِيُّ يَرَى أَنْ يُبْدَأَ بِـ(بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) وَأَنْ يُجْهَرَ بِهَا إِذَا جُهِرَ بِالْقِرَاءَةِ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும், அபூபக்கர் (ரழி), உமர் (ரழி) மற்றும் உஸ்மான் (ரழி) ஆகியோரும் ‘அல்ஹம்து லில்லாஹி ரப்பில் ஆலமீன்’ என்பதைக் கொண்டு (தொழுகையில்) ஓதுதலைத் துவக்குபவர்களாக இருந்தனர்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) கூறுகிறார்: இது ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள், தாபியீன்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த அறிஞர்களிடையேயான செயல்முறை இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. அவர்கள் ‘அல்ஹம்து லில்லாஹி ரப்பில் ஆலமீன்’ என்பதைக் கொண்டு (தொழுகையில்) ஓதுதலைத் துவக்குபவர்களாக இருந்தனர்.

இமாம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) கூறினார்: இந்த ஹதீஸின் பொருள் என்னவென்றால், நபி (ஸல்) அவர்களும், அபூபக்கர், உமர், உஸ்மான் (ரழி) ஆகியோரும் 'அல்ஹம்து லில்லாஹி ரப்பில் ஆலமீன்' என்பதைக் கொண்டு ஓதுதலைத் துவக்கினார்கள் என்பது, அவர்கள் (குர்ஆனின் வேறு எந்த) அத்தியாயத்திற்கு முன் ஃபாத்திஹதுல் கிதாப் (அல்-ஃபாத்திஹா) அத்தியாயத்தை ஓதத் துவங்கினார்கள் என்பதேயாகும். அவர்கள் 'பிஸ்மில்லாஹிர் ரஹ்மானிர் ரஹீம்' ஓதமாட்டார்கள் என்பது இதன் பொருளல்ல. 'பிஸ்மில்லாஹிர் ரஹ்மானிர் ரஹீம்' என்பதைக் கொண்டு துவங்க வேண்டும் என்பதும், சப்தமிட்டு ஓதப்படும் போது அதனையும் சப்தமிட்டு ஓத வேண்டும் என்பதும் இமாம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்களின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّهُ لاَ صَلاَةَ إِلاَّ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ

தலைப்பு: "ஃபாதிஹதுல் கிதாப் இல்லாமல் தொழுகை இல்லை" என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

247

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ أَبِي عُمَرَ الْمَكِّيُّ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْعَدَنِيُّ، وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ مَحْمُودِ بْنِ الرَّبِيعِ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ لاَ صَلاَةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ وَأَبِي قَتَادَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُبَادَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَعَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَجَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَعِمْرَانُ بْنُ حُصَيْنٍ وَغَيْرُهُمْ قَالُوا لاَ تُجْزِئُ صَلاَةٌ إِلاَّ بِقِرَاءَةِ فَاتِحَةِ الْكِتَابِ ‏.‏ وَقَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ كُلُّ صَلاَةٍ لَمْ يُقْرَأْ فِيهَا بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ فَهِيَ خِدَاجٌ غَيْرُ تَمَامٍ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ سَمِعْتُ ابْنَ أَبِي عُمَرَ يَقُولُ اخْتَلَفْتُ إِلَى ابْنِ عُيَيْنَةَ ثَمَانِيَةَ عَشَرَ سَنَةً وَكَانَ الْحُمَيْدِيُّ أَكْبَرَ مِنِّي بِسَنَةٍ ‏.‏ وَسَمِعْتُ ابْنَ أَبِي عُمَرَ يَقُولُ حَجَجْتُ سَبْعِينَ حَجَّةً مَاشِيًا عَلَى قَدَمَىَّ ‏.‏

உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப் (அல்குர்ஆனின் தோற்றுவாய்) ஓதாதவருக்குத் தொழுகை (முழுமையானதாகவோ, ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டதாகவோ) இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّأْمِينِ

பாடம்: அத்-தஃமீன் பற்றி வந்துள்ளவை

248

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، عَنْ حُجْرِ بْنِ عَنْبَسٍ، عَنْ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ‏)‏ فَقَالَ ‏"‏ آمِينَ ‏"‏ ‏.‏ وَمَدَّ بِهَا صَوْتَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ يَرَوْنَ أَنَّ الرَّجُلَ يَرْفَعُ صَوْتَهُ بِالتَّأْمِينِ وَلاَ يُخْفِيهَا ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ عَنْ حُجْرٍ أَبِي الْعَنْبَسِ عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ وَائِلٍ عَنْ أَبِيهِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ‏)‏

فَقَالَ " آمِينَ " . وَخَفَضَ بِهَا صَوْتَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ حَدِيثُ سُفْيَانَ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ شُعْبَةَ فِي هَذَا وَأَخْطَأَ شُعْبَةُ فِي مَوَاضِعَ مِنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ عَنْ حُجْرٍ أَبِي الْعَنْبَسِ وَإِنَّمَا هُوَ حُجْرُ بْنُ عَنْبَسٍ وَيُكْنَى أَبَا السَّكَنِ . وَزَادَ فِيهِ عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ وَائِلٍ وَلَيْسَ فِيهِ عَنْ عَلْقَمَةَ وَإِنَّمَا هُوَ عَنْ حُجْرِ بْنِ عَنْبَسٍ عَنْ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَقَالَ وَخَفَضَ بِهَا صَوْتَهُ وَإِنَّمَا هُوَ وَمَدَّ بِهَا صَوْتَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَأَلْتُ أَبَا زُرْعَةَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ حَدِيثُ سُفْيَانَ فِي هَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ شُعْبَةَ . قَالَ وَرَوَى الْعَلاَءُ بْنُ صَالِحٍ الأَسَدِيُّ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ نَحْوَ رِوَايَةِ سُفْيَانَ .

வாயில் பின் ஹுஜ்ர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நான் நபி (ஸல்) அவர்கள் (சூரத்துல் ஃபாத்திஹாவின் இறுதி வசனமான) **'கைரில் மக்ளூபி அலைஹிம் வலழ் ழால்லீன்'** என்று ஓதுவதைக் கேட்டேன். அப்போது அவர்கள் **'ஆமீன்'** என்று கூறினார்கள். மேலும் அவர்கள் அதை (கூறும்போது) தம் குரலை நீட்டிக் கூறினார்கள்.

(இந்த அத்தியாயத்தில்) அலீ மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (ஆமீன் சப்தமிட்டு கூறுவது தொடர்பான) ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: வாயில் பின் ஹுஜ்ர் அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன்' தரத்தில் உள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள், தாபியீன்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த அறிஞர்களில் பலரும் இதையே கடைப்பிடிக்கின்றனர். அவர்கள், "(தொழுகையில் இமாம் ஃபாத்திஹா ஓதி முடித்ததும்) தொழுபவர் 'ஆமீன்' கூறும்போது சப்தத்தை உயர்த்த வேண்டும், அதை மறைக்கக் கூடாது" என்று கருதுகின்றனர். ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதையே கூறுகின்றனர்.

ஷுஅபா இந்த ஹதீஸை சலமா பின் குஹைல் வழியாக (வேறு சனதுடன்) அறிவித்தார்: நபி (ஸல்) அவர்கள் (சூரத்துல் ஃபாத்திஹாவின் இறுதி வசனமான) **'கைரில் மக்ளூபி அலைஹிம் வலழ் ழால்லீன்'** என்று ஓதியதாகவும், அப்போது **'ஆமீன்'** என்று கூறியதாகவும், (ஆனால், சுஃப்யானின் அறிவிப்புக்கு மாறாக) அப்போது தம் குரலைத் தாழ்த்திக் கொண்டதாகவும் அறிவித்துள்ளார்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: "இந்த விஷயத்தில் ஷுஅபாவின் ஹதீஸை விட சுஃப்யானின் ஹதீஸே மிகச் சரியானது. ஷுஅபா இந்த ஹதீஸில் சில இடங்களில் தவறு இழைத்துவிட்டார். (அவை:) ஒன்று, அறிவிப்பாளர் பெயரை 'ஹுஜ்ர் அபுல் அன்பஸ்' என்று கூறினார்; உண்மையில் அவர் 'ஹுஜ்ர் பின் அன்பஸ்' ஆவார், அவருக்கு 'அபூ ஸகன்' என்ற புனைப்பெயர்

உண்டு. மேலும் இதில் 'அல்கமா பின் வாயில்' வழியாக என்று அதிகப்படுத்தியுள்ளார்; ஆனால் இதில் அல்கமா இல்லை, மாறாக இது ஹுஜ்ர் பின் அன்பஸ் வழியாக வாயில் பின் ஹுஜ்ரிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுவதாகும். மேலும், '(ஆமீன் கூறும் போது) குரலைத் தாழ்த்திக் கூறினார்கள்' என்று கூறியுள்ளார்; ஆனால் உண்மையில் அது '(ஆமீன் கூறும் போது) குரலை நீட்டிக் கூறினார்கள்' என்பதேயாகும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: நான் அபூ ஸுர்ஆவிடம் இந்த ஹதீஸ் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர், "இந்த விஷயத்தில் ஷுஅபாவின் ஹதீஸை விட சுஃப்யானின் ஹதீஸே மிகச் சரியானது" என்று கூறினார். அலாவு பின் சாலிஹ் அல்-அஸதீ என்பவரும் சுஃப்யானின் அறிவிப்பைப் போன்றே சலமா பின் குஹைலிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

249

قَالَ أَبُو عِيسَى حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، حَدَّثَنَا الْعَلاَءُ بْنُ صَالِحٍ الأَسَدِيُّ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، عَنْ حُجْرِ بْنِ عَنْبَسٍ، عَنْ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ سُفْيَانَ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ .

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: அபூ பக்ர் முஹம்மது பின் அபான் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள். அவர்களுக்கு அப்துல்லாஹ் பின் நுமைர் அறிவித்தார்கள். அவர்களுக்கு அலா பின் ஸாலிஹ் அல்-அஸதி அறிவித்தார்கள். அவர் ஸலமா பின் குஹைல் வழியாக, அவர் ஹுஜ்ர் பின் அன்பஸ் வழியாக, அவர் வாஇல் பின் ஹுஜ்ர் (ரலி) வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (ஒரு ஹதீஸை அறிவித்தார்கள்). (இந்த அறிவிப்பு) ஸலமா பின் குஹைல் வழியாக ஸுஃப்யான் அறிவித்த ஹதீஸைப் போன்றே உள்ளது.

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ التَّأْمِينِ

'ஆமீன்' கூறுதலின் சிறப்பு

250

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، حَدَّثَنِي مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، حَدَّثَنَا الزُّهْرِيُّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، وَأَبِي، سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه

وسلم قَالَ إِذَا أَمَّنَ الإِمَامُ فَأَمِّنُوا فَإِنَّهُ مَنْ وَافَقَ تَأْمِينُهُ تَأْمِينَ الْمَلاَئِكَةِ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இமாம் 'ஆமீன்' கூறும்போது, (தொழுகையில் இருப்பவர்கள் அனைவரும்) 'ஆமீன்' கூறுங்கள். ஏனெனில், எவருடைய 'ஆமீன்' மலக்குகளின் 'ஆமீன்' உடன் ஒத்துப்போகிறதோ, அவருடைய கடந்த கால பாவங்கள் மன்னிக்கப்படும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي السَّكْتَتَيْنِ فِي الصَّلاَةِ

பாடம்: சலாத்தில் இரண்டு மௌனங்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

251

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، قَالَ سَكْتَتَانِ حَفِظْتُهُمَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . فَأَنْكَرَ ذَلِكَ عِمْرَانُ بْنُ حُصَيْنٍ وَقَالَ حَفِظْنَا سَكْتَةً . فَكَتَبْنَا إِلَى أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ بِالْمَدِينَةِ فَكَتَبَ أُبَىٌّ أَنْ حَفِظَ سَمُرَةُ . قَالَ سَعِيدٌ فَقُلْنَا لِقَتَادَةَ مَا هَاتَانِ السَّكْتَتَانِ قَالَ إِذَا دَخَلَ فِي صَلاَتِهِ وَإِذَا فَرَغَ مِنَ الْقِرَاءَةِ . ثُمَّ قَالَ بَعْدَ ذَلِكَ وَإِذَا قَرَأَ : (وَلاَ الضَّالِّينَ) . قَالَ وَكَانَ يُعْجِبُهُ إِذَا فَرَغَ مِنَ الْقِرَاءَةِ أَنْ يَسْكُتَ حَتَّى يَتَرَادَّ إِلَيْهِ نَفَسُهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ لِلإِمَامِ أَنْ يَسْكُتَ بَعْدَ مَا يَفْتَتِحُ الصَّلاَةَ وَبَعْدَ الْفَرَاغِ مِنَ الْقِرَاءَةِ . وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ وَأَصْحَابُنَا .

அல்-ஹஸன் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நான் மனனம் செய்த இரண்டு நிறுத்தங்கள் (மௌனங்கள்) உள்ளன." ஆனால் இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அதை மறுத்து, "நாங்கள் ஒரு நிறுத்தத்தைத்தான் மனனம் செய்தோம்" என்று கூறினார்கள். ஆகவே நாங்கள் மதீனாவில் உள்ள உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்களுக்கு எழுதினோம். அதற்கு உபை (ரழி) அவர்கள், "ஸமுரா (ரழி) மனனம் செய்தது சரியே" என்று பதில் எழுதினார்கள்.

ஸயீத் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் கத்தாதா அவர்களிடம், 'அந்த இரண்டு நிறுத்தங்கள் யாவை?' என்று கேட்டோம். அதற்கு அவர், '(நபி (ஸல்) அவர்கள்) தொழுகையில் நுழைந்தபோதும், (அல்-ஃபாத்திஹா) ஓதுதலை முடித்தபோதும்,' என்று கூறினார்கள். பின்னர் அவர் (கத்தாதா) மேலும் விளக்கமளித்து, 'அவர் (நபி (ஸல்)) 'வ லழ்ழால்லீன்' என்று ஓதிய பிறகும் (ஒரு நிறுத்தம் செய்வார்)' என்று கூறினார். மேலும் அவர் (கத்தாதா) கூறினார்கள்: 'அவர் (நabi (ஸல்)) ஓதுதலை முடித்த பிறகு, தமது மூச்சு தமக்குத் திரும்பும் வரை மௌனமாக இருப்பதை விரும்புபவராக இருந்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي وَضْعِ الْيَمِينِ عَلَى الشِّمَالِ فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையின் போது வலது கையை இடது கையின் மேல் வைப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

252

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ قَبِيصَةَ بْنِ هُلْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَؤُمُّنَا فَيَأْخُذُ شِمَالَهُ بِيَمِينِهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَغُطَيْفِ بْنِ الْحَارِثِ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ هُلْبٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ يَرَوْنَ أَنْ يَضَعَ الرَّجُلُ يَمِينَهُ عَلَى شِمَالِهِ فِي الصَّلاَةِ . وَرَأَى بَعْضُهُمْ أَنْ يَضَعَهُمَا فَوْقَ السُّرَّةِ . وَرَأَى بَعْضُهُمْ أَنْ يَضَعَهُمَا تَحْتَ السُّرَّةِ . وَكُلُّ ذَلِكَ وَاسِعٌ عِنْدَهُمْ . وَاسْمُ هُلْبٍ يَزِيدُ بْنُ قُنَافَةَ الطَّائِيُّ .

கபிஸா பின் ஹுல்ப் (ரஹ்) அவர்கள், தம் தந்தை (ஹுல்ப் (ரழி)) வழியாக அறிவிக்கிறார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குத் தொழுகை நடத்தினார்கள். அப்போது அவர்கள் (ஸல்) தமது வலது கையால் தமது இடது கையைப் பிடித்திருந்தார்கள்."

இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்கள்:
இந்த அத்தியாயத்தில் வாயில் பின் ஹுஜ்ர், ஃகுதைஃப் பின் அல்-ஹாரித், இப்னு அப்பாஸ், இப்னு மஸ்ஊத் மற்றும் ஸஹ்ல் பின் ஸஅத் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. ஹுல்ப் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன்' எனும் தரத்தில் அமைந்ததாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின்

தோழர்கள், தாபியீன்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த அறிஞர்களின் செயல்பாடு இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. தொழுகையில் ஒருவர் தனது வலது கையை இடது கையின் மீது வைக்க வேண்டும் என்று அவர்கள் கருதுகின்றனர். அவர்களில் சிலர் (கைகளைத்) தொப்புளுக்கு மேலே வைக்க வேண்டும் என்றும், மற்றும் சிலர் தொப்புளுக்குக் கீழே வைக்க வேண்டும் என்றும் கருதுகின்றனர். இவை அனைத்தும் அவர்களிடம் விசாலமானதே (அனுமதிக்கப்பட்டதே). ஹுல்ப் என்பவரின் பெயர் யஸீத் பின் குனாஃபா அத்தாயீ என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّكْبِيرِ عِنْدَ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ

ருகூவு மற்றும் சுஜூதின்போது தக்பீர் குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

253

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَلْقَمَةَ، وَالأَسْوَدِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُكَبِّرُ فِي كُلِّ خَفْضٍ وَرَفْعٍ وَقِيَامٍ وَقُعُودٍ وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي مَالِكٍ الأَشْعَرِيِّ وَأَبِي مُوسَى وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَوَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ وَعَلِيٌّ وَغَيْرُهُمْ وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ وَعَلَيْهِ عَامَّةُ الْفُقَهَاءِ وَالْعُلَمَاءِ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒவ்வொரு முறை (தொழுகையில்) தாழும் போதும், உயரும் போதும், நிற்கும் போதும், உட்காரும் போதும் தக்பீர் கூறுவார்கள். அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களும் உமர் (ரழி) அவர்களும் அவ்வாறே (தக்பீர்) கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

254

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُنِيرٍ الْمَرْوَزِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ الْحَسَنِ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُكَبِّرُ وَهُوَ يَهْوِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ قَالُوا يُكَبِّرُ الرَّجُلُ وَهُوَ يَهْوِي لِلرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தொழுகையில்) கீழே இறங்கும்போது (அதாவது ருகூஃ மற்றும் ஸுஜூதுக்குச் செல்லும்போது) தக்பீர் கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي رَفْعِ الْيَدَيْنِ عِنْدَ الرُّكُوعِ

ருகூவுச் செய்யும் போது இரு கைகளை உயர்த்துதல்

255

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَابْنُ أَبِي عُمَرَ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا افْتَتَحَ الصَّلاَةَ يَرْفَعُ يَدَيْهِ حَتَّى يُحَاذِيَ مَنْكِبَيْهِ وَإِذَا رَكَعَ وَإِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ . وَزَادَ ابْنُ أَبِي عُمَرَ فِي حَدِيثِهِ وَكَانَ لاَ يَرْفَعُ بَيْنَ السَّجْدَتَيْنِ .

ஸாலிம் அவர்கள், தம் தந்தை (இப்னு உமர்) (ரழி) அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறியதாக அறிவித்தார்கள்: “நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையைத் துவக்கும்போது தமது இரு கைகளையும் தமது தோள்புஜங்கள் அளவிற்கு உயர்த்துவதையும், (மீண்டும்) அவர்கள் ருகூஃ செய்யும்போது (அவ்வாறே கைகளை உயர்த்துவதையும்), மேலும் ருகூவிலிருந்து தமது தலையை உயர்த்தும்போது (அவ்வாறே கைகளை உயர்த்துவதையும்) கண்டேன்.”

இப்னு அபீ உமர் அவர்கள் தமது அறிவிப்பில் கூடுதலாகக் கூறினார்கள்: “மேலும், அவர்கள் (ஸல்) இரு ஸஜ்தாக்களுக்கு இடையில் கைகளை உயர்த்த மாட்டார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

256

قَالَ أَبُو عِيسَى حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، حَدَّثَنَا الزُّهْرِيُّ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي عُمَرَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ، وَعَلِيٍّ، وَوَائِلِ بْنِ حُجْرٍ، وَمَالِكِ بْنِ الْحُوَيْرِثِ، وَأَنَسٍ، وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي حُمَيْدٍ وَأَبِي أُسَيْدٍ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَمُحَمَّدِ بْنِ مَسْلَمَةَ وَأَبِي قَتَادَةَ وَأَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ وَجَابِرٍ وَعُمَيْرٍ اللَّيْثِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَبِهَذَا يَقُولُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمُ ابْنُ عُمَرَ وَجَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَأَبُو هُرَيْرَةَ وَأَنَسٌ وَابْنُ عَبَّاسٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الزُّبَيْرِ وَغَيْرُهُمْ وَمِنَ التَّابِعِينَ الْحَسَنُ الْبَصْرِيُّ وَعَطَاءٌ وَطَاوُسٌ وَمُجَاهِدٌ وَنَافِعٌ وَسَالِمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَسَعِيدُ بْنُ جُبَيْرٍ وَغَيْرُهُمْ . وَبِهِ يَقُولُ مَالِكٌ وَمَعْمَرٌ وَالأَوْزَاعِيُّ وَابْنُ عُيَيْنَةَ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ قَدْ ثَبَتَ حَدِيثُ مَنْ يَرْفَعُ يَدَيْهِ وَذَكَرَ حَدِيثَ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ وَلَمْ يَثْبُتْ حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لَمْ يَرْفَعْ يَدَيْهِ إِلاَّ فِي أَوَّلِ مَرَّةٍ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الآمُلِيُّ حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ زَمْعَةَ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ . قَالَ وَحَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي أُوَيْسٍ قَالَ كَانَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ يَرَى رَفْعَ الْيَدَيْنِ فِي الصَّلاَةِ . وَقَالَ يَحْيَى وَحَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ قَالَ كَانَ مَعْمَرٌ يَرَى رَفْعَ الْيَدَيْنِ فِي الصَّلاَةِ . وَسَمِعْتُ الْجَارُودَ بْنَ مُعَاذٍ يَقُولُ كَانَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ وَعُمَرُ بْنُ هَارُونَ وَالنَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ يَرْفَعُونَ أَيْدِيَهُمْ إِذَا افْتَتَحُوا الصَّلاَةَ وَإِذَا رَكَعُوا وَإِذَا رَفَعُوا رُءُوسَهُمْ .

அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) கூறினார்: எங்களுக்கு அல்-ஃபழ்ல் பின் அஸ்-ஸப்பாஹ் அல்-பஃதாதீ அறிவித்தார், அவருக்கு ஸுஃப்யான் பின் உயைனா அறிவித்தார், அவருக்கு அஸ்-ஸுஹ்ரீ அறிவித்தார். (அஸ்-ஸுஹ்ரீ) இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக இப்னு அபீ உமர் அறிவித்த ஹதீஸைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார்.

(அபூ ஈஸா) மேலும் கூறினார்: இந்த அத்தியாயத்தில் உமர், அலீ, வாயில் பின் ஹுஜ்ர், மாலிக் பின் அல்-ஹுவைரிஸ், அனஸ், அபூ ஹுரைரா, அபூ

ஹுமைத், அபூ உஸைத், ஸஹ்ல் பின் ஸஅத், முஹம்மத் பின் மஸ்லமா, அபூ கதாதா, அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ, ஜாபிர் மற்றும் உமைர் அல்-லைஸீ (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) கூறினார்: இப்னு உமரின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் உள்ள சில அறிஞர்கள் இக்கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர்; அவர்களில் இப்னு உமர், ஜாபிர் பின் அப்தில்லாஹ், அபூ ஹுரைரா, அனஸ், இப்னு அப்பாஸ், அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஸுபைர் (ரலி) மற்றும் பிறரும் அடங்குவர். தாபியீன்களில் ஹஸன் அல்பஸ்ரீ, அதா, தாவூஸ், முஜாஹித், நாஃபிஉ, ஸாலிம் பின் அப்தில்லாஹ், ஸயீத் பின் ஜுபைர் மற்றும் பிறரும் இக்கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர். மேலும் மாலிக், மஅமர், அல்-அவ்ஸாயீ, இப்னு உயைனா, அப்துல்லாஹ் பின் அல்-முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இக்கருத்தையே கூறுகின்றனர்.

அப்துல்லாஹ் பின் அல்-முபாரக் கூறினார்: "(தொழுகையில்) கைகளை உயர்த்துபவர் பற்றிய ஹதீஸ் உறுதியானது." அவர் ஸாலிம் தன் தந்தை (இப்னு உமர்) வழியாக அறிவித்த அஸ்-ஸுஹ்ரீயின் ஹதீஸைக் குறிப்பிட்டார். மேலும், "நபி (ஸல்) அவர்கள் முதல் முறை தவிர (மீண்டும்) கைகளை உயர்த்தவில்லை" என்ற இப்னு மஸ்வூத் அவர்களின் ஹதீஸ் உறுதியானது அல்ல (என்றும் கூறினார்). (இதை எங்களுக்கு அஹ்மத் பின் அப்தா அல்-ஆமுலீ அறிவித்தார், அவருக்கு வஹ்ப் பின் ஸம்ஆ அறிவித்தார், அவருக்கு ஸுஃப்யான் பின் அப்துல் மலிக் அறிவித்தார், அவருக்கு அப்துல்லாஹ் பின் அல்-முபாரக் அறிவித்தார்.)

(யஹ்யா பின் மூஸா கூறினார்: எங்களுக்கு இஸ்மாயீல் பின் அபீ உவைஸ் அறிவித்தார். அவர் கூறினார்:) மாலிக் பின் அனஸ் தொழுகையில் கைகளை உயர்த்துவதைக் கருத்தாகக் கொண்டிருந்தார். (யஹ்யா மேலும் கூறினார்: எங்களுக்கு அப்துர் ரஸ்ஸாக் அறிவித்தார். அவர் கூறினார்:) மஅமர் தொழுகையில் கைகளை உயர்த்துவதைக் கருத்தாகக் கொண்டிருந்தார். ஜாரூத் பின் முஆத் கூறுவதை நான் செவியுற்றேன்: ஸுஃப்யான் பின் உயைனா, உமர் பின் ஹாரூன், அந்-நள்ர் பின் ஷுமைல் ஆகியோர் தொழுகையைத் துவங்கும்போதும், ருகூஉச் செய்யும்போதும், (ருகூஉவிலிருந்து) தலையை உயர்த்தும்போதும் கைகளை உயர்த்துபவர்களாக இருந்தனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لَمْ يَرْفَعْ إِلاَّ فِي أَوَّلِ مَرَّةٍ

முதல் முறை தவிர நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் கைகளை உயர்த்தமாட்டார்கள் என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

257

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ كُلَيْبٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَلْقَمَةَ، قَالَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ أَلاَ أُصَلِّي بِكُمْ صَلاَةَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَصَلَّى فَلَمْ يَرْفَعْ يَدَيْهِ إِلاَّ فِي أَوَّلِ مَرَّةٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தொழுகையை உங்களுக்கு நான் தொழுது காட்டட்டுமா?" பின்னர் அவர்கள் தொழுதார்கள்; அதில் முதல் முறை (தக்பீரத்துல் இஹ்ராமின் போது) தவிர தம் கைகளை அவர்கள் உயர்த்தவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي وَضْعِ الْيَدَيْنِ عَلَى الرُّكْبَتَيْنِ فِي الرُّكُوعِ

குனியும்போது கைகளை முழங்கால்களின் மீது வைப்பது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

258

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، حَدَّثَنَا أَبُو حَصِينٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، قَالَ قَالَ لَنَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ رضى الله عنه إِنَّ الرُّكَبَ سُنَّتْ لَكُمْ فَخُذُوا بِالرُّكَبِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي حُمَيْدٍ وَأَبِي أُسَيْدٍ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَمُحَمَّدِ بْنِ مَسْلَمَةَ وَأَبِي مَسْعُودٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ لاَ اخْتِلاَفَ بَيْنَهُمْ فِي ذَلِكَ إِلاَّ مَا رُوِيَ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَبَعْضِ أَصْحَابِهِ أَنَّهُمْ كَانُوا يُطَبِّقُونَ ‏.‏ وَالتَّطْبِيقُ مَنْسُوخٌ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏

நிச்சயமாக முழங்கால்கள் உங்களுக்கு சுன்னாவாக்கப்பட்டுள்ளன (அதாவது, ருகூவின் போது கைகளை முழங்கால்களில் வைப்பது). எனவே, (அவற்றை) பிடித்துக் கொள்ளுங்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

259

قَالَ سَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ كُنَّا نَفْعَلُ ذَلِكَ فَنُهِينَا عَنْهُ وَأُمِرْنَا أَنْ نَضَعَ الأَكُفَّ عَلَى الرُّكَبِ . قَالَ حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ عَنْ أَبِي يَعْفُورٍ عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ أَبِيهِ سَعْدٍ بِهَذَا . وَأَبُو حُمَيْدٍ السَّاعِدِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ سَعْدِ بْنِ الْمُنْذِرِ . وَأَبُو أُسَيْدٍ السَّاعِدِيُّ اسْمُهُ مَالِكُ بْنُ رَبِيعَةَ . وَأَبُو حَصِينٍ اسْمُهُ عُثْمَانُ بْنُ عَاصِمٍ الأَسَدِيُّ . وَأَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ حَبِيبٍ . وَأَبُو يَعْفُورٍ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عُبَيْدِ بْنِ نِسْطَاسٍ . وَأَبُو يَعْفُورٍ الْعَبْدِيُّ اسْمُهُ وَاقِدٌ وَيُقَالُ وَقْدَانُ وَهُوَ الَّذِي رَوَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى . وَكِلاَهُمَا مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ .

சஅத் பின் அபி வக்காஸ் (ரழி) கூறினார்கள்:

"நாங்கள் அவ்வாறு செய்து வந்தோம்; பின்னர் அதிலிருந்து நாங்கள் தடுக்கப்பட்டோம். மேலும், உள்ளங்கைகளை முழங்கால்கள் மீது வைக்குமாறு எங்களுக்குக் கட்டளையிடப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّهُ يُجَافِي يَدَيْهِ عَنْ جَنْبَيْهِ فِي الرُّكُوعِ

பாடம்: ருகூவின் போது அவர் தனது கைகளை பக்கவாட்டில் இருந்து விலக்கி வைத்திருந்தார் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

260

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، بُنْدَارٌ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا فُلَيْحُ بْنُ سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ اجْتَمَعَ أَبُو حُمَيْدٍ وَأَبُو أُسَيْدٍ وَسَهْلُ بْنُ سَعْدٍ وَمُحَمَّدُ بْنُ مَسْلَمَةَ فَذَكَرُوا صَلاَةَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . فَقَالَ أَبُو حُمَيْدٍ أَنَا أَعْلَمُكُمْ بِصَلاَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَكَعَ فَوَضَعَ يَدَيْهِ عَلَى رُكْبَتَيْهِ كَأَنَّهُ قَابِضٌ عَلَيْهِمَا وَوَتَّرَ يَدَيْهِ فَنَحَّاهُمَا عَنْ جَنْبَيْهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى

حَدِيثُ أَبِي حُمَيْدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ أَهْلُ الْعِلْمِ أَنْ يُجَافِيَ الرَّجُلُ يَدَيْهِ عَنْ جَنْبَيْهِ فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ .

அப்பாஸ் பின் ஸஹ்ல் பின் ஸஅத் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அபூ ஹுமைத் (ரழி), அபூ உஸைத் (ரழி), ஸஹ்ல் பின் ஸஅத் (ரழி) மற்றும் முஹம்மத் பின் மஸ்லமா (ரழி) ஆகியோர் ஒன்றுகூடினார்கள். அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தொழுகையைப் பற்றிப் பேசிக்கொண்டிருந்தார்கள். அப்போது அபூ ஹுமைத் (ரழி) கூறினார்கள்: 'உங்களில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தொழுகையைப் பற்றி நான் தான் மிகவும் அறிந்தவன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ருகூஃ செய்யும்போது, தம் கைகளைத் தம் முழங்கால்களின் மீது, அவற்றை இறுகப் பற்றுவதுபோல் வைப்பார்கள்; மேலும் தம் கைகளை (முழுமையாக) நீட்டி, அவற்றை தம் விலாப்பக்கங்களிலிருந்து விலக்கிப் பிடிப்பார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّسْبِيحِ فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ

ருகூஃ மற்றும் சஜ்தாவில் தஸ்பீஹ் சொல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

261

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ يَزِيدَ الْهُذَلِيِّ، عَنْ عَوْنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا رَكَعَ أَحَدُكُمْ فَقَالَ فِي رُكُوعِهِ سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ فَقَدْ تَمَّ رُكُوعُهُ وَذَلِكَ أَدْنَاهُ . وَإِذَا سَجَدَ فَقَالَ فِي سُجُودِهِ سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى ثَلاَثَ مَرَّاتٍ فَقَدْ تَمَّ سُجُودُهُ وَذَلِكَ أَدْنَاهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ حُذَيْفَةَ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ . عَوْنُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ لَمْ يَلْقَ ابْنَ مَسْعُودٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ أَنْ لاَ يَنْقُصَ الرَّجُلُ فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ مِنْ ثَلاَثِ تَسْبِيحَاتٍ . وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ قَالَ أَسْتَحِبُّ لِلإِمَامِ أَنْ يُسَبِّحَ خَمْسَ تَسْبِيحَاتٍ لِكَىْ يُدْرِكَ مَنْ خَلْفَهُ ثَلاَثَ تَسْبِيحَاتٍ . وَهَكَذَا قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் ஒருவர் ருகூஃ செய்யும்போது, தமது ருகூவில்

'சுப்ஹான ரப்பியல் அளீம்' (என் இறைவன் தூயவன், அதிமகத்துவமிக்கவன்) என்று மூன்று முறை கூறினால், அவர் தமது ருகூவை முழுமைப்படுத்திவிட்டார் (அதாவது, அதன் குறைந்தபட்ச நிறைவை அடைந்துவிட்டார்). மேலும் அது அதன் குறைந்தபட்ச அளவாகும். அவர் ஸஜ்தா செய்யும்போது, தமது ஸஜ்தாவில் 'சுப்ஹான ரப்பியல் அஃலா' (என் இறைவன் தூயவன், உன்னதமானவன்) என்று மூன்று முறை கூறினால், அவர் தமது ஸஜ்தாவை முழுமைப்படுத்திவிட்டார் (அதாவது, அதன் குறைந்தபட்ச நிறைவை அடைந்துவிட்டார்). மேலும் அது அதன் குறைந்தபட்ச அளவாகும்.''

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

262

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ سَمِعْتُ سَعْدَ بْنَ عُبَيْدَةَ، يُحَدِّثُ عَنِ الْمُسْتَوْرِدِ، عَنْ صِلَةَ بْنِ زُفَرَ، عَنْ حُذَيْفَةَ، أَنَّهُ صَلَّى مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَكَانَ يَقُولُ فِي رُكُوعِهِ " سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ " . وَفِي سُجُودِهِ " سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى " . وَمَا أَتَى عَلَى آيَةِ رَحْمَةٍ إِلاَّ وَقَفَ وَسَأَلَ وَمَا أَتَى عَلَى آيَةِ عَذَابٍ إِلاَّ وَقَفَ وَتَعَوَّذَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் தொழுதார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது ருகூஃவில் **'சுப்ஹான ரப்பியல் அளீம்'** (என் மகத்துவமிக்க இறைவன் தூயவன்) என்றும், தமது ஸஜ்தாவில் **'சுப்ஹான ரப்பியல் அஃலா'** (என் உன்னதமான இறைவன் தூயவன்) என்றும் கூறுபவர்களாக இருந்தார்கள்.

மேலும், அவர்கள் (குர்ஆனில்) கருணையைப் பற்றிக் கூறும் வசனத்தைக் கடந்து செல்லும்போதெல்லாம் நிற்காமல், (அல்லாஹ்விடம் கருணையை) கேட்காமல் சென்றதில்லை. மேலும், வேதனையைப் பற்றிக் கூறும் வசனத்தைக் கடந்து செல்லும்போதெல்லாம் நிற்காமல், (அல்லாஹ்விடம் வேதனையிலிருந்து) பாதுகாப்புத் தேடாமல் சென்றதில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

263

قَالَ وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ شُعْبَةَ، نَحْوَهُ. وَقَدْ رُوِيَ عَنْ حُذَيْفَةَ، هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ أَنَّهُ صَلَّى بِاللَّيْلِ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ الْحَدِيثَ.

(மற்றொரு இதேபோன்ற அறிவிப்பு). இந்த ஹதீஸ் ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் அல்லாத வேறு ஒரு வழியாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அதில், அவர் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இரவில் தொழுதார் (என்று குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது). மேலும் அவர் (அப்போது) அந்த ஹதீஸை (முழுமையாக) குறிப்பிட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي النَّهْيِ عَنِ الْقِرَاءَةِ، فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ

ருகூஃவிலும் சஜ்தாவிலும் ஓதுவதற்குள்ள தடை குறித்து வந்துள்ளவை

264

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، ح وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حُنَيْنٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ لُبْسِ الْقَسِّيِّ وَالْمُعَصْفَرِ وَعَنْ تَخَتُّمِ الذَّهَبِ وَعَنْ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ فِي الرُّكُوعِ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ كَرِهُوا الْقِرَاءَةَ فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ.

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கஸ்ஸி (பட்டு மற்றும் பருத்தி கலந்த அல்லது பட்டு மட்டும் கொண்ட ஆடைகளை) அணிவதையும், குசும்பச் சாயம் தோய்க்கப்பட்ட (ஆடை) அணிவதையும், தங்க மோதிரம் அணிவதையும், ருகூஃ நிலையில் குர்ஆன் ஓதுவதையும் தடைசெய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِيمَنْ لاَ يُقِيمُ صُلْبَهُ فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ

ருகூஃ மற்றும் ஸஜ்தாவில் தனது முதுகை நிமிர்த்தாதவர் பற்றி வந்துள்ளவை

265

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي مَعْمَرٍ، عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيِّ الْبَدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ تُجْزِئُ صَلاَةٌ لاَ يُقِيمُ فِيهَا الرَّجُلُ يَعْنِي صُلْبَهُ فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ شَيْبَانَ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَرِفَاعَةَ الزُّرَقِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيِّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ يَرَوْنَ أَنْ يُقِيمَ الرَّجُلُ صُلْبَهُ فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ مَنْ لَمْ يُقِمْ صُلْبَهُ فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ فَصَلاَتُهُ فَاسِدَةٌ لِحَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لاَ تُجْزِئُ صَلاَةٌ لاَ يُقِيمُ الرَّجُلُ فِيهَا صُلْبَهُ فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ " . وَأَبُو مَعْمَرٍ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَخْبَرَةَ . وَأَبُو مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيُّ الْبَدْرِيُّ اسْمُهُ عُقْبَةُ بْنُ عَمْرٍو .

(ருகூவிலும் ஸஜ்தாவிலும் ஒரு மனிதர் தனது முதுகெலும்பை (முழுமையாக) நேராக நிறுத்தாதவரை, அந்தத் தொழுகை போதுமானதாகாது (அல்லது செல்லாது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا يَقُولُ الرَّجُلُ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ

ருகூவிலிருந்து தலையை உயர்த்தும்போது ஒரு மனிதர் என்ன சொல்ல வேண்டும்

266

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ الْمَاجِشُونُ، حَدَّثَنِي عَمِّي، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي رَافِعٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ قَالَ

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمَوَاتِ وَمِلْءَ الأَرْضِ وَمِلْءَ مَا بَيْنَهُمَا وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ أَبِي أَوْفَى وَأَبِي جُحَيْفَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ قَالَ يَقُولُ هَذَا فِي الْمَكْتُوبَةِ وَالتَّطَوُّعِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْكُوفَةِ يَقُولُ هَذَا فِي صَلاَةِ التَّطَوُّعِ وَلاَ يَقُولُهَا فِي صَلاَةِ الْمَكْتُوبَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَإِنَّمَا يُقَالُ الْمَاجِشُونِيُّ لأَنَّهُ مِنْ وَلَدِ الْمَاجِشُونِ .

அலி பின் அபி தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ருக்குவிலிருந்து தங்கள் தலையை உயர்த்தும்போது கூறுவார்கள்:
(ஸமி‘ அல்லாஹு லிமன் ஹமிதஹ். ரப்பனா வ லக்கல் ஹம்த், மில்அஸ் ஸமாவாதி வ மில்அல் அர்ளி வ மில்அ மா பைனஹுமா வ மில்அ மா ஷிஃத மின் ஷையின் பஃது)

'அல்லாஹ் தன்னை புகழ்வோரின் புகழுரையை ஏற்றுக்கொள்கிறான் (அல்லது செவியேற்கிறான்). எங்கள் இரட்சகனே! உனக்கே எல்லாப் புகழும் உரியது; வானங்கள் நிரம்பவும், பூமி நிரம்பவும், அவற்றுக்கு இடையே உள்ளவை நிரம்பவும், இவை தவிர நீ நாடும் எப்பொருளும் நிரம்பவும் (புகழ் அனைத்தும் உனக்கே உரியது).'

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இது தொடர்பாக இப்னு உமர் (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), இப்னு அபி அவ்ஃபா (ரழி), அபூ ஜுஹைஃபா (ரழி) மற்றும் அபூ ஸயீத் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: அலி (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் இதன் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர்; இதுவே ஷாஃபிஈ அவர்களின் கருத்துமாகும். "இதை கடமையான தொழுகையிலும் உபரியான தொழுகையிலும் ஓதவேண்டும்" என்று அவர் கூறுகிறார். ஆனால் கூஃபாவாசிகள் சிலர், "இதை உபரியான தொழுகையில் ஓதவேண்டும்; கடமையான தொழுகையில் ஓதக்கூடாது" என்று கூறுகின்றனர்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: அல்-மாஜிஷூனின் வழித்தோன்றல் என்பதால் (இந்த அறிவிப்பாளர்) 'அல்-மாஜிஷூனிய்' என்று அழைக்கப்படுகிறார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

267

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ سُمَيٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا قَالَ الإِمَامُ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ. فَقُولُوا رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ فَإِنَّهُ مَنْ وَافَقَ قَوْلُهُ قَوْلَ الْمَلاَئِكَةِ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ أَنْ يَقُولَ الإِمَامُ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ. وَيَقُولُ مَنْ خَلْفَ الإِمَامِ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ. وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ. وَقَالَ ابْنُ سِيرِينَ وَغَيْرُهُ يَقُولُ مَنْ خَلْفَ الإِمَامِ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ. مِثْلَ مَا يَقُولُ الإِمَامُ. وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَإِسْحَاقُ.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இமாம் (ஸமி அல்லாஹு லிமன் ஹமிதஹு) 'அல்லாஹ் தன்னை புகழ்வோரைக் கேட்கிறான்' என்று கூறும்போது, அப்போது (நீங்கள் அனைவரும்) (ரப்பனா வ லகல் ஹம்த்) 'எங்கள் இறைவா! மேலும் உனக்கே புகழ்' என்று கூறுங்கள். ஏனெனில், யாருடைய கூற்று மலக்குகளின் கூற்றுடன் ஒத்துப்போகிறதோ, அவருடைய கடந்த கால பாவங்கள் மன்னிக்கப்படும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي وَضْعِ الرُّكْبَتَيْنِ قَبْلَ الْيَدَيْنِ فِي السُّجُودِ

பாடம்: சஜ்தாவில் கைகளுக்கு முன் முழங்கால்களை வைப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

268

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، وَأَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْحُلْوَانِيُّ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُنِيرٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ كُلَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا سَجَدَ يَضَعُ رُكْبَتَيْهِ قَبْلَ يَدَيْهِ وَإِذَا نَهَضَ رَفَعَ يَدَيْهِ قَبْلَ رُكْبَتَيْهِ. قَالَ زَادَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ فِي حَدِيثِهِ

قَالَ يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ وَلَمْ يَرْوِ شَرِيكٌ عَنْ عَاصِمِ بْنِ كُلَيْبٍ إِلاَّ هَذَا الْحَدِيثَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُ أَحَدًا رَوَاهُ مِثْلَ هَذَا عَنْ شَرِيكٍ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَرَوْنَ أَنْ يَضَعَ الرَّجُلُ رُكْبَتَيْهِ قَبْلَ يَدَيْهِ وَإِذَا نَهَضَ رَفَعَ يَدَيْهِ قَبْلَ رُكْبَتَيْهِ . وَرَوَى هَمَّامٌ عَنْ عَاصِمٍ هَذَا مُرْسَلاً وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ وَائِلَ بْنَ حُجْرٍ .

வாயில் பின் ஹுஜ்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தொழுகையில்) ஸஜ்தாச் செய்யும்போது, தமது கைகளுக்கு முன்பு தமது முழங்கால்களை (தரையில்) வைப்பதையும், அவர்கள் (ஸஜ்தாவிலிருந்து) எழும்போது, தமது முழங்கால்களுக்கு முன்பு தமது கைகளை உயர்த்துவதையும் நான் கண்டேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب آخَرُ مِنْهُ

இது பற்றிய வேறொரு பாடம்

269

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَسَنٍ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَعْمِدُ أَحَدُكُمْ فَيَبْرُكُ فِي صَلاَتِهِ بَرْكَ الْجَمَلِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي الزِّنَادِ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيُّ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ وَغَيْرُهُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தொழுகையில் ஒட்டகம் மண்டியிடுவதைப் போன்று (முன் கால்களை முதலில் வைத்து) மண்டியிடவா நாடுகிறார்?"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السُّجُودِ عَلَى الْجَبْهَةِ وَالأَنْفِ

நெற்றி மற்றும் மூக்கின் மீது சஜ்தா செய்வது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

270

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، بُنْدَارٌ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا فُلَيْحُ بْنُ سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنِي عَبَّاسُ بْنُ سَهْلٍ، عَنْ أَبِي حُمَيْدٍ السَّاعِدِيِّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا سَجَدَ أَمْكَنَ أَنْفَهُ وَجَبْهَتَهُ مِنَ الأَرْضِ وَنَحَّى يَدَيْهِ عَنْ جَنْبَيْهِ وَوَضَعَ كَفَّيْهِ حَذْوَ مَنْكِبَيْهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَوَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي حُمَيْدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يَسْجُدَ الرَّجُلُ عَلَى جَبْهَتِهِ وَأَنْفِهِ فَإِنْ سَجَدَ عَلَى جَبْهَتِهِ دُونَ أَنْفِهِ فَقَدْ قَالَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ يُجْزِئُهُ . وَقَالَ غَيْرُهُمْ لاَ يُجْزِئُهُ حَتَّى يَسْجُدَ عَلَى الْجَبْهَةِ وَالأَنْفِ .

அபூ ஹுமைத் அஸ்-ஸாஇதீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஸஜ்தா செய்யும்போது, தமது மூக்கையும் நெற்றியையும் தரையில் நன்றாக ஊன்றி வைத்தார்கள்; தமது கைகளைத் தமது விலாப்புறங்களிலிருந்து விலக்கி வைத்தார்கள்; மேலும் தமது உள்ளங்கைகளைத் தமது தோள்களுக்கு நேராக வைத்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَيْنَ يَضَعُ الرَّجُلُ وَجْهَهُ إِذَا سَجَدَ

பாடம்: மனிதன் சஜ்தா செய்யும்போது தனது முகத்தை எங்கு வைக்கிறான் என்பது குறித்து வந்துள்ளவை

271

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ قُلْتُ لِلْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ أَيْنَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَضَعُ وَجْهَهُ إِذَا سَجَدَ فَقَالَ بَيْنَ كَفَّيْهِ . قَالَ وَفِي

الْبَابِ عَنْ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَأَبِي حُمَيْدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْبَرَاءِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ تَكُونَ يَدَاهُ قَرِيبًا مِنْ أُذُنَيْهِ .

அபூ இஸ்ஹாக் (ரஹ்) கூறினார்கள்: நான் பரா இப்னு ஆஸிப் (ரழி) அவர்களிடம், 'நபி (ஸல்) அவர்கள் ஸஜ்தா செய்யும்போது தங்களின் முகத்தை எங்கே வைப்பார்கள்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'தங்களின் இரு கைகளுக்கு இடையில் (வைப்பார்கள்)' என்று பதிலளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السُّجُودِ عَلَى سَبْعَةِ أَعْضَاءٍ

ஏழு உறுப்புகளின் மீது சஜ்தா செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

272

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ مُضَرَ، عَنِ ابْنِ الْهَادِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِذَا سَجَدَ الْعَبْدُ سَجَدَ مَعَهُ سَبْعَةُ آرَابٍ وَجْهُهُ وَكَفَّاهُ وَرُكْبَتَاهُ وَقَدَمَاهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْعَبَّاسِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَعَلَيْهِ الْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ .

அல்-அப்பாஸ் பின் அப்துல்-முத்தலிப் (ரழி) அவர்கள், தாம் கேட்டதாக அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "ஓர் அடியான் ஸஜ்தா செய்யும்போது, அவனுடைய ஏழு உறுப்புகள் ஸஜ்தா செய்கின்றன. (அவை:) அவனது முகம் (நெற்றி மற்றும் மூக்கு), அவனது இரு கைகள், அவனது இரு முழங்கால்கள் மற்றும் அவனது இரு பாதங்கள் (கால் விரல்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

273

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ أُمِرَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَسْجُدَ عَلَى سَبْعَةِ أَعْظُمٍ وَلاَ يَكُفَّ شَعَرَهُ وَلاَ ثِيَابَهُ . قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், ஏழு உறுப்புகளின் (அதாவது, நெற்றி மற்றும் மூக்கு, இரு கைகள், இரு முழங்கால்கள், இரு பாதங்களின் விரல்கள்) மீது ஸஜ்தா செய்யுமாறும், தமது முடியையோ ஆடையையோ (தொழுகையின் போது) சுருக்கிக் கொள்ளக் கூடாது என்றும் கட்டளையிடப்பட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّجَافِي فِي السُّجُودِ

சஜ்தாவின் போது முன்கைகளை பக்கவாட்டில் இருந்து விலக்கி வைப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

274

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَقْرَمِ الْخُزَاعِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كُنْتُ مَعَ أَبِي بِالْقَاعِ مِنْ نَمِرَةَ فَمَرَّتْ رَكَبَةٌ فَإِذَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَائِمٌ يُصَلِّي . قَالَ فَكُنْتُ أَنْظُرُ إِلَى عُفْرَتَىْ إِبْطَيْهِ إِذَا سَجَدَ أَىْ بَيَاضِهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ بُحَيْنَةَ وَجَابِرٍ وَأَحْمَرَ بْنِ جَزْءٍ وَمَيْمُونَةَ وَأَبِي حُمَيْدٍ وَأَبِي مَسْعُودٍ وَأَبِي أُسَيْدٍ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَمُحَمَّدِ بْنِ مَسْلَمَةَ وَالْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ وَعَدِيِّ بْنِ عَمِيرَةَ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَحْمَرُ بْنُ جَزْءٍ هَذَا رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لَهُ حَدِيثٌ وَاحِدٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَقْرَمَ حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ دَاوُدَ بْنِ قَيْسٍ وَلاَ نَعْرِفُ لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَقْرَمَ الْخُزَاعِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَقْرَمَ الْخُزَاعِيُّ إِنَّمَا لَهُ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَرْقَمَ الزُّهْرِيُّ صَاحِبُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَهُوَ كَاتِبُ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ .

உபைதுல்லாஹ் இப்னு அப்துல்லாஹ் இப்னு அல்-அக்ரம் அல்-குஸாஈ அவர்கள் தன் தந்தையான அப்துல்லாஹ் இப்னு அல்-அக்ரம் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். அவர் கூறினார்: நான் என் தந்தையுடன் 'நமிரா' சமவெளியில் இருந்தேன். அப்போது ஒரு பயணக் கூட்டம்

(எங்களைக்) கடந்து சென்றது. அங்கே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நின்ற நிலையில் தொழுது கொண்டிருந்தார்கள். அவர்கள் ஸஜ்தாச் செய்தபோது அவர்களின் அக்குள்களின் வெண்மையை நான் பார்த்துக் கொண்டிருந்தேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي الِاعْتِدَالِ فِي السُّجُودِ

சஜ்தாவின் போது சமநிலையில் இருப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

275

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا سَجَدَ أَحَدُكُمْ فَلْيَعْتَدِلْ وَلاَ يَفْتَرِشْ ذِرَاعَيْهِ افْتِرَاشَ الْكَلْبِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ شِبْلٍ وَأَنَسٍ وَالْبَرَاءِ وَأَبِي حُمَيْدٍ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَخْتَارُونَ الاِعْتِدَالَ فِي السُّجُودِ وَيَكْرَهُونَ الاِفْتِرَاشَ كَافْتِرَاشِ السَّبُعِ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில் ஒருவர் ஸஜ்தா செய்யும்போது, அவர் சமநிலையுடன் இருக்கட்டும் (அதாவது, தனது முழங்கைகளைத் தரையில் பரப்பாமல், உடலிலிருந்து விலக்கி வைக்கட்டும்), மேலும், நாய் படுப்பது போல் அவர் தமது முன்கைகளைத் தரையில் பரப்ப வேண்டாம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

276

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسًا، يَقُولُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ اعْتَدِلُوا فِي السُّجُودِ وَلاَ يَبْسُطَنَّ أَحَدُكُمْ ذِرَاعَيْهِ فِي الصَّلاَةِ بَسْطَ الْكَلْبِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஸஜ்தாவில் நடுநிலையைக் கடைப்பிடியுங்கள்;

மேலும் உங்களில் எவரும் தொழுகையில் தம் முன்கைகளை (தரையில்) நாய் விரிப்பதைப் போன்று விரிக்க வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي وَضْعِ الْيَدَيْنِ وَنَصْبِ الْقَدَمَيْنِ فِي السُّجُودِ

சஜ்தாவின் போது கைகளை வைப்பதும், பாதங்களை நட்டு வைப்பதும் பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

277

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا مُعَلَّى بْنُ أَسَدٍ، حَدَّثَنَا وُهَيْبٌ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ بِوَضْعِ الْيَدَيْنِ وَنَصْبِ الْقَدَمَيْنِ .

ஆமிர் பின் ஸஃத் அவர்கள், தம் தந்தை ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கைகளை (தரையில்) வைக்குமாறும், பாதங்களை (விரல்கள் தரையில் படுமாறு) நிமிர்த்து வைக்குமாறும் கட்டளையிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

278

قَالَ عَبْدُ اللَّهِ وَقَالَ مُعَلَّى بْنُ أَسَدٍ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ مَسْعَدَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ بِوَضْعِ الْيَدَيْنِ فَذَكَرَ نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِيهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَجْلاَنَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ بِوَضْعِ الْيَدَيْنِ وَنَصْبِ الْقَدَمَيْنِ . مُرْسَلٌ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ وُهَيْبٍ . وَهُوَ الَّذِي أَجْمَعَ عَلَيْهِ أَهْلُ الْعِلْمِ وَاخْتَارُوهُ .

(அப்துல்லாஹ் இப்னுல் முபாரக் கூறினார்:) முஅல்லா பின் அஸத் கூறினார்: ஹம்மாத் பின் மஸ்அதா எங்களுக்கு அறிவித்தார், அவர் முஹம்மத் பின் அஜ்லான் வழியாக, அவர் முஹம்மத் பின் இப்ராஹீம் வழியாக, அவர் ஆமிர் பின் சஅத் வழியாக அறிவித்தார்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் கைகளை

(தரையில்) வைக்குமாறு கட்டளையிட்டார்கள்." (முந்தைய அறிவிப்பைப்) போன்றே இவரும் குறிப்பிட்டார். ஆனால் அதில் அவர், "தம் தந்தையார் (சஅத் இப்னு அபீ வக்காஸ் ரழி) அவர்களிடமிருந்து" எனக் குறிப்பிடவில்லை.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்கத்தான் அவர்களும் மற்றும் பலரும் முஹம்மத் பின் அஜ்லான் வழியாக, அவர் முஹம்மத் பின் இப்ராஹீம் வழியாக, அவர் ஆமிர் பின் சஅத் வழியாக அறிவிக்கின்றனர்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் கைகளை (தரையில்) வைக்குமாறும், பாதங்களை நாட்டி வைக்குமாறும் (தொழுகையில்) கட்டளையிட்டார்கள்." இது 'முர்சல்' (தொடர்பறுந்த) ஹதீஸாகும். இதுவே வுஹைப் (அறிவித்த) ஹதீஸை விடச் சரியானதாகும். இதனையே அறிஞர்கள் ஏகோபித்துத் தேர்வு செய்துள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِقَامَةِ الصُّلْبِ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ

ருகூவிலிருந்தும் சஜ்தாவிலிருந்தும் தலையை உயர்த்தும்போது முதுகை நேராக வைத்திருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

279

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى الْمَرْوَزِيُّ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ كَانَتْ صَلاَةُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا رَكَعَ وَإِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ وَإِذَا سَجَدَ وَإِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ السُّجُودِ قَرِيبًا مِنَ السَّوَاءِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ .

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தொழுகை (யின் நிலைகள்) இவ்வாறு இருந்தன: அவர்கள் ருகூஃ செய்தபொழுதும், ருகூவிலிருந்து தமது தலையை உயர்த்தியபொழுதும், மேலும் அவர்கள் ஸஜ்தாச் செய்தபொழுதும், ஸஜ்தாவிலிருந்து தமது தலையை உயர்த்தியபொழுதும் அவை (அனைத்தும் கால அளவில்) ஏறக்குறைய சமமாக இருந்தன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

280

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْحَكَمِ، نَحْوَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْبَرَاءِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ.

முஹம்மது இப்னு பஷ்ஷார் எங்களிடம் அறிவித்தார், முஹம்மது இப்னு ஜஃபர் எங்களிடம் அறிவித்தார், ஷுஅபா எங்களிடம் அறிவித்தார், அல்-ஹகம் வழியாக (அவர் அறிவித்த ஹதீஸ்) இது போன்றே (அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்ட முந்தைய ஹதீஸைப் போன்றே) உள்ளது. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதீ) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: அல்-பரா (ரழி) அவர்களின் (இந்த) ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ளதாகும். அறிஞர்களிடம் இதன் அடிப்படையிலேயே செயல்பாடு உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَنْ يُبَادِرَ الإِمَامُ بِالرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ

இமாமுக்கு முன்பாக ருகூஉ மற்றும் சுஜூது செய்வதை வெறுப்பதைப் பற்றி வந்துள்ளதைப் பற்றி

281

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ، حَدَّثَنَا الْبَرَاءُ، وَهُوَ غَيْرُ كَذُوبٍ قَالَ كُنَّا إِذَا صَلَّيْنَا خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَرَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ لَمْ يَحْنِ رَجُلٌ مِنَّا ظَهْرَهُ حَتَّى يَسْجُدَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَنَسْجُدَ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَمُعَاوِيَةَ وَابْنِ مَسْعَدَةَ صَاحِبِ الْجُيُوشِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْبَرَاءِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَبِهِ يَقُولُ أَهْلُ الْعِلْمِ إِنَّ مَنْ خَلْفَ الإِمَامِ إِنَّمَا يَتْبَعُونَ الإِمَامَ فِيمَا يَصْنَعُ لاَ يَرْكَعُونَ إِلاَّ بَعْدَ رُكُوعِهِ وَلاَ يَرْفَعُونَ إِلاَّ بَعْدَ رَفْعِهِ. لاَ نَعْلَمُ بَيْنَهُمْ فِي ذَلِكَ اخْتِلاَفًا.

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பின்னால் தொழுதபோது, அவர்கள் ருகூவிலிருந்து தமது தலையை உயர்த்தினால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸஜ்தா செய்யும் வரை எங்களில் எவரும் தமது முதுகை (ஸஜ்தாவிற்காக) வளைக்க மாட்டோம். பிறகு நாங்கள் ஸஜ்தா செய்வோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الإِقْعَاءِ فِي السُّجُودِ

சஜ்தாவில் குந்தி அமர்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

282

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ يَا عَلِيُّ أُحِبُّ لَكَ مَا أُحِبُّ لِنَفْسِي وَأَكْرَهُ لَكَ مَا أَكْرَهُ لِنَفْسِي لاَ تُقْعِ بَيْنَ السَّجْدَتَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَلِيٍّ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ ‏.‏ وَقَدْ ضَعَّفَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْحَارِثَ الأَعْوَرَ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَكْرَهُونَ الإِقْعَاءَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: 'அலியே! நான் எனக்காக விரும்புவதையே உனக்காகவும் விரும்புகிறேன், மேலும் நான் எனக்காக வெறுப்பதையே உனக்காகவும் வெறுக்கிறேன். (தொழுகையில்) இரண்டு ஸஜ்தாக்களுக்கு இடையில் குத்துக்காலிட்டு உட்கார வேண்டாம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي الإِقْعَاءِ

சதுக்கி அமர்வதற்கான அனுமதி பற்றி வந்துள்ளவை

283

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، أَخْبَرَنِي أَبُو الزُّبَيْرِ، أَنَّهُ سَمِعَ طَاوُسًا، يَقُولُ قُلْنَا لاِبْنِ عَبَّاسٍ فِي الإِقْعَاءِ عَلَى الْقَدَمَيْنِ قَالَ هِيَ السُّنَّةُ ‏.‏ فَقُلْنَا إِنَّا لَنَرَاهُ جَفَاءً بِالرَّجُلِ قَالَ بَلْ هِيَ سُنَّةُ نَبِيِّكُمْ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

لَا يَرَوْنَ بِالإِقْعَاءِ بَأْسًا وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ مَكَّةَ مِنْ أَهْلِ الْفِقْهِ وَالْعِلْمِ ‏.‏ قَالَ وَأَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ يَكْرَهُونَ الإِقْعَاءَ بَيْنَ السَّجْدَتَيْنِ ‏.‏

தாஊஸ் கூறினார்: 'நாங்கள் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம், (தொழுகையில் இரு சஜ்தாக்களுக்கிடையில்) குதிகால்களின் மீது குந்தி அமர்வதைப் பற்றிக் கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள், 'அது சுன்னாவாகும்' என்று கூறினார்கள். நாங்கள், 'அது ஒரு மனிதனுக்கு (சிரமமான அல்லது) கடினமானதாக நாங்கள் கருதுகிறோம்' என்று கூறினோம். அதற்கு அவர்கள், 'மாறாக, அது உங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் சுன்னாவாகும்' என்று கூறினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ بَيْنَ السَّجْدَتَيْنِ

இரண்டு சஜ்தாக்களுக்கு இடையில் ஓத வேண்டியவை

284

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ كَامِلٍ أَبِي الْعَلاَءِ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقُولُ بَيْنَ السَّجْدَتَيْنِ ‏"‏ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاجْبُرْنِي وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي ‏"‏ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் இரு ஸஜ்தாக்களுக்கு இடையில், (அல்லாஹும்மஃக்பிர் லீ, வர்ஹம்னீ, வஜ்புர்னீ, வஹ்தினீ, வர்ஸுஃக்னீ) என்று கூறிவந்தார்கள்.

'யா அல்லாஹ்! என்னை மன்னிப்பாயாக! என் மீது கருணை காட்டுவாயாக! என்னைச் சீர்படுத்துவாயாக! (என் குறைகளை நிவர்த்தி செய்வாயாக / என் தேவைகளை பூர்த்தி செய்வாயாக / என் நிலையை மேம்படுத்துவாயாக)! எனக்கு நேர்வழி காட்டுவாயாக! மேலும் எனக்கு வாழ்வாதாரத்தை வழங்குவாயாக!'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

285

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ الْحُلْوَانِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ حُبَابٍ، عَنْ كَامِلٍ أَبِي الْعَلاَءِ، نَحْوَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ. وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ عَلِيٍّ، . وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ يَرَوْنَ هَذَا جَائِزًا فِي الْمَكْتُوبَةِ وَالتَّطَوُّعِ. وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ كَامِلٍ أَبِي الْعَلاَءِ مُرْسَلاً.

ஹஸன் இப்னு அலீ அல்-கல்லால் அல்-ஹுல்வானீ, யஸீத் இப்னு ஹாரூன், ஸைத் இப்னு ஹுபாப் ஆகியோர் வழியாக காமில் அபூ அல்-அலாவிடமிருந்து இது போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. (இது முந்தைய ஹதீஸின் கருத்தை ஒத்த மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடராகும்).

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ‘கரீப்’ எனும் தரத்தைச் சார்ந்த ஹதீஸாகும். அலீ (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் இவ்வாறே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இமாம் ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதனையே கூறுகின்றனர். கடமையான மற்றும் உபரியான தொழுகைகளில் இது அனுமதிக்கப்பட்டது என்பதே இவர்களின் கருத்தாகும். மேலும் சிலர் இந்த ஹதீஸை காமில் அபூ அல்-அலாவிடமிருந்து ‘முர்சல்’ ஆகவும் அறிவித்துள்ளனர்.

بَاب مَا جَاءَ فِي الاِعْتِمَادِ فِي السُّجُودِ

சஜ்தாவின் போது தன்னை தாங்கிக் கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

286

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ سُمَيٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ اشْتَكَى بَعْضُ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَشَقَّةَ السُّجُودِ عَلَيْهِمْ إِذَا تَفَرَّجُوا فَقَالَ اسْتَعِينُوا بِالرُّكَبِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ اللَّيْثِ عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ. وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سُمَيٍّ عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ أَبِي عَيَّاشٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا. وَكَأَنَّ رِوَايَةَ هَؤُلاَءِ أَصَحُّ مِنْ رِوَايَةِ اللَّيْثِ.

அபு ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர் (ரழி) அவர்கள், தாங்கள் (ஸஜ்தாவில் தங்கள் அங்கங்களை) மிகவும் பரப்பிக் கொள்ளும்போது தங்களுக்கு ஸஜ்தா செய்வதில் உள்ள சிரமத்தைப் பற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் முறையிட்டார்கள். எனவே அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'உங்கள் முழங்கால்களைப் பயன்படுத்திக் கொள்ளுங்கள் (அதாவது, சஜ்தாவிலிருந்து எழும்போது அல்லது சஜ்தாவுக்குச் செல்லும்போது அவற்றின் மீது சாய்ந்து கொள்ளுங்கள் அல்லது அவற்றின் உதவியை நாடுங்கள்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَيْفَ النُّهُوضُ مِنَ السُّجُودِ

சஜ்தாவிலிருந்து எழுவது எப்படி என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

287

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ مَالِكِ بْنِ الْحُوَيْرِثِ اللَّيْثِيِّ، أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي فَكَانَ إِذَا كَانَ فِي وِتْرٍ مِنْ صَلاَتِهِ لَمْ يَنْهَضْ حَتَّى يَسْتَوِيَ جَالِسًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ مَالِكِ بْنِ الْحُوَيْرِثِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ إِسْحَاقُ وَبَعْضُ أَصْحَابِنَا ‏.‏ وَمَالِكٌ يُكْنَى أَبَا سُلَيْمَانَ ‏.‏

மாலிக் பின் அல்-ஹுவைரித் அல்-லைதி (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகை நிறைவேற்றுவதைக் கண்டதாக அறிவித்தார்கள். அவர்கள் தமது தொழுகையில் ஒற்றைப்படையான (முதல் அல்லது மூன்றாவது ரக்அத்தின் முடிவில் அடுத்த ரக்அத்திற்கு எழுவதற்கு முன்) நிலையில் இருக்கும்போது, நன்கு அமர்ந்த பின்னரே எழுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مِنْهُ أَيْضًا

பாடம்: இதுவும் அது பற்றியதே

288

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ إِلْيَاسَ، عَنْ صَالِحٍ، مَوْلَى التَّوْأَمَةِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَنْهَضُ فِي الصَّلاَةِ عَلَى صُدُورِ قَدَمَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ عَلَيْهِ الْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَخْتَارُونَ أَنْ يَنْهَضَ الرَّجُلُ فِي الصَّلاَةِ عَلَى صُدُورِ قَدَمَيْهِ . وَخَالِدُ بْنُ إِلْيَاسَ هُوَ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ . قَالَ وَيُقَالُ خَالِدُ بْنُ إِيَاسٍ أَيْضًا . وَصَالِحٌ مَوْلَى التَّوْأَمَةِ هُوَ صَالِحُ بْنُ أَبِي صَالِحٍ . وَأَبُو صَالِحٍ اسْمُهُ نَبْهَانُ وَهُوَ مَدَنِيٌّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையில் தம் முற்பாதங்களின் மீது எழுவார்கள்."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் அறிஞர்கள் செயல்படுகிறார்கள். தொழுகையில் ஒருவர் தம் முற்பாதங்களின் மீது எழுவதை அவர்கள் விரும்புகிறார்கள். (இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடரில் வரும்) காலித் இப்னு இல்யாஸ் ஹதீஸ் அறிஞர்களிடம் பலவீனமானவர் ஆவார். காலித் இப்னு இயாஸ் என்றும் அவர் அழைக்கப்படுவதாகக் கூறப்படுகிறது. தவ்அமாவின் அடிமையான சாலிஹ் என்பவர் சாலிஹ் இப்னு அபீ சாலிஹ் ஆவார். அபூ சாலிஹ் என்பவரின் பெயர் நப்ஹான் ஆகும். அவர் மதீனாவைச் சேர்ந்தவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّشَهُّدِ

அத்-தஷஹ்ஹுத் பற்றி வந்துள்ளவை

289

حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ الأَشْجَعِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ عَلَّمَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا قَعَدْنَا فِي الرَّكْعَتَيْنِ أَنْ نَقُولَ التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلاَمُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ وَأَبِي مُوسَى وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ قَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ . وَهُوَ أَصَحُّ حَدِيثٍ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ

صلى الله عليه وسلم في التَّشَهُّدِ . وَالعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ العِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ المُبَارَكِ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ المُبَارَكِ عَنْ مَعْمَرٍ عَنْ خُصَيْفٍ قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فِي المَنَامِ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ النَّاسَ قَدِ اخْتَلَفُوا فِي التَّشَهُّدِ فَقَالَ عَلَيْكَ بِتَشَهُّدِ ابْنِ مَسْعُودٍ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், (தொழுகையில்) இரண்டு ரக்அத்களில் நாம் அமரும்போது (தஷஹ்ஹுத் ஓதும்போது) நாம் கூற வேண்டும் என்று எங்களுக்குக் கற்றுக் கொடுத்தார்கள்:

(அத்தஹிய்யாது லில்லாஹி வஸ்ஸலவாது வத்தய்யிபாத். அஸ்ஸலாமு அலைக்க அய்யுஹன்னபிய்யு வ ரஹ்மதுல்லாஹி வ பரகாதுஹு. அஸ்ஸலாமு அலைனா வ அலா இபாதில்லாஹிஸ் ஸாலிஹீன். அஷ்ஹது அன்லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் வ அஷ்ஹது அன்ன முஹம்மதன் அப்துஹு வ ரஸூலுஹு.)

'அனைத்து மரியாதைகளும் (மரியாதைச் சொற்களும், வணக்கங்களும்), அனைத்து வணக்கங்களும், பரிசுத்தமான வார்த்தைகளும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியன. நபியே! உங்கள் மீது ஸலாம் உண்டாவதாக, மேலும் அல்லாஹ்வின் அருளும் அவனது பரக்கத்துகளும் உண்டாவதாக. எங்கள் மீதும், அல்லாஹ்வின் நல்லடியார்கள் அனைவர் மீதும் ஸலாம் உண்டாவதாக. அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் வேறு யாருமில்லை என்று நான் சாட்சி கூறுகிறேன், மேலும் முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் அடியாரும் அவனுடைய தூதரும் ஆவார்கள் என்றும் நான் சாட்சி கூறுகிறேன்.'"

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இந்த அத்தியாயத்தில் இப்னு உமர், ஜாபிர், அபூ மூஸா மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் பல்வேறு வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. தஷஹ்ஹுத் தொடர்பாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்ட ஹதீஸ்களிலேயே இது மிகவும் ஆதாரப்பூர்வமானதாகும். நபித்தோழர்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த தாபியீன்களில் உள்ள பெரும்பாலான அறிஞர்களின் செயல்பாடு இதன் மீதே அமைந்துள்ளது. இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக், அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்துமாகும்.

குஸைஃப் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் நபி (ஸல்) அவர்களை கனவில் கண்டேன். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! மக்கள் தஷஹ்ஹுத் விஷயத்தில் கருத்து வேறுபாடு

கொண்டுள்ளனர்' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'இப்னு மஸ்ஊத் (அறிவித்த) தஷஹ்ஹுத் முறையை நீர் பற்றிப்பிடித்துக் கொள்வீராக' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

290

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، وَطَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُعَلِّمُنَا التَّشَهُّدَ كَمَا يُعَلِّمُنَا الْقُرْآنَ فَكَانَ يَقُولُ التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ سَلاَمٌ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ سَلاَمٌ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ حُمَيْدٍ الرُّؤَاسِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ نَحْوَ حَدِيثِ اللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ . وَرَوَى أَيْمَنُ بْنُ نَابِلٍ الْمَكِّيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ وَهُوَ غَيْرُ مَحْفُوظٍ . وَذَهَبَ الشَّافِعِيُّ إِلَى حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ فِي التَّشَهُّدِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குர்ஆனைக் கற்றுக் கொடுப்பதைப் போன்றே தஷஹ்ஹுதையும் எங்களுக்குக் கற்றுக் கொடுப்பார்கள். அவர்கள் கூறுவார்கள்:
'அனைத்து மரியாதைகளும் (வணக்கங்களும்), சுபங்களும் (நன்மைகளும்), பிரார்த்தனைகளும் (தொழுகைகளும்), தூய்மையான அனைத்தும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியன. நபியே! உங்கள் மீது சாந்தியும், அல்லாஹ்வின் அருளும், அவனுடைய பரக்கத்துகளும் உண்டாவதாக. எங்கள் மீதும், அல்லாஹ்வின் நல்லடியார்கள் அனைவர் மீதும் சாந்தி உண்டாவதாக. வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை என்று நான் சாட்சி கூறுகிறேன்; மேலும், முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்றும் நான் சாட்சி கூறுகிறேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ أَنَّهُ يُخْفِي التَّشَهُّدَ

பாடம்: அத்தஷஹ்ஹுதை சப்தமின்றி ஓதுவது பற்றி வந்துள்ளவை

291

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الأَسْوَدِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ مِنَ السُّنَّةِ أَنْ يُخْفِيَ، التَّشَهُّدَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ. وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ.

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) கூறினார்கள்: "தஷஹ்ஹுதை அமைதியாக ஓதுவது சுன்னாவாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَيْفَ الْجُلُوسُ فِي التَّشَهُّدِ

அத்தஷஹ்ஹுதில் அமரும் முறை பற்றி வந்துள்ளவை

292

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، حَدَّثَنَا عَاصِمُ بْنُ كُلَيْبٍ الْجَرْمِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ، قَالَ قَدِمْتُ الْمَدِينَةَ قُلْتُ لأَنْظُرَنَّ إِلَى صَلاَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَلَمَّا جَلَسَ - يَعْنِي - لِلتَّشَهُّدِ افْتَرَشَ رِجْلَهُ الْيُسْرَى وَوَضَعَ يَدَهُ الْيُسْرَى يَعْنِي عَلَى فَخِذِهِ الْيُسْرَى وَنَصَبَ رِجْلَهُ الْيُمْنَى. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ وَابْنِ الْمُبَارَكِ.

வாயில் பின் ஹுஜ்ர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் மதீனாவிற்கு வந்தேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தொழுகையை நான் (கவனமாக) பார்ப்பேன் என்று கூறினேன். அவர்கள் அமர்ந்தபோது - அதாவது தஷஹ்ஹுதுக்காக - தமது இடது காலை விரித்து (அதன் மீது) அமர்ந்தார்கள்; மேலும் தமது இடது கையை - அதாவது தமது இடது தொடையின் மீது - வைத்தார்கள்; மேலும் தமது வலது காலை நாட்டி வைத்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

293

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا فُلَيْحُ بْنُ سُلَيْمَانَ الْمَدَنِيُّ، حَدَّثَنِي عَبَّاسُ بْنُ سَهْلٍ السَّاعِدِيُّ، قَالَ اجْتَمَعَ أَبُو حُمَيْدٍ وَأَبُو أُسَيْدٍ وَسَهْلُ بْنُ سَعْدٍ وَمُحَمَّدُ بْنُ مَسْلَمَةَ فَذَكَرُوا صَلاَةَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ فَقَالَ أَبُو حُمَيْدٍ أَنَا أَعْلَمُكُمْ بِصَلاَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَلَسَ - يَعْنِي - لِلتَّشَهُّدِ فَافْتَرَشَ رِجْلَهُ الْيُسْرَى وَأَقْبَلَ بِصَدْرِ الْيُمْنَى عَلَى قِبْلَتِهِ وَوَضَعَ كَفَّهُ الْيُمْنَى عَلَى رُكْبَتِهِ الْيُمْنَى وَكَفَّهُ الْيُسْرَى عَلَى رُكْبَتِهِ الْيُسْرَى وَأَشَارَ بِأُصْبُعِهِ يَعْنِي السَّبَّابَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالُوا يَقْعُدُ فِي التَّشَهُّدِ الآخِرِ عَلَى وَرِكِهِ وَاحْتَجُّوا بِحَدِيثِ أَبِي حُمَيْدٍ وَقَالُوا يَقْعُدُ فِي التَّشَهُّدِ الأَوَّلِ عَلَى رِجْلِهِ الْيُسْرَى وَيَنْصِبُ الْيُمْنَى ‏.‏

அப்பாஸ் பின் ஸஹ்ல் அஸ்ஸாஇதீ (ரஹ்) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அபூ ஹுமைத் (ரழி), அபூ உஸைத் (ரழி), ஸஹ்ல் பின் ஸஅத் (ரழி) மற்றும் முஹம்மத் பின் மஸ்லமா (ரழி) ஆகியோர் ஒன்று கூடினார்கள். அப்போது அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தொழுகையைப் பற்றிப் பேசிக்கொண்டார்கள். அபூ ஹுமைத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தொழுகையைப் பற்றி நான் மிகவும் அறிந்தவன். நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அமர்ந்தார்கள் - அதாவது தஷஹ்ஹுதுக்காக (அத்தஹிய்யாத்துக்காக) - அவர்கள் தங்கள் இடது காலை விரித்து அதன் மீது அமர்ந்தார்கள்; மேலும் தங்கள் வலது காலின் விரல்களை கிப்லாவை நோக்கி நிறுத்தினார்கள்; மேலும் தங்கள் வலது உள்ளங்கையைத் தங்கள் வலது முழங்கால் மீதும், இடது உள்ளங்கையைத் தங்கள் இடது முழங்கால் மீதும் வைத்தார்கள்; மேலும் தங்கள் விரலால் - அதாவது ஆட்காட்டி விரலால் - சுட்டிக்காட்டினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِشَارَةِ فِي التَّشَهُّدِ

தஷஹ்ஹுதின் போது விரலால் சுட்டிக்காட்டுவது பற்றி வந்துள்ளவை

294

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَيَحْيَى بْنُ مُوسَى، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا جَلَسَ فِي الصَّلاَةِ وَضَعَ يَدَهُ الْيُمْنَى عَلَى رُكْبَتِهِ وَرَفَعَ إِصْبَعَهُ الَّتِي تَلِي الإِبْهَامَ الْيُمْنَى يَدْعُو بِهَا وَيَدُهُ الْيُسْرَى عَلَى رُكْبَتِهِ بَاسِطَهَا عَلَيْهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ وَنُمَيْرٍ الْخُزَاعِيِّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي حُمَيْدٍ وَوَائِلِ بْنِ حُجْرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ يَخْتَارُونَ الإِشَارَةَ فِي التَّشَهُّدِ وَهُوَ قَوْلُ أَصْحَابِنَا .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையில் (தஷஹ்ஹுதிற்காக) அமரும்போது, தமது வலது கையைத் தமது (வலது) முழங்காலில் வைத்து, வலது பெருவிரலுக்கு அடுத்துள்ள விரலை உயர்த்தி, அதன் மூலம் (அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்திக்கும் விதமாக) சைகை செய்வார்கள். மேலும், தமது இடதுக் கையைத் தமது (இடது) முழங்காலில் விரித்து வைத்திருப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّسْلِيمِ فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையில் தஸ்லீம் பற்றி வந்துள்ளவை

295

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يُسَلِّمُ عَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ يَسَارِهِ ‏"‏ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَالْبَرَاءِ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعَمَّارٍ وَوَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَعَدِيِّ بْنِ عَمِيرَةَ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ

عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது வலது புறத்திலும் இடது புறத்திலும் (முகத்தைத் திருப்பி), 'அஸ்ஸலாமு அலைக்கும் வரஹ்மத்துல்லாஹ், அஸ்ஸலாமு அலைக்கும் வரஹ்மத்துல்லாஹ்' (உங்கள் மீது சாந்தியும் அல்லாஹ்வின் அருளும் உண்டாவதாக; உங்கள் மீது சாந்தியும் அல்லாஹ்வின் அருளும் உண்டாவதாக) என்று ஸலாம் கூறுபவர்களாக இருந்தார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்கள்:) இந்த அத்தியாயத்தில் ஸஅத் பின் அபீ வக்காஸ், இப்னு உமர், ஜாபிர் பின் ஸமுரா, அல்பராஃ, அபூ ஸயீத், அம்மார், வாயில் பின் ஹுஜ்ர், அதீ பின் அமீரா மற்றும் ஜாபிர் பின் அப்தில்லாஹ் (ரழியல்லாஹு அன்ஹும்) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இப்னு மஸ்வூத் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இதன்படியே செயல்படுகின்றனர். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக், அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

296

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى النَّيْسَابُورِيُّ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ أَبِي سَلَمَةَ أَبُو حَفْصٍ التِّنِّيسِيُّ، عَنْ زُهَيْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُسَلِّمُ فِي الصَّلاَةِ تَسْلِيمَةً وَاحِدَةً تِلْقَاءَ وَجْهِهِ يَمِيلُ إِلَى الشِّقِّ الأَيْمَنِ شَيْئًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ عَائِشَةَ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ زُهَيْرُ بْنُ مُحَمَّدٍ أَهْلُ الشَّأْمِ يَرْوُونَ عَنْهُ مَنَاكِيرَ وَرِوَايَةُ أَهْلِ الْعِرَاقِ عَنْهُ أَشْبَهُ وَأَصَحُّ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَقَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ كَأَنَّ زُهَيْرَ بْنَ مُحَمَّدٍ الَّذِي كَانَ وَقَعَ عِنْدَهُمْ لَيْسَ هُوَ هَذَا الَّذِي يُرْوَى عَنْهُ بِالْعِرَاقِ كَأَنَّهُ رَجُلٌ آخَرُ قَلَبُوا اسْمَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ قَالَ بِهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي التَّسْلِيمِ فِي الصَّلاَةِ وَأَصَحُّ الرِّوَايَاتِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله

عليه وسلم تَسْلِيمَتَانِ وَعَلَيْهِ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم
وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ . وَرَأَى قَوْمٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ تَسْلِيمَةً
وَاحِدَةً فِي الْمَكْتُوبَةِ . قَالَ الشَّافِعِيُّ إِنْ شَاءَ سَلَّمَ تَسْلِيمَةً وَاحِدَةً وَإِنْ شَاءَ سَلَّمَ تَسْلِيمَتَيْنِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையில், முகத்தை முன்னோக்கி வைத்தவாறு, தமது வலது பக்கம் சற்றே சாய்ந்து, ஒரேயொரு தஸ்லீம் கூறுவார்கள்."

இப்பிரிவில் ஸஹ்ல் பின் ஸஅத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை இந்த வழிமுறையைத் தவிர வேறு எதன் மூலமாகவும் 'மர்ஃபூஃ' ஆக (நபிமொழியாக) நாம் அறியவில்லை.

முஹம்மத் பின் இஸ்மாயீல் (புகாரி) கூறினார்: ஸுஹைர் பின் முஹம்மத் என்பவரிடமிருந்து ஷாம் தேசத்தவர் அறிவிக்கும் செய்திகள் 'மனாகீர்' (மறுக்கத்தக்கவை) ஆகும். அவரைத் தொட்டும் இராக் தேசத்தவர் அறிவிப்பதே மிகவும் ஏற்புடையதும் சரியானதுமாகும்.

முஹம்மத் (புகாரி) கூறினார்: அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்களும், "இராக் வாசிகள் எவரிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்களோ, அந்த ஸுஹைர் பின் முஹம்மத் ஷாம் தேசத்தவரிடம் சென்றவர் போன்று தெரியவில்லை; (அதாவது ஷாம் தேசத்தவர் குறிப்பிடும் ஸுஹைர் என்பவர் வேறொருவர்). வேறொருவரின் பெயரை அவர்கள் (ஷாம் தேசத்தவர்) மாற்றியிருக்கலாம்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்: தொழுகையில் சலாம் கொடுப்பது விஷயத்தில் அறிஞர்களில் சிலர் இதன் அடிப்படையில் கருத்துத் தெரிவித்துள்ளனர். எனினும், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வரும் அறிவிப்புகளில் மிகவும் சரியானது 'இரண்டு தஸ்லீம்கள்' என்பதே ஆகும். நபித்தோழர்கள், தாபிஈன்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இக்கருத்தையே கொண்டுள்ளனர்.

நபித்தோழர்கள் மற்றும் பிறரில் ஒரு சாரார் கடமையான தொழுகையில் 'ஒரு தஸ்லீம்' என்று கருதுகின்றனர். இமாம் ஷாஃபிஈ கூறினார்: விரும்பினால் ஒரு தஸ்லீம் கூறலாம், விரும்பினால் இரண்டு தஸ்லீம்கள் கூறலாம்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ أَنَّ حَذْفَ السَّلَامِ سُنَّةٌ

தலைப்பு: "ஸலாமை சுருக்குவது சுன்னாவாகும்" என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

297

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، وَهِقْلُ بْنُ زِيَادٍ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، عَنْ قُرَّةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ حَذْفُ السَّلَامِ سُنَّةٌ. قَالَ عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ يَعْنِي أَنْ لاَ تَمُدَّهُ مَدًّا. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَهُوَ الَّذِي يَسْتَحِبُّهُ أَهْلُ الْعِلْمِ وَرُوِيَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ أَنَّهُ قَالَ التَّكْبِيرُ جَزْمٌ وَالسَّلاَمُ جَزْمٌ. وَهِقْلٌ يُقَالُ كَانَ كَاتِبَ الأَوْزَاعِيِّ.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: சலாத்தை (தொழுகையின் இறுதியில் கூறும் 'அஸ்ஸலாமு அலைக்கும் வ ரஹ்மத்துல்லாஹ்' என்பதை) நீட்டி முழக்காமல் சுருக்கமாகச் சொல்வது சுன்னத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا يَقُولُ إِذَا سَلَّمَ مِنَ الصَّلَاةِ

தொழுகையில் சலாம் கொடுத்த பின் என்ன சொல்ல வேண்டும்

298

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا سَلَّمَ لاَ يَقْعُدُ إِلاَّ مِقْدَارَ مَا يَقُولُ اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ وَمِنْكَ السَّلاَمُ تَبَارَكْتَ ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ.

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தொழுகையை முடித்து) ஸலாம் கொடுத்ததும், (அல்லாஹும்ம அன்தஸ்ஸலாம், வ மின்கஸ்ஸலாம், தபாரக்த தல் ஜலாலி வல் இக்ராம்) 'யா அல்லாஹ்! நீயே குறைகளற்றவன்; மேலும் சாந்தி உன்னிடமிருந்தே உண்டாகிறது. பாக்கியம் நிறைந்தவனே! மாண்பும், மகத்துவமும் உடையவனே!' என்று கூறுமளவிற்கு மட்டுமே அமர்ந்திருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

299

حَدَّثَنَا هَنَّادُ بْنُ السَّرِيِّ، حَدَّثَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْفَزَارِيُّ، وَأَبُو مُعَاوِيَةَ عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ وَقَالَ ‏"‏ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ ثَوْبَانَ وَابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَالْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى خَالِدٌ الْحَذَّاءُ هَذَا الْحَدِيثَ مِنْ حَدِيثِ عَائِشَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ نَحْوَ حَدِيثِ عَاصِمٍ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ بَعْدَ التَّسْلِيمِ ‏"‏ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ ‏"‏ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ ‏"‏ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلاَمٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ‏"‏ ‏.‏

ஹன்னாத் பின் அஸ்-ஸரிய்யி எமக்கு அறிவித்தார், மர்வான் பின் முஆவியா அல்-ஃபஸாரீ மற்றும் அபூ முஆவியா ஆகியோர் ஆஸிம் அல்-அஹ்வல் வழியாக (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில் அறிவித்தனர். மேலும் (அதில்) அவர் கூறினார்: **"தபாரக்த யா தல்-ஜலாலி வல்-இக்ராம்"** (மகத்துவமும் கண்ணியமும் உடையவனே! நீ பாக்கியமிக்கவன்).

(இமாம் திர்மிதி கூறுகின்றார்): இந்த அத்தியாயத்தில் தவ்பான், இப்னு உமர், இப்னு அப்பாஸ், அபூ ஸயீத், அபூ ஹுரைரா மற்றும் முகீரா பின் ஷுஅபா (ரழி) ஆகியோர் வழியாகவும் ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகின்றார்: ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. காலித் அல்-ஹத்தா அவர்கள் இந்த ஹதீஸை ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் வழியாக அறிவிக்கும் அப்துல்லாஹ் பின் அல்-ஹாரிஸ் அவர்களிடமிருந்து, ஆஸிம் அறிவித்ததைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார்.

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் ஸலாம் கொடுத்த பிறகு பின்வருமாறு கூறுவார்கள் என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது:
"லா இலாஹ இல்லல்லாஹு வஹ்தஹு லா ஷரீக லஹு, லஹுல் முல்கு வ லஹுல் ஹம்து, யுஹ்யீ வ யுமீது வ ஹுவ அலா குல்லி ஷையின் கதீர். அல்லாஹும்ம லா மானிஅ லிமா அஃதைத்த வலா முஃத்திய லிமா மனஃத்த வலா யன்ஃபஉ தல்-ஜத்தி மின்கல் ஜத்து."

(வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை. அவன் தனித்தவன். அவனுக்கு இணை யாருமில்லை. ஆட்சிகள் அவனுக்கே உரியன. புகழும் அவனுக்கே உரியது. அவனே உயிர்ப்பிக்கிறான்; மரணிக்கச் செய்கிறான். அவன் அனைத்துப் பொருட்களின் மீதும் ஆற்றல் உள்ளவன். இறைவா! நீ கொடுப்பதைத் தடுப்பவர் யாருமில்லை. நீ தடுத்ததைக் கொடுப்பவர் யாருமில்லை. உன்னிடமிருந்து (வரும் தண்டனையிலிருந்து) செல்வந்தரின் செல்வம் அவருக்குப் பயன் தராது.)

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் (பின்வருமாறும்) கூறுவார்கள் என அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது:
"ஸுப்ஹான ரப்பிக ரப்பில் இஸ்ஸதி அம்ம யஸிஃபூன், வ ஸலாமுன் அலல் முர்ஸலீன், வல் ஹம்து லில்லாஹி ரப்பில் ஆலமீன்."
(கண்ணியம் மிக்க உமது இறைவன், அவர்கள் வர்ணிப்பதை விட்டும் தூயவன். மேலும், தூதர்கள் மீது சாந்தி உண்டாகட்டும். அகிலங்கள் அனைத்தையும் படைத்துப் பராமரிக்கும் அல்லாஹ்வுக்கே புகழ் அனைத்தும் உரியன.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

300

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا الأَوْزَاعِيُّ، حَدَّثَنِي شَدَّادٌ أَبُو عَمَّارٍ، حَدَّثَنِي أَبُو أَسْمَاءَ الرَّحَبِيُّ، قَالَ حَدَّثَنِي ثَوْبَانُ، مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَرَادَ أَنْ يَنْصَرِفَ مِنْ صَلاَتِهِ اسْتَغْفَرَ اللَّهَ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ قَالَ اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ وَمِنْكَ السَّلاَمُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو عَمَّارٍ اسْمُهُ شَدَّادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் அடிமையாக இருந்து விடுவிக்கப்பட்ட ஸவ்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது தொழுகையை முடித்து (அங்கிருந்து) திரும்ப விரும்பியபோது, மூன்று முறை அல்லாஹ்விடம் பாவமன்னிப்புத் தேடுவார்கள். பின்னர், '(அல்லாஹும்ம அன்தஸ்ஸலாம், வ மின்கஸ்ஸலாம், தபாரக்த யா தல்ஜலாலி வல்இக்ராம்)' (பொருள்: 'அல்லாஹ்வே! நீயே சாந்தியளிப்பவன்; உன்னிடமிருந்தே சாந்தி உண்டாகிறது. மகத்துவமும் கண்ணியமும் உடையவனே! நீ பாக்கியமிக்கவன்') என்று கூறுவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي الِانْصِرَافِ عَنْ يَمِينِهِ، وَعَنْ شِمَالِهِ،

வலப்புறமாகவும் இடப்புறமாகவும் திரும்புவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

301

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ قَبِيصَةَ بْنِ هُلْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَؤُمُّنَا فَيَنْصَرِفُ عَلَى جَانِبَيْهِ جَمِيعًا عَلَى يَمِينِهِ وَعَلَى شِمَالِهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ هُلْبٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَعَلَيْهِ الْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ يَنْصَرِفُ عَلَى أَىِّ جَانِبَيْهِ شَاءَ إِنْ شَاءَ عَنْ يَمِينِهِ وَإِنْ شَاءَ عَنْ يَسَارِهِ ‏.‏ وَقَدْ صَحَّ الأَمْرَانِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَيُرْوَى عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَنَّهُ قَالَ إِنْ كَانَتْ حَاجَتُهُ عَنْ يَمِينِهِ أَخَذَ عَنْ يَمِينِهِ وَإِنْ كَانَتْ حَاجَتُهُ عَنْ يَسَارِهِ أَخَذَ عَنْ يَسَارِهِ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குத் தொழுகை நடத்துவார்கள். (தொழுகை முடிந்ததும்) தமது வலது அல்லது இடது ஆகிய இரு பக்கங்களில் (அவர் விரும்பிய ஒரு பக்கமாக) திரும்புவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي وَصْفِ الصَّلاَةِ

பாடம்: தொழுகையின் வர்ணனை பற்றி வந்துள்ளவை

302

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عَلِيِّ بْنِ يَحْيَى بْنِ خَلاَّدِ بْنِ رَافِعٍ الزُّرَقِيِّ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ رِفَاعَةَ بْنِ رَافِعٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَيْنَمَا هُوَ جَالِسٌ فِي الْمَسْجِدِ يَوْمًا قَالَ رِفَاعَةُ وَنَحْنُ مَعَهُ إِذْ جَاءَهُ رَجُلٌ كَالْبَدَوِيِّ فَصَلَّى فَأَخَفَّ صَلاَتَهُ ثُمَّ انْصَرَفَ فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ وَعَلَيْكَ فَارْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ ‏"‏ ‏.‏ فَرَجَعَ فَصَلَّى ثُمَّ جَاءَ فَسَلَّمَ عَلَيْهِ فَقَالَ ‏"‏ وَعَلَيْكَ فَارْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ ‏"‏ ‏.‏ فَفَعَلَ ذَلِكَ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلاَثًا كُلُّ ذَلِكَ يَأْتِي النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَيُسَلِّمُ

عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَيَقُولُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " وَعَلَيْكَ فَارْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ " . فَخَافَ النَّاسُ وَكَبُرَ عَلَيْهِمْ أَنْ يَكُونَ مَنْ أَخَفَّ صَلاَتَهُ لَمْ يُصَلِّ فَقَالَ الرَّجُلُ فِي آخِرِ ذَلِكَ فَأَرِنِي وَعَلِّمْنِي فَإِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ أُصِيبُ وَأُخْطِئُ . فَقَالَ " أَجَلْ إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلاَةِ فَتَوَضَّأْ كَمَا أَمَرَكَ اللَّهُ ثُمَّ تَشَهَّدْ وَأَقِمْ فَإِنْ كَانَ مَعَكَ قُرْآنٌ فَاقْرَأْ وَإِلاَّ فَاحْمَدِ اللَّهَ وَكَبِّرْهُ وَهَلِّلْهُ ثُمَّ ارْكَعْ فَاطْمَئِنَّ رَاكِعًا ثُمَّ اعْتَدِلْ قَائِمًا ثُمَّ اسْجُدْ فَاعْتَدِلْ سَاجِدًا ثُمَّ اجْلِسْ فَاطْمَئِنَّ جَالِسًا ثُمَّ قُمْ فَإِذَا فَعَلْتَ ذَلِكَ فَقَدْ تَمَّتْ صَلاَتُكَ وَإِنِ انْتَقَصْتَ مِنْهُ شَيْئًا انْتَقَصْتَ مِنْ صَلاَتِكَ " . قَالَ وَكَانَ هَذَا أَهْوَنَ عَلَيْهِمْ مِنَ الأَوَّلِ أَنَّهُ مَنِ انْتَقَصَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا انْتَقَصَ مِنْ صَلاَتِهِ وَلَمْ تَذْهَبْ كُلُّهَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ رِفَاعَةَ بْنِ رَافِعٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ رِفَاعَةَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ .

ரிஃபாஆ பின் ராஃபிஃ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"ஒரு நாள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மஸ்ஜிதில் அமர்ந்திருந்தார்கள். நாங்களும் அவர்களுடன் இருந்தோம். அப்போது கிராமவாசி போன்று தோன்றிய ஒரு மனிதர் அவரிடம் வந்தார். அவர் தொழுதார்; ஆனால் தனது தொழுகையைச் சுருக்கமாகத் தொழுதார் (அதாவது, ருகூஃ, ஸஜ்தா போன்ற நிலைகளில் நிதானமின்றி அவசரமாகச் செய்தார்). பின்னர் அவர் திரும்பி வந்து நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'உம்மீதும் (ஸலாம் உண்டாகட்டும்). திரும்பிச் சென்று தொழுங்கள்! ஏனெனில் நிச்சயமாக நீங்கள் தொழவில்லை' என்றார்கள்.

எனவே அவர் திரும்பிச் சென்று தொழுதுவிட்டு, பின்னர் வந்து நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'உம்மீதும் (ஸலாம் உண்டாகட்டும்). திரும்பிச் சென்று தொழுங்கள்! ஏனெனில் நிச்சயமாக நீங்கள் தொழவில்லை' என்றார்கள்.

அவர் அவ்வாறு இரண்டு அல்லது மூன்று முறை செய்தார். ஒவ்வொரு முறையும் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து ஸலாம் கூற, நபி (ஸல்) அவர்கள், 'உம்மீதும் (ஸலாம் உண்டாகட்டும்). திரும்பிச் சென்று தொழுங்கள்! ஏனெனில் நிச்சயமாக நீங்கள் தொழவில்லை' என்றார்கள். தொழுகையைச் சுருக்கமாகத் தொழுதவர் (அதாவது, நிதானமின்றி அவசரமாகத் தொழுதவர்) தொழவே இல்லை என்பது மக்களிடையே அச்சத்தையும் கவலையையும் ஏற்படுத்தியது.

இறுதியில் அந்த மனிதர், 'எனக்குக் காண்பித்து, (சரியான முறையை) கற்றுக் கொடுங்கள்; நான் ஒரு மனிதன் மட்டுமே. நான் சரியாகவும் செய்வேன், தவறும் செய்வேன்' என்றார்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆம்! நீங்கள் தொழுகைக்கு நின்றால், அல்லாஹ் உங்களுக்குக் கட்டளையிட்டபடி உளூ செய்யுங்கள். பிறகு தஷஹ்ஹுத் ஓதி, இகாமத் சொல்லுங்கள். உங்களிடம் குர்ஆன் ஏதேனும் இருந்தால் அதை ஓதுங்கள். இல்லையெனில் அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்து (அல்ஹம்துலில்லாஹ் என்று கூறி), அவனைப் பெருமைப்படுத்தி (அல்லாஹு அக்பர் என்று கூறி), அவனது ஏகத்துவத்தை (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் என்று கூறி) கூறுங்கள். பிறகு ருகூஃ செய்யுங்கள்; ருகூஃவில் நிதானம் பெறும் வரை இருங்கள். பிறகு (ருகூவிலிருந்து) நிமிர்ந்து (முழுமையாக) நிமிர்ந்து (நிலைக்கு) வாருங்கள். பிறகு ஸஜ்தா செய்யுங்கள்; ஸஜ்தாவில் சீராக (நிதானமாக) இருங்கள். பிறகு (ஸஜ்தாவிலிருந்து) அமருங்கள்; அமர்வில் நிதானம் பெறும் வரை இருங்கள். பிறகு (அடுத்த ரக்அத்திற்காக) எழுங்கள். இதை நீங்கள் செய்துவிட்டால் உங்களுடைய தொழுகை முழுமை பெற்றுவிட்டது. இதிலிருந்து எதையேனும் நீங்கள் குறைத்தால், அது உங்களுடைய தொழுகையில் குறைந்ததாகும்.'

(அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்): இதில் ஏதேனும் குறைப்பவர் தனது தொழுகையிலிருந்து குறைக்கிறாரே தவிர, தொழுகை முழுவதுமாகப் போய்விடுவதில்லை என்பது அவர்களுக்கு முதல் விஷயத்தை விட எளிதாக (ஆறுதலாக) இருந்தது."

303

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، أَخْبَرَنِي سَعِيدُ بْنُ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَدَخَلَ رَجُلٌ فَصَلَّى ثُمَّ جَاءَ فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَرَدَّ عَلَيْهِ السَّلاَمَ فَقَالَ " ارْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ " . فَرَجَعَ الرَّجُلُ فَصَلَّى كَمَا كَانَ صَلَّى ثُمَّ جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَسَلَّمَ عَلَيْهِ فَرَدَّ عَلَيْهِ السَّلاَمَ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " ارْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ " . حَتَّى فَعَلَ ذَلِكَ ثَلاَثَ مِرَارٍ فَقَالَ لَهُ الرَّجُلُ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا أُحْسِنُ غَيْرَ هَذَا فَعَلِّمْنِي . فَقَالَ " إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلاَةِ فَكَبِّرْ ثُمَّ اقْرَأْ بِمَا تَيَسَّرَ مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ ثُمَّ ارْكَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ رَاكِعًا ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَعْتَدِلَ قَائِمًا ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ جَالِسًا وَافْعَلْ ذَلِكَ فِي صَلاَتِكَ كُلِّهَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَقَدْ رَوَى ابْنُ نُمَيْرٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . وَرِوَايَةُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ

عُمَرَ أَصَحُّ . وَسَعِيدٌ الْمَقْبُرِيُّ قَدْ سَمِعَ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَرَوَى عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبُو سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيُّ اسْمُهُ كَيْسَانُ وَسَعِيدٌ الْمَقْبُرِيُّ يُكْنَى أَبَا سَعْدٍ وَكَيْسَانُ عَبْدٌ كَانَ مُكَاتَبًا لِبَعْضِهِمْ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பள்ளிவாசலுக்குள் நுழைந்தார்கள். அப்போது ஒரு மனிதர் நுழைந்து தொழுதார். பிறகு, அவர் வந்து நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார். நபி (ஸல்) அவர்கள் ஸலாமுக்கு பதிலளித்துவிட்டு, "நீர் திரும்பிச் சென்று தொழுவீராக! ஏனெனில், நிச்சயமாக நீர் தொழவில்லை" என்று கூறினார்கள். எனவே அந்த மனிதர் திரும்பிச் சென்று முன்பு தொழுதது போலவே தொழுதார். பிறகு, அவர் வந்து நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார். நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு ஸலாமுக்கு பதிலளித்துவிட்டு, "நீர் திரும்பிச் சென்று தொழுவீராக! ஏனெனில், நிச்சயமாக நீர் தொழவில்லை" என்று கூறினார்கள். இவ்வாறு மூன்று முறை நடைபெறும் வரை (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்).

எனவே, அந்த மனிதர் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்): "உங்களை சத்தியத்துடன் அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக! இதை விட சிறந்த முறையில் (தொழ) எனக்குத் தெரியாது, எனவே எனக்குக் கற்றுத் தாருங்கள்" என்று கூறினார்.

அதற்கு (நabi (ஸல்)) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீர் தொழுகைக்காக நின்றால், தக்பீர் கூறுவீராக; பிறகு குர்ஆனில் இருந்து உமக்கு எளிதான ஒன்றை ஓதுவீராக. பிறகு, ருகூஃவில் நிதானமாக இருக்கும் வரை குனிவீராக; பிறகு, (ருகூஃவிலிருந்து) எழுந்து நிலையாக நிற்கும் வரை நிமிர்வீராக. பிறகு, ஸஜ்தாவில் நிதானமாக இருக்கும் வரை ஸஜ்தா செய்வீராக; பிறகு, (ஸஜ்தாவிலிருந்து) எழுந்து நிதானமாக அமர்ந்திருக்கும் வரை அமர்வீராக. உமது எல்லாத் தொழுகைகளிலும் இவ்வாறே செய்வீராக."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

அது பற்றிய பாடம்

304

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرِو بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ أَبِي حُمَيْدٍ السَّاعِدِيِّ، قَالَ سَمِعْتُهُ وَهُوَ، فِي عَشَرَةٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَحَدُهُمْ أَبُو قَتَادَةَ بْنُ رِبْعِيٍّ يَقُولُ أَنَا أَعْلَمُكُمْ بِصَلاَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالُوا مَا كُنْتَ أَقْدَمَنَا لَهُ صُحْبَةً وَلاَ أَكْثَرَنَا لَهُ إِتْيَانًا قَالَ بَلَى . قَالُوا فَاعْرِضْ . فَقَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلاَةِ

اعْتَدَلَ قَائِمًا وَرَفَعَ يَدَيْهِ حَتَّى يُحَاذِيَ بِهِمَا مَنْكِبَيْهِ فَإِذَا أَرَادَ أَنْ يَرْكَعَ رَفَعَ يَدَيْهِ حَتَّى يُحَاذِيَ بِهِمَا مَنْكِبَيْهِ ثُمَّ قَالَ " اللَّهُ أَكْبَرُ " . وَرَكَعَ ثُمَّ اعْتَدَلَ فَلَمْ يُصَوِّبْ رَأْسَهُ وَلَمْ يُقْنِعْ وَوَضَعَ يَدَيْهِ عَلَى رُكْبَتَيْهِ ثُمَّ قَالَ " سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ " . وَرَفَعَ يَدَيْهِ وَاعْتَدَلَ حَتَّى يَرْجِعَ كُلُّ عَظْمٍ فِي مَوْضِعِهِ مُعْتَدِلاً ثُمَّ أَهْوَى إِلَى الأَرْضِ سَاجِدًا ثُمَّ قَالَ " اللَّهُ أَكْبَرُ " . ثُمَّ جَافَى عَضُدَيْهِ عَنْ إِبْطَيْهِ وَفَتَخَ أَصَابِعَ رِجْلَيْهِ ثُمَّ ثَنَى رِجْلَهُ الْيُسْرَى وَقَعَدَ عَلَيْهَا ثُمَّ اعْتَدَلَ حَتَّى يَرْجِعَ كُلُّ عَظْمٍ فِي مَوْضِعِهِ مُعْتَدِلاً ثُمَّ أَهْوَى سَاجِدًا ثُمَّ قَالَ " اللَّهُ أَكْبَرُ " . ثُمَّ ثَنَى رِجْلَهُ وَقَعَدَ وَاعْتَدَلَ حَتَّى يَرْجِعَ كُلُّ عَظْمٍ فِي مَوْضِعِهِ ثُمَّ نَهَضَ ثُمَّ صَنَعَ فِي الرَّكْعَةِ الثَّانِيَةِ مِثْلَ ذَلِكَ حَتَّى إِذَا قَامَ مِنَ السَّجْدَتَيْنِ كَبَّرَ وَرَفَعَ يَدَيْهِ حَتَّى يُحَاذِيَ بِهِمَا مَنْكِبَيْهِ كَمَا صَنَعَ حِينَ افْتَتَحَ الصَّلاَةَ ثُمَّ صَنَعَ كَذَلِكَ حَتَّى كَانَتِ الرَّكْعَةُ الَّتِي تَنْقَضِي فِيهَا صَلاَتُهُ أَخَّرَ رِجْلَهُ الْيُسْرَى وَقَعَدَ عَلَى شِقِّهِ مُتَوَرِّكًا ثُمَّ سَلَّمَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَمَعْنَى قَوْلِهِ وَرَفَعَ يَدَيْهِ إِذَا قَامَ مِنَ السَّجْدَتَيْنِ يَعْنِي قَامَ مِنَ الرَّكْعَتَيْنِ .

அபூ ஹுமைத் அஸ்-ஸாஇதி (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நான் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் பத்து பேருடன் இருந்தேன் - அவர்களில் ஒருவர் அபூ கதாதா பின் ரிப்ஈ (ரழி) ஆவார். (அப்போது) நான், "உங்களில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தொழுகையைப் பற்றி அதிகம் அறிந்தவன் நான் தான்" என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், "நீங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழமையில் எங்களை முந்தியவரும் இல்லை; எங்களை விட அதிகமாக அவர்களுடன் சென்று வருபவரும் இல்லை" என்று கூறினார்கள். நான், "ஆம் (இருப்பினும் நானே அதிகம் அறிந்தவன்)" என்று கூறினேன். அவர்கள், "(அப்படியானால் அதை) எடுத்துக் காட்டுங்கள்" என்றார்கள்.

எனவே அவர் (அபூ ஹுமைத்) கூறினார்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகைக்காக நின்றால், நேராக நிமிர்ந்து நின்று, தங்கள் கைகளைத் தோள்பட்டைகளுக்கு நேராக உயர்த்துவார்கள். பிறகு அவர்கள் ருகூஃ செய்ய நாடினால், தங்கள் கைகளைத் தோள்பட்டைகளுக்கு நேராக உயர்த்துவார்கள்; பிறகு 'அல்லாஹு அக்பர்' (அல்லாஹ் மிகவும் பெரியவன்) என்று கூறி ருகூஃ செய்வார்கள்.

பிறகு (முதுகை) நேராக்குவார்கள்; தங்கள் தலையை (மிகவும்) தாழ்த்தாமலும், (மிகவும்) உயர்த்தாமலும் வைத்து, தங்கள் கைகளை முழங்கால்கள் மீது வைப்பார்கள். பிறகு 'ஸமிஅல்லாஹு லிமன் ஹமிதஹ்' (தன்னைப் புகழ்பவரை அல்லாஹ் செவியேற்கிறான்) என்று கூறுவார்கள். பிறகு

கைகளை உயர்த்தி, ஒவ்வொரு எலும்பும் அதனதன் இடத்திற்குத் திரும்பும் வரை நேராக நிமிர்ந்து நிற்பார்கள்.

பிறகு 'அல்லாஹு அக்பர்' என்று கூறி, ஸஜ்தா செய்வதற்காகத் தரையை நோக்கிச் செல்வார்கள். பிறகு (ஸஜ்தாவில்) தங்கள் கைகளை விலாப்புறங்களிலிருந்து விலக்கி வைப்பார்கள்; தங்கள் கால் விரல்களை (கிப்லாவை முன்னோக்கும் விதமாக) நிமிர்த்தி வைப்பார்கள். பிறகு தங்கள் இடது காலை மடக்கி அதன் மீது அமருவார்கள்; ஒவ்வொரு எலும்பும் அதனதன் இடத்திற்குத் திரும்பும் வரை நேராக நிமிர்ந்து அமருவார்கள். பிறகு 'அல்லாஹு அக்பர்' என்று கூறி, (இரண்டாவது) ஸஜ்தா செய்வதற்காகத் தரையை நோக்கிச் செல்வார்கள்.

பிறகு (ஸஜ்தாவிலிருந்து எழுந்து) காலை மடக்கி அமர்ந்து, ஒவ்வொரு எலும்பும் அதனதன் இடத்திற்குத் திரும்பும் வரை நேராக நிமிர்வார்கள். பிறகு (அடுத்த ரக்அத்திற்கு) எழுவார்கள். பிறகு இரண்டாவது ரக்அத்திலும் அவ்வாறே செய்வார்கள்.

பிறகு (இரண்டாவது ரக்அத்தின்) இரண்டு ஸஜ்தாக்களிலிருந்து (மூன்றாவது ரக்அத்திற்காக) எழும்போது, தக்பீர் கூறி, தொழுகையைத் துவங்கியபோது செய்தது போலவே தங்கள் கைகளைத் தோள்பட்டைகளுக்கு நேராக உயர்த்துவார்கள். பிறகு தொழுகை முடிவடையும் (கடைசி) ரக்அத் வரை அவ்வாறே செய்வார்கள். அந்த ரக்அத்தில் தங்கள் இடது காலை (வெளிப்புறமாக) நகர்த்திவிட்டு, இடுப்புப் பகுதி தரையில் படுமாறு (முத்தவர்ரிக் நிலையில்) அமர்ந்து, பிறகு ஸலாம் கொடுப்பார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் (நல்ல தரமான, ஆதாரப்பூர்வமான) ஆகும். அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரண்டு ஸஜ்தாக்களிலிருந்து எழும்போது கைகளை உயர்த்துவார்கள்" என்ற கூற்றின் பொருள், (இரண்டு ரக்அத்துகளுக்குப் பிறகு) எழும்போது என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

305

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ الْحُلْوَانِيُّ، وَسَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ النَّبِيلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرِو بْنِ عَطَاءٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا حُمَيْدٍ السَّاعِدِيَّ، فِي عَشَرَةٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو قَتَادَةَ بْنُ رِبْعِيٍّ فَذَكَرَ نَحْوَ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ بِمَعْنَاهُ وَزَادَ فِيهِ أَبُو عَاصِمٍ عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جَعْفَرٍ هَذَا الْحَرْفَ قَالُوا صَدَقْتَ هَكَذَا صَلَّى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو

عِيسَى زَادَ أَبُو عَاصِمٍ الضَّحَّاكُ بْنُ مَخْلَدٍ فِي هَذَا الْحَدِيثِ عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جَعْفَرٍ هَذَا الْحَرْفَ قَالُوا صَدَقْتَ هَكَذَا صَلَّى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم .

முஹம்மது பின் அம்ர் பின் அதா அவர்கள் கூறியதாவது:
நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் பத்து பேர் அடங்கிய ஒரு குழுவில் அபூ ஹுமைத் அஸ்ஸாஇதீ (ரலி) அவர்கள் இருந்தபோது, அவர் (நபி (ஸல்) அவர்களின் தொழுகை முறையை விவரிப்பதை) நான் செவியுற்றேன். அக்குழுவில் அபூ கதாதா பின் ரிப்ஈ (ரலி) அவர்களும் ஒருவர். யஹ்யா பின் ஸயீத் அறிவித்த ஹதீஸின் கருத்தைப் போன்றே இவரும் (நபி (ஸல்) அவர்களின் தொழுகை முறையை) விவரித்தார்.

அபூ ஆஸிம், அப்துல் ஹமீத் பின் ஜஃபர் வழியாக இந்த ஹதீஸில் பின்வரும் சொல்லை மேலதிகமாக அறிவிக்கிறார்: (அபூ ஹுமைத் (ரலி) விவரித்ததைக் கேட்ட) அத்தோழர்கள், "நீங்கள் உண்மை உரைத்தீர்! இவ்வாறே நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுதார்கள்" என்று கூறினர்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: அபூ ஆஸிம் அத்தஹ்ஹாக் பின் மக்லத், அப்துல் ஹமீத் பின் ஜஃபர் வழியாக இந்த ஹதீஸில் "நீங்கள் உண்மை உரைத்தீர்! இவ்வாறே நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுதார்கள்" என்ற இந்த சொல்லை மேலதிகமாக அறிவித்துள்ளார்.

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْقِرَاءَةِ فِي صَلاَةِ الصُّبْحِ

சுப்ஹ் (ஃபஜ்ர்) தொழுகையில் ஓதுதல் பற்றி வந்துள்ளவை

306

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ مِسْعَرٍ، وَسُفْيَانَ، عَنْ زِيَادِ بْنِ عِلاَقَةَ، عَنْ عَمِّهِ، قُطْبَةَ بْنِ مَالِكٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقْرَأُ فِي الْفَجْرِ : (وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ) فِي الرَّكْعَةِ الأُولَى . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمْرِو بْنِ حُرَيْثٍ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ السَّائِبِ وَأَبِي بَرْزَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ قُطْبَةَ بْنِ مَالِكٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَرَأَ فِي الصُّبْحِ بِالْوَاقِعَةِ . وَرُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ كَانَ يَقْرَأُ فِي الْفَجْرِ مِنْ سِتِّينَ آيَةً إِلَى مِائَةٍ . وَرُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ قَرَأَ : (إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ) . وَرُوِيَ عَنْ عُمَرَ أَنَّهُ كَتَبَ إِلَى

أَبِي مُوسَى أَنِ اقْرَأْ فِي الصُّبْحِ بِطِوَالِ الْمُفَصَّلِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَعَلَى هَذَا الْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ قَالَ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ ‏.‏

குத்பா இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஃபஜ்ர் தொழுகையின் முதல் ரக்அத்தில் (குர்ஆனின் 50வது அத்தியாயமான ஸூரத்துல் காஃப், 10வது வசனத்தில் வரும்) 'வந்நக்ல பாஸிகாத்' (உயரமான பேரீத்த மரங்கள்) என்று ஓத நான் கேட்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقِرَاءَةِ فِي الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ

பாடம்: ழுஹர் மற்றும் அஸர் தொழுகைகளில் ஓதுவது பற்றி வந்துள்ளவை

307

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقْرَأُ فِي الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ بِالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ وَشِبْهِهِمَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ خَبَّابٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي قَتَادَةَ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَالْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَرَأَ فِي الظُّهْرِ قَدْرَ تَنْزِيلُ السَّجْدَةَ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ كَانَ يَقْرَأُ فِي الرَّكْعَةِ الأُولَى مِنَ الظُّهْرِ قَدْرَ ثَلاَثِينَ آيَةً وَفِي الرَّكْعَةِ الثَّانِيَةِ قَدْرَ خَمْسَ عَشْرَةَ آيَةً ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ عُمَرَ أَنَّهُ كَتَبَ إِلَى أَبِي مُوسَى أَنِ اقْرَأْ فِي الظُّهْرِ بِأَوْسَاطِ الْمُفَصَّلِ ‏.‏ وَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْقِرَاءَةَ فِي صَلاَةِ الْعَصْرِ كَنَحْوِ الْقِرَاءَةِ فِي صَلاَةِ الْمَغْرِبِ يَقْرَأُ بِقِصَارِ الْمُفَصَّلِ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ أَنَّهُ قَالَ تَعْدِلُ صَلاَةُ الْعَصْرِ بِصَلاَةِ الْمَغْرِبِ فِي الْقِرَاءَةِ ‏.‏ وَقَالَ إِبْرَاهِيمُ تُضَاعَفُ صَلاَةُ الظُّهْرِ عَلَى صَلاَةِ الْعَصْرِ فِي الْقِرَاءَةِ أَرْبَعَ مِرَارٍ ‏.‏

ஜாபிர் பின் சமுரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் லுஹர் மற்றும் அஸ்ர் தொழுகைகளில் 'அஸ்ஸமாஇ தாத்தில் புரூஜ்' (சூரா அல்-புரூஜ்), 'அஸ்ஸமாஇ வத் தாரிக்' (சூரா அத்தாரிக்) மற்றும் இவை போன்ற (நடுத்தரமான) அத்தியாயங்களை ஓதுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقِرَاءَةِ فِي الْمَغْرِبِ

மஃக்ரிப் தொழுகையில் ஓதுவது பற்றி வந்துள்ளவை

308

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ أُمِّهِ أُمِّ الْفَضْلِ، قَالَتْ خَرَجَ إِلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ عَاصِبٌ رَأْسَهُ فِي مَرَضِهِ فَصَلَّى الْمَغْرِبَ فَقَرَأَ بِالْمُرْسَلاَتِ قَالَتْ فَمَا صَلاَّهَا بَعْدُ حَتَّى لَقِيَ اللَّهَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي أَيُّوبَ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُمِّ الْفَضْلِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَرَأَ فِي الْمَغْرِبِ بِالأَعْرَافِ فِي الرَّكْعَتَيْنِ كِلْتَيْهِمَا . وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَرَأَ فِي الْمَغْرِبِ بِالطُّورِ . وَرُوِيَ عَنْ عُمَرَ أَنَّهُ كَتَبَ إِلَى أَبِي مُوسَى أَنِ اقْرَأْ فِي الْمَغْرِبِ بِقِصَارِ الْمُفَصَّلِ . وَرُوِيَ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ أَنَّهُ قَرَأَ فِي الْمَغْرِبِ بِقِصَارِ الْمُفَصَّلِ . قَالَ وَعَلَى هَذَا الْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ وَذُكِرَ عَنْ مَالِكٍ أَنَّهُ كَرِهَ أَنْ يُقْرَأَ فِي صَلاَةِ الْمَغْرِبِ بِالسُّوَرِ الطُّوَلِ نَحْوِ الطُّورِ وَالْمُرْسَلاَتِ قَالَ الشَّافِعِيُّ لاَ أَكْرَهُ ذَلِكَ بَلْ أَسْتَحِبُّ أَنْ يُقْرَأَ بِهَذِهِ السُّوَرِ فِي صَلاَةِ الْمَغْرِبِ .

உம்முல் ஃபள் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தங்களின் (மரணத்திற்குக் காரணமான) நோயின் போது தலையில் (துணி) கட்டியவாறு எங்களிடம் வந்தார்கள். மஃக்ரிப் தொழுதார்கள். அதில் 'அல்-முர்ஸலாத்' எனும் அத்தியாயத்தை ஓதினார்கள். அதற்குப் பிறகு, அல்லாஹ்வைச் சந்திக்கும் வரை அவர்கள் அந்த (மஃக்ரிப்) தொழுகையை (இமாமாக நின்று) வழிநடத்தவில்லை."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இந்தப் பாடத்தில் ஜுபைர் பின் முத்இம், இப்னு உமர், அபூ அய்யூப் மற்றும் ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: உம்முல் ஃபள் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் மஃக்ரிப் தொழுகையின் இரண்டு ரக்அத்களிலும் 'அல்-அஃராஃப்' அத்தியாயத்தை ஓதியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் மஃக்ரிபில் 'அத்-தூர்' அத்தியாயத்தை ஓதியதாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

உமர் (ரழி) அவர்கள் அபூ மூஸா (ரழி) அவர்களுக்கு, "மஃக்ரிபில் 'முஃபஸ்ஸல்' அத்தியாயங்களில் சிறியவற்றை ஓதுவீராக" என்று கடிதம் எழுதியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அபூ பக்ர் அஸ்-ஸித்தீக் (ரழி) அவர்களும் மஃக்ரிபில் 'முஃபஸ்ஸல்' அத்தியாயங்களில் சிறியவற்றை ஓதியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

கல்விமான்களிடம் இதுவே நடைமுறையில் உள்ளது. இப்னுல் முபாரக், அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதையே கூறுகின்றனர்.

ஷாஃபிஈ (ரஹ்) கூறினார்: "மஃக்ரிப் தொழுகையில் 'அத்-தூர்', 'அல்-முர்ஸலாத்' போன்ற நீண்ட அத்தியாயங்கள் ஓதப்படுவதை மாலிக் (ரஹ்) வெறுத்ததாகக் கூறப்படுகிறது." ஷாஃபிஈ (ரஹ்) (மேலும்) கூறினார்: "நான் அதை வெறுக்கவில்லை; மாறாக மஃக்ரிப் தொழுகையில் இந்த அத்தியாயங்கள் ஓதப்படுவதை நான் விரும்புகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقِرَاءَةِ فِي صَلاَةِ الْعِشَاءِ

இஷா தொழுகையில் ஓத வேண்டியவை பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

309

حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْخُزَاعِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ الْحُبَابِ، حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ وَاقِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقْرَأُ فِي الْعِشَاءِ الآخِرَةِ بِالشَّمْسِ وَضُحَاهَا وَنَحْوِهَا مِنَ السُّوَرِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ بُرَيْدَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَرَأَ فِي الْعِشَاءِ الآخِرَةِ بِالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ أَنَّهُ كَانَ يَقْرَأُ فِي الْعِشَاءِ بِسُوَرٍ مِنْ أَوْسَاطِ الْمُفَصَّلِ نَحْوِ سُورَةِ الْمُنَافِقِينَ وَأَشْبَاهِهَا ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ أَنَّهُمْ قَرَءُوا بِأَكْثَرَ مِنْ هَذَا وَأَقَلَّ فَكَأَنَّ الأَمْرَ عِنْدَهُمْ وَاسِعٌ فِي هَذَا ‏.‏ وَأَحْسَنُ

شَيْءٍ فِي ذَلِكَ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَرَأَ بِالشَّمْسِ وَضُحَاهَا وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு புரைதா (ரலி) அவர்கள் தனது தந்தை (புரைதா ரலி) அவர்கள் அறிவித்ததாகக் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இஷாத் தொழுகையில் 'அஷ்-ஷம்ஸி வ ளுஹாஹா' (சூரா அஷ்-ஷம்ஸ்) மற்றும் அது போன்ற (குறுகிய) அத்தியாயங்களை ஓதுவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

310

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ فِي الْعِشَاءِ الآخِرَةِ بِالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அல்-பரா இப்னு ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் இஷாத் தொழுகையில் 'வத்தீனி வஸ்ஸைத்தூனி' (அத்தியின் மீதும் ஒலிவத்தின் மீதும் என்று தொடங்கும் அத்தியாயத்தை) ஓதினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقِرَاءَةِ خَلْفَ الإِمَامِ

இமாமுக்குப் பின்னால் ஓதுவது பற்றி வந்துள்ளவை

311

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ مَحْمُودِ بْنِ الرَّبِيعِ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، قَالَ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الصُّبْحَ فَثَقُلَتْ عَلَيْهِ الْقِرَاءَةُ فَلَمَّا انْصَرَفَ قَالَ " إِنِّي أَرَاكُمْ تَقْرَءُونَ وَرَاءَ إِمَامِكُمْ " . قَالَ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِي وَاللَّهِ . قَالَ " فَلاَ تَفْعَلُوا إِلاَّ بِأُمِّ الْقُرْآنِ فَإِنَّهُ لاَ صَلاَةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِهَا " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ وَأَبِي قَتَادَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُبَادَةَ حَدِيثٌ

حَسَنٌ . وَرَوَى هَذَا الْحَدِيثَ الزُّهْرِيُّ عَنْ مَحْمُودِ بْنِ الرَّبِيعِ عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ صَلاَةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ " . قَالَ وَهَذَا أَصَحُّ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ فِي الْقِرَاءَةِ خَلْفَ الإِمَامِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ يَرَوْنَ الْقِرَاءَةَ خَلْفَ الإِمَامِ .

உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சுப்ஹு தொழுகையைத் தொழுவித்தார்கள். அப்போது அவர்களுக்கு (குர்ஆன்) ஓதுவது சிரமமாக இருந்தது. அவர்கள் (தொழுகையை முடித்து) திரும்பியதும், 'நீங்கள் உங்கள் இமாமுக்குப் பின்னால் ஓதுகிறீர்கள் என்று நான் கருதுகிறேன்' என்று கூறினார்கள். நாங்கள், 'ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக!' என்று கூறினோம். அதற்கு அவர்கள், 'உம்முல் குர்ஆனைத் தவிர, அவ்வாறு செய்யாதீர்கள். ஏனெனில், அதை ஓதாதவருக்குத் தொழுகை இல்லை' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الْقِرَاءَةِ خَلْفَ الإِمَامِ إِذَا جَهَرَ الإِمَامُ بِالْقِرَاءَةِ

இமாம் சத்தமாக ஓதும்போது அவருக்குப் பின்னால் ஓதுவதை விட்டுவிடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

312

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنِ ابْنِ أُكَيْمَةَ اللَّيْثِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم انْصَرَفَ مِنْ صَلاَةٍ جَهَرَ فِيهَا بِالْقِرَاءَةِ فَقَالَ " هَلْ قَرَأَ مَعِي أَحَدٌ مِنْكُمْ آنِفًا " . فَقَالَ رَجُلٌ نَعَمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " إِنِّي أَقُولُ مَالِي أُنَازَعُ الْقُرْآنَ " . قَالَ فَانْتَهَى النَّاسُ عَنِ الْقِرَاءَةِ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِيمَا جَهَرَ فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنَ الصَّلَوَاتِ بِالْقِرَاءَةِ حِينَ سَمِعُوا ذَلِكَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَابْنُ أُكَيْمَةَ اللَّيْثِيُّ اسْمُهُ عُمَارَةُ . وَيُقَالُ عَمْرُو بْنُ

أُكَيمَةَ . وَرَوَى بَعْضُ أَصْحَابِ الزُّهْرِيِّ هَذَا الْحَدِيثَ وَذَكَرُوا هَذَا الْحَرْفَ قَالَ قَالَ الزُّهْرِيُّ فَانْتَهَى النَّاسُ عَنِ الْقِرَاءَةِ حِينَ سَمِعُوا ذَلِكَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . وَلَيْسَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ مَا يَدْخُلُ عَلَى مَنْ رَأَى الْقِرَاءَةَ خَلْفَ الإِمَامِ لأَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ هُوَ الَّذِي رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا الْحَدِيثَ وَرَوَى أَبُو هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " مَنْ صَلَّى صَلاَةً لَمْ يَقْرَأْ فِيهَا بِأُمِّ الْقُرْآنِ فَهِيَ خِدَاجٌ فَهِيَ خِدَاجٌ غَيْرُ تَمَامٍ " . فَقَالَ لَهُ حَامِلُ الْحَدِيثِ إِنِّي أَكُونُ أَحْيَانًا وَرَاءَ الإِمَامِ قَالَ اقْرَأْ بِهَا فِي نَفْسِكَ . وَرَوَى أَبُو عُثْمَانَ النَّهْدِيُّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ أَمَرَنِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ أُنَادِيَ أَنْ لاَ صَلاَةَ إِلاَّ بِقِرَاءَةِ فَاتِحَةِ الْكِتَابِ . وَاخْتَارَ أَكْثَرُ أَصْحَابِ الْحَدِيثِ أَنْ لاَ يَقْرَأَ الرَّجُلُ إِذَا جَهَرَ الإِمَامُ بِالْقِرَاءَةِ وَقَالُوا يَتَتَبَّعُ سَكَتَاتِ الإِمَامِ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْقِرَاءَةِ خَلْفَ الإِمَامِ فَرَأَى أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمُ الْقِرَاءَةَ خَلْفَ الإِمَامِ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ قَالَ أَنَا أَقْرَأُ خَلْفَ الإِمَامِ وَالنَّاسُ يَقْرَءُونَ إِلاَّ قَوْمًا مِنَ الْكُوفِيِّينَ وَأَرَى أَنَّ مَنْ لَمْ يَقْرَأْ صَلاَتُهُ جَائِزَةٌ . وَشَدَّدَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي تَرْكِ قِرَاءَةِ فَاتِحَةِ الْكِتَابِ وَإِنْ كَانَ خَلْفَ الإِمَامِ فَقَالُوا لاَ تُجْزِئُ صَلاَةٌ إِلاَّ بِقِرَاءَةِ فَاتِحَةِ الْكِتَابِ وَحْدَهُ كَانَ أَوْ خَلْفَ الإِمَامِ . وَذَهَبُوا إِلَى مَا رَوَى عُبَادَةُ بْنُ الصَّامِتِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَقَرَأَ عُبَادَةُ بْنُ الصَّامِتِ بَعْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم خَلْفَ الإِمَامِ وَتَأَوَّلَ قَوْلَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لاَ صَلاَةَ إِلاَّ بِقِرَاءَةِ فَاتِحَةِ الْكِتَابِ " . وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَإِسْحَاقُ وَغَيْرُهُمَا . وَأَمَّا أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ فَقَالَ مَعْنَى قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لاَ صَلاَةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ " . إِذَا كَانَ وَحْدَهُ . وَاحْتَجَّ بِحَدِيثِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ حَيْثُ قَالَ مَنْ صَلَّى رَكْعَةً لَمْ يَقْرَأْ فِيهَا بِأُمِّ الْقُرْآنِ فَلَمْ يُصَلِّ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ وَرَاءَ الإِمَامِ . قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ فَهَذَا رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم تَأَوَّلَ قَوْلَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لاَ صَلاَةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ " . أَنَّ هَذَا إِذَا كَانَ وَحْدَهُ . وَاخْتَارَ أَحْمَدُ مَعَ هَذَا الْقِرَاءَةَ خَلْفَ الإِمَامِ وَأَنْ لاَ يَتْرُكَ الرَّجُلُ فَاتِحَةَ الْكِتَابِ وَإِنْ كَانَ خَلْفَ الإِمَامِ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சப்தமிட்டு ஓதிய ஒரு தொழுகையை முடித்துத் திரும்பியபோது, "உங்களில் எவரேனும் சற்று முன்பு என்னுடன் சேர்ந்து ஓதினாரா?" என்று கேட்டார்கள். ஒரு மனிதர், "ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதரே!" என்றார். அதற்கு அவர்கள், "நிச்சயமாக நான் (எனக்குள்) சொல்லிக்கொண்டேன்: குர்ஆன் (ஓதுவதில்) என்னுடன் ஏன் போட்டியிடப்படுகிறது?" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதைக் கேட்ட பிறகு, மக்கள் நபி (ஸல்) அவர்கள் சப்தமிட்டு ஓதும் தொழுகைகளில் அவர்களுடன் சேர்ந்து ஓதுவதை நிறுத்திக்கொண்டார்கள்."

இப்பாடத்தில் இப்னு மஸ்வூத், இம்ரான் பின் ஹுஸைன் மற்றும் ஜாபிர் பின் அப்தில்லாஹ் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது 'ஹஸன்' (அழகிய) தரத்தில் அமைந்த ஹதீஸாகும். இப்னு உகைமா அல்லைஸீ என்பவரின் பெயர் உமாரா ஆகும். அம்ர் பின் உகைமா என்றும் கூறப்படுகிறது. ஸுஹ்ரியின் மாணவர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸை அறிவிக்கும்போது இந்த (கடைசி) வாக்கியத்தையும் குறிப்பிட்டுள்ளனர். அதாவது ஸுஹ்ரி கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதைக் கேட்ட பிறகு மக்கள் (சப்தமிட்டு ஓதப்படும் தொழுகைகளில்) ஓதுவதை நிறுத்திக்கொண்டார்கள்."

இமாமுக்குப் பின்னால் (மஃமூமாக) இருப்பவர் ஓதுவதை ஆதரிப்பவர்களுக்கு எதிராக இந்த ஹதீஸில் (தடையிடுவதற்குரிய) ஆதாரம் இல்லை. ஏனெனில், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸை அறிவித்த அதே அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களே நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக (மற்றொரு ஹதீஸை) அறிவிக்கிறார்கள்: "யார் ஒரு தொழுகையைத் தொழுது, அதில் 'உம்முல் குர்ஆன்' (அல்-ஃபாத்திஹா) ஓதவில்லையோ அது குறைபாடுடையதாகும், அது குறைபாடுடையதாகும், முழுமையற்றதாகும்." (இந்த ஹதீஸை அறிவித்த) அறிவிப்பாளர் (அபூ ஹுரைராவிடம்), "நான் சில நேரங்களில் இமாமுக்குப் பின்னால் இருக்கிறேனே?" என்று கேட்டதற்கு, அபூ ஹுரைரா (ரலி), "அதை உனக்குள் (மனதிற்குள்) ஓதிக்கொள்" என்று கூறினார்கள்.

மேலும் அபூ உஸ்மான் அந்-நஹ்தீ, அபூ ஹுரைரா (ரலி) வழியாக அறிவிக்கிறார்: "ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப் (அல்-ஃபாத்திஹா அத்தியாயம்) ஓதப்படாத தொழுகை தொழுகையாகாது என்று மக்களிடம் அறிவிக்குமாறு நபி (ஸல்) அவர்கள் எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் அறிஞர்களில் பெரும்பாலானோர், இமாம் சப்தமிட்டு ஓதும்போது பின்னால் இருப்பவர் (சப்தமிட்டு) ஓதக்கூடாது என்ற கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர். இமாம் மௌனமாக இருக்கும் இடைவெளிகளில் (சக்தாத்) அவர்கள் ஓதிக் கொள்ளலாம் என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர்.

இமாமுக்குப் பின்னால் ஓதுவது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. நபித்தோழர்கள், தாபிஈன்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த அறிஞர்களில் பெரும்பாலானோர் இமாமுக்குப் பின்னால் ஓத வேண்டும் என்ற கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர். மாலிக் பின் அனஸ், அப்துல்லாஹ் பின் முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதனையே கூறுகின்றனர். அப்துல்லாஹ் பின் முபாரக் அவர்கள், "நான் இமாமுக்குப் பின்னால் ஓதுகிறேன். கூஃபா வாசிகள் சிலரைத் தவிர மற்ற மக்களும் ஓதுகின்றனர். இருப்பினும், (இமாமுக்குப் பின்னால்) ஓதாதவரின் தொழுகையும் கூடும் என்றே நான் கருதுகிறேன்" என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அறிஞர்களில் ஒரு சாரார், இமாமுக்குப் பின்னால் இருந்தாலும் 'ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப்' ஓதுவதைக் கைவிடுவது கூடாது என்பதில் கண்டிப்புடன் உள்ளனர். தனியாகத் தொழுதாலும் சரி, இமாமுக்குப் பின்னால் தொழுதாலும் சரி, 'ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப்' ஓதினால் ஒழிய தொழுகை ஏற்கப்படாது என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர். உப்பாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த ஹதீஸை இதற்கு ஆதாரமாக அவர்கள் கொள்கின்றனர். உப்பாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரலி) நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிறகும் இமாமுக்குப் பின்னால் ஓதுபவராக இருந்தார்கள். "ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப் ஓதாதவருக்குத் தொழுகை இல்லை" என்ற நபிமொழியை அவர்கள் (தமது கருத்திற்கு) ஆதாரமாகக் கொண்டார்கள். ஷாஃபிஈ, இஸ்ஹாக் மற்றும் பிறரும் இக்கருத்தையே கொண்டுள்ளனர்.

அஹ்மத் பின் ஹன்பல் (ரஹ்) அவர்கள், "ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப் ஓதாதவருக்குத் தொழுகை இல்லை" என்ற நபிமொழியின் பொருள், அவர் தனியாகத் தொழும் நிலைக்குரியது என்று கூறுகிறார்கள். இதற்கு ஜாபிர் பின் அப்தில்லாஹ் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸை அவர் ஆதாரமாகக் காட்டுகிறார்: "யார் ஒரு ரக்அத் தொழுது அதில் உம்முல் குர்ஆனை ஓதவில்லையோ அவர் தொழவே இல்லை; அவர் இமாமுக்குப் பின்னால் இருந்தாலன்றி." அஹ்மத் பின் ஹன்பல் கூறுகிறார்: "இவர் நபித்தோழர்களில் ஒருவர். அவர் நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றை, 'இது தனியாகத் தொழும்போது (உரிய சட்டம்)' என்று வியாக்கியானம் செய்துள்ளார்." இருப்பினும், இமாமுக்குப் பின்னால் இருக்கும்போதும் ஒருவர் அல்-ஃபாத்திஹாவை ஓத வேண்டும், அதை விடக்கூடாது என்பதையே அஹ்மத் தெரிவு செய்கிறார்.

313

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ أَبِي نُعَيْمٍ، وَهْبِ بْنِ كَيْسَانَ أَنَّهُ سَمِعَ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يَقُولُ مَنْ صَلَّى رَكْعَةً لَمْ يَقْرَأْ فِيهَا بِأُمِّ الْقُرْآنِ فَلَمْ يُصَلِّ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ وَرَاءَ الإِمَامِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் ஒரு ரக்அத்தில் உம்முல் குர்ஆனை (அல்-ஃபாத்திஹாவை) ஓதவில்லையோ, அவர் இமாமுக்குப் பின்னால் (தொழுபவராக) இருந்தாலேயன்றி, அவர் தொழவில்லை (அவரது தொழுகை செல்லாது)."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يَقُولُ عِنْدَ دُخُولِ الْمَسْجِدِ

மஸ்ஜிதுக்குள் நுழையும்போது கூற வேண்டியவை

314

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ أُمِّهِ، فَاطِمَةَ بِنْتِ الْحُسَيْنِ عَنْ جَدَّتِهَا، فَاطِمَةَ الْكُبْرَى قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَسَلَّمَ وَقَالَ " رَبِّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ " . وَإِذَا خَرَجَ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَسَلَّمَ وَقَالَ " رَبِّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ فَضْلِكَ " .

ஃபாத்திமா அல்-குப்ரா (பெரிய ஃபாத்திமா) (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பள்ளிவாசலுக்குள் நுழையும்போது, முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலாத்தும் ஸலாமும் கூறி, பின்னர் (பின்வருமாறு) கூறினார்கள்: (ரப்பிக்ஃஃபிர்லீ துனூபீ, வஃஃப்தஹ்லீ அப்வாப ரஹ்மதிக) 'இறைவா! என் பாவங்களை எனக்கு மன்னிப்பாயாக! மேலும், உனது கருணையின் வாசல்களை எனக்காகத் திறப்பாயாக!' அவர்கள் (பள்ளிவாசலிலிருந்து) வெளியேறும்போது, முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலாத்தும் ஸலாமும் கூறி, பின்னர் (பின்வருமாறு) கூறினார்கள்: (ரப்பிக்ஃஃபிர்லீ துனூபீ, வஃஃப்தஹ்லீ அப்வாப ஃபழ்லிக) 'இறைவா! என் பாவங்களை எனக்கு மன்னிப்பாயாக! மேலும், உனது அருட்கொடைகளின் வாசல்களை எனக்காகத் திறப்பாயாக!'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

315

وَقَالَ عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ قَالَ إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ فَلَقِيتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ الْحَسَنِ بِمَكَّةَ فَسَأَلْتُهُ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ، فَحَدَّثَنِي بِهِ، قَالَ كَانَ إِذَا دَخَلَ قَالَ رَبِّ افْتَحْ لِي بَابَ رَحْمَتِكَ وَإِذَا خَرَجَ $$قَالَ رَبِّ افْتَحْ لِي بَابَ فَضْلِكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي حُمَيْدٍ وَأَبِي أُسَيْدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ فَاطِمَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ . وَفَاطِمَةُ بِنْتُ الْحُسَيْنِ لَمْ تُدْرِكْ فَاطِمَةَ الْكُبْرَى إِنَّمَا عَاشَتْ فَاطِمَةُ بَعْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَشْهُرًا .

அலீ இப்னு ஹுஜ்ர் கூறினார்கள்: இஸ்மாயீல் இப்னு இப்ராஹீம் கூறினார்கள்: 'நான் மக்காவில் அப்துல்லாஹ் இப்னு அல்-ஹஸன் அவர்களைச் சந்தித்து, இந்த ஹதீஸைப் பற்றி அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் அதை எனக்கு அறிவித்துக் கூறினார்கள்: (நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் (பள்ளிவாசலுக்குள்) நுழையும்போது) "என் இறைவா, உனது அருளின் வாசலை எனக்காகத் திறப்பாயாக" என்று கூறினார்கள். மேலும் அவர்கள் (பள்ளிவாசலிலிருந்து) வெளியேறும்போது, "என் இறைவா, உனது அருட்கொடையின் வாசலை எனக்காகத் திறப்பாயாக" என்று கூறினார்கள்.'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: 'இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ ஹுமைத், அபூ உஸைத் மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில்) அறிவிப்புகள் உள்ளன.'

மேலும் அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: '(அறிவிப்பாளர்) ஃபாத்திமா (பின்த் அல்-ஹுஸைன்) வழியாக வரும் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' தரத்திலுள்ளதாகும். எனினும் இதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் தொடர்ச்சியானது அல்ல. ஏனெனில், (அறிவிப்பாளர்) ஃபாத்திமா பின்த் அல்-ஹுஸைன், (நபியவர்களின் புதல்வி) ஃபாத்திமா அல்குப்ரா (ரலி) அவர்களின் காலத்தை அடையவில்லை. ஃபாத்திமா (அல்குப்ரா) நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிறகு சில மாதங்களே வாழ்ந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمُ الْمَسْجِدَ فَلْيَرْكَعْ رَكْعَتَيْنِ

பாடம்: உங்களில் ஒருவர் மஸ்ஜிதுக்குள் நுழைந்தால் இரண்டு ரக்அத்துகள் தொழ வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

316 ⋮

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ عَامِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ سُلَيْمٍ الزُّرَقِيِّ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَسْجِدَ فَلْيَرْكَعْ رَكْعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يَجْلِسَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي أُمَامَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي ذَرٍّ وَكَعْبِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي قَتَادَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ مُحَمَّدُ بْنُ عَجْلاَنَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَامِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ نَحْوَ رِوَايَةِ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ ‏.‏ وَرَوَى سُهَيْلُ بْنُ أَبِي صَالِحٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَامِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ عَنْ عَمْرِو بْنِ سُلَيْمٍ الزُّرَقِيِّ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَالصَّحِيحُ حَدِيثُ أَبِي قَتَادَةَ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَصْحَابِنَا اسْتَحَبُّوا إِذَا دَخَلَ الرَّجُلُ الْمَسْجِدَ أَنْ لاَ يَجْلِسَ حَتَّى يُصَلِّيَ رَكْعَتَيْنِ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ لَهُ عُذْرٌ ‏.‏ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ وَحَدِيثُ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ خَطَأٌ أَخْبَرَنِي بِذَلِكَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْمَدِينِيِّ ‏.‏

அபூ கதாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் மஸ்ஜிதுக்கு வந்தால், அவர் அமர்வதற்கு முன்பு இரண்டு ரக்அத்கள் (தஹிய்யத்துல் மஸ்ஜித் எனும் பள்ளிவாசலுக்குரிய காணிக்கைத் தொழுகையை) தொழட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الأَرْضَ كُلَّهَا مَسْجِدٌ إِلاَّ الْمَقْبُرَةَ وَالْحَمَّامَ

மயானம் மற்றும் குளியலறை தவிர பூமி முழுவதும் மஸ்ஜித் ஆகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

317

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَأَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ الْمَرْوَزِيُّ قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الأَرْضُ كُلُّهَا مَسْجِدٌ إِلاَّ الْمَقْبُرَةَ وَالْحَمَّامَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ

وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَحُذَيْفَةَ وَأَنَسٍ وَأَبِي أُمَامَةَ وَأَبِي ذَرٍّ قَالُوا إِنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " جُعِلَتْ لِيَ الأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا " . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ قَدْ رُوِيَ عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ مُحَمَّدٍ رِوَايَتَيْنِ مِنْهُمْ مَنْ ذَكَرَهُ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ يَذْكُرْهُ . وَهَذَا حَدِيثٌ فِيهِ اضْطِرَابٌ . رَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلٌ . وَرَوَاهُ حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَاهُ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى عَنْ أَبِيهِ قَالَ وَكَانَ عَامَّةُ رِوَايَتِهِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَكَأَنَّ رِوَايَةَ الثَّوْرِيِّ عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَثْبَتُ وَأَصَحُّ مُرْسَلاً .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கப்ருஸ்தானையும் (மற்றும்) குளியலறையையும் தவிர, பூமி முழுவதும் (தொழுவதற்கான) மஸ்ஜிதாகும் (அதாவது, ஸஜ்தா செய்யும் இடமாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ بُنْيَانِ الْمَسْجِدِ

மஸ்ஜித் கட்டுவதன் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

318

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ الْحَنَفِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مَحْمُودِ بْنِ لَبِيدٍ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ بَنَى لِلَّهِ مَسْجِدًا بَنَى اللَّهُ لَهُ مِثْلَهُ فِي الْجَنَّةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعَلِيٍّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَنَسٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَائِشَةَ وَأُمِّ حَبِيبَةَ وَأَبِي ذَرٍّ وَعَمْرِو بْنِ عَبَسَةَ وَوَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُثْمَانَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَمَحْمُودُ بْنُ

لَبِيدٍ قَدْ أَدْرَكَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَمَحْمُودُ بْنُ الرَّبِيعِ قَدْ رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَهُمَا غُلاَمَانِ صَغِيرَانِ مَدَنِيَّانِ .

உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் அல்லாஹ்வுக்காக ஒரு மஸ்ஜிதைக் கட்டுகிறாரோ, அல்லாஹ் அவருக்காகச் சொர்க்கத்தில் அது போன்றதைக் கட்டுகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

319

وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ مَنْ بَنَى لِلَّهِ مَسْجِدًا صَغِيرًا كَانَ أَوْ كَبِيرًا بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا نُوحُ بْنُ قَيْسٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ مَوْلَى قَيْسٍ عَنْ زِيَادٍ النُّمَيْرِيِّ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِهَذَا .

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் அல்லாஹ்வுக்காக ஒரு மஸ்ஜிதைக் கட்டுகிறாரோ, அது சிறியதாக இருந்தாலும் அல்லது பெரியதாக இருந்தாலும், அவருக்காக அல்லாஹ் சொர்க்கத்தில் ஒரு வீட்டைக் கட்டுவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَنْ يَتَّخِذَ عَلَى الْقَبْرِ مَسْجِدًا

கப்ரின் மீது மஸ்ஜிது அமைப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்தவை

320

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُحَادَةَ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم زَائِرَاتِ الْقُبُورِ وَالْمُتَّخِذِينَ عَلَيْهَا الْمَسَاجِدَ وَالسُّرُجَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَأَبُو صَالِحٍ هَذَا هُوَ مَوْلَى أُمِّ هَانِئٍ بِنْتِ أَبِي طَالِبٍ وَاسْمُهُ بَاذَانُ وَيُقَالُ بَاذَامُ أَيْضًا .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "கப்ருகளைத் தரிசிக்கும் பெண்களையும், அவற்றை மஸ்ஜிதுகளாக ஆக்கிக் கொள்பவர்களையும், அவற்றின் மீது விளக்குகளை (வைத்து) ஏற்றுபவர்களையும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சபித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي النَّوْمِ فِي الْمَسْجِدِ

மஸ்ஜிதில் தூங்குவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

321

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كُنَّا نَنَامُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْمَسْجِدِ وَنَحْنُ شَبَابٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَخَّصَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي النَّوْمِ فِي الْمَسْجِدِ ‏.‏ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ لاَ يَتَّخِذُهُ مَبِيتًا وَلاَ مَقِيلاً ‏.‏ وَقَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ ذَهَبُوا إِلَى قَوْلِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் இளைஞர்களாக இருந்த நிலையில் மஸ்ஜிதில் உறங்குவோம்." அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் (நல்லது, ஆதாரப்பூர்வமானது). அறிஞர்களில் ஒரு சாரார் மஸ்ஜிதில் உறங்குவதற்கு அனுமதி வழங்கியுள்ளனர். இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) கூறினார்: "(மஸ்ஜிதை) இரவில் தங்கும் இடமாகவோ அல்லது பகலில் ஓய்வெடுக்கும் இடமாகவோ (நிரந்தரமாக) ஆக்கிக் கொள்ளக்கூடாது." அறிஞர்களில் ஒரு சாரார் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் கூற்றை ஏற்றுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْبَيْعِ وَالشِّرَاءِ وَإِنْشَادِ الضَّالَّةِ وَالشِّعْرِ فِي الْمَسْجِدِ

மஸ்ஜிதில் வாங்குதல், விற்றல், உரத்த குரலில் தொலைந்த பொருளைத் தேடுதல் மற்றும் கவிதை பாடுதல் ஆகியவற்றை வெறுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

322

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ نَهَى عَنْ تَنَاشُدِ الأَشْعَارِ فِي الْمَسْجِدِ وَعَنِ الْبَيْعِ وَالاِشْتِرَاءِ فِيهِ وَأَنْ يَتَحَلَّقَ النَّاسُ فِيهِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ قَبْلَ الصَّلاَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ وَجَابِرٍ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَعَمْرُو بْنُ شُعَيْبٍ هُوَ ابْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ رَأَيْتُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَذَكَرَ غَيْرَهُمَا يَحْتَجُّونَ بِحَدِيثِ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَقَدْ سَمِعَ شُعَيْبُ بْنُ مُحَمَّدٍ مِنْ جَدِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى وَمَنْ تَكَلَّمَ فِي حَدِيثِ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ إِنَّمَا ضَعَّفَهُ لأَنَّهُ يُحَدِّثُ عَنْ صَحِيفَةِ جَدِّهِ كَأَنَّهُمْ رَأَوْا أَنَّهُ لَمْ يَسْمَعْ هَذِهِ الأَحَادِيثَ مِنْ جَدِّهِ . قَالَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَذُكِرَ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ أَنَّهُ قَالَ حَدِيثُ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عِنْدَنَا وَاهِي . وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ الْبَيْعَ وَالشِّرَاءَ فِي الْمَسْجِدِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ رُخْصَةٌ فِي الْبَيْعِ وَالشِّرَاءِ فِي الْمَسْجِدِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي غَيْرِ حَدِيثٍ رُخْصَةٌ فِي إِنْشَادِ الشِّعْرِ فِي الْمَسْجِدِ .

அம்ர் இப்னு ஷுஐப் தனது தந்தையிடமிருந்தும், அவர் தனது பாட்டனார் (அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் அல்-ஆஸ்) (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பள்ளிவாசலில் கவிதை ஓதுவதையும் (உரத்த குரலில் அல்லது போட்டி மனப்பான்மையுடன் கவிதை பாடுவதையும், அல்லது கவிதை மூலம் தொலைந்த பொருட்களைத் தேடுவதையும்), அதில் வியாபாரம் செய்வதையும் வாங்குவதையும், மேலும் வெள்ளிக்கிழமை அன்று தொழுகைக்கு முன்பு மக்கள் அதில் வட்டமாக அமர்வதையும் தடை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَسْجِدِ الَّذِي أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى

தக்வாவின் அடிப்படையில் நிறுவப்பட்ட மஸ்ஜித் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

323

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ أُنَيْسِ بْنِ أَبِي يَحْيَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ امْتَرَى رَجُلٌ مِنْ بَنِي خُدْرَةَ وَرَجُلٌ مِنْ بَنِي عَمْرِو بْنِ عَوْفٍ فِي الْمَسْجِدِ الَّذِي أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى فَقَالَ الْخُدْرِيُّ هُوَ مَسْجِدُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . وَقَالَ الآخَرُ هُوَ مَسْجِدُ قُبَاءٍ . فَأَتَيَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي ذَلِكَ فَقَالَ هُوَ هَذَا يَعْنِي مَسْجِدَهُ وَفِي ذَلِكَ خَيْرٌ كَثِيرٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ سَأَلْتُ يَحْيَى بْنَ سَعِيدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي يَحْيَى الأَسْلَمِيِّ فَقَالَ لَمْ يَكُنْ بِهِ بَأْسٌ وَأَخُوهُ أُنَيْسُ بْنُ أَبِي يَحْيَى أَثْبَتُ مِنْهُ .

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: பனூ குத்ரா கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதரும், பனூ அம்ர் பின் அவ்ஃப் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதரும் தக்வாவின் (இறையச்சத்தின்) அடிப்படையில் நிறுவப்பட்ட பள்ளிவாசல் எது என்பது பற்றி தர்க்கம் செய்துகொண்டிருந்தனர். பனூ குத்ரா கோத்திரத்தைச் சேர்ந்தவர், 'அது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் பள்ளிவாசல்' என்று கூறினார். மற்றவர், 'அது குபா பள்ளிவாசல்' என்று கூறினார். எனவே அவர்கள் இருவரும் அதுபற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்பதற்காகச் சென்றார்கள். அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அது இதுதான்' - அதாவது தமது இந்தப் பள்ளிவாசல் - 'மேலும் அதிலும் (குபா பள்ளிவாசலிலும்) பெரும் நன்மை இருக்கிறது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ فِي مَسْجِدِ قُبَاءٍ

பாடம்: மஸ்ஜித் குபாவில் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

324

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ أَبُو كُرَيْبٍ، وَسُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الأَبْرَدِ، مَوْلَى بَنِي خَطْمَةَ أَنَّهُ سَمِعَ أُسَيْدَ بْنَ ظُهَيْرٍ الأَنْصَارِيَّ، وَكَانَ، مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يُحَدِّثُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الصَّلاَةُ فِي مَسْجِدِ قُبَاءٍ كَعُمْرَةٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُسَيْدٍ حَدِيثٌ

حَسَنٌ غَرِيبٌ. وَلاَ نَعْرِفُ لأُسَيْدِ بْنِ ظُهَيْرٍ شَيْئًا يَصِحُّ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي أُسَامَةَ عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جَعْفَرٍ. وَأَبُو الأَبْرَدِ اسْمُهُ زِيَادٌ مَدِينِيٌّ.

உஸைத் இப்னு ஸுஹைர் அல்-அன்சாரி (ரழி) (நபித்தோழர்) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மஸ்ஜித் குபாவில் தொழும் தொழுகை ஒரு உம்ராவைப் போன்றதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَىِّ الْمَسَاجِدِ أَفْضَلُ

மஸ்ஜித்களில் எது அதிக சிறப்புமிக்கது என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

325

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، ح وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ رَبَاحٍ، وَعُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الأَغَرِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الأَغَرِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ صَلاَةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ صَلاَةٍ فِيمَا سِوَاهُ إِلاَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَلَمْ يَذْكُرْ قُتَيْبَةُ فِي حَدِيثِهِ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ إِنَّمَا ذَكَرَ عَنْ زَيْدِ بْنِ رَبَاحٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الأَغَرِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو عَبْدِ اللَّهِ الأَغَرُّ اسْمُهُ سَلْمَانُ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَمَيْمُونَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ وَابْنِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ وَأَبِي ذَرٍّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எனது இந்த மஸ்ஜிதில் (மஸ்ஜிதுன் நபவியில்) தொழும் தொழுகையானது, மஸ்ஜிதுல் ஹராமைத் தவிர, மற்ற பள்ளிவாசல்களில் (மஸ்ஜிதுகளில்) தொழும் ஆயிரம் தொழுகைகளை விட சிறந்ததாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

326

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ قَزَعَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تُشَدُّ الرِّحَالُ إِلاَّ إِلَى ثَلاَثَةِ مَسَاجِدَ مَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَسْجِدِي هَذَا وَمَسْجِدِ الأَقْصَى ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மூன்று மஸ்ஜித்களைத் தவிர வேறு எதற்கும் (புண்ணியத்தை நாடி) பயணம் மேற்கொள்ளப்படக் கூடாது: அல்-மஸ்ஜித் அல்-ஹராம், என்னுடைய இந்த மஸ்ஜித், மற்றும் மஸ்ஜித் அல்-அக்ஸா." அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَشْىِ إِلَى الْمَسْجِدِ

மஸ்ஜிதுக்கு நடந்து செல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

327

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَلاَ تَأْتُوهَا وَأَنْتُمْ تَسْعَوْنَ وَلَكِنِ ائْتُوهَا وَأَنْتُمْ تَمْشُونَ وَعَلَيْكُمُ السَّكِينَةُ فَمَا أَدْرَكْتُمْ فَصَلُّوا وَمَا فَاتَكُمْ فَأَتِمُّوا ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي قَتَادَةَ وَأُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَجَابِرٍ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْمَشْىِ إِلَى الْمَسْجِدِ فَمِنْهُمْ مَنْ رَأَى الإِسْرَاعَ إِذَا خَافَ فَوْتَ التَّكْبِيرَةِ الأُولَى حَتَّى ذُكِرَ عَنْ بَعْضِهِمْ أَنَّهُ كَانَ يُهَرْوِلُ إِلَى الصَّلاَةِ ‏.‏ وَمِنْهُمْ مَنْ كَرِهَ الإِسْرَاعَ وَاخْتَارَ أَنْ يَمْشِيَ عَلَى تُؤَدَةٍ وَوَقَارٍ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ وَقَالاَ الْعَمَلُ عَلَى حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَقَالَ إِسْحَاقُ إِنْ خَافَ فَوْتَ التَّكْبِيرَةِ الأُولَى فَلاَ بَأْسَ أَنْ يُسْرِعَ فِي الْمَشْىِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தொழுகைக்காக இகாமத் சொல்லப்பட்டால், நீங்கள் ஓடி வராதீர்கள். மாறாக, நடந்து வாருங்கள், மேலும்

நீங்கள் அமைதியுடனும் நிதானத்துடனும் இருங்கள். (ஜமாஅத்துடன்) உங்களுக்குக் கிடைத்ததை தொழுது கொள்ளுங்கள், மேலும் நீங்கள் தவறவிட்டதை பூர்த்தி செய்யுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

328

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ بِمَعْنَاهُ . هَكَذَا قَالَ عَبْدُ الرَّزَّاقِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ يَزِيدَ بْنِ زُرَيْعٍ .

ஹஸன் பின் அலி அல்-கல்லால் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அப்துர்-ரஸ்ஸாக் (ரஹ்) அவர்கள், மா'மர் (ரஹ்) வழியாக ஸுஹ்ரி (ரஹ்) அவர்களிடமிருந்தும், அவர் ஸயீத் பின் அல்-முஸய்யப் (ரஹ்) அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் (அறிவித்த ஹதீஸ்), அபூஸலமா (ரஹ்) அவர்கள் அபூஹுரைரா (ரலி) வழியாக அறிவித்த ஹதீஸின் கருத்தைப் போன்றே அமைந்துள்ளது. அப்துர்-ரஸ்ஸாக் (ரஹ்) அவர்கள், ஸயீத் பின் அல்-முஸய்யப் (ரஹ்) வழியாக அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாகவே இவ்வாறு அறிவித்துள்ளார். மேலும், இது யஸீத் பின் ஸுரைஃ (ரஹ்) அவர்களின் ஹதீஸை விட மிகவும் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

329

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய அறிவிப்பைப்) போன்றே அறிவிக்கிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقُعُودِ فِي الْمَسْجِدِ وَانْتِظَارِ الصَّلاَةِ مِنَ الْفَضْلِ

மஸ்ஜிதில் அமர்ந்திருப்பதன் மற்றும் தொழுகைக்காக காத்திருப்பதன் சிறப்புகள் குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

330

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ يَزَالُ أَحَدُكُمْ فِي صَلاَةٍ مَا دَامَ يَنْتَظِرُهَا وَلاَ تَزَالُ الْمَلاَئِكَةُ تُصَلِّي عَلَى أَحَدِكُمْ مَا دَامَ فِي الْمَسْجِدِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ مَا لَمْ يُحْدِثْ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ رَجُلٌ مِنْ حَضْرَمَوْتَ وَمَا الْحَدَثُ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ قَالَ فُسَاءٌ أَوْ ضُرَاطٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தொழுகைக்காகக் காத்திருக்கும் வரை, அவர் தொழுகையிலேயே இருக்கிறார். மேலும், அவர் மஸ்ஜிதில் இருக்கும் வரை, வானவர்கள் அவருக்காக, 'அல்லாஹும்மஃக்ஃபிர் லஹு, அல்லாஹும்மர்ஹம்ஹு' (இறைவா! இவரை மன்னிப்பாயாக! இறைவா! இவருக்கு அருள் புரிவாயாக!) என்று பிரார்த்தனை செய்வதை நிறுத்துவதில்லை – அவர் (வுளூவை முறிக்கும்) ஹதஸ் செய்யாத வரையில்."

ஹத்ரமவ்த்தைச் சேர்ந்த ஒருவர், "அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களே! ஹதஸ் என்றால் என்ன?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர் (ரழி) அவர்கள், "காற்றுப் பிரிவது, அல்லது சத்தத்துடன் காற்றுப் பிரிவது" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الْخُمْرَةِ

பாடம்: கும்ரா (சிறிய பாய்) மீது தொழுவது குறித்து வந்துள்ளவை

331

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي عَلَى الْخُمْرَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَأُمِّ سُلَيْمٍ وَعَائِشَةَ وَمَيْمُونَةَ وَأُمِّ كُلْثُومٍ بِنْتِ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الأَسَدِ وَلَمْ تَسْمَعْ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَبِهِ يَقُولُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ قَدْ ثَبَتَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الصَّلاَةُ عَلَى الْخُمْرَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْخُمْرَةُ هُوَ حَصِيرٌ قَصِيرٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு கும்ராவின் (அதாவது, சிறிய பாயின்) மீது தொழுது வந்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الْحَصِيرِ

பாய் மீது தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

332

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى عَلَى حَصِيرٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَالْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ . إِلاَّ أَنَّ قَوْمًا مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ اخْتَارُوا الصَّلاَةَ عَلَى الأَرْضِ اسْتِحْبَابًا . وَأَبُو سُفْيَانَ اسْمُهُ طَلْحَةُ بْنُ نَافِعٍ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு ஹஸீரின் (பாயின்) மீது தொழுதார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الْبُسُطِ

333

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي التَّيَّاحِ الضُّبَعِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُخَالِطُنَا حَتَّى إِنْ كَانَ يَقُولُ لأَخٍ لِي صَغِيرٍ يَا أَبَا عُمَيْرٍ مَا فَعَلَ النُّغَيْرُ . قَالَ وَنُضِحَ بِسَاطٌ لَنَا فَصَلَّى عَلَيْهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ لَمْ يَرَوْا بِالصَّلاَةِ عَلَى الْبِسَاطِ وَالطُّنْفُسَةِ بَأْسًا . وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَاسْمُ أَبِي التَّيَّاحِ يَزِيدُ بْنُ حُمَيْدٍ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுடன் (மிகவும் நெருக்கமாக, அன்பாக) கலந்து பழகுவார்கள்; அந்த அளவுக்கு அவர்கள் என் இளைய சகோதரரிடம், 'ஓ அபூ உமைர்! (உன் செல்லப் பறவையான) நுஃைகர் என்ன செய்தது?' என்று (அன்புடன் விசாரிப்பார்கள்)." மேலும் அவர் (அனஸ்) கூறினார்கள்: "எங்களுடைய விரிப்பு (பிஸாத்) ஒன்றின் மீது (ஏதேனும் அசுத்தம் பட்டதால், அதைச் சுத்தம் செய்ய) தண்ணீர் தெளிக்கப்பட்டது; பிறகு அதன் மீது அவர்கள் (நபி (ஸல்)) தொழுதார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ فِي الْحِيطَانِ

தோட்டங்களில் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

334

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَسْتَحِبُّ الصَّلاَةَ فِي الْحِيطَانِ . قَالَ أَبُو دَاوُدَ يَعْنِي الْبَسَاتِينَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ مُعَاذٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْحَسَنِ بْنِ أَبِي جَعْفَرٍ . وَالْحَسَنُ بْنُ أَبِي جَعْفَرٍ قَدْ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ وَغَيْرُهُ وَأَبُو الزُّبَيْرِ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ مُسْلِمِ بْنِ تَدْرُسَ وَأَبُو الطُّفَيْلِ اسْمُهُ عَامِرُ بْنُ وَاثِلَةَ .

முஆத் இப்னு ஜபல் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தோட்டங்களில் தொழுவதை விரும்பினார்கள். (அபூதாவூத் (ரஹ்) அவர்கள், ‘ஹீத்தான்’ என்பது தோட்டங்களைக் குறிக்கும் என்று கூறினார்கள்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي سُتْرَةِ الْمُصَلِّي

தொழுகையாளியின் சுத்ரா பற்றி வந்துள்ளவை

335

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا وَضَعَ أَحَدُكُمْ بَيْنَ يَدَيْهِ مِثْلَ مُؤَخَّرَةِ الرَّحْلِ فَلْيُصَلِّ وَلاَ يُبَالِي مَنْ مَرَّ وَرَاءَ ذَلِكَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَسَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَسَبْرَةَ بْنِ مَعْبَدٍ الْجُهَنِيِّ وَأَبِي جُحَيْفَةَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ طَلْحَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَقَالُوا سُتْرَةُ الإِمَامِ سُتْرَةٌ لِمَنْ خَلْفَهُ ‏.‏

மூஸா பின் தல்ஹா அவர்கள் தனது தந்தை (தல்ஹா (ரலி)) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தமக்கு முன்னால் ஒட்டகச் சேணத்தின் பின்பகுதியைப் போன்ற ஒன்றை (தடுப்பாக) வைத்துவிட்டால், அவர் தொழட்டும். அதற்கு அப்பால் யார் கடந்து சென்றாலும் அதைப் பற்றி அவர் கவலைப்பட வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْمُرُورِ بَيْنَ يَدَىِ الْمُصَلِّي ‏.‏

தொழுகைக்காரருக்கு முன்னால் கடந்து செல்வதை வெறுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

336

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي النَّضْرِ، عَنْ بُسْرِ بْنِ سَعِيدٍ، أَنَّ زَيْدَ بْنَ خَالِدٍ الْجُهَنِيَّ، أَرْسَلَهُ إِلَى أَبِي جُهَيْمٍ يَسْأَلُهُ مَاذَا سَمِعَ مِنْ، رَسُولِ

اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْمَارِّ بَيْنَ يَدَىِ الْمُصَلِّي فَقَالَ أَبُو جُهَيْمٍ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لَوْ يَعْلَمُ الْمَارُّ بَيْنَ يَدَىِ الْمُصَلِّي مَاذَا عَلَيْهِ لَكَانَ أَنْ يَقِفَ أَرْبَعِينَ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَمُرَّ بَيْنَ يَدَيْهِ " . قَالَ أَبُو النَّضْرِ لاَ أَدْرِي قَالَ أَرْبَعِينَ يَوْمًا أَوْ شَهْرًا أَوْ سَنَةً قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي جُهَيْمٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " لأَنْ يَقِفَ أَحَدُكُمْ مِائَةَ عَامٍ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَمُرَّ بَيْنَ يَدَىْ أَخِيهِ وَهُوَ يُصَلِّي " . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا الْمُرُورَ بَيْنَ يَدَىِ الْمُصَلِّي وَلَمْ يَرَوْا أَنَّ ذَلِكَ يَقْطَعُ صَلاَةَ الرَّجُلِ . وَاسْمُ أَبِي النَّضْرِ سَالِمٌ مَوْلَى عُمَرَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ الْمَدِينِيُّ .

ஸைத் இப்னு காலித் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் (பஸ்ர் இப்னு ஸயீத் அவர்களை) அபூ ஜுஹைம் (ரழி) அவர்களிடம் அனுப்பி, தொழுகையாளியின் முன்னால் கடந்து செல்பவர் குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து என்ன செவியுற்றார்கள் என்று கேட்கச் சொன்னார்கள். அபூ ஜுஹைம் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தொழுகையாளியின் முன்னால் கடந்து செல்பவர், (அதனால் ஏற்படும் பாவம் அல்லது தண்டனை) என்ன என்பதை அறிந்திருந்தால், அவருக்கு முன்னால் கடந்து செல்வதை விட நாற்பது (காலம்) நின்றுவிடுவதே அவருக்குச் சிறந்ததாக இருக்கும்." (இந்த ஹதீஸை அறிவிக்கும்) அபுந்நள்ர் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அது நாற்பது நாட்களா, அல்லது மாதங்களா, அல்லது ஆண்டுகளா என்று எனக்குத் தெரியவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ يَقْطَعُ الصَّلاَةَ شَيْءٌ

எதனாலும் தொழுகை துண்டிக்கப்படுவதில்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

337

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كُنْتُ رَدِيفَ الْفَضْلِ عَلَى أَتَانٍ فَجِئْنَا وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي بِأَصْحَابِهِ بِمِنًى . قَالَ فَنَزَلْنَا عَنْهَا فَوَصَلْنَا الصَّفَّ

فَمَرَّتْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ فَلَمْ تَقْطَعْ صَلاَتَهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَالْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ قَالُوا لاَ يَقْطَعُ الصَّلاَةَ شَيْءٌ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَالشَّافِعِيُّ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் ஒரு பெண் கழுதையில் ஃபழ்ல் (ரலி) அவர்களுக்குப் பின்னால் அமர்ந்து வந்தேன். நபி (ஸல்) அவர்கள் மினாவில் தம் தோழர்களுக்குத் தொழுகை நடத்திக் கொண்டிருந்தபோது நாங்கள் வந்தோம். நாங்கள் அதிலிருந்து இறங்கி வரிசையில் சேர்ந்துகொண்டோம். அது (கழுதை) அவர்களுக்கு முன்னால் கடந்து சென்றது; (எனினும்) அது அவர்களுடைய தொழுகையை முறிக்கவில்லை."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்:
இந்தப் பாடத்தில் ஆயிஷா, ஃபழ்ல் பின் அப்பாஸ் மற்றும் இப்னு உமர் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ளதாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த தாபியீன்களில் உள்ள பெரும்பாலான அறிஞர்களின் செயல்முறை இதுவாகவே உள்ளது. " (தொழுபவருக்குக் குறுக்கே செல்லும்) எதுவும் தொழுகையை முறிக்காது" என்று அவர்கள் கூறுகிறார்கள். சுப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரும் இதனையே கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّهُ لاَ يَقْطَعُ الصَّلاَةَ إِلاَّ الْكَلْبُ وَالْحِمَارُ وَالْمَرْأَةُ

நாய், கழுதை மற்றும் பெண்ணால் மட்டுமே தொழுகை முறிக்கப்படும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

338

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا يُونُسُ بْنُ عُبَيْدٍ، وَمَنْصُورُ بْنُ زَاذَانَ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ هِلاَلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّامِتِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا ذَرٍّ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا صَلَّى الرَّجُلُ وَلَيْسَ بَيْنَ يَدَيْهِ كَآخِرَةِ الرَّحْلِ أَوْ كَوَاسِطَةِ الرَّحْلِ قَطَعَ صَلاَتَهُ الْكَلْبُ الأَسْوَدُ وَالْمَرْأَةُ وَالْحِمَارُ " . فَقُلْتُ لأَبِي ذَرٍّ مَا بَالُ الأَسْوَدِ مِنَ الأَحْمَرِ مِنَ الأَبْيَضِ فَقَالَ

يَا ابْنَ أَخِي سَأَلْتَنِي كَمَا سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " الْكَلْبُ الأَسْوَدُ شَيْطَانٌ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَالْحَكَمِ بْنِ عَمْرٍو الْغِفَارِيِّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي ذَرٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَيْهِ قَالُوا يَقْطَعُ الصَّلاَةَ الْحِمَارُ وَالْمَرْأَةُ وَالْكَلْبُ الأَسْوَدُ . قَالَ أَحْمَدُ الَّذِي لاَ أَشُكُّ فِيهِ أَنَّ الْكَلْبَ الأَسْوَدَ يَقْطَعُ الصَّلاَةَ وَفِي نَفْسِي مِنَ الْحِمَارِ وَالْمَرْأَةِ شَيْءٌ . قَالَ إِسْحَاقُ لاَ يَقْطَعُهَا شَيْءٌ إِلاَّ الْكَلْبُ الأَسْوَدُ .

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவர் தொழும்போது, அவருக்கு முன்னால் ஒட்டகச் சேணத்தின் பின்பகுதி (கட்டை) அல்லது சேணத்தின் நடுப்பகுதி போன்ற (உயரமுள்ள தடுப்பு - ஸுத்ரா) எதுவும் இல்லாத நிலையில், கருப்பு நாய், பெண் மற்றும் கழுதை (அவருக்குக் குறுக்கே சென்றால்) அது அவரது தொழுகையை முறித்துவிடும்."

(அறிவிப்பாளர் அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்ஸாமித் கூறுகிறார்:) நான் அபூ தர் (ரழி) அவர்களிடம், "சிவப்பு மற்றும் வெள்ளை நிற நாய்களை விட்டுவிட்டு கருப்பு நாய்க்கு என்ன (நிலை)?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "என் சகோதரரின் மகனே! நீ என்னிடம் கேட்டது போலவே, நானும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'கருப்பு நாய் ஒரு ஷைத்தான் ஆகும்' என்று கூறினார்கள்" என்றார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ ஸயீத், அல்-ஹகம் பின் அம்ர் அல்-கிஃபாரி, அபூ ஹுரைரா மற்றும் அனஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. அபூ தர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் இக்கருத்தையே கொண்டுள்ளனர். அதாவது, "கழுதை, பெண் மற்றும் கருப்பு நாய் (குறுக்கே சென்றால்) தொழுகை முறிந்துவிடும்" என்று கூறுகின்றனர்.

இமாம் அஹ்மத் கூறுகிறார்: "கருப்பு நாய் தொழுகையை முறித்துவிடும் என்பதில் எனக்குச் சந்தேகமில்லை. ஆனால், கழுதை மற்றும் பெண் விஷயத்தில் என் மனதில் ஏதோ ஒரு தயக்கம் உள்ளது."

இஸ்ஹாக் கூறுகிறார்: "கருப்பு நாயைத் தவிர வேறு எதுவும் தொழுகையை முறிக்காது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ

ஒரே ஆடையில் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

339

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، أَنَّهُ رَأَى رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي فِي بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةَ مُشْتَمِلاً فِي ثَوْبٍ وَاحِدٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ وَسَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ وَأَنَسٍ وَعَمْرِو بْنِ أَبِي أَسِيدٍ وَعُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ وَأَبِي سَعِيدٍ وَكَيْسَانَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَائِشَةَ وَأُمِّ هَانِئٍ وَعَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ وَطَلْقِ بْنِ عَلِيٍّ وَعُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ الأَنْصَارِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ وَغَيْرِهِمْ قَالُوا لاَ بَأْسَ بِالصَّلاَةِ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ ‏.‏ وَقَدْ قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ يُصَلِّي الرَّجُلُ فِي ثَوْبَيْنِ ‏.‏

உமர் பின் அபீ ஸலமா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், உம்மு ஸலமா (ரலி) அவர்களின் வீட்டில் ஒரே ஆடையை (உடலைச் சுற்றிலும்) போர்த்தியவராகத் தொழுதுகொண்டிருப்பதை நான் பார்த்தேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي ابْتِدَاءِ الْقِبْلَةِ

பாடம்: கிப்லாவின் தொடக்கம் பற்றி வந்துள்ளவை

340

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ لَمَّا قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمَدِينَةَ صَلَّى نَحْوَ بَيْتِ الْمَقْدِسِ سِتَّةَ أَوْ سَبْعَةَ عَشَرَ شَهْرًا وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُحِبُّ أَنْ يُوَجَّهَ إِلَى الْكَعْبَةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى ‏:‏ ‏(‏قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ‏)‏ فَوُجِّهَ نَحْوَ الْكَعْبَةِ وَكَانَ يُحِبُّ ذَلِكَ فَصَلَّى رَجُلٌ مَعَهُ الْعَصْرَ ثُمَّ مَرَّ عَلَى قَوْمٍ مِنَ الأَنْصَارِ وَهُمْ رُكُوعٌ فِي صَلاَةِ الْعَصْرِ نَحْوَ بَيْتِ الْمَقْدِسِ فَقَالَ هُوَ يَشْهَدُ أَنَّهُ صَلَّى مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم وَأَنَّهُ قَدْ وُجِّهَ إِلَى الْكَعْبَةِ . قَالَ فَانْحَرَفُوا وَهُمْ رُكُوعٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعُمَارَةَ بْنِ أَوْسٍ وَعَمْرِو بْنِ عَوْفٍ الْمُزَنِيِّ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ الْبَرَاءِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ .

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, பதினாறு அல்லது பதினேழு மாதங்கள் பைத்துல் முகத்தஸை நோக்கித் தொழுதார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கஃபாவின் திசையை முன்னோக்க விரும்பினார்கள். எனவே, அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

(கத் நரா தகல்லுப வஜ்ஹிக்க ஃபிஸ்ஸமாஇ ஃபலனுவல்லியன்னக்க கிப்லதன் தர்ழாஹா ஃபவல்லி வஜ்ஹக்க ஷத்ரல் மஸ்ஜிதில் ஹராம்) (பொருள்: "(நபியே!) வானத்தின் பக்கம் உமது முகம் அடிக்கடி திரும்புவதை நாம் காண்கிறோம். எனவே நீர் விரும்புகின்ற கிப்லாவின் பக்கம் உம்மைத் திருப்புகிறோம். ஆகவே உமது முகத்தை மஸ்ஜிதுல் ஹராம் பக்கம் திருப்புவீராக!")

அவ்வாறே அவர்கள் கஃபாவை முன்னோக்கினார்கள்; மேலும் அவர்கள் அதை விரும்பினார்கள். ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் அஸ்ர் தொழுகையைத் தொழுதார். பின்னர், பைத்துல் முகத்தஸை முன்னோக்கி அஸ்ர் தொழுகையில் ருகூஃ செய்து கொண்டிருந்த அன்சாரிகளில் சிலரைக் கடந்து சென்றார். அவர்களிடம் அவர், "(நான்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் தொழுதேன், மேலும் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கஃபாவின் பக்கம் திருப்பப்பட்டுவிட்டார்கள் என்று நான் சாட்சியமளிக்கிறேன்" என்று கூறினார். எனவே அவர்கள் ருகூஃ செய்துகொண்டிருந்த நிலையிலேயே (கஃபாவை நோக்கித்) திரும்பிக்கொண்டார்கள்.

(இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்கள்): இந்தத் தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), உமாரா பின் அவ்ஸ் (ரழி), அம்ர் பின் அவ்ஃப் அல்-முஸனீ (ரழி) மற்றும் அனஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: அல்-பரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்களும் இதனை அபூ இஸ்ஹாக் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

341 ⋮

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كَانُوا يُرْكُوعًا فِي صَلاَةِ الصُّبْحِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் (நபித்தோழர்கள்) ஸுப்ஹு (ஃபஜ்ர்) தொழுகையின்போது ருக்குஃ செய்து கொண்டிருந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ قِبْلَةٌ

கிழக்கிற்கும் மேற்கிற்கும் இடையே உள்ளது கிப்லா என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

342

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي مَعْشَرٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ قِبْلَةٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “கிழக்கிற்கும் மேற்கிற்கும் இடையே உள்ள திசை கிப்லாவாகும் (இது கஅபாவின் வடக்கே உள்ள மதீனா மற்றும் ஷாம் போன்ற பிராந்திய மக்களுக்குப் பொருந்தும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

343

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي مَعْشَرٍ، مِثْلَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ قَدْ رُوِيَ عَنْهُ، مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي أَبِي مَعْشَرٍ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ وَاسْمُهُ نَجِيحٌ مَوْلَى بَنِي هَاشِمٍ . قَالَ مُحَمَّدٌ لاَ أَرْوِي عَنْهُ شَيْئًا وَقَدْ رَوَى عَنْهُ النَّاسُ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَحَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ الْمَخْرَمِيِّ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ مُحَمَّدٍ الأَخْنَسِيِّ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَقْوَى مِنْ حَدِيثِ أَبِي مَعْشَرٍ وَأَصَحُّ .

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவும் இதே போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

344

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ بَكْرٍ الْمَرْوَزِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُعَلَّى بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْمَخْرَمِيُّ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ مُحَمَّدٍ الأَخْنَسِيِّ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ قِبْلَةٌ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَإِنَّمَا قِيلَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْمَخْرَمِيُّ لأَنَّهُ مِنْ وَلَدِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ قِبْلَةٌ " . مِنْهُمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَعَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَابْنُ عَبَّاسٍ . وَقَالَ ابْنُ عُمَرَ إِذَا جَعَلْتَ الْمَغْرِبَ عَنْ يَمِينِكَ وَالْمَشْرِقَ عَنْ يَسَارِكَ فَمَا بَيْنَهُمَا قِبْلَةٌ إِذَا اسْتَقْبَلْتَ الْقِبْلَةَ . وَقَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ " مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ قِبْلَةٌ " . هَذَا لأَهْلِ الْمَشْرِقِ . وَاخْتَارَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ التَّيَاسُرَ لأَهْلِ مَرْوٍ .

அல்-ஹஸன் இப்னு பக்ர் அல்-மர்வஸீ எங்களிடம் அறிவித்தார், அல்-முஅல்லா இப்னு மன்சூர் எங்களிடம் அறிவித்தார், அப்துல்லாஹ் இப்னு ஜஃபர் அல்-மக்ரமீ எங்களிடம் அறிவித்தார், உஸ்மான் இப்னு முஹம்மத் அல்-அக்னஸீ வழியாக, சயீத் அல்-மக்புரீ வழியாக, அபூ ஹுரைரா (ரழி) வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கிழக்கிற்கும் மேற்கிற்கும் இடைப்பட்ட திசை கிப்லாவாகும் (தொழும் திசையாகும்)." அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் (நல்லதும் ஆதாரப்பூர்வமானதுமான) ஹதீஸாகும். அப்துல்லாஹ் இப்னு ஜஃபர் அல்-மக்ரமீ என்பவர் மிஸ்வர் இப்னு மக்ரமாவின் வழித்தோன்றல்களில் ஒருவர் என்பதால் அவ்வாறு கூறப்பட்டார். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவரல்லாத பலரிடமிருந்தும் "கிழக்கிற்கும் மேற்கிற்கும் இடைப்பட்ட திசை கிப்லாவாகும்" என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அவர்களில் உமர் இப்னுல் கத்தாப், அலி இப்னு அபீ தாலிப், இப்னு அப்பாஸ் ஆகியோர் அடங்குவர். இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நீங்கள் மேற்கை உங்கள் வலப்பக்கத்திலும், கிழக்கை உங்கள் இடப்பக்கத்திலும் வைத்து, கிப்லாவை முன்னோக்கினால், அவற்றுக்கு இடைப்பட்ட திசை கிப்லாவாகும். இப்னுல் முபாரக் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கிழக்கிற்கும் மேற்கிற்கும் இடைப்பட்ட திசை கிப்லாவாகும்" என்பது கிழக்குப் பகுதி மக்களுக்குரியதாகும். அப்துல்லாஹ் இப்னுல் முபாரக் (ரஹ்) அவர்கள் மர்வ் பகுதி மக்களுக்கு இடதுபுறம் சாய்ந்து தொழுவதை (கிப்லாவாக) தேர்ந்தெடுத்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُصَلِّي لِغَيْرِ الْقِبْلَةِ فِي الْغَيْمِ

மேகமூட்டமான நாளில் கிப்லாவைத் தவிர வேறு திசையை நோக்கித் தொழும் மனிதர் பற்றி வந்துள்ளவை

345

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا أَشْعَثُ بْنُ سَعِيدٍ السَّمَّانُ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فِي لَيْلَةٍ مُظْلِمَةٍ فَلَمْ نَدْرِ أَيْنَ الْقِبْلَةُ فَصَلَّى كُلُّ رَجُلٍ مِنَّا عَلَى حِيَالِهِ فَلَمَّا أَصْبَحْنَا ذَكَرْنَا ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَنَزَلَ: (فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَاكَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَشْعَثَ السَّمَّانِ . وَأَشْعَثُ بْنُ سَعِيدٍ أَبُو الرَّبِيعِ السَّمَّانُ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ . وَقَدْ ذَهَبَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا . قَالُوا إِذَا صَلَّى فِي الْغَيْمِ لِغَيْرِ الْقِبْلَةِ ثُمَّ اسْتَبَانَ لَهُ بَعْدَ مَا صَلَّى أَنَّهُ صَلَّى لِغَيْرِ الْقِبْلَةِ فَإِنَّ صَلاَتَهُ جَائِزَةٌ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு ஆமிர் இப்னு ரபீஆ (ரழி) அவர்கள் தனது தந்தை (ஆமிர் இப்னு ரபீஆ ரழி) கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தபோது, மிகவும் இருளான ஒரு இரவில் கிப்லாவின் திசை எங்களுக்குத் தெரியவில்லை. ஆகவே, எங்களில் ஒவ்வொருவரும் தத்தமது திசையை நோக்கித் தொழுதனர். நாங்கள் காலையில் அதைப்பற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் தெரிவித்தபோது, (பின்வரும்) வசனம் அருளப்பட்டது:

(ஃபஐனமா துவெல்லூ ஃபஸம்ம வஜ்ஹுல்லாஹ்)

'ஆகவே, நீங்கள் எங்கு திரும்பினாலும், அங்கு அல்லாஹ்வின் முகம் இருக்கிறது (அதாவது, அல்லாஹ் இருக்கிறான், அவன் உங்கள் தொழுகையை ஏற்றுக்கொள்வான்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ مَا يُصَلَّى إِلَيْهِ وَفِيهِ

எதை நோக்கித் தொழுவதும், எதில் தொழுவதும் வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

346

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا الْمُقْرِئُ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ جَبِيرَةَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ الْحُصَيْنِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ يُصَلَّى فِي سَبْعَةِ مَوَاطِنَ فِي الْمَزْبَلَةِ وَالْمَجْزَرَةِ وَالْمَقْبُرَةِ وَقَارِعَةِ الطَّرِيقِ وَفِي الْحَمَّامِ وَفِي مَعَاطِنِ الإِبِلِ وَفَوْقَ ظَهْرِ بَيْتِ اللَّهِ " .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஏழு இடங்களில் ஸலாத் தொழுவதற்குத் தடை விதித்தார்கள்: குப்பைமேடு, பிராணிகள் அறுக்கப்படும் இடம், கப்றுஸ்தான், மக்கள் நடமாடும் சாலையின் நடுப்பகுதி, குளியலறை, ஒட்டகங்கள் தங்கும் இடம், மற்றும் அல்லாஹ்வின் ஆலயமான (கஃபாவின்) மீது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

347

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ جَبِيرَةَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ حُصَيْنٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي مَرْثَدٍ وَجَابِرٍ وَأَنَسٍ . أَبُو مَرْثَدٍ اسْمُهُ كَنَّازُ بْنُ حُصَيْنٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ إِسْنَادُهُ لَيْسَ بِذَاكَ الْقَوِيِّ . وَقَدْ تُكُلِّمَ فِي زَيْدِ بْنِ جَبِيرَةَ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَزَيْدُ بْنُ جُبَيْرٍ الْكُوفِيُّ أَثْبَتُ مِنْ هَذَا وَأَقْدَمُ وَقَدْ سَمِعَ مِنِ ابْنِ عُمَرَ . وَقَدْ رَوَى اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ الْعُمَرِيِّ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنْ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ . وَحَدِيثُ دَاوُدَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَشْبَهُ وَأَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ اللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ الْعُمَرِيُّ ضَعَّفَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ مِنْهُمْ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ .

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸில் உள்ள) அதே கருத்துப்பட (மற்றோர் அறிவிப்பும்) வந்துள்ளது.

மேலும் இந்தத் தலைப்பில் அபூ மர்ஸத், ஜாபிர் மற்றும் அனஸ் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. அபூ மர்ஸத் என்பவரின் பெயர் கன்னாஸ் பின் ஹுஸைன் ஆகும்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் அவ்வளவு வலுவானது அல்ல. இதன் அறிவிப்பாளரான ஸைத் பின் ஜபீரா என்பவரின் நினைவாற்றல் குறித்து (குறை) பேசப்பட்டுள்ளது. (மற்றொரு அறிவிப்பாளரான) ஸைத் பின் ஜுபைர் அல்கூஃபி என்பவர் இவரைவிட உறுதியானவரும், காலத்தால் முந்தியவரும் ஆவார்; மேலும் அவர் இப்னு உமரிடமிருந்து (நேரடியாகச்) செவியுற்றுள்ளார்.

லைஸ் பின் ஸஅத் இந்த ஹதீஸை அப்துல்லாஹ் பின் உமர் அல்உமரீ வழியாகவும், அவர் நாஃபிஉ வழியாகவும், அவர் இப்னு உமர் வழியாகவும், அவர் (தந்தை) உமர் (ரலி) வழியாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் இது போன்றே அறிவித்துள்ளார்.

லைஸ் பின் ஸஅத் அவர்களின் அறிவிப்பை விட, தாவூத் - நாஃபிஉ - இப்னு உமர் - நபி (ஸல்) எனும் (முதலில் கூறப்பட்ட) அறிவிப்பாளர் தொடரே (அசல் ஹதீஸிற்கு) மிகவும் நெருக்கமானதும், மிகச் சரியானதும் ஆகும். அப்துல்லாஹ் பின் உமர் அல்உமரீ என்பவரின் நினைவாற்றலைக் காரணம் காட்டி, யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்கத்தான் உள்ளிட்ட ஹதீஸ் கலை அறிஞர்கள் சிலர் அவரை பலவீனமானவர் எனக் கூறியுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ فِي مَرَابِضِ الْغَنَمِ وَأَعْطَانِ الإِبِلِ

ஆடுகளின் தொழுவங்களிலும் ஒட்டகங்களின் ஓய்விடங்களிலும் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

348

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ، عَنْ هِشَامٍ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَلُّوا فِي مَرَابِضِ الْغَنَمِ وَلاَ تُصَلُّوا فِي أَعْطَانِ الإِبِلِ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "ஆடுகளின் தொழுவங்களில் (அவை ஓய்வெடுக்கும் இடங்களில்) தொழுங்கள், ஆனால் ஒட்டகங்கள் தங்குமிடங்களில் (அவை தண்ணீர் அருந்தி ஓய்வெடுக்கும் அல்லது படுக்கும் இடங்களில்) தொழ வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

349

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي حَصِينٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمِثْلِهِ أَوْ بِنَحْوِهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَالْبَرَاءِ وَسَبْرَةَ بْنِ مَعْبَدٍ الْجُهَنِيِّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَعَلَيْهِ الْعَمَلُ عِنْدَ أَصْحَابِنَا وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَحَدِيثُ أَبِي حَصِينٍ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَرَوَاهُ إِسْرَائِيلُ عَنْ أَبِي حَصِينٍ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ مَوْقُوفًا وَلَمْ يَرْفَعْهُ . وَاسْمُ أَبِي حَصِينٍ عُثْمَانُ بْنُ عَاصِمٍ الأَسَدِيُّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (அறிவிக்கப்படுகிறது): நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) அதே கருத்திலோ அல்லது அது போன்ற கருத்திலோ (இந்த ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இந்தத் தலைப்பில் ஜாபிர் பின் ஸமுரா, அல்பரா, ஸப்ரா பின் மஅபத் அல்ஜுஹனீ, அப்துல்லாஹ் பின் முகஃப்பல், இப்னு உமர் மற்றும் அனஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். நம் தோழர்களிடத்தில் (அறிஞர்களிடத்தில்) இதன் படியே செயல்படுதலும் உள்ளது. அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதனையே கூறுகின்றனர். அபூ ஹஸீன், அபூ ஸாலிஹ் வழியாக அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்களைத் தொட்டு அறிவிக்கும் இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும். இஸ்ராயீல் என்பவர் இதனை அபூ ஹஸீன் மற்றும் அபூ ஸாலிஹ் வழியாக அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து 'மவ்கூஃப்' ஆக அறிவித்துள்ளார்; அவர் இதனை (நபி (ஸல்) அவர்கள் வரை) உயர்த்தவில்லை. அபூ ஹஸீனின் பெயர் உஸ்மான் பின் ஆஸிம் அல்அஸதீ என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

350

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي التَّيَّاحِ الضُّبَعِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُصَلِّي فِي مَرَابِضِ الْغَنَمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو التَّيَّاحِ الضُّبَعِيُّ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ حُمَيْدٍ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஆட்டுத் தொழுவங்களில் ஸலாத் தொழுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الدَّابَّةِ حَيْثُمَا تَوَجَّهَتْ بِهِ

மிருகத்தின் மீது அமர்ந்து அது எந்தத் திசையை நோக்கி இருந்தாலும் தொழுகை நிறைவேற்றுவது குறித்து வந்துள்ளவை

351

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، وَيَحْيَى بْنُ آدَمَ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ بَعَثَنِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي حَاجَةٍ فَجِئْتُ وَهُوَ يُصَلِّي عَلَى رَاحِلَتِهِ نَحْوَ الْمَشْرِقِ وَالسُّجُودُ أَخْفَضُ مِنَ الرُّكُوعِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ نَعْلَمُ بَيْنَهُمُ اخْتِلاَفًا . لاَ يَرَوْنَ بَأْسًا أَنْ يُصَلِّيَ الرَّجُلُ عَلَى رَاحِلَتِهِ تَطَوُّعًا حَيْثُمَا كَانَ وَجْهُهُ إِلَى الْقِبْلَةِ أَوْ غَيْرِهَا .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு தேவைக்காக என்னை அனுப்பினார்கள். நான் (திரும்பி) வந்தபோது, அவர்கள் தமது வாகனத்தின் மீது கிழக்குத் திசையை நோக்கித் தொழுதுகொண்டிருந்தார்கள். (அப்போது) ருகூவை விட ஸஜ்தாவைத் தாழ்த்திச் செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ إِلَى الرَّاحِلَةِ

வாகனத்தை நோக்கி தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

352

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى إِلَى بَعِيرِهِ أَوْ رَاحِلَتِهِ وَكَانَ يُصَلِّي عَلَى رَاحِلَتِهِ حَيْثُمَا تَوَجَّهَتْ بِهِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ بِالصَّلاَةِ إِلَى الْبَعِيرِ بَأْسًا أَنْ يَسْتَتِرَ بِهِ.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது ஒட்டகத்தை அல்லது தமது வாகனத்தை (தமக்கு ஒரு மறைப்பாக - ஸுத்ராவாக) முன்னோக்கித் தொழுதார்கள். மேலும் அவர்கள் தமது வாகனத்தின் மீது, அது எந்த திசையை முன்னோக்கியிருந்தாலும் (நஃபில் தொழுகைகளை) தொழுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ "إِذَا حَضَرَ الْعَشَاءُ وَأُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَابْدَءُوا بِالْعَشَاءِ"

இரவு உணவு தயாராக இருக்கும்போது தொழுகைக்கான இகாமத் சொல்லப்பட்டால், முதலில் உணவை உண்ண வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ள ஹதீஸ்கள்

353

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا حَضَرَ الْعَشَاءُ وَأُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَابْدَءُوا بِالْعَشَاءِ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَسَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ وَأُمِّ سَلَمَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَعَلَيْهِ الْعَمَلُ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَابْنُ عُمَرَ. وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ يَقُولاَنِ يَبْدَأُ بِالْعَشَاءِ وَإِنْ فَاتَتْهُ الصَّلاَةُ فِي الْجَمَاعَةِ. قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ الْجَارُودَ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا يَقُولُ فِي هَذَا الْحَدِيثِ يَبْدَأُ

بِالْعَشَاءِ إِذَا كَانَ طَعَامًا يُخَافُ فَسَادُهُ . وَالَّذِي ذَهَبَ إِلَيْهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَشْبَهُ بِالاِتِّبَاعِ وَإِنَّمَا أَرَادُوا أَنْ لاَ يَقُومَ الرَّجُلُ إِلَى الصَّلاَةِ وَقَلْبُهُ مَشْغُولٌ بِسَبَبِ شَيْءٍ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ قَالَ لاَ نَقُومُ إِلَى الصَّلاَةِ وَفِي أَنْفُسِنَا شَيْءٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரவு உணவு தயாராக இருக்கும் நிலையில், தொழுகைக்காக இகாமத் சொல்லப்பட்டால், முதலில் இரவு உணவை உண்ணுங்கள் (ஏனெனில், பசியுடன் தொழுகையில் ஈடுபடுவது கவனச்சிதறலை ஏற்படுத்தும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

354

وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ إِذَا وُضِعَ الْعَشَاءُ وَأُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَابْدَءُوا بِالْعَشَاءِ . قَالَ وَتَعَشَّى ابْنُ عُمَرَ وَهُوَ يَسْمَعُ قِرَاءَةَ الإِمَامِ . قَالَ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ هَنَّادٌ حَدَّثَنَا عَبْدَةُ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரவு உணவு பரிமாறப்பட்டு, தொழுகைக்காக இகாமத் சொல்லப்பட்டால், முதலில் இரவு உணவை உண்ணுங்கள்." இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், இமாம் ஓதுவதைச் செவியுற்றுக் கொண்டே இரவு உணவை உட்கொண்டார்கள் (என்றும் கூறப்பட்டது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عِنْدَ النُّعَاسِ

தூக்கம் வரும்போது தொழுகை பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

355

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ الْكِلاَبِيُّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا نَعَسَ أَحَدُكُمْ وَهُوَ يُصَلِّي فَلْيَرْقُدْ حَتَّى يَذْهَبَ عَنْهُ النَّوْمُ فَإِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا صَلَّى وَهُوَ يَنْعَسُ لَعَلَّهُ يَذْهَبُ يَسْتَغْفِرُ

فَيَسُبَّ نَفْسَهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தொழுது கொண்டிருக்கும் போது அவருக்குத் தூக்கம் வந்தால், அவரை விட்டுத் தூக்கம் நீங்கும் வரை அவர் படுத்துக் கொள்ளட்டும். ஏனெனில், உங்களில் ஒருவர் தூக்க கலக்கத்தில் தொழுதால், அவர் பாவமன்னிப்புக் கோர எண்ணி (அதற்குப் பதிலாக) தன்னைத்தானே சபித்துக்கொள்ளக் கூடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِيمَنْ زَارَ قَوْمًا لاَ يُصَلِّي بِهِمْ

பாடம்: ஒரு சமூகத்தினரைச் சந்திக்கச் செல்பவர், அவர்களுக்குத் தொழுகையில் தலைமை தாங்கக் கூடாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

356

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ أَبَانَ بْنِ يَزِيدَ الْعَطَّارِ، عَنْ بُدَيْلِ بْنِ مَيْسَرَةَ الْعُقَيْلِيِّ، عَنْ أَبِي عَطِيَّةَ، رَجُلٍ مِنْهُمْ قَالَ كَانَ مَالِكُ بْنُ الْحُوَيْرِثِ يَأْتِينَا فِي مُصَلاَّنَا يَتَحَدَّثُ فَحَضَرَتِ الصَّلاَةُ يَوْمًا فَقُلْنَا لَهُ تَقَدَّمْ . فَقَالَ لِيَتَقَدَّمْ بَعْضُكُمْ حَتَّى أُحَدِّثَكُمْ لِمَ لاَ أَتَقَدَّمُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ زَارَ قَوْمًا فَلاَ يَؤُمَّهُمْ وَلْيَؤُمَّهُمْ رَجُلٌ مِنْهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ قَالُوا صَاحِبُ الْمَنْزِلِ أَحَقُّ بِالإِمَامَةِ مِنَ الزَّائِرِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا أَذِنَ لَهُ فَلاَ بَأْسَ أَنْ يُصَلِّيَ بِهِ . وَقَالَ إِسْحَاقُ بِحَدِيثِ مَالِكِ بْنِ الْحُوَيْرِثِ وَشَدَّدَ فِي أَنْ لاَ يُصَلِّيَ أَحَدٌ بِصَاحِبِ الْمَنْزِلِ وَإِنْ أَذِنَ لَهُ صَاحِبُ الْمَنْزِلِ . قَالَ وَكَذَلِكَ فِي الْمَسْجِدِ لاَ يُصَلِّي بِهِمْ فِي الْمَسْجِدِ إِذَا زَارَهُمْ يَقُولُ لِيُصَلِّ بِهِمْ رَجُلٌ مِنْهُمْ .

அபூ அத்திய்யா (அவர்களுள் ஒருவர்) கூறியதாவது:
"மாலிக் பின் அல்-ஹுவைரித் (ரழி) அவர்கள் எங்களின் தொழுகை திடலுக்கு (முஸல்லா) வந்து பேசிக்கொண்டிருப்பார்கள். ஒரு நாள் தொழுகை நேரம் வந்தபோது, நாங்கள் அவர்களிடம் முன்னால் சென்று (தொழுகையை) வழிநடத்துமாறு கூறினோம். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில்

ஒருவர் முன்னால் செல்லட்டும். நான் ஏன் முன்னால் செல்லமாட்டேன் என்பதை உங்களுக்கு அறிவிக்கிறேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: "யார் ஒரு கூட்டத்தாரிடம் (விருந்தினராக) விஜயம் செய்கிறாரோ, அவர் அவர்களுக்குத் தலைமை தாங்க வேண்டாம்; மாறாக, அவர்களில் ஒருவரே அவர்களுக்குத் தலைமை தாங்கட்டும்.""

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَنْ يَخُصَّ الْإِمَامُ نَفْسَهُ بِالدُّعَاءِ

இமாம் துஆவில் தன்னை மட்டும் குறிப்பாக்கிக் கொள்வது வெறுக்கத்தக்கதாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

357

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، حَدَّثَنِي حَبِيبُ بْنُ صَالِحٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ شُرَيْحٍ، عَنْ أَبِي حَيٍّ الْمُؤَذِّنِ الْحِمْصِيِّ، عَنْ ثَوْبَانَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَحِلُّ لاِمْرِئٍ أَنْ يَنْظُرَ فِي جَوْفِ بَيْتِ امْرِئٍ حَتَّى يَسْتَأْذِنَ فَإِنْ نَظَرَ فَقَدْ دَخَلَ وَلاَ يَؤُمَّ قَوْمًا فَيَخُصَّ نَفْسَهُ بِدَعْوَةٍ دُونَهُمْ فَإِنْ فَعَلَ فَقَدْ خَانَهُمْ وَلاَ يَقُومُ إِلَى الصَّلاَةِ وَهُوَ حَقِنٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ثَوْبَانَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ عَنِ السَّفْرِ بْنِ نُسَيْرٍ عَنْ يَزِيدَ بْنِ شُرَيْحٍ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ يَزِيدَ بْنِ شُرَيْحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَكَأَنَّ حَدِيثَ يَزِيدَ بْنِ شُرَيْحٍ عَنْ أَبِي حَيٍّ الْمُؤَذِّنِ عَنْ ثَوْبَانَ فِي هَذَا أَجْوَدُ إِسْنَادًا وَأَشْهَرُ ‏.‏

ஒரு மனிதன் அனுமதி பெறும் வரை மற்றொரு மனிதனின் வீட்டிற்குள் எட்டிப் பார்ப்பது அனுமதிக்கப்படவில்லை, ஏனெனில் அவன் (அனுமதியின்றி) பார்த்துவிட்டால், அவன் (அனுமதியின்றி) நுழைந்துவிட்டான். மேலும், மக்களுக்கு (தொழுகையில்) தலைமை தாங்குபவர், தனது ஜமாஅத்தினரை விடுத்து தனக்காக மட்டும் பிரார்த்திக்கக் கூடாது. அவர் அவ்வாறு செய்தால், அவர் அவர்களுக்குத் துரோகம் இழைத்துவிட்டார். மேலும், ஒருவர் சிறுநீர் அல்லது மலம் அடக்கிக்கொண்டு (கடுமையான தேவை இருக்கும் நிலையில்) தொழுகைக்கு நிற்கக் கூடாது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِيمَنْ أَمَّ قَوْمًا وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ

மக்கள் விரும்பாத நிலையில் அவர்களுக்கு (தொழுகையில்) தலைமை தாங்குபவர் குறித்து வந்துள்ளவை

358

حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ وَاصِلِ بْنِ عَبْدِ الأَعْلَى الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ الأَسَدِيُّ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ دَلْهَمٍ، عَنِ الْحَسَنِ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثَةً رَجُلٌ أَمَّ قَوْمًا وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ وَامْرَأَةٌ بَاتَتْ وَزَوْجُهَا عَلَيْهَا سَاخِطٌ وَرَجُلٌ سَمِعَ حَىَّ عَلَى الْفَلاَحِ ثُمَّ لَمْ يُجِبْ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَطَلْحَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي أُمَامَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ لاَ يَصِحُّ لأَنَّهُ قَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الْحَسَنِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَمُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ تَكَلَّمَ فِيهِ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَضَعَّفَهُ وَلَيْسَ بِالْحَافِظِ . وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يَؤُمَّ الرَّجُلُ قَوْمًا وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ فَإِذَا كَانَ الإِمَامُ غَيْرَ ظَالِمٍ فَإِنَّمَا الإِثْمُ عَلَى مَنْ كَرِهَهُ . وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ فِي هَذَا إِذَا كَرِهَ وَاحِدٌ أَوِ اثْنَانِ أَوْ ثَلاَثَةٌ فَلاَ بَأْسَ أَنْ يُصَلِّيَ بِهِمْ حَتَّى يَكْرَهَهُ أَكْثَرُ الْقَوْمِ .

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மூன்று (வகையான) நபர்களைச் சபித்தார்கள்: மக்கள் தன்னை வெறுக்கும் நிலையில் அவர்களுக்கு (தொழுகையில்) தலைமை தாங்கும் ஒரு மனிதர்; தன் கணவன் தன் மீது கோபமாக இருக்கும் நிலையில் இரவைக் கழிக்கும் ஒரு பெண்; மற்றும் ‘ஹய்ய அலல் ஃபலாஹ்’ (வெற்றியை நோக்கி வாருங்கள்) என்று (பாங்கு சப்தத்தை) செவியுற்றும் அதற்குப் பதிலளிக்காத ஒரு மனிதர்."

இத்தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ், தல்ஹா, அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் மற்றும் அபூ உமாமா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: அனஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ‘ஸஹீஹ்’ (ஆதாரப்பூர்வமானது) அல்ல. ஏனெனில், இந்த ஹதீஸ் அல்-ஹஸன் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ‘முர்ஸல்’ ஆகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது (அதாவது, ஒரு தாபிஈ நேரடியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பது, ஸஹாபியின் பெயர் விடுபட்டது). மேலும், அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: முஹம்மத் இப்னுல் காஸிமைப் பற்றி அஹ்மத் இப்னு ஹன்பல் விமர்சித்துள்ளார்; அவரை பலவீனமானவர் என்று குறிப்பிட்டுள்ளார். மேலும் அவர் ‘ஹாஃபிழ்’ (ஹதீஸ் வல்லுநர்) அல்ல.

மார்க்க அறிஞர்களில் சிலர், மக்கள் தன்னை வெறுக்கும் நிலையில் ஒரு மனிதர் அவர்களுக்கு (தொழுகையில்) இமாமத் செய்வதை வெறுத்துள்ளனர். ஆனால் இமாம் அநியாயக்காரராக இல்லாதிருந்தால், (அவரை வெறுத்ததற்கான) பாவம் அவரை வெறுப்பவரையே சாரும். இது குறித்து அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் கூறினர்: "ஒன்றோ, இரண்டோ அல்லது மூன்று பேரோ அவரை வெறுத்தால், அவர் அவர்களுக்குத் தொழுகை நடத்துவதில் தவறில்லை; மக்களில் பெரும்பாலோர் அவரை வெறுத்தாலே தவிர (அதாவது, பெரும்பான்மையானவர்கள் வெறுக்கும் வரை இமாமத் செய்யலாம்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

359

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، عَنْ زِيَادِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ بْنِ الْمُصْطَلِقِ، قَالَ كَانَ يُقَالُ أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ اثْنَانِ امْرَأَةٌ عَصَتْ زَوْجَهَا وَإِمَامُ قَوْمٍ وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ . قَالَ هَنَّادٌ قَالَ جَرِيرٌ قَالَ مَنْصُورٌ فَسَأَلْنَا عَنْ أَمْرِ الإِمَامِ فَقِيلَ لَنَا إِنَّمَا عَنَى بِهَذَا أَئِمَّةً ظَلَمَةً فَأَمَّا مَنْ أَقَامَ السُّنَّةَ فَإِنَّمَا الإِثْمُ عَلَى مَنْ كَرِهَهُ .

அம்ர் இப்னு அல்-ஹாரிஸ் அல்-முஸ்தலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மறுமை நாளில் மக்களில் மிகக் கடுமையான தண்டனைக்குரியவர்கள் இருவர் என்று (முற்காலத்தில்) கூறப்பட்டு வந்தது: தன் கணவனுக்கு மாறுசெய்யும் ஒரு பெண் மற்றும் மக்கள் தன்னை வெறுக்கக்கூடிய நிலையில் அவர்களுக்குத் தலைமை தாங்கும் இமாம் (தலைவர்/ஆட்சியாளர்)."

(அறிவிப்பாளர்) மன்சூர் கூறினார்கள்: "நாங்கள் அந்த இமாம் (தலைவர்) பற்றிய விஷயத்தைக் குறித்துக் கேட்டோம். அதற்கு எங்களிடம், 'நிச்சயமாக இது அநீதி இழைக்கும் இமாம்களையே (தலைவர்களையே) குறிக்கும். ஆனால், எவர் சுன்னத்தை நிலைநாட்டுகிறாரோ, அவரை (மக்கள்) வெறுத்தால், அந்தப் பாவம் அவரை வெறுப்பவர் மீதே சாரும்' என்று கூறப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

360

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَسَنِ، حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ وَاقِدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو غَالِبٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا أُمَامَةَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ ثَلاَثَةٌ لاَ تُجَاوِزُ صَلاَتُهُمْ آذَانَهُمُ الْعَبْدُ الآبِقُ حَتَّى يَرْجِعَ وَامْرَأَةٌ بَاتَتْ وَزَوْجُهَا عَلَيْهَا سَاخِطٌ وَإِمَامُ قَوْمٍ وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَأَبُو غَالِبٍ اسْمُهُ حَزَوَّرٌ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “மூன்று நபர்களின் தொழுகை அவர்களின் காதுகளுக்கு மேல் உயராது (அதாவது, அல்லாஹ்வால் ஏற்றுக்கொள்ளப்படாது அல்லது அதற்குரிய கூலி கிடைக்காது): திரும்பி வரும் வரை ஓடிப்போன அடிமை, தன் கணவன் (நியாயமான காரணத்திற்காக) அவள் மீது கோபமாக இருக்கும் நிலையில் இரவைக் கழிக்கும் ஒரு பெண், மற்றும் மக்கள் (சரியான காரணங்களுக்காக) விரும்பாத அவர்களின் இமாம்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ ‏"‏ إِذَا صَلَّى الإِمَامُ قَاعِدًا فَصَلُّوا قُعُودًا ‏"‏

"இமாம் அமர்ந்து தொழுதால், நீங்களும் அமர்ந்து தொழுங்கள்" என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

361

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّهُ قَالَ خَرَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ فَرَسٍ فَجُحِشَ فَصَلَّى بِنَا قَاعِدًا فَصَلَّيْنَا مَعَهُ قُعُودًا ثُمَّ انْصَرَفَ فَقَالَ ‏"‏ إِنَّمَا الإِمَامُ أَوْ إِنَّمَا جُعِلَ الإِمَامُ لِيُؤْتَمَّ بِهِ فَإِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا وَإِذَا رَكَعَ فَارْكَعُوا وَإِذَا رَفَعَ فَارْفَعُوا وَإِذَا قَالَ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ فَقُولُوا رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ وَإِذَا سَجَدَ فَاسْجُدُوا وَإِذَا صَلَّى قَاعِدًا فَصَلُّوا قُعُودًا أَجْمَعُونَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ وَمُعَاوِيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَنَسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَّ عَنْ فَرَسٍ فَجُحِشَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ مِنْهُمْ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَأُسَيْدُ بْنُ حُضَيْرٍ وَأَبُو هُرَيْرَةَ وَغَيْرُهُمْ ‏.‏ وَبِهَذَا الْحَدِيثِ يَقُولُ أَحْمَدُ

وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا صَلَّى الإِمَامُ جَالِسًا لَمْ يُصَلِّ مَنْ خَلْفَهُ إِلاَّ قِيَامًا فَإِنْ صَلَّوْا قُعُودًا لَمْ تُجْزِهِمْ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு குதிரையிலிருந்து விழுந்து காயமடைந்தார்கள் (அல்லது சிராய்ப்பு ஏற்பட்டார்கள்). அதனால், அவர்கள் அமர்ந்த நிலையில் எங்களுக்குத் தொழுகை நடத்தினார்கள். நாங்களும் அவர்களுடன் அமர்ந்த நிலையில் தொழுதோம். அவர்கள் (தொழுகையை முடித்து) திரும்பியதும் கூறினார்கள்: “இமாம் நியமிக்கப்பட்டிருப்பதெல்லாம் அவர் பின்பற்றப்படுவதற்காகவே; எனவே அவர் தக்பீர் கூறும்போது நீங்களும் தக்பீர் கூறுங்கள்; அவர் ருகூஃ செய்யும்போது, நீங்களும் ருகூஃ செய்யுங்கள்; அவர் (ருகூஃவிலிருந்து தலையை) உயர்த்தும்போது, நீங்களும் உயர்த்துங்கள்; அவர் ‘ஸமிஅல்லாஹு லிமன் ஹமிதஹ்’ (தன்னைப் புகழ்பவரை அல்லாஹ் செவியேற்கிறான்) என்று கூறும்போது, நீங்கள் ‘ரப்பனா வ லக்கல் ஹம்த்’ (எங்கள் இறைவா! எல்லாப் புகழும் உனக்கே உரியது) என்று கூறுங்கள்; அவர் ஸஜ்தா செய்யும்போது, நீங்களும் ஸஜ்தா செய்யுங்கள்; அவர் அமர்ந்து தொழுதார் என்றால், நீங்கள் அனைவரும் அமர்ந்தே தொழுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

362

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا شَبَابَةُ بْنُ سَوَّارٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ نُعَيْمِ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَلْفَ أَبِي بَكْرٍ فِي مَرَضِهِ الَّذِي مَاتَ فِيهِ قَاعِدًا . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ إِذَا صَلَّى الإِمَامُ جَالِسًا فَصَلُّوا جُلُوسًا . وَرُوِيَ عَنْهَا أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ فِي مَرَضِهِ وَأَبُو بَكْرٍ يُصَلِّي بِالنَّاسِ فَصَلَّى إِلَى جَنْبِ أَبِي بَكْرٍ وَالنَّاسُ يَأْتَمُّونَ بِأَبِي بَكْرٍ وَأَبُو بَكْرٍ يَأْتَمُّ بِالنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرُوِيَ عَنْهَا أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى خَلْفَ أَبِي بَكْرٍ قَاعِدًا . وَرُوِيَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى خَلْفَ أَبِي بَكْرٍ وَهُوَ قَاعِدٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தாம் மரணித்த நோயின்போது, அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களுக்குப்

பின்னால் (அபூபக்ர் இமாமாக நின்று தொழுகை நடத்த, நபியவர்கள் அவருக்குப் பின்னால்) அமர்ந்த நிலையில் தொழுதார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

363

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا شَبَابَةُ بْنُ سَوَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ طَلْحَةَ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي مَرَضِهِ خَلْفَ أَبِي بَكْرٍ قَاعِدًا فِي ثَوْبٍ مُتَوَشِّحًا بِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَهَكَذَا رَوَاهُ يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ عَنْ حُمَيْدٍ عَنْ ثَابِتٍ عَنْ أَنَسٍ . وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ حُمَيْدٍ عَنْ أَنَسٍ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ ثَابِتٍ . وَمَنْ ذَكَرَ فِيهِ عَنْ ثَابِتٍ فَهُوَ أَصَحُّ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தங்கள் நோயின்போது அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களுக்குப் பின்னால், ஓர் ஆடையால் (தம் உடலை) போர்த்தியவாறு அமர்ந்த நிலையில் தொழுதார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِمَامِ يَنْهَضُ فِي الرَّكْعَتَيْنِ نَاسِيًا

இரண்டு ரக்அத்களுக்குப் பிறகு இமாம் மறதியாக எழுந்து விடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

364

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا ابْنُ أَبِي لَيْلَى، عَنِ الشَّعْبِيِّ، قَالَ صَلَّى بِنَا الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ فَنَهَضَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ فَسَبَّحَ بِهِ الْقَوْمُ وَسَبَّحَ بِهِمْ فَلَمَّا صَلَّى بَقِيَّةَ صَلاَتِهِ سَلَّمَ ثُمَّ سَجَدَ سَجْدَتَىِ السَّهْوِ وَهُوَ جَالِسٌ ثُمَّ حَدَّثَهُمْ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَعَلَ بِهِمْ مِثْلَ الَّذِي فَعَلَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَسَعْدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ ابْنِ بُحَيْنَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي ابْنِ أَبِي لَيْلَى مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ . قَالَ أَحْمَدُ لاَ يُحْتَجُّ بِحَدِيثِ ابْنِ أَبِي

لَيْلَى . وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ ابْنُ أَبِي لَيْلَى هُوَ صَدُوقٌ وَلاَ أَرْوِي عَنْهُ لأَنَّهُ لاَ يَدْرِي صَحِيحَ حَدِيثِهِ مِنْ سَقِيمِهِ وَكُلُّ مَنْ كَانَ مِثْلَ هَذَا فَلاَ أَرْوِي عَنْهُ شَيْئًا . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ رَوَاهُ سُفْيَانُ عَنْ جَابِرٍ عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُبَيْلٍ عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ . وَجَابِرٌ الْجُعْفِيُّ قَدْ ضَعَّفَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ تَرَكَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ وَغَيْرُهُمَا . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الرَّجُلَ إِذَا قَامَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ مَضَى فِي صَلاَتِهِ وَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ مِنْهُمْ مَنْ رَأَى قَبْلَ التَّسْلِيمِ وَمِنْهُمْ مَنْ رَأَى بَعْدَ التَّسْلِيمِ . وَمَنْ رَأَى قَبْلَ التَّسْلِيمِ فَحَدِيثُهُ أَصَحُّ لِمَا رَوَى الزُّهْرِيُّ وَيَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيُّ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَعْرَجِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ بُحَيْنَةَ .

அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் எங்களுக்குத் தொழுவித்தார்கள். அவர்கள் இரண்டு ரக்அத்களுக்குப் பிறகு (முதல் தஷஹ்ஹுதிற்காக) அமராமல் எழுந்து நின்றார்கள். எனவே, மக்கள் (அவரை எச்சரிக்கும் விதமாக) 'சுப்ஹானல்லாஹ்' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்களும் (தாம் தொழுகையைத் தொடர்வதாகக் குறிக்கும் விதமாக) மக்களிடம் 'சுப்ஹானல்லாஹ்' என்று கூறினார்கள். அவர்கள் தங்களின் தொழுகையின் மீதமுள்ள பகுதியைத் தொழுது முடித்தபோது, ஸலாம் கொடுத்தார்கள். பின்னர் அவர்கள் அமர்ந்த நிலையிலேயே ஸஹ்வுடைய இரண்டு ஸஜ்தாக்களைச் செய்தார்கள். பிறகு, "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தமது தொழுகையில் மறதி ஏற்பட்டபோது), தாம் செய்ததைப் போலவே (தம் தோழர்களுக்கும்) செய்தார்கள்" என்று அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

365

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنِ الْمَسْعُودِيِّ، عَنْ زِيَادِ بْنِ عِلاَقَةَ، قَالَ صَلَّى بِنَا الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ فَلَمَّا صَلَّى رَكْعَتَيْنِ قَامَ وَلَمْ يَجْلِسْ فَسَبَّحَ بِهِ مَنْ خَلْفَهُ فَأَشَارَ إِلَيْهِمْ أَنْ قُومُوا فَلَمَّا فَرَغَ مِنْ صَلاَتِهِ سَلَّمَ وَسَجَدَ سَجْدَتَىِ السَّهْوِ وَسَلَّمَ وَقَالَ هَكَذَا صَنَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

ஸியாத் பின் இலாக்கா அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்-முஃகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் எங்களுக்குத் தொழுவித்தார்கள்.

அவர்கள் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுதபோது, (முதல் தஷஹ்ஹுத் அமர்வுக்கு) அமராமல் எழுந்து நின்றார்கள். அவர்களுக்குப் பின்னால் இருந்தவர்கள் (அவரை எச்சரிக்கும் விதமாக) 'சுப்ஹானல்லாஹ்' என்று கூற, அதற்கு அவர்கள் (தொடர்ந்து) நிற்குமாறு சைகை செய்தார்கள். அவர்கள் தமது தொழுகையை முடித்ததும் ஸலாம் கொடுத்து, (மறதிக்கான) சஹ்வுடைய இரண்டு ஸஜ்தாக்கள் செய்து, (மீண்டும்) ஸலாம் கொடுத்தார்கள்.
'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இவ்வாறு செய்தார்கள்' என்று அவர்கள் கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مِقْدَارِ الْقُعُودِ فِي الرَّكْعَتَيْنِ الأُولَيَيْنِ

முதல் இரண்டு ரக்அத்களுக்குப் பிறகு அமர்வதன் கால அளவு பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

366

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، - هُوَ الطَّيَالِسِيُّ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، أَخْبَرَنَا سَعْدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عُبَيْدَةَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا جَلَسَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ الأُولَيَيْنِ كَأَنَّهُ عَلَى الرَّضْفِ ‏.‏ قَالَ شُعْبَةُ ثُمَّ حَرَّكَ سَعْدٌ شَفَتَيْهِ بِشَيْءٍ فَأَقُولُ حَتَّى يَقُومَ فَيَقُولُ حَتَّى يَقُومَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ إِلاَّ أَنَّ أَبَا عُبَيْدَةَ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِيهِ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَخْتَارُونَ أَنْ لاَ يُطِيلَ الرَّجُلُ الْقُعُودَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ الأُولَيَيْنِ وَلاَ يَزِيدَ عَلَى التَّشَهُّدِ شَيْئًا ‏.‏ وَقَالُوا إِنْ زَادَ عَلَى التَّشَهُّدِ فَعَلَيْهِ سَجْدَتَا السَّهْوِ ‏.‏ هَكَذَا رُوِيَ عَنِ الشَّعْبِيِّ وَغَيْرِهِ ‏.‏

அபூ உபைதா பின் அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் அவர்கள் தனது தந்தை (அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத்) (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்; அவர் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தொழுகையின்) முதல் இரண்டு ரக்அத்களில் (தஷஹ்ஹுதிற்காக) அமர்ந்தால், அவர்கள் சூடான கற்களின் மீது இருப்பதைப் போன்று (விரைவாக) இருந்தார்கள்."

ஷுஃபா அவர்கள் கூறினார்கள்: "பிறகு ஸஃத் அவர்களின் உதடுகள் எதையோ கூறிக்கொண்டு அசைந்தன. ஆகவே நான், '(அவர்கள்) எழுந்து நிற்கும் வரைக்கா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், 'அவர்கள் எழுந்து நிற்கும் வரை' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் (நல்லது) ஆகும். ஆனால், அபூ உபைதா அவர்கள் தனது தந்தையிடமிருந்து (நேரடியாக) செவியுறவில்லை (எனவே இது முன்கதிஃ ஆகும்)."

"அறிஞர்களிடையே இதன் மீதே அமல் உள்ளது. அவர்கள், ஒருவர் முதல் இரண்டு ரக்அத்களில் அமர்வதை நீட்டிக்கக் கூடாது என்றும், தஷஹ்ஹுதை விட அதிகமாக எதையும் கூறக்கூடாது என்றும் கருதுகிறார்கள்."

"மேலும், அவர்கள் கூறினார்கள்: ஒருவர் தஷஹ்ஹுதை விட அதிகமாகக் கூறினால், அவர் சஹ்வுடைய சஜ்தாக்கள் (மறதிக்கான இரு சஜ்தாக்கள்) செய்ய வேண்டும்."

"இவ்வாறே ஷஅபீ மற்றும் பிறரிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِشَارَةِ فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையின் போது சைகைகள் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

367

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَشَجِّ، عَنْ نَابِلٍ، صَاحِبِ الْعَبَاءِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ صُهَيْبٍ، قَالَ مَرَرْتُ بِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يُصَلِّي فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ فَرَدَّ إِلَىَّ إِشَارَةً ‏.‏ وَقَالَ لاَ أَعْلَمُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ إِشَارَةً بِإِصْبَعِهِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ بِلاَلٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَعَائِشَةَ ‏.‏

ஸுஹைப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையை நிறைவேற்றிக் கொண்டிருந்தபோது அவர்களைக் கடந்து சென்றேன். அப்போது அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினேன்; அதற்கு அவர்கள் சைகை செய்வதன் மூலம் பதிலளித்தார்கள். மேலும் (ஒரு அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "அவர்கள் (நபி ஸல்) தமது விரலால் சைகை செய்தார்கள் என்று கூறப்பட்டதாகவே எனக்குத் தெரியும்." (இதே தலைப்பில்) பிலால், அபூ ஹுரைரா, அனஸ் மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன என்று (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

368

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قُلْتُ لِبِلاَلٍ كَيْفَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَرُدُّ عَلَيْهِمْ حِينَ كَانُوا يُسَلِّمُونَ عَلَيْهِ وَهُوَ فِي الصَّلاَةِ قَالَ كَانَ يُشِيرُ بِيَدِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَحَدِيثُ صُهَيْبٍ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ اللَّيْثِ عَنْ بُكَيْرٍ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قُلْتُ لِبِلاَلٍ كَيْفَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَصْنَعُ حَيْثُ كَانُوا يُسَلِّمُونَ عَلَيْهِ فِي مَسْجِدِ بَنِي عَمْرِو بْنِ عَوْفٍ قَالَ كَانَ يَرُدُّ إِشَارَةً . وَكِلاَ الْحَدِيثَيْنِ عِنْدِي صَحِيحٌ لأَنَّ قِصَّةَ حَدِيثِ صُهَيْبٍ غَيْرُ قِصَّةِ حَدِيثِ بِلاَلٍ . وَإِنْ كَانَ ابْنُ عُمَرَ رَوَى عَنْهُمَا فَاحْتَمَلَ أَنْ يَكُونَ سَمِعَ مِنْهُمَا جَمِيعًا .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் பிலால் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டேன்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையில் இருக்கும்போது, மக்கள் அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினால், அதற்கு அவர்கள் எவ்வாறு பதிலளிப்பார்கள்?' அதற்கு பிலால் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் தமது கையால் சைகை செய்வார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ التَّسْبِيحَ لِلرِّجَالِ وَالتَّصْفِيقَ لِلنِّسَاءِ

பாடம்: ஆண்களுக்குத் தஸ்பீஹ் செய்வதும், பெண்களுக்குக் கைதட்டுவதும் உரியதாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

369

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " التَّسْبِيحُ لِلرِّجَالِ وَالتَّصْفِيقُ لِلنِّسَاءِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَجَابِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عُمَرَ . وَقَالَ عَلِيٌّ كُنْتُ إِذَا اسْتَأْذَنْتُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يُصَلِّي سَبَّحَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(தொழுகையில் இமாமுக்கு ஏதேனும் தவறு ஏற்பட்டால், அதைச் சுட்டிக்காட்ட) தஸ்பீஹ் (சுப்ஹானல்லாஹ் என்று கூறுவது) ஆண்களுக்கும், கைதட்டுதல் பெண்களுக்கும் உரியதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ التَّثَاؤُبِ فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையின் போது கொட்டாவி விடுவது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

370

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ التَّثَاؤُبُ فِي الصَّلاَةِ مِنَ الشَّيْطَانِ فَإِذَا تَثَاءَبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَكْظِمْ مَا اسْتَطَاعَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ وَجَدِّ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ التَّثَاؤُبَ فِي الصَّلاَةِ ‏.‏ قَالَ إِبْرَاهِيمُ إِنِّي لأَرُدُّ التَّثَاؤُبَ بِالتَّنَحْنُحِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"தொழுகையில் கொட்டாவி விடுவது ஷைத்தானிடமிருந்து ஏற்படுவதாகும், ஆகவே, உங்களில் ஒருவருக்குக் கொட்டாவி வந்தால், தன்னால் இயன்றவரை அவர் அதனை அடக்கிக் கொள்ளட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ صَلاَةَ الْقَاعِدِ عَلَى النِّصْفِ مِنْ صَلاَةِ الْقَائِمِ

நின்று தொழும் தொழுகையின் பாதியளவு மதிப்பு உட்கார்ந்து தொழும் தொழுகைக்கு உண்டு என்பது பற்றி வந்துள்ள ஹதீஸ்

371

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، حَدَّثَنَا حُسَيْنٌ الْمُعَلِّمُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ صَلاَةِ الرَّجُلِ وَهُوَ قَاعِدٌ فَقَالَ مَنْ صَلَّى قَائِمًا فَهُوَ أَفْضَلُ وَمَنْ صَلَّى قَاعِدًا فَلَهُ نِصْفُ أَجْرِ الْقَائِمِ وَمَنْ صَلَّى نَائِمًا فَلَهُ نِصْفُ أَجْرِ الْقَاعِدِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَنَسٍ وَالسَّائِبِ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அமர்ந்து தொழும் ஒரு மனிதரின் தொழுகையைப் பற்றி நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் நின்று தொழுகிறாரோ அதுவே மிகவும் சிறந்தது (அவர் அதற்கு சக்தி பெற்றவராக இருக்கும்போது). மேலும், யார் அமர்ந்து தொழுகிறாரோ, அவருக்கு நின்று தொழுபவரின் பாதி நன்மைகள் கிடைக்கும் (இது நஃபல் தொழுகைகளில், அவர் நின்று தொழ சக்தி பெற்றிருந்தும் அமர்ந்து தொழுதால்). மேலும், யார் படுத்துக்கொண்டு தொழுகிறாரோ, அவருக்கு அமர்ந்து தொழுபவரின் பாதி நன்மைகள் கிடைக்கும் (இதுவும் நஃபல் தொழுகைகளில், அவர் அமர்ந்து தொழ சக்தி பெற்றிருந்தும் படுத்துக்கொண்டு தொழுதால்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

372

وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ طَهْمَانَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ إِلاَّ أَنَّهُ يَقُولُ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ صَلاَةِ الْمَرِيضِ فَقَالَ "‏ صَلِّ قَائِمًا فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَقَاعِدًا فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَعَلَى جَنْبٍ ‏"‏ ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ هَنَّادٌ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ طَهْمَانَ عَنْ حُسَيْنٍ الْمُعَلِّمِ بِهَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَوَى عَنْ حُسَيْنٍ الْمُعَلِّمِ نَحْوَ رِوَايَةِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ طَهْمَانَ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى أَبُو أُسَامَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ حُسَيْنٍ الْمُعَلِّمِ نَحْوَ رِوَايَةِ عِيسَى بْنِ يُونُسَ ‏.‏ وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي صَلاَةِ التَّطَوُّعِ ‏.‏ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ عَنْ أَشْعَثَ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ عَنِ الْحَسَنِ قَالَ إِنْ شَاءَ الرَّجُلُ صَلَّى صَلاَةَ التَّطَوُّعِ قَائِمًا وَجَالِسًا وَمُضْطَجِعًا ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي صَلاَةِ الْمَرِيضِ إِذَا لَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يُصَلِّيَ جَالِسًا فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ يُصَلِّي عَلَى جَنْبِهِ

الْأَيْمَنِ. وَقَالَ بَعْضُهُمْ يُصَلِّي مُسْتَلْقِيًا عَلَى قَفَاهُ وَرِجْلَاهُ إِلَى الْقِبْلَةِ. وَقَالَ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ "مَنْ صَلَّى جَالِسًا فَلَهُ نِصْفُ أَجْرِ الْقَائِمِ". قَالَ هَذَا لِلصَّحِيحِ وَلِمَنْ لَيْسَ لَهُ عُذْرٌ. يَعْنِي فِي النَّوَافِلِ فَأَمَّا مَنْ كَانَ لَهُ عُذْرٌ مِنْ مَرَضٍ أَوْ غَيْرِهِ فَصَلَّى جَالِسًا فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ الْقَائِمِ. وَقَدْ رُوِيَ فِي بَعْضِ هَذَا الْحَدِيثِ مِثْلُ قَوْلِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ.

இந்த ஹதீஸ் இப்ராஹீம் பின் தஹ்மான் அவர்களிடமிருந்து இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அவர் (பின்வருமாறு) கூறியதைத் தவிர:

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: "நான் நோயாளியின் தொழுகை குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நீர் நின்று தொழுவீராக! உமக்கு இயலவில்லை என்றால் அமர்ந்து (தொழுவீராக)! அதுவும் உமக்கு இயலவில்லை என்றால் ஒருக்களித்துப் படுத்துக் கொண்டு (தொழுவீராக!)' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஹுஸைன் அல்முஅல்லிம் அவர்களிடமிருந்து இப்ராஹீம் பின் தஹ்மான் அறிவித்ததைப் போன்று வேறு யாரும் அறிவித்ததாக நாம் அறியவில்லை. அபூ உஸாமா மற்றும் பலர் ஹுஸைன் அல்முஅல்லிம் அவர்களிடமிருந்து ஈஸா பின் யூனுஸ் அறிவித்ததைப் போன்றே அறிவித்துள்ளனர்.

சில அறிஞர்களின் கருத்துப்படி, இந்த ஹதீஸின் கருத்து உபரியான (நஃபில்) தொழுகை தொடர்பானது. அல்-ஹஸன் (அல்-பஸ்ரீ) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவர் விரும்பினால் உபரியான தொழுகையை நின்ற நிலையிலும், அமர்ந்த நிலையிலும், படுத்த நிலையிலும் தொழலாம்."

நோயாளி அமர்ந்து தொழ இயலாவிட்டால் எவ்வாறு தொழ வேண்டும் என்பதில் அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. சில அறிஞர்கள், "அவர் தனது வலது பக்கமாக ஒருக்களித்துப் படுத்துத் தொழ வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர். வேறு சிலர், "அவர் மல்லாந்து படுத்து, தனது கால்களை கிப்லாவை முன்னோக்கி வைத்துத் தொழ வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர்.

சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்கள் இந்த ஹதீஸ் குறித்து ("அமர்ந்து தொழுபவருக்கு நின்று தொழுபவரின் கூலியில் பாதியே கிடைக்கும்" என்பது குறித்து) கூறும்போது, "இது ஆரோக்கியமானவர்களுக்கும், தகுந்த காரணங்கள் இல்லாதவர்களுக்கும் பொருந்தும். அதாவது உபரியான தொழுகைகளில் (மட்டுமே). ஆனால், நோய் அல்லது வேறு காரணங்களுக்காக அமர்ந்து தொழுபவருக்கு, நின்று தொழுபவருக்குக் கிடைக்கும் அதே கூலி கிடைக்கும்" என்று விளக்கமளித்துள்ளார்கள். சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்களின் கூற்றைப் போன்றே இந்த ஹதீஸின் சில அறிவிப்புகளிலும் இடம்பெற்றுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَتَطَوَّعُ جَالِسًا

அமர்ந்திருந்து உபரியான தொழுகை தொழுவது குறித்து வந்துள்ளவை

373

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنِ السَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الْمُطَّلِبِ بْنِ أَبِي وَدَاعَةَ السَّهْمِيِّ، عَنْ حَفْصَةَ، زَوْجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهَا قَالَتْ مَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَلَّى فِي سُبْحَتِهِ قَاعِدًا حَتَّى كَانَ قَبْلَ وَفَاتِهِ صلى الله عليه وسلم بِعَامٍ فَإِنَّهُ كَانَ يُصَلِّي فِي سُبْحَتِهِ قَاعِدًا وَيَقْرَأُ بِالسُّورَةِ وَيُرَتِّلُهَا حَتَّى تَكُونَ أَطْوَلَ مِنْ أَطْوَلَ مِنْهَا . وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ حَفْصَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ جَالِسًا فَإِذَا بَقِيَ مِنْ قِرَاءَتِهِ قَدْرُ ثَلاَثِينَ أَوْ أَرْبَعِينَ آيَةً قَامَ فَقَرَأَ ثُمَّ رَكَعَ ثُمَّ صَنَعَ فِي الرَّكْعَةِ الثَّانِيَةِ مِثْلَ ذَلِكَ . وَرُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ كَانَ يُصَلِّي قَاعِدًا فَإِذَا قَرَأَ وَهُوَ قَائِمٌ رَكَعَ وَسَجَدَ وَهُوَ قَائِمٌ وَإِذَا قَرَأَ وَهُوَ قَاعِدٌ رَكَعَ وَسَجَدَ وَهُوَ قَاعِدٌ . قَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ وَالْعَمَلُ عَلَى كِلاَ الْحَدِيثَيْنِ . كَأَنَّهُمَا رَأَيَا كِلاَ الْحَدِيثَيْنِ صَحِيحًا مَعْمُولاً بِهِمَا .

நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியான ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இறப்பதற்கு ஒரு வருடத்திற்கு முன்பு வரை, உபரியான தொழுகைகளை அமர்ந்து தொழுவதை நான் பார்த்ததில்லை. பின்னர், அவர்கள் உபரியான தொழுகைகளை அமர்ந்த நிலையில் தொழுவார்கள்; மேலும் அதில் ஒரு ஸூராவை ஓதும்போது, அதைவிட நீண்ட ஸூராவை விடவும் அது நீண்டதாக ஆகுமளவிற்கு (அதாவது, நிதானமான ஓதல் காரணமாக அதன் ஓதும் நேரம் நீளமாக ஆகுமளவிற்கு) அதனை நிதானமாக ஓதுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

374

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ أَبِي النَّضْرِ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُصَلِّي جَالِسًا فَيَقْرَأُ وَهُوَ جَالِسٌ فَإِذَا بَقِيَ مِنْ قِرَاءَتِهِ قَدْرُ مَا يَكُونُ ثَلاَثِينَ أَوْ أَرْبَعِينَ آيَةً قَامَ فَقَرَأَ وَهُوَ قَائِمٌ ثُمَّ رَكَعَ وَسَجَدَ ثُمَّ صَنَعَ فِي الرَّكْعَةِ الثَّانِيَةِ مِثْلَ ذَلِكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நிச்சயமாக நபி (ஸல்) அவர்கள் அமர்ந்த நிலையில் தொழுவார்கள் (இது பெரும்பாலும் உபரித் தொழுகையாக இருக்கும்). அவர்கள் அமர்ந்த நிலையிலேயே (குர்ஆனை) ஓதுவார்கள். அவர்களின் ஓதுதலில் சுமார் முப்பது அல்லது நாற்பது வசனங்கள் (ஆயத்துகள்) மீதமிருக்கும்போது, அவர்கள் எழுந்து நின்று, நின்ற நிலையிலேயே (மீதமுள்ளதை) ஓதுவார்கள். பிறகு ருகூஃ செய்து ஸஜ்தா செய்வார்கள். பின்னர், இரண்டாவது ரக்அத்திலும் அவ்வாறே செய்வார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

375

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا خَالِدٌ، وَهُوَ الْحَذَّاءُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَ سَأَلْتُهَا عَنْ صَلاَةِ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ تَطَوُّعِهِ قَالَتْ كَانَ يُصَلِّي لَيْلاً طَوِيلاً قَائِمًا وَلَيْلاً طَوِيلاً قَاعِدًا فَإِذَا قَرَأَ وَهُوَ قَائِمٌ رَكَعَ وَسَجَدَ وَهُوَ قَائِمٌ وَإِذَا قَرَأَ وَهُوَ جَالِسٌ رَكَعَ وَسَجَدَ وَهُوَ جَالِسٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் ஷகீக் அவர்கள் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் உபரியான தொழுகையைப் (நஃபில் தொழுகையைப்) பற்றி அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் இரவில் நீண்ட நேரம் நின்றவாறும், நீண்ட நேரம் அமர்ந்தவாறும் தொழுவார்கள். அவர்கள் நின்று ஓதும்போது, நின்ற நிலையிலிருந்தே ருகூஃ மற்றும் ஸஜ்தா செய்வார்கள். மேலும், அவர்கள் அமர்ந்து ஓதும்போது, அமர்ந்த நிலையிலிருந்தே ருகூஃ மற்றும் ஸஜ்தா செய்வார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنِّي لأَسْمَعُ بُكَاءَ الصَّبِيِّ فِي الصَّلاَةِ فَأُخَفِّفُ "

"நிச்சயமாக நான் தொழுகையில் ஒரு சிறு குழந்தையின் அழுகையைக் கேட்கிறேன்; எனவே அதனைச் சுருக்குகிறேன்" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியது பற்றி வந்துள்ளவை.

376

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْفَزَارِيُّ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ وَاللَّهِ إِنِّي لأَسْمَعُ بُكَاءَ الصَّبِيِّ وَأَنَا فِي الصَّلاَةِ فَأُخَفِّفُ مَخَافَةَ أَنْ تُفْتَتَنَ أُمُّهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي قَتَادَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நிச்சயமாக நான் தொழுகையில் இருக்கும்போது ஒரு சிறுவனின் அழுகுரலைக் கேட்கிறேன்; அவனுடைய தாய் (அதனால்) சிரமப்படுவாளோ (அல்லது தொழுகையில் கவனம் சிதறிவிடுமோ) என்று அஞ்சி நான் அதை (தொழுகையை) சுருக்கிக் கொள்கிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ " لاَ تُقْبَلُ صَلاَةُ الْمَرْأَةِ إِلاَّ بِخِمَارٍ "

பெண்ணின் தொழுகை முக்காடு இல்லாமல் ஏற்றுக்கொள்ளப்படாது என்பது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

377

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ صَفِيَّةَ ابْنَةِ الْحَارِثِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ تُقْبَلُ صَلاَةُ الْحَائِضِ إِلاَّ بِخِمَارٍ " ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ وَقَوْلُهُ " الْحَائِضُ " ‏.‏ يَعْنِي الْمَرْأَةَ الْبَالِغَ يَعْنِي إِذَا حَاضَتْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا أَدْرَكَتْ فَصَلَّتْ وَشَىْءٌ مِنْ شَعْرِهَا مَكْشُوفٌ لاَ تَجُوزُ صَلاَتُهَا ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ قَالَ

لَا تَجُوزُ صَلَاةُ الْمَرْأَةِ وَشَيْءٌ مِنْ جَسَدِهَا مَكْشُوفٌ . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَقَدْ قِيلَ إِنْ كَانَ ظَهْرُ قَدَمَيْهَا مَكْشُوفًا فَصَلَاتُهَا جَائِزَةٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மாதவிடாய் வயதை அடைந்த ஒரு பெண்ணின் தொழுகை கிமார் இல்லாமல் ஏற்றுக்கொள்ளப்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ السَّدْلِ فِي الصَّلَاةِ

தொழுகையின் போது அஸ்-ஸத்ல் வெறுக்கப்படுவது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

378

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ عِسْلِ بْنِ سُفْيَانَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ السَّدْلِ فِي الصَّلَاةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ لَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَطَاءٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ مَرْفُوعًا إِلَّا مِنْ حَدِيثِ عِسْلِ بْنِ سُفْيَانَ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي السَّدْلِ فِي الصَّلَاةِ فَكَرِهَ بَعْضُهُمُ السَّدْلَ فِي الصَّلَاةِ وَقَالُوا هَكَذَا تَصْنَعُ الْيَهُودُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِنَّمَا كُرِهَ السَّدْلُ فِي الصَّلَاةِ إِذَا لَمْ يَكُنْ عَلَيْهِ إِلَّا ثَوْبٌ وَاحِدٌ فَأَمَّا إِذَا سَدَلَ عَلَى الْقَمِيصِ فَلَا بَأْسَ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَكَرِهَ ابْنُ الْمُبَارَكِ السَّدْلَ فِي الصَّلَاةِ .

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையில் 'அஸ்-ஸத்ல்' (ஆடையை தோளில் அல்லது தலையில் போட்டு, கைகள் உள்ளே விடாமல், தொங்கவிடுதல்) செய்வதைத் தடை செய்தார்கள்."

இந்த அத்தியாயத்தில் அபூஜுஹைஃபா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே பொருள் கொண்ட ஹதீஸ்) உள்ளது.

அபூஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸை, அதா (ரஹ்) அவர்கள் அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதாக, 'இஸ்ல் பின் ஃஃபயான்' அவர்களின் அறிவிப்புத் தொடரைத் தவிர்த்து (வேறெந்த வழியிலும்) 'மர்ஃபூஃ' ஆக

(நபிமொழியாக) நாம் அறியவில்லை.

தொழுகையில் 'அஸ்-ஸத்ல்' செய்வது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர் தொழுகையில் 'அஸ்-ஸத்ல்' செய்வதை வெறுத்துள்ளனர். மேலும், "யூதர்கள் இவ்வாறுதான் செய்கிறார்கள்" என்றும் அவர்கள் கூறுகின்றனர்.

வேறு சிலர், "ஒருவர் ஒரேயொரு ஆடை மட்டும் அணிந்திருக்கும் நிலையில்தான் தொழுகையில் 'அஸ்-ஸத்ல்' செய்வது வெறுக்கத்தக்கது; ஆனால், சட்டைக்கு மேல் (மற்றொரு மேலாடையைத்) தொங்கவிடுவதில் தவறில்லை" என்று கூறியுள்ளனர். இதுவே இமாம் அஹ்மத் அவர்களின் கூற்றாகும். இப்னுல் முபாரக் அவர்கள் தொழுகையில் 'அஸ்-ஸத்ல்' செய்வதை வெறுத்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ مَسْحِ الْحَصَى فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையின் போது சிறு கற்களை சமப்படுத்துவது வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

379

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِذَا قَامَ أَحَدُكُمْ إِلَى الصَّلاَةِ فَلاَ يَمْسَحِ الْحَصَى فَإِنَّ الرَّحْمَةَ تُوَاجِهُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ مُعَيْقِيبٍ وَعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَحُذَيْفَةَ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي ذَرٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَرِهَ الْمَسْحَ فِي الصَّلاَةِ وَقَالَ ‏"‏ إِنْ كُنْتَ لاَ بُدَّ فَاعِلاً فَمَرَّةً وَاحِدَةً ‏"‏ ‏.‏ كَأَنَّهُ رُوِيَ عَنْهُ رُخْصَةٌ فِي الْمَرَّةِ الْوَاحِدَةِ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தொழுகைக்காக நின்றால், அவர் (தொழுகையின் போது) கற்களை (அல்லது சிறு கற்களை) சமன்படுத்த வேண்டாம். ஏனெனில், நிச்சயமாக அருள் அவரை எதிர்கொள்கிறது (அல்லது அவரை நோக்கி வருகிறது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

380

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو سَلَمَةَ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ مُعَيْقِيبٍ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ مَسْحِ الْحَصَى فِي الصَّلاَةِ فَقَالَ إِنْ كُنْتَ لاَ بُدَّ فَاعِلاً فَمَرَّةً وَاحِدَةً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

முஐகீப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'தொழுகையின்போது கற்களைச் சமப்படுத்துவது (சஜ்தா செய்ய வசதியாக) பற்றி நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீர் அவ்வாறு செய்யவேண்டுமென்றால், அது ஒருமுறை மட்டுமே இருக்கட்டும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ النَّفْخِ فِي الصَّلاَةِ

பாடம்: தொழுகையில் ஊதுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

381

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ الْعَوَّامِ، أَخْبَرَنَا مَيْمُونٌ أَبُو حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، مَوْلَى طَلْحَةَ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ رَأَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم غُلاَمًا لَنَا يُقَالُ لَهُ أَفْلَحُ إِذَا سَجَدَ نَفَخَ فَقَالَ يَا أَفْلَحُ تَرِّبْ وَجْهَكَ . قَالَ أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ وَكَرِهَ عَبَّادُ بْنُ الْعَوَّامِ النَّفْخَ فِي الصَّلاَةِ وَقَالَ إِنْ نَفَخَ لَمْ يَقْطَعْ صَلاَتَهُ . قَالَ أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ وَبِهِ نَأْخُذُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ أَبِي حَمْزَةَ هَذَا الْحَدِيثَ وَقَالَ مَوْلًى لَنَا يُقَالُ لَهُ رَبَاحٌ .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள், அஃப்லஹ் என்று அழைக்கப்பட்ட எங்களுடைய சிறுவன், ஸஜ்தா செய்யும்போது (தரைமீதுள்ள தூசியை அகற்றுவதற்காக) ஊதுவதைக் கண்டார்கள். எனவே, அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஓ அஃப்லஹ்! உன் முகத்தை (மண்ணில் படியச் செய்து, அதன்) தூசியை (அகற்றாமல்) ஏற்றுக்கொள்.'"
அஹ்மத் இப்னு மனீஃ கூறினார்: அப்துல் அவ்வாம் தொழுகையில் (தரைமீது) ஊதுவதை வெறுத்தார். மேலும், அவர் கூறினார்: ஒருவர் (தொழுகையில்) ஊதினால், அது அவரது தொழுகையை முறிக்காது.
அஹ்மத் இப்னு மனீஃ கூறினார்: இதையே நாங்கள் எடுத்துக்கொள்கிறோம்

(இதுவே எங்கள் நிலைப்பாடு). அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: அவர்களில் சிலர் அபூ ஹம்ஸாவிடமிருந்து இந்த ஹதீஸை அறிவித்து, (அந்த சிறுவன்) 'எங்களுடைய ரபாஹ் என்று அழைக்கப்படும் அடிமை' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

382

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ مَيْمُونٍ أَبِي حَمْزَةَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ وَقَالَ غُلاَمٌ لَنَا يُقَالُ لَهُ رَبَاحٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أُمِّ سَلَمَةَ إِسْنَادُهُ لَيْسَ بِذَاكَ . وَمَيْمُونٌ أَبُو حَمْزَةَ قَدْ ضَعَّفَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي النَّفْخِ فِي الصَّلاَةِ فَقَالَ بَعْضُهُمْ إِنْ نَفَخَ فِي الصَّلاَةِ اسْتَقْبَلَ الصَّلاَةَ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ يُكْرَهُ النَّفْخُ فِي الصَّلاَةِ وَإِنْ نَفَخَ فِي صَلاَتِهِ لَمْ تَفْسُدْ صَلاَتُهُ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

அஹ்மத் இப்னு அப்தா அத்-தப்பீ அவர்கள் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள்: ஹம்மாத் இப்னு ஸைத் அவர்கள் மைமூன் அபூ ஹம்ஸா வழியாக, இதே அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக (முந்தைய ஹதீஸில் உள்ளதைப் போன்றே) அறிவித்தார்கள். அதில், "(அவர்) 'ரபாஹ் என்று அழைக்கப்படும் எங்களுடைய ஒரு சிறுவன்' என்று கூறினார்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: உம்மு ஸலமா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் அவ்வளவு பலமானது அல்ல (அதாவது, பலவீனமானது). மேலும், மைமூன் அபூ ஹம்ஸா அவர்களைச் சில அறிஞர்கள் பலவீனமானவர் எனக் கூறியுள்ளனர்.

தொழுகையில் ஊதுவது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. தொழுகையில் ஊதினால் தொழுகையை மீண்டும் (முதலில் இருந்து) தொழ வேண்டும் என்று சிலர் கூறியுள்ளனர். இது சுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும். தொழுகையில் ஊதுவது வெறுக்கத்தக்கது; ஒருவர் தொழுகையில் ஊதினால் அவரது தொழுகை முறியாது என்று வேறு சிலர் கூறியுள்ளனர். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ الاِخْتِصَارِ، فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையில் அல்-இக்திஸார் (இடுப்பைப் பிடித்துக் கொள்வது) தடை செய்யப்பட்டது பற்றி வந்துள்ளவை

383

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ يُصَلِّيَ الرَّجُلُ مُخْتَصِرًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الاِخْتِصَارَ فِي الصَّلاَةِ . وَكَرِهَ بَعْضُهُمْ أَنْ يَمْشِيَ الرَّجُلُ مُخْتَصِرًا . وَالاِخْتِصَارُ أَنْ يَضَعَ الرَّجُلُ يَدَهُ عَلَى خَاصِرَتِهِ فِي الصَّلاَةِ أَوْ يَضَعَ يَدَيْهِ جَمِيعًا عَلَى خَاصِرَتَيْهِ . وَيُرْوَى أَنَّ إِبْلِيسَ إِذَا مَشَى مَشَى مُخْتَصِرًا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒருவர் (தொழுகையில்) தம் கைகளை இடுப்பில் வைத்தவாறு தொழுவதை தடை செய்தார்கள்.'

இந்த அத்தியாயத்தில் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில் ஒரு ஹதீஸ்) உள்ளது. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் தொழுகையில் 'இக்திஸார்' செய்வதை (அதாவது கைகளை இடுப்பில் வைப்பதை) வெறுத்துள்ளனர். இன்னும் சிலர் ஒருவர் நடக்கும்போது கைகளை இடுப்பில் வைத்து நடப்பதையும் வெறுத்துள்ளனர். 'இக்திஸார்' என்பது ஒருவர் தொழுகையில் தனது ஒரு கையை இடுப்பில் வைப்பது அல்லது தனது இரு கைகளையும் இடுப்பில் வைப்பதாகும். இப்லீஸ் (ஷைத்தான்) நடக்கும்போது கைகளை இடுப்பில் வைத்தவாறே நடப்பான் என்றும் அறிவிக்கப்படுகின்றது (என்ற ஒரு கருத்து நிலவுகிறது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ كَفِّ الشَّعْرِ فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையின் போது முடியைச் சேர்த்துக் கட்டுவது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

384

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ مُوسَى، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي رَافِعٍ، أَنَّهُ مَرَّ بِالْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَهُوَ يُصَلِّي وَقَدْ عَقَصَ ضَفِرَتَهُ فِي قَفَاهُ فَحَلَّهَا فَالْتَفَتَ إِلَيْهِ الْحَسَنُ مُغْضَبًا فَقَالَ أَقْبِلْ عَلَى صَلاَتِكَ وَلاَ تَغْضَبْ

فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ذَلِكَ كِفْلُ الشَّيْطَانِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي رَافِعٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا أَنْ يُصَلِّيَ الرَّجُلُ وَهُوَ مَعْقُوصٌ شَعْرُهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَعِمْرَانُ بْنُ مُوسَى هُوَ الْقُرَشِيُّ الْمَكِّيُّ وَهُوَ أَخُو أَيُّوبَ بْنِ مُوسَى ‏.‏

அபூ ராஃபி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர் அல்-ஹஸன் பின் அலீ (ரழி) அவர்களைக் கடந்து சென்றார்கள். அப்போது அவர்கள், தங்களின் சடை முடியைத் தலையின் பின்புறம் சேர்த்துக் கட்டியவாறு (அதாவது, முடிச்சாகப் போட்டு) தொழுது கொண்டிருந்தார்கள். எனவே, அவர் (அபூ ராஃபி) அதை அவிழ்த்து விட்டார்கள். அதைக் கண்ட அல்-ஹஸன் (ரழி) அவர்கள் கோபத்துடன் அவரைத் திரும்பிப் பார்த்தார்கள். அதற்கு அவர் (அபூ ராஃபி) கூறினார்கள்: "தங்களின் தொழுகையைத் தொடருங்கள், கோபப்படாதீர்கள். ஏனெனில், 'அது ஷைத்தானின் பங்கு (அல்லது ஷைத்தானுக்குரிய செயல்)' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டிருக்கிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّخَشُّعِ فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையின் போது உள்ளச்சம் கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

385

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ رَبِّهِ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ أَبِي أَنَسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ نَافِعِ ابْنِ الْعَمْيَاءِ، عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ الْحَارِثِ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الصَّلاَةُ مَثْنَى مَثْنَى تَشَهَّدُ فِي كُلِّ رَكْعَتَيْنِ وَتَخَشَّعُ وَتَضَرَّعُ وَتَمَسْكَنُ وَتَذَرَّعُ وَتُقْنِعُ يَدَيْكَ يَقُولُ تَرْفَعُهُمَا إِلَى رَبِّكَ مُسْتَقْبِلاً بِبُطُونِهِمَا وَجْهَكَ وَتَقُولُ يَا رَبِّ يَا رَبِّ وَمَنْ لَمْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَهُوَ كَذَا وَكَذَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَالَ غَيْرُ ابْنِ الْمُبَارَكِ فِي هَذَا الْحَدِيثِ ‏"‏ مَنْ لَمْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَهِيَ خِدَاجٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ رَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ رَبِّهِ بْنِ سَعِيدٍ فَأَخْطَأَ فِي مَوَاضِعَ فَقَالَ عَنْ أَنَسِ بْنِ أَبِي أَنَسٍ وَهُوَ عِمْرَانُ بْنُ أَبِي أَنَسٍ وَقَالَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ

الْحَارِثِ وَإِنَّمَا هُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعِ ابْنِ الْعَمْيَاءِ عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ الْحَارِثِ . وَقَالَ شُعْبَةُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ عَنِ الْمُطَّلِبِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَإِنَّمَا هُوَ عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ عَنِ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ مُحَمَّدٌ وَحَدِيثُ اللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ يَعْنِي أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ شُعْبَةَ .

அல்-ஃபள்ல் பின் அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தொழுகை என்பது இரண்டிரண்டு (ரக்அத்)களாகும். ஒவ்வொரு இரண்டு ரக்அத்திலும் தஷஹ்ஹுத் இருக்க வேண்டும். (தொழுகையில்) பணிவும், இறைஞ்சுதலும், (இறைவனிடம்) சிறுமையையும் இயலாமையையும் வெளிப்படுத்துதலும், (அவனிடம்) நெருக்கத்தை நாடுதலும் இருக்க வேண்டும். மேலும் (துஆச் செய்ய) உங்கள் கைகளை உயர்த்த வேண்டும்." (இதற்கு விளக்கமளித்த அறிவிப்பாளர் கூறினார்:) "உங்கள் கைகளின் உட்புறங்கள் உங்கள் முகத்திற்கு நேராக இருக்குமாறு அவற்றை உங்கள் இறைவனிடம் உயர்த்தி, 'யா ரப்பி! யா ரப்பி!' என்று நீங்கள் கூற வேண்டும்." "யார் இவ்வாறு செய்யவில்லையோ, அது (அவரது தொழுகை) இப்படி, இப்படி (குறைபாடுடையதாக) ஆகும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இப்னுல் முபாரக் அல்லாத மற்றவர்கள் இந்த ஹதீஸில், "யார் அவ்வாறு செய்யவில்லையோ, அது குறைபாடுடையதாகும் (خِدَاجٌ)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ التَّشْبِيكِ بَيْنَ الْأَصَابِعِ فِي الصَّلَاةِ

தொழுகையின் போது விரல்களை பின்னிக் கொள்வது வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

386

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلَانَ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ فَأَحْسَنَ وُضُوءَهُ ثُمَّ خَرَجَ عَامِدًا إِلَى الْمَسْجِدِ فَلَا يُشَبِّكَنَّ بَيْنَ أَصَابِعِهِ فَإِنَّهُ فِي صَلَاةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ ابْنِ عَجْلَانَ مِثْلَ حَدِيثِ اللَّيْثِ . وَرَوَى شَرِيكٌ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ

عَجْلاَنَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ وَحَدِيثُ شَرِيكٍ غَيْرُ مَحْفُوظٍ .

கஅப் பின் உஜ்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிப்பதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் உளூச் செய்து, அதை அழகிய முறையில் (முழுமையாகவும், சரியான முறையிலும்) செய்து முடித்து, பின்னர் பள்ளிவாசலுக்குச் செல்லும் நோக்கத்தில் புறப்பட்டால், அவர் தன் விரல்களைக் கோர்க்க வேண்டாம். ஏனெனில், நிச்சயமாக அவர் தொழுகையில் இருக்கிறார் (தொழுகையின் கூலியைப் பெறக்கூடிய நிலையில் இருக்கிறார்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي طُولِ الْقِيَامِ فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையின் போது நீண்ட நேரம் நின்று கொண்டிருப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

387

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قِيلَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَىُّ الصَّلاَةِ أَفْضَلُ قَالَ ‏"‏ طُولُ الْقُنُوتِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حُبْشِيٍّ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களிடம், ‘எந்தத் தொழுகை மிகவும் சிறந்தது?’ என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், ‘நீண்ட நேரம் (தொழுகையில்) நின்று (குர்ஆன்) ஓதுவதுதான் (அதாவது, குனூத் என்பது தொழுகையில் நீண்ட நேரம் நின்று, பணிவுடனும், இறைவனை நினைவு கூர்ந்தும் இருப்பதைக் குறிக்கிறது)’ என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَثْرَةِ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ وَفَضْلِهِ

அதிகமாக ருகூஉ மற்றும் சஜ்தாச் செய்வது பற்றியும், அதன் சிறப்பைப் பற்றியும் வந்துள்ளவை

388

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ، قَالَ وَحَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ، رَجَاءٌ قَالَ حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، قَالَ حَدَّثَنِي الْوَلِيدُ بْنُ هِشَامٍ الْمُعَيْطِيُّ، قَالَ حَدَّثَنِي مَعْدَانُ بْنُ طَلْحَةَ الْيَعْمَرِيُّ، قَالَ لَقِيتُ ثَوْبَانَ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ لَهُ دُلَّنِي عَلَى عَمَلٍ يَنْفَعُنِي اللَّهُ بِهِ وَيُدْخِلُنِي الْجَنَّةَ فَسَكَتَ عَنِّي مَلِيًّا ثُمَّ الْتَفَتَ إِلَىَّ فَقَالَ عَلَيْكَ بِالسُّجُودِ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ مَا مِنْ عَبْدٍ يَسْجُدُ لِلَّهِ سَجْدَةً إِلاَّ رَفَعَهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةً ‏.

மஃதான் பின் தல்ஹா அல் யமாரி அவர்கள் கூறினார்கள்:
'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமையான ஸவ்பான் (ரழி) அவர்களைச் சந்தித்து, 'எனக்கு ஒரு செயலை வழிகாட்டுங்கள். அதன் மூலம் அல்லாஹ் எனக்குப் பயனளிப்பான், மேலும் அதன் மூலம் அல்லாஹ் என்னை சொர்க்கத்தில் நுழையச் செய்வான்' என்று அவர்களிடம் கூறினேன்.' அவர்கள் சிறிது நேரம் அமைதியாக இருந்தார்கள், பின்னர் என் பக்கம் திரும்பி கூறினார்கள்: 'நீங்கள் ஸஜ்தாக்களை (சிரவணக்கங்களை) செய்யுங்கள், ஏனெனில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'எந்த ஓர் அடியான் அல்லாஹ்விற்காக ஒரு ஸஜ்தாவைச் செய்தாலும், அதன் மூலம் அல்லாஹ் அவனுக்கு ஒரு அந்தஸ்தை உயர்த்துவான், மேலும் அதன் மூலம் அவனிடமிருந்து ஒரு பாவத்தை நீக்குவான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

389

قَالَ مَعْدَانُ بْنُ طَلْحَةَ فَلَقِيتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ فَسَأَلْتُهُ عَمَّا سَأَلْتُ عَنْهُ ثَوْبَانَ فَقَالَ عَلَيْكَ بِالسُّجُودِ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ مَا مِنْ عَبْدٍ يَسْجُدُ لِلَّهِ سَجْدَةً إِلاَّ رَفَعَهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةً ‏.‏ قَالَ مَعْدَانُ بْنُ طَلْحَةَ الْيَعْمَرِيُّ وَيُقَالُ ابْنُ أَبِي طَلْحَةَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ وَأَبِي فَاطِمَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ثَوْبَانَ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ فِي كَثْرَةِ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا الْبَابِ فَقَالَ

بَعْضُهُمْ طُولُ الْقِيَامِ فِي الصَّلاَةِ أَفْضَلُ مِنْ كَثْرَةِ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ كَثْرَةُ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ أَفْضَلُ مِنْ طُولِ الْقِيَامِ . وَقَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ قَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا حَدِيثَانِ وَلَمْ يَقْضِ فِيهِ بِشَيْءٍ . وَقَالَ إِسْحَاقُ أَمَّا فِي النَّهَارِ فَكَثْرَةُ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ وَأَمَّا بِاللَّيْلِ فَطُولُ الْقِيَامِ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ رَجُلٌ لَهُ جُزْءٌ بِاللَّيْلِ يَأْتِي عَلَيْهِ فَكَثْرَةُ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ فِي هَذَا أَحَبُّ إِلَىَّ لأَنَّهُ يَأْتِي عَلَى جُزْئِهِ وَقَدْ رَبِحَ كَثْرَةَ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَإِنَّمَا قَالَ إِسْحَاقُ هَذَا لأَنَّهُ كَذَا وُصِفَ صَلاَةُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِاللَّيْلِ وَوُصِفَ طُولُ الْقِيَامِ وَأَمَّا بِالنَّهَارِ فَلَمْ يُوصَفْ مِنْ صَلاَتِهِ مِنْ طُولِ الْقِيَامِ مَا وُصِفَ بِاللَّيْلِ .

மஃதான் பின் தல்ஹா அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் அபூ தர்தா (ரழி) அவர்களைச் சந்தித்தேன். நான் ஸவ்பான் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டதையே அவரிடமும் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அதிகமாக ஸஜ்தா செய்வதைப் பற்றிக்கொள்ளுங்கள். ஏனெனில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டிருக்கிறேன்: 'ஓர் அடியார் அல்லாஹ்வுக்காக ஒரு ஸஜ்தா செய்தால், அல்லாஹ் அதன் மூலம் அவரை ஒரு தரம் உயர்த்தாமலும், அதற்காக அவரிடமிருந்து ஒரு பாவத்தை நீக்காமலும் இருப்பதில்லை.'"

மஃதான் பின் தல்ஹா அல்-யஃமரீ என்று கூறப்படுபவர், இப்னு அபீ தல்ஹா என்றும் அழைக்கப்படுகிறார்.

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்:) இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ ஹுரைரா, அபூ உமாமா மற்றும் அபூ ஃபாத்திமா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ருகூவு மற்றும் ஸுஜூதுகளை அதிகப்படுத்துவது தொடர்பாக ஸவ்பான் மற்றும் அபூ தர்தா (ரழி) ஆகியோரின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்தது.

இவ்விஷயத்தில் அறிஞர்களுக்கிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர், "தொழுகையில் ருகூவு மற்றும் ஸுஜூதுகளை அதிகப்படுத்துவதை விட, நீண்ட நேரம் (குர்ஆன் ஓதி) நிற்பது சிறந்தது" என்று கூறுகின்றனர். வேறு சிலர், "நீண்ட நேரம் நிற்பதை விட ருகூவு மற்றும் ஸுஜூதுகளை அதிகப்படுத்துவது சிறந்தது" என்று கூறுகின்றனர்.

அஹ்மத் பின் ஹன்பல் (ரஹ்) அவர்கள், "இது தொடர்பாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இரண்டு (விதமான) ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன" என்று கூறிவிட்டு, எதற்கும் தீர்ப்பளிக்கவில்லை.

இஸ்ஹாக் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பகல் நேரத் தொழுகைகளில்

ருகூவு மற்றும் ஸுஜூதுகளை அதிகப்படுத்துவது சிறந்தது. இரவு நேரத் தொழுகையில் நீண்ட நேரம் நிற்பது சிறந்தது. இருப்பினும், ஒரு மனிதருக்கு இரவில் ஓதுவதற்கு (குர்ஆனில்) ஒரு பகுதி இருந்து, அதை அவர் ஓதுவதாக இருந்தால், இந்நிலையில் ருகூவு மற்றும் ஸுஜூதுகளை அதிகப்படுத்துவதே எனக்கு விருப்பமானது. ஏனெனில் அவர் தனது பகுதியை ஓதி முடிப்பதுடன், ருகூவு மற்றும் ஸுஜூதுகளை அதிகம் செய்யும் நன்மையையும் பெறுகிறார்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: "இஸ்ஹாக் இவ்வாறு கூறியதற்குக் காரணம், நபி (ஸல்) அவர்களின் இரவுத் தொழுகை பற்றியும், அதில் நீண்ட நேரம் நிற்பது பற்றியும் விவரிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆனால், இரவுத் தொழுகையில் விவரிக்கப்பட்டதைப் போன்று, பகல் நேரத் தொழுகையில் நீண்ட நேரம் நிற்பது பற்றி விவரிக்கப்படவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَتْلِ الْحَيَّةِ وَالْعَقْرَبِ فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையின்போது பாம்பு மற்றும் தேளைக் கொல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

390

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، هُوَ ابْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْمُبَارَكِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ ضَمْضَمِ بْنِ جَوْسٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ أَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِقَتْلِ الأَسْوَدَيْنِ فِي الصَّلاَةِ الْحَيَّةُ وَالْعَقْرَبُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي رَافِعٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَكَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ قَتْلَ الْحَيَّةِ وَالْعَقْرَبِ فِي الصَّلاَةِ . وَقَالَ إِبْرَاهِيمُ إِنَّ فِي الصَّلاَةِ لَشُغْلاً . وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தொழுகையில் (காணப்படும்) இரண்டு கறுப்புப் பிராணிகளான பாம்பையும் தேளையும் கொல்லுமாறு கட்டளையிட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي سَجْدَتَيِ السَّهْوِ قَبْلَ التَّسْلِيمِ

சலாமுக்கு முன் சஹ்வுடைய இரண்டு சுஜூதுகள் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

391

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ بُحَيْنَةَ الأَسَدِيِّ، حَلِيفِ بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَامَ فِي صَلاَةِ الظُّهْرِ وَعَلَيْهِ جُلُوسٌ فَلَمَّا أَتَمَّ صَلاَتَهُ سَجَدَ سَجْدَتَيْنِ يُكَبِّرُ فِي كُلِّ سَجْدَةٍ وَهُوَ جَالِسٌ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ وَسَجَدَهُمَا النَّاسُ مَعَهُ مَكَانَ مَا نَسِيَ مِنَ الْجُلُوسِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ .

பனூ அப்துல்-முத்தலிப் கோத்திரத்தின் கூட்டாளியான அப்துல்லாஹ் பின் புஹைனா அல்-அஸதீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் லுஹர் தொழுகையில் ஓர் அமர்வைச் செய்ய வேண்டியிருந்தும், (அதனை மறந்து) எழுந்து நின்றுவிட்டார்கள். எனவே, அவர்கள் தமது தொழுகையை நிறைவு செய்தபோது, ஸலாம் கொடுப்பதற்கு முன்பு அமர்ந்தவாறே, ஒவ்வொரு ஸஜ்தாவின்போதும் தக்பீர் கூறி இரண்டு ஸஜ்தாக்கள் செய்தார்கள். அவர்கள் மறந்த அமர்விற்குப் பதிலாக மக்களும் அவர்களுடன் ஸஜ்தாச் செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

391

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، وَأَبُو دَاوُدَ قَالاَ حَدَّثَنَا هِشَامٌ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ، وَالسَّائِبَ الْقَارِئَ، كَانَا يَسْجُدَانِ سَجْدَتَيِ السَّهْوِ قَبْلَ التَّسْلِيمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ بُحَيْنَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ يَرَى سُجُودَ السَّهْوِ كُلِّهِ قَبْلَ السَّلاَمِ وَيَقُولُ هَذَا النَّاسِخُ لِغَيْرِهِ مِنَ الأَحَادِيثِ وَيَذْكُرُ أَنَّ آخِرَ فِعْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم كَانَ عَلَى هَذَا . وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ إِذَا قَامَ الرَّجُلُ فِي الرَّكْعَتَيْنِ فَإِنَّهُ يَسْجُدُ سَجْدَتَيِ السَّهْوِ قَبْلَ السَّلاَمِ عَلَى حَدِيثِ ابْنِ بُحَيْنَةَ . وَعَبْدُ اللَّهِ ابْنُ بُحَيْنَةَ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَالِكٍ وَهُوَ ابْنُ بُحَيْنَةَ مَالِكٌ أَبُوهُ

وَبُحَيْنَةُ أُمُّهُ . هَكَذَا أَخْبَرَنِي إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمَدِينِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي سَجْدَتَىِ السَّهْوِ مَتَى يَسْجُدُهُمَا الرَّجُلُ قَبْلَ السَّلاَمِ أَوْ بَعْدَهُ فَرَأَى بَعْضُهُمْ أَنْ يَسْجُدَهُمَا بَعْدَ السَّلاَمِ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ يَسْجُدُهُمَا قَبْلَ السَّلاَمِ . وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ الْفُقَهَاءِ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مِثْلِ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ وَرَبِيعَةَ وَغَيْرِهِمَا وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا كَانَتْ زِيَادَةً فِي الصَّلاَةِ فَبَعْدَ السَّلاَمِ وَإِذَا كَانَ نُقْصَانًا فَقَبْلَ السَّلاَمِ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ . وَقَالَ أَحْمَدُ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَجْدَتَىِ السَّهْوِ فَيُسْتَعْمَلُ كُلٌّ عَلَى جِهَتِهِ يَرَى إِذَا قَامَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ عَلَى حَدِيثِ ابْنِ بُحَيْنَةَ فَإِنَّهُ يَسْجُدُهُمَا قَبْلَ السَّلاَمِ وَإِذَا صَلَّى الظُّهْرَ خَمْسًا فَإِنَّهُ يَسْجُدُهُمَا بَعْدَ السَّلاَمِ وَإِذَا سَلَّمَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ مِنَ الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ فَإِنَّهُ يَسْجُدُهُمَا بَعْدَ السَّلاَمِ وَكُلٌّ يُسْتَعْمَلُ عَلَى جِهَتِهِ . وَكُلُّ سَهْوٍ لَيْسَ فِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ذِكْرٌ فَإِنَّ سَجْدَتَىِ السَّهْوِ قَبْلَ السَّلاَمِ . وَقَالَ إِسْحَاقُ نَحْوَ قَوْلِ أَحْمَدَ فِي هَذَا كُلِّهِ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ كُلُّ سَهْوٍ لَيْسَ فِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ذِكْرٌ فَإِنْ كَانَتْ زِيَادَةً فِي الصَّلاَةِ يَسْجُدُهُمَا بَعْدَ السَّلاَمِ وَإِنْ كَانَ نُقْصَانًا يَسْجُدُهُمَا قَبْلَ السَّلاَمِ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) மற்றும் அஸ்-ஸாஇப் அல்காரிஃ ஆகிய இருவரும் ஸலாம் கொடுப்பதற்கு முன்னரே ஸஹ்வுடைய (மறதிக்கான) இரண்டு ஸஜ்தாக்களைச் செய்பவர்களாக இருந்தனர்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்:
இப்னு புஹைனா (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ளதாகும். சில அறிஞர்களின் செயல்முறை இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. இதுவே இமாம் ஷாஃபிஈ அவர்களின் கருத்துமாகும். ஸஹ்வுடைய ஸஜ்தாக்கள் அனைத்தையும் ஸலாம் கொடுப்பதற்கு முன்னரே செய்ய வேண்டும் என்று அவர்கள் கருதுகிறார்கள். மேலும், 'இது மற்ற ஹதீஸ்களை மாற்றியமைக்கக் கூடியது (நாஸிக்)' என்றும், 'நபி (ஸல்) அவர்களின் இறுதிச் செயல்முறை இதன் அடிப்படையிலேயே இருந்தது' என்றும் அவர் குறிப்பிடுகிறார்.

அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் கூறினார்கள்: "ஒருவர் இரண்டு ரக்அத்களுக்குப் பிறகு (தஷஹ்ஹுதுக்காக அமராமல்) எழுந்து நின்றால், அவர் இப்னு புஹைனா (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸின் அடிப்படையில், ஸலாம் கொடுப்பதற்கு முன்னால் ஸஹ்வுடைய இரண்டு ஸஜ்தாக்களைச் செய்ய வேண்டும்."

அப்துல்லாஹ் பின் புஹைனா என்பவர் அப்துல்லாஹ் பின் மாலிக் ஆவார். அவரே இப்னு புஹைனா; மாலிக் என்பது அவரது தந்தையின் பெயர், புஹைனா என்பது அவரது தாயின் பெயர்.

இவ்வாறு இஸ்ஹாக் பின் மன்சூர் அவர்கள் அலீ பின் அப்துல்லாஹ் பின் அல்-மதீனி அவர்களிடமிருந்து எனக்கு அறிவித்தார்.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: ஸஹ்வுடைய இரண்டு ஸஜ்தாக்களை எப்போது செய்ய வேண்டும்? ஸலாமுக்கு முன்னரா அல்லது பின்னரா? என்பது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர் ஸலாமுக்குப் பின்னரே அவற்றைச் செய்ய வேண்டும் என்று கருதினர். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரி மற்றும் கூஃபா நகர அறிஞர்களின் கருத்தாகும். அவர்களில் சிலர் ஸலாமுக்கு முன்னரே அவற்றைச் செய்ய வேண்டும் என்று கூறினர். இது யஹ்யா பின் ஸயீத், ரபீஆ மற்றும் மதீனா நகர ஃபுகஹாக்களில் (சட்ட அறிஞர்களில்) பெரும்பாலானோரின் கருத்தாகும். இதுவே இமாம் ஷாஃபிஈ அவர்களின் கூற்றுமாகும்.

அவர்களில் சிலர், 'தொழுகையில் ஏதேனும் அதிகப்படுத்தப்பட்டால் ஸலாமுக்குப் பின்னரும், குறைக்கப்பட்டால் ஸலாமுக்கு முன்னரும் (ஸஜ்தா) செய்ய வேண்டும்' என்று கூறினர். இது இமாம் மாலிக் பின் அனஸ் அவர்களின் கருத்தாகும்.

அஹ்மத் கூறினார்கள்: "ஸஹ்வுடைய ஸஜ்தாக்கள் குறித்து நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டவை அனைத்தும், அதனதன் இடத்தில் செயல்படுத்தப்படும்". ஒருவர் இரண்டு ரக்அத்துகளுக்குப் பிறகு எழுந்து நின்றால், இப்னு புஹைனா (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸின்படி, ஸலாமுக்கு முன் ஸஜ்தாக்களைச் செய்ய வேண்டும் என்று அவர் கருதினார். ஒருவர் லுஹ்ரை ஐந்து ரக்அத்களாகத் தொழுதுவிட்டால், ஸலாமுக்குப் பிறகு ஸஜ்தாக்களைச் செய்வார். லுஹ்ர் அல்லது அஸ்ரின் இரண்டு ரக்அத்களுக்குப் பிறகு (தவறுதலாக) ஸலாம் கொடுத்துவிட்டால், அவர் ஸலாமுக்குப் பிறகு ஸஜ்தாக்களைச் செய்வார். இவை ஒவ்வொன்றும் அதனதன் அடிப்படையில் செயல்படுத்தப்படும். மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (குறிப்பிட்டு) எதுவும் அறிவிக்கப்படாத ஒவ்வொரு மறதிக்கும், ஸலாம் கொடுப்பதற்கு முன்னதாகவே ஸஹ்வுடைய இரண்டு ஸஜ்தாக்கள் செய்யப்பட வேண்டும்.

இஸ்ஹாக் அவர்கள், இவை அனைத்திலும் அஹ்மத் அவர்களின் கூற்றையே ஒத்துக் கூறினார்கள். எனினும், "நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (குறிப்பிட்டு) எதுவும் அறிவிக்கப்படாத ஒவ்வொரு மறதிக்கும், அது தொழுகையில் கூடுதலாக இருந்தால் ஸலாமுக்குப் பிறகு ஸஜ்தாக்கள் செய்ய வேண்டும்; அது குறைவாக இருந்தால் ஸலாமுக்கு முன் ஸஜ்தாக்கள் செய்ய வேண்டும்" என்று அவர்கள் கூறியதைத் தவிர.

بَابُ مَا جَاءَ فِي سَجْدَتَيِ السَّهْوِ بَعْدَ السَّلَامِ وَالْكَلَامِ.

சலாமுக்கும், பேசியதற்கும் பிறகு சஹ்வுக்கான இரு சஜ்தாக்கள் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

392

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى الظُّهْرَ خَمْسًا فَقِيلَ لَهُ أَزِيدَ فِي الصَّلاَةِ فَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ بَعْدَ مَا سَلَّمَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் லுஹர் தொழுகையை ஐந்து (ரக்அத்) தொழுதார்கள். ஆகவே, அவரிடம், "தொழுகை அதிகரிக்கப்பட்டு விட்டதா?" என்று கேட்கப்பட்டது. ஆகவே, அவர் (ஸல்) ஸலாம் கொடுத்த பிறகு இரண்டு ஸஜ்தாக்கள் (மறதி ஸஜ்தாக்கள்) செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

393

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سَجَدَ سَجْدَتَىِ السَّهْوِ بَعْدَ الْكَلاَمِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ مُعَاوِيَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ .

அப்துல்லாஹ் (பின் மஸ்ஊத்) (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் (தொழுகையில் மறதியாக) பேசிய பிறகு, சஹ்வு ஸஜ்தாக்கள் இரண்டை நிறைவேற்றினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

394

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سَجَدَهُمَا بَعْدَ السَّلاَمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ أَيُّوبُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ ابْنِ سِيرِينَ . وَحَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ

حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا صَلَّى الرَّجُلُ الظُّهْرَ خَمْسًا فَصَلاَتُهُ جَائِزَةٌ وَسَجَدَ سَجْدَتَىِ السَّهْوِ وَإِنْ لَمْ يَجْلِسْ فِي الرَّابِعَةِ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا صَلَّى الظُّهْرَ خَمْسًا وَلَمْ يَقْعُدْ فِي الرَّابِعَةِ مِقْدَارَ التَّشَهُّدِ فَسَدَتْ صَلاَتُهُ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَبَعْضِ أَهْلِ الْكُوفَةِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஸலாம் கொடுத்த பிறகு இரண்டு ஸஜ்தாக்கள் (மறதிக்கான ஸஜ்தாக்கள்) செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّشَهُّدِ فِي سَجْدَتَىِ السَّهْوِ

மறதிச் சஜ்தாக்களில் தஷஹ்ஹுத் பற்றி வந்துள்ளவை

395

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى النَّيْسَابُورِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَشْعَثُ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي الْمُهَلَّبِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى بِهِمْ فَسَهَا فَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ ثُمَّ تَشَهَّدَ ثُمَّ سَلَّمَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى مُحَمَّدُ بْنُ سِيرِينَ عَنْ أَبِي الْمُهَلَّبِ وَهُوَ عَمُّ أَبِي قِلاَبَةَ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ . وَرَوَى مُحَمَّدٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ عَنْ أَبِي الْمُهَلَّبِ . وَأَبُو الْمُهَلَّبِ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَمْرٍو وَيُقَالُ أَيْضًا مُعَاوِيَةُ بْنُ عَمْرٍو . وَقَدْ رَوَى عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ وَهُشَيْمٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ بِطُولِهِ وَهُوَ حَدِيثُ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سَلَّمَ فِي ثَلاَثِ رَكَعَاتٍ مِنَ الْعَصْرِ فَقَامَ رَجُلٌ يُقَالُ لَهُ الْخِرْبَاقُ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي التَّشَهُّدِ فِي سَجْدَتَىِ السَّهْوِ فَقَالَ بَعْضُهُمْ يَتَشَهَّدُ فِيهِمَا وَيُسَلِّمُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ لَيْسَ فِيهِمَا تَشَهُّدٌ وَتَسْلِيمٌ وَإِذَا

سَجَدَهُمَا قَبْلَ السَّلاَمِ لَمْ يَتَشَهَّدْ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالاَ إِذَا سَجَدَ سَجْدَتَىِ السَّهْوِ قَبْلَ السَّلاَمِ لَمْ يَتَشَهَّدْ ‏.‏

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்களுக்குத் தொழுகை நடத்தினார்கள். அப்போது அவர்கள் (தொழுகையில்) மறந்துவிட்டார்கள். எனவே, (மறதிக்கான) இரண்டு ஸஜ்தாக்கள் செய்தார்கள்; பிறகு (இறுதி) தஷஹ்ஹுத் ஓதினார்கள்; பிறகு ஸலாம் கொடுத்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُصَلِّي فَيَشُكُّ فِي الزِّيَادَةِ وَالنُّقْصَانِ

தொழுகையில் கூடுதலாக அல்லது குறைவாக செய்ததைப் பற்றி சந்தேகம் கொண்டவர் குறித்து

396

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ عِيَاضٍ، يَعْنِي ابْنَ هِلاَلٍ، قَالَ قُلْتُ لأَبِي سَعِيدٍ أَحَدُنَا يُصَلِّي فَلاَ يَدْرِي كَيْفَ صَلَّى فَقَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ فَلَمْ يَدْرِ كَيْفَ صَلَّى فَلْيَسْجُدْ سَجْدَتَيْنِ وَهُوَ جَالِسٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَعَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ إِذَا شَكَّ أَحَدُكُمْ فِي الْوَاحِدَةِ وَالثِّنْتَيْنِ فَلْيَجْعَلْهُمَا وَاحِدَةً وَإِذَا شَكَّ فِي الثِّنْتَيْنِ وَالثَّلاَثِ فَلْيَجْعَلْهُمَا ثِنْتَيْنِ وَيَسْجُدُ فِي ذَلِكَ سَجْدَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ ‏"‏ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَصْحَابِنَا ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا شَكَّ فِي صَلاَتِهِ فَلَمْ يَدْرِ كَمْ صَلَّى فَلْيُعِدْ ‏.‏

இயாத் இப்னு ஹிலால் (ரஹ்) கூறினார்கள்:
நான் அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டேன்: 'எங்களில் ஒருவர் தொழுகையை நிறைவேற்றுகிறார், ஆனால் அவர் எவ்வாறு தொழுதார் (அதாவது எத்தனை ரக்அத்துகள் தொழுதார் என) என்று அவருக்குத் தெரியவில்லை.' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தொழுகையை நிறைவேற்றும்

போது, அவர் எவ்வாறு தொழுதார் (அதாவது எத்தனை ரக்அத்துகள் தொழுதார் என) என்று அவருக்குத் தெரியாவிட்டால், அவர் அமர்ந்த நிலையில் இரண்டு ஸஜ்தாக்கள் செய்யட்டும்."'

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்:) இந்த அத்தியாயத்தில் உஸ்மான், இப்னு மஸ்ஊத், ஆயிஷா மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் (நல்லது) ஆகும். இந்த ஹதீஸ் அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து வேறு வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

மேலும், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: 'உங்களில் ஒருவர் ஒரு ரக்அத்தா அல்லது இரண்டு ரக்அத்துகளா என்று சந்தேகித்தால், அதை ஒரு ரக்அத்தாகக் கருதட்டும். இரண்டு ரக்அத்துகளா அல்லது மூன்று ரக்அத்துகளா என்று சந்தேகித்தால், அதை இரண்டு ரக்அத்துகளாகக் கருதட்டும். மேலும், அதற்காக ஸலாம் கொடுப்பதற்கு முன் இரண்டு ஸஜ்தாக்கள் செய்யட்டும்.'

எங்கள் அறிஞர்களிடையே இதுவே நடைமுறையில் உள்ளது. சில அறிஞர்கள் கூறினார்கள்: ஒருவர் தனது தொழுகையில் சந்தேகித்து, எத்தனை ரக்அத்துகள் தொழுதார் என்று தெரியாவிட்டால், அவர் தொழுகையை மீண்டும் தொழ வேண்டும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

397

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْتِي أَحَدَكُمْ فِي صَلاَتِهِ فَيَلْبِسُ عَلَيْهِ حَتَّى لاَ يَدْرِيَ كَمْ صَلَّى فَإِذَا وَجَدَ ذَلِكَ أَحَدُكُمْ فَلْيَسْجُدْ سَجْدَتَيْنِ وَهُوَ جَالِسٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஷைத்தான் உங்களில் ஒருவரிடம் அவரது தொழுகையில் வந்து, அவர் எவ்வளவு தொழுதார் என்பதை அறியாதவாறு அவரைக் குழப்புகிறான். உங்களில் ஒருவர் அதை அனுபவித்தால், அவர் அமர்ந்த நிலையில் இரண்டு ஸஜ்தாக்கள் செய்யட்டும்." (இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

398

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدٍ ابْنُ عَثْمَةَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعْدٍ، قَالَ حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ كُرَيْبٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِذَا سَهَا أَحَدُكُمْ فِي صَلاَتِهِ فَلَمْ يَدْرِ وَاحِدَةً صَلَّى أَوْ ثِنْتَيْنِ فَلْيَبْنِ عَلَى وَاحِدَةٍ فَإِنْ لَمْ يَدْرِ ثِنْتَيْنِ صَلَّى أَوْ ثَلاَثًا فَلْيَبْنِ عَلَى ثِنْتَيْنِ فَإِنْ لَمْ يَدْرِ ثَلاَثًا صَلَّى أَوْ أَرْبَعًا فَلْيَبْنِ عَلَى ثَلاَثٍ وَلْيَسْجُدْ سَجْدَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ رَوَاهُ الزُّهْرِيُّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அப்துர்-ரஹ்மான் இப்னு அவ்ஃப் (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதைக் கேட்டதாக அறிவித்தார்கள்:

"உங்களில் ஒருவர் தனது தொழுகையில் மறதி ஏற்பட்டு, (எத்தனை ரக்அத்துகள் தொழுதோம் என்று) ஒன்று தொழுதாரா அல்லது இரண்டு தொழுதாரா என்று அறியாதபோது, அவர் (குறைந்த எண்ணிக்கையான) ஒன்றை அடிப்படையாகக் கொள்ளட்டும். (அதாவது, ஒன்றுதான் தொழுததாகக் கருதி, மீதியைத் தொடரட்டும்.) இரண்டு தொழுதாரா அல்லது மூன்று தொழுதாரா என்று அவர் அறியாதபோது, அவர் (குறைந்த எண்ணிக்கையான) இரண்டை அடிப்படையாகக் கொள்ளட்டும். (அதாவது, இரண்டுதான் தொழுததாகக் கருதி, மீதியைத் தொடரட்டும்.) மூன்று தொழுதாரா அல்லது நான்கு தொழுதாரா என்று அவர் அறியாதபோது, அவர் (குறைந்த எண்ணிக்கையான) மூன்றை அடிப்படையாகக் கொள்ளட்டும். (அதாவது, மூன்றுதான் தொழுததாகக் கருதி, மீதியைத் தொடரட்டும்.) மேலும் அவர் (தொழுகையை முடித்து) ஸலாம் கொடுப்பதற்கு முன்பு இரண்டு ஸஜ்தாக்களைச் செய்யட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُسَلِّمُ فِي الرَّكْعَتَيْنِ مِنَ الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ

ளுஹர் மற்றும் அஸர் தொழுகையின் இரண்டு ரக்அத்களில் ஒரு மனிதர் சலாம் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

399

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ أَبِي تَمِيمَةَ، وَهُوَ أَيُّوبُ السَّخْتِيَانِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم انْصَرَفَ مِنَ اثْنَتَيْنِ فَقَالَ لَهُ ذُو الْيَدَيْنِ أَقُصِرَتِ الصَّلاَةُ أَمْ نَسِيتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَصَدَقَ ذُو الْيَدَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ النَّاسُ نَعَمْ ‏.‏ فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَصَلَّى اثْنَتَيْنِ أُخْرَيَيْنِ ثُمَّ سَلَّمَ ثُمَّ كَبَّرَ فَسَجَدَ مِثْلَ سُجُودِهِ أَوْ أَطْوَلَ ثُمَّ كَبَّرَ فَرَفَعَ ثُمَّ سَجَدَ مِثْلَ سُجُودِهِ أَوْ أَطْوَلَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَابْنِ عُمَرَ وَذِي الْيَدَيْنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْكُوفَةِ إِذَا تَكَلَّمَ فِي الصَّلاَةِ نَاسِيًا أَوْ جَاهِلاً أَوْ مَا كَانَ فَإِنَّهُ يُعِيدُ الصَّلاَةَ وَاعْتَلُّوا بِأَنَّ هَذَا الْحَدِيثَ كَانَ قَبْلَ تَحْرِيمِ الْكَلاَمِ فِي الصَّلاَةِ ‏.‏ قَالَ وَأَمَّا الشَّافِعِيُّ فَرَأَى هَذَا حَدِيثًا صَحِيحًا فَقَالَ بِهِ وَقَالَ هَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الَّذِي رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الصَّائِمِ إِذَا أَكَلَ نَاسِيًا فَإِنَّهُ لاَ يَقْضِي وَإِنَّمَا هُوَ رِزْقٌ رَزَقَهُ اللَّهُ ‏.‏ قَالَ الشَّافِعِيُّ وَفَرَّقُوا هَؤُلاَءِ بَيْنَ الْعَمْدِ وَالنِّسْيَانِ فِي أَكْلِ الصَّائِمِ بِحَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ فِي حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ إِنْ تَكَلَّمَ الإِمَامُ فِي شَيْءٍ مِنْ صَلاَتِهِ وَهُوَ يَرَى أَنَّهُ قَدْ أَكْمَلَهَا ثُمَّ عَلِمَ أَنَّهُ لَمْ يُكْمِلْهَا يُتِمُّ صَلاَتَهُ وَمَنْ تَكَلَّمَ خَلْفَ الإِمَامِ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّ عَلَيْهِ بَقِيَّةً مِنَ الصَّلاَةِ فَعَلَيْهِ أَنْ يَسْتَقْبِلَهَا ‏.‏ وَاحْتَجَّ بِأَنَّ الْفَرَائِضَ كَانَتْ تُزَادُ وَتُنْقَصُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَإِنَّمَا تَكَلَّمَ ذُو الْيَدَيْنِ وَهُوَ عَلَى يَقِينٍ مِنْ صَلاَتِهِ أَنَّهَا تَمَّتْ وَلَيْسَ هَكَذَا الْيَوْمَ لَيْسَ لأَحَدٍ أَنْ يَتَكَلَّمَ عَلَى مَعْنَى مَا تَكَلَّمَ ذُو الْيَدَيْنِ لأَنَّ الْفَرَائِضَ الْيَوْمَ لاَ يُزَادُ فِيهَا وَلاَ يُنْقَصُ ‏.‏ قَالَ أَحْمَدُ نَحْوًا مِنْ هَذَا الْكَلاَمِ ‏.‏ وَقَالَ إِسْحَاقُ نَحْوَ قَوْلِ أَحْمَدَ فِي الْبَابِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுத பின்பு (தொழுகையை முடித்து) திரும்பினார்கள். அப்போது துல்-யதைன் (ரலி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! தொழுகை குறைக்கப்பட்டு விட்டதா? அல்லது நீங்கள் மறந்து விட்டீர்களா?' என்று கேட்டார்கள். நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், 'துல்-யதைன் கூறுவது உண்மைதானா?' என்று கேட்டார்கள். மக்கள் 'ஆம்' என்றனர். எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எழுந்து நின்று, மற்ற இரண்டு ரக்அத்களைத் தொழுது, பிறகு தஸ்லீம் கூறினார்கள். பிறகு தக்பீர் கூறி, அவர்களுடைய (வழக்கமான)

ஸஜ்தாக்களைப் போலவே அல்லது அதைவிட நீண்டதாக ஸஜ்தா செய்தார்கள்; பிறகு தக்பீர் கூறி (தலையை) உயர்த்தினார்கள்; பிறகு (மீண்டும்) அவர்களுடைய (வழக்கமான) ஸஜ்தாக்களைப் போலவே அல்லது அதைவிட நீண்டதாக ஸஜ்தா செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ فِي النِّعَالِ

காலணிகளுடன் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

400

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ يَزِيدَ أَبِي مَسْلَمَةَ، قَالَ قُلْتُ لأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي فِي نَعْلَيْهِ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي حَبِيبَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَمْرِو بْنِ حُرَيْثٍ وَشَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ وَأَوْسٍ الثَّقَفِيِّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَطَاءٍ رَجُلٍ مِنْ بَنِي شَيْبَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏

ஸயீத் பின் யஸீத் அபூ மஸ்லமா அவர்கள் கூறியதாவது:
"நான் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது காலணிகளை அணிந்தவாறு தொழுகை தொழுவார்களா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'ஆம்' என்றார்கள்."

மேலும் இத்தலைப்பில் அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்வூத், அப்துல்லாஹ் பின் அபீ ஹபீபா, அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர், அம்ர் பின் ஹுரைஸ், ஷத்தாத் பின் அவ்ஸ், அவ்ஸ் அஸ்-ஸகஃஃபீ, அபூ ஹுரைரா மற்றும் பனூ ஷைபா குலத்தைச் சார்ந்த அதா ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: அனஸ் அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்களிடத்தில் இதன் அடிப்படையிலேயே செயல்பாடு உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقُنُوتِ فِي صَلاَةِ الْفَجْرِ

ஃபஜ்ர் தொழுகையில் குனூத் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَمُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالاَ حَدَّثَنَا غُنْدَرٌ، مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقْنُتُ فِي صَلاَةِ الصُّبْحِ وَالْمَغْرِبِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَخُفَافِ بْنِ إِيمَاءَ بْنِ رَحْضَةَ الْغِفَارِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْبَرَاءِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْقُنُوتِ فِي صَلاَةِ الْفَجْرِ فَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ الْقُنُوتَ فِي صَلاَةِ الْفَجْرِ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ . وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ لاَ يَقْنُتُ فِي الْفَجْرِ إِلاَّ عِنْدَ نَازِلَةٍ تَنْزِلُ بِالْمُسْلِمِينَ فَإِذَا نَزَلَتْ نَازِلَةٌ فَلِلإِمَامِ أَنْ يَدْعُوَ لِجُيُوشِ الْمُسْلِمِينَ .

பராஉ பின் ஆஸிப் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் சுப்ஹு மற்றும் மஃக்ரிப் தொழுகைகளில் குனூத் ஓதுவார்கள்."

மேலும், இத்தலைப்பில் அலீ, அனஸ், அபூ ஹுரைரா, இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் குஃபாஃப் பின் ஈமா பின் ரஹ்ழா அல்-கிஃபாரி (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: பராஉ (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். ஃபஜ்ரு தொழுகையில் குனூத் ஓதுவது தொடர்பாக அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர் ஃபஜ்ரு தொழுகையில் குனூத் ஓதுவதை ஆதரிக்கின்றனர். இதுவே மாலிக் மற்றும் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) ஆகியோரின் கூற்றாகும். அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் (ரஹ்) ஆகியோர், "முஸ்லிம்களுக்கு ஏதேனும் துயரம் (அல்லது பேரிடர்) நேர்ந்தால் தவிர, ஃபஜ்ரு தொழுகையில் குனூத் ஓதக்கூடாது. அவ்வாறு துயரம் நேரிடும்போது, முஸ்லிம் படைகளுக்காக இமாம் பிரார்த்திக்கலாம்" என்று கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الْقُنُوتِ

குனூத் செய்யாமல் இருப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

402

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ أَبِي مَالِكٍ الأَشْجَعِيِّ، قَالَ قُلْتُ لأَبِي يَا أَبَةِ إِنَّكَ قَدْ صَلَّيْتَ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ وَعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ هَا هُنَا بِالْكُوفَةِ نَحْوًا مِنْ خَمْسِ سِنِينَ أَكَانُوا يَقْنُتُونَ قَالَ أَىْ بُنَىَّ مُحْدَثٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَقَالَ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ إِنْ قَنَتَ فِي الْفَجْرِ فَحَسَنٌ وَإِنْ لَمْ يَقْنُتْ فَحَسَنٌ . وَاخْتَارَ أَنْ لاَ يَقْنُتَ . وَلَمْ يَرَ ابْنُ الْمُبَارَكِ الْقُنُوتَ فِي الْفَجْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو مَالِكٍ الأَشْجَعِيُّ اسْمُهُ سَعْدُ بْنُ طَارِقِ بْنِ أَشْيَمَ .

அபூ மாலிக் அல்-அஷ்ஜஈ அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நான் என் தந்தையிடம் கூறினேன்: 'என் தந்தையே! நீங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அபூபக்கர் (ரழி), உமர் (ரழி), உஸ்மான் (ரழி) ஆகியோருக்குப் பின்னாலும், மேலும் இங்குக் கூஃபாவில் சுமார் ஐந்து ஆண்டுகள் அலீ இப்னு அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களுக்குப் பின்னாலும் தொழுதீர்கள். அவர்கள் குனூத் ஓதினார்களா?' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'என் மகனே! அது ஒரு புதிதாக உருவாக்கப்பட்ட விஷயம் (அதாவது, அவர்களின் காலத்தில் வழக்கமான நடைமுறையாக இருக்கவில்லை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

403

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ أَبِي مَالِكٍ الأَشْجَعِيِّ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ .

சாலிஹ் இப்னு அப்துல்லாஹ் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அபூ அவானா எங்களுக்கு அறிவித்தார், அபூ மாலிக் அல்-அஷ்ஜஈ அவர்களிடமிருந்து (அறிவிக்கப்பட்டது). இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வாயிலாகவே, அதன் கருத்தில் (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே (அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَعْطُسُ فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையின் போது ஒரு மனிதர் தும்முவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا رِفَاعَةُ بْنُ يَحْيَى بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رِفَاعَةَ بْنِ رَافِعٍ الزُّرَقِيُّ، عَنْ عَمِّ، أَبِيهِ مُعَاذِ بْنِ رِفَاعَةَ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ صَلَّيْتُ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَعَطَسْتُ فَقُلْتُ الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ مُبَارَكًا عَلَيْهِ كَمَا يُحِبُّ رَبُّنَا وَيَرْضَى . فَلَمَّا صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم انْصَرَفَ فَقَالَ " مَنِ الْمُتَكَلِّمُ فِي الصَّلاَةِ " . فَلَمْ يَتَكَلَّمْ أَحَدٌ ثُمَّ قَالَهَا الثَّانِيَةَ " مَنِ الْمُتَكَلِّمُ فِي الصَّلاَةِ " . فَلَمْ يَتَكَلَّمْ أَحَدٌ ثُمَّ قَالَهَا الثَّالِثَةَ " مَنِ الْمُتَكَلِّمُ فِي الصَّلاَةِ " . فَقَالَ رِفَاعَةُ بْنُ رَافِعِ ابْنِ عَفْرَاءَ أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " كَيْفَ قُلْتَ " . قَالَ قُلْتُ الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ مُبَارَكًا عَلَيْهِ كَمَا يُحِبُّ رَبُّنَا وَيَرْضَى فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدِ ابْتَدَرَهَا بِضْعَةٌ وَثَلاَثُونَ مَلَكًا أَيُّهُمْ يَصْعَدُ بِهَا " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَوَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَعَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ رِفَاعَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَكَأَنَّ هَذَا الْحَدِيثَ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ فِي التَّطَوُّعِ لأَنَّ غَيْرَ وَاحِدٍ مِنَ التَّابِعِينَ قَالُوا إِذَا عَطَسَ الرَّجُلُ فِي الصَّلاَةِ الْمَكْتُوبَةِ إِنَّمَا يَحْمَدُ اللَّهَ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُوَسِّعُوا فِي أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ .

ரிஃபாஆ இப்னு ராஃபிஃ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பின்னால் தொழுதேன். நான் தும்மிவிட்டு (அதாவது, தும்மியபோது), 'அல்ஹம்துலில்லாஹ், ஹம்தன் கஸீரன் தய்யிபன் முபாரக்கன் ஃபீஹி, முபாரக்கன் அலைஹி (அதன் மீது அருள் பொழியப்பட்டதாக) கமா யுஹிப்பு ரப்பனா வ யர்தா' என்று கூறினேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுது முடித்துத் திரும்பியதும், 'தொழுகையின்போது பேசியவர் யார்?' என்று கேட்டார்கள். யாரும் பேசவில்லை. பிறகு இரண்டாவது முறையாக, 'தொழுகையின்போது பேசியவர் யார்?' என்று கேட்டார்கள். அப்போதும் யாரும் பேசவில்லை. பிறகு மூன்றாவது முறையாக, 'தொழுகையின்போது பேசியவர் யார்?' என்று கேட்டார்கள்." அதற்கு ரிஃபாஆ இப்னு ராஃபிஃ இப்னு அஃப்ரா (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! அது நான்தான்" என்று கூறினார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், "நீங்கள் என்ன கூறினீர்கள்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர் (ரழி), "நான் 'அல்ஹம்துலில்லாஹ், ஹம்தன் கஸீரன் தய்யிபன் முபாரக்கன் ஃபீஹி, முபாரக்கன் அலைஹி கமா யுஹிப்பு ரப்பனா வ யர்தா' என்று கூறினேன்" என்றார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "என் உயிர் எவன் கைவசம் உள்ளதோ அவன் மீது சத்தியமாக! முப்பதுக்கும் மேற்பட்ட வானவர்கள், அவர்களில் யார் அதை (அல்-

குர்ஆனில் உள்ள வசனங்களை விடவும்) முதலில் மேலே கொண்டு செல்வது என்று போட்டியிடுவதை நான் கண்டேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي نَسْخِ الْكَلاَمِ فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையில் பேசுவது (அனுமதி) மாற்றப்பட்டது பற்றி வந்துள்ளவை

405

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي خَالِدٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ شُبَيْلٍ، عَنْ أَبِي عَمْرٍو الشَّيْبَانِيِّ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، قَالَ كُنَّا نَتَكَلَّمُ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الصَّلاَةِ يُكَلِّمُ الرَّجُلُ مِنَّا صَاحِبَهُ إِلَى جَنْبِهِ حَتَّى نَزَلَتْ : (وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ) فَأُمِرْنَا بِالسُّكُوتِ وَنُهِينَا عَنِ الْكَلاَمِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَمُعَاوِيَةَ بْنِ الْحَكَمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ . قَالُوا إِذَا تَكَلَّمَ الرَّجُلُ عَامِدًا فِي الصَّلاَةِ أَوْ نَاسِيًا أَعَادَ الصَّلاَةَ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا تَكَلَّمَ عَامِدًا فِي الصَّلاَةِ أَعَادَ الصَّلاَةَ وَإِنْ كَانَ نَاسِيًا أَوْ جَاهِلاً أَجْزَأَهُ . وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ .

ஸைத் இப்னு அர்கம் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பின்னால் தொழுகையில் பேசிக்கொண்டிருந்தோம். எங்களில் ஒருவர் தமக்கு அருகிலிருக்கும் தம் தோழரிடம் பேசுவார். 'வ கூமூ லில்லாஹி கானித்தீன்' (மேலும், அல்லாஹ்வுக்குக் கீழ்ப்படிந்து நில்லுங்கள்) எனும் வசனம் அருளப்படும் வரை (இந்நிலை நீடித்தது). எனவே நாங்கள் மௌனமாக இருக்குமாறு கட்டளையிடப்பட்டு, பேசுவதிலிருந்து தடுக்கப்பட்டோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عِنْدَ التَّوْبَةِ

பாடம்: தௌபாச் செய்யும் போது தொழும் தொழுகை பற்றி வந்தவை

406

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ الْمُغِيرَةِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنْ أَسْمَاءَ بْنِ الْحَكَمِ الْفَزَارِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ عَلِيًّا، يَقُولُ إِنِّي كُنْتُ رَجُلاً إِذَا سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَدِيثًا نَفَعَنِي اللَّهُ مِنْهُ بِمَا شَاءَ أَنْ يَنْفَعَنِي بِهِ وَإِذَا حَدَّثَنِي رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِهِ اسْتَحْلَفْتُهُ فَإِذَا حَلَفَ لِي صَدَّقْتُهُ وَإِنَّهُ حَدَّثَنِي أَبُو بَكْرٍ وَصَدَقَ أَبُو بَكْرٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَا مِنْ رَجُلٍ يُذْنِبُ ذَنْبًا ثُمَّ يَقُومُ فَيَتَطَهَّرُ ثُمَّ يُصَلِّي ثُمَّ يَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِلاَّ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ . ثُمَّ قَرَأَ هَذِهِ الآيَةَ : (وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ) . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَأَنَسٍ وَأَبِي أُمَامَةَ وَمُعَاذٍ وَوَاثِلَةَ وَأَبِي الْيَسَرِ وَاسْمُهُ كَعْبُ بْنُ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عُثْمَانَ بْنِ الْمُغِيرَةِ . وَرَوَى عَنْهُ شُعْبَةُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ فَرَفَعُوهُ مِثْلَ حَدِيثِ أَبِي عَوَانَةَ . وَرَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَمِسْعَرٌ فَأَوْقَفَاهُ وَلَمْ يَرْفَعَاهُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ رُوِيَ عَنْ مِسْعَرٍ هَذَا الْحَدِيثُ مَرْفُوعًا أَيْضًا . وَلاَ نَعْرِفُ لأَسْمَاءَ بْنِ الْحَكَمِ حَدِيثًا مَرْفُوعًا إِلاَّ هَذَا .

அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஒரு ஹதீஸைக் கேட்டால், அதன் மூலம் எனக்குப் பயனளிக்க அல்லாஹ் நாடிய அளவுக்கு, அல்லாஹ் எனக்குப் பயனளிக்கச் செய்வான். அவருடைய தோழர்களில் ஒருவர் எனக்கு (ஒரு ஹதீஸை) அறிவித்தால், (அதன் நம்பகத்தன்மையை உறுதிப்படுத்த) அது குறித்து என்னிடம் சத்தியம் செய்யுமாறு அவரிடம் கேட்பேன். அவர் என்னிடம் சத்தியம் செய்தால், நான் அவரை நம்புவேன். அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் எனக்கு அறிவித்தார்கள் - அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் உண்மையே கூறினார்கள் - அவர்கள் கூறினார்கள்:

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதைக் கேட்டேன்: 'ஒருவர் ஒரு பாவத்தைச் செய்து, பிறகு எழுந்து உளூ செய்து, பிறகு தொழுது, பிறகு அல்லாஹ்விடம் பாவமன்னிப்புத் தேடினால், அல்லாஹ் அவரை மன்னிக்காமல் இருப்பதில்லை.'

பிறகு அவர்கள் (நபி (ஸல்)) இந்த வசனத்தை ஓதினார்கள்:

(வல்லதீன இதா ஃபஅலூ ஃபாஹிஷதன் அவ் ழலமூ அன்ஃபுஸஹும் தகருல்லாஹ ஃபஸ்தக்ஃபரூ லிதுனூபிஹிம் வமன் யக்ஃபிருத் துனூப இல்லல்லாஹு வலம் யுஸிர்ரூ அலா மா ஃபஅலூ வஹும் யஃலமூன்)

(இதன் பொருள்: 'மேலும் அவர்கள் ஏதேனும் மானக்கேடான காரியத்தைச் செய்து விட்டாலோ, அல்லது தமக்குத் தாமே தீங்கிழைத்துக் கொண்டாலோ அல்லாஹ்வை நினைவுகூர்ந்து, தங்கள் பாவங்களுக்காக மன்னிப்புத் தேடுவார்கள். அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யார் பாவங்களை மன்னிக்க முடியும்? மேலும் அவர்கள் தாங்கள் செய்தவற்றில் தெரிந்து கொண்டே நிலைத்திருக்க மாட்டார்கள்.')"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَتَى يُؤْمَرُ الصَّبِيُّ بِالصَّلاَةِ

பாடம்: சிறுவனைத் தொழும்படி எப்போது கட்டளையிட வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

407

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا حَرْمَلَةُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ الرَّبِيعِ بْنِ سَبْرَةَ الْجُهَنِيُّ، عَنْ عَمِّهِ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ الرَّبِيعِ بْنِ سَبْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلِّمُوا الصَّبِيَّ الصَّلاَةَ ابْنَ سَبْعِ سِنِينَ وَاضْرِبُوهُ عَلَيْهَا ابْنَ عَشْرٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَبْرَةَ بْنِ مَعْبَدٍ الْجُهَنِيِّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَعَلَيْهِ الْعَمَلُ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَقَالاَ مَا تَرَكَ الْغُلاَمُ بَعْدَ الْعَشْرِ مِنَ الصَّلاَةِ فَإِنَّهُ يُعِيدُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَبْرَةُ هُوَ ابْنُ مَعْبَدٍ الْجُهَنِيُّ وَيُقَالُ هُوَ ابْنُ عَوْسَجَةَ ‏.‏

ஸப்ரா பின் மஃபத் அல்ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'சிறுவனுக்கு ஏழு வயதாகும் போது தொழுகையைக் கற்றுக்கொடுங்கள். மேலும், பத்து வயதை அடையும்போது (அவன் தொழுகையை விட நேர்ந்தால்) அதற்காக அவனை அடியுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُحْدِثُ فِي التَّشَهُّدِ

தஷஹ்ஹுதில் ஒரு மனிதர் ஹதஸ் செய்வது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

408

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى الْمُلَقَّبُ، مَرْدَوَيْهِ قَالَ أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زِيَادِ بْنِ أَنْعُمَ، أَنَّ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ رَافِعٍ، وَبَكْرَ بْنَ سَوَادَةَ، أَخْبَرَاهُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا أَحْدَثَ - يَعْنِي الرَّجُلَ - وَقَدْ جَلَسَ فِي آخِرِ صَلاَتِهِ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ فَقَدْ جَازَتْ صَلاَتُهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِسْنَادُهُ لَيْسَ بِذَاكَ الْقَوِيِّ وَقَدِ اضْطَرَبُوا فِي إِسْنَادِهِ . وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا . قَالُوا إِذَا جَلَسَ مِقْدَارَ التَّشَهُّدِ وَأَحْدَثَ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ فَقَدْ تَمَّتْ صَلاَتُهُ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا أَحْدَثَ قَبْلَ أَنْ يَتَشَهَّدَ وَقَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ أَعَادَ الصَّلاَةَ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ . وَقَالَ أَحْمَدُ إِذَا لَمْ يَتَشَهَّدْ وَسَلَّمَ أَجْزَأَهُ لِقَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " وَتَحْلِيلُهَا التَّسْلِيمُ " وَالتَّشَهُّدُ أَهْوَنُ قَامَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي اثْنَتَيْنِ فَمَضَى فِي صَلاَتِهِ وَلَمْ يَتَشَهَّدْ . وَقَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ إِذَا تَشَهَّدَ وَلَمْ يُسَلِّمْ أَجْزَأَهُ . وَاحْتَجَّ بِحَدِيثِ ابْنِ مَسْعُودٍ حِينَ عَلَّمَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم التَّشَهُّدَ فَقَالَ " إِذَا فَرَغْتَ مِنْ هَذَا فَقَدْ قَضَيْتَ مَا عَلَيْكَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زِيَادِ بْنِ أَنْعُمٍ هُوَ الإِفْرِيقِيُّ وَقَدْ ضَعَّفَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ مِنْهُمْ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ وَأَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவர் - அதாவது ஒரு மனிதர் - தஸ்லீம் கூறுவதற்கு முன்பு தனது தொழுகையின் இறுதியில் அமர்ந்திருக்கும்போது ஹதஸ் செய்தால், அவருடைய தொழுகை செல்லுபடியாகும்."

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் அத்தனை பலமானது அல்ல; இதன் அறிவிப்பாளர் தொடரில் குழப்பம் உள்ளது. அறிஞர்களில் சிலர் இதன்படி கருத்து கொண்டுள்ளனர். "அவர் தஷஹ்ஹுத் ஓதும் அளவு நேரம் அமர்ந்து, சலாம் கொடுப்பதற்கு முன் ஹதஸ் ஏற்பட்டால், அவரது தொழுகை முழுமையடைந்துவிடும்" என்று அவர்கள் கூறுகிறார்கள்.

வேறு சில அறிஞர்கள், "அவர் தஷஹ்ஹுத் ஓதுவதற்கு முன்னரும், சலாம் கொடுப்பதற்கு முன்னரும் ஹதஸ் ஏற்பட்டால், அவர் தொழுகையை மீண்டும் தொழ வேண்டும்" என்று கூறுகிறார்கள். இதுவே இமாம் ஷாஃபிஈ அவர்களின் கருத்தாகும்.

இமாம் அஹ்மத் கூறுகிறார்: "அவர் தஷஹ்ஹுத் ஓதாமல் சலாம்

கொடுத்துவிட்டால், அது அவருக்குப் போதுமானது. ஏனெனில் நபி (ஸல்) அவர்கள் 'அதனை (தொழுகையை) முடித்து வைப்பது தஸ்லீம் ஆகும்' என்று கூறியுள்ளார்கள். மேலும் தஷஹ்ஹுத் (விடுபடுவது) இலகுவானது. (ஒருமுறை) நபி (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு ரக்அத்களில் (தஷஹ்ஹுத் ஓதாமல்) எழுந்துவிட்டார்கள்; தமது தொழுகையைத் தொடர்ந்தார்கள்; தஷஹ்ஹுத் ஓதவில்லை." (இது சுஜூதுஸ் சஹ்வு தொடர்பான நிகழ்வைக் குறிக்கிறது).

இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹீம் கூறுகிறார்: "அவர் தஷஹ்ஹுத் ஓதி, சலாம் கொடுக்கவில்லை என்றாலும் அது அவருக்குப் போதுமானது." நபி (ஸல்) அவர்கள் இப்னு மஸ்வூத் (ரழி) அவர்களுக்கு தஷஹ்ஹுத் கற்றுக்கொடுத்தபோது, "இதை நீ முடித்துவிட்டால் உன் கடமையை நீ நிறைவேற்றிவிட்டாய்" என்று கூறிய ஹதீஸை அவர் ஆதாரமாகக் கொள்கிறார்.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: (அறிவிப்பாளர்) அப்துர் ரஹ்மான் பின் ஸியாத் பின் அன்உம் என்பவர் 'அல்-இஃப்ரீக்கீ' ஆவார். யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்-கத்தான் மற்றும் அஹ்மத் பின் ஹன்பல் உட்பட ஹதீஸ் துறை அறிஞர்கள் சிலர் இவரை பலவீனமானவர் என்று கூறியுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا كَانَ الْمَطَرُ فَالصَّلاَةُ فِي الرِّحَالِ

மழை பெய்யும்போது தொழுகையை இருப்பிடங்களிலேயே நிறைவேற்றுவது பற்றி வந்துள்ளவை

409

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا زُهَيْرُ بْنُ مُعَاوِيَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فَأَصَابَنَا مَطَرٌ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ شَاءَ فَلْيُصَلِّ فِي رَحْلِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَسَمُرَةَ وَأَبِي الْمَلِيحِ عَنْ أَبِيهِ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَخَّصَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْقُعُودِ عَنِ الْجَمَاعَةِ وَالْجُمُعَةِ فِي الْمَطَرِ وَالطِّينِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ أَبَا زُرْعَةَ يَقُولُ رَوَى عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ

عَلِيٍّ حَدِيثًا . وَقَالَ أَبُو زُرْعَةَ لَمْ نَرَ بِالْبَصْرَةِ أَحْفَظَ مِنْ هَؤُلاَءِ الثَّلاَثَةِ عَلِيِّ بْنِ الْمَدِينِيِّ وَابْنِ الشَّاذَكُونِيِّ وَعَمْرِو بْنِ عَلِيٍّ . وَأَبُو الْمَلِيحِ اسْمُهُ عَامِرٌ وَيُقَالُ زَيْدُ بْنُ أُسَامَةَ بْنِ عُمَيْرٍ الْهُذَلِيُّ .

ஜாபிர் (ரழி) அறிவிக்கிறார்கள்: "நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தோம். அப்போது எங்கள் மீது மழை பெய்யத் தொடங்கியது. எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள், 'யார் விரும்புகிறாரோ, அவர் தங்கியிருக்கும் இடத்திலேயே தொழட்டும்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّسْبِيحِ فِي أَدْبَارِ الصَّلاَةِ

தொழுகையின் முடிவில் தஸ்பீஹ் சொல்வது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

410

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ حَبِيبِ بْنِ الشَّهِيدِ الْبَصْرِيُّ، وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَتَّابُ بْنُ بَشِيرٍ، عَنْ خُصَيْفٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، وَعِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ جَاءَ الْفُقَرَاءُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ الأَغْنِيَاءَ يُصَلُّونَ كَمَا نُصَلِّي وَيَصُومُونَ كَمَا نَصُومُ وَلَهُمْ أَمْوَالٌ يُعْتِقُونَ وَيَتَصَدَّقُونَ قَالَ " فَإِذَا صَلَّيْتُمْ فَقُولُوا سُبْحَانَ اللَّهِ ثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ مَرَّةً وَالْحَمْدُ لِلَّهِ ثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ مَرَّةً وَاللَّهُ أَكْبَرُ أَرْبَعًا وَثَلاَثِينَ مَرَّةً وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ عَشْرَ مَرَّاتٍ فَإِنَّكُمْ تُدْرِكُونَ بِهِ مَنْ سَبَقَكُمْ وَلاَ يَسْبِقُكُمْ مَنْ بَعْدَكُمْ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ وَأَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي ذَرٍّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَفِي الْبَابِ أَيْضًا عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَالْمُغِيرَةِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " خَصْلَتَانِ لاَ يُحْصِيهِمَا رَجُلٌ مُسْلِمٌ إِلاَّ دَخَلَ الْجَنَّةَ يُسَبِّحُ اللَّهَ فِي دُبُرِ كُلِّ صَلاَةٍ عَشْرًا وَيَحْمَدُهُ عَشْرًا وَيُكَبِّرُهُ عَشْرًا وَيُسَبِّحُ اللَّهَ عِنْدَ مَنَامِهِ ثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ وَيَحْمَدُهُ ثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ وَيُكَبِّرُهُ أَرْبَعًا وَثَلاَثِينَ " .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஏழைகள் சிலர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! செல்வந்தர்கள் நாங்கள் தொழுவதைப் போலவே

தொழுகிறார்கள்; நாங்கள் நோன்பு நோற்பதைப் போலவே நோன்பு நோற்கிறார்கள். மேலும் அவர்களிடம் செல்வம் இருக்கிறது; அதைக் கொண்டு அவர்கள் அடிமைகளை விடுதலை செய்கிறார்கள், தர்மம் செய்கிறார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு நபியவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் தொழுது முடித்ததும், 'சுப்ஹானல்லாஹ்' முப்பத்து மூன்று முறையும், 'அல்ஹம்துலில்லாஹ்' முப்பத்து மூன்று முறையும், 'அல்லாஹு அக்பர்' முப்பத்து நான்கு முறையும், 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' பத்து முறையும் கூறுங்கள். ஏனெனில், அதன் மூலம் உங்களை முந்திச் சென்றவர்களை நீங்கள் அடைந்துவிடுவீர்கள் (அதாவது, நன்மைகளிலும், மறுமைப் பதவிகளிலும் அவர்களைப் போன்றே உயர்வடைவீர்கள்); உங்களுக்குப் பின் வருபவர்கள் உங்களை முந்தமாட்டார்கள் (அதாவது, இந்த அமலைச் செய்யாதவர்கள் உங்களை விடச் சிறந்தவர்களாக ஆகமாட்டார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الدَّابَّةِ فِي الطِّينِ وَالْمَطَرِ

சேறு மற்றும் மழையில் வாகனத்தின் மீது தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

411

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا شَبَابَةُ بْنُ سَوَّارٍ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ الرَّمَّاحِ الْبَلْخِيُّ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ بْنِ يَعْلَى بْنِ مُرَّةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّهُمْ كَانُوا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي مَسِيرٍ فَانْتَهَوْا إِلَى مَضِيقٍ وَحَضَرَتِ الصَّلاَةُ فَمُطِرُوا السَّمَاءُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَالْبِلَّةُ مِنْ أَسْفَلَ مِنْهُمْ فَأَذَّنَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ عَلَى رَاحِلَتِهِ وَأَقَامَ - أَوْ أَقَامَ - فَتَقَدَّمَ عَلَى رَاحِلَتِهِ فَصَلَّى بِهِمْ يُومِئُ إِيمَاءً يَجْعَلُ السُّجُودَ أَخْفَضَ مِنَ الرُّكُوعِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ تَفَرَّدَ بِهِ عُمَرُ بْنُ الرَّمَّاحِ الْبَلْخِيُّ لاَ يُعْرَفُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِهِ . وَقَدْ رَوَى عَنْهُ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَكَذَلِكَ رُوِيَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّهُ صَلَّى فِي مَاءٍ وَطِينٍ عَلَى دَابَّتِهِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

யஃலா பின் முர்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:

அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தார்கள். தொழுகைக்கான நேரம் வந்தபோது அவர்கள் ஒரு குறுகலான பகுதியை அடைந்தார்கள். அவர்களுக்கு மேலே வானத்திலிருந்து மழையும்,

அவர்களுக்குக் கீழே ஈரம் (சகதி) இருந்தன. எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்களின் வாகனத்தில் இருந்தபடியே அதான் கூறி, இகாமத் கூறினார்கள் (அல்லது இகாமத் மட்டும் கூறினார்கள் என்று அறிவிப்பாளர் சந்தேகித்தார்). பிறகு தங்களின் வாகனத்தில் முன்னோக்கிச் சென்று, சைகைகள் மூலமாக அவர்களுக்குத் தொழுகை நடத்தினார்கள். தங்களின் ருகூவை விட ஸஜ்தாவைத் தாழ்வாகச் செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِجْتِهَادِ فِي الصَّلاَةِ

தொழுகையில் கடும் முயற்சி மேற்கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

412

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَبِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ الْعَقَدِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ زِيَادِ بْنِ عِلاَقَةَ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، قَالَ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَتَّى انْتَفَخَتْ قَدَمَاهُ فَقِيلَ لَهُ أَتَتَكَلَّفُ هَذَا وَقَدْ غُفِرَ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ قَالَ أَفَلاَ أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-முஃகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் பாதங்கள் வீங்கும் வரை ஸலாத் (தொழுகை) தொழுதார்கள். அப்போது அவர்களிடம், 'உங்களின் முன்சென்ற மற்றும் பின்வரும் பாவங்கள் மன்னிக்கப்பட்டுவிட்ட நிலையில், நீங்கள் ஏன் இவ்வாறு சிரமம் எடுத்துக்கொள்கிறீர்கள்?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'நான் ஒரு நன்றியுள்ள அடியானாக இருக்க வேண்டாமா?' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الصَّلاَةُ

மறுமை நாளில் அல்லாஹ்வின் அடியான் முதலில் கணக்கு கேட்கப்படுவது தொழுகையைப் பற்றியே என்பது குறித்து வந்துள்ள செய்தி

413

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ نَصْرِ بْنِ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا سَهْلُ بْنُ حَمَّادٍ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، قَالَ حَدَّثَنِي قَتَادَةُ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ حُرَيْثِ بْنِ قَبِيصَةَ، قَالَ قَدِمْتُ الْمَدِينَةَ فَقُلْتُ اللَّهُمَّ يَسِّرْ لِي جَلِيسًا صَالِحًا . قَالَ فَجَلَسْتُ إِلَى أَبِي هُرَيْرَةَ فَقُلْتُ إِنِّي سَأَلْتُ اللَّهَ أَنْ يَرْزُقَنِي جَلِيسًا صَالِحًا فَحَدِّثْنِي بِحَدِيثٍ سَمِعْتَهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَعَلَّ اللَّهَ أَنْ يَنْفَعَنِي بِهِ فَقَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عَمَلِهِ صَلاَتُهُ فَإِنْ صَلُحَتْ فَقَدْ أَفْلَحَ وَأَنْجَحَ وَإِنْ فَسَدَتْ فَقَدْ خَابَ وَخَسِرَ فَإِنِ انْتَقَصَ مِنْ فَرِيضَتِهِ شَيْءٌ قَالَ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ انْظُرُوا هَلْ لِعَبْدِي مِنْ تَطَوُّعٍ فَيُكَمَّلَ بِهَا مَا انْتَقَصَ مِنَ الْفَرِيضَةِ ثُمَّ يَكُونُ سَائِرُ عَمَلِهِ عَلَى ذَلِكَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ تَمِيمٍ الدَّارِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَقَدْ رَوَى بَعْضُ أَصْحَابِ الْحَسَنِ عَنِ الْحَسَنِ عَنْ قَبِيصَةَ بْنِ حُرَيْثٍ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ وَالْمَشْهُورُ هُوَ قَبِيصَةُ بْنُ حُرَيْثٍ . وَرُوِيَ عَنْ أَنَسِ بْنِ حَكِيمٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا .

ஹுரைத் பின் கபீஸா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் மதீனாவிற்கு வந்தேன். அங்கு, **'அல்லாஹும்ம யஸ்ஸிர் லீ ஜலீஸன் ஸாலிஹன்'** (யா அல்லாஹ்! எனக்கு ஒரு நல்ல (நேர்மையான, இறையச்சமுள்ள) தோழரை எளிதாக்குவாயாக) என்று பிரார்த்தனை செய்தேன்." அவர் கூறினார்: "நான் அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடம் அமர்ந்து, 'நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்விடம் ஒரு நல்ல தோழரை வழங்குமாறு கேட்டேன். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நீங்கள் செவியுற்ற ஒரு ஹதீஸை எனக்கு அறிவியுங்கள். அதன் மூலம் அல்லாஹ் எனக்குப் பயனளிக்கக்கூடும்' என்று கூறினேன்.

அதற்கு அவர் கூறினார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் செவியுற்றேன்: "நிச்சயமாக, மறுமை நாளில் ஓர் அடியான் அவனுடைய செயல்களில் முதன்முதலில் கணக்குக் கேட்கப்படுவது அவனது தொழுகையாகும். அது சீராக அமைந்தால், அவன் வெற்றியடைந்து ஈடேற்றம் பெறுவான்; அது சீர்கெட்டு இருந்தால், அவன் தோல்வியடைந்து நஷ்டமடைவான். அவனது கடமையான (ஃபர்ளு) தொழுகையில் ஏதேனும் குறை இருந்தால், மகத்துவமும் உயர்வும் மிக்க இறைவன் கூறுவான்: 'பாருங்கள்! என் அடியானுக்கு ஏதேனும் உபரியான (நஃபில்) தொழுகைகள் இருக்கின்றனவா?' (என்று). அவற்றைக் கொண்டு, அவனது கடமையான

(ஃபர்(ளு) தொழுகையில் இருந்த குறை பூர்த்தி செய்யப்படும். பின்னர் அவனது மற்ற செயல்களும் அவ்வாறே (கணக்கிடப்)படும்."'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ صَلَّى فِي يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ ثِنْتَىْ عَشْرَةَ رَكْعَةً مِنَ السُّنَّةِ وَمَا لَهُ فِيهِ مِنَ الْفَضْلِ

பகலிலும் இரவிலும் பன்னிரண்டு ரக்ஆத் சுன்னத் தொழுபவரைப் பற்றியும், அதற்காக அவருக்குக் கிடைக்கும் நன்மைகளைப் பற்றியும் வந்துள்ளவை

414

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ النَّيْسَابُورِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ سُلَيْمَانَ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُغِيرَةُ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ ثَابَرَ عَلَى ثِنْتَىْ عَشْرَةَ رَكْعَةً مِنَ السُّنَّةِ بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ قَبْلَ الظُّهْرِ وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَهَا وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْعِشَاءِ وَرَكْعَتَيْنِ قَبْلَ الْفَجْرِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي مُوسَى وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَمُغِيرَةُ بْنُ زِيَادٍ قَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"யார் பன்னிரண்டு ரக்அத்கள் சுன்னத் (நஃபில்) தொழுகைகளை பேணித் தொழுது வருகிறாரோ, அவருக்காக அல்லாஹ் சொர்க்கத்தில் ஒரு வீட்டைக் கட்டுவான். அவை: லுஹருக்கு முன் நான்கு ரக்அத்கள், அதற்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்கள், மஃக்ரிபிற்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்கள், இஷாவிற்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்கள், மற்றும் ஃபஜ்ருக்கு முன் இரண்டு ரக்அத்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

415

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا مُؤَمَّلٌ، - هُوَ ابْنُ إِسْمَاعِيلَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْمُسَيَّبِ بْنِ رَافِعٍ، عَنْ عَنْبَسَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ صَلَّى فِي يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ ثِنْتَىْ عَشْرَةَ رَكْعَةً بُنِيَ لَهُ بَيْتٌ فِي الْجَنَّةِ أَرْبَعًا قَبْلَ الظُّهْرِ وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَهَا وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْعِشَاءِ وَرَكْعَتَيْنِ قَبْلَ صَلاَةِ

الْفَجْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ عَنْبَسَةَ عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَنْبَسَةَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ .

உம்மு ஹபீபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒரு நாளில் இரவிலும் பகலிலுமாகப் பன்னிரண்டு ரக்அத்கள் (சுன்னத் தொழுகைகளை) தொழுகிறாரோ, அவருக்காக சொர்க்கத்தில் ஒரு வீடு கட்டப்படும்: லுஹருக்கு முன் நான்கு ரக்அத்கள், அதற்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்கள், மஃரிபுக்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்கள், இஷாவுக்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்கள், மற்றும் ஃபஜ்ர் தொழுகைக்கு முன் இரண்டு ரக்அத்கள் (ஆகியவை) ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي رَكْعَتَىِ الْفَجْرِ مِنَ الْفَضْلِ

ஃபஜ்ர் (தொழுகைக்கு முன்) இரண்டு ரக்அத்களின் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

416

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ التِّرْمِذِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ زُرَارَةَ بْنِ أَوْفَى، عَنْ سَعْدِ بْنِ هِشَامٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَكْعَتَا الْفَجْرِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ عَنْ صَالِحِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ التِّرْمِذِيِّ حَدِيثَ عَائِشَةَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஃபஜ்ருடைய இரண்டு ரக்அத்கள் (அதாவது, ஃபஜ்ருடைய ஃபர்ளுத் தொழுகைக்கு முன்னுள்ள சுன்னத்தான இரண்டு ரக்அத்கள்) இவ்வுலகத்தையும், இவ்வுலகத்தில் உள்ள அனைத்தையும் விடச் சிறந்தவை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَخْفِيفِ رَكْعَتَىِ الْفَجْرِ وَمَا كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَقْرَأُ فِيهِمَا

ஃபஜ்ர் தொழுகையின் இரண்டு ரக்அத்துகளைச் சுருக்கமாகத் தொழுவது பற்றியும், அவற்றில் நபி (ஸல்) அவர்கள் எதை ஓதுவார்கள் என்பது பற்றியும் வந்துள்ளவை

417

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَأَبُو عَمَّارٍ قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ رَمَقْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم شَهْرًا فَكَانَ يَقْرَأُ فِي الرَّكْعَتَيْنِ قَبْلَ الْفَجْرِ بِـ ‏:‏ ‏(‏يا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ‏)‏ وَ ‏(‏قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَحَفْصَةَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ وَلاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي أَحْمَدَ وَالْمَعْرُوفُ عِنْدَ النَّاسِ حَدِيثُ إِسْرَائِيلَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي أَحْمَدَ عَنْ إِسْرَائِيلَ هَذَا الْحَدِيثُ أَيْضًا ‏.‏ وَأَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ ثِقَةٌ حَافِظٌ ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ بُنْدَارًا يَقُولُ مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَحْسَنَ حِفْظًا مِنْ أَبِي أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيِّ ‏.‏ وَأَبُو أَحْمَدَ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ الْكُوفِيُّ الأَسَدِيُّ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் ஒரு மாத காலம் நபி (ஸல்) அவர்களை (அவர்களின் தொழுகையை) உற்று நோக்கினேன். ஃபஜ்ருக்கு முந்தைய இரண்டு ரக்அத்துகளில் அவர்கள் 'யா அய்யுஹல் காஃபிரூன்' மற்றும் 'குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்' ஆகிய சூராக்களை ஓதுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْكَلاَمِ بَعْدَ رَكْعَتَىِ الْفَجْرِ

ஃபஜ்ர் தொழுகைக்கு முன்னுள்ள இரண்டு ரக்அத்துகளுக்குப் பிறகு பேசுவது பற்றி வந்துள்ளவை

418

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى الْمَرْوَزِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، قَالَ سَمِعْتُ مَالِكَ بْنَ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي النَّضْرِ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا صَلَّى

رَكْعَتَيِ الْفَجْرِ فَإِنْ كَانَتْ لَهُ إِلَيَّ حَاجَةٌ كَلَّمَنِي وَإِلاَّ خَرَجَ إِلَى الصَّلاَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ الْكَلاَمَ بَعْدَ طُلُوعِ الْفَجْرِ حَتَّى يُصَلِّيَ صَلاَةَ الْفَجْرِ إِلاَّ مَا كَانَ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أَوْ مِمَّا لاَ بُدَّ مِنْهُ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஃபஜ்ருக்கு (முன்னால் உள்ள) இரண்டு ரக்அத்களைத் தொழுத பின், அவர்களுக்கு என்னிடம் ஏதேனும் தேவை இருந்தால் என்னிடம் பேசுவார்கள், இல்லையெனில், அவர்கள் தொழுகைக்குச் சென்றுவிடுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ ‏"‏ لاَ صَلاَةَ بَعْدَ طُلُوعِ الْفَجْرِ إِلاَّ رَكْعَتَيْنِ ‏"‏

"ஃபஜ்ர் உதயமானதற்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்களைத் தவிர வேறு தொழுகை இல்லை" என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

419

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ قُدَامَةَ بْنِ مُوسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُصَيْنِ، عَنْ أَبِي عَلْقَمَةَ، عَنْ يَسَارٍ، مَوْلَى ابْنِ عُمَرَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لاَ صَلاَةَ بَعْدَ الْفَجْرِ إِلاَّ سَجْدَتَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ إِنَّمَا يَقُولُ لاَ صَلاَةَ بَعْدَ طُلُوعِ الْفَجْرِ إِلاَّ رَكْعَتَىِ الْفَجْرِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَحَفْصَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ قُدَامَةَ بْنِ مُوسَى وَرَوَى عَنْهُ غَيْرُ وَاحِدٍ ‏.‏ وَهُوَ مَا اجْتَمَعَ عَلَيْهِ أَهْلُ الْعِلْمِ كَرِهُوا أَنْ يُصَلِّيَ الرَّجُلُ بَعْدَ طُلُوعِ الْفَجْرِ إِلاَّ رَكْعَتَىِ الْفَجْرِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஃபஜ்ர் (உதயமான) பிறகு, இரண்டு ரக்அத்களைத் தவிர (வேறு) தொழுகை இல்லை." (இங்கு இரண்டு ரக்அத்கள் என்பது ஃபஜ்ருடைய சுன்னத் தொழுகையைக் குறிக்கிறது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِضْطِجَاعِ بَعْدَ رَكْعَتَىِ الْفَجْرِ

ஃபஜ்ர் தொழுகையின் இரண்டு ரக்அத்துகளுக்குப் பிறகு ஒரு பக்கமாகப் படுத்திருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

420

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ زِيَادٍ، حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ رَكْعَتَىِ الْفَجْرِ فَلْيَضْطَجِعْ عَلَى يَمِينِهِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا صَلَّى رَكْعَتَىِ الْفَجْرِ فِي بَيْتِهِ اضْطَجَعَ عَلَى يَمِينِهِ ‏.‏ وَقَدْ رَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يُفْعَلَ هَذَا اسْتِحْبَابًا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் ஃபஜ்ருடைய (கடமையான தொழுகைக்கு முந்திய சுன்னத்தான) இரண்டு ரக்அத்களைத் தொழுதால், அவர் தனது வலது பக்கத்தில் சாய்ந்து படுத்துக் கொள்ளட்டும் (இது விரும்பத்தக்க செயலாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ ‏"‏ إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَلاَ صَلاَةَ إِلاَّ الْمَكْتُوبَةُ ‏"‏

சலாத்திற்காக இகாமத் சொல்லப்பட்டுவிட்டால், கடமையான சலாத்தைத் தவிர வேறு எந்த சலாத்தும் இல்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

421

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا زَكَرِيَّا بْنُ إِسْحَاقَ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَطَاءَ بْنَ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَلاَ صَلاَةَ إِلاَّ الْمَكْتُوبَةُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ بُحَيْنَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو

وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَرْجِسَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَهَكَذَا رَوَى أَيُّوبُ وَوَرْقَاءُ بْنُ عُمَرَ وَزِيَادُ بْنُ سَعْدٍ وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ مُسْلِمٍ وَمُحَمَّدُ بْنُ جُحَادَةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَى حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ وَسُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ فَلَمْ يَرْفَعَاهُ . وَالْحَدِيثُ الْمَرْفُوعُ أَصَحُّ عِنْدَنَا . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ أَنْ لاَ يُصَلِّيَ الرَّجُلُ إِلاَّ الْمَكْتُوبَةَ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ رَوَاهُ عَيَّاشُ بْنُ عَبَّاسٍ الْقِتْبَانِيُّ الْمِصْرِيُّ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “தொழுகைக்காக இகாமத் சொல்லப்பட்டுவிட்டால், கடமையான தொழுகையைத் தவிர வேறு (சுன்னத் அல்லது நஃபில் போன்ற) தொழுகை இல்லை (அதாவது, அதைத் தொழுவது கூடாது).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِيمَنْ تَفُوتُهُ الرَّكْعَتَانِ قَبْلَ الْفَجْرِ يُصَلِّيهِمَا بَعْدَ صَلاَةِ الْفَجْرِ

ஃபஜ்ருக்கு முன்னரான இரண்டு ரக்அத்துகளைத் தவறவிட்டவர், அவற்றை ஃபஜ்ர் தொழுகைக்குப் பின் தொழுவது குறித்து வந்துள்ளவை.

422

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو السَّوَّاقُ الْبَلْخِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ جَدِّهِ، قَيْسٍ قَالَ خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَصَلَّيْتُ مَعَهُ الصُّبْحَ ثُمَّ انْصَرَفَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَوَجَدَنِي أُصَلِّي فَقَالَ " مَهْلاً يَا قَيْسُ أَصَلاَتَانِ مَعًا " . قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي لَمْ أَكُنْ رَكَعْتُ رَكْعَتَىِ الْفَجْرِ . قَالَ " فَلاَ إِذًا " . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ لاَ نَعْرِفُهُ مِثْلَ هَذَا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سَعْدِ بْنِ سَعِيدٍ . وَقَالَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ سَمِعَ عَطَاءُ بْنُ أَبِي رَبَاحٍ مِنْ سَعْدِ بْنِ سَعِيدٍ هَذَا الْحَدِيثَ . وَإِنَّمَا

يُرْوَى هَذَا الْحَدِيثُ مُرْسَلاً . وَقَدْ قَالَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ مَكَّةَ بِهَذَا الْحَدِيثِ لَمْ يَرَوْا بَأْسًا أَنْ يُصَلِّيَ الرَّجُلُ الرَّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَكْتُوبَةِ قَبْلَ أَنْ تَطْلُعَ الشَّمْسُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَعْدُ بْنُ سَعِيدٍ هُوَ أَخُو يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ . قَالَ وَقَيْسٌ هُوَ جَدُّ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ وَيُقَالُ هُوَ قَيْسُ بْنُ عَمْرٍو وَيُقَالُ هُوَ قَيْسُ بْنُ قَهْدٍ . وَإِسْنَادُ هَذَا الْحَدِيثِ لَيْسَ بِمُتَّصِلٍ مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيُّ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ قَيْسٍ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سَعْدِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ فَرَأَى قَيْسًا . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْعَزِيزِ عَنْ سَعْدِ بْنِ سَعِيدٍ .

கைஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வெளியே வந்தார்கள். அப்போது தொழுகைக்காக இகாமத் சொல்லப்பட்டது. எனவே நான் அவர்களுடன் ஃபஜ்ர் தொழுகையை (கடமையானதை) தொழுதேன். பின்னர் நபி (ஸல்) அவர்கள் (தொழுகையை முடித்து) திரும்பியபோது, நான் (தனித்து) தொழுது கொண்டிருப்பதைக் கண்டார்கள். உடனே, 'கைஸே! பொறுங்கள்! ஒரே நேரத்தில் இரண்டு தொழுகைகளா?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் ஃபஜ்ருடைய இரண்டு ரக்அத் (சுன்னத்) தொழுகையைத் தொழவில்லை' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'அப்படியானால் (தொழுவதில்) தவறில்லை' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِعَادَتِهِمَا بَعْدَ طُلُوعِ الشَّمْسِ

சூரியன் உதயமான பின்னர் அவற்றை மீண்டும் தொழுவது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

423

حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ مُكْرَمٍ الْعَمِّيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ بَشِيرِ بْنِ نَهِيكٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ لَمْ يُصَلِّ رَكْعَتَيِ الْفَجْرِ فَلْيُصَلِّهِمَا بَعْدَ مَا تَطْلُعُ الشَّمْسُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّهُ فَعَلَهُ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

قَالَ وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ هَمَّامٍ بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَ هَذَا إِلاَّ عَمْرَو بْنَ عَاصِمٍ الْكِلاَبِيَّ . وَالْمَعْرُوفُ مِنْ حَدِيثِ قَتَادَةَ عَنِ النَّضْرِ بْنِ أَنَسٍ عَنْ بَشِيرِ بْنِ نَهِيكٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَنْ أَدْرَكَ رَكْعَةً مِنْ صَلاَةِ الصُّبْحِ قَبْلَ أَنْ تَطْلُعَ الشَّمْسُ فَقَدْ أَدْرَكَ الصُّبْحَ " .

எவர் ஃபஜ்ருடைய (கடமையான தொழுகைக்கு முன்னுள்ள) இரண்டு ரக்அத் (சுன்னத்) தொழுகையைத் தொழவில்லையோ, அவர் சூரியன் உதித்த பிறகு அவற்றை தொழட்டும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الأَرْبَعِ قَبْلَ الظُّهْرِ

அழ்-ழுஹ்ருக்கு முன் நான்கு ரக்அத்துகள் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

424

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي قَبْلَ الظُّهْرِ أَرْبَعًا وَبَعْدَهَا رَكْعَتَيْنِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأُمِّ حَبِيبَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ . قَالَ أَبُو بَكْرٍ الْعَطَّارُ قَالَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنْ سُفْيَانَ قَالَ كُنَّا نَعْرِفُ فَضْلَ حَدِيثِ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ عَلَى حَدِيثِ الْحَارِثِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ يَخْتَارُونَ أَنْ يُصَلِّيَ الرَّجُلُ قَبْلَ الظُّهْرِ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَإِسْحَاقَ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ صَلاَةُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مَثْنَى مَثْنَى يَرَوْنَ الْفَصْلَ بَيْنَ كُلِّ رَكْعَتَيْنِ . وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ .

அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் லுஹர் தொழுகைக்கு முன்னர் நான்கு ரக்அத்களும், அதன் பின்னர் இரண்டு ரக்அத்களும் தொழுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الظُّهْرِ

ளுஹ்ருக்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்துகள் பற்றி வந்துள்ளவை

425

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم رَكْعَتَيْنِ قَبْلَ الظُّهْرِ وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَهَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் லுஹர் தொழுகைக்கு முன் இரண்டு ரக்அத்களும், அதற்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்களும் தொழுதேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

426

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ الْعَتَكِيُّ الْمَرْوَزِيُّ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا لَمْ يُصَلِّ أَرْبَعًا قَبْلَ الظُّهْرِ صَلاَّهُنَّ بَعْدَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ الْمُبَارَكِ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رَوَاهُ قَيْسُ بْنُ الرَّبِيعِ عَنْ شُعْبَةَ عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ نَحْوَ هَذَا . وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَوَاهُ عَنْ شُعْبَةَ غَيْرَ قَيْسِ بْنِ الرَّبِيعِ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا .

நபி (ஸல்) அவர்கள் லுஹருக்கு முந்தைய நான்கு ரக்அத்துகளைத் தொழாதபோது, அவற்றை (அந்த நான்கு ரக்அத்துகளை) அதற்குப் பிறகு தொழுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

427

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الشُّعَيْثِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَنْبَسَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ صَلَّى قَبْلَ الظُّهْرِ أَرْبَعًا وَبَعْدَهَا أَرْبَعًا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ .

உம்மு ஹபீபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ளுஹர் தொழுகைக்கு முன் நான்கு (ரக்அத்துகள்) தொழுது, அதற்குப் பின் நான்கு (ரக்அத்துகள்) தொழுகிறாரோ, அல்லாஹ் அவரை நரக நெருப்பிற்கு ஹராமாக்கி விடுகிறான் (அதாவது, நரக நெருப்பிலிருந்து அவரைப் பாதுகாக்கிறான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

428

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ الْبَغْدَادِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يُوسُفَ التِّنِّيسِيُّ الشَّامِيُّ، حَدَّثَنَا الْهَيْثَمُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنِي الْعَلاَءُ، هُوَ ابْنُ الْحَارِثِ عَنِ الْقَاسِمِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَنْبَسَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ، قَالَ سَمِعْتُ أُخْتِي أُمَّ حَبِيبَةَ، زَوْجَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم تَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ حَافَظَ عَلَى أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ قَبْلَ الظُّهْرِ وَأَرْبَعٍ بَعْدَهَا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَالْقَاسِمُ هُوَ ابْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ يُكْنَى أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَهُوَ مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ خَالِدِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ مُعَاوِيَةَ وَهُوَ ثِقَةٌ شَامِيٌّ وَهُوَ صَاحِبُ أَبِي أُمَامَةَ .

அன்பஸா இப்னு அபீ சுஃப்யான் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: என் சகோதரி உம்மு ஹபீபா (ரழி), நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியார், அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: "யார் ளுஹ்ருக்கு முன் நான்கு ரக்அத்களையும், அதற்குப் பின் நான்கு ரக்அத்களையும் (தொடர்ந்து) பேணித் தொழுகிறாரோ, அவரை நரக நெருப்பிற்கு அல்லாஹ் ஹராமாக்கி விடுகிறான்" என்று.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الأَرْبَعِ قَبْلَ الْعَصْرِ

அஸ்ர் தொழுகைக்கு முன் நான்கு ரக்அத்துகள் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

429

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ، هُوَ الْعَقَدِيُّ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ عَمْرٍو حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي قَبْلَ الْعَصْرِ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ يَفْصِلُ بَيْنَهُنَّ بِالتَّسْلِيمِ عَلَى الْمَلاَئِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ وَمَنْ تَبِعَهُمْ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَاخْتَارَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ أَنْ لاَ يُفْصَلَ فِي الأَرْبَعِ قَبْلَ الْعَصْرِ وَاحْتَجَّ بِهَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَالَ إِسْحَاقُ وَمَعْنَى أَنَّهُ يَفْصِلُ بَيْنَهُنَّ بِالتَّسْلِيمِ يَعْنِي التَّشَهُّدَ ‏.‏ وَرَأَى الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ صَلاَةَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مَثْنَى مَثْنَى يَخْتَارَانِ الْفَصْلَ فِي الأَرْبَعِ قَبْلَ الْعَصْرِ ‏.‏

அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அஸ்ருக்கு முன்னர் நான்கு ரக்அத்கள் தொழுவார்கள். (அவற்றை இரண்டு ரக்அத்துகளாகப் பிரித்து, ஒவ்வொரு இரண்டு ரக்அத்துகளின் முடிவிலும்) நெருக்கமான வானவர்கள் மீதும், அவர்களைப் பின்தொடரும் முஸ்லிம்கள் மற்றும் முஃமின்கள் மீதும் ஸலாம் கூறி (அதாவது, தஷஹ்ஹுத் ஓதி) அவற்றுக்கிடையில் பிரிப்பார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

430

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَأَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُسْلِمِ بْنِ مِهْرَانَ، سَمِعَ جَدَّهُ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ رَحِمَ اللَّهُ امْرَأً صَلَّى قَبْلَ الْعَصْرِ أَرْبَعًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ حَسَنٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அஸ்ர் தொழுகைக்கு முன் நான்கு (ரக்அத்கள் சுன்னத்) தொழுபவருக்கு அல்லாஹ் கருணை காட்டுவானாக."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ وَالْقِرَاءَةِ فِيهِمَا

மஃரிபுக்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்துகள் மற்றும் அவற்றில் ஓத வேண்டியவை பற்றி வந்துள்ளவை

431

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا بَدَلُ بْنُ الْمُحَبَّرِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ مَعْدَانَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ بَهْدَلَةَ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، أَنَّهُ قَالَ مَا أُحْصِي مَا سَمِعْتُ مِنْ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقْرَأُ فِي الرَّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ وَفِي الرَّكْعَتَيْنِ قَبْلَ صَلاَةِ الْفَجْرِ: (قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ) وَ(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ مَسْعُودٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ مَعْدَانَ عَنْ عَاصِمٍ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், மஃரிபிற்குப் பிறகான இரண்டு ரக்அத்களிலும், ஃபஜ்ர் தொழுகைக்கு முந்தைய இரண்டு ரக்அத்களிலும்: '(குல் யா அய்யுஹல் காஃபிரூன்)' மற்றும் '(குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்)' ஆகியவற்றை ஓதுவதை நான் எண்ணிலடங்காத முறை (அதாவது, மிக அதிக எண்ணிக்கையில்) கேட்டிருக்கிறேன்."

باب مَا جَاءَ أَنَّهُ يُصَلِّيهِمَا فِي الْبَيْتِ

பாடம்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அவ்விரண்டையும் வீட்டில் தொழுவார்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

432

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم رَكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ فِي بَيْتِهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ وَكَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் அவர்களின் வீட்டில் மஃரிப் தொழுகைக்குப் பின்னர் இரண்டு ரக்அத்கள் (சுன்னத்) தொழுதேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

433

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْحُلْوَانِيُّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ حَفِظْتُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَشْرَ رَكَعَاتٍ كَانَ يُصَلِّيهَا بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ رَكْعَتَيْنِ قَبْلَ الظُّهْرِ وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَهَا وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْعِشَاءِ الآخِرَةِ . قَالَ وَحَدَّثَتْنِي حَفْصَةُ أَنَّهُ كَانَ يُصَلِّي قَبْلَ الْفَجْرِ رَكْعَتَيْنِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து பத்து ரக்அத்களை (சுன்னத் தொழுகைகளை) மனனம் செய்தேன். அவற்றை அவர்கள் பகலிலும் இரவிலும் தொழுவார்கள்: லுஹர் தொழுகைக்கு முன் இரண்டு ரக்அத்கள், அதற்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்கள்; மஃரிப் தொழுகைக்குப் பிறகு இரண்டு ரக்அத்கள் மற்றும் இஷா தொழுகைக்குப் பிறகு இரண்டு ரக்அத்கள்." அவர்கள் (இப்னு உமர்) கூறினார்கள்: "மேலும், ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்கள் என்னிடம் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் ஃபஜ்ர் தொழுகைக்கு முன் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

434

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஹஸன் இப்னு அலீ அவர்கள் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள். அப்துர் ரஸ்ஸாக் அவர்கள் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள். மஃமர் அவர்கள் ஸுஹ்ரீ வழியாக, ஸாலிம் வழியாக, இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸில் கூறப்பட்டதைப்) போன்றே அறிவித்தார்கள். அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ் ஆகும்.

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ التَّطَوُّعِ وَسِتِّ رَكَعَاتٍ بَعْدَ الْمَغْرِبِ

மஃரிபுக்குப் பின்னர் ஆறு நஃபில் ரக்அத்துகள் தொழுவதன் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

435

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، - يَعْنِي مُحَمَّدَ بْنَ الْعَلاَءِ الْهَمْدَانِيَّ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ الْحُبَابِ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ أَبِي خَثْعَمٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ صَلَّى بَعْدَ الْمَغْرِبِ سِتَّ رَكَعَاتٍ لَمْ يَتَكَلَّمْ فِيمَا بَيْنَهُنَّ بِسُوءٍ عُدِلْنَ لَهُ بِعِبَادَةِ ثِنْتَىْ عَشْرَةَ سَنَةً " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَنْ صَلَّى بَعْدَ الْمَغْرِبِ عِشْرِينَ رَكْعَةً بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ زَيْدِ بْنِ الْحُبَابِ عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي خَثْعَمٍ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ عُمَرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي خَثْعَمٍ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ . وَضَعَّفَهُ جِدًّا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் மஃரிபிற்குப் பிறகு ஆறு ரக்அத்கள் (நஃபில் தொழுகையாக) தொழுகிறாரோ, அவற்றிற்கு இடையில் தீயது எதையும் பேசவில்லையோ, அவருக்கு அவை பன்னிரண்டு வருடங்கள் வணக்கம் செய்ததற்குச் சமமாக கணக்கிடப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْعِشَاءِ

இஷாவுக்குப் பிறகு இரண்டு ரக்அத்துகள் பற்றி வந்துள்ளவை

436

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، قَالَ سَأَلْتُ عَائِشَةَ عَنْ صَلاَةِ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ كَانَ يُصَلِّي قَبْلَ الظُّهْرِ رَكْعَتَيْنِ وَبَعْدَهَا رَكْعَتَيْنِ وَبَعْدَ الْمَغْرِبِ ثِنْتَيْنِ وَبَعْدَ الْعِشَاءِ رَكْعَتَيْنِ وَقَبْلَ الْفَجْرِ ثِنْتَيْنِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ عَنْ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் ஷகீக் கூறினார்கள்: 'நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் (வழக்கமான) தொழுகை(கள்) பற்றி கேட்டேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் லுஹ்ருக்கு முன் இரண்டு ரக்அத்களும், அதற்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்களும், மஃரிபுக்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்களும், இஷாவுக்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்களும், ஃபஜ்ருக்கு முன் இரண்டு ரக்அத்களும் (சுன்னத் தொழுகைகளாக) தொழுவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ أَنَّ صَلاَةَ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى

இரவுத் தொழுகை இரண்டிரண்டாக உள்ளது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

437

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ صَلاَةُ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى فَإِذَا خِفْتَ الصُّبْحَ فَأَوْتِرْ بِوَاحِدَةٍ وَاجْعَلْ آخِرَ صَلاَتِكَ وِتْرًا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمْرِو بْنِ عَبَسَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ صَلاَةَ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ . وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரவுத் தொழுகை இரண்டிரண்டாக (தொழப்பட வேண்டியது). எனவே, வைகறை (ஃபஜ்ரு) நெருங்கிவிடுமோ என்று நீங்கள் அஞ்சினால், ஒரு (ரக்அத்) மூலம் அதை ஒற்றையாக

ஆக்கிக்கொள்ளுங்கள். மேலும், உங்கள் (இரவுத்) தொழுகையின் கடைசித் தொழுகையை ஒற்றையாக (வித்ர்) ஆக்கிக்கொள்ளுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ صَلاَةِ اللَّيْلِ

இரவு நேரத்தில் தொழுகை செய்வதன் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

438

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحِمْيَرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ أَفْضَلُ الصِّيَامِ بَعْدَ شَهْرِ رَمَضَانَ شَهْرُ اللَّهِ الْمُحَرَّمُ وَأَفْضَلُ الصَّلاَةِ بَعْدَ الْفَرِيضَةِ صَلاَةُ اللَّيْلِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَبِلاَلٍ وَأَبِي أُمَامَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو بِشْرٍ اسْمُهُ جَعْفَرُ بْنُ أَبِي وَحْشِيَّةَ وَاسْمُ أَبِي وَحْشِيَّةَ إِيَاسٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ரமளான் மாதத்திற்குப் பிறகு நோன்புகளில் மிகவும் சிறந்தது, அல்லாஹ்வின் மாதமாகிய அல்-முஹர்ரம் மாதத்தின் நோன்பாகும். மேலும், கடமையான தொழுகைக்குப் பிறகு தொழுகைகளில் மிகவும் சிறந்தது இரவுத் தொழுகையாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي وَصْفِ صَلاَةِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِاللَّيْلِ

நபி (ஸல்) அவர்களின் இரவுத் தொழுகையின் விளக்கம் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

439

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، أَنَّهُ أَخْبَرَهُ أَنَّهُ، سَأَلَ عَائِشَةَ كَيْفَ كَانَتْ صَلاَةُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِاللَّيْلِ فِي رَمَضَانَ فَقَالَتْ مَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَزِيدُ فِي

رَمَضَانَ وَلاَ فِي غَيْرِهِ عَلَى إِحْدَى عَشْرَةَ رَكْعَةً يُصَلِّي أَرْبَعًا فَلاَ تَسْأَلْ عَنْ حُسْنِهِنَّ وَطُولِهِنَّ ثُمَّ يُصَلِّي أَرْبَعًا فَلاَ تَسْأَلْ عَنْ حُسْنِهِنَّ وَطُولِهِنَّ ثُمَّ يُصَلِّي ثَلاَثًا ‏.‏ فَقَالَتْ عَائِشَةُ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَتَنَامُ قَبْلَ أَنْ تُوتِرَ فَقَالَ يَا عَائِشَةُ إِنَّ عَيْنَىَّ تَنَامَانِ وَلاَ يَنَامُ قَلْبِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஸலமா அவர்கள், ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டார்: "ரமழானில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் இரவு நேரத் தொழுகை எப்படி இருந்தது?" அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ரமழானிலும் சரி, மற்ற மாதங்களிலும் சரி, பதினொரு ரக்அத்களுக்கு மேல் தொழுததில்லை. அவர்கள் நான்கு ரக்அத்கள் தொழுவார்கள், அவற்றின் அழகையும் நீளத்தையும் (அவை எவ்வளவு சிறப்பாகவும் நீளமாகவும் இருந்தன என்பதைப் பற்றி) கேட்காதீர்கள்; பிறகு நான்கு ரக்அத்கள் தொழுவார்கள், அவற்றின் அழகையும் நீளத்தையும் (அவை எவ்வளவு சிறப்பாகவும் நீளமாகவும் இருந்தன என்பதைப் பற்றி) கேட்காதீர்கள்; பிறகு மூன்று ரக்அத்கள் தொழுவார்கள்." ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! தாங்கள் வித்ரு தொழுவதற்கு முன் தூங்குவீர்களா?' என்று கேட்டேன்." அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆயிஷாவே! நிச்சயமாக என் கண்கள் தூங்குகின்றன, ஆனால் என் இதயம் தூங்குவதில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

440

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ إِحْدَى عَشْرَةَ رَكْعَةً يُوتِرُ مِنْهَا بِوَاحِدَةٍ فَإِذَا فَرَغَ مِنْهَا اضْطَجَعَ عَلَى شِقِّهِ الأَيْمَنِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரவில் பதினோரு ரக்அத்கள் தொழுவார்கள். அவற்றில் ஒரு ரக்அத்தைக் கொண்டு (வித்ர் தொழுது) அவற்றை ஒற்றையாக்குவார்கள். அவற்றை முடித்ததும், அவர்கள் தமது வலது புறத்தில் சாய்ந்து படுப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

441

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

குதைபா எங்களுக்கு அறிவித்தார், மாலிக் வழியாக, இப்னு ஷிஹாப் (ரஹ்) அவர்கள் மூலம் (முன்னர் அறிவிக்கப்பட்ட ஹதீஸின்) அதே போன்ற (உள்ளடக்கம் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது). அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

442

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي جَمْرَةَ الضُّبَعِيِّ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ ثَلاَثَ عَشْرَةَ رَكْعَةً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو جَمْرَةَ الضُّبَعِيُّ اسْمُهُ نَصْرُ بْنُ عِمْرَانَ الضُّبَعِيُّ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் இரவில் பதின்மூன்று ரக்அத்கள் தொழுவார்கள் (இதில் வித்ர் தொழுகையும் அடங்கும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

443

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ تِسْعَ رَكَعَاتٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَالْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் இரவில் ஒன்பது ரக்அத்கள் (தஹஜ்ஜுத் தொழுகையாக) தொழுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

444

وَرَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنِ الأَعْمَشِ، نَحْوَ هَذَا حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الأَعْمَشِ، . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَكْثَرُ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي صَلاَةِ اللَّيْلِ ثَلاَثَ عَشْرَةَ رَكْعَةً مَعَ الْوِتْرِ وَأَقَلُّ مَا وُصِفَ مِنْ صَلاَتِهِ بِاللَّيْلِ تِسْعُ رَكَعَاتٍ .

சுஃப்யான் அத்தவ்ரீ (ரஹ்) அவர்கள், அல்-அஃமஷ் (ரஹ்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே அறிவித்துள்ளார்கள். (இந்த அறிவிப்புச் சங்கிலியை) மஹ்மூத் இப்னு கைலான் எங்களுக்கு அறிவித்தார். (அவர் கூறினார்:) யஹ்யா இப்னு ஆதம், சுஃப்யான் (அத்தவ்ரீ) அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் அல்-அஃமஷ் அவர்களிடமிருந்தும் (அறிவித்தார்கள்).

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: "இரவுத் தொழுகை தொடர்பாக நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டவற்றில் அதிகபட்ச எண்ணிக்கை, வித்ருடன் சேர்த்து பதின்மூன்று ரக்அத்களாகும். அவரது இரவுத் தொழுகை குறித்து விவரிக்கப்பட்டவற்றில் குறைந்தபட்ச எண்ணிக்கை ஒன்பது ரக்அத்களாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب إِذَا نَامَ عَنْ صَلاَتِهِ، بِاللَّيْلِ صَلَّى بِالنَّهَارِ

பாடம்: ஒருவர் இரவில் தமது தொழுகையைத் தொழாமல் உறங்கிவிட்டால், அவர் அதைப் பகலில் தொழுவார்

445

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ زُرَارَةَ بْنِ أَوْفَى، عَنْ سَعْدِ بْنِ هِشَامٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا لَمْ يُصَلِّ مِنَ اللَّيْلِ - مَنَعَهُ مِنْ ذَلِكَ النَّوْمُ أَوْ غَلَبَتْهُ عَيْنَاهُ صَلَّى مِنَ النَّهَارِ ثِنْتَىْ عَشْرَةَ رَكْعَةً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَعْدُ بْنُ هِشَامٍ هُوَ ابْنُ عَامِرٍ الأَنْصَارِيُّ وَهِشَامُ بْنُ عَامِرٍ هُوَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ هُوَ ابْنُ عَبْدِ الْعَظِيمِ الْعَنْبَرِيُّ حَدَّثَنَا عَتَّابُ بْنُ الْمُثَنَّى عَنْ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ قَالَ كَانَ زُرَارَةُ بْنُ أَوْفَى قَاضِيَ الْبَصْرَةِ وَكَانَ يَؤُمُّ فِي بَنِي قُشَيْرٍ فَقَرَأَ يَوْمًا فِي

صَلاَةِ الصُّبْحِ: ‏(‏فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ * فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ‏)‏ فَخَرَّ مَيِّتًا فَكُنْتُ فِيمَنِ احْتَمَلَهُ إِلَى دَارِهِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
'நபி (ஸல்) அவர்களைத் தூக்கமோ அல்லது தூக்கக் கலக்கமோ (தூக்கத்தால் மிகைக்கப்பட்டு) இரவில் தொழாதபோது, பகல் நேரத்தில் பன்னிரண்டு ரக்அத்கள் தொழுவார்கள்.'

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் தரத்தைச் சார்ந்தது. சஅத் பின் ஹிஷாம் என்பவர் ஆமிர் அல்-அன்சாரியின் மகனாவார். ஹிஷாம் பின் ஆமிர் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவராவார்.

பஹ்ஸ் பின் ஹகீம் அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
'ஸுராரா பின் அவ்ஃபா பஸ்ராவின் நீதிபதியாக இருந்தார். அவர் பனூ குஷைர் குலத்தாரிடம் இமாமாகத் (தொழுகை நடத்தி) வந்தார். ஒரு நாள் அவர் சுபுஹ் தொழுகையில், 'ஃப இதா நுகிர ஃபிந் நாகூர். ஃப தாலிக யவ்ம இதின் யவ்முன் அஸீர்.' (பொருள்: எக்காளம் ஊதப்பட்டால், அந்நாள் மிகக் கடினமான நாளாகும்) என்று (திருக்குர்ஆனின் 74:8-9 வசனங்களை) ஓதினார். உடனே அவர் விழுந்து இறந்துவிட்டார். அவரை அவருடைய இல்லத்திற்குச் சுமந்து சென்றவர்களில் நானும் ஒருவனாக இருந்தேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي نُزُولِ الرَّبِّ عَزَّ وَجَلَّ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا كُلَّ لَيْلَةٍ

பாடம்: கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க இறைவன் ஒவ்வொரு இரவும் முதல் வானத்திற்கு இறங்கி வருவது பற்றி வந்துள்ளவை

446

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الإِسْكَنْدَرَانِيُّ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ يَنْزِلُ اللَّهُ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا كُلَّ لَيْلَةٍ حِينَ يَمْضِي ثُلُثُ اللَّيْلِ الأَوَّلُ فَيَقُولُ أَنَا الْمَلِكُ مَنْ ذَا الَّذِي يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ مَنْ ذَا الَّذِي يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيَهُ مَنْ ذَا الَّذِي يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ فَلاَ يَزَالُ كَذَلِكَ حَتَّى يُضِيءَ الْفَجْرُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَرِفَاعَةَ الْجُهَنِيِّ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَعُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ

صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ أَوْجُهٍ كَثِيرَةٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ " يَنْزِلُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الآخِرُ " . وَهُوَ أَصَحُّ الرِّوَايَاتِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ், ஒவ்வொரு இரவும் இரவின் கடைசி மூன்றில் ஒரு பகுதி எஞ்சியிருக்கும்போது பூமிக்கு அருகிலுள்ள வானத்திற்கு இறங்குகிறான். அவன் கூறுகிறான்: ‘நானே அரசன். என்னிடம் பிரார்த்தனை செய்பவர் யார்? நான் அவருக்குப் பதிலளிப்பேன். என்னிடம் கேட்பவர் யார்? நான் அவருக்குக் கொடுப்பேன். என்னிடம் பாவமன்னிப்புக் கோருபவர் யார்? நான் அவரை மன்னிப்பேன்.’ ஃபஜ்ர் விடியும் வரை அவன் அவ்வாறே இருக்கிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي قِرَاءَةِ اللَّيْلِ

இரவு நேரத்தில் ஓதுவது பற்றிய பாடம்

447

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ إِسْحَاقَ، هُوَ السَّالَحِينِيُّ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَبَاحٍ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لأَبِي بَكْرٍ " مَرَرْتُ بِكَ وَأَنْتَ تَقْرَأُ وَأَنْتَ تَخْفِضُ مِنْ صَوْتِكَ " . فَقَالَ إِنِّي أَسْمَعْتُ مَنْ نَاجَيْتُ . قَالَ " ارْفَعْ قَلِيلاً " . وَقَالَ لِعُمَرَ " مَرَرْتُ بِكَ وَأَنْتَ تَقْرَأُ وَأَنْتَ تَرْفَعُ صَوْتَكَ " . قَالَ إِنِّي أُوقِظُ الْوَسْنَانَ وَأَطْرُدُ الشَّيْطَانَ قَالَ " اخْفِضْ قَلِيلاً " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأُمِّ هَانِئٍ وَأَنَسٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَإِنَّمَا أَسْنَدَهُ يَحْيَى بْنُ إِسْحَاقَ عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ وَأَكْثَرُ النَّاسِ إِنَّمَا رَوَوْا هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ ثَابِتٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَبَاحٍ مُرْسَلاً .

அபூ கதாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "நான் உங்களைக் கடந்து சென்றேன், அப்போது நீங்கள் (குர்ஆன்)

ஓதிக்கொண்டிருந்தீர்கள்; உங்கள் குரல் தாழ்வாக இருந்தது." அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் யாருடன் இரகசியமாக உரையாடுகிறேனோ, அவன் (அல்லாஹ்வுடன்) கேட்கும்படி செய்தேன்." அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்கள் குரலைச் சிறிது உயர்த்துங்கள்."

பின்னர் அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "நான் உங்களைக் கடந்து சென்றேன், அப்போது நீங்கள் (குர்ஆன்) ஓதிக்கொண்டிருந்தீர்கள்; உங்கள் குரல் உரக்க இருந்தது." அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் உறங்குபவரை எழுப்புகிறேன், ஷைத்தானையும் விரட்டியடிக்கிறேன்." அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்கள் குரலைச் சிறிது தாழ்த்துங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

448

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ نَافِعٍ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ الْعَبْدِيِّ، عَنْ أَبِي الْمُتَوَكِّلِ النَّاجِيِّ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَامَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِآيَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ لَيْلَةً. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு இரவில் குர்ஆனின் ஒரு வசனத்தைக் கொண்டு (அதை ஓதி, சிந்தித்து, தொழுகையில்) நின்றார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

449

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَيْسٍ، قَالَ سَأَلْتُ عَائِشَةَ كَيْفَ كَانَ قِرَاءَةُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِاللَّيْلِ أَكَانَ يُسِرُّ بِالْقِرَاءَةِ أَمْ يَجْهَرُ فَقَالَتْ كُلُّ ذَلِكَ قَدْ كَانَ يَفْعَلُ رُبَّمَا أَسَرَّ بِالْقِرَاءَةِ وَرُبَّمَا جَهَرَ. فَقُلْتُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ فِي الأَمْرِ سَعَةً. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ.

அப்துல்லாஹ் பின் அபீ கைஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம், 'இரவில் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் ஓதுதல் எவ்வாறு இருந்தது? அவர்கள் மெதுவாக ஓதுவார்களா அல்லது சப்தமாக ஓதுவார்களா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அவர்கள் அவ்விரண்டையும் (அதாவது, மெதுவாகவும் சப்தமாகவும்) செய்வார்கள். சில சமயங்களில் மெதுவாக ஓதுவார்கள், சில சமயங்களில் சப்தமாக ஓதுவார்கள்'

என்று பதிலளித்தார்கள். நான் கூறினேன்: 'எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே! அவன் இந்த விஷயத்தில் விசாலத்தன்மையை (மற்றும் சௌகரியத்தை) ஏற்படுத்தினான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ صَلاَةِ التَّطَوُّعِ فِي الْبَيْتِ

வீட்டில் தொழும் கூடுதலான தொழுகையின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

450

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ سَالِمٍ أَبِي النَّضْرِ، عَنْ بُسْرِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَفْضَلُ صَلاَتِكُمْ فِي بُيُوتِكُمْ إِلاَّ الْمَكْتُوبَةَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعْدٍ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ النَّاسُ فِي رِوَايَةِ هَذَا الْحَدِيثِ فَرَوَاهُ مُوسَى بْنُ عُقْبَةَ وَإِبْرَاهِيمُ بْنُ أَبِي النَّضْرِ عَنْ أَبِي النَّضْرِ مَرْفُوعًا وَرَوَاهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ أَبِي النَّضْرِ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَأَوْقَفَهُ بَعْضُهُمْ وَالْحَدِيثُ الْمَرْفُوعُ أَصَحُّ ‏.‏

ஸைத் இப்னு தாபித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'கடமையான தொழுகைகளைத் தவிர (மற்ற) உங்கள் தொழுகைகளில் மிகச் சிறந்தது உங்கள் வீடுகளில் தொழுவதாகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

451

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ صَلُّوا فِي بُيُوتِكُمْ وَلاَ تَتَّخِذُوهَا قُبُورًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்கள் வீடுகளில் தொழுங்கள், அவற்றை கப்ருகளாக

ஆக்கிவிடாதீர்கள் (அதாவது, கப்ருகள் தொழும் இடங்கள் அல்ல என்பதால், உங்கள் வீடுகளை தொழுகை இல்லாத இடங்களாக ஆக்கிவிடாதீர்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي
3. أَبْوَابُ الْوِتْرِ
ஜாமிஉத் திர்மிதீ
3. அல்-வித்ர் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْوِتْرِ

அல்-வித்ர்-ன் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

452

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَاشِدٍ الزَّوْفِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي مُرَّةَ الزَّوْفِيِّ، عَنْ خَارِجَةَ بْنِ حُذَافَةَ، أَنَّهُ قَالَ خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ أَمَدَّكُمْ بِصَلاَةٍ هِيَ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ حُمْرِ النَّعَمِ الْوِتْرُ جَعَلَهُ اللَّهُ لَكُمْ فِيمَا بَيْنَ صَلاَةِ الْعِشَاءِ إِلَى أَنْ يَطْلُعَ الْفَجْرُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَبُرَيْدَةَ وَأَبِي بَصْرَةَ الْغِفَارِيِّ صَاحِبِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ خَارِجَةَ بْنِ حُذَافَةَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ ‏.‏ وَقَدْ وَهِمَ بَعْضُ الْمُحَدِّثِينَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَاشِدٍ الزُّرَقِيِّ وَهُوَ وَهَمٌ فِي هَذَا ‏.‏ وَأَبُو بَصْرَةَ الْغِفَارِيُّ اسْمُهُ حُمَيْلُ بْنُ بَصْرَةَ وَقَالَ بَعْضُهُمْ جَمِيلُ بْنُ بَصْرَةَ وَلاَ يَصِحُّ ‏.‏ وَأَبُو بَصْرَةَ الْغِفَارِيُّ رَجُلٌ آخَرُ يَرْوِي عَنْ أَبِي ذَرٍّ وَهُوَ ابْنُ أَخِي أَبِي ذَرٍّ ‏.‏

காரிஜா இப்னு ஹுதாஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம் புறப்பட்டு வந்து கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ் உங்களுக்கு ஒரு தொழுகையை வழங்கினான்; அது உங்களுக்குச் செந்நிற ஒட்டகங்களை விடச் சிறந்ததாகும்: (அதுதான்) அல்-வித்ர். அதனை அல்லாஹ் இஷா தொழுகைக்கும், ஃபஜ்ர் உதயமாகும் வரைக்கும் இடையில் உங்களுக்காக ஆக்கினான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْوِتْرَ لَيْسَ بِحَتْمٍ

அல்-வித்ர் கடமையானது அல்ல என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

453

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، حَدَّثَنَا أَبُو إِسْحَاقَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ الْوِتْرُ لَيْسَ بِحَتْمٍ كَصَلاَتِكُمُ الْمَكْتُوبَةِ وَلَكِنْ سَنَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَقَالَ إِنَّ اللَّهَ وِتْرٌ يُحِبُّ الْوِتْرَ فَأَوْتِرُوا يَا أَهْلَ الْقُرْآنِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அலீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்-வித்ர் என்பது உங்களுடைய கடமையான தொழுகைகளைப் போன்று கட்டாயமானதல்ல, மாறாக, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதை (தங்கள் நடைமுறை மூலம்) சுன்னாவாக்கினார்கள். மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் வித்ர் (ஒற்றையானவன்), அவன் அல்-வித்ரை விரும்புகிறான். எனவே, குர்ஆனைப் பின்பற்றுபவர்களே! நீங்கள் அல்-வித்ர் தொழுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

454

وَرَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، وَغَيْرُهُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ الْوِتْرُ لَيْسَ بِحَتْمٍ كَهَيْئَةِ الصَّلاَةِ الْمَكْتُوبَةِ وَلَكِنْ سُنَّةٌ سَنَّهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ‏.‏ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ مَنْصُورُ بْنُ الْمُعْتَمِرِ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ نَحْوَ رِوَايَةِ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ ‏.‏

அலீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “வித்ர் (தொழுகை), கடமையாக்கப்பட்ட தொழுகைகளைப் போன்று கட்டாயமானது அல்ல; மாறாக, அது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஏற்படுத்திய ஒரு சுன்னத் ஆகும்.”

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ النَّوْمِ قَبْلَ الْوِتْرِ

அல்-வித்ர் தொழுகைக்கு முன் தூங்குவது வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

457

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ عِيسَى بْنِ أَبِي عَزَّةَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ أَبِي ثَوْرٍ الأَزْدِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أُوتِرَ قَبْلَ أَنْ أَنَامَ . قَالَ عِيسَى بْنُ أَبِي عَزَّةَ وَكَانَ الشَّعْبِيُّ يُوتِرُ أَوَّلَ اللَّيْلِ ثُمَّ يَنَامُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي ذَرٍّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَأَبُو ثَوْرٍ الأَزْدِيُّ اسْمُهُ حَبِيبُ بْنُ أَبِي مُلَيْكَةَ . وَقَدِ اخْتَارَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ أَنْ لاَ يَنَامَ الرَّجُلُ حَتَّى يُوتِرَ . وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ مَنْ خَشِيَ مِنْكُمْ أَنْ لاَ يَسْتَيْقِظَ مِنْ آخِرِ اللَّيْلِ فَلْيُوتِرْ مِنْ أَوَّلِهِ وَمَنْ طَمِعَ مِنْكُمْ أَنْ يَقُومَ مِنْ آخِرِ اللَّيْلِ فَلْيُوتِرْ مِنْ آخِرِ اللَّيْلِ فَإِنَّ قِرَاءَةَ الْقُرْآنِ فِي آخِرِ اللَّيْلِ مَحْضُورَةٌ وَهِيَ أَفْضَلُ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ هَنَّادٌ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي سُفْيَانَ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِذَلِكَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நான் உறங்குவதற்கு முன் வித்ர் தொழுமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்."
ஈஸா இப்னு அபீ அஸ்ஸா (அறிவிப்பாளர் சங்கிலியில் உள்ள ஒருவர்) கூறினார்: "அஷ்-ஷஃபி (ரஹ்) அவர்கள் இரவின் ஆரம்பத்தில் வித்ர் தொழுதுவிட்டுப் பின்னர் உறங்குவார்கள்."
(இந்த அத்தியாயத்தில்) அபூ தர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே பொருள் கொண்ட) அறிவிப்பு உள்ளது.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: "அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் சங்கிலி வழியாக ஹஸன் ஙரீப் (தரமுடையது)."
"அபூ தவ்ர் அல்-அஸ்தி என்பவரின் பெயர் ஹபீப் இப்னு அபீ முலைக்கா ஆகும்."
"நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களிலிருந்தும், அவர்களுக்குப் பின்னிருந்த அறிஞர்களிலிருந்தும் ஒரு சாரார், ஒருவர் வித்ர் தொழும் வரை உறங்கக் கூடாது என்பதைத் தேர்ந்தெடுத்தனர் (விரும்பினர்)."
"நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: 'உங்களில் எவரேனும்

இரவின் கடைசிப் பகுதியில் எழ முடியாது என்று அஞ்சினால், அவர் இரவின் ஆரம்பத்திலேயே வித்ர் தொழட்டும். உங்களில் எவரேனும் இரவின் கடைசிப் பகுதியில் (தொழுவதற்காக) எழ முடியும் என்று நம்பினால், அவர் இரவின் கடைசிப் பகுதியில் வித்ர் தொழட்டும். ஏனெனில், இரவின் கடைசிப் பகுதியில் குர்ஆன் ஓதுவது (வானவர்களால்) சாட்சியமளிக்கப்படுகிறது (அதாவது, வானவர்கள் அங்கு வந்து செவிமடுக்கிறார்கள்), அதுவே மிகச் சிறந்தது.'"
(இதே பொருள் கொண்ட ஹதீஸை) ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் நபி (ஸல்) அவர்கள் அறிவித்ததாக (மற்றொரு அறிவிப்பாளர் சங்கிலி வழியாக) ஹன்னாத் எங்களுக்கு அறிவித்தார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوِتْرِ مِنْ أَوَّلِ اللَّيْلِ وَآخِرِهِ

இரவின் ஆரம்பத்திலும் இறுதியிலும் வித்ர் தொழுகை பற்றி வந்துள்ளவை

456

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، حَدَّثَنَا أَبُو حَصِينٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ وَثَّابٍ، عَنْ مَسْرُوقٍ، أَنَّهُ سَأَلَ عَائِشَةَ عَنْ وِتْرِ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ مِنْ كُلِّ اللَّيْلِ قَدْ أَوْتَرَ أَوَّلِهِ وَأَوْسَطِهِ وَآخِرِهِ فَانْتَهَى وِتْرُهُ حِينَ مَاتَ إِلَى السَّحَرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى أَبُو حَصِينٍ اسْمُهُ عُثْمَانُ بْنُ عَاصِمٍ الأَسَدِيُّ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَجَابِرٍ وَأَبِي مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيِّ وَأَبِي قَتَادَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْوِتْرُ مِنْ آخِرِ اللَّيْلِ .

மஸ்ரூக் (ரஹ்) அவர்கள் ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் வித்ரு (தொழுகை) பற்றிக் கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் இரவின் ஒவ்வொரு பகுதியிலும் – அதன் ஆரம்பத்திலும், அதன் நடுவிலும், அதன் இறுதியிலும் – வித்ரு தொழுதுள்ளார்கள். அவர்கள் மரணித்தபோது, அவர்களுடைய வித்ரு (தொழுகையின் வழக்கம்) அஸ்-ஸஹர் (அதிகாலை) நேரம் வரை (நிலைபெற்று) சென்றடைந்தது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوِتْرِ بِسَبْعٍ

457, 458

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ الْجَزَّارِ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُوتِرُ بِثَلاَثَ عَشْرَةَ رَكْعَةً فَلَمَّا كَبِرَ وَضَعُفَ أَوْتَرَ بِسَبْعٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُمِّ سَلَمَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْوِتْرُ بِثَلاَثَ عَشْرَةَ وَإِحْدَى عَشْرَةَ وَتِسْعٍ وَسَبْعٍ وَخَمْسٍ وَثَلاَثٍ وَوَاحِدَةٍ . قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ مَعْنَى مَا رُوِيَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُوتِرُ بِثَلاَثَ عَشْرَةَ قَالَ إِنَّمَا مَعْنَاهُ أَنَّهُ كَانَ يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ ثَلاَثَ عَشْرَةَ رَكْعَةً مَعَ الْوِتْرِ فَنُسِبَتْ صَلاَةُ اللَّيْلِ إِلَى الْوِتْرِ . وَرَوَى فِي ذَلِكَ حَدِيثًا عَنْ عَائِشَةَ وَاحْتَجَّ بِمَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ أَوْتِرُوا يَا أَهْلَ الْقُرْآنِ . قَالَ إِنَّمَا عَنَى بِهِ قِيَامَ اللَّيْلِ يَقُولُ إِنَّمَا قِيَامُ اللَّيْلِ عَلَى أَصْحَابِ الْقُرْآنِ .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் பதின்மூன்று ரக்அத்கள் வித்ரு தொழுவார்கள். அவர்கள் வயதாகி பலவீனமடைந்தபோது, ஏழு ரக்அத்கள் வித்ரு தொழுதார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்:) இந்த அத்தியாயத்தில் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன்' (அழகிய) தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வித்ரு (தொழுகை) பதின்மூன்று, பதினொன்று, ஒன்பது, ஏழு, ஐந்து, மூன்று மற்றும் ஒரு ரக்அத் என அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹீம் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் பதின்மூன்று ரக்அத்கள் வித்ரு தொழுதார்கள் என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளதன் கருத்து யாதெனில், அவர்கள் இரவில் வித்ருடன் சேர்த்து பதின்மூன்று ரக்அத்கள் தொழுவார்கள். எனவே, (அவர்களின்) இரவுத் தொழுகை வித்ருடன் இணைக்கப்பட்டு (வித்ரு என்று) சொல்லப்பட்டது." மேலும் இது தொடர்பாக ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து வந்த ஒரு ஹதீஸையும் அவர் அறிவித்தார். அத்துடன், "குர்ஆனுடையவர்களே! வித்ரு தொழுங்கள்" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டதையும் அவர் ஆதாரமாகக் காட்டினார். அவர் (இஸ்ஹாக்) கூறினார்: "இதன் மூலம் நபி (ஸல்) அவர்கள் இரவுத் தொழுகையையே நாடினார்கள். அதாவது,

குர்ஆனைச் சுமந்தவர்கள் மீது இரவுத் தொழுகை (கட்டாயமாக இருக்க வேண்டும்) என்று அவர் கூறுகிறார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوِتْرِ بِخَمْسٍ

அல்-வித்ர் தொழுகைக்கு ஐந்து ரக்அத்துகள் பற்றி வந்துள்ளவை

459

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ الْكَوْسَجُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَتْ صَلاَةُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنَ اللَّيْلِ ثَلاَثَ عَشْرَةَ رَكْعَةً يُوتِرُ مِنْ ذَلِكَ بِخَمْسٍ لاَ يَجْلِسُ فِي شَيْءٍ مِنْهُنَّ إِلاَّ فِي آخِرِهِنَّ فَإِذَا أَذَّنَ الْمُؤَذِّنُ قَامَ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ خَفِيفَتَيْنِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ الْوِتْرَ بِخَمْسٍ وَقَالُوا لاَ يَجْلِسُ فِي شَيْءٍ مِنْهُنَّ إِلاَّ فِي آخِرِهِنَّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَأَلْتُ أَبَا مُصْعَبٍ الْمَدِينِيَّ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُوتِرُ بِالتِّسْعِ وَالسَّبْعِ قُلْتُ كَيْفَ يُوتِرُ بِالتِّسْعِ وَالسَّبْعِ قَالَ يُصَلِّي مَثْنَى مَثْنَى وَيُسَلِّمُ وَيُوتِرُ بِوَاحِدَةٍ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களின் இரவுத் தொழுகை (தஹஜ்ஜுத்) பதின்மூன்று ரக்அத்களாக இருந்தது. அதில் ஐந்து ரக்அத்கள் அவர்கள் வித்ரு தொழுவார்கள். அவற்றின் இறுதியில் தவிர அவற்றில் எதிலும் அவர்கள் அமர மாட்டார்கள் (அதாவது, ஐந்து ரக்அத்களையும் தொடர்ச்சியாக ஒரே அமர்வில் தொழுவார்கள்). முஅத்தின் அதான் கூறும்போது, அவர்கள் எழுந்து நின்று இலகுவான இரண்டு (ஃபஜ்ருடைய சுன்னத்) ரக்அத்களைத் தொழுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوِتْرِ بِثَلاَثٍ

பாடம்: அல்-வித்ர் தொழுகையை மூன்று ரக்அத்துகளாகத் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُوتِرُ بِثَلاَثٍ يَقْرَأُ فِيهِنَّ بِتِسْعِ سُوَرٍ مِنَ الْمُفَصَّلِ يَقْرَأُ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ بِثَلاَثِ سُوَرٍ آخِرُهُنَّ ‏(‏قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي أَيُّوبَ ‏.‏ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبْزَى عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَيُرْوَى أَيْضًا عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبْزَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ هَكَذَا رَوَى بَعْضُهُمْ فَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ أُبَىٍّ وَذَكَرَ بَعْضُهُمْ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبْزَى عَنْ أُبَىٍّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ ذَهَبَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِلَى هَذَا وَرَأَوْا أَنْ يُوتِرَ الرَّجُلُ بِثَلاَثٍ ‏.‏ قَالَ سُفْيَانُ إِنْ شِئْتَ أَوْتَرْتَ بِخَمْسٍ وَإِنْ شِئْتَ أَوْتَرْتَ بِثَلاَثٍ وَإِنْ شِئْتَ أَوْتَرْتَ بِرَكْعَةٍ ‏.‏ قَالَ سُفْيَانُ وَالَّذِي أَسْتَحِبُّ أَنْ أُوتِرَ بِثَلاَثِ رَكَعَاتٍ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏ حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَعْقُوبَ الطَّالْقَانِيُّ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ هِشَامٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ قَالَ كَانُوا يُوتِرُونَ بِخَمْسٍ وَبِثَلاَثٍ وَبِرَكْعَةٍ وَيَرَوْنَ كُلَّ ذَلِكَ حَسَنًا ‏.‏

அலி (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் மூன்று ரக்அத்கள் வித்ர் தொழுவார்கள். அவற்றில் முபஸ்ஸலிலிருந்து ஒன்பது சூராக்களை ஓதுவார்கள். ஒவ்வொரு ரக்அத்திலும் மூன்று சூராக்களை ஓதுவார்கள். அவற்றில் இறுதியானது 'குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்' ஆகும்.

இந்த அத்தியாயத்தில் இம்ரான் இப்னு ஹுஸைன், ஆயிஷா, இப்னு அப்பாஸ், அபூ அய்யூப் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன. அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அப்ஸா (ரலி) அவர்கள் உபை இப்னு கஅப் (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் (வித்ர் தொழுகை குறித்து) அறிவித்துள்ளார்கள். மேலும், அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அப்ஸா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நேரடியாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

(இமாம்) அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: சில அறிவிப்பாளர்கள் உபை (ரலி) அவர்களின் பெயரை குறிப்பிடாமல், அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அப்ஸா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து நேரடியாக (நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து) அறிவித்துள்ளனர். வேறு சிலரோ அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அப்ஸா (ரலி) அவர்கள் உபை (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததாகக் குறிப்பிட்டுள்ளனர்.

(இமாம்) அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களின்

தோழர்கள் மற்றும் மற்ற அறிஞர்களில் ஒரு சாரார் இந்த (மூன்று ரக்அத் வித்ர்) கருத்தை ஏற்றுக்கொண்டு, ஒருவர் மூன்று ரக்அத்கள் வித்ர் தொழ வேண்டும் என்று கருதினார்கள்.

சுஃப்யான் (அஸ்-தவ்ரி) கூறினார்கள்: நீங்கள் விரும்பினால் ஐந்து ரக்அத்கள் வித்ர் தொழலாம், அல்லது விரும்பினால் மூன்று ரக்அத்கள் தொழலாம், அல்லது விரும்பினால் ஒரு ரக்அத் தொழலாம். சுஃப்யான் மேலும் கூறினார்கள்: நான் மூன்று ரக்அத்கள் வித்ர் தொழுவதையே விரும்புகிறேன். இது இப்னுல் முபாரக் மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும்.

முஹம்மது இப்னு ஸீரீன் கூறினார்கள்: அவர்கள் (சஹாபாக்கள் மற்றும் தாபியீன்கள்) ஐந்து, மூன்று மற்றும் ஒரு ரக்அத் என வித்ர் தொழுவார்கள்; மேலும் அவர்கள் இவை அனைத்தையும் நல்லதாகவே கருதினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوِتْرِ بِرَكْعَةٍ

அல்-வித்ர் தொழுகைக்கு ஒரு ரக்அத் பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

461

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ سِيرِينَ، قَالَ سَأَلْتُ ابْنَ عُمَرَ فَقُلْتُ أُطِيلُ فِي رَكْعَتَىِ الْفَجْرِ فَقَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى وَيُوتِرُ بِرَكْعَةٍ وَكَانَ يُصَلِّي الرَّكْعَتَيْنِ وَالأَذَانُ فِي أُذُنِهِ ‏.‏ يَعْنِي يُخَفِّفُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَجَابِرٍ وَالْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي أَيُّوبَ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ رَأَوْا أَنْ يَفْصِلَ الرَّجُلُ بَيْنَ الرَّكْعَتَيْنِ وَالثَّالِثَةِ يُوتِرُ بِرَكْعَةٍ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏

அனஸ் இப்னு ஸீரீன் (ரஹ்) அவர்கள் கூறியதாவது:

நான் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம், "ஃபஜ்ருடைய இரண்டு ரக்அத்களில் நான் (ஓதுவதை) நீட்டலாமா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் இரவில் இரண்டிரண்டாகத் தொழுவார்கள்; மேலும் ஒரு ரக்அத் வித்ர் தொழுவார்கள். மேலும், (ஃபஜ்ருடைய) பாங்கு (சத்தம்) தமது காதில் இருக்கும் நிலையிலேயே அந்த

இரண்டு ரக்அத்களையும் தொழுவார்கள்." (அதாவது, அவற்றைச் சுருக்கமாகத் தொழுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَا يُقْرَأُ بِهِ فِي الْوِتْرِ

அல்-வித்ர் தொழுகையில் ஓத வேண்டியவை பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

462

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَقْرَأُ فِي الْوِتْرِ بِ ‏(سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الأَعْلَى)‏ وَ ‏(قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ)‏ وَ ‏(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ)‏ فِي رَكْعَةٍ رَكْعَةٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبْزَى عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَيُرْوَى عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبْزَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَرَأَ فِي الْوِتْرِ فِي الرَّكْعَةِ الثَّالِثَةِ بِالْمُعَوِّذَتَيْنِ وَ ‏(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ)‏ ‏.‏ وَالَّذِي اخْتَارَهُ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ أَنْ يَقْرَأَ بِ ‏(سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الأَعْلَى)‏ وَ ‏(قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ)‏ وَ ‏(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ)‏ ‏.‏ يَقْرَأُ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ مِنْ ذَلِكَ بِسُورَةٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் வித்ர் தொழுகையில் (மூன்று ரக்அத்துகள் தொழுதால், முதல் ரக்அத்தில்) ‘சப்பிஹிஸ்ம ரப்பிகல் அஃலா’வையும், (இரண்டாம் ரக்அத்தில்) ‘குல் யா அய்யுஹல் காஃபிரூன்’வையும், (மூன்றாம் ரக்அத்தில்) ‘குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்’தையும் ஓதுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

463

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ حَبِيبِ بْنِ الشَّهِيدِ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَلَمَةَ الْحَرَّانِيُّ، عَنْ خُصَيْفٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ جُرَيْجٍ، قَالَ سَأَلْنَا عَائِشَةَ بِأَىِّ شَيْءٍ كَانَ يُوتِرُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَتْ كَانَ يَقْرَأُ فِي الأُولَى بِ ‏(سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الأَعْلَى)‏ وَفِي الثَّانِيَةِ بِ ‏(قُلْ يَا أَيُّهَا

الْكَافِرُونَ) وَفِي الثَّالِثَةِ بِ(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) وَالْمُعَوِّذَتَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . قَالَ وَعَبْدُ الْعَزِيزِ هَذَا هُوَ وَالِدُ ابْنِ جُرَيْجٍ صَاحِبِ عَطَاءٍ وَابْنُ جُرَيْجٍ اسْمُهُ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ جُرَيْجٍ . وَقَدْ رَوَى يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَمْرَةَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அப்துல் அஜீஸ் இப்னு ஜுரைஜ் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நாங்கள் ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடம், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வித்ர் தொழுகையில் எதை ஓதுவார்கள் என்று கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'முதல் ரக்அத்தில் 'சப்பிஹிஸ்ம ரப்பிகல் அஃலா' (அத்தியாயத்தையும்), இரண்டாவது ரக்அத்தில் 'குல் யா அய்யுஹல் காபிரூன்' (அத்தியாயத்தையும்), மூன்றாவது ரக்அத்தில் 'குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்' மற்றும் 'அல்-முஅவ்வித்ததைன்' (அதாவது, அல்-ஃபலக் மற்றும் அன்-னாஸ் அத்தியாயங்கள்) ஆகியவற்றை ஓதுவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقُنُوتِ فِي الْوِتْرِ

அல்-வித்ர் தொழுகையில் குனூத் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

464

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ، عَنْ أَبِي الْحَوْرَاءِ السَّعْدِيِّ، قَالَ قَالَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ رضى الله عنهما عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَلِمَاتٍ أَقُولُهُنَّ فِي الْوِتْرِ ‏ اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلاَ يُقْضَى عَلَيْكَ وَإِنَّهُ لاَ يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ ‏ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي الْحَوْرَاءِ السَّعْدِيِّ وَاسْمُهُ رَبِيعَةُ بْنُ شَيْبَانَ . وَلاَ نَعْرِفُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الْقُنُوتِ فِي الْوِتْرِ شَيْئًا أَحْسَنَ مِنْ هَذَا . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْقُنُوتِ فِي الْوِتْرِ فَرَأَى عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ الْقُنُوتَ فِي الْوِتْرِ فِي السَّنَةِ كُلِّهَا وَاخْتَارَ الْقُنُوتَ قَبْلَ الرُّكُوعِ . وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ

وَإِسْحَاقَ وَأَهْلُ الْكُوفَةِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَنَّهُ كَانَ لاَ يَقْنُتُ إِلاَّ فِي النِّصْفِ الآخِرِ مِنْ رَمَضَانَ وَكَانَ يَقْنُتُ بَعْدَ الرُّكُوعِ . وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ .

அல்-ஹசன் பின் அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வித்ர் தொழுகையில் நான் ஓதுவதற்காக சில வார்த்தைகளை எனக்குக் கற்றுக் கொடுத்தார்கள்:

(அல்லாஹும்மஹ்தினீ ஃபீமன் ஹதைத்த, வ ஆஃபினீ ஃபீமன் ஆஃபைத்த, வ தவல்லனீ ஃபீமன் தவல்லைத்த, வபாரிக் லீ ஃபீமா அஃதைத்த, வகினீ ஷர்ர மா களைத்த, ஃபஇன்னக்க தக்ளீ வலா யுக்ளா அலைக்க, வஇன்னஹு லா யதில்லு மன் வாலைத்த, தபாரக்த ரப்பனா வதஆலைத்த)

“யா அல்லாஹ்! நீ நேர்வழி காட்டியவர்களுடன் எனக்கும் நேர்வழி காட்டுவாயாக! நீ நலன் அளித்தவர்களுடன் எனக்கும் நலன் அளிப்பாயாக! நீ பொறுப்பேற்றுக் கொண்டவர்களுடன் என்னையும் பொறுப்பேற்றுக் கொள்வாயாக! நீ எனக்கு வழங்கியவற்றில் அருள்வளம் (பரக்கத்) புரிவாயாக! நீ விதியாக்கியவற்றின் தீங்கிலிருந்து என்னைக் காப்பாயாக! நிச்சயமாக, நீயே தீர்ப்பளிப்பவன்; உனக்கு எதிராக யாராலும் தீர்ப்பளிக்க முடியாது. நீ பொறுப்பேற்றுக் கொண்டவர் ஒருபோதும் இழிவடைய மாட்டார். எங்கள் இறைவனே! நீ பாக்கியமிக்கவனாகவும் உயர்ந்தவனாகவும் இருக்கிறாய்.”

இப்பாடத்தில் அலி (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஒரு ஹதீஸ்) உள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது 'ஹஸன்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். அபுல் ஹவ்ரா அஸ்-சஅதீ (அவரது பெயர் ரபீஆ பின் ஷைபான்) என்பவரின் வழியாக அறிவிக்கப்படும் இவ்வழியைத் தவிர வேறு எவ்வழியிலும் இதனை நாம் அறியவில்லை. வித்ர் தொழுகையின் குனூத் விஷயத்தில், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதைவிடச் சிறந்த எதையும் நாம் அறியவில்லை.

வித்ர் தொழுகையின் குனூத் விஷயத்தில் அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்வூத் (ரழி), வருடம் முழுவதும் வித்ரில் குனூத் ஓத வேண்டும் என்றும், ருகூவிற்கு முன்பு குனூத் ஓத வேண்டும் என்றும் கருதினார்கள். இதுவே சில அறிஞர்களின் கூற்றாகும். சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக், இஸ்ஹாக் மற்றும் கூஃபா வாசிகள் ஆகியோரும் இதையே கூறுகின்றனர்.

மேலும், அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள், ரமளானின் கடைசிப் பாதியில் மட்டுமே குனூத் ஓதுவார்கள் என்றும், ருகூவிற்குப் பிறகு குனூத் ஓதுவார்கள் என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. சில அறிஞர்கள் இக்கருத்தைக்

கொண்டுள்ளனர். ஷாஃபிஈ மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோர் இதையே கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَنَامُ عَنِ الْوِتْرِ أَوْ يَنْسَاهُ

பாடம்: வித்ர் தொழாமல் தூங்கிவிடும் அல்லது அதனை மறந்துவிடும் ஒரு மனிதர் குறித்து வந்துள்ளவை

465

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ نَامَ عَنِ الْوِتْرِ أَوْ نَسِيَهُ فَلْيُصَلِّ إِذَا ذَكَرَ وَإِذَا اسْتَيْقَظَ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் வித்ர் தொழுகையைத் தொழாமல் உறங்கிவிடுகிறாரோ அல்லது அதை மறந்துவிடுகிறாரோ, அவர் நினைவு வரும்போது அல்லது (உறக்கத்திலிருந்து) விழித்தெழும்போது அதைத் தொழுது கொள்ளட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

466

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ مَنْ نَامَ عَنْ وِتْرِهِ فَلْيُصَلِّ إِذَا أَصْبَحَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ أَبَا دَاوُدَ السِّجْزِيَّ يَعْنِي سُلَيْمَانَ بْنَ الأَشْعَثِ يَقُولُ سَأَلْتُ أَحْمَدَ بْنَ حَنْبَلٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ فَقَالَ أَخُوهُ عَبْدُ اللَّهِ لاَ بَأْسَ بِهِ ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَذْكُرُ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّهُ ضَعَّفَ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ ثِقَةٌ ‏.‏ قَالَ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ بِالْكُوفَةِ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالُوا يُوتِرُ الرَّجُلُ إِذَا ذَكَرَ وَإِنْ كَانَ بَعْدَ مَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு ஸைத் இப்னு அஸ்லம் (ரஹ்) அவர்கள் தனது தந்தை ஸைத் இப்னு அஸ்லம் (ரஹ்) வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் தனது வித்ருத் தொழுகையைத் தொழாமல் உறங்கிவிட்டாரோ, அவர் காலையில் (விழித்ததும் அல்லது ஃபஜ்ர் தொழுகைக்குப் பிறகு) அதைத் தொழுது கொள்ளட்டும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مُبَادَرَةِ الصُّبْحِ بِالْوِتْرِ

அல்-வித்ர் தொழுகையை சுப்ஹு தொழுகைக்கு முன் நிறைவேற்றுவது பற்றி வந்துள்ளவை

467

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ بَادِرُوا الصُّبْحَ بِالْوِتْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “காலை (ஃபஜ்ர் தொழுகையின் நேரம்) வருவதற்கு முன் வித்ர் தொழுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

468

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَوْتِرُوا قَبْلَ أَنْ تُصْبِحُوا ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் காலை (ஃபஜ்ர் நேரம்) வருவதற்கு முன் வித்ர் தொழுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

469

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ مُوسَى، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِذَا طَلَعَ الْفَجْرُ فَقَدْ ذَهَبَ كُلُّ صَلاَةِ اللَّيْلِ وَالْوِتْرُ فَأَوْتِرُوا قَبْلَ طُلُوعِ الْفَجْرِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسُلَيْمَانُ بْنُ مُوسَى قَدْ تَفَرَّدَ بِهِ عَلَى هَذَا اللَّفْظِ . وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " لاَ وِتْرَ بَعْدَ صَلاَةِ الصُّبْحِ " . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ لاَ يَرَوْنَ الْوِتْرَ بَعْدَ صَلاَةِ الصُّبْحِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஃபஜ்ரு (நேரம்) தோன்றிவிட்டால், இரவுத் தொழுகைகள் அனைத்தும் வித்ரும் (அதன் நேரம்) முடிந்துவிடும். எனவே, ஃபஜ்ரு (நேரம்) தோன்றுவதற்கு முன்பே வித்ருத் தொழுது கொள்ளுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ لاَ وِتْرَانِ فِي لَيْلَةٍ

ஒரே இரவில் இரண்டு வித்ர் தொழுகைகள் இல்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

470

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا مُلاَزِمُ بْنُ عَمْرٍو، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بَدْرٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ طَلْقِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " لاَ وِتْرَانِ فِي لَيْلَةٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الَّذِي يُوتِرُ مِنْ أَوَّلِ اللَّيْلِ ثُمَّ يَقُومُ مِنْ آخِرِهِ فَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ نَقْضَ الْوِتْرِ وَقَالُوا يُضِيفُ إِلَيْهَا رَكْعَةً وَيُصَلِّي مَا بَدَا لَهُ ثُمَّ يُوتِرُ فِي آخِرِ صَلاَتِهِ لأَنَّهُ " لاَ وِتْرَانِ فِي لَيْلَةٍ " . وَهُوَ الَّذِي ذَهَبَ إِلَيْهِ إِسْحَاقُ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِذَا أَوْتَرَ مِنْ أَوَّلِ اللَّيْلِ ثُمَّ نَامَ ثُمَّ قَامَ مِنْ آخِرِ اللَّيْلِ فَإِنَّهُ يُصَلِّي مَا بَدَا لَهُ وَلاَ يَنْقُضُ

وِتْرَهُ وَيَدَعُ وِتْرَهُ عَلَى مَا كَانَ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ وَأَحْمَدَ . وَهَذَا أَصَحُّ لأَنَّهُ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَدْ صَلَّى بَعْدَ الْوِتْرِ .

தல்க் இப்னு அலி (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஒரே இரவில் இரண்டு வித்ருகள் இல்லை" என்று கூறுவதைக் கேட்டேன்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். இரவின் ஆரம்பத்தில் வித்ரு தொழுதுவிட்டு, பின்னர் இரவின் இறுதியில் (தஹஜ்ஜுத் தொழ) எழுபவர் விஷயத்தில் அறிஞர்களிடத்தில் கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின்வந்தவர்களில் சில அறிஞர்கள் 'வித்ரை முறித்தல்' (நக்ஸுல் வித்ரு) என்ற கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர். அவர்கள், "(இரவின் இறுதியில் தொழும்போது ஏற்கனவே தொழுத வித்ருடன்) ஒரு ரக்அத்தைச் சேர்த்துவிட்டு, பின்னர் தமக்குத் தோன்றிய (நஃபில்) தொழுகைகளைத் தொழுதுவிட்டு, தமது தொழுகையின் இறுதியில் (மீண்டும்) வித்ரு தொழ வேண்டும். ஏனெனில், 'ஒரே இரவில் இரண்டு வித்ருகள் இல்லை'" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே இஸ்ஹாக் (இப்னு ரஹ்வைஹ்) அவர்களின் கருத்தாகும்.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், "இரவின் ஆரம்பத்தில் வித்ரு தொழுது, பின்னர் உறங்கி, இரவின் இறுதியில் (தஹஜ்ஜுத் தொழ) விழித்து எழுந்து தொழுதால், அவர் தமக்குத் தோன்றிய (நஃபில்) தொழுகைகளைத் தொழலாம்; தனது வித்ரை முறிக்கத் தேவையில்லை; வித்ரை அது இருந்த நிலையிலேயே விட்டுவிட வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே ஸுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ, மாலிக் இப்னு அனஸ், இப்னுல் முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் கூஃபா நகர அறிஞர்களின் கூற்றாகும். இதுவே மிகவும் சரியானதாகும். ஏனெனில், நபி (ஸல்) அவர்கள் வித்ருக்குப் பின்னரும் (நஃபில்) தொழுதுள்ளார்கள் என்று பல வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

471

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ مَسْعَدَةَ، عَنْ مَيْمُونِ بْنِ مُوسَى الْمَرَئِيِّ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أُمِّهِ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُصَلِّي بَعْدَ الْوِتْرِ رَكْعَتَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ نَحْوُ هَذَا عَنْ أَبِي أُمَامَةَ وَعَائِشَةَ وَغَيْرِ وَاحِدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் வித்ர் தொழுத பிறகு இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுவார்கள் (வழக்கமாக)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوِتْرِ عَلَى الرَّاحِلَةِ

வாகனத்தின் மீது வித்ர் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

472

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ يَسَارٍ، قَالَ كُنْتُ أَمْشِي مَعَ ابْنِ عُمَرَ فِي سَفَرٍ فَتَخَلَّفْتُ عَنْهُ فَقَالَ أَيْنَ كُنْتَ فَقُلْتُ أَوْتَرْتُ ‏.‏ فَقَالَ أَلَيْسَ لَكَ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُوتِرُ عَلَى رَاحِلَتِهِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِلَى هَذَا وَرَأَوْا أَنْ يُوتِرَ الرَّجُلُ عَلَى رَاحِلَتِهِ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يُوتِرُ الرَّجُلُ عَلَى الرَّاحِلَةِ وَإِذَا أَرَادَ أَنْ يُوتِرَ نَزَلَ فَأَوْتَرَ عَلَى الأَرْضِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏ آخِرُ أَبْوَابِ الْوِتْرِ

சயீத் பின் யசார் (ரஹ்) அறிவித்தார்கள்: 'நான் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் நடந்து சென்று கொண்டிருந்தேன். அப்போது நான் அவர்களுக்குப் பின்னால் பின்தங்கினேன். அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'நீங்கள் எங்கே இருந்தீர்கள்?' நான் கூறினேன்: 'நான் வித்ர் தொழுதேன் (அதாவது, ஒற்றைப்படை ரக்அத்துகள் கொண்ட இரவுத் தொழுகையை நிறைவேற்றினேன்).' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடத்தில் உங்களுக்கு ஒரு முன்மாதிரி இல்லையா? அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது வாகனத்தின் மீதமர்ந்து வித்ர் தொழுவதை நான் கண்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَلاَةِ الضُّحَى

473

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، قَالَ حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ فُلاَنِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ عَمِّهِ، ثُمَامَةَ بْنِ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ صَلَّى الضُّحَى ثِنْتَىْ عَشْرَةَ رَكْعَةً بَنَى اللَّهُ لَهُ قَصْرًا مِنْ ذَهَبٍ فِي الْجَنَّةِ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ هَانِئٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَنُعَيْمِ بْنِ هَمَّارٍ وَأَبِي ذَرٍّ وَعَائِشَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ وَعُتْبَةَ بْنِ عَبْدٍ السُّلَمِيِّ وَابْنِ أَبِي أَوْفَى وَأَبِي سَعِيدٍ وَزَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ وَابْنِ عَبَّاسٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் பன்னிரண்டு ரக்அத்கள் ளுஹா தொழுகின்றாரோ, அவருக்கு அல்லாஹ் சொர்க்கத்தில் தங்கத்தாலான ஒரு மாளிகையை எழுப்புகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

474

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، قَالَ مَا أَخْبَرَنِي أَحَدٌ، أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي الضُّحَى إِلاَّ أُمُّ هَانِئٍ فَإِنَّهَا حَدَّثَتْ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ بَيْتَهَا يَوْمَ فَتْحِ مَكَّةَ فَاغْتَسَلَ فَسَبَّحَ ثَمَانَ رَكَعَاتٍ مَا رَأَيْتُهُ صَلَّى صَلاَةً قَطُّ أَخَفَّ مِنْهَا غَيْرَ أَنَّهُ كَانَ يُتِمُّ الرُّكُوعَ وَالسُّجُودَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَكَأَنَّ أَحْمَدَ رَأَى أَصَحَّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثَ أُمِّ هَانِئٍ. وَاخْتَلَفُوا فِي نُعَيْمٍ فَقَالَ بَعْضُهُمْ نُعَيْمُ بْنُ خَمَّارٍ وَقَالَ بَعْضُهُمُ ابْنُ هَمَّارٍ وَيُقَالُ ابْنُ هَبَّارٍ وَيُقَالُ ابْنُ هَمَّامٍ وَالصَّحِيحُ ابْنُ هَمَّارٍ. وَأَبُو نُعَيْمٍ وَهِمَ فِيهِ فَقَالَ ابْنُ حِمَازٍ وَأَخْطَأَ فِيهِ ثُمَّ تَرَكَ فَقَالَ نُعَيْمٌ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم. قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَخْبَرَنِي بِذَلِكَ عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ عَنْ أَبِي نُعَيْمٍ.

அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ லைலா அவர்கள் கூறியதாவது:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் ளுஹா (முற்பகல்) தொழுவதை, உம்மு ஹானி (ரலி) அவர்களைத் தவிர வேறு யாரும் பார்த்ததாக என்னிடம் அறிவிக்கவில்லை. மக்கா வெற்றி கொள்ளப்பட்ட நாளில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம் (உம்மு ஹானியின்) வீட்டிற்குள் நுழைந்ததாக அவர்கள் அறிவித்தார்கள். அவர்கள் (ஸல்) குஸ்ல் (நீராடி) செய்து, எட்டு ரக்அத்கள் தொழுதார்கள். அதைவிட இலகுவான எந்தத் தொழுகையையும் அவர்கள் தொழுததை நான் ஒருபோதும் கண்டதில்லை; ஆயினும் அவர்கள் ருகூவையும், ஸஜ்தாவையும் முழுமையாகச் செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

475

حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ السِّمْنَانِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو مُسْهِرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ بَحِيرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، وَأَبِي، ذَرٍّ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ اللَّهِ، عَزَّ وَجَلَّ أَنَّهُ قَالَ ابْنَ آدَمَ ارْكَعْ لِي مِنْ أَوَّلِ النَّهَارِ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ أَكْفِكَ آخِرَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ தர்தா (ரலி) மற்றும் அபூ தர் (ரலி) ஆகியோர் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், உயர்வும் மேன்மையும் மிக்க அல்லாஹ் கூறுவதாக அறிவித்தார்கள்: "ஆதமின் மகனே! பகலின் ஆரம்பத்தில் (ளுஹா தொழுகையாக) எனக்காக நான்கு ரக்அத்களைத் தொழுவாயாக! (அவ்வாறு செய்தால்) அதன் பிற்பகுதிக்கு நான் உனக்குப் போதுமானவனாவேன் (அதாவது, உனது தேவைகளை நிறைவேற்றி, உன்னைப் பாதுகாப்பேன்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

476

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، عَنْ نَهَّاسِ بْنِ قَهْمٍ، عَنْ شَدَّادٍ أَبِي عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ حَافَظَ عَلَى شُفْعَةِ الضُّحَى غُفِرَ لَهُ ذُنُوبُهُ وَإِنْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى وَكِيعٌ وَالنَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ نَهَّاسِ بْنِ قَهْمٍ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ளுஹாவின் இரண்டு ரக்அத்களைப் பேணி வருகிறாரோ, அவருடைய பாவங்கள் கடலின் நுரையைப் போன்று இருந்தாலும் மன்னிக்கப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

477

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَبِيعَةَ، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ مَرْزُوقٍ، عَنْ عَطِيَّةَ الْعَوْفِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ كَانَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي الضُّحَى حَتَّى نَقُولَ لاَ يَدَعُ وَيَدَعُهَا حَتَّى نَقُولَ لاَ يُصَلِّي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ சயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், 'இனி (துஹா தொழுகையை) விட்டுவிட மாட்டார்கள்' என்று நாங்கள் கூறும் அளவிற்கு அத்-துஹா தொழுகையைத் தொழுவார்கள். மேலும், 'இனி (துஹா தொழுகையை) தொழ மாட்டார்கள்' என்று நாங்கள் கூறும் அளவிற்கு அதை விட்டுவிடுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عِنْدَ الزَّوَالِ

அஸ்-ஸவால் (நேரத்தில்) தொழுகை பற்றி வந்துள்ளவை

478

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُسْلِمِ بْنِ أَبِي الْوَضَّاحِ، هُوَ أَبُو سَعِيدٍ الْمُؤَدِّبُ عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ الْجَزَرِيِّ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ السَّائِبِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُصَلِّي أَرْبَعًا بَعْدَ أَنْ تَزُولَ الشَّمْسُ قَبْلَ الظُّهْرِ وَقَالَ إِنَّهَا سَاعَةٌ تُفْتَحُ فِيهَا أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَأُحِبُّ أَنْ يَصْعَدَ لِي فِيهَا عَمَلٌ صَالِحٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي أَيُّوبَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ السَّائِبِ حَدِيثٌ حَسَنٌ

غَرِيبٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يُصَلِّي أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ بَعْدَ الزَّوَالِ لاَ يُسَلِّمُ إِلاَّ فِي آخِرِهِنَّ .

அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஸாயிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், சூரியன் உச்சி சாய்ந்த பிறகு (அதாவது, ளுஹர் தொழுகையின் நேரம் ஆரம்பித்ததும்), ளுஹர் தொழுகைக்கு முன் நான்கு ரக்அத்துகள் தொழுவார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அது வானத்தின் வாயில்கள் திறக்கப்படுகின்ற ஒரு நேரமாகும், மேலும் அந்நேரத்தில் எனக்காக ஒரு நற்செயல் உயர்த்தப்படுவதை நான் விரும்புகிறேன்.'”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَلاَةِ الْحَاجَةِ

சலாதுல் ஹாஜா (தேவைக்கான தொழுகை) பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

479

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عِيسَى بْنِ يَزِيدَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بَكْرٍ السَّهْمِيُّ، . وَحَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُنِيرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَكْرٍ، عَنْ فَائِدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ كَانَتْ لَهُ إِلَى اللَّهِ حَاجَةٌ أَوْ إِلَى أَحَدٍ مِنْ بَنِي آدَمَ فَلْيَتَوَضَّأْ وَلْيُحْسِنِ الْوُضُوءَ ثُمَّ لْيُصَلِّ رَكْعَتَيْنِ ثُمَّ لْيُثْنِ عَلَى اللَّهِ وَلْيُصَلِّ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ لْيَقُلْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بِرٍّ وَالسَّلاَمَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ لاَ تَدَعْ لِي ذَنْبًا إِلاَّ غَفَرْتَهُ وَلاَ هَمًّا إِلاَّ فَرَّجْتَهُ وَلاَ حَاجَةً هِيَ لَكَ رِضًا إِلاَّ قَضَيْتَهَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَفِي إِسْنَادِهِ مَقَالٌ ‏.‏ فَائِدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ وَفَائِدٌ هُوَ أَبُو الْوَرْقَاءِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அபீ அவ்ஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யாருக்கேனும் அல்லாஹ்விடம் ஒரு தேவை இருந்தாலோ, அல்லது ஆதமுடைய மக்களில் ஒருவரிடம் ஒரு தேவை இருந்தாலோ, அவர் அழகிய முறையில் உளூச் செய்து, பின்னர் இரண்டு ரக்அத்துகள் தொழுது, பின்னர் அல்லாஹ்வைப்

புகழ்ந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலவாத் கூறட்டும். பின்னர் அவர் கூறட்டும்:

(லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் அல்-ஹலீமுல் கரீம். சுப்ஹானல்லாஹ் ரப்பில் அர்ஷில் அழீம். அல்ஹம்து லில்லாஹி ரப்பில் ஆலமீன். அஸ்அலுக மூஜிபாதி ரஹ்மதிக, வ அஸாஇம மஃஃபிரதிக, வல்-ஃகனீமத மின் குல்லி பிர்ரின், வஸ்-ஸலாமத மின் குல்லி இஸ்மின், லா ததஃ லீ தன்பன் இல்லா ஃகஃபர்தஹு, வ லா ஹம்மன் இல்லா ஃபர்ரஜ்தஹு, வ லா ஹாஜதன் ஹிய லக ரிளன் இல்லா களய்தஹா, யா அர்ஹமர் ராஹிமீன்)

'அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை. அவன் அல்-ஹலீம் (சகிப்புத்தன்மையாளன்); அல்-கரீம் (தாராளமானவன்). மகத்தான அர்ஷின் அதிபதியான அல்லாஹ் தூய்மையானவன். எல்லாப் புகழும் அகிலங்களின் அதிபதியான அல்லாஹ்வுக்கே உரியது. உன்னுடைய அருளுக்குரிய காரணங்களையும், உன்னுடைய மன்னிப்பை உறுதிப்படுத்தும் காரியங்களையும், ஒவ்வொரு நன்மையிலிருந்தும் (பெறப்படும்) நற்பாக்கியத்தையும், ஒவ்வொரு பாவத்திலிருந்தும் பாதுகாப்பையும் நான் உன்னிடம் கேட்கிறேன்; எனக்கு எந்தப் பாவத்தையும் நீ மன்னிக்காமல் விட்டுவிடாதே; எந்தக் கவலையையும் நீக்காமல் விட்டுவிடாதே; உனக்குப் பிரியமான எந்தத் தேவையையும் அதை நிறைவேற்றாமல் விட்டுவிடாதே. கருணையாளர்களிலெல்லாம் மகா கருணையாளனே.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَلاَةِ الاِسْتِخَارَةِ

சலாதுல் இஸ்திகாரா பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

480

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الْمَوَالِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُعَلِّمُنَا الاِسْتِخَارَةَ فِي الأُمُورِ كُلِّهَا كَمَا يُعَلِّمُنَا السُّورَةَ مِنَ الْقُرْآنِ يَقُولُ إِذَا هَمَّ أَحَدُكُمْ بِالأَمْرِ فَلْيَرْكَعْ رَكْعَتَيْنِ مِنْ غَيْرِ الْفَرِيضَةِ ثُمَّ لِيَقُلِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلاَ أَقْدِرُ وَتَعْلَمُ وَلاَ أَعْلَمُ وَأَنْتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعِيشَتِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي أَوْ قَالَ فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَآجِلِهِ فَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعِيشَتِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي أَوْ قَالَ فِي عَاجِلِ أَمْرِي وَآجِلِهِ

فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدُرْ لِيَ الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ قَالَ وَيُسَمِّي حَاجَتَهُ .
قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي أَيُّوبَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ
صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي الْمَوَالِي . وَهُوَ شَيْخٌ مَدِينِيٌّ ثِقَةٌ
رَوَى عَنْهُ سُفْيَانُ حَدِيثًا وَقَدْ رَوَى عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ وَهُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ
بْنُ زَيْدِ بْنِ أَبِي الْمَوَالِي .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், குர்ஆனில் உள்ள ஒரு ஸூராவைக் கற்றுத் தருவதைப் போலவே, எங்களுடைய அனைத்துக் காரியங்களுக்காகவும் இஸ்திகாராவை (அல்லாஹ்விடம் நன்மையை நாடுவதை) எங்களுக்குக் கற்றுத் தருவார்கள். அவர்கள் கூறுவார்கள்: 'உங்களில் ஒருவருக்கு ஒரு காரியத்தைப் பற்றிய எண்ணம் (அல்லது நாட்டம்) ஏற்பட்டால், அவர் கடமையான தொழுகை அல்லாத இரண்டு ரக்அத்களைத் தொழட்டும். பின்னர் அவர் கூறட்டும்:

(அல்லாஹும்ம இன்னீ அஸ்தகீருக்க பி இல்மிக்க, வ அஸ்தக்திருக்க பி குத்ரத்திக்க, வ அஸ்அலுக்க மின் ஃபத்லிகல் அளீம், ஃப இன்னக்க தக்திரு வ லா அக்திரு, வ தஃலமு வ லா அஃலமு, வ அன்த்த அல்லாமுல் குயூப். அல்லாஹும்ம இன் குன்த தஃலமு அன்ன ஹாதல் அம்ர கைருன் லீ ஃபீ தீனீ, வ மாஆஷீ, வ ஆகிபத்தி அம்ரீ - அல்லது கூறினார்கள்: ஃபீ ஆஜிலி அம்ரீ வ ஆஜிலிஹி - ஃபயஸ்ஸிர்ஹு லீ ஸும்ம பாரிக் லீ ஃபீஹி. வ இன் குன்த தஃலமு அன்ன ஹாதல் அம்ர ஷர்ருன் லீ ஃபீ தீனீ, வ மாஆஷீ, வ ஆகிபத்தி அம்ரீ - அல்லது கூறினார்கள்: ஃபீ ஆஜிலி அம்ரீ வ ஆஜிலிஹி - ஃபஸ்ரிஃப்ஹு அன்னீ வஸ்ரிஃப்னீ அன்ஹு, வக்துர் லியல் கைர ஹைஸு கான, ஸும்ம அர்தினீ பிஹி.)'

'யா அல்லாஹ்! நான் உன்னுடைய ஞானத்தைக் கொண்டு உன்னிடம் நன்மையை நாடுகின்றேன். மேலும் உன்னுடைய ஆற்றலைக் கொண்டு உன்னிடம் ஆற்றலைத் தேடுகின்றேன். மேலும் உன்னுடைய மகத்தான அருளிலிருந்து உன்னிடம் கேட்கின்றேன். ஏனெனில், நிச்சயமாக நீயே ஆற்றல் பெற்றவன்; எனக்கோ ஆற்றல் இல்லை. நீயே அறிந்தவன்; நானோ அறியாதவன். நீயே மறைவானவற்றை எல்லாம் நன்கறிந்தவன். யா அல்லாஹ்! இந்தக் காரியம் என்னுடைய மார்க்கத்திலும், என்னுடைய வாழ்வாதாரத்திலும், என்னுடைய காரியத்தின் முடிவிலும் - அல்லது அவர்கள் கூறினார்கள்: என்னுடைய இம்மை மற்றும் மறுமை வாழ்விலும் - எனக்கு நன்மையானது என்று நீ அறிந்தால், இதை எனக்கு எளிதாக்குவாயாக. பின்னர் அதில் எனக்கு பரக்கத் (அருள் வளம்) செய்வாயாக. இந்தக் காரியம் என்னுடைய மார்க்கத்திலும், என்னுடைய வாழ்வாதாரத்திலும், என்னுடைய காரியத்தின் முடிவிலும் - அல்லது அவர்கள் கூறினார்கள்: என்னுடைய இம்மை மற்றும் மறுமை வாழ்விலும் - எனக்குத் தீமையானது என்று நீ அறிந்தால், இதை

என்னிடமிருந்து திருப்பிவிடுவாயாக. மேலும் என்னையும் இதிலிருந்து திருப்பிவிடுவாயாக. நன்மை எங்கிருந்தாலும் அதை எனக்கு விதிப்பாயாக. பின்னர் அதைக் கொண்டு என்னைத் திருப்தியடையச் செய்வாயாக.'

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மேலும் அவர் தனது தேவையைக் குறிப்பிடுவார்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَلاَةِ التَّسْبِيحِ

சலாதுத் தஸ்பீஹ் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

481

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنِي إِسْحَاقُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ أُمَّ سُلَيْمٍ، غَدَتْ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ عَلِّمْنِي كَلِمَاتٍ أَقُولُهُنَّ فِي صَلاَتِي ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ كَبِّرِي اللَّهَ عَشْرًا وَسَبِّحِي اللَّهَ عَشْرًا وَاحْمَدِيهِ عَشْرًا ثُمَّ سَلِي مَا شِئْتِ يَقُولُ نَعَمْ نَعَمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَالْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي رَافِعٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرُ حَدِيثٍ فِي صَلاَةِ التَّسْبِيحِ وَلاَ يَصِحُّ مِنْهُ كَبِيرُ شَيْءٍ ‏.‏ وَقَدْ رَأَى ابْنُ الْمُبَارَكِ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ صَلاَةَ التَّسْبِيحِ وَذَكَرُوا الْفَضْلَ فِيهِ ‏.‏ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ حَدَّثَنَا أَبُو وَهْبٍ قَالَ سَأَلْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ الْمُبَارَكِ عَنِ الصَّلاَةِ الَّتِي يُسَبَّحُ فِيهَا فَقَالَ يُكَبِّرُ ثُمَّ يَقُولُ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ ثُمَّ يَقُولُ خَمْسَ عَشْرَةَ مَرَّةً سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ ثُمَّ يَتَعَوَّذُ وَيَقْرَأُ ‏(‏بسم الله الرحمن الرحيم ‏)‏ وَفَاتِحَةَ الْكِتَابِ وَسُورَةً ثُمَّ يَقُولُ عَشْرَ مَرَّاتٍ سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ ثُمَّ يَرْكَعُ فَيَقُولُهَا عَشْرًا ‏.‏ ثُمَّ يَرْفَعُ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ فَيَقُولُهَا عَشْرًا ثُمَّ يَسْجُدُ فَيَقُولُهَا عَشْرًا ثُمَّ يَرْفَعُ رَأْسَهُ فَيَقُولُهَا عَشْرًا ثُمَّ يَسْجُدُ الثَّانِيَةَ فَيَقُولُهَا عَشْرًا يُصَلِّي أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ عَلَى هَذَا فَذَلِكَ خَمْسٌ وَسَبْعُونَ تَسْبِيحَةً فِي كُلِّ رَكْعَةٍ يَبْدَأُ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ بِخَمْسَ عَشْرَةَ تَسْبِيحَةً ثُمَّ يَقْرَأُ ثُمَّ يُسَبِّحُ عَشْرًا فَإِنْ صَلَّى لَيْلاً

فَأَحَبُّ إِلَيَّ أَنْ يُسَلِّمَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ وَإِنْ صَلَّى نَهَارًا فَإِنْ شَاءَ سَلَّمَ وَإِنْ شَاءَ لَمْ يُسَلِّمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو وَهْبٍ وَأَخْبَرَنِي عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي رِزْمَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّهُ قَالَ يَبْدَأُ فِي الرُّكُوعِ بِسُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَفِي السُّجُودِ بِسُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى ثَلاَثًا ثُمَّ يُسَبِّحُ التَّسْبِيحَاتِ ‏.‏ قَالَ أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ وَحَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ زَمْعَةَ قَالَ أَخْبَرَنِي عَبْدُ الْعَزِيزِ وَهُوَ ابْنُ أَبِي رِزْمَةَ قَالَ قُلْتُ لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ إِنْ سَهَا فِيهَا يُسَبِّحُ فِي سَجْدَتَىِ السَّهْوِ عَشْرًا عَشْرًا قَالَ لاَ إِنَّمَا هِيَ ثَلاَثُمِائَةِ تَسْبِيحَةٍ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

உம்மு சுலைம் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "எனது தொழுகையில் கூறுவதற்கு சில வார்த்தைகளை எனக்குக் கற்றுத் தாருங்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "பத்து முறை 'அல்லாஹு அக்பர்' என்று கூறி அல்லாஹ்வைப் பெருமைப்படுத்துங்கள், பத்து முறை 'சுப்ஹானல்லாஹ்' என்று கூறி அல்லாஹ்வைத் துதியுங்கள், மேலும் பத்து முறை 'அல்ஹம்துலில்லாஹ்' என்று கூறி அல்லாஹ்வைப் புகழுங்கள். பிறகு, நீங்கள் விரும்பியதைக் கேளுங்கள், (அதற்கு) அவன்: 'ஆம். ஆம்' என்று கூறுகிறான்."

(இமாம் திர்மிதி அவர்கள் கூறுகிறார்கள்): இந்தத் தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ், அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர், அல்-ஃபள்ல் பின் அப்பாஸ் மற்றும் அபூ ராஃபிஉ (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அனஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்தது. தஸ்பீஹ் தொழுகை தொடர்பாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து பல ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன. ஆனால் அவற்றில் பெருமளவானவை ஸஹீஹானவை (ஆதாரப்பூர்வமானவை) அல்ல. இருப்பினும், இப்னுல் முபாரக் மற்றும் அறிஞர்களில் பலரும் தஸ்பீஹ் தொழுகையை (அனுமதிப்பதாகக்) கருதுகின்றனர் மற்றும் அதன் சிறப்பைக் குறிப்பிட்டுள்ளனர்.

அபூ வஹ்ப் அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் அப்துல்லாஹ் பின் அல்-முபாரக் அவர்களிடம் தஸ்பீஹ் ஓதப்படும் அந்தத் தொழுகையைப் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்:

"(முதலில்) தக்பீர் (தஹ்ரீமா) கட்ட வேண்டும். பிறகு 'சுப்ஹானகல்லாஹும்ம வபிஹம்திக வதபார கஸ்முக வதஆலா ஜத்துக வலா இலாஹ கைருக' என்று ஓத வேண்டும். பிறகு பதினைந்து முறை 'சுப்ஹானல்லாஹி வல்ஹம்து லில்லாஹி வலா இலாஹ இல்லல்லாஹு வல்லாஹு அக்பர்' என்று சொல்ல வேண்டும். பிறகு (ஷைத்தானிடமிருந்து) பாதுகாப்புத் தேடி ('அஊது பில்லாஹி மினஷ் ஷைத்தானிர் ரஜீம்' என்று கூறி), 'பிஸ்மில்லாஹிர் ரஹ்மானிர் ரஹீம்' ஓதி, ஃபாத்திஹா அத்தியாயத்தையும் (வேறொரு)

அத்தியாயத்தையும் ஓத வேண்டும். பிறகு பத்து முறை 'சுப்ஹானல்லாஹி வல்ஹம்து லில்லாஹி வலா இலாஹ இல்லல்லாஹு வல்லாஹு அக்பர்' என்று சொல்ல வேண்டும்.

பிறகு ருகூவு செய்து, அதில் பத்து முறை (மேற்கண்ட தஸ்பீஹை) சொல்ல வேண்டும். பிறகு ருகூவிலிருந்து தலையை உயர்த்தி பத்து முறை சொல்ல வேண்டும். பிறகு ஸஜ்தா செய்து பத்து முறை சொல்ல வேண்டும். பிறகு தலையை உயர்த்தி (இரு ஸஜ்தாக்களுக்கு இடையில்) பத்து முறை சொல்ல வேண்டும். பிறகு இரண்டாவது ஸஜ்தா செய்து பத்து முறை சொல்ல வேண்டும். இதே அடிப்படையில் நான்கு ரக்அத்கள் தொழ வேண்டும். இது ஒவ்வொரு ரக்அத்திலும் எழுபத்து ஐந்து தஸ்பீஹ்களாகும். ஒவ்வொரு ரக்அத்தின் ஆரம்பத்திலும் (ஓதுவதற்கு முன்) பதினைந்து தஸ்பீஹ்களுடன் தொடங்க வேண்டும். பிறகு (குர்ஆன்) ஓத வேண்டும். பிறகு பத்து முறை தஸ்பீஹ் சொல்ல வேண்டும்.

அவர் இரவில் தொழுதால், இரண்டு ரக்அத்களில் ஸலாம் கொடுப்பது எனக்கு மிகவும் விருப்பமானது. அவர் பகலில் தொழுதால், விரும்பினால் (இரண்டு ரக்அத்தில்) ஸலாம் கொடுக்கலாம் அல்லது (நான்கு ரக்அத் முடித்து) ஸலாம் கொடுக்காமலும் இருக்கலாம்."

அபூ வஹ்ப் அவர்கள் கூறினார்கள்: அப்துல் அஸீஸ் பின் அபீ ரிஸ்மா அவர்கள் அப்துல்லாஹ் (பின் முபாரக்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்: "அவர் (தொழுபவர்) ருகூவில் 'சுப்ஹான ரப்பியல் அழீம்' என்றும், ஸஜ்தாவில் 'சுப்ஹான ரப்பியல் அஃலா' என்றும் மூன்று முறை கூறுவதைக் கொண்டு ஆரம்பிக்க வேண்டும். பிறகு தஸ்பீஹ்களைக் கூற வேண்டும்."

அப்துல் அஸீஸ் அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் அப்துல்லாஹ் பின் அல்-முபாரக் அவர்களிடம், "அவர் அத்தொழுகையில் மறதி ஏற்பட்டால், மறதிக்கான இரு ஸஜ்தாக்களிலும் (ஸஜ்தா சஹ்வு) தலா பத்து முறை தஸ்பீஹ் சொல்ல வேண்டுமா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "இல்லை, ஏனெனில் அந்தத் தொழுகையின் (மொத்த) தஸ்பீஹ் அளவு முன்னூறு மட்டுமே" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

482

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ الْعُكْلِيُّ، حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عُبَيْدَةَ، حَدَّثَنِي سَعِيدُ بْنُ أَبِي سَعِيدٍ، مَوْلَى أَبِي بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ عَنْ أَبِي رَافِعٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِلْعَبَّاسِ "يَا عَمِّ أَلاَ أَصِلُكَ أَلاَ أَحْبُوكَ أَلاَ أَنْفَعُكَ" . قَالَ بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ "يَا عَمِّ صَلِّ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ تَقْرَأُ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ وَسُورَةٍ

فَإِذَا انْقَضَتِ الْقِرَاءَةُ فَقُلِ اللَّهُ أَكْبَرُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ خَمْسَ عَشْرَةَ مَرَّةً قَبْلَ أَنْ تَرْكَعَ ثُمَّ ارْكَعْ فَقُلْهَا عَشْرًا ثُمَّ ارْفَعْ رَأْسَكَ فَقُلْهَا عَشْرًا ثُمَّ اسْجُدْ فَقُلْهَا عَشْرًا ثُمَّ ارْفَعْ رَأْسَكَ فَقُلْهَا عَشْرًا ثُمَّ اسْجُدِ الثَّانِيَةَ فَقُلْهَا عَشْرًا ثُمَّ ارْفَعْ رَأْسَكَ فَقُلْهَا عَشْرًا قَبْلَ أَنْ تَقُومَ فَتِلْكَ خَمْسٌ وَسَبْعُونَ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ وَهِيَ ثَلاَثُمِائَةٍ فِي أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ فَلَوْ كَانَتْ ذُنُوبُكَ مِثْلَ رَمْلِ عَالِجٍ لَغَفَرَهَا اللَّهُ لَكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَنْ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَقُولَهَا فِي كُلِّ يَوْمٍ قَالَ ‏"‏ فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ أَنْ تَقُولَهَا فِي كُلِّ يَوْمٍ فَقُلْهَا فِي جُمُعَةٍ فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ أَنْ تَقُولَهَا فِي جُمُعَةٍ فَقُلْهَا فِي شَهْرٍ ‏"‏ ‏.‏ فَلَمْ يَزَلْ يَقُولُ لَهُ حَتَّى قَالَ ‏"‏ فَقُلْهَا فِي سَنَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي رَافِعٍ ‏.‏

அபூ ராஃபி (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "என் பெரிய தந்தையே! நான் உங்களுக்கு (உறவை வலுப்படுத்தும்) ஒரு நன்மையை வழங்கட்டுமா? நான் உங்களுக்கு ஒரு அன்பளிப்பை வழங்கட்டுமா? நான் உங்களுக்குப் பயனளிக்கக்கூடிய ஒன்றைச் செய்யட்டுமா?" அதற்கு அவர்கள், "ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதரே!" என்றார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் பெரிய தந்தையே! நான்கு ரக்அத்துகள் தொழுங்கள். ஒவ்வொரு ரக்அத்திலும் ஃபாத்திஹத்துல்-கிதாப் (அல்-ஃபாத்திஹா) மற்றும் ஒரு சூராவை ஓதுங்கள். நீங்கள் ஓதி முடித்ததும் (ருகூஃ செய்வதற்கு முன்பு),

'அல்லாஹு அக்பர், வல்ஹம்து லில்லாஹ், வ ஸுப்ஹானல்லாஹ், வ லாயிலாஹ இல்லல்லாஹ்'

(பொருள்: அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன், எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியது, அல்லாஹ் தூய்மையானவன், அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை)

என்று பதினைந்து முறை கூறுங்கள்.

பிறகு ருகூஃ செய்து அதை பத்து முறை கூறுங்கள். பிறகு உங்கள் தலையை (ருகூவிலிருந்து) உயர்த்தி அதை பத்து முறை கூறுங்கள். பிறகு ஸஜ்தா செய்து அதை பத்து முறை கூறுங்கள். பிறகு உங்கள் தலையை (ஸஜ்தாவிலிருந்து) உயர்த்தி அதை பத்து முறை கூறுங்கள். பிறகு இரண்டாவது முறை ஸஜ்தா செய்து அதை பத்து முறை கூறுங்கள். பிறகு உங்கள் தலையை உயர்த்தி, (அடுத்த ரக்அத்திற்கு) எழுந்து நிற்பதற்கு முன்பு

அதை பத்து முறை கூறுங்கள்.

ஆக, இது ஒவ்வொரு ரக்அத்திலும் எழுபத்தைந்து (தஸ்பீஹ்) ஆகும். இது நான்கு ரக்அத்துகளில் முன்னூறு ஆகும். உங்கள் பாவங்கள் (ஆலிஜ் எனும் பரந்த பாலைவனத்தின்) மணல் குவியலைப் போல இருந்தாலும், அல்லாஹ் அவற்றை உங்களுக்கு மன்னிப்பான்."

அப்போது அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஒவ்வொரு நாளும் இதைச் சொல்ல யாருக்கு இயலும்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஒவ்வொரு நாளும் உங்களால் இதைச் சொல்ல முடியாவிட்டால், ஒவ்வொரு வெள்ளிக்கிழமையும் சொல்லுங்கள்; ஒவ்வொரு வெள்ளிக்கிழமையும் உங்களால் சொல்ல முடியாவிட்டால் ஒவ்வொரு மாதமும் சொல்லுங்கள்" என்றார்கள். இவ்வாறு அவர் தொடர்ந்து கூறி, இறுதியில் "அதை ஒவ்வொரு ஆண்டிலும் சொல்லுங்கள்" என்றார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ الصَّلاَةِ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபியவர்கள் மீதான ஸலவாத்தின் விளக்கம் பற்றி வந்துள்ளவை

483

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ مِسْعَرٍ، وَالأَجْلَحِ، وَمَالِكِ بْنِ مِغْوَلٍ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ عُتَيْبَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، قَالَ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا السَّلاَمُ عَلَيْكَ قَدْ عَلِمْنَا فَكَيْفَ الصَّلاَةُ عَلَيْكَ قَالَ ‏"‏ قُولُوا اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ مَحْمُودٌ قَالَ أَبُو أُسَامَةَ وَزَادَنِي زَائِدَةُ عَنِ الأَعْمَشِ عَنِ الْحَكَمِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى قَالَ وَنَحْنُ نَقُولُ وَعَلَيْنَا مَعَهُمْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي حُمَيْدٍ وَأَبِي مَسْعُودٍ وَطَلْحَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَبُرَيْدَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَارِجَةَ وَيُقَالُ ابْنُ جَارِيَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي لَيْلَى كُنْيَتُهُ أَبُو عِيسَى وَأَبُو لَيْلَى اسْمُهُ يَسَارٌ ‏.‏

கஃஅப் பின் உஜ்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நாங்கள் கேட்டோம்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! தங்கள் மீது ஸலாம் கூறுவது பற்றி நாங்கள் அறிந்து கொண்டோம், ஆனால் தங்கள் மீது ஸலவாத்

கூறுவது எப்படி?' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் கூறுங்கள்: (அல்லாஹும்ம ஸல்லி அலா முஹம்மதின் வ அலா ஆலி முஹம்மதின் கமா ஸல்லைத்த அலா இப்ராஹீம, இன்னக ஹமீதுன் மஜீத், வ பாரிக் அலா முஹம்மதின் வ அலா ஆலி முஹம்மதின் கமா பாரக்த அலா இப்ராஹீம இன்னக ஹமீதுன் மஜீதுன்)' அல்லாஹ்வே! இப்ராஹீம் (அலை) மீது நீ அருள்புரிந்ததைப் (உன் அருளையும் புகழையும் பொழிந்ததைப்) போல, முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் மீதும், முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் குடும்பத்தினர் மீதும் அருள்புரிவாயாக (உன் அருளையும் புகழையும் பொழிவாயாக). நிச்சயமாக நீ புகழுக்குரியவனும், பெருமைக்குரியவனுமாவாய். மேலும் இப்ராஹீம் (அலை) மீது நீ சுபிட்சத்தை வழங்கியதைப் (நன்மைகளை அதிகரிக்கச் செய்ததைப்) போல, முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் மீதும், முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் குடும்பத்தினர் மீதும் சுபிட்சத்தை வழங்குவாயாக (நன்மைகளை அதிகரிக்கச் செய்வாயாக). நிச்சயமாக நீ புகழப்பட்டவனும், பெருமைக்குரியவனுமாவாய்.'"

மஹ்மூத் கூறினார்கள்: "அபூ உஸாமா கூறினார்கள்: ஸாயிதா அவர்கள் அல்-அஃமாஷ் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் அல்-ஹகம் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அபீ லைலா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் எனக்குக் கூடுதலாக அறிவித்தார்கள், அவர்கள் கூறியதாவது: "நாங்கள் 'மேலும் அவர்களுடன் எங்கள் மீதும்' என்று கூறுவோம்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الصَّلاَةِ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபியின் மீது ஸலவாத் கூறுவதன் சிறப்புகள் பற்றி வந்துள்ளவை

484

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، بُنْدَارٌ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدٍ ابْنُ عَثْمَةَ، حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ يَعْقُوبَ الزَّمْعِيُّ، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ كَيْسَانَ، أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ شَدَّادٍ، أَخْبَرَهُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَوْلَى النَّاسِ بِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَكْثَرُهُمْ عَلَىَّ صَلاَةً " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " مَنْ صَلَّى عَلَىَّ صَلاَةً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا وَكَتَبَ لَهُ بِهَا عَشْرَ حَسَنَاتٍ " .

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மறுமை நாளில் எனக்கு

மிக நெருக்கமானவர், என் மீது அதிகமாக ஸலவாத் (அருள் வாழ்த்து) கூறியவரே ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

485

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ صَلَّى عَلَىَّ صَلاَةً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَعَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ وَعَمَّارٍ وَأَبِي طَلْحَةَ وَأَنَسٍ وَأُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرُوِيَ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَغَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا صَلاَةُ الرَّبِّ الرَّحْمَةُ وَصَلاَةُ الْمَلاَئِكَةِ الاِسْتِغْفَارُ .

என் மீது யார் ஒரு முறை ஸலவாத் (அதாவது, பிரார்த்தனை அல்லது வாழ்த்து) சொல்கிறாரோ, அவர் மீது அல்லாஹ் பத்து முறை ஸலவாத் (அதாவது, கருணை பொழிகிறான்) சொல்கிறான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

486

حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، سُلَيْمَانُ بْنُ سَلْمٍ الْمَصَاحِفِيُّ الْبَلْخِيُّ أَخْبَرَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، عَنْ أَبِي قُرَّةَ الأَسَدِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ إِنَّ الدُّعَاءَ مَوْقُوفٌ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ لاَ يَصْعَدُ مِنْهُ شَيْءٌ حَتَّى تُصَلِّيَ عَلَى نَبِيِّكَ صلى الله عليه وسلم .

உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நிச்சயமாக துஆ (பிரார்த்தனை) வானத்திற்கும் பூமிக்கும் இடையில் தடுத்து நிறுத்தப்படுகிறது. உங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் மீது நீங்கள் ஸலவாத் கூறும் வரை அதிலிருந்து எதுவும் உயர்த்தப்படமாட்டாது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

487

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الْعَنْبَرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ قَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ لاَ يَبِعْ فِي سُوقِنَا إِلاَّ مَنْ قَدْ تَفَقَّهَ فِي الدِّينِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . عَبَّاسٌ هُوَ ابْنُ عَبْدِ الْعَظِيمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْعَلاَءُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ هُوَ ابْنُ يَعْقُوبَ وَهُوَ مَوْلَى الْحُرَقَةِ وَالْعَلاَءُ هُوَ مِنَ التَّابِعِينَ سَمِعَ مِنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَغَيْرِهِ . وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ يَعْقُوبَ وَالِدُ الْعَلاَءِ هُوَ أَيْضًا مِنَ التَّابِعِينَ سَمِعَ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ وَابْنِ عُمَرَ . وَيَعْقُوبُ جَدُّ الْعَلاَءِ هُوَ مِنْ كِبَارِ التَّابِعِينَ أَيْضًا قَدْ أَدْرَكَ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ وَرَوَى عَنْهُ . أبو اب الجمعة عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم .

மார்க்கத்தில் ஆழமான புரிதல் பெற்றவரைத் (குறிப்பாக வியாபார சட்டதிட்டங்களைப் பற்றி அறிந்தவரைத்) தவிர, வேறு எவரும் நமது சந்தைகளில் வியாபாரம் செய்யக்கூடாது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

4. كِتَابُ الْجُمُعَةِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

4. வெள்ளிக்கிழமை நாளைப் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ يَوْمِ الْجُمُعَةِ

ஜுமுஆ தினத்தின் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

488

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا الْمُغِيرَةُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ خَيْرُ يَوْمٍ طَلَعَتْ فِيهِ الشَّمْسُ يَوْمُ الْجُمُعَةِ فِيهِ خُلِقَ آدَمُ وَفِيهِ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ وَفِيهِ أُخْرِجَ مِنْهَا وَلاَ تَقُومُ السَّاعَةُ إِلاَّ فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي لُبَابَةَ وَسَلْمَانَ وَأَبِي ذَرٍّ وَسَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ وَأَوْسِ بْنِ أَوْسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'சூரியன் உதிக்கும் நாட்களில் மிகச் சிறந்த நாள் வெள்ளிக்கிழமை ஆகும். அன்றே ஆதம் (அலை) அவர்கள் படைக்கப்பட்டார்கள். அன்றே அவர்கள் சொர்க்கத்தில் நுழைவிக்கப்பட்டார்கள். அன்றே அதிலிருந்து வெளியேற்றப்பட்டார்கள். மேலும், வெள்ளிக்கிழமையன்றே மறுமை நாள் நிகழும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّاعَةِ الَّتِي تُرْجَى فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமையில் எதிர்பார்க்கப்படும் நேரம் குறித்து வந்துள்ளவை

489

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الصَّبَّاحِ الْهَاشِمِيُّ الْبَصْرِيُّ الْعَطَّارُ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الْمَجِيدِ الْحَنَفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ وَرْدَانَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ الْتَمِسُوا السَّاعَةَ الَّتِي تُرْجَى فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ بَعْدَ الْعَصْرِ إِلَى غَيْبُوبَةِ الشَّمْسِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ . وَمُحَمَّدُ بْنُ أَبِي حُمَيْدٍ يُضَعَّفُ ضَعَّفَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ وَيُقَالُ لَهُ حَمَّادُ بْنُ أَبِي حُمَيْدٍ وَيُقَالُ هُوَ أَبُو إِبْرَاهِيمَ الأَنْصَارِيُّ وَهُوَ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ . وَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ السَّاعَةَ الَّتِي تُرْجَى فِيهَا بَعْدَ الْعَصْرِ إِلَى أَنْ تَغْرُبَ الشَّمْسُ . وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ أَحْمَدُ أَكْثَرُ الأَحَادِيثِ فِي السَّاعَةِ الَّتِي تُرْجَى فِيهَا إِجَابَةُ الدَّعْوَةِ أَنَّهَا بَعْدَ صَلاَةِ الْعَصْرِ وَتُرْجَى بَعْدَ زَوَالِ الشَّمْسِ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'வெள்ளிக்கிழமை அன்று அஸருக்குப் பிறகு, சூரியன் மறையும் வரை (பிரார்த்தனைகள் அங்கீகரிக்கப்படும் என) எதிர்பார்க்கப்படும் அந்த நேரத்தைத் தேடுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

490

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا كَثِيرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَوْفٍ الْمُزَنِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ فِي الْجُمُعَةِ سَاعَةً لاَ يَسْأَلُ اللَّهَ الْعَبْدُ فِيهَا شَيْئًا إِلاَّ آتَاهُ اللَّهُ إِيَّاهُ " . قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيَّةُ سَاعَةٍ هِيَ قَالَ " حِينَ تُقَامُ الصَّلاَةُ إِلَى الاِنْصِرَافِ مِنْهَا " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي مُوسَى وَأَبِي ذَرٍّ وَسَلْمَانَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ وَأَبِي لُبَابَةَ وَسَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَمْرِو بْنِ عَوْفٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அம்ரு பின் அவ்ஃப் அல்-முஸனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வெள்ளிக்கிழமையில் ஒரு நேரம் உண்டு.

அந்நேரத்தில் ஓர் அடியான் அல்லாஹ்விடம் எதைக் கேட்டாலும், அல்லாஹ் அதை அவனுக்கு வழங்குகிறான்."

தோழர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அது எந்த நேரம்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "தொழுகை (ஜும்ஆ தொழுகைக்காக இகாமத் சொல்லப்பட்டு) ஆரம்பிக்கப்பட்டதிலிருந்து அது முடியும் வரை" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

491

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْهَادِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " خَيْرُ يَوْمٍ طَلَعَتْ فِيهِ الشَّمْسُ يَوْمُ الْجُمُعَةِ فِيهِ خُلِقَ آدَمُ وَفِيهِ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ وَفِيهِ أُهْبِطَ مِنْهَا وَفِيهِ سَاعَةٌ لاَ يُوَافِقُهَا عَبْدٌ مُسْلِمٌ يُصَلِّي فَيَسْأَلُ اللَّهَ فِيهَا شَيْئًا إِلاَّ أَعْطَاهُ إِيَّاهُ " . قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ فَلَقِيتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ سَلاَمٍ فَذَكَرْتُ لَهُ هَذَا الْحَدِيثَ فَقَالَ أَنَا أَعْلَمُ بِتِلْكَ السَّاعَةِ . فَقُلْتُ أَخْبِرْنِي بِهَا وَلاَ تَضْنَنْ بِهَا عَلَىَّ قَالَ هِيَ بَعْدَ الْعَصْرِ إِلَى أَنْ تَغْرُبَ الشَّمْسُ . فَقُلْتُ كَيْفَ تَكُونُ بَعْدَ الْعَصْرِ وَقَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ يُوَافِقُهَا عَبْدٌ مُسْلِمٌ وَهُوَ يُصَلِّي " . وَتِلْكَ السَّاعَةُ لاَ يُصَلَّى فِيهَا فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَلاَمٍ أَلَيْسَ قَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ جَلَسَ مَجْلِسًا يَنْتَظِرُ الصَّلاَةَ فَهُوَ فِي صَلاَةٍ " . قُلْتُ بَلَى . قَالَ فَهُوَ ذَاكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ طَوِيلَةٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَمَعْنَى قَوْلِهِ " أَخْبِرْنِي بِهَا وَلاَ تَضْنَنْ بِهَا عَلَىَّ " . لاَ تَبْخَلْ بِهَا عَلَىَّ وَالضَّنُّ الْبُخْلُ وَالظَّنِينُ الْمُتَّهَمُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'சூரியன் உதித்த நாட்களில் சிறந்த நாள் வெள்ளிக்கிழமை ஆகும். அந்நாளில் தான் ஆதம் (அலை) அவர்கள் படைக்கப்பட்டார்கள், அந்நாளில் அவர்கள் சொர்க்கத்தில் பிரவேசித்தார்கள், மேலும் அந்நாளில் தான் அவர்கள் அதிலிருந்து (பூமிக்கு) இறக்கப்பட்டார்கள். மேலும் அந்நாளில் ஒரு நேரம் இருக்கிறது, அந்த நேரத்தில் ஒரு முஸ்லிமான அடியார் தொழுகையில் நின்று அல்லாஹ்விடம் எதைக் கேட்டாலும் அதை அவன் அவருக்குக் கொடுக்காமல் இருப்பதில்லை.'" அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான்

அப்துல்லாஹ் பின் ஸலாம் (ரழி) அவர்களைச் சந்தித்தேன், மேலும் இந்த ஹதீஸை அவர்களிடம் குறிப்பிட்டேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அந்த நேரத்தைப் பற்றி நான் அதிகம் அறிந்தவன்.' எனவே நான் கூறினேன்: 'அதைப் பற்றி எனக்குத் தெரிவியுங்கள், மேலும் அதில் எதையும் என்னிடமிருந்து மறைத்து வைக்காதீர்கள்.' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அது அல்-அஸ்ர் தொழுகைக்குப் பிறகு சூரியன் மறையும் வரை உள்ள நேரமாகும்.' நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'ஒரு முஸ்லிமான அடியார் தொழுகையில் நின்று' என்று கூறினார்களே, அது எப்படி அல்-அஸ்ருக்குப் பிறகு இருக்க முடியும்? அந்த நேரத்திலோ தொழுகை நிறைவேற்றப்படுவதில்லையே?' அதற்கு அப்துல்லாஹ் பின் ஸலாம் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "யார் ஒருவர் தொழுகைக்காகக் காத்திருக்கும் நிலையில் ஒரு சபையில் அமர்ந்திருக்கிறாரோ, அவர் தொழுகையிலேயே இருக்கிறார்" என்று கூறவில்லையா?' நான் கூறினேன்: 'ஆம், நிச்சயமாக.' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அப்படியானால் அதுதான் அந்த நேரம்.'" அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இந்த ஹதீஸில் ஒரு நீண்ட வரலாறு உள்ளது.' அபூ ஈஸா அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்: 'இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் (நன்மை தரக்கூடியதும், ஆதாரப்பூர்வமானதுமாகும்).' அவர் (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: '(அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின்) "அதைப் பற்றி எனக்குத் தெரிவியுங்கள், மேலும் அதில் எதையும் என்னிடமிருந்து மறைத்து வைக்காதீர்கள்" என்ற கூற்றின் பொருள், "அதைப் பற்றி என்னிடம் கஞ்சத்தனம் செய்யாதீர்கள்" என்பதாகும். மேலும், 'அழ்-ழன்' (الضَّنُّ) என்பது 'அல்-புக்ல்' (الْبُخْلُ - கஞ்சத்தனம்) என்பதைக் குறிக்கும். 'அழ்-ழனீன்' (الظَّنِينُ) என்பது 'அல்-முத்தஹம்' (الْمُتَّهَمُ - சந்தேகிக்கப்படுபவர்) என்பதைக் குறிக்கும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِغْتِسَالِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமை குளிப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

492

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ أَتَى الْجُمُعَةَ فَلْيَغْتَسِلْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرٍ وَالْبَرَاءِ وَعَائِشَةَ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிப்பதாவது:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஜும்ஆவிற்கு வருகிறாரோ, அவர்

குளித்துக் கொள்ளட்டும் (அதாவது, முழுக்குக் குளியல் செய்து தூய்மையாகி வரட்டும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

493

وَرُوِيَ عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا الْحَدِيثُ أَيْضًا . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ عَنِ ابْنِ شِهَابٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ أَبِيهِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ . وَقَالَ مُحَمَّدٌ وَحَدِيثُ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ وَحَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِيهِ كِلاَ الْحَدِيثَيْنِ صَحِيحٌ . وَقَالَ بَعْضُ أَصْحَابِ الزُّهْرِيِّ عَنِ الزُّهْرِيِّ قَالَ حَدَّثَنِي آلُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ .

அஸ்-ஸுஹ்ரீ வழியாக, அப்துல்லாஹ் பின் அப்துல்லாஹ் பின் உமர், தம் தந்தை (அப்துல்லாஹ் பின் உமர்) வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸ் (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸைப் போன்றே) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. (இந்த அறிவிப்பு குறித்து) குதைபா எங்களுக்கு அறிவித்தார், லைத் பின் சஅத் எங்களுக்கு அறிவித்தார், இப்னு ஷிஹாப் (அஸ்-ஸுஹ்ரீ) வழியாக, அப்துல்லாஹ் பின் அப்துல்லாஹ் பின் உமர், தம் தந்தை வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (அதே ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டது. முஹம்மத் (இமாம்) கூறினார்கள்: 'ஸாலிம் அவர்கள் தம் தந்தை வழியாக அறிவிக்கும் ஹதீஸும், அப்துல்லாஹ் பின் அப்துல்லாஹ் அவர்கள் தம் தந்தை வழியாக அறிவிக்கும் ஹதீஸும் ஆகிய இரண்டு ஹதீஸ்களுமே 'ஸஹீஹ்' (சரியானவை) ஆகும்.' அஸ்-ஸுஹ்ரீயின் தோழர்களில் சிலர், அஸ்-ஸுஹ்ரீ வழியாக அறிவிக்கையில், அவர் கூறினார்: 'அப்துல்லாஹ் பின் உமரின் குடும்பத்தினர் எனக்கு அப்துல்லாஹ் பின் உமர் வழியாக அறிவித்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

494

قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الْغُسْلِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ أَيْضًا وَهُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ رَوَاهُ يُونُسُ وَمَعْمَرٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ بَيْنَمَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ يَخْطُبُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ إِذْ دَخَلَ رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله

عليه وسلم فَقَالَ أَيَّةُ سَاعَةٍ هَذِهِ فَقَالَ مَا هُوَ إِلاَّ أَنْ سَمِعْتُ النِّدَاءَ وَمَا زِدْتُ عَلَى أَنْ تَوَضَّأْتُ . قَالَ وَالْوُضُوءَ أَيْضًا وَقَدْ عَلِمْتَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ بِالْغُسْلِ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ أَبُو بَكْرٍ مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ عَنْ مَعْمَرٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"வெள்ளிக்கிழமையன்று உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் குத்பா நிகழ்த்திக் கொண்டிருந்தபோது, நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவர் (பள்ளிவாசலுக்குள்) நுழைந்தார். உமர் (ரழி) அவரிடம், “இது என்ன நேரம் (நீர் இவ்வளவு தாமதமாக வருகிறீரே)?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'நான் பாங்கு சப்தத்தைக் கேட்டேன்; உளூ செய்ததைத் தவிர வேறு ஒன்றும் செய்யவில்லை' என்றார். அதற்கு உமர் (ரழி), '(வெறும்) உளூ மட்டும்தானா? அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குளிக்குமாறு கட்டளையிட்டுள்ளார்கள் என்பதை நீர் அறிவீர்தானே!' என்றார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

495

قَالَ وَحَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا أَبُو صَالِحٍ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ صَالِحٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يُونُسَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، بِهَذَا الْحَدِيثِ . وَرَوَى مَالِكٌ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، قَالَ بَيْنَمَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ يَخْطُبُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ . فَذَكَرَ هَذَا الْحَدِيثَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا فَقَالَ الصَّحِيحُ حَدِيثُ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ مَالِكٍ أَيْضًا عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ نَحْوُ هَذَا الْحَدِيثِ .

(அஸ்-ஸுஹ்ரீயை அடையும் மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவும்) இந்த ஹதீஸ் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

மாலிக் (ரஹ்) அவர்கள் இந்த ஹதீஸை அஸ்-ஸுஹ்ரீ (ரஹ்) வழியாகவும், அவர் ஸாலிம் (ரஹ்) வழியாகவும் அறிவிக்க, ஸாலிம் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் வெள்ளிக்கிழமை அன்று குத்பா நிகழ்த்திக் கொண்டிருந்தார்கள்..." என்று கூறி, இந்த ஹதீஸை முழுமையாகக் குறிப்பிட்டார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது குறித்து நான் முஹம்மத் (புகாரி) அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "அஸ்-ஸுஹ்ரீ (ரஹ்) அவர்கள் ஸாலிம் (ரஹ்) வழியாகவும், அவர் தமது தந்தையிடமிருந்தும் அறிவிக்கும் ஹதீஸே சரியானது" என்று கூறினார்கள்.

மேலும் முஹம்மத் (புகாரி) கூறினார்கள்: "மாலிக் (ரஹ்) அவர்கள், அஸ்-ஸுஹ்ரீ (ரஹ்) வழியாகவும், அவர் ஸாலிம் (ரஹ்) வழியாகவும், அவர் தமது தந்தையிடமிருந்தும் இந்த ஹதீஸைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْغُسْلِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

பாடம்: வெள்ளிக்கிழமை குளிப்பதன் சிறப்புக் குறித்து வந்தவை

496

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، وَأَبُو جَنَابٍ يَحْيَى بْنُ أَبِي حَيَّةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يَحْيَى بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ أَبِي الأَشْعَثِ الصَّنْعَانِيِّ، عَنْ أَوْسِ بْنِ أَوْسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنِ اغْتَسَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَغَسَّلَ وَبَكَّرَ وَابْتَكَرَ وَدَنَا وَاسْتَمَعَ وَأَنْصَتَ كَانَ لَهُ بِكُلِّ خَطْوَةٍ يَخْطُوهَا أَجْرُ سَنَةٍ صِيَامُهَا وَقِيَامُهَا " . قَالَ مَحْمُودٌ قَالَ وَكِيعٌ اغْتَسَلَ هُوَ وَغَسَّلَ امْرَأَتَهُ . قَالَ وَيُرْوَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ قَالَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ " مَنْ غَسَّلَ وَاغْتَسَلَ " . يَعْنِي غَسَلَ رَأْسَهُ وَاغْتَسَلَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَسَلْمَانَ وَأَبِي ذَرٍّ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي أَيُّوبَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَوْسِ بْنِ أَوْسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَأَبُو الأَشْعَثِ الصَّنْعَانِيُّ اسْمُهُ شَرَاحِيلُ بْنُ آدَةَ . وَأَبُو جَنَابٍ يَحْيَى بْنُ حَبِيبٍ الْقَصَّابُ الْكُوفِيُّ .

அவ்ஸ் இப்னு அவ்ஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'வெள்ளிக்கிழமையன்று யார் குளித்து (தன் தலையை நன்கு கழுவி அல்லது தன் மனைவியையும் குளிப்பாட்டி) மேலும் (தானும்) முழுமையாக நீராடி, காலையிலேயே சென்று, ஆரம்பத்திலேயே வந்தடைந்து, (இமாமுக்கு) நெருக்கமாக அமர்ந்து, மேலும் (குத்பாவை)க் கேட்டு, மௌனமாக இருக்கிறாரோ, அவர் எடுத்து வைக்கும் ஒவ்வொரு அடிக்கும் ஓராண்டு நோன்பு நோற்ற மற்றும் (இரவில் நின்று) தொழுத நன்மை கிடைக்கும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமை அன்று வுளூ செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

497

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ سُفْيَانَ الْجَحْدَرِيُّ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ تَوَضَّأَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَبِهَا وَنِعْمَتْ وَمَنِ اغْتَسَلَ فَالْغُسْلُ أَفْضَلُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَاهُ بَعْضُ أَصْحَابِ قَتَادَةَ عَنْ قَتَادَةَ عَنِ الْحَسَنِ عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ قَتَادَةَ عَنِ الْحَسَنِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمُ اخْتَارُوا الْغُسْلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَرَأَوْا أَنْ يُجْزِئَ الْوُضُوءُ مِنَ الْغُسْلِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَمِمَّا يَدُلُّ عَلَى أَنَّ أَمْرَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِالْغُسْلِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ أَنَّهُ عَلَى الاِخْتِيَارِ لاَ عَلَى الْوُجُوبِ حَدِيثُ عُمَرَ حَيْثُ قَالَ لِعُثْمَانَ وَالْوُضُوءَ أَيْضًا وَقَدْ عَلِمْتَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ بِالْغُسْلِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ . فَلَوْ عَلِمَا أَنَّ أَمْرَهُ عَلَى الْوُجُوبِ لاَ عَلَى الاِخْتِيَارِ لَمْ يَتْرُكْ عُمَرُ عُثْمَانَ حَتَّى يَرُدَّهُ وَيَقُولَ لَهُ ارْجِعْ فَاغْتَسِلْ وَلَمَا خَفِيَ عَلَى عُثْمَانَ ذَلِكَ مَعَ عِلْمِهِ وَلَكِنْ دَلَّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّ الْغُسْلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِيهِ فَضْلٌ مِنْ غَيْرِ وُجُوبٍ يَجِبُ عَلَى الْمَرْءِ فِي ذَلِكَ .

ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் வெள்ளிக்கிழமையன்று உளூச் செய்கிறாரோ, (அவர் அதைச் செய்ததன் மூலம்) நன்மையைப் பெற்றுவிட்டார், அதுவே போதுமானது. மேலும், யார் குளிக்கிறாரோ, குளிப்பதே மிகச் சிறந்தது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

498

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ ثُمَّ أَتَى الْجُمُعَةَ فَدَنَا وَاسْتَمَعَ وَأَنْصَتَ غُفِرَ لَهُ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجُمُعَةِ وَزِيَادَةُ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ وَمَنْ مَسَّ الْحَصَى فَقَدْ لَغَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் உளூச் செய்து, அதை அழகாகவும் செய்கிறாரோ, பின்னர் ஜும்ஆ (தொழுகைக்கு) வந்து, (இமாமுக்கு) நெருக்கமாக இருந்து, (கவனமாக) செவிமடுத்து, மௌனமாக இருக்கிறாரோ, அவருக்கு அந்த ஜும்ஆவிற்கும் (கடந்த) ஜும்ஆவிற்கும் இடையில் உள்ள (சிறு) பாவங்களும், அத்துடன் கூடுதலாக மூன்று நாட்களின் (சிறு பாவங்களும்) மன்னிக்கப்படுகின்றன. யார் (குத்பாவின் போது) சிறு கற்களைத் தொட்டு (விளையாடு)கிறாரோ, அவர் 'லஃவ்' (வீணான செயல்) செய்தவராவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّبْكِيرِ إِلَى الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமை தொழுகைக்கு முன்கூட்டியே செல்வது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

499

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ سُمَىٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنِ اغْتَسَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ غُسْلَ الْجَنَابَةِ ثُمَّ رَاحَ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَدَنَةً وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الثَّانِيَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَقَرَةً وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الثَّالِثَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ كَبْشًا أَقْرَنَ وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الرَّابِعَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ دَجَاجَةً وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الْخَامِسَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَيْضَةً فَإِذَا خَرَجَ الإِمَامُ حَضَرَتِ الْمَلاَئِكَةُ يَسْتَمِعُونَ الذِّكْرَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَسَمُرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார்

வெள்ளிக்கிழமையன்று ஜனாபத் குளிப்பைப் போன்று (முழுமையாக) குளித்துவிட்டு, பிறகு (பள்ளிவாசலுக்கு) செல்கிறாரோ, அவர் ஒரு ஒட்டகத்தை (அல்லாஹ்வின் பாதையில்) குர்பானி கொடுத்தவர் போலாவார். இரண்டாம் நேரத்தில் செல்பவர் ஒரு பசுவை (அல்லாஹ்வின் பாதையில்) குர்பானி கொடுத்தவர் போலாவார். மூன்றாம் நேரத்தில் செல்பவர் கொம்புள்ள ஆட்டை (அல்லாஹ்வின் பாதையில்) குர்பானி கொடுத்தவர் போலாவார். நான்காம் நேரத்தில் செல்பவர் ஒரு கோழியை (அல்லாஹ்வின் பாதையில்) குர்பானி கொடுத்தவர் போலாவார். ஐந்தாம் நேரத்தில் செல்பவர் ஒரு முட்டையை (அல்லாஹ்வின் பாதையில்) தர்மம் செய்தவர் போலாவார். இமாம் (மிம்பரில் ஏறி) வெளிப்படும்போது, வானவர்கள் சமூகமளித்து உபதேசத்தைக் கேட்கிறார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الْجُمُعَةِ مِنْ غَيْرِ عُذْرٍ

தகுந்த காரணமின்றி ஜுமுஆ தொழுகையை விடுவது குறித்து வந்துள்ளவை.

500

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ عَبِيدَةَ بْنِ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي الْجَعْدِ يَعْنِي الضَّمْرِيَّ، وَكَانَتْ، لَهُ صُحْبَةٌ فِيمَا زَعَمَ مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَنْ تَرَكَ الْجُمُعَةَ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ تَهَاوُنًا بِهَا طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَسَمُرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي الْجَعْدِ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنِ اسْمِ أَبِي الْجَعْدِ الضَّمْرِيِّ فَلَمْ يَعْرِفِ اسْمَهُ وَقَالَ لاَ أَعْرِفُ لَهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَلاَ نَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏

அபூ அல்-ஜஅத் அத்-தம்ரி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள். (முஹம்மத் பின் அம்ரின் கூற்றுப்படி இவர் ஒரு நபித்தோழர் ஆவார்):

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எவர் ஜுமுஆத் தொழுகையை அலட்சியமாக மூன்று முறை விட்டுவிடுகிறாரோ, அல்லாஹ் அவருடைய இதயத்தின் மீது முத்திரையிட்டு விடுகிறான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ مِنْ كَمْ تُؤْتَى الْجُمُعَةُ

பாடம்: வெள்ளிக்கிழமை தொழுகைக்கு எவ்வளவு தூரத்திலிருந்து வரவேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

501

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ مَدُّويَهْ، قَالاَ حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ دُكَيْنٍ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ ثُوَيْرٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ أَهْلِ قُبَاءَ عَنْ أَبِيهِ، وَكَانَ، مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم - قَالَ أَمَرَنَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ نَشْهَدَ الْجُمُعَةَ مِنْ قُبَاءٍ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا وَلاَ يَصِحُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلاَ يَصِحُّ فِي هَذَا الْبَابِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم شَيْءٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ الْجُمُعَةُ عَلَى مَنْ آوَاهُ اللَّيْلُ إِلَى أَهْلِهِ . وَهَذَا حَدِيثٌ إِسْنَادُهُ ضَعِيفٌ إِنَّمَا يُرْوَى مِنْ حَدِيثِ مُعَارِكِ بْنِ عَبَّادٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ . وَضَعَّفَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيَّ فِي الْحَدِيثِ . قَالَ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ عَلَى مَنْ تَجِبُ الْجُمُعَةُ فَقَالَ بَعْضُهُمْ تَجِبُ الْجُمُعَةُ عَلَى مَنْ آوَاهُ اللَّيْلُ إِلَى مَنْزِلِهِ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ تَجِبُ الْجُمُعَةُ إِلاَّ عَلَى مَنْ سَمِعَ النِّدَاءَ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவரான, குபாவைச் சேர்ந்த ஒருவரின் தந்தை அறிவிக்கிறார்:
"நாங்கள் குபாவிலிருந்து (மதீனாவுக்கு வந்து) ஜுமுஆவில் கலந்துகொள்ளுமாறு நபி (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்."

இது குறித்து அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் மூலமாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது; (ஆனால்) அது சரியானதல்ல.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸை இந்த வழியாகத் தவிர வேறு எவ்வழியிலும் நாங்கள் அறியமாட்டோம். மேலும் இந்தத் தலைப்பில் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (அறிவிக்கப்படும்) எதுவும் சரியானதல்ல. அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் மூலமாக நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "இரவில் தன் குடும்பத்தாரிடம் வந்து சேரும் (அதாவது, ஜுமுஆ தொழுகைக்கு வந்து இரவுக்குள் தன் இருப்பிடத்திற்குத் திரும்பக்கூடிய) ஒருவர் மீது ஜுமுஆ கடமையாகும்." இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் பலவீனமானதாகும். இது முஆரிக் பின் அப்பாத் என்பவர் அப்துல்லாஹ் பின் ஸயீத் அல்-மக்புரீ மூலமாக அறிவிப்பதாகவே

அறியப்படுகிறது. அப்துல்லாஹ் பின் ஸயீத் அல்-மக்புரீ ஹதீஸ் அறிவிப்பதில் பலவீனமானவர் என்று யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்கத்தான் குறை கூறியுள்ளார்கள்.

(மேலும்) அவர் கூறுகிறார்: யார் மீது ஜுமுஆ கடமையாகும் என்பது குறித்து அறிஞர்கள் கருத்து வேறுபாடு கொண்டுள்ளனர். அவர்களில் சிலர், "இரவில் தன் இருப்பிடத்திற்கு வந்து சேரும் நபர் மீது ஜுமுஆ கடமையாகும்" என்று கூறுகின்றனர். மேலும் சிலர், "தொழுகைக்கான அழைப்பை (பாங்கு) செவியுறுபவர் மீது மட்டுமே ஜுமுஆ கடமையாகும்" என்று கூறுகின்றனர்; இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

502

سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ الْحَسَنِ، يَقُولُ كُنَّا عِنْدَ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ فَذَكَرُوا عَلَى مَنْ تَجِبُ الْجُمُعَةُ فَلَمْ يَذْكُرْ أَحْمَدُ فِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم شَيْئًا . قَالَ أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ فَقُلْتُ لأَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ فِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . فَقَالَ أَحْمَدُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قُلْتُ نَعَمْ . قَالَ أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ حَدَّثَنَا حَجَّاجُ بْنُ نُصَيْرٍ حَدَّثَنَا مُعَارِكُ بْنُ عَبَّادٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْجُمُعَةُ عَلَى مَنْ آوَاهُ اللَّيْلُ إِلَى أَهْلِهِ . قَالَ فَغَضِبَ عَلَىَّ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَقَالَ لِي اسْتَغْفِرْ رَبَّكَ اسْتَغْفِرْ رَبَّكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى إِنَّمَا فَعَلَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ هَذَا لأَنَّهُ لَمْ يَعُدَّ هَذَا الْحَدِيثَ شَيْئًا وَضَعَّفَهُ لِحَالِ إِسْنَادِهِ .

அஹ்மத் பின் அல்-ஹஸன் அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நாங்கள் அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்களுடன் இருந்தோம். அப்போது, ஜும்ஆ தொழுகை யார் மீது கடமை என்பது குறித்து அவர்கள் பேசிக்கொண்டிருந்தார்கள். இது குறித்து நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (வந்ததாக) எதையும் அஹ்மத் (பின் ஹன்பல்) அவர்கள் குறிப்பிடவில்லை.

நான் அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்களிடம், ‘இது குறித்து அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஒரு செய்தி உள்ளது’ என்று கூறினேன். அதற்கு அஹ்மத் (பின் ஹன்பல்), ‘நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தா?’ என்று கேட்டார்கள். நான் ‘ஆம்’ என்றேன்.

அஹ்மத் பின் அல்-ஹஸன் (ஆகிய நான் அந்த ஹதீஸை அவருக்கு

அறிவித்துக்) கூறினேன்: ஹஜ்ஜாஜ் பின் நுஸைர் எங்களுக்கு அறிவித்தார்; முஆரிக் பின் அப்பாத், அப்துல்லாஹ் பின் ஸயீத் அல்-மக்புரீயிடமிருந்தும், அவர் தம் தந்தையிடமிருந்தும், அவர் அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள்; நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “இரவுக்குள் தனது குடும்பத்தாரிடம் வந்து சேரக்கூடியவர் (அதாவது, ஒரு குறிப்பிட்ட இடத்தில் நிரந்தரமாக வசிப்பவர்) மீது ஜும்ஆ தொழுகை கடமையாகும்.”

(இதைக் கேட்டதும்) அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்கள் என் மீது கோபம்கொண்டு, என்னிடம், ‘உமது இறைவனிடம் பாவமன்னிப்புத் தேடுவீராக! உமது இறைவனிடம் பாவமன்னிப்புத் தேடுவீராக!’ என்று கூறினார்கள்.”

அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்கள் இவ்வாறு செய்ததற்குக் காரணம், இந்த ஹதீஸை அவர் ஒரு பொருட்டாகவே கருதவில்லை. மேலும், இதன் அறிவிப்பாளர் தொடரின் நிலை காரணமாக இதனைப் பலவீனமானதாகக் கருதினார்கள்.

باب مَا جَاءَ فِي وَقْتِ الْجُمُعَةِ

ஜுமுஆத் தொழுகையின் நேரம் குறித்து வந்துள்ளவை

503

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُرَيْجُ بْنُ النُّعْمَانِ، حَدَّثَنَا فُلَيْحُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُصَلِّي الْجُمُعَةَ حِينَ تَمِيلُ الشَّمْسُ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் சூரியன் சாய்ந்ததும் (அதாவது, நண்பகல் உச்சியிலிருந்து மேற்கு நோக்கிச் சாய்ந்ததும்) ஜும்ஆ தொழுகையைத் தொழுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

504

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا فُلَيْحُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ

سَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ وَجَابِرٍ وَالزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ الَّذِي أَجْمَعَ عَلَيْهِ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ وَقْتَ الْجُمُعَةِ إِذَا زَالَتِ الشَّمْسُ كَوَقْتِ الظُّهْرِ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَرَأَى بَعْضُهُمْ أَنَّ صَلاَةَ الْجُمُعَةِ إِذَا صُلِّيَتْ قَبْلَ الزَّوَالِ أَنَّهَا تَجُوزُ أَيْضًا . وَقَالَ أَحْمَدُ وَمَنْ صَلاَّهَا قَبْلَ الزَّوَالِ فَإِنَّهُ لَمْ يَرَ عَلَيْهِ إِعَادَةً .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (இதற்கு முந்தைய ஹதீஸில் உள்ளதைப்) போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இத்தலைப்பில் ஸலமா பின் அல்-அக்வஃ, ஜாபிர் மற்றும் அஸ்-ஸுபைர் பின் அல்-அவ்வாம் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்:
அனஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.
ஜுமுஆவின் நேரம் என்பது சூரியன் உச்சியிலிருந்து சாய்ந்ததும் (ஸவால்) ஆரம்பிக்கிறது; அது ழுஹ்ருடைய நேரத்தைப் போன்றது என்பதே பெரும்பான்மையான அறிஞர்களின் கருத்தாகும். இதுவே (இமாம்களான) ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றுமாகும்.

சூரியன் உச்சியிலிருந்து சாய்வதற்கு முன்பே ஜுமுஆ தொழுகை தொழப்பட்டாலும் அது கூடும் என்பது அவர்களில் சிலரின் கருத்தாகும். "சூரியன் உச்சியிலிருந்து சாய்வதற்கு முன்பே ஒருவர் அதைத் தொழுதுவிட்டால், அவர் அதைத் திரும்பத் தொழ வேண்டியதில்லை" என்று இமாம் அஹ்மத் கூறுகிறார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخُطْبَةِ عَلَى الْمِنْبَرِ

மிம்பரில் குத்பா பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

505

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ الْفَلاَّسُ الصَّيْرَفِيُّ حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، وَيَحْيَى بْنُ كَثِيرٍ أَبُو غَسَّانَ الْعَنْبَرِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ الْعَلاَءِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَخْطُبُ إِلَى جِذْعٍ فَلَمَّا اتَّخَذَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم الْمِنْبَرَ حَنَّ الْجِذْعُ حَتَّى

أَتَاهُ فَالْتَزَمَهُ فَسَكَنَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَجَابِرٍ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَأُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ . وَمُعَاذُ بْنُ الْعَلاَءِ هُوَ بَصْرِيٌّ وَهُوَ أَخُو أَبِي عَمْرِو بْنِ الْعَلاَءِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மரக்கிளையை (அல்லது மரத்தூணை) நோக்கி (நின்று) உரையாற்றுவார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் மிம்பரை (உரையாற்றும் மேடையை) ஏற்படுத்திக் கொண்டபோது, அந்த மரக்கிளை (அல்லது மரத்தூண்) (பிரிவின் ஏக்கத்தால்) முனங்கியது. அவர்கள் அதனிடம் வந்து அதைத் தழுவியதும் அது அமைதியானது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْجُلُوسِ بَيْنَ الْخُطْبَتَيْنِ

இரண்டு குத்பாக்களுக்கு இடையில் அமர்வது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

506

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَخْطُبُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ ثُمَّ يَجْلِسُ ثُمَّ يَقُومُ فَيَخْطُبُ قَالَ مِثْلَ مَا تَفْعَلُونَ الْيَوْمَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ الَّذِي رَآهُ أَهْلُ الْعِلْمِ أَنْ يَفْصِلَ بَيْنَ الْخُطْبَتَيْنِ بِجُلُوسٍ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் வெள்ளிக்கிழமை அன்று குத்பா நிகழ்த்துவார்கள்; பிறகு அமர்வார்கள்; பிறகு (மீண்டும்) எழுந்து குத்பா நிகழ்த்துவார்கள்.' (இப்னு உமர் மேலும்) கூறினார்கள்: 'இன்று நீங்கள் செய்வதைப் போலவே (இது இருந்தது).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَصْدِ الْخُطْبَةِ

பாடம்: குத்பாவில் நடுநிலை பேணுவது பற்றி வந்துள்ளவை

507

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ كُنْتُ أُصَلِّي مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَكَانَتْ صَلاَتُهُ قَصْدًا وَخُطْبَتُهُ قَصْدًا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ وَابْنِ أَبِي أَوْفَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் தொழுபவனாக இருந்தேன். அவர்களுடைய தொழுகை நடுநிலையாக (அதாவது, மிக நீளமாகவோ அல்லது மிகக் குறைவாகவோ இல்லாமல், பொருத்தமானதாக) இருந்தது. அவர்களுடைய குத்பாவும் (சொற்பொழிவும்) நடுநிலையாக (அதாவது, சுருக்கமாகவும், தெளிவானதாகவும், பயனுள்ளதாகவும்) இருந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقِرَاءَةِ عَلَى الْمِنْبَرِ

மிம்பரில் ஓதுவது பற்றி வந்துள்ளவை

508

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَعْلَى بْنِ أُمَيَّةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقْرَأُ عَلَى الْمِنْبَرِ ‏(‏ونَادَوْا يَا مَالِكُ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ يَعْلَى بْنِ أُمَيَّةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ وَهُوَ حَدِيثُ ابْنِ عُيَيْنَةَ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَارَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يَقْرَأَ الإِمَامُ فِي الْخُطْبَةِ آيًا مِنَ الْقُرْآنِ ‏.‏ قَالَ الشَّافِعِيُّ وَإِذَا خَطَبَ الإِمَامُ فَلَمْ يَقْرَأْ فِي خُطْبَتِهِ شَيْئًا مِنَ الْقُرْآنِ أَعَادَ الْخُطْبَةَ ‏.‏

ஸஃப்வான் பின் யஃலா பின் உமய்யா (ரழி) அவர்கள் தனது தந்தை (யஃலா பின் உமய்யா (ரழி) அவர்கள்) வழியாக அறிவிக்கிறார்கள்: அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் மின்பரின் மீது இருந்தபோது, (குர்ஆனின்) '(வனாதவ் யா மாலிக்) - மேலும் அவர்கள் ஓலமிடுவார்கள்: "ஓ மாலிக் (நரகத்தின்

காவலரே)!'" (எனும் வசனத்தை) ஓதுவதை நான் செவியுற்றேன்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்தத் தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி) மற்றும் ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன. யஃலா பின் உமய்யா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ் கரீப்' எனும் தரத்திலானது. இது இப்னு உயைனா அவர்களின் (அறிவிப்புத் தொடர் வழியாக வந்த) ஹதீஸாகும்.

அறிஞர்களில் ஒரு சாரார், இமாம் குத்பாவில் குர்ஆனிலிருந்து சில வசனங்களை ஓத வேண்டும் என்று கருதுகின்றனர். இமாம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இமாம் உரை நிகழ்த்தும்போது தனது குத்பாவில் குர்ஆனிலிருந்து எதையும் ஓதவில்லையென்றால், அவர் அந்த குத்பாவை மீண்டும் நிகழ்த்த வேண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اسْتِقْبَالِ الإِمَامِ إِذَا خَطَبَ

இமாம் குத்பா நிகழ்த்தும்போது அவரை முன்னோக்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

509

حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْفَضْلِ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا اسْتَوَى عَلَى الْمِنْبَرِ اسْتَقْبَلْنَاهُ بِوُجُوهِنَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَحَدِيثُ مَنْصُورٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضْلِ بْنِ عَطِيَّةَ ‏.‏ وَمُحَمَّدُ بْنُ الْفَضْلِ بْنِ عَطِيَّةَ ضَعِيفٌ ذَاهِبُ الْحَدِيثِ عِنْدَ أَصْحَابِنَا ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ يَسْتَحِبُّونَ اسْتِقْبَالَ الإِمَامِ إِذَا خَطَبَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَلاَ يَصِحُّ فِي هَذَا الْبَابِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم شَيْءٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மின்பரின் மீது (ஏறித் தம் இடத்தை அடைந்து) அமர்ந்தால், நாங்கள் அவரை எங்கள் முகங்களால் முன்னோக்குவோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّكْعَتَيْنِ إِذَا جَاءَ الرَّجُلُ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ

இமாம் குத்பா கொடுத்துக் கொண்டிருக்கும்போது ஒருவர் வந்தால் தொழவேண்டிய இரண்டு ரக்அத்துகள் பற்றி வந்துள்ளவை

510

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ بَيْنَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَخْطُبُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ إِذْ جَاءَ رَجُلٌ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَصَلَّيْتَ " . قَالَ لاَ . قَالَ " قُمْ فَارْكَعْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் வெள்ளிக்கிழமை அன்று குத்பா (சொற்பொழிவு) நிகழ்த்திக் கொண்டிருந்தபோது, ஒரு மனிதர் வந்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நீர் தொழுதீரா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'இல்லை' என்றார். எனவே, அவர்கள், 'அப்படியானால் எழுந்து (இரண்டு ரக்அத்) தொழுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இந்த விஷயத்தில் இதுவே மிகவும் சரியானதாகும்.

511

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ عِيَاضِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي سَرْحٍ، أَنَّ أَبَا سَعِيدٍ الْخُدْرِيَّ، دَخَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَمَرْوَانُ يَخْطُبُ فَقَامَ يُصَلِّي فَجَاءَ الْحَرَسُ لِيُجْلِسُوهُ فَأَبَى حَتَّى صَلَّى فَلَمَّا انْصَرَفَ أَتَيْنَاهُ فَقُلْنَا رَحِمَكَ اللَّهُ إِنْ كَادُوا لَيَقَعُوا بِكَ . فَقَالَ مَا كُنْتُ لأَتْرُكَهُمَا بَعْدَ شَيْءٍ رَأَيْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . ثُمَّ ذَكَرَ أَنَّ رَجُلاً جَاءَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِي هَيْئَةٍ بَذَّةٍ وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَخْطُبُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَأَمَرَهُ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَخْطُبُ . قَالَ ابْنُ أَبِي عُمَرَ كَانَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ

يُصَلِّي رَكْعَتَيْنِ إِذَا جَاءَ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ وَكَانَ يَأْمُرُ بِهِ وَكَانَ أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمُقْرِئُ يَرَاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ ابْنَ أَبِي عُمَرَ يَقُولُ قَالَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ كَانَ مُحَمَّدُ بْنُ عَجْلاَنَ ثِقَةً مَأْمُونًا فِي الْحَدِيثِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا دَخَلَ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ فَإِنَّهُ يَجْلِسُ وَلاَ يُصَلِّي . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ . وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ . حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا الْعَلاَءُ بْنُ خَالِدٍ الْقُرَشِيُّ قَالَ رَأَيْتُ الْحَسَنَ الْبَصْرِيَّ دَخَلَ الْمَسْجِدَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ ثُمَّ جَلَسَ . إِنَّمَا فَعَلَ الْحَسَنُ اتِّبَاعًا لِلْحَدِيثِ وَهُوَ رَوَى عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا الْحَدِيثَ .

இயாத் பின் அப்துல்லாஹ் பின் அபீ ஸர்ஹ் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

மர்வான் (பின் ஹகம்) குத்பா நிகழ்த்திக்கொண்டிருந்த ஒரு வெள்ளிக்கிழமை அன்று அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரலி) அவர்கள் (பள்ளிவாசலுக்குள்) நுழைந்து (தஹிய்யத்துல் மஸ்ஜித்) தொழ ஆரம்பித்தார்கள். அவரை அமர வைப்பதற்காகக் காவலர்கள் வந்தனர். ஆனால் அவர்கள் தொழுது முடிக்கும் வரை (அமர) மறுத்துவிட்டார்கள். அவர்கள் (தொழுகையை) முடித்ததும் நாங்கள் அவரிடம் சென்றோம். நாங்கள், 'அல்லாஹ் உங்களுக்குக் கருணை காட்டுவானாக! அவர்கள் உங்களுக்குத் தீங்கு விளைவிக்கவிருந்தார்களே!' என்று கூறினோம். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நான் கண்ட ஒரு செயலுக்குப் பிறகு, அந்த இரண்டு ரக்அத்களை (தஹிய்யத்துல் மஸ்ஜித் தொழுகையை) விடுவதாக நான் இல்லை' என்று கூறினார்கள். பிறகு அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் வெள்ளிக்கிழமை குத்பா நிகழ்த்திக்கொண்டிருந்தபோது, ஓர் மனிதர் ஏழ்மையான தோற்றத்தில் வந்தார் என்றும், நபி (ஸல்) அவர்கள் குத்பா நிகழ்த்திக்கொண்டிருக்கும்போதே அவரை இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுமாறு கட்டளையிட்டார்கள் என்றும் குறிப்பிட்டார்கள்.

(இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடரில் உள்ள) இப்னு அபீ உமர் கூறினார்: சுஃப்யான் இப்னு உயைனா அவர்கள், இமாம் குத்பா நிகழ்த்திக்கொண்டிருக்கும்போது (பள்ளிவாசலுக்குள்) வந்தால் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுவார்கள். மேலும், அதையே (மற்றவர்களுக்கும்) கட்டளையிடுவார்கள். அபூ அப்துர் ரஹ்மான் அல்-முக்ரிஃ (அவர்கள் இதை) கண்டார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இப்னு அபீ உமர் அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: சுஃப்யான் இப்னு உயைனா அவர்கள் கூறினார்கள்: முஹம்மது

இப்னு அஜ்லான் ஹதீஸில் நம்பகமானவர், நம்பிக்கைக்குரியவர்.

(இந்த அத்தியாயத்தில்) ஜாபிர், அபூ ஹுரைரா, ஸஹ்ல் இப்னு ஸஅத் (ஆகிய நபித்தோழர்கள்) வழியாகவும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீயின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். சில அறிஞர்களிடம் இதன் அடிப்படையிலேயே அமல் உள்ளது. இமாம் ஷாஃபிஈ, அஹ்மத், இஸ்ஹாக் ஆகியோர் இதையே கூறுகிறார்கள். சிலர் கூறினார்கள்: இமாம் குத்பா நிகழ்த்திக்கொண்டிருக்கும்போது (பள்ளிவாசலுக்குள்) நுழைந்தால், அவர் அமர்ந்துவிட வேண்டும், தொழக்கூடாது. இது சுஃப்யான் அஸ்-தவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்து. முதல் கருத்து மிகவும் சரியானது.

குதைபா எங்களுக்கு அறிவித்தார்: அலாஉ இப்னு காலித் அல்-குரஷீ கூறினார்: நான் ஹஸன் அல்-பஸ்ரீயை வெள்ளிக்கிழமை அன்று இமாம் குத்பா நிகழ்த்திக்கொண்டிருக்கும்போது பள்ளிவாசலுக்குள் நுழைந்து இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுதுவிட்டு அமர்வதைக் கண்டேன். ஹஸன் (அல்-பஸ்ரீ) அவர்கள் இந்த ஹதீஸைப் பின்பற்றியே அவ்வாறு செய்தார்கள். மேலும், அவர் ஜாபிர் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸை அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْكَلاَمِ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ

இமாம் குத்பா கொடுக்கும்போது பேசுவது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

512

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عُقَيْلٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ أَنْصِتْ فَقَدْ لَغَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا لِلرَّجُلِ أَنْ يَتَكَلَّمَ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ وَقَالُوا إِنْ تَكَلَّمَ غَيْرُهُ فَلاَ يُنْكِرْ عَلَيْهِ إِلاَّ بِالإِشَارَةِ ‏.‏ وَاخْتَلَفُوا فِي رَدِّ السَّلاَمِ وَتَشْمِيتِ الْعَاطِسِ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ فَرَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي رَدِّ السَّلاَمِ وَتَشْمِيتِ الْعَاطِسِ وَالإِمَامُ

يَخْطُبُ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَكَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ وَغَيْرِهِمْ ذَلِكَ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வெள்ளிக்கிழமையன்று இமாம் குத்பா நிகழ்த்திக்கொண்டிருக்கும்போது, (மற்றொருவரிடம்) 'அமைதியாக இரு!' என்று யார் கூறினாரோ, அவர் வீணான செயலைச் செய்தவராவார் (அவரது ஜும்ஆவின் நன்மை குறைந்துவிடும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ التَّخَطِّي يَوْمَ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமையன்று (மற்றவர்களின்) கழுத்துகளைத் தாண்டிச் செல்வது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

513

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ زَبَّانَ بْنِ فَائِدٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ الْجُهَنِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ تَخَطَّى رِقَابَ النَّاسِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ اتَّخَذَ جِسْرًا إِلَى جَهَنَّمَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَهْلِ بْنِ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ الْجُهَنِيِّ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ رِشْدِينَ بْنِ سَعْدٍ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا أَنْ يَتَخَطَّى الرَّجُلُ رِقَابَ النَّاسِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَشَدَّدُوا فِي ذَلِكَ . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي رِشْدِينَ بْنِ سَعْدٍ وَضَعَّفَهُ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

யார் வெள்ளிக்கிழமை (ஜும்ஆ தொழுகையின் போது) மக்களின் கழுத்துகளைத் தாண்டிச் செல்கிறாரோ, அவர் நரகத்திற்கு ஒரு பாலத்தை அமைத்துக் கொண்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الاِحْتِبَاءِ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ

இமாம் குத்பா கொடுக்கும் போது அல்-ஹப்வா வெறுக்கப்படுவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

514

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، وَعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمُقْرِئُ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي أَيُّوبَ، حَدَّثَنِي أَبُو مَرْحُومٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الْحَبْوَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ. وَأَبُو مَرْحُومٍ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ مَيْمُونٍ. وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ الْحَبْوَةَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ وَرَخَّصَ فِي ذَلِكَ بَعْضُهُمْ مِنْهُمْ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ وَغَيْرُهُ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ لاَ يَرَيَانِ بِالْحَبْوَةِ وَالإِمَامُ يَخْطُبُ بَأْسًا.

ஸஹ்ல் இப்னு முஆத் (ரழி) அவர்கள் தனது தந்தை (ரழி) வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்: "வெள்ளிக்கிழமையன்று இமாம் குத்பா நிகழ்த்திக் கொண்டிருக்கும் போது அல்-ஹப்வாவை (அதாவது, ஒருவர் தனது முழங்கால்களைக் கட்டிப்பிடித்து அமரும் நிலையை) நபி (ஸல்) அவர்கள் தடை செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ رَفْعِ الأَيْدِي عَلَى الْمِنْبَرِ

பாடம்: மிம்பரில் கைகளை உயர்த்துவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

515

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا حُصَيْنٌ، قَالَ سَمِعْتُ عُمَارَةَ بْنَ رُوَيْبَةَ الثَّقَفِيَّ، وَبِشْرُ بْنُ مَرْوَانَ، يَخْطُبُ فَرَفَعَ يَدَيْهِ فِي الدُّعَاءِ فَقَالَ عُمَارَةُ قَبَّحَ اللَّهُ هَاتَيْنِ الْيُدَيَّتَيْنِ الْقُصَيِّرَتَيْنِ لَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَمَا يَزِيدُ عَلَى أَنْ يَقُولَ هَكَذَا وَأَشَارَ هُشَيْمٌ بِالسَّبَّابَةِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

உமாரா பின் ருவைபா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
பிஷ்ர் பின் மர்வான் குத்பா நிகழ்த்திக் கொண்டிருந்தபோது, துஆவில் தனது கைகளை உயர்த்தினார். (இதைக் கண்ட) உமாரா (ரலி), "அல்லாஹ் இந்த இரண்டு அற்பமான கைகளை (அதாவது, குத்பாவின் போது துஆவில் உயர்த்தப்பட்ட கைகளை) இழிவுபடுத்துவானாக! நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைப் பார்த்திருக்கிறேன்; அவர்கள் இதை விட அதிகமாக

(துஆவில் கைகளை உயர்த்துவது போன்ற செயலை) செய்ய மாட்டார்கள்" என்று கூறினார்கள். மேலும் (அறிவிப்பாளர்) ஹுஷைம் தனது ஆள்காட்டி விரலால் சைகை செய்து காட்டினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي أَذَانِ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமை தொழுகைக்கான பாங்கைப் பற்றி வந்துள்ளவை

516

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ خَالِدٍ الْخَيَّاطُ، عَنِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنِ السَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ، قَالَ كَانَ الأَذَانُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ إِذَا خَرَجَ الإِمَامُ وَإِذَا أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَلَمَّا كَانَ عُثْمَانُ رضى الله عنه زَادَ النِّدَاءَ الثَّالِثَ عَلَى الزَّوْرَاءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அஸ்-ஸாயிப் பின் யஸீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்), அபூபக்கர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி) ஆகியோரின் காலத்தில், இமாம் (மிம்பருக்கு) வெளியே வரும்போது அதான் (முதல் அழைப்பு) விடுக்கப்பட்டது. மேலும், தொழுகை (நிறைவேற்றத்) தயாராகும் போது இகாமத் (இரண்டாம் அழைப்பு) விடுக்கப்பட்டது. உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் (ஆட்சியில்) வந்தபோது, அஸ்-ஸவ்ரா (எனும் சந்தைப்பகுதி)யில் மூன்றாவது அழைப்பை (அதாவது, இமாம் வெளியே வருவதற்கு முன் ஒரு அதானை) சேர்த்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْكَلاَمِ بَعْدَ نُزُولِ الإِمَامِ مِنَ الْمِنْبَرِ

மிம்பரிலிருந்து இமாம் இறங்கிய பிறகு பேசுவது பற்றி வந்துள்ளவை

517

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا جَرِيرُ بْنُ حَازِمٍ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُكَلَّمُ بِالْحَاجَةِ إِذَا نَزَلَ عَنِ الْمِنْبَرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ جَرِيرِ بْنِ حَازِمٍ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ

وَهِمَ جَرِيرُ بْنُ حَازِمٍ فِي هَذَا الْحَدِيثِ وَالصَّحِيحُ مَا رُوِيَ عَنْ ثَابِتٍ عَنْ أَنَسٍ قَالَ أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَأَخَذَ رَجُلٌ بِيَدِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَمَا زَالَ يُكَلِّمُهُ حَتَّى نَعَسَ بَعْضُ الْقَوْمِ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَالْحَدِيثُ هُوَ هَذَا . وَجَرِيرُ بْنُ حَازِمٍ رُبَّمَا يَهِمُ فِي الشَّىْءِ وَهُوَ صَدُوقٌ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَهِمَ جَرِيرُ بْنُ حَازِمٍ فِي حَدِيثِ ثَابِتٍ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَلاَ تَقُومُوا حَتَّى تَرَوْنِي " . قَالَ مُحَمَّدٌ وَيُرْوَى عَنْ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ قَالَ كُنَّا عِنْدَ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ فَحَدَّثَ حَجَّاجٌ الصَّوَّافُ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَلاَ تَقُومُوا حَتَّى تَرَوْنِي " . فَوَهِمَ جَرِيرٌ فَظَنَّ أَنَّ ثَابِتًا حَدَّثَهُمْ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் மிம்பரிலிருந்து இறங்கியதும், (மக்களின்) தேவைகள் குறித்து அவர்களிடம் பேசப்படும்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: "இந்த ஹதீஸை ஜரீர் பின் ஹாசிம் அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாகவே அன்றி நாம் அறியவில்லை."

மேலும் முஹம்மத் (புகாரி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டிருக்கிறேன்: "இந்த ஹதீஸில் ஜரீர் பின் ஹாசிம் தவறிழைத்துவிட்டார். தாபித் அவர்கள் அனஸ் (ரழி) வாயிலாக அறிவிக்கும் செய்தியே சரியானது: '(ஒரு முறை) தொழுகைக்கு இகாமத் சொல்லப்பட்டது. அப்போது ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களின் கையைப் பிடித்துக்கொண்டார். மக்களில் சிலர் (காத்திருந்து) அயரும் வரை அவர் நபியவர்களிடம் பேசிக்கொண்டே இருந்தார்.'"

முஹம்மத் (புகாரி) கூறினார்: "இதுவே (சரியான) ஹதீஸ் ஆகும். ஜரீர் பின் ஹாசிம் வாய்மையாளர் என்றாலும், சில வேளைகளில் (அறிவிப்புகளில்) தவறிழைக்கக் கூடியவர்."

மேலும் முஹம்மத் (புகாரி) கூறினார்: "'தொழுகைக்கு இகாமத் சொல்லப்பட்டால் என்னைப் பார்க்கும் வரை நீங்கள் எழாதீர்கள்' என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக, அனஸ் (ரழி) வழியாக தாபித் அறிவிக்கும் ஹதீஸிலும் ஜரீர் பின் ஹாசிம் தவறிழைத்துவிட்டார்."

முஹம்மத் (புகாரி) கூறினார்: ஹம்மாத் பின் ஸைத் வாயிலாக அறிவிக்கப்படுவதாவது: "நாங்கள் தாபித் அல்-புனானியிடம் இருந்தோம். அப்போது ஹஜ்ஜாஜ் அஸ்-ஸவ்வாஃப், யஹ்யா பின் அபீ கஸீர் வழியாக, அப்துல்லாஹ் பின் அபீ கதாதா தம் தந்தை வழியாக நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்: 'தொழுகைக்கு இகாமத் சொல்லப்பட்டால் என்னைப் பார்க்கும் வரை நீங்கள் எழாதீர்கள்.'"

ஆகவே, தாபித் அவர்கள், அனஸ் (ரழி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதனை அறிவித்ததாக ஜரீர் (தவறாக) எண்ணிவிட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

518

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ لَقَدْ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم بَعْدَ مَا تُقَامُ الصَّلاَةُ يُكَلِّمُهُ الرَّجُلُ يَقُومُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْقِبْلَةِ فَمَا يَزَالُ يُكَلِّمُهُ فَلَقَدْ رَأَيْتُ بَعْضَنَا يَنْعَسُ مِنْ طُولِ قِيَامِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'தொழுகைக்காக இகாமத் சொல்லப்பட்ட பிறகு, நபியவர்களுக்கும் கிப்லாவிற்கும் இடையில் (அதாவது, நபியவர்களின் முன்னால்) நின்றுகொண்டிருந்த ஒரு மனிதர், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடம் பேசிக்கொண்டிருந்ததை நான் கண்டேன். அவர் தொடர்ந்து பேசிக்கொண்டிருந்தார். அம்மனிதருக்காக நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் (அவருடன் பேசுவதற்காக) நீண்ட நேரம் நின்றுகொண்டிருந்ததால், எங்களில் சிலர் (தொழுகைக்காகக் காத்திருந்ததால்) தூக்கக் கலக்கமடைவதையும் நான் கண்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقِرَاءَةِ فِي صَلاَةِ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமை தொழுகையின் போது ஓதுவது பற்றி வந்துள்ளவை

519

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي رَافِعٍ، مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ اسْتَخْلَفَ مَرْوَانُ أَبَا هُرَيْرَةَ عَلَى الْمَدِينَةِ وَخَرَجَ إِلَى مَكَّةَ فَصَلَّى بِنَا أَبُو هُرَيْرَةَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَقَرَأَ سُورَةَ الْجُمُعَةِ وَفِي السَّجْدَةِ الثَّانِيَةِ ‏:‏ ‏(‏إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ‏)‏ قَالَ عُبَيْدُ اللَّهِ فَأَدْرَكْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ فَقُلْتُ لَهُ تَقْرَأُ بِسُورَتَيْنِ كَانَ عَلِيٌّ يَقْرَأُ بِهِمَا بِالْكُوفَةِ قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقْرَأُ بِهِمَا ‏.‏ وَفِي

الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَالنُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ وَأَبِي عِنَبَةَ الْخَوْلاَنِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَقْرَأُ فِي صَلاَةِ الْجُمُعَةِ بِـ ‏(‏سبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الأَعْلَى ‏)‏ وَ ‏(‏هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ‏)‏ . عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي رَافِعٍ كَاتِبُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ .

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமையான உபைதுல்லாஹ் பின் அபீ ராஃபி (ரழி) கூறினார்கள்: 'மர்வான், அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களை மதீனாவின் பொறுப்பாளராக நியமித்துவிட்டு மக்காவிற்குச் சென்றார். எனவே அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் எங்களுக்கு ஜும்ஆ தொழுகை நடத்தினார்கள். (அப்போது) முதல் ரக்அத்தில் சூரா அல்-ஜும்ஆவையும், இரண்டாவது ரக்அத்தில் 'இதா ஜாஅகல் முனாஃபிகூன்' (என்று தொடங்கும் சூராவையும்) ஓதினார்கள்.'

உபைதுல்லாஹ் (ரழி) கூறினார்கள்: 'நான் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களைச் சந்தித்து, 'நீங்கள் கூஃபாவில் அலீ (ரழி) அவர்கள் ஓதிய இரண்டு சூராக்களை ஓதினீர்கள்' என்று கூறினேன்.' அதற்கு அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவ்விரண்டையும் ஓதக் கேட்டிருக்கிறேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَا يَقْرَأُ بِهِ فِي صَلاَةِ الصُّبْحِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமை சுப்ஹ் தொழுகையில் ஓதப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

520

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ مُخَوَّلِ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ مُسْلِمٍ الْبَطِينِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقْرَأُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِي صَلاَةِ الْفَجْرِ ‏*‏ ‏(‏تنْزِيلُ ‏)‏ السَّجْدَةَ وَ ‏(‏هَلْ أَتَى عَلَى الإِنْسَانِ ‏)‏ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَشُعْبَةُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ مُخَوَّلٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: வெள்ளிக்கிழமை ஃபஜ்ரு தொழுகையில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'தன்ஸீல் அஸ்-ஸஜ்தா'

(அல்-ஸஜ்தா அத்தியாயம் 32) மற்றும் 'ஹல் அதா அலல் இன்ஸான்' (அல்-இன்ஸான் அத்தியாயம் 76) ஆகியவற்றை ஓதுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ قَبْلَ الْجُمُعَةِ وَبَعْدَهَا

ஜுமுஆவிற்கு முன்னும் பின்னும் உள்ள தொழுகை பற்றி வந்துள்ளவை

521

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يُصَلِّي بَعْدَ الْجُمُعَةِ رَكْعَتَيْنِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَيْضًا ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: “நபி (ஸல்) அவர்கள் ஜும்ஆ தொழுகைக்குப் பிறகு இரண்டு ரக்அத் தொழுவார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

522

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّهُ كَانَ إِذَا صَلَّى الْجُمُعَةَ انْصَرَفَ فَصَلَّى سَجْدَتَيْنِ فِي بَيْتِهِ ثُمَّ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَصْنَعُ ذَلِكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் ஜும்ஆ தொழுகையைத் தொழுததும், அங்கிருந்து சென்று தமது வீட்டில் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுவார்கள். பின்னர் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவ்வாறு செய்வார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

523

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ ، عَنْ أَبِيهِ ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ كَانَ مِنْكُمْ مُصَلِّيًا بَعْدَ الْجُمُعَةِ فَلْيُصَلِّ أَرْبَعًا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ قَالَ كُنَّا نَعُدُّ سُهَيْلَ بْنَ أَبِي صَالِحٍ ثَبْتًا فِي الْحَدِيثِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ أَنَّهُ كَانَ يُصَلِّي قَبْلَ الْجُمُعَةِ أَرْبَعًا وَبَعْدَهَا أَرْبَعًا . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رضى الله عنه أَنَّهُ أَمَرَ أَنْ يُصَلَّى بَعْدَ الْجُمُعَةِ رَكْعَتَيْنِ ثُمَّ أَرْبَعًا . وَذَهَبَ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ إِلَى قَوْلِ ابْنِ مَسْعُودٍ . وَقَالَ إِسْحَاقُ إِنْ صَلَّى فِي الْمَسْجِدِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ صَلَّى أَرْبَعًا وَإِنْ صَلَّى فِي بَيْتِهِ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ . وَاحْتَجَّ بِأَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُصَلِّي بَعْدَ الْجُمُعَةِ رَكْعَتَيْنِ فِي بَيْتِهِ وَحَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " مَنْ كَانَ مِنْكُمْ مُصَلِّيًا بَعْدَ الْجُمُعَةِ فَلْيُصَلِّ أَرْبَعًا " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَابْنُ عُمَرَ هُوَ الَّذِي رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يُصَلِّي بَعْدَ الْجُمُعَةِ رَكْعَتَيْنِ فِي بَيْتِهِ وَابْنُ عُمَرَ بَعْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى فِي الْمَسْجِدِ بَعْدَ الْجُمُعَةِ رَكْعَتَيْنِ وَصَلَّى بَعْدَ الرَّكْعَتَيْنِ أَرْبَعًا . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ ابْنُ أَبِي عُمَرَ ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ ، عَنْ عَطَاءٍ ، قَالَ رَأَيْتُ ابْنَ عُمَرَ صَلَّى بَعْدَ الْجُمُعَةِ رَكْعَتَيْنِ ثُمَّ صَلَّى بَعْدَ ذَلِكَ أَرْبَعًا . حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ قَالَ مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَنَصَّ لِلْحَدِيثِ مِنَ الزُّهْرِيِّ وَمَا رَأَيْتُ أَحَدًا الدَّنَانِيرُ وَالدَّرَاهِمُ أَهْوَنُ عَلَيْهِ مِنْهُ إِنْ كَانَتِ الدَّنَانِيرُ وَالدَّرَاهِمُ عِنْدَهُ بِمَنْزِلَةِ الْبَعْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ ابْنَ أَبِي عُمَرَ قَالَ سَمِعْتُ سُفْيَانَ بْنَ عُيَيْنَةَ يَقُولُ كَانَ عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ أَسَنَّ مِنَ الزُّهْرِيِّ

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஜும்ஆத் தொழுகைக்குப் பிறகு (சுன்னத்) தொழுபவர், நான்கு ரக்அத்கள் தொழட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِيمَنْ أَدْرَكَ مِنَ الْجُمُعَةِ رَكْعَةً

வெள்ளிக்கிழமை தொழுகையின் ஒரு ரக்அத்தை அடைந்தவர் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

524

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، وَسَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ أَدْرَكَ مِنَ الصَّلاَةِ رَكْعَةً فَقَدْ أَدْرَكَ الصَّلاَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ قَالُوا مَنْ أَدْرَكَ رَكْعَةً مِنَ الْجُمُعَةِ صَلَّى إِلَيْهَا أُخْرَى وَمَنْ أَدْرَكَهُمْ جُلُوسًا صَلَّى أَرْبَعًا . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் தொழுகையில் ஒரு ரக்அத்தை அடைகிறாரோ, அவர் அந்தத் தொழுகையை அடைந்துவிட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقَائِلَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமையன்று பகல் உறக்கம் கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

525

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي حَازِمٍ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، رضى الله عنه قَالَ مَا كُنَّا نَتَغَدَّى فِي عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلاَ نَقِيلُ إِلاَّ بَعْدَ الْجُمُعَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رضى الله عنه . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸஹ்ல் பின் ஸஃது (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில், ஜும்ஆ தொழுகைக்குப் பிறகுதான் மதிய உணவு அருந்துவோம்; மதிய ஓய்வும் (கைலூலா) கொள்வோம் (அதாவது, ஜும்ஆவுக்கு முன் இவற்றைச் செய்ய மாட்டோம்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِيمَنْ نَعَسَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ أَنَّهُ يَتَحَوَّلُ مِنْ مَجْلِسِهِ

வெள்ளிக்கிழமையன்று சிறுதூக்கம் வருபவர் தனது இடத்தை மாற்றிக் கொள்ள வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

526

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، وَأَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا نَعَسَ أَحَدُكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَلْيَتَحَوَّلْ مِنْ مَجْلِسِهِ ذَلِكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் ஒருவருக்கு ஜும்ஆ நாளில் (குத்பாவின் போது) தூக்கக் கலக்கம் ஏற்பட்டால், அவர் அமர்ந்திருக்கும் இடத்திலிருந்து (தூக்கத்தை விரட்டி, குத்பாவில் கவனம் செலுத்துவதற்காக) இடம் மாறி அமரட்டும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي السَّفَرِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமையன்று பயணம் செய்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

527

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ بَعَثَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَبْدَ اللَّهِ بْنَ رَوَاحَةَ فِي سَرِيَّةٍ فَوَافَقَ ذَلِكَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَغَدَا أَصْحَابُهُ فَقَالَ أَتَخَلَّفُ فَأُصَلِّي مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ أَلْحَقُهُمْ . فَلَمَّا صَلَّى مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم رَآهُ فَقَالَ " مَا مَنَعَكَ أَنْ تَغْدُوَ مَعَ أَصْحَابِكَ " . فَقَالَ أَرَدْتُ أَنْ أُصَلِّيَ مَعَكَ ثُمَّ أَلْحَقَهُمْ . قَالَ " لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَدْرَكْتَ فَضْلَ غَدْوَتِهِمْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ قَالَ شُعْبَةُ لَمْ يَسْمَعِ الْحَكَمُ مِنْ مِقْسَمٍ إِلاَّ خَمْسَةَ أَحَادِيثَ .

وَعَدَّهَا شُعْبَةُ وَلَيْسَ هَذَا الْحَدِيثُ فِيمَا عَدَّ شُعْبَةُ فَكَأَنَّ هَذَا الْحَدِيثَ لَمْ يَسْمَعْهُ الْحَكَمُ مِنْ مِقْسَمٍ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي السَّفَرِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَلَمْ يَرَ بَعْضُهُمْ بَأْسًا بِأَنْ يَخْرُجَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِي السَّفَرِ مَا لَمْ تَحْضُرِ الصَّلاَةُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا أَصْبَحَ فَلاَ يَخْرُجْ حَتَّى يُصَلِّيَ الْجُمُعَةَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் அப்துல்லாஹ் பின் ரவாஹா (ரழி) அவர்களை ஒரு படைப்பிரிவில் (சரிய்யாவில்) அனுப்பினார்கள். அது ஒரு வெள்ளிக்கிழமையாக இருந்தது. அவருடைய தோழர்கள் அதிகாலையிலேயே புறப்பட்டுச் சென்றனர். ஆனால் அவரோ, 'நான் பின்தங்கி, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் தொழுதுவிட்டு, பிறகு அவர்களுடன் சேர்ந்து கொள்வேன்' என்று கூறினார். அவர் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களுடன் தொழுதபோது, (நபியவர்கள்) அவரைக் கண்டு, 'உங்கள் தோழர்களுடன் அதிகாலையில் புறப்படுவதை விட்டும் உங்களைத் தடுத்தது எது?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'நான் உங்களுடன் தொழுதுவிட்டு, பிறகு அவர்களுடன் சேர்ந்து கொள்ள விரும்பினேன்' என்று கூறினார். அதற்கு நபியவர்கள், 'பூமியில் உள்ள அனைத்தையும் நீங்கள் செலவு செய்தாலும், அவர்களின் அதிகாலைப் பயணத்தின் (ஜிஹாதின்) சிறப்பை நீங்கள் அடைந்திருக்க மாட்டீர்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي السِّوَاكِ وَالطِّيبِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமையன்று பல் துலக்குதல் மற்றும் நறுமணம் பூசுதல் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

528

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَسَنِ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو يَحْيَى، إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيُّ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَقٌّ عَلَى الْمُسْلِمِينَ أَنْ يَغْتَسِلُوا يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَلْيَمَسَّ أَحَدُهُمْ مِنْ طِيبِ أَهْلِهِ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ فَالْمَاءُ لَهُ طِيبٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَشَيْخٍ مِنَ الأَنْصَارِ .

அல்-பரா இப்னு ஆசிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “வெள்ளிக்கிழமையன்று குளிப்பதும், தம் குடும்பத்தாரின் நறுமணத்தைப் பூசிக்கொள்வதும் முஸ்லிம்களின் மீது

கடமையாகும். அவருக்கு (நறுமணம்) எதுவும் கிடைக்காவிட்டால், தண்ணீரே அவருக்கு நறுமணமாகும் (அதாவது, தண்ணீரின் மூலம் கிடைக்கும் சுத்தமே நறுமணத்திற்கு ஈடாகும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

529

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْبَرَاءِ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَرِوَايَةُ هُشَيْمٍ أَحْسَنُ مِنْ رِوَايَةِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ . وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيُّ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ . أَبْوَابُ الْعِيدَيْنِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم .

அல்-பராஉ பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
(முந்தைய ஹதீஸில் உள்ள) அதே அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக, அதே கருத்தைக் கொண்டதாக இந்த ஹதீஸ் அமைந்துள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: அல்-பராஉ அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன்' (நல்ல தரமானது, ஆதாரப்பூர்வமானது) எனும் தரத்திலுள்ளதாகும். இஸ்மாயீல் பின் இப்ராஹீம் அத்தைமீ அவர்களின் அறிவிப்பை விட ஹுஷைம் அவர்களின் அறிவிப்பு மிகச் சிறந்ததாகும். இஸ்மாயீல் பின் இப்ராஹீம் அத்தைமீ ஹதீஸ் அறிவிப்பதில் பலவீனமானவர் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي
5. أَبْوَابُ الْعِيدَيْنِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
ஜாமிஉத் திர்மிதீ
5. இரண்டு பெருநாட்கள் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي الْمَشْىِ يَوْمَ الْعِيدِ

ஈத் நாளில் நடந்து செல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

530

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى الْفَزَارِيُّ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ مِنَ السُّنَّةِ أَنْ تَخْرُجَ، إِلَى الْعِيدِ مَاشِيًا وَأَنْ تَأْكُلَ شَيْئًا قَبْلَ أَنْ تَخْرُجَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ إِلَى الْعِيدِ مَاشِيًا وَأَنْ يَأْكُلَ شَيْئًا قَبْلَ أَنْ يَخْرُجَ لِصَلاَةِ الْفِطْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَيُسْتَحَبُّ أَنْ لاَ يَرْكَبَ إِلاَّ مِنْ عُذْرٍ .

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'பெருநாள் (தொழுகைக்கு) நடந்து செல்வதும், (வீட்டிலிருந்து) புறப்படுவதற்கு முன் ஏதேனும் சாப்பிடுவதும் சுன்னாவாகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَلاَةِ الْعِيدَيْنِ قَبْلَ الْخُطْبَةِ

பெருநாள் தொழுகைகள் குத்பாவுக்கு முன்னர் நிறைவேற்றப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

531

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ، هُوَ ابْنُ عُمَرَ بْنِ حَفْصِ بْنِ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ يُصَلُّونَ فِي الْعِيدَيْنِ قَبْلَ الْخُطْبَةِ ثُمَّ يَخْطُبُونَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ صَلاَةَ الْعِيدَيْنِ قَبْلَ الْخُطْبَةِ . وَيُقَالُ إِنَّ أَوَّلَ مَنْ خَطَبَ قَبْلَ الصَّلاَةِ مَرْوَانُ بْنُ الْحَكَمِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும், அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களும், உமர் (ரழி) அவர்களும் இரண்டு ஈத் பெருநாட்களிலும் குத்பாவிற்கு முன்பாக தொழுவார்கள்; பின்னர் குத்பா நிகழ்த்துவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ صَلاَةَ الْعِيدَيْنِ بِغَيْرِ أَذَانٍ وَلاَ إِقَامَةٍ

பாடம்: இரண்டு ஈத் தொழுகைகளுக்கும் அதான் மற்றும் இகாமத் இல்லை என்பது பற்றி வந்தவை

532

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْعِيدَيْنِ غَيْرَ مَرَّةٍ وَلاَ مَرَّتَيْنِ بِغَيْرِ أَذَانٍ وَلاَ إِقَامَةٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّهُ لاَ يُؤَذَّنُ لِصَلاَةِ الْعِيدَيْنِ وَلاَ لِشَيْءٍ مِنَ النَّوَافِلِ .

நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இரு பெருநாள் தொழுகைகளை – ஒரு முறையல்ல, இரு முறையல்ல (மாறாக பல முறை) – பாங்கும் இகாமத்தும் இல்லாமல் தொழுதேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقِرَاءَةِ فِي الْعِيدَيْنِ

இரு பெருநாட்களிலும் ஓதுதல் பற்றி வந்தவை

533

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْتَشِرِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ سَالِمٍ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَقْرَأُ فِي الْعِيدَيْنِ وَفِي الْجُمُعَةِ بِـ ‏(‏سبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الأَعْلَى ‏)‏ وَ ‏(‏هلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ‏)‏ وَرُبَّمَا اجْتَمَعَا فِي يَوْمٍ وَاحِدٍ فَيَقْرَأُ بِهِمَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي وَاقِدٍ وَسَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهَكَذَا رَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَمِسْعَرٌ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْتَشِرِ نَحْوَ حَدِيثِ أَبِي عَوَانَةَ ‏.‏ وَأَمَّا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ فَيُخْتَلَفُ عَلَيْهِ فِي الرِّوَايَةِ يُرْوَى عَنْهُ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْتَشِرِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ حَبِيبِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُ لِحَبِيبِ بْنِ سَالِمٍ رِوَايَةً عَنْ أَبِيهِ ‏.‏ وَحَبِيبُ بْنُ سَالِمٍ هُوَ مَوْلَى النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ وَرَوَى عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ أَحَادِيثَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْتَشِرِ نَحْوُ رِوَايَةِ هَؤُلاَءِ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَقْرَأُ فِي صَلاَةِ الْعِيدَيْنِ بِـ ‏(‏اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ ‏)‏ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ ‏.‏

அன்-நுஃமான் இப்னு பஷீர் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஈரு பெருநாள் தொழுகைகளிலும், ஜும்ஆத் தொழுகையிலும் 'சப்பிஹிஸ்ம ரப்பிகல் அஃலா' (சூரா அல்-அஃலா) மற்றும் 'ஹல் அதாக ஹதீதுல் காஷியா' (சூரா அல்-காஷியா) ஆகியவற்றை ஓதுவார்கள். மேலும், சில சமயங்களில் அவ்விரண்டும் (ஈத் மற்றும் ஜும்ஆ) ஒரே நாளில் அமைந்துவிடும்; அப்பொழுதும் அவ்விரு சூராக்களையும் அவர்கள் ஓதுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

534

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ ضَمْرَةَ بْنِ سَعِيدٍ الْمَازِنِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، سَأَلَ أَبَا وَاقِدٍ اللَّيْثِيَّ مَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقْرَأُ بِهِ فِي الْفِطْرِ وَالأَضْحَى قَالَ كَانَ يَقْرَأُ بـ(ق والقرآنِ الْمَجِيدِ) (اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உபைதுல்லாஹ் பின் அப்துல்லாஹ் பின் உத்பா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அபூ வாக்கித் அல்-லைசி (ரழி) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஈதுல் ஃபித்ர் மற்றும் ஈதுல் அழ்ஹா (தொழுகைகளில்) எதை ஓதுவார்கள்?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், '(நபி ஸல் அவர்கள்) "காஃப் வல் குர்ஆனில் மஜீத்" (எனும் அத்தியாயத்தையும்) மற்றும் "இக்தரபதிஸ் ஸாஅத்து வன்ஷக்கல் கமர்" (எனும் அத்தியாயத்தையும்) ஓதுவார்கள்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

535

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ ضَمْرَةَ بْنِ سَعِيدٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو وَاقِدٍ اللَّيْثِيُّ اسْمُهُ الْحَارِثُ بْنُ عَوْفٍ .

ஹன்னாத் எங்களிடம் அறிவித்தார், சுஃப்யான் இப்னு உயைனா எங்களிடம் அறிவித்தார், (அவர்) தம்ரா இப்னு ஸயீத் வழியாக (அறிவித்தார்). இதே அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸ்) போன்றே (மற்றொரு ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: அபூ வாகித் அல்லைஸீ என்பவரின் பெயர் அல்ஹாரித் இப்னு அவ்ஃப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّكْبِيرِ فِي الْعِيدَيْنِ

இரண்டு ஈத்களில் தக்பீர் சொல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

536

حَدَّثَنَا مُسْلِمُ بْنُ عَمْرٍو أَبُو عَمْرٍو الْحَذَّاءُ الْمَدِينِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعٍ الصَّائِغُ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَبَّرَ فِي الْعِيدَيْنِ فِي الأُولَى سَبْعًا قَبْلَ الْقِرَاءَةِ وَفِي الآخِرَةِ خَمْسًا قَبْلَ الْقِرَاءَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَدِّ كَثِيرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ وَهُوَ أَحْسَنُ شَيْءٍ رُوِيَ فِي هَذَا الْبَابِ عَنِ النَّبِيِّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَاسْمُهُ عَمْرُو بْنُ عَوْفٍ الْمُزَنِيُّ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ . وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّهُ صَلَّى بِالْمَدِينَةِ نَحْوَ هَذِهِ الصَّلاَةِ وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْمَدِينَةِ . وَبِهِ يَقُولُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ أَنَّهُ قَالَ فِي التَّكْبِيرِ فِي الْعِيدَيْنِ تِسْعَ تَكْبِيرَاتٍ فِي الرَّكْعَةِ الأُولَى خَمْسًا قَبْلَ الْقِرَاءَةِ وَفِي الرَّكْعَةِ الثَّانِيَةِ يَبْدَأُ بِالْقِرَاءَةِ ثُمَّ يُكَبِّرُ أَرْبَعًا مَعَ تَكْبِيرَةِ الرُّكُوعِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ .

கதீர் இப்னு அப்துல்லாஹ் (ரஹ்) அவர்கள், தங்களின் தந்தை வாயிலாக, அவர் தங்களின் பாட்டனார் (அம்ர் இப்னு அவ்ஃப் அல்-முஸனீ ரழி) வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் இரு பெருநாட்களிலும் முதல் (ரக்அத்தில்) ஓதுவதற்கு முன் ஏழு (முறை) தக்பீரும், கடைசி (ரக்அத்தில்) ஓதுவதற்கு முன் ஐந்து (முறை) தக்பீரும் கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ صَلاَةَ قَبْلَ الْعِيدِ وَلاَ بَعْدَهَا

பெருநாள் தொழுகைக்கு முன்னரும் பின்னரும் தொழுகை இல்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

537

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ سَمِعْتُ سَعِيدَ بْنَ جُبَيْرٍ، يُحَدِّثُ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ يَوْمَ

الْفِطْرِ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ ثُمَّ لَمْ يُصَلِّ قَبْلَهَا وَلاَ بَعْدَهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَقَدْ رَأَى طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ الصَّلاَةَ بَعْدَ صَلاَةِ الْعِيدَيْنِ وَقَبْلَهَا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ ‏.‏ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏

நபி (ஸல்) அவர்கள் ஃபித்ர் பெருநாள் (தொழுவதற்காக) வெளியே சென்று, இரண்டு ரக்அத்கள் (பெருநாள்) தொழுதார்கள்; பின்னர், அதற்கு முன்பும் பின்பும் அவர்கள் (எந்த உபரியான தொழுகையும்) தொழவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

538

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ أَبَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبَجَلِيِّ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ حَفْصٍ، وَهُوَ ابْنُ عُمَرَ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّهُ خَرَجَ فِي يَوْمِ عِيدٍ فَلَمْ يُصَلِّ قَبْلَهَا وَلاَ بَعْدَهَا وَذَكَرَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَعَلَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிப்பதாவது: "அவர்கள் (இப்னு உமர்) பெருநாள் அன்று (தொழுகைக்காக) வெளியே சென்றார்கள். மேலும் அதற்கு (பெருநாள் தொழுகைக்கு) முன்பும் பின்பும் அவர்கள் தொழவில்லை. நபி (ஸல்) அவர்கள் அவ்வாறே செய்தார்கள் என அவர்கள் குறிப்பிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي خُرُوجِ النِّسَاءِ فِي الْعِيدَيْنِ

இரண்டு ஈத் பெருநாட்களுக்கும் பெண்கள் வெளியே செல்வது பற்றி

539

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا مَنْصُورٌ، وَهُوَ ابْنُ زَاذَانَ عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُخْرِجُ الأَبْكَارَ وَالْعَوَاتِقَ وَذَوَاتِ الْخُدُورِ

وَالْحُيَّضَ فِي الْعِيدَيْنِ فَأَمَّا الْحُيَّضُ فَيَعْتَزِلْنَ الْمُصَلَّى وَيَشْهَدْنَ دَعْوَةَ الْمُسْلِمِينَ قَالَتْ إِحْدَاهُنَّ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا جِلْبَابٌ قَالَ فَلْتُعِرْهَا أُخْتُهَا مِنْ جَلاَبِيبِهَا .

உம்மு அத்தியா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், இரண்டு பெருநாட்களிலும் கன்னிப் பெண்களையும், பருவ வயதுடைய பெண்களையும் (திருமணமாகாத), திரைக்குள் இருக்கும் பெண்களையும் (பொதுவாக வீட்டில் இருந்து வெளியே அதிகம் வராத), மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண்களையும் (பெருநாள் தொழுகை திடலுக்கு) வெளியேறச் செய்வார்கள். மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண்கள் தொழும் இடத்தை விட்டும் விலகி இருந்து, முஸ்லிம்களின் (பிரார்த்தனை, உபதேசம் மற்றும் ஒட்டுமொத்த) நிகழ்வில் கலந்து கொள்வார்கள்."

அப்போது அவர்களில் ஒரு பெண், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவளிடம் ஜில்பாப் (மேலாடை) இல்லையென்றால் (என்ன செய்வது)?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "அவளுடைய சகோதரி தனது ஜில்பாப்களிலிருந்து அவளுக்கு (ஒன்றை) இரவலாகக் கொடுக்கட்டும்" என்று கூறினார்கள்.

540

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ، عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ، بِنَحْوِهِ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، وَجَابِرٍ، . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُمِّ عَطِيَّةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ وَرَخَّصَ لِلنِّسَاءِ فِي الْخُرُوجِ إِلَى الْعِيدَيْنِ وَكَرِهَهُ بَعْضُهُمْ وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ قَالَ أَكْرَهُ الْيَوْمَ الْخُرُوجَ لِلنِّسَاءِ فِي الْعِيدَيْنِ فَإِنْ أَبَتِ الْمَرْأَةُ إِلاَّ أَنْ تَخْرُجَ فَلْيَأْذَنْ لَهَا زَوْجُهَا أَنْ تَخْرُجَ فِي أَطْمَارِهَا الْخُلْقَانِ وَلاَ تَتَزَيَّنْ فَإِنْ أَبَتْ أَنْ تَخْرُجَ كَذَلِكَ فَلِلزَّوْجِ أَنْ يَمْنَعَهَا عَنِ الْخُرُوجِ . وَيُرْوَى عَنْ عَائِشَةَ رضى الله عنها قَالَتْ لَوْ رَأَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا أَحْدَثَ النِّسَاءُ لَمَنَعَهُنَّ الْمَسْجِدَ كَمَا مُنِعَتْ نِسَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ . وَيُرْوَى عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ أَنَّهُ كَرِهَ الْيَوْمَ الْخُرُوجَ لِلنِّسَاءِ إِلَى الْعِيدِ .

உம்மு அதிய்யா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸின் கருவைப்) போன்றே ஒரு செய்தி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இப்பாடத்தில் இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் ஜாபிர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும்

அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: உம்மு அதிய்யா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ எனும் தரத்திலுள்ளதாகும். அறிஞர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸை அடிப்படையாகக் கொண்டு, இரண்டு பெருநாள்களுக்கும் பெண்கள் (திடலுக்குச்) செல்வதற்கு அனுமதியளித்துள்ளனர். ஆனால் மற்றும் சிலர் இதனை வெறுக்கின்றனர்.

அப்துல்லாஹ் பின் முபாரக் (ரஹ்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்படுவதாவது: "இக்காலத்தில் பெண்கள் இரண்டு பெருநாள்களுக்கும் (திடலுக்குச்) செல்வதை நான் வெறுக்கிறேன். ஒரு பெண் வெளியே சென்றே ஆகவேண்டும் என்று மறுத்தால், அவளது கணவன் அவளைப் பழைய, கிழிந்த (எளிமையான) ஆடைகளுடனேயே செல்ல அனுமதிக்கட்டும்; அவள் தன்னை அலங்கரித்துக்கொள்ளக் கூடாது. அவள் அவ்வாறு (எளிமையாகச்) செல்ல மறுத்தால், அவளைத் தடுக்கும் உரிமை கணவனுக்கு உண்டு."

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்படுவதாவது: "பெண்கள் (தற்போது) புதிதாக உருவாக்கியுள்ளவற்றை (அலங்காரம், ஆண்களுடன் கலத்தல் போன்றவற்றை) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பார்த்திருந்தால், பனூ இஸ்ராயீல் குலத்துப் பெண்கள் தடுக்கப்பட்டது போன்று இவர்களையும் மஸ்ஜிதுக்குச் செல்லவிடாமல் தடுத்திருப்பார்கள்."

ஸுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ (ரஹ்) அவர்களும், இக்காலத்தில் பெண்கள் பெருநாளுக்காக வெளியே செல்வதை வெறுத்தார்கள் எனவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي خُرُوجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلَى الْعِيدِ فِي طَرِيقٍ وَرُجُوعِهِ مِنْ طَرِيقٍ آخَرَ

நபி (ஸல்) அவர்கள் ஈத் தொழுகைக்கு ஒரு வழியாகச் சென்று, வேறொரு வழியாகத் திரும்பியது பற்றி வந்துள்ள செய்தி

541

حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ وَاصِلِ بْنِ عَبْدِ الأَعْلَى الْكُوفِيُّ، وَأَبُو زُرْعَةَ قَالاَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الصَّلْتِ، عَنْ فُلَيْحِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا خَرَجَ يَوْمَ الْعِيدِ فِي طَرِيقٍ رَجَعَ فِي غَيْرِهِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَأَبِي رَافِعٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَى أَبُو تُمَيْلَةَ

وَيُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ فُلَيْحِ بْنِ سُلَيْمَانَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْحَارِثِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ. قَالَ وَقَدِ اسْتَحَبَّ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لِلإِمَامِ إِذَا خَرَجَ فِي طَرِيقٍ أَنْ يَرْجِعَ فِي غَيْرِهِ اتِّبَاعًا لِهَذَا الْحَدِيثِ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ. وَحَدِيثُ جَابِرٍ كَأَنَّهُ أَصَحُّ.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் பெருநாள் அன்று (தொழுகைக்குச் சென்று) ஒரு வழியில் வெளியே சென்றால், மற்றொரு வழியில் திரும்புவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الأَكْلِ يَوْمَ الْفِطْرِ قَبْلَ الْخُرُوجِ

ஃபித்ர் தினத்தன்று வெளியே செல்வதற்கு முன் உண்பது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

542

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَزَّارُ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، عَنْ ثَوَابِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لاَ يَخْرُجُ يَوْمَ الْفِطْرِ حَتَّى يَطْعَمَ وَلاَ يَطْعَمُ يَوْمَ الأَضْحَى حَتَّى يُصَلِّيَ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَنَسٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ بُرَيْدَةَ بْنِ حُصَيْبٍ الأَسْلَمِيِّ حَدِيثٌ غَرِيبٌ. وَقَالَ مُحَمَّدٌ لاَ أَعْرِفُ لِثَوَابِ بْنِ عُتْبَةَ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ. وَقَدِ اسْتَحَبَّ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ لاَ يَخْرُجَ يَوْمَ الْفِطْرِ حَتَّى يَطْعَمَ شَيْئًا وَيُسْتَحَبُّ لَهُ أَنْ يُفْطِرَ عَلَى تَمْرٍ وَلاَ يَطْعَمَ يَوْمَ الأَضْحَى حَتَّى يَرْجِعَ.

அப்துல்லாஹ் பின் புரைதா அவர்கள், தமது தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் நோன்புப் பெருநாள் அன்று உண்ணும் வரை (தொழுகைக்காகப்) புறப்பட மாட்டார்கள்; மேலும் ஹஜ் பெருநாள் அன்று தொழும் வரை அவர்கள் உண்ண மாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

543

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ حَفْصِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُفْطِرُ عَلَى تَمَرَاتٍ يَوْمَ الْفِطْرِ قَبْلَ أَنْ يَخْرُجَ إِلَى الْمُصَلَّى. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ.

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் நோன்புப் பெருநாளன்று முஸல்லாவிற்குப் புறப்படுவதற்கு முன்பு, பேரீச்சம்பழங்களைக் கொண்டு நோன்பு திறப்பார்கள் (அதாவது, அன்றைய தினத்தின் முதல் உணவை உட்கொள்வார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

بَاب مَا جَاءَ فِي التَّقْصِيرِ فِي السَّفَرِ

பயணத்தின் போது தொழுகையை சுருக்குதல் பற்றி வந்துள்ளவை

544

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ بْنُ عَبْدِ الْحَكَمِ الْوَرَّاقُ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سُلَيْمٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ سَافَرْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ فَكَانُوا يُصَلُّونَ الظُّهْرَ وَالْعَصْرَ رَكْعَتَيْنِ رَكْعَتَيْنِ لاَ يُصَلُّونَ قَبْلَهَا وَلاَ بَعْدَهَا . وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ لَوْ كُنْتُ مُصَلِّيًا قَبْلَهَا أَوْ بَعْدَهَا لأَتْمَمْتُهَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَنَسٍ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ سُلَيْمٍ مِثْلَ هَذَا . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ رَجُلٍ مِنْ آلِ سُرَاقَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَطِيَّةَ الْعَوْفِيِّ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَتَطَوَّعُ فِي السَّفَرِ قَبْلَ الصَّلاَةِ وَبَعْدَهَا . وَقَدْ صَحَّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَقْصُرُ فِي السَّفَرِ وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ صَدْرًا مِنْ خِلاَفَتِهِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَائِشَةَ أَنَّهَا كَانَتْ تُتِمُّ الصَّلاَةَ فِي السَّفَرِ . وَالْعَمَلُ عَلَى مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأَصْحَابِهِ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ إِلاَّ أَنَّ الشَّافِعِيَّ يَقُولُ التَّقْصِيرُ رُخْصَةٌ لَهُ فِي السَّفَرِ فَإِنْ أَتَمَّ الصَّلاَةَ أَجْزَأَ عَنْهُ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் நபி (ஸல்) அவர்கள், அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள், உமர் (ரழி) அவர்கள், மற்றும் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களுடன் பயணம் செய்தேன்; அவர்கள் ளுஹரையும் அஸரையும் இரண்டு ரக்அத்கள், இரண்டு ரக்அத்களாகத் தொழுவார்கள். அவற்றுக்கு முன்னரோ பின்னரோ (சுன்னத்) தொழ மாட்டார்கள்."

மேலும் அப்துல்லாஹ் (இப்னு உமர்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அதற்கு முன்போ அல்லது பின்போ தொழப் போவதாக இருந்தால், அதை (ஃபர்ளான தொழுகையை) முழுமையாகத் தொழுதிருப்பேன்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்:
இந்தத் தலைப்பில் உமர், அலீ, இப்னு அப்பாஸ், அனஸ், இம்ரான் பின் ஹுஸைன் மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' தரத்தைச் சார்ந்தது. யஹ்யா பின் ஸுலைமின் அறிவிப்பைத் தவிர இவ்வழியில் இதை நாங்கள் அறியவில்லை.

முஹம்மத் பின் இஸ்மாயீல் (புகாரி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் உபைதுல்லாஹ் பின் உமர் வழியாக, அவர் ஸுராகா குடும்பத்தைச் சார்ந்த ஒருவரிடமிருந்து, அவர் அப்துல்லாஹ் பின் உமர் அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதாக(வும்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது."

மேலும் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்:
அத்திய்யா அல்-அவ்ஃபீ வழியாக இப்னு உமர் அவர்களிடமிருந்து, "நபி (ஸல்) அவர்கள் பயணத்தில் தொழுகைக்கு முன்னரும் பின்னரும் நஃபில் (கூடுதல்) தொழுபவர்களாக இருந்தார்கள்" என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

(எனினும்) நபி (ஸல்) அவர்கள் பயணத்தில் (தொழுகையைச்) சுருக்கித் தொழுவார்கள் என்பது ஆதாரப்பூர்வமாக நிரூபணமாகியுள்ளது. அவ்வாறே அபூபக்கர், உமர் மற்றும் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களும் (அவரது ஆட்சியின்) ஆரம்ப காலத்தில் செய்தார்கள். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் ஏனைய அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இதையே நடைமுறைப்படுத்தியுள்ளனர்.

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் பயணத்தில் தொழுகையை முழுமையாகத் தொழுவார்கள் என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

எனினும், நபி (ஸல்) அவர்கள் மற்றும் அவர்களின் தோழர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டதின் மீதே செயல்பாடு உள்ளது. இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும். எனினும் ஷாஃபிஈ அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: "சுருக்கித் தொழுவது பயணத்தில் அவருக்கு அளிக்கப்பட்ட சலுகையாகும். அவர் தொழுகையை முழுமையாகத் தொழுதாலும் அது அவருக்குப் போதுமானதாகும் (கூடும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

545

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ زَيْدِ بْنِ جُدْعَانَ الْقُرَشِيُّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، قَالَ سُئِلَ عِمْرَانُ بْنُ حُصَيْنٍ عَنْ صَلاَةِ الْمُسَافِرِ، فَقَالَ حَجَجْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ وَحَجَجْتُ مَعَ أَبِي بَكْرٍ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ وَمَعَ عُمَرَ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ وَمَعَ عُثْمَانَ سِتَّ سِنِينَ مِنْ خِلاَفَتِهِ أَوْ ثَمَانِيَ سِنِينَ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ அந்நத்ரா கூறினார்கள்:
"இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்களிடம் பிரயாணத் தொழுகையைப் பற்றி வினவப்பட்டது. அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஹஜ் செய்தேன், அவர்கள் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுதார்கள். நான் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களுடன் ஹஜ் செய்தேன், அவர்கள் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுதார்கள். மேலும் உமர் (ரழி) அவர்களுடனும் (ஹஜ் செய்தேன்), அவர்கள் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுதார்கள். மேலும் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களுடைய கிலாஃபத்தின் ஆறு ஆண்டுகள் அல்லது எட்டு ஆண்டுகள் அவர்களுடனும் (ஹஜ் செய்தேன்), அவர்கள் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுதார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

546

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، وَإِبْرَاهِيمَ بْنِ مَيْسَرَةَ، سَمِعَا أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، قَالَ صَلَّيْنَا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الظُّهْرَ بِالْمَدِينَةِ أَرْبَعًا وَبِذِي الْحُلَيْفَةِ الْعَصْرَ رَكْعَتَيْنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் மதீனாவில் லுஹரை நான்கு ரக்அத்துகளாகவும், துல்-ஹுலைஃபாவில் அஸரை இரண்டு ரக்அத்துகளாகவும் தொழுதோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

547

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ زَاذَانَ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ مِنَ الْمَدِينَةِ إِلَى مَكَّةَ لاَ يَخَافُ إِلاَّ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள், அகிலங்களின் இறைவனான அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு எவருக்கும் அஞ்சாதவர்களாக மதீனாவிலிருந்து மக்காவிற்குச் சென்றார்கள், மேலும் அவர்கள் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுதார்கள் (இது பயணத்தின் காரணமாக சுருக்கப்பட்ட தொழுகையாகும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَمْ تُقْصَرُ الصَّلاَةُ

பிரயாணத்தில் தொழுகையை எவ்வளவு காலம் சுருக்கலாம் என்பது பற்றி வந்துள்ள ஹதீஸ்கள்

548

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ أَبِي إِسْحَاقَ الْحَضْرَمِيُّ، حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، قَالَ خَرَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنَ الْمَدِينَةِ إِلَى مَكَّةَ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ. قَالَ قُلْتُ لأَنَسٍ كَمْ أَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِمَكَّةَ قَالَ عَشْرًا. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ أَقَامَ فِي بَعْضِ أَسْفَارِهِ تِسْعَ عَشْرَةَ يُصَلِّي رَكْعَتَيْنِ. قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَنَحْنُ إِذَا أَقَمْنَا مَا بَيْنَنَا وَبَيْنَ تِسْعَ عَشْرَةَ صَلَّيْنَا رَكْعَتَيْنِ وَإِنْ زِدْنَا عَلَى ذَلِكَ أَتْمَمْنَا الصَّلاَةَ. وَرُوِيَ عَنْ عَلِيٍّ أَنَّهُ قَالَ مَنْ أَقَامَ عَشْرَةَ أَيَّامٍ أَتَمَّ الصَّلاَةَ. وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّهُ قَالَ مَنْ أَقَامَ خَمْسَةَ عَشَرَ يَوْمًا أَتَمَّ الصَّلاَةَ. وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ ثِنْتَىْ عَشْرَةَ. وَرُوِيَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ أَنَّهُ قَالَ إِذَا أَقَامَ أَرْبَعًا صَلَّى أَرْبَعًا. وَرَوَى عَنْهُ ذَلِكَ قَتَادَةُ وَعَطَاءٌ الْخُرَاسَانِيُّ. وَرَوَى عَنْهُ دَاوُدُ بْنُ أَبِي هِنْدٍ خِلاَفَ هَذَا. وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ بَعْدُ فِي ذَلِكَ فَأَمَّا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَأَهْلُ الْكُوفَةِ فَذَهَبُوا إِلَى تَوْقِيتِ خَمْسَ عَشْرَةَ وَقَالُوا إِذَا أَجْمَعَ عَلَى إِقَامَةِ خَمْسَ عَشْرَةَ أَتَمَّ

الصَّلَاةَ . وَقَالَ الْأَوْزَاعِيُّ إِذَا أَجْمَعَ عَلَى إِقَامَةِ ثِنْتَيْ عَشْرَةَ أَتَمَّ الصَّلَاةَ . وَقَالَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ
وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ إِذَا أَجْمَعَ عَلَى إِقَامَةِ أَرْبَعَةٍ أَتَمَّ الصَّلَاةَ . وَأَمَّا إِسْحَاقُ فَرَأَى أَقْوَى الْمَذَاهِبِ
فِيهِ حَدِيثَ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ لِأَنَّهُ رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ تَأَوَّلَهُ بَعْدَ النَّبِيِّ صلى
الله عليه وسلم إِذَا أَجْمَعَ عَلَى إِقَامَةِ تِسْعَ عَشْرَةَ أَتَمَّ الصَّلَاةَ . ثُمَّ أَجْمَعَ أَهْلُ الْعِلْمِ عَلَى أَنَّ
الْمُسَافِرَ يَقْصُرُ مَا لَمْ يُجْمِعْ إِقَامَةً وَإِنْ أَتَى عَلَيْهِ سِنُونَ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் மதீனாவிலிருந்து மக்காவிற்குச் சென்றோம். (அங்கே) அவர்கள் இரண்டு ரக்அத்களாகத் தொழுதார்கள்." (அறிவிப்பாளர் யஹ்யா கூறுகிறார்:) நான் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்காவில் எவ்வளவு காலம் தங்கினார்கள்?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "பத்து (நாட்கள்)" என்று கூறினார்கள்.

இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்கள்: இந்த அத்தியாயத்தில் இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் ஜாபிர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அனஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆனதாகும்.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: அவர்கள் தமது சில பயணங்களில் பத்தொன்பது நாட்கள் தங்கியிருந்து, இரண்டு ரக்அத்களாகத் தொழுதுள்ளார்கள். இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் (ஒரு ஊரில்) தங்கியிருக்கும் காலம் பத்தொன்பது நாட்களுக்கு உட்பட்டிருந்தால் (அதாவது, பத்தொன்பது நாட்கள் அல்லது அதற்கும் குறைவாகத் தங்கினால்) இரண்டு ரக்அத்களாகத் தொழுவோம். அதைவிட அதிகமானால் (தொழுகையை) முழுமைப்படுத்துவோம்."

அலீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, "யார் பத்து நாட்கள் தங்குகிறாரோ அவர் தொழுகையை முழுமைப்படுத்துவார்" என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, "யார் பதினைந்து நாட்கள் தங்குகிறாரோ அவர் தொழுகையை முழுமைப்படுத்துவார்" என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அவரிடமிருந்தே பன்னிரண்டு நாட்கள் (என்றும்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஸயீத் பின் அல்-முஸய்யப் அவர்களிடமிருந்து, "நான்கு நாட்கள் தங்கினால் நான்கு ரக்அத்களாகத் தொழ வேண்டும்" என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இதை கதாதா மற்றும் அதா அல்-குராஸானீ ஆகியோர் அவரிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர். தாவூத் பின் அபீ ஹிந்த் இதற்கு மாற்றமாக அறிவித்துள்ளார்.

இதற்குப் பிறகு அறிஞர்கள் இவ்விஷயத்தில் கருத்து வேறுபாடு கொண்டுள்ளனர். சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகள் பதினைந்து நாட்கள் என்று கால நிர்ணயம் செய்துள்ளனர். அவர்கள், "பதினைந்து நாட்கள் தங்குவதென முடிவு செய்தால், தொழுகையை முழுமைப்படுத்த வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர்.

அவ்ஸாஈ அவர்கள், "பன்னிரண்டு நாட்கள் தங்குவதென முடிவு செய்தால், தொழுகையை முழுமைப்படுத்த வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர்.

மாலிக் பின் அனஸ், ஷாஃபிஈ மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோர், "நான்கு நாட்கள் தங்குவதென முடிவு செய்தால், தொழுகையை முழுமைப்படுத்த வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர்.

இஸ்ஹாக் அவர்கள், "இதில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸே மிகவும் வலிமையான கருத்தாகும்" என்று கருதுகிறார். ஏனெனில், அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துவிட்டு, நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிறகு, "பத்தொன்பது நாட்கள் தங்குவதென முடிவு செய்தால், தொழுகையை முழுமைப்படுத்த வேண்டும்" என்று அதற்கு விளக்கம் அளித்துள்ளார்கள்.

மேலும், ஒரு பயணி தங்குவதென (நிரந்தரமாகக் குடியேற) முடிவு செய்யாத வரை, பல ஆண்டுகள் சென்றாலும் அவர் (தொழுகையைச்) சுருக்கியே தொழுவார் என்பதில் அறிஞர்கள் ஒருமித்த கருத்து கொண்டுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

549

حَدَّثَنَا هَنَّادُ بْنُ السَّرِيِّ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ سَافَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سَفَرًا فَصَلَّى تِسْعَةَ عَشَرَ يَوْمًا رَكْعَتَيْنِ رَكْعَتَيْنِ ‏.‏ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَنَحْنُ نُصَلِّي فِيمَا بَيْنَنَا وَبَيْنَ تِسْعَ عَشْرَةَ رَكْعَتَيْنِ رَكْعَتَيْنِ فَإِذَا أَقَمْنَا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ صَلَّيْنَا أَرْبَعًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு பயணம் மேற்கொண்டார்கள். அதில் பத்தொன்பது நாட்கள் இரண்டு ரக்அத்களாக (நான்கு ரக்அத் தொழுகைகளைச் சுருக்கி) தொழுதார்கள்."

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனவே, நாங்கள் பத்தொன்பது (நாட்கள்) வரை (பயணத்தில்) தங்கியிருந்தால் இரண்டு ரக்அத்களாக (நான்கு ரக்அத் தொழுகைகளைச் சுருக்கி) தொழுவோம்;

அதைவிட அதிகமாகத் தங்கியிருந்தால் நான்கு ரக்அத்களாக (முழுமையாக) தொழுவோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّطَوُّعِ فِي السَّفَرِ

பயணத்தின் போது தொழும் விருப்பத் தொழுகைகள் பற்றி வந்துள்ளவை

550

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ سُلَيْمٍ، عَنْ أَبِي بُسْرَةَ الْغِفَارِيِّ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ صَحِبْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَمَانِيَةَ عَشَرَ سَفَرًا فَمَا رَأَيْتُهُ تَرَكَ الرَّكْعَتَيْنِ إِذَا زَاغَتِ الشَّمْسُ قَبْلَ الظُّهْرِ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْبَرَاءِ حَدِيثٌ غَرِيبٌ . قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْهُ فَلَمْ يَعْرِفْهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ اللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ وَلَمْ يَعْرِفِ اسْمَ أَبِي بُسْرَةَ الْغِفَارِيِّ وَرَآهُ حَسَنًا . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ لاَ يَتَطَوَّعُ فِي السَّفَرِ قَبْلَ الصَّلاَةِ وَلاَ بَعْدَهَا . وَرُوِيَ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَتَطَوَّعُ فِي السَّفَرِ . ثُمَّ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ بَعْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَرَأَى بَعْضُ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَتَطَوَّعَ الرَّجُلُ فِي السَّفَرِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَلَمْ تَرَ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يُصَلَّى قَبْلَهَا وَلاَ بَعْدَهَا . وَمَعْنَى مَنْ لَمْ يَتَطَوَّعْ فِي السَّفَرِ قَبُولُ الرُّخْصَةِ وَمَنْ تَطَوَّعَ فَلَهُ فِي ذَلِكَ فَضْلٌ كَثِيرٌ . وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَخْتَارُونَ التَّطَوُّعَ فِي السَّفَرِ .

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் பதினெட்டு பயணங்களில் சென்றிருக்கிறேன். சூரியன் சாய்ந்த பிறகு (அதாவது, லுஹர் தொழுகையின் நேரம் நுழைந்ததும்) லுஹருக்கு முன் (தொழப்படும்) இரண்டு ரக்அத்களை அவர்கள் விடுவதை நான் பார்த்ததில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

551

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الظُّهْرَ فِي السَّفَرِ رَكْعَتَيْنِ وَبَعْدَهَا رَكْعَتَيْنِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ. وَقَدْ رَوَاهُ ابْنُ أَبِي لَيْلَى عَنْ عَطِيَّةَ وَنَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் லுஹர் தொழுகையை இரண்டு ரக்அத்களாகவும், அதற்குப் பிறகு (சுன்னத்தான) இரண்டு ரக்அத்களையும் தொழுதேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

552

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ الْمُحَارِبِيُّ، - يَعْنِي الْكُوفِيَّ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ هَاشِمٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَطِيَّةَ، وَنَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الْحَضَرِ وَالسَّفَرِ فَصَلَّيْتُ مَعَهُ فِي الْحَضَرِ الظُّهْرَ أَرْبَعًا وَبَعْدَهَا رَكْعَتَيْنِ وَصَلَّيْتُ مَعَهُ فِي السَّفَرِ الظُّهْرَ رَكْعَتَيْنِ وَبَعْدَهَا رَكْعَتَيْنِ وَالْعَصْرَ رَكْعَتَيْنِ وَلَمْ يُصَلِّ بَعْدَهَا شَيْئًا وَالْمَغْرِبَ فِي الْحَضَرِ وَالسَّفَرِ سَوَاءً ثَلاَثَ رَكَعَاتٍ لاَ تَنْقُصُ فِي الْحَضَرِ وَلاَ فِي السَّفَرِ وَهِيَ وِتْرُ النَّهَارِ وَبَعْدَهَا رَكْعَتَيْنِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ. سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ مَا رَوَى ابْنُ أَبِي لَيْلَى حَدِيثًا أَعْجَبَ إِلَىَّ مِنْ هَذَا وَلاَ أَرْوِي عَنْهُ شَيْئًا.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஊரில் இருக்கும்போதும் பயணத்திலும் தொழுதிருக்கிறேன். ஆகவே, நான் ஊரில் இருக்கும்போது அவர்களுடன் லுஹருக்கு நான்கு ரக்அத்களும், அதற்குப் பிறகு இரண்டு ரக்அத்களும் (சுன்னத்) தொழுதேன். பயணத்தில் இருக்கும்போது அவர்களுடன் லுஹருக்கு இரண்டு ரக்அத்களும் (குறைக்கப்பட்ட ஃபர்ளு), அதற்குப் பிறகு இரண்டு ரக்அத்களும் (சுன்னத்), அஸருக்கு இரண்டு ரக்அத்களும் (குறைக்கப்பட்ட ஃபர்ளு) தொழுதேன். அஸருக்குப் பிறகு அவர்கள் எதையும் தொழவில்லை (சுன்னத் தொழவில்லை). ஊரில் இருக்கும்போதும் பயணத்திலும் மஃரிப் தொழுகை ஒன்றுதான்; மூன்று ரக்அத்கள். அது ஊரில் இருக்கும்போதும் சரி, பயணத்திலும் சரி குறைக்கப்படுவதில்லை. அது பகலின் வித்ர் ஆகும், அதற்குப் பிறகு இரண்டு ரக்அத்கள் (சுன்னத்) உள்ளன."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْجَمْعِ بَيْنَ الصَّلَاتَيْنِ

இரண்டு தொழுகைகளை ஒன்றாக சேர்த்து நிறைவேற்றுவது பற்றி வந்துள்ளவை

553

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، هُوَ عَامِرُ بْنُ وَاثِلَةَ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ فِي غَزْوَةِ تَبُوكَ إِذَا ارْتَحَلَ قَبْلَ زَيْغِ الشَّمْسِ أَخَّرَ الظُّهْرَ إِلَى أَنْ يَجْمَعَهَا إِلَى الْعَصْرِ فَيُصَلِّيهِمَا جَمِيعًا وَإِذَا ارْتَحَلَ بَعْدَ زَيْغِ الشَّمْسِ عَجَّلَ الْعَصْرَ إِلَى الظُّهْرِ وَصَلَّى الظُّهْرَ وَالْعَصْرَ جَمِيعًا ثُمَّ سَارَ وَكَانَ إِذَا ارْتَحَلَ قَبْلَ الْمَغْرِبِ أَخَّرَ الْمَغْرِبَ حَتَّى يُصَلِّيَهَا مَعَ الْعِشَاءِ وَإِذَا ارْتَحَلَ بَعْدَ الْمَغْرِبِ عَجَّلَ الْعِشَاءَ فَصَلاَّهَا مَعَ الْمَغْرِبِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالصَّحِيحُ عَنْ أُسَامَةَ . وَرَوَى عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ عَنْ قُتَيْبَةَ هَذَا الْحَدِيثَ .

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் தபூக் போரில் இருந்தபோது, சூரியன் உச்சி சாய்வதற்கு முன் (அதாவது, லுஹர் நேரம் ஆரம்பிப்பதற்கு முன்) அவர்கள் புறப்பட்டால், லுஹரைத் தாமதப்படுத்தி அதை அஸருடன் சேர்த்துத் தொழுவார்கள். சூரியன் உச்சி சாய்ந்த பிறகு (அதாவது, லுஹர் நேரம் ஆரம்பித்த பிறகு) அவர்கள் புறப்பட்டால், அஸரை லுஹருடன் முற்படுத்தி, லுஹரையும் அஸரையும் ஒன்றாகத் தொழுதுவிட்டு, பின்னர் புறப்படுவார்கள். அவர்கள் மஃரிபுக்கு முன் (அதாவது, மஃரிப் நேரம் ஆரம்பிப்பதற்கு முன்) புறப்பட்டால், மஃரிபைத் தாமதப்படுத்தி அதை இஷாவுடன் சேர்த்துத் தொழுவார்கள். மஃரிபுக்குப் பிறகு (அதாவது, மஃரிப் நேரம் ஆரம்பித்த பிறகு) அவர்கள் புறப்பட்டால், இஷாவை முற்படுத்தி அதை மஃரிபுடன் சேர்த்துத் தொழுவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

554

حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنَا زَكَرِيَّا اللُّؤْلُؤِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ الأَعْيَنُ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ، حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ، حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، بِهَذَا الْحَدِيثِ يَعْنِي حَدِيثَ مُعَاذٍ. وَحَدِيثُ مُعَاذٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ تَفَرَّدَ بِهِ قُتَيْبَةُ لاَ نَعْرِفُ أَحَدًا رَوَاهُ عَنِ اللَّيْثِ غَيْرَهُ. وَحَدِيثُ اللَّيْثِ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ عَنْ مُعَاذٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ. وَالْمَعْرُوفُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ حَدِيثُ مُعَاذٍ مِنْ حَدِيثِ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ عَنْ مُعَاذٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم جَمَعَ فِي غَزْوَةِ تَبُوكَ بَيْنَ الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ وَبَيْنَ الْمَغْرِبِ وَالْعِشَاءِ. رَوَاهُ قُرَّةُ بْنُ خَالِدٍ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَمَالِكٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ الْمَكِّيِّ. وَبِهَذَا الْحَدِيثِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ. وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ يَقُولاَنِ لاَ بَأْسَ أَنْ يَجْمَعَ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ فِي السَّفَرِ فِي وَقْتِ إِحْدَاهُمَا .

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக) குதைபா அவர்கள் இந்த ஹதீஸை, அதாவது முஆத் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸை அறிவித்தார்கள்.

முஆத் (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்திலானது. குதைபா அவர்கள் மட்டுமே இதனை அறிவித்துள்ளார்கள். அவர்களைத் தவிர வேறு யாரும் லைத் அவர்களிடமிருந்து இதனை அறிவித்ததாக நாம் அறியவில்லை. லைத் அவர்கள், யஸீத் பின் அபீ ஹபீப் மற்றும் அபூ துஃபைல் வழியாக முஆத் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் ஹதீஸ் 'கரீப்' எனும் தரத்திலானது.

அறிஞர்களிடம் நன்கு அறியப்பட்ட அறிவிப்பானது, அபூ அஸ்-ஸுபைர், அபூ துஃபைல் வழியாக முஆத் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து வரும் அறிவிப்பாகும்: **"நபி (ஸல்) அவர்கள் தபூக் போரின்போது லுஹரையும் அஸரையும் இணைத்தும், மக்ரிபையும் இஷாவையும் இணைத்தும் தொழுதார்கள்."**

குர்ரா பின் காலித், சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, மாலிக் மற்றும் பலர் அபூ அஸ்-ஸுபைர் அல்-மக்கியிடமிருந்து இதனை அறிவித்துள்ளனர். இமாம் ஷாஃபிஈ அவர்கள் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் கருத்துத் தெரிவிக்கின்றார்கள். இமாம் அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர், "பயணத்தில் இரண்டு தொழுகைகளில் ஏதேனும் ஒரு தொழுகையின் நேரத்தில் அவ்விரண்டையும் சேர்த்துத் தொழுவதில் தவறில்லை" என்று கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

555

حَدَّثَنَا هَنَّادُ بْنُ السَّرِيِّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّهُ اسْتُغِيثَ عَلَى بَعْضِ أَهْلِهِ فَجَدَّ بِهِ السَّيْرُ فَأَخَّرَ الْمَغْرِبَ حَتَّى غَابَ الشَّفَقُ ثُمَّ نَزَلَ فَجَمَعَ بَيْنَهُمَا ثُمَّ أَخْبَرَهُمْ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَفْعَلُ ذَلِكَ إِذَا جَدَّ بِهِ السَّيْرُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَحَدِيثُ اللَّيْثِ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களுக்கு, தம் குடும்பத்தினர் ஒருவரைப் பற்றி (உதவி கோரி) அவசர அழைப்பு வந்தது. அதனால், அவர்கள் பயணத்தில் விரைந்து சென்றார்கள். (அதன் காரணமாக) செவ்வானம் மறையும் வரை மஃரிப் தொழுகையைத் தாமதப்படுத்தினார்கள். பின்னர் (வாகனத்திலிருந்து) இறங்கி, அவ்விரண்டையும் (மஃரிப் மற்றும் இஷா தொழுகைகளை) சேர்த்துத் தொழுதார்கள். பிறகு, "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பயணத்தில் அவசரமாக இருக்கும்போது இவ்வாறு செய்வார்கள்" என்று தெரிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَلاَةِ الاِسْتِسْقَاءِ

சலாத் அல்-இஸ்திஸ்கா (மழை வேண்டி தொழும் தொழுகை) பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

556

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ تَمِيمٍ، عَنْ عَمِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ بِالنَّاسِ يَسْتَسْقِي فَصَلَّى بِهِمْ رَكْعَتَيْنِ جَهَرَ بِالْقِرَاءَةِ فِيهِمَا وَحَوَّلَ رِدَاءَهُ وَرَفَعَ يَدَيْهِ وَاسْتَسْقَى وَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَآبِي اللَّحْمِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَعَلَى هَذَا الْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَعَمُّ عَبَّادِ بْنِ تَمِيمٍ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدِ بْنِ عَاصِمٍ الْمَازِنِيُّ ‏.‏

அப்பாத் பின் தமீம் அவர்கள், தமது மாமா (அப்துல்லாஹ் இப்னு ஸைத் ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:

'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மழை வேண்டி (இஸ்திஸ்கா

தொழுகைக்காக) மக்களுடன் புறப்பட்டார்கள். எனவே, அவர் மக்களுக்கு இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுகை நடத்தினார்கள். அதில் சப்தமாக ஓதினார்கள்; தமது மேலாடையை (வலது தோளில் இருந்து இடது தோளுக்கும், அல்லது வெளிப்பக்கத்தை உள்பக்கமாகவும்) மாற்றிப் போட்டார்கள்; தமது கைகளை உயர்த்தி, மழைக்காகப் பிரார்த்தனை செய்தார்கள்; மேலும் கிப்லாவை முன்னோக்கினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

557

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِلاَلٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عُمَيْرٍ، مَوْلَى آبِي اللَّحْمِ عَنْ آبِي اللَّحْمِ، أَنَّهُ رَأَى رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عِنْدَ أَحْجَارِ الزَّيْتِ يَسْتَسْقِي وَهُوَ مُقْنِعٌ بِكَفَّيْهِ يَدْعُو . قَالَ أَبُو عِيسَى كَذَا قَالَ قُتَيْبَةُ فِي هَذَا الْحَدِيثِ عَنْ آبِي اللَّحْمِ وَلاَ نَعْرِفُ لَهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ هَذَا الْحَدِيثَ الْوَاحِدَ وَعُمَيْرٌ مَوْلَى آبِي اللَّحْمِ قَدْ رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَحَادِيثَ وَلَهُ صُحْبَةٌ .

அபி அல்-லஹ்ம் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை 'அஹ்ஜார் அஸ்-ஸைத்' என்ற இடத்தில், மழைக்காகப் பிரார்த்தனை செய்பவர்களாகவும், (அப்போது) தமது இரு உள்ளங்கைகளையும் (மற்றும் தலையையும்) உயர்த்திப் பிரார்த்திப்பவர்களாகவும் கண்டதாக அறிவிக்கின்றார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

558

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ إِسْحَاقَ، وَهُوَ ابْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ كِنَانَةَ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ أَرْسَلَنِي الْوَلِيدُ بْنُ عُقْبَةَ وَهُوَ أَمِيرُ الْمَدِينَةِ إِلَى ابْنِ عَبَّاسٍ أَسْأَلُهُ عَنِ اسْتِسْقَاءِ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَتَيْتُهُ فَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ مُتَبَذِّلاً مُتَوَاضِعًا مُتَضَرِّعًا حَتَّى أَتَى الْمُصَلَّى فَلَمْ يَخْطُبْ خُطْبَتَكُمْ هَذِهِ وَلَكِنْ لَمْ يَزَلْ فِي الدُّعَاءِ وَالتَّضَرُّعِ وَالتَّكْبِيرِ وَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ كَمَا كَانَ يُصَلِّي فِي الْعِيدِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் கினானா (ரஹ்) அவர்கள் கூறியதாவது:

மதீனாவின் ஆளுநராக இருந்த அல்-வலீத் பின் உக்பா, இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களிடம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் இஸ்திஸ்கா (மழை வேண்டித் தொழுதல்) பற்றிக் கேட்டு வருமாறு என்னை அனுப்பினார். நான் அவர்களிடம் சென்றபோது அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மிக எளிமையான ஆடையணிந்தவர்களாகவும், பணிவுடையவர்களாகவும், இறைஞ்சியவர்களாகவும் (வீட்டிலிருந்து) புறப்பட்டுத் தொழுதிடத்திற்கு (முஸல்லா) வந்தார்கள். அவர்கள் உங்களின் இந்த குத்பாவைப் போன்று உரை நிகழ்த்தவில்லை. மாறாக, அவர்கள் துஆச் செய்வதிலும், இறைஞ்சி மன்றாடுவதிலும், தக்பீர் கூறுவதிலும் நீடித்திருந்தார்கள். மேலும், ஈத் (பெருநாள்) தொழுகையில் தொழுவதைப் போன்றே இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுதார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

559

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ كِنَانَةَ، عَنْ أَبِيهِ، فَذَكَرَ نَحْوَهُ وَزَادَ فِيهِ مُتَخَشِّعًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ قَالَ يُصَلِّي صَلاَةَ الاِسْتِسْقَاءِ نَحْوَ صَلاَةِ الْعِيدَيْنِ يُكَبِّرُ فِي الرَّكْعَةِ الأُولَى سَبْعًا وَفِي الثَّانِيَةِ خَمْسًا وَاحْتَجَّ بِحَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرُوِيَ عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ أَنَّهُ قَالَ لاَ يُكَبِّرُ فِي صَلاَةِ الاِسْتِسْقَاءِ كَمَا يُكَبِّرُ فِي صَلاَةِ الْعِيدَيْنِ . وَقَالَ النُّعْمَانُ أَبُو حَنِيفَةَ لاَ تُصَلَّى صَلاَةُ الاِسْتِسْقَاءِ وَلاَ آمُرُهُمْ بِتَحْوِيلِ الرِّدَاءِ وَلَكِنْ يَدْعُونَ وَيَرْجِعُونَ بِجُمْلَتِهِمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى خَالَفَ السُّنَّةَ .

ஹிஷாம் இப்னு இஸ்ஹாக் இப்னு அப்துல்லாஹ் இப்னு கினானா அவர்கள் தம் தந்தை வழியாக அறிவிக்கிறார்கள்:
அவர்களும் இதே போன்ற (முந்தைய) அறிவிப்பைக் குறிப்பிட்டு, அதில் "பணிவுடன்" என்பதைச் சேர்த்துக் கூறினார்கள்.

இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். இதுவே இமாம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்களின் கருத்துமாகும். "மழைவேண்டித் தொழும் தொழுகையை (ஸலாத்துல் இஸ்திஸ்கா) பெருநாள் தொழுகைகளைப் போன்றே தொழவேண்டும்; முதல் ரக்அத்தில் ஏழு தக்பீர்களும், இரண்டாவது ரக்அத்தில் ஐந்து தக்பீர்களும்

கூற வேண்டும்" என்று அவர்கள் கூறுகிறார்கள். மேலும், இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸையே அவர்கள் ஆதாரமாகக் கொள்கிறார்கள்.

மேலும் இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: இமாம் மாலிக் இப்னு அனஸ் (ரஹ்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுவதாவது: "பெருநாள் தொழுகைகளில் தக்பீர் கூறுவது போன்று மழைவேண்டித் தொழும் தொழுகையில் தக்பீர் கூறக்கூடாது" என்று அவர்கள் கூறியுள்ளார்கள்.

அந்நுஃமான் அபூஹனீஃபா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மழைவேண்டித் தொழும் தொழுகை (ஜமாஅத்தாகத்) தொழப்படாது; மேலங்கியை மாற்றியமைக்குமாறும் நான் மக்களுக்குக் கட்டளையிடமாட்டேன். மாறாக, அவர்கள் (அல்லாஹ்விடம்) பிரார்த்தனை செய்துவிட்டு, அனைவரும் ஒன்றாகத் திரும்பிச் செல்ல வேண்டும்."

இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: அவர் (இமாம் அபூஹனீஃபா) சுன்னாவிற்கு மாற்றமாகத் தெரிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَلاَةِ الْكُسُوفِ

சூரிய கிரகணத் தொழுகை (ஸலாத் அல்-குஸூஃப்) பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

560

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ صَلَّى فِي كُسُوفٍ فَقَرَأَ ثُمَّ رَكَعَ ثُمَّ قَرَأَ ثُمَّ رَكَعَ ثُمَّ قَرَأَ ثُمَّ رَكَعَ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ سَجَدَ سَجْدَتَيْنِ وَالأُخْرَى مِثْلُهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَالنُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ وَالْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ وَأَبِي مَسْعُودٍ وَأَبِي بَكْرَةَ وَسَمُرَةَ وَأَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَابْنِ عُمَرَ وَقَبِيصَةَ الْهِلاَلِيِّ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ وَأُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ صَلَّى فِي كُسُوفٍ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ فِي أَرْبَعِ سَجَدَاتٍ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ قَالَ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْقِرَاءَةِ فِي صَلاَةِ الْكُسُوفِ فَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ

يُسِرَّ بِالْقِرَاءَةِ فِيهَا بِالنَّهَارِ . وَرَأَى بَعْضُهُمْ أَنْ يَجْهَرَ بِالْقِرَاءَةِ فِيهَا كَنَحْوِ صَلَاةِ الْعِيدَيْنِ وَالْجُمُعَةِ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكٌ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ يَرَوْنَ الْجَهْرَ فِيهَا . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ لَا يَجْهَرُ فِيهَا . وَقَدْ صَحَّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم كِلْتَا الرِّوَايَتَيْنِ صَحَّ عَنْهُ أَنَّهُ صَلَّى أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ فِي أَرْبَعِ سَجَدَاتٍ . وَصَحَّ عَنْهُ أَيْضًا أَنَّهُ صَلَّى سِتَّ رَكَعَاتٍ فِي أَرْبَعِ سَجَدَاتٍ . وَهَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ جَائِزٌ عَلَى قَدْرِ الْكُسُوفِ إِنْ تَطَاوَلَ الْكُسُوفُ فَصَلَّى سِتَّ رَكَعَاتٍ فِي أَرْبَعِ سَجَدَاتٍ فَهُوَ جَائِزٌ وَإِنْ صَلَّى أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ فِي أَرْبَعِ سَجَدَاتٍ وَأَطَالَ الْقِرَاءَةَ فَهُوَ جَائِزٌ . وَيَرَوْنَ أَصْحَابُنَا أَنْ تُصَلَّى صَلَاةُ الْكُسُوفِ فِي جَمَاعَةٍ فِي كُسُوفِ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கிரகணத்தின் போது தொழுதார்கள். அவர்கள் (குர்ஆனை) ஓதினார்கள்; பிறகு ருகூஃ செய்தார்கள். பிறகு (மீண்டும்) ஓதினார்கள்; பிறகு (மீண்டும்) ருகூஃ செய்தார்கள். பிறகு (மீண்டும்) ஓதினார்கள்; பிறகு (மீண்டும்) ருகூஃ செய்தார்கள். (இவ்வாறு ஒரு ரக்அத்தில் மூன்று ருகூஉகள் செய்தார்கள்.) பிறகு இரண்டு ஸஜ்தாக்கள் செய்தார்கள். மற்றொரு ரக்அத்தும் இது போன்றதே.

இந்த அத்தியாயத்தில் அலீ, ஆயிஷா, அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர், நுஃமான் பின் பஷீர், முகீரா பின் ஷுஅபா, அபூ மஸ்ஊத், அபூ பக்ரா, ஸமுரா, அபூ மூஸா அல்அஷ்அரீ, இப்னு மஸ்ஊத், அஸ்மா பின்த் அபீ பக்ர் அஸ்ஸித்தீக், இப்னு உமர், கபீஸா அல்ஹிலாலீ, ஜாபிர் பின் அப்தில்லாஹ், அப்துர் ரஹ்மான் பின் ஸமுரா மற்றும் உபை பின் கஅப் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். மேலும், நபி (ஸல்) அவர்கள் கிரகணத் தொழுகையில் நான்கு ருகூஉகளையும் நான்கு ஸஜ்தாக்களையும் (இரண்டு ரக்அத்துகளில்) செய்தார்கள் என்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) வழியாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் இதனையே கூறுகின்றனர்.

கிரகணத் தொழுகையில் ஓதுதல் (கிராஅத்) விஷயத்தில் அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. பகலில் தொழுதால் சப்தமில்லாமல் (இரகசியமாக) ஓத வேண்டும் என்று சில அறிஞர்கள் கருதுகிறார்கள். வேறு சிலர் பெருநாள் மற்றும் ஜுமுஆ தொழுகைகளைப் போன்று சப்தமிட்டு (ஜஹ்ராக) ஓத வேண்டும் என்று கருதுகிறார்கள். மாலிக், அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் சப்தமிட்டு ஓத வேண்டும் என்று கூறுகின்றனர். ஆனால் ஷாஃபிஈ சப்தமிட்டு ஓதக்கூடாது என்கிறார்.

நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இந்த இரண்டு அறிவிப்புகளுமே ஆதாரப்பூர்வமானவை. அவர்கள் நான்கு ருகூஉகளையும் நான்கு ஸஜ்தாக்களையும் செய்தார்கள் என்பதும், ஆறு ருகூஉகளையும் நான்கு ஸஜ்தாக்களையும் செய்தார்கள் என்பதும் ஆதாரப்பூர்வமானவையே.

அறிஞர்களின் கருத்துப்படி, கிரகணத்தின் அளவைப் (நேரத்தைப்) பொறுத்து இது அனுமதிக்கப்பட்டதாகும். கிரகணம் நீண்ட நேரம் நீடித்தால் ஆறு ருகூஉகளையும் நான்கு ஸஜ்தாக்களையும் செய்யலாம்; இது கூடும். நான்கு ருகூஉகளையும் நான்கு ஸஜ்தாக்களையும் செய்து, கிராஅத்தை (ஓதுதலை) நீண்ட நேரம் செய்தாலும் அதுவும் கூடும். சூரிய கிரகணம் மற்றும் சந்திர கிரகணத்தின் போது ஜமாஅத்தாக (கூட்டாக) கிரகணத் தொழுகை தொழப்பட வேண்டும் என்பதே நம் தோழர்களின் (அறிஞர்களின்) கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

561

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ خَسَفَتِ الشَّمْسُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَصَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِالنَّاسِ فَأَطَالَ الْقِرَاءَةَ ثُمَّ رَكَعَ فَأَطَالَ الرُّكُوعَ ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ فَأَطَالَ الْقِرَاءَةَ وَهِيَ دُونَ الأُولَى ثُمَّ رَكَعَ فَأَطَالَ الرُّكُوعَ وَهُوَ دُونَ الأَوَّلِ ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ فَسَجَدَ ثُمَّ فَعَلَ مِثْلَ ذَلِكَ فِي الرَّكْعَةِ الثَّانِيَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَبِهَذَا الْحَدِيثِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ يَرَوْنَ صَلاَةَ الْكُسُوفِ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ فِي أَرْبَعِ سَجَدَاتٍ . قَالَ الشَّافِعِيُّ يَقْرَأُ فِي الرَّكْعَةِ الأُولَى بِأُمِّ الْقُرْآنِ وَنَحْوًا مِنْ سُورَةِ الْبَقَرَةِ سِرًّا إِنْ كَانَ بِالنَّهَارِ ثُمَّ رَكَعَ رُكُوعًا طَوِيلاً نَحْوًا مِنْ قِرَاءَتِهِ ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ بِتَكْبِيرٍ وَثَبَتَ قَائِمًا كَمَا هُوَ وَقَرَأَ أَيْضًا بِأُمِّ الْقُرْآنِ وَنَحْوًا مِنْ آلِ عِمْرَانَ ثُمَّ رَكَعَ رُكُوعًا طَوِيلاً نَحْوًا مِنْ قِرَاءَتِهِ ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ ثُمَّ قَالَ " سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ " . ثُمَّ سَجَدَ سَجْدَتَيْنِ تَامَّتَيْنِ وَيُقِيمُ فِي كُلِّ سَجْدَةٍ نَحْوًا مِمَّا أَقَامَ فِي رُكُوعِهِ ثُمَّ قَامَ فَقَرَأَ بِأُمِّ الْقُرْآنِ وَنَحْوًا مِنْ سُورَةِ النِّسَاءِ ثُمَّ رَكَعَ رُكُوعًا طَوِيلاً نَحْوًا مِنْ قِرَاءَتِهِ ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ بِتَكْبِيرٍ وَثَبَتَ قَائِمًا ثُمَّ قَرَأَ نَحْوًا مِنْ سُورَةِ الْمَائِدَةِ ثُمَّ رَكَعَ رُكُوعًا طَوِيلاً نَحْوًا مِنْ قِرَاءَتِهِ ثُمَّ رَفَعَ فَقَالَ " سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ " . ثُمَّ سَجَدَ سَجْدَتَيْنِ ثُمَّ تَشَهَّدَ وَسَلَّمَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் சூரிய கிரகணம் ஏற்பட்டது. எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்களுக்குத் தொழுகை நடத்தினார்கள். அவர்கள் நீண்ட நேரம் ஓதினார்கள், பிறகு நீண்ட நேரம் ருகூஃ செய்தார்கள், பிறகு தலையை உயர்த்தி, முதல் ஓதலை விடக் குறைவான அளவில் நீண்ட நேரம் ஓதினார்கள். பிறகு, முதல் ருகூஃவை விடக் குறைவான அளவில் நீண்ட நேரம் ருகூஃ செய்தார்கள். பிறகு, அவர்கள் தலையை உயர்த்தி ஸஜ்தா செய்தார்கள். பிறகு, இரண்டாவது ரக்அத்திலும் அவ்வாறே செய்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்தில் அமைந்ததாகும். இமாம் ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையிலேயே கூறுகின்றனர். கிரகணத் தொழுகை என்பது (மொத்தம்) நான்கு ருகூஃகளையும் நான்கு ஸஜ்தாக்களையும் கொண்டது என்று அவர்கள் கருதுகின்றனர்.

இமாம் ஷாஃபிஈ கூறினார்:
"(தொழுபவர்) முதல் ரக்அத்தில் 'உம்முல் குர்ஆன்' (அல்-ஃபாத்திஹா) மற்றும் 'அல்-பகரா' அத்தியாயம் போன்ற அளவை, பகல் நேரமாக இருந்தால் சப்தமின்றி ஓத வேண்டும். பிறகு தான் ஓதிய அளவிற்குத் தகுந்தவாறு நீண்ட நேரம் ருகூஃ செய்ய வேண்டும். பிறகு தக்பீர் கூறி தலையை உயர்த்தி, அவ்வாறே நிலையில் நீடிக்க வேண்டும். மேலும் (மீண்டும்) 'உம்முல் குர்ஆன்' மற்றும் 'ஆலு இம்ரான்' அத்தியாயம் போன்ற அளவை ஓத வேண்டும். பிறகு தான் ஓதிய அளவிற்குத் தகுந்தவாறு நீண்ட நேரம் ருகூஃ செய்ய வேண்டும். பிறகு தலையை உயர்த்தி 'ஸமிஅல்லாஹு லிமன் ஹமிதஹ்' என்று கூற வேண்டும். பிறகு இரண்டு முழுமையான ஸஜ்தாக்கள் செய்ய வேண்டும். ஒவ்வொரு ஸஜ்தாவிலும், தனது ருகூஃவில் நின்ற நேரத்திற்குத் தகுந்தவாறு நீடிக்க வேண்டும். பிறகு (இரண்டாம் ரக்அத்திற்கு) எழுந்து, 'உம்முல் குர்ஆன்' மற்றும் 'அந்-நிஸா' அத்தியாயம் போன்ற அளவை ஓத வேண்டும். பிறகு தான் ஓதிய அளவிற்குத் தகுந்தவாறு நீண்ட நேரம் ருகூஃ செய்ய வேண்டும். பிறகு தக்பீர் கூறி தலையை உயர்த்தி, நிலையில் நீடிக்க வேண்டும். பிறகு 'அல்-மாஇதா' அத்தியாயம் போன்ற அளவை ஓத வேண்டும். பிறகு தான் ஓதிய அளவிற்குத் தகுந்தவாறு நீண்ட நேரம் ருகூஃ செய்ய வேண்டும். பிறகு தலையை உயர்த்தி 'ஸமிஅல்லாஹு லிமன் ஹமிதஹ்' என்று கூற வேண்டும். பிறகு இரண்டு ஸஜ்தாக்கள் செய்து, பிறகு தஷஹ்ஹுத் ஓதி ஸலாம் கொடுக்க வேண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي صِفَةِ الْقِرَاءَةِ فِي الْكُسُوفِ

கிரகணத்தின் போதான ஓதுதலின் முறை

562

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ عِبَادٍ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، قَالَ صَلَّى بِنَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي كُسُوفٍ لاَ نَسْمَعُ لَهُ صَوْتًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு கிரகணத்தின் போது எங்களுக்குத் தொழுகை நடத்தினார்கள்; (அதில்) நாங்கள் அவர்களின் (குர்ஆன் ஓதும்) குரலைக் கேட்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

563

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ صَدَقَةَ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ حُسَيْنٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى صَلاَةَ الْكُسُوفِ وَجَهَرَ بِالْقِرَاءَةِ فِيهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَاهُ أَبُو إِسْحَاقَ الْفَزَارِيُّ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ حُسَيْنٍ نَحْوَهُ . وَبِهَذَا الْحَدِيثِ يَقُولُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் கிரகணத் தொழுகையைத் தொழுதார்கள், மேலும் அதில் (குர்ஆன் வசனங்களை) சப்தமிட்டு ஓதினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَلاَةِ الْخَوْفِ

சலாத் அல்-கவ்ஃப் (அச்சத்தின் தொழுகை) பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

564

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى صَلاَةَ الْخَوْفِ بِإِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ رَكْعَةً وَالطَّائِفَةُ الأُخْرَى مُوَاجِهَةُ الْعَدُوِّ ثُمَّ انْصَرَفُوا فَقَامُوا فِي مَقَامِ أُولَئِكَ وَجَاءَ

أُولَئِكَ فَصَلَّى بِهِمْ رَكْعَةً أُخْرَى ثُمَّ سَلَّمَ عَلَيْهِمْ فَقَامَ هَؤُلاَءِ فَقَضَوْا رَكْعَتَهُمْ وَقَامَ هَؤُلاَءِ فَقَضَوْا رَكْعَتَهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى مُوسَى بْنُ عُقْبَةَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ مِثْلَ هَذَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَحُذَيْفَةَ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَسَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ وَأَبِي عَيَّاشٍ الزُّرَقِيِّ وَاسْمُهُ زَيْدُ بْنُ صَامِتٍ وَأَبِي بَكْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ ذَهَبَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ فِي صَلاَةِ الْخَوْفِ إِلَى حَدِيثِ سَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ . وَقَالَ أَحْمَدُ قَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم صَلاَةُ الْخَوْفِ عَلَى أَوْجُهٍ وَمَا أَعْلَمُ فِي هَذَا الْبَابِ إِلاَّ حَدِيثًا صَحِيحًا وَأَخْتَارُ حَدِيثَ سَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ . وَهَكَذَا قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ قَالَ ثَبَتَتِ الرِّوَايَاتُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي صَلاَةِ الْخَوْفِ . وَرَأَى أَنَّ كُلَّ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي صَلاَةِ الْخَوْفِ فَهُوَ جَائِزٌ وَهَذَا عَلَى قَدْرِ الْخَوْفِ . قَالَ إِسْحَاقُ وَلَسْنَا نَخْتَارُ حَدِيثَ سَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ عَلَى غَيْرِهِ مِنَ الرِّوَايَاتِ .

சாலிம் அவர்கள் தமது தந்தை (அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் ‘ஸலாத்துல் கவ்ஃப்’ (பயத்தின் தொழுகை) தொழுதார்கள். (அப்போது) இரண்டு குழுக்களில் ஒரு குழுவினருடன் ஒரு ரக்அத் தொழுதார்கள். அதே வேளையில் மற்றுமொரு குழுவினர் எதிரியை எதிர்கொண்டிருந்தனர். பிறகு (முதல் குழுவினர் தொழுகையை முடித்து) திரும்பிச் சென்று, அ(எதிரியை எதிர்கொண்டிருந்த)க் குழுவினரின் இடத்தில் நின்றார்கள். பிறகு அ(இரண்டாம்)க் குழுவினர் (தொழுவதற்காக) வந்தனர்; அவர்களுக்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் மற்றொரு ரக்அத் தொழுவித்தார்கள். பிறகு அவர்களுக்கு (நபி ஸல் அவர்கள்) ஸலாம் கொடுத்தார்கள். அப்போது, இ(இரண்டாம்)க் குழுவினர் எழுந்து தங்கள் ரக்அத்தை நிறைவு செய்தார்கள்; அ(முதல்)க் குழுவினர் எழுந்து தங்கள் ரக்அத்தை நிறைவு செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

565 ⋮

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيُّ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ خَوَّاتِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ، أَنَّهُ قَالَ فِي صَلاَةِ الْخَوْفِ قَالَ يَقُومُ الإِمَامُ مُسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةِ وَتَقُومُ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَهُ وَطَائِفَةٌ مِنْ قِبَلِ الْعَدُوِّ

وَوُجُوهُهُمْ إِلَى الْعَدُوِّ فَيَرْكَعُ بِهِمْ رَكْعَةً وَيَرْكَعُونَ لأَنْفُسِهِمْ رَكْعَةً وَيَسْجُدُونَ لأَنْفُسِهِمْ سَجْدَتَيْنِ فِي مَكَانِهِمْ ثُمَّ يَذْهَبُونَ إِلَى مَقَامِ أُولَئِكَ وَيَجِيءُ أُولَئِكَ فَيَرْكَعُ بِهِمْ رَكْعَةً وَيَسْجُدُ بِهِمْ سَجْدَتَيْنِ فَهِيَ لَهُ ثِنْتَانِ وَلَهُمْ وَاحِدَةٌ ثُمَّ يَرْكَعُونَ رَكْعَةً وَيَسْجُدُونَ سَجْدَتَيْنِ .

ஸஹ்ல் இப்னு அபீ ஹத்மா (ரழி) அவர்கள் ஸலாத்துல் கவ்ஃப் (அச்ச நேரத் தொழுகை) பற்றி கூறினார்கள்:

"இமாம் கிப்லாவை முன்னோக்கி நிற்பார். அப்போது ஒரு குழுவினர் அவருடன் நிற்பார்கள்; மற்றொரு குழுவினர் எதிரியை முன்னோக்கியவாறு எதிரிக்கு முன்பாக இருப்பார்கள். அவர் (இமாம்) அவர்களுடன் ஒரு ரக்அத் (ருகூஃ வரை) செய்வார். பிறகு அவர்கள் (முதல் குழுவினர்) தாங்களாகவே ஒரு ரக்அத்தை (ருகூஃவையும்) செய்து, தங்கள் இடங்களிலேயே இரண்டு ஸஜ்தாக்களைச் செய்து (தங்கள் தொழுகையை முடிப்பார்கள்). பிறகு, அவர்கள் மற்றவர்களின் இடத்திற்குச் செல்ல, மற்றவர்கள் (தொழுகைக்காக) வருவார்கள். அவர் (இமாம்) அவர்களுடன் ஒரு ரக்அத் தொழுது, இரண்டு ஸஜ்தாக்களைச் செய்வார். (இதன் மூலம்) இமாமுக்கு இரண்டு (ரக்அத்கள்) முழுமையடையும், அவர்களுக்கு (இரண்டாம் குழுவினருக்கு) ஒரு (ரக்அத்) முழுமையடையும். பிறகு அவர்கள் (இமாம் சலாம் கொடுத்த பின்) தாங்களாகவே ஒரு ரக்அத் தொழுது இரண்டு ஸஜ்தாக்களைச் செய்து (தங்கள் தொழுகையை முடிப்பார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

566

قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ سَأَلْتُ يَحْيَى بْنَ سَعِيدٍ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ، فَحَدَّثَنِي عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَالِحِ بْنِ خَوَّاتٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمِثْلِ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ . وَقَالَ لِي يَحْيَى اكْتُبْهُ إِلَى جَنْبِهِ وَلَسْتُ أَحْفَظُ الْحَدِيثَ وَلَكِنَّهُ مِثْلُ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . لَمْ يَرْفَعْهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيُّ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَهَكَذَا رَوَى أَصْحَابُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ مَوْقُوفًا وَرَفَعَهُ شُعْبَةُ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ .

(அபூ ஈஸா கூறினார்கள்:) முஹம்மது பின் பஷ்ஷார் கூறினார்கள்: “இந்த ஹதீஸைப் பற்றி யஹ்யா பின் ஸயீத் (அல்-கத்தான்) அவர்களிடம் நான் கேட்டேன். அப்போது அவர்கள், ஷுஃபாவிடமிருந்து, அப்துர்ரஹ்மான் பின்

அல்-காசிமிடமிருந்து, அவருடைய தந்தையிடமிருந்து, ஸாலிஹ் பின் கவ்வாத்திடமிருந்து, ஸஹ்ல் பின் அபீ ஹஸ்மா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (அறிவிக்கப்பட்ட) யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்-அன்சாரீயின் ஹதீஸைப் போன்றே எனக்கு அறிவித்தார்கள். மேலும் அவர் (யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்-கத்தான்) என்னிடம் கூறினார்கள்: “இதை அதன் அருகில் எழுதிக்கொள். நான் இந்த ஹதீஸை (அதன் முழுமையான வார்த்தைகளுடன்) மனனம் செய்யவில்லை, ஆயினும் இது யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்-அன்சாரீயின் ஹதீஸைப் போன்றதே ஆகும்.”

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ் ஆகும். யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்-அன்சாரீ இதனை அல்-காசிம் பின் முஹம்மதிடமிருந்து மர்ஃபூஃ ஆக (நபிமொழியாக) அறிவிக்கவில்லை. இவ்வாறே யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்-அன்சாரீயின் மாணவர்கள் இதனை மவ்கூஃப் ஆக (நபித்தோழரின் கூற்றாக) அறிவித்துள்ளனர். ஆனால் ஷுஃபா இதனை அப்துர்ரஹ்மான் பின் அல்-காசிம் பின் முஹம்மதிடமிருந்து மர்ஃபூஃ ஆக அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

567

وَرَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ رُومَانَ، عَنْ صَالِحِ بْنِ خَوَّاتٍ، عَمَّنْ صَلَّى مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم صَلاَةَ الْخَوْفِ فَذَكَرَ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَبِهِ يَقُولُ مَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَرُوِيَ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى بِإِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ رَكْعَةً رَكْعَةً فَكَانَتْ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم رَكْعَتَانِ وَلَهُمْ رَكْعَةٌ رَكْعَةٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى أَبُو عَيَّاشٍ الزُّرَقِيُّ اسْمُهُ زَيْدُ بْنُ صَامِتٍ .

மாலிக் பின் அனஸ் (ரஹ்) அவர்கள், யஸீத் பின் ரூமான் (ரஹ்) அவர்கள் வழியாக, ஸாலிஹ் பின் கவ்வாத் (ரஹ்) அவர்கள் வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ‘ஸலாத்துல் கவ்ஃப்’ (அச்சக்காலத் தொழுகை) தொழுத ஒருவரிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள். அவர் (முந்தைய ஹதீஸில் கூறப்பட்டதைப்) போன்றே குறிப்பிட்டார்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். மாலிக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் இக்கருத்தையே கொண்டுள்ளனர். மேலும், நபி (ஸல்) அவர்கள் (அச்சக்காலத் தொழுகையில்) இரண்டு பிரிவினரில் ஒவ்வொரு பிரிவினருடனும் ஒரு ரக்அத் தொழுதார்கள்; ஆகவே நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு இரண்டு ரக்அத்துகளும், அவர்களுக்கு (மக்களுக்கு) ஆளுக்கொரு ரக்அத்தும் அமைந்தது என்று ஒன்றுக்கும் மேற்பட்டவர்கள் வழியாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ அய்யாஷ் அஸ்ஸுரகீ என்பவரின் பெயர் ஸைத் பின் ஸாமித் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي سُجُودِ الْقُرْآنِ

குர்ஆனின் சஜ்தா பற்றி வந்துள்ளவை

568

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِلاَلٍ، عَنْ عُمَرَ الدِّمَشْقِيِّ، عَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، قَالَ سَجَدْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِحْدَى عَشْرَةَ سَجْدَةً مِنْهَا الَّتِي فِي النَّجْمِ ‏.‏

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் பதினோரு ஸஜ்தாக்கள் (திலாவத் ஸஜ்தாக்கள்) செய்தேன், அவற்றுள் அந்-நஜ்ம் அத்தியாயத்தில் உள்ளதும் ஒன்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

569

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ صَالِحٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِلاَلٍ، عَنْ عُمَرَ، وَهُوَ ابْنُ حَيَّانَ الدِّمَشْقِيُّ قَالَ سَمِعْتُ مُخْبِرًا، يُخْبِرُ عَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِلَفْظِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ سُفْيَانَ بْنِ وَكِيعٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ وَهْبٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَعَمْرِو بْنِ الْعَاصِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي الدَّرْدَاءِ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِلاَلٍ عَنْ عُمَرَ الدِّمَشْقِيِّ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு அப்துர் ரஹ்மான் எங்களிடம் அறிவித்தார், அப்துல்லாஹ் இப்னு ஸாலிஹ் எங்களுக்கு அறிவித்தார், லைத் இப்னு ஸஅத் எங்களுக்கு அறிவித்தார், காலித் இப்னு யஸீத் வழியாக, ஸயீத்

இப்னு அபீ ஹிலால் வழியாக, உமர் (அவர் இப்னு ஹய்யான் அத்-திமஷ்கி) கூறினார்: (நான்) ஒரு அறிவிப்பாளர் உம்முத் தர்தா வழியாக, அபூத் தர்தா வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸில் உள்ளதைப் போன்றே) அதே வாசகத் தொடரில் அறிவிப்பதைக் கேட்டேன்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது சுஃப்யான் இப்னு வகீஃ, அப்துல்லாஹ் இப்னு வஹ்ப் வழியாக அறிவிக்கும் ஹதீஸை விட மிகச் சரியானதாகும். மேலும் இந்த அத்தியாயத்தில் அலீ, இப்னு அப்பாஸ், அபூ ஹுரைரா, இப்னு மஸ்வூத், ஸைத் இப்னு தாபித் மற்றும் அம்ரு இப்னு அல்-ஆஸ் (ரழியல்லாஹு அன்ஹும்) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூத் தர்தா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' (அரிதானது) எனும் தரத்திலானது. ஸயீத் இப்னு அபீ ஹிலால், உமர் அத்-திமஷ்கியிடமிருந்து அறிவிப்பதைத் தவிர வேறு வழியாக இதை நாம் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي خُرُوجِ النِّسَاءِ إِلَى الْمَسَاجِدِ

பெண்கள் மஸ்ஜிதுக்குச் செல்வது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

570

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ مُجَاهِدٍ، قَالَ كُنَّا عِنْدَ ابْنِ عُمَرَ فَقَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ ائْذَنُوا لِلنِّسَاءِ بِاللَّيْلِ إِلَى الْمَسَاجِدِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ ابْنُهُ وَاللَّهِ لاَ نَأْذَنُ لَهُنَّ يَتَّخِذْنَهُ دَغَلاً ‏.‏ فَقَالَ فَعَلَ اللَّهُ بِكَ وَفَعَلَ أَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَتَقُولُ لاَ نَأْذَنُ لَهُنَّ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْنَبَ امْرَأَةِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

முஜாஹித் அறிவித்தார்கள்:
நாங்கள் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களுடன் இருந்தோம், அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "பெண்கள் இரவில் மஸ்ஜிதுகளுக்குச் செல்ல அனுமதியுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.' அவருடைய மகன், 'அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! அவர்கள் அதைத் தவறாகப் பயன்படுத்துவார்கள் என்பதால் நாங்கள் அவர்களுக்கு அனுமதிக்க மாட்டோம்' என்று கூறினார். அதற்கு அவர் (அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள்), 'அல்லாஹ் உன்னை இன்னின்னவாறு செய்வானாக (உன் செயலுக்குத் தக்கவாறு உனக்குத் தீங்கு செய்வானாக அல்லது உன்னைக்

கண்டிப்பானாக). நான், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்" என்று கூறுகிறேன், நீயோ, "நாங்கள் அனுமதிக்க மாட்டோம்" என்றா கூறுகிறாய்?' என்று கடிந்து கூறினார்கள்.
இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ ஹுரைரா, அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் அவர்களின் மனைவி ஜைனப் மற்றும் ஜைத் இப்னு காலித் (ரழி) ஆகியோர் வழியாகவும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹசன் ஸஹீஹ் (நன்மை மற்றும் ஆதாரப்பூர்வமானது) ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْبُزَاقِ فِي الْمَسْجِدِ

பாடம்: மஸ்ஜிதில் உமிழ்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்தவை

571

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ رِبْعِيِّ بْنِ حِرَاشٍ، عَنْ طَارِقِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُحَارِبِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا كُنْتَ فِي الصَّلاَةِ فَلاَ تَبْزُقْ عَنْ يَمِينِكَ وَلَكِنْ خَلْفَكَ أَوْ تِلْقَاءَ شِمَالِكَ أَوْ تَحْتَ قَدَمِكَ الْيُسْرَى ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ طَارِقٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ الْجَارُودَ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا يَقُولُ لَمْ يَكْذِبْ رِبْعِيُّ بْنُ حِرَاشٍ فِي الإِسْلاَمِ كَذْبَةً ‏.‏ قَالَ وَقَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ أَثْبَتُ أَهْلِ الْكُوفَةِ مَنْصُورُ بْنُ الْمُعْتَمِرِ ‏.‏

தாரிக் இப்னு அப்துல்லாஹ் அல்-முஹாரிபி (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் தொழுகையில் இருக்கும்போது, உங்கள் வலதுபுறம் உமிழாதீர்கள். மாறாக, உங்கள் பின்னால் அல்லது உங்கள் இடதுபுறம், அல்லது உங்கள் இடது பாதத்தின் கீழ் (திறந்தவெளியில் தொழும்போது) உமிழுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

572

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْبُزَاقُ فِي الْمَسْجِدِ خَطِيئَةٌ وَكَفَّارَتُهَا دَفْنُهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பள்ளிவாசலில் உமிழ்வது ஒரு பாவமாகும். அதனைப் புதைப்பதே அதன் பரிகாரமாகும் (அதாவது, மண்ணால் மூடி மறைப்பதோ அல்லது வேறு வழியில் அகற்றுவதோ அதன் பரிகாரமாகும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّجْدَةِ فِي ‏(‏اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ)‏ وَ ‏(‏إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ ‏)‏ ‏.‏

பாடம்: (இக்ரஃ பிஸ்மி ரப்பிகல்லதீ கலக்) மற்றும் (இதாஸ் ஸமாவுன் ஷக்கத்) ஆகியவற்றில் உள்ள சஜ்தா பற்றி வந்துள்ளவை.

573

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ مُوسَى، عَنْ عَطَاءِ بْنِ مِينَاءَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ سَجَدْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي ‏(‏اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ)‏ وَ ‏(‏إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ ‏)‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன், 'இக்ரஃ பிஸ்மி ரப்பிகல்லதீ கலக்' (அல்-அலக் அத்தியாயம்) மற்றும் 'இதாஸ் ஸமாஉன் ஷக்கத்' (அல்-இன்ஷிகாக் அத்தியாயம்) ஆகிய அத்தியாயங்களில் (அவற்றில் ஸஜ்தா வசனங்கள் ஓதப்பட்டபோது) ஸஜ்தா செய்தோம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

574

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، هُوَ ابْنُ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ

هِشَامٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَرَوْنَ السُّجُودَ فِي (إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ) وَ (اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ). وَفِي هَذَا الْحَدِيثِ أَرْبَعَةٌ مِنَ التَّابِعِينَ بَعْضُهُمْ عَنْ بَعْضٍ.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸில் கூறப்பட்டதைப்) போன்றே அறிவிக்கிறார்கள். (இதுவும் திலாவத் சஜ்தா பற்றியதாகும்).

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ எனும் தரத்திலுள்ளதாகும். அறிஞர்களில் பெரும்பாலானோரின் செயல்முறை இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. ‘இதாஸ் ஸமாவுன் ஷக்கத்’ மற்றும் ‘இக்ரஃ பிஸ்மி ரப்பிக’ (ஆகிய அத்தியாயங்களில்) சஜ்தா செய்ய வேண்டும் என்று அவர்கள் கருதுகின்றனர். மேலும் இந்த ஹதீஸில் நான்கு தாபியீன்கள் ஒருவர் மற்றவரிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّجْدَةِ فِي النَّجْمِ

அன்-நஜ்ம் (அத்தியாயம்) சூராவில் சஜ்தா செய்வது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

575

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْبَزَّازُ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ سَجَدَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِيهَا - يَعْنِي النَّجْمَ - وَالْمُسْلِمُونَ وَالْمُشْرِكُونَ وَالْجِنُّ وَالإِنْسُ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَرَوْنَ السُّجُودَ فِي سُورَةِ النَّجْمِ. وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لَيْسَ فِي الْمُفَصَّلِ سَجْدَةٌ. وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ. وَالْقَوْلُ

الأَوَّلُ أَصَحُّ وَبِهِ يَقُولُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதில் (அந்-நஜ்ம் அத்தியாயத்தை ஓதிய பிறகு) ஸஜ்தா செய்தார்கள். முஸ்லிம்களும், இணைவைப்பாளர்களும், ஜின்களும், மனிதர்களும் (அவர்களுடன் சேர்ந்து) ஸஜ்தா செய்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَنْ لَمْ يَسْجُدْ فِيهِ

பாடம்: அதில் ஸஜ்தா செய்யாதவர் பற்றி வந்தவை

576

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قُسَيْطٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ قَرَأْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم النَّجْمَ فَلَمْ يَسْجُدْ فِيهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَتَأَوَّلَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ هَذَا الْحَدِيثَ فَقَالَ إِنَّمَا تَرَكَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم السُّجُودَ لأَنَّ زَيْدَ بْنَ ثَابِتٍ حِينَ قَرَأَ فَلَمْ يَسْجُدْ لَمْ يَسْجُدِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم . وَقَالُوا السَّجْدَةُ وَاجِبَةٌ عَلَى مَنْ سَمِعَهَا فَلَمْ يُرَخِّصُوا فِي تَرْكِهَا . وَقَالُوا إِنْ سَمِعَ الرَّجُلُ وَهُوَ عَلَى غَيْرِ وُضُوءٍ فَإِذَا تَوَضَّأَ سَجَدَ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ وَبِهِ يَقُولُ إِسْحَاقُ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِنَّمَا السَّجْدَةُ عَلَى مَنْ أَرَادَ أَنْ يَسْجُدَ فِيهَا وَالْتَمَسَ فَضْلَهَا وَرَخَّصُوا فِي تَرْكِهَا إِنْ أَرَادَ ذَلِكَ . وَاحْتَجُّوا بِالْحَدِيثِ الْمَرْفُوعِ حَدِيثِ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ حَيْثُ قَالَ قَرَأْتُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم النَّجْمَ فَلَمْ يَسْجُدْ فِيهَا . فَقَالُوا لَوْ كَانَتِ السَّجْدَةُ وَاجِبَةً لَمْ يَتْرُكِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم زَيْدًا حَتَّى كَانَ يَسْجُدُ وَيَسْجُدُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم . وَاحْتَجُّوا بِحَدِيثِ عُمَرَ أَنَّهُ قَرَأَ سَجْدَةً عَلَى الْمِنْبَرِ فَنَزَلَ فَسَجَدَ ثُمَّ قَرَأَهَا فِي الْجُمُعَةِ الثَّانِيَةِ فَتَهَيَّأَ النَّاسُ لِلسُّجُودِ فَقَالَ

إِنَّهَا لَمْ تُكْتَبْ عَلَيْنَا إِلاَّ أَنْ نَشَاءَ . فَلَمْ يَسْجُدْ وَلَمْ يَسْجُدُوا . فَذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ .

ஜைத் இப்னு ஸாபித் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு ஸூரத்துந் நஜ்மை ஓதிக் காட்டினேன். அப்போது அவர்கள் அதற்காக ஸஜ்தாச் செய்யவில்லை.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: ஜைத் இப்னு ஸாபித் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.

கல்விமான்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸிற்கு விளக்கமளிக்கும்போது, "ஜைத் இப்னு ஸாபித் (ரழி) அவர்கள் ஓதியபோது ஸஜ்தாச் செய்யாததால்தான் நபி (ஸல்) அவர்களும் ஸஜ்தாச் செய்யவில்லை" என்று கூறினர். மேலும் அவர்கள், "(குர்ஆன் ஓதுவதைக்) கேட்பவர் மீதும் ஸஜ்தா செய்வது கடமையாகும் (வாஜிப்). எனவே அதை விடுவதற்கு அனுமதியில்லை" என்றும் கூறினர். "ஒருவர் உளூ இல்லாமல் இருக்கும் நிலையில் (ஸஜ்தா வசனத்தை) செவியுற்றால், அவர் உளூ செய்த பிறகு ஸஜ்தாச் செய்ய வேண்டும்" என்றும் அவர்கள் கூறினர். இது ஸுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரி மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும். இஸ்ஹாக் அவர்களும் இதையே கூறுகிறார்கள்.

வேறு சில கல்விமான்கள், "ஸஜ்தாச் செய்ய நாடுபவர் மீதும், அதன் சிறப்பைத் தேடுபவர் மீதுமே இது உள்ளது. ஒருவர் விரும்பினால் அதை விட்டுவிடவும் அவர்கள் அனுமதியளித்துள்ளனர்" என்று கூறினர். அவர்கள் ஜைத் இப்னு ஸாபித் (ரழி) அவர்களின் இந்த 'மர்ஃபூ'வான ஹதீஸை (நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஸூரத்துந் நஜ்மை ஓதிக் காட்டினேன், அப்போது அவர்கள் அதற்காக ஸஜ்தாச் செய்யவில்லை என்பதை) ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர். அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: "ஸஜ்தா கடமையாக இருந்திருப்பின், ஜைத் (ரழி) அவர்களை ஸஜ்தா செய்யுமாறு நபி (ஸல்) அவர்கள் விட்டிருக்க மாட்டார்கள்; மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களும் ஸஜ்தாச் செய்திருப்பார்கள்."

மேலும் அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸையும் ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர். உமர் (ரழி) அவர்கள் மிம்பரின் மீதிருந்து (ஸஜ்தா வசனத்தை) ஓதினார்கள், பிறகு கீழே இறங்கி ஸஜ்தாச் செய்தார்கள். பிறகு அடுத்த ஜும்ஆவில் அதை ஓதியபோது மக்கள் ஸஜ்தாச் செய்ய தயாரானார்கள். அப்போது உமர் (ரழி), "நாம் விரும்பினால் தவிர இது நம்மீது விதியாக்கப்படவில்லை" என்று கூறினார்கள். எனவே அவர்களும் ஸஜ்தாச் செய்யவில்லை; மக்களும் ஸஜ்தாச் செய்யவில்லை. சில கல்விமான்கள் இந்தக் கருத்தையே கொள்கின்றனர். இது ஷாஃபிஈ மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّجْدَةِ فِي ص

ஸாத் (அத்தியாயத்தில்) சஜ்தா செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

577

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَسْجُدُ فِي ص. قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ وَلَيْسَتْ مِنْ عَزَائِمِ السُّجُودِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي ذَلِكَ فَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنْ يَسْجُدَ فِيهَا. وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ. وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِنَّهَا تَوْبَةُ نَبِيٍّ وَلَمْ يَرَوُا السُّجُودَ فِيهَا.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸாத் அத்தியாயத்தில் (ஓதும்போது ஸஜ்ததுத் திலாவத் எனும்) ஸஜ்தா செய்வதை நான் பார்த்தேன்.' இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அது (குர்ஆனில் கட்டாயப்படுத்தப்பட்ட அல்லது மிகவும் வலியுறுத்தப்பட்ட) உறுதியான ஸஜ்தாக்களில் ஒன்றல்ல.'

باب مَا جَاءَ فِي السَّجْدَةِ فِي الْحَجِّ

(சூரத்துல்) ஹஜ்ஜில் சஜ்தா செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

578

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ مِشْرَحِ بْنِ هَاعَانَ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فُضِّلَتْ سُورَةُ الْحَجِّ بِأَنَّ فِيهَا سَجْدَتَيْنِ قَالَ نَعَمْ وَمَنْ لَمْ يَسْجُدْهُمَا فَلاَ يَقْرَأْهُمَا. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَاكَ الْقَوِيِّ. وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا فَرُوِيَ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَابْنِ عُمَرَ أَنَّهُمَا قَالاَ فُضِّلَتْ سُورَةُ الْحَجِّ بِأَنَّ فِيهَا سَجْدَتَيْنِ. وَبِهِ يَقُولُ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ. وَرَأَى بَعْضُهُمْ فِيهَا سَجْدَةً وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكٍ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ.

உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! சூரத்துல் ஹஜ் (அல்-ஹஜ் அத்தியாயம்) இரண்டு சஜ்தாக்களால் (சிரம்பணிதல்களால்) சிறப்பிக்கப்பட்டுள்ளதா?' அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'ஆம், மேலும் எவர் அவ்விரண்டிற்கும் சஜ்தா செய்யவில்லையோ, அவர் அவ்விரண்டு வசனங்களையும் ஓத வேண்டாம் (அதாவது, சஜ்தா செய்யாமல் ஓதுவதைத் தவிர்க்க வேண்டும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ فِي سُجُودِ الْقُرْآنِ

குர்ஆனில் ஓதும்போது செய்யும் சஜ்தாவில் என்ன கூற வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

579

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ بْنِ خُنَيْسٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي يَزِيدَ، قَالَ قَالَ لِي ابْنُ جُرَيْجٍ يَا حَسَنُ أَخْبَرَنِي عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي يَزِيدَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي رَأَيْتُنِي اللَّيْلَةَ وَأَنَا نَائِمٌ كَأَنِّي أُصَلِّي خَلْفَ شَجَرَةٍ فَسَجَدْتُ فَسَجَدَتِ الشَّجَرَةُ لِسُجُودِي فَسَمِعْتُهَا وَهِيَ تَقُولُ اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْرًا وَضَعْ عَنِّي بِهَا وِزْرًا وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْرًا وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ ‏.‏ قَالَ الْحَسَنُ قَالَ لِي ابْنُ جُرَيْجٍ قَالَ لِي جَدُّكَ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَقَرَأَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم سَجْدَةً ثُمَّ سَجَدَ ‏.‏ قَالَ فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَسَمِعْتُهُ وَهُوَ يَقُولُ مِثْلَ مَا أَخْبَرَهُ الرَّجُلُ عَنْ قَوْلِ الشَّجَرَةِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் இன்றிரவு உறங்கிக் கொண்டிருந்தபோது ஒரு கனவு கண்டேன். அதில் நான் ஒரு மரத்திற்குப் பின்னால் தொழுது கொண்டிருப்பதாகக் கண்டேன். நான் ஸஜ்தா செய்தபோது, அந்த மரமும் என் ஸஜ்தாவிற்காக ஸஜ்தா செய்தது. அப்போது அது (பின்வருமாறு) கூறுவதைக் கேட்டேன்:

'யா அல்லாஹ்! இதற்காக உன்னிடத்தில் எனக்கு ஒரு நற்கூலியைப் பதிவு செய்வாயாக! இதன் மூலம் என் பாவச்சுமையை என்னை விட்டும் நீக்குவாயாக! இதை உன்னிடத்தில் எனக்கு ஒரு சேமிப்பாக ஆக்குவாயாக! மேலும் உனது அடியார் தாவூத் (அலை) அவர்களிடமிருந்து நீ ஏற்றுக்கொண்டதைப் போல் என்னிடமிருந்தும் இதை ஏற்றுக்கொள்வாயாக!'"

(பின்னர்) இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) கூறினார்கள்: "பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் ஸஜ்தாவுடைய (திருக்குர்ஆன்) வசனத்தை ஓதி, ஸஜ்தா செய்தார்கள். அப்போது அந்த மனிதர் மரம் கூறியதாகத் தெரிவித்த அதே வார்த்தைகளை நபி (ஸல்) அவர்களும் (தமது ஸஜ்தாவில்) கூறுவதை நான் கேட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

580

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ فِي سُجُودِ الْقُرْآنِ بِاللَّيْلِ سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரவில் குர்ஆன் (ஓதும்போது) ஸஜ்தா செய்யும்போது கூறுவார்கள்:
(ஸஜத வஜ்ஹிய லில்லதீ கலகஹு வ ஷக்க ஸம்அஹு வ பஸரஹு பிஹவ்லிஹி வ குவ்வத்திஹி)
(பொருள்: என் முகத்தைப் படைத்து, அவனுடைய ஆற்றலினாலும் சக்தியினாலும் அதன் செவியையும் பார்வையையும் பிளந்து (அவற்றைச் செயல்படச் செய்த)வனுக்கே என் முகம் ஸஜ்தா செய்தது.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِيمَنْ فَاتَهُ حِزْبُهُ مِنَ اللَّيْلِ فَقَضَاهُ بِالنَّهَارِ

இரவில் தனது பகுதியைத் தவறவிட்டு, அதைப் பகலில் நிறைவேற்றுபவர் பற்றி வந்துள்ளவை.

581

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو صَفْوَانَ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ الزُّهْرِيِّ، أَنَّ السَّائِبَ بْنَ يَزِيدَ، وَعُبَيْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ بْنِ مَسْعُودٍ، أَخْبَرَاهُ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدٍ الْقَارِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَنْ نَامَ عَنْ حِزْبِهِ أَوْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ فَقَرَأَهُ مَا بَيْنَ صَلاَةِ الْفَجْرِ وَصَلاَةِ الظُّهْرِ كُتِبَ لَهُ كَأَنَّمَا قَرَأَهُ مِنَ اللَّيْلِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَأَبُو صَفْوَانَ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعِيدٍ الْمَكِّيُّ وَرَوَى عَنْهُ الْحُمَيْدِيُّ وَكِبَارُ النَّاسِ ‏.‏

அப்துர்-ரஹ்மான் இப்னு அப்துல்-காரி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: உமர் இப்னுல் கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூற நான் செவியுற்றேன்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யாரேனும் தனது (இரவுத் தொழுகைக்கான) வழக்கமான வணக்கப் பகுதியை அல்லது அதில் சிறிதளவை (ஓதாமல்) உறங்கிவிட்டால், பின்னர் அவர் அதை ஃபஜ்ர் தொழுகைக்கும் லுஹர் தொழுகைக்கும் இடையில் ஓதினால், அவர் அதை இரவில் ஓதியது போலவே அவருக்காக (நன்மை) எழுதப்படுகிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مِنَ التَّشْدِيدِ فِي الَّذِي يَرْفَعُ رَأْسَهُ قَبْلَ الإِمَامِ

இமாமுக்கு முன்பாக தனது தலையை உயர்த்துபவருக்கான கடுமையான எச்சரிக்கை குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

582

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادٍ، وَهُوَ أَبُو الْحَارِثِ الْبَصْرِيُّ ثِقَةٌ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ مُحَمَّدٌ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَمَا يَخْشَى الَّذِي يَرْفَعُ رَأْسَهُ قَبْلَ الإِمَامِ أَنْ يُحَوِّلَ اللَّهُ رَأْسَهُ رَأْسَ حِمَارٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُتَيْبَةُ قَالَ حَمَّادٌ قَالَ لِي مُحَمَّدُ بْنُ زِيَادٍ وَإِنَّمَا قَالَ ‏"‏ أَمَا يَخْشَى ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَمُحَمَّدُ بْنُ زِيَادٍ هُوَ بَصْرِيٌّ ثِقَةٌ وَيُكْنَى أَبَا الْحَارِثِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இமாமுக்கு முன்னர் (தொழுகையில் ருகூஃ அல்லது ஸுஜூதிலிருந்து) தனது தலையை உயர்த்துபவர், அல்லாஹ் அவருடைய

தலையை ஒரு கழுதையின் தலையாக மாற்றிவிடுவான் என்று அஞ்ச வேண்டாமா?"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الَّذِي يُصَلِّي الْفَرِيضَةَ ثُمَّ يَؤُمُّ النَّاسَ بَعْدَ مَا صَلَّى

கடமையான தொழுகையை நிறைவேற்றிய பிறகு மக்களுக்கு தொழுகை நடத்துபவர் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

583

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ مُعَاذَ بْنَ جَبَلٍ، كَانَ يُصَلِّي مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمَغْرِبَ ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَى قَوْمِهِ فَيَؤُمُّهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَصْحَابِنَا الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالُوا إِذَا أَمَّ الرَّجُلُ الْقَوْمَ فِي الْمَكْتُوبَةِ وَقَدْ كَانَ صَلاَّهَا قَبْلَ ذَلِكَ أَنَّ صَلاَةَ مَنِ ائْتَمَّ بِهِ جَائِزَةٌ . وَاحْتَجُّوا بِحَدِيثِ جَابِرٍ فِي قِصَّةِ مُعَاذٍ وَهُوَ حَدِيثٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرٍ . وَرُوِيَ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ رَجُلٍ دَخَلَ الْمَسْجِدَ وَالْقَوْمُ فِي صَلاَةِ الْعَصْرِ وَهُوَ يَحْسَبُ أَنَّهَا صَلاَةُ الظُّهْرِ فَائْتَمَّ بِهِمْ قَالَ صَلاَتُهُ جَائِزَةٌ . وَقَدْ قَالَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ إِذَا ائْتَمَّ قَوْمٌ بِإِمَامٍ وَهُوَ يُصَلِّي الْعَصْرَ وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهَا الظُّهْرُ فَصَلَّى بِهِمْ وَاقْتَدَوْا بِهِ فَإِنَّ صَلاَةَ الْمُقْتَدِي فَاسِدَةٌ إِذِ اخْتَلَفَ نِيَّةُ الإِمَامِ وَنِيَّةُ الْمَأْمُومِ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் மஃரிப் தொழுகையைத் தொழுதுவிட்டு, பின்னர் தம் சமூகத்தாரிடம் திரும்பிச் சென்று அவர்களுக்குத் (இமாமாக நின்று) தலைமை தாங்குவார்கள்."

இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸ் ஆகும். எமது தோழர்களான ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் நடைமுறை இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. அவர்கள், "ஒருவர் கடமையாக்கப்பட்ட தொழுகையை (தனது கடமையாக) ஏற்கனவே தொழுதுவிட்டு, பின்னர் (மற்ற) மக்களுக்குத் தலைமை தாங்கி அதே தொழுகையைத் தொழுவித்தால், அவரைப் பின்பற்றித் தொழுபவர்களின் தொழுகை கூடும்" என்று

கூறுகின்றனர். அவர்கள் முஆத் (ரழி) தொடர்பான ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை இதற்கு ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர். இது ஒரு 'ஸஹீஹ்' ஆன ஹதீஸ் ஆகும். இது ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

மேலும் அபூ தர்தா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "மக்கள் அஸ்ர் தொழுகையைத் தொழுது கொண்டிருக்கும் போது பள்ளிவாசலுக்குள் நுழைந்த ஒரு நபர், அது ழுஹர் தொழுகை என்று எண்ணி அவர்களுடன் சேர்ந்து தொழுதார். (இது குறித்து அபூ தர்தாவிடம் கேட்கப்பட்ட போது), 'அவருடைய தொழுகை கூடும்' என்று அவர்கள் கூறினார்கள்."

கூஃபாவாசிகளில் ஒரு சாரார், "ஒரு சமூகம் ஓர் இமாமைப் பின்பற்றித் தொழும்போது, இமாம் அஸ்ர் தொழுகையையும், பின்பற்றுபவர்கள் ழுஹர் தொழுகை என்றும் எண்ணித் தொழுது, இமாமின் நிய்யத்தும் பின்பற்றுபவரின் நிய்யத்தும் மாறுபட்டால், பின்பற்றுபவரின் தொழுகை பாழாகிவிடும்" என்று கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ مِنَ الرُّخْصَةِ فِي السُّجُودِ عَلَى الثَّوْبِ فِي الْحَرِّ وَالْبَرْدِ

வெப்பம் மற்றும் குளிரின் போது ஆடையின் மீது சஜ்தா செய்வதற்கான அனுமதி பற்றி குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது

584

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا خَالِدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ حَدَّثَنِي غَالِبٌ الْقَطَّانُ، عَنْ بَكْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُزَنِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كُنَّا إِذَا صَلَّيْنَا خَلْفَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِالظَّهَائِرِ سَجَدْنَا عَلَى ثِيَابِنَا اتِّقَاءَ الْحَرِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى وَكِيعٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ خَالِدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பின்னால் நண்பகலின் கடும் வெப்பத்தில் தொழும்போது, வெப்பத்திலிருந்து காத்துக்கொள்வதற்காக எங்கள் ஆடைகளின் மீது ஸஜ்தா செய்வோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب ذِكْرِ مَا يُسْتَحَبُّ مِنَ الْجُلُوسِ فِي الْمَسْجِدِ بَعْدَ صَلاَةِ الصُّبْحِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ

சுப்ஹ் தொழுகைக்குப் பிறகு சூரியன் உதயமாகும் வரை பள்ளிவாசலில் அமர்ந்திருப்பது விரும்பத்தக்கது என்பது பற்றி

585

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا صَلَّى الْفَجْرَ قَعَدَ فِي مُصَلاَّهُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் சமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஃபஜ்ருத் தொழுகையைத் தொழுதால், சூரியன் உதயமாகும் வரை அவர்கள் தொழுத இடத்திலேயே (அல்லாஹ்வை நினைவு கூர்ந்தவாறு) அமர்ந்திருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

586

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا أَبُو ظِلاَلٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ صَلَّى الْغَدَاةَ فِي جَمَاعَةٍ ثُمَّ قَعَدَ يَذْكُرُ اللَّهَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حَجَّةٍ وَعُمْرَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ تَامَّةٍ تَامَّةٍ تَامَّةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ أَبِي ظِلاَلٍ فَقَالَ هُوَ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ وَاسْمُهُ هِلاَلٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் ஃபஜ்ர் தொழுகையை ஜமாஅத்துடன் தொழுது, பிறகு சூரியன் உதயமாகும் வரை அல்லாஹ்வை நினைவு கூர்ந்தவாறு (திக்ர், துஆ, குர்ஆன் ஓதுதல் போன்ற வணக்கங்களில் ஈடுபட்டு) அமர்ந்திருந்து, பின்னர் இரண்டு ரக்அத்கள் (இஷ்ராக் தொழுகை) தொழுவாரோ, அவருக்கு ஒரு ஹஜ் மற்றும் உம்ரா செய்ததைப் போன்ற நன்மை உண்டு.” (அறிவிப்பாளர்) கூறினார்கள்:

“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘முழுமையானது, முழுமையானது, முழுமையானது’ என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا ذُكِرَ فِي الِالْتِفَاتِ فِي الصَّلاَةِ

பாடம்: தொழுகையில் முகத்தைத் திருப்புவது பற்றிக் கூறப்பட்டவை

587

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ ثَوْرِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَلْحَظُ فِي الصَّلاَةِ يَمِينًا وَشِمَالاً وَلاَ يَلْوِي عُنُقَهُ خَلْفَ ظَهْرِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ خَالَفَ وَكِيعٌ الْفَضْلَ بْنَ مُوسَى فِي رِوَايَتِهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையின்போது வலதுபுறமும் இடதுபுறமும் (பார்வையை) செலுத்துவார்கள்; ஆனால் பின்புறம் பார்ப்பதற்காகத் தங்களின் கழுத்தைத் திருப்ப மாட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

588

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ بَعْضِ، أَصْحَابِ عِكْرِمَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَلْحَظُ فِي الصَّلاَةِ . فَذَكَرَ نَحْوَهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَعَائِشَةَ .

அப்துல்லாஹ் பின் ஸயீத் பின் அபீ ஹிந்த் அவர்கள், இக்ரிமாவின் தோழர்களில் சிலரிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையின் போது (தலையை முழுமையாகத் திருப்பாமல்) கடைக்கண்ணால் பார்ப்பார்கள்." மேலும், இதே போன்ற ஒரு அறிவிப்பையும் (அறிவிப்பாளர்) குறிப்பிட்டார்கள். (இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்: இந்த அத்தியாயத்தில் அனஸ் மற்றும் ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

589

حَدَّثَنَا أَبُو حَاتِمٍ، مُسْلِمُ بْنُ حَاتِمٍ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، قَالَ قَالَ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ يَا بُنَىَّ إِيَّاكَ وَالاِلْتِفَاتَ فِي الصَّلاَةِ فَإِنَّ الاِلْتِفَاتَ فِي الصَّلاَةِ هَلَكَةٌ فَإِنْ كَانَ لاَ بُدَّ فَفِي التَّطَوُّعِ لاَ فِي الْفَرِيضَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: 'என் அருமை மகனே! தொழுகையில் அங்கும் இங்கும் பார்ப்பதை விட்டும் எச்சரிக்கையாக இரு. ஏனெனில், தொழுகையில் அவ்வாறு செய்வது அழிவாகும் (தொழுகையின் முழுமையான நன்மைகளையும், ஆன்மீகப் பலன்களையும் இழப்பதாகும்). உனக்கு வேறு வழியில்லை என்றால், அதை உபரியான (நஃபிலான) தொழுகைகளில் (ஏதேனும் ஒரு தேவைக்காக) செய்; கடமையான (ஃபர்ளு) தொழுகைகளில் வேண்டாம்.'"

590

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَشْعَثَ بْنِ أَبِي الشَّعْثَاءِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الاِلْتِفَاتِ فِي الصَّلاَةِ قَالَ هُوَ اخْتِلاَسٌ يَخْتَلِسُهُ الشَّيْطَانُ مِنْ صَلاَةِ الرَّجُلِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் தொழுகையின்போது திரும்பிப் பார்ப்பதைப் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அது ஷைத்தான் ஒரு மனிதனின் தொழுகையிலிருந்து பறித்துக்கொள்ளும் ஒரு பறிப்பு (அதாவது, தொழுகையின் முழுமையான கூலியை அல்லது கவனத்தை திருடும் ஒரு செயல்) ஆகும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي الرَّجُلِ يُدْرِكُ الإِمَامَ وَهُوَ سَاجِدٌ كَيْفَ يَصْنَعُ

இமாம் ஸுஜூதில் இருக்கும்போது அவரை வந்தடையும் மனிதர் என்ன செய்ய வேண்டும்? என்பது குறித்து வந்துள்ளவை.

591

حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ يُونُسَ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُحَارِبِيُّ، عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ هُبَيْرَةَ بْنِ يَرِيمَ، عَنْ عَلِيٍّ، وَعَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، قَالاَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا أَتَى أَحَدُكُمُ الصَّلاَةَ وَالإِمَامُ عَلَى حَالٍ فَلْيَصْنَعْ كَمَا يَصْنَعُ الإِمَامُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْلَمُ أَحَدًا أَسْنَدَهُ إِلاَّ مَا رُوِيَ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ قَالُوا إِذَا جَاءَ الرَّجُلُ وَالإِمَامُ سَاجِدٌ فَلْيَسْجُدْ وَلاَ تُجْزِئُهُ تِلْكَ الرَّكْعَةُ إِذَا فَاتَهُ الرُّكُوعُ مَعَ الإِمَامِ وَاخْتَارَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ أَنْ يَسْجُدَ مَعَ الإِمَامِ وَذَكَرَ عَنْ بَعْضِهِمْ فَقَالَ لَعَلَّهُ لاَ يَرْفَعُ رَأْسَهُ فِي تِلْكَ السَّجْدَةِ حَتَّى يُغْفَرَ لَهُ ‏.‏

அலீ (ரழி) மற்றும் முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) ஆகியோர் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில் ஒருவர் தொழுகைக்கு வரும்போது, இமாம் (ஏதேனும் ஒரு) நிலையில் இருந்தால், இமாம் செய்வதைப் போன்றே அவரும் செய்யட்டும் (அதாவது, இமாம் எந்த நிலையில் இருக்கிறாரோ அதே நிலையை அடைந்து அவருடன் தொழுகையில் இணையட்டும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب كَرَاهِيَةِ أَنْ يَنْتَظِرَ النَّاسُ الإِمَامَ وَهُمْ قِيَامٌ عِنْدَ افْتِتَاحِ الصَّلاَةِ

தொழுகையின் ஆரம்பத்தில் மக்கள் நின்று கொண்டு இமாமுக்காக காத்திருப்பது வெறுக்கத்தக்கதாகும் என்பது பற்றி

592

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَلاَ تَقُومُوا حَتَّى تَرَوْنِي خَرَجْتُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَحَدِيثُ أَنَسٍ غَيْرُ

مَحْفُوظٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي قَتَادَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنْ يَنْتَظِرَ النَّاسُ الإِمَامَ وَهُمْ قِيَامٌ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا كَانَ الإِمَامُ فِي الْمَسْجِدِ فَأُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَإِنَّمَا يَقُومُونَ إِذَا قَالَ الْمُؤَذِّنُ قَدْ قَامَتِ الصَّلاَةُ قَدْ قَامَتِ الصَّلاَةُ . وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ .

அபூ கதாதா (ரழி) அவர்கள், தம் தந்தை (அபூ கதாதா (ரழி)) வாயிலாக அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “தொழுகைக்காக இகாமத் சொல்லப்பட்டால், நான் (எனது அறையிலிருந்து தொழுகைக்காக) வெளியே வருவதை நீங்கள் காணும் வரை எழுந்திருக்காதீர்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي الثَّنَاءِ عَلَى اللَّهِ وَالصَّلاَةِ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَبْلَ الدُّعَاءِ

பிரார்த்தனைக்கு முன் அல்லாஹ்வைப் புகழ்வது மற்றும் நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலவாத் கூறுவது பற்றிக் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளவை

593

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ زِرٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ كُنْتُ أُصَلِّي وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ مَعَهُ فَلَمَّا جَلَسْتُ بَدَأْتُ بِالثَّنَاءِ عَلَى اللَّهِ ثُمَّ الصَّلاَةِ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ دَعَوْتُ لِنَفْسِي فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم سَلْ تُعْطَهْ سَلْ تُعْطَهْ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ فَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا الْحَدِيثُ رَوَاهُ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ آدَمَ مُخْتَصَرًا .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் தொழுது கொண்டிருந்தேன். நபி (ஸல்) அவர்களும், அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களும், உமர் (ரழி) அவர்களும் அவருடன் (நபி (ஸல்) அவர்களுடன்) இருந்தார்கள். நான் (தொழுகையை முடித்து துஆவிற்காக) அமர்ந்ததும், முதலில் அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்து, பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலவாத் கூறி, அதன் பிறகு எனக்காகப் பிரார்த்தனை செய்தேன். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'கேள், உனக்கு வழங்கப்படும்; கேள், உனக்கு வழங்கப்படும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي تَطْيِيبِ الْمَسَاجِدِ

பாடம்: மஸ்ஜிதுகளுக்கு நறுமணமூட்டுவது பற்றிக் கூறப்பட்டவை

594

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَاتِمٍ الْمُؤَدِّبُ الْبَغْدَادِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَامِرُ بْنُ صَالِحٍ الزُّبَيْرِيُّ، هُوَ مِنْ وَلَدِ الزُّبَيْرِ حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ أَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِبِنَاءِ الْمَسَاجِدِ فِي الدُّورِ وَأَنْ تُنَظَّفَ وَتُطَيَّبَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள், குடியிருப்புகளில் (அதாவது, குடியிருப்புப் பகுதிகளிலும், வீடுகளின் வளாகங்களிலும்) மஸ்ஜிதுகளைக் கட்டுமாறும், அவை தூய்மையாகவும் நறுமணமூட்டப்பட்டதாகவும் வைத்திருக்கப்பட வேண்டும் என்றும் கட்டளையிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

595

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، وَوَكِيعٌ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ فَذَكَرَ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ .

ஹிஷாம் பின் உர்வா அவர்கள், தம் தந்தை வழியாக அறிவிப்பதாவது: “நபி (ஸல்) அவர்கள் கட்டளையிட்டார்கள்.” மேலும் அவர் (முந்தைய ஹதீஸின் கருத்தைப்) போன்றே குறிப்பிட்டார்கள். அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: “இது முதல் ஹதீஸை விட மிகச் சரியானதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

596

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ فَذَكَرَ نَحْوَهُ . قَالَ سُفْيَانُ قَوْلُهُ بِبِنَاءِ الْمَسَاجِدِ فِي الدُّورِ . يَعْنِي الْقَبَائِلَ .

உர்வா (ரஹ்) அவர்களின் தந்தை அறிவிக்கிறார்கள்: நிச்சயமாக நபி (ஸல்) அவர்கள் (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸில் உள்ளதைப்) போன்றே கட்டளையிட்டார்கள். ஃஸுஃப்யான் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: (நபி (ஸல்) அவர்களின்) 'குடியிருப்புப் பகுதிகளில் (அதாவது, குலங்களின் இருப்பிடங்களில்) பள்ளிவாசல்களைக் கட்டுவது' என்ற கூற்று, 'குலத்தாருக்காக (பள்ளிவாசல்கள் கட்டுவதை)' குறிக்கிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ صَلاَةَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مَثْنَى مَثْنَى

இரவிலும் பகலிலும் தொழுகை இரண்டு இரண்டாக உள்ளது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

597

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ عَلِيٍّ الأَزْدِيِّ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ صَلاَةُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مَثْنَى مَثْنَى ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى اخْتَلَفَ أَصْحَابُ شُعْبَةَ فِي حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ فَرَفَعَهُ بَعْضُهُمْ وَأَوْقَفَهُ بَعْضُهُمْ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ الْعُمَرِيِّ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا ‏.‏ وَالصَّحِيحُ مَا رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ صَلاَةُ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى ‏"‏ ‏.‏ وَرَوَى الثِّقَاتُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ صَلاَةَ النَّهَارِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يُصَلِّي بِاللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى وَبِالنَّهَارِ أَرْبَعًا ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي ذَلِكَ فَرَأَى بَعْضُهُمْ أَنَّ صَلاَةَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مَثْنَى مَثْنَى ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ صَلاَةُ اللَّيْلِ مَثْنَى مَثْنَى وَرَأَوْا صَلاَةَ التَّطَوُّعِ بِالنَّهَارِ أَرْبَعًا مِثْلَ الأَرْبَعِ قَبْلَ الظُّهْرِ وَغَيْرِهَا مِنْ صَلاَةِ التَّطَوُّعِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரவு மற்றும் பகல் (நஃஃபில்) தொழுகைகள் இரண்டிரண்டு (ரக்அத்கள்) ஆகும்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் விஷயத்தில் ஷுஅபாவின் தோழர்கள் கருத்து வேறுபாடு கொண்டுள்ளனர். அவர்களில் சிலர் இதனை (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக) மர்ஃபூஃவாக (உயர்த்தி) அறிவிக்கின்றனர்; சிலர் இதனை (நபித்தோழர் கூறியதாக) மவ்கூஃபாக (நிறுத்தி) விடுகின்றனர். அப்துல்லாஹ் அல்-உமரீ அவர்கள் நாஃபிவு மூலமாக இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் இது போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளார்கள்.

ஆனால், இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் வாயிலாக, நபி (ஸல்) அவர்கள் "இரவுத் தொழுகை இரண்டிரண்டு (ரக்அத்கள்) ஆகும்" என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்படுவதே மிகச் சரியானதாகும். நம்பகமான அறிவிப்பாளர்கள் அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கையில், அதில் 'பகல் தொழுகை' பற்றிக் குறிப்பிடவில்லை.

மேலும், உபைதுல்லாஹ் அவர்கள் நாஃபிவு மூலமாக இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதாவது: இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் இரவில் இரண்டிரண்டாகவும், பகலில் நான்கு ரக்அத்களாகவும் தொழுபவர்களாக இருந்தார்கள்.

இது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர், இரவு மற்றும் பகல் (நஃபில்) தொழுகைகள் இரண்டிரண்டு ரக்அத்களே என்று கருதுகின்றனர். இதுவே இமாம் ஷாஃபிஈ மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோரின் கூற்றாகும். வேறு சிலர், "இரவுத் தொழுகை இரண்டிரண்டாகும்; பகல் நேர நஃபில் (கூடுதல்) தொழுகையை லுஹருக்கு முன் உள்ள நான்கு ரக்அத்கள் மற்றும் ஏனைய நஃபில் தொழுகைகளைப் போன்று நான்கு ரக்அத்களாகத் தொழ வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர். இது சுஃப்யான் அஸ்-தவ்ரீ, இப்னு முபாரக் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب كَيْفَ كَانَ تَطَوُّعُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِالنَّهَارِ

பாடம்: பகல் நேரத்தில் நபி (ஸல்) அவர்களின் நஃபில் தொழுகை எவ்வாறு இருந்தது?

598

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ، قَالَ سَأَلْنَا عَلِيًّا عَنْ صَلاَةِ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنَ النَّهَارِ فَقَالَ إِنَّكُمْ لاَ تُطِيقُونَ ذَاكَ. فَقُلْنَا مَنْ أَطَاقَ ذَاكَ مِنَّا. فَقَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا كَانَتِ

الشَّمْسُ مِنْ هَا هُنَا كَهَيْئَتِهَا مِنْ هَا هُنَا عِنْدَ الْعَصْرِ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ وَإِذَا كَانَتِ الشَّمْسُ مِنْ هَا هُنَا كَهَيْئَتِهَا مِنْ هَا هُنَا عِنْدَ الظُّهْرِ صَلَّى أَرْبَعًا وَصَلَّى أَرْبَعًا قَبْلَ الظُّهْرِ وَبَعْدَهَا رَكْعَتَيْنِ وَقَبْلَ الْعَصْرِ أَرْبَعًا يَفْصِلُ بَيْنَ كُلِّ رَكْعَتَيْنِ بِالتَّسْلِيمِ عَلَى الْمَلاَئِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ وَالنَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ وَمَنْ تَبِعَهُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ .

ஆஸிம் பின் தஃம்ரா கூறினார்:

"நாங்கள் அலீ (ரழி) அவர்களிடம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் பகல் நேரத் தொழுகையைப் பற்றிக் கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களால் அதைச் செய்ய இயலாது.' நாங்கள் கூறினோம்: 'எங்களில் யாருக்கு இயலுமோ, அவர் (அதைச் செய்வார் அல்லவா)?'

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இங்கே (மேற்கில்) அஸர் நேரத்தில் சூரியன் இருப்பது போல், அங்கே (கிழக்கில்) அது இருக்கும்போது (அதாவது, காலை நேரத்தில் சூரியன் அஸர் தொழுகையின் போது இருக்கும் உயரத்திற்கு உயர்ந்ததும்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுவார்கள். மேலும், இங்கே (மேற்கில்) ளுஹர் நேரத்தில் சூரியன் இருப்பது போல், அங்கே (கிழக்கில்) அது இருக்கும்போது (அதாவது, காலை நேரத்தில் சூரியன் ளுஹர் தொழுகையின் போது இருக்கும் உயரத்திற்கு உயர்ந்ததும்) அவர்கள் நான்கு ரக்அத்கள் தொழுவார்கள். மேலும், அவர்கள் ளுஹருக்கு முன் நான்கு (ரக்அத்களும்), அதற்குப் பின் இரண்டு (ரக்அத்களும்) தொழுவார்கள்.

மேலும், அஸருக்கு முன் நான்கு (ரக்அத்கள்) தொழுவார்கள். ஒவ்வொரு இரண்டு ரக்அத்களையும் (தொழுத பின்) ஸலாம் கூறுவதன் மூலம் பிரிப்பார்கள். (இந்த ஸலாம்) அல்லாஹ்விற்கு நெருக்கமான வானவர்கள், நபிமார்கள், இறைத்தூதர்கள் மற்றும் அவர்களைப் பின்தொடரும் முஃமின்கள், முஸ்லிம்கள் (அனைவருக்கும் உரித்தானது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

599

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ أَحْسَنُ شَيْءٍ رُوِيَ فِي تَطَوُّعِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي النَّهَارِ هَذَا . وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ كَانَ يُضَعِّفُ هَذَا الْحَدِيثَ . وَإِنَّمَا ضَعَّفَهُ عِنْدَنَا

وَاللَّهُ أَعْلَمُ لأَنَّهُ لاَ يُرْوَى مِثْلُ هَذَا عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ عَنْ عَلِيٍّ ‏.‏ وَعَاصِمُ بْنُ ضَمْرَةَ هُوَ ثِقَةٌ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ قَالَ سُفْيَانُ كُنَّا نَعْرِفُ فَضْلَ حَدِيثِ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ عَلَى حَدِيثِ الْحَارِثِ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் குறித்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸ்) போன்றே இதுவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்கள்: இது 'ஹஸன்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹீம் கூறுகிறார்: "பகல் நேரத்தில் நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுத உபரியான (நஃபில்) தொழுகை குறித்து அறிவிக்கப்பட்டவற்றிலேயே மிகவும் அழகான (சிறந்த) அறிவிப்பு இதுவாகும்." அப்துல்லாஹ் பின் முபாரக் அவர்கள் இந்த ஹதீஸைப் பலவீனமானது என்று கருதியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. எம்மைப் பொருத்தவரை, அவர் இதனைப் பலவீனமாக்கியதற்கான காரணம் - அல்லாஹ்வே நன்கறிந்தவன் - அலி (ரழி) அவர்களிடமிருந்து ஆஸிம் பின் ளம்ரா வழியாக அறிவிக்கப்படும் இந்த வழியைத் தவிர, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதுபோன்ற செய்தி வேறு எவ்வழியிலும் அறிவிக்கப்படவில்லை என்பதாக இருக்கலாம். ஆனால் ஆஸிம் பின் ளம்ரா என்பவர், சில அறிஞர்களிடத்தில் 'ஸிக்கா' (நம்பகமானவர்) ஆகக் கருதப்படுகிறார். யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்-கத்தான், சுஃப்யான் ஆகியோர் கூறியதாக அலீ பின் அல்-மதீனீ கூறுகிறார்: "நாங்கள் ஹாரிஸ் என்பவரின் ஹதீஸை விட, ஆஸிம் பின் ளம்ராவின் ஹதீஸைச் சிறந்ததாக அறிவோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي كَرَاهِيَةِ الصَّلاَةِ فِي لُحُفِ النِّسَاءِ

பெண்ணின் போர்வையில் தொழுவது வெறுக்கத்தக்கதாகும்

600

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ أَشْعَثَ، وَهُوَ ابْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يُصَلِّي فِي لُحُفِ نِسَائِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم رُخْصَةٌ فِي ذَلِكَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம் மனைவியரின் போர்வைகளில் (அசுத்தம் பட்டுவிடக்கூடும் என்ற முன்னெச்சரிக்கையுடன்) தொழ மாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب ذِكْرِ مَا يَجُوزُ مِنَ الْمَشْىِ وَالْعَمَلِ فِي صَلاَةِ التَّطَوُّعِ

உபரியான தொழுகையில் நடப்பதிலும், செயல்படுவதிலும் அனுமதிக்கப்பட்டவை பற்றிய பாடம்

601

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ بُرْدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ جِئْتُ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي فِي الْبَيْتِ وَالْبَابُ عَلَيْهِ مُغْلَقٌ فَمَشَى حَتَّى فَتَحَ لِي ثُمَّ رَجَعَ إِلَى مَكَانِهِ ‏.‏ وَوَصَفَتِ الْبَابَ فِي الْقِبْلَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வீட்டில் தொழுதுகொண்டிருந்தபோது நான் வந்தேன்; கதவு மூடப்பட்டிருந்தது. எனவே, அவர்கள் நடந்து வந்து எனக்காகக் கதவைத் திறந்தார்கள்; பின்னர் தமது இடத்திற்குத் திரும்பிச் சென்றார்கள். மேலும், அந்தக் கதவு கிப்லாவின் திசையில் இருந்ததாக அவர்கள் விவரித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي قِرَاءَةِ سُورَتَيْنِ فِي رَكْعَةٍ

ஒரு ரக்அத்தில் இரண்டு சூராக்களை ஓதுவது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

602

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا وَائِلٍ، قَالَ سَأَلَ رَجُلٌ عَبْدَ اللَّهِ عَنْ هَذَا الْحَرْفِ ‏(‏غيرِ آسِنٍ‏)‏ أَوْ يَاسِنٍ قَالَ كُلَّ الْقُرْآنِ قَرَأْتَ غَيْرَ هَذَا الْحَرْفِ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ إِنَّ قَوْمًا يَقْرَءُونَهُ يَنْثُرُونَهُ نَثْرَ الدَّقَلِ لاَ يُجَاوِزُ تَرَاقِيَهُمْ إِنِّي

لَأَعْرِفُ السُّوَرَ النَّظَائِرَ الَّتِي كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقْرِنُ بَيْنَهُنَّ . قَالَ فَأَمَرْنَا عَلْقَمَةَ فَسَأَلَهُ فَقَالَ عِشْرُونَ سُورَةً مِنَ الْمُفَصَّلِ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَقْرِنُ بَيْنَ كُلِّ سُورَتَيْنِ فِي رَكْعَةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ வாயில் கூறினார்கள்:
"ஒருவர் அப்துல்லாஹ் (இப்னு மஸ்ஊத்) (ரலி) அவர்களிடம், '(குர்ஆனில் வரும்) இந்தச் சொல்லை 'ஃகைரி ஆசின்' என்று ஓதுவதா அல்லது 'யாசின்' என்று ஓதுவதா?' என்று கேட்டார்.
அதற்கு அப்துல்லாஹ் (ரலி), 'இந்தச் சொல்லைத் தவிர குர்ஆன் முழுவதையும் நீர் ஓதிவிட்டீரா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர் 'ஆம்' என்றார்.
அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக ஒரு கூட்டத்தினர் அதை (குர்ஆனை) ஓதுகிறார்கள். காய்ந்த பேரீச்சம்பழங்கள் சிதறடிக்கப்படுவதைப் போல அவர்கள் அதைச் சிதறடிக்கிறார்கள் (அதாவது, விரைவாகவும், சிந்தனையின்றியும் ஓதுகிறார்கள்). அது அவர்களின் தொண்டைக் குழிகளைத் தாண்டிச் செல்வதில்லை (அவர்களின் உள்ளங்களில் ஆழமாகப் பதிவதில்லை). நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தொழுகையில்) ஒன்றாக இணைத்து ஓதிய ஒத்த தன்மையுடைய அத்தியாயங்களை (நளாயிர்) நான் அறிவேன்.'"

அவர் (அபூ வாயில்) கூறினார்: "ஆகவே, நாங்கள் அல்கமா (ரஹ்) அவர்களை (அவை எவை என்று அப்துல்லாஹ்விடம்) கேட்கச் சொன்னோம். அவர் கேட்டார். அதற்கு அப்துல்லாஹ் (ரலி), '(அவை) முஃபஸ்ஸல் அத்தியாயங்களிலிருந்து இருபது அத்தியாயங்களாகும். நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒவ்வொரு ரக்அத்திலும் இரண்டு அத்தியாயங்களை இணைத்து ஓதுபவர்களாக இருந்தார்கள்' என்று பதிலளித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا ذُكِرَ فِي فَضْلِ الْمَشْيِ إِلَى الْمَسْجِدِ وَمَا يُكْتَبُ لَهُ مِنَ الأَجْرِ فِي خُطَاهُ

மஸ்ஜிதுக்கு நடந்து செல்வதன் சிறப்பு மற்றும் ஒவ்வொரு அடிக்கும் எழுதப்படும் நன்மைகள் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

603

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، سَمِعَ ذَكْوَانَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا تَوَضَّأَ الرَّجُلُ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ ثُمَّ خَرَجَ إِلَى

الصَّلاَةِ لاَ يُخْرِجُهُ أَوْ قَالَ لاَ يَنْهَزُهُ إِلاَّ إِيَّاهَا لَمْ يَخْطُ خُطْوَةً إِلاَّ رَفَعَهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً أَوْ حَطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவர் உளூச் செய்து, தனது உளூவை அழகாகச் செய்தால், பின்னர் அவர் தொழுகைக்குப் புறப்படுகிறார்; தொழுகையைத் தவிர வேறு எந்த நோக்கமும் அவரை (வீட்டிலிருந்து) வெளியேற்றவில்லை - அல்லது 'தொழுகையைத் தவிர வேறு எதுவும் அவரைத் தூண்டவில்லை' என்று கூறினார்கள் - எனில், அவர் எடுத்து வைக்கும் ஒவ்வொரு அடிக்கும் அல்லாஹ் அவருக்கு ஒரு பதவியை உயர்த்துகிறான்; அல்லது அதன் மூலம் அவரிடமிருந்து ஒரு பாவத்தை நீக்குகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي الصَّلاَةِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ أَنَّهُ فِي الْبَيْتِ أَفْضَلُ

பாடம்: மஃக்ரிப் தொழுகைக்குப் பிறகு வீட்டில் தொழுவதே சிறந்தது என்பது பற்றிக் கூறப்பட்டவை

604

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ أَبِي الْوَزِيرِ الْبَصْرِيُّ، ثِقَةٌ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ صَلَّى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي مَسْجِدِ بَنِي عَبْدِ الأَشْهَلِ الْمَغْرِبَ فَقَامَ نَاسٌ يَتَنَفَّلُونَ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " عَلَيْكُمْ بِهَذِهِ الصَّلاَةِ فِي الْبُيُوتِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَالصَّحِيحُ مَا رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي الرَّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ فِي بَيْتِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنْ حُذَيْفَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى الْمَغْرِبَ فَمَا زَالَ يُصَلِّي فِي الْمَسْجِدِ حَتَّى صَلَّى الْعِشَاءَ الآخِرَةَ . فَفِي هَذَا الْحَدِيثِ دِلاَلَةٌ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى الرَّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ فِي الْمَسْجِدِ .

கஃபு பின் உஜ்ரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் பனூ அப்துல்-அஷ்ஹல் அவர்களின் பள்ளிவாசலில்

மஃரிப் தொழுகையைத் தொழுதார்கள். அப்போது சிலர் (மஃரிபுக்குப் பிந்திய) நபிலான தொழுகைகளைத் தொழுவதற்காக நின்றார்கள். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இந்தத் தொழுகையை (அதாவது, மஃரிபுக்குப் பிந்திய சுன்னத் தொழுகையை) நீங்கள் உங்கள் வீடுகளில் தொழ வேண்டும்.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: கஃபு பின் உஜ்ரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸாக வந்துள்ள இது 'கரீப்' (அரிதானது) ஆகும். இந்த வழிமுறையைத் தவிர வேறு எவ்வழியிலும் இதை நாம் அறியவில்லை. இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ள, 'நபி (ஸல்) அவர்கள் மஃரிபுக்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்களைத் தம் வீட்டில் தொழுபவர்களாக இருந்தார்கள்' என்பதே 'ஸஹீஹ்' (மிகச் சரியானது) ஆகும்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் (மேலும்) கூறினார்கள்: ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் வழியாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் மஃரிப் தொழுதார்கள்; பிறகு இஷா தொழுகையைத் தொழும் வரை பள்ளிவாசலிலேயே தொடர்ந்து தொழுது கொண்டிருந்தார்கள்.' (ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்களின்) இந்த ஹதீஸில், நபி (ஸல்) அவர்கள் மஃரிபுக்குப் பின் இரண்டு ரக்அத்களைப் பள்ளிவாசலில் தொழுதார்கள் என்பதற்கு ஆதாரம் உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي الاِغْتِسَالِ عِنْدَمَا يُسْلِمُ الرَّجُلُ

(இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொள்ளும் போது ஒரு மனிதர் குளிப்பது குறித்து) குறிப்பிடப்பட்டுள்ளவை

605

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَغَرِّ بْنِ الصَّبَّاحِ، عَنْ خَلِيفَةَ بْنِ حُصَيْنٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ عَاصِمٍ، أَنَّهُ أَسْلَمَ فَأَمَرَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَغْتَسِلَ بِمَاءٍ وَسِدْرٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ لِلرَّجُلِ إِذَا أَسْلَمَ أَنْ يَغْتَسِلَ وَيَغْسِلَ ثِيَابَهُ .

கைஸ் இப்னு ஆஸிம் (ரழி) அவர்கள் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டபோது, தண்ணீராலும் இலந்தை இலையாலும் குளிக்குமாறு நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا ذُكِرَ مِنَ التَّسْمِيَةِ عِنْدَ دُخُولِ الْخَلاَءِ

கழிப்பிடத்திற்குள் நுழையும்போது கூறப்படும் தஸ்மியா பற்றி குறிப்பிடப்பட்டுள்ளவை

606

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا الْحَكَمُ بْنُ بَشِيرِ بْنِ سَلْمَانَ، حَدَّثَنَا خَلاَّدٌ الصَّفَّارُ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ النَّصْرِيِّ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، رضى الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ سَتْرُ مَا بَيْنَ أَعْيُنِ الْجِنِّ وَعَوْرَاتِ بَنِي آدَمَ إِذَا دَخَلَ أَحَدُهُمُ الْخَلاَءَ أَنْ يَقُولَ بِسْمِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَإِسْنَادُهُ لَيْسَ بِذَاكَ الْقَوِيِّ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَشْيَاءُ فِي هَذَا ‏.‏

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் கழிவறைக்குள் நுழையும்போது, ஜின்களின் கண்களுக்கும் மனிதர்களின் மறைக்கப்பட வேண்டிய உறுப்புகளுக்கும் இடையே உள்ள மறைப்பு (திரை) 'பிஸ்மில்லாஹ்' என்று கூறுவதே ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا ذُكِرَ مِنْ سِيمَا هَذِهِ الأُمَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ آثَارِ السُّجُودِ وَالطُّهُورِ

மறுமை நாளில் சுஜூதின் அடையாளங்கள் மற்றும் தூய்மையின் தடயங்களிலிருந்து இந்த சமுதாயத்தின் அடையாளம் குறித்து கூறப்பட்டுள்ளவை

607

حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ، أَحْمَدُ بْنُ بَكَّارٍ الدِّمَشْقِيُّ حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، قَالَ قَالَ صَفْوَانُ بْنُ عَمْرٍو أَخْبَرَنِي يَزِيدُ بْنُ خُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ

أُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ غُرٌّ مِنَ السُّجُودِ مُحَجَّلُونَ مِنَ الْوُضُوءِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு புஸ்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மறுமை நாளில், எனது உம்மத்தினர் ஸஜ்தாவின் காரணமாக (அவர்களின் முகங்கள்) பிரகாசமானவர்களாகவும், உளூவின் காரணமாக (அவர்களின் உறுப்புகள்) ஒளி வீசுபவர்களாகவும் இருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يُسْتَحَبُّ مِنَ التَّيَمُّنِ فِي الطُّهُورِ

தூய்மைப்படுத்துவதில் வலப்பக்கத்திலிருந்து தொடங்குவது விரும்பத்தக்கதாகும்

608

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَشْعَثَ بْنِ أَبِي الشَّعْثَاءِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُحِبُّ التَّيَمُّنَ فِي طُهُورِهِ إِذَا تَطَهَّرَ وَفِي تَرَجُّلِهِ إِذَا تَرَجَّلَ وَفِي انْتِعَالِهِ إِذَا انْتَعَلَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو الشَّعْثَاءِ اسْمُهُ سُلَيْمُ بْنُ أَسْوَدَ الْمُحَارِبِيُّ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தூய்மை செய்யும்போது (உறுப்புகளைக் கழுவும்போது), தலைவாரும்போது, மற்றும் காலணிகளை அணியும்போது வலப்பக்கத்திலிருந்து தொடங்குவதை விரும்புபவர்களாக இருந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب قَدْرِ مَا يُجْزِئُ مِنَ الْمَاءِ فِي الْوُضُوءِ

வுளூவிற்குப் போதுமான நீரின் அளவு

609

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عِيسَى، عَنِ ابْنِ جَبْرٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ يُجْزِئُ فِي الْوُضُوءِ رِطْلاَنِ مِنْ مَاءٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ شَرِيكٍ عَلَى هَذَا اللَّفْظِ . وَرَوَى شُعْبَةُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبْرٍ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَتَوَضَّأُ بِالْمَكُّوكِ وَيَغْتَسِلُ بِخَمْسَةِ مَكَاكِيَّ . وَرُوِيَ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عِيسَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبْرٍ عَنْ أَنَسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَتَوَضَّأُ بِالْمُدِّ وَيَغْتَسِلُ بِالصَّاعِ . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ شَرِيكٍ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: உளூ செய்வதற்கு இரண்டு ராத்தல் தண்ணீர் போதுமானது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي نَضْحِ بَوْلِ الْغُلاَمِ الرَّضِيعِ

பால்குடி வயதிலுள்ள ஆண் குழந்தையின் சிறுநீர் மீது தண்ணீர் தெளிப்பது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

610

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي حَرْبِ بْنِ أَبِي الأَسْوَدِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، رضى الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ فِي بَوْلِ الْغُلاَمِ الرَّضِيعِ يُنْضَحُ بَوْلُ الْغُلاَمِ وَيُغْسَلُ بَوْلُ الْجَارِيَةِ . قَالَ قَتَادَةُ وَهَذَا مَا لَمْ يَطْعَمَا فَإِذَا طَعِمَا غُسِلاَ جَمِيعًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . رَفَعَ هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ قَتَادَةَ وَأَوْقَفَهُ سَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ عَنْ قَتَادَةَ وَلَمْ يَرْفَعْهُ .

அலி பின் அபி தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: பால் குடிக்கும் ஆண் குழந்தையின் சிறுநீர் குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அதன் மீது தண்ணீர்) தெளிக்கப்படும். பெண் குழந்தையின் சிறுநீர் கழுவப்பட வேண்டும்." கதாதா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இது,

அவை (திட) உணவு உண்ணாத வரைதான். அவை (திட) உணவு உண்ண ஆரம்பித்துவிட்டால், பின்னர் இரண்டுமே கழுவப்பட வேண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي مَسْحِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بَعْدَ نُزُولِ الْمَائِدَةِ

<i>அல்-மாஇதா</i> அத்தியாயம் அருளப்பட்ட பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் <i>மஸ்ஹ்</i> செய்தது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

611

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ مُقَاتِلِ بْنِ حَيَّانَ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، قَالَ رَأَيْتُ جَرِيرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى خُفَّيْهِ قَالَ فَقُلْتُ لَهُ فِي ذَلِكَ فَقَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ فَمَسَحَ عَلَى خُفَّيْهِ . فَقُلْتُ لَهُ أَقَبْلَ الْمَائِدَةِ أَمْ بَعْدَ الْمَائِدَةِ قَالَ مَا أَسْلَمْتُ إِلاَّ بَعْدَ الْمَائِدَةِ .

ஷஹ்ர் இப்னு ஹவ்ஷப் கூறினார்: 'நான் ஜரீர் இப்னு அப்தில்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் உளூ செய்வதையும், தமது குஃப்ஃபின் மீது மஸஹ் செய்வதையும் கண்டேன். ஆகவே நான் அவரிடம் அது பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர், 'நபி (ஸல்) அவர்கள் உளூ செய்வதையும், தமது குஃப்ஃபின் மீது மஸஹ் செய்வதையும் நான் கண்டேன்' என்று கூறினார்கள். ஆகவே நான் அவரிடம், '(இது) அல்-மாயிதா (அத்தியாயம் அருளப்படுவதற்கு) முன்பா அல்லது அல்-மாயிதா (அத்தியாயம் அருளப்பட்டதற்குப்) பிறகா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், 'நான் அல்-மாயிதா (அத்தியாயம் அருளப்பட்டதற்குப்) பின்னர்தான் இஸ்லாத்தை ஏற்றேன்' என்று கூறினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

612

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا نُعَيْمُ بْنُ مَيْسَرَةَ النَّحْوِيُّ، عَنْ خَالِدِ بْنِ زِيَادٍ، نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِثْلَ هَذَا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُقَاتِلِ بْنِ حَيَّانَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ .

முஹம்மத் பின் ஹுமைத் அர்-ராஸீ அவர்கள் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள். (அவர்) நுஐம் பின் மைஸரா அன்-நஹ்வீ அவர்கள் காலித் பின் ஸியாத் அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய அறிவிப்பின்) அதே கருத்தில் அறிவித்ததாகக்

கூறினார்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ‘கரீப்’ எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். முகாதில் பின் ஹய்யான் அவர்கள் ஷஹ்ர் பின் ஹவ்ஷப் அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதைத் தவிர, இது போன்று (வேறொரு அறிவிப்பை) நாம் அறியமாட்டோம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي الرُّخْصَةِ لِلْجُنُبِ فِي الأَكْلِ وَالنَّوْمِ إِذَا تَوَضَّأَ

பாடம்: குளிப்பு கடமையானவர் (ஜுனுப்) உளூச் செய்தால் உண்பதற்கும் உறங்குவதற்கும் உள்ள சலுகை பற்றிக் கூறப்பட்டவை.

613

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ عَطَاءٍ الْخُرَاسَانِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ يَعْمَرَ، عَنْ عَمَّارٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَخَّصَ لِلْجُنُبِ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَأْكُلَ أَوْ يَشْرَبَ أَوْ يَنَامَ أَنْ يَتَوَضَّأَ وُضُوءَهُ لِلصَّلاَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அம்மார் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஜுனுப் நிலையில் (பெரிய தீட்டுடன்) உள்ளவர் உண்ணவோ, பருகவோ, அல்லது உறங்கவோ விரும்பினால், தொழுகைக்காகச் செய்யப்படும் உளூவைப் போன்று உளூச் செய்துகொள்ள நபி (ஸல்) அவர்கள் அனுமதித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي فَضْلِ الصَّلاَةِ

தொழுகையின் சிறப்பு பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

614

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ الْقَطَوَانِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا غَالِبٌ أَبُو بِشْرٍ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ عَائِذٍ الطَّائِيِّ، عَنْ قَيْسِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ طَارِقِ بْنِ شِهَابٍ، عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أُعِيذُكَ بِاللَّهِ يَا كَعْبُ بْنَ عُجْرَةَ مِنْ أُمَرَاءَ

يَكُونُونَ مِنْ بَعْدِي فَمَنْ غَشِيَ أَبْوَابَهُمْ فَصَدَّقَهُمْ فِي كَذِبِهِمْ وَأَعَانَهُمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ فَلَيْسَ مِنِّي وَلَسْتُ مِنْهُ وَلاَ يَرِدُ عَلَىَّ الْحَوْضَ وَمَنْ غَشِيَ أَبْوَابَهُمْ أَوْ لَمْ يَغْشَ فَلَمْ يُصَدِّقْهُمْ فِي كَذِبِهِمْ وَلَمْ يُعِنْهُمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ فَهُوَ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ وَسَيَرِدُ عَلَىَّ الْحَوْضَ يَا كَعْبُ بْنَ عُجْرَةَ الصَّلاَةُ بُرْهَانٌ وَالصَّوْمُ جُنَّةٌ حَصِينَةٌ وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ . يَا كَعْبُ بْنَ عُجْرَةَ إِنَّهُ لاَ يَرْبُو لَحْمٌ نَبَتَ مِنْ سُحْتٍ إِلاَّ كَانَتِ النَّارُ أَوْلَى بِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى . وَأَيُّوبُ بْنُ عَائِذٍ الطَّائِيُّ يُضَعَّفُ وَيُقَالُ كَانَ يَرَى رَأْىَ الإِرْجَاءِ . وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَلَمْ يَعْرِفْهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى وَاسْتَغْرَبَهُ جِدًّا .

கஅப் பின் உஜ்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: "கஅப் பின் உஜ்ராவே! எனக்குப் பிறகு வரவிருக்கும் தலைவர்களிடமிருந்து உங்களுக்காக அல்லாஹ்விடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். எவர் அவர்களுடைய வாசல்களுக்குச் சென்று, (அங்கு) அவர்களுடைய பொய்களை உண்மைப்படுத்தி, அவர்களுடைய அநியாயங்களுக்கு உதவினால், அவர் என்னைச் சேர்ந்தவரல்லர், நானும் அவரைச் சேர்ந்தவனல்லன். மேலும், அவர் ஹவ்ழ் (தடாகத்தில்) என்னைச் சந்திக்கமாட்டார். எவர் அவர்களுடைய வாசல்களுக்குச் சென்றாலும் சரி, செல்லாவிட்டாலும் சரி, (அங்கு) அவர்களுடைய பொய்களை உண்மைப்படுத்தாமலும், அவர்களுடைய அநியாயங்களுக்கு உதவாமலும் இருக்கிறாரோ, அவர் என்னைச் சேர்ந்தவர், நானும் அவரைச் சேர்ந்தவன். மேலும், அவர் ஹவ்ழ் (தடாகத்தில்) என்னைச் சந்திப்பார். கஅப் பின் உஜ்ராவே! ஸலாத் (தொழுகை) ஒரு (ஈமானின்) தெளிவான சான்றாகும், ஸவ்ம் (நோன்பு) ஒரு வலுவான கேடயமாகும், மேலும் தண்ணீர் நெருப்பை அணைப்பதைப் போல ஸதகா (தர்மம்) பாவங்களை அணைக்கிறது. கஅப் பின் உஜ்ராவே! ஹராமான (தடுக்கப்பட்ட) வழியில் வளர்ந்த எந்தவொரு சதைக்கும் நரக நெருப்பே மிகவும் தகுதியானதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

615

وَقَالَ مُحَمَّدٌ حَدَّثَنَا ابْنُ نُمَيْرٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى، عَنْ غَالِبٍ، بِهَذَا .

முஹம்மது அவர்கள் கூறினார்கள்: (அதாவது, முஹம்மது அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:) 'இப்னு நுமைர் அவர்கள், உபைதுல்லாஹ் பின் மூஸா

அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் காலிப் அவர்களிடமிருந்தும் இதே ஹதீஸை எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

616

حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكِنْدِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ الْحُبَابِ، أَخْبَرَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ، حَدَّثَنِي سُلَيْمُ بْنُ عَامِرٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا أُمَامَةَ، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَخْطُبُ فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ فَقَالَ ‏ اتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ وَصَلُّوا خَمْسَكُمْ وَصُومُوا شَهْرَكُمْ وَأَدُّوا زَكَاةَ أَمْوَالِكُمْ وَأَطِيعُوا ذَا أَمْرِكُمْ تَدْخُلُوا جَنَّةَ رَبِّكُمْ ‏.‏ قَالَ فَقُلْتُ لأَبِي أُمَامَةَ مُنْذُ كَمْ سَمِعْتَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم هَذَا الْحَدِيثَ قَالَ سَمِعْتُهُ وَأَنَا ابْنُ ثَلاَثِينَ سَنَةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

சுலைம் இப்னு ஆமிர் அறிவித்தார்கள்:
"அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'ஹஜ்ஜத்துல் விதாவின் போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குத்பா பேருரை ஆற்றுவதை நான் கேட்டேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: உங்கள் இறைவனாகிய அல்லாஹ்வுக்கு அஞ்சுங்கள் (அவனைப் பயந்து வாழுங்கள்); உங்கள் ஐவேளைத் தொழுகைகளை (சரியான நேரத்தில், அதன் நிபந்தனைகளுடன்) தொழுங்கள்; உங்கள் (ரமழான்) மாதத்தில் நோன்பு நோருங்கள்; உங்கள் செல்வத்திற்குரிய ஜகாத்தை (கணக்கிட்டு, உரியவர்களுக்கு) கொடுங்கள்; உங்கள் தலைவர்களுக்கு (அல்லாஹ்வுக்கும் அவனது தூதருக்கும் மாறுபடாத விஷயங்களில்) கட்டுப்படுங்கள்; (இவற்றைச் சரியாகச் செய்தால்) உங்கள் இறைவனின் சுவனத்தில் நுழைவீர்கள்.'"

அவர் (சுலைம்) கூறினார்: "நான் அபூ உமாமா (ரழி) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸை நீங்கள் கேட்டு எவ்வளவு காலம் ஆகிறது?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நான் முப்பது வயதாக இருந்தபோது அதைக் கேட்டேன்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

بَاب مَا جَاءَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي مَنْعِ الزَّكَاةِ مِنَ التَّشْدِيدِ .

ஸகாத்தை தடுப்பதற்கு எதிரான கடுமையான எச்சரிக்கை குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதரிடமிருந்து (ஸல்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

617

حَدَّثَنَا هَنَّادُ بْنُ السَّرِيِّ التَّمِيمِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنِ الْمَعْرُورِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ جِئْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ جَالِسٌ فِي ظِلِّ الْكَعْبَةِ . قَالَ فَرَآنِي مُقْبِلاً فَقَالَ " هُمُ الأَخْسَرُونَ وَرَبِّ الْكَعْبَةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ " . قَالَ فَقُلْتُ مَا لِي لَعَلَّهُ أُنْزِلَ فِيَّ شَيْءٌ . قَالَ قُلْتُ مَنْ هُمْ فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " هُمُ الأَكْثَرُونَ إِلاَّ مَنْ قَالَ هَكَذَا وَهَكَذَا وَهَكَذَا " . فَحَثَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَعَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ . ثُمَّ قَالَ " وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لاَ يَمُوتُ رَجُلٌ فَيَدَعُ إِبِلاً أَوْ بَقَرًا لَمْ يُؤَدِّ زَكَاتَهَا إِلاَّ جَاءَتْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْظَمَ مَا كَانَتْ وَأَسْمَنَهُ تَطَؤُهُ بِأَخْفَافِهَا وَتَنْطَحُهُ بِقُرُونِهَا كُلَّمَا نَفِدَتْ أُخْرَاهَا عَادَتْ عَلَيْهِ أُولاَهَا حَتَّى يُقْضَى بَيْنَ النَّاسِ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ مِثْلُهُ . وَعَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رضى الله عنه قَالَ لُعِنَ مَانِعُ الصَّدَقَةِ . وَعَنْ قَبِيصَةَ بْنِ هُلْبٍ عَنْ أَبِيهِ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي ذَرٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَاسْمُ أَبِي ذَرٍّ جُنْدُبُ بْنُ السَّكَنِ وَيُقَالُ ابْنُ جُنَادَةَ . حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُنِيرٍ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ حَكِيمِ بْنِ الدَّيْلَمِ عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ مُزَاحِمٍ قَالَ الأَكْثَرُونَ أَصْحَابُ عَشَرَةِ آلاَفٍ . قَالَ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُنِيرٍ مَرْوَزِيٌّ رَجُلٌ صَالِحٌ .

அபூதர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன். அப்போது அவர்கள் கஃபாவின் நிழலில் அமர்ந்திருந்தார்கள். நான் வருவதைக் கண்ட அவர்கள், 'கஃபாவின் இறைவன் மீது ஆணையாக! மறுமை நாளில் அவர்களே மிகப்பெரும் நஷ்டவாளிகள்' என்று கூறினார்கள். (இதைக் கேட்ட) நான், 'எனக்கு என்ன நேர்ந்தது? ஒருவேளை என்னைப் பற்றி (ஏதேனும் கண்டன இறைச்செய்தி) அருளப்பட்டுள்ளதா?' என்று (எனக்குள்) கேட்டுக்கொண்டேன். பிறகு நான், '(அல்லாஹ்வின் தூதரே!) அவர்கள் யார்? என் தந்தையும் தாயும் தங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்' என்று கேட்டேன்.

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் அதிகம் செல்வம் உடையவர்கள்தான். ஆனால், (தமது செல்வத்தை) இப்படியும், இப்படியும், இப்படியும் என்று கூறி...' - (இதை விவரிக்கும்போது) நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது முன்னாலும், தமது வலது புறத்திலும், தமது இடது புறத்திலும் (வாரி வழங்குவதை) சைகை செய்தார்கள் - '...என (செலவு) செய்பவர்களைத் தவிர.'

பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'என் உயிர் எவன் கையில் உள்ளதோ அவன் மீது ஆணையாக! ஒட்டகத்தையோ அல்லது மாட்டையோ விட்டுச் செல்கிற ஒரு மனிதர், அதற்கான ஜகாத்தை நிறைவேற்றாமல் இறந்துவிட்டால், மறுமை நாளில் அவை இருந்ததை விடப் பெரிதாகவும், கொழுத்ததாகவும் வந்து, அவரைத் தங்கள் கால்களால் மிதிக்கும்; தங்கள் கொம்புகளால் முட்டும். அவற்றில் கடைசிப் பிராணி (அவரைக் கடந்து) சென்றதும், முதல் பிராணி மீண்டும் அவரிடம் வரும். மக்களுக்கிடையே தீர்ப்பளிக்கப்படும் வரை (இந்நிலை தொடரும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا أَدَّيْتَ الزَّكَاةَ فَقَدْ قَضَيْتَ مَا عَلَيْكَ ‏.‏

நீங்கள் ஸகாத்தைச் செலுத்திவிட்டால், உங்களுக்குக் கடமையாக்கப்பட்டதை நீங்கள் நிறைவேற்றிவிட்டீர்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

618

حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ حَفْصٍ الشَّيْبَانِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، أَخْبَرَنَا عَمْرُو بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنِ ابْنِ حُجَيْرَةَ، هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ حُجَيْرَةَ الْمِصْرِيُّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِذَا أَدَّيْتَ زَكَاةَ مَالِكَ فَقَدْ قَضَيْتَ مَا عَلَيْكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو

عِيسَى . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ أَنَّهُ ذَكَرَ الزَّكَاةَ . فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ عَلَىَّ غَيْرُهَا فَقَالَ " لاَ إِلاَّ أَنْ تَتَطَوَّعَ " .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்கள் செல்வத்தின் ஸகாத்தை நீங்கள் நிறைவேற்றிவிட்டால், உங்கள் மீது கடமையானதை நீங்கள் நிறைவேற்றி விட்டீர்கள்."
(இமாம்) அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஙரீப் தரத்திலான ஹதீஸாகும். மேலும், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் ஸகாத் பற்றிக் குறிப்பிட்டதாக வேறு பல அறிவிப்பாளர் தொடர்கள் மூலமும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அப்போது ஒரு மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இதைத் தவிர வேறு ஏதேனும் என் மீது கடமையாக உள்ளதா?" என்று கேட்டார். அதற்கு நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், "இல்லை, நீங்கள் தானாக விரும்பி (நஃபிலான தர்மம்) செய்தால் தவிர" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

619

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ الْحَمِيدِ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ الْمُغِيرَةِ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كُنَّا نَتَمَنَّى أَنْ يَأْتِيَ، الأَعْرَابِيُّ الْعَاقِلُ فَيَسْأَلَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَنَحْنُ عِنْدَهُ فَبَيْنَا نَحْنُ عَلَى ذَلِكَ إِذْ أَتَاهُ أَعْرَابِيٌّ فَجَثَا بَيْنَ يَدَىِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ رَسُولَكَ أَتَانَا فَزَعَمَ لَنَا أَنَّكَ تَزْعُمُ أَنَّ اللَّهَ أَرْسَلَكَ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " نَعَمْ " . قَالَ فَبِالَّذِي رَفَعَ السَّمَاءَ وَبَسَطَ الأَرْضَ وَنَصَبَ الْجِبَالَ آللَّهُ أَرْسَلَكَ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " نَعَمْ " . قَالَ فَإِنَّ رَسُولَكَ زَعَمَ لَنَا أَنَّكَ تَزْعُمُ أَنَّ عَلَيْنَا خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي الْيَوْمِ وَاللَّيْلَةِ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " نَعَمْ " . قَالَ فَبِالَّذِي أَرْسَلَكَ آللَّهُ أَمَرَكَ بِهَذَا قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " نَعَمْ " . قَالَ فَإِنَّ رَسُولَكَ زَعَمَ لَنَا أَنَّكَ تَزْعُمُ أَنَّ عَلَيْنَا صَوْمَ شَهْرٍ فِي السَّنَةِ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " صَدَقَ " . قَالَ فَبِالَّذِي أَرْسَلَكَ آللَّهُ أَمَرَكَ بِهَذَا قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " نَعَمْ " . قَالَ فَإِنَّ رَسُولَكَ زَعَمَ لَنَا أَنَّكَ تَزْعُمُ أَنَّ عَلَيْنَا فِي أَمْوَالِنَا الزَّكَاةَ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " صَدَقَ " . قَالَ فَبِالَّذِي أَرْسَلَكَ آللَّهُ أَمَرَكَ بِهَذَا فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " نَعَمْ " . قَالَ فَإِنَّ

رَسُولُكَ زَعَمَ لَنَا أَنَّكَ تَزْعُمُ أَنَّ عَلَيْنَا الْحَجَّ إِلَى الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " نَعَمْ " . قَالَ فَبِالَّذِي أَرْسَلَكَ آللَّهُ أَمَرَكَ بِهَذَا فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " نَعَمْ " . فَقَالَ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ لاَ أَدَعُ مِنْهُنَّ شَيْئًا وَلاَ أُجَاوِزُهُنَّ . ثُمَّ وَثَبَ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " إِنْ صَدَقَ الأَعْرَابِيُّ دَخَلَ الْجَنَّةَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِقْهُ هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّ الْقِرَاءَةَ عَلَى الْعَالِمِ وَالْعَرْضَ عَلَيْهِ جَائِزٌ مِثْلُ السَّمَاعِ . وَاحْتَجَّ بِأَنَّ الأَعْرَابِيَّ عَرَضَ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأَقَرَّ بِهِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தபோது, ஒரு புத்திசாலி கிராமவாசி வந்து அவர்களிடம் கேள்வி கேட்க மாட்டாரா என்று நாங்கள் ஆவலுடன் எதிர்பார்த்துக் கொண்டிருந்தோம். நாங்கள் அவ்வாறு (ஆவலுடன்) இருந்தபோது, ஒரு கிராமவாசி வந்து, நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு முன்னால் மண்டியிட்டு அமர்ந்து, 'ஓ முஹம்மதே, உங்களுடைய தூதர் எங்களிடம் வந்து, அல்லாஹ் உங்களை அனுப்பியுள்ளதாக நீங்கள் கூறுவதாக எங்களிடம் கூறினார்' என்றார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள். அவர், 'வானங்களை உயர்த்தியவனும், பூமியை விரித்தவனும், மலைகளை நாட்டியவனுமாகிய இறைவன் மீது சத்தியமாக! அல்லாஹ் தான் உங்களை அனுப்பினானா?' என்று கேட்டார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள். அவர், 'உங்களுடைய தூதர், ஒரு பகல் மற்றும் இரவில் ஐந்து தொழுகைகள் எங்கள் மீது கடமையாக்கப்பட்டுள்ளன என்று நீங்கள் கூறுவதாக எங்களிடம் கூறினார்' என்றார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள். அவர், 'உங்களை அனுப்பியவன் மீது சத்தியமாக! அல்லாஹ் தான் உங்களுக்கு அதை ஏவினானா?' என்று கேட்டார். அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள். அவர், 'வருடத்தில் ஒரு மாதம் நாங்கள் நோன்பு நோற்க வேண்டும் என்று நீங்கள் கூறுவதாக உங்களுடைய தூதர் எங்களிடம் கூறினார்' என்றார். அவர்கள், 'அவர் உண்மையையே கூறினார்' என்று கூறினார்கள். அவர், 'உங்களை அனுப்பியவன் மீது சத்தியமாக! அல்லாஹ் தான் அதை உங்களுக்கு ஏவினானா?' என்று கேட்டார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள். அவர், 'எங்களுடைய செல்வத்திலிருந்து ஜகாத் கடமையாக்கப்பட்டுள்ளது என்று உங்களுடைய தூதர் எங்களிடம் கூறினார்' என்றார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அவர் உண்மையையே கூறினார்' என்று கூறினார்கள். அவர், 'உங்களை அனுப்பியவன் மீது சத்தியமாக! அல்லாஹ் தான் உங்களுக்கு அதை ஏவினானா?' என்று கேட்டார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள். அவர், 'பயணம் செய்ய சக்தி பெற்றால் அல்லாஹ்வின் இல்லத்திற்கு ஹஜ் செய்வது எங்கள் மீது கடமை என்று

நீங்கள் கூறுவதாக உங்களுடைய தூதர் எங்களிடம் கூறினார்' என்றார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள். அவர், 'உங்களை அனுப்பியவன் மீது சத்தியமாக! அல்லாஹ் தான் உங்களுக்கு அதை கட்டளையிட்டானா?' என்று கேட்டார். (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:) 'ஆம்.' அதற்கு அவர், 'உங்களை சத்தியத்துடன் அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக, இவற்றில் எதையும் நான் விட்டுவிடவும் மாட்டேன், வரம்பு மீறவும் மாட்டேன்' என்றார். பின்னர் அவர் விரைவாக எழுந்து (சென்றுவிட்டார்). நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அந்த கிராமவாசி உண்மையே கூறியிருந்தால், அவர் சொர்க்கத்தில் நுழைவார்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي زَكَاةِ الذَّهَبِ وَالْوَرِقِ ‏.‏

தங்கம் மற்றும் வெள்ளியின் ஸகாத் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

620

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ قَدْ عَفَوْتُ عَنْ صَدَقَةِ الْخَيْلِ وَالرَّقِيقِ فَهَاتُوا صَدَقَةَ الرِّقَةِ مِنْ كُلِّ أَرْبَعِينَ دِرْهَمًا دِرْهَمًا وَلَيْسَ فِي تِسْعِينَ وَمِائَةٍ شَيْءٌ فَإِذَا بَلَغَتْ مِائَتَيْنِ فَفِيهَا خَمْسَةُ الدَّرَاهِمِ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَعَمْرِو بْنِ حَزْمٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ الأَعْمَشُ وَأَبُو عَوَانَةَ وَغَيْرُهُمَا عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ عَنْ عَلِيٍّ وَرَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ عُيَيْنَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ ‏.‏ قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ كِلاَهُمَا عِنْدِي صَحِيحٌ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ يُحْتَمَلُ أَنْ يَكُونَ رُوِيَ عَنْهُمَا جَمِيعًا ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குதிரைகள் மற்றும் அடிமைகளுக்குரிய ஸகாத்திற்கு நான் விலக்கு அளித்துள்ளேன். எனவே, வெள்ளிக்கான ஸகாத்தைக் கொடுங்கள். (அதன் விகிதம் என்னவென்றால்) ஒவ்வொரு நாற்பது திர்ஹம்களுக்கும் ஒரு திர்ஹம் (என்ற கணக்கில்). நூற்றுத் தொண்ணூறு திர்ஹம்களில் (ஸகாத்) எதுவும் இல்லை. அது இருநூறு (திர்ஹம்களை) அடையும்போது, அதிலிருந்து ஐந்து திர்ஹம்கள் (ஸகாத்தாகக் கடமையாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي زَكَاةِ الإِبِلِ وَالغَنَمِ .

ஒட்டகங்கள் மற்றும் ஆடுகளின் ஜகாத் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

621

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ الْبَغْدَادِيُّ، وَإِبْرَاهِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْهَرَوِيُّ، وَمُحَمَّدُ بْنُ كَامِلٍ الْمَرْوَزِيُّ الْمَعْنَى، وَاحِدٌ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ الْعَوَّامِ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ حُسَيْنٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَتَبَ كِتَابَ الصَّدَقَةِ فَلَمْ يُخْرِجْهُ إِلَى عُمَّالِهِ حَتَّى قُبِضَ فَقَرَنَهُ بِسَيْفِهِ فَلَمَّا قُبِضَ عَمِلَ بِهِ أَبُو بَكْرٍ حَتَّى قُبِضَ وَعُمَرُ حَتَّى قُبِضَ وَكَانَ فِيهِ فِي خَمْسٍ مِنَ الإِبِلِ شَاةٌ وَفِي عَشْرٍ شَاتَانِ وَفِي خَمْسَ عَشْرَةَ ثَلاَثُ شِيَاهٍ وَفِي عِشْرِينَ أَرْبَعُ شِيَاهٍ وَفِي خَمْسٍ وَعِشْرِينَ بِنْتُ مَخَاضٍ إِلَى خَمْسٍ وَثَلاَثِينَ فَإِذَا زَادَتْ فَفِيهَا ابْنَةُ لَبُونٍ إِلَى خَمْسٍ وَأَرْبَعِينَ فَإِذَا زَادَتْ فَفِيهَا حِقَّةٌ إِلَى سِتِّينَ فَإِذَا زَادَتْ فَفِيهَا جَذَعَةٌ إِلَى خَمْسٍ وَسَبْعِينَ فَإِذَا زَادَتْ فَفِيهَا ابْنَتَا لَبُونٍ إِلَى تِسْعِينَ فَإِذَا زَادَتْ فَفِيهَا حِقَّتَانِ إِلَى عِشْرِينَ وَمِائَةٍ فَإِذَا زَادَتْ عَلَى عِشْرِينَ وَمِائَةٍ فَفِي كُلِّ خَمْسِينَ حِقَّةٌ وَفِي كُلِّ أَرْبَعِينَ ابْنَةُ لَبُونٍ . وَفِي الشَّاءِ فِي كُلِّ أَرْبَعِينَ شَاةً شَاةٌ إِلَى عِشْرِينَ وَمِائَةٍ فَإِذَا زَادَتْ فَشَاتَانِ إِلَى مِائَتَيْنِ فَإِذَا زَادَتْ فَثَلاَثُ شِيَاهٍ إِلَى ثَلاَثِمِائَةِ شَاةٍ فَإِذَا زَادَتْ عَلَى ثَلاَثِمِائَةِ شَاةٍ فَفِي كُلِّ مِائَةِ شَاةٍ شَاةٌ ثُمَّ لَيْسَ فِيهَا شَيْءٌ حَتَّى تَبْلُغَ أَرْبَعَمِائَةٍ وَلاَ يُجْمَعُ بَيْنَ مُتَفَرِّقٍ وَلاَ يُفَرَّقُ بَيْنَ مُجْتَمِعٍ مَخَافَةَ الصَّدَقَةِ وَمَا كَانَ مِنْ خَلِيطَيْنِ فَإِنَّهُمَا يَتَرَاجَعَانِ بِالسَّوِيَّةِ وَلاَ يُؤْخَذُ فِي الصَّدَقَةِ هَرِمَةٌ وَلاَ ذَاتُ عَيْبٍ . وَقَالَ الزُّهْرِيُّ إِذَا جَاءَ الْمُصَدِّقُ قَسَّمَ الشَّاءَ أَثْلاَثًا ثُلُثٌ خِيَارٌ وَثُلُثٌ أَوْسَاطٌ وَثُلُثٌ شِرَارٌ وَأَخَذَ الْمُصَدِّقُ مِنَ الْوَسَطِ . وَلَمْ يَذْكُرِ الزُّهْرِيُّ الْبَقَرَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَبَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ وَأَبِي ذَرٍّ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ عَامَّةِ الْفُقَهَاءِ . وَقَدْ رَوَى يُونُسُ بْنُ يَزِيدَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ هَذَا الْحَدِيثَ وَلَمْ يَرْفَعُوهُ وَإِنَّمَا رَفَعَهُ سُفْيَانُ بْنُ حُسَيْنٍ .

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸகாத் தொடர்பான ஒரு மடலை எழுதச் செய்தார்கள். ஆனால், அவர்கள் மரணிக்கும் வரை அதைத் தமது ஆளுநர்களுக்கு அனுப்பவில்லை; அதைத் தமது வாளுடனேயே இணைத்து வைத்திருந்தார்கள். அவர்கள் மரணித்தபோது, அபூபக்கர் (ரலி) அவர்கள் மரணிக்கும் வரை அதன்படி செயல்பட்டார்கள். அவ்வாறே உமர் (ரலி) அவர்களும் மரணிக்கும் வரை அதன்படி செயல்பட்டார்கள். அதில் பின்வருமாறு இருந்தது:

‘ஐந்து ஒட்டகங்களுக்கு ஒரு ஆடு (கடமையாகும்), பத்துக்கு இரண்டு ஆடுகள், பதினைந்துக்கு மூன்று ஆடுகள், இருபதுக்கு நான்கு ஆடுகள். இருபத்தைந்து முதல் முப்பத்தைந்து (ஒட்டகங்கள்) வரை ஒரு ‘பின்த் மகாத்’. அதை விட அதிகமானால், நாற்பத்தைந்து (ஒட்டகங்கள்) வரை ஒரு ‘பின்த் லபூன்’. அதை விட அதிகமானால், அறுபது (ஒட்டகங்கள்) வரை ஒரு ‘ஹிக்கா’. அதை விட அதிகமானால், எழுபத்தைந்து (ஒட்டகங்கள்) வரை ஒரு ‘ஜதஆ’. அதை விட அதிகமானால், தொண்ணூறு (ஒட்டகங்கள்) வரை இரண்டு ‘பின்த் லபூன்’கள். அதை விட அதிகமானால், நூற்று இருபது (ஒட்டகங்கள்) வரை இரண்டு ‘ஹிக்கா’க்கள். நூற்று இருபதை விட அதிகமாகிவிட்டால், ஒவ்வொரு ஐம்பதுக்கும் ஒரு ‘ஹிக்கா’, மற்றும் ஒவ்வொரு நாற்பதுக்கும் ஒரு ‘பின்த் லபூன்’ (கடமையாகும்).

ஆடுகளில்; நாற்பது ஆடுகளுக்கு ஒரு ஆடு (கடமையாகும்). (இந்த விகிதம்) நூற்று இருபது (ஆடுகள்) வரை (தொடரும்). அதை விட அதிகமானால், இருநூறு வரை இரண்டு ஆடுகள். அதை விட அதிகமானால், முன்னூறு ஆடுகள் வரை மூன்று ஆடுகள். முன்னூறு ஆடுகளுக்கு மேல் அதிகமாகிவிட்டால், ஒவ்வொரு நூறு ஆடுகளுக்கும் ஒரு ஆடு. பின்னர் நானூறை அடையும் வரை அதில் (கூடுதலாக) எதுவும் இல்லை.

ஸகாத்திற்குப் பயந்து (ஸகாத் தொகையைக் குறைப்பதற்காக) தனித்தனியாக இருப்பவற்றை ஒன்று சேர்க்கவோ, அல்லது ஒன்றாக இருப்பவற்றைப் பிரிக்கவோ கூடாது. இரு கூட்டாளிகளைப் பொருத்தவரை, அவர்கள் இருவரும் (ஸகாத் கொடுக்கப்பட்ட பின்) தமக்கிடையே சம விகிதத்தில் கணக்கு பார்த்துக்கொள்ள வேண்டும். ஸகாத்திற்காக வயதானதோ அல்லது குறையுள்ளதோ (விலங்கு) எடுக்கப்படக்கூடாது.’

ஸுஹ்ரீ (ரஹ்) அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்: ஸகாத் வசூலிப்பவர் வந்தால், ஆடுகளை மூன்று பங்குகளாகப் பிரிக்க வேண்டும். ஒரு பங்கு சிறந்தவை, ஒரு பங்கு நடுத்தரமானவை, ஒரு பங்கு மோசமானவை. ஸகாத் வசூலிப்பவர் நடுத்தரமானவற்றிலிருந்து எடுக்க வேண்டும். ஸுஹ்ரீ (ரஹ்) அவர்கள் மாடுகளைப் பற்றிக் குறிப்பிடவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي زَكَاةِ الْبَقَرِ .

622

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ الْمُحَارِبِيُّ، وَأَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ السَّلاَمِ بْنُ حَرْبٍ، عَنْ خُصَيْفٍ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ فِي ثَلاَثِينَ مِنَ الْبَقَرِ تَبِيعٌ أَوْ تَبِيعَةٌ وَفِي أَرْبَعِينَ مُسِنَّةٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَاهُ عَبْدُ السَّلاَمِ بْنُ حَرْبٍ عَنْ خُصَيْفٍ وَعَبْدُ السَّلاَمِ ثِقَةٌ حَافِظٌ . وَرَوَى شَرِيكٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ خُصَيْفٍ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ عَنْ أُمِّهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ . وَأَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ عَبْدِ اللَّهِ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முப்பது மாடுகளுக்கு ஒரு தபீஃ (ஓராண்டு நிரம்பிய ஆண் கன்று) அல்லது தபீஆ (ஓராண்டு நிரம்பிய பெண் கன்று) (ஸகாத்தாகக் கடமையாகும்), நாற்பது (மாடுகளுக்கு) ஒரு முசின்னஹ் (இரண்டு ஆண்டுகள் நிரம்பிய பெண் மாடு) (ஸகாத்தாகக் கடமையாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

623

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، قَالَ بَعَثَنِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِلَى الْيَمَنِ فَأَمَرَنِي أَنْ آخُذَ مِنْ كُلِّ ثَلاَثِينَ بَقَرَةً تَبِيعًا أَوْ تَبِيعَةً وَمِنْ كُلِّ أَرْبَعِينَ مُسِنَّةً وَمِنْ كُلِّ حَالِمٍ دِينَارًا أَوْ عِدْلَهُ مَعَافِرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سُفْيَانَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي وَائِلٍ عَنْ مَسْرُوقٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ مُعَاذًا إِلَى الْيَمَنِ فَأَمَرَهُ أَنْ يَأْخُذَ . وَهَذَا أَصَحُّ .

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் என்னை யமனுக்கு அனுப்பி, ஒவ்வொரு முப்பது மாடுகளுக்கும் ஒரு தபீஃ (இரண்டாம் ஆண்டு ஆண் கன்று) அல்லது ஒரு தபீஆ (இரண்டாம் ஆண்டு பெண் கன்று), ஒவ்வொரு நாற்பது மாடுகளுக்கும் ஒரு முஸின்னஹ் (மூன்றாம் ஆண்டு மாடு), மற்றும் ஒவ்வொரு ஹாலிம் (பருவமடைந்தவர்) என்பவரிடமிருந்து ஒரு தீனார் அல்லது அதற்குச் சமமான மஆஃபிர் (யமன் நாட்டு ஆடை வகை) வசூலிக்குமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும். அவர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸை சுஃப்யான், அல்-அஃமஷ், அபூ வாயில், மஸ்ரூக் ஆகியோரிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர்: 'நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் முஆத் (ரழி) அவர்களை யமனுக்கு அனுப்பி, (ஸகாத்) எடுக்குமாறு கட்டளையிட்டார்கள்...' மேலும் இது (இரண்டாவது அறிவிப்பு) மிகவும் ஆதாரப்பூர்வமானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

624

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عُبَيْدَةَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ هَلْ تَذْكُرُ مِنْ عَبْدِ اللَّهِ شَيْئًا قَالَ لاَ ‏.‏

அம்ர் பின் முர்ரா அவர்கள் கூறியதாவது:
"நான் அபூ உபைதா பின் அப்துல்லாஹ் அவர்களிடம், 'நீங்கள் அப்துல்லாஹ் (இப்னு மஸ்ஊத் ரழி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாகக் கேட்ட) எதையாவது நினைவில் வைத்திருக்கிறீர்களா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், 'இல்லை' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَخْذِ خِيَارِ الْمَالِ فِي الصَّدَقَةِ ‏.‏

தர்மத்திற்காக சிறந்த செல்வத்தை எடுப்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

625

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا زَكَرِيَّا بْنُ إِسْحَاقَ الْمَكِّيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ صَيْفِيٍّ، عَنْ أَبِي مَعْبَدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ مُعَاذًا إِلَى الْيَمَنِ فَقَالَ لَهُ ‏"‏ إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا أَهْلَ كِتَابٍ فَادْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمْهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي الْيَوْمِ وَاللَّيْلَةِ فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمْهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً فِي أَمْوَالِهِمْ تُؤْخَذُ مِنْ أَغْنِيَائِهِمْ وَتُرَدُّ عَلَى فُقَرَائِهِمْ فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَإِيَّاكَ وَكَرَائِمَ أَمْوَالِهِمْ وَاتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهَا

لَيْسَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ . وَفِي الْبَابِ عَنِ الصُّنَابِحِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو مَعْبَدٍ مَوْلَى ابْنِ عَبَّاسٍ اسْمُهُ نَافِذٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் முஆத் (ரழி) அவர்களை யமனுக்கு அனுப்பி, அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "நீங்கள் வேதம் கொடுக்கப்பட்ட மக்களிடம் செல்கிறீர்கள், எனவே அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் வேறு யாருமில்லை என்றும், நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்றும் சாட்சி கூறுமாறு அவர்களை அழையுங்கள். அதற்கு அவர்கள் கீழ்ப்படிந்தால், அல்லாஹ் அவர்கள் மீது ஒரு இரவிலும் பகலிலுமாக ஐந்து நேரத் தொழுகைகளைக் கடமையாக்கியுள்ளான் என்பதை அவர்களுக்குத் தெரிவியுங்கள். அதற்கு அவர்கள் கீழ்ப்படிந்தால், அல்லாஹ் அவர்களின் செல்வத்தின் மீது ஒரு ஸகாத்தை (கட்டாய தர்மத்தை) கடமையாக்கியுள்ளான் என்பதை அவர்களுக்குத் தெரிவியுங்கள். அது அவர்களிலுள்ள செல்வந்தர்களிடமிருந்து எடுக்கப்பட்டு அவர்களிலுள்ள ஏழைகளுக்கு வழங்கப்படும். அதற்கு அவர்கள் கீழ்ப்படிந்தால், அவர்களின் மதிப்புமிக்க செல்வங்களை (ஸகாத்தாக எடுக்காமல்) தவிர்த்துக்கொள்ளுங்கள் (அவற்றை எடுக்காதீர்கள்) என எச்சரிக்கையாக இருங்கள், மேலும் ஒடுக்கப்பட்டவரின் பிரார்த்தனையிலிருந்து உங்களைப் பாதுகாத்துக் கொள்ளுங்கள், ஏனெனில் அதற்கும் அல்லாஹ்விற்கும் இடையில் எந்தத் திரையும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي صَدَقَةِ الزَّرْعِ وَالتَّمْرِ وَالْحُبُوبِ .

பயிர்கள், பேரீத்தம் பழங்கள் மற்றும் தானியங்களுக்கான தர்மம் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

626

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى الْمَازِنِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَيْسَ فِيمَا دُونَ خَمْسِ ذَوْدٍ صَدَقَةٌ وَلَيْسَ فِيمَا دُونَ خَمْسِ أَوَاقٍ صَدَقَةٌ وَلَيْسَ فِيمَا دُونَ خَمْسَةِ أَوْسُقٍ صَدَقَةٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو .

அபூ சயீத் அல் குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஐந்து ஒட்டகங்களுக்குக் (குறைந்தபட்ச எண்ணிக்கை) குறைவாக இருந்தால் ஸகாத் இல்லை. மேலும், ஐந்து ஊக்கியாவிற்கு (வெள்ளி, ஒரு ஊக்கியா சுமார் 40 கிராம்; ஆக மொத்தம்

சுமார் 200 கிராம் வெள்ளிக்கு) குறைவாக இருந்தால் ஸகாத் இல்லை. மேலும், ஐந்து வஸக்கிற்கு (தானியங்கள் அல்லது பேரீச்சம்பழம், ஒரு வஸக் சுமார் 130.56 கிலோகிராம்; ஆக மொத்தம் சுமார் 653 கிலோகிராம் தானியங்களுக்கு) குறைவாக இருந்தால் ஸகாத் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

627

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، وَشُعْبَةُ، وَمَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ عَبْدِ الْعَزِيزِ عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْهُ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ لَيْسَ فِيمَا دُونَ خَمْسَةِ أَوْسُقٍ صَدَقَةٌ . وَالْوَسْقُ سِتُّونَ صَاعًا وَخَمْسَةُ أَوْسُقٍ ثَلاَثُمِائَةِ صَاعٍ وَصَاعُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم خَمْسَةُ أَرْطَالٍ وَثُلُثٌ وَصَاعُ أَهْلِ الْكُوفَةِ ثَمَانِيَةُ أَرْطَالٍ . وَلَيْسَ فِيمَا دُونَ خَمْسِ أَوَاقٍ صَدَقَةٌ وَالأُوقِيَّةُ أَرْبَعُونَ دِرْهَمًا وَخَمْسُ أَوَاقٍ مِائَتَا دِرْهَمٍ . وَلَيْسَ فِيمَا دُونَ خَمْسِ ذَوْدٍ صَدَقَةٌ يَعْنِي لَيْسَ فِيمَا دُونَ خَمْسٍ مِنَ الإِبِلِ صَدَقَةٌ فَإِذَا بَلَغَتْ خَمْسًا وَعِشْرِينَ مِنَ الإِبِلِ فَفِيهَا بِنْتُ مَخَاضٍ وَفِيمَا دُونَ خَمْسٍ وَعِشْرِينَ مِنَ الإِبِلِ فِي كُلِّ خَمْسٍ مِنَ الإِبِلِ شَاةٌ .

அபூ சயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அப்துல் அஸீஸ் அவர்கள் அம்ரு பின் யஹ்யாவிடமிருந்து அறிவித்த (முந்தைய) ஹதீஸில் உள்ளதைப் போன்றே நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்:
அபூ சயீத் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். இது இவர் வழியாக வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அறிஞர்களிடம் இதன் அடிப்படையிலேயே அமல் உள்ளது. அதாவது, ஐந்து 'வஸ்க்'குகளுக்குக் குறைவாக (உள்ள தானிய விளைச்சலில்) ஜகாத் இல்லை.

ஒரு 'வஸ்க்' என்பது அறுபது 'ஸாஉ' ஆகும். ஐந்து 'வஸ்க்' என்பது முன்னூறு 'ஸாஉ' ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் (காலத்து) 'ஸாஉ' என்பது ஐந்து 'ரத்ல்' மற்றும் (ஒரு ரத்லின்) மூன்றில் ஒரு பகுதியாகும் (5 1/3). கூஃபா வாசிகள் பயன்படுத்தும் 'ஸாஉ' எட்டு 'ரத்ல்' ஆகும்.

ஐந்து 'ஊக்கியா'விற்கு குறைவான (வெள்ளியில்) ஜகாத் இல்லை. ஒரு 'ஊக்கியா' என்பது நாற்பது திர்ஹம்களாகும். ஐந்து 'ஊக்கியா' என்பது இருநூறு திர்ஹம்களாகும்.

ஐந்து 'தவ்த்' (ஒட்டக மந்தை) களுக்குக் குறைவாக இருப்பின் ஜகாத் இல்லை. அதாவது ஐந்து ஒட்டகங்களுக்குக் குறைவாக இருந்தால் ஜகாத் இல்லை. இருபத்தைந்து ஒட்டகங்களை அடைந்துவிட்டால், அதில் ஒரு 'பின்த் மகாழ்' (ஒரு வயதுடைய பெண் ஒட்டகம்) கடமையாகும். இருபத்தைந்து ஒட்டகங்களுக்குக் குறைவாக இருப்பின் ஒவ்வொரு ஐந்து ஒட்டகத்திற்கும் ஒரு ஆடு (வீதம் ஜகாத்) கடமையாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لَيْسَ فِي الْخَيْلِ وَالرَّقِيقِ صَدَقَةٌ ‏.‏

தலைப்பு: குதிரைகள் மற்றும் அடிமைகளுக்கு ஸகாத் கடமையில்லை என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

628

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، وَشُعْبَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ عِرَاكِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لَيْسَ عَلَى الْمُسْلِمِ فِي فَرَسِهِ وَلاَ فِي عَبْدِهِ صَدَقَةٌ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ لَيْسَ فِي الْخَيْلِ السَّائِمَةِ صَدَقَةٌ وَلاَ فِي الرَّقِيقِ إِذَا كَانُوا لِلْخِدْمَةِ صَدَقَةٌ إِلاَّ أَنْ يَكُونُوا لِلتِّجَارَةِ فَإِذَا كَانُوا لِلتِّجَارَةِ فَفِي أَثْمَانِهِمُ الزَّكَاةُ إِذَا حَالَ عَلَيْهَا الْحَوْلُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஒரு முஸ்லிமின் (சொந்தப் பயன்பாட்டிற்கான) குதிரை மீதோ, (அவரது சேவைக்காக உள்ள) அடிமை மீதோ ஸகாத் இல்லை.”

இந்த அறிவிப்புத் தொடரில் அலீ (ரழி) மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி)

அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்களிடத்தில் இதன் படியே செயல்படடப்படுகின்றது. அதாவது, (சொந்தப் பயன்பாட்டிற்காக) மேய்ச்சலுக்கு விடடப்படும் குதிரைகளிலும் (அதாவது, போருக்கோ, சவாரி செய்வதற்கோ, இனப்பெருக்கத்திற்கோ பயன்படுத்தப்படும் குதிரைகள்), சேவைக்காக உள்ள அடிமைகளிலும் (அதாவது, வீட்டு வேலைகளுக்கோ, விவசாயத்திற்கோ பயன்படுத்தப்படும் அடிமைகள்) ஸகாத் இல்லை; அவை வியாபாரப் பொருட்களாக இருந்தாலே தவிர. அவை வியாபாரப் பொருட்களாக இருந்து, (அவற்றின் மீது) ஒரு வருடம் பூர்த்தியாகியிருந்தால் அவற்றின் மதிப்பில் ஸகாத் கடமையாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي زَكَاةِ الْعَسَلِ .

தேனுக்கான ஸகாத் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

629

حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ أَبِي سَلَمَةَ التِّنِّيسِيُّ، عَنْ صَدَقَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُوسَى بْنِ يَسَارٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ فِي الْعَسَلِ فِي كُلِّ عَشَرَةِ أَزُقٍّ زِقٌّ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَيَّارَةَ الْمُتَعِيِّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ فِي إِسْنَادِهِ مَقَالٌ وَلاَ يَصِحُّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا الْبَابِ كَبِيرُ شَيْءٍ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لَيْسَ فِي الْعَسَلِ شَيْءٌ ‏.‏ وَصَدَقَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ لَيْسَ بِحَافِظٍ وَقَدْ خُولِفَ صَدَقَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ فِي رِوَايَةِ هَذَا الْحَدِيثِ عَنْ نَافِعٍ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒவ்வொரு பத்து அஸுக் (தோல் பைகள்) தேனுக்கும் ஒரு ஸிக் (தோல் பை சகாத்தாக) கடமையாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

630

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ عَنْ نَافِعٍ قَالَ سَأَلَنِي عُمَرُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ عَنْ صَدَقَةِ الْعَسَلِ . قَالَ قُلْتُ مَا عِنْدَنَا عَسَلٌ نَتَصَدَّقُ مِنْهُ وَلَكِنْ أَخْبَرَنَا الْمُغِيرَةُ بْنُ حَكِيمٍ أَنَّهُ قَالَ لَيْسَ فِي الْعَسَلِ صَدَقَةٌ . فَقَالَ عُمَرُ عَدْلٌ مَرْضِيٌّ . فَكَتَبَ إِلَى النَّاسِ أَنْ تُوضَعَ . يَعْنِي عَنْهُمْ .

நாஃபிஃ அவர்கள் கூறியதாவது:
"உமர் பின் அப்துல் அஸீஸ் அவர்கள் தேனுக்கான ஸகாத் பற்றி என்னிடம் கேட்டார்கள். அதற்கு நான், 'எங்களிடம் ஸகாத் கொடுக்க வேண்டிய தேன் இல்லை; ஆனால் அல்-முஃகீரா பின் ஹகீம் அவர்கள், தேனில் ஸகாத் இல்லை என்று கூறியதாக எங்களுக்குத் தெரிவித்துள்ளார்' என்று கூறினேன். அதற்கு உமர் அவர்கள், '(அவர்) நீதமானவர்; ஏற்கப்படத்தக்கவர்' என்று கூறினார்கள். எனவே, மக்களிடமிருந்து அதை (அதாவது, தேனுக்கான ஸகாத் கடமையை) நீக்கிவிடுமாறு அவர் எழுதினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ زَكَاةَ عَلَى الْمَالِ الْمُسْتَفَادِ حَتَّى يَحُولَ عَلَيْهِ الْحَوْلُ

பெறப்பட்ட செல்வத்தின் மீது ஹவ்ல் (ஒரு வருடம்) பூர்த்தியாகும் வரை ஸகாத் இல்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

631

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ صَالِحٍ الطَّلْحِيُّ الْمَدَنِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنِ اسْتَفَادَ مَالاً فَلاَ زَكَاةَ عَلَيْهِ حَتَّى يَحُولَ عَلَيْهِ الْحَوْلُ عِنْدَ رَبِّهِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ سَرَّاءَ بِنْتِ نَبْهَانَ الْغَنَوِيَّةِ .

யார் செல்வம் பெற்றாரோ, அதற்கு (அவரிடம்) ஒரு ஹவ்ல் (ஓர் ஆண்டு) பூர்த்தியாகும் வரை ஜகாத் இல்லை (இது அல்லாஹ்வின் கட்டளையாகும்).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

632

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ مَنِ اسْتَفَادَ مَالاً فَلاَ زَكَاةَ فِيهِ حَتَّى يَحُولَ عَلَيْهِ الْحَوْلُ عِنْدَ رَبِّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى أَيُّوبُ وَعُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ مَوْقُوفًا . وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَعَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ وَغَيْرُهُمَا مِنْ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَهُوَ كَثِيرُ الْغَلَطِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنْ لاَ زَكَاةَ فِي الْمَالِ الْمُسْتَفَادِ حَتَّى يَحُولَ عَلَيْهِ الْحَوْلُ . وَبِهِ يَقُولُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا كَانَ عِنْدَهُ مَالٌ تَجِبُ فِيهِ الزَّكَاةُ فَفِيهِ الزَّكَاةُ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ عِنْدَهُ سِوَى الْمَالِ الْمُسْتَفَادِ مَا تَجِبُ فِيهِ الزَّكَاةُ لَمْ يَجِبْ عَلَيْهِ فِي الْمَالِ الْمُسْتَفَادِ زَكَاةٌ حَتَّى يَحُولَ عَلَيْهِ الْحَوْلُ فَإِنِ اسْتَفَادَ مَالاً قَبْلَ أَنْ يَحُولَ عَلَيْهِ الْحَوْلُ فَإِنَّهُ يُزَكِّي الْمَالَ الْمُسْتَفَادَ مَعَ مَالِهِ الَّذِي وَجَبَتْ فِيهِ الزَّكَاةُ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَأَهْلُ الْكُوفَةِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் செல்வத்தைப் பெற்றாரோ, (அது உரிமையாளரிடத்தில் இருக்கும் நிலையில்) அதன் மீது (ஓர்) ஆண்டு சுழன்று வரும் வரை அதில் ஸகாத் இல்லை."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: அப்துர் ரஹ்மான் பின் ஸைத் பின் அஸ்லம் அறிவித்த ஹதீஸை விட இதுவே மிகவும் சரியானது. மேலும் அய்யூப், உபைதுல்லாஹ் பின் உமர் மற்றும் பலர் நாஃபி வழியாக இப்னு உமரிடமிருந்து இதனை 'மவ்கூஃப்' ஆக (நபித்தோழரின் கூற்றாக) அறிவித்துள்ளனர். அப்துர் ரஹ்மான் பின் ஸைத் பின் அஸ்லம் ஹதீஸ் கலையில் பலவீனமானவர். அஹ்மத் பின் ஹன்பல், அலீ பின் அல்-மதீனீ மற்றும் பிற ஹதீஸ் கலை அறிஞர்கள் இவரைப் பலவீனப்படுத்தியுள்ளனர்; இவர் அதிகம் தவறிழைப்பவர்.

பெற்ற செல்வத்தின் மீது (ஓர்) ஆண்டு பூர்த்தியாகும் வரை ஸகாத் இல்லை என்று நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் பலரிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மாலிக் பின் அனஸ், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தும் இதுவேயாகும்.

ஆனால் அறிஞர்களில் சிலர் கூறுகின்றனர்: "அவரிடம் ஏற்கனவே ஸகாத் கடமையாகும் செல்வம் இருந்தால், (அவர் புதிதாகப் பெற்ற செல்வத்தின் மீதும் உடனடியாக) ஸகாத் உண்டு. அவரிடம் இப்பெறப்பட்ட செல்வத்தைத் தவிர ஸகாத் கடமையாகும் அளவுக்கு (வேறு) செல்வம் இல்லையெனில்,

இப்பெறப்பட்ட செல்வத்தின் மீது (ஓர்) ஆண்டு பூர்த்தியாகும் வரை அவருக்கு ஸகாத் கடமை இல்லை. (ஏற்கனவே நிஸாப் அளவு செல்வம் இருந்து) அதன் மீது ஆண்டு பூர்த்தியாவதற்கு முன்பாகவே அவர் (மேலும்) செல்வத்தைப் பெற்றால், ஏற்கனவே ஸகாத் கடமையாகியுள்ள தனது செல்வத்துடன் சேர்த்து, புதிதாகப் பெற்ற செல்வத்திற்கும் அவர் ஸகாத் வழங்க வேண்டும்." இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும்.

باب مَا جَاءَ لَيْسَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ جِزْيَةٌ

தலைப்பு: முஸ்லிம்களிடமிருந்து ஜிஸ்யா வரி வசூலிக்கப்பட மாட்டாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

633

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَكْثَمَ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ قَابُوسَ بْنِ أَبِي ظَبْيَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَصْلُحُ قِبْلَتَانِ فِي أَرْضٍ وَاحِدَةٍ وَلَيْسَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ جِزْيَةٌ ‏"‏ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரே தேசத்தில் இரண்டு கிப்லாக்கள் (அதாவது, இரண்டு தலைவர்கள் அல்லது இரண்டு இஸ்லாமிய சட்ட அமைப்புகள்) இருப்பது சரியல்ல; மேலும் முஸ்லிம்கள் மீது ஜிஸ்யா (பாதுகாப்பு வரி) இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

634

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ قَابُوسَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ، وَجَدِّ حَرْبِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ الثَّقَفِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ قَدْ رُوِيَ عَنْ قَابُوسَ بْنِ أَبِي ظَبْيَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ النَّصْرَانِيَّ إِذَا أَسْلَمَ وُضِعَتْ عَنْهُ جِزْيَةُ رَقَبَتِهِ ‏.‏ وَقَوْلُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لَيْسَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ عُشُورٌ ‏"‏ إِنَّمَا يَعْنِي بِهِ جِزْيَةَ الرَّقَبَةِ وَفِي الْحَدِيثِ مَا يُفَسِّرُ هَذَا حَيْثُ قَالَ ‏"‏ إِنَّمَا الْعُشُورُ عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى وَلَيْسَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ عُشُورٌ ‏"‏ ‏.‏

அபூ குரைப் எங்களிடம் அறிவித்தார், ஜரீர் எங்களிடம் அறிவித்தார், காபூஸ் வழியாக (அறிவிக்கப்பட்ட) இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரில், (முந்தைய ஹதீஸின் கருத்தைப்) போன்றே (ஒரு ஹதீஸ்) உள்ளது.

இந்த அத்தியாயத்தில் சயீத் பின் ஸைத் (ரழி) மற்றும் ஹர்ப் பின் உபைதுல்லாஹ் அஸ்-தகஃபியின் பாட்டனார் ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ், காபூஸ் பின் அபீ ழப்யான் வழியாக, அவரது தந்தையிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து 'முர்ஸல்' (தொடர் அறுபட்ட) நிலையிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இதையே நடைமுறைப்படுத்துகின்றனர். அதாவது, ஒரு கிறித்தவர் இஸ்லாத்தை ஏற்றால், அவர் மீதான ஜிஸ்யா (தலை வரி) நீக்கப்பட்டுவிடும்.

"முஸ்லிம்கள் மீது 'உஷூர்' இல்லை" என்ற நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றுக்கு, நபர் மீதான ஜிஸ்யாவையே அவர்கள் குறிப்பிடுகிறார்கள் என்று பொருள். இதற்கு விளக்கம் அளிக்கும் வகையில் ஹதீஸில், "யூதர்கள் மற்றும் கிறித்தவர்கள் மீதுதான் 'உஷூர்' (உள்ளது); முஸ்லிம்கள் மீது 'உஷூர்' இல்லை" என்று வந்துள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي زَكَاةِ الْحُلِيِّ

நகைகளுக்கான ஸகாத் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

635

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ بْنِ الْمُصْطَلِقِ، عَنِ ابْنِ أَخِي، زَيْنَبَ امْرَأَةِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ زَيْنَبَ، امْرَأَةِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَتْ خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا مَعْشَرَ النِّسَاءِ تَصَدَّقْنَ وَلَوْ مِنْ حُلِيِّكُنَّ فَإِنَّكُنَّ أَكْثَرُ أَهْلِ جَهَنَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்களின் மனைவி ஸைனப் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கு ஒரு சொற்பொழிவு நிகழ்த்தி (உபதேசம் செய்து), கூறினார்கள்: 'பெண்களே! உங்கள் நகைகளிலிருந்தாவது தர்மம் செய்யுங்கள் (அதன் மூலம் நரக நெருப்பிலிருந்து உங்களைப் பாதுகாத்துக் கொள்ளுங்கள்); ஏனெனில்,

நிச்சயமாக நீங்கள் தாம் மறுமை நாளில் நரகவாசிகளில் பெரும்பான்மையினராக இருப்பீர்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

636

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا وَائِلٍ، يُحَدِّثُ عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ ابْنِ أَخِي، زَيْنَبَ امْرَأَةِ عَبْدِ اللَّهِ - عَنْ زَيْنَبَ، - امْرَأَةِ عَبْدِ اللَّهِ - عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي مُعَاوِيَةَ وَأَبُو مُعَاوِيَةَ وَهِمَ فِي حَدِيثِهِ فَقَالَ عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ عَنِ ابْنِ أَخِي زَيْنَبَ . وَالصَّحِيحُ إِنَّمَا هُوَ عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ ابْنِ أَخِي زَيْنَبَ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ رَأَى فِي الْحُلِيِّ زَكَاةً . وَفِي إِسْنَادِ هَذَا الْحَدِيثِ مَقَالٌ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي ذَلِكَ فَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ فِي الْحُلِيِّ زَكَاةً مَا كَانَ مِنْهُ ذَهَبٌ وَفِضَّةٌ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ . وَقَالَ بَعْضُ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمُ ابْنُ عُمَرَ وَعَائِشَةُ وَجَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَأَنَسُ بْنُ مَالِكٍ لَيْسَ فِي الْحُلِيِّ زَكَاةٌ . وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ بَعْضِ فُقَهَاءِ التَّابِعِينَ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்களின் மனைவியான ஸைனப் (ரழி) அவர்கள், (அபூ வாயில், ஸைனபின் சகோதரர் மகனான அம்ர் பின் அல்-ஹாரித் வாயிலாக அறிவித்தபடி,) நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்டதைப்) போன்றே அறிவித்தார்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ முஆவியாவின் ஹதீஸை விட இதுவே மிகச் சரியானதாகும். அபூ முஆவியா தனது அறிவிப்பில் தவறிழைத்துள்ளார். அவர் (தமது அறிவிப்பில்) 'அம்ர் பின் அல்-ஹாரித் வழியாக, ஸைனபின் சகோதரர் மகன் வழியாக' என்று கூறினார். ஆனால் சரியானது, 'ஸைனபின் சகோதரரின் மகனான அம்ர் பின் அல்-ஹாரித் வழியாக' என்பதுதான்.

மேலும் அம்ர் பின் ஷுஐப் என்பவர், தன் தந்தை மற்றும் பாட்டனார் வாயிலாக, "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஆபரணத்தில் ஜகாத் உள்ளதாகக் கண்டார்கள்" என்று அறிவித்துள்ளார். இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடரில் விமர்சனம் உள்ளது.

இது குறித்து அறிஞர்களிடத்தில் கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் தாபியீன்களில் உள்ள சில அறிஞர்கள், தங்கம் மற்றும் வெள்ளியால் ஆன ஆபரணங்களுக்கு ஜகாத் உண்டு என்று கருதுகிறார்கள். சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் அல்-முபாரக் ஆகியோரும் இதையே கூறுகின்றனர்.

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களான இப்னு உமர், ஆயிஷா, ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் மற்றும் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) போன்ற சிலர் ஆபரணங்களுக்கு ஜகாத் இல்லை என்று கூறியுள்ளனர். தாபியீன்களைச் சார்ந்த ஃபிக்ஹ் அறிஞர்கள் சிலரிடமிருந்தும் இவ்வாறே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மாலிக் பின் அனஸ், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இக்கருத்தையே கொண்டுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

637

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ امْرَأَتَيْنِ، أَتَتَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَفِي أَيْدِيهِمَا سُوَارَانِ مِنْ ذَهَبٍ فَقَالَ لَهُمَا ‏"‏ أَتُؤَدِّيَانِ زَكَاتَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتَا لاَ ‏.‏ قَالَ فَقَالَ لَهُمَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَتُحِبَّانِ أَنْ يُسَوِّرَكُمَا اللَّهُ بِسُوَارَيْنِ مِنْ نَارٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتَا لاَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَأَدِّيَا زَكَاتَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ قَدْ رَوَاهُ الْمُثَنَّى بْنُ الصَّبَّاحِ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ نَحْوَ هَذَا ‏.‏ وَالْمُثَنَّى بْنُ الصَّبَّاحِ وَابْنُ لَهِيعَةَ يُضَعَّفَانِ فِي الْحَدِيثِ وَلاَ يَصِحُّ فِي هَذَا الْبَابِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم شَيْءٌ ‏.‏

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள், தனது தந்தை வழியாக, தனது பாட்டனாரிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:

இரண்டு பெண்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். அவர்களின் கைகளில் தங்கத்திலான இரண்டு காப்புகள் இருந்தன. நபி (ஸல்) அவர்கள் அவ்விருவரிடமும், "இதற்கு நீங்கள் ஜகாத் கொடுக்கிறீர்களா?" என்று கேட்டார்கள். அவர்கள், "இல்லை" என்று கூறினார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவர்களிடம், "அல்லாஹ் உங்களுக்கு நெருப்பாலான இரண்டு காப்புகளை அணிவிப்பதை நீங்கள் விரும்புவீர்களா?" என்று கேட்டார்கள். அவர்கள், "இல்லை" என்று கூறினார்கள். அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அப்படியென்றால், இதற்கான ஜகாத்தைச் செலுத்துங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي زَكَاةِ الْخُضْرَوَاتِ

காய்கறிகளின் ஸகாத் பற்றி வந்துள்ளவை

638

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عُمَارَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنْ عِيسَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ مُعَاذٍ، أَنَّهُ كَتَبَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَسْأَلُهُ عَنِ الْخُضْرَوَاتِ وَهِيَ الْبُقُولُ فَقَالَ لَيْسَ فِيهَا شَيْءٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى إِسْنَادُ هَذَا الْحَدِيثِ لَيْسَ بِصَحِيحٍ وَلَيْسَ يَصِحُّ فِي هَذَا الْبَابِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم شَيْءٌ وَإِنَّمَا يُرْوَى هَذَا عَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ لَيْسَ فِي الْخُضْرَوَاتِ صَدَقَةٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْحَسَنُ هُوَ ابْنُ عُمَارَةَ وَهُوَ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ شُعْبَةُ وَغَيْرُهُ وَتَرَكَهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ .

முஆத் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஒரு கடிதம் எழுதினார்கள். அதில் அவர்கள் காய்கறிகள் – அதாவது கீரை வகைகள் – பற்றி வினவினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அவற்றில் (ஜகாத்) எதுவும் இல்லை" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்: இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் ஆதாரப்பூர்வமானது அல்ல. இந்தத் தலைப்பில் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஆதாரப்பூர்வமான செய்தி எதுவும் இல்லை. இது மூஸா பின் தல்ஹா வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ‘முர்ஸல்’ ஆக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அறிஞர்களின் நடைமுறை இதுவேயாகும்; அதாவது காய்கறிகளில் ஸதகா (ஜகாத்) இல்லை. மேலும் (அறிவிப்பாளர்) அல்-ஹஸன் என்பவர் இப்னு உமாரா ஆவார். அவர் ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களிடத்தில் பலவீனமானவர். ஷுஃபா மற்றும் பலர் அவரை பலவீனப்படுத்தியுள்ளனர். அப்துல்லாஹ் பின் முபாரக் அவரை விட்டுவிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الصَّدَقَةِ فِيمَا يُسْقَى بِالأَنْهَارِ وَغَيْرِهِ

நதிகளால் நீர்ப்பாசனம் செய்யப்படும் அல்லது வேறு வகையில் நீர்ப்பாசனம் செய்யப்படும் விளைச்சலில் கொடுக்கப்படும் தர்மம் பற்றி வந்துள்ளவை

639

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا عَاصِمُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ الْمَدَنِيُّ، حَدَّثَنَا الْحَارِثُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي ذُبَابٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، وَبُسْرِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ فِيمَا سَقَتِ السَّمَاءُ وَالْعُيُونُ الْعُشْرُ وَفِيمَا سُقِيَ بِالنَّضْحِ نِصْفُ الْعُشْرِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَشَجِّ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ وَبُسْرِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ وَكَأَنَّ هَذَا أَصَحُّ ‏.‏ وَقَدْ صَحَّ حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا الْبَابِ وَعَلَيْهِ الْعَمَلُ عِنْدَ عَامَّةِ الْفُقَهَاءِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வானத்து மழையாலும், ஊற்றுகளாலும் நீர் பாய்ச்சப்படுபவற்றுக்கு உஷ்ர் (பத்தில் ஒரு பங்கு) கடமையாகும். மேலும் (மனித அல்லது விலங்கு உழைப்பால்) இறைத்து நீர் பாய்ச்சப்படுபவற்றுக்கு உஷ்ரில் பாதியாகும் (இருபதில் ஒரு பங்கு)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

640

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي مَرْيَمَ، حَدَّثَنَا ابْنُ وَهْبٍ، حَدَّثَنِي يُونُسُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ سَنَّ فِيمَا سَقَتِ السَّمَاءُ وَالْعُيُونُ أَوْ كَانَ عَثَرِيًّا الْعُشْرُ وَفِيمَا سُقِيَ بِالنَّضْحِ نِصْفُ الْعُشْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸாலிம் அவர்கள் தனது தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், வானம் (மழை) மற்றும் ஊற்றுகளால் நீர் புகட்டப்பட்டவை அல்லது (பூமியின் ஈரத்தை உறிஞ்சி) தாமாகவே வளரக்கூடியவைகளுக்கு 'உஷ்ர்' (பத்தில் ஒரு பாகம்) என்றும், தண்ணீர் இறைத்துப் பாய்ச்சப்பட்டவைகளுக்கு 'உஷ்ரில் பாதி' (இருபதில் ஒரு பாகம்) என்றும் விதியாக்கினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي زَكَاةِ مَالِ الْيَتِيمِ

பாடம்: அனாதையின் செல்வத்தின் மீதான ஸகாத் பற்றி வந்துள்ளவை

641

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ الْمُثَنَّى بْنِ الصَّبَّاحِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَطَبَ النَّاسَ فَقَالَ أَلاَ مَنْ وَلِيَ يَتِيمًا لَهُ مَالٌ فَلْيَتَّجِرْ فِيهِ وَلاَ يَتْرُكْهُ حَتَّى تَأْكُلَهُ الصَّدَقَةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَإِنَّمَا رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَفِي إِسْنَادِهِ مَقَالٌ لأَنَّ الْمُثَنَّى بْنَ الصَّبَّاحِ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ . فَذَكَرَ هَذَا الْحَدِيثَ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا الْبَابِ فَرَأَى غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي مَالِ الْيَتِيمِ زَكَاةً . مِنْهُمْ عُمَرُ وَعَلِيٌّ وَعَائِشَةُ وَابْنُ عُمَرَ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ لَيْسَ فِي مَالِ الْيَتِيمِ زَكَاةٌ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ . وَعَمْرُو بْنُ شُعَيْبٍ هُوَ ابْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ وَشُعَيْبٌ قَدْ سَمِعَ مِنْ جَدِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . وَقَدْ تَكَلَّمَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ فِي حَدِيثِ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ وَقَالَ هُوَ عِنْدَنَا وَاهٍ . وَمَنْ ضَعَّفَهُ فَإِنَّمَا ضَعَّفَهُ مِنْ قِبَلِ أَنَّهُ يُحَدِّثُ مِنْ صَحِيفَةِ جَدِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَمَّا أَكْثَرُ أَهْلِ الْحَدِيثِ فَيَحْتَجُّونَ بِحَدِيثِ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ وَيُثْبِتُونَهُ مِنْهُمْ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ وَغَيْرُهُمَا .

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள், தனது தந்தை வழியாக, தனது பாட்டனார் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்களுக்கு உரையாற்றிவிட்டு கூறினார்கள்: "யாரேனும் செல்வம் உள்ள ஓர் அநாதையின் பாதுகாவலராக இருந்தால், அவர் அதை வியாபாரத்தில் ஈடுபடுத்தட்டும். ஸகாத் அதை (முழுமையாக) குறைத்துவிடும் முன் அதை சும்மா விட்டுவிட வேண்டாம் (அதாவது, ஸகாத் அதை முழுமையாகக் குறைத்துவிடும் அளவுக்கு அதை முதலீடு செய்யாமல் விட்டுவிடக் கூடாது)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீ:ஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ الْعَجْمَاءَ جُرْحُهَا جُبَارٌ وَفِي الرِّكَازِ الْخُمُسُ

விலங்குகளால் ஏற்படும் காயங்களுக்கு பொறுப்பில்லை மற்றும் ரிகாஸில் குமுஸ் கடமையாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

642

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، وَأَبِي، سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْعَجْمَاءُ جُرْحُهَا جُبَارٌ وَالْمَعْدِنُ جُبَارٌ وَالْبِئْرُ جُبَارٌ وَفِي الرِّكَازِ الْخُمُسُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ وَعَمْرِو بْنِ عَوْفٍ الْمُزَنِيِّ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கால்நடைகளால் ஏற்படும் காயங்களுக்கு இழப்பீடு இல்லை (அதற்கு பொறுப்பு இல்லை), சுரங்கங்களில் ஏற்படும் விபத்துகளுக்கு இழப்பீடு இல்லை (அதற்கு பொறுப்பு இல்லை), கிணறுகளில் ஏற்படும் விபத்துகளுக்கு இழப்பீடு இல்லை (அதற்கு பொறுப்பு இல்லை), மேலும் ரிகாஸில் (புதையல் அல்லது இயற்கையாகக் கிடைக்கும் கனிமங்களில்) ஐந்தில் ஒரு பங்கு (குமுஸ்) கடமையாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْخَرْصِ

பாடம்: அல்-கர்ஸ் (மதிப்பீடு) பற்றி வந்துள்ளவை

643

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، أَخْبَرَنِي خُبَيْبُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ مَسْعُودِ بْنِ نِيَارٍ، يَقُولُ جَاءَ سَهْلُ بْنُ أَبِي حَثْمَةَ إِلَى مَجْلِسِنَا فَحَدَّثَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقُولُ إِذَا خَرَصْتُمْ فَخُذُوا وَدَعُوا الثُّلُثَ فَإِنْ لَمْ تَدَعُوا الثُّلُثَ فَدَعُوا الرُّبُعَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَعَتَّابِ بْنِ أَسِيدٍ وَابْنِ

عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْعَمَلُ عَلَى حَدِيثِ سَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْخَرْصِ وَبِحَدِيثِ سَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَالْخَرْصُ إِذَا أَدْرَكَتِ الثِّمَارُ مِنَ الرُّطَبِ وَالْعِنَبِ مِمَّا فِيهِ الزَّكَاةُ بَعَثَ السُّلْطَانُ خَارِصًا يَخْرُصُ عَلَيْهِمْ . وَالْخَرْصُ أَنْ يَنْظُرَ مَنْ يُبْصِرُ ذَلِكَ فَيَقُولُ يَخْرُجُ مِنْ هَذَا مِنَ الزَّبِيبِ كَذَا وَكَذَا وَمِنَ التَّمْرِ كَذَا وَكَذَا فَيُحْصَى عَلَيْهِمْ وَيَنْظُرُ مَبْلَغَ الْعُشْرِ مِنْ ذَلِكَ فَيُثْبِتُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ يُخَلِّي بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الثِّمَارِ فَيَصْنَعُونَ مَا أَحَبُّوا فَإِذَا أَدْرَكَتِ الثِّمَارُ أُخِذَ مِنْهُمُ الْعُشْرُ . هَكَذَا فَسَّرَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهَذَا يَقُولُ مَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அப்துர்-ரஹ்மான் இப்னு மஸ்ஊத் இப்னு நியார் கூறினார்கள்: “சஹ்ல் இப்னு அபீ ஹத்மா (ரழி) அவர்கள் எங்கள் சபைக்கு வந்து, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இவ்வாறு கூறுவார்கள் என அறிவித்தார்கள்: 'நீங்கள் (பழங்களை) மதிப்பீடு செய்யும்போது, (மதிப்பீடு செய்யப்பட்டதில் இருந்து ஜகாத்தை) கணக்கிடுங்கள், (ஆனால்) மூன்றில் ஒரு பங்கை (உரிமையாளருக்கு) விட்டுவிடுங்கள். நீங்கள் மூன்றில் ஒரு பங்கை விடாவிட்டால், நான்கில் ஒரு பங்கை (உரிமையாளருக்கு) விட்டுவிடுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

644

حَدَّثَنَا أَبُو عَمْرٍو، مُسْلِمُ بْنُ عَمْرٍو الْحَذَّاءُ الْمَدَنِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعٍ الصَّائِغُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ صَالِحٍ التَّمَّارِ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ عَتَّابِ بْنِ أَسِيدٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَبْعَثُ عَلَى النَّاسِ مَنْ يَخْرُصُ عَلَيْهِمْ كُرُومَهُمْ وَثِمَارَهُمْ . وَبِهَذَا الإِسْنَادِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ فِي زَكَاةِ الْكُرُومِ إِنَّهَا تُخْرَصُ كَمَا يُخْرَصُ النَّخْلُ ثُمَّ تُؤَدَّى زَكَاتُهُ زَبِيبًا كَمَا تُؤَدَّى زَكَاةُ النَّخْلِ تَمْرًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رَوَى ابْنُ جُرَيْجٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ شِهَابٍ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ . وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ حَدِيثُ ابْنِ جُرَيْجٍ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَحَدِيثُ ابْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ عَتَّابِ بْنِ أَسِيدٍ أَثْبَتُ وَأَصَحُّ .

அத்தாப் இப்னு அஸீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்களிடம் அவர்களுடைய திராட்சைத்

தோட்டங்களையும் கனிகளையும் (ஜகாத் கணக்கிடுவதற்காக) மதிப்பிடுபவரை அனுப்பி வந்தார்கள்.
மேலும், இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில் நபி (ஸல்) அவர்கள் திராட்சைத் தோட்டங்களின் ஜகாத் குறித்துக் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அவை, பேரீச்சை மரங்கள் மதிப்பிடப்படுவதைப் போலவே மதிப்பிடப்பட வேண்டும். பின்னர், பேரீச்சை மரத்தின் ஜகாத் உலர்ந்த பேரீச்சம் பழங்களாக (தமர்) செலுத்தப்படுவதைப் போலவே, அதன் ஜகாத்தும் உலர்ந்த திராட்சையாக (ஸபீப்) செலுத்தப்பட வேண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْعَامِلِ عَلَى الصَّدَقَةِ بِالْحَقِّ

உண்மையாக ஸதகா சேகரிப்பதில் பணியாற்றுபவர் குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

645

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ عِيَاضٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ بْنِ قَتَادَةَ، ح وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ خَالِدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ بْنِ قَتَادَةَ، عَنْ مَحْمُودِ بْنِ لَبِيدٍ، عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ الْعَامِلُ عَلَى الصَّدَقَةِ بِالْحَقِّ كَالْغَازِي فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَى بَيْتِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَيَزِيدُ بْنُ عِيَاضٍ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏ وَحَدِيثُ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ أَصَحُّ ‏.‏

ராஃஃபி இப்னு கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'சதக்காவை (சரியான முறையில்) வசூலிப்பவர், அவர் தன் வீட்டிற்குத் திரும்பி வரும் வரை அல்லாஹ்வின் பாதையில் அறப்போர் புரிபவரைப் போன்றவர் ஆவார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُعْتَدِي فِي الصَّدَقَةِ

தர்மத்தில் வரம்பு மீறுபவர் குறித்து (அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது)

646

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الْمُعْتَدِي فِي الصَّدَقَةِ كَمَانِعِهَا " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ تَكَلَّمَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ فِي سَعْدِ بْنِ سِنَانٍ . وَهَكَذَا يَقُولُ اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ عَنْ سَعْدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ . وَيَقُولُ عَمْرُو بْنُ الْحَارِثِ وَابْنُ لَهِيعَةَ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ عَنْ سِنَانِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ أَنَسٍ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ وَالصَّحِيحُ سِنَانُ بْنُ سَعْدٍ . وَقَوْلُهُ " الْمُعْتَدِي فِي الصَّدَقَةِ كَمَانِعِهَا " يَقُولُ عَلَى الْمُعْتَدِي مِنَ الإِثْمِ كَمَا عَلَى الْمَانِعِ إِذَا مَنَعَ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தர்மத்தில் அத்துமீறுபவர் (அதாவது, அதன் வரம்புகளை மீறிச் செயல்படுபவர் அல்லது அதைத் தவறாகப் பயன்படுத்துபவர்), அதைச் செலுத்தாதவரைப் போன்றவராவார் (பாவத்தில்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي رِضَا الْمُصَدِّقِ

தர்மம் சேகரிப்பவரை திருப்திப்படுத்துவது குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

647

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ جَرِيرٍ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَتَاكُمُ الْمُصَدِّقُ فَلاَ يُفَارِقَنَّكُمْ إِلاَّ عَنْ رِضًا .

ஜரீர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களிடம் (ஸகாத்) வசூலிப்பவர் வந்தால், அவர் (தமக்குரிய ஸகாத்தைப் பெற்று) திருப்தியடைந்தவராகவே உங்களை விட்டுப் பிரியட்டும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

648

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ دَاوُدَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ جَرِيرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِنَحْوِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ دَاوُدَ عَنِ الشَّعْبِيِّ، أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ مُجَالِدٍ . وَقَدْ ضَعَّفَ مُجَالِدًا بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ كَثِيرُ الْغَلَطِ .

ஜரீர் (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்ற (முந்தைய ஹதீஸின் கருத்தை ஒத்த) ஒரு செய்தியை அறிவித்தார்கள். அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: முஜாலித் அறிவித்த ஹதீஸை விட, ஷஅபீ வாயிலாக தாவூத் அறிவிக்கும் ஹதீஸே மிகவும் ஆதாரப்பூர்வமானது ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் முஜாலித் என்பவரை பலவீனமானவர் எனக் குறிப்பிட்டுள்ளனர். மேலும் அவர் (அறிவிப்புகளில்) அதிகம் தவறுகள் இழைப்பவர் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الصَّدَقَةَ تُؤْخَذُ مِنَ الأَغْنِيَاءِ فَتُرَدُّ فِي الْفُقَرَاءِ

தலைப்பு: செல்வந்தர்களிடமிருந்து தர்மம் வாங்கப்பட்டு ஏழைகளுக்கு விநியோகிக்கப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

649

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ سَعِيدٍ الْكِنْدِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ أَشْعَثَ، عَنْ عَوْنِ بْنِ أَبِي جُحَيْفَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَدِمَ عَلَيْنَا مُصَدِّقُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأَخَذَ الصَّدَقَةَ مِنْ أَغْنِيَائِنَا فَجَعَلَهَا فِي فُقَرَائِنَا وَكُنْتُ غُلاَمًا يَتِيمًا فَأَعْطَانِي مِنْهَا قَلُوصًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي جُحَيْفَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ ஜுஹைஃபா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களின் ஸகாத் வசூலிப்பவர் (ஸகாத் சேகரிக்கும் அதிகாரி) எங்களிடம் வந்தார். அவர் எங்களில் உள்ள செல்வந்தர்களிடமிருந்து ஸகாத்தை எடுத்து, அதனை எங்களில் உள்ள ஏழைகளுக்கு வழங்கினார். நான் ஓர் அநாதைச் சிறுவனாக இருந்தேன். ஆகவே, அவர் அதிலிருந்து ஓர் இளம் பெண் ஒட்டகத்தை எனக்குக் கொடுத்தார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَنْ تَحِلُّ لَهُ الزَّكَاةُ

யாருக்கு ஸகாத் ஆகுமானது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

650

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، - قَالَ قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، وَقَالَ، عَلِيٌّ أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، وَالْمَعْنَى، وَاحِدٌ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ سَأَلَ النَّاسَ وَلَهُ مَا يُغْنِيهِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَسْأَلَتُهُ فِي وَجْهِهِ خُمُوشٌ أَوْ خُدُوشٌ أَوْ كُدُوحٌ ‏"‏ ‏.‏ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا يُغْنِيهِ قَالَ ‏"‏ خَمْسُونَ دِرْهَمًا أَوْ قِيمَتُهَا مِنَ الذَّهَبِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ شُعْبَةُ فِي حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ مِنْ أَجْلِ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தம்மைத் தேவையற்றவராக்கும் (போதுமான) செல்வம் தம்மிடம் இருக்கும் நிலையிலும் எவர் மக்களிடம் யாசகம் கேட்கிறாரோ, அவர் மறுமை நாளில் வரும்போது அவருடைய முகத்தில் அந்த யாசகம் (கேட்டதற்கான அடையாளமாக) கீறல்களாகவோ, சிராய்ப்புகளாகவோ அல்லது வடுக்களாகவோ இருக்கும்."

(அப்போது) "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவரைத் தேவையற்றவராக்குவது எது?" என்று கேட்கப்பட்டது.

அதற்கு அவர்கள், "ஐம்பது திர்ஹம்கள், அல்லது அதன் மதிப்புள்ள தங்கம்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

651

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ، بِهَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ فَقَالَ لَهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُثْمَانَ صَاحِبُ شُعْبَةَ لَوْ غَيْرُ حَكِيمٍ حَدَّثَ بِهَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏

فَقَالَ لَهُ سُفْيَانُ وَمَا لِحَكِيمٍ لاَ يُحَدِّثُ عَنْهُ شُعْبَةُ قَالَ نَعَمْ . قَالَ سُفْيَانُ سَمِعْتُ زُبَيْدًا يُحَدِّثُ
بِهَذَا عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَصْحَابِنَا وَبِهِ يَقُولُ
الثَّوْرِيُّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . قَالُوا إِذَا كَانَ عِنْدَ الرَّجُلِ خَمْسُونَ دِرْهَمًا
لَمْ تَحِلَّ لَهُ الصَّدَقَةُ . قَالَ وَلَمْ يَذْهَبْ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى حَدِيثِ حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ وَوَسَّعُوا فِي
هَذَا وَقَالُوا إِذَا كَانَ عِنْدَهُ خَمْسُونَ دِرْهَمًا أَوْ أَكْثَرُ وَهُوَ مُحْتَاجٌ فَلَهُ أَنْ يَأْخُذَ مِنَ الزَّكَاةِ وَهُوَ قَوْلُ
الشَّافِعِيِّ وَغَيْرِهِ مِنْ أَهْلِ الْفِقْهِ وَالْعِلْمِ .

மஹ்மூத் பின் ஃகைலான் எங்களுக்கு அறிவித்தார்; யஹ்யா பின் ஆதம் எங்களுக்கு அறிவித்தார்; சுஃப்யான் இந்த ஹதீஸை ஹகீம் பின் ஜுபைரிடமிருந்து எங்களுக்கு அறிவித்தார்.

அப்போது ஷுஅபாவின் தோழரான அப்துல்லாஹ் பின் உஸ்மான் அவரிடம் (சுஃப்யானிடம்), "ஹகீம் அல்லாத வேறொருவர் இந்த ஹதீஸை அறிவித்திருந்தால் (நன்றாக இருந்திருக்கும்)" என்று கூறினார்.

அதற்கு சுஃப்யான் அவரிடம், "ஹகீமுக்கு என்ன (குறை)? ஷுஅபா அவரிடமிருந்து அறிவிக்க மாட்டாரா?" என்று கேட்டார்.

அதற்கு அவர், "ஆம் (ஷுஅபா அவரிடமிருந்து அறிவிக்க மாட்டார், அவர் பலவீனமானவர்)" என்று கூறினார்.

ஆகவே சுஃப்யான் கூறினார்: "சுபைத் அவர்கள் முஹம்மத் பின் அப்துர் ரஹ்மான் பின் யஸீதிடமிருந்து இதை அறிவிக்க நான் கேட்டுள்ளேன்."

நம் தோழர்களில் சிலரிடம் செயல்முறை இதன் அடிப்படையிலேயே உள்ளது. சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, அப்துல்லாஹ் பின் அல்-முபாரக், அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் இதனையே கூறுகின்றனர். "ஒருவரிடம் ஐம்பது திர்ஹம்கள் இருந்தால், அவருக்கு தர்மம் (ஜகாத்) பெறுவது ஆகுமானதல்ல" என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர்.

மேலும் அவர் கூறினார்: அறிஞர்களில் சிலர் ஹகீம் பின் ஜுபைரின் ஹதீஸை ஏற்கவில்லை; அவர்கள் இதில் விசாலமான போக்கைக் கையாண்டுள்ளனர். "ஒருவரிடம் ஐம்பது திர்ஹம்களோ அல்லது அதைவிட அதிகமாகவோ இருந்து, அவர் தேவையுடையவராக இருந்தால், அவர் ஜகாத்திலிருந்து பெற்றுக்கொள்ளலாம்" என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர். இதுவே ஷாஃபிஈ மற்றும் பிற ஃபிக்ஹ் மற்றும் மார்க்க அறிஞர்களின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَنْ لاَ تَحِلُّ لَهُ الصَّدَقَةُ

தர்மம் யாருக்கு அனுமதிக்கப்படவில்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை:

652

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ سَعِيدٍ، ح وَحَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ رَيْحَانَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ تَحِلُّ الصَّدَقَةُ لِغَنِيٍّ وَلاَ لِذِي مِرَّةٍ سَوِيٍّ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَحُبْشِيِّ بْنِ جُنَادَةَ وَقَبِيصَةَ بْنِ مُخَارِقٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ عَنْ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ هَذَا الْحَدِيثَ بِهَذَا الإِسْنَادِ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . وَقَدْ رُوِيَ فِي غَيْرِ هَذَا الْحَدِيثِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لاَ تَحِلُّ الْمَسْأَلَةُ لِغَنِيٍّ وَلاَ لِذِي مِرَّةٍ سَوِيٍّ " . وَإِذَا كَانَ الرَّجُلُ قَوِيًّا مُحْتَاجًا وَلَمْ يَكُنْ عِنْدَهُ شَيْءٌ فَتُصُدِّقَ عَلَيْهِ أَجْزَأَ عَنِ الْمُتَصَدِّقِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَوَجْهُ هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ عَلَى الْمَسْأَلَةِ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "செல்வந்தருக்கும், உடல் வலிமையுள்ளவருக்கும் தர்மம் (தேவையற்ற நிலையில் யாசிப்பதன் மூலம் பெறுவது) ஆகுமானதல்ல."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

653

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ سَعِيدٍ الْكِنْدِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنْ عَامِرٍ الشَّعْبِيِّ، عَنْ حُبْشِيِّ بْنِ جُنَادَةَ السَّلُولِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ وَهُوَ وَاقِفٌ بِعَرَفَةَ أَتَاهُ أَعْرَابِيٌّ فَأَخَذَ بِطَرَفِ رِدَائِهِ فَسَأَلَهُ إِيَّاهُ فَأَعْطَاهُ وَذَهَبَ فَعِنْدَ ذَلِكَ حَرُمَتِ الْمَسْأَلَةُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ الْمَسْأَلَةَ لاَ تَحِلُّ لِغَنِيٍّ وَلاَ لِذِي مِرَّةٍ

سَوِيٍّ إِلَّا لِذِي فَقْرٍ مُدْقِعٍ أَوْ غُرْمٍ مُفْظِعٍ وَمَنْ سَأَلَ النَّاسَ لِيُثْرِيَ بِهِ مَالَهُ كَانَ خُمُوشًا فِي وَجْهِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَرَضْفًا يَأْكُلُهُ مِنْ جَهَنَّمَ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُقِلَّ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْثِرْ .

ஹுப்ஷி இப்னு ஜுனாதா அஸ்-சலூலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'விடைபெறும் ஹஜ்ஜின் போது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அரஃபாத்தில் நின்றுகொண்டிருந்த வேளையில், ஒரு கிராமவாசி அவர்களிடம் வந்து, அவர்களின் மேலாடையின் (ரிதாவின்) ஓரத்தைப் பிடித்து, அதை அவரிடம் கேட்டார். நபி (ஸல்) அவர்கள் அதை அவருக்குக் கொடுத்தார்கள்; அவரும் சென்றுவிட்டார். அதன் காரணமாக, யாசகம் கேட்பது ஹராமாக்கப்பட்டது. எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யாசகம் கேட்பது செல்வந்தருக்கோ அல்லது உடல் வலிமையுள்ள, ஆரோக்கியமானவருக்கோ ஆகுமானதல்ல; கடுமையான வறுமையில் இருப்பவரையோ அல்லது பேராபத்தான கடனில் சிக்கியவரையோ தவிர. மேலும், எவர் ஒருவர் தன் செல்வத்தைப் பெருக்கிக்கொள்வதற்காக மக்களிடம் யாசகம் கேட்கிறாரோ, மறுமை நாளில் அது அவருடைய முகத்தில் கீறல்களாகவும், அவர் உண்ணக்கூடிய நரகத்தின் தணல்களாகவும் இருக்கும். எனவே யார் விரும்புகிறாரோ, அவர் (யாசகம் கேட்பதை) குறைத்துக்கொள்ளட்டும்; யார் விரும்புகிறாரோ, அவர் (யாசகம் கேட்பதை) அதிகப்படுத்திக்கொள்ளட்டும் (ஆனால் அதன் கடுமையான விளைவுகளைச் சந்திக்க நேரிடும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

654

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحِيمِ بْنِ سُلَيْمَانَ، نَحْوَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

மஃமூத் பின் கைலான் எங்களுக்கு அறிவித்தார். யஹ்யா பின் ஆதம் (அவருக்கு) அறிவித்தார். அவர் அப்துர் ரஹீம் பின் சுலைமான் வழியாக (முந்தைய ஹதீஸின்) அதே கருத்தை (அறிவித்தார்). அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) கூறுகிறார்: "இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக 'கரீப்' எனும் தரத்தில் உள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ مَنْ تَحِلُّ لَهُ الصَّدَقَةُ مِنَ الْغَارِمِينَ وَغَيْرِهِمْ

கடனாளிகள் மற்றும் தர்மம் (பெறுவது) யாருக்கு ஆகுமானது என்பது பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

655

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَشَجِّ، عَنْ عِيَاضِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ أُصِيبَ رَجُلٌ فِي عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي ثِمَارٍ ابْتَاعَهَا فَكَثُرَ دَيْنُهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " تَصَدَّقُوا عَلَيْهِ " . فَتَصَدَّقَ النَّاسُ عَلَيْهِ فَلَمْ يَبْلُغْ ذَلِكَ وَفَاءَ دَيْنِهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِغُرَمَائِهِ " خُذُوا مَا وَجَدْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ إِلاَّ ذَلِكَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَجُوَيْرِيَةَ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ சயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில், ஒருவர் தாம் வாங்கிய பழங்களில் (வியாபாரத்தில்) நஷ்டம் ஏற்பட்டது. அதன் விளைவாக அவருக்கு அதிக கடன் ஏற்பட்டது. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அவருக்கு தர்மம் செய்யுங்கள்' என்று கூறினார்கள். எனவே மக்கள் அவருக்கு தர்மம் செய்தார்கள்; ஆனால் அது அவருடைய கடனை அடைக்கப் போதுமானதாக இல்லை. ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவருக்குக் கடன் கொடுத்தவர்களிடம், 'உங்களுக்குக் கிடைப்பதை எடுத்துக்கொள்ளுங்கள்; அதைத் தவிர உங்களுக்கு வேறு எதுவும் இல்லை' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الصَّدَقَةِ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأَهْلِ بَيْتِهِ وَمَوَالِيهِ

நபி (ஸல்) அவர்களும், அவர்களின் குடும்பத்தினரும், அவர்களின் மவாலிகளும் தர்மத்தை ஏற்றுக்கொள்வது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

656

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مَكِّيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، وَيُوسُفُ بْنُ يَعْقُوبَ الضُّبَعِيُّ السَّدُوسِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا بَهْزُ بْنُ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا أُتِيَ بِشَيْءٍ سَأَلَ أَصَدَقَةٌ هِيَ أَمْ هَدِيَّةٌ . فَإِنْ قَالُوا صَدَقَةٌ لَمْ يَأْكُلْ وَإِنْ قَالُوا هَدِيَّةٌ أَكَلَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَلْمَانَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَالْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَأَبِي عَمِيرَةَ جَدِّ مُعَرِّفِ بْنِ وَاصِلٍ وَاسْمُهُ رُشَيْدُ بْنُ مَالِكٍ وَمَيْمُونِ بْنِ مِهْرَانَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي رَافِعٍ وَعَبْدِ

الرَّحْمَنِ بْنِ عَلْقَمَةَ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ أَيْضًا عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَلْقَمَةَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي عَقِيلٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَجَدُّ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ اسْمُهُ مُعَاوِيَةُ بْنُ حَيْدَةَ الْقُشَيْرِيُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

பஹ்ஸ் பின் ஹகீம் அவர்கள், தம் தந்தையிடமிருந்தும், தம் பாட்டனாரிடமிருந்தும் அறிவித்தார்கள். தம் பாட்டனார் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஏதேனும் கொண்டுவரப்பட்டால், 'இது தர்மமா அல்லது அன்பளிப்பா?' என்று கேட்பார்கள். அவர்கள் 'தர்மம்' என்று கூறினால், அதை உண்ண மாட்டார்கள் (ஏனெனில் தர்மம் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கும் அவர்களின் குடும்பத்தினருக்கும் தடை செய்யப்பட்டிருந்தது). 'அன்பளிப்பு' என்று கூறினால், அதை உண்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

657

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنِ ابْنِ أَبِي رَافِعٍ، عَنْ أَبِي رَافِعٍ، رضى الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ رَجُلاً مِنْ بَنِي مَخْزُومٍ عَلَى الصَّدَقَةِ فَقَالَ لأَبِي رَافِعٍ اصْحَبْنِي كَيْمَا تُصِيبَ مِنْهَا . فَقَالَ لاَ . حَتَّى آتِيَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَسْأَلَهُ . فَانْطَلَقَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَسَأَلَهُ فَقَالَ إِنَّ الصَّدَقَةَ لاَ تَحِلُّ لَنَا وَإِنَّ مَوَالِيَ الْقَوْمِ مِنْ أَنْفُسِهِمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو رَافِعٍ مَوْلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم اسْمُهُ أَسْلَمُ وَابْنُ أَبِي رَافِعٍ هُوَ عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي رَافِعٍ كَاتِبُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رضى الله عنه .

அபூ ராஃபி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பனூ மக்ஸூம் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒருவரை தர்மப் பொருட்களை வசூலிப்பதற்காக அனுப்பினார்கள். அவர் அபூ ராஃபி (ரழி) அவர்களிடம், "என்னுடன் வாருங்கள்; அதிலிருந்து உமக்கும் ஏதேனும் கிடைக்கலாம்" என்று கூறினார். அதற்கு அபூ ராஃபி (ரழி) அவர்கள், "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று கேட்காத வரை (வர)மாட்டேன்" என்று கூறினார்கள். எனவே, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று அதைப் பற்றிக் கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக தர்மப் பொருட்கள் எங்களுக்கு (நபி (ஸல்) அவர்களின் குடும்பத்தினர், குறிப்பாக பனூ ஹாஷிம் மற்றும் பனூ முத்தலிப் கோத்திரத்தினர்) அனுமதிக்கப்பட்டவை அல்ல. ஒரு சமூகத்தின் 'மவ்லா'

(விடுவிக்கப்பட்ட அடிமை) அவர்களைச் சார்ந்தவரே ஆவார்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّدَقَةِ عَلَى ذِي الْقَرَابَةِ

உறவினர்களுக்கு தர்மம் செய்வது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

658

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ، عَنِ الرَّبَابِ، عَنْ عَمِّهَا، سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِذَا أَفْطَرَ أَحَدُكُمْ فَلْيُفْطِرْ عَلَى تَمْرٍ فَإِنَّهُ بَرَكَةٌ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ تَمْرًا فَالْمَاءُ فَإِنَّهُ طَهُورٌ " . وَقَالَ " الصَّدَقَةُ عَلَى الْمِسْكِينِ صَدَقَةٌ وَهِيَ عَلَى ذِي الرَّحِمِ ثِنْتَانِ صَدَقَةٌ وَصِلَةٌ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ زَيْنَبَ امْرَأَةِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَجَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَالرَّبَابُ هِيَ أُمُّ الرَّائِحِ بِنْتُ صُلَيْعٍ . وَهَكَذَا رَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ عَاصِمٍ عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ عَنِ الرَّبَابِ عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ . وَرَوَى شُعْبَةُ عَنْ عَاصِمٍ عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ . وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ الرَّبَابِ . وَحَدِيثُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ عُيَيْنَةَ أَصَحُّ . وَهَكَذَا رَوَى ابْنُ عَوْنٍ وَهِشَامُ بْنُ حَسَّانَ عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ عَنِ الرَّبَابِ عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ .

சல்மான் பின் ஆமிர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் ஒருவர் நோன்பு திறக்கும்போது, அவர் பேரீச்சம் பழத்தைக் கொண்டு நோன்பு திறக்கட்டும்; ஏனெனில் நிச்சயமாக அது பரக்கத் (அருள்வளம், நன்மையும் அபிவிருத்தியும்) ஆகும். ஒருவேளை பேரீச்சம் பழம் கிடைக்காவிட்டால், தண்ணீரைக் கொண்டு (நோன்பு திறக்கட்டும்); ஏனெனில் நிச்சயமாக அது தஹூர் (தூய்மையானது, உடலையும் உள்ளத்தையும் தூய்மைப்படுத்துவது) ஆகும்.” மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஏழைக்கு வழங்கப்படும் தர்மம் ஒரு தர்மமாகும். அதுவே உறவினருக்கு வழங்கப்பட்டால், அது இரண்டு (நன்மைகளாகக்) கணக்கிடப்படுகிறது: தர்மம் மற்றும் ஸிலா (உறவைப் பேணுதல், உறவை இணைத்தல்/வலுப்படுத்துதல்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ فِي الْمَالِ حَقًّا سِوَى الزَّكَاةِ

ஜகாத்தைத் தவிர செல்வத்தில் வேறு உரிமை உள்ளது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

659

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مَدُّويَهْ، حَدَّثَنَا الأَسْوَدُ بْنُ عَامِرٍ، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ، قَالَتْ سَأَلْتُ أَوْ سُئِلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَنِ الزَّكَاةِ فَقَالَ إِنَّ فِي الْمَالِ لَحَقًّا سِوَى الزَّكَاةِ . ثُمَّ تَلاَ هَذِهِ الآيَةَ الَّتِي فِي الْبَقَرَةِ ‏(لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ)‏ الآيَةَ .

ஃபாத்திமா பின்த் கைஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:
"நான் ஜகாத்தைப் பற்றிக் கேட்டேன் - அல்லது நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (ஜகாத் குறித்து) கேட்கப்பட்டது. அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாகச் செல்வத்தில் ஜகாத்தைத் தவிர (பிறருக்குரிய) ஒரு கடமையும் (உரிமையும்) இருக்கிறது' என்று கூறினார்கள். பின்னர் அவர்கள் அல்-பகரா அத்தியாயத்தில் உள்ள இந்த ஆயத்தை ஓதினார்கள்: 'லைஸ அல்-பிர்ர அன் துவெல்லூ வுஜூஹகும்...' (உங்கள் முகங்களை நீங்கள் திருப்புவது அல்-பிர்ரு - நன்மை, பக்தி - அல்ல) என்ற வசனத்தை (முழுமையாக) ஓதினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

660

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الطُّفَيْلِ، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ عَامِرٍ الشَّعْبِيِّ، عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ فِي الْمَالِ حَقًّا سِوَى الزَّكَاةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِسْنَادُهُ لَيْسَ بِذَاكَ . وَأَبُو حَمْزَةَ مَيْمُونٌ الأَعْوَرُ يُضَعَّفُ . وَرَوَى بَيَانٌ وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ سَالِمٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ هَذَا الْحَدِيثَ قَوْلَهُ وَهَذَا أَصَحُّ .

ஃபாத்திமா பின்த் கைஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக செல்வத்தில் ஸகாத்தைத் தவிர ஒரு கடமை உண்டு.” (இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் பலவீனமானது. மேலும், இது நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்று அல்ல; மாறாக, ஷஅபீ (ரஹ்)

அவர்களின் கூற்று என்பதே மிகவும் சரியானது என இமாம் திர்மிதி குறிப்பிடுகிறார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الصَّدَقَةِ

தர்மத்தின் சிறப்பு பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

661

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ يَسَارٍ، أَنَّهُ سَمِعَ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا تَصَدَّقَ أَحَدٌ بِصَدَقَةٍ مِنْ طَيِّبٍ وَلاَ يَقْبَلُ اللَّهُ إِلاَّ الطَّيِّبَ إِلاَّ أَخَذَهَا الرَّحْمَنُ بِيَمِينِهِ وَإِنْ كَانَتْ تَمْرَةً تَرْبُو فِي كَفِّ الرَّحْمَنِ حَتَّى تَكُونَ أَعْظَمَ مِنَ الْجَبَلِ كَمَا يُرَبِّي أَحَدُكُمْ فَلُوَّهُ أَوْ فَصِيلَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَعَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ وَأَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى وَحَارِثَةَ بْنِ وَهْبٍ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَبُرَيْدَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யாரேனும் தூய்மையான பொருளிலிருந்து தர்மம் செய்தால் – அல்லாஹ் தூய்மையானதைத் தவிர வேறெதையும் ஏற்றுக்கொள்வதில்லை – அர்-ரஹ்மான் அதை தனது வலது கரத்தால் ஏற்றுக்கொள்கிறான். அது ஒரு பேரீச்சம்பழமாக இருந்தாலும், அர்-ரஹ்மானின் கரத்தில் அது வளர்கிறது (அதன் நன்மை பெருகுகிறது), உங்களில் ஒருவர் தனது குதிரைக்குட்டியையோ அல்லது இளம் ஒட்டகத்தையோ வளர்ப்பதைப் போல, அது ஒரு மலையை விடப் பெரியதாகும் வரை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

662

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ يَقْبَلُ الصَّدَقَةَ وَيَأْخُذُهَا بِيَمِينِهِ فَيُرَبِّيهَا لأَحَدِكُمْ كَمَا يُرَبِّي أَحَدُكُمْ مُهْرَهُ حَتَّى إِنَّ اللُّقْمَةَ لَتَصِيرُ

مِثْلَ أُحُدٍ . وَتَصْدِيقُ ذَلِكَ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ (وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ) وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ (يَمْحَقُ اللهُ الرِّبَا وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِ).

قَالَ أَبُو عِيسَى: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَحْوُ هَذَا. وَقَدْ قَالَ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي هَذَا الْحَدِيثِ وَمَا يُشْبِهُ هَذَا مِنَ الرِّوَايَاتِ مِنَ الصِّفَاتِ وَنُزُولِ الرَّبِّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا قَالُوا قَدْ تَثْبُتُ الرِّوَايَاتُ فِي هَذَا وَيُؤْمَنُ بِهَا وَلَا يُتَوَهَّمُ وَلَا يُقَالُ كَيْفَ هَكَذَا رُوِيَ عَنْ مَالِكٍ وَسُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُمْ قَالُوا فِي هَذِهِ الأَحَادِيثِ أَمِرُّوهَا بِلَا كَيْفٍ. وَهَكَذَا قَوْلُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ. وَأَمَّا الْجَهْمِيَّةُ فَأَنْكَرَتْ هَذِهِ الرِّوَايَاتِ وَقَالُوا هَذَا تَشْبِيهٌ. وَقَدْ ذَكَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي غَيْرِ مَوْضِعٍ مِنْ كِتَابِهِ الْيَدَ وَالسَّمْعَ وَالْبَصَرَ فَتَأَوَّلَتِ الْجَهْمِيَّةُ هَذِهِ الآيَاتِ فَفَسَّرُوهَا عَلَى غَيْرِ مَا فَسَّرَ أَهْلُ الْعِلْمِ وَقَالُوا إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَخْلُقْ آدَمَ بِيَدِهِ. وَقَالُوا إِنَّ مَعْنَى الْيَدِ هَاهُنَا الْقُوَّةُ. وَقَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ إِنَّمَا يَكُونُ التَّشْبِيهُ إِذَا قَالَ يَدٌ كَيَدٍ أَوْ مِثْلُ يَدٍ أَوْ سَمْعٌ كَسَمْعٍ أَوْ مِثْلُ سَمْعٍ. فَإِذَا قَالَ سَمْعٌ كَسَمْعٍ أَوْ مِثْلُ سَمْعٍ فَهَذَا التَّشْبِيهُ وَأَمَّا إِذَا قَالَ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَدٌ وَسَمْعٌ وَبَصَرٌ وَلَا يَقُولُ كَيْفَ وَلَا يَقُولُ مِثْلُ سَمْعٍ وَلَا كَسَمْعٍ فَهَذَا لَا يَكُونُ تَشْبِيهًا وَهُوَ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ: {لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ}.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் ஸதகாவை (தர்மத்தை) ஏற்றுக்கொள்கிறான். அதனைத் தனது வலக்கரத்தால் (அவனுக்குத் தகுந்த முறையில்) எடுக்கிறான். பிறகு உங்களில் ஒருவர் தனது குதிரைக் குட்டியை வளர்ப்பது போன்று, (மிகச் சிறிய) ஒரு கவளம் (தர்மம்) 'உஹுத்' மலையைப் போன்று ஆகும் வரை அதனை அவரே (அவனுடைய அருளால்) வளர்க்கிறார்.

இதற்குச் சான்று சர்வ வல்லமை படைத்த அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் உள்ளது:
(அலம் யஃலமூ அன்னல்லாஹ ஹுவ யக்பலுத் தௌபத அன் இபாதிகி வயஃகுதுஸ் ஸதகாத்) 'நிச்சயமாக அவன்தான் தனது அடியார்களிடமிருந்து தௌபாவை (பாவமன்னிப்பை) ஏற்றுக்கொள்கிறான்; தர்மங்களையும் அங்கீகரிக்கிறான் என்பதை அவர்கள் அறியவில்லையா?' (அல்குர்ஆன் 9:104).
மேலும்: (யம்ஹகுல்லாஹுர் ரிபா வயுர்பிஸ் ஸதகாத்) 'அல்லாஹ் வட்டியை அழித்து, தர்மங்களை வளர்க்கிறான்' (அல்குர்ஆன் 2:276)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் நபி (ஸல்) அவர்கள் வாயிலாக இது போன்ற ஹதீஸ் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இறைவனின் பண்புகள் (ஸிஃபாத்), மற்றும் ஒவ்வொரு இரவும் கீழ் வானத்திற்கு இறைவன் இறங்கி வருவது (நுஸூல்) பற்றிய இது போன்ற ஹதீஸ்கள் குறித்து அறிஞர்கள் பலர் கூறியிருப்பதாவது: "இந்த அறிவிப்புகள் உறுதிப்படுத்தப்பட்டவை; இவற்றின் மீது நம்பிக்கை கொள்ள வேண்டும்; கற்பனை செய்யக்கூடாது; 'எப்படி' (எந்த வடிவத்தில்) என்று கேட்கக்கூடாது." மாலிக், சுஃப்யான் பின் உயைனா, அப்துல்லாஹ் பின் முபாரக் ஆகியோர், "இந்த ஹதீஸ்களை 'எப்படி' என்று வினவாமல் அப்படியே ஏற்றுக்கொள்ளுங்கள்" என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இதுவே அஹ்லுஸ் ஸுன்னத் வல் ஜமாஅத்தைச் சார்ந்த அறிஞர்களின் கூற்றாகும்.

ஆனால், ஜஹ்மிய்யாக்கள் இந்த அறிவிப்புகளை மறுக்கின்றனர். "இது (படைப்பினங்களுக்கு) ஒப்பிடுவதாகும் (தஷ்பீஹ்)" என்று கூறுகின்றனர். அல்லாஹ், தனது வேதத்தில் கை, செவி மற்றும் பார்வை ஆகியவற்றை பல இடங்களில் குறிப்பிட்டுள்ளான். ஆனால் ஜஹ்மிய்யாக்கள் இந்த வசனங்களுக்கு (முன்னோர்களான) அறிஞர்கள் கொடுத்த விளக்கத்திற்கு மாற்றமாக விளக்கம் அளித்து, "அல்லாஹ் ஆதமைத் தனது கையால் படைக்கவில்லை; இங்கு கை என்பதன் பொருள் 'சக்தி' (வலிமை) ஆகும்" என்று கூறுகின்றனர்.

இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹீம் அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அல்லாஹ்வின் கை) கையைப் போன்றது அல்லது கையைப் போலவே உள்ளது, அல்லது (அல்லாஹ்வின் செவி) காதைப் போன்றது அல்லது காதைப் போலவே உள்ளது என்று கூறினால்தான் அது 'தஷ்பீஹ்' (படைப்பினங்களுக்கு ஒப்பிடுதல்) ஆகும். ஆனால், அல்லாஹ் கூறியதைப் போன்று 'கை, செவி, பார்வை' என்று (மட்டும்) கூறி, 'எப்படி' என்றோ 'இதைப் போன்றது' என்றோ கூறவில்லை என்றால் அது ஒப்பிடுதல் ஆகாது. இது அல்லாஹ் தனது வேதத்தில் கூறியதைப் போன்றது ஆகும்:
{லைஸ கமிஸ்லிஹி ஷைஉன் வஹுவஸ் ஸமீவுல் பஸீர்}
'அவனைப் போன்று எதுவும் இல்லை. அவன் (யாவற்றையும்) செவியுறுபவன்; பார்ப்பவன்' (அல்குர்ஆன் 42:11).

663

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا صَدَقَةُ بْنُ مُوسَى، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ سُئِلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَىُّ الصَّوْمِ أَفْضَلُ بَعْدَ رَمَضَانَ فَقَالَ " شَعْبَانُ

لِتَعْظِيمِ رَمَضَانَ " . قِيلَ فَأَىُّ الصَّدَقَةِ أَفْضَلُ قَالَ " صَدَقَةٌ فِي رَمَضَانَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَصَدَقَةُ بْنُ مُوسَى لَيْسَ عِنْدَهُمْ بِذَاكَ الْقَوِيِّ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களிடம், "ரமளானுக்குப் பிறகு எந்த நோன்பு மிகவும் சிறந்தது?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "ரமளானைக் கண்ணியப்படுத்துவதற்காக ஷஅபான் (மாதத்தில் நோன்பு நோற்பது)" என்று கூறினார்கள். பிறகு, "(அதேபோல) எந்த தர்மம் சிறந்தது?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "ரமளானில் செய்யப்படும் தர்மம்" என்று கூறினார்கள்.
(இமாம் அபூ ஈஸா திர்மிதி கூறினார்கள்: இது ஒரு 'கரீப்' (தனித்த அறிவிப்பாளர் தொடர் கொண்ட) ஹதீஸாகும். ஸதகா இப்னு மூஸா அவர்கள் ஹதீஸ் அறிஞர்களிடம் அவ்வளவு வலிமையான அறிவிப்பாளர் அல்ல.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

664

حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ مُكْرَمٍ الْعَمِّيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عِيسَى الْخَزَّازُ الْبَصْرِيُّ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ الصَّدَقَةَ لَتُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ وَتَدْفَعُ مِيتَةَ السُّوءِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக தர்மம் இறைவனின் கோபத்தைத் தணிக்கிறது (அதாவது, அதை அமைதிப்படுத்துகிறது அல்லது நீக்குகிறது), மேலும் அது துர்மரணத்தைத் தடுக்கிறது (அதாவது, தீய மரணத்தை விட்டும் பாதுகாக்கிறது)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي حَقِّ السَّائِلِ

கேட்பவரின் உரிமை பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

665

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ بُجَيْدٍ، عَنْ جَدَّتِهِ أُمِّ بُجَيْدٍ، - وَكَانَتْ مِمَّنْ بَايَعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - أَنَّهَا قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ الْمِسْكِينَ لَيَقُومُ عَلَى بَابِي فَمَا أَجِدُ لَهُ شَيْئًا أُعْطِيهِ إِيَّاهُ. فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنْ لَمْ تَجِدِي شَيْئًا تُعْطِينَهُ إِيَّاهُ إِلاَّ ظِلْفًا مُحْرَقًا فَادْفَعِيهِ إِلَيْهِ فِي يَدِهِ ‏"‏. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُمِّ بُجَيْدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

உம்மு புஜைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
(இவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் உடன்படிக்கை செய்தவர்களில் ஒருவர்).

அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் வாசலில் ஒரு ஏழை வந்து நிற்கிறார்; ஆனால் அவருக்குக் கொடுப்பதற்கு என்னிடம் எதுவும் இல்லை.”

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், “அவருக்குக் கொடுப்பதற்கு கருகிய ஒரு ஆட்டுக்குளம்பைத் தவிர (அதாவது, மிகவும் அற்பமான, பயனற்றதாகக் கருதப்படும் ஒரு பொருளைத் தவிர) வேறு எதுவும் உன்னிடம் கிடைக்கவில்லை என்றாலும், அதையேனும் அவர் கையில் கொடுத்துவிடுங்கள்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِعْطَاءِ الْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ

உள்ளங்கள் ஈர்க்கப்பட்டவர்களுக்குக் கொடுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

666

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنِ ابْنِ الْمُبَارَكِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ أُمَيَّةَ، قَالَ أَعْطَانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ حُنَيْنٍ وَإِنَّهُ لأَبْغَضُ الْخَلْقِ إِلَىَّ فَمَا زَالَ يُعْطِينِي حَتَّى إِنَّهُ لأَحَبُّ الْخَلْقِ إِلَىَّ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدَّثَنِي الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ بِهَذَا أَوْ شِبْهِهِ فِي الْمُذَاكَرَةِ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ صَفْوَانَ رَوَاهُ مَعْمَرٌ وَغَيْرُهُ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ أَنَّ

صَفْوَانَ بْنَ أُمَيَّةَ قَالَ أَعْطَانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . وَكَأَنَّ هَذَا الْحَدِيثَ أَصَحُّ وَأَشْبَهُ إِنَّمَا هُوَ سَعِيدُ بْنُ الْمُسَيَّبِ أَنَّ صَفْوَانَ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي إِعْطَاءِ الْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ فَرَأَى أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ لاَ يُعْطَوْا . وَقَالُوا إِنَّمَا كَانُوا قَوْمًا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَتَأَلَّفُهُمْ عَلَى الإِسْلاَمِ حَتَّى أَسْلَمُوا . وَلَمْ يَرَوْا أَنْ يُعْطَوُا الْيَوْمَ مِنَ الزَّكَاةِ عَلَى مِثْلِ هَذَا الْمَعْنَى وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ وَغَيْرِهِمْ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ مَنْ كَانَ الْيَوْمَ عَلَى مِثْلِ حَالِ هَؤُلاَءِ وَرَأَى الإِمَامُ أَنْ يَتَأَلَّفَهُمْ عَلَى الإِسْلاَمِ فَأَعْطَاهُمْ جَازَ ذَلِكَ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ .

ஸஃப்வான் பின் உமைய்யா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: ஹுனைன் தினத்தன்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு (பொருட்களை) வழங்கினார்கள். (அப்போது) அவர்கள் எனக்கு படைப்பினங்களிலேயே மிகவும் வெறுப்பானவராக இருந்தார்கள். ஆனால், அவர்கள் எனக்கு படைப்பினங்களிலேயே மிகவும் விருப்பமானவராக ஆகும் வரை எனக்குக் கொடுத்துக் கொண்டே இருந்தார்கள். (இவ்வாறாக, அவர்களின் தாராள குணத்தால் என் மனம் இஸ்லாத்தின் பால் ஈர்க்கப்பட்டது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُتَصَدِّقِ يَرِثُ صَدَقَتَهُ

தர்மம் செய்தவர் தனது தர்மத்தை வாரிசாகப் பெறுவது குறித்து வந்துள்ளவை

667

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كُنْتُ جَالِسًا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِذْ أَتَتْهُ امْرَأَةٌ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي كُنْتُ تَصَدَّقْتُ عَلَى أُمِّي بِجَارِيَةٍ وَإِنَّهَا مَاتَتْ . قَالَ " وَجَبَ أَجْرُكِ وَرَدَّهَا عَلَيْكِ الْمِيرَاثُ " . قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَ عَلَيْهَا صَوْمُ شَهْرٍ أَفَأَصُومُ عَنْهَا قَالَ " صُومِي عَنْهَا " . قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهَا لَمْ تَحُجَّ قَطُّ أَفَأَحُجُّ عَنْهَا قَالَ " نَعَمْ حُجِّي عَنْهَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَلاَ يُعْرَفُ هَذَا مِنْ حَدِيثِ بُرَيْدَةَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَطَاءٍ ثِقَةٌ عِنْدَ

أَهْلِ الْحَدِيثِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الرَّجُلَ إِذَا تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ ثُمَّ وَرِثَهَا حَلَّتْ لَهُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِنَّمَا الصَّدَقَةُ شَيْءٌ جَعَلَهَا لِلَّهِ فَإِذَا وَرِثَهَا فَيَجِبُ أَنْ يَصْرِفَهَا فِي مِثْلِهِ . وَرَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَزُهَيْرُ بْنُ مُعَاوِيَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَطَاءٍ .

அப்துல்லாஹ் பின் புரைதா (ரழி) அவர்கள் தமது தந்தை (புரைதா இப்னுல் ஹுஸைப் அல்-அஸ்லமி ரழி) வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்:

'நான் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களுடன் அமர்ந்திருந்தபோது, ஒரு பெண்மணி அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் என் தாயாருக்கு ஒரு அடிமைப் பெண்ணை தர்மமாகக் கொடுத்தேன், ஆனால் அவர்கள் இறந்துவிட்டார்கள்' என்றார். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'உமது நற்கூலி உறுதியாகிவிட்டது, மேலும் உமது வாரிசுரிமை அதை (அந்த அடிமைப் பெண்ணை) உம்மிடமே திருப்பிக் கொடுத்துவிட்டது.' அதற்கு அப்பெண்மணி, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தாயார் மீது ஒரு மாத நோன்பு கடமையாக இருந்தது. அவருக்காக நான் நோன்பு நோற்கலாமா?' என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அவருக்காக நீர் நோன்பு நோற்பீராக.' அதற்கு அப்பெண்மணி, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தாயார் ஹஜ் செய்யவில்லை. அவருக்காக நான் ஹஜ் செய்யலாமா?' என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'ஆம், அவருக்காக நீர் ஹஜ் செய்வீராக.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْعَوْدِ فِي الصَّدَقَةِ

தர்மத்தை திரும்பப் பெறுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

668

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ عُمَرَ، أَنَّهُ حَمَلَ عَلَى فَرَسٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ رَآهَا تُبَاعُ فَأَرَادَ أَنْ يَشْتَرِيَهَا فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ لاَ تَعُدْ فِي صَدَقَتِكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
உமர் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் பாதையில் (ஜிஹாதிற்காக) ஒரு குதிரையை (தர்மமாக) வழங்கினார்கள். பிறகு, அது விற்கப்படுவதை அவர்கள் கண்டார்கள், எனவே அதை வாங்க விரும்பினார்கள். ஆனால்,

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் உங்கள் தர்மத்தை (திரும்பப் பெறுவதற்காக) நாடாதீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّدَقَةِ عَنِ الْمَيِّتِ

இறந்தவர்களின் சார்பாக தர்மம் செய்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

669

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا زَكَرِيَّا بْنُ إِسْحَاقَ، حَدَّثَنِي عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَجُلاً، قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ أُمِّي تُوُفِّيَتْ أَفَيَنْفَعُهَا إِنْ تَصَدَّقْتُ عَنْهَا قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ فَإِنَّ لِي مَخْرَفًا فَأُشْهِدُكَ أَنِّي قَدْ تَصَدَّقْتُ بِهِ عَنْهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ أَهْلُ الْعِلْمِ ‏.‏ يَقُولُونَ لَيْسَ شَيْءٌ يَصِلُ إِلَى الْمَيِّتِ إِلاَّ الصَّدَقَةُ وَالدُّعَاءُ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ عَنْ عِكْرِمَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ قَالَ وَمَعْنَى قَوْلِهِ إِنَّ لِي مَخْرَفًا ‏.‏ يَعْنِي بُسْتَانًا ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

ஒரு மனிதர் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தாயார் இறந்துவிட்டார்கள். நான் அவர் சார்பாக தர்மம் செய்தால் அது அவருக்குப் பயனளிக்குமா?' என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஆம்' என்று பதிலளித்தார்கள். அவர் (மீண்டும்) கூறினார்: 'நிச்சயமாக எனக்கு ஒரு தோட்டம் (மக்ரஃப் - பழங்கள் பறிக்கும் இடம்) உள்ளது. நான் அதை அவர் சார்பாக தர்மமாக வழங்கிவிட்டேன் என்பதற்கு நீங்கள் சாட்சியாக இருங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي نَفَقَةِ الْمَرْأَةِ مِنْ بَيْتِ زَوْجِهَا

கணவனின் வீட்டிலிருந்து மனைவி செலவு செய்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

670

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، حَدَّثَنَا شُرَحْبِيلُ بْنُ مُسْلِمٍ الْخَوْلاَنِيُّ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ الْبَاهِلِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي خُطْبَتِهِ عَامَ حَجَّةِ الْوَدَاعِ يَقُولُ " لاَ تُنْفِقُ امْرَأَةٌ شَيْئًا مِنْ بَيْتِ زَوْجِهَا إِلاَّ بِإِذْنِ زَوْجِهَا " . قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلاَ الطَّعَامُ قَالَ " ذَاكَ أَفْضَلُ أَمْوَالِنَا " . وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي أُمَامَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ உமாமா அல்-பாஹிலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: விடைபெறும் ஹஜ்ஜின் ஆண்டில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஆற்றிய ஒரு சொற்பொழிவின் போது, அவர்கள் இவ்வாறு கூற நான் கேட்டேன்: 'ஒரு பெண் தன் கணவனின் அனுமதியின்றி அவனது வீட்டிலிருந்து எதையும் செலவு செய்யக்கூடாது.' (அப்போது) கேட்கப்பட்டது: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! உணவைப் பற்றி என்ன?' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அதுதான் நமது செல்வங்களிலேயே மிகவும் மேன்மையானது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

671

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا وَائِلٍ، يُحَدِّثُ عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ إِذَا تَصَدَّقَتِ الْمَرْأَةُ مِنْ بَيْتِ زَوْجِهَا كَانَ لَهَا بِهِ أَجْرٌ وَلِلزَّوْجِ مِثْلُ ذَلِكَ وَلِلْخَازِنِ مِثْلُ ذَلِكَ وَلاَ يَنْقُصُ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ مِنْ أَجْرِ صَاحِبِهِ شَيْئًا لَهُ بِمَا كَسَبَ وَلَهَا بِمَا أَنْفَقَتْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு பெண் தன் கணவரின் செல்வத்திலிருந்து (அவரது அனுமதியுடன் அல்லது சம்மதத்துடன்) தர்மம் செய்தால், அதற்கான நன்மையை அவள் பெறுவாள். அவளுடைய கணவருக்கும் அதே போன்ற நன்மை உண்டு. (அச்செல்வத்தைப்) பொறுப்பாளருக்கும் அதே போன்ற நன்மை உண்டு. அவர்களில் ஒருவரின் நன்மையால் மற்றவரின் நன்மையிலிருந்து எதுவும் குறையாது. அவன் (கணவன்) சம்பாதித்ததற்கான நன்மை அவனுக்கு உண்டு, அவள் (மனைவி) செலவழித்ததற்கான நன்மை அவளுக்கு உண்டு."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

672

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا الْمُؤَمَّلُ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا أَعْطَتِ الْمَرْأَةُ مِنْ بَيْتِ زَوْجِهَا بِطِيبِ نَفْسٍ غَيْرَ مُفْسِدَةٍ كَانَ لَهَا مِثْلُ أَجْرِهِ لَهَا مَا نَوَتْ حَسَنًا وَلِلْخَازِنِ مِثْلُ ذَلِكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ عَنْ أَبِي وَائِلٍ وَعَمْرُو بْنُ مُرَّةَ لاَ يَذْكُرُ فِي حَدِيثِهِ عَنْ مَسْرُوقٍ ‏.‏

ஒரு பெண் தன் கணவனின் வீட்டிலிருந்து, (அதை) வீணாக்காமல், நல்ல உள்ளத்துடன் (தானமாக) கொடுத்தால், அவளுக்கும் அவனுடையதைப் போன்ற கூலி உண்டு. அவள் நல்லதை நாடியதற்காக அவளுக்குக் கூலி உண்டு. மேலும், (பொருட்களைப்) பொறுப்பாளருக்கும் அவ்வாறே (கூலி) உண்டு.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَدَقَةِ الْفِطْرِ

சதகத்துல் ஃபித்ர் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

673

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عِيَاضِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ كُنَّا نُخْرِجُ زَكَاةَ الْفِطْرِ إِذْ كَانَ فِينَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - صَاعًا مِنْ طَعَامٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ زَبِيبٍ أَوْ صَاعًا مِنْ أَقِطٍ فَلَمْ نَزَلْ نُخْرِجُهُ حَتَّى قَدِمَ مُعَاوِيَةُ الْمَدِينَةَ فَتَكَلَّمَ فَكَانَ فِيمَا كَلَّمَ بِهِ النَّاسَ إِنِّي لأَرَى مُدَّيْنِ مِنْ سَمْرَاءِ الشَّامِ تَعْدِلُ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ ‏.‏ قَالَ فَأَخَذَ النَّاسُ بِذَلِكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو سَعِيدٍ فَلاَ أَزَالُ أُخْرِجُهُ كَمَا كُنْتُ أُخْرِجُهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَرَوْنَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ صَاعًا ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ صَاعٌ إِلاَّ مِنَ الْبُرِّ

فَإِنَّهُ يُجْزِئُ نِصْفُ صَاعٍ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ يَرَوْنَ نِصْفَ صَاعٍ مِنْ بُرٍّ .

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடையே இருந்தபோது, நாங்கள் ஸகாத் அல்-ஃபித்ரை ஒரு ஸாஃ உணவு (தானியம்), அல்லது ஒரு ஸாஃ வாற்கோதுமை, அல்லது ஒரு ஸாஃ பேரீச்சம்பழம், அல்லது ஒரு ஸாஃ உலர்ந்த திராட்சை, அல்லது ஒரு ஸாஃ அகித் (உலர்ந்த பாலாடைக்கட்டி) என வழங்கி வந்தோம்.
முஆவியா (ரழி) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்து (ஃபித்ரா பற்றி) பேசும் வரை நாங்கள் அதை (அதே முறையில்) வழங்குவதை நிறுத்தவில்லை.
அவர் மக்களிடம் உரையாற்றிய விஷயங்களில், 'ஷாமின் இரண்டு 'முத்' கோதுமை, ஒரு 'ஸாஃ' பேரீச்சம்பழத்திற்குச் சமம் என்று நான் கருதுகிறேன்' என்று கூறினார்கள்.
எனவே, மக்கள் அதன்படி செயல்பட்டார்கள்.
அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள், "நான் வழங்கி வந்த விதத்திலேயே அதை (ஒரு ஸாஃ) கொடுப்பதை நிறுத்த மாட்டேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

674

حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ مُكْرَمٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا سَالِمُ بْنُ نُوحٍ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ مُنَادِيًا فِي فِجَاجِ مَكَّةَ أَلاَ إِنَّ صَدَقَةَ الْفِطْرِ وَاجِبَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى حُرٍّ أَوْ عَبْدٍ صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ مُدَّانِ مِنْ قَمْحٍ أَوْ سِوَاهُ صَاعٌ مِنْ طَعَامٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى عُمَرُ بْنُ هَارُونَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ وَقَالَ عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مِينَاءَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ بَعْضَ هَذَا الْحَدِيثِ .

حدثنا جارود حدثنا عمر بن هارون هذا الحديث

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள் தனது தந்தையிடமிருந்தும், அவர் தனது பாட்டனாரிடமிருந்தும் அறிவிப்பதாவது:

நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவின் பாதைகளில் ஒரு அறிவிப்பாளரை அனுப்பி, "அறிந்துகொள்ளுங்கள்! ஸதக்கத்துல் ஃபித்ர் ஒவ்வொரு முஸ்லிமான ஆண், பெண், சுதந்திரமானவர், அடிமை, சிறியவர் மற்றும் பெரியவர் ஆகியோர் மீது கடமையாகும். அது கோதுமையில் இரண்டு

'முத்'துகள்; அல்லது (கோதுமை அல்லாத) மற்ற உணவுப் பொருட்களில் ஒரு 'ஸா' உணவாகும்" என்று அறிவிக்கச் செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

675

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَدَقَةَ الْفِطْرِ عَلَى الذَّكَرِ وَالأُنْثَى وَالْحُرِّ وَالْمَمْلُوكِ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ . قَالَ فَعَدَلَ النَّاسُ إِلَى نِصْفِ صَاعٍ مِنْ بُرٍّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَجَدِّ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي ذُبَابٍ وَثَعْلَبَةَ بْنِ أَبِي صُعَيْرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஆண், பெண், சுதந்திரமானவர், அடிமை ஆகிய அனைவர் மீதும் ஒரு ஸாஃ அளவு பேரீத்தம் பழத்தையோ அல்லது ஒரு ஸாஃ அளவு வாற்கோதுமையையோ ஸதக்கத்துல் ஃபித்ராகக் கடமையாக்கினார்கள்." அவர் கூறினார்: "எனவே மக்கள் (அதற்கு ஈடாக) அரை ஸாஃ கோதுமையைக் கொடுக்கத் தொடங்கினர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

676

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ نَافِعٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَرَضَ زَكَاةَ الْفِطْرِ مِنْ رَمَضَانَ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ عَلَى كُلِّ حُرٍّ أَوْ عَبْدٍ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى مِنَ الْمُسْلِمِينَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى مَالِكٌ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ أَيُّوبَ وَزَادَ فِيهِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ . وَرَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ نَافِعٍ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا فَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا كَانَ لِلرَّجُلِ عَبِيدٌ غَيْرُ مُسْلِمِينَ لَمْ يُؤَدِّ عَنْهُمْ صَدَقَةَ الْفِطْرِ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ يُؤَدِّي عَنْهُمْ وَإِنْ كَانُوا غَيْرَ مُسْلِمِينَ . وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَإِسْحَاقَ .

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ரமளான் (மாதத்தின் முடிவில்) ஜகாத்துல் ஃபித்ரை, முஸ்லிம்களிலுள்ள சுதந்திரமானவர், அடிமை, ஆண், பெண் ஆகிய ஒவ்வொருவர் மீதும் ஒரு 'ஸாஃ' பேரீச்சம் பழம் அல்லது ஒரு 'ஸாஃ' வாற்கோதுமை என கடமையாக்கினார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். மாலிக் அவர்கள் நாஃபிவு வழியாக இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அய்யூப் அறிவித்த ஹதீஸைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார்கள்; அதில் 'முஸ்லிம்களில்' (மினல் முஸ்லிமீன்) என்பதை அதிகப்படுத்தியுள்ளார்கள். இவரைத் தவிர வேறு பலரும் நாஃபிவு வழியாக இதனை அறிவித்துள்ளனர்; ஆனால் அதில் 'முஸ்லிம்களில்' என்பதைக் குறிப்பிடவில்லை.

இது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. ஒரு மனிதருக்கு முஸ்லிம் அல்லாத அடிமைகள் இருந்தால், அவர்கள் சார்பாக அவர் ஸதக்கத்துல் ஃபித்ரை நிறைவேற்றத் தேவையில்லை என்று அவர்களில் சிலர் கூறினர். இதுவே மாலிக், ஷாஃபிஈ மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோரின் கூற்றாகும். இன்னும் சிலர், அவர்கள் முஸ்லிமல்லாதவர்களாயினும் அவர்கள் சார்பாகவும் அவர் அதை நிறைவேற்ற வேண்டும் என்று கூறினர். இதுவே ஸவ்ரீ, இப்னு முபாரக் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَقْدِيمِهَا قَبْلَ الصَّلاَةِ

பாடம்: சலாத்துக்கு முன்பாக அதை வழங்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

677

حَدَّثَنَا مُسْلِمُ بْنُ عَمْرِو بْنِ مُسْلِمٍ أَبُو عَمْرٍو الْحَذَّاءُ الْمَدَنِيُّ، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعٍ الصَّائِغُ، عَنِ ابْنِ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَأْمُرُ بِإِخْرَاجِ الزَّكَاةِ قَبْلَ الْغُدُوِّ لِلصَّلاَةِ يَوْمَ الْفِطْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَهُوَ الَّذِي يَسْتَحِبُّهُ أَهْلُ الْعِلْمِ أَنْ يُخْرِجَ الرَّجُلُ صَدَقَةَ الْفِطْرِ قَبْلَ الْغُدُوِّ إِلَى الصَّلاَةِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஃபித்ர் பெருநாள் அன்று தொழுகைக்குச் செல்வதற்கு முன்னர் ஸகாத்துல் ஃபித்ரை (ஃபித்ரா தர்மத்தை)

கொடுக்குமாறு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கட்டளையிடுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْجِيلِ الزَّكَاةِ

முன்கூட்டியே ஸகாத் கொடுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

678

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا سَعِيدُ بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ زَكَرِيَّا، عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ عُتَيْبَةَ، عَنْ حُجَيَّةَ بْنِ عَدِيٍّ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّ الْعَبَّاسَ، سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ تَعْجِيلِ صَدَقَتِهِ قَبْلَ أَنْ تَحِلَّ فَرَخَّصَ لَهُ فِي ذَلِكَ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், தமது ஸகாத்தை அதற்கான நேரம் வருவதற்கு முன்பே (ஓர் ஆண்டு முழுமையாக உடைமையில் இருப்பதற்கு முன்பே) முன்கூட்டியே செலுத்துவது பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டார்கள். அவ்வாறு செய்வதற்கு அவர்கள் அனுமதி அளித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

679

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ جَحْلٍ، عَنْ حُجْرٍ الْعَدَوِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِعُمَرَ إِنَّا قَدْ أَخَذْنَا زَكَاةَ الْعَبَّاسِ عَامَ الأَوَّلِ لِلْعَامِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى لاَ أَعْرِفُ حَدِيثَ تَعْجِيلِ الزَّكَاةِ مِنْ حَدِيثِ إِسْرَائِيلَ عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ دِينَارٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَحَدِيثُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ زَكَرِيَّا عَنِ الْحَجَّاجِ عِنْدِي أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ إِسْرَائِيلَ عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ دِينَارٍ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الْحَكَمِ بْنِ عُتَيْبَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي تَعْجِيلِ الزَّكَاةِ قَبْلَ مَحِلِّهَا فَرَأَى طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ

الْعِلْمِ أَنْ لَا يُعَجِّلَهَا . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ قَالَ أَحَبُّ إِلَيَّ أَنْ لَا يُعَجِّلَهَا . وَقَالَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِنْ عَجَّلَهَا قَبْلَ مَحِلِّهَا أَجْزَأَتْ عَنْهُ . وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "நாம் அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து கடந்த ஆண்டிலேயே (அதாவது, ஜகாத் கடமையாகும் காலம் வருவதற்கு முன்பே) இந்த வருடத்திற்கான ஜகாத்தைப் பெற்றுள்ளோம்."

இந்தத் தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஹதீஸ் உள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்:
ஜகாத்தை முன்கூட்டி வழங்குவது தொடர்பான ஹதீஸை, இஸ்ராயீல் அவர்கள் ஹஜ்ஜாஜ் இப்னு தீனார் வழியாக அறிவிக்கும் இந்த வழியைத் தவிர வேறு வழியாக நான் அறியவில்லை. இஸ்ராயீல் அவர்கள் ஹஜ்ஜாஜ் இப்னு தீனார் வழியாக அறிவிக்கும் ஹதீஸை விட, இஸ்மாயீல் இப்னு ஸகரிய்யா அவர்கள் ஹஜ்ஜாஜ் வழியாக அறிவிக்கும் ஹதீஸே என்னிடம் அதிக ஆதாரபூர்வமானதாகும். மேலும், இந்த ஹதீஸ் அல்-ஹகம் இப்னு உதைபா வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து 'முர்ஸல்' ஆகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஜகாத் கடமையாகும் நேரத்திற்கு முன்பே அதை முன்கூட்டி வழங்குவது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அறிஞர்களில் ஒரு சாரார், அதை முன்கூட்டி வழங்கக் கூடாது என்று கருதுகின்றனர். சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்களும் இதனையே கூறுகிறார்கள். "அதை முன்கூட்டி வழங்காமல் இருப்பதே எனக்கு விருப்பமானது" என்று அவர் கூறினார்.

ஆனால், பெரும்பான்மையான அறிஞர்கள், "ஜகாத் கடமையாகும் நேரத்திற்கு முன்பே அதை முன்கூட்டி வழங்கினால், அது அவருக்குப் போதுமானதாகும் (ஏற்றுக்கொள்ளப்படும்)" என்று கூறுகின்றனர். ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதனையே கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي النَّهْيِ عَنِ الْمَسْأَلَةِ

பிச்சை கேட்பதற்கான தடை குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

680

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ بَيَانِ بْنِ بِشْرٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لأَنْ يَغْدُوَ أَحَدُكُمْ فَيَحْتَطِبَ عَلَى ظَهْرِهِ فَيَتَصَدَّقَ مِنْهُ فَيَسْتَغْنِيَ بِهِ عَنِ النَّاسِ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَسْأَلَ رَجُلاً أَعْطَاهُ أَوْ مَنَعَهُ ذَلِكَ فَإِنَّ الْيَدَ الْعُلْيَا أَفْضَلُ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى وَابْدَأْ بِمَنْ تَعُولُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ وَالزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ وَعَطِيَّةَ السَّعْدِيِّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَمَسْعُودِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عَبَّاسٍ وَثَوْبَانَ وَزِيَادِ بْنِ الْحَارِثِ الصُّدَائِيِّ وَأَنَسٍ وَحُبْشِيِّ بْنِ جُنَادَةَ وَقَبِيصَةَ بْنِ مُخَارِقٍ وَسَمُرَةَ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ يُسْتَغْرَبُ مِنْ حَدِيثِ بَيَانٍ عَنْ قَيْسٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில் ஒருவர் அதிகாலையில் சென்று, தன் முதுகில் விறகுகளைச் சேகரித்து சுமந்து வந்து, அதிலிருந்து (தனது தேவைக்குப் போக மீதமுள்ளதை) தர்மம் செய்து, அதன் மூலம் மக்களிடம் தேவையற்றவராக இருப்பது, ஒருவரிடம் யாசகம் கேட்பதை விட அவருக்குச் சிறந்ததாகும். அவர் (யாசகம் கேட்கப்பட்டவர்) அவருக்குக் கொடுக்கவும் செய்யலாம் அல்லது மறுக்கவும் செய்யலாம். நிச்சயமாக, (கொடுக்கும்) உயர்ந்த கை, (வாங்கும்) தாழ்ந்த கையை விடச் சிறந்தது. மேலும், (தர்மத்தை) உங்கள் பராமரிப்பில் உள்ளவர்களிடமிருந்து தொடங்குங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

681

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ الْمَسْأَلَةَ كَدٌّ يَكُدُّ بِهَا الرَّجُلُ وَجْهَهُ إِلاَّ أَنْ يَسْأَلَ الرَّجُلُ سُلْطَانًا أَوْ فِي أَمْرٍ لاَ بُدَّ مِنْهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸமுரா பின் ஜுன்துப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யாசிப்பது என்பது ஒரு மனிதனின் முகத்தில் ஏற்படும் ஒரு கீறலாகும் (அதாவது, அவனது கண்ணியத்தையும் மதிப்பையும் குறைக்கும் ஒரு செயலாகும்). ஒரு மனிதன்

ஆட்சியாளரிடம் கேட்பதையும், அல்லது தவிர்க்க முடியாத ஒரு தேவைக்காகக் கேட்பதையும் தவிர (மற்ற யாசிப்புகள் அனைத்தும் இத்தகையவை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي
8. كتاب الصوم عن رسول الله صلى الله عليه وسلم
ஜாமிஉத் திர்மிதீ
8. நோன்பு பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ شَهْرِ رَمَضَانَ

ரமழான் மாதத்தின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

682

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ بْنِ كُرَيْبٍ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا كَانَ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ صُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ وَمَرَدَةُ الْجِنِّ وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ فَلَمْ يُفْتَحْ مِنْهَا بَابٌ. وَفُتِّحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ فَلَمْ يُغْلَقْ مِنْهَا بَابٌ وَيُنَادِي مُنَادٍ يَا بَاغِيَ الْخَيْرِ أَقْبِلْ وَيَا بَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ وَلِلَّهِ عُتَقَاءُ مِنَ النَّارِ وَذَلِكَ كُلَّ لَيْلَةٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَسَلْمَانَ ‏.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ரமளான் மாதத்தின் முதல் இரவில், ஷைத்தான்களும் மாறுசெய்யும் ஜின்களும் விலங்கிடப்படுகின்றனர். நரகத்தின் வாசல்கள் மூடப்படுகின்றன; அவற்றில் எந்த வாசலும் திறக்கப்படுவதில்லை. சுவர்க்கத்தின் வாசல்கள் திறக்கப்படுகின்றன; அவற்றில் எந்த வாசலும் மூடப்படுவதில்லை. மேலும் ஓர் அழைப்பாளர், 'நன்மையை நாடுபவரே! முன்னோக்கி வாருங்கள்! தீமையை நாடுபவரே! (தீமைகளை) நிறுத்திக்கொள்ளுங்கள்!' என்று அழைக்கிறார். மேலும், நரகத்திலிருந்து (அல்லாஹ்வால்) விடுவிக்கப்படுபவர்கள் உள்ளனர். இது ஒவ்வொரு இரவிலும் நடைபெறும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

683

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، وَالْمُحَارِبِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ صَامَ رَمَضَانَ وَقَامَهُ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ " . هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ الَّذِي رَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ رِوَايَةِ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي بَكْرٍ . قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ، فَقَالَ حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ الرَّبِيعِ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ مُجَاهِدٍ، قَوْلَهُ " إِذَا كَانَ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ " . فَذَكَرَ الْحَدِيثَ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَهَذَا أَصَحُّ عِنْدِي مِنْ حَدِيثِ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ரமழானில் நம்பிக்கையுடனும் (அல்லாஹ்வின்) நற்கூலியை நாடியும் நோன்பு நோற்று, (இரவில்) நின்று வணங்குகிறாரோ, அவருடைய முந்தைய பாவங்கள் மன்னிக்கப்படும். யார் லைலத்துல் கத்ர் இரவில் நம்பிக்கையுடனும் (அல்லாஹ்வின்) நற்கூலியை நாடியும் (இரவில்) நின்று வணங்குகிறாரோ, அவருடைய முந்தைய பாவங்கள் மன்னிக்கப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ تَقَدَّمُوا الشَّهْرَ بِصَوْمٍ

நோன்பு நோற்று மாதத்தை முந்திக் கொள்ளாதீர்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

684

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لاَ تَقَدَّمُوا الشَّهْرَ بِيَوْمٍ وَلاَ بِيَوْمَيْنِ إِلاَّ أَنْ يُوَافِقَ ذَلِكَ صَوْمًا كَانَ يَصُومُهُ أَحَدُكُمْ صُومُوا لِرُؤْيَتِهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَتِهِ فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ فَعُدُّوا ثَلاَثِينَ ثُمَّ أَفْطِرُوا . رَوَى مَنْصُورُ بْنُ الْمُعْتَمِرِ عَنْ رِبْعِيِّ بْنِ حِرَاشٍ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله

عليه وسلم بِنَحْوِ هَذَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا أَنْ يَتَعَجَّلَ الرَّجُلُ بِصِيَامٍ قَبْلَ دُخُولِ شَهْرِ رَمَضَانَ لِمَعْنَى رَمَضَانَ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يَصُومُ صَوْمًا فَوَافَقَ صِيَامُهُ ذَلِكَ فَلاَ بَأْسَ بِهِ عِنْدَهُمْ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(ரமழான்) மாதத்திற்கு ஒரு நாள் அல்லது இரண்டு நாட்களுக்கு முன்பாக (முன்னெச்சரிக்கையாக) நோன்பு நோற்காதீர்கள், உங்களில் ஒருவர் (வழக்கமாக) நோற்கும் (சுன்னத்தான அல்லது கழா) நோன்பு அந்த நாளில் அமைந்தால் தவிர. அதன் (ரமழானின்) பிறையைக் கண்டு நோன்பு வையுங்கள், அதன் (ஷவ்வாலின்) பிறையைக் கண்டே நோன்பை விடுங்கள். உங்களுக்கு (பிறை) மேகமூட்டமாக இருந்தால், (ஷஃபான் மாதத்தை) முப்பது நாட்களாக எண்ணிக்கொண்டு, பின்னர் நோன்பை விடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

685

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْمُبَارَكِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَقَدَّمُوا شَهْرَ رَمَضَانَ بِصِيَامٍ قَبْلَهُ بِيَوْمٍ أَوْ يَوْمَيْنِ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ رَجُلٌ كَانَ يَصُومُ صَوْمًا فَلْيَصُمْهُ ‏"‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ரமளான் மாதத்திற்கு ஓரிரு நாட்களுக்கு முன்னதாக (ரமளானை முன்னிட்டு) நோன்பு நோற்காதீர்கள். ஒருவர் வழமையாக (தொடர்ச்சியாக) நோன்பு நோற்கும் நாளாக அது அமைந்தால் தவிர, அவர் அந்நாளில் நோன்பு நோற்கட்டும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ صَوْمِ يَوْمِ الشَّكِّ

சந்தேகத்திற்குரிய நாளில் நோன்பு நோற்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

686

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ قَيْسٍ الْمُلاَئِيِّ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ صِلَةَ بْنِ زُفَرَ، قَالَ كُنَّا عِنْدَ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ فَأُتِيَ بِشَاةٍ مَصْلِيَّةٍ فَقَالَ كُلُوا ‏.‏ فَتَنَحَّى بَعْضُ الْقَوْمِ فَقَالَ إِنِّي صَائِمٌ ‏.‏ فَقَالَ عَمَّارٌ مَنْ صَامَ الْيَوْمَ الَّذِي يَشُكُّ فِيهِ النَّاسُ فَقَدْ عَصَى أَبَا الْقَاسِمِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَمَّارٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَمَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ كَرِهُوا أَنْ يَصُومَ الرَّجُلُ الْيَوْمَ الَّذِي يُشَكُّ فِيهِ وَرَأَى أَكْثَرُهُمْ إِنْ صَامَهُ فَكَانَ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ أَنْ يَقْضِيَ يَوْمًا مَكَانَهُ ‏.‏

சிலாஹ் பின் ஸுஃபர் (ரஹ்) கூறினார்கள்: நாங்கள் அம்மார் பின் யாசிர் (ரலி) அவர்களிடம் இருந்தபோது, வாட்டப்பட்ட ஆடு ஒன்று கொண்டுவரப்பட்டது. அப்போது அவர்கள், "சாப்பிடுங்கள்" என்று கூறினார்கள். மக்களில் ஒருவர் ஒதுங்கி, "நான் நோன்பு வைத்திருக்கிறேன்" என்று கூறினார். அதற்கு அம்மார் (ரலி) அவர்கள், "மக்கள் சந்தேகப்படும் நாளில் (ஷஃபான் மாதத்தின் 30ஆம் நாள், ரமழான் பிறை காணப்படாத நிலையில்) யார் நோன்பு நோற்கிறாரோ, அவர் அபுல் காசிம் (ஸல்) அவர்களுக்கு (நபி முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் கட்டளைக்கு) மாறுசெய்துவிட்டார்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِحْصَاءِ هِلاَلِ شَعْبَانَ لِرَمَضَانَ

ரமலானுக்காக ஷஃபான் மாதப்பிறையை எண்ணுவது குறித்து வந்துள்ளவை

687

حَدَّثَنَا مُسْلِمُ بْنُ حَجَّاجٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَحْصُوا هِلاَلَ شَعْبَانَ لِرَمَضَانَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ لاَ نَعْرِفُهُ مِثْلَ هَذَا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي مُعَاوِيَةَ ‏.‏ وَالصَّحِيحُ مَا رُوِيَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه

وسلم قَالَ "لاَ تَقَدَّمُوا شَهْرَ رَمَضَانَ بِيَوْمٍ وَلاَ يَوْمَيْنِ" . وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو اللَّيْثِيِّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ரமழானுக்காக ஷஃபான் மாதத்தின் பிறைகளை எண்ணிக் கொள்ளுங்கள்."
(இமாம்) அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸை அபூ முஆவியாவின் அறிவிப்பு வழியாகவே நாம் அறிகிறோம். மேலும், சரியான (ஸஹீஹான) அறிவிப்பு என்னவென்றால், முஹம்மது இப்னு அம்ர், அபூ சலமா வழியாக, அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டது: "ரமழான் மாதத்தை ஒரு நாளோ அல்லது இரண்டு நாட்களோ முன்கூட்டியே (நோன்பு நோற்று) வரவேற்காதீர்கள்."
இதேபோல், யஹ்யா இப்னு அபீ கஸீர், அபூ சலமா வழியாக, அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக, முஹம்மது இப்னு அம்ர் அல்-லைஸியின் ஹதீஸைப் போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الصَّوْمَ لِرُؤْيَةِ الْهِلاَلِ وَالإِفْطَارَ لَهُ

தலைப்பு: பிறை தோற்றத்தின் அடிப்படையில் நோன்பு தொடங்குதலும் முடித்தலும் பற்றி வந்துள்ளவை

688

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تَصُومُوا قَبْلَ رَمَضَانَ صُومُوا لِرُؤْيَتِهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَتِهِ فَإِنْ حَالَتْ دُونَهُ غَيَايَةٌ فَأَكْمِلُوا ثَلاَثِينَ يَوْمًا . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي بَكْرَةَ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ரமழானுக்கு முன்பு நோன்பு நோற்காதீர்கள். அதன் பிறையைக் கண்டு நோன்பு நோருங்கள்; அதன் பிறையைக் கண்டு நோன்பை விடுங்கள். உங்களுக்கு அது (மேகம்

அல்லது வேறு காரணங்களால்) மறைக்கப்படுமானால், முப்பது நாட்களைப் பூர்த்தி செய்யுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الشَّهْرَ يَكُونُ تِسْعًا وَعِشْرِينَ

மாதம் இருபத்தொன்பது நாட்களாக இருக்கும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

689

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، أَخْبَرَنِي عِيسَى بْنُ دِينَارٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ بْنِ أَبِي ضِرَارٍ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ مَا صُمْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم تِسْعًا وَعِشْرِينَ أَكْثَرُ مِمَّا صُمْنَا ثَلاَثِينَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ وَسَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ وَجَابِرٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَأَبِي بَكْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الشَّهْرُ يَكُونُ تِسْعًا وَعِشْرِينَ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) கூறினார்கள்:
"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் முப்பது நாட்கள் நோன்பு நோற்றதை விட, இருபத்தி ஒன்பது (நாட்கள்) நோன்பு நோற்றதுதான் அதிகம்."
(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த தலைப்பில் உமர் (ரழி), அபூ ஹுரைரா (ரழி), ஆயிஷா (ரழி), ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), இப்னு உமர் (ரழி), அனஸ் (ரழி), ஜாபிர் (ரழி), உம்மு ஸலமா (ரழி), அபூ பக்ரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் 'மாதம் என்பது இருபத்தி ஒன்பது (நாட்கள்) ஆகும்' என்று கூறியதாக அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

690

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّهُ قَالَ آلَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ نِسَائِهِ شَهْرًا فَأَقَامَ فِي مَشْرُبَةٍ تِسْعًا وَعِشْرِينَ يَوْمًا قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّكَ آلَيْتَ شَهْرًا فَقَالَ الشَّهْرُ تِسْعٌ وَعِشْرُونَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மாதம் தங்கள் மனைவியரை விட்டும் (தாம்பத்திய

உறவிலிருந்து) விலகி இருப்பதாகச் சத்தியம் செய்தார்கள். எனவே, அவர்கள் ஒரு மாடத்தில் இருபத்தொன்பது நாட்கள் தங்கியிருந்தார்கள். மக்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே, உங்கள் சத்தியம் ஒரு மாதத்திற்கு அல்லவா இருந்தது," என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், "மாதம் என்பது இருபத்தொன்பது (நாட்கள்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّوْمِ بِالشَّهَادَةِ

சாட்சியத்தின் அடிப்படையில் நோன்பு பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

691

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الصَّبَّاحِ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ أَبِي ثَوْرٍ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنِّي رَأَيْتُ الْهِلاَلَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَتَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ أَتَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ يَا بِلاَلُ أَذِّنْ فِي النَّاسِ أَنْ يَصُومُوا غَدًا ‏"‏ ‏.‏ حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا حُسَيْنٌ الْجُعْفِيُّ، عَنْ زَائِدَةَ، عَنْ سِمَاكٍ، نَحْوَهُ بِهَذَا الإِسْنَادِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ فِيهِ اخْتِلاَفٌ ‏.‏ وَرَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، وَغَيْرُهُ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَأَكْثَرُ أَصْحَابِ سِمَاكٍ رَوَوْا عَنْ سِمَاكٍ عَنْ عِكْرِمَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا تُقْبَلُ شَهَادَةُ رَجُلٍ وَاحِدٍ فِي الصِّيَامِ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَأَهْلُ الْكُوفَةِ ‏.‏ قَالَ إِسْحَاقُ لاَ يُصَامُ إِلاَّ بِشَهَادَةِ رَجُلَيْنِ ‏.‏ وَلَمْ يَخْتَلِفْ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الإِفْطَارِ أَنَّهُ لاَ يُقْبَلُ فِيهِ إِلاَّ شَهَادَةُ رَجُلَيْنِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு கிராமப்புற அரபி (அஃராபி) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "நான் (ரமழான் மாதத்தின்) பிறையைப் பார்த்தேன்" என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "(உண்மையாகவே நீ முஸ்லிமாக இருக்கிறாயா என்பதை உறுதிப்படுத்த) அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை என்று நீர் சாட்சி கூறுகிறீரா? முஹம்மது அல்லாஹ்வின் தூதர் என்று நீர் சாட்சி கூறுகிறீரா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "ஆம்" என்று பதிலளித்தார். (அவர் முஸ்லிம் என்பதை உறுதிப்படுத்தியதும்) நபி

(ஸல்) அவர்கள், "பிலாலே! நாளை மக்கள் நோன்பு நோற்க வேண்டும் என்று மக்களிடத்தில் அறிவிப்பீராக!" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ شَهْرَا عِيدٍ لاَ يَنْقُصَانِ

பாடம்: ஈத் பெருநாளின் இரண்டு மாதங்களும் குறையாது என்பது பற்றி வந்துள்ளது.

692

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " شَهْرَا عِيدٍ لاَ يَنْقُصَانِ رَمَضَانُ وَذُو الْحِجَّةِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي بَكْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً . قَالَ أَحْمَدُ مَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ " شَهْرَا عِيدٍ لاَ يَنْقُصَانِ " . يَقُولُ لاَ يَنْقُصَانِ مَعًا فِي سَنَةٍ وَاحِدَةٍ شَهْرُ رَمَضَانَ وَذُو الْحِجَّةِ إِنْ نَقَصَ أَحَدُهُمَا تَمَّ الآخَرُ . وَقَالَ إِسْحَاقُ مَعْنَاهُ " لاَ يَنْقُصَانِ " يَقُولُ وَإِنْ كَانَ تِسْعًا وَعِشْرِينَ فَهُوَ تَمَامٌ غَيْرُ نُقْصَانٍ . وَعَلَى مَذْهَبِ إِسْحَاقَ يَكُونُ يَنْقُصُ الشَّهْرَانِ مَعًا فِي سَنَةٍ وَاحِدَةٍ .

அபூ பக்ரா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பெருநாளுடைய இரு மாதங்கள் குறைவுபடாது (அதாவது, அவற்றின் நன்மையில் குறைவு ஏற்படாது, அல்லது அவை ஒரே ஆண்டில் ஒன்றாகக் குறைவதில்லை). (அவை) ரமளான் மற்றும் துல்ஹஜ் ஆகும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: அபூ பக்ரா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' எனும் தரத்திலானது. அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அபீ பக்ரா மூலம் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து 'முர்ஸல்' ஆகவும் இந்த ஹதீஸ் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இமாம் அஹ்மத் அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: "பெருநாளுடைய இரு மாதங்கள் குறைவுபடாது" என்பதன் கருத்து யாதெனில், ஒரே ஆண்டில் ரமளான் மற்றும் துல்ஹஜ் ஆகிய இரு மாதங்களும் ஒன்றாகக் குறைவதில்லை. ஒன்றில் குறைந்தால் மற்றொன்றில் முழுமையடையும்.

இஸ்ஹாக் அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: "குறைவுபடாது" என்பதன் கருத்து யாதெனில், அது (கணக்கில்) இருபத்தொன்பது நாட்களாக இருந்தாலும், அது (நற்கூலியில்) முழுமையானதே; குறைவானதல்ல. இஸ்ஹாக் அவர்களின் கருத்துப்படி, ஒரே ஆண்டில் இரு மாதங்களும் (நாட்களின் எண்ணிக்கையில்) குறைய வாய்ப்புள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لِكُلِّ أَهْلِ بَلَدٍ رُؤْيَتُهُمْ

ஒவ்வொரு நாட்டு மக்களுக்கும் அவர்களுடைய பிறை பார்த்தல் (அவர்களுக்குரியது) என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

693

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي حَرْمَلَةَ، أَخْبَرَنِي كُرَيْبٌ، أَنَّ أُمَّ الْفَضْلِ بِنْتَ الْحَارِثِ، بَعَثَتْهُ إِلَى مُعَاوِيَةَ بِالشَّامِ . قَالَ فَقَدِمْتُ الشَّامَ فَقَضَيْتُ حَاجَتَهَا وَاسْتُهِلَّ عَلَىَّ هِلاَلُ رَمَضَانَ وَأَنَا بِالشَّامِ فَرَأَيْنَا الْهِلاَلَ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ ثُمَّ قَدِمْتُ الْمَدِينَةَ فِي آخِرِ الشَّهْرِ فَسَأَلَنِي ابْنُ عَبَّاسٍ ثُمَّ ذَكَرَ الْهِلاَلَ فَقَالَ مَتَى رَأَيْتُمُ الْهِلاَلَ فَقُلْتُ رَأَيْنَاهُ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ . فَقَالَ أَأَنْتَ رَأَيْتَهُ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ فَقُلْتُ رَآهُ النَّاسُ وَصَامُوا وَصَامَ مُعَاوِيَةُ . قَالَ لَكِنْ رَأَيْنَاهُ لَيْلَةَ السَّبْتِ فَلاَ نَزَالُ نَصُومُ حَتَّى نُكْمِلَ ثَلاَثِينَ يَوْمًا أَوْ نَرَاهُ . فَقُلْتُ أَلاَ تَكْتَفِي بِرُؤْيَةِ مُعَاوِيَةَ وَصِيَامِهِ قَالَ لاَ هَكَذَا أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ لِكُلِّ أَهْلِ بَلَدٍ رُؤْيَتَهُمْ .

குறைப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

உம்முல் ஃபள்ல் பின்த் அல்-ஹாரிஸ் (ரழி) அவர்கள், என்னை அஷ்-ஷாமிலிருந்த முஆவியா (ரழி) அவர்களிடம் (ஒரு குறிப்பிட்ட தேவைக்காக) அனுப்பினார்கள். நான் அஷ்-ஷாம் சென்றடைந்து, அவர்களின் தேவையை நிறைவேற்றினேன். நான் அஷ்-ஷாமில் இருக்கும்போது ரமளான் மாதத்தின் பிறை எனக்குத் தென்பட்டது. நாங்கள் வெள்ளிக்கிழமை இரவில் (ரமளானின் முதல்) பிறையைக் கண்டோம். பின்னர் நான் மாதத்தின் இறுதியில் அல்-மதீனாவிற்கு வந்தேன். இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் என்னிடம் விசாரித்தார்கள். பின்னர் அவர்கள் பிறையைப் பற்றிக் குறிப்பிட்டு, "நீங்கள் எப்போது பிறையைக் கண்டீர்கள்?" என்று கேட்டார்கள். நான்

கூறினேன்: "நாங்கள் அதை வெள்ளிக்கிழமை இரவில் கண்டோம்." அவர்கள் கேட்டார்கள்: "நீங்களே அதை வெள்ளிக்கிழமை இரவில் கண்டீர்களா?" (அதாவது, உங்கள் தனிப்பட்ட பார்வையா அல்லது பொதுவான பார்வையா என்று உறுதிப்படுத்த). நான் கூறினேன்: "(ஷாம் பகுதியில்) மக்கள் அதைக் கண்டார்கள்; அவர்கள் நோன்பு நோற்றார்கள்; முஆவியா (ரழி) அவர்களும் நோன்பு நோற்றார்கள்." அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆனால், நாங்கள் (மதீனாவில்) அதை சனிக்கிழமை இரவில்தான் கண்டோம். ஆகவே, நாங்கள் முப்பது நாட்களை நிறைவு செய்யும் வரை அல்லது நாங்கள் (அடுத்த) பிறையைக் காணும் வரை நோன்பைத் தொடருவோம்." நான் கேட்டேன்: "முஆவியா (ரழி) அவர்களின் பிறைப்பார்வையும் நோன்பும் உங்களுக்குப் போதாதா?" அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "இல்லை; இவ்வாறே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள் (அதாவது, ஒவ்வொரு பகுதியினரும் தங்கள் பிறைப்பார்வையின் அடிப்படையில் செயல்பட வேண்டும் என்று)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يُسْتَحَبُّ عَلَيْهِ الإِفْطَارُ

நோன்பு திறப்பதற்கு பரிந்துரைக்கப்படுவது எது என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

694

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ عَلِيٍّ الْمُقَدَّمِيُّ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَامِرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَنْ وَجَدَ تَمْرًا فَلْيُفْطِرْ عَلَيْهِ وَمَنْ لاَ فَلْيُفْطِرْ عَلَى مَاءٍ فَإِنَّ الْمَاءَ طَهُورٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ لاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَوَاهُ عَنْ شُعْبَةَ مِثْلَ هَذَا غَيْرَ سَعِيدِ بْنِ عَامِرٍ وَهُوَ حَدِيثٌ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَلاَ نَعْلَمُ لَهُ أَصْلاً مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى أَصْحَابُ شُعْبَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ شُعْبَةَ عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ عَنِ الرَّبَابِ عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ سَعِيدِ بْنِ عَامِرٍ ‏.‏ وَهَكَذَا رَوَوْا عَنْ شُعْبَةَ عَنْ عَاصِمٍ عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ عَنْ سَلْمَانَ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ شُعْبَةُ عَنِ الرَّبَابِ ‏.‏ وَالصَّحِيحُ مَا رَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ عُيَيْنَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ عَنْ

حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ عَنِ الرَّبَابِ عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ ‏.‏ وَابْنُ عَوْنٍ يَقُولُ عَنْ أُمِّ الرَّائِحِ بِنْتِ صُلَيْعٍ عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ ‏.‏ وَالرَّبَابُ هِيَ أُمُّ الرَّائِحِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யாரிடம் பேரீச்சம்பழம் இருக்கிறதோ, அவர் அதைக் கொண்டு நோன்பு திறக்கட்டும். யாரிடம் அது இல்லையோ, அவர் தண்ணீரைக் கொண்டு நோன்பு திறக்கட்டும். ஏனெனில், நிச்சயமாக தண்ணீர் தூய்மைப்படுத்தக்கூடியதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

695

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، ح وَحَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، ‏.‏ وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ أَنْبَأَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ، عَنِ الرَّبَابِ، عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ الضَّبِّيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِذَا أَفْطَرَ أَحَدُكُمْ فَلْيُفْطِرْ عَلَى تَمْرٍ ‏"‏ ‏.‏ زَادَ ابْنُ عُيَيْنَةَ ‏"‏ فَإِنَّهُ بَرَكَةٌ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيُفْطِرْ عَلَى مَاءٍ فَإِنَّهُ طَهُورٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

சல்மான் இப்னு ஆமிர் அள்-ழப்பீ (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் நோன்பு திறக்கும்போது, அவர் பேரீச்சம்பழம் கொண்டு நோன்பு திறக்கட்டும். (இப்னு உயைனா (ரஹ்) அவர்களின் அறிவிப்பில் கூடுதலாக உள்ளது:) 'ஏனெனில் அது பரக்கத் (அருள்வளம்) ஆகும். பேரீச்சம்பழம் கிடைக்காதவர், தண்ணீரைக் கொண்டு நோன்பு திறக்கட்டும்; ஏனெனில் அது தூய்மையானதாகும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

696

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُفْطِرُ قَبْلَ أَنْ يُصَلِّيَ عَلَى رُطَبَاتٍ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ رُطَبَاتٌ فَتُمَيْرَاتٌ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تُمَيْرَاتٌ حَسَا حَسَوَاتٍ مِنْ مَاءٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ

حَسَنٌ غَرِيبٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرُوِيَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُفْطِرُ فِي الشِّتَاءِ عَلَى تَمَرَاتٍ وَفِي الصَّيْفِ عَلَى الْمَاءِ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகைக்கு முன் புதிய பேரீச்சம்பழங்களைக் கொண்டு நோன்பு திறப்பார்கள். புதிய பேரீச்சம்பழங்கள் இல்லையென்றால், உலர்ந்த பேரீச்சம்பழங்களைக் கொண்டு (நோன்பு திறப்பார்கள்). உலர்ந்த பேரீச்சம்பழங்களும் இல்லையென்றால், சில மிடறு தண்ணீர் அருந்துவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ الصَّوْمُ يَوْمَ تَصُومُونَ وَالْفِطْرُ يَوْمَ تُفْطِرُونَ وَالأَضْحَى يَوْمَ تُضَحُّونَ

பாடம்: நோன்பு என்பது நீங்கள் நோன்பு நோற்கும் நாளாகும்; நோன்பு திறப்பு என்பது நீங்கள் நோன்பு திறக்கும் நாளாகும்; மற்றும் குர்பானி என்பது நீங்கள் குர்பானி கொடுக்கும் நாளாகும்.

697

أَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ الْمُنْذِرِ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ مُحَمَّدٍ الأَخْنَسِيِّ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الصَّوْمُ يَوْمَ تَصُومُونَ وَالْفِطْرُ يَوْمَ تُفْطِرُونَ وَالأَضْحَى يَوْمَ تُضَحُّونَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَفَسَّرَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ هَذَا الْحَدِيثَ فَقَالَ إِنَّمَا مَعْنَى هَذَا أَنَّ الصَّوْمَ وَالْفِطْرَ مَعَ الْجَمَاعَةِ وَعُظْمِ النَّاسِ .

நீங்கள் நோன்பு நோற்கும் நாளே நோன்பாகும், நீங்கள் நோன்பை (முடித்து) விடும் நாளே நோன்புப் பெருநாளாகும், மேலும் நீங்கள் குர்பானி கொடுக்கும் நாளே தியாகத் திருநாளாகும் (இவை அனைத்தும் சமுதாயத்துடன் இணைந்து நிகழ வேண்டும்).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا أَقْبَلَ اللَّيْلُ وَأَدْبَرَ النَّهَارُ فَقَدْ أَفْطَرَ الصَّائِمُ

இரவு வந்து, பகல் மறைந்துவிட்டால் நோன்பாளி நோன்பு திறந்துவிட்டார் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

698

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا أَقْبَلَ اللَّيْلُ وَأَدْبَرَ النَّهَارُ وَغَابَتِ الشَّمْسُ فَقَدْ أَفْطَرْتَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரவு முன்னோக்கி வந்து, பகல் பின்வாங்கி, சூரியனும் மறைந்துவிட்டால், நீங்கள் நோன்பு திறந்துவிட்டீர்கள் (அதாவது, நோன்பு திறக்கலாம்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْجِيلِ الإِفْطَارِ

நோன்பு திறப்பதில் அவசரப்படுவது குறித்து வந்துள்ளவை

699

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، ح قَالَ وَأَخْبَرَنَا أَبُو مُصْعَبٍ، قِرَاءَةً عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لاَ يَزَالُ النَّاسُ بِخَيْرٍ مَا عَجَّلُوا الْفِطْرَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَائِشَةَ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ أَهْلُ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ اسْتَحَبُّوا تَعْجِيلَ الْفِطْرِ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏

ஸஹ்ல் பின் சஅத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்கள் நோன்பு திறப்பதை விரைவுபடுத்தும் காலமெல்லாம், அவர்கள் நன்மையில் (அதாவது, அல்லாஹ்வின் கட்டளைகளையும் நபிவழியையும் பின்பற்றுவதில்) நிலைத்திருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

700

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، عَنْ قُرَّةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَحَبُّ عِبَادِي إِلَىَّ أَعْجَلُهُمْ فِطْرًا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ், வல்லமையும் மாண்பும் உடையவன், கூறினான்: 'என் அடியார்களில் எனக்கு மிகவும் பிரியமானவர்கள், (மஃரிப் நேரம் வந்தவுடன்) நோன்பை விரைந்து துறப்பவர்களே ஆவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

701

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا أَبُو عَاصِمٍ، وَأَبُو الْمُغِيرَةِ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு அப்துர் ரஹ்மான் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்: அபூ ஆஸிம் மற்றும் அபூ அல்-முகீரா, அவ்ஸாயீ வழியாக (அறிவித்தார்கள்). இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவும் (முந்தைய ஹதீஸின்) அதே கருத்தில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

702

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي عَطِيَّةَ، قَالَ دَخَلْتُ أَنَا وَمَسْرُوقٌ، عَلَى عَائِشَةَ فَقُلْنَا يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ رَجُلاَنِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَحَدُهُمَا يُعَجِّلُ الإِفْطَارَ وَيُعَجِّلُ الصَّلاَةَ وَالآخَرُ يُؤَخِّرُ الإِفْطَارَ وَيُؤَخِّرُ الصَّلاَةَ ‏.‏ قَالَتْ أَيُّهُمَا يُعَجِّلُ الإِفْطَارَ وَيُعَجِّلُ الصَّلاَةَ قُلْنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ ‏.‏ قَالَتْ هَكَذَا صَنَعَ رَسُولُ

اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . وَالآخَرُ أَبُو مُوسَى . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو عَطِيَّةَ اسْمُهُ مَالِكُ بْنُ أَبِي عَامِرٍ الْهَمْدَانِيُّ وَيُقَالُ مَالِكُ بْنُ عَامِرٍ الْهَمْدَانِيُّ وَابْنُ عَامِرٍ أَصَحُّ .

அபூ அதிய்யா (ரஹ்) கூறினார்கள்:
"நானும் மஸ்ரூக் (ரஹ்) அவர்களும் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் சென்றோம். நாங்கள் கூறினோம்: 'இறைநம்பிக்கையாளர்களின் அன்னையே! நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் இருவர் உள்ளனர். அவர்களில் ஒருவர் நோன்பு திறப்பதை விரைவுபடுத்துகிறார்; தொழுகையையும் (மஃரிப்) விரைவுபடுத்துகிறார். மற்றொருவர் நோன்பு திறப்பதைத் தாமதப்படுத்துகிறார்; தொழுகையையும் (மஃரிப்) தாமதப்படுத்துகிறார்.'

அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'அவ்விருவரில் யார் நோன்பு திறப்பதை விரைவுபடுத்தி, தொழுகையையும் (மஃரிப்) விரைவுபடுத்துகிறார்?'

நாங்கள், 'அவர் அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி)' என்று கூறினோம்.

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இப்படித்தான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் செய்தார்கள்.'

(மற்றொருவர்) அபூ மூஸா (ரழி) ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَأْخِيرِ السُّحُورِ

சஹர் உணவை தாமதப்படுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

703

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ تَسَحَّرْنَا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ قُمْنَا إِلَى الصَّلاَةِ . قَالَ قُلْتُ كَمْ كَانَ قَدْرُ ذَلِكَ قَالَ قَدْرُ خَمْسِينَ آيَةً .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஜைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஸஹர் செய்தோம், பிறகு நாங்கள் தொழுகைக்காக (ஃபஜ்ர் தொழுகைக்காக) நின்றோம்."

(அனஸ் (ரழி) அவர்கள்) கேட்டார்கள்: "அந்த இடைவெளி எவ்வளவு நேரம் இருந்தது?"

அவர் (ஜைத் பின் ஸாபித் (ரழி)) கூறினார்கள்: "சுமார் ஐம்பது ஆயத்துகள் ஓதும் அளவிற்கான நேரம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

704

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ هِشَامٍ، بِنَحْوِهِ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ قَدْرُ قِرَاءَةِ خَمْسِينَ آيَةً . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ حُذَيْفَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ اسْتَحَبُّوا تَأْخِيرَ السُّحُورِ .

ஹன்னாத், வக்கீஃ வழியாக, ஹிஷாம் மூலம் (அறிவிக்கப்பட்டது). (முந்தைய அறிவிப்பின்) கருத்தைப் போன்றே (இதுவும் உள்ளது), ஆனால் அவர், 'ஐம்பது வசனங்கள் ஓதும் அளவு' என்று கூறினார். (அதாவது, ஸஹர் உணவுக்கும் ஃபஜ்ர் தொழுகைக்கும் இடையிலான நேரம் ஐம்பது வசனங்கள் ஓதும் அளவு இருந்தது.)

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இத்தலைப்பில் ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஹதீஸ்) உள்ளது. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஸைத் பின் தாபித் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். இமாம் ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் இதனையே கூறுகின்றனர்; ஸஹர் செய்வதைத் தாமதப்படுத்துவதை அவர்கள் விரும்பத்தக்கதாகக் கருதுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي بَيَانِ الْفَجْرِ

பாடம்: அல்-ஃபஜ்ரின் விளக்கம் பற்றி வந்தவை

705

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا مُلاَزِمُ بْنُ عَمْرٍو، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ النُّعْمَانِ، عَنْ قَيْسِ بْنِ طَلْقٍ، حَدَّثَنِي أَبِي طَلْقُ بْنُ عَلِيٍّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ كُلُوا وَاشْرَبُوا وَلاَ يَهِيدَنَّكُمُ السَّاطِعُ الْمُصْعِدُ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَعْتَرِضَ لَكُمُ الأَحْمَرُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ وَأَبِي ذَرٍّ وَسَمُرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ طَلْقِ بْنِ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا

الْوَجْهِ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ لاَ يَحْرُمُ عَلَى الصَّائِمِ الأَكْلُ وَالشُّرْبُ حَتَّى يَكُونَ الْفَجْرُ الأَحْمَرُ الْمُعْتَرِضُ. وَبِهِ يَقُولُ عَامَّةُ أَهْلِ الْعِلْمِ .

தல்க் இப்னு அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உண்ணுங்கள், பருகுங்கள். மேலும், மேலே எழும் பிரகாசம் (ஃபஜ்ருல் காதிப் - பொய்யான விடியல்) உங்களைத் தடுக்க வேண்டாம். உங்களுக்கு செம்மை (ஃபஜ்ருஸ் சாதிக் - உண்மையான விடியல்) குறுக்காகத் தென்படும் வரை உண்ணுங்கள், பருகுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

706

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَيُوسُفُ بْنُ عِيسَى، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ أَبِي هِلاَلٍ، عَنْ سَوَادَةَ بْنِ حَنْظَلَةَ، هُوَ الْقُشَيْرِيُّ عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ يَمْنَعَنَّكُمْ مِنْ سُحُورِكُمْ أَذَانُ بِلاَلٍ وَلاَ الْفَجْرُ الْمُسْتَطِيلُ وَلَكِنِ الْفَجْرُ الْمُسْتَطِيرُ فِي الأُفُقِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஸமுரா இப்னு ஜுன்துப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பிலாலின் பாங்கு (அதிகாலைத் தொழுகைக்கான முதல் பாங்கு) உங்களது ஸஹரை (முடிப்பதை) விட்டும் உங்களைத் தடுக்க வேண்டாம். மேலும், (மேல்நோக்கி எழும்) செங்குத்தான ஃபஜ்ரும் (பொய்யான ஃபஜ்ர்) உங்களைத் தடுக்க வேண்டாம். மாறாக, (கிடைமட்டமாக) அடிவானத்தில் பரவும் ஃபஜ்ரே (உண்மையான ஃபஜ்ராகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّشْدِيدِ فِي الْغِيبَةِ لِلصَّائِمِ

நோன்பாளிக்கு புறம் பேசுவதின் கடுமையைப் பற்றி வந்துள்ளவை

707

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، أَخْبَرَنَا ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ

الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ بِأَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் பொய்யான பேச்சையும், அதன்படி செயல்படுவதையும் கைவிடவில்லையோ, அவர் தனது உணவையும் பானத்தையும் விடுவதில் அல்லாஹ்வுக்கு எந்தத் தேவையும் இல்லை (அதாவது, அத்தகைய நோன்பை அல்லாஹ் அங்கீகரிக்கவோ, அதன் பலனை வழங்கவோ மாட்டான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي فَضْلِ السُّحُورِ

சஹர் (நோன்பு துவக்கத்திற்கு முன் உண்ணும் உணவு) சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

708

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، وَعَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ تَسَحَّرُوا فَإِنَّ فِي السُّحُورِ بَرَكَةً . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَمْرِو بْنِ الْعَاصِ وَالْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ وَعُتْبَةَ بْنِ عَبْدٍ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

நீங்கள் சஹர் செய்யுங்கள் (அதாவது நோன்பு நோற்பதற்கு முன் அதிகாலையில் உணவு உண்ணுங்கள்), ஏனெனில் நிச்சயமாக சஹர் செய்வதில் (அந்த அதிகாலை உணவில்) பரக்கத் (அருள்வளம்) இருக்கிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

709

وَيُرْوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ فَصْلُ مَا بَيْنَ صِيَامِنَا وَصِيَامِ أَهْلِ الْكِتَابِ أَكْلَةُ السَّحَرِ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ عَنْ مُوسَى بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي قَيْسٍ مَوْلَى عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ عَنْ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِذَلِكَ . قَالَ وَهَذَا

حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَهْلُ مِصْرَ يَقُولُونَ مُوسَى بْنُ عَلِيٍّ وَأَهْلُ الْعِرَاقِ يَقُولُونَ مُوسَى بْنُ عُلَيٍّ وَهُوَ مُوسَى بْنُ عَلِيِّ بْنِ رَبَاحٍ اللَّخْمِيُّ .

அம்ர் இப்னுல் ஆஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: “நமது நோன்புக்கும் வேதக்காரர்களின் நோன்புக்கும் இடையிலுள்ள வேறுபாடு, ஸஹர் உண்பதேயாகும்” என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الصَّوْمِ فِي السَّفَرِ

பயணத்தின் போது நோன்பு நோற்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

710

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ إِلَى مَكَّةَ عَامَ الْفَتْحِ فَصَامَ حَتَّى بَلَغَ كُرَاعَ الْغَمِيمِ وَصَامَ النَّاسُ مَعَهُ فَقِيلَ لَهُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ شَقَّ عَلَيْهِمُ الصِّيَامُ وَإِنَّ النَّاسَ يَنْظُرُونَ فِيمَا فَعَلْتَ . فَدَعَا بِقَدَحٍ مِنْ مَاءٍ بَعْدَ الْعَصْرِ فَشَرِبَ وَالنَّاسُ يَنْظُرُونَ إِلَيْهِ فَأَفْطَرَ بَعْضُهُمْ وَصَامَ بَعْضُهُمْ فَبَلَغَهُ أَنَّ نَاسًا صَامُوا فَقَالَ " أُولَئِكَ الْعُصَاةُ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ كَعْبِ بْنِ عَاصِمٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " لَيْسَ مِنَ الْبِرِّ الصِّيَامُ فِي السَّفَرِ " . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الصَّوْمِ فِي السَّفَرِ فَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الْفِطْرَ فِي السَّفَرِ أَفْضَلُ حَتَّى رَأَى بَعْضُهُمْ عَلَيْهِ الإِعَادَةَ إِذَا صَامَ فِي السَّفَرِ . وَاخْتَارَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ الْفِطْرَ فِي السَّفَرِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِنْ وَجَدَ قُوَّةً فَصَامَ فَحَسَنٌ وَهُوَ أَفْضَلُ وَإِنْ أَفْطَرَ فَحَسَنٌ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ وَإِنَّمَا مَعْنَى قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لَيْسَ مِنَ الْبِرِّ الصِّيَامُ فِي السَّفَرِ " . وَقَوْلُهُ حِينَ بَلَغَهُ أَنَّ نَاسًا صَامُوا فَقَالَ " أُولَئِكَ

الْعُصَاةُ". فَوَجْهُ هَذَا إِذَا لَمْ يَحْتَمِلْ قَلْبُهُ قَبُولَ رُخْصَةِ اللَّهِ فَأَمَّا مَنْ رَأَى الْفِطْرَ مُبَاحًا وَصَامَ وَقَوِيَ عَلَى ذَلِكَ فَهُوَ أَعْجَبُ إِلَيَّ.

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்கா வெற்றியின் ஆண்டில் மக்காவிற்குப் புறப்பட்டார்கள். அவர்கள் 'குராஃ அல்-ஃகமீம்' என்ற இடத்தை அடையும் வரை நோன்பு நோற்றார்கள் (அதாவது, பயணத்தின் ஒரு பகுதி வரை நோன்பு நோற்றார்கள்); மக்களும் அவர்களுடன் நோன்பு நோற்றனர். பிறகு அவர்களிடம், 'மக்களுக்கு நோன்பு சிரமமாகிவிட்டது (பயணத்தின் காரணமாக). மேலும் நீங்கள் என்ன செய்கிறீர்கள் என்று அவர்கள் பார்த்துக் கொண்டிருக்கிறார்கள் (உங்கள் முன்மாதிரியைப் பின்பற்றக் காத்திருக்கிறார்கள்)' என்று கூறப்பட்டது. எனவே, அஸ்ர் தொழுகைக்குப் பிறகு அவர்கள் ஒரு பாத்திரத்தில் தண்ணீர் கேட்டு, மக்கள் அவர்களைப் பார்த்துக் கொண்டிருக்கும்போதே அதைக் குடித்தார்கள். அவர்களில் சிலர் நோன்பை விட்டனர்; சிலர் நோன்பைத் தொடர்ந்தனர். மக்கள் (இன்னும்) நோன்பு நோற்றிருக்கிறார்கள் என்ற செய்தி அவர்களுக்கு எட்டியபோது, 'அவர்கள் கீழ்ப்படியாதவர்கள் (அல்லாஹ்வின் சலுகையை ஏற்காதவர்கள்)' என்று கூறினார்கள்.

(நூலாசிரியர் இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்கள்): இந்தக் கருத்தில் கஅப் பின் ஆஸிம், இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறேன்: ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. நபி (ஸல்) அவர்கள், "பயணத்தில் நோன்பு நோற்பது நன்மையல்ல" என்று கூறியதாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

பயணத்தில் நோன்பு வைப்பது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. நபித்தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், பயணத்தில் நோன்பை விடுவதே சிறந்தது என்று கருதுகின்றனர். பயணத்தில் நோன்பு வைத்தால் அதைத் திரும்பச் செய்ய வேண்டும் என்று கூட அவர்களில் சிலர் கருதுகின்றனர். அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் பயணத்தில் நோன்பை விடுவதையே தெரிவு செய்கின்றனர்.

நபித்தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் வேறு சிலர், "ஒருவர் (நோன்பு நோற்க) சக்தி பெற்றிருந்தால் அவர் நோன்பு நோற்பது நல்லது; அதுவே சிறந்தது. அவர் நோன்பை விட்டாலும் அதுவும் நல்லது" என்று கூறுகின்றனர். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, மாலிக் பின் அனஸ் மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் முபாரக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

இமாம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பயணத்தில் நோன்பு நோற்பது நன்மையல்ல" என்ற நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றின் பொருள் என்னவென்றால், (நோன்பு சிரமமாக இருந்தும்) அல்லாஹ்வின் சலுகையை ஏற்க ஒருவரது மனம் இடங்காத நிலையைக் குறிக்கிறது. அதேவேளை,

நோன்பை விடுவது ஆகுமானது என்று கருதி, (சிரமமின்றி) அதற்குச் சக்தியும் பெற்று ஒருவர் நோன்பு நோற்றால், அதுவே எனக்கு மிகவும் விருப்பமானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مِنَ الرُّخْصَةِ فِي الصَّوْمِ فِي السَّفَرِ

பயணத்தின்போது நோன்பு நோற்பதற்கான சலுகை குறித்து வந்துள்ளவை

711

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ حَمْزَةَ بْنَ عَمْرٍو الأَسْلَمِيَّ، سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الصَّوْمِ فِي السَّفَرِ وَكَانَ يَسْرُدُ الصَّوْمَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنْ شِئْتَ فَصُمْ وَإِنْ شِئْتَ فَأَفْطِرْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَحَمْزَةَ بْنِ عَمْرٍو الأَسْلَمِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ أَنَّ حَمْزَةَ بْنَ عَمْرٍو سَأَلَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஹம்ஸா பின் அம்ர் அல்-அஸ்லமீ (ரழி) அவர்கள், (பொதுவாகவே) தொடர்ந்து நோன்பு நோற்கும் பழக்கமுடையவராக இருந்த நிலையில், பிரயாணத்தில் நோன்பு நோற்பது குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீர் விரும்பினால் நோன்பு நோற்பீராக, நீர் விரும்பினால் (நோன்பை) விட்டு விடுவீராக.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

712

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ يَزِيدَ أَبِي مَسْلَمَةَ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ كُنَّا نُسَافِرُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي رَمَضَانَ فَمَا يَعِيبُ عَلَى الصَّائِمِ صَوْمَهُ وَلاَ عَلَى الْمُفْطِرِ إِفْطَارَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (அல்-குத்ரீ) (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நாங்கள் ரமளான் மாதத்தில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தோம். அப்போது, நோன்பு நோற்றவர் நோன்பு நோற்றதையோ, நோன்பை விட்டவர் நோன்பை விட்டதையோ (அனுமதிக்கப்பட்டிருந்ததால்) எவரும் குறை கூறவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

713

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا الْجُرَيْرِيُّ، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ كُنَّا نُسَافِرُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَمِنَّا الصَّائِمُ وَمِنَّا الْمُفْطِرُ فَلاَ يَجِدُ الْمُفْطِرُ عَلَى الصَّائِمِ وَلاَ الصَّائِمُ عَلَى الْمُفْطِرِ فَكَانُوا يَرَوْنَ أَنَّهُ مَنْ وَجَدَ قُوَّةً فَصَامَ فَحَسَنٌ وَمَنْ وَجَدَ ضَعْفًا فَأَفْطَرَ فَحَسَنٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் பயணம் செய்துகொண்டிருந்தோம். எங்களில் சிலர் நோன்பு நோற்றிருந்தனர்; சிலர் நோன்பை விட்டிருந்தனர். நோன்பை விட்டவர் நோன்பு நோற்றவரைக் குறை கூறவில்லை; நோன்பு நோற்றவரும் நோன்பு விட்டவரைக் குறை கூறவில்லை. யாருக்கு (உடலில்) சக்தி இருந்து அவர் நோன்பு நோற்றாரோ அது நல்லது என்றும், யார் பலவீனமாக இருந்து நோன்பை விட்டுவிட்டாரோ அது நல்லது என்றும் அவர்கள் கருதினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ لِلْمُحَارِبِ فِي الإِفْطَارِ

போரில் ஈடுபட்டிருப்பவர் நோன்பை விடுவதற்குரிய சலுகை பற்றி வந்துள்ளவை

714

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ مَعْمَرِ بْنِ أَبِي حُيَيَّةَ، عَنِ ابْنِ الْمُسَيَّبِ، أَنَّهُ سَأَلَهُ عَنِ الصَّوْمِ، فِي السَّفَرِ فَحَدَّثَ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ قَالَ غَزَوْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي رَمَضَانَ غَزْوَتَيْنِ يَوْمَ بَدْرٍ وَالْفَتْحِ فَأَفْطَرْنَا فِيهِمَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُمَرَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ أَمَرَ بِالْفِطْرِ فِي غَزْوَةٍ غَزَاهَا ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ نَحْوُ هَذَا أَنَّهُ رَخَّصَ فِي الإِفْطَارِ عِنْدَ لِقَاءِ الْعَدُوِّ وَبِهِ يَقُولُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏

மஃமர் பின் அபீ ஹுயையா அவர்கள் இப்னுல் முஸையப் (ரஹ்) அவர்களிடம் பயணத்தில் நோன்பு நோற்பது பற்றிக் கேட்டார்கள். அதற்கு இப்னுல் முஸையப் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ரமளான் மாதத்தில் இரண்டு போர்களில் (அதாவது, பத்ருப் போர் மற்றும் மக்கா வெற்றிப் போர் ஆகிய) போரிட்டோம். அவ்விரண்டிலும் நாங்கள் நோன்பை விட்டுவிட்டோம்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي الإِفْطَارِ لِلْحُبْلَى وَالْمُرْضِعِ

கர்ப்பிணிப் பெண்களும் பாலூட்டும் பெண்களும் நோன்பை விடுவதற்கான அனுமதி குறித்து வந்துள்ளவை

715

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَيُوسُفُ بْنُ عِيسَى، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا أَبُو هِلاَلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَوَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، رَجُلٌ مِنْ بَنِي عَبْدِ اللَّهِ بْنِ كَعْبٍ قَالَ أَغَارَتْ عَلَيْنَا خَيْلُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَوَجَدْتُهُ يَتَغَدَّى فَقَالَ ‏"‏ ادْنُ فَكُلْ ‏"‏ ‏.‏ فَقُلْتُ إِنِّي صَائِمٌ ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ ادْنُ أُحَدِّثْكَ عَنِ الصَّوْمِ أَوِ الصِّيَامِ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى وَضَعَ عَنِ الْمُسَافِرِ الصَّوْمَ وَشَطْرَ الصَّلاَةِ وَعَنِ الْحَامِلِ أَوِ الْمُرْضِعِ الصَّوْمَ أَوِ الصِّيَامَ ‏"‏ ‏.‏ وَاللَّهِ لَقَدْ قَالَهُمَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم كِلْتَيْهِمَا أَوْ إِحْدَاهُمَا فَيَا لَهْفَ نَفْسِي أَنْ لاَ أَكُونَ طَعِمْتُ مِنْ طَعَامِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أُمَيَّةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسِ بْنِ

مَالِكٍ الْكَعْبِيِّ حَدِيثٌ حَسَنٌ وَلاَ نَعْرِفُ لأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ هَذَا عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ الْوَاحِدِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْحَامِلُ وَالْمُرْضِعُ تُفْطِرَانِ وَتَقْضِيَانِ وَتُطْعِمَانِ . وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ وَمَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ تُفْطِرَانِ وَتُطْعِمَانِ وَلاَ قَضَاءَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ شَاءَتَا قَضَتَا وَلاَ إِطْعَامَ عَلَيْهِمَا . وَبِهِ يَقُولُ إِسْحَاقُ .

அனஸ் பின் மாலிக் அல்-கஅபீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: (அவர் பனூ அப்துல்லாஹ் பின் கஅப் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர் ஆவார்.) 'அல்லாஹ்வின் தூதருடைய (ஸல்) குதிரைப்படை எங்கள் மீது படையெடுத்தது. எனவே நான் அல்லாஹ்வின் தூதரிடம் (ஸல்) சென்றேன்; அப்பொழுது அவர்கள் மதிய உணவு அருந்திக் கொண்டிருப்பதைக் கண்டேன். அவர்கள் (ஸல்), 'அருகே வாருங்கள், சாப்பிடுங்கள்' என்று கூறினார்கள். நான், 'நான் நோன்பு வைத்திருக்கிறேன்' என்று சொன்னேன். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அருகே வாருங்கள், நான் உங்களுக்கு நோன்பு - அல்லது நோன்பிருத்தல் - பற்றி அறிவிக்கிறேன். நிச்சயமாக உயர்ந்தோனாகிய அல்லாஹ், பயணியிடமிருந்து நோன்பையும் தொழுகையில் பாதியையும், கர்ப்பிணியிடமிருந்தும் அல்லது பாலூட்டும் பெண்ணிடமிருந்தும் நோன்பை - அல்லது நோன்பிருத்தலை - நீக்கிவிட்டான்.' அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் அவ்விருவரையும் அல்லது அவர்களில் ஒருவரைக் குறிப்பிட்டுக் கூறினார்கள். ஆகவே, என் கைசேதமே! ஏனெனில் நான் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் உணவிலிருந்து சாப்பிடவில்லையே.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّوْمِ عَنِ الْمَيِّتِ

இறந்தவர்களுக்காக நோன்பு நோற்பது பற்றி வந்துள்ளவை

716

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، وَمُسْلِمٍ الْبَطِينِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، وَعَطَاءٍ، وَمُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ جَاءَتِ امْرَأَةٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ إِنَّ أُخْتِي مَاتَتْ وَعَلَيْهَا صَوْمُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ . قَالَ " أَرَأَيْتِ لَوْ

كَانَ عَلَى أُخْتِكِ دَيْنٌ أَكُنْتِ تَقْضِينَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَحَقُّ اللَّهِ أَحَقُّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு பெண் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து கூறினார்: 'என் சகோதரி, தொடர்ச்சியாக இரண்டு மாதங்கள் நோன்பு நோற்க வேண்டிய கடமையுடன் இறந்துவிட்டார்.' அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உன் சகோதரி மீது ஒரு கடன் இருந்திருந்தால், அதை நீ நிறைவேற்றுவாய் அல்லவா?' அதற்கு அப்பெண், 'ஆம்' என்றார். நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அப்படியானால், அல்லாஹ்வின் உரிமை (நிறைவேற்றுவதற்கு) மிகவும் தகுதியானதாகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

717

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنِ الأَعْمَشِ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا، يَقُولُ جَوَّدَ أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الأَعْمَشِ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ أَبِي خَالِدٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، مِثْلَ رِوَايَةِ أَبِي خَالِدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى أَبُو مُعَاوِيَةَ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ مُسْلِمٍ الْبَطِينِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ سَلَمَةَ بْنَ كُهَيْلٍ وَلاَ عَنْ عَطَاءٍ وَلاَ عَنْ مُجَاهِدٍ ‏.‏ وَاسْمُ أَبِي خَالِدٍ سُلَيْمَانُ بْنُ حَيَّانَ ‏.‏

அபூ குரைப் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அபூ காலித் அல்-அஹ்மர் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அஃமஷ் அவர்களிடமிருந்து, (முந்தைய ஹதீஸின்) இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவே, அதைப் போன்றே (அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْكَفَّارَةِ فِي الصَّوْمِ

பாடம்: நோன்பில் (ஏற்படும்) பரிகாரம் பற்றி வந்தவை

718

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْثَرُ بْنُ الْقَاسِمِ، عَنْ أَشْعَثَ، عَنْ مُحَمَّدٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ مَاتَ وَعَلَيْهِ صِيَامُ شَهْرٍ فَلْيُطْعِمْ عَنْهُ مَكَانَ كُلِّ يَوْمٍ مِسْكِينًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَالصَّحِيحُ عَنِ ابْنِ عُمَرَ مَوْقُوفٌ قَوْلُهُ ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا الْبَابِ فَقَالَ بَعْضُهُمْ يُصَامُ عَنِ الْمَيِّتِ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ قَالاَ إِذَا كَانَ عَلَى الْمَيِّتِ نَذْرُ صِيَامٍ يَصُومُ عَنْهُ وَإِذَا كَانَ عَلَيْهِ قَضَاءُ رَمَضَانَ أَطْعَمَ عَنْهُ ‏.‏ وَقَالَ مَالِكٌ وَسُفْيَانُ وَالشَّافِعِيُّ لاَ يَصُومُ أَحَدٌ عَنْ أَحَدٍ ‏.‏ قَالَ وَأَشْعَثُ هُوَ ابْنُ سَوَّارٍ ‏.‏ وَمُحَمَّدٌ هُوَ عِنْدِي ابْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யாரேனும் அவர் மீது ஒரு மாத நோன்பு கடமையாக இருக்கும் நிலையில் மரணித்துவிட்டால், ஒவ்வொரு நாளுக்கும் பதிலாக அவருக்காக ஒரு ஏழைக்கு உணவளிக்கப்பட வேண்டும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸை, இவ்வழி அறிவிப்பைத் தவிர்த்து, 'மர்ஃபூஃ' ஆக (நபிமொழியாக) நாம் அறியவில்லை. இப்னு உமர் அவர்களிடமிருந்து இது 'மவ்கூஃப்' ஆக (அவர்தம் சொந்தக் கூற்றாக) அறிவிக்கப்படுவதே சரியானது.

மேலும், அறிஞர்கள் இத்தலைப்பில் கருத்து வேறுபாடு கொண்டுள்ளனர். அவர்களில் சிலர், "இறந்தவருக்காக (மற்றவர்) நோன்பு நோற்கலாம்" என்று கூறுகின்றனர். அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் இக்கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர். அவர்கள் கூறினார்கள்: "இறந்தவர் மீது நோன்பு நோற்பது நேர்ச்சையாக இருந்தால், அவருக்காக நோன்பு நோற்க வேண்டும். ரமழானின் (விடுபட்ட) களா நோன்பாக இருந்தால், அவருக்காக உணவளிக்க வேண்டும்."

மாலிக், ஸுஃப்யான் மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோர், "எவரும் எவருக்காகவும் நோன்பு நோற்க கூடாது" என்று கூறுகின்றனர்.

மேலும் (அறிவிப்பாளர்) அஷ்அத் என்பவர் இப்னு ஸவ்வார் ஆவார். முஹம்மத் என்பவர், என்னிடத்தில் இப்னு அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ லைலா ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الصَّائِمِ يَذْرَعُهُ الْقَىْءُ

நோன்பாளிக்கு வாந்தி மேலிடுவது குறித்து வந்துள்ளவை

719

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ الْمُحَارِبِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثٌ لاَ يُفْطِرْنَ الصَّائِمَ الْحِجَامَةُ وَالْقَىْءُ وَالاِحْتِلاَمُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ حَدِيثٌ غَيْرُ مَحْفُوظٍ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ وَعَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ مُرْسَلاً ‏.‏ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا دَاوُدَ السِّجْزِيَّ يَقُولُ سَأَلْتُ أَحْمَدَ بْنَ حَنْبَلٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ فَقَالَ أَخُوهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدٍ لاَ بَأْسَ بِهِ ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَذْكُرُ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمَدِينِيِّ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ ثِقَةٌ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ ضَعِيفٌ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ وَلاَ أَرْوِي عَنْهُ شَيْئًا ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மூன்று விஷயங்கள் நோன்பாளியின் நோன்பை முறிக்காது: ஹிஜாமா செய்தல் (உடலில் இருந்து இரத்தம் வெளியேற்றுதல்), வாந்தி எடுத்தல், மற்றும் கனவில் ஸ்கலிதம் ஆகுதல் (விந்து வெளியேறுதல்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنِ اسْتَقَاءَ عَمْدًا

வேண்டுமென்றே வாந்தி எடுப்பவர் குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

720

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ ذَرَعَهُ الْقَىْءُ فَلَيْسَ عَلَيْهِ قَضَاءٌ وَمَنِ اسْتَقَاءَ عَمْدًا فَلْيَقْضِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ وَثَوْبَانَ وَفَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ هِشَامٍ عَنِ ابْنِ سِيرِينَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عِيسَى بْنِ يُونُسَ ‏.‏ وَقَالَ مُحَمَّدٌ لاَ

أَرَاهُ مَحْفُوظًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلاَ يَصِحُّ إِسْنَادُهُ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ وَثَوْبَانَ وَفَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَاءَ فَأَفْطَرَ ‏.‏ وَإِنَّمَا مَعْنَى هَذَا أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ صَائِمًا مُتَطَوِّعًا فَقَاءَ فَضَعُفَ فَأَفْطَرَ لِذَلِكَ ‏.‏ هَكَذَا رُوِيَ فِي بَعْضِ الْحَدِيثِ مُفَسَّرًا ‏.‏ وَالْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ عَلَى حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّ الصَّائِمَ إِذَا ذَرَعَهُ الْقَىْءُ فَلاَ قَضَاءَ عَلَيْهِ وَإِذَا اسْتَقَاءَ عَمْدًا فَلْيَقْضِ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எவருக்குத் தானாகவே வாந்தி மிகைத்துவிடுகிறதோ, அவர் (அந்த நோன்பை) களாச் செய்ய வேண்டியதில்லை. யார் வேண்டுமென்றே வாந்தி எடுக்கிறாரோ, அவர் அதை (அந்த நோன்பை) களாச் செய்ய வேண்டும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الصَّائِمِ يَأْكُلُ أَوْ يَشْرَبُ نَاسِيًا

மறதியாக உண்ணவோ அல்லது பருகவோ செய்த நோன்பாளி குறித்து வந்துள்ளவை

721

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنْ حَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ أَكَلَ أَوْ شَرِبَ نَاسِيًا فَلاَ يُفْطِرْ فَإِنَّمَا هُوَ رِزْقٌ رَزَقَهُ اللَّهُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"யார் (நோன்பு நோற்ற நிலையில்) மறந்து சாப்பிடுகிறாரோ அல்லது குடிக்கிறாரோ, அவரது நோன்பு முறியாது. ஏனெனில், அது அல்லாஹ் அவருக்கு வழங்கிய ஒரு வாழ்வாதாரமேயாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

722

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ عَوْفٍ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، وَخِلاَسٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ أَوْ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَأُمِّ إِسْحَاقَ الْغَنَوِيَّةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَقَالَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ إِذَا أَكَلَ فِي رَمَضَانَ نَاسِيًا فَعَلَيْهِ الْقَضَاءُ ‏.‏ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (மறதியாக சாப்பிட்டாலோ அல்லது குடித்தாலோ நோன்பு முறியாது என்ற முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِفْطَارِ مُتَعَمِّدًا

நோன்பை வேண்டுமென்றே முறிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

723

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، حَدَّثَنَا أَبُو الْمُطَوِّسِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ أَفْطَرَ يَوْمًا مِنْ رَمَضَانَ مِنْ غَيْرِ رُخْصَةٍ وَلاَ مَرَضٍ لَمْ يَقْضِ عَنْهُ صَوْمُ الدَّهْرِ كُلِّهِ وَإِنْ صَامَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ أَبُو الْمُطَوِّسِ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ الْمُطَوِّسِ وَلاَ أَعْرِفُ لَهُ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ரமளான் மாதத்தில் (கட்டாயமான) ஒரு நாள் நோன்பை, சலுகையோ அல்லது நோயோ இல்லாமல் முறித்து விடுகிறாரோ, அவர் வாழ்நாள் முழுவதும் நோன்பு நோற்றாலும் அது அதற்கு ஈடாகாது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَفَّارَةِ الْفِطْرِ فِي رَمَضَانَ

ரமளான் மாதத்தில் நோன்பை முறித்ததற்கான பரிகாரம் பற்றி வந்துள்ளவை

724

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، وَأَبُو عَمَّارٍ وَالْمَعْنَى وَاحِدٌ وَاللَّفْظُ لَفْظُ أَبِي عَمَّارٍ قَالاَ أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ أَتَاهُ رَجُلٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلَكْتُ . قَالَ " وَمَا أَهْلَكَكَ " . قَالَ وَقَعْتُ عَلَى امْرَأَتِي فِي رَمَضَانَ . قَالَ " هَلْ تَسْتَطِيعُ أَنْ تُعْتِقَ رَقَبَةً " . قَالَ لاَ . قَالَ " فَهَلْ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَصُومَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ " . قَالَ لاَ . قَالَ " فَهَلْ تَسْتَطِيعُ أَنْ تُطْعِمَ سِتِّينَ مِسْكِينًا " . قَالَ لاَ . قَالَ " اجْلِسْ " . فَجَلَسَ فَأُتِيَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِعَرَقٍ فِيهِ تَمْرٌ - وَالْعَرَقُ الْمِكْتَلُ الضَّخْمُ قَالَ " تَصَدَّقْ بِهِ " . فَقَالَ مَا بَيْنَ لاَبَتَيْهَا أَحَدٌ أَفْقَرَ مِنَّا . قَالَ فَضَحِكَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم حَتَّى بَدَتْ أَنْيَابُهُ . قَالَ " فَخُذْهُ فَأَطْعِمْهُ أَهْلَكَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي مَنْ أَفْطَرَ فِي رَمَضَانَ مُتَعَمِّدًا مِنْ جِمَاعٍ وَأَمَّا مَنْ أَفْطَرَ مُتَعَمِّدًا مِنْ أَكْلٍ أَوْ شُرْبٍ فَإِنَّ أَهْلَ الْعِلْمِ قَدِ اخْتَلَفُوا فِي ذَلِكَ فَقَالَ بَعْضُهُمْ عَلَيْهِ الْقَضَاءُ وَالْكَفَّارَةُ . وَشَبَّهُوا الأَكْلَ وَالشُّرْبَ بِالْجِمَاعِ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ عَلَيْهِ الْقَضَاءُ وَلاَ كَفَّارَةَ عَلَيْهِ لأَنَّهُ إِنَّمَا ذُكِرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْكَفَّارَةُ فِي الْجِمَاعِ وَلَمْ تُذْكَرْ عَنْهُ فِي الأَكْلِ وَالشُّرْبِ . وَقَالُوا لاَ يُشْبِهُ الأَكْلُ وَالشُّرْبُ الْجِمَاعَ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ وَقَوْلُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لِلرَّجُلِ الَّذِي أَفْطَرَ فَتَصَدَّقَ عَلَيْهِ " خُذْهُ فَأَطْعِمْهُ أَهْلَكَ " . يَحْتَمِلُ هَذَا مَعَانِيَ يَحْتَمِلُ أَنْ تَكُونَ الْكَفَّارَةُ عَلَى مَنْ قَدَرَ عَلَيْهَا وَهَذَا رَجُلٌ لَمْ يَقْدِرْ عَلَى الْكَفَّارَةِ فَلَمَّا أَعْطَاهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم شَيْئًا وَمَلَكَهُ فَقَالَ الرَّجُلُ مَا أَحَدٌ أَفْقَرَ إِلَيْهِ مِنَّا . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " خُذْهُ فَأَطْعِمْهُ أَهْلَكَ " . لأَنَّ الْكَفَّارَةَ

إِنَّمَا تَكُونُ بَعْدَ الْفَضْلِ عَنْ قُوتِهِ. وَاخْتَارَ الشَّافِعِيُّ لِمَنْ كَانَ عَلَى مِثْلِ هَذَا الْحَالِ أَنْ يَأْكُلَهُ وَتَكُونَ الْكَفَّارَةُ عَلَيْهِ دَيْنًا فَمَتَى مَا مَلَكَ يَوْمًا مَا كَفَّرَ.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

ஒரு மனிதர் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் அழிந்துவிட்டேன்" என்று கூறினார். நபி (ஸல்) அவர்கள், "உன்னை அழித்தது எது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "நான் ரமளானில் என் மனைவியுடன் கூடி (உடலுறவு கொண்டு) விட்டேன்" என்றார்.

நபி (ஸல்) அவர்கள், "உன்னால் ஓர் அடிமையை விடுதலை செய்ய முடியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அவர், "இல்லை" என்றார். அவர்கள், "உன்னால் தொடர்ந்து இரண்டு மாதங்கள் நோன்பு நோற்க முடியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அவர், "இல்லை" என்றார். அவர்கள், "உன்னால் அறுபது ஏழைகளுக்கு உணவளிக்க முடியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அவர், "இல்லை" என்றார். (அவரிடம்) "அமருங்கள்" என்று அவர்கள் கூறினார்கள். எனவே அவர் அமர்ந்தார்.

அப்போது பேரீச்சம்பழங்கள் நிறைந்த 'அரக்' எனும் ஒரு கூடை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டுவரப்பட்டது. ('அரக்' என்பது பெரிய கூடையாகும்). நபி (ஸல்) அவர்கள், "இதை தர்மம் செய்வீராக" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், "(மதீனாவின்) இரு மலைகளுக்கும் இடையில் எங்களை விட (இதற்கு) அதிக தேவையுடையவர் (ஏழை) யாரும் இல்லை" என்றார். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்களின் கடைவாய்ப் பற்கள் தெரியும் வரை சிரித்துவிட்டு, "இதை எடுத்துச்சென்று உன் குடும்பத்தினருக்கு உணவளிப்பீராக" என்று கூறினார்கள்.

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இந்த அத்தியாயத்தில் இப்னு உமர், ஆயிஷா மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது.

ரமளானில் வேண்டுமென்றே உடலுறவு கொண்டு நோன்பை முறித்தவர் விஷயத்தில், அறிஞர்களிடம் இதன் படியே செயல்முறை உள்ளது. ஆனால், வேண்டுமென்றே சாப்பிட்டோ அல்லது பருகியோ நோன்பை முறித்தவர் விஷயத்தில் அறிஞர்கள் கருத்து வேறுபாடு கொண்டுள்ளனர்.

அவர்களில் சிலர், "அவர் மீது களா (நோன்பை நிறைவேற்றுதல்) மற்றும் கஃப்பாரா (பரிகாரம்) ஆகிய இரண்டும் கடமையாகும்" என்கின்றனர். அவர்கள் உண்பதையும் பருகுவதையும் உடலுறவுக்கு ஒப்பிடுகின்றனர். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

வேறு சிலர், "அவர் மீது களா (நோன்பை நிறைவேற்றுவது) மட்டுமே கடமையாகும்; கஃப்பாரா (பரிகாரம்) இல்லை" என்கின்றனர். ஏனெனில், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து உடலுறவுக்கு மட்டுமே பரிகாரம் கூறப்பட்டுள்ளது; உண்பதற்கும் பருகுவதற்கும் கூறப்படவில்லை. மேலும், "உண்பதும் பருகுவதும் உடலுறவைப் போன்றதல்ல" என்றும் அவர்கள் கூறுகின்றனர். இது (இமாம்) ஷாஃபி மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

(இமாம்) ஷாஃபி கூறுகிறார்: நோன்பை முறித்த மனிதருக்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் தர்மம் செய்ததைப் பற்றி, "இதை எடுத்துச் சென்று உம்முடைய குடும்பத்தாருக்கே உணவாகக் கொடுப்பீராக" என்று கூறியது பல கருத்துக்களைக் கொண்டிருக்கலாம். பரிகாரம் (கஃப்பாரா) என்பது அதற்கு சக்தி பெற்றவர் மீதுதான் கடமையாகும். இந்த மனிதரோ பரிகாரம் செய்ய சக்தியற்றவராக இருந்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு ஒரு பொருளைக் கொடுத்து, அதை அவருக்கு உரிமையாக்கிய பின், அந்த மனிதர் "எங்களை விட இதற்குத் தேவையுடையோர் யாரும் இல்லை" என்று கூறினார். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள், "இதை எடுத்துச் சென்று உம்முடைய குடும்பத்தாருக்கே உணவாகக் கொடுப்பீராக" என்றார்கள். ஏனெனில், பரிகாரம் (கஃப்பாரா) என்பது ஒருவர் தனது உணவுக்குத் தேவையானதைத் தவிர்த்து எஞ்சியிருப்பதில்தான் நிறைவேற்ற வேண்டும். இதைப் போன்ற நிலையில் இருப்பவர், அதைத் தானே உண்ணலாம் என்றும், பரிகாரம் அவர் மீது கடனாகத் தங்கிவிடும் என்றும், எப்போது அவர் வசதி பெறுகிறாரோ அப்போது பரிகாரத்தை நிறைவேற்ற வேண்டும் என்றும் (இமாம்) ஷாஃபி தெரிவு செய்கிறார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السِّوَاكِ لِلصَّائِمِ

நோன்பாளிக்கான மிஸ்வாக் பற்றி வந்துள்ளவை

725

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَا لاَ أُحْصِي يَتَسَوَّكُ وَهُوَ صَائِمٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ بِالسِّوَاكِ لِلصَّائِمِ بَأْسًا إِلاَّ أَنَّ

بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا السِّوَاكَ لِلصَّائِمِ بِالْعُودِ الرَّطْبِ وَكَرِهُوا لَهُ السِّوَاكَ آخِرَ النَّهَارِ وَلَمْ يَرَ الشَّافِعِيُّ بِالسِّوَاكِ بَأْسًا أَوَّلَ النَّهَارِ وَلاَ آخِرَهُ وَكَرِهَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ السِّوَاكَ آخِرَ النَّهَارِ .

ஆமிர் இப்னு ரபீஆ (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் நோன்பு நோற்றிருக்கும் நிலையில், என்னால் கணக்கிட முடியாத அளவுக்குப் பலமுறை (பல் துலக்க) மிஸ்வாக் செய்வதை நான் பார்த்திருக்கிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْكُحْلِ لِلصَّائِمِ

நோன்பாளிக்கான கண்மை குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

726

حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ وَاصِلٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَطِيَّةَ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاتِكَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ اشْتَكَتْ عَيْنِي أَفَأَكْتَحِلُ وَأَنَا صَائِمٌ قَالَ نَعَمْ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي رَافِعٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ وَلاَ يَصِحُّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا الْبَابِ شَيْءٌ . وَأَبُو عَاتِكَةَ يُضَعَّفُ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْكُحْلِ لِلصَّائِمِ فَكَرِهَهُ بَعْضُهُمْ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَرَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْكُحْلِ لِلصَّائِمِ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "என் கண்ணில் வலி ஏற்பட்டுள்ளது. நான் நோன்பு நோற்றிருக்கும் நிலையில் சுர்மா (கண்மை) இடலாமா?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "ஆம்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இத்தலைப்பில் அபூ ராஃபிஉ (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஓர் அறிவிப்பு உள்ளது. அனஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் வலுவானதல்ல. இத்தலைப்பில் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து எதுவும் (ஆதாரப்பூர்வமாக) நிரூபிக்கப்படவில்லை. அபூ ஆத்திகா பலவீனமானவர் எனக் கருதப்படுகிறார். நோன்பாளி சுர்மா (கண்மை) இடுவது குறித்து மார்க்க அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர் அதனை வெறுத்துள்ளனர். இதுவே சுஃப்யான், இப்னுல் முபாரக், அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

மார்க்க அறிஞர்களில் சிலர் நோன்பாளி சுர்மா (கண்மை) இடுவதற்கு அனுமதியளித்துள்ளனர். இது ஷாஃபிஈ அவர்களின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقُبْلَةِ لِلصَّائِمِ

நோன்பாளி முத்தமிடுவது குறித்து வந்துள்ளவை

727

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَقُتَيْبَةُ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ زِيَادِ بْنِ عِلاَقَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُقَبِّلُ فِي شَهْرِ الصَّوْمِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَحَفْصَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ فِي الْقُبْلَةِ لِلصَّائِمِ فَرَخَّصَ بَعْضُ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الْقُبْلَةِ لِلشَّيْخِ وَلَمْ يُرَخِّصُوا لِلشَّابِّ مَخَافَةَ أَنْ لاَ يَسْلَمَ لَهُ صَوْمُهُ وَالْمُبَاشَرَةُ عِنْدَهُمْ أَشَدُّ ‏.‏ وَقَدْ قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْقُبْلَةُ تَنْقُصُ الأَجْرَ وَلاَ تُفْطِرُ الصَّائِمَ ‏.‏ وَرَأَوْا أَنَّ لِلصَّائِمِ إِذَا مَلَكَ نَفْسَهُ أَنْ يُقَبِّلَ وَإِذَا لَمْ يَأْمَنْ عَلَى نَفْسِهِ تَرَكَ الْقُبْلَةَ لِيَسْلَمَ لَهُ صَوْمُهُ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் நோன்பு மாதத்தில் (தம் மனைவியரை) முத்தமிடுவார்கள்."

இப்பாடத்தில் உமர் இப்னு அல்கத்தாப், ஹஃப்ஸா, அபூ ஸயீத், உம்மு ஸலமா, இப்னு அப்பாஸ், அனஸ் மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில்) அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ளதாகும்.

நோன்பாளி முத்தமிடுவது தொடர்பாக நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர், முதியவர் முத்தமிடுவதற்கு ருக்ஸத் (சலுகை) அளித்தனர்; ஆனால் இளைஞருக்கு அனுமதியளிக்கவில்லை. (அவரது

நோன்பு முறிந்துவிடாமல்) பாதுகாப்பாக இருக்காது என்ற அச்சத்தின் காரணமாகவே (இளைஞருக்கு அனுமதியளிக்கவில்லை). இவர்களைப் பொறுத்தவரை (முத்தத்தை விட) முபாஷரா (கட்டியணைப்பது அல்லது மேனியைத் தீண்டுவது) மிகக் கடுமையானதாகும்.

மேலும், அறிஞர்களில் சிலர், "முத்தம் (நோன்பின்) நன்மையைக் குறைக்குமே தவிர நோன்பாளியின் நோன்பை முறிக்காது" என்று கூறியுள்ளனர். "நோன்பாளி தன்னைக் கட்டுப்படுத்திக்கொள்ள முடியுமானால் முத்தமிடலாம்; தனக்கு (இச்சை ஏற்படும் என்று) அஞ்சினால், தனது நோன்பைப் பாதுகாத்துக்கொள்ள முத்தமிடுவதைத் தவிர்க்க வேண்டும்" என்பதே இவர்களின் கருத்தாகும். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي مُبَاشَرَةِ الصَّائِمِ

நோன்பாளி (மனைவியைக்) கட்டியணைப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

728

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي مَيْسَرَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُبَاشِرُنِي وَهُوَ صَائِمٌ وَكَانَ أَمْلَكَكُمْ لإِرْبِهِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நோன்பு நோற்றிருக்கும் நிலையில் என்னை அணைத்துக்கொள்வார்கள் (முத்தமிடுவார்கள் அல்லது தழுவுவார்கள்). மேலும், உங்களில் தம் இச்சையை மிகவும் கட்டுப்படுத்தக்கூடியவர்களாக அவர்கள் இருந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

729

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، وَالأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُقَبِّلُ وَيُبَاشِرُ وَهُوَ صَائِمٌ وَكَانَ أَمْلَكَكُمْ

لِإِرْبِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو مَيْسَرَةَ اسْمُهُ عَمْرُو بْنُ شُرَحْبِيلَ .

وَمَعْنَى لِإِرْبِهِ لِنَفْسِهِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நோன்பு நோற்றிருக்கும் நிலையில் (தம் மனைவியரை) முத்தமிடுவார்கள்; (அவர்களுடன்) அணைத்துக்கொள்வார்கள். மேலும், உங்களில் தம்முடைய இச்சையை (மற்றும் உணர்வுகளை) அதிகம் கட்டுப்படுத்திக்கொள்பவராகவும் அவர்கள் இருந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ لَا صِيَامَ لِمَنْ لَمْ يَعْزِمْ مِنَ اللَّيْلِ

தலைப்பு: முந்தைய இரவில் நோன்பு நோற்க உறுதி கொள்ளாதவருக்கு நோன்பு இல்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

730

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ أَبِي مَرْيَمَ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَفْصَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ لَمْ يُجْمِعِ الصِّيَامَ قَبْلَ الْفَجْرِ فَلَا صِيَامَ لَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ حَفْصَةَ حَدِيثٌ لَا نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلَّا مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَوْلُهُ وَهُوَ أَصَحُّ وَهَكَذَا أَيْضًا رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الزُّهْرِيِّ مَوْقُوفًا وَلَا نَعْلَمُ أَحَدًا رَفَعَهُ إِلَّا يَحْيَى بْنَ أَيُّوبَ . وَإِنَّمَا مَعْنَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لَا صِيَامَ لِمَنْ لَمْ يُجْمِعِ الصِّيَامَ قَبْلَ طُلُوعِ الْفَجْرِ فِي رَمَضَانَ أَوْ فِي قَضَاءِ رَمَضَانَ أَوْ فِي صِيَامِ نَذْرٍ إِذَا لَمْ يَنْوِهِ مِنَ اللَّيْلِ لَمْ يُجْزِهِ وَأَمَّا صِيَامُ التَّطَوُّعِ فَمُبَاحٌ لَهُ أَنْ يَنْوِيَهُ بَعْدَ مَا أَصْبَحَ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

யார் ஃபஜ்ருக்கு முன் நோன்பு நோற்க நிய்யத் செய்யவில்லையோ, அவருக்கு நோன்பு இல்லை (அது செல்லாது).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِفْطَارِ الصَّائِمِ الْمُتَطَوِّعِ

உபரியான நோன்பாளி நோன்பை முறிப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

731

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنِ ابْنِ أُمِّ هَانِئٍ، عَنْ أُمِّ هَانِئٍ، قَالَتْ كُنْتُ قَاعِدَةً عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأُتِيَ بِشَرَابٍ فَشَرِبَ مِنْهُ ثُمَّ نَاوَلَنِي فَشَرِبْتُ مِنْهُ فَقُلْتُ إِنِّي أَذْنَبْتُ فَاسْتَغْفِرْ لِي ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ وَمَا ذَاكِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ كُنْتُ صَائِمَةً فَأَفْطَرْتُ ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ أَمِنْ قَضَاءٍ كُنْتِ تَقْضِينَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ لاَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَلاَ يَضُرُّكِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَعَائِشَةَ ‏.‏

உம்மு ஹானி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் அமர்ந்திருந்தபோது, ஒரு பானம் கொண்டுவரப்பட்டது. அதிலிருந்து அவர்கள் அருந்திவிட்டு, பிறகு அதை எனக்கு வழங்கினார்கள். நானும் அதைப் பருகினேன். (அப்போது) நான், 'நிச்சயமாக நான் (ஒரு) பாவம் செய்துவிட்டேன், எனவே எனக்காகப் பாவமன்னிப்புக் கோருங்கள்' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'அது என்ன (பாவம்)?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'நான் நோன்பு நோற்றிருந்தேன், பிறகு அதனை முறித்துவிட்டேன்' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'நீர் களாச் செய்ய வேண்டிய நோன்பையா நோற்றிருந்தீர்?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'இல்லை' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'அப்படியானால், உமக்கு எந்தக் குற்றமும் இல்லை (அதாவது, எந்தப் பாவமும் இல்லை, களாச் செய்யத் தேவையில்லை)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

732

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، قَالَ كُنْتُ أَسْمَعُ سِمَاكَ بْنَ حَرْبٍ يَقُولُ أَحَدُ ابْنَىْ أُمِّ هَانِئٍ حَدَّثَنِي فَلَقِيتُ، أَنَا أَفْضَلَهُمَا، وَكَانَ، اسْمُهُ جَعْدَةَ وَكَانَتْ أُمُّ هَانِئٍ جَدَّتَهُ فَحَدَّثَنِي عَنْ جَدَّتِهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ عَلَيْهَا فَدَعَا بِشَرَابٍ فَشَرِبَ ثُمَّ نَاوَلَهَا فَشَرِبَتْ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَمَا إِنِّي كُنْتُ صَائِمَةً ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الصَّائِمُ الْمُتَطَوِّعُ أَمِينُ نَفْسِهِ إِنْ شَاءَ صَامَ وَإِنْ شَاءَ أَفْطَرَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ شُعْبَةُ فَقُلْتُ

لَهُ أَأَنْتَ سَمِعْتَ هَذَا مِنْ أُمِّ هَانِئٍ قَالَ لاَ أَخْبَرَنِي أَبُو صَالِحٍ وَأَهْلُنَا عَنْ أُمِّ هَانِئٍ ‏.‏ وَرَوَى حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ فَقَالَ عَنْ هَارُونَ ابْنِ بِنْتِ أُمِّ هَانِئٍ عَنْ أُمِّ هَانِئٍ ‏.‏ وَرِوَايَةُ شُعْبَةَ أَحْسَنُ ‏.‏ هَكَذَا حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ عَنْ أَبِي دَاوُدَ فَقَالَ ‏"‏ أَمِينُ نَفْسِهِ ‏"‏ ‏.‏ وَحَدَّثَنَا غَيْرُ مَحْمُودٍ عَنْ أَبِي دَاوُدَ فَقَالَ ‏"‏ أَمِيرُ نَفْسِهِ أَوْ أَمِينُ نَفْسِهِ ‏"‏ ‏.‏ عَلَى الشَّكِّ وَهَكَذَا رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ شُعْبَةَ ‏"‏ أَمِينُ أَوْ أَمِيرُ نَفْسِهِ ‏"‏ عَلَى الشَّكِّ ‏.‏ قَالَ وَحَدِيثُ أُمِّ هَانِئٍ فِي إِسْنَادِهِ مَقَالٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الصَّائِمَ الْمُتَطَوِّعَ إِذَا أَفْطَرَ فَلاَ قَضَاءَ عَلَيْهِ إِلاَّ أَنْ يُحِبَّ أَنْ يَقْضِيَهُ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَالشَّافِعِيِّ ‏.‏

சிமாக் பின் ஹர்ப் அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"உம்மு ஹானி (ரலி) அவர்களின் பேரப்பிள்ளைகளில் ஒருவர் எனக்கு அறிவித்தார் – (அவ்விருவரில்) சிறந்தவரை நான் சந்தித்தேன்; அவர் பெயர் ஜஅதா ஆகும். உம்மு ஹானி (ரலி) அவருடைய பாட்டியாவார். அவர் தனது பாட்டியிடமிருந்து எனக்கு அறிவித்தார்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உம்மு ஹானி (ரலி) அவர்களிடம் நுழைந்து, குடிப்பதற்கு ஏதேனும் கேட்டார்கள்; பிறகு (கிடைத்ததை) அருந்தினார்கள். பின்னர் அதை அவரிடம் (உம்மு ஹானி அவர்களிடம்) கொடுத்தார்கள்; அவரும் அதைக் குடித்தார்கள். பிறகு அவர் (உம்மு ஹானி), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் நோன்பு நோற்றிருந்தேன்' என்று கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், '**உபரியான நோன்பு நோற்பவர் தமக்குத் தாமே பொறுப்பாளராவார் (அமீனு நஃப்ஸிஹி). அவர் விரும்பினால் நோன்பைத் தொடரலாம்; விரும்பினால் அதை விட்டுவிடலாம்**' என்று கூறினார்கள்."

ஷுஅபா (ரஹ்) கூறினார்கள்: "நான் அவரிடம் (சிமாக் பின் ஹர்பிடம்), 'இதை நீங்கள் உம்மு ஹானி (ரலி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாகக்) கேட்டீர்களா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், 'இல்லை, அபூ ஸாலிஹ் மற்றும் எங்கள் குடும்பத்தினர் உம்மு ஹானி (ரலி) அவர்களிடமிருந்து எனக்குத் தெரிவித்தார்கள்' என்று கூறினார்.

(இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்கள்: ஹம்மாத் பின் சலமா இந்த ஹதீஸை சிமாக் பின் ஹர்ப் வழியாக அறிவிக்கும்போது, உம்மு ஹானி அவர்களின் மகளின் மகன் ஹாரூன் வழியாக, உம்மு ஹானி அவர்களிடமிருந்து (அறிவிப்பதாகக்) கூறினார். ஷுஅபாவின் அறிவிப்பு சிறந்தது. இவ்வாறே மஹ்மூத் பின் கைலான் அவர்கள் அபூ தாவூத் வழியாக எங்களுக்கு அறிவிக்கும்போது, 'அமீனு நஃப்ஸிஹி' (தமக்குத் தாமே பொறுப்பாளர்) என்று கூறினார்கள். மஹ்மூத் அல்லாத மற்றவர்கள் அபூ தாவூத் வழியாக

எங்களுக்கு அறிவிக்கும்போது, 'அமீரு நஃப்ஸிஹி' (தமக்குத் தாமே தலைவர்) அல்லது 'அமீனு நஃப்ஸிஹி' (தமக்குத் தாமே பொறுப்பாளர்) என்று சந்தேகித்துக் கூறினார்கள். இவ்வாறே ஷுஅபாவிடமிருந்து வேறு வழிகளிலும் 'அமீன்' அல்லது 'அமீர்' என்று சந்தேகித்துக் கூறப்பட்டுள்ளது. உம்மு ஹானி அவர்களின் இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடரில் (சில) விமர்சனங்கள் உள்ளன (மக்கால்). நபித்தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலரது செயல்முறை இதன்படியே உள்ளது; அதாவது, உபரியான நோன்பாளி நோன்பை முறித்துவிட்டால், அவர் மீது 'களா' (மாற்று நோன்பு) கடமையில்லை; அவர் விரும்பினால் மட்டுமே அதை நிறைவேற்றலாம். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, அஹ்மத், இஸ்ஹாக் மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கருத்தாகும்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب صِيَامِ الْمُتَطَوِّعِ بِغَيْرِ تَبْيِيتٍ

இரவிலேயே நிய்யத் வைக்காமல் உபரியான நோன்பு நோற்பது

733

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ عَمَّتِهِ، عَائِشَةَ بِنْتِ طَلْحَةَ عَنْ عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ، قَالَتْ دَخَلَ عَلَىَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمًا فَقَالَ ‏"‏ هَلْ عِنْدَكُمْ شَيْءٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ قُلْتُ لاَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنِّي صَائِمٌ ‏"‏ ‏.‏

இறைநம்பிக்கையாளர்களின் அன்னையான ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு நாள் என்னிடம் வந்து, '(உண்பதற்கு) உன்னிடம் ஏதேனும் இருக்கிறதா?' என்று கேட்டார்கள்." அதற்கு நான், "இல்லை" என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், "அப்படியானால், நான் நோன்பு நோற்கிறேன் (இப்போதிருந்து நோன்பு நோற்கும் எண்ணம் கொள்கிறேன்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

734

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ السَّرِيِّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ عَائِشَةَ بِنْتِ طَلْحَةَ، عَنْ عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ، قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَأْتِينِي فَيَقُولُ ‏"‏ أَعِنْدَكِ غَدَاءٌ ‏"‏ ‏.‏ فَأَقُولُ لاَ ‏.‏ فَيَقُولُ ‏"‏ إِنِّي صَائِمٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ فَأَتَانِي يَوْمًا فَقُلْتُ يَا رَسُول

اللَّهِ إِنَّهُ قَدْ أُهْدِيَتْ لَنَا هَدِيَّةٌ . قَالَ " وَمَا هِيَ " . قَالَتْ قُلْتُ حَيْسٌ . قَالَ " أَمَا إِنِّي قَدْ أَصْبَحْتُ صَائِمًا " . قَالَتْ ثُمَّ أَكَلَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

முஃமின்களின் தாயாரான ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் வந்து, '(மதிய) உணவு (ஏதேனும்) உன்னிடம் இருக்கிறதா?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'இல்லை' என்று கூறினேன். பிறகு, அவர்கள், 'நிச்சயமாக நான் நோன்பாளியாக இருக்கிறேன்' என்று கூறினார்கள் (அதாவது, உணவு இல்லாததால், நான் நோன்பு நோற்க முடிவு செய்தேன்). ஒரு நாள் அவர்கள் என்னிடம் வந்தபோது, நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நமக்காக ஒரு அன்பளிப்பு வந்துள்ளது' என்று கூறினேன். அவர்கள், 'அது என்ன?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'ஹைஸ்' (என்ற உணவு) என்று கூறினேன். அவர்கள், 'நிச்சயமாக நான் காலையில் நோன்பு நோற்கும் எண்ணத்துடன் இருந்தேன்' என்றார்கள். பிறகு அவர்கள் அதைச் சாப்பிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِيجَابِ الْقَضَاءِ عَلَيْهِ

அவர் மீது களா செய்வது கடமையாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

735

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا كَثِيرُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ بُرْقَانَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كُنْتُ أَنَا وَحَفْصَةُ، صَائِمَتَيْنِ فَعُرِضَ لَنَا طَعَامٌ اشْتَهَيْنَاهُ فَأَكَلْنَا مِنْهُ فَجَاءَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَبَدَرَتْنِي إِلَيْهِ حَفْصَةُ وَكَانَتِ ابْنَةَ أَبِيهَا فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا كُنَّا صَائِمَتَيْنِ فَعُرِضَ لَنَا طَعَامٌ اشْتَهَيْنَاهُ فَأَكَلْنَا مِنْهُ . قَالَ اقْضِيَا يَوْمًا آخَرَ مَكَانَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى صَالِحُ بْنُ أَبِي الأَخْضَرِ وَمُحَمَّدُ بْنُ أَبِي حَفْصَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ مِثْلَ هَذَا . وَرَوَاهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَمَعْمَرٌ وَعُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ وَزِيَادُ بْنُ سَعْدٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الْحُفَّاظِ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عَائِشَةَ مُرْسَلاً . وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ عُرْوَةَ وَهَذَا أَصَحُّ . لأَنَّهُ رُوِيَ عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، قَالَ سَأَلْتُ الزُّهْرِيَّ قُلْتُ لَهُ أَحَدَّثَكَ عُرْوَةُ عَنْ عَائِشَةَ قَالَ لَمْ أَسْمَعْ مِنْ عُرْوَةَ فِي هَذَا شَيْئًا وَلَكِنِّي سَمِعْتُ فِي خِلاَفَةِ سُلَيْمَانَ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ مِنْ نَاسٍ عَنْ

بَعْضِ مَنْ سَأَلَ عَائِشَةَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ عَلِيُّ بْنُ عِيسَى بْنِ يَزِيدَ الْبَغْدَادِيُّ حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ فَذَكَرَ الْحَدِيثَ . وَقَدْ ذَهَبَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ فَرَأَوْا عَلَيْهِ الْقَضَاءَ إِذَا أَفْطَرَ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நானும் ஹஃப்ஸாவும் (ரழி) இருவரும் நோன்பு நோற்றிருந்தோம். அப்போது எங்களுக்கு விருப்பமான ஒரு உணவு கொண்டுவரப்பட்டது, அதை நாங்கள் ஆசைப்பட்டோம். எனவே நாங்கள் அதிலிருந்து சாப்பிட்டோம்.
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வந்தார்கள், அப்போது ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்கள் என்னை முந்திக்கொண்டு - (அவர்கள் உமர் ரழி அவர்களின் மகளாக இருந்ததால், தந்தையைப் போலவே துணிச்சலாகவும் நேரடியாகவும் பேசக்கூடியவராக இருந்தார்) - அவர்களிடம் சென்று, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் இருவரும் நோன்பு நோற்றிருந்தோம், அப்போது எங்களுக்கு விருப்பமான ஒரு உணவு கொண்டுவரப்பட்டது, அதை நாங்கள் ஆசைப்பட்டோம். எனவே நாங்கள் அதிலிருந்து சாப்பிட்டோம்' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'அதற்குப் பதிலாக வேறொரு நாள் நோன்பு நோற்றுக் கொள்ளுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي وِصَالِ شَعْبَانَ بِرَمَضَانَ

ஷஃபான் மாதத்தின் நோன்புகளை ரமலானுடன் இணைப்பது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

736

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ مَا رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَصُومُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ إِلاَّ شَعْبَانَ وَرَمَضَانَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُمِّ سَلَمَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ .
وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ، أَيْضًا عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ مَا رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فِي شَهْرٍ أَكْثَرَ صِيَامًا مِنْهُ فِي شَعْبَانَ كَانَ يَصُومُهُ إِلاَّ قَلِيلاً بَلْ كَانَ يَصُومُهُ كُلَّهُ .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "ஷஃபான் மற்றும் ரமழானைத் தவிர வேறு எந்த இரண்டு மாதங்களிலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் தொடர்ச்சியாக நோன்பு நோற்பதை நான் கண்டதில்லை." (இதே ஹதீஸ் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஷஃபான் மாதத்தில் நோன்பு நோற்றதை விட வேறு எந்த மாதத்திலும் அதிகமாக நோன்பு நோற்றதை நான் கண்டதில்லை. அவர்கள் அதில் (ஷஃபானில்) மிகக் குறைவாகவே நோன்பு நோற்காமல் இருந்தார்கள், மாறாக, அதை முழுவதுமாகவே நோன்பு நோற்றார்கள்.")

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

737

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ حَدَّثَنَا عَبْدَةُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِذَلِكَ . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ قَالَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ هُوَ جَائِزٌ فِي كَلاَمِ الْعَرَبِ إِذَا صَامَ أَكْثَرَ الشَّهْرِ أَنْ يُقَالَ صَامَ الشَّهْرَ كُلَّهُ وَيُقَالُ قَامَ فُلاَنٌ لَيْلَهُ أَجْمَعَ . وَلَعَلَّهُ تَعَشَّى وَاشْتَغَلَ بِبَعْضِ أَمْرِهِ . كَأَنَّ ابْنَ الْمُبَارَكِ قَدْ رَأَى كِلاَ الْحَدِيثَيْنِ مُتَّفِقَيْنِ يَقُولُ إِنَّمَا مَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّهُ كَانَ يَصُومُ أَكْثَرَ الشَّهْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى سَالِمٌ أَبُو النَّضْرِ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ عَائِشَةَ نَحْوَ رِوَايَةِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இது தொடர்பாக (முன்னர் கூறப்பட்டது போன்றே) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இப்னுல் முபாரக் (ரஹ்) அவர்கள் இந்த ஹதீஸ் குறித்துக் கூறியதாவது: "அரபு மொழி வழக்கில், ஒருவர் மாதத்தின் பெரும்பகுதி நோன்பு நோற்றிருந்தால், 'அவர் மாதம் முழுவதும் நோன்பு நோற்றார்' என்று கூறுவது அனுமதிக்கப்பட்ட ஒன்றாகும். உதாரணமாக, 'அவர் இரவு முழுவதும் (வணக்கத்தில்) நின்றார்' என்று சொல்லப்படுகிறது. ஆனால் அவர் இரவு உணவு அருந்தியிருப்பார், மேலும் தனது சில பணிகளிலும் ஈடுபட்டிருப்பார்."

இப்னுல் முபாரக் (ரஹ்) அவர்கள், இவ்விரண்டு ஹதீஸ்களும் ஒன்றுக்கொன்று உடன்பட்டே உள்ளன என்று கருதுவது போல் தெரிகிறது. அவர் கூறுகிறார்: "இந்த ஹதீஸின் கருத்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் மாதத்தின் பெரும்பகுதி நோன்பு நோற்றார்கள் என்பதாகும்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: சாலிம் அபூ அந்நள்ர் மற்றும் பலரும் இந்த ஹதீஸை அபூ ஸலமா வாயிலாக ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து முஹம்மத் பின் அம்ர் அறிவித்தது போன்றே அறிவித்துள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الصَّوْمِ فِي النِّصْفِ الثَّانِي مِنْ شَعْبَانَ لِحَالِ رَمَضَانَ .

ரமளானுக்காக ஷஃபான் மாதத்தின் இரண்டாம் பாதியில் நோன்பு நோற்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

738

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا بَقِيَ نِصْفٌ مِنْ شَعْبَانَ فَلاَ تَصُومُوا " . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ عَلَى هَذَا اللَّفْظِ . وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يَكُونَ الرَّجُلُ مُفْطِرًا فَإِذَا بَقِيَ مِنْ شَعْبَانَ شَيْءٌ أَخَذَ فِي الصَّوْمِ لِحَالِ شَهْرِ رَمَضَانَ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَا يُشْبِهُ قَوْلَهُمْ حَيْثُ قَالَ صلى الله عليه وسلم " لاَ تَقَدَّمُوا شَهْرَ رَمَضَانَ بِصِيَامٍ إِلاَّ أَنْ يُوَافِقَ ذَلِكَ صَوْمًا كَانَ يَصُومُهُ أَحَدُكُمْ " . وَقَدْ دَلَّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّمَا الْكَرَاهِيَةُ عَلَى مَنْ يَتَعَمَّدُ الصِّيَامَ لِحَالِ رَمَضَانَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஷஅபான் மாதத்தில் பாதி (நாட்கள்) மீதமிருந்தால், நோன்பு நோற்காதீர்கள்.' (சில அறிஞர்களின் கருத்துப்படி, ரமழானை முன்னிட்டு நோன்பு நோற்பதை இது தடுக்கிறது. வழக்கமாக நோற்கும் நோன்பாக இருந்தால் தவிர, ரமழானுக்கு முன் நோன்பு நோற்பதை தடை செய்யும் மற்றொரு ஹதீஸுடன் இது ஒத்திருக்கிறது. ரமழானை முன்னிட்டு நோன்பு நோற்பதையே இந்த ஹதீஸ் வெறுக்கிறது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي لَيْلَةِ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ

ஷஃபான் மாதத்தின் நடு இரவைப் பற்றி வந்துள்ளவை

739

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا الْحَجَّاجُ بْنُ أَرْطَاةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ فَقَدْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَيْلَةً فَخَرَجْتُ فَإِذَا هُوَ بِالْبَقِيعِ فَقَالَ " أَكُنْتِ تَخَافِينَ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْكِ وَرَسُولُهُ " . قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنَّكَ أَتَيْتَ بَعْضَ نِسَائِكَ . فَقَالَ " إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَنْزِلُ لَيْلَةَ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَيَغْفِرُ لأَكْثَرَ مِنْ عَدَدِ شَعْرِ غَنَمِ كَلْبٍ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ الْحَجَّاجِ . وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يُضَعِّفُ هَذَا الْحَدِيثَ وَقَالَ يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ عُرْوَةَ وَالْحَجَّاجُ بْنُ أَرْطَاةَ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஒரு நாள் இரவு நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைக் காணாமல் போனேன். ஆகவே நான் வெளியே சென்றேன், அப்போது அவர்களை அல்-பகீஃயில் (கல்லறையில்) கண்டேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: '(உனக்குரிய பங்கை விட்டுவிட்டு) அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதரும் உனக்கு அநீதி இழைத்துவிட்டதாக நீ அஞ்சினாயா?' நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நீங்கள் உங்களுடைய மற்ற மனைவியரில் ஒருவரிடம் (அவருடைய முறைக்கு) சென்றிருப்பீர்கள் என்று நான் நினைத்தேன்.' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக, மகத்துவமும் உயர்வும் மிக்க அல்லாஹ், ஷஃபான் மாதத்தின் நடுப்பகுதி இரவில் கீழ் வானத்திற்கு இறங்குகிறான். (பனூ) கல்ப் கோத்திரத்தாரின் ஆடுகளின் முடிகளின் எண்ணிக்கையை விட அதிகமானவர்களுக்கு அவன் மன்னிப்பு வழங்குகிறான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَوْمِ الْمُحَرَّمِ

அல்-முஹர்ரம் மாதத்தில் நோன்பு நோற்பது பற்றி வந்துள்ளவை

740

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحِمْيَرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَفْضَلُ الصِّيَامِ بَعْدَ صِيَامِ شَهْرِ رَمَضَانَ شَهْرُ اللَّهِ الْمُحَرَّمُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ரமளான் மாதத்திற்குப் பிறகு நோன்புகளில் மிகவும் சிறந்தது அல்லாஹ்வின் மாதமான முஹர்ரம் மாத (நோன்பு) ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

741

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ سَأَلَهُ رَجُلٌ فَقَالَ أَىُّ شَهْرٍ تَأْمُرُنِي أَنْ أَصُومَ بَعْدَ شَهْرِ رَمَضَانَ قَالَ لَهُ مَا سَمِعْتُ أَحَدًا يَسْأَلُ عَنْ هَذَا إِلاَّ رَجُلاً سَمِعْتُهُ يَسْأَلُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنَا قَاعِدٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَىُّ شَهْرٍ تَأْمُرُنِي أَنْ أَصُومَ بَعْدَ شَهْرِ رَمَضَانَ قَالَ إِنْ كُنْتَ صَائِمًا بَعْدَ شَهْرِ رَمَضَانَ فَصُمِ الْمُحَرَّمَ فَإِنَّهُ شَهْرُ اللَّهِ فِيهِ يَوْمٌ تَابَ اللَّهُ فِيهِ عَلَى قَوْمٍ وَيَتُوبُ فِيهِ عَلَى قَوْمٍ آخَرِينَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒருவர் என்னிடம், 'ரமளான் மாதத்திற்குப் பிறகு எந்த மாதத்தில் நோன்பு நோற்குமாறு எனக்கு நீங்கள் கட்டளையிடுகிறீர்கள்?' என்று கேட்டார். அதற்கு நான் அவரிடம் கூறினேன்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் அமர்ந்திருந்தபோது, ஒரு மனிதர் இதைக் கேட்பதை நான் கேட்டேன்; அவரைத் தவிர, வேறு யாரும் இதைக் கேட்பதை நான் கேள்விப்படவில்லை. அவர் கேட்டார்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! ரமளான் மாதத்திற்குப் பிறகு எந்த மாதத்தில் நோன்பு நோற்குமாறு எனக்கு நீங்கள் கட்டளையிடுகிறீர்கள்?"
அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் ரமளான் மாதத்திற்குப் பிறகு (நஃபிலான) நோன்பு நோற்க விரும்பினால், அல்-முஹர்ரம் மாதத்தில் நோன்பு நோற்பீராக. ஏனெனில், அது நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் மாதமாகும் (இது அல்லாஹ்விடம் சிறப்புமிக்க மாதம் என்பதைக் குறிக்கிறது). அதில் ஒரு நாள் உண்டு; அந்நாளில் அல்லாஹ் ஒரு கூட்டத்தாரின் தவ்பாவை (பாவமன்னிப்புக் கோருதலை) ஏற்றுக்கொண்டான்; மேலும் அதில் மற்ற மக்களின் தவ்பாவையும் (பாவமன்னிப்புக் கோருதலையும்) அவன் ஏற்றுக்கொள்கிறான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَوْمِ يَوْمِ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமை நோன்பு பற்றி வந்துள்ளவை

742

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، وَطَلْقُ بْنُ غَنَّامٍ، عَنْ شَيْبَانَ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ زِرٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَصُومُ مِنْ غُرَّةِ كُلِّ شَهْرٍ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ وَقَلَّمَا كَانَ يُفْطِرُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَقَدِ اسْتَحَبَّ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ صِيَامَ يَوْمِ الْجُمُعَةِ وَإِنَّمَا يُكْرَهُ أَنْ يَصُومَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ لاَ يَصُومُ قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ . قَالَ وَرَوَى شُعْبَةُ عَنْ عَاصِمٍ هَذَا الْحَدِيثَ وَلَمْ يَرْفَعْهُ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒவ்வொரு மாதத்தின் ஆரம்பத்திலும் மூன்று நாட்கள் நோன்பு நோற்பார்கள். மேலும், வெள்ளிக்கிழமையில் அவர்கள் நோன்பு நோற்காமல் இருப்பது மிக அரிதாகவே இருந்தது (அதாவது, அவர்கள் வெள்ளிக்கிழமைகளில் பெரும்பாலும் நோன்பு நோற்பார்கள்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ صَوْمِ يَوْمِ الْجُمُعَةِ وَحْدَهُ

வெள்ளிக்கிழமை அன்று மட்டும் நோன்பு நோற்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

743

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يَصُومُ أَحَدُكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ إِلاَّ أَنْ يَصُومَ قَبْلَهُ أَوْ يَصُومَ بَعْدَهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَجَابِرٍ وَجُنَادَةَ الأَزْدِيِّ وَجُوَيْرِيَةَ وَأَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَكْرَهُونَ لِلرَّجُلِ أَنْ يَخْتَصَّ يَوْمَ الْجُمُعَةِ بِصِيَامٍ لاَ يَصُومُ قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ . وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

உங்களில் எவரும் வெள்ளிக்கிழமை அன்று (மட்டும்) நோன்பு நோற்க வேண்டாம், அதற்கு முந்தைய நாளோ அல்லது பிந்தைய நாளோ நோன்பு

நோற்றாலன்றி.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَوْمِ يَوْمِ السَّبْتِ

சனிக்கிழமை நோன்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

744

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ حَبِيبٍ، عَنْ ثَوْرِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ، عَنْ أُخْتِهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تَصُومُوا يَوْمَ السَّبْتِ إِلاَّ فِيمَا افْتَرَضَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ أَحَدُكُمْ إِلاَّ لِحَاءَ عِنَبَةٍ أَوْ عُودَ شَجَرَةٍ فَلْيَمْضُغْهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَمَعْنَى كَرَاهَتِهِ فِي هَذَا أَنْ يَخُصَّ الرَّجُلُ يَوْمَ السَّبْتِ بِصِيَامٍ لأَنَّ الْيَهُودَ تُعَظِّمُ يَوْمَ السَّبْتِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் புஸ்ர் (ரழி) அவர்களின் சகோதரி அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் உங்கள் மீது கடமையாக்கியதைத் தவிர சனிக்கிழமையன்று நோன்பு நோற்காதீர்கள் (சனிக்கிழமையை மட்டும் நோன்புக்காகத் தனியாகத் தேர்ந்தெடுத்து நோற்பது தடுக்கப்பட்டுள்ளது, ஏனெனில் யூதர்கள் சனிக்கிழமையை கண்ணியப்படுத்துகிறார்கள்). உங்களில் ஒருவருக்கு ஒரு திராட்சைத் தோலையோ அல்லது ஒரு மரத்தின் குச்சியையோ தவிர வேறு எதுவும் கிடைக்காவிட்டால், அவர் அதையாவது மெல்லட்டும் (அதாவது, சனிக்கிழமையன்று நோன்பு நோற்பதைத் தவிர்க்க எந்த வழியையும் தேடுங்கள், அது ஒரு அடையாளச் செயலாக இருந்தாலும் சரி)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَوْمِ يَوْمِ الاِثْنَيْنِ وَالْخَمِيسِ

திங்கட்கிழமை மற்றும் வியாழக்கிழமை நோன்பு பற்றி வந்துள்ளவை

745

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ الْفَلاَّسُ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ دَاوُدَ، عَنْ ثَوْرِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ رَبِيعَةَ الْجُرَشِيِّ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَتَحَرَّى

صَوْمَ الِاثْنَيْنِ وَالْخَمِيسِ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ حَفْصَةَ وَأَبِي قَتَادَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் திங்கள் மற்றும் வியாழக்கிழமைகளில் நோன்பு நோற்க முயற்சிப்பவர்களாக இருந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

746

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلَانَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، وَمُعَاوِيَةُ بْنُ هِشَامٍ، قَالَا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ خَيْثَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَصُومُ مِنَ الشَّهْرِ السَّبْتَ وَالأَحَدَ وَالِاثْنَيْنِ وَمِنَ الشَّهْرِ الآخَرِ الثُّلَاثَاءَ وَالأَرْبِعَاءَ وَالْخَمِيسَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ. وَرَوَى عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سُفْيَانَ وَلَمْ يَرْفَعْهُ.

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மாதத்தில் சனிக்கிழமை, ஞாயிற்றுக்கிழமை மற்றும் திங்கட்கிழமைகளிலும், மற்றொரு மாதத்தில் செவ்வாய்க்கிழமை, புதன்கிழமை மற்றும் வியாழக்கிழமைகளிலும் நோன்பு நோற்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

747

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ رِفَاعَةَ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ تُعْرَضُ الأَعْمَالُ يَوْمَ الِاثْنَيْنِ وَالْخَمِيسِ فَأُحِبُّ أَنْ يُعْرَضَ عَمَلِي وَأَنَا صَائِمٌ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "திங்கள் மற்றும் வியாழக்கிழமைகளில் செயல்கள் (அல்லாஹ்விடம்) சமர்ப்பிக்கப்படுகின்றன. மேலும், நான் நோன்பு

நோற்றிருக்கும் நிலையில் எனது செயல்கள் சமர்ப்பிக்கப்படுவதை நான் விரும்புகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَوْمِ يَوْمِ الأَرْبِعَاءِ وَالْخَمِيسِ

புதன் மற்றும் வியாழக்கிழமைகளில் நோன்பு நோற்பது பற்றிய பாடம்

748

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْحَرِيرِيُّ، وَمُحَمَّدُ بْنُ مَدُّويَهْ، قَالاَ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا هَارُونُ بْنُ سَلْمَانَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْلِمٍ الْقُرَشِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَأَلْتُ أَوْ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ صِيَامِ الدَّهْرِ فَقَالَ إِنَّ لأَهْلِكَ عَلَيْكَ حَقًّا صُمْ رَمَضَانَ وَالَّذِي يَلِيهِ وَكُلَّ أَرْبِعَاءٍ وَخَمِيسٍ فَإِذَا أَنْتَ قَدْ صُمْتَ الدَّهْرَ وَأَفْطَرْتَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ مُسْلِمٍ الْقُرَشِيِّ حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ هَارُونَ بْنِ سَلْمَانَ عَنْ مُسْلِمِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِيهِ .

முஸ்லிம் இப்னு உபைதுல்லாஹ் அல்-குராஷியின் தந்தை அறிவித்தார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் காலமெல்லாம் நோன்பு நோற்பது குறித்துக் கேட்டேன் - அல்லது (அவர்களிடம்) கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக உமது குடும்பத்தாருக்கு உம்மீது உரிமை உண்டு. ரமழானிலும், அதற்குப் பிந்தைய (ஷவ்வால் மாதத்தின் ஆறு) நோன்புகளிலும், ஒவ்வொரு புதன் மற்றும் வியாழக்கிழமையும் நீர் நோன்பு நோற்பீராக! அவ்வாறு (நீர் செய்தால்), நீர் காலமெல்லாம் நோன்பு நோற்றவராகவும், (அதே சமயம்) நோன்பை விட்டவராகவும் ஆவீர்'."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ صَوْمِ عَرَفَةَ

அரஃபா நாளில் நோன்பு நோற்பதன் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

749

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ غَيْلاَنَ بْنِ جَرِيرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَعْبَدٍ الزِّمَّانِيِّ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ صِيَامُ يَوْمِ عَرَفَةَ إِنِّي أَحْتَسِبُ عَلَى اللَّهِ أَنْ يُكَفِّرَ السَّنَةَ الَّتِي قَبْلَهُ وَالسَّنَةَ الَّتِي بَعْدَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي قَتَادَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدِ اسْتَحَبَّ أَهْلُ الْعِلْمِ صِيَامَ يَوْمِ عَرَفَةَ إِلاَّ بِعَرَفَةَ ‏.‏

அபூ கதாதா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அரஃபா நாளில் நோன்பு வைப்பது, அதற்கு முந்தைய வருடம் மற்றும் அதற்குப் பிந்தைய வருடத்தின் (சிறு பாவங்களுக்குப்) பரிகாரமாக அமையும் என்று நான் அல்லாஹ்விடம் எதிர்பார்க்கிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب كَرَاهِيَةِ صَوْمِ يَوْمِ عَرَفَةَ بِعَرَفَةَ

அரஃபாவில் இருக்கும்போது அரஃபா நாளில் நோன்பு நோற்பது வெறுக்கத்தக்கது

750

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَفْطَرَ بِعَرَفَةَ وَأَرْسَلَتْ إِلَيْهِ أُمُّ الْفَضْلِ بِلَبَنٍ فَشَرِبَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَأُمِّ الْفَضْلِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ حَجَجْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَلَمْ يَصُمْهُ يَعْنِي يَوْمَ عَرَفَةَ وَمَعَ أَبِي بَكْرٍ فَلَمْ يَصُمْهُ وَمَعَ عُمَرَ فَلَمْ يَصُمْهُ وَمَعَ عُثْمَانَ فَلَمْ يَصُمْهُ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ الإِفْطَارَ بِعَرَفَةَ لِيَتَقَوَّى بِهِ الرَّجُلُ عَلَى الدُّعَاءِ وَقَدْ صَامَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ يَوْمَ عَرَفَةَ بِعَرَفَةَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் அரஃபாவில் நோன்பு துறந்தார்கள் (அதாவது நோன்பு நோற்கவில்லை). உம்முல் ஃபள்ல் (ரழி) அவர்கள் நபியவர்களுக்குப் பால் அனுப்பினார்கள்; அதை அவர்கள் அருந்தினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

751

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سُئِلَ ابْنُ عُمَرَ عَنْ صَوْمِ، يَوْمِ عَرَفَةَ بِعَرَفَةَ فَقَالَ حَجَجْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَلَمْ يَصُمْهُ وَمَعَ أَبِي بَكْرٍ فَلَمْ يَصُمْهُ وَمَعَ عُمَرَ فَلَمْ يَصُمْهُ وَمَعَ عُثْمَانَ فَلَمْ يَصُمْهُ . وَأَنَا لاَ أَصُومُهُ وَلاَ آمُرُ بِهِ وَلاَ أَنْهَى عَنْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ رَجُلٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . وَأَبُو نَجِيحٍ اسْمُهُ يَسَارٌ وقد سمع من ابن عمر .

இப்னு அபீ நஜீஹ் அவர்கள் தம் தந்தையிடமிருந்து அறிவித்தார்கள், அவர் கூறினார்கள்:

"இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம் அரஃபா நாளில், அரஃபாவில் (ஹஜ்ஜின் போது) நோன்பு நோற்பது குறித்துக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஹஜ் செய்தேன், அவர்கள் அதை நோன்பு நோற்கவில்லை. மேலும் அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களுடனும் (ஹஜ் செய்தேன்), அவர்களும் அதை நோன்பு நோற்கவில்லை. மேலும் உமர் (ரழி) அவர்களுடனும் (ஹஜ் செய்தேன்), அவர்களும் அதை நோன்பு நோற்கவில்லை. மேலும் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களுடனும் (ஹஜ் செய்தேன்), அவர்களும் அதை நோன்பு நோற்கவில்லை. நான் அதை நோன்பு நோற்பதில்லை, அதை (நோற்கச்) செய்யுமாறு கட்டளையிடுவதுமில்லை, அதைத் தடுப்பதுமில்லை.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَثِّ عَلَى صَوْمِ يَوْمِ عَاشُورَاءَ

ஆஷூரா நாளில் நோன்பு நோற்பதற்கு ஆர்வமூட்டுவது பற்றி வந்துள்ளவை

752

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ غَيْلاَنَ بْنِ جَرِيرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَعْبَدٍ الزِّمَّانِيِّ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " صِيَامُ يَوْمِ

عَاشُورَاءَ إِنِّي أَحْتَسِبُ عَلَى اللَّهِ أَنْ يُكَفِّرَ السَّنَةَ الَّتِي قَبْلَهُ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَمُحَمَّدِ بْنِ صَيْفِيٍّ وَسَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ وَهِنْدِ بْنِ أَسْمَاءَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَالرُّبَيِّعِ بِنْتِ مُعَوِّذِ بْنِ عَفْرَاءَ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَلَمَةَ الْخُزَاعِيِّ عَنْ عَمِّهِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ ذَكَرُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ حَثَّ عَلَى صِيَامِ يَوْمِ عَاشُورَاءَ . قَالَ أَبُو عِيسَى لاَ نَعْلَمُ فِي شَيْءٍ مِنَ الرِّوَايَاتِ أَنَّهُ قَالَ " صِيَامُ يَوْمِ عَاشُورَاءَ كَفَّارَةُ سَنَةٍ " . إِلاَّ فِي حَدِيثِ أَبِي قَتَادَةَ . وَبِحَدِيثِ أَبِي قَتَادَةَ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

அபூ கதாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆஷூரா நாளின் நோன்பானது, அதற்கு முந்தைய வருடத்தின் (சிறு) பாவங்களுக்குப் பரிகாரமாக அமையும் என்று நான் அல்லாஹ்விடம் கூலியை எதிர்பார்க்கிறேன் (அல்லது ஆதரவு வைக்கிறேன்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي تَرْكِ صَوْمِ يَوْمِ عَاشُورَاءَ

ஆஷூரா நாளில் நோன்பு நோற்காமல் இருப்பதற்கான அனுமதி குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

753

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ عَاشُورَاءُ يَوْمًا تَصُومُهُ قُرَيْشٌ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَصُومُهُ فَلَمَّا قَدِمَ الْمَدِينَةَ صَامَهُ وَأَمَرَ النَّاسَ بِصِيَامِهِ فَلَمَّا افْتُرِضَ رَمَضَانُ كَانَ رَمَضَانُ هُوَ الْفَرِيضَةَ وَتَرَكَ عَاشُورَاءَ فَمَنْ شَاءَ صَامَهُ وَمَنْ شَاءَ تَرَكَهُ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَقَيْسِ بْنِ سَعْدٍ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَمُعَاوِيَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ عَلَى حَدِيثِ عَائِشَةَ وَهُوَ حَدِيثٌ صَحِيحٌ لاَ يَرَوْنَ صِيَامَ يَوْمِ عَاشُورَاءَ وَاجِبًا إِلاَّ مَنْ رَغِبَ فِي صِيَامِهِ لِمَا ذُكِرَ فِيهِ مِنَ الْفَضْلِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஜாஹிலிய்யா காலத்தில் ஆஷூரா என்பது குறைஷிகள் நோன்பு நோற்கும் ஒரு நாளாக இருந்தது;

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் அந்நாளில் நோன்பு நோற்று வந்தார்கள். அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, தாமும் அந்நாளில் நோன்பு நோற்று, மக்களையும் நோன்பு நோற்கும்படி கட்டளையிட்டார்கள். ரமளான் (நோன்பு) கடமையாக்கப்பட்டபோது, ரமளான் கடமையானதானது; ஆஷூரா (நோன்பின் கட்டாயக் கடமை) நீக்கப்பட்டது. எனவே, விரும்பியவர் அந்நாளில் நோன்பு நோற்கலாம்; விரும்பியவர் அதை விட்டுவிடலாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ عَاشُورَاءُ أَىُّ يَوْمٍ هُوَ

ஆஷூரா எந்த நாளில் வருகிறது என்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

754

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَأَبُو كُرَيْبٍ قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ حَاجِبِ بْنِ عُمَرَ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ الأَعْرَجِ، قَالَ انْتَهَيْتُ إِلَى ابْنِ عَبَّاسٍ وَهُوَ مُتَوَسِّدٌ رِدَاءَهُ فِي زَمْزَمَ فَقُلْتُ أَخْبِرْنِي عَنْ يَوْمِ عَاشُورَاءَ أَىُّ يَوْمٍ هُوَ أَصُومُهُ فَقَالَ إِذَا رَأَيْتَ هِلاَلَ الْمُحَرَّمِ فَاعْدُدْ ثُمَّ أَصْبِحْ مِنَ التَّاسِعِ صَائِمًا . قَالَ فَقُلْتُ أَهَكَذَا كَانَ يَصُومُهُ مُحَمَّدٌ صلى الله عليه وسلم قَالَ نَعَمْ .

அல்-ஹகம் பின் அல்-அஃராஜ் அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களை, அவர்கள் ஸம்ஸம் (கிணற்றின்) அருகே தமது மேலாடையை தலையணையாக்கிச் சாய்ந்திருந்தபோது சந்தித்தேன். ஆகவே நான், 'ஆஷூரா நாளைப் பற்றி எனக்கு அறிவியுங்கள். நான் எந்த நாளில் நோன்பு நோற்க வேண்டும்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நீங்கள் முஹர்ரம் மாதத்தின் பிறையைக் கண்டால், பிறகு (நாட்களை) எண்ணுங்கள்; பிறகு ஒன்பதாவது நாளின் காலையில் நோன்பு வையுங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

அதற்கு நான், 'இப்படியாகத்தான் முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் நோன்பு நோற்றார்களா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

755

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ، عَنْ يُونُسَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ أَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِصَوْمِ عَاشُورَاءَ يَوْمَ الْعَاشِرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي يَوْمِ عَاشُورَاءَ فَقَالَ بَعْضُهُمْ يَوْمُ التَّاسِعِ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ يَوْمُ الْعَاشِرِ . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ قَالَ صُومُوا التَّاسِعَ وَالْعَاشِرَ وَخَالِفُوا الْيَهُودَ . وَبِهَذَا الْحَدِيثِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "ஆஷூரா (எனும்) பத்தாவது நாளில் நோன்பு நோற்கும்படி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கட்டளையிட்டார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' (தரமுடையது) ஆகும். ஆஷூரா நாள் குறித்து அறிஞர்களிடத்தில் கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர் அது (முஹர்ரம் மாதத்தின்) ஒன்பதாம் நாள் என்றும், வேறு சிலர் அது பத்தாம் நாள் என்றும் கூறியுள்ளனர். மேலும், "ஒன்பதாம் நாளிலும் பத்தாம் நாளிலும் நோன்பு நோருங்கள்; யூதர்களுக்கு மாறு செய்யுங்கள்" என்று இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இமாம் ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் இக்கருத்தையே (அதாவது, ஒன்பதாம் மற்றும் பத்தாம் நாட்களில் நோன்பு நோற்பதையே) கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِيَامِ الْعَشْرِ

பாடம்: துல்-ஹிஜ்ஜாவின் பத்து (நாட்கள்) நோன்பு பற்றி வந்துள்ளவை

756

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَائِمًا فِي الْعَشْرِ قَطُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنِ الأَسْوَدِ عَنْ عَائِشَةَ . وَرَوَى الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُهُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لَمْ يُرَ صَائِمًا فِي الْعَشْرِ . وَرَوَى أَبُو الأَحْوَصِ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنْ عَائِشَةَ . وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ الأَسْوَدِ . وَقَدِ اخْتَلَفُوا عَلَى

مَنْصُورٍ فِي هَذَا الْحَدِيثِ وَرِوَايَةُ الأَعْمَشِ أَصَحُّ وَأَوْصَلُ إِسْنَادًا ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ أَبَا بَكْرٍ مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا يَقُولُ الأَعْمَشُ أَحْفَظُ لإِسْنَادِ إِبْرَاهِيمَ مِنْ مَنْصُورٍ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் (துல்ஹஜ் மாதத்தின்) அந்தப் பத்து நாட்களில் ஒருபோதும் நோன்பு நோற்றதை நான் பார்த்ததில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْعَمَلِ فِي أَيَّامِ الْعَشْرِ

துல்ஹஜ் மாதத்தின் பத்து நாட்களில் செய்யப்படும் அமல்கள் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

757

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ مُسْلِمٍ، هُوَ الْبَطِينُ وَهُوَ ابْنُ عِمْرَانَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا مِنْ أَيَّامٍ الْعَمَلُ الصَّالِحُ فِيهِنَّ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ هَذِهِ الأَيَّامِ الْعَشْرِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلاَ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ وَلاَ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلاَّ رَجُلٌ خَرَجَ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ فَلَمْ يَرْجِعْ مِنْ ذَلِكَ بِشَيْءٍ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த பத்து நாட்களில் (துல்ஹஜ் மாதத்தின் முதல் பத்து நாட்கள்) செய்யப்படும் நற்செயல்களை விட அல்லாஹ்வுக்கு மிகவும் விருப்பமான நற்செயல்கள் வேறு எந்த நாட்களிலும் இல்லை." அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் பாதையில் செய்யும் ஜிஹாதை விடவுமா?" அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் செய்யும் ஜிஹாதை விடவும் இல்லை, ஒரு மனிதன் தனது உயிரையும், தனது செல்வத்தையும் எடுத்துக்கொண்டு புறப்பட்டுச் சென்று, அதிலிருந்து எதையும் கொண்டு திரும்ப வராதவனைத் தவிர (அதாவது, தனது உயிரையும் செல்வத்தையும் அல்லாஹ்வுக்காக இழந்து வீரமரணம் அடைந்தவனைத் தவிர)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

758

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ نَافِعٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مَسْعُودُ بْنُ وَاصِلٍ، عَنْ نَهَّاسِ بْنِ قَهْمٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا مِنْ أَيَّامٍ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ أَنْ يُتَعَبَّدَ لَهُ فِيهَا مِنْ عَشْرِ ذِي الْحِجَّةِ يَعْدِلُ صِيَامُ كُلِّ يَوْمٍ مِنْهَا بِصِيَامِ سَنَةٍ وَقِيَامُ كُلِّ لَيْلَةٍ مِنْهَا بِقِيَامِ لَيْلَةِ الْقَدْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مَسْعُودِ بْنِ وَاصِلٍ عَنِ النَّهَّاسِ . قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَلَمْ يَعْرِفْهُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ مِثْلَ هَذَا . وَقَالَ قَدْ رُوِيَ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً شَيْءٌ مِنْ هَذَا . وَقَدْ تَكَلَّمَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ فِي نَهَّاسِ بْنِ قَهْمٍ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ் வணங்கப்படுவதற்கு, துல்-ஹஜ் மாதத்தின் (முதல்) பத்து நாட்களை விட அவனுக்கு மிகவும் பிரியமான நாட்கள் வேறு இல்லை. அவற்றில் ஒவ்வொரு நாளும் நோன்பு நோற்பது ஒரு வருடம் நோன்பு நோற்பதற்குச் சமமாகும். மேலும், அவற்றில் ஒவ்வொரு இரவும் (தொழுகையில்) நின்று வணங்குவது லைலத்துல் கத்ர் இரவில் நின்று வணங்குவதற்குச் சமமாகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِيَامِ سِتَّةِ أَيَّامٍ مِنْ شَوَّالٍ

ஷவ்வால் மாதத்தில் ஆறு நாட்கள் நோன்பு நோற்பது பற்றி வந்துள்ளவை

759

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " مَنْ صَامَ رَمَضَانَ ثُمَّ أَتْبَعَهُ سِتًّا مِنْ شَوَّالٍ فَذَلِكَ صِيَامُ الدَّهْرِ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَثَوْبَانَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي أَيُّوبَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدِ اسْتَحَبَّ قَوْمٌ صِيَامَ سِتَّةِ أَيَّامٍ مِنْ شَوَّالٍ بِهَذَا الْحَدِيثِ . قَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ هُوَ حَسَنٌ هُوَ مِثْلُ صِيَامِ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ . قَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَيُرْوَى فِي بَعْضِ

الْحَدِيثِ " وَيُلْحَقُ هَذَا الصِّيَامُ بِرَمَضَانَ " . وَاخْتَارَ ابْنُ الْمُبَارَكِ أَنْ تَكُونَ سِتَّةَ أَيَّامٍ فِي أَوَّلِ الشَّهْرِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ قَالَ إِنْ صَامَ سِتَّةَ أَيَّامٍ مِنْ شَوَّالٍ مُتَفَرِّقًا فَهُوَ جَائِزٌ . قَالَ وَقَدْ رَوَى عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ صَفْوَانَ بْنِ سُلَيْمٍ وَسَعْدِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ عُمَرَ بْنِ ثَابِتٍ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا . وَرَوَى شُعْبَةُ عَنْ وَرْقَاءَ بْنِ عُمَرَ عَنْ سَعْدِ بْنِ سَعِيدٍ هَذَا الْحَدِيثَ . وَسَعْدُ بْنُ سَعِيدٍ هُوَ أَخُو يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ فِي سَعْدِ بْنِ سَعِيدٍ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ . حَدَّثَنَا هَنَّادٌ قَالَ أَخْبَرَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ الْجُعْفِيُّ عَنْ إِسْرَائِيلَ أَبِي مُوسَى عَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ قَالَ كَانَ إِذَا ذُكِرَ عِنْدَهُ صِيَامُ سِتَّةِ أَيَّامٍ مِنْ شَوَّالٍ فَيَقُولُ وَاللَّهِ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ بِصِيَامِ هَذَا الشَّهْرِ عَنِ السَّنَةِ كُلِّهَا .

அபூ அய்யூப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ரமழானில் நோன்பு நோற்று, பின்னர் அதைத் தொடர்ந்து ஷவ்வால் மாதத்தில் ஆறு நோன்புகள் நோற்கிறாரோ, அது ஆண்டு முழுவதும் நோன்பு நோற்றதைப் போன்றதாகும் (ஏனெனில், ஒரு நன்மைக்கு பத்து மடங்கு கூலி என்ற இஸ்லாமியக் கோட்பாட்டின்படி, ரமழான் நோன்பு பத்து மாதங்களுக்குச் சமம், ஷவ்வால் மாதத்தின் ஆறு நோன்புகள் அறுபது நாட்களுக்குச் சமம், ஆக மொத்தம் ஒரு முழு ஆண்டு நோன்புக்குச் சமமாகிறது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي صَوْمِ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ

பாடம்: ஒவ்வொரு மாதமும் மூன்று நாட்கள் நோன்பு நோற்பது பற்றி வந்துள்ளவை

760

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ عَهِدَ إِلَىَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثَةً أَنْ لاَ أَنَامَ إِلاَّ عَلَى وِتْرٍ وَصَوْمَ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ وَأَنْ أُصَلِّيَ الضُّحَى .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு மூன்று விஷயங்களை (வஸிய்யத் செய்து) அறிவுறுத்தினார்கள்: வித்ரு தொழாமல் உறங்கக் கூடாது; ஒவ்வொரு மாதமும்

மூன்று நாட்கள் நோன்பு நோற்க வேண்டும்; மேலும் ளுஹா தொழுகையைத் தொழ வேண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

761

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ سَمِعْتُ يَحْيَى بْنَ سَامٍ، يُحَدِّثُ عَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا ذَرٍّ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَا أَبَا ذَرٍّ إِذَا صُمْتَ مِنَ الشَّهْرِ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ فَصُمْ ثَلاَثَ عَشْرَةَ وَأَرْبَعَ عَشْرَةَ وَخَمْسَ عَشْرَةَ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي قَتَادَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَقُرَّةَ بْنِ إِيَاسٍ الْمُزَنِيِّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي عَقْرَبٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَائِشَةَ وَقَتَادَةَ بْنِ مِلْحَانَ وَعُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِي وَجَرِيرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي ذَرٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ فِي بَعْضِ الْحَدِيثِ أَنَّ " مَنْ صَامَ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ كَانَ كَمَنْ صَامَ الدَّهْرَ " .

அபூ தர்ரே! நீர் ஒரு மாதத்தில் மூன்று நாட்கள் நோன்பு நோற்றால், பதின்மூன்றாம், பதினான்காம், பதினைந்தாம் நாட்களில் நோன்பு நோற்பீராக (அதாவது, அய்யாமுல் பீத் எனப்படும் வெண்மையான நாட்களில்).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

762

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ صَامَ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ فَذَلِكَ صِيَامُ الدَّهْرِ . فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ تَصْدِيقَ ذَلِكَ فِي كِتَابِهِ : (مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا) . الْيَوْمُ بِعَشَرَةِ أَيَّامٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي شِمْرٍ وَأَبِي التَّيَّاحِ عَنْ أَبِي عُثْمَانَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒவ்வொரு மாதமும் மூன்று நாட்கள் நோன்பு நோற்கிறாரோ, அது காலம் முழுவதும் நோன்பு நோற்றதற்குச் சமமாகும்." பின்னர், மகத்துவமும் மாண்பும் மிக்க அல்லாஹ், தனது வேதத்தில் அதை

உறுதிப்படுத்தி, (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்: "யார் ஒரு நன்மையை கொண்டு வருகிறாரோ, அவருக்கு அது போன்று பத்து மடங்கு உண்டு." (இந்த வசனத்தின்படி, ஒரு நற்செயலுக்குப் பத்து மடங்கு கூலி என்பதால்) ஒரு நாள் பத்து நாட்களைப் போன்றது (என்று விளக்கப்பட்டது).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

763

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ يَزِيدَ الرِّشْكِ، قَالَ سَمِعْتُ مُعَاذَةَ، قَالَتْ قُلْتُ لِعَائِشَةَ أَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَصُومُ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ قَالَتْ نَعَمْ ‏.‏ قُلْتُ مِنْ أَيِّهِ كَانَ يَصُومُ قَالَتْ كَانَ لاَ يُبَالِي مِنْ أَيِّهِ صَامَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَيَزِيدُ الرِّشْكُ هُوَ يَزِيدُ الضُّبَعِيُّ وَهُوَ يَزِيدُ بْنُ الْقَاسِمِ وَهُوَ الْقَسَّامُ وَالرِّشْكُ هُوَ الْقَسَّامُ بِلُغَةِ أَهْلِ الْبَصْرَةِ ‏.‏

முஆதா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
நான் ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒவ்வொரு மாதமும் மூன்று நாட்கள் நோன்பு நோற்பார்களா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "ஆம்" என்று பதிலளித்தார்கள். நான், "மாதத்தின் எந்த நாட்களில் அவர்கள் நோன்பு நோற்பார்கள்?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "மாதத்தின் எந்தப் பகுதியில் அவர்கள் நோன்பு நோற்பார்கள் என்பதை அவர்கள் பொருட்படுத்தமாட்டார்கள் (அதாவது, மாதத்தின் ஆரம்பம், நடுப்பகுதி அல்லது இறுதி என குறிப்பிட்ட நாட்களை அவர்கள் தேர்ந்தெடுக்கவில்லை)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الصَّوْمِ

நோன்பின் சிறப்புகள் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

764

حَدَّثَنَا عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى الْقَزَّازُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ رَبَّكُمْ يَقُولُ كُلُّ حَسَنَةٍ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ وَالصَّوْمُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ الصَّوْمُ جُنَّةٌ مِنَ النَّارِ

وَلَخُلُوفُ فَمِ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ وَإِنْ جَهِلَ عَلَى أَحَدِكُمْ جَاهِلٌ وَهُوَ صَائِمٌ فَلْيَقُلْ إِنِّي صَائِمٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَكَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ وَسَلاَمَةَ بْنِ قَيْصَرٍ وَبَشِيرِ ابْنِ الْخَصَاصِيَةِ ‏.‏ وَاسْمُ بَشِيرٍ زَحْمُ بْنُ مَعْبَدٍ وَالْخَصَاصِيَةُ هِيَ أُمُّهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக உங்கள் இறைவன் கூறுகிறான்: 'ஒவ்வொரு நற்செயலுக்கும் அதுபோன்ற பத்து முதல் எழுநூறு மடங்கு வரை (நற்கூலி) வழங்கப்படுகிறது. நோன்பு எனக்கு உரியது; அதற்கு நானே கூலி வழங்குவேன்.' நோன்பு (நரகத்திலிருந்து காக்கும்) ஒரு கேடயமாகும். நோன்பாளியின் வாயிலிருந்து வரும் வாடை அல்லாஹ்விடம் கஸ்தூரியின் நறுமணத்தை விட மிகச் சிறந்ததாகும். உங்களில் ஒருவர் நோன்பு நோற்றிருக்கும் போது, ஒரு அறியாதவர் அவரிடம் (சண்டையிடும் நோக்கில்) மடைமைத்தனமாக நடந்துகொண்டால், அவர் 'நிச்சயமாக நான் நோன்பாளி' என்று கூறட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

765

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَبَابًا يُدْعَى الرَّيَّانَ يُدْعَى لَهُ الصَّائِمُونَ فَمَنْ كَانَ مِنَ الصَّائِمِينَ دَخَلَهُ وَمَنْ دَخَلَهُ لَمْ يَظْمَأْ أَبَدًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

சஹ்ல் பின் சஅத் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சொர்க்கத்தில் 'அர்-ரய்யான்' (அதாவது, தாகம் தணிந்தவர் அல்லது செழிப்பானவர் என்று பொருள்படும்) என்று அழைக்கப்படும் ஒரு வாசல் உள்ளது. நோன்பாளிகள் (மட்டுமே) அதற்காக (சிறப்பாக) அழைக்கப்படுவார்கள். எனவே, யார் நோன்பாளிகளில் உள்ளவரோ அவர் அதில் நுழைவார். மேலும் அதில் நுழைபவர் ஒருபோதும் தாகிக்கமாட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

766

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ فَرْحَةٌ حِينَ يُفْطِرُ وَفَرْحَةٌ حِينَ يَلْقَى رَبَّهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நோன்பாளிக்கு இரண்டு மகிழ்ச்சிகள் உள்ளன: அவர் நோன்பு திறக்கும்போது ஏற்படும் மகிழ்ச்சி (பசி, தாகம் நீங்கி, வணக்கத்தை நிறைவு செய்ததால்), மற்றும் அவர் தன் இறைவனைச் சந்திக்கும்போது ஏற்படும் மகிழ்ச்சி (அவரது நோன்பின் கூலியைப் பெற்று, அல்லாஹ்வின் திருப்தியை அடைவதால்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَوْمِ الدَّهْرِ

தினமும் நோன்பு நோற்பது பற்றி வந்துள்ளவை

767

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ غَيْلاَنَ بْنِ جَرِيرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَعْبَدٍ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، قَالَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ بِمَنْ صَامَ الدَّهْرَ قَالَ ‏"‏ لاَ صَامَ وَلاَ أَفْطَرَ ‏"‏ ‏.‏ أَوْ ‏"‏ لَمْ يَصُمْ وَلَمْ يُفْطِرْ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشِّخِّيرِ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَأَبِي مُوسَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي قَتَادَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ صِيَامَ الدَّهْرِ وَأَجَازَهُ قَوْمٌ آخَرُونَ وَقَالُوا إِنَّمَا يَكُونُ صِيَامُ الدَّهْرِ إِذَا لَمْ يُفْطِرْ يَوْمَ الْفِطْرِ وَيَوْمَ الأَضْحَى وَأَيَّامَ التَّشْرِيقِ فَمَنْ أَفْطَرَ هَذِهِ الأَيَّامَ فَقَدْ خَرَجَ مِنْ حَدِّ الْكَرَاهِيَةِ وَلاَ يَكُونُ قَدْ صَامَ الدَّهْرَ كُلَّهُ ‏.‏ هَكَذَا رُوِيَ عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ نَحْوًا مِنْ هَذَا وَقَالاَ لاَ يَجِبُ أَنْ يُفْطِرَ أَيَّامًا غَيْرَ هَذِهِ الْخَمْسَةِ الأَيَّامِ الَّتِي نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْهَا يَوْمِ الْفِطْرِ وَيَوْمِ الأَضْحَى وَأَيَّامَ التَّشْرِيقِ ‏.‏

அபூ கத்தாதா (ரலி) கூறினார்கள்:
“‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! காலமெல்லாம் நோன்பு நோற்பவரின் நிலை என்ன?’ என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர் (ஸல்), ‘அவர் நோன்பு நோற்றவராகவும் ஆகவில்லை, நோன்பை விட்டவராகவும் ஆகவில்லை

(அதாவது, அவரது நோன்பு ஏற்றுக்கொள்ளப்படவுமில்லை, அதன் பலனும் கிடைக்கவில்லை)’ என்று கூறினார்கள்.” அல்லது, “அவர் நோன்பு நோற்றதுமில்லை, நோன்பை விட்டதுமில்லை” என்று கூறினார்கள்.

இந்த அத்தியாயத்தில் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர், அப்துல்லாஹ் பின் அஷ்-ஷிக்கீர், இம்ரான் பின் ஹுஸைன் மற்றும் அபூ மூஸா (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ கத்தாதா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' தரத்திலானது. அறிஞர்களில் ஒரு சாரார் காலமெல்லாம் நோன்பு நோற்பதை வெறுத்துள்ளனர்; மற்றொரு சாரார் இதை அனுமதித்துள்ளனர். "நோன்புப் பெருநாள், ஹஜ்ஜுப் பெருநாள் மற்றும் தஷ்ரீக் உடைய நாட்களில் நோன்பை விடாமல் (அதாவது, அந்நாட்களிலும் நோன்பு நோற்று) இருப்பதே (மார்க்கத்தால்) வெறுக்கப்பட்ட காலமெல்லாம் நோன்பு நோற்பதாகும். யார் இந்த நாட்களில் நோன்பை விடுகிறாரோ அவர் வெறுப்பின் வரம்பிலிருந்து வெளியேறி விடுகிறார். அவர் காலம் முழுவதுமே நோன்பு நோற்றவராக ஆக மாட்டார்" என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர்.

இவ்வாறு மாலிக் பின் அனஸ் அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இதுவே ஷாஃபிஈ அவர்களின் கூற்றும் ஆகும். அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இது போன்றே கூறியுள்ளனர். "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தடுத்த இந்த ஐந்து நாட்களைத் (நோன்புப் பெருநாள், ஹஜ்ஜுப் பெருநாள் மற்றும் தஷ்ரீக் உடைய நாட்கள்) தவிர மற்ற நாட்களில் நோன்பை விடுவது அவசியமில்லை" என்று அவர்கள் கூறினர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي سَرْدِ الصَّوْمِ

தொடர்ச்சியான நாட்கள் நோன்பு நோற்பது பற்றி வந்துள்ளவை

768

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، قَالَ سَأَلْتُ عَائِشَةَ عَنْ صِيَامِ النَّبِيِّ، صلى الله عليه وسلم قَالَتْ كَانَ يَصُومُ حَتَّى نَقُولَ قَدْ صَامَ وَيُفْطِرُ حَتَّى نَقُولَ قَدْ أَفْطَرَ ‏.‏ قَالَتْ وَمَا صَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم شَهْرًا كَامِلاً إِلاَّ رَمَضَانَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் ஷகீக் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் நபி (ஸல்) அவர்களின் நோன்பைப் பற்றிக் கேட்டேன்." அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் நோன்பு

நோற்பார்கள், (அவர் தொடர்ந்து நோன்பு நோற்றுவிட்டார் என்று) நாங்கள் கூறும் வரை; மேலும், அவர்கள் நோன்பை விடுவார்கள், (அவர் தொடர்ந்து நோன்பை விட்டுவிட்டார் என்று) நாங்கள் கூறும் வரை." (ஆயிஷா ரழி அவர்கள் மேலும்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ரமளானைத் தவிர வேறு எந்த மாதத்திலும் முழுமையாக நோன்பு நோற்றதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

769

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ صَوْمِ النَّبِيِّ، صلى الله عليه وسلم قَالَ كَانَ يَصُومُ مِنَ الشَّهْرِ حَتَّى نَرَى أَنَّهُ لاَ يُرِيدُ أَنْ يُفْطِرَ مِنْهُ وَيُفْطِرُ حَتَّى نَرَى أَنَّهُ لاَ يُرِيدُ أَنْ يَصُومَ مِنْهُ شَيْئًا وَكُنْتَ لاَ تَشَاءُ أَنْ تَرَاهُ مِنَ اللَّيْلِ مُصَلِّيًا إِلاَّ رَأَيْتَهُ مُصَلِّيًا وَلاَ نَائِمًا إِلاَّ رَأَيْتَهُ نَائِمًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடம் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் நோன்பைப் பற்றிக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மாதத்தில் (சில நாட்கள்) நோன்பு நோற்பார்கள். (அவர்கள் நோன்பு நோற்கும் விதத்தைப் பார்த்தால்) அந்த மாதத்தில் நோன்பை விடவே மாட்டார்கள் என்று நாங்கள் நினைக்கும் அளவுக்கு (தொடர்ந்து) நோன்பு நோற்பார்கள். மேலும், அவர்கள் நோன்பு நோற்காமல் இருப்பார்கள். (அவர்கள் நோன்பு நோற்காமல் இருக்கும் விதத்தைப் பார்த்தால்) அந்த மாதத்தில் சிறிதும் நோன்பு நோற்க மாட்டார்கள் என்று நாங்கள் நினைக்கும் அளவுக்கு (தொடர்ந்து) நோன்பு நோற்காமல் இருப்பார்கள். இரவில் அவர்கள் தொழுது கொண்டிருப்பதை நீர் பார்க்க விரும்பினால், அவர்கள் தொழுது கொண்டிருப்பதை நீர் காண்பீர்; அவர்கள் உறங்கிக் கொண்டிருப்பதை நீர் பார்க்க விரும்பினால், அவர்கள் உறங்கிக் கொண்டிருப்பதையும் நீர் காண்பீர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

770

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ مِسْعَرٍ، وَسُفْيَانَ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ أَبِي الْعَبَّاسِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ أَفْضَلُ الصَّوْمِ صَوْمُ أَخِي دَاوُدَ كَانَ يَصُومُ يَوْمًا وَيُفْطِرُ يَوْمًا وَلاَ يَفِرُّ إِذَا لاَقَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو

الْعَبَّاسِ هُوَ الشَّاعِرُ الْمَكِّيُّ الأَعْمَى وَاسْمُهُ السَّائِبُ بْنُ فَرُّوخَ . قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَفْضَلُ الصِّيَامِ أَنْ تَصُومَ يَوْمًا وَتُفْطِرَ يَوْمًا . وَيُقَالُ هَذَا هُوَ أَشَدُّ الصِّيَامِ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நோன்புகளிலேயே மிகவும் சிறந்தது என் சகோதரர் தாவூத் (அலை) அவர்களின் நோன்பு ஆகும். அவர்கள் ஒரு நாள் நோன்பு நோற்பார்கள்; ஒரு நாள் நோன்பை விட்டுவிடுவார்கள். (போர்க்களத்தில் எதிரிகளைச்) சந்திக்கும் போது அவர்கள் புறமுதுகிட்டு ஓட மாட்டார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الصَّوْمِ يَوْمَ الْفِطْرِ وَيَوْمَ النَّحْرِ

ஈதுல் ஃபித்ர் மற்றும் ஈதுல் அழ்ஹா நாட்களில் நோன்பு நோற்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

771

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي عُبَيْدٍ، مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ قَالَ شَهِدْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ فِي يَوْمِ النَّحْرِ بَدَأَ بِالصَّلاَةِ قَبْلَ الْخُطْبَةِ ثُمَّ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَنْهَى عَنْ صَوْمِ هَذَيْنِ الْيَوْمَيْنِ أَمَّا يَوْمُ الْفِطْرِ فَفِطْرُكُمْ مِنْ صَوْمِكُمْ وَعِيدٌ لِلْمُسْلِمِينَ وَأَمَّا يَوْمُ الأَضْحَى فَكُلُوا مِنْ لُحُومِ نُسُكِكُمْ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو عُبَيْدٍ مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ اسْمُهُ سَعْدٌ وَيُقَالُ لَهُ مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَزْهَرَ أَيْضًا وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَزْهَرَ هُوَ ابْنُ عَمِّ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ .

அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்களின் அடிமையாக இருந்து விடுவிக்கப்பட்ட அபூ உபைது அவர்கள் கூறியதாவது:

"நஹ்ர் நாளன்று (ஈதுல் அழ்ஹா அன்று) உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் குத்பாவிற்கு முன்பே தொழுகையைத் துவங்கியதை நான் கண்டேன். பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இந்த இரண்டு நாட்களில் நோன்பு நோற்பதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தடை செய்ததை நான் செவியுற்றுள்ளேன். ஃபித்ர் தினத்தைப் பொருத்தவரை (ஈதுல் ஃபித்ர் அன்று), அது உங்கள் நோன்பை நீங்கள் விடும் நாளாகும்; மேலும் அது

முஸ்லிம்களுக்குரிய பெருநாளாகும். அத்ஹா தினத்தைப் பொருத்தவரை, உங்கள் குர்பானிப் பிராணிகளின் இறைச்சியிலிருந்து உண்ணுங்கள்'."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

772

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ صِيَامَيْنِ يَوْمِ الأَضْحَى وَيَوْمِ الْفِطْرِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ وَعَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَعَمْرُو بْنُ يَحْيَى هُوَ ابْنُ عُمَارَةَ بْنِ أَبِي الْحَسَنِ الْمَازِنِيُّ الْمَدَنِيُّ وَهُوَ ثِقَةٌ رَوَى عَنْهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَشُعْبَةُ وَمَالِكُ بْنُ أَنَسٍ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு நோன்புகளைத் தடை செய்தார்கள்: ஈதுல் அள்ஹா பெருநாளன்றும், ஈதுல் ஃபித்ர் பெருநாளன்றும் நோன்பு நோற்பதை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الصَّوْمِ فِي أَيَّامِ التَّشْرِيقِ

தஷ்ரீக் நாட்களில் நோன்பு நோற்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

773

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُلَيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ يَوْمُ عَرَفَةَ وَيَوْمُ النَّحْرِ وَأَيَّامُ التَّشْرِيقِ عِيدُنَا أَهْلَ الإِسْلاَمِ وَهِيَ أَيَّامُ أَكْلٍ وَشُرْبٍ ‏ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَسَعْدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ وَنُبَيْشَةَ وَبِشْرِ بْنِ سُحَيْمٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ حُذَافَةَ وَأَنَسٍ وَحَمْزَةَ بْنِ عَمْرٍو الأَسْلَمِيِّ وَكَعْبِ بْنِ مَالِكٍ وَعَائِشَةَ وَعَمْرِو بْنِ الْعَاصِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَكْرَهُونَ الصِّيَامَ أَيَّامَ التَّشْرِيقِ إِلاَّ أَنَّ قَوْمًا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ رَخَّصُوا لِلْمُتَمَتِّعِ إِذَا لَمْ يَجِدْ هَدْيًا وَلَمْ يَصُمْ فِي الْعَشْرِ أَنْ يَصُومَ أَيَّامَ التَّشْرِيقِ . وَبِهِ يَقُولُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَهْلُ الْعِرَاقِ يَقُولُونَ مُوسَى بْنُ عَلِيِّ بْنِ رَبَاحٍ وَأَهْلُ مِصْرَ يَقُولُونَ مُوسَى بْنُ عُلَىٍّ . وَقَالَ سَمِعْتُ قُتَيْبَةَ يَقُولُ سَمِعْتُ اللَّيْثَ بْنَ سَعْدٍ يَقُولُ قَالَ مُوسَى بْنُ عَلِيٍّ لاَ أَجْعَلُ أَحَدًا فِي حِلٍّ صَغَّرَ اسْمَ أَبِي .

உக்பா இப்னு ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அரஃபா நாளும், நஹ்ர் நாளும், தஷ்ரீக்கின் நாட்களும் இஸ்லாமியர்களான நமக்குரிய பெருநாட்களாகும். அவை உண்பதற்கும் பருகுவதற்குமான நாட்களாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب كَرَاهِيَةِ الْحِجَامَةِ لِلصَّائِمِ

நோன்பாளிக்கு குருதி உறிஞ்சுதல் வெறுக்கத்தக்கது

774

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، وَمُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ النَّيْسَابُورِيُّ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَيَحْيَى بْنُ مُوسَى، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَارِظٍ، عَنِ السَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَفْطَرَ الْحَاجِمُ وَالْمَحْجُومُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَسَعْدٍ وَشَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ وَثَوْبَانَ وَأُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ وَعَائِشَةَ وَمَعْقِلِ بْنِ سِنَانٍ وَيُقَالُ ابْنُ يَسَارٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي مُوسَى وَبِلاَلٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَذُكِرَ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ أَنَّهُ قَالَ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثُ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ . وَذُكِرَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّهُ قَالَ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثُ ثَوْبَانَ وَشَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ لأَنَّ يَحْيَى بْنَ أَبِي كَثِيرٍ رَوَى عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ الْحَدِيثَيْنِ جَمِيعًا حَدِيثَ ثَوْبَانَ وَحَدِيثَ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ . وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ

الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ الْحِجَامَةَ لِلصَّائِمِ حَتَّى أَنَّ بَعْضَ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم احْتَجَمَ بِاللَّيْلِ مِنْهُمْ أَبُو مُوسَى الأَشْعَرِيُّ وَابْنُ عُمَرَ وَبِهَذَا يَقُولُ ابْنُ الْمُبَارَكِ . قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ إِسْحَاقَ بْنَ مَنْصُورٍ يَقُولُ قَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ مَنِ احْتَجَمَ وَهُوَ صَائِمٌ فَعَلَيْهِ الْقَضَاءُ . قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ وَهَكَذَا قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَإِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ . وَقَالَ أَبُو عِيسَى وَأَخْبَرَنِي الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ قَالَ قَالَ الشَّافِعِيُّ قَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ احْتَجَمَ وَهُوَ صَائِمٌ وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " أَفْطَرَ الْحَاجِمُ وَالْمَحْجُومُ " . وَلاَ أَعْلَمُ وَاحِدًا مِنْ هَذَيْنِ الْحَدِيثَيْنِ ثَابِتًا وَلَوْ تَوَقَّى رَجُلٌ الْحِجَامَةَ وَهُوَ صَائِمٌ كَانَ أَحَبَّ إِلَىَّ وَلَوِ احْتَجَمَ صَائِمٌ لَمْ أَرَ ذَلِكَ أَنْ يُفْطِرَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا كَانَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ بِبَغْدَادَ وَأَمَّا بِمِصْرَ فَمَالَ إِلَى الرُّخْصَةِ وَلَمْ يَرَ بِالْحِجَامَةِ لِلصَّائِمِ بَأْسًا وَاحْتَجَّ بِأَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم احْتَجَمَ فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ وَهُوَ مُحْرِمٌ صَائِمٌ .

ராஃபிஃ இப்னு கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரத்தம் குத்தி எடுப்பவரும் (ஹிஜாமா செய்பவரும்), இரத்தம் குத்தி எடுக்கப்படுபவரும் (ஹிஜாமா செய்யப்படுபவரும்) நோன்பை முறித்து விட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

அதற்கான சலுகை பற்றி வந்துள்ளவை

775

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ هِلاَلٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ احْتَجَمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ مُحْرِمٌ صَائِمٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَهَكَذَا رَوَى وُهَيْبٌ نَحْوَ رِوَايَةِ عَبْدِ الْوَارِثِ . وَرَوَى إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ عِكْرِمَةَ مُرْسَلاً وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நோன்பு நோற்றிருந்த நிலையிலும், இஹ்ராம் அணிந்திருந்த

நிலையிலும் ஹிஜாமா செய்துகொண்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

776

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ الشَّهِيدِ، عَنْ مَيْمُونِ بْنِ مِهْرَانَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم احْتَجَمَ وَهُوَ صَائِمٌ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் நோன்பு நோற்றிருந்த நிலையில் இரத்தம் குத்தி எடுத்தார்கள் (ஹிஜாமா செய்தார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

777

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم احْتَجَمَ فِيمَا بَيْنَ مَكَّةَ وَالْمَدِينَةِ وَهُوَ مُحْرِمٌ صَائِمٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرٍ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ وَلَمْ يَرَوْا بِالْحِجَامَةِ لِلصَّائِمِ بَأْسًا . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் நோன்பு நோற்றவராகவும், இஹ்ராம் அணிந்தவராகவும் (ஹஜ் அல்லது உம்ராவுக்காக புனித உடை அணிந்த நிலையில்) இருந்தபோது, மக்காவிற்கும் மதீனாவிற்கும் இடையில் ஹிஜாமா செய்துகொண்டார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ ஸயீத், ஜாபிர் மற்றும் அனஸ் ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. மேலும் அபூ ஈஸா கூறினார்: இப்னு அப்பாஸ் அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் கருத்து

தெரிவித்துள்ளனர். நோன்பாளி ஹிஜாமா செய்துகொள்வதில் தவறில்லை என்று அவர்கள் கருதுகின்றனர். இதுவே சுப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, மாலிக் பின் அனஸ் மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْوِصَالِ لِلصَّائِمِ

தொடர்ச்சியான நோன்பு (அல்-விஸால்) வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

778

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، وَخَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ تُوَاصِلُوا " . قَالُوا فَإِنَّكَ تُوَاصِلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " إِنِّي لَسْتُ كَأَحَدِكُمْ إِنَّ رَبِّي يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِي " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَبَشِيرِ ابْنِ الْخَصَاصِيَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا الْوِصَالَ فِي الصِّيَامِ . وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ أَنَّهُ كَانَ يُوَاصِلُ الأَيَّامَ وَلاَ يُفْطِرُ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “விசால் செய்யாதீர்கள் (தொடர்ச்சியாக நோன்பு நோற்காதீர்கள், அதாவது இஃப்தார் செய்யாமல் அடுத்த நாள் நோன்பைத் தொடர வேண்டாம்).” அதற்கு அவர்கள், “ஆனால், அல்லாஹ்வின் தூதரே! நீங்கள் விசால் செய்கிறீர்களே” என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான் உங்களைப் போன்றவன் அல்லன். நிச்சயமாக என் இறைவன் எனக்கு உணவளிக்கிறான், மேலும் எனக்குப் பானம் புகட்டுகிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي الْجُنُبِ يُدْرِكُهُ الْفَجْرُ وَهُوَ يُرِيدُ الصَّوْمَ

நோன்பு நோற்க விரும்பும், ஜுனுப் (பாலியல் தூய்மையற்ற) நிலையில் உள்ள ஒருவரை ஃபஜ்ர் நேரம் அடைந்துவிடுவது பற்றி வந்துள்ள செய்தி

779

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ هِشَامٍ، قَالَ أَخْبَرَتْنِي عَائِشَةُ، وَأُمُّ سَلَمَةَ زَوْجَا النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُدْرِكُهُ الْفَجْرُ وَهُوَ جُنُبٌ مِنْ أَهْلِهِ ثُمَّ يَغْتَسِلُ فَيَصُومُ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ. وَقَدْ قَالَ قَوْمٌ مِنَ التَّابِعِينَ إِذَا أَصْبَحَ جُنُبًا يَقْضِي ذَلِكَ الْيَوْمَ. وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ.

அபூபக்ர் பின் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அல்-ஹாரித் பின் ஹிஷாம் கூறினார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியரான ஆயிஷா (ரழி) அவர்களும், உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களும் எனக்குத் தெரிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், தம் மனைவியருடன் உறவு கொண்டதன் காரணமாக ஜுனுபாக (பெருந்தொடக்குடன்) இருக்கும் நிலையில் ஃபஜ்ர் நேரத்தை அடைவார்கள்; பின்னர் அவர்கள் குஸ்ல் (குளித்து) செய்து நோன்பு நோற்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي إِجَابَةِ الصَّائِمِ الدَّعْوَةَ

நோன்பாளி அழைப்பை (உணவுக்கு) ஏற்றுக்கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

780

حَدَّثَنَا أَزْهَرُ بْنُ مَرْوَانَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَوَاءٍ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ إِلَى طَعَامٍ فَلْيُجِبْ فَإِنْ كَانَ صَائِمًا فَلْيُصَلِّ. يَعْنِي الدُّعَاءَ.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் ஒருவருக்கு விருந்துக்கு அழைப்பு விடுக்கப்பட்டால், அவர் அதற்கு பதிலளிக்கட்டும். அவர் நோன்பு நோற்றிருந்தால், அவர் (விருந்து அளித்தவர்களுக்காக) பிரார்த்தனை செய்யட்டும்.” (இங்கு 'ஃபல்யுஸல்லி' (அவர் தொழட்டும்) என்பது 'துஆ செய்யட்டும்' என்பதையே குறிக்கிறது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

781

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ وَهُوَ صَائِمٌ فَلْيَقُلْ إِنِّي صَائِمٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَكِلاَ الْحَدِيثَيْنِ فِي هَذَا الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் (விருந்துக்கு அல்லது உணவுக்காக) அழைக்கப்பட்டு, அவர் நோன்பு நோற்றிருந்தால், அவர், 'நிச்சயமாக நான் நோன்பாளி' என்று கூறட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ صَوْمِ الْمَرْأَةِ إِلاَّ بِإِذْنِ زَوْجِهَا

ஒரு பெண் தனது கணவரின் அனுமதியின்றி நோன்பு நோற்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

782

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَنَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تَصُومُ الْمَرْأَةُ وَزَوْجُهَا شَاهِدٌ يَوْمًا مِنْ غَيْرِ شَهْرِ رَمَضَانَ إِلاَّ بِإِذْنِهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي الزِّنَادِ عَنْ مُوسَى بْنِ أَبِي عُثْمَانَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஒரு பெண், ரமழான் மாதத்தைத் தவிர, (சுன்னத்தான) ஒரு நாள் நோன்பை, தன் கணவர் (ஊரில்) இருக்கும்போது, அவரின் அனுமதியின்றி நோற்கலாகாது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي تَأْخِيرِ قَضَاءِ رَمَضَانَ

ரமளான் நோன்பைக் களாச் செய்வதைத் தாமதப்படுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

783

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ السُّدِّيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ الْبَهِيِّ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا كُنْتُ أَقْضِي مَا يَكُونُ عَلَىَّ مِنْ رَمَضَانَ إِلاَّ فِي شَعْبَانَ حَتَّى تُوُفِّيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَقَدْ رَوَى يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيُّ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ عَائِشَةَ نَحْوَ هَذَا ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மரணிக்கும் வரை, என் மீது கடமையான ரமளான் நோன்புகளை ஷஅபான் மாதத்தில் அன்றி நான் நிறைவேற்றியதில்லை (அதாவது, நபியவர்களுடன் இருந்த காரணத்தினால், நோன்பு நோற்பதை ஷஅபான் மாதம் வரை தாமதப்படுத்துவார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الصَّائِمِ إِذَا أُكِلَ عِنْدَهُ

பிறர் தன் முன்னிலையில் உணவருந்தும்போது நோன்பாளிக்குக் கிடைக்கும் சிறப்பு குறித்து வந்துள்ளவை

784

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ لَيْلَى، عَنْ مَوْلاَتِهَا، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الصَّائِمُ إِذَا أَكَلَ عِنْدَهُ الْمَفَاطِيرُ صَلَّتْ عَلَيْهِ الْمَلاَئِكَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ حَبِيبِ بْنِ زَيْدٍ عَنْ لَيْلَى عَنْ جَدَّتِهِ أُمِّ عُمَارَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

உம்மு அமாரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நோன்பு நோற்றிருப்பவரின் முன்னிலையில் நோன்பு நோற்காதவர்கள் சாப்பிடும்போது, மலக்குகள்

அவருக்காக ஸலவாத் கூறுகின்றனர் (அவருக்கு அருள்புரியுமாறு அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்திக்கின்றனர்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

785

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ زَيْدٍ، قَالَ سَمِعْتُ مَوْلاَةً، لَنَا يُقَالُ لَهَا لَيْلَى تُحَدِّثُ عَنْ جَدَّتِهِ أُمِّ عُمَارَةَ بِنْتِ كَعْبٍ الأَنْصَارِيَّةِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ عَلَيْهَا فَقَدَّمَتْ إِلَيْهِ طَعَامًا فَقَالَ " كُلِي " . فَقَالَتْ إِنِّي صَائِمَةٌ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ الصَّائِمَ تُصَلِّي عَلَيْهِ الْمَلاَئِكَةُ إِذَا أُكِلَ عِنْدَهُ حَتَّى يَفْرُغُوا " . وَرُبَّمَا قَالَ " حَتَّى يَشْبَعُوا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهُوَ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ شَرِيكٍ .

ஹபீப் இப்னு ஸைத் (ரஹ்) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: எங்கள் மௌலா லெய்லா, தனது பாட்டி உம்மு அமாரா பின்த் கஅப் அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்க நான் கேட்டேன்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம் சென்றார்கள். அப்போது அவர் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு உணவை முன்வைத்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நீ சாப்பிடு' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், 'நான் நோன்பு வைத்திருக்கிறேன்' என்று கூறினார்கள். எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக, ஒரு நோன்பாளியின் முன்னிலையில் (மற்றவர்கள்) உணவு உண்ணும்போது, அவர்கள் முடிக்கும் வரை மலக்குகள் அந்த நோன்பாளிக்காக அருளை வேண்டுகிறார்கள்.' மேலும், ஒருவேளை (நபி (ஸல்) அவர்கள்), 'அவர்கள் வயிறு நிரம்பச் சாப்பிடும் வரை' என்றும் கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

786

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ مَوْلاَةٍ، لَهُمْ يُقَالُ لَهَا لَيْلَى عَنْ جَدَّتِهِ أُمِّ عُمَارَةَ بِنْتِ كَعْبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ

يَذْكُرْ فِيهِ حَتَّى يَفْرُغُوا أَوْ يَشْبَعُوا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَأُمُّ عُمَارَةَ هِيَ جَدَّةُ حَبِيبِ بْنِ زَيْدٍ الأَنْصَارِيِّ ‏.‏

உம்மு உமாரா பின்த் கஅப் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து (அவர்களின் பேரன் ஹபீப் பின் ஸைத் வழியாக) அறிவிக்கப்படுவதாவது: நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே (ஒரு அறிவிப்பு) உள்ளது. ஆனால், அதில் "அவர்கள் (உணவை) முடிக்கும் வரை, அல்லது வயிறு நிரம்பும் வரை" என்று (இந்த அறிவிப்பாளர்) குறிப்பிடவில்லை.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: உம்மு உமாரா என்பவர், ஹபீப் பின் ஸைத் அல்-அன்சாரியின் பாட்டி ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَضَاءِ الْحَائِضِ الصِّيَامَ دُونَ الصَّلاَةِ

மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண் நோன்பைக் களாச் செய்வதும், தொழுகையைக் களாச் செய்யாமல் இருப்பதும் பற்றி வந்துள்ளவை

787

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ عُبَيْدَةَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كُنَّا نَحِيضُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ نَطْهُرُ فَيَأْمُرُنَا بِقَضَاءِ الصِّيَامِ وَلاَ يَأْمُرُنَا بِقَضَاءِ الصَّلاَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ مُعَاذَةَ عَنْ عَائِشَةَ أَيْضًا ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ نَعْلَمُ بَيْنَهُمُ اخْتِلاَفًا أَنَّ الْحَائِضَ تَقْضِي الصِّيَامَ وَلاَ تَقْضِي الصَّلاَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَعُبَيْدَةُ هُوَ ابْنُ مُعَتِّبٍ الضَّبِّيُّ الْكُوفِيُّ يُكْنَى أَبَا عَبْدِ الْكَرِيمِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் எங்களுக்கு மாதவிடாய் ஏற்படும். பிறகு நாங்கள் தூய்மையடைந்ததும், விடுபட்ட நோன்புகளை நோற்கும்படி அவர்கள் எங்களுக்குக் கட்டளையிடுவார்கள். ஆனால், விடுபட்ட தொழுகைகளை நிறைவேற்றும்படி அவர்கள் எங்களுக்குக் கட்டளையிடமாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ مُبَالَغَةِ الِاسْتِنْشَاقِ لِلصَّائِمِ

நோன்பு நேரத்தில் மூக்கில் அதிக அளவு தண்ணீரை உள்ளிழுப்பது (அல்-இஸ்தின்ஷாக்) வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

788

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ بْنُ عَبْدِ الْحَكَمِ الْبَغْدَادِيُّ الْوَرَّاقُ، وَأَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سُلَيْمٍ، حَدَّثَنِي إِسْمَاعِيلُ بْنُ كَثِيرٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَاصِمَ بْنَ لَقِيطِ بْنِ صَبْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنِي عَنِ الْوُضُوءِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَسْبِغِ الْوُضُوءَ وَخَلِّلْ بَيْنَ الأَصَابِعِ وَبَالِغْ فِي الاِسْتِنْشَاقِ إِلاَّ أَنْ تَكُونَ صَائِمًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ كَرِهَ أَهْلُ الْعِلْمِ السَّعُوطَ لِلصَّائِمِ وَرَأَوْا أَنَّ ذَلِكَ يُفَطِّرُهُ وَفِي الْحَدِيثِ مَا يُقَوِّي قَوْلَهُمْ ‏.‏

ஆஸிம் இப்னு லகீத் இப்னு ஸபுரா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவருடைய தந்தை (லகீத் இப்னு ஸபுரா (ரழி)) கூறினார்கள்: 'நான் கேட்டேன், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! உளூவைப் பற்றி எனக்குத் தெரிவியுங்கள்.' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உளூவை முழுமையாகச் செய்யுங்கள், விரல்களுக்கு இடையில் கோதி விடுங்கள், மேலும் நோன்பாளியாக இருக்கும்போது தவிர (மற்ற நேரங்களில்) இஸ்தின்ஷாக் (மூக்கிற்குள் தண்ணீர் செலுத்துவதை) மிகைப்படுத்திச் செய்யுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِيمَنْ نَزَلَ بِقَوْمٍ فَلاَ يَصُومُ إِلاَّ بِإِذْنِهِمْ

தாம் தங்கியிருக்கும் மக்களின் அனுமதியின்றி நோன்பு நோற்பது குறித்து வந்துள்ளவை:

789

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ الْعَقَدِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ بْنُ وَاقِدٍ الْكُوفِيُّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ نَزَلَ عَلَى قَوْمٍ فَلاَ يَصُومَنَّ تَطَوُّعًا إِلاَّ بِإِذْنِهِمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُنْكَرٌ لاَ نَعْرِفُ أَحَدًا مِنَ الثِّقَاتِ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى مُوسَى بْنُ دَاوُدَ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الْمَدِينِيِّ عَنْ هِشَامِ بْنِ

عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوًا مِنْ هَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ ضَعِيفٌ أَيْضًا . وَأَبُو بَكْرٍ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَأَبُو بَكْرٍ الْمَدَنِيُّ الَّذِي رَوَى عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ اسْمُهُ الْفَضْلُ بْنُ مُبَشِّرٍ وَهُوَ أَوْثَقُ مِنْ هَذَا وَأَقْدَمُ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யாரேனும் ஒரு கூட்டத்தினருடன் (விருந்தினராக) தங்கினால், அவர் அவர்களின் அனுமதியின்றி உபரியான நோன்பு நோற்க வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِعْتِكَافِ

இஃஃதிகாஃஃப் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

790

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، وَعُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَعْتَكِفُ الْعَشْرَ الأَوَاخِرَ مِنْ رَمَضَانَ حَتَّى قَبَضَهُ اللَّهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَأَبِي لَيْلَى وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَنَسٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நபி (ஸல்) அவர்கள், அல்லாஹ் அவர்களை மரணிக்கச் செய்யும் வரை ரமழானின் கடைசிப் பத்து (நாட்களில்) இஃஃதிகாஃஃப் இருப்பார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

791

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَمْرَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَرَادَ أَنْ يَعْتَكِفَ صَلَّى الْفَجْرَ ثُمَّ دَخَلَ فِي مُعْتَكَفِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنْ عَمْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً . رَوَاهُ مَالِكٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنْ عَمْرَةَ مُرْسَلاً . وَرَوَاهُ الأَوْزَاعِيُّ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ

وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنْ عَمْرَةَ عَنْ عَائِشَةَ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَقُولُونَ إِذَا أَرَادَ الرَّجُلُ أَنْ يَعْتَكِفَ صَلَّى الْفَجْرَ ثُمَّ دَخَلَ فِي مُعْتَكَفِهِ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ وَإِسْحَاقَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَعْتَكِفَ فَلْتَغِبْ لَهُ الشَّمْسُ مِنَ اللَّيْلَةِ الَّتِي يُرِيدُ أَنْ يَعْتَكِفَ فِيهَا مِنَ الْغَدِ وَقَدْ قَعَدَ فِي مُعْتَكَفِهِ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இஃ்திகாஃ்ப் இருக்க நாடினால், ஃ்பஜ்ருத் தொழுகையைத் தொழுதுவிட்டு, பின்னர் தங்கள் இஃ்திகாஃ்ப் இடத்திற்குள் நுழைவார்கள் (அதாவது, இஃ்திகாஃ்ப் காலத்தை ஆரம்பிப்பார்கள்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

பாடம்: அல்-கத்ர் இரவு குறித்து வந்துள்ளவை

792

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُجَاوِرُ فِي الْعَشْرِ الأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ وَيَقُولُ " تَحَرَّوْا لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي الْعَشْرِ الأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَأُبَىٍّ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَابْنِ عُمَرَ وَالْفَلَتَانِ بْنِ عَاصِمٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أُنَيْسٍ وَأَبِي بَكْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَبِلاَلٍ وَعُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَوْلُهَا يُجَاوِرُ يَعْنِي يَعْتَكِفُ . وَأَكْثَرُ الرِّوَايَاتِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " الْتَمِسُوهَا فِي الْعَشْرِ الأَوَاخِرِ فِي كُلِّ وِتْرٍ " . وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ أَنَّهَا لَيْلَةُ إِحْدَى وَعِشْرِينَ وَلَيْلَةُ ثَلاَثٍ وَعِشْرِينَ وَخَمْسٍ وَعِشْرِينَ وَسَبْعٍ وَعِشْرِينَ وَتِسْعٍ وَعِشْرِينَ وَآخِرُ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ الشَّافِعِيُّ كَأَنَّ هَذَا عِنْدِي وَاللَّهُ أَعْلَمُ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُجِيبُ عَلَى نَحْوِ مَا يُسْأَلُ عَنْهُ يُقَالُ لَهُ

نَلْتَمِسُهَا فِي لَيْلَةِ كَذَا فَيَقُولُ الْتَمِسُوهَا فِي لَيْلَةِ كَذَا . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَأَقْوَى الرِّوَايَاتِ عِنْدِي
فِيهَا لَيْلَةُ إِحْدَى وَعِشْرِينَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ أَنَّهُ كَانَ يَحْلِفُ أَنَّهَا لَيْلَةُ
سَبْعٍ وَعِشْرِينَ . وَيَقُولُ أَخْبَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِعَلاَمَتِهَا فَعَدَدْنَا وَحَفِظْنَا .
وَرُوِيَ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ أَنَّهُ قَالَ لَيْلَةُ الْقَدْرِ تَنْتَقِلُ فِي الْعَشْرِ الأَوَاخِرِ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ
أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ عَنْ مَعْمَرٍ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ بِهَذَا .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ரமழானின் கடைசிப் பத்து (இரவு)களில் 'முஜாவரா' (இஃதிகாஃப்) இருப்பார்கள். மேலும், 'ரமழானின் கடைசிப் பத்து (இரவு)களில் லைலத்துல் கத்ர் இரவைத் தேடுங்கள்' என்று கூறுவார்கள்."

இந்தத் தலைப்பில் உமர், உபை, ஜாபிர் பின் ஸமுரா, ஜாபிர் பின் அப்தில்லாஹ், இப்னு உமர், அல்பல்தான் பின் ஆஸிம், அனஸ், அபூ ஸயீத், அப்துல்லாஹ் பின் உனைஸ், அபூ பக்ரா, இப்னு அப்பாஸ், பிலால் மற்றும் உப்பாதா பின் அஸ்ஸாமித் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஆயிஷா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். (ஹதீஸில் வரும்) 'யுஜாவிர்' எனும் சொல்லுக்கு 'இஃதிகாஃப் இருப்பார்கள்' என்று பொருளாகும்.

நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வரும் அதிகமான அறிவிப்புகள், "அதை (லைலத்துல் கத்ரை) கடைசிப் பத்தின் ஒவ்வொரு ஒற்றைப்படை இரவிலும் தேடுங்கள்" என்றே வந்துள்ளன. நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து லைலத்துல் கத்ர் இரவு குறித்து, அது இருபத்து ஒன்றாம் இரவு, இருபத்து மூன்றாம் இரவு, இருபத்து ஐந்தாம் இரவு, இருபத்து ஏழாம் இரவு, இருபத்து ஒன்பதாம் இரவு மற்றும் ரமழானின் கடைசி இரவு என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இமாம் ஷாஃபிஈ கூறினார்: "என் பார்வையில் - அல்லாஹ்வே நன்கு அறிந்தவன் - நபி (ஸல்) அவர்கள் தன்னிடம் கேட்கப்படும் கேள்விக்கு ஏற்ப பதில் அளித்திருக்கிறார்கள் என்றே தோன்றுகிறது. அதாவது, (லைலத்துல் கத்ரை) 'நாங்கள் இன்ன இரவில் தேடலாமா?' என்று அவரிடம் கேட்கப்படும்போது, 'அதை இன்ன இரவில் தேடுங்கள்' என்று கூறியிருப்பார்கள்." மேலும் ஷாஃபிஈ கூறினார்: "என்னிடத்தில் உள்ள அறிவிப்புகளில் மிகவும் வலிமையானது, அது (ரமழானின்) இருபத்து ஒன்றாம் இரவாகும்."

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: உபை பின் கஅப் (ரலி) அவர்கள், "அது இருபத்து ஏழாம் இரவுதான்" என்று சத்தியம் இட்டுக் கூறுபவர்களாக இருந்தார்கள் என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும் அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்)

அவர்கள் அதன் அடையாளங்களை எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்; நாங்கள் அதை எண்ணிப் பாதுகாத்து வைத்துள்ளோம்" என்றும் கூறுவார்.

அபூ கிலாபா அவர்களிடமிருந்து, "லைலத்துல் கத்ர் இரவு கடைசிப் பத்து நாட்களில் (சுழன்று) மாறி வரக்கூடியது" என்று கூறியதாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

793

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ زِرٍّ، قَالَ قُلْتُ لأُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ أَنَّى عَلِمْتَ أَبَا الْمُنْذِرِ أَنَّهَا لَيْلَةُ سَبْعٍ وَعِشْرِينَ قَالَ بَلَى أَخْبَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهَا لَيْلَةٌ صَبِيحَتُهَا تَطْلُعُ الشَّمْسُ لَيْسَ لَهَا شُعَاعٌ ‏.‏ فَعَدَدْنَا وَحَفِظْنَا وَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمَ ابْنُ مَسْعُودٍ أَنَّهَا فِي رَمَضَانَ وَأَنَّهَا لَيْلَةُ سَبْعٍ وَعِشْرِينَ وَلَكِنْ كَرِهَ أَنْ يُخْبِرَكُمْ فَتَتَّكِلُوا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜிர் அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் உபை இப்னு கஅப் (ரலி) அவர்களிடம், 'அபுல் முன்திரே! அது இருபத்தி ஏழாம் இரவு என்று தங்களுக்கு எப்படித் தெரியும்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆம்! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அது (லைலத்துல் கத்ர்) ஒரு இரவு என்றும், அதன் காலையில் சூரியன் கதிர்கள் இன்றி உதிக்கும் என்றும் எங்களுக்குத் தெரிவித்தார்கள். எனவே நாங்கள் அதைக் கணக்கிட்டு நினைவில் வைத்துக் கொண்டோம். அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் அது ரமளானில் உள்ளது என்றும், அது இருபத்தி ஏழாம் இரவு என்றும் அறிந்து கொண்டார்கள். ஆனால், நீங்கள் அதன் மீதே சார்ந்திருந்து விடுவீர்கள் என்பதற்காக அவர் உங்களுக்கு அதை அறிவிக்க விரும்பவில்லை.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

794

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا عُيَيْنَةُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي قَالَ، ذُكِرَتْ لَيْلَةُ الْقَدْرِ عِنْدَ أَبِي بَكْرَةَ فَقَالَ مَا أَنَا بِمُلْتَمِسِهَا، لِشَيْءٍ سَمِعْتُهُ مِنْ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ فِي الْعَشْرِ الأَوَاخِرِ فَإِنِّي سَمِعْتُهُ يَقُولُ الْتَمِسُوهَا فِي تِسْعٍ يَبْقَيْنَ أَوْ

فِي سَبْعٍ يَبْقَيْنَ أَوْ فِي خَمْسٍ يَبْقَيْنَ أَوْ فِي ثَلَاثٍ أَوْ آخِرِ لَيْلَةٍ ‏.‏ قَالَ وَكَانَ أَبُو بَكْرَةَ يُصَلِّي فِي الْعِشْرِينَ مِنْ رَمَضَانَ كَصَلاَتِهِ فِي سَائِرِ السَّنَةِ فَإِذَا دَخَلَ الْعَشْرُ اجْتَهَدَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்களின் முன்னிலையில் 'லைலத்துல் கத்ர்' பற்றி குறிப்பிடப்பட்டது. அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நான் கேட்ட ஒரு (விஷயத்தின்) காரணமாக, கடைசிப் பத்து (இரவுகளைத்) தவிர (மற்ற நாட்களில்) அதைத் தேடுவதில்லை; ஏனெனில், 'ஒன்பது (இரவுகள்) மீதமிருக்கும் போது, அல்லது ஏழு மீதமிருக்கும் போது, அல்லது ஐந்து மீதமிருக்கும் போது, அல்லது மூன்று (மீதமிருக்கும் போது), அல்லது கடைசி இரவில் அதைத் தேடுங்கள்' என்று அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டுள்ளேன்."

ரமளானின் (முதல்) இருபது (நாட்கள்) வரை, அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் வருடத்தின் மற்ற நாட்களில் தொழுவதைப் போலவே தொழுவார்கள். ஆனால் (கடைசி) பத்து நாட்கள் தொடங்கியதும், அவர்கள் (வழிபாட்டில்) கடுமையாக முயற்சிப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

795

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ هُبَيْرَةَ بْنِ يَرِيمَ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُوقِظُ أَهْلَهُ فِي الْعَشْرِ الأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ரமழானின் கடைசிப் பத்து இரவுகளில் தமது குடும்பத்தினரை (வணக்க வழிபாடுகளுக்காக) எழுப்புவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

796

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ زِيَادٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَجْتَهِدُ فِي الْعَشْرِ الأَوَاخِرِ مَا

لَا يَجْتَهِدُ فِي غَيْرِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், மற்ற நாட்களில் (அதாவது, ரமழானின் முதல் இருபது நாட்களில் அல்லது வருடத்தின் மற்ற மாதங்களில்) செய்யாத அளவு (வணக்க வழிபாடுகளில்) கடைசிப் பத்து நாட்களில் (ரமழானின்) கடுமையாக முயற்சி செய்வார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّوْمِ فِي الشِّتَاءِ

குளிர்காலத்தில் நோன்பு நோற்பது பற்றி வந்துள்ளவை

797

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ نُمَيْرِ بْنِ عَرِيبٍ، عَنْ عَامِرِ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ الْغَنِيمَةُ الْبَارِدَةُ الصَّوْمُ فِي الشِّتَاءِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُرْسَلٌ ‏.‏ عَامِرُ بْنُ مَسْعُودٍ لَمْ يُدْرِكِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ وَالِدُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَامِرٍ الْقُرَشِيِّ الَّذِي رَوَى عَنْهُ شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ ‏.‏

ஆமிர் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குளிர்கால நோன்பு, குளிர்ந்த (சிரமமற்ற) போர்ப்பொருளாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي ‏(‏وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ‏)‏

அதிகாரம்: "மற்றும் எவர்களுக்கு அது கடினமாக இருக்கிறதோ அவர்கள் மீது" பற்றி வந்துள்ளவை

798

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ مُضَرَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَشَجِّ، عَنْ يَزِيدَ، مَوْلَى سَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ ‏)‏ كَانَ مَنْ أَرَادَ مِنَّا أَنْ يُفْطِرَ وَيَفْتَدِيَ حَتَّى نَزَلَتِ الآيَةُ الَّتِي بَعْدَهَا

فَنَسَخَتْهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَيَزِيدُ هُوَ ابْنُ أَبِي عُبَيْدٍ مَوْلَى سَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ .

ஸலமா பின் அல்-அக்வஉ (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "'வஅலல்லதீன யுதீகூனஹு ஃபித்யதுன் தஆமு மிஸ்கீன்' (மேலும் எவர்கள் நோன்பு நோற்க சக்தி பெற்றிருந்தும் (நோன்பு நோற்காமல் இருக்க) விரும்புகிறார்களோ, அவர்கள் ஓர் ஏழைக்கு உணவளிப்பது பரிகாரமாகும்) என்ற வசனம் அருளப்பட்டபோது, அதனை ரத்து செய்யும் அதற்குப் பின்னாலுள்ள வசனம் அருளப்படும் வரை, எங்களில் விரும்பியவர் நோன்பு நோற்காமல் பரிகாரம் கொடுத்து வந்தார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِيمَنْ أَكَلَ ثُمَّ خَرَجَ يُرِيدُ سَفَرًا

சாப்பிட்டுவிட்டு, பிறகு பயணம் செல்வதற்காக வெளியே சென்றவர் பற்றி வந்துள்ளவை

799

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ كَعْبٍ، أَنَّهُ قَالَ أَتَيْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ فِي رَمَضَانَ وَهُوَ يُرِيدُ سَفَرًا وَقَدْ رُحِلَتْ لَهُ رَاحِلَتُهُ وَلَبِسَ ثِيَابَ السَّفَرِ فَدَعَا بِطَعَامٍ فَأَكَلَ فَقُلْتُ لَهُ سُنَّةٌ قَالَ سُنَّةٌ . ثُمَّ رَكِبَ .

முஹம்மது பின் கஅப் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நான் ரமளான் மாதத்தில் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடம் சென்றேன், அப்போது அவர்கள் ஒரு பயணத்தை மேற்கொள்ள இருந்தார்கள். அவர்களுக்காக அவர்களின் வாகனம் (ஒட்டகம்) தயாரிக்கப்பட்டது, மேலும் அவர்கள் பயணத்திற்கான ஆடைகளை அணிந்துகொண்டார்கள். பிறகு உணவைக் கொண்டுவரச் சொல்லிச் சாப்பிட்டார்கள் (நோன்பை முறித்தார்கள்). நான் அவர்களிடம், 'இது சுன்னாவா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'இது சுன்னா (அதாவது, பயணத்திற்கு முன் நோன்பை முறிப்பது சுன்னா)' என்று கூறினார்கள். பிறகு அவர்கள் வாகனத்தில் ஏறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

800

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي مَرْيَمَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنِي زَيْدُ بْنُ أَسْلَمَ، قَالَ حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ كَعْبٍ، قَالَ أَتَيْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ فِي رَمَضَانَ فَذَكَرَ نَحْوَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ. وَمُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ هُوَ ابْنُ أَبِي كَثِيرٍ هُوَ مَدِينِيٌّ ثِقَةٌ وَهُوَ أَخُو إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَعْفَرٍ. وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ هُوَ ابْنُ نَجِيحٍ وَالِدُ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمَدِينِيِّ وَكَانَ يَحْيَى بْنُ مَعِينٍ يُضَعِّفُهُ. وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ وَقَالُوا لِلْمُسَافِرِ أَنْ يُفْطِرَ فِي بَيْتِهِ قَبْلَ أَنْ يَخْرُجَ وَلَيْسَ لَهُ أَنْ يَقْصُرَ الصَّلاَةَ حَتَّى يَخْرُجَ مِنْ جِدَارِ الْمَدِينَةِ أَوِ الْقَرْيَةِ. وَهُوَ قَوْلُ إِسْحَاقَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ الْحَنْظَلِيِّ.

முஹம்மத் பின் கஃப் (ரஹ்) அவர்கள் கூறியதாவது:
நான் ரமளான் மாதத்தில் அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்களிடம் சென்றேன். அவர்கள் (பயணத்தில் நோன்பு நோற்பது அல்லது நோன்பை விடுவது தொடர்பான) முந்தைய ஹதீஸில் உள்ளதைப் போன்றே இதனையும் குறிப்பிட்டார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
இது ‘ஹஸன்’ எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். (அறிவிப்பாளர் தொடரில் வரும்) முஹம்மத் பின் ஜஅஃபர் என்பவர் இப்னு அபீ கஸீர் ஆவார். இவர் மதீனாவைச் சேர்ந்தவர்; நம்பகமானவர். இவர் இஸ்மாயீல் பின் ஜஅஃபர் என்பவரின் சகோதரர் ஆவார். அப்துல்லாஹ் பின் ஜஅஃபர் என்பவர் இப்னு நஜீஹ் (அலீ பின் அப்தில்லாஹ் அல்மதீனியின் தந்தை) ஆவார். யஹ்யா பின் மயீன் அவர்கள் இவரைப் பலவீனமானவர் எனக் குறிப்பிட்டுள்ளார்கள்.

அறிஞர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் கருத்துத் தெரிவித்துள்ளனர். "பயணி (பயணத்திற்காக) வெளியேறுவதற்கு முன்பே தனது வீட்டில் நோன்பை முறித்துக்கொள்ளலாம்; ஆனால், மதீனா அல்லது அந்த ஊரின் எல்லைச் சுவரைத் தாண்டி வெளியேறும் வரை தொழுகையைச் சுருக்கித் தொழக்கூடாது" என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர். இது இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹீம் அல்ஹன்ழலீ அவர்களின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي تُحْفَةِ الصَّائِمِ

நோன்பாளிக்கான பரிசு குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

801

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنْ عُمَيْرِ بْنِ مَأْمُونٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ تُحْفَةُ الصَّائِمِ الدُّهْنُ وَالْمِجْمَرُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَاكَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ ‏.‏ وَسَعْدُ بْنُ طَرِيفٍ يُضَعَّفُ وَيُقَالُ عُمَيْرُ بْنُ مَأْمُومٍ أَيْضًا ‏.‏

அல்-ஹஸன் இப்னு அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நோன்பாளியின் (சுகாதாரத்திற்கும், அழகுக்கும்) அன்பளிப்பு நறுமணத் தைலமும், தூபக் கலசமும் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْفِطْرِ وَالأَضْحَى مَتَى يَكُونُ

அல்-ஃபித்ர் மற்றும் அல்-அழ்ஹா (நாட்கள்) எப்போது என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

802

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ الْيَمَانِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الْفِطْرُ يَوْمَ يُفْطِرُ النَّاسُ وَالأَضْحَى يَوْمَ يُضَحِّي النَّاسُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى سَأَلْتُ مُحَمَّدًا قُلْتُ لَهُ مُحَمَّدُ بْنُ الْمُنْكَدِرِ سَمِعَ مِنْ عَائِشَةَ قَالَ نَعَمْ يَقُولُ فِي حَدِيثِهِ سَمِعْتُ عَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அல்-ஃபித்ர் (நோன்புப் பெருநாள்) என்பது மக்கள் (கூட்டாக) நோன்பை முடிக்கும் நாள் ஆகும்; அல்-அழ்ஹா (ஹஜ் பெருநாள்) என்பது மக்கள் (கூட்டாக) குர்பானி கொடுக்கும் நாள் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِعْتِكَافِ إِذَا خَرَجَ مِنْهُ

பாடம்: இஃதிகாஃபிலிருந்து வெளியேறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، قَالَ أَنْبَأَنَا حُمَيْدٌ الطَّوِيلُ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَعْتَكِفُ فِي الْعَشْرِ الأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ فَلَمْ يَعْتَكِفْ عَامًا فَلَمَّا كَانَ فِي الْعَامِ الْمُقْبِلِ اعْتَكَفَ عِشْرِينَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْمُعْتَكِفِ إِذَا قَطَعَ اعْتِكَافَهُ قَبْلَ أَنْ يُتِمَّهُ عَلَى مَا نَوَى فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا انْتَقَضَ اعْتِكَافُهُ وَجَبَ عَلَيْهِ الْقَضَاءُ . وَاحْتَجُّوا بِالْحَدِيثِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ مِنِ اعْتِكَافِهِ فَاعْتَكَفَ عَشْرًا مِنْ شَوَّالٍ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ عَلَيْهِ نَذْرُ اعْتِكَافٍ أَوْ شَيْءٌ أَوْجَبَهُ عَلَى نَفْسِهِ وَكَانَ مُتَطَوِّعًا فَخَرَجَ فَلَيْسَ عَلَيْهِ أَنْ يَقْضِيَ إِلاَّ أَنْ يُحِبَّ ذَلِكَ اخْتِيَارًا مِنْهُ وَلاَ يَجِبُ ذَلِكَ عَلَيْهِ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ . قَالَ الشَّافِعِيُّ فَكُلُّ عَمَلٍ لَكَ أَنْ لاَ تَدْخُلَ فِيهِ فَإِذَا دَخَلْتَ فِيهِ فَخَرَجْتَ مِنْهُ فَلَيْسَ عَلَيْكَ أَنْ تَقْضِيَ إِلاَّ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் ரமழானின் கடைசிப் பத்து (நாட்களில்) இஃதிகாஃப் இருப்பார்கள். ஓராண்டு அவர்கள் இஃதிகாஃப் இருக்கவில்லை. எனவே, அடுத்த வருடத்தில் இருபது (நாட்கள்) இஃதிகாஃப் இருந்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களின் அறிவிப்பில் இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ் கரீப்' (எனும் தரத்தில்) அமைந்துள்ளது. இஃதிகாஃப் இருப்பவர் தாம் நாடியவாறு அதை நிறைவு செய்வதற்கு முன்னரே முறித்துவிட்டால் (அதை கழா செய்வது குறித்து) அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது.

சில அறிஞர்கள், "அவர் தமது இஃதிகாஃபை முறித்துவிட்டால், அதை 'கழா' செய்வது அவர் மீது கடமையாகும்" என்று கூறினர். நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது இஃதிகாஃபிலிருந்து வெளியேறி, ஷவ்வால் மாதத்தில் பத்து நாட்கள் இஃதிகாஃப் இருந்தார்கள் என்ற ஹதீஸை அவர்கள் (தமது கருத்துக்கு) ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர். இது மாலிக் (இமாம் மாலிக்) அவர்களின் கூற்றாகும்.

வேறு சிலர், "அவர் நேர்ச்சை செய்த இஃதிகாஃப் என்றோ அல்லது அவர் தன் மீது கடமையாக்கிக் கொண்ட ஒன்றோ இல்லாதிருந்து, உபரியாக (நஃபில்) இஃதிகாஃப் இருந்து வெளியேறினால், அதை 'கழா' செய்வது அவர் மீது அவசியமில்லை; அவர் விரும்பிச் செய்தாலே தவிர (அது

அவசியமில்லை). அது அவர் மீது கடமையில்லை" என்று கூறினர். இது ஷாஃபிஈ (இமாம் ஷாஃபிஈ) அவர்களின் கூற்றாகும்.

ஷாஃபிஈ (இமாம் ஷாஃபிஈ) கூறினார்கள்: "நீங்கள் ஈடுபடுவது உங்கள் மீது கட்டாயமில்லாத எந்த ஒரு செயலிலும், நீங்கள் ஈடுபட்டு பின்னர் அதிலிருந்து வெளியேறினால், அதை 'கழா' செய்வது உங்கள் மீது கடமையில்லை; ஹஜ் மற்றும் உம்ராவைத் தவிர."

மேலும் இந்த பாடத்தில் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஹதீஸ்) உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب الْمُعْتَكِفُ يَخْرُجُ لِحَاجَتِهِ أَمْ لاَ

பாடம்: இஃதிகாஃப் செய்பவர் தனது தேவைக்காக வெளியே செல்லலாமா? அல்லது கூடாதா?

804

حَدَّثَنَا أَبُو مُصْعَبٍ الْمَدَنِيُّ، قِرَاءَةً عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُرْوَةَ، وَعَمْرَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا اعْتَكَفَ أَدْنَى إِلَىَّ رَأْسَهُ فَأُرَجِّلُهُ وَكَانَ لاَ يَدْخُلُ الْبَيْتَ إِلاَّ لِحَاجَةِ الإِنْسَانِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ هَكَذَا رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ مَالِكٍ عَنِ ابْنِ شِهَابٍ عَنْ عُرْوَةَ وَعَمْرَةَ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ مَالِكٍ عَنِ ابْنِ شِهَابٍ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَمْرَةَ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ وَالصَّحِيحُ عَنْ عُرْوَةَ وَعَمْرَةَ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இஃதிகாஃப் இருக்கும்போது, தமது தலையை என் பக்கம் நீட்டுவார்கள்; நான் அவர்களுக்குத் தலைவாரி விடுவேன். மனித இயற்கைத் தேவைக்காகவே (மலம் அல்லது சிறுநீர் கழிப்பதற்காகவே) தவிர அவர்கள் வீட்டிற்குள் நுழையமாட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

805

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُرْوَةَ، وَعَمْرَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا اعْتَكَفَ الرَّجُلُ أَنْ لاَ يَخْرُجَ مِنِ اعْتِكَافِهِ إِلاَّ لِحَاجَةِ الإِنْسَانِ وَاجْتَمَعُوا عَلَى هَذَا أَنَّهُ يَخْرُجُ لِقَضَاءِ حَاجَتِهِ لِلْغَائِطِ وَالْبَوْلِ . ثُمَّ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي عِيَادَةِ الْمَرِيضِ وَشُهُودِ الْجُمُعَةِ وَالْجَنَازَةِ لِلْمُعْتَكِفِ فَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنْ يَعُودَ الْمَرِيضَ وَيُشَيِّعَ الْجَنَازَةَ وَيَشْهَدَ الْجُمُعَةَ إِذَا اشْتَرَطَ ذَلِكَ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ لَيْسَ لَهُ أَنْ يَفْعَلَ شَيْئًا مِنْ هَذَا وَرَأَوْا لِلْمُعْتَكِفِ إِذَا كَانَ فِي مِصْرٍ يُجَمَّعُ فِيهِ أَنْ لاَ يَعْتَكِفَ إِلاَّ فِي مَسْجِدِ الْجَامِعِ لأَنَّهُمْ كَرِهُوا الْخُرُوجَ لَهُ مِنْ مُعْتَكَفِهِ إِلَى الْجُمُعَةِ وَلَمْ يَرَوْا لَهُ أَنْ يَتْرُكَ الْجُمُعَةَ فَقَالُوا لاَ يَعْتَكِفُ إِلاَّ فِي مَسْجِدِ الْجَامِعِ حَتَّى لاَ يَحْتَاجُ إِلَى أَنْ يَخْرُجَ مِنْ مُعْتَكَفِهِ لِغَيْرِ قَضَاءِ حَاجَةِ الإِنْسَانِ لأَنَّ خُرُوجَهُ لِغَيْرِ قَضَاءِ حَاجَةِ الإِنْسَانِ قَطْعٌ عِنْدَهُمْ لِلاِعْتِكَافِ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ . وَقَالَ أَحْمَدُ لاَ يَعُودُ الْمَرِيضَ وَلاَ يَتْبَعُ الْجَنَازَةَ عَلَى حَدِيثِ عَائِشَةَ . وَقَالَ إِسْحَاقُ إِنِ اشْتَرَطَ ذَلِكَ فَلَهُ أَنْ يَتْبَعَ الْجَنَازَةَ وَيَعُودَ الْمَرِيضَ .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுகிறது.

அறிஞர்களிடத்தில் இதன் அடிப்படையில் செயல்முறை அமைந்துள்ளது: ஒருவர் இஃதிகாஃப் இருந்தால், மனிதனின் இயற்கை உபாதையைத் தவிர (வேறு எதற்கும்) அவர் வெளியேறக்கூடாது. மலம், ஜலம் கழிப்பது போன்ற இயற்கைத் தேவைகளுக்காக அவர் வெளியேறலாம் என்பதில் அவர்கள் ஒருமித்த கருத்து கொண்டுள்ளனர்.

பின்னர், இஃதிகாஃப் இருப்பவர் நோயாளியை நலம் விசாரிப்பது, ஜுமுஆவில் கலந்துகொள்வது, ஜனாஸாவில் பங்கேற்பது ஆகியவை குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், (இஃதிகாஃப் துவங்கும் போதே) நிபந்தனை இட்டிருந்தால், அவர் நோயாளியை நலம் விசாரிக்கலாம், ஜனாஸாவில் பங்கேற்கலாம், ஜுமுஆவில் கலந்து கொள்ளலாம் என்று கருதுகின்றனர். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் இப்னு முபாரக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

வேறு சிலர், இவற்றில் எதையும் அவர் செய்யக்கூடாது என்று கூறுகின்றனர். ஜுமுஆ நடைபெறும் ஊரில் ஒருவர் இருந்தால், ஜுமுஆ பள்ளிவாசலிலேயே தவிர வேறெங்கும் இஃதிகாஃப் இருக்கக்கூடாது என்று

அவர்கள் கருதுகின்றனர். ஏனெனில், இஃதிகாஃப் இருக்கும் இடத்திலிருந்து ஜுமுஆவிற்காக வெளியேறுவதை அவர்கள் வெறுக்கின்றனர். அதே சமயம் (இஃதிகாஃபின் காரணமாக) ஜுமுஆவை விடுவதையும் அவர்கள் ஏற்கவில்லை. எனவே, இயற்கைத் தேவையைத் தவிர வேறு எதற்கும் வெளியேறும் நிலை வராமல் இருக்க, ஜுமுஆ பள்ளிவாசலிலேயே இஃதிகாஃப் இருக்க வேண்டும் என்று கூறுகின்றனர். ஏனெனில், இயற்கைத் தேவையைத் தவிர வேறு காரணத்திற்காக வெளியேறுவது, அவர்களிடத்தில் இஃதிகாஃபை முறித்துவிடும். இது மாலிக் மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஆயிஷா (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸின் அடிப்படையில், நோயாளியை நலம் விசாரிக்கவோ, ஜனாஸாவில் பங்கேற்கவோ கூடாது என்று அஹ்மத் கூறுகிறார்.

நிபந்தனை இட்டிருந்தால், ஜனாஸாவில் பங்கேற்கலாம் மற்றும் நோயாளியை நலம் விசாரிக்கலாம் என்று இஸ்ஹாக் கூறுகிறார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قِيَامِ شَهْرِ رَمَضَانَ

ரமழான் மாதத்தில் இரவு நேரத்தில் நின்று தொழுவது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

806

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْفُضَيْلِ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْجُرَشِيِّ، عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ صُمْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَلَمْ يُصَلِّ بِنَا حَتَّى بَقِيَ سَبْعٌ مِنَ الشَّهْرِ فَقَامَ بِنَا حَتَّى ذَهَبَ ثُلُثُ اللَّيْلِ ثُمَّ لَمْ يَقُمْ بِنَا فِي السَّادِسَةِ وَقَامَ بِنَا فِي الْخَامِسَةِ حَتَّى ذَهَبَ شَطْرُ اللَّيْلِ فَقُلْنَا لَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَوْ نَفَّلْتَنَا بَقِيَّةَ لَيْلَتِنَا هَذِهِ فَقَالَ إِنَّهُ مَنْ قَامَ مَعَ الإِمَامِ حَتَّى يَنْصَرِفَ كُتِبَ لَهُ قِيَامُ لَيْلَةٍ ‏.‏ ثُمَّ لَمْ يُصَلِّ بِنَا حَتَّى بَقِيَ ثَلاَثٌ مِنَ الشَّهْرِ وَصَلَّى بِنَا فِي الثَّالِثَةِ وَدَعَا أَهْلَهُ وَنِسَاءَهُ فَقَامَ بِنَا حَتَّى تَخَوَّفْنَا الْفَلاَحَ ‏.‏ قُلْتُ لَهُ وَمَا الْفَلاَحُ قَالَ السُّحُورُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي قِيَامِ رَمَضَانَ فَرَأَى بَعْضُهُمْ أَنْ يُصَلِّيَ إِحْدَى وَأَرْبَعِينَ رَكْعَةً مَعَ الْوِتْرِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْمَدِينَةِ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَهُمْ بِالْمَدِينَةِ ‏.‏ وَأَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ عَلَى مَا رُوِيَ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ وَغَيْرِهِمَا مِنْ أَصْحَابِ

النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عِشْرِينَ رَكْعَةً. وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ وَهَكَذَا أَدْرَكْتُ بِبَلَدِنَا بِمَكَّةَ يُصَلُّونَ عِشْرِينَ رَكْعَةً. وَقَالَ أَحْمَدُ رُوِيَ فِي هَذَا أَلْوَانٌ. وَلَمْ يَقْضِ فِيهِ بِشَيْءٍ. وَقَالَ إِسْحَاقُ بَلْ نَخْتَارُ إِحْدَى وَأَرْبَعِينَ رَكْعَةً عَلَى مَا رُوِيَ عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ. وَاخْتَارَ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ الصَّلاَةَ مَعَ الإِمَامِ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ. وَاخْتَارَ الشَّافِعِيُّ أَنْ يُصَلِّيَ الرَّجُلُ وَحْدَهُ إِذَا كَانَ قَارِئًا. وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَالنُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ.

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் (ரமழானில்) நோன்பு நோற்றோம். மாதத்தில் ஏழு (இரவுகள்) எஞ்சியிருக்கும் வரை அவர்கள் எங்களுக்குத் தொழுகை நடத்தவில்லை. பின்னர் (ஏழு இரவுகள் எஞ்சியிருந்தபோது), இரவில் மூன்றில் ஒரு பகுதி கழியும் வரை எங்களுக்குத் தொழுகை நடத்தினார்கள். பிறகு, ஆறாவது (எஞ்சியிருந்த) இரவில் எங்களுக்குத் தொழுகை நடத்தவில்லை. பிறகு, ஐந்தாவது (எஞ்சியிருந்த) இரவில் இரவின் பாதி கழியும் வரை எங்களுக்குத் தொழுகை நடத்தினார்கள்.

நாங்கள் அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! இந்த இரவின் மீதமுள்ள பகுதியிலும் எங்களுக்கு (நஃபிலாகத்) தொழுகை நடத்தியிருக்கக் கூடாதா?' என்று கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக, யார் இமாமுடன் அவர் திரும்பும் வரை (தொழுது முடிக்கும் வரை) நின்று (தொழுவாரோ), அவருக்கு அந்த இரவு முழுவதும் தொழுத நன்மை பதிவு செய்யப்படும்.'

பின்னர், மாதத்தில் மூன்று (இரவுகள்) எஞ்சியிருக்கும் வரை அவர்கள் எங்களுக்குத் தொழுகை நடத்தவில்லை. பிறகு, (மூன்று இரவுகள் எஞ்சியிருந்தபோது) மூன்றாவது இரவில் எங்களுக்குத் தொழுகை நடத்தினார்கள். மேலும், நாங்கள் 'ஃபலாஹ்'வைத் தவறவிட்டு விடுவோமோ என்று அஞ்சும் அளவுக்கு, தங்களுடைய குடும்பத்தினரையும், மனைவியரையும் (எங்களுடன் தொழுவதற்காக) அழைத்தார்கள்."

நான் (ஜுபைர் இப்னு நுஃபைர்), அவரிடம், "ஃபலாஹ் என்பது என்ன?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், "ஸஹூர்" என்று பதிலளித்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இது ஹஸன் ஸஹீஹான ஹதீஸாகும்.

ரமழான் கால இரவுத் தொழுகை (தராவீஹ்) விஷயத்தில் அறிஞர்களுக்கிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர் வித்ரு தொழுகையுடன் சேர்த்து நாற்பத்து ஒரு ரக்அத்கள் தொழ வேண்டும் என்று

கருதுகின்றனர். இது மதீனாவாசிகளின் கூற்றாகும்; மதீனாவில் இதன்படியே செயல்படுகின்றனர்.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களான உமர் (ரழி), அலீ (ரழி) மற்றும் பிறரிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டதின் அடிப்படையில், இருபது ரக்அத்கள் (தொழ வேண்டும்) என்பதே பெரும்பாலான அறிஞர்களின் கருத்தாகும். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக் மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கூற்றாகும். ஷாஃபிஈ கூறினார்: "இவ்வாறுதான் எமது ஊரான மக்காவில் அவர்கள் இருபது ரக்அத்கள் தொழுவதை நான் கண்டேன்."

அஹ்மத் கூறினார்: "இது விஷயத்தில் பலவிதமான வழிமுறைகள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன." அவர் இதில் எந்தத் தீர்ப்பும் வழங்கவில்லை. இஸ்ஹாக் கூறினார்: "உபைய் இப்னு கஅப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டதின் அடிப்படையில் நாம் நாற்பத்து ஒரு ரக்அத்களைத் தேர்வு செய்கிறோம்."

இப்னுல் முபாரக், அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் ரமழான் மாதத்தில் இமாமுடன் சேர்ந்து தொழுவதைத் தேர்வு செய்தனர். குர்ஆனை (நன்றாக) ஓதத் தெரிந்தவராக இருந்தால் மனிதர் தனியாகத் தொழுவதை ஷாஃபிஈ தேர்வு செய்தார்.

இந்தப் பாடத்தில் ஆயிஷா, அந்-நுஅமான் இப்னு பஷீர் மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ مَنْ فَطَّرَ صَائِمًا

நோன்பாளிக்கு நோன்பு திறக்க வைப்பவரின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

807

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي سُلَيْمَانَ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ فَطَّرَ صَائِمًا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ غَيْرَ أَنَّهُ لاَ يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الصَّائِمِ شَيْئًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸைத் இப்னு காலித் அல்ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒரு நோன்பாளிக்கு நோன்பு திறக்க (உணவு அல்லது பானம்) அளிக்கிறாரோ, அவருக்கு, நோன்பாளியின் நன்மையிலிருந்து எதுவும் குறைக்கப்படாமல், அந்த நோன்பாளியைப் போன்றே நற்கூலி உண்டு."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب التَّرْغِيبِ فِي قِيَامِ رَمَضَانَ وَمَا جَاءَ فِيهِ مِنَ الْفَضْلِ

ரமளானில் இரவுத் தொழுகையை நிறைவேற்றுவதற்கான ஆர்வமூட்டலும், அதில் வந்துள்ள சிறப்புகளும்

808

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُرَغِّبُ فِي قِيَامِ رَمَضَانَ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَأْمُرَهُمْ بِعَزِيمَةٍ وَيَقُولُ مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ ‏.‏ فَتُوُفِّيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَالأَمْرُ عَلَى ذَلِكَ ثُمَّ كَانَ الأَمْرُ كَذَلِكَ فِي خِلاَفَةِ أَبِي بَكْرٍ وَصَدْرًا مِنْ خِلاَفَةِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ عَلَى ذَلِكَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ أَيْضًا عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ عن النبي

قال أبو عيسى هذا حديث حسن صحيح.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ரமழானில் இரவுத் தொழுகையை (கட்டாயமாக்காமல்) உறுதியாகக் கட்டளையிடாமல் (அதனை நிறைவேற்றுமாறு) ஊக்குவிப்பார்கள். மேலும் அவர்கள் கூறுவார்கள்: 'யார் ரமழானில் ஈமானுடனும், (அல்லாஹ்விடம்) நற்கூலியை எதிர்பார்த்தவராகவும் (தொழுகையில்) நிற்கிறாரோ, அவருடைய முந்தைய பாவங்கள் மன்னிக்கப்படும்.' ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மரணித்தார்கள்; அந்த விஷயம் அவ்வாறே இருந்தது (அதாவது, இரவுத் தொழுகை கட்டாயமாக்கப்படாமலும், மக்கள் தனித்தனியாகவோ அல்லது சிறு சிறு குழுக்களாகவோ தொழுவதாகவும் இருந்தது). பின்னர், அபூ பக்ர் (ரழி) அவர்களின் கிலாஃபத்தின் போதும் அந்த விஷயம் அவ்வாறே இருந்தது; மேலும் அது உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களின் கிலாஃபத்தின் ஆரம்பப் பகுதி வரையிலும் (அவ்வாறே) இருந்தது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

باب مَا جَاءَ فِي حُرْمَةِ مَكَّةَ

மக்காவின் புனிதத்தன்மை பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

809

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي شُرَيْحٍ الْعَدَوِيِّ، أَنَّهُ قَالَ لِعَمْرِو بْنِ سَعِيدٍ وَهُوَ يَبْعَثُ الْبُعُوثَ إِلَى مَكَّةَ ائْذَنْ لِي أَيُّهَا الأَمِيرُ أُحَدِّثْكَ قَوْلاً قَامَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْغَدَ مِنْ يَوْمِ الْفَتْحِ سَمِعَتْهُ أُذُنَاىَ وَوَعَاهُ قَلْبِي وَأَبْصَرَتْهُ عَيْنَاىَ حِينَ تَكَلَّمَ بِهِ أَنَّهُ حَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ " إِنَّ مَكَّةَ حَرَّمَهَا اللَّهُ وَلَمْ يُحَرِّمْهَا النَّاسُ وَلاَ يَحِلُّ لاِمْرِئٍ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ أَنْ يَسْفِكَ فِيهَا دَمًا أَوْ يَعْضِدَ بِهَا شَجَرَةً فَإِنْ أَحَدٌ تَرَخَّصَ بِقِتَالِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِيهَا فَقُولُوا لَهُ إِنَّ اللَّهَ أَذِنَ لِرَسُولِهِ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَأْذَنْ لَكَ وَإِنَّمَا أَذِنَ لِي فِيهِ سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ وَقَدْ عَادَتْ حُرْمَتُهَا الْيَوْمَ كَحُرْمَتِهَا بِالأَمْسِ وَلْيُبَلِّغِ الشَّاهِدُ الْغَائِبَ " .

فَقِيلَ لأَبِي شُرَيْحٍ مَا قَالَ لَكَ عَمْرُو بْنُ سَعِيدٍ قَالَ أَنَا أَعْلَمُ مِنْكَ بِذَلِكَ يَا أَبَا شُرَيْحٍ إِنَّ الْحَرَمَ لاَ يُعِيذُ عَاصِيًا وَلاَ فَارًّا بِدَمٍ وَلاَ فَارًّا بِخَرْبَةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَيُرْوَى وَلاَ فَارًّا بِخِزْيَةٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي شُرَيْحٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو شُرَيْحٍ الْخُزَاعِيُّ اسْمُهُ خُوَيْلِدُ بْنُ عَمْرٍو وَهُوَ الْعَدَوِيُّ وَهُوَ الْكَعْبِيُّ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " وَلاَ فَارًّا

بِخَرْبَةٍ" يَعْنِي الْجِنَايَةَ يَقُولُ مَنْ جَنَى جِنَايَةً أَوْ أَصَابَ دَمًا ثُمَّ لَجَأَ إِلَى الْحَرَمِ فَإِنَّهُ يُقَامُ عَلَيْهِ الْحَدُّ.

அபூ ஷுரைஹ் அல்-அதவீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அம்ர் பின் ஸயீத் மக்காவிற்குப் படைகளை அனுப்பிக் கொண்டிருந்தபோது அவரிடம் (அபூ ஷுரைஹ்) கூறினார்கள்: "அமீரே! மக்கா வெற்றிக்கு மறுநாள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எழுந்து நின்று கூறிய ஒரு சொல்லை (செய்தியை) உங்களுக்குச் சொல்ல எனக்கு அனுமதியுங்கள். என் காதுகள் அதைக் கேட்டன; என் உள்ளம் அதை மனனம் செய்தது; நபி (ஸல்) அவர்கள் அதைப் பேசியபோது என் கண்கள் அவர்களைக் கண்டன. அவர்கள் அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்து போற்றிய பிறகு கூறினார்கள்:

'நிச்சயமாக மக்காவை அல்லாஹ்வே புனிதமாக்கினான்; மக்கள் புனிதமாக்கவில்லை. அல்லாஹ்வையும் இறுதி நாளையும் நம்பும் எந்த மனிதருக்கும் அதில் இரத்தம் சிந்துவதும், அதன் மரத்தை வெட்டுவதும் ஆகுமானதல்ல. யாரேனும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (அங்கு) போரிட்டதை ஆதாரமாகக் கொண்டு (சலுகை கோரி) போரிட்டால், அவரிடம் சொல்லுங்கள்: நிச்சயமாக அல்லாஹ் அவனுடைய தூதருக்கு அனுமதியளித்தான்; உங்களுக்கு அவன் அனுமதியளிக்கவில்லை. (அந்தப் புனிதத் தலத்தில் போரிட) பகலில் ஒரு நாழிகை (சிறிது நேரம்) மட்டுமே எனக்கு அல்லாஹ் அனுமதியளித்தான். நேற்று அதன் புனிதம் இருந்தது போலவே, இன்றும் அதன் புனிதம் திரும்பிவிட்டது. இங்கு வந்திருப்பவர் வராதவருக்கு (இச்செய்தியை) எத்திவைக்கட்டும்'."

பிறகு அபூ ஷுரைஹ் (ரழி) அவர்களிடம், "(அதற்கு) அம்ர் பின் ஸயீத் உங்களுக்கு என்ன பதில் கூறினார்?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அம்ர் பின் ஸயீத்,) 'அபூ ஷுரைஹே! இது பற்றி உம்மை விட நான் நன்கறிவேன். ஹரம் (எனும் புனித எல்லை) ஒரு பாவிக்கோ, கொலை செய்துவிட்டுத் தப்பியோடியவனுக்கோ அல்லது குற்றமிழைத்துத் தப்பியோடியவனுக்கோ அடைக்கலம் அளிக்காது' என்று கூறினார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي ثَوَابِ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ

ஹஜ் மற்றும் உம்ராவின் நற்பலன்கள் குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

810

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، وَأَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ قَيْسٍ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ شَقِيقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تَابِعُوا بَيْنَ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ فَإِنَّهُمَا يَنْفِيَانِ الْفَقْرَ وَالذُّنُوبَ كَمَا يَنْفِي الْكِيرُ خَبَثَ الْحَدِيدِ وَالذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَلَيْسَ لِلْحَجَّةِ الْمَبْرُورَةِ ثَوَابٌ إِلاَّ الْجَنَّةُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ حُبْشِيٍّ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (பின் மஸ்ஊத்) (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஹஜ்ஜையும் உம்ராவையும் (ஒன்றன்பின் ஒன்றாக அல்லது அடிக்கடி) தொடர்ந்து செய்யுங்கள்; ஏனெனில், உலைத்துருத்தியானது இரும்பு, தங்கம் மற்றும் வெள்ளியிலுள்ள கசடை நீக்குவதைப் போல, அவ்விரண்டும் வறுமையையும் பாவங்களையும் நீக்கிவிடுகின்றன - மேலும், ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட ஹஜ்ஜுக்கு (அல்-ஹஜ் அல்-மப்ரூருக்கு) சுவர்க்கத்தைத் தவிர வேறு நற்கூலி இல்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

811

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ حَجَّ فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو حَازِمٍ كُوفِيٌّ وَهُوَ الأَشْجَعِيُّ وَاسْمُهُ سَلْمَانُ مَوْلَى عَزَّةَ الأَشْجَعِيَّةِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஹஜ் செய்து, அதில் காம இச்சைக்குரிய பேச்சுக்களிலோ அல்லது செயல்களிலோ ஈடுபடாமலும் (தாம்பத்திய உறவு கொள்ளாமலும்), பாவச் செயல்களில் ஈடுபடாமலும் இருக்கிறாரோ, அவருக்கு அவருடைய முந்தைய பாவங்கள் மன்னிக்கப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي التَّغْلِيظِ فِي تَرْكِ الْحَجِّ

ஹஜ்ஜை புறக்கணிப்பதன் கடுமை பற்றி வந்துள்ளவை

812

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْقُطَعِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُسْلِمُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا هِلاَلُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، مَوْلَى رَبِيعَةَ بْنِ عَمْرِو بْنِ مُسْلِمٍ الْبَاهِلِيِّ حَدَّثَنَا أَبُو إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ مَلَكَ زَادًا وَرَاحِلَةً تُبَلِّغُهُ إِلَى بَيْتِ اللَّهِ وَلَمْ يَحُجَّ فَلاَ عَلَيْهِ أَنْ يَمُوتَ يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا وَذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ: (وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَفِي إِسْنَادِهِ مَقَالٌ . وَهِلاَلُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ مَجْهُولٌ وَالْحَارِثُ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "யாரிடம் அல்லாஹ்வின் இல்லத்திற்குச் செல்வதற்கான பயண உணவும் வாகன வசதியும் இருந்தும், அவர் ஹஜ் செய்யவில்லையோ, அவர் யூதராகவோ அல்லது கிறிஸ்தவராகவோ மரணிப்பதில் எந்தப் பொருட்டையும் இல்லை (அதாவது, அவர் இஸ்லாத்தை விட்டு விலகி யூதராகவோ கிறிஸ்தவரோகவோ மரணித்தாலும் அல்லாஹ் அதைப் பற்றிக் கவலைப்பட மாட்டான் என்ற கடுமையான எச்சரிக்கை). அதற்குக் காரணம், அல்லாஹ் தனது வேதத்தில் கூறினான்: 'வலில்லாஹி அலன்-னாஸி ஹிஜ்ஜுல் பைதி மனிஸ்ததாஅ இலைஹி ஸபீலா' (மேலும், அந்த ஆலயத்திற்குச் சென்றுவர சக்தி பெற்ற மக்கள்மீது, அல்லாஹ்வுக்காக ஹஜ் செய்வது கடமையாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي إِيجَابِ الْحَجِّ بِالزَّادِ وَالرَّاحِلَةِ .

பாடம்: பயண உணவும் வாகன வசதியும் இருந்தால் ஹஜ் கடமையாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

813

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبَّادِ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا

يُوجِبُ الْحَجَّ قَالَ الزَّادُ وَالرَّاحِلَةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الرَّجُلَ إِذَا مَلَكَ زَادًا وَرَاحِلَةً وَجَبَ عَلَيْهِ الْحَجُّ . وَإِبْرَاهِيمُ بْنُ يَزِيدَ هُوَ الْخُوزِيُّ الْمَكِّيُّ وَقَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஹஜ்ஜை கடமையாக்குவது எது?' என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "பயணத்திற்கான உணவும், வாகனமும் ஆகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَمْ فُرِضَ الْحَجُّ

ஹஜ் எத்தனை முறை கடமையாக்கப்பட்டுள்ளது என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

814

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا مَنْصُورُ بْنُ وَرْدَانَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي الْبَخْتَرِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ ‏(وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً)‏ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفِي كُلِّ عَامٍ فَسَكَتَ . فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفِي كُلِّ عَامٍ قَالَ لاَ وَلَوْ قُلْتُ نَعَمْ لَوَجَبَتْ ‏.‏ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ)‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَاسْمُ أَبِي الْبَخْتَرِيِّ سَعِيدُ بْنُ أَبِي عِمْرَانَ وَهُوَ سَعِيدُ بْنُ فَيْرُوزَ ‏.‏

அலி இப்னு அபீ தாலிப் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
(குர்ஆன் வசனம்) "வலில்லாஹி அலன் னாஸி ஹிஜ்ஜுல் பைத்தி மனிஸ்ததாஅ இலைஹி ஸபீலா" (அந்த ஆலயத்திற்குச் செல்லப் பயண வசதி பெற்ற மனிதர்கள் மீது, அல்லாஹ்வுக்காக ஹஜ் செய்வது கடமையாகும்) என்று அருளப்பட்டபோது, (சஹாபாக்கள்) "அல்லாஹ்வின் தூதரே! (ஹஜ்) ஒவ்வோர் ஆண்டிலுமா (கடமையாகும்)?" என்று கேட்டார்கள். நபி (ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம்) அவர்கள் மௌனமாக இருந்தார்கள். (மீண்டும்) அவர்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஒவ்வோர் ஆண்டிலுமா?" என்று கேட்டார்கள். நபி (ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம்) அவர்கள்: "இல்லை; நான் 'ஆம்' என்று கூறியிருந்தால், (அது)

கடமையாகியிருக்கும்" என்று கூறினார்கள். ஆகவே அல்லாஹ்: (குர்ஆன் வசனம்) "யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ லா தஸ்அலூ அன் அஷ்யாஅ இன் துப்த லகும் தஸுஉகும்" (நம்பிக்கையாளர்களே! சில விஷயங்களைப் பற்றி நீங்கள் கேட்காதீர்கள்; அவை உங்களுக்கு வெளிப்படுத்தப்பட்டால் உங்களுக்குத் துன்பத்தை ஏற்படுத்தும்) எனும் வசனத்தை அருளினான்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَمْ حَجَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم

பாடம்: நபி (ஸல்) அவர்கள் எத்தனை முறை ஹஜ் செய்தார்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

815

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم حَجَّ ثَلاَثَ حِجَجٍ حَجَّتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يُهَاجِرَ وَحَجَّةً بَعْدَ مَا هَاجَرَ وَمَعَهَا عُمْرَةٌ فَسَاقَ ثَلاَثًا وَسِتِّينَ بَدَنَةً وَجَاءَ عَلِيٌّ مِنَ الْيَمَنِ بِبَقِيَّتِهَا فِيهَا جَمَلٌ لأَبِي جَهْلٍ فِي أَنْفِهِ بُرَةٌ مِنْ فِضَّةٍ فَنَحَرَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ كُلِّ بَدَنَةٍ بِبَضْعَةٍ فَطُبِخَتْ وَشَرِبَ مِنْ مَرَقِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ سُفْيَانَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ زَيْدِ بْنِ حُبَابٍ ‏.‏ وَرَأَيْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ فِي كُتُبِهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي زِيَادٍ ‏.‏ قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا فَلَمْ يَعْرِفْهُ مِنْ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ عَنْ جَعْفَرٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَأَيْتُهُ لاَ يَعُدُّ هَذَا الْحَدِيثَ مَحْفُوظًا ‏.‏ وَقَالَ إِنَّمَا يُرْوَى عَنِ الثَّوْرِيِّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ مُجَاهِدٍ مُرْسَلاً ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் மூன்று முறை ஹஜ் செய்தார்கள். ஹிஜ்ரத் செய்வதற்கு முன்பு இரண்டு ஹஜ்ஜுகளையும், ஹிஜ்ரத் செய்த பிறகு ஒரு ஹஜ்ஜையும் (அது பிரியாவிடை ஹஜ்ஜாகும், அத்துடன் ஒரு உம்ராவையும் சேர்த்து) நிறைவேற்றினார்கள். எனவே, அவர்கள் அறுபத்து மூன்று பலிப்பிராணிகளை (ஒட்டகங்களை - புத்ன்) ஓட்டி வந்தார்கள். மீதமுள்ளவற்றுடன் அலீ (ரழி) அவர்கள் யமனிலிருந்து வந்தார்கள். அவற்றில், மூக்கில் வெள்ளி வளையமிடப்பட்ட அபூ ஜஹ்லின் ஒட்டகம் ஒன்றும் இருந்தது. ஆகவே,

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவற்றை அறுத்தார்கள். மேலும், ஒவ்வொரு பலிப்பிராணியிலிருந்தும் ஒரு துண்டைச் சமைக்குமாறு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கட்டளையிட்டார்கள். (அது சமைக்கப்பட்ட பிறகு) அதன் குழம்பிலிருந்து அவர்கள் பருகினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

815b

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا حَبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، حَدَّثَنَا قَتَادَةُ، قَالَ قُلْتُ لأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ كَمْ حَجَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم قَالَ حَجَّةً وَاحِدَةً وَاعْتَمَرَ أَرْبَعَ عُمَرٍ عُمْرَةً فِي ذِي الْقَعْدَةِ وَعُمْرَةُ الْحُدَيْبِيَةِ وَعُمْرَةٌ مَعَ حَجَّتِهِ وَعُمْرَةُ الْجِعِرَّانَةِ إِذْ قَسَّمَ غَنِيمَةَ حُنَيْنٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَحَبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ هُوَ أَبُو حَبِيبٍ الْبَصْرِيُّ هُوَ جَلِيلٌ ثِقَةٌ وَثَّقَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ ‏.‏

கதாதா அறிவித்தார்கள்:
"நான் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டேன்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் எத்தனை முறை ஹஜ் செய்தார்கள்?' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் ஒரு ஹஜ்ஜும் நான்கு உம்ராக்களும் செய்தார்கள்: துல்-கஃதா மாதத்தில் ஒரு உம்ரா (கழா உம்ரா); அல்-ஹுதைபிய்யாவின் உம்ரா (நிறைவேற்றப்படாமல் தடுக்கப்பட்ட உம்ரா), மேலும் அவர்களின் ஹஜ்ஜுடன் ஒரு உம்ரா, மேலும் ஹுனைன் போரில் கிடைத்த போர்ச்செல்வங்களைப் பிரித்தபோது அல்-ஜிஃஇர்ரானாவிலிருந்து ஒரு உம்ரா.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَمِ اعْتَمَرَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم

நபி (ஸல்) அவர்கள் எத்தனை முறை உம்ரா செய்தார்கள் என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

816

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا دَاوُدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْعَطَّارُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم اعْتَمَرَ أَرْبَعَ عُمَرٍ عُمْرَةَ الْحُدَيْبِيَةِ وَعُمْرَةَ الثَّانِيَةِ مِنْ قَابِلٍ وَعُمْرَةَ الْقَضَاءِ فِي ذِي الْقَعْدَةِ وَعُمْرَةَ الثَّالِثَةِ مِنَ الْجِعِرَّانَةِ وَالرَّابِعَةِ الَّتِي مَعَ حَجَّتِهِ ‏.‏ قَالَ

وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى ابْنُ عُيَيْنَةَ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم اعْتَمَرَ أَرْبَعَ عُمَرٍ . وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ عَنْ عِكْرِمَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ نَحْوَهُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் நான்கு உம்ராக்களை நிறைவேற்றினார்கள்:
1. ஹுதைபிய்யா உம்ரா,
2. அடுத்த ஆண்டில் (நிறைவேற்றிய) இரண்டாவது உம்ரா (இதுவே துல்கஅதா மாதத்தில் நிறைவேற்றப்பட்ட 'உம்ரத்துல் களா' ஆகும்),
3. அல்-ஜிஃரானாவிலிருந்து (நிறைவேற்றிய) மூன்றாவது உம்ரா,
4. அவர்களது ஹஜ்ஜுடன் (இணைந்த) நான்காவது உம்ரா."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ مِنْ أَيِّ مَوْضِعٍ أَحْرَمَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم .

நபி (ஸல்) அவர்கள் எவ்விடத்திலிருந்து இஹ்ராம் கட்டினார்கள் என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

817

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ لَمَّا أَرَادَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم الْحَجَّ أَذَّنَ فِي النَّاسِ فَاجْتَمَعُوا فَلَمَّا أَتَى الْبَيْدَاءَ أَحْرَمَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ وَالْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஹஜ் செய்ய விரும்பியபோது, அதுபற்றி மக்களுக்கு அறிவித்தார்கள். எனவே, (அவர்களுடன் செல்வதற்காக) மக்கள் ஒன்று கூடினார்கள். அவர்கள் அல்-பைதாவை அடைந்தபோது இஹ்ராம் அணிந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

818

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ الْبَيْدَاءُ الَّتِي يَكْذِبُونَ فِيهَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَاللَّهِ مَا أَهَلَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ مِنْ عِنْدِ الْمَسْجِدِ مِنْ عِنْدِ الشَّجَرَةِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்-பைதா என்பது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைப் பற்றி (அவர்கள் தல்பியா ஆரம்பித்ததாக) மக்கள் பொய் கூறும் இடமாகும். அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பள்ளிவாசலுக்கு அருகிலுள்ள மரத்தின் அருகிலிருந்து தவிர தல்பியாவைத் தொடங்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَتَى أَحْرَمَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم

நபி (ஸல்) அவர்கள் எப்போது இஹ்ராம் அணிந்தார்கள் என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

819

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ السَّلاَمِ بْنُ حَرْبٍ، عَنْ خُصَيْفٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَهَلَّ فِي دُبُرِ الصَّلاَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُ أَحَدًا رَوَاهُ غَيْرَ عَبْدِ السَّلاَمِ بْنِ حَرْبٍ . وَهُوَ الَّذِي يَسْتَحِبُّهُ أَهْلُ الْعِلْمِ أَنْ يُحْرِمَ الرَّجُلُ فِي دُبُرِ الصَّلاَةِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுகைக்குப் பிறகு (இஹ்ராம் அணிந்து) தல்பியாவைத் தொடங்கினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي إِفْرَادِ الْحَجِّ

இஃப்ராத் ஹஜ் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

820

حَدَّثَنَا أَبُو مُصْعَبٍ، قِرَاءَةً عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَفْرَدَ الْحَجَّ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ .

وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَفْرَدَ الْحَجَّ وَأَفْرَدَ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعٍ الصَّائِغُ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ بِهَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَالَ الثَّوْرِيُّ إِنْ أَفْرَدْتَ الْحَجَّ فَحَسَنٌ وَإِنْ قَرَنْتَ فَحَسَنٌ وَإِنْ تَمَتَّعْتَ فَحَسَنٌ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ مِثْلَهُ . وَقَالَ أَحَبُّ إِلَيْنَا الإِفْرَادُ ثُمَّ التَّمَتُّعُ ثُمَّ الْقِرَانُ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'இஃப்ராத்' ஹஜ்ஜை (உம்ராவைச் சேர்க்காமல் ஹஜ்ஜை மட்டும்) நிறைவேற்றினார்கள்."

இத்தலைப்பில் ஜாபிர் மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். சில அறிஞர்களின் செயல்முறை இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது.

மேலும் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் 'இஃப்ராத்' ஹஜ்ஜை (உம்ராவைச் சேர்க்காமல் ஹஜ்ஜை மட்டும்) நிறைவேற்றினார்கள். அபூ பக்ர், உமர் மற்றும் உஸ்மான் (ரழி) ஆகியோரும் 'இஃப்ராத்' (ஹஜ்ஜை மட்டும்) செய்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஸவ்ரீ அவர்கள், "நீ 'இஃப்ராத்' ஹஜ் செய்தால் (உம்ராவைச் சேர்க்காமல் ஹஜ்ஜை மட்டும் செய்தால்) அதுவும் நன்று; 'கிரான்' செய்தால் (ஹஜ்ஜையும் உம்ராவையும் ஒரே இஹ்ராமில் செய்தால்) அதுவும் நன்று; 'தமத்துஃ' செய்தால் (ஹஜ்ஜுக்காக இஹ்ராம் அணிவதற்கு முன் உம்ராவை முடித்து இஹ்ராம் கலைந்து, பின்னர் ஹஜ்ஜுக்கு இஹ்ராம் அணிந்தால்) அதுவும் நன்று" என்று கூறியுள்ளார்கள். ஷாஃபிஈ அவர்களும் இவ்வாறே கூறியுள்ளார்கள். மேலும் அவர், "எங்களுக்கு மிக விருப்பமானது 'இஃப்ராத்' (ஹஜ்ஜை மட்டும் செய்வது),

பிறகு 'தமத்துஃ' (உம்ராவை முடித்து இஹ்ராம் கலைந்து, பின்னர் ஹஜ்ஜுக்கு இஹ்ராம் அணிவது), பிறகு 'கிரான்' (ஹஜ்ஜையும் உம்ராவையும் ஒரே இஹ்ராமில் செய்வது) ஆகும்" என்று கூறியுள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْجَمْعِ بَيْنَ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ

ஹஜ் மற்றும் உம்ராவை ஒன்றிணைப்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

821

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لَبَّيْكَ بِعُمْرَةٍ وَحَجَّةٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا . وَاخْتَارُوهُ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَغَيْرِهِمْ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘லப்பைக் பிஉம்ரதின் வ ஹஜ்ஜஹ்’ (உம்ராவிற்காகவும் ஹஜ்ஜிற்காகவும் இதோ நான் ஆஜராகிவிட்டேன்) என்று கூறுவதை நான் கேட்டேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّمَتُّعِ

தமத்து பற்றி வந்துள்ளவை

822

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ تَمَتَّعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ وَأَوَّلُ مَنْ نَهَى عَنْهَا مُعَاوِيَةُ

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமத்துஃ (ஹஜ்) செய்தார்கள், அவ்வாறே அபூபக்கர் (ரழி), உமர் (ரழி), உஸ்மான் (ரழி) ஆகியோரும்

(தமத்துஃ ஹஜ்) செய்தார்கள். மேலும், அதை முதன்முதலில் தடை செய்தவர் முஆவியா (ரழி) ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

823

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ نَوْفَلٍ، أَنَّهُ سَمِعَ سَعْدَ بْنَ أَبِي وَقَّاصٍ، وَالضَّحَّاكَ بْنَ قَيْسٍ، وَهُمَا، يَذْكُرَانِ التَّمَتُّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَقَالَ الضَّحَّاكُ بْنُ قَيْسٍ لاَ يَصْنَعُ ذَلِكَ إِلاَّ مَنْ جَهِلَ أَمْرَ اللَّهِ . فَقَالَ سَعْدٌ بِئْسَ مَا قُلْتَ يَا ابْنَ أَخِي . فَقَالَ الضَّحَّاكُ بْنُ قَيْسٍ فَإِنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ قَدْ نَهَى عَنْ ذَلِكَ . فَقَالَ سَعْدٌ قَدْ صَنَعَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَصَنَعْنَاهَا مَعَهُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

முஹம்மது பின் அப்துல்லாஹ் பின் அல்-ஹாரித் பின் நவ்ஃபல் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

சஅத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்களும், அத்-தஹ்ஹாக் பின் கைஸ் அவர்களும் உம்ராவுடன் ஹஜ்ஜை நிறைவேற்றும் 'தமத்துஉ' முறை பற்றிக் குறிப்பிடுவதை அவர் கேட்டார். அப்போது அத்-தஹ்ஹாக் பின் கைஸ், "அல்லாஹ்வின் கட்டளையை அறியாதவரைத் தவிர வேறு யாரும் அதைச் செய்வதில்லை" (அதாவது, தமத்துஉ ஹஜ்ஜை செய்வது மார்க்க அறிவில்லாதவர்களின் செயல்) என்று கூறினார்.

அதற்கு சஅத் (ரழி) அவர்கள், "என் சகோதரரின் மகனே! நீர் கூறியது மிகவும் மோசமானது!" (இது ஒரு கடுமையான கண்டனம்) என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு அத்-தஹ்ஹாக் பின் கைஸ், "நிச்சயமாக உமர் பின் அல்-கத்தாப் அவர்கள் அதைத் தடை செய்துள்ளார்கள்" என்று கூறினார்.

அதற்கு சஅத் (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதைச் செய்தார்கள்; நாங்களும் அவர்களுடன் அதைச் செய்தோம்" என்று கூறினார்கள்.

(இமாம் திர்மிதி அல்லது அறிவிப்பாளர் தொடரில் உள்ள ஒருவர்) "இது ஒரு ஸஹீஹான ஹதீஸ்" என்று கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

824

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنِي يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ صَالِحِ بْنِ كَيْسَانَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، أَنَّ سَالِمَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَهُ أَنَّهُ، سَمِعَ رَجُلاً، مِنْ أَهْلِ الشَّامِ وَهُوَ يَسْأَلُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ عَنِ التَّمَتُّعِ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ هِيَ حَلاَلٌ . فَقَالَ الشَّامِيُّ إِنَّ أَبَاكَ قَدْ نَهَى عَنْهَا . فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ أَبِي نَهَى عَنْهَا وَصَنَعَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَأَمْرَ أَبِي نَتَّبِعُ أَمْ أَمْرَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ الرَّجُلُ بَلْ أَمْرَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . فَقَالَ لَقَدْ صَنَعَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعُثْمَانَ وَجَابِرٍ وَسَعْدٍ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ وَابْنِ عُمَرَ . وَقَدِ اخْتَارَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ التَّمَتُّعَ بِالْعُمْرَةِ . وَالتَّمَتُّعُ أَنْ يَدْخُلَ الرَّجُلُ بِعُمْرَةٍ فِي أَشْهُرِ الْحَجِّ ثُمَّ يُقِيمَ حَتَّى يَحُجَّ فَهُوَ مُتَمَتِّعٌ وَعَلَيْهِ دَمٌ مَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْىِ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ صَامَ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةً إِذَا رَجَعَ إِلَى أَهْلِهِ وَيُسْتَحَبُّ لِلْمُتَمَتِّعِ إِذَا صَامَ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ أَنْ يَصُومَ فِي الْعَشْرِ وَيَكُونَ آخِرُهَا يَوْمَ عَرَفَةَ فَإِنْ لَمْ يَصُمْ فِي الْعَشْرِ صَامَ أَيَّامَ التَّشْرِيقِ فِي قَوْلِ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمُ ابْنُ عُمَرَ وَعَائِشَةُ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ يَصُومُ أَيَّامَ التَّشْرِيقِ . وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْكُوفَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَهْلُ الْحَدِيثِ يَخْتَارُونَ التَّمَتُّعَ بِالْعُمْرَةِ فِي الْحَجِّ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

ஸாலிம் பின் அப்துல்லாஹ் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: ஷாம் தேசத்தைச் சேர்ந்த ஒருவர் அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்களிடம், ஹஜ்ஜுடன் சேர்த்து உம்ராவையும் நிறைவேற்றுவது (தமத்துஃ செய்வது) குறித்துக் கேட்பதை நான் (ஸாலிம்) செவியுற்றேன். அதற்கு அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி), “அது ஆகுமானது (ஹலால்)” என்று கூறினார்கள். அதற்கு அந்த ஷாம் தேசத்தவர், “நிச்சயமாக உங்கள் தந்தை (உமர் (ரழி) அவர்கள்) அதைத் தடுத்துள்ளார்களே?” என்று கேட்டார்.

அதற்கு அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி), “என்ன கருதுகிறீர்? எனது தந்தை அதைத் தடுத்திருந்து, அதேவேளையில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதைச் செய்திருந்தால், நாம் பின்பற்ற வேண்டியது என் தந்தையின் கட்டளையா அல்லது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கட்டளையா?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அம்மனிதர், “மாறாக,

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கட்டளையே (பின்பற்றத்தக்கது)” என்று பதிலளித்தார். (இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள்), “திண்ணமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதைச் செய்துள்ளார்கள்” என்று கூறினார்கள்.

(இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்கள்): இது ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ எனும் தரத்திலான ஹதீஸ் ஆகும். இந்த அத்தியாயத்தில் அலீ, உஸ்மான், ஜாபிர், ஸஅத், அஸ்மா பின்த் அபீ பக்ர் மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

நபி (ஸல்) அவர்களின்த் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் ஒரு சாரார் உம்ராவுடன் ஹஜ்ஜைச் சேர்த்துச் செய்யும் ‘தமத்துஃ’ முறையையேத் தேர்வு செய்துள்ளனர். ‘தமத்துஃ’ என்பது, ஒரு மனிதர் ஹஜ்ஜுக்குரிய மாதங்களில் உம்ரா செய்து (இஹ்ராமிலிருந்து விடுபட்டு), பின்னர் ஹஜ் செய்யும் வரை (மக்காவிலேயே) தங்குவதாகும். இவரே ‘முத்தமத்திஃ’ (தமத்துஃ செய்பவர்) ஆவார். இவர் மீது தனக்கு இயன்ற ஒரு பலிப்பிராணியை (தம்) குர்பானி கொடுப்பது கடமையாகும். அவ்வாறு கொடுக்க வசதியில்லாதவர், ஹஜ்ஜின் போது மூன்று நாட்களும், தன் ஊருக்குத் திரும்பிய பின் ஏழு நாட்களும் ஆக (மொத்தம் பத்து நாட்கள்) நோன்பு நோற்க வேண்டும்.

‘தமத்துஃ’ செய்பவர் ஹஜ்ஜின் போது மூன்று நாட்கள் நோன்பு நோற்கும்போது, (துல்ஹஜ்) முதல் பத்து நாட்களில் நோன்பு நோற்பதும், அதில் கடைசி நோன்பு அரஃபா நாளாக அமைவதும் விரும்பத்தக்கதாகும். அப்பத்து நாட்களில் அவரால் நோன்பு நோற்க முடியாவிட்டால், ‘அய்யாமுத் தஷ்ரீக்’கின் (துல்ஹஜ் 11, 12, 13 ஆகிய) நாட்களில் நோன்பு நோற்கலாம் என்பது நபித்தோழர்களான இப்னு உமர், ஆயிஷா (ரழி) உள்ளிட்ட சில அறிஞர்களின் கருத்தாகும். மாலிக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதையே கூறுகின்றனர். அவர்களில் சிலர், ‘அய்யாமுத் தஷ்ரீக்’ நாட்களில் நோன்பு நோற்கக் கூடாது என்று கூறுகின்றனர். இது கூஃபா நகர அறிஞர்களின் கருத்தாகும்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: ஹதீஸ் அறிஞர்கள் (அஹ்லுல் ஹதீஸ்) ஹஜ்ஜின் போது உம்ரா செய்யும் ‘தமத்துஃ’ முறையையேத் தேர்வு செய்கின்றனர். இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்துமாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّلْبِيَةِ

தல்பியா பற்றி வந்துள்ளவை

825

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ تَلْبِيَةَ النَّبِيِّ، صلى الله عليه وسلم كَانَتْ لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَجَابِرٍ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَإِنْ زَادَ فِي التَّلْبِيَةِ شَيْئًا مِنْ تَعْظِيمِ اللَّهِ فَلاَ بَأْسَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ وَأَحَبُّ إِلَىَّ أَنْ يَقْتَصِرَ عَلَى تَلْبِيَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَإِنَّمَا قُلْنَا لاَ بَأْسَ بِزِيَادَةِ تَعْظِيمِ اللَّهِ فِيهَا لِمَا جَاءَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَهُوَ حَفِظَ التَّلْبِيَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ زَادَ ابْنُ عُمَرَ فِي تَلْبِيَتِهِ مِنْ قِبَلِهِ لَبَّيْكَ وَالرَّغْبَاءُ إِلَيْكَ وَالْعَمَلُ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்களின் தல்பியா(வின் வாசகம்), **'லப்பைக் அல்லாஹும்ம லப்பைக், லப்பைக் லா ஷரீக லக லப்பைக், இன்னல் ஹம்த வந்நிஃமத லக வல்முல்க், லா ஷரீக லக'** என்பதாகும்.

(பொருள்: 'யா அல்லாஹ்! உன் அழைப்பிற்கு நான் பதிலளிக்கிறேன்! உன் அழைப்பிற்கு நான் பதிலளிக்கிறேன். உனக்கு யாதொரு இணையுமில்லை. உன் அழைப்பிற்கு நான் பதிலளிக்கிறேன். நிச்சயமாக, எல்லாப் புகழும், அருட்கொடைகளும் உனக்கே உரியன. ஆட்சியும் உனக்கே உரியது. உனக்கு யாதொரு இணையுமில்லை')."

(இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்): இந்தத் தலைப்பில் இப்னு மஸ்வூத், ஜாபிர், ஆயிஷா, இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இப்னு உமரின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் ஏனைய அறிஞர்களில் சிலர் இதன் படியே செயல்படுகின்றனர். இதுவே சுஃப்யான், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

இமாம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தல்பியாவில் அல்லாஹ்வைக் கண்ணியப்படுத்தும் விதமாக எதனையும் அதிகப்படுத்தினால் அதில் குற்றமில்லை - இன்ஷா அல்லாஹ். எனினும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தல்பியாவுடன் சுருக்கிக்கொள்வதே எனக்கு மிக விருப்பமானதாகும்."

மேலும் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வைக் கண்ணியப்படுத்தும்

வாசகங்களை அதில் அதிகப்படுத்துவதில் குற்றமில்லை என்று நாம் கூறியதற்குக் காரணம், இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து வந்த செய்தியேயாகும். அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து தல்பியாவை மனனம் செய்திருந்தார்கள். பின்னர் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் தம் தரப்பிலிருந்து, **"லப்பைக்க வர்ரஃ்பாவு இலைக்க வல்அமல்"** (இதோ உன் அழைப்பையேற்று வந்துவிட்டேன்! ஆர்வமும் செயலும் உன்னிடமே உள்ளன) என்பதைத் தமது தல்பியாவில் அதிகப்படுத்திக் கொள்பவர்களாக இருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

826

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّهُ أَهَلَّ فَانْطَلَقَ يُهِلُّ فَيَقُولُ لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ . قَالَ وَكَانَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ يَقُولُ هَذِهِ تَلْبِيَةُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . وَكَانَ يَزِيدُ مِنْ عِنْدِهِ فِي أَثَرِ تَلْبِيَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ وَالْخَيْرُ فِي يَدَيْكَ لَبَّيْكَ وَالرَّغْبَاءُ إِلَيْكَ وَالْعَمَلُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் (ஹஜ் அல்லது உம்ராவிற்காக) இஹ்ராம் அணிந்து தல்பியா முழங்கியவாறு சென்றார்கள். அப்போது அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறினார்கள்: "லப்பைக் அல்லாஹும்ம லப்பைக். லப்பைக் லா ஷரீக்க லக்க லப்பைக். இன்னல் ஹம்த வந்நிஃமத லக்க வல்முல்க், லா ஷரீக்க லக்க" (இதோ, உன் அழைப்பிற்குப் பதிலளிக்கிறேன், யா அல்லாஹ்! உன் அழைப்பிற்குப் பதிலளிக்கிறேன். உன் அழைப்பிற்குப் பதிலளிக்கிறேன், உனக்கு யாதொரு இணையுமில்லை, உன் அழைப்பிற்குப் பதிலளிக்கிறேன். நிச்சயமாக, எல்லாப் புகழும், அருட்கொடையும், ஆட்சியும் உனக்கே உரியன. உனக்கு யாதொரு இணையுமில்லை).

மேலும் அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்கள், "இதுவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தல்பியா ஆகும்" என்று கூறுவார்கள்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தல்பியாவிற்குப் பிறகு, அவர்கள் (இப்னு உமர்) தாங்களாகவே பின்வருவனவற்றைச் சேர்த்துக்கொள்வார்கள்: "லப்பைக் லப்பைக்க வ ஸஃதைக், வல் கைரு ஃபீ யதைக். லப்பைக் வர்ரஃபாஉ இலைக்க வல்அமல்" (உன் அழைப்பிற்குப் பதிலளிக்கிறேன், உன் அழைப்பிற்குப் பதிலளிக்கிறேன்; (உன் சேவைக்கு நான் தயாராக இருக்கிறேன், மேலும்) உன் அருளை நாடுகிறேன்; எல்லா நன்மைகளும் உன் கரங்களில் உள்ளன. உன் அழைப்பிற்குப் பதிலளிக்கிறேன்; விருப்பங்களும் செயல்களும் உன்னை நோக்கியே உள்ளன).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ التَّلْبِيَةِ وَالنَّحْرِ

தல்பியா மற்றும் நஹ்ர் (பலியிடுதல்) ஆகியவற்றின் சிறப்பு குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

827

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ، ح وَحَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ، عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَرْبُوعٍ، عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ أَىُّ الْحَجِّ أَفْضَلُ قَالَ الْعَجُّ وَالثَّجُّ ‏.‏

அபூபக்ர் அஸ்ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், "ஹஜ்ஜில் சிறந்தது எது?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "(தல்பியாவை சப்தமிட்டு) குரல்களை உயர்த்துவதும் (அல்-அஜ்) மற்றும் (குர்பானி பிராணியின்) இரத்தத்தை ஓட்டுவதும் (அறுத்து பலியிடுவதும் - அத்-தஜ்) ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

828

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ غَزِيَّةَ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَا مِنْ مُسْلِمٍ يُلَبِّي إِلاَّ لَبَّى مَنْ عَنْ يَمِينِهِ أَوْ عَنْ شِمَالِهِ مِنْ حَجَرٍ أَوْ شَجَرٍ أَوْ مَدَرٍ حَتَّى تَنْقَطِعَ الأَرْضُ مِنْ هَا هُنَا وَهَا هُنَا ‏.‏
حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ الأَسْوَدِ أَبُو عَمْرٍو الْبَصْرِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبِيدَةُ بْنُ حُمَيْدٍ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ غَزِيَّةَ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَيَّاشٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي بَكْرٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي فُدَيْكٍ عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ عُثْمَانَ ‏.‏ وَمُحَمَّدُ بْنُ الْمُنْكَدِرِ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَرْبُوعٍ وَقَدْ رَوَى

مُحَمَّدُ بْنُ الْمُنْكَدِرِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَرْبُوعٍ عَنْ أَبِيهِ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ . وَرَوَى أَبُو نُعَيْمٍ الطَّحَّانُ ضِرَارُ بْنُ صُرَدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ أَبِي فُدَيْكٍ عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ عُثْمَانَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَرْبُوعٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَأَخْطَأَ فِيهِ ضِرَارٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ الْحَسَنِ يَقُولُ قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ مَنْ قَالَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ عَنِ ابْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَرْبُوعٍ عَنْ أَبِيهِ فَقَدْ أَخْطَأَ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ وَذَكَرْتُ لَهُ حَدِيثَ ضِرَارِ بْنِ صُرَدٍ عَنِ ابْنِ أَبِي فُدَيْكٍ فَقَالَ هُوَ خَطَأٌ . فَقُلْتُ قَدْ رَوَاهُ غَيْرُهُ عَنِ ابْنِ أَبِي فُدَيْكٍ أَيْضًا مِثْلَ رِوَايَتِهِ . فَقَالَ لاَ شَىْءَ إِنَّمَا رَوَوْهُ عَنِ ابْنِ أَبِي فُدَيْكٍ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ . وَرَأَيْتُهُ يُضَعِّفُ ضِرَارَ بْنَ صُرَدٍ . وَالْعَجُّ هُوَ رَفْعُ الصَّوْتِ بِالتَّلْبِيَةِ . وَالثَّجُّ هُوَ نَحْرُ الْبُدْنِ .

எந்த முஸ்லிம் தல்பியா கூறினாலும், அவருக்கு வலப்புறத்திலும் இடப்புறத்திலும் உள்ள கற்களோ, மரங்களோ, அல்லது மண் கட்டிகளோ (அவருடன் சேர்ந்து) தல்பியா கூறுகின்றன; இங்கிருந்து அங்குவரை (அதாவது, பூமியின் எல்லைகள் எங்கெல்லாம் பரவியுள்ளதோ அங்கெல்லாம்) அவை தல்பியா கூறுகின்றன.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي رَفْعِ الصَّوْتِ بِالتَّلْبِيَةِ

தல்பியாவை உரத்த குரலில் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

829

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، وَهُوَ ابْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ هِشَامٍ، عَنْ خَلاَّدِ بْنِ السَّائِبِ بْنِ خَلاَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَتَانِي جِبْرِيلُ فَأَمَرَنِي أَنْ آمُرَ أَصْحَابِي أَنْ يَرْفَعُوا أَصْوَاتَهُمْ بِالإِهْلاَلِ وَالتَّلْبِيَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ خَلاَّدٍ عَنْ أَبِيهِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ خَلاَّدِ بْنِ السَّائِبِ عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه

وسلم . وَلاَ يَصِحُّ وَالصَّحِيحُ هُوَ عَنْ خَلاَّدِ بْنِ السَّائِبِ عَنْ أَبِيهِ . وَهُوَ خَلاَّدُ بْنُ السَّائِبِ بْنِ خَلاَّدِ بْنِ سُوَيْدٍ الأَنْصَارِيِّ عَنْ أَبِيهِ.

கல்லாத் இப்னு அஸ்-ஸாயிப் அவர்கள் தனது தந்தை (ஸாயிப் இப்னு கல்லாத் ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கின்றார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் என்னிடம் வந்து, இஹ்லால் மற்றும் தல்பியாவைக் கொண்டு என் தோழர்கள் தங்கள் குரல்களை உயர்த்துமாறு நான் அவர்களுக்குக் கட்டளையிட வேண்டும் என்று எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள் (இது ஹஜ் அல்லது உம்ராவின் போது தல்பியா கூறுவதைக் குறிக்கிறது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِغْتِسَالِ عِنْدَ الإِحْرَامِ

இஹ்ராம் அணியும்போது குளிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

830

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَعْقُوبَ الْمَدَنِيُّ، عَنِ ابْنِ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ خَارِجَةَ بْنِ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَجَرَّدَ لإِهْلاَلِهِ وَاغْتَسَلَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَقَدِ اسْتَحَبَّ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ الاِغْتِسَالَ عِنْدَ الإِحْرَامِ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ .

ஸைத் இப்னு தாபித் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது இஹ்லாலுக்காக (இஹ்ராம் அணியும் நோக்கத்துடன்) (தமது தைக்கப்பட்ட) ஆடைகளைக் களைந்துவிட்டு, குளித்ததை நான் பார்த்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مَوَاقِيتِ الإِحْرَامِ لأَهْلِ الآفَاقِ

வெளியூர்களிலிருந்து வருபவர்களுக்கான இஹ்ராம் மீகாத்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

831

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَجُلاً، قَالَ مِنْ أَيْنَ نُهِلُّ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ يُهِلُّ أَهْلُ الْمَدِينَةِ مِنْ ذِي الْحُلَيْفَةِ وَأَهْلُ الشَّامِ مِنَ الْجُحْفَةِ وَأَهْلُ نَجْدٍ مِنْ قَرْنٍ . قَالَ وَيَقُولُونَ وَأَهْلُ الْيَمَنِ مِنْ يَلَمْلَمَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:
ஒரு மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் எங்கிருந்து இஹ்ராம் அணிய வேண்டும்?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "மதீனாவின் மக்கள் துல்-ஹுலைஃபாவிலிருந்தும், ஷாம் மக்கள் அல்-ஜுஹ்ஃபாவிலிருந்தும், நஜ்து மக்கள் கர்னிலிருந்தும் இஹ்ராம் அணிய வேண்டும்." மேலும் அவர் (இப்னு உமர்) கூறினார்கள்: "மேலும், 'யமன் மக்கள் யலம்லமிலிருந்தும் (இஹ்ராம் அணிய வேண்டும்)' என்று அவர்கள் கூறுகிறார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

832

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَقَّتَ لأَهْلِ الْمَشْرِقِ الْعَقِيقَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَمُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ هُوَ أَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ حُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கிழக்குத் திசைவாசிகளுக்கு அல்-அகீக்கை (மீக்காத்தாக) நிர்ணயித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِيمَا لاَ يَجُوزُ لِلْمُحْرِمِ لُبْسُهُ

முஹ்ரிம் அணியக்கூடாதவை குறித்து வந்துள்ளவை

833

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّهُ قَالَ قَامَ رَجُلٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَاذَا تَأْمُرُنَا أَنْ نَلْبَسَ مِنَ الثِّيَابِ فِي الْحَرَمِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لاَ تَلْبَسُوا الْقُمُصَ وَلاَ السَّرَاوِيلاَتِ وَلاَ الْبَرَانِسَ وَلاَ الْعَمَائِمَ وَلاَ الْخِفَافَ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ أَحَدٌ لَيْسَتْ لَهُ نَعْلاَنِ فَلْيَلْبَسِ الْخُفَّيْنِ وَلْيَقْطَعْهُمَا مَا أَسْفَلَ مِنَ الْكَعْبَيْنِ وَلاَ تَلْبَسُوا شَيْئًا مِنَ الثِّيَابِ مَسَّهُ الزَّعْفَرَانُ وَلاَ الْوَرْسُ وَلاَ تَنْتَقِبِ الْمَرْأَةُ الْحَرَامُ وَلاَ تَلْبَسِ الْقُفَّازَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஒருவர் எழுந்து நின்று, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் இஹ்ராம் நிலையில் என்ன ஆடை அணிய வேண்டும் என்று எங்களுக்குக் கட்டளையிடுகிறீர்கள்?' என்று கேட்டார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'சட்டைகளையோ, காற்சட்டைகளையோ, தலைக்கவசங்களையோ (புர்னுஸ் வகை ஆடைகள்), தலைப்பாகைகளையோ, காலுறைகளையோ (குஃப்) அணியாதீர்கள். ஆயினும், ஒருவரிடம் செருப்புகள் இல்லையென்றால் அவர் காலுறைகளை (குஃப்) அணியலாம்; ஆனால் அவர் அதை கணுக்கால்களுக்குக் கீழே வெட்டிக்கொள்ளட்டும். மேலும், குங்குமப்பூ அல்லது வர்ஸ் (வாசனைச் செடி சாயம்) பட்ட எந்தத் துணியையும் அணியாதீர்கள். இஹ்ராம் நிலையில் உள்ள பெண் முகத்திரை (நிகாப்) அணியவோ, கையுறைகளை அணியவோ கூடாது.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي لُبْسِ السَّرَاوِيلِ وَالْخُفَّيْنِ لِلْمُحْرِمِ إِذَا لَمْ يَجِدِ الإِزَارَ وَالنَّعْلَيْنِ ‏.‏

முஹ்ரிம் நிலையில் உள்ளவர் இஸார் மற்றும் செருப்புகள் கிடைக்காத போது கால்சட்டை மற்றும் குஃப் அணிவது குறித்து வந்துள்ள செய்திகள்

834

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ الْمُحْرِمُ إِذَا لَمْ يَجِدِ الإِزَارَ فَلْيَلْبَسِ السَّرَاوِيلَ وَإِذَا لَمْ يَجِدِ النَّعْلَيْنِ فَلْيَلْبَسِ الْخُفَّيْنِ ‏"‏ ‏.‏ حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَمْرٍو، نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، وَجَابِرٍ، ‏.‏

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا لَمْ يَجِدِ الْمُحْرِمُ الإِزَارَ لَبِسَ السَّرَاوِيلَ وَإِذَا لَمْ يَجِدِ النَّعْلَيْنِ لَبِسَ الْخُفَّيْنِ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ عَلَى حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " إِذَا لَمْ يَجِدْ نَعْلَيْنِ فَلْيَلْبَسِ الْخُفَّيْنِ وَلْيَقْطَعْهُمَا أَسْفَلَ مِنَ الْكَعْبَيْنِ " . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: 'இஹ்ராம் அணிந்தவருக்கு (கீழ் ஆடையாக அணிய) இஸார் (துண்டு) கிடைக்கவில்லையென்றால், அவர் கால்சட்டை அணியலாம். மேலும், (திறந்த) காலணிகள் (அதாவது செருப்புகள்) கிடைக்கவில்லையென்றால், அவர் குஃப்ஃபை (தோல் காலுறைகளை) அணியலாம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الَّذِي يُحْرِمُ وَعَلَيْهِ قَمِيصٌ أَوْ جُبَّةٌ

ஒரு சட்டை அல்லது மேலங்கியை அணிந்தவாறு இஹ்ராம் கட்டியவர் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

835

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي سُلَيْمَانَ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ يَعْلَى بْنِ أُمَيَّةَ، قَالَ رَأَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَعْرَابِيًّا قَدْ أَحْرَمَ وَعَلَيْهِ جُبَّةٌ فَأَمَرَهُ أَنْ يَنْزِعَهَا .

யஃலா பின் உமய்யா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள், இஹ்ராம் அணிந்திருந்த ஒரு கிராமவாசி (அதாவது, ஹஜ் அல்லது உம்ராவுக்காக இஹ்ராம் கட்டியிருந்த ஒருவர்) ஒரு அங்கி (அதாவது, தைக்கப்பட்ட ஆடை) அணிந்திருப்பதைக் கண்டார்கள். எனவே, அதை அகற்றுமாறு அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

836

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ. حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَعْلَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ. وَهَذَا أَصَحُّ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَاهُ قَتَادَةُ وَالْحَجَّاجُ بْنُ أَرْطَاةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَطَاءٍ عَنْ يَعْلَى بْنِ أُمَيَّةَ. وَالصَّحِيحُ مَا رَوَى عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ وَابْنُ جُرَيْجٍ عَنْ عَطَاءٍ عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَعْلَى عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: (முன்னர் கூறப்பட்ட 835 ஆம் எண்ணுடைய) ஹதீஸின் கருத்தைப் போன்றே (இந்த ஹதீஸும்) உள்ளது. மேலும், இதுவே மிகவும் சரியான (அறிவிப்பாளர் தொடர்) ஆகும். இந்த ஹதீஸில் ஒரு சம்பவம் உள்ளது. கதாதா, ஹஜ்ஜாஜ் பின் அர்தா மற்றும் பலர் அதாவிடமிருந்து, யஃலா பின் உமய்யா (ரழி) வழியாக (இந்த ஹதீஸை) அறிவித்துள்ளனர். ஆனால், அம்ர் பின் தீனார் மற்றும் இப்னு ஜுரைஜ் ஆகியோர் அதாவிடமிருந்து, ஸஃப்வான் பின் யஃலா வழியாக, அவருடைய தந்தை (யஃலா பின் உமய்யா) வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததே சரியான (அறிவிப்பாளர் தொடர்) ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

837

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَمْسُ فَوَاسِقَ يُقْتَلْنَ فِي الْحَرَمِ الْفَأْرَةُ وَالْعَقْرَبُ وَالْغُرَابُ وَالْحُدَيَّا وَالْكَلْبُ الْعَقُورُ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஐந்து ஃபவாஸிக் (தீங்கிழைக்கும் விலங்குகள்) உள்ளன, அவற்றை ஹரம் (புனித எல்லை) பகுதிக்குள் கொல்லலாம்: எலி, தேள், காகம், பருந்து மற்றும் வெறிநாய்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

838

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي نُعْمٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَقْتُلُ الْمُحْرِمُ السَّبُعَ الْعَادِيَ وَالْكَلْبَ الْعَقُورَ وَالْفَارَةَ وَالْعَقْرَبَ وَالْحِدَأَةَ وَالْغُرَابَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . قَالُوا الْمُحْرِمُ يَقْتُلُ السَّبُعَ الْعَادِيَ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ كُلُّ سَبُعٍ عَدَا عَلَى النَّاسِ أَوْ عَلَى دَوَابِّهِمْ فَلِلْمُحْرِمِ قَتْلُهُ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “முஹ்ரிம் (இஹ்ராம் அணிந்தவர்), தாக்கும் காட்டு விலங்கு (மனிதர்களையோ அல்லது அவர்களின் கால்நடைகளையோ தாக்கும்), கடிக்கும் நாய், எலி, தேள், பருந்து மற்றும் காகம் ஆகியவற்றை கொல்லலாம்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْحِجَامَةِ لِلْمُحْرِمِ

பாடம்: முஹ்ரிம் இரத்தம் குத்தி எடுத்தல் பற்றி வந்துள்ளவை

839

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ طَاوُسٍ، وَعَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم احْتَجَمَ وَهُوَ مُحْرِمٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ ابْنِ بُحَيْنَةَ وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَخَّصَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْحِجَامَةِ لِلْمُحْرِمِ وَقَالُوا لاَ يَحْلِقُ شَعَرًا . وَقَالَ مَالِكٌ لاَ يَحْتَجِمُ الْمُحْرِمُ إِلاَّ مِنْ ضَرُورَةٍ . وَقَالَ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَالشَّافِعِيُّ لاَ بَأْسَ أَنْ يَحْتَجِمَ الْمُحْرِمُ وَلاَ يَنْزِعُ شَعَرًا .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இஹ்ராம் அணிந்திருந்த நிலையில் (உடல் நலத்திற்காக) இரத்தம் உறிஞ்சி எடுத்தார்கள் (ஹிஜாமா செய்தார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ تَزْوِيجِ الْمُحْرِمِ

முஹ்ரிம் திருமணம் செய்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

840

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنْ نُبَيْهِ بْنِ وَهْبٍ، قَالَ أَرَادَ ابْنُ مَعْمَرٍ أَنْ يُنْكِحَ، ابْنَهُ فَبَعَثَنِي إِلَى أَبَانَ بْنِ عُثْمَانَ وَهُوَ أَمِيرُ الْمَوْسِمِ بِمَكَّةَ فَأَتَيْتُهُ فَقُلْتُ إِنَّ أَخَاكَ يُرِيدُ أَنْ يُنْكِحَ ابْنَهُ فَأَحَبَّ أَنْ يُشْهِدَكَ ذَلِكَ . قَالَ لاَ أُرَاهُ إِلاَّ أَعْرَابِيًّا جَافِيًا إِنَّ الْمُحْرِمَ لاَ يَنْكِحُ وَلاَ يُنْكِحُ . أَوْ كَمَا قَالَ ثُمَّ حَدَّثَ عَنْ عُثْمَانَ مِثْلَهُ يَرْفَعُهُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي رَافِعٍ وَمَيْمُونَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُثْمَانَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَعَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَابْنُ عُمَرَ وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ فُقَهَاءِ التَّابِعِينَ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ لاَ يَرَوْنَ أَنْ يَتَزَوَّجَ الْمُحْرِمُ قَالُوا فَإِنْ نَكَحَ فَنِكَاحُهُ بَاطِلٌ .

நுபைஹ் பின் வஹ்ப் (ரஹ்) அறிவித்தார்கள்: இப்னு மஃமர் அவர்கள் தனது மகனுக்குத் திருமணம் செய்து வைக்க விரும்பினார்கள். எனவே, அவர் என்னை அபான் பின் உஸ்மான் (ரஹ்) அவர்களிடம் அனுப்பினார். அவர் மக்காவில் (ஹஜ்) காலத்தின் (பொறுப்பு வகிக்கும்) அமீராக இருந்தார். நான் அவரிடம் சென்று, 'உங்கள் சகோதரர் (இப்னு மஃமர்) தனது மகனுக்குத் திருமணம் செய்து வைக்க விரும்புகிறார், மேலும் நீங்கள் அதற்குச் சாட்சியாக இருக்க வேண்டும் என்றும் அவர் விரும்புகிறார்' என்று கூறினேன். அதற்கு அபான் (ரஹ்) அவர்கள், 'அவர் ஒரு முரட்டு கிராமவாசி (இஹ்ராமின் சட்டங்களை அறியாதவர்) என்று நான் நினைக்கிறேன். நிச்சயமாக இஹ்ராம் அணிந்தவர் (முஹ்ரிம்) திருமணம் செய்யவோ அல்லது (மற்றவர்களுக்கு) திருமணம் செய்து வைக்கவோ கூடாது' என்று கூறினார்கள் - அல்லது இதே போன்று கூறினார்கள். பின்னர், (அய்யூப் அல்லது நுபைஹ்) உஸ்மான் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக மர்ஃபூஃ வடிவில் இதே போன்ற ஒரு செய்தியை அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

841

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، أَخْبَرَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ مَطَرٍ الْوَرَّاقِ، عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي رَافِعٍ، قَالَ تَزَوَّجَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَيْمُونَةَ وَهُوَ حَلاَلٌ وَبَنَى بِهَا وَهُوَ حَلاَلٌ وَكُنْتُ أَنَا الرَّسُولَ فِيمَا بَيْنَهُمَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا أَسْنَدَهُ غَيْرَ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ عَنْ مَطَرٍ الْوَرَّاقِ عَنْ رَبِيعَةَ . وَرَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ رَبِيعَةَ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَزَوَّجَ مَيْمُونَةَ وَهُوَ حَلاَلٌ . رَوَاهُ مَالِكٌ مُرْسَلاً . قَالَ وَرَوَاهُ أَيْضًا سُلَيْمَانُ بْنُ بِلاَلٍ عَنْ رَبِيعَةَ مُرْسَلاً . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرُوِيَ عَنْ يَزِيدَ بْنِ الأَصَمِّ عَنْ مَيْمُونَةَ قَالَتْ تَزَوَّجَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ حَلاَلٌ . وَيَزِيدُ بْنُ الأَصَمِّ هُوَ ابْنُ أُخْتِ مَيْمُونَةَ .

அபூ ராஃபி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஹலாலான நிலையில் (இஹ்ராம் அல்லாத நிலையில்) இருந்தபோது மைமூனா (ரழி) அவர்களைத் திருமணம் செய்தார்கள்; மேலும் அவர்கள் ஹலாலான நிலையில் (இஹ்ராம் அல்லாத நிலையில்) இருந்தபோது அவர்களுடன் இல்லறம் நடத்தினார்கள். மேலும் அவர்கள் இருவருக்கும் இடையில் நான் தூதுவராக இருந்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

842 ⋮

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ حَبِيبٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَزَوَّجَ مَيْمُونَةَ وَهُوَ مُحْرِمٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَأَهْلُ الْكُوفَةِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் முஹ்ரிமாக இருந்த நிலையில் மைமூனா (ரழி) அவர்களைத் திருமணம் செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

843 ⋮

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَزَوَّجَ مَيْمُونَةَ وَهُوَ مُحْرِمٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் இஹ்ராம் அணிந்திருந்த நிலையில் மைமூனா (ரழி) அவர்களைத் திருமணம் செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

844

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا دَاوُدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْعَطَّارُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا الشَّعْثَاءِ، يُحَدِّثُ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَزَوَّجَ مَيْمُونَةَ وَهُوَ مُحْرِمٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو الشَّعْثَاءِ اسْمُهُ جَابِرُ بْنُ زَيْدٍ . وَاخْتَلَفُوا فِي تَزْوِيجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَيْمُونَةَ لأَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَزَوَّجَهَا فِي طَرِيقِ مَكَّةَ فَقَالَ بَعْضُهُمْ تَزَوَّجَهَا حَلاَلاً وَظَهَرَ أَمْرُ تَزْوِيجِهَا وَهُوَ مُحْرِمٌ ثُمَّ بَنَى بِهَا وَهُوَ حَلاَلٌ بِسَرِفَ فِي طَرِيقِ مَكَّةَ وَمَاتَتْ مَيْمُونَةُ بِسَرِفَ حَيْثُ بَنَى بِهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَدُفِنَتْ بِسَرِفَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் முஹ்ரிமாக (இஹ்ராம் அணிந்த நிலையில்) இருந்தபோது மைமூனா (ரலி) அவர்களைத் திருமணம் செய்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ஸஹீஹான ஹதீஸாகும். அபூ அஷ்ஷஃஸா என்பவரின் பெயர் ஜாபிர் பின் ஸைத் ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்கள் மைமூனா (ரலி) அவர்களைத் திருமணம் செய்தது குறித்து (அறிஞர்களிடையே) கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. ஏனெனில் நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்கா செல்லும் வழியில் அவர்களைத் திருமணம் செய்தார்கள். அவர்களில் சிலர், "அவர்கள் இஹ்ராம் இல்லாத (ஹலால்) நிலையில்தான் திருமணம் செய்தார்கள்; ஆனால், அவர்கள் முஹ்ரிமாக இருந்தபோதுதான் திருமணச் செய்தி வெளியானது" என்று கூறினர். பிறகு மக்கா செல்லும் வழியில் 'ஸரிஃப்' என்னுமிடத்தில் இஹ்ராம் இல்லாத நிலையில் அவர்களுடன் இல்லற வாழ்வைத் துவக்கினார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்கு இல்லற வாழ்வைத் துவக்கினார்களோ அந்த 'ஸரிஃப்' இடத்திலேயே மைமூனா (ரலி) அவர்கள் மரணமடைந்தார்கள்; மேலும் 'ஸரிஃப்' இடத்திலேயே அடக்கம் செய்யப்பட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

845

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ، سَمِعْتُ أَبَا فَزَارَةَ، يُحَدِّثُ عَنْ يَزِيدَ بْنِ الأَصَمِّ، عَنْ مَيْمُونَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تَزَوَّجَهَا وَهُوَ حَلاَلٌ وَبَنَى بِهَا حَلاَلاً وَمَاتَتْ بِسَرِفَ وَدَفَنَّاهَا فِي الظُّلَّةِ الَّتِي بَنَى بِهَا فِيهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَزِيدَ بْنِ الأَصَمِّ مُرْسَلاً أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تَزَوَّجَ مَيْمُونَةَ وَهُوَ حَلاَلٌ .

யஸீத் பின் அல்-அஸம் அவர்கள் மைமூனா (ரழி) அவர்களைப் பற்றி அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மைமூனா (ரழி) அவர்களை இஹ்ராம் அல்லாத நிலையில் (ஹலாலாக) இருக்கும்போதே மணமுடித்தார்கள். மேலும், இஹ்ராம் அல்லாத நிலையில் (ஹலாலாக) இருக்கும்போதே அவர்களுடன் இல்லற வாழ்வைத் தொடங்கினார்கள் (தாம்பத்திய உறவு கொண்டார்கள்). மைமூனா (ரழி) அவர்கள் ஸரிஃப் என்னுமிடத்தில் இறந்தார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களுடன் இல்லற வாழ்வைத் தொடங்கிய (தாம்பத்திய உறவு கொண்ட) கூடாரத்தின் இடத்திலேயே நாங்கள் அவர்களை அடக்கம் செய்தோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الصَّيْدِ لِلْمُحْرِمِ

வேட்டையாடப்பட்ட விலங்குகளை இஹ்ராம் அணிந்தவர் உண்பது பற்றி வந்துள்ளவை

846

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، عَنِ الْمُطَّلِبِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ صَيْدُ الْبَرِّ لَكُمْ حَلاَلٌ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ مَا لَمْ تَصِيدُوهُ أَوْ يُصَدْ لَكُمْ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي قَتَادَةَ وَطَلْحَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ مُفَسَّرٌ . وَالْمُطَّلِبُ لاَ نَعْرِفُ لَهُ سَمَاعًا مِنْ جَابِرٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ بِأَكْلِ الصَّيْدِ لِلْمُحْرِمِ بَأْسًا إِذَا لَمْ يَصْطَدْهُ أَوْ لَمْ يُصْطَدْ مِنْ أَجْلِهِ . قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا أَحْسَنُ حَدِيثٍ رُوِيَ فِي هَذَا الْبَابِ وَأَفْسَرُ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் இஹ்ராம் நிலையில் இருக்கும்போது, (வேட்டையாடப்பட்ட) தரைப்பிராணி உங்களுக்கு ஹலால் ஆகும்; நீங்கள் அதை வேட்டையாடாத வரையில் அல்லது அது உங்களுக்காக வேட்டையாடப்படாத வரையில் (இது பொருந்தும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

847

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي النَّضْرِ، عَنْ نَافِعٍ، مَوْلَى أَبِي قَتَادَةَ عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، أَنَّهُ كَانَ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَتَّى إِذَا كَانَ بِبَعْضِ طَرِيقِ مَكَّةَ تَخَلَّفَ مَعَ أَصْحَابٍ لَهُ مُحْرِمِينَ وَهُوَ غَيْرُ مُحْرِمٍ فَرَأَى حِمَارًا وَحْشِيًّا فَاسْتَوَى عَلَى فَرَسِهِ فَسَأَلَ أَصْحَابَهُ أَنْ يُنَاوِلُوهُ سَوْطَهُ فَأَبَوْا فَسَأَلَهُمْ رُمْحَهُ فَأَبَوْا عَلَيْهِ فَأَخَذَهُ ثُمَّ شَدَّ عَلَى الْحِمَارِ فَقَتَلَهُ فَأَكَلَ مِنْهُ بَعْضُ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأَبَى بَعْضُهُمْ فَأَدْرَكُوا النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَسَأَلُوهُ عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ إِنَّمَا هِيَ طُعْمَةٌ أَطْعَمَكُمُوهَا اللَّهُ .

அபூ கதாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தார்கள். மக்கா செல்லும் பாதையில் ஓரிடத்தில் இருந்தபோது, இஹ்ராம் அணிந்திருந்த தம் தோழர்கள் சிலருடன் அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்களை விட்டும்) பின்தங்கிவிட்டார்கள். ஆனால் அவர்கள் (அபூ கதாதா) இஹ்ராம் அணிந்திருக்கவில்லை. அப்போது அவர்கள் ஒரு காட்டுக்கழுதையைப் பார்த்தார்கள். உடனே அவர்கள் தங்கள் குதிரையின் மீது ஏறி, தங்களின் சாட்டையைத் தருமாறு தங்கள் தோழர்களிடம் கேட்டார்கள்; ஆனால் அவர்கள் (இஹ்ராம் அணிந்திருந்ததால் வேட்டையாட உதவக்கூடாது என்பதால்) மறுத்துவிட்டார்கள். பிறகு அவர்கள் தங்கள் ஈட்டியைத் தருமாறு கேட்டார்கள்; அதற்கும் அவர்கள் மறுத்துவிட்டார்கள். ஆகவே, அவர்கள் (தாமாகவே ஈட்டியை) எடுத்து, அந்தக் கழுதையைத் தாக்கி அதைக் கொன்றார்கள். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர் அதை உண்டார்கள்; சிலர் (இஹ்ராம் அணிந்திருந்ததால் வேட்டையாடப்பட்டதை உண்ணக்கூடாது என்று கருதி) உண்ண மறுத்துவிட்டார்கள். பின்னர் அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களைச் சென்றடைந்தபோது, அதைப் பற்றிக்

கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அது அல்லாஹ் உங்களுக்கு உணவளித்த ஒரு உணவுதான்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

848

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، فِي حِمَارِ الْوَحْشِ مِثْلَ حَدِيثِ أَبِي النَّضْرِ غَيْرَ أَنَّ فِي، حَدِيثِ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ هَلْ مَعَكُمْ مِنْ لَحْمِهِ شَيْءٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ கதாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: காட்டுக் கழுதையைப் பற்றிய (இந்த அறிவிப்பு) அபூ அந்-நள்ரு அவர்களின் ஹதீஸைப் போன்றது. ஆயினும், ஸைத் இப்னு அஸ்லம் அவர்களின் அறிவிப்பில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், “அதன் இறைச்சியில் ஏதேனும் உங்களிடம் மீதமிருக்கிறதா?” என்று கேட்டதாகக் கூறப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ لَحْمِ الصَّيْدِ لِلْمُحْرِمِ

பாடம்: இஹ்ராம் அணிந்தவருக்கு வேட்டையாடிய விலங்கின் இறைச்சி வெறுக்கத்தக்கது என்பது குறித்து வந்தவை

849

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ ابْنَ عَبَّاسٍ، أَخْبَرَهُ أَنَّ الصَّعْبَ بْنَ جَثَّامَةَ أَخْبَرَهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَرَّ بِهِ بِالأَبْوَاءِ أَوْ بِوَدَّانَ فَأَهْدَى لَهُ حِمَارًا وَحْشِيًّا فَرَدَّهُ عَلَيْهِ فَلَمَّا رَأَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا فِي وَجْهِهِ مِنَ الْكَرَاهِيَةِ قَالَ إِنَّهُ لَيْسَ بِنَا رَدٌّ عَلَيْكَ وَلَكِنَّا حُرُمٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ ذَهَبَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ وَكَرِهُوا أَكْلَ الصَّيْدِ لِلْمُحْرِمِ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ إِنَّمَا وَجْهُ هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَنَا إِنَّمَا رَدَّهُ عَلَيْهِ لَمَّا ظَنَّ أَنَّهُ صِيدَ مِنْ أَجْلِهِ وَتَرَكَهُ عَلَى التَّنَزُّهِ . وَقَدْ رَوَى بَعْضُ أَصْحَابِ الزُّهْرِيِّ عَنِ

الزُّهْرِيِّ هَذَا الْحَدِيثَ وَقَالَ أَهْدَى لَهُ لَحْمَ حِمَارٍ وَحْشٍ . وَهُوَ غَيْرُ مَحْفُوظٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَزَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அஸ்-ஸஅப் பின் ஜஸ்ஸாமா (ரலி) அவர்கள் (தமக்குத்) தெரிவித்ததாக: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்-அப்வா அல்லது வத்தான் என்னுமிடத்தில் என்னைக் கடந்து சென்றார்கள். அப்போது நான் அவர்களுக்கு ஒரு காட்டுக் கழுதையை அன்பளிப்பாக வழங்கினேன். ஆனால், அவர்கள் அதை என்னிடமே திருப்பிக் கொடுத்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என் முகத்தில் தென்பட்ட அதிருப்தியைப் பார்த்தபோது, 'நாம் உம்மை(யும் உமது அன்பளிப்பையும)் நிராகரிக்கவில்லை; எனினும் நாம் இஹ்ராம் அணிந்திருக்கிறோம் (என்பதாலேயே இதைத் திருப்பிக் கொடுத்தோம்)' என்று கூறினார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி அவர்கள் கூறுகிறார்கள்): இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் ஒரு சாரார் இந்த ஹதீஸைப் பின்பற்றி, 'இஹ்ராம் அணிந்தவர் வேட்டையாடப்பட்ட பிராணியை உண்பது வெறுக்கத்தக்கது' என்ற கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர். இமாம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எங்களைப் பொறுத்தவரை இந்த ஹதீஸின் விளக்கமானது, தமக்காகவே அது வேட்டையாடப்பட்டதாக நபி (ஸல்) அவர்கள் எண்ணியதால் அதைத் திருப்பிக் கொடுத்தார்கள்; பேணுதலுக்காகவே அதை விட்டுவிட்டார்கள் என்பதாகும்." ஸுஹ்ரியின் மாணவர்களில் சிலர் ஸுஹ்ரி வழியாக இந்த ஹதீஸை அறிவிக்கும்போது, "காட்டுக் கழுதையின் இறைச்சியை அன்பளித்தார்" என்று அறிவித்துள்ளனர். ஆனால் அது (ஹதீஸ் விதிகளின்படி) பாதுகாக்கப்பட்ட அறிவிப்பு அல்ல. இந்த அத்தியாயத்தில் அலீ (ரலி) மற்றும் ஸைத் பின் அர்கம் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

بَاب مَا جَاءَ فِي صَيْدِ الْبَحْرِ لِلْمُحْرِمِ

முஹ்ரிம் கடல் வேட்டையாடுவது குறித்து வந்துள்ளவை

850

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي الْمُهَزِّمِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي حَجٍّ أَوْ عُمْرَةٍ فَاسْتَقْبَلَنَا رِجْلٌ مِنْ جَرَادٍ فَجَعَلْنَا نَضْرِبُهُ بِسِيَاطِنَا وَعِصِيِّنَا فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ كُلُوهُ فَإِنَّهُ مِنْ صَيْدِ الْبَحْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي الْمُهَزِّمِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . وَأَبُو الْمُهَزِّمِ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ سُفْيَانَ وَقَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ شُعْبَةُ . وَقَدْ رَخَّصَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ لِلْمُحْرِمِ أَنْ يَصِيدَ الْجَرَادَ وَيَأْكُلَهُ وَرَأَى بَعْضُهُمْ عَلَيْهِ صَدَقَةً إِذَا اصْطَادَهُ وَأَكَلَهُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஹஜ் அல்லது உம்ராவிற்காகப் புறப்பட்டோம். அப்போது வெட்டுக்கிளிக் கூட்டம் ஒன்று எங்களுக்கு எதிர்ப்பட்டது. நாங்கள் எங்கள் சாட்டைகளாலும் தடிகளாலும் அவற்றை அடிக்கத் தொடங்கினோம். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அதை உண்ணுங்கள்; ஏனெனில், அது கடல் பிராணிகளைச் சேர்ந்ததாகும்' என்று கூறினார்கள்."
(இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ஒரு 'கரீப்' (அறிமுகமற்ற/தனித்த) ஹதீஸ் ஆகும். அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அபூ அல்-முஹஸ்ஸிம் வழியாகவே இதை நாம் அறிகிறோம். அபூ அல்-முஹஸ்ஸிமின் பெயர் யஸீத் இப்னு சுஃப்யான் ஆகும். ஷுஃபா (இமாம்) அவரைப் பற்றி (அவரது நம்பகத்தன்மை குறித்து) பேசியுள்ளார். அறிஞர்களில் சிலர் இஹ்ராம் அணிந்தவர் வெட்டுக்கிளியைப் பிடித்து உண்ண அனுமதித்துள்ளனர். அவர்களில் சிலர், இஹ்ராம் அணிந்தவர் அதைப் பிடித்து உண்டால், அவர் தர்மம் செய்ய வேண்டும் என்று கருதுகின்றனர்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الضَّبُعِ يُصِيبُهَا الْمُحْرِمُ

முஹ்ரிம் நிலையில் உள்ளவர் கொன்ற கழுதைப்புலியைப் பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

851

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، أَخْبَرَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي عَمَّارٍ، قَالَ قُلْتُ لِجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الضَّبُعُ أَصَيْدٌ هِيَ قَالَ نَعَمْ . قَالَ قُلْتُ آكُلُهَا قَالَ نَعَمْ . قَالَ قُلْتُ أَقَالَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ نَعَمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ وَرَوَى جَرِيرُ بْنُ حَازِمٍ هَذَا الْحَدِيثَ فَقَالَ عَنْ جَابِرٍ عَنْ عُمَرَ . وَحَدِيثُ ابْنِ جُرَيْجٍ أَصَحُّ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ

وَإِسْحَاقَ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْمُحْرِمِ إِذَا أَصَابَ ضَبُعًا أَنَّ عَلَيْهِ الْجَزَاءَ .

இப்னு அபீ அம்மார் கூறினார்: 'நான் ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்களிடம், 'கழுதைப்புலி ஒரு வேட்டைப் பிராணியா (அதாவது, ஹஜ் அல்லது உம்ரா நிலையில் வேட்டையாட தடை செய்யப்பட்ட விலங்குகளில் ஒன்றா)?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'ஆம்' என்று பதிலளித்தார்கள்.' அவர் மேலும் கூறினார்: 'நான், 'அதை உண்ணலாமா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள்.' அவர் மீண்டும் கேட்டார்: 'இதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்களா?' அதற்கு அவர்கள், 'ஆம்' என்று பதிலளித்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِغْتِسَالِ لِدُخُولِ مَكَّةَ

மக்காவிற்குள் நுழையும்போது குளிப்பது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

852

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ صَالِحٍ الطَّلْحِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ اغْتَسَلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لِدُخُولِهِ مَكَّةَ بِفَخٍّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَيْرُ مَحْفُوظٍ . وَالصَّحِيحُ مَا رَوَى نَافِعٌ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّهُ كَانَ يَغْتَسِلُ لِدُخُولِ مَكَّةَ . وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ يُسْتَحَبُّ الاِغْتِسَالُ لِدُخُولِ مَكَّةَ . وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَعَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ وَغَيْرُهُمَا وَلاَ نَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِهِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்குள் நுழைவதற்காக ஃபக் (எனும் பள்ளத்தாக்கு) இடத்தில் குளித்தார்கள்."
அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் 'கைரு மஹ்ஃபூல்' (நம்பகத்தன்மை அற்றது அல்லது பலவீனமானது) ஆகும். நாஃபிவு அவர்கள் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, 'அவர் (இப்னு உமர்) மக்காவிற்குள் நுழைவதற்காகக் குளிப்பார்' என்று அறிவிப்பதே சரியானது ஆகும். இமாம் ஷாஃபிஈ அவர்களும் இதையே கூறுகிறார்கள்: 'மக்காவிற்குள் நுழைவதற்காகக் குளிப்பது விரும்பத்தக்கதாகும்'. அப்துர்

ரஹ்மான் இப்னு ஸைத் இப்னு அஸ்லம் என்பவர் ஹதீஸ் துறையில் பலவீனமானவர். அஹ்மத் இப்னு ஹன்பல், அலீ இப்னு அல் மதீனீ மற்றும் பலர் இவரைப் பலவீனமானவர் எனக் கூறியுள்ளனர். இவருடைய அறிவிப்பைத் தவிர இந்த ஹதீஸை 'மர்ஃபூ' (நபிமொழி) ஆக நாம் அறியவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دُخُولِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَكَّةَ مِنْ أَعْلاَهَا وَخُرُوجِهِ مِنْ أَسْفَلِهَا

நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவின் மேல்பகுதியிலிருந்து நுழைந்து, அதன் கீழ்ப்பகுதியிலிருந்து வெளியேறியது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

853

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ لَمَّا جَاءَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِلَى مَكَّةَ دَخَلَ مِنْ أَعْلاَهَا وَخَرَجَ مِنْ أَسْفَلِهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்கு வந்தபோது (மக்கா வெற்றியின் போது), அதன் உயரமான பகுதி வழியாக நுழைந்தார்கள், மேலும் அதன் தாழ்வான பகுதி வழியாக வெளியேறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دُخُولِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَكَّةَ نَهَارًا

நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்குள் பகல் நேரத்தில் நுழைந்தது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

854

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا الْعُمَرِيُّ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ مَكَّةَ نَهَارًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் பகல் நேரத்தில் மக்காவில் (மக்கா வெற்றியின் போது)

நுழைந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ رَفْعِ الْيَدَيْنِ عِنْدَ رُؤْيَةِ الْبَيْتِ

கஃபாவைப் பார்க்கும்போது கைகளை உயர்த்துவது வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

855

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي قَزَعَةَ الْبَاهِلِيِّ، عَنِ الْمُهَاجِرِ الْمَكِّيِّ، قَالَ سُئِلَ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ أَيَرْفَعُ الرَّجُلُ يَدَيْهِ إِذَا رَأَى الْبَيْتَ فَقَالَ حَجَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَفَكُنَّا نَفْعَلُهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى رَفْعُ الْيَدَيْنِ عِنْدَ رُؤْيَةِ الْبَيْتِ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ شُعْبَةَ عَنْ أَبِي قَزَعَةَ ‏.‏ وَأَبُو قَزَعَةَ اسْمُهُ سُوَيْدُ بْنُ حُجَيْرٍ ‏.‏

அல்-முஹாஜிர் அல்-மக்கீ கூறினார்கள்:
ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்களிடம், ஒருவர் இறையில்லத்தை (கஃபாவைக்) காணும்போது தம் கைகளை உயர்த்துவது பற்றிக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஹஜ் செய்தோம்; (அப்போது) நாங்கள் அவ்வாறு செய்தோமா? (இல்லை, செய்யவில்லை என்ற அர்த்தத்தில்)" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இறையில்லத்தைக் காணும்போது கைகளை உயர்த்துவது, ஷுஃபா அவர்கள் அபூ கஸாஆ வழியாக அறிவித்த இந்த ஹதீஸிலிருந்து மட்டுமே நாம் அறிகிறோம். அபூ கஸாஆவின் பெயர் சுவைத் பின் ஹுஜைர் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَيْفَ الطَّوَافُ

தவாஃப் செய்யும் முறை பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

856

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ لَمَّا قَدِمَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مَكَّةَ دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَاسْتَلَمَ

الْحَجَرَ ثُمَّ مَضَى عَلَى يَمِينِهِ فَرَمَلَ ثَلاَثًا وَمَشَى أَرْبَعًا ثُمَّ أَتَى الْمَقَامَ فَقَالَ : (وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى) فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ وَالْمَقَامُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْبَيْتِ ثُمَّ أَتَى الْحَجَرَ بَعْدَ الرَّكْعَتَيْنِ فَاسْتَلَمَهُ ثُمَّ خَرَجَ إِلَى الصَّفَا أَظُنُّهُ قَالَ : (إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ) . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ .

ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்கு வந்தடைந்தபோது, அவர்கள் (மஸ்ஜிதுல் ஹராம்) பள்ளிவாசலுக்குள் நுழைந்து (ஹஜருல் அஸ்வத்) கல்லைத் தொட்டார்கள் (அல்லது முத்தமிட்டார்கள்). பிறகு தமது வலதுபுறமாகச் சென்று மூன்று (சுற்றுகள்) 'ரமல்' (வேகமாக நடப்பது) செய்தார்கள், மற்றும் நான்கு (சுற்றுகள்) சாதாரணமாக நடந்தார்கள். பிறகு அவர்கள் மகாம் இப்ராஹீமுக்கு வந்து, **"வத்தகிது மின் மகாம இப்ராஹீம முஸல்லா"** (இப்ராஹீம் நின்ற இடத்தை நீங்கள் தொழும் இடமாக ஆக்கிக் கொள்ளுங்கள்) என்று (குர்ஆன் வசனத்தை) ஓதினார்கள். பிறகு, மகாம் (இப்ராஹீம்) தமக்கும் (கஅபா) ஆலயத்திற்கும் இடையில் இருக்குமாறு இரண்டு ரக்அத்கள் (தவாஃபின் சுன்னத்) தொழுதார்கள். பிறகு இரண்டு ரக்அத்களுக்குப் பின்னர் (மீண்டும் ஹஜருல் அஸ்வத்) கல்லைத் தொடுவதற்காக அதனிடம் வந்தார்கள். பிறகு அஸ்-ஸஃபாவிற்குப் புறப்பட்டார்கள் - (அறிவிப்பாளர்) நான் நினைக்கிறேன் - அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறினார்கள்: **"இன்னஸ் ஸஃபா வல் மர்வத மின் ஷஆஇரில்லாஹ்"** (நிச்சயமாக அஸ்-ஸஃபாவும் அல்-மர்வதும் அல்லாஹ்வின் சின்னங்களில் உள்ளவையாகும்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرَّمَلِ مِنَ الْحَجَرِ إِلَى الْحَجَرِ

கல்லிலிருந்து (ஹஜருல் அஸ்வத்) கல் (ஹஜருல் அஸ்வத்) வரை ரமல் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

857

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَمَلَ مِنَ الْحَجَرِ إِلَى الْحَجَرِ ثَلاَثًا وَمَشَى أَرْبَعًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . قَالَ الشَّافِعِيُّ إِذَا تَرَكَ الرَّمَلَ عَمْدًا فَقَدْ أَسَاءَ وَلاَ شَىْءَ عَلَيْهِ

وَإِذَا لَمْ يَرْمُلْ فِي الأَشْوَاطِ الثَّلاَثَةِ لَمْ يَرْمُلْ فِيمَا بَقِيَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لَيْسَ عَلَى أَهْلِ مَكَّةَ رَمَلٌ وَلاَ عَلَى مَنْ أَحْرَمَ مِنْهَا .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஹஜருல் அஸ்வத் கல்லில் இருந்து ஹஜருல் அஸ்வத் கல் வரை (ஒவ்வொரு சுற்றின் தொடக்கமும் முடிவும்) முதல் மூன்று சுற்றுகள் ரமல் (தோள்களை அசைத்து விரைவாக நடத்தல்) செய்தார்கள், மேலும் நான்கு சுற்றுகள் (சாதாரணமாக) நடந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اسْتِلاَمِ الْحَجَرِ وَالرُّكْنِ الْيَمَانِي دُونَ مَا سِوَاهُمَا

(கருப்பு) கல்லையும் யமனி மூலையையும் தொடுவது பற்றியும், மற்ற மூலைகளைத் தொடாமல் இருப்பது பற்றியும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

858

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ، وَمَعْمَرٌ، عَنِ ابْنِ خُثَيْمٍ، عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، قَالَ كُنْتُ مَعَ ابْنِ عَبَّاسٍ وَمُعَاوِيَةُ لاَ يَمُرُّ بِرُكْنٍ إِلاَّ اسْتَلَمَهُ فَقَالَ لَهُ ابْنُ عَبَّاسٍ إِنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لَمْ يَكُنْ يَسْتَلِمُ إِلاَّ الْحَجَرَ الأَسْوَدَ وَالرُّكْنَ الْيَمَانِي . فَقَالَ مُعَاوِيَةُ لَيْسَ شَيْءٌ مِنَ الْبَيْتِ مَهْجُورًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ لاَ يَسْتَلِمَ إِلاَّ الْحَجَرَ الأَسْوَدَ وَالرُّكْنَ الْيَمَانِي .

அபு துஃபைல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களுடன் இருந்தேன். முஆவியா (ரழி) அவர்கள் (கஅபாவின்) எந்த மூலையைக் கடந்து சென்றாலும் அதைத் தொடாமல் செல்ல மாட்டார்கள். ஆகவே இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அவரிடம் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் ஹஜருல் அஸ்வத் மற்றும் யமனீ மூலை ஆகியவற்றைத் தவிர வேறு எதையும் தொட்டதில்லை.' அதற்கு முஆவியா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இவ் ஆலயத்தின் (கஅபாவின்) எந்தப் பகுதியும் புறக்கணிக்கப்பட வேண்டியதில்லை (அல்லது அதன் புனிதத்தன்மை குறைவானதாகக் கருதப்பட வேண்டியதில்லை).'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم طَافَ مُضْطَبِعًا

நபி (ஸல்) அவர்கள் ‘இள்திபா’ செய்த நிலையில் தவாஃப் செய்தது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

859

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنِ ابْنِ يَعْلَى، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم طَافَ بِالْبَيْتِ مُضْطَبِعًا وَعَلَيْهِ بُرْدٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثُ الثَّوْرِيِّ عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِهِ وَهُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَعَبْدُ الْحَمِيدِ هُوَ ابْنُ جُبَيْرِ بْنِ شَيْبَةَ . عَنِ ابْنِ يَعْلَى عَنْ أَبِيهِ وَهُوَ يَعْلَى بْنُ أُمَيَّةَ .

யஃலா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு புர்த் (மேலாடை) அணிந்தவாறு, முழ்தபிஅன் (வலது தோளை வெளிப்படுத்தியவாறு) நிலையில் இறையில்லத்தை தவாஃப் செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي تَقْبِيلِ الْحَجَرِ

(கருப்பு) கல்லை முத்தமிடுவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

860

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَابِسِ بْنِ رَبِيعَةَ، قَالَ رَأَيْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ يُقَبِّلُ الْحَجَرَ وَيَقُولُ إِنِّي أُقَبِّلُكَ وَأَعْلَمُ أَنَّكَ حَجَرٌ وَلَوْلاَ أَنِّي رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُقَبِّلُكَ لَمْ أُقَبِّلْكَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆபிஸ் பின் ரபீஆ கூறினார்கள்:

"நான் உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரலி) அவர்கள் (கஅபாவின் மூலையில் உள்ள கறுப்புக்) கல்லை முத்தமிடுவதையும், (அப்போது) இவ்வாறு கூறுவதையும் கண்டேன்: 'நிச்சயமாக நான் உன்னை முத்தமிடுகிறேன்; நீ ஒரு கல் என்பதை நான் அறிவேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்

உன்னை முத்தமிடுவதை நான் பார்த்திருக்காவிட்டால், நான் உன்னை முத்தமிட்டிருக்க மாட்டேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

861

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنِ الزُّبَيْرِ بْنِ عَرَبِيٍّ، أَنَّ رَجُلاً، سَأَلَ ابْنَ عُمَرَ عَنِ اسْتِلاَمِ الْحَجَرِ، فَقَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَسْتَلِمُهُ وَيُقَبِّلُهُ ‏.‏ فَقَالَ الرَّجُلُ أَرَأَيْتَ إِنْ غُلِبْتُ عَلَيْهِ أَرَأَيْتَ إِنْ زُوحِمْتُ فَقَالَ ابْنُ عُمَرَ اجْعَلْ أَرَأَيْتَ بِالْيَمَنِ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَسْتَلِمُهُ وَيُقَبِّلُهُ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا هُوَ الزُّبَيْرُ بْنُ عَرَبِيٍّ رَوَى عَنْهُ حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ وَالزُّبَيْرُ بْنُ عَرَبِيٍّ كُوفِيٌّ يُكْنَى أَبَا سَلَمَةَ سَمِعَ مِنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَغَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم رَوَى عَنْهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ تَقْبِيلَ الْحَجَرِ فَإِنْ لَمْ يُمْكِنْهُ وَلَمْ يَصِلْ إِلَيْهِ اسْتَلَمَهُ بِيَدِهِ وَقَبَّلَ يَدَهُ وَإِنْ لَمْ يَصِلْ إِلَيْهِ اسْتَقْبَلَهُ إِذَا حَاذَى بِهِ وَكَبَّرَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ ‏.‏

அஸ்-ஸுபைர் பின் அரபி அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒரு மனிதர் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம் (ஹஜ்ருல் அஸ்வத்) கல்லைத் தொடுவது பற்றிக் கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் அதைத் தொட்டு முத்தமிடுவதை நான் கண்டேன்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அந்த மனிதர், "நான் (அதை அடைய முடியாமல்) மிகைக்கப்பட்டால் (அதாவது, நெரிசல் காரணமாக நெருங்க முடியாமல் போனால்) உங்கள் கருத்து என்ன? நான் நெரிசலில் சிக்கிக்கொண்டால் உங்கள் கருத்து என்ன?" என்று கேட்டார். இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், "'உங்கள் கருத்து என்ன?' என்பதை யமனில் விட்டுவிடுங்கள் (அதாவது, ஊகக் கேள்விகளைக் கேட்காதீர்கள்). நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் அதைத் தொட்டு முத்தமிடுவதை நான் கண்டேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّهُ يَبْدَأُ بِالصَّفَا قَبْلَ الْمَرْوَةِ

பாடம்: அல்-மர்வாவுக்கு முன் அஸ்-ஸஃபாவில் தொடங்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

862

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم حِينَ قَدِمَ مَكَّةَ طَافَ بِالْبَيْتِ سَبْعًا وَأَتَى الْمَقَامَ فَقَرَأَ: (وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى) فَصَلَّى خَلْفَ الْمَقَامِ ثُمَّ أَتَى الْحَجَرَ فَاسْتَلَمَهُ ثُمَّ قَالَ نَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ. فَبَدَأَ بِالصَّفَا وَقَرَأَ: (إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ). قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ يَبْدَأُ بِالصَّفَا قَبْلَ الْمَرْوَةِ فَإِنْ بَدَأَ بِالْمَرْوَةِ قَبْلَ الصَّفَا لَمْ يُجْزِهِ وَبَدَأَ بِالصَّفَا. وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِيمَنْ طَافَ بِالْبَيْتِ وَلَمْ يَطُفْ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ حَتَّى رَجَعَ فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِنْ لَمْ يَطُفْ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ حَتَّى خَرَجَ مِنْ مَكَّةَ فَإِنْ ذَكَرَ وَهُوَ قَرِيبٌ مِنْهَا رَجَعَ فَطَافَ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ وَإِنْ لَمْ يَذْكُرْ حَتَّى أَتَى بِلاَدَهُ أَجْزَأَهُ وَعَلَيْهِ دَمٌ. وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ. وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِنْ تَرَكَ الطَّوَافَ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ حَتَّى رَجَعَ إِلَى بِلاَدِهِ فَإِنَّهُ لاَ يُجْزِيهِ. وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ. قَالَ الطَّوَافُ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ وَاجِبٌ لاَ يَجُوزُ الْحَجُّ إِلاَّ بِهِ.

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்கு வந்தபோது, (கஅபா) ஆலயத்தைச் சுற்றி ஏழு (சுற்றுகள்) தவாஃப் செய்தார்கள். பின்னர் அவர்கள் மகாமுக்கு (இப்ராஹீமின் நின்ற இடத்திற்கு) வந்து, **'வத்தகிது மிம் மகாமி இப்ராஹீம முஸல்லா'** (இப்ராஹீமின் நின்ற இடத்தை நீங்கள் தொழும் இடமாக ஆக்கிக்கொள்ளுங்கள் - அல்குர்ஆன் 2:125) என்று ஓதினார்கள். பின்னர் மகாமுக்குப் பின்னால் தொழுதார்கள். பின்னர், (ஹஜருல் அஸ்வத் எனும்) கல்லிடம் வந்து அதைத் தொட்டார்கள் (இஸ்திலாம் செய்தார்கள்). பின்னர் அவர்கள், 'அல்லாஹ் எதைக் கொண்டு தொடங்கினானோ, அதைக் கொண்டே நாமும் தொடங்குகிறோம்' என்று கூறினார்கள். எனவே, அவர்கள் அஸ்-ஸஃபாவில் தொடங்கி, **'இன்னஸ் ஸஃபா வல் மர்வத மின் ஷஆயிரில்லாஹ்'** (நிச்சயமாக ஸஃபாவும் மர்வாவும் அல்லாஹ்வின் சின்னங்களில் உள்ளவை - அல்குர்ஆன் 2:158) என்று ஓதினார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்களின் நடைமுறைச் சட்டம் இதன் அடிப்படையிலேயே உள்ளது. அதாவது, மர்வாவிற்கு முன் ஸஃபாவிலிருந்தே (ஸயீயைத்) தொடங்க வேண்டும். ஸஃபாவிற்கு முன் மர்வாவில் (ஸயீயைத்) தொடங்கினால் அது ஏற்கப்படாது; (மீண்டும்) ஸஃபாவிலிருந்தே தொடங்க வேண்டும்.

கஅபாவை தவாஃப் செய்துவிட்டு, ஸஃபா மற்றும் மர்வாவிற்கு மத்தியில்

(ஸயீ) செய்யாமல் (தமது) ஊர் திரும்பியவர் விஷயத்தில் அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. சில அறிஞர்கள் கூறினர்: "மக்காவிலிருந்து வெளியேறும் வரை அவர் ஸயீ செய்யவில்லை எனில், அவர் (மக்காவிற்கு) அருகிலேயே இருக்கும்போது நினைவு வந்தால், அவர் திரும்பி வந்து ஸஃபா மற்றும் மர்வாவிற்கு மத்தியில் ஸயீ செய்ய வேண்டும். அவர் தனது ஊரை அடையும் வரை நினைவு வரவில்லை எனில், அது அவருக்குப் போதுமானது; (எனினும் பரிகாரமாக) அவர் மீது 'தம்' (பலியிடுதல்) கடமையாகும்." இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்களின் கூற்றாகும்.

அவர்களில் மற்றும் சிலர் கூறினர்: "அவர் தனது ஊருக்குத் திரும்பும் வரை ஸஃபா மற்றும் மர்வாவிற்கு மத்தியில் சுற்றுவதை (ஸயீயை) விட்டுவிட்டால், அது அவருக்குப் போதாது (அவரது ஹஜ் நிறைவேறாது)." இது ஷாஃபிஈ அவர்களின் கூற்றாகும். அவர், "ஸஃபா மற்றும் மர்வாவிற்கு மத்தியில் சுற்றுவது (ஸயீ) வாஜிப் (கடமை) ஆகும்; இது இல்லாமல் ஹஜ் செல்லாது" என்று கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

863

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ إِنَّمَا سَعَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِالْبَيْتِ وَبَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ لِيُرِيَ الْمُشْرِكِينَ قُوَّتَهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ الَّذِي يَسْتَحِبُّهُ أَهْلُ الْعِلْمِ أَنْ يَسْعَى بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ . فَإِنْ لَمْ يَسْعَ وَمَشَى بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ رَأَوْهُ جَائِزًا .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பைத்துல்லாஹ்வைச் சுற்றும்போதும் (தவாஃபின் முதல் மூன்று சுற்றுகளில் ரமல் எனும் விரைந்த நடை), அஸ்-ஸஃபா மற்றும் அல்-மர்வாவுக்கு இடையிலும் (சயீ எனும் விரைந்த நடை) நடந்தது, இணைவைப்பாளர்களுக்குத் தமது (உடல்) பலத்தைக் காட்டுவதற்காகவே ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

864

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا ابْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ جُمْهَانَ، قَالَ رَأَيْتُ ابْنَ عُمَرَ يَمْشِي فِي السَّعْىِ فَقُلْتُ لَهُ أَتَمْشِي فِي السَّعْىِ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ قَالَ لَئِنْ سَعَيْتُ لَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَسْعَى وَلَئِنْ مَشَيْتُ لَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَمْشِي وَأَنَا شَيْخٌ كَبِيرٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرُوِيَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ نَحْوُهُ .

கதீர் பின் ஜும்ஹான் கூறினார்கள்:
"நான் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் ஸஃபா மற்றும் மர்வாவுக்கு இடையில் (ஸஃயியின் போது) நடந்து செல்வதைக் கண்டேன். எனவே நான் அவர்களிடம் கேட்டேன்: 'நீங்கள் ஸஃயியில் (வழக்கமான வேகத்தில்) நடக்கிறீர்களா?' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் ஸஃயீ (வேகமாக) செய்தால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸஃயீ (வேகமாக) செய்வதை நான் கண்டதால்தான் (அவ்வாறு செய்கிறேன்). நான் (சாதாரணமாக) நடந்தால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (சாதாரணமாக) நடப்பதை நான் கண்டதால்தான் (அவ்வாறு செய்கிறேன்). மேலும், நான் ஒரு வயோதிகன் (என்பதாலும் சாதாரணமாக நடக்கிறேன்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الطَّوَافِ رَاكِبًا

வாகனத்தில் தவாஃப் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

865

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ هِلاَلٍ الصَّوَّافُ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، وَعَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ طَافَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَلَى رَاحِلَتِهِ فَإِذَا انْتَهَى إِلَى الرُّكْنِ أَشَارَ إِلَيْهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي الطُّفَيْلِ وَأُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يَطُوفَ الرَّجُلُ بِالْبَيْتِ وَبَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ رَاكِبًا إِلاَّ مِنْ عُذْرٍ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது வாகனத்தின் மீது தவாஃப் செய்தார்கள். அவர்கள்

(ஹஜருல் அஸ்வத்) மூலைக்கு வந்தபோது, அதை நோக்கி சைகை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الطَّوَافِ

தவாஃபின் சிறப்புகள் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

866

يَحْيَى بْنُ يَمَانٍ، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ طَافَ بِالْبَيْتِ خَمْسِينَ مَرَّةً خَرَجَ مِنْ ذُنُوبِهِ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ . سَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ إِنَّمَا يُرْوَى هَذَا عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَوْلَهُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: யார் இந்த இல்லத்தை (கஅபாவை) ஐம்பது முறை தவாஃப் செய்கிறாரோ, அவர், அவரைத் தாய் பெற்றெடுத்த நாளில் இருந்ததைப் போன்று தன் பாவங்களிலிருந்து விடுபடுவார்.' (எனினும், இது இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் கூற்றாகவே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது, நபியவர்களின் கூற்றாக அல்ல என இமாம் புகாரி (ரஹ்) அவர்கள் தெளிவுபடுத்தியுள்ளார்கள்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

867

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ عَنْ أَيُّوبَ السَّخْتِيَانِيِّ قَالَ كَانُوا يَعُدُّونَ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ أَفْضَلَ مِنْ أَبِيهِ . وَلِعَبْدِ اللَّهِ أَخٌ يُقَالُ لَهُ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ أَيْضًا .

அய்யூப் அஸ்-ஸக்த்தியானி அவர்கள் கூறினார்கள்:
(அக்கால அறிஞர்கள்) அப்துல்லாஹ் பின் ஸயீத் பின் ஜுபைர் அவர்களை, அவருடைய தந்தையை விடச் சிறந்தவராகக் கருதினார்கள். மேலும் அப்துல்லாஹ்வுக்கு அப்துல்-மலிக் பின் ஸயீத் பின் ஜுபைர் என்ற

பெயருடைய ஒரு சகோதரர் இருந்தார்; அவரும் இவரிடமிருந்து (ஹதீஸ்களை) அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ بَعْدَ الْعَصْرِ وَبَعْدَ الصُّبْحِ لِمَنْ يَطُوفُ

அஸ்ர் மற்றும் சுப்ஹ் தொழுகைக்குப் பிறகு தவாஃப் செய்பவருக்கான தொழுகை குறித்து வந்துள்ள செய்திகள்

868

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ، وَعَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَابَاهُ، عَنْ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَا بَنِي عَبْدِ مَنَافٍ لاَ تَمْنَعُوا أَحَدًا طَافَ بِهَذَا الْبَيْتِ وَصَلَّى أَيَّةَ سَاعَةٍ شَاءَ مِنْ لَيْلٍ أَوْ نَهَارٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي ذَرٍّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي نَجِيحٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَابَاهُ أَيْضًا ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الصَّلاَةِ بَعْدَ الْعَصْرِ وَبَعْدَ الصُّبْحِ بِمَكَّةَ فَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ بَأْسَ بِالصَّلاَةِ وَالطَّوَافِ بَعْدَ الْعَصْرِ وَبَعْدَ الصُّبْحِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَاحْتَجُّوا بِحَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا طَافَ بَعْدَ الْعَصْرِ لَمْ يُصَلِّ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ وَكَذَلِكَ إِنْ طَافَ بَعْدَ صَلاَةِ الصُّبْحِ لَمْ يُصَلِّ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ ‏.‏ وَاحْتَجُّوا بِحَدِيثِ عُمَرَ أَنَّهُ طَافَ بَعْدَ صَلاَةِ الصُّبْحِ فَلَمْ يُصَلِّ وَخَرَجَ مِنْ مَكَّةَ حَتَّى نَزَلَ بِذِي طُوًى فَصَلَّى بَعْدَ مَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ ‏.‏

ஜுபைர் இப்னு முத்இம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பனூ அப்தி மனாஃபே! (கஅபாவின் பராமரிப்பாளர்களே!) இந்த ஆலயத்தைச் (கஅபாவைச்) சுற்றி தவாஃப் செய்வதையும், இரவிலோ பகலிலோ எந்த நேரத்திலும் தொழுகை தொழுவதையும் எவரையும் நீங்கள் தடுக்காதீர்கள்.”

இந்த அத்தியாயத்தில் இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் அபூ தர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஜுபைர் இப்னு முத்இம் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. இதனை அப்துல்லாஹ் இப்னு அபீ நஜீஹ் அவர்கள் அப்துல்லாஹ் இப்னு பாபாஹ் வழியாகவும்

அறிவித்துள்ளார்.

மக்காவில் அஸ்ருக்குப் பிறகும் சுபுஹுக்குப் பிறகும் தொழுவது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர், "அஸ்ருக்குப் பிறகும் சுபுஹுக்குப் பிறகும் தொழுவதிலோ தவாஃப் செய்வதிலோ எந்தத் தவறும் இல்லை" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும். அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் இந்த ஹதீஸை ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர்.

வேறு சிலர், "அஸ்ருக்குப் பிறகு தவாஃப் செய்தால் சூரியன் மறையும் வரை தொழக்கூடாது. அவ்வாறே சுபுஹுத் தொழுகைக்குப் பிறகு தவாஃப் செய்தால் சூரியன் உதயமாகும் வரை தொழக்கூடாது" என்று கூறுகின்றனர். அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர். அதாவது, அவர்கள் (உமர்) சுபுஹுத் தொழுகைக்குப் பின் தவாஃப் செய்தார்கள்; ஆனால் தொழவில்லை. மக்காவிலிருந்து வெளியேறி 'தூ துவா' (Dhu Tuwa) எனும் இடத்தில் தங்கிய பின், சூரியன் உதயமான பிறகே தொழுதார்கள். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் மாலிக் இப்னு அனஸ் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يُقْرَأُ فِي رَكْعَتَىِ الطَّوَافِ

தவாஃபின் இரண்டு ரக்அத்களில் ஓதப்படுபவை பற்றி வந்துள்ளவை

869

أَخْبَرَنَا أَبُو مُصْعَبٍ الْمَدَنِيُّ، قِرَاءَةً عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عِمْرَانَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ فِي رَكْعَتَىِ الطَّوَافِ بِسُورَتَىِ الإِخْلاَصِ: ‏(‏قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ‏)‏ وَ‏(‏قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ‏)‏.

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: தவாஃபின் இரண்டு ரக்அத்களில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இக்லாஸ் தொடர்பான இரு அத்தியாயங்களான (அதாவது, ஏகத்துவத்தையும் இணைவைப்பிலிருந்து விலகுவதையும் வலியுறுத்தும் இரு அத்தியாயங்களான) ‘குல் யா அய்யுஹல் காஃபிரூன்’ மற்றும் ‘குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்’ ஆகியவற்றை ஓதினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

870

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ كَانَ يَسْتَحِبُّ أَنْ يَقْرَأَ، فِي رَكْعَتَيِ الطَّوَافِ بِـ (قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ) وَ (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عِمْرَانَ وَحَدِيثُ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ فِي هَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَعَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ عِمْرَانَ ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ .

ஜஃஃபர் பின் முஹம்மத் அவர்கள் தமது தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: தவாஃஃபின் இரண்டு ரக்அத்களில் (தொழுகையில்) 'குல் யா அய்யுஹல் காஃஃபிரூன்' மற்றும் 'குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்' ஆகிய சூராக்களை ஓதுவதை (அவரது தந்தை) விரும்பத்தக்கதாகக் கருதினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الطَّوَافِ عُرْيَانًا

நிர்வாணமாக தவாஃஃப் செய்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

871

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أُثَيْعٍ، قَالَ سَأَلْتُ عَلِيًّا بِأَىِّ شَيْءٍ بُعِثْتَ قَالَ بِأَرْبَعٍ لاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلاَّ نَفْسٌ مُسْلِمَةٌ وَلاَ يَطُوفُ بِالْبَيْتِ عُرْيَانٌ وَلاَ يَجْتَمِعُ الْمُسْلِمُونَ وَالْمُشْرِكُونَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا وَمَنْ كَانَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَهْدٌ فَعَهْدُهُ إِلَى مُدَّتِهِ وَمَنْ لاَ مُدَّةَ لَهُ فَأَرْبَعَةُ أَشْهُرٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ .

ஸைத் இப்னு உஸைஃஃ கூறினார்கள்: நான் அலீ (ரலி) அவர்களிடம், “தாங்கள் எதைக் கொண்டு அனுப்பப்பட்டீர்கள்?” என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான்கு விஷயங்களுடன் (நான் அனுப்பப்பட்டேன்): முஸ்லிமான ஆன்மாவைத் தவிர வேறு யாரும் சொர்க்கத்தில் நுழைய மாட்டார்கள். யாரும் நிர்வாணமாக (இறை) இல்லத்தை வலம் வரக்கூடாது. இந்த ஆண்டிற்குப் பிறகு முஸ்லிம்களும் இணைவைப்பவர்களும் (ஒன்றாகக்) கூட மாட்டார்கள். மேலும், யாருக்கும் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கும் இடையே ஓர் உடன்படிக்கை இருந்தால், அவரது உடன்படிக்கை அதன் காலம் முடியும்

வரை (செல்லுபடியாகும்). யாருக்குக் காலக்கெடு இல்லையோ, அவருக்கு நான்கு மாதங்கள் (அவகாசம்) ஆகும்.''

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

872

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَنَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، نَحْوَهُ وَقَالاَ زَيْدُ بْنُ يُثَيْعٍ . وَهَذَا أَصَحُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَشُعْبَةُ وَهِمَ فِيهِ فَقَالَ زَيْدُ بْنُ أُثَيْلٍ .

(முந்தைய ஹதீஸைப் போன்றே இதுவும் அமைந்துள்ளது.) மேலும், அவர்கள் (இப்னு அபீ உமர் மற்றும் நஸ்ர் பின் அலீ) "ஸைத் பின் யுதைஃ" எனக் கூறினார்கள். இதுவே மிகவும் சரியானது. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஷுஅபா இதில் தவறிழைத்துவிட்டார்; அவர் "ஸைத் பின் உதைல்" என்று கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دُخُولِ الْكَعْبَةِ

கஃபாவிற்குள் நுழைவது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

873

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ خَرَجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مِنْ عِنْدِي وَهُوَ قَرِيرُ الْعَيْنِ طَيِّبُ النَّفْسِ فَرَجَعَ إِلَىَّ وَهُوَ حَزِينٌ فَقُلْتُ لَهُ فَقَالَ إِنِّي دَخَلْتُ الْكَعْبَةَ وَوَدِدْتُ أَنِّي لَمْ أَكُنْ فَعَلْتُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ أَكُونَ أَتْعَبْتُ أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னிடமிருந்து மனநிறைவுடனும், நல்ல மனத்துடனும் (மகிழ்ச்சியாக) புறப்பட்டுச் சென்றார்கள்; பின்னர் கவலையுடன் என்னிடம் திரும்பி வந்தார்கள். எனவே நான் அவர்களிடம் (அதற்கான காரணத்தைக்) கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் கஅபாவிற்குள் நுழைந்தேன்; நான் அதைச் செய்யாமல் இருந்திருக்க வேண்டும் என்று விரும்புகிறேன். ஏனெனில், எனக்குப் பிறகு என் சமுதாயத்தினரை நான் சிரமத்திற்கு உள்ளாக்கி விடுவேனோ என்று அஞ்சுகிறேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ فِي الْكَعْبَةِ

பாடம்: கஃபாவில் தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

874

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ بِلاَلٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى فِي جَوْفِ الْكَعْبَةِ. قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ لَمْ يُصَلِّ وَلَكِنَّهُ كَبَّرَ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ وَالْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ وَعُثْمَانَ بْنِ طَلْحَةَ وَشَيْبَةَ بْنِ عُثْمَانَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ بِلاَلٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ بِالصَّلاَةِ فِي الْكَعْبَةِ بَأْسًا. وَقَالَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ لاَ بَأْسَ بِالصَّلاَةِ النَّافِلَةِ فِي الْكَعْبَةِ. وَكَرِهَ أَنْ تُصَلَّى الْمَكْتُوبَةُ فِي الْكَعْبَةِ. وَقَالَ الشَّافِعِيُّ لاَ بَأْسَ أَنْ تُصَلَّى الْمَكْتُوبَةُ وَالتَّطَوُّعُ فِي الْكَعْبَةِ لأَنَّ حُكْمَ النَّافِلَةِ وَالْمَكْتُوبَةِ فِي الطَّهَارَةِ وَالْقِبْلَةِ سَوَاءٌ.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் பிலால் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:
'நிச்சயமாக நபி (ஸல்) அவர்கள் கஃபாவின் உள்ளே தொழுதார்கள்.'
இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் தொழவில்லை, மாறாக தக்பீர் கூறினார்கள் (மட்டுமே).'

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்கள்:) இந்த அத்தியாயத்தில் உஸாமா இப்னு ஸைத், அல்-ஃபழ்ல் இப்னு அப்பாஸ், உஸ்மான் இப்னு தல்ஹா மற்றும் ஷைபா இப்னு உஸ்மான் ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில்) அறிவிப்புகள் உள்ளன.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: பிலால் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. அறிஞர்களில் பெரும்பாலானோர் இதன்படியே செயல்படுகின்றனர்; கஃபாவிற்குள் தொழுவதில் எவ்விதத் தடையும் (அல்லது ஆட்சேபனையும்) இல்லை என்று அவர்கள் கருதுகின்றனர்.

மாலிக் இப்னு அனஸ் (இமாம் மாலிக்) (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'கஃபாவிற்குள் 'நஃபில்' (உபரியான) தொழுகை தொழுவதில் தடையில்லை. ஆனால் கடமையான தொழுகையை கஃபாவிற்குள் தொழுவதை வெறுத்தார்கள்.'

ஷாஃபிஈ (இமாம் ஷாஃபிஈ) (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'கடமையான தொழுகையையோ அல்லது உபரியான தொழுகையையோ கஃபாவிற்குள் தொழுவதில் தடையில்லை. ஏனெனில், தூய்மை மற்றும் கிப்லா விஷயத்தில் உபரியான தொழுகைக்கும் கடமையான தொழுகைக்கும் ஒரே சட்டம்தான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَسْرِ الْكَعْبَةِ

கஃபாவை இடித்துத் தள்ளுவது பற்றி வந்துள்ளவை

875

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ يَزِيدَ، أَنَّ ابْنَ الزُّبَيْرِ، قَالَ لَهُ حَدِّثْنِي بِمَا، كَانَتْ تُفْضِي إِلَيْكَ أُمُّ الْمُؤْمِنِينَ يَعْنِي عَائِشَةَ فَقَالَ حَدَّثَتْنِي أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهَا ‏ لَوْلاَ أَنَّ قَوْمَكِ حَدِيثُو عَهْدٍ بِالْجَاهِلِيَّةِ لَهَدَمْتُ الْكَعْبَةَ وَجَعَلْتُ لَهَا بَابَيْنِ ‏.‏ قَالَ فَلَمَّا مَلَكَ ابْنُ الزُّبَيْرِ هَدَمَهَا وَجَعَلَ لَهَا بَابَيْنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-அஸ்வத் பின் யஸீத் அவர்கள் கூறியதாவது:

இப்னு அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் அவரிடம், "விசுவாசிகளின் அன்னை - அதாவது ஆயிஷா (ரழி) - அவர்கள் உங்களுக்கு (தனியாக) தெரிவித்த செய்தியை எனக்கு அறிவியுங்கள்" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர் கூறினார்: "ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் என்னிடம் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம்மிடம் கூறியதாக: 'உனது சமுதாயத்தார் அறியாமைக் காலத்திலிருந்து புதிதாக (இஸ்லாத்திற்கு) வந்தவர்களாக இல்லாவிட்டால், நான் கஃபாவை (இப்ராஹீம் நபியின் அசல் அடித்தளத்தின் மீது) இடித்துவிட்டு, அதற்கு இரண்டு வாசல்களை அமைத்திருப்பேன் (ஒன்று நுழைவதற்கும், மற்றொன்று வெளியேறுவதற்கும்).'

மேலும் அவர் (அல்-அஸ்வத்) கூறினார்: "எனவே, இப்னு அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் (மக்காவின்) ஆட்சிக்கு வந்தபோது, அவர் அதை இடித்துவிட்டு, அதற்கு இரண்டு வாசல்களை அமைத்தார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ فِي الْحِجْرِ

ஹிஜ்ரில் தொழுகை பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

876

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ أَبِي عَلْقَمَةَ، عَنْ أُمِّهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كُنْتُ أُحِبُّ أَنْ أَدْخُلَ الْبَيْتَ فَأُصَلِّيَ فِيهِ فَأَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِيَدِي فَأَدْخَلَنِي الْحِجْرَ فَقَالَ صَلِّي فِي الْحِجْرِ إِنْ أَرَدْتِ دُخُولَ الْبَيْتِ فَإِنَّمَا هُوَ قِطْعَةٌ مِنَ الْبَيْتِ وَلَكِنَّ قَوْمَكِ اسْتَقْصَرُوهُ حِينَ بَنَوُا الْكَعْبَةَ فَأَخْرَجُوهُ مِنَ الْبَيْتِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَعَلْقَمَةُ بْنُ أَبِي عَلْقَمَةَ هُوَ عَلْقَمَةُ بْنُ بِلاَلٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நான் (கஅபா) வீட்டிற்குள் நுழைந்து அதில் தொழுகை நிறைவேற்ற விரும்பினேன். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என் கையைப் பிடித்து என்னை ஹிஜ்ருக்குள் அழைத்துச் சென்று கூறினார்கள்: 'நீ வீட்டிற்குள் நுழைய விரும்பினால், ஹிஜ்ரில் தொழுகை நிறைவேற்று. ஏனெனில், நிச்சயமாக அது வீட்டின் ஒரு பகுதியாகும். ஆனால், உன் சமூகத்தார் கஅபாவைக் கட்டியபோது, (கட்டுமானச் செலவு அல்லது வளங்கள் குறைவாக இருந்ததால்) அதைச் சுருக்கினர், அதனால் அதை வீட்டிற்கு வெளியே (அதன் அசல் எல்லைக்கு வெளியே) வைத்துவிட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْحَجَرِ الأَسْوَدِ وَالرُّكْنِ وَالْمَقَامِ

ஹஜருல் அஸ்வத், ருக்ன் மற்றும் மகாம் ஆகியவற்றின் சிறப்புகள் குறித்து வந்துள்ளவை

877

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَزَلَ الْحَجَرُ الأَسْوَدُ مِنَ الْجَنَّةِ وَهُوَ أَشَدُّ بَيَاضًا مِنَ اللَّبَنِ فَسَوَّدَتْهُ خَطَايَا بَنِي آدَمَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஹஜ்ருல் அஸ்வத் கல் சுவர்க்கத்திலிருந்து

இறங்கியது. அது பாலை விட வெண்மையாக இருந்தது. பின்னர் ஆதமுடைய மக்களின் (மனிதர்களின்) பாவங்களால் அது கறுத்துவிட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

878

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، عَنْ رَجَاءٍ أَبِي يَحْيَى، قَالَ سَمِعْتُ مُسَافِعًا الْحَاجِبَ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ الرُّكْنَ وَالْمَقَامَ يَاقُوتَتَانِ مِنْ يَاقُوتِ الْجَنَّةِ طَمَسَ اللَّهُ نُورَهُمَا وَلَوْ لَمْ يَطْمِسْ نُورَهُمَا لأَضَاءَتَا مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا يُرْوَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو مَوْقُوفًا قَوْلُهُ ‏.‏ وَفِيهِ عَنْ أَنَسٍ أَيْضًا وَهُوَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டார்: "நிச்சயமாக அல்-ருக்ன் (ஹஜருல் அஸ்வத்) மற்றும் மக்காம் (இப்ராஹீம் அலைஹிஸ்ஸலாம் அவர்களின் நின்ற இடம்) ஆகிய இரண்டும் சொர்க்கத்தின் மாணிக்கக்கற்களிலிருந்து வந்த இரண்டு மாணிக்கக்கற்களாகும். அல்லாஹ் அவற்றின் ஒளியை நீக்கிவிட்டான் (மறைத்துவிட்டான்). அவற்றின் ஒளி நீக்கப்படாமல் (மறைக்கப்படாமல்) இருந்திருந்தால், அவை கிழக்குக்கும் மேற்குக்கும் இடைப்பட்ட அனைத்தையும் பிரகாசமாக்கியிருக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخُرُوجِ إِلَى مِنًى وَالْمُقَامِ بِهَا

மினாவிற்குச் செல்வது மற்றும் அங்கு தங்குவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

879

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الأَجْلَحِ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ صَلَّى بِنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِمِنًى الظُّهْرَ وَالْعَصْرَ وَالْمَغْرِبَ

وَالْعِشَاءَ وَالْفَجْرَ ثُمَّ غَدَا إِلَى عَرَفَاتٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ مُسْلِمٍ قَدْ تَكَلَّمُوا فِيهِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மினாவில் எங்களுக்கு லுஹர், அஸர், மஃக்ரிப், இஷா மற்றும் ஃபஜ்ர் தொழுகைகளைத் தொழுவித்தார்கள். பின்னர் அவர்கள் (துல்ஹஜ் 9 ஆம் நாள்) காலையில் அரஃபாத்திற்குப் புறப்பட்டுச் சென்றார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

880

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الأَجْلَحِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى بِمِنًى الظُّهْرَ وَالْفَجْرَ ثُمَّ غَدَا إِلَى عَرَفَاتٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ مِقْسَمٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى قَالَ شُعْبَةُ لَمْ يَسْمَعِ الْحَكَمُ مِنْ مِقْسَمٍ إِلاَّ خَمْسَةَ أَشْيَاءَ . وَعَدَّهَا وَلَيْسَ هَذَا الْحَدِيثُ فِيمَا عَدَّ شُعْبَةُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
நபி (ஸல்) அவர்கள் மினாவில் ளுஹர் தொழுகையையும், ஃபஜ்ர் தொழுகையையும் தொழுதார்கள் (அதாவது, துல்ஹஜ் 8ஆம் நாள் ளுஹர் முதல் 9ஆம் நாள் ஃபஜ்ர் வரை அனைத்து தொழுகைகளையும் மினாவிலேயே நிறைவேற்றினார்கள்). பின்னர் அவர்கள் (சூரியன் உதித்த பின்) அரஃபாவிற்குப் புறப்பட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ مِنًى مُنَاخُ مَنْ سَبَقَ

மினா என்பது முந்தி வருபவருக்கே உரிய தங்குமிடம் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

881

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، وَمُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُهَاجِرٍ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ مَاهَكَ، عَنْ أُمِّهِ، مُسَيْكَةَ عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلاَ نَبْنِي لَكَ بَيْتًا يُظِلُّكَ بِمِنًى قَالَ ‏"‏ لاَ مِنًى مُنَاخُ مَنْ سَبَقَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நாங்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! மினாவில் தங்களுக்கு நிழல் தருவதற்காக ஒரு வீட்டை நாங்கள் கட்டலாமா?' என்று கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'வேண்டாம். மினா என்பது யார் முந்தி வருகிறாரோ அவருக்கான தங்குமிடம் ஆகும்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَقْصِيرِ الصَّلاَةِ بِمِنًى

மினாவில் தொழுகையை சுருக்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

882

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ حَارِثَةَ بْنِ وَهْبٍ، قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمِنًى آمَنَ مَا كَانَ النَّاسُ وَأَكْثَرَهُ رَكْعَتَيْنِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ حَارِثَةَ بْنِ وَهْبٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ أَنَّهُ قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمِنًى رَكْعَتَيْنِ وَمَعَ أَبِي بَكْرٍ وَمَعَ عُمَرَ وَمَعَ عُثْمَانَ رَكْعَتَيْنِ صَدْرًا مِنْ إِمَارَتِهِ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي تَقْصِيرِ الصَّلاَةِ بِمِنًى لأَهْلِ مَكَّةَ فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لَيْسَ لأَهْلِ مَكَّةَ أَنْ يَقْصُرُوا الصَّلاَةَ بِمِنًى إِلاَّ مَنْ كَانَ بِمِنًى مُسَافِرًا ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ جُرَيْجٍ وَسُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَيَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الْقَطَّانِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ بَأْسَ لأَهْلِ مَكَّةَ أَنْ يَقْصُرُوا الصَّلاَةَ بِمِنًى ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الأَوْزَاعِيِّ وَمَالِكٍ وَسُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَهْدِيٍّ ‏.‏

நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் மினாவில் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுதேன். மக்கள் பாதுகாப்பாக இருந்த நிலையிலும், (அவர்) பெரும்பாலான நேரங்களில் இரண்டு ரக்அத்கள் (மட்டுமே) தொழுதார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْوُقُوفِ بِعَرَفَاتٍ وَالدُّعَاءِ بِهَا

அரஃபாவில் நின்று அங்கு பிரார்த்தனை செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

883

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ صَفْوَانَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ شَيْبَانَ، قَالَ أَتَانَا ابْنُ مِرْبَعٍ الأَنْصَارِيُّ وَنَحْنُ وُقُوفٌ بِالْمَوْقِفِ مَكَانًا يُبَاعِدُهُ عَمْرٌو - فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلَيْكُمْ يَقُولُ كُونُوا عَلَى مَشَاعِرِكُمْ فَإِنَّكُمْ عَلَى إِرْثٍ مِنْ إِرْثِ إِبْرَاهِيمَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَائِشَةَ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ وَالشَّرِيدِ بْنِ سُوَيْدٍ الثَّقَفِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مِرْبَعٍ الأَنْصَارِيِّ حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُيَيْنَةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ ‏.‏ وَابْنُ مِرْبَعٍ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ مِرْبَعٍ الأَنْصَارِيُّ وَإِنَّمَا يُعْرَفُ لَهُ هَذَا الْحَدِيثُ الْوَاحِدُ ‏.‏

யஸீத் பின் ஷைபான் அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நாங்கள் (அரஃபாவில்) மவ்கிஃப் (நிற்கும் இடம்) என்ற இடத்தில் நின்றுகொண்டிருந்தபோது, இப்னு மிர்பஃ அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்கள் எங்களிடம் வந்தார்கள். (அம்ர் இப்னு தீனார் அதை) தொலைவான ஓரிடமாகக் கருதினார். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உங்களிடம் அனுப்பிய தூதர் ஆவேன். (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்:) உங்கள் வழிபாட்டு நிலைகளிலேயே (மஷாயிர்) நீங்கள் நிலைத்திருங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக நீங்கள் இப்ராஹீம் (அலை) அவர்களின் பாரம்பரியத்தில் இருக்கிறீர்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

884

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الطُّفَاوِيُّ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَتْ قُرَيْشٌ وَمَنْ كَانَ عَلَى دِينِهَا وَهُمُ الْحُمْسُ يَقِفُونَ بِالْمُزْدَلِفَةِ يَقُولُونَ نَحْنُ قَطِينُ اللَّهِ ‏.‏ وَكَانَ مَنْ سِوَاهُمْ يَقِفُونَ بِعَرَفَةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى ‏:‏ ‏(‏ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

قَالَ وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّ أَهْلَ مَكَّةَ كَانُوا لاَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْحَرَمِ وَعَرَفَةُ خَارِجٌ مِنَ الْحَرَمِ وَأَهْلُ مَكَّةَ كَانُوا يَقِفُونَ بِالْمُزْدَلِفَةِ وَيَقُولُونَ نَحْنُ قَطِينُ اللَّهِ يَعْنِي سُكَّانَ اللَّهِ وَمَنْ سِوَى أَهْلِ مَكَّةَ كَانُوا يَقِفُونَ بِعَرَفَاتٍ ‏.‏ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى ‏:‏ ‏(‏ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ ‏)‏ ‏.‏ وَالْحُمْسُ هُمْ أَهْلُ الْحَرَمِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"குறைஷிகளும், அவர்களின் மார்க்கத்தில் இருந்தவர்களும் - அவர்கள்தான் 'அல்-ஹும்ஸ்' (என்று அழைக்கப்பட்டவர்கள்) - (ஹஜ்ஜின் போது) முஸ்தலிஃபாவில் தங்குவார்கள். அவர்கள், 'நாங்கள் அல்லாஹ்வின் அண்டைவாசிகள் (அல்லது குடியிருப்பாளர்கள்)' என்று கூறுவார்கள். மற்றவர்களோ அரஃபாவில் தங்குவார்கள். எனவே, அல்லாஹ் தஆலா (பின்வருமாறு) அருளினான்: '(ஸும்ம அஃபீளு மின் ஹைஸு அஃபாளன் னாஸ்)' - 'பிறகு, மக்கள் எங்கிருந்து புறப்படுகிறார்களோ, அங்கிருந்தே நீங்களும் புறப்படுங்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

அரஃபாவின் அனைத்துப் பகுதிகளும் நிற்பதற்குரிய இடமாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை:

885

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ عَيَّاشِ بْنِ أَبِي رَبِيعَةَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي رَافِعٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، رضى الله عنه قَالَ وَقَفَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِعَرَفَةَ فَقَالَ ‏"‏ هَذِهِ عَرَفَةُ وَهَذَا هُوَ الْمَوْقِفُ وَعَرَفَةُ كُلُّهَا مَوْقِفٌ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ أَفَاضَ حِينَ غَرَبَتِ الشَّمْسُ وَأَرْدَفَ أُسَامَةَ بْنَ زَيْدٍ وَجَعَلَ يُشِيرُ بِيَدِهِ عَلَى هَيْئَتِهِ وَالنَّاسُ يَضْرِبُونَ يَمِينًا وَشِمَالاً يَلْتَفِتُ إِلَيْهِمْ وَيَقُولُ ‏"‏ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلَيْكُمُ السَّكِينَةَ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ أَتَى جَمْعًا فَصَلَّى بِهِمُ الصَّلاَتَيْنِ جَمِيعًا فَلَمَّا أَصْبَحَ أَتَى قُزَحَ فَوَقَفَ عَلَيْهِ وَقَالَ ‏"‏ هَذَا قُزَحُ وَهُوَ الْمَوْقِفُ وَجَمْعٌ كُلُّهَا مَوْقِفٌ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ أَفَاضَ حَتَّى انْتَهَى إِلَى وَادِي مُحَسِّرٍ فَقَرَعَ نَاقَتَهُ فَخَبَّتْ حَتَّى جَاوَزَ الْوَادِيَ فَوَقَفَ وَأَرْدَفَ الْفَضْلَ ثُمَّ أَتَى الْجَمْرَةَ فَرَمَاهَا ثُمَّ أَتَى الْمَنْحَرَ فَقَالَ ‏"‏ هَذَا الْمَنْحَرُ وَمِنًى كُلُّهَا مَنْحَرٌ ‏"‏ ‏.‏ وَاسْتَفْتَتْهُ جَارِيَةٌ شَابَّةٌ مِنْ خَثْعَمٍ فَقَالَتْ إِنَّ أَبِي شَيْخٌ كَبِيرٌ قَدْ أَدْرَكَتْهُ فَرِيضَةُ اللَّهِ فِي الْحَجِّ أَفَيُجْزِئُ أَنْ أَحُجَّ عَنْهُ قَالَ ‏"

حُجِّي عَنْ أَبِيكِ " . قَالَ وَلَوَى عُنُقَ الْفَضْلِ فَقَالَ الْعَبَّاسُ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ لَوَيْتَ عُنُقَ ابْنِ عَمِّكَ قَالَ " رَأَيْتُ شَابًّا وَشَابَّةً فَلَمْ آمَنِ الشَّيْطَانَ عَلَيْهِمَا " . ثُمَّ أَتَاهُ رَجُلٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أَفَضْتُ قَبْلَ أَنْ أَحْلِقَ . قَالَ " احْلِقْ أَوْ قَصِّرْ وَلاَ حَرَجَ " . قَالَ وَجَاءَ آخَرُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي ذَبَحْتُ قَبْلَ أَنْ أَرْمِيَ . قَالَ " ارْمِ وَلاَ حَرَجَ " . قَالَ ثُمَّ أَتَى الْبَيْتَ فَطَافَ بِهِ ثُمَّ أَتَى زَمْزَمَ فَقَالَ " يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ لَوْلاَ أَنْ يَغْلِبَكُمُ النَّاسُ عَنْهُ لَنَزَعْتُ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَلِيٍّ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ عَيَّاشٍ . وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الثَّوْرِيِّ مِثْلَ هَذَا . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ رَأَوْا أَنْ يُجْمَعَ بَيْنَ الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ بِعَرَفَةَ فِي وَقْتِ الظُّهْرِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا صَلَّى الرَّجُلُ فِي رَحْلِهِ وَلَمْ يَشْهَدِ الصَّلاَةَ مَعَ الإِمَامِ إِنْ شَاءَ جَمَعَ هُوَ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ مِثْلَ مَا صَنَعَ الإِمَامُ . قَالَ وَزَيْدُ بْنُ عَلِيٍّ هُوَ ابْنُ حُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ .

அலி இப்னு அபி தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அரஃபாவில் நின்றார்கள். அப்போது, "இது அரஃபா; இது (நான் நிற்குமிடம்) மவ்கிஃப் (நிற்குமிடம்) ஆகும். அரஃபா முழுவதும் நிற்குமிடமே" என்று கூறினார்கள்.

சூரியன் மறைந்ததும் அவர்கள் (அரஃபாவிலிருந்து) புறப்பட்டார்கள். உஸாமா இப்னு ஸைத் (ரழி) அவர்களைத் தங்களுக்குப் பின்னால் அமர்த்திக்கொண்டார்கள். அவர்கள் (நபி (ஸல்)) வழக்கம் போல் தங்கள் கையால் சைகை செய்துகொண்டிருந்தார்கள். மக்கள் (வாகனங்களை விரட்ட) வலப்புறமும் இடப்புறமும் அடித்துக்கொண்டிருந்தார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களை நோக்கித் திரும்பி, "மக்களே! அமைதியைக் கடைப்பிடியுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு அவர்கள் ஜம்உக்கு (முஸ்தலிஃபா) வந்து, அங்கு இரண்டு தொழுகைகளையும் (மக்ரிப் மற்றும் இஷா) ஒன்றாகச் சேர்த்துத் தொழுதார்கள். காலை விடிந்ததும், அவர்கள் குஸஹ் சென்று அங்கே நின்றார்கள். "இது குஸஹ்; இது நிற்குமிடமாகும். ஜம்உ (முஸ்தலிஃபா) முழுவதும் நிற்குமிடமே" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு அவர்கள் முஹஸ்ஸிர் பள்ளத்தாக்கை அடையும் வரை புறப்பட்டுச் சென்றார்கள். அங்கு அவர்கள் தங்கள் பெண் ஒட்டகத்தை அடித்தார்கள்; அது அந்தப் பள்ளத்தாக்கைக் கடக்கும் வரை வேகமாக ஓடியது. பிறகு

அவர்கள் நின்று, அல்-ஃபழ்ல் (ரழி) அவர்களைத் தங்களுக்குப் பின்னால் அமர்த்திக்கொண்டு, ஜம்ராவில் கல்லெறிவதற்காகச் சென்றார்கள். பிறகு அவர்கள் அல்-மன்ஹருக்கு (குர்பானி கொடுக்குமிடம்) சென்று, "இது அல்-மன்ஹர்; மினா முழுவதும் குர்பானி கொடுக்கும் இடமாகும்" என்று கூறினார்கள்.

(அப்போது) கத்அம் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு இளம் பெண் அவர்களிடம் மார்க்கத் தீர்ப்பு கேட்பதற்காக வந்தார். அவர், "என் தந்தை மிகவும் வயது முதிர்ந்தவர். ஹஜ்ஜின் மீதான அல்லாஹ்வின் விதி அவரை (முதுமையில்) அடைந்துள்ளது. நான் அவருக்காக ஹஜ் செய்வது அவருக்குப் பகரமாகுமா?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "உன் தந்தைக்காக நீ ஹஜ் செய்" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "(அப்போது) நபி (ஸல்) அவர்கள் அல்-ஃபழ்ல் (ரழி) அவர்களின் கழுத்தைத் (வேறொரு திசையில்) திருப்பினார்கள்." எனவே அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! உங்கள் பெரிய தந்தை மகனின் கழுத்தை ஏன் திருப்பினீர்கள்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "நான் ஓர் இளைஞனையும் ஓர் இளம் பெண்ணையும் கண்டேன்; அவர்கள் இருவர் விஷயத்திலும் ஷைத்தானிடமிருந்து (குழப்பம் ஏற்படாது என்பதில்) நான் அச்சமற்றிருக்கவில்லை" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு ஒரு மனிதர் அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் தலைமுடி மழிப்பதற்கு முன்பே (தவாஃப் அல்-இஃபாளாவிற்காக) புறப்பட்டுச் சென்றுவிட்டேன்" என்றார். அவர்கள், "மழித்துக்கொள், அதனால் குற்றமில்லை" - அல்லது: "வெட்டிக்கொள், அதனால் குற்றமில்லை" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "இன்னொருவர் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் கல்லெறிவதற்கு முன்பே குர்பானி கொடுத்துவிட்டேன்' என்றார். அதற்கு அவர்கள், 'கல்லெறி, அதனால் குற்றமில்லை' என்று கூறினார்கள்."

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "பிறகு அவர்கள் அந்த ஆலயத்திற்கு (கஃபா) சென்று அதைச் சுற்றி தவாஃப் செய்தார்கள். பிறகு அவர்கள் ஸம்ஸம் கிணற்றுக்குச் சென்று, 'அப்துல் முத்தலிப் சந்ததியினரே! (நீர் இறைப்பது உங்களின் உரிமை). மக்கள் உங்கள் மீது மிகைத்து (முண்டியடித்துக்கொண்டு) வராமல் இருந்திருந்தால், நானே (வாளியை எடுத்து) இறைத்திருப்பேன்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِفَاضَةِ مِنْ عَرَفَاتٍ

அரஃபாவிலிருந்து புறப்படுவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

886

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، وَبِشْرُ بْنُ السَّرِيِّ، وَأَبُو نُعَيْمٍ قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَوْضَعَ فِي وَادِي مُحَسِّرٍ . وَزَادَ فِيهِ بِشْرٌ وَأَفَاضَ مِنْ جَمْعٍ وَعَلَيْهِ السَّكِينَةُ وَأَمَرَهُمْ بِالسَّكِينَةِ . وَزَادَ فِيهِ أَبُو نُعَيْمٍ وَأَمَرَهُمْ أَنْ يَرْمُوا بِمِثْلِ حَصَى الْخَذْفِ وَقَالَ لَعَلِّي لاَ أَرَاكُمْ بَعْدَ عَامِي هَذَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் வாதி முஹஸ்ஸிர் (எனும் பள்ளத்தாக்கில், யானைப்படை அழிக்கப்பட்ட இடத்தைக் கடக்கும்போது) விரைந்து சென்றார்கள்." பிஷ்ர் (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர்) மேலும் கூறினார்கள்: "அவர் (தாம்) அமைதியுடன் ஜம்உவிலிருந்து (முஸ்தலிஃபாவிலிருந்து) புறப்பட்டார், மேலும் அவர்கள் (மக்களுக்கு) அமைதியாக (கண்ணியத்துடன்) இருக்கும்படி கட்டளையிட்டார்கள்." மேலும் அபூ நுஐம் (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர்) மேலும் கூறினார்கள்: "மேலும் அவர்கள் கத்ஃப் (எனும் முறையில் எறியப்படும்) சிறு கற்களைப் போன்றதைக் கொண்டு (ஜம்ராக்களில்) கல்லெறியுமாறு கட்டளையிட்டார்கள்." மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவேளை இந்த ஆண்டிற்குப் பிறகு நான் உங்களைக் காணமாட்டேன் (இது எனது இறுதி ஹஜ்ஜாக இருக்கலாம்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْجَمْعِ بَيْنَ الْمَغْرِبِ وَالْعِشَاءِ بِالْمُزْدَلِفَةِ

முஸ்தலிஃபாவில் மஃக்ரிப் மற்றும் இஷா தொழுகைகளை ஒன்றாக சேர்த்து நிறைவேற்றுவது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

887

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ ابْنَ عُمَرَ، صَلَّى بِجَمْعٍ فَجَمَعَ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ بِإِقَامَةٍ وَقَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَعَلَ مِثْلَ هَذَا فِي هَذَا الْمَكَانِ .

அப்துல்லாஹ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் ஜம்ஃ (முஸ்தலிஃபா)வில் தொழுதார்கள். எனவே, அவர்கள் (மஃரிப் மற்றும் இஷா ஆகிய) இரண்டு தொழுகைகளை ஒரு இகாமத்துடன்

ஒன்று சேர்த்துத் தொழுதார்கள். மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இந்த இடத்தில் (முஸ்தலிஃபாவில்) இதே போன்று (மஃரிப் மற்றும் இஷா தொழுகைகளை ஒரு இகாமத்துடன் சேர்த்து) செய்வதைக் கண்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

888

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمِثْلِهِ. قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ قَالَ يَحْيَى وَالصَّوَابُ حَدِيثُ سُفْيَانَ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي أَيُّوبَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَجَابِرٍ وَأُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ فِي رِوَايَةِ سُفْيَانَ أَصَحُّ مِنْ رِوَايَةِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ وَحَدِيثُ سُفْيَانَ حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى إِسْرَائِيلُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ وَخَالِدٍ ابْنَىْ مَالِكٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ. وَحَدِيثُ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ هُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ أَيْضًا رَوَاهُ سَلَمَةُ بْنُ كُهَيْلٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ. وَأَمَّا أَبُو إِسْحَاقَ فَرَوَاهُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ وَخَالِدٍ ابْنَىْ مَالِكٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لأَنَّهُ لاَ تُصَلَّى صَلاَةُ الْمَغْرِبِ دُونَ جَمْعٍ فَإِذَا أَتَى جَمْعًا وَهُوَ الْمُزْدَلِفَةُ جَمَعَ بَيْنَ الصَّلاَتَيْنِ بِإِقَامَةٍ وَاحِدَةٍ وَلَمْ يَتَطَوَّعْ فِيمَا بَيْنَهُمَا وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَذَهَبَ إِلَيْهِ. وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ. قَالَ سُفْيَانُ وَإِنْ شَاءَ صَلَّى الْمَغْرِبَ ثُمَّ تَعَشَّى وَوَضَعَ ثِيَابَهُ ثُمَّ أَقَامَ فَصَلَّى الْعِشَاءَ. وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ يَجْمَعُ بَيْنَ الْمَغْرِبِ وَالْعِشَاءِ بِالْمُزْدَلِفَةِ بِأَذَانٍ وَإِقَامَتَيْنِ يُؤَذِّنُ لِصَلاَةِ الْمَغْرِبِ وَيُقِيمُ وَيُصَلِّي الْمَغْرِبَ ثُمَّ يُقِيمُ وَيُصَلِّي الْعِشَاءَ. وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى إِسْرَائِيلُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي إِسْحَقَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ وَخَالِدٍ ابْنَيْ مَالِكٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَحَدِيثُ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ هُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ أَيْضًا رَوَاهُ سَلَمَةُ بْنُ كُهَيْلٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ وَأَمَّا أَبُو إِسْحَقَ فَرَوَاهُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ وَخَالِدٍ ابْنَيْ مَالِكٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ.

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இது போன்றே அறிவித்தார்கள். (இது முஸ்தலிஃபாவில் மஃக்ரிப் மற்றும் இஷா

தொழுகைகளைச் சேர்த்துத் தொழுவது பற்றிய ஹதீஸாகும்).

முஹம்மத் பின் பஷ்ஷார் (ரஹ்) கூறினார்கள்: "சுப்யான் (அஸ்-ஸவ்ரீ) அவர்களின் அறிவிப்பே சரியானது" என்று யஹ்யா (பின் ஸயீத் அல்-கத்தான்) கூறினார்கள்.

(இமாம்) அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்:
இந்தப் பிரிவில் அலீ, அபூ அய்யூப், அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்வூத், ஜாபிர் மற்றும் உஸாமா பின் ஸைத் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

இஸ்மாயீல் பின் அபீ காலித் அவர்களின் அறிவிப்பை விட, சுப்யான் (அஸ்-ஸவ்ரீ) அவர்களின் அறிவிப்பில் வந்துள்ள இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் மிகவும் சரியானதாகும். சுப்யான் அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது.

இஸ்ராயீல் (பின் யூனுஸ்) என்பவர் இந்த ஹதீஸை அபூ இஸ்ஹாக் (அஸ்-ஸபீஈ) மூலமாக, அப்துல்லாஹ் மற்றும் காலித் எனும் மாலிக்கின் இரு புதல்வர்கள் வழியாக, இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்.

ஸயீத் பின் ஜுபைர் அவர்கள் இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் ஹதீஸும் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' தரத்திலானது. இதனை ஸலமா பின் குஹைல் அவர்கள் ஸயீத் பின் ஜுபைர் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்.

அபூ இஸ்ஹாக் (அஸ்-ஸபீஈ) அவர்களைப் பொருத்தவரை, அவர் இதனை அப்துல்லாஹ் மற்றும் காலித் எனும் மாலிக்கின் இரு புதல்வர்கள் வழியாக இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்.

அறிஞர்களிடம் இதன் மீதே செயல்பாடு உள்ளது. ஏனெனில், 'ஜம்வு' (எனும் முஸ்தலிஃபா) விற்கு வராமல் மஃக்ரிப் தொழுகை தொழப்பட மாட்டாது. ஒருவர் 'ஜம்வு' எனும் முஸ்தலிஃபாவிற்கு வந்துவிட்டால், இவ்விரு தொழுகைகளையும் (மஃக்ரிப் மற்றும் இஷா) ஒரே இகாமத் கொண்டு சேர்த்துத் தொழ வேண்டும். அவ்விரண்டிற்கும் இடையில் எந்த சுன்னத்தான தொழுகையும் தொழக்கூடாது. இதுவே சில அறிஞர்களால் தேர்ந்தெடுக்கப்பட்ட கருத்தாகும். சுப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்களின் கூற்றும் இதுவே.

சுப்யான் (அஸ்-ஸவ்ரீ) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர் விரும்பினால் மஃக்ரிப் தொழுதுவிட்டு, பிறகு இரவு உணவு உண்டு, தனது பொருட்களை இறக்கி வைத்துவிட்டு, பிறகு இகாமத் சொல்லி இஷா தொழலாம்."

மேலும் சில அறிஞர்கள், "முஸ்தலிஃபாவில் மஃக்ரிப் மற்றும் இஷாவை, ஒரு பாங்கு மற்றும் இரண்டு இகாமத்துகள் கொண்டு சேர்த்துத் தொழ வேண்டும். மஃக்ரிப் தொழுகைக்கு பாங்கு சொல்லி, இகாமத் சொல்லி மஃக்ரிப் தொழ

வேண்டும். பிறகு (மீண்டும்) இகாமத் சொல்லி இஷா தொழ வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர். இது ஷாஃபிஈ (இமாம் அஷ்-ஷாஃபிஈ) அவர்களின் கூற்றாகும்.

(இமாம்) அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இஸ்ராயீல் (பின் யூனுஸ்) என்பவர் இந்த ஹதீஸை அபூ இஸ்ஹாக் (அஸ்-ஸபீஈ) மூலமாக, அப்துல்லாஹ் மற்றும் காலித் எனும் மாலிக்கின் இரு புதல்வர்கள் வழியாக, இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார். ஸயீத் பின் ஜுபைர் அவர்கள் இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் ஹதீஸும் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' தரத்திலானது. இதனை ஸலமா பின் குஹைல் அவர்கள் ஸயீத் பின் ஜுபைர் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார். அபூ இஸ்ஹாக் (அஸ்-ஸபீஈ) அவர்களைப் பொருத்தவரை, அவர் இதனை அப்துல்லாஹ் மற்றும் காலித் எனும் மாலிக்கின் இரு புதல்வர்கள் வழியாக இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ أَدْرَكَ الإِمَامَ بِجَمْعٍ فَقَدْ أَدْرَكَ الْحَجَّ

ஜம்மில் இமாமை அடைபவர் ஹஜ்ஜை அடைந்துவிட்டார் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

889

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَعْمَرَ، أَنَّ نَاسًا، مِنْ أَهْلِ نَجْدٍ أَتَوْا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ بِعَرَفَةَ فَسَأَلُوهُ فَأَمَرَ مُنَادِيًا فَنَادَى الْحَجُّ عَرَفَةُ مَنْ جَاءَ لَيْلَةَ جَمْعٍ قَبْلَ طُلُوعِ الْفَجْرِ فَقَدْ أَدْرَكَ الْحَجَّ أَيَّامُ مِنًى ثَلاَثَةٌ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلاَ إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلاَ إِثْمَ عَلَيْهِ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ وَزَادَ يَحْيَى وَأَرْدَفَ رَجُلاً فَنَادَى ‏.

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் யஃமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நஜ்த் வாசிகளில் சிலர், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அரஃபாத்தில் இருந்தபோது அவர்களிடம் வந்தார்கள். அவர்கள் நபியவர்களிடம் (ஹஜ்ஜைப் பற்றி) கேட்டார்கள். உடனே நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு அறிவிப்பாளருக்குக் கட்டளையிட, அவர் (பின்வருமாறு) அறிவித்தார்: "ஹஜ் என்பது அரஃபா(வில் தங்குவது) தான். ஜம்வுடைய (முஸ்தலிஃபாவின்) இரவில் ஃபஜ்ரு உதயமாவதற்கு முன் எவர் வந்துவிடுகிறாரோ, அவர் ஹஜ்ஜை அடைந்துவிட்டார். மினாவின் நாட்கள் மூன்று. எனவே எவர் இரண்டு நாட்களில் அவசரப்பட்டு (மினாவிலிருந்து புறப்பட்டு) விடுகிறாரோ, அவர்

மீது எந்தக் குற்றமும் இல்லை; மேலும் எவர் தாமதிக்கிறாரோ, அவர் மீதும் எந்தக் குற்றமும் இல்லை."

முஹம்மது கூறினார்: "யஹ்யா மேலதிகமாக, 'மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மனிதரை (தமது வாகனத்தில்) தமக்குப் பின்னால் ஏற்றிக்கொள்ள, அவர் (இந்த அறிவிப்பை) அறிவித்தார்' என்று கூறினார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

890

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَعْمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . وَقَالَ ابْنُ أَبِي عُمَرَ قَالَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ وَهَذَا أَجْوَدُ حَدِيثٍ رَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْعَمَلُ عَلَى حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَعْمَرَ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّهُ مَنْ لَمْ يَقِفْ بِعَرَفَاتٍ قَبْلَ طُلُوعِ الْفَجْرِ فَقَدْ فَاتَهُ الْحَجُّ وَلاَ يُجْزِئُ عَنْهُ إِنْ جَاءَ بَعْدَ طُلُوعِ الْفَجْرِ وَيَجْعَلُهَا عُمْرَةً وَعَلَيْهِ الْحَجُّ مِنْ قَابِلٍ . وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَطَاءٍ نَحْوَ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ . قَالَ وَسَمِعْتُ الْجَارُودَ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا أَنَّهُ ذَكَرَ هَذَا الْحَدِيثَ فَقَالَ هَذَا الْحَدِيثُ أُمُّ الْمَنَاسِكِ .

அப்துர் ரஹ்மான் பின் யஃமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

(முந்தைய ஹதீஸில் கூறப்பட்டதைப் போன்றே) அதே கருத்தில் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்.

இப்னு அபீ உமர் (ரஹ்) கூறுகிறார்: "சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ (ரஹ்) அவர்கள் அறிவித்த ஹதீஸ்களிலேயே இது மிகச் சிறந்ததாகும்" என்று சுஃப்யான் பின் உயைனா (ரஹ்) கூறினார்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களிடத்தில் அப்துர் ரஹ்மான் பின் யஃமர் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸின் அடிப்படையிலேயே செயல்முறை உள்ளது. அதாவது, "யார் ஃபஜ்ரு உதயமாவதற்கு முன் அரஃபாத் மைதானத்தில் தங்கவில்லையோ (வுகூஃப் செய்யவில்லையோ) அவருக்கு ஹஜ் தவறிவிட்டது. ஃபஜ்ரு உதயமான பிறகு அவர் வந்தால் அது அவருக்குப் போதுமானதாக ஆகாது. அவர் அதை உம்ராவாக ஆக்கிக்கொள்ள வேண்டும். மேலும், வருங்காலத்தில் (அடுத்த ஆண்டு) ஹஜ் செய்வது அவர் மீது கடமையாகும்." இதுவே (சுஃப்யான்) அஸ்-ஸவ்ரீ, ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக்

ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

மேலும் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஷுஅபா (ரஹ்) அவர்களும் புக்கைர் பின் அதாவிடமிருந்து (சுஃப்யான்) அஸ்-ஸவ்ரீ (ரஹ்) அவர்களின் ஹதீஸைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார்.

ஜாரூத் (ரஹ்) கூற நான் கேட்டிருக்கிறேன்: வகீஃ (ரஹ்) அவர்கள் இந்த ஹதீஸைக் குறிப்பிட்டு, "இந்த ஹதீஸ் ஹஜ் வழிபாடுகளின் தாய் (அடிப்படை - உம்முல் மனாஸிக்) ஆகும்" என்று கூறியதை நான் செவியுற்றேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

891

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، وَإِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، وَزَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ مُضَرِّسِ بْنِ أَوْسِ بْنِ حَارِثَةَ بْنِ لاَمٍ الطَّائِيِّ، قَالَ أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِالْمُزْدَلِفَةِ حِينَ خَرَجَ إِلَى الصَّلاَةِ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي جِئْتُ مِنْ جَبَلَىْ طَيِّئٍ أَكْلَلْتُ رَاحِلَتِي وَأَتْعَبْتُ نَفْسِي وَاللَّهِ مَا تَرَكْتُ مِنْ حَبْلٍ إِلاَّ وَقَفْتُ عَلَيْهِ فَهَلْ لِي مِنْ حَجٍّ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ شَهِدَ صَلاَتَنَا هَذِهِ وَوَقَفَ مَعَنَا حَتَّى نَدْفَعَ وَقَدْ وَقَفَ بِعَرَفَةَ قَبْلَ ذَلِكَ لَيْلاً أَوْ نَهَارًا فَقَدْ أَتَمَّ حَجَّهُ وَقَضَى تَفَثَهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ قَوْلُهُ " تَفَثَهُ " . يَعْنِي نُسُكَهُ . قَوْلُهُ " مَا تَرَكْتُ مِنْ حَبْلٍ إِلاَّ وَقَفْتُ عَلَيْهِ " . إِذَا كَانَ مِنْ رَمْلٍ يُقَالُ لَهُ حَبْلٌ وَإِذَا كَانَ مِنْ حِجَارَةٍ يُقَالُ لَهُ جَبَلٌ .

உர்வா பின் முழர்ரிஸ் பின் அவ்ஸ் பின் ஹாரிதா பின் லாம் அத்தாயீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகைக்காகப் புறப்பட்டபோது நான் முஸ்தலிஃபாவில் அவர்களிடம் வந்தேன். நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் தய் கோத்திரத்தின் இரண்டு மலைகளிலிருந்து, என் வாகனத்தைக் களைப்படையச் செய்தும், என்னையே சோர்வடையச் செய்தும் வந்திருக்கிறேன். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் எந்த ஒரு ஹப்லிலும் (மணல் குன்று அல்லது மணல் மேடு) நிற்காமல் கடந்து வரவில்லை. ஆகவே, எனக்கு ஹஜ் உண்டா?' அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் நம்முடைய இந்தத் தொழுகையில் (முஸ்தலிஃபாவில் ஃபஜ்ர் தொழுகை) கலந்துகொண்டு, நாம் (மினாவுக்கு) புறப்படும் வரை நம்முடன் (முஸ்தலிஃபாவில்) தங்கியிருக்கிறாரோ, மேலும் இதற்கு முன்னர் இரவிலோ அல்லது பகலிலோ அரஃபாவில்

நின்றிருக்கிறாரோ, அவர் தனது ஹஜ்ஜை முழுமைப்படுத்தி விட்டார்; மேலும் அவர் தனது தஃபத்தையும் (ஹஜ்ஜின் சடங்குகள்) நிறைவேற்றி விட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَقْدِيمِ الضَّعَفَةِ مِنْ جَمْعٍ بِلَيْلٍ

இரவில் ஜம்வில் இருந்து பலவீனமானவர்கள் முன்கூட்டியே புறப்படுவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

892

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي ثَقَلٍ مِنْ جَمْعٍ بِلَيْلٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأُمِّ حَبِيبَةَ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ وَالْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஜம்உ விலிருந்து (முஸ்தலிஃபாவிலிருந்து) இரவில் (பலவீனமானவர்கள், பெண்கள் மற்றும் குழந்தைகளைக் கொண்ட) தஃகல் கூட்டத்தினருடன் என்னை அனுப்பினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

893

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الْمَسْعُودِيِّ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَدَّمَ ضَعَفَةَ أَهْلِهِ وَقَالَ لاَ تَرْمُوا الْجَمْرَةَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لَمْ يَرَوْا بَأْسًا أَنْ يَتَقَدَّمَ الضَّعَفَةُ مِنَ الْمُزْدَلِفَةِ بِلَيْلٍ يَصِيرُونَ إِلَى مِنًى ‏.‏ وَقَالَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ بِحَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُمْ لاَ يَرْمُونَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ ‏.‏ وَرَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي أَنْ يَرْمُوا بِلَيْلٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى حَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُمْ لاَ يَرْمُونَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي ثَقَلٍ حَدِيثٌ صَحِيحٌ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ ‏.‏ وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ

مُشَاشٍ عَنْ عَطَاءٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَدَّمَ ضَعَفَةَ أَهْلِهِ مِنْ جَمْعٍ بِلَيْلٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ خَطَأٌ أَخْطَأَ فِيهِ مُشَاشٌ وَزَادَ فِيهِ عَنِ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ . وَرَوَى ابْنُ جُرَيْجٍ وَغَيْرُهُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَطَاءٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنِ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ . وَمُشَاشٌ بَصْرِيٌّ رَوَى عَنْهُ شُعْبَةُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் தம் குடும்பத்திலுள்ள பலவீனமானவர்களை (முஸ்தலிஃபாவிலிருந்து மினாவிற்கு இரவில்) முற்படுத்தினார்கள். மேலும், (அவர்களிடம்) "சூரியன் உதயமாகும் வரை ஜம்ராவின் மீது நீங்கள் கல்லெறிய வேண்டாம்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي رَمْىِ يَوْمِ النَّحْرِ ضُحًى

அன்-நஹ்ர் நாளில் ளுஹா (காலை வெளிச்சம்) நேரத்தில் கல்லெறிதல் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

894

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَرْمِي يَوْمَ النَّحْرِ ضُحًى وَأَمَّا بَعْدَ ذَلِكَ فَبَعْدَ زَوَالِ الشَّمْسِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ لاَ يَرْمِي بَعْدَ يَوْمِ النَّحْرِ إِلاَّ بَعْدَ الزَّوَالِ .

ஜாபிர் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் நஹ்ருடைய நாளில் லுஹா நேரத்தில் கல் எறிவார்கள். அதற்கடுத்த நாட்களைப் பொறுத்தவரை, சூரியன் உச்சியிலிருந்து சாய்ந்த பிறகு (கல் எறிவார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الإِفَاضَةَ مِنْ جَمْعٍ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ

ஜம்உ விலிருந்து சூரியன் உதிக்கும் முன் புறப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

895

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَفَاضَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَإِنَّمَا كَانَ أَهْلُ الْجَاهِلِيَّةِ يَنْتَظِرُونَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ ثُمَّ يُفِيضُونَ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் சூரியன் உதிப்பதற்கு முன்பு (முஸ்தலிஃபாவிலிருந்து மினாவை நோக்கி) புறப்பட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

896

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ سَمِعْتُ عَمْرَو بْنَ مَيْمُونٍ، يُحَدِّثُ يَقُولُ كُنَّا وُقُوفًا بِجَمْعٍ فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ إِنَّ الْمُشْرِكِينَ كَانُوا لاَ يُفِيضُونَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَشْرِقْ ثَبِيرُ. وَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَالَفَهُمْ. فَأَفَاضَ عُمَرُ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

அம்ர் இப்னு மைமூன் அறிவித்தார்கள்:
"நாங்கள் ஜம்உ (முஸ்தலிஃபா) என்ற இடத்தில் தங்கியிருந்தபோது உமர் இப்னுல் கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இணைவைப்பாளர்கள் சூரியன் உதயாகும் வரை (முஸ்தலிஃபாவிலிருந்து) புறப்பட மாட்டார்கள். மேலும் அவர்கள், "தபீர் (மலை) மீது சூரியன் பிரகாசிக்கட்டும்" என்று கூறுவார்கள். நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அவர்களுக்கு மாறு செய்தார்கள்.' எனவே உமர் (ரழி) அவர்கள் சூரியன் உதயமாவதற்கு முன்பே (முஸ்தலிஃபாவிலிருந்து) புறப்பட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْجِمَارَ الَّتِي يُرْمَى بِهَا مِثْلُ حَصَى الْخَذْفِ

எறியப்படும் கற்கள், சுண்டி எறியும் கற்களைப் போன்று இருக்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

897

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، حَدَّثَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَرْمِي الْجِمَارَ بِمِثْلِ حَصَى الْخَذْفِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ عَمْرِو بْنِ الأَحْوَصِ عَنْ أُمِّهِ وَهِيَ أُمُّ جُنْدُبٍ الأَزْدِيَّةُ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَالْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عُثْمَانَ التَّيْمِيِّ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مُعَاذٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ الَّذِي اخْتَارَهُ أَهْلُ الْعِلْمِ أَنْ تَكُونَ الْجِمَارُ الَّتِي يُرْمَى بِهَا مِثْلَ حَصَى الْخَذْفِ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், சுண்டி எறியப்படும் கற்களைப் போன்ற (சிறு) கற்களால் ஜிமாரில் (கல்) எறிவதை நான் கண்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّمْىِ بَعْدَ زَوَالِ الشَّمْسِ

சூரியன் உச்சியைக் கடந்த பிறகு கல்லெறிவது பற்றி வந்துள்ளவை

898

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَرْمِي الْجِمَارَ إِذَا زَالَتِ الشَّمْسُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சூரியன் உச்சி சாய்ந்ததும் ஜம்ராக்களில் (கற்களை) எறிந்து வந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي رَمْيِ الْجِمَارِ رَاكِبًا وَمَاشِيًا

வாகனத்தில் அமர்ந்தவாறும் நடந்தும் ஜமராக்களில் கல்லெறிவது பற்றி வந்துள்ளவை

899

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، أَخْبَرَنَا الْحَجَّاجُ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَمَى الْجَمْرَةَ يَوْمَ النَّحْرِ رَاكِبًا. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَقُدَامَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَأُمِّ سُلَيْمَانَ بْنِ عَمْرِو بْنِ الأَحْوَصِ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَاخْتَارَ بَعْضُهُمْ أَنْ يَمْشِيَ إِلَى الْجِمَارِ. وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَمْشِي إِلَى الْجِمَارِ. وَوَجْهُ هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَنَا أَنَّهُ رَكِبَ فِي بَعْضِ الأَيَّامِ لِيُقْتَدَى بِهِ فِي فِعْلِهِ وَكِلاَ الْحَدِيثَيْنِ مُسْتَعْمَلٌ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் நஹ்ர் உடைய நாளில் (துல்ஹஜ் 10ஆம் நாள், ஹஜ் பெருநாள் தினத்தில்) வாகனத்தில் இருந்தவாறே ஜம்ராவில் (கல்லெறியும் தூணில்) கல்லெறிந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

900

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا ابْنُ نُمَيْرٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا رَمَى الْجِمَارَ مَشَى إِلَيْهَا ذَاهِبًا وَرَاجِعًا. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَقَدْ رَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ وَلَمْ يَرْفَعْهُ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَقَالَ بَعْضُهُمْ يَرْكَبُ يَوْمَ النَّحْرِ وَيَمْشِي فِي الأَيَّامِ الَّتِي بَعْدَ يَوْمِ النَّحْرِ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَكَأَنَّ مَنْ قَالَ هَذَا إِنَّمَا أَرَادَ اتِّبَاعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي فِعْلِهِ لأَنَّهُ إِنَّمَا رُوِيَ

عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ رَكِبَ يَوْمَ النَّحْرِ حَيْثُ ذَهَبَ يَرْمِي الْجِمَارَ وَلاَ يَرْمِي يَوْمَ النَّحْرِ إِلاَّ جَمْرَةَ الْعَقَبَةِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் ஜமராக்களில் கல்லெறியும் போது, (அங்கு) செல்லும் போதும், (அங்கிருந்து) திரும்பும் போதும் நடந்து செல்வார்கள். (இது பொதுவாக தஷ்ரீக் நாட்களில் மூன்று ஜமராக்களுக்கும் பொருந்தும்.)'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَيْفَ تُرْمَى الْجِمَارُ

பாடம்: ஜமராக்களில் கல்லெறிவது எப்படி? என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

901

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا الْمَسْعُودِيُّ، عَنْ جَامِعِ بْنِ شَدَّادٍ أَبِي صَخْرَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ، قَالَ لَمَّا أَتَى عَبْدُ اللَّهِ جَمْرَةَ الْعَقَبَةِ اسْتَبْطَنَ الْوَادِيَ وَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ وَجَعَلَ يَرْمِي الْجَمْرَةَ عَلَى حَاجِبِهِ الأَيْمَنِ ثُمَّ رَمَى بِسَبْعِ حَصَيَاتٍ يُكَبِّرُ مَعَ كُلِّ حَصَاةٍ ثُمَّ قَالَ وَاللَّهِ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ مِنْ هَا هُنَا رَمَى الَّذِي أُنْزِلَتْ عَلَيْهِ سُورَةُ الْبَقَرَةِ . حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الْمَسْعُودِيِّ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَخْتَارُونَ أَنْ يَرْمِيَ الرَّجُلُ مِنْ بَطْنِ الْوَادِي بِسَبْعِ حَصَيَاتٍ يُكَبِّرُ مَعَ كُلِّ حَصَاةٍ . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِنْ لَمْ يُمْكِنْهُ أَنْ يَرْمِيَ مِنْ بَطْنِ الْوَادِي رَمَى مِنْ حَيْثُ قَدَرَ عَلَيْهِ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِي بَطْنِ الْوَادِي .

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் யஸீத் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் ஜம்ரத் அல்-அகபாவை அடைந்தபோது, பள்ளத்தாக்கின் அடிப்பகுதிக்குச் சென்று, கிப்லாவை முன்னோக்கி நின்றார்கள். பின்னர் ஜம்ராவை தனது வலதுபுறமாக வைத்துக்கொண்டு (அதாவது, ஜம்ரா அவரது வலதுபுறத்தில் இருக்கும்படி) கல்லெறியலானார்கள். ஒவ்வொரு கல்லையும் எறியும்போதும் 'அல்லாஹு அக்பர்' என்று கூறியவாறு ஏழு கற்களை எறிந்தார்கள். பிறகு, 'வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை. அந்த அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! சூரத்துல்

பகரா யார் மீது அருளப்பெற்றதோ அவர்கள் (நபி ஸல் அவர்கள்) இந்த இடத்தில்தான் கல்லெறிந்தார்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

902

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، وَعَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّمَا جُعِلَ رَمْىُ الْجِمَارِ وَالسَّعْىُ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ لإِقَامَةِ ذِكْرِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, ஜிமார்களில் கல்லெறிவதும், ஸஃபா மற்றும் மர்வாவிற்கு இடையில் ஸயீ செய்வதும் அல்லாஹ்வின் நினைவை நிலைநாட்டுவதற்காகவே (அதாவது, அவனை நினைவு கூர்வதற்கும், அவனது கட்டளைகளைப் பின்பற்றுவதற்கும்) ஏற்படுத்தப்பட்டுள்ளன."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ طَرْدِ النَّاسِ عِنْدَ رَمْيِ الْجِمَارِ

ஜம்ராக்களை எறியும்போது மக்களை விரட்டுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

903

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ، عَنْ أَيْمَنَ بْنِ نَابِلٍ، عَنْ قُدَامَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَرْمِي الْجِمَارَ عَلَى نَاقَةٍ لَيْسَ ضَرْبٌ وَلاَ طَرْدٌ وَلاَ إِلَيْكَ إِلَيْكَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَنْظَلَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ قُدَامَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَإِنَّمَا يُعْرَفُ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَهُوَ حَدِيثُ أَيْمَنَ بْنِ نَابِلٍ وَهُوَ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏

குதாமா பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது பெண் ஒட்டகத்தின் மீது அமர்ந்தவாறு ஜம்ராவில் கல்லெறிந்து கொண்டிருந்ததை நான் பார்த்தேன்; அங்கே

(மக்களை) அடிப்பதோ, விரட்டுவதோ, அல்லது 'விலகு! விலகு!' என்று (கூச்சலிட்டு) அப்புறப்படுத்துவதோ இருக்கவில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِشْتِرَاكِ فِي الْبَدَنَةِ وَالْبَقَرَةِ

பதனா (பலியிடும் ஒட்டகம்) மற்றும் மாட்டில் கூட்டுச் சேருதல் பற்றி வந்துள்ளவை

904

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ نَحَرْنَا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَامَ الْحُدَيْبِيَةِ الْبَقَرَةَ عَنْ سَبْعَةٍ وَالْبَدَنَةَ عَنْ سَبْعَةٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ يَرَوْنَ الْجَزُورَ عَنْ سَبْعَةٍ وَالْبَقَرَةَ عَنْ سَبْعَةٍ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّ الْبَقَرَةَ عَنْ سَبْعَةٍ وَالْجَزُورَ عَنْ عَشَرَةٍ . وَهُوَ قَوْلُ إِسْحَاقَ وَاحْتَجَّ بِهَذَا الْحَدِيثِ . وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ وَجْهٍ وَاحِدٍ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நாங்கள் அல்-ஹுதைபிய்யா ஆண்டில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பசுவை ஏழு பேருக்காகவும், ஒரு பதனாவை (ஒட்டகத்தை) ஏழு பேருக்காகவும் அறுத்துப் பலியிட்டோம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

905

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ حُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ عِلْبَاءَ بْنِ أَحْمَرَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ . فَحَضَرَ الأَضْحَى فَاشْتَرَكْنَا فِي الْبَقَرَةِ سَبْعَةً وَفِي الْجَزُورِ عَشَرَةً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَهُوَ حَدِيثُ حُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தோம். அப்போது அழ்ஹா (பெருநாள்) வந்தது. ஆகவே, நாங்கள் ஒரு மாட்டில் ஏழு பேரும், ஒரு ஒட்டகத்தில் பத்து பேரும் (குர்பானி கொடுப்பதற்காக) பங்கெடுத்துக் கொண்டோம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِشْعَارِ الْبُدْنِ

பலிக்கு நேர்ந்த ஒட்டகங்களை அடையாளமிடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

906

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ هِشَامٍ الدَّسْتَوَائِيِّ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي حَسَّانَ الأَعْرَجِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَلَّدَ نَعْلَيْنِ وَأَشْعَرَ الْهَدْىَ فِي الشِّقِّ الأَيْمَنِ بِذِي الْحُلَيْفَةِ وَأَمَاطَ عَنْهُ الدَّمَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو حَسَّانَ الأَعْرَجُ اسْمُهُ مُسْلِمٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ يَرَوْنَ الإِشْعَارَ . وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ يُوسُفَ بْنَ عِيسَى يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا يَقُولُ حِينَ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ قَالَ لاَ تَنْظُرُوا إِلَى قَوْلِ أَهْلِ الرَّأْىِ فِي هَذَا فَإِنَّ الإِشْعَارَ سُنَّةٌ وَقَوْلُهُمْ بِدْعَةٌ . قَالَ وَسَمِعْتُ أَبَا السَّائِبِ يَقُولُ كُنَّا عِنْدَ وَكِيعٍ فَقَالَ لِرَجُلٍ عِنْدَهُ مِمَّنْ يَنْظُرُ فِي الرَّأْىِ أَشْعَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَيَقُولُ أَبُو حَنِيفَةَ هُوَ مُثْلَةٌ . قَالَ الرَّجُلُ فَإِنَّهُ قَدْ رُوِيَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ أَنَّهُ قَالَ الإِشْعَارُ مُثْلَةٌ . قَالَ فَرَأَيْتُ وَكِيعًا غَضِبَ غَضَبًا شَدِيدًا وَقَالَ أَقُولُ لَكَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَتَقُولُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ مَا أَحَقَّكَ بِأَنْ تُحْبَسَ ثُمَّ لاَ تَخْرُجَ حَتَّى تَنْزِعَ عَنْ قَوْلِكَ هَذَا .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் துல்-ஹுலைஃபாவில் (குர்பானி ஒட்டகத்தின் கழுத்தில்) இரண்டு செருப்புகளை மாலையாக அணிவித்தார்கள். மேலும், ஹதீ (எனும் குர்பானிப்) பிராணியின் வலது பக்கத்தில் (சிறிது கீறி) அடையாளமிட்டு (இஷ்அர் செய்து), அதிலிருந்து (வடிந்த) இரத்தத்தை நீக்கினார்கள்.

இந்தத் தலைப்பில் மிஸ்வர் பின் மக்ரமா (ரழி) அவர்கள் வழியாகவும் ஹதீஸ் வந்துள்ளது. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. அபூ ஹஸ்ஸான் அல்-அஃரஜ் என்பவரின் பெயர் முஸ்லிம் ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களிடையேயான செயல்முறை இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. அவர்கள் 'இஷ்அர்' செய்வதை (அடையாளமிடுவதை) ஆகுமானதாகக் கருதுகின்றனர். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: யூஸுஃப் பின் ஈஸா அறிவிக்க நான் கேட்டேன்: இந்த ஹதீஸை வக்கீஉ அறிவித்தபோது பின்வருமாறு கூறியதை நான் செவியுற்றேன்: "இது விஷயத்தில் 'அஹ்லுர் ராய்' (சுயக் கருத்துடையோரின்) கூற்றைப் பார்க்காதீர்கள். ஏனெனில், 'இஷ்அர்' செய்வது சுன்னத் ஆகும்; அவர்களின் கூற்று பித்அத் ஆகும்."

மேலும் அபூ ஸாஇப் கூற நான் கேட்டேன்: "நாங்கள் வக்கீஉ அவர்களிடத்தில் இருந்தோம். அப்போது அவர் அங்கிருந்த 'அஹ்லுர் ராய்' சிந்தனையுடைய ஒரு மனிதரிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இஷ்அர் செய்தார்கள் (என்று ஹதீஸ் உள்ளது). ஆனால் அபூ ஹனீஃபா அவர்கள், அது (விலங்கை) அங்கஹீனம் செய்வதாகும் (முஸ்லா) என்று கூறுகிறாரே?' என்று கேட்டார். அதற்கு அந்த மனிதர், 'நிச்சயமாக அது இப்ராஹீம் அந்-நகஈ அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இஷ்அர் செய்வது அங்கஹீனம் செய்வதாகும் என்று அவர் கூறியுள்ளார்' என்று பதிலளித்தார். (இதைக் கேட்ட) வக்கீஉ மிகக் கடுமையான கோபம் கொண்டதை நான் பார்த்தேன். அவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என்று நான் உனக்குச் சொல்கிறேன்; நீயோ இப்ராஹீம் கூறினார் என்று சொல்கிறாயே! இந்த உன்னுடைய கூற்றை விட்டும் நீ திரும்பும் வரை நீ வெளியே வரமுடியாதவாறு சிறையிலடைக்கப்பட நீ மிகவும் தகுதியானவன்' என்று கூறினார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

907

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ الْيَمَانِ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم اشْتَرَى هَدْيَهُ مِنْ قُدَيْدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ الْيَمَانِ . وَرُوِيَ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ ابْنَ عُمَرَ اشْتَرَى هَدْيَهُ مِنْ قُدَيْدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் குதைத் (எனும் இடம்)தில் தமது ஹத்யை (ஹஜ் அல்லது உம்ராவின் போது அறுத்துப் பலியிடப்படும் கால்நடை) வாங்கினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي تَقْلِيدِ الْهَدْىِ لِلْمُقِيمِ

ஊரில் தங்கியிருப்பவர் ஹத்யுக்கு (குர்பானிப் பிராணிக்கு) மாலையிடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

908

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ فَتَلْتُ قَلاَئِدَ هَدْىِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ لَمْ يُحْرِمْ وَلَمْ يَتْرُكْ شَيْئًا مِنَ الثِّيَابِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا قَلَّدَ الرَّجُلُ الْهَدْىَ وَهُوَ يُرِيدُ الْحَجَّ لَمْ يَحْرُمْ عَلَيْهِ شَيْءٌ مِنَ الثِّيَابِ وَالطِّيبِ حَتَّى يُحْرِمَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا قَلَّدَ الرَّجُلُ هَدْيَهُ فَقَدْ وَجَبَ عَلَيْهِ مَا وَجَبَ عَلَى الْمُحْرِمِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் ஹத்ஃயு (பலிப் பிராணிகளுக்கான) கழுத்து மாலைகளைத் திரித்தேன். பின்னர் அவர்கள் இஹ்ராம் அணியவில்லை; (இஹ்ராம் அணிந்தவர் தவிர்க்க வேண்டிய) ஆடைகளில் எதையும் அவர்கள் தவிர்க்கவுமில்லை."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். அறிஞர்களில் சிலர் இதன் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர். "ஒரு மனிதர் ஹஜ்ஜை நாடி, (தமது) பலிப் பிராணிக்கு மாலையணிவித்து (அதனை மக்காவிற்கு அனுப்பி) விட்டால், அவர் (முறையாக) இஹ்ராம் அணியும் வரை ஆடையோ, நறுமணமோ எதுவும் அவருக்குத் தடுக்கப்படுவதில்லை" என்று அவர்கள் கூறுகிறார்கள். வேறு சில அறிஞர்களோ, "ஒரு மனிதர் தனது பலிப் பிராணிக்கு மாலையணிவித்துவிட்டால், இஹ்ராம் அணிந்தவருக்குக் கடமையான அனைத்தும் அவர் மீதும் கடமையாகிவிடும்" என்று கூறுகிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي تَقْلِيدِ الْغَنَمِ

ஆடுகளுக்கு மாலையிடுவது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

909

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كُنْتُ أَفْتِلُ قَلاَئِدَ هَدْىِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كُلَّهَا غَنَمًا ثُمَّ لاَ يُحْرِمُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ يَرَوْنَ تَقْلِيدَ الْغَنَمِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடைய ஹதீயாகிய (தியாகப் பிராணிகளான) ஆடுகள் அனைத்திற்கும் (அடையாளத்திற்காக) மாலைகளைத் திரித்தேன். பின்னர் அவர்கள் (அப்போது) இஹ்ராம் அணியவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ إِذَا عَطِبَ الْهَدْىُ مَا يُصْنَعُ بِهِ

ஹதி (நேர்ச்சை பிராணி) பாதிக்கப்படும்போது அதனுடன் என்ன செய்ய வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

910

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ نَاجِيَةَ الْخُزَاعِيِّ، صَاحِبِ بُدْنِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ أَصْنَعُ بِمَا عَطِبَ مِنَ الْبُدْنِ قَالَ انْحَرْهَا ثُمَّ اغْمِسْ نَعْلَهَا فِي دَمِهَا ثُمَّ خَلِّ بَيْنَ النَّاسِ وَبَيْنَهَا فَيَأْكُلُوهَا . وَفِي الْبَابِ عَنْ ذُؤَيْبٍ أَبِي قَبِيصَةَ الْخُزَاعِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ نَاجِيَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا فِي هَدْىِ التَّطَوُّعِ إِذَا عَطِبَ لاَ يَأْكُلُ هُوَ وَلاَ أَحَدٌ مِنْ أَهْلِ رُفْقَتِهِ وَيُخَلَّى بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّاسِ يَأْكُلُونَهُ وَقَدْ أَجْزَأَ عَنْهُ . وَهُوَ قَوْلُ

الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ. وَقَالُوا إِنْ أَكَلَ مِنْهُ شَيْئًا غَرِمَ بِقَدْرِ مَا أَكَلَ مِنْهُ. وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا أَكَلَ مِنْ هَدْيِ التَّطَوُّعِ شَيْئًا فَقَدْ ضَمِنَ الَّذِي أَكَلَ.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் குர்பானி ஒட்டகங்களுக்குப் பொறுப்பாளராக இருந்த நாஜியா அல்-குஸாஈ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

நான், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! குர்பானி ஒட்டகங்களில் (பயணத்தைத் தொடர முடியாமல்) முடங்கிப் போனவற்றை நான் என்ன செய்வது?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "அதை அறுத்துவிடுவீராக! பிறகு அதன் (அடையாளச்) செருப்பை அதன் இரத்தத்தில் தோய்த்து, மக்களுக்கும் அதற்கும் இடையில் (தடையின்றி) விட்டுவிடுவீராக! அவர்கள் அதைச் சாப்பிட்டுக் கொள்ளட்டும்" என்று கூறினார்கள்.

இந்தத் தலைப்பில் துைப் அபூ கபீஸா அல்-குஸாஈ (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: நாஜியா அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். அறிஞர்களிடம் இதன் அடிப்படையிலேயே செயல்பாடு உள்ளது. அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: "உபரியான (நஃபில்) குர்பானி பிராணி (வழியில்) முடங்கிவிட்டால், அதை (அதன் உரிமையாளரான) அவரோ அல்லது அவருடன் வரும் பயணத் தோழர்களோ சாப்பிடக்கூடாது. மக்களுக்காக அதை (தடையின்றி) விட்டுவிட வேண்டும்; அவர்கள் அதைச் சாப்பிட்டுக் கொள்வார்கள். இதுவே அவருக்குப் போதுமானதாகும் (அவரது கடமை நிறைவேறிவிடும்)."

இதுவே இமாம் ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். மேலும் அவர்கள், "அதிலிருந்து அவர் ஏதேனும் சாப்பிட்டால், அவர் சாப்பிட்ட அளவிற்கான நஷ்டஈட்டை வழங்க வேண்டும்" என்றும் கூறுகின்றனர். சில அறிஞர்கள், "உபரியான குர்பானி பிராணியிலிருந்து அவர் ஏதேனும் சாப்பிட்டால், அவர் சாப்பிட்டதற்குப் பொறுப்பேற்க வேண்டும் (ஈடு செய்ய வேண்டும்)" என்று கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي رُكُوبِ الْبَدَنَةِ

பதனாவை சவாரி செய்வது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

911 ⋮

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَأَى رَجُلاً يَسُوقُ بَدَنَةً فَقَالَ لَهُ ‏"‏ ارْكَبْهَا ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهَا بَدَنَةٌ ‏.‏ قَالَ لَهُ فِي الثَّالِثَةِ أَوْ فِي الرَّابِعَةِ ‏"‏ ارْكَبْهَا وَيْحَكَ ‏"‏ ‏.‏ أَوْ ‏"‏ وَيْلَكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَخَّصَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ فِي رُكُوبِ الْبَدَنَةِ إِذَا احْتَاجَ إِلَى ظَهْرِهَا ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ يَرْكَبُ مَا لَمْ يُضْطَرَّ إِلَيْهَا ‏.‏

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மனிதர் தனது 'பதனா'வை (ஹஜ் அல்லது உம்ராவின் போது பலியிடப்படும் ஒட்டகம்/மாடு) ஓட்டிச் செல்வதைக் கண்டார்கள். அவரிடம், "அதன் மீது ஏறிக்கொள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இது ஒரு 'பதனா' ஆயிற்றே" என்றார்.
அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் மூன்றாவது அல்லது நான்காவது முறையாக, "அதன் மீது ஏறிக்கொள்! உனக்கு என்ன நேர்ந்தது (இதை ஏன் சவாரி செய்ய மறுக்கிறாய்)?" என்று கூறினார்கள். (அல்லது 'வைய்லக' என்று கூறினார்கள்).
இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்தப் பாடத்தில் அலீ, அபூ ஹுரைரா மற்றும் ஜாபிர் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. அனஸ் (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். நபித்தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் ஒரு சாரார், தேவை ஏற்படும் பட்சத்தில் 'பதனா'வின் மீது சவாரி செய்ய அனுமதியளித்துள்ளனர். இதுவே இமாம் ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். வேறு சிலர், "நிர்பந்தம் ஏற்பட்டால் ஒழிய அதன் மீது சவாரி செய்யக் கூடாது" என்று கூறியுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ بِأَىِّ جَانِبِ الرَّأْسِ يَبْدَأُ فِي الْحَلْقِ

தலையை மொட்டையடிக்கும்போது எந்தப் பக்கத்திலிருந்து தொடங்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

912

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ لَمَّا رَمَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم الْجَمْرَةَ نَحَرَ نُسُكَهُ ثُمَّ نَاوَلَ الْحَالِقَ شِقَّهُ الأَيْمَنَ فَحَلَقَهُ فَأَعْطَاهُ أَبَا طَلْحَةَ ثُمَّ نَاوَلَهُ شِقَّهُ الأَيْسَرَ فَحَلَقَهُ فَقَالَ اقْسِمْهُ بَيْنَ النَّاسِ .
حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ هِشَامٍ، نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஜம்ராவில் கல் எறிந்தபோது, தங்களது குர்பானியை அறுத்துப் பலியிட்டார்கள். பிறகு (தமது தலையின்) வலது பக்கத்தை நாவிதரிடம் நீட்டினார்கள், அவர் அதை மழித்தார். (மழிக்கப்பட்ட அந்த முடியை) அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்களிடம் கொடுத்தார்கள். பிறகு (தலையின்) இடது பக்கத்தை அவரிடம் நீட்டினார்கள், அவர் அதையும் மழித்தார். பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்: '(இந்த முடியை) மக்களுக்கு மத்தியில் பங்கிட்டுக் கொடுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَلْقِ وَالتَّقْصِيرِ

சிரைத்தல் மற்றும் குறைத்தல் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

913

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ حَلَقَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَحَلَقَ طَائِفَةٌ مِنْ أَصْحَابِهِ وَقَصَّرَ بَعْضُهُمْ . قَالَ ابْنُ عُمَرَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " رَحِمَ اللَّهُ الْمُحَلِّقِينَ " . مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ قَالَ " وَالْمُقَصِّرِينَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ أُمِّ الْحُصَيْنِ وَمَارِبَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي مَرْيَمَ وَحُبْشِيِّ بْنِ جُنَادَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَخْتَارُونَ لِلرَّجُلِ أَنْ يَحْلِقَ رَأْسَهُ وَإِنْ قَصَّرَ يَرَوْنَ أَنَّ ذَلِكَ يُجْزِئُ عَنْهُ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (ஹஜ் அல்லது உம்ராவின் போது தம் தலையை) மழித்துக் கொண்டார்கள். மேலும் அவருடைய தோழர்களில் ஒரு சாரார் மழித்துக் கொண்டனர்; சிலர் (முடியை) குறைத்துக் கொண்டனர்.

(அப்போது) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், **"ரஹிமல்லாஹுல் முஹல்லிகீன்"** (அல்லாஹ் (தலையை) மழித்துக் கொண்டவர்களுக்குக் கருணை காட்டுவானாக!) என்று ஒன்று அல்லது இரண்டு முறை கூறினார்கள். பின்னர், **"வல்முகஸ்ஸிரீன்"** (மேலும் (முடியை) குறைத்துக் கொண்டவர்களுக்கும்!) என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْحَلْقِ لِلنِّسَاءِ

பெண்கள் முடி சிரைப்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

914

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الْجُرَشِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ خِلاَسِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ تَحْلِقَ الْمَرْأَةُ رَأْسَهَا ‏.‏

அலி (ரழி) அறிவிக்கிறார்கள்: "பெண் தன் தலையை மழித்துக் கொள்வதை (முழுவதுமாக சவரம் செய்வதை) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) தடுத்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

915

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ هَمَّامٍ، عَنْ خِلاَسٍ، نَحْوَهُ ‏.‏ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَلِيٍّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ فِيهِ اضْطِرَابٌ ‏.‏ وَرُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ تَحْلِقَ الْمَرْأَةُ رَأْسَهَا ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ عَلَى الْمَرْأَةِ حَلْقًا وَيَرَوْنَ أَنَّ عَلَيْهَا التَّقْصِيرَ ‏.‏

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக) கிலாஸ் (ரஹ்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் சென்ற ஹதீஸைப்) போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆனால், அதில் "அலி (ரலி) அவர்களிடமிருந்து" என்று குறிப்பிடப்படவில்லை.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: அலி (ரலி) அவர்களின் (இந்த) ஹதீஸில் அறிவிப்பாளர் தொடர் சார்ந்த குழப்பம் (இழ்திராப்) உள்ளது. மேலும், இந்த ஹதீஸ் ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "பெண்கள் தங்கள் தலையை மழிப்பதை நபி (ஸல்) அவர்கள் தடுத்தார்கள்."

கல்விமான்களிடத்தில் இதன் மீதே செயல்பாடு உள்ளது. அவர்கள் பெண்களுக்கு மழித்தல் (சட்டம்) இல்லை என்றும், தலைமுடியைக் (குறைத்துக்) கத்தரித்துக்கொள்வதே அவர்கள் மீது கடமை என்றும் கருதுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ حَلَقَ قَبْلَ أَنْ يَذْبَحَ أَوْ نَحَرَ قَبْلَ أَنْ يَرْمِيَ

ஒருவர் அறுப்பதற்கு முன் தலை மழித்தார் அல்லது கல்லெறிவதற்கு முன் குர்பானி கொடுத்தார் என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

916

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، وَابْنُ أَبِي عُمَرَ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عِيسَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، أَنَّ رَجُلاً، سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ حَلَقْتُ قَبْلَ أَنْ أَذْبَحَ فَقَالَ " اذْبَحْ وَلاَ حَرَجَ " . وَسَأَلَهُ آخَرُ فَقَالَ نَحَرْتُ قَبْلَ أَنْ أَرْمِيَ قَالَ " ارْمِ وَلاَ حَرَجَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَجَابِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأُسَامَةَ بْنِ شَرِيكٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا قَدَّمَ نُسُكًا قَبْلَ نُسُكٍ فَعَلَيْهِ دَمٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒருவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், "(ஹஜ்ஜின் கிரியைகளில்) நான் (குர்பானி) அறுப்பதற்கு முன்பு (தலையை) மழித்துவிட்டேன்" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "அறுங்கள், குற்றமில்லை" என்று கூறினார்கள்.

மற்றொருவர் அவரிடம், "நான் கல்லெறிவதற்கு முன்பு (குர்பானி) அறுத்துவிட்டேன்" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "கல்லெறியுங்கள், குற்றமில்லை" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الطِّيبِ عِنْدَ الإِحْلاَلِ قَبْلَ الزِّيَارَةِ

தவாஃப் ஜியாரத் செய்வதற்கு முன், இஹ்ராமிலிருந்து விடுபடும்போது வாசனைத் திரவியம் பயன்படுத்துவது பற்றி

917

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا مَنْصُورٌ يَعْنِي ابْنَ زَاذَانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ طَيَّبْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَبْلَ أَنْ يُحْرِمَ وَيَوْمَ النَّحْرِ قَبْلَ أَنْ يَطُوفَ بِالْبَيْتِ بِطِيبٍ فِيهِ مِسْكٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ يَرَوْنَ أَنَّ الْمُحْرِمَ إِذَا رَمَى جَمْرَةَ الْعَقَبَةِ يَوْمَ النَّحْرِ وَذَبَحَ وَحَلَقَ أَوْ قَصَّرَ فَقَدْ حَلَّ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ حَرُمَ عَلَيْهِ إِلاَّ النِّسَاءَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّهُ قَالَ حَلَّ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ إِلاَّ النِّسَاءَ وَالطِّيبَ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இஹ்ராம் அணிவதற்கு முன்பும், நஹ்ர் தினத்தில் (அதாவது, ஜம்ரத்துல் அகபாவில் கல்லெறிந்து, குர்பானி கொடுத்து, தலைமுடி நீக்கிய பிறகு) அவர்கள் கஅபாவை தவாஃப் செய்வதற்கு முன்பும், நான் அவர்களுக்கு கஸ்தூரி கலந்த நறுமணத்தைப் பூசினேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَتَى تُقْطَعُ التَّلْبِيَةُ فِي الْحَجِّ

ஹஜ்ஜின் போது தல்பியாவை எப்போது நிறுத்த வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

918

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ أَرْدَفَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ جَمْعٍ إِلَى مِنًى فَلَمْ يَزَلْ يُلَبِّي حَتَّى رَمَى الْجَمْرَةَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْفَضْلِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الْحَاجَّ لاَ يَقْطَعُ التَّلْبِيَةَ حَتَّى يَرْمِيَ الْجَمْرَةَ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

அல்-ஃபள்ல் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னை (தங்கள் வாகனத்தில்) பின்னால் அமர்த்திக்கொண்டார்கள். நான் ஜம்உ விலிருந்து மினா வரை பயணித்தேன். அவர்கள் (பெருநாள் அன்று) ஜம்ரதுல் அகபாவில் கல்லெறியும் வரை தல்பியா சொல்வதை நிறுத்தவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ مَتَى تُقْطَعُ التَّلْبِيَةُ فِي الْعُمْرَةِ

உம்ராவின் போது தல்பியா எப்போது நிறுத்தப்படும் என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

919

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، يَرْفَعُ الْحَدِيثَ أَنَّهُ كَانَ يُمْسِكُ عَنِ التَّلْبِيَةِ فِي الْعُمْرَةِ إِذَا اسْتَلَمَ الْحَجَرَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا لاَ يَقْطَعُ الْمُعْتَمِرُ التَّلْبِيَةَ حَتَّى يَسْتَلِمَ الْحَجَرَ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا انْتَهَى إِلَى بُيُوتِ مَكَّةَ قَطَعَ التَّلْبِيَةَ . وَالْعَمَلُ عَلَى حَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் உம்ராவின்போது (கஃபாவை அடைந்து) ஹஜருல் அஸ்வத் கல்லைத் தொடும்போது தல்பியாவை நிறுத்திவிடுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي طَوَافِ الزِّيَارَةِ بِاللَّيْلِ

இரவு நேரத்தில் தவாஃபுஸ் ஜியாரா செய்வது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

920

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، وَعَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَخَّرَ طَوَافَ الزِّيَارَةِ إِلَى اللَّيْلِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي أَنْ يُؤَخَّرَ طَوَافُ الزِّيَارَةِ إِلَى اللَّيْلِ وَاسْتَحَبَّ بَعْضُهُمْ أَنْ يَزُورَ يَوْمَ النَّحْرِ وَوَسَّعَ بَعْضُهُمْ أَنْ يُؤَخَّرَ وَلَوْ إِلَى آخِرِ أَيَّامِ مِنًى .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோர் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் ‘தவாஃபுல் ஸியாரா’வை (ஹஜ்ஜின் கட்டாய தவாஃபை) இரவு வரை பிற்படுத்தினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي نُزُولِ الأَبْطَحِ

அல்-அப்தஹில் தங்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

921

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ يَنْزِلُونَ الأَبْطَحَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي رَافِعٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّزَّاقِ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ . وَقَدِ اسْتَحَبَّ بَعْضُ

أَهْلِ الْعِلْمِ نُزُولَ الأَبْطَحِ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَرَوْا ذَلِكَ وَاجِبًا إِلاَّ مَنْ أَحَبَّ ذَلِكَ . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَنُزُولُ الأَبْطَحِ لَيْسَ مِنَ النُّسُكِ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا هُوَ مَنْزِلٌ نَزَلَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்களும், அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களும், உமர் (ரழி) அவர்களும், உஸ்மான் (ரழி) அவர்களும் அல்-அப்தஹ் என்ற இடத்தில் (மக்காவிற்குள் நுழைவதற்கு முன்னரோ அல்லது அங்கிருந்து புறப்பட்ட பின்னரோ) தங்கி வந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

922

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ لَيْسَ التَّحْصِيبُ بِشَيْءٍ إِنَّمَا هُوَ مَنْزِلٌ نَزَلَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى التَّحْصِيبُ نُزُولُ الأَبْطَحِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அத்-தஹ்ஸீப் என்பது (மார்க்க ரீதியாகக் கட்டாயமான) ஒரு செயல் அல்ல; அது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்கிய ஓர் இடம் மட்டுமேயாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَنْ نَزَلَ الأَبْطَحَ

(அல்-அப்தஹ் பகுதியில் தங்குதல் பற்றி)

923

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا حَبِيبٌ الْمُعَلِّمُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ إِنَّمَا نَزَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الأَبْطَحَ لأَنَّهُ كَانَ أَسْمَحَ لِخُرُوجِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .
حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، نَحْوَهُ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்-அப்தஹ்வில் தங்கியது, அங்கிருந்து புறப்படுவதற்கு

வசதியாக (மட்டுமே) இருந்ததால்தான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حَجِّ الصَّبِيِّ

சிறுவனின் ஹஜ் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

924

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ طَرِيفٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوقَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ رَفَعَتِ امْرَأَةٌ صَبِيًّا لَهَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلِهَذَا حَجٌّ قَالَ ‏"‏ نَعَمْ وَلَكِ أَجْرٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: ஒரு பெண் தனது சிறு குழந்தையை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் உயர்த்திப் பிடித்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! இவனுக்கு ஹஜ் (செய்ததற்கான நன்மை) உண்டா?' என்று கேட்டாள். அதற்கு அவர்கள், 'ஆம், உனக்கும் (அவனை அழைத்துச் சென்றதற்கான) நற்கூலி உண்டு' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

925

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يُوسُفَ، عَنِ السَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ، قَالَ حَجَّ بِي أَبِي مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ وَأَنَا ابْنُ سَبْعِ سِنِينَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அஸ்-ஸாஇப் பின் யஸீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "ஹஜ்ஜத்துல் விதாவின் போது என் தந்தை அவர்கள் என்னை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஹஜ்ஜுக்கு அழைத்துச் சென்றார்கள், அப்போது எனக்கு ஏழு வயது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

926

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا قَزَعَةُ بْنُ سُوَيْدٍ الْبَاهِلِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . يَعْنِي حَدِيثَ مُحَمَّدِ بْنِ طَرِيفٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً . وَقَدْ أَجْمَعَ أَهْلُ الْعِلْمِ أَنَّ الصَّبِيَّ إِذَا حَجَّ قَبْلَ أَنْ يُدْرِكَ فَعَلَيْهِ الْحَجُّ إِذَا أَدْرَكَ لاَ تُجْزِئُ عَنْهُ تِلْكَ الْحَجَّةُ عَنْ حَجَّةِ الإِسْلاَمِ وَكَذَلِكَ الْمَمْلُوكُ إِذَا حَجَّ فِي رِقِّهِ ثُمَّ أُعْتِقَ فَعَلَيْهِ الْحَجُّ إِذَا وَجَدَ إِلَى ذَلِكَ سَبِيلاً وَلاَ يُجْزِئُ عَنْهُ مَا حَجَّ فِي حَالِ رِقِّهِ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

ஜாபிர் பின் அப்தில்லாஹ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுவதாவது: நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முஹம்மத் பின் தரீஃப் அறிவித்த ஹதீஸுக்கு) ஒத்ததாக (மற்றொரு அறிவிப்பு) வந்துள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: முஹம்மத் பின் அல்-முன்கதிர் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து 'முர்ஸல்' (அறிவிப்பாளர் தொடரில் நபித்தோழர் விடுபட்ட) ஆகவும் இது அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

மேலும், அறிஞர்களின் ஒருமித்த கருத்து என்னவென்றால், ஒரு சிறுவன் பருவ வயதை அடைவதற்கு முன் ஹஜ் செய்தால், அவன் பருவ வயதை அடைந்த பிறகு (மீண்டும்) ஹஜ் செய்வது அவன் மீது கடமையாகும். (சிறுவயதில் அவன் செய்த) அந்த ஹஜ் இஸ்லாமிய (கடமையான) ஹஜ்ஜிற்கு ஈடாகாது. அவ்வாறே, ஓர் அடிமை தன் அடிமைத்தளையில் இருக்கும்போது ஹஜ் செய்து, பிறகு விடுதலையானால், (மீண்டும் ஹஜ் செய்ய) அவனுக்கு வழிவகை கிடைத்தால் அவன் மீது ஹஜ் கடமையாகும். அடிமை நிலையில் அவன் செய்த ஹஜ் (இஸ்லாத்தின் கடமையான ஹஜ்ஜிற்கு) ஈடாகாது. இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் (ரஹிமஹுமுல்லாஹ்) ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

927

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْوَاسِطِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ نُمَيْرٍ، عَنْ أَشْعَثَ بْنِ سَوَّارٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ كُنَّا إِذَا حَجَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَكُنَّا نُلَبِّي عَنِ النِّسَاءِ وَنَرْمِي عَنِ الصِّبْيَانِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ أَجْمَعَ

أَهْلُ الْعِلْمِ عَلَى أَنَّ الْمَرْأَةَ لاَ يُلَبِّي عَنْهَا غَيْرُهَا بَلْ هِيَ تُلَبِّي عَنْ نَفْسِهَا وَيُكْرَهُ لَهَا رَفْعُ الصَّوْتِ بِالتَّلْبِيَةِ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஹஜ் செய்தபோது, பெண்களுக்காக நாங்கள் தல்பியா கூறுவோம்; சிறுவர்களுக்காக நாங்கள் கல் எறிவோம்."

அபூ ஈஸா கூறினார்: "இது 'கரீப்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவே தவிர இதை நாம் அறியமாட்டோம். பெண்ணுக்காக வேறொருவர் தல்பியாச் சொல்லக் கூடாது; மாறாக அவளே தனக்காக தல்பியாச் சொல்ல வேண்டும் என்றும், தல்பியாச் சொல்லும்போது அவள் சப்தத்தை உயர்த்துவது வெறுக்கத்தக்கது என்றும் அறிஞர்கள் ஏகோபித்த முடிவெடுத்துள்ளனர்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَجِّ عَنِ الشَّيْخِ الْكَبِيرِ ، وَالْمَيِّتِ ،

முதியவர் மற்றும் இறந்தவர் சார்பாக ஹஜ் செய்வது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

928

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، أَخْبَرَنِي ابْنُ شِهَابٍ، قَالَ حَدَّثَنِي سُلَيْمَانُ بْنُ يَسَارٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ امْرَأَةً، مِنْ خَثْعَمٍ قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ أَبِي أَدْرَكَتْهُ فَرِيضَةُ اللَّهِ فِي الْحَجِّ وَهُوَ شَيْخٌ كَبِيرٌ لاَ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَسْتَوِيَ عَلَى ظَهْرِ الْبَعِيرِ . قَالَ حُجِّي عَنْهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَبُرَيْدَةَ وَحُصَيْنِ بْنِ عَوْفٍ وَأَبِي رَزِينٍ الْعُقَيْلِيِّ وَسَوْدَةَ بِنْتِ زَمْعَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ حُصَيْنِ بْنِ عَوْفٍ الْمُزَنِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَيْضًا عَنْ سِنَانِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْجُهَنِيِّ عَنْ عَمَّتِهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذِهِ الرِّوَايَاتِ فَقَالَ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ مَا رَوَى ابْنُ عَبَّاسٍ عَنِ الْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ مُحَمَّدٌ وَيَحْتَمِلُ أَنْ يَكُونَ ابْنُ عَبَّاسٍ سَمِعَهُ مِنَ

الْفَضْلِ وَغَيْرِهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ رَوَى هَذَا عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأَرْسَلَهُ وَلَمْ يَذْكُرِ الَّذِي سَمِعَهُ مِنْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ صَحَّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا الْبَابِ غَيْرُ حَدِيثٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَبِهِ يَقُولُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ يَرَوْنَ أَنْ يُحَجَّ عَنِ الْمَيِّتِ . وَقَالَ مَالِكٌ إِذَا أَوْصَى أَنْ يُحَجَّ عَنْهُ حُجَّ عَنْهُ . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُهُمْ أَنْ يُحَجَّ عَنِ الْحَىِّ إِذَا كَانَ كَبِيرًا أَوْ بِحَالٍ لاَ يَقْدِرُ أَنْ يَحُجَّ . وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ .

அல்-ஃபள்ல் பின் அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

கத்அம் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு பெண்மணி கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தந்தைக்கு ஹஜ்ஜின் கடமை வந்துவிட்டது. அவர் வயது முதிர்ந்தவர்; அவரால் ஒட்டகத்தின் முதுகில் (நிலையாக) அமர இயலாது." அதற்கு நபியவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அவருக்காக நீர் ஹஜ் செய்வீராக."

இந்தத் தலைப்பில் அலி, புரைதா, ஹுஸைன் பின் அவ்ஃப், அபூ ரஸீன் அல்-உகைலீ, ஸவ்தா பின்த் ஸம்ஆ மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அல்-ஃபள்ல் பின் அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) வழியாக ஹுஸைன் பின் அவ்ஃப் அல்-முஸனீ மூலமாகவும் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) வழியாக, ஸினான் பின் அப்துல்லாஹ் அல்-ஜுஹனீ தனது அத்தை மூலமாகவும் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர். மேலும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளார்கள்.

இந்த அறிவிப்புகள் குறித்து நான் முஹம்மத் (புகாரி) அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "இந்தத் தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), அல்-ஃபள்ல் பின் அப்பாஸ் (ரழி) வழியாக நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் செய்தியே மிகவும் சரியானது" என்று கூறினார்கள். முஹம்மத் (புகாரி) கூறினார்கள்: "இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) இதனை அல்-ஃபள்ல் மற்றும் பிறரிடமிருந்து செவியுற்றிருக்கக் கூடும்; பின்னர் அவர் யாரிடம் செவியுற்றார் என்பதைக் குறிப்பிடாமல் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதனை அறிவித்திருக்கலாம்."

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இந்தத் தலைப்பில் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஒன்றுக்கும் மேற்பட்ட ஹதீஸ்கள் ஆதாரப்பூர்வமாக வந்துள்ளன. நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களிடையேயும் இதன் படியே செயல்முறை உள்ளது. ஸுஃப்யான்

அஸ்-ஸவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் இதனையே கூறுகின்றனர்; அதாவது இறந்தவருக்காக ஹஜ் செய்யப்பட வேண்டும் என்று அவர்கள் கருதுகின்றனர். இமாம் மாலிக் கூறுகிறார்: "அவர் தனக்காக ஹஜ் செய்யப்பட வேண்டும் என்று வஸிய்யத் (உயில்) செய்திருந்தால் மட்டுமே அவருக்காக ஹஜ் செய்ய வேண்டும்." அவர்களில் சிலர், உயிருடன் இருப்பவர் முதியவராக இருந்தாலோ அல்லது ஹஜ் செய்ய முடியாத நிலையில் இருந்தாலோ அவருக்காக ஹஜ் செய்ய அனுமதியளித்துள்ளனர். இதுவே இப்னுல் முபாரக் மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

929

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَطَاءٍ، قَالَ وَحَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ جَاءَتِ امْرَأَةٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ إِنَّ أُمِّي مَاتَتْ وَلَمْ تَحُجَّ أَفَأَحُجُّ عَنْهَا قَالَ نَعَمْ حُجِّي عَنْهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

புரைதா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது: ஒரு பெண் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'என் தாய் இறந்துவிட்டார்; அவர் ஹஜ் செய்யவில்லை (அவர் மீது ஹஜ் கடமையாக இருந்தும்). அவருக்காக நான் ஹஜ் செய்யலாமா?' என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஆம், அவருக்காக ஹஜ் செய்யுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

930

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَوْسٍ، عَنْ أَبِي رَزِينٍ الْعُقَيْلِيِّ، أَنَّهُ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ أَبِي شَيْخٌ كَبِيرٌ لاَ يَسْتَطِيعُ الْحَجَّ وَلاَ الْعُمْرَةَ وَلاَ الظَّعْنَ ‏.‏ قَالَ حُجَّ عَنْ أَبِيكَ وَاعْتَمِرْ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَإِنَّمَا ذُكِرَتِ الْعُمْرَةُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا الْحَدِيثِ أَنْ يَعْتَمِرَ الرَّجُلُ عَنْ غَيْرِهِ ‏.‏ وَأَبُو رَزِينٍ الْعُقَيْلِيُّ اسْمُهُ لَقِيطُ بْنُ عَامِرٍ ‏.‏

அபூ ரஸீன் அல்-உகைலீ (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தந்தை மிகவும் வயதானவர். அவரால் ஹஜ்ஜோ, உம்ராவோ, அல்லது (அவற்றுக்காக) பயணம் மேற்கொள்ளவோ இயலாது" என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "உங்கள் தந்தை சார்பாக நீங்கள் ஹஜ் செய்யுங்கள், மேலும் உம்ரா செய்யுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْعُمْرَةِ أَوَاجِبَةٌ هِيَ أَمْ لاَ

உம்ரா கட்டாயமானதா அல்லது இல்லையா என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

931

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ عَلِيٍّ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ عَنِ الْعُمْرَةِ أَوَاجِبَةٌ هِيَ قَالَ لاَ وَأَنْ تَعْتَمِرُوا هُوَ أَفْضَلُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا الْعُمْرَةُ لَيْسَتْ بِوَاجِبَةٍ . وَكَانَ يُقَالُ هُمَا حَجَّانِ الْحَجُّ الأَكْبَرُ يَوْمَ النَّحْرِ وَالْحَجُّ الأَصْغَرُ الْعُمْرَةُ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ الْعُمْرَةُ سُنَّةٌ لاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَخَّصَ فِي تَرْكِهَا وَلَيْسَ فِيهَا شَيْءٌ ثَابِتٌ بِأَنَّهَا تَطَوُّعٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِإِسْنَادٍ وَهُوَ ضَعِيفٌ لاَ تَقُومُ بِمِثْلِهِ الْحُجَّةُ وَقَدْ بَلَغَنَا عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ كَانَ يُوجِبُهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى كُلُّهُ كَلاَمُ الشَّافِعِيِّ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களிடம் உம்ரா கடமையா என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "இல்லை. ஆனால் நீங்கள் உம்ரா செய்வது சிறந்ததாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

932

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " دَخَلَتِ الْعُمْرَةُ فِي الْحَجِّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سُرَاقَةَ بْنِ مَالِكِ بْنِ جُعْشُمٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ

ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ أَنْ لاَ بَأْسَ بِالْعُمْرَةِ فِي أَشْهُرِ الْحَجِّ . وَهَكَذَا قَالَ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّ أَهْلَ الْجَاهِلِيَّةِ كَانُوا لاَ يَعْتَمِرُونَ فِي أَشْهُرِ الْحَجِّ فَلَمَّا جَاءَ الإِسْلاَمُ رَخَّصَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي ذَلِكَ فَقَالَ " دَخَلَتِ الْعُمْرَةُ فِي الْحَجِّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ " . يَعْنِي لاَ بَأْسَ بِالْعُمْرَةِ فِي أَشْهُرِ الْحَجِّ . وَأَشْهُرُ الْحَجِّ شَوَّالٌ وَذُو الْقَعْدَةِ وَعَشْرٌ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ لاَ يَنْبَغِي لِلرَّجُلِ أَنْ يُهِلَّ بِالْحَجِّ إِلاَّ فِي أَشْهُرِ الْحَجِّ . وَأَشْهُرُ الْحُرُمِ رَجَبٌ وَذُو الْقَعْدَةِ وَذُو الْحِجَّةِ وَالْمُحَرَّمُ . هَكَذَا قَالَ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மறுமை நாள் வரை உம்ரா ஹஜ்ஜுக்குள் நுழைந்துவிட்டது (அதாவது, ஹஜ் மாதங்களில் உம்ரா செய்வது அனுமதிக்கப்பட்டுள்ளது)."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இந்தத் தலைப்பில் சுராகா பின் மாலிக் பின் ஜுஃஷும் மற்றும் ஜாபிர் பின் அப்தில்லாஹ் ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. அபூ ஈஸா (ஆகிய நான்) கூறுகிறேன்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' எனும் தரத்தில் அமைந்துள்ளது.

இந்த ஹதீஸின் கருத்து யாதெனில், ஹஜ்ஜுக்குரிய மாதங்களில் உம்ரா செய்வதில் தவறில்லை என்பதாகும். இவ்வாறே இமாம் ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் கூறியுள்ளனர். மேலும் இந்த ஹதீஸின் (விளக்கப்) பொருளாவது: அறியாமைக்கால (ஜாஹிலிய்யா) மக்கள் ஹஜ் மாதங்களில் உம்ரா செய்வதில்லை. இஸ்லாம் வந்ததும் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் அதற்கு அனுமதியளித்து, "மறுமை நாள் வரை உம்ரா ஹஜ்ஜுக்குள் நுழைந்துவிட்டது" என்று கூறினார்கள். அதாவது ஹஜ் மாதங்களில் உம்ரா செய்வதில் தவறில்லை.

ஹஜ்ஜுக்குரிய மாதங்கள் என்பவை: ஷவ்வால், துல்கஅதா மற்றும் துல்ஹஜ்ஜின் (முதல்) பத்து நாட்களாகும். ஹஜ்ஜுக்குரிய மாதங்களைத் தவிர்த்து (வேறு காலங்களில்) ஹஜ்ஜுக்காக இஹ்ராம் அணிவது ஒரு மனிதருக்குத் தகாது. புனித மாதங்கள் என்பவை: ரஜப், துல்கஅதா, துல்ஹஜ் மற்றும் முஹர்ரம் ஆகும். நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் ஏனைய அறிஞர்களில் பலர் இவ்வாறு கூறியுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا ذُكِرَ فِي فَضْلِ الْعُمْرَةِ

பாடம்: உம்ராவின் சிறப்புகள் பற்றிக் கூறப்பட்டவை

933

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ سُمَيٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ تُكَفِّرُ مَا بَيْنَهُمَا وَالْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلاَّ الْجَنَّةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
"ஓர் உம்ரா முதல் மறு உம்ரா வரை அவற்றுக்கு இடையே உள்ள (சிறு) பாவங்களுக்குப் பரிகாரமாகும். மேலும் அல்-ஹஜ் அல்-மப்ரூருக்கு (அல்லாஹ்வால் ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட ஹஜ்ஜுக்கு) சொர்க்கத்தைத் தவிர வேறு நற்கூலி இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْعُمْرَةِ مِنَ التَّنْعِيمِ

அத்-தன்ஈமிலிருந்து உம்ராவை நிறைவேற்றுவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

934

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، وَابْنُ أَبِي عُمَرَ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَوْسٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ أَبِي بَكْرٍ أَنْ يُعْمِرَ عَائِشَةَ مِنَ التَّنْعِيمِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துர்-ரஹ்மான் இப்னு அபீபக்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், அப்துர்-ரஹ்மான் இப்னு அபீபக்ர் (ரழி) அவர்களுக்கு, ஆயிஷா (ரழி) அவர்களுக்குத் தன்யீம் என்ற இடத்திலிருந்து உம்ராச் செய்விக்குமாறு கட்டளையிட்டார்கள் (ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் ஹஜ்ஜின் போது மாதவிடாய் காரணமாக உம்ரா செய்ய முடியாமல் போனதால், ஹஜ்ஜுக்குப் பிறகு தனியாக உம்ரா செய்ய விரும்பியதால்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْعُمْرَةِ مِنَ الْجِعْرَانَةِ

பாடம்: அல்-ஜிரானாவிலிருந்து உம்ரா செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

935

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ مُزَاحِمِ بْنِ أَبِي مُزَاحِمٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَرِّشٍ الْكَعْبِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ مِنَ الْجِعْرَانَةِ لَيْلاً مُعْتَمِرًا فَدَخَلَ مَكَّةَ لَيْلاً فَقَضَى عُمْرَتَهُ ثُمَّ خَرَجَ مِنْ لَيْلَتِهِ فَأَصْبَحَ بِالْجِعْرَانَةِ كَبَائِتٍ فَلَمَّا زَالَتِ الشَّمْسُ مِنَ الْغَدِ خَرَجَ مِنْ بَطْنِ سَرِفَ حَتَّى جَاءَ مَعَ الطَّرِيقِ طَرِيقِ جَمْعٍ بِبَطْنِ سَرِفَ فَمِنْ أَجْلِ ذَلِكَ خَفِيَتْ عُمْرَتُهُ عَلَى النَّاسِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَلاَ نَعْرِفُ لِمُحَرِّشٍ الْكَعْبِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ .

முஹர்ரிஷ் அல்-கஅபீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உம்ராவுக்காக இரவில் அல்-ஜிஃரானாவிலிருந்து புறப்பட்டு, பிறகு இரவில் மக்காவிற்குள் நுழைந்து தங்களது உம்ராவை நிறைவேற்றினார்கள். பிறகு அவ்விரவிலேயே அங்கிருந்து புறப்பட்டு, காலையானதும் அல்-ஜிஃரானாவில் (இரவைக் கழித்தவரைப் போல, அதாவது ஃபஜ்ருக்கு முன்னரே திரும்பி) இருந்தார்கள். மறுநாள் சூரியன் உச்சியிலிருந்து சாய்ந்தபோது அவர்கள் 'சரிஃப்' பள்ளத்தாக்கிலிருந்து புறப்பட்டு, சரிஃப் பள்ளத்தாக்கில் (அமைந்துள்ள) ஜம்உ (முஸ்தலிஃபா) செல்லும் பாதையுடன் (சேரும்) வழியில் வந்தார்கள். இதனால்தான் அவர்களுடைய உம்ரா மக்களிடமிருந்து மறைக்கப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي عُمْرَةِ رَجَبٍ

ரஜப் மாதத்தில் உம்ரா செய்வது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

936

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ عُرْوَةَ، قَالَ سُئِلَ ابْنُ عُمَرَ فِي أَىِّ شَهْرٍ اعْتَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ فِي رَجَبٍ . قَالَ فَقَالَتْ عَائِشَةُ مَا اعْتَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ وَهُوَ مَعَهُ تَعْنِي ابْنَ عُمَرَ وَمَا اعْتَمَرَ فِي شَهْرِ رَجَبٍ قَطُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ حَبِيبُ بْنُ أَبِي ثَابِتٍ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ .

உர்வா கூறினார்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எந்த மாதத்தில் உம்ரா செய்தார்கள்?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'ரஜப் மாதத்தில்' என்று பதிலளித்தார்கள். (இதைக் கேட்ட) ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உம்ரா செய்தபோது இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களும் அவர்களுடன் இருந்தார்கள் (அதாவது இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களுடன் இல்லாமல் நபி (ஸல்) அவர்கள் உம்ரா செய்ததில்லை); மேலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ரஜப் மாதத்தில் ஒருபோதும் உம்ராச் செய்ததில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

937

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا شَيْبَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم اعْتَمَرَ أَرْبَعًا إِحْدَاهُنَّ فِي رَجَبٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் நான்கு முறை உம்ரா செய்தார்கள், அவற்றில் ஒன்று ரஜப் மாதத்தில் இருந்தது (என்று இந்த அறிவிப்பில் கூறப்பட்டுள்ளது. எனினும், நபி (ஸல்) அவர்கள் ரஜப் மாதத்தில் உம்ரா செய்ததை இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களே மறுத்ததாக ஸஹீஹான வேறு அறிவிப்புகள் உள்ளன)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي عُمْرَةِ ذِي الْقَعْدَةِ

துல்-கஃதா மாதத்தில் உம்ரா செய்வது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

938

حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، هُوَ السَّلُولِيُّ الْكُوفِيُّ عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم اعْتَمَرَ فِي ذِي الْقَعْدَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ .

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் துல்-கஃதா மாதத்தில் உம்ரா செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي عُمْرَةِ رَمَضَانَ

ரமளான் மாதத்தில் செய்யும் உம்ரா குறித்து வந்துள்ளவை

939

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ ابْنِ أُمِّ مَعْقِلٍ، عَنْ أُمِّ مَعْقِلٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " عُمْرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَعْدِلُ حَجَّةً " . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَوَهْبِ بْنِ خَنْبَشٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَيُقَالُ هَرِمُ بْنُ خَنْبَشٍ . قَالَ بَيَانٌ وَجَابِرٌ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنْ وَهْبِ بْنِ خَنْبَشٍ . وَقَالَ دَاوُدُ الأَوْدِيُّ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنْ هَرِمِ بْنِ خَنْبَشٍ . وَوَهْبٌ أَصَحُّ . وَحَدِيثُ أُمِّ مَعْقِلٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ قَدْ ثَبَتَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّ عُمْرَةً فِي رَمَضَانَ تَعْدِلُ حَجَّةً . قَالَ إِسْحَاقُ مَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ مِثْلُ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " مَنْ قَرَأَ : (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) فَقَدْ قَرَأَ ثُلُثَ الْقُرْآنِ " .

உம்மு மஃகில் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ரமழானில் செய்யப்படும் உம்ரா ஒரு ஹஜ்ஜுக்குச் சமமானது (இது ஹஜ் செய்ய இயலாதவர்களுக்கு, குறிப்பாக பெண்களுக்கு, ஒரு சிறப்பு சலுகையாகும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الَّذِي يُهِلُّ بِالْحَجِّ فَيُكْسَرُ أَوْ يَعْرُجُ

பாடம்: ஹஜ்ஜுக்காகத் தல்பியா கூறியவர் எலும்பு முறிவு அடைந்தால் அல்லது முடமானால் (என்ன செய்வது என்பது) பற்றி வந்தவை

940

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا حَجَّاجٌ الصَّوَّافُ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، قَالَ حَدَّثَنِي الْحَجَّاجُ بْنُ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ كُسِرَ أَوْ عَرِجَ فَقَدْ حَلَّ وَعَلَيْهِ حَجَّةٌ أُخْرَى ‏.‏ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ فَقَالاَ صَدَقَ ‏.‏

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، عَنِ الْحَجَّاجِ، مِثْلَهُ ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ هَكَذَا رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الْحَجَّاجِ الصَّوَّافِ نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ وَرَوَى مَعْمَرٌ وَمُعَاوِيَةُ بْنُ سَلاَّمٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ عِكْرِمَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَافِعٍ عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏ وَحَجَّاجٌ الصَّوَّافُ لَمْ يَذْكُرْ فِي حَدِيثِهِ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ رَافِعٍ ‏.‏ وَحَجَّاجٌ ثِقَةٌ حَافِظٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ رِوَايَةُ مَعْمَرٍ وَمُعَاوِيَةَ بْنِ سَلاَّمٍ أَصَحُّ ‏.‏

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَافِعٍ، عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

இக்ரிமா (ரழி) அவர்கள் அல்-ஹஜ்ஜாஜ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யாருக்கேனும் (ஹஜ் அல்லது உம்ராவுக்காக இஹ்ராம் அணிந்த நிலையில்) எலும்பு முறிந்தாலோ அல்லது அவர் முடமாகிவிட்டாலோ, அவர் (இஹ்ராம் நிலையிலிருந்து விடுபட்டுவிட்டார்), மேலும் அவர் மற்றொரு ஹஜ் செய்வது கடமையாகும்.”
நான் (இக்ரிமா) இதை அபூ ஹுரைரா (ரழி) மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி)

ஆகியோரிடம் குறிப்பிட்டபோது, அவர்கள் இருவரும், “அவர் உண்மையே கூறினார்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الِاشْتِرَاطِ فِي الْحَجِّ

ஹஜ்ஜில் நிபந்தனை இடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

941

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ عَوَّامٍ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ خَبَّابٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ ضُبَاعَةَ بِنْتَ الزُّبَيْرِ، أَتَتِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أُرِيدُ الْحَجَّ أَفَأَشْتَرِطُ قَالَ ‏"‏ نَعَمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ كَيْفَ أَقُولُ قَالَ ‏"‏ قُولِي لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ مَحِلِّي مِنَ الأَرْضِ حَيْثُ تَحْبِسُنِي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَرَوْنَ الاِشْتِرَاطَ فِي الْحَجِّ وَيَقُولُونَ إِنِ اشْتَرَطَ فَعَرَضَ لَهُ مَرَضٌ أَوْ عُذْرٌ فَلَهُ أَنْ يَحِلَّ وَيَخْرُجَ مِنْ إِحْرَامِهِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَلَمْ يَرَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الاِشْتِرَاطَ فِي الْحَجِّ وَقَالُوا إِنِ اشْتَرَطَ فَلَيْسَ لَهُ أَنْ يَخْرُجَ مِنْ إِحْرَامِهِ ‏.‏ وَيَرَوْنَهُ كَمَنْ لَمْ يَشْتَرِطْ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"துபாஆ பின்த் அஸ்ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் ஹஜ் செய்ய விரும்புகிறேன், எனவே நான் ஒரு நிபந்தனையை இடலாமா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள். அவர், 'அப்படியானால் நான் அதை எப்படிச் சொல்ல வேண்டும்?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'இப்படி கூறுங்கள்:

"லப்பைக் அல்லாஹும்ம லப்பைக், லப்பைக்க மஹில்லி மினல் அர்ளி ஹைஸு தஹ்பிஸுனீ"

(யா அல்லாஹ்! உனது அழைப்பிற்கு நான் பதிலளிக்கிறேன்; உனது அழைப்பிற்கு நான் பதிலளிக்கிறேன். (மீண்டும்) உனது அழைப்பிற்கு நான் பதிலளிக்கிறேன். நீ என்னைத் தடுக்கும் இடமே, பூமியில் நான் (இஹ்ராமிலிருந்து) விடுபடும் இடமாகும்.)' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

942

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنِي مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ كَانَ يُنْكِرُ الاِشْتِرَاطَ فِي الْحَجِّ وَيَقُولُ أَلَيْسَ حَسْبُكُمْ سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸாலிம் அவர்கள் அறிவித்ததாவது: அவர்களுடைய தந்தை (இப்னு உமர் ரழி) அவர்கள் ஹஜ்ஜில் (ஏதேனும் தடை ஏற்பட்டால் இஹ்ராமிலிருந்து வெளியேறி விடுவேன் என்று) நிபந்தனையிடுவதை ஆட்சேபித்து வந்தார்கள். மேலும் அவர்கள், "உங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் ஸுன்னா உங்களுக்குப் போதுமானதாக இல்லையா?" என்று கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَرْأَةِ تَحِيضُ بَعْدَ الإِفَاضَةِ

அல்-இஃபாதாவுக்குப் பிறகு மாதவிடாய் ஏற்படும் பெண் பற்றி வந்துள்ளவை

943

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ ذَكَرْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّ صَفِيَّةَ بِنْتَ حُيَىٍّ حَاضَتْ فِي أَيَّامِ مِنًى . فَقَالَ " أَحَابِسَتُنَا هِيَ " . قَالُوا إِنَّهَا قَدْ أَفَاضَتْ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " فَلاَ إِذًا " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا طَافَتْ طَوَافَ الزِّيَارَةِ ثُمَّ حَاضَتْ فَإِنَّهَا تَنْفِرُ وَلَيْسَ عَلَيْهَا شَيْءٌ . وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மினாவுடைய நாட்களில் ஸஃபிய்யா பின்த் ஹுயை (ரழி) அவர்களுக்கு மாதவிடாய் ஏற்பட்டுவிட்டது என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் நான் கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'அவர் நம்மை (மக்காவிலிருந்து புறப்படுவதைத்) தடுத்து விடுவாரா?' என்று கேட்டார்கள். (அதற்குத் தோழர்கள்), 'அவர் (ஹஜ்ஜின் முக்கிய கடமையான தவாஃப்) அல்-இஃபாளாவை நிறைவேற்றிவிட்டார்' என்று கூறினர். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்,

'அப்படியாயின் (அவர் புறப்படலாம், நம்மைத் தடுக்க மாட்டார்)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

944

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ مَنْ حَجَّ الْبَيْتَ فَلْيَكُنْ آخِرُ عَهْدِهِ بِالْبَيْتِ إِلاَّ الْحُيَّضَ وَرَخَّصَ لَهُنَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் (கஅபா) இல்லத்திற்கு ஹஜ் செய்கிறாரோ, அவருடைய இறுதிச் செயல் அந்த இல்லத்துடன் (தவாஃபுல் வதாஃ எனும் பிரியாவிடை தவாஃபாக) அமையட்டும்; மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண்களைத் தவிர. அவர்களுக்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சலுகை அளித்தார்கள்."

باب مَا جَاءَ مَا تَقْضِي الْحَائِضُ مِنَ الْمَنَاسِكِ

மாதவிடாய் உள்ள பெண் எந்தெந்த வழிபாட்டு சடங்குகளை நிறைவேற்றலாம் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

945

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ جَابِرٍ، وَهُوَ ابْنُ يَزِيدَ الْجُعْفِيُّ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الأَسْوَدِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ حِضْتُ فَأَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أَقْضِيَ الْمَنَاسِكَ كُلَّهَا إِلاَّ الطَّوَافَ بِالْبَيْتِ . قَالَ أَبُو عِيسَى الْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْحَائِضَ تَقْضِي الْمَنَاسِكَ كُلَّهَا مَا خَلاَ الطَّوَافَ بِالْبَيْتِ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَائِشَةَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ أَيْضًا .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "எனக்கு மாதவிடாய் ஏற்பட்டது. எனவே, இறையில்லத்தை (கஅபாவை) தவாஃப் செய்வதைத் தவிர, மற்ற எல்லா (ஹஜ்ஜின்) கிரியைகளையும் நிறைவேற்றுமாறு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

945

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ، حَدَّثَنَا مَرْوَانُ بْنُ شُجَاعٍ الْجَزَرِيُّ، عَنْ خُصَيْفٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، وَمُجَاهِدٍ، وَعَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، رَفَعَ الْحَدِيثَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّ النُّفَسَاءَ وَالْحَائِضَ تَغْتَسِلُ وَتُحْرِمُ وَتَقْضِي الْمَنَاسِكَ كُلَّهَا غَيْرَ أَنْ لاَ تَطُوفَ بِالْبَيْتِ حَتَّى تَطْهُرَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்): "பிரசவ இரத்தப்போக்குள்ள பெண்ணும், மாதவிடாய் ஏற்பட்ட பெண்ணும் (இஹ்ராம் அணிவதற்காக) குளித்து, இஹ்ராம் அணிந்து, அவர்கள் தூய்மையாகும் வரை இறையில்லத்தை தவாஃப் செய்வதைத் தவிர, ஹஜ்ஜின் அனைத்து கிரியைகளையும் நிறைவேற்ற வேண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ مَنْ حَجَّ أَوِ اعْتَمَرَ فَلْيَكُنْ آخِرُ عَهْدِهِ بِالْبَيْتِ

ஹஜ் அல்லது உம்ரா செய்பவர் தனது இறுதித் தொடர்பை இறையில்லத்துடன் வைத்துக்கொள்ள வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

946

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُحَارِبِيُّ، عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ الْمُغِيرَةِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْبَيْلَمَانِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَوْسٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَوْسٍ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ حَجَّ هَذَا الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلْيَكُنْ آخِرُ عَهْدِهِ بِالْبَيْتِ. فَقَالَ لَهُ عُمَرُ خَرَرْتَ مِنْ يَدَيْكَ سَمِعْتَ هَذَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ تُخْبِرْنَا بِهِ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَوْسٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ. وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ مِثْلَ هَذَا وَقَدْ خُولِفَ الْحَجَّاجُ فِي بَعْضِ هَذَا الإِسْنَادِ.

அல்-ஹாரித் பின் அப்துல்லாஹ் பின் அவ்ஸ் (ரழி) கூறினார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'எவர் இந்த (கஅபா) ஆலயத்திற்கு ஹஜ் அல்லது உம்ரா செய்கிறாரோ, அவரது கடைசிச் செயல் இந்த ஆலயத்திலேயே இருக்கட்டும் (அதாவது, மக்காவை விட்டுப் புறப்படுவதற்கு முன் கஅபாவைச் சுற்றி வலம் வருவது (தவாஃபுல் வதாஃ) அவரது கடைசிச் செயலாக இருக்க வேண்டும்).'

அதற்கு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உமது கைகள் நாசமாகட்டும் (உமக்கு என்ன ஆயிற்று)! நீங்கள் இதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து கேட்டும், அதை எங்களுக்கு அறிவிக்கவில்லையா?'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْقَارِنَ يَطُوفُ طَوَافًا وَاحِدًا

பாடம்: கரீன் ஒரு தவாஃப் செய்வார் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

947

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَرَنَ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ فَطَافَ لَهُمَا طَوَافًا وَاحِدًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ قَالُوا الْقَارِنُ يَطُوفُ طَوَافًا وَاحِدًا . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ يَطُوفُ طَوَافَيْنِ وَيَسْعَى سَعْيَيْنِ . وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ .

ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஹஜ் மற்றும் உம்ராவை 'கிரான்' (ஒரே இஹ்ராமில் இணைத்து) செய்தார்கள். ஆகவே, அவ்விரண்டிற்கும் சேர்த்து ஒரேயொரு தவாஃப் செய்தார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இந்தத் தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரலி) மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஜாபிர் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன்' எனும் தரத்தில் உள்ளது. நபித்தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர் இதன்படியே செயல்படுகின்றனர். 'கிரான்' செய்பவர் ஒரேயொரு தவாஃப் செய்வார் என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர். இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும்

இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். நபித்தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் வேறு சிலர், (கிரான் செய்பவர்) இரண்டு தவாஃபுகளும் இரண்டு சயீக்களும் செய்ய வேண்டும் என்று கூறியுள்ளனர். இது ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

948

حَدَّثَنَا خَلاَّدُ بْنُ أَسْلَمَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَنْ أَحْرَمَ بِالْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ أَجْزَأَهُ طَوَافٌ وَاحِدٌ وَسَعْىٌ وَاحِدٌ عَنْهُمَا حَتَّى يَحِلَّ مِنْهُمَا جَمِيعًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ تَفَرَّدَ بِهِ الدَّرَاوَرْدِيُّ عَلَى ذَلِكَ اللَّفْظِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَلَمْ يَرْفَعُوهُ ‏.‏ وَهُوَ أَصَحُّ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் ஹஜ் மற்றும் உம்ராவுக்காக (கிறான் ஹஜ்ஜாக) இஹ்ராம் அணிகிறாரோ, அவர் அவ்விரண்டிலிருந்தும் முழுமையாக இஹ்ராமைக் களையும் வரை, அவ்விரண்டிற்குமாக ஒரேயொரு தவாஃபும், ஒரேயொரு ஸஃயியும் செய்வது அவருக்குப் போதுமானதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنْ يَمْكُثَ الْمُهَاجِرُ بِمَكَّةَ بَعْدَ الصَّدَرِ ثَلاَثًا

பாடம்: மினாவிலிருந்து திரும்பிய பிறகு முஹாஜிர் மக்காவில் மூன்று நாட்கள் தங்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

949

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حُمَيْدٍ، سَمِعَ السَّائِبَ بْنَ يَزِيدَ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ الْحَضْرَمِيِّ، يَعْنِي مَرْفُوعًا، قَالَ ‏"‏ يَمْكُثُ الْمُهَاجِرُ بَعْدَ قَضَاءِ نُسُكِهِ بِمَكَّةَ ثَلاَثًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ بِهَذَا الإِسْنَادِ مَرْفُوعًا ‏.‏

அல்-அலா பின் அல்-ஹள்ரமீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்): "முஹாஜிர் (மக்காவிலிருந்து ஹிஜ்ரத் செய்தவர்) தனது (ஹஜ் அல்லது உம்ராவின்) வழிபாட்டுச் சடங்குகளை நிறைவேற்றிய பிறகு மக்காவில் மூன்று (நாட்கள் மட்டுமே) தங்கலாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يَقُولُ عِنْدَ الْقُفُولِ مِنَ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ

ஹஜ் மற்றும் உம்ராவிலிருந்து திரும்பி வரும்போது என்ன சொல்ல வேண்டும் என்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

950

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا قَفَلَ مِنْ غَزْوَةٍ أَوْ حَجٍّ أَوْ عُمْرَةٍ فَعَلاَ فَدْفَدًا مِنَ الأَرْضِ أَوْ شَرَفًا كَبَّرَ ثَلاَثًا ثُمَّ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ آيِبُونَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ سَائِحُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَهَزَمَ الأَحْزَابَ وَحْدَهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْبَرَاءِ وَأَنَسٍ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு போர், அல்லது ஹஜ், அல்லது உம்ராவிலிருந்து திரும்பி வரும்போது, ஒரு மேட்டுப்பகுதியின் மீதோ அல்லது உயரமான இடத்தின் மீதோ ஏறினால் மூன்று முறை 'அல்லாஹு அக்பர்' (அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன்) என்று கூறுவார்கள். பின்னர் கூறுவார்கள்:

'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் வஹ்தஹு லா ஷரீக்க லஹு, லஹுல் முல்கு வ லஹுல் ஹம்து வ ஹுவ அலா குல்லி ஷையின் கதீர். ஆஇபூன, தாஇபூன, ஆபிதூன, ஸாஇஹூன, லி ரப்பினா ஹாமிதூன். ஸதக்கல்லாஹு வஃதஹு வ நஸர அப்தஹு வ ஹஸமல் அஹ்ஸாப வஹ்தஹு.'

(பொருள்: 'அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; அவன் தனித்தவன்; அவனுக்கு இணை யாருமில்லை. அவனுக்கே ஆட்சியதிகாரம் உரியது; அவனுக்கே புகழனைத்தும் உரியது; மேலும் அவன் அனைத்துப் பொருட்களின் மீதும் ஆற்றல் உடையவன். நாங்கள் (ஊர்) திரும்புபவர்களாக, பாவமன்னிப்புக் கோருபவர்களாக, வணங்குபவர்களாக, பயணம் செய்பவர்களாக, எங்கள் இறைவனைப் புகழ்வோராக இருக்கிறோம்.

அல்லாஹ் தனது வாக்கை உண்மையாக்கினான்; தனது அடியாருக்கு (முஹம்மது நபிக்கு) உதவினான்; மேலும் அவன் தனியாகவே கூட்டுப் படைகளை (அகழ் போரில்) தோற்கடித்தான்.')"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُحْرِمِ يَمُوتُ فِي إِحْرَامِهِ

இஹ்ராம் நிலையில் இறக்கும் முஹ்ரிம் பற்றி வந்துள்ளவை

951

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فَرَأَى رَجُلاً قَدْ سَقَطَ عَنْ بَعِيرِهِ فَوُقِصَ فَمَاتَ وَهُوَ مُحْرِمٌ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ اغْسِلُوهُ بِمَاءٍ وَسِدْرٍ وَكَفِّنُوهُ فِي ثَوْبَيْهِ وَلاَ تُخَمِّرُوا رَأْسَهُ فَإِنَّهُ يُبْعَثُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُهِلُّ أَوْ يُلَبِّي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا مَاتَ الْمُحْرِمُ انْقَطَعَ إِحْرَامُهُ وَيُصْنَعُ بِهِ كَمَا يُصْنَعُ بِغَيْرِ الْمُحْرِمِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தபோது, ஒரு மனிதர் தனது ஒட்டகத்திலிருந்து விழுந்து, (கழுத்து முறிந்து) மரணமடைந்தார். அவர் இஹ்ராம் அணிந்தவராக இருந்தார். (இதை நபி ஸல் அவர்கள் கண்டார்கள்.) ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவரைத் தண்ணீராலும் இலந்தை இலையாலும் நீராட்டுங்கள், மேலும் அவரது (இஹ்ராம்) இரண்டு ஆடைகளிலேயே அவரைக் கஃபனிடுங்கள், அவரது தலையை மூடாதீர்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக அவர் நியாயத்தீர்ப்பு நாளில் தல்பியா சொல்லியவராக எழுப்பப்படுவார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُحْرِمِ يَشْتَكِي عَيْنَهُ فَيَضْمِدُهَا بِالصَّبِرِ

இஹ்ராம் அணிந்தவருக்குக் கண் வலி ஏற்பட்டால், அவர் கரியபோளம் இட்டுக் கட்டுவது குறித்து வந்துள்ளவை.

952

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ مُوسَى، عَنْ نُبَيْهِ بْنِ وَهْبٍ، أَنَّ عُمَرَ بْنَ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ مَعْمَرٍ، اشْتَكَى عَيْنَيْهِ وَهُوَ مُحْرِمٌ فَسَأَلَ أَبَانَ بْنَ عُثْمَانَ فَقَالَ اضْمِدْهُمَا بِالصَّبِرِ فَإِنِّي سَمِعْتُ عُثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ، يَذْكُرُهَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ اضْمِدْهُمَا بِالصَّبِرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ بَأْسًا أَنْ يَتَدَاوَى الْمُحْرِمُ بِدَوَاءٍ مَا لَمْ يَكُنْ فِيهِ طِيبٌ .

நுபைஹ் இப்னு வஹ்ப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

உமர் இப்னு உபைதுல்லாஹ் இப்னு மஃமர் (ரழி) அவர்கள் இஹ்ராம் அணிந்திருந்த நிலையில், தமது கண்களில் ஏற்பட்ட உபாதையால் அவதிப்பட்டார். அவர் அபான் இப்னு உஸ்மான் (ரழி) அவர்களிடம் (இதற்குரிய பரிகாரம் குறித்து) கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், 'அவற்றின் மீது கற்றாழையைக் கொண்டு கட்டுங்கள்' என்று கூறினார்கள். ஏனெனில், உஸ்மான் இப்னு அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததாக நான் கேட்டிருக்கிறேன்: 'அவற்றின் மீது கற்றாழையைக் கொண்டு கட்டுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْمُحْرِمِ يَحْلِقُ رَأْسَهُ فِي إِحْرَامِهِ مَا عَلَيْهِ

முஹ்ரிம் நிலையில் இருக்கும்போது தலையை மழிக்கும் ஒருவருக்கு என்ன கடமை உள்ளது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

953

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَيُّوبَ السَّخْتِيَانِيِّ، وَابْنِ أَبِي نَجِيحٍ، وَحُمَيْدٍ الأَعْرَجِ، وَعَبْدِ الْكَرِيمِ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَرَّ بِهِ وَهُوَ بِالْحُدَيْبِيَةِ قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ مَكَّةَ وَهُوَ مُحْرِمٌ وَهُوَ يُوقِدُ تَحْتَ قِدْرٍ وَالْقَمْلُ يَتَهَافَتُ عَلَى وَجْهِهِ فَقَالَ " أَتُؤْذِيكَ هَوَامُّكَ هَذِهِ " . فَقَالَ نَعَمْ . فَقَالَ "

احْلِقْ وَأَطْعِمْ فَرَقًا بَيْنَ سِتَّةِ مَسَاكِينَ " . وَالْفَرَقُ ثَلاَثَةُ آصُعٍ " أَوْ صُمْ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ أَوِ انْسُكْ نَسِيكَةً " . قَالَ ابْنُ أَبِي نَجِيحٍ " أَوِ اذْبَحْ شَاةً " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الْمُحْرِمَ إِذَا حَلَقَ رَأْسَهُ أَوْ لَبِسَ مِنَ الثِّيَابِ مَا لاَ يَنْبَغِي لَهُ أَنْ يَلْبَسَ فِي إِحْرَامِهِ أَوْ تَطَيَّبَ فَعَلَيْهِ الْكَفَّارَةُ بِمِثْلِ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

கஅப் பின் உஜ்ரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்குள் நுழைவதற்கு முன்பு அல்-ஹுதைபிய்யாவில் (தங்கியிருந்தபோது) அவர் (கஅப் பின் உஜ்ரா) இஹ்ராம் அணிந்த நிலையில் இருந்தார்கள். அப்போது நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் அவரைக் கடந்து சென்றார்கள். அவர் ஒரு சமையல் பாத்திரத்தின் கீழ் நெருப்பை மூட்டிக் கொண்டிருந்தார். அப்போது பேன்கள் அவருடைய முகத்தில் உதிர்ந்து கொண்டிருந்தன. எனவே நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், "உம்முடைய இந்தப் பேன்கள் உமக்குத் தொல்லை தருகின்றனவா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "ஆம்" என்று கூறினார்.

அதற்கு நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், "(தலையை) மழித்துக்கொண்டு, ஆறு ஏழைகளுக்கு ஒரு 'ஃபரக்' உணவளியுங்கள்" – ஒரு ஃபரக் என்பது மூன்று 'ஸாஃ' (அளவு) ஆகும் – "அல்லது மூன்று நாட்கள் நோன்பு நோருங்கள்; அல்லது ஒரு பரிகாரப் பலியிடுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) இப்னு அபீ நஜீஹ் அவர்கள், "(பரிகாரப் பலி என்பது) ஓர் ஆட்டை அறுப்பதாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ لِلرِّعَاءِ أَنْ يَرْمُوا يَوْمًا وَيَدَعُوا يَوْمًا

மேய்ப்பர்களுக்கு ஒரு நாள் கல்லெறிந்து, மறுநாள் (கல்லெறிவதை) விட்டுவிட அனுமதி அளிப்பது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

954

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي الْبَدَّاحِ بْنِ عَدِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَرْخَصَ

لِلرِّعَاءِ أَنْ يَرْمُوا يَوْمًا وَيَدَعُوا يَوْمًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى ابْنُ عُيَيْنَةَ . وَرَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي الْبَدَّاحِ بْنِ عَاصِمِ بْنِ عَدِيٍّ عَنْ أَبِيهِ . وَرِوَايَةُ مَالِكٍ أَصَحُّ . وَقَدْ رَخَّصَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ لِلرِّعَاءِ أَنْ يَرْمُوا يَوْمًا وَيَدَعُوا يَوْمًا وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ .

அபூ அல்-பத்தாஹ் பின் அதீ (ரழி) அவர்கள் தமது தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் இடையர்களுக்கு (ஹஜ்ஜின் போது ஜம்ராக்களில்) ஒரு நாள் (கல்) எறிந்து, ஒரு நாள் விடுவதற்கு அனுமதித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

955

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي بَكْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي الْبَدَّاحِ بْنِ عَاصِمِ بْنِ عَدِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ رَخَّصَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِرِعَاءِ الإِبِلِ فِي الْبَيْتُوتَةِ أَنْ يَرْمُوا يَوْمَ النَّحْرِ ثُمَّ يَجْمَعُوا رَمْىَ يَوْمَيْنِ بَعْدَ يَوْمِ النَّحْرِ فَيَرْمُونَهُ فِي أَحَدِهِمَا . قَالَ مَالِكٌ ظَنَنْتُ أَنَّهُ قَالَ فِي الأَوَّلِ مِنْهُمَا ثُمَّ يَرْمُونَ يَوْمَ النَّفْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهُوَ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُيَيْنَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ .

ஆஸிம் பின் அதீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஒட்டக மேய்ப்பவர்களுக்கு (மினாவில்) இரவில் தங்குவது குறித்து சலுகை அளித்தார்கள். (அதன்படி) அவர்கள் நஹ்ர் நாளில் கல்லெறியவும், பின்னர் நஹ்ர் நாளுக்குப் பிந்தைய இரண்டு நாட்களின் கல்லெறிதலை ஒன்று சேர்த்து, அவ்விரண்டு நாட்களில் ஒரு நாளில் கல்லெறியவும் (அனுமதித்தார்கள்).
மாலிக் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அவ்விரு நாட்களில்) முதலாவது நாளில் (அவர்கள் கல்லெறிய வேண்டும்) என்றும், பின்னர் நஃப்ருடைய (புறப்படும்) நாளில் அவர்கள் கல்லெறிய வேண்டும் என்றும் (நபி ஸல் அவர்கள் கூறியதாக) நான் கருதுகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

956

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ عَبْدِ الصَّمَدِ بْنِ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنِي أَبِي، حَدَّثَنَا سَلِيمُ بْنُ حَيَّانَ، قَالَ سَمِعْتُ مَرْوَانَ الأَصْفَرَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ عَلِيًّا، قَدِمَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنَ الْيَمَنِ فَقَالَ ‏"‏ بِمَ أَهْلَلْتَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَهْلَلْتُ بِمَا أَهَلَّ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ ‏"‏ لَوْلاَ أَنَّ مَعِي هَدْيًا لأَحْلَلْتُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"யமனிலிருந்து அலீ (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதரிடம் (ஸல்) வந்தபோது, அவர்கள் (ஸல்), 'எதனைச் சொல்லி நீங்கள் தல்பியா கூறினீர்கள் (ஹஜ் அல்லது உம்ராவிற்கான நிய்யத்தை அறிவித்தீர்கள்)?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அலீ (ரழி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எதனைச் சொல்லி தல்பியா கூறினார்களோ (நிய்யத் செய்தார்களோ), அதனையே சொல்லி நானும் தல்பியா கூறினேன் (நிய்யத் செய்தேன்)' என்று பதிலளித்தார்கள். (அதற்கு) அவர்கள் (ஸல்), 'என்னுடன் ஹதீ (குர்பானிப் பிராணி) இல்லாதிருந்தால், நான் இஹ்ராமிலிருந்து விடுபட்டிருப்பேன் (உம்ரா செய்துவிட்டு இஹ்ராமைக் களைந்திருப்பேன்)' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي يَوْمِ الْحَجِّ الأَكْبَرِ

அல்-ஹஜ்ஜுல் அக்பர் தினம் பற்றி வந்தவை

957

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ عَبْدِ الصَّمَدِ بْنِ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ يَوْمِ الْحَجِّ الأَكْبَرِ فَقَالَ يَوْمُ النَّحْرِ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் 'அல்-ஹஜ்ஜ் அல்-அக்பர்' (மிகப்பெரிய ஹஜ்) நாளைப் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அது அந்-நஹ்ர் நாள் (தியாகத் திருநாள் / குர்பானி கொடுக்கும் நாள்)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

958

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ يَوْمُ الْحَجِّ الأَكْبَرِ يَوْمُ النَّحْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَهَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ وَرِوَايَةُ ابْنِ عُيَيْنَةَ مَوْقُوفًا أَصَحُّ مِنْ رِوَايَةِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ مَرْفُوعًا . هَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الْحُفَّاظِ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ مَوْقُوفًا . وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ قَالَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُرَّةَ عَنِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ مَوْقُوفًا .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்-ஹஜ் அல்-அக்பர் நாள் என்பது அந்-நஹ்ர் நாள் ஆகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اسْتِلاَمِ الرُّكْنَيْنِ

இரண்டு மூலைகளைத் தொடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

959

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنِ ابْنِ عُبَيْدِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ ابْنَ عُمَرَ، كَانَ يُزَاحِمُ عَلَى الرُّكْنَيْنِ زِحَامًا مَا رَأَيْتُ أَحَدًا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَفْعَلُهُ . فَقُلْتُ يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ إِنَّكَ تُزَاحِمُ عَلَى الرُّكْنَيْنِ زِحَامًا مَا رَأَيْتُ أَحَدًا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يُزَاحِمُ عَلَيْهِ . فَقَالَ إِنْ أَفْعَلْ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " إِنَّ مَسْحَهُمَا كَفَّارَةٌ لِلْخَطَايَا " . وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ " مَنْ طَافَ بِهَذَا الْبَيْتِ أُسْبُوعًا فَأَحْصَاهُ كَانَ كَعِتْقِ رَقَبَةٍ " . وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ " لاَ يَضَعُ قَدَمًا وَلاَ يَرْفَعُ أُخْرَى إِلاَّ حَطَّ اللَّهُ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةً وَكَتَبَ لَهُ بِهَا حَسَنَةً " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ عَنِ ابْنِ عُبَيْدِ بْنِ عُمَيْرٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ نَحْوَهُ . وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِيهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

இப்னு உபைத் பின் உமைர் அவர்கள் தனது தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கின்றார்கள்:

"இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் (கஅபாவின்) இரண்டு மூலைகளையும் (அதாவது யமன் மூலை மற்றும் ஹஜருல் அஸ்வத் மூலை ஆகியவற்றைத் தொடுவதற்காக) கூட்டத்தில் முண்டியடித்துக் கொண்டு செல்வதை நான் பார்த்தேன். நபித்தோழர்களில் வேறு எவரும் அவ்வாறு செய்வதை நான் கண்டதில்லை. எனவே நான், 'ஒ அபூ அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்களே! நபித்தோழர்களில் வேறு எவரும் முண்டியடித்துச் செல்லாத அளவுக்கு நீங்கள் இந்த இரண்டு மூலைகளின் மீதும் முண்டியடித்துச் செல்கிறீர்களே!' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அவ்வாறு செய்கிறேன் என்றால், (அதற்குக் காரணம்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், “அவ்விரண்டையும் (யமன் மூலை மற்றும் ஹஜருல் அஸ்வத் மூலை ஆகியவற்றை) தொடுவது பாவங்களுக்குப் பரிகாரமாகும்” என்று கூறுவதை நான் கேட்டுள்ளேன். மேலும் அவர்கள், “யார் இந்த ஆலயத்தை (கஅபாவை) ஏழு முறை தவாஃப் செய்து, அதனை (முறைப்படி) கணக்கிட்டுக் கொள்கிறாரோ, அவர் ஓர் அடிமையை விடுதலை செய்தவர் போலாவார்” என்று கூறுவதையும் நான் கேட்டேன். மேலும் அவர்கள், “(தவாஃபில்) அவர் ஒரு பாதத்தை வைத்து, மற்றொரு பாதத்தை உயர்த்தும் ஒவ்வொரு முறையும், அல்லாஹ் அதைக் கொண்டு அவரிடமிருந்து ஒரு பாவத்தை நீக்கி, அவருக்காக ஒரு நன்மையை பதிவு செய்யாமல் இருப்பதில்லை” என்று கூறுவதையும் நான் கேட்டேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْكَلاَمِ فِي الطَّوَافِ

தவாஃபின் போது பேசுவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

960

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الطَّوَافُ حَوْلَ الْبَيْتِ مِثْلُ الصَّلاَةِ إِلاَّ أَنَّكُمْ تَتَكَلَّمُونَ فِيهِ فَمَنْ تَكَلَّمَ فِيهِ فَلاَ يَتَكَلَّمَنَّ إِلاَّ بِخَيْرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ ابْنِ طَاوُسٍ وَغَيْرِهِ عَنْ طَاوُسٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ مَوْقُوفًا ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ أَنْ لاَ يَتَكَلَّمَ الرَّجُلُ فِي الطَّوَافِ إِلاَّ لِحَاجَةٍ أَوْ بِذِكْرِ اللَّهِ تَعَالَى أَوْ مِنَ الْعِلْمِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இறை இல்லத்தைச் சுற்றி தவாஃப் செய்வது தொழுகையைப்

போன்றதாகும்; ஆனால், நீங்கள் அதில் பேசலாம். எனவே, யார் அதில் பேசுகிறாரோ, அவர் நல்லதையே பேசட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَجَرِ الأَسْوَدِ

ஹஜருல் அஸ்வத் பற்றி வந்துள்ளவை

961

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ جَرِيرٍ، عَنِ ابْنِ خُثَيْمٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْحَجَرِ وَاللَّهِ لَيَبْعَثَنَّهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَهُ عَيْنَانِ يُبْصِرُ بِهِمَا وَلِسَانٌ يَنْطِقُ بِهِ يَشْهَدُ عَلَى مَنِ اسْتَلَمَهُ بِحَقٍّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (கஃபாவில் உள்ள கருப்புக்) கல்லைப் பற்றி கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! மறுமை நாளில் அல்லாஹ் அதை எழுப்புவான்; அதற்குப் பார்க்கும் இரண்டு கண்களும், பேசும் ஒரு நாவும் இருக்கும். யார் அதை சத்தியத்துடன் (தூய எண்ணத்துடன்) தொட்டார்களோ அவர்களுக்கு அது சாட்சி சொல்லும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

962

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ فَرْقَدٍ السَّبَخِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَدَّهِنُ بِالزَّيْتِ وَهُوَ مُحْرِمٌ غَيْرَ الْمُقَتَّتِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى الْمُقَتَّتُ الْمُطَيَّبُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ فَرْقَدٍ السَّبَخِيِّ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ فِي فَرْقَدٍ السَّبَخِيِّ وَرَوَى عَنْهُ النَّاسُ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் முஹ்ரிமாக இருந்த நிலையில், மணம் கமழாத (அதாவது, நறுமணம் சேர்க்கப்படாத) எண்ணெயைப் பூசுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

963

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا خَلَّادُ بْنُ يَزِيدَ الْجُعْفِيُّ، حَدَّثَنَا زُهَيْرُ بْنُ مُعَاوِيَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، رضى الله عنها أَنَّهَا كَانَتْ تَحْمِلُ مِنْ مَاءِ زَمْزَمَ وَتُخْبِرُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَحْمِلُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் ஸம்ஸம் தண்ணீரை (மக்காவிலிருந்து) எடுத்துச் செல்வார்கள். மேலும், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் அதை (தங்களுடன்) எடுத்துச் செல்வார்கள்" என்றும் அறிவிப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

964

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ الْوَزِيرِ الْوَاسِطِيُّ الْمَعْنَى، وَاحِدٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ رُفَيْعٍ، قَالَ قُلْتُ لأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ حَدِّثْنِي بِشَيْءٍ، عَقَلْتَهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَيْنَ صَلَّى الظُّهْرَ يَوْمَ التَّرْوِيَةِ قَالَ بِمِنًى . قَالَ قُلْتُ فَأَيْنَ صَلَّى الْعَصْرَ يَوْمَ النَّفْرِ قَالَ بِالأَبْطَحِ . ثُمَّ قَالَ افْعَلْ كَمَا يَفْعَلُ أُمَرَاؤُكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ يُسْتَغْرَبُ مِنْ حَدِيثِ إِسْحَاقَ بْنِ يُوسُفَ الأَزْرَقِ عَنِ الثَّوْرِيِّ .

அப்துல்-அஜீஸ் பின் ருஃபைஃ அறிவித்தார்:
"நான் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நீங்கள் நினைவில் வைத்திருக்கும் ஒரு விஷயத்தை எனக்கு அறிவியுங்கள்: தர்வியா நாளில் (துல்ஹஜ் 8ஆம் நாள்) லுஹர் தொழுகையை எங்கே தொழுதார்கள்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'மினாவில்' என்று கூறினார்கள்."

"நான், '(அப்படியானால்,) புறப்படும் நாளில் (மினாவிலிருந்து மக்காவுக்குத் திரும்பும் துல்ஹஜ் 12 அல்லது 13ஆம் நாளில்) அவர்கள் அஸர் தொழுகையை எங்கே தொழுதார்கள்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அல்-அப்தஹில்' என்று கூறினார்கள்."

பின்னர் அனஸ் (ரழி) அவர்கள், "(ஹஜ்ஜின் இந்தச் சடங்குகளைப் பொறுத்தவரை) உங்கள் தலைவர்கள் (அதாவது, ஆட்சியாளர்கள் அல்லது

அறிஞர்கள்) செய்வதைப் போலவே நீங்களும் செய்யுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

10. كتاب الجنائز عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

10. ஜனாஸா (இறுதிச்சடங்குகள்) பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي ثَوَابِ الْمَرِيضِ

நோயாளிக்கான நற்கூலி பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

965

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يُصِيبُ الْمُؤْمِنَ شَوْكَةٌ فَمَا فَوْقَهَا إِلاَّ رَفَعَهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةً . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ وَأَبِي عُبَيْدَةَ بْنِ الْجَرَّاحِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَسَدِ بْنِ كُرْزٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَزْهَرَ وَأَبِي مُوسَى . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முஃமினுக்கு ஒரு முள் குத்துவதோ அல்லது அதை விடப் பெரிய (துன்பமோ) எது ஏற்பட்டாலும், அதன் மூலம் அல்லாஹ் அவருடைய தரத்தை உயர்த்தி, அவருடைய பாவத்தை அவரிடமிருந்து நீக்கிவிடுகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

966

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا مِنْ شَيْءٍ يُصِيبُ الْمُؤْمِنَ مِنْ نَصَبٍ وَلاَ حَزَنٍ وَلاَ وَصَبٍ حَتَّى الْهَمُّ يَهُمُّهُ إِلاَّ يُكَفِّرُ اللَّهُ

بِهِ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ فِي هَذَا الْبَابِ ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ الْجَارُودَ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا يَقُولُ لَمْ يُسْمَعْ فِي الْهَمِّ أَنَّهُ يَكُونُ كَفَّارَةً إِلاَّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ قَالَ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضى الله عنه عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஒரு மூஃமினுக்கு ஏற்படும் எந்த ஒரு களைப்பு, துக்கம், நோய் - ஏன், அவரை வாட்டும் ஒரு கவலை கூட - எதுவாக இருந்தாலும், அதன் மூலம் அல்லாஹ் அவருடைய பாவங்களுக்குப் பரிகாரமாக்குகிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي عِيَادَةِ الْمَرِيضِ

நோயாளியை நலம் விசாரிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

967

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ الرَّحَبِيِّ، عَنْ ثَوْبَانَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ الْمُسْلِمَ إِذَا عَادَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ لَمْ يَزَلْ فِي خُرْفَةِ الْجَنَّةِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي مُوسَى وَالْبَرَاءِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ثَوْبَانَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَرَوَى أَبُو غِفَارٍ وَعَاصِمٌ الأَحْوَلُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ عَنْ أَبِي الأَشْعَثِ عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ عَنْ ثَوْبَانَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ مَنْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي الأَشْعَثِ عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ فَهُوَ أَصَحُّ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ وَأَحَادِيثُ أَبِي قِلاَبَةَ إِنَّمَا هِيَ عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ إِلاَّ هَذَا الْحَدِيثَ فَهُوَ عِنْدِي عَنْ أَبِي الأَشْعَثِ عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ ‏.‏

நிச்சயமாக ஒரு முஸ்லிம், தனது முஸ்லிம் சகோதரரை நலம் விசாரிக்கச் சென்றால், அவர் சுவர்க்கத்தின் கனிகளைப் பறித்துக் கொண்டிருப்பவர் போல இருக்கிறார் (அதாவது, சுவர்க்கத்தின் வெகுமதிகளைத் தொடர்ந்து பெற்றுக் கொண்டிருக்கிறார்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

968

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ وَزِيرٍ الْوَاسِطِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي الأَشْعَثِ، عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ، عَنْ ثَوْبَانَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . وَزَادَ فِيهِ قِيلَ مَا خُرْفَةُ الْجَنَّةِ قَالَ جَنَاهَا . حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ، عَنْ ثَوْبَانَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ خَالِدٍ . وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِي الأَشْعَثِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ وَلَمْ يَرْفَعْهُ .

ஸவ்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: நபி (ஸல்) அவர்கள் (முந்தைய அறிவிப்பில் கூறப்பட்டதைப்) போன்றே கூறினார்கள். மேலும், அதில் கூடுதலாகக் கூறினார்கள்: (ஒருவர்) கேட்டார்: 'சொர்க்கத்தின் குர்ஃபா (அதாவது, மரத்திலிருந்து பறிக்கப்படும் கனி அல்லது அறுவடை) என்பது என்ன?' அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அதன் அறுவடை (அதாவது, பறிக்கப்படும் கனி)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

969

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ ثُوَيْرٍ، هُوَ ابْنُ أَبِي فَاخِتَةَ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ أَخَذَ عَلِيٌّ بِيَدِي قَالَ انْطَلِقْ بِنَا إِلَى الْحَسَنِ نَعُودُهُ . فَوَجَدْنَا عِنْدَهُ أَبَا مُوسَى فَقَالَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ أَعَائِدًا جِئْتَ يَا أَبَا مُوسَى أَمْ زَائِرًا فَقَالَ لاَ بَلْ عَائِدًا . فَقَالَ عَلِيٌّ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَعُودُ مُسْلِمًا غُدْوَةً إِلاَّ صَلَّى عَلَيْهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى يُمْسِيَ وَإِنْ عَادَهُ عَشِيَّةً إِلاَّ صَلَّى عَلَيْهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى يُصْبِحَ وَكَانَ لَهُ خَرِيفٌ فِي الْجَنَّةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَلِيٍّ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ مِنْهُمْ مَنْ وَقَفَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . وَأَبُو فَاخِتَةَ اسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ عِلاَقَةَ .

துவைர் இப்னு அபி ஃபாக்கிதா அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அவருடைய தந்தை கூறினார்கள்: "அலி (ரழி) அவர்கள் என் கையைப்

பற்றிக்கொண்டு, 'வாருங்கள், நாம் அல்-ஹஸன் (ரழி) அவர்களை நலம் விசாரிக்கச் செல்வோம்' என்று கூறினார்கள். நாங்கள் அங்கு சென்றபோது அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் அவருடன் இருந்தார்கள். அலி (ரழி) அவர்கள், 'அபூ மூஸா (ரழி) அவர்களே! நீங்கள் (நோயாளியை) நலம் விசாரிக்க வந்தீர்களா அல்லது (சாதாரணமாக) சந்திக்க வந்தீர்களா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'இல்லை, (நோயாளியை) நலம் விசாரிக்கவே வந்தேன்' என்றார்கள். அப்போது அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டிருக்கிறேன்: "எந்தவொரு முஸ்லிமும் காலையில் மற்றொரு (நோயுற்ற) முஸ்லிமை நலம் விசாரிக்கச் சென்றால், மாலை வரை அவருக்காக எழுபதாயிரம் வானவர்கள் ஸலவாத் கூறுகிறார்கள். அவர் மாலையில் சென்று நலம் விசாரித்தால், காலை வரை அவருக்காக எழுபதாயிரம் வானவர்கள் ஸலவாத் கூறுகிறார்கள். மேலும், அவருக்காக சொர்க்கத்தில் ஒரு கனித்தோட்டம் இருக்கும்."'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ التَّمَنِّي، لِلْمَوْتِ

மரணத்தை விரும்புவதற்கு வந்துள்ள தடை

970

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ حَارِثَةَ بْنِ مُضَرِّبٍ، قَالَ دَخَلْتُ عَلَى خَبَّابٍ وَقَدِ اكْتَوَى فِي بَطْنِهِ فَقَالَ مَا أَعْلَمُ أَحَدًا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لَقِيَ مِنَ الْبَلاَءِ مَا لَقِيتُ لَقَدْ كُنْتُ وَمَا أَجِدُ دِرْهَمًا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَفِي نَاحِيَةٍ مِنْ بَيْتِي أَرْبَعُونَ أَلْفًا وَلَوْلاَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَانَا - أَوْ نَهَى - أَنْ نَتَمَنَّى الْمَوْتَ لَتَمَنَّيْتُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ خَبَّابٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏
وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ لاَ يَتَمَنَّيَنَّ أَحَدُكُمُ الْمَوْتَ لِضُرٍّ نَزَلَ بِهِ وَلْيَقُلِ اللَّهُمَّ أَحْيِنِي مَا كَانَتِ الْحَيَاةُ خَيْرًا لِي وَتَوَفَّنِي إِذَا كَانَتِ الْوَفَاةُ خَيْرًا لِي ‏.‏

ஹாரிதா பின் முதர்ரிப் (ரழி) கூறினார்கள்: “நான் கப்பாப் (ரழி) அவர்களிடம் சென்றேன்; அப்போது அவர்கள் (சிகிச்சைக்காக) தங்கள் வயிற்றில் சூடுபோட்டிருந்தார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில், நான் சந்தித்த சோதனையை (மற்றும்

துன்பங்களை) சந்தித்த வேறு எவரையும் நான் அறியவில்லை. நிச்சயமாக, நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் என்னிடம் ஒரு திர்ஹமைக் கூட காண முடியவில்லை; (ஆனால் இப்போது) என் வீட்டின் ஒரு மூலையில் நாற்பதாயிரம் (திர்ஹம்கள்) உள்ளன. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மரணத்தை விரும்புவதை எங்களுக்குத் தடை செய்திருக்காவிட்டால் - அல்லது (அவர்கள்) தடை செய்தார்கள் (என்று அறிவிப்பாளர் சந்தேகித்தார்) - நான் அதை விரும்பியிருப்பேன்.'"

மேலும் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் எவரும் தனக்கு நேர்ந்த துன்பத்தின் காரணமாக மரணத்தை விரும்ப வேண்டாம். (அவ்வாறு விரும்பும் நிலை ஏற்பட்டால்) அவர் இவ்வாறு கூறட்டும்:
'அல்லாஹும்ம அஹ்யினீ மா கானதில் ஹயாத்து கைரன் லீ, வதவப்பனீ இதா கானதில் வஃபாத்து கைரன் லீ'
(பொருள்: இறைவா! வாழ்க்கை எனக்கு நன்மையானதாக இருக்கும் வரை என்னை வாழ வைப்பாயாக! மரணம் எனக்கு நன்மையானதாக இருந்தால் என்னை மரணிக்கச் செய்வாயாக!).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

971

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ صُهَيْبٍ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِذَلِكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அதைப் போன்றே (முந்தைய ஹதீஸின் உள்ளடக்கத்தை, அதாவது ஹதீஸ் எண் 970-ஐப் போன்ற ஒரு ஹதீஸை) கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّعَوُّذِ لِلْمَرِيضِ

நோயாளிகளுக்காக பாதுகாப்புத் தேடுவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

972

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ هِلاَلٍ الْبَصْرِيُّ الصَّوَّافُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، أَنَّ جِبْرِيلَ، أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا

مُحَمَّدُ اشْتَكَيْتَ قَالَ نَعَمْ . قَالَ بِاسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ وَعَيْنِ حَاسِدٍ بِاسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ وَاللَّهُ يَشْفِيكَ .

அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, “முஹம்மதே! (உங்களுக்கு) உடல்நலக் குறைவு ஏற்பட்டுள்ளதா?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் “ஆம்” என்று கூறினார்கள். (அப்போது) ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறினார்கள்:

“பிஸ்மில்லாஹி அர்கீக்க, மின் குல்லி ஷையின் யுஃதீக்க, மின் ஷர்ரி குல்லி நஃப்சின் அவ் ஐனி ஹாசிதின், பிஸ்மில்லாஹி அர்கீக்க, வல்லாஹு யஷ்ஃபீக்க.”

(பொருள்: “அல்லாஹ்வின் பெயரால் தங்களுக்கு நான் மந்திரித்து ஓதுகிறேன்; தங்களுக்குத் தீங்கு விளைவிக்கும் ஒவ்வொரு பொருளிலிருந்தும், ஒவ்வொரு ஆன்மாவின் தீங்கிலிருந்தும் (அதாவது, தீய எண்ணம் கொண்ட மனிதர்களின் தீங்கிலிருந்தும்), பொறாமை கொண்ட கண்ணிலிருந்தும் (உங்களைப் பாதுகாக்க). அல்லாஹ்வின் பெயரால் தங்களுக்கு நான் மந்திரித்து ஓதுகிறேன்; அல்லாஹ் தங்களைக் குணப்படுத்துவானாக.”)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

973

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ، قَالَ دَخَلْتُ أَنَا وَثَابِتٌ الْبُنَانِيُّ، عَلَى أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ فَقَالَ ثَابِتٌ يَا أَبَا حَمْزَةَ اشْتَكَيْتُ . فَقَالَ أَنَسٌ أَفَلاَ أَرْقِيكَ بِرُقْيَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ بَلَى . قَالَ اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ مُذْهِبَ الْبَاسِ اشْفِ أَنْتَ الشَّافِي لاَ شَافِيَ إِلاَّ أَنْتَ شِفَاءً لاَ يُغَادِرُ سَقَمًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَسَأَلْتُ أَبَا زُرْعَةَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقُلْتُ لَهُ رِوَايَةُ عَبْدِ الْعَزِيزِ عَنْ أَبِي نَضْرَةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ أَصَحُّ أَوْ حَدِيثُ عَبْدِ الْعَزِيزِ عَنْ أَنَسٍ قَالَ كِلاَهُمَا صَحِيحٌ . وَرَوَى عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ عَنْ أَبِي نَضْرَةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَعَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ عَنْ أَنَسٍ .

அப்துல் அஸீஸ் பின் ஸுஹைப் அவர்கள் கூறினார்கள்: நானும் தாபித் அல்-புனானீயும் அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்களிடம் சென்றோம். அப்போது தாபித் அவர்கள், 'அபூ ஹம்ஸாவே! நான் ஒரு நோயால்

அவதிப்படுகிறேன்' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அனஸ் (ரலி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் ருக்யாவை (நோய் நீக்கும் பிரார்த்தனையை) நான் உமக்காக ஓதட்டுமா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'ஆம்' என்றார். அப்போது அனஸ் (ரலி) அவர்கள் (பின்வருமாறு) ஓதினார்கள்: 'இறைவா! மனிதர்களின் இரட்சகனே! துன்பத்தை நீக்குபவனே! குணமளிப்பாயாக. நீயே குணமளிப்பவன். உன்னைத் தவிர குணமளிப்பவன் யாருமில்லை. நோயை அறவே விட்டுவைக்காத ஒரு நிவாரணத்தை வழங்குவாயாக!'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَثِّ عَلَى الْوَصِيَّةِ

உயில் (வஸிய்யத்) செய்வதை ஆர்வமூட்டுவது குறித்து வந்தவை

974

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا حَقُّ امْرِئٍ مُسْلِمٍ يَبِيتُ لَيْلَتَيْنِ وَلَهُ شَيْءٌ يُوصِي فِيهِ إِلاَّ وَوَصِيَّتُهُ مَكْتُوبَةٌ عِنْدَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “வஸிய்யத் செய்வதற்குரிய பொருள் எதையாவது பெற்றிருக்கும் ஒரு முஸ்லிம், தனது வஸிய்யத் தன்னிடம் எழுதப்பட்ட நிலையில் இருந்தாலன்றி, இரண்டு இரவுகளைக் கழிப்பதற்கு அவருக்கு உரிமை இல்லை (அதாவது, இரண்டு இரவுகளுக்கு மேல் தனது வஸிய்யத்தை எழுதாமல் இருக்கக்கூடாது).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوَصِيَّةِ بِالثُّلُثِ وَالرُّبُعِ

மூன்றில் ஒரு பங்கு மற்றும் நான்கில் ஒரு பங்கு மரணசாசனம் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

975

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، عَنْ سَعْدِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ عَادَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنَا مَرِيضٌ فَقَالَ " أَوْصَيْتَ " . قُلْتُ نَعَمْ . قَالَ " بِكَمْ " . قُلْتُ بِمَالِي كُلِّهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ . قَالَ " فَمَا تَرَكْتَ لِوَلَدِكَ " . قُلْتُ هُمْ أَغْنِيَاءُ بِخَيْرٍ . قَالَ " أَوْصِ بِالْعُشْرِ " . فَمَا زِلْتُ أُنَاقِصُهُ حَتَّى قَالَ " أَوْصِ بِالثُّلُثِ وَالثُّلُثُ كَثِيرٌ " . قَالَ أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَنَحْنُ نَسْتَحِبُّ أَنْ يَنْقُصَ مِنَ الثُّلُثِ لِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " وَالثُّلُثُ كَثِيرٌ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَعْدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ " وَالثُّلُثُ كَبِيرٌ " . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ أَنْ يُوصِيَ الرَّجُلُ بِأَكْثَرَ مِنَ الثُّلُثِ وَيَسْتَحِبُّونَ أَنْ يَنْقُصَ مِنَ الثُّلُثِ . قَالَ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ كَانُوا يَسْتَحِبُّونَ فِي الْوَصِيَّةِ الْخُمُسَ دُونَ الرُّبُعِ وَالرُّبُعَ دُونَ الثُّلُثِ وَمَنْ أَوْصَى بِالثُّلُثِ فَلَمْ يَتْرُكْ شَيْئًا وَلاَ يَجُوزُ لَهُ إِلاَّ الثُّلُثُ .

சஅத் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் நோயுற்றிருந்தபோது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னைப் பார்க்க வந்தார்கள். அவர்கள், 'நீ மரண சாசனம் செய்துவிட்டாயா?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'ஆம்' என்றேன். அவர்கள், 'எவ்வளவு?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'எனது செல்வம் முழுவதையும் அல்லாஹ்வின் பாதையில் (வழங்க)' என்றேன். அவர்கள், 'உமது பிள்ளைகளுக்கு என்ன விட்டுச் சென்றீர்?' என்றார்கள். நான், 'அவர்கள் நல்ல நிலையில் வசதியாக இருக்கிறார்கள்' என்றேன். அவர்கள், '(உமது செல்வத்தில்) பத்தில் ஒரு பங்கை மரண சாசனம் செய்' என்றார்கள். 'மூன்றில் ஒரு பங்கை மரண சாசனம் செய்; மூன்றில் ஒரு பங்கும் அதிகமே' என்று அவர்கள் கூறும் வரை நான் அவர்களுடன் (மரண சாசனத்தின் அளவைக்) குறைத்துக்கொண்டே வந்தேன்."

அபூ அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'மூன்றில் ஒரு பங்கும் அதிகமே' என்று கூறியதால், மூன்றில் ஒரு பங்கை விடக் குறைவாக (மரண சாசனம் செய்வது) விரும்பத்தக்கது என நாங்கள் கருதுகிறோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي تَلْقِينِ الْمَرِيضِ عِنْدَ الْمَوْتِ وَالدُّعَاءِ لَهُ عِنْدَهُ

நோயாளி இறக்கும் தருவாயில் இருக்கும்போது அவருக்கு (கலிமா) சொல்லிக்கொடுப்பது மற்றும் அவரிடம் அவருக்காகப் பிரார்த்தனை செய்வது

976

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ غَزِيَّةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عُمَارَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَقِّنُوا مَوْتَاكُمْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَعَائِشَةَ وَجَابِرٍ وَسُعْدَى الْمُرِّيَّةِ وَهِيَ امْرَأَةُ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் மரணிக்க இருப்பவர்களுக்கு (அதாவது, மரண வேதனையில் இருப்பவர்களுக்கு) 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' (அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை) என்று சொல்லிக் கொடுங்கள் (அதாவது, அதை உச்சரிக்கத் தூண்டுங்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

977

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقٍ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ قَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا حَضَرْتُمُ الْمَرِيضَ أَوِ الْمَيِّتَ فَقُولُوا خَيْرًا فَإِنَّ الْمَلاَئِكَةَ يُؤَمِّنُونَ عَلَى مَا تَقُولُونَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ فَلَمَّا مَاتَ أَبُو سَلَمَةَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ أَبَا سَلَمَةَ مَاتَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَقُولِي اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَلَهُ وَأَعْقِبْنِي مِنْهُ عُقْبَى حَسَنَةً ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ فَقُلْتُ فَأَعْقَبَنِي اللَّهُ مِنْهُ مَنْ هُوَ خَيْرٌ مِنْهُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى شَقِيقٌ هُوَ ابْنُ سَلَمَةَ أَبُو وَائِلٍ الأَسَدِيُّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُمِّ سَلَمَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ كَانَ يُسْتَحَبُّ أَنْ يُلَقَّنَ الْمَرِيضُ عِنْدَ الْمَوْتِ قَوْلَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا قَالَ ذَلِكَ مَرَّةً فَمَا لَمْ يَتَكَلَّمْ بَعْدَ ذَلِكَ فَلاَ يَنْبَغِي أَنْ يُلَقَّنَ وَلاَ يُكْثَرَ عَلَيْهِ فِي هَذَا ‏.‏ وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ لَمَّا حَضَرَتْهُ الْوَفَاةُ جَعَلَ رَجُلٌ يُلَقِّنُهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَكْثَرَ عَلَيْهِ فَقَالَ لَهُ عَبْدُ اللَّهِ إِذَا قُلْتُ مَرَّةً فَأَنَا عَلَى ذَلِكَ مَا لَمْ أَتَكَلَّمْ بِكَلاَمٍ ‏.‏ وَإِنَّمَا مَعْنَى قَوْلِ عَبْدِ اللَّهِ إِنَّمَا أَرَادَ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ كَانَ آخِرُ قَوْلِهِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ ‏"‏ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் நோயாளிகளையோ அல்லது இறக்கும் தருவாயில் இருப்பவர்களையோ சந்திக்கும்போது நல்லதையே கூறுங்கள்; ஏனெனில் நீங்கள் கூறுபவற்றுக்கு நிச்சயமாக மலக்குகள் "ஆமீன்" கூறுகிறார்கள்.'"

அவர்கள் (உம்மு ஸலமா) கூறினார்கள்: "அபூ ஸலமா (ரழி) அவர்கள் இறந்தபோது, நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அபூ ஸலமா (ரழி) அவர்கள் இறந்துவிட்டார்கள்' என்று கூறினேன்."

அதற்கு அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "அப்போது நீர் இவ்வாறு கூறுவீராக:
'அல்லாஹும்மக்ஃஃபிர் லீ வலஹு வஅஃஃகிப்னீ மின்ஹு உக்பா ஹஸனா'
(பொருள்: யா அல்லாஹ்! எனக்கும் அவருக்கும் மன்னிப்பளிப்பாயாக; மேலும், அவருக்குப் பதிலாக எனக்கு ஒரு சிறந்த மாற்றீட்டைத் தருவாயாக)."

அவர்கள் (உம்மு ஸலமா) கூறினார்கள்: "நான் அவ்வாறே கூறினேன்; அல்லாஹ் அவரை விடச் சிறந்த ஒரு மாற்றீட்டை எனக்குக் கொடுத்தான்: (அவரே) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي التَّشْدِيدِ عِنْدَ الْمَوْتِ

மரணத்தின் கடுமையைப் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

978

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ الْهَادِ، عَنْ مُوسَى بْنِ سَرْجِسَ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ بِالْمَوْتِ وَعِنْدَهُ قَدَحٌ فِيهِ مَاءٌ وَهُوَ يُدْخِلُ يَدَهُ فِي الْقَدَحِ ثُمَّ يَمْسَحُ وَجْهَهُ بِالْمَاءِ ثُمَّ يَقُولُ " اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى غَمَرَاتِ الْمَوْتِ " . أَوْ " سَكَرَاتِ الْمَوْتِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை மரணத் தருவாயில் இருந்தபோது பார்த்தேன். அவர்களிடம் ஒரு கோப்பையில் தண்ணீர் இருந்தது. அவர்கள் அதில் தமது கையை விட்டு, அந்த நீரால் தமது முகத்தைத் துடைத்தார்கள். பின்னர்: 'அல்லாஹும்ம அஇன்னீ அலா ஃஃகம்ராத்தி(ல்) மவ்த்' (யா அல்லாஹ்! மரணத்தின் வேதனைகளுக்கு எதிராக எனக்கு உதவி செய்வாயாக!) அல்லது 'சகராத்தி(ல்) மவ்த்' (மரணத்தின் மயக்கங்கள்) என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

979

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا مُبَشِّرُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْحَلَبِيُّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْعَلاَءِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا أَغْبِطُ أَحَدًا بِهَوْنِ مَوْتٍ بَعْدَ الَّذِي رَأَيْتُ مِنْ شِدَّةِ مَوْتِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا زُرْعَةَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ وَقُلْتُ لَهُ مَنْ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ الْعَلاَءِ فَقَالَ هُوَ ابْنُ الْعَلاَءِ بْنِ اللَّجْلاَجِ ‏.‏ وَإِنَّمَا عَرَّفَهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் மரணத்தின் கடுமையை நான் கண்ட பிறகு, இலகுவாக மரணித்த எவரையும் கண்டு நான் விரும்பியதில்லை (அத்தகைய இலகுவான மரணத்தை ஒரு சிறப்பான விஷயமாகக் கருதியதில்லை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

980

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، قَالَ حَدَّثَنَا مُسْلِمُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ حَدَّثَنَا حُسَامُ بْنُ الْمِصَكِّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مَعْشَرٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ إِنَّ نَفْسَ الْمُؤْمِنِ تَخْرُجُ رَشْحًا وَلاَ أُحِبُّ مَوْتًا كَمَوْتِ الْحِمَارِ ‏"‏ ‏.‏ قِيلَ وَمَا مَوْتُ الْحِمَارِ قَالَ ‏"‏ مَوْتُ الْفَجْأَةِ ‏"‏ ‏.‏

அல்கமா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நான் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இறைநம்பிக்கையாளரின் உயிர் (வியர்வை போல) கசிந்து (எளிதாக) வெளியேறுகிறது. மேலும் நான் கழுதையின் மரணத்தைப் போன்ற மரணத்தை விரும்புவதில்லை." (அப்போது) கேட்கப்பட்டது: "கழுதையின் மரணம் என்றால் என்ன?" அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "திடீர் மரணம்.""

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

981

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ، حَدَّثَنَا مُبَشِّرُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْحَلَبِيُّ، عَنْ تَمَّامِ بْنِ نَجِيحٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا مِنْ حَافِظَيْنِ رَفَعَا إِلَى اللَّهِ مَا حَفِظَا مِنْ لَيْلٍ أَوْ نَهَارٍ فَيَجِدُ اللَّهُ فِي أَوَّلِ الصَّحِيفَةِ وَفِي آخِرِ الصَّحِيفَةِ خَيْرًا إِلاَّ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى أُشْهِدُكُمْ أَنِّي قَدْ غَفَرْتُ لِعَبْدِي مَا بَيْنَ طَرَفَىِ الصَّحِيفَةِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பகலிலோ இரவிலோ இரு பாதுகாவலர்கள் (பதிவு செய்யும் வானவர்கள்) தாம் பதிவு செய்தவற்றை அல்லாஹ்விடம் உயர்த்தும் போது, அந்த ஏட்டின் ஆரம்பத்திலும் அதன் முடிவிலும் அல்லாஹ் நன்மையைக் கண்டால், உயர்ந்தோனாகிய அல்லாஹ் கூறுவான்: ‘அந்த ஏட்டின் இரு முனைகளுக்கும் இடைப்பட்டவற்றை என் அடியானுக்கு நான் மன்னித்துவிட்டேன் என்பதற்கு நீங்கள் சாட்சியாக இருங்கள்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْمُؤْمِنَ يَمُوتُ بِعَرَقِ الْجَبِينِ

இறைநம்பிக்கையாளர் நெற்றியில் வியர்வையுடன் மரணிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

982

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنِ الْمُثَنَّى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْمُؤْمِنُ يَمُوتُ بِعَرَقِ الْجَبِينِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ نَعْرِفُ لِقَتَادَةَ سَمَاعًا مِنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ ‏.‏

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “முஃமின் தமது நெற்றியில் வியர்வையுடன் மரணமடைகிறார் (இது மரண வேதனையின் கடுமையையும், பாவங்களுக்குப் பரிகாரத்தையும், அந்தஸ்து உயர்வுகளையும் குறிக்கும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

983

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ الْكُوفِيُّ، وَهَارُونُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْبَزَّازُ الْبَغْدَادِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سَيَّارٌ، هُوَ ابْنُ حَاتِمٍ حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ عَلَى شَابٍّ وَهُوَ فِي الْمَوْتِ فَقَالَ " كَيْفَ تَجِدُكَ " . قَالَ وَاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أَرْجُو اللَّهَ وَإِنِّي أَخَافُ ذُنُوبِي . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ يَجْتَمِعَانِ فِي قَلْبِ عَبْدٍ فِي مِثْلِ هَذَا الْمَوْطِنِ إِلاَّ أَعْطَاهُ اللَّهُ مَا يَرْجُو وَآمَنَهُ مِمَّا يَخَافُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ ثَابِتٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً .

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், இறக்கும் தருவாயில் இருந்த ஓர் இளைஞனிடம் சென்றார்கள். அவரிடம், "(உன்னுடைய நிலை) எப்படி உணர்கிறாய்?" என்று கேட்டார்கள்.
அவன் கூறினான்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்விடம் (அவனுடைய அருளை) ஆதரவு வைக்கிறேன்; மேலும் என் பாவங்களை அஞ்சுகிறேன்."
அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இது போன்ற ஒரு சந்தர்ப்பத்தில் ஓர் அடியானின் உள்ளத்தில் (அல்லாஹ்வின் மீது ஆதரவு வைப்பதும், பாவங்களை அஞ்சுவதும் ஆகிய) இவ்விரண்டும் ஒன்று சேருமானால், அவன் எதை ஆதரவு வைக்கிறானோ அதை அல்லாஹ் அவனுக்கு வழங்குவான்; மேலும் அவன் எதை அஞ்சுகிறானோ அதிலிருந்து அவனைப் பாதுகாப்பான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ النَّعْيِ

மரணத்தை அறிவிப்பது (அன்-நஃ) வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

984

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا حَكَّامُ بْنُ سَلْمٍ، وَهَارُونُ بْنُ الْمُغِيرَةِ، عَنْ عَنْبَسَةَ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِيَّاكُمْ وَالنَّعْىَ فَإِنَّ النَّعْىَ مِنْ عَمَلِ الْجَاهِلِيَّةِ . قَالَ عَبْدُ اللَّهِ وَالنَّعْىُ أَذَانٌ بِالْمَيِّتِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ حُذَيْفَةَ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அன்-நஃயை (இறப்புச் செய்தியை ஜாஹிலிய்யா காலத்து வழக்கப்படி, சத்தமிட்டு அல்லது பெருமையுடன் அறிவிப்பதைத்) தவிர்த்துக்கொள்ளுங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக அன்-நஃ என்பது ஜாஹிலிய்யா காலத்துச் செயல்களில் ஒன்றாகும்."
அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அன்-நஃ என்பது இறந்தவரைப் பற்றி (மக்களுக்கு) அறிவிப்பதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

985

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْوَلِيدِ الْعَدَنِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ وَالنَّعْىُ أَذَانٌ بِالْمَيِّتِ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ عَنْبَسَةَ عَنْ أَبِي حَمْزَةَ. وَأَبُو حَمْزَةَ هُوَ مَيْمُونٌ الأَعْوَرُ وَلَيْسَ هُوَ بِالْقَوِيِّ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ. وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ النَّعْىَ وَالنَّعْىُ عِنْدَهُمْ أَنْ يُنَادَى فِي النَّاسِ أَنَّ فُلاَنًا مَاتَ لِيَشْهَدُوا جَنَازَتَهُ. وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ بَأْسَ أَنْ يُعْلِمَ أَهْلَ قَرَابَتِهِ وَإِخْوَانَهُ. وَرُوِيَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ أَنَّهُ قَالَ لاَ بَأْسَ بِأَنْ يُعْلِمَ الرَّجُلُ قَرَابَتَهُ.

அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து (அறிவிக்கப்படுகிறது):

(முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே இது அமைந்துள்ளது. ஆனால், அறிவிப்பாளர் அதை 'மர்ஃபூ' வடிவத்தில் (நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றாக) அறிவிக்கவில்லை. மேலும், "அந்நஃ என்பது ஒருவரின் மரணத்தை அறிவிப்பதாகும்" என்பதை இதில் அவர்கள் குறிப்பிடவில்லை.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: அன்பஸா என்பவர் அபூ ஹம்ஸா வழியாக அறிவித்த ஹதீஸை விட இதுவே மிகச் சரியானதாகும். அபூ ஹம்ஸா என்பவரின் பெயர் மைமூன் அல்-அஃவர் ஆகும். ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களிடம் இவர் (நம்பகத்தன்மையில்) பலமானவர் அல்லர். அபூ ஈஸா (மேலும்) கூறுகிறார்: அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். அறிஞர்களில் சிலர் 'அந்நஃ' (மரண அறிவிப்பு) செய்வதை வெறுத்துள்ளனர். மக்கள் ஜனாஸாவில் கலந்து கொள்வதற்காக, "இன்னார் இறந்துவிட்டார்" என்று மக்களிடையே (சப்தமிட்டு) அறிவிப்பதே அவர்களிடத்தில் 'அந்நஃ' ஆகும். (இருப்பினும்) இறந்தவரின் உறவினர்களுக்கும், சகோதரர்களுக்கும் (இறப்புச் செய்தியை) அறிவிப்பதில் தவறில்லை என்று சில அறிஞர்கள் கூறியுள்ளனர். "ஒருவர் தன்

உறவினர்களுக்கு (மரணச் செய்தியை) அறிவிப்பதில் தவறில்லை" என்று இப்ராஹிம் (நகஃஈ) கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

986

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْقُدُّوسِ بْنُ بَكْرِ بْنِ خُنَيْسٍ، حَدَّثَنَا حَبِيبُ بْنُ سُلَيْمٍ الْعَبْسِيُّ، عَنْ بِلاَلِ بْنِ يَحْيَى الْعَبْسِيِّ، عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ، قَالَ إِذَا مِتُّ فَلاَ تُؤْذِنُوا بِي أَحَدًا إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَكُونَ نَعْيًا فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَنْهَى عَنِ النَّعْيِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

ஹுதைஃபா பின் அல்-யமான் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான் இறந்துவிட்டால், என்னைப் பற்றி யாருக்கும் அறிவிக்காதீர்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக அது ‘அந்-நஃயு’ (எனும் தடை செய்யப்பட்ட மரண அறிவிப்பாக) ஆகிவிடுமோ என்று நான் அஞ்சுகிறேன். மேலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ‘அந்-நஃயு’யைத் தடை செய்ததை நான் கேட்டிருக்கிறேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الصَّبْرَ فِي الصَّدْمَةِ الأُولَى

துன்பத்தின் முதல் தாக்கத்தின் போது பொறுமை காக்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

987

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الصَّبْرُ فِي الصَّدْمَةِ الأُولَى . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “(உண்மையான) பொறுமை என்பது துன்பத்தின் முதல் அடியின் போதுதான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

988

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الصَّبْرُ عِنْدَ الصَّدْمَةِ الأُولَى . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(உண்மையான) பொறுமை என்பது, துன்பம் ஏற்படும் முதல் அதிர்ச்சியின்போதுதான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَقْبِيلِ الْمَيِّتِ

இறந்தவரை முத்தமிடுவது பற்றி வந்தவை

989

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَبَّلَ عُثْمَانَ بْنَ مَظْعُونٍ وَهُوَ مَيِّتٌ وَهُوَ يَبْكِي . أَوْ قَالَ عَيْنَاهُ تَذْرِفَانِ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ وَعَائِشَةَ قَالُوا إِنَّ أَبَا بَكْرٍ قَبَّلَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ مَيِّتٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் உஸ்மான் பின் மழ்ஊன் (ரழி) அவர்கள் இறந்த நிலையில் அவர்களை முத்தமிட்டார்கள். அப்போது அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) அழுது கொண்டிருந்தார்கள்.' அல்லது (அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: 'அவர்களுடைய (நபி (ஸல்) அவர்களின்) கண்கள் கண்ணீர் வடித்துக்கொண்டிருந்தன.'
இந்த அத்தியாயத்தில் இப்னு அப்பாஸ், ஜாபிர் மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்கள் இறந்த நிலையில் அவர்களை முத்தமிட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي غُسْلِ الْمَيِّتِ

இறந்தவர்களைக் குளிப்பாட்டுவது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

990

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا خَالِدٌ، وَمَنْصُورٌ، وَهِشَامٌ، فَأَمَّا خَالِدٌ وَهِشَامٌ فَقَالاَ عَنْ مُحَمَّدٍ وَحَفْصَةَ وَقَالَ مَنْصُورٌ عَنْ مُحَمَّدٍ عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ قَالَتْ تُوُفِّيَتْ إِحْدَى بَنَاتِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " اغْسِلْنَهَا وِتْرًا ثَلاَثًا أَوْ خَمْسًا أَوْ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ إِنْ رَأَيْتُنَّ وَاغْسِلْنَهَا بِمَاءٍ وَسِدْرٍ وَاجْعَلْنَ فِي الآخِرَةِ كَافُورًا أَوْ شَيْئًا مِنْ كَافُورٍ فَإِذَا فَرَغْتُنَّ فَآذِنَّنِي " ‏.‏ فَلَمَّا فَرَغْنَا آذَنَّاهُ فَأَلْقَى إِلَيْنَا حِقْوَهُ فَقَالَ " أَشْعِرْنَهَا بِهِ " ‏.‏ قَالَ هُشَيْمٌ وَفِي حَدِيثِ غَيْرِ هَؤُلاَءِ وَلاَ أَدْرِي وَلَعَلَّ هِشَامًا مِنْهُمْ قَالَتْ وَضَفَّرْنَا شَعْرَهَا ثَلاَثَةَ قُرُونٍ ‏.‏ قَالَ هُشَيْمٌ أَظُنُّهُ قَالَ فَأَلْقَيْنَاهُ خَلْفَهَا ‏.‏ قَالَ هُشَيْمٌ فَحَدَّثَنَا خَالِدٌ مِنْ بَيْنِ الْقَوْمِ عَنْ حَفْصَةَ وَمُحَمَّدٍ عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ قَالَتْ وَقَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " وَابْدَأْنَ بِمَيَامِنِهَا وَمَوَاضِعِ الْوُضُوءِ " ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سُلَيْمٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُمِّ عَطِيَّةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ أَنَّهُ قَالَ غُسْلُ الْمَيِّتِ كَالْغُسْلِ مِنَ الْجَنَابَةِ ‏.‏ وَقَالَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ لَيْسَ لِغُسْلِ الْمَيِّتِ عِنْدَنَا حَدٌّ مُؤَقَّتٌ وَلَيْسَ لِذَلِكَ صِفَةٌ مَعْلُومَةٌ وَلَكِنْ يُطَهَّرُ ‏.‏ وَقَالَ الشَّافِعِيُّ إِنَّمَا قَالَ مَالِكٌ قَوْلاً مُجْمَلاً يُغَسَّلُ وَيُنْقَى وَإِذَا أُنْقِيَ الْمَيِّتُ بِمَاءٍ قَرَاحٍ أَوْ مَاءٍ غَيْرِهِ أَجْزَأَ ذَلِكَ مِنْ غُسْلِهِ وَلَكِنْ أَحَبُّ إِلَىَّ أَنْ يُغْسَلَ ثَلاَثًا فَصَاعِدًا لاَ يُقْتَصَرُ عَنْ ثَلاَثٍ لِمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " اغْسِلْنَهَا ثَلاَثًا أَوْ خَمْسًا " ‏.‏ وَإِنْ أَنْقَوْا فِي أَقَلَّ مِنْ ثَلاَثِ مَرَّاتٍ أَجْزَأَ وَلاَ يَرَى أَنَّ قَوْلَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِنَّمَا هُوَ عَلَى مَعْنَى الإِنْقَاءِ ثَلاَثًا أَوْ خَمْسًا وَلَمْ يُؤَقِّتْ ‏.‏ وَكَذَلِكَ قَالَ الْفُقَهَاءُ وَهُمْ أَعْلَمُ بِمَعَانِي الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ وَتَكُونُ الْغَسَلاَتُ بِمَاءٍ وَسِدْرٍ وَيَكُونُ فِي الآخِرَةِ شَىْءٌ مِنْ كَافُورٍ ‏.‏

உம்மு அத்திய்யா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களின் புதல்விகளில் ஒருவர் இறந்துவிட்டார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அவளைத் தண்ணீர் மற்றும் இலந்தை இலை கொண்டு மூன்று, ஐந்து அல்லது நீங்கள் (தேவையெனக்) கருதினால் அதைவிட

அதிகமாகவும் ஒற்றைப்படை எண்ணிக்கையில் குளிப்பாட்டுங்கள். இறுதியில் கற்பூரத்தை அல்லது சிறிதளவு கற்பூரத்தைச் சேர்த்துக் கொள்ளுங்கள். (குளிப்பாட்டும்போது) அவளது வலது பக்கங்களிலிருந்தும், உளூச் செய்யும் உறுப்புகளிலிருந்தும் (குளிப்பாட்டத்) தொடங்குங்கள். நீங்கள் முடித்ததும் எனக்குத் தெரிவியுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.
நாங்கள் முடித்ததும் அவருக்குத் தெரிவித்தோம். அவர் தம்முடைய கீழாடையை எங்களிடம் கொடுத்து, 'இதை அவளது மேனியில் படும்படி (உள்ளாடையாக) அணியுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.
(மேலும், உம்மு அத்திய்யா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:) நாங்கள் அவளது தலைமுடியை மூன்று சடைகளாகப் பின்னி, அவற்றை அவளது முதுகுக்குப் பின்னால் போட்டோம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي مَا جَاءَ فِي الْمِسْكِ لِلْمَيِّتِ

இறந்தவருக்குக் கஸ்தூரி பயன்படுத்துவது குறித்து வந்துள்ளவை

991

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، وَشَبَابَةُ، قَالاَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ خُلَيْدِ بْنِ جَعْفَرٍ، سَمِعَ أَبَا نَضْرَةَ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَطْيَبُ الطِّيبِ الْمِسْكُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நறுமணங்களில் சிறந்தது கஸ்தூரி."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

992

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ خُلَيْدِ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ عَنِ الْمِسْكِ فَقَالَ هُوَ أَطْيَبُ طِيبِكُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْمِسْكَ لِلْمَيِّتِ ‏.‏ قَالَ وَقَدْ رَوَاهُ الْمُسْتَمِرُّ بْنُ الرَّيَّانِ أَيْضًا

عَنْ أَبِي نَضْرَةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ عَلِيٌّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْمُسْتَمِرُّ بْنُ الرَّيَّانِ ثِقَةٌ . قَالَ يَحْيَى خُلَيْدُ بْنُ جَعْفَرٍ ثِقَةٌ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கஸ்தூரியைப் பற்றிக் கேட்கப்பட்டது, அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “அது உங்கள் நறுமணங்களில் மிகச் சிறந்தது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْغُسْلِ مِنْ غُسْلِ الْمَيِّتِ

இறந்தவரை குளிப்பாட்டியவர் குளிப்பு (குஸ்ல்) செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

993

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ الْمُخْتَارِ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مِنْ غُسْلِهِ الْغُسْلُ وَمِنْ حَمْلِهِ الْوُضُوءُ . يَعْنِي الْمَيِّتَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ مَوْقُوفًا . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الَّذِي يُغَسِّلُ الْمَيِّتَ فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِذَا غَسَّلَ مَيِّتًا فَعَلَيْهِ الْغُسْلُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ عَلَيْهِ الْوُضُوءُ . وَقَالَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ أَسْتَحِبُّ الْغُسْلَ مِنْ غُسْلِ الْمَيِّتِ وَلاَ أَرَى ذَلِكَ وَاجِبًا . وَهَكَذَا قَالَ الشَّافِعِيُّ . وَقَالَ أَحْمَدُ مَنْ غَسَّلَ مَيِّتًا أَرْجُو أَنْ لاَ يَجِبَ عَلَيْهِ الْغُسْلُ وَأَمَّا الْوُضُوءُ فَأَقَلُّ مَا قِيلَ فِيهِ . وَقَالَ إِسْحَاقُ لاَ بُدَّ مِنَ الْوُضُوءِ . قَالَ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ قَالَ لاَ بَأْسَ أَنْ لاَ يَغْتَسِلَ وَلاَ يَتَوَضَّأَ مَنْ غَسَّلَ الْمَيِّتَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “மையயித்தைக் குளிப்பாட்டியவர் குளிக்க வேண்டும்; அதனைச் சுமந்தவர் உளூச் செய்ய வேண்டும்.” (இது மையயித் சம்பந்தமானதாகும்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يُسْتَحَبُّ مِنَ الأَكْفَانِ

பாடம்: கஃபன் (சவக்கஃபன்) குறித்து பரிந்துரைக்கப்பட்டவை

994

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُثْمَانَ بْنِ خُثَيْمٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الْبَسُوا مِنْ ثِيَابِكُمُ الْبَيَاضَ فَإِنَّهَا مِنْ خَيْرِ ثِيَابِكُمْ وَكَفِّنُوا فِيهَا مَوْتَاكُمْ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَمُرَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهُوَ الَّذِي يَسْتَحِبُّهُ أَهْلُ الْعِلْمِ ‏.‏ وَقَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ أَحَبُّ إِلَىَّ أَنْ يُكَفَّنَ فِي ثِيَابِهِ الَّتِي كَانَ يُصَلِّي فِيهَا ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ أَحَبُّ الثِّيَابِ إِلَيْنَا أَنْ يُكَفَّنَ فِيهَا الْبَيَاضُ وَيُسْتَحَبُّ حُسْنُ الْكَفَنِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களுடைய ஆடைகளில் வெண்மையானவற்றை அணியுங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக அவை உங்களுடைய ஆடைகளில் சிறந்தவையாகும். மேலும், உங்களில் இறந்தவர்களை அவற்றில் (அதாவது, வெண்மையான ஆடைகளில்) கஃபனிடுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

995

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ يُونُسَ، حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا وَلِيَ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيُحَسِّنْ كَفَنَهُ ‏"‏ ‏.‏ وَفِيهِ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ قَالَ سَلاَّمُ بْنُ أَبِي مُطِيعٍ فِي قَوْلِهِ ‏"‏ وَلْيُحَسِّنْ أَحَدُكُمْ كَفَنَ أَخِيهِ ‏"‏ قَالَ هُوَ الصَّفَاءُ وَلَيْسَ بِالْمُرْتَفِعِ ‏.‏

அபூ கதாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தன் சகோதரரின் (இறுதிக்

காரியங்களுக்குப்) பொறுப்பேற்றால், அவர் அவரது கஃபனை (முறையாகவும், சுத்தமாகவும், முழுமையாகவும்) செம்மைப்படுத்தட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَفَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

பாடம்: நபி (ஸல்) அவர்களின் கஃபன் பற்றி வந்துள்ளவை

996

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كُفِّنَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي ثَلاَثَةِ أَثْوَابٍ بِيضٍ يَمَانِيَةٍ لَيْسَ فِيهَا قَمِيصٌ وَلاَ عِمَامَةٌ ‏.‏ قَالَ فَذَكَرُوا لِعَائِشَةَ قَوْلَهُمْ فِي ثَوْبَيْنِ وَبُرْدِ حِبَرَةٍ ‏.‏ فَقَالَتْ قَدْ أُتِيَ بِالْبُرْدِ وَلَكِنَّهُمْ رَدُّوهُ وَلَمْ يُكَفِّنُوهُ فِيهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் மூன்று வெள்ளை யமன் நாட்டு ஆடைகளில் கஃபனிடப்பட்டார்கள்; அவற்றில் சட்டையோ அல்லது தலைப்பாகையோ இருக்கவில்லை." (அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்:) "இரண்டு ஆடைகளும் ஒரு 'ஹிபரா' புர்த்-உம் இருந்ததாக (மற்றவர்கள்) கூறியதை ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் சிலர் குறிப்பிட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'அந்த புர்த் கொண்டுவரப்பட்டது; ஆனால் அவர்கள் அதைத் திருப்பி அனுப்பிவிட்டார்கள்; அதில் அவர்களைக் கஃபனிடவில்லை' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

997

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ السَّرِيِّ، عَنْ زَائِدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَفَّنَ حَمْزَةَ بْنَ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ فِي نَمِرَةٍ فِي ثَوْبٍ وَاحِدٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ فِي كَفَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم رِوَايَاتٌ مُخْتَلِفَةٌ وَحَدِيثُ عَائِشَةَ أَصَحُّ الأَحَادِيثِ الَّتِي رُوِيَتْ فِي كَفَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى حَدِيثِ عَائِشَةَ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله

عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ . قَالَ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ يُكَفَّنُ الرَّجُلُ فِي ثَلاَثِ أَثْوَابٍ إِنْ شِئْتَ فِي قَمِيصٍ وَلِفَافَتَيْنِ وَإِنْ شِئْتَ فِي ثَلاَثِ لَفَائِفَ وَيُجْزِئُ ثَوْبٌ وَاحِدٌ إِنْ لَمْ يَجِدُوا ثَوْبَيْنِ وَالثَّوْبَانِ يُجْزِيَانِ وَالثَّلاَثَةُ لِمَنْ وَجَدَهَا أَحَبُّ إِلَيْهِمْ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . قَالُوا تُكَفَّنُ الْمَرْأَةُ فِي خَمْسَةِ أَثْوَابٍ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஹம்ஸா பின் அப்துல் முத்தலிப் (ரழி) அவர்களை 'நமிரா' (புலித்தோல் போன்ற வரிகளுடைய ஆடை) எனும் ஒரே துணியில் கஃபனிட்டார்கள்.

(இதே கருத்தில்) அலி, இப்னு அப்பாஸ், அப்துல்லாஹ் இப்னு முகஃப்பல் மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் கஃபன் குறித்து பல்வேறு அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் நபி (ஸல்) அவர்களின் கஃபன் குறித்து அறிவிக்கப்பட்ட ஹதீஸ்களில் மிகவும் ஸஹீஹானது (சரியானது). நபித்தோழர்கள் மற்றும் மற்ற அறிஞர்களில் பெரும்பாலானோர் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸின்படியே செயல்படுகின்றனர்.

சுஃப்யான் அஸ்-தவ்ரி கூறுகிறார்: ஒரு மனிதருக்கு மூன்று ஆடைகளில் கஃபனிடப்படும். நீங்கள் விரும்பினால், ஒரு சட்டை மற்றும் இரண்டு போர்வைகளில் (கஃபனிடலாம்). அல்லது நீங்கள் விரும்பினால், மூன்று போர்வைகளில் (கஃபனிடலாம்). இரண்டு ஆடைகள் கிடைக்காதபோது ஒரு ஆடை போதுமானதாகும். இரண்டு ஆடைகளும் போதுமானதாகும். மூன்று ஆடைகள் கிடைப்பவர்களுக்கு அதுவே அவர்களுக்கு மிகவும் விருப்பமானதாகும். இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். அவர்கள் கூறினார்கள்: ஒரு பெண்ணுக்கு ஐந்து ஆடைகளில் கஃபனிடப்படும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الطَّعَامِ يُصْنَعُ لأَهْلِ الْمَيِّتِ

இறந்தவரின் குடும்பத்தினருக்கு உணவு தயாரிப்பது குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

998 ⋮

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ، قَالَ لَمَّا جَاءَ نَعْىُ جَعْفَرٍ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اصْنَعُوا لأَهْلِ جَعْفَرٍ طَعَامًا فَإِنَّهُ قَدْ جَاءَهُمْ مَا يَشْغَلُهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ كَانَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّ أَنْ يُوَجَّهَ إِلَى أَهْلِ الْمَيِّتِ شَيْءٌ لِشُغْلِهِمْ بِالْمُصِيبَةِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَجَعْفَرُ بْنُ خَالِدٍ هُوَ ابْنُ سَارَةَ وَهُوَ ثِقَةٌ رَوَى عَنْهُ ابْنُ جُرَيْجٍ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் ஜஃபர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஜஃபர் (ரழி) அவர்களின் மரணச் செய்தி வந்தபோது, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஜஃபர் (ரழி) அவர்களின் குடும்பத்தினருக்கு உணவு தயார் செய்யுங்கள், ஏனெனில், அவர்களை (துக்கத்தால்) ஆக்கிரமித்துக்கொள்ளும் ஒரு காரியம் அவர்களுக்கு ஏற்பட்டுவிட்டது.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنْ ضَرْبِ الْخُدُودِ، وَشَقِّ الْجُيُوبِ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ

பாடம்: துன்பத்தின்போது கன்னங்களில் அறைந்துகொள்வதையும், சட்டைகளைக் கிழித்துக்கொள்வதையும் தடை செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை.

999

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سُفْيَانَ، قَالَ حَدَّثَنِي زُبَيْدٌ الأَيَامِيُّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لَيْسَ مِنَّا مَنْ شَقَّ الْجُيُوبَ وَضَرَبَ الْخُدُودَ وَدَعَا بِدَعْوَةِ الْجَاهِلِيَّةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் (துக்கத்தால்) ஆடைகளைக் கிழித்துக் கொள்கிறாரோ, கன்னங்களில் அறைந்து கொள்கிறாரோ, மேலும் ஜாஹிலிய்யா காலத்து அழைப்பை (அதாவது, இஸ்லாத்திற்கு முந்தைய அறியாமைக் காலத்து புலம்பல், அழுகை, அல்லது அல்லாஹ் அல்லாதவர்களை அழைக்கும் முறைகளை) விடுக்கிறாரோ அவர் நம்மைச் சார்ந்தவர் அல்லர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ النَّوْحِ

அலறி அழுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1000

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا قُرَّانُ بْنُ تَمَّامٍ الأَسَدِيُّ، وَمَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ، وَيَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عُبَيْدٍ الطَّائِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبِيعَةَ الأَسَدِيِّ، قَالَ مَاتَ رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ يُقَالُ لَهُ قَرَظَةُ بْنُ كَعْبٍ فَنِيحَ عَلَيْهِ فَجَاءَ الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ فَصَعِدَ الْمِنْبَرَ فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ وَقَالَ مَا بَالُ النَّوْحِ فِي الإِسْلاَمِ أَمَا إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ نِيحَ عَلَيْهِ عُذِّبَ بِمَا نِيحَ عَلَيْهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ وَأَبِي مُوسَى وَقَيْسِ بْنِ عَاصِمٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَجُنَادَةَ بْنِ مَالِكٍ وَأَنَسٍ وَأُمِّ عَطِيَّةَ وَسَمُرَةَ وَأَبِي مَالِكٍ الأَشْعَرِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْمُغِيرَةِ حَدِيثٌ غَرِيبٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அலி பின் ரபீஆ அல்-அஸதீ கூறினார்கள்:
"அன்சாரிகளைச் சேர்ந்த கரழா பின் கஅப் (ரழி) என்பவர் இறந்துவிட்டார். அவருக்காக ஒப்பாரி வைக்கப்பட்டது. அப்போது அல்-முஃகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் வந்து மிம்பரில் ஏறினார்கள். அவர் அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்து போற்றிய பின் கூறினார்கள்: “இஸ்லாத்தில் ஒப்பாரி வைப்பதா? (இது தடைசெய்யப்பட்ட செயல்!) நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'எவர் மீது ஒப்பாரி வைக்கப்படுகிறதோ, அவர் மீது ஒப்பாரி வைக்கப்பட்டதன் காரணமாக அவர் தண்டிக்கப்படுகிறார்.'”"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1001

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، وَالْمَسْعُودِيُّ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَرْبَعٌ فِي أُمَّتِي مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ لَنْ يَدَعَهُنَّ النَّاسُ النِّيَاحَةُ وَالطَّعْنُ فِي الأَحْسَابِ وَالْعَدْوَى أَجْرَبَ بَعِيرٌ فَأَجْرَبَ مِائَةَ بَعِيرٍ مَنْ أَجْرَبَ الْبَعِيرَ الأَوَّلَ وَالأَنْوَاءُ مُطِرْنَا بِنَوْءِ كَذَا وَكَذَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"என் உம்மத்தில் (சமூகத்தில்) ஜாஹிலிய்யா கால விஷயங்களில் இருந்து நான்கு விஷயங்கள் உள்ளன, அவற்றை மக்கள் கைவிடமாட்டார்கள்: (1) ஒப்பாரி வைத்து அழுதல், (2) ஒருவரின் வம்சாவளியை இழிவுபடுத்துதல், (3) அல்-அத்வா (தொற்றுநோய் தானாகவே பரவுகிறது என்ற நம்பிக்கை. உதாரணமாக, ஒரு ஒட்டகத்திற்கு சொறி ஏற்படுகிறது, அதனால் நூறு ஒட்டகங்களுக்கும் சொறி ஏற்படுகிறது. (இங்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கேள்வி எழுப்புகிறார்கள்:) முதல் ஒட்டகத்திற்கு சொறியை ஏற்படுத்தியது யார்? (இதன் மூலம் நோய்கள் அல்லாஹ்வின் நாட்டப்படியே பரவுகின்றன என்பதை உணர்த்துகிறார்கள்)), மற்றும் (4) அல்-அன்வா (நட்சத்திரங்களின் நிலையை அடிப்படையாகக் கொண்டு மழை பொழிந்தது என்று கூறுவது): 'இந்த அல்லது அந்த நட்சத்திர அமைப்பால் எங்களுக்கு மழை கிடைத்தது.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْبُكَاءِ عَلَى الْمَيِّتِ

இறந்தவர் மீது அழுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1002

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ صَالِحِ بْنِ كَيْسَانَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْمَيِّتُ يُعَذَّبُ بِبُكَاءِ أَهْلِهِ عَلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ الْبُكَاءَ عَلَى الْمَيِّتِ قَالُوا الْمَيِّتُ يُعَذَّبُ بِبُكَاءِ أَهْلِهِ عَلَيْهِ ‏.‏ وَذَهَبُوا إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ أَرْجُو إِنْ كَانَ يَنْهَاهُمْ فِي حَيَاتِهِ أَنْ لاَ يَكُونَ عَلَيْهِ مِنْ ذَلِكَ شَيْءٌ ‏.‏

இறந்தவர், தம் குடும்பத்தினர் தமக்காக (அனுமதிக்கப்படாத முறையில், அதாவது சத்தமிட்டு ஒப்பாரி வைத்து) அழுவதன் காரணமாகத் தண்டிக்கப்படுகிறார் (அல்லது வேதனைப்படுகிறார்; இது, இறந்தவர் தனது வாழ்நாளில் அத்தகைய அழுகையைத் தடை செய்யாதிருந்தாலோ அல்லது அதற்கு ஒப்புதல் அளித்திருந்தாலோ பொருந்தும்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1003

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنِي أَسِيدُ بْنُ أَبِي أَسِيدٍ، أَنَّ مُوسَى بْنَ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ، أَخْبَرَهُ عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا مِنْ مَيِّتٍ يَمُوتُ فَيَقُومُ بَاكِيهِ فَيَقُولُ وَاجَبَلاَهُ وَاسَيِّدَاهُ أَوْ نَحْوَ ذَلِكَ إِلاَّ وُكِّلَ بِهِ مَلَكَانِ يَلْهَزَانِهِ أَهَكَذَا كُنْتَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

எந்த ஒரு இறந்தவரும் இறந்து, அவருக்காகப் புலம்பும் (அவரது உறவினரோ அல்லது வேறு யாரோ) ஒருவர் எழுந்து நின்று, 'ஓ என் மலையே! ஓ என் தலைவரே!' என்றோ அல்லது அது போன்ற (அதிகப்படியான புகழ்ச்சி மற்றும் புலம்பல்) வார்த்தைகளையோ கூறினால், அவருக்கென்று இரண்டு வானவர்கள் நியமிக்கப்படுகிறார்கள். அவர்கள் அவரைக் குத்தி (அதாவது, கடிந்து கொண்டு), 'நீ இப்படித்தான் இருந்தாயா (இவர்கள் கூறுவது போல)?' என்று கேட்கிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي الْبُكَاءِ عَلَى الْمَيِّتِ

இறந்தவருக்காக அழுவதற்கான அனுமதி பற்றி வந்துள்ளவை

1004

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ عَبَّادٍ الْمُهَلَّبِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ يَحْيَى بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ الْمَيِّتُ يُعَذَّبُ بِبُكَاءِ أَهْلِهِ عَلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَتْ عَائِشَةُ يَرْحَمُهُ اللَّهُ لَمْ يَكْذِبْ وَلَكِنَّهُ وَهِمَ إِنَّمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِرَجُلٍ مَاتَ يَهُودِيًّا ‏"‏ إِنَّ الْمَيِّتَ لَيُعَذَّبُ وَإِنَّ أَهْلَهُ لَيَبْكُونَ عَلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَقَرَظَةَ بْنِ كَعْبٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ أَهْلُ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا وَتَأَوَّلُوا هَذِهِ الآيَةَ ‏(‏أَلاَّ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ‏)‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “இறந்தவர், அவருக்காக அவருடைய குடும்பத்தினர் அழுவதன் காரணமாக வேதனை செய்யப்படுகிறார்.”

(இதைக் கேட்ட) ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்

அவருக்குக் கருணை காட்டுவானாக. அவர் பொய் சொல்லவில்லை; ஆனால் அவர் (புரிதலில்) தவறிழைத்துவிட்டார். மாறாக, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இறந்துபோன ஒரு யூதரைப் பற்றிக் கூறினார்கள்: ‘நிச்சயமாக இறந்தவர் வேதனை செய்யப்படுகிறார்; (அதே சமயம்) அவருடைய குடும்பத்தினர் அவருக்காக அழுது கொண்டிருக்கிறார்கள்.’”

(நூலாசிரியர்) கூறினார்: இந்தப் பாடத்தில் இப்னு அப்பாஸ், குரழா பின் கஅப், அபூ ஹுரைரா, இப்னு மஸ்வூத் மற்றும் உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ ஆகும். ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து இது பல்வேறு வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அறிஞர்கள் இந்தக் கருத்தையே கொண்டுள்ளனர். மேலும் அவர்கள், (அல்-குர்ஆன் 53:38) "சுமை சுமக்கும் எந்த ஓர் ஆத்மாவும் மற்றோர் ஆத்மாவின் சுமையைச் சுமக்காது" (أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى) எனும் இந்தத் திருக்குர்ஆன் வசனத்திற்கு விளக்கம் அளிக்கும்போது (இதனையே ஆதாரமாகக்) கொள்கின்றனர். இதுவே (இமாம்) ஷாஃபிஈ அவர்களின் கூற்றுமாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1005

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ أَخَذَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِيَدِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ فَانْطَلَقَ بِهِ إِلَى ابْنِهِ إِبْرَاهِيمَ فَوَجَدَهُ يَجُودُ بِنَفْسِهِ فَأَخَذَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَوَضَعَهُ فِي حِجْرِهِ فَبَكَى فَقَالَ لَهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ أَتَبْكِي أَوَلَمْ تَكُنْ نَهَيْتَ عَنِ الْبُكَاءِ قَالَ لاَ وَلَكِنْ نَهَيْتُ عَنْ صَوْتَيْنِ أَحْمَقَيْنِ فَاجِرَيْنِ صَوْتٍ عِنْدَ مُصِيبَةٍ خَمْشِ وُجُوهٍ وَشَقِّ جُيُوبٍ وَرَنَّةِ شَيْطَانٍ ‏.‏ وَفِي الْحَدِيثِ كَلاَمٌ أَكْثَرُ مِنْ هَذَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்களின் கையைப் பிடித்துக் கொண்டு, தங்கள் மகன் இப்ராஹீமிடம் சென்றார்கள். அவர் உயிர் ஊசலாடிக் கொண்டிருப்பதைக் கண்டார்கள். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரை எடுத்து தங்கள் மடியில் வைத்து அழுதார்கள். அப்துர்-ரஹ்மான் (ரழி) அவர்கள், 'தாங்கள் அழுகிறீர்களா? தாங்கள் அழுவதைத் தடை செய்யவில்லையா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இல்லை. ஆனால் நான் இரண்டு முட்டாள்தனமான, தீய சப்தங்களைத்தான் தடை செய்தேன்: (அவை இறைவனின் நாட்டத்திற்கு

முரணானவை மற்றும் பொறுமையின்மை காட்டுபவை). (அவற்றில் ஒன்று) சோதனையின் போது முகத்தைக் கீறிக் கொள்ளும் போதும், சட்டைகளைக் கிழித்துக் கொள்ளும் போதும் ஏற்படும் சப்தம்; (மற்றொன்று) ஷைத்தானின் அலறல்.' இந்த ஹதீஸில் (இதற்கு மேலும்) கூடுதல் செய்திகள் உள்ளன."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1006

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، قَالَ وَحَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَمْرَةَ، أَنَّهَا أَخْبَرَتْهُ أَنَّهَا، سَمِعَتْ عَائِشَةَ، وَذُكِرَ، لَهَا أَنَّ ابْنَ عُمَرَ، يَقُولُ إِنَّ الْمَيِّتَ لَيُعَذَّبُ بِبُكَاءِ الْحَىِّ عَلَيْهِ ‏.‏ فَقَالَتْ عَائِشَةُ غَفَرَ اللَّهُ لأَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَمَا إِنَّهُ لَمْ يَكْذِبْ وَلَكِنَّهُ نَسِيَ أَوْ أَخْطَأَ إِنَّمَا مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى يَهُودِيَّةٍ يُبْكَى عَلَيْهَا فَقَالَ ‏ إِنَّهُمْ لَيَبْكُونَ عَلَيْهَا وَإِنَّهَا لَتُعَذَّبُ فِي قَبْرِهَا ‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அம்ரா (ரஹ்) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"இறந்தவருக்காக உயிருடன் இருப்பவர்கள் அழுவதால், இறந்தவர் தண்டிக்கப்படுவார்" என்று இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறுவதாக ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் குறிப்பிடப்பட்டபோது, ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் அபூ அப்துர்-ரஹ்மானை (இப்னு உமரை) மன்னிப்பானாக. அவர் பொய் சொல்லவில்லை; ஆனால் அவர் மறந்துவிட்டார் அல்லது தவறிழைத்துவிட்டார். (உண்மையில் நடந்தது என்னவென்றால்,) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு யூதப் பெண்ணைக் கடந்து சென்றார்கள்; அவளுக்காக (அவரது உறவினர்கள்) அழுது கொண்டிருந்தனர். அப்போது அவர்கள், 'இவர்கள் இவளுக்காக அழுது கொண்டிருக்கிறார்கள், அவளோ தனது கல்லறையில் தண்டிக்கப்படுகிறாள்' என்று கூறினார்கள்."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இது ஸஹீஹான ஹதீஸ்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَشْىِ أَمَامَ الْجَنَازَةِ

ஜனாஸாவிற்கு முன்னால் நடப்பது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1007

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَإِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَأَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ يَمْشُونَ أَمَامَ الْجَنَازَةِ .

ஸாலிமின் தந்தை (அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள், அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள், மற்றும் உமர் (ரழி) அவர்கள் ஜனாஸாவிற்கு முன்னால் நடந்து செல்வதை நான் பார்த்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1008

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، عَنْ هَمَّامٍ، عَنْ مَنْصُورٍ، وَبَكْرٍ الْكُوفِيِّ، وَزِيَادٍ، وَسُفْيَانَ، كُلُّهُمْ يَذْكُرُ أَنَّهُ سَمِعَهُ مِنَ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَأَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ يَمْشُونَ أَمَامَ الْجَنَازَةِ .

ஸாலிம் இப்னு அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள், தன் தந்தை (அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் (ரழி)) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
"நான் நபி (ஸல்) அவர்களையும், அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களையும், உமர் (ரழி) அவர்களையும் ஜனாஸாவிற்கு முன்னால் நடந்து செல்வதைப் பார்த்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1009

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ يَمْشُونَ أَمَامَ الْجَنَازَةِ . قَالَ الزُّهْرِيُّ وَأَخْبَرَنِي سَالِمٌ أَنَّ أَبَاهُ كَانَ يَمْشِي أَمَامَ الْجَنَازَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ هَكَذَا رَوَاهُ ابْنُ جُرَيْجٍ وَزِيَادُ بْنُ سَعْدٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ نَحْوَ حَدِيثِ ابْنِ عُيَيْنَةَ . وَرَوَى مَعْمَرٌ وَيُونُسُ بْنُ يَزِيدَ وَمَالِكٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الْحُفَّاظِ عَنِ الزُّهْرِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَمْشِي أَمَامَ الْجَنَازَةِ . قَالَ الزُّهْرِيُّ وَأَخْبَرَنِي سَالِمٌ أَنَّ أَبَاهُ كَانَ يَمْشِي أَمَامَ الْجَنَازَةِ . وَأَهْلُ الْحَدِيثِ كُلُّهُمْ يَرَوْنَ أَنَّ الْحَدِيثَ الْمُرْسَلَ فِي ذَلِكَ أَصَحُّ . قَالَ

أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ يَحْيَى بْنَ مُوسَى يَقُولُ قَالَ عَبْدُ الرَّزَّاقِ قَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ حَدِيثُ الزُّهْرِيِّ فِي هَذَا مُرْسَلٌ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُيَيْنَةَ . قَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَأَرَى ابْنَ جُرَيْجٍ أَخَذَهُ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى هَمَّامُ بْنُ يَحْيَى هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ زِيَادٍ وَهُوَ ابْنُ سَعْدٍ وَمَنْصُورٍ وَبَكْرٍ وَسُفْيَانَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ . وَإِنَّمَا هُوَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ رَوَى عَنْهُ هَمَّامٌ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْمَشْيِ أَمَامَ الْجَنَازَةِ فَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الْمَشْىَ أَمَامَهَا أَفْضَلُ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ . قَالَ وَحَدِيثُ أَنَسٍ فِي هَذَا الْبَابِ غَيْرُ مَحْفُوظٍ .

அஸ்-ஸுஹ்ரீ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்களும், அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களும், உமர் (ரழி) அவர்களும் ஜனாஸாவுக்கு முன்னால் நடந்தார்கள்.'
அஸ்-ஸுஹ்ரீ (ரஹ்) அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்: 'ஸாலிம் (ரஹ்) அவர்கள், தங்களின் தந்தை (அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் ரழி) அவர்கள் ஜனாஸாவுக்கு முன்னால் நடப்பார்கள் என்று எனக்கு அறிவித்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1010

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَكْرٍ ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ يَزِيدَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَأَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ كَانُوا يَمْشُونَ أَمَامَ الْجَنَازَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى سَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ خَطَأٌ أَخْطَأَ فِيهِ مُحَمَّدُ بْنُ بَكْرٍ وَإِنَّمَا يُرْوَى هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ يُونُسَ عَنِ الزُّهْرِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَأَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ كَانُوا يَمْشُونَ أَمَامَ الْجَنَازَةِ . قَالَ الزُّهْرِيُّ وَأَخْبَرَنِي سَالِمٌ أَنَّ أَبَاهُ كَانَ يَمْشِي أَمَامَ الْجَنَازَةِ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَهَذَا أَصَحُّ .

அனஸ் (ரலி) அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களும், அபூபக்கர், உமர், உஸ்மான் (ரலி) ஆகியோரும் ஜனாஸாவிற்கு முன்னால் நடந்து செல்பவர்களாக இருந்தனர்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: நான் முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்களிடம் இந்த ஹதீஸ் குறித்துக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் (இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரில் வருவது)

தவறானதாகும். இதில் முஹம்மத் பின் பக்ர் என்பவர் தவறிழைத்துவிட்டார். உண்மையில் இந்த ஹதீஸ், யூனுஸ் வழியாக ஸுஹ்ரியிடமிருந்து, 'நபி (ஸல்) அவர்களும், அபூபக்கர் மற்றும் உமர் (ரலி) ஆகியோரும் ஜனாஸாவிற்கு முன்னால் நடந்து செல்பவர்களாக இருந்தனர்' என்றே (முர்ஸலாக) அறிவிக்கப்படுகின்றது. (மேலும்) ஸுஹ்ரி கூறினார்: 'தன் தந்தை (இப்னு உமர் ரலி) ஜனாஸாவிற்கு முன்னால் நடந்து செல்பவராக இருந்தார்' என்று ஸாலிம் எனக்கு அறிவித்தார்." (இமாம்) முஹம்மத் (புகாரி) அவர்கள், "இதுவே மிகவும் சரியானதாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَشْىِ خَلْفَ الْجَنَازَةِ

ஜனாஸாவுக்குப் பின்னால் நடப்பது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1011

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ يَحْيَى، إِمَامِ بَنِي تَيْمِ اللَّهِ عَنْ أَبِي مَاجِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ سَأَلْنَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الْمَشْىِ خَلْفَ الْجَنَازَةِ فَقَالَ ‏"‏ مَا دُونَ الْخَبَبِ فَإِنْ كَانَ خَيْرًا عَجَّلْتُمُوهُ وَإِنْ كَانَ شَرًّا فَلاَ يُبَعَّدُ إِلاَّ أَهْلُ النَّارِ الْجَنَازَةُ مَتْبُوعَةٌ وَلاَ تَتْبَعُ وَلَيْسَ مِنْهَا مَنْ تَقَدَّمَهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ يُعْرَفُ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يُضَعِّفُ حَدِيثَ أَبِي مَاجِدٍ هَذَا ‏.‏ وَقَالَ مُحَمَّدٌ قَالَ الْحُمَيْدِيُّ قَالَ ابْنُ عُيَيْنَةَ قِيلَ لِيَحْيَى مَنْ أَبُو مَاجِدٍ هَذَا قَالَ طَائِرٌ طَارَ فَحَدَّثَنَا ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِلَى هَذَا رَأَوْا أَنَّ الْمَشْىَ خَلْفَهَا أَفْضَلُ ‏.‏ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ قَالَ إِنَّ أَبَا مَاجِدٍ رَجُلٌ مَجْهُولٌ لاَ يُعْرَفُ إِنَّمَا يُرْوَى عَنْهُ حَدِيثَانِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏ وَيَحْيَى إِمَامُ بَنِي تَيْمِ اللَّهِ ثِقَةٌ يُكْنَى أَبَا الْحَارِثِ وَيُقَالُ لَهُ يَحْيَى الْجَابِرُ وَيُقَالُ لَهُ يَحْيَى الْمُجْبِرُ أَيْضًا وَهُوَ كُوفِيٌّ رَوَى لَهُ شُعْبَةُ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَأَبُو الأَحْوَصِ وَسُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: "நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஜனாஸாவின் பின்னால் செல்வதைப் பற்றிக் கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'சிறு ஓட்டத்திற்கும் குறைவான வேகத்தில் (நடந்து செல்லுங்கள்). ஏனெனில், அவர் நல்லவராக இருந்தால், நீங்கள் அவரை (நன்மையின் பால்)

விரைவுபடுத்துகிறீர்கள். அவர் தீயவராக இருந்தால், (உங்களிடமிருந்து) தூரமாக்கப்படுபவர் நரகவாசியே ஆவார். ஜனாஸா (மக்களால்) பின்தொடரப்பட வேண்டியதாகும்; அது (மற்றவர்களை) பின்தொடராது. அதற்கு முன்னால் செல்பவர் அ(ந்த ஜனாஸா ஊர்வலத்)தைச் சார்ந்தவர் அல்லர்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الرُّكُوبِ خَلْفَ الْجَنَازَةِ

ஜனாஸாவுக்குப் பின்னால் வாகனத்தில் செல்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ள செய்தி

1012

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ، عَنْ رَاشِدِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ ثَوْبَانَ، قَالَ خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي جَنَازَةٍ فَرَأَى نَاسًا رُكْبَانًا فَقَالَ أَلاَ تَسْتَحْيُونَ إِنَّ مَلاَئِكَةَ اللَّهِ عَلَى أَقْدَامِهِمْ وَأَنْتُمْ عَلَى ظُهُورِ الدَّوَابِّ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ثَوْبَانَ قَدْ رُوِيَ عَنْهُ مَوْقُوفًا قَالَ مُحَمَّدٌ الْمَوْقُوفُ مِنْهُ أَصَحُّ .

தவ்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு ஜனாஸாவைத் தொடர்ந்து சென்றோம். அப்போது அவர்கள் (நபி ஸல்), மக்கள் (ஜனாஸாவைத் தொடரும்போது) வாகனங்களில் சவாரி செய்வதைக் கண்டார்கள். (அதனால் அவர்களுக்கு அறிவுரை கூறி) கூறினார்கள்: 'உங்களுக்கு வெட்கமாக இல்லையா? நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் வானவர்கள் தங்கள் கால்களில் (நடந்து) செல்கிறார்கள், ஆனால் நீங்களோ உங்கள் விலங்குகளின் முதுகில் இருக்கிறீர்கள்!'

1013

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، قَالَ سَمِعْتُ جَابِرَ بْنَ سَمُرَةَ، يَقُولُ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي جَنَازَةِ أَبِي الدَّحْدَاحِ وَهُوَ عَلَى فَرَسٍ لَهُ يَسْعَى وَنَحْنُ حَوْلَهُ وَهُوَ يَتَوَقَّصُ بِهِ .

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நாங்கள் அபுத் தஹ்தாஹ் என்பவரின் ஜனாஸாவில் நபி (ஸல்) அவர்களுடன்

இருந்தோம். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் (விரைந்து செல்லக்கூடிய) தமது குதிரையின் மீது அமர்ந்திருந்தார்கள். நாங்கள் அவர்களைச் சுற்றி இருந்தோம்; அக்குதிரை அவர்களைச் சுமந்தவாறு (குறுகிய, விரைவான அடிகள் எடுத்து) துள்ளி நடந்து கொண்டிருந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1014

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الصَّبَّاحِ الْهَاشِمِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، عَنِ الْجَرَّاحِ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم اتَّبَعَ جَنَازَةَ أَبِي الدَّحْدَاحِ مَاشِيًا وَرَجَعَ عَلَى فَرَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அபூ அத்-தஹ்தாஹ் (ரழி) அவர்களின் ஜனாஸாவை நடந்து பின்தொடர்ந்தார்கள், மேலும் (அடக்கம் முடிந்த பிறகு) அவர்கள் குதிரையில் திரும்பி வந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِسْرَاعِ بِالْجَنَازَةِ

ஜனாஸாவை (இறுதிச் சடங்கு) விரைவாக செய்வது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1015

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، سَمِعَ سَعِيدَ بْنَ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَسْرِعُوا بِالْجَنَازَةِ فَإِنْ يَكُنْ خَيْرًا تُقَدِّمُوهَا إِلَيْهِ وَإِنْ يَكُنْ شَرًّا تَضَعُوهُ عَنْ رِقَابِكُمْ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஜனாஸாவை (நல்லடக்கம் செய்ய) விரைவுபடுத்துங்கள். ஏனெனில், அது (அந்த ஜனாஸா) ஒரு நல்லவராக இருந்தால், அவரை நீங்கள் ஒரு நன்மைக்கு முன்னிறுத்துகிறீர்கள். மேலும்,

அது ஒரு தீயவராக இருந்தால், அப்படியானால், நீங்கள் உங்கள் கழுத்திலிருந்து (ஒரு தீமையை) இறக்கி வைக்கிறீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَتْلَى أُحُدٍ وَذِكْرِ حَمْزَةَ

உஹுதில் கொல்லப்பட்டவர்கள் பற்றியும், ஹம்ஸா (ரழி) அவர்களைப் பற்றியும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1016

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو صَفْوَانَ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ أَتَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى حَمْزَةَ يَوْمَ أُحُدٍ فَوَقَفَ عَلَيْهِ فَرَآهُ قَدْ مُثِّلَ بِهِ فَقَالَ " لَوْلاَ أَنْ تَجِدَ صَفِيَّةُ فِي نَفْسِهَا لَتَرَكْتُهُ حَتَّى تَأْكُلَهُ الْعَافِيَةُ حَتَّى يُحْشَرَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ بُطُونِهَا " . قَالَ ثُمَّ دَعَا بِنَمِرَةٍ فَكَفَّنَهُ فِيهَا فَكَانَتْ إِذَا مُدَّتْ عَلَى رَأْسِهِ بَدَتْ رِجْلاَهُ وَإِذَا مُدَّتْ عَلَى رِجْلَيْهِ بَدَا رَأْسُهُ . قَالَ فَكَثُرَ الْقَتْلَى وَقَلَّتِ الثِّيَابُ . قَالَ فَكُفِّنَ الرَّجُلُ وَالرَّجُلاَنِ وَالثَّلاَثَةُ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ ثُمَّ يُدْفَنُونَ فِي قَبْرٍ وَاحِدٍ فَجَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَسْأَلُ عَنْهُمْ " أَيُّهُمْ أَكْثَرُ قُرْآنًا " . فَيُقَدِّمُهُ إِلَى الْقِبْلَةِ . قَالَ فَدَفَنَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يُصَلِّ عَلَيْهِمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَنَسٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . النَّمِرَةُ الْكِسَاءُ الْخَلَقُ . وَقَدْ خُولِفَ أُسَامَةُ بْنُ زَيْدٍ فِي رِوَايَةِ هَذَا الْحَدِيثِ فَرَوَى اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ عَنِ ابْنِ شِهَابٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ . وَرَوَى مَعْمَرٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ ثَعْلَبَةَ عَنْ جَابِرٍ . وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا ذَكَرَهُ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَنَسٍ إِلاَّ أُسَامَةَ بْنَ زَيْدٍ . وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ حَدِيثُ اللَّيْثِ عَنِ ابْنِ شِهَابٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ عَنْ جَابِرٍ أَصَحُّ .

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உஹுதுப் போரின் நாளில் ஹம்ஸா (ரழி) அவர்களிடம் வந்தார்கள். அவர்கள் (ஹம்ஸாவின் உடலுக்கு) அருகில் நின்று, அவர்களின் உடல் சிதைக்கப்பட்டிருந்ததைக் கண்டார்கள்.

அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஸஃபிய்யா (ரழி) அவர்கள் (இந்தக் காட்சியைக் கண்டு) மனவேதனைப்படுவார்கள் என்றில்லையென்றால், (காட்டு) விலங்குகள் இவரைத் தின்று, (அதன் மூலம்) மறுமை நாளில் அவற்றின் வயிறுகளிலிருந்து இவர் எழுப்பப்படும் வரை, நான் இவரை (அடக்கம் செய்யாமல்) அப்படியே விட்டிருப்பேன்."

பின்னர், அவருக்குக் கஃபனிடுவதற்காக ஒரு 'நமிரா' (கம்பளி ஆடை) கொண்டு வருமாறு அவர்கள் கேட்டார்கள். அதைக்கொண்டு அவருக்குக் கஃபனிடப்பட்டது. அந்த ஆடையை அவர்களின் தலையின் மீது இழுத்து விட்டால், அவர்களின் பாதங்கள் வெளியே தெரிந்தன; அதை அவர்களின் பாதங்களின் மீது இழுத்து விட்டால், அவர்களின் தலை வெளியே தெரிந்தது.

அவர் கூறினார்கள்: கொல்லப்பட்டவர்கள் அதிகமாக இருந்தனர்; ஆனால் துணிகளோ குறைவாகவே இருந்தன.

அவர் கூறினார்கள்: (ஆகவே, தேவைக்கேற்ப) ஒருவர், இருவர் மற்றும் மூவர் என ஒரே துணியில் கஃபனிடப்பட்டு, பின்னர் ஒரே கப்ரிலும் அடக்கம் செய்யப்பட்டனர்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "இவர்களில் குர்ஆனை அதிகம் அறிந்தவர் யார்?" என்று கேட்டுக்கொண்டிருந்தார்கள்; (அவரை மற்றவர்களுக்கு முன்னால்) கிப்லாவின் திசையில் (கப்ரில்) முற்படுத்துவதற்காக.

அவர் கூறினார்கள்: ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவர்களை அடக்கம் செய்தார்கள். மேலும், அவர்களுக்காக (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்தவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب آخَرُ

வேறோர் அத்தியாயம்

1017

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ مُسْلِمٍ الأَعْوَرِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَعُودُ الْمَرِيضَ وَيَشْهَدُ الْجَنَازَةَ وَيَرْكَبُ الْحِمَارَ وَيُجِيبُ دَعْوَةَ الْعَبْدِ وَكَانَ يَوْمَ بَنِي قُرَيْظَةَ عَلَى حِمَارٍ مَخْطُومٍ بِحَبْلٍ مِنْ لِيفٍ عَلَيْهِ إِكَافُ لِيفٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُسْلِمٍ عَنْ أَنَسٍ . وَمُسْلِمٌ الأَعْوَرُ يُضَعَّفُ وَهُوَ مُسْلِمُ بْنُ كَيْسَانَ الْمُلاَئِيُّ تُكُلِّمَ فِيهِ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ شُعْبَةُ وَسُفْيَانُ .

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நோயாளிகளை நலம் விசாரிப்பார்கள், இறுதி ஊர்வலங்களில் கலந்துகொள்வார்கள், கழுதையின் மீது பயணிப்பார்கள், ஒரு அடிமையின் அழைப்பை ஏற்றுக்கொள்வார்கள். மேலும், பனூ குறைழா (சம்பவத்தின்) நாளன்று, அவர்கள் பேரீச்சை நாரினால் ஆன கடிவாளமும், பேரீச்சை நாரினால் ஆன சேணமும் கொண்ட ஒரு கழுதையின் மீது இருந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب))

பாடம்

1018

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ لَمَّا قُبِضَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اخْتَلَفُوا فِي دَفْنِهِ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم شَيْئًا مَا نَسِيتُهُ قَالَ ‏"‏ مَا قَبَضَ اللَّهُ نَبِيًّا إِلاَّ فِي الْمَوْضِعِ الَّذِي يُحِبُّ أَنْ يُدْفَنَ فِيهِ ‏"‏ . ادْفِنُوهُ فِي مَوْضِعِ فِرَاشِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي بَكْرٍ الْمُلَيْكِيُّ يُضَعَّفُ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ فَرَوَاهُ ابْنُ عَبَّاسٍ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَيْضًا .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வஃபாத்தானபோது, அவரை அடக்கம் செய்வதில் (தோழர்கள்) கருத்து வேறுபாடு கொண்டார்கள். அப்போது அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நான் ஒரு விஷயத்தைக் கேட்டுள்ளேன்; அதை நான் மறக்கவில்லை. அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ் எந்த ஒரு நபியையும், அவர் எங்கே அடக்கம் செய்யப்படுவதை விரும்புகிறாரோ அந்த இடத்தைத் தவிர (அதாவது, அல்லாஹ் விரும்பும் இடத்தைத் தவிர வேறு எங்கும்)

அவரது உயிரைக் கைப்பற்றுவதில்லை.” (எனவே,) அவருடைய படுக்கை இருந்த இடத்திலேயே அவரை அடக்கம் செய்யுங்கள்.’

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1019

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ أَنَسٍ الْمَكِّيِّ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏اذْكُرُوا مَحَاسِنَ مَوْتَاكُمْ وَكُفُّوا عَنْ مَسَاوِيهِمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ عِمْرَانُ بْنُ أَنَسٍ الْمَكِّيُّ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ عَطَاءٍ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ وَعِمْرَانُ بْنُ أَبِي أَنَسٍ مِصْرِيٌّ أَقْدَمُ وَأَثْبَتُ مِنْ عِمْرَانَ بْنِ أَنَسٍ الْمَكِّيِّ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களின் மரணித்தவர்களின் நற்பண்புகளைக் கூறுங்கள்; அவர்களின் தீய பண்புகளை (ப்பற்றிக் கூறுவதைத்) தவிர்த்துக் கொள்ளுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْجُلُوسِ قَبْلَ أَنْ تُوضَعَ

ஜனாஸாவை கீழே வைக்கும் முன் அமர்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1020

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا صَفْوَانُ بْنُ عِيسَى، عَنْ بِشْرِ بْنِ رَافِعٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سُلَيْمَانَ بْنِ جُنَادَةَ بْنِ أَبِي أُمَيَّةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا اتَّبَعَ الْجَنَازَةَ لَمْ يَقْعُدْ حَتَّى تُوضَعَ فِي اللَّحْدِ فَعَرَضَ لَهُ حَبْرٌ فَقَالَ هَكَذَا نَصْنَعُ يَا مُحَمَّدُ ‏.‏ قَالَ فَجَلَسَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَقَالَ ‏"‏ خَالِفُوهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَبِشْرُ بْنُ رَافِعٍ لَيْسَ بِالْقَوِيِّ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏

உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு ஜனாஸாவைப் பின்தொடர்ந்து

செல்லும்போது, அது லஹ்தில் (அதாவது, அடக்கம் செய்யப்படும் வரை) வைக்கப்படும் வரை அமரமாட்டார்கள். (ஒரு முறை) ஒரு யூத அறிஞர் அவர்களிடம் வந்து, 'ஓ முஹம்மதே! நாங்களும் இப்படித்தான் செய்கிறோம்' என்று கூறினார். உடனே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அமர்ந்து, 'அவர்களுக்கு (அதாவது, யூதர்களுக்கு) மாறு செய்யுங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فَضْلِ الْمُصِيبَةِ إِذَا احْتَسَبَ

துன்பத்தில் நற்கூலியை நாடுவதன் சிறப்பு

1021

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي سِنَانٍ، قَالَ دَفَنْتُ ابْنِي سِنَانًا وَأَبُو طَلْحَةَ الْخَوْلاَنِيُّ جَالِسٌ عَلَى شَفِيرِ الْقَبْرِ فَلَمَّا أَرَدْتُ الْخُرُوجَ أَخَذَ بِيَدِي فَقَالَ أَلاَ أُبَشِّرُكَ يَا أَبَا سِنَانٍ . قُلْتُ بَلَى . فَقَالَ حَدَّثَنِي الضَّحَّاكُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَرْزَبٍ عَنْ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا مَاتَ وَلَدُ الْعَبْدِ قَالَ اللَّهُ لِمَلاَئِكَتِهِ قَبَضْتُمْ وَلَدَ عَبْدِي . فَيَقُولُونَ نَعَمْ . فَيَقُولُ قَبَضْتُمْ ثَمَرَةَ فُؤَادِهِ . فَيَقُولُونَ نَعَمْ . فَيَقُولُ مَاذَا قَالَ عَبْدِي فَيَقُولُونَ حَمِدَكَ وَاسْتَرْجَعَ . فَيَقُولُ اللَّهُ ابْنُوا لِعَبْدِي بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَسَمُّوهُ بَيْتَ الْحَمْدِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ சினான் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் எனது மகன் சினானை அடக்கம் செய்தேன். அப்போது அபூ தல்ஹா அல்-கவ்லானி (ரழி) கப்ரின் விளிம்பில் அமர்ந்திருந்தார்கள். நான் (அங்கிருந்து) வெளியேற முற்பட்டபோது, அவர்கள் எனது கையைப் பிடித்துக் கொண்டு, 'அபூ சினானே! நான் உமக்கு ஒரு நற்செய்தியைத் தெரிவிக்கட்டுமா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நான், 'நிச்சயமாக (தெரிவியுங்கள்)' என்றேன்.

அவர்கள் கூறினார்கள்: அத்-தஹ்ஹாக் பின் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அர்ஸப் அவர்கள், அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்து எனக்கு அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

'ஒரு அடியாரின் குழந்தை இறந்துவிட்டால், அல்லாஹ் தனது மலக்குகளிடம், "என் அடியாரின் குழந்தையை நீங்கள் கைப்பற்றிவிட்டீர்களா?" என்று கேட்பான். அதற்கு அவர்கள் "ஆம்" என்பார்கள். பிறகு அவன், "அவரின் இதயக் கனியை நீங்கள் கைப்பற்றிவிட்டீர்களா?" என்று கேட்பான். அதற்கு

அவர்கள் "ஆம்" என்பார்கள்.

பிறகு அவன், "என் அடியார் என்ன கூறினார்?" என்று கேட்பான். அதற்கு அவர்கள், "அவர் உன்னைப் புகழ்ந்தார்; மேலும் 'இன்னா லில்லாஹி வஇன்னா இலைஹி ராஜிஊன்' (நாங்கள் அல்லாஹ்வுக்கே உரியவர்கள்; அவனிடமே நாங்கள் திரும்பச் செல்பவர்கள்) என்று கூறினார்" என்று பதிலளிப்பார்கள்.

அப்போது அல்லாஹ் கூறுவான்: "என் அடியாருக்காக சொர்க்கத்தில் ஒரு வீட்டைக் கட்டுங்கள்; அதற்கு 'பைத்துல் ஹம்த்' (புகழின் இல்லம்) என்று பெயரிடுங்கள்.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் (நன்மை நிறைந்த), ஙரீப் (அறிவிப்பாளர் தொடரில் தனித்தன்மை வாய்ந்த) ஹதீஸாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّكْبِيرِ عَلَى الْجَنَازَةِ

ஜனாஸா தொழுகைக்கான தக்பீர் குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1022

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى عَلَى النَّجَاشِيِّ فَكَبَّرَ أَرْبَعًا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ أَبِي أَوْفَى وَجَابِرٍ وَيَزِيدَ بْنِ ثَابِتٍ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَيَزِيدُ بْنُ ثَابِتٍ هُوَ أَخُو زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَهُوَ أَكْبَرُ مِنْهُ شَهِدَ بَدْرًا وَزَيْدٌ لَمْ يَشْهَدْ بَدْرًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ يَرَوْنَ التَّكْبِيرَ عَلَى الْجَنَازَةِ أَرْبَعَ تَكْبِيرَاتٍ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் அந்-நஜாஷி (அபிசீனிய மன்னர்)க்காக ஜனாஸாத் தொழுகை (மறைவான ஜனாஸா தொழுகை) தொழுது, நான்கு தக்பீர்கள் கூறினார்கள்.'

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இந்த அத்தியாயத்தில் இப்னு அப்பாஸ், இப்னு அபீ அவ்பா, ஜாபிர், யஸீத் பின் தாபித் மற்றும் அனஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: யஸீத் பின் தாபித் என்பவர் ஸைத் பின் தாபித் அவர்களுடைய சகோதரர் ஆவார். இவர் அவரைவிட வயது மூத்தவர்; பத்ரு போரில் கலந்துகொண்டவர். ஆனால் ஸைத் பத்ரு போரில் கலந்துகொள்ளவில்லை.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும்.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இதனையே செயல்படுத்துகின்றனர்; ஜனாஸா தொழுகையில் நான்கு தக்பீர்கள் கூற வேண்டும் என்பதே அவர்களது கருத்தாகும். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-தவ்ரீ, மாலிக் பின் அனஸ், இப்னுல் முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1023

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، قَالَ كَانَ زَيْدُ بْنُ أَرْقَمَ يُكَبِّرُ عَلَى جَنَائِزِنَا أَرْبَعًا وَإِنَّهُ كَبَّرَ عَلَى جَنَازَةٍ خَمْسًا فَسَأَلْنَاهُ عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُكَبِّرُهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ رَأَوُا التَّكْبِيرَ عَلَى الْجَنَازَةِ خَمْسًا ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ إِذَا كَبَّرَ الإِمَامُ عَلَى الْجَنَازَةِ خَمْسًا فَإِنَّهُ يُتَّبَعُ الإِمَامُ ‏.‏

அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ லைலா அவர்கள் கூறினார்கள்: ஸைத் பின் அர்கம் (ரழி) அவர்கள் எங்கள் ஜனாஸாக்களின் மீது நான்கு தக்பீர்கள் கூறுபவர்களாக இருந்தார்கள். (ஒரு சந்தர்ப்பத்தில்) அவர்கள் ஒரு ஜனாஸாவுக்கு ஐந்து தக்பீர்கள் கூறினார்கள். எனவே நாங்கள் அவர்களிடம் அதுபற்றி கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இவ்வாறு (ஐந்து தக்பீர்கள்) கூறுபவர்களாக இருந்தார்கள்' என்று பதிலளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الْمَيِّتِ

1024

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا هِقْلُ بْنُ زِيَادٍ، حَدَّثَنَا الأَوْزَاعِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، حَدَّثَنِي أَبُو إِبْرَاهِيمَ الأَشْهَلِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا صَلَّى عَلَى الْجَنَازَةِ قَالَ " اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا " . قَالَ يَحْيَى وَحَدَّثَنِي أَبُو سَلَمَةَ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَ ذَلِكَ وَزَادَ فِيهِ " اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الإِسْلاَمِ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الإِيمَانِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَعَائِشَةَ وَأَبِي قَتَادَةَ وَعَوْفِ بْنِ مَالِكٍ وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ وَالِدِ أَبِي إِبْرَاهِيمَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ وَعَلِيُّ بْنُ الْمُبَارَكِ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً . وَرَوَى عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَحَدِيثُ عِكْرِمَةَ بْنِ عَمَّارٍ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَعِكْرِمَةُ رُبَّمَا يَهِمُ فِي حَدِيثِ يَحْيَى . وَرُوِيَ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ أَصَحُّ الرِّوَايَاتِ فِي هَذَا حَدِيثُ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ أَبِي إِبْرَاهِيمَ الأَشْهَلِيِّ عَنْ أَبِيهِ . وَسَأَلْتُهُ عَنِ اسْمِ أَبِي إِبْرَاهِيمَ فَلَمْ يَعْرِفْهُ .

அபூ இப்ராஹீம் அல்-அஷ்ஹலீ (ரஹ்) அவர்கள் தம் தந்தை (அல்-அஷ்ஹலீ (ரழி)) அறிவித்ததாகக் கூறுகிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஜனாஸா தொழுகை நடத்தும்போது இவ்வாறு கூறுவார்கள்:

(அல்லாஹும்மஃபிர் லி-ஹய்யினா வ மய்யிதினா, வ ஷாஹிதினா வ ஃகாயிபினா, வ ஸகீரினா வ கபீரினா, வ தகரினா வ உன்தானா)

'யா அல்லாஹ்! எங்களில் உயிருடன் இருப்பவர்களையும், இறந்துவிட்டவர்களையும், (எங்கள் மத்தியில்) இருப்பவர்களையும், (எங்கள் மத்தியில்) இல்லாதவர்களையும், சிறியவர்களையும், பெரியவர்களையும், ஆண்களையும், பெண்களையும் மன்னிப்பாயாக.'

மேலும், யஹ்யா (இப்னு அபீ கஸீர்) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: அபூ ஸலமா இப்னு அப்துர் ரஹ்மான் அவர்கள் அபூ ஹுரைரா (ரழி) வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்றே அறிவித்தார்கள். அத்துடன் பின்வரும் வார்த்தைகளை அதிகப்படுத்தினார்கள்:

(அல்லாஹும்ம மன் அஹ்யைதஹு மின்னா ஃபஅஹ்யிஹி அலல் இஸ்லாம், வமன் தவப்பைதஹு மின்னா ஃபதவப்பஹு அலல் ஈமான்)

'யா அல்லாஹ்! எங்களில் நீ யாரை உயிருடன் வாழச் செய்கிறாயோ அவரை இஸ்லாத்தின் மீதும், எங்களில் நீ யாரை மரணிக்கச் செய்கிறாயோ அவரை ஈமானின் மீதும் மரணிக்கச் செய்வாயாக.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1025

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي عَلَى مَيِّتٍ فَفَهِمْتُ مِنْ صَلاَتِهِ عَلَيْهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَاغْسِلْهُ بِالْبَرَدِ وَاغْسِلْهُ كَمَا يُغْسَلُ الثَّوْبُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ هَذَا الْحَدِيثُ .

அவ்ஃப் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மையித்துக்காகத் தொழுவதைக் கேட்டேன். அவர்கள் அவருக்காகச் செய்த பிரார்த்தனையிலிருந்து நான் (பின்வருமாறு) புரிந்துகொண்டேன்:
(அல்லாஹும்மக்ஃபிர் லஹு, வர்ஹம்ஹு, வக்ஸில்ஹு பில்பரதி, வக்ஸில்ஹு கமா யுக்ஸலுத் தௌப்)
'அல்லாஹ்வே! இவரை மன்னிப்பாயாக! இவருக்குக் கருணை புரிவாயாக! இவரை ஆலங்கட்டியால் (பாவக்கறைகள் நீங்க) கழுவுவாயாக! ஆடை கழுவப்படுவதைப் போன்று இவரை (முழுமையாகத் தூய்மையாக்குவாயாக)!'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْقِرَاءَةِ عَلَى الْجَنَازَةِ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ

ஜனாஸா தொழுகையில் ஃபாதிஹதுல் கிதாப் ஓதுவது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1026

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ عُثْمَانَ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ عَلَى الْجَنَازَةِ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ شَرِيكٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَلِكَ الْقَوِيِّ . إِبْرَاهِيمُ بْنُ عُثْمَانَ هُوَ أَبُو شَيْبَةَ الْوَاسِطِيُّ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ . وَالصَّحِيحُ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَوْلُهُ مِنَ السُّنَّةِ الْقِرَاءَةُ عَلَى الْجَنَازَةِ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் ஜனாஸா தொழுகையில் ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப் (அல்-ஃபாத்திஹா அத்தியாயத்தை) ஓதினார்கள்.'

இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்: இந்த அத்தியாயத்தில் உம்மு ஷரீக் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில்) அறிவிப்பு உள்ளது. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் அவ்வளவு வலுவானதல்ல. (இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) இப்ராஹீம் பின் உஸ்மான் என்பவர் அபூ ஷைபா அல்-வாஸித் ஆவார்; இவர் 'முன்கருல் ஹதீஸ்' (அதாவது, இவரது அறிவிப்புகள் மறுக்கப்பட வேண்டியவை) ஆவார். இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, 'ஜனாஸா தொழுகையில் ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப் ஓதுவது சுன்னத்தாகும்' என்ற கூற்றே ஆதாரப்பூர்வமானதாகும்.

1027

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عَوْفٍ، أَنَّ ابْنَ عَبَّاسٍ، صَلَّى عَلَى جَنَازَةٍ فَقَرَأَ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ فَقُلْتُ لَهُ فَقَالَ إِنَّهُ مِنَ السُّنَّةِ أَوْ مِنْ تَمَامِ السُّنَّةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ يَخْتَارُونَ أَنْ يُقْرَأَ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ بَعْدَ التَّكْبِيرَةِ الأُولَى . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يُقْرَأُ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الْجَنَازَةِ إِنَّمَا هُوَ ثَنَاءٌ عَلَى اللَّهِ وَالصَّلاَةُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالدُّعَاءُ لِلْمَيِّتِ . وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَغَيْرِهِ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ . وَطَلْحَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَوْفٍ هُوَ ابْنُ أَخِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ رَوَى عَنْهُ الزُّهْرِيُّ .

தல்ஹா பின் அவ்ஃப் (அதாவது, தல்ஹா பின் அப்துல்லாஹ் பின் அவ்ஃப்) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் ஒரு ஜனாஸா தொழுகையை நடத்தி, அதில் 'ஃபாத்திஹதுல் கிதாப்' (அல்-ஃபாத்திஹா அத்தியாயத்தை) ஓதினார்கள். நான் அவர்களிடம் (அவர்கள் ஏன் அவ்வாறு செய்தார்கள் என்று) கேட்டபோது, அவர்கள், 'நிச்சயமாக இது சுன்னாவாகும்' அல்லது 'இது சுன்னாவின் பூரணத்துவமாகும்' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் ஏனைய அறிஞர்களில் சிலர் இதன் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர். அவர்கள் முதல் தக்பீருக்குப் பிறகு 'ஃபாத்திஹதுல் கிதாப்' ஓதப்படுவதைத் தேர்வு செய்கின்றனர். இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

மேலும் அறிஞர்களில் சிலர், "ஜனாஸா தொழுகையில் (குர்ஆன்) ஓதக்கூடாது; மாறாக அது அல்லாஹ்வைப் புகழ்வது, நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலவாத்துச் சொல்வது மற்றும் மைய்யித்திற்காக துஆச் செய்வது மட்டுமே" என்று கூறுகின்றனர். இது ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகள் (அறிஞர்கள்) உள்ளிட்டோரின் கூற்றாகும். தல்ஹா பின் அப்துல்லாஹ் பின் அவ்ஃப் என்பவர் அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் அவர்களின் சகோதரரின் மகனாவார். இவரிடமிருந்து ஸுஹ்ரீ அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الْجَنَازَةِ وَالشَّفَاعَةِ لِلْمَيِّتِ

ஜனாஸா தொழுகை மற்றும் இறந்தவருக்காகப் பரிந்துரை செய்வது பற்றி வந்தவை

1028

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، وَيُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ مَرْثَدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْيَزَنِيِّ، قَالَ كَانَ مَالِكُ بْنُ هُبَيْرَةَ إِذَا صَلَّى عَلَى جَنَازَةٍ فَتَقَالَّ النَّاسَ عَلَيْهَا جَزَّأَهُمْ ثَلاَثَةَ أَجْزَاءٍ ثُمَّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ صَلَّى عَلَيْهِ ثَلاَثَةُ صُفُوفٍ فَقَدْ أَوْجَبَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأُمِّ حَبِيبَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَمَيْمُونَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ مَالِكِ بْنِ هُبَيْرَةَ حَدِيثٌ

حَسَنٌ هَكَذَا رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ . وَرَوَى إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعْدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ هَذَا الْحَدِيثَ وَأَدْخَلَ بَيْنَ مَرْثَدٍ وَمَالِكِ بْنِ هُبَيْرَةَ رَجُلاً . وَرِوَايَةُ هَؤُلاَءِ أَصَحُّ عِنْدَنَا .

மர்ஸத் பின் அப்துல்லாஹ் அல்-யஸனீ அறிவித்தார்கள்:

"மாலிக் பின் ஹுபைரா (ரழி) அவர்கள் ஒரு ஜனாஸாவிற்குத் தொழுகை நடத்தும்போது, மக்கள் குறைவாக இருந்தால், அவர்களை மூன்று வரிசைகளாகப் பிரிப்பார்கள். பிறகு கூறுவார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எவருக்காக மூன்று வரிசைகள் தொழுகை நடத்துகின்றனரோ, அவருக்கு (சொர்க்கம்) உறுதியாகிவிட்டது.”'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1029

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ أَيُّوبَ، . وَحَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ، رَضِيعٌ كَانَ لِعَائِشَةَ - عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ يَمُوتُ أَحَدٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ فَتُصَلِّي عَلَيْهِ أُمَّةٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ يَبْلُغُونَ أَنْ يَكُونُوا مِائَةً فَيَشْفَعُوا لَهُ إِلاَّ شُفِّعُوا فِيهِ " . وَقَالَ عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ فِي حَدِيثِهِ " مِائَةً فَمَا فَوْقَهَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ أَوْقَفَهُ بَعْضُهُمْ وَلَمْ يَرْفَعْهُ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “முஸ்லிம்களில் ஒருவர் மரணித்து, அவருக்காக முஸ்லிம்களில் ஒரு கூட்டம் (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்தி, அவர்கள் நூறு பேர் என்ற எண்ணிக்கையை அடைந்து, அவருக்காகப் பரிந்துரைத்தால், அவருக்காக அவர்களின் பரிந்துரை ஏற்றுக்கொள்ளப்படும் (அதாவது, அல்லாஹ்வால் அவர்களின் பரிந்துரை ஏற்கப்படும்).” அலி பின் ஹுஜ்ர் அவர்களின் அறிவிப்பில், “நூறு அல்லது அதற்கும் மேற்பட்டவர்கள்” என்று கூறப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الصَّلاَةِ عَلَى الْجَنَازَةِ عِنْدَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَعِنْدَ غُرُوبِهَا

சூரியன் உதயமாகும் போதும் அஸ்தமிக்கும் போதும் ஜனாஸா தொழுகையை நிறைவேற்றுவது வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1030

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُلَيِّ بْنِ رَبَاحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ الْجُهَنِيِّ، قَالَ ثَلاَثُ سَاعَاتٍ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَنْهَانَا أَنْ نُصَلِّيَ فِيهِنَّ أَوْ نَقْبُرَ فِيهِنَّ مَوْتَانَا حِينَ تَطْلُعُ الشَّمْسُ بَازِغَةً حَتَّى تَرْتَفِعَ وَحِينَ يَقُومُ قَائِمُ الظَّهِيرَةِ حَتَّى تَمِيلَ وَحِينَ تَضَيَّفُ الشَّمْسُ لِلْغُرُوبِ حَتَّى تَغْرُبَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ يَكْرَهُونَ الصَّلاَةَ عَلَى الْجَنَازَةِ فِي هَذِهِ السَّاعَاتِ . وَقَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ مَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ أَنْ نَقْبُرَ فِيهِنَّ مَوْتَانَا . يَعْنِي الصَّلاَةَ عَلَى الْجَنَازَةِ . وَكَرِهَ الصَّلاَةَ عَلَى الْجَنَازَةِ عِنْدَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَعِنْدَ غُرُوبِهَا وَإِذَا انْتَصَفَ النَّهَارُ حَتَّى تَزُولَ الشَّمْسُ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . قَالَ الشَّافِعِيُّ لاَ بَأْسَ بِالصَّلاَةِ عَلَى الْجَنَازَةِ فِي السَّاعَاتِ الَّتِي تُكْرَهُ فِيهِنَّ الصَّلاَةُ .

உக்பா பின் ஆமிர் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மூன்று நேரங்களில் தொழுகை தொழுவதையும், எங்களில் இறந்தவர்களை அடக்கம் செய்வதையும் (அதாவது, ஜனாஸா தொழுகை தொழுவதையும்) விட்டும் எங்களைத் தடுத்தார்கள்: சூரியன் உதயமாகத் தொடங்கும் போது அது முழுமையாக உயரும் வரை; சூரியன் நடு உச்சியில் இருக்கும் போது அது சாயும் வரை; மேலும், சூரியன் அஸ்தமிக்கத் தொடங்கும் போது அது முழுமையாக மறையும் வரை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الأَطْفَالِ

பாடம்: குழந்தைகளுக்கு (ஜனாஸா) தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1031

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ آدَمَ ابْنُ بِنْتِ أَزْهَرَ السَّمَّانِ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ سَعِيدِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ زِيَادِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ حَيَّةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله

عليه وسلم قَالَ الرَّاكِبُ خَلْفَ الْجَنَازَةِ وَالْمَاشِي حَيْثُ شَاءَ مِنْهَا وَالطِّفْلُ يُصَلَّى عَلَيْهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ رَوَاهُ إِسْرَائِيلُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ قَالُوا يُصَلَّى عَلَى الطِّفْلِ وَإِنْ لَمْ يَسْتَهِلَّ بَعْدَ أَنْ يُعْلَمَ أَنَّهُ خُلِقَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வாகனத்தில் வருபவர் ஜனாஸாவின் பின்னால் (செல்ல வேண்டும்). நடந்து வருபவர் (ஜனாஸாவின்) எந்தப் பகுதியிலும் (முன்னால், பக்கவாட்டில் அல்லது பின்னால்) அவர் விரும்பிய இடத்தில் செல்லலாம். மேலும், குழந்தைக்காகவும் (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்தப்பட வேண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الصَّلاَةِ عَلَى الْجَنِينِ حَتَّى يَسْتَهِلَّ

சிசு (பிறந்து) சப்தமிடும் வரை அதற்குத் தொழுகை நடத்துவதை விடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1032

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ الْوَاسِطِيُّ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ الْمَكِّيِّ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الطِّفْلُ لاَ يُصَلَّى عَلَيْهِ وَلاَ يَرِثُ وَلاَ يُورَثُ حَتَّى يَسْتَهِلَّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ قَدِ اضْطَرَبَ النَّاسُ فِيهِ فَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَرْفُوعًا ‏.‏ وَرَوَى أَشْعَثُ بْنُ سَوَّارٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ مَوْقُوفًا ‏.‏ وَرَوَى مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ عَنْ جَابِرٍ مَوْقُوفًا ‏.‏ وَكَأَنَّ هَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الْمَرْفُوعِ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا قَالُوا لاَ يُصَلَّى عَلَى الطِّفْلِ حَتَّى يَسْتَهِلَّ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ ‏.‏

ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “குழந்தை (பிறக்கும்போது) குரல் எழுப்பும் வரை, அதற்காக (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்தப்பட மாட்டாது; அது (யாருக்கும்) வாரிசாகாது; அதன் சொத்துக்கும் (யாரும்) வாரிசாக முடியாது.”

இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் விஷயத்தில் மக்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர் இதனை அபூ ஸுபைர் வழியாக, ஜாபிர் (ரலி) வாயிலாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து 'மர்ஃபூஃ' ஆக (நபிமொழியாக) அறிவித்துள்ளனர். அஷ்அஸ் பின் சவ்வார் மற்றும் பலர் இதனை அபூ ஸுபைர் வழியாக, ஜாபிர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து 'மவ்குஃப்' ஆக (நபித்தோழர் கூற்றாக) அறிவித்துள்ளனர். முஹம்மத் பின் இஸ்ஹாக், அதா பின் அபீ ரபாஹ் வழியாக ஜாபிர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து 'மவ்குஃப்' ஆக அறிவித்துள்ளார். இதுவே 'மர்ஃபூஃ' ஆன ஹதீஸை விடச் சரியானதாகத் தோன்றுகிறது. அறிஞர்களில் சிலர் இக்கருத்தையே கொண்டுள்ளனர். "குழந்தை (பிறக்கும்போது) குரல் எழுப்பும் வரை அதற்காக (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்தப்படாது" என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الْمَيِّتِ فِي الْمَسْجِدِ

மஸ்ஜிதில் இறந்தவருக்காக தொழுகை நடத்துவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1033

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ الْوَاحِدِ بْنِ حَمْزَةَ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى سُهَيْلِ ابْنِ بَيْضَاءَ فِي الْمَسْجِدِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ قَالَ الشَّافِعِيُّ قَالَ مَالِكٌ لاَ يُصَلَّى عَلَى الْمَيِّتِ فِي الْمَسْجِدِ ‏.‏ وَقَالَ الشَّافِعِيُّ يُصَلَّى عَلَى الْمَيِّتِ فِي الْمَسْجِدِ ‏.‏ وَاحْتَجَّ بِهَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், சுஹைல் இப்னு பைளா (ரழி) அவர்களுக்கு (ஜனாஸா தொழுகை) மஸ்ஜிதில் தொழுதார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَيْنَ يَقُومُ الإِمَامُ مِنَ الرَّجُلِ وَالْمَرْأَةِ

ஆண்களுக்கும் பெண்களுக்கும் இமாம் எங்கு நிற்க வேண்டும் என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1034

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُنِيرٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ هَمَّامٍ، عَنْ أَبِي غَالِبٍ، قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَلَى جَنَازَةِ رَجُلٍ فَقَامَ حِيَالَ رَأْسِهِ ثُمَّ جَاءُوا بِجَنَازَةِ امْرَأَةٍ مِنْ قُرَيْشٍ فَقَالُوا يَا أَبَا حَمْزَةَ صَلِّ عَلَيْهَا ‏.‏ فَقَامَ حِيَالَ وَسَطِ السَّرِيرِ ‏.‏ فَقَالَ لَهُ الْعَلاَءُ بْنُ زِيَادٍ هَكَذَا رَأَيْتَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَامَ عَلَى الْجَنَازَةِ مُقَامَكَ مِنْهَا وَمِنَ الرَّجُلِ مُقَامَكَ مِنْهُ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ فَلَمَّا فَرَغَ قَالَ احْفَظُوا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَمُرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ هَمَّامٍ مِثْلَ هَذَا ‏.‏ وَرَوَى وَكِيعٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ هَمَّامٍ فَوَهِمَ فِيهِ فَقَالَ عَنْ غَالِبٍ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏ وَالصَّحِيحُ عَنْ أَبِي غَالِبٍ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ أَبِي غَالِبٍ مِثْلَ رِوَايَةِ هَمَّامٍ ‏.‏ وَاخْتَلَفُوا فِي اسْمِ أَبِي غَالِبٍ هَذَا فَقَالَ بَعْضُهُمْ يُقَالُ اسْمُهُ نَافِعٌ وَيُقَالُ رَافِعٌ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

அபூ காலிப் அறிவித்தார்கள்:
நான் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களுடன் ஒரு ஆணின் ஜனாஸா தொழுகையைத் தொழுதேன். அவர்கள் அந்த ஆணின் தலைக்கு நேராக நின்றார்கள். பின்னர், குறைஷிக் குலத்தைச் சேர்ந்த ஒரு பெண்ணின் ஜனாஸாவை (அவர்கள் தொழுகைக்காக) கொண்டு வந்தார்கள். (அங்கிருந்தவர்கள்) 'ஓ அபூ ஹம்ஸா! இவருக்காகத் தொழுகை நடத்துங்கள்' என்று கூறினார்கள். எனவே, அவர்கள் அப்பெண்ணின் சடலத்தின் நடுப்பகுதிக்கு (அதாவது இடுப்புக்கு) நேராக நின்றார்கள். அல்-அலா பின் ஸியாத் அவர்கள் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடம், 'நீங்கள் (இப்போது) இந்தப் பெண்ணின் ஜனாஸாவிற்கு நின்ற இடத்திலும், அந்த ஆணின் ஜனாஸாவிற்கு நின்ற இடத்திலும் (முன்னர்) நபி (ஸல்) அவர்கள் (ஜனாஸா தொழுகைக்காக) நிற்பதை பார்த்தீர்களா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'ஆம்' என்று பதிலளித்தார்கள். அவர்கள் (தொழுகையை) முடித்ததும், '(இந்த சுன்னாவை) நினைவில் கொள்ளுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1035

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، وَالْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ حُسَيْنٍ الْمُعَلِّمِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى عَلَى امْرَأَةٍ فَقَامَ وَسَطَهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ حُسَيْنٍ الْمُعَلِّمِ .

ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு பெண்ணின் மீது (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்தினார்கள். அப்போது அவர்கள் அப்பெண்ணின் நடுப்பகுதியில் நின்றார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الصَّلاَةِ عَلَى الشَّهِيدِ

பாடம்: ஷஹீதுக்கு (உயிர்த்தியாகிக்கு) ஜனாஸா தொழுகையை விட்டுவிடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1036

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، أَخْبَرَهُ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَجْمَعُ بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ مِنْ قَتْلَى أُحُدٍ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ ثُمَّ يَقُولُ " أَيُّهُمَا أَكْثَرُ أَخْذًا لِلْقُرْآنِ " . فَإِذَا أُشِيرَ لَهُ إِلَى أَحَدِهِمَا قَدَّمَهُ فِي اللَّحْدِ وَقَالَ " أَنَا شَهِيدٌ عَلَى هَؤُلاَءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ " . وَأَمَرَ بِدَفْنِهِمْ فِي دِمَائِهِمْ وَلَمْ يُصَلِّ عَلَيْهِمْ وَلَمْ يُغَسَّلُوا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرُوِيَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ ثَعْلَبَةَ بْنِ أَبِي صُعَيْرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَمِنْهُمْ مَنْ ذَكَرَهُ عَنْ جَابِرٍ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الشَّهِيدِ فَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ يُصَلَّى عَلَى الشَّهِيدِ . وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْمَدِينَةِ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ يُصَلَّى عَلَى الشَّهِيدِ . وَاحْتَجُّوا بِحَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ صَلَّى عَلَى حَمْزَةَ . وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ وَبِهِ يَقُولُ إِسْحَاقُ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் உஹத் (போரில்) கொல்லப்பட்டவர்களில் இருவரை ஒரே துணியில் ஒன்று சேர்ப்பார்கள். பின்னர், "இவ்விருவரில் குர்ஆனை அதிகம் மனனம் செய்தவர் (அல்லது அறிந்தவர்) யார்?" என்று கேட்பார்கள்.
அவர்களில் ஒருவரைச் சுட்டிக்காட்டப்பட்டால், அவரை (முதலில்) லஹ்தில் (சவக்குழியின் ஒரு குறிப்பிட்ட பகுதியில்) வைப்பார்கள். மேலும் "மறுமை நாளில் இவர்களுக்கு நான் சாட்சியாக இருப்பேன்" என்று கூறுவார்கள்.
மேலும், அவர்கள் தங்களின் இரத்தத்துடனேயே அடக்கம் செய்யப்பட வேண்டும் என்று கட்டளையிட்டார்கள். அவர்களுக்கு (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்தவில்லை; அவர்கள் குளிப்பாட்டப்படவும் இல்லை.
இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த அத்தியாயத்தில் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது. ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.
ஷஹீத் (உயிர் தியாகி) மீது ஜனாஸாத் தொழுகை நடத்துவது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர், 'ஷஹீதுக்கு ஜனாஸாத் தொழுகை நடத்தப்படாது' என்று கூறுகின்றனர். இது மதீனா வாசிகளின் கூற்றாகும்; இதையே இமாம் ஷாஃபிஈ மற்றும் இமாம் அஹ்மத் ஆகியோரும் கூறுகின்றனர்.
மற்றும் சிலர், 'ஷஹீதுக்கு ஜனாஸாத் தொழுகை நடத்தப்படும்' என்று கூறுகின்றனர். நபி (ஸல்) அவர்கள் ஹம்ஸா (ரழி) அவர்களுக்குத் தொழுகை நடத்தினார்கள் என்ற ஹதீஸை இவர்கள் ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர். இது ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கூற்றாகும்; இதையே இஸ்ஹாக் அவர்களும் கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الْقَبْرِ

கப்ரின் மீது (ஜனாஸா) தொழுகை நிறைவேற்றுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1037

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا الشَّيْبَانِيُّ، حَدَّثَنَا الشَّعْبِيُّ، أَخْبَرَنِي مَنْ، رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَرَأَى قَبْرًا مُنْتَبِذًا فَصَفَّ أَصْحَابَهُ خَلْفَهُ فَصَلَّى عَلَيْهِ فَقِيلَ لَهُ مَنْ أَخْبَرَكَهُ فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَبُرَيْدَةَ وَيَزِيدَ بْنِ ثَابِتٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ وَأَبِي قَتَادَةَ وَسَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يُصَلَّى عَلَى الْقَبْرِ ‏.‏ وَهُوَ

قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ . وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ إِذَا دُفِنَ الْمَيِّتُ وَلَمْ يُصَلَّ عَلَيْهِ صُلِّيَ عَلَى الْقَبْرِ . وَرَأَى ابْنُ الْمُبَارَكِ الصَّلاَةَ عَلَى الْقَبْرِ . وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ يُصَلَّى عَلَى الْقَبْرِ إِلَى شَهْرٍ . وَقَالاَ أَكْثَرُ مَا سَمِعْنَا عَنِ ابْنِ الْمُسَيَّبِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَلَّى عَلَى قَبْرِ أُمِّ سَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ بَعْدَ شَهْرٍ .

அஷ்-ஷஅபீ அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்களைப் பார்த்த ஒருவர் எனக்கு அறிவித்தார்: அவர்கள் (நபி (ஸல்)) ஒரு தனித்த கப்ரைப் பார்த்தார்கள் (அதாவது, அதன் மீது ஜனாஸா தொழுகை நடத்தப்படவில்லை அல்லது அது சமீபத்தில் அடக்கம் செய்யப்பட்டிருந்தது). ஆகவே, தம் தோழர்களைத் தங்களுக்குப் பின்னால் வரிசைப்படுத்தினார்கள்; பின்னர் அதன் மீது (ஜனாஸா) தொழுதார்கள்.' அவரிடம் (அஷ்-ஷஅபீயிடம்), 'உங்களுக்கு அறிவித்தது யார்?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'இப்னு அப்பாஸ் (ரலி)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1038

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، أَنَّ أُمَّ سَعْدٍ، مَاتَتْ وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم غَائِبٌ فَلَمَّا قَدِمَ صَلَّى عَلَيْهَا وَقَدْ مَضَى لِذَلِكَ شَهْرٌ .

சயீத் பின் முஸய்யப் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் இல்லாத போது உம்மு சஃத் (ரழி) அவர்கள் மரணித்தார்கள். எனவே, (நபி (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவுக்கு) வந்தபோது, அவருக்காக (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்தினார்கள். அப்போது அதற்காக ஒரு மாதம் ஏற்கெனவே கடந்திருந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي صَلاَةِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَلَى النَّجَاشِيِّ

பாடம்: நஜாஷிக்காக நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுகை நடத்தியது குறித்து வந்துள்ளவை

1039

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ وَحُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ قَالاَ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ عُبَيْدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي الْمُهَلَّبِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ قَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّ أَخَاكُمُ النَّجَاشِيَّ قَدْ مَاتَ فَقُومُوا فَصَلُّوا عَلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَقُمْنَا فَصَفَفْنَا كَمَا يُصَفُّ عَلَى الْمَيِّتِ وَصَلَّيْنَا عَلَيْهِ كَمَا يُصَلَّى عَلَى الْمَيِّتِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَأَبِي سَعِيدٍ وَحُذَيْفَةَ بْنِ أَسِيدٍ وَجَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ أَبُو قِلاَبَةَ عَنْ عَمِّهِ أَبِي الْمُهَلَّبِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ ‏.‏ وَأَبُو الْمُهَلَّبِ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَمْرٍو وَيُقَالُ مُعَاوِيَةُ بْنُ عَمْرٍو ‏.‏

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக உங்கள் சகோதரர் அந்-நஜாஷி (அபிசீனிய மன்னர்) இறந்துவிட்டார்கள். ஆகவே, அவருக்காக (ஜனாஸா) தொழுகை நிறைவேற்ற நில்லுங்கள்." அவர் (இம்ரான் (ரழி)) கூறினார்கள்: "இறந்தவருக்காக அணிவகுப்பது போலவே நாங்கள் எழுந்து நின்று அணிவகுத்தோம். மேலும், இறந்தவருக்காக (ஜனாஸா) தொழுவிக்கப்படுவது போலவே அவருக்காக நாங்கள் தொழுதோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الصَّلاَةِ عَلَى الْجَنَازَةِ

ஜனாஸா தொழுகைக்கான சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1040

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَنْ صَلَّى عَلَى جَنَازَةٍ فَلَهُ قِيرَاطٌ وَمَنْ تَبِعَهَا حَتَّى يُقْضَى دَفْنُهَا فَلَهُ قِيرَاطَانِ أَحَدُهُمَا أَوْ أَصْغَرُهُمَا مِثْلُ أُحُدٍ ‏"‏ ‏.‏ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لاِبْنِ عُمَرَ فَأَرْسَلَ إِلَى عَائِشَةَ فَسَأَلَهَا عَنْ ذَلِكَ فَقَالَتْ صَدَقَ أَبُو هُرَيْرَةَ ‏.‏ فَقَالَ ابْنُ عُمَرَ لَقَدْ فَرَّطْنَا فِي قَرَارِيطَ كَثِيرَةٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْبَرَاءِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي سَعِيدٍ

وَأُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ وَابْنِ عُمَرَ وَثَوْبَانَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒரு ஜனாஸா தொழுகையில் கலந்துகொள்கிறாரோ, அவருக்கு ஒரு கீராத் (நன்மை) உண்டு. யார் அதை (ஜனாஸாவை) அடக்கம் செய்யப்படும் வரை பின்தொடர்ந்து செல்கிறாரோ, அவருக்கு இரண்டு கீராத்கள் (நன்மை) உண்டு. அவற்றில் ஒன்று அல்லது அவற்றில் மிகச் சிறியது உஹுத் (மலை) போன்றதாகும்." (இந்த ஹதீஸை) நான் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம் குறிப்பிட்டேன். எனவே அவர்கள் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் (ஒருவரை) அனுப்பி அதுபற்றி விசாரித்தார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அபூ ஹுரைரா உண்மையே கூறினார்" என்று பதிலளித்தார்கள். அப்போது இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், "நாம் பல கீராத்களை (இத்தனை காலம்) தவறவிட்டுவிட்டோமே!" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1041

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ مَنْصُورٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا الْمُهَزِّمِ، قَالَ صَحِبْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ عَشْرَ سِنِينَ فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ تَبِعَ جَنَازَةً وَحَمَلَهَا ثَلاَثَ مَرَّاتٍ فَقَدْ قَضَى مَا عَلَيْهِ مِنْ حَقِّهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ بِهَذَا الإِسْنَادِ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . وَأَبُو الْمُهَزِّمِ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ سُفْيَانَ وَضَعَّفَهُ شُعْبَةُ .

யார் ஒரு ஜனாஸாவைப் பின்தொடர்ந்து, அதனை மூன்று முறை (அதன் வெவ்வேறு பகுதிகளை அல்லது மூன்று வெவ்வேறு நிலைகளில்) சுமக்கிறாரோ, அவர் அதன் உரிமையில் தம்மீதுள்ள கடமையை நிறைவேற்றிவிட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقِيَامِ لِلْجَنَازَةِ

ஜனாஸாவிற்காக (இறுதி ஊர்வலத்திற்காக) நிற்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1042

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .
حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ عَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ إِذَا رَأَيْتُمُ الْجَنَازَةَ فَقُومُوا لَهَا حَتَّى تُخَلِّفَكُمْ أَوْ تُوضَعَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرٍ وَسَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ وَقَيْسِ بْنِ سَعْدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆமிர் பின் ரபீஆ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் ஒரு ஜனாஸாவைக் (பிரேத ஊர்வலத்தைக்) காணும் போது, அது உங்களைக் கடந்து செல்லும் வரை அல்லது (தரையில்) வைக்கப்படும் வரை எழுந்து நில்லுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1043

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ الْحُلْوَانِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ إِذَا رَأَيْتُمُ الْجَنَازَةَ فَقُومُوا لَهَا فَمَنْ تَبِعَهَا فَلاَ يَقْعُدَنَّ حَتَّى تُوضَعَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالاَ مَنْ تَبِعَ جَنَازَةً فَلاَ يَقْعُدَنَّ حَتَّى تُوضَعَ عَنْ أَعْنَاقِ الرِّجَالِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَتَقَدَّمُونَ الْجَنَازَةَ فَيَقْعُدُونَ قَبْلَ أَنْ تَنْتَهِيَ إِلَيْهِمُ الْجَنَازَةُ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிப்பதாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் ஒரு ஜனாஸாவைக் (மய்யித் ஊர்வலத்தைக்) காணும்போது, அதற்காக எழுந்து நில்லுங்கள். அதைப் பின்தொடர்ந்து செல்பவர், அது (மனிதர்களின் தோள்களிலிருந்து) கீழே வைக்கப்படும் வரை உட்கார வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب الرُّخْصَةِ فِي تَرْكِ الْقِيَامِ لَهَا

ஜனாஸாவிற்காக எழுந்து நிற்காமல் இருப்பதற்கான சலுகை

1044

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ وَاقِدٍ، وَهُوَ ابْنُ عَمْرِو بْنِ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ عَنْ نَافِعِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ مَسْعُودِ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، أَنَّهُ ذُكِرَ الْقِيَامُ فِي الْجَنَائِزِ حَتَّى تُوضَعَ فَقَالَ عَلِيٌّ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ قَعَدَ . وَفِي الْبَابِ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِيهِ رِوَايَةُ أَرْبَعَةٍ مِنَ التَّابِعِينَ بَعْضُهُمْ عَنْ بَعْضٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَهَذَا أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ . وَهَذَا الْحَدِيثُ نَاسِخٌ لِلْحَدِيثِ الأَوَّلِ إِذَا رَأَيْتُمُ الْجَنَازَةَ فَقُومُوا . وَقَالَ أَحْمَدُ إِنْ شَاءَ قَامَ وَإِنْ شَاءَ لَمْ يَقُمْ . وَاحْتَجَّ بِأَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَدْ رُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ قَامَ ثُمَّ قَعَدَ . وَهَكَذَا قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ . قَالَ أَبُو عِيسَى مَعْنَى قَوْلِ عَلِيٍّ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْجَنَازَةِ ثُمَّ قَعَدَ . يَقُولُ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا رَأَى الْجَنَازَةَ قَامَ ثُمَّ تَرَكَ ذَلِكَ بَعْدُ فَكَانَ لاَ يَقُومُ إِذَا رَأَى الْجَنَازَةَ .

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:
ஜனாஸா (சடலம்) கீழே வைக்கப்படும் வரை அதற்காக எழுந்து நிற்பது குறித்து (மக்களிடையே) பேசப்பட்டது (அல்லது குறிப்பிடப்பட்டது). அப்போது அலி (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (ஜனாஸாவிற்காக) நின்றார்கள்; பின்னர் அமர்ந்தார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

இந்தத் தலைப்பில் அல்-ஹஸன் பின் அலி (ரழி) மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
அலி (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ளது. இதில் நான்கு தாபியீன்கள் ஒருவருக்கொருவர் அறிவித்த அறிவிப்புத் தொடர் அமைந்துள்ளது. அறிஞர்களில் சிலர் இதையே செயல்படுத்துகின்றனர். இமாம் ஷாஃபிஈ அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்தத் தலைப்பில் இதுவே மிகவும் சரியான செய்தியாகும். 'நீங்கள் ஜனாஸாவைக்

காணும்போது அதற்காக எழுந்து நில்லுங்கள்' எனும் (முந்தைய) முதல் ஹதீஸை இந்த ஹதீஸ் ரத்து செய்துவிட்டது."

இமாம் அஹ்மத் அவர்கள் கூறினார்கள்: "(ஒருவர்) விரும்பினால் அவர் நிற்கலாம்; அவர் விரும்பினால் நிற்காமலும் இருக்கலாம்." நபி (ஸல்) அவர்கள் (ஜனாஸாவிற்காக) நின்றார்கள்; பின்னர் அமர்ந்தார்கள் என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளதே இதற்கு ஆதாரமாகும். இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹீம் அவர்களும் இவ்வாறே கூறியுள்ளார்கள்.

(மேலும் அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்:) அலி (ரழி) அவர்கள், 'நபி (ஸல்) அவர்கள் ஜனாஸாவிற்காக நின்றார்கள்; பின்னர் அமர்ந்தார்கள்' என்று கூறியதன் பொருள் யாதெனில், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஜனாஸாவைக் காணும்போது எழுந்து நிற்பார்கள்; பின்னர் அப்பழக்கத்தைக் கைவிட்டுவிட்டார்கள்; எனவே (அதன் பிறகு) அவர்கள் ஜனாஸாவைக் காணும்போது எழுந்து நிற்பதில்லை" என்பதாகும்.

باب مَا جَاءَ فِي قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " اللَّحْدُ لَنَا وَالشَّقُّ لِغَيْرِنَا "

பாடம்: நபி (ஸல்) அவர்கள், "லஹ்த் நமக்குரியது; ஷக் மற்றவர்களுக்குரியது" என்று கூறியது.

1045

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَنَصْرُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكُوفِيُّ، وَيُوسُفُ بْنُ مُوسَى الْقَطَّانُ الْبَغْدَادِيُّ، قَالُوا حَدَّثَنَا حَكَّامُ بْنُ سَلْمٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم اللَّحْدُ لَنَا وَالشَّقُّ لِغَيْرِنَا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “லஹ்து (பக்கவாட்டில் குழி தோண்டி அடக்கம் செய்வது) நமக்கானது; ஷக் (நடுவில் குழி தோண்டி அடக்கம் செய்வது) பிறருக்கானது.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا أُدْخِلَ الْمَيِّتُ الْقَبْرَ

மய்யித்தை கப்ரில் வைக்கும்போது சொல்ல வேண்டியவை

1046

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا أُدْخِلَ الْمَيِّتُ الْقَبْرَ - وَقَالَ أَبُو خَالِدٍ مَرَّةً إِذَا وُضِعَ الْمَيِّتُ فِي لَحْدِهِ قَالَ مَرَّةً " بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ " . وَقَالَ مَرَّةً " بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَاهُ أَبُو الصِّدِّيقِ النَّاجِيُّ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي الصِّدِّيقِ النَّاجِيِّ عَنِ ابْنِ عُمَرَ مَوْقُوفًا أَيْضًا .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், இறந்தவர் கப்ரில் வைக்கப்படும்போது (அறிவிப்பாளர் அபூ காலித் (ரஹ்) ஒருமுறை, 'இறந்தவர் லஹதில் (பக்கவாட்டுப் புதைகுழியில்) வைக்கப்படும்போது' என்று கூறினார்) ஒருமுறை இவ்வாறு கூறினார்கள்:
"பிஸ்மில்லாஹி, வபில்லாஹி, வஅலா மில்லதி ரசூலில்லாஹ்"
(அல்லாஹ்வின் பெயராலும், அவனது உதவியைக் கொண்டும், அல்லாஹ்வின் தூதருடைய மார்க்கத்தின்படியும்)
மற்றொரு முறை இவ்வாறு கூறினார்கள்:
"பிஸ்மில்லாஹி, வபில்லாஹி, வஅலா சுன்னதி ரசூலில்லாஹ்"
(அல்லாஹ்வின் பெயராலும், அவனது உதவியைக் கொண்டும், அல்லாஹ்வின் தூதருடைய சுன்னாவின்படியும்)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ يُلْقَى تَحْتَ الْمَيِّتِ فِي الْقَبْرِ

கப்ரில் மரணித்தவரின் கீழே வைக்கப்படும் ஒரு துணி பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1047

حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَخْزَمَ الطَّائِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ فَرْقَدٍ، قَالَ سَمِعْتُ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ الَّذِي أَلْحَدَ قَبْرَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبُو طَلْحَةَ وَالَّذِي أَلْقَى الْقَطِيفَةَ

تَحْتَهُ شُقْرَانُ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ جَعْفَرٌ وَأَخْبَرَنِي عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي رَافِعٍ قَالَ سَمِعْتُ شُقْرَانَ يَقُولُ أَنَا وَاللَّهِ طَرَحْتُ الْقَطِيفَةَ تَحْتَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْقَبْرِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ شُقْرَانَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ فَرْقَدٍ هَذَا الْحَدِيثَ .

ஜஃபர் பின் முஹம்மது அவர்கள், தம் தந்தை (முஹம்மது அல்-பாகிர்) கூறியதாக அறிவிக்கிறார்கள்:

'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கப்ரில் 'லஹத்' எனும் பக்கவாட்டுக் குழியை உருவாக்கியவர் அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்கள். மேலும், அவர்களுக்குக் கீழே (அதாவது, அவர்களின் உடலுக்குக் கீழே) வெல்வெட் துணியை விரித்தவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களால் விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமையான ஷுக்ரான் (ரழி) அவர்கள் ஆவார்.'

மேலும் ஜஃபர் கூறினார்: உபைதுல்லாஹ் பின் அபீ ராஃபிவு எனக்குத் தெரிவித்தார்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நானே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குக் கீழே (அதாவது, அவர்களின் உடலுக்குக் கீழே) கப்ரில் அந்த வெல்வெட் துணியை விரித்தேன்' என்று ஷுக்ரான் (ரழி) கூறுவதை நான் கேட்டுள்ளேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1048

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ جُعِلَ فِي قَبْرِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَطِيفَةٌ حَمْرَاءُ . قَالَ وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ فِي مَوْضِعٍ آخَرَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، وَيَحْيَى، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي جَمْرَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، . وَهَذَا أَصَحُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ الْقَصَّابِ، وَاسْمُهُ، عِمْرَانُ بْنُ أَبِي عَطَاءٍ وَرُوِيَ عَنْ أَبِي جَمْرَةَ الضُّبَعِيِّ، وَاسْمُهُ، نَصْرُ بْنُ عِمْرَانَ وَكِلاَهُمَا مِنْ أَصْحَابِ ابْنِ عَبَّاسٍ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ كَرِهَ أَنْ يُلْقَى، تَحْتَ الْمَيِّتِ فِي الْقَبْرِ شَيْءٌ . وَإِلَى هَذَا ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் கப்ரில் ஒரு சிவப்பு நிற வெல்வெட் துணி வைக்கப்பட்டது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَسْوِيَةِ الْقُبُورِ

கப்ருகளைச் சமப்படுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

1049

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، أَنَّ عَلِيًّا، قَالَ لأَبِي الْهَيَّاجِ الأَسَدِيِّ أَبْعَثُكَ عَلَى مَا بَعَثَنِي بِهِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ لاَ تَدَعَ قَبْرًا مُشْرِفًا إِلاَّ سَوَّيْتَهُ وَلاَ تِمْثَالاً إِلاَّ طَمَسْتَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ يَكْرَهُونَ أَنْ يُرْفَعَ الْقَبْرُ فَوْقَ الأَرْضِ ‏.‏ قَالَ الشَّافِعِيُّ أَكْرَهُ أَنْ يُرْفَعَ الْقَبْرُ إِلاَّ بِقَدْرِ مَا يُعْرَفُ أَنَّهُ قَبْرٌ لِكَيْلاَ يُوطَأَ وَلاَ يُجْلَسَ عَلَيْهِ ‏.‏

அபூ வாயில் அறிவிக்கிறார்கள்:

அலி (ரலி) அவர்கள் அபூ அல்-ஹய்யாஜ் அல்-அசதியிடம் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னை எந்தப் பணிக்காக அனுப்பினார்களோ, அதே பணிக்காக நான் உங்களை அனுப்புகிறேன்: (தரையை விட) உயர்த்தப்பட்ட எந்தக் கப்றையும் அதைச் சமப்படுத்தாமல் நீங்கள் விட்டுவைக்கக் கூடாது; எந்த உருவத்தையும் (சிலை அல்லது உருவப்படத்தையும்) அதை அழிக்காமல் (விட்டுவைக்கக் கூடாது)."

(நூலாசிரியர்) கூறினார்: இந்த அத்தியாயத்தில் ஜாபிர் (ரலி) வழியாகவும் (ஹதீஸ்) உள்ளது. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அலி (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். அறிஞர்களில் சிலர் இதன் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர். கப்று (மண்ணறை) தரைமட்டத்திற்கு மேல் உயர்த்தப்படுவதை அவர்கள் வெறுக்கின்றனர்.

இமாம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கப்று மிதிக்கப்படாமலும் அதன் மீது அமரப்படாமலும் இருப்பதற்காக, 'இது ஒரு கப்று' என்று அறியப்படும் அளவிற்கு உயர்த்தப்படுவதைத் தவிர (அதிகமாக உயர்த்தப்படுவதை) நான் வெறுக்கிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْمَشْيِ عَلَى الْقُبُورِ وَالْجُلُوسِ عَلَيْهَا وَالصَّلاَةِ إِلَيْهَا

கப்றுகளின் மீது நடப்பது, அவற்றின் மீது அமர்வது மற்றும் அவற்றை நோக்கித் தொழுவது வெறுக்கப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை.

1050

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ، عَنْ بُسْرِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ، عَنْ وَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ، عَنْ أَبِي مَرْثَدٍ الْغَنَوِيِّ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ لاَ تَجْلِسُوا عَلَى الْقُبُورِ وَلاَ تُصَلُّوا إِلَيْهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَمْرِو بْنِ حَزْمٍ وَبَشِيرِ ابْنِ الْخَصَاصِيَةِ ‏.‏ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.

அபூ மர்ஸத் அல்-கனவீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “கப்றுகளின் மீது உட்காராதீர்கள்; அவற்றை நோக்கியும் தொழாதீர்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1051

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، وَأَبُو عَمَّارٍ قَالاَ أَخْبَرَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ، عَنْ بُسْرِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ وَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ، عَنْ أَبِي مَرْثَدٍ الْغَنَوِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ وَلَيْسَ فِيهِ عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ وَهَذَا الصَّحِيحُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ مُحَمَّدٌ وَحَدِيثُ ابْنِ الْمُبَارَكِ خَطَأٌ أَخْطَأَ فِيهِ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَزَادَ فِيهِ عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ وَإِنَّمَا هُوَ بُسْرُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ وَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ هَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ وَلَيْسَ فِيهِ عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ وَبُسْرُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ قَدْ سَمِعَ مِنْ وَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ

.

அபூ மர்ஸத் அல்-ஃகனவீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸின்) போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆனால் இதில் 'அபூ இத்ரீஸ் அவர்களிடமிருந்து' என்பது

இடம்பெறவில்லை. இதுவே சரியானது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) அவர்கள் கூறினார்கள்: முஹம்மத் (புகாரீ) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இப்னுல் முபாரக் அவர்களின் ஹதீஸ் தவறானதாகும்; அதில் இப்னுல் முபாரக் அவர்கள் தவறிழைத்துவிட்டார். 'அபூ இத்ரீஸ் அல்-கவ்லானீ அவர்களிடமிருந்து' என்று அதில் அதிகப்படியாகச் சேர்த்துவிட்டார். உண்மையில் அது, 'புஸ்ர் பின் உபைதில்லாஹ், வாஸிலா பின் அல்-அஸ்கஃ அவர்களிடமிருந்து (செவியுற்றது)' என்று (வருவதே) ஆகும். அப்துர் ரஹ்மான் பின் யஸீத் பின் ஜாபிர் அவர்களிடமிருந்து ஒன்றுக்கு மேற்பட்டவர்கள் இவ்வாறே அறிவித்துள்ளனர்; அதில் 'அபூ இத்ரீஸ் அல்-கவ்லானீ அவர்களிடமிருந்து' என்பது இல்லை. மேலும் புஸ்ர் பின் உபைதில்லாஹ் அவர்கள், வாஸிலா பின் அல்-அஸ்கஃ அவர்களிடமிருந்து (ஹதீஸை) செவியுற்றுள்ளார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ تَجْصِيصِ الْقُبُورِ وَالْكِتَابَةِ عَلَيْهَا

கப்றுகளை பூச்சு பூசுவதும் அவற்றின் மீது எழுதுவதும் வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1052

حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ الأَسْوَدِ أَبُو عَمْرٍو الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَبِيعَةَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ نَهَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ تُجَصَّصَ الْقُبُورُ وَأَنْ يُكْتَبَ عَلَيْهَا وَأَنْ يُبْنَى عَلَيْهَا وَأَنْ تُوطَأَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرٍ . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْهُمُ الْحَسَنُ الْبَصْرِيُّ فِي تَطْيِينِ الْقُبُورِ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ لاَ بَأْسَ أَنْ يُطَيَّنَ الْقَبْرُ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'கப்ருகளை (சுண்ணாம்பு அல்லது ஜிப்சம் கொண்டு) பூசுவதையும், அவற்றின் மீது எழுதுவதையும், அவற்றின் மீது கட்டடம் எழுப்புவதையும், அவற்றின் மீது நடப்பதையும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தடை செய்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ الرَّجُلُ إِذَا دَخَلَ الْمَقَابِرَ

ஒரு மனிதர் கல்லறைத் தோட்டத்தில் நுழையும்போது கூற வேண்டியவை

1053

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الصَّلْتِ، عَنْ أَبِي كُدَيْنَةَ، عَنْ قَابُوسَ بْنِ أَبِي ظَبْيَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِقُبُورِ الْمَدِينَةِ فَأَقْبَلَ عَلَيْهِمْ بِوَجْهِهِ فَقَالَ ‏"‏ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ الْقُبُورِ يَغْفِرُ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ أَنْتُمْ سَلَفُنَا وَنَحْنُ بِالأَثَرِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأَبُو كُدَيْنَةَ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ الْمُهَلَّبِ وَأَبُو ظَبْيَانَ اسْمُهُ حُصَيْنُ بْنُ جُنْدُبٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவின் கப்ருகளைக் கடந்து சென்றபோது, தமது முகத்தை அவர்களை நோக்கித் திருப்பி கூறினார்கள்: (அஸ்ஸலாமு அலைக்கும் யா அஹ்லல் குபூர்! யஃக்ஃபிருல்லாஹு லனா வ லக்கும், அன்தும் ஸலஃபுனா வ நஹ்னு பில்அதர்.) 'கப்றுகளில் வசிப்பவர்களே! உங்கள் மீது சாந்தி உண்டாவதாக! அல்லாஹ் எங்களையும் உங்களையும் மன்னிப்பானாக; நீங்கள் எங்களுக்கு முன் சென்றவர்கள், நாங்கள் (உங்களைப்) பின்தொடரக்கூடியவர்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي زِيَارَةِ الْقُبُورِ

கப்ருகளை (சவக்குழிகளை) ஜியாரத் செய்வதற்கான அனுமதி பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

1054

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ النَّبِيلُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ قَدْ كُنْتُ نَهَيْتُكُمْ عَنْ زِيَارَةِ الْقُبُورِ فَقَدْ أُذِنَ لِمُحَمَّدٍ فِي زِيَارَةِ قَبْرِ أُمِّهِ فَزُورُوهَا فَإِنَّهَا تُذَكِّرُ الآخِرَةَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ بُرَيْدَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى

هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لَا يَرَوْنَ بِزِيَارَةِ الْقُبُورِ بَأْسًا . وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

சுலைமான் இப்னு புரைதா அவர்கள், தம் தந்தை புரைதா (ரலி) அவர்கள் வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கப்றுகளைத் தரிசிப்பதை விட்டும் நான் உங்களைத் தடுத்திருந்தேன். ஆனால், முஹம்மது (ஸல்) அவர்களுக்கு, அவர்களின் தாயாரின் கப்றைத் தரிசிப்பதற்கு அனுமதி வழங்கப்பட்டுள்ளது. ஆகவே, அவற்றை நீங்கள் தரிசியுங்கள். ஏனெனில், அது மறுமையை நினைவூட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي زِيَارَةِ الْقُبُورِ لِلنِّسَاءِ

பெண்கள் கப்ருகளை (சவக்குழிகளை) ஜியாரத் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1055

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، قَالَ تُوُفِّيَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي بَكْرٍ بِحُبْشِيٍّ . قَالَ فَحُمِلَ إِلَى مَكَّةَ فَدُفِنَ فِيهَا فَلَمَّا قَدِمَتْ عَائِشَةُ أَتَتْ قَبْرَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ فَقَالَتْ وَكُنَّا كَنَدْمَانَىْ جَذِيمَةَ حِقْبَةً مِنَ الدَّهْرِ حَتَّى قِيلَ لَنْ يَتَصَدَّعَا فَلَمَّا تَفَرَّقْنَا كَأَنِّي وَمَالِكًا لِطُولِ اجْتِمَاعٍ لَمْ نَبِتْ لَيْلَةً مَعًا ثُمَّ قَالَتْ وَاللَّهِ لَوْ حَضَرْتُكَ مَا دُفِنْتَ إِلاَّ حَيْثُ مُتَّ وَلَوْ شَهِدْتُكَ مَا زُرْتُكَ .

அப்துல்லாஹ் பின் அபீ முலைக்கா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ பக்ர் (ரழி) அவர்கள் 'ஹுப்ஷீ' (எனும் இடத்தில்) மரணமடைந்தார்கள். பின்னர் அவர்கள் மக்காவிற்குக் கொண்டு செல்லப்பட்டு, அங்கு அடக்கம் செய்யப்பட்டார்கள். ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் (மக்காவிற்கு) வந்தபோது, அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ பக்ர் (ரழி) அவர்களின் கப்ருக்குச் (கல்லறைக்குச்) சென்று (பின்வருமாறு) கூறினார்கள்:

'நாங்கள் இருவரும் நீண்ட காலமாக ஜதீமாவின் இரு தோழர்களைப் போன்று இருந்தோம்; (எங்களைப் பார்த்து) இவர்கள் இருவரும் பிரியவே மாட்டார்கள் என்று சொல்லப்படும் அளவுக்கு (நாங்கள் இணைந்திருந்தோம்). ஆனால் நாங்கள் பிரிந்தபோது, நானும் மாலிக்கும் நீண்ட காலம் இணைந்திருந்தும்,

ஓர் இரவுகூட நாங்கள் சேர்ந்து தங்கியதில்லை என்பது போன்று ஆகிவிட்டது.'

பிறகு (ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் (உனது மரணத்தின்போது) உன்னுடன் இருந்திருந்தால், நீ இறந்த இடத்தைத் தவிர (வேறு எங்கும்) உன்னை அடக்கம் செய்ய விடமாட்டேன். மேலும் நான் (உனது அடக்கத்தலத்தில்) கலந்து கொண்டிருந்தால் (இப்போது உன்னைச் சந்திப்பதற்காக) உன்னைத் தேடி வந்திருக்க மாட்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ زِيَارَةِ الْقُبُورِ لِلنِّسَاءِ

பாடம்: பெண்கள் கப்ருகளைத் தரிசிப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1056

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَعَنَ زَوَّارَاتِ الْقُبُورِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَحَسَّانَ بْنِ ثَابِتٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ هَذَا كَانَ قَبْلَ أَنْ يُرَخِّصَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي زِيَارَةِ الْقُبُورِ فَلَمَّا رَخَّصَ دَخَلَ فِي رُخْصَتِهِ الرِّجَالُ وَالنِّسَاءُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِنَّمَا كُرِهَ زِيَارَةُ الْقُبُورِ لِلنِّسَاءِ لِقِلَّةِ صَبْرِهِنَّ وَكَثْرَةِ جَزَعِهِنَّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், கப்ருகளை (அதிகமாக) தரிசிக்கும் பெண்களை சபித்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الدَّفْنِ بِاللَّيْلِ

இரவு நேரத்தில் அடக்கம் செய்வது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1057

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو السَّوَّاقُ، قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ الْيَمَانِ، عَنِ الْمِنْهَالِ بْنِ خَلِيفَةَ، عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ قَبْرًا لَيْلاً فَأُسْرِجَ لَهُ سِرَاجٌ فَأَخَذَهُ مِنْ قِبَلِ الْقِبْلَةِ وَقَالَ رَحِمَكَ اللَّهُ إِنْ كُنْتَ لأَوَّاهًا تَلاَّءً لِلْقُرْآنِ ‏.‏ وَكَبَّرَ عَلَيْهِ أَرْبَعًا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَيَزِيدَ بْنِ ثَابِتٍ وَهُوَ أَخُو زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ أَكْبَرُ مِنْهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا وَقَالُوا يُدْخَلُ الْمَيِّتُ الْقَبْرَ مِنْ قِبَلِ الْقِبْلَةِ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ يُسَلُّ سَلاًّ ‏.‏ وَرَخَّصَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الدَّفْنِ بِاللَّيْلِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் இரவில் ஒரு கப்ரில் நுழைந்தார்கள்; அவர்களுக்காக ஒரு விளக்கு ஏற்றப்பட்டது. அவர்கள் அவரை (மய்யித்தை) கிப்லாவின் திசையிலிருந்து (கப்ரில்) இறக்கினார்கள். மேலும், 'ரஹிமகல்லாஹ்! (அல்லாஹ் உனக்குக் கருணை காட்டுவானாக!) நிச்சயமாக நீ (அல்லாஹ்விடம்) அதிகம் இறைஞ்சுபவராகவும், குர்ஆனை அதிகம் ஓதுபவராகவும் இருந்தாய்' என்று கூறினார்கள். மேலும், அவர்கள் அவர் மீது (ஜனாஸா தொழுகையாக) நான்கு தக்பீர்கள் கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الثَّنَاءِ الْحَسَنِ عَلَى الْمَيِّتِ

இறந்தவரைப் புகழ்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1058

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا حُمَيْدٌ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ مُرَّ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِجَنَازَةٍ فَأَثْنَوْا عَلَيْهَا خَيْرًا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ وَجَبَتْ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ أَنْتُمْ شُهَدَاءُ اللَّهِ فِي الأَرْضِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَكَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு ஜனாஸா (இறுதி ஊர்வலம்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைக் கடந்து சென்றது. அப்போது மக்கள் அந்த மரணமடைந்தவரை நல்லவிதமாகப் புகழ்ந்து பேசினார்கள். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்)

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உறுதியாகிவிட்டது (அவருக்கு சுவனம் அல்லது நரகம்).' பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் பூமியில் அல்லாஹ்வின் சாட்சிகளாக இருக்கிறீர்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1059

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، وَهَارُونُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْبَزَّازُ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا دَاوُدُ بْنُ أَبِي الْفُرَاتِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِي الأَسْوَدِ الدِّيلِيِّ، قَالَ قَدِمْتُ الْمَدِينَةَ فَجَلَسْتُ إِلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ فَمَرُّوا بِجَنَازَةٍ فَأَثْنَوْا عَلَيْهَا خَيْرًا فَقَالَ عُمَرُ وَجَبَتْ ‏.‏ فَقُلْتُ لِعُمَرَ وَمَا وَجَبَتْ قَالَ أَقُولُ كَمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَشْهَدُ لَهُ ثَلاَثَةٌ إِلاَّ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْنَا وَاثْنَانِ قَالَ ‏"‏ وَاثْنَانِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَلَمْ نَسْأَلْ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الْوَاحِدِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو الأَسْوَدِ الدِّيلِيُّ اسْمُهُ ظَالِمُ بْنُ عَمْرِو بْنِ سُفْيَانَ ‏.‏

அபூ அல்-அஸ்வத் அத்-திலீ (ரழி) கூறினார்: "நான் மதீனாவிற்கு வந்தேன். நான் உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களுடன் அமர்ந்திருந்தபோது, ஒரு ஜனாஸா (அதாவது, இறந்தவரின் உடல்) அவர்களைக் கடந்து சென்றது. (அப்போது அங்கிருந்த) மக்கள் அந்த (இறந்த) நபரைப் பற்றி நல்லவிதமாகப் புகழ்ந்து பேசினார்கள். உமர் (ரழி) அவர்கள், '(அவருக்கு சொர்க்கம்) உறுதியாகிவிட்டது' என்று கூறினார்கள். நான் உமர் (ரழி) அவர்களிடம், 'என்ன உறுதியாகிவிட்டது?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதைப் போலவே நானும் கூறினேன்: "எந்தவொரு முஸ்லிமைப் பற்றி மூன்று பேர் (அவருடைய நற்குணங்களுக்கு) நற்சாட்சி கூறுகிறார்களோ, அவருக்கு சொர்க்கம் உறுதியாகிவிட்டது."' (அப்போது அங்கிருந்த) நாங்கள், 'இருவர் (நற்சாட்சி கூறினாலும்) ஆகுமா?' என்று கேட்டோம். அதற்கு (நபி (ஸல்) அவர்கள்), 'இருவர் (நற்சாட்சி கூறினாலும் தான்)' என்று கூறினார்கள். (அபூ அல்-அஸ்வத் அத்-திலீ (ரழி) கூறினார்:) நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஒருவரைப் பற்றிக் கேட்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي ثَوَابِ مَنْ قَدَّمَ وَلَدًا

(தன்) குழந்தையை (மறுமைக்காக) முற்படுத்தியவருக்குரிய நற்பலன்கள் குறித்து வந்துள்ளவை

1060

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، ح وَحَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَمُوتُ لأَحَدٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ثَلاَثَةٌ مِنَ الْوَلَدِ فَتَمَسَّهُ النَّارُ إِلاَّ تَحِلَّةَ الْقَسَمِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَمُعَاذٍ وَكَعْبِ بْنِ مَالِكٍ وَعُتْبَةَ بْنِ عَبْدٍ وَأُمِّ سُلَيْمٍ وَجَابِرٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي ذَرٍّ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي ثَعْلَبَةَ الأَشْجَعِيِّ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَقُرَّةَ بْنِ إِيَاسٍ الْمُزَنِيِّ . قَالَ وَأَبُو ثَعْلَبَةَ الأَشْجَعِيُّ لَهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَدِيثٌ وَاحِدٌ هُوَ هَذَا الْحَدِيثُ وَلَيْسَ هُوَ الْخُشَنِيَّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எந்தவொரு முஸ்லிமுக்கு மூன்று பிள்ளைகள் (சிறு வயதிலேயே) இறந்துவிடுகிறார்களோ, அவரை நரக நெருப்பு தீண்டாது, (அல்லாஹ்வின்) சத்தியத்தை நிறைவேற்றுவதற்காக (அதாவது, நரகத்தின் மீது கடந்து செல்வதற்காக மட்டுமே, தீண்டப்பட்டு தண்டிக்கப்பட மாட்டார்) தவிர.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1061

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا الْعَوَّامُ بْنُ حَوْشَبٍ، عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ، مَوْلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ قَدَّمَ ثَلاَثَةً لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ كَانُوا لَهُ حِصْنًا حَصِينًا مِنَ النَّارِ " . قَالَ أَبُو ذَرٍّ قَدَّمْتُ اثْنَيْنِ . قَالَ " وَاثْنَيْنِ " . فَقَالَ أُبَىُّ بْنُ كَعْبٍ سَيِّدُ الْقُرَّاءِ قَدَّمْتُ وَاحِدًا قَالَ " وَوَاحِدًا وَلَكِنْ إِنَّمَا ذَاكَ عِنْدَ الصَّدْمَةِ الأُولَى " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو عُبَيْدَةَ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِيهِ .

அப்துல்லாஹ் (இப்னு மஸ்ஊத்) (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் பருவ வயதை அடையாத மூன்று (குழந்தைகளை) (தமக்கு முன்) அனுப்பி வைத்தாரோ (அதாவது, அவர்கள் இவருக்கு முன் மரணித்துவிட்டார்களோ), அவை அவருக்கு நரக நெருப்பிலிருந்து பாதுகாக்கும் பலமான கோட்டையாக இருக்கும்."

அப்போது அபூ தர் (ரலி), "நான் இருவரை (எனக்கு முன்னால்) அனுப்பி வைத்துள்ளேன்" என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "இருவர் இருந்தாலும் (அவ்வாறே)" என்றார்கள்.

பிறகு 'குர்ஆன் ஓதுவோரின் தலைவர்' உபை இப்னு கஅப் (ரலி), "நான் ஒருவரை அனுப்பி வைத்துள்ளேன்" என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஒருவர் இருந்தாலும் (அவ்வாறே); ஆனால், நிச்சயமாக அது (அந்தப் பலன் கிடைப்பது) துன்பம் ஏற்பட்ட ஆரம்ப நேரத்தில்தான் (பொறுமை காப்பதற்கு)" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஒரு 'கரீப்' (அரிதான) ஹதீஸ். மேலும், அபூ உபைதா தன் தந்தையிடமிருந்து (நேரடியாக) செவியுறவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1062

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، وَأَبُو الْخَطَّابِ، زِيَادُ بْنُ يَحْيَى الْبَصْرِيُّ قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ رَبِّهِ بْنُ بَارِقٍ الْحَنَفِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ جَدِّي أَبَا أُمِّي، سِمَاكَ بْنَ الْوَلِيدِ الْحَنَفِيَّ يُحَدِّثُ أَنَّهُ سَمِعَ ابْنَ عَبَّاسٍ، يُحَدِّثُ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ مَنْ كَانَ لَهُ فَرَطَانِ مِنْ أُمَّتِي أَدْخَلَهُ اللَّهُ بِهِمَا الْجَنَّةَ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَتْ لَهُ عَائِشَةُ فَمَنْ كَانَ لَهُ فَرَطٌ مِنْ أُمَّتِكَ قَالَ ‏"‏ وَمَنْ كَانَ لَهُ فَرَطٌ يَا مُوَفَّقَةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ فَمَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ فَرَطٌ مِنْ أُمَّتِكَ قَالَ ‏"‏ فَأَنَا فَرَطُ أُمَّتِي لَنْ يُصَابُوا بِمِثْلِي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ رَبِّهِ بْنِ بَارِقٍ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ ‏.‏ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَعِيدٍ الْمُرَابِطِيُّ، حَدَّثَنَا حَبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ، أَنْبَأَنَا عَبْدُ رَبِّهِ بْنُ بَارِقٍ، فَذَكَرَ نَحْوَهُ ‏.‏ وَسِمَاكُ بْنُ الْوَلِيدِ هُوَ أَبُو زُمَيْلٍ الْحَنَفِيُّ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் சமுதாயத்தில் எவருக்கு (சிறு வயதிலேயே மரணித்த) இரண்டு முன்னோடிகள் (குழந்தைகள்) இருக்கிறார்களோ, அவர்களை அல்லாஹ் அதன் காரணமாக சொர்க்கத்தில் நுழையச் செய்வான்."

அப்போது ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அவரிடம், "உங்கள் சமுதாயத்தில் ஒரு முன்னோடியைக் கொண்டவர் பற்றி என்ன?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், "முவஃஃப்பக்காவே! (அல்லாஹ்வால் நல்வழிப்படுத்தப்பட்டவரே!) ஒரு முன்னோடியைக் கொண்டவரும் தான் (சொர்க்கத்தில் நுழைவார்)" என்று கூறினார்கள்.

அவர்கள், "உங்கள் சமுதாயத்தில் எந்த முன்னோடியும் இல்லாதவர் பற்றி என்ன?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், "நானே என் சமுதாயத்திற்கு முன்னோடியாக இருக்கிறேன். என்னைப் போன்ற (ஒரு மாபெரும்) இழப்பால் அவர்கள் ஒருபோதும் சோதிக்கப்பட மாட்டார்கள் (அதாவது, என் மரணத்தை விடப் பெரிய இழப்பு அவர்களுக்கு இல்லை, அதை சகிப்பவர்களுக்குப் பெரும் கூலி உண்டு)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الشُّهَدَاءِ مَنْ هُمْ

யார் எல்லாம் ஷஹீத்கள் (தியாகிகள்) என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1063

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، ح وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ سُمَىٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ الشُّهَدَاءُ خَمْسٌ الْمَطْعُونُ وَالْمَبْطُونُ وَالْغَرِقُ وَصَاحِبُ الْهَدْمِ وَالشَّهِيدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَصَفْوَانَ بْنِ أُمَيَّةَ وَجَابِرِ بْنِ عَتِيكٍ وَخَالِدِ بْنِ عُرْفُطَةَ وَسُلَيْمَانَ بْنِ صُرَدٍ وَأَبِي مُوسَى وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஷஹீத்கள் (தியாகிகள்) ஐவர்: கொள்ளை நோயால் மரணித்தவர், வயிற்று நோயால் மரணித்தவர், நீரில் மூழ்கி மரணித்தவர், இடிபாடுகளில் நசுங்கி மரணித்தவர், மற்றும் அல்லாஹ்வின் பாதையில் உயிர்நீத்த தியாகி."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1064

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقُرَشِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبِي، حَدَّثَنَا أَبُو سِنَانٍ الشَّيْبَانِيُّ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ السَّبِيعِيِّ، قَالَ قَالَ سُلَيْمَانُ بْنُ صُرَدٍ لِخَالِدِ بْنِ عُرْفُطَةَ أَوْ خَالِدٌ لِسُلَيْمَانَ أَمَا سَمِعْتَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ قَتَلَهُ بَطْنُهُ لَمْ يُعَذَّبْ فِي قَبْرِهِ . فَقَالَ أَحَدُهُمَا لِصَاحِبِهِ نَعَمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ فِي هَذَا الْبَابِ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ இஸ்ஹாக் அஸ்-ஸபீஈ கூறினார்கள்: "ஸுலைமான் பின் ஸுரத் (ரழி) அவர்கள் காலித் பின் உர்ஃபதா (ரழி) அவர்களிடம் - அல்லது, காலித் (ரழி) அவர்கள் ஸுலைமான் (ரழி) அவர்களிடம் - 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "எவர் தனது வயிற்று நோயால் (உள்ளுறுப்பு நோயால்) மரணிக்கிறாரோ, அவர் கப்ரில் வேதனை செய்யப்படமாட்டார்" என்று கூற நீங்கள் கேட்டீர்களா?' என்று கேட்டார்கள். அவர்களில் ஒருவர் மற்றவரிடம், "ஆம்" என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْفِرَارِ مِنَ الطَّاعُونِ

கொள்ளைநோயிலிருந்து தப்பி ஓடுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1065

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم ذَكَرَ الطَّاعُونَ فَقَالَ بَقِيَّةُ رِجْزٍ - أَوْ عَذَابٍ أُرْسِلَ عَلَى طَائِفَةٍ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَإِذَا وَقَعَ بِأَرْضٍ وَأَنْتُمْ بِهَا فَلاَ تَخْرُجُوا مِنْهَا وَإِذَا وَقَعَ بِأَرْضٍ وَلَسْتُمْ بِهَا فَلاَ تَهْبِطُوا عَلَيْهَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَخُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَجَابِرٍ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் தாஊன் (பிளேக் போன்ற ஒரு பெரும் தொற்றுநோய் அல்லது கொள்ளைநோய்) பற்றி குறிப்பிட்டுக் கூறினார்கள்: "அது பனூ இஸ்ராயீல் சந்ததிகளில் ஒரு கூட்டத்தினர் மீது அனுப்பப்பட்ட வேதனையின் எச்சம் (அல்லது ஒரு தெய்வீக தண்டனை) அல்லது ஒரு தண்டனையாகும். ஆகவே, ஒரு நிலத்தில் அது ஏற்பட்டிருக்க நீங்கள் அங்கே இருந்தால்,

அதை விட்டு வெளியேறாதீர்கள். மேலும், ஒரு நிலத்தில் அது ஏற்பட்டிருக்க நீங்கள் அங்கே இல்லையென்றால், அதற்குள் நுழையாதீர்கள் (அல்லது அங்கு பயணிக்காதீர்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ

தலைப்பு: அல்லாஹ்வை சந்திக்க விரும்புபவரை அல்லாஹ் சந்திக்க விரும்புகிறான் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1066

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مِقْدَامٍ أَبُو الأَشْعَثِ الْعِجْلِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبِي يُحَدِّثُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ وَمَنْ كَرِهَ لِقَاءَ اللَّهِ كَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي مُوسَى وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

எவர் அல்லாஹ்வைச் சந்திப்பதை (மரணத்தின் மூலம் மறுமையில்) விரும்புகிறாரோ, அவரைச் சந்திப்பதை அல்லாஹ்வும் விரும்புகிறான். மேலும், எவர் அல்லாஹ்வைச் சந்திப்பதை (மரணத்தின் மூலம் மறுமையில்) வெறுக்கிறாரோ, அவரைச் சந்திப்பதை அல்லாஹ்வும் வெறுக்கிறான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1067

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَكْرٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ زُرَارَةَ بْنِ أَوْفَى، عَنْ سَعْدِ بْنِ هِشَامٍ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا ذَكَرَتْ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ وَمَنْ كَرِهَ لِقَاءَ اللَّهِ كَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ كُلُّنَا نَكْرَهُ الْمَوْتَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ لَيْسَ ذَلِكَ وَلَكِنَّ الْمُؤْمِنَ إِذَا بُشِّرَ بِرَحْمَةِ اللَّهِ

وَرِضْوَانِهِ وَجَنَّتِهِ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ وَأَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ وَإِنَّ الْكَافِرَ إِذَا بُشِّرَ بِعَذَابِ اللَّهِ وَسَخَطِهِ كَرِهَ لِقَاءَ اللَّهِ وَكَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் அல்லாஹ்வைச் சந்திக்க விரும்புகிறாரோ (அதாவது, மரணத்தின் மூலம் மறுமைக்குச் சென்று அவனது அருளைப் பெற விரும்புகிறாரோ), அவரைச் சந்திக்க அல்லாஹ்வும் விரும்புகிறான் (அதாவது, அவனது அருளைப் பொழிந்து அவனை வரவேற்கிறான்). மேலும், யார் அல்லாஹ்வைச் சந்திப்பதை வெறுக்கிறாரோ (அதாவது, மரணத்தின் மூலம் மறுமைக்குச் சென்று அவனது தண்டனையை எதிர்கொள்ள வெறுக்கிறாரோ), அவரைச் சந்திப்பதை அல்லாஹ்வும் வெறுக்கிறான் (அதாவது, அவனது தண்டனையையும் கோபத்தையும் அவன் மீது இறக்குகிறான்)."

அதற்கு நான், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் அனைவரும் (இயல்பாகவே) மரணத்தை வெறுக்கிறோமே?" என்று கேட்டேன்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அது அப்படியல்ல. மாறாக, ஒரு இறைநம்பிக்கையாளருக்கு (மரண வேளையில்) அல்லாஹ்வின் கருணை, அவனது திருப்பொருத்தம் மற்றும் அவனது சுவனம் ஆகியவற்றைப் பற்றி நற்செய்தி கூறப்படும்போது, அவர் அல்லாஹ்வைச் சந்திக்க விரும்புகிறார் (மரணத்தின் மூலம்); அல்லாஹ்வும் அவரைச் சந்திக்க விரும்புகிறான் (அதாவது, அவனது அருளைப் பொழிந்து அவனை வரவேற்கிறான்). ஆனால், ஒரு நிராகரிப்பாளருக்கு (மரண வேளையில்) அல்லாஹ்வின் தண்டனை மற்றும் அவனது கோபம் ஆகியவற்றைப் பற்றி செய்தி கூறப்படும்போது, அவன் அல்லாஹ்வைச் சந்திப்பதை வெறுக்கிறான் (மரணத்தின் மூலம்); அல்லாஹ்வும் அவனைச் சந்திப்பதை வெறுக்கிறான் (அதாவது, அவனது தண்டனையையும் கோபத்தையும் அவன் மீது இறக்குகிறான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِيمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ

தற்கொலை செய்து கொண்டவர் பற்றி வந்துள்ளவை

1068

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، وَشَرِيكٌ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، أَنَّ رَجُلاً، قَتَلَ نَفْسَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيْهِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا فَقَالَ بَعْضُهُمْ يُصَلَّى عَلَى كُلِّ مَنْ صَلَّى إِلَى الْقِبْلَةِ وَعَلَى قَاتِلِ النَّفْسِ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ أَحْمَدُ لاَ يُصَلِّي الإِمَامُ عَلَى قَاتِلِ النَّفْسِ وَيُصَلِّي عَلَيْهِ غَيْرُ الإِمَامِ .

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“ஒருவர் தற்கொலை செய்துகொண்டார். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்தவில்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الْمَدْيُونِ

கடனாளியின் மீது தொழுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1069

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَوْهَبٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ أَبِي قَتَادَةَ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أُتِيَ بِرَجُلٍ لِيُصَلِّيَ عَلَيْهِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " صَلُّوا عَلَى صَاحِبِكُمْ فَإِنَّ عَلَيْهِ دَيْنًا " . قَالَ أَبُو قَتَادَةَ هُوَ عَلَىَّ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " بِالْوَفَاءِ " . قَالَ بِالْوَفَاءِ . فَصَلَّى عَلَيْهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَسَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي قَتَادَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ கத்தாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்களிடம், (இறந்துவிட்ட) ஒரு மனிதருக்கு (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்துவதற்காக அவர் கொண்டு வரப்பட்டார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், “உங்கள் தோழருக்காக நீங்கள் தொழுகை நடத்துங்கள்; ஏனெனில், நிச்சயமாக அவர் மீது ஒரு கடன் இருக்கிறது” என்று கூறினார்கள். அபூ கத்தாதா (ரழி) அவர்கள், “அது என் மீது (பொறுப்பு) ஆகும்” என்று கூறினார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், “அதை நிறைவேற்றுவதற்கா?” என்று கேட்டார்கள். அவர், “அதை நிறைவேற்றுவதற்குத்தான்” என்று கூறினார். ஆகவே, அவருக்காக நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுகை நடத்தினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1070

حَدَّثَنَا أَبُو الْفَضْلِ، مَكْتُومُ بْنُ الْعَبَّاسِ التِّرْمِذِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ صَالِحٍ، قَالَ حَدَّثَنِي اللَّيْثُ، قَالَ حَدَّثَنِي عُقَيْلٌ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَبُو سَلَمَةَ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُؤْتَى بِالرَّجُلِ الْمُتَوَفَّى عَلَيْهِ الدَّيْنُ فَيَقُولُ " هَلْ تَرَكَ لِدَيْنِهِ مِنْ قَضَاءٍ " . فَإِنْ حُدِّثَ أَنَّهُ تَرَكَ وَفَاءً صَلَّى عَلَيْهِ وَإِلاَّ قَالَ لِلْمُسْلِمِينَ " صَلُّوا عَلَى صَاحِبِكُمْ " . فَلَمَّا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْفُتُوحَ قَامَ فَقَالَ " أَنَا أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ فَمَنْ تُوُفِّيَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ فَتَرَكَ دَيْنًا عَلَىَّ قَضَاؤُهُ وَمَنْ تَرَكَ مَالاً فَهُوَ لِوَرَثَتِهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ يَحْيَى بْنُ بُكَيْرٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ اللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ نَحْوَ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ صَالِحٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
கடன் உள்ள நிலையில் இறந்த மனிதர் ஒருவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டு வரப்படுவார். அப்போது அவர்கள், "அவர் தனது கடனை அடைப்பதற்கு எதையாவது விட்டுச் சென்றிருக்கிறாரா?" என்று கேட்பார்கள். அவர் அதை அடைப்பதற்கு எதையாவது விட்டுச் சென்றிருக்கிறார் என்று அவர்களிடம் கூறப்பட்டால், அவருக்காக அவர்கள் தொழுவார்கள். இல்லையெனில், அவர்கள் முஸ்லிம்களிடம், "உங்கள் தோழருக்காக நீங்கள் தொழுது கொள்ளுங்கள்" என்று கூறுவார்கள். அல்லாஹ் அவர்களுக்கு வெற்றிகளை வழங்கியபோது, அவர்கள் எழுந்து நின்று கூறினார்கள்: "நம்பிக்கையாளர்களுக்கு அவர்களின் உயிர்களை விட நானே மிகவும் உரிமையானவன். எனவே முஸ்லிம்களில் எவரேனும் இறந்து, ஒரு கடனை விட்டுச் சென்றால், அதை அடைப்பது என் பொறுப்பாகும். மேலும் எவர் செல்வத்தை விட்டுச் செல்கிறாரோ, அது அவருடைய வாரிசுகளுக்கு உரியதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1071

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا قُبِرَ الْمَيِّتُ - أَوْ قَالَ أَحَدُكُمْ أَتَاهُ مَلَكَانِ أَسْوَدَانِ أَزْرَقَانِ يُقَالُ لأَحَدِهِمَا الْمُنْكَرُ وَالآخَرُ

النَّكِيرُ فَيَقُولاَنِ مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ فَيَقُولُ مَا كَانَ يَقُولُ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ‏.‏ فَيَقُولاَنِ قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ هَذَا ‏.‏ ثُمَّ يُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ سَبْعُونَ ذِرَاعًا فِي سَبْعِينَ ثُمَّ يُنَوَّرُ لَهُ فِيهِ ثُمَّ يُقَالُ لَهُ نَمْ ‏.‏ فَيَقُولُ أَرْجِعُ إِلَى أَهْلِي فَأُخْبِرُهُمْ فَيَقُولاَنِ نَمْ كَنَوْمَةِ الْعَرُوسِ الَّذِي لاَ يُوقِظُهُ إِلاَّ أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ ‏.‏ حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ ‏.‏ وَإِنْ كَانَ مُنَافِقًا قَالَ سَمِعْتُ النَّاسَ يَقُولُونَ فَقُلْتُ مِثْلَهُ لاَ أَدْرِي ‏.‏ فَيَقُولاَنِ قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ ذَلِكَ ‏.‏ فَيُقَالُ لِلأَرْضِ الْتَئِمِي عَلَيْهِ ‏.‏ فَتَلْتَئِمُ عَلَيْهِ ‏.‏ فَتَخْتَلِفُ فِيهَا أَضْلاَعُهُ فَلاَ يَزَالُ فِيهَا مُعَذَّبًا حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَالْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ وَأَبِي أَيُّوبَ وَأَنَسٍ وَجَابِرٍ وَعَائِشَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ كُلُّهُمْ رَوَوْا عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي عَذَابِ الْقَبْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"இறந்தவர் அடக்கம் செய்யப்பட்டதும் - அல்லது உங்களில் ஒருவர் அடக்கம் செய்யப்பட்டதும் - கரிய நிறமும் நீலக் கண்களும் கொண்ட இரண்டு வானவர்கள் அவரிடம் வருவார்கள். அவர்களில் ஒருவர் 'அல்-முன்கர்' என்றும் மற்றவர் 'அன்-நகீர்' என்றும் அழைக்கப்படுவர்.

அவர்கள் இருவரும், 'இந்த மனிதரைப் பற்றி (உலகில்) நீ என்ன சொல்லிக்கொண்டிருந்தாய்?' என்று கேட்பார்கள்.

அதற்கு அவர், தாம் (உலகில்) சொல்லிக்கொண்டிருந்ததையே சொல்வார்: 'அவர் அல்லாஹ்வின் அடியாரும் அவனது தூதரும் ஆவார். வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை என்றும், முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் அவனது அடியாரும் தூதரும் ஆவார் என்றும் நான் சாட்சி கூறுகிறேன்.'

அதற்கு அவர்கள், 'நீ இவ்வாறு சொல்வாய் என நாம் முன்பே அறிந்திருந்தோம்' என்று கூறுவார்கள். பிறகு அவருடைய மண்ணறை (கப்று) எழுபதுக்கு எழுபது முழம் விசாலமாக்கப்படும். பிறகு அங்கே அவருக்காகப் பேரொளி ஏற்றப்படும். பிறகு அவரிடம் 'உறங்குவீராக' என்று சொல்லப்படும்.

அதற்கு அவர், 'நான் என் குடும்பத்தாரிடம் திரும்பிச் சென்று (இச்செய்தியைத்) தெரிவிக்கட்டுமா?' என்று கேட்பார்.

அதற்கு அவர்கள், 'தம் குடும்பத்தாரில் தமக்கு மிகவும் விருப்பமானவரைத் தவிர வேறு யாரும் எழுப்பாத நிலையில், புதுமணத் தம்பதியர் உறங்குவதைப் போன்று நீர் உறங்குவீராக' என்று கூறுவார்கள். அல்லாஹ் அவரை அந்தப் படுக்கையிலிருந்து (மறுமையில்) எழுப்பும் வரை (அவர் நிம்மதியாக உறங்குவார்).

ஆனால், அவர் ஒரு நயவஞ்சகராக இருந்தால், 'மக்கள் ஏதோ சொல்வதைக் கேட்டேன்; நானும் அதையே சொன்னேன். (எனக்குத் தாமாக) எதுவும் தெரியாது' என்று சொல்வார்.

அதற்கு அவர்கள், 'நீ இப்படித்தான் சொல்வாய் என நாம் முன்பே அறிந்திருந்தோம்' என்று கூறுவார்கள். பிறகு பூமிக்கு, 'இவரை நெருக்குவாயாக' என்று கட்டளையிடப்படும். அது அவரை நெருக்கும்; எந்தளவிற்கென்றால் அவருடைய விலா எலும்புகள் ஒன்றினுள்ளொன்று பின்னிவிடும். அல்லாஹ் அவரை அந்தப் படுக்கையிலிருந்து எழுப்பும் வரை, அவர் (மண்ணறையில்) அவ்வாறே வேதனை செய்யப்பட்டுக் கொண்டிருப்பார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1072

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا مَاتَ الْمَيِّتُ عُرِضَ عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ فَإِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَمِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَإِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَمِنْ أَهْلِ النَّارِ ثُمَّ يُقَالُ هَذَا مَقْعَدُكَ حَتَّى يَبْعَثَكَ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவர் இறந்துவிட்டால், அவருக்குரிய இடம் காலையிலும் மாலையிலும் அவருக்குக் காட்டப்படுகிறது. அவர் சொர்க்கவாசிகளில் ஒருவராக இருந்தால், (அவருக்குக் காட்டப்படும் இடம்) சொர்க்கவாசிகளுக்குரிய அவரது இடமாகும்; மேலும் அவர் நரகவாசிகளில் ஒருவராக இருந்தால், (அவருக்குக் காட்டப்படும் இடம்) நரகவாசிகளுக்குரிய அவரது இடமாகும். பின்னர் அவரிடம், 'மறுமை நாளில் அல்லாஹ் உன்னை எழுப்பும் வரை இதுதான் உனது இடம்' என்று கூறப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَجْرِ مَنْ عَزَّى مُصَابًا

அதிகாரம்: துன்பத்தில் இருப்பவரை ஆறுதல் படுத்துபவருக்கான நற்கூலி பற்றி வந்துள்ளவை

1073

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَاصِمٍ، قَالَ حَدَّثَنَا وَاللَّهِ، مُحَمَّدُ بْنُ سُوقَةَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ عَزَّى مُصَابًا فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَلِيِّ بْنِ عَاصِمٍ ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوقَةَ بِهَذَا الإِسْنَادِ مِثْلَهُ مَوْقُوفًا وَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏ وَيُقَالُ أَكْثَرُ مَا ابْتُلِيَ بِهِ عَلِيُّ بْنُ عَاصِمٍ بِهَذَا الْحَدِيثِ نَقَمُوا عَلَيْهِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "துன்பத்திற்குள்ளான ஒருவருக்கு எவர் ஆறுதல் கூறுகிறாரோ, அவருக்கு (துன்பத்தால் பாதிக்கப்பட்டவர்) பெறும் நற்கூலியைப் போன்றே நற்கூலி உண்டு."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ مَاتَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

வெள்ளிக்கிழமையன்று இறந்தவர் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1074

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، وَأَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ قَالاَ حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِلاَلٍ، عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ سَيْفٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَمُوتُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ أَوْ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ إِلاَّ وَقَاهُ اللَّهُ فِتْنَةَ الْقَبْرِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ ‏.‏ رَبِيعَةُ بْنُ سَيْفٍ إِنَّمَا يَرْوِي عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَلاَ نَعْرِفُ لِرَبِيعَةَ بْنِ سَيْفٍ سَمَاعًا مِنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எந்த ஒரு முஸ்லிமும் வெள்ளிக்கிழமை பகலிலோ, அல்லது வெள்ளிக்கிழமை இரவிலோ மரணித்தால், கப்ரின் சோதனையிலிருந்து அல்லாஹ் அவரைப் பாதுகாக்கிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْجِيلِ الْجَنَازَةِ

ஜனாஸாவை விரைவுபடுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

1075

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْجُهَنِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَرَ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ يَا عَلِيُّ ثَلاَثٌ لاَ تُؤَخِّرْهَا الصَّلاَةُ إِذَا آنَتْ وَالْجَنَازَةُ إِذَا حَضَرَتْ وَالأَيِّمُ إِذَا وَجَدْتَ لَهَا كُفْؤًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَمَا أَرَى إِسْنَادَهُ بِمُتَّصِلٍ .

அலி இப்னு அபி தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம் கூறினார்கள்: "அலியே! மூன்று காரியங்களைத் தாமதப்படுத்தாதே: தொழுகை அதன் நேரம் வந்தவுடன், ஜனாஸா (அடக்கம் செய்ய) தயாரானவுடன், மற்றும் தகுதியான (கணவன்) கிடைத்தவுடன் மணமாகாத பெண்ணின் (திருமணம்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب آخَرُ فِي فَضْلِ التَّعْزِيَةِ

ஆறுதல் கூறுதலின் சிறப்பு பற்றிய மற்றுமொரு பாடம்

1076

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَاتِمٍ الْمُؤَدِّبُ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ حَدَّثَتْنَا أُمُّ الأَسْوَدِ، عَنْ مُنْيَةَ بِنْتِ عُبَيْدِ بْنِ أَبِي بَرْزَةَ، عَنْ جَدِّهَا أَبِي بَرْزَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ عَزَّى ثَكْلَى كُسِيَ بُرْدًا فِي الْجَنَّةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ .

அபூ பர்ஸா (ரழி) அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: “தன் பிள்ளையை இழந்த தாய்க்கு யார் ஆறுதல் கூறுகிறாரோ, அவருக்கு சுவர்க்கத்தில் ஒரு புர்த் (கோடிட்ட சால்வை போன்ற) ஆடை அணிவிக்கப்படும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي رَفْعِ الْيَدَيْنِ عَلَى الْجَنَازَةِ

ஜனாஸா (இறுதி) தொழுகையின் போது கைகளை உயர்த்துவது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1077

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبَانَ الْوَرَّاقُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ يَعْلَى الأَسْلَمِيِّ، عَنْ أَبِي فَرْوَةَ، يَزِيدَ بْنِ سِنَانٍ عَنْ زَيْدٍ، وَهُوَ ابْنُ أَبِي أُنَيْسَةَ عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَبَّرَ عَلَى جَنَازَةٍ فَرَفَعَ يَدَيْهِ فِي أَوَّلِ تَكْبِيرَةٍ وَوَضَعَ الْيُمْنَى عَلَى الْيُسْرَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا فَرَأَى أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنْ يَرْفَعَ الرَّجُلُ يَدَيْهِ فِي كُلِّ تَكْبِيرَةٍ عَلَى الْجَنَازَةِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرْفَعُ يَدَيْهِ إِلاَّ فِي أَوَّلِ مَرَّةٍ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏ وَذُكِرَ عَنِ ابْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ قَالَ فِي الصَّلاَةِ عَلَى الْجَنَازَةِ لاَ يَقْبِضُ يَمِينَهُ عَلَى شِمَالِهِ ‏.‏ وَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يَقْبِضَ بِيَمِينِهِ عَلَى شِمَالِهِ كَمَا يَفْعَلُ فِي الصَّلاَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى يَقْبِضُ أَحَبُّ إِلَىَّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு ஜனாஸாவின் மீது தக்பீர் கூறினார்கள். அப்போது முதல் தக்பீரில் தங்கள் கைகளை உயர்த்தினார்கள்; மேலும், வலது கையை இடது கையின் மீது வைத்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ "نَفْسُ الْمُؤْمِنِ مُعَلَّقَةٌ بِدَيْنِهِ حَتَّى يُقْضَى عَنْهُ"

தலைப்பு: நம்பிக்கையாளரின் ஆன்மா அவரது கடன் தீர்க்கப்படும் வரை தொங்கவிடப்பட்டிருக்கிறது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1078

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ نَفْسُ الْمُؤْمِنِ مُعَلَّقَةٌ بِدَيْنِهِ حَتَّى يُقْضَى عَنْهُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஃமினுடைய ஆன்மா (மறுமைப் பயணத்தில்) அவனது கடன் தீர்க்கப்படும் வரை அக்கடனின் காரணமாகத் தொங்கவிடப்படுகிறது (அல்லது தடைபடுகிறது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1079

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ نَفْسُ الْمُؤْمِنِ مُعَلَّقَةٌ بِدَيْنِهِ حَتَّى يُقْضَى عَنْهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَهُوَ أَصَحُّ مِنَ الأَوَّلِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “முஃமினின் ஆன்மா, அவனது கடன் அடைக்கப்படும் வரை (அக்கடனினால்) தொங்கவிடப்பட்டிருக்கும் (அதாவது, அது நிம்மதியடையாமல் அல்லது அதன் இறுதி இருப்பிடத்தை அடையாமல் தடுக்கப்பட்டிருக்கும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

11. كتاب النكاح عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

11. திருமணம் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ التَّزْوِيجِ وَالْحَثِّ عَلَيْهِ

திருமணத்தின் சிறப்புகள் மற்றும் அதை ஊக்குவிப்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1080

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ أَبِي الشِّمَالِ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَرْبَعٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ الْحَيَاءُ وَالتَّعَطُّرُ وَالسِّوَاكُ وَالنِّكَاحُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ وَثَوْبَانَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي نَجِيحٍ وَجَابِرٍ وَعَكَّافٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي أَيُّوبَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ خِدَاشٍ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ الْعَوَّامِ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ أَبِي الشِّمَالِ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ حَفْصٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى هَذَا الْحَدِيثَ هُشَيْمٌ وَمُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ الْوَاسِطِيُّ وَأَبُو مُعَاوِيَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الْحَجَّاجِ عَنْ مَكْحُولٍ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ أَبِي الشِّمَالِ وَحَدِيثُ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ وَعَبَّادِ بْنِ الْعَوَّامِ أَصَحُّ ‏.‏

அபூ அய்யூப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான்கு காரியங்கள் தூதர்களின் வழிமுறைகளில் (ஸுன்னன்களில்) அடங்கும்: வெட்கம் (அல்-ஹயா•ஂ), நறுமணம் பூசுதல், மிஸ்வாக் பயன்படுத்துதல் (பல் துலக்குதல்) மற்றும் திருமணம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1081

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ خَرَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَنَحْنُ شَبَابٌ لاَ نَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ فَقَالَ يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ عَلَيْكُمْ بِالْبَاءَةِ فَإِنَّهُ أَغَضُّ لِلْبَصَرِ وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ فَإِنَّ الصَّوْمَ لَهُ وِجَاءٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ عُمَارَةَ، نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى غَيْرُ، وَاحِدٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، بِهَذَا الإِسْنَادِ مِثْلَ هَذَا ‏.‏ وَرَوَى أَبُو مُعَاوِيَةَ، وَالْمُحَارِبِيُّ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى كِلاَهُمَا صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் சென்றோம். அப்போது நாங்கள் (திருமணத்திற்கான) எந்த வசதியுமில்லாத இளைஞர்களாக இருந்தோம். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இளைஞர்களே! நீங்கள் திருமணம் செய்துகொள்ளுங்கள். ஏனெனில், அது பார்வையை (தீயவற்றிலிருந்து) தாழ்த்தவும், வெட்கஉறுப்பைப் பாதுகாக்கவும் மிகச் சிறந்தது. உங்களில் திருமணம் செய்ய சக்தி பெறாதவர் நோன்பு நோற்கட்டும். ஏனெனில், நோன்பு அவனுக்கு ஒரு தடுப்பாகும் (பாலியல் நாட்டத்தைக் குறைக்கும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ التَّبَتُّلِ

துறவறம் மேற்கொள்வதற்கான தடை குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1082

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، وَزَيْدُ بْنُ أَخْزَمَ الطَّائِيُّ، وَإِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْبَصْرِيُّ، قَالُوا حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ التَّبَتُّلِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَزَادَ زَيْدُ بْنُ أَخْزَمَ فِي حَدِيثِهِ وَقَرَأَ قَتَادَةُ : ‏(ولقد أَرْسَلْنَا رُسُلاً مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً‏)‏ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى الأَشْعَثُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الْحَسَنِ عَنْ سَعْدِ بْنِ هِشَامٍ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . وَيُقَالُ كِلاَ الْحَدِيثَيْنِ صَحِيحٌ .

ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: நபி (ஸல்) அவர்கள் தபத்துலை (உலக இன்பங்களைத் துறந்து, திருமணம் செய்யாமல், முழுமையாக இறை வணக்கத்திலேயே ஈடுபடுவதை) தடை செய்தார்கள்.

(மேலும் இவ்வறிவிப்பில்) கத்தாதா (ரஹ்) அவர்கள் (பின்வரும் இறைவசனத்தை) ஓதினார்கள்:
'வலகத் அர்சல்னா ருஸுலன் மின் கப்லிக வஜஅல்னா லஹும் அஸ்வாஜன் வதுர்ரிய்யா'
(பொருள்: '(நபியே!) நிச்சயமாக உமக்கு முன்னரும் நாம் பல தூதர்களை அனுப்பினோம்; அவர்களுக்கும் மனைவியரையும், சந்ததிகளையும் நாம் ஏற்படுத்தியிருந்தோம்.')

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1083

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، قَالَ رَدَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى عُثْمَانَ بْنِ مَظْعُونٍ التَّبَتُّلَ وَلَوْ أَذِنَ لَهُ لاَخْتَصَيْنَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உத்மான் பின் மழ்ஊன் (ரழி) அவர்கள் துறவறம் (மேற்கொள்ள அனுமதி கோரியபோது), அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதை மறுத்தார்கள். அவர்கள் அவருக்கு அனுமதி அளித்திருந்தால், நாங்கள் எங்களையே காயடித்துக் கொண்டிருப்போம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ فَزَوِّجُوهُ

தலைப்பு: யாருடைய மார்க்கத்தை நீங்கள் பொருந்திக் கொள்கிறீர்களோ அவர் உங்களிடம் வந்தால், அவருக்குத் திருமணம் முடித்து வையுங்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1084

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنِ ابْنِ وَثِيمَةَ النَّصْرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا خَطَبَ إِلَيْكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَخُلُقَهُ فَزَوِّجُوهُ إِلاَّ تَفْعَلُوا تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الأَرْضِ وَفَسَادٌ عَرِيضٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي حَاتِمٍ الْمُزَنِيِّ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ قَدْ خُولِفَ عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ سُلَيْمَانَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ فَرَوَاهُ اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ هُرْمُزَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ مُحَمَّدٌ وَحَدِيثُ اللَّيْثِ أَشْبَهُ ‏.‏ وَلَمْ يَعُدَّ حَدِيثَ عَبْدِ الْحَمِيدِ مَحْفُوظًا ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மார்க்கப்பற்றிலும் நற்குணத்திலும் நீங்கள் திருப்தியடையும் ஒருவர் உங்களில் ஒருவரிடம் (அவரது பொறுப்பிலுள்ள பெண்ணை) பெண் கேட்டால், அவருக்கு மணமுடித்து வையுங்கள். அவ்வாறு நீங்கள் செய்யவில்லையென்றால், பூமியில் குழப்பமும் (ஃபித்னா) பெரும் சீர்கேடும் (ஃபஸாத்) ஏற்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1085

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو السَّوَّاقُ الْبَلْخِيُّ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْلِمِ بْنِ هُرْمُزَ، عَنْ مُحَمَّدٍ، وَسَعِيدٍ، ابْنَىْ عُبَيْدٍ عَنْ أَبِي حَاتِمٍ الْمُزَنِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَخُلُقَهُ فَأَنْكِحُوهُ إِلاَّ تَفْعَلُوا تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الأَرْضِ وَفَسَادٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَإِنْ كَانَ فِيهِ قَالَ ‏"‏ إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَخُلُقَهُ فَأَنْكِحُوهُ ‏"‏

ثَلاَثَ مَرَّاتٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو حَاتِمٍ الْمُزَنِيُّ لَهُ صُحْبَةٌ وَلاَ نَعْرِفُ لَهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ .

அபூ ஹாதிம் அல்-முஸனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நீங்கள் யாருடைய மார்க்கத்தையும் நற்குணத்தையும் (நம்பிக்கையையும் நடத்தையையும்) விரும்புகிறீர்களோ, அவர் உங்களிடம் (திருமணம் கோரி) வந்தால், அவருக்கு (உங்கள் பெண்ணை) திருமணம் செய்து வையுங்கள். நீங்கள் அவ்வாறு செய்யாவிட்டால், பூமியில் குழப்பம் (ஃபித்னா) ஏற்படும் மற்றும் சீர்கேடு (ஃபஸாத்) உண்டாகும்.”

அவர்கள் கேட்டார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவரிடம் (செல்வம், அந்தஸ்து போன்ற உலகாதாயக்) குறைபாடு ஏதேனும் இருந்தால் (கூடவா)?”

அவர்கள் கூறினார்கள்: “நீங்கள் யாருடைய மார்க்கத்தையும் நற்குணத்தையும் (நம்பிக்கையையும் நடத்தையையும்) விரும்புகிறீர்களோ, அவர் உங்களிடம் (திருமணம் கோரி) வந்தால், அவருக்குத் திருமணம் செய்து வையுங்கள்.” (இதை அவர்கள்) மூன்று முறை கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ أَنَّ الْمَرْأَةَ تُنْكَحُ عَلَى ثَلاَثِ خِصَالٍ

பெண் மூன்று விஷயங்களுக்காக மணமுடிக்கப்படுகிறாள் என்பது பற்றி வந்துள்ளது

1086

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى، أَخْبَرَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ أَبِي سُلَيْمَانَ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ الْمَرْأَةَ تُنْكَحُ عَلَى دِينِهَا وَمَالِهَا وَجَمَالِهَا فَعَلَيْكَ بِذَاتِ الدِّينِ تَرِبَتْ يَدَاكَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي سَعِيدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

நிச்சயமாக ஒரு பெண் அவளுடைய மார்க்கத்திற்காகவும், அவளுடைய செல்வத்திற்காகவும், அவளுடைய அழகுக்காகவும் மணமுடிக்கப்படுகிறாள். எனவே, மார்க்கப்பற்றுள்ளவளை (மனைவியாக) நீ தேர்ந்தெடுத்துக்கொள். (அவ்வாறு செய்தால்) உன் இரு கரங்களும் மண்ணைக் கவ்வட்டும் (அதாவது, நீ வெற்றி பெறுவாயாக, அல்லது உனக்கு நன்மை உண்டாகட்டும்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّظَرِ إِلَى الْمَخْطُوبَةِ

மணம் பேசப்பட்ட பெண்ணைப் பார்ப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1087

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي زَائِدَةَ، قَالَ حَدَّثَنِي عَاصِمُ بْنُ سُلَيْمَانَ، هُوَ الأَحْوَلُ عَنْ بَكْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُزَنِيِّ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، أَنَّهُ خَطَبَ امْرَأَةً فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " انْظُرْ إِلَيْهَا فَإِنَّهُ أَحْرَى أَنْ يُؤْدَمَ بَيْنَكُمَا " . وَفِي الْبَابِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْلَمَةَ وَجَابِرٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي حُمَيْدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ وَقَالُوا لاَ بَأْسَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَيْهَا مَا لَمْ يَرَ مِنْهَا مُحَرَّمًا . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " أَحْرَى أَنْ يُؤْدَمَ بَيْنَكُمَا " قَالَ أَحْرَى أَنْ تَدُومَ الْمَوَدَّةُ بَيْنَكُمَا .

அல்-முஃகீரா பின் ஷுஃபா (ரலி) அவர்கள் ஒரு பெண்ணைப் பெண் கேட்டார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவளைப் பார்த்துக்கொள்! ஏனெனில், அது உங்கள் இருவருக்கும் இடையில் இணக்கத்தை (மற்றும் நீடித்த அன்பை) ஏற்படுத்த மிகவும் ஏற்றதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِعْلاَنِ النِّكَاحِ

திருமணத்தை பகிரங்கப்படுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

1088

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا أَبُو بَلْجٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَاطِبٍ الْجُمَحِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " فَصْلُ مَا بَيْنَ الْحَرَامِ وَالْحَلاَلِ الدُّفُّ وَالصَّوْتُ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَجَابِرٍ وَالرُّبَيِّعِ بِنْتِ مُعَوِّذٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ مُحَمَّدِ بْنِ حَاطِبٍ حَدِيثٌ

حَسَنٌ . وَأَبُو بَلْجٍ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ أَبِي سُلَيْمٍ وَيُقَالُ ابْنُ سُلَيْمٍ أَيْضًا . وَمُحَمَّدُ بْنُ حَاطِبٍ قَدْ رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ غُلاَمٌ صَغِيرٌ .

முஹம்மது பின் ஹாத்திப் அல்-ஜுமஹீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஹராமானதற்கும் ஹலாலானதற்கும் (அதாவது, சட்டபூர்வமற்ற உறவுக்கும் சட்டபூர்வமான திருமணத்திற்கும்) இடையிலான வேறுபாடு, தஃப் (கொட்டு) மற்றும் சப்தம் (அறிவிப்பு) ஆகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1089

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ مَيْمُونٍ الأَنْصَارِيُّ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَعْلِنُوا هَذَا النِّكَاحَ وَاجْعَلُوهُ فِي الْمَسَاجِدِ وَاضْرِبُوا عَلَيْهِ بِالدُّفُوفِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ حَسَنٌ فِي هَذَا الْبَابِ . وَعِيسَى بْنُ مَيْمُونٍ الأَنْصَارِيُّ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ . وَعِيسَى بْنُ مَيْمُونٍ الَّذِي يَرْوِي عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ التَّفْسِيرَ هُوَ ثِقَةٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “இந்தத் திருமணத்தைப் பகிரங்கப்படுத்துங்கள், மேலும் அதனைப் பள்ளிவாசல்களில் (அறிவித்து) நடத்துங்கள், மேலும் அதற்காக தஃப் அடியுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1090

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ ذَكْوَانَ، عَنِ الرُّبَيِّعِ بِنْتِ مُعَوِّذٍ، قَالَتْ جَاءَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَدَخَلَ عَلَىَّ غَدَاةَ بُنِيَ بِي فَجَلَسَ عَلَى فِرَاشِي كَمَجْلِسِكَ مِنِّي وَجُوَيْرِيَاتٌ لَنَا يَضْرِبْنَ بِدُفُوفِهِنَّ وَيَنْدُبْنَ مَنْ قُتِلَ مِنْ آبَائِي يَوْمَ بَدْرٍ إِلَى أَنْ قَالَتْ إِحْدَاهُنَّ وَفِينَا نَبِيٌّ يَعْلَمُ مَا فِي غَدٍ . فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اسْكُتِي عَنْ هَذِهِ وَقُولِي الَّذِي كُنْتِ تَقُولِينَ قَبْلَهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அர்-ருபை பின்த் முஅவ்வித் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் முதலிரவுக்கு மறுநாள் காலையில் (நான் மணப்பெண்ணாக இருந்தபோது), நபி (ஸல்) அவர்கள் வந்து, நீங்கள் இப்போது என்னருகே அமர்ந்திருப்பதைப் போன்று என் படுக்கையில் அமர்ந்தார்கள். மேலும், எங்கள் சிறுமிகள் 'தஃப்' அடித்துக்கொண்டு, பத்ர் போரில் கொல்லப்பட்ட என் முன்னோர்களை நினைத்து இரங்கல் பாடல்களைப் பாடிக் கொண்டிருந்தார்கள். அவர்களில் ஒருத்தி, 'நம்மில் ஒரு நபி இருக்கிறார்; அவர் நாளை என்ன நடக்கும் என்பதை அறிவார்' என்று கூறினாள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'இதைச் சொல்வதை நிறுத்து; இதற்கு முன்பு நீ சொல்லிக்கொண்டிருந்ததையே சொல்' என்று கூறினார்கள்."

باب مَا جَاءَ فِيمَا يُقَالُ لِلْمُتَزَوِّجِ

புதிதாக திருமணம் செய்தவர்களிடம் என்ன சொல்ல வேண்டும் என்பது பற்றி (அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது)

1091

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا رَفَّأَ الإِنْسَانَ إِذَا تَزَوَّجَ قَالَ بَارَكَ اللَّهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَقِيلِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒருவர் திருமணம் செய்துகொண்டால் (அவருக்கு) வாழ்த்துத் தெரிவிக்கும்போது கூறுவார்கள்: (பாரகல்லாஹு லக வ பாரக அலைக்க, வ ஜமஅ பைனகுமா ஃபீ கைர்.) "அல்லாஹ் உனக்கு அருள்வளம் (பரக்கத்) செய்வானாக, மேலும் உன் மீது அருள்வளம் (பரக்கத்) பொழிவானாக, மேலும் உங்கள் இருவரையும் நன்மையில் ஒன்றிணைப்பானாக."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَا يَقُولُ إِذَا دَخَلَ عَلَى أَهْلِهِ

தம் மனைவியிடம் செல்லும்போது கூற வேண்டியவை பற்றி வந்துள்ளவை

1092

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ كُرَيْبٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا أَتَى أَهْلَهُ قَالَ بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا فَإِنْ قَضَى اللَّهُ بَيْنَهُمَا وَلَدًا لَمْ يَضُرَّهُ الشَّيْطَانُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தன் மனைவியிடம் வரும்போது (தாம்பத்திய உறவு கொள்ள நாடும்போது), 'பிஸ்மில்லாஹ், அல்லாஹும்ம ஜன்னிப்னஷ்-ஷைத்தான வ ஜன்னிபிஷ்-ஷைத்தான மா ரஸக்தனா' (அல்லாஹ்வின் பெயரால். யா அல்லாஹ்! ஷைத்தானிடமிருந்து எங்களைப் பாதுகாப்பாயாக, எங்களுக்கு நீ வழங்கும் சந்ததியையும் ஷைத்தானிடமிருந்து பாதுகாப்பாயாக) என்று கூறினால், பிறகு, அவ்விருவருக்கும் ஒரு குழந்தை பிறக்க வேண்டுமென்று அல்லாஹ் விதித்திருந்தால், ஷைத்தான் அக்குழந்தைக்கு ஒருபோதும் தீங்கு செய்ய முடியாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الأَوْقَاتِ الَّتِي يُسْتَحَبُّ فِيهَا النِّكَاحُ

திருமணம் பரிந்துரைக்கப்படும் நேரங்கள் குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1093

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أُمَيَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ تَزَوَّجَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي شَوَّالٍ وَبَنَى بِي فِي شَوَّالٍ . وَكَانَتْ عَائِشَةُ تَسْتَحِبُّ أَنْ يُبْنَى بِنِسَائِهَا فِي شَوَّالٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أُمَيَّةَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னை ஷவ்வால் மாதத்தில் திருமணம் செய்தார்கள். மேலும், ஷவ்வால் மாதத்தில்தான் என்னுடன் இல்லற வாழ்வைத் தொடங்கினார்கள்."
மேலும், ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் தம்(மைச் சார்ந்த) பெண்களுக்கு ஷவ்வால் மாதத்தில் இல்லற வாழ்வு தொடங்குவதை விரும்புபவர்களாக இருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوَلِيمَةِ

(அல்-வலீமா) திருமண விருந்து பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1094

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَأَى عَلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ أَثَرَ صُفْرَةٍ فَقَالَ "مَا هَذَا" ‏.‏ فَقَالَ إِنِّي تَزَوَّجْتُ امْرَأَةً عَلَى وَزْنِ نَوَاةٍ مِنْ ذَهَبٍ ‏.‏ فَقَالَ "بَارَكَ اللَّهُ لَكَ أَوْلِمْ وَلَوْ بِشَاةٍ" ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَعَائِشَةَ وَجَابِرٍ وَزُهَيْرِ بْنِ عُثْمَانَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَزْنُ نَوَاةٍ مِنْ ذَهَبٍ وَزْنُ ثَلاَثَةِ دَرَاهِمَ وَثُلُثٍ ‏.‏ وَقَالَ إِسْحَاقُ هُوَ وَزْنُ خَمْسَةِ دَرَاهِمَ وَثُلُثٍ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்களிடம் குங்குமப்பூவின் சில அடையாளங்களைக் கண்டார்கள். எனவே அவர்கள், 'இது என்ன?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'ஒரு பேரீச்சம்பழக் கொட்டையின் எடை அளவுள்ள தங்கத்திற்கு ஒரு பெண்ணை நான் மணமுடித்துக் கொண்டேன்' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ் உமக்கு பரக்கத் செய்வானாக. ஓர் ஆட்டைக் கொண்டாவது மணவிருந்தளியுங்கள் (வலிமா நடத்துங்கள்)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1095

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ وَائِلِ بْنِ دَاوُدَ، عَنِ ابْنِهِ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَوْلَمَ عَلَى صَفِيَّةَ بِنْتِ حُيَىٍّ بِسَوِيقٍ وَتَمْرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஸஃபிய்யா பின்த் ஹுயை (ரழி) அவர்களுக்காக (அவர்களின் திருமணத்தின் போது) ஸவீக் (வறுத்த கோதுமை அல்லது பார்லி மாவு

கஞ்சி) மற்றும் பேரீச்சம்பழம் கொண்டு வலீமா (திருமண விருந்து) அளித்தார்கள்.

1096

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا الْحُمَيْدِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، نَحْوَ هَذَا . وَقَدْ رَوَى غَيْرُ، وَاحِدٍ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ وَائِلٍ، عَنِ ابْنِهِ، . قَالَ أَبُو عِيسَى وَكَانَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ يُدَلِّسُ فِي هَذَا الْحَدِيثِ فَرُبَّمَا لَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ وَائِلٍ عَنِ ابْنِهِ وَرُبَّمَا ذَكَرَهُ .

முஹம்மத் பின் யஹ்யா, ஹுமைதீ வழியாக சுஃப்யான் அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸின் அறிவிப்புச் சங்கிலி அல்லது கருத்தைப்) போன்றே அறிவித்தார்.

ஒன்றிற்கும் மேற்பட்டவர்கள் இந்த ஹதீஸை இப்னு உயைனா அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் அஸ்ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளனர். அவர்கள் அதில் “வாயில் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் தம் மகனிடமிருந்தும்” என்று குறிப்பிடவில்லை.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: "சுஃப்யான் பின் உயைனா அவர்கள் இந்த ஹதீஸில் 'தத்லீஸ்' (அறிவிப்பாளரை மறைத்தல்) செய்பவராக இருந்துள்ளார். ஆகவே, சில நேரங்களில் அதில் 'வாயில் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் தம் மகனிடமிருந்தும்' என்பதை அவர் குறிப்பிடவில்லை; சில நேரங்களில் அவர் அதைக் குறிப்பிட்டுள்ளார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1097

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا عَطَاءُ بْنُ السَّائِبِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم طَعَامُ أَوَّلِ يَوْمٍ حَقٌّ وَطَعَامُ يَوْمِ الثَّانِي سُنَّةٌ وَطَعَامُ يَوْمِ الثَّالِثِ سُمْعَةٌ وَمَنْ سَمَّعَ سَمَّعَ اللَّهُ بِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ زِيَادِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ . وَزِيَادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ كَثِيرُ

الْغَرَائِبِ وَالْمَنَاكِيرِ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَذْكُرُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُقْبَةَ قَالَ قَالَ وَكِيعٌ زِيَادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ مَعَ شَرَفِهِ لاَ يَكْذِبُ فِي الْحَدِيثِ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: '(திருமண) முதல் நாள் விருந்தளிப்பது உரிமை (அல்லது கடமை/மிகவும் விரும்பத்தக்கது) ஆகும். இரண்டாம் நாள் விருந்தளிப்பது சுன்னாவாகும். மூன்றாம் நாள் விருந்தளிப்பது (பிறர் மெச்சும்) புகழுக்காகச் செய்வதாகும். யார் (உலகப்) புகழுக்காகச் செய்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவரை (அவரது உள்நோக்கத்தை) அம்பலப்படுத்துவான் (அல்லது இழிவுபடுத்துவான்).''

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِجَابَةِ الدَّاعِي

அழைப்பை ஏற்றுக்கொள்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1098

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أُمَيَّةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ ائْتُوا الدَّعْوَةَ إِذَا دُعِيتُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَالْبَرَاءِ وَأَنَسٍ وَأَبِي أَيُّوبَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களுக்கு அழைப்பு விடுக்கப்படும்போது (அந்த) அழைப்பில் கலந்துகொள்ளுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَجِيءُ إِلَى الْوَلِيمَةِ مِنْ غَيْرِ دَعْوَةٍ

விருந்துக்கு அழைப்பின்றி வருபவர் குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1099

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقٍ، عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ يُقَالُ لَهُ أَبُو شُعَيْبٍ إِلَى غُلاَمٍ لَهُ لَحَّامٍ فَقَالَ اصْنَعْ لِي طَعَامًا يَكْفِي خَمْسَةً فَإِنِّي رَأَيْتُ فِي وَجْهِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْجُوعَ . قَالَ فَصَنَعَ طَعَامًا ثُمَّ أَرْسَلَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَدَعَاهُ وَجُلَسَاءَهُ الَّذِينَ مَعَهُ فَلَمَّا قَامَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم اتَّبَعَهُمْ رَجُلٌ لَمْ يَكُنْ مَعَهُمْ حِينَ دُعُوا فَلَمَّا انْتَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلَى الْبَابِ قَالَ لِصَاحِبِ الْمَنْزِلِ إِنَّهُ اتَّبَعَنَا رَجُلٌ لَمْ يَكُنْ مَعَنَا حِينَ دَعَوْتَنَا فَإِنْ أَذِنْتَ لَهُ دَخَلَ . قَالَ فَقَدْ أَذِنَّا لَهُ فَلْيَدْخُلْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ .

அபூ மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அபூ ஷுஐப் (ரழி) என்றழைக்கப்பட்ட ஒருவர், தமக்குச் சொந்தமான, இறைச்சிக் கடைக்காரரான ஓர் அடிமையிடம் வந்து, 'எனக்காக ஐந்து பேருக்குப் போதுமான உணவைத் தயார் செய். ஏனெனில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் முகத்தில் நான் பசியின் அறிகுறியைக் கண்டேன்' என்று கூறினார்கள். எனவே, அவர் உணவைத் தயார் செய்தார். பிறகு, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களையும், அவர்களுடன் அமர்ந்திருந்தவர்களையும் அழைத்து செய்தி அனுப்பினார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் (உணவருந்தச் செல்ல) எழுந்தபோது, அவர்கள் அழைக்கப்பட்ட சமயத்தில் அவர்களுடன் இல்லாத ஒருவர் அவர்களைப் பின்தொடர்ந்தார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வாசலுக்கு வந்தபோது, வீட்டு உரிமையாளரிடம், 'நீங்கள் எங்களை அழைத்தபோது எங்களுடன் இல்லாத ஒருவர் எங்களைப் பின்தொடர்ந்து வந்துள்ளார். நீங்கள் அவருக்கு அனுமதி அளித்தால், அவர் உள்ளே வருவார்' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'நாங்கள் அவருக்கு அனுமதி அளித்துவிட்டோம், அவர் உள்ளே வரட்டும்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَزْوِيجِ الأَبْكَارِ

கன்னிப் பெண்களை மணமுடிப்பது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1100

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ تَزَوَّجْتُ امْرَأَةً فَأَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " أَتَزَوَّجْتَ يَا جَابِرُ " . فَقُلْتُ نَعَمْ . فَقَالَ " بِكْرًا

أَمْ ثَيِّبًا " . فَقُلْتُ لاَ بَلْ ثَيِّبًا . فَقَالَ " هَلاَّ جَارِيَةً تُلاَعِبُهَا وَتُلاَعِبُكَ " . فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ عَبْدَ اللَّهِ مَاتَ وَتَرَكَ سَبْعَ بَنَاتٍ أَوْ تِسْعًا فَجِئْتُ بِمَنْ يَقُومُ عَلَيْهِنَّ . قَالَ فَدَعَا لِي . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَكَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நான் ஒரு பெண்ணை மணமுடித்துவிட்டு நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஓ ஜாபிரே! நீர் திருமணம் செய்துவிட்டீரா?' நான் கூறினேன்: 'ஆம்.' அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'கன்னியா அல்லது விதவையா?' நான் கூறினேன்: 'இல்லை, ஒரு விதவை.' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீர் அவளுடன் விளையாடவும், அவள் உம்முடன் விளையாடவும் ஒரு கன்னிப் பெண்ணை (இளம் மனைவியை) நீர் ஏன் மணமுடிக்கவில்லை?' நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! அப்துல்லாஹ் (என் தந்தை) (ரழி) அவர்கள் இறந்துவிட்டார்கள். அவர்கள் ஏழு - அல்லது ஒன்பது - பெண் பிள்ளைகளை விட்டுச்சென்றார்கள். எனவே, அவர்களைப் பார்த்துக்கொள்ளக்கூடிய ஒருவரை நான் அழைத்து வந்துள்ளேன்.' (ஜாபிர் கூறினார்:) 'எனவே, அவர்கள் எனக்காக பிரார்த்தனை செய்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِوَلِيٍّ

பாடம்: வலீயின்றித் திருமணம் இல்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1101

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، ح وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، ح وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، ح وَحَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِوَلِيٍّ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَأَنَسٍ .

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வலீ இல்லாமல் திருமணம் இல்லை (அது செல்லுபடியாகாது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1102

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ مُوسَى، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَيُّمَا امْرَأَةٍ نُكِحَتْ بِغَيْرِ إِذْنِ وَلِيِّهَا فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ فَإِنْ دَخَلَ بِهَا فَلَهَا الْمَهْرُ بِمَا اسْتَحَلَّ مِنْ فَرْجِهَا فَإِنِ اشْتَجَرُوا فَالسُّلْطَانُ وَلِيُّ مَنْ لاَ وَلِيَّ لَهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَى يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيُّ وَيَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الْحُفَّاظِ عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ نَحْوَ هَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي مُوسَى حَدِيثٌ فِيهِ اخْتِلاَفٌ رَوَاهُ إِسْرَائِيلُ وَشَرِيكُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَأَبُو عَوَانَةَ وَزُهَيْرُ بْنُ مُعَاوِيَةَ وَقَيْسُ بْنُ الرَّبِيعِ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ أَبِي مُوسَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَى أَسْبَاطُ بْنُ مُحَمَّدٍ وَزَيْدُ بْنُ حُبَابٍ عَنْ يُونُسَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ أَبِي مُوسَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَى أَبُو عُبَيْدَةَ الْحَدَّادُ عَنْ يُونُسَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ أَبِي مُوسَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ يُونُسَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي بُرْدَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَيْضًا . وَرَوَى شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي بُرْدَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِوَلِيٍّ " . وَقَدْ ذَكَرَ بَعْضُ أَصْحَابِ سُفْيَانَ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ أَبِي مُوسَى . وَلاَ يَصِحُّ . وَرِوَايَةُ هَؤُلاَءِ الَّذِينَ رَوَوْا عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ أَبِي مُوسَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِوَلِيٍّ " . عِنْدِي أَصَحُّ لأَنَّ سَمَاعَهُمْ مِنْ أَبِي إِسْحَاقَ فِي أَوْقَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ وَإِنْ كَانَ شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ أَحْفَظَ وَأَثْبَتَ مِنْ جَمِيعِ هَؤُلاَءِ الَّذِينَ رَوَوْا عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ هَذَا الْحَدِيثَ فَإِنَّ رِوَايَةَ هَؤُلاَءِ عِنْدِي أَشْبَهُ لأَنَّ شُعْبَةَ وَالثَّوْرِيَّ سَمِعَا هَذَا الْحَدِيثَ مِنْ أَبِي إِسْحَاقَ

فِي مَجْلِسٍ وَاحِدٍ . وَمِمَّا يَدُلُّ عَلَى ذَلِكَ مَا حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، قَالَ سَمِعْتُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيَّ، يَسْأَلُ أَبَا إِسْحَاقَ أَسَمِعْتَ أَبَا بُرْدَةَ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم "لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِوَلِيٍّ" . فَقَالَ نَعَمْ . فَدَلَّ هَذَا الْحَدِيثُ عَلَى أَنَّ سَمَاعَ شُعْبَةَ وَالثَّوْرِيِّ هَذَا الْحَدِيثَ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ . وَإِسْرَائِيلُ هُوَ ثِقَةٌ ثَبْتٌ فِي أَبِي إِسْحَاقَ . سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ الْمُثَنَّى يَقُولُ سَمِعْتُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ مَهْدِيٍّ يَقُولُ مَا فَاتَنِي مِنْ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ الَّذِي فَاتَنِي إِلاَّ لَمَّا اتَّكَلْتُ بِهِ عَلَى إِسْرَائِيلَ لأَنَّهُ كَانَ يَأْتِي بِهِ أَتَمَّ . - وَحَدِيثُ عَائِشَةَ فِي هَذَا الْبَابِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم "لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِوَلِيٍّ" حَدِيثٌ عِنْدِي حَسَنٌ . رَوَاهُ ابْنُ جُرَيْجٍ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ مُوسَى عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَاهُ الْحَجَّاجُ بْنُ أَرْطَاةَ وَجَعْفَرُ بْنُ رَبِيعَةَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرُوِيَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلُهُ . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَصْحَابِ الْحَدِيثِ فِي حَدِيثِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ ابْنُ جُرَيْجٍ ثُمَّ لَقِيتُ الزُّهْرِيَّ فَسَأَلْتُهُ فَأَنْكَرَهُ . فَضَعَّفُوا هَذَا الْحَدِيثَ مِنْ أَجْلِ هَذَا . وَذُكِرَ عَنْ يَحْيَى بْنِ مَعِينٍ أَنَّهُ قَالَ لَمْ يَذْكُرْ هَذَا الْحَرْفَ عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ إِلاَّ إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ . قَالَ يَحْيَى بْنُ مَعِينٍ وَسَمَاعُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ لَيْسَ بِذَاكَ إِنَّمَا صَحَّحَ كُتُبَهُ عَلَى كُتُبِ عَبْدِ الْمَجِيدِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ أَبِي رَوَّادٍ مَا سَمِعَ مِنِ ابْنِ جُرَيْجٍ وَضَعَّفَ يَحْيَى رِوَايَةَ إِسْمَاعِيلَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ . - وَالْعَمَلُ فِي هَذَا الْبَابِ عَلَى حَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم "لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِوَلِيٍّ" . عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَعَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ وَأَبُو هُرَيْرَةَ وَغَيْرُهُمْ . وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ بَعْضِ فُقَهَاءِ التَّابِعِينَ أَنَّهُمْ قَالُوا لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِوَلِيٍّ . مِنْهُمْ سَعِيدُ بْنُ الْمُسَيَّبِ وَالْحَسَنُ الْبَصْرِيُّ وَشُرَيْحٌ وَإِبْرَاهِيمُ النَّخَعِيُّ وَعُمَرُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ وَغَيْرُهُمْ وَبِهَذَا يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَالأَوْزَاعِيُّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ وَمَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எந்தப் பெண்ணாயினும், அவளுடைய வலீயின் (பாதுகாவலரின்) அனுமதியின்றித் திருமணம் செய்து கொண்டால், அவளுடைய திருமணம் செல்லாது; அவளுடைய திருமணம் செல்லாது; அவளுடைய திருமணம் செல்லாது. அவன் அவளுடன் தாம்பத்திய உறவில் ஈடுபட்டுவிட்டால், அவளது மர்ம உறுப்பை அவன் ஆகுமாக்கிக் கொண்டமைக்காக அவளுக்கு மஹர் உண்டு. அவர்கள் (திருமண விஷயத்தில்) முரண்பட்டால், வலீ இல்லாதவருக்குச் சுல்தானே (ஆட்சியாளரே) வலீ (பாதுகாவலர்) ஆவார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِبَيِّنَةٍ

தெளிவான சான்று (பய்யினா) இல்லாமல் திருமணம் இல்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1103

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ حَمَّادٍ الْمَعْنِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ جَابِرِ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْبَغَايَا اللاَّتِي يُنْكِحْنَ أَنْفُسَهُنَّ بِغَيْرِ بَيِّنَةٍ . قَالَ يُوسُفُ بْنُ حَمَّادٍ رَفَعَ عَبْدُ الأَعْلَى هَذَا الْحَدِيثَ فِي التَّفْسِيرِ وَأَوْقَفَهُ فِي كِتَابِ الطَّلاَقِ وَلَمْ يَرْفَعْهُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பகாயா (விபச்சாரிகள்) என்பவர்கள், பைய்யினா (சாட்சிகள் அல்லது பாதுகாவலர் அனுமதி போன்ற ஆதாரம்) இல்லாமல் தங்களுக்குத் தாங்களே திருமணம் செய்து கொள்பவர்களே ஆவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1104

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا غُنْدَرٌ، مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . وَهَذَا أَصَحُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَيْرُ مَحْفُوظٍ لاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَفَعَهُ إِلاَّ مَا رُوِيَ عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى عَنْ سَعِيدٍ عَنْ قَتَادَةَ مَرْفُوعًا . وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى عَنْ سَعِيدٍ هَذَا الْحَدِيثُ مَوْقُوفًا وَالصَّحِيحُ

مَا رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَوْلُهُ لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِبَيِّنَةٍ هَكَذَا رَوَى أَصْحَابُ قَتَادَةَ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ جَابِرِ بْنِ زَيْدٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِبَيِّنَةٍ ‏.‏ وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ نَحْوَ هَذَا مَوْقُوفًا ‏.‏ وَفِي هَذَا الْبَابِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ وَغَيْرِهِمْ قَالُوا لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِشُهُودٍ ‏.‏ لَمْ يَخْتَلِفُوا فِي ذَلِكَ مَنْ مَضَى مِنْهُمْ إِلاَّ قَوْمًا مِنَ الْمُتَأَخِّرِينَ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ وَإِنَّمَا اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا إِذَا شَهِدَ وَاحِدٌ بَعْدَ وَاحِدٍ فَقَالَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَغَيْرِهِمْ لاَ يَجُوزُ النِّكَاحُ حَتَّى يَشْهَدَ الشَّاهِدَانِ مَعًا عِنْدَ عُقْدَةِ النِّكَاحِ ‏.‏ وَقَدْ رَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْمَدِينَةِ إِذَا أُشْهِدَ وَاحِدٌ بَعْدَ وَاحِدٍ فَإِنَّهُ جَائِزٌ إِذَا أَعْلَنُوا ذَلِكَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَغَيْرِهِ ‏.‏ هَكَذَا قَالَ إِسْحَاقُ فِيمَا حَكَى عَنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ يَجُوزُ شَهَادَةُ رَجُلٍ وَامْرَأَتَيْنِ فِي النِّكَاحِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

குதைபா எங்களிடம் அறிவித்தார், குந்தர் எங்களிடம் அறிவித்தார், முஹம்மது பின் ஜஃபர், ஸயீத் பின் அபீ அரூபாவிடமிருந்து இது போன்றே (ஒரு அறிவிப்பை அறிவித்தார்); ஆனால் அவர் இதனை 'மர்ஃபூஃ' ஆக (நபிமொழி என்று) அறிவிக்கவில்லை. இதுவே மிகச் சரியானதாகும்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது 'கைரு மஹ்ஃபூல்' (பாதுகாக்கப்படாத, நம்பகத்தன்மையற்ற) ஹதீஸ் ஆகும். அப்துல் அஃலா, ஸயீத் வழியாகவும், அவர் கதாதா வழியாகவும் இதனை 'மர்ஃபூஃ' ஆக அறிவித்ததைத் தவிர, வேறு யாரும் இதனை 'மர்ஃபூஃ' ஆக அறிவித்ததாக நாம் அறியவில்லை.

மேலும் அப்துல் அஃலா, ஸயீத் வழியாக இந்த ஹதீஸை 'மவ்குஃப்' ஆகவும் (நபித்தோழரின் கூற்றாக) அறிவித்துள்ளார். இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள், "சாட்சியம் (அல்லது ஆதாரம்) இல்லாமல் திருமணம் இல்லை" என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்படுவதே சரியானதாகும். இவ்வாறே கதாதாவின் தோழர்களும், கதாதாவிடமிருந்து, அவர் ஜாபிர் பின் ஸைதிடமிருந்து, அவர் இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து, "சாட்சியம் இல்லாமல் திருமணம் இல்லை" என்று அறிவித்துள்ளனர். மேலும் பலர் ஸயீத் பின் அபீ அரூபாவிடமிருந்து இது போன்றே 'மவ்குஃப்' ஆக அறிவித்துள்ளனர்.

இந்தப் பாடத்தில் இம்ரான் பின் ஹுஸைன், அனஸ் மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே கருத்தை வலியுறுத்தும்) அறிவிப்புகள் உள்ளன.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள், அவர்களுக்குப் பின் வந்த தாபியீன்கள் மற்றும் ஏனைய அறிஞர்களின் நடைமுறை இதுவே ஆகும். அவர்கள்

"சாட்சிகள் இல்லாமல் திருமணம் இல்லை" என்று கூறியுள்ளனர். பிற்கால அறிஞர்கள் சிலரைத் தவிர, முன்னோர்களில் எவரும் இதில் கருத்து வேறுபாடு கொள்ளவில்லை.

(திருமணத்தில்) சாட்சிகள் ஒருவர் பின் ஒருவராக (தனித்தனியே) சாட்சியமளிக்கும் விஷயத்தில்தான் அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. கூஃபா நகர அறிஞர்கள் மற்றும் பெரும்பான்மையான அறிஞர்கள், "திருமண ஒப்பந்தத்தின்போது இரண்டு சாட்சிகள் ஒன்றாகச் சேர்ந்தே சாட்சியமளிக்க வேண்டும்; இல்லையெனில் திருமணம் கூடாது" என்று கூறுகின்றனர்.

மதீனாவைச் சேர்ந்த சில அறிஞர்கள், "சாட்சிகள் ஒருவர் பின் ஒருவராகச் சாட்சியமளித்து, அத்திருமணத்தைப் பகிரங்கப்படுத்தினால் அது கூடும்" என்று கருதுகின்றனர். இதுவே மாலிக் பின் அனஸ் மற்றும் பிறரின் கருத்தாகும். மதீனாவாசிகளிடமிருந்து இஸ்ஹாக் இவ்வாறு அறிவித்துள்ளார்.

சில அறிஞர்கள், "திருமணத்தில் ஒரு ஆண் மற்றும் இரண்டு பெண்களின் சாட்சியம் செல்லும்" என்று கூறுகின்றனர். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي خُطْبَةِ النِّكَاحِ

திருமண குத்பா பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1105

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْثَرُ بْنُ الْقَاسِمِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ عَلَّمَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم التَّشَهُّدَ فِي الصَّلاَةِ وَالتَّشَهُّدَ فِي الْحَاجَةِ قَالَ " التَّشَهُّدُ فِي الصَّلاَةِ التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلاَمُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ‏"‏ ‏.‏ وَالتَّشَهُّدُ فِي الْحَاجَةِ ‏"‏ إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا فَمَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلاَ مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلاَ هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ‏"‏ ‏.‏ وَيَقْرَأُ ثَلاَثَ آيَاتٍ ‏.‏ قَالَ عَبْثَرٌ فَفَسَّرَهُ لَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ ‏:‏ ‏(‏اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلاَ تَمُوتُنَّ إِلاَّ وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ‏)‏ ‏.‏ ‏(‏اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ

والأَرْحامَ إِنَّ اللهَ كانَ عليكُم رقيباً). (اتَّقوا اللهَ وقولوا قولاً سديداً). قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ حَدِيثٌ حَسَنٌ رَوَاهُ الأَعْمَشُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم. وَرَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم. وَكِلاَ الْحَدِيثَيْنِ صَحِيحٌ لأَنَّ إِسْرَائِيلَ جَمَعَهُمَا فَقَالَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ وَأَبِي عُبَيْدَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم. وَقَدْ قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِنَّ النِّكَاحَ جَائِزٌ بِغَيْرِ خُطْبَةٍ. وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَغَيْرِهِ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ.

அப்துல்லாஹ் (பின் மஸ்ஊத்) (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகைக்கான தஷஹ்ஹுதையும், (தேவை ஏற்படும்போது ஓதவேண்டிய) அல்-ஹாஜாவிற்கான தஷஹ்ஹுதையும் எங்களுக்குக் கற்றுக் கொடுத்தார்கள்."

அவர்கள் கூறினார்கள்: "தொழுகைக்கான தஷஹ்ஹுத்:
'சொல்லால், உடலால், பொருளால் செய்யும் வணக்கங்கள் அனைத்தும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியன. நபியே! உங்கள் மீது சாந்தியும், அல்லாஹ்வின் அருளும், அவனுடைய பரக்கத்தும் உண்டாவதாக! எங்கள் மீதும், அல்லாஹ்வின் நல்லடியார்கள் அனைவர் மீதும் சாந்தி உண்டாவதாக! வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை என்று நான் சாட்சி கூறுகிறேன். மேலும், முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் அவனுடைய அடியாரும் தூதரும் ஆவார் என்றும் சாட்சி கூறுகிறேன்.'"

"அல்-ஹாஜாவிற்கான தஷஹ்ஹுத்:
'நிச்சயமாக எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியது. நாங்கள் அவனிடமே உதவி தேடுகிறோம்; அவனிடமே மன்னிப்புக் கோருகிறோம். எங்கள் ஆன்மாக்களின் தீமைகளிலிருந்தும், எங்கள் செயல்களின் கெடுதிகளிலிருந்தும் அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறோம். அல்லாஹ் யாருக்கு நேர்வழி காட்டுகிறானோ, அவரை வழிகெடுப்பவர் எவருமில்லை. மேலும் அவன் யாரை வழிகேட்டில் விடுகிறானோ, அவருக்கு நேர்வழி காட்டுபவர் எவருமில்லை. வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை என்று நான் சாட்சி கூறுகிறேன். மேலும் முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் அவனுடைய அடியாரும் தூதரும் ஆவார் என்றும் சாட்சி கூறுகிறேன்.'"

"மேலும் அவர்கள் மூன்று ஆயத்துக்களை ஓதுவார்கள்." அப்தர் (அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ (ரஹ்) அவர்கள் எங்களுக்கு அவற்றை விளக்கிப் பின்வருமாறு கூறினார்கள்:

1. "(இறைநம்பிக்கையாளர்களே!) நீங்கள் அல்லாஹ்வை அஞ்ச வேண்டிய முறைப்படி அஞ்சுங்கள். மேலும், (அல்லாஹ்வுக்குக் கீழ்ப்படிந்த) முஸ்லிம்களாகவே தவிர நீங்கள் இறக்க வேண்டாம்." (3:102)

2. "(மனிதர்களே!) நீங்கள் உங்கள் இறைவனை அஞ்சிக் கொள்ளுங்கள். அவனைக் கொண்டே நீங்கள் ஒருவருக்கொருவர் (உரிமைகளைக்) கேட்டுக்கொள்கிறீர்கள். மேலும் இரத்த உறவுகளைத் துண்டிப்பதையும் அஞ்சுங்கள். நிச்சயமாக அல்லாஹ் உங்களைக் கண்காணிப்பவனாக இருக்கிறான்." (4:1)

3. "(நம்பிக்கையாளர்களே!) அல்லாஹ்வை அஞ்சுங்கள்; இன்னும் நேர்மையான சொல்லையே சொல்லுங்கள்." (33:70)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1106

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ كُلَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ كُلُّ خُطْبَةٍ لَيْسَ فِيهَا تَشَهُّدٌ فَهِيَ كَالْيَدِ الْجَذْمَاءِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ [صَحِيحٌ] غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எந்தவொரு குத்பாவில் (உரையில்) தஷஹ்ஹுத் (அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்து, ஷஹாதா மொழிந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலவாத் கூறும் ஆரம்பப் பகுதி) இல்லையோ, அது ஊனமான கையைப் போன்றதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اسْتِئْمَارِ الْبِكْرِ وَالثَّيِّبِ

கன்னிப் பெண்ணிடமும் விதவையிடமும் அனுமதி கேட்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1107

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا الأَوْزَاعِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لاَ تُنْكَحُ الثَّيِّبُ حَتَّى تُسْتَأْمَرَ وَلاَ تُنْكَحُ الْبِكْرُ حَتَّى تُسْتَأْذَنَ وَإِذْنُهَا الصُّمُوتُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ

وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَائِشَةَ وَالْعُرْسِ بْنِ عَمِيرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الثَّيِّبَ لاَ تُزَوَّجُ حَتَّى تُسْتَأْمَرَ وَإِنْ زَوَّجَهَا الأَبُ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَسْتَأْمِرَهَا فَكَرِهَتْ ذَلِكَ فَالنِّكَاحُ مَفْسُوخٌ عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي تَزْوِيجِ الأَبْكَارِ إِذَا زَوَّجَهُنَّ الآبَاءُ فَرَأَى أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الأَبَ إِذَا زَوَّجَ الْبِكْرَ وَهِيَ بَالِغَةٌ بِغَيْرِ أَمْرِهَا فَلَمْ تَرْضَ بِتَزْوِيجِ الأَبِ فَالنِّكَاحُ مَفْسُوخٌ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْمَدِينَةِ تَزْوِيجُ الأَبِ عَلَى الْبِكْرِ جَائِزٌ وَإِنْ كَرِهَتْ ذَلِكَ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கணவனை இழந்த அல்லது விவாகரத்துப் பெற்ற பெண்ணுக்கு (தயீப்) அவளது சம்மதம் (அல்லது கட்டளை) பெறாமல் திருமணம் செய்து வைக்கப்படக் கூடாது. மேலும், கன்னிப் பெண்ணுக்கு அவளது அனுமதி பெறாமல் திருமணம் செய்து வைக்கப்படக் கூடாது. அவளது மௌனமே அவளது அனுமதியாகும்."

மேலும் இந்தத் தலைப்பில் உமர், இப்னு அப்பாஸ், ஆயிஷா மற்றும் அல்-உர்ஸ் பின் அமீரா (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும்.
அறிஞர்களிடம் இதன் மீதே செயல்பாடு உள்ளது. அதாவது, கணவனை இழந்த அல்லது விவாகரத்துப் பெற்ற பெண்ணுக்கு (தயீப்) அவளது சம்மதம் (அல்லது கட்டளை) பெறாமல் திருமணம் செய்து வைக்கப்படக் கூடாது. தந்தை அவளது சம்மதம் (அல்லது கட்டளை) பெறாமல் திருமணம் செய்து வைத்து, அவள் அதை வெறுத்தால், பெரும்பாலான அறிஞர்களின் கருத்துப்படி அந்தத் திருமணம் செல்லாததாகும் (ரத்து செய்யப்படும்).

கன்னிப் பெண்களை அவர்களின் தந்தையர் திருமணம் செய்து வைப்பது குறித்து அறிஞர்களிடம் கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. கூஃபா நகர அறிஞர்கள் மற்றும் பிறரில் பெரும்பாலானோரின் கருத்து யாதெனில், பருவமடைந்த கன்னிப் பெண்ணை அவளது தந்தை அவளது விருப்பமின்றி திருமணம் செய்து வைத்து, தந்தையின் முடிவை அவள் விரும்பவில்லை என்றால், அந்தத் திருமணம் செல்லாததாகும்.

ஆனால் மதீனாவைச் சேர்ந்த சில அறிஞர்கள், "கன்னிப் பெண்ணுக்குத் தந்தை திருமணம் செய்து வைப்பது கூடும்; அவள் அதை வெறுத்தாலும் சரியே" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே மாலிக் பின் அனஸ், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1108

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْفَضْلِ، عَنْ نَافِعِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " الأَيِّمُ أَحَقُّ بِنَفْسِهَا مِنْ وَلِيِّهَا وَالْبِكْرُ تُسْتَأْذَنُ فِي نَفْسِهَا وَإِذْنُهَا صُمَاتُهَا " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ . وَقَدِ احْتَجَّ بَعْضُ النَّاسِ فِي إِجَازَةِ النِّكَاحِ بِغَيْرِ وَلِيٍّ بِهَذَا الْحَدِيثِ وَلَيْسَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ مَا احْتَجُّوا بِهِ لأَنَّهُ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِوَلِيٍّ " وَهَكَذَا أَفْتَى بِهِ ابْنُ عَبَّاسٍ بَعْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لاَ نِكَاحَ إِلاَّ بِوَلِيٍّ . وَإِنَّمَا مَعْنَى قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " الأَيِّمُ أَحَقُّ بِنَفْسِهَا مِنْ وَلِيِّهَا " . عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْوَلِيَّ لاَ يُزَوِّجُهَا إِلاَّ بِرِضَاهَا وَأَمْرِهَا فَإِنْ زَوَّجَهَا فَالنِّكَاحُ مَفْسُوخٌ عَلَى حَدِيثِ خَنْسَاءَ بِنْتِ خِذَامٍ حَيْثُ زَوَّجَهَا أَبُوهَا وَهِيَ ثَيِّبٌ فَكَرِهَتْ ذَلِكَ فَرَدَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم نِكَاحَهُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கன்னி கழிந்த பெண், அவளது வலீயை விட (அவளைப் பற்றி முடிவு செய்வதில்) அதிக உரிமை படைத்தவள். கன்னிப் பெண்ணிடம் அவளுக்காக அனுமதி பெறப்பட வேண்டும். அவளது மௌனமே அவளது அனுமதியாகும்."

இது ஹஸன் ஸஹீஹ் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். ஷுஃபா மற்றும் ஸுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ ஆகியோர் மாலிக் பின் அனஸ் வாயிலாக இந்த ஹதீஸை அறிவித்துள்ளனர்.

வலீ (பொறுப்பாளர்) இன்றி திருமணம் செய்வது கூடும் என்பதற்குச் சிலர் இந்த ஹதீஸை ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர். ஆனால், அவர்கள் ஆதாரமாகக் கொள்வதற்கு இதில் இடமில்லை. ஏனெனில், இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து, "வலீ இன்றி திருமணம் இல்லை" என்று வேறு பல வழிகளிலும் அறிவித்துள்ளார்கள். நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிறகு இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களும் இவ்வாறே தீர்ப்பளித்து, "வலீ இன்றி திருமணம் இல்லை" என்று கூறினார்கள்.

மேலும், "கன்னி கழிந்த பெண், அவளது வலீயை விட (அவளைப் பற்றி

முடிவு செய்வதில்) அதிக உரிமை படைத்தவள்" என்ற நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றுக்கு, பெரும்பாலான அறிஞர்களிடம் உள்ள விளக்கம் யாதெனில்: அவளது விருப்பமும் கட்டளையுமின்றி வலீ அவளுக்குத் திருமணம் செய்து வைக்கக் கூடாது என்பதாகும். அவ்வாறு (அவள் விருப்பமின்றி) அவர் திருமணம் செய்து வைத்தால், அந்தத் திருமணம் ரத்து செய்யப்படும். இதற்கு 'கன்ஸா பின்த் கிதாம்' அவர்களின் ஹதீஸ் ஆதாரமாகும். அவர் கன்னி கழிந்த பெண்ணாக இருந்தபோது, அவருடைய தந்தை அவருக்குத் திருமணம் செய்து வைத்தார். அவர் அதை வெறுத்தார். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் அந்தத் திருமணத்தை ரத்து செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِكْرَاهِ الْيَتِيمَةِ عَلَى التَّزْوِيجِ

அனாதைப் பெண்ணைத் திருமணம் செய்யக் கட்டாயப்படுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

1109

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْيَتِيمَةُ تُسْتَأْمَرُ فِي نَفْسِهَا فَإِنْ صَمَتَتْ فَهُوَ إِذْنُهَا وَإِنْ أَبَتْ فَلاَ جَوَازَ عَلَيْهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي مُوسَى وَابْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي تَزْوِيجِ الْيَتِيمَةِ فَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْيَتِيمَةَ إِذَا زُوِّجَتْ فَالنِّكَاحُ مَوْقُوفٌ حَتَّى تَبْلُغَ فَإِذَا بَلَغَتْ فَلَهَا الْخِيَارُ فِي إِجَازَةِ النِّكَاحِ أَوْ فَسْخِهِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ التَّابِعِينَ وَغَيْرِهِمْ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ يَجُوزُ نِكَاحُ الْيَتِيمَةِ حَتَّى تَبْلُغَ ‏.‏ وَلاَ يَجُوزُ الْخِيَارُ فِي النِّكَاحِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَغَيْرِهِمَا مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ إِذَا بَلَغَتِ الْيَتِيمَةُ تِسْعَ سِنِينَ فَزُوِّجَتْ فَرَضِيَتْ فَالنِّكَاحُ جَائِزٌ وَلاَ خِيَارَ لَهَا إِذَا أَدْرَكَتْ ‏.‏ وَاحْتَجَّا بِحَدِيثِ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم بَنَى بِهَا وَهِيَ بِنْتُ تِسْعِ سِنِينَ ‏.‏ وَقَدْ قَالَتْ عَائِشَةُ إِذَا بَلَغَتِ الْجَارِيَةُ تِسْعَ سِنِينَ فَهِيَ امْرَأَةٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஓர் அனாதைப் பெண்ணிடம் (அவளது திருமணம் விஷயமாக) அவளது அனுமதி கோரப்பட வேண்டும். அவள் மௌனமாக இருந்தால் அதுவே அவளது சம்மதமாகும். அவள் மறுத்துவிட்டால் அவள் மீது (திருமணத்தைக்)

கட்டாயப்படுத்த முடியாது."

இப்பாடத்தில் அபூ மூஸா, இப்னு உமர் மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' எனும் தரத்தில் உள்ளது.

அனாதைப் பெண்ணுக்குத் திருமணம் செய்து வைப்பது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. சில அறிஞர்கள், அனாதைப் பெண்ணுக்குத் திருமணம் செய்து வைக்கப்பட்டால், அவள் பருவமடையும் வரை அந்தத் திருமணம் நிறுத்தி வைக்கப்படும் (மவ்கூஃப்) என்றும், அவள் பருவமடைந்த பிறகு அத்திருமணத்தை அனுமதிப்பதற்கோ அல்லது ரத்து செய்வதற்கோ அவளுக்கு உரிமை உண்டு என்றும் கருதுகின்றனர். இது சில தாபிஈன்கள் மற்றும் பிறருடைய கருத்தாகும்.

வேறு சிலர், அனாதைப் பெண் பருவமடையும் வரை அவளது திருமணம் செல்லாது என்றும், (பருவமடைவதற்கு முன் செய்யப்பட்ட திருமணத்தில்) தேர்வு செய்யும் உரிமை (கியார்) இல்லை என்றும் கூறுகின்றனர். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, ஷாஃபிஈ மற்றும் பிற அறிஞர்களின் கருத்தாகும்.

அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் கூறுகின்றனர்: "அனாதைப் பெண் ஒன்பது வயதை அடைந்து, அவளுக்குத் திருமணம் செய்து வைக்கப்பட்டு அவள் அதை விரும்பினால், அந்தத் திருமணம் செல்லும். அவள் பருவமடைந்த பிறகு அவளுக்கு (அதை ரத்து செய்ய) விருப்பத் தேர்வு உரிமை இல்லை." அவர்கள் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை இதற்கு ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர்; நபி (ஸல்) அவர்கள் ஆயிஷா (ரழி) ஒன்பது வயது சிறுமியாக இருக்கும்போது அவருடன் இல்லறத்தைத் தொடங்கினார்கள். மேலும், "ஒரு பெண் குழந்தை ஒன்பது வயதை அடைந்துவிட்டால் அவள் ஒரு (பருவமடைந்த) பெண்தான்" என்று ஆயிஷா (ரழி) அவர்களே கூறியுள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْوَلِيَّيْنِ يُزَوِّجَانِ

இரண்டு வலீக்கள் ஒரே பெண்ணை திருமணம் செய்து கொடுப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1110

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا غُنْدَرٌ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَيُّمَا امْرَأَةٍ زَوَّجَهَا وَلِيَّانِ فَهِيَ لِلأَوَّلِ مِنْهُمَا

وَمَنْ بَاعَ بَيْعًا مِنْ رَجُلَيْنِ فَهُوَ لِلأَوَّلِ مِنْهُمَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ نَعْلَمُ بَيْنَهُمْ فِي ذَلِكَ اخْتِلاَفًا إِذَا زَوَّجَ أَحَدُ الْوَلِيَّيْنِ قَبْلَ الآخَرِ فَنِكَاحُ الأَوَّلِ جَائِزٌ وَنِكَاحُ الآخَرِ مَفْسُوخٌ وَإِذَا زَوَّجَا جَمِيعًا فَنِكَاحُهُمَا جَمِيعًا مَفْسُوخٌ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எந்தவொரு பெண்ணுக்கு இரண்டு வலிய்யீன்கள் (பாதுகாவலர்கள்) திருமணம் செய்து வைத்தால், அவள் அவர்களில் முதலாமவர் செய்து வைத்த திருமணத்திற்கே உரியவள் (அதாவது, அந்தத் திருமணம் தான் செல்லுபடியாகும்). மேலும், யார் ஒரு பொருளை இரண்டு மனிதர்களுக்கு விற்கிறாரோ, அது அவர்களில் முதலாமவர் செய்த விற்பனைக்கே உரியது (அதாவது, அந்த விற்பனை தான் செல்லுபடியாகும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي نِكَاحِ الْعَبْدِ بِغَيْرِ إِذْنِ سَيِّدِهِ

அடிமை ஒருவர் தனது எஜமானரின் அனுமதியின்றி திருமணம் செய்வது குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1111

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ زُهَيْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ أَيُّمَا عَبْدٍ تَزَوَّجَ بِغَيْرِ إِذْنِ سَيِّدِهِ فَهُوَ عَاهِرٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَلاَ يَصِحُّ وَالصَّحِيحُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ نِكَاحَ الْعَبْدِ بِغَيْرِ إِذْنِ سَيِّدِهِ لاَ يَجُوزُ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَغَيْرِهِمَا بِلاَ اخْتِلاَفٍ ‏.‏

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எந்தவொரு அடிமையும் தன் எஜமானரின் அனுமதியின்றி திருமணம் செய்து கொண்டால், அவன் ஒரு

விபச்சாரக்காரன் ஆவான் (அதாவது, அவனது திருமணம் செல்லாது என்பதால் அவனது செயல் விபச்சாரத்திற்கு ஒப்பாகும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1112

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، حَدَّثَنَا أَبِي، حَدَّثَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَيُّمَا عَبْدٍ تَزَوَّجَ بِغَيْرِ إِذْنِ سَيِّدِهِ فَهُوَ عَاهِرٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எந்த ஓர் அடிமையாவது தனது உரிமையாளரின் அனுமதியின்றி திருமணம் செய்து கொண்டால், அவன் ஒரு விபச்சாரக்காரன் ஆவான் (அதாவது, அவனது திருமணம் செல்லாததாகும், மேலும் அத்திருமண உறவு சட்டவிரோதமானது)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مُهُورِ النِّسَاءِ

பெண்களின் மஹர் (திருமண கொடை) பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1113

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، وَمُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ امْرَأَةً، مِنْ بَنِي فَزَارَةَ تَزَوَّجَتْ عَلَى نَعْلَيْنِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَرَضِيتِ مِنْ نَفْسِكِ وَمَالِكِ بِنَعْلَيْنِ ‏.‏ قَالَتْ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ فَأَجَازَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَنَسٍ وَعَائِشَةَ وَجَابِرٍ وَأَبِي حَدْرَدٍ الأَسْلَمِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْمَهْرِ فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْمَهْرُ عَلَى مَا تَرَاضَوْا عَلَيْهِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ

مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ لاَ يَكُونُ الْمَهْرُ أَقَلَّ مِنْ رُبْعِ دِينَارٍ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْكُوفَةِ لاَ يَكُونُ الْمَهْرُ أَقَلَّ مِنْ عَشَرَةِ دَرَاهِمَ .

ஆமிர் பின் ரபீஆ (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"பனூ ஃபஸாராவைச் சேர்ந்த ஒரு பெண், இரண்டு செருப்புகளை (மஹராகக்) கொண்டு திருமணம் செய்து கொண்டார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அப்பெண்ணிடம், 'இரண்டு செருப்புகளுக்கு உங்களையும் உங்கள் செல்வத்தையும் (மஹராக ஏற்று) நீங்கள் திருப்திப்படுகிறீர்களா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அப்பெண், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள். எனவே, அவர் (ஸல்) அதை அனுமதித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1114

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ عِيسَى، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعٍ الصَّائِغُ، قَالاَ أَخْبَرَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي حَازِمِ بْنِ دِينَارٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَاءَتْهُ امْرَأَةٌ فَقَالَتْ إِنِّي وَهَبْتُ نَفْسِي لَكَ . فَقَامَتْ طَوِيلاً فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَزَوِّجْنِيهَا إِنْ لَمْ تَكُنْ لَكَ بِهَا حَاجَةٌ . فَقَالَ " هَلْ عِنْدَكَ مِنْ شَيْءٍ تُصْدِقُهَا " . فَقَالَ مَا عِنْدِي إِلاَّ إِزَارِي هَذَا . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِزَارُكَ إِنْ أَعْطَيْتَهَا جَلَسْتَ وَلاَ إِزَارَ لَكَ فَالْتَمِسْ شَيْئًا " قَالَ مَا أَجِدُ . قَالَ " فَالْتَمِسْ وَلَوْ خَاتَمًا مِنْ حَدِيدٍ " . قَالَ فَالْتَمَسَ فَلَمْ يَجِدْ شَيْئًا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " هَلْ مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ شَيْءٌ " . قَالَ نَعَمْ سُورَةُ كَذَا وَسُورَةُ كَذَا . لِسُوَرٍ سَمَّاهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " زَوَّجْتُكَهَا بِمَا مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ ذَهَبَ الشَّافِعِيُّ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَيْءٌ يُصْدِقُهَا وَتَزَوَّجَهَا عَلَى سُورَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ فَالنِّكَاحُ جَائِزٌ وَيُعَلِّمُهَا سُورَةً مِنَ الْقُرْآنِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ النِّكَاحُ جَائِزٌ وَيَجْعَلُ لَهَا صَدَاقَ مِثْلِهَا . وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ

சஹ்ல் பின் சஅத் அஸ்ஸாஇதீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு பெண் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "

(திருமணத்திற்காக) என்னை உங்களுக்கு அர்ப்பணிக்கிறேன்" என்று கூறினார். அப்பெண் நீண்ட நேரம் (பதில் வேண்டி) நின்றார். பிறகு ஒரு மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! உங்களுக்கு அவளைத் திருமணம் செய்யும் எண்ணம் இல்லையென்றால், அவளை எனக்குத் திருமணம் செய்து வையுங்கள்" என்று கூறினார். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "அவளுக்கு மஹராகக் கொடுப்பதற்கு உன்னிடம் ஏதேனும் இருக்கிறதா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "இந்த இஸாரைத் தவிர என்னிடம் வேறு எதுவும் இல்லை" என்று கூறினார். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "உன் இஸாரை நீ அவளுக்குக் கொடுத்துவிட்டால், உனக்கு இஸார் இருக்காது (நீ அமரவும் முடியாது), எனவே வேறு ஏதாவது தேடு" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், "நான் எதையும் கண்டுபிடிக்கவில்லை" என்று கூறினார். அவர்கள் (ஸல்), "ஒரு இரும்பு மோதிரமாக இருந்தாலும் சரி, ஏதாவது தேடு" என்று கூறினார்கள். எனவே அவர் தேடினார், ஆனால் அவரால் எதையும் கண்டுபிடிக்க முடியவில்லை. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "உனக்கு குர்ஆனிலிருந்து ஏதேனும் (மனனமாக) தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "ஆம். இந்த சூராவும் அந்த சூராவும்" என்று கூறி, அந்த சூராக்களின் பெயர்களைக் குறிப்பிட்டார். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "உமக்குத் தெரிந்திருக்கும் குர்ஆன் வசனங்களுக்காக அவளை உமக்குத் திருமணம் செய்து வைக்கிறேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1114b

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي الْعَجْفَاءِ السُّلَمِيِّ، قَالَ قَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ أَلاَ لاَ تُغَالُوا صُدُقَةَ النِّسَاءِ فَإِنَّهَا لَوْ كَانَتْ مَكْرُمَةً فِي الدُّنْيَا أَوْ تَقْوَى عِنْدَ اللَّهِ لَكَانَ أَوْلاَكُمْ بِهَا نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا عَلِمْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَكَحَ شَيْئًا مِنْ نِسَائِهِ وَلاَ أَنْكَحَ شَيْئًا مِنْ بَنَاتِهِ عَلَى أَكْثَرَ مِنْ ثِنْتَىْ عَشْرَةَ أُوقِيَّةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو الْعَجْفَاءِ السُّلَمِيُّ اسْمُهُ هَرِمٌ ‏.‏ وَالأُوقِيَّةُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَرْبَعُونَ دِرْهَمًا وَثِنْتَا عَشْرَةَ أُوقِيَّةً أَرْبَعُمِائَةٍ وَثَمَانُونَ دِرْهَمًا ‏.‏

அபூ அல்-அஜ்ஃபா (அஸ்-ஸலமீ) கூறினார்கள்:

உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'பெண்களின் மஹர் தொகையை உயர்த்துவதில் நீங்கள் வரம்பு மீறாதீர்கள். அவ்விதம் செய்வது இவ்வுலகில் கண்ணியமான செயலாகவோ அல்லது அல்லாஹ்விடம் இறையச்சமுடைய செயலாகவோ இருந்திருந்தால், உங்களில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்தான் அதை முதன்முதலில் செய்திருப்பார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பன்னிரண்டு ஊக்கியாவிற்கு

அதிகமாக மஹர் கொடுத்துத் தமது மனைவியரில் எவரையும் திருமணம் செய்ததையோ, அல்லது தமது மகளிரில் எவரையும் திருமணம் செய்து கொடுத்ததையோ நான் அறியவில்லை.'

(அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் தரத்திலான ஹதீஸ் ஆகும். அபூ அல்-அஜ்ஃபா அஸ்-ஸலமீ அவர்களின் பெயர் ஹரம் ஆகும். அறிஞர்களின் கூற்றுப்படி, ஒரு ஊக்கியா என்பது நாற்பது திர்ஹம்கள் ஆகும். பன்னிரண்டு ஊக்கியா என்பது நானூற்று எண்பது திர்ஹம்கள் ஆகும்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَعْتِقُ الأَمَةَ ثُمَّ يَتَزَوَّجُهَا

ஒரு அடிமைப் பெண்ணை விடுதலை செய்து பின்னர் அவளை திருமணம் செய்யும் ஒரு மனிதர் பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1115

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، وَعَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَعْتَقَ صَفِيَّةَ وَجَعَلَ عِتْقَهَا صَدَاقَهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ صَفِيَّةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَكَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يُجْعَلَ عِتْقُهَا صَدَاقَهَا حَتَّى يَجْعَلَ لَهَا مَهْرًا سِوَى الْعِتْقِ ‏.‏ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸஃபிய்யா (ரழி) அவர்களை விடுதலை செய்து, அவர்களின் விடுதலையையே அவர்களுக்குரிய மஹராக ஆக்கினார்கள் (அதாவது, ஸஃபிய்யாவை மணந்தபோது, அவர்களுக்கு வேறு மஹர் கொடுக்காமல், அவர்களை அடிமைத்தளையிலிருந்து விடுவித்ததையே மஹராகக் கருதினார்கள்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْفَضْلِ فِي ذَلِكَ

1116

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بْنِ أَبِي مُوسَى، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثَةٌ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ عَبْدٌ أَدَّى حَقَّ اللَّهِ وَحَقَّ مَوَالِيهِ فَذَلِكَ يُؤْتَى أَجْرَهُ مَرَّتَيْنِ وَرَجُلٌ كَانَتْ عِنْدَهُ جَارِيَةٌ وَضِيئَةٌ فَأَدَّبَهَا فَأَحْسَنَ أَدَبَهَا ثُمَّ أَعْتَقَهَا ثُمَّ تَزَوَّجَهَا يَبْتَغِي بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ فَذَلِكَ يُؤْتَى أَجْرَهُ مَرَّتَيْنِ وَرَجُلٌ آمَنَ بِالْكِتَابِ الأَوَّلِ ثُمَّ جَاءَ الْكِتَابُ الآخَرُ فَآمَنَ بِهِ فَذَلِكَ يُؤْتَى أَجْرَهُ مَرَّتَيْنِ ‏.‏

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ صَالِحِ بْنِ صَالِحٍ، وَهُوَ ابْنُ حَىٍّ عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي مُوسَى حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو بُرْدَةَ بْنُ أَبِي مُوسَى اسْمُهُ عَامِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَيْسٍ ‏.‏ وَرَوَى شُعْبَةُ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ صَالِحِ بْنِ صَالِحِ بْنِ حَىٍّ ‏.‏ وَصَالِحُ بْنُ صَالِحِ بْنِ حَىٍّ هُوَ وَالِدُ الْحَسَنِ بْنِ صَالِحِ بْنِ حَىٍّ ‏.‏

அபூ மூஸா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மூன்று பேருக்கு அவர்களுடைய நற்கூலி இருமுறை வழங்கப்படும்: அல்லாஹ்வின் உரிமையையும் தனது எஜமானர்களின் உரிமையையும் நிறைவேற்றும் ஓர் அடிமை; அவருக்குத் தனது நற்கூலி இருமுறை வழங்கப்படும். மேலும், அழகான அடிமைப் பெண்ணை வைத்திருந்த ஒரு மனிதர்; அவர் அவளுக்கு ஒழுக்கத்தைக் கற்பித்து, அதைச் செம்மைப்படுத்தினார். பின்னர் அவளை விடுவித்து, அதன் மூலம் அல்லாஹ்வின் திருமுகத்தை நாடி அவளை மணந்துகொண்டார்; அவருக்குத் தனது நற்கூலி இருமுறை வழங்கப்படும். மேலும், முந்தைய வேதத்தை (தவ்ராத், இன்ஜீல் போன்றவற்றை) நம்பிய ஒரு மனிதர்; பின்னர் அடுத்த வேதம் (குர்ஆன்) வந்தது, அதையும் அவர் நம்பினார்; அவருக்குத் தனது நற்கூலி இருமுறை வழங்கப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَتَزَوَّجُ الْمَرْأَةَ ثُمَّ يُطَلِّقُهَا قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ بِهَا هَلْ يَتَزَوَّجُ ابْنَتَهَا أَمْ لاَ

ஒரு பெண்ணை மணந்து, அவளுடன் தாம்பத்திய உறவு கொள்வதற்கு முன்பே விவாகரத்து செய்துவிட்டால், அவரது மகளை மணமுடிக்க முடியுமா அல்லது முடியாதா என்பது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1117

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَيُّمَا رَجُلٍ نَكَحَ امْرَأَةً فَدَخَلَ بِهَا فَلاَ يَحِلُّ لَهُ نِكَاحُ ابْنَتِهَا فَإِنْ لَمْ يَكُنْ دَخَلَ بِهَا فَلْيَنْكِحِ ابْنَتَهَا وَأَيُّمَا رَجُلٍ نَكَحَ امْرَأَةً فَدَخَلَ بِهَا أَوْ لَمْ يَدْخُلْ بِهَا فَلاَ يَحِلُّ لَهُ نِكَاحُ أُمِّهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ يَصِحُّ مِنْ قِبَلِ إِسْنَادِهِ وَإِنَّمَا رَوَاهُ ابْنُ لَهِيعَةَ وَالْمُثَنَّى بْنُ الصَّبَّاحِ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ . وَالْمُثَنَّى بْنُ الصَّبَّاحِ وَابْنُ لَهِيعَةَ يُضَعَّفَانِ فِي الْحَدِيثِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا تَزَوَّجَ الرَّجُلُ امْرَأَةً ثُمَّ طَلَّقَهَا قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ بِهَا حَلَّ لَهُ أَنْ يَنْكِحَ ابْنَتَهَا وَإِذَا تَزَوَّجَ الرَّجُلُ الاِبْنَةَ فَطَلَّقَهَا قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ بِهَا لَمْ يَحِلَّ لَهُ نِكَاحُ أُمِّهَا لِقَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى ‏(وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ ‏)‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

குதைபா எங்களுக்கு அறிவித்தார், இப்னு லஹீஆ எங்களுக்கு அறிவித்தார், அம்ர் இப்னு ஷுஐப் தனது தந்தை வழியாக, தனது பாட்டனார் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எந்தவொரு ஆண் ஒரு பெண்ணை மணந்து, அவளுடன் கூடிவிட்டால், அவளுடைய மகளை மணப்பது அவனுக்கு ஆகுமானதல்ல. அவன் அவளுடன் கூடவில்லையென்றால், அவளுடைய மகளை மணந்து கொள்ளலாம். மேலும், எந்தவொரு ஆண் ஒரு பெண்ணை மணந்து கொண்டால், அவன் அவளுடன் கூடினாலும் சரி, கூடாவிட்டாலும் சரி, அவளுடைய தாயை மணப்பது அவனுக்கு ஆகுமானதல்ல.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: அறிவிப்பாளர் தொடர் அடிப்படையில் இந்த ஹதீஸ் ஸஹீஹ் (ஆதாரப்பூர்வமானது) அல்ல. இதனை இப்னு லஹீஆ மற்றும் அல்-முஸன்னா இப்னு அஸ்-ஸப்பாஹ் ஆகியோர் அம்ர் இப்னு ஷுஐப் வழியாக அறிவித்துள்ளனர். அல்-முஸன்னா இப்னு அஸ்-ஸப்பாஹ் மற்றும் இப்னு லஹீஆ ஆகியோர் ஹதீஸ் துறையில் பலவீனமானவர்களாகக் கருதப்படுகின்றனர்.

எனினும், பெரும்பாலான மார்க்க அறிஞர்களின் நடைமுறை இதன் அடிப்படையிலேயே உள்ளது. அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: "ஒருவன் ஒரு பெண்ணை மணந்து, பிறகு அவளுடன் கூடும் முன்பே அவளை விவாகரத்து செய்துவிட்டால், அவளுடைய மகளை மணப்பது அவனுக்கு

ஆகுமானது. ஆனால் ஒருவன் ஒரு (பெண்ணின்) மகளை மணந்து, அவளுடன் கூடும் முன்பே அவளை விவாகரத்து செய்துவிட்டால், அவளுடைய தாயை மணப்பது அவனுக்கு ஆகுமானதல்ல." ஏனெனில் அல்லாஹ் கூறுகிறான்: ('வ உம்மஹாது நிஸாஇக்கும்' - உங்கள் மனைவியரின் தாய்மார்கள்). இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يُطَلِّقُ امْرَأَتَهُ ثَلاَثًا فَيَتَزَوَّجُهَا آخَرُ فَيُطَلِّقُهَا قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ بِهَا

மூன்று முறை தலாக் சொல்லி விவாகரத்து செய்த மனைவியை, வேறொருவர் மணந்து, அவருடன் தாம்பத்திய உறவு கொள்வதற்கு முன்னரே விவாகரத்து செய்தால் என்ன நடக்கும் என்பது பற்றி வந்துள்ள செய்தி

1118

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَإِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ جَاءَتِ امْرَأَةُ رِفَاعَةَ الْقُرَظِيِّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ إِنِّي كُنْتُ عِنْدَ رِفَاعَةَ فَطَلَّقَنِي فَبَتَّ طَلاَقِي فَتَزَوَّجْتُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ الزُّبَيْرِ وَمَا مَعَهُ إِلاَّ مِثْلُ هُدْبَةِ الثَّوْبِ ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ أَتُرِيدِينَ أَنْ تَرْجِعِي إِلَى رِفَاعَةَ لاَ حَتَّى تَذُوقِي عُسَيْلَتَهُ وَيَذُوقَ عُسَيْلَتَكِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ وَالرُّمَيْصَاءِ أَوِ الْغُمَيْصَاءِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الرَّجُلَ إِذَا طَلَّقَ امْرَأَتَهُ ثَلاَثًا فَتَزَوَّجَتْ زَوْجًا غَيْرَهُ فَطَلَّقَهَا قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ بِهَا أَنَّهَا لاَ تَحِلُّ لِلزَّوْجِ الأَوَّلِ إِذَا لَمْ يَكُنْ جَامَعَ الزَّوْجُ الآخَرُ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ரிஃபாஆ அல்-குரதீ (ரழி) அவர்களின் மனைவி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'நான் ரிஃபாஆ (ரழி) அவர்களிடம் (மனைவியாக) இருந்தேன். அவர் என்னை விவாகரத்து செய்து, அந்த விவாகரத்தை அறுதியானதாகவும் (முத்தலாக்) ஆக்கிவிட்டார். பிறகு நான் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்களை மணந்தேன். ஆனால் அவரிடம் ஆடையின் குஞ்சம் போன்றதுதான் இருக்கிறது (அதாவது, தாம்பத்திய உறவுக்கு அவர் சக்தியற்றவராக இருக்கிறார்)' என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நீ ரிஃபாஆவிடம் மீண்டும் செல்ல விரும்புகிறாயா? இல்லை (அது முடியாது). நீ அவருடைய (இரண்டாவது

கணவருடைய) இனிமையைச் சுவைக்கும் வரையிலும், அவர் உன்னுடைய இனிமையைச் சுவைக்கும் வரையிலும் (முதல் கணவரிடம் செல்ல முடியாது)' என்று கூறினார்கள்.

(நூலாசிரியர்) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் இப்னு உமர், அனஸ், ருமைஸா அல்லது குமைஸா மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ளதாகும்.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் ஏனைய அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இதன் அடிப்படையிலேயே செயல்படுகின்றனர். அதாவது, ஒரு மனிதன் தன் மனைவியை மூன்று முறை விவாகரத்து (தலாக்) செய்து, பிறகு அவள் வேறொருவனை மணம் முடித்து, அந்த இரண்டாவது கணவன் அவளுடன் தாம்பத்திய உறவு கொள்ளும் முன்பே அவளை விவாகரத்து செய்துவிட்டால், இரண்டாவது கணவன் அவளுடன் உடலுறவு கொள்ளாத வரை, அவள் முதல் கணவனுக்கு அனுமதிக்கப்பட்டவளாக ஆகமாட்டாள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُحِلِّ وَالْمُحَلَّلِ لَهُ

முஹில் மற்றும் முஹல்லல் லஹு பற்றி வந்துள்ளவை

1119

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا أَشْعَثُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زُبَيْدٍ الأَيَامِيُّ، حَدَّثَنَا مُجَالِدٌ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، وَعَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالاَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَعَنَ الْمُحِلَّ وَالْمُحَلَّلَ لَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ وَجَابِرٍ حَدِيثٌ مَعْلُولٌ ‏.‏ هَكَذَا رَوَى أَشْعَثُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ مُجَالِدٍ عَنْ عَامِرٍ هُوَ الشَّعْبِيُّ عَنِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَامِرٌ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَائِمِ لأَنَّ مُجَالِدَ بْنَ سَعِيدٍ قَدْ ضَعَّفَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْهُمْ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ ‏.‏ وَرَوَى عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ

مُجَالِدٍ عَنْ عَامِرٍ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ عَلِيٍّ ‏.‏ وَهَذَا قَدْ وَهِمَ فِيهِ ابْنُ نُمَيْرٍ وَالْحَدِيثُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ مُغِيرَةُ وَابْنُ أَبِي خَالِدٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்களும், அலி (ரழி) அவர்களும் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் முஹல்லில் (ஒரு பெண்ணை அவளது முதல் கணவனுடன் மீண்டும் சட்டபூர்வமாக்குவதற்காக மணந்து, பின்னர் விவாகரத்து செய்யும் நபர்) மற்றும் முஹல்லல் லஹு (அவ்வாறு சட்டபூர்வமாக்கப்படும் முதல் கணவன்) ஆகிய இருவரையும் சபித்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1120

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي قَيْسٍ، عَنْ هُزَيْلِ بْنِ شُرَحْبِيلَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمُحِلَّ وَالْمُحَلَّلَ لَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو قَيْسٍ الأَوْدِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ ثَرْوَانَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَعُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ وَغَيْرُهُمْ وَهُوَ قَوْلُ الْفُقَهَاءِ مِنَ التَّابِعِينَ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ الْجَارُودَ بْنَ مُعَاذٍ يَذْكُرُ عَنْ وَكِيعٍ أَنَّهُ قَالَ بِهَذَا وَقَالَ يَنْبَغِي أَنْ يُرْمَى بِهَذَا الْبَابِ مِنْ قَوْلِ أَصْحَابِ الرَّأْىِ ‏.‏ قَالَ جَارُودٌ قَالَ وَكِيعٌ وَقَالَ سُفْيَانُ إِذَا تَزَوَّجَ الرَّجُلُ الْمَرْأَةَ لِيُحَلِّلَهَا ثُمَّ بَدَا لَهُ أَنْ يُمْسِكَهَا فَلاَ يَحِلُّ لَهُ أَنْ يُمْسِكَهَا حَتَّى يَتَزَوَّجَهَا بِنِكَاحٍ جَدِيدٍ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் முஹில்லையும் (ஒரு பெண்ணை அவளது முதல் கணவனுக்கு ஆகுமாக்குவதற்காகவே திருமணம் செய்யும் இரண்டாம் கணவன்), எவருக்காக முஹல்லல் செய்யப்பட்டதோ அவரையும் (அதாவது, அவ்வாறு ஆகுமாக்கப்படும் முதல் கணவனையும்) சபித்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அபூ கைஸ் அல்-அவ்தீயின் பெயர் அப்துர் ரஹ்மான் பின் தர்வான் ஆகும். இந்த ஹதீஸ் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும்

அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களிலுள்ள அறிஞர்களான உமர் பின் அல்கத்தாப், உஸ்மான் பின் அஃப்பான், அப்துல்லாஹ் பின் உமர் மற்றும் பிறரின் செயல்முறை இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. இதுவே தாபியீன்களிலுள்ள ஃபுகஹாக் (சட்ட வல்லுநர்கள்)களின் கருத்துமாகும். சுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதனையே கூறுகின்றனர்.

ஜாரூத் பின் முஆத், வகீஉ அவர்களைத் தொட்டு இவ்வாறு குறிப்பிடுவதைக் கேட்டேன்: அவர் இக்கருத்தைக் கூறியதுடன், "அஸ்ஹாபுர் ராய் (சுயபுத்தி கொண்டு தீர்ப்பு வழங்குவோர்) உடைய கூற்றிலிருந்து இப்பகுதி (தஹ்லீல் திருமணத்தை அனுமதிக்கும் கருத்து) தூக்கி எறியப்பட வேண்டும்" என்றும் கூறினார்.

ஜாரூத் கூறினார்: வகீஉ கூறினார்: மேலும் சுஃப்யான் கூறினார்: "ஒருவர் ஒரு பெண்ணை (அவளது முதல் கணவனுக்கு) ஆகுமாக்குவதற்காகத் திருமணம் செய்து, பிறகு அவளைத் தன்னிடமே வைத்துக்கொள்ள அவருக்குத் தோன்றினால், அவளைப் புதியதொரு நிக்காஹ் (திருமண ஒப்பந்தம்) மூலம் திருமணம் செய்யும் வரை அவளைத் தன்னுடன் வைத்துக்கொள்வது அவருக்கு ஆகுமானதல்ல."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَحْرِيمِ نِكَاحِ الْمُتْعَةِ

முத்ஆ (தற்காலிகத் திருமணம்) தடை செய்யப்பட்டது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1121

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، وَالْحَسَنِ، ابْنَىْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِمَا، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ مُتْعَةِ النِّسَاءِ وَعَنْ لُحُومِ الْحُمُرِ الأَهْلِيَّةِ زَمَنَ خَيْبَرَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَبْرَةَ الْجُهَنِيِّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَإِنَّمَا رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ شَيْءٌ مِنَ الرُّخْصَةِ فِي الْمُتْعَةِ ثُمَّ رَجَعَ عَنْ قَوْلِهِ حَيْثُ أُخْبِرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأَمْرُ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ عَلَى تَحْرِيمِ الْمُتْعَةِ وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

அலி பின் அபி தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'கைபர் (போரின்) போது நபி (ஸல்) அவர்கள் பெண்களுடனான முத்ஆவையும் (தற்காலிகத் திருமணத்தையும்), வீட்டுக்கழுதைகளின் இறைச்சியையும் (அதாவது, வீட்டில் வளர்க்கப்படும் கழுதைகளின் இறைச்சியையும்) தடை செய்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1122

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُقْبَةَ، أَخُو قَبِيصَةَ بْنِ عُقْبَةَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ كَعْبٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ إِنَّمَا كَانَتِ الْمُتْعَةُ فِي أَوَّلِ الإِسْلاَمِ كَانَ الرَّجُلُ يَقْدَمُ الْبَلْدَةَ لَيْسَ لَهُ بِهَا مَعْرِفَةٌ فَيَتَزَوَّجُ الْمَرْأَةَ بِقَدْرِ مَا يَرَى أَنَّهُ يُقِيمُ فَتَحْفَظُ لَهُ مَتَاعَهُ وَتُصْلِحُ لَهُ شَيْئَهُ حَتَّى إِذَا نَزَلَتِ الآيَةُ ‏:‏ ‏(‏إِلاَّ عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ ‏)‏ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَكُلُّ فَرْجٍ سِوَى هَذَيْنِ فَهُوَ حَرَامٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"இஸ்லாத்தின் ஆரம்பக் காலத்தில் 'முத்ஆ' (தற்காலிகத் திருமணம்) இருந்தது. ஒருவர் தனக்கு அறிமுகமில்லாத ஓர் ஊருக்குச் செல்வார். அங்கு தான் தங்கியிருப்பதாகக் கருதும் கால அளவு வரை ஒரு பெண்ணைத் திருமணம் செய்துகொள்வார். அப்பெண் அவருக்காக அவரது பொருட்களைப் பாதுகாப்பார்; மேலும் அவரது காரியங்களைச் சீர்செய்வார். எதுவரையெனில், 'இல்லா அலா அஸ்வாஜிஹிம் அவ் மா மலக்கத் அய்மானுஹும்' ('தம் மனைவியரிடமும், தம் வலக்கரங்கள் சொந்தமாக்கிக் கொண்டவர்களிடமும் தவிர') எனும் இறைவசனம் அருளப்படும் வரை (இந்த நிலை நீடித்தது). (இந்த வசனம் அருளப்பட்டதும்) இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், 'ஆகவே, இவ்விருவரைத் தவிர மற்ற அனைத்து (பாலுறவு)களும் ஹராம் (தடுக்கப்பட்டவை) ஆகும்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنْ نِكَاحِ الشِّغَارِ

ஷிகார் திருமணத்தின் தடை பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1123

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، حَدَّثَنَا حُمَيْدٌ، وَهُوَ الطَّوِيلُ قَالَ حَدَّثَ الْحَسَنُ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ جَلَبَ وَلاَ جَنَبَ وَلاَ شِغَارَ فِي الإِسْلاَمِ وَمَنِ انْتَهَبَ نُهْبَةً فَلَيْسَ مِنَّا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَأَبِي رَيْحَانَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ وَمُعَاوِيَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَوَائِلِ بْنِ حُجْرٍ ‏.‏

இம்ரான் இப்னு ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “இஸ்லாத்தில் ஜலப் (பந்தயக் குதிரைகளை பின்னால் இருந்து விரட்டி விடுதல் அல்லது சந்தைக்கு வெளியே விலங்குகளை விற்றல்), ஜனப் (பந்தயக் குதிரையுடன் மற்றொரு குதிரையை ஓட்டிச் சென்று அதற்கு அனுகூலம் அளித்தல்), ஷிகார் (மஹர் இல்லாமல் பெண்களை பரஸ்பரம் பரிமாறிக்கொள்ளும் திருமணம்) ஆகியவை இல்லை. மேலும், யார் ஒரு பொருளை (கொள்ளையடித்து அல்லது வலுக்கட்டாயமாக) அபகரித்துக்கொள்கிறாரோ அவர் நம்மைச் சேர்ந்தவர் அல்லர்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1124

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الشِّغَارِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ نِكَاحَ الشِّغَارِ ‏.‏ وَالشِّغَارُ أَنْ يُزَوِّجَ الرَّجُلُ ابْنَتَهُ عَلَى أَنْ يُزَوِّجَهُ الآخَرُ ابْنَتَهُ أَوْ أُخْتَهُ وَلاَ صَدَاقَ بَيْنَهُمَا ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ نِكَاحُ الشِّغَارِ مَفْسُوخٌ وَلاَ يَحِلُّ وَإِنْ جُعِلَ لَهُمَا صَدَاقًا ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ أَنَّهُ قَالَ يُقَرَّانِ عَلَى نِكَاحِهِمَا وَيُجْعَلُ لَهُمَا صَدَاقُ الْمِثْلِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஷிகாரைத் தடைசெய்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இதன்

அடிப்படையிலேயே செயல்படுகின்றனர்; அவர்கள் ஷிகார் திருமணத்தை (சட்டப்படி) அனுமதிப்பதில்லை.

ஷிகார் என்பது, ஒரு மனிதர் தனது மகளை இன்னொருவருக்குத் திருமணம் செய்து வைப்பதற்குக் கைமாறாக, அந்த இன்னொருவர் தனது மகளையோ அல்லது சகோதரியையோ இவருக்குத் திருமணம் செய்து வைக்க வேண்டும் என்றும், இவர்களுக்கிடையில் மஹர் எதுவும் இருக்காது என்றும் (நிபந்தனையிட்டு) திருமணம் முடிப்பதாகும்.

சில அறிஞர்கள், "ஷிகார் திருமணம் ரத்து செய்யப்படும்; அவர்களுக்கு மஹர் நிர்ணயிக்கப்பட்டாலும் அது ஆகுமானதல்ல" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

அதா இப்னு அபீ ரபாஹ் அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்படுவதாவது: "அவர்கள் இருவரது திருமணமும் உறுதி செய்யப்படும்; அவர்களுக்கு 'மஹ்ருல் மிஸ்ல்' (தகுந்த மஹர்) வழங்கப்படும்." இதுவே கூஃபா நகர அறிஞர்களின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب ما جاء لا تُنْكَحُ الْمَرْأَةُ عَلَى عَمَّتِهَا وَلاَ عَلَى خَالَتِهَا

ஒரு பெண்ணை அவளது தந்தையின் சகோதரியுடனோ அல்லது அவளது தாயின் சகோதரியுடனோ திருமணம் செய்யக்கூடாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

1125

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ أَبِي حَرِيزٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ تُزَوَّجَ الْمَرْأَةُ عَلَى عَمَّتِهَا أَوْ عَلَى خَالَتِهَا ‏.‏ وَأَبُو حَرِيزٍ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ حُسَيْنٍ ‏.‏ حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمِثْلِهِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي أُمَامَةَ وَجَابِرٍ وَعَائِشَةَ وَأَبِي مُوسَى وَسَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒரு பெண்ணை அவளுடைய அத்தையுடனோ (தந்தையின் சகோதரி) அல்லது அவளுடைய மாமியுடனோ (தாயின் சகோதரி) (ஒரே நேரத்தில், ஒரே ஆணுக்கு) சேர்த்து திருமணம் செய்வதைத்

தடை செய்தார்கள்."
(அபூ ஹரீஸ் என்பவரின் பெயர் அப்துல்லாஹ் பின் ஹுஸைன் ஆகும்.)

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இது போன்றே அறிவித்துள்ளார்கள்.

மேலும் இத்தலைப்பில் அலீ, இப்னு உமர், அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர், அபூ ஸயீத், அபூ உமாமா, ஜாபிர், ஆயிஷா, அபூ மூஸா மற்றும் ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1126

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَنْبَأَنَا دَاوُدُ بْنُ أَبِي هِنْدٍ، حَدَّثَنَا عَامِرٌ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ تُنْكَحَ الْمَرْأَةُ عَلَى عَمَّتِهَا أَوِ الْعَمَّةُ عَلَى ابْنَةِ أَخِيهَا أَوِ الْمَرْأَةُ عَلَى خَالَتِهَا أَوِ الْخَالَةُ عَلَى بِنْتِ أُخْتِهَا لاَ تُنْكَحُ الصُّغْرَى عَلَى الْكُبْرَى وَلاَ الْكُبْرَى عَلَى الصُّغْرَى . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ نَعْلَمُ بَيْنَهُمُ اخْتِلاَفًا أَنَّهُ لاَ يَحِلُّ لِلرَّجُلِ أَنْ يَجْمَعَ بَيْنَ الْمَرْأَةِ وَعَمَّتِهَا أَوْ خَالَتِهَا فَإِنْ نَكَحَ امْرَأَةً عَلَى عَمَّتِهَا أَوْ خَالَتِهَا أَوِ الْعَمَّةَ عَلَى بِنْتِ أَخِيهَا فَنِكَاحُ الأُخْرَى مِنْهُمَا مَفْسُوخٌ . وَبِهِ يَقُولُ عَامَّةُ أَهْلِ الْعِلْمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى أَدْرَكَ الشَّعْبِيُّ أَبَا هُرَيْرَةَ وَرَوَى عَنْهُ . وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا فَقَالَ صَحِيحٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى الشَّعْبِيُّ عَنْ رَجُلٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஒரு பெண்ணை அவளுடைய தந்தையின் சகோதரியுடனும் (அத்தையுடனும்), அல்லது தந்தையின் சகோதரியை (அத்தையை) அவளுடைய சகோதரரின் மகளுடனும், அல்லது ஒரு பெண்ணை அவளுடைய தாயின் சகோதரியுடனும், அல்லது தாயின் சகோதரியை அவளுடைய சகோதரியின் மகளுடனும் சேர்த்து மணமுடிப்பதை தடை செய்தார்கள். மேலும், சிறியவளை பெரியவளுடனும், பெரியவளை சிறியவளுடனும் (ஒரே நேரத்தில் மனைவியாக) மணமுடிக்கக்கூடாது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الشَّرْطِ عِنْدَ عُقْدَةِ النِّكَاحِ

திருமண ஒப்பந்தத்தின்போதுள்ள நிபந்தனைகள் பற்றி வந்துள்ளவை

1127

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ مَرْثَدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْيَزَنِيِّ أَبِي الْخَيْرِ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ الْجُهَنِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ أَحَقَّ الشُّرُوطِ أَنْ يُوفَى بِهَا مَا اسْتَحْلَلْتُمْ بِهِ الْفُرُوجَ ‏"‏ ‏.‏ حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جَعْفَرٍ، نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ قَالَ إِذَا تَزَوَّجَ رَجُلٌ امْرَأَةً وَشَرَطَ لَهَا أَنْ لاَ يُخْرِجَهَا مِنْ مِصْرِهَا فَلَيْسَ لَهُ أَنْ يُخْرِجَهَا ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَنَّهُ قَالَ شَرْطُ اللَّهِ قَبْلَ شَرْطِهَا ‏.‏ كَأَنَّهُ رَأَى لِلزَّوْجِ أَنْ يُخْرِجَهَا وَإِنْ كَانَتِ اشْتَرَطَتْ عَلَى زَوْجِهَا أَنْ لاَ يُخْرِجَهَا ‏.‏ وَذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَبَعْضِ أَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏

உக்பா பின் ஆமிர் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாகவே, நிறைவேற்றப்படுவதற்கு மிகவும் தகுதியான நிபந்தனைகள், எதன் மூலம் நீங்கள் மர்ம உறுப்புகளை ஆகுமாக்கிக் கொள்கிறீர்களோ (அதாவது, திருமணத்தின் மூலம்) அந்த நிபந்தனைகளே ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُسْلِمُ وَعِنْدَهُ عَشْرُ نِسْوَةٍ

பத்து மனைவிகளுடன் இருந்த நிலையில் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்ட ஒரு மனிதரைப் பற்றி வந்துள்ள செய்தி

1128

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ غَيْلاَنَ بْنَ سَلَمَةَ الثَّقَفِيَّ، أَسْلَمَ وَلَهُ عَشْرُ نِسْوَةٍ فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَأَسْلَمْنَ مَعَهُ فَأَمَرَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَتَخَيَّرَ أَرْبَعًا مِنْهُنَّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَاهُ مَعْمَرٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ هَذَا حَدِيثٌ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَالصَّحِيحُ مَا رَوَى شُعَيْبُ بْنُ أَبِي حَمْزَةَ وَغَيْرُهُ عَنِ الزُّهْرِيِّ قَالَ حُدِّثْتُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوَيْدٍ الثَّقَفِيِّ أَنَّ غَيْلاَنَ بْنَ سَلَمَةَ أَسْلَمَ وَعِنْدَهُ عَشْرُ نِسْوَةٍ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَإِنَّمَا حَدِيثُ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ أَنَّ رَجُلاً مِنْ ثَقِيفٍ طَلَّقَ نِسَاءَهُ فَقَالَ لَهُ عُمَرُ لَتُرَاجِعَنَّ نِسَاءَكَ أَوْ لأَرْجُمَنَّ قَبْرَكَ كَمَا رُجِمَ قَبْرُ أَبِي رِغَالٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْعَمَلُ عَلَى حَدِيثِ غَيْلاَنَ بْنِ سَلَمَةَ عِنْدَ أَصْحَابِنَا مِنْهُمُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "கீலான் பின் ஸலமா அத்-தகஃபீ (ரழி) இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டார். அவருக்கு ஜாஹிலிய்யா காலத்தில் பத்து மனைவிகள் இருந்தனர். அவர்களும் அவருடன் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டனர். ஆகவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் (அவரை) அவர்களில் நான்கு பேரைத் தேர்ந்தெடுக்குமாறு கட்டளையிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُسْلِمُ وَعِنْدَهُ أُخْتَانِ

இரண்டு சகோதரிகளை மணந்திருக்கும் நிலையில் இஸ்லாத்தை ஏற்கும் மனிதர் பற்றி வந்துள்ளவை

1129

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ أَبِي وَهْبٍ الْجَيْشَانِيِّ، أَنَّهُ سَمِعَ ابْنَ فَيْرُوزَ الدَّيْلَمِيَّ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أَسْلَمْتُ وَتَحْتِي أُخْتَانِ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ اخْتَرْ أَيَّتَهُمَا شِئْتَ ‏ .

ஃபைரூஸ் அத்-தைலமீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டேன்; எனக்கு (ஒரே நேரத்தில் மனைவிகளாக) இரண்டு சகோதரிகள் உள்ளனர்' என்று கூறினேன். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர்

(ஸல்) அவர்கள், 'அவ்விருவரில் நீ விரும்பிய ஒருவரைத் தேர்ந்தெடுத்துக்கொள் (மற்றவரை விவாகரத்து செய்)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1130

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ، سَمِعْتُ يَحْيَى بْنَ أَيُّوبَ، يُحَدِّثُ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ أَبِي وَهْبٍ الْجَيْشَانِيِّ، عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ فَيْرُوزَ الدَّيْلَمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أَسْلَمْتُ وَتَحْتِي أُخْتَانِ . قَالَ اخْتَرْ أَيَّتَهُمَا شِئْتَ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَأَبُو وَهْبٍ الْجَيْشَانِيُّ اسْمُهُ الدَّيْلَمُ بْنُ هُوشَعَ .

ஃபைரூஸ் அத்-தைலமி (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது: 'நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டேன்; அப்போது எனக்கு (மனைவிகளாக) இரு சகோதரிகள் இருந்தார்கள்.' அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அவ்விருவரில் நீர் விரும்பும் ஒருவரைத் தேர்ந்தெடுத்துக் கொள்வீராக! (மற்றொருவரை விவாகரத்துச் செய்துவிடுவீராக)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَشْتَرِي الْجَارِيَةَ وَهِيَ حَامِلٌ

(கர்ப்பமாக இருக்கும்) அடிமைப் பெண்ணை வாங்கும் மனிதர் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1131

حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ حَفْصٍ الشَّيْبَانِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ، عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ سُلَيْمٍ، عَنْ بُسْرِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ رُوَيْفِعِ بْنِ ثَابِتٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلاَ يَسْقِ مَاءَهُ وَلَدَ غَيْرِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ رُوَيْفِعِ بْنِ ثَابِتٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ لِلرَّجُلِ إِذَا اشْتَرَى جَارِيَةً وَهِيَ حَامِلٌ أَنْ يَطَأَهَا حَتَّى تَضَعَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَالْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ .

ருவைஃபி இப்னு ஸாபித் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் அல்லாஹ்வையும் மறுமை நாளையும் நம்புகிறாரோ, அவர் (பிறிதொருவரின் கருவைச் சுமக்கும்) பெண்ணின் மீது தனது நீரைப் பாய்ச்ச வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَسْبِي الأَمَةَ وَلَهَا زَوْجٌ هَلْ يَحِلُّ لَهُ أَنْ يَطَأَهَا

ஒரு கணவன் உள்ள அடிமைப் பெண்ணை கைப்பற்றிய ஒரு மனிதர், அவளுடன் தாம்பத்திய உறவு கொள்வது சட்டப்படி அனுமதிக்கப்பட்டதா என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது?

1132

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ الْبَتِّيُّ، عَنْ أَبِي الْخَلِيلِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ أَصَبْنَا سَبَايَا يَوْمَ أَوْطَاسٍ وَلَهُنَّ أَزْوَاجٌ فِي قَوْمِهِنَّ فَذَكَرُوا ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَنَزَلَتْ: (وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلاَّ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَهَكَذَا رَوَاهُ الثَّوْرِيُّ عَنْ عُثْمَانَ الْبَتِّيِّ عَنْ أَبِي الْخَلِيلِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ . وَأَبُو الْخَلِيلِ اسْمُهُ صَالِحُ بْنُ أَبِي مَرْيَمَ .

وَرَوَى هَمَّامٌ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ صَالِحٍ أَبِي الْخَلِيلِ، عَنْ أَبِي عَلْقَمَةَ الْهَاشِمِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا حَبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அவ்தாஸ் போரின் நாளில் நாங்கள் சில (பெண்) போர்க்கைதிகளைக் கைப்பற்றினோம். அவர்களுடைய சமூகத்தாரிடையே அவர்களுக்குக் கணவர்கள் இருந்தனர். அவர்கள் அதைப்பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் குறிப்பிட்டார்கள். அப்போது, **'வல்முஹ்ஸனாத்து மினன்னிஸாயி இல்லா மா மலக்கத் அய்மானுக்கும்'** (மேலும் மணமுடிக்கப்பட்ட பெண்கள் (உங்களுக்கு விலக்கப்பட்டுள்ளனர்); உங்கள் வலக்கரங்கள் சொந்தமாக்கிக் கொண்டவர்களைத் தவிர (அதாவது, போரில் கைப்பற்றப்பட்ட அடிமைப் பெண்களைத் தவிர)) எனும் இறைவசனம் அருளப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابٌ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ مَهْرِ الْبَغِيِّ

விபச்சாரியின் கூலி வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1133

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيِّ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ ثَمَنِ الْكَلْبِ وَمَهْرِ الْبَغِيِّ وَحُلْوَانِ الْكَاهِنِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ وَأَبِي جُحَيْفَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ மஸ்ஊத் அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நாயின் விலையையும், விபச்சாரியின் மஹரையும் (அவளது விபச்சாரத்திற்கான கூலி), சோதிடருக்குக் கொடுக்கப்படும் கூலியையும் தடுத்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ أَنْ لاَ يَخْطُبَ الرَّجُلُ عَلَى خِطْبَةِ أَخِيهِ

ஒரு மனிதன் தனது சகோதரர் திருமண வேண்டுகோள் விடுத்த பெண்ணுக்கு திருமண வேண்டுகோள் விடுக்கக் கூடாது என்பது பற்றி வந்துள்ள ஹதீஸ்கள்

1134

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَقُتَيْبَةُ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قُتَيْبَةُ يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَقَالَ أَحْمَدُ - قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ يَبِيعُ الرَّجُلُ عَلَى بَيْعِ أَخِيهِ وَلاَ يَخْطُبُ عَلَى خِطْبَةِ أَخِيهِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَمُرَةَ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ إِنَّمَا مَعْنَى كَرَاهِيَةِ أَنْ يَخْطُبَ الرَّجُلُ عَلَى خِطْبَةِ أَخِيهِ إِذَا خَطَبَ الرَّجُلُ

الْمَرْأَةَ فَرَضِيَتْ بِهِ فَلَيْسَ لأَحَدٍ أَنْ يَخْطُبَ عَلَى خِطْبَتِهِ. وَقَالَ الشَّافِعِيُّ مَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ "لاَ يَخْطُبُ الرَّجُلُ عَلَى خِطْبَةِ أَخِيهِ". هَذَا عِنْدَنَا إِذَا خَطَبَ الرَّجُلُ الْمَرْأَةَ فَرَضِيَتْ بِهِ وَرَكَنَتْ إِلَيْهِ فَلَيْسَ لأَحَدٍ أَنْ يَخْطُبَ عَلَى خِطْبَتِهِ فَأَمَّا قَبْلَ أَنْ يَعْلَمَ رِضَاهَا أَوْ رُكُونَهَا إِلَيْهِ فَلاَ بَأْسَ أَنْ يَخْطُبَهَا وَالْحُجَّةُ فِي ذَلِكَ حَدِيثُ فَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ حَيْثُ جَاءَتِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَتْ لَهُ أَنَّ أَبَا جَهْمِ بْنَ حُذَيْفَةَ وَمُعَاوِيَةَ بْنَ أَبِي سُفْيَانَ خَطَبَاهَا فَقَالَ "أَمَّا أَبُو جَهْمٍ فَرَجُلٌ لاَ يَرْفَعُ عَصَاهُ عَنِ النِّسَاءِ وَأَمَّا مُعَاوِيَةُ فَصُعْلُوكٌ لاَ مَالَ لَهُ وَلَكِنِ انْكِحِي أُسَامَةَ". فَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَنَا وَاللَّهُ أَعْلَمُ أَنَّ فَاطِمَةَ لَمْ تُخْبِرْهُ بِرِضَاهَا بِوَاحِدٍ مِنْهُمَا وَلَوْ أَخْبَرَتْهُ لَمْ يُشِرْ عَلَيْهَا بِغَيْرِ الَّذِي ذَكَرَتْ.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஒருவர் தன் சகோதரரின் வியாபாரத்தின் மீது (குறுக்கிட்டு) வியாபாரம் செய்ய வேண்டாம்; அவ்வாறே தன் சகோதரர் பெண் கேட்டதற்கு மேல், (அப்பெண் சம்மதித்துவிட்ட நிலையில்) இவரும் பெண் கேட்க வேண்டாம்.”

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இத்தலைப்பில் சமுரா மற்றும் இப்னு உமர் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

மாலிக் பின் அனஸ் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவர் தன் சகோதரர் பெண் கேட்டதற்கு மேல் பெண் கேட்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பதன் பொருள் என்னவென்றால், ஒரு மனிதர் ஒரு பெண்ணிடம் பெண் கேட்டு, அப்பெண் அவரை ஏற்றுக்கொண்டால், அதன் பிறகு வேறொருவர் குறுக்கிட்டுப் பெண் கேட்பதற்கு எவருக்கும் அனுமதி இல்லை என்பதாகும்."

ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸின் ('ஒருவர் தன் சகோதரர் பெண் கேட்டதற்கு மேல் இவரும் பெண் கேட்க வேண்டாம்' என்பதன்) பொருளானது எங்களிடம் உள்ள கருத்தின்படி, ஒரு மனிதர் ஒரு பெண்ணிடம் பெண் கேட்டு, அப்பெண் அவரை ஏற்றுக்கொண்டு அவர் பால் சாய்ந்துவிட்டால், வேறொருவர் குறுக்கிட்டுப் பெண் கேட்பதற்கு எவருக்கும் அனுமதி இல்லை. ஆனால், அப்பெண்ணின் சம்மதத்தையோ அல்லது விருப்பத்தையோ அறிவதற்கு முன்பு அவளிடம் பெண் கேட்பதில் தவறில்லை. இதற்கு ஆதாரமாக ஃபாத்திமா பின்த் கைஸ் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் உள்ளது. அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, அபூ ஜஹ்ம் பின் ஹுதைஃபா மற்றும் முஆவியா பின் அபீ சுஃப்யான் ஆகியோர் தன்னை மணமுடிக்கப் பெண் கேட்டிருப்பதாகத் தெரிவித்தார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அபூ ஜஹ்ம் பெண்களை விட்டும் தனது கைத்தடியை கீழே

வைக்காதவர் (அதாவது, பெண்களை அடிக்கடி அடிப்பவர் அல்லது கடுமையாகக் கண்டிப்பவர்); முஆவியாவோ ஏழை, அவரிடம் செல்வம் ஏதுமில்லை. மாறாக, நீர் உஸாமாவை மணந்துகொள்ளும்' என்று கூறினார்கள். எனவே, அல்லாஹ்வே நன்கறிந்தவன், இந்த ஹதீஸின் பொருள் எங்களிடம் என்னவென்றால், ஃபாத்திமா அவ்விருவரில் எவரையும் ஏற்றுக்கொண்டதாக நபி (ஸல்) அவர்களிடம் தெரிவிக்கவில்லை. அவ்வாறு அவர் தெரிவித்திருந்தால், அவர் குறிப்பிட்டதைத் தவிர வேறொருவரை நபி (ஸல்) அவர்கள் ஆலோசனை கூறியிருக்க மாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1135

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي الْجَهْمِ، قَالَ دَخَلْتُ أَنَا وَأَبُو سَلَمَةَ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَلَى فَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ فَحَدَّثَتْنَا أَنَّ زَوْجَهَا طَلَّقَهَا ثَلاَثًا وَلَمْ يَجْعَلْ لَهَا سُكْنَى وَلاَ نَفَقَةً . قَالَتْ وَوَضَعَ لِي عَشَرَةَ أَقْفِزَةٍ عِنْدَ ابْنِ عَمٍّ لَهُ خَمْسَةً شَعِيرًا وَخَمْسَةً بُرًّا . قَالَتْ فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ . قَالَتْ فَقَالَ " صَدَقَ " . قَالَتْ فَأَمَرَنِي أَنْ أَعْتَدَّ فِي بَيْتِ أُمِّ شَرِيكٍ ثُمَّ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ بَيْتَ أُمِّ شَرِيكٍ بَيْتٌ يَغْشَاهُ الْمُهَاجِرُونَ وَلَكِنِ اعْتَدِّي فِي بَيْتِ ابْنِ أُمِّ مَكْتُومٍ فَعَسَى أَنْ تُلْقِي ثِيَابَكِ فَلاَ يَرَاكِ فَإِذَا انْقَضَتْ عِدَّتُكِ فَجَاءَ أَحَدٌ يَخْطُبُكِ فَآذِنِينِي " . فَلَمَّا انْقَضَتْ عِدَّتِي خَطَبَنِي أَبُو جَهْمٍ وَمُعَاوِيَةُ . قَالَتْ فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ " أَمَّا مُعَاوِيَةُ فَرَجُلٌ لاَ مَالَ لَهُ وَأَمَّا أَبُو جَهْمٍ فَرَجُلٌ شَدِيدٌ عَلَى النِّسَاءِ " . قَالَتْ فَخَطَبَنِي أُسَامَةُ بْنُ زَيْدٍ فَتَزَوَّجَنِي فَبَارَكَ اللَّهُ لِي فِي أُسَامَةَ . هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي الْجَهْمِ، نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ وَزَادَ فِيهِ فَقَالَ لِيَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " انْكِحِي أُسَامَةَ " .

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي الْجَهْمِ بِهَذَا .

அபூபக்ர் பின் அபீ அல்-ஜஹ்ம் அறிவித்தார்கள்:

"நானும் அபூ ஸலமா பின் அப்துர்-ரஹ்மானும் ஃபாத்திமா பின்த் கைஸ் (ரலி) அவர்களிடம் சென்றோம். அவர்கள் எங்களிடம் (பின்வருமாறு) விவரித்தார்கள்: 'என்னுடைய கணவர் என்னை மூன்று முறை (முத்தலாக்) விவாகரத்து செய்துவிட்டார். எனக்குத் தங்குமிடமோ செலவுத் தொகையோ

(நஃபகா) அவர் ஏற்படுத்தவில்லை.'

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர் தமது தந்தையின் சகோதரரின் மகனிடம் (சித்தப்பா மகனிடம்) எனக்காகப் பத்து கஃபிஸ் (அளவிலான உணவுப் பொருட்களை) விட்டுச் சென்றார். அதில் ஐந்து வாற்கோதுமை, ஐந்து கோதுமை ஆகும்.'

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று இது பற்றிக் குறிப்பிட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அவர் (உன் கணவர்) கூறியது சரியே' என்று கூறினார்கள்.

(பிறகு) உம்மு ஷரீக் (ரலி) அவர்களின் வீட்டில் எனது 'இத்தா'வைக் கழிக்குமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். பின்னர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், 'உம்மு ஷரீக் வீடு முஹாஜிர் தோழர்கள் அதிகம் வந்து செல்லும் இடமாகும். எனவே, நீர் இப்னு உம்மி மக்தூம் (ரலி) அவர்களுடைய வீட்டில் 'இத்தா' இருப்பீராக! ஏனெனில், அங்கே நீர் உமது (மேல்) ஆடைகளைக் களைந்தால் அவர் உம்மைப் பார்க்கமாட்டார். உமது 'இத்தா' காலம் முடிந்ததும், யாரேனும் உம்மை மணமுடிக்கப் பெண் கேட்டால் எனக்குத் தெரிவியும்' என்று கூறினார்கள்.

எனது 'இத்தா' காலம் முடிந்ததும், அபூ ஜஹ்ம் (ரலி) அவர்களும் முஆவியா (ரலி) அவர்களும் என்னைப் பெண் கேட்டார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று இது பற்றிக் குறிப்பிட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'முஆவியாவோ செல்வம் ஏதுமில்லாதவர். அபூ ஜஹ்ம் பெண்களிடம் கடுமையாக நடந்துகொள்பவர்' என்று கூறினார்கள்.

பிறகு உஸாமா பின் ஸைத் (ரலி) என்னைப் பெண் கேட்டார். ஆகவே, நான் அவரை மணந்துகொண்டேன். உஸாமாவிடம் அல்லாஹ் எனக்கு அருள் (பரக்கத்) வழங்கினான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْعَزْلِ

அஸ்ல் பற்றி வந்துள்ளவை

1136

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ ثَوْبَانَ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ

إِنَّا كُنَّا نَعْزِلُ فَزَعَمَتِ الْيَهُودُ أَنَّهَا الْمَوْءُودَةُ الصُّغْرَى ‏.‏ فَقَالَ كَذَبَتِ الْيَهُودُ إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَخْلُقَهُ لَمْ يَمْنَعْهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَالْبَرَاءِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நாங்கள் கூறினோம்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் 'அஸ்ல்' (உடலுறவின் போது விந்துவை வெளியேற்றுதல் - coitus interruptus) செய்து வந்தோம். ஆனால் யூதர்கள் அது 'சிறிய சிசுக்கொலை' (கருவை அழிப்பதற்கு ஒப்பானது) என்று கூறுகிறார்கள்." அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "யூதர்கள் பொய் சொல்கிறார்கள். அல்லாஹ் அதை (ஒரு குழந்தையாக) உருவாக்க விரும்பினால், எதுவும் அவனைத் தடுக்க முடியாது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1137

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَابْنُ أَبِي عُمَرَ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ كُنَّا نَعْزِلُ وَالْقُرْآنُ يَنْزِلُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ ‏.‏ وَقَدْ رَخَّصَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ فِي الْعَزْلِ ‏.‏ وَقَالَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ تُسْتَأْمَرُ الْحُرَّةُ فِي الْعَزْلِ وَلاَ تُسْتَأْمَرُ الأَمَةُ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"குர்ஆன் அருளப்பட்டுக் கொண்டிருந்த காலத்தில் நாங்கள் அஸ்ல் (உடலுறவின் போது விந்துவை வெளியேற்றுதல்) செய்து வந்தோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْعَزْلِ

அஸ்ல் (விந்தை வெளியே விடுதல்) வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1138

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَقُتَيْبَةُ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ قَزَعَةَ، هُوَ ابْنُ يَحْيَى عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ ذُكِرَ الْعَزْلُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

فَقَالَ "لِمَ يَفْعَلُ ذَلِكَ أَحَدُكُمْ" . زَادَ ابْنُ أَبِي عُمَرَ فِي حَدِيثِهِ وَلَمْ يَقُلْ لاَ يَفْعَلْ ذَاكَ أَحَدُكُمْ . قَالاَ فِي حَدِيثِهِمَا "فَإِنَّهَا لَيْسَتْ نَفْسٌ مَخْلُوقَةٌ إِلاَّ اللَّهُ خَالِقُهَا" . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ . وَقَدْ كَرِهَ الْعَزْلَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ .

அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'அஸ்ல்' (உடலுறவின்போது விந்துவை வெளியேற்றுதல்) பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் முன்னிலையில் குறிப்பிடப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'உங்களில் ஒருவர் ஏன் அவ்வாறு செய்கிறார்?' என்று கேட்டார்கள்.

(அறிவிப்பாளர்) இப்னு அபீ உமர் (ரஹ்) அவர்கள் தமது அறிவிப்பில், "உங்களில் ஒருவர் அதனைச் செய்ய வேண்டாம் என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறவில்லை" என்று அதிகப்படியாகக் கூறியுள்ளார்கள்.

மேலும் அவ்விருவரும் தமது அறிவிப்பில், "ஏனெனில், படைக்கப்பட வேண்டிய எந்த ஓர் ஆன்மாவையும் அல்லாஹ்வே படைக்கிறான்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْقِسْمَةِ لِلْبِكْرِ وَالثَّيِّبِ

கன்னிப் பெண்ணுக்கும், ஏற்கனவே திருமணமானவளுக்கும் (நேரத்தைப்) பிரித்துக் கொடுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1139

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ لَوْ شِئْتُ أَنْ أَقُولَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلَكِنَّهُ قَالَ السُّنَّةُ إِذَا تَزَوَّجَ الرَّجُلُ الْبِكْرَ عَلَى امْرَأَتِهِ أَقَامَ عِنْدَهَا سَبْعًا وَإِذَا تَزَوَّجَ الثَّيِّبَ عَلَى امْرَأَتِهِ أَقَامَ عِنْدَهَا ثَلاَثًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَفَعَهُ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ عَنْ أَنَسٍ وَلَمْ يَرْفَعْهُ بَعْضُهُمْ . قَالَ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا تَزَوَّجَ الرَّجُلُ امْرَأَةً بِكْرًا عَلَى امْرَأَتِهِ أَقَامَ

عِنْدَهَا سَبْعًا ثُمَّ قَسَمَ بَيْنَهُمَا بَعْدُ بِالْعَدْلِ وَإِذَا تَزَوَّجَ الثَّيِّبَ عَلَى امْرَأَتِهِ أَقَامَ عِنْدَهَا ثَلاَثًا . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ إِذَا تَزَوَّجَ الْبِكْرَ عَلَى امْرَأَتِهِ أَقَامَ عِنْدَهَا ثَلاَثًا وَإِذَا تَزَوَّجَ الثَّيِّبَ أَقَامَ عِنْدَهَا لَيْلَتَيْنِ . وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் விரும்பினால், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்' என்று கூறியிருக்கலாம். (எனினும்) சுன்னத் யாதெனில் (இது நபி (ஸல்) அவர்களின் வழிகாட்டல்): ஒருவர் (ஏற்கனவே) ஒரு மனைவி இருக்கும் நிலையில் ஒரு கன்னிப் பெண்ணை மணந்தால், அவளுடன் ஏழு நாட்கள் தங்குவதும், கன்னியல்லாத (விதவை அல்லது விவாகரத்து பெற்ற) பெண்ணை மணந்தால் அவளுடன் மூன்று நாட்கள் தங்குவதும் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّسْوِيَةِ بَيْنَ الضَّرَائِرِ

மனைவிகளுக்கிடையே சமத்துவம் பற்றி வந்துள்ளவை

1140

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ السَّرِيِّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقْسِمُ بَيْنَ نِسَائِهِ فَيَعْدِلُ وَيَقُولُ " اللَّهُمَّ هَذِهِ قِسْمَتِي فِيمَا أَمْلِكُ فَلاَ تَلُمْنِي فِيمَا تَمْلِكُ وَلاَ أَمْلِكُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ هَكَذَا رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقْسِمُ . وَرَوَاهُ حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ مُرْسَلاً أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقْسِمُ . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " لاَ تَلُمْنِي فِيمَا تَمْلِكُ وَلاَ أَمْلِكُ " . إِنَّمَا يَعْنِي بِهِ الْحُبَّ وَالْمَوَدَّةَ كَذَا فَسَّرَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்களின் மனைவியர்களிடையே (தங்களின் நேரத்தை) பங்கிடுவார்கள்; அதில் நீதியுடன் நடப்பார்கள். மேலும் பின்வருமாறு கூறுவார்கள்: "யா அல்லாஹ்! இது நான் கட்டுப்படுத்தக்கூடியவற்றில் எனது பங்கீடாகும்; எனவே நீ

உரிமையாக்கி வைத்திருக்கிற, என்னால் கட்டுப்படுத்த முடியாத விஷயத்திற்காக (இதயத்தின் நேசத்திற்காக) என் மீது குற்றம் பிடிக்காதே!"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1141

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ بَشِيرِ بْنِ نَهِيكٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا كَانَ عِنْدَ الرَّجُلِ امْرَأَتَانِ فَلَمْ يَعْدِلْ بَيْنَهُمَا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَشِقُّهُ سَاقِطٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَإِنَّمَا أَسْنَدَ هَذَا الْحَدِيثَ هَمَّامُ بْنُ يَحْيَى عَنْ قَتَادَةَ ‏.‏ وَرَوَاهُ هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ عَنْ قَتَادَةَ قَالَ كَانَ يُقَالُ ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ هَمَّامٍ وَهَمَّامٌ ثِقَةٌ حَافِظٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவருக்கு இரண்டு மனைவியர் இருந்து, அவர்களுக்கிடையே அவர் நீதமாக நடந்து கொள்ளவில்லையென்றால், அவர் மறுமை நாளில் தனது ஒரு பக்கம் சரிந்த நிலையில் (அதாவது, ஒரு பக்க உடல் செயலிழந்த அல்லது தொங்கிய நிலையில்) வருவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الزَّوْجَيْنِ الْمُشْرِكَيْنِ يُسْلِمُ أَحَدُهُمَا

பாடம்: இணைவைப்பாளர்களான தம்பதியில் ஒருவர் இஸ்லாத்தை ஏற்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1142

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَدَّ ابْنَتَهُ زَيْنَبَ عَلَى أَبِي الْعَاصِي بْنِ الرَّبِيعِ بِمَهْرٍ جَدِيدٍ وَنِكَاحٍ جَدِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ فِي إِسْنَادِهِ مَقَالٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا أَسْلَمَتْ قَبْلَ زَوْجِهَا ثُمَّ أَسْلَمَ زَوْجُهَا وَهِيَ فِي الْعِدَّةِ أَنَّ

زَوْجِهَا أَحَقُّ بِهَا مَا كَانَتْ فِي الْعِدَّةِ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالأَوْزَاعِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

அம்ர் பின் ஷுஐப் தம் தந்தை வாயிலாகத் தம் பாட்டனாரிடமிருந்து அறிவிக்கின்றார்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தம் மகள் ஸைனப் (ரழி) அவர்களை ஒரு புதிய மஹர் மற்றும் ஒரு புதிய திருமணத்துடன் அபுல் ஆஸ் பின் அர்-ரபீஃ (ரழி) அவர்களிடம் திருப்பியனுப்பினார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடரில் விமர்சனம் உள்ளது. ஆயினும், அறிஞர்களிடத்தில் செயல்முறை இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையிலேயே உள்ளது. அதாவது, ஒரு பெண் தன் கணவனுக்கு முன்னதாக இஸ்லாத்தை ஏற்று, பின்னர் அவள் 'இத்தத்' (காத்திருப்பு) காலத்தில் இருக்கும்போதே அவளது கணவனும் இஸ்லாத்தை ஏற்றால், அவள் இத்தத் காலத்தில் இருக்கும் வரை அவளைத் (திரும்ப அழைத்துக்கொள்ள) அவளது கணவனுக்கே அதிக உரிமை உண்டு. இதுவே மாலிக் பின் அனஸ், அவ்ஸாயீ, ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1143

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، قَالَ حَدَّثَنِي دَاوُدُ بْنُ الْحُصَيْنِ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ رَدَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ابْنَتَهُ زَيْنَبَ عَلَى أَبِي الْعَاصِي بْنِ الرَّبِيعِ بَعْدَ سِتِّ سِنِينَ بِالنِّكَاحِ الأَوَّلِ وَلَمْ يُحْدِثْ نِكَاحًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ بِإِسْنَادِهِ بَأْسٌ وَلَكِنْ لاَ نَعْرِفُ وَجْهَ هَذَا الْحَدِيثِ وَلَعَلَّهُ قَدْ جَاءَ هَذَا مِنْ قِبَلِ دَاوُدَ بْنِ حُصَيْنٍ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள், தமது மகள் ஜைனபை (அவர் ஹிஜ்ரத் செய்ததற்கும், அபுல்-ஆஸ் இஸ்லாத்தைத் தழுவியதற்கும் இடையில் இருந்த) ஆறு வருடங்களுக்குப் பிறகு, திருமணத்தைப் புதுப்பிக்காமலேயே முதல் திருமணத்தின் அடிப்படையில் அபுல்-ஆஸ் இப்னு அர்-ரபீயிடம் திருப்பி அனுப்பினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1144

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، قَالَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَجُلاً، جَاءَ مُسْلِمًا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ جَاءَتِ امْرَأَتُهُ مُسْلِمَةً فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ أَسْلَمَتْ مَعِي فَرُدَّهَا عَلَىَّ. فَرَدَّهَا عَلَيْهِ. هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ.

سَمِعْتُ عَبْدَ بْنَ حُمَيْدٍ، يَقُولُ سَمِعْتُ يَزِيدَ بْنَ هَارُونَ، يَذْكُرُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، هَذَا الْحَدِيثَ وَحَدِيثُ الْحَجَّاجِ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَدَّ ابْنَتَهُ زَيْنَبَ عَلَى أَبِي الْعَاصِي بِمَهْرٍ جَدِيدٍ وَنِكَاحٍ جَدِيدٍ. قَالَ يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ أَجْوَدُ إِسْنَادًا. وَالْعَمَلُ عَلَى حَدِيثِ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

நபி (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் ஒரு மனிதர் முஸ்லிமாக வந்தார்; பின்னர் அவருடைய மனைவியும் முஸ்லிமாக வந்தார். எனவே அவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! இவள் என்னுடனேயே இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டாள் (ஆகவே எங்கள் திருமணம் இன்னும் செல்லுபடியாகும்); எனவே இவளை என்னிடம் திருப்பித் தாருங்கள் (புதிய மஹர் அல்லது நிக்காஹ் இன்றி)' என்று கூறினார். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் அப்பெண்ணை அவரிடம் திருப்பி ஒப்படைத்தார்கள்.

இது 'ஸஹீஹ்' (சரியான) ஹதீஸாகும்.

அப்து பின் ஹுமைத் அவர்கள் கூற நான் செவியுற்றேன்: யஸீத் பின் ஹாரூன் அவர்கள், முஹம்மத் பின் இஸ்ஹாக் வாயிலாக இந்த ஹதீஸையும், அல்-ஹஜ்ஜாஜ், அம்ரு பின் ஷுஐப் வாயிலாக தம் தந்தை மற்றும் பாட்டனார் வழியாக அறிவிக்கும் ஹதீஸையும் குறிப்பிட்டார்கள். (அதாவது) 'நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது மகள் ஸைனப் அவர்களை, அபுல் ஆஸிடம் புதிய மஹர் மற்றும் புதிய நிக்காஹ்வின் (திருமண ஒப்பந்தத்தின்) அடிப்படையில் திருப்பி அனுப்பினார்கள்.'

யஸீத் பின் ஹாரூன் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் அறிவிப்பாளர் தொடரில் மிகச் சிறந்ததாகும். ஆயினும், அம்ரு பின் ஷுஐப் அவர்களின் ஹதீஸின் படியே (சட்ட) நடைமுறை உள்ளது.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَتَزَوَّجُ الْمَرْأَةَ فَيَمُوتُ عَنْهَا قَبْلَ أَنْ يَفْرِضَ لَهَا

ஒருவன் ஒரு பெண்ணைத் திருமணம் செய்து, அவளுக்கு மஹர் நிர்ணயிப்பதற்கு முன்னரே இறந்துவிடுவது குறித்து வந்துள்ளவை

1145

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ الْحُبَابِ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ رَجُلٍ، تَزَوَّجَ امْرَأَةً وَلَمْ يَفْرِضْ لَهَا صَدَاقًا وَلَمْ يَدْخُلْ بِهَا حَتَّى مَاتَ. فَقَالَ ابْنُ مَسْعُودٍ لَهَا مِثْلُ صَدَاقِ نِسَائِهَا لاَ وَكْسَ وَلاَ شَطَطَ وَعَلَيْهَا الْعِدَّةُ وَلَهَا الْمِيرَاثُ. فَقَامَ مَعْقِلُ بْنُ سِنَانٍ الأَشْجَعِيُّ فَقَالَ قَضَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي بِرْوَعَ بِنْتِ وَاشِقٍ امْرَأَةٍ مِنَّا مِثْلَ الَّذِي قَضَيْتَ. فَفَرِحَ بِهَا ابْنُ مَسْعُودٍ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْجَرَّاحِ.

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، وَعَبْدُ الرَّزَّاقِ، كِلاَهُمَا عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مَنْصُورٍ، نَحْوَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ، مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَبِهِ يَقُولُ الثَّوْرِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ. وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَزَيْدُ بْنُ ثَابِتٍ وَابْنُ عَبَّاسٍ وَابْنُ عُمَرَ إِذَا تَزَوَّجَ الرَّجُلُ الْمَرْأَةَ وَلَمْ يَدْخُلْ بِهَا وَلَمْ يَفْرِضْ لَهَا صَدَاقًا حَتَّى مَاتَ قَالُوا لَهَا الْمِيرَاثُ وَلاَ صَدَاقَ لَهَا وَعَلَيْهَا الْعِدَّةُ. وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ قَالَ لَوْ ثَبَتَ حَدِيثُ بِرْوَعَ بِنْتِ وَاشِقٍ لَكَانَتِ الْحُجَّةُ فِيمَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم. وَرُوِيَ عَنِ الشَّافِعِيِّ أَنَّهُ رَجَعَ بِمِصْرَ بَعْدُ عَنْ هَذَا الْقَوْلِ وَقَالَ بِحَدِيثِ بِرْوَعَ بِنْتِ وَاشِقٍ.

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களிடம், ஒரு மனிதர் ஒரு பெண்ணை மணந்து, (அவளுக்கு) மஹர் தொகையை நிர்ணயிக்காமலும், அவளுடன் தாம்பத்திய உறவில் ஈடுபடாமலும் இறந்துவிட்டால் (அவளின் நிலை என்ன?) என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) கூறினார்கள்: 'அவளுக்கு, அவளைப் போன்ற பெண்களுக்குரிய மஹர் உண்டு; அதில் குறைவோ, அதிகமோ இருக்காது. அவள் இத்தா அனுசரிக்க வேண்டும்; மேலும் அவளுக்கு வாரிசுரிமையும் உண்டு.' அப்போது மஃகில் இப்னு ஸினான்

அல்-அஷ்ஜஈ (ரழி) எழுந்து நின்று, 'எங்கள் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த பிர்வா பின்த் வாஷிக் என்ற பெண்ணின் விஷயத்தில், நீங்கள் தீர்ப்பளித்ததைப் போலவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் தீர்ப்பளித்தார்கள்' என்று கூறினார். இதைக் கேட்டு இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) மகிழ்ச்சியடைந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

12. كتاب الرضاع

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

12. பாலூட்டுதல் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ يُحَرَّمُ مِنَ الرَّضَاعِ مَا يُحَرَّمُ مِنَ النَّسَبِ

தாய்ப்பால் உறவால் ஏற்படும் உறவு, இரத்த உறவால் ஏற்படும் உறவைப் போன்றது என்ற அறிவிப்பு.

1146

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ مِنَ الرَّضَاعِ مَا حَرَّمَ مِنَ النَّسَبِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأُمِّ حَبِيبَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக அல்லாஹ் இரத்த உறவின் மூலம் ஹராமாக்கிய அனைத்தையும் பால்குடி உறவின் மூலமும் ஹராமாக்கினான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1147

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، ح وَحَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ مِنَ الرَّضَاعَةِ مَا حَرَّمَ مِنَ الْوِلاَدَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا

عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لاَ نَعْلَمُ بَيْنَهُمْ فِي ذَلِكَ اخْتِلاَفًا .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நிச்சயமாக அல்லாஹ், பிறப்பின் மூலம் எவற்றை (திருமணம் செய்ய) ஹராமாக்கினானோ, அவற்றை பாலூட்டலின் மூலமும் (திருமணம் செய்ய) ஹராமாக்கியுள்ளான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي لَبَنِ الْفَحْلِ

பாடம்: ஆணின் பால் பற்றி வந்துள்ளவை

1148

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا ابْنُ نُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ جَاءَ عَمِّي مِنَ الرَّضَاعَةِ يَسْتَأْذِنُ عَلَىَّ فَأَبَيْتُ أَنْ آذَنَ لَهُ حَتَّى أَسْتَأْمِرَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " فَلْيَلِجْ عَلَيْكِ فَإِنَّهُ عَمُّكِ " . قَالَتْ إِنَّمَا أَرْضَعَتْنِي الْمَرْأَةُ وَلَمْ يُرْضِعْنِي الرَّجُلُ . قَالَ " فَإِنَّهُ عَمُّكِ فَلْيَلِجْ عَلَيْكِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ كَرِهُوا لَبَنَ الْفَحْلِ وَالأَصْلُ فِي هَذَا حَدِيثُ عَائِشَةَ وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي لَبَنِ الْفَحْلِ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“எனது பால்குடி மாமா (அஃதாவது, எனக்குப் பாலூட்டிய பெண்ணின் கணவர் அல்லது அவரது சகோதரர்) என்னிடம் (வீட்டிற்குள் வர) அனுமதி கேட்டார். ஆனால், நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் (அனுமதி குறித்து) கேட்கும் வரை அவரை உள்ளே அனுமதிக்க மறுத்துவிட்டேன். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், “அவர் உமது (பால்குடி) மாமா என்பதால், அவரை உள்ளே வர அனுமதியும்” எனக் கூறினார்கள். நான் (அதற்கு), “எனக்குப் பாலூட்டியது அந்தப் பெண்தான்; அந்த ஆண் எனக்குப் பாலூட்டவில்லை (அவர் எனக்கு மஹ்ரம் ஆக மாட்டார் என்று நான் கருதினேன்)” எனக் கூறினேன். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், “நிச்சயமாக அவர் உமது (பால்குடி)

மாமாதான், எனவே அவரை உள்ளே வர அனுமதியும்” எனக் கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1149

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، ح وَحَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الشَّرِيدِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ رَجُلٍ، لَهُ جَارِيَتَانِ أَرْضَعَتْ إِحْدَاهُمَا جَارِيَةً وَالأُخْرَى غُلاَمًا أَيَحِلُّ لِلْغُلاَمِ أَنْ يَتَزَوَّجَ بِالْجَارِيَةِ فَقَالَ لاَ اللِّقَاحُ وَاحِدٌ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا تَفْسِيرُ لَبَنِ الْفَحْلِ وَهَذَا الأَصْلُ فِي هَذَا الْبَابِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ.

அம்ர் பின் அஷ்-ஷரீத் அவர்கள் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம் இருந்து அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதருக்கு இரண்டு அடிமைப் பெண்கள் இருந்தனர். அவர்களில் ஒருத்தி ஒரு பெண் குழந்தைக்கும், மற்றவள் ஒரு ஆண் குழந்தைக்கும் பாலூட்டினாள். (இந்த நிலையில்) “அந்த ஆண் குழந்தை அந்தப் பெண் குழந்தையை மணமுடிப்பது கூடுமா?” என்று (இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம்) கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “கூடாது. (ஏனெனில்) பாலூட்டியவர்களின் கணவர் (அதாவது, பாலின் தந்தை) ஒருவரே.”
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: “இதுவே 'லபனுல் ஃபஹ்ல்' (ஆணின் பால்) என்பதன் விளக்கம். இந்த அத்தியாயத்தில் இதுவே அடிப்படைச் சட்டமாகும். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ لاَ تُحَرِّمُ الْمَصَّةُ وَلاَ الْمَصَّتَانِ

பாடம்: ஒரு மடக்கோ அல்லது இரண்டு மடக்குகளோ தடை ஏற்படுத்தாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

1150

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ سَمِعْتُ أَيُّوبَ، يُحَدِّثُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ تُحَرِّمُ الْمَصَّةُ وَلاَ الْمَصَّتَانِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ الْفَضْلِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ

وَالزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ وَابْنِ الزُّبَيْرِ . وَرَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ تُحَرِّمُ الْمَصَّةُ وَلاَ الْمَصَّتَانِ " . وَرَوَى مُحَمَّدُ بْنُ دِينَارٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ عَنِ الزُّبَيْرِ عَنِ النَّبِيِّ عَلَيْهِ الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ . وَزَادَ فِيهِ مُحَمَّدُ بْنُ دِينَارٍ الْبَصْرِيُّ عَنِ الزُّبَيْرِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ غَيْرُ مَحْفُوظٍ . وَالصَّحِيحُ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ حَدِيثُ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا فَقَالَ الصَّحِيحُ عَنِ ابْنِ الزُّبَيْرِ عَنْ عَائِشَةَ وَحَدِيثُ مُحَمَّدِ بْنِ دِينَارٍ خَطَأٌ أَخْطَأَ فِيهِ مُحَمَّدُ بْنُ دِينَارٍ وَزَادَ فِيهِ عَنِ الزُّبَيْرِ وَإِنَّمَا هُوَ هِشَامُ بْنُ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الزُّبَيْرِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ . وَقَالَتْ عَائِشَةُ أُنْزِلَ فِي الْقُرْآنِ عَشْرُ رَضَعَاتٍ مَعْلُومَاتٍ . فَنُسِخَ مِنْ ذَلِكَ خَمْسٌ وَصَارَ إِلَى خَمْسِ رَضَعَاتٍ مَعْلُومَاتٍ . فَتُوُفِّيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَالأَمْرُ عَلَى ذَلِكَ .

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ حَدَّثَنَا مَعْنٌ حَدَّثَنَا مَالِكٌ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ عَنْ عَمْرَةَ عَنْ عَائِشَةَ بِهَذَا . وَبِهَذَا كَانَتْ عَائِشَةُ تُفْتِي وَبَعْضُ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ أَحْمَدُ بِحَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لاَ تُحَرِّمُ الْمَصَّةُ وَلاَ الْمَصَّتَانِ " . وَقَالَ إِنْ ذَهَبَ ذَاهِبٌ إِلَى قَوْلِ عَائِشَةَ فِي خَمْسِ رَضَعَاتٍ فَهُوَ مَذْهَبٌ قَوِيٌّ . وَجَبُنَ عَنْهُ أَنْ يَقُولَ فِيهِ شَيْئًا . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ يُحَرِّمُ قَلِيلُ الرَّضَاعِ وَكَثِيرُهُ إِذَا وَصَلَ إِلَى الْجَوْفِ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالأَوْزَاعِيِّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ وَوَكِيعٍ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ . عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي مُلَيْكَةَ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ وَيُكْنَى أَبَا مُحَمَّدٍ وَكَانَ عَبْدُ اللَّهِ قَدِ اسْتَقْضَاهُ عَلَى الطَّائِفِ وَقَالَ ابْنُ جُرَيْجٍ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ قَالَ أَدْرَكْتُ ثَلاَثِينَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

ஒரு முறை பால் அருந்துவதோ அல்லது இரு முறை பால் அருந்துவதோ (திருமண பந்தத்தை) ஹராமாக்காது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي شَهَادَةِ الْمَرْأَةِ الْوَاحِدَةِ فِي الرَّضَاعِ

பாலூட்டுதல் குறித்து ஒரு பெண்ணின் சாட்சியம் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1151

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، قَالَ حَدَّثَنِي عُبَيْدُ بْنُ أَبِي مَرْيَمَ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ الْحَارِثِ، قَالَ وَسَمِعْتُهُ مِنْ، عُقْبَةَ وَلَكِنِّي لِحَدِيثِ عُبَيْدٍ أَحْفَظُ قَالَ تَزَوَّجْتُ امْرَأَةً فَجَاءَتْنَا امْرَأَةٌ سَوْدَاءُ فَقَالَتْ إِنِّي قَدْ أَرْضَعْتُكُمَا . فَأَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ تَزَوَّجْتُ فُلاَنَةَ بِنْتَ فُلاَنٍ فَجَاءَتْنَا امْرَأَةٌ سَوْدَاءُ فَقَالَتْ إِنِّي قَدْ أَرْضَعْتُكُمَا وَهِيَ كَاذِبَةٌ . قَالَ فَأَعْرَضَ عَنِّي . قَالَ فَأَتَيْتُهُ مِنْ قِبَلِ وَجْهِهِ فَأَعْرَضَ عَنِّي بِوَجْهِهِ فَقُلْتُ إِنَّهَا كَاذِبَةٌ . قَالَ " وَكَيْفَ بِهَا وَقَدْ زَعَمَتْ أَنَّهَا قَدْ أَرْضَعَتْكُمَا دَعْهَا عَنْكَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُقْبَةَ بْنِ الْحَارِثِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ الْحَارِثِ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ عُبَيْدِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ " دَعْهَا عَنْكَ " . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَجَازُوا شَهَادَةَ الْمَرْأَةِ الْوَاحِدَةِ فِي الرَّضَاعِ . وَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ تَجُوزُ شَهَادَةُ امْرَأَةٍ وَاحِدَةٍ فِي الرَّضَاعِ وَيُؤْخَذُ يَمِينُهَا . وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَدْ قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ تَجُوزُ شَهَادَةُ الْمَرْأَةِ الْوَاحِدَةِ حَتَّى يَكُونَ أَكْثَرَ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ . سَمِعْتُ الْجَارُودَ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا يَقُولُ لاَ تَجُوزُ شَهَادَةُ امْرَأَةٍ وَاحِدَةٍ فِي الْحُكْمِ وَيُفَارِقُهَا فِي الْوَرَعِ .

உக்பா பின் அல்-ஹாரிஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“நான் ஒரு பெண்ணை மணந்தேன். பிறகு ஒரு கறுப்பினப் பெண் எங்களிடம் வந்து, ‘நான் உங்கள் இருவருக்கும் பாலூட்டினேன்’ என்று

கூறினாள். எனவே நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, ‘நான் இன்னாரின் மகள் இன்னாரை மணந்தேன். பிறகு ஒரு கறுப்பினப் பெண் எங்களிடம் வந்து, “நான் உங்கள் இருவருக்கும் பாலூட்டினேன்” என்று கூறினாள். ஆனால் அவள் பொய்யுரைக்கிறாள்’ என்று கூறினேன். பிறகு அவர் (ஸல்) என்னை விட்டும் முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள். எனவே நான் அவரை எதிர்கொள்ளும் விதமாக அவர்முன் சென்றேன். அப்போதும் அவர் (ஸல்) தம் முகத்தை என்னை விட்டும் திருப்பிக் கொண்டார்கள். எனவே நான், ‘அவள் பொய்யுரைக்கிறாள்’ என்று கூறினேன். அதற்கு அவர் (ஸல்) அவர்கள், ‘அவள் உங்கள் இருவருக்கும் பாலூட்டியதாகக் கூறியிருக்கும்போது, (அவளுடன் இல்லறம் நடத்துவது) எப்படி (சரியாகும்)? அவளை விட்டுவிடுங்கள்’ என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا ذُكِرَ أَنَّ الرَّضَاعَةَ لاَ تُحَرِّمُ إِلاَّ فِي الصِّغَرِ دُونَ الْحَوْلَيْنِ

பாடம்: இரண்டு வயதுக்குக் குறைவான குழந்தைப் பருவத்தில் தவிர, பால் குடித்தல் தடையை ஏற்படுத்தாது எனக் கூறப்பட்டுள்ளது குறித்து வந்துள்ளவை.

1152

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ الْمُنْذِرِ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لاَ يُحَرِّمُ مِنَ الرَّضَاعَةِ إِلاَّ مَا فَتَقَ الأَمْعَاءَ فِي الثَّدْىِ وَكَانَ قَبْلَ الْفِطَامِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الرَّضَاعَةَ لاَ تُحَرِّمُ إِلاَّ مَا كَانَ دُونَ الْحَوْلَيْنِ وَمَا كَانَ بَعْدَ الْحَوْلَيْنِ الْكَامِلَيْنِ فَإِنَّهُ لاَ يُحَرِّمُ شَيْئًا ‏.‏ وَفَاطِمَةُ بِنْتُ الْمُنْذِرِ بْنِ الزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ هِيَ امْرَأَةُ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“பால் மறக்கடிக்கப்படுவதற்கு முன்னர் (அதாவது, இரண்டு வயதுக்குள்), மார்பிலிருந்து (நேரடியாகப் பால் அருந்துவதன் மூலம்) குடலைச் சென்றடைந்து (உடலுக்கு ஊட்டமளிக்கும்) ஒன்றைத் தவிர, (வேறெந்தப்) பால்குடியும் (திருமணத்) தடையை ஏற்படுத்தாது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يُذْهِبُ مَذَمَّةَ الرَّضَاعِ

பாலூட்டுதலின் உரிமையை நிறைவேற்றுவது எது

1153

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَجَّاجِ بْنِ حَجَّاجٍ الأَسْلَمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ سَأَلَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا يُذْهِبُ عَنِّي مَذَمَّةَ الرَّضَاعِ فَقَالَ ‏"‏ غُرَّةٌ عَبْدٌ أَوْ أَمَةٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَمَعْنَى قَوْلِهِ مَا يُذْهِبُ عَنِّي مَذَمَّةَ الرَّضَاعِ ‏.‏ يَقُولُ إِنَّمَا يَعْنِي بِهِ ذِمَامَ الرَّضَاعَةِ وَحَقَّهَا يَقُولُ إِذَا أَعْطَيْتَ الْمُرْضِعَةَ عَبْدًا أَوْ أَمَةً فَقَدْ قَضَيْتَ ذِمَامَهَا ‏.‏ وَيُرْوَى عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ قَالَ كُنْتُ جَالِسًا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِذْ أَقْبَلَتِ امْرَأَةٌ فَبَسَطَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم رِدَاءَهُ حَتَّى قَعَدَتْ عَلَيْهِ فَلَمَّا ذَهَبَتْ قِيلَ هِيَ كَانَتْ أَرْضَعَتِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ هَكَذَا رَوَاهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ وَحَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ حَجَّاجِ بْنِ حَجَّاجٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَوَى سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ حَجَّاجِ بْنِ أَبِي حَجَّاجٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَحَدِيثُ ابْنِ عُيَيْنَةَ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَالصَّحِيحُ مَا رَوَى هَؤُلاَءِ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ ‏.‏ وَهِشَامُ بْنُ عُرْوَةَ يُكْنَى أَبَا الْمُنْذِرِ وَقَدْ أَدْرَكَ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ وَابْنَ عُمَرَ ‏.‏

ஹஜ்ஜாஜ் பின் ஹஜ்ஜாஜ் அல்-அஸ்லமீ அவர்களின் தந்தை (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! பால்குடி உறவின் பொறுப்பு (மற்றும் அதன் உரிமை) என்னிடமிருந்து எது நீக்கும்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், "ஒரு மதிப்புமிக்க அடிமை (ஆண் அல்லது பெண்)." என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَرْأَةِ تُعْتَقُ وَلَهَا زَوْجٌ

கணவர் இருக்கும் நிலையில் விடுதலை செய்யப்படும் அடிமைப் பெண் பற்றி வந்துள்ளவை

1154

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا جَرِيرُ بْنُ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ زَوْجُ بَرِيرَةَ عَبْدًا فَخَيَّرَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَاخْتَارَتْ نَفْسَهَا وَلَوْ كَانَ حُرًّا لَمْ يُخَيِّرْهَا ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “பரீராவின் கணவர் ஓர் அடிமையாக இருந்தார். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவளுக்கு விருப்பத் தேர்வளித்தார்கள்; அவள் தன்னையே தேர்ந்தெடுத்துக் கொண்டாள் (அதாவது, கணவரைப் பிரிந்து செல்லத் தேர்ந்தெடுத்தாள்). ஒருவேளை அவர் சுதந்திரமானவராக இருந்திருந்தால், (நபி (ஸல்) அவர்கள்) அவளுக்கு விருப்பத் தேர்வளித்திருக்க மாட்டார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1155

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ زَوْجُ بَرِيرَةَ حُرًّا فَخَيَّرَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ هَكَذَا رَوَى هِشَامٌ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ كَانَ زَوْجُ بَرِيرَةَ عَبْدًا ‏.‏ وَرَوَى عِكْرِمَةُ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ رَأَيْتُ زَوْجَ بَرِيرَةَ وَكَانَ عَبْدًا يُقَالُ لَهُ مُغِيثٌ ‏.‏ وَهَكَذَا رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَقَالُوا إِذَا كَانَتِ الأَمَةُ تَحْتَ الْحُرِّ فَأُعْتِقَتْ فَلاَ خِيَارَ لَهَا وَإِنَّمَا يَكُونُ لَهَا الْخِيَارُ إِذَا أُعْتِقَتْ وَكَانَتْ تَحْتَ عَبْدٍ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَرَوَى الأَعْمَشُ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنِ الأَسْوَدِ عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ كَانَ زَوْجُ بَرِيرَةَ حُرًّا فَخَيَّرَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَوَى أَبُو عَوَانَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنِ الأَسْوَدِ عَنْ عَائِشَةَ فِي قِصَّةِ بَرِيرَةَ قَالَ الأَسْوَدُ وَكَانَ زَوْجُهَا حُرًّا ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“பரீராவின் கணவர் ஒரு சுதந்திரமானவராக இருந்தார். எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு (பரீராவுக்குத் தனது திருமண பந்தத்தைத் தொடர்வதா அல்லது முறிப்பதா எனும்) விருப்பத் தேர்வை வழங்கினார்கள்.”

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஆயிஷாவின் இந்த ஹதீஸ் ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ ஆகும். ஹிஷாம் தன் தந்தை வழியாக ஆயிஷாவிடமிருந்து அறிவிக்கும்போது, “பரீராவின் கணவர் ஓர் அடிமையாக இருந்தார்” என்று அறிவிக்கிறார். இக்ரிமா, இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) வழியாக அறிவிக்கையில், “பரீராவின் கணவரை நான் பார்த்தேன்; அவர் ‘முகீஸ்’ என்று அழைக்கப்படும் ஓர் அடிமையாக இருந்தார்” என்று கூறினார். இப்னு உமர் (ரலி) வழியாகவும் இவ்வாறே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அறிஞர்களில் சிலர் இதன்படியே செயல்படுகின்றனர். அவர்கள், “ஓர் அடிமைப்பெண் ஒரு சுதந்திரமானவரின் மனைவியாக இருந்து, பிறகு அவள் உரிமையிடப்பட்டால், அவளுக்கு (மணவிலக்கு கோரும்) விருப்பத் தேர்வு இல்லை. அவள் ஓர் அடிமையின் மனைவியாக இருந்து உரிமையிடப்பட்டால் மட்டுமே அவளுக்கு அந்த விருப்பத் தேர்வு உண்டு” என்று கூறுகிறார்கள். இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

அஃமஷ், இப்ராஹீம் வழியாக, அஸ்வத் வழியாக, ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கையில், “பரீராவின் கணவர் சுதந்திரமானவராக இருந்தார்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பரீராவுக்கு விருப்பத் தேர்வை வழங்கினார்கள்” என்று அறிவித்தார். அபூ அவானா இந்த ஹதீஸை அஃமஷ் வழியாக... பரீராவின் சம்பவத்தில் அறிவிக்கையில், அஸ்வத், “அவர் (பரீராவின்) கணவர் சுதந்திரமானவராக இருந்தார்” என்று கூறினார். தாபியீன்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த அறிஞர்களில் சிலர் இதன் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா நகர அறிஞர்களின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1156

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ أَيُّوبَ، وَقَتَادَةَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ زَوْجَ، بَرِيرَةَ كَانَ عَبْدًا أَسْوَدَ لِبَنِي الْمُغِيرَةِ يَوْمَ أُعْتِقَتْ بَرِيرَةُ وَاللَّهِ لَكَأَنِّي بِهِ فِي طُرُقِ الْمَدِينَةِ وَنَوَاحِيهَا وَإِنَّ دُمُوعَهُ لَتَسِيلُ عَلَى لِحْيَتِهِ يَتَرَضَّاهَا لِتَخْتَارَهُ فَلَمْ تَفْعَلْ . قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَسَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ هُوَ سَعِيدُ بْنُ مِهْرَانَ وَيُكْنَى أَبَا النَّضْرِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“பரீரா (ரழி) அவர்களின் கணவர் பனூ அல்-முகீரா கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு கறுப்பின அடிமையாக இருந்தார். பரீரா (ரழி) விடுதலை செய்யப்பட்ட நாளில், அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! மதீனாவின் தெருக்களிலும் அதன் சுற்றுப்புறங்களிலும் நான் அவரைப் பார்ப்பது போல் இருக்கிறது. அவர் தன்னைத் தேர்வு செய்யுமாறு பரீராவை (மீண்டும் தன் கணவனாக ஏற்றுக்கொள்ள) இணங்கச் செய்ய முயன்றபோது, அவரின் கண்ணீர் அவரது தாடியின் மீது வழிந்தோடிக் கொண்டிருந்தது. ஆனால் பரீரா அவ்வாறு செய்யவில்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْوَلَدَ لِلْفِرَاشِ

பாடம்: குழந்தை படுக்கைக்குரியது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1157

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الْوَلَدُ لِلْفِرَاشِ وَلِلْعَاهِرِ الْحَجَرُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعُثْمَانَ وَعَائِشَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ وَعَمْرِو بْنِ خَارِجَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَالْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ وَزَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ الزُّهْرِيُّ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ وَأَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அபு ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “குழந்தை படுக்கைக்குரியது (அதாவது, சட்டபூர்வமான கணவனுக்குச் சொந்தமானது), மேலும் விபச்சாரக்காரனுக்குக் கல்லே (அதாவது, ஏமாற்றமும், உரிமை மறுப்பும் மட்டுமே).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَرَى الْمَرْأَةَ تُعْجِبُهُ

ஒரு பெண்ணைப் பார்த்து அவளால் கவரப்பட்ட ஒரு மனிதரைப் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1158

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، وَهُوَ الدَّسْتَوَائِيُّ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَأَى امْرَأَةً فَدَخَلَ عَلَى زَيْنَبَ فَقَضَى حَاجَتَهُ وَخَرَجَ وَقَالَ إِنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا أَقْبَلَتْ أَقْبَلَتْ فِي صُورَةِ شَيْطَانٍ فَإِذَا رَأَى أَحَدُكُمُ امْرَأَةً فَأَعْجَبَتْهُ فَلْيَأْتِ أَهْلَهُ فَإِنَّ مَعَهَا مِثْلَ الَّذِي مَعَهَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَهِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ هُوَ هِشَامُ بْنُ سَنْبَرٍ .

ஜாபிர் (பின் அப்துல்லாஹ்) (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு பெண்ணைக் கண்டார்கள். பின்னர் அவர்கள் தம் துணைவியார் ஸைனப் (ரழி) அவர்களிடம் சென்று, தமது தேவையை (பாலியல் தேவையை) நிறைவேற்றிக்கொண்டு, அங்கிருந்து சென்றுவிட்டார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக ஒரு பெண் முன்னோக்கி வரும்போது, அவள் ஷைத்தானின் உருவத்தில் (ஆண்களைத் தூண்டும் விதமாக) முன்னோக்கி வருகிறாள். ஆகவே, உங்களில் ஒருவர் ஒரு பெண்ணைக் கண்டு அவளால் கவரப்பட்டால், அவர் தமது மனைவியிடம் செல்லட்டும்; ஏனெனில் நிச்சயமாக அவளிடம் (மனைவியிடம்) இருப்பதும், (கண்ட பெண்ணிடம்) இருப்பதும் ஒரே மாதிரியானதே (அதாவது பாலியல் இன்பம்).''

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي حَقِّ الزَّوْجِ عَلَى الْمَرْأَةِ

கணவனுக்கு மனைவி மீது உள்ள உரிமைகள் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1159

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَوْ كُنْتُ آمِرًا أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ لأَحَدٍ لأَمَرْتُ الْمَرْأَةَ أَنْ تَسْجُدَ لِزَوْجِهَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ وَسُرَاقَةَ بْنِ مَالِكِ بْنِ

جُعْشُمٍ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى وَطَلْقِ بْنِ عَلِيٍّ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَأَنَسٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் யாரையாவது யாருக்காவது சஜ்தா செய்யுமாறு கட்டளையிடுவதாக இருந்தால், மனைவியை அவளுடைய கணவருக்கு சஜ்தா செய்யுமாறு கட்டளையிட்டிருப்பேன் (இது கணவனுக்கு மனைவி செய்ய வேண்டிய கடமைகளின் முக்கியத்துவத்தையும், அவனுக்கு அவள் செய்ய வேண்டிய மரியாதையையும் உணர்த்தவே அன்றி, அல்லாஹ் அல்லாத ஒருவருக்கு சஜ்தா செய்வது அனுமதிக்கப்பட்டது என்பதற்காக அல்ல)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1160

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا مُلاَزِمُ بْنُ عَمْرٍو، قَالَ حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بَدْرٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ طَلْقٍ، عَنْ أَبِيهِ، طَلْقِ بْنِ عَلِيٍّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا الرَّجُلُ دَعَا زَوْجَتَهُ لِحَاجَتِهِ فَلْتَأْتِهِ وَإِنْ كَانَتْ عَلَى التَّنُّورِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஒரு ஆண் தன் மனைவியை (உடலுறவு போன்ற) தன் தேவைக்காக அழைத்தால், அவள் அடுப்படியில் (ரொட்டி சுடும் வேலையில்) இருந்தாலும் அவனிடம் வரட்டும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1161

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ مُسَاوِرٍ الْحِمْيَرِيِّ، عَنْ أُمِّهِ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ أَيُّمَا امْرَأَةٍ مَاتَتْ وَزَوْجُهَا عَنْهَا رَاضٍ دَخَلَتِ الْجَنَّةَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

எந்தவொரு பெண், அவளுடைய கணவன் அவளைப் பற்றி (அவளது நல்லொழுக்கம், கடமைகளை நிறைவேற்றுதல் ஆகியவற்றின் காரணமாக)

திருப்தி அடைந்த நிலையில் மரணிக்கிறாளோ, அவள் சுவனத்தில் நுழைவாள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حَقِّ الْمَرْأَةِ عَلَى زَوْجِهَا

ஒரு பெண்ணுக்கு அவளது கணவன் மீது உள்ள உரிமைகள் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1162

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَخِيَارُكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ خُلُقًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஈமானில் மிகவும் முழுமையான விசுவாசிகள், அவர்களில் நற்குணத்தில் சிறந்தவர்களே ஆவர். மேலும், உங்களில் சிறந்தவர்கள் (யாரெனில்), தங்கள் மனைவியரிடம் நற்குணத்தில் சிறந்தவர்களே ஆவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1163

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ الْجُعْفِيُّ، عَنْ زَائِدَةَ، عَنْ شَبِيبِ بْنِ غَرْقَدَةَ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ عَمْرِو بْنِ الأَحْوَصِ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي أَنَّهُ، شَهِدَ حَجَّةَ الْوَدَاعِ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ وَذَكَّرَ وَوَعَظَ فَذَكَرَ فِي الْحَدِيثِ قِصَّةً فَقَالَ ‏"‏ أَلاَ وَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا فَإِنَّمَا هُنَّ عَوَانٌ عِنْدَكُمْ لَيْسَ تَمْلِكُونَ مِنْهُنَّ شَيْئًا غَيْرَ ذَلِكَ إِلاَّ أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ فَإِنْ فَعَلْنَ فَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ ضَرْبًا غَيْرَ مُبَرِّحٍ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلاَ تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلاً أَلاَ إِنَّ لَكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ حَقًّا وَلِنِسَائِكُمْ عَلَيْكُمْ حَقًّا فَأَمَّا حَقُّكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ أَلاَّ يُوطِئْنَ فُرُشَكُمْ مَنْ تَكْرَهُونَ وَلاَ يَأْذَنَّ فِي بُيُوتِكُمْ لِمَنْ تَكْرَهُونَ أَلاَ

وَحَقُّهُنَّ عَلَيْكُمْ أَنْ تُحْسِنُوا إِلَيْهِنَّ فِي كِسْوَتِهِنَّ وَطَعَامِهِنَّ ". قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَمَعْنَى قَوْلِهِ " عَوَانٌ عِنْدَكُمْ ". يَعْنِي أَسْرَى فِي أَيْدِيكُمْ.

அம்ர் பின் அல்-அஹ்வாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நான் இறுதி ஹஜ்ஜில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் கலந்துகொண்டேன். அங்கு அவர் (ஸல்) அல்லாஹ்வுக்கு நன்றி செலுத்தி அவனைப் புகழ்ந்தார்கள்; மேலும் (மக்களுக்கு) நினைவூட்டி உபதேசம் செய்தார்கள். அவர் (ஸல்) தமது உரையில் ஒரு நிகழ்வை விவரித்துவிட்டுப் பின்வருமாறு கூறினார்கள்:

“அறிந்துகொள்ளுங்கள்! பெண்களிடம் நல்ல முறையில் நடந்து கொள்ளுமாறு நான் உங்களுக்கு அறிவுறுத்துகிறேன். ஏனெனில் அவர்கள் உங்களிடத்தில் இருக்கும் கைதிகள் போன்றவர்களே (உங்களின் பாதுகாப்பிலும் பராமரிப்பிலும் உள்ளவர்கள்). அவர்கள் தெளிவான ‘ஃபாஹிஷா’வை (மானக்கேடான செயலை)ச் செய்தாலன்றி, மற்றபடி அவர்கள் மீது உங்களுக்கு வேறு எந்த அதிகாரமும் இல்லை. அவர்கள் அவ்வாறு (தவறு) செய்தால், படுக்கைகளில் அவர்களைப் புறக்கணியுங்கள்; மேலும் காயப்படுத்தாத (மென்மையான) ஓர் அடியால் அவர்களை அடியுங்கள். மேலும் அவர்கள் உங்களுக்குக் கீழ்ப்படிந்தால், அவர்களுக்கு எதிராக (நடவடிக்கை எடுக்க) வேறு வழியைத் தேடாதீர்கள்.

அறிந்துகொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக உங்கள் மனைவியர் மீது உங்களுக்கு உரிமைகள் உண்டு; உங்கள் மீதும் உங்கள் மனைவியருக்கு உரிமைகள் உண்டு. உங்கள் மனைவியர் மீதான உங்கள் உரிமைகளைப் பொறுத்தவரை, நீங்கள் விரும்பாத எவரையும் உங்கள் படுக்கை விரிப்புகளில் கால் பதிக்க அவர்கள் அனுமதிக்கக் கூடாது; மேலும் நீங்கள் விரும்பாத எவரையும் உங்கள் வீடுகளில் அவர்கள் அனுமதிக்கவும் கூடாது.

அறிந்துகொள்ளுங்கள்! உங்கள் மீதான அவர்களின் உரிமைகள் யாதெனில், அவர்களுக்கு ஆடை அளிப்பதிலும் உணவு அளிப்பதிலும் நீங்கள் அவர்களிடம் நல்ல முறையில் நடந்துகொள்வதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ إِتْيَانِ النِّسَاءِ فِي أَدْبَارِهِنَّ

பாடம்: பெண்களின் பின்புறங்களில் உடலுறவு கொள்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1164

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ عِيسَى بْنِ حِطَّانَ، عَنْ مُسْلِمِ بْنِ سَلاَّمٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ طَلْقٍ، قَالَ أَتَى أَعْرَابِيٌّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ الرَّجُلُ مِنَّا يَكُونُ فِي الْفَلاَةِ فَتَكُونُ مِنْهُ الرُّوَيْحَةُ وَيَكُونُ فِي الْمَاءِ قِلَّةٌ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا فَسَا أَحَدُكُمْ فَلْيَتَوَضَّأْ وَلاَ تَأْتُوا النِّسَاءَ فِي أَعْجَازِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ لاَ يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَخُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيِّ بْنِ طَلْقٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ لاَ أَعْرِفُ لِعَلِيِّ بْنِ طَلْقٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ الْوَاحِدِ وَلاَ أَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ مِنْ حَدِيثِ طَلْقِ بْنِ عَلِيٍّ السُّحَيْمِيِّ ‏.‏ وَكَأَنَّهُ رَأَى أَنَّ هَذَا رَجُلٌ آخَرُ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அலீ பின் தல்க் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு பாலைவனவாசி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, “அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களில் ஒருவர் பாலைவனத்தில் இருக்கும்போது அவரிடமிருந்து ஒரு சிறிய காற்று வெளிப்படுகிறது; அங்கு தண்ணீரும் குறைவாகவே உள்ளது. (அவர் என்ன செய்ய வேண்டும்?)” என்று கேட்டார்.
அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் ஒருவருக்கு காற்று பிரிந்தால் அவர் உளூச் செய்யட்டும். மேலும், பெண்களின் பின்புறம் வழியாக நீங்கள் தாம்பத்திய உறவு கொள்ளாதீர்கள். நிச்சயமாக அல்லாஹ் உண்மையைக் கூற வெட்கப்படமாட்டான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1165

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ مَخْرَمَةَ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ كُرَيْبٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لاَ يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَى رَجُلٍ أَتَى رَجُلاً أَوِ امْرَأَةً فِي الدُّبُرِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَى وَكِيعٌ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: “ஓர் ஆணிடமோ அல்லது ஒரு பெண்ணிடமோ

பின்துவாரத்தில் புணரும் ஒரு மனிதனை அல்லாஹ் பார்க்க மாட்டான் (அதாவது, அவனது அருட்பார்வை, கருணை மற்றும் திருப்தி கிடைக்காது).”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1166

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ مُسْلِمٍ، وَهُوَ ابْنُ سَلاَّمٍ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا فَسَا أَحَدُكُمْ فَلْيَتَوَضَّأْ وَلاَ تَأْتُوا النِّسَاءَ فِي أَعْجَازِهِنَّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَعَلِيٌّ هَذَا هُوَ عَلِيُّ بْنُ طَلْقٍ ‏.‏

அலி இப்னு தல்க் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் ஒருவர் காற்றுப் பிரிந்தால், அவர் உளூச் செய்யட்டும்; மேலும், உங்கள் மனைவியருடன் அவர்களின் பின்புறங்கள் வழியாக (மலத்துவாரத்தின் வழியாக) தாம்பத்திய உறவு கொள்ளாதீர்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ خُرُوجِ النِّسَاءِ فِي الزِّينَةِ

பெண்கள் அலங்காரத்துடன் வெளியே செல்வது வெறுக்கத்தக்கதாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1167

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ مَيْمُونَةَ بِنْتِ سَعْدٍ، وَكَانَتْ، خَادِمًا لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَثَلُ الرَّافِلَةِ فِي الزِّينَةِ فِي غَيْرِ أَهْلِهَا كَمَثَلِ ظُلْمَةِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لاَ نُورَ لَهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ ‏.‏ وَمُوسَى بْنُ عُبَيْدَةَ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ وَهُوَ صَدُوقٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ وَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏

நபியவர்களுக்கு (ஸல்) பணிவிடை செய்தவரான மைமூனா பின்த் ஸஅத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்:
"தன் குடும்பத்தார் அல்லாதவர்களுக்கு (அதாவது, அந்நிய ஆண்களுக்கு) முன்னால் அலங்காரத்துடன் பகட்டாக நடக்கும் பெண்ணின் உவமையானது,

மறுமை நாளின் இருளைப் போன்றதாகும்; அவளுக்கு எந்த ஒளியும் இருக்காது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي الْغَيْرَةِ

மானரோஷம் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1168

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ حَبِيبٍ، عَنِ الْحَجَّاجِ الصَّوَّافِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ اللَّهَ يَغَارُ وَالْمُؤْمِنُ يَغَارُ وَغَيْرَةُ اللَّهِ أَنْ يَأْتِيَ الْمُؤْمِنُ مَا حَرَّمَ عَلَيْهِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا الْحَدِيثُ وَكِلاَ الْحَدِيثَيْنِ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْحَجَّاجُ الصَّوَّافُ هُوَ الْحَجَّاجُ بْنُ أَبِي عُثْمَانَ وَأَبُو عُثْمَانَ اسْمُهُ مَيْسَرَةُ وَالْحَجَّاجُ يُكْنَى أَبَا الصَّلْتِ وَثَّقَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ ‏.‏ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ الْعَطَّارُ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْمَدِينِيِّ قَالَ سَأَلْتُ يَحْيَى بْنَ سَعِيدٍ الْقَطَّانَ عَنْ حَجَّاجٍ الصَّوَّافِ فَقَالَ ثِقَةٌ فَطِنٌ كَيِّسٌ ‏.‏

அல்லாஹ் ரோஷப்படுகிறான் (தன் எல்லைகள் மீறப்படுவதை விரும்புவதில்லை), மேலும் இறைநம்பிக்கையாளரும் ரோஷப்படுகிறார். அல்லாஹ்வின் ரோஷமானது, ஒரு இறைநம்பிக்கையாளர் அல்லாஹ் தனக்கு ஹராமாக்கியதைச் செய்யும்போது (அதாவது, அவன் விதித்த வரம்புகளை மீறும்போது) ஏற்படுகிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَنْ تُسَافِرَ الْمَرْأَةُ وَحْدَهَا بِغَيْرِ مَحْرَمٍ

மஹ்ரம் துணையின்றி ஒரு பெண் தனியாகப் பயணம் செய்வது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1169

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ يَحِلُّ لاِمْرَأَةٍ تُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ أَنْ تُسَافِرَ سَفَرًا يَكُونُ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ فَصَاعِدًا إِلاَّ وَمَعَهَا أَبُوهَا أَوْ أَخُوهَا أَوْ زَوْجُهَا أَوِ ابْنُهَا أَوْ ذُو مَحْرَمٍ مِنْهَا " . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " لاَ تُسَافِرُ الْمَرْأَةُ مَسِيرَةَ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ إِلاَّ مَعَ ذِي مَحْرَمٍ " . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَكْرَهُونَ لِلْمَرْأَةِ أَنْ تُسَافِرَ إِلاَّ مَعَ ذِي مَحْرَمٍ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْمَرْأَةِ إِذَا كَانَتْ مُوسِرَةً وَلَمْ يَكُنْ لَهَا مَحْرَمٌ هَلْ تَحُجُّ . فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَجِبُ عَلَيْهَا الْحَجُّ لأَنَّ الْمَحْرَمَ مِنَ السَّبِيلِ لِقَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ : (لِمَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً) فَقَالُوا إِذَا لَمْ يَكُنْ لَهَا مَحْرَمٌ فَلاَ تَسْتَطِيعُ إِلَيْهِ سَبِيلاً . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا كَانَ الطَّرِيقُ آمِنًا فَإِنَّهَا تَخْرُجُ مَعَ النَّاسِ فِي الْحَجِّ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வையும் மறுமை நாளையும் நம்பிக்கை கொண்ட ஒரு பெண்ணுக்கு, அவளுடைய தந்தை, அவளுடைய சகோதரன், அவளுடைய கணவன், அவளுடைய மகன், அல்லது அவளுக்கு மஹ்ரமான ஒருவர் ஆகியோரில் ஒருவர் துணையாக இல்லாமல், மூன்று நாட்கள் அல்லது அதற்கு மேற்பட்ட கால அளவுள்ள ஒரு பயணத்தை மேற்கொள்வது ஆகுமானதல்ல.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1170

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ عُمَرَ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تُسَافِرُ امْرَأَةٌ مَسِيرَةَ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“ஒரு பெண், அவளுடன் ஒரு மஹ்ரமானவர் (திருமணம் செய்ய ஹராமான நெருங்கிய உறவினர்) இல்லாமல், ஒரு நாள் ஒரு இரவுப் பயண தூரத்திற்குப் பயணம் செய்யலாகாது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الدُّخُولِ عَلَى الْمُغِيبَاتِ

கணவர்கள் வெளியூரில் இருக்கும் பெண்களிடம் செல்வது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1171

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ أَبِي الْخَيْرِ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِيَّاكُمْ وَالدُّخُولَ عَلَى النِّسَاءِ " . فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَرَأَيْتَ الْحَمْوَ قَالَ " الْحَمْوُ الْمَوْتُ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَجَابِرٍ وَعَمْرِو بْنِ الْعَاصِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَإِنَّمَا مَعْنَى كَرَاهِيَةِ الدُّخُولِ عَلَى النِّسَاءِ عَلَى نَحْوِ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلاَّ كَانَ ثَالِثَهُمَا الشَّيْطَانُ " . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " الْحَمْوُ " . يُقَالُ هُوَ أَخُو الزَّوْجِ كَأَنَّهُ كَرِهَ لَهُ أَنْ يَخْلُوَ بِهَا .

உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“பெண்களிடம் (தனியாக) நுழைவதைத் தவிர்ந்து கொள்ளுங்கள்.”
அப்போது அன்சாரிகளில் ஒருவர், “அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஹம்வு (கணவனின் சகோதரன் அல்லது நெருங்கிய உறவினர்) பற்றி என்ன கருதுகிறீர்கள்?” என்று கேட்டார்.
அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: “ஹம்வு மரணம் ஆகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1172

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ تَلِجُوا عَلَى الْمُغِيبَاتِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَجْرِي مِنْ أَحَدِكُمْ مَجْرَى

الدَّمِ " . قُلْنَا وَمِنْكَ قَالَ " وَمِنِّي وَلَكِنَّ اللَّهَ أَعَانَنِي عَلَيْهِ فَأَسْلَمُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُهُمْ فِي مُجَالِدِ بْنِ سَعِيدٍ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ . وَسَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ خَشْرَمٍ يَقُولُ قَالَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ فِي تَفْسِيرِ قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " وَلَكِنَّ اللَّهَ أَعَانَنِي عَلَيْهِ فَأَسْلَمُ " . يَعْنِي أَسْلَمُ أَنَا مِنْهُ . قَالَ سُفْيَانُ وَالشَّيْطَانُ لاَ يُسْلِمُ . وَ " لاَ تَلِجُوا عَلَى الْمُغِيبَاتِ " وَالْمُغِيبَةُ الْمَرْأَةُ الَّتِي يَكُونُ زَوْجُهَا غَائِبًا وَالْمُغِيبَاتُ جَمَاعَةُ الْمُغِيبَةِ .

ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

““அல்-முகீபாத்’ (கணவன்மார் அருகில் இல்லாத பெண்கள்) அவர்களிடத்தில் (தனியாக) நுழையாதீர்கள்! ஏனெனில் நிச்சயமாக ஷைத்தான் உங்களில் ஒருவரில் இரத்தம் ஓடுவதைப் போல ஓடுகிறான்.”

நாங்கள் கேட்டோம்: “தங்களிடமுமா?”

அவர்கள் கூறினார்கள்: “என்னிடமும்தான்; ஆனால் அல்லாஹ் எனக்கு அவன் மீது உதவி செய்தான்; எனவே நான் (அவனுடைய தீங்கிலிருந்து) பாதுகாப்பாக இருக்கிறேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1173

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ مُوَرِّقٍ، عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْمَرْأَةُ عَوْرَةٌ فَإِذَا خَرَجَتِ اسْتَشْرَفَهَا الشَّيْطَانُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“பெண் அவ்ராவாக இருக்கிறாள்; எனவே அவள் வெளியே செல்லும்போது, ஷைத்தான் அவளை (தனது இலக்காகக் கொண்டு) தூண்டிவிடுகிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1174

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ بَحِيرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ مُرَّةَ الْحَضْرَمِيِّ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تُؤْذِي امْرَأَةٌ زَوْجَهَا فِي الدُّنْيَا إِلاَّ قَالَتْ زَوْجَتُهُ مِنَ الْحُورِ الْعِينِ لاَ تُؤْذِيهِ قَاتَلَكِ اللَّهُ فَإِنَّمَا هُوَ عِنْدَكِ دَخِيلٌ يُوشِكُ أَنْ يُفَارِقَكِ إِلَيْنَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَرِوَايَةُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَيَّاشٍ عَنِ الشَّامِيِّينَ أَصْلَحُ وَلَهُ عَنْ أَهْلِ الْحِجَازِ وَأَهْلِ الْعِرَاقِ مَنَاكِيرُ ‏.‏

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“இவ்வுலகில் எந்தப் பெண் தன் கணவருக்குத் துன்பம் இழைக்கும்போதும், அல்-ஹூருல்-ஈன்களில் உள்ள அவரின் மனைவி கூறுவாள்: ‘அவருக்குத் துன்பம் இழைக்காதே. அல்லாஹ் உன்னை அழிப்பானாக! அவர் உன்னிடத்தில் ஒரு விருந்தாளியைப் போன்றே இருக்கிறார். வெகு விரைவில் அவர் உன்னைப் பிரிந்து எங்களிடம் வந்துவிடுவார்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

13. كتاب الطلاق واللعان عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

13. விவாகரத்து மற்றும் லிஆன் பற்றிய நூல்

بَابُ مَا جَاءَ فِي طَلاَقِ السُّنَّةِ

சுன்னா விவாகரத்து பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1175

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ يُونُسَ بْنِ جُبَيْرٍ، قَالَ سَأَلْتُ ابْنَ عُمَرَ عَنْ رَجُلٍ، طَلَّقَ امْرَأَتَهُ وَهِيَ حَائِضٌ فَقَالَ هَلْ تَعْرِفُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ فَإِنَّهُ طَلَّقَ امْرَأَتَهُ وَهِيَ حَائِضٌ فَسَأَلَ عُمَرُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأَمَرَهُ أَنْ يُرَاجِعَهَا قَالَ قُلْتُ فَيُعْتَدُّ بِتِلْكَ التَّطْلِيقَةِ قَالَ فَمَهْ أَرَأَيْتَ إِنْ عَجَزَ وَاسْتَحْمَقَ.

யூனுஸ் பின் ஜுபைர் கூறினார்கள்:

"ஒருவர் தம் மனைவிக்கு மாதவிடாய் ஏற்பட்டிருந்தபோது அவரை விவாகரத்துச் செய்தது பற்றி நான் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்களை உமக்குத் தெரியாதா? நிச்சயமாக, அவர்கள் தம் மனைவிக்கு மாதவிடாய் ஏற்பட்டிருந்தபோது அவரை விவாகரத்துச் செய்தார்கள். ஆகவே, உமர் (ரழி) அவர்கள் இது குறித்து நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டார்கள். அவளைத் திரும்ப அழைத்துக்கொள்ளுமாறு நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.'"

நான், "அந்த விவாகரத்து கணக்கில் கொள்ளப்படுமா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "பின்னென்ன? அவர் இயலாதவராகவும் முட்டாளாகவும் நடந்துகொண்டால் (அது கணக்கில் வராதா என்ன?)" என்று கேட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1176

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، مَوْلَى آلِ طَلْحَةَ عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ طَلَّقَ امْرَأَتَهُ فِي الْحَيْضِ فَسَأَلَ عُمَرُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ مُرْهُ فَلْيُرَاجِعْهَا ثُمَّ لْيُطَلِّقْهَا طَاهِرًا أَوْ حَامِلاً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ يُونُسَ بْنِ جُبَيْرٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَكَذَلِكَ حَدِيثُ سَالِمٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ طَلاَقَ السُّنَّةِ أَنْ يُطَلِّقَهَا طَاهِرًا مِنْ غَيْرِ جِمَاعٍ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِنْ طَلَّقَهَا ثَلاَثًا وَهِيَ طَاهِرٌ فَإِنَّهُ يَكُونُ لِلسُّنَّةِ أَيْضًا ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ تَكُونُ ثَلاَثًا لِلسُّنَّةِ إِلاَّ أَنْ يُطَلِّقَهَا وَاحِدَةً وَاحِدَةً ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالُوا فِي طَلاَقِ الْحَامِلِ يُطَلِّقُهَا مَتَى شَاءَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ يُطَلِّقُهَا عِنْدَ كُلِّ شَهْرٍ تَطْلِيقَةً ‏.‏

சாலிம் (ரஹ்) அவர்கள், தம் தந்தை (இப்னு உமர் (ரலி)) வழியாக அறிவிக்கிறார்கள்:

அவர் (இப்னு உமர்) தம் மனைவியை மாதவிடாய் காலத்தில் விவாகரத்து செய்தார். எனவே உமர் (ரலி) அவர்கள் (தம் மகன் இப்னு உமர் சார்பாக) இதுபற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அவரிடம் அவளைத் திரும்ப அழைத்துக்கொள்ளும்படி கூறுவீராக. பின்னர், அவள் (மாதவிடாயிலிருந்து) தூய்மையாக இருக்கும்போதோ அல்லது கர்ப்பமாக இருக்கும்போதோ அவளை விவாகரத்து செய்யட்டும்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் வாயிலாக யூனுஸ் பின் ஜுபைர் அறிவிக்கும் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ளதாகும். அவ்வாறே சாலிம் அவர்கள் இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் வாயிலாக அறிவிக்கும் செய்தியும் அமைந்துள்ளது. மேலும் இந்த ஹதீஸ் இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களிடத்தில் இதன்படியே செயல்பாடு உள்ளது. அதாவது, 'சுன்னத்தான முறைப்படி விவாகரத்து (தலாக்) செய்வது' என்பது, அவள் மாதவிடாயிலிருந்து தூய்மையாக இருக்கும் நிலையில், அவளுடன் உடலுறவு கொள்ளாமல் விவாகரத்து செய்வதாகும்.

அவர்களில் சிலர், "ஒருவர் தம் மனைவி தூய்மையாக இருக்கும் நிலையில்

அவளுக்கு மூன்று தலாக் கூறினால், அதுவும் சுன்னத் முறைப்படியே அமையும்" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே ஷாஃபிஈ மற்றும் அஹ்மத் பின் ஹன்பல் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

வேறு சிலர், "ஒவ்வொரு முறையாக (தனித்தனியாக) விவாகரத்து செய்தாலே தவிர, மூன்று தலாக்குகள் சுன்னத் முறைப்படி அமையாது" என்று கூறுகின்றனர். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

கர்ப்பிணிப் பெண்ணின் விவாகரத்து விஷயத்தில், "கணவன் விரும்பும்போது அவளை விவாகரத்து செய்யலாம்" என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர். இது ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். ஆனால் அவர்களில் சிலர், "அவளுக்கு ஒவ்வொரு மாதமும் ஒரு தலாக் கூற வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُطَلِّقُ امْرَأَتَهُ الْبَتَّةَ

தன் மனைவியை ‘அல்பத்தா’ (இறுதியான) விவாகரத்துச் செய்யும் மனிதர் குறித்து வந்துள்ளவை

1177

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، عَنْ جَرِيرِ بْنِ حَازِمٍ، عَنِ الزُّبَيْرِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ رُكَانَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي طَلَّقْتُ امْرَأَتِي الْبَتَّةَ ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ مَا أَرَدْتَ بِهَا ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ وَاحِدَةً ‏.‏ قَالَ ‏"‏ وَاللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ وَاللَّهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَهُوَ مَا أَرَدْتَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ فِيهِ اضْطِرَابٌ ‏.‏ وَيُرْوَى عَنْ عِكْرِمَةَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ رُكَانَةَ طَلَّقَ امْرَأَتَهُ ثَلاَثًا ‏.‏ - وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ فِي طَلاَقِ الْبَتَّةِ فَرُوِيَ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّهُ جَعَلَ الْبَتَّةَ وَاحِدَةً وَرُوِيَ عَنْ عَلِيٍّ أَنَّهُ جَعَلَهَا ثَلاَثًا ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِيهِ نِيَّةُ الرَّجُلِ إِنْ نَوَى وَاحِدَةً فَوَاحِدَةٌ وَإِنْ نَوَى ثَلاَثًا فَثَلاَثٌ وَإِنْ نَوَى ثِنْتَيْنِ لَمْ تَكُنْ إِلاَّ وَاحِدَةً ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏ وَقَالَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ فِي الْبَتَّةِ إِنْ كَانَ قَدْ

دَخَلَ بِهَا فَهِيَ ثَلاَثُ تَطْلِيقَاتٍ ‏.‏ وَقَالَ الشَّافِعِيُّ إِنْ نَوَى وَاحِدَةً فَوَاحِدَةٌ يَمْلِكُ الرَّجْعَةَ وَإِنْ نَوَى ثِنْتَيْنِ فَثِنْتَانِ وَإِنْ نَوَى ثَلاَثًا فَثَلاَثٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் யஸீத் பின் ருகானா (ரழி) அவர்கள், தங்கள் தந்தை (யஸீத் பின் ருகானா) அவர்களிடமிருந்தும், அவர் தங்கள் பாட்டனார் ருகானா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள். ருகானா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

'நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் என் மனைவியை 'அல்-பத்தா' (முழுமையாகத் துண்டிக்கும்) என்ற வார்த்தையால் விவாகரத்து செய்துவிட்டேன்" என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கேட்டார்கள்: "அதன் மூலம் நீங்கள் எதை நாடினீர்கள்?" நான் கூறினேன்: "ஒன்றை (ஒரு தலாக்கை)." அவர்கள் (ஸல்) கேட்டார்கள்: "(நீங்கள் சத்தியம் செய்வது) அல்லாஹ்வின் மீதா?" நான் கூறினேன்: "அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக." அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அப்படியானால், அது நீங்கள் நாடியபடியே (ஒரு தலாக்காகவே) அமையும்."'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَمْرُكِ بِيَدِكِ

பாடம்: 'உன் விவகாரம் உன் கையில்' என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1178

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ نَصْرِ بْنِ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، قَالَ قُلْتُ لأَيُّوبَ هَلْ عَلِمْتَ أَنَّ أَحَدًا قَالَ فِي أَمْرُكِ بِيَدِكِ أَنَّهَا ثَلاَثٌ إِلاَّ الْحَسَنَ فَقَالَ لاَ إِلاَّ الْحَسَنَ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ اللَّهُمَّ غَفْرًا إِلاَّ مَا حَدَّثَنِي قَتَادَةُ عَنْ كَثِيرٍ مَوْلَى ابْنِ سَمُرَةَ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ ثَلاَثٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَيُّوبُ فَلَقِيتُ كَثِيرًا - مَوْلَى ابْنِ سَمُرَةَ فَسَأَلْتُهُ فَلَمْ يَعْرِفْهُ فَرَجَعْتُ إِلَى قَتَادَةَ فَأَخْبَرْتُهُ فَقَالَ نَسِيَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سُلَيْمَانَ بْنِ حَرْبٍ عَنْ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ ‏.‏
وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ، فَقَالَ حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ، بِهَذَا وَإِنَّمَا هُوَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، مَوْقُوفٌ ‏.‏ وَلَمْ يُعْرَفْ حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ مَرْفُوعًا ‏.‏ وَكَانَ عَلِيُّ بْنُ نَصْرٍ حَافِظًا صَاحِبَ حَدِيثٍ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي أَمْرُكِ بِيَدِكِ فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ

مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ مِنْهُمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ هِيَ وَاحِدَةٌ . وَهُوَ قَوْلُ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ وَمَنْ بَعْدَهُمْ . وَقَالَ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ وَزَيْدُ بْنُ ثَابِتٍ الْقَضَاءُ مَا قَضَتْ . وَقَالَ ابْنُ عُمَرَ إِذَا جَعَلَ أَمْرَهَا بِيَدِهَا وَطَلَّقَتْ نَفْسَهَا ثَلاَثًا وَأَنْكَرَ الزَّوْجُ وَقَالَ لَمْ أَجْعَلْ أَمْرَهَا بِيَدِهَا إِلاَّ فِي وَاحِدَةٍ اسْتُحْلِفَ الزَّوْجُ وَكَانَ الْقَوْلُ قَوْلَهُ مَعَ يَمِينِهِ . وَذَهَبَ سُفْيَانُ وَأَهْلُ الْكُوفَةِ إِلَى قَوْلِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ . وَأَمَّا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ فَقَالَ الْقَضَاءُ مَا قَضَتْ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ . وَأَمَّا إِسْحَاقُ فَذَهَبَ إِلَى قَوْلِ ابْنِ عُمَرَ .

ஹம்மாத் பின் ஸைத் (ரஹ்) அவர்கள் கூறியதாவது:

நான் அய்யூபிடம், "'உன் விவகாரம் உன் கையில்' (அம்ருகி பியதிகி) என்று (கணவன் மனைவியிடம் ஒப்படைப்பதைக்) குறித்து, அது மூன்று (தலாக்குகள்) ஆகும் என்று ஹஸன் (அல் பஸ்ரி) அவர்களைத் தவிர வேறு யாரேனும் கூறியதாக உமக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், "இல்லை; ஹஸனைத் தவிர (வேறெவரும் அவ்வாறு கூறவில்லை)" என்றார்.

பிறகு அவர், "யா அல்லாஹ்! மன்னிப்பாயாக! (அல்லாஹும்ம கஃப்ரன்)" என்று (தாம் முதலில் கூறியதை நினைவுகூர்ந்து திருத்திக்) கூறிவிட்டு, "கதாதா அவர்கள், இப்னு ஸமுராவின் முன்னாள் அடிமையான கதீர் வழியாகவும், அவர் அபூ ஸலமா வழியாகவும், அவர் அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் வழியாகவும், நபி (ஸல்) அவர்கள் (இச்சட்டத்தைப் பற்றிக் கூறும்போது) 'மூன்று (தலாக்குகள் ஆகும்)' என்று கூறினார்கள் என எனக்கு அறிவித்ததைத் தவிர (வேறு ஆதாரம் எனக்குத் தெரியவில்லை)" என்று கூறினார்.

அய்யூப் கூறினார்: "ஆகவே, நான் இப்னு ஸமுராவின் முன்னாள் அடிமையான கதீரைச் சந்தித்து இதுபற்றி அவரிடம் கேட்டேன். ஆனால் அவருக்கு இதுபற்றித் தெரிந்திருக்கவில்லை. எனவே நான் கதாதாவிடம் திரும்பிச் சென்று அவருக்குத் தெரிவித்தேன். அதற்கு அவர், 'அவர் மறந்துவிட்டார்' என்று கூறினார்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' எனும் தரத்தில் உள்ளது. சுலைமான் பின் ஹர்ப் அவர்கள் ஹம்மாத் பின் ஸைத் வழியாக அறிவித்ததைத் தவிர வேறு வழியில் இதை நாம் அறியவில்லை.

நான் முஹம்மத் (புகாரி) அவர்களிடம் இந்த ஹதீஸ் குறித்துக் கேட்டேன். அதற்கு அவர், "சுலைமான் பின் ஹர்ப், ஹம்மாத் பின் ஸைத் வழியாக இதனை அறிவித்துள்ளார். ஆயினும், இது அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களின் கூற்று (மவ்கூஃப்) மட்டுமே ஆகும். (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக வரும்) 'மர்ஃபூ' தரத்தில் அறிவிக்கப்படும் அபூ ஹுரைராவின் ஹதீஸ் அறியப்பட்டதல்ல" என்று கூறினார். (அறிவிப்பாளர்) அலீ பின் நஸ்ர்

ஒரு ஹாஃபிளாகவும், ஹதீஸ் வல்லுநராகவும் இருந்தார்.

'உன் விவகாரம் உன் கையில்' (அம்ருகி பியதிகி) என்பது விஷயத்தில் அறிஞர்கள் மத்தியில் கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. நபித்தோழர்களில் உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரலி), அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்வூத் (ரலி) உள்ளிட்ட சில அறிஞர்களும், (அவர்களைத் தவிர) மற்ற அறிஞர்களும், "இது ஒரு தலாக்காகும்" என்று கூறினர். இதுவே தாபியீன்கள் மற்றும் அவர்களுக்குப் பின் வந்த பல அறிஞர்களின் கருத்தாகும்.

உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரலி) மற்றும் ஸைத் பின் தாபித் (ரலி) ஆகியோர், "அவள் எதைத் தீர்மானிக்கிறாளோ அதுவே முடிவாகும் (அவள் ஒன்று என்று கருதினால் ஒன்று, மூன்று என்று கருதினால் மூன்று)" என்று கூறினர்.

இப்னு உமர் (ரலி) கூறினார்: "அவன் அவளது விவகாரத்தை அவளிடத்தில் ஒப்படைத்து, அவள் தன்னை மூன்று தலாக்குகள் சொல்லிக்கொண்டு, கணவன் அதை மறுத்து, 'நான் அவளிடத்தில் அவளது விவகாரத்தை ஒரு தலாக்கின் விஷயத்தில் மட்டுமே ஒப்படைத்தேன்' என்று கூறினால், கணவனிடம் சத்தியம் வாங்கப்படும்; அவனது சத்தியத்துடன் அவனது சொல்லே ஏற்றுக்கொள்ளப்படும்."

சுஃப்யான் மற்றும் கூஃபா வாசிகள் உமர் மற்றும் அப்துல்லாஹ் ஆகியோரின் கருத்தைச் சார்ந்துள்ளனர். ஆனால் மாலிக் பின் அனஸ் அவர்களோ, "அவள் எதைத் தீர்மானிக்கிறாளோ அதுவே முடிவாகும்" என்று கூறினார். இதுவே அஹ்மத் அவர்களின் கருத்தும் ஆகும். இஸ்ஹாக் அவர்கள் இப்னு உமர் அவர்களின் கருத்தைச் சார்ந்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخِيَارِ

விருப்பத் தேர்வு பற்றி வந்தவை

1179

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ خَيَّرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَاخْتَرْنَاهُ أَفَكَانَ طَلاَقًا؟

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي الضُّحَى، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، بِمِثْلِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْخِيَارِ فَرُوِيَ عَنْ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ أَنَّهُمَا قَالاَ إِنِ اخْتَارَتْ نَفْسَهَا فَوَاحِدَةٌ بَائِنَةٌ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْهُمَا أَنَّهُمَا قَالاَ أَيْضًا وَاحِدَةٌ يَمْلِكُ الرَّجْعَةَ وَإِنِ اخْتَارَتْ زَوْجَهَا فَلاَ شَىْءَ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ عَلِيٍّ أَنَّهُ قَالَ إِنِ اخْتَارَتْ نَفْسَهَا فَوَاحِدَةٌ بَائِنَةٌ وَإِنِ اخْتَارَتْ زَوْجَهَا فَوَاحِدَةٌ يَمْلِكُ الرَّجْعَةَ ‏.‏ وَقَالَ زَيْدُ بْنُ ثَابِتٍ إِنِ اخْتَارَتْ زَوْجَهَا فَوَاحِدَةٌ وَإِنِ اخْتَارَتْ نَفْسَهَا فَثَلاَثٌ ‏.‏ وَذَهَبَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَالْفِقْهِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَنْ بَعْدَهُمْ فِي هَذَا الْبَابِ إِلَى قَوْلِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ وَأَمَّا أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ فَذَهَبَ إِلَى قَوْلِ عَلِيٍّ رضى الله عنه ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குத் தேர்ந்தெடுக்கும் உரிமையை வழங்கினார்கள் (அதாவது, உலக இன்பங்களையோ அல்லது அவர்களுடனான வாழ்க்கையையோ தேர்ந்தெடுக்கும் வாய்ப்பை), அதனால் நாங்கள் அவர்களைத் தேர்ந்தெடுத்துக் கொண்டோம். ஆகவே (நாங்கள் அவர்களைத் தேர்ந்தெடுத்தது) தலாக்காக இருந்ததா?"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُطَلَّقَةِ ثَلاَثًا لاَ سُكْنَى لَهَا وَلاَ نَفَقَةَ

மூன்று தலாக் பெற்ற பெண்ணுக்கு வீடு மற்றும் பராமரிப்பு (கணவரிடமிருந்து) கிடைக்காது என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1180

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ مُغِيرَةَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، قَالَ قَالَتْ فَاطِمَةُ بِنْتُ قَيْسٍ طَلَّقَنِي زَوْجِي ثَلاَثًا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لاَ سُكْنَى لَكِ وَلاَ نَفَقَةَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ مُغِيرَةُ فَذَكَرْتُهُ لإِبْرَاهِيمَ فَقَالَ قَالَ عُمَرُ لاَ نَدَعُ كِتَابَ اللَّهِ وَسُنَّةَ نَبِيِّنَا صلى الله عليه وسلم لِقَوْلِ امْرَأَةٍ لاَ نَدْرِي أَحَفِظَتْ أَمْ نَسِيَتْ ‏.‏ وَكَانَ عُمَرُ يَجْعَلُ لَهَا السُّكْنَى وَالنَّفَقَةَ ‏.‏ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَنْبَأَنَا حُصَيْنٌ، وَإِسْمَاعِيلُ، وَمُجَالِدٌ، قَالَ هُشَيْمٌ وَحَدَّثَنَا دَاوُدُ، أَيْضًا عَنِ الشَّعْبِيِّ، قَالَ دَخَلْتُ عَلَى فَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ فَسَأَلْتُهَا عَنْ قَضَاءِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِيهَا فَقَالَتْ طَلَّقَهَا زَوْجُهَا الْبَتَّةَ فَخَاصَمَتْهُ فِي السُّكْنَى وَالنَّفَقَةِ فَلَمْ

يَجْعَلْ لَهَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم سُكْنَى وَلاَ نَفَقَةً . وَفِي حَدِيثِ دَاوُدَ قَالَتْ وَأَمَرَنِي أَنْ أَعْتَدَّ فِي بَيْتِ ابْنِ أُمِّ مَكْتُومٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْهُمُ الْحَسَنُ الْبَصْرِيُّ وَعَطَاءُ بْنُ أَبِي رَبَاحٍ وَالشَّعْبِيُّ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَقَالُوا لَيْسَ لِلْمُطَلَّقَةِ سُكْنَى وَلاَ نَفَقَةٌ إِذَا لَمْ يَمْلِكْ زَوْجُهَا الرَّجْعَةَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عُمَرُ وَعَبْدُ اللَّهِ إِنَّ الْمُطَلَّقَةَ ثَلاَثًا لَهَا السُّكْنَى وَالنَّفَقَةُ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لَهَا السُّكْنَى وَلاَ نَفَقَةَ لَهَا . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَاللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ وَالشَّافِعِيِّ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ إِنَّمَا جَعَلْنَا لَهَا السُّكْنَى بِكِتَابِ اللَّهِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : (لاَ تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلاَ يَخْرُجْنَ إِلاَّ أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ) قَالُوا هُوَ الْبَذَاءُ أَنْ تَبْذُوَ عَلَى أَهْلِهَا . وَاعْتَلَّ بِأَنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ قَيْسٍ لَمْ يَجْعَلْ لَهَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم السُّكْنَى لِمَا كَانَتْ تَبْذُو عَلَى أَهْلِهَا . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَلاَ نَفَقَةَ لَهَا لِحَدِيثِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي قِصَّةِ حَدِيثِ فَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ .

பாத்திமா பின்த் கைஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் என் கணவர் எனக்கு மூன்று முறை தலாக் கூறிவிட்டார். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உனக்கு தங்குமிடமோ ஜீவனாம்சமோ இல்லை.'"

அல்-முஃகீரா கூறினார்: "நான் இதைப் பற்றி இப்ராஹீமிடம் குறிப்பிட்டேன், அதற்கு அவர் கூறினார்: உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நினைவில் வைத்திருந்தாரா அல்லது மறந்துவிட்டாரா என்று நமக்குத் தெரியாத ஒரு பெண்ணின் கூற்றுக்காக அல்லாஹ்வின் வேதத்தையும், நமது நபியின் வழிமுறையையும் (சுன்னாவையும்) நாம் விட்டுவிட மாட்டோம்.' மேலும் உமர் (ரழி) அவர்கள் (முழுமையாக விவாகரத்து செய்யப்பட்ட) அந்தப் பெண்ணுக்கு தங்குமிடமும் ஜீவனாம்சமும் வழங்கி வந்தார்கள்."

அஷ்-ஷஅபீ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் பாத்திமா பின்த் கைஸ் அவர்களிடம் சென்று, அவர் விஷயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அளித்த தீர்ப்பு பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர் கூறினார்: "என் கணவர் என்னை முற்றாக தலாக் (விவாகரத்து) செய்துவிட்டார். தங்குமிடம் மற்றும் ஜீவனாம்சம் குறித்து நான் அவருடன் வழக்காடினேன். ஆனால் நபி (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு தங்குமிடமோ ஜீவனாம்சமோ ஏற்படுத்தவில்லை." தாவூத் என்பவரது அறிவிப்பில், "இப்னு உம்மி மக்தூம் அவர்களுடைய வீட்டில் இத்தா இருக்குமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்" என்று அவர் கூறியதாக உள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸாகும். இதுவே கல்விமான்களான அல்-ஹஸன் அல்பஸ்ரீ, அதா இப்னு அபீ ரபாஹ், அஷ்-ஷஅபீ ஆகியோரின் கருத்தாகும். அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதனையே கூறுகின்றனர். "கணவன் திரும்ப அழைத்துக் கொள்ளும் உரிமை இல்லாத நிலையில் (முழுமையாக விவாகரத்து செய்யப்பட்ட) பெண்ணுக்கு தங்குமிடமோ ஜீவனாம்சமோ இல்லை" என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர்.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் உமர், அப்துல்லாஹ் (இப்னு மஸ்வூத்) போன்ற கல்விமான்கள் சிலர், "மூன்று முறை தலாக் சொல்லப்பட்ட பெண்ணுக்கு தங்குமிடமும் ஜீவனாம்சமும் உண்டு" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும்.

வேறு சில கல்விமான்கள், "அவருக்கு தங்குமிடம் உண்டு, ஆனால் ஜீவனாம்சம் இல்லை" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே மாலிக் பின் அனஸ், அல்லைத் பின் ஸஅத் மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஷாஃபிஈ கூறுகிறார்: அல்லாஹ்வின் வேதத்தின் அடிப்படையிலேயே நாம் அவருக்கு தங்குமிடத்தை ஏற்படுத்துகிறோம். அல்லாஹு தஆலா கூறுகிறான்: "அவர்களை அவர்களின் வீடுகளிலிருந்து நீங்கள் வெளியேற்றாதீர்கள்; அவர்களும் வெளியேற வேண்டாம்; அவர்கள் பகிரங்கமான மானக்கேடான விஷயத்தைச் செய்தாலே தவிர." (குர்ஆன் 65:1)

"அது நாவடக்கம் இல்லாமல் (மோசமாகப்) பேசுவதாகும். அதாவது அவர் தனது கணவரின் குடும்பத்தாரிடம் நாவடக்கம் இல்லாமல் (கடுஞ்சொற்கள்) பேசுவதாகும்" என்று அவர்கள் (கல்விமான்கள்) விளக்கம் கூறுகின்றனர். பாத்திமா பின்த் கைஸ் அவர்கள் தனது கணவரின் குடும்பத்தாரிடம் நாவடக்கம் இல்லாமல் நடந்து கொண்ட காரணத்தினாலேயே நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு தங்குமிடத்தை ஏற்படுத்தவில்லை என்று அவர் (ஷாஃபிஈ) வாதிடுகிறார். மேலும் ஷாஃபிஈ கூறுகிறார்: பாத்திமா பின்த் கைஸ் உடைய ஹதீஸில் உள்ள செய்தியின் காரணமாகவே அவருக்கு ஜீவனாம்சம் இல்லை (என்கிறோம்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ لَا طَلَاقَ قَبْلَ النِّكَاحِ

பாடம்: திருமணத்திற்கு முன் விவாகரத்து இல்லை என்பது பற்றி வந்தவை.

1181

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، حَدَّثَنَا عَامِرٌ الأَحْوَلُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لاَ نَذْرَ لاِبْنِ آدَمَ فِيمَا لاَ يَمْلِكُ وَلاَ عِتْقَ لَهُ فِيمَا لاَ يَمْلِكُ وَلاَ طَلاَقَ لَهُ فِيمَا لاَ يَمْلِكُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَمُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ وَجَابِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهُوَ أَحْسَنُ شَيْءٍ رُوِيَ فِي هَذَا الْبَابِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ رُوِيَ ذَلِكَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَسَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ وَالْحَسَنِ وَسَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ وَعَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَشُرَيْحٍ وَجَابِرِ بْنِ زَيْدٍ وَغَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ فُقَهَاءِ التَّابِعِينَ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ أَنَّهُ قَالَ فِي الْمَنْصُوبَةِ إِنَّهَا تَطْلُقُ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ وَالشَّعْبِيِّ وَغَيْرِهِمَا مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُمْ قَالُوا إِذَا وَقَّتَ نُزِّلَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ أَنَّهُ إِذَا سَمَّى امْرَأَةً بِعَيْنِهَا أَوْ وَقَّتَ وَقْتًا أَوْ قَالَ إِنْ تَزَوَّجْتُ مِنْ كُورَةِ كَذَا فَإِنَّهُ إِنْ تَزَوَّجَ فَإِنَّهَا تَطْلُقُ ‏.‏ وَأَمَّا ابْنُ الْمُبَارَكِ فَشَدَّدَ فِي هَذَا الْبَابِ وَقَالَ إِنْ فَعَلَ لاَ أَقُولُ هِيَ حَرَامٌ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ إِنْ تَزَوَّجَ لاَ آمُرُهُ أَنْ يُفَارِقَ امْرَأَتَهُ ‏.‏ وَقَالَ إِسْحَاقُ أَنَا أُجِيزُ فِي الْمَنْصُوبَةِ لِحَدِيثِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَإِنْ تَزَوَّجَهَا لاَ أَقُولُ تَحْرُمُ عَلَيْهِ امْرَأَتُهُ ‏.‏ وَوَسَّعَ إِسْحَاقُ فِي غَيْرِ الْمَنْصُوبَةِ ‏.‏ وَذُكِرَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ رَجُلٍ حَلَفَ بِالطَّلاَقِ أَنَّهُ لاَ يَتَزَوَّجُ ثُمَّ بَدَا لَهُ أَنْ يَتَزَوَّجَ هَلْ لَهُ رُخْصَةٌ بِأَنْ يَأْخُذَ بِقَوْلِ الْفُقَهَاءِ الَّذِينَ رَخَّصُوا فِي هَذَا فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ إِنْ كَانَ يَرَى هَذَا الْقَوْلَ حَقًّا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُبْتَلَى بِهَذِهِ الْمَسْأَلَةِ فَلَهُ أَنْ يَأْخُذَ بِقَوْلِهِمْ فَأَمَّا مَنْ لَمْ يَرْضَ بِهَذَا فَلَمَّا ابْتُلِيَ أَحَبَّ أَنْ يَأْخُذَ بِقَوْلِهِمْ فَلاَ أَرَى لَهُ ذَلِكَ ‏.‏

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள், தனது தந்தை வழியாகத் தனது பாட்டனார் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஆதமுடைய மகனுக்கு, அவனுக்குச் சொந்தமில்லாத ஒன்றில் நேர்ச்சை கிடையாது. அவனுக்குச் சொந்தமில்லாத அடிமையை விடுதலை செய்வதும் கிடையாது. மேலும், அவனுக்குச் சொந்தமில்லாத (ஒரு பெண்ணை) விவாகரத்து செய்வதும் கிடையாது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ أَنَّ طَلَاقَ الْأَمَةِ تَطْلِيقَتَانِ

அடிமைப் பெண்ணுக்கான விவாகரத்து இரண்டு முறை என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது:

1182

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى النَّيْسَابُورِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، قَالَ حَدَّثَنِي مُظَاهِرُ بْنُ أَسْلَمَ، قَالَ حَدَّثَنِي الْقَاسِمُ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ طَلَاقُ الْأَمَةِ تَطْلِيقَتَانِ وَعِدَّتُهَا حَيْضَتَانِ .

قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى وَحَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، أَنْبَأَنَا مُظَاهِرٌ، بِهَذَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُظَاهِرِ بْنِ أَسْلَمَ وَمُظَاهِرٌ لاَ نَعْرِفُ لَهُ فِي الْعِلْمِ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஓர் அடிமைப் பெண்ணின் தலாக் இரண்டு தலாக்குகளாகும் (அதாவது, அவளுக்கு இரண்டு தலாக் மட்டுமே வழங்க முடியும்); அவளுடைய இத்தா இரண்டு மாதவிடாய்களாகும் (அதாவது, இரண்டு மாதவிடாய் காலங்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِيمَنْ يُحَدِّثُ نَفْسَهُ بِطَلَاقِ امْرَأَتِهِ

மனைவியை விவாகரத்து செய்வதைப் பற்றி தனக்குள் சிந்திக்கும் மனிதரைப் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1183

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ زُرَارَةَ بْنِ أَوْفَى، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تَجَاوَزَ اللَّهُ لأُمَّتِي مَا حَدَّثَتْ بِهِ أَنْفُسَهَا مَا لَمْ تَكَلَّمْ بِهِ أَوْ تَعْمَلْ بِهِ .

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الرَّجُلَ إِذَا حَدَّثَ نَفْسَهُ بِالطَّلاَقِ لَمْ يَكُنْ شَيْءٌ حَتَّى يَتَكَلَّمَ بِهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் என் உம்மத்தினருக்கு, அவர்களின் உள்ளங்களில் தோன்றுபவற்றை (தீய எண்ணங்கள், சந்தேகங்கள் போன்றவற்றை), அதை அவர்கள் (வாயால்) பேசாத வரையிலும் அல்லது அதன்படி செயல்படாத வரையிலும் (அவர்கள் மீது குற்றமாகப் பதிவு செய்யாமல்) புறக்கணித்துவிட்டான் (மன்னித்துவிட்டான்)."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். கல்விமான்களிடத்தில் இதன் நடைமுறை யாதெனில், ஒரு மனிதன் விவாகரத்துச் செய்வது பற்றித் தன் மனதில் பேசிக்கொண்டால் (எண்ணிக்கொண்டால்), அதை அவன் (வாயால்) பேசாத வரை அது (விவாகரத்து) நிகழாது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْجِدِّ وَالْهَزْلِ فِي الطَّلاَقِ

விவாகரத்தில் உண்மையாகவோ அல்லது விளையாட்டாகவோ கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1184

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَرْدَكَ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ مَاهَكَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثٌ جِدُّهُنَّ جِدٌّ وَهَزْلُهُنَّ جِدٌّ النِّكَاحُ وَالطَّلاَقُ وَالرَّجْعَةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ هُوَ ابْنُ حَبِيبِ بْنِ أَرْدَكَ الْمَدَنِيُّ وَابْنُ مَاهَكَ هُوَ عِنْدِي يُوسُفُ بْنُ مَاهَكَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மூன்று விஷயங்கள் உள்ளன; அவற்றை (ஒருவர்) தீவிரமாகச் செய்தாலும் அது தீவிரமானதே (செல்லுபடியாகும்); விளையாட்டாகச் செய்தாலும் அது தீவிரமானதே (செல்லுபடியாகும்). (அவை): திருமணம், விவாகரத்து மற்றும் (விவாகரத்து செய்த மனைவியை மீண்டும்) சேர்த்துக்கொள்ளுதல்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخُلْعِ

குல்உ பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1185

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، أَنْبَأَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ سُفْيَانَ، أَنْبَأَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، وَهُوَ مَوْلَى آلِ طَلْحَةَ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، عَنِ الرُّبَيِّعِ بِنْتِ مُعَوِّذِ بْنِ عَفْرَاءَ، أَنَّهَا اخْتَلَعَتْ عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأَمَرَهَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم - أَوْ أُمِرَتْ - أَنْ تَعْتَدَّ بِحَيْضَةٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الرُّبَيِّعِ الصَّحِيحُ أَنَّهَا أُمِرَتْ أَنْ تَعْتَدَّ بِحَيْضَةٍ .

அர்-ருபய்யி பின்த் முஅவ்வித் பின் அஃப்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் அவர்கள் ‘குல்உ’ (கணவனிடமிருந்து ஈடாகப் பெற்று விவாகரத்து) பெற்றுக் கொண்டார்கள். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களுக்கு ஒரு மாதவிடாய் காலம் ‘இத்தா’ (காத்திருப்பு காலம்) அனுஷ்டிக்க வேண்டும் என்று கட்டளையிட்டார்கள் - அல்லது அவர்களுக்குக் கட்டளையிடப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1185b

أَنْبَأَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحِيمِ الْبَغْدَادِيُّ، أَنْبَأَنَا عَلِيُّ بْنُ بَحْرٍ، أَنْبَأَنَا هِشَامُ بْنُ يُوسُفَ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ امْرَأَةَ، ثَابِتِ بْنِ قَيْسٍ اخْتَلَعَتْ مِنْ زَوْجِهَا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأَمَرَهَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ تَعْتَدَّ بِحَيْضَةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي عِدَّةِ الْمُخْتَلِعَةِ فَقَالَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِنَّ عِدَّةَ الْمُخْتَلِعَةِ عِدَّةُ الْمُطَلَّقَةِ ثَلاَثُ حِيَضٍ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ .

وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِنَّ عِدَّةَ الْمُخْتَلِعَةِ حَيْضَةٌ . قَالَ إِسْحَاقُ وَإِنْ ذَهَبَ ذَاهِبٌ إِلَى هَذَا فَهُوَ مَذْهَبٌ قَوِيٌّ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில், தாபித் பின் கைஸ் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்களின் மனைவி தனது கணவரிடமிருந்து 'குல்வு' (கணவனிடமிருந்து ஈடாகப் பெற்றுப் பிரிதல்) செய்தார். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மாதவிடாய் காலம் 'இத்தா' (கணவனுடன் மீண்டும் சேர வாய்ப்பில்லாததால், அடுத்த திருமணம் செய்வதற்கு முன் காத்திருக்கும் காலம்) இருக்குமாறு அவளுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' ஆகும். 'குல்வு' செய்த பெண்ணின் இத்தா விஷயத்தில் அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர், 'குல்வு' செய்த பெண்ணின் இத்தா, தலாக் விடப்பட்டவளின் இத்தாவைப் போன்று மூன்று மாதவிடாய் காலங்கள் என்று கூறுகின்றனர். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரி மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும். அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதனையே கூறுகின்றனர். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், 'குல்வு' செய்த பெண்ணின் இத்தா ஒரு மாதவிடாய் காலம் என்று கூறியுள்ளனர். இஸ்ஹாக் அவர்கள், "யாரேனும் இந்தக் கருத்தை பின்பற்றினால் அதுவும் ஒரு வலுவான வழிமுறையே" என்று கூறியுள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُخْتَلِعَاتِ

பாடம்: குல்உ கோரும் பெண்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

1186

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا مُزَاحِمُ بْنُ ذَوَّادِ بْنِ عُلْبَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ أَبِي زُرْعَةَ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ، عَنْ ثَوْبَانَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " الْمُخْتَلِعَاتُ هُنَّ الْمُنَافِقَاتُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ . وَرُوِي

عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " أَيُّمَا امْرَأَةٍ اخْتَلَعَتْ مِنْ زَوْجِهَا مِنْ غَيْرِ بَأْسٍ لَمْ تَرِحْ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ "

ஸவ்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "'குல்உ' (கணவனிடமிருந்து ஈட்டுத்தொகை கொடுத்து விவாகரத்து) கேட்கும் பெண்கள் நயவஞ்சகர்கள் ஆவார்கள் (அதாவது, நியாயமான காரணமின்றி அவ்வாறு செய்பவர்கள்)."

அபூ ஈசா கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக 'கரீப்' (அரிதானது) ஆகும். இதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் வலிமையானதல்ல.

நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "எந்தப் பெண் ஒருத்தி தன் கணவனிடமிருந்து எந்தத் தீங்கும் (அல்லது துன்பமும்) இல்லாமல் 'குல்உ' (விவாகரத்து) கேட்டாளோ, அவள் சொர்க்கத்தின் வாசனையை நுகர மாட்டாள் (அதாவது, சொர்க்கத்தில் நுழைய மாட்டாள் அல்லது அதன் நறுமணத்தை உணர மாட்டாள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1187

أَنْبَأَنَا بِذَلِكَ بُنْدَارٌ أَنْبَأَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ أَنْبَأَنَا أَيُّوبُ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ عَمَّنْ حَدَّثَهُ عَنْ ثَوْبَانَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَيُّمَا امْرَأَةٍ سَأَلَتْ زَوْجَهَا طَلاَقًا مِنْ غَيْرِ بَأْسٍ فَحَرَامٌ عَلَيْهَا رَائِحَةُ الْجَنَّةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَيُرْوَى هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ عَنْ ثَوْبَانَ . وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ أَيُّوبَ بِهَذَا الإِسْنَادِ وَلَمْ يَرْفَعْهُ .

தௌபான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எந்தப் பெண்ணாவது தன் கணவரிடமிருந்து தக்க காரணமின்றி (சட்டப்பூர்வமான அல்லது நியாயமான காரணம் இல்லாமல்) விவாகரத்து (தலாக்) கேட்டால், அவளுக்குச் சொர்க்கத்தின் நறுமணம் ஹராமாகிவிடும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي مُدَارَاةِ النِّسَاءِ

பெண்களை அனுசரித்து நடப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1188

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَخِي ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عَمِّهِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ الْمَرْأَةَ كَالضِّلَعِ إِنْ ذَهَبْتَ تُقِيمُهَا كَسَرْتَهَا وَإِنْ تَرَكْتَهَا اسْتَمْتَعْتَ بِهَا عَلَى عِوَجٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي ذَرٍّ وَسَمُرَةَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக பெண் ஒரு விலா எலும்பைப் போன்றவள். நீங்கள் அவளை நேராக்க முயன்றால், அவளை உடைத்து விடுவீர்கள். அவளை அப்படியே விட்டுவிட்டால், அவளிடமிருந்து நீங்கள் இன்பம் (அல்லது பலன்/துணை) பெறுவீர்கள், அவளின் கோணலுடன் (அவளின் இயல்பான குணாதிசயங்களுடன்) தான் அது இருக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَسْأَلُهُ أَبُوهُ أَنْ يُطَلِّقَ زَوْجَتَهُ

ஒரு மனிதரின் தந்தை அவரது மனைவியை விவாகரத்து செய்யுமாறு கேட்டுக்கொள்வது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1189

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَنْبَأَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، أَنْبَأَنَا ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ حَمْزَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كَانَتْ تَحْتِي امْرَأَةٌ أُحِبُّهَا وَكَانَ أَبِي يَكْرَهُهَا فَأَمَرَنِي أَبِي أَنْ أُطَلِّقَهَا فَأَبَيْتُ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ طَلِّقِ امْرَأَتَكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
எனக்கு நான் நேசித்த ஒரு மனைவி இருந்தாள். ஆனால் என் தந்தை (உமர்

இப்னுல் கத்தாப் ரழி) அவளை விரும்பவில்லை. எனவே, அவளை விவாகரத்து செய்யும்படி என் தந்தை எனக்குக் கட்டளையிட்டார். ஆனால் நான் மறுத்துவிட்டேன். நான் அதை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் தெரிவித்தேன். அதற்கு அவர்கள், "ஓ அப்துல்லாஹ் பின் உமர்! உமது மனைவியை விவாகரத்து செய்துவிடும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ تَسْأَلُ الْمَرْأَةُ طَلاَقَ أُخْتِهَا

பாடம்: ஒரு பெண் தன் சகோதரியின் விவாகரத்தைக் கோரக் கூடாது என்பது பற்றி வந்தவை

1190

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تَسْأَلُ الْمَرْأَةُ طَلاَقَ أُخْتِهَا لِتَكْتَفِئَ مَا فِي إِنَائِهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எந்தப் பெண்ணும் தன் சகோதரியின் விவாகரத்தைக் கேட்க வேண்டாம், அவளது பாத்திரத்தில் உள்ளதை கொட்டிவிடுவதற்காக (அவளுக்குரிய நன்மைகளை, உரிமைகளைத் தனதாக்கிக் கொள்வதற்காக)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي طَلاَقِ الْمَعْتُوهِ

மஃதூஹ் நபர் கூறும் விவாகரத்து பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1191

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، أَنْبَأَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْفَزَارِيُّ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ عِكْرِمَةَ بْنِ خَالِدٍ الْمَخْزُومِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كُلُّ طَلاَقٍ جَائِزٌ إِلاَّ طَلاَقَ الْمَعْتُوهِ الْمَغْلُوبِ عَلَى عَقْلِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَطَاءِ بْنِ عَجْلاَنَ ‏.‏ وَعَطَاءُ بْنُ عَجْلاَنَ ضَعِيفٌ ذَاهِبُ

الْحَدِيثِ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ طَلاَقَ الْمَعْتُوهِ الْمَغْلُوبِ عَلَى عَقْلِهِ لاَ يَجُوزُ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ مَعْتُوهًا يُفِيقُ الأَحْيَانَ فَيُطَلِّقُ فِي حَالِ إِفَاقَتِهِ.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "புத்தி பேதலித்து, (தன்) அறிவின் மீது ஆதிக்கம் செலுத்தப்பட்ட (அதாவது, தன் அறிவை இழந்த) மஃதூஹ் என்பவரின் விவாகரத்தைத் தவிர மற்ற எல்லா விவாகரத்தும் செல்லும்."

1192

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا يَعْلَى بْنُ شَبِيبٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّاسُ وَالرَّجُلُ يُطَلِّقُ امْرَأَتَهُ مَا شَاءَ أَنْ يُطَلِّقَهَا وَهِيَ امْرَأَتُهُ إِذَا ارْتَجَعَهَا وَهِيَ فِي الْعِدَّةِ وَإِنْ طَلَّقَهَا مِائَةَ مَرَّةٍ أَوْ أَكْثَرَ حَتَّى قَالَ رَجُلٌ لاِمْرَأَتِهِ وَاللَّهِ لاَ أُطَلِّقُكِ فَتَبِينِي مِنِّي وَلاَ آوِيكِ أَبَدًا. قَالَتْ وَكَيْفَ ذَاكَ قَالَ أُطَلِّقُكِ فَكُلَّمَا هَمَّتْ عِدَّتُكِ أَنْ تَنْقَضِيَ رَاجَعْتُكِ. فَذَهَبَتِ الْمَرْأَةُ حَتَّى دَخَلَتْ عَلَى عَائِشَةَ فَأَخْبَرَتْهَا فَسَكَتَتْ عَائِشَةُ حَتَّى جَاءَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَأَخْبَرَتْهُ فَسَكَتَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم حَتَّى نَزَلَ الْقُرْآنُ: ‏(الطَّلاَقُ مَرَّتَانِ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ)‏ قَالَتْ عَائِشَةُ فَاسْتَأْنَفَ النَّاسُ الطَّلاَقَ مُسْتَقْبَلاً مَنْ كَانَ طَلَّقَ وَمَنْ لَمْ يَكُنْ طَلَّقَ.

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ بِمَعْنَاهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَائِشَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ يَعْلَى بْنِ شَبِيبٍ.

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"(இஸ்லாத்தின் ஆரம்ப காலத்தில்) மக்கள் (பின்வருமாறு) இருந்தார்கள்: ஒரு மனிதன் தன் மனைவியை (எத்தனை முறை) விவாகரத்து செய்ய விரும்புகிறானோ (அத்தனை முறை) விவாகரத்து செய்வான். அவள் தனது 'இத்தா'வில் (காத்திருக்கும் காலத்தில்) இருக்கும் போதெல்லாம், அவன் அவளைத் திரும்ப அழைத்துக்கொண்டால், அவள் அவனது மனைவியாகவே இருப்பாள்; அவன் அவளை நூறு முறையோ அல்லது அதற்கும் அதிகமாகவோ விவாகரத்து செய்திருந்தாலும் சரியே!

இறுதியில் ஒரு மனிதர் தன் மனைவியிடம், 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நீ என்னிடமிருந்து (முழுமையாகப்) பிரியும் அளவிற்கு நான் உன்னை விவாகரத்து செய்யவும் மாட்டேன்; (அதே சமயம்) உன்னை அரவணைக்கவும் மாட்டேன்' என்று கூறினார்.

அதற்கு அவள், 'அது எப்படி?' என்று கேட்டாள்.

அதற்கு அவன், 'நான் உன்னை விவாகரத்து செய்வேன்; பிறகு உன்னுடைய இத்தா (காலம்) முடியும் தறுவாயில் உன்னைத் திரும்ப அழைத்துக்கொள்வேன்' என்றான்.

எனவே அப்பெண் ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடம் சென்று இதுபற்றித் தெரிவித்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள் வரும் வரை ஆயிஷா (ரலி) மௌனமாக இருந்தார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் வந்ததும் அவர்களிடம் விஷயத்தைச் சொன்னார்கள். பின்வரும் குர்ஆன் வசனம் அருளப்படும் வரை நபி (ஸல்) அவர்களும் மௌனமாக இருந்தார்கள்:

(அத்தலாகு மர்ரதானி ஃபஇம்ஸாகுன் பிமஃரூஃபின் அவ் தஸ்ரீஹுன் பிஇஹ்ஸான்)
'விவாகரத்து (தலாக்) இரண்டு முறைதான்; அதன்பிறகு, அவளை நல்ல முறையில் வைத்துக்கொள்ளுங்கள் அல்லது நல்ல முறையில் விடுவித்துவிடுங்கள்.' (அல்குர்ஆன் 2:229)

ஆயிஷா (ரலி) கூறினார்கள்: ஆகவே மக்கள், (ஏற்கனவே) விவாகரத்து செய்தவர்களாயினும் சரி, அல்லது விவாகரத்து செய்யாதவர்களாயினும் சரி, (இச்சட்டத்திற்குப் பிறகு) விவாகரத்து நடைமுறையை புதிதாகத் தொடங்கினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَامِلِ الْمُتَوَفَّى عَنْهَا زَوْجُهَا تَضَعُ

கணவன் இறந்த பிறகு குழந்தை பெறும் கர்ப்பிணிப் பெண்ணைப் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1193

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا شَيْبَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ أَبِي السَّنَابِلِ بْنِ بَعْكَكٍ، قَالَ وَضَعَتْ سُبَيْعَةُ بَعْدَ وَفَاةِ زَوْجِهَا بِثَلاَثَةٍ وَعِشْرِينَ أَوْ خَمْسَةٍ وَعِشْرِينَ يَوْمًا فَلَمَّا تَعَلَّتْ تَشَوَّفَتْ لِلنِّكَاحِ فَأُنْكِرَ عَلَيْهَا ذَلِكَ فَذُكِرَ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنْ تَفْعَلْ فَقَدْ حَلَّ أَجَلُهَا ‏.‏

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا شَيْبَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، نَحْوَهُ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي السَّنَابِلِ حَدِيثٌ مَشْهُورٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ. وَلاَ نَعْرِفُ لِلأَسْوَدِ سَمَاعًا مِنْ أَبِي السَّنَابِلِ. وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ لاَ أَعْرِفُ أَنَّ أَبَا السَّنَابِلِ عَاشَ بَعْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الْحَامِلَ الْمُتَوَفَّى عَنْهَا زَوْجُهَا إِذَا وَضَعَتْ فَقَدْ حَلَّ التَّزْوِيجُ لَهَا وَإِنْ لَمْ تَكُنِ انْقَضَتْ عِدَّتُهَا. وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ. وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ تَعْتَدُّ آخِرَ الأَجَلَيْنِ. وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ.

அபூ அஸ்-ஸனாபில் பின் பஃகக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சுபைஆ (ரழி) அவர்கள், தம் கணவர் இறந்து இருபத்து மூன்று அல்லது இருபத்தைந்து நாட்களுக்குப் பிறகு பிரசவித்தார்கள். அவர் (பிரசவத் தீட்டிலிருந்து) தூய்மையடைந்தபோது, திருமணத்திற்காகத் தன்னை அலங்கரித்துக் கொண்டார். ஆனால், இச்செயல் (அவர் மீது) ஆட்சேபிக்கப்பட்டது. இச்செய்தி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கூறப்பட்டபோது, 'அவர் அவ்வாறு செய்வாராயின் (அதாவது மறுமணம் புரிய நாடினால்), அவரது இத்தாவின் தவணை நிச்சயமாக முடிந்துவிட்டது' என்று கூறினார்கள்."

மன்சூர் அவர்களிடமிருந்து இதே கருத்தில் மற்றோர் அறிவிப்பும் வந்துள்ளது. மேலும் இந்த அத்தியாயத்தில் உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் வாயிலாகவும் ஹதீஸ் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரில் அபூ அஸ்-ஸனாபில் அவர்களின் ஹதீஸ் பிரபலமானது. அல்-அஸ்வத் அவர்கள் அபூ அஸ்-ஸனாபில் அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாகக்) கேட்டதாக நாம் அறியவில்லை. முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டிருக்கிறேன்: "அபூ அஸ்-ஸனாபில் அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிறகு உயிரோடு இருந்தார்களா என்று எனக்குத் தெரியவில்லை."

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இதன்படியே செயல்படுகின்றனர். அதாவது, கணவர் இறந்த ஒரு கர்ப்பிணிப் பெண் பிரசவித்துவிட்டால், அவரது (மாதக்கணக்கிலான) இத்தா முடிவடையாவிட்டாலும் அவருக்குத் திருமணம் செய்துகொள்வது ஆகுமானதாகும். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-தவ்ரீ, ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், "(பிரசவம் அல்லது நான்கு மாதங்கள் பத்து நாட்கள் ஆகிய) இரண்டு தவணைகளில் நீண்டதை அவர் (இத்தாவாகக்)

கடைப்பிடிக்க வேண்டும்" என்று கூறியுள்ளனர். (எனினும்) முதல் கருத்தே மிகச் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1194

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ، وَابْنَ عَبَّاسٍ وَأَبَا سَلَمَةَ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ تَذَاكَرُوا الْمُتَوَفَّى عَنْهَا زَوْجُهَا الْحَامِلَ تَضَعُ عِنْدَ وَفَاةِ زَوْجِهَا فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ تَعْتَدُّ آخِرَ الأَجَلَيْنِ ‏.‏ وَقَالَ أَبُو سَلَمَةَ بَلْ تَحِلُّ حِينَ تَضَعُ ‏.‏ وَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ أَنَا مَعَ ابْنِ أَخِي يَعْنِي أَبَا سَلَمَةَ فَأَرْسَلُوا إِلَى أُمِّ سَلَمَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ قَدْ وَضَعَتْ سُبَيْعَةُ الأَسْلَمِيَّةُ بَعْدَ وَفَاةِ زَوْجِهَا بِيَسِيرٍ فَاسْتَفْتَتْ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَمَرَهَا أَنْ تَتَزَوَّجَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

சுலைமான் பின் யஸார் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அபூ ஹுரைரா (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), அபூ ஸலமா பின் அப்துர்-ரஹ்மான் ஆகியோர், கணவர் இறந்த பின் பிரசவித்த ஒரு கர்ப்பிணிப் பெண்ணைப் பற்றிக் கலந்துரையாடினார்கள். அப்போது இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), "அவள் இரண்டு தவணைகளில் (விதவையின் இத்தா மற்றும் பிரசவத்தின் இத்தா ஆகிய இரண்டில்) எது நீண்டதோ அதுவரை காத்திருக்க வேண்டும்" என்று கூறினார்கள். அபூ ஸலமா அவர்கள், "மாறாக, அவள் பிரசவித்தவுடன் (மறுமணம் செய்ய) அனுமதிக்கப்படுகிறாள்" என்று கூறினார்கள். அபூ ஹுரைரா (ரழி), "நான் என் சகோதரர் மகனான (அபூ ஸலமாவின்) கருத்தையே ஆதரிக்கிறேன்" என்று கூறினார்கள். எனவே, அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியான உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களிடம் ஒரு தூதரை அனுப்பினார்கள். அதற்கு அவர்கள், "சுபைஆ அல்-அஸ்லமிய்யா (ரழி) தனது கணவர் இறந்த சிறிது காலத்திலேயே குழந்தை பெற்றார். எனவே, அவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் தீர்ப்புக் கேட்டார். நபியவர்கள் அவருக்குத் திருமணம் செய்து கொள்ளும்படி கட்டளையிட்டார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي عِدَّةِ الْمُتَوَفَّى عَنْهَا زَوْجُهَا

கணவன் இறந்துவிட்ட பெண்ணின் இத்தா பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1195

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنُ بْنُ عِيسَى، أَنْبَأَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ نَافِعٍ، عَنْ زَيْنَبَ بِنْتِ أَبِي سَلَمَةَ، أَنَّهَا أَخْبَرَتْهُ بِهَذِهِ الأَحَادِيثِ الثَّلاَثَةِ، قَالَ قَالَتْ زَيْنَبُ دَخَلْتُ عَلَى أُمِّ حَبِيبَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حِينَ تُوُفِّيَ أَبُوهَا أَبُو سُفْيَانَ بْنُ حَرْبٍ فَدَعَتْ بِطِيبٍ فِيهِ صُفْرَةٌ خَلُوقٍ أَوْ غَيْرُهُ فَدَهَنَتْ بِهِ جَارِيَةً ثُمَّ مَسَّتْ بِعَارِضَيْهَا ثُمَّ قَالَتْ وَاللَّهِ مَا لِي بِالطِّيبِ مِنْ حَاجَةٍ غَيْرَ أَنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ يَحِلُّ لاِمْرَأَةٍ تُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ أَنْ تُحِدَّ عَلَى مَيِّتٍ فَوْقَ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ إِلاَّ عَلَى زَوْجٍ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ‏.‏

ஜைனப் பின்த் அபீ ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியான உம்மு ஹபீபா (ரழி) அவர்களின் தந்தை அபூ ஸுஃப்யான் பின் ஹர்ப் இறந்தபோது நான் அவர்களிடம் சென்றேன். அப்போது அவர்கள், ‘கலூக்’ அல்லது அதுவல்லாத மஞ்சள் நிறமுள்ள நறுமணத்தைக் கேட்டார்கள். (அது கொண்டுவரப்பட்டதும்) அதை ஒரு சிறுமிக்குப் பூசிவிட்டு, பின்னர் தம் இரு கன்னங்களிலும் பூசிக் கொண்டார்கள்.

பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நறுமணத்தில் எனக்கு எந்தத் தேவையும் இல்லை; ஆனால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதைக் கேட்டிருக்கிறேன்:

"அல்லாஹ்வையும் மறுமை நாளையும் நம்பிக்கை கொள்ளும் ஒரு பெண், இறந்தவருக்காக மூன்று நாட்களுக்கு மேல் துக்கம் அனுஷ்டிப்பது ஆகுமானதல்ல; அவளுடைய கணவரைத் தவிர. (கணவனுக்காக) நான்கு மாதங்களும் பத்து நாட்களும் (துக்கம் அனுஷ்டிக்க வேண்டும்).'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1196

قَالَتْ زَيْنَبُ فَدَخَلْتُ عَلَى زَيْنَبَ بِنْتِ جَحْشٍ حِينَ تُوُفِّيَ أَخُوهَا فَدَعَتْ بِطِيبٍ فَمَسَّتْ مِنْهُ ثُمَّ قَالَتْ وَاللَّهِ مَا لِي فِي الطِّيبِ مِنْ حَاجَةٍ غَيْرَ أَنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ يَحِلُّ لاِمْرَأَةٍ تُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ أَنْ تُحِدَّ عَلَى مَيِّتٍ فَوْقَ ثَلاَثِ لَيَالٍ إِلاَّ عَلَى زَوْجٍ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ‏.‏

ஸைனப் (ரலி) கூறினார்கள்: 'ஸைனப் பின்த் ஜஹ்ஷ் (ரலி) அவர்களின் சகோதரர் இறந்தபோது நான் அவர்களிடம் சென்றேன். அவர்கள் வாசனைத் திரவியத்தைக் கொண்டுவரச் சொல்லி, அதிலிருந்து சிறிதளவு பூசிக்கொண்டார்கள். பிறகு கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! எனக்கு வாசனைத் திரவியத்தின் தேவை எதுவும் இல்லை. ஆனால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டிருக்கிறேன்: "அல்லாஹ்வையும், மறுமை நாளையும் நம்பிக்கை கொண்ட ஒரு பெண்ணுக்கு, இறந்தவருக்காக மூன்று இரவுகளுக்கு மேல் துக்கம் அனுஷ்டிப்பது ஆகுமானதல்ல; அவளுடைய கணவரைத் தவிர! (அவருக்காக) நான்கு மாதங்களும் பத்து நாட்களும் (துக்கம் அனுஷ்டிக்க வேண்டும்).'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1197

قَالَتْ زَيْنَبُ وَسَمِعْتُ أُمِّي أُمَّ سَلَمَةَ، تَقُولُ جَاءَتِ امْرَأَةٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ ابْنَتِي تُوُفِّيَ عَنْهَا زَوْجُهَا وَقَدِ اشْتَكَتْ عَيْنَيْهَا أَفَنَكْحَلُهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ ‏"‏ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ كُلُّ ذَلِكَ يَقُولُ ‏"‏ لاَ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ إِنَّمَا هِيَ أَرْبَعَةُ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا وَقَدْ كَانَتْ إِحْدَاكُنَّ فِي الْجَاهِلِيَّةِ تَرْمِي بِالْبَعْرَةِ عَلَى رَأْسِ الْحَوْلِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ فُرَيْعَةَ بِنْتِ مَالِكٍ أُخْتِ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ وَحَفْصَةَ بِنْتِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ زَيْنَبَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ - وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الْمُتَوَفَّى عَنْهَا زَوْجُهَا تَتَّقِي فِي عِدَّتِهَا الطِّيبَ وَالزِّينَةَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

ஸைனப் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: என் தாயார் உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்:

"ஒரு பெண் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் மகளின் கணவர் இறந்துவிட்டார். அவளது கண்களில் நோய் ஏற்பட்டுள்ளது. எனவே நாங்கள் அவளுக்குக் குஹ்ல் (கண் மை) இடலாமா?' என்று கேட்டார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'கூடாது' என்று கூறினார்கள். இரண்டு அல்லது மூன்று முறை (அப்பெண் கேட்டும்), ஒவ்வொரு முறையும் அவர் 'கூடாது' என்றே கூறினார்கள். பிறகு, 'இது (கணவன் இறந்த பெண்ணின் இத்தா காலம்) நான்கு மாதங்களும் பத்து நாட்களுமே ஆகும். அறியாமைக் காலத்தில் (ஜாஹிலிய்யா) உங்களில் ஒருத்தி, (கணவன் இறந்த பின் ஓராண்டு துக்கம்

அனுசரித்து, அதன் முடிவில்) ஆண்டின் இறுதியில் ஒட்டகச் சாணத்தை எறிபவளாக இருந்தாள்' என்று கூறினார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இந்த அத்தியாயத்தில் ஃபுரைஆ பின்த் மாலிக் (அபூ ஸயீத் அல்குத்ரியின் சகோதரி) மற்றும் ஹஃப்ஸா பின்த் உமர் ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஸைனப் அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களின் நடைமுறை இதுவே ஆகும். அதாவது, கணவன் இறந்த பெண் தனது இத்தா காலத்தில் நறுமணத்தையும் அலங்காரத்தையும் தவிர்க்க வேண்டும். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, மாலிக் பின் அனஸ், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي الْمُظَاهِرِ يُوَاقِعُ قَبْلَ أَنْ يُكَفِّرَ

ழிஹார் உரைத்தவர் பரிகாரம் செய்வதற்கு முன் தாம்பத்திய உறவு கொள்வது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1198

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ صَخْرٍ الْبَيَاضِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الْمُظَاهِرِ يُوَاقِعُ قَبْلَ أَنْ يُكَفِّرَ قَالَ كَفَّارَةٌ وَاحِدَةٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا وَاقَعَهَا قَبْلَ أَنْ يُكَفِّرَ فَعَلَيْهِ كَفَّارَتَانِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَهْدِيٍّ ‏.‏

ஸலமா பின் ஸக்ர் அல்-பயாழீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ளிஹார் (தன் மனைவியை தன் தாயின் முதுகுடன் ஒப்பிட்டு, அவளுடன் உறவு கொள்வது ஹராம் என்று கூறுதல்) செய்துவிட்டு, பரிகாரம் செய்வதற்கு முன்னர் (தன் மனைவியுடன்) தாம்பத்திய உறவில் ஈடுபட்டவர் பற்றி நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஒரேயொரு பரிகாரம்தான்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1199

أَنْبَأَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، أَنْبَأَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ أَبَانَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَجُلاً، أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَدْ ظَاهَرَ مِنِ امْرَأَتِهِ فَوَقَعَ عَلَيْهَا فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ ظَاهَرْتُ مِنْ زَوْجَتِي فَوَقَعْتُ عَلَيْهَا قَبْلَ أَنْ أُكَفِّرَ. فَقَالَ "وَمَا حَمَلَكَ عَلَى ذَلِكَ يَرْحَمُكَ اللَّهُ". قَالَ رَأَيْتُ خُلْخَالَهَا فِي ضَوْءِ الْقَمَرِ. قَالَ "فَلاَ تَقْرَبْهَا حَتَّى تَفْعَلَ مَا أَمَرَكَ اللَّهُ بِهِ". قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார். அவர் தன் மனைவியிடம் ளிஹார் செய்துவிட்டு, பின்னர் அவளுடன் தாம்பத்திய உறவு கொண்டார். எனவே அவர் கூறினார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் என் மனைவியிடம் ளிஹார் செய்துவிட்டு, பரிகாரம் செய்வதற்கு முன்பே அவளுடன் தாம்பத்திய உறவு கொண்டுவிட்டேன்.' அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அவ்வாறு செய்ய உன்னைத் தூண்டியது எது? அல்லாஹ் உனக்குக் கருணை காட்டுவானாக?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'நிலவொளியில் அவளது கொலுசுகளைப் பார்த்தேன்' என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அப்படியானால், அல்லாஹ் உனக்குக் கட்டளையிட்டதை (அதாவது, ளிஹார் பரிகாரத்தைச்) செய்யும் வரை அவளை நெருங்காதே" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَفَّارَةِ الظِّهَارِ

ழிஹார் செய்ததற்கான பரிகாரம் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1200

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَنْبَأَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْخَزَّازُ، أَنْبَأَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَنْبَأَنَا يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ، أَنْبَأَنَا أَبُو سَلَمَةَ، وَمُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ ثَوْبَانَ، أَنَّ سَلْمَانَ بْنَ صَخْرٍ الأَنْصَارِيَّ، أَحَدَ بَنِي بَيَاضَةَ جَعَلَ امْرَأَتَهُ عَلَيْهِ كَظَهْرِ أُمِّهِ حَتَّى يَمْضِيَ رَمَضَانُ فَلَمَّا مَضَى نِصْفٌ مِنْ رَمَضَانَ وَقَعَ عَلَيْهَا لَيْلاً فَأَتَى رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم "أَعْتِقْ رَقَبَةً". قَالَ لاَ أَجِدُهَا. قَالَ "فَصُمْ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ". قَالَ لاَ أَسْتَطِيعُ. قَالَ "أَطْعِمْ سِتِّينَ مِسْكِينًا". قَالَ لاَ أَجِدُ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى

اللهعليهوسلم لِفَرْوَةَبْنِ عَمْرٍو "أَعْطِهِ ذَلِكَ الْعَرَقَ" . وَهُوَ مِكْتَلٌ يَأْخُذُ خَمْسَةَ عَشَرَ صَاعًا أَوْ سِتَّةَ عَشَرَ صَاعًا فَقَالَ "أَطْعِمْ سِتِّينَ مِسْكِينًا" . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . يُقَالُ سَلْمَانُ بْنُ صَخْرٍ وَيُقَالُ سَلَمَةُ بْنُ صَخْرٍ الْبَيَاضِيُّ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي كَفَّارَةِ الظِّهَارِ .

பனூ பயாழா கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த சல்மான் பின் ஸக்ர் அல்-அன்சாரி (ரலி) அவர்கள், ரமளான் முடியும் வரை தம் மனைவி தனக்குத் தாயின் முதுகைப் போன்றவள் என்று ஆக்கிக்கொண்டார்கள். ரமளானில் பாதி கடந்த பிறகு, ஓர் இரவில் அவர் தம் மனைவியுடன் கூடினார். எனவே, அவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று அதைப் பற்றிக் குறிப்பிட்டார்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "ஓர் அடிமையை விடுதலை செய்வீராக" என்று கூறினார்கள். அவர், "என்னிடம் (அதற்கு) இல்லை" என்று கூறினார். அவர்கள், "அப்படியானால், தொடர்ச்சியாக இரண்டு மாதங்கள் நோன்பு நோற்பீராக" என்று கூறினார்கள். அவர், "எனக்கு சக்தி இல்லை" என்று கூறினார். அவர்கள், "அறுபது ஏழைகளுக்கு உணவளிப்பீராக" என்று கூறினார்கள். அவர், "என்னிடம் (அதற்கு வழி) இல்லை" என்று கூறினார்.

ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஃபர்வா பின் அம்ர் (ரலி) அவர்களிடம், "அந்த 'அரக்'கை (Araq) இவருக்குக் கொடுங்கள்" என்று கூறினார்கள். -அது பதினைந்து அல்லது பதினாறு ஸாஃ (Sa') கொள்ளளவு கொண்ட ஒரு பெரிய கூடையாகும்.- பிறகு (சல்மானிடம்), "அறுபது ஏழைகளுக்கு உணவளிப்பீராக" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِيلاَءِ

ஈலாவைப் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1201

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ قَزَعَةَ الْبَصْرِيُّ، أَنْبَأَنَا مَسْلَمَةُ بْنُ عَلْقَمَةَ، أَنْبَأَنَا دَاوُدُ بْنُ عَلِيٍّ، عَنْ عَامِرٍ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ آلَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ نِسَائِهِ وَحَرَّمَ فَجَعَلَ الْحَرَامَ حَلاَلاً وَجَعَلَ فِي الْيَمِينِ كَفَّارَةً . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَأَبِي مُوسَى . قَالَ أَبُو عِيسَى

حَدِيثُ مَسْلَمَةَ بْنِ عَلْقَمَةَ عَنْ دَاوُدَ رَوَاهُ عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ وَغَيْرُهُ عَنْ دَاوُدَ عَنِ الشَّعْبِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم . مُرْسَلاً . وَلَيْسَ فِيهِ عَنْ مَسْرُوقٍ عَنْ عَائِشَةَ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ مَسْلَمَةَ بْنِ عَلْقَمَةَ . وَالإِيلاَءُ هُوَ أَنْ يَحْلِفَ الرَّجُلُ أَنْ لاَ يَقْرَبَ امْرَأَتَهُ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ فَأَكْثَرَ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِيهِ إِذَا مَضَتْ أَرْبَعَةُ أَشْهُرٍ فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِذَا مَضَتْ أَرْبَعَةُ أَشْهُرٍ يُوقَفُ فَإِمَّا أَنْ يَفِيءَ وَإِمَّا أَنْ يُطَلِّقَ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِذَا مَضَتْ أَرْبَعَةُ أَشْهُرٍ فَهِيَ تَطْلِيقَةٌ بَائِنَةٌ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் மனைவியரிடமிருந்து 'ஈலா' செய்தார்கள் (அதாவது, நான்கு மாதங்களுக்கு மேல் மனைவியரை நெருங்கமாட்டேன் என்று சத்தியம் செய்தார்கள்); மேலும் (தங்களுக்கு ஹலாலான ஒன்றை) தங்களுக்கு ஹராமாக்கிக் கொண்டார்கள். பிறகு அந்த ஹராமாக்கிக் கொண்டதை ஹலாலாக்கிக்கொண்டு, (அந்த சத்தியத்தை முறித்ததற்காக) பரிகாரம் (கஃப்பாரா) செய்தார்கள்."

(இந்த அத்தியாயத்தில் அனஸ் மற்றும் அபூ மூஸா (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.)

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்:
மஸ்லமா இப்னு அல்கமாவின் (இந்த) ஹதீஸை, அலீ இப்னு முஸ்ஹிர் மற்றும் பலர் தாவூத் வழியாக, ஷஅபீயிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து 'முர்ஸல்' (தொடர்பறுந்த) நிலையில் அறிவித்துள்ளனர். அதில் மஸ்ரூக் வழியாக ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து (அறிவிக்கப்பட்டதாகக்) குறிப்பிடப்படவில்லை. மஸ்லமா இப்னு அல்கமாவின் ஹதீஸை விட இதுவே மிகச் சரியானதாகும்.

'ஈலா' என்பது, ஒரு கணவன் தன் மனைவியை நான்கு மாதங்களோ அல்லது அதற்கு அதிகமாகவோ நெருங்குவதில்லை என்று சத்தியம் செய்வதாகும். நான்கு மாதங்கள் கழிந்த பிறகு (அதன் சட்டம் என்ன என்பது குறித்து) அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. நபித்தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், "நான்கு மாதங்கள் கழிந்துவிட்டால், அவர் (கணவன் முடிவு எடுக்க) நிர்பந்திக்கப்படுவார்; ஒன்று அவர் (மனைவியிடம்) திரும்ப வேண்டும் (ஊடலை முடித்து உறவைத் தொடர வேண்டும்), அல்லது அவர் தலாக் (விவாகரத்து) வழங்க வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே மாலிக் இப்னு அனஸ், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

நபித்தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், "நான்கு மாதங்கள் கழிந்துவிட்டால், அது (தானாகவே) ஒரு 'தலாக் பாயின்' (மீளமுடியாத விவாகரத்து) ஆகிவிடும்" என்று கூறுகின்றனர். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اللِّعَانِ

லிஆன் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1202

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي سُلَيْمَانَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، قَالَ سُئِلْتُ عَنِ الْمُتَلاَعِنَيْنِ، فِي إِمَارَةِ مُصْعَبِ بْنِ الزُّبَيْرِ أَيُفَرَّقُ بَيْنَهُمَا فَمَا دَرَيْتُ مَا أَقُولُ فَقُمْتُ مَكَانِي إِلَى مَنْزِلِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ اسْتَأْذَنْتُ عَلَيْهِ فَقِيلَ لِي إِنَّهُ قَائِلٌ ‏.‏ فَسَمِعَ كَلاَمِي فَقَالَ ابْنُ جُبَيْرٍ ادْخُلْ مَا جَاءَ بِكَ إِلاَّ حَاجَةٌ ‏.‏ قَالَ فَدَخَلْتُ فَإِذَا هُوَ مُفْتَرِشٌ بَرْدَعَةَ رَحْلٍ لَهُ ‏.‏ فَقُلْتُ يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمُتَلاَعِنَانِ أَيُفَرَّقُ بَيْنَهُمَا قَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ نَعَمْ إِنَّ أَوَّلَ مَنْ سَأَلَ عَنْ ذَلِكَ فُلاَنُ بْنُ فُلاَنٍ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ لَوْ أَنَّ أَحَدَنَا رَأَى امْرَأَتَهُ عَلَى فَاحِشَةٍ كَيْفَ يَصْنَعُ إِنْ تَكَلَّمَ تَكَلَّمَ بِأَمْرٍ عَظِيمٍ وَإِنْ سَكَتَ سَكَتَ عَلَى أَمْرٍ عَظِيمٍ ‏.‏ قَالَ فَسَكَتَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَلَمْ يُجِبْهُ فَلَمَّا كَانَ بَعْدَ ذَلِكَ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنَّ الَّذِي سَأَلْتُكَ عَنْهُ قَدِ ابْتُلِيتُ بِهِ ‏.‏ فَأَنْزَلَ اللَّهُ هَذِهِ الآيَاتِ الَّتِي فِي سُورَةِ النُّورِ ‏:‏ ‏(‏وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلاَّ أَنْفُسُهُمْ ‏)‏ حَتَّى خَتَمَ الآيَاتِ فَدَعَا الرَّجُلَ فَتَلاَ الآيَاتِ عَلَيْهِ وَوَعَظَهُ وَذَكَّرَهُ وَأَخْبَرَهُ أَنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ ‏.‏ فَقَالَ لاَ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا كَذَبْتُ عَلَيْهَا ‏.‏ ثُمَّ ثَنَّى بِالْمَرْأَةِ فَوَعَظَهَا وَذَكَّرَهَا وَأَخْبَرَهَا أَنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ فَقَالَتْ لاَ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا صَدَقَ ‏.‏ قَالَ فَبَدَأَ بِالرَّجُلِ فَشَهِدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ‏.‏ ثُمَّ ثَنَّى بِالْمَرْأَةِ فَشَهِدَتْ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ وَالْخَامِسَةَ أَنَّ

غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ . ثُمَّ فَرَّقَ بَيْنَهُمَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ
وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَحُذَيْفَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ
وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ .

ஸயீத் பின் ஜுபைர் (ரஹ்) அவர்கள் கூறியதாவது:

முஸ்அப் பின் அஸ்-ஸுபைர் அவர்களின் ஆட்சிக்காலத்தில், 'லியான்' (பரஸ்பர சாபப் பிரமாணம்) செய்துகொண்ட தம்பதியரைப் பிரித்துவிட வேண்டுமா? என்று என்னிடம் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு என்ன சொல்வதென்று எனக்குத் தெரியவில்லை. எனவே, நான் எனது இடத்திலிருந்து எழுந்து அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்களின் வீட்டிற்குச் சென்று (உள்ளே வர) அனுமதி கேட்டேன். அவர்கள் மதிய ஓய்வில் (கைலூலா) இருப்பதாக என்னிடம் கூறப்பட்டது. ஆனால் நான் பேசுவதைக் கேட்ட அவர்கள், 'இப்னு ஜுபைரா? உள்ளே வாருங்கள். ஏதேனும் ஒரு தேவைக்காகவே தவிர நீங்கள் வந்திருக்க மாட்டீர்கள்' என்று கூறினார்கள்.

நான் உள்ளே நுழைந்தேன். அவர்கள் தமது ஒட்டகச் சேணத்தின் விரிப்பில் படுத்திருப்பதைக் கண்டேன். நான், 'அபூ அப்துர் ரஹ்மான் அவர்களே! லியான் செய்துகொண்டவர்கள் பிரிக்கப்பட வேண்டுமா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'சுப்ஹானல்லாஹ்! ஆம். இதைப் பற்றி முதன்முதலில் கேட்டவர் இன்னாரின் மகன் இன்னார் ஆவார். அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களில் ஒருவர் தனது மனைவி (வேறொரு ஆணுடன்) மானக்கேடான நிலையில் இருப்பதைக் கண்டால் அவர் என்ன செய்ய வேண்டும்? அவர் (அதைப் பற்றிப்) பேசினால், ஒரு பாரதூரமான விஷயத்தைப் பேசியவராவார்; அவர் மௌனமாக இருந்தால், ஒரு பாரதூரமான விஷயத்தில் மௌனமாக இருந்தவராவார்" என்று கேட்டார்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் (பதிலளிக்காமல்) மௌனமாக இருந்தார்கள். பிறகு (சில காலம் கழித்து) அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'எதைப் பற்றி தங்களிடம் நான் கேட்டேனோ, அதே விஷயத்தைக் கொண்டு நான் சோதிக்கப்பட்டு விட்டேன்' என்று கூறினார். அப்போது அல்லாஹ் சூரத்துன் நூரில் உள்ள இவ்வசனங்களை அருளினான்: '(வல்லதீன யர்மூன அஸ்வாஜஹும் வலம் யகுன் லஹும் ஷுஹதாஉ இல்லா அன்ஃபுஸஹும்...)' - அதாவது 'தங்கள் மனைவிகளைத் தவிர வேறு சாட்சிகள் இல்லாத நிலையில், தங்கள் மனைவிகள் மீது அவதூறு கூறுபவர்கள்...' என்று அந்த வசனங்களின் முடிவு வரை அருளினான்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் அந்த மனிதரை அழைத்து, அவருக்கு அந்த வசனங்களை ஓதிக்காட்டி, அறிவுரை கூறி, நினைவூட்டி, 'நிச்சயமாக மறுமையின் வேதனையை விட இவ்வுலகின் தண்டனை இலேசானது' என்று தெரிவித்தார்கள். அதற்கு அவர், 'இல்லை! உங்களை சத்தியத்துடன்

அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக! நான் அவள் மீது பொய் சொல்லவில்லை' என்று கூறினார். பிறகு அவர்கள் அந்தப் பெண்ணை அழைத்து, அவளுக்கு அறிவுரை கூறி, நினைவூட்டி, 'நிச்சயமாக மறுமையின் வேதனையை விட இவ்வுலகின் தண்டனை இலேசானது' என்று தெரிவித்தார்கள். அதற்கு அவள், 'இல்லை! உங்களை சத்தியத்துடன் அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக! அவர் உண்மையைச் சொல்லவில்லை' என்று கூறினாள்.

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் அந்த ஆணிலிருந்து தொடங்கினார்கள். அவர், தான் உண்மையாளர்களில் ஒருவர் என்பதற்கு அல்லாஹ்வின் மீது நான்கு முறை சாட்சி கூறினார்; ஐந்தாவது முறை, தான் பொய்யர்களில் ஒருவராக இருந்தால் அல்லாஹ்வின் சாபம் தன் மீது உண்டாகட்டும் என்று கூறினார். பிறகு அந்தப் பெண்ணிடம் (சென்று): அவள், அவர் பொய்யர்களில் ஒருவர் என்பதற்கு அல்லாஹ்வின் மீது நான்கு முறை சாட்சி கூறினாள்; ஐந்தாவது முறை, அவர் உண்மையாளர்களில் ஒருவராக இருந்தால் அல்லாஹ்வின் கோபம் தன் மீது உண்டாகட்டும் என்று கூறினாள். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் அவ்விருவரையும் பிரித்து வைத்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1203

أَنْبَأَنَا قُتَيْبَةُ، أَنْبَأَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ لاَعَنَ رَجُلٌ امْرَأَتَهُ وَفَرَّقَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بَيْنَهُمَا وَأَلْحَقَ الْوَلَدَ بِالأُمِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "ஒரு மனிதர் தன் மனைவியின் மீது லிஆன் (சத்தியப் பிரமாணம் செய்து ஒருவரையொருவர் சபித்து பிரிதல்) செய்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள் அவ்விருவரையும் பிரித்து, அக்குழந்தையின் வாரிசுரிமையை தாயுடன் இணைத்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَيْنَ تَعْتَدُّ الْمُتَوَفَّى عَنْهَا زَوْجُهَا

பாடம்: விதவை தனது இத்தாவை எங்கு கடைப்பிடிக்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1204

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، أَنْبَأَنَا مَعْنٌ، أَنْبَأَنَا مَالِكٌ، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، عَنْ عَمَّتِهِ، زَيْنَبَ بِنْتِ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ أَنَّ الْفُرَيْعَةَ بِنْتَ مَالِكِ بْنِ سِنَانٍ، وَهِيَ أُخْتُ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ أَخْبَرَتْهَا أَنَّهَا، جَاءَتْ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تَسْأَلُهُ أَنْ تَرْجِعَ إِلَى أَهْلِهَا فِي بَنِي خُدْرَةَ وَأَنَّ زَوْجَهَا خَرَجَ فِي طَلَبِ أَعْبُدٍ لَهُ أَبَقُوا حَتَّى إِذَا كَانَ بِطَرَفِ الْقَدُومِ لَحِقَهُمْ فَقَتَلُوهُ. قَالَتْ فَسَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أَرْجِعَ إِلَى أَهْلِي فَإِنَّ زَوْجِي لَمْ يَتْرُكْ لِي مَسْكَنًا يَمْلِكُهُ وَلاَ نَفَقَةً. قَالَتْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم "نَعَمْ". قَالَتْ فَانْصَرَفْتُ حَتَّى إِذَا كُنْتُ فِي الْحُجْرَةِ أَوْ فِي الْمَسْجِدِ نَادَانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَوْ أَمَرَ بِي فَنُودِيتُ لَهُ فَقَالَ "كَيْفَ قُلْتِ". قَالَتْ فَرَدَدْتُ عَلَيْهِ الْقِصَّةَ الَّتِي ذَكَرْتُ لَهُ مِنْ شَأْنِ زَوْجِي قَالَ "امْكُثِي فِي بَيْتِكِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ". قَالَتْ فَاعْتَدَدْتُ فِيهِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا. قَالَتْ فَلَمَّا كَانَ عُثْمَانُ أَرْسَلَ إِلَىَّ فَسَأَلَنِي عَنْ ذَلِكَ فَأَخْبَرْتُهُ فَاتَّبَعَهُ وَقَضَى بِهِ. أَنْبَأَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، أَنْبَأَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، أَنْبَأَنَا سَعْدُ بْنُ إِسْحَاقَ بْنِ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، فَذَكَرَ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لَمْ يَرَوْا لِلْمُعْتَدَّةِ أَنْ تَنْتَقِلَ مِنْ بَيْتِ زَوْجِهَا حَتَّى تَنْقَضِيَ عِدَّتُهَا. وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ. وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لِلْمَرْأَةِ أَنْ تَعْتَدَّ حَيْثُ شَاءَتْ وَإِنْ لَمْ تَعْتَدَّ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا. قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ.

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரலி) அவர்களின் சகோதரியான அல்-ஃபிரைஆ பின்த் மாலிக் பின் சினான் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, "பனூ குத்ராவில் உள்ள என் குடும்பத்தாரிடம் நான் திரும்பிச் செல்லலாமா?" என்று கேட்டேன். (ஏனெனில்) என் கணவர் தப்பியோடிய தம் அடிமைகளைத் தேடி வெளியே சென்றார். 'தரஃப் அல்கதூம்' எனுமிடத்தில் அவர்களைச் சந்தித்தபோது, அவர்கள் அவரைக் கொன்றுவிட்டனர். "என் கணவர் (இத்தா காலத்தில் நான் தங்குவதற்கு) தனக்குச் சொந்தமாக ஒரு வீட்டையோ, பராமரிப்புச் செலவுக்கான தொகையையோ (நஃபகா) விட்டுச் செல்லவில்லை" (என்றும் கூறினேன்). அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் "ஆம்" என்றார்கள்.

பிறகு நான் அங்கிருந்து புறப்பட்டேன். நான் (பள்ளிவாசலை ஒட்டிய) அறையில் அல்லது பள்ளிவாசலில் இருந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னை அழைத்தார்கள் - அல்லது என்னை அழைக்குமாறு கட்டளையிட்டார்கள். (நான் வந்ததும்) "நீ என்ன சொன்னாய்?" என்று கேட்டார்கள். என் கணவர் நிலை குறித்து நான் கூறியதை அவர்களிடம் திரும்பக் கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், "வேதத்தில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள (இத்தா) தவணை முடியும் வரை, நீ உன் வீட்டிலேயே தங்கியிரு" என்று கூறினார்கள். ஆகவே, நான்கு மாதங்களும் பத்து நாட்களும் நான் அங்கேயே இத்தாவைக் கழித்தேன்.

உஸ்மான் (ரலி) அவர்களின் ஆட்சிக்காலத்தில், அவர்கள் ஆள் அனுப்பி இது குறித்து என்னிடம் கேட்டார்கள். நான் அவர்களுக்குத் தெரிவித்தேன். அதைப் பின்பற்றி அவர்களும் தீர்ப்பளித்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இந்த ஹதீஸின்படியே செயல்படுகின்றனர். இத்தாவில் இருக்கும் பெண், தனது இத்தா முடியும் வரை கணவன் வீட்டிலிருந்து வெளியேறக் கூடாது என்பது அவர்களின் கருத்தாகும். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ, ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், "அப்பெண் தான் விரும்பும் இடத்தில் இத்தா இருக்கலாம் (அவள் கணவன் வீட்டில் இத்தா இருக்காவிட்டாலும் கூட)" என்று கூறுகின்றனர். ஆனால், முதல் கருத்தே மிகச் சரியானதாகும் என்று அபூ ஈஸா கூறுகிறார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

14. كتاب البيوع عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

14. வணிகம் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الشُّبُهَاتِ

சந்தேகத்திற்கு இடமானவற்றைத் தவிர்ப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1205

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، أَنْبَأَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ الْحَلاَلُ بَيِّنٌ وَالْحَرَامُ بَيِّنٌ وَبَيْنَ ذَلِكَ أُمُورٌ مُشْتَبِهَاتٌ لاَ يَدْرِي كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ أَمِنَ الْحَلاَلِ هِيَ أَمْ مِنَ الْحَرَامِ فَمَنْ تَرَكَهَا اسْتِبْرَاءً لِدِينِهِ وَعِرْضِهِ فَقَدْ سَلِمَ وَمَنْ وَاقَعَ شَيْئًا مِنْهَا يُوشِكُ أَنْ يُوَاقِعَ الْحَرَامَ كَمَا أَنَّهُ مَنْ يَرْعَى حَوْلَ الْحِمَى يُوشِكُ أَنْ يُوَاقِعَهُ أَلاَ وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى أَلاَ وَإِنَّ حِمَى اللَّهِ مَحَارِمُهُ ‏.‏

அந்நுஃமான் இப்னு பஷீர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஹலால் தெளிவானது, ஹராமும் தெளிவானது. அவ்விரண்டிற்கும் இடையில் சந்தேகத்திற்குரிய விஷயங்கள் (தெளிவற்றவை) இருக்கின்றன; மக்களில் அதிகமானோர் அது ஹலாலா அல்லது ஹராமா என்று அறிவதில்லை. ஆகவே, எவர் தனது மார்க்கத்தையும் தனது மானத்தையும் (களங்கமற்றதாக) பாதுகாத்துக் கொள்வதற்காக அவற்றை (அந்த சந்தேகமான விஷயங்களை) விட்டுவிடுகிறாரோ, அவர் பாதுகாப்புப் பெறுவார். மேலும் எவர் அவற்றில் (சந்தேகமானவற்றில்) ஏதேனும் ஒன்றில் ஈடுபட்டுவிடுகிறாரோ, அவர் விரைவில் ஹராமில் விழுந்துவிடுவார். இது எதைப் போன்றதென்றால், ஒருவர் ஒரு பாதுகாக்கப்பட்ட இடத்தைச் சுற்றி (தனது கால்நடைகளை) மேய்த்தால், அவர் விரைவில் அதற்குள் சென்று சேர்வார். நிச்சயமாக ஒவ்வொரு அரசனுக்கும் ஒரு பாதுகாக்கப்பட்ட இடம் (மேய்ச்சல் நிலம்) உண்டு. மேலும் நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் பாதுகாக்கப்பட்ட இடம் அவன் ஹராமாக்கியவை ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1205 b

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ .

அந்-நுஃமான் இப்னு பஷீர் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் அறிவிக்கப்பட்ட ஹதீஸின்) அதே கருத்தில், அதை ஒத்ததாக அறிவிக்கிறார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்:
இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மேலும், அஷ்-ஷஅபீ அவர்கள் வாயிலாக அந்-நுஃமான் இப்னு பஷீர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து ஒன்றுக்கும் மேற்பட்டவர்கள் இதனை அறிவித்துள்ளனர்.

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الرِّبَا

ரிபா (வட்டி) உண்பது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1206

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم آكِلَ الرِّبَا وَمُوكِلَهُ وَشَاهِدَيْهِ وَكَاتِبَهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ وَجَابِرٍ وَأَبِي جُحَيْفَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ரிபாவை உண்பவரையும் (அதன் மூலம் பயனடைபவரையும்), அதை உண்ணக் கொடுப்பவரையும் (ரிபா அடிப்படையில் கடன் கொடுப்பவரையும் அல்லது ரிபாவுக்கு வழிவகுப்பவரையும்), அதன் இரு சாட்சிகளையும், அதை எழுதுபவரையும் சபித்தார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் உமர் (ரழி), அலி (ரழி), ஜாபிர் (ரழி) மற்றும் அபூ ஜுஹைஃபா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும்

அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: அப்துல்லாஹ் (பின் மஸ்ஊத்) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّغْلِيظِ فِي الْكَذِبِ وَالزُّورِ وَنَحْوِهِ

பொய், பொய்சாட்சி மற்றும் இவை போன்றவற்றின் கடுமை பற்றி வந்துள்ளவை

1207

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ شُعْبَةَ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الْكَبَائِرِ قَالَ ‏ الشِّرْكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَقَتْلُ النَّفْسِ وَقَوْلُ الزُّورِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرَةَ وَأَيْمَنَ بْنِ خُرَيْمٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் பெரும் பாவங்கள் குறித்துக் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வுக்கு இணைகற்பித்தல், பெற்றோருக்கு மாறுசெய்தல், ஒரு உயிரைக் கொல்லுதல் (அநியாயமாக), மற்றும் பொய் சாட்சியம் (கூறுதல்)."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அபூ பக்ரா (ரழி), அய்மன் பின் குரைம் (ரழி), மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: அனஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஒரு ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التُّجَّارِ وَتَسْمِيَةِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِيَّاهُمْ

வியாபாரம் செய்பவர்களைப் பற்றியும், நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களை எவ்வாறு அழைத்தார்கள் என்பதைப் பற்றியும் எடுத்துரைக்கப்பட்டுள்ளது

1208

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي غَرَزَةَ، قَالَ خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَنَحْنُ نُسَمَّى السَّمَاسِرَةَ فَقَالَ يَا مَعْشَرَ التُّجَّارِ إِنَّ الشَّيْطَانَ وَالإِثْمَ يَحْضُرَانِ الْبَيْعَ فَشُوبُوا بَيْعَكُمْ بِالصَّدَقَةِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ وَرِفَاعَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ قَيْسِ بْنِ أَبِي غَرَزَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ رَوَاهُ مَنْصُورٌ وَالأَعْمَشُ وَحَبِيبُ بْنُ أَبِي ثَابِتٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ أَبِي وَائِلٍ عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي غَرَزَةَ ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُ لِقَيْسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرَ هَذَا ‏.‏

கைஸ் பின் அபீ கராஸா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நாங்கள் 'தரகர்கள்' என்று அழைக்கப்படுபவர்களாக இருந்தோம். (ஒருநாள்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம் வந்தார்கள். அப்போது அவர்கள், 'வியாபாரிகளே! நிச்சயமாக ஷைத்தானும் பாவமும் வியாபாரத்தில் பிரசன்னமாகிவிடுகின்றன. எனவே, உங்கள் வியாபாரத்துடன் தர்மத்தையும் கலந்துவிடுங்கள் (அதன் மூலம் அதைத் தூய்மைப்படுத்துங்கள்)' என்று கூறினார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி கூறினார்கள்): இந்தத் தலைப்பில் அல்-பராஃ பின் ஆஸிப் (ரழி) மற்றும் ரிஃபாஆ (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: கைஸ் பின் அபீ கராஸா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். மன்ஸூர், அல்-அஃமஷ், ஹபீப் பின் அபீ ஸாபித் மற்றும் பலர் இதனை அபூ வாயில் வழியாக கைஸ் பின் அபீ கராஸா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், (அவர்) நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளனர். கைஸ் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததாக, இந்த ஹதீஸைத் தவிர வேறு எதையும் நாம் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1208 b

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقِ بْنِ سَلَمَةَ، وَشَقِيقٌ، هُوَ أَبُو وَائِلٍ عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي غَرَزَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

கைஸ் பின் அபீ ஃகரழா (ரழி) அவர்கள் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) அதே பொருளில்,

அதைப் போன்றே அறிவிக்கிறார்கள்.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது ஸஹீஹான ஹதீஸாகும்.

1209

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ التَّاجِرُ الصَّدُوقُ الأَمِينُ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ عَنْ أَبِي حَمْزَةَ . وَأَبُو حَمْزَةَ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَابِرٍ وَهُوَ شَيْخٌ بَصْرِيٌّ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"உண்மையுள்ள, நம்பிக்கைக்குரிய வியாபாரி நபிமார்களுடனும், உண்மையாளர்களுடனும், தியாகிகளுடனும் (மறுமையில் உயர்ந்த அந்தஸ்தில்) இருப்பார்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும். அத்-தவ்ரீ அவர்கள் அபூ ஹம்ஸா அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் இந்த அறிவிப்பின் வழியாக அன்றி, வேறு வழியில் இதனை நாம் அறியவில்லை. அபூ ஹம்ஸா அவர்களின் பெயர் 'அப்துல்லாஹ் பின் ஜாபிர்' ஆகும், மேலும் அவர் அல்-பஸராவைச் சேர்ந்த ஒரு ஷெய்க் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1209 b

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ .

சுவைது இப்னு நஸ்ர் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அப்துல்லாஹ் இப்னுல் முபாரக் எங்களுக்கு அறிவித்தார், சுஃப்யான் அஸ்-தவ்ரி அவர்களிடமிருந்து, அபூ ஹம்ஸா அவர்களிடமிருந்து (வரும்) இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வாயிலாக, (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) பொருள் போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

1210

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُثْمَانَ بْنِ خُثَيْمٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عُبَيْدِ بْنِ رِفَاعَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّهُ خَرَجَ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلَى الْمُصَلَّى فَرَأَى النَّاسَ يَتَبَايَعُونَ فَقَالَ " يَا مَعْشَرَ التُّجَّارِ " . فَاسْتَجَابُوا لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَرَفَعُوا أَعْنَاقَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ إِلَيْهِ فَقَالَ " إِنَّ التُّجَّارَ يُبْعَثُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فُجَّارًا إِلاَّ مَنِ اتَّقَى اللَّهَ وَبَرَّ وَصَدَقَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَيُقَالُ إِسْمَاعِيلُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ رِفَاعَةَ أَيْضًا .

ரிஃபாஆ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் முஸல்லாவிற்குச் (பெருநாள் தொழும் திடலுக்குச்) சென்றார்கள். அங்கு மக்கள் வியாபாரம் செய்வதை நபி (ஸல்) அவர்கள் கண்டார்கள். உடனே, "ஓ வியாபாரிகளே!" என்று அழைத்தார்கள். அவர்கள் (வியாபாரிகள்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை நோக்கித் தங்கள் கழுத்துகளையும் பார்வைகளையும் உயர்த்தியவாறு பதிலளித்தார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக மறுமை நாளில் வியாபாரிகள் தீயவர்களாகவே (பாவிகளாகவே, அநியாயம் செய்தவர்களாகவே) எழுப்பப்படுவார்கள்; அல்லாஹ்வை அஞ்சி, நன்மையாக நடந்து (நீதியுடன் செயல்பட்டு), உண்மையே பேசியவரைத் தவிர." அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மேலும் அவர்கள் இஸ்மாயில் பின் உபைதுல்லாஹ் பின் ரிஃபாஆ என்றும் கூறுகிறார்கள்.

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ حَلَفَ عَلَى سِلْعَةٍ كَاذِبًا

சரக்கைப் பற்றி பொய்யான சத்தியம் செய்பவரைப் பற்றி வந்துள்ளவை

1211

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، قَالَ أَخْبَرَنِي عَلِيُّ بْنُ مُدْرِكٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا زُرْعَةَ بْنَ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ، يُحَدِّثُ عَنْ خَرَشَةَ بْنِ الْحُرِّ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " ثَلاَثَةٌ لاَ يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلاَ يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ " . قُلْتُ مَنْ هُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَدْ خَابُوا وَخَسِرُوا فَقَالَ " الْمَنَّانُ وَالْمُسْبِلُ إِزَارَهُ وَالْمُنْفِقُ سِلْعَتَهُ بِالْحَلِفِ الْكَاذِبِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ بْنِ ثَعْلَبَةَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَمَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي ذَرٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ தர் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மூன்று வகையினர் இருக்கின்றனர்; மறுமை நாளில் அல்லாஹ் அவர்களை (கருணையுடன்) பார்க்க மாட்டான், அவர்களைத் தூய்மைப்படுத்தவும் மாட்டான், மேலும் அவர்களுக்கு வலிமிகுந்த வேதனை உண்டு."
நான் கேட்டேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர்கள் யார்? (அவர்கள் பெரும்) தோல்வியடைந்துவிட்டார்கள், நஷ்டமடைந்துவிட்டார்கள்!"
அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "(பிறருக்குக்) கொடுத்ததைச் சொல்லிக் காட்டுபவன் (அல்-மன்னான்), தனது இசார் ஆடையைக் (பெருமையின் காரணமாக) கணுக்காலுக்குக் கீழே தொங்கவிட்டிருப்பவன் (அல்-முஸ்பில்), மேலும் தனது வியாபாரப் பொருளைப் பொய்யான சத்தியம் செய்து விற்பனை செய்பவன் (ஆகியோர்)."

(அபூ ஈஸா) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி), அபூ ஹுரைரா (ரழி), அபூ உமாமா பின் ஸஃலபா (ரழி), இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி), மற்றும் மஃகில் பின் யசார் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: அபூ தர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّبْكِيرِ بِالتِّجَارَةِ ‏.‏

வியாபாரத்தை அதிகாலையில் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1212

حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، حَدَّثَنَا يَعْلَى بْنُ عَطَاءٍ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ حَدِيدٍ، عَنْ صَخْرٍ الْغَامِدِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اللَّهُمَّ بَارِكْ لأُمَّتِي فِي بُكُورِهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَكَانَ إِذَا بَعَثَ سَرِيَّةً أَوْ جَيْشًا بَعَثَهُمْ أَوَّلَ النَّهَارِ وَكَانَ صَخْرٌ رَجُلاً تَاجِرًا وَكَانَ إِذَا بَعَثَ تِجَارَةً بَعَثَهُمْ أَوَّلَ النَّهَارِ فَأَثْرَى وَكَثُرَ مَالُهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَبُرَيْدَةَ وَأَنَسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ صَخْرٍ الْغَامِدِيِّ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُ لِصَخْرٍ الْغَامِدِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ شُعْبَةَ عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏

சக்ர் அல்-ஃகாமிதீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹும்ம பாரிக் லி உம்மத்தீ ஃபீ புக்கூரிஹா"

(பொருள்: "யா அல்லாஹ், எனது உம்மத்திற்கு அவர்களின் அதிகாலைப் பொழுதில் (செய்யப்படும் காரியங்களில்) பரக்கத் செய்வாயாக.")

(அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்:) நபியவர்கள் (ஸல்) ஒரு சிறிய படையையோ அல்லது பெரும்படையையோ அனுப்பும் போதெல்லாம், அவர்களை நாளின் முற்பகுதியிலேயே அனுப்புவார்கள். சக்ர் (ரழி) அவர்கள் ஒரு வியாபாரியாக இருந்தார்; அவர் தனது வியாபாரப் பொருட்களை நாளின் தொடக்கத்தில் அனுப்புவார். அதனால் அவர் செல்வந்தரானார்; மேலும் அவரது செல்வம் பெருகியது.

இத்தலைப்பில் அலீ, இப்னு மஸ்ஊத், புரைதா, அனஸ், இப்னு உமர், இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் ஜாபிர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: சக்ர் அல்-ஃகாமிதீ (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன்' தரத்திலானது. இந்த ஹதீஸைத் தவிர சக்ர் அல்-ஃகாமிதீ (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த வேறு எந்த ஹதீஸையும் நாங்கள் அறியவில்லை. சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்கள் இந்த ஹதீஸை ஷுஃபா அவர்களிடமிருந்தும், அவர் யஃலா பின் அதா அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي الشِّرَاءِ إِلَى أَجَلٍ .

குறிப்பிட்ட காலக்கெடுவில் பணம் செலுத்தும் வகையில் பொருட்கள் வாங்குவதற்குள்ள சலுகை குறித்து வந்துள்ளவை

1213

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عُمَرُ بْنُ عَلِيٍّ أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، أَخْبَرَنَا عُمَارَةُ بْنُ أَبِي حَفْصَةَ، أَخْبَرَنَا عِكْرِمَةُ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَوْبَانِ قِطْرِيَّانِ غَلِيظَانِ فَكَانَ إِذَا قَعَدَ فَعَرِقَ ثَقُلاَ عَلَيْهِ فَقَدِمَ بَزٌّ مِنَ الشَّامِ لِفُلاَنٍ الْيَهُودِيِّ . فَقُلْتُ لَوْ بَعَثْتَ إِلَيْهِ فَاشْتَرَيْتَ مِنْهُ ثَوْبَيْنِ إِلَى الْمَيْسَرَةِ . فَأَرْسَلَ إِلَيْهِ فَقَالَ قَدْ عَلِمْتُ مَا يُرِيدُ إِنَّمَا يُرِيدُ أَنْ يَذْهَبَ بِمَالِي أَوْ بِدَرَاهِمِي . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَذَبَ قَدْ عَلِمَ أَنِّي مِنْ أَتْقَاهُمْ لِلَّهِ

وَآدَاهُمْ لِلأَمَانَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَنَسٍ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ أَيْضًا عَنْ عُمَارَةَ بْنِ أَبِي حَفْصَةَ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ فِرَاسٍ الْبَصْرِيَّ يَقُولُ سَمِعْتُ أَبَا دَاوُدَ الطَّيَالِسِيَّ يَقُولُ سُئِلَ شُعْبَةُ يَوْمًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ لَسْتُ أُحَدِّثُكُمْ حَتَّى تَقُومُوا إِلَى حَرَمِيِّ بْنِ عُمَارَةَ بْنِ أَبِي حَفْصَةَ فَتُقَبِّلُوا رَأْسَهُ . قَالَ وَحَرَمِيٌّ فِي الْقَوْمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى أَىْ إِعْجَابًا بِهَذَا الْحَدِيثِ .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு தடிமனான 'கித்ரீ' ஆடைகளை அணிந்திருந்தார்கள். அவர்கள் அமர்ந்து வியர்க்கும்போது, அவை அவர்களுக்குப் பாரமாக இருந்தன. அப்போது அஷ்-ஷாமிலிருந்து ஒரு குறிப்பிட்ட யூதருக்கு (விற்பனைக்காக) துணிகள் வந்தன. நான் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்), '(பணம் கொடுக்க) வசதி ஏற்படும் வரை, அவரிடமிருந்து இரண்டு ஆடைகளை (கடன் அடிப்படையில்) வாங்குவதற்குத் தாங்கள் அவரிடம் ஆள் அனுப்பினால் என்ன?' என்று கேட்டேன். எனவே, அவர்கள் அவனிடம் ஆள் அனுப்பினார்கள்.

அதற்கு அவன், 'அவர் என்ன நாடுகிறார் என்று எனக்குத் தெரியும்; அவர் எனது செல்வத்தை அல்லது எனது திர்ஹம்களை (திருப்பித் தராமல்) கொண்டு செல்லவே நாடுகிறார்' என்று கூறினான்.

(இதைக் கேட்ட) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவன் பொய் சொல்லிவிட்டான். நிச்சயமாக அவர்களில், அல்லாஹ்வை அதிகம் அஞ்சுபவன் நானே என்பதும், அமானிதங்களை (நம்பிக்கையுடன்) நிறைவேற்றுவதில் சிறந்தவன் நானே என்பதும் அவனுக்கு நன்றாகத் தெரியும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1214

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، وَعُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ تُوُفِّيَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَدِرْعُهُ مَرْهُونَةٌ بِعِشْرِينَ صَاعًا مِنْ طَعَامٍ أَخَذَهُ لأَهْلِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் மரணித்தபோது, அவர்களுடைய கவசம், அவர்கள் தமது குடும்பத்தினருக்காகப் (அவர்களின் பசி போக்க) பெற்றிருந்த இருபது ஸாஃ உணவுக்காக அடைமானம் வைக்கப்பட்டிருந்தது."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1215

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ هِشَامٍ الدَّسْتَوَائِيِّ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، ح قَالَ مُحَمَّدٌ وَحَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ مَشَيْتُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِخُبْزِ شَعِيرٍ وَإِهَالَةٍ سَنِخَةٍ وَلَقَدْ رُهِنَ لَهُ دِرْعٌ عِنْدَ يَهُودِيٍّ بِعِشْرِينَ صَاعًا مِنْ طَعَامٍ أَخَذَهُ لأَهْلِهِ وَلَقَدْ سَمِعْتُهُ ذَاتَ يَوْمٍ يَقُولُ مَا أَمْسَى فِي آلِ مُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم صَاعُ تَمْرٍ وَلاَ صَاعُ حَبٍّ ‏.‏ وَإِنَّ عِنْدَهُ يَوْمَئِذٍ لَتِسْعُ نِسْوَةٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வாற்கோதுமை ரொட்டியையும், சிக்கு நாற்றம் பிடித்த (பழைய) உருக்கிய கொழுப்பையும் கொண்டு சென்றேன். (அப்போது) நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது குடும்பத்திற்காகப் பெற்ற இருபது 'ஸாஉ' உணவுக்காக, தமது கவசத்தை ஒரு யூதரிடம் அடமானம் வைத்திருந்தார்கள். அந்த நாளில் அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: "முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் குடும்பத்தாரிடம் மாலை நேரத்தில் ஒரு 'ஸாஉ' பேரீச்சம்பழமோ அல்லது ஒரு 'ஸாஉ' தானியமோ இருக்கவில்லை." மேலும் அந்த நாளில் அவர்களுக்கு ஒன்பது மனைவியர் இருந்தார்கள்.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كِتَابَةِ الشُّرُوطِ ‏.‏

பாடம்: நிபந்தனைகளை எழுதுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1216

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، أَخْبَرَنَا عَبَّادُ بْنُ لَيْثٍ، صَاحِبُ الْكَرَابِيسِيِّ الْبَصْرِيُّ أَخْبَرَنَا عَبْدُ الْمَجِيدِ بْنُ وَهْبٍ، قَالَ قَالَ لِي الْعَدَّاءُ بْنُ خَالِدِ بْنِ هَوْذَةَ أَلاَ أُقْرِئُكَ كِتَابًا كَتَبَهُ لِي رَسُولُ اللَّهِ

صلى الله عليه وسلم قَالَ قُلْتُ بَلَى ‏.‏ فَأَخْرَجَ لِي كِتَابًا هَذَا مَا اشْتَرَى الْعَدَّاءُ بْنُ خَالِدِ بْنِ هَوْذَةَ مِنْ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اشْتَرَى مِنْهُ عَبْدًا أَوْ أَمَةً لاَ دَاءَ وَلاَ غَائِلَةَ وَلاَ خِبْثَةَ بَيْعَ الْمُسْلِمِ الْمُسْلِمَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبَّادِ بْنِ لَيْثٍ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ هَذَا الْحَدِيثَ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏

அப்துல் மஜீத் பின் வஹ்ப் கூறினார்: அல்-அத்தாஃ பின் காலித் பின் ஹவ்தா (ரழி) எனக்குக் கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்காக எழுதிக் கொடுத்த ஒரு மடலை உமக்கு நான் ஓதிக் காட்டட்டுமா?" நான் கூறினேன்: "ஆம்." உடனே அவர் எனக்காக ஒரு மடலை வெளியே எடுத்தார். (அதில் பின்வருமாறு எழுதப்பட்டிருந்தது):

"இது அல்-அத்தாஃ பின் காலித் பின் ஹவ்தா அவர்கள் முஹம்மது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வாங்கியதாகும். அவர் நபியவர்களிடமிருந்து ஓர் ஆண் அடிமையை அல்லது ஒரு பெண் அடிமையை விலைக்கு வாங்கினார். (அந்த அடிமையிடம்) எந்த நோயோ, (எஜமானிடமிருந்து ஓடிப்போகும் அல்லது தீங்கு விளைவிக்கும்) குறையோ, தீய நடத்தையோ இல்லை. இது ஒரு முஸ்லிம் மற்றொரு முஸ்லிமுக்குச் செய்யும் விற்பனையாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمِكْيَالِ وَالْمِيزَانِ ‏.‏

பாடம்: அளவுகள் மற்றும் எடைகள் பற்றி வந்துள்ளவை

1217

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَعْقُوبَ الطَّالْقَانِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَاسِطِيُّ، عَنْ حُسَيْنِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لأَصْحَابِ الْمِكْيَالِ وَالْمِيزَانِ إِنَّكُمْ قَدْ وُلِّيتُمْ أَمْرَيْنِ هَلَكَتْ فِيهِ الأُمَمُ السَّالِفَةُ قَبْلَكُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حُسَيْنِ بْنِ قَيْسٍ ‏.‏ وَحُسَيْنُ بْنُ قَيْسٍ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا بِإِسْنَادٍ صَحِيحٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ مَوْقُوفًا ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அளவை மற்றும் எடை (வியாபாரம்) செய்பவர்களிடம் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக இரு காரியங்கள் (அதாவது, அளவையிலும்

எடையிலும் நீதி செலுத்துதல்) உங்களிடம் ஒப்படைக்கப்பட்டுள்ளன, அவற்றின் விஷயத்தில் உங்களுக்கு முந்தைய சமுதாயங்கள் அழிந்தன."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: ஹுசைன் பின் கைஸ் அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாகவே தவிர இந்த ஹதீஸ் மர்ஃபூஃ ஆக இருப்பதை நாங்கள் அறியவில்லை. மேலும், ஹுசைன் பின் கைஸ் அவர்கள் ஹதீஸில் பலவீனமானவர் என தரப்படுத்தப்பட்டார்கள். இது இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து ஸஹீஹான அறிவிப்பாளர் தொடருடன் மவ்கூஃப் அறிவிப்பாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي بَيْعِ مَنْ يَزِيدُ

ஏலம் விடுவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1218

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ شُمَيْطِ بْنِ عَجْلاَنَ، حَدَّثَنَا الأَخْضَرُ بْنُ عَجْلاَنَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ الْحَنَفِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَاعَ حِلْسًا وَقَدَحًا وَقَالَ ‏"‏ مَنْ يَشْتَرِي هَذَا الْحِلْسَ وَالْقَدَحَ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ رَجُلٌ أَخَذْتُهُمَا بِدِرْهَمٍ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ يَزِيدُ عَلَى دِرْهَمٍ مَنْ يَزِيدُ عَلَى دِرْهَمٍ ‏"‏ ‏.‏ فَأَعْطَاهُ رَجُلٌ دِرْهَمَيْنِ فَبَاعَهُمَا مِنْهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الأَخْضَرِ بْنِ عَجْلاَنَ ‏.‏ وَعَبْدُ اللَّهِ الْحَنَفِيُّ الَّذِي رَوَى عَنْ أَنَسٍ هُوَ أَبُو بَكْرٍ الْحَنَفِيُّ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ لَمْ يَرَوْا بَأْسًا بِبَيْعِ مَنْ يَزِيدُ فِي الْغَنَائِمِ وَالْمَوَارِيثِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْحَدِيثِ عَنِ الأَخْضَرِ بْنِ عَجْلاَنَ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சேண விரிப்பையும் (ஒட்டகத்தின் மீது விரிக்கப்படும் பழைய விரிப்பு) ஒரு குடிநீர் பாத்திரத்தையும் (மரத்தால் செய்யப்பட்ட கோப்பை) விற்றார்கள். அவர்கள், "இந்த சேண விரிப்பையும் குடிநீர் பாத்திரத்தையும் யார் வாங்குவார்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு ஒரு மனிதர், "நான் இவற்றை ஒரு திர்ஹத்திற்கு எடுத்துக் கொள்கிறேன்" என்றார். அப்பொழுது நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஒரு திர்ஹத்தை விட அதிகமாக யார் தருவார்? ஒரு திர்ஹத்தை விட அதிகமாக யார் தருவார்?" என்று கேட்டார்கள். ஒரு மனிதர் அவருக்கு இரண்டு திர்ஹங்களைக் கொடுத்தார்;

எனவே அப்பொருட்களை அவரிடம் விற்றார்கள்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும். அல்-அக்தர் பின் அஜ்லான் அவர்களின் வழியாகவே தவிர வேறு எவ்வழியிலும் இந்த ஹதீஸை நாங்கள் அறியவில்லை. அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் அப்துல்லாஹ் அல்-ஹனஃபீ என்பவர் அபூபக்கர் அல்-ஹனஃபீ ஆவார்.

அறிவுடையோரில் சிலர் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள்; போரில் கிடைத்த பொருட்களையும் வாரிசுரிமைச் சொத்துக்களையும் ஏலம் விடுவதில் அவர்கள் எந்தத் தீங்கும் காணவில்லை. அல்-முஃதமிர் பின் சுலைமான் அவர்களும் ஹதீஸ் கலை வல்லுநர்களில் பலரும் அல்-அக்தர் பின் அஜ்லான் அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸை அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي بَيْعِ الْمُدَبَّرِ

முதப்பர் (அடிமையை விடுதலை செய்வதாக வாக்குறுதி அளிக்கப்பட்டவர்) விற்பனை குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1219

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ رَجُلاً، مِنَ الأَنْصَارِ دَبَّرَ غُلاَمًا لَهُ فَمَاتَ وَلَمْ يَتْرُكْ مَالاً غَيْرَهُ فَبَاعَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَاشْتَرَاهُ نُعَيْمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ النَّحَّامِ . قَالَ جَابِرٌ عَبْدًا قِبْطِيًّا مَاتَ عَامَ الأَوَّلِ فِي إِمَارَةِ ابْنِ الزُّبَيْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لَمْ يَرَوْا بِبَيْعِ الْمُدَبَّرِ بَأْسًا . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَكَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ بَيْعَ الْمُدَبَّرِ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكٍ وَالأَوْزَاعِيِّ .

ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிப்பதாவது:
"அன்சாரிகளில் ஒருவர், தம் அடிமையை ‘முதப்பர்’ (தம் மரணத்திற்குப் பின் விடுதலை பெறுபவர்) ஆக்கினார். பின்னர் அவர் (அந்த அன்சாரி) இறந்துவிட்டார். அந்த அடிமையைத் தவிர வேறு எந்தச் செல்வத்தையும் அவர் விட்டுச் செல்லவில்லை. எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் அந்த

அடிமையை விற்றார்கள். நுஐம் பின் அப்துல்லாஹ் பின் அந்-நஹ்ஹாம் (ரலி) அந்த அடிமையை வாங்கிக்கொண்டார்."

ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அந்த அடிமை ஒரு கிப்தி (எகிப்தியர்) ஆவார். அவர் இப்னுஸ் ஸுபைர் (ரலி) அவர்களின் ஆட்சியின் முதல் ஆண்டில் இறந்தார்."

அபூ ஈஸா கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து இது வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர். ‘முதப்பர்’ அடிமையை விற்பதில் தவறில்லை என்று அவர்கள் கருதுகின்றனர். இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் ஒரு சாரார் ‘முதப்பர்’ அடிமையை விற்பதை வெறுக்கின்றனர். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, மாலிக் மற்றும் அவ்ஸாயீ ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ تَلَقِّي الْبُيُوعِ

விற்பனைச் சரக்குகளை எதிர்கொள்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1220

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا سُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ نَهَى عَنْ تَلَقِّي الْبُيُوعِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عُمَرَ وَرَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், விற்பனைச் சரக்குகளை (சந்தைக்கு வருவதற்கு முன்பே வழியில் சென்று) சந்திப்பதைத் தடை செய்தார்கள்.

அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அலி (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), அபூ ஹுரைரா (ரழி), அபூ ஸயீத் (ரழி), இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும், நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1221

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الرَّقِّيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو الرَّقِّيُّ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ يُتَلَقَّى الْجَلَبُ فَإِنْ تَلَقَّاهُ إِنْسَانٌ فَابْتَاعَهُ فَصَاحِبُ السِّلْعَةِ فِيهَا بِالْخِيَارِ إِذَا وَرَدَ السُّوقَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَيُّوبَ وَحَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ تَلَقِّيَ الْبُيُوعِ وَهُوَ ضَرْبٌ مِنَ الْخَدِيعَةِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَغَيْرِهِ مِنْ أَصْحَابِنَا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் (சந்தைக்குக்) கொண்டுவரப்படும் சரக்குகளை (சந்தையை அடைவதற்கு முன் வழியில்) எதிர்கொள்வதை தடைசெய்தார்கள். யாரேனும் ஒருவர் அவற்றை அவ்வாறு எதிர்கொண்டு வாங்கினால், அப்பொருட்களின் உரிமையாளர் சந்தையை அடைந்ததும் (அந்த வியாபாரத்தை அங்கீகரிக்கவோ அல்லது ரத்து செய்யவோ) அவருக்கு விருப்ப உரிமை உண்டு."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் அய்யூப் (ஒரு அறிவிப்பாளர்) அவர்களின் ஹஸன் ஃகரீப் அறிவிப்பாகும். இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஒரு ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸாகும். அறிஞர்களில், சரக்குகளின் உரிமையாளர்களை (சந்தைக்கு வருமுன் வழியில்) சந்திப்பதை விரும்பாதவர்களும் உண்டு; அவர்கள் அது ஒரு வகை மோசடி என்று கூறுகின்றனர். இது அஷ்-ஷாஃபிஈ அவர்களின், மற்றும் எங்கள் தோழர்களில் மற்றவர்களின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ لاَ يَبِيعُ حَاضِرٌ لِبَادٍ

கிராமப்புற மக்களுக்காக நகரவாசி விற்பனை செய்யக்கூடாது என்பது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1222

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَقَالَ قُتَيْبَةُ يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيَّ

صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَبِيعُ حَاضِرٌ لِبَادٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ طَلْحَةَ وَجَابِرٍ وَأَنَسٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَحَكِيمِ بْنِ أَبِي يَزِيدَ عَنْ أَبِيهِ وَعَمْرِو بْنِ عَوْفٍ الْمُزَنِيِّ جَدِّ كَثِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَرَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நகரவாசி, கிராமவாசிக்காக (அவர் சந்தைக்குக் கொண்டுவந்த பொருட்களை, இடைத்தரகராகச் செயல்பட்டு) விற்கக்கூடாது."

அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் தல்ஹா (ரழி) அவர்கள், ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள், அனஸ் (ரழி) அவர்கள், இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், ஹகீம் பின் அபீ யஸீத் (ரழி) அவர்கள் தம் தந்தை (ரழி) வாயிலாக, கஸீர் பின் அப்துல்லாஹ்வின் பாட்டனாரான 'அம்ர் பின் அவ்ஃப் அல்-முஸனீ (ரழி) அவர்கள், மற்றும் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒரு மனிதர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1223

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ يَبِيعُ حَاضِرٌ لِبَادٍ دَعُوا النَّاسَ يَرْزُقُ اللَّهُ بَعْضَهُمْ مِنْ بَعْضٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَحَدِيثُ جَابِرٍ فِي هَذَا هُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ أَيْضًا ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ كَرِهُوا أَنْ يَبِيعَ حَاضِرٌ لِبَادٍ ‏.‏ وَرَخَّصَ بَعْضُهُمْ فِي أَنْ يَشْتَرِيَ حَاضِرٌ لِبَادٍ ‏.‏ وَقَالَ الشَّافِعِيُّ يُكْرَهُ أَنْ يَبِيعَ حَاضِرٌ لِبَادٍ وَإِنْ بَاعَ فَالْبَيْعُ جَائِزٌ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு நகரவாசி, கிராமவாசிக்காக (அவரது பொருளை விற்றுத் தரும் முகவராக) விற்க வேண்டாம். மக்களை (அவரவர் போக்கில்) விட்டுவிடுங்கள்; அல்லாஹ் அவர்களில் சிலருக்கு மற்றவர்கள் மூலம் வாழ்வாதாரம் அளிக்கிறான்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும், மேலும் ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸும் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும்.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் (ரழி) மற்றும் பிறரில் உள்ள அறிவுடைய சிலரின்படி இந்த ஹதீஸின் மீது அமல் செய்யப்படுகிறது. நகரவாசி கிராமவாசிக்காக விற்பதை அவர்கள் வெறுக்கிறார்கள், அதே நேரத்தில் அவர்களில் சிலர் நகரவாசி கிராமவாசிக்காக வாங்குவதற்கு அனுமதித்தார்கள். அஷ்-ஷாஃபிஈ அவர்கள் கூறினார்கள்: "நகரவாசி கிராமவாசிக்காக விற்பது விரும்பத்தகாதது, அவர் விற்றால், அந்த விற்பனை அனுமதிக்கப்பட்டதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ الْمُحَاقَلَةِ، وَالْمُزَابَنَةِ

முஹாகலா மற்றும் முஸாபனா ஆகியவற்றின் தடை குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1224

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الإِسْكَنْدَرَانِيُّ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الْمُحَاقَلَةِ وَالْمُزَابَنَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَسَعْدٍ وَجَابِرٍ وَرَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ وَأَبِي سَعِيدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْمُحَاقَلَةُ بَيْعُ الزَّرْعِ بِالْحِنْطَةِ . وَالْمُزَابَنَةُ بَيْعُ الثَّمَرِ عَلَى رُءُوسِ النَّخْلِ بِالتَّمْرِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا بَيْعَ الْمُحَاقَلَةِ وَالْمُزَابَنَةِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் முஹாகலா (அதாவது, அறுவடை செய்யப்படாத பயிர்களை (கோதுமையை) கோதுமைக்கு விற்பது) மற்றும் முஸாபனா (அதாவது, மரத்தில் உள்ள பழங்களை (பேரீச்சம் பழங்களை) உலர்ந்த பேரீச்சம் பழங்களுக்கு விற்பது) ஆகியவற்றைத் தடைசெய்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி), சஅத் (ரழி), ஜாபிர் (ரழி), ராஃபி பின் கதீஜ் (ரழி) மற்றும் அபூ ஸயீத் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் தரமுடையதாகும்.

முஹாகலா என்பது பயிர்களை கோதுமைக்கு விற்பதும், முஸாபனா என்பது

பேரீச்சை மரத்தில் உள்ள பேரீச்சம் பழங்களை உலர்ந்த பேரீச்சம் பழங்களுக்கு விற்பதும் ஆகும். பெரும்பாலான அறிஞர்கள் இதன்படி செயல்படுகின்றனர்; அவர்கள் முஹாகலா மற்றும் முஸாபனா விற்பனையை வெறுத்தனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1225

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ، أَنَّ زَيْدًا أَبَا عَيَّاشٍ، سَأَلَ سَعْدًا عَنِ الْبَيْضَاءِ، بِالسُّلْتِ فَقَالَ أَيُّهُمَا أَفْضَلُ قَالَ الْبَيْضَاءُ . فَنَهَى عَنْ ذَلِكَ . وَقَالَ سَعْدٌ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُسْأَلُ عَنِ اشْتِرَاءِ التَّمْرِ بِالرُّطَبِ فَقَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَيَنْقُصُ الرُّطَبُ إِذَا يَبِسَ . قَالُوا نَعَمْ . فَنَهَى عَنْ ذَلِكَ .

அப்துல்லாஹ் பின் யஸீத் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஸைத் அபூ அய்யாஷ் அவர்கள், ஸஃத் (ரழி) அவர்களிடம் வெள்ளைக் கோதுமைக்குப் பதிலாக வாற்கோதுமையை (அதே வகையைச் சேர்ந்த இரு வேறு தரமான பொருட்களைப் பரிமாற்றம் செய்வது) குறித்துக் கேட்டார்கள். அதற்கு ஸஃத் (ரழி), 'அவ்விரண்டில் எது சிறந்தது?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு (ஸைத்), 'வெள்ளைக் (கோதுமை)தான்' என்று கூறினார். ஆகவே, (தர வேறுபாடு காரணமாக சம அளவில் பரிமாற்றம் செய்வதை) அவர் தடை செய்தார்கள். மேலும் ஸஃத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், உலர்ந்த பேரீச்சம்பழங்களுக்குப் பதிலாக பழுத்த பேரீச்சம்பழங்களை (அதே வகையைச் சேர்ந்த இரு வேறு ஈரப்பதம் கொண்ட பொருட்களை) வாங்குவது பற்றிக் கேட்கப்பட்டதை நான் செவியுற்றேன். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் தம்மைச் சுற்றியிருந்தவர்களிடம், "பழுத்த பேரீச்சம்பழங்கள் காய்ந்தவுடன் (எடையில்) குறைந்துவிடுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் ஆம் என்றனர். எனவே, அவர் (ஸல்) அதைத் தடை செய்தார்கள் (ஏனெனில், ஈரப்பதம் காரணமாக சம அளவில் பரிமாற்றம் செய்வது வட்டிக்கு வழிவகுக்கும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1225 b

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ زَيْدٍ أَبِي عَيَّاشٍ، قَالَ سَأَلْنَا سَعْدًا فَذَكَرَ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَصْحَابِنَا .

ஸைத் அபூ அய்யாஷ் அவர்கள் கூறியதாவது:
நாங்கள் ஸஅத் (ரலி) அவர்களிடம் கேட்டோம். அப்போது அவர்கள் (முந்தைய ஹதீஸில் உள்ளதைப்) போன்றே கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்:
இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மேலும் இதன்படி அறிவுடையோர் செயல்படுகிறார்கள். இது அஷ்-ஷாஃபிஈ அவர்களின் மற்றும் நம் தோழர்களின் கருத்தாகும்.

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ بَيْعِ الثَّمَرَةِ حَتَّى يَبْدُوَ صَلاَحُهَا

கனிகள் பழுக்கத் தொடங்கும் வரை அவற்றை விற்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1226

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ بَيْعِ النَّخْلِ حَتَّى يَزْهُوَ .

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், பேரீச்சம் பழங்கள் நிறம் மாறி (பழுக்கத் தொடங்கி, உண்ணக்கூடிய நிலையை அடையும்) வரை அவற்றை விற்பதைத் தடை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1227

وَبِهَذَا الإِسْنَادِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ بَيْعِ السُّنْبُلِ حَتَّى يَبْيَضَّ وَيَأْمَنَ الْعَاهَةَ نَهَى الْبَائِعَ وَالْمُشْتَرِيَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَعَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ كَرِهُوا بَيْعَ الثِّمَارِ قَبْلَ أَنْ يَبْدُوَ صَلاَحُهَا . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரின்படி:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் கதிர்களை அவை வெண்மையாகும் வரையிலும், (பெரும்) சேதத்திலிருந்து பாதுகாப்பாகும் வரையிலும் விற்பதைத் தடை

செய்தார்கள். விற்பவர் மற்றும் வாங்குபவர் (ஆகிய இருவருக்கும்) அதைத் தடை செய்தார்கள்."

அவர் கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் அனஸ், ஆயிஷா, அபூ ஹுரைரா, இப்னு அப்பாஸ், ஜாபிர், அபூ ஸயீத் மற்றும் ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஒரு ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களிடையே இதன் அடிப்படையிலேயே செயல்பாடு உள்ளது. பழங்களின் பக்குவம் (பயன் தரும் நிலை) வெளிப்படுவதற்கு முன்பு அவற்றை விற்பதை அவர்கள் வெறுக்கிறார்கள். இது ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1228

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ، وَعَفَّانُ، وَسُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ بَيْعِ الْعِنَبِ حَتَّى يَسْوَدَّ وَعَنْ بَيْعِ الْحَبِّ حَتَّى يَشْتَدَّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், திராட்சை கறுத்து (முழுமையாகப் பழுக்கும்) வரையிலும், தானியங்கள் இறுகி (முதிர்ச்சியடையும்) வரையிலும் அவற்றை விற்பதைத் தடை செய்தார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும்; ஹம்மாத் பின் ஸலமா அவர்களின் அறிவிப்பைத் தவிர, இது மர்ஃபூஃ ஆக இருப்பதை நாங்கள் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنْ بَيْعِ، حَبَلِ الْحَبَلَةِ

ஹபலுல் ஹபலா விற்பனைக்குத் தடை விதிக்கப்பட்டிருப்பது பற்றி

1229

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ بَيْعِ حَبَلِ الْحَبَلَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَحَبَلُ الْحَبَلَةِ نِتَاجُ النِّتَاجِ وَهُوَ بَيْعٌ مَفْسُوخٌ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ مِنْ بُيُوعِ الْغَرَرِ . وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . وَرَوَى عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ وَغَيْرُهُ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ وَنَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهَذَا أَصَحُّ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் 'ஹபலுல் ஹபலா' விற்பனையைத் தடை செய்தார்கள்.' (இமாம் திர்மிதி கூறினார்:) இந்தத் தலைப்பில் அப்துல்லாஹ் பின் அப்பாஸ் (ரழி) மற்றும் அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். இது அறிஞர்களிடத்தில் செயல்படுத்தப்படுகிறது. 'ஹபலுல் ஹபலா' என்பது (ஒரு கர்ப்பிணி விலங்கின்) கர்ப்பத்தின் கர்ப்பமாகும் (அதாவது, கர்ப்பமாக இருக்கும் ஒரு விலங்கின் வயிற்றில் உள்ள குட்டியின் குட்டியை விற்பது). இது அறிஞர்களின் கூற்றுப்படி செல்லாத விற்பனையாகும்; மேலும் இது 'ஃகரர்' (நிச்சயமற்ற/மோசடி) விற்பனை வகையைச் சார்ந்தது. ஷுஅபா அவர்கள் இந்த ஹதீஸை அய்யூப் அவர்களிடமிருந்து, அவர் ஸயீத் பின் ஜுபைர் அவர்களிடமிருந்து, அவர் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். அப்துல் வஹ்ஹாப் அத்-தகஃபீ அவர்களும் மற்றவர்களும் இதனை அய்யூப் அவர்களிடமிருந்து, அவர் ஸயீத் பின் ஜுபைர் மற்றும் நாஃபி அவர்களிடமிருந்து, அவர்கள் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். இதுவே மிகவும் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ بَيْعِ الْغَرَرِ

கரர் (மோசடி) விற்பனை வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1230

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، أَنْبَأَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ بَيْعِ الْغَرَرِ وَبَيْعِ الْحَصَاةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا بَيْعَ الْغَرَرِ . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَمِنْ بُيُوعِ الْغَرَرِ بَيْعُ السَّمَكِ فِي الْمَاءِ وَبَيْعُ الْعَبْدِ الآبِقِ وَبَيْعُ الطَّيْرِ فِي السَّمَاءِ وَنَحْوُ ذَلِكَ مِنَ الْبُيُوعِ . وَمَعْنَى بَيْعِ الْحَصَاةِ أَنْ يَقُولَ الْبَائِعُ لِلْمُشْتَرِي إِذَا نَبَذْتُ إِلَيْكَ بِالْحَصَاةِ فَقَدْ وَجَبَ الْبَيْعُ فِيمَا بَيْنِي وَبَيْنَكَ . وَهَذَا شَبِيهٌ بِبَيْعِ الْمُنَابَذَةِ وَكَانَ هَذَا مِنْ بُيُوعِ أَهْلِ الْجَاهِلِيَّةِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஃகரர் (அறியாமை/சந்தேக) விற்பனையையும், ஹஸா (கல்லெறி) விற்பனையையும் தடைசெய்தார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), அபூ ஸயீத் (ரழி), மற்றும் அனஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும்.

இந்த ஹதீஸின்படி அறிவுடைய மக்கள் (அறிஞர்கள்) செயல்படுகிறார்கள்; அவர்கள் ஃகரரை வெறுக்கிறார்கள். அஷ்-ஷாஃபியீ அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஃகரர் விற்பனை என்பது தண்ணீரில் உள்ள மீன்களை விற்பது, தப்பி ஓடிய அடிமையை விற்பது, வானத்தில் உள்ள பறவைகளை விற்பது, மற்றும் இது போன்ற (முடிவு நிச்சயமற்ற) விற்பனைகளையும் உள்ளடக்கியது. மேலும் ஹஸா விற்பனையின் பொருள் என்னவென்றால், விற்பனையாளர் வாங்குபவரிடம், 'நான் உன் மீது சிறுகல்லை எறிந்தால், அப்போது எனக்கும் உனக்கும் இடையிலான விற்பனை இறுதியானது' என்று கூறுவதாகும். இது முனாபதா விற்பனையை ஒத்திருக்கிறது, மேலும் இது ஜாஹிலிய்யா மக்களின் விற்பனைப் பழக்கங்களில் ஒன்றாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنْ بَيْعَتَيْنِ، فِي بَيْعَةٍ

ஒரே விற்பனையில் இரண்டு விற்பனைகள் செய்வதற்கு வந்துள்ள தடை குறித்து

1231

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ بَيْعَتَيْنِ فِي بَيْعَةٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عُمَرَ وَابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَقَدْ فَسَّرَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا بَيْعَتَيْنِ فِي بَيْعَةٍ ‏.‏ أَنْ يَقُولَ أَبِيعُكَ هَذَا الثَّوْبَ بِنَقْدٍ بِعَشَرَةٍ وَبِنَسِيئَةٍ بِعِشْرِينَ وَلاَ يُفَارِقُهُ عَلَى أَحَدِ الْبَيْعَيْنِ فَإِذَا فَارَقَهُ عَلَى أَحَدِهِمَا فَلاَ بَأْسَ إِذَا كَانَتِ الْعُقْدَةُ عَلَى وَاحِدٍ مِنْهُمَا ‏.‏ قَالَ الشَّافِعِيُّ وَمِنْ مَعْنَى نَهْىِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَنْ بَيْعَتَيْنِ فِي بَيْعَةٍ أَنْ يَقُولَ أَبِيعُكَ دَارِي هَذِهِ بِكَذَا عَلَى أَنْ تَبِيعَنِي غُلاَمَكَ بِكَذَا فَإِذَا وَجَبَ لِي غُلاَمُكَ وَجَبَ لَكَ دَارِي ‏.‏ وَهَذَا يُفَارِقُ عَنْ بَيْعٍ بِغَيْرِ ثَمَنٍ مَعْلُومٍ وَلاَ يَدْرِي كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا عَلَى مَا وَقَعَتْ عَلَيْهِ صَفْقَتُهُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஒரு விற்பனையில் இரண்டு விற்பனைகள் (சேர்த்து) செய்வதைத் தடை செய்தார்கள்."

இந்த அத்தியாயத்தில் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரலி), இப்னு உமர் (ரலி) மற்றும் இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில்) அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்களிடம் இதன் அடிப்படையில் செயல்முறை உள்ளது.

சில அறிஞர்கள் 'ஒரு விற்பனையில் இரண்டு விற்பனைகள்' என்பதற்கு விளக்கமளித்துள்ளனர். அதாவது ஒருவர், "இந்த ஆடையை நான் உனக்கு ரொக்கத்திற்குப் பத்துக்கும், கடனுக்கு இருபதுக்கும் விற்கிறேன்" என்று கூறுவதும், (அவ்விரு விலைகளில்) ஒன்றின் மீது (உறுதி செய்யாமல்) அவ்விருவரும் பிரிந்து விடுவதுமாகும். அவ்விரண்டில் ஒன்றின் மீது வியாபார ஒப்பந்தம் உறுதியான நிலையில் அவர்கள் பிரிந்து சென்றால் அதில் தவறில்லை (ஏனெனில் ஒப்பந்தம் தெளிவாகிவிட்டது).

இமாம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு விற்பனையில் இரண்டு விற்பனைகள்" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் தடை செய்ததன் பொருளில் இதுவும் அடங்கும்: அதாவது ஒருவர், 'என்னுடைய இந்த வீட்டை நான் உனக்கு இவ்வளவு (விலைக்கு) விற்கிறேன்; நீ உன்னுடைய அடிமையை எனக்கு இவ்வளவு (விலைக்கு) விற்க வேண்டும் என்ற நிபந்தனையின்

பேரில்' என்று கூறுவதாகும். 'எனக்கு உன் அடிமை கிடைத்தால், உனக்கு என் வீடு சொந்தம்' (என்று கூறுவதாகும்). இதில், தெளிவான விலை நிர்ணயம் இல்லாமல் ஒரு விற்பனையை முடித்துச் செல்கிறார். மேலும், எதன் அடிப்படையில் (எந்த விலையில்) தன் வியாபாரம் அமைந்தது என்பதை அவ்விருவரில் எவரும் அறியமாட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ بَيْعِ مَا لَيْسَ عِنْدَكَ

ஒருவரிடம் இல்லாத ஒன்றை விற்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1232

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ مَاهَكَ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ، قَالَ أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَأْتِينِي الرَّجُلُ يَسْأَلُنِي مِنَ الْبَيْعِ مَا لَيْسَ عِنْدِي أَبْتَاعُ لَهُ مِنَ السُّوقِ ثُمَّ أَبِيعُهُ قَالَ لاَ تَبِعْ مَا لَيْسَ عِنْدَكَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ .

ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'ஒரு மனிதர் என்னிடம் வந்து, என்னிடம் இல்லாத ஒரு பொருளை (விற்பனைக்காக) கேட்கிறார். அவருக்காக அதைச் சந்தையிலிருந்து வாங்கி, பிறகு அவருக்கு விற்கலாமா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'உன்னிடம் இல்லாததை நீ விற்காதே' என்று கூறினார்கள்.'

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1233

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ مَاهَكَ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ، قَالَ نَهَانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أَبِيعَ مَا لَيْسَ عِنْدِي . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ قُلْتُ لأَحْمَدَ مَا مَعْنَى نَهَى عَنْ سَلَفٍ وَبَيْعٍ قَالَ أَنْ يَكُونَ يُقْرِضُهُ قَرْضًا ثُمَّ يُبَايِعُهُ عَلَيْهِ بَيْعًا يَزْدَادُ عَلَيْهِ وَيَحْتَمِلُ أَنْ يَكُونَ يُسْلِفُ إِلَيْهِ فِي شَيْءٍ فَيَقُولُ

إِنْ لَمْ يَتَهَيَّأْ عِنْدَكَ فَهُوَ بَيْعٌ عَلَيْكَ. قَالَ إِسْحَاقُ يَعْنِي ابْنَ رَاهَوَيْهِ كَمَا قَالَ قُلْتُ لأَحْمَدَ وَعَنْ بَيْعِ مَا لَمْ تَضْمَنْ قَالَ لاَ يَكُونُ عِنْدِي إِلاَّ فِي الطَّعَامِ مَا لَمْ تَقْبِضْ. قَالَ إِسْحَاقُ كَمَا قَالَ فِي كُلِّ مَا يُكَالُ أَوْ يُوزَنُ. قَالَ أَحْمَدُ إِذَا قَالَ أَبِيعُكَ هَذَا الثَّوْبَ وَعَلَىَّ خِيَاطَتُهُ وَقَصَارَتُهُ فَهَذَا مِنْ نَحْوِ شَرْطَيْنِ فِي بَيْعٍ وَإِذَا قَالَ أَبِيعُكَهُ وَعَلَىَّ خِيَاطَتُهُ فَلاَ بَأْسَ بِهِ أَوْ قَالَ أَبِيعُكَهُ وَعَلَىَّ قَصَارَتُهُ فَلاَ بَأْسَ بِهِ إِنَّمَا هُوَ شَرْطٌ وَاحِدٌ. قَالَ إِسْحَاقُ كَمَا قَالَ.

ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என்னிடம் இல்லாததை விற்பதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்குத் தடை விதித்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸனான ஹதீஸ் ஆகும்.

இஸ்ஹாக் பின் மன்ஸூர் கூறினார்கள்: நான் அஹ்மத் (இப்னு ஹன்பல்) அவர்களிடம், "'கடன் மற்றும் விற்பனை' (ஆகிய இரண்டும் கலந்த ஒப்பந்தத்திற்கு) விதிக்கப்பட்ட தடையின் கருத்து என்ன?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவர் (மற்றொருவருக்குக்) கடன் கொடுத்து, பின்னர் அவரிடம் ஒரு பொருளை (அதன் சாதாரண) விலையை விட அதிக விலைக்கு விற்பதாகும். மேலும், ஒரு பொருளை முன்னிறுத்தி கடன் (முன்பணம்) கொடுத்துவிட்டு, 'உன்னிடம் அப்பொருள் (தயாராக) இல்லையென்றால், அது உனக்கு விற்பனையாகிவிடும்' என்று கூறுவதும் இதில் அடங்கும்."

இஸ்ஹாக் (அதாவது இப்னு ராஹவைஹி) அவர்களும் அவர் (அஹ்மத்) கூறியதைப் போன்றே கூறினார்கள். மேலும் நான் அஹ்மத் அவர்களிடம், "(ஒருவர்) தன் பொறுப்பில் இல்லாததை (அல்லது கைப்பற்றாததை) விற்பது பற்றிக் கூறுங்கள்?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "என்னைப் பொறுத்தவரை, கைப்பற்றாத உணவுப் பொருட்களைத் தவிர வேறெதிலும் (இத்தடை) இல்லை" என்று கூறினார்கள். இஸ்ஹாக் அவர்கள் கூறும்போது, "அளக்கப்படும் அல்லது நிறுக்கப்படும் எப்பொருளாயினும், அவர் கூறியது போன்றே (சட்டம்) ஆகும்" என்றார்கள்.

அஹ்மத் அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவர், 'நான் இந்த ஆடையை உமக்கு விற்கிறேன்; அதைத் தைத்துக் கொடுப்பதும், அதை வெளுத்துக் (அல்லது பளபளப்பாக்கிக்) கொடுப்பதும் என் கடமையாகும்' என்று கூறினால், இது ஒரு விற்பனையில் இரண்டு நிபந்தனைகள் விதிப்பதைப் போன்றதாகும். ஆனால், 'நான் இதை உமக்கு விற்கிறேன்; அதைத் தைத்துக் கொடுப்பது என் கடமை' என்று கூறினால், அதில் தவறில்லை. அல்லது 'நான் இதை உமக்கு விற்கிறேன்; அதை வெளுத்துத் (அல்லது பளபளப்பாக்கித்) தருவது என் கடமை' என்று கூறினால் அதிலும் தவறில்லை. ஏனெனில் இது ஒரே ஒரு நிபந்தனையாகும்." இஸ்ஹாக் அவர்களும் அவர் (அஹ்மத்) கூறியதைப் போன்றே கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1234

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ شُعَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، حَتَّى ذَكَرَ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَحِلُّ سَلَفٌ وَبَيْعٌ وَلاَ شَرْطَانِ فِي بَيْعٍ وَلاَ رِبْحُ مَا لَمْ يُضْمَنْ وَلاَ بَيْعُ مَا لَيْسَ عِنْدَكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ قَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ ‏.‏ رَوَى أَيُّوبُ السَّخْتِيَانِيُّ وَأَبُو بِشْرٍ عَنْ يُوسُفَ بْنِ مَاهَكَ عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَوْفٌ وَهِشَامُ بْنُ حَسَّانَ عَنِ ابْنِ سِيرِينَ عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ مُرْسَلٌ إِنَّمَا رَوَاهُ ابْنُ سِيرِينَ عَنْ أَيُّوبَ السَّخْتِيَانِيِّ عَنْ يُوسُفَ بْنِ مَاهَكَ عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கடனும் விற்பனையும் (ஒன்றாக அமைவது) ஆகுமானதல்ல; ஒரு விற்பனையில் இரண்டு (முரண்பட்ட அல்லது செல்லாததாக்கும்) நிபந்தனைகள் (விதிப்பதும்), உமது பொறுப்பில் வராத (உத்தரவாதம் இல்லாத) ஒன்றில் இலாபம் அடைவதும், உம்மிடம் இல்லாத ஒன்றை நீர் விற்பதும் ஆகுமானதல்ல."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் தரத்திலுள்ளதாகும். இது அவர் வழியாக வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அய்யூப் அஸ்-ஸக்தியானி மற்றும் அபூ பிஷ்ர் ஆகியோர் யூசுஃப் பின் மஹக் வழியாக ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: அவ்ஃப் மற்றும் ஹிஷாம் பின் ஹஸ்ஸான் ஆகியோர் இந்த ஹதீஸை இப்னு ஸிரீன் வழியாக, ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். இது ஒரு முர்ஸல் ஹதீஸ் ஆகும். (ஏனெனில்) இப்னு ஸிரீன் இதை அய்யூப் அஸ்-ஸக்தியானி வழியாக, யூசுஃப் பின் மஹக் அவர்களிடமிருந்து, ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1235

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، وَعَبْدَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْخُزَاعِيُّ الْبَصْرِيُّ أَبُو سَهْلٍ، وَغَيْرُ وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ مَاهَكَ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ، قَالَ نَهَانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أَبِيعَ مَا لَيْسَ عِنْدِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى وَكِيعٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَزِيدَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنِ ابْنِ سِيرِينَ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ ‏.‏ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ يُوسُفَ بْنِ مَاهَكَ وَرِوَايَةُ عَبْدِ الصَّمَدِ أَصَحُّ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَعْلَى بْنِ حَكِيمٍ عَنْ يُوسُفَ بْنِ مَاهَكَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عِصْمَةَ عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا أَنْ يَبِيعَ الرَّجُلُ مَا لَيْسَ عِنْدَهُ ‏.‏

ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"என்னிடம் இல்லாததை விற்பதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்குத் தடை விதித்தார்கள் (ஏனெனில், அது நிச்சயமற்ற தன்மையையும், விநியோகிக்க முடியாத அபாயத்தையும் உள்ளடக்கியது)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: வக்கீஃ அவர்கள் இந்த ஹதீஸை யஸீத் பின் இப்ராஹீம் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் இப்னு ஸீரீன் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் அய்யூப் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார்கள், மேலும் அதில் "யூசுஃப் பின் மஹக் அவர்களிடமிருந்து" என்று அவர்கள் குறிப்பிடவில்லை.

மேலும் அப்துஸ்-ஸமத் (ஹதீஸ் எண் 1235 இன் அறிவிப்பாளர் தொடரில் உள்ள ஒரு அறிவிப்பாளர்) அவர்களின் அறிவிப்பு மிகவும் சரியானது.

யஹ்யா பின் அபீ கஸீர் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை யஃலா பின் ஹகீம் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் யூசுஃப் பின் மஹக் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் அப்துல்லாஹ் பின் இஸ்மா அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார்கள்.

பெரும்பாலான அறிஞர்களின்படி இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் செயல்படப்படுகிறது, ஒருவர் தன்னிடம் இல்லாததை விற்பதை அவர்கள் வெறுக்கிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ بَيْعِ الْوَلاَءِ وَهِبَتِهِ

வலாவை விற்பதும், அதை அன்பளிப்பாகக் கொடுப்பதும் வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1236

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، وَشُعْبَةُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ بَيْعِ الْوَلاَءِ وَهِبَتِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَقَدْ رَوَى يَحْيَى بْنُ سُلَيْمٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ نَهَى عَنْ بَيْعِ الْوَلاَءِ وَهِبَتِهِ . وَهُوَ وَهَمٌ وَهِمَ فِيهِ يَحْيَى بْنُ سُلَيْمٍ . وَرَوَى عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ سُلَيْمٍ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வலாஃவை (அடிமைத்தளையிலிருந்து விடுவிக்கப்பட்டதனால் ஏற்படும் உறவுரிமையை) விற்பதையும் மேலும் அதை அன்பளிப்பாகக் கொடுப்பதையும் தடைசெய்தார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அப்துல்லாஹ் பின் தீனார் அவர்கள், இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததாகவே தவிர, இந்த ஹதீஸை நாங்கள் அறியவில்லை. அறிஞர்களிடம் இந்த ஹதீஸின் மீதே செயல்பாடு உள்ளது.

யஹ்யா பின் ஸுலைம் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை உபைதுல்லாஹ் பின் உமர் அவர்களிடமிருந்து, நாஃபி அவர்களிடமிருந்து, இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து "அவர்கள் வலாஃவை விற்பதையும் அதை அன்பளிப்பாகக் கொடுப்பதையும் தடைசெய்தார்கள்" என்று அறிவித்தார்கள்.

ஆனால் இது ஒரு தவறாகும்; இதில் யஹ்யா பின் ஸுலைம் அவர்கள் தவறு செய்துவிட்டார்கள். அப்துல் வஹ்ஹாப் அத்-தகஃபீ அவர்களும்,

அப்துல்லாஹ் பின் நுமைர் அவர்களும் மற்றும் பலரும் இதை உபைதுல்லாஹ் பின் உமர் அவர்களிடமிருந்து, அப்துல்லாஹ் பின் தீனார் அவர்களிடமிருந்து, இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். யஹ்யா பின் ஸுலைம் அவர்களின் அறிவிப்பை விட இதுவே மிகச் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ بَيْعِ الْحَيَوَانِ بِالْحَيَوَانِ نَسِيئَةً

விலங்குகளுக்கு பதிலாக விலங்குகளை கடனாக பரிமாறிக் கொள்வது வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1237

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ مُثَنَّى حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ بَيْعِ الْحَيَوَانِ بِالْحَيَوَانِ نَسِيئَةً . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَسَمَاعُ الْحَسَنِ مِنْ سَمُرَةَ صَحِيحٌ هَكَذَا قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ وَغَيْرُهُ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ فِي بَيْعِ الْحَيَوَانِ بِالْحَيَوَانِ نَسِيئَةً وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ فِي بَيْعِ الْحَيَوَانِ بِالْحَيَوَانِ نَسِيئَةً وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَإِسْحَاقَ .

ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், விலங்குக்கு விலங்கு விற்பனை செய்வதை கடனுக்கு (நஸீஅத்தாக) தடைசெய்தார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), ஜாபிர் (ரழி), இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: ஸமுரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும். அல்-ஹஸன் அவர்கள் ஸமுரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து செவியுற்றார்கள் என்பது சரியானது, இதைத்தான் அலீ பின் அல்-மதீனி மற்றும் மற்றவர்கள் கூறினார்கள்.

விலங்குக்கு விலங்கு கடனுக்கு (நஸீஅத்தாக) விற்பனை செய்வதைப்

பொறுத்தவரை, நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் (ரழி) மற்றும் மற்ற அறிஞர்களில் பெரும்பாலானோரின் கருத்து இதுவே (தடை என்பதே) நடைமுறையில் உள்ளது. இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா மக்களின் கருத்து, மேலும் இது அஹ்மத் இப்னு ஹன்பல் அவர்களின் கருத்தும் ஆகும்.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் (ரழி) மற்றும் மற்ற அறிஞர்களில் சிலர், விலங்குக்கு விலங்கு கடனுக்கு (நஸீஅத்தாக) விற்பனை செய்ய அனுமதித்தார்கள். இது அஷ்-ஷாஃபிஈ மற்றும் இஸ்ஹாக் இப்னு ராஹவைஹ் அவர்களின் கருத்து ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1238

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنِ الْحَجَّاجِ، وَهُوَ ابْنُ أَرْطَاةَ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الْحَيَوَانُ اثْنَانِ بِوَاحِدٍ لاَ يَصْلُحُ نَسِيئًا وَلاَ بَأْسَ بِهِ يَدًا بِيَدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பிராணிகளை (அதே இனத்தைச் சேர்ந்த) ஒன்றுக்கு இரண்டு என்ற அடிப்படையில் கடனுக்கு விற்பது முறையல்ல, மேலும், கையோடு கை (உடனடியாகப்) பரிமாற்றம் கொள்வதில் குற்றமில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي شِرَاءِ الْعَبْدِ بِالْعَبْدَيْنِ

இரண்டு அடிமைகளுக்குப் பதிலாக ஒரு அடிமையை வாங்குவது பற்றி வந்துள்ளதைப் பற்றி

1239

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، أَخْبَرَنَا اللَّيْثُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ جَاءَ عَبْدٌ فَبَايَعَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَلَى الْهِجْرَةِ وَلاَ يَشْعُرُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ عَبْدٌ فَجَاءَ سَيِّدُهُ يُرِيدُهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ بِعْنِيهِ ‏.‏ فَاشْتَرَاهُ بِعَبْدَيْنِ أَسْوَدَيْنِ ثُمَّ لَمْ يُبَايِعْ أَحَدًا بَعْدُ حَتَّى يَسْأَلَهُ أَعَبْدٌ هُوَ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ لاَ بَأْسَ بِعَبْدٍ بِعَبْدَيْنِ يَدًا بِيَدٍ . وَاخْتَلَفُوا فِيهِ إِذَا كَانَ نَسِيئًا .

ஓர் அடிமை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஹிஜ்ரத் செய்வதற்காக (இஸ்லாமிய உறுதிமொழி) பைஅத் அளிக்க வந்தார். ஆனால், அவர் ஓர் அடிமை என்பதை நபி (ஸல்) அவர்கள் அறிந்திருக்கவில்லை. ஆகவே, அவருடைய எஜமானர் அவரை(த் தேடி) வந்தபோது, நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அவரை எனக்கு விற்றுவிடுங்கள்' என்று கூறினார்கள். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரை இரண்டு கறுப்பு அடிமைகளுக்குப் பகரமாக வாங்கினார்கள். அதன்பிறகு, 'இவர் ஓர் அடிமையா?' என்று கேட்காத வரை, யாரிடமிருந்தும் அவர்கள் (பைஅத்) உறுதிமொழி பெறமாட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْحِنْطَةَ بِالْحِنْطَةِ مِثْلاً بِمِثْلٍ وَكَرَاهِيَةِ التَّفَاضُلِ فِيهِ

கோதுமைக்குக் கோதுமை சரிக்குச் சமமாக இருக்க வேண்டும் என்றும், அதில் அதிகரிப்பு வெறுக்கப்படுகிறது என்றும் வந்துள்ளவை.

1240

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي الأَشْعَثِ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " الذَّهَبُ بِالذَّهَبِ مِثْلاً بِمِثْلٍ وَالْفِضَّةُ بِالْفِضَّةِ مِثْلاً بِمِثْلٍ وَالتَّمْرُ بِالتَّمْرِ مِثْلاً بِمِثْلٍ وَالْبُرُّ بِالْبُرِّ مِثْلاً بِمِثْلٍ وَالْمِلْحُ بِالْمِلْحِ مِثْلاً بِمِثْلٍ وَالشَّعِيرُ بِالشَّعِيرِ مِثْلاً بِمِثْلٍ فَمَنْ زَادَ أَوِ ازْدَادَ فَقَدْ أَرْبَى بِيعُوا الذَّهَبَ بِالْفِضَّةِ كَيْفَ شِئْتُمْ يَدًا بِيَدٍ وَبِيعُوا الْبُرَّ بِالتَّمْرِ كَيْفَ شِئْتُمْ يَدًا بِيَدٍ وَبِيعُوا الشَّعِيرَ بِالتَّمْرِ كَيْفَ شِئْتُمْ يَدًا بِيَدٍ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَبِلاَلٍ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُبَادَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ خَالِدٍ بِهَذَا الإِسْنَادِ وَقَالَ " بِيعُوا الْبُرَّ بِالشَّعِيرِ كَيْفَ شِئْتُمْ يَدًا بِيَدٍ " . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ خَالِدٍ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ عَنْ أَبِي الأَشْعَثِ عَنْ عُبَادَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْحَدِيثَ وَزَادَ فِيهِ قَالَ خَالِدٌ قَالَ أَبُو قِلاَبَةَ " بِيعُوا الْبُرَّ بِالشَّعِيرِ كَيْفَ شِئْتُمْ " فَذَكَرَ الْحَدِيثَ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ أَنْ يُبَاعَ الْبُرُّ بِالْبُرِّ إِلاَّ مِثْلاً بِمِثْلٍ وَالشَّعِيرُ بِالشَّعِيرِ إِلاَّ مِثْلاً بِمِثْلٍ فَإِذَا اخْتَلَفَ

الأَصْنَافُ فَلاَ بَأْسَ أَنْ يُبَاعَ مُتَفَاضِلاً إِذَا كَانَ يَدًا بِيَدٍ ‏.‏ وَهَذَا قَوْلُ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ قَالَ الشَّافِعِيُّ وَالْحُجَّةُ فِي ذَلِكَ قَوْلُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ بِيعُوا الشَّعِيرَ بِالْبُرِّ كَيْفَ شِئْتُمْ يَدًا بِيَدٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ تُبَاعَ الْحِنْطَةُ بِالشَّعِيرِ إِلاَّ مِثْلاً بِمِثْلٍ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏

உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தங்கத்திற்குத் தங்கம் நிகருக்கு நிகராகவும், வெள்ளிக்கு வெள்ளி நிகருக்கு நிகராகவும், பேரீச்சம்பழத்திற்குப் பேரீச்சம்பழம் நிகருக்கு நிகராகவும், கோதுமைக்குக் கோதுமை நிகருக்கு நிகராகவும், உப்புக்கு உப்பு நிகருக்கு நிகராகவும், வாற்கோதுமைக்கு வாற்கோதுமை நிகருக்கு நிகராகவும் (அதே இனத்தைச் சேர்ந்த பண்டமாக இருந்தால், அளவிலும் எடையிலும்) விற்கப்பட வேண்டும். ஆகவே, எவர் (அளவை) அதிகப்படுத்தினாரோ அல்லது (அதிகமாக) கோரினாரோ, அவர் வட்டி (ரிபா) வாங்கிவிட்டார். தங்கத்தை வெள்ளிக்கு நீங்கள் விரும்பியவாறு கையோடு கை (ரொக்கமாக) விற்றுக்கொள்ளுங்கள்; கோதுமையைப் பேரீச்சம்பழத்திற்கு நீங்கள் விரும்பியவாறு கையோடு கை விற்றுக்கொள்ளுங்கள்; வாற்கோதுமையைப் பேரீச்சம்பழத்திற்கு நீங்கள் விரும்பியவாறு கையோடு கை விற்றுக்கொள்ளுங்கள்."

அவர் (நூலாசிரியர்) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் அபூ ஸயீத், அபூ ஹுரைரா, பிலால் மற்றும் அனஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்: உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். சிலர் இந்த ஹதீஸை இதே அறிவிப்பாளர் தொடருடன் காலிதிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர்; அதில், "கோதுமையை வாற்கோதுமைக்கு நீங்கள் விரும்பியவாறு கையோடு கை விற்றுக்கொள்ளுங்கள்" என்று அவர் கூறியுள்ளார்.

வேறு சிலர் இந்த ஹதீஸை காலித் வழியாக, அபூ கிலாபாவிடமிருந்தும், அவர் அபூ அல்-அஷ்அத்திடமிருந்தும், அவர் உபாதா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளனர். அதில் காலித், அபூ கிலாபா கூறியதாகப் பின்வருவதை அதிகப்படுத்தியுள்ளார்: "கோதுமையை வாற்கோதுமையை நீங்கள் விரும்பியவாறு விற்றுக்கொள்ளுங்கள்" என்று கூறிவிட்டு முழு ஹதீஸையும் குறிப்பிட்டார்.

அறிஞர்களிடம் நடைமுறை இதன் மீதே உள்ளது. கோதுமைக்குக் கோதுமை விற்கும்போது நிகருக்கு நிகராகவே தவிர (வேறு விதமாக) விற்கக்கூடாது என்றும், அவ்வாறே வாற்கோதுமைக்கு வாற்கோதுமை விற்கும்போதும்

நிகருக்கு நிகராகவே தவிர (வேறு விதமாக விற்கக்கூடாது) என்றும் அவர்கள் கருதுகின்றனர். (பண்டங்களின்) வகைகள் மாறுபடும்போது, அது கையோடு கை (ரொக்கமாக) இருந்தால், ஏற்றத்தாழ்வுடன் விற்கப்படுவதில் தவறில்லை. இது நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் பெரும்பாலானோரின் கூற்றாகும். இது சுஃப்யான் அத்தவ்ரி, ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். "அதற்கான ஆதாரம் நபி (ஸல்) அவர்களின், 'வாற்கோதுமையைக் கோதுமைக்கு நீங்கள் விரும்பியவாறு கையோடு கை விற்றுக்கொள்ளுங்கள்' எனும் கூற்றாகும்" என்று ஷாஃபிஈ கூறினார்.

அபூ ஈஸா கூறினார்: அறிஞர்களில் ஒரு கூட்டத்தார் கோதுமையை வாற்கோதுமைக்கு விற்கும்போது, நிகருக்கு நிகராக இல்லாவிட்டால் அதை வெறுத்தனர் (கூடாதெனக் கருதினர்). இது மாலிக் பின் அனஸ் அவர்களின் கூற்றாகும். ஆயினும் முதல் கூற்றே மிகவும் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّرْفِ

நாணயப் பரிமாற்றம் குறித்து வந்துள்ளவை

1241

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، أَخْبَرَنَا حُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا شَيْبَانُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ نَافِعٍ، قَالَ انْطَلَقْتُ أَنَا وَابْنُ، عُمَرَ إِلَى أَبِي سَعِيدٍ فَحَدَّثَنَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ سَمِعَتْهُ أُذُنَاىَ هَاتَانِ يَقُولُ لاَ تَبِيعُوا الذَّهَبَ بِالذَّهَبِ إِلاَّ مِثْلاً بِمِثْلٍ وَالْفِضَّةَ بِالْفِضَّةِ إِلاَّ مِثْلاً بِمِثْلٍ لاَ يُشَفُّ بَعْضُهُ عَلَى بَعْضٍ وَلاَ تَبِيعُوا مِنْهُ غَائِبًا بِنَاجِزٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَهِشَامِ بْنِ عَامِرٍ وَالْبَرَاءِ وَزَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ وَفَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ وَأَبِي بَكْرَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَبِلاَلٍ ‏.‏ قَالَ وَحَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الرِّبَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِلاَّ مَا رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ كَانَ لاَ يَرَى بَأْسًا أَنْ يُبَاعَ الذَّهَبُ بِالذَّهَبِ مُتَفَاضِلاً وَالْفِضَّةُ بِالْفِضَّةِ مُتَفَاضِلاً إِذَا كَانَ يَدًا بِيَدٍ ‏.‏ وَقَالَ إِنَّمَا الرِّبَا فِي النَّسِيئَةِ ‏.‏ وَكَذَلِكَ رُوِيَ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ شَيْءٌ مِنْ هَذَا وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ رَجَعَ عَنْ قَوْلِهِ حِينَ حَدَّثَهُ أَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى

هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ قَالَ لَيْسَ فِي الصَّرْفِ اخْتِلاَفٌ .

நாஃபிஃ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நானும் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களும் அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்களிடம் சென்றோம். அவர்கள் எங்களுக்கு (பின்வருமாறு) அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் – மேலும் நான் இதனை என் இவ்விரு காதுகளால் கேட்டேன்: "தங்கத்திற்குப் பதிலாக தங்கத்தை, சரிக்குச் சமமாகவே தவிர விற்காதீர்கள்; வெள்ளிக்குப் பதிலாக வெள்ளியை, சரிக்குச் சமமாகவே தவிர விற்காதீர்கள்; (எடையை) ஒன்றிற்கு மற்றொன்று அதிகமாக்காதீர்கள்; மேலும் அவற்றில், கையில் இல்லாததை (கடனாக) கையில் இருப்பதற்கு (ரொக்கமாக) பகரமாக விற்காதீர்கள்."'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1242

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كُنْتُ أَبِيعُ الإِبِلَ بِالْبَقِيعِ فَأَبِيعُ بِالدَّنَانِيرِ فَآخُذُ مَكَانَهَا الْوَرِقَ وَأَبِيعُ بِالْوَرِقِ فَآخُذُ مَكَانَهَا الدَّنَانِيرَ فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَوَجَدْتُهُ خَارِجًا مِنْ بَيْتِ حَفْصَةَ فَسَأَلْتُهُ عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ لاَ بَأْسَ بِهِ بِالْقِيمَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . وَرَوَى دَاوُدُ بْنُ أَبِي هِنْدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ مَوْقُوفًا . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ لاَ بَأْسَ أَنْ يَقْتَضِيَ الذَّهَبَ مِنَ الْوَرِقِ وَالْوَرِقَ مِنَ الذَّهَبِ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ ذَلِكَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் அல்பகீஃயில் ஒட்டகங்களை விற்பனை செய்வேன். அவற்றைத் தீனார்களுக்கு விற்று, அதற்குப் பதிலாக வெள்ளிக்காசுகளைப் (திர்ஹம்) பெற்றுக்கொள்வேன்; மேலும், வெள்ளிக்காசுகளுக்கு விற்று, அதற்குப் பதிலாகத் தீனார்களைப் பெற்றுக்கொள்வேன். ஆகவே, நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன்; அவர்கள் ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்களின்

இல்லத்திலிருந்து வெளியேறுவதைக் கண்டேன். நான் அவர்களிடம் அதைப் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அதில் எந்தத் தீங்கும் இல்லை, (சரியான) மதிப்புடன் (பரிமாற்றம் செய்யப்பட்டால்).' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ், ஸிமாக் பின் ஹர்ப் அவர்கள் ஸயீத் பின் ஜுபைர் வழியாக இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததைத் தவிர, (வேறு வழியில்) மர்ஃபூஃ ஆக அறிவிக்கப்பட்டதாக நாங்கள் அறியவில்லை.

தாவூத் பின் அபீ ஹிந்த் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை ஸயீத் பின் ஜுபைர் வழியாக இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து மவ்கூஃப் ஆக அறிவித்துள்ளார்கள்.

அறிவுடையோரில் சிலர் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள்: தங்கத்திற்குப் பதிலாக வெள்ளியையும், வெள்ளிக்குப் பதிலாகத் தங்கத்தையும் (பணமாகப்) பெறுவதில் எந்தத் தீங்கும் இல்லை. இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். நபித்தோழர்கள் (ரழி) மற்றும் பிற அறிவுடையோரில் சிலர் அதனை விரும்பவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1243

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَوْسِ بْنِ الْحَدَثَانِ، أَنَّهُ قَالَ أَقْبَلْتُ أَقُولُ مَنْ يَصْطَرِفُ الدَّرَاهِمَ فَقَالَ طَلْحَةُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ وَهُوَ عِنْدَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَرِنَا ذَهَبَكَ ثُمَّ ائْتِنَا إِذَا جَاءَ خَادِمُنَا نُعْطِكَ وَرِقَكَ ‏.‏ فَقَالَ عُمَرُ كَلاَّ وَاللَّهِ لَتُعْطِيَنَّهُ وَرِقَهُ أَوْ لَتَرُدَّنَّ إِلَيْهِ ذَهَبَهُ فَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ الْوَرِقُ بِالذَّهَبِ رِبًا إِلاَّ هَاءَ وَهَاءَ وَالْبُرُّ بِالْبُرِّ رِبًا إِلاَّ هَاءَ وَهَاءَ وَالشَّعِيرُ بِالشَّعِيرِ رِبًا إِلاَّ هَاءَ وَهَاءَ وَالتَّمْرُ بِالتَّمْرِ رِبًا إِلاَّ هَاءَ وَهَاءَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ وَمَعْنَى قَوْلِهِ ‏"‏ إِلاَّ هَاءَ وَهَاءَ ‏"‏ يَقُولُ يَدًا بِيَدٍ ‏.‏

மாலிக் பின் அவ்ஸ் பின் ஹதஸான் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

நான் (ஒருமுறை), "திர்ஹம்களை (வெள்ளிக் காசுகளைத் தங்கத்திற்கு) மாற்றிக்கொள்பவர் யார்?" என்று (கேட்டுக்கொண்டு) வந்தேன். அப்போது தல்ஹா பின் உபைதுல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் - அவர்கள் உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களுடன் இருந்தார்கள் - "உங்கள் தங்கத்தை எங்களிடம் காட்டுங்கள்; பின்னர் எங்கள் பணியாள் வந்ததும் எங்களிடம் வாருங்கள்; (அப்போது) நாங்கள் உங்கள் வெள்ளியைக் கொடுப்போம்" என்றார்கள்.

அதற்கு உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இல்லை! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! ஒன்று அவருக்கு அவருடைய வெள்ளியைக் (உடனடியாகக்) கொடுங்கள் அல்லது அவருடைய தங்கத்தை அவரிடமே திருப்பிக் கொடுங்கள். நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'வெள்ளிக்குத் தங்கம் (பரிமாற்றம் செய்வது) ரிபாவாகும், 'ஹா வ ஹா' (கையிற்குக் கை பரிமாற்றம்) முறை தவிர; கோதுமைக்குக் கோதுமை ரிபாவாகும், 'ஹா வ ஹா' (கையிற்குக் கை பரிமாற்றம்) முறை தவிர; வாற்கோதுமைக்கு வாற்கோதுமை ரிபாவாகும், 'ஹா வ ஹா' (கையிற்குக் கை பரிமாற்றம்) முறை தவிர; பேரீச்சம்பழத்திற்குப் பேரீச்சம்பழம் ரிபாவாகும், 'ஹா வ ஹா' (கையிற்குக் கை பரிமாற்றம்) முறை தவிர.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்களின் கூற்றுப்படி இது செயல்படுத்தப்படுகிறது. மேலும், 'ஹா வ ஹா' என்பதன் பொருள் 'கையிற்குக் கை' என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي ابْتِيَاعِ النَّخْلِ بَعْدَ التَّأْبِيرِ وَالْعَبْدِ وَلَهُ مَالٌ

மகரந்தச் சேர்க்கைக்குப் பின் பேரீச்சை மரங்களை வாங்குவது மற்றும் சொத்து வைத்திருக்கும் அடிமை குறித்து வந்துள்ளவை

1244

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ مَنِ ابْتَاعَ نَخْلاً بَعْدَ أَنْ تُؤَبَّرَ فَثَمَرَتُهَا لِلَّذِي بَاعَهَا إِلاَّ أَنْ يَشْتَرِطَ الْمُبْتَاعُ وَمَنِ ابْتَاعَ عَبْدًا وَلَهُ مَالٌ فَمَالُهُ لِلَّذِي بَاعَهُ إِلاَّ أَنْ يَشْتَرِطَ الْمُبْتَاعُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ وَحَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ هَكَذَا رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ مَنِ ابْتَاعَ نَخْلاً بَعْدَ أَنْ تُؤَبَّرَ فَثَمَرَتُهَا لِلْبَائِعِ إِلاَّ أَنْ يَشْتَرِطَ الْمُبْتَاعُ وَمَنْ بَاعَ عَبْدًا وَلَهُ مَالٌ فَمَالُهُ لِلْبَائِعِ إِلاَّ أَنْ يَشْتَرِطَ الْمُبْتَاعُ ‏"‏ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنِ ابْتَاعَ نَخْلاً قَدْ أُبِّرَتْ فَثَمَرَتُهَا لِلْبَائِعِ إِلاَّ أَنْ يَشْتَرِطَ الْمُبْتَاعُ ‏"‏ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنْ عُمَرَ أَنَّهُ قَالَ مَنْ بَاعَ عَبْدًا وَلَهُ مَالٌ فَمَالُهُ لِلْبَائِعِ إِلاَّ أَنْ يَشْتَرِطَ الْمُبْتَاعُ ‏.‏ هَكَذَا رَوَى عُبَيْدُ اللَّهِ

بْنُ عُمَرَ وَغَيْرُهُ عَنْ نَافِعٍ الْحَدِيثَيْنِ . وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَيْضًا . وَرَوَى عِكْرِمَةُ بْنُ خَالِدٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ سَالِمٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ حَدِيثُ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَصَحُّ مَا جَاءَ فِي هَذَا الْبَابِ .

சாலிம் (ரஹ்) அவர்கள் தனது தந்தை (இப்னு உமர் ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:
"நான் இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக்கேட்டேன்: 'மகரந்தச் சேர்க்கைக்குப் பின் யார் பேரீச்ச மரத்தை விலைக்கு வாங்குகிறாரோ, அதன் பழங்கள் விற்றவருக்கே உரியனவாகும்; வாங்குபவர் (பழங்களும் தனக்கு வேண்டும் என) நிபந்தனையிட்டால் தவிர. மேலும், செல்வத்தோடு இருக்கும் ஓர் அடிமையை யார் விலைக்கு வாங்குகிறாரோ, அந்த அடிமையிடம் இருக்கும் செல்வம் விற்றவருக்கே உரியதாகும்; வாங்குபவர் நிபந்தனையிட்டால் தவிர'."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த பாடத்தில் ஜாபிர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் ஹதீஸ் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. இதே ஹதீஸ் அஸ்-ஸுஹ்ரி மூலம் சாலிம் வழியாகவும், இப்னு உமர் (ரலி) வழியாகவும், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் ஒன்றுக்கு மேற்பட்ட வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "மகரந்தச் சேர்க்கைக்குப் பின் யார் பேரீச்ச மரத்தை விலைக்கு வாங்குகிறாரோ, அதன் பழங்கள் விற்றவருக்கே உரியனவாகும்; வாங்குபவர் நிபந்தனையிட்டால் தவிர. மேலும், யார் செல்வத்தோடு இருக்கும் ஓர் அடிமையை விற்கிறாரோ, அந்த அடிமையின் செல்வம் விற்றவருக்கே உரியதாகும்; வாங்குபவர் நிபந்தனையிட்டால் தவிர."

மேலும் நாஃபிஉ அவர்கள், இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதாவது: "மகரந்தச் சேர்க்கை செய்யப்பட்ட பேரீச்ச மரத்தை யார் விலைக்கு வாங்குகிறாரோ, அதன் பழங்கள் விற்றவருக்கே உரியனவாகும்; வாங்குபவர் நிபந்தனையிட்டால் தவிர."

மேலும் நாஃபிஉ அவர்கள், இப்னு உமர் (ரலி) வழியாக உமர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதாவது: "செல்வத்தோடு இருக்கும் ஓர் அடிமையை யார் விற்கிறாரோ, அந்த அடிமையின் செல்வம் விற்றவருக்கே உரியதாகும்; வாங்குபவர் நிபந்தனையிட்டால் தவிர." உபைதுல்லாஹ் பின் உமர் அவர்களும் மற்றவர்களும் நாஃபிஉ அவர்களிடமிருந்து இந்த இரண்டு ஹதீஸ்களையும் இவ்வாறே அறிவித்துள்ளனர். அவர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸை நாஃபிஉ வழியாகவும், இப்னு உமர் (ரலி) வழியாகவும், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளனர்.

இக்ரிமா பின் காலித் அவர்கள், சாலிம் அவர்களின் ஹதீஸைப் போன்றே,

இப்னு உமர் (ரலி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள்.

கல்விமான்களில் ஒரு சாரார் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர். இதுவே இமாம் ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்துமாகும்.

முஹம்மது பின் இஸ்மாயீல் (புகாரி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அஸ்-ஸுஹ்ரி அவர்கள், சாலிம் வழியாகவும், அவர் தனது தந்தை வழியாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் ஹதீஸே இந்த பாடத்தில் வந்தவற்றில் மிகவும் ஆதாரப்பூர்வமானது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْبَيِّعَيْنِ بِالْخِيَارِ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا

'விற்பவரும் வாங்குபவரும் பிரியாத வரை தேர்வு உரிமையைக் கொண்டுள்ளனர்' என்பது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1245

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الْأَعْلَى الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ الْبَيِّعَانِ بِالْخِيَارِ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا أَوْ يَخْتَارَا ‏.‏ قَالَ فَكَانَ ابْنُ عُمَرَ إِذَا ابْتَاعَ بَيْعًا وَهُوَ قَاعِدٌ قَامَ لِيَجِبَ لَهُ الْبَيْعُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَاب عَنْ أَبِي بَرْزَةَ وَحَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَسَمُرَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَقَ وَقَالُوا الْفُرْقَةُ بِالْأَبْدَانِ لَا بِالْكَلَامِ وَقَدْ قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مَعْنَى قَوْلِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا يَعْنِي الْفُرْقَةَ بِالْكَلَامِ وَالْقَوْلُ الْأَوَّلُ أَصَحُّ لِأَنَّ ابْنَ عُمَرَ هُوَ رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَعْنَى مَا رَوَى وَرُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ كَانَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يُوجِبَ الْبَيْعَ مَشَى لِيَجِبَ لَهُ وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ أَبِي بَرْزَةَ الْأَسْلَمِيِّ

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: "விற்பவரும் வாங்குபவரும் (இடத்தைவிட்டுப்) பிரிந்து செல்லாத வரையிலும், அல்லது

அவர்கள் (வியாபாரத்தை முடிவெடுக்கும்) விருப்பத் தேர்வைச் செய்துகொள்ளாத வரையிலும், அவர்கள் இருவருக்கும் (வியாபாரத்தை முறித்துக்கொள்ளும்) விருப்ப உரிமை உண்டு."

(அறிவிப்பாளர் நாஃபிஃ கூறுகிறார்): "எனவே, இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அமர்ந்த நிலையில் எதையாவது வாங்கினால், அந்த விற்பனையை உறுதி செய்வதற்காக எழுந்து (நடந்து) செல்வார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்:
இந்தத் தலைப்பில் அபூ பர்ஸா, ஹகீம் பின் ஹிஸாம், அப்துல்லாஹ் பின் அப்பாஸ், அப்துல்லாஹ் பின் அம்ரு, ஸமுரா மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன. அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்தில் அமைந்ததாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலரின் செயல்பாடு இதன் அடிப்படையிலேயே உள்ளது. இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்துமாகும். 'பிரிதல்' என்பது உடலால் பிரிவதைக் குறிக்குமே தவிர, பேச்சால் பிரிவதை அல்ல என்று அவர்கள் கூறுகிறார்கள்.

சில அறிஞர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றான "அவர்கள் இருவரும் பிரிந்து செல்லாத வரை" என்பதன் அர்த்தம் 'பேச்சால் பிரிவது' என்று கூறியுள்ளனர். ஆனால், முதல் கருத்தே மிகவும் சரியானது. ஏனெனில், இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களே நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதனை அறிவிக்கிறார்கள்; தாம் அறிவித்ததின் பொருளை அவரே நன்கறிவார். அவர் (இப்னு உமர்) வியாபாரத்தை உறுதிப்படுத்த விரும்பினால், (அந்த இடத்திலிருந்து) நடந்து செல்வார் என்று அவரிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இவ்வாறே அபூ பர்ஸா அல்-அஸ்லமீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1246

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ صَالِحٍ أَبِي الْخَلِيلِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الْبَيِّعَانِ بِالْخِيَارِ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا فَإِنْ صَدَقَا وَبَيَّنَا بُورِكَ لَهُمَا فِي بَيْعِهِمَا وَإِنْ كَتَمَا وَكَذَبَا مُحِقَتْ بَرَكَةُ بَيْعِهِمَا " . هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَرْزَةَ وَحَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَسَمُرَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ

صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَقَالُوا الْفُرْقَةُ بِالأَبْدَانِ لاَ بِالْكَلاَمِ . وَقَدْ قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مَعْنَى قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا " . يَعْنِي الْفُرْقَةَ بِالْكَلاَمِ . وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ لأَنَّ ابْنَ عُمَرَ هُوَ رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَعْنَى مَا رَوَى وَرُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ كَانَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يُوجِبَ الْبَيْعَ مَشَى لِيَجِبَ لَهُ . وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ أَبِي بَرْزَةَ الأَسْلَمِيِّ أَنَّ رَجُلَيْنِ اخْتَصَمَا إِلَيْهِ فِي فَرَسٍ بَعْدَ مَا تَبَايَعَا . وَكَانُوا فِي سَفِينَةٍ فَقَالَ لاَ أَرَاكُمَا افْتَرَقْتُمَا وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الْبَيِّعَانِ بِالْخِيَارِ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا " . وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَغَيْرِهِمْ إِلَى أَنَّ الْفُرْقَةَ بِالْكَلاَمِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ الْمُبَارَكِ أَنَّهُ قَالَ كَيْفَ أَرُدُّ هَذَا وَالْحَدِيثُ فِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم صَحِيحٌ . وَقَوَّى هَذَا الْمَذْهَبَ . وَمَعْنَى قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " إِلاَّ بَيْعَ الْخِيَارِ " . مَعْنَاهُ أَنْ يُخَيِّرَ الْبَائِعُ الْمُشْتَرِيَ بَعْدَ إِيجَابِ الْبَيْعِ فَإِذَا خَيَّرَهُ فَاخْتَارَ الْبَيْعَ فَلَيْسَ لَهُ خِيَارٌ بَعْدَ ذَلِكَ فِي فَسْخِ الْبَيْعِ وَإِنْ لَمْ يَتَفَرَّقَا . هَكَذَا فَسَّرَهُ الشَّافِعِيُّ وَغَيْرُهُ . وَمِمَّا يُقَوِّي قَوْلَ مَنْ يَقُولُ الْفُرْقَةُ بِالأَبْدَانِ لاَ بِالْكَلاَمِ حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "விற்பவரும் வாங்குபவரும் (ஒப்பந்தம் நடந்த இடத்திலிருந்து உடல் ரீதியாக) பிரியும் வரை (விற்பனையை உறுதிப்படுத்தவோ அல்லது முறித்துக்கொள்ளவோ) உரிமை இருவருக்கும் உண்டு. அவ்விருவரும் உண்மையைச் சொல்லி, (பொருளின் தன்மையை) தெளிவுபடுத்தினால் அவர்களின் வியாபாரத்தில் பரக்கத் (அருள்வளம்) செய்யப்படும். அவர்கள் (குறைகளை) மறைத்து, பொய் உரைத்தால் அவர்களின் வியாபாரத்தின் பரக்கத் அழிக்கப்பட்டுவிடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1247

أَخْبَرَنَا بِذَلِكَ، قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " الْبَيِّعَانِ بِالْخِيَارِ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا إِلاَّ أَنْ تَكُونَ صَفْقَةَ خِيَارٍ وَلاَ يَحِلُّ لَهُ أَنْ يُفَارِقَ صَاحِبَهُ خَشْيَةَ أَنْ يَسْتَقِيلَهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا

حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَمَعْنَى هَذَا أَنْ يُفَارِقَهُ بَعْدَ الْبَيْعِ خَشْيَةَ أَنْ يَسْتَقِيلَهُ وَلَوْ كَانَتِ الْفُرْقَةُ بِالْكَلاَمِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ خِيَارٌ بَعْدَ الْبَيْعِ لَمْ يَكُنْ لِهَذَا الْحَدِيثِ مَعْنًى حَيْثُ قَالَ صلى الله عليه وسلم " وَلاَ يَحِلُّ لَهُ أَنْ يُفَارِقَهُ خَشْيَةَ أَنْ يَسْتَقِيلَهُ " .

அம்ர் பின் ஷுஐப் தம் தந்தையிடமிருந்தும், அவர் தம் பாட்டனார் (அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வாங்குபவரும் விற்பவரும் (வியாபார ஒப்பந்தம் செய்துகொண்ட) இடத்திலிருந்து (உடல்ரீதியாக) பிரிந்து செல்லாதவரை இருவருக்கும் (வியாபாரத்தை முறித்துக்கொள்ளும்) தேர்வுரிமை உண்டு; அது (முன்பே) தேர்வுரிமை (குறித்த நிபந்தனை) அளிக்கப்பட்ட ஒப்பந்தமாக இருந்தாலே தவிர. மேலும், தம் தோழர் (வியாபாரத்தை) ரத்துச் செய்யக் கோருவார் என்று அஞ்சி, அவரை விட்டுப் பிரிந்து செல்வது அவருக்கு ஆகுமானதல்ல."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும். இதன் பொருளாவது: அவர் (வியாபாரத்தை) ரத்துச் செய்யக் கோருவார் என்று அஞ்சி, விற்பனைக்குப் பிறகு அவரை விட்டுப் பிரிந்து செல்வதாகும். 'பிரிதல்' என்பது (வெறும்) பேச்சைக் குறிப்பதாக இருந்து, விற்பனைக்குப் பிறகு அவருக்கு எந்தத் தேர்வுரிமையும் இல்லையென்றால், "தம் தோழர் (வியாபாரத்தை) ரத்துச் செய்யக் கோருவார் என்று அஞ்சி, அவரை விட்டுப் பிரிந்து செல்வது அவருக்கு ஆகுமானதல்ல" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதற்கு அர்த்தமில்லாமல் போய்விடும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1248

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ، وَهُوَ الْبَجَلِيُّ الْكُوفِيُّ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا زُرْعَةَ بْنَ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَتَفَرَّقَنَّ عَنْ بَيْعٍ إِلاَّ عَنْ تَرَاضٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பரஸ்பர சம்மதத்தின் பேரிலன்றி, ஒரு விற்பனையிலிருந்து (இருவரும்) பிரியக்கூடாது."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் கரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1249

حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ حَفْصٍ الشَّيْبَانِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ وَهْبٍ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَيَّرَ أَعْرَابِيًّا بَعْدَ الْبَيْعِ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு கிராமவாசிக்கு ஒரு விற்பனைக்குப் பிறகு (அந்த விற்பனையை உறுதிப்படுத்தவோ அல்லது ரத்து செய்யவோ) விருப்பத்தேர்வை வழங்கினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يُخْدَعُ فِي الْبَيْعِ

வியாபாரத்தில் ஏமாற்றப்படுபவர் குறித்து வந்தவை

1250

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ حَمَّادٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَجُلاً، كَانَ فِي عُقْدَتِهِ ضَعْفٌ وَكَانَ يُبَايِعُ وَأَنَّ أَهْلَهُ أَتَوُا النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ احْجُرْ عَلَيْهِ . فَدَعَاهُ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَنَهَاهُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي لاَ أَصْبِرُ عَنِ الْبَيْعِ . فَقَالَ إِذَا بَايَعْتَ فَقُلْ هَاءَ وَهَاءَ وَلاَ خِلاَبَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . وَحَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَقَالُوا يُحْجَرُ عَلَى الرَّجُلِ الْحُرِّ فِي الْبَيْعِ وَالشِّرَاءِ إِذَا كَانَ ضَعِيفَ الْعَقْلِ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَلَمْ يَرَ بَعْضُهُمْ أَنْ يُحْجَرَ عَلَى الْحُرِّ الْبَالِغِ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அறிவுக் கூர்மை (மற்றும் முடிவெடுக்கும் திறன்) குறைந்த ஒரு மனிதர் இருந்தார்; அவர் வியாபாரம் செய்து வந்தார். ஆகவே, அவருடைய குடும்பத்தினர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இவரை (வியாபாரம் செய்யவிடாமல்) தடுத்து நிறுத்துங்கள்" என்று கூறினார்கள். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரை அழைத்து, தடுத்தார்கள். அதற்கு அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! வியாபாரம்

செய்யாமல் என்னால் இருக்க முடியாது" என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள்: "நீர் வியாபாரம் செய்தால், 'கையோடு கை (அதாவது, ரொக்கப் பரிமாற்றம்), மேலும் ஏமாற்றுதல் இல்லை' என்று கூறுவீராக!" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது. அனஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

அறிஞர்களின் கூற்றுப்படி இது செயல்படுத்தப்படுகிறது. அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: ஒரு சுதந்திரமான மனிதனின் அறிவு பலவீனமாக இருக்கும்போது, அவனை விற்பதிலிருந்தும் வாங்குவதிலிருந்தும் தடுக்கலாம். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். ஆனால் சில அறிஞர்கள், பருவ வயதை அடைந்த சுதந்திரமான மனிதரை (அவ்வாறு) தடுக்கக் கூடாது என்று கருதுகிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُصَرَّاةِ

பால் கறக்கப்படாத விலங்கு பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1251

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَنِ اشْتَرَى مُصَرَّاةً فَهُوَ بِالْخِيَارِ إِذَا حَلَبَهَا إِنْ شَاءَ رَدَّهَا وَرَدَّ مَعَهَا صَاعًا مِنْ تَمْرٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَرَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒருவர் 'முஸர்ரா' (பால் கறக்கப்படாமல், அதன் மடி நிரம்பியதாகக் காட்டப்பட்டு, வாங்குபவரை ஏமாற்றும் நோக்குடன் பால் தேக்கி வைக்கப்பட்ட) ஒரு பிராணியை வாங்குகிறாரோ, அவர் அதைப் பால் கறந்த பிறகு, அவருக்குத் தெரிவுண்டு. (அவர் விரும்பினால்) அதைத் திருப்பித் தரலாம். அத்துடன் ஒரு ஸா (அளவு) உலர்ந்த பேரீச்சம்பழங்களையும் சேர்த்துத் திருப்பித் தர வேண்டும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், மற்றும் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1252

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ، حَدَّثَنَا قُرَّةُ بْنُ خَالِدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنِ اشْتَرَى مُصَرَّاةً فَهُوَ بِالْخِيَارِ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ فَإِنْ رَدَّهَا رَدَّ مَعَهَا صَاعًا مِنْ طَعَامٍ لاَ سَمْرَاءَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَصْحَابِنَا مِنْهُمُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَمَعْنَى قَوْلِهِ ‏"‏ لاَ سَمْرَاءَ ‏"‏ ‏.‏ يَعْنِي لاَ بُرَّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யாரேனும் (விற்பனைக்காக) பால் கறக்கப்படாமல் மடியில் தேக்கி வைக்கப்பட்ட ஒரு பிராணியை (முஸர்ரா) வாங்கினால், அவருக்கு மூன்று நாட்கள் (அதை வைத்துக்கொள்வதா அல்லது திருப்பிக் கொடுப்பதா எனத்) தேர்ந்தெடுக்கும் உரிமை உண்டு. அவர் அதைத் திருப்பிக் கொடுத்தால், அதனுடன் ஒரு ஸாஃ அளவு உணவை - கோதுமை (ஸம்ரா) அல்லாததை - திருப்பிக் கொடுக்க வேண்டும்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் எனும் தரத்திலான ஹதீஸ் ஆகும். நமது தோழர்களான இமாம் அஷ்-ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் நடைமுறை இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. மேலும் "ஸம்ரா அல்ல" என்பதன் பொருள் "கோதுமை அல்ல" என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اشْتِرَاطِ ظَهْرِ الدَّابَّةِ عِنْدَ الْبَيْعِ

விலங்கை விற்கும்போது (அதன் முதுகில்) சவாரி செய்ய நிபந்தனையிடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1253

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ زَكَرِيَّا، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّهُ بَاعَ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بَعِيرًا وَاشْتَرَطَ ظَهْرَهُ إِلَى أَهْلِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ

أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ ‏.‏ يَرَوْنَ الشَّرْطَ فِي الْبَيْعِ جَائِزًا إِذَا كَانَ شَرْطًا وَاحِدًا ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَجُوزُ الشَّرْطُ فِي الْبَيْعِ وَلاَ يَتِمُّ الْبَيْعُ إِذَا كَانَ فِيهِ شَرْطٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஒரு ஒட்டகத்தை விற்றார்கள், மேலும் அதைத் தங்கள் குடும்பத்தினரிடம் (திரும்பிச்) செல்வதற்கு ஓட்டிச் செல்லலாம் என்ற நிபந்தனையையும் விதித்தார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.
இது ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து மற்ற வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் (ரழி) மற்றும் பிறரில் உள்ள சில அறிஞர்களின்படி இது செயல்படுத்தப்படுகிறது.
விற்பனையில் ஒரு நிபந்தனையை விதிப்பது, அது ஒரேயொரு நிபந்தனையாக இருக்கும் பட்சத்தில் அனுமதிக்கப்பட்டது என அவர்கள் கருதுகிறார்கள்.
இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

சில அறிஞர்கள், ஒரு விற்பனையில் நிபந்தனை விதிப்பதோ அல்லது ஒரு நிபந்தனையுடன் கூடிய விற்பனையை நிறைவு செய்வதோ அனுமதிக்கப்படவில்லை என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِنْتِفَاعِ بِالرَّهْنِ

அடகு வைக்கப்பட்ட பொருளைப் பயன்படுத்துவது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1254

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَيُوسُفُ بْنُ عِيسَى، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ زَكَرِيَّا، عَنْ عَامِرٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الظَّهْرُ يُرْكَبُ إِذَا كَانَ مَرْهُونًا وَلَبَنُ الدَّرِّ يُشْرَبُ إِذَا كَانَ مَرْهُونًا وَعَلَى الَّذِي يَرْكَبُ وَيَشْرَبُ نَفَقَتُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَامِرٍ الشَّعْبِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا

الْحَدِيثَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ مَوْقُوفًا . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لَيْسَ لَهُ أَنْ يَنْتَفِعَ مِنَ الرَّهْنِ بِشَيْءٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அடகு வைக்கப்பட்ட சவாரிப் பிராணி மீது (அதன் பராமரிப்புச் செலவுக்குப் பகரமாக) சவாரி செய்யலாம். அடகு வைக்கப்பட்ட பால் தரும் பிராணியின் பாலை (அதன் பராமரிப்புச் செலவுக்குப் பகரமாக) அருந்தலாம். சவாரி செய்பவர் மற்றும் (பாலை) அருந்துபவர் மீதே அதன் பராமரிப்புச் செலவு உள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي شِرَاءِ الْقِلاَدَةِ وَفِيهَا ذَهَبٌ وَخَرَزٌ

தங்கமும் மணிகளும் கொண்ட கழுத்தணியை வாங்குவது பற்றி

1255

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ أَبِي شُجَاعٍ، سَعِيدِ بْنِ يَزِيدَ عَنْ خَالِدِ بْنِ أَبِي عِمْرَانَ، عَنْ حَنَشٍ الصَّنْعَانِيِّ، عَنْ فَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ، قَالَ اشْتَرَيْتُ يَوْمَ خَيْبَرَ قِلاَدَةً بِاثْنَىْ عَشَرَ دِينَارًا فِيهَا ذَهَبٌ وَخَرَزٌ فَفَصَّلْتُهَا فَوَجَدْتُ فِيهَا أَكْثَرَ مِنِ اثْنَىْ عَشَرَ دِينَارًا فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لاَ تُبَاعُ حَتَّى تُفَصَّلَ .

ஃபழாலா பின் உபைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
கைபர் தினத்தன்று நான் பன்னிரண்டு தீனார்களுக்கு தங்கம் மற்றும் ஆபரணக் கற்கள் அடங்கிய ஒரு கழுத்து மாலையை வாங்கினேன். நான் அதைப் பிரித்தபோது, அதில் பன்னிரண்டு தீனார்களை விட அதிகமான (தங்கத்தின் அளவு) இருப்பதைக் கண்டேன். நான் அதை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் தெரிவித்தேன், அதற்கு அவர்கள், 'அது பிரிக்கப்படும் வரை விற்கப்படக்கூடாது' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1255 b

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ أَبِي شُجَاعٍ، سَعِيدِ بْنِ يَزِيدَ بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لَمْ يَرَوْا أَنْ يُبَاعَ السَّيْفُ مُحَلًّى أَوْ مِنْطَقَةٌ مُفَضَّضَةٌ أَوْ مِثْلُ هَذَا بِدَرَاهِمَ حَتَّى يُمَيَّزَ وَيُفَصَّلَ. وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ. وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي ذَلِكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ.

இதே போன்ற பொருளில் மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்:
இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். நபித்தோழர்கள் (ரழி) மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர் இதன்படி (செயல்படும் விதமாக) கருதினார்கள்: (தங்கம் அல்லது வெள்ளி போன்ற உலோகங்களால்) அலங்கரிக்கப்பட்ட வாள், அல்லது வெள்ளி பூசப்பட்ட இடுப்புப் பட்டை, அல்லது அது போன்ற எதுவும் (அதில் உள்ள மதிப்புமிக்க உலோகம்) வேறுபடுத்தப்பட்டு பிரிக்கப்படும் வரை திர்ஹத்திற்கு (பணத்திற்கு) விற்கப்படக்கூடாது. இது இப்னுல் முபாரக், அஷ்-ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

நபித்தோழர்கள் (ரழி) மற்றும் பிறரில் உள்ள சில அறிஞர்கள் அதனை அனுமதித்தார்கள்.

باب مَا جَاءَ فِي اشْتِرَاطِ الْوَلاَءِ وَالزَّجْرِ عَنْ ذَلِكَ

பாடம்: வலாவிற்கு நிபந்தனை விதிப்பதும், அது குறித்து வந்துள்ள கண்டனமும்

1256

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا أَرَادَتْ أَنْ تَشْتَرِيَ، بَرِيرَةَ فَاشْتَرَطُوا الْوَلاَءَ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ اشْتَرِيهَا فَإِنَّمَا الْوَلاَءُ لِمَنْ أَعْطَى الثَّمَنَ أَوْ لِمَنْ وَلِيَ النِّعْمَةَ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ. قَالَ وَمَنْصُورُ بْنُ الْمُعْتَمِرِ يُكْنَى أَبَا عَتَّابٍ. حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ الْعَطَّارُ الْبَصْرِيُّ

عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْمَدِينِيِّ قَالَ سَمِعْتُ يَحْيَى بْنَ سَعِيدٍ يَقُولُ إِذَا حُدِّثْتَ عَنْ مَنْصُورٍ فَقَدْ مَلأْتَ يَدَكَ مِنَ الْخَيْرِ لاَ تُرِدْ غَيْرَهُ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ يَحْيَى مَا أَجِدُ فِي إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ وَمُجَاهِدٍ أَثْبَتَ مِنْ مَنْصُورٍ ‏.‏ قَالَ وَأَخْبَرَنِي مُحَمَّدٌ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي الأَسْوَدِ قَالَ قَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ مَنْصُورٌ أَثْبَتُ أَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவர்கள் பரீராவை வாங்க விரும்பினார்கள். ஆனால் (பரீராவின் எஜமானர்கள்) ‘வலா’ (உரிமை) தங்களுக்குத்தான் என்று நிபந்தனை விதித்தார்கள். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அவரை வாங்குங்கள்! ஏனெனில் ‘வலா’ என்பது விலையைக் கொடுப்பவருக்கோ அல்லது (அடிமையை விடுதலை செய்யும்) அருளைப் புரிபவருக்கோ மட்டுமே உரியது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1257

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي حُصَيْنٍ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ حَكِيمَ بْنَ حِزَامٍ يَشْتَرِي لَهُ أُضْحِيَّةً بِدِينَارٍ فَاشْتَرَى أُضْحِيَّةً فَأُرْبِحَ فِيهَا دِينَارًا فَاشْتَرَى أُخْرَى مَكَانَهَا فَجَاءَ بِالأُضْحِيَّةِ وَالدِّينَارِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ ضَحِّ بِالشَّاةِ وَتَصَدَّقْ بِالدِّينَارِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَحَبِيبُ بْنُ أَبِي ثَابِتٍ لَمْ يَسْمَعْ عِنْدِي مِنْ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ ‏.‏

ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுவதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தமக்காக ஒரு தீனாருக்கு ‘உழ்ஹிய்யா’ (குர்பானிப் பிராணி) ஒன்றை வாங்கி வருமாறு ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரலி) அவர்களை அனுப்பினார்கள். அவர் ஒரு குர்பானிப் பிராணியை வாங்கினார். அதில் அவருக்கு ஒரு தீனார் இலாபம் கிடைத்தது (அதாவது, அதை விற்றதன் மூலம்). எனவே, அவர் அதற்குப் பகரமாக வேறொரு பிராணியை வாங்கினார் (முதல் பிராணியை விற்ற தொகையிலிருந்து). பிறகு அந்தப் குர்பானிப் பிராணியையும் (இலாபமாகப் பெற்ற) தீனாரையும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டு வந்தார். அப்போது அவர்கள், "அந்த ஆட்டை குர்பானி கொடுப்பீராக; அந்தத் தீனாரை தர்மம் செய்வீராக!" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸை இந்த வழியாகவே தவிர (வேறெந்த வழியாகவும்) நாம் அறியமாட்டோம். மேலும், ஹபீப் பின் அபீ ஸாபித், ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாக) எதையும் கேட்கவில்லை என்பது என் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1258

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَعِيدٍ الدَّارِمِيُّ، حَدَّثَنَا حَبَّانُ، وَهُوَ ابْنُ هِلاَلٍ أَبُو حَبِيبٍ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا هَارُونُ الأَعْوَرُ الْمُقْرِئُ، وَهُوَ ابْنُ مُوسَى الْقَارِئُ حَدَّثَنَا الزُّبَيْرُ بْنُ الْخِرِّيتِ، عَنْ أَبِي لَبِيدٍ، عَنْ عُرْوَةَ الْبَارِقِيِّ، قَالَ دَفَعَ إِلَىَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم دِينَارًا لأَشْتَرِيَ لَهُ شَاةً فَاشْتَرَيْتُ لَهُ شَاتَيْنِ فَبِعْتُ إِحْدَاهُمَا بِدِينَارٍ وَجِئْتُ بِالشَّاةِ وَالدِّينَارِ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ فَذَكَرَ لَهُ مَا كَانَ مِنْ أَمْرِهِ فَقَالَ لَهُ ‏"‏ بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي صَفْقَةِ يَمِينِكَ ‏"‏ ‏.‏ فَكَانَ يَخْرُجُ بَعْدَ ذَلِكَ إِلَى كُنَاسَةِ الْكُوفَةِ فَيَرْبَحُ الرِّبْحَ الْعَظِيمَ فَكَانَ مِنْ أَكْثَرِ أَهْلِ الْكُوفَةِ مَالاً ‏.‏

உர்வா அல்-பாரிக்கீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமக்காக ஓர் ஆட்டை வாங்குவதற்காக ஒரு தீனாரை எனக்குக் கொடுத்தார்கள். நான் அவர்களுக்காக இரண்டு ஆடுகளை வாங்கினேன்; அவற்றில் ஒன்றை ஒரு தீனாருக்கு விற்றேன். பின்னர் அந்த ஆட்டுடனும், (மீதமுள்ள) ஒரு தீனாருடனும் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, நடந்ததைத் தெரிவித்தேன். அப்போது அவர்கள், **'பாரக்கல்லாஹு லக ஃபீ ஸஃப்கத்தி யமீனிக்க' (அல்லாஹ் உமது வலக்கரத்தின் வியாபாரத்தில் பரக்கத் செய்வானாக!)** என்று கூறினார்கள். அதன்பிறகு அவர் (உர்வா) கூஃபாவிலுள்ள குனாஸாவிற்குச் செல்பவராகவும், பெரும் லாபம் ஈட்டுபவராகவும் திகழ்ந்தார். அவர் கூஃபா வாசிகளிலேயே அதிக செல்வந்தர்களில் ஒருவராகத் திகழ்ந்தார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1258 b

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَعِيدٍ الدَّارِمِيُّ، حَدَّثَنَا حَبَّانُ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ زَيْدٍ، هُوَ أَخُو حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ قَالَ حَدَّثَنَا الزُّبَيْرُ بْنُ خِرِّيتٍ، عَنْ أَبِي لَبِيدٍ، فَذَكَرَ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ

الْعِلْمِ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ وَقَالُوا بِهِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَلَمْ يَأْخُذْ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ بِهَذَا الْحَدِيثِ مِنْهُمُ الشَّافِعِيُّ . وَسَعِيدُ بْنُ زَيْدٍ أَخُو حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ . وَأَبُو لَبِيدٍ اسْمُهُ لِمَازَةُ بْنُ زَبَّارٍ .

அஹ்மத் இப்னு சயீத் அத்-தாரிமீ எங்களுக்கு அறிவித்தார், ஹப்பான் எங்களுக்கு அறிவித்தார், சயீத் இப்னு ஸைத் (அவர் ஹம்மாத் இப்னு ஸைதின் சகோதரர்) எங்களுக்கு அறிவித்தார், அவர் கூறினார்: அஸ்-ஸுபைர் இப்னு கிர்ரீத் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அபூ லபீத் வழியாக (அறிவிக்கப்பட்டது). (அவர்) அதைப் போன்றதொரு (முந்தைய ஹதீஸின்) செய்தியைக் கூறினார்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்:
அறிஞர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸை ஏற்றுக்கொண்டு, அதன் அடிப்படையில் தங்கள் கருத்தைத் தெரிவித்தார்கள். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்து ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் தீர்ப்பளிக்கவில்லை; அவர்களில் அஷ்-ஷாஃபியீ அவர்களும் ஒருவர். சயீத் இப்னு ஸைத் என்பவர் ஹம்மாத் இப்னு ஸைதின் சகோதரர் ஆவார். அபூ லபீத் அவர்களின் பெயர் லிமாஸா இப்னு ஸப்பார் ஆகும்.

بَاب مَا جَاءَ فِي الْمُكَاتَبِ إِذَا كَانَ عِنْدَهُ مَا يُؤَدِّي

முகாதப் (அடிமை விடுதலை ஒப்பந்தம் செய்தவர்) தனது விடுதலைக்கான தொகையை தம்மிடம் வைத்திருந்தால் குறித்து வந்துள்ள செய்தி

1259

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْبَزَّازُ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِذَا أَصَابَ الْمُكَاتَبُ حَدًّا أَوْ مِيرَاثًا وَرِثَ بِحِسَابِ مَا عَتَقَ مِنْهُ " . وَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " يُؤَدِّي الْمُكَاتَبُ بِحِصَّةِ مَا أَدَّى دِيَةَ حُرٍّ وَمَا بَقِيَ دِيَةَ عَبْدٍ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَهَكَذَا رَوَى يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ عِكْرِمَةَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَى خَالِدٌ الْحَذَّاءُ عَنْ عِكْرِمَةَ عَنْ عَلِيٍّ قَوْلَهُ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

وَغَيْرِهِمْ . وَقَالَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ الْمُكَاتَبُ عَبْدٌ مَا بَقِيَ عَلَيْهِ دِرْهَمٌ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முகாத்தப் (விடுதலை ஒப்பந்தம் செய்த அடிமை) மீது ஹத் (இஸ்லாமிய தண்டனை) விதிக்கப்பட்டால் அல்லது அவர் வாரிசுரிமை பெற்றால், அவர் எவ்வளவு (அடிமைத்தனத்திலிருந்து) விடுவிக்கப்பட்டுள்ளாரோ அதற்கேற்ப அவர் வாரிசுரிமை பெறுவார்."
மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முகாத்தப், தான் (விடுதலைக்காகச்) செலுத்தியுள்ள தொகைக்கு ஏற்ப சுதந்திரமான மனிதரின் தியத்தையும் (இரத்தப்பணம்), (விடுதலைக்காகச் செலுத்த வேண்டிய) மீதமுள்ள தொகைக்கு ஏற்ப அடிமையின் தியத்தையும் செலுத்துவார்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த அத்தியாயத்தில் உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே பொருள் கொண்ட ஹதீஸ்) உள்ளது.
அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' தரத்தில் உள்ளது. யஹ்யா பின் அபீ கதீர், இக்ரிமா வழியாக இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் இவ்வாறே அறிவித்துள்ளனர்.
காலித் அல்-ஹத்தா, இக்ரிமா வழியாக அலீ (ரழி) அவர்களின் கூற்றாக இதை அறிவித்துள்ளார்.
நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிறரில் உள்ள சில அறிஞர்களின் செயல்முறை இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் உள்ளது.
நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிறரில் உள்ள பெரும்பாலான அறிஞர்கள், "ஒரு முகாத்தப் ஒரு திர்ஹம் பாக்கி வைத்திருந்தாலும் அவர் (முழுமையாக) அடிமையே" என்று கூறியுள்ளனர். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1260

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي أُنَيْسَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَخْطُبُ يَقُولُ مَنْ كَاتَبَ عَبْدَهُ عَلَى مِائَةِ أُوقِيَّةٍ فَأَدَّاهَا إِلاَّ عَشْرَ أَوَاقٍ أَوْ قَالَ عَشَرَةَ دَرَاهِمَ ثُمَّ عَجَزَ فَهُوَ رَقِيقٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله

عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الْمُكَاتَبَ عَبْدٌ مَا بَقِيَ عَلَيْهِ شَيْءٌ مِنْ كِتَابَتِهِ . وَقَدْ رَوَى الْحَجَّاجُ بْنُ أَرْطَاةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ نَحْوَهُ .

அம்ர் பின் ஷுஐப் (ரஹ்) அவர்கள், தம் தந்தை வழியாக, தம் பாட்டனார் (ரழி) அவர்கள் (பின்வருமாறு) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சொற்பொழிவு நிகழ்த்தியபோது நான் (பின்வருமாறு) கூறக் கேட்டேன்: "எவரொருவர் தம் அடிமையிடம் நூறு ஊக்கியாவுக்கு விடுதலை ஒப்பந்தம் (கிதாபத்) செய்கிறாரோ, பின்னர் அந்த அடிமை பத்து ஊக்கியாவைத் தவிர - அல்லது (அறிவிப்பாளர்) 'பத்து திர்ஹம்கள்' என்று (மாற்றிக்) கூறினார் - (மற்றவற்றைச்) செலுத்திவிட்டு, பின்னர் (மீதமுள்ளதைச்) செலுத்த இயலாதவராகி விட்டால், அவன் அடிமையாகவே இருப்பான்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும். மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிறரில் உள்ள பெரும்பாலான அறிஞர்கள் இதன்படியே செயல்படுகிறார்கள்: அதாவது, 'முகாதப்' (விடுதலை ஒப்பந்தம் செய்துகொண்ட அடிமை), தனது கிதாபத் (விடுதலை ஒப்பந்தப்) பணத்திலிருந்து ஏதேனும் ஒரு பகுதி அவன் மீது செலுத்த வேண்டியதாக மீதமிருக்கும் வரை அடிமையாகவே கருதப்படுவான். அல்-ஹஜ்ஜாஜ் பின் அர்தாத் (ரஹ்) அவர்கள் இதேப் போன்று அம்ர் பின் ஷுஐப் (ரஹ்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1261

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ نَبْهَانَ، مَوْلَى أُمِّ سَلَمَةَ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا كَانَ عِنْدَ مُكَاتَبِ إِحْدَاكُنَّ مَا يُؤَدِّي فَلْتَحْتَجِبْ مِنْهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ عَلَى التَّوَرُّعِ وَقَالُوا لاَ يُعْتَقُ الْمُكَاتَبُ وَإِنْ كَانَ عِنْدَهُ مَا يُؤَدِّي حَتَّى يُؤَدِّيَ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒரு பெண்மணிக்கு ஒரு முகாதப் (விடுதலை ஒப்பந்தம் செய்த அடிமை) இருந்து, அவரிடம் (தனது விடுதலைக்கான) ஒப்பந்தத் தொகையைச் செலுத்துவதற்குரிய வசதி இருக்குமானால், அப்போது அவரிடமிருந்து (அந்நிய ஆடவனைப் போன்று) ஹிஜாப் பேணிக்கொள்ளுங்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மேலும் அறிஞர்களின் கருத்துப்படி இந்த ஹதீஸின் பொருள் (இறை அச்சத்தின் காரணமாக) எச்சரிக்கையாக இருப்பதற்கானதாகும். முகாதப், (தனது விடுதலைக்கான) ஒப்பந்தத் தொகையைச் செலுத்த தம்மிடம் (பணம்) வைத்திருந்தாலும், அதைச் செலுத்தும் வரை அவர் விடுதலை செய்யப்படமாட்டார் என்று அவர்கள் கூறுகிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا أَفْلَسَ لِلرَّجُلِ غَرِيمٌ فَيَجِدُ عِنْدَهُ مَتَاعَهُ

ஒருவருக்குக் கடன் தரவேண்டியவர் திவாலாகி, அவரிடம் இவர் தனது பொருளைக் காண்பது குறித்து வந்துள்ளவை.

1262

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ هِشَامٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ أَيُّمَا امْرِئٍ أَفْلَسَ وَوَجَدَ رَجُلٌ سِلْعَتَهُ عِنْدَهُ بِعَيْنِهَا فَهُوَ أَوْلَى بِهَا مِنْ غَيْرِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَمُرَةَ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ هُوَ أُسْوَةُ الْغُرَمَاءِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எந்த ஒரு மனிதர் நொடித்துப் போகிறாரோ, மேலும் ஒரு மனிதர் தனது சரக்கை அவரிடம் (மாற்றம் அடையாமல்) அப்படியே கண்டால், மற்றவர்களை விட அவர் அதற்கு அதிக உரிமை உடையவர் ஆவார்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் ஸமுரா (ரழி) மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இது அறிஞர்களில் சிலரின்படி செயல்படுத்தப்படுகிறது; மேலும் இது ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

அறிஞர்களில் சிலர், "அவர் மற்ற கடன் கொடுத்தவர்களுக்குச் சமமானவரே" என்று கூறினார்கள். இது கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ لِلْمُسْلِمِ أَنْ يَدْفَعَ إِلَى الذِّمِّيِّ الْخَمْرَ يَبِيعُهَا لَهُ

முஸ்லிம் ஒருவர் திம்மியிடம் மதுவைக் கொடுத்து, அதைத் தமக்காக விற்கச் சொல்வதற்குரிய தடை குறித்து வந்தவை

1263

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنْ أَبِي الْوَدَّاكِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ كَانَ عِنْدَنَا خَمْرٌ لِيَتِيمٍ فَلَمَّا نَزَلَتِ الْمَائِدَةُ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْهُ وَقُلْتُ إِنَّهُ لِيَتِيمٍ ‏.‏ فَقَالَ أَهْرِيقُوهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا ‏.‏ وَقَالَ بِهَذَا بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَكَرِهُوا أَنْ تُتَّخَذَ الْخَمْرُ خَلاًّ وَإِنَّمَا كُرِهَ مِنْ ذَلِكَ وَاللَّهُ أَعْلَمُ أَنْ يَكُونَ الْمُسْلِمُ فِي بَيْتِهِ خَمْرٌ حَتَّى يَصِيرَ خَلاًّ ‏.‏ وَرَخَّصَ بَعْضُهُمْ فِي خَلِّ الْخَمْرِ إِذَا وُجِدَ قَدْ صَارَ خَلاًّ ‏.‏ أَبُو الْوَدَّاكِ اسْمُهُ جَبْرُ بْنُ نَوْفٍ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எங்களிடம் ஓர் அநாதைக்குச் சொந்தமான மது (பானம்) இருந்தது. (மது அருந்துவது தடைசெய்யப்பட்டதைக் கூறும்) அல்-மாயிதா (அத்தியாயம்) அருளப்பட்டபோது, நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் அதைப் பற்றிக் கேட்டேன். நான், 'அது ஓர் அநாதைக்குச் சொந்தமானது' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'அதை ஊற்றிவிடுங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

(இதே) அத்தியாயத்தில் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே பொருள் கொண்ட) ஹதீஸ் உள்ளது. அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல அறிவிப்பாளர் தொடர்கள் வழியாகவும் இது போன்ற செய்தி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அறிவுடையோரில் சிலர் இதற்கேற்ப கருத்துத் தெரிவித்துள்ளனர்; (அதாவது) வினிகர் தயாரிப்பதற்காக மதுவை (வேண்டுமென்றே) எடுத்துக்கொள்வதை அவர்கள் வெறுத்தனர். மேலும், அல்லாஹ்வே நன்கறிந்தவன், ஒரு முஸ்லிம் தனது வீட்டில் மதுவை அது வினிகராக மாறும் வரை வைத்திருப்பதாலேயே அவ்வாறு வெறுக்கப்பட்டது (என்று விளக்கமளித்தனர்). மது (தானாகவே) வினிகராக மாறிவிட்டிருந்தால்,

அந்த வினிகரைப் பயன்படுத்துவதற்கு அவர்களில் சிலர் சலுகை அளித்துள்ளனர். அபூ அல்-வத்தாக் என்பவரின் பெயர் ஜப்ர் பின் நவ்ஃப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1264

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا طَلْقُ بْنُ غَنَّامٍ، عَنْ شَرِيكٍ، وَقَيْسٍ، عَنْ أَبِي حَصِينٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَدِّ الأَمَانَةَ إِلَى مَنِ ائْتَمَنَكَ وَلاَ تَخُنْ مَنْ خَانَكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ وَقَالُوا إِذَا كَانَ لِلرَّجُلِ عَلَى آخَرَ شَيْءٌ فَذَهَبَ بِهِ فَوَقَعَ لَهُ عِنْدَهُ شَيْءٌ فَلَيْسَ لَهُ أَنْ يَحْبِسَ عَنْهُ بِقَدْرِ مَا ذَهَبَ لَهُ عَلَيْهِ ‏.‏ وَرَخَّصَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَقَالَ إِنْ كَانَ لَهُ عَلَيْهِ دَرَاهِمُ فَوَقَعَ لَهُ عِنْدَهُ دَنَانِيرُ فَلَيْسَ لَهُ أَنْ يَحْبِسَ بِمَكَانِ دَرَاهِمِهِ إِلاَّ أَنْ يَقَعَ عِنْدَهُ لَهُ دَرَاهِمُ فَلَهُ حِينَئِذٍ أَنْ يَحْبِسَ مِنْ دَرَاهِمِهِ بِقَدْرِ مَا لَهُ عَلَيْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களிடம் நம்பி ஒப்படைத்தவரின் அமானிதத்தை (நம்பிக்கைப் பொருளை) நிறைவேற்றுங்கள்; உங்களுக்கு மோசடி செய்தவருக்கு நீங்கள் மோசடி செய்யாதீர்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' (நல்லது, ஆனால் அறிவிப்பாளர் தொடரில் தனித்தன்மை வாய்ந்தது) ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸைப் பின்பற்றினார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதருக்கு மற்றொருவர் மீது ஏதேனும் பாக்கி (கடன் அல்லது உரிமை) இருந்து, அவர் அதைத் தராமல் சென்று விட, பிறகு அந்த மற்றொருவருக்குச் சொந்தமான ஏதேனும் பொருள் இவரிடம் வந்து சேர்ந்தால், அவர் தனக்குச் சேர வேண்டிய அளவிற்குச் சமமாக (அவருக்குச் சொந்தமான) அப்பொருளைப் பிடித்து வைத்துக் கொள்ளக் கூடாது."

தாபியீன்களில் உள்ள சில அறிஞர்கள் இதில் சலுகை அளித்துள்ளார்கள். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரி அவர்களின் கருத்தாகும். அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவருக்கு மற்றொருவர் திர்ஹம்கள் (வெள்ளிக்காசுகள்) தர வேண்டியிருந்து, (இந்நிலையில்) அவருக்குச் (கடனாளிக்குச்) சொந்தமான தீனார்கள் (பொற்காசுகள்) இவரிடம் வந்து சேர்ந்தால், தனக்கு வர வேண்டிய திர்ஹம்களுக்குப் பகரமாக அந்தத் தீனார்களை இவர் பிடித்து வைத்துக் கொள்ளக் கூடாது. ஆனால், அவருக்குச் (கடனாளிக்குச்) சொந்தமான திர்ஹம்களே இவரிடம் வந்து சேர்ந்தால், அப்போது தனக்கு அவர் தர

வேண்டிய அளவிற்குச் சமமானதை அந்தத் திர்ஹம்களிலிருந்து இவர் பிடித்து வைத்துக் கொள்ளலாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَنَّ الْعَارِيَةَ مُؤَدَّاةٌ

பாடம்: இரவல் பொருள் திருப்பிக் கொடுக்கப்பட வேண்டியதாகும்

1265

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ شُرَحْبِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ الْخَوْلاَنِيِّ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ فِي خُطْبَتِهِ عَامَ حَجَّةِ الْوَدَاعِ الْعَارِيَةُ مُؤَدَّاةٌ وَالزَّعِيمُ غَارِمٌ وَالدَّيْنُ مَقْضِيٌّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ سَمُرَةَ وَصَفْوَانَ بْنِ أُمَيَّةَ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ وَحَدِيثُ أَبِي أُمَامَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَيْضًا مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஹஜ்ஜத்துல் வதாவுடைய ஆண்டில், நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது குத்பாவின் போது, 'இரவலாகப் பெறப்பட்ட பொருள் (அதன் உரிமையாளரிடம்) திருப்பிக் கொடுக்கப்பட வேண்டும்; ஜாமீன் பொறுப்பேற்றவர் (கடனுக்கு) பொறுப்பாவார்; கடன் (முழுமையாக) செலுத்தப்பட வேண்டும்' என்று கூறுவதை நான் கேட்டேன்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் ஸமுரா, ஸஃப்வான் பின் உமைய்யா மற்றும் அனஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: அபூ உமாமா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஹதீஸ் ஆகும். அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இந்த வழிமுறை அல்லாத வேறு வழியாகவும் இது அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1266

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ عَلَى الْيَدِ مَا أَخَذَتْ حَتَّى تُؤَدِّيَ ‏.‏ قَالَ قَتَادَةُ ثُمَّ نَسِيَ

الْحَسَنُ فَقَالَ هُوَ أَمِينُكَ لاَ ضَمَانَ عَلَيْهِ ‏.‏ يَعْنِي الْعَارِيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِلَى هَذَا وَقَالُوا يَضْمَنُ صَاحِبُ الْعَارِيَةِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لَيْسَ عَلَى صَاحِبِ الْعَارِيَةِ ضَمَانٌ إِلاَّ أَنْ يُخَالِفَ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ وَبِهِ يَقُولُ إِسْحَاقُ ‏.‏

சமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “கை (அதாவது, ஒரு நபர்) எதை எடுத்ததோ, அதை (உரியவரிடம்) திருப்பிக் கொடுக்கும் வரை அதற்குப் பொறுப்பாகும்.”

கத்தாதா அவர்கள் கூறினார்கள்: “பின்னர் அல்-ஹஸன் அவர்கள் (இந்த ஹதீஸின் பொருளை) மறந்துவிட்டார்கள். எனவே அவர்கள், ‘அது நீங்கள் நம்பி ஒப்படைத்த ஒரு பொருள்; (இரவல் வாங்கியவர்) அவர் (கவனக்குறைவாகவோ அல்லது வரம்பு மீறியோ செயல்படாத வரை) அதற்குப் பொறுப்பல்ல’ என்று கூறினார்கள்.” அதாவது (அல்-ஹஸன் அவர்கள் குறிப்பிட்டது) இரவல் வாங்கப்பட்ட பொருளைப் பற்றியது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர் இந்த (பொதுவான) ஹதீஸைக் கடைப்பிடித்துள்ளார்கள். (அதன் அடிப்படையில்) இரவல் வாங்கிய பொருளை வைத்திருப்பவர் (எந்தக் கவனக்குறைவும் இல்லாவிட்டாலும் கூட) பொறுப்பாவார் என்று அவர்கள் கூறினார்கள். இது அஷ்-ஷாஃபிஈ மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோரின் கருத்தாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், இரவல் வாங்கிய பொருளை வைத்திருப்பவர், (அதாவது, கவனக்குறைவாகவோ, வரம்பு மீறியோ அல்லது ஒப்பந்தத்தை மீறியோ செயல்பட்டால் அன்றி) மாறு செய்தாலன்றி பொறுப்பாக மாட்டார் என்று கூறினார்கள். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும். இஸ்ஹாக் அவர்களும் இவ்வாறே கூறுகிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِحْتِكَارِ

பதுக்கி வைத்தல் பற்றி வந்துள்ளவை

1267

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ مَعْمَرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ نَضْلَةَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ يَحْتَكِرُ إِلاَّ خَاطِئٌ . فَقُلْتُ لِسَعِيدٍ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ إِنَّكَ تَحْتَكِرُ . قَالَ وَمَعْمَرٌ قَدْ كَانَ يَحْتَكِرُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَإِنَّمَا رُوِيَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ أَنَّهُ كَانَ يَحْتَكِرُ الزَّيْتَ وَالْحِنْطَةَ وَنَحْوَ هَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ وَأَبِي أُمَامَةَ وَابْنِ عُمَرَ . وَحَدِيثُ مَعْمَرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا احْتِكَارَ الطَّعَامِ . وَرَخَّصَ بَعْضُهُمْ فِي الاِحْتِكَارِ فِي غَيْرِ الطَّعَامِ . وَقَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ لاَ بَأْسَ بِالاِحْتِكَارِ فِي الْقُطْنِ وَالسَّخْتِيَانِ وَنَحْوِ ذَلِكَ .

மஃமர் பின் அப்துல்லாஹ் பின் நத்லா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: "தவறிழைப்பவனைத் தவிர (பாவியைத் தவிர, அதாவது, சந்தையில் பொருட்களின் விலையை உயர்த்துவதற்காக அவற்றை வாங்கி பதுக்கி வைப்பவனைத் தவிர) (வேறெவரும்) பதுக்கல் செய்யமாட்டார்" என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்.

(இதனை அறிவிக்கும் முஹம்மத் பின் இப்ராஹீம் ஆகிய) நான், ஸயீத் (பின் அல்முஸய்யிப்) அவர்களிடம், "ஓ அபூ முஹம்மத்! நீங்கள் பதுக்குகிறீர்களே?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், "மஃமர் அவர்களும்தான் பதுக்குபவராக இருந்தார்" என்று கூறினார்.

ஸயீத் பின் அல்முஸய்யிப் அவர்கள் எண்ணெய், கோதுமை மற்றும் இது போன்றவற்றைப் பதுக்குபவராக இருந்தார் என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்தத் தலைப்பில் உமர் (ரழி), அலீ (ரழி), அபூ உமாமா (ரழி) மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. மஃமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்களிடம் நடைமுறை இதன் அடிப்படையிலேயே உள்ளது. அவர்கள் உணவுப் பொருட்களைப் பதுக்குவதை வெறுக்கிறார்கள். அவர்களில் சிலர் உணவுப் பொருட்கள் அல்லாதவற்றைப் பதுக்குவதில் சலுகை அளிக்கிறார்கள். இப்னுல் முபாரக் கூறுகிறார்: "பருத்தி, பதனிடப்பட்ட தோல் மற்றும் இது போன்றவற்றைப் பதுக்குவதில் தவறில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي بَيْعِ الْمُحَفَّلاَتِ

பாடம்: அல்-முஹஃப்ஃபலாத் (பால் கறக்கப்படாத விலங்குகள்) விற்பனை பற்றி வந்துள்ளவை

1268

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تَسْتَقْبِلُوا السُّوقَ وَلاَ تُحَفِّلُوا وَلاَ يُنَفِّقْ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا بَيْعَ الْمُحَفَّلَةِ وَهِيَ الْمُصَرَّاةُ لاَ يَحْلُبُهَا صَاحِبُهَا أَيَّامًا أَوْ نَحْوَ ذَلِكَ لِيَجْتَمِعَ اللَّبَنُ فِي ضَرْعِهَا فَيَغْتَرَّ بِهَا الْمُشْتَرِي ‏.‏ وَهَذَا ضَرْبٌ مِنَ الْخَدِيعَةِ وَالْغَرَرِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(வெளியூரிலிருந்து சந்தைக்கு வரும்) வணிகக் குழுவை (சந்தைக்கு வருவதற்கு முன்) வழிமறித்துச் சந்திக்காதீர்கள்; (வாங்குபவரை ஏமாற்றுவதற்காக) கறக்கப்படாமல் (கறவை மாடுகளை) விட்டுவிடாதீர்கள்; ஒருவருக்கொருவர் (உண்மையில் வாங்கும் எண்ணமின்றி) விலையை ஏற்றி விடாதீர்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்கள் இதன்படியே செயல்படுகிறார்கள்; அவர்கள் 'முஹஃப்பலா' (மடியில் பால் சேரும்படி கறக்காமல் விடப்பட்ட பிராணி) விற்பதை வெறுக்கிறார்கள். அதுவே 'முஸர்ரா' ஆகும். (அதாவது) மடியில் பால் சேர்வதற்காக, அதன் உரிமையாளர் சில நாட்களோ அல்லது அது போன்றோ அதனைக் கறக்காமல் விட்டுவிடுவார். இதனால் வாங்குபவர் ஏமாந்துவிடுவார். இது ஒரு வகை வஞ்சகமும் மோசடியும் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْيَمِينِ الْفَاجِرَةِ يُقْتَطَعُ بِهَا مَالُ الْمُسْلِمِ

முஸ்லிமின் செல்வத்தைப் பறிப்பதற்காக பொய்யான சத்தியம் செய்வது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1269

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم "مَنْ حَلَفَ عَلَى يَمِينٍ وَهُوَ فِيهَا فَاجِرٌ لِيَقْتَطِعَ بِهَا مَالَ امْرِئٍ مُسْلِمٍ لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضْبَانُ" . فَقَالَ الأَشْعَثُ بْنُ قَيْسٍ فِيَّ وَاللَّهِ لَقَدْ كَانَ ذَلِكَ كَانَ بَيْنِي وَبَيْنَ رَجُلٍ مِنَ الْيَهُودِ أَرْضٌ فَجَحَدَنِي فَقَدَّمْتُهُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم "أَلَكَ بَيِّنَةٌ" . قُلْتُ لاَ . فَقَالَ لِلْيَهُودِيِّ "احْلِفْ" . فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِذًا يَحْلِفَ فَيَذْهَبَ بِمَالِي . فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: (إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلاً) . إِلَى آخِرِ الآيَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَأَبِي مُوسَى وَأَبِي أُمَامَةَ بْنِ ثَعْلَبَةَ الأَنْصَارِيِّ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ . وَحَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவரொருவர் ஒரு முஸ்லிமின் செல்வத்தை (அநியாயமாக) அபகரிப்பதற்காகப் பொய்ச் சத்தியம் செய்கிறாரோ, அவர் அல்லாஹ்வைச் சந்திக்கும்போது அல்லாஹ் அவர் மீது கோபமாக இருப்பான்."

அல்-அஷ்அத் பின் கைஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இது என்னைப் பற்றியதுதான். எனக்கும் ஒரு யூத மனிதருக்கும் இடையே ஒரு நிலம் (தொடர்பான) தகராறு இருந்தது. அவர் (எனது உரிமையை) மறுத்தார். எனவே நான் அவரை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் அழைத்துச் சென்றேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், ‘உன்னிடம் (உனது கூற்றுக்கு) ஏதேனும் ஆதாரம் இருக்கிறதா?’ என்று கேட்டார்கள். நான், ‘இல்லை’ என்றேன். ஆகவே, அவர்கள் அந்த யூதரிடம், ‘சத்தியம் செய்’ என்றார்கள். நான், ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! அப்படியென்றால் அவர் (பொய்ச்) சத்தியம் செய்து என் செல்வத்தை எடுத்துக் கொண்டு போய்விடுவாரே!’ என்று கூறினேன். ஆகவே, அல்லாஹ், மிக்க உயர்ந்தவன், (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

'இன்னல்லதீன யஷ்தரூன பிஅஹ்தில்லாஹி வஐமானிஹிம் ஸமனன் கலீலா...'
(நிச்சயமாக எவர்கள் அல்லாஹ்வின் உடன்படிக்கையையும் தங்கள் சத்தியங்களையும் அற்ப விலைக்கு விற்கிறார்களோ...) (அல்-குர்ஆன் 3:77) ஆயத்தின் இறுதி வரை."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் வாஇல் பின் ஹுஜ்ர் (ரழி), அபூ மூஸா (ரழி), அபூ உமாமா பின் தஃலபா அல்-அன்சாரி (ரழி) மற்றும் இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும்

அறிவிப்புகள் உள்ளன. இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஒரு 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا اخْتَلَفَ الْبَيِّعَانِ

வாங்குபவரும் விற்பவரும் கருத்து வேறுபடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1270

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ عَوْنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا اخْتَلَفَ الْبَيِّعَانِ فَالْقَوْلُ قَوْلُ الْبَائِعِ وَالْمُبْتَاعُ بِالْخِيَارِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُرْسَلٌ عَوْنُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ لَمْ يُدْرِكِ ابْنَ مَسْعُودٍ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا الْحَدِيثُ أَيْضًا وَهُوَ مُرْسَلٌ أَيْضًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ قُلْتُ لأَحْمَدَ إِذَا اخْتَلَفَ الْبَيِّعَانِ وَلَمْ تَكُنْ بَيِّنَةٌ قَالَ الْقَوْلُ مَا قَالَ رَبُّ السِّلْعَةِ أَوْ يَتَرَادَّانِ ‏.‏ قَالَ إِسْحَاقُ كَمَا قَالَ وَكُلُّ مَنْ كَانَ الْقَوْلُ قَوْلَهُ فَعَلَيْهِ الْيَمِينُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رُوِيَ عَنْ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ مِنْهُمْ شُرَيْحٌ وَغَيْرُهُ نَحْوُ هَذَا ‏.‏

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "விற்பவரும் வாங்குபவரும் (வியாபாரத்தின் நிபந்தனைகள் அல்லது விலையில்) கருத்து வேறுபாடு கொண்டால், விற்பவரின் சொல்லே (ஆதாரமாக) ஏற்கப்படும். மேலும் வாங்குபவருக்கு (அந்த விற்பனையை ஏற்றுக்கொள்வதற்கோ அல்லது முழுமையாக ரத்து செய்வதற்கோ) விருப்பத் தேர்வு உண்டு."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'முர்ஸல்' ஆகும். அவ்ன் பின் அப்துல்லாஹ் அவர்கள் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களைச் சந்திக்கவில்லை. இந்த ஹதீஸ் அல்-காஸிம் பின் அப்துர்-ரஹ்மான் மூலமாக, இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அதுவும் 'முர்ஸல்' ஆகும்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இஸ்ஹாக் பின் மன்சூர் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அஹ்மத் (பின் ஹன்பல்) அவர்களிடம், 'விற்பவரும் வாங்குபவரும் கருத்து வேறுபாடு கொண்டு, (அவர்களிடம்) எந்த ஆதாரமும் இல்லாத நிலையில் (என்ன தீர்ப்பு)?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர் (அஹ்மத்),

'பொருளின் உரிமையாளரின் சொல்லே ஏற்கப்படும்; அல்லது அவ்விருவரும் (வியாபாரத்தை) ரத்துச் செய்துகொள்வார்கள்' என்று பதிலளித்தார்கள்." இஸ்ஹாக் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர் (அஹ்மத்) கூறியது போலவே (நானும் கூறுகிறேன்). மேலும், யாருடைய சொல் ஏற்கப்படுகிறதோ அவர் மீது சத்தியம் செய்வது கடமையாகும்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: தாபியீன்களில் உள்ள சில அறிஞர்களிடமிருந்தும் இதுபோலவே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது; அவர்களில் ஷுரைஹ் அவர்களும் ஒருவர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي بَيْعِ فَضْلِ الْمَاءِ

உபரியான நீரை விற்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1271

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا دَاوُدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْعَطَّارُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ أَبِي الْمِنْهَالِ، عَنْ إِيَاسِ بْنِ عَبْدٍ الْمُزَنِيِّ، قَالَ نَهَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَنْ بَيْعِ الْمَاءِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَبُهَيْسَةَ عَنْ أَبِيهَا وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ إِيَاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُمْ كَرِهُوا بَيْعَ الْمَاءِ . وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي بَيْعِ الْمَاءِ . مِنْهُمُ الْحَسَنُ الْبَصْرِيُّ .

இயாஸ் பின் அப்த் அல்-முஸனீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் தண்ணீரை விற்பதைத் தடை விதித்தார்கள் (குறிப்பாக, பொதுவான பயன்பாட்டிற்கான அல்லது இலவசமாக கிடைக்கும் தண்ணீரை)."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இத்தலைப்பில் ஜாபிர், புஹைஸா (இவர் தனது தந்தையிடமிருந்து), அபூ ஹுரைரா, ஆயிஷா, அனஸ் மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இயாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். அறிவுடையோரில் பெரும்பாலானோரின் நடைமுறை இதுவேயாகும்; அவர்கள் தண்ணீரை விற்பதை வெறுத்தார்கள். இது இப்னுல் முபாரக், அஷ்-ஷாஃபியீ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக்

ஆகியோரின் கருத்துமாகும். அறிவுடையோரில் சிலர் தண்ணீரை விற்க அனுமதித்தார்கள்; அல்-ஹஸன் அல்-பஸரீ அவர்களில் ஒருவர் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1272

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ "‏ لاَ يُمْنَعُ فَضْلُ الْمَاءِ لِيُمْنَعَ بِهِ الْكَلأُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو الْمِنْهَالِ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مُطْعِمٍ كُوفِيٌّ وَهُوَ الَّذِي رَوَى عَنْهُ حَبِيبُ بْنُ أَبِي ثَابِتٍ ‏.‏ وَأَبُو الْمِنْهَالِ سَيَّارُ بْنُ سَلاَمَةَ بَصْرِيٌّ صَاحِبُ أَبِي بَرْزَةَ الأَسْلَمِيِّ ‏.‏

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மேய்ச்சல் புற்கள் (பிறருக்குக் கிடைக்காமல்) தடுக்கப்படும் விதமாக, உபரியான நீரைத் தடுத்து வைக்காதீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ عَسْبِ الْفَحْلِ

ஆண் பிராணியின் இனச்சேர்க்கைக் கூலி வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1273

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَأَبُو عَمَّارٍ قَالاَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَكَمِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ نَهَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَنْ عَسْبِ الْفَحْلِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُهُمْ فِي قَبُولِ الْكَرَامَةِ عَلَى ذَلِكَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'ஆண் பிராணியைப் பொலியூட்டுவதற்காக (அதன் இனப்பெருக்க சேவைக்காக) கூலி பெறுவதை நபி (ஸல்) அவர்கள் தடை செய்தார்கள்.'

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி),

அனஸ் (ரழி) மற்றும் அபூ ஸயீத் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஒரு ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள். அதற்காக ஒரு சன்மானத்தை (பரிசை) ஏற்றுக்கொள்வதற்குச் சலுகை அளித்தவர்களும் உள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1274

حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْخُزَاعِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ حُمَيْدٍ الرُّؤَاسِيِّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَجُلاً، مِنْ كِلاَبٍ سَأَلَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَنْ عَسْبِ الْفَحْلِ فَنَهَاهُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا نُطْرِقُ الْفَحْلَ فَنُكْرَمُ ‏.‏ فَرَخَّصَ لَهُ فِي الْكَرَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ حُمَيْدٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"கிலாப் குலத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் பொலி விலங்கின் கூலி (அல்லது இனச்சேர்க்கைக்கான கட்டணம்) பற்றிக் கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் தடை விதித்தார்கள். உடனே அவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் பொலி விலங்கை (இனப்பெருக்கத்திற்காக) கிடைக்கச் செய்கிறோம்; அதற்காக நாங்கள் கண்ணியப்படுத்தப்படுகிறோம் (சன்மானம் வழங்கப்படுகிறோம்)' என்று கூறினார். எனவே, (அவ்வாறு) கண்ணியப்படுத்துவதை (ஏற்க) அவருக்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் அனுமதியளித்தார்கள்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் கரீப் ஆகும். ஹிஷாம் பின் உர்வாவிடமிருந்து இப்ராஹீம் பின் ஹுமைத் அறிவித்ததைத் தவிர (வேறெந்த வழியாகவும்) இந்த ஹதீஸை நாம் அறியவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي ثَمَنِ الْكَلْبِ

நாயின் விலை குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1275

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَارِظٍ، عَنِ السَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ كَسْبُ الْحَجَّامِ خَبِيثٌ وَمَهْرُ الْبَغِيِّ خَبِيثٌ وَثَمَنُ الْكَلْبِ خَبِيثٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي مَسْعُودٍ وَجَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ رَافِعٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا ثَمَنَ الْكَلْبِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي ثَمَنِ كَلْبِ الصَّيْدِ ‏.‏

ராஃபிஉ பின் கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரத்தம் எடுப்பவரின் (ஹிஜாமா செய்பவரின்) வருமானம் அசுத்தமானது (அல்லது வெறுக்கத்தக்கது), விபச்சாரியின் (விபச்சாரத்தின் மூலம் கிடைக்கும்) வருமானம் அசுத்தமானது, மற்றும் நாயின் விலை அசுத்தமானது (அல்லது தடைசெய்யப்பட்டது)."

அவர்கள் கூறினார்கள்: உமர் (ரழி) அவர்கள், அலி (ரழி) அவர்கள், இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள், அபூ மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள், ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள், அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் ஜஃபர் (ரழி) அவர்கள் ஆகியோரிடமிருந்து இந்த தலைப்பில் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: ராஃபிஉ (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும். பெரும்பாலான மார்க்க அறிஞர்கள் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள், அவர்கள் நாயின் விலையை வெறுத்தார்கள். இது அஷ்-ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். சில மார்க்க அறிஞர்கள் வேட்டை நாயின் விலையை அனுமதித்தனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1276

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، ح وَحَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيِّ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ ثَمَنِ الْكَلْبِ وَمَهْرِ الْبَغِيِّ وَحُلْوَانِ الْكَاهِنِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ மஸ்ஊத் அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நாயின் விலையையும், விபச்சாரியின் கூலியையும் (அவளது இழிவான தொழிலுக்கான வருமானம்), குறி சொல்பவனின் கூலியையும் (அவனது ஜோதிடத்திற்கான வெகுமதி) தடை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَسْبِ الْحَجَّامِ

குருதி உறிஞ்சி (ஹிஜாமா) செய்பவரின் சம்பாத்தியம் குறித்து வந்துள்ளவை

1277

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنِ ابْنِ مُحَيِّصَةَ، أَخِي بَنِي حَارِثَةَ عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ اسْتَأْذَنَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فِي إِجَارَةِ الْحَجَّامِ فَنَهَاهُ عَنْهَا فَلَمْ يَزَلْ يَسْأَلُهُ وَيَسْتَأْذِنُهُ حَتَّى قَالَ ‏"‏ اعْلِفْهُ نَاضِحَكَ وَأَطْعِمْهُ رَقِيقَكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ وَأَبِي جُحَيْفَةَ وَجَابِرٍ وَالسَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ مُحَيِّصَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ إِنْ سَأَلَنِي حَجَّامٌ نَهَيْتُهُ وَآخُذُ بِهَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏

பனூ ஹாரிஸாவைச் சேர்ந்த இப்னு முஹய்யிஸா அவர்கள், தம் தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:
அவர் (தந்தை) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் இரத்தம் எடுப்பதற்குரிய கூலியைப் பெறுவதற்கு அனுமதி கேட்டார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் அதை அவருக்குத் தடை செய்தார்கள். அவர் தொடர்ந்து நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டு, அனுமதி கோரிக் கொண்டிருந்தார்கள். இறுதியாக நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதை உங்களின் நீர் சுமக்கும் ஒட்டகங்கள் (அல்லது சுமைகளைச் சுமக்கும் கால்நடைகள்) போன்றவற்றுக்குத் தீவனமாகக் கொடுங்கள்; உங்கள் அடிமைகளுக்கு உணவளியுங்கள்."

அவர் கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் ராஃபிஃ இப்னு கதீஜ் (ரழி), அபூ ஜுஹைஃபா (ரழி), ஜாபிர் (ரழி) மற்றும் அஸ்-ஸாயிப் இப்னு யஸீத் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: முஹய்யிஸா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஒரு 'ஹஸன்' ஹதீஸ் ஆகும். அறிவுடைய மக்களில் சிலரின் நடைமுறை இதன் மீதே உள்ளது. அஹ்மத் அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரத்தம் எடுப்பவர் என்னிடம் கேட்டால், நான் அவரைத் தடுப்பேன்; மேலும் இந்த ஹதீஸின்படியே நான் செயல்படுவேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي كَسْبِ الْحَجَّامِ

இரத்தம் குத்தி எடுப்பவரின் (ஹிஜாமா செய்பவர்) வருமானத்திற்குள்ள அனுமதி குறித்து வந்துள்ளவை

1278

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، قَالَ سُئِلَ أَنَسٌ عَنْ كَسْبِ الْحَجَّامِ، فَقَالَ أَنَسٌ احْتَجَمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَحَجَمَهُ أَبُو طَيْبَةَ فَأَمَرَ لَهُ بِصَاعَيْنِ مِنْ طَعَامٍ وَكَلَّمَ أَهْلَهُ فَوَضَعُوا عَنْهُ مِنْ خَرَاجِهِ وَقَالَ " إِنَّ أَفْضَلَ مَا تَدَاوَيْتُمْ بِهِ الْحِجَامَةُ " . أَوْ " إِنَّ مِنْ أَمْثَلِ دَوَائِكُمُ الْحِجَامَةَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ فِي كَسْبِ الْحَجَّامِ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ .

அனஸ் (ரழி) அவர்களிடம் ஹிஜாமா செய்பவரின் சம்பாத்தியம் குறித்து கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஹிஜாமா செய்துகொண்டார்கள். அபூ தைபா அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு) ஹிஜாமா செய்தார்கள். எனவே, அவருக்கு இரண்டு ஸாஃ அளவு உணவு கொடுக்கப்பட வேண்டும் என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கட்டளையிட்டார்கள்; மேலும் அவரின் எஜமானர்களிடம் (அபூ தைபா ஒரு அடிமையாக இருந்ததால், அவருக்கு விதிக்கப்பட்ட) அவரின் வரியைக் குறைக்குமாறு பேசினார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் சிகிச்சை அளிப்பவற்றில் மிகவும் சிறந்தது ஹிஜாமா ஆகும்.' அல்லது, 'உங்கள் சிகிச்சைகளில் சிறந்தது ஹிஜாமா ஆகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ ثَمَنِ الْكَلْبِ وَالسِّنَّوْرِ

நாய் மற்றும் பூனையின் விலை வெறுக்கத்தக்கது என்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1279

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، وَعَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، قَالاَ أَنْبَأَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ ثَمَنِ الْكَلْبِ وَالسِّنَّوْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ فِي إِسْنَادِهِ اضْطِرَابٌ وَلاَ يَصِحُّ فِي ثَمَنِ السِّنَّوْرِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ وَاضْطَرَبُوا عَلَى الأَعْمَشِ فِي رِوَايَةِ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَدْ كَرِهَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ ثَمَنَ الْهِرِّ وَرَخَّصَ فِيهِ بَعْضُهُمْ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَرَوَى ابْنُ فُضَيْلٍ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي حَازِمٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நாயின் விலை மற்றும் பூனையின் விலையைத் தடை செய்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடரில் (இழ்ண்திராப் எனும்) சில குழப்பங்கள் உள்ளன. பூனையின் விலை (குறித்த அறிவிப்பு) சரியானது அல்ல. இந்த ஹதீஸ் அல்-அஃமாஷ் அவர்களிடமிருந்து, அவருடைய சில தோழர்கள் வாயிலாக ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும், இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பில் அல்-அஃமாஷ் (அறிவிப்பு) தொடர்பாக (அறிவிப்பாளர்கள்) மத்தியில் கருத்து வேறுபாடுகள் (அல்லது குழப்பங்கள்) ஏற்பட்டன.

அறிஞர்களில் சிலர் பூனையின் விலையை வெறுத்தனர். அவர்களில் சிலர் அதை அனுமதித்தார்கள். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். இப்னு ஃபுளைல் அவர்கள், அல்-அஃமாஷ் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அபூ ஹாஸிம் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும், இந்த வழியைத் தவிர வேறு வழியில் இதனை அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1280

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا عُمَرُ بْنُ زَيْدٍ الصَّنْعَانِيُّ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ نَهَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَنْ أَكْلِ الْهِرِّ وَثَمَنِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَعُمَرُ بْنُ زَيْدٍ لاَ نَعْرِفُ كَبِيرَ أَحَدٍ رَوَى عَنْهُ غَيْرَ عَبْدِ الرَّزَّاقِ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பூனையை உண்பதையும் அதன் விலையையும் தடுத்தார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஃகரீப் ஆகும். 'அப்துர்-ரஸ்ஸாக் அவர்களைத் தவிர 'உமர் பின் ஸைத் (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் முக்கிய (அறியப்பட்ட) அறிவிப்பாளர்கள் எவரையும் நாம் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1281

أَخْبَرَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، أَخْبَرَنَا وَكِيعٌ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي الْمُهَزِّمِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ نَهَى عَنْ ثَمَنِ الْكَلْبِ، إِلاَّ كَلْبَ الصَّيْدِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ يَصِحُّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ. وَأَبُو الْمُهَزِّمِ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ سُفْيَانَ وَتَكَلَّمَ فِيهِ شُعْبَةُ بْنُ الْحَجَّاجِ وَضَعَّفَهُ. وَقَدْ رُوِيَ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا وَلاَ يَصِحُّ إِسْنَادُهُ أَيْضًا.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வேட்டை நாயைத் தவிர, (மற்ற) நாயின் விலையை (நபி (ஸல்) அவர்கள்) தடுத்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக வருவது சரியானது அல்ல. அபூ அல்-முஹஸ்ஸிம் என்பவரின் பெயர் யஸீத் பின் சுஃப்யான் ஆகும். ஷுஅபா பின் அல்-ஹஜ்ஜாஜ் அவர்கள் இவரை விமர்சித்து, இவரைப் பலவீனமானவர் என்று குறிப்பிட்டுள்ளார்கள். ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் வழியாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இது போன்ற செய்தி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது; அதன் அறிவிப்பாளர் தொடரும் சரியானது அல்ல.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ بَيْعِ الْمُغَنِّيَاتِ

பாடகிகளை விற்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1282

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، أَخْبَرَنَا بَكْرُ بْنُ مُضَرَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ زَحْرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تَبِيعُوا الْقَيْنَاتِ وَلاَ تَشْتَرُوهُنَّ وَلاَ تُعَلِّمُوهُنَّ وَلاَ خَيْرَ فِي تِجَارَةٍ فِيهِنَّ وَثَمَنُهُنَّ حَرَامٌ فِي مِثْلِ هَذَا أُنْزِلَتْ هَذِهِ الآيَةُ: (وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ) إِلَى آخِرِ الآيَةِ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي أُمَامَةَ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِثْلَ هَذَا مِنْ هَذَا الْوَجْهِ. وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي عَلِيِّ بْنِ يَزِيدَ وَضَعَّفَهُ وَهُوَ شَامِيٌّ.

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அடிமைப்) பாடகிகளை (அதாவது, பாடுவதற்கும், பொழுதுபோக்கிற்காகவும் பயன்படுத்தப்படும் அடிமைப் பெண்களை) விற்காதீர்கள்; அவர்களை வாங்காதீர்கள்; அவர்களுக்கு (பாடக்) கற்றுக் கொடுக்காதீர்கள். அவர்களில் வியாபாரம் செய்வதில் எந்த நன்மையும் இல்லை; மேலும் அவர்களின் விலை ஹராம் (தடுக்கப்பட்டவை) ஆகும். இது போன்ற விஷயத்தில்தான் பின்வரும் ஆயத் (திருக்குர்ஆன் வசனம்) அருளப்பட்டது:

(வமினன் னாஸி மன் யஷ்தரீ லஹ்வல் ஹதீஸி லியுளில்ல அன் ஸபீலில்லாஹ்...)

"மேலும் மனிதர்களில் சிலர் இருக்கின்றார்கள், அவர்கள் அல்லாஹ்வின் பாதையிலிருந்து (மக்களை) வழிகெடுப்பதற்காக வீணான பேச்சை (அதாவது, இசை, பாடல் மற்றும் பிற பொழுதுபோக்கு அம்சங்களை) விலைக்கு வாங்குகிறார்கள்..." (என்பது அந்த வசனமாகும்).

(இமாம் திர்மிதீ) கூறினார்கள்: இது குறித்து உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஒரு அறிவிப்பு உள்ளது.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: அபூ உமாமா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை இந்த வழியில் இருந்து மட்டுமே இதுபோன்றே நாம் அறிவோம். அறிஞர்களில் சிலர் 'அலி பின் யஸீத்' என்பவரை விமர்சித்துள்ளார்கள் மற்றும் அவரை பலவீனமானவர் என்று கூறியுள்ளனர். இவர் ஷாம் பகுதியைச் சேர்ந்தவர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْفَرْقِ بَيْنَ الأَخَوَيْنِ أَوْ بَيْنَ الْوَالِدَةِ وَوَلَدِهَا فِي الْبَيْعِ

விற்பனையில் இரு சகோதரர்களுக்கு இடையேயோ அல்லது தாய்க்கும் அவளது குழந்தைக்கும் இடையேயோ பிரிவை ஏற்படுத்துவது

வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1283

حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ حَفْصٍ الشَّيْبَانِيُّ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي حُيَىُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيِّ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ فَرَّقَ بَيْنَ الْوَالِدَةِ وَوَلَدِهَا فَرَّقَ اللَّهُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَحِبَّتِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ அய்யூப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக்கேட்டேன்: 'எவர் ஒரு தாயை அவளுடைய குழந்தையிடமிருந்து பிரிக்கிறாரோ (குறிப்பாக அடிமைத்தனத்தில் தாயையும் சேயையும் பிரித்து விற்பது போன்ற செயல்கள்), அல்லாஹ் மறுமை நாளில் அவருக்கும் அவருக்குப் பிரியமானவர்களுக்கும் இடையே பிரிவை ஏற்படுத்துவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1284

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ قَزَعَةَ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ مَيْمُونِ بْنِ أَبِي شَبِيبٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ وَهَبَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم غُلاَمَيْنِ أَخَوَيْنِ فَبِعْتُ أَحَدَهُمَا فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَا عَلِيُّ مَا فَعَلَ غُلاَمُكَ " . فَأَخْبَرْتُهُ فَقَالَ " رُدَّهُ رُدَّهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ التَّفْرِيقَ بَيْنَ السَّبْىِ فِي الْبَيْعِ وَيُكْرَهُ أَنْ يُفَرَّقَ بَيْنَ الْوَالِدَةِ وَوَلَدِهَا وَبَيْنَ الْوَالِدِ وَالْوَلَدِ وَبَيْنَ الإِخْوَةِ وَالأَخَوَاتِ فِي الْبَيْعِ . وَرَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي التَّفْرِيقِ بَيْنَ الْمُوَلَّدَاتِ الَّذِينَ وُلِدُوا فِي أَرْضِ الإِسْلاَمِ . وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ . وَرُوِيَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ أَنَّهُ فَرَّقَ بَيْنَ وَالِدَةٍ وَوَلَدِهَا فِي الْبَيْعِ فَقِيلَ لَهُ فِي ذَلِكَ فَقَالَ إِنِّي قَدِ اسْتَأْذَنْتُهَا بِذَلِكَ فَرَضِيَتْ .

அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு சகோதரர்களான இரண்டு சிறுவர்களை (அடிமைகளை) அன்பளிப்பாக வழங்கினார்கள். நான் அவர்களில் ஒருவரை விற்றுவிட்டேன்.

அதன்பின் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், ‘ஓ அலீ! உமது சிறுவன் என்னவானான்?’ என்று கேட்டார்கள். நான் அவர்களுக்கு (நடந்த விவரத்தைத்) தெரிவித்தேன். அதற்கு அவர்கள், ‘அவனைத் திரும்பப் பெறு! அவனைத் திரும்பப் பெறு!’ என்று கூறினார்கள்.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், விற்பனையின் மூலம் போர்க்கைதிகளைப் (அடிமைகளைப்) பிரிப்பதை வெறுத்தனர். மேலும் விற்பனையில் தாய்க்கும் அவளது பிள்ளைக்கும் இடையிலும், தந்தைக்கும் பிள்ளைக்கும் இடையிலும், சகோதர சகோதரிகளுக்கு இடையிலும் பிரித்து விடுவது வெறுக்கத்தக்கதாகும்.

சில அறிஞர்கள் இஸ்லாமிய தேசத்தில் பிறந்தவர்களை (அடிமைகளை, விற்பனையில்) பிரிப்பதற்கு அனுமதியளித்துள்ளனர். ஆனால் முதல் கண்ணோட்டமே மிகவும் சரியானது. இப்ராஹீம் அந்-நகஈ அவர்கள் ஒரு விற்பனையில் ஒரு தாயையும் அவரது குழந்தையையும் பிரித்ததாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இது குறித்து அவர்களிடம் கேட்கப்பட்ட போது, “நான் அதற்காக அவளிடம் அனுமதி கோரினேன்; அவளும் சம்மதித்தாள்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَشْتَرِي الْعَبْدَ وَيَسْتَغِلُّهُ ثُمَّ يَجِدُ بِهِ عَيْبًا

ஓர் அடிமையை வாங்கி, அவரிடமிருந்து லாபம் அடைந்த பிறகு அவரிடம் ஒரு குறையைக் காண்பவர் குறித்து வந்துள்ளவை.

1285

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، وَأَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ عَنِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ مَخْلَدِ بْنِ خُفَافٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَضَى أَنَّ الْخَرَاجَ بِالضَّمَانِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "(ஒரு பொருளின்) வருமானம் (அல்லது அதிலிருந்து கிடைக்கும் பயன்), (அதன் அழிவுக்கான) பொறுப்பைச் சார்ந்ததாகும்" என்று தீர்ப்பளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1286

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ أَخْبَرَنَا عُمَرُ بْنُ عَلِيٍّ الْمُقَدَّمِيُّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَضَى أَنَّ الْخَرَاجَ بِالضَّمَانِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى اسْتَغْرَبَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ هَذَا الْحَدِيثَ مِنْ حَدِيثِ عُمَرَ بْنِ عَلِيٍّ . قُلْتُ تَرَاهُ تَدْلِيسًا قَالَ لاَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى مُسْلِمُ بْنُ خَالِدٍ الزَّنْجِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ وَرَوَاهُ جَرِيرٌ عَنْ هِشَامٍ أَيْضًا . وَحَدِيثُ جَرِيرٍ يُقَالُ تَدْلِيسٌ دَلَّسَ فِيهِ جَرِيرٌ . لَمْ يَسْمَعْهُ مِنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ . وَتَفْسِيرُ الْخَرَاجِ بِالضَّمَانِ هُوَ الرَّجُلُ يَشْتَرِي الْعَبْدَ فَيَسْتَغِلُّهُ ثُمَّ يَجِدُ بِهِ عَيْبًا فَيَرُدُّهُ عَلَى الْبَائِعِ فَالْغَلَّةُ لِلْمُشْتَرِي لأَنَّ الْعَبْدَ لَوْ هَلَكَ هَلَكَ مِنْ مَالِ الْمُشْتَرِي . وَنَحْوُ هَذَا مِنَ الْمَسَائِلِ يَكُونُ فِيهِ الْخَرَاجُ بِالضَّمَانِ . قَالَ أَبُو عِيسَى اسْتَغْرَبَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَعِيلَ هَذَا الْحَدِيثَ مِنْ حَدِيثِ عُمَرَ بْنِ عَلِيٍّ قُلْتُ تَرَاهُ تَدْلِيسًا قَالَ لاَ

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள், 'வருமானம் பொறுப்புள்ளவருக்கே (அதாவது, இழப்புக்கான பொறுப்பை ஏற்பவருக்கே) உரியது' என்று தீர்ப்பளித்தார்கள்."

அவர் (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இது ஹிஷாம் பின் உர்வா அவர்களின் வழியாக அறியப்படும் ஃகரீப் செய்தியாகும்.

அபூ ஈஸா கூறினார்: முஹம்மத் பின் இஸ்மாயீல் (புகாரி) அவர்கள், உமர் பின் அலீ வழியாக வரும் இந்த ஹதீஸை 'ஃகரீப்' என்று கருதினார். நான் (அவரிடம்), "அவர் (உமர் பின் அலீ) தத்லீஸ் செய்திருப்பதாகக் கருதுகிறீர்களா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், "இல்லை" என்றார்.

அபூ ஈஸா கூறினார்: முஸ்லிம் பின் காலித் அஸ்-ஸன்ஜீ அவர்களும் இந்த ஹதீஸை ஹிஷாம் பின் உர்வாவிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார். ஜரீரும் இதை ஹிஷாம் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார். ஜரீரின் அறிவிப்பு 'தத்லீஸ்' என்று கூறப்படுகிறது. அதாவது ஜரீர் இதில் தத்லீஸ் செய்துள்ளார்; அவர் இதை ஹிஷாம் பின் உர்வாவிடமிருந்து (நேரடியாகக்) கேட்கவில்லை.

'வருமானம் பொறுப்புள்ளவருக்கே உரியது' என்பதன் விளக்கம் என்னவென்றால்: ஒரு மனிதர் ஓர் அடிமையை விலைக்கு வாங்குகிறார். அவரிடமிருந்து வேலை வாங்கி வருமானம் ஈட்டுகிறார். பிறகு அந்த அடிமையிடம் ஏதேனும் குறைபாட்டைக் கண்டு, அவரை விற்றவரிடமே

திருப்பி அனுப்பிவிடுகிறார். இந்நிலையில், (அந்த அடிமையின் மூலம் கிடைத்த) வருமானம் வாங்கியவருக்கே உரியதாகும். ஏனெனில், அந்த அடிமை (வாங்கியவரிடம் இருந்தபோது) அழிந்திருந்தால், வாங்கியவரின் செல்வத்திலிருந்தே அழிந்திருப்பார். இது போன்ற வகையிலுள்ள சட்டங்களில் 'வருமானம் பொறுப்புள்ளவருக்கே உரியது' என்பது பொருந்தும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي أَكْلِ الثَّمَرَةِ لِلْمَارِّ بِهَا

அவ்வழியே செல்பவர் பழங்களை உண்பதற்கான சலுகை குறித்து வந்துள்ளவை

1287

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سُلَيْمٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏مَنْ دَخَلَ حَائِطًا فَلْيَأْكُلْ وَلاَ يَتَّخِذْ خُبْنَةً ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَبَّادِ بْنِ شُرَحْبِيلَ وَرَافِعِ بْنِ عَمْرٍو وَعُمَيْرٍ مَوْلَى آبِي اللَّحْمِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ سُلَيْمٍ ‏.‏ وَقَدْ رَخَّصَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاِبْنِ السَّبِيلِ فِي أَكْلِ الثِّمَارِ وَكَرِهَهُ بَعْضُهُمْ إِلاَّ بِالثَّمَنِ ‏.‏

யார் ஒரு தோட்டத்திற்குள் நுழைகிறாரோ, அவர் (அதில் உள்ள பழங்களை) சாப்பிடட்டும், ஆனால் (அதை தனது) ஆடைக்குள் (சேகரித்து) எடுத்துச் செல்ல வேண்டாம்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1288

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ الْخُزَاعِيُّ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ صَالِحِ بْنِ أَبِي جُبَيْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ رَافِعِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ كُنْتُ أَرْمِي نَخْلَ الأَنْصَارِ فَأَخَذُونِي فَذَهَبُوا بِي إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ يَا رَافِعُ لِمَ تَرْمِي نَخْلَهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ الْجُوعُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ لاَ تَرْمِ وَكُلْ مَا وَقَعَ أَشْبَعَكَ اللَّهُ وَأَرْوَاكَ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ராஃபிஉ பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் அன்சாரிகளுடைய பேரீச்சை மரங்கள் மீது கற்களை எறிந்து கொண்டிருந்தேன். அவர்கள் என்னைப் பிடித்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடம் அழைத்துச் சென்றார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ராஃபிஉவே! அவர்களின் பேரீச்சை மரங்கள் மீது ஏன் கற்களை எறிகிறாய்?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! பசியின் காரணமாகவே' என்று கூறினேன். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'கற்களை எறியாதே; (மரத்திலிருந்து) கீழே விழுந்திருப்பதை எடுத்துச் சாப்பிடு. அல்லாஹ் உனக்கு வயிறு நிறைய உணவளித்து, உன் தாகத்தைத் தணிக்கட்டும்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1289

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ عَنِ الثَّمَرِ الْمُعَلَّقِ فَقَالَ مَنْ أَصَابَ مِنْهُ مِنْ ذِي حَاجَةٍ غَيْرَ مُتَّخِذٍ خُبْنَةً فَلاَ شَىْءَ عَلَيْهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அம்ர் இப்னு ஷுஐப் அவர்கள், தம் தந்தையிடமிருந்தும், தம் பாட்டனார் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (மரங்களில்) தொங்கும் பழங்களைப் பற்றிக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் தேவையுடையவராக இருந்து, தனது ஆடைக்குள் (சேகரிக்கும் நோக்குடன்) எதையும் எடுத்துச் செல்லாமல் அதிலிருந்து (தேவையானதை) எடுத்துக்கொள்கிறாரோ, அவர் மீது எந்தப் பாவமும் இல்லை."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ الثُّنْيَا ‏.‏

விதிவிலக்கு அளிப்பதைத் தடுப்பது குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1290

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ الْبَغْدَادِيُّ، أَخْبَرَنَا عَبَّادُ بْنُ الْعَوَّامِ، قَالَ أَخْبَرَنِي سُفْيَانُ بْنُ حُسَيْنٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الْمُحَاقَلَةِ

وَالْمُزَابَنَةِ وَالْمُخَابَرَةِ وَالثُّنْيَا إِلاَّ أَنْ تُعْلَمَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ يُونُسَ بْنِ عُبَيْدٍ عَنْ عَطَاءٍ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்-முஹாகலா, அல்-முஸாபனா, அல்-முகாபரா ஆகியனவற்றையும், (விற்பனை அல்லது ஒப்பந்தங்களில்) அறியப்படாத நிபந்தனைகள் (அல்லது விதிவிலக்குகள்) இடுவதையும் தடைசெய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ بَيْعِ الطَّعَامِ حَتَّى يَسْتَوْفِيَهُ

உணவுப் பொருட்களை கைப்பற்றும் வரை விற்பனை செய்வது வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1291

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنِ ابْتَاعَ طَعَامًا فَلاَ يَبِعْهُ حَتَّى يَسْتَوْفِيَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ وَأَحْسِبُ كُلَّ شَيْءٍ مِثْلَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا بَيْعَ الطَّعَامِ حَتَّى يَقْبِضَهُ الْمُشْتَرِي ‏.‏ وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِيمَنِ ابْتَاعَ شَيْئًا مِمَّا لاَ يُكَالُ وَلاَ يُوزَنُ مِمَّا لاَ يُؤْكَلُ وَلاَ يُشْرَبُ أَنْ يَبِيعَهُ قَبْلَ أَنْ يَسْتَوْفِيَهُ ‏.‏ وَإِنَّمَا التَّشْدِيدُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الطَّعَامِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் உணவை (விலைக்கு) வாங்குகிறாரோ, அதை அவர் (முழுமையாக) கைப்பற்றும் வரை விற்கக்கூடாது."
இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அனைத்துப் பொருட்களையும் (இவ்விஷயத்தில்) அவ்வாறே நான் கருதுகிறேன்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் ஜாபிர் (ரழி), இப்னு உமர் (ரழி) மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன்

ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இதனையே செயல்படுத்துகின்றனர்; வாங்குபவர் உணவைக் கைப்பற்றும் வரை அதனை விற்பதை அவர்கள் வெறுத்தனர். (ஆனால்) அளக்கப்படாத, நிறுக்கப்படாத மற்றும் உண்ணப்படாத, பருகப்படாத பொருட்களை ஒருவர் விலைக்கு வாங்கினால், அவற்றை அவர் கைப்பற்றுவதற்கு முன்னரே விற்பதற்குச் சில அறிஞர்கள் அனுமதியளித்துள்ளனர். உணவின் விஷயத்தில் மட்டுமே அறிஞர்களிடம் (இந்தக்) கெடுபிடி உள்ளது. இதுவே அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ الْبَيْعِ، عَلَى بَيْعِ أَخِيهِ

தன் சகோதரனின் விற்பனையின் மீது விற்பனை செய்வதற்கான தடை குறித்து வந்துள்ளவை

1292

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لاَ يَبِيعُ بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ وَلاَ يَخْطُبُ بَعْضُكُمْ عَلَى خِطْبَةِ بَعْضٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَسَمُرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ لاَ يَسُومُ الرَّجُلُ عَلَى سَوْمِ أَخِيهِ ‏"‏ ‏.‏ وَمَعْنَى الْبَيْعِ فِي هَذَا الْحَدِيثِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ هُوَ السَّوْمُ ‏.‏

குதைபா (ரஹ்) அவர்கள் லைத் (ரஹ்) அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் நாஃபிஃ (ரஹ்) அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் எவரும் மற்றவரின் வியாபாரத்தின் மீது (அவர் விலையை உறுதிப்படுத்தி, வாங்குபவர் சம்மதித்த பின்) வியாபாரம் செய்ய வேண்டாம். மேலும், உங்களில் எவரும் மற்றவரின் திருமணப் பேச்சு வார்த்தையின் மீது (நிச்சயிக்கப்பட்ட அல்லது சம்மதிக்கப்பட்ட) திருமணப் பேச்சு வார்த்தை நடத்த வேண்டாம்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி) மற்றும் ஸமுரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஒரு ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும்.

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது, அவர்கள்

கூறினார்கள்: "ஒருவர் தன் சகோதரனின் பேரம் பேசுதலின் மீது (அவர் விலையை உறுதிப்படுத்தி, வாங்குபவர் சம்மதித்த பின்) பேரம் பேச வேண்டாம்." மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களின் இந்த ஹதீஸில் உள்ள 'வியாபாரம்' என்பதன் பொருள், சில அறிஞர்களின் கூற்றுப்படி, 'பேரம் பேசுதல்' என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي بَيْعِ الْخَمْرِ وَالنَّهْيِ عَنْ ذَلِكَ

மது விற்பனை மற்றும் அதன் தடை குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1293

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ سَمِعْتُ لَيْثًا، يُحَدِّثُ عَنْ يَحْيَى بْنِ عَبَّادٍ، عَنْ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي طَلْحَةَ، أَنَّهُ قَالَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ إِنِّي اشْتَرَيْتُ خَمْرًا لأَيْتَامٍ فِي حِجْرِي . قَالَ أَهْرِقِ الْخَمْرَ وَاكْسِرِ الدِّنَانَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَعَائِشَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي طَلْحَةَ رَوَى الثَّوْرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ السُّدِّيِّ عَنْ يَحْيَى بْنِ عَبَّادٍ عَنْ أَنَسٍ أَنَّ أَبَا طَلْحَةَ كَانَ عِنْدَهُ . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ اللَّيْثِ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்கள், (மதுபானம் தடை செய்யப்படுவதற்கு முன்னர்) "அல்லாஹ்வின் தூதரே! எனது பராமரிப்பில் உள்ள அனாதைகளுக்காக நான் மதுபானம் வாங்கியிருந்தேன்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "மதுபானத்தைக் கொட்டிவிடுங்கள்; ஜாடிகளை உடைத்துவிடுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

(இமாம் அபூ ஈஸா) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் ஜாபிர், ஆயிஷா, அபூ ஸயீத், இப்னு மஸ்வூத், இப்னு உமர் மற்றும் அனஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்: அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை, அத்-தவ்ரி அவர்கள் அஸ்-ஸுத்தி அவர்களிடமிருந்தும், அவர் யஹ்யா பின் அப்பாத் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார்கள்: "அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்களிடம் அது (மது) இருந்தது" (என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது). இது அல்-லைத் அவர்களின் அறிவிப்பை விட மிகவும் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب النَّهْيِ أَنْ يُتَّخَذَ الْخَمْرُ خَلاًّ

மதுவைக் காடியாக மாற்றுவதற்குத் தடை

1294

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ السُّدِّيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عَبَّادٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ سُئِلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَيُتَّخَذُ الْخَمْرُ خَلاًّ قَالَ لاَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களிடம், "மதுவை காடியாக மாற்றலாமா?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "வேண்டாம் (அவ்வாறு செய்யக்கூடாது)" என்று பதிலளித்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1295

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُنِيرٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَاصِمٍ، عَنْ شَبِيبِ بْنِ بِشْرٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْخَمْرِ عَشَرَةً عَاصِرَهَا وَمُعْتَصِرَهَا وَشَارِبَهَا وَحَامِلَهَا وَالْمَحْمُولَةَ إِلَيْهِ وَسَاقِيَهَا وَبَائِعَهَا وَآكِلَ ثَمَنِهَا وَالْمُشْتَرِيَ لَهَا وَالْمُشْتَرَاةَ لَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَنَسٍ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ نَحْوُ هَذَا عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதுபானத்துடன் தொடர்புடைய பத்து நபர்களை சபித்தார்கள் (அதாவது, அல்லாஹ்வின் அருளிலிருந்து தூரமாக்கினார்கள் அல்லது அவனது கோபத்திற்கு ஆளாக்கினார்கள்): அதை பிழிபவர், அதை மற்றவரைக் கொண்டு பிழியச் செய்பவர், அதைக் குடிப்பவர், அதைச் சுமந்து செல்பவர், அது யாருக்காக சுமந்து செல்லப்படுகிறதோ அவர், அதை பரிமாறுபவர், அதை விற்பவர், அதன் விலையை உண்பவர், அதை வாங்குபவர் மற்றும் அது யாருக்காக வாங்கப்பட்டதோ அவர்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் அனஸ் (ரழி) அவர்களின் அறிவிப்பாக 'கரீப்' (தனித்துவமான அறிவிப்பாளர் சங்கிலியைக் கொண்டது) ஆகும். இது போன்றே இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி), மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي احْتِلاَبِ الْمَوَاشِي بِغَيْرِ إِذْنِ الأَرْبَابِ

உரிமையாளர்களின் அனுமதியின்றி கால்நடைகளைக் கறப்பது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1296

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ عَلَى مَاشِيَةٍ فَإِنْ كَانَ فِيهَا صَاحِبُهَا فَلْيَسْتَأْذِنْهُ فَإِنْ أَذِنَ لَهُ فَلْيَحْتَلِبْ وَلْيَشْرَبْ وَلاَ يَحْمِلْ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهَا أَحَدٌ فَلْيُصَوِّتْ ثَلاَثًا فَإِنْ أَجَابَهُ أَحَدٌ فَلْيَسْتَأْذِنْهُ فَإِنْ لَمْ يُجِبْهُ أَحَدٌ فَلْيَحْتَلِبْ وَلْيَشْرَبْ وَلاَ يَحْمِلْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ سَمَاعُ الْحَسَنِ مِنْ سَمُرَةَ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ فِي رِوَايَةِ الْحَسَنِ عَنْ سَمُرَةَ وَقَالُوا إِنَّمَا يُحَدِّثُ عَنْ صَحِيفَةِ سَمُرَةَ ‏.‏

சமுரா பின் ஜுன்தப் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் கால்நடைகளைக் (மேய்ச்சல் விலங்குகளைக்) கடந்து சென்றால், அதன் உரிமையாளர் அதனுடன் இருந்தால், அவரிடம் அனுமதி கேட்கட்டும். அவர் அனுமதி அளித்தால், (அவற்றிலிருந்து பால்) கறந்து குடிக்கட்டும்; ஆனால் (எதையும்) எடுத்துச் செல்லக்கூடாது. அங்கு யாரும் இல்லையென்றால், மூன்று முறை சப்தமிடட்டும் (அழைக்கட்டும்). யாராவது அவருக்குப் பதிலளித்தால், அவரிடம் அனுமதி கேட்கட்டும். யாரும் அவருக்குப் பதிலளிக்கவில்லை என்றால், (அவற்றிலிருந்து பால்) கறந்து குடிக்கட்டும்; ஆனால் (எதையும்) எடுத்துச் செல்லக்கூடாது."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த அத்தியாயத்தில் உமர் (ரலி) மற்றும்

அபூ ஸயீத் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. சமுரா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்திலுள்ளதாகும். அறிஞர்களில் சிலரின் செயல்முறை இதன் அடிப்படையிலேயே உள்ளது. இதுவே அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்துமாகும்.

மேலும் அபூ ஈஸா கூறினார்: அலி பின் அல்-மதீனி அவர்கள், "அல்-ஹஸன் அவர்கள் சமுராவிடமிருந்து (ஹதீஸைக்) கேட்டது சரியானது" என்று கூறினார்கள். ஆனால் ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களில் சிலர் சமுராவிடமிருந்து அல்-ஹஸன் அறிவிக்கும் அறிவிப்புகள் குறித்து விமர்சித்துள்ளனர். "அவர் சமுரா அவர்களின் ஏட்டிலிருந்து (Sahifah - குறிப்புப் புத்தகம்) மட்டுமே அறிவிக்கிறார்" என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي بَيْعِ جُلُودِ الْمَيْتَةِ وَالأَصْنَامِ

மரணித்த விலங்குகளின் தோல்களையும் சிலைகளையும் விற்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1297

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَامَ الْفَتْحِ وَهُوَ بِمَكَّةَ يَقُولُ ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ حَرَّمَ بَيْعَ الْخَمْرِ وَالْمَيْتَةِ وَالْخِنْزِيرِ وَالأَصْنَامِ ‏"‏ ‏.‏ فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ شُحُومَ الْمَيْتَةِ فَإِنَّهُ يُطْلَى بِهَا السُّفُنُ وَيُدْهَنُ بِهَا الْجُلُودُ وَيَسْتَصْبِحُ بِهَا النَّاسُ قَالَ ‏"‏ لاَ هُوَ حَرَامٌ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عِنْدَ ذَلِكَ ‏"‏ قَاتَلَ اللَّهُ الْيَهُودَ إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَيْهِمُ الشُّحُومَ فَأَجْمَلُوهُ ثُمَّ بَاعُوهُ فَأَكَلُوا ثَمَنَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
வெற்றி வருடத்தில், அவர் மக்காவில் இருந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை தாம் கேட்டதாக (அறிவித்தார்கள்): "நிச்சயமாக அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதரும் மதுபானம், இறந்த பிராணிகள், பன்றி மற்றும் சிலைகள் ஆகியவற்றை விற்பதை ஹராமாக்கினார்கள்." அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இறந்த பிராணிகளின் கொழுப்பைப் பற்றி என்ன (சட்டம்)? ஏனெனில் அது கப்பல்களுக்குப் பூசவும், தோல்களில் எண்ணெய் தடவவும், மக்கள் விளக்குகளுக்குப் பயன்படுத்தவும்படுகிறது?" அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இல்லை. அது ஹராம்

(விலக்கப்பட்டது)." பின்னர், அதனுடன், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யூதர்களை அல்லாஹ் அழிப்பானாக (சபிப்பானாக)! நிச்சயமாக அல்லாஹ் அவர்களுக்கு கொழுப்பை ஹராமாக்கினான், அவர்கள் அதை உருக்கி, விற்று, அதன் விலையை உண்டார்கள்."

அவர் கூறினார்: இந்த தலைப்பில் உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும். அறிவுடையோர் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّجُوعِ فِي الْهِبَةِ

பரிசைத் திரும்பப் பெறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1298

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، رضى الله عنهما أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لَيْسَ لَنَا مَثَلُ السَّوْءِ الْعَائِدُ فِي هِبَتِهِ كَالْكَلْبِ يَعُودُ فِي قَيْئِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ لاَ يَحِلُّ لأَحَدٍ أَنْ يُعْطِيَ عَطِيَّةً فَيَرْجِعَ فِيهَا إِلاَّ الْوَالِدَ فِيمَا يُعْطِي وَلَدَهُ ‏"‏ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தனது அன்பளிப்பைத் திரும்பப் பெறுபவர், தனது வாந்தியைத் திரும்ப உண்ணும் நாயைப் போன்றவர். (இத்தகைய) இழிவான உதாரணம் நமக்குரியதல்ல."

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: இந்த தலைப்பில், இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக ஒரு அறிவிப்பு உள்ளது: "தன் மகனுக்கு எதையாவது கொடுக்கும் தந்தையைத் தவிர, அன்பளிப்பைக் கொடுத்துவிட்டு அதைத் திரும்பப் பெறுவது யாருக்கும் ஆகுமானதல்ல."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1299

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ عَنْ حُسَيْنٍ الْمُعَلِّمِ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ أَنَّهُ سَمِعَ طَاوُسًا يُحَدِّثُ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ يَرْفَعَانِ الْحَدِيثَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِهَذَا الْحَدِيثِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ رضى الله عنهما حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ قَالُوا مَنْ وَهَبَ هِبَةً لِذِي رَحِمٍ مَحْرَمٍ فَلَيْسَ لَهُ أَنْ يَرْجِعَ فِيهَا وَمَنْ وَهَبَ هِبَةً لِغَيْرِ ذِي رَحِمٍ مَحْرَمٍ فَلَهُ أَنْ يَرْجِعَ فِيهَا مَا لَمْ يُثَبْ مِنْهَا . وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ لاَ يَحِلُّ لأَحَدٍ أَنْ يُعْطِيَ عَطِيَّةً فَيَرْجِعَ فِيهَا إِلاَّ الْوَالِدَ فِيمَا يُعْطِي وَلَدَهُ . وَاحْتَجَّ الشَّافِعِيُّ بِحَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَحِلُّ لأَحَدٍ أَنْ يُعْطِيَ عَطِيَّةً فَيَرْجِعَ فِيهَا إِلاَّ الْوَالِدَ فِيمَا يُعْطِي وَلَدَهُ .

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள், தாவூஸ் அவர்கள் இப்னு உமர் (ரழி) மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து இந்த ஹதீஸை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் உயர்த்தி அறிவிக்கக் கேட்டதாகக் கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ், ஹஸன் ஸஹீஹ் (நன்மைமிக்க, ஆதாரப்பூர்வமான) ஹதீஸ் ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் உள்ள சில அறிஞர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களின் கருத்துப்படி இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் செயல்படப்படுகிறது. "மஹ்ரம் (திருமணம் முடிக்கத் தகாத) உறவினருக்கு அன்பளிப்பு வழங்கியவர் தனது அன்பளிப்பைத் திரும்பப் பெறக்கூடாது; மஹ்ரம் உறவினர் அல்லாத ஒருவருக்கு அன்பளிப்பு வழங்கியவர், அதற்குப் பகரம் அளிக்கப்படாத வரை (அதாவது, அன்பளிப்புக்கு ஈடாக ஏதும் பெறப்படாத வரை) அதைத் திரும்பப் பெறலாம்" என்று அவர்கள் கூறினார்கள். இது அத்-தவ்ரீ அவர்களின் கருத்தாகும்.

அஷ்-ஷாஃபியீ அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு தந்தை தன் பிள்ளைக்குக் கொடுப்பதைத் தவிர, அன்பளிப்பு வழங்கிய எவரும் அதைத் திரும்பப் பெறுவது ஆகுமானதல்ல." அஷ்-ஷாஃபியீ அவர்கள், அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த ஹதீஸை இதற்கு ஆதாரமாகக் கொள்கிறார்கள்: "ஒரு தந்தை தன் பிள்ளைக்குக் கொடுப்பதைத் தவிர, அன்பளிப்பு வழங்கிய எவரும் அதைத் திரும்பப் பெறுவது ஆகுமானதல்ல."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْعَرَايَا وَالرُّخْصَةِ فِي ذَلِكَ

அல்-அராயா மற்றும் அதற்கான சலுகை பற்றிய பாடம்

1300

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الْمُحَاقَلَةِ وَالْمُزَابَنَةِ إِلاَّ أَنَّهُ قَدْ أَذِنَ لأَهْلِ الْعَرَايَا أَنْ يَبِيعُوهَا بِمِثْلِ خَرْصِهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ هَكَذَا رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏ وَرَوَى أَيُّوبُ وَعُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ وَمَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الْمُحَاقَلَةِ وَالْمُزَابَنَةِ ‏.‏ وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ رَخَّصَ فِي الْعَرَايَا ‏.‏ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ‘அல்-முஹாகலா’ மற்றும் ‘அல்-முஸாபனா’ ஆகியவற்றைத் தடை செய்தார்கள். ஆயினும், அல்-அராயா உடையவர்கள் (மரத்திலுள்ளப் பழங்களை) அதன் (உத்தேச) மதிப்பீட்டிற்கு நிகராக (உலர்ந்த பழங்களுக்கு) விற்றுக்கொள்ள அனுமதித்தார்கள்."

அவர் (திர்மிதி) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் அபூஹுரைரா (ரழி) மற்றும் ஜாபிர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்: ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை முஹம்மத் பின் இஸ்ஹாக் இவ்வாறுதான் அறிவித்துள்ளார். அய்யூப், உபைதுல்லாஹ் பின் உமர் மற்றும் மாலிக் பின் அனஸ் ஆகியோர் நாஃபிவு வழியாக இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, "nabi (ஸல்) அவர்கள் ‘அல்-முஹாகலா’ மற்றும் ‘அல்-முஸாபனா’ ஆகியவற்றைத் தடை செய்தார்கள்" என்று அறிவித்துள்ளனர். மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில் இப்னு உமர் (ரழி) வழியாக, ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்கள் "அல்-அராயா விஷயத்தில் சலுகை அளித்தார்கள்" என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. முஹம்மத் பின் இஸ்ஹாக் அவர்களின் அறிவிப்பை விட இதுவே மிகச் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1301

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ حُصَيْنٍ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، مَوْلَى ابْنِ أَبِي أَحْمَدَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَخَّصَ فِي بَيْعِ الْعَرَايَا فِيمَا دُونَ خَمْسَةِ أَوْسُقٍ أَوْ كَذَا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஐந்து வஸ்க்குகளுக்குக் குறைவானவற்றில் 'அல்-அராயா' (பழ மரத்தில் உள்ள புதிய பேரீச்சம்பழங்களை, உலர் பேரீச்சம்பழங்களுக்கு மதிப்பிட்டு விற்பது) விற்பனைக்கு அனுமதியளித்தார்கள்; அல்லது அது போன்று (கூறினார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1301 b

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ حُصَيْنٍ، نَحْوَهُ . وَرُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ، عَنْ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَرْخَصَ فِي بَيْعِ الْعَرَايَا فِي خَمْسَةِ أَوْسُقٍ أَوْ فِيمَا دُونَ خَمْسَةِ أَوْسُقٍ .

குதைபா, மாலிக் வழியாக தாவூத் இப்னு ஹுஸைன் அறிவித்த இதே போன்ற (கருத்துடைய) அறிவிப்பு உள்ளது. மேலும், இந்த ஹதீஸ் மாலிக் அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "நபி (ஸல்) அவர்கள், அல்-அராயா (எனும் ஈச்ச மரப் பழங்களை, காய்ந்த பேரீச்சம்பழத்திற்கு மதிப்பிட்டு விற்கும்) வணிகத்திற்கு, ஐந்து வஸக் (அளவு) அல்லது ஐந்து வஸக்கிற்கும் குறைவான அளவில் (மட்டும்) அனுமதி வழங்கினார்கள்."

1302

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَرْخَصَ فِي بَيْعِ الْعَرَايَا بِخَرْصِهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْهُمُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ وَقَالُوا إِنَّ الْعَرَايَا مُسْتَثْنَاةٌ مِنْ جُمْلَةِ نَهْىِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِذْ نَهَى عَنِ الْمُحَاقَلَةِ وَالْمُزَابَنَةِ وَاحْتَجُّوا بِحَدِيثِ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَحَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ وَقَالُوا لَهُ أَنْ يَشْتَرِيَ مَا دُونَ خَمْسَةِ أَوْسُقٍ . وَمَعْنَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ النَّبِيَّ

صلى الله عليه وسلم أَرَادَ التَّوْسِعَةَ عَلَيْهِمْ فِي هَذَا لأَنَّهُمْ شَكَوْا إِلَيْهِ وَقَالُوا لاَ نَجِدُ مَا نَشْتَرِي مِنَ الثَّمَرِ إِلاَّ بِالتَّمْرِ فَرَخَّصَ لَهُمْ فِيمَا دُونَ خَمْسَةِ أَوْسُقٍ أَنْ يَشْتَرُوهَا فَيَأْكُلُوهَا رُطَبًا ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் வாயிலாக, ஸைத் பின் ஸாபித் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அராயா' (எனும் மரத்திலுள்ள புதிய பேரீச்சம்பழங்களை, உலர் பேரீச்சம்பழத்தின்) மதிப்பீட்டிற்கு விற்பனை செய்யச் சலுகை அளித்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸும் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் இதன் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர்; அவர்களில் ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் அடங்குவர். நபி (ஸல்) அவர்கள் 'முஹாகலா' (எனும் அறுவடை செய்யப்படாத தானியத்தை அறுவடை செய்யப்பட்ட அதே வகை தானியத்திற்குப் பண்டமாற்று செய்வது) மற்றும் 'முஸாபனா' (எனும் மரத்திலுள்ள புதிய பேரீச்சம்பழங்களை உலர் பேரீச்சம்பழத்திற்கு மதிப்பிட்டுப் பண்டமாற்று செய்வது) ஆகியவற்றைத் தடை செய்திருந்தாலும், 'அராயா' என்பது நபி (ஸல்) அவர்களின் (பொதுவான) தடையிலிருந்து அளிக்கப்பட்ட ஒரு விதிவிலக்கு என்று அவர்கள் கூறினர். அவர்கள் ஸைத் பின் ஸாபித் (ரலி) மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரலி) ஆகியோரின் ஹதீஸை ஆதாரமாக முன்வைக்கின்றனர். மேலும், "(இந்த விதிவிலக்கு) ஐந்து வஸ்க்குகளுக்கும் குறைவாகவே ஒருவர் வாங்க வேண்டும்" என்றும் அவர்கள் கூறினர்.

சில அறிஞர்களின் கருத்துப்படி இதன் பொருள் என்னவென்றால்: நபி (ஸல்) அவர்கள் இந்த விஷயத்தில் மக்களுக்கு இலகுவாக்க விரும்பினார்கள். ஏனெனில், அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம், "எங்களிடம் (புதிய) பழங்களை வாங்குவதற்கு உலர் பேரீச்சம்பழத்தைத் தவிர வேறு எதுவும் (பணமோ அல்லது பிற பொருட்களோ) இல்லை" என்று முறையிட்டனர். எனவே, அவர்கள் அதனை வாங்கி (புதிய கனியாக) உண்பதற்காக, ஐந்து வஸ்க்குகளுக்கும் குறைவான அளவில் வாங்கிக்கொள்ள நபி (ஸல்) அவர்கள் சலுகை அளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1303

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْحُلْوَانِيُّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ كَثِيرٍ، حَدَّثَنَا بُشَيْرُ بْنُ يَسَارٍ، مَوْلَى بَنِي حَارِثَةَ أَنَّ رَافِعَ بْنَ خَدِيجٍ، وَسَهْلَ بْنَ أَبِي حَثْمَةَ، حَدَّثَاهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ بَيْعِ الْمُزَابَنَةِ الثَّمَرِ بِالتَّمْرِ إِلاَّ لأَصْحَابِ الْعَرَايَا فَإِنَّهُ قَدْ أَذِنَ لَهُمْ

وَعَنْ بَيْعِ الْعِنَبِ بِالزَّبِيبِ وَعَنْ كُلِّ ثَمَرٍ بِخَرْصِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

ராஃபிஉ பின் கதீஜ் (ரலி) மற்றும் ஸஹ்ல் பின் அபீ ஹத்மா (ரலி) ஆகியோர் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'அல்-முஸாபனா' விற்பனையைத் தடை செய்தார்கள். (அல்-முஸாபனா என்பது, மரத்திலுள்ள) கனிகளை (அவை உலர்ந்த பின் எவ்வளவு வரும் என்று தெரியாத நிச்சயமற்ற தன்மையுடன்) உலர்ந்த பேரீச்சம் பழங்களுக்குப் பகரமாக விற்பதாகும். 'அல்-அராயா' உடையவர்களைத் தவிர (மற்றவர்களுக்கு இது தடை செய்யப்பட்டது); அவர்களுக்கு (மட்டும்) நபி (ஸல்) அவர்கள் அனுமதியளித்தார்கள். மேலும், (பச்சைத்) திராட்சைப் பழங்களை உலர்ந்த திராட்சைக்குப் பகரமாக விற்பதையும், ஒவ்வொரு கனியையும் அதன் மதிப்பீட்டின் (அதாவது, மரத்திலுள்ள கனிகள் உலர்ந்த பின் எவ்வளவு வரும் என்று தோராயமாகக் கணித்து) அடிப்படையில் விற்பதையும் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) தடை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ النَّجْشِ فِي الْبُيُوعِ

விற்பனையில் 'அன்-நஜ்ஷ்' வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1304

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَقَالَ قُتَيْبَةُ يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تَنَاجَشُوا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . كَرِهُوا النَّجْشَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالنَّجْشُ أَنْ يَأْتِيَ الرَّجُلُ الَّذِي يَفْصِلُ السِّلْعَةَ إِلَى صَاحِبِ السِّلْعَةِ فَيَسْتَامُ بِأَكْثَرَ مِمَّا تَسْوَى وَذَلِكَ عِنْدَمَا يَحْضُرُهُ الْمُشْتَرِي يُرِيدُ أَنْ يَغْتَرَّ الْمُشْتَرِي بِهِ وَلَيْسَ مِنْ رَأْيِهِ الشِّرَاءُ إِنَّمَا يُرِيدُ أَنْ يَخْدَعَ الْمُشْتَرِيَ بِمَا يَسْتَامُ وَهَذَا ضَرْبٌ مِنَ الْخَدِيعَةِ . قَالَ الشَّافِعِيُّ وَإِنْ نَجَشَ رَجُلٌ فَالنَّاجِشُ آثِمٌ فِيمَا يَصْنَعُ وَالْبَيْعُ جَائِزٌ لأَنَّ الْبَائِعَ غَيْرُ النَّاجِشِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் அந்-நஜ்ஷ் (ஏல மோசடி) செய்யாதீர்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரழி) மற்றும் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் (நம்பகமான, ஆதாரப்பூர்வமான) ஹதீஸ் ஆகும். இது அறிவுடையோரின் (மார்க்க அறிஞர்களின்)படி செயல்படுத்தப்படுகிறது; அவர்கள் அந்-நஜ்ஷை விரும்பவில்லை.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: அந்-நஜ்ஷ் என்பது, ஒரு மனிதர் (விற்பனை செய்யப்படும்) அப்பொருளின் உரிமையாளரிடம் வந்து, வாங்குபவர் முன்னிலையில், அப்பொருளுக்கு அதன் உண்மை மதிப்பை விட அதிகமான விலையை கேட்பதாகும். அவர் அப்பொருளை வாங்கும் எண்ணம் இல்லாதிருந்தும், வாங்குபவர் ஏமாற வேண்டும் என்பதற்காகவும், தான் விலை கேட்பதன் மூலம் வாங்குபவரை மோசடி செய்வதற்குமே இவ்வாறு செய்கிறார். இது ஒரு வகையான மோசடியாகும்.

அஷ்-ஷாஃபிஈ (இமாம் ஷாஃபிஈ) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதர் அந்-நஜ்ஷ் செய்தால், அவர் செய்ததன் காரணமாக அவர் பாவம் செய்தவராவார்; ஆனால் விற்பனை அனுமதிக்கப்பட்டதாகும். ஏனென்றால் விற்பவர், அந்-நஜ்ஷ் செய்பவர் அல்ல."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّجْحَانِ فِي الْوَزْنِ

எடைகளில் அதிகமாகக் கொடுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1305

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ سُوَيْدِ بْنِ قَيْسٍ، قَالَ جَلَبْتُ أَنَا وَمَخْرَفَةُ الْعَبْدِيُّ، بَزًّا مِنْ هَجَرَ فَجَاءَنَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَسَاوَمَنَا بِسَرَاوِيلَ وَعِنْدِي وَزَّانٌ يَزِنُ بِالأَجْرِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لِلْوَزَّانِ زِنْ وَأَرْجِحْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سُوَيْدٍ حَدِيثٌ

حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَهْلُ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ الرُّجْحَانَ فِي الْوَزْنِ . وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سِمَاكٍ فَقَالَ عَنْ أَبِي صَفْوَانَ وَذَكَرَ الْحَدِيثَ .

சுவைத் பின் கைஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நானும் மக்ரஃபா அல்-அப்தி (ரழி) அவர்களும் ஹஜரிலிருந்து துணிமணிகளைக் கொண்டு வந்தோம். நபி (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம் வந்து, கால்சட்டைகளுக்காக எங்களுடன் பேரம் பேசினார்கள். என்னிடம் கூலிக்கு எடைபோடுபவர் ஒருவர் இருந்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள் அந்த எடைபோடுபவரிடம், 'எடைபோடுங்கள்; மேலும் கூடுதலாகப் போடுங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் ஜாபிர் (ரழி) மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: சுவைத் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்கள் எடைபோடும்போது கூடுதலாகப் போடுவதை விரும்பத்தக்கதாகக் கருதுகிறார்கள். ஷுஃபா அவர்கள் இந்த ஹதீஸை சிமாக் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்; அப்போது அவர் "அபூ ஸஃப்வான் அவர்களிடமிருந்து" என்று குறிப்பிட்டு அந்த ஹதீஸை அறிவித்தார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي إِنْظَارِ الْمُعْسِرِ وَالرِّفْقِ بِهِ

வறியவருக்கு அவகாசம் அளிப்பது மற்றும் அவரிடம் கருணையுடன் நடந்து கொள்வது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1306

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ سُلَيْمَانَ الرَّازِيُّ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِرًا أَوْ وَضَعَ لَهُ أَظَلَّهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَحْتَ ظِلِّ عَرْشِهِ يَوْمَ لاَ ظِلَّ إِلاَّ ظِلُّهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الْيَسَرِ وَأَبِي قَتَادَةَ وَحُذَيْفَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَعُبَادَةَ وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் (கடன் பெற்ற) ஒரு

வறியவருக்கு அவகாசம் அளிக்கிறாரோ அல்லது அவருக்கு (கடனை) விட்டுக் கொடுக்கிறாரோ, அல்லாஹ் மறுமை நாளில் தனது அர்ஷின் நிழலின் கீழ் அவருக்கு நிழல் அளிப்பான். அந்நாளில் அவனுடைய நிழலைத் தவிர வேறு நிழல் இருக்காது."

(இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அபூ அல்-யஸர் (ரழி), அபூ கத்தாதா (ரழி), ஹுதைஃபா (ரழி), இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி), உபாதா (ரழி) மற்றும் ஜாபிர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரின்படி ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1307

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقٍ، عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ حُوسِبَ رَجُلٌ مِمَّنْ كَانَ قَبْلَكُمْ فَلَمْ يُوجَدْ لَهُ مِنَ الْخَيْرِ شَيْءٌ إِلاَّ أَنَّهُ كَانَ رَجُلاً مُوسِرًا وَكَانَ يُخَالِطُ النَّاسَ وَكَانَ يَأْمُرُ غِلْمَانَهُ أَنْ يَتَجَاوَزُوا عَنِ الْمُعْسِرِ فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ نَحْنُ أَحَقُّ بِذَلِكَ مِنْهُ تَجَاوَزُوا عَنْهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو الْيَسَرِ كَعْبُ بْنُ عَمْرٍو ‏.‏

அபூ மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களுக்கு முன் வாழ்ந்தவர்களில் ஒரு மனிதர் விசாரணை செய்யப்பட்டார். அவரிடம் எந்த நன்மையும் காணப்படவில்லை; அவர் ஒரு செல்வந்தராக இருந்தார், மக்களுடன் கொடுக்கல் வாங்கல் செய்து வந்தார், மேலும் (கடனைத் திருப்பிச் செலுத்த) இயலாதவர்களிடம் (அவர்களின் கடனை) விட்டுக்கொடுக்குமாறு (அல்லது கால அவகாசம் வழங்குமாறு) தமது பணியாளர்களுக்குக் கட்டளையிடுவார் என்பதைத் தவிர. ஆகவே கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ், ‘அவரை விட இதற்கு நாமே அதிகத் தகுதியுடையவர்கள்; அவரை மன்னித்துவிடுங்கள்’ என்று கூறினான்.”

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அபுல் யஸர் என்பவர் கஅப் பின் அம்ர் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي مَطْلِ الْغَنِيِّ أَنَّهُ ظُلْمٌ

செல்வந்தரின் தாமதம் (கடனைத் திருப்பிச் செலுத்துவதில்) அநீதியாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1308

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَطْلُ الْغَنِيِّ ظُلْمٌ وَإِذَا أُتْبِعَ أَحَدُكُمْ عَلَى مَلِيٍّ فَلْيَتْبَعْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَالشَّرِيدِ بْنِ سُوَيْدٍ الثَّقَفِيِّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வசதி படைத்தவர் (கடனைத் திருப்பிச் செலுத்துவதில்) காலம் தாழ்த்துவது அநியாயமாகும். ஆகவே, உங்களில் ஒருவர் (தனது கடனை வசூலிப்பதற்காக) வசதியுள்ள ஒருவரிடம் (அனுப்பப்பட்டால் அல்லது கடனை வசூலிக்கும் பொறுப்பு) மாற்றப்பட்டால், அவர் அதை ஏற்றுக்கொள்ளட்டும்." அவர் கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அஷ்-ஷரீத் பின் சுவைத் அத்-தகஃபீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1309

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْهَرَوِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، قَالَ حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ عُبَيْدٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَطْلُ الْغَنِيِّ ظُلْمٌ وَإِذَا أُحِلْتَ عَلَى مَلِيءٍ فَاتْبَعْهُ وَلاَ تَبِعْ بَيْعَتَيْنِ فِي بَيْعَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَمَعْنَاهُ أَنَّهُ إِذَا أُحِيلَ أَحَدُكُمْ عَلَى مَلِيٍّ فَلْيَتْبَعْ ‏.‏ فَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا أُحِيلَ الرَّجُلُ عَلَى مَلِيٍّ فَاحْتَالَهُ فَقَدْ بَرِئَ الْمُحِيلُ وَلَيْسَ لَهُ أَنْ يَرْجِعَ عَلَى الْمُحِيلِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا تَوِيَ مَالُ هَذَا بِإِفْلاَسِ الْمُحَالِ عَلَيْهِ فَلَهُ أَنْ يَرْجِعَ عَلَى الأَوَّلِ ‏.‏ وَاحْتَجُّوا بِقَوْلِ عُثْمَانَ وَغَيْرِهِ حِينَ قَالُوا لَيْسَ عَلَى مَالِ مُسْلِمٍ تَوًى ‏.‏ قَالَ إِسْحَاقُ مَعْنَى

هَذَا الْحَدِيثِ "لَيْسَ عَلَى مَالِ مُسْلِمٍ تَوًى" . هَذَا إِذَا أُحِيلَ الرَّجُلُ عَلَى آخَرَ وَهُوَ يَرَى أَنَّهُ مَلِيٌّ فَإِذَا هُوَ مُعْدِمٌ فَلَيْسَ عَلَى مَالِ مُسْلِمٍ تَوًى .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வசதி படைத்தவர் (கடனைத் திருப்பிச் செலுத்துவதில்) தாமதம் செய்வது அநியாயமாகும். உங்களில் ஒருவர் (தன் கடனை வசூலிக்க) ஒரு செல்வந்தரிடம் மாற்றப்பட்டால், அவரிடம் வசூலிக்கவும். மேலும், ஒரே வியாபாரத்தில் இரண்டு வியாபாரங்களைச் செய்யாதீர்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இதன் பொருளாவது: உங்களில் ஒருவர் ஒரு செல்வந்தரிடம் (கடன் வசூலிக்க) மாற்றப்பட்டால், அவரிடம் வசூலிக்கட்டும் என்பதாகும். அறிஞர்களில் சிலர், "ஒருவர் ஒரு செல்வந்தரிடம் (கடன் வசூலிக்க) மாற்றப்பட்டு, அவர் அந்த மாற்றத்தை ஏற்றுக்கொண்டால், கடன் மாற்றியவர் (முதல் கடனாளி) பொறுப்பிலிருந்து நீங்கிவிடுகிறார்; அதன் பிறகு அவர் (கடன் கொடுத்தவர்) கடன் மாற்றியவரிடம் திரும்பச் செல்லக்கூடாது" என்று கூறுகின்றனர். இது ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.
வேறு சில அறிஞர்கள், "கடன் மாற்றப்பட்ட நபர் (இரண்டாம் நபர்) திவாலாகிவிட்டதால் அந்தச் செல்வம் அழியும் நிலை ஏற்பட்டால், அவர் (கடன் கொடுத்தவர்) முதல் நபரிடமே திரும்பச் செல்லலாம்" என்று கூறுகின்றனர். உஸ்மான் (ரழி) மற்றும் பிறர் கூறியதைக் கொண்டு அவர்கள் இந்தக் கருத்தை வாதிடுகிறார்கள்: "ஒரு முஸ்லிமின் செல்வம் வீணாகிப் போகுதல் கூடாது."
இஸ்ஹாக் அவர்கள் கூறினார்கள்: "'ஒரு முஸ்லிமின் செல்வம் வீணாகிப் போகுதல் கூடாது' என்ற இந்த ஹதீஸின் பொருளாவது: ஒரு மனிதர் மற்றொருவரிடம் (கடன் வசூலிக்க) மாற்றப்படும்போது, அவர் (இரண்டாம் நபர்) செல்வந்தர் என்று கருதப்படுகிறார்; ஆனால் அவர் வறியவராக இருந்தால், (கடன் கொடுத்தவரின்) அந்த முஸ்லிமின் செல்வம் வீணாகிப் போகுதல் கூடாது (எனவே அவர் முதல் நபரிடம் திரும்பலாம்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْمُلَامَسَةِ وَالْمُنَابَذَةِ

அல்-முலாமஸா மற்றும் அல்-முனாபதா பற்றி வந்துள்ளவை

1310

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ بَيْعِ الْمُنَابَذَةِ وَالْمُلاَمَسَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ أَنْ يَقُولَ إِذَا نَبَذْتُ إِلَيْكَ الشَّىْءَ فَقَدْ وَجَبَ الْبَيْعُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ . وَالْمُلاَمَسَةُ أَنْ يَقُولَ إِذَا لَمَسْتَ الشَّىْءَ فَقَدْ وَجَبَ الْبَيْعُ وَإِنْ كَانَ لاَ يَرَى مِنْهُ شَيْئًا مِثْلَ مَا يَكُونُ فِي الْجِرَابِ أَوْ غَيْرِ ذَلِكَ وَإِنَّمَا كَانَ هَذَا مِنْ بُيُوعِ أَهْلِ الْجَاهِلِيَّةِ فَنَهَى عَنْ ذَلِكَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'முனாபதா' மற்றும் 'முலாமஸா' ஆகிய வியாபாரங்களைத் தடை செய்தார்கள் (ஏனெனில் அவை தெளிவின்மை மற்றும் ஏமாற்றுதலுக்கு வழிவகுக்கும்).

(இமாம் திர்மிதி கூறினார்): இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ ஸயீத் (ரழி) மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில்) அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' (நம்பகமான மற்றும் ஆதாரப்பூர்வமான) ஆகும். இந்த ஹதீஸின் பொருளாவது: 'முனாபதா' என்பது, ஒருவர் (வாங்குபவரிடம்), "நான் (விற்க விரும்பும்) பொருளை உன்னிடம் எறிந்துவிட்டால், எனக்கும் உனக்கும் இடையில் வியாபாரம் உறுதியாகிவிட்டது" என்று கூறுவதாகும். 'முலாமஸா' என்பது, (விற்பவர் வாங்குபவரிடம்), "நீ (விற்க விரும்பும்) பொருளைத் தொட்டுவிட்டால் வியாபாரம் உறுதியாகிவிட்டது" என்று அவர் கூறுவதாகும் - உதாரணமாக ஒரு பையிலோ அல்லது வேறு எதிலுமோ உள்ள அப்பொருளை அவர் (வாங்குபவர்) பார்க்காவிட்டாலும் சரியே! இவை அறியாமைக்கால (இஸ்லாத்திற்கு முந்தைய ஜாஹிலிய்யா) மக்களின் வியாபார முறைகளாக இருந்தன. எனவே, அவர் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) இவற்றைத் தடை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي السَّلَفِ فِي الطَّعَامِ وَالثَّمَرِ

உணவு மற்றும் பழங்களுக்கு முன்பணம் செலுத்துவது குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1311

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي الْمِنْهَالِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمَدِينَةَ وَهُمْ يُسْلِفُونَ فِي الثَّمَرِ فَقَالَ مَنْ أَسْلَفَ فَلْيُسْلِفْ فِي كَيْلٍ مَعْلُومٍ وَوَزْنٍ مَعْلُومٍ إِلَى أَجَلٍ مَعْلُومٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبْزَى . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَجَازُوا السَّلَفَ فِي الطَّعَامِ وَالثِّيَابِ وَغَيْرِ ذَلِكَ مِمَّا يُعْرَفُ حَدُّهُ وَصِفَتُهُ وَاخْتَلَفُوا فِي السَّلَمِ فِي الْحَيَوَانِ فَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ السَّلَمَ فِي الْحَيَوَانِ جَائِزًا . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَكَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ السَّلَمَ فِي الْحَيَوَانِ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ . أَبُو الْمِنْهَالِ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مُطْعِمٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, மக்கள் பழங்களில் 'சலஃப்' (முன்பணம் செலுத்திப் பொருள் வாங்கும் முறை) செய்து வந்தனர். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'யார் (பொருளுக்காக) முன்பணம் செலுத்துகிறாரோ, அவர் அறியப்பட்ட அளவு (அளவை), அறியப்பட்ட எடை மற்றும் அறியப்பட்ட காலக்கெடு வரை முன்பணம் செலுத்தட்டும்' என்று கூறினார்கள்.

இமாம் திர்மிதி கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் இப்னு அபீ அவ்ஃபா மற்றும் அப்துர் ரஹ்மான் பின் அப்ஸா ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களிடத்தில் இதன் படியே செயல்முறை உள்ளது. வரையறைகளும் பண்புகளும் அறியப்பட்ட உணவு, ஆடைகள் மற்றும் பிற பொருட்களில் 'சலஃப்' (முன்பண வர்த்தகம்) செலுத்துவதை அவர்கள் அனுமதித்துள்ளனர். எனினும், விலங்குகளில் 'சலம்' (முன்பண வர்த்தகம்) செய்வது குறித்து அவர்கள் கருத்து வேறுபாடு கொண்டுள்ளனர். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், விலங்குகளில் 'சலம்' செய்வது கூடும் என்று கருதினர். இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். ஆனால் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர் விலங்குகளில் 'சலம்' செய்வதை வெறுத்தனர் (அனுமதிக்கவில்லை). இது ஸுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும்

கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும். அபூ அல்-மின்ஹால் என்பவரின் பெயர் அப்துர் ரஹ்மான் பின் முத்இம் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَرْضِ الْمُشْتَرَكِ يُرِيدُ بَعْضُهُمْ بَيْعَ نَصِيبِهِ

கூட்டாளிகளுக்குச் சொந்தமான நிலத்தில், அவர்களில் ஒருவர் தனது பங்கை விற்க விரும்புவது குறித்து வந்தவை

1312

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ سُلَيْمَانَ الْيَشْكُرِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ كَانَ لَهُ شَرِيكٌ فِي حَائِطٍ فَلاَ يَبِيعُ نَصِيبَهُ مِنْ ذَلِكَ حَتَّى يَعْرِضَهُ عَلَى شَرِيكِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِسْنَادُهُ لَيْسَ بِمُتَّصِلٍ ‏.‏ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ سُلَيْمَانُ الْيَشْكُرِيُّ يُقَالُ إِنَّهُ مَاتَ فِي حَيَاةِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ وَلَمْ يَسْمَعْ مِنْهُ قَتَادَةُ وَلاَ أَبُو بِشْرٍ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ وَلاَ نَعْرِفُ لأَحَدٍ مِنْهُمْ سَمَاعًا مِنْ سُلَيْمَانَ الْيَشْكُرِيِّ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ فَلَعَلَّهُ سَمِعَ مِنْهُ فِي حَيَاةِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ وَإِنَّمَا يُحَدِّثُ قَتَادَةُ عَنْ صَحِيفَةِ سُلَيْمَانَ الْيَشْكُرِيِّ وَكَانَ لَهُ كِتَابٌ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ الْعَطَّارُ عَبْدُ الْقُدُّوسِ قَالَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ قَالَ سُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ ذَهَبُوا بِصَحِيفَةِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ إِلَى الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ فَأَخَذَهَا أَوْ قَالَ فَرَوَاهَا وَذَهَبُوا بِهَا إِلَى قَتَادَةَ فَرَوَاهَا وَأَتَوْنِي بِهَا فَلَمْ أَرْوِهَا ‏.‏ يَقُولُ رَدَدْتُهَا ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு நிலத்தில் (அல்லது தோட்டத்தில்) யாருக்கேனும் ஒரு கூட்டாளி இருந்தால், அவர் தனது பங்கை அந்தக் கூட்டாளிக்கு முன்வைக்காமல் (முதலில் அவருக்கு விற்க முன்வராமல்) விற்கக்கூடாது."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் இணைக்கப்படவில்லை. முஹம்மது (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: "சுலைமான் அல்-யஷ்குரீ அவர்கள் ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்களின் வாழ்நாளிலேயே இறந்துவிட்டார்கள் என்று கூறப்படுகிறது." அவர்கள் கூறினார்கள்: "மேலும் கத்தாதா அவர்கள் அவரிடமிருந்து கேட்கவில்லை, அபூ பிஷ்ர் அவர்களும் கேட்கவில்லை."

முஹம்மது அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்களின் வாழ்நாளில் அம்ர் பின் தீனார் அவர்கள் ஒருவேளை சுலைமான் அல்-யஷ்குரீ அவர்களிடமிருந்து கேட்டிருக்கலாம் என்பதைத் தவிர, அவர்களில் யாரும் சுலைமான் அல்-யஷ்குரீ அவர்களிடமிருந்து கேட்டதாக எங்களுக்குத் தெரியவில்லை." அவர்கள் கூறினார்கள்: "கத்தாதா அவர்கள் சுலைமான் அல்-யஷ்குரீ அவர்களின் ஏட்டிலிருந்து (ஸஹீஃபா) மட்டுமே அறிவித்தார்கள், மேலும் ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அவரிடம் ஒரு புத்தகம் இருந்தது."

அபூபக்ர் அல்-அத்தார் அப்துல் குத்தூஸ் அவர்கள் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்; அவர்கள் கூறினார்கள்: அலீ பின் அல்-மதீனீ அவர்கள் கூறினார்கள்: யஹ்யா பின் ஸயீத் அவர்கள் கூறினார்கள்: சுலைமான் அத்-தைமீ அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்களின் ஏட்டுடன் (ஸஹீஃபா) அல்-ஹஸன் அல்-பஸரீ அவர்களிடம் சென்றார்கள், அவர் அதை எடுத்துக்கொண்டார் - அல்லது அவர்கள் கூறினார்கள்: அவரும் அதை அறிவித்தார். பின்னர் அவர்கள் அதை கத்தாதா அவர்களிடம் கொண்டு சென்றார்கள், அவரும் அதை அறிவித்தார். பின்னர் அவர்கள் அதை என்னிடம் கொண்டு வந்தார்கள், ஆனால் நான் அதை அறிவிக்கவில்லை." அவர் (சுலைமான் அத்-தைமீ) கூறினார்: "நான் அதைத் திருப்பிக் கொடுத்துவிட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُخَابَرَةِ وَالْمُعَاوَمَةِ

அல்-முகாபரா மற்றும் அல்-முஆவமா பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1313

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الْمُحَاقَلَةِ وَالْمُزَابَنَةِ وَالْمُخَابَرَةِ وَالْمُعَاوَمَةِ وَرَخَّصَ فِي الْعَرَايَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுவதாவது:

நபி (ஸல்) அவர்கள் அல்-முஹாகலா (நிலத்தில் உள்ள பயிர்களை, அறுவடை செய்யப்படாத நிலையில், குறிப்பிட்ட அளவு உலர்ந்த தானியத்திற்கு விற்பது), அல்-முஸாபனா (பனை மரத்தில் உள்ள புதிய பேரீச்சம்பழங்களை, அறுவடை செய்யப்படாத நிலையில், குறிப்பிட்ட அளவு உலர்ந்த பேரீச்சம்பழத்திற்கு விற்பது), அல்-முகாபரா (நிலத்தை குத்தகைக்கு விடுவது, அதில் விளையும் பயிரின் ஒரு குறிப்பிட்ட பங்கை அல்லது நிலத்தின் ஒரு குறிப்பிட்ட பகுதியின் விளைச்சலை வாடகையாகப் பெறுவது)

மற்றும் அல்-முஆவமா (பல ஆண்டுகளுக்கு முன்கூட்டியே ஒரு மரத்தின் பழங்களை விற்பது) ஆகியவற்றைத் தடைசெய்தார்கள். மேலும், அல்-அராயா (ஒரு சில பேரீச்ச மரங்களை வைத்திருப்பவர், தனது மரத்தில் உள்ள புதிய பேரீச்சம்பழங்களை, அறுவடை செய்யப்படாத நிலையில், குறிப்பிட்ட அளவு உலர்ந்த பேரீச்சம்பழத்திற்கு விற்பது) விஷயத்தில் சலுகை அளித்தார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّسْعِيرِ

விலை நிர்ணயம் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1314

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ بْنُ مِنْهَالٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، وَثَابِتٍ، وَحُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ غَلاَ السِّعْرُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ سَعِّرْ لَنَا ‏.‏ فَقَالَ ‏ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمُسَعِّرُ الْقَابِضُ الْبَاسِطُ الرَّزَّاقُ وَإِنِّي لأَرْجُو أَنْ أَلْقَى رَبِّي وَلَيْسَ أَحَدٌ مِنْكُمْ يَطْلُبُنِي بِمَظْلَمَةٍ فِي دَمٍ وَلاَ مَالٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் விலைகள் உயர்ந்தன. எனவே, மக்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களுக்கு விலை நிர்ணயம் செய்யுங்கள் (அதாவது, விலைகளைக் கட்டுப்படுத்துங்கள்)!' அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ்தான் அல்-முஸஇர் (விலை நிர்ணயம் செய்பவன்), அல்-காபிழ் (சுருக்குபவன்), அல்-பாஸித் (விரிவுபடுத்துபவன்), அர்-ரஸ்ஸாக் (வாழ்வாதாரம் வழங்குபவன்) ஆவான். மேலும், நான் என் இறைவனை சந்திக்கும் போது, உங்களில் எவரும் இரத்தம் அல்லது செல்வம் சம்பந்தப்பட்ட ஒரு அநீதிக்காக என்னிடம் வழக்குத் தொடராத (எந்த அநீதிக்கும் நான் பொறுப்பாக இருக்க மாட்டேன் என்ற) நிலையில் இருப்பேன் என்று நான் ஆதரவு வைக்கிறேன்.'"

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْغِشِّ فِي الْبُيُوعِ

விற்பனையில் ஏமாற்றுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1315

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَرَّ عَلَى صُبْرَةٍ مِنْ طَعَامٍ فَأَدْخَلَ يَدَهُ فِيهَا فَنَالَتْ أَصَابِعُهُ بَلَلاً فَقَالَ " يَا صَاحِبَ الطَّعَامِ مَا هَذَا " . قَالَ أَصَابَتْهُ السَّمَاءُ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " أَفَلاَ جَعَلْتَهُ فَوْقَ الطَّعَامِ حَتَّى يَرَاهُ النَّاسُ " . ثُمَّ قَالَ " مَنْ غَشَّ فَلَيْسَ مِنَّا " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي الْحَمْرَاءِ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَبُرَيْدَةَ وَأَبِي بُرْدَةَ بْنِ نِيَارٍ وَحُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا الْغِشَّ وَقَالُوا الْغِشُّ حَرَامٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு உணவுப் பொருளின் (தானியத்தின்) குவியலைக் கடந்து சென்றார்கள். அவர்கள் அதில் தங்கள் கையை நுழைத்தார்கள்; அப்போது அவர்களின் விரல்களில் ஈரம் பட்டது. அவர்கள், ‘உணவுப் பொருளின் (தானியத்தின்) உரிமையாளரே! இது என்ன?’ என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே, இதில் மழைநீர் பட்டு (ஈரமாகி) விட்டது’ என்று பதிலளித்தார். அதற்கு அவர்கள், ‘மக்கள் பார்க்கும் விதமாக இதைத் தானியத்தின் மேற்புறத்தில் வைத்திருக்கலாமே?’ என்று கூறினார்கள். பின்னர் அவர்கள், ‘யார் ஏமாற்றுகிறாரோ (மோசடி செய்கிறாரோ) அவர் நம்மைச் சார்ந்தவர் அல்லர்’ என்று கூறினார்கள்.”

அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரழி), அபூ அல்-ஹம்ரா (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), புரைதா (ரழி), அபூ புர்தா பின் நியார் (ரழி) மற்றும் ஹுதைஃபா பின் அல்-யமான் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்கள் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள். அவர்கள் ஏமாற்றுவதை வெறுக்கிறார்கள்; மேலும் ஏமாற்றுவது ஹராம் என்று அவர்கள் கூறுகிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اسْتِقْرَاضِ الْبَعِيرِ أَوِ الشَّىْءِ مِنَ الْحَيَوَانِ أَوِ السِّنِّ

ஒட்டகம், அல்லது பிற விலங்குகளை, அல்லது குறிப்பிட்ட வயதுடைய பிராணியைக் கடனாக வாங்குவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1316

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ اسْتَقْرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سِنًّا فَأَعْطَاهُ سِنًّا خَيْرًا مِنْ سِنِّهِ وَقَالَ ‏"‏ خِيَارُكُمْ أَحَاسِنُكُمْ قَضَاءً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي رَافِعٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ وَسُفْيَانُ عَنْ سَلَمَةَ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ لَمْ يَرَوْا بِاسْتِقْرَاضِ السِّنِّ بَأْسًا مِنَ الإِبِلِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَكَرِهَ بَعْضُهُمْ ذَلِكَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு குறிப்பிட்ட வயதுடைய (இளம்) ஒட்டகத்தைக் கடனாக வாங்கினார்கள். அவர்கள் (ஸல்), தாம் வாங்கியதை விடச் சிறந்த வயதுடைய (அதாவது, முதிர்ந்த மற்றும் அதிக மதிப்புள்ள) ஒட்டகத்தை அவருக்குத் திருப்பிக் கொடுத்தார்கள். மேலும் 'உங்களில் சிறந்தவர் கடனை மிக அழகிய முறையில் திருப்பிச் செலுத்துபவரே' என்று கூறினார்கள்.'

இத்தலைப்பில் அபூ ராஃபி (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (அறிவிப்பு) உள்ளது.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். ஷுஃபா மற்றும் சுஃப்யான் ஆகியோர் இதனை சலமாவிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர்.

அறிஞர்களில் சிலர் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள்; ஒட்டகங்களில் ஒரு குறிப்பிட்ட வயதுடைய ஒட்டகத்தைக் கடனாக வாங்குவதில் எந்தத் தீங்கும் இல்லை என்று அவர்கள் கருதினார்கள். இது அஷ்-ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். ஆனால் அவர்களில் சிலர் அதை வெறுத்தனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1317

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَجُلاً، تَقَاضَى رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَغْلَظَ لَهُ فَهَمَّ بِهِ

أَصْحَابُهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " دَعُوهُ فَإِنَّ لِصَاحِبِ الْحَقِّ مَقَالاً " ثُمَّ قَالَ " اشْتَرُوا لَهُ بَعِيرًا فَأَعْطُوهُ إِيَّاهُ " . فَطَلَبُوهُ فَلَمْ يَجِدُوا إِلاَّ سِنًّا أَفْضَلَ مِنْ سِنِّهِ . فَقَالَ " اشْتَرُوهُ فَأَعْطُوهُ إِيَّاهُ فَإِنَّ خَيْرَكُمْ أَحْسَنُكُمْ قَضَاءً " .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"ஒரு மனிதர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் (தமக்குச் சேர வேண்டிய) கடனைத் திருப்பிக் கேட்டபோது, (அவரிடம்) கடுமையாக நடந்து கொண்டார். ஆகவே நபித்தோழர்கள் அவரை (கண்டிக்கும் அல்லது தண்டிக்கும்) எண்ணம் கொண்டார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவரை விட்டுவிடுங்கள்; நிச்சயமாக உரிமை உடையவருக்குப் பேசும் உரிமையுண்டு.'

பிறகு, 'அவருக்காக ஓர் ஒட்டகத்தை வாங்கி, அதை அவருக்குக் கொடுங்கள்' என்று கூறினார்கள். அவர்கள் (ஒட்டகத்தைத்) தேடினார்கள்; ஆனால், (அவர் கடனாகக் கொடுத்த) அவருடைய ஒட்டகத்தை விட வயதில் சிறந்த ஓர் ஒட்டகத்தைத் தவிர வேறெதையும் அவர்கள் காணவில்லை.

அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அதையே வாங்கி அவருக்குக் கொடுங்கள். நிச்சயமாக உங்களில் சிறந்தவர், கடனை அழகிய முறையில் திருப்பிச் செலுத்துபவரே ஆவார்.'"

1317 b

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

முஹம்மது இப்னு பஷ்ஷார் எங்களுக்கு அறிவித்தார், முஹம்மது இப்னு ஜஃபர் எங்களுக்கு அறிவித்தார், ஷுஃபா எங்களுக்கு அறிவித்தார், சலமா இப்னு குஹைல் வாயிலாக (முந்தைய அறிவிப்புக்கு) ஒத்த கருத்துடன் (அறிவிக்கப்பட்டது). அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

1318

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي رَافِعٍ، مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ اسْتَسْلَفَ رَسُولُ اللَّهِ

صلى الله عليه وسلم بَكْرًا فَجَاءَتْهُ إِبِلٌ مِنَ الصَّدَقَةِ . قَالَ أَبُو رَافِعٍ فَأَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أَقْضِيَ الرَّجُلَ بَكْرَهُ . فَقُلْتُ لاَ أَجِدُ فِي الإِبِلِ إِلاَّ جَمَلاً خِيَارًا رَبَاعِيًا . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ أَعْطِهِ إِيَّاهُ فَإِنَّ خِيَارَ النَّاسِ أَحْسَنُهُمْ قَضَاءً ‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமையான அபூ ராஃபிஃ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஓர் இளம் ஒட்டகத்தைக் கடனாகப் பெற்றார்கள். தர்ம ஒட்டகங்களிலிருந்து சில வந்தன." அபூ ராஃபிஃ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அந்த மனிதருக்கு அவருடைய ஒட்டகத்தைத் திருப்பிக் கொடுக்குமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். நான் கூறினேன்: 'ஒட்டகங்களிடையே (நான் கடனாகப் பெற்ற பக்ர் ஒட்டகத்தை விட) சிறந்ததும், ரபாஃ (பருவத்தை அடைந்த, அதாவது ஆறு அல்லது ஏழு வயதான) ஒரு ஆண் ஒட்டகத்தைத் தவிர (வேறு எதையும்) நான் காணவில்லை.' அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அதனை அவருக்குக் கொடுத்துவிடுங்கள். ஏனெனில் நிச்சயமாக மக்களில் சிறந்தவர், கடனைத் திருப்பிச் செலுத்துவதில் சிறந்தவரே.'"

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1319

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ سُلَيْمَانَ الرَّازِيُّ، عَنْ مُغِيرَةَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ يُونُسَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ سَمْحَ الْبَيْعِ سَمْحَ الشِّرَاءِ سَمْحَ الْقَضَاءِ ‏ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ ‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يُونُسَ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் விற்பதிலும், வாங்குவதிலும், கடனைத் தீர்ப்பதிலும் (அதாவது கடனைச் செலுத்துவதிலும் அல்லது கடனை வசூலிப்பதிலும்) எளிமையாகவும், தாராளமாகவும் நடந்துகொள்வதை விரும்புகிறான்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த தலைப்பில் ஜாபிர் (ரழி)

அவர்களிடமிருந்தும் (ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஃகரீப் ஆகும். அவர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸை யூனுஸிடமிருந்து, ஸயீத் அல்-மஃக்பூரிடமிருந்து, அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1320

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ بْنُ عَطَاءٍ، أَخْبَرَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ زَيْدِ بْنِ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ غَفَرَ اللَّهُ لِرَجُلٍ كَانَ قَبْلَكُمْ كَانَ سَهْلاً إِذَا بَاعَ سَهْلاً إِذَا اشْتَرَى سَهْلاً إِذَا اقْتَضَى ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் உங்களுக்கு முன் வாழ்ந்த ஒரு மனிதரை மன்னித்தான். அவர் விற்கும்போது (விலை நிர்ணயம் மற்றும் நிபந்தனைகளில்) எளிமையானவராகவும், வாங்கும்போது (விலை நிர்ணயம் மற்றும் நிபந்தனைகளில்) எளிமையானவராகவும், (தமக்குச் சேரவேண்டிய கடனை அல்லது உரிமையைக்) கேட்கும்போது எளிமையானவராகவும் இருந்தார்." அவர் கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் இந்த வழியில் ஸஹீஹ் ஹஸன் ஙரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب النَّهْىِ عَنِ الْبَيْعِ، فِي الْمَسْجِدِ

மஸ்ஜிதில் விற்பனை செய்வதற்கான தடை

1321

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَارِمٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ خُصَيْفَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ ثَوْبَانَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ إِذَا رَأَيْتُمْ مَنْ يَبِيعُ أَوْ يَبْتَاعُ فِي الْمَسْجِدِ فَقُولُوا لاَ أَرْبَحَ اللَّهُ تِجَارَتَكَ وَإِذَا رَأَيْتُمْ مَنْ يَنْشُدُ فِيهِ ضَالَّةً فَقُولُوا لاَ رَدَّ اللَّهُ عَلَيْكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ

حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ كَرِهُوا الْبَيْعَ وَالشِّرَاءَ فِي الْمَسْجِدِ .
وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاق . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْبَيْعِ وَالشِّرَاءِ فِي الْمَسْجِدِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'பள்ளிவாசலில் ஒருவர் விற்பனையிலோ அல்லது வாங்குவதிலோ ஈடுபட்டிருப்பதைக் கண்டால், 'லா அர்பஹல்லாஹு திஜாரதக்க' (அல்லாஹ் உமது வியாபாரத்தை இலாபகரமானதாக ஆக்காமல் இருப்பானாக!) என்று கூறுங்கள். மேலும், தொலைந்து போன ஒரு பொருளைப் பற்றி ஒருவர் (சத்தமிட்டு) அறிவிப்பதைக் கண்டால், 'லா ரத்தல்லாஹு அலைக்க' (அல்லாஹ் அதை உமக்குத் திருப்பிக் கொடுக்காமல் இருப்பானாக!) என்று கூறுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

باب مَا جَاءَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْقَاضِي

நீதிபதி குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதரிடமிருந்து (ஸல்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1322

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ الْمَلِكِ، يُحَدِّثُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَوْهَبٍ، أَنَّ عُثْمَانَ، قَالَ لاِبْنِ عُمَرَ اذْهَبْ فَاقْضِ بَيْنَ النَّاسِ . قَالَ أَوَتُعَافِينِي يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ . قَالَ وَمَا تَكْرَهُ مِنْ ذَلِكَ وَقَدْ كَانَ أَبُوكَ يَقْضِي قَالَ إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ كَانَ قَاضِيًا فَقَضَى بِالْعَدْلِ فَبِالْحَرِيِّ أَنْ يَنْقَلِبَ مِنْهُ كَفَافًا ‏.‏ فَمَا أَرْجُو بَعْدَ ذَلِكَ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ عِنْدِي بِمُتَّصِلٍ ‏.‏ وَعَبْدُ الْمَلِكِ الَّذِي رَوَى عَنْهُ الْمُعْتَمِرُ هَذَا هُوَ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ أَبِي جَمِيلَةَ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மவ்ஹப் அறிவிக்கிறார்: உஸ்மான் (ரலி) அவர்கள் இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களிடம், "நீங்கள் சென்று மக்களுக்கிடையே தீர்ப்பளியுங்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு இப்னு உமர் (ரலி), "இறைநம்பிக்கையாளர்களின் தளபதியே! நீங்கள் என்னை (இப்பொறுப்பிலிருந்து) விடுவிப்பீர்களா?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு உஸ்மான் (ரலி), "இதை ஏன் நீங்கள் வெறுக்கிறீர்கள்? உங்கள் தந்தை (உமர்) தீர்ப்பு வழங்கி வந்தார்களே!" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு இப்னு உமர் (ரலி) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் செவியுற்றுள்ளேன்: **'யார் நீதிபதியாக இருந்து நீதியுடன் தீர்ப்பளித்தாரோ, அவர் (மறுமையில்) சாதகமோ பாதகமோ இன்றி

சமநிலையில் மீள்வதே தகுதியானதாகும்.'** (நீதியுடன் நடந்தாலே நிலைமை இப்படி என்றால்,) இதற்குப் பிறகு நான் எதை எதிர்பார்க்க முடியும்?"

1322

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنِي الْحَسَنُ بْنُ بِشْرٍ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْقُضَاةُ ثَلاَثَةٌ قَاضِيَانِ فِي النَّارِ وَقَاضٍ فِي الْجَنَّةِ رَجُلٌ قَضَى بِغَيْرِ الْحَقِّ فَعَلِمَ ذَاكَ فَذَاكَ فِي النَّارِ وَقَاضٍ لاَ يَعْلَمُ فَأَهْلَكَ حُقُوقَ النَّاسِ فَهُوَ فِي النَّارِ وَقَاضٍ قَضَى بِالْحَقِّ فَذَلِكَ فِي الْجَنَّةِ .

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீதிபதிகள் மூன்று வகையினர்; இருவர் நரகத்திலும் ஒருவர் சொர்க்கத்திலும் இருப்பர். (அவர்களில்) ஒருவர், சத்தியத்திற்கு மாற்றமாகத் தீர்ப்பளித்து, அதை அறிந்தும் இருப்பவர். அவர் நரகில் இருப்பார். (மற்றொரு) நீதிபதி, (சட்டத்தை அல்லது உண்மையின் தன்மையை) அறியாமல் மக்களின் உரிமைகளை பாழாக்கியவர். அவர் நரகில் இருப்பார். (இன்னொரு) நீதிபதி, சத்தியத்தைக் கொண்டு தீர்ப்பளித்தவர். அவர் சொர்க்கத்தில் இருப்பார்."

1323

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ بِلاَلِ بْنِ أَبِي مُوسَى، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ سَأَلَ الْقَضَاءَ وُكِلَ إِلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أُجْبِرَ عَلَيْهِ يُنْزِلُ اللَّهُ عَلَيْهِ مَلَكًا فَيُسَدِّدُهُ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"யார் நீதிபதிப் பதவியைக் கேட்கிறாரோ, அவர் தம்மிடமே ஒப்படைக்கப்படுகிறார் (அதாவது, அல்லாஹ்வின் உதவி இல்லாமல் தன் சொந்த அறிவையும் திறமையையும் மட்டுமே நம்பியிருக்க நேரிடும்). மேலும், யார் அதற்கு நிர்ப்பந்திக்கப்படுகிறாரோ, அல்லாஹ் அவருக்கு ஒரு வானவரை இறக்கிவைக்கிறான்; அவர் இவரை நேர்செய்வார் (சரியான தீர்ப்பை வழங்க வழிகாட்டுவார்)."

1324

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ حَمَّادٍ، عَنْ أَبِي عَوَانَةَ، عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى الثَّعْلَبِيِّ، عَنْ بِلاَلِ بْنِ مِرْدَاسٍ الْفَزَارِيِّ، عَنْ خَيْثَمَةَ، وَهُوَ الْبَصْرِيُّ عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنِ ابْتَغَى الْقَضَاءَ وَسَأَلَ فِيهِ شُفَعَاءَ وُكِلَ إِلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أُكْرِهَ عَلَيْهِ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ مَلَكًا يُسَدِّدُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَهُوَ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ إِسْرَائِيلَ عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் நீதிபதி பதவியை நாடுகிறாரோ, மேலும் அதற்காக (மற்றவர்களிடம்) பரிந்துரையாளர்களைக் கேட்கிறாரோ, அவர் தன் சுய விருப்பத்திற்கே விடப்படுவார் (அல்லாஹ்வின் உதவி இல்லாமல்). மேலும் யார் அதன்பால் நிர்ப்பந்திக்கப்படுகிறாரோ, அல்லாஹ் அவருக்கு ஒரு வானவரை இறக்கி வைக்கிறான், அவரைச் சரியான பாதையில் நிலைநிறுத்த (உதவ)."

1325

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا الْفُضَيْلُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ وَلِيَ الْقَضَاءَ أَوْ جُعِلَ قَاضِيًا بَيْنَ النَّاسِ فَقَدْ ذُبِحَ بِغَيْرِ سِكِّينٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ أَيْضًا مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் நீதிபதியின் பொறுப்பை ஏற்றுக்கொள்கிறாரோ, அல்லது மக்களிடையே நீதிபதியாக நியமிக்கப்படுகிறாரோ, அவர் கத்தியின்றி அறுக்கப்பட்டுவிட்டார் (அதாவது, அவரது ஆன்மீக வாழ்வு அல்லது மறுமை வாழ்வு ஆபத்தில் உள்ளது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقَاضِي يُصِيبُ وَيُخْطِئُ

நீதிபதி சரியாக தீர்ப்பளிப்பதைப் பற்றியும் தவறாக தீர்ப்பளிப்பதைப் பற்றியும் வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1326

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مَهْدِيٍّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا حَكَمَ الْحَاكِمُ فَاجْتَهَدَ فَأَصَابَ فَلَهُ أَجْرَانِ وَإِذَا حَكَمَ فَأَخْطَأَ فَلَهُ أَجْرٌ وَاحِدٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِي وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّزَّاقِ عَنْ مَعْمَرٍ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஒரு நீதிபதி (அல்லது தீர்ப்பளிப்பவர்) தீர்ப்பளிக்கும்போது, அவர் (சட்டரீதியாக) ஆராய்ந்து முயற்சி செய்து (இஜ்திஹாத் செய்து), சரியான முடிவை அடைந்தால், அவருக்கு இரண்டு நற்கூலிகள் உண்டு. அவர் தீர்ப்பளித்து, (அதில்) தவறிழைத்தால், அவருக்கு ஒரு நற்கூலி உண்டு.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقَاضِي كَيْفَ يَقْضِي

நீதிபதி எவ்வாறு தீர்ப்பளிக்க வேண்டும் என்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1327

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي عَوْنٍ الثَّقَفِيِّ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ رِجَالٍ، مِنْ أَصْحَابِ مُعَاذٍ عَنْ مُعَاذٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ مُعَاذًا إِلَى الْيَمَنِ فَقَالَ ‏"‏ كَيْفَ تَقْضِي ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ أَقْضِي بِمَا فِي كِتَابِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِي كِتَابِ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَبِسُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِي سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَجْتَهِدُ رَأْيِي ‏.‏ قَالَ ‏"‏ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَفَّقَ رَسُولَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ ‏.‏

முஆத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் முஆத் (ரழி) அவர்களை யமனுக்கு அனுப்பியபோது அவரிடம், "நீர் எவ்வாறு தீர்ப்பளிப்பீர்?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர், "அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் உள்ளதைக் கொண்டு தீர்ப்பளிப்பேன்" என்று கூறினார்.

அவர் (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் அது இல்லையென்றால்?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர், "அப்படியானால் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் சுன்னாவைக் கொண்டு (தீர்ப்பளிப்பேன்)" என்று கூறினார்.

அவர் (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் சுன்னாவிலும் அது இல்லையென்றால்?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர், "நான் எனது சுய அறிவைக் கொண்டு (இஜ்திஹாத் செய்து) தீர்ப்பளிக்க முயற்சிப்பேன்" என்று கூறினார்.

அப்போது அவர் (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதருடைய தூதருக்கு (சரியானதைச் சொல்ல) நல்லுதவி புரிந்த அல்லாஹ்வுக்கே எல்லாப் புகழும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம்)

1328

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالاَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي عَوْنٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ عَمْرٍو ابْنُ أَخٍ، لِلْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ عَنْ أُنَاسٍ، مِنْ أَهْلِ حِمْصٍ عَنْ مُعَاذٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ عِنْدِي بِمُتَّصِلٍ ‏.‏ وَأَبُو عَوْنٍ الثَّقَفِيُّ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ ‏.‏

முஹம்மத் பின் பஷ்ஷார் எங்களிடம் அறிவித்தார், முஹம்மத் பின் ஜஃபர் மற்றும் அப்துர்ரஹ்மான் பின் மஹ்தி இருவரும் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள், அவர்கள் இருவரும் கூறினார்கள்: ஷுஃபா எங்களிடம் அறிவித்தார், அவர் அபூ அவ்ன் வழியாக, அவர் முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்களின் சகோதரர் மகனான ஹாரித் பின் அம்ர் வழியாக, அவர் ஹிம்ஸ் நகர மக்களில் சிலர் வழியாக, அவர்கள் முஆத் (ரழி) வழியாக, அவர் நபி (ஸல்) அவர்கள் வழியாக (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே அறிவித்துள்ளார்கள். அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸை இந்த

அறிவிப்புத் தொடர் வழியாகவே தவிர வேறு எவ்வழியிலும் நாம் அறியமாட்டோம். என்னைப் பொறுத்தவரை இதன் அறிவிப்புத் தொடர் இணைப்புடையது அல்ல (அதாவது, ஹாரித் பின் அம்ர், ஹிம்ஸ் நகர மக்களிடமிருந்தும், அவர்கள் முஆத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் நேரடியாகக் கேட்டதற்கான ஆதாரம் இல்லை). அபூ அவ்ன் அஸ்ஸகஃபீ என்பாரின் பெயர் முஹம்மத் பின் உபைதில்லாஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம்)

باب مَا جَاءَ فِي الإِمَامِ الْعَادِلِ ‏.‏

நீதியான இமாமைப் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1329

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمُنْذِرِ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ مَرْزُوقٍ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَدْنَاهُمْ مِنْهُ مَجْلِسًا إِمَامٌ عَادِلٌ وَأَبْغَضَ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ وَأَبْعَدَهُمْ مِنْهُ مَجْلِسًا إِمَامٌ جَائِرٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"மறுமை நாளில் அல்லாஹ்வுக்கு மக்களில் மிகவும் பிரியமானவரும், அவனிடம் அந்தஸ்தில் மிக நெருக்கமானவரும் நீதியான ஆட்சியாளர் (இமாம்) ஆவார். மேலும், அல்லாஹ்வுக்கு மக்களில் மிகவும் வெறுக்கப்படுபவரும், அவனிடமிருந்து அந்தஸ்தில் மிகத் தொலைவில் இருப்பவரும் அநீதியான ஆட்சியாளர் (இமாம்) ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம்)

1330

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْقُدُّوسِ بْنُ مُحَمَّدٍ أَبُو بَكْرٍ الْعَطَّارُ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا عِمْرَانُ الْقَطَّانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ الشَّيْبَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله

عليه وسلم إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْقَاضِي مَا لَمْ يَجُرْ فَإِذَا جَارَ تَخَلَّى عَنْهُ وَلَزِمَهُ الشَّيْطَانُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عِمْرَانَ الْقَطَّانِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு அபீ அவ்ஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக அல்லாஹ் நீதிபதியுடன் இருக்கிறான், அவர் அநீதி இழைக்காத வரையில். அவர் அநீதி இழைக்கும்போது, அல்லாஹ் அவரை விட்டு விலகிவிடுகிறான்; மேலும் ஷைத்தான் அவருடன் சேர்ந்துகொள்கிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقَاضِي لاَ يَقْضِي بَيْنَ الْخَصْمَيْنِ حَتَّى يَسْمَعَ كَلاَمَهُمَا ‏.‏

இரு தரப்பினரையும் கேட்காமல் இரு வழக்காளிகளுக்கிடையே நீதிபதி தீர்ப்பளிக்கக் கூடாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1331

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا حُسَيْنٌ الْجُعْفِيُّ، عَنْ زَائِدَةَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ حَنَشٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا تَقَاضَى إِلَيْكَ رَجُلاَنِ فَلاَ تَقْضِ لِلأَوَّلِ حَتَّى تَسْمَعَ كَلاَمَ الآخَرِ فَسَوْفَ تَدْرِي كَيْفَ تَقْضِي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ عَلِيٌّ فَمَا زِلْتُ قَاضِيًا بَعْدُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: 'உன்னிடம் இருவர் வழக்குத் தீர்ப்பு கோரி வந்தால், மற்றவரின் வாதத்தைக் கேட்கும் வரை நீ முதலாமவருக்குத் தீர்ப்பளிக்காதே. (இரு தரப்பினரின் வாதங்களையும் கேட்டால்) எவ்வாறு தீர்ப்பளிப்பது என்பதை நீ அறிந்துகொள்வாய்.'" அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதற்குப் பிறகு நான் (திறம்பட) நீதிபதியாகவே இருந்து வருகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம்)

باب مَا جَاءَ فِي إِمَامِ الرَّعِيَّةِ ‏.‏

குடிமக்களின் இமாம் பற்றி வந்துள்ளவை

1332

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ الْحَكَمِ، حَدَّثَنِي أَبُو الْحَسَنِ، قَالَ قَالَ عَمْرُو بْنُ مُرَّةَ لِمُعَاوِيَةَ إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَا مِنْ إِمَامٍ يُغْلِقُ بَابَهُ دُونَ ذَوِي الْحَاجَةِ وَالْخَلَّةِ وَالْمَسْكَنَةِ إِلاَّ أَغْلَقَ اللَّهُ أَبْوَابَ السَّمَاءِ دُونَ خَلَّتِهِ وَحَاجَتِهِ وَمَسْكَنَتِهِ ‏.‏ فَجَعَلَ مُعَاوِيَةُ رَجُلاً عَلَى حَوَائِجِ النَّاسِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَعَمْرُو بْنُ مُرَّةَ الْجُهَنِيُّ يُكْنَى أَبَا مَرْيَمَ ‏.‏

அம்ர் பின் முர்ரா (ரழி) அவர்கள் முஆவியா (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: “நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'தேவையுடையோர், நெருக்கடியிலிருப்போர் மற்றும் வறுமையிலிருப்போர் ஆகியோருக்கு அணுகலை மறுத்து எந்த ஆட்சியாளர் (இமாம்) தம் வாசலை மூடுகிறாரோ, அல்லாஹ் அவருடைய நெருக்கடி, அவருடைய தேவை மற்றும் அவருடைய வறுமை (ஆகியவற்றின் போது) வானத்தின் வாசல்களை அவருக்கு எதிராக மூடிவிடுகிறான்' என்று கூறுவதைக் கேட்டேன்.” அதனைத் தொடர்ந்து முஆவியா (ரழி) அவர்கள் மக்களின் தேவைகளைக் கவனிப்பதற்காக ஒரு மனிதரை நியமித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1333

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَمْزَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُخَيْمِرَةَ، عَنْ أَبِي مَرْيَمَ، صَاحِبِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ بِمَعْنَاهُ ‏.‏ وَيَزِيدُ بْنُ أَبِي مَرْيَمَ شَامِيٌّ وَبُرَيْدُ بْنُ أَبِي مَرْيَمَ كُوفِيٌّ وَأَبُو مَرْيَمَ هُوَ عَمْرُو بْنُ مُرَّةَ الْجُهَنِيُّ ‏.‏

அலீ இப்னு ஹுஜ்ர் எங்களுக்கு அறிவித்தார், யஹ்யா இப்னு ஹம்ஸா எங்களுக்கு அறிவித்தார், அவர் யஸீத் இப்னு அபீ மர்யம் வழியாக, அவர் அல்-காஸிம் இப்னு முகைமிரா வழியாக, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழரான அபூ மர்யம் (ரலி) வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட) இந்த ஹதீஸின் கருத்தை ஒத்த ஒரு ஹதீஸை அறிவித்தார். யஸீத் இப்னு அபீ மர்யம் ஷாம் தேசத்தவர் ஆவார். புரைத்

இப்னு அபீ மர்யம் கூஃபா நகரத்தவர் ஆவார். அபூ மர்யம் என்பவரின் பெயர் அம்ர் இப்னு முர்ரா அல்-ஜுஹனீ என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ يَقْضِي الْقَاضِي وَهُوَ غَضْبَانُ ‏.‏

கோபமாக இருக்கும்போது நீதிபதி தீர்ப்பளிக்கக் கூடாது என்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1334

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ، قَالَ كَتَبَ أَبِي إِلَى عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ وَهُوَ قَاضٍ أَنْ لاَ تَحْكُمْ بَيْنَ اثْنَيْنِ وَأَنْتَ غَضْبَانُ ‏.‏ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ لاَ يَحْكُمُ الْحَاكِمُ بَيْنَ اثْنَيْنِ وَهُوَ غَضْبَانُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو بَكْرَةَ اسْمُهُ نُفَيْعٌ ‏.‏

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அபீ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "என் தந்தை அவர்கள், நீதிபதியாக இருந்த உபைதுல்லாஹ் பின் அபீ பக்ரா (ரழி) அவர்களுக்கு எழுதினார்கள்: "நீங்கள் கோபமாக இருக்கும்போது இருவருக்கிடையில் தீர்ப்பு வழங்காதீர்கள். ஏனெனில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நீதிபதி கோபமாக இருக்கும்போது இருவருக்கிடையில் தீர்ப்பு வழங்கக்கூடாது' என்று கூறியதை நான் கேட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي هَدَايَا الأُمَرَاءِ ‏.‏

பாடம்: ஆளுநர்களின் அன்பளிப்புகள் குறித்து வந்துள்ளவை

1335

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ يَزِيدَ الأَوْدِيِّ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُبَيْلٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، قَالَ بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلَى الْيَمَنِ فَلَمَّا سِرْتُ أَرْسَلَ فِي أَثَرِي فَرُدِدْتُ فَقَالَ ‏"‏ أَتَدْرِي لِمَ بَعَثْتُ إِلَيْكَ لاَ تُصِيبَنَّ شَيْئًا بِغَيْرِ إِذْنِي فَإِنَّهُ غُلُولٌ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِهَذَا دَعَوْتُكَ فَامْضِ لِعَمَلِكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ

عَدِيِّ بْنِ عَمِيرَةَ وَبُرَيْدَةَ وَالْمُسْتَوْرِدِ بْنِ شَدَّادٍ وَأَبِي حُمَيْدٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ مُعَاذٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي أُسَامَةَ عَنْ دَاوُدَ الأَوْدِيِّ .

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னை யமனுக்கு அனுப்பினார்கள். நான் புறப்பட்டுச் சென்றதும், எனக்குப் பின்னால் (ஆள்) அனுப்பினார்கள். அதனால் நான் திரும்பி வந்தேன். அப்பொழுது அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் உங்களை எதற்காக அழைத்தனுப்பினேன் என்று உமக்குத் தெரியுமா? என் அனுமதியின்றி எதையும் (பொதுச் சொத்தாகவோ அல்லது அதிகாரப்பூர்வமாகப் பெறப்பட்டதாகவோ) எடுக்காதீர்கள். ஏனெனில் அது 'குலூல்' (மோசடி/கையாடல்) ஆகும். மேலும் எவர் 'குலூல்' செய்கிறாரோ, அவர் மறுமை நாளில் தாம் மோசடி செய்த பொருளுடன் வருவார். இதற்காகத்தான் நான் உங்களை அழைத்தேன். எனவே, இப்போது நீங்கள் செல்லுங்கள்; உங்கள் வேலையைச் செய்யுங்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம்)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّاشِي وَالْمُرْتَشِي فِي الْحُكْمِ .

நியாயத்தீர்ப்பிற்காக லஞ்சம் கொடுப்பவர் மற்றும் லஞ்சம் பெறுபவர் குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1336

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الرَّاشِيَ وَالْمُرْتَشِيَ فِي الْحُكْمِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَائِشَةَ وَابْنِ حَدِيدَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرُوِيَ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلاَ يَصِحُّ . قَالَ وَسَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ يَقُولُ حَدِيثُ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَحْسَنُ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ وَأَصَحُّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், (நீதிமன்றத்) தீர்ப்புக்காக லஞ்சம் கொடுப்பவரையும், லஞ்சம் வாங்குபவரையும் சபித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1337

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ خَالِهِ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الرَّاشِيَ وَالْمُرْتَشِيَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இலஞ்சம் கொடுப்பவரையும் இலஞ்சம் வாங்குபவரையும் சபித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَبُولِ الْهَدِيَّةِ وَإِجَابَةِ الدَّعْوَةِ

அன்பளிப்பை ஏற்றுக்கொள்வது மற்றும் அழைப்பை ஏற்றுக்கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1338

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَزِيعٍ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، حَدَّثَنَا سَعِيدٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَوْ أُهْدِيَ إِلَىَّ كُرَاعٌ لَقَبِلْتُ وَلَوْ دُعِيتُ عَلَيْهِ لأَجَبْتُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَائِشَةَ وَالْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ وَسَلْمَانَ وَمُعَاوِيَةَ بْنِ حَيْدَةَ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَلْقَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

எனக்கு ஓர் ஆட்டுக்கால் அன்பளிப்பாக வழங்கப்பட்டாலும் நான் அதை ஏற்றுக்கொள்வேன்; மேலும் அதற்காக (அதை உண்பதற்காக) நான் அழைக்கப்பட்டாலும் நான் (அவ்வழைப்பை) ஏற்றுக்கொள்வேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّشْدِيدِ عَلَى مَنْ يُقْضَى لَهُ بِشَيْءٍ لَيْسَ لَهُ أَنْ يَأْخُذَهُ

தனக்கு உரிமையில்லாத ஒன்று தனக்குத் தீர்ப்பளிக்கப்பட்டால், அதை எடுத்துக்கொள்பவர் மீதான கடுமையான எச்சரிக்கை பற்றி வந்துள்ளவை

1339

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ زَيْنَبَ بِنْتِ أُمِّ سَلَمَةَ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّكُمْ تَخْتَصِمُونَ إِلَىَّ وَإِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ وَلَعَلَّ بَعْضَكُمْ أَنْ يَكُونَ أَلْحَنَ بِحُجَّتِهِ مِنْ بَعْضٍ فَإِنْ قَضَيْتُ لأَحَدٍ مِنْكُمْ بِشَيْءٍ مِنْ حَقِّ أَخِيهِ فَإِنَّمَا أَقْطَعُ لَهُ قِطْعَةً مِنَ النَّارِ فَلاَ يَأْخُذْ مِنْهُ شَيْئًا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أُمِّ سَلَمَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக நீங்கள் உங்கள் வழக்குகளுடன் என்னிடம் வருகிறீர்கள். நானும் ஒரு மனிதன் தான். உங்களில் ஒருவர் மற்றவரை விடத் தம் வாதத்தை எடுத்துரைப்பதில் (அல்லது ஆதாரங்களை முன்வைப்பதில்) அதிக வாக்குவன்மை மிக்கவராக இருக்கலாம். நான் உங்களில் ஒருவருக்கு, அவருடைய சகோதரரின் உரிமைகளிலிருந்து ஏதேனும் ஒன்றை (அவருக்குச் சாதகமாக) தீர்ப்பளித்தால், நிச்சயமாக நான் அவருக்கு நரக நெருப்பின் ஒரு துண்டையே வெட்டிக் கொடுக்கிறேன். எனவே, அவர் அதிலிருந்து எதையும் எடுத்துக்கொள்ள வேண்டாம்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَنَّ الْبَيِّنَةَ عَلَى الْمُدَّعِي وَالْيَمِينَ عَلَى الْمُدَّعَى عَلَيْهِ

பாடம்: ஆதாரம் வாதியின் மீதும், சத்தியம் பிரதிவாதியின் மீதும் உள்ளது என்பது பற்றி வந்தவை

1340

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ مِنْ حَضْرَمَوْتَ وَرَجُلٌ مِنْ كِنْدَةَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ الْحَضْرَمِيُّ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ هَذَا غَلَبَنِي عَلَى أَرْضٍ لِي ‏.‏ فَقَالَ الْكِنْدِيُّ هِيَ أَرْضِي وَفِي يَدِي لَيْسَ لَهُ فِيهَا حَقٌّ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لِلْحَضْرَمِيِّ ‏"‏ أَلَكَ بَيِّنَةٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ لاَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَلَكَ يَمِينُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ الرَّجُلَ فَاجِرٌ لاَ يُبَالِي عَلَى مَا حَلَفَ عَلَيْهِ وَلَيْسَ يَتَوَرَّعُ مِنْ شَيْءٍ ‏.‏

قَالَ "لَيْسَ لَكَ مِنْهُ إِلاَّ ذَلِكَ" . قَالَ فَانْطَلَقَ الرَّجُلُ لِيَحْلِفَ لَهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَمَّا أَدْبَرَ "لَئِنْ حَلَفَ عَلَى مَالِكَ لِيَأْكُلَهُ ظُلْمًا لَيَلْقَيَنَّ اللَّهَ وَهُوَ عَنْهُ مُعْرِضٌ" . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَالأَشْعَثِ بْنِ قَيْسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

வாயில் பின் ஹுஜ்ர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஹத்ரமவத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதரும் கிந்தாவைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதரும் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். ஹத்ரமி கூறினார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக இவர் எனக்குரிய நிலத்தை (அபகரித்து) என்னை மிகைத்துவிட்டார்.'

அதற்கு கிந்தி, 'அது என்னுடைய நிலம்; அது என் கைவசம் உள்ளது. அதில் இவருக்கு எந்த உரிமையும் இல்லை' என்று கூறினார்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் ஹத்ரமியிடம், 'உன்னிடம் ஆதாரம் ஏதும் உள்ளதா?' என்று கேட்டார்கள். அவர் 'இல்லை' என்றார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அப்படியானால், உனக்கு (அவரது) சத்தியம் (மட்டுமே) உண்டு' என்றார்கள்.

அதற்கு அவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக இம்மனிதர் ஒரு பாவி (ஃபாஜிர்). எதன் மீது சத்தியம் செய்கிறோம் என்பதைப் பற்றி அவர் கவலைப்படுவதில்லை. (பாவமான) எதிலிருந்தும் அவர் விலகுவதுமில்லை' என்று கூறினார்.

நabi (ஸல்) அவர்கள், 'அவரிடமிருந்து உனக்கு அது தவிர வேறு எதுவும் இல்லை' என்றார்கள்.

பிறகு அந்த மனிதர் சத்தியம் செய்வதற்காகச் சென்றார். அவர் (முதுகு காட்டித்) திரும்பியபோது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர் உன்னுடைய பொருளை அநியாயமாக அடைவதற்காக சத்தியம் செய்தால், அவர் அல்லாஹ்வை சந்திக்கும்போது, அல்லாஹ் அவரை விட்டும் முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டிருப்பான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1341

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَنْبَأَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، وَغَيْرُهُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ فِي خُطْبَتِهِ الْبَيِّنَةُ عَلَى الْمُدَّعِي

وَالْيَمِينُ عَلَى الْمُدَّعَى عَلَيْهِ . هَذَا حَدِيثٌ فِي إِسْنَادِهِ مَقَالٌ . وَمُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ الْعَرْزَمِيُّ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ضَعَّفَهُ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَغَيْرُهُ .

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள், தனது தந்தை, தனது பாட்டனார் வழியாக அறிவித்தார்கள்: ஒரு குத்பாவின் போது (பொதுப் பேருரையின் போது), நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆதாரம் வாதியின் மீது பொறுப்பாகும், மேலும் சத்தியம் பிரதிவாதியின் மீது பொறுப்பாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1342

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَهْلِ بْنِ عَسْكَرٍ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا نَافِعُ بْنُ عُمَرَ الْجُمَحِيُّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَضَى أَنَّ الْيَمِينَ عَلَى الْمُدَّعَى عَلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الْبَيِّنَةَ عَلَى الْمُدَّعِي وَالْيَمِينَ عَلَى الْمُدَّعَى عَلَيْهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், யார் மீது உரிமை கோரப்படுகிறதோ (அல்லது வழக்குத் தொடரப்படுகிறதோ) அவரே சத்தியம் செய்ய வேண்டும் என்று தீர்ப்பளித்தார்கள். (இதை அடிப்படையாகக் கொண்டு, வழக்குத் தொடுப்பவர் ஆதாரத்தை சமர்ப்பிக்க வேண்டும் என்றும், யார் மீது உரிமை கோரப்படுகிறதோ அவரே சத்தியம் செய்ய வேண்டும் என்றும் அறிஞர்கள் செயல்படுகிறார்கள்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْيَمِينِ مَعَ الشَّاهِدِ

சாட்சியுடன் சேர்ந்து சத்தியம் செய்வது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1343

حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ حَدَّثَنِي رَبِيعَةُ بْنُ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَضَى رَسُولُ اللَّهِ صلى

اللهعليه وسلم بِالْيَمِينِ مَعَ الشَّاهِدِ الْوَاحِدِ . قَالَ رَبِيعَةُ وَأَخْبَرَنِي ابْنٌ لِسَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ قَالَ وَجَدْنَا فِي كِتَابِ سَعْدٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَضَى بِالْيَمِينِ مَعَ الشَّاهِدِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَجَابِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَسُرَّقَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَضَى بِالْيَمِينِ مَعَ الشَّاهِدِ الْوَاحِدِ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சாட்சியுடன் (வாதிக்கு) சத்தியப்பிரமாணம் செய்து (கொடுத்து) தீர்ப்பளித்தார்கள்."

ரபீஆ (ரஹ்) கூறினார்கள்: "ஸஃது பின் உபாதா (ரழி) அவர்களின் மகன் ஒருவர் என்னிடம் கூறினார்: 'ஸஃது (ரழி) அவர்களின் ஒரு புத்தகத்தில், நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சாட்சியுடன் (வாதிக்கு) சத்தியப்பிரமாணம் செய்து (கொடுத்து) தீர்ப்பளித்தார்கள் என்று நாங்கள் கண்டோம்.'"

(இதே கருத்தில்) அலி, ஜாபிர், இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் சுரக் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (வேறு) அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சாட்சியுடன் (வாதிக்கு) சத்தியப்பிரமாணம் செய்து (கொடுத்து) தீர்ப்பளித்தார்கள்' என்ற அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் (நல்லது), கரீப் (அரிதானது) ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1344

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَضَى بِالْيَمِينِ مَعَ الشَّاهِدِ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சாட்சியுடனும், (வாதி எடுக்கும்) சத்தியத்துடனும் தீர்ப்பளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1345

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَضَى بِالْيَمِينِ مَعَ الشَّاهِدِ الْوَاحِدِ . قَالَ وَقَضَى بِهَا عَلِيٌّ فِيكُمْ . قَالَ أَبُو

عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ وَهَكَذَا رَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ وَرَوَى عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي سَلَمَةَ وَيَحْيَى بْنُ سُلَيْمٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَلِيٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ رَأَوْا أَنَّ الْيَمِينَ مَعَ الشَّاهِدِ الْوَاحِدِ جَائِزٌ فِي الْحُقُوقِ وَالأَمْوَالِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَقَالُوا لاَ يُقْضَى بِالْيَمِينِ مَعَ الشَّاهِدِ الْوَاحِدِ إِلاَّ فِي الْحُقُوقِ وَالأَمْوَالِ ‏.‏ وَلَمْ يَرَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَغَيْرِهِمْ أَنْ يُقْضَى بِالْيَمِينِ مَعَ الشَّاهِدِ الْوَاحِدِ ‏.‏

ஜஃபர் பின் முஹம்மது அவர்கள் தம் தந்தையிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சாட்சியுடன் (வாதி எடுக்கும்) சத்தியத்தின் அடிப்படையில் தீர்ப்பளித்தார்கள்."
அவர் கூறினார்: "அலீ (ரழி) அவர்களும் உங்களுக்கு மத்தியில் அதன் அடிப்படையில் தீர்ப்பளித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْعَبْدِ يَكُونُ بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ فَيُعْتِقُ أَحَدُهُمَا نَصِيبَهُ

இரண்டு மனிதர்களுக்குச் சொந்தமான அடிமையில், ஒருவர் தனது பங்கை விடுதலை செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை.

1346

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ أَعْتَقَ نَصِيبًا - أَوْ قَالَ شِقْصًا أَوْ قَالَ شِرْكًا لَهُ فِي عَبْدٍ فَكَانَ لَهُ مِنَ الْمَالِ مَا يَبْلُغُ ثَمَنَهُ بِقِيمَةِ الْعَدْلِ فَهُوَ عَتِيقٌ وَإِلاَّ فَقَدْ عَتَقَ مِنْهُ مَا عَتَقَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَيُّوبُ وَرُبَّمَا قَالَ نَافِعٌ فِي هَذَا الْحَدِيثِ يَعْنِي فَقَدْ عَتَقَ مِنْهُ مَا عَتَقَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ سَالِمٌ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"எவர் ஓர் அடிமையின் ஒரு பங்கை - அல்லது (அறிவிப்பாளர்) 'ஒரு பகுதி'

என்றோ, அல்லது 'அதில் தமக்குள்ள ஒரு பங்கு' என்றோ (மாற்றுச் சொற்களால்) கூறினாரோ – விடுதலை செய்கிறாரோ, பின்னர் அவருக்கு நியாயமான விலைக்கேற்ப அந்த அடிமையின் முழு விலையையும் ஈடுசெய்யும் அளவுக்குச் செல்வம் இருக்குமானால், அந்த அடிமை முழுமையாக விடுதலை பெற்றவராவார். இல்லையெனில், அந்த அடிமையிலிருந்து அவர் விடுவித்த பகுதி மட்டுமே விடுதலை பெற்றதாகும் (மீதிப் பகுதி அடிமையாகவே இருக்கும்)."

அய்யூப் (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர்) கூறினார்கள்: "ஒருவேளை நாஃபி அவர்கள் இந்த ஹதீஸில், 'அதாவது, அந்த அடிமையிலிருந்து அவர் விடுவித்த பகுதி மட்டுமே விடுதலை பெற்றதாகும்' என்று கூறியிருக்கலாம் (என்று விளக்கமளித்தார்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1347

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ الْحُلْوَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ أَعْتَقَ نَصِيبًا لَهُ فِي عَبْدٍ فَكَانَ لَهُ مِنَ الْمَالِ مَا يَبْلُغُ ثَمَنَهُ فَهُوَ عَتِيقٌ مِنْ مَالِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

சாலிம் (ரஹ்) அவர்கள் தம் தந்தை அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யாரேனும் ஓர் அடிமையில் தனக்குள்ள பங்கை விடுதலை செய்து, அவ்வடிமையின் (முழு) விலைமதிப்பை எட்டும் அளவுக்கு அவரிடம் செல்வம் இருந்தால், அவர் தம் செல்வத்திலிருந்தே அவ்வடிமை (முழுமையாக) விடுதலை செய்யப்படுவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1348

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ بَشِيرِ بْنِ نَهِيكٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ أَعْتَقَ نَصِيبًا - أَوْ قَالَ شِقْصًا فِي مَمْلُوكٍ فَخَلاَصُهُ فِي مَالِهِ إِنْ كَانَ لَهُ مَالٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ مَالٌ قُوِّمَ قِيمَةَ عَدْلٍ ثُمَّ يُسْتَسْعَى فِي نَصِيبِ الَّذِي لَمْ يُعْتِقْ غَيْرَ مَشْقُوقٍ عَلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سَعِيدِ

بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، نَحْوَهُ وَقَالَ "شَقِيصًا" . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهَكَذَا رَوَى أَبَانُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ قَتَادَةَ، مِثْلَ رِوَايَةِ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ . وَرَوَى شُعْبَةُ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ قَتَادَةَ، وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ أَمْرَ السِّعَايَةِ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي السِّعَايَةِ فَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ السِّعَايَةَ فِي هَذَا . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ وَبِهِ يَقُولُ إِسْحَاقُ . وَقَدْ قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا كَانَ الْعَبْدُ بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ فَأَعْتَقَ أَحَدُهُمَا نَصِيبَهُ فَإِنْ كَانَ لَهُ مَالٌ غَرِمَ نَصِيبَ صَاحِبِهِ وَعَتَقَ الْعَبْدُ مِنْ مَالِهِ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ مَالٌ عَتَقَ مِنَ الْعَبْدِ مَا عَتَقَ وَلاَ يُسْتَسْعَى . وَقَالُوا بِمَا رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَهَذَا قَوْلُ أَهْلِ الْمَدِينَةِ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“யார் ஓர் அடிமையில் (தனக்குள்ள) ஒரு பங்கை - அல்லது ஒரு பாகத்தை என்று கூறினார்கள் - உரிமையிடுகிறாரோ, அவரிடம் செல்வம் இருந்தால் அந்த அடிமையின் (முழு) விடுதலையும் அந்தச் செல்வத்திலிருந்தே நிறைவேற்றப்பட வேண்டும். அவரிடம் செல்வம் இல்லையென்றால், அந்த அடிமைக்கு நியாயமான விலை மதிப்பிடப்பட வேண்டும். பிறகு, அந்த அடிமைக்குச் சிரமம் ஏற்படாத வகையில், விடுதலை செய்யாதவரின் பங்கிற்கான தொகையை உழைத்துச் சம்பாதிக்க அவன் பணிக்கப்பட வேண்டும்.”

(இதே ஹதீஸ் மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வாயிலாக இதே போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அதில் 'ஷகீஸன்' (ஒரு சிறு பங்கு) என்று இடம் பெற்றுள்ளது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْعُمْرَى

அல்-உம்ரா (வாழ்நாள் அன்பளிப்பு) பற்றி வந்தவை

1349

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْعُمْرَى جَائِزَةٌ لأَهْلِهَا أَوْ مِيرَاثٌ لأَهْلِهَا . قَالَ

وَفِي الْبَابِ عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَجَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ وَابْنِ الزُّبَيْرِ وَمُعَاوِيَةَ ‏.‏

சமுரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வாழ்நாள் அன்பளிப்பு (அல்-உம்ரா - ஒருவருக்கு அவரது வாழ்நாள் முழுவதும் பயன்படுத்தக் கொடுக்கப்படும் பொருள்), அதைப் பெறுபவருக்கே உரியதாகும் அல்லது அது அவருக்கு வாரிசுரிமையாகச் சேரும்." (அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: இந்த அத்தியாயத்தில் ஸைத் பின் ஸாபித், ஜாபிர், அபூஹுரைரா, ஆயிஷா, இப்னு அஸ்ஸுபைர் மற்றும் முஆவியா (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில் ஹதீஸ்கள்) உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1350

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ أَيُّمَا رَجُلٍ أُعْمِرَ عُمْرَى لَهُ وَلِعَقِبِهِ فَإِنَّهَا لِلَّذِي يُعْطَاهَا لاَ تَرْجِعُ إِلَى الَّذِي أَعْطَاهَا لأَنَّهُ أَعْطَى عَطَاءً وَقَعَتْ فِيهِ الْمَوَارِيثُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهَكَذَا رَوَى مَعْمَرٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ مِثْلَ رِوَايَةِ مَالِكٍ ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنِ الزُّهْرِيِّ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ ‏"‏ وَلِعَقِبِهِ ‏"‏ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا قَالَ هِيَ لَكَ حَيَاتَكَ وَلِعَقِبِكَ ‏.‏ فَإِنَّهَا لِمَنْ أُعْمِرَهَا لاَ تَرْجِعُ إِلَى الأَوَّلِ ‏.‏ وَإِذَا لَمْ يَقُلْ لِعَقِبِكَ فَهِيَ رَاجِعَةٌ إِلَى الأَوَّلِ إِذَا مَاتَ الْمُعْمَرُ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ ‏.‏ وَرُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ الْعُمْرَى جَائِزَةٌ لأَهْلِهَا ‏"‏ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا مَاتَ الْمُعْمَرُ فَهِيَ لِوَرَثَتِهِ وَإِنْ لَمْ تُجْعَلْ لِعَقِبِهِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

எந்த மனிதருக்கு தனக்கும் தன் சந்ததியினருக்கும் ஆயுட்கால அன்பளிப்பு (உம்ரா எனும் வாழ்நாள் உரிமை) வழங்கப்படுகிறதோ, அது யாருக்கு வழங்கப்பட்டதோ அவருக்கே உரியதாகும். அது வழங்கியவருக்குத் திரும்பிச் செல்லாது. ஏனெனில் அவர் ஒரு அன்பளிப்பை வழங்கிவிட்டார், அது வாரிசுரிமையில் சேர்க்கப்படும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّقْبَى

அர்-ருக்பா பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1351

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الْعُمْرَى جَائِزَةٌ لأَهْلِهَا وَالرُّقْبَى جَائِزَةٌ لأَهْلِهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ بِهَذَا الإِسْنَادِ عَنْ جَابِرٍ مَوْقُوفًا وَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الرُّقْبَى جَائِزَةٌ مِثْلَ الْعُمْرَى ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَفَرَّقَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَغَيْرِهِمْ بَيْنَ الْعُمْرَى وَالرُّقْبَى فَأَجَازُوا الْعُمْرَى وَلَمْ يُجِيزُوا الرُّقْبَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَتَفْسِيرُ الرُّقْبَى أَنْ يَقُولَ هَذَا الشَّىْءُ لَكَ مَا عِشْتَ فَإِنْ مِتَّ قَبْلِي فَهِيَ رَاجِعَةٌ إِلَىَّ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ الرُّقْبَى مِثْلُ الْعُمْرَى وَهِيَ لِمَنْ أُعْطِيَهَا وَلاَ تَرْجِعُ إِلَى الأَوَّلِ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"வாழ்நாள் அன்பளிப்பு (உம்ரா) அதன் உரியவருக்கு ஆகுமானது, மேலும் ருக்பா (ஒருவர் மற்றவருக்கு, 'உங்களில் யார் முதலில் மரணிக்கிறாரோ, அவரது பங்கு மற்றவருக்குச் சேரும்' என்ற நிபந்தனையுடன் வழங்கப்படும் சொத்துரிமை) அதன் உரியவருக்கு ஆகுமானது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الصُّلْحِ بَيْنَ النَّاسِ

மக்களுக்கிடையே நல்லிணக்கம் ஏற்படுத்துவது பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதரிடமிருந்து (ஸல்) அறிவிக்கப்பட்டவை.

1352

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا كَثِيرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَوْفٍ الْمُزَنِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ الصُّلْحُ جَائِزٌ

بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ إِلاَّ صُلْحًا حَرَّمَ حَلاَلاً أَوْ أَحَلَّ حَرَامًا وَالْمُسْلِمُونَ عَلَى شُرُوطِهِمْ إِلاَّ شَرْطًا حَرَّمَ حَلاَلاً أَوْ أَحَلَّ حَرَامًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அம்ர் பின் அவ்ஃப் அல்-முஸனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"முஸ்லிம்களிடையே சமரசம் அனுமதிக்கப்பட்டுள்ளது; ஹலாலானதை ஹராமாக்கும் அல்லது ஹராமானதை ஹலாலாக்கும் சமரசத்தைத் தவிர. மேலும் முஸ்லிம்கள் தமது நிபந்தனைகளுக்குக் கட்டுப்படுவார்கள்; ஹலாலானதை ஹராமாக்கும் அல்லது ஹராமானதை ஹலாலாக்கும் நிபந்தனையைத் தவிர."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَضَعُ عَلَى حَائِطِ جَارِهِ خَشَبًا

அயலவரின் சுற்றுச்சுவரில் ஒரு மனிதர் உத்திரத்தை வைப்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1353

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا اسْتَأْذَنَ أَحَدَكُمْ جَارُهُ أَنْ يَغْرِزَ خَشَبَةً فِي جِدَارِهِ فَلاَ يَمْنَعْهُ ‏"‏ ‏.‏ فَلَمَّا حَدَّثَ أَبُو هُرَيْرَةَ طَأْطَئُوا رُءُوسَهُمْ فَقَالَ مَا لِي أَرَاكُمْ عَنْهَا مُعْرِضِينَ وَاللَّهِ لأَرْمِيَنَّ بِهَا بَيْنَ أَكْتَافِكُمْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَمُجَمِّعِ بْنِ جَارِيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْهُمْ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ قَالُوا لَهُ أَنْ يَمْنَعَ جَارَهُ أَنْ يَضَعَ خَشَبَهُ فِي جِدَارِهِ ‏.‏ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘உங்களில் ஒருவரிடம் அவருடைய அண்டை வீட்டுக்காரர், (தனது) சுவரில் ஒரு மரக்கட்டையைப் பதிக்க அனுமதி கேட்டால், அவர் அதைத் தடுக்க வேண்டாம்.’”

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் இதை அறிவித்தபோது, அங்கிருந்தவர்கள் தங்கள் தலைகளைத் தாழ்த்தினார்கள் (இந்தக் கட்டளையை ஏற்றுக்கொள்வதில் தயக்கம் காட்டினார்கள்). எனவே அவர் கூறினார்: “நீங்கள்

ஏன் இதனைப் புறக்கணிப்பவர்களாக இருப்பதை நான் காண்கிறேன்? அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நிச்சயம் நான் அதை உங்கள் தோள்களுக்கு இடையே வீசுவேன் (இந்தக் கட்டளையின் முக்கியத்துவத்தையும், அதன் மீது செயல்படுவதையும் உங்களுக்கு வலியுறுத்துவேன்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْيَمِينَ عَلَى مَا يُصَدِّقُهُ صَاحِبُهُ

பாடம்: சத்தியம் என்பது, தோழர் எதை உண்மைப்படுத்துகிறாரோ அதன் அடிப்படையிலேயே அமையும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

1354

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، - الْمَعْنَى وَاحِدٌ - قَالاَ حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْيَمِينُ عَلَى مَا يُصَدِّقُكَ بِهِ صَاحِبُكَ ‏"‏ ‏.‏ وَقَالَ قُتَيْبَةُ ‏"‏ عَلَى مَا صَدَّقَكَ عَلَيْهِ صَاحِبُكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ هُشَيْمٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ ‏.‏ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي صَالِحٍ هُوَ أَخُو سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ أَنَّهُ قَالَ إِذَا كَانَ الْمُسْتَحْلِفُ ظَالِمًا فَالنِّيَّةُ نِيَّةُ الْحَالِفِ وَإِذَا كَانَ الْمُسْتَحْلِفُ مَظْلُومًا فَالنِّيَّةُ نِيَّةُ الَّذِي اسْتَحْلَفَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“சத்தியம் என்பது, உங்கள் தோழர் உங்களை எதில் உண்மையாளர் என்று ஏற்கிறாரோ அதன் அடிப்படையிலானது (அதாவது, சத்தியம் செய்பவரின் உள்நோக்கத்தை விட, சத்தியம் செய்யக் கோருபவர் எதை நம்பி சத்தியம் கேட்கிறாரோ அதற்கேற்பவே சத்தியத்தின் பொருள் அமையும்).”

குதைபா (ரஹ்) அவர்கள், “உங்கள் தோழர் உங்களை எதில் உண்மையாளர் என ஏற்றாரோ, அதன் மீதே (சத்தியம்) அமையும்” என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இது 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். ஹுஷைம் அவர்கள் அப்துல்லாஹ் பின் அபீ ஸாலிஹ் வழியாக அறிவிக்கும் இந்த அறிவிப்பைத் தவிர வேறு வழியாக இதனை நாம் அறியவில்லை. அப்துல்லாஹ் பின் அபீ ஸாலிஹ் என்பவர், சுஹைல் பின் அபீ ஸாலிஹ் அவர்களின் சகோதரர் ஆவார். சில அறிஞர்களின்

நடைமுறை இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது; அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதனையே கூறுகின்றனர்.

இப்ராஹீம் அந்நகஈ (ரஹ்) அவர்களிடம் இருந்து அறிவிக்கப்படுவதாவது: "சத்தியம் செய்யச் சொல்பவர் அநியாயக்காரராக இருந்தால், (சத்தியம் செய்பவரின்) எண்ணமே கணக்கில் கொள்ளப்படும். சத்தியம் செய்யச் சொல்பவர் அநீதி இழைக்கப்பட்டவராக (பாதிக்கப்பட்டவராக) இருந்தால், சத்தியம் செய்யக் கோருபவரின் எண்ணமே கணக்கில் கொள்ளப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الطَّرِيقِ إِذَا اخْتُلِفَ فِيهِ كَمْ يُجْعَلُ

பாடம்: பாதையில் கருத்து வேறுபாடு ஏற்படும்போது, அதற்கு எவ்வளவு (அளவு) நிர்ணயிக்கப்பட வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

1355

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الْمُثَنَّى بْنِ سَعِيدٍ الضُّبَعِيِّ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ بَشِيرِ بْنِ نَهِيكٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ اجْعَلُوا الطَّرِيقَ سَبْعَةَ أَذْرُعٍ ‏"‏ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“பாதையை ஏழு முழமாக்குங்கள் (அது மக்கள் நடப்பதற்கும், சுமைகளை ஏற்றிச் செல்லும் வாகனங்கள் அல்லது விலங்குகள் செல்வதற்கும் போதுமான அகலமாக இருக்க வேண்டும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1356

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا الْمُثَنَّى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ بُشَيْرِ بْنِ كَعْبٍ الْعَدَوِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا تَشَاجَرْتُمْ فِي الطَّرِيقِ فَاجْعَلُوهُ سَبْعَةَ أَذْرُعٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ وَكِيعٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ بُشَيْرِ بْنِ كَعْبٍ الْعَدَوِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا عَنْ قَتَادَةَ عَنْ بَشِيرِ بْنِ نَهِيكٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَهُوَ غَيْرُ مَحْفُوظٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் பாதையைப் பற்றி (அதன் அகலம் குறித்து) முரண்பட்டால், அதனை ஏழு முழமாக ஆக்குங்கள் (அதாவது, அதன் அகலத்தை ஏழு முழமாக நிர்ணயம் செய்யுங்கள்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَخْيِيرِ الْغُلاَمِ بَيْنَ أَبَوَيْهِ إِذَا افْتَرَقَا

பெற்றோர் பிரிந்துவிடும்போது அவ்விருவருக்கிடையே சிறுவனுக்குத் தேர்வுரிமை அளிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1357

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ زِيَادِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ أَبِي مَيْمُونَةَ الثَّعْلَبِيِّ، عَنْ أَبِي مَيْمُونَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَيَّرَ غُلاَمًا بَيْنَ أَبِيهِ وَأُمِّهِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَجَدِّ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جَعْفَرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو مَيْمُونَةَ اسْمُهُ سُلَيْمٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ قَالُوا يُخَيَّرُ الْغُلاَمُ بَيْنَ أَبَوَيْهِ إِذَا وَقَعَتْ بَيْنَهُمَا الْمُنَازَعَةُ فِي الْوَلَدِ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَقَالاَ مَا كَانَ الْوَلَدُ صَغِيرًا فَالأُمُّ أَحَقُّ فَإِذَا بَلَغَ الْغُلاَمُ سَبْعَ سِنِينَ خُيِّرَ بَيْنَ أَبَوَيْهِ ‏.‏ هِلاَلُ بْنُ أَبِي مَيْمُونَةَ هُوَ هِلاَلُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ أُسَامَةَ وَهُوَ مَدَنِيٌّ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ وَمَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَفُلَيْحُ بْنُ سُلَيْمَانَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சிறுவனுக்கு, (அவனது பெற்றோருக்கு இடையே ஏற்பட்ட தகராறின் போது) அவனது தந்தையையோ அல்லது தாயையோ தேர்ந்தெடுக்கும் உரிமையை வழங்கினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْوَالِدَ يَأْخُذُ مِنْ مَالِ وَلَدِهِ

மகனின் செல்வத்திலிருந்து தந்தையால் எடுத்துக் கொள்ள முடியும் என்பது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1358

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ عَمَّتِهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ أَطْيَبَ مَا أَكَلْتُمْ مِنْ كَسْبِكُمْ وَإِنَّ أَوْلاَدَكُمْ مِنْ كَسْبِكُمْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا عَنْ عُمَارَةَ بْنِ عُمَيْرٍ عَنْ أُمِّهِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ وَأَكْثَرُهُمْ قَالُوا عَنْ عَمَّتِهِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ قَالُوا إِنَّ يَدَ الْوَالِدِ مَبْسُوطَةٌ فِي مَالِ وَلَدِهِ يَأْخُذُ مَا شَاءَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ يَأْخُذُ مِنْ مَالِهِ إِلاَّ عِنْدَ الْحَاجَةِ إِلَيْهِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக நீங்கள் உண்பவற்றில் மிகவும் தூய்மையானது உங்கள் சம்பாத்தியத்திலிருந்து வருவதே, மேலும் நிச்சயமாக உங்கள் பிள்ளைகளும் உங்கள் சம்பாத்தியத்தின் ஒரு பகுதியே (அதாவது, அவர்கள் உங்கள் உழைப்பின் விளைவும், உங்கள் பராமரிப்பின் கீழ் உள்ளவர்களும் ஆவர்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يُكْسَرُ لَهُ الشَّىْءُ مَا يُحْكَمُ لَهُ مِنْ مَالِ الْكَاسِرِ

ஒருவரின் பொருள் உடைக்கப்பட்டால், உடைத்தவரின் சொத்திலிருந்து அவருக்கு என்ன தீர்ப்பளிக்கப்படும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

1359

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ أَهْدَتْ بَعْضُ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم طَعَامًا فِي قَصْعَةٍ فَضَرَبَتْ عَائِشَةُ الْقَصْعَةَ بِيَدِهَا فَأَلْقَتْ مَا فِيهَا فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ طَعَامٌ بِطَعَامٍ وَإِنَاءٌ بِإِنَاءٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் மனைவியரில் ஒருவர், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களுக்கு ஒரு கிண்ணத்தில் உணவை அன்பளிப்பாகக் கொடுத்தார். அப்போது ஆயிஷா

(ரழி) அவர்கள் அந்தக் கிண்ணத்தை தம் கையால் தட்டி, அதில் இருந்தவற்றை (கீழே) சிந்தினார். எனவே நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், "(சேதப்படுத்தப்பட்ட) உணவுக்கு (ஈடாக) உணவு; (உடைந்த) பாத்திரத்திற்கு (ஈடாக) பாத்திரம்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1360

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا سُوَيْدُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم اسْتَعَارَ قَصْعَةً فَضَاعَتْ فَضَمِنَهَا لَهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ غَيْرُ مَحْفُوظٍ . وَإِنَّمَا أَرَادَ عِنْدِي سُوَيْدٌ الْحَدِيثَ الَّذِي رَوَاهُ الثَّوْرِيُّ وَحَدِيثُ الثَّوْرِيِّ أَصَحُّ . اسْمُ أَبِي دَاوُدَ عُمَرُ بْنُ سَعْدٍ .

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு கிண்ணத்தை இரவல் வாங்கினார்கள். அது தொலைந்து விட்டது. எனவே அவர்கள் அதற்கு ஈடு செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حَدِّ بُلُوغِ الرَّجُلِ وَالْمَرْأَةِ

ஓர் ஆணும் பெண்ணும் பருவமடைதலின் வரம்பு பற்றி வந்துள்ளவை

1361

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ وَزِيرٍ الْوَاسِطِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ عُرِضْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي جَيْشٍ وَأَنَا ابْنُ أَرْبَعَ عَشْرَةَ فَلَمْ يَقْبَلْنِي فَعُرِضْتُ عَلَيْهِ مِنْ قَابِلٍ فِي جَيْشٍ وَأَنَا ابْنُ خَمْسَ عَشْرَةَ فَقَبِلَنِي . قَالَ نَافِعٌ وَحَدَّثْتُ بِهَذَا الْحَدِيثِ عُمَرَ بْنَ عَبْدِ الْعَزِيزِ فَقَالَ هَذَا حَدُّ مَا بَيْنَ الصَّغِيرِ وَالْكَبِيرِ . ثُمَّ كَتَبَ أَنْ يُفْرَضَ لِمَنْ يَبْلُغُ الْخَمْسَ عَشْرَةَ . حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ أَنَّ عُمَرَ بْنَ عَبْدِ الْعَزِيزِ كَتَبَ أَنَّ هَذَا حَدُّ مَا بَيْنَ الصَّغِيرِ

وَالْكَبِيرِ . وَذَكَرَ ابْنُ عُيَيْنَةَ فِي حَدِيثِهِ . قَالَ نَافِعٌ فَحَدَّثْنَا بِهِ عُمَرَ بْنَ عَبْدِ الْعَزِيزِ فَقَالَ هَذَا حَدٌّ مَا بَيْنَ الذُّرِّيَّةِ وَالْمُقَاتِلَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ يَرَوْنَ أَنَّ الْغُلاَمَ إِذَا اسْتَكْمَلَ خَمْسَ عَشْرَةَ سَنَةً فَحُكْمُهُ حُكْمُ الرِّجَالِ وَإِنِ احْتَلَمَ قَبْلَ خَمْسَ عَشْرَةَ فَحُكْمُهُ حُكْمُ الرِّجَالِ . وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ الْبُلُوغُ ثَلاَثَةُ مَنَازِلَ بُلُوغُ خَمْسَ عَشْرَةَ أَوِ الاِحْتِلاَمُ فَإِنْ لَمْ يُعْرَفْ سِنُّهُ وَلاَ احْتِلاَمُهُ فَالإِنْبَاتُ يَعْنِي الْعَانَةَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"நான் பதினான்கு வயதாக இருந்தபோது, ஒரு படைப்பிரிவில் (சேர்ப்பதற்காக) இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் முன்னிலைப்படுத்தப்பட்டேன். ஆனால் அவர்கள் என்னை ஏற்றுக்கொள்ளவில்லை. பின்னர், அடுத்த ஆண்டு நான் பதினைந்து வயதாக இருந்தபோது, ஒரு படைப்பிரிவில் அவர்களிடம் முன்னிலைப்படுத்தப்பட்டேன்; அப்போது அவர்கள் என்னை ஏற்றுக்கொண்டார்கள்."

நாஃபிஉ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் இந்த ஹதீஸை உமர் பின் அப்துல் அஸீஸ் அவர்களிடம் அறிவித்தேன். அதற்கு அவர்கள், 'இதுதான் சிறியவருக்கும் பெரியவருக்கும் (பருவ வயதை அடைந்தவருக்கும்) இடையிலான எல்லையாகும்' என்று கூறினார்கள். பிறகு, பதினைந்து வயதை அடைந்தவர்களுக்கு (போர் வீரர்களுக்கான) மானியம் வழங்கப்பட வேண்டுமென அவர்கள் எழுதினார்கள்."

(மற்றொரு அறிவிப்பில்) நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்ற கருத்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆனால் அதில், உமர் பின் அப்துல் அஸீஸ் அவர்கள் 'இது சிறியவருக்கும் பெரியவருக்கும் இடையிலான எல்லை' என்று எழுதியதாகக் குறிப்பிடப்படவில்லை.

இப்னு உயைனா (ரஹ்) அவர்களின் அறிவிப்பில் (நாஃபிஉ கூறியதாக) உள்ளதாவது:
"நான் இதை உமர் பின் அப்துல் அஸீஸ் அவர்களிடம் அறிவித்தேன். அதற்கு அவர்கள், 'இதுதான் குழந்தைகளுக்கும் (போரில் பங்குகொள்ளாதவர்களுக்கும்) போராளிகளுக்கும் இடையிலான எல்லையாகும்' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். அறிஞர்களிடம் இதன் மீதே செயல்பாடு உள்ளது. சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர், "ஒரு சிறுவன் பதினைந்து வயதை நிறைவு செய்துவிட்டால், அவனது சட்டம் ஆண்களின் (பருவ வயதை அடைந்தவர்களின்) சட்டமாகும். பதினைந்து

வயதிற்கு முன்னரே அவனுக்கு ஸ்கலிதம் (இஹ்திலாம் - கனவில் விந்து வெளியாதல்) ஏற்பட்டாலும், அவனது சட்டம் ஆண்களின் சட்டமாகும்" என்று கூறுகின்றனர்.

மேலும் அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் கூறுகின்றனர்: "பருவ வயதை அடைவது மூன்று நிலைகளில் அமையும்: பதினைந்து வயதை அடைவது, அல்லது ஸ்கலிதம் (இஹ்திலாம்) ஏற்படுவது. அவனது வயதோ அல்லது ஸ்கலிதமோ தெரியவரவில்லை என்றால், 'இன்பாத்' அதாவது (மர்ம உறுப்பில்) முடி முளைப்பதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب فِيمَنْ تَزَوَّجَ امْرَأَةَ أَبِيهِ

தன் தந்தையின் மனைவியைத் திருமணம் செய்தவர் பற்றிய பாடம்

1362

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ أَشْعَثَ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، عَنِ الْبَرَاءِ، قَالَ مَرَّ بِي خَالِي أَبُو بُرْدَةَ بْنُ نِيَارٍ وَمَعَهُ لِوَاءٌ فَقُلْتُ أَيْنَ تُرِيدُ قَالَ بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلَى رَجُلٍ تَزَوَّجَ امْرَأَةَ أَبِيهِ أَنْ آتِيَهُ بِرَأْسِهِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ قُرَّةَ الْمُزَنِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْبَرَاءِ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ عَنِ الْبَرَاءِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَشْعَثَ عَنْ عَدِيٍّ عَنْ يَزِيدَ بْنِ الْبَرَاءِ عَنْ أَبِيهِ وَرُوِيَ عَنْ أَشْعَثَ عَنْ عَدِيٍّ عَنْ يَزِيدَ بْنِ الْبَرَاءِ عَنْ خَالِهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: எனது தாய்மாமன் அபூ புர்தா இப்னு நியார் (ரழி) அவர்கள் என்னைக் கடந்து சென்றார்கள், மேலும் அவர்களுடன் ஒரு கொடி இருந்தது. நான் கேட்டேன்: 'நீங்கள் எங்கே செல்கிறீர்கள்?' அவர் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தனது தந்தை திருமணம் செய்திருந்த ஒரு பெண்ணை (அதாவது, தனது தந்தையின் மனைவியை) திருமணம் செய்த ஒரு மனிதனிடம் (அவன் செய்த இந்த பெரும் பாவத்திற்காக) அவனது தலையை நான் கொண்டுவர வேண்டும் என்பதற்காக என்னை அனுப்பினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرَّجُلَيْنِ يَكُونُ أَحَدُهُمَا أَسْفَلَ مِنَ الآخَرِ فِي الْمَاءِ

தண்ணீர் விஷயத்தில் ஒருவர் மற்றவரை விடக் கீழ்ப்பகுதியில் இருக்கும் இரண்டு மனிதர்கள் குறித்து வந்தவை

1363

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُرْوَةَ، أَنَّهُ حَدَّثَهُ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ الزُّبَيْرِ حَدَّثَهُ أَنَّ رَجُلاً مِنَ الأَنْصَارِ خَاصَمَ الزُّبَيْرَ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي شِرَاجِ الْحَرَّةِ الَّتِي يَسْقُونَ بِهَا النَّخْلَ فَقَالَ الأَنْصَارِيُّ سَرِّحِ الْمَاءَ يَمُرُّ . فَأَبَى عَلَيْهِ فَاخْتَصَمُوا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِلزُّبَيْرِ " اسْقِ يَا زُبَيْرُ ثُمَّ أَرْسِلِ الْمَاءَ إِلَى جَارِكَ " . فَغَضِبَ الأَنْصَارِيُّ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْ كَانَ ابْنَ عَمَّتِكَ فَتَلَوَّنَ وَجْهُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ قَالَ " يَا زُبَيْرُ اسْقِ ثُمَّ احْبِسِ الْمَاءَ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَى الْجَدْرِ " . فَقَالَ الزُّبَيْرُ وَاللَّهِ إِنِّي لأَحْسِبُ نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ فِي ذَلِكَ : (فَلاَ وَرَبِّكَ لاَ يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى شُعَيْبُ بْنُ أَبِي حَمْزَةَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ عَنِ الزُّبَيْرِ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ . وَرَوَاهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ عَنِ اللَّيْثِ وَيُونُسَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ نَحْوَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ .

அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அன்சாரைச் சேர்ந்த ஒருவர், ஹர்ரா பகுதியின் நீரோடைகள் விவகாரத்தில் அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்களுடன் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் தர்க்கம் செய்தார். (அந்த நீரோடைகள் மூலமே அவர்கள் தங்கள்) பேரீச்சை மரங்களுக்கு நீர் பாய்ச்சுவார்கள். அந்த அன்சாரி, "(உமது நிலத்திற்கு நீர் பாய்ச்சிய பின்) தண்ணீரைச் செல்லவிடுங்கள்" என்று கூறினார். ஆனால் அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) மறுத்தார். எனவே அவர்கள் (இருவரும்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வழக்கைக் கொண்டு சென்றனர்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அஸ்-ஸுபைரிடம், "ஸுபைரே! (உமது நிலத்திற்கு) நீர் பாய்ச்சிவிட்டு, பின்னர் உமது அண்டை வீட்டாருக்குத் தண்ணீரைச் செல்லவிடுங்கள்" என்று கூறினார்கள். அந்த அன்சாரி கோபமடைந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இவர் உங்கள் அத்தையின் மகன் என்பதாலா (இப்படி தீர்ப்பளிக்கிறீர்கள்)?" என்று கேட்டார். அல்லாஹ்வின்

தூதர் (ஸல்) அவர்களின் முகம் (கோபத்தால்) நிறம் மாறியது. பின்னர் அவர்கள், "ஸுபைரே! நீர் பாய்ச்சும்; பின்னர் (உமது நிலத்தின்) வரப்புகள் வரை தண்ணீர் (நிரம்பி) திரும்பும் வரை அதைத் தடுத்து நிறுத்தும்" என்று கூறினார்கள்.

அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! இந்த ஆயத் இது சம்பந்தமாகத்தான் இறங்கியது என்று நான் கருதுகிறேன்:

'ஃபாலா வ ரப்பிக்க லா யுஃமினூன ஹத்தா யுஹக்கிமூக்க ஃபீமா ஷஜர பைனஹும்'

(இதன் பொருள்: இல்லை, உமது இறைவன் மீது சத்தியமாக! அவர்கள் தங்களுக்குள் ஏற்பட்ட சச்சரவில் உம்மை நீதிபதியாக ஏற்காத வரை அவர்கள் நம்பிக்கை கொண்டவர்கள் ஆகமாட்டார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يُعْتِقُ مَمَالِيكَهُ عِنْدَ مَوْتِهِ وَلَيْسَ لَهُ مَالٌ غَيْرُهُمْ

தம்மிடம் உள்ள அடிமைகளைத் தவிர வேறு செல்வம் இல்லாத நிலையில், இறக்கும் தருவாயில் அவர்களை விடுதலை செய்பவர் குறித்து வந்துள்ளவை

1364

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي الْمُهَلَّبِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ رَجُلاً، مِنَ الأَنْصَارِ أَعْتَقَ سِتَّةَ أَعْبُدٍ لَهُ عِنْدَ مَوْتِهِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ مَالٌ غَيْرُهُمْ فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لَهُ قَوْلاً شَدِيدًا ثُمَّ دَعَاهُمْ فَجَزَّأَهُمْ ثُمَّ أَقْرَعَ بَيْنَهُمْ فَأَعْتَقَ اثْنَيْنِ وَأَرَقَّ أَرْبَعَةً . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ يَرَوْنَ اسْتِعْمَالَ الْقُرْعَةِ فِي هَذَا وَفِي غَيْرِهِ . وَأَمَّا بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَغَيْرِهِمْ فَلَمْ يَرَوُا الْقُرْعَةَ وَقَالُوا يُعْتَقُ مِنْ كُلِّ عَبْدٍ الثُّلُثُ وَيُسْتَسْعَى فِي ثُلُثَى

قِيمَتِهِ . وَأَبُو الْمُهَلَّبِ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَمْرٍو الْجَرْمِيُّ وَهُوَ غَيْرُ أَبِي قِلاَبَةَ وَيُقَالُ مُعَاوِيَةُ بْنُ عَمْرٍو . وَأَبُو قِلاَبَةَ الْجَرْمِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدٍ .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அன்சாரிகளில் ஒருவர் தமது மரணத்தின் போது தமக்குச் சொந்தமான ஆறு அடிமைகளை விடுதலை செய்தார். அவர்களைத் தவிர வேறு செல்வம் எதுவும் அவரிடம் இருக்கவில்லை. இச்செய்தி நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு எட்டியது. அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், அவர் விஷயத்தில் கடுமையான சொற்களைக் கூறினார்கள் (ஏனெனில், தனது மரணத்திற்குப் பின் தனது மொத்த செல்வத்தையும் விடுதலை செய்வது வாரிசுகளுக்கு அநீதியாகும்). பிறகு அந்த அடிமைகளை அழைத்து, அவர்களைப் (பங்குகளாகப்) பிரித்து, அவர்களுக்கிடையே சீட்டு குலுக்கச் செய்தார்கள். அவர்களில் இருவரை விடுதலை செய்துவிட்டு, நால்வரை அடிமைகளாகவே இருக்கச் செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ مَلَكَ ذَا رَحِمٍ مَحْرَمٍ

திருமணம் முடிக்கத் தகாத உறவினரை உடைமையாகக் கொண்டவர் பற்றி வந்துள்ள செய்தி

1365

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ مَلَكَ ذَا رَحِمٍ مَحْرَمٍ فَهُوَ حُرٌّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مُسْنَدًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ قَتَادَةَ عَنِ الْحَسَنِ عَنْ عُمَرَ شَيْئًا مِنْ هَذَا ‏.‏

சமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் தமக்கு மஹ்ரமான உறவினர் ஒருவரை (அடிமையாக வைத்திருக்கும் நிலையில்) உடைமையாக்கிக் கொள்கிறாரோ, அவ்வுறவினர் சுதந்திரமானவர் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1365

حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ مُكْرَمٍ الْعَمِّيُّ الْبَصْرِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَكْرٍ الْبُرْسَانِيُّ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، وَعَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ مَلَكَ ذَا رَحِمٍ مَحْرَمٍ فَهُوَ حُرٌّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا ذَكَرَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ عَاصِمًا الأَحْوَلَ عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ غَيْرَ مُحَمَّدِ بْنِ بَكْرٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ - وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ مَلَكَ ذَا رَحِمٍ مَحْرَمٍ فَهُوَ حُرٌّ ‏"‏ ‏.‏ رَوَاهُ ضَمْرَةُ بْنُ رَبِيعَةَ عَنِ الثَّوْرِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَلَمْ يُتَابَعْ ضَمْرَةُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ وَهُوَ حَدِيثٌ خَطَأٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏

ஸமுரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுவதாவது:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் (தனது) மஹ்ரமான உறவினரை (அடிமையாக) உரிமையாக்கிக் கொள்கிறாரோ, அவர் (அந்த மஹ்ரமான உறவினர் உடனடியாக) சுதந்திரமானவர் ஆவார்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: முஹம்மத் பின் பக்ரைத் தவிர வேறு யாரும் இந்த ஹதீஸில் ஹம்மாத் பின் ஸலமாவிடமிருந்து ஆஸிம் அல்-அஹ்வலை (அறிவிப்பாளர் சங்கிலியில்) குறிப்பிட்டதாக நாம் அறியவில்லை. சில மார்க்க அறிஞர்களிடம் நடைமுறை இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் உள்ளது.

மேலும் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக, "யார் (தனது) மஹ்ரமான உறவினரை (அடிமையாக) உரிமையாக்கிக் கொள்கிறாரோ, அவர் (அந்த மஹ்ரமான உறவினர் உடனடியாக) சுதந்திரமானவர் ஆவார்" என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இதனை ளம்ரா பின் ரபீஆ, (ஸுஃப்யான்) அஸ்-ஸவ்ரீ வழியாக அப்துல்லாஹ் பின் தீனாரிடமிருந்தும், அவர் இப்னு உமரிடமிருந்தும், அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள். இந்த ஹதீஸில் ளம்ராவிற்கு (மற்ற அறிவிப்பாளர்களால்) ஆதரவு கிடைக்கவில்லை. மேலும், இது ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களிடம் தவறான (பலவீனமான) அறிவிப்பாகக் கருதப்படுகிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِيمَنْ زَرَعَ فِي أَرْضِ قَوْمٍ بِغَيْرِ إِذْنِهِمْ

பிறர் நிலத்தில் அவர்களின் அனுமதியின்றிப் பயிரிடுபவர் குறித்து வந்துள்ளவை

1366

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا شَرِيكُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ النَّخَعِيُّ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ زَرَعَ فِي أَرْضِ قَوْمٍ بِغَيْرِ إِذْنِهِمْ فَلَيْسَ لَهُ مِنَ الزَّرْعِ شَيْءٌ وَلَهُ نَفَقَتُهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي إِسْحَاقَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ شَرِيكِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ هُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَالَ لاَ أَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي إِسْحَاقَ إِلاَّ مِنْ رِوَايَةِ شَرِيكٍ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ حَدَّثَنَا مَعْقِلُ بْنُ مَالِكٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ الأَصَمِّ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

ராஃபி இப்னு கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவரொருவர் ஒரு கூட்டத்தினரின் நிலத்தை அவர்களின் அனுமதியின்றி பயிரிடுகிறாரோ, அவருக்கு அந்த விளைச்சலில் எதுவும் சொந்தமில்லை. ஆனால், (பயிரிட்டதற்கான) அவரது செலவுகள் அவருக்குரியவை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي النُّحْلِ وَالتَّسْوِيَةِ بَيْنَ الْوَلَدِ

பிள்ளைகளுக்கிடையே அன்பளிப்புகள் மற்றும் சமத்துவம் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1367

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، وَسَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ الْمَعْنَى الْوَاحِدُ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، يُحَدِّثَانِ عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، أَنَّ أَبَاهُ، نَحَلَ ابْنًا لَهُ غُلاَمًا فَأَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يُشْهِدُهُ فَقَالَ "أَكُلَّ وَلَدِكَ نَحَلْتَهُ مِثْلَ مَا نَحَلْتَ هَذَا"‏.‏ قَالَ لاَ ‏.‏ قَالَ "فَارْدُدْهُ"‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ

الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ التَّسْوِيَةَ بَيْنَ الْوَلَدِ حَتَّى قَالَ بَعْضُهُمْ يُسَوِّي بَيْنَ وَلَدِهِ حَتَّى فِي الْقُبْلَةِ. وَقَالَ بَعْضُهُمْ يُسَوِّي بَيْنَ وَلَدِهِ فِي النُّحْلِ وَالْعَطِيَّةِ الذَّكَرُ وَالأُنْثَى سَوَاءٌ. وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ. وَقَالَ بَعْضُهُمُ التَّسْوِيَةُ بَيْنَ الْوَلَدِ أَنْ يُعْطَى الذَّكَرُ مِثْلَ حَظِّ الأُنْثَيَيْنِ مِثْلَ قِسْمَةِ الْمِيرَاثِ. وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ.

அந்நுஃமான் பின் பஷீர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவருடைய தந்தை (பஷீர் பின் ஸஅத் (ரழி)) தன்னுடைய மகன்களில் ஒருவருக்கு ஓர் அடிமையைப் (பரிசாகக்) கொடுத்தார். எனவே, அவர் (பஷீர் (ரழி)) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, அதற்கு அவர்களைச் சாட்சியாக்குமாறு கேட்டார். நபி (ஸல்) அவர்கள் கேட்டார்கள்: "நீங்கள் உங்களுடைய எல்லாப் பிள்ளைகளுக்கும் இது போன்ற பரிசைக் கொடுத்தீர்களா?" அவர் (பஷீர் (ரழி)) பதிலளித்தார்: "இல்லை". எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அப்படியானால், அதைத் திரும்பப் பெற்றுக்கொள்ளுங்கள்." (அதாவது, அந்தப் பரிசை ரத்து செய்யுங்கள்).

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். நுஃமான் பின் பஷீர் (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக வேறு பல வழிகளிலும் இது அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அறிஞர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர்; அவர்கள் பிள்ளைகளுக்கிடையே சமமாக நடந்துகொள்வதை விரும்புகின்றனர். அவர்களுள் சிலர், "முத்தமிடுவதில் கூட பிள்ளைகளுக்கிடையே சமமாக நடந்துகொள்ள வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர். மேலும் சிலர், "பரிசு மற்றும் கொடை வழங்குவதில் ஆண், பெண் பிள்ளைகளுக்கிடையே சமமாக நடந்துகொள்ள வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர். இது சுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ அவர்களின் கருத்தாகும். வேறு சிலர், "பிள்ளைகளுக்கிடையே சமமாக நடந்துகொள்வது என்பது, (இஸ்லாமியப் பாகப்பிரிவினைச் சட்டத்தைப் போன்று) இரண்டு பெண் பிள்ளைகளுக்குரிய பங்கை ஒரு ஆண் பிள்ளைக்குக் கொடுப்பதாகும்" என்று கூறுகின்றனர். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الشُّفْعَةِ

ஷுஃப்ஆ (முன்னுரிமை கொள்முதல்) பற்றி வந்துள்ளவை

1368

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ جَارُ الدَّارِ أَحَقُّ بِالدَّارِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ الشَّرِيدِ وَأَبِي رَافِعٍ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَرَوَى عِيسَى بْنُ يُونُسَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ سَعِيدٍ عَنْ قَتَادَةَ عَنِ الْحَسَنِ عَنْ سَمُرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَالصَّحِيحُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ حَدِيثُ الْحَسَنِ عَنْ سَمُرَةَ وَلاَ نَعْرِفُ حَدِيثَ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عِيسَى بْنِ يُونُسَ ‏.‏ وَحَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الطَّائِفِيِّ عَنْ عَمْرِو بْنِ الشَّرِيدِ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا الْبَابِ هُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَرَوَى إِبْرَاهِيمُ بْنُ مَيْسَرَةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ الشَّرِيدِ عَنْ أَبِي رَافِعٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ كِلاَ الْحَدِيثَيْنِ عِنْدِي صَحِيحٌ ‏.‏

சமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு வீட்டுக்கு அதன் அண்டை வீட்டுக்காரரே (அதை வாங்குவதற்கு) அதிக உரிமை உடையவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الشُّفْعَةِ لِلْغَائِبِ

பிரசன்னமில்லாதவருக்கான முன்னுரிமை பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1369

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَاسِطِيُّ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي سُلَيْمَانَ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْجَارُ أَحَقُّ بِشُفْعَتِهِ يُنْتَظَرُ بِهِ وَإِنْ كَانَ غَائِبًا إِذَا كَانَ طَرِيقُهُمَا وَاحِدًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ غَيْرَ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي سُلَيْمَانَ عَنْ عَطَاءٍ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ شُعْبَةُ فِي عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي سُلَيْمَانَ مِنْ أَجْلِ هَذَا الْحَدِيثِ وَعَبْدُ الْمَلِكِ هُوَ ثِقَةٌ مَأْمُونٌ عِنْدَ أَهْلِ

الْحَدِيثِ لاَ نَعْلَمُ أَحَدًا تَكَلَّمَ فِيهِ غَيْرَ شُعْبَةَ مِنْ أَجْلِ هَذَا الْحَدِيثِ . وَقَدْ رَوَى وَكِيعٌ عَنْ شُعْبَةَ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي سُلَيْمَانَ هَذَا الْحَدِيثَ . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ الْمُبَارَكِ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ قَالَ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ أَبِي سُلَيْمَانَ مِيزَانٌ . يَعْنِي فِي الْعِلْمِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الرَّجُلَ أَحَقُّ بِشُفْعَتِهِ وَإِنْ كَانَ غَائِبًا فَإِذَا قَدِمَ فَلَهُ الشُّفْعَةُ وَإِنْ تَطَاوَلَ ذَلِكَ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அண்டை வீட்டாருக்கே தமது ஷுஃப்ஆ (முன்வாங்கும் உரிமை)யில் அதிக உரிமை உண்டு. அவர்களது (நிலத்திற்கான அணுகல்) வழித்தடம் ஒன்றாக இருக்கும்போது, அவர் (அந்த அண்டைவீட்டார்) இல்லாதிருந்தாலும் அவருக்காகக் காத்திருக்கப்பட வேண்டும் (அவர் வந்து தனது உரிமையைப் பயன்படுத்திக் கொள்ளும் வரை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا حُدَّتِ الْحُدُودُ وَوَقَعَتِ السِّهَامُ فَلاَ شُفْعَةَ

பாடம்: எல்லைகள் வரையறுக்கப்பட்டு, பங்குகள் நிர்ணயிக்கப்பட்டுவிட்டால் முன்னுரிமை (ஷுஃப்ஆ) உரிமை இல்லை.

1370

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا وَقَعَتِ الْحُدُودُ وَصُرِّفَتِ الطُّرُقُ فَلاَ شُفْعَةَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ بَعْضُهُمْ مُرْسَلاً عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَعُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ وَبِهِ يَقُولُ بَعْضُ فُقَهَاءِ التَّابِعِينَ مِثْلُ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ وَغَيْرِهِ وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مِنْهُمْ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيُّ وَرَبِيعَةُ بْنُ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَمَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَبِهِ يَقُولُ الشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ لاَ يَرَوْنَ الشُّفْعَةَ إِلاَّ لِلْخَلِيطِ وَلاَ يَرَوْنَ لِلْجَارِ شُفْعَةً إِذَا لَمْ يَكُنْ خَلِيطًا . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ الشُّفْعَةُ لِلْجَارِ . وَاحْتَجُّوا

بِالْحَدِيثِ الْمَرْفُوعِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " جَارُ الدَّارِ أَحَقُّ بِالدَّارِ " . وَقَالَ " الْجَارُ أَحَقُّ بِسَقَبِهِ " . وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ .

ஜாபிர் இப்னு அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எல்லைகள் வரையறுக்கப்பட்டு, பாதைகள் நிர்ணயிக்கப்பட்டுவிட்டால், பின்னர் 'ஷுஃப்ஆ' (முன்னுரிமை உரிமை) இல்லை."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். சிலர் இதனை அபூ ஸலமா வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து 'முர்சல்' ஆகவும் அறிவித்துள்ளனர்.

நபித்தோழர்களிடத்தில் உள்ள சில அறிஞர்களின் செயல்பாடு இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. அவர்களில் உமர் பின் அல்கத்தாப், உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரலி) ஆகியோர் அடங்குவர். உமர் பின் அப்துல் அஸீஸ் போன்ற தாபியீன்களைச் சார்ந்த சில ஃபுகஹாக்களும் (சட்ட வல்லுநர்கள்) இதையே கூறுகின்றனர். யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்அன்சாரி, ரபீஆ பின் அபீ அப்துர் ரஹ்மான், மாலிக் பின் அனஸ் போன்ற மதீனாவாசிகளின் கருத்தும் இதுவேயாகும். ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதையே கூறுகின்றனர். சொத்தில் கூட்டாளியாக (கலீத்) இருப்பவருக்கே தவிர வேறு யாருக்கும் ஷுஃப்ஆ உரிமை இல்லை என்பது இவர்களின் கருத்தாகும். அண்டை வீட்டார் கூட்டாளியாக இல்லாவிட்டால், அவருக்கு ஷுஃப்ஆ உரிமை கிடையாது.

நபித்தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், அண்டை வீட்டாருக்கும் ஷுஃப்ஆ உரிமை உண்டு என்று கூறியுள்ளனர். அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படும், "வீட்டின் அண்டை வீட்டாரே அந்த வீட்டிற்கு அதிக உரிமையுடையவர்" மற்றும் "அண்டை வீட்டார் தனது அண்மை உரிமையால் அதிக தகுதியுடையவர்" ஆகிய 'மர்ஃபூஃ' ஹதீஸ்களை ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர். இதுவே (சுஃப்யான்) அஸ்ஸவ்ரீ, இப்னு முபாரக் மற்றும் கூஃபாவாசிகளின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ أَنَّ الشَّرِيكَ شَفِيعٌ

(கூட்டாளியே முன்னுரிமை கொண்டவர் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை)

1371

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ السُّكَّرِيِّ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ رُفَيْعٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الشَّرِيكُ شَفِيعٌ وَالشُّفْعَةُ فِي كُلِّ شَيْءٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِثْلَ هَذَا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي حَمْزَةَ السُّكَّرِيِّ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ رُفَيْعٍ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَهَذَا أَصَحُّ ‏.‏ حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ رُفَيْعٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ وَلَيْسَ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ رُفَيْعٍ مِثْلَ هَذَا لَيْسَ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي حَمْزَةَ ‏.‏ وَأَبُو حَمْزَةَ ثِقَةٌ يُمْكِنُ أَنْ يَكُونَ الْخَطَأُ مِنْ غَيْرِ أَبِي حَمْزَةَ ‏.‏ حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ رُفَيْعٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ ‏.‏ وَقَالَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِنَّمَا تَكُونُ الشُّفْعَةُ فِي الدُّورِ وَالأَرَضِينَ وَلَمْ يَرَوُا الشُّفْعَةَ فِي كُلِّ شَيْءٍ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الشُّفْعَةُ فِي كُلِّ شَيْءٍ ‏.‏ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கூட்டாளிக்கு (பங்குதாரருக்கு) ஷுஃப்ஆ உரிமை உண்டு, மேலும் ஷுஃப்ஆ எல்லாப் பொருட்களிலும் உண்டு."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي اللُّقَطَةِ وَضَالَّةِ الإِبِلِ وَالْغَنَمِ

தொலைந்த பொருட்கள், அலைந்து திரியும் ஒட்டகம் மற்றும் ஆடு பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1372

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ يَزِيدَ، مَوْلَى الْمُنْبَعِثِ عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ، أَنَّ رَجُلاً، سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ

اللُّقَطَةِ فَقَالَ " عَرِّفْهَا سَنَةً ثُمَّ اعْرِفْ وِكَاءَهَا وَوِعَاءَهَا وَعِفَاصَهَا ثُمَّ اسْتَنْفِقْ بِهَا فَإِنْ جَاءَ رَبُّهَا فَأَدِّهَا إِلَيْهِ " . فَقَالَ لَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَضَالَّةُ الْغَنَمِ فَقَالَ " خُذْهَا فَإِنَّمَا هِيَ لَكَ أَوْ لأَخِيكَ أَوْ لِلذِّئْبِ " . فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَضَالَّةُ الإِبِلِ قَالَ فَغَضِبَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم حَتَّى احْمَرَّتْ وَجْنَتَاهُ أَوِ احْمَرَّ وَجْهُهُ فَقَالَ " مَا لَكَ وَلَهَا مَعَهَا حِذَاؤُهَا وَسِقَاؤُهَا حَتَّى تَلْقَى رَبَّهَا " .

حَدِيثُ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ . وَحَدِيثُ يَزِيدَ مَوْلَى الْمُنْبَعِثِ عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ .

قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَالْجَارُودِ بْنِ الْمُعَلَّى وَعِيَاضِ بْنِ حِمَارٍ وَجَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَرَخَّصُوا فِي اللُّقَطَةِ إِذَا عَرَّفَهَا سَنَةً فَلَمْ يَجِدْ مَنْ يَعْرِفُهَا أَنْ يَنْتَفِعَ بِهَا . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ يُعَرِّفُهَا سَنَةً فَإِنْ جَاءَ صَاحِبُهَا وَإِلاَّ تَصَدَّقَ بِهَا . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْكُوفَةِ لَمْ يَرَوْا لِصَاحِبِ اللُّقَطَةِ أَنْ يَنْتَفِعَ بِهَا إِذَا كَانَ غَنِيًّا . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ يَنْتَفِعُ بِهَا وَإِنْ كَانَ غَنِيًّا لأَنَّ أُبَىَّ بْنَ كَعْبٍ أَصَابَ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صُرَّةً فِيهَا مِائَةُ دِينَارٍ فَأَمَرَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يُعَرِّفَهَا ثُمَّ يَنْتَفِعَ بِهَا وَكَانَ أُبَىٌّ كَثِيرَ الْمَالِ مِنْ مَيَاسِيرِ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَمَرَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ يُعَرِّفَهَا فَلَمْ يَجِدْ مَنْ يَعْرِفُهَا فَأَمَرَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَأْكُلَهَا فَلَوْ كَانَتِ اللُّقَطَةُ لَمْ تَحِلَّ إِلاَّ لِمَنْ تَحِلُّ لَهُ الصَّدَقَةُ لَمْ تَحِلَّ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ لأَنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَصَابَ دِينَارًا عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَعَرَّفَهُ فَلَمْ يَجِدْ مَنْ يَعْرِفُهُ فَأَمَرَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِأَكْلِهِ وَكَانَ لاَ يَحِلُّ لَهُ الصَّدَقَةُ . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا كَانَتِ اللُّقَطَةُ يَسِيرَةً أَنْ يَنْتَفِعَ بِهَا وَلاَ يُعَرِّفَهَا . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا كَانَ دُونَ دِينَارٍ يُعَرِّفُهَا قَدْرَ جُمُعَةٍ . وَهُوَ قَوْلُ إِسْحَاقَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ .

ஜைத் பின் காலித் அல்-ஜுஹ்னி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கண்டெடுக்கப்பட்ட பொருட்களைப் (லுகதா) பற்றிக் கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஓராண்டு காலம் அதைப் பற்றிப் பொது அறிவிப்புச் செய். பிறகு அதன் சுருக்குக் கயிற்றையும், பையையும், மூடியையும் (அடையாளத்திற்காக) அறிந்துகொள். பிறகு அதை நீ பயன்படுத்திக் கொள். அதன் உரிமையாளர் வந்தால் அவரிடம் அதை ஒப்படைத்து விடு."
அதற்கு அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! வழிதவறிய ஆட்டைப் பற்றி என்ன செய்வது?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "அதை நீ பிடித்துக்கொள். ஏனெனில் அது உனக்குரியது, அல்லது உன் சகோதரனுக்குரியது, அல்லது ஓநாய்க்குரியது" என்று கூறினார்கள்.
அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! வழிதவறிய ஒட்டகத்தைப் பற்றி என்ன செய்வது?" என்று கேட்டார். (இதைக் கேட்டதும்) நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் கன்னங்கள் அல்லது முகம் சிவக்கும் அளவுக்குக் கோபமடைந்தார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: "உனக்கும் அதற்கும் என்ன சம்பந்தம்? தன் எஜமானனைச் சந்திக்கும் வரை, அதனுடன் அதன் குளம்புகளும் (நடப்பதற்கான கால்களும்), (தண்ணீர் தேக்கி வைத்துக்கொள்ளும்) அதன் இரைப்பையும் (தாகத்தைத் தணிக்கும் சக்தியும்) உள்ளன."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): ஜைத் பின் காலித் அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது. இது இவர் வழியாகப் பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. யஸீத் மவ்லா அல்-முன்பஇஸ் என்பவர் ஜைத் பின் காலித் வழியாக அறிவிக்கும் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.

இந்த விஷயத்தில் உபை பின் கஅப், அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர், அல்-ஜாரூத் பின் அல்-முஅல்லா, இயாழ் பின் ஹிமார் மற்றும் ஜரீர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் உள்ள சில அறிஞர்கள் மற்றும் பிறரின் நடைமுறை இதன்படியே உள்ளது. கண்டெடுக்கப்பட்ட பொருளைப் பற்றி ஓராண்டு அறிவிப்புச் செய்தும், அதை அறிந்துகொள்பவர் (உரிமையாளர்) கிடைக்காவிட்டால், அதைக் கண்டெடுத்தவர் பயன்படுத்திக் கொள்ளலாம் என்று அவர்கள் சலுகை அளித்துள்ளனர். இதுவே ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் உள்ள இன்னும் சில அறிஞர்கள் மற்றும் பிறர், "அதை ஓராண்டு அறிவிக்க வேண்டும். அதன் உரிமையாளர் வந்தால் (கொடுத்துவிட வேண்டும்), இல்லையெனில் அதை தர்மம் செய்துவிட வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரி மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் முபாரக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். இதுவே கூஃபா வாசிகளின் கருத்தும் ஆகும். கண்டெடுத்தவர் செல்வந்தராக இருந்தால் அவர் அதைப் பயன்படுத்தக் கூடாது என்று இவர்கள் கருதுகின்றனர்.

ஆனால் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள், "கண்டெடுத்தவர் செல்வந்தராக இருந்தாலும் அவர் அதைப் பயன்படுத்திக் கொள்ளலாம்" என்று கூறுகிறார்கள். ஏனெனில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள் நூறு தீனார்கள் கொண்ட ஒரு

பணப்பையைக் கண்டெடுத்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதை (ஓராண்டு) அறிவிப்புச் செய்துவிட்டு, பிறகு அதைப் பயன்படுத்திக் கொள்ளும்படி அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். உபை (ரழி) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களிலேயே அதிக செல்வம் படைத்த வசதியானவர்களில் ஒருவராக இருந்தார். அறிவிப்புச் செய்தும் அதன் உரிமையாளர் கிடைக்காததால், நபி (ஸல்) அவர்கள் அதை உண்ணும்படி (பயன்படுத்தும்படி) அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். ஒருவேளை கண்டெடுக்கப்பட்ட பொருளானது, தர்மம் (ஸதகா) பெறுவதற்குத் தகுதியானவர்களுக்கு மட்டுமே ஹலால் (ஆகுமானது) என்றிருக்குமேயானால், அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களுக்கு அது ஹலால் ஆகியிருக்காது. ஏனெனில், நபி (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) ஒரு தீனாரைக் கண்டெடுத்தார்கள். அதை அறிவிப்புச் செய்தும் அதன் உரிமையாளர் கிடைக்காததால், நபி (ஸல்) அவர்கள் அதை உண்ணும்படி (பயன்படுத்தும்படி) அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். அவருக்கு (நபி குடும்பத்தவர் என்பதால்) தர்மப் பொருள் ஹலால் ஆகாது (என்பதால் இது தர்மம் என்ற அடிப்படையில் இருக்கவில்லை).

கண்டெடுக்கப்பட்ட பொருள் அற்பமானதாக இருந்தால், அதை அறிவிப்புச் செய்யாமலேயே பயன்படுத்திக் கொள்ளலாம் என்று சில அறிஞர்கள் சலுகை அளித்துள்ளனர். ஒரு தீனாருக்கும் குறைவாக இருந்தால் ஒரு வாரம் (ஜுமுஆ வாரம்) அறிவிக்க வேண்டும் என்று அவர்களில் சிலர் கூறியுள்ளனர். இது இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹீம் அவர்களின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1373

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ الْحَنَفِيُّ، أَخْبَرَنَا الضَّحَّاكُ بْنُ عُثْمَانَ، حَدَّثَنِي سَالِمٌ أَبُو النَّضْرِ، عَنْ بُسْرِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ عَنِ اللُّقَطَةِ فَقَالَ عَرِّفْهَا سَنَةً فَإِنِ اعْتُرِفَتْ فَأَدِّهَا وَإِلاَّ فَاعْرِفْ وِعَاءَهَا وَعِفَاصَهَا وَوِكَاءَهَا وَعَدَدَهَا ثُمَّ كُلْهَا فَإِذَا جَاءَ صَاحِبُهَا فَأَدِّهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ قَالَ أَحْمَدُ أَصَحُّ شَيْءٍ فِي هَذَا الْبَابِ هَذَا الْحَدِيثُ ‏.‏

ஸைத் இப்னு காலித் அல்ஜுஹ்னீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கண்டெடுக்கப்பட்ட பொருளைப் பற்றிக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அதனைப் பற்றி ஓராண்டு காலம் (பொதுமக்களுக்கு) பகிரங்கமாக அறிவியுங்கள். அதற்கு உரிமை கோரப்பட்டால், அதனை அவரிடம் கொடுத்துவிடுங்கள். அவ்வாறு இல்லையென்றால், அதன் பை, அதன் மேலுறை (அல்லது உறை), அதன் கட்டுக்கயிறு மற்றும் அதன் எண்ணிக்கை

ஆகியவற்றை நினைவில் வைத்துக் கொள்ளுங்கள். பிறகு அதனைப் பயன்படுத்திக் கொள்ளுங்கள். மேலும் அதன் உரிமையாளர் (எப்போதாவது) வந்தால், அதனை அவரிடம் கொடுத்துவிடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1374

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، وَيَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، عَنْ سُوَيْدِ بْنِ غَفَلَةَ، قَالَ خَرَجْتُ مَعَ زَيْدِ بْنِ صُوحَانَ وَسَلْمَانَ بْنِ رَبِيعَةَ فَوَجَدْتُ سَوْطًا قَالَ ابْنُ نُمَيْرٍ فِي حَدِيثِهِ فَالْتَقَطْتُ سَوْطًا فَأَخَذْتُهُ قَالاَ دَعْهُ . فَقُلْتُ لاَ أَدَعُهُ تَأْكُلُهُ السِّبَاعُ لآخُذَنَّهُ فَلأَسْتَمْتِعَنَّ بِهِ . فَقَدِمْتُ عَلَى أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ فَسَأَلْتُهُ عَنْ ذَلِكَ وَحَدَّثْتُهُ الْحَدِيثَ فَقَالَ أَحْسَنْتَ أَنَا وَجَدْتُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صُرَّةً فِيهَا مِائَةُ دِينَارٍ . قَالَ فَأَتَيْتُهُ بِهَا فَقَالَ لِي " عَرِّفْهَا حَوْلاً " . فَعَرَّفْتُهَا حَوْلاً فَمَا أَجِدُ مَنْ يَعْرِفُهَا ثُمَّ أَتَيْتُهُ بِهَا فَقَالَ " عَرِّفْهَا حَوْلاً آخَرَ " . فَعَرَّفْتُهَا ثُمَّ أَتَيْتُهُ بِهَا فَقَالَ " عَرِّفْهَا حَوْلاً آخَرَ " . وَقَالَ " أَحْصِ عِدَّتَهَا وَوِعَاءَهَا وَوِكَاءَهَا فَإِنْ جَاءَ طَالِبُهَا فَأَخْبَرَكَ بِعِدَّتِهَا وَوِعَائِهَا وَوِكَائِهَا فَادْفَعْهَا إِلَيْهِ وَإِلاَّ فَاسْتَمْتِعْ بِهَا " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

சுவைத் பின் கஃபலா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் ஸைத் பின் ஸூஹான் மற்றும் சல்மான் பின் ரபீஆ ஆகியோருடன் வெளியே சென்றேன். அப்போது ஒரு சாட்டையைக் கண்டெடுத்தேன்." (இதன் அறிவிப்பாளர்) இப்னு நுமைர் தம் அறிவிப்பில், 'நான் ஒரு சாட்டையைக் கண்டெடுத்து அதை எடுத்துக்கொண்டேன்' என்று கூறுகிறார்.

அவர்கள் இருவரும், 'அதை (எடுக்காமல்) விட்டுவிடுங்கள்' என்று கூறினர்.

நான் கூறினேன்: 'அதை வனவிலங்குகள் தின்றுவிட நான் விட்டுவிட மாட்டேன். நான் அதைப் பயன்படுத்திக் கொள்வதற்காக எடுத்துக்கொள்வேன்.'

எனவே நான் உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்களிடம் வந்து அது பற்றிக் கேட்டேன்; நடந்த விஷயத்தை அவரிடம் விவரித்தேன்.

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீர் செய்தது நல்லதே! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் நான் நூறு தீனார்கள் அடங்கிய ஒரு பையைக் கண்டெடுத்தேன்.'

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அதை அவரிடம் (அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம்) கொண்டு வந்தேன். அவர்கள் என்னிடம், "ஓர் ஆண்டுக்கு அதைப் பற்றி அறிவிப்பு செய்யுங்கள்" என்றார்கள். எனவே நான் ஓர் ஆண்டுக்கு அறிவிப்பு செய்தேன்; ஆனால் அதை அறிந்துகொண்டவர் யாரும் கிடைக்கவில்லை. பின்னர் நான் அதை அவரிடம் கொண்டு வந்தேன். அவர்கள், "இன்னும் ஓர் ஆண்டுக்கு அதைப் பற்றி அறிவிப்பு செய்யுங்கள்" என்றார்கள். (நான் அறிவிப்பு செய்தேன்). பின்னர் நான் அதை அவரிடம் கொண்டு வந்தேன். அவர்கள், "இன்னும் ஓர் ஆண்டுக்கு அதைப் பற்றி அறிவிப்பு செய்யுங்கள்" என்றார்கள்.'

மேலும் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'அதன் எண்ணிக்கை, அதன் பை மற்றும் அதன் சுருக்குக் கயிறு ஆகியவற்றை நினைவில் கொள்ளுங்கள். யாராவது அதைத் தேடி வந்து, அதன் எண்ணிக்கை, பை மற்றும் கயிறு பற்றி உங்களிடம் தெரிவித்தால், அதை அவரிடம் கொடுத்துவிடுங்கள்; இல்லையெனில் அதைப் பயன்படுத்திக் கொள்ளுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابٌ فِي الْوَقْفِ

வக்ஃப் (தர்மச் சொத்து) பற்றிய பாடம்

1375

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَنْبَأَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ ابْنِ عَوْنٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ أَصَابَ عُمَرُ أَرْضًا بِخَيْبَرَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَصَبْتُ مَالاً بِخَيْبَرَ لَمْ أُصِبْ مَالاً قَطُّ أَنْفَسَ عِنْدِي مِنْهُ فَمَا تَأْمُرُنِي قَالَ إِنْ شِئْتَ حَبَسْتَ أَصْلَهَا وَتَصَدَّقْتَ بِهَا . فَتَصَدَّقَ بِهَا عُمَرُ أَنَّهَا لاَ يُبَاعُ أَصْلُهَا وَلاَ يُوهَبُ وَلاَ يُورَثُ تَصَدَّقَ بِهَا فِي الْفُقَرَاءِ وَالْقُرْبَى وَفِي الرِّقَابِ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَالضَّيْفِ لاَ جُنَاحَ عَلَى مَنْ وَلِيَهَا أَنْ يَأْكُلَ مِنْهَا بِالْمَعْرُوفِ أَوْ يُطْعِمَ صَدِيقًا غَيْرَ مُتَمَوِّلٍ فِيهِ . قَالَ فَذَكَرْتُهُ لِمُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ فَقَالَ غَيْرَ مُتَأَثِّلٍ مَالاً . قَالَ ابْنُ عَوْنٍ فَحَدَّثَنِي بِهِ رَجُلٌ آخَرُ أَنَّهُ قَرَأَهَا فِي قِطْعَةِ أَدِيمٍ أَحْمَرَ غَيْرَ مُتَأَثِّلٍ مَالاً . قَالَ إِسْمَاعِيلُ وَأَنَا قَرَأْتُهَا عِنْدَ ابْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ فَكَانَ فِيهِ غَيْرَ مُتَأَثِّلٍ مَالاً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لاَ نَعْلَمُ بَيْنَ الْمُتَقَدِّمِينَ مِنْهُمْ فِي ذَلِكَ اخْتِلاَفًا فِي إِجَازَةِ وَقْفِ الأَرَضِينَ وَغَيْرِ ذَلِكَ .

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"உமர் (ரலி) அவர்களுக்கு கைபரில் ஒரு நிலம் கிடைத்தது. அவர் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! கைபரில் எனக்கு ஒரு செல்வம் கிடைத்துள்ளது. இதைவிட உயரிய செல்வம் எதுவும் எனக்கு இதுவரை கிடைத்ததில்லை. எனவே, இது குறித்து எனக்கு என்ன கட்டளையிடுகிறீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு (நபி (ஸல்) அவர்கள்), 'நீர் விரும்பினால் அதன் மூலத்தை (விற்கவோ, அன்பளிப்புச் செய்யவோ, வாரிசுரிமை செய்யவோ முடியாதவாறு) நிறுத்தி வைத்துவிட்டு, அதைத் தர்மம் செய்வீராக!' என்றார்கள்.

எனவே உமர் (ரலி) அவர்கள், 'அதன் அசல் (நிலம்) விற்கப்படவோ, அன்பளிப்புச் செய்யப்படவோ, வாரிசுச் சொத்தாக்கப்படவோ கூடாது' என்று (நிபந்தனையிட்டு) அதைத் தர்மம் செய்தார்கள். (மேலும்) அதனை ஏழைகளுக்கும், உறவினர்களுக்கும், அடிமைகளை விடுவிப்பதற்கும், அல்லாஹ்வின் பாதையிலும், வழிப்போக்கர்களுக்கும், விருந்தினர்களுக்கும் தர்மம் செய்தார்கள். அதனை நிர்வகிப்பவர், நியாயமான முறையில் அதிலிருந்து உண்பதிலோ அல்லது (தன்) நண்பருக்கு உணவளிப்பதிலோ குற்றமில்லை. ஆனால், (அதன் மூலம்) அவர் செல்வத்தைச் சேர்த்துக்கொள்பவராக இருக்கக்கூடாது."

(இப்னு அவ்ன் கூறுகிறார்:) "நான் இதை முஹம்மது இப்னு சீரீன் அவர்களிடம் குறிப்பிட்டபோது, அவர் (இறுதி வாக்கியத்தில்) 'செல்வத்தைச் சேர்த்துக்கொள்பவராக இருக்கக்கூடாது' (غَيْرَ مُتَمَوِّلٍ فِيهِ) என்பதற்குப் பதிலாக 'செல்வத்தை திரட்டுபவராக இருக்கக்கூடாது' (غَيْرَ مُتَأَثِّلٍ مَالاً) என்று கூறினார்."

(இப்னு அவ்ன் மேலும் கூறுகிறார்:) "மற்றொருவர் எனக்கு அறிவித்தார், அவர் அதை ஒரு சிவப்பு தோல் துண்டில் 'செல்வத்தை திரட்டுபவராக இருக்கக்கூடாது' (غَيْرَ مُتَأَثِّلٍ مَالاً) என்று எழுதப்பட்டிருப்பதைக் கண்டார்."

(இஸ்மாயீல் இப்னு இப்ராஹீம் கூறுகிறார்:) "நானும் இப்னு உபைதுல்லாஹ் இப்னு உமர் அவர்களிடம் அதை ஓதியபோது, அதில் 'செல்வத்தை திரட்டுபவராக இருக்கக்கூடாது' (غَيْرَ مُتَأَثِّلٍ مَالاً) என்றே இருந்தது."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் மற்ற அறிஞர்கள் மத்தியில் இதன் அடிப்படையிலேயே அமல் செய்யப்படுகிறது. நிலங்களை வக்ஃப் செய்வதிலும் மற்றவற்றிலும் முந்தைய அறிஞர்களிடையே எந்த கருத்து வேறுபாடும் இருந்ததாக நாம் அறியவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1376

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا مَاتَ الإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَمَلُهُ إِلاَّ مِنْ ثَلاَثٍ صَدَقَةٌ جَارِيَةٌ وَعِلْمٌ يُنْتَفَعُ بِهِ وَوَلَدٌ صَالِحٌ يَدْعُو لَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஒருவர் மரணித்துவிட்டால், அவருடைய செயல்கள் (அதற்கான நன்மைகள்) துண்டிக்கப்பட்டு விடுகின்றன; மூன்றைத் தவிர: தொடர் தர்மம், பயனளிக்கும் கல்வி மற்றும் அவருக்காகப் பிரார்த்தனை செய்யும் ஒரு நல்ல (ஸாலிஹான) சந்ததி (ஆண் அல்லது பெண்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْعَجْمَاءِ جُرْحُهَا جُبَارٌ

விலங்குகளால் ஏற்படும் காயம் நஷ்டஈடு அற்றதாகும் என்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1377

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْعَجْمَاءُ جُرْحُهَا جُبَارٌ وَالْبِئْرُ جُبَارٌ وَالْمَعْدِنُ جُبَارٌ وَفِي الرِّكَازِ الْخُمُسُ ‏"‏ ‏.‏ حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، وَأَبِي، سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَعَمْرِو بْنِ عَوْفٍ الْمُزَنِيِّ وَعُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ حَدَّثَنَا مَعْنٌ قَالَ أَخْبَرَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَتَفْسِيرُ حَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْعَجْمَاءُ جُرْحُهَا جُبَارٌ ‏"‏ ‏.‏ يَقُولُ هَدَرٌ لاَ دِيَةَ فِيهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَمَعْنَى قَوْلِهِ ‏"‏ الْعَجْمَاءُ جُرْحُهَا جُبَارٌ ‏"‏ ‏.‏ فَسَّرَ ذَلِكَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا الْعَجْمَاءُ الدَّابَّةُ الْمُنْفَلِتَةُ مِنْ صَاحِبِهَا فَمَا أَصَابَتْ فِي انْفِلاَتِهَا فَلاَ غُرْمَ عَلَى صَاحِبِهَا ‏.‏ ‏"‏ وَالْمَعْدِنُ جُبَارٌ

" يَقُولُ إِذَا احْتَفَرَ الرَّجُلُ مَعْدِنًا فَوَقَعَ فِيهَا إِنْسَانٌ فَلاَ غُرْمَ عَلَيْهِ وَكَذَلِكَ الْبِئْرُ إِذَا احْتَفَرَهَا الرَّجُلُ لِلسَّبِيلِ فَوَقَعَ فِيهَا إِنْسَانٌ فَلاَ غُرْمَ عَلَى صَاحِبِهَا . " وَفِي الرِّكَازِ الْخُمُسُ " . وَالرِّكَازُ مَا وُجِدَ فِي دَفْنِ أَهْلِ الْجَاهِلِيَّةِ . فَمَنْ وَجَدَ رِكَازًا أَدَّى مِنْهُ الْخُمُسَ إِلَى السُّلْطَانِ وَمَا بَقِيَ فَهُوَ لَهُ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"கால்நடை(யால் ஏற்படும் காயத்)திற்கு நஷ்டஈடு கிடையாது; கிணறு(த் தோண்டும்போது ஏற்படும் விபத்)திற்கு நஷ்டஈடு கிடையாது; சுரங்கம் (தோண்டும்போது ஏற்படும் விபத்)திற்கு நஷ்டஈடு கிடையாது; மேலும் 'ரிக்காஸ்' (புதையலில்) ஐந்தில் ஒரு பங்கு (வரி) உண்டு."

மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவும் அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக இது போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இந்த அத்தியாயத்தில் ஜாபிர், அம்ரு பின் அவ்ஃப் அல்-முஸனீ மற்றும் உப்பாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.

மாலிக் பின் அனஸ் (ரஹ்) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களின் "கால்நடை(யால் ஏற்படும் காயம்) வீணானது" எனும் கூற்றுக்கு விளக்கமளிக்கையில், "அது வீணானது, அதற்கு 'தியத்' (இரத்தப்பணம்) எதுவும் இல்லை" என்று கூறுகிறார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: "கால்நடை(யால் ஏற்படும் காயம்) வீணானது" என்பதற்குச் சில மார்க்க அறிஞர்கள் விளக்கமளிக்கையில், "அல்-அஜ்மா (கால்நடை) என்பது, உரிமையாளரிடமிருந்து தப்பியோடிய விலங்காகும். அது தப்பியோடும்போது (ஏதேனும் சேதத்தை) ஏற்படுத்தினால், அதன் உரிமையாளர் மீது எந்த அபராதமும் இல்லை" என்று கூறுகின்றனர்.

"சுரங்கம் வீணானது" (என்பது): "ஒருவர் சுரங்கம் தோண்டி, அதில் ஒரு மனிதர் விழுந்துவிட்டால், (தோண்டியவர் மீது) எந்த அபராதமும் இல்லை."

அவ்வாறே "கிணறு" (என்பது): "ஒருவர் பாதைக்காக (பொதுநலனில்) கிணறு தோண்டி, அதில் ஒரு மனிதர் விழுந்துவிட்டால், அதன் உரிமையாளர் மீது எந்த அபராதமும் இல்லை."

"ரிக்காஸில் ஐந்தில் ஒரு பங்கு" (என்பது): "'ரிக்காஸ்' என்பது அறியாமைக்கால (ஜாஹிலிய்யா) மக்கள் புதைத்து வைத்தவற்றில் கண்டெடுக்கப்படுவதாகும். யார் 'ரிக்காஸ்' (புதையலை) கண்டெடுக்கிறாரோ

அவர், அதிலிருந்து ஐந்தில் ஒரு பங்கை ஆட்சியாளரிடம் செலுத்த வேண்டும்; மீதமுள்ளது அவருக்கே உரியதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي إِحْيَاءِ أَرْضِ الْمَوَاتِ

தரிசு நிலத்தை உயிர்ப்பிப்பது குறித்து கூறப்பட்டுள்ளவை

1378

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، أَخْبَرَنَا أَيُّوبُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ أَحْيَى أَرْضًا مَيِّتَةً فَهِيَ لَهُ وَلَيْسَ لِعِرْقٍ ظَالِمٍ حَقٌّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالُوا لَهُ أَنْ يُحْيِيَ الأَرْضَ الْمَوَاتَ بِغَيْرِ إِذْنِ السُّلْطَانِ ‏.‏ وَقَدْ قَالَ بَعْضُهُمْ لَيْسَ لَهُ أَنْ يُحْيِيَهَا إِلاَّ بِإِذْنِ السُّلْطَانِ ‏.‏ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَعَمْرِو بْنِ عَوْفٍ الْمُزَنِيِّ جَدِّ كَثِيرٍ وَسَمُرَةَ ‏.‏ حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى قَالَ سَأَلْتُ أَبَا الْوَلِيدِ الطَّيَالِسِيَّ عَنْ قَوْلِهِ ‏"‏ وَلَيْسَ لِعِرْقٍ ظَالِمٍ حَقٌّ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ الْعِرْقُ الظَّالِمُ الْغَاصِبُ الَّذِي يَأْخُذُ مَا لَيْسَ لَهُ ‏.‏ قُلْتُ هُوَ الرَّجُلُ الَّذِي يَغْرِسُ فِي أَرْضِ غَيْرِهِ قَالَ هُوَ ذَاكَ ‏.‏

சயீத் பின் ஜைத் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒரு தரிசு நிலத்தை உயிர்ப்பிக்கிறாரோ அது அவருக்கே உரியதாகும். மேலும், அநீதியான வேருக்கு (அதில்) எந்த உரிமையும் இல்லை."

இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்தது. இதனை சிலர் ஹிஷாம் பின் உர்வா வழியாக, அவர் தனது தந்தையிடமிருந்து, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து என 'முர்ஸல்' (தொடர்பறுந்த) நிலையில் அறிவித்துள்ளனர்.

அறிஞர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். "ஆட்சியாளரின் அனுமதியின்றி தரிசு நிலத்தை ஒருவர் உயிர்ப்பிக்கலாம்" என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர். வேறு சிலர், "ஆட்சியாளரின் அனுமதியின்றி அதனை

உயிர்ப்பிக்கக் கூடாது" என்று கூறுகின்றனர். இதில் முதல் கருத்தே மிகவும் சரியானதாகும். இந்த அத்தியாயத்தில் ஜாபிர், கஸீர் என்பவரின் பாட்டனார் அம்ர் பின் அவ்ஃப் அல்முஸனீ மற்றும் சமுரா (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

(அறிவிப்பாளர்) அபூ மூஸா முஹம்மத் பின் அல்-முத்தன்னா கூறுகிறார்: நான் அபுல் வலீத் அத்தயாலிஸியிடம், "அநீதியான வேருக்கு எந்த உரிமையும் இல்லை" என்பது பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர், "அநீதியான வேர் என்பது தனக்கு உரிமையில்லாத ஒன்றை எடுத்துக்கொள்ளும் அபகரிப்பாளரைக் குறிக்கும்" என்று பதிலளித்தார். நான், "அவர் பிறருடைய நிலத்தில் பயிரிடுபவரா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், "அவரே தான்" என்றார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1379

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ وَهْبِ بْنِ كَيْسَانَ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ أَحْيَا أَرْضًا مَيِّتَةً فَهِيَ لَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒரு தரிசு நிலத்தை (பயிரிட்டு அல்லது வேறு வழிகளில்) உயிர்ப்பிக்கிறாரோ, அது அவருக்கே உரியது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقَطَائِعِ

நில மானியங்கள் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1380

قَالَ قُلْتُ لِقُتَيْبَةَ بْنِ سَعِيدٍ حَدَّثَكُمْ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ قَيْسٍ الْمَأْرِبِيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ ثُمَامَةَ بْنِ شَرَاحِيلَ، عَنْ سُمَىِّ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ شُمَيْرٍ، عَنْ أَبْيَضَ بْنِ حَمَّالٍ، أَنَّهُ وَفَدَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَاسْتَقْطَعَهُ الْمِلْحَ فَقَطَعَ لَهُ فَلَمَّا أَنْ وَلَّى قَالَ رَجُلٌ مِنَ الْمَجْلِسِ أَتَدْرِي مَا قَطَعْتَ لَهُ إِنَّمَا قَطَعْتَ لَهُ الْمَاءَ الْعِدَّ ‏.‏ قَالَ فَانْتَزَعَهُ مِنْهُ ‏.‏ قَالَ وَسَأَلَهُ عَمَّا يُحْمَى مِنَ

الْأَرَاكِ قَالَ مَا لَمْ تَنَلْهُ خِفَافُ الإِبِلِ . فَأَقَرَّ بِهِ قُتَيْبَةُ وَقَالَ نَعَمْ . حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ قَيْسٍ الْمَأْرِبِيُّ ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . الْمَأْرِبُ نَاحِيَةٌ مِنَ الْيَمَنِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ وَائِلٍ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبْيَضَ بْنِ حَمَّالٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ فِي الْقَطَائِعِ يَرَوْنَ جَائِزًا أَنْ يُقْطِعَ الإِمَامُ لِمَنْ رَأَى ذَلِكَ .

அப்யத் பின் ஹம்மால் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அவர் இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, உப்பைத் தமக்கு மானியமாக வழங்குமாறு கோரினார். அவருக்காக அதை நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒதுக்கீடு செய்தார்கள். அவர் திரும்பிச் சென்றபோது, சபையில் இருந்த ஒரு மனிதர், "(அல்லாஹ்வின் தூதரே!) அவருக்கு எதை ஒதுக்கீடு செய்தீர்கள் என்று தங்களுக்குத் தெரியுமா? (அது) எல்லோருக்கும் பொதுவான, வற்றாத நீர் ஆதாரத்தைத்தான் (அதாவது, பொதுமக்களுக்குச் சொந்தமான ஒரு வளத்தைத்தான்) அவருக்கு நீங்கள் ஒதுக்கீடு செய்துள்ளீர்கள்" என்று கூறினார். ஆகவே, அவரிடமிருந்து அதை நபி (ஸல்) அவர்கள் திரும்பப் பெற்றுக்கொண்டார்கள்.
பிறகு அவர், "அராக் (எனும் ஒரு வகை) மரத்தில் எதைப் பாதுகாக்கப்பட்டதாகக் கருதலாம்?" என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஒட்டகங்களின் குளம்புகள் எதை எட்டாதோ (அப்பகுதியைத்தான் பாதுகாக்கலாம்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1381

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ ، عَنْ سِمَاكٍ ، قَالَ سَمِعْتُ عَلْقَمَةَ بْنَ وَائِلٍ ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَقْطَعَهُ أَرْضًا بِحَضْرَمَوْتَ . قَالَ مَحْمُودٌ وَأَخْبَرَنَا النَّضْرُ ، عَنْ شُعْبَةَ ، وَزَادَ ، فِيهِ وَبَعَثَ مَعَهُ مُعَاوِيَةَ لِيُقْطِعَهَا إِيَّاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அல்கமா பின் வாயில் (ரழி) அவர்கள் தம் தந்தை (வாயில் பின் ஹுஜ்ர் (ரழி) அவர்கள்) வாயிலாக அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஹத்ரமவ்த்தில் அவருக்காக ஒரு நிலத்தை வழங்கினார்கள் (நிலமானியமாக அளித்து, அதன் பயன்பாட்டு உரிமையை வழங்கினார்கள்).

(அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர் கூடுதலாகக் கூறினார்): "மேலும், நபி (ஸல்)

அவர்கள் முஆவியா (ரழி) அவர்களை, அந்த நிலத்தை அவருக்கு வழங்குவதற்காக, அவருடன் அனுப்பினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْغَرْسِ

நடவு செய்வதன் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

1382

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ إِنْسَانٌ أَوْ طَيْرٌ أَوْ بَهِيمَةٌ إِلاَّ كَانَتْ لَهُ صَدَقَةٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ وَجَابِرٍ وَأُمِّ مُبَشِّرٍ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எந்தவொரு முஸ்லிம் ஒரு செடியை நட்டாலும் அல்லது ஒரு பயிரை விதைத்தாலும், பின்னர் அதிலிருந்து ஒரு மனிதரோ, ஒரு பறவையோ அல்லது ஒரு பிராணியோ உண்டால், அது அவருக்கு ஒரு தர்மமாகவே இருக்கும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي الْمُزَارَعَةِ

விவசாயம் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1383

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَامَلَ أَهْلَ خَيْبَرَ بِشَطْرِ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا مِنْ ثَمَرٍ أَوْ زَرْعٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لَمْ يَرَوْا بِالْمُزَارَعَةِ بَأْسًا عَلَى النِّصْفِ وَالثُّلُثِ وَالرُّبُعِ ‏.‏ وَاخْتَارَ بَعْضُهُمْ أَنْ يَكُونَ الْبَذْرُ مِنْ رَبِّ

الْأَرْضِ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَكَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْمُزَارَعَةَ بِالثُّلُثِ وَالرُّبُعِ وَلَمْ يَرَوْا بِمُسَاقَاةِ النَّخِيلِ بِالثُّلُثِ وَالرُّبُعِ بَأْسًا . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ . وَلَمْ يَرَ بَعْضُهُمْ أَنْ يَصِحَّ شَيْءٌ مِنَ الْمُزَارَعَةِ إِلاَّ أَنْ يَسْتَأْجِرَ الأَرْضَ بِالذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கைபர் மக்களுடன், அதிலிருந்து விளையும் கனிகளிலோ அல்லது பயிர்களிலோ பாதியை (முஸ்லிம்களுக்குச் சேரும் வகையில்) ஓர் ஒப்பந்தம் செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مِنَ الْمُزَارَعَةِ

பங்கு விவசாயம் பற்றி

1384

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي حَصِينٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، قَالَ نَهَانَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ أَمْرٍ كَانَ لَنَا نَافِعًا إِذَا كَانَتْ لأَحَدِنَا أَرْضٌ أَنْ يُعْطِيَهَا بِبَعْضِ خَرَاجِهَا أَوْ بِدَرَاهِمَ وَقَالَ إِذَا كَانَتْ لأَحَدِكُمْ أَرْضٌ فَلْيَمْنَحْهَا أَخَاهُ أَوْ لِيَزْرَعْهَا .

ராஃபிஉ பின் கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குப் பயனளிக்கக்கூடிய ஒரு விஷயத்திலிருந்து எங்களைத் தடுத்தார்கள். (அதாவது) எங்களில் ஒருவருக்கு நிலம் இருக்கும்போது, அவர் அதனை அதன் விளைச்சலில் ஒரு பகுதிக்காகவோ அல்லது சில திர்ஹம்களுக்காகவோ (மற்றொருவருக்குக்) கொடுப்பதை (தடுத்தார்கள்). மேலும் அவர்கள், 'உங்களில் ஒருவருக்கு நிலம் இருந்தால், அதை அவர் தம் சகோதரருக்கு (இலவசமாகப் பயன்படுத்தக்) கொடுக்கட்டும்; அல்லது அவரே அதில் விவசாயம் செய்யட்டும்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1385

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، أَخْبَرَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى الشَّيْبَانِيُّ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَمْ يُحَرِّمِ

الْمُزَارَعَةَ وَلَكِنْ أَمَرَ أَنْ يَرْفُقَ بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَحَدِيثُ رَافِعٍ فِيهِ اضْطِرَابٌ يُرْوَى هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ عَنْ عُمُومَتِهِ وَيُرْوَى عَنْهُ عَنْ ظُهَيْرِ بْنِ رَافِعٍ وَهُوَ أَحَدُ عُمُومَتِهِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْهُ عَلَى رِوَايَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ . وَفِي الْبَابِ عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَجَابِرٍ رضى الله عنهما .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பாகப்பயிர் சாகுபடியைத் தடை செய்யவில்லை. ஆனால், அவர்கள் ஒருவருக்கொருவர் மென்மையாகவும், சலுகையாகவும் (பயிரிடும் விஷயத்தில்) நடந்துகொள்ளுமாறு கட்டளையிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

16. كتاب الديات عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

16. இரத்த பரிகாரம் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي الدِّيَةِ كَمْ هِيَ مِنَ الإِبِلِ

இரத்தப் பரிகாரம் பற்றியும், அது எத்தனை ஒட்டகங்கள் என்பது பற்றியும் வந்துள்ளவை

1386

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ سَعِيدٍ الْكِنْدِيُّ الْكُوفِيُّ، أَخْبَرَنَا ابْنُ أَبِي زَائِدَةَ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ خِشْفِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ مَسْعُودٍ، قَالَ قَضَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي دِيَةِ الْخَطَإِ عِشْرِينَ بِنْتَ مَخَاضٍ وَعِشْرِينَ بَنِي مَخَاضٍ ذُكُورًا وَعِشْرِينَ بِنْتَ لَبُونٍ وَعِشْرِينَ جَذَعَةً وَعِشْرِينَ حِقَّةً . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، أَخْبَرَنَا ابْنُ أَبِي زَائِدَةَ، وَأَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ، نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ مَوْقُوفًا . وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَدْ أَجْمَعَ أَهْلُ الْعِلْمِ عَلَى أَنَّ الدِّيَةَ تُؤْخَذُ فِي ثَلاَثِ سِنِينَ فِي كُلِّ سَنَةٍ ثُلُثُ الدِّيَةِ وَرَأَوْا أَنَّ دِيَةَ الْخَطَإِ عَلَى الْعَاقِلَةِ . وَرَأَى بَعْضُهُمْ أَنَّ الْعَاقِلَةَ قَرَابَةُ الرَّجُلِ مِنْ قِبَلِ أَبِيهِ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِنَّمَا الدِّيَةُ عَلَى الرِّجَالِ دُونَ النِّسَاءِ وَالصِّبْيَانِ مِنَ الْعَصَبَةِ يُحَمَّلُ كُلُّ رَجُلٍ مِنْهُمْ رُبُعَ دِينَارٍ . وَقَدْ قَالَ بَعْضُهُمْ إِلَى نِصْفِ دِينَارٍ فَإِنْ تَمَّتِ الدِّيَةُ وَإِلاَّ نُظِرَ إِلَى أَقْرَبِ الْقَبَائِلِ مِنْهُمْ فَأُلْزِمُوا ذَلِكَ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தவறுதலாக நிகழும் கொலைக்கான நஷ்ட ஈட்டுத் தொகையாக (தியத்), இருபது 'பின்த் மகாத்'களையும் (ஒரு

வயது பெண் ஒட்டகங்கள்), இருபது ஆண் 'பனீ மகாத்'களையும் (ஒரு வயது ஆண் ஒட்டகங்கள்), இருபது 'பின்த் லபூன்'களையும் (இரண்டு வயது பெண் ஒட்டகங்கள்), இருபது 'ஜதஆ'க்களையும் (நான்கு வயது பெண் ஒட்டகங்கள்) மற்றும் இருபது 'ஹிக்கா'க்களையும் (மூன்று வயது பெண் ஒட்டகங்கள்) நிர்ணயித்தார்கள்.

(இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்கள்): இந்தத் தலைப்பில் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது. மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வாயிலாகவும் இது போன்றே (இந்த ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் இந்த வழியில் தவிர (வேறெந்த வழியிலும்) 'மர்ஃபூஃ' ஆக (நபித்தோழர் வழியாக நபிகளாருடன் இணைந்த தொடராக) நாம் அறியவில்லை. அப்துல்லாஹ் (இப்னு மஸ்ஊத்) அவர்களிடமிருந்து இது 'மவ்கூஃப்' ஆகவும் (நபித்தோழரின் கூற்றாக) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அறிஞர்களில் சிலர் இக்கருத்தையே கொண்டுள்ளனர். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

மேலும், நஷ்ட ஈட்டுத் தொகையானது மூன்று ஆண்டுகளில், ஒவ்வொரு ஆண்டும் நஷ்ட ஈட்டின் மூன்றில் ஒரு பங்கு என வசூலிக்கப்பட வேண்டும் என்பதில் அறிஞர்களிடையே ஒருமித்த கருத்து உள்ளது. தவறுதலாக நடக்கும் கொலைக்கான நஷ்ட ஈட்டை 'ஆக்கிலா'வினர் (கொலையாளியின் தந்தை வழி உறவினர்கள்) ஏற்க வேண்டும் என்றும் அவர்கள் கருதுகின்றனர். அவர்களில் சிலர், 'ஆக்கிலா' என்பது ஒருவரின் தந்தை வழி உறவினர்கள் என்று கருதுகின்றனர். இது மாலிக் மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

இன்னும் சிலர், "நஷ்ட ஈடு என்பது பெண்களோ சிறுவர்களோ அன்றி, தந்தை வழி உறவினரான ஆண்களின் மீதே கடமையாகும். அவர்களில் ஒவ்வொரு ஆணும் கால் தீனார் அளிக்க வேண்டும்" என்று கூறுகின்றனர். இன்னும் சிலர் "அரை தீனார் வரை" என்றும் கூறியுள்ளனர். அதன் மூலம் நஷ்ட ஈடு பூர்த்தியானால் சரியே; இல்லையெனில் அவர்களுக்கு நெருக்கமான கோத்திரத்தாரிடம் கவனிக்கப்பட்டு, அவர்கள் மீது அது கடமையாக்கப்படும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1387

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَعِيدٍ الدَّارِمِيُّ، أَخْبَرَنَا حَبَّانُ، وَهُوَ ابْنُ هِلاَلٍ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَاشِدٍ، أَخْبَرَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ مُوسَى، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا دُفِعَ إِلَى أَوْلِيَاءِ الْمَقْتُولِ فَإِنْ شَاءُوا قَتَلُوا وَإِنْ شَاءُوا أَخَذُوا

الدِّيَةَ وَهِيَ ثَلاَثُونَ حِقَّةً وَثَلاَثُونَ جَذَعَةً وَأَرْبَعُونَ خَلِفَةً وَمَا صَالَحُوا عَلَيْهِ فَهُوَ لَهُمْ ‏.‏ وَذَلِكَ لِتَشْدِيدِ الْعَقْلِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அம்ர் இப்னு ஷுஐப் (ரழி) அவர்கள் தனது தந்தை வழியாக தனது பாட்டனாரிடமிருந்து அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒரு இறைநம்பிக்கையாளரை வேண்டுமென்றே கொலை செய்கிறாரோ, அவர் கொல்லப்பட்டவரின் வாரிசுகளிடம் ஒப்படைக்கப்படுவார். அவர்கள் விரும்பினால், அவரைக் கொலை செய்யலாம், அல்லது அவர்கள் விரும்பினால், நஷ்டஈட்டைப் பெற்றுக்கொள்ளலாம். அது முப்பது 'ஹிக்கா'க்கள் (நான்காம் ஆண்டில் அடியெடுத்து வைத்த பெண் ஒட்டகங்கள்), முப்பது 'ஜதஆ'க்கள் (ஐந்தாம் ஆண்டில் அடியெடுத்து வைத்த பெண் ஒட்டகங்கள்) மற்றும் நாற்பது கர்ப்பிணி ஒட்டகங்கள் ஆகும். இதற்கு மேல் அவர்கள் எதை சமாதானம் செய்துகொண்டாலும், அது அவர்களுக்கே உரியதாகும். (இந்த கடுமையான) நஷ்டஈடு (கொலையின் தீவிரத்தை) வலியுறுத்துவதற்காகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الدِّيَةِ كَمْ هِيَ مِنَ الدَّرَاهِمِ

பாடம்: தியா (இரத்த ஈட்டுத் தொகை) குறித்தும், திர்ஹம்களில் அதன் அளவு எவ்வளவு என்பது குறித்தும் வந்துள்ளவை

1388

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هَانِئٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُسْلِمٍ الطَّائِفِيُّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ جَعَلَ الدِّيَةَ اثْنَىْ عَشَرَ أَلْفًا ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது: நபி (ஸல்) அவர்கள், இரத்த ஈட்டுத்தொகையை பன்னிரண்டாயிரமாக (திர்ஹம்களாக) நிர்ணயித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1389

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَفِي حَدِيثِ ابْنِ

عُيَيْنَةَ كَلاَمًا أَكْثَرُ مِنْ هَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا يَذْكُرُ فِي هَذَا الْحَدِيثِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ غَيْرَ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الدِّيَةَ عَشَرَةَ آلاَفٍ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ لاَ أَعْرِفُ الدِّيَةَ إِلاَّ مِنَ الإِبِلِ وَهِيَ مِائَةٌ مِنَ الإِبِلِ أَوْ قِيمَتُهَا .

இக்ரிமா அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே அறிவிக்கிறார்கள். ஆனால், இதில் அவர்கள் "இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து" என்பதைக் குறிப்பிடவில்லை. இப்னு உயைனா அவர்களின் (இந்த) அறிவிப்பில் இதை விட அதிகமான செய்திகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) கூறுகிறார்: முஹம்மத் பின் முஸ்லிம் அவர்களைத் தவிர வேறு யாரும் இந்த ஹதீஸில் "இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) வழியாக" என்று குறிப்பிட்டதாக நாம் அறியவில்லை. சில அறிஞர்களிடம் நடைமுறை இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையிலேயே உள்ளது. இதுவே அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். இன்னும் சில அறிஞர்கள் தியத் (நஷ்ட ஈட்டுத்) தொகை பத்தாயிரம் (திர்ஹம்கள்) என்று கருதுகின்றனர். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகள் ஆகியோரின் கருத்தாகும். ஷாஃபிஈ அவர்கள் கூறினார்கள்: "தியத் என்பது ஒட்டகங்களைத் தவிர வேறெதிலும் இருப்பதாக நான் அறியவில்லை. அது நூறு ஒட்டகங்கள் அல்லது அதன் மதிப்பாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْمُوضِحَةِ .

அத்தியாயம்: எலும்பை வெளிப்படுத்தும் காயம் (அல்-மூளிஹா) பற்றி வந்துள்ளவை

1390

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، أَخْبَرَنَا حُسَيْنٌ الْمُعَلِّمُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ فِي الْمَوَاضِحِ خَمْسٌ خَمْسٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ أَنَّ فِي الْمُوضِحَةِ خَمْسًا مِنَ الإِبِلِ .

அம்ர் பின் ஷுஐப் (அவர்கள்) தம் தந்தை, அவர் தம் பாட்டனார் (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மவாழிஹ் (தலையிலோ முகத்திலோ எலும்பை வெளிப்படுத்தும் காயங்களுக்கு) ஐந்து (ஒட்டகங்கள்) ஈடாகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دِيَةِ الأَصَابِعِ .

விரல்களுக்கான இரத்த பரிகாரம் குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1391

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَمْرٍو النَّحْوِيِّ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ دِيَةُ الأَصَابِعِ الْيَدَيْنِ وَالرِّجْلَيْنِ سَوَاءٌ عَشْرٌ مِنَ الإِبِلِ لِكُلِّ أُصْبُعٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي مُوسَى وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ يَقُولُ سُفْيَانُ وَالشَّافِعِيُّ وَأَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "கைகளின் விரல்களுக்கும் பாதங்களின் விரல்களுக்கும் தியயத் (இழப்பீடு) சமமானதாகும்: ஒவ்வொரு விரலுக்கும் பத்து ஒட்டகங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1392

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ هَذِهِ وَهَذِهِ سَوَاءٌ ‏"‏ ‏.‏ يَعْنِي الْخِنْصَرَ وَالإِبْهَامَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "இதுவும் இதுவும் சமமானவை (நஷ்டஈட்டுத் தொகையில்)" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள். அதாவது, சுண்டு விரலையும் பெருவிரலையும் (குறிப்பிட்டார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي الْعَفْوِ .

மன்னிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1393

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ أَبِي إِسْحَاقَ، حَدَّثَنَا أَبُو السَّفَرِ، قَالَ دَقَّ رَجُلٌ مِنْ قُرَيْشٍ سِنَّ رَجُلٍ مِنَ الأَنْصَارِ فَاسْتَعْدَى عَلَيْهِ مُعَاوِيَةَ فَقَالَ لِمُعَاوِيَةَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ إِنَّ هَذَا دَقَّ سِنِّي . قَالَ مُعَاوِيَةُ إِنَّا سَنُرْضِيكَ وَأَلَحَّ الآخَرُ عَلَى مُعَاوِيَةَ فَأَبْرَمَهُ فَلَمْ يُرْضِهِ فَقَالَ لَهُ مُعَاوِيَةُ شَأْنَكَ بِصَاحِبِكَ . وَأَبُو الدَّرْدَاءِ جَالِسٌ عِنْدَهُ قَالَ أَبُو الدَّرْدَاءِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَا مِنْ رَجُلٍ يُصَابُ بِشَيْءٍ فِي جَسَدِهِ فَيَتَصَدَّقُ بِهِ إِلاَّ رَفَعَهُ اللَّهُ بِهِ دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ بِهِ خَطِيئَةً . قَالَ الأَنْصَارِيُّ أَأَنْتَ سَمِعْتَهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ سَمِعَتْهُ أُذُنَاىَ وَوَعَاهُ قَلْبِي . قَالَ فَإِنِّي أَذَرُهَا لَهُ . قَالَ مُعَاوِيَةُ لاَ جَرَمَ لاَ أُخَيِّبُكَ . فَأَمَرَ لَهُ بِمَالٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَلاَ أَعْرِفُ لأَبِي السَّفَرِ سَمَاعًا مِنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ وَأَبُو السَّفَرِ اسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ أَحْمَدَ وَيُقَالُ ابْنُ يُحْمِدَ الثَّوْرِيُّ .

அபூ அஸ்-ஸஃபர் அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
குறைஷிக் குலத்தைச் சேர்ந்த ஒரு நபர், அன்சாரித் தோழர் ஒருவரின் பல்லை உடைத்துவிட்டார். எனவே பாதிக்கப்பட்ட அன்சாரி, முஆவியா (ரழி) அவர்களிடம் சென்று, அவருக்கு எதிராக முறையிட்டார். அவர் முஆவியா (ரழி) அவர்களிடம், 'முஃமின்களின் தளபதியே! இவர் என் பல்லை உடைத்துவிட்டார்' என்று கூறினார்.
அதற்கு முஆவியா (ரழி), 'நாம் உம்மைத் திருப்திப்படுத்துவோம் (நஷ்டஈடு பெற்றுத் தருவோம்)' என்று கூறினார். ஆனால் அந்த அன்சாரி, முஆவியா (ரழி) அவர்களை வற்புறுத்தினார் (பழிக்குப்பழி வாங்க வலியுறுத்தினார்). (முஆவியா தனது தீர்ப்பை உறுதி செய்த பின்னரும்) அவர் (அன்சாரி) திருப்தியடையவில்லை. எனவே முஆவியா (ரழி) அவரிடம், 'உம்முடைய தோழர் விஷயத்தில் நீர் விரும்பியதைச் செய்துகொள்ளும் (பழிக்குப்பழி வாங்கிக்கொள்ளும்)' என்று கூறிவிட்டார்.
அப்போது அபூதர்தா (ரழி) அவர்கள் அருகில் அமர்ந்திருந்தார்கள். அபூதர்தா (ரழி) கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான்

செவியுற்றேன்:
"எந்த ஒரு மனிதர் தன் உடலில் காயப்படுத்தப்பட்டு, (பழிக்குப்பழி வாங்காமல்) அதை தர்மமாக விட்டுவிடுகிறாரோ (மன்னிக்கிறாரோ), அதற்காக அல்லாஹ் அவருக்கு ஒரு அந்தஸ்தை உயர்த்துகிறான்; மேலும் அவரிடமிருந்து ஒரு பாவத்தை நீக்குகிறான்.'"
உடனே அந்த அன்சாரி, 'இதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நீங்களே கேட்டீர்களா?' என்று வினவினார். அதற்கு அவர் (அபூதர்தா), 'என் இரு செவிகளும் அதைக் கேட்டன; என் இதயம் அதை உள்வாங்கிக் கொண்டது' என்று பதிலளித்தார்.
உடனே அந்த அன்சாரி, 'அப்படியானால், நான் அதை அவருக்காக (அந்தக் குறைஷிக்காக மன்னித்து) விட்டுவிடுகிறேன்' என்று கூறினார்.
முஆவியா (ரழி) அவர்கள், 'நிச்சயமாக நான் உம்மை ஏமாற்றம் அடையச் செய்யமாட்டேன்' என்று கூறி, அவருக்குச் செல்வம் வழங்கும்படி உத்தரவிட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ رُضِخَ رَأْسُهُ بِصَخْرَةٍ .

பாடம்: பாறையால் தலை நசுக்கப்பட்டவர் குறித்து வந்துள்ளவை

1394

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ خَرَجَتْ جَارِيَةٌ عَلَيْهَا أَوْضَاحٌ فَأَخَذَهَا يَهُودِيٌّ فَرَضَخَ رَأْسَهَا بِحَجَرٍ وَأَخَذَ مَا عَلَيْهَا مِنَ الْحُلِيِّ ‏.‏ قَالَ فَأُدْرِكَتْ وَبِهَا رَمَقٌ فَأُتِيَ بِهَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ مَنْ قَتَلَكِ أَفُلاَنٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ بِرَأْسِهَا لاَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَفُلاَنٌ ‏"‏ ‏.‏ حَتَّى سُمِّيَ الْيَهُودِيُّ فَقَالَتْ بِرَأْسِهَا أَىْ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ فَأُخِذَ فَاعْتَرَفَ فَأَمَرَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَرُضِخَ رَأْسُهُ بَيْنَ حَجَرَيْنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ قَوَدَ إِلاَّ بِالسَّيْفِ ‏.‏

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

ஒரு சிறுமி வெள்ளி ஆபரணங்களை அணிந்து கொண்டு வெளியே சென்றாள். ஒரு யூதன் அவளைப் பிடித்து, ஒரு கல்லால் அவளது தலையை நசுக்கி, அவள் அணிந்திருந்த நகைகளையும் எடுத்துக்கொண்டான். அவள் உயிர் ஊசலாடிக் கொண்டிருந்த நிலையில் கண்டெடுக்கப்பட்டு, நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டுவரப்பட்டாள். நபி (ஸல்) அவர்கள், "உன்னைக்

கொன்றது யார்? இன்னாரா?" என்று கேட்டார்கள். அவள் தனது தலையால் 'இல்லை' என்று சைகை செய்தாள். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள், "இன்னாரா?" என்று அந்த யூதனின் பெயரைக் குறிப்பிடும் வரை (பல்வேறு பெயர்களைக் கூறி) கேட்டார்கள். அப்போது அவள் தனது தலையால் 'ஆம்' என்று சைகை செய்தாள். எனவே அவன் பிடிக்கப்பட்டு (விசாரித்தபோது), குற்றத்தை ஒப்புக்கொண்டான். ஆகவே, அவனது தலையை இரண்டு கற்களுக்கு இடையில் வைத்து நசுக்குமாறு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உத்தரவிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَشْدِيدِ قَتْلِ الْمُؤْمِنِ .

நம்பிக்கையாளரைக் கொல்வதன் கடுமையைப் பற்றி வந்துள்ளவை

1395

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ وَمُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَزِيعٍ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَزَوَالُ الدُّنْيَا أَهْوَنُ عَلَى اللَّهِ مِنْ قَتْلِ رَجُلٍ مُسْلِمٍ .

உலகம் அழிந்து போவது, ஒரு முஸ்லிம் மனிதனைக் கொல்வதை விட அல்லாஹ்விடம் மிகவும் அற்பமானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1395

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي عَدِيٍّ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ، وَابْنِ، عَبَّاسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَبُرَيْدَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو هَكَذَا رَوَاهُ ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَى

مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ، فَلَمْ يَرْفَعْهُ وَهَكَذَا رَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ، مَوْقُوفًا وَهَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الْمَرْفُوعِ .

முஹம்மத் பின் பஷ்ஷார் எங்களிடம் அறிவித்தார், முஹம்மத் பின் ஜஃபர் எங்களிடம் அறிவித்தார், ஷுஃபா எங்களிடம் அறிவித்தார், யஃலா பின் அதாவிடமிருந்து, அவர் தனது தந்தையிடமிருந்து, அவர் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (அறிவித்தார்), (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றதே (இந்த அறிவிப்பும்); ஆனால் (அவர்) அதனை (நபிகள் நாயகம் ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம் அவர்களிடம்) 'மர்ஃபூஃ' ஆக (உயர்த்தி) அறிவிக்கவில்லை.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது இப்னு அபீ அதீ அறிவித்த ஹதீஸை விடச் சரியானதாகும். மேலும் இந்த அத்தியாயத்தில் ஸஅத், இப்னு அப்பாஸ், அபூ ஸயீத், அபூ ஹுரைரா, உக்பா பின் ஆமிர், இப்னு மஸ்வூத் மற்றும் புரைதா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே பொருள் கொண்ட) அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை, இப்னு அபீ அதீ என்பவர் ஷுஃபாவிடமிருந்து, யஃலா பின் அதாவிடமிருந்து, அவரின் தந்தையிடமிருந்து, அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (வந்ததாக) அறிவித்தார். (ஆனால்) முஹம்மத் பின் ஜஃபர் மற்றும் பலர் ஷுஃபாவிடமிருந்து, யஃலா பின் அதாவிடமிருந்து (அறிவித்தனர்); ஆனால் இதனை (நபிகள் நாயகம் ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம் அவர்களிடம்) 'மர்ஃபூஃ' ஆக (உயர்த்தி) அறிவிக்கவில்லை. இவ்வாறே ஸுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்களும் யஃலா பின் அதாவிடமிருந்து இதனை 'மவ்கூஃப்' ஆக (அதாவது ஒரு ஸஹாபியின் கூற்றாக) அறிவித்தார். 'மர்ஃபூஃ' ஆன ஹதீஸை விட இதுவே மிகச் சரியானதாகும்.

باب الْحُكْمِ فِي الدِّمَاءِ .

இரத்தம் சிந்துதல் சம்பந்தமான வழக்குகளுக்கான தீர்ப்புகள்

1396

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحْكَمُ بَيْنَ الْعِبَادِ فِي الدِّمَاءِ

قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الأَعْمَشِ مَرْفُوعًا وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنِ الأَعْمَشِ وَلَمْ يَرْفَعُوهُ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, மக்களுக்கு மத்தியில் (மறுமையில்) முதன்முதலில் தீர்ப்பளிக்கப்படும் வழக்குகள் இரத்தம் சிந்துதல் (அதாவது, கொலை, காயம் ஏற்படுத்துதல் போன்ற உயிர் தொடர்பான குற்றங்கள்) பற்றியவையே."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1397

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ أَوَّلَ مَا يُقْضَى بَيْنَ الْعِبَادِ فِي الدِّمَاءِ ‏ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அடியார்களுக்கிடையில் (மறுமை நாளில்) முதன்முதலில் தீர்ப்பளிக்கப்படும் வழக்குகள் இரத்தக் கொலைகள் (மற்றும் இரத்தம் சிந்திய குற்றங்கள்) தொடர்பானவை ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1398

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ يَزِيدَ الرَّقَاشِيِّ، حَدَّثَنَا أَبُو الْحَكَمِ الْبَجَلِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا سَعِيدٍ الْخُدْرِيَّ، وَأَبَا، هُرَيْرَةَ يَذْكُرَانِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ لَوْ أَنَّ أَهْلَ السَّمَاءِ وَأَهْلَ الأَرْضِ اشْتَرَكُوا فِي دَمِ مُؤْمِنٍ لأَكَبَّهُمُ اللَّهُ فِي النَّارِ ‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو الْحَكَمِ الْبَجَلِيُّ هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي نُعْمٍ الْكُوفِيُّ .

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கிறார்கள்: 'வானங்களில் வசிப்பவர்களும் பூமியில் வசிப்பவர்களும் (அனைத்து படைப்பினங்களும்) ஓர் இறைநம்பிக்கையாளரின் இரத்தத்தைச் சிந்துவதில் பங்கெடுத்தால், அல்லாஹ் அவர்களை நரக நெருப்பில் வீசுவான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَقْتُلُ ابْنَهُ يُقَادُ مِنْهُ أَمْ لاَ

ஒரு மனிதன் தன் மகனைக் கொன்றால் அவனிடம் பழிக்குப்பழி வாங்கப்படுமா அல்லது இல்லையா என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1399

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، حَدَّثَنَا الْمُثَنَّى بْنُ الصَّبَّاحِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ سُرَاقَةَ بْنِ مَالِكِ بْنِ جُعْشُمٍ، قَالَ حَضَرْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُقِيدُ الأَبَ مِنِ ابْنِهِ وَلاَ يُقِيدُ الاِبْنَ مِنْ أَبِيهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ سُرَاقَةَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِصَحِيحٍ رَوَاهُ إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ عَنِ الْمُثَنَّى بْنِ الصَّبَّاحِ . وَالْمُثَنَّى بْنُ الصَّبَّاحِ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ . وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَنْ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ مُرْسَلاً وَهَذَا حَدِيثٌ فِيهِ اضْطِرَابٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الأَبَ إِذَا قَتَلَ ابْنَهُ لاَ يُقْتَلُ بِهِ وَإِذَا قَذَفَ ابْنَهُ لاَ يُحَدُّ .

சுராகா பின் மாலிக் பின் ஜுஃஷும் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தந்தைக்காக (அவரைக் கொன்ற) மகனிடம் பழிக்குப்பழி வாங்குவதையும் (கீசாஸ் நிறைவேற்றுவதையும்); ஆனால் மகனுக்காக (அவனைக் கொன்ற) தந்தையிடம் பழிக்குப்பழி வாங்காமல் இருப்பதையும் நான் கண்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1400

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا الأَحْمَرُ، عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ يُقَادُ الْوَالِدُ بِالْوَلَدِ .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பெற்றோர், குழந்தையைக் கொன்றதற்காக (கொலைக்குப் பதிலாகக்) கொல்லப்பட மாட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1401

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تُقَامُ الْحُدُودُ فِي الْمَسَاجِدِ وَلاَ يُقْتَلُ الْوَالِدُ بِالْوَلَدِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ بِهَذَا الإِسْنَادِ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ . وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ مُسْلِمٍ الْمَكِّيُّ قَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மஸ்ஜிதுகளில் ஹுதூத் (இஸ்லாமிய சட்டப்படி நிர்ணயிக்கப்பட்ட தண்டனைகள்) நிறைவேற்றப்படாது; மேலும் பிள்ளைக்காக தந்தை கொல்லப்படமாட்டார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ إِلاَّ بِإِحْدَى ثَلاَثٍ

மூன்று காரணங்களில் ஒன்றைத் தவிர, ஒரு முஸ்லிம் மனிதனின் இரத்தம் (சிந்துவது) ஆகுமானதல்ல என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1402

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُرَّةَ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ يَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلاَّ بِإِحْدَى ثَلاَثٍ الثَّيِّبُ الزَّانِي وَالنَّفْسُ بِالنَّفْسِ وَالتَّارِكُ لِدِينِهِ الْمُفَارِقُ لِلْجَمَاعَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இறைவன் இல்லை என்றும், நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்றும் சாட்சி கூறும் ஒரு முஸ்லிமின் இரத்தம், மூன்று காரணங்களில் ஒன்றைத் தவிர (அநியாயமாக) சிந்தப்படுவது அனுமதிக்கப்பட்டதல்ல: திருமணமான விபச்சாரக்காரர் (அதாவது, கல்லெறிந்து கொல்லப்பட வேண்டியவர்), உயிருக்கு உயிர் (அதாவது, கொலைக்குக் கொலை), மற்றும் தனது மார்க்கத்தைக் கைவிட்டு, ஜமாஅத்தை (முஸ்லிம் சமூகத்தை) விட்டுப் பிரிந்து செல்பவர் (அதாவது, இஸ்லாத்தை விட்டு வெளியேறியவர் அல்லது சமூகத்திற்கு எதிராகக் கிளர்ச்சி செய்பவர்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَقْتُلُ نَفْسًا مُعَاهِدَةً

முஆஹித் ஒருவரைக் கொல்பவர் குறித்து வந்துள்ளவை

1403

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مَعْدِيُّ بْنُ سُلَيْمَانَ، هُوَ الْبَصْرِيُّ عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ أَلاَ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا مُعَاهِدَةً لَهُ ذِمَّةُ اللَّهِ وَذِمَّةُ رَسُولِهِ فَقَدْ أَخْفَرَ بِذِمَّةِ اللَّهِ فَلاَ يَرَحْ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ وَإِنَّ رِيحَهَا لَيُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ سَبْعِينَ خَرِيفًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அறிந்துகொள்ளுங்கள்! அல்லாஹ்வின் பாதுகாப்பிலும் அவனது தூதரின் பாதுகாப்பிலும் உள்ள, (இஸ்லாமிய அரசுடன்) உடன்படிக்கை செய்த ஒருவரை (முஆஹதை) எவர் கொலை செய்கிறாரோ, அவர் அல்லாஹ்வின் பாதுகாப்பை மீறியவராவார். அவர் சொர்க்கத்தின் வாடையைக்கூட நுகரமாட்டார். நிச்சயமாக அதன் நறுமணம் எழுபது வருடப் பயணத் தொலைவிலிருந்து (அல்லது எழுபது ஆண்டுகளின் தொலைவிலிருந்து) வீசக்கூடியதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1404

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي سَعْدٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَدَى الْعَامِرِيَّيْنِ بِدِيَةِ الْمُسْلِمِينَ وَكَانَ لَهُمَا عَهْدٌ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَأَبُو سَعْدٍ الْبَقَّالُ اسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ الْمَرْزُبَانِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு ஆமிரிகளுக்கும் (அவர்கள் கொல்லப்பட்டதால்) முஸ்லிம்களுக்குரியதைப் போன்றே இரத்த ஈட்டுத்தொகையை வழங்கினார்கள். மேலும் அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (பாதுகாப்பு) உடன்படிக்கையைப் பெற்றிருந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حُكْمِ وَلِيِّ الْقَتِيلِ فِي الْقِصَاصِ وَالْعَفْوِ

கிஸாஸ் (பழிக்குப் பழி) மற்றும் மன்னிப்பு ஆகியவற்றில் கொலை செய்யப்பட்டவரின் பாதுகாவலருக்குரிய சட்டம் குறித்து வந்துள்ளவை

1405

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَيَحْيَى بْنُ مُوسَى، قَالاَ حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا الأَوْزَاعِيُّ، حَدَّثَنِي يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ، حَدَّثَنِي أَبُو سَلَمَةَ، حَدَّثَنِي أَبُو هُرَيْرَةَ، قَالَ لَمَّا فَتَحَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مَكَّةَ قَامَ فِي النَّاسِ فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ وَمَنْ قُتِلَ لَهُ قَتِيلٌ فَهُوَ بِخَيْرِ النَّظَرَيْنِ إِمَّا أَنْ يَعْفُوَ وَإِمَّا أَنْ يَقْتُلَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي شُرَيْحٍ خُوَيْلِدِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவிக்கிறார்கள்: 'அல்லாஹ், தன் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மக்கா வெற்றியைக் கொடுத்தபோது, அவர் (ஸல்) மக்களிடையே (உரையாற்றுவதற்காக) நின்றார்கள். அவர் (ஸல்) அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்து போற்றினார்கள். பின்னர் கூறினார்கள்: 'எவருக்கேனும் ஒரு (உறவினர்) கொல்லப்பட்டால், அவருக்கு இரு சிறந்த தெரிவுகள் உள்ளன: ஒன்று (கொலையாளியை) மன்னிப்பது; அல்லது (பழிக்குப்பழி வாங்குவதற்காகக் கொலையாளியைக்) கொல்வது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1406

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ، حَدَّثَنِي سَعِيدُ بْنُ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيُّ، عَنْ أَبِي شُرَيْحٍ الْكَعْبِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ مَكَّةَ وَلَمْ يُحَرِّمْهَا النَّاسُ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلاَ يَسْفِكَنَّ فِيهَا دَمًا وَلاَ يَعْضِدَنَّ فِيهَا شَجَرًا فَإِنْ تَرَخَّصَ مُتَرَخِّصٌ فَقَالَ أُحِلَّتْ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . فَإِنَّ اللَّهَ أَحَلَّهَا لِي وَلَمْ يُحِلَّهَا لِلنَّاسِ وَإِنَّمَا أُحِلَّتْ لِي سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ ثُمَّ هِيَ حَرَامٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِنَّكُمْ مَعْشَرَ خُزَاعَةَ قَتَلْتُمْ هَذَا الرَّجُلَ مِنْ هُذَيْلٍ وَإِنِّي عَاقِلُهُ فَمَنْ قُتِلَ لَهُ قَتِيلٌ بَعْدَ الْيَوْمِ فَأَهْلُهُ بَيْنَ خِيرَتَيْنِ إِمَّا أَنْ يَقْتُلُوا أَوْ يَأْخُذُوا الْعَقْلَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَرَوَاهُ شَيْبَانُ أَيْضًا عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ مِثْلَ هَذَا . - وَرُوِيَ عَنْ أَبِي شُرَيْحٍ الْخُزَاعِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَنْ قُتِلَ لَهُ قَتِيلٌ فَلَهُ أَنْ يَقْتُلَ أَوْ يَعْفُوَ أَوْ يَأْخُذَ الدِّيَةَ " . وَذَهَبَ إِلَى هَذَا بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

அபூ ஷுரைஹ் அல்-கஅபீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் மக்காவை புனிதமாக்கினான்; அது மக்களால் புனிதமாக்கப்படவில்லை. எவர் அல்லாஹ்வையும், இறுதி நாளையும் நம்பிக்கை கொள்கிறாரோ, அவர் அதில் இரத்தம் சிந்த வேண்டாம்; அதன் மரங்களில் எதையும் வெட்ட வேண்டாம். யாரேனும் ஒருவர் 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு இது அனுமதிக்கப்பட்டது' என்று கூறி சலுகை கோரினால், (அவரிடம் கூறுங்கள்:) 'நிச்சயமாக அல்லாஹ் எனக்கு அதை அனுமதித்தான்; ஆனால் அவன் அதை மக்களுக்கு அனுமதிக்கவில்லை. மேலும் அது ஒரு நாளின் ஒரு மணி நேரத்திற்கு மட்டுமே எனக்கு அனுமதிக்கப்பட்டது. பின்னர் அது கியாம நாள் வரை புனிதமானதாக ஆக்கப்பட்டுள்ளது.' பின்னர், 'ஹுதைலைச் சேர்ந்த இந்த மனிதரைக் கொன்ற குஸாஆ குலத்தாரே! நான் அதற்கான நஷ்டஈட்டைப் (தியத்) பொறுப்பேற்கிறேன். எனவே, இன்றைய தினத்திற்குப் பிறகு (பாதிக்கப்பட்டவரின் உறவினர்களில்) எவராவது கொல்லப்பட்டால், அவரது குடும்பத்தாருக்கு இரண்டு தேர்வுகள் உள்ளன; ஒன்று அவர்கள் (பழிக்குப் பழி வாங்க) அவனைக் கொன்றுவிடலாம், அல்லது நஷ்டஈட்டைப் (தியத்) பெற்றுக் கொள்ளலாம்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1407

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قُتِلَ رَجُلٌ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَدُفِعَ الْقَاتِلُ إِلَى وَلِيِّهِ فَقَالَ الْقَاتِلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَاللَّهِ مَا أَرَدْتُ قَتْلَهُ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَمَا إِنَّهُ إِنْ كَانَ صَادِقًا فَقَتَلْتَهُ دَخَلْتَ النَّارَ ‏.‏ فَخَلَّى عَنْهُ الرَّجُلُ ‏.‏ قَالَ وَكَانَ مَكْتُوفًا بِنِسْعَةٍ ‏.‏ قَالَ فَخَرَجَ يَجُرُّ نِسْعَتَهُ ‏.‏ قَالَ فَكَانَ يُسَمَّى ذَا النِّسْعَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالنِّسْعَةُ حَبْلٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களது காலத்தில் ஒரு மனிதர் கொல்லப்பட்டார். எனவே, அந்தக் கொலையாளி (கொல்லப்பட்டவரின்) வாரிசுதாரரிடம் (நீதிமன்றத் தீர்ப்புக்காக அல்லது பழிவாங்குவதற்காக) ஒப்படைக்கப்பட்டார். அந்தக் கொலையாளி, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் அவரைக் கொல்ல நாடவில்லை (வேண்டுமென்றே கொல்லவில்லை)' என்று கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அறிந்துகொள்! அவன் (கூறுவதில்) உண்மையாளனாக இருந்து, (இந்நிலையில்) நீ அவனைக் கொன்றால், நீ நரகில் நுழைவாய்' என்று கூறினார்கள். ஆகவே, அவர் (வாரிசுதாரர்) அந்த மனிதரை (கொலையாளியை) விட்டுவிட்டார்."

(அபூ ஹுரைரா) கூறினார்கள்: "அவர் (கொலையாளி) ஒரு 'நிஸ்ஆ'வினால் (கயிற்றால்) கட்டப்பட்டிருந்தார்."

(அபூ ஹுரைரா) மேலும் கூறினார்கள்: "எனவே அவர் தனது 'நிஸ்ஆ'வை இழுத்துக்கொண்டு வெளியேறினார்."

(அபூ ஹுரைரா) மேலும் கூறினார்கள்: "எனவே அவர் 'துன்-நிஸ்ஆ' (கயிற்றுக்காரர்) என்று அழைக்கப்பட்டார்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ்."

(அபூ ஈஸா மேலும் கூறினார்கள்): "நிஸ்ஆ என்பது ஒரு கயிறு."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ الْمُثْلَةِ ‏

சிதைத்தல் தடை செய்யப்பட்டது பற்றி வந்துள்ளவை

1408

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا بَعَثَ أَمِيرًا عَلَى جَيْشٍ أَوْصَاهُ فِي خَاصَّةِ نَفْسِهِ بِتَقْوَى اللَّهِ وَمَنْ مَعَهُ مِنَ الْمُسْلِمِينَ خَيْرًا فَقَالَ اغْزُوا بِسْمِ اللَّهِ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ قَاتِلُوا مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ اغْزُوا وَلاَ تَغُلُّوا وَلاَ تَغْدِرُوا وَلاَ تُمَثِّلُوا وَلاَ تَقْتُلُوا وَلِيدًا ‏.‏ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَشَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَأَنَسٍ وَسَمُرَةَ وَالْمُغِيرَةِ وَيَعْلَى بْنِ مُرَّةَ وَأَبِي أَيُّوبَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ بُرَيْدَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَكَرِهَ أَهْلُ الْعِلْمِ الْمُثْلَةَ ‏.‏

புரைதா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு படையின் தளபதியை அனுப்பும்போதெல்லாம், அவருக்குத் தனிப்பட்ட முறையில் (தனக்காக) அல்லாஹ்விடம் இறையச்சம் கொள்ளுமாறும், அவருடன் இருக்கும் முஸ்லிம்களிடம் நன்மையாக நடந்துகொள்ளுமாறும் உபதேசிப்பார்கள். பிறகு கூறுவார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் பெயரால், அல்லாஹ்வின் பாதையில் போரிடுங்கள். அல்லாஹ்வை நிராகரிப்பவர்களுடன் போரிடுங்கள். போரிடுங்கள்; (போர்ச் செல்வங்களில்) மோசடி செய்யாதீர்கள்; துரோகம் செய்யாதீர்கள்; (உயிரினங்களின்) அங்கங்களைச் சிதைக்காதீர்கள்; குழந்தையைக் கொல்லாதீர்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1409

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، حَدَّثَنَا خَالِدٌ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي الأَشْعَثِ الصَّنْعَانِيِّ، عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذِّبْحَةَ وَلْيُحِدَّ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ وَلْيُرِحْ ذَبِيحَتَهُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ أَبُو الأَشْعَثِ الصَّنْعَانِيُّ اسْمُهُ شُرَحْبِيلُ بْنُ آدَةَ ‏.‏

ஷத்தாத் பின் அவ்ஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் ஒவ்வொன்றிலும் இஹ்ஸானை (சிறந்த முறையில் செய்வதை) விதியாக்கிவிட்டான். ஆகவே, நீங்கள் (எதையேனும்) கொல்லும்போது, அழகிய முறையில் கொல்லுங்கள்,

மேலும் நீங்கள் (பிராணிகளை) அறுக்கும்போது, அழகிய முறையில் அறுங்கள். உங்களில் ஒருவர் தமது கத்தியைத் தீட்டிக் கொள்ளட்டும், மேலும் அவர் தமது பிராணியை ஆசுவாசப்படுத்தட்டும் (அறுப்பதற்கு முன்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دِيَةِ الْجَنِينِ

பாடம்: கருவின் இரத்தப் பணம் குறித்து வந்தவை

1410

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ سَعِيدٍ الْكِنْدِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَضَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْجَنِينِ بِغُرَّةٍ عَبْدٍ أَوْ أَمَةٍ . فَقَالَ الَّذِي قُضِيَ عَلَيْهِ أَنُعْطِي مَنْ لاَ شَرِبَ وَلاَ أَكَلَ وَلاَ صَاحَ فَاسْتَهَلَّ فَمِثْلُ ذَلِكَ يُطَلُّ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِنَّ هَذَا لَيَقُولُ بِقَوْلِ شَاعِرٍ بَلْ فِيهِ غُرَّةٌ عَبْدٌ أَوْ أَمَةٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ حَمَلِ بْنِ مَالِكِ بْنِ النَّابِغَةِ وَالْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَقَالَ بَعْضُهُمُ الْغُرَّةُ عَبْدٌ أَوْ أَمَةٌ أَوْ خَمْسُمِائَةِ دِرْهَمٍ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ أَوْ فَرَسٌ أَوْ بَغْلٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஒரு கருவின் விஷயத்தில் ஒரு 'குர்ரா' (ஓர் ஆண் அடிமை அல்லது ஒரு பெண் அடிமை) கொடுக்கப்பட வேண்டும் என்று தீர்ப்பளித்தார்கள். யாருக்கு எதிராக அந்தத் தீர்ப்பு வழங்கப்பட்டதோ அவர், 'குடிக்கவோ, உண்ணவோ, அல்லது (உயிருடன் பிறந்ததற்கான அடையாளமாக) கூக்குரலிட்டு அழவோ செய்யாத ஒன்றுக்காகவா நாங்கள் (நஷ்டஈடு) கொடுக்க வேண்டும்? அது போன்ற ஒன்று (நஷ்டஈடு இல்லாமல்) பயனற்றதாயிற்றே?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக இவன் ஒரு கவிஞனின் பேச்சைப் பேசுகிறான். மாறாக, அதற்கு ஒரு 'குர்ரா' – ஓர் ஆண் அடிமையோ அல்லது ஒரு பெண் அடிமையோ – (நஷ்டஈடாகக்) கொடுக்கப்பட வேண்டும்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1411

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عُبَيْدِ بْنِ نَضْلَةَ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، أَنَّ امْرَأَتَيْنِ، كَانَتَا ضَرَّتَيْنِ فَرَمَتْ إِحْدَاهُمَا الأُخْرَى بِحَجَرٍ أَوْ عَمُودِ فُسْطَاطٍ فَأَلْقَتْ جَنِينَهَا فَقَضَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْجَنِينِ غُرَّةٌ عَبْدٌ أَوْ أَمَةٌ وَجَعَلَهُ عَلَى عَصَبَةِ الْمَرْأَةِ . قَالَ الْحَسَنُ وَأَخْبَرَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مَنْصُورٍ، بِهَذَا الْحَدِيثِ نَحْوَهُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"இரண்டு பெண்கள் சக்களத்திகளாக இருந்தனர். அவர்களில் ஒருவர் மற்றவரை ஒரு கல்லால் அல்லது கூடாரத்தின் தூணால் எறிந்தார். அதனால் அவளுக்குக் கருச்சிதைவு ஏற்பட்டது. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அச்சிசுவுக்கு (ஈடாக) 'குர்ரா' எனும் ஓர் ஆண் அல்லது பெண் அடிமையைக் கொடுக்க வேண்டும் என்றும், அதை அப்பெண்ணின் 'அஸபா'விடம் (தந்தை வழி உறவினர்களிடம்) இருந்து பெற வேண்டும் என்றும் தீர்ப்பளித்தார்கள்."

(அறிவிப்பாளர்) அல்-ஹஸன் கூறினார்: "(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக வரும்) இந்த ஹதீஸும் இதே போன்றதாகும்." இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ يُقْتَلُ مُسْلِمٌ بِكَافِرٍ

முஸ்லிம் ஒருவர் காஃபிருக்காக கொல்லப்பட மாட்டார் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1412

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَنْبَأَنَا مُطَرِّفٌ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، حَدَّثَنَا أَبُو جُحَيْفَةَ، قَالَ قُلْتُ لِعَلِيٍّ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ هَلْ عِنْدَكُمْ سَوْدَاءُ فِي بَيْضَاءَ لَيْسَ فِي كِتَابِ اللَّهِ قَالَ لاَ وَالَّذِي فَلَقَ الْحَبَّةَ وَبَرَأَ النَّسَمَةَ مَا عَلِمْتُهُ إِلاَّ فَهْمًا يُعْطِيهِ اللَّهُ رَجُلاً فِي الْقُرْآنِ وَمَا فِي الصَّحِيفَةِ . قُلْتُ وَمَا فِي الصَّحِيفَةِ قَالَ فِيهَا الْعَقْلُ وَفِكَاكُ الأَسِيرِ وَأَنْ لاَ يُقْتَلَ مُؤْمِنٌ بِكَافِرٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ

بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالُوا لاَ يُقْتَلُ مُؤْمِنٌ بِكَافِرٍ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ يُقْتَلُ الْمُسْلِمُ بِالْمُعَاهِدِ ‏.‏ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏

அபூ ஜுஹைஃபா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
நான் அலீ (ரலி) அவர்களிடம், 'நம்பிக்கையாளர்களின் தளபதியே! அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் இல்லாத ஏதேனும் (சிறப்பு) எழுதப்பட்ட செய்தி தங்களிடம் இருக்கிறதா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'இல்லை! வித்தைப் பிளந்து, உயிரினங்களைப் படைத்தவன் மீது சத்தியமாக! அல்லாஹ் ஒரு மனிதனுக்கு குர்ஆனைப் பற்றி அளிக்கும் புரிதலையும், இந்த ஏட்டில் உள்ளதையும் தவிர நான் (அப்படி) எதையும் அறியவில்லை' என்று கூறினார்கள். நான், 'அந்த ஏட்டில் என்ன இருக்கிறது?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அதில் ‘அக்ல்’ (இரத்தப் பணம்/நஷ்டஈடு), கைதிகளை விடுவிப்பது, மற்றும் ஒரு இறைநம்பிக்கையாளர் ஒரு நிராகரிப்பாளருக்காக கொல்லப்படமாட்டார் (எனும் சட்டம் ஆகியவை) இருக்கின்றன' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دِيَةِ الْكُفَّارِ

நிராகரிப்பாளர்களின் இரத்தப் பணம் குறித்து வந்துள்ளவை

1413

حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ أَحْمَدَ، حَدَّثَنَا ابْنُ وَهْبٍ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لاَ يُقْتَلُ مُسْلِمٌ بِكَافِرٍ ‏"‏ ‏.‏ وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ دِيَةُ عَقْلِ الْكَافِرِ نِصْفُ دِيَةِ عَقْلِ الْمُؤْمِنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو فِي هَذَا الْبَابِ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي دِيَةِ الْيَهُودِيِّ وَالنَّصْرَانِيِّ فَذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي دِيَةِ الْيَهُودِيِّ وَالنَّصْرَانِيِّ إِلَى مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَقَالَ عُمَرُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ دِيَةُ الْيَهُودِيِّ وَالنَّصْرَانِيِّ نِصْفُ دِيَةِ الْمُسْلِمِ ‏.‏ وَبِهَذَا يَقُولُ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَرُوِيَ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّهُ قَالَ دِيَةُ الْيَهُودِيِّ وَالنَّصْرَانِيِّ أَرْبَعَةُ آلاَفِ دِرْهَمٍ وَدِيَةُ الْمَجُوسِيِّ ثَمَانُمِائَةِ دِرْهَمٍ ‏.‏ وَبِهَذَا يَقُولُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيُّ

وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ دِيَةُ الْيَهُودِيِّ وَالنَّصْرَانِيِّ مِثْلُ دِيَةِ الْمُسْلِمِ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ .

அம்ர் பின் ஷுஐப் தம் தந்தையிடமிருந்தும், அவர் தம் பாட்டனார் அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு காஃபிருக்காக (இறைமறுப்பவனுக்காக) ஒரு முஸ்லிம் கொல்லப்பட மாட்டார்."

மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "ஒரு காஃபிரின் தியத் (இரத்த ஈட்டுத்தொகை) ஒரு முஃமினின் தியத்தில் பாதியாகும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதீ) கூறுகிறார்: இந்த அத்தியாயத்தில் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன்' தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். யூதர்கள் மற்றும் கிறிஸ்தவர்களின் இரத்த ஈட்டுத்தொகை விஷயத்தில் அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. சில அறிஞர்கள் யூதர்கள் மற்றும் கிறிஸ்தவர்களின் இரத்த ஈட்டுத்தொகை விஷயத்தில் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டதையே (மேற்கண்ட ஹதீஸையே) ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர். உமர் பின் அப்துல் அஸீஸ் அவர்கள், "யூதர் மற்றும் கிறிஸ்தவரின் இரத்த ஈட்டுத்தொகை முஸ்லிமின் இரத்த ஈட்டுத்தொகையில் பாதியாகும்" என்று கூறினார்கள். அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்களும் இதையே கூறுகிறார்கள். உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "யூதர் மற்றும் கிறிஸ்தவரின் இரத்த ஈட்டுத்தொகை நான்காயிரம் திர்ஹம்கள் ஆகும்; மஜூசியின் (நெருப்பு வணங்கியின்) இரத்த ஈட்டுத்தொகை எண்ணூறு திர்ஹம்கள் ஆகும்." மாலிக் பின் அனஸ், ஷாஃபிஈ மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரும் இதையே கூறுகிறார்கள். வேறு சில அறிஞர்கள், "யூதர் மற்றும் கிறிஸ்தவரின் இரத்த ஈட்டுத்தொகை முஸ்லிமின் இரத்த ஈட்டுத்தொகைக்கு சமமானதாகும்" என்று கூறுகிறார்கள். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகளின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَقْتُلُ عَبْدَهُ

ஒரு மனிதர் தனது அடிமையைக் கொன்றது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்பு

1414

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ قَتَلَ عَبْدَهُ قَتَلْنَاهُ وَمَنْ جَدَعَ عَبْدَهُ جَدَعْنَاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ التَّابِعِينَ مِنْهُمْ إِبْرَاهِيمُ النَّخَعِيُّ إِلَى هَذَا وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْهُمُ الْحَسَنُ الْبَصْرِيُّ وَعَطَاءُ بْنُ أَبِي رَبَاحٍ لَيْسَ بَيْنَ الْحُرِّ وَالْعَبْدِ قِصَاصٌ فِي النَّفْسِ وَلاَ فِيمَا دُونَ النَّفْسِ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا قَتَلَ عَبْدَهُ لاَ يُقْتَلُ بِهِ وَإِذَا قَتَلَ عَبْدَ غَيْرِهِ قُتِلَ بِهِ . وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ .

ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் தனது அடிமையைக் கொல்கிறாரோ, அவரை நாம் (பழிக்குப்பழி வாங்கும் விதமாக) கொல்வோம்; மேலும் யார் தனது அடிமையை அங்கஹீனம் செய்கிறாரோ, அவரை நாம் (அதேபோன்று) அங்கஹீனம் செய்வோம்.'

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இது 'ஹஸன் கரீப்' எனும் ஹதீஸாகும். தாபியீன்களில் இப்ராஹீம் அந்-நகஈ போன்ற சில அறிஞர்கள் இக்கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர். ஆனால் ஹஸன் அல்பஸ்ரீ, அதா இப்னு அபீ ரபாஹ் போன்ற சில அறிஞர்கள், 'சுதந்திரமானவருக்கும் அடிமைக்கும் இடையில் உயிருக்காகவோ அல்லது உறுப்புகளுக்காகவோ 'கிஸாஸ்' (பழிக்குப் பழி வாங்குதல்) கிடையாது' என்று கூறினர். இதுவே அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும். மேலும் அவர்களில் சிலர், 'ஒருவர் தன் அடிமையைக் கொன்றால், அதற்காக அவர் கொல்லப்பட மாட்டார்; ஆனால் பிறருடைய அடிமையைக் கொன்றால், அதற்காக அவர் கொல்லப்படுவார்' என்று கூறினர். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா நகர அறிஞர்களின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَرْأَةِ هَلْ تَرِثُ مِنْ دِيَةِ زَوْجِهَا

பாடம்: பெண் தன் கணவனின் இரத்தப் பணத்தில் வாரிசுரிமை பெறுவாளா? என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

1415

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَأَبُو عَمَّارٍ، وَغَيْرُ وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، أَنَّ عُمَرَ، كَانَ يَقُولُ الدِّيَةُ عَلَى الْعَاقِلَةِ وَلاَ تَرِثُ الْمَرْأَةُ مِنْ

دِيَةِ زَوْجِهَا شَيْئًا . حَتَّى أَخْبَرَهُ الضَّحَّاكُ بْنُ سُفْيَانَ الْكِلاَبِيُّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَتَبَ إِلَيْهِ أَنْ وَرِّثِ امْرَأَةَ أَشْيَمَ الضِّبَابِيِّ مِنْ دِيَةِ زَوْجِهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ .

ஸயீத் பின் அல்-முஸய்யப் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: உமர் (ரலி) அவர்கள், "தியா (நஷ்டஈடு) கோத்திரத்தார் மீது சுமத்தப்படும்; மேலும், மனைவி தன் கணவனுடைய தியாவிலிருந்து எதையும் வாரிசாகப் பெறமாட்டாள்" என்றே கூறி வந்தார்கள். அத்-தஹ்ஹாக் பின் சுஃப்யான் அல்-கிலாபி (ரலி) அவர்கள் (உமர் (ரலி) அவர்களிடம்) அறிவிக்கும் வரை (இந்த நிலை நீடித்தது). (அதாவது, அத்-தஹ்ஹாக் (ரலி) அவர்களுக்கு) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அஷ்யம் அத்-திபாபி அவர்களின் மனைவிக்கு, தன் கணவரின் தியாவிலிருந்து (நஷ்டஈட்டிலிருந்து) வாரிசுரிமை அளியுங்கள்" என்று எழுதி அனுப்பியிருந்தார்கள் (என்று அத்-தஹ்ஹாக் (ரலி) அவர்கள் உமர் (ரலி) அவர்களுக்குத் தெரிவித்தார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْقِصَاصِ

கிஸாஸ் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1416

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَنْبَأَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، قَالَ سَمِعْتُ زُرَارَةَ بْنَ أَوْفَى، يُحَدِّثُ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ رَجُلاً، عَضَّ يَدَ رَجُلٍ فَنَزَعَ يَدَهُ فَوَقَعَتْ ثَنِيَّتَاهُ فَاخْتَصَمُوا إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَعَضُّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ كَمَا يَعَضُّ الْفَحْلُ لاَ دِيَةَ لَكَ . فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏(وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ)‏ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ يَعْلَى بْنِ أُمَيَّةَ وَسَلَمَةَ بْنِ أُمَيَّةَ وَهُمَا أَخَوَانِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: ஒரு மனிதர் மற்றொரு மனிதரின் கையை கடித்தார். (கடிக்கப்பட்ட) அவர் தனது கையை (கடித்தவரின் வாயிலிருந்து) வெளியே இழுத்தபோது, (கடித்தவரின்) இரண்டு முன் பற்கள் விழுந்தன. அவர்கள் (இருவரும்) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (தங்கள் வழக்கை) கொண்டு வந்தார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தனது சகோதரனை ஆண் ஒட்டகம் கடிப்பது போல் கடிக்கிறாரா? உனக்கு (விழுந்த பற்களுக்காக) நஷ்டஈடு (திய்யத்) கிடையாது." எனவே, அல்லாஹ், **"வல்ஜுரூஹ கிஸாஸ்"**

(காயங்களுக்குப் பழிக்குப் பழி) (என்ற வசனத்தை சூரா அல்-மாயிதா 5:45 இல்) அருளினான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَبْسِ فِي التُّهْمَةِ

குற்றச்சாட்டுக்காக சிறையில் அடைப்பது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1417

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ سَعِيدٍ الْكِنْدِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم حَبَسَ رَجُلاً فِي تُهْمَةٍ ثُمَّ خَلَّى عَنْهُ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ بَهْزٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ حَدِيثٌ حَسَنٌ. وَقَدْ رَوَى إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ هَذَا الْحَدِيثَ أَتَمَّ مِنْ هَذَا وَأَطْوَلَ.

பஹ்ஸ் பின் ஹகீம் அவர்கள், தம் தந்தை அவர்களிடமிருந்தும், அவர் தம் பாட்டனார் அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பதாவது: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு குற்றச்சாட்டின் பேரில் ஒரு மனிதரைத் தடுத்து வைத்தார்கள், பின்னர் அவரை விடுவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ

பாடம்: தனது செல்வத்தைப் பாதுகாக்கும்போது கொல்லப்பட்டவர் ஷஹீத் ஆவார் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1418

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، وَحَاتِمُ بْنُ سِيَاهٍ الْمَرْوَزِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَوْفٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَمْرِو بْنِ سَهْلٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ نُفَيْلٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ وَمَنْ سَرَقَ مِنَ الأَرْضِ شِبْرًا طُوِّقَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ سَبْعِ أَرَضِينَ " . وَزَادَ حَاتِمُ بْنُ سِيَاهٍ الْمَرْوَزِيُّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ قَالَ مَعْمَرٌ بَلَغَنِي عَنِ الزُّهْرِيِّ وَلَمْ أَسْمَعْ مِنْهُ زَادَ فِي

هَذَا الْحَدِيثِ "مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ" . وَهَكَذَا رَوَى شُعَيْبُ بْنُ أَبِي حَمْزَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَمْرِو بْنِ سَهْلٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَى سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ سُفْيَانُ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَمْرِو بْنِ سَهْلٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸயீத் பின் ஸைத் பின் அம்ர் பின் நுஃபைல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் தனது சொத்தைப் பாதுகாக்கப் போராடி (அதில்) கொல்லப்படுகிறாரோ, அவர் ஒரு ஷஹீத் ஆவார் (இறைவழியில் உயிர் நீத்தவர் போன்ற அந்தஸ்தைப் பெறுவார்). மேலும், எவர் நிலத்தில் ஒரு சாண் அளவை (அநியாயமாக) அபகரித்தால், மறுமை நாளில் ஏழு பூமிகள் அவர் கழுத்தில் (கடுமையான தண்டனையாக) மாலையாகச் சுற்றப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1419

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ الْمُطَّلِبِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَسَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لِلرَّجُلِ أَنْ يُقَاتِلَ عَنْ نَفْسِهِ وَمَالِهِ . وَقَالَ ابْنُ الْمُبَارَكِ يُقَاتِلُ عَنْ مَالِهِ وَلَوْ دِرْهَمَيْنِ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் தனது செல்வத்தைப் பாதுகாக்கும்போது (ஒரு அநியாயக்காரனால்) கொல்லப்படுகிறாரோ, அவர் ஷஹீத் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1420

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْوَهَّابِ الْكُوفِيُّ، شَيْخٌ ثِقَةٌ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، حَدَّثَنِي إِبْرَاهِيمُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ طَلْحَةَ، قَالَ سُفْيَانُ وَأَثْنَى عَلَيْهِ خَيْرًا قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ أُرِيدَ مَالُهُ بِغَيْرِ حَقٍّ فَقَاتَلَ فَقُتِلَ فَهُوَ شَهِيدٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "யாருடைய செல்வம் உரிமையின்றி (அநியாயமாக) பறிக்கப்பட நாடப்பட்டு, அவர் (அதை எதிர்த்து) போராடி கொல்லப்பட்டால், அவர் ஷஹீத் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1420

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

முஹம்மது இப்னு பஷ்ஷார் எங்களிடம் அறிவித்தார், அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு மஹ்தி எங்களிடம் அறிவித்தார், சுஃப்யான், அப்துல்லாஹ் இப்னு அல்-ஹஸன் வழியாக, அவர் இப்ராஹீம் இப்னு முஹம்மது இப்னு தல்ஹா வழியாக, அவர் அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் (ரழி) வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதேபோன்ற பொருளில் (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸைப் போன்றே) அறிவித்தார்.

1421

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَوْفٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ وَمَنْ قُتِلَ دُونَ

دِينِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ وَمَنْ قُتِلَ دُونَ دَمِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ وَمَنْ قُتِلَ دُونَ أَهْلِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ نَحْوَ هَذَا . وَيَعْقُوبُ هُوَ ابْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ الزُّهْرِيُّ .

சயீத் பின் ஸைத் (ரலி) அவர்கள், தாம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறக் கேட்டதாக அறிவித்தார்கள்: "எவர் தமது செல்வத்தைப் (பாதுகாக்கும் முயற்சியில்) கொல்லப்படுகிறாரோ அவர் ஷஹீத் ஆவார்; மேலும் எவர் தமது மார்க்கத்தைப் (பாதுகாக்கும் முயற்சியில்) கொல்லப்படுகிறாரோ அவர் ஷஹீத் ஆவார்; மேலும் எவர் தமது உயிரைப் (பாதுகாக்கும் முயற்சியில்) கொல்லப்படுகிறாரோ அவர் ஷஹீத் ஆவார்; மேலும் எவர் தமது குடும்பத்தைப் (பாதுகாக்கும் முயற்சியில்) கொல்லப்படுகிறாரோ அவர் ஷஹீத் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقَسَامَةِ

பாடம்: அல்-கஸாமா பற்றி வந்துள்ளவை

1422

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ بُشَيْرِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ، قَالَ يَحْيَى وَحَسِبْتُ عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، أَنَّهُمَا قَالاَ خَرَجَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَهْلِ بْنِ زَيْدٍ وَمُحَيِّصَةُ بْنُ مَسْعُودِ بْنِ زَيْدٍ حَتَّى إِذَا كَانَا بِخَيْبَرَ تَفَرَّقَا فِي بَعْضِ مَا هُنَاكَ ثُمَّ إِنَّ مُحَيِّصَةَ وَجَدَ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ سَهْلٍ قَتِيلاً قَدْ قُتِلَ فَدَفَنَهُ ثُمَّ أَقْبَلَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم هُوَ وَحُوَيِّصَةُ بْنُ مَسْعُودٍ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ سَهْلٍ وَكَانَ أَصْغَرَ الْقَوْمِ ذَهَبَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ لِيَتَكَلَّمَ قَبْلَ صَاحِبَيْهِ قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " كَبِّرِ الْكُبْرَ " . فَصَمَتَ وَتَكَلَّمَ صَاحِبَاهُ ثُمَّ تَكَلَّمَ مَعَهُمَا فَذَكَرُوا لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَقْتَلَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَهْلٍ فَقَالَ لَهُمْ " أَتَحْلِفُونَ خَمْسِينَ يَمِينًا فَتَسْتَحِقُّونَ صَاحِبَكُمْ أَوْ قَاتِلَكُمْ " . قَالُوا وَكَيْفَ نَحْلِفُ وَلَمْ نَشْهَدْ قَالَ " فَتُبَرِّئُكُمْ يَهُودُ بِخَمْسِينَ يَمِينًا " . قَالُوا وَكَيْفَ نَقْبَلُ أَيْمَانَ قَوْمٍ كُفَّارٍ فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَعْطَى عَقْلَهُ . حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ

هَارُونَ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ بُشَيْرِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ، وَرَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ بِمَعْنَاهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْقَسَامَةِ وَقَدْ رَأَى بَعْضُ فُقَهَاءِ الْمَدِينَةِ الْقَوَدَ بِالْقَسَامَةِ. وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَغَيْرِهِمْ إِنَّ الْقَسَامَةَ لاَ تُوجِبُ الْقَوَدَ وَإِنَّمَا تُوجِبُ الدِّيَةَ. آخِرُ أَبْوَابِ الدِّيَاتِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ.

ஸஹ்ல் பின் அபீ ஹஸ்மா (ரழி) மற்றும் ராஃபிஉ பின் கதீஜ் (ரழி) ஆகியோர் அறிவிக்கிறார்கள்:

அப்துல்லாஹ் பின் ஸஹ்ல் பின் ஸைத் மற்றும் முஹய்யிஸா பின் மஸ்ஊத் பின் ஸைத் ஆகியோர் (கைபருக்குச்) சென்றனர். அவர்கள் கைபரை அடைந்தபோது, அங்குள்ள (சில) வேலை நிமித்தமாகப் பிரிந்து சென்றனர். பிறகு முஹய்யிஸா, அப்துல்லாஹ் பின் ஸஹ்ல் கொல்லப்பட்டுக் கிடப்பதைக் கண்டு, அவரை அடக்கம் செய்தார்.

பிறகு அவரும் (முஹய்யிஸா), ஹுவையிஸா பின் மஸ்ஊத் மற்றும் அப்துர் ரஹ்மான் பின் ஸஹ்ல் ஆகியோரும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தனர். கூட்டத்தாரிலேயே அப்துர் ரஹ்மான் மிகவும் இளையவராக இருந்தார். அவர் தம் (மற்ற இரு) தோழர்களுக்கு முன்பாகப் பேச முற்பட்டார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "**வயதில் பெரியவருக்கு முன்னுரிமை கொடுங்கள்**" என்றார்கள். ஆகவே அவர் அமைதியானார்; அவருடைய இரு தோழர்களும் பேசினார்கள். பிறகு அவரும் அவர்களுடன் பேசினார். அவர்கள் அப்துல்லாஹ் பின் ஸஹ்ல் கொல்லப்பட்டதைப் பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கூறினார்கள்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவர்களிடம், "**நீங்கள் ஐம்பது முறை சத்தியம் செய்து, (அதன் மூலம்) உங்கள் தோழருக்கான (இரத்த ஈட்டுத் தொகையை) அல்லது உங்கள் கொலையாளியை (பழிவாங்கும் உரிமையை) அடைந்து கொள்கிறீர்களா?**" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், "(நாங்கள் நிகழ்விடத்தில்) இல்லாதபோது நாங்கள் எப்படி சத்தியம் செய்ய முடியும்?" என்று கேட்டார்கள்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "**அப்படியானால், யூதர்கள் ஐம்பது முறை சத்தியம் செய்து (உங்கள் குற்றச்சாட்டிலிருந்து) தங்களை விடுவித்துக் கொள்வார்கள்**" என்றார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், "இறைநிராகரிப்பாளர்களான (குஃப்பார்) ஒரு கூட்டத்தாரின் சத்தியங்களை நாங்கள் எப்படி ஏற்க முடியும்?" என்று கேட்டார்கள்.

இந்த நிலையை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கண்டபோது, தாமே அவருக்கான (கொலை செய்யப்பட்டவருக்கான) நஷ்ட ஈட்டை (தியத்) வழங்கினார்கள்.

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக) ஸஹ்ல் பின் அபீ ஹஸ்மா (ரழி) மற்றும் ராஃபிஉ பின் கதீஜ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து இதே கருத்துள்ள ஹதீஸ் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ لاَ يَجِبُ عَلَيْهِ الْحَدُّ .

யாருக்குத் தண்டனை (ஹத்) அவசியமாகாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1423

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْقُطَعِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ عُمَرَ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " رُفِعَ الْقَلَمُ عَنْ ثَلاَثَةٍ عَنِ النَّائِمِ حَتَّى يَسْتَيْقِظَ وَعَنِ الصَّبِيِّ حَتَّى يَشِبَّ وَعَنِ الْمَعْتُوهِ حَتَّى يَعْقِلَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَلِيٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَذَكَرَ بَعْضُهُمْ " وَعَنِ الْغُلاَمِ حَتَّى يَحْتَلِمَ " . وَلاَ نَعْرِفُ لِلْحَسَنِ سَمَاعًا عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ عَنْ أَبِي ظَبْيَانَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ . وَرَوَاهُ الأَعْمَشُ عَنْ أَبِي ظَبْيَانَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ عَلِيٍّ مَوْقُوفًا وَلَمْ يَرْفَعْهُ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى قَدْ كَانَ الْحَسَنُ فِي زَمَانِ عَلِيٍّ وَقَدْ أَدْرَكَهُ وَلَكِنَّا لاَ نَعْرِفُ لَهُ سَمَاعًا مِنْهُ وَأَبُو ظَبْيَانَ اسْمُهُ حُصَيْنُ بْنُ جُنْدَبٍ .

அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “மூன்று பேரை விட்டும் எழுதுகோல் உயர்த்தப்பட்டுள்ளது (அதாவது, அவர்களின் செயல்கள் பதிவு செய்யப்படுவதில்லை, அவர்கள் பொறுப்பாக்கப்படுவதில்லை): தூங்குபவர் அவர் விழிக்கும் வரை, சிறுவன் அவன் பருவ வயதை அடையும் வரை, மற்றும் புத்தி சுவாதீனமில்லாதவர் அவர் புத்தி தெளிவடையும் வரை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دَرْءِ الْحُدُودِ .

தண்டனைகளைத் தவிர்ப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1424

حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ الأَسْوَدِ أَبُو عَمْرٍو الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَبِيعَةَ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زِيَادٍ الدِّمَشْقِيُّ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ ادْرَءُوا الْحُدُودَ عَنِ الْمُسْلِمِينَ مَا اسْتَطَعْتُمْ فَإِنْ كَانَ لَهُ مَخْرَجٌ فَخَلُّوا سَبِيلَهُ فَإِنَّ الإِمَامَ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعَفْوِ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعُقُوبَةِ ‏"‏ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முடிந்தவரை முஸ்லிம்களிடமிருந்து ஹுதூத் (இறைவனால் நிர்ணயிக்கப்பட்ட கடுமையான தண்டனைகள்) சட்டங்களை நீக்குங்கள். அவருக்கு (தண்டனையிலிருந்து தப்பிக்க) ஒரு வழி (அல்லது சந்தேகம்) இருந்தால், அவரை விட்டுவிடுங்கள். ஏனெனில், ஒரு ஆட்சியாளர் (அல்லது நீதிபதி) மன்னிப்பதில் தவறிழைப்பது, தண்டிப்பதில் தவறிழைப்பதை விடச் சிறந்ததாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1424

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ زِيَادٍ، نَحْوَ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ رَبِيعَةَ وَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ رَبِيعَةَ عَنْ يَزِيدَ بْنِ زِيَادٍ الدِّمَشْقِيِّ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَوَاهُ وَكِيعٌ عَنْ يَزِيدَ بْنِ زِيَادٍ نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَرِوَايَةُ وَكِيعٍ أَصَحُّ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ نَحْوُ هَذَا عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُمْ قَالُوا مِثْلَ ذَلِكَ ‏.‏ وَيَزِيدُ بْنُ زِيَادٍ الدِّمَشْقِيُّ ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ وَيَزِيدُ بْنُ أَبِي زِيَادٍ الْكُوفِيُّ أَثْبَتُ مِنْ هَذَا وَأَقْدَمُ ‏.‏

ஹன்னாத் எங்களிடம் அறிவித்தார், வகீஉ எங்களிடம் அறிவித்தார், யஸீத் பின் ஸியாத் வழியாக (அவர் அறிவித்த ஹதீஸ்) முஹம்மத் பின் ரபீஆவின் ஹதீஸைப் போன்றே (அமைந்துள்ளது). ஆனால் அவர் அதனை (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) 'மர்ஃபூஃ' ஆக அறிவிக்கவில்லை.

இந்தத் தலைப்பில் அபூஹுரைரா (ரலி), அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஆயிஷா (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸை முஹம்மத் பின் ரபீஆ, யஸீத் பின் ஸியாத் அத்திமஷ்கீ வாயிலாக (அஸ்ஸுஹ்ரீ, உர்வா வழியாக) அறிவிப்பதைத் தவிர (வேறெந்த வழியிலும்) 'மர்ஃபூஃ' ஆக நாம் அறியவில்லை. வகீஉ இதனை யஸீத் பின் ஸியாத் வழியாக இதே போன்று அறிவித்துள்ளார்; ஆனால் அவர் அதனை (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) 'மர்ஃபூஃ' ஆக அறிவிக்கவில்லை. வகீஉடைய அறிவிப்பே மிகவும் சரியானதாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் பலரிடமிருந்தும் இது போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது; அவர்களும் இவ்வாறே கூறியுள்ளனர்.

யஸீத் பின் ஸியாத் அத்திமஷ்கீ என்பவர் ஹதீஸ் அறிவிப்பில் பலவீனமானவர் ஆவார். யஸீத் பின் அபீ ஸியாத் அல்கூஃபீ என்பவர் இவரைவிட உறுதியானவரும், காலத்தால் முந்தியவரும் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّتْرِ عَلَى الْمُسْلِمِ ‏.‏

முஸ்லிமின் (குறைகளை) மறைப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1425

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَنْ نَفَّسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ الدُّنْيَا نَفَّسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ الآخِرَةِ وَمَنْ سَتَرَ عَلَى مُسْلِمٍ سَتَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ هَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ رِوَايَةِ أَبِي عَوَانَةَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் ஓர் இறைநம்பிக்கையாளரின் இம்மைத் துன்பங்களில் ஒன்றை நீக்குகிறாரோ, அல்லாஹ் மறுமையில் அவருடைய துன்பங்களில் ஒன்றை நீக்குவான். மேலும், எவர் ஒரு முஸ்லிமின் (குறைகளை) மறைக்கிறாரோ, அல்லாஹ் இம்மையிலும் மறுமையிலும் அவருடைய (குறைகளை) மறைப்பான். மேலும் அல்லாஹ், தன் அடியான் தன் சகோதரனுக்கு உதவி செய்யும் காலமெல்லாம் அவனுக்கு உதவி செய்து கொண்டிருக்கிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1425

وَرَوَى أَسْبَاطُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ حُدِّثْتُ عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَكَأَنَّ هَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي عَنِ الأَعْمَشِ بِهَذَا الْحَدِيثِ .

அஸ்பாத் பின் முஹம்மது அவர்கள் அல்-அஃமாஷ் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். அல்-அஃமாஷ் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அபூ ஸாலிஹ் அவர்களிடமிருந்து, அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸின் கருத்தைப்) போன்றே எனக்கு அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது." (இமாம் திர்மிதி அல்லது அறிவிப்பாளர் சங்கிலியின் தொகுப்பாளர் கூறுகிறார்:) "மேலும், இந்த (அறிவிப்புச் சங்கிலி) முதல் ஹதீஸை விட மிகவும் சரியானது போல் உள்ளது." உபைது பின் அஸ்பாத் பின் முஹம்மது அவர்கள் இதை எங்களுக்கு அறிவித்தார்; அவர் கூறினார்: "என் தந்தை அல்-அஃமாஷ் அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸை எனக்கு அறிவித்தார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1426

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عُقَيْلٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لاَ يَظْلِمُهُ وَلاَ يُسْلِمُهُ وَمَنْ كَانَ فِي حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முஸ்லிம் மற்றொரு முஸ்லிமின் சகோதரர் ஆவார். அவர் அவருக்கு அநீதி இழைக்கமாட்டார்; அவரைக் கைவிடமாட்டார் (அல்லது எதிரிகளிடம் ஒப்படைக்கமாட்டார்/ தீங்குக்கு உள்ளாக்கமாட்டார்). எவர் தன் சகோதரரின் தேவையை நிறைவேற்றுவதில் ஈடுபடுகிறாரோ, அல்லாஹ் அவரின் தேவையை நிறைவேற்றுவான். மேலும் எவர் ஒரு முஸ்லிமின் ஒரு துன்பத்தை நீக்குகிறாரோ, மறுமை நாளின் துன்பங்களில் இருந்து ஒரு துன்பத்தை அல்லாஹ் அவரை விட்டும் நீக்குவான். மேலும் எவர் ஒரு முஸ்லிமின் (குறைகளை) மறைக்கிறாரோ, மறுமை நாளில் அல்லாஹ் அவரின் (குறைகளை) மறைப்பான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّلْقِينِ فِي الْحَدِّ ‏.‏

சட்டபூர்வ தண்டனைகளின் விஷயத்தில் தூண்டுதல் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1427

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِمَاعِزِ بْنِ مَالِكٍ ‏"‏ أَحَقٌّ مَا بَلَغَنِي عَنْكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَمَا بَلَغَكَ عَنِّي قَالَ ‏"‏ بَلَغَنِي أَنَّكَ وَقَعْتَ عَلَى جَارِيَةِ آلِ فُلاَنٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ فَشَهِدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ فَأَمَرَ بِهِ فَرُجِمَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ السَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ مُرْسَلاً وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் மாஇஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடம், "உம்மைப் பற்றி எனக்கு எட்டிய செய்தி உண்மையா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "என்னைப்பற்றி தங்களுக்கு என்ன செய்தி எட்டியது?" என்று கேட்டார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், "இன்னார் குடும்பத்தைச் சேர்ந்த அடிமைப் பெண்ணுடன் நீர் உடலுறவு கொண்டதாக எனக்கு செய்தி எட்டியது" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், "ஆம்" என்று கூறினார். எனவே, அவர் நான்கு முறை (குற்றத்தை) ஒப்புக்கொண்டு சாட்சியம்

கூறினார். ஆகவே, அவரைக் கல்லெறிந்து கொல்லுமாறு நபி (ஸல்) அவர்கள் கட்டளையிட்டார்கள்; (அவ்வாறே) அவர் கல்லெறிந்து கொல்லப்பட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دَرْءِ الْحَدِّ عَنِ الْمُعْتَرِفِ إِذَا رَجَعَ ‏.‏

குற்றத்தை ஒப்புக்கொண்டவர் (வாக்கிலிருந்து) பின்வாங்கினால் தண்டனையைத் தவிர்ப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1428

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ جَاءَ مَاعِزٌ الأَسْلَمِيُّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنَّهُ قَدْ زَنَى ‏.‏ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ جَاءَ مِنْ شِقِّهِ الآخَرِ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهُ قَدْ زَنَى ‏.‏ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ جَاءَ مِنْ شِقِّهِ الآخَرِ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهُ قَدْ زَنَى ‏.‏ فَأَمَرَ بِهِ فِي الرَّابِعَةِ فَأُخْرِجَ إِلَى الْحَرَّةِ فَرُجِمَ بِالْحِجَارَةِ فَلَمَّا وَجَدَ مَسَّ الْحِجَارَةِ فَرَّ يَشْتَدُّ حَتَّى مَرَّ بِرَجُلٍ مَعَهُ لَحْىُ جَمَلٍ فَضَرَبَهُ بِهِ وَضَرَبَهُ النَّاسُ حَتَّى مَاتَ فَذَكَرُوا ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ فَرَّ حِينَ وَجَدَ مَسَّ الْحِجَارَةِ وَمَسَّ الْمَوْتِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ هَلاَّ تَرَكْتُمُوهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَرُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

மாஇஸ் அல்-அஸ்லமீ (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, (தான்) விபச்சாரம் செய்துவிட்டதாகக் கூறினார். எனவே அவர்கள் (ஸல்) அவரைவிட்டுத் தம் முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள். பின்னர் அவர் மறுபக்கத்திலிருந்து வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் விபச்சாரம் செய்துவிட்டேன்' என்று கூறினார். எனவே அவர்கள் (ஸல்) அவரைவிட்டுத் தம் முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள். பின்னர் அவர் மறுபக்கத்திலிருந்து வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் விபச்சாரம் செய்துவிட்டேன்' என்று கூறினார். நான்காவது முறையாக (அவர் ஒப்புக்கொண்ட) போது, அவர்கள் (ஸல்) அவருக்கு (தண்டனை நிறைவேற்ற) உத்தரவிட்டார்கள். அவர் 'அல்-ஹர்ரா' என்ற இடத்திற்குக் கொண்டு செல்லப்பட்டு, கற்களால் எறியப்பட்டார். கற்களின் தாக்கத்தை உணர்ந்தபோது அவர் வேகமாக ஓடினார். ஒட்டகத்தின் தாடை எலும்பை வைத்திருந்த ஒரு

மனிதரைக் கடந்து சென்றபோது, அவர் அதைக் கொண்டு (மாஇஸை) அடித்தார்; மக்களும் அவர் இறக்கும் வரை (அவரைத் தொடர்ந்து) அடித்தார்கள். பின்பு அவர்கள் (மக்கள்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், கற்களின் தாக்கத்தையும் மரணத்தின் தாக்கத்தையும் (அல்லது மரண பயத்தையும்) உணர்ந்தபோது அவர் ஓடியதைப் பற்றி (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) கூறினார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நீங்கள் ஏன் அவரை விட்டுவிடவில்லை?' (அவர் தப்பிச் செல்ல அனுமதித்திருக்கலாமே?) என்று கேட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1429

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَنْبَأَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَجُلاً، مِنْ أَسْلَمَ جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَاعْتَرَفَ بِالزِّنَا فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ اعْتَرَفَ فَأَعْرَضَ عَنْهُ حَتَّى شَهِدَ عَلَى نَفْسِهِ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَبِكَ جُنُونٌ " . قَالَ لاَ . قَالَ " أَحْصَنْتَ " . قَالَ نَعَمْ . قَالَ فَأَمَرَ بِهِ فَرُجِمَ بِالْمُصَلَّى فَلَمَّا أَذْلَقَتْهُ الْحِجَارَةُ فَرَّ فَأُدْرِكَ فَرُجِمَ حَتَّى مَاتَ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَيْرًا وَلَمْ يُصَلِّ عَلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْمُعْتَرِفَ بِالزِّنَا إِذَا أَقَرَّ عَلَى نَفْسِهِ أَرْبَعَ مَرَّاتٍ أُقِيمَ عَلَيْهِ الْحَدُّ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا أَقَرَّ عَلَى نَفْسِهِ مَرَّةً أُقِيمَ عَلَيْهِ الْحَدُّ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ . وَحُجَّةُ مَنْ قَالَ هَذَا الْقَوْلَ حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ أَنَّ رَجُلَيْنِ اخْتَصَمَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ أَحَدُهُمَا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ ابْنِي زَنَى بِامْرَأَةِ هَذَا الْحَدِيثَ بِطُولِهِ وَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " اغْدُ يَا أُنَيْسُ عَلَى امْرَأَةِ هَذَا فَإِنِ اعْتَرَفَتْ فَارْجُمْهَا " . وَلَمْ يَقُلْ فَإِنِ اعْتَرَفَتْ أَرْبَعَ مَرَّاتٍ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அஸ்லம் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, விபச்சாரம் செய்ததாக ஒப்புக்கொண்டார். நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரை விட்டு முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள். பிறகு அவர் (மீண்டும்) ஒப்புக்கொண்டார். அப்போதும் நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரை விட்டு முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள். (இறுதியாக) அவர் தமக்கு எதிராக நான்கு முறை சாட்சி கூறினார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'உனக்கு பைத்தியமா?'

என்று கேட்டார்கள். அவர் 'இல்லை' என்றார். 'நீ திருமணமானவனா (முஹ்ஸனா)?' என்று கேட்டார்கள். அவர் 'ஆம்' என்றார். ஆகவே நபி (ஸல்) அவர்கள் கட்டளையிட்டார்கள்; அவர் முஸல்லாவில் கல்லெறிந்து கொல்லப்பட்டார். கற்கள் அவரைத் துன்புறுத்தத் தொடங்கியபோது (வலிக்கச் செய்தபோது) அவர் ஓடினார். பிறகு அவர் பிடிக்கப்பட்டு, இறக்கும் வரை கல்லெறியப்பட்டார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரைப் பற்றி நல்லவிதமாகக் கூறினார்கள். ஆனால் அவருக்காக (ஜனாஸா) தொழுகையை அவர்கள் தொழுகவில்லை."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். சில அறிஞர்களிடம் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் செயல்பாடு உள்ளது. அதாவது, விபச்சாரத்தை ஒப்புக்கொள்பவர், தமக்கு எதிராக நான்கு முறை (குற்றத்தை) ஒப்புக்கொண்டால், அவர் மீது 'ஹத்' (தண்டனை) நிறைவேற்றப்படும். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும். வேறு சில அறிஞர்கள், "அவர் தமக்கு எதிராக ஒரு முறை ஒப்புக்கொண்டாலே தண்டனை நிறைவேற்றப்படும்" என்று கூறினர். இது மாலிக் பின் அனஸ் மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கூற்றாகும். இந்தக் கூற்றைக் கூறுபவர்களின் ஆதாரம், அபூ ஹுரைரா மற்றும் ஸைத் பின் காலித் ஆகியோர் அறிவித்த ஹதீஸ் ஆகும். (அதில்) இரண்டு மனிதர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வழக்காடினர். அவர்களில் ஒருவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் மகன் இந்த மனிதரின் மனைவியுடன் விபச்சாரம் செய்துவிட்டான்..." என்று முழு ஹதீஸையும் கூறினார். (அதில்) நபி (ஸல்) அவர்கள், "உனைஸே! இந்த மனிதரின் மனைவியிடம் காலையில் செல்வீராக! அவள் (குற்றத்தை) ஒப்புக்கொண்டால், அவளுக்கு கல்லெறி தண்டனை நிறைவேற்றுவீராக" என்று கூறினார்கள். "அவள் நான்கு முறை ஒப்புக்கொண்டால்" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَنْ يُشْفَعَ فِي الْحُدُودِ .

சட்டபூர்வமான தண்டனைகளில் பரிந்துரை செய்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1430

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ قُرَيْشًا، أَهَمَّهُمْ شَأْنُ الْمَرْأَةِ الْمَخْزُومِيَّةِ الَّتِي سَرَقَتْ فَقَالُوا مَنْ يُكَلِّمُ فِيهَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالُوا مَنْ يَجْتَرِئُ عَلَيْهِ إِلاَّ أُسَامَةُ بْنُ زَيْدٍ حِبُّ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ فَكَلَّمَهُ أُسَامَةُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَتَشْفَعُ فِي حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَامَ فَاخْتَطَبَ فَقَالَ ‏"‏

إِنَّمَا أَهْلَكَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ أَنَّهُمْ كَانُوا إِذَا سَرَقَ فِيهِمُ الشَّرِيفُ تَرَكُوهُ وَإِذَا سَرَقَ فِيهِمُ الضَّعِيفُ أَقَامُوا عَلَيْهِ الْحَدَّ وَايْمُ اللَّهِ لَوْ أَنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ مُحَمَّدٍ سَرَقَتْ لَقَطَعْتُ يَدَهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ مَسْعُودِ ابْنِ الْعَجْمَاءِ وَيُقَالُ مَسْعُودُ بْنُ الأَعْجَمِ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"மக்ஸூம் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு பெண் திருடிய விவகாரத்தால் குறைஷிகள் கவலையுற்றார்கள். எனவே அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவளைப் பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் யார் பேசுவார்கள்?' (பிறகு) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிரியமானவரான உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) அவர்களைத் தவிர வேறு யாரால் அவரிடம் (இது குறித்துப் பேச) துணிவார்கள்?' எனவே உஸாமா (ரழி) அவர்கள் அவருடன் பேசினார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தண்டனைகளில் ஒன்றைப் பற்றி நீங்கள் பரிந்துரை செய்கிறீர்களா?' பின்னர் அவர்கள் எழுந்து நின்று (மக்களுக்கு) உரையாற்றினார்கள்: 'உங்களுக்கு முன் இருந்தவர்கள் அழிந்து போனதெல்லாம், அவர்களில் கண்ணியமான ஒருவர் திருடிவிட்டால் அவரை (தண்டிக்காமல்) விட்டுவிடுவார்கள் என்பதனால்தான். மேலும், அவர்களில் பலவீனமான ஒருவர் திருடிவிட்டால், அவர் மீது தண்டனையை நிலைநாட்டுவார்கள். அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் மகள் ஃபாத்திமா (ரழி) திருடியிருந்தாலும், நான் அவளுடைய கையை வெட்டியிருப்பேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي تَحْقِيقِ الرَّجْمِ ‏.‏

கல்லெறிந்து கொல்லுதலை உறுதிப்படுத்துவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1431

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ رَجَمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَرَجَمَ أَبُو بَكْرٍ وَرَجَمْتُ وَلَوْلاَ أَنِّي أَكْرَهُ أَنْ أَزِيدَ فِي كِتَابِ اللَّهِ لَكَتَبْتُهُ فِي الْمُصْحَفِ فَإِنِّي قَدْ خَشِيتُ أَنْ

تَجِيءَ أَقْوَامٌ فَلاَ يَجِدُونَهُ فِي كِتَابِ اللَّهِ فَيَكْفُرُونَ بِهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَرُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عُمَرَ .

உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கல்லெறிந்தார்கள் (விபச்சாரத்திற்கான தண்டனையாக), அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் கல்லெறிந்தார்கள், நானும் கல்லெறிந்தேன். அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் (குர்ஆனில்) எதையும் நான் சேர்ப்பதை நான் வெறுக்காதிருந்தால், நான் அதை முஸ்ஹஃபில் (குர்ஆன் தொகுப்பில்) எழுதியிருப்பேன். ஏனெனில், (எதிர்காலத்தில்) ஒரு மக்கள் கூட்டம் வந்து, அவர்கள் அதை அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் காணாத பட்சத்தில், அதை (அந்த சட்டத்தை) நிராகரித்து விடுவார்களோ என்று நான் அஞ்சுகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1432

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، وَإِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ إِنَّ اللَّهَ بَعَثَ مُحَمَّدًا صلى الله عليه وسلم بِالْحَقِّ وَأَنْزَلَ عَلَيْهِ الْكِتَابَ فَكَانَ فِيمَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ آيَةُ الرَّجْمِ فَرَجَمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَرَجَمْنَا بَعْدَهُ وَإِنِّي خَائِفٌ أَنْ يَطُولَ بِالنَّاسِ زَمَانٌ فَيَقُولَ قَائِلٌ لاَ نَجِدُ الرَّجْمَ فِي كِتَابِ اللَّهِ فَيَضِلُّوا بِتَرْكِ فَرِيضَةٍ أَنْزَلَهَا اللَّهُ أَلاَ وَإِنَّ الرَّجْمَ حَقٌّ عَلَى مَنْ زَنَى إِذَا أَحْصَنَ وَقَامَتِ الْبَيِّنَةُ أَوْ كَانَ حَبَلٌ أَوِ اعْتِرَافٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَرُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ .

உமர் இப்னு அல்கத்தாப் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் முஹம்மத் (ஸல்) அவர்களை சத்தியத்துடன் அனுப்பினான். இன்னும் அவருக்கு வேதத்தையும் அருளினான். அவருக்கு அருளப்பட்டவற்றில் 'கல்லெறி தண்டனை' (ரஜ்ம்) பற்றிய வசனமும் இருந்தது. (அந்த வசனம் குர்ஆனில் ஓதப்படுவது பின்னர் நீக்கப்பட்டாலும், அதன் சட்டம் நிலைத்திருந்தது.) எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கல்லெறி தண்டனை வழங்கினார்கள்; அவர்களுக்குப் பிறகு நாங்களும் கல்லெறி தண்டனை வழங்கினோம். மக்களிடையே காலம் நீண்டுவிட்டால், ஒருவர், 'அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் கல்லெறி தண்டனையை நாங்கள் காணவில்லையே' என்று கூறுவார்களோ என நான் அஞ்சுகிறேன். (அப்படிச் சொல்லி,) அல்லாஹ் அருளிய ஒரு கடமையைக் கைவிடுவதன் மூலம்

அவர்கள் வழிதவறிச் செல்வார்கள். எச்சரிக்கை! நிச்சயமாக, திருமணமானவர் விபச்சாரம் புரிந்து, அதற்குச் சாட்சியம் (நான்கு சாட்சிகள்) இருந்தாலோ, அல்லது கர்ப்பம் உண்டானாலோ, அல்லது (குற்றத்தை) ஒப்புக்கொண்டாலோ (அவருக்குக்) கல்லெறி தண்டனை வழங்குவது உறுதியான (சட்ட)மாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجْمِ عَلَى الثَّيِّبِ .

திருமணமான விபச்சாரியை கல்லெறிந்து கொல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1433

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، سَمِعَهُ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ، وَشِبْلٍ، أَنَّهُمْ كَانُوا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأَتَاهُ رَجُلاَنِ يَخْتَصِمَانِ فَقَامَ إِلَيْهِ أَحَدُهُمَا وَقَالَ أَنْشُدُكَ اللَّهَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَمَّا قَضَيْتَ بَيْنَنَا بِكِتَابِ اللَّهِ . فَقَالَ خَصْمُهُ وَكَانَ أَفْقَهَ مِنْهُ أَجَلْ يَا رَسُولَ اللَّهِ اقْضِ بَيْنَنَا بِكِتَابِ اللَّهِ وَائْذَنْ لِي فَأَتَكَلَّمَ إِنَّ ابْنِي كَانَ عَسِيفًا عَلَى هَذَا فَزَنَا بِامْرَأَتِهِ فَأَخْبَرُونِي أَنَّ عَلَى ابْنِي الرَّجْمَ فَفَدَيْتُ مِنْهُ بِمِائَةِ شَاةٍ وَخَادِمٍ ثُمَّ لَقِيتُ نَاسًا مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ فَزَعَمُوا أَنَّ عَلَى ابْنِي جَلْدَ مِائَةٍ وَتَغْرِيبَ عَامٍ وَإِنَّمَا الرَّجْمُ عَلَى امْرَأَةِ هَذَا . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لأَقْضِيَنَّ بَيْنَكُمَا بِكِتَابِ اللَّهِ الْمِائَةُ شَاةٍ وَالْخَادِمُ رَدٌّ عَلَيْكَ وَعَلَى ابْنِكَ جَلْدُ مِائَةٍ وَتَغْرِيبُ عَامٍ وَاغْدُ يَا أُنَيْسُ عَلَى امْرَأَةِ هَذَا فَإِنِ اعْتَرَفَتْ فَارْجُمْهَا . فَغَدَا عَلَيْهَا فَاعْتَرَفَتْ فَرَجَمَهَا .

அபூ ஹுரைரா (ரலி), ஜைத் பின் காலித் (ரலி) மற்றும் ஷிப்ல் (ரலி) ஆகியோர் அறிவிக்கிறார்கள்:

அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தபோது, இரண்டு மனிதர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வழக்காடிக்கொண்டு வந்தார்கள். அவர்களில் ஒருவர் (நபி (ஸல்) அவர்களை நோக்கி) எழுந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் அல்லாஹ்வைக் கொண்டு உங்களிடம் கேட்கிறேன்; நீங்கள் எங்களுக்கிடையில் அல்லாஹ்வின் வேதத்தைக் கொண்டே தீர்ப்பளிக்க வேண்டும்" என்று கூறினார்.

அவரை விட மார்க்க அறிவு மிக்கவரான அவருடைய எதிராளி, "ஆம்,

அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களுக்கிடையில் அல்லாஹ்வின் வேதத்தைக் கொண்டே தீர்ப்பளியுங்கள்; (எனது தரப்பை) நான் பேச அனுமதியுங்கள்" என்று கூறினார்.

பிறகு அவர், "என் மகன் இவரிடம் கூலியாளாக வேலை செய்து வந்தான். இவருடைய மனைவியுடன் அவன் விபச்சாரம் செய்துவிட்டான். என் மகனுக்குக் கல்லெறி தண்டனை உண்டு என்று எனக்குத் தெரிவிக்கப்பட்டது. ஆகவே, நான் (என் மகனுக்கு விதிக்கப்பட்ட தண்டனையிலிருந்து அவனை விடுவிக்க) நூறு ஆடுகளையும், ஒரு பணியாளரையும் (இவருக்கு) ஈடாகக் கொடுத்தேன். பிறகு நான் அறிஞர்களைச் சந்தித்தபோது, அவர்கள் என் மகனுக்கு நூறு கசையடிகளும் ஓராண்டு நாடு கடத்தலுமே தண்டனை என்றும், கல்லெறி தண்டனை இவருடைய மனைவிக்கே உரியது என்றும் தெரிவித்தனர்" என்று கூறினார்.

நபி (ஸல்) அவர்கள், "என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! உங்கள் இருவருக்குமிடையில் அல்லாஹ்வின் வேதப்படியே நான் நிச்சயமாகத் தீர்ப்பளிப்பேன். அந்த நூறு ஆடுகளும், அந்தப் பணியாளரும் உனக்கே திருப்பியளிக்கப்பட வேண்டும். உன் மகனுக்கு நூறு கசையடிகளும், ஓராண்டு நாடு கடத்தலும் தண்டனையாகும். உனைஸே! நீங்கள் இம்மனிதருடைய மனைவியிடம் செல்லுங்கள். அவள் (குற்றத்தை) ஒப்புக்கொண்டால் அவளுக்குக் கல்லெறி தண்டனை நிறைவேற்றுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

அவர் அவளிடம் சென்றார். அவள் குற்றத்தை ஒப்புக்கொண்டாள். ஆகவே அவர் அவளுக்குக் கல்லெறி தண்டனை நிறைவேற்றினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1433b

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ .

அபு ஹுரைரா (ரலி) மற்றும் ஸைத் பின் காலித் அல்-ஜுஹனீ (ரலி) ஆகியோர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) அதே கருத்துடன் அறிவிக்கின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1433c

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، بِإِسْنَادِهِ نَحْوَ حَدِيثِ مَالِكٍ بِمَعْنَاهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرَةَ وَعُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَهَزَّالٍ وَبُرَيْدَةَ وَسَلَمَةَ بْنِ الْمُحَبِّقِ وَأَبِي بَرْزَةَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهَكَذَا رَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَمَعْمَرٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَوْا بِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " إِذَا زَنَتِ الأَمَةُ فَاجْلِدُوهَا فَإِنْ زَنَتْ فِي الرَّابِعَةِ فَبِيعُوهَا وَلَوْ بِضَفِيرٍ " . وَرَوَى سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَشِبْلٍ قَالُوا كُنَّا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . هَكَذَا رَوَى ابْنُ عُيَيْنَةَ الْحَدِيثَيْنِ جَمِيعًا عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَشِبْلٍ وَحَدِيثُ ابْنِ عُيَيْنَةَ وَهَمٌ وَهِمَ فِيهِ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ أَدْخَلَ حَدِيثًا فِي حَدِيثٍ . وَالصَّحِيحُ مَا رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ الْوَلِيدِ الزُّبَيْدِيُّ وَيُونُسُ بْنُ يَزِيدَ وَابْنُ أَخِي الزُّهْرِيِّ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِذَا زَنَتِ الأَمَةُ فَاجْلِدُوهَا " .
وَالزُّهْرِيُّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ شِبْلِ بْنِ خَالِدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَالِكٍ الأَوْسِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِذَا زَنَتِ الأَمَةُ " . وَهَذَا الصَّحِيحُ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ . - وَشِبْلُ بْنُ خَالِدٍ لَمْ يُدْرِكِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم إِنَّمَا رَوَى شِبْلٌ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَالِكٍ الأَوْسِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهَذَا الصَّحِيحُ وَحَدِيثُ ابْنِ عُيَيْنَةَ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَرُوِيَ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ شِبْلُ بْنُ حَامِدٍ وَهُوَ خَطَأٌ إِنَّمَا هُوَ شِبْلُ بْنُ خَالِدٍ وَيُقَالُ أَيْضًا شِبْلُ بْنُ خُلَيْدٍ .

குதைபா எங்களிடம் அறிவித்தார், லைத் எங்களிடம் அறிவித்தார், இப்னு ஷிஹாப் (ரஹ்) அவர்களிடமிருந்து, (முந்தைய) மாலிக் (ரஹ்) அவர்களின் ஹதீஸைப் போன்றே மற்றோர் அறிவிப்புத் தொடர் வழியாகவும் அதே கருத்துப்பட வந்துள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) கூறுகிறார்:
இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ பக்ரா, உப்பாதா பின் அஸ்ஸாமித், அபூ ஹுரைரா, அபூ ஸயீத், இப்னு அப்பாஸ், ஜாபிர் பின் ஸமுரா, ஹஸ்ஸால், புரைதா, ஸலமா பின் அல்-முஹப்பிக், அபூ பர்ஸா மற்றும் இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஹுரைரா மற்றும் ஸைத் பின் காலித் (ரலி) ஆகியோரின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது.

மாலிக் பின் அனஸ், மஅமர் மற்றும் பலர் அஸ்-ஸுஹ்ரீ வழியாகவும், அவர் உபைதுல்லாஹ் பின் அப்துல்லாஹ் பின் உத்பா வழியாகவும், அவர் அபூ ஹுரைரா மற்றும் ஸைத் பின் காலித் (ரலி) வழியாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இவ்வாறே அறிவித்துள்ளனர். மேலும் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அவர்கள் அறிவிப்பதாவது:

"ஒரு அடிமைப் பெண் விபச்சாரம் செய்தால் அவளைக் கசையடியுங்கள். நான்காவது முறையும் அவள் விபச்சாரம் செய்தால், ஒரு தலைமுடிக் கயிற்றுக்கு பகரமாகவேனும் அவளை விற்றுவிடுங்கள்."

சுஃப்யான் பின் உயைனா (ரஹ்), அஸ்-ஸுஹ்ரீ வழியாகவும், அவர் உபைதுல்லாஹ் வழியாகவும், அவர் அபூ ஹுரைரா, ஸைத் பின் காலித் மற்றும் ஷிப்ல் வழியாகவும், "நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தோம்" என்று அறிவிக்கிறார்கள். இப்னு உயைனா இந்த இரண்டு ஹதீஸ்களையும் அபூ ஹுரைரா, ஸைத் பின் காலித் மற்றும் ஷிப்ல் ஆகியோர் வழியாக அறிவிக்கிறார். ஆனால் இப்னு உயைனாவின் இந்த அறிவிப்பு ஒரு தவறாகும் (வஹ்ம்). சுஃப்யான் பின் உயைனா இதில் தவறிழைத்துவிட்டார்; அவர் ஒரு ஹதீஸை மற்றொரு ஹதீஸுடன் இணைத்துவிட்டார்.

முஹம்மத் பின் அல்-வலீத் அஸ்-ஸுபைதீ, யூனுஸ் பின் யஸீத் மற்றும் அஸ்-ஸுஹ்ரீயின் சகோதரர் மகன் ஆகியோர், அஸ்-ஸுஹ்ரீ வழியாக... அபூ ஹுரைரா மற்றும் ஸைத் பின் காலித் (ரலி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து, "ஒரு அடிமைப் பெண் விபச்சாரம் செய்தால் அவளைக் கசையடியுங்கள்" (என்று மட்டுமே) அறிவிப்பதே சரியானதாகும்.

மேலும் அஸ்-ஸுஹ்ரீ, உபைதுல்லாஹ் வழியாக, ஷிப்ல் பின் காலித் வழியாக, அப்துல்லாஹ் பின் மாலிக் அல்-அவ்ஸீ வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து, "ஒரு அடிமைப் பெண் விபச்சாரம் செய்தால்..." (அவளைக் கசையடியுங்கள் என்ற ஹதீஸின் ஆரம்பப் பகுதி) என்று அறிவிக்கிறார்.

ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களிடம் இதுவே சரியானதாகும். ஷிப்ல் பின் காலித் நபி (ஸல்) அவர்களை சந்தித்தவர் அல்லர்; ஷிப்ல், அப்துல்லாஹ் பின் மாலிக் அல்-அவ்ஸீ வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தே அறிவிக்கிறார். இதுவே சரியானதாகும். இப்னு உயைனாவின் ஹதீஸ் பாதுகாக்கப்பட்டதல்ல (கைர் மஹ்ஃபூழ்). ஷிப்ல் பின் ஹாமித் என்று அவர் கூறியதாக அறிவிக்கப்படுகிறது; இது தவறாகும். அவர் ஷிப்ல் பின் காலித் என்பதே சரியானது. ஷிப்ல் பின் குலைத் என்றும் கூறப்படுகிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1434

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ زَاذَانَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ حِطَّانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ خُذُوا عَنِّي فَقَدْ جَعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلاً الثَّيِّبُ بِالثَّيِّبِ جَلْدُ مِائَةٍ ثُمَّ الرَّجْمُ وَالْبِكْرُ بِالْبِكْرِ جَلْدُ مِائَةٍ وَنَفْىُ سَنَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَأُبَىُّ بْنُ كَعْبٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ وَغَيْرُهُمْ قَالُوا الثَّيِّبُ تُجْلَدُ وَتُرْجَمُ ‏.‏ وَإِلَى هَذَا ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ إِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَغَيْرُهُمَا الثَّيِّبُ إِنَّمَا عَلَيْهِ الرَّجْمُ وَلاَ يُجْلَدُ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلُ هَذَا فِي غَيْرِ حَدِيثٍ فِي قِصَّةِ مَاعِزٍ وَغَيْرِهِ أَنَّهُ أَمَرَ بِالرَّجْمِ وَلَمْ يَأْمُرْ أَنْ يُجْلَدَ قَبْلَ أَنْ يُرْجَمَ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ ‏.‏

உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என்னிடமிருந்து (இந்த சட்டத்தை) எடுத்துக்கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக அல்லாஹ் அப்பெண்களுக்கு (அதாவது, விபச்சாரத்தில் ஈடுபடும் ஆண், பெண் இருபாலருக்கும்) ஒரு வழியை ஏற்படுத்தியுள்ளான். திருமணமானவர் (இன்னொரு திருமணமானவருடன் விபச்சாரம் செய்தால், அவருக்கான தண்டனை) நூறு கசையடிகளும், பின்னர் கல்லெறிந்து கொல்லுதலுமாகும். கன்னி (இன்னொரு கன்னியுடன் விபச்சாரம் செய்தால், அவருக்கான தண்டனை) நூறு கசையடிகளும், ஓர் ஆண்டு நாடு கடத்தலுமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ تَرَبُّصِ الرَّجْمِ بِالْحُبْلَى حَتَّى تَضَعَ ‏.‏

பாடம்: கர்ப்பிணிப் பெண் பிரசவிக்கும் வரை கல்லெறி தண்டனையைத் தாமதப்படுத்துதல்.

1435

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، حَدَّثَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي الْمُهَلَّبِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ امْرَأَةً، مِنْ جُهَيْنَةَ اعْتَرَفَتْ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِالزِّنَا فَقَالَتْ إِنِّي حُبْلَى . فَدَعَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَلِيَّهَا فَقَالَ " أَحْسِنْ إِلَيْهَا فَإِذَا وَضَعَتْ حَمْلَهَا فَأَخْبِرْنِي " . فَفَعَلَ فَأَمَرَ بِهَا فَشُدَّتْ عَلَيْهَا ثِيَابُهَا ثُمَّ أَمَرَ بِرَجْمِهَا فَرُجِمَتْ ثُمَّ صَلَّى عَلَيْهَا فَقَالَ لَهُ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ يَا رَسُولَ اللَّهِ رَجَمْتَهَا ثُمَّ تُصَلِّي عَلَيْهَا . فَقَالَ " لَقَدْ تَابَتْ تَوْبَةً لَوْ قُسِمَتْ بَيْنَ سَبْعِينَ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ لَوَسِعَتْهُمْ وَهَلْ وَجَدْتَ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنْ أَنْ جَادَتْ بِنَفْسِهَا لِلَّهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"ஜுஹைனாவைச் சேர்ந்த ஒரு பெண் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, தான் விபச்சாரம் செய்துவிட்டதாக ஒப்புக்கொண்டாள். மேலும் அவள், 'நான் கர்ப்பமாக இருக்கிறேன்' என்று கூறினாள். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் அவளுடைய பொறுப்பாளரை (அதாவது, அவளது குடும்பத் தலைவரை அல்லது பாதுகாவலரை) அழைத்து, 'அவளிடம் நல்லவிதமாக நடந்துகொள். அவள் பிரசவித்ததும் எனக்குத் தெரிவி' என்று கூறினார்கள். அவரும் அவ்வாறே செய்தார். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் உத்தரவிட்டதும், அவளுடைய ஆடைகள் (கௌரவத்தைக் காக்கும் பொருட்டு) இறுக்கிக் கட்டப்பட்டன. பிறகு அவளைக் கல்லெறிந்து கொல்லுமாறு உத்தரவிட்டார்கள்; அவ்வாறே அவள் கல்லெறிந்து கொல்லப்பட்டாள். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் அவளுக்காக (ஜனாஸா) தொழுதார்கள். அப்போது உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவளைக் கல்லெறிந்து கொன்ற பின் அவளுக்காகத் தொழுகிறீர்களா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'மதீனாவாசிகளில் எழுபது பேருக்குப் பங்கிடப்பட்டாலும் அவர்களுக்குப் போதுமான அளவுக்கு அவள் பாவமன்னிப்பு (தவ்பா) கோரியுள்ளாள். அல்லாஹ்வுக்காக அவள் தன் உயிரையே தியாகம் செய்ததைவிடச் சிறந்த ஒன்றை நீர் பார்த்ததுண்டா?' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي رَجْمِ أَهْلِ الْكِتَابِ

வேத மக்களை கல்லெறிந்து கொல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1436

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَجَمَ يَهُودِيًّا وَيَهُودِيَّةً . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுகிறது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு யூதனையும் ஒரு யூதப் பெண்ணையும் (விபச்சாரம் செய்த காரணத்தால்) கல்லெறிந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1437

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَجَمَ يَهُودِيًّا وَيَهُودِيَّةً . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَالْبَرَاءِ وَجَابِرٍ وَابْنِ أَبِي أَوْفَى وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ جَزْءٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا إِذَا اخْتَصَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ وَتَرَافَعُوا إِلَى حُكَّامِ الْمُسْلِمِينَ حَكَمُوا بَيْنَهُمْ بِالْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ وَبِأَحْكَامِ الْمُسْلِمِينَ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ يُقَامُ عَلَيْهِمُ الْحَدُّ فِي الزِّنَا . وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ .

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு யூதனையும், ஒரு யூதப் பெண்ணையும் கல்லெறிந்து (ரஜ்ம்) தண்டித்தார்கள்.

(இதே கருத்தை உறுதிப்படுத்தும் வகையில்) இதே தலைப்பில் இப்னு உமர், அல்பரா, ஜாபிர், இப்னு அபீ அவ்பா, அப்துல்லாஹ் பின் அல்ஹாரிஸ் பின் ஜஸ்உ மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்கள்: ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும். அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் (சட்டத் தீர்ப்புகளை) வழங்குகின்றனர். "வேதக்காரர்கள் (அஹ்லுல் கிதாப்) தங்களுக்கிடையே தர்க்கித்து, முஸ்லிம் நீதிபதிகளிடம் தீர்ப்புக்காக வந்தால், குர்ஆன், சுன்னாஹ் மற்றும் முஸ்லிம்களின் சட்டதிட்டங்களின் அடிப்படையில் அவர்களுக்குத் தீர்ப்பளிக்க வேண்டும்" என்று அவர்கள் கூறுகிறார்கள். இதுவே அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். "விபச்சாரக் குற்றத்திற்காக

அவர்கள் மீது தண்டனை (ஹத்) நிறைவேற்றப்படாது" என்று சிலர் கூறுகிறார்கள். எனினும், முதல் கூற்றே மிகவும் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّفْيِ

தண்டனையாக நாடு கடத்துதல் பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

1438

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَيَحْيَى بْنُ أَكْثَمَ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم ضَرَبَ وَغَرَّبَ وَأَنَّ أَبَا بَكْرٍ ضَرَبَ وَغَرَّبَ وَأَنَّ عُمَرَ ضَرَبَ وَغَرَّبَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَعُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ إِدْرِيسَ فَرَفَعُوهُ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (திருமணம் ஆகாத விபச்சாரிகளுக்கு) கசையடி கொடுத்தார்கள் மேலும் நாடு கடத்தினார்கள். அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் (அவ்வாறே) கசையடி கொடுத்தார்கள் மேலும் நாடு கடத்தினார்கள். மற்றும் உமர் (ரழி) அவர்கள் (அவ்வாறே) கசையடி கொடுத்தார்கள் மேலும் நாடு கடத்தினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1438

وَرَوَى بَعْضُهُمْ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ إِدْرِيسَ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ أَبَا بَكْرٍ، ضَرَبَ وَغَرَّبَ وَأَنَّ عُمَرَ ضَرَبَ وَغَرَّبَ ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ ‏.‏ وَهَكَذَا رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ رِوَايَةِ ابْنِ إِدْرِيسَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ نَحْوَ هَذَا ‏.‏ وَهَكَذَا رَوَاهُ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ أَبَا بَكْرٍ ضَرَبَ وَغَرَّبَ وَأَنَّ عُمَرَ ضَرَبَ وَغَرَّبَ ‏.‏ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَقَدْ صَحَّ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم النَّفْىُ رَوَاهُ أَبُو هُرَيْرَةَ وَزَيْدُ بْنُ خَالِدٍ وَعُبَادَةُ بْنُ الصَّامِتِ وَغَيْرُهُمْ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ

أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعَلِيٌّ وَأُبَيُّ بْنُ كَعْبٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ وَأَبُو ذَرٍّ وَغَيْرُهُمْ وَكَذَلِكَ رُوِيَ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ فُقَهَاءِ التَّابِعِينَ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு இத்ரீஸ் வழியாக, உபைதுல்லாஹ், நாஃபிஃ, இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரின் அறிவிப்புச் சங்கிலி மூலம் சிலர் இந்த ஹதீஸை அறிவித்துள்ளனர்: 'அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் (குற்றவாளிகளுக்கு) கசையடி கொடுத்தார்கள், மேலும் நாடு கடத்தினார்கள். உமர் (ரழி) அவர்களும் (குற்றவாளிகளுக்கு) கசையடி கொடுத்தார்கள், மேலும் நாடு கடத்தினார்கள்.' அபூ சயீத் அல்-அஷஜ் எங்களுக்கு இதை அறிவித்தார், அவர் கூறினார்: அப்துல்லாஹ் இப்னு இத்ரீஸ் எங்களுக்கு அறிவித்தார்.

இவ்வாறே, இப்னு இத்ரீஸ் அல்லாத பிற அறிவிப்பாளர்கள் வழியாகவும் உபைதுல்லாஹ் இப்னு உமர் அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸ் இதேபோன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. முஹம்மத் இப்னு இஸ்ஹாக் அவர்களும் இதை நாஃபிஃ வழியாக இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து இவ்வாறே அறிவித்துள்ளார்: 'அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் (குற்றவாளிகளுக்கு) கசையடி கொடுத்தார்கள், மேலும் நாடு கடத்தினார்கள். உமர் (ரழி) அவர்களும் (குற்றவாளிகளுக்கு) கசையடி கொடுத்தார்கள், மேலும் நாடு கடத்தினார்கள்.' இந்த அறிவிப்புகளில் அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களைக் குறிப்பிடவில்லை (அதாவது, இது நபிமொழியாக அறிவிக்கப்படவில்லை, மாறாக நபித்தோழர்களின் செயலாகவே குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது).

(ஆனால்) நாடு கடத்துதல் (எனும் தண்டனை) இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஆதாரப்பூர்வமாக வந்துள்ளது. அபூஹுரைரா (ரழி), ஜைத் இப்னு காலித் (ரழி), உப்பாதா இப்னு அஸ்ஸாமித் (ரழி) மற்றும் பலர் இதனை நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர்.

நபித்தோழர்களான அறிஞர்கள் மத்தியில் செயல்முறை இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. அவர்களில் அபூபக்ர், உமர், அலீ, உபை இப்னு கஅப், அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்வூத், அபூதர் (ரழி) மற்றும் பலர் இதில் அடங்குவர். அவ்வாறே தாபியீன்களான சட்ட வல்லுநர்கள் பலரிடமிருந்தும் இது அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. சுஃப்யான் அத்தவ்ரீ, மாலிக் இப்னு அனஸ், அப்துல்லாஹ் இப்னு முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தும் இதுவேயாகும்.

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ الْحُدُودَ كَفَّارَةٌ لأَهْلِهَا

தண்டனைகளை அனுபவிப்பவர்களுக்கு அவை பாவப்பரிகாரமாக அமைகின்றன என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1439

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، قَالَ كُنَّا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي مَجْلِسٍ فَقَالَ ‏"‏ تُبَايِعُونِي عَلَى أَنْ لاَ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا وَلاَ تَسْرِقُوا وَلاَ تَزْنُوا ‏"‏ قَرَأَ عَلَيْهِمُ الآيَةَ ‏"‏ فَمَنْ وَفَى مِنْكُمْ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَعُوقِبَ عَلَيْهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَسَتَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ فَهُوَ إِلَى اللَّهِ إِنْ شَاءَ عَذَّبَهُ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَجَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَخُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَالَ الشَّافِعِيُّ لَمْ أَسْمَعْ فِي هَذَا الْبَابِ أَنَّ الْحُدُودَ تَكُونُ كَفَّارَةً لأَهْلِهَا شَيْئًا أَحْسَنَ مِنْ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ قَالَ الشَّافِعِيُّ وَأُحِبُّ لِمَنْ أَصَابَ ذَنْبًا فَسَتَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ أَنْ يَسْتُرَ عَلَى نَفْسِهِ وَيَتُوبَ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ رَبِّهِ ‏.‏ وَكَذَلِكَ رُوِيَ عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ أَنَّهُمَا أَمَرَا رَجُلاً أَنْ يَسْتُرَ عَلَى نَفْسِهِ ‏.‏

உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு சபையில் இருந்தோம். அப்போது அவர்கள், 'நீங்கள் அல்லாஹ்வுக்கு எதையும் இணைவைக்க மாட்டீர்கள், திருட மாட்டீர்கள், விபச்சாரம் செய்ய மாட்டீர்கள் என்று என்னிடம் (உறுதிமொழி அளித்து) பைஅத் செய்யுங்கள்' என்று கூறினார்கள். (பிறகு) அவர்களுக்கு (இந்த உறுதிமொழி தொடர்பான) அந்த வசனத்தை ஓதிக் காட்டினார்கள். (மேலும் கூறினார்கள்:) 'உங்களில் யார் (இந்த உறுதிமொழியை) நிறைவேற்றுகிறாரோ, அவருக்குரிய கூலி அல்லாஹ்விடம் இருக்கிறது. மேலும் உங்களில் எவர் இவற்றில் ஏதேனும் ஒன்றைச் செய்து, அதற்காக (இவ்வுலகில்) தண்டிக்கப்பட்டுவிட்டால், அது அவருக்குப் பரிகாரமாகும். மேலும் எவர் இவற்றில் ஏதேனும் ஒன்றைச் செய்து, அல்லாஹ் அதனை அவருக்கு மறைத்துவிட்டால், (அவரது முடிவு) அல்லாஹ்விடம் உள்ளது; அவன் நாடினால் அவரைத் தண்டிப்பான், அவன் நாடினால் அவரை மன்னித்துவிடுவான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي إِقَامَةِ الْحَدِّ عَلَى الإِمَاءِ

அடிமைப் பெண்களுக்குத் தண்டனையை நிறைவேற்றுவது குறித்து வந்துள்ளவை

1440

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا زَنَتْ أَمَةُ أَحَدِكُمْ فَلْيَجْلِدْهَا ثَلاَثًا بِكِتَابِ اللَّهِ فَإِنْ عَادَتْ فَلْيَبِعْهَا وَلَوْ بِحَبْلٍ مِنْ شَعَرٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَشِبْلٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَالِكٍ الأَوْسِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ رَأَوْا أَنْ يُقِيمَ الرَّجُلُ الْحَدَّ عَلَى مَمْلُوكِهِ دُونَ السُّلْطَانِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ يُرْفَعُ إِلَى السُّلْطَانِ وَلاَ يُقِيمُ الْحَدَّ هُوَ بِنَفْسِهِ ‏.‏ وَالْقَوْلُ الأَوَّلُ أَصَحُّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் ஒருவருடைய அடிமைப் பெண் விபச்சாரம் செய்தால், அல்லாஹ்வின் வேதத்தின்படி அவளுக்கு (ஐம்பது கசையடிகள் எனும்) தண்டனையை மூன்று முறை (அதாவது, மூன்று வெவ்வேறு சந்தர்ப்பங்களில்) நிறைவேற்றுங்கள். மீண்டும் அவள் (நான்காவது முறையாக) அதைச் செய்தால், அவளை விற்றுவிடுங்கள்; அது ஒரு முடிக் கயிற்றுக்கு (ஈடாக) இருந்தாலும் சரியே.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1441

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا زَائِدَةُ بْنُ قُدَامَةَ، عَنِ السُّدِّيِّ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، قَالَ خَطَبَ عَلِيٌّ فَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَقِيمُوا الْحُدُودَ عَلَى أَرِقَّائِكُمْ مَنْ أَحْصَنَ مِنْهُمْ وَمَنْ لَمْ يُحْصِنْ وَإِنَّ أَمَةً لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم زَنَتْ فَأَمَرَنِي أَنْ أَجْلِدَهَا فَإِذَا هِيَ حَدِيثَةُ عَهْدٍ بِنِفَاسٍ فَخَشِيتُ إِنْ أَنَا جَلَدْتُهَا أَنْ أَقْتُلَهَا - أَوْ قَالَ تَمُوتَ - فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ ‏"‏ أَحْسَنْتَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالسُّدِّيُّ اسْمُهُ إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَهُوَ مِنَ التَّابِعِينَ قَدْ سَمِعَ مِنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَرَأَى حُسَيْنَ بْنَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رضى الله عنه ‏.‏

அபு அப்துர்-ரஹ்மான் அஸ்-ஸுலமீ அறிவிக்கிறார்கள்:
"அலி (ரழி) அவர்கள் ஒரு குத்பா நிகழ்த்தினார்கள், மேலும் கூறினார்கள்: 'ஓ மக்களே, உங்கள் அடிமைகள் மீது, அவர்களில் திருமணமானவர்கள் மீதும் திருமணமாகாதவர்கள் மீதும் இறைவனால் விதிக்கப்பட்ட தண்டனைகளை (ஹுதுத்) நிலைநாட்டுங்கள். நபி (ஸல்) அவர்களின் ஓர் அடிமைப் பெண் விபச்சாரம் செய்தாள், எனவே அவளுக்குக் கசையடி கொடுக்குமாறு எனக்கு அவர் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கட்டளையிட்டார்கள். (நான் அவளைச் சோதித்தபோது,) அவள் அப்போதுதான் பிரசவத்திற்குப் பிந்தைய இரத்தப்போக்கை அனுபவித்துக்கொண்டிருந்தாள், அதனால், நான் அவளுக்குக் கசையடி கொடுத்தால் அவளைக் கொன்றுவிடுவேனோ என்று நான் பயந்தேன்' - அல்லது அவர் (அலி (ரழி) அவர்கள்) சொன்னார்கள்: 'அவள் இறந்துவிடுவாள்' - 'எனவே நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன், மேலும் அதை அவர்களிடம் தெரிவித்தேன். எனவே, அவர் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'நீர் சரியாகவே செய்தீர்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حَدِّ السَّكْرَانِ

குடிகாரனுக்கான ஹத் (தண்டனை) பற்றி வந்தவை

1442

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ مِسْعَرٍ، عَنْ زَيْدٍ الْعَمِّيِّ، عَنْ أَبِي الصِّدِّيقِ النَّاجِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ضَرَبَ الْحَدَّ بِنَعْلَيْنِ أَرْبَعِينَ ‏.‏ قَالَ مِسْعَرٌ أَظُنُّهُ فِي الْخَمْرِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَزْهَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَالسَّائِبِ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعُقْبَةَ بْنِ الْحَارِثِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي سَعِيدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَأَبُو الصِّدِّيقِ النَّاجِيُّ اسْمُهُ بَكْرُ بْنُ عَمْرٍو وَيُقَالُ بَكْرُ بْنُ قَيْسٍ ‏.‏

அபூ சயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நாற்பது அடிகள் (நிர்ணயிக்கப்பட்ட தண்டனையை) இரண்டு காலணிகளால் வழங்கினார்கள். மிஸ்அர் (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர்) கூறினார்: 'அது மது அருந்தியதற்காக என்று நான் நினைக்கிறேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1443

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، قَالَ سَمِعْتُ قَتَادَةَ، يُحَدِّثُ عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ أُتِيَ بِرَجُلٍ قَدْ شَرِبَ الْخَمْرَ فَضَرَبَهُ بِجَرِيدَتَيْنِ نَحْوَ الأَرْبَعِينَ وَفَعَلَهُ أَبُو بَكْرٍ فَلَمَّا كَانَ عُمَرُ اسْتَشَارَ النَّاسَ فَقَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ كَأَخَفِّ الْحُدُودِ ثَمَانِينَ ‏.‏ فَأَمَرَ بِهِ عُمَرُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ حَدَّ السَّكْرَانِ ثَمَانُونَ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
மது அருந்திய ஒருவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டுவரப்பட்டார். எனவே, அவரை நபி (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு பேரீச்ச மட்டைகளால் சுமார் நாற்பது (அடிகள்) அடித்தார்கள். அவ்வாறே அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களும் செய்தார்கள். பின்னர் உமர் (ரழி) அவர்களின் காலத்தில், அவர் மக்களிடம் ஆலோசனை கேட்டார்கள். அப்போது அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்கள், "(இஸ்லாமியச் சட்டத்தில் நிர்ணயிக்கப்பட்ட) தண்டனைகளில் மிக இலகுவானதைப் போன்று எண்பது (அடிகள்)" என்று கூறினார்கள். ஆகவே உமர் (ரழி) அவர்கள் அதைக் கட்டளையிட்டார்கள்.
அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: அனஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் மற்ற அறிஞர்களிடையே இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையிலேயே அமல் செய்யப்படுகிறது. அதாவது, மது அருந்தியவருக்கான தண்டனை எண்பது (அடிகள்) என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فَاجْلِدُوهُ وَمَنْ عَادَ فِي الرَّابِعَةِ فَاقْتُلُوهُ

தலைப்பு: மது அருந்துபவரை அடிக்க வேண்டும், நான்காவது முறை அவ்வாறு செய்தால் அவரைக் கொல்ல வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1444

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ بَهْدَلَةَ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فَاجْلِدُوهُ فَإِنْ عَادَ فِي الرَّابِعَةِ فَاقْتُلُوهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَالشَّرِيدِ وَشُرَحْبِيلَ بْنِ أَوْسٍ وَجَرِيرٍ وَأَبِي

الرَّمَدِ الْبَلَوِيِّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ مُعَاوِيَةَ هَكَذَا رَوَى الثَّوْرِيُّ أَيْضًا عَنْ عَاصِمٍ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ مُعَاوِيَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَوَى ابْنُ جُرَيْجٍ وَمَعْمَرٌ عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ حَدِيثُ أَبِي صَالِحٍ عَنْ مُعَاوِيَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَإِنَّمَا كَانَ هَذَا فِي أَوَّلِ الأَمْرِ ثُمَّ نُسِخَ بَعْدُ هَكَذَا رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّ مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فَاجْلِدُوهُ فَإِنْ عَادَ فِي الرَّابِعَةِ فَاقْتُلُوهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ثُمَّ أُتِيَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بَعْدَ ذَلِكَ بِرَجُلٍ قَدْ شَرِبَ الْخَمْرَ فِي الرَّابِعَةِ فَضَرَبَهُ وَلَمْ يَقْتُلْهُ ‏.‏ وَكَذَلِكَ رَوَى الزُّهْرِيُّ عَنْ قَبِيصَةَ بْنِ ذُؤَيْبٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا ‏.‏ قَالَ فَرُفِعَ الْقَتْلُ وَكَانَتْ رُخْصَةً ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ نَعْلَمُ بَيْنَهُمُ اخْتِلاَفًا فِي ذَلِكَ فِي الْقَدِيمِ وَالْحَدِيثِ وَمِمَّا يُقَوِّي هَذَا مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ أَوْجُهٍ كَثِيرَةٍ أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ لاَ يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ يَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلاَّ بِإِحْدَى ثَلاَثٍ النَّفْسُ بِالنَّفْسِ وَالثَّيِّبُ الزَّانِي وَالتَّارِكُ لِدِينِهِ ‏"‏ ‏.‏

முஆவியா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் மது அருந்துகிறாரோ, அவருக்குக் கசையடி கொடுங்கள். நான்காவது முறையும் அவர் (மீண்டும் மது அருந்த) வந்தால், அவரைக் கொன்றுவிடுங்கள்."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்:) இந்த அத்தியாயத்தில் அபூஹுரைரா, அஷ்ஷரீத், ஷுரஹ்பீல் பின் அவ்ஸ், ஜரீர், அபூர் ரமத் அல்-பலவி மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: முஆவியா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸை ஸுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ அவர்களும் ஆஸிம் வாயிலாக அபூஸாலிஹ்விடமிருந்து, அவர் முஆவியாவிடமிருந்தும், அவர் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளார். மேலும் இப்னு ஜுரைஜ் மற்றும் மஃமர் ஆகியோர், சுஹைல் பின் அபீஸாலிஹ் வாயிலாக அவர் தந்தையிடமிருந்தும், அவர் அபூஹுரைராவிடமிருந்தும், அவர் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளனர்.

முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டுள்ளேன்: "இந்த

விஷயத்தில் அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் வழியாக வரும் ஹதீஸை விட, அபூஸாலிஹ் அவர்கள் முஆவியா (ரழி) வழியாக அறிவிக்கும் ஹதீஸ் மிகவும் சரியானது."

ஆனால் இது (நான்காவது முறை மது அருந்துபவரைக் கொல்லும் தண்டனை) ஆரம்பத்தில் இருந்தது; பின்னர் மாற்றப்பட்டுவிட்டது (மன்சூக்). இதையே முஹம்மத் பின் இஸ்ஹாக், முஹம்மத் பின் முன்கதிர் வாயிலாக ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்: நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், "யார் மது அருந்துகிறாரோ அவருக்குக் கசையடி கொடுங்கள். நான்காவது முறையும் அவர் (மீண்டும் மது அருந்த) வந்தால் அவரைக் கொன்றுவிடுங்கள்" என்று கூறினார்கள். பிறகு, நான்காவது முறையாக மது அருந்திய ஒரு மனிதர் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டு வரப்பட்டார். நபியவர்கள் அவரை அடித்தார்கள்; ஆனால் அவரைக் கொல்லவில்லை.

அவ்வாறே ஸுஹ்ரி (ரஹ்) அவர்கள், கபீஸா பின் துஐப் வாயிலாக நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இது போன்றே அறிவித்துள்ளார். (கபீஸா) கூறினார்: "கொலை தண்டனை நீக்கப்பட்டுவிட்டது; அது ஒரு சலுகையாகிவிட்டது."

அறிஞர்கள் அனைவரிடமும் இந்த ஹதீஸின் (அடித்தல் மட்டும் என்ற) மீதே செயல்பாடு உள்ளது. பண்டைய மற்றும் நவீன அறிஞர்களுக்கு மத்தியில் இதில் கருத்து வேறுபாடு இருப்பதாக நாம் அறியவில்லை. இதற்கு வலுவூட்டும் விதமாக, நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து பல வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ள செய்தி உள்ளது. அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை என்றும், நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்றும் சாட்சி கூறும் ஒரு முஸ்லிமின் இரத்தம் (உயிர்), மூன்றில் ஒன்றிற்காகவே தவிர (வேறெதற்கும்) ஆகுமானதல்ல. அவை: உயிருக்கு உயிர் (பழிக்குப்பழி), விபச்சாரம் செய்த திருமணமானவர் மற்றும் தனது மார்க்கத்தை விட்டு விலகியவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَمْ تُقْطَعُ يَدُ السَّارِقِ

திருடனின் கை எவ்வளவு (செல்வத்திற்காக) துண்டிக்கப்படும் என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது?

1445

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، أَخْبَرَتْهُ عَمْرَةُ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقْطَعُ فِي رُبْعِ دِينَارٍ فَصَاعِدًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ

حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَمْرَةَ عَنْ عَائِشَةَ مَرْفُوعًا وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ عَمْرَةَ عَنْ عَائِشَةَ مَوْقُوفًا .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒரு தீனாரின் நான்கில் ஒரு பங்கு அல்லது அதற்கும் அதிகமான (மதிப்புள்ள பொருளைத் திருடியதற்காக) கையைத் துண்டிப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1446

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَطَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي مِجَنٍّ قِيمَتُهُ ثَلاَثَةُ دَرَاهِمَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَيْمَنَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ قَطَعَ فِي خَمْسَةِ دَرَاهِمَ . وَرُوِيَ عَنْ عُثْمَانَ وَعَلِيٍّ أَنَّهُمَا قَطَعَا فِي رُبْعِ دِينَارٍ . وَرُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ أَنَّهُمَا قَالاَ تُقْطَعُ الْيَدُ فِي خَمْسَةِ دَرَاهِمَ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ فُقَهَاءِ التَّابِعِينَ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ رَأَوُا الْقَطْعَ فِي رُبْعِ دِينَارٍ فَصَاعِدًا . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ أَنَّهُ قَالَ لاَ قَطْعَ إِلاَّ فِي دِينَارٍ أَوْ عَشَرَةِ دَرَاهِمَ . وَهُوَ حَدِيثٌ مُرْسَلٌ رَوَاهُ الْقَاسِمُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَالْقَاسِمُ لَمْ يَسْمَعْ مِنِ ابْنِ مَسْعُودٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ قَالُوا لاَ قَطْعَ فِي أَقَلَّ مِنْ عَشَرَةِ دَرَاهِمَ . وَرُوِيَ عَنْ عَلِيٍّ أَنَّهُ قَالَ لاَ قَطْعَ فِي أَقَلَّ مِنْ عَشَرَةِ دَرَاهِمَ . وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மூன்று திர்ஹம் மதிப்புள்ள ஒரு கேடயத்திற்காக (திருடியவரின்) கையைத் துண்டித்தார்கள்."

இந்த அத்தியாயத்தில் ஸஅத், அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர், இப்னு அப்பாஸ், அபூ ஹுரைரா மற்றும் அய்மன் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' (நம்பகமானது) ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் உள்ள சில அறிஞர்களின் செயல்முறை இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. அவர்களில் அபூ பக்ர் அஸ்-ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள் ஐந்து திர்ஹம்களுக்காகக் கையைத் துண்டித்தார்கள். உஸ்மான் மற்றும் அலீ (ரழி) ஆகியோர் கால் தீனாருக்காகக் கையைத் துண்டித்தார்கள் என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அபூ ஹுரைரா மற்றும் அபூ ஸயீத் (ரழி) ஆகியோர், "ஐந்து திர்ஹம்களுக்காகக் கை துண்டிக்கப்படும்" என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

தாபியீன்களில் உள்ள சில சட்ட அறிஞர்களின் செயல்முறையும் இதன் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. இதுவே மாலிக் பின் அனஸ், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். "கால் தீனார் அல்லது அதற்கு மேற்பட்டவற்றுக்காகக் கை துண்டிக்கப்படும்" என்று அவர்கள் கருதுகின்றனர்.

"ஒரு தீனார் அல்லது பத்து திர்ஹம்கள் இருந்தாலன்றி (அதற்குக் குறைவாக இருந்தால்) கை துண்டிக்கப்படாது" என்று இப்னு மஸ்வூத் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இது 'முர்ஸல்' (தொடர்பு அறுபட்ட) ஹதீஸ் ஆகும். காஸிம் பின் அப்திர் ரஹ்மான் இதனை இப்னு மஸ்வூத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார். ஆனால் காஸிம், இப்னு மஸ்வூத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாகக்) கேட்கவில்லை. சில அறிஞர்களின் செயல்முறை இதன் அடிப்படையில் அமைந்துள்ளது. இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகள் ஆகியோரின் கருத்தாகும். "பத்து திர்ஹம்களுக்குக் குறைவாக இருந்தால் கை துண்டிக்கப்படாது" என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர். "பத்து திர்ஹம்களுக்குக் குறைவாக இருந்தால் கை துண்டிக்கப்படாது" என்று அலீ (ரழி) அவர்கள் கூறியதாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆனால் இதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் இணைக்கப்படாததாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْلِيقِ يَدِ السَّارِقِ

திருடனின் கையை (அவனது கழுத்தில்) தொங்கவிடுவது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1447

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ عَلِيٍّ الْمُقَدَّمِيُّ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مُحَيْرِيزٍ، قَالَ سَأَلْتُ فَضَالَةَ بْنَ عُبَيْدٍ عَنْ تَعْلِيقِ الْيَدِ، فِي عُنُقِ السَّارِقِ أَمِنَ السُّنَّةِ هُوَ قَالَ

أُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِسَارِقٍ فَقُطِعَتْ يَدُهُ ثُمَّ أَمَرَ بِهَا فَعُلِّقَتْ فِي عُنُقِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عُمَرَ بْنِ عَلِيٍّ الْمُقَدَّمِيِّ عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ ‏.‏ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مُحَيْرِيزٍ هُوَ أَخُو عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَيْرِيزٍ شَامِيٌّ ‏.‏

அப்துர் ரஹ்மான் பின் முஹைரீஸ் (ரஹ்) கூறினார்கள்: நான் ஃபதாலா பின் உபைத் (ரலி) அவர்களிடம், 'திருடனின் (துண்டிக்கப்பட்ட) கையை அவனது கழுத்தில் தொங்கவிடுவதைப் பற்றி, இது சுன்னாவா (நபிவழியா)?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஒரு திருடன் கொண்டுவரப்பட்டான். அவனது கை துண்டிக்கப்பட்டது. பின்னர் அதனை அவனது கழுத்தில் (மற்றவர்களுக்குப் பாடமாக அமையுமாறு) தொங்கவிடுமாறு அவர்கள் கட்டளையிட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخَائِنِ وَالْمُخْتَلِسِ وَالْمُنْتَهِبِ

துரோகி, கையாடல் செய்பவர் மற்றும் கொள்ளையடிப்பவர் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1448

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَيْسَ عَلَى خَائِنٍ وَلاَ مُنْتَهِبٍ وَلاَ مُخْتَلِسٍ قَطْعٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ مُغِيرَةُ بْنُ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ ابْنِ جُرَيْجٍ ‏.‏ وَمُغِيرَةُ بْنُ مُسْلِمٍ هُوَ بَصْرِيٌّ أَخُو عَبْدِ الْعَزِيزِ الْقَسْمَلِيِّ كَذَا قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நம்பிக்கைத் துரோகிக்கும், கொள்ளையடிப்பவருக்கும், பறித்துச் செல்பவருக்கும் (திருட்டுக்கான இஸ்லாமியத் தண்டனையான) கை வெட்டப்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ قَطْعَ فِي ثَمَرٍ وَلاَ كَثَرٍ

பழங்களுக்காகவோ அல்லது பனை மரத்தின் உள்ளீட்டுக்காகவோ கையை வெட்டக்கூடாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1449

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى بْنِ حَبَّانَ، عَنْ عَمِّهِ، وَاسِعِ بْنِ حَبَّانَ، أَنَّ رَافِعَ بْنَ خَدِيجٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ قَطْعَ فِي ثَمَرٍ وَلاَ كَثَرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى بْنِ حَبَّانَ عَنْ عَمِّهِ وَاسِعِ بْنِ حَبَّانَ عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ رِوَايَةِ اللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ ‏.‏ وَرَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى بْنِ حَبَّانَ عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ وَاسِعِ بْنِ حَبَّانَ ‏.‏

ராஃபிஉ பின் கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'பழங்களுக்காகவோ அல்லது பேரீச்ச மரத்தின் குருத்துக்காகவோ (திருட்டுக்காக) (கை) வெட்டப்படுவதில்லை' என்று கூற நான் கேட்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنْ لاَ تُقْطَعَ الأَيْدِي فِي الْغَزْوِ

போர்களின் போது கைகள் துண்டிக்கப்படக் கூடாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1450

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ عَيَّاشِ بْنِ عَبَّاسٍ الْمِصْرِيِّ، عَنْ شُيَيْمِ بْنِ بَيْتَانَ، عَنْ جُنَادَةَ بْنِ أَبِي أُمَيَّةَ، عَنْ بُسْرِ بْنِ أَرْطَاةَ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ تُقْطَعُ الأَيْدِي فِي الْغَزْوِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ ابْنِ لَهِيعَةَ بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَ هَذَا ‏.‏ وَيُقَالُ بُسْرُ بْنُ أَبِي أَرْطَاةَ أَيْضًا ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْهُمُ الأَوْزَاعِيُّ لاَ يَرَوْنَ أَنْ يُقَامَ الْحَدُّ فِي الْغَزْوِ بِحَضْرَةِ الْعَدُوِّ مَخَافَةَ أَنْ يَلْحَقَ مَنْ يُقَامُ عَلَيْهِ الْحَدُّ

بِالْعَدُوِّ فَإِذَا خَرَجَ الإِمَامُ مِنْ أَرْضِ الْحَرْبِ وَرَجَعَ إِلَى دَارِ الإِسْلاَمِ أَقَامَ الْحَدَّ عَلَى مَنْ أَصَابَهُ . كَذَلِكَ قَالَ الأَوْزَاعِيُّ .

புஸ்ர் பின் அர்தா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "போர்களில் (திருட்டுக்கான ஹத் தண்டனையாக) கைகள் வெட்டப்பட மாட்டாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَقَعُ عَلَى جَارِيَةِ امْرَأَتِهِ

மனைவியின் அடிமைப் பெண்ணுடன் ஒரு மனிதன் தாம்பத்திய உறவு கொள்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1451

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، وَأَيُّوبَ بْنِ مِسْكِينٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ سَالِمٍ، قَالَ رُفِعَ إِلَى النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَجُلٌ وَقَعَ عَلَى جَارِيَةِ امْرَأَتِهِ فَقَالَ لأَقْضِيَنَّ فِيهَا بِقَضَاءِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَئِنْ كَانَتْ أَحَلَّتْهَا لَهُ لأَجْلِدَنَّهُ مِائَةً وَإِنْ لَمْ تَكُنْ أَحَلَّتْهَا لَهُ رَجَمْتُهُ .

தன் மனைவியின் அடிமைப் பெண்ணுடன் (பாலியல்) உறவு கொண்ட ஒரு மனிதர், அன்-நுஃமான் பின் பஷீர் (ரழி) அவர்களிடம் கொண்டுவரப்பட்டார். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவளுடைய (அடிமைப் பெண்ணின்) வழக்கில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தீர்ப்பின்படியே நான் தீர்ப்பளிக்கிறேன்: அவனுடைய மனைவி அந்த அடிமைப் பெண்ணை அவனுக்கு ஹலாலாக்கியிருந்தால் (அதாவது, அவளுக்குச் சொந்தமான அடிமைப் பெண்ணை அவனுக்கு உரிமையாக்கி அல்லது அவளுடன் உறவு கொள்ள அனுமதித்திருந்தால்), நான் அவனுக்கு நூறு கசையடிகள் கொடுப்பேன்; அவள் அவனுக்கு அவளை ஹலாலாக்கவில்லையென்றால், நான் அவனைக் கல்லெறிந்து கொல்வேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1452

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ سَالِمٍ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، نَحْوَهُ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْمُحَبِّقِ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ النُّعْمَانِ فِي إِسْنَادِهِ اضْطِرَابٌ. قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ لَمْ يَسْمَعْ قَتَادَةُ مِنْ حَبِيبِ بْنِ سَالِمٍ هَذَا الْحَدِيثَ إِنَّمَا رَوَاهُ عَنْ خَالِدِ بْنِ عُرْفُطَةَ. وَيُرْوَى عَنْ قَتَادَةَ أَنَّهُ قَالَ كَتَبَ بِهِ إِلَىَّ حَبِيبُ بْنُ سَالِمٍ. وَأَبُو بِشْرٍ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ حَبِيبِ بْنِ سَالِمٍ هَذَا أَيْضًا إِنَّمَا رَوَاهُ عَنْ خَالِدِ بْنِ عُرْفُطَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الرَّجُلِ يَقَعُ عَلَى جَارِيَةِ امْرَأَتِهِ فَرُوِيَ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْهُمْ عَلِيٌّ وَابْنُ عُمَرَ أَنَّ عَلَيْهِ الرَّجْمَ. وَقَالَ ابْنُ مَسْعُودٍ لَيْسَ عَلَيْهِ حَدٌّ وَلَكِنْ يُعَزَّرُ. وَذَهَبَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ إِلَى مَا رَوَى النُّعْمَانُ بْنُ بَشِيرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم.

அலீ இப்னு ஹுஜ்ர் எங்களுக்கு அறிவித்தார், ஹுஷைம் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அவர் அபூ பிஷ்ர் வழியாக, அவர் ஹபீப் இப்னு ஸாலிம் வழியாக, அவர் நுஃமான் இப்னு பஷீர் (ரழி) அவர்கள் வழியாக (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின் கருத்தைப்) போன்றே (அறிவித்துள்ளார்).

(இதே) அத்தியாயத்தில் ஸலமா இப்னு அல்-முஹப்பக் (ரழி) அவர்கள் வழியாகவும் (இதே பொருள் கொண்ட) ஹதீஸ் வந்துள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: நுஃமான் அவர்களின் ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடரில் குழப்பம் (இழ்-திராப்) உள்ளது. முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டுள்ளேன்: "கதாதா இந்த ஹதீஸை ஹபீப் இப்னு ஸாலிமிடமிருந்து செவியுறவில்லை; மாறாக அவர் காலித் இப்னு உர்ஃபுதாவிடமிருந்தே அறிவித்தார்." மேலும், "ஹபீப் இப்னு ஸாலிம் எனக்கு இதை எழுதினார்" என்று கதாதா கூறியதாகவும் அறிவிக்கப்படுகிறது. அபூ பிஷ்ர் என்பவரும் ஹபீப் இப்னு ஸாலிமிடமிருந்து இதைச் செவியுறவில்லை; அவரும் காலித் இப்னு உர்ஃபுதாவிடமிருந்தே அறிவித்தார்.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: தன் மனைவியின் அடிமைப்பெண்ணுடன் உடலுறவு கொள்ளும் மனிதனைப் பற்றி அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களான அலீ, இப்னு உமர் (ரழி) போன்றோர், "அவனுக்குக் கல்லெறி தண்டனை (ரஜ்ம்) உண்டு" என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆனால் இப்னு மஸ்வூத் (ரழி), "அவனுக்கு (வரம்பு மீறியதற்கான) தண்டனை (ஹத்) இல்லை; ஆனால் அவன் கண்டிக்கப்பட (தஃஸீர் செய்யப்பட) வேண்டும்" என்று கூறினார். அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோர் நுஃமான் இப்னு பஷீர் (ரழி)

அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த (சட்டத்தையே) ஏற்றுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَرْأَةِ إِذَا اسْتُكْرِهَتْ عَلَى الزِّنَا

பலவந்தமாக விபச்சாரம் செய்ய நிர்பந்திக்கப்பட்ட பெண்ணைப் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1453

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا مُعَمَّرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الرَّقِّيُّ، عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ عَبْدِ الْجَبَّارِ بْنِ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ اسْتُكْرِهَتِ امْرَأَةٌ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَدَرَأَ عَنْهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْحَدَّ وَأَقَامَهُ عَلَى الَّذِي أَصَابَهَا وَلَمْ يُذْكَرْ أَنَّهُ جَعَلَ لَهَا مَهْرًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ عَبْدُ الْجَبَّارِ بْنُ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِيهِ وَلاَ أَدْرَكَهُ يُقَالُ إِنَّهُ وُلِدَ بَعْدَ مَوْتِ أَبِيهِ بِأَشْهُرٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنْ لَيْسَ عَلَى الْمُسْتَكْرَهَةِ حَدٌّ ‏.‏

வாயில் பின் ஹுஜ்ர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் ஒரு பெண் (பாலியல் உறவுக்கு) வற்புறுத்தப்பட்டார். எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அப்பெண்ணை விட்டும் ஹத் தண்டனையைத் தவிர்த்தார்கள். ஆனால், அவளை (வற்புறுத்தி) அடைந்தவன் மீது அத்தண்டனையை நிறைவேற்றினார்கள். மேலும், அப்பெண்ணுக்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் மஹர் (திருமணக் கொடை) நிர்ணயித்ததாகக் குறிப்பிடப்படவில்லை."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: "இது ஒரு ஙரீப் (அபூர்வமான) ஹதீஸ். இதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் முத்தஸில் (தொடர்ச்சியானது) அல்ல. இந்த ஹதீஸ் வேறு வழியிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது." "நான் முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'அப்துல் ஜப்பார் பின் வாயில் பின் ஹுஜ்ர் தனது தந்தையிடமிருந்து (ஹதீஸ்களை) செவியுறவில்லை, அவரையும் சந்திக்கவில்லை. அவர் தனது தந்தை இறந்த சில மாதங்களுக்குப் பிறகு பிறந்ததாகக் கூறப்படுகிறது.'"

"நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களிடையே இந்த

ஹதீஸின் அடிப்படையில் உள்ள செயல்பாடு என்னவென்றால், வற்புறுத்தப்பட்ட பெண்ணுக்கு ஹத் தண்டனை இல்லை என்பதே."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1454

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى النَّيْسَابُورِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، حَدَّثَنَا سِمَاكُ بْنُ حَرْبٍ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ وَائِلٍ الْكِنْدِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ امْرَأَةً، خَرَجَتْ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تُرِيدُ الصَّلاَةَ فَتَلَقَّاهَا رَجُلٌ فَتَجَلَّلَهَا فَقَضَى حَاجَتَهُ مِنْهَا فَصَاحَتْ فَانْطَلَقَ وَمَرَّ عَلَيْهَا رَجُلٌ فَقَالَتْ إِنَّ ذَاكَ الرَّجُلَ فَعَلَ بِي كَذَا وَكَذَا . وَمَرَّتْ بِعِصَابَةٍ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ فَقَالَتْ إِنَّ ذَاكَ الرَّجُلَ فَعَلَ بِي كَذَا وَكَذَا . فَانْطَلَقُوا فَأَخَذُوا الرَّجُلَ الَّذِي ظَنَّتْ أَنَّهُ وَقَعَ عَلَيْهَا وَأَتَوْهَا فَقَالَتْ نَعَمْ هُوَ هَذَا . فَأَتَوْا بِهِ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَلَمَّا أَمَرَ بِهِ لِيُرْجَمَ قَامَ صَاحِبُهَا الَّذِي وَقَعَ عَلَيْهَا فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنَا صَاحِبُهَا . فَقَالَ لَهَا " اذْهَبِي فَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَكِ " . وَقَالَ لِلرَّجُلِ قَوْلاً حَسَنًا وَقَالَ لِلرَّجُلِ الَّذِي وَقَعَ عَلَيْهَا " ارْجُمُوهُ " . وَقَالَ " لَقَدْ تَابَ تَوْبَةً لَوْ تَابَهَا أَهْلُ الْمَدِينَةِ لَقُبِلَ مِنْهُمْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ . وَعَلْقَمَةُ بْنُ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ سَمِعَ مِنْ أَبِيهِ وَهُوَ أَكْبَرُ مِنْ عَبْدِ الْجَبَّارِ بْنِ وَائِلٍ وَعَبْدُ الْجَبَّارِ بْنُ وَائِلٍ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِيهِ .

வாயில் பின் ஹுஜ்ரு (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் ஒரு பெண் தொழுகைக்காக வெளியே சென்றார். அப்போது ஒருவன் அவரை எதிர்கொண்டு, அவரை ஆட்கொண்டு (வலுக்கட்டாயமாக) தன்னிச்சையைத் தீர்த்துக் கொண்டான். அப்பெண் கூச்சலிடவே, அவன் சென்றுவிட்டான்.

பிறகு ஒரு மனிதர் அவரைக் கடந்து சென்றார். அப்பெண் (அவரைச் சுட்டிக்காட்டி), 'அந்த மனிதர்தான் எனக்கு இன்னின்னவாறு செய்தார்' என்று கூறினார். பின்னர் முஹாஜிரீன்கள் அடங்கிய ஒரு குழுவினர் அவரைக் கடந்து சென்றனர். அவர்களிடமும், 'அந்த மனிதர்தான் எனக்கு இன்னின்னவாறு செய்தார்' என்று கூறினார்.

அவர்கள் சென்று, அப்பெண் தன்னைத் தாக்கியதாக எண்ணிய அம்மனிதரைப் பிடித்து, அவரிடம் கொண்டு வந்தார்கள். அவர், 'ஆம், இவன்தான்' என்று கூறினார். எனவே அவர்கள் அவனை அல்லாஹ்வின்

தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டு வந்தார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் அவனைக் கல்லெறிந்து கொல்லும்படி உத்தரவிட்டபோது, அவளை (உண்மையில்) ஆட்கொண்ட மனிதன் (எழுந்து), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே, நான்தான் அவளை ஆட்கொண்டவன்' என்று கூறினான்.

எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் அப்பெண்ணிடம், 'நீ செல்லலாம், நிச்சயமாக அல்லாஹ் உன்னை மன்னித்துவிட்டான்' என்று கூறினார்கள். (தவறாகப் பிடிக்கப்பட்ட) அந்த மனிதரிடம் சில நல்ல வார்த்தைகளைக் கூறினார்கள். அவளை (உண்மையில்) ஆட்கொண்ட மனிதனைக் குறித்து, 'அவனைக் கல்லெறிந்து கொல்லுங்கள்' என்று கூறினார்கள். மேலும், 'மதீனாவின் மக்கள் அனைவரும் இவரது தவ்பாவைப் போன்று (உண்மையான) பாவமன்னிப்புக் கோரியிருந்தாலும், அது அவர்களிடமிருந்து ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டிருக்கும் எனும் அளவுக்கு இவர் (உண்மையான) தவ்பா (பாவமன்னிப்பு) செய்துள்ளார்' என்றும் கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَقَعُ عَلَى الْبَهِيمَةِ

விலங்குடன் உடலுறவு கொள்பவர் பற்றி வந்துள்ளவை

1455

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو السَّوَّاقُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ وَجَدْتُمُوهُ وَقَعَ عَلَى بَهِيمَةٍ فَاقْتُلُوهُ وَاقْتُلُوا الْبَهِيمَةَ ‏"‏ ‏.‏ فَقِيلَ لاِبْنِ عَبَّاسٍ مَا شَأْنُ الْبَهِيمَةِ قَالَ مَا سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي ذَلِكَ شَيْئًا وَلَكِنْ أَرَى رَسُولَ اللَّهِ كَرِهَ أَنْ يُؤْكَلَ مِنْ لَحْمِهَا أَوْ يُنْتَفَعَ بِهَا وَقَدْ عُمِلَ بِهَا ذَلِكَ الْعَمَلُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو عَنْ عِكْرِمَةَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யாரேனும் ஒரு விலங்குடன் உடலுறவு கொள்வதை நீங்கள் கண்டால், அவரைக் கொல்லுங்கள்; அந்த விலங்கையும் கொல்லுங்கள்."

எனவே இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம், "அந்த விலங்கின் நிலை என்ன (அதை ஏன் கொல்ல வேண்டும்)?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு

அவர் (ரழி) கூறினார்கள்: "நான் இது குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து எதையும் செவியுறவில்லை. ஆனால், அந்த விலங்குடன் அத்தகைய செயல் செய்யப்பட்டிருப்பதால், அதன் இறைச்சியை உண்பதையோ அல்லது அதைப் பயன்படுத்துவதையோ அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வெறுத்தார்கள் என்று நான் எண்ணுகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1455

وَقَدْ رَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ أَبِي رَزِينٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ قَالَ مَنْ أَتَى بَهِيمَةً فَلاَ حَدَّ عَلَيْهِ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ . وَهَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"யாரேனும் மிருகத்துடன் உறவு கொண்டால், அவருக்கு சட்டப்பூர்வமான தண்டனை (ஹத்) எதுவும் இல்லை."
இது முதல் ஹதீஸை விட மிகச் சரியானதாகும். மேலும் அறிஞர்களிடத்தில் இதன் மீதே (சட்ட) அமலாக்கம் உள்ளது; இதுவே அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حَدِّ اللُّوطِيِّ

ஓரினச் சேர்க்கையில் ஈடுபடுபவருக்கான தண்டனை பற்றி வந்துள்ளவை

1456

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو السَّوَّاقُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ وَجَدْتُمُوهُ يَعْمَلُ عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ فَاقْتُلُوا الْفَاعِلَ وَالْمَفْعُولَ بِهِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَإِنَّمَا يُعْرَفُ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَرَوَى مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو فَقَالَ " مَلْعُونٌ مَنْ

عَمِلَ عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ " . وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ الْقَتْلَ وَذَكَرَ فِيهِ مَلْعُونٌ مَنْ أَتَى بَهِيمَةً . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " اقْتُلُوا الْفَاعِلَ وَالْمَفْعُولَ بِهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ فِي إِسْنَادِهِ مَقَالٌ وَلاَ نَعْرِفُ أَحَدًا رَوَاهُ عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ غَيْرَ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ الْعُمَرِيِّ . وَعَاصِمُ بْنُ عُمَرَ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ . وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي حَدِّ اللُّوطِيِّ فَرَأَى بَعْضُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِ الرَّجْمَ أَحْصَنَ أَوْ لَمْ يُحْصِنْ وَهَذَا قَوْلُ مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ فُقَهَاءِ التَّابِعِينَ مِنْهُمُ الْحَسَنُ الْبَصْرِيُّ وَإِبْرَاهِيمُ النَّخَعِيُّ وَعَطَاءُ بْنُ أَبِي رَبَاحٍ وَغَيْرُهُمْ قَالُوا حَدُّ اللُّوطِيِّ حَدُّ الزَّانِي وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَأَهْلِ الْكُوفَةِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "லூத் சமூகத்தாரின் செயலை (அதாவது, ஓரினச்சேர்க்கையை) செய்பவராக நீங்கள் யாரையேனும் கண்டால், அப்பொழுது அதைச் செய்பவரையும் (செயல்புரியும் ஆணையும்), அது செய்யப்படுபவரையும் (செயலுக்கு உட்படுத்தப்படும் ஆணையும்) கொன்றுவிடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1457

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عَبْدِ الْوَاحِدِ الْمَكِّيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، أَنَّهُ سَمِعَ جَابِرًا، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ أَخْوَفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي عَمَلُ قَوْمِ لُوطٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَنْ جَابِرٍ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் உம்மத்தின் மீது நான் மிகவும் அஞ்சுவது லூத் (அலை) அவர்களின் சமூகத்தாரின் செயலைத்தான் (அதாவது, ஓரினச்சேர்க்கை)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْمُرْتَدِّ

பாடம்: மதம் மாறியவர் பற்றி வந்துள்ளவை

1458

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ عِكْرِمَةَ، أَنَّ عَلِيًّا، حَرَّقَ قَوْمًا ارْتَدُّوا عَنِ الإِسْلاَمِ، فَبَلَغَ ذَلِكَ ابْنَ عَبَّاسٍ فَقَالَ لَوْ كُنْتُ أَنَا لَقَتَلْتُهُمْ، لِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ بَدَّلَ دِينَهُ فَاقْتُلُوهُ ‏"‏ ‏.‏ وَلَمْ أَكُنْ لأُحَرِّقَهُمْ لِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تُعَذِّبُوا بِعَذَابِ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ فَبَلَغَ ذَلِكَ عَلِيًّا فَقَالَ صَدَقَ ابْنُ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْمُرْتَدِّ ‏.‏ وَاخْتَلَفُوا فِي الْمَرْأَةِ إِذَا ارْتَدَّتْ عَنِ الإِسْلاَمِ فَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ تُقْتَلُ وَهُوَ قَوْلُ الأَوْزَاعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ تُحْبَسُ وَلاَ تُقْتَلُ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَغَيْرِهِ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ ‏.‏

இக்ரிமா (ரஹ்) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அலி (ரழி) அவர்கள் இஸ்லாத்தை விட்டு வெளியேறிய (மதம் மாறிய) சிலரை எரித்தார்கள். இச்செய்தி இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களுக்கு எட்டியபோது, அவர்கள் கூறினார்கள்: "நானாக இருந்திருந்தால், அவர்களைக் கொன்றிருப்பேன்; (ஏனெனில்) 'எவர் தனது மார்க்கத்தை மாற்றுகிறாரோ அவரைக் கொன்றுவிடுங்கள்' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியுள்ளார்கள். மேலும், நான் அவர்களை எரித்திருக்க மாட்டேன்; ஏனெனில் 'அல்லாஹ்வின் தண்டனையைக் கொண்டு நீங்கள் தண்டிக்காதீர்கள்' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியுள்ளார்கள்." இச்செய்தி அலி (ரழி) அவர்களுக்கு எட்டியபோது, "இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் உண்மையையே கூறியுள்ளார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஸஹீஹ் ஹஸன்' எனும் தரத்திலுள்ளதாகும். அறிஞர்களிடத்தில் மதம் மாறியவர் (முர்தத்) விஷயத்தில் இதன்படியே செயல்முறை உள்ளது. ஒரு பெண் இஸ்லாத்தை விட்டு வெளியேறினால் (அவர் விஷயத்தில் என்ன செய்வது என்பது குறித்து) அவர்கள் கருத்து வேறுபாடு கொண்டுள்ளனர். அறிஞர்களில் ஒரு சாரார், '(அப்பெண்) கொல்லப்பட வேண்டும்' என்று கூறுகின்றனர்; இதுவே அவ்ஸாயீ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். அவர்களில் மற்றொரு சாரார், '(அப்பெண்) சிறையில் அடைக்கப்பட

வேண்டும்; கொல்லப்படக் கூடாது' என்று கூறுகின்றனர். இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-தவ்ரீ மற்றும் கூஃபா வாசிகளில் பிறரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ شَهَرَ السِّلاَحَ

ஆயுதத்தை நீட்டுபவர் குறித்து வந்துள்ளவை

1459

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَأَبُو السَّائِبِ، سَلْمُ بْنُ جُنَادَةَ قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ جَدِّهِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ حَمَلَ عَلَيْنَا السِّلاَحَ فَلَيْسَ مِنَّا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ الزُّبَيْرِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَسَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي مُوسَى حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

எங்களுக்கு எதிராக ஆயுதம் ஏந்துபவர் (முஸ்லிம்களுக்கு எதிராகப் போர் தொடுப்பவர்) எங்களைச் சார்ந்தவர் அல்லர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حَدِّ السَّاحِرِ

சாஹிருக்கான சட்டபூர்வ தண்டனை பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1460

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ جُنْدَبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَدُّ السَّاحِرِ ضَرْبَةٌ بِالسَّيْفِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ مُسْلِمٍ الْمَكِّيُّ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ مُسْلِمٍ الْعَبْدِيُّ الْبَصْرِيُّ قَالَ وَكِيعٌ هُوَ ثِقَةٌ ‏.‏ وَيُرْوَى عَنِ الْحَسَنِ أَيْضًا وَالصَّحِيحُ عَنْ جُنْدَبٍ مَوْقُوفٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى

اللہ علیہ وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ إِنَّمَا يُقْتَلُ السَّاحِرُ إِذَا كَانَ يَعْمَلُ فِي سِحْرِهِ مَا يَبْلُغُ بِهِ الْكُفْرَ فَإِذَا عَمِلَ عَمَلاً دُونَ الْكُفْرِ فَلَمْ نَرَ عَلَيْهِ قَتْلاً .

“சூனியக்காரனின் (ஸாஹிர்) தண்டனை வாளால் வெட்டிக் கொல்லுவதாகும்” என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என ஜுன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْغَالِّ مَا يُصْنَعُ بِهِ

போரில் கிடைத்த கொள்ளைப் பொருட்களிலிருந்து திருடுபவர் பற்றியும், அவருக்கு என்ன செய்ய வேண்டும் என்பது பற்றியும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1461

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو السَّوَّاقُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ زَائِدَةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ وَجَدْتُمُوهُ غَلَّ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاحْرِقُوا مَتَاعَهُ . قَالَ صَالِحٌ فَدَخَلْتُ عَلَى مَسْلَمَةَ وَمَعَهُ سَالِمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ فَوَجَدَ رَجُلاً قَدْ غَلَّ فَحَدَّثَ سَالِمٌ بِهَذَا الْحَدِيثِ فَأَمَرَ بِهِ فَأُحْرِقَ مَتَاعُهُ فَوُجِدَ فِي مَتَاعِهِ مُصْحَفٌ فَقَالَ سَالِمٌ بِعْ هَذَا وَتَصَدَّقْ بِثَمَنِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا الْحَدِيثُ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ الأَوْزَاعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ إِنَّمَا رَوَى هَذَا صَالِحُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ زَائِدَةَ وَهُوَ أَبُو وَاقِدٍ اللَّيْثِيُّ وَهُوَ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ قَالَ مُحَمَّدٌ وَقَدْ رُوِيَ فِي غَيْرِ حَدِيثٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الْغَالِّ فَلَمْ يَأْمُرْ فِيهِ بِحَرْقِ مَتَاعِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் (போரிடும்போது, போரில் கிடைத்த பொதுச் சொத்துக்களிலிருந்து) எவரையாவது மோசடி செய்வதைக் கண்டால், அவருடைய உடைமைகளை எரித்து விடுங்கள்."

ஸாலிஹ் (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர்) கூறினார்கள்: "நான் மஸ்லமா அவர்களிடம் சென்றேன், அவருடன் ஸாலிம் பின் அப்துல்லாஹ் அவர்களும் இருந்தார்கள். அங்கே போரில் கிடைத்த பொருட்களிலிருந்து மோசடி செய்த ஒருவன் பிடிபட்டான். உடனே ஸாலிம் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை அறிவித்தார்கள். ஆகவே அவர் (மஸ்லமா) அதற்கேற்ப உத்தரவிட, அவனுடைய உடமைகள் எரிக்கப்பட்டன. அவனுடைய உடமைகளில் ஒரு முஸ்ஹஃப் (குர்ஆன் பிரதி) இருந்தது. ஸாலிம் அவர்கள், 'இதை விற்று, அதன் கிரயத்தை தர்மமாகக் கொடுங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' எனும் தரத்திலானது. இவ்வழி அறிவிப்பைத் தவிர வேறு எவ்வழியிலும் இதை நாங்கள் அறியவில்லை. அறிஞர்களில் சிலர் இதற்கேற்ப செயல்படுகின்றனர். இதுவே அவ்ஸாயீ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்துமாகும்."

(தொடர்ந்து) அவர் கூறினார்கள்: "நான் முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்களிடம் இந்த ஹதீஸ் குறித்துக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'இதை ஸாலிஹ் பின் முஹம்மத் பின் ஸாயிதா என்பவர் மட்டுமே அறிவித்துள்ளார். அவர் அபூ வாகித் அல்லைஸீ ஆவார். அவர் ஹதீஸ் அறிவிப்பதில் 'முன்கர்' (மறுக்கப்பட வேண்டியவர்) ஆவார்' என்று கூறினார்கள். மேலும் முஹம்மத் (புகாரி) அவர்கள், 'நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து போரில் மோசடி செய்தவர் குறித்து வேறு ஹதீஸ்களும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன; அவற்றில் எதிலும் அவருடைய பொருட்களை எரிக்குமாறு அவர்கள் உத்தரவிடவில்லை' என்றும் கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' எனும் தரத்திலானது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَقُولُ لآخَرَ يَا مُخَنَّثُ

"ஓ பெண்தன்மையுடையவனே" என்று மற்றொருவரிடம் கூறுபவர் பற்றி வந்துள்ளவை

1462

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي حَبِيبَةَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ الْحُصَيْنِ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا قَالَ الرَّجُلُ لِلرَّجُلِ يَا يَهُودِيُّ فَاضْرِبُوهُ عِشْرِينَ وَإِذَا قَالَ يَا مُخَنَّثُ فَاضْرِبُوهُ عِشْرِينَ وَمَنْ وَقَعَ عَلَى ذَاتِ مَحْرَمٍ فَاقْتُلُوهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَإِبْرَاهِيمُ بْنُ

إِسْمَاعِيلَ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَصْحَابِنَا قَالُوا مَنْ أَتَى ذَاتَ مَحْرَمٍ وَهُوَ يَعْلَمُ فَعَلَيْهِ الْقَتْلُ . وَقَالَ أَحْمَدُ مَنْ تَزَوَّجَ أُمَّهُ قُتِلَ . وَقَالَ إِسْحَاقُ مَنْ وَقَعَ عَلَى ذَاتِ مَحْرَمٍ قُتِلَ . - وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ رَوَاهُ الْبَرَاءُ بْنُ عَازِبٍ وَقُرَّةُ بْنُ إِيَاسٍ الْمُزَنِيُّ أَنَّ رَجُلاً تَزَوَّجَ امْرَأَةَ أَبِيهِ فَأَمَرَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِقَتْلِهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஒருவர் மற்றொருவரிடம்: 'ஓ யூதனே!' என்று (இழிவுபடுத்தும் நோக்கில்) கூறினால், அவருக்கு இருபது கசையடிகள் கொடுங்கள். அவர்: 'ஓ நபும்சகனே!' என்று (இழிவுபடுத்தும் நோக்கில்) கூறினால், அவருக்கு இருபது கசையடிகள் கொடுங்கள். மேலும், (திருமணம் தடை செய்யப்பட்ட) நெருங்கிய உறவுடைய (மஹ்ரமான) ஒருவருடன் யார் (அனுமதியற்ற) தாம்பத்திய உறவு கொள்கிறாரோ, அவரைக் கொல்லுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي التَّعْزِيرِ

பாடம்: தஃஸீர் (வரையறுக்கப்படாத தண்டனைகள்) பற்றி வந்துள்ளவை

1463

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَشَجِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بْنِ نِيَارٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ يُجْلَدُ فَوْقَ عَشْرِ جَلَدَاتٍ إِلاَّ فِي حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ ‏"‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ بُكَيْرِ بْنِ الأَشَجِّ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي التَّعْزِيرِ وَأَحْسَنُ شَيْءٍ رُوِيَ فِي التَّعْزِيرِ هَذَا الْحَدِيثُ . قَالَ وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ ابْنُ لَهِيعَةَ عَنْ بُكَيْرٍ فَأَخْطَأَ فِيهِ وَقَالَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ خَطَأٌ وَالصَّحِيحُ حَدِيثُ اللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ إِنَّمَا هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بْنِ نِيَارٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ புர்தா பின் நியார் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வால் நிர்ணயிக்கப்பட்ட

தண்டனைகளில் (ஹுதூத்) தவிர, பத்து கசையடிகளுக்கு மேல் எவருக்கும் கசையடிக்கப்படலாகாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

بَاب مَا جَاءَ مَا يُؤْكَلُ مِنْ صَيْدِ الْكَلْبِ وَمَا لاَ يُؤْكَلُ .

பாடம்: நாய் வேட்டையாடியவற்றில் எதை உண்ணலாம்? எதை உண்ணக்கூடாது? என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

1464

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ، وَالْحَجَّاجُ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ أَبِي مَالِكٍ، عَنْ عَائِذِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّهُ سَمِعَ أَبَا ثَعْلَبَةَ الْخُشَنِيَّ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا أَهْلُ صَيْدٍ . قَالَ " إِذَا أَرْسَلْتَ كَلْبَكَ وَذَكَرْتَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ فَأَمْسَكَ عَلَيْكَ فَكُلْ " . قُلْتُ وَإِنْ قَتَلَ قَالَ " وَإِنْ قَتَلَ " . قُلْتُ إِنَّا أَهْلُ رَمْيٍ . قَالَ " مَا رَدَّتْ عَلَيْكَ قَوْسُكَ فَكُلْ " . قَالَ قُلْتُ إِنَّا أَهْلُ سَفَرٍ نَمُرُّ بِالْيَهُودِ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسِ فَلاَ نَجِدُ غَيْرَ آنِيَتِهِمْ . قَالَ " فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا غَيْرَهَا فَاغْسِلُوهَا بِالْمَاءِ ثُمَّ كُلُوا فِيهَا وَاشْرَبُوا " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَعَائِذُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ هُوَ أَبُو إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيُّ وَاسْمُ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُشَنِيِّ جُرْثُومٌ وَيُقَالُ جُرْثُمُ بْنُ نَاشِرٍ وَيُقَالُ ابْنُ قَيْسٍ .

அபூ ஸஃலபா அல்-குஷனீ (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

நான் கூறினேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் வேட்டையாடும் மக்கள்." அதற்கு அவர்கள், "உமது நாயை நீர் அனுப்பி, அதன் மீது அல்லாஹ்வின் பெயரை நீர் குறிப்பிட்டிருந்து, அது உமக்காக (வேட்டைப் பிராணியைப்) பிடித்து வைத்திருந்தால், அதை நீர் உண்ணுங்கள்" என்று கூறினார்கள். நான், "அது அதைக் கொன்றிருந்தாலுமா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "அது அதைக் கொன்றிருந்தாலும் சரியே" என்றார்கள்.

நான் கூறினேன்: "நாங்கள் அம்பு எய்யும் மக்கள்." அதற்கு அவர்கள், "உமது

வில் (மூலம் எய்யப்பட்ட அம்பு) உமக்காக (வேட்டையாடி) வீழ்த்தியதை நீர் உண்ணுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

மேலும் நான் கூறினேன்: "நாங்கள் பயணம் செய்யும் மக்கள். நாங்கள் யூதர்கள், கிறிஸ்தவர்கள் மற்றும் மஜூஸிகள் (நெருப்பு வணங்கிகள்) ஆகியோரைச் சந்திக்கிறோம். அவர்களுடைய பாத்திரங்களைத் தவிர வேறு பாத்திரங்களை நாங்கள் காண்பதில்லை."

அதற்கு அவர்கள், "அவர்களுடைய பாத்திரங்களைத் தவிர வேறு எதையும் நீங்கள் காணவில்லையென்றால், அவற்றை தண்ணீரால் கழுவுங்கள்; பின்னர் அதில் உண்ணுங்கள், பருகுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1465

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا نُرْسِلُ كِلاَبًا لَنَا مُعَلَّمَةً ‏.‏ قَالَ ‏"‏ كُلْ مَا أَمْسَكْنَ عَلَيْكَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَإِنْ قَتَلْنَ قَالَ ‏"‏ وَإِنْ قَتَلْنَ مَا لَمْ يَشْرَكْهَا كَلْبٌ غَيْرُهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا نَرْمِي بِالْمِعْرَاضِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ مَا خَزَقَ فَكُلْ وَمَا أَصَابَ بِعَرْضِهِ فَلاَ تَأْكُلْ ‏"‏ ‏.‏

அதி பின் ஹாதிம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! நாங்கள் எங்களுடைய பயிற்றுவிக்கப்பட்ட நாய்களை (வேட்டைக்காக) அனுப்புகிறோம்.' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அது உங்களுக்காகப் பிடிப்பதை உண்ணுங்கள்.' நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்), அவை (வேட்டையாடியதை) கொன்றுவிட்டால்?' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அவை (வேட்டையாடியதை) கொன்றாலும், அவற்றுடன் வேறு நாய்கள் சேர்ந்திருக்காத வரை (அதை உண்ணலாம்).'" அவர் (அதி பின் ஹாதிம் (ரழி)) கூறினார்கள்: "நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! நாங்கள் மிஃராத் கொண்டு (வேட்டையாடுகிறோம்).' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'மிஃராத் (வேட்டையாடியதை) குத்திப் பிடிப்பதை உண்ணுங்கள், ஆனால் அதன் அகலமான பக்கத்தால் தாக்கப்பட்டதை உண்ணாதீர்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1465

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، نَحْوَهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ وَسُئِلَ عَنِ الْمِعْرَاضِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

(மன்ஸூர் வழியாக (வரும்) மற்றோர் அறிவிப்பாளர் தொடரில்) இது போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆயினும் அதில், "மேலும் (நபி(ஸல்) அவர்களிடம்) மிஃராத் பற்றி கேட்கப்பட்டது" என்று அவர் கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَيْدِ كَلْبِ الْمَجُوسِ.

மஜூசியின் நாய் வேட்டையாடிய விலங்கு பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1466

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ أَبِي بَزَّةَ، عَنْ سُلَيْمَانَ الْيَشْكُرِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ نُهِينَا عَنْ صَيْدِ، كَلْبِ الْمَجُوسِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يُرَخِّصُونَ فِي صَيْدِ كَلْبِ الْمَجُوسِ. وَالْقَاسِمُ بْنُ أَبِي بَزَّةَ هُوَ الْقَاسِمُ بْنُ نَافِعٍ الْمَكِّيُّ.

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "மஜூஸியின் நாயால் வேட்டையாடப்பட்டதை விட்டும் நாங்கள் தடுக்கப்பட்டோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَيْدِ الْبُزَاةِ.

ராஜாளிகள் மூலம் வேட்டையாடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1467

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، وَهَنَّادٌ، وَأَبُو عَمَّارٍ قَالُوا حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ صَيْدِ الْبَازِي

فَقَالَ مَا أَمْسَكَ عَلَيْكَ فَكُلْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُجَالِدٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ بِصَيْدِ الْبُزَاةِ وَالصُّقُورِ بَأْسًا . وَقَالَ مُجَاهِدٌ الْبُزَاةُ هُوَ الطَّيْرُ الَّذِي يُصَادُ بِهِ مِنَ الْجَوَارِحِ الَّتِي قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : (وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ) فَسَّرَ الْكِلاَبَ وَالطَّيْرَ الَّذِي يُصَادُ بِهِ . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي صَيْدِ الْبَازِي وَإِنْ أَكَلَ مِنْهُ وَقَالُوا إِنَّمَا تَعْلِيمُهُ إِجَابَتُهُ . وَكَرِهَهُ بَعْضُهُمْ وَالْفُقَهَاءُ أَكْثَرُهُمْ قَالُوا يَأْكُلُ وَإِنْ أَكَلَ مِنْهُ .

அதி இப்னு ஹாதிம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் பருந்தினால் (பயிற்சியளிக்கப்பட்ட வேட்டைப் பறவையால்) பிடிக்கப்பட்ட வேட்டைப் பிராணியைப் பற்றி கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அது உனக்காக எதைப் பிடிக்கிறதோ, அதை நீ உண்ணலாம் (அது வேட்டையாடி உனக்காகப் பிடித்து வைத்திருந்தால்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَرْمِي الصَّيْدَ فَيَغِيبُ عَنْهُ .

பாடம்: வேட்டைப் பிராணியின் மீது ஒருவர் அம்பெய்து, பின்னர் அது அவரிடமிருந்து மறைந்துவிடுவது குறித்து வந்துள்ளவை.

1468

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، قَالَ سَمِعْتُ سَعِيدَ بْنَ جُبَيْرٍ، يُحَدِّثُ عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرْمِي الصَّيْدَ فَأَجِدُ فِيهِ مِنَ الْغَدِ سَهْمِي قَالَ إِذَا عَلِمْتَ أَنَّ سَهْمَكَ قَتَلَهُ وَلَمْ تَرَ فِيهِ أَثَرَ سَبُعٍ فَكُلْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي بِشْرٍ وَعَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ مَيْسَرَةَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ وَكِلاَ الْحَدِيثَيْنِ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُشَنِيِّ .

அதி இப்னு ஹாதிம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் ஒரு வேட்டைப் பிராணியின் மீது அம்பெய்து (அது தப்பிச் சென்று), பின்னர் அடுத்த நாள் எனது அம்பை அதில் (குத்தப்பட்ட நிலையில்) காண்கிறேன்.' அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'உனது அம்புதான் அதனைக் கொன்றது என்று நீ

உறுதியாக அறிந்தால், மேலும், அதில் (வேறொரு) கொடிய விலங்கின் (தாக்குதலின்) அடையாளத்தையும் நீ காணவில்லை என்றால், அப்படியானால் அதனை உண்ணலாம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَرْمِي الصَّيْدَ فَيَجِدُهُ مَيِّتًا فِي الْمَاءِ .

தண்ணீரில் இறந்து கிடக்கும் நிலையில் காணப்படும் வேட்டையாடப்பட்ட விலங்கு குறித்து வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1469

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنِي عَاصِمٌ الأَحْوَلُ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الصَّيْدِ فَقَالَ إِذَا رَمَيْتَ بِسَهْمِكَ فَاذْكُرِ اسْمَ اللَّهِ فَإِنْ وَجَدْتَهُ قَدْ قَتَلَ فَكُلْ إِلاَّ أَنْ تَجِدَهُ قَدْ وَقَعَ فِي مَاءٍ فَلاَ تَأْكُلْ فَإِنَّكَ لاَ تَدْرِي الْمَاءُ قَتَلَهُ أَوْ سَهْمُكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அதி இப்னு ஹாதிம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வேட்டையாடுவது குறித்துக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் உங்கள் அம்பை எய்யும்போது அல்லாஹ்வின் பெயரைச் சொல்லுங்கள். பின்னர், (வேட்டையாடப்பட்ட விலங்கு) இறந்து கிடப்பதை நீங்கள் கண்டால், அதை உண்ணுங்கள். ஆனால், அது தண்ணீரில் விழுந்து கிடப்பதைக் கண்டால், அதை உண்ணாதீர்கள். ஏனெனில், தண்ணீர் அதைக் கொன்றதா அல்லது உங்கள் அம்பு கொன்றதா என்பது உங்களுக்குத் தெரியாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْكَلْبِ يَأْكُلُ مِنَ الصَّيْدِ .

வேட்டையாடிய விலங்கிலிருந்து நாய் உண்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1470

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ صَيْدِ الْكَلْبِ الْمُعَلَّمِ قَالَ " إِذَا أَرْسَلْتَ كَلْبَكَ الْمُعَلَّمَ

وَذَكَرْتَ اسْمَ اللَّهِ فَكُلْ مَا أَمْسَكَ عَلَيْكَ فَإِنْ أَكَلَ فَلاَ تَأْكُلْ فَإِنَّمَا أَمْسَكَ عَلَى نَفْسِهِ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ خَالَطَتْ كِلاَبَنَا كِلاَبٌ أُخَرُ قَالَ ‏"‏ إِنَّمَا ذَكَرْتَ اسْمَ اللَّهِ عَلَى كَلْبِكَ وَلَمْ تَذْكُرْ عَلَى غَيْرِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ سُفْيَانُ أَكْرَهُ لَهُ أَكْلَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ فِي الصَّيْدِ وَالذَّبِيحَةِ إِذَا وَقَعَا فِي الْمَاءِ أَنْ لاَ يَأْكُلَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ فِي الذَّبِيحَةِ إِذَا قُطِعَ الْحُلْقُومُ فَوَقَعَ فِي الْمَاءِ فَمَاتَ فِيهِ فَإِنَّهُ يُؤْكَلُ وَهُوَ قَوْلُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي الْكَلْبِ إِذَا أَكَلَ مِنَ الصَّيْدِ فَقَالَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا أَكَلَ الْكَلْبُ مِنْهُ فَلاَ تَأْكُلْ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ فِي الأَكْلِ مِنْهُ وَإِنْ أَكَلَ الْكَلْبُ مِنْهُ ‏.‏

அதீ பின் ஹாதிம் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், வேட்டையாடப் பழக்கப்படுத்தப்பட்ட நாய் (பிடித்த வேட்டைப் பிராணி) குறித்துக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உனது பழக்கப்படுத்தப்பட்ட நாயை, அல்லாஹ்வின் பெயரைக் கூறி நீ அனுப்பி வைத்தால், அது உனக்காகப் பிடித்து வைத்திருப்பதை நீ உண்ணலாம். ஆனால், அது (வேட்டையாடிய பிராணியிலிருந்து) தின்றுவிட்டால் நீ உண்ணாதே. ஏனெனில், அது தனக்காகவே அதைப் பிடித்திருக்கிறது.'

நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! (வேட்டையாடும்போது) எங்களது நாய்களுடன் வேறு நாய்களும் கலந்துவிட்டால் (என்ன செய்வது என்பது பற்றி) தாங்கள் என்ன கருதுகிறீர்கள்?'

அதற்கு அவர்கள், 'நீ உனது நாயின் மீதுதான் அல்லாஹ்வின் பெயரைக் கூறினாய்; மற்ற நாய்களின் மீது (அல்லாஹ்வின் பெயரை) நீ கூறவில்லை' என்றார்கள்."

சுஃப்யான் (ரஹ்) கூறினார்கள்: "அவர் அதை உண்பதை நான் வெறுக்கிறேன் (அதாவது, கலந்த நாய்கள் பிடித்ததை)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களிடத்தில் இவ்வாறே செயல்முறை உள்ளது. அதாவது, வேட்டையாடப்பட்ட பிராணியோ அல்லது அறுக்கப்படும் பிராணியோ நீரில் விழுந்துவிட்டால் (அதனால் இறந்திருந்தால்), அதை உண்ணக்கூடாது. அவர்களில் சிலர், 'அறுக்கப்படும் பிராணியின் தொண்டை அறுபட்டு, பிறகு அது நீரில் விழுந்து, அதனால் அது இறந்துவிட்டால் அது

உண்ணப்படும்' என்று கூறியுள்ளனர். இது அப்துல்லாஹ் பின் முபாரக் அவர்களின் கூற்றாகும்.

வேட்டையாடப்பட்ட பிராணியிலிருந்து நாய் தின்றுவிட்டால் (அதை உண்பது குறித்து) அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. பெரும்பாலான அறிஞர்கள், 'நாய் அதிலிருந்து தின்றுவிட்டால் அதை நீ உண்ணாதே' என்று கூறியுள்ளனர். இதுவே சுஃப்யான், அப்துல்லாஹ் பின் முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர், நாய் அதிலிருந்து தின்றிருந்தாலும் அதை உண்ணலாம் எனச் சலுகை அளித்துள்ளனர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَيْدِ الْمِعْرَاضِ ‏.‏

மிர்ஆத் கொண்டு வேட்டையாடப்பட்ட விலங்கு குறித்து வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1471

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا زَكَرِيَّا، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَنْ صَيْدِ الْمِعْرَاضِ فَقَالَ ‏"‏ مَا أَصَبْتَ بِحَدِّهِ فَكُلْ وَمَا أَصَبْتَ بِعَرْضِهِ فَهُوَ وَقِيذٌ ‏"‏ ‏.‏

அதி பின் ஹாத்திம் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் மிஃராத் (கூர்மையற்ற அம்பு அல்லது தடி) மூலம் வேட்டையாடப்படும் பிராணி பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதன் கூர்மையான முனையால் (அல்லது வெட்டும் பகுதியால்) தாக்கப்பட்டதை உண்ணுங்கள்; அதன் அகலமான பக்கத்தால் (அல்லது தடியின் உடற்பகுதியால்) தாக்கப்பட்டிருந்தால் அது அடிபட்டுச் செத்ததாகும் (மரணமடைந்ததாகும், உண்ண ஹலால் இல்லை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1471

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ زَكَرِيَّا، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ

الْعِلْمِ .

அபூ உமர் இப்னு அபீ உமர் எங்களுக்கு அறிவித்தார், சுஃப்யான் எங்களுக்கு அறிவித்தார், ஸக்கரிய்யாவிடமிருந்து, அவர் ஷஅபீயிடமிருந்து, அவர் அதீ பின் ஹாத்திம் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்டதைப்) போன்றே அறிவிக்கின்றார்கள். அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ஸஹீஹான ஹதீஸாகும். அறிஞர்களிடம் இதன் படியே செயல்படப்படுகின்றது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الذَّبِيحَةِ بِالْمَرْوَةِ .

பாடம்: அல்-மர்வா (கூர்மையான கல்) கொண்டு அறுப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1472

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْقُطَعِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَجُلاً، مِنْ قَوْمِهِ صَادَ أَرْنَبًا أَوِ اثْنَيْنِ فَذَبَحَهُمَا بِمَرْوَةٍ فَتَعَلَّقَهُمَا حَتَّى لَقِيَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَسَأَلَهُ فَأَمَرَهُ بِأَكْلِهِمَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ صَفْوَانَ وَرَافِعٍ وَعَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يُذَكِّيَ بِمَرْوَةٍ وَلَمْ يَرَوْا بِأَكْلِ الأَرْنَبِ بَأْسًا وَهُوَ قَوْلُ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُهُمْ أَكْلَ الأَرْنَبِ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَصْحَابُ الشَّعْبِيِّ فِي رِوَايَةِ هَذَا الْحَدِيثِ فَرَوَى دَاوُدُ بْنُ أَبِي هِنْدٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ صَفْوَانَ . وَرَوَى عَاصِمٌ الأَحْوَلُ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنْ صَفْوَانَ بْنِ مُحَمَّدٍ أَوْ مُحَمَّدِ بْنِ صَفْوَانَ . وَمُحَمَّدُ بْنُ صَفْوَانَ أَصَحُّ . وَرَوَى جَابِرٌ الْجُعْفِيُّ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ نَحْوَ حَدِيثِ قَتَادَةَ عَنِ الشَّعْبِيِّ وَيُحْتَمَلُ أَنَّ رِوَايَةَ الشَّعْبِيِّ عَنْهُمَا . قَالَ مُحَمَّدٌ حَدِيثُ الشَّعْبِيِّ عَنْ جَابِرٍ غَيْرُ مَحْفُوظٍ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவர்களின் சமூகத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர் ஒன்று அல்லது இரண்டு முயல்களை வேட்டையாடினார். பின்னர் அவற்றை ஒரு கூர்மையான கல்லால் (மர்வத் - Marwah) அறுத்தார். அவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைச் சந்திக்கும் வரை அவற்றை (தம்முடன்) தொங்கவிட்டிருந்தார். (சந்தித்ததும்)

அவர் அது குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் அவற்றை உண்ணுமாறு அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَكْلِ الْمَصْبُورَةِ .

மஸ்புரா சாப்பிடுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1473

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الأَفْرِيقِيِّ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ سُلَيْمٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ أَكْلِ الْمُجَثَّمَةِ وَهِيَ الَّتِي تُصْبَرُ بِالنَّبْلِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ وَأَنَسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي الدَّرْدَاءِ حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

அபூ அத்-தர்தா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'முஜத்தமா'வை உண்பதைத் தடை செய்தார்கள். அது, (ஓர் இடத்தில்) கட்டி வைக்கப்பட்டு அம்புகளால் எய்து கொல்லப்படுவதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1474

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، عَنْ وَهْبٍ أَبِي خَالِدٍ، قَالَ حَدَّثَتْنِي أُمُّ حَبِيبَةَ بِنْتُ الْعِرْبَاضِ، وَهُوَ ابْنُ سَارِيَةَ عَنْ أَبِيهَا، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى يَوْمَ خَيْبَرَ عَنْ لُحُومِ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبُعِ وَعَنْ كُلِّ ذِي مِخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ وَعَنْ لُحُومِ الْحُمُرِ الأَهْلِيَّةِ وَعَنِ الْمُجَثَّمَةِ وَعَنِ الْخَلِيسَةِ وَأَنْ تُوطَأَ الْحَبَالَى حَتَّى يَضَعْنَ مَا فِي بُطُونِهِنَّ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى سُئِلَ أَبُو عَاصِمٍ عَنِ الْمُجَثَّمَةِ قَالَ أَنْ يُنْصَبَ الطَّيْرُ أَوِ الشَّىْءُ فَيُرْمَى . وَسُئِلَ عَنِ الْخَلِيسَةِ فَقَالَ الذِّئْبُ أَوِ السَّبُعُ يُدْرِكُهُ الرَّجُلُ فَيَأْخُذُهُ مِنْهُ فَيَمُوتُ فِي يَدِهِ قَبْلَ أَنْ يُذَكِّيَهَا .

உம்மு ஹபீபா பின்த் அல்-இர்பாத் அவர்கள், தம் தந்தை (இர்பாத் பின் சாரியா ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

"கைபர் (போர்) தினத்தன்று, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், கோரைப்பற்கள் உள்ள ஒவ்வொரு வேட்டையாடும் விலங்கின் இறைச்சியையும், கூர்நகங்கள் உள்ள ஒவ்வொரு பறவையின் இறைச்சியையும், வீட்டுக் கழுதைகளின் இறைச்சியையும், 'முஜஸ்ஸமா'வையும், 'கலீஸா'வையும், மற்றும் கர்ப்பிணிகளான (போர்க்கைதிப்) பெண்களுடன் அவர்கள் பிரசவிக்கும் வரை உடலுறவு கொள்வதையும் தடை செய்தார்கள்."

முஹம்மது பின் யஹ்யா கூறுகிறார்கள்: அபூ ஆஸிம் அவர்களிடம் 'முஜஸ்ஸமா' பற்றிக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "ஒரு பறவையையோ அல்லது (உயிருள்ள) ஒன்றையோ (இலக்காக) நிறுத்திவைத்து, அதன் மீது அம்பெய்வதாகும் (அல்லது சுடுவதாகும்)" என்று பதிலளித்தார்கள்.

மேலும் அவர்களிடம் 'கலீஸா' பற்றிக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "ஓநாய் அல்லது வேட்டையாடும் விலங்கு (ஒரு இரையைத்) துரத்திச் செல்லும் போது, ஒரு மனிதன் அதை அடைந்து, அவ்விலங்கிடமிருந்து அதைப் பறித்துக்கொள்கிறான்; ஆனால் அவன் அதை அறுப்பதற்கு முன்பே அது அவன் கையில் இறந்துவிடுகிறது (இதுவே கலீஸா ஆகும்)" என்று பதிலளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1475

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنِ الثَّوْرِيِّ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يُتَّخَذَ شَيْءٌ فِيهِ الرُّوحُ غَرَضًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَيْهِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "உயிருள்ள எதையும் (வேடிக்கைக்காகவோ அல்லது பயிற்சி செய்வதற்காகவோ) இலக்காக ஆக்குவதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தடை செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي ذَكَاةِ الْجَنِينِ

கருவை அறுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1476

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ مُجَالِدٍ، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنْ أَبِي الْوَدَّاكِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ذَكَاةُ الْجَنِينِ ذَكَاةُ أُمِّهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي أُمَامَةَ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَأَبُو الْوَدَّاكِ اسْمُهُ جَبْرُ بْنُ نَوْفٍ .

கருவில் உள்ள குட்டியின் அறுப்பு (அதை உண்ண ஹலாலாக்குவது) அதன் தாயின் அறுப்பைப் போன்றதாகும் (அதாவது, தாயை அறுத்தால் கருவும் ஹலால் ஆகிவிடும், அதற்குத் தனியான அறுப்பு தேவையில்லை).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ كُلِّ ذِي نَابٍ وَذِي مِخْلَبٍ

கோரைப் பற்கள் மற்றும் (வேட்டையாடும்) நகங்கள் கொண்ட அனைத்தும் வெறுக்கத்தக்கவை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1477

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْلَمَةَ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ، عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُشَنِيِّ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السِّبَاعِ .

அபூ ஸஃலபா அல்-குஷனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கோரைப்பற்கள் கொண்ட ஒவ்வொரு வேட்டையாடும் விலங்கையும் (உண்பதைத்) தடை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1477

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ، نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيُّ اسْمُهُ عَائِذُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ .

சயீத் இப்னு அப்துர்ரஹ்மான் அல்-மக்ஸூமி மற்றும் இன்னும் பலர் அறிவிக்கிறார்கள்: அவர்கள் கூறினார்கள், சுஃப்யான் இப்னு உயைனா அவர்கள் ஸுஹ்ரீ வழியாக, அபூ இத்ரீஸ் அல்கவ்லானீ வழியாக (முந்தைய ஹதீஸில் உள்ள) அதே கருத்தையே அறிவிக்கின்றார்கள். இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். அபூ இத்ரீஸ் அல்கவ்லானீ அவர்களின் பெயர் ஆயிதுல்லாஹ் பின் அப்தில்லாஹ் என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1478

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو النَّضْرِ، هَاشِمُ بْنُ الْقَاسِمِ حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ حَرَّمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - يَعْنِي يَوْمَ خَيْبَرَ - الْحُمُرَ الإِنْسِيَّةَ وَلُحُومَ الْبِغَالِ وَكُلَّ ذِي نَابٍ مِنَ السِّبَاعِ وَذِي مِخْلَبٍ مِنَ الطَّيْرِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், (அதாவது, கைபர் தினத்தன்று) வீட்டுக் கழுதைகளை உண்பதையும், கோவேறு கழுதைகளின் இறைச்சியை உண்பதையும், கோரைப் பற்களைக் கொண்ட ஒவ்வொரு கொடிய விலங்கை உண்பதையும், மற்றும் கூரிய நகங்களையுடைய ஒவ்வொரு பறவையை உண்பதையும் தடை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1479

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَرَّمَ كُلَّ ذِي نَابٍ مِنَ السِّبَاعِ . قَالَ أَبُو عِيسَى

هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கோரைப் பற்களைக் கொண்ட ஒவ்வொரு கொடிய விலங்கையும் (அதன் இறைச்சியை) தடை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا قُطِعَ مِنَ الْحَىِّ فَهُوَ مَيِّتٌ

பாடம்: உயிருடன் இருக்கும் ஒன்றிலிருந்து வெட்டப்படுவது இறந்த மாமிசமாகும்

1480

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ رَجَاءٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي وَاقِدٍ اللَّيْثِيِّ، قَالَ قَدِمَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم الْمَدِينَةَ وَهُمْ يَجُبُّونَ أَسْنِمَةَ الإِبِلِ وَيَقْطَعُونَ أَلْيَاتِ الْغَنَمِ قَالَ مَا قُطِعَ مِنَ الْبَهِيمَةِ وَهِيَ حَيَّةٌ فَهُوَ مَيْتَةٌ .

அபூ வாக்கித் அல்-லைஸி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, அங்குள்ள மக்கள் ஒட்டகங்களின் திமில்களையும் ஆடுகளின் பிட்டங்களையும் வெட்டிக் கொண்டிருந்தார்கள் (உயிருள்ள பிராணிகளிலிருந்து வெட்டி எடுக்கும் பழக்கம் அவர்களிடம் இருந்தது). அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உயிருள்ள பிராணியிலிருந்து எது வெட்டப்பட்டாலும், அது மயித்தா (இறந்த இறைச்சி - உண்ண ஹலால் அல்லாதது) ஆகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1480

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ الْجُوزَجَانِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو النَّضْرِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ .

وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَأَبُو وَاقِدٍ اللَّيْثِيُّ اسْمُهُ الْحَارِثُ بْنُ عَوْفٍ .

அப்துர் ரஹ்மான் பின் அப்தில்லாஹ் பின் தீனார் வழியாகவும் இதேக் கருத்துப்பட (மற்றொரு ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இது 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். ஸைத் பின் அஸ்லம் அவர்களின் அறிவிப்பைத் தவிர வேறு எதன் மூலமும் இதை நாம் அறியவில்லை. அறிஞர்களிடம் இதன் மீதே செயல்பாடு உள்ளது. மேலும் அபூ வாகித் அல்லைஸீ என்பவரின் பெயர் அல்ஹாரித் பின் அவ்ஃப் என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الذَّكَاةِ فِي الْحَلْقِ وَاللَّبَّةِ

கழுத்து மற்றும் தொண்டைப் பகுதியில் அறுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1481

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَمُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ، قَالَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، ح وَقَالَ أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَنْبَأَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي الْعُشَرَاءِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَمَا تَكُونُ الذَّكَاةُ إِلاَّ فِي الْحَلْقِ وَاللَّبَّةِ قَالَ لَوْ طَعَنْتَ فِي فَخِذِهَا لأَجْزَأَ عَنْكَ . قَالَ أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ قَالَ يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ هَذَا فِي الضَّرُورَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ . وَلاَ نَعْرِفُ لأَبِي الْعُشَرَاءِ عَنْ أَبِيهِ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ وَاخْتَلَفُوا فِي اسْمِ أَبِي الْعُشَرَاءِ فَقَالَ بَعْضُهُمُ اسْمُهُ أُسَامَةُ بْنُ قِهْطِمٍ وَيُقَالُ اسْمُهُ يَسَارُ بْنُ بَرْزٍ وَيُقَالُ ابْنُ بَلْزٍ وَيُقَالُ اسْمُهُ عُطَارِدٌ نُسِبَ إِلَى جَدِّهِ .

அபூ அல்-உஷரா அறிவிக்கிறார்கள்: அவர்களுடைய தந்தை (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! கழுத்திலும், தொண்டைக் குழியிலுமே அன்றி (வேறு எங்கும்) அறுத்தல் இல்லையா?' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'நீர் அதன் தொடையில் குத்தினாலும் அது உமக்கு ஏற்கப்படும்.' (இது அவசரத் தேவை ஏற்படும்போது மட்டுமே பொருந்தும்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي قَتْلِ الْوَزَغِ

பல்லிகளைக் கொல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1482

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَتَلَ وَزَغَةً بِالضَّرْبَةِ الأُولَى كَانَ لَهُ كَذَا وَكَذَا حَسَنَةً فَإِنْ قَتَلَهَا فِي الضَّرْبَةِ الثَّانِيَةِ كَانَ لَهُ كَذَا وَكَذَا حَسَنَةً فَإِنْ قَتَلَهَا فِي الضَّرْبَةِ الثَّالِثَةِ كَانَ لَهُ كَذَا وَكَذَا حَسَنَةً ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَسَعْدٍ وَعَائِشَةَ وَأُمِّ شَرِيكٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிப்பதாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் ஒரு பல்லியை (ஓணானை/அரணை வகையைச் சேர்ந்த தீங்கு விளைவிக்கும் உயிரினத்தை) முதல் அடியிலேயே கொல்கிறாரோ, அவருக்கு (மிகப் பெரும்) இவ்வளவு இவ்வளவு நன்மைகள் உண்டு. அவர் அதை இரண்டாவது அடியில் கொன்றால், அவருக்கு (அதைவிடக் குறைந்த) இவ்வளவு இவ்வளவு நன்மைகள் உண்டு. அவர் அதை மூன்றாவது அடியில் கொன்றால், அவருக்கு (மேலும் குறைந்த) இவ்வளவு இவ்வளவு நன்மைகள் உண்டு."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي قَتْلِ الْحَيَّاتِ

பாம்புகளைக் கொல்வது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1483

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اقْتُلُوا الْحَيَّاتِ وَاقْتُلُوا ذَا الطُّفْيَتَيْنِ وَالأَبْتَرَ فَإِنَّهُمَا يَلْتَمِسَانِ الْبَصَرَ وَيُسْقِطَانِ الْحَبَلَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَعَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنْ أَبِي لُبَابَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى بَعْدَ ذَلِكَ عَنْ قَتْلِ حَيَّاتِ الْبُيُوتِ وَهِيَ الْعَوَامِرُ وَيُرْوَى عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنْ زَيْدِ

بْنِ الْخَطَّابِ أَيْضًا . وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ إِنَّمَا يُكْرَهُ مِنْ قَتْلِ الْحَيَّاتِ قَتْلُ الْحَيَّةِ الَّتِي تَكُونُ دَقِيقَةً كَأَنَّهَا فِضَّةٌ وَلاَ تَلْتَوِي فِي مِشْيَتِهَا .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பாம்புகளைக் கொல்லுங்கள், மேலும் இரண்டு கோடுகளையுடைய பாம்பு மற்றும் வால் குறைந்த பாம்பு ஆகியவற்றையும் கொல்லுங்கள். ஏனெனில், அவை பார்வையைப் பறித்துவிடும், மேலும் கர்ப்பத்தைக் கலைத்துவிடும்." (பின்னர், நபி (ஸல்) அவர்கள் வீடுகளில் வாழும் பாம்புகளைக் (அவாமிர்) கொல்ல வேண்டாம் என்று தடை விதித்தார்கள்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1484

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ صَيْفِيٍّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ لِبُيُوتِكُمْ عُمَّارًا فَحَرِّجُوا عَلَيْهِنَّ ثَلاَثًا فَإِنْ بَدَا لَكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْهُنَّ شَيْءٌ فَاقْتُلُوهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ صَيْفِيٍّ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ ‏.

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக உங்கள் வீடுகளில் குடியிருப்பவர்கள் (ஜின் இனத்தைச் சேர்ந்தவர்கள், பெரும்பாலும் பாம்புகளின் உருவில்) உள்ளனர். ஆகவே, அவற்றுக்கு மூன்று முறை எச்சரிக்கை செய்யுங்கள். அதற்குப் பிறகும் அவற்றில் ஏதேனும் (பாம்பாக) உங்களுக்குத் தென்பட்டால், அதைக் கொன்றுவிடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1484

وَرَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ صَيْفِيٍّ، عَنْ أَبِي السَّائِبِ، مَوْلَى هِشَامِ بْنِ زُهْرَةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الأَنْصَارِيُّ حَدَّثَنَا مَعْنٌ حَدَّثَنَا مَالِكٌ ‏.‏ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَرَوَى مُحَمَّدُ بْنُ عَجْلاَنَ عَنْ صَيْفِيٍّ نَحْوَ رِوَايَةِ مَالِكٍ ‏.

மாலிக் பின் அனஸ் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை ஸைஃபீயிடமிருந்தும், அவர் ஹிஷாம் பின் ஸுஹ்ராவின் முன்னாள் அடிமையான (மவ்லா) அபூ அஸ்-ஸாயிப் இடமிருந்தும், அவர் அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளார்கள். இந்த ஹதீஸில் ஒரு கதையும் உள்ளது. அல்-அன்சாரி அவர்கள் எங்களுக்கு இதை அறிவித்தார்கள்; மான் அவர்கள் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்; மாலிக் அவர்கள் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள். உபைதுல்லாஹ் பின் உமர் அவர்களின் ஹதீஸை விட இதுவே மிகச் சரியானதாகும். முஹம்மத் பின் அஜ்லான் அவர்களும் ஸைஃபீயிடமிருந்து மாலிக் அவர்களின் அறிவிப்பைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1485

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي زَائِدَةَ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي لَيْلَى، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، قَالَ قَالَ أَبُو لَيْلَى قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا ظَهَرَتِ الْحَيَّةُ فِي الْمَسْكَنِ فَقُولُوا لَهَا إِنَّا نَسْأَلُكِ بِعَهْدِ نُوحٍ وَبِعَهْدِ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ أَنْ لاَ تُؤْذِينَا فَإِنْ عَادَتْ فَاقْتُلُوهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى ‏.‏

அபூ லைலா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்கள் வசிப்பிடங்களில் ஒரு பாம்பு தென்பட்டால், அதனிடம், **'இன்னா நஸ்அலுக்கி பிஅஹ்தி நூஹின், வ பிஅஹ்தி சுலைமான பின் தாவூத, அன் லா துஃதீனா'** (நாங்கள் உன்னிடம் – நூஹ் (அலை) அவர்களின் உடன்படிக்கையின்படியும், மற்றும் சுலைமான் பின் தாவூத் (அலை) அவர்களின் உடன்படிக்கையின்படியும் – நீ எங்களுக்குத் தீங்கு செய்யக்கூடாது என்று கேட்கிறோம்) என்று கூறுங்கள். (இந்த எச்சரிக்கைக்குப் பிறகும்) அது மீண்டும் வந்தால், பின்னர் அதைக் கொன்றுவிடுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம்)

باب مَا جَاءَ فِي قَتْلِ الْكِلاَبِ

நாய்களைக் கொல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1486

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا مَنْصُورُ بْنُ زَاذَانَ، وَيُونُسُ بْنُ عُبَيْدٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لَوْلاَ أَنَّ الْكِلاَبَ أُمَّةٌ مِنَ الأُمَمِ لأَمَرْتُ بِقَتْلِهَا كُلِّهَا فَاقْتُلُوا مِنْهَا كُلَّ أَسْوَدَ بَهِيمٍ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ وَأَبِي رَافِعٍ وَأَبِي أَيُّوبَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَيُرْوَى فِي بَعْضِ الْحَدِيثِ " أَنَّ الْكَلْبَ الأَسْوَدَ الْبَهِيمَ شَيْطَانٌ " . وَالْكَلْبُ الأَسْوَدُ الْبَهِيمُ الَّذِي لاَ يَكُونُ فِيهِ شَيْءٌ مِنَ الْبَيَاضِ . وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ صَيْدَ الْكَلْبِ الأَسْوَدِ الْبَهِيمِ .

அப்துல்லாஹ் பின் முகஃப்பல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாய்கள் சமூகங்களில் ஒரு சமூகமாக இருக்கவில்லையெனில், அவை அனைத்தையும் கொன்றுவிடும்படி நான் கட்டளையிட்டிருப்பேன். ஆகவே, அவற்றில் முற்றிலும் கருப்பாக இருக்கும் ஒவ்வொன்றையும் கொல்லுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ مَنْ أَمْسَكَ كَلْبًا مَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِهِ

நாயை வைத்திருப்பவரின் நன்மைகளில் இருந்து எவ்வளவு குறைக்கப்படுகிறது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1487

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنِ اقْتَنَى كَلْبًا لَيْسَ بِضَارٍ وَلاَ كَلْبَ مَاشِيَةٍ نَقَصَ مِنْ أَجْرِهِ كُلَّ يَوْمٍ قِيرَاطَانِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَسُفْيَانَ بْنِ أَبِي زُهَيْرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " أَوْ كَلْبَ زَرْعٍ " .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒரு நாயை வளர்க்கிறாரோ, அது வேட்டைக்காகவோ அல்லது கால்நடைகளைப் பாதுகாப்பதற்காகவோ

(வளர்க்கப்படும் நாயாக) இல்லாமல் இருந்தால், அவருடைய நன்மையிலிருந்து ஒவ்வொரு நாளும் இரண்டு கீராத்துகள் குறைக்கப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1488

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ بِقَتْلِ الْكِلاَبِ إِلاَّ كَلْبَ صَيْدٍ أَوْ كَلْبَ مَاشِيَةٍ. قَالَ قِيلَ لَهُ إِنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ كَانَ يَقُولُ أَوْ كَلْبَ زَرْعٍ. فَقَالَ إِنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ لَهُ زَرْعٌ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், வேட்டை நாய் அல்லது கால்நடைகளைப் பாதுகாக்கும் நாயைத் தவிர (மற்ற) நாய்களைக் கொல்லுமாறு கட்டளையிட்டார்கள்.' அவரிடம் (இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம்) கூறப்பட்டது: 'அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் 'அல்லது விவசாய நிலத்தைப் பாதுகாக்கும் நாய்' என்றும் கூறுவார்கள்.' அதற்கு அவர் (இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களுக்கு விவசாய நிலம் இருந்தது (அதனால் அவர் அந்த விதிவிலக்கையும் சேர்த்தார்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1489

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقُرَشِيُّ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ، قَالَ إِنِّي لَمِمَّنْ يَرْفَعُ أَغْصَانَ الشَّجَرَةِ عَنْ وَجْهِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يَخْطُبُ فَقَالَ لَوْلاَ أَنَّ الْكِلاَبَ أُمَّةٌ مِنَ الأُمَمِ لأَمَرْتُ بِقَتْلِهَا فَاقْتُلُوا مِنْهَا كُلَّ أَسْوَدَ بَهِيمٍ وَمَا مِنْ أَهْلِ بَيْتٍ يَرْتَبِطُونَ كَلْبًا إِلاَّ نَقَصَ مِنْ عَمَلِهِمْ كُلَّ يَوْمٍ قِيرَاطٌ إِلاَّ كَلْبَ صَيْدٍ أَوْ كَلْبَ حَرْثٍ أَوْ كَلْبَ غَنَمٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ الْحَسَنِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم.

அப்துல்லாஹ் பின் முஃகஃப்பல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குத்பா (சொற்பொழிவு) நிகழ்த்திக் கொண்டிருந்தபோது, அவர்களின் முகத்திலிருந்து மரத்தின் கிளைகளை விலக்கிப் பிடித்திருந்தவர்களில் நான் ஒருவன். அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறினார்கள்: 'நாய்கள் சமுதாயங்களில் ஒரு சமுதாயமாக இல்லாதிருந்தால், அவற்றை கொல்லும்படி நான் கட்டளையிட்டிருப்பேன். எனவே, அவற்றில் முழுக்கருப்பான ஒவ்வொன்றையும் கொல்லுங்கள். ஒரு வீட்டில் நாய் வைத்திருப்பவர்கள் எவரோ, அவர்களுடைய நற்செயல்களிலிருந்து ஒவ்வொரு நாளும் ஒரு கீராத் (எனும் அளவு) குறைக்கப்படும் - வேட்டை நாயையோ, அல்லது பண்ணை நாயையோ, அல்லது ஆடு மேய்க்கும் நாயையோ தவிர.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1490

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْحُلْوَانِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنِ اتَّخَذَ كَلْبًا إِلاَّ كَلْبَ مَاشِيَةٍ أَوْ صَيْدٍ أَوْ زَرْعٍ انْتَقَصَ مِنْ أَجْرِهِ كُلَّ يَوْمٍ قِيرَاطٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَيُرْوَى عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ أَنَّهُ رَخَّصَ فِي إِمْسَاكِ الْكَلْبِ وَإِنْ كَانَ لِلرَّجُلِ شَاةٌ وَاحِدَةٌ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ حَدَّثَنَا حَجَّاجُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ عَنْ عَطَاءٍ بِهَذَا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கால்நடைக் காவல் நாய், வேட்டை நாய், அல்லது பயிர் அல்லது பண்ணைக் காவல் நாய் ஆகியவற்றைத் தவிர, யார் ஒரு நாயை (வீட்டில் அல்லது வீணாக) வளர்க்கிறாரோ, அவருடைய நன்மையிலிருந்து ஒவ்வொரு நாளும் ஒரு கிராத் குறைக்கப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الذَّكَاةِ بِالْقَصَبِ وَغَيْرِهِ

நாணல் மற்றும் அது போன்றவற்றால் அறுப்பதைப் பற்றி வந்துள்ளவை

1491

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبَايَةَ بْنِ رِفَاعَةَ بْنِ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا نَلْقَى الْعَدُوَّ غَدًا وَلَيْسَتْ مَعَنَا مُدًى فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ مَا أَنْهَرَ الدَّمَ وَذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ فَكُلُوهُ مَا لَمْ يَكُنْ سِنًّا أَوْ ظُفْرًا وَسَأُحَدِّثُكُمْ عَنْ ذَلِكَ أَمَّا السِّنُّ فَعَظْمٌ وَأَمَّا الظُّفْرُ فَمُدَى الْحَبَشَةِ ‏.

ராஃபி இப்னு ஹதீஜ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் நாளை எதிரியைச் சந்திப்போம்; எங்களிடம் (சரியான) அறுக்கும் கருவிகள் இல்லை.' அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இரத்தத்தை (நன்கு) பீறிட்டு ஓடச் செய்யும் எதையும், அதன் மீது அல்லாஹ்வின் பெயர் கூறப்பட்டிருந்தால், அதை உண்ணுங்கள். (ஆனால்,) அது பல்லாகவோ அல்லது நகமாகவோ இருக்கக் கூடாது. அதைப் பற்றி நான் உங்களுக்குச் சொல்கிறேன்: பல் என்பது எலும்பாகும்; நகம் என்பது அபிசீனியர்களின் அறுக்கும் கருவியாகும் (அவர்கள் பொதுவாகப் பயன்படுத்தும் கத்தி போன்றது).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1491

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ عَبَايَةَ بْنِ رِفَاعَةَ، عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، رضى الله عنه عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَبَايَةُ عَنْ أَبِيهِ وَهَذَا أَصَحُّ وَعَبَايَةُ قَدْ سَمِعَ مِنْ رَافِعٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ أَنْ يُذَكَّى بِسِنٍّ وَلاَ بِعَظْمٍ ‏.

ராஃபிஃ இப்னு கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் இந்த ஹதீஸ் (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே உள்ளது. ஆனால் (இந்த அறிவிப்பில்) அபாயா (தம் தந்தையிடமிருந்து அறிவித்தார் என்று) குறிப்பிடப்படவில்லை. இதுவே மிகவும் சரியானதாகும். அபாயா அவர்கள் ராஃபிஃ (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாகவே) கேட்டுள்ளார்கள். அறிஞர்களிடத்தில் இதன் அடிப்படையிலேயே செயல்பாடு உள்ளது; பற்கள் மற்றும் எலும்புகளால் (பிராணிகளை) அறுப்பதை அவர்கள் (சரியாகக்) கருதுவதில்லை.

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْبَعِيرِ وَالْبَقَرِ وَالْغَنَمِ إِذَا نَدَّ فَصَارَ وَحْشِيًّا يُرْمَى بِسَهْمٍ أَمْ لاَ

ஒட்டகங்கள், மாடுகள் மற்றும் ஆடுகள் ஓடிவிட்டு காட்டு விலங்குகளாக மாறும்போது: அவற்றை அம்பால் சுடலாமா அல்லது கூடாதா என்பது பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

1492

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبَايَةَ بْنِ رِفَاعَةَ بْنِ رَافِعٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فَنَدَّ بَعِيرٌ مِنْ إِبِلِ الْقَوْمِ وَلَمْ يَكُنْ مَعَهُمْ خَيْلٌ فَرَمَاهُ رَجُلٌ بِسَهْمٍ فَحَبَسَهُ اللَّهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ لِهَذِهِ الْبَهَائِمِ أَوَابِدَ كَأَوَابِدِ الْوَحْشِ فَمَا فَعَلَ مِنْهَا هَذَا فَافْعَلُوا بِهِ هَكَذَا ‏.

ராஃபி இப்னு கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தபோது, கூட்டத்தினரின் ஒட்டகங்களில் ஒன்று மிரண்டு ஓடியது. அவர்களிடம் குதிரை இருக்கவில்லை. எனவே ஒரு மனிதர் அதன் மீது அம்பெய்தார்; அல்லாஹ் அதனைத் தடுத்து நிறுத்தினான் (அதாவது, அம்பு பாய்ந்து அதை நிறுத்தியது). அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக இந்தக் கால்நடைகளுக்கும் காட்டு விலங்குகளைப் போன்ற காட்டுத்தன்மை உண்டு. எனவே இவற்றில் ஏதேனும் ஒன்று இவ்வாறு செய்தால், அதனிடமும் நீங்கள் இவ்வாறே செய்யுங்கள் (அதாவது, அதை வேட்டையாடிப் பிடித்து, உண்ணத் தகுந்ததாக்கிக் கொள்ளுங்கள்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1492

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبَايَةَ بْنِ رِفَاعَةَ، عَنْ جَدِّهِ، رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَبَايَةَ عَنْ أَبِيهِ وَهَذَا أَصَحُّ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏ وَهَكَذَا رَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ سَعِيدِ بْنِ مَسْرُوقٍ نَحْوَ رِوَايَةِ سُفْيَانَ ‏.‏

ராஃபிஉ பின் கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த (முந்தைய) ஹதீஸைப் போன்றே (இந்த அறிவிப்பும்) உள்ளது. ஆனால், அதில் அபாயா (பின் ரிஃபாஆ), தனது தந்தையான (ரிஃபாஆ) வழியாக (அறிவித்ததாகக்) குறிப்பிடவில்லை. மேலும், இதுவே மிகவும் சரியானது (அதிகமான அறிவிப்பாளர்களால் உறுதிப்படுத்தப்பட்டது). அறிஞர்களிடத்தில் இதன் மீதே செயல்பாடு உள்ளது. ஷுஅபா அவர்களும்

ஸயீத் பின் மஸ்ரூக் வாயிலாக சுஃப்யானின் அறிவிப்பைப் போன்றே இதனை அறிவித்துள்ளார்.

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

19. كتاب الأضاحى عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

19. பலிகள் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الأُضْحِيَةِ

குர்பானி கொடுப்பதன் சிறப்புகள் குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1493

حَدَّثَنَا أَبُو عَمْرٍو، مُسْلِمُ بْنُ عَمْرِو بْنِ مُسْلِمٍ الْحَذَّاءُ الْمَدَنِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعٍ الصَّائِغُ أَبُو مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي الْمُثَنَّى، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَا عَمِلَ آدَمِيٌّ مِنْ عَمَلٍ يَوْمَ النَّحْرِ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ إِهْرَاقِ الدَّمِ إِنَّهَا لَتَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِقُرُونِهَا وَأَشْعَارِهَا وَأَظْلاَفِهَا وَإِنَّ الدَّمَ لَيَقَعُ مِنَ اللَّهِ بِمَكَانٍ قَبْلَ أَنْ يَقَعَ مِنَ الأَرْضِ فَطِيبُوا بِهَا نَفْسًا " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَزَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَأَبُو الْمُثَنَّى اسْمُهُ سُلَيْمَانُ بْنُ يَزِيدَ . رَوَى عَنْهُ ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ . - قَالَ أَبُو عِيسَى وَيُرْوَى عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " فِي الأُضْحِيَةِ لِصَاحِبِهَا بِكُلِّ شَعَرَةٍ حَسَنَةٌ " . وَيُرْوَى " بِقُرُونِهَا " .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நஹ்ர் நாளில் (துல்ஹஜ் 10ஆம் நாள், ஈதுல் அழ்ஹா அன்று) மனிதன் செய்யும் செயல்களில் (குர்பானிப் பிராணிகளின்) இரத்தத்தை ஓட்டுவதை விட அல்லாஹ்விற்கு மிகவும் பிரியமான செயல் வேறு எதுவும் இல்லை. நிச்சயமாக மறுமை நாளில், அது (குர்பானிப் பிராணி) அதன் கொம்புகள், முடிகள் மற்றும் குளம்புகளுடன் வரும். மேலும் இரத்தம் பூமியில் விழுவதற்கு முன்பே அல்லாஹ்விடம் (அவனுடைய அங்கீகாரத்தையும், உயரிய) ஓர் இடத்தையும் பெற்றுவிடுகிறது. எனவே,

அதைக் கொண்டு (இந்த நற்செயலைச் செய்வதில்) மனத்திருப்தி அடையுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الأُضْحِيَةِ بِكَبْشَيْنِ

இரண்டு ஆட்டுக்கடாக்களைக் குர்பானி கொடுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1494

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ ضَحَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِكَبْشَيْنِ أَمْلَحَيْنِ أَقْرَنَيْنِ ذَبَحَهُمَا بِيَدِهِ وَسَمَّى وَكَبَّرَ وَوَضَعَ رِجْلَهُ عَلَى صِفَاحِهِمَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي أَيُّوبَ وَجَابِرٍ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَأَبِي رَافِعٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي بَكْرَةَ أَيْضًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், (முக்கியமாக) வெள்ளை நிறமுடையதும், (சிறிய) கருப்பு அடையாளங்கள் கொண்டதுமான, கொம்புகளுள்ள இரண்டு செம்மறியாட்டுக் கடாக்களை அறுத்துப் பலியிட்டார்கள். அவர்கள் அவற்றை தம் கரத்தால் அறுத்து, அல்லாஹ்வின் திருப்பெயரை மொழிந்து, 'அல்லாஹு அக்பர்' என்று கூறி, அவற்றின் கழுத்தின் பக்கவாட்டில் தமது பாதத்தை வைத்திருந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الأُضْحِيَةِ عَنِ الْمَيِّتِ،

இறந்தவர் சார்பாக குர்பானி கொடுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1495

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ الْمُحَارِبِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ أَبِي الْحَسْنَاءِ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ حَنَشٍ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّهُ كَانَ يُضَحِّي بِكَبْشَيْنِ أَحَدُهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالآخَرُ عَنْ نَفْسِهِ، فَقِيلَ لَهُ فَقَالَ أَمَرَنِي بِهِ يَعْنِي النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم - فَلاَ أَدَعُهُ أَبَدًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ شَرِيكٍ . وَقَدْ رَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ

الْعِلْمِ أَنْ يُضَحَّى عَنِ الْمَيِّتِ وَلَمْ يَرَ بَعْضُهُمْ أَنْ يُضَحَّى عَنْهُ . وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ أَحَبُّ إِلَىَّ أَنْ يُتَصَدَّقَ عَنْهُ وَلاَ يُضَحَّى عَنْهُ وَإِنْ ضَحَّى فَلاَ يَأْكُلُ مِنْهَا شَيْئًا وَيَتَصَدَّقُ بِهَا كُلِّهَا . قَالَ مُحَمَّدٌ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ شَرِيكٍ . قُلْتُ لَهُ أَبُو الْحَسْنَاءِ مَا اسْمُهُ فَلَمْ يَعْرِفْهُ . قَالَ مُسْلِمٌ اسْمُهُ الْحَسَنُ .

அலி (ரலி) அவர்கள், இரண்டு ஆட்டுக்கடாக்களை குர்பானி கொடுப்பவர்களாக இருந்தார்கள். அவற்றில் ஒன்றை நபி (ஸல்) அவர்களுக்காகவும், மற்றொன்றைத் தங்களுக்காகவும் (குர்பானி) கொடுப்பார்கள். இதுபற்றி அவர்களிடம் வினவப்பட்டபோது, அவர்கள் கூறினார்கள்: "(இவ்வாறு செய்யுமாறு) நபி (ஸல்) அவர்கள் எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். ஆகவே, நான் இதை ஒருபோதும் கைவிடமாட்டேன்."

இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும். ஷரீக் அவர்களின் வழியாகவே தவிர (வேறு வழியாக) இதனை நாம் அறியவில்லை. இறந்தவர்களுக்காக குர்பானி கொடுப்பதை சில அறிஞர்கள் அனுமதித்துள்ளார்கள். வேறு சிலர் அதை ஏற்கவில்லை. அப்துல்லாஹ் பின் அல்-முபாரக் கூறினார்: "இறந்தவர்களுக்காக குர்பானி கொடுப்பதை விட, அவர்கள் பெயரில் தர்மம் செய்வதே எனக்கு மிகவும் விருப்பமானது. அவ்வாறு (அவர் பெயரில்) குர்பானி கொடுத்தால், அதிலிருந்து எதையும் உண்ணாமல், அனைத்தையும் தர்மம் செய்துவிட வேண்டும்."

முஹம்மத் (அல்-புகாரி) கூறினார்: "ஷரீக் அல்லாத மற்றவர்களும் இதனை அறிவித்துள்ளார்கள் என அலி பின் அல்-மதீனி கூறினார்." நான் அவரிடம் (அலி பின் அல்-மதீனியிடம்), "அபுல் ஹஸ்னாவின் பெயர் என்ன?" என்று கேட்டேன். அவருக்குத் தெரியவில்லை. "அவர் பெயர் அல்-ஹஸன்" என்று முஸ்லிம் கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ مَا يُسْتَحَبُّ مِنَ الأَضَاحِي

உழ்ஹிய்யா (குர்பானி) பிராணிகளில் விரும்பத்தக்கவை குறித்து வந்துள்ளவை

1496

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ ضَحَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِكَبْشٍ أَقْرَنَ فَحِيلٍ يَأْكُلُ فِي سَوَادٍ

وَيَمْشِي فِي سَوَادٍ وَيَنْظُرُ فِي سَوَادٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ .

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், கொம்புகளையுடைய, வீரியமிக்க ஓர் ஆட்டுக் கிடாயை குர்பானி கொடுத்தார்கள். அது கருப்பில் உண்ணும் (அதாவது, அதன் வாய் பகுதி கருப்பாக இருக்கும்); கருப்பில் நடக்கும் (அதாவது, அதன் கால்கள் கருப்பாக இருக்கும்); கருப்பில் பார்க்கும் (அதாவது, அதன் கண்களைச் சுற்றிய பகுதி கருப்பாக இருக்கும்).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا لاَ يَجُوزُ مِنَ الأَضَاحِي

குர்பானி கொடுப்பதற்கு அனுமதிக்கப்படாதவை

1497

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا جَرِيرُ بْنُ حَازِمٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عُبَيْدِ بْنِ فَيْرُوزَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، رَفَعَهُ قَالَ ‏"‏ لاَ يُضَحَّى بِالْعَرْجَاءِ بَيِّنٌ ظَلَعُهَا وَلاَ بِالْعَوْرَاءِ بَيِّنٌ عَوَرُهَا وَلاَ بِالْمَرِيضَةِ بَيِّنٌ مَرَضُهَا وَلاَ بِالْعَجْفَاءِ الَّتِي لاَ تُنْقِي ‏"‏ ‏.‏

அல்-பராஃ பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: (இந்த ஹதீஸ்) நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து மர்ஃபூஃவாக அறிவிக்கப்பட்டது. அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதன் நொண்டித்தனம் தெளிவாகத் தெரியும் ஊனமுற்ற (நொண்டி) பிராணியும், அதன் குருட்டுத்தன்மை தெளிவாகத் தெரியும் ஒற்றைக் கண் (குருட்டு) பிராணியும், அதன் நோய் தெளிவாகத் தெரியும் நோயுற்ற பிராணியும், (எலும்புகளில்) மஜ்ஜை இல்லாத மிகவும் மெலிந்த பிராணியும் (ஈத் அல்-அழ்ஹாவுக்கான) குர்பானியாக அறுக்கப்படக்கூடாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1497

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي زَائِدَةَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عُبَيْدِ بْنِ فَيْرُوزَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ بْنِ فَيْرُوزَ عَنِ الْبَرَاءِ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ.

பராஉ பின் ஆஸிப் (ரலி) அவர்கள் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து, இதே கருத்தில் (முந்தைய ஹதீஸுக்கு) ஒத்த ஒரு அறிவிப்பு வந்துள்ளது.

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்:) இது ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். உபைத் பின் ஃபைரூஸ் அவர்கள் பராஉ (ரலி) வாயிலாக அறிவிக்கும் இந்த அறிவிப்பு வழியாகவே தவிர இதை நாம் அறியமாட்டோம். மேலும், அறிஞர்களிடம் இதன் அடிப்படையிலேயே செயல்பாடு அமைந்துள்ளது.

باب مَا يُكْرَهُ مِنَ الأَضَاحِي

குர்பானிப் பிராணிகளில் வெறுக்கப்படுபவை

1498

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْحُلْوَانِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا شَرِيكُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ شُرَيْحِ بْنِ النُّعْمَانِ الصَّائِدِيِّ، وَهُوَ الْهَمْدَانِيُّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ نَسْتَشْرِفَ الْعَيْنَ وَالأُذُنَ وَأَنْ لاَ نُضَحِّيَ بِمُقَابَلَةٍ وَلاَ مُدَابَرَةٍ وَلاَ شَرْقَاءَ وَلاَ خَرْقَاءَ.

அலி இப்னு அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், (குர்பானி கொடுக்கும் பிராணிகளின்) கண்களையும் காதுகளையும் நாம் (குறைபாடுகளுக்காக) பரிசோதிக்க வேண்டும் என்றும்; முகாபலா (காது முன்புறமாக வெட்டப்பட்டு தொங்குவது), முதபரா (காது பின்புறமாக வெட்டப்பட்டு தொங்குவது), ஷர்கா (காது நீளவாக்கில் பிளக்கப்பட்டது), கர்கா (காது துளையிடப்பட்டது) ஆகிய (குறைபாடுள்ள பிராணிகளை) குர்பானி கொடுக்கக்கூடாது என்றும் கட்டளையிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1498

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ شُرَيْحِ بْنِ النُّعْمَانِ، عَنْ عَلِيٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ وَزَادَ قَالَ الْمُقَابَلَةُ مَا قُطِعَ طَرَفُ أُذُنِهَا ‏.‏ وَالْمُدَابَرَةُ مَا قُطِعَ مِنْ جَانِبِ الأُذُنِ ‏.‏ وَالشَّرْقَاءُ الْمَشْقُوقَةُ ‏.‏ وَالْخَرْقَاءُ الْمَثْقُوبَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَشُرَيْحُ بْنُ النُّعْمَانِ الصَّائِدِيُّ هُوَ كُوفِيٌّ مِنْ أَصْحَابِ عَلِيٍّ وَشُرَيْحُ بْنُ هَانِئٍ كُوفِيٌّ وَلِوَالِدِهِ صُحْبَةٌ مِنْ أَصْحَابِ عَلِيٍّ وَشُرَيْحُ بْنُ الْحَارِثِ الْكِنْدِيُّ أَبُو أُمَيَّةَ الْقَاضِي قَدْ رَوَى عَنْ عَلِيٍّ وَكُلُّهُمْ مِنْ أَصْحَابِ عَلِيٍّ فِي عَصْرٍ وَاحِدٍ ‏.‏ قَوْلُهُ أَنْ نَسْتَشْرِفَ أَىْ أَنْ نَنْظُرَ صَحِيحًا ‏.‏

அலி (ரலி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (இதற்கு முந்தைய செய்தியைப் போன்றே) அறிவித்தார்கள். மேலும் அதில் அவர்கள் கூறியதாவது:

" 'முகாபலா' என்பது அதன் காதுகளின் நுனி துண்டிக்கப்பட்டதாகும். 'முதாபரா' என்பது அதன் காதுகளின் ஓரம் வெட்டப்பட்டதாகும். 'ஷர்கா' என்பது அதன் காதுகள் பிளக்கப்பட்டதாகும். மேலும் 'கர்கா' என்பது அதன் காதுகளில் துளையிடப்பட்டதாகும்."

باب مَا جَاءَ فِي الْجَذَعِ مِنَ الضَّأْنِ فِي الأَضَاحِي

குர்பானியில் செம்மறியாட்டின் ‘ஜதா’ (இளம் ஆடு) குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1499

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ وَاقِدٍ، عَنْ كِدَامِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي كِبَاشٍ، قَالَ جَلَبْتُ غَنَمًا جُذْعَانًا إِلَى الْمَدِينَةِ فَكَسَدَتْ عَلَىَّ فَلَقِيتُ أَبَا هُرَيْرَةَ فَسَأَلْتُهُ فَقَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ نِعْمَ - أَوْ نِعْمَتِ - الأُضْحِيَةُ الْجَذَعُ مِنَ الضَّأْنِ ‏.‏ قَالَ فَانْتَهَبَهُ النَّاسُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأُمِّ بِلاَلٍ ابْنَةِ هِلاَلٍ عَنْ أَبِيهَا وَجَابِرٍ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَرَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ

أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ مَوْقُوفًا . وَعُثْمَانُ بْنُ وَاقِدٍ هُوَ ابْنُ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الْجَذَعَ مِنَ الضَّأْنِ يُجْزِئُ فِي الأُضْحِيَةِ .

அபூ கிபாஷ் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் (விற்பனைக்காக) 'ஜத்உ' (ஆறு மாதங்கள் பூர்த்தியாகி, ஒரு வருட ஆட்டைப் போன்று தோற்றமளிக்கும்) செம்மறி ஆடுகளை மதீனாவிற்குக் கொண்டு வந்தேன். ஆனால் (அவற்றிற்கு கிராக்கி இல்லாததால்) என்னிடத்தில் அவற்றின் விற்பனை மந்தமானது. எனவே நான் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களைச் சந்தித்து, இது குறித்துக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "செம்மறி ஆடுகளில் 'ஜத்உ' (வயதுடைய ஆடு) உத்ஹிய்யா கொடுப்பதற்கு மிகவும் சிறந்ததாகும்" என்று கூறுவதை நான் கேட்டுள்ளேன்.' (இதைக் கேட்ட) மக்கள் (அவற்றை வாங்குவதற்கு) போட்டி போட்டுக்கொண்டு விரைந்து வாங்கினர்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1500

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ أَبِي الْخَيْرِ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَعْطَاهُ غَنَمًا يَقْسِمُهَا عَلَى أَصْحَابِهِ ضَحَايَا فَبَقِيَ عَتُودٌ أَوْ جَدْىٌ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ضَحِّ بِهِ أَنْتَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَكِيعٌ الْجَذَعُ مِنَ الضَّأْنِ يَكُونُ ابْنَ سِتَّةٍ أَوْ سَبْعَةِ أَشْهُرٍ .

அபூல் கைர் வழியாக உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு (உக்பாவுக்கு) ஆடுகளைக் கொடுத்தார்கள். அவற்றை தனது தோழர்களுக்கு குர்பானிக்காகப் பங்கிடுமாறு (கூறினார்கள்). அப்போது ஒரு 'அத்தூத்' (ஓர் ஆண்டு நிரம்பிய இளம் வெள்ளாடு) அல்லது ஒரு 'ஜதி' (ஓர் ஆண்டுக்குட்பட்ட இளம் வெள்ளாட்டுக் குட்டி) எஞ்சியிருந்தது. நான் அதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'அதை நீரே குர்பானி கொடுப்பீராக' என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ். வகீஃ அவர்கள் கூறினார்கள்: 'செம்மறியாடுகளில் 'ஜதஃ' என்பது ஆறு அல்லது ஏழு மாதங்கள் நிரம்பியதாகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1500

وَقَدْ رُوِيَ مِنْ، غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، أَنَّهُ قَالَ قَسَمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ضَحَايَا فَبَقِيَ جَذَعَةٌ فَسَأَلْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ضَحِّ بِهَا أَنْتَ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، وَأَبُو دَاوُدَ قَالاَ حَدَّثَنَا هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ بَعْجَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَدْرٍ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِهَذَا الْحَدِيثِ .

உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குர்பானிப் பிராணிகளைப் பங்கிட்டார்கள். அப்போது ஒரு 'ஜதஆ' (ஓர் ஆண்டு நிரம்பிய இளம் ஆடு) எஞ்சியது. எனவே நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (அதன் நிலை குறித்து) கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அதை நீர் குர்பானி கொடுப்பீராக!' என்று கூறினார்கள்.'

بَاب مَا جَاءَ فِي الاِشْتِرَاكِ فِي الأُضْحِيَةِ

உழ்ஹிய்யாவில் பங்கேற்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1501

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ عِلْبَاءَ بْنِ أَحْمَرَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فَحَضَرَ الأَضْحَى فَاشْتَرَكْنَا فِي الْبَقَرَةِ سَبْعَةً وَفِي الْبَعِيرِ عَشَرَةً . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الأَسْوَدِ السُّلَمِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ وَأَبِي أَيُّوبَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْفَضْلِ بْنِ مُوسَى .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தோம். அப்போது (அழ்ஹா) பெருநாள் வந்தது. எனவே, நாங்கள் ஒரு மாட்டிற்கு ஏழு பேராகவும், ஒரு ஒட்டகத்திற்குப் பத்து பேராகவும் பங்கு கொண்டோம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1502

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ نَحَرْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِالْحُدَيْبِيَةِ الْبَدَنَةَ عَنْ سَبْعَةٍ وَالْبَقَرَةَ عَنْ سَبْعَةٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ. وَقَالَ إِسْحَاقُ يُجْزِئُ أَيْضًا الْبَعِيرُ عَنْ عَشَرَةٍ. وَاحْتَجَّ بِحَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ.

குதைபா எங்களுக்கு அறிவித்தார், மாலிக் இப்னு அனஸ் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அவர் அபூஸ் ஸுபைர் வழியாக, அவர் ஜாபிர் (ரழி) வழியாக அறிவித்தார்: (அவர்) கூறினார்: நாங்கள் ஹுதைபிய்யாவில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் (குர்பானிப் பிராணியை) அறுத்துப் பலியிட்டோம். ஓர் ஒட்டகம் ஏழு நபர்களுக்காகவும், ஒரு பசுமாடு ஏழு நபர்களுக்காகவும் (பங்கு கொள்ளும் விதத்தில் இருந்தது).

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் (அவர்களுக்குப் பிந்தைய) அறிஞர்களிடம் இதன் அடிப்படையிலேயே செயல்முறை உள்ளது. இதுவே சுஃப்யான் அஸ்-சவ்ரீ, இப்னுல் முபாரக், ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். இஸ்ஹாக் (இப்னு ராஹவைஹ்) மேலும் கூறினார்: ஓர் ஒட்டகம் பத்து நபர்களுக்கும் போதுமானது. இதற்கு அவர் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸை ஆதாரமாகக் கொண்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي الضَّحِيَّةِ بِعَضْبَاءِ الْقَرْنِ وَالأُذُنِ

கொம்பு மற்றும் காது துண்டிக்கப்பட்ட குர்பானி பிராணியைப் பற்றி

1503

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، عَنْ حُجَيَّةَ بْنِ عَدِيٍّ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ الْبَقَرَةُ عَنْ سَبْعَةٍ. قُلْتُ فَإِنْ وَلَدَتْ قَالَ اذْبَحْ وَلَدَهَا مَعَهَا. قُلْتُ فَالْعَرْجَاءُ قَالَ إِذَا بَلَغَتِ الْمَنْسِكَ. قُلْتُ فَمَكْسُورَةُ الْقَرْنِ قَالَ لاَ بَأْسَ أُمِرْنَا أَوْ أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

أَنْ نَسْتَشْرِفَ الْعَيْنَيْنِ وَالأُذُنَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ .

ஹுஜய்யா பின் அதி அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஒரு மாடு ஏழு பேருக்கானது (அதாவது, குர்பானி கொடுக்கும்போது ஏழு பேர் ஒரு மாட்டில் பங்கு கொள்ளலாம்).'

நான் கேட்டேன்: 'அது குட்டி போட்டால் (என்ன செய்வது)?'

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அப்படியானால், அதன் குட்டியையும் அதனுடன் அறுங்கள்.'

நான் கேட்டேன்: 'அது நொண்டி என்றால் (அதன் சட்டம் என்ன)?'

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அது அறுக்கும் இடத்தை (தானாகவே) அடைந்தால் (அறுக்கலாம்; அதாவது, அது அறுக்கும் இடத்திற்குச் செல்ல முடியாத அளவுக்கு நொண்டி என்றால் அது குர்பானிக்குத் தகுதியற்றது).'

நான் கேட்டேன்: 'அதற்கு கொம்பு உடைந்திருந்தால் (என்ன சட்டம்)?'

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'தீங்கில்லை (அதை அறுக்கலாம்). எங்களுக்கு கட்டளையிடப்பட்டது' - அல்லது - 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், இரு கண்களையும் இரு காதுகளையும் (குறைபாடுகள் உள்ளதா என்று) சோதித்துப் பார்க்குமாறு எங்களுக்கு கட்டளையிட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1504

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ جُرَيِّ بْنِ كُلَيْبٍ النَّهْدِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يُضَحَّى بِأَعْضَبِ الْقَرْنِ وَالأُذُنِ . قَالَ قَتَادَةُ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِسَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ فَقَالَ الْعَضْبُ مَا بَلَغَ النِّصْفَ فَمَا فَوْقَ ذَلِكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், கொம்போ அல்லது காதோ சேதமடைந்த (அஃதப் - அதாவது, துண்டிக்கப்பட்ட அல்லது உடைந்த) ஒரு பிராணியை குர்பானிக்காக அறுக்கப்படுவதைத் தடை செய்தார்கள்."

கதாதா (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர்) கூறினார்கள்: "ஆகவே நான் இதை சயீத் பின் அல்-முஸய்யப் அவர்களிடம் குறிப்பிட்டேன், அதற்கு அவர் கூறினார்கள்: 'அஃ:தப் என்பது, (சேதமானது) பாதிக்குச் சமமாகவோ அல்லது அதைவிட அதிகமாகவோ இருப்பதாகும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الشَّاةَ الْوَاحِدَةَ تُجْزِئُ عَنْ أَهْلِ الْبَيْتِ

வீட்டிலுள்ள மக்களுக்கு ஒரு ஆடு போதுமானது என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1505

حَدَّثَنِي يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ الْحَنَفِيُّ، حَدَّثَنَا الضَّحَّاكُ بْنُ عُثْمَانَ، حَدَّثَنِي عُمَارَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ سَمِعْتُ عَطَاءَ بْنَ يَسَارٍ، يَقُولُ سَأَلْتُ أَبَا أَيُّوبَ الأَنْصَارِيَّ كَيْفَ كَانَتِ الضَّحَايَا عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ كَانَ الرَّجُلُ يُضَحِّي بِالشَّاةِ عَنْهُ وَعَنْ أَهْلِ بَيْتِهِ فَيَأْكُلُونَ وَيُطْعِمُونَ حَتَّى تَبَاهَى النَّاسُ فَصَارَتْ كَمَا تَرَى . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَعُمَارَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ هُوَ مَدَنِيٌّ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَاحْتَجَّا بِحَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ ضَحَّى بِكَبْشٍ فَقَالَ هَذَا عَمَّنْ لَمْ يُضَحِّ مِنْ أُمَّتِي . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ تُجْزِئُ الشَّاةُ إِلاَّ عَنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَهُوَ قَوْلُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ وَغَيْرِهِ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ .

அதா பின் யசார் கூறினார்: நான் அபூ அய்யூப் அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் குர்பானி (தியாகப் பலி) கொடுப்பது எப்படி இருந்தது?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர் கூறினார்கள்: 'ஒருவர் தனக்காகவும் தம் குடும்பத்தினருக்காகவும் ஓர் ஆட்டை குர்பானி கொடுப்பார். அதிலிருந்து அவர்கள் உண்பார்கள், (தேவையுடையோருக்கும்) உணவளிப்பார்கள். மக்கள் (பிற்காலத்தில்) (குர்பானியின் எண்ணிக்கையில் அல்லது விலையில்) பெருமையடித்துக் கொள்ளும் வரை, (இன்று) நீங்கள் காண்பது போல் (பல ஆடுகளை அறுக்கும் நிலை) ஆகிவிட்டது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ الدَّلِيلِ عَلَى أَنَّ الأُضْحِيَةَ سُنَّةٌ

உழ்ஹிய்யா (பலி) சுன்னாவாக இருப்பதற்கான ஆதாரம்

1506

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا حَجَّاجُ بْنُ أَرْطَاةَ، عَنْ جَبَلَةَ بْنِ سُحَيْمٍ، أَنَّ رَجُلاً، سَأَلَ ابْنَ عُمَرَ عَنِ الأُضْحِيَةِ، أَوَاجِبَةٌ هِيَ فَقَالَ ضَحَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَالْمُسْلِمُونَ . فَأَعَادَهَا عَلَيْهِ فَقَالَ أَتَعْقِلُ ضَحَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَالْمُسْلِمُونَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الأُضْحِيَةَ لَيْسَتْ بِوَاجِبَةٍ وَلَكِنَّهَا سُنَّةٌ مِنْ سُنَنِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُسْتَحَبُّ أَنْ يُعْمَلَ بِهَا وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ .

ஜபலா பின் சுஹைம் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம் உத்ஹிய்யாவைப் பற்றிக் கேட்டு, "அது கட்டாயமானதா?" என்றார். அதற்கு இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் முஸ்லிம்களும் உத்ஹிய்யா கொடுத்தார்கள்" என்று கூறினார்கள். அம்மனிதர் மீண்டும் (அதே கேள்வியை) கேட்டார். அதற்கு இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், "உமக்கு விளங்குகிறதா? அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் முஸ்லிம்களும் உத்ஹிய்யா கொடுத்தார்கள் (என்றால், அது எவ்வளவு முக்கியத்துவம் வாய்ந்தது என்பதை நீரே புரிந்துகொள்ள வேண்டும்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1507

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ حَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ أَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِالْمَدِينَةِ عَشْرَ سِنِينَ يُضَحِّي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்-மதீனாவில் பத்து ஆண்டுகள் தங்கினார்கள், (அப்போது ஒவ்வொரு வருடமும்) உத்ஹிய்யா நிறைவேற்றினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الذَّبْحِ بَعْدَ الصَّلاَةِ

தொழுகைக்குப் பிறகு அறுப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1508

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ خَطَبَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي يَوْمِ نَحْرٍ فَقَالَ ‏"‏ لاَ يَذْبَحَنَّ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُصَلِّيَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَقَامَ خَالِي فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا يَوْمٌ اللَّحْمُ فِيهِ مَكْرُوهٌ وَإِنِّي عَجَّلْتُ نُسُكِي لأُطْعِمَ أَهْلِي وَأَهْلَ دَارِي أَوْ جِيرَانِي ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَأَعِدْ ذَبْحًا آخَرَ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ عِنْدِي عَنَاقُ لَبَنٍ وَهِيَ خَيْرٌ مِنْ شَاتَىْ لَحْمٍ أَفَأَذْبَحُهَا قَالَ ‏"‏ نَعَمْ وَهِيَ خَيْرُ نَسِيكَتَيْكَ وَلاَ تُجْزِئُ جَذَعَةٌ لأَحَدٍ بَعْدَكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَجُنْدَبٍ وَأَنَسٍ وَعُوَيْمِرِ بْنِ أَشْقَرَ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي زَيْدٍ الأَنْصَارِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ لاَ يُضَحَّى بِالْمِصْرِ حَتَّى يُصَلِّيَ الإِمَامُ وَقَدْ رَخَّصَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ لأَهْلِ الْقُرَى فِي الذَّبْحِ إِذَا طَلَعَ الْفَجْرُ وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ أَجْمَعَ أَهْلُ الْعِلْمِ أَنْ لاَ يُجْزِئَ الْجَذَعُ مِنَ الْمَعْزِ وَقَالُوا إِنَّمَا يُجْزِئُ الْجَذَعُ مِنَ الضَّأْنِ ‏.‏

அல்-பராஃஃ பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நஹ்ர் (ஹஜ்ஜுப் பெருநாள்) தினத்தன்று எங்களுக்கு உரை நிகழ்த்தினார்கள். அப்போது அவர்கள், 'தொழுகையை நிறைவேற்றும் வரை உங்களில் எவரும் அறுக்க வேண்டாம்' என்று கூறினார்கள். அப்போது என் தாய்மாமன் எழுந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! (தொழுகைக்கு முன் அறுக்கப்பட்டதால்) இந்த இறைச்சி (குர்பானியாக) ஏற்கப்படாத நாளாகும். நான் என் குடும்பத்தினருக்கும், என் வீட்டில் வசிப்பவர்களுக்கும் அல்லது என் அண்டை வீட்டாருக்கும் உணவளிப்பதற்காக என் குர்பானியை விரைவாக அறுத்துவிட்டேன்' என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'வேறொன்றை அறுத்து (உமது குர்பானியை) மீண்டும் நிறைவேற்றுவீராக' என்றார்கள். அவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! என்னிடம் பால்குடி மறந்த ஒரு பெண் ஆட்டுக்குட்டி (அனாக்) உள்ளது. அது (சதைப்பற்றுள்ள) இரண்டு ஆடுகளை விடச் சிறந்ததாகும். நான் அதை அறுக்கலாமா?' என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஆம்; அதுவே உனது இரு குர்பானிகளில் சிறந்தது. ஆனால் உனக்குப்

பிறகு வேறு எவருக்கும் (இத்தகைய) ஜதஆ (குர்பானியாக) ஏற்கப்படமாட்டாது' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَكْلِ الأُضْحِيَةِ فَوْقَ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ

பலியிடப்பட்ட விலங்கின் இறைச்சியை மூன்று நாட்களுக்கு மேல் உண்பது வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

1509

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَأْكُلُ أَحَدُكُمْ مِنْ لَحْمِ أُضْحِيَتِهِ فَوْقَ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . - وَإِنَّمَا كَانَ النَّهْىُ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُتَقَدِّمًا ثُمَّ رَخَّصَ بَعْدَ ذَلِكَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில் எவரும் தமது குர்பானி பிராணியின் இறைச்சியிலிருந்து மூன்று நாட்களுக்கு மேல் உண்ண வேண்டாம்.' (இந்தத் தடை ஆரம்பத்தில் இருந்தது. பின்னர் நபி (ஸல்) அவர்கள் அதை தளர்த்தினார்கள்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي أَكْلِهَا بَعْدَ ثَلاَثٍ

மூன்று நாட்களுக்குப் பிறகு அதை உண்பதற்கான சலுகை குறித்து வந்துள்ளவை

1510

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا أَخْبَرَنَا أَبُو عَاصِمٍ النَّبِيلُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كُنْتُ نَهَيْتُكُمْ عَنْ لُحُومِ الأَضَاحِي فَوْقَ ثَلاَثٍ لِيَتَّسِعَ ذُو الطَّوْلِ عَلَى مَنْ لاَ طَوْلَ لَهُ فَكُلُوا مَا بَدَا لَكُمْ وَأَطْعِمُوا وَادَّخِرُوا . قَالَ وَفِي

الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَعَائِشَةَ وَنُبَيْشَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَقَتَادَةَ بْنِ النُّعْمَانِ وَأَنَسٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ بُرَيْدَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ .

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வசதியுள்ளவர்கள் இல்லாதவர்களுக்குக் கொடுப்பதற்காக, குர்பானி இறைச்சியை மூன்று நாட்களுக்கு மேல் (சேமித்து வைப்பதை) நான் உங்களுக்குத் தடை செய்திருந்தேன். எனவே (இப்போது) நீங்கள் விரும்பியபடி உண்ணுங்கள்; (பிறருக்கும்) உண்ணக் கொடுங்கள்; மேலும் சேமித்துக்கொள்ளுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1511

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَابِسِ بْنِ رَبِيعَةَ، قَالَ قُلْتُ لأُمِّ الْمُؤْمِنِينَ أَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَنْهَى عَنْ لُحُومِ الأَضَاحِي قَالَتْ لاَ وَلَكِنْ قَلَّ مَنْ كَانَ يُضَحِّي مِنَ النَّاسِ فَأَحَبَّ أَنْ يُطْعَمَ مَنْ لَمْ يَكُنْ يُضَحِّي وَلَقَدْ كُنَّا نَرْفَعُ الْكُرَاعَ فَنَأْكُلُهُ بَعْدَ عَشَرَةِ أَيَّامٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأُمُّ الْمُؤْمِنِينَ هِيَ عَائِشَةُ زَوْجُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ رُوِيَ عَنْهَا هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ .

ஆபிஸ் பின் ரபீஆ அவர்கள் கூறினார்கள்:

நான் முஃமின்களின் அன்னை (ஆயிஷா ரழி) அவர்களிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குர்பானி இறைச்சிகளைத் தடை செய்தார்களா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "இல்லை. ஆனால், மக்களில் குர்பானி கொடுப்பவர்கள் குறைவாக இருந்தனர். எனவே, குர்பானி கொடுக்காதவர்களுக்கு (அவர்கள் பசியைப் போக்கும் பொருட்டு) உணவளிக்கப்பட வேண்டும் என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் விரும்பினார்கள். நாங்கள் (ஆட்டின்) காலை எடுத்து வைத்து, பத்து நாட்களுக்குப் பிறகும் அதைச் சாப்பிடுவோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْفَرَعِ وَالْعَتِيرَةِ

ஃபரஃ மற்றும் அதீரா பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1512

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنِ ابْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لاَ فَرَعَ وَلاَ عَتِيرَةَ ‏.‏ وَالْفَرَعُ أَوَّلُ النِّتَاجِ كَانَ يُنْتَجُ لَهُمْ فَيَذْبَحُونَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ نُبَيْشَةَ وَمِخْنَفِ بْنِ سُلَيْمٍ وَأَبِي الْعُشَرَاءِ عَنْ أَبِيهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَتِيرَةُ ذَبِيحَةٌ كَانُوا يَذْبَحُونَهَا فِي رَجَبٍ يُعَظِّمُونَ شَهْرَ رَجَبٍ لأَنَّهُ أَوَّلُ شَهْرٍ مِنْ أَشْهُرِ الْحُرُمِ وَأَشْهُرُ الْحُرُمِ رَجَبٌ وَذُو الْقَعْدَةِ وَذُو الْحِجَّةِ وَالْمُحَرَّمُ وَأَشْهُرُ الْحَجِّ شَوَّالٌ وَذُو الْقَعْدَةِ وَعَشْرٌ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ كَذَلِكَ رُوِيَ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ فِي أَشْهُرِ الْحَجِّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஃபரா (என்பதோ) அதீரா (என்பதோ இஸ்லாத்தில்) இல்லை.”
ஃபரா என்பது (கால்நடைகள்) ஈனும் முதல் குட்டியாகும். (அறியாமைக் காலத்தில்) அது அவர்களுக்குப் பிறக்கும்போது அதை அவர்கள் அறுத்து வந்தார்கள்.
(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்கள்:) இத்தலைப்பில் நுபைஷா, மிக்னஃப் பின் சுலைம் மற்றும் அபூ அல்-உஷரா ஆகியோர் தங்கள் தந்தையிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளனர். அபூ ஈஸா கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ளதாகும்.
அதீரா என்பது, ரஜப் மாதத்தைக் கண்ணியப்படுத்துவதற்காக அவர்கள் ரஜப் மாதத்தில் அறுத்து வந்த ஒரு பிராணியாகும். ஏனெனில் அது புனித மாதங்களில் முதலாவதாக இருந்தது. புனித மாதங்களாவன: ரஜப், துல் கஃதா, துல் ஹஜ் மற்றும் முஹர்ரம் ஆகும். ஹஜ்ஜுக்குரிய மாதங்களாவன: ஷவ்வால், துல் கஃதா மற்றும் துல் ஹஜ் மாதத்தின் (முதல்) பத்து நாட்களாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் சிலரிடமிருந்தும் மற்றும் பிறரிடமிருந்தும் ஹஜ்ஜுக்குரிய மாதங்கள் குறித்து இவ்வாறே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْعَقِيقَةِ

அகீகா பற்றி வந்துள்ளவை

1513

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُثْمَانَ بْنِ خُثَيْمٍ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ مَاهَكَ، أَنَّهُمْ دَخَلُوا عَلَى حَفْصَةَ بِنْتِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ فَسَأَلُوهَا عَنِ الْعَقِيقَةِ، فَأَخْبَرَتْهُمْ أَنَّ عَائِشَةَ أَخْبَرَتْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَمَرَهُمْ عَنِ الْغُلاَمِ شَاتَانِ مُكَافِئَتَانِ وَعَنِ الْجَارِيَةِ شَاةٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأُمِّ كُرْزٍ وَبُرَيْدَةَ وَسَمُرَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَنَسٍ وَسَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَحَفْصَةُ هِيَ بِنْتُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ .

யூசுஃப் பின் மாஹக் அறிவித்தார்:

அவர்கள் ஹஃப்ஸா பின்த் அப்துர் ரஹ்மான் அவர்களிடம் அகீகா பற்றிக் கேட்பதற்காகச் சென்றார்கள். அதற்கு ஹஃப்ஸா பின்த் அப்துர் ரஹ்மான் அவர்கள், ஆயிஷா (ரலி) தமக்கு அறிவித்ததாகக் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஆண் குழந்தைக்கு (ஒன்றுக்கொன்று) நிகரான இரண்டு ஆடுகளையும், பெண் குழந்தைக்கு ஓர் ஆட்டையும் (அகீகாவுக்காக) அறுக்குமாறு கட்டளையிட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ الأَذَانِ فِي أُذُنِ الْمَوْلُودِ

பிறந்த குழந்தையின் காதில் பாங்கு சொல்லுதல்

1514

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالاَ أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي رَافِعٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَذَّنَ فِي أُذُنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ حِينَ وَلَدَتْهُ فَاطِمَةُ بِالصَّلاَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْعَقِيقَةِ عَلَى مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ الْغُلاَمِ شَاتَانِ مُكَافِئَتَانِ وَعَنِ الْجَارِيَةِ شَاةٌ . - وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ

صلى الله عليه وسلم أَيْضًا أَنَّهُ عَقَّ عَنِ الْحَسَنِ بِشَاةٍ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ .

முஹம்மது பின் பஷ்ஷார் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள், யஹ்யா பின் சயீத் மற்றும் அப்துர் ரஹ்மான் பின் மஹ்தி எங்களிடம் அறிவித்தார்கள், அவர்கள் இருவரும் கூறினார்கள்: சுஃப்யான் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள், ஆஸிம் பின் உபைதுல்லாஹ் வழியாக, அவர் உபைதுல்லாஹ் பின் அபீ ராஃபி வழியாக, அவர் தனது தந்தை வழியாக அறிவித்தார்கள்: நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களுக்கு அல்-ஹஸன் பின் அலீ (ரழி) பிறந்தபோது, அவரது காதில் தொழுகைக்கான அதான் சொல்வதை கண்டேன். அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ் ஆகும். அகீகா விஷயத்தில் அறிஞர்களிடையே உள்ள நடைமுறை, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து பல வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளபடி, ஆண் குழந்தைக்கு இரண்டு சமமான ஆடுகளும், பெண் குழந்தைக்கு ஒரு ஆடும் (அறுக்கப்பட வேண்டும்) என்பதாகும். நபி (ஸல்) அவர்கள் அல்-ஹஸன் (ரழி) அவர்களுக்கு ஒரு ஆட்டை அறுத்து அகீகா செய்தார்கள் என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. சில அறிஞர்கள் இந்த ஹதீஸின்படி செயல்படுகிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1515

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا هِشَامُ بْنُ حَسَّانَ، عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ، عَنِ الرَّبَابِ، عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ الضَّبِّيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَعَ الْغُلاَمِ عَقِيقَةٌ فَأَهْرِيقُوا عَنْهُ دَمًا وَأَمِيطُوا عَنْهُ الأَذَى .

சல்மான் பின் ஆமிர் அத்-தப்பி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆண் குழந்தைக்காக அகீகா (குர்பானி) உண்டு. ஆகவே அவனுக்காக (ஒரு பிராணியை அறுத்து) இரத்தம் சிந்துங்கள்; மேலும் அவனிடமிருந்து தீங்கை (அவனுடைய தலையை மழித்து, அதற்குப் பதிலாக தர்மம் செய்து, அவனுக்கு நல்ல பெயர் சூட்டி) நீக்குங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1515

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا ابْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ سُلَيْمَانَ الأَحْوَلِ، عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ، عَنِ الرَّبَابِ، عَنْ سَلْمَانَ بْنِ عَامِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஹஸன் பின் அலி எங்களுக்கு அறிவித்தார்: அப்துர் ரஸ்ஸாக் எங்களுக்கு அறிவித்தார்: இப்னு உயைனா எங்களுக்கு அறிவித்தார்: (அவர்) ஆஸிம் பின் சுலைமான் அல்-அஹ்வல் வழியாக, (அவர்) ஹஃப்ஸா பின்த் சீரீன் வழியாக, (அவர்) அர்-ரபாப் வழியாக, (அவர்) சல்மான் பின் ஆமிர் (ரலி) வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸில் கூறப்பட்டதைப்) போன்றே (அறிவிக்கப்பட்டது).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1516

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي يَزِيدَ، عَنْ سِبَاعِ بْنِ ثَابِتٍ، أَنَّ مُحَمَّدَ بْنَ ثَابِتِ بْنِ سِبَاعٍ، أَخْبَرَهُ أَنَّ أُمَّ كُرْزٍ أَخْبَرَتْهُ أَنَّهَا سَأَلَتْ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الْعَقِيقَةِ فَقَالَ عَنِ الْغُلاَمِ شَاتَانِ وَعَنِ الْجَارِيَةِ وَاحِدَةٌ وَلاَ يَضُرُّكُمْ ذُكْرَانًا كُنَّ أَمْ إِنَاثًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உம்மு குர்ஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் அகீகா பற்றிக் கேட்டார்கள். அதற்கு அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "ஆண் குழந்தைக்காக இரண்டு ஆடுகளும், பெண் குழந்தைக்காக ஓர் ஆடும் (அகீகா கொடுக்கப்படும்); மேலும், அவை (அதாவது, அந்த ஆடுகள்) கிடாக்களாயினும் சரி, பெட்டைகளாயினும் சரி, அதனால் உங்களுக்கு எந்தப் பாதிப்பும் ஏற்படாது."

1517

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو الْمُغِيرَةِ، عَنْ عُفَيْرِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ سُلَيْمِ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَيْرُ الأُضْحِيَةِ الْكَبْشُ وَخَيْرُ الْكَفَنِ الْحُلَّةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَعُفَيْرُ بْنُ مَعْدَانَ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ .

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உழ்ஹிய்யாக்களில் (அதாவது குர்பானிகளில்) சிறந்தது செம்மறியாட்டுக் கிடா ஆகும், மேலும் சிறந்த (அடக்கத்திற்கான) கஃபன் ஹுல்லா (இரண்டு ஆடைகள் கொண்ட ஒரு செட்) ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1518

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا ابْنُ عَوْنٍ، حَدَّثَنَا أَبُو رَمْلَةَ، عَنْ مِخْنَفِ بْنِ سُلَيْمٍ، قَالَ كُنَّا وُقُوفًا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِعَرَفَاتٍ فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلَى كُلِّ أَهْلِ بَيْتٍ فِي كُلِّ عَامٍ أُضْحِيَةٌ وَعَتِيرَةٌ هَلْ تَدْرُونَ مَا الْعَتِيرَةُ هِيَ الَّتِي تُسَمُّونَهَا الرَّجَبِيَّةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَلاَ نَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَوْنٍ .

மிக்னஃப் பின் சுலைம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் அரஃபாத்தில் நின்றுகொண்டிருந்தபோது, அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'மக்களே! ஒவ்வொரு குடும்பத்தின் மீதும் ஒவ்வொரு ஆண்டும் உத்ஹியா (தியாகப் பலி) மற்றும் அதீரா (ரஜப் மாதப் பலி) உண்டு. அதீரா என்றால் என்னவென்று உங்களுக்குத் தெரியுமா? அதுதான் நீங்கள் 'அர்-ரஜபிய்யா' என்று அழைப்பது.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب الْعَقِيقَةِ بِشَاةٍ

ஒரு ஆட்டுடன் அகீகா

1519

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْقُطَعِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ عَقَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الْحَسَنِ بِشَاةٍ وَقَالَ يَا فَاطِمَةُ احْلِقِي رَأْسَهُ وَتَصَدَّقِي بِزِنَةِ شَعْرِهِ فِضَّةً . قَالَ فَوَزَنَتْهُ فَكَانَ وَزْنُهُ دِرْهَمًا أَوْ بَعْضَ دِرْهَمٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ

غَرِيبٌ وَإِسْنَادُهُ لَيْسَ بِمُتَّصِلٍ . وَأَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ لَمْ يُدْرِكْ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ .

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்-ஹஸன் (ரழி) அவர்களுக்காக ஓர் ஆட்டை அகீகா கொடுத்தார்கள். மேலும் (நபி (ஸல்) அவர்கள் ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களிடம்), 'ஃபாத்திமாவே! அவரது தலையை மழியுங்கள்; மேலும் அவரது முடியின் எடைக்கு நிகரான வெள்ளியை தர்மமாக கொடுங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

(ஃபாத்திமா (ரழி)) அதை எடைபோட்டார். அதன் எடை ஒரு திர்ஹம் அல்லது ஒரு திர்ஹத்தின் ஒரு பகுதியாக இருந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1520

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا أَزْهَرُ بْنُ سَعْدٍ السَّمَّانُ، عَنِ ابْنِ عَوْنٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَطَبَ ثُمَّ نَزَلَ فَدَعَا بِكَبْشَيْنِ فَذَبَحَهُمَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அபீ பக்ரா (ரழி) அவர்கள், தம் தந்தை (அபூ பக்ரா (ரழி)) வாயிலாக அறிவித்தார்கள்: நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு குத்பா (சொற்பொழிவு) நிகழ்த்தினார்கள். பின்னர் (மிம்பரில் இருந்து) இறங்கினார்கள். பிறகு இரண்டு ஆட்டுக்கடாக்களை வரவழைத்து, அவற்றை அறுத்துப் பலியிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1521

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، عَنِ الْمُطَّلِبِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ شَهِدْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الأَضْحَى بِالْمُصَلَّى فَلَمَّا قَضَى خُطْبَتَهُ نَزَلَ عَنْ مِنْبَرِهِ فَأُتِيَ بِكَبْشٍ فَذَبَحَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِيَدِهِ وَقَالَ بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ هَذَا عَنِّي وَعَمَّنْ لَمْ يُضَحِّ مِنْ أُمَّتِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا

الْوَجْهِ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنْ يَقُولَ الرَّجُلُ إِذَا ذَبَحَ بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ. وَالْمُطَّلِبُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَنْطَبٍ يُقَالُ إِنَّهُ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ جَابِرٍ.

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் முஸல்லாவில் அத்ஹா (பெருநாள் தொழுகையில்) கலந்துகொண்டேன்.
அவர்கள் தமது குத்பாவை முடித்ததும், தமது மின்பரிலிருந்து இறங்கினார்கள். அப்போது அவர்களுக்கு ஓர் ஆட்டுக்கிடாய் கொண்டுவரப்பட்டது. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதைத் தமது கரத்தால் அறுத்தார்கள். மேலும், 'பிஸ்மில்லாஹ், வ அல்லாஹு அக்பர். இது என் சார்பாகவும், என் உம்மத்தில் யார் குர்பானி கொடுக்கவில்லையோ அவர்கள் சார்பாகவும் ஆகும்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مِنَ الْعَقِيقَةِ

'அகீகா' பற்றி

1522

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الْغُلاَمُ مُرْتَهَنٌ بِعَقِيقَتِهِ يُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ السَّابِعِ وَيُسَمَّى وَيُحْلَقُ رَأْسُهُ.

ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒவ்வொரு ஆண் குழந்தையும் தனது அகீகாவினால் பிணைக்கப்பட்டுள்ளது (அதன் மூலம் அதன் வளர்ச்சி, பாதுகாப்பு மற்றும் மறுமையில் பெற்றோருக்காக பரிந்து பேசுதல் போன்றவை உறுதி செய்யப்படுகின்றன); ஏழாவது நாளில் அவனுக்காக (அகீகா) அறுக்கப்பட வேண்டும், அவனுக்குப் பெயர் சூட்டப்பட வேண்டும், மேலும் அவனது தலைமுடி மழிக்கப்பட வேண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1522

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ يَسْتَحِبُّونَ أَنْ يُذْبَحَ عَنِ الْغُلاَمِ الْعَقِيقَةُ يَوْمَ السَّابِعِ فَإِنْ لَمْ يَتَهَيَّأْ يَوْمَ السَّابِعِ فَيَوْمَ الرَّابِعَ عَشَرَ فَإِنْ لَمْ يَتَهَيَّأْ عُقَّ عَنْهُ يَوْمَ حَادٍ وَعِشْرِينَ وَقَالُوا لاَ يُجْزِئُ فِي الْعَقِيقَةِ مِنَ الشَّاةِ إِلاَّ مَا يُجْزِئُ فِي الأُضْحِيَةِ .

சமுரா பின் ஜுன்தப் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

(முந்தைய ஹதீஸில் உள்ளதைப்) போன்றே நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். அறிஞர்களின் செயல்முறையும் இதுவே ஆகும். (குழந்தை பிறந்த) ஏழாம் நாளில் குழந்தைக்காக 'அகீகா' பிராணியை அறுத்துப் பலியிடுவதை அவர்கள் விரும்பத்தக்கதாகக் கருதுகின்றனர். ஏழாம் நாளில் (அகீகா கொடுக்க) சாத்தியப்படவில்லை என்றால், பதினான்காம் நாளில் (கொடுக்கலாம்). (அதிலும்) சாத்தியப்படவில்லை என்றால், இருபத்தோராம் நாளில் அக்குழந்தைக்காக அகீகா கொடுக்கப்பட வேண்டும். மேலும், 'உழ்ஹிய்யா' (குர்பானி) கொடுப்பதற்கு எத்தகைய ஆடு போதுமானதோ அதுவே அகீகா கொடுப்பதற்கும் போதுமானதாகும்; (குர்பானிக்குத் தகுதியற்றது அகீகாவுக்கும்) போதாது என்றும் அவர்கள் கூறியுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب تَرْكِ أَخْذِ الشَّعْرِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُضَحِّيَ

பாடம்: பலியிட விரும்புபவர் முடியை அகற்றுவதைத் தவிர்த்தல்

1523

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَكَمِ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ عَمْرٍو، أَوْ عُمَرَ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ رَأَى هِلاَلَ ذِي الْحِجَّةِ وَأَرَادَ أَنْ يُضَحِّيَ فَلاَ يَأْخُذَنَّ مِنْ شَعْرِهِ وَلاَ مِنْ أَظْفَارِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالصَّحِيحُ هُوَ عَمْرُو بْنُ مُسْلِمٍ قَدْ رَوَى عَنْهُ مُحَمَّدُ بْنُ

عَمْرِو بْنِ عَلْقَمَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ نَحْوَ هَذَا . وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَبِهِ كَانَ يَقُولُ سَعِيدُ بْنُ الْمُسَيَّبِ وَإِلَى هَذَا الْحَدِيثِ ذَهَبَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ . وَرَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي ذَلِكَ فَقَالُوا لاَ بَأْسَ أَنْ يَأْخُذَ مِنْ شَعْرِهِ وَأَظْفَارِهِ . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَاحْتَجَّ بِحَدِيثِ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَبْعَثُ بِالْهَدْىِ مِنَ الْمَدِينَةِ فَلاَ يَجْتَنِبُ شَيْئًا مِمَّا يَجْتَنِبُ مِنْهُ الْمُحْرِمُ .

எவரொருவர் துல்-ஹஜ் மாதத்தின் பிறையைக் கண்டு, குர்பானி கொடுக்க நாடுகிறாரோ, அவர் (குர்பானி கொடுக்கும் வரை) தமது முடியிலிருந்தோ நகங்களிலிருந்தோ எதையும் எடுக்க வேண்டாம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

باب مَا جَاءَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ لاَ نَذْرَ فِي مَعْصِيَةٍ

பாடம்: 'பாவமான காரியத்தில் நேர்ச்சை இல்லை' என்பது பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வந்துள்ளவை

1524

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو صَفْوَانَ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ نَذْرَ فِي مَعْصِيَةٍ وَكَفَّارَتُهُ كَفَّارَةُ يَمِينٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ يَصِحُّ لأَنَّ الزُّهْرِيَّ لَمْ يَسْمَعْ هَذَا الْحَدِيثَ مِنْ أَبِي سَلَمَةَ . قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْهُمْ مُوسَى بْنُ عُقْبَةَ وَابْنُ أَبِي عَتِيقٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ أَرْقَمَ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ مُحَمَّدٌ وَالْحَدِيثُ هُوَ هَذَا .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்விற்கு மாறு செய்யும் விஷயத்தில் நேர்ச்சை கிடையாது (அது செல்லாது அல்லது நிறைவேற்றப்பட வேண்டியதில்லை), அதன் பரிகாரம் சத்தியத்தின் பரிகாரமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1525

حَدَّثَنَا أَبُو إِسْمَاعِيلَ التِّرْمِذِيُّ، - وَاسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ يُوسُفَ حَدَّثَنَا أَيُّوبُ بْنُ سُلَيْمَانَ بْنِ بِلاَلٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي أُوَيْسٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بِلاَلٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، وَمُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي عَتِيقٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ أَرْقَمَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ نَذْرَ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ وَكَفَّارَتُهُ كَفَّارَةُ يَمِينٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَهُوَ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي صَفْوَانَ عَنْ يُونُسَ . وَأَبُو صَفْوَانَ هُوَ مَكِّيٌّ وَاسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ مَرْوَانَ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ الْحُمَيْدِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ جِلَّةِ أَهْلِ الْحَدِيثِ . وَقَالَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لاَ نَذْرَ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ وَكَفَّارَتُهُ كَفَّارَةُ يَمِينٍ . وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَاحْتَجَّا بِحَدِيثِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ عَائِشَةَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لاَ نَذْرَ فِي مَعْصِيَةٍ وَلاَ كَفَّارَةَ فِي ذَلِكَ . وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ وَالشَّافِعِيِّ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வுக்கு மாறு செய்வதில் நேர்ச்சை கிடையாது, மேலும் அதன் பரிகாரம் சத்தியத்தின் பரிகாரமாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَنْ نَذَرَ أَنْ يُطِيعَ اللَّهَ فَلْيُطِعْهُ

யார் அல்லாஹ்விற்கு கீழ்ப்படிய நேர்ச்சை செய்கிறாரோ, அவர் அவனுக்கு கீழ்ப்படிய வேண்டும்

1526

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ الأَيْلِيِّ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ نَذَرَ أَنْ يُطِيعَ اللَّهَ فَلْيُطِعْهُ وَمَنْ نَذَرَ أَنْ يَعْصِيَ اللَّهَ فَلاَ يَعْصِهِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் அல்லாஹ்வுக்குக் கீழ்ப்படிய நேர்ச்சை செய்தாரோ, அவர்

அவனுக்குக் கீழ்ப்படியட்டும். மேலும், எவர் அல்லாஹ்வுக்கு மாறு செய்ய நேர்ச்சை செய்தாரோ, அவர் அவனுக்கு மாறு செய்ய வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1526

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ الأَيْلِيِّ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ . وَهُوَ قَوْلُ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكٌ وَالشَّافِعِيُّ قَالُوا لاَ يَعْصِي اللَّهَ وَلَيْسَ فِيهِ كَفَّارَةُ يَمِينٍ إِذَا كَانَ النَّذْرُ فِي مَعْصِيَةٍ .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸில் உள்ளதைப்) போன்றே அறிவிக்கின்றார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். இதனை யஹ்யா பின் அபீ கஸீர் அவர்களும் காஸிம் பின் முஹம்மது அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிறர்களில் உள்ள சில அறிஞர்களின் கருத்து இதுவாகவே உள்ளது. இமாம் மாலிக் மற்றும் இமாம் ஷாஃபிஈ ஆகியோரும் இதையே கூறுகின்றனர். அதாவது, "பாவமான காரியத்தில் நேர்ச்சை செய்திருந்தால், (அதை நிறைவேற்றி) அல்லாஹ்வுக்கு மாறுசெய்யக் கூடாது; அதில் சத்தியத்திற்கான பரிகாரமும் (கஃப்பாரா) இல்லை" என்று அவர்கள் கூறுகின்றனர்.

باب مَا جَاءَ لاَ نَذْرَ فِيمَا لاَ يَمْلِكُ ابْنُ آدَمَ

மனிதனுக்கு உரிமையில்லாத விஷயத்தில் நேர்ச்சை கிடையாது என்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1527

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، عَنْ هِشَامٍ الدَّسْتَوَائِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ ثَابِتِ بْنِ الضَّحَّاكِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَيْسَ

عَلَى الْعَبْدِ نَذْرٌ فِيمَا لاَ يَمْلِكُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ ‏.‏
قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஒரு அடியார் தமக்குச் சொந்தமில்லாத ஒன்றில் நேர்ச்சை செய்வது (அவர் மீது) இல்லை (அதாவது, அது செல்லாது அல்லது கடமையாகாது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَفَّارَةِ النَّذْرِ إِذَا لَمْ يُسَمَّ

நேர்ச்சை (எதுவென்று) குறிப்பிடப்படாத போது அதற்கான பரிகாரம் பற்றி வந்துள்ளவை

1528

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، حَدَّثَنِي مُحَمَّدٌ، مَوْلَى الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ حَدَّثَنِي كَعْبُ بْنُ عَلْقَمَةَ، عَنْ أَبِي الْخَيْرِ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ كَفَّارَةُ النَّذْرِ إِذَا لَمْ يُسَمَّ كَفَّارَةُ يَمِينٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குறிப்பிடப்படாத (எதை நேர்ச்சை செய்தான் என்று தெளிவாகக் கூறப்படாத) ஒரு நேர்ச்சையின் பரிகாரம், ஒரு சத்தியத்தின் பரிகாரமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ حَلَفَ عَلَى يَمِينٍ فَرَأَى غَيْرَهَا خَيْرًا مِنْهَا

தாம் எடுத்த சத்தியத்தை விட வேறொன்று சிறந்தது என்று கண்டவர் குறித்து வந்துள்ளவை

1529

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ يُونُسَ، هُوَ ابْنُ عُبَيْدٍ حَدَّثَنَا الْحَسَنُ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَا عَبْدَ الرَّحْمَنِ لاَ تَسْأَلِ الإِمَارَةَ فَإِنَّكَ إِنْ أَتَتْكَ عَنْ مَسْأَلَةٍ وُكِلْتَ إِلَيْهَا وَإِنْ أَتَتْكَ عَنْ غَيْرِ مَسْأَلَةٍ أُعِنْتَ عَلَيْهَا وَإِذَا حَلَفْتَ عَلَى يَمِينٍ فَرَأَيْتَ غَيْرَهَا خَيْرًا مِنْهَا فَائْتِ الَّذِي هُوَ خَيْرٌ وَلْتُكَفِّرْ عَنْ يَمِينِكَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَجَابِرٍ وَعَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَأَنَسٍ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَأَبِي مُوسَى . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஓ அப்துர்-ரஹ்மான்! நீர் தலைமைப் பதவியைக் கேட்காதீர், ஏனெனில், நீர் அதைக் கேட்டதன் காரணமாகப் பெற்றால், நீர் அதனுடன் தனியாக விடப்படுவீர் (அதாவது, அல்லாஹ்வின் உதவி இல்லாமல் அதன் பொறுப்பில் விடப்படுவீர்). மேலும், நீர் அதைக் கேட்காமல் பெற்றால், அதில் உமக்கு உதவி செய்யப்படும். மேலும், நீர் ஒரு சத்தியம் செய்து, அதைவிட வேறு ஒன்று சிறந்தது என்று நீர் கண்டால், சிறந்ததைச் செய்வீராக, மேலும், உமது சத்தியத்திற்கு பரிகாரம் செய்வீராக."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْكَفَّارَةِ قَبْلَ الْحِنْثِ

சத்தியத்தை முறிப்பதற்கு முன் பரிகாரம் செய்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1530

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ حَلَفَ عَلَى يَمِينٍ فَرَأَى غَيْرَهَا خَيْرًا مِنْهَا فَلْيُكَفِّرْ عَنْ يَمِينِهِ وَلْيَفْعَلْ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الْكَفَّارَةَ قَبْلَ الْحِنْثِ تُجْزِئُ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يُكَفِّرُ إِلاَّ بَعْدَ الْحِنْثِ . قَالَ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ إِنْ كَفَّرَ بَعْدَ الْحِنْثِ أَحَبُّ إِلَىَّ وَإِنْ كَفَّرَ قَبْلَ الْحِنْثِ أَجْزَأَهُ .

எவரொருவர் ஒரு சத்தியம் செய்துவிட்டு, அதைவிடச் சிறந்த வேறொன்றைக் கண்டால், அவர் தம் சத்தியத்திற்காகப் பரிகாரம் செய்துவிட்டு, (அந்தச் சிறந்த காரியத்தைச்) செய்யட்டும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِسْتِثْنَاءِ فِي الْيَمِينِ

சத்தியத்தில் விதிவிலக்கு செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1531

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنِي أَبِي وَحَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ حَلَفَ عَلَى يَمِينٍ فَقَالَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ فَقَدِ اسْتَثْنَى فَلاَ حِنْثَ عَلَيْهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَاهُ عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ وَغَيْرُهُ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ مَوْقُوفًا . وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ سَالِمٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضى الله عنهما مَوْقُوفًا . وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَفَعَهُ غَيْرَ أَيُّوبَ السَّخْتِيَانِيِّ وَقَالَ إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ وَكَانَ أَيُّوبُ أَحْيَانًا يَرْفَعُهُ وَأَحْيَانًا لاَ يَرْفَعُهُ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ الاِسْتِثْنَاءَ إِذَا كَانَ مَوْصُولاً بِالْيَمِينِ فَلاَ حِنْثَ عَلَيْهِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالأَوْزَاعِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் ஒரு சத்தியம் செய்துவிட்டு, ‘அல்லாஹ் நாடினால் (இன்ஷா அல்லாஹ்)’ என்று கூறுகிறாரோ, அவர் (அந்த சத்தியத்திற்கு) விதிவிலக்குச் செய்துவிட்டார். எனவே, அவர் மீது (அந்த சத்தியத்தை) முறித்த குற்றம் இல்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1532

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ ابْنِ طَاوُسٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ حَلَفَ عَلَى يَمِينٍ فَقَالَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمْ يَحْنَثْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى سَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ هَذَا فَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ خَطَأٌ أَخْطَأَ فِيهِ عَبْدُ الرَّزَّاقِ اخْتَصَرَهُ مِنْ حَدِيثِ مَعْمَرٍ عَنِ ابْنِ طَاوُسٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّ سُلَيْمَانَ بْنَ دَاوُدَ قَالَ لأَطُوفَنَّ اللَّيْلَةَ عَلَى سَبْعِينَ امْرَأَةً تَلِدُ كُلُّ امْرَأَةٍ غُلاَمًا ‏.‏ فَطَافَ عَلَيْهِنَّ فَلَمْ تَلِدِ امْرَأَةٌ مِنْهُنَّ إِلاَّ امْرَأَةٌ نِصْفَ غُلاَمٍ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لَوْ قَالَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَكَانَ كَمَا قَالَ ‏"‏ ‏.‏ هَكَذَا رُوِيَ عَنْ عَبْدِ الرَّزَّاقِ عَنْ مَعْمَرٍ عَنِ ابْنِ طَاوُسٍ عَنْ أَبِيهِ هَذَا الْحَدِيثُ بِطُولِهِ وَقَالَ ‏"‏ سَبْعِينَ امْرَأَةً ‏"‏ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ قَالَ سُلَيْمَانُ بْنُ دَاوُدَ لأَطُوفَنَّ اللَّيْلَةَ عَلَى مِائَةِ امْرَأَةٍ ‏"‏ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் ஒருவர் ஒரு சத்தியம் செய்து, 'இன்ஷா அல்லாஹ்' (அல்லாஹ் நாடினால்) என்று கூறினால், அவர் அதை முறித்தவராக ஆகமாட்டார்.” (இது சுருக்கப்பட்ட அறிவிப்பு.)

(இமாம்) அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: நான் முஹம்மது இப்னு இஸ்மாயீல் (இமாம் புகாரி) அவர்களிடம் இதைப் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர் கூறினார்: “இது ஒரு தவறான ஹதீஸ். அப்துர் ரஸ்ஸாக் இதில் தவறிழைத்துவிட்டார். அவர் மஃமர் வழியாக, இப்னு தாவூஸ் தனது தந்தை வழியாக, அவர் அபூ ஹுரைரா வழியாக, அவர் நபி (ஸல்) அவர்கள் வழியாக அறிவித்த ஹதீஸிலிருந்து இதைச் சுருக்கிவிட்டார்.”

(முழுமையான ஹதீஸ் பின்வருமாறு:) நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக சுலைமான் இப்னு தாவூத் (அலை) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இன்றிரவு நான் எழுபது பெண்களுடன் (அதாவது, எனது மனைவியருடன்) உறவு கொள்வேன். ஒவ்வொரு பெண்ணும் ஒரு ஆண் குழந்தையைப் பெற்றெடுப்பாள்.' (ஆனால்) அவர் அவர்களுடன் உறவு கொண்டபோது, ஒரு பெண் கூட குழந்தை பெற்றெடுக்கவில்லை, ஒரு பெண் பாதி ஆண் குழந்தையைத் தவிர (அதாவது, ஒரு குறைபாடுள்ள அல்லது உயிர் பிழைக்காத குழந்தையைத் தவிர).”

அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அவர்

'இன்ஷா அல்லாஹ்' (அல்லாஹ் நாடினால்) என்று கூறியிருந்தால், அவர் கூறியது போலவே நடந்திருக்கும்.''

(இவ்வாறே) அப்துர் ரஸ்ஸாக், மஃமர் வழியாக, இப்னு தாவூஸ் தனது தந்தை வழியாக இந்த ஹதீஸை முழுமையாக அறிவித்துள்ளார். மேலும் அவர் 'எழுபது பெண்கள்' என்று கூறினார். (இந்த ஹதீஸ் அபூ ஹுரைரா (ரழி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அதில் 'சுலைமான் இப்னு தாவூத் (அலை) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இன்றிரவு நான் நூறு பெண்களுடன் உறவு கொள்வேன்' என்று கூறப்பட்டுள்ளது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابمَا جَاءَفِي كَرَاهِيَةِالْحَلِفِبِغَيْرِ اللَّهِ

அல்லாஹ் அல்லாதவற்றைக் கொண்டு சத்தியம் செய்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1533

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، سَمِعَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عُمَرَ وَهُوَ يَقُولُ وَأَبِي وَأَبِي فَقَالَ أَلاَ إِنَّ اللَّهَ يَنْهَاكُمْ أَنْ تَحْلِفُوا بِآبَائِكُمْ ‏.‏ فَقَالَ عُمَرُ فَوَاللَّهِ مَا حَلَفْتُ بِهِ بَعْدَ ذَلِكَ ذَاكِرًا وَلاَ آثِرًا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ ثَابِتِ بْنِ الضَّحَّاكِ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَقُتَيْلَةَ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ أَبُو عُبَيْدٍ مَعْنَى قَوْلِهِ وَلاَ آثِرًا ‏.‏ أَىْ لَمْ آثُرْهُ عَنْ غَيْرِي يَقُولُ لَمْ أَذْكُرْهُ عَنْ غَيْرِي ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

உமர் (ரலி) அவர்கள், "என் தந்தை மீது ஆணையாக! என் தந்தை மீது ஆணையாக!" என்று கூறுவதை நபி (ஸல்) அவர்கள் செவியுற்றார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக அல்லாஹ் உங்கள் தந்தையர் மீது சத்தியம் செய்வதை விட்டும் உங்களைத் தடுக்கிறான்" என்று கூறினார்கள்.

எனவே உமர் (ரலி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அதன்பிறகு நான் (என் தந்தை மீது சத்தியம் செய்வதை) நானாக

நினைவுகூர்ந்து (அவ்வாறு சத்தியம் செய்பவனாகவும்) இல்லை, அல்லது (பிறர் கூறியதை) எடுத்துரைப்பவனாகவும் இல்லை" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1534

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَدْرَكَ عُمَرَ وَهُوَ فِي رَكْبٍ وَهُوَ يَحْلِفُ بِأَبِيهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّ اللَّهَ يَنْهَاكُمْ أَنْ تَحْلِفُوا بِآبَائِكُمْ لِيَحْلِفْ حَالِفٌ بِاللَّهِ أَوْ لِيَسْكُتْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், உமர் (ரழி) அவர்கள் ஒரு பயணக் கூட்டத்தில் (குதிரை அல்லது ஒட்டகச் சவாரி செய்யும் குழுவில்) இருந்தபோது அவர்களை அடைந்தார்கள். அப்போது உமர், தம் தந்தையின் மீது சத்தியம் செய்துகொண்டிருந்தார். ஆகவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ், உங்கள் தந்தையர் மீது நீங்கள் சத்தியம் செய்வதைத் தடுக்கிறான். ஆகவே, சத்தியம் செய்பவர் அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியம் செய்யட்டும் அல்லது மௌனமாக இருக்கட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1535

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَيْدَةَ، أَنَّ ابْنَ عُمَرَ، سَمِعَ رَجُلاً، يَقُولُ لاَ وَالْكَعْبَةِ ‏.‏ فَقَالَ ابْنُ عُمَرَ لاَ يُحْلَفُ بِغَيْرِ اللَّهِ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ أَوْ أَشْرَكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَفُسِّرَ هَذَا الْحَدِيثُ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ قَوْلَهُ ‏"‏ فَقَدْ كَفَرَ أَوْ أَشْرَكَ ‏"‏ عَلَى التَّغْلِيظِ ‏.‏ وَالْحُجَّةُ فِي ذَلِكَ حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سَمِعَ عُمَرَ يَقُولُ وَأَبِي وَأَبِي ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ أَلاَ إِنَّ اللَّهَ يَنْهَاكُمْ أَنْ تَحْلِفُوا بِآبَائِكُمْ ‏"‏ ‏.‏ وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ مَنْ قَالَ فِي حَلِفِهِ وَاللاَّتِ وَالْعُزَّى فَلْيَقُلْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا مِثْلُ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ إِنَّ الرِّيَاءَ شِرْكٌ ‏"‏ ‏.‏ وَقَدْ فَسَّرَ

بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ هَذِهِ الآيَة : (وَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلاً صَالِحًا) الآيَةَ قَالَ لاَ يُرَائِي.

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள், ஒரு மனிதர் "இல்லை; கஃபாவின் மீது ஆணையாக!" என்று கூறுவதைக் கேட்டார்கள். அப்போது இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு எதன் மீதும் சத்தியம் செய்யக் கூடாது. ஏனெனில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'யார் அல்லாஹ் அல்லாதவற்றின் மீது சத்தியம் செய்கிறாரோ, அவர் குஃப்ர் (இறைமறுப்பு) அல்லது ஷிர்க் (இணைவைப்பு) செய்துவிட்டார்' என்று கூற நான் கேட்டிருக்கிறேன்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இது 'ஹஸன்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸ் ஆகும். "அவர் குஃப்ர் அல்லது ஷிர்க் செய்துவிட்டார்" என்பது (சட்டத்தின் கடுமையையும், எச்சரிக்கையின் தீவிரத்தையும் உணர்த்துவதற்காகவே) சொல்லப்பட்டது என்று சில அறிஞர்கள் இந்த ஹதீஸுக்கு விளக்கம் அளித்துள்ளனர். இதற்கு ஆதாரமாக இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் அமைந்துள்ளது; அதாவது நபி (ஸல்) அவர்கள், உமர் (ரலி) அவர்கள் "என் தந்தை மீது ஆணையாக! என் தந்தை மீது ஆணையாக!" என்று கூறுவதைக் கேட்டார்கள். அப்போது, "அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக அல்லாஹ் உங்கள் தந்தையர் மீது சத்தியம் செய்வதை விட்டும் உங்களைத் தடுக்கிறான்" என்று கூறினார்கள்.

மேலும் அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் ஹதீஸில், "யார் தனது சத்தியத்தில் 'லாத் மற்றும் உஸ்ஸாவின் மீது ஆணையாக' என்று கூறுகிறாரோ, அவர் 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' (அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை) என்று சொல்லட்டும்" என்று வந்துள்ளது.

அபூ ஈஸா கூறினார்: இது நபி (ஸல்) அவர்கள் "நிச்சயமாக முகஸ்துதி (ரியா) என்பது ஷிர்க் ஆகும்" என்று கூறியதைப் போன்றதாகும். சில அறிஞர்கள் பின்வரும் இறைவசனத்திற்கு விளக்கமளிக்கும்போது இதனையே குறிப்பிட்டுள்ளனர்:

Fபமன் கான யர்ஜூ லிகா'அ ரBப்Bபிஹீ Fபல்யஃமல் 'அமலன் ஸாலிஹ(ன்)

"(எனவே,) எவர் தன் இறைவனைச் சந்திக்க ஆதரவு வைத்துள்ளாரோ அவர் நற்செயல்களைச் செய்யட்டும்..." (அல்குர்ஆன் 18:110).

(இதற்கு) அவர் முகஸ்துதி செய்யக்கூடாது என்று அவர்கள் விளக்கமளித்துள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَحْلِفُ بِالْمَشْيِ وَلاَ يَسْتَطِيعُ

நடந்து செல்வதாகச் சத்தியம் செய்து, அதற்கு இயலாதவர் பற்றி வந்துள்ளவை

1536

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْقُدُّوسِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَطَّارُ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، عَنْ عِمْرَانَ الْقَطَّانِ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ نَذَرَتِ امْرَأَةٌ أَنْ تَمْشِيَ، إِلَى بَيْتِ اللَّهِ فَسُئِلَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنْ مَشْيِهَا مُرُوهَا فَلْتَرْكَبْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَقَالُوا إِذَا نَذَرَتِ امْرَأَةٌ أَنْ تَمْشِيَ فَلْتَرْكَبْ وَلْتُهْدِ شَاةً ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஒரு பெண்மணி அல்லாஹ்வின் இல்லத்திற்கு (கஃபாவிற்கு) நடந்து செல்வதாக நேர்ச்சை செய்தாள். எனவே அதுபற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'நிச்சயமாக அல்லாஹ் அவளது நடைப்பயணத்தினால் எந்தத் தேவையுமற்றவன்; அவளை வாகனத்தில் ஏறிச் செல்லுமாறு கட்டளையிடுங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1537

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، حَدَّثَنَا حُمَيْدٌ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ مَرَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِشَيْخٍ كَبِيرٍ يَتَهَادَى بَيْنَ ابْنَيْهِ فَقَالَ ‏"‏ مَا بَالُ هَذَا ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ نَذَرَ أَنْ يَمْشِيَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَغَنِيٌّ عَنْ تَعْذِيبِ هَذَا نَفْسَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَأَمَرَهُ أَنْ يَرْكَبَ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், தமது இரு மகன்களுக்கு இடையில் (அவர்களின் துணையுடன்) தடுமாறி நடந்து சென்று கொண்டிருந்த ஒரு முதியவரைக் கடந்து சென்றார்கள். அப்போது அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'இவருக்கு என்ன நேர்ந்தது?'

அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இவர் நடந்து செல்வதாக நேர்ச்சை செய்துள்ளார்."
அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக வல்லமையும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ்வுக்கு இவர் தம்மைத்தாமே வருத்திக்கொள்வதில் எந்தத் தேவையுமில்லை.'
அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரை வாகனத்தில் ஏறிச்செல்லுமாறு கட்டளையிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1537

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَأَى رَجُلاً فَذَكَرَ نَحْوَهُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மனிதரைக் கண்டார்கள். மேலும் (அனஸ் ரழி அவர்கள்) அதைப் போன்றே (முன்னர் அறிவிக்கப்பட்ட ஒரு ஹதீஸின் செய்தியை) குறிப்பிட்டார்கள்.

باب فِي كَرَاهِيَةِ النَّذْرِ

நேர்ச்சை செய்வது வெறுக்கப்படுவது பற்றி

1538

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَنْذِرُوا فَإِنَّ النَّذْرَ لاَ يُغْنِي مِنَ الْقَدَرِ شَيْئًا وَإِنَّمَا يُسْتَخْرَجُ بِهِ مِنَ الْبَخِيلِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ كَرِهُوا النَّذْرَ ‏.‏ وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ مَعْنَى الْكَرَاهِيَةِ فِي النَّذْرِ فِي الطَّاعَةِ وَالْمَعْصِيَةِ وَإِنْ نَذَرَ الرَّجُلُ بِالطَّاعَةِ فَوَفَّى بِهِ فَلَهُ فِيهِ أَجْرٌ وَيُكْرَهُ لَهُ النَّذْرُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் நேர்ச்சை செய்யாதீர்கள் (ஏனெனில் அது அல்லாஹ்வுடன் பேரம் பேசுவது போன்றதாகும்). நிச்சயமாக, நேர்ச்சை விதியிலிருந்து (அல்லாஹ்வின் நாட்டத்திலிருந்து) எதையும் சிறிதளவும்

மாற்றாது. மேலும், அது கஞ்சனிடமிருந்து (அவனது செல்வத்தை) வெளிக்கொணர மட்டுமே பயன்படுகிறது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي وَفَاءِ النَّذْرِ

நேர்த்திக்கடன்களை நிறைவேற்றுவது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1539

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ عُمَرَ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي كُنْتُ نَذَرْتُ أَنْ أَعْتَكِفَ لَيْلَةً فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فِي الْجَاهِلِيَّةِ. قَالَ أَوْفِ بِنَذْرِكَ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عَبَّاسٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ قَالُوا إِذَا أَسْلَمَ الرَّجُلُ وَعَلَيْهِ نَذْرُ طَاعَةٍ فَلْيَفِ بِهِ. وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ لاَ اعْتِكَافَ إِلاَّ بِصَوْمٍ. وَقَالَ آخَرُونَ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ لَيْسَ عَلَى الْمُعْتَكِفِ صَوْمٌ إِلاَّ أَنْ يُوجِبَ عَلَى نَفْسِهِ صَوْمًا. وَاحْتَجُّوا بِحَدِيثِ عُمَرَ أَنَّهُ نَذَرَ أَنْ يَعْتَكِفَ لَيْلَةً فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَأَمَرَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِالْوَفَاءِ. وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ.

உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஜாஹிலிய்யா காலத்தில் அல்-மஸ்ஜித் அல்-ஹராமில் ஒரு இரவு இஃதிகாஃப் இருப்பதாக நான் நேர்ச்சை செய்திருந்தேன்.' அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'உமது நேர்ச்சையை நிறைவேற்றுவீராக' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَيْفَ كَانَ يَمِينُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபி (ஸல்) அவர்களின் சத்தியம் எவ்வாறு இருந்தது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1540

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَثِيرًا مَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَحْلِفُ بِهَذِهِ الْيَمِينِ لاَ وَمُقَلِّبِ الْقُلُوبِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அடிக்கடி 'இல்லை! உள்ளங்களை மாற்றுபவன் மீது ஆணையாக' என்று சத்தியம் செய்வார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي ثَوَابِ مَنْ أَعْتَقَ رَقَبَةً

அடிமையை விடுதலை செய்வதற்கான நற்பலன் குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1541

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ الْهَادِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَنْ سَعِيدِ ابْنِ مَرْجَانَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ أَعْتَقَ رَقَبَةً مُؤْمِنَةً أَعْتَقَ اللَّهُ مِنْهُ بِكُلِّ عُضْوٍ مِنْهُ عُضْوًا مِنَ النَّارِ حَتَّى يُعْتِقَ فَرْجَهُ بِفَرْجِهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَعَمْرِو بْنِ عَبَسَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَوَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ وَأَبِي أُمَامَةَ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَكَعْبِ بْنِ مُرَّةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَابْنُ الْهَادِ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أُسَامَةَ بْنِ الْهَادِ وَهُوَ مَدَنِيٌّ ثِقَةٌ قَدْ رَوَى عَنْهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் செவியுற்றேன்: 'எவர் ஒரு முஃமினான அடிமையை விடுதலை செய்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவனது (விடுதலை செய்தவரின்) ஒவ்வொரு உறுப்பையும், அந்த (விடுதலை செய்யப்பட்ட) அடிமையின் ஒவ்வொரு உறுப்புக்கு ஈடாக நரக நெருப்பிலிருந்து விடுதலை செய்கிறான். அவனது (விடுதலை செய்தவரின்) மறை உறுப்பையும், அந்த (விடுதலை செய்யப்பட்ட) அடிமையின் மறை உறுப்புக்கு ஈடாக அவன் (அல்லாஹ்) விடுதலை செய்யும் வரை (இந்த நன்மை தொடர்கிறது).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَلْطِمُ خَادِمَهُ

ஒரு மனிதர் தனது பணியாளரை அறைவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1542

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا الْمُحَارِبِيُّ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ حُصَيْنٍ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، عَنْ سُوَيْدِ بْنِ مُقَرِّنٍ الْمُزَنِيِّ، قَالَ لَقَدْ رَأَيْتُنَا سَبْعَةَ إِخْوَةٍ مَا لَنَا خَادِمٌ إِلاَّ وَاحِدَةٌ فَلَطَمَهَا أَحَدُنَا فَأَمَرَنَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ نُعْتِقَهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ حُصَيْنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ فَذَكَرَ بَعْضُهُمْ فِي الْحَدِيثِ قَالَ لَطَمَهَا عَلَى وَجْهِهَا ‏.‏

சுவைத் இப்னு முகர்ரின் அல்-முஸனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நிச்சயமாக நாங்கள் ஏழு சகோதரர்களாக இருந்தோம். எங்களுக்கு ஒரேயொரு அடிமைப் பெண்ணைத் தவிர வேறு வேலையாள் (அடிமை) இல்லாத நிலையில், எங்களில் ஒருவர் அவளை அறைந்துவிட்டார் (அவளது முகத்தில் அறைந்தார்). எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவளை விடுதலை செய்யுமாறு எங்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْحَلِفِ بِغَيْرِ مِلَّةِ الإِسْلاَمِ

இஸ்லாம் அல்லாத மற்றொரு மார்க்கத்தின் மீது சத்தியம் செய்வது வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1543

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، عَنْ هِشَامٍ الدَّسْتَوَائِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ ثَابِتِ بْنِ الضَّحَّاكِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ حَلَفَ بِمِلَّةٍ غَيْرِ الإِسْلاَمِ كَاذِبًا فَهُوَ كَمَا قَالَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا إِذَا حَلَفَ الرَّجُلُ بِمِلَّةٍ سِوَى الإِسْلاَمِ فَقَالَ هُوَ يَهُودِيٌّ أَوْ

نَصْرَانِيٌّ إِنْ فَعَلَ كَذَا وَكَذَا فَفَعَلَ ذَلِكَ الشَّىْءَ فَقَالَ بَعْضُهُمْ قَدْ أَتَى عَظِيمًا وَلاَ كَفَّارَةَ عَلَيْهِ وَهُوَ قَوْلُ أَهْلِ الْمَدِينَةِ وَبِهِ يَقُولُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَإِلَى هَذَا الْقَوْلِ ذَهَبَ أَبُو عُبَيْدٍ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالتَّابِعِينَ وَغَيْرِهِمْ عَلَيْهِ فِي ذَلِكَ الْكَفَّارَةُ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

எவர் இஸ்லாம் அல்லாத ஒரு மார்க்கத்தின் மீது பொய் சத்தியம் செய்கிறாரோ, அவர் தாம் கூறியதைப் போன்றே ஆகிவிடுவார் (அதாவது, அவர் இஸ்லாத்தை விட்டு வெளியேறி, தான் சத்தியம் செய்த மார்க்கத்தைச் சேர்ந்தவராகக் கருதப்படுவார்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1544

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ زَحْرٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الرُّعَيْنِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَالِكٍ الْيَحْصُبِيِّ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ أُخْتِي نَذَرَتْ أَنْ تَمْشِيَ إِلَى الْبَيْتِ حَافِيَةً غَيْرَ مُخْتَمِرَةٍ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَصْنَعُ بِشَقَاءِ أُخْتِكَ شَيْئًا فَلْتَرْكَبْ وَلْتَخْتَمِرْ وَلْتَصُمْ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் சகோதரி, (கஅபா எனும்) இல்லத்திற்கு செருப்பணியாமலும், கிமார் (தலையை மூடும் துணி) அணியாமலும் நடந்து செல்வதாக நேர்ச்சை செய்தாள்.' நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ் உங்கள் சகோதரியின் துன்பத்தைக் கொண்டு ஒன்றும் செய்யமாட்டான். அவள் வாகனத்தில் செல்லட்டும், மேலும் (தலையை) மூடிக்கொள்ளட்டும், மேலும் மூன்று நாட்கள் நோன்பு நோற்கட்டும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1545

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا أَبُو الْمُغِيرَةِ، حَدَّثَنَا الأَوْزَاعِيُّ، حَدَّثَنَا الزُّهْرِيُّ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ حَلَفَ مِنْكُمْ فَقَالَ فِي حَلِفِهِ وَاللاَّتِ وَالْعُزَّى فَلْيَقُلْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَمَنْ قَالَ تَعَالَ أُقَامِرْكَ فَلْيَتَصَدَّقْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو الْمُغِيرَةِ هُوَ الْخَوْلاَنِيُّ الْحِمْصِيُّ وَاسْمُهُ عَبْدُ الْقُدُّوسِ بْنُ الْحَجَّاجِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் எவரேனும் சத்தியம் செய்தால், தனது சத்தியத்தில் 'அல்-லாத் மற்றும் அல்-உஸ்ஸா (போன்ற இணைவைப்புக் கடவுள்கள்) மீது ஆணையாக!' என்று கூறினால், அவர் 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' (அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இறைவன் இல்லை) என்று கூறட்டும். மேலும் எவர் 'வா, உன்னுடன் நான் சூதாடுகிறேன்!' என்று கூறினால், அவர் தர்மம் செய்யட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَضَاءِ النَّذْرِ عَنِ الْمَيِّتِ

இறந்தவரின் நேர்த்திக்கடனை நிறைவேற்றுவது குறித்து வந்துள்ளதைப் பற்றி

1546

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ سَعْدَ بْنَ عُبَادَةَ، اسْتَفْتَى رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي نَذْرٍ كَانَ عَلَى أُمِّهِ تُوُفِّيَتْ قَبْلَ أَنْ تَقْضِيَهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اقْضِهِ عَنْهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஸஃத் பின் உபாதா (ரழி) அவர்கள், தமது தாயார் நிறைவேற்றுவதற்கு முன்பே இறந்துவிட்ட ஒரு நேர்ச்சை குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் மார்க்க ஆலோசனை (ஃபத்வா) கேட்டார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவருக்காக அதை நிறைவேற்றுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ مَنْ أَعْتَقَ

அடிமையை விடுதலை செய்தவரின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

1547

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْأَعْلَى حَدَّثَنَا عِمْرَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ هُوَ أَخُو سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ عَنْ حُصَيْنٍ عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ وَغَيْرِهِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَيُّمَا امْرِئٍ مُسْلِمٍ أَعْتَقَ امْرَأً مُسْلِمًا كَانَ فَكَاكَهُ مِنْ النَّارِ يُجْزِي كُلُّ عُضْوٍ مِنْهُ عُضْوًا مِنْهُ وَأَيُّمَا امْرِئٍ مُسْلِمٍ أَعْتَقَ امْرَأَتَيْنِ مُسْلِمَتَيْنِ كَانَتَا فَكَاكَهُ مِنْ النَّارِ يُجْزِي كُلُّ عُضْوٍ مِنْهُمَا عُضْوًا مِنْهُ وَأَيُّمَا امْرَأَةٍ مُسْلِمَةٍ أَعْتَقَتْ امْرَأَةً مُسْلِمَةً كَانَتْ فَكَاكَهَا مِنْ النَّارِ يُجْزِي كُلُّ عُضْوٍ مِنْهَا عُضْوًا مِنْهَا قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْحَدِيثِ مَا يَدُلُّ عَلَى أَنَّ عِتْقَ الذُّكُورِ لِلرِّجَالِ أَفْضَلُ مِنْ عِتْقِ الْإِنَاثِ لِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ أَعْتَقَ امْرَأً مُسْلِمًا كَانَ فَكَاكَهُ مِنْ النَّارِ يُجْزِي كُلُّ عُضْوٍ مِنْهُ عُضْوًا مِنْهُ

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: எந்தவொரு முஸ்லிம் ஆண்மகனும் ஒரு முஸ்லிம் ஆண்மகனை விடுதலை செய்தால், அவன் (விடுதலை செய்யப்பட்டவன்) நரக நெருப்பிலிருந்து இவருக்குரிய (விடுதலை செய்தவருக்குரிய) மீட்பாவான். அவனுடைய (விடுதலை செய்யப்பட்டவனுடைய) ஒவ்வொரு உறுப்பும் இவருடைய (விடுதலை செய்தவனுடைய) ஒவ்வொரு உறுப்புக்குப் பகரமாக ஆகிவிடும். மேலும், எந்தவொரு முஸ்லிம் ஆண்மகனும் இரண்டு முஸ்லிம் பெண்களை விடுதலை செய்தால், அவர்கள் (விடுதலை செய்யப்பட்ட இரண்டு பெண்களும்) நரக நெருப்பிலிருந்து இவருக்குரிய (விடுதலை செய்தவருக்குரிய) மீட்பாவார்கள். அவ்விருவரின் ஒவ்வொரு உறுப்பும் இவருடைய (விடுதலை செய்தவருடைய) ஒவ்வொரு உறுப்புக்குப் பகரமாக ஆகிவிடும். மேலும், எந்தவொரு முஸ்லிம் பெண்மணியும் ஒரு முஸ்லிம் பெண்மணியை விடுதலை செய்தால், அவள் (விடுதலை செய்யப்பட்ட பெண்) நரக நெருப்பிலிருந்து இவளுக்குரிய (விடுதலை செய்த பெண்ணுக்குரிய) மீட்பாவாள். அவளுடைய (விடுதலை செய்யப்பட்டவளின்) ஒவ்வொரு உறுப்பும் இவளுடைய (விடுதலை செய்தவளின்) ஒவ்வொரு உறுப்புக்குப் பகரமாக ஆகிவிடும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

بَاب مَا جَاءَ فِي الدَّعْوَةِ قَبْلَ الْقِتَالِ

போரிடுவதற்கு முன் (இஸ்லாத்திற்கு) அழைப்பு விடுப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1548

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ أَبِي الْبَخْتَرِيِّ، أَنَّ جَيْشًا، مِنْ جُيُوشِ الْمُسْلِمِينَ كَانَ أَمِيرَهُمْ سَلْمَانُ الْفَارِسِيُّ حَاصَرُوا قَصْرًا مِنْ قُصُورِ فَارِسَ فَقَالُوا يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ أَلاَ نَنْهَدُ إِلَيْهِمْ قَالَ دَعُونِي أَدْعُهُمْ كَمَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدْعُوهُمْ ‏.‏ فَأَتَاهُمْ سَلْمَانُ فَقَالَ لَهُمْ إِنَّمَا أَنَا رَجُلٌ مِنْكُمْ فَارِسِيٌّ تَرَوْنَ الْعَرَبَ يُطِيعُونَنِي فَإِنْ أَسْلَمْتُمْ فَلَكُمْ مِثْلُ الَّذِي لَنَا وَعَلَيْكُمْ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْنَا وَإِنْ أَبَيْتُمْ إِلاَّ دِينَكُمْ تَرَكْنَاكُمْ عَلَيْهِ وَأَعْطُونَا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَأَنْتُمْ صَاغِرُونَ ‏.‏ قَالَ وَرَطَنَ إِلَيْهِمْ بِالْفَارِسِيَّةِ وَأَنْتُمْ غَيْرُ مَحْمُودِينَ ‏.‏ وَإِنْ أَبَيْتُمْ نَابَذْنَاكُمْ عَلَى سَوَاءٍ ‏.‏ قَالُوا مَا نَحْنُ بِالَّذِي نُعْطِي الْجِزْيَةَ وَلَكِنَّا نُقَاتِلُكُمْ ‏.‏ فَقَالُوا يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ أَلاَ نَنْهَدُ إِلَيْهِمْ قَالَ لاَ ‏.‏ فَدَعَاهُمْ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ إِلَى مِثْلِ هَذَا ثُمَّ قَالَ انْهَدُوا إِلَيْهِمْ ‏.‏ قَالَ فَنَهَدْنَا إِلَيْهِمْ فَفَتَحْنَا ذَلِكَ الْقَصْرَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ وَالنُّعْمَانِ بْنِ مُقَرِّنٍ وَابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ وَحَدِيثُ سَلْمَانَ حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ ‏.‏ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ أَبُو الْبَخْتَرِيِّ لَمْ يُدْرِكْ سَلْمَانَ لأَنَّهُ لَمْ يُدْرِكْ عَلِيًّا وَسَلْمَانُ مَاتَ قَبْلَ عَلِيٍّ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلَى هَذَا وَرَأَوْا أَنْ يُدْعَوْا قَبْلَ الْقِتَالِ وَهُوَ قَوْلُ إِسْحَاقَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ قَالَ إِنْ تُقُدِّمَ إِلَيْهِمْ فِي الدَّعْوَةِ فَحَسَنٌ يَكُونُ

ذَلِكَ أَهْيَبَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ دَعْوَةَ الْيَوْمَ . وَقَالَ أَحْمَدُ لاَ أَعْرِفُ الْيَوْمَ أَحَدًا يُدْعَى . وَقَالَ الشَّافِعِيُّ لاَ يُقَاتَلُ الْعَدُوُّ حَتَّى يُدْعَوْا إِلاَّ أَنْ يَعْجَلُوا عَنْ ذَلِكَ فَإِنْ لَمْ يَفْعَلْ فَقَدْ بَلَغَتْهُمُ الدَّعْوَةُ .

அபூ அல்-பக்தரி அறிவிக்கிறார்கள்:

முஸ்லிம்களின் படைகளில் ஒரு படைக்கு சல்மான் அல்-ஃபாரிஸீ (ரலி) அவர்கள் தளபதியாக இருந்தார்கள். அவர்கள் பாரசீகக் கோட்டைகளில் ஒன்றை முற்றுகையிட்டனர். (படைவீரர்கள்), "ஓ அபூ அப்துல்லாஹ்! நாங்கள் அவர்கள் மீது தாக்குதல் நடத்தலாமா?" என்று கேட்டார்கள். சல்மான் (ரலி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (மக்களை இஸ்லாத்திற்கு) அழைத்ததை நான் செவியுற்றது போன்றே, நானும் அவர்களை அழைக்க என்னை விடுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு சல்மான் (ரலி) அவர்களிடம் சென்று, "நான் உங்களைச் சார்ந்த ஒரு மனிதன்; ஒரு பாரசீகன். அரேபியர்கள் எனக்குக் கீழ்ப்படிவதை நீங்கள் காண்கிறீர்கள். நீங்கள் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டால், எங்களுக்குரிய (உரிமைகள்) அனைத்தும் உங்களுக்கும் உண்டு; எங்கள் மீதுள்ள (கடமைகள்) அனைத்தும் உங்கள் மீதும் உண்டு. உங்கள் மார்க்கத்திலேயே இருக்க நீங்கள் விரும்பினால், நாங்கள் உங்களை அதிலேயே விட்டுவிடுவோம்; ஆனால், நீங்கள் சிறுமையடைந்த நிலையில் உங்கள் கரங்களால் எங்களுக்கு 'ஜிஸ்யா' (வரி) செலுத்த வேண்டும்" என்று கூறினார்கள். (அவர் பாரசீக மொழியில் அவர்களிடம் மேலும் கூறினார்: "நீங்கள் புகழுக்குரியவர்கள் அல்லர் (அதாவது, போரிட முடிவு செய்தால் உங்கள் செயல் பாராட்டத்தக்கதாக இருக்காது).") "நீங்கள் (எங்கள் நிபந்தனைகளை) மறுத்தால், நாங்கள் உங்களுடன் சம நிலையில் போரிடுவோம்."

அவர்கள், "நாங்கள் உங்களுக்கு ஜிஸ்யாவைக் கொடுக்க மாட்டோம்; மாறாக உங்களுடன் போரிடுவோம்" என்று கூறினார்கள். (வீரர்கள்), "ஓ அபூ அப்துல்லாஹ்! நாங்கள் அவர்கள் மீது தாக்குதல் நடத்தலாமா?" என்று கேட்டார்கள். அவர் "வேண்டாம்" என்றார்.

இவ்வாறு மூன்று நாட்கள் அவர் அவர்களை (இஸ்லாத்தின் பால்) அழைத்தார். பிறகு, "அவர்கள் மீது தாக்குதல் நடத்துங்கள்" என்றார். "நாங்கள் அவர்கள் மீது தாக்குதல் நடத்தி, அந்தக் கோட்டையை வெற்றி கொண்டோம்" என்று அறிவிப்பாளர் கூறினார்.

இத்தலைப்பில் புரைதா, நுஅமான் பின் முகர்ரின், இப்னு உமர் மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. சல்மான் (ரலி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' (நடுநிலையானது) எனும் தரத்தில் உள்ளது. அதா பின் அஸ்-சாயிப் அவர்களின் வழியாகவே இதை நாம் அறிகிறோம். முஹம்மத் அவர்கள் கூற நான் கேட்டுள்ளேன்: "அபூ அல்-பக்தரி, சல்மான் (ரலி) அவர்களைச் சந்திக்கவில்லை. ஏனெனில் அவர் அலீ

(ரலி) அவர்களையே சந்திக்கவில்லை; சல்மான் (ரலி) அவர்கள் அலீ (ரலி) அவர்களுக்கு முன்பே இறந்துவிட்டார்கள்."

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் உள்ள சில அறிஞர்கள் இக்கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர்; போருக்கு முன் (எதிரிகளுக்கு) அழைப்பு விடுக்கப்பட வேண்டும் என்று அவர்கள் கருதுகின்றனர். இதுவே இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹிம் அவர்களின் கருத்தாகும். "அழைப்பு முற்படுத்தப்பட்டால் அது நன்று; அது (எதிரிகளுக்கு) அதிக அச்சத்தை ஏற்படுத்தும்" என்று அவர் கூறுகிறார். சில அறிஞர்கள், "இக்காலத்தில் அழைப்பு விடுக்க வேண்டியதில்லை" என்று கூறுகின்றனர். இமாம் அஹ்மத் அவர்கள், "இக்காலத்தில் அழைப்பு விடுக்கப்பட வேண்டிய எவரையும் நான் அறியவில்லை" என்று கூறுகிறார்கள். இமாம் ஷாஃபிஈ அவர்கள், "எதிரிகள் (தாக்குதலுக்கு) முந்திக்கொண்டால் தவிர, அவர்களுக்கு அழைப்பு விடுக்காமல் அவர்களுடன் போரிடக்கூடாது. அவர்கள் (தாக்குதலுக்கு) முந்திக்கொள்ளவில்லை என்றால், அவர்களுக்கு அழைப்பு சென்றடைந்துவிட்டது (என்று கருதலாம்)" என்று கூறுகிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1549

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَدَنِيُّ الْمَكِّيُّ، - وَيُكْنَى بِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ الرَّجُلُ الصَّالِحُ هُوَ ابْنُ أَبِي عُمَرَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ نَوْفَلِ بْنِ مُسَاحِقٍ عَنِ ابْنِ عِصَامٍ الْمُزَنِيِّ عَنْ أَبِيهِ وَكَانَتْ لَهُ صُحْبَةٌ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا بَعَثَ جَيْشًا أَوْ سَرِيَّةً يَقُولُ لَهُمْ إِذَا رَأَيْتُمْ مَسْجِدًا أَوْ سَمِعْتُمْ مُؤَذِّنًا فَلاَ تَقْتُلُوا أَحَدًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَهُوَ حَدِيثُ ابْنِ عُيَيْنَةَ ‏.‏

இப்னு இஸ்ஸாம் அல்முஸனீ அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
தம் தந்தை (அவர் ஒரு நபித்தோழர் (ரழி) ஆவார்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஏதேனும் ஒரு படையையோ அல்லது படையணியையோ அனுப்பும்போது, அவர்களிடம்: 'நீங்கள் ஒரு மஸ்ஜிதைப் பார்த்தாலோ, அல்லது முஅத்தின் (தொழுகைக்கான) அழைப்பைக் கேட்டாலோ, எவரையும் கொல்லாதீர்கள்' என்று கூறுவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْبَيَاتِ وَالْغَارَاتِ

இரவு நேர மற்றும் திடீர் தாக்குதல்கள் குறித்து

1550

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنِي مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حِينَ خَرَجَ إِلَى خَيْبَرَ أَتَاهَا لَيْلاً وَكَانَ إِذَا جَاءَ قَوْمًا بِلَيْلٍ لَمْ يُغِرْ عَلَيْهِمْ حَتَّى يُصْبِحَ فَلَمَّا أَصْبَحَ خَرَجَتْ يَهُودُ بِمَسَاحِيهِمْ وَمَكَاتِلِهِمْ فَلَمَّا رَأَوْهُ قَالُوا مُحَمَّدٌ وَافَقَ وَاللَّهِ مُحَمَّدٌ الْخَمِيسَ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " اللَّهُ أَكْبَرُ خَرِبَتْ خَيْبَرُ إِنَّا إِذَا نَزَلْنَا بِسَاحَةِ قَوْمٍ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ " .

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கைபரை நோக்கிப் புறப்பட்டு, ஓர் இரவில் அங்கே சென்றடைந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு கூட்டத்தினரிடம் இரவில் வந்து சேர்ந்தால், விடியும் வரை அவர்கள் மீது தாக்குதல் நடத்த மாட்டார்கள். எனவே (மறுநாள்) விடிந்ததும், யூதர்கள் தங்கள் மண்வெட்டிகளுடனும் கூடைகளுடனும் வெளியே வந்தார்கள். அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களைக் கண்டதும், 'முஹம்மது! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! முஹம்மது (தமது) படையுடன் (இங்கு) வந்துவிட்டார்!' என்று கூறினர். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அல்லாஹு அக்பர்! கைபர் பாழாகிவிட்டது. நாம் ஒரு சமூகத்தாரின் களத்தில் இறங்கிவிட்டால், எச்சரிக்கப்பட்ட அவர்களின் காலைப்பொழுது மிகத் தீயதாகிவிடும்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1551

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَمُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ مُعَاذٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي طَلْحَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا ظَهَرَ عَلَى قَوْمٍ أَقَامَ بِعَرْصَتِهِمْ ثَلاَثًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَحَدِيثُ حُمَيْدٍ عَنْ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَخَّصَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْغَارَةِ بِاللَّيْلِ وَأَنْ يُبَيِّتُوا وَكَرِهَهُ بَعْضُهُمْ . وَقَالَ أَحْمَدُ وَإِسْحَاقُ لاَ بَأْسَ أَنْ يُبَيَّتَ الْعَدُوُّ لَيْلاً . وَمَعْنَى قَوْلِهِ وَافَقَ مُحَمَّدٌ الْخَمِيسَ يَعْنِي بِهِ الْجَيْشَ .

அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு கூட்டத்தினரை வெற்றி கொண்டால், அவர்களின் பிரதேசத்தில் மூன்று நாட்கள் (அங்குள்ள நிலைமைகளைச் சீர்செய்யவும்,

போரில் கிடைத்த பொருட்களைப் பங்கிடவும், மக்களை இஸ்லாமின்பால் அழைக்கவும்) தங்குவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي التَّحْرِيقِ وَالتَّخْرِيبِ

எரித்தல் மற்றும் அழித்தல் குறித்து

1552

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَرَّقَ نَخْلَ بَنِي النَّضِيرِ وَقَطَعَ وَهِيَ الْبُوَيْرَةُ فَأَنْزَلَ اللَّهُ: ‏(مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ)‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا وَلَمْ يَرَوْا بَأْسًا بِقَطْعِ الأَشْجَارِ وَتَخْرِيبِ الْحُصُونِ ‏.‏ وَكَرِهَ بَعْضُهُمْ ذَلِكَ وَهُوَ قَوْلُ الأَوْزَاعِيِّ ‏.‏ قَالَ الأَوْزَاعِيُّ وَنَهَى أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ يَزِيدَ أَنْ يَقْطَعَ شَجَرًا مُثْمِرًا أَوْ يُخَرِّبَ عَامِرًا وَعَمِلَ بِذَلِكَ الْمُسْلِمُونَ بَعْدَهُ ‏.‏ وَقَالَ الشَّافِعِيُّ لاَ بَأْسَ بِالتَّحْرِيقِ فِي أَرْضِ الْعَدُوِّ وَقَطْعِ الأَشْجَارِ وَالثِّمَارِ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ وَقَدْ تَكُونُ فِي مَوَاضِعَ لاَ يَجِدُونَ مِنْهُ بُدًّا فَأَمَّا بِالْعَبَثِ فَلاَ تُحَرَّقْ ‏.‏ وَقَالَ إِسْحَاقُ التَّحْرِيقُ سُنَّةٌ إِذَا كَانَ أَنْكَى فِيهِمْ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பனீ நளீருடைய பேரீச்சை மரங்களை 'அல்-புவைரா' எனும் இடத்தில் எரித்தார்கள்; அவற்றை வெட்டி வீழ்த்தினார்கள். ஆகவே அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

'மா கதஃதும் மின் லீனதின் அவ் தரக்துமூஹா காயிமதன் அலா உசூலிஹா ஃபபிஇத்னில்லாஹி வலி யுஹ்ஸியல் ஃபாஸிகீன்'

பொருள்: '(நம்பிக்கையாளர்களே!) நீங்கள் (அவர்களுடைய) மென்மையான பேரீச்சை மரங்களில் எதை வெட்டினாலும், அல்லது அவற்றின் அடிமரங்களின் மீது நிற்கும்படி அவற்றை விட்டுவிட்டாலும், அது அல்லாஹ்வின் அனுமதியுடன்தான் நிகழ்ந்தது; மேலும் (அல்லாஹ்) வரம்பு மீறுபவர்களை (அல்லது அல்லாஹ்வின் கட்டளைகளை மீறுபவர்களை) இழிவுபடுத்துவதற்காகவும் (அவ்வாறே அனுமதித்தான்).' (59:5)"

(இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்கள்): இந்த அத்தியாயத்தில் இப்னு

அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது. இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' (அழகிய, ஆதாரப்பூர்வமான) ஹதீஸ் ஆகும்.

அறிஞர்களில் ஒரு சாரார் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையில் கருத்துக்கொண்டுள்ளனர். (போரின்போது எதிரிகளின்) மரங்களை வெட்டுவதிலும், கோட்டைகளை அழிப்பதிலும் தவறில்லை என்று அவர்கள் கருதுகிறார்கள்.

வேறு சிலர் இதனை வெறுக்கின்றனர். இது இமாம் அவ்ஸாயீ (ரஹ்) அவர்களின் கருத்தாகும். இமாம் அவ்ஸாயீ (ரஹ்) கூறினார்கள்: "அபூ பக்ர் அஸ்-ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள், கனி தரும் மரங்களை வெட்டுவதையோ, மக்கள் வசிக்கும் இடங்களை அழிப்பதையோ விட்டும் யஸீத் என்பவரைத் தடுத்தார்கள். அவர்களுக்குப் பின் வந்த முஸ்லிம்களும் அவ்வாறே செயல்பட்டனர்."

இமாம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) கூறினார்கள்: "எதிரிகளின் நிலங்களில் நெருப்பு வைப்பதிலும், மரங்கள் மற்றும் பழங்களை வெட்டுவதிலும் தவறில்லை."

இமாம் அஹ்மத் (ரஹ்) கூறினார்கள்: "சில நேரங்களில் வேறு வழியின்றி அவ்வாறு செய்ய வேண்டியிருக்கலாம். ஆனால், வீணாக (தேவையின்றி) எரிக்கக்கூடாது."

இமாம் இஸ்ஹாக் (ரஹ்) கூறினார்கள்: "(அவ்வாறு செய்வது) எதிரிகளுக்கு அதிக சேதத்தை ஏற்படுத்துமென்றால் நெருப்பு வைப்பது சுன்னத்தாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْغَنِيمَةِ

பாடம்: கனீமத் (போர்ச் செல்வங்கள்) பற்றி வந்துள்ளவை

1553

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ الْمُحَارِبِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَسْبَاطُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ سَيَّارٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ فَضَّلَنِي عَلَى الأَنْبِيَاءِ أَوْ قَالَ أُمَّتِي عَلَى الأُمَمِ وَأَحَلَّ لَنَا الْغَنَائِمَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي ذَرٍّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي مُوسَى وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي أُمَامَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَسَيَّارٌ هَذَا يُقَالُ لَهُ سَيَّارٌ مَوْلَى بَنِي مُعَاوِيَةَ ‏.‏ وَرَوَى عَنْهُ سُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ بَحِيرٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் என்னை (மற்ற) நபிமார்களை விட மேன்மைப்படுத்தியுள்ளான்" என்றோ, அல்லது "(அவன்) எனது சமூகத்தை (மற்ற) சமூகங்களை விட (மேன்மைப்படுத்தியுள்ளான்)" என்றோ (கூறினார்கள்). மேலும், அவன் போர் வெற்றிப் பொருட்களை நமக்கு ஆகுமாக்கியுள்ளான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1553

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ فُضِّلْتُ عَلَى الأَنْبِيَاءِ بِسِتٍّ أُعْطِيتُ جَوَامِعَ الْكَلِمِ وَنُصِرْتُ بِالرُّعْبِ وَأُحِلَّتْ لِيَ الْغَنَائِمُ وَجُعِلَتْ لِيَ الأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا وَأُرْسِلْتُ إِلَى الْخَلْقِ كَافَّةً وَخُتِمَ بِيَ النَّبِيُّونَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் நபிமார்களை விட ஆறு (விஷயங்களில்) சிறப்பிக்கப்பட்டுள்ளேன்: எனக்கு 'ஜவாமிஉல் கலிம்' (சுருக்கமான, ஆனால் விரிவான வார்த்தைகள்) வழங்கப்பட்டுள்ளது; (எதிரிகளின் உள்ளத்தில்) நடுக்கத்தை ஏற்படுத்துவதன் மூலம் நான் உதவி செய்யப்பட்டுள்ளேன்; (போரில் கைப்பற்றப்பட்ட) பொருட்கள் எனக்கு அனுமதிக்கப்பட்டுள்ளன; பூமி எனக்கு ஒரு மஸ்ஜிதாகவும் (தொழுமிடமாகவும்) தூய்மைப்படுத்தும் சாதனமாகவும் (தயம்மும் செய்வதற்காக) ஆக்கப்பட்டுள்ளது; மேலும் நான் அனைத்து படைப்பினங்களுக்கும் (மனிதர்கள் மற்றும் ஜின்கள்) அனுப்பப்பட்டுள்ளேன்; என்னைக் கொண்டு நபிமார்கள் (வருகை) முற்றுப்பெற்றுவிட்டது."
இது ஹஸன் ஸஹீஹ் (நல்லதும் ஆதாரப்பூர்வமானதுமான) ஹதீஸாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي سَهْمِ الْخَيْلِ

குதிரையின் பங்கு பற்றி வந்துள்ளவை

1554

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، وَحُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُلَيْمُ بْنُ أَخْضَرَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَسَمَ فِي النَّفَلِ لِلْفَرَسِ بِسَهْمَيْنِ وَلِلرَّجُلِ بِسَهْمٍ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (போரில் கிடைத்த) செல்வங்களை, குதிரைக்கு இரண்டு பங்குகளையும், (போர் வீரரான) மனிதனுக்கு ஒரு பங்கையும் என பங்கிட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1554

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ سُلَيْمِ بْنِ أَخْضَرَ، نَحْوَهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ مُجَمِّعِ بْنِ جَارِيَةَ، وَابْنِ، عَبَّاسٍ وَابْنِ أَبِي عَمْرَةَ عَنْ أَبِيهِ ‏.‏ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالأَوْزَاعِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ قَالُوا لِلْفَارِسِ ثَلاَثَةُ أَسْهُمٍ سَهْمٌ لَهُ وَسَهْمَانِ لِفَرَسِهِ وَلِلرَّاجِلِ سَهْمٌ ‏.‏

இதே கருத்தில் (முந்தைய ஹதீஸைப் போன்ற) மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் (பதிவாகியுள்ளது).

முஜம்மிஉ பின் ஜாரியா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், மேலும் இப்னு அபீ அம்ரா (ரழி) அவர்கள் தம் தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் இவ்விஷயமாக அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன. இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஒரு ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸாகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் (ரழி) மற்றும் பிற அறிஞர்களில் பெரும்பாலானோரின்படி, இந்த (ஹதீஸில் கூறப்பட்ட) நடைமுறை பின்பற்றப்படுகிறது.

இது சுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ, அல் அவ்ஸாஈ, மாலிக் பின் அனஸ், இப்னுல் முபாரக், அஷ்ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். குதிரை வீரருக்கு மூன்று பங்குகள் (போரில் கிடைத்த செல்வத்தில்) கிடைக்கும் என்றும், அதில் ஒரு பங்கு அவருக்காகவும்,

இரண்டு பங்குகள் அவரது குதிரைக்காகவும் கிடைக்கும் என்றும் அவர்கள் கூறினார்கள். காலாட்படை வீரருக்கு ஒரு பங்கு (மட்டும்) கிடைக்கும்.

باب مَا جَاءَ فِي السَّرَايَا

சராயா (இராணுவப் பிரிவு) பற்றி வந்துள்ளவை

1555

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الأَزْدِيُّ الْبَصْرِيُّ، وَأَبُو عَمَّارٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ قَالُوا حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَيْرُ الصَّحَابَةِ أَرْبَعَةٌ وَخَيْرُ السَّرَايَا أَرْبَعُمِائَةٍ وَخَيْرُ الْجُيُوشِ أَرْبَعَةُ آلاَفٍ وَلاَ يُغْلَبُ اثْنَا عَشَرَ أَلْفًا مِنْ قِلَّةٍ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ يُسْنِدُهُ كَبِيرُ أَحَدٍ غَيْرُ جَرِيرِ بْنِ حَازِمٍ وَإِنَّمَا رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ حِبَّانُ بْنُ عَلِيٍّ الْعَنَزِيُّ عَنْ عُقَيْلٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَوَاهُ اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ عَنْ عُقَيْلٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சிறந்த தோழர்கள் (குழுவாகச் செயல்பட) நால்வர் ஆவர்; சிறந்த படைப்பிரிவு (ஸராயா) நானூறு (வீரர்களைக் கொண்டது) ஆகும்; சிறந்த இராணுவம் நான்காயிரம் (வீரர்களைக் கொண்டது) ஆகும். மேலும் பன்னிரண்டாயிரம் (வீரர்கள் கொண்ட படை) குறைந்த எண்ணிக்கையின் காரணமாக தோற்கடிக்கப்படமாட்டாது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَنْ يُعْطَى الْفَىْءُ

அல்-ஃபய் (போரின்றி கிடைத்த செல்வம்) யாருக்கு வழங்கப்படும் என்பது பற்றி

1556

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ هُرْمُزَ، أَنَّ نَجْدَةَ الْحَرُورِيَّ، كَتَبَ إِلَى ابْنِ عَبَّاسٍ يَسْأَلُهُ هَلْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَغْزُو بِالنِّسَاءِ وَهَلْ كَانَ يَضْرِبُ لَهُنَّ بِسَهْمٍ فَكَتَبَ إِلَيْهِ ابْنُ عَبَّاسٍ كَتَبْتَ إِلَىَّ تَسْأَلُنِي هَلْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَغْزُو بِالنِّسَاءِ وَكَانَ يَغْزُو بِهِنَّ فَيُدَاوِينَ الْمَرْضَى وَيُحْذَيْنَ مِنَ الْغَنِيمَةِ وَأَمَّا يُسْهِمُ فَلَمْ يَضْرِبْ لَهُنَّ بِسَهْمٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَأُمِّ عَطِيَّةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ يُسْهَمُ لِلْمَرْأَةِ وَالصَّبِيِّ ‏.‏ وَهُوَ قَوْلُ الأَوْزَاعِيِّ قَالَ الأَوْزَاعِيُّ وَأَسْهَمَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لِلصِّبْيَانِ بِخَيْبَرَ وَأَسْهَمَتْ أَئِمَّةُ الْمُسْلِمِينَ لِكُلِّ مَوْلُودٍ وُلِدَ فِي أَرْضِ الْحَرْبِ ‏.‏ قَالَ الأَوْزَاعِيُّ وَأَسْهَمَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لِلنِّسَاءِ بِخَيْبَرَ وَأَخَذَ بِذَلِكَ الْمُسْلِمُونَ بَعْدَهُ ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ عَنِ الأَوْزَاعِيِّ بِهَذَا ‏.‏ وَمَعْنَى قَوْلِهِ وَيُحْذَيْنَ مِنَ الْغَنِيمَةِ يَقُولُ يُرْضَخُ لَهُنَّ بِشَيْءٍ مِنَ الْغَنِيمَةِ يُعْطَيْنَ شَيْئًا ‏.‏

யஸீத் பின் ஹுர்முஸ் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நஜ்தா அல்-ஹரூரி அவர்கள், இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களுக்கு, "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பெண்களுடன் போருக்குச் செல்வார்களா? (போரில் பங்கெடுத்த ஆண்களுக்குரியது போன்று) போரில் கிடைத்த (கனீமத்) பொருட்களில் அவர்களுக்கும் ஒரு (நிலையான) பங்கை நிர்ணயிப்பார்களா?" என்று கேட்டு எழுதினார்கள்.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அவருக்கு (பதில்) எழுதினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பெண்களுடன் போருக்குச் செல்வார்களா? என்று நீங்கள் எனக்கு எழுதியிருந்தீர்கள். அவர்கள் (ஸல்) பெண்களுடன் போருக்குச் செல்பவர்களாக இருந்தார்கள்; அவர்கள் (பெண்கள்) நோயாளிகளுக்குச் சிகிச்சை அளித்து வந்தார்கள். கனீமத் பொருட்களிலிருந்து அவர்களுக்கு (அவர்களின் சேவைக்காக ஒரு) சிறிதளவு (பரிசாக) வழங்கப்படும். ஆனால் (போரில் பங்கெடுத்த ஆண்களுக்குரியது போன்று ஒரு நிலையான) பங்கை நிர்ணயிப்பதைப் பொறுத்தவரை, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களுக்காக ஒரு பங்கை நிர்ணயிக்கவில்லை."

இந்தத் தலைப்பில் அனஸ் (ரழி) மற்றும் உம்மு அத்திய்யா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிவுடையோரில் பெரும்பாலோர் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் அஷ்-ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கருத்தாகும். அவர்களில் சிலர் பெண்ணுக்கும்

சிறுவனுக்கும் (நிலையான) பங்கு கொடுக்கப்படும் என்று கூறினார்கள்; இது அல்-அவ்ஸாஈ அவர்களின் கருத்தாகும்.

அல்-அவ்ஸாஈ அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் கைபரில் சிறுவர்களுக்கு ஒரு பங்கை வழங்கினார்கள்; மேலும் முஸ்லிம்களின் இமாம்கள் போர்ப் பூமியில் பிறந்த ஒவ்வொரு குழந்தைக்கும் ஒரு பங்கை வழங்கினார்கள்." அல்-அவ்ஸாஈ அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் கைபரில் பெண்களுக்கு ஒரு பங்கை வழங்கினார்கள்; அவருக்குப் பிறகு முஸ்லிம்கள் அதைப் பின்பற்றினார்கள்." இதை எங்களுக்கு அலீ பின் கஷ்ரம் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; (அவர்கள் கூறினார்கள்:) "இதை எங்களுக்கு ஈஸா பின் யூனுஸ் அவர்கள் அல்-அவ்ஸாஈ அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்."

"அவர்கள் (பெண்கள்) கனீமத் பொருட்களிலிருந்து (நன்கொடையாக) சிறிதளவு வழங்கப்படுவார்கள்" (யுஹ்தைன) என்று கூறியதன் பொருள், கனீமத் பொருட்களிலிருந்து அவர்களுக்குச் சிறிதளவு (பரிசாக) கொடுக்கப்படுவதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب هَلْ يُسْهَمُ لِلْعَبْدِ

அடிமைக்குப் பங்கு வழங்கப்படுமா?

1557

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ عُمَيْرٍ، مَوْلَى آبِي اللَّحْمِ قَالَ شَهِدْتُ خَيْبَرَ مَعَ سَادَتِي فَكَلَّمُوا فِيَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَعْلَمُوهُ أَنِّي مَمْلُوكٌ . قَالَ فَأَمَرَ بِي فَقُلِّدْتُ السَّيْفَ فَإِذَا أَنَا أَجُرُّهُ فَأَمَرَ لِي بِشَيْءٍ مِنْ خُرْثِيِّ الْمَتَاعِ وَعَرَضْتُ عَلَيْهِ رُقْيَةً كُنْتُ أَرْقِي بِهَا الْمَجَانِينَ فَأَمَرَنِي بِطَرْحِ بَعْضِهَا وَحَبْسِ بَعْضِهَا . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ لاَ يُسْهَمَ لِلْمَمْلُوكِ وَلَكِنْ يُرْضَخُ لَهُ بِشَيْءٍ . وَهُوَ قَوْلُ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

அபில்-லஹ்மின் விடுவிக்கப்பட்ட அடிமையான உமைர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் என் எஜமானர்களுடன் 'கைபர்' போரில் கலந்துகொண்டேன். அவர்கள் என்னைப் பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் பேசி, நான் ஓர் அடிமை என்பதைத் தெரிவித்தனர்." அவர் (உமைர்) கூறினார்: "ஆகவே,

அவர் (நபி (ஸல்)) எனக்கு (வாள் அளிக்குமாறு) கட்டளையிட்டார்கள். என் கழுத்தில் வாள் தொங்கவிடப்பட்டது. நான் அதைத் தரையில் இழுத்துக்கொண்டு சென்றேன். எனவே, (போரில் கிடைத்த) வீட்டு உபயோகப் பொருட்களிலிருந்து எனக்குச் சிறிதளவு கொடுக்குமாறு அவர் கட்டளையிட்டார்கள். நான் பேய் பிடித்தவர்களுக்கு ஓதிப்பார்க்கப் பயன்படுத்திய ஒரு 'ருக்யா'வை அவரிடம் சமர்ப்பித்தேன். அவர் (ஸல்) அதில் சிலவற்றை விட்டுவிட்டு, சிலவற்றை வைத்துக்கொள்ளுமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்."

இந்தத் தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் செய்தி உள்ளது.

இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையிலேயே செயல்படுகின்றனர். அதாவது, "போரில் கலந்துகொள்ளும் அடிமைக்கு (கனீமத் பொருட்களில்) முழுமையான பங்கு வழங்கப்படாது; மாறாக அவருக்குச் சிறிதளவு (அன்பளிப்பாக) வழங்கப்படும்." இதுவே அஸ்-தவ்ரி, அஷ்-ஷாஃபிஈ, அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَهْلِ الذِّمَّةِ يَغْزُونَ مَعَ الْمُسْلِمِينَ هَلْ يُسْهَمُ لَهُمْ

முஸ்லிம்களுடன் சேர்ந்து போரிடும் திம்மி மக்களுக்கு போர்ச் செல்வத்தில் பங்கு உண்டா என்பது பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

1558

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنِ الْفُضَيْلِ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ نِيَارٍ الأَسْلَمِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ إِلَى بَدْرٍ حَتَّى إِذَا كَانَ بِحَرَّةِ الْوَبَرِ لَحِقَهُ رَجُلٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ يَذْكُرُ مِنْهُ جُرْأَةً وَنَجْدَةً فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَلَسْتَ تُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ " . قَالَ لاَ . قَالَ " ارْجِعْ فَلَنْ أَسْتَعِينَ بِمُشْرِكٍ " . وَفِي الْحَدِيثِ كَلاَمٌ أَكْثَرُ مِنْ هَذَا . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا لاَ يُسْهَمُ لأَهْلِ الذِّمَّةِ وَإِنْ قَاتَلُوا مَعَ الْمُسْلِمِينَ الْعَدُوَّ . وَرَأَى بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يُسْهَمَ لَهُمْ إِذَا شَهِدُوا الْقِتَالَ مَعَ الْمُسْلِمِينَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பத்ரை நோக்கிப் புறப்பட்டுச் சென்று ‘ஹர்ரா அல்-வபர்’ என்னும் இடத்தை அடைந்தபொழுது, இணைவைப்பாளர்களில் ஒருவரான, தைரியத்திற்கும் துணிச்சலுக்கும் பெயர் பெற்ற ஒரு மனிதர் (போரில் பங்கேற்பதற்காக) அவர்களை வந்து சேர்ந்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "நீர் அல்லாஹ்வையும் அவனுடைய தூதரையும் நம்புகிறீரா?" என்று கேட்டார்கள். அவர், "இல்லை" என்று கூறினார். நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அப்படியானால் திரும்பிச் செல். ஏனெனில், நான் ஒரு இணைவைப்பாளரிடமிருந்து உதவி தேடமாட்டேன்."

இந்த ஹதீஸில் இதைவிட அதிகமான செய்திகள் உள்ளன. இது ஒரு 'ஹஸன் ஃகரீப்' ஹதீஸ் ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள். 'அஹ்லுத் திம்மா'வினர் (முஸ்லிம் ஆளுகைக்குக்கீழ் வாழும் மாற்று மதத்தவர்), முஸ்லிம்களுடன் சேர்ந்து எதிரிக்கு எதிராகப் போரிட்டாலும் கூட, அவர்களுக்கு (போர்ச் செல்வத்தில்) பங்கு வழங்கப்படாது என்று அவர்கள் கூறுகிறார்கள்.

வேறு சில அறிஞர்கள், அவர்கள் முஸ்லிம்களுடன் போரில் கலந்து கொள்ளும்போது அவர்களுக்குப் பங்கு வழங்கப்படும் என்று கருதுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1558

وَيُرْوَى عَنِ الزُّهْرِيِّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَسْهَمَ لِقَوْمٍ مِنَ الْيَهُودِ قَاتَلُوا مَعَهُ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ أَخْبَرَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ عَنْ عَزْرَةَ بْنِ ثَابِتٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ بِهَذَا . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அஸ்-ஜுஹ்ரி அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுகிறது:
"நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் தங்களுடன் சேர்ந்து போரிட்ட யூதர்களில் ஒரு கூட்டத்தாருக்கு (போர்ச் செல்வத்தில் இருந்து) ஒரு பங்கை வழங்கினார்கள்."
இதை குதைபா பின் சயீத் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள். அப்துல் வாரித் பின் சயீத் அவர்கள் அஸ்ரா பின் தாபித் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அஸ்-ஜுஹ்ரி அவர்களிடமிருந்தும் இதனை அறிவித்தார்கள்.
இந்த ஹதீஸ் ஹசன் கரீப் ஆகும்.

1559

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، حَدَّثَنَا بُرَيْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ جَدِّهِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، قَالَ قَدِمْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي نَفَرٍ مِنَ

الْأَشْعَرِيِّينَ خَيْبَرَ فَأَسْهَمَ لَنَا مَعَ الَّذِينَ افْتَتَحُوهَا . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالَ الأَوْزَاعِيُّ مَنْ لَحِقَ بِالْمُسْلِمِينَ قَبْلَ أَنْ يُسْهَمَ لِلْخَيْلِ أُسْهِمَ لَهُ . وَبُرَيْدٌ يُكْنَى أَبَا بُرَيْدَةَ وَهُوَ ثِقَةٌ وَرَوَى عَنْهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَابْنُ عُيَيْنَةَ وَغَيْرُهُمَا .

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"நான் அஷ்அரீ குலத்தைச் சேர்ந்த ஒரு குழுவினருடன் கைபரில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து சேர்ந்தேன். அதை வெற்றி கொண்டவர்களுடன் எங்களுக்கும் அவர் (ஸல்) பங்கு கொடுத்தார்கள்."

இது ஹஸன் கரீப் எனும் தரத்தில் அமைந்த ஹதீஸாகும். அறிஞர்களில் சிலர் இதன் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர். அல்-அவ்ஸாஈ அவர்கள் கூறினார்கள்: "(போர்ச் செல்வத்தில்) குதிரைகளுக்குரிய பங்கு வழங்கப்படுவதற்கு முன்னால் யார் முஸ்லிம்களுடன் வந்து சேர்ந்து கொள்கிறாரோ, அவருக்குப் பங்கு வழங்கப்படும்." மேலும் புரைத் என்பவரின் குன்யா (பட்டப்பெயர்) அபூ புரைதா என்பதாகும்; இவர் நம்பகமானவர். இவரிடமிருந்து சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ, இப்னு உயைனா மற்றும் பலர் அறிவித்துள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الِانْتِفَاعِ بِآنِيَةِ الْمُشْرِكِينَ

சிலை வணங்குபவர்களின் பாத்திரங்களைப் பயன்படுத்துவது குறித்து வந்துள்ளவை

1560

حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَخْزَمَ الطَّائِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُشَنِيِّ، قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ قُدُورِ الْمَجُوسِ فَقَالَ أَنْقُوهَا غَسْلاً وَاطْبُخُوا فِيهَا . وَنَهَى عَنْ كُلِّ سَبُعٍ وَذِي نَابٍ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ رَوَاهُ أَبُو إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيُّ عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ . وَأَبُو قِلاَبَةَ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ إِنَّمَا رَوَاهُ عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ .

அபூ ஸஃலபா அல்-குஷனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
மஜூஸிகளின் (நெருப்பு வணங்கிகளின்) பாத்திரங்களைப் பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது. அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவற்றை (நன்றாக) கழுவி சுத்தம் செய்யுங்கள்; பின்னர்

அவற்றில் சமையுங்கள்." மேலும், வேட்டையாடும் கோரைப் பற்களுடைய விலங்குகள் அனைத்தையும் அவர்கள் தடை செய்தார்கள்.

இந்த ஹதீஸ் அபூ ஸஃலபா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரைத் தவிர மற்ற வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அபூ இத்ரீஸ் அல்-கவ்லானீ அவர்கள் இதை அபூ ஸஃலபா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். (இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரில் உள்ள) அபூ கிலாபா அவர்கள் அபூ ஸஃலபா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாகக்) கேட்கவில்லை; அவர் அபூ அஸ்மா வாயிலாக அபூ ஸஃலபா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தே இதனை அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1560

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ حَيْوَةَ بْنِ شُرَيْحٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَبِيعَةَ بْنَ يَزِيدَ الدِّمَشْقِيَّ، يَقُولُ أَخْبَرَنِي أَبُو إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيُّ، عَائِذُ اللَّهِ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا ثَعْلَبَةَ الْخُشَنِيَّ، يَقُولُ أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا بِأَرْضِ قَوْمٍ أَهْلِ كِتَابٍ نَأْكُلُ فِي آنِيَتِهِمْ قَالَ إِنْ وَجَدْتُمْ غَيْرَ آنِيَتِهِمْ فَلاَ تَأْكُلُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَاغْسِلُوهَا وَكُلُوا فِيهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஸஅலபா அல்-குஷனீ (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் வேதமுடையோரின் தேசத்தில் வாழ்கிறோம்; மேலும் நாங்கள் அவர்களின் பாத்திரங்களில் உண்கிறோம்' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'நீங்கள் (அவர்களுடைய பாத்திரங்கள் அல்லாத) வேறு பாத்திரங்களைக் கண்டால், அவர்களுடைய பாத்திரங்களில் உண்ணாதீர்கள். நீங்கள் (வேறு பாத்திரங்கள்) எதையும் காணவில்லை என்றால், அவர்களுடைய பாத்திரங்களைக் கழுவிவிட்டு அவற்றில் உண்ணுங்கள்.'"

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

بَابُ مَا جَاءَ فِي النَّفَلِ

நஃபில் (போர் கொள்ளையிலிருந்து குறிப்பிட்ட போராளிகளுக்கு வழங்கப்படும் கூடுதல் பரிசு) பற்றி

1561

حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ مُوسَى، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ أَبِي سَلاَّمٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُنَفِّلُ فِي الْبَدْأَةِ الرُّبُعَ وَفِي الْقُفُولِ الثُّلُثَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَحَبِيبِ بْنِ مَسْلَمَةَ وَمَعْنِ بْنِ يَزِيدَ وَابْنِ عُمَرَ وَسَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ . وَحَدِيثُ عُبَادَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي سَلاَّمٍ عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

உப்பாதா பின் அஸ்ஸாமித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் போர்ப் பயணத்தின் ஆரம்பத்தில் (கிடைக்கும் போர்ச் செல்வங்களில் இருந்து) நான்கில் ஒரு பங்கையும், திரும்பி வரும்போது மூன்றில் ஒரு பங்கையும் (போராளிகளுக்கு) சிறப்புப் பங்காக வழங்குவார்கள்."

இந்தத் தலைப்பில் ஸஅத் (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), ஹபீப் பின் மஸ்லமா (ரழி), மஃன் பின் யஸீத் (ரழி), இப்னு உமர் (ரழி) மற்றும் ஸலமா பின் அல்அக்வா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. உப்பாதா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஹதீஸ் ஆகும். மேலும் இந்த ஹதீஸ், அபூ ஸலாம் அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவரிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1561

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَنَفَّلَ سَيْفَهُ ذَا الْفَقَارِ يَوْمَ بَدْرٍ وَهُوَ الَّذِي رَأَى فِيهِ الرُّؤْيَا يَوْمَ أُحُدٍ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي الزِّنَادِ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي النَّفَلِ مِنَ الْخُمُسِ فَقَالَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ لَمْ يَبْلُغْنِي أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَفَّلَ فِي مَغَازِيهِ كُلِّهَا وَقَدْ بَلَغَنِي أَنَّهُ نَفَّلَ فِي بَعْضِهَا وَإِنَّمَا ذَلِكَ عَلَى وَجْهِ الاِجْتِهَادِ مِنَ الإِمَامِ فِي أَوَّلِ الْمَغْنَمِ وَآخِرِهِ . قَالَ ابْنُ مَنْصُورٍ قُلْتُ لأَحْمَدَ إِنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَفَّلَ إِذَا فَصَلَ بِالرُّبُعِ بَعْدَ الْخُمُسِ وَإِذَا قَفَلَ بِالثُّلُثِ بَعْدَ الْخُمُسِ فَقَالَ يُخْرِجُ

الْخُمُسَ ثُمَّ يُنَفِّلُ مِمَّا بَقِيَ وَلَا يُجَاوِزُ هَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا الْحَدِيثُ عَلَى مَا قَالَ ابْنُ الْمُسَيَّبِ النَّفَلُ مِنَ الْخُمُسِ . قَالَ إِسْحَاقُ كَمَا قَالَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் பத்ரு நாளன்று தமது 'துல்-ஃபிகார்' வாளை (போர்ச் செல்வத்திலிருந்து ஒரு சிறப்புப் பங்காக) எடுத்துக்கொண்டார்கள். அதுவே உஹுது நாளன்று அவர்கள் கனவில் கண்ட வாளாகும்.

இது ஹஸன் கரீப் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். இப்னு அபீ அஸ்-ஸினாத் அவர்களின் அறிவிப்புத் தொடர் வழியாக மட்டுமே இதை நாம் அறிகிறோம்.

(போர்ச் செல்வத்தின்) குமுஸிலிருந்து (கூடுதல் பங்காக) நஃபில் கொடுப்பது குறித்து அறிஞர்களிடம் கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. மாலிக் பின் அனஸ் அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது எல்லாப் போர்களிலும் நஃபில் வழங்கினார்கள் என்று எனக்குச் செய்தி எட்டவில்லை. ஆனால், அவர்கள் சிலவற்றில் நஃபில் வழங்கினார்கள் என்றே எனக்குச் செய்தி எட்டியுள்ளது. இது, (போரில் கிடைக்கும்) செல்வத்தின் ஆரம்பத்திலோ அல்லது அதன் இறுதியிலோ இமாம் செய்யும் இஜ்திஹாதின் (சுய ஆய்வின் அடிப்படையிலான முடிவின்) படியே அமையும்."

இப்னு மன்சூர் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அஹ்மத் அவர்களிடம் கேட்டேன்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் (போருக்குச்) செல்லும்போது குமுஸிற்குப் பிறகு நான்கில் ஒரு பங்கை நஃபிலாகக் கொடுத்தார்கள்; திரும்பும்போது குமுஸிற்குப் பிறகு மூன்றில் ஒரு பங்கை (நஃபிலாகக்) கொடுத்தார்கள்.' அதற்கு அவர்கள் (அஹ்மத்) கூறினார்கள்: 'குமுஸ் எடுக்கப்படும், பின்னர் மீதமுள்ளவற்றிலிருந்து நஃபில் கொடுக்கப்படும், இதற்கு மேல் (அதிகமாக) எதுவும் இல்லை.'"

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: "நஃபில் என்பது குமுஸிலிருந்துதான் (வழங்கப்படும்)" என்று இப்னு முஸய்யப் அவர்கள் கூறியது போன்றே இந்த ஹதீஸ் அமைந்துள்ளது. இஸ்ஹாக் அவர்களும் இவ்வாறே கூறியுள்ளார்கள்.

بَاب مَا جَاءَ فِيمَنْ قَتَلَ قَتِيلًا فَلَهُ سَلَبُهُ

போரில் யாரையாவது கொன்றவருக்கு அவரது பொருட்கள் அவருக்கே சொந்தம் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1562

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ كَثِيرِ بْنِ أَفْلَحَ، عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ، مَوْلَى أَبِي قَتَادَةَ عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ قَتَلَ قَتِيلاً لَهُ عَلَيْهِ بَيِّنَةٌ فَلَهُ سَلَبُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ ‏.‏

அபூ கதாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் (போர்க்களத்தில்) ஒருவரைக் கொன்று, (அவர் தான் கொன்றார் என்பதற்கு) அவரிடம் ஆதாரம் இருக்குமானால், (கொல்லப்பட்டவரின்) உடைமைகள் அவருக்கே உரியவை." அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸுடன் ஒரு கதை உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1562

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ، وَخَالِدِ بْنِ الْوَلِيدِ، وَأَنَسٍ، وَسَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو مُحَمَّدٍ هُوَ نَافِعٌ مَوْلَى أَبِي قَتَادَةَ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ قَوْلُ الأَوْزَاعِيِّ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لِلإِمَامِ أَنْ يُخْرِجَ مِنَ السَّلَبِ الْخُمُسَ ‏.‏ وَقَالَ الثَّوْرِيُّ النَّفَلُ أَنْ يَقُولَ الإِمَامُ مَنْ أَصَابَ شَيْئًا فَهُوَ لَهُ وَمَنْ قَتَلَ قَتِيلاً فَلَهُ سَلَبُهُ فَهُوَ جَائِزٌ وَلَيْسَ فِيهِ الْخُمُسُ ‏.‏ وَقَالَ إِسْحَاقُ السَّلَبُ لِلْقَاتِلِ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ شَيْئًا كَثِيرًا فَرَأَى الإِمَامُ أَنْ يُخْرِجَ مِنْهُ الْخُمُسَ كَمَا فَعَلَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ ‏.‏

யஹ்யா பின் ஸயீத் அவர்களிடமிருந்து இதே அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக இது போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இந்தத் தலைப்பில் அவ்ஃப் பின் மாலிக், காலித் பின் அல்-வலீத், அனஸ் மற்றும் ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

இது ஹஸன் ஸஹீஹ் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். (அறிவிப்பாளர் தொடரில் வரும்) அபூ முஹம்மத் என்பவர், அபூ கத்தாதா (ரலி) அவர்களின் அடிமையாக இருந்த நாஃபிஃ என்பவராவார்.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர் இவ்வாறே செயல்படுகின்றனர். இதுவே அவ்ஸாஈ, ஷாஃபிஈ மற்றும் அஹ்மத் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

அறிஞர்களில் சிலர், "இமாம் (கொல்லப்பட்ட எதிரிப் போராளியின்) அப்பொருட்களிலிருந்து 'குமுஸ்' (ஐந்தில் ஒரு பங்கை) எடுக்கலாம்" என்று கூறியுள்ளனர். அத்-தவ்ரீ அவர்கள் கூறினார்கள்: "நஃபல் (மேலதிகக் கொடை) என்பது, 'யார் எதைப் பெறுகிறாரோ அது அவருக்கே உரியது; யார் (எதிரிப் போராளி) ஒருவரைக் கொல்கிறாரோ அந்தப் போராளியின் உடைமைகள் அவருக்கே உரியது' என்று இமாம் அறிவிப்பதாகும். எனவே இது ஆகுமானது; இதில் 'குமுஸ்' கிடையாது."

இஸ்ஹாக் அவர்கள் கூறினார்கள்: "(கொல்லப்பட்ட எதிரிப் போராளியின்) உடைமைகள் அவரைக் கொன்றவருக்கே உரியன. ஆயினும் அவை அதிகப்படியான செல்வமாக இருந்து, உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரலி) அவர்கள் செய்தது போன்று இமாம் அதிலிருந்து 'குமுஸ்' எடுக்கலாம் என்று கருதினால் (அவ்வாறு எடுக்கலாம்)."

باب فِي كَرَاهِيَةِ بَيْعِ الْمَغَانِمِ حَتَّى تُقْسَمَ

போர்ச் செல்வங்கள் பங்கிடப்படும் வரை அவற்றை விற்பது வெறுக்கத்தக்கதாகும் என்பது பற்றி

1563

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ جَهْضَمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ شِرَاءِ الْمَغَانِمِ حَتَّى تُقْسَمَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல் குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், போர்ச்செல்வங்கள் பங்கிடப்படும் வரை அவற்றை வாங்குவதைத் தடை செய்தார்கள்.

இந்த தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ وَطْءِ الْحَبَالَى مِنَ السَّبَايَا

கர்ப்பிணியான பெண் கைதிகளுடன் தாம்பத்திய உறவு கொள்வது வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1564

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى النَّيْسَابُورِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ النَّبِيلُ، عَنْ وَهْبِ أَبِي خَالِدٍ، قَالَ حَدَّثَتْنِي أُمُّ حَبِيبَةَ بِنْتُ عِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ، أَنَّ أَبَاهَا، أَخْبَرَهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ تُوطَأَ السَّبَايَا حَتَّى يَضَعْنَ مَا فِي بُطُونِهِنَّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ رُوَيْفِعِ بْنِ ثَابِتٍ ‏.‏ وَحَدِيثُ عِرْبَاضٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَقَالَ الأَوْزَاعِيُّ إِذَا اشْتَرَى الرَّجُلُ الْجَارِيَةَ مِنَ السَّبْىِ وَهِيَ حَامِلٌ فَقَدْ رُوِيَ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّهُ قَالَ لاَ تُوطَأُ حَامِلٌ حَتَّى تَضَعَ ‏.‏ قَالَ الأَوْزَاعِيُّ وَأَمَّا الْحَرَائِرُ فَقَدْ مَضَتِ السُّنَّةُ فِيهِنَّ بِأَنْ أُمِرْنَ بِالْعِدَّةِ ‏.‏ قَالَ حَدَّثَنِي بِذَلِكَ عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ قَالَ حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ عَنِ الأَوْزَاعِيِّ ‏.‏

உம்மு ஹபீபா பின்த் இர்பாத் பின் ஸாரியா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவர்களுடைய தந்தை (இர்பாத் பின் ஸாரியா (ரழி) அவர்கள்) இவர்களுக்குக் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் போர்க் கைதிகளாகக் கிடைத்த பெண்களுடன் (அதாவது, அடிமைப் பெண்களுடன்), அவர்கள் தங்கள் கர்ப்பத்தில் உள்ளதைப் பிரசவிக்கும் வரை (அவர்களுடன்) தாம்பத்திய உறவு கொள்வதைத் தடைசெய்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் ருவைஃபிஃ பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஒரு அறிவிப்பு உள்ளது. இர்பாத் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஒரு ஃகரீப் (அதாவது, ஒரு குறிப்பிட்ட கட்டத்தில் ஒரே அறிவிப்பாளர் சங்கிலியைக் கொண்ட) ஹதீஸ் ஆகும். அறிஞர்கள் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள்.

அல்-அவ்ஸாஈ கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதன் போர்க் கைதிகளிலிருந்து ஒரு அடிமைப் பெண்ணை வாங்கி, அவள் கர்ப்பமாக இருந்தால், உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது, அவர்கள் கூறினார்கள்: 'கர்ப்பிணிப் பெண்கள் பிரசவிக்கும் வரை அவர்களுடன் தாம்பத்திய உறவு கொள்ளாதீர்கள்.'" அல்-அவ்ஸாஈ மேலும் கூறினார்கள்: "சுதந்திரமான பெண்களைப் பொறுத்தவரை, இத்தா (அதாவது, கணவன் இறந்தாலோ அல்லது விவாகரத்து செய்தாலோ கடைப்பிடிக்க வேண்டிய காத்திருப்பு காலம்) கடைப்பிடிக்கப்பட வேண்டும் என்பதே அவர்களைப் பற்றிய நிலைநாட்டப்பட்ட சுன்னாவாகும்." இவை அனைத்தையும் எனக்கு அலீ பின் குஷ்ரம் அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஈஸா

பின் யூனுஸ் அவர்கள் அல்-அவ்ஸாஈ அவர்களிடமிருந்து எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي طَعَامِ الْمُشْرِكِينَ

இணைவைப்பாளர்களின் உணவு குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1565

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، عَنْ شُعْبَةَ، أَخْبَرَنِي سِمَاكُ بْنُ حَرْبٍ، قَالَ سَمِعْتُ قَبِيصَةَ بْنَ هُلْبٍ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَنْ طَعَامِ النَّصَارَى فَقَالَ لاَ يَتَخَلَّجَنَّ فِي صَدْرِكَ طَعَامٌ ضَارَعْتَ فِيهِ النَّصْرَانِيَّةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

கபீஸா பின் ஹுல்ப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: அவரது தந்தை (ஹுல்ப் ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடம் கிறிஸ்தவர்களின் உணவைப் பற்றிக் கேட்டேன்.' அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'கிறிஸ்தவ மதத்தின் (சடங்குகள் அல்லது நம்பிக்கைகள்) அடிப்படையில் நீங்கள் (தயாரிக்கும் அல்லது) உண்ணும் எந்த உணவும் உங்கள் உள்ளத்தில் உறுத்தலை ஏற்படுத்த வேண்டாம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1565

قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ مَحْمُودًا، وَقَالَ، عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ قَبِيصَةَ بْنِ هُلْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ ‏.‏

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: நான் மஹ்மூதிடமிருந்து செவியுற்றேன். மேலும், உபைதுல்லாஹ் இப்னு மூஸா, இஸ்ராயீல் வழியாக, சிமாக் இப்னு ஹர்ப் வழியாக, கபீஸா இப்னு ஹுல்ப் வழியாக, அவரது தந்தை (ஹுல்ப் அத்தாயி) வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸைப்) போன்றே அறிவித்தார்.

1565

قَالَ مَحْمُودٌ وَقَالَ وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ مُرِّيِّ بْنِ قَطَرِيٍّ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ الرُّخْصَةِ فِي طَعَامِ أَهْلِ الْكِتَابِ.

மஹ்மூத் கூறினார், மேலும் வஹ்ப் பின் ஜரீர், ஷுஃபா வழியாக, சிமாக் வழியாக, முர்ரி பின் கத்தரி வழியாக, அதீ பின் ஹாத்திம் (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்ற ஹதீஸை அறிவித்தார்கள். வேதமுடையோரின் உணவின் விஷயத்தில் (இஸ்லாமிய ஷரீஅத் வழங்கியுள்ள) சலுகைகளில் ஒன்றாக, அறிஞர்களிடையே இதன்படிதான் செயல்படுத்தப்படுகிறது.

باب فِي كَرَاهِيَةِ التَّفْرِيقِ بَيْنَ السَّبْىِ

உறவினர்களான கைதிகளைப் பிரிப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி

1566

حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ حَفْصٍ الشَّيْبَانِيُّ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، أَخْبَرَنِي حُيَيٌّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيِّ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ فَرَّقَ بَيْنَ وَالِدَةٍ وَوَلَدِهَا فَرَّقَ اللَّهُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَحِبَّتِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ. وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ. وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ كَرِهُوا التَّفْرِيقَ بَيْنَ السَّبْىِ بَيْنَ الْوَالِدَةِ وَوَلَدِهَا وَبَيْنَ الْوَلَدِ وَالْوَالِدِ وَبَيْنَ الإِخْوَةِ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ الْبُخَارِيَّ يَقُولُ سَمِعَ أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيُّ مِنْ أَبِي أَيُّوبَ.

அபூ அய்யூப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: "யார் ஒரு தாய்க்கும் அவரது குழந்தைக்கும் இடையில் பிரிக்கிறாரோ, மறுமை நாளில் அல்லாஹ் அவருக்கும் அவர் நேசிப்பவர்களுக்கும் இடையில் பிரித்துவிடுவான்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அலி (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (அறிவிப்பு) உள்ளது. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் கரீப் ஆகும்.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களின் மத்தியில் இதன்படி செயல்படுத்தப்படுகிறது. அவர்கள் போர்க் கைதிகளான தாய் மற்றும்

அவரது குழந்தை, தந்தை மற்றும் பிள்ளை, மற்றும் சகோதரர்களுக்கு இடையில் பிரிப்பதை வெறுக்கிறார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்: "அபூ அப்துர் ரஹ்மான் அல்ஹுபுலீ அவர்கள் அபூ அய்யூப் அவர்களிடமிருந்து (இதை) செவியுற்றார்கள் என்று இமாம் புகாரீ கூறுவதை நான் கேட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَتْلِ الأُسَارَى وَالْفِدَاءِ

கைதிகளைக் கொல்வது மற்றும் மீட்புத்தொகை பெறுவது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1567

حَدَّثَنَا أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ أَبِي السَّفَرِ، - وَاسْمُهُ أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْهَمْدَانِيُّ وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ هِشَامٍ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ عَبِيدَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ جِبْرَائِيلَ هَبَطَ عَلَيْهِ فَقَالَ لَهُ خَيِّرْهُمْ يَعْنِي أَصْحَابَكَ فِي أُسَارَى بَدْرٍ الْقَتْلَ أَوِ الْفِدَاءَ عَلَى أَنْ يُقْتَلَ مِنْهُمْ قَابِلاً مِثْلُهُمْ ‏.‏ قَالُوا الْفِدَاءَ وَيُقْتَلَ مِنَّا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي بَرْزَةَ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي زَائِدَةَ ‏.‏ وَرَوَى أَبُو أُسَامَةَ عَنْ هِشَامٍ عَنِ ابْنِ سِيرِينَ عَنْ عَبِيدَةَ عَنْ عَلِيٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ وَرَوَى ابْنُ عَوْنٍ عَنِ ابْنِ سِيرِينَ عَنْ عَبِيدَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ وَأَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ اسْمُهُ عُمَرُ بْنُ سَعْدٍ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஜிப்ரயீல் (அலை) அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) இறங்கி வந்து கூறினார்கள்: 'பத்ரு போர்க் கைதிகள் விஷயத்தில், அவர்களைக் கொல்வதா? அல்லது (அடுத்த ஆண்டு) அவர்களிலிருந்து (முஸ்லிம்களிலிருந்து) அதே எண்ணிக்கையிலானவர்கள் கொல்லப்படுவார்கள் என்ற நிபந்தனையின் பேரில் பிணைத்தொகை பெற்று விடுவிப்பதா? என்பதைத் தேர்ந்தெடுக்குமாறு உம்முடைய தோழர்களிடம் கூறுங்கள்'. (இதைக் கேட்ட) அவர்கள், 'நாங்கள் பிணைத்தொகையையே

(தேர்கிறோம்); எங்களிலிருந்து (அதே அளவு) கொல்லப்பட்டாலும் சரியே' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1568

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ عَمِّهِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَدَى رَجُلَيْنِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ بِرَجُلٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَعَمُّ أَبِي قِلاَبَةَ هُوَ أَبُو الْمُهَلَّبِ وَاسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَمْرٍو وَيُقَالُ مُعَاوِيَةُ بْنُ عَمْرٍو وَأَبُو قِلاَبَةَ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدٍ الْجَرْمِيُّ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّ لِلإِمَامِ أَنْ يَمُنَّ عَلَى مَنْ شَاءَ مِنَ الأُسَارَى وَيَقْتُلَ مَنْ شَاءَ مِنْهُمْ وَيَفْدِيَ مَنْ شَاءَ . وَاخْتَارَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ الْقَتْلَ عَلَى الْفِدَاءِ . وَقَالَ الأَوْزَاعِيُّ بَلَغَنِي أَنَّ هَذِهِ الآيَةَ مَنْسُوخَةٌ قَوْلُهُ تَعَالَى : (فَإِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً) نَسَخَتْهَا : (وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ) حَدَّثَنَا بِذَلِكَ هَنَّادٌ حَدَّثَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ عَنِ الأَوْزَاعِيِّ . قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ قُلْتُ لأَحْمَدَ إِذَا أُسِرَ الأَسِيرُ يُقْتَلُ أَوْ يُفَادَى أَحَبُّ إِلَيْكَ قَالَ إِنْ قَدَرُوا أَنْ يُفَادُوا فَلَيْسَ بِهِ بَأْسٌ وَإِنْ قُتِلَ فَمَا أَعْلَمُ بِهِ بَأْسًا . قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الإِثْخَانُ أَحَبُّ إِلَىَّ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ مَعْرُوفًا فَأَطْمَعُ بِهِ الْكَثِيرَ .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், இணைவைப்பாளர்களில் உள்ள ஒரு மனிதருக்குப் பகரமாக முஸ்லிம்களில் உள்ள இரண்டு மனிதர்களை ஈடு கொடுத்து மீட்டார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலானது.
அபூ கிலாபாவின் சிறிய தந்தைதான் அபூ அல்-முஹல்லப் ஆவார். இவருடைய பெயர் அப்துர் ரஹ்மான் பின் அம்ர் ஆகும். முஆவியா பின் அம்ர் என்றும் சொல்லப்படுகிறது. அபூ கிலாபாவின் பெயர் அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் அல்-ஜர்மீ ஆகும்.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் பெரும்பாலானோரின் நடைமுறை இதுவேயாகும். அதாவது, கைதிகள் விஷயத்தில் இமாமுக்கு (ஆட்சியாளருக்கு) அதிகாரம் உண்டு; அவர் விரும்பினால் அவர்கள் மீது கருணை காட்டலாம் (விடுவிக்கலாம்); அவர்

விரும்பினால் அவர்களைக் கொல்லலாம்; அவர் விரும்பினால் அவர்களைப் பிணை ஈடு பெற்றுக்கொண்டு (விடுவிக்கலாம்). அறிஞர்களில் சிலர் பிணை ஈடு பெறுவதை விட அவர்களைக் கொல்வதையே தேர்வு செய்தனர்.

அல்-அவ்ஸாஈ அவர்கள் கூறினார்கள்: "(இறைவனின் கூற்றான) *(ஃபஇம்மா மன்னன் பஅ்து வஇம்மா ஃபிதாஅன்)* - 'அதன் பிறகு, (அவர்களிடம்) கருணை காட்டுங்கள்; அல்லது ஈட்டுத்தொகை (பெற்றுக் கொள்ளுங்கள்)' - எனும் இந்த வசனம், *(வக்துலூஹும் ஹைஸு ஸகிஃப்துமூஹும்)* - 'அவர்களைக் கண்ட இடமெல்லாம் கொல்லுங்கள்' - எனும் வசனத்தால் மாற்றப்பட்டு (மன்ஸூஹ் செய்யப்பட்டு) விட்டது என்ற செய்தி எனக்கு எட்டியது." இதை ஹன்னாத் அவர்கள் இப்னுல் முபாரக் வாயிலாக அல்-அவ்ஸாஈயிடமிருந்து எங்களுக்கு அறிவித்தார்.

இஸ்ஹாக் பின் மன்ஸூர் அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் அஹ்மத் (பின் ஹம்பல்) அவர்களிடம், "கைதி பிடிக்கப்பட்டால், அவரைக் கொல்வதா அல்லது பிணை ஈடாகப் பெற்று விடுவிப்பதா? எது உங்களுக்கு மிக விருப்பமானது?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "அவர்களால் பிணை ஈடு கொடுக்க முடிந்தால், அதில் தவறில்லை. அவர்கள் கொல்லப்பட்டால், அதிலும் நான் எந்தத் தவறையும் காணவில்லை" என்று கூறினார்கள்.

இஸ்ஹாக் (பின் ராஹவைஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நன்கு அறியப்பட்ட (முக்கியமான) ஒருவராக இருந்து, அவர் மூலம் பெரும் தொகை கிடைக்கும் என்று எதிர்பார்க்கப்பட்டால் ஒழிய, எதிரிகளை அழித்தொழிப்பதே (இஸ்கான்) எனக்கு மிகவும் விருப்பமானது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنْ قَتْلِ النِّسَاءِ، وَالصِّبْيَانِ،

பெண்களையும், குழந்தைகளையும் கொல்வதற்கு வந்துள்ள தடை

1569

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَخْبَرَهُ أَنَّ امْرَأَةً وُجِدَتْ فِي بَعْضِ مَغَازِي رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَقْتُولَةً فَأَنْكَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ذَلِكَ وَنَهَى عَنْ قَتْلِ النِّسَاءِ وَالصِّبْيَانِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ وَرَبَاحٍ وَيُقَالُ رِيَاحُ بْنُ الرَّبِيعِ وَالأَسْوَدِ بْنِ سَرِيعٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَالصَّعْبِ بْنِ جَثَّامَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ كَرِهُوا قَتْلَ

النِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَالشَّافِعِيِّ . وَرَخَّصَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْبَيَاتِ وَقَتْلِ النِّسَاءِ فِيهِمْ وَالْوِلْدَانِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَرَخَّصَا فِي الْبَيَاتِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் போர்களில் ஒன்றில் ஒரு பெண் கொல்லப்பட்ட நிலையில் காணப்பட்டாள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதைக் கண்டித்தார்கள். மேலும் அவர்கள் பெண்களையும் குழந்தைகளையும் கொல்வதைத் தடைசெய்தார்கள்.

இந்த அத்தியாயத்தில் புரைதா, ரபாஹ் இப்னு ரபீஃ - இவரை 'ரியாஹ்' என்றும் சொல்லப்படும் -, அஸ்வத் இப்னு ஸரீஉ, இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் ஸஅப் இப்னு ஜஸ்ஸாமா (ரழி) ஆகியோர் வழியாகவும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களில் சிலர் இதன் அடிப்படையில் செயல்படுகின்றனர். அவர்கள் பெண்களையும் குழந்தைகளையும் கொல்வதை வெறுத்தார்கள். இது சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் ஷாஃபிஈ ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

அறிஞர்களில் சிலர், 'அல்-பயாத்' எனும் இரவு நேரத் தாக்குதல்களின் போது (எதிரிகளுடன் கலந்துள்ள) பெண்களையும் குழந்தைகளையும் கொல்வதற்குச் சலுகை அளித்துள்ளனர். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். அவர்கள் இருவரும் இரவு நேரத் தாக்குதல்களில் இதற்குச் சலுகையளித்துள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1570

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي الصَّعْبُ بْنُ جَثَّامَةَ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ خَيْلَنَا أَوْطَأَتْ مِنْ نِسَاءِ الْمُشْرِكِينَ وَأَوْلاَدِهِمْ . قَالَ هُمْ مِنْ آبَائِهِمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அஸ்-ஸஃஆப் பின் ஜத்தாமா (ரழி) எனக்கு அறிவித்தார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்கள் குதிரைகள் இணைவைப்பாளர்களின் பெண்களையும் குழந்தைகளையும் மிதித்துவிட்டன.' அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அவர்கள் அவர்களுடைய தந்தையரைச் சார்ந்தவர்கள்

(அதாவது, போர்க்களத்தில் அவர்களின் சட்டரீதியான நிலை அவர்களின் தந்தையரின் நிலையைப் போன்றதே).'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1571

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ بَعَثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي بَعْثٍ فَقَالَ " إِنْ وَجَدْتُمْ فُلاَنًا وَفُلاَنًا لِرَجُلَيْنِ مِنْ قُرَيْشٍ فَأَحْرِقُوهُمَا بِالنَّارِ " . ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حِينَ أَرَدْنَا الْخُرُوجَ " إِنِّي كُنْتُ أَمَرْتُكُمْ أَنْ تُحْرِقُوا فُلاَنًا وَفُلاَنًا بِالنَّارِ وَإِنَّ النَّارَ لاَ يُعَذِّبُ بِهَا إِلاَّ اللَّهُ فَإِنْ وَجَدْتُمُوهُمَا فَاقْتُلُوهُمَا " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَحَمْزَةَ بْنِ عَمْرٍو الأَسْلَمِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَقَدْ ذَكَرَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ بَيْنَ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ وَبَيْنَ أَبِي هُرَيْرَةَ رَجُلاً فِي هَذَا الْحَدِيثِ وَرَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ مِثْلَ رِوَايَةِ اللَّيْثِ وَحَدِيثُ اللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ أَشْبَهُ وَأَصَحُّ . قَالَ الْبُخَارِيُّ وَسُلَيْمَانُ بْنُ يَسَارٍ قَدْ سَمِعَ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَحَدِيثُ حَمْزَةَ بْنِ عَمْرٍو فِي هَذَا الْبَابِ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களை ஒரு படைப்பிரிவில் அனுப்பினார்கள். (அப்போது), “குறைஷியரைச் சேர்ந்த இரு ஆண்களைக் குறிப்பிட்டு, ‘இன்னாரையும் இன்னாரையும் நீங்கள் கண்டால் அவ்விருவரையும் நெருப்பால் எரித்துவிடுங்கள்’” என்று கூறினார்கள். பிறகு நாங்கள் புறப்படத் தயாரானபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “இன்னாரையும் இன்னாரையும் நெருப்பால் எரிக்குமாறு நான் உங்களுக்குக் கட்டளையிட்டிருந்தேன். (ஆனால், நெருப்பைக் கொண்டு தண்டிக்கும் அதிகாரம் அல்லாஹ்வுக்கு மட்டுமே உரியது என்பதால்,) நிச்சயமாக நெருப்பைக் கொண்டு தண்டிப்பவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை. எனவே, அவ்விருவரையும் நீங்கள் கண்டால் அவர்களைக் கொன்றுவிடுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْغُلُولِ

குலூல் (போர்க்களத்தில் கொள்ளையடித்தல்) பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1572

حَدَّثَنِي أَبُو رَجَاءٍ، قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ ثَوْبَانَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ مَنْ مَاتَ وَهُوَ بَرِيءٌ مِنْ ثَلاَثٍ الْكِبْرِ وَالْغُلُولِ وَالدَّيْنِ دَخَلَ الْجَنَّةَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ .

ஸவ்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் மூன்று விஷயங்களிலிருந்து நீங்கியவராக மரணிக்கிறாரோ: கிப்ர் (பெருமை), ஃகுலூல் (போரில் கிடைத்த பொருட்களைப் பங்கிடுவதற்கு முன் திருடுவது அல்லது மறைப்பது), மற்றும் கடன், அவர் சொர்க்கத்தில் நுழைவார்."

இதே தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் மற்றும் ஸைத் இப்னு காலித் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1573

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ مَعْدَانَ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ ثَوْبَانَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ فَارَقَ الرُّوحُ الْجَسَدَ وَهُوَ بَرِيءٌ مِنْ ثَلاَثٍ الْكَنْزِ وَالْغُلُولِ وَالدَّيْنِ دَخَلَ الْجَنَّةَ . هَكَذَا قَالَ سَعِيدٌ الْكَنْزَ وَقَالَ أَبُو عَوَانَةَ فِي حَدِيثِهِ الْكِبْرَ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ مَعْدَانَ وَرِوَايَةُ سَعِيدٍ أَصَحُّ .

ஸெளபான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவருடைய ஆன்மா உடலை விட்டுப் பிரிகிறதோ, (அச்சமயம்) அவர் மூன்று விஷயங்களிலிருந்து நீங்கியிருந்தால் அவர் சொர்க்கத்தில் நுழைவார்: (அவை) கன்ஸ் (ஸகாத் கொடுக்கப்படாத திரட்டப்பட்ட செல்வம்), குலூல் (பொதுச் சொத்தில் மோசடி செய்தல் அல்லது போரில் கிடைத்த செல்வத்தில் கையாடல் செய்தல்) மற்றும் கடன்.

ஸயீத் (இப்னு அபீ அரூபா) அவர்கள் இதை "கன்ஸ்" என்று இவ்வாறு கூறினார்கள். ஆனால் அபூ அவானா அவர்கள் தங்களின் ஹதீஸில் "கிப்ர்" (பெருமை) என்று கூறினார்கள்; மேலும் அவர்கள் அதில் "மஃதான்" (என்ற அறிவிப்பாளரைக்) குறிப்பிடவில்லை. ஆனால் ஸயீத் அவர்களின் அறிவிப்பே மிகவும் சரியானது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1574

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا سِمَاكٌ أَبُو زُمَيْلٍ الْحَنَفِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ، يَقُولُ حَدَّثَنِي عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ، قَالَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ فُلاَنًا قَدِ اسْتُشْهِدَ ‏.‏ قَالَ كَلاَّ قَدْ رَأَيْتُهُ فِي النَّارِ بِعَبَاءَةٍ قَدْ غَلَّهَا قَالَ قُمْ يَا عَلِيُّ فَنَادِ إِنَّهُ لاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلاَّ الْمُؤْمِنُونَ ثَلاَثًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரலி) அவர்கள் என்னிடம் அறிவித்தார்கள்: (ஒருவர் பற்றி) 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! இன்னார் ஷஹீத் ஆகிவிட்டார் (தியாக மரணம் அடைந்துவிட்டார்)' என்று கூறப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'இல்லை! அவர் (போரில் கிடைத்த பொருட்களைப் பங்கிடுவதற்கு முன்) திருடிய ஒரு ஆடையின் காரணமாக நரகத்தில் இருப்பதைக் கண்டேன்.' பிறகு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அலியே! எழுந்து, 'முஃமின்களைத் தவிர வேறு யாரும் சொர்க்கத்தில் நுழைய மாட்டார்கள்' என்று மூன்று முறை அறிவியுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي خُرُوجِ النِّسَاءِ فِي الْحَرْبِ

போருக்காகப் பெண்கள் வெளியே செல்வது குறித்து வந்துள்ளவை

1575

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ هِلاَلٍ الصَّوَّافُ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيُّ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَغْزُو بِأُمِّ سُلَيْمٍ وَنِسْوَةٍ مَعَهَا مِنَ الأَنْصَارِ يَسْقِينَ الْمَاءَ

وَيُدَاوِينَ الْجَرْحَى . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ الرُّبَيِّعِ بِنْتِ مُعَوِّذٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், உம்மு ஸுலைம் (ரழி) அவர்களுடனும் அன்சாரிகளைச் சேர்ந்த அவருடன் இருந்த பெண்களுடனும் போருக்குச் செல்வார்கள். அவர்கள் தண்ணீர் கொடுப்பார்கள்; மேலும் காயம்பட்டவர்களுக்குச் சிகிச்சையளிப்பார்கள்.”

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் ருபய்யிஉ பின்த் முஅவ்வித் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஒரு அறிவிப்பு உள்ளது. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَبُولِ هَدَايَا الْمُشْرِكِينَ

இணைவைப்பாளர்களிடமிருந்து பரிசுகளை ஏற்றுக்கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1576

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ سَعِيدٍ الْكِنْدِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ ثُوَيْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّ كِسْرَى أَهْدَى إِلَيْهِ فَقَبِلَ مِنْهُ وَأَنَّ الْمُلُوكَ أَهْدَوْا إِلَيْهِ فَقَبِلَ مِنْهُمْ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَثُوَيْرٌ هُوَ ابْنُ أَبِي فَاخِتَةَ وَأَبُو فَاخِتَةَ اسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ عِلاَقَةَ وَثُوَيْرٌ يُكْنَى أَبَا جَهْمٍ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“கிஸ்ரா (பாரசீகப் பேரரசர்), நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஒரு பரிசை வழங்கினார்; அதை அவர்கள் ஏற்றுக்கொண்டார்கள். மேலும் (மற்ற) மன்னர்கள் அவருக்குப் பரிசுகளை வழங்கினார்கள்; அவற்றையும் அவர்கள் ஏற்றுக்கொண்டார்கள் (இது இஸ்லாமிய அழைப்புப் பணியின் ஒரு பகுதியாகவும், நல்லுறவை மேம்படுத்தவும் அனுமதிக்கப்பட்டது).”

இந்த அத்தியாயத்தில் ஜாபிர் (ரழி) வழியாகவும் (ஹதீஸ்) உள்ளது. இது ஒரு ஹஸன் ஃகரீப் ஹதீஸ் ஆகும். ஸுவைர் என்பவர் இப்னு அபீ ஃபாகிதா ஆவார். அபூ ஃபாகிதாவின் பெயர் ஸயீத் பின் அலாகா ஆகும். மேலும் ஸுவைரின் குன்யா அபூ ஜஹ்ம் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب في كَرَاهِيَةِ هَدَايَا الْمُشْرِكِينَ

இணைவைப்பாளர்களின் அன்பளிப்புகளை வெறுப்பது பற்றி

1577

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ عِمْرَانَ الْقَطَّانِ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، هُوَ ابْنُ الشِّخِّيرِ عَنْ عِيَاضِ بْنِ حِمَارٍ، أَنَّهُ أَهْدَى لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَدِيَّةً لَهُ أَوْ نَاقَةً فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَسْلَمْتَ " . قَالَ لاَ . قَالَ " فَإِنِّي نُهِيتُ عَنْ زَبْدِ الْمُشْرِكِينَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " إِنِّي نُهِيتُ عَنْ زَبْدِ الْمُشْرِكِينَ " . يَعْنِي هَدَايَاهُمْ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَقْبَلُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ هَدَايَاهُمْ وَذُكِرَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ الْكَرَاهِيَةُ وَاحْتُمِلَ أَنْ يَكُونَ هَذَا بَعْدَ مَا كَانَ يَقْبَلُ مِنْهُمْ ثُمَّ نَهَى عَنْ هَدَايَاهُمْ .

இயாத் பின் ஹிமார் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஓர் அன்பளிப்பையோ அல்லது ஓர் ஒட்டகத்தையோ வழங்கினார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், “நீங்கள் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டீர்களா?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், “இல்லை” என்று கூறினார். நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அப்படியானால், இணைவைப்பாளர்களின் ஸபத் (அன்பளிப்பு) எனக்குத் தடைசெய்யப்பட்டுள்ளது.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மேலும், “இணைவைப்பாளர்களின் ஸபத் (அன்பளிப்புகள்) எனக்குத் தடைசெய்யப்பட்டுள்ளது” என்ற அவர்களது கூற்றின் பொருள் அவர்களுடைய அன்பளிப்புகள் என்பதாகும்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இணைவைப்பாளர்களின் அன்பளிப்புகளை ஏற்று வந்தார்கள் என அவர்களைப் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அதேசமயம், இந்த ஹதீஸில் (அவ்வாறு அன்பளிப்புகளை ஏற்பது) விரும்பத்தகாதது எனக் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. மேலும், இது (இந்தத் தடை) அவர்கள் (முன்னர்) அவர்களிடமிருந்து (அன்பளிப்புகளை) ஏற்றுக்கொண்டிருந்ததற்குப் பிறகு ஏற்பட்டிருக்கலாம், பின்னர் அவர் அவர்களுடைய அன்பளிப்புகளைத் தடைசெய்தார்கள் (என்பது ஒரு சாத்தியமான விளக்கம்).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي سَجْدَةِ الشُّكْرِ

நன்றி சஜ்தா (சஜ்தா அஷ்-ஷுக்ர்) பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1578

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا بَكَّارُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بَكْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَتَاهُ أَمْرٌ فَسُرَّ بِهِ فَخَرَّ لِلَّهِ سَاجِدًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ بَكَّارِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ رَأَوْا سَجْدَةَ الشُّكْرِ . وَبَكَّارُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ .

அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஒரு விஷயம் (மகிழ்ச்சி தரும் செய்தி) வந்தபோது, அதனால் அவர்கள் மகிழ்ச்சியடைந்து, அல்லாஹ்வுக்காக சஜ்தாவில் வீழ்ந்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும். பக்கார் பின் அப்துல் அஜீஸ் அவர்களின் அறிவிப்புத் தொடரைத் தவிர வேறு எந்த வழியிலும் இதனை நாம் அறியவில்லை."

"பெரும்பாலான மார்க்க அறிஞர்கள் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள்; அவர்கள் நன்றியுணர்வின் சஜ்தாவை (அங்கீகரித்து) ஏற்றுக்கொண்டுள்ளார்கள்."

"மேலும், பக்கார் பின் அப்துல் அஜீஸ் பின் அபீ பக்ரா அவர்கள் ஹதீஸ் அறிவிப்பில் (அவரது அறிவிப்புகள்) ஒப்பிடத்தக்கவர் (அதாவது, அவரது ஹதீஸ்கள் ஏற்றுக்கொள்ளத்தக்கவை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَمَانِ الْعَبْدِ وَالْمَرْأَةِ

அடிமை மற்றும் பெண் ஆகியோர் வழங்கும் பாதுகாப்பு உத்தரவாதம் குறித்து வந்துள்ளவை

1579

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَكْثَمَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ رَبَاحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّ الْمَرْأَةَ لَتَأْخُذُ لِلْقَوْمِ ‏"‏ ‏.‏ يَعْنِي تُجِيرُ عَلَى الْمُسْلِمِينَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ هَانِئٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا فَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَكَثِيرُ بْنُ زَيْدٍ قَدْ سَمِعَ مِنَ الْوَلِيدِ بْنِ رَبَاحٍ وَالْوَلِيدُ بْنُ رَبَاحٍ سَمِعَ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَهُوَ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ ‏.‏

அபு ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஒரு பெண் ஒரு கூட்டத்தினருக்கு (பாதுகாப்பு வாக்குறுதிகளை) வழங்குகிறாள்." - அதாவது "(அவள் அளிக்கும் பாதுகாப்பு) முஸ்லிம்களைக் கட்டுப்படுத்தும்."

உம்மு ஹானி (ரழி) அவர்களிடமிருந்து இந்தத் தலைப்பில் ஒரு அறிவிப்பு உள்ளது. மேலும் இந்த ஹதீஸ் ஹசன் ஃகரீப் ஆகும்.

நான் முஹம்மது (அதாவது இமாம் புகாரி) அவர்களிடம் கேட்டேன், அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் ஸஹீஹ் ஆகும். கஸீர் பின் ஸைத் அவர்கள் அல்-வலீத் பின் ரபாஹ் அவர்களிடமிருந்து கேட்டார்கள், மேலும் அல்-வலீத் பின் ரபாஹ் அவர்கள் அபு ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து கேட்டார்கள். மேலும் அவர் (கஸீர்) ஹதீஸ் அறிவிப்பில் ஏற்றுக்கொள்ளத்தக்கவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1579

حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ الدِّمَشْقِيُّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، أَخْبَرَنِي ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي مُرَّةَ، مَوْلَى عَقِيلِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَنْ أُمِّ هَانِئٍ، أَنَّهَا قَالَتْ أَجَرْتُ رَجُلَيْنِ مِنْ أَحْمَائِي فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ قَدْ أَمَّنَّا مَنْ أَمَّنْتِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَجَازُوا أَمَانَ الْمَرْأَةِ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ أَجَازَا أَمَانَ الْمَرْأَةِ وَالْعَبْدِ ‏.‏ وَأَبُو مُرَّةَ مَوْلَى عَقِيلِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَيُقَالُ لَهُ أَيْضًا مَوْلَى أُمِّ هَانِئٍ وَاسْمُهُ يَزِيدُ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّهُ أَجَازَ أَمَانَ الْعَبْدِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ ذِمَّةُ الْمُسْلِمِينَ وَاحِدَةٌ

يَسْعَى بِهَا أَدْنَاهُمْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَمَعْنَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ مَنْ أَعْطَى الأَمَانَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ فَهُوَ جَائِزٌ عَلَى كُلِّهِمْ .

உம்மு ஹானி (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"நான் என் கணவர் வழி உறவினர்களில் இருவருக்கு அடைக்கலம் அளித்தேன். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நீ எவருக்குப் பாதுகாப்பு அளித்தாயோ, அவருக்கு நாமும் (அதாவது, முஸ்லிம் சமூகமும்) பாதுகாப்பு அளித்துவிட்டோம்' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்களிடம் இதன் மீதே செயல்பாடு உள்ளது; அவர்கள் ஒரு பெண் வழங்கும் பாதுகாப்பை அனுமதிக்கின்றனர். இதுவே அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்துமாகும். அவர்கள் ஒரு பெண் மற்றும் ஓர் அடிமையின் பாதுகாப்பை அனுமதித்துள்ளனர். அபூ முர்ரா என்பவர் அகீல் இப்னு அபீ தாலிப் அவர்களின் (விடுவிக்கப்பெற்ற) அடிமையாவார். இவர் உம்மு ஹானி அவர்களின் அடிமை என்றும் சொல்லப்படுகிறார். இவரது பெயர் யஸீத் ஆகும். உமர் இப்னு அல்கத்தாப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இது குறித்து) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது; அவர்கள் ஓர் அடிமை வழங்கும் பாதுகாப்பை அனுமதித்துள்ளார்கள்.

அலீ இப்னு அபீ தாலிப் (ரழி) மற்றும் அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் (ரழி) ஆகியோர் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "முஸ்லிம்களின் பாதுகாப்புப் பொறுப்பு (திம்மத்) ஒன்றே. அவர்களில் மிகச் சாதாரணமானவர் வழங்கும் பாதுகாப்பும் (அனைவரையும்) கட்டுப்படுத்தும்."

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: அறிஞர்களிடம் இதன் பொருளாவது, முஸ்லிம்களில் எவர் பாதுகாப்பு அளித்தாலும், அது அவர்கள் அனைவர் மீதும் (கட்டுப்படக்கூடியதாக) செல்லும்.

باب مَا جَاءَ فِي الْغَدْرِ

துரோகம் செய்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1580

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَبُو الْفَيْضِ، قَالَ سَمِعْتُ سُلَيْمَ بْنَ عَامِرٍ، يَقُولُ كَانَ بَيْنَ مُعَاوِيَةَ وَبَيْنَ أَهْلِ الرُّومِ عَهْدٌ وَكَانَ يَسِيرُ فِي بِلاَدِهِمْ حَتَّى إِذَا انْقَضَى الْعَهْدُ أَغَارَ عَلَيْهِمْ فَإِذَا رَجُلٌ عَلَى دَابَّةٍ أَوْ عَلَى فَرَسٍ وَهُوَ يَقُولُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَفَاءٌ لاَ غَدْرٌ . وَإِذَا هُوَ عَمْرُو بْنُ عَبَسَةَ فَسَأَلَهُ مُعَاوِيَةُ عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم يَقُولُ مَنْ كَانَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ قَوْمٍ عَهْدٌ فَلاَ يَحُلَّنَّ عَهْدًا وَلاَ يَشُدَّنَّهُ حَتَّى يَمْضِيَ أَمَدُهُ أَوْ يَنْبِذَ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ ‏.‏ قَالَ فَرَجَعَ مُعَاوِيَةُ بِالنَّاسِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

சுலைம் பின் ஆமிர் (ரஹ்) அவர்கள் கூறியதாவது:

முஆவியா (ரழி) அவர்களுக்கும் ரோமர்களுக்கும் இடையே ஓர் உடன்படிக்கை இருந்தது. முஆவியா (ரழி) அவர்கள், உடன்படிக்கையின் காலம் முடிவடைந்ததும் (உடனடியாக) அவர்களைத் தாக்குவதற்காக அவர்களின் நாட்டுக்குள் (முன்கூட்டியே) சென்று கொண்டிருந்தார்கள்.

அப்போது ஒரு மிருகத்தின் மீது - அல்லது ஒரு குதிரையின் மீது - இருந்த ஒரு மனிதர், **"அல்லாஹு அக்பர்! வஃபாவுன் லா கத்ர்!"** (அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன்! வாக்குறுதியை நிறைவேற்றுங்கள்; மோசடி செய்யாதீர்கள்!) என்று சப்தமிட்டவாறு வந்தார். அவர் அம்ர் பின் அபஸா (ரழி) என்பது தெரியவந்தது. முஆவியா (ரழி) அவர்கள் அவரிடம் அது பற்றிக் கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டுள்ளேன்: **'எவரொருவர் தமக்கும் ஒரு கூட்டத்தினருக்கும் இடையில் ஓர் உடன்படிக்கை செய்திருக்கிறாரோ, அவர் அதன் காலம் முடியும் வரையில், அல்லது (உடன்படிக்கையை முறித்துக்கொள்வதாக) சமநிலையில் அவர்களிடம் அறிவிக்காத வரையில், அந்த உடன்படிக்கையில் முடிச்சை அவிழ்க்கவோ அல்லது இறுக்கவோ வேண்டாம்.'**"

எனவே, முஆவியா (ரழி) அவர்கள் மக்களுடன் திரும்பிவிட்டார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ لِكُلِّ غَادِرٍ لِوَاءً يَوْمَ الْقِيَامَةِ

ஒப்பந்தத்தை மீறும் ஒவ்வொருவருக்கும் மறுமை நாளில் ஒரு கொடி நாட்டப்படும் என்பது பற்றி வந்துள்ளது

1581

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ حَدَّثَنِي صَخْرُ بْنُ جُوَيْرِيَةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ إِنَّ الْغَادِرَ يُنْصَبُ لَهُ

لِوَاءٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ حَدِيثِ سُوَيْدٍ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ عُمَارَةَ بْنِ عُمَيْرٍ عَنْ عَلِيٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لِكُلِّ غَادِرٍ لِوَاءٌ " . فَقَالَ لاَ أَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ مَرْفُوعًا .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக துரோகம் செய்பவனுக்கு (அதாவது, ஒவ்வொரு துரோகிக்கும்) மறுமை நாளில் ஒரு கொடி நாட்டப்படும்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அலீ (ரழி) அவர்கள், அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள், அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள், மற்றும் அனஸ் (ரழி) அவர்கள் ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். நான் முஹம்மத் (அதாவது, இமாம் புகாரி) அவர்களிடம், ஸுவைத் அவர்களின் அறிவிப்பாக, அபூ இஸ்ஹாக் அவர்களிடமிருந்து, அவர் உமாரா பின் உமைர் அவர்களிடமிருந்து, அவர் அலீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் "துரோகம் செய்யும் ஒவ்வொருவருக்கும் ஒரு கொடி இருக்கும்" என்று கூறிய ஹதீஸைப் பற்றிக் கேட்டேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் மர்ஃபூஃவாக (நபி (ஸல்) அவர்களுக்கே நேரடியாகச் சென்றடையும் அறிவிப்பாக) அறிவிக்கப்பட்டதாக எனக்குத் தெரியாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النُّزُولِ عَلَى الْحُكْمِ

தீர்ப்புக்குக் கட்டுப்பட்டு இறங்குதல் பற்றி வந்துள்ளவை

1582

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّهُ قَالَ رُمِيَ يَوْمَ الأَحْزَابِ سَعْدُ بْنُ مُعَاذٍ فَقَطَعُوا أَكْحَلَهُ أَوْ أَبْجَلَهُ فَحَسَمَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِالنَّارِ فَانْتَفَخَتْ يَدُهُ فَتَرَكَهُ فَنَزَفَهُ الدَّمُ فَحَسَمَهُ أُخْرَى فَانْتَفَخَتْ يَدُهُ فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ قَالَ اللَّهُمَّ لاَ تُخْرِجْ نَفْسِي حَتَّى تُقِرَّ عَيْنِي مِنْ بَنِي قُرَيْظَةَ . فَاسْتَمْسَكَ عِرْقُهُ فَمَا قَطَرَ قَطْرَةً حَتَّى نَزَلُوا عَلَى حُكْمِ سَعْدِ بْنِ

مُعَاذٍ فَأَرْسَلَ إِلَيْهِ فَحَكَمَ أَنْ يُقْتَلَ رِجَالُهُمْ وَيُسْتَحْيَى نِسَاؤُهُمْ يَسْتَعِينُ بِهِنَّ الْمُسْلِمُونَ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَصَبْتَ حُكْمَ اللَّهِ فِيهِمْ . وَكَانُوا أَرْبَعَمِائَةٍ فَلَمَّا فَرَغَ مِنْ قَتْلِهِمُ انْفَتَقَ عِرْقُهُ فَمَاتَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَعَطِيَّةَ الْقُرَظِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அஹ்ஸாப் (அகழிப்) போரின் நாளில் சஅத் பின் முஆத் (ரழி) அவர்கள் (அம்பால்) தாக்கப்பட்டார்கள். அதனால் அவர்களின் (கையில் உள்ள) 'அக்ஹல்' அல்லது 'அப்ஜல்' எனும் (முக்கிய இரத்த) நரம்பு துண்டிக்கப்பட்டது. உடனே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நெருப்பினால் சூடு வைத்து (இரத்தப்போக்கை) நிறுத்தினர். அதனால் அவரின் கை வீங்கியது. ஆகவே அதை (சூடு வைப்பதை) நிறுத்திவிட்டார்கள், அப்போது இரத்தம் (மீண்டும்) வழிந்தோடியது. மீண்டும் அவருக்குச் சூடு வைத்தார்கள். அப்போதும் கை வீங்கியது. இதைப் பார்த்ததும் அவர் (சஅத்),

'அல்லாஹும்ம லா துக்ரிஜ் நஃப்ஸீ ஹத்தா துக்கிர்ர ஐனீ மின் பனீ குறைஸா'

(யா அல்லாஹ்! பனூ குறைஸா குலத்தினர் (விஷயத்தில் எனக்கு நீதி கிடைத்து) என் கண்கள் குளிர்ச்சி அடையும் வரை என் உயிரைக் கைப்பற்றி விடாதே!) என்று பிரார்த்தித்தார்.

உடனே அவரின் (காயமடைந்த) நரம்பு (இரத்தம் வருவதை) நிறுத்திக்கொண்டது. அவர்கள் (பனூ குறைஸா யூதர்கள்) சஅத் பின் முஆத் (ரழி) அவர்களின் தீர்ப்பை ஏற்று (சரணடைந்து) இறங்கி வரும்வரை ஒரு சொட்டு (இரத்தம்) கூட வழியவில்லை. (நபி (ஸல்) அவர்கள்) அவரிடம் (சஅத் பின் முஆதிடம்) ஆளனுப்பினார்கள். அவர்களின் ஆண்களைக் கொன்றுவிடவும், பெண்களை உயிருடன் விட்டுவிடவும், முஸ்லிம்கள் அவர்களை (போர்க் கைதிகளாகப்) பயன்படுத்திக் கொள்ளவும் அவர் (சஅத்) தீர்ப்பளித்தார்.

அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அவர்கள் விஷயத்தில் அல்லாஹ்வின் தீர்ப்பையே நீங்கள் வழங்கியுள்ளீர்கள்' என்று கூறினார்கள்.

அவர்கள் (பனூ குறைஸா ஆண்கள்) நானூறு பேர் இருந்தார்கள். அவர்களைக் கொன்று முடித்ததும், அவரின் (காயமடைந்த) நரம்பு வெடித்தது; அவர் மரணமடைந்தார்."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ ஸயீத் (ரழி) மற்றும் அத்திய்யா அல்-குரழீ (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1583

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَبُو الْوَلِيدِ الدِّمَشْقِيُّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ اقْتُلُوا شُيُوخَ الْمُشْرِكِينَ وَاسْتَحْيُوا شَرْخَهُمْ ‏.‏ وَالشَّرْخُ الْغِلْمَانُ الَّذِينَ لَمْ يُنْبِتُوا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَاهُ الْحَجَّاجُ بْنُ أَرْطَاةَ عَنْ قَتَادَةَ نَحْوَهُ ‏.‏

ஸமுரா பின் ஜுன்துப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இணைவைப்பாளர்களில் முதியவர்களைக் கொல்லுங்கள்; அவர்களில் 'ஷர்க்'கை (அதாவது, பருவமடையாத, அந்தரங்க முடி முளைக்காத சிறுவர்களை) உயிருடன் விட்டுவிடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1584

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ عَطِيَّةَ الْقُرَظِيِّ، قَالَ عُرِضْنَا عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ قُرَيْظَةَ فَكَانَ مَنْ أَنْبَتَ قُتِلَ وَمَنْ لَمْ يُنْبِتْ خُلِّيَ سَبِيلُهُ فَكُنْتُ مِمَّنْ لَمْ يُنْبِتْ فَخُلِّيَ سَبِيلِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُمْ يَرَوْنَ الإِنْبَاتَ بُلُوغًا إِنْ لَمْ يُعْرَفِ احْتِلاَمُهُ وَلاَ سِنُّهُ وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏

அத்தியா அல்-குரழி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"குரைழா (பனூ குரைழா கோத்திரத்தின்) நாளன்று நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சமர்ப்பிக்கப்பட்டோம். யாருக்கு (பருவமடைந்ததற்கான அடையாளமாக) அந்தரங்க முடி முளைத்திருந்ததோ அவர் கொல்லப்பட்டார், யாருக்கு (அது) முளைக்கவில்லையோ அவர் விட்டுவிடப்பட்டார். எனக்கு (அந்தரங்க) முடி முளைக்காதவர்களில் நானும் ஒருவனாக இருந்தேன், அதனால் நான் விட்டுவிடப்பட்டேன்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் இதன்படி செயல்படுகிறார்கள். ஒருவருக்கு கனவில் ஸ்கலிதம் ஏற்பட்டதா அல்லது அவரது வயது என்ன என்பது அறியப்படாத நிலையில், (அவர் பருவமடைந்ததற்கான அடையாளமாக)

அந்தரங்க முடி முளைத்திருப்பதை பருவ வயதை அடைந்ததன் அடையாளமாக அவர்கள் கருதுகின்றனர். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحِلْفِ

கூட்டணிகள் பற்றி வந்தவை

1585

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا حُسَيْنٌ الْمُعَلِّمُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ فِي خُطْبَتِهِ أَوْفُوا بِحِلْفِ الْجَاهِلِيَّةِ فَإِنَّهُ لاَ يَزِيدُهُ يَعْنِي الإِسْلاَمَ إِلاَّ شِدَّةً وَلاَ تُحْدِثُوا حِلْفًا فِي الإِسْلاَمِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَقَيْسِ بْنِ عَاصِمٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள் தம் தந்தை வழியாக, தம் பாட்டனார் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது குத்பாவின் போது கூறினார்கள்: "ஜாஹிலிய்யாவில் செய்துகொண்ட உடன்படிக்கைகளை (நீதி, உதவி போன்ற நன்மையான காரியங்களுக்கானவை) நிறைவேற்றுங்கள். ஏனெனில் அது - அதாவது இஸ்லாம் - அவற்றுக்கு உறுதியைத் தவிர வேறு எதையும் அதிகப்படுத்தாது. மேலும், இஸ்லாத்தில் புதிய உடன்படிக்கைகளை (இஸ்லாமிய சகோதரத்துவத்திற்கு முரணான வகையில்) ஏற்படுத்தாதீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَخْذِ الْجِزْيَةِ مِنَ الْمَجُوسِ

மஜூஸ்களிடமிருந்து ஜிஸ்யா பெறுவது பற்றி

1586

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ بْنُ أَرْطَاةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ بَجَالَةَ بْنِ عَبْدَةَ، قَالَ كُنْتُ كَاتِبًا لِجَزْءِ بْنِ مُعَاوِيَةَ عَلَى مَنَاذِرَ فَجَاءَنَا كِتَابُ عُمَرَ انْظُرْ مَجُوسَ

مَنْ قِبَلَكَ فَخُذْ مِنْهُمُ الْجِزْيَةَ فَإِنَّ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَوْفٍ أَخْبَرَنِي أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَخَذَ الْجِزْيَةَ مِنْ مَجُوسِ هَجَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

பஜாலா பின் அப்தா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் மனாதிர் என்ற இடத்தில் ஜஸ்ஃ பின் முஆவியாவுக்கு எழுத்தராக இருந்தேன், அப்போது உமர் (ரழி) அவர்களின் கடிதம் எங்களுக்கு வந்தது (அதில் கூறப்பட்டிருந்தது): 'உங்களிடம் உள்ள மஜூஸிகளைப் பாருங்கள் (அடையாளம் கண்டு), அவர்களிடமிருந்து ஜிஸ்யாவை வசூலியுங்கள். ஏனெனில் நிச்சயமாக அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஹஜர் பகுதி மஜூஸிகளிடமிருந்து ஜிஸ்யாவை வசூலித்தார்கள் என்று எனக்கு அறிவித்தார்கள்.'"

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1587

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ بَجَالَةَ، أَنَّ عُمَرَ، كَانَ لاَ يَأْخُذُ الْجِزْيَةَ مِنَ الْمَجُوسِ حَتَّى أَخْبَرَهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَخَذَ الْجِزْيَةَ مِنْ مَجُوسِ هَجَرَ ‏.‏ وَفِي الْحَدِيثِ كَلاَمٌ أَكْثَرُ مِنْ هَذَا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

பஜாலா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்கள், "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஹஜர் (பகுதியின்) மஜூஸிகளிடமிருந்து ஜிஸ்யாவை வாங்கினார்கள்" என்று உமர் (ரழி) அவர்களுக்கு அறிவிக்கும் வரை, உமர் (ரழி) அவர்கள் மஜூஸிகளிடமிருந்து ஜிஸ்யாவை வாங்காமலிருந்தார்கள்.

இந்த ஹதீஸில் இதைவிட அதிகமான உரையாடல்கள் இடம்பெற்றுள்ளன.

இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1588

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَبِي كَبْشَةَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ مَالِكٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنِ السَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ، قَالَ أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْجِزْيَةَ مِنْ

مَجُوسِ الْبَحْرَيْنِ وَأَخَذَهَا عُمَرُ مِنْ فَارِسَ وَأَخَذَهَا عُثْمَانُ مِنَ الْفُرْسِ . وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا فَقَالَ هُوَ مَالِكٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

ஸாஇப் பின் யஸீத் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பஹ்ரைனின் மஜூஸிகளிடமிருந்து ஜிஸ்யாவை வசூலித்தார்கள்; உமர் (ரழி) அவர்கள் பாரசீகத்திலிருந்து அதை வசூலித்தார்கள்; உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் பாரசீகர்களிடமிருந்து அதை வசூலித்தார்கள்."

நான் இதுபற்றி முஹம்மதிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அது (இந்த அறிவிப்பு) மாலிக் வழியாக, அஸ்-ஸுஹ்ரீ வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (அறிவிக்கப்பட்டது) என்பதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَحِلُّ مِنْ أَمْوَالِ أَهْلِ الذِّمَّةِ

அஹ்லுத் திம்மாவின் செல்வத்திலிருந்து எது அனுமதிக்கப்பட்டது என்பது பற்றிய பாடம்

1589

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ أَبِي الْخَيْرِ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا نَمُرُّ بِقَوْمٍ فَلاَ هُمْ يُضَيِّفُونَا وَلاَ هُمْ يُؤَدُّونَ مَا لَنَا عَلَيْهِمْ مِنَ الْحَقِّ وَلاَ نَحْنُ نَأْخُذُ مِنْهُمْ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنْ أَبَوْا إِلاَّ أَنْ تَأْخُذُوا كَرْهًا فَخُذُوا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَاهُ اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ أَيْضًا . وَإِنَّمَا مَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّهُمْ كَانُوا يَخْرُجُونَ فِي الْغَزْوِ فَيَمُرُّونَ بِقَوْمٍ وَلاَ يَجِدُونَ مِنَ الطَّعَامِ مَا يَشْتَرُونَ بِالثَّمَنِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " إِنْ أَبَوْا أَنْ يَبِيعُوا إِلاَّ أَنْ تَأْخُذُوا كَرْهًا فَخُذُوا " . هَكَذَا رُوِيَ فِي بَعْضِ الْحَدِيثِ مُفَسَّرًا وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رضى الله عنه أَنَّهُ كَانَ يَأْمُرُ بِنَحْوِ هَذَا .

உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் ஒரு கூட்டத்தினரைக் கடந்து செல்கிறோம், அவர்கள் எங்களுக்கு விருந்தோம்பல் செய்வதில்லை, எங்களுக்குரிய உரிமைகளையும் (அதாவது, உணவு அல்லது அத்தியாவசியப்

பொருட்களை விலைக்கு வாங்கும் அல்லது விருந்தோம்பல் பெறும் உரிமையை) அவர்கள் கொடுப்பதில்லை, நாங்களும் அவர்களிடமிருந்து (பலவந்தமாக) எதையும் எடுத்துக் கொள்வதில்லை.' அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் மறுத்து (விற்கவோ அல்லது விருந்தோம்பல் செய்யவோ), நீங்கள் பலவந்தமாக மட்டுமே எடுக்க முடியும் என்ற நிலை ஏற்பட்டால், எடுத்துக் கொள்ளுங்கள்.'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும். இதனை அல்-லைஸ் பின் ஸஃது அவர்களும் யஸீத் பின் அபீ ஹபீப் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள்.

இந்த ஹதீஸின் பொருள் என்னவென்றால், (நபித்தோழர்கள்) போர்களுக்காகப் புறப்பட்டுச் செல்வார்கள், அப்போது அவர்கள் ஒரு கூட்டத்தினரைக் கடந்து செல்வார்கள், அவர்களிடம் விலைக்கு வாங்குவதற்கு எந்த உணவையும் அவர்கள் காண மாட்டார்கள். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் (அவர்களிடம்) கூறினார்கள்: 'அவர்கள் உங்களுக்கு விற்க மறுத்து, நீங்கள் அதை பலவந்தமாக எடுக்க வேண்டிய நிலை ஏற்பட்டால், எடுத்துக் கொள்ளுங்கள்.' சில ஹதீஸ்களில் இவ்வாறே விளக்கம் கூறப்பட்டுள்ளது. உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களும் அவ்வாறே கட்டளையிடுவார்கள் என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْهِجْرَةِ

பாடம்: ஹிஜ்ரா பற்றி வந்துள்ளவை

1590

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا مَنْصُورُ بْنُ الْمُعْتَمِرِ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ فَتْحِ مَكَّةَ لاَ هِجْرَةَ بَعْدَ الْفَتْحِ وَلَكِنْ جِهَادٌ وَنِيَّةٌ وَإِذَا اسْتُنْفِرْتُمْ فَانْفِرُوا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ حُبْشِيٍّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ مَنْصُورِ بْنِ الْمُعْتَمِرِ نَحْوَ هَذَا ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
மக்கா வெற்றியின் நாளில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'வெற்றிக்குப் பிறகு ஹிஜ்ரத் (இறைவழியில் நாட்டைத் துறந்து செல்வது) இல்லை. ஆனால் ஜிஹாதும் (இறைவழியில் போராடுவதும்)

நிய்யத்தும் (தூய்மையான எண்ணமும்) தான் (உண்டு). மேலும் நீங்கள் (போருக்கு) அழைக்கப்படும்போது, புறப்படுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي بَيْعَةِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபியவர்களுக்கு உறுதிமொழி அளிப்பது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1591

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى : ‏(لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ)‏ قَالَ جَابِرٌ بَايَعْنَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى أَنْ لاَ نَفِرَّ وَلَمْ نُبَايِعْهُ عَلَى الْمَوْتِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ وَابْنِ عُمَرَ وَعُبَادَةَ وَجَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عِيسَى بْنِ يُونُسَ عَنِ الأَوْزَاعِيِّ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ قَالَ قَالَ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَلَمْ يُذْكَرْ فِيهِ أَبُو سَلَمَةَ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள், உயர்ந்தோனாகிய அல்லாஹ்வின் பின்வரும் கூற்று பற்றிக் கூறினார்கள்:
"(லக்கத் ரளியல்லாஹு அனில் முஃமினீன இத் யுபாயிஊனக்க தஹ்தஷ் ஷஜரா)"
பொருள்: "மரத்தின் அடியில் அவர்கள் உம்மிடம் உறுதிமொழி அளித்தபோது, நிச்சயமாக அல்லாஹ் நம்பிக்கையாளர்களைப் பொருந்திக்கொண்டான்" (அல்குர்ஆன் 48:18).

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் (போர்க்களத்தில் எதிரிகளை விட்டு) புறமுதுகிட்டு ஓடமாட்டோம் என்று உறுதிமொழி அளித்தோம்; (ஆனால்) மரணத்திற்காக நாங்கள் அவர்களிடம் உறுதிமொழி அளிக்கவில்லை (மாறாக, மரணம் வந்தாலும் உறுதியாக நிற்போம் என்றே உறுதிமொழி அளித்தோம்)."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் ஸலமா பின் அல்-அக்வஃ (ரழி), இப்னு உமர் (ரழி), உபாதா (ரழி) மற்றும் ஜரீர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஈஸா பின் யூனுஸ் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அல்-அவ்ஸாஈ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் யஹ்யா பின் அபீ கதீர் அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது;

(அதில்) யஹ்யா பின் அபீ கதீர் அவர்கள், "ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்" என்று அறிவித்தார். ஆனால் அவர் அதில் அபூ ஸலமா அவர்களைக் குறிப்பிடவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1592

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي عُبَيْدٍ، قَالَ قُلْتُ لِسَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ عَلَى أَىِّ شَيْءٍ بَايَعْتُمْ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ الْحُدَيْبِيَةِ قَالَ عَلَى الْمَوْتِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

யஸீத் பின் அபீ உபைத் அறிவிக்கிறார்கள்:

நான் ஸலமா பின் அல்-அக்வா (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டேன்: “அல்-ஹுதைபிய்யா தினத்தில் நீங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு எதற்காக பைஅத் செய்தீர்கள்?” அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “மரணத்திற்காக (அதாவது, மரணம் வரும் வரை போரிடுவோம், புறமுதுகிட்டு ஓடமாட்டோம் என்று).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1593

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كُنَّا نُبَايِعُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى السَّمْعِ وَالطَّاعَةِ فَيَقُولُ لَنَا فِيمَا اسْتَطَعْتُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ كِلاَهُمَا .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு (அவர்களின் கட்டளைகளை) செவியேற்பதற்கும், (அவற்றுக்குக்) கீழ்ப்படிவதற்கும் உறுதிமொழி அளிப்போம் (பைஅத் செய்வோம்)." எனவே அவர்கள் எங்களிடம், "(உங்களால்) முடிந்த அளவிற்கு (செவியேற்று, கீழ்ப்படியுங்கள்)" என்று கூறுவார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1594

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ لَمْ نُبَايِعْ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى الْمَوْتِ إِنَّمَا بَايَعْنَاهُ عَلَى أَنْ لاَ نَفِرَّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَمَعْنَى كِلاَ الْحَدِيثَيْنِ صَحِيحٌ قَدْ بَايَعَهُ قَوْمٌ مِنْ أَصْحَابِهِ عَلَى الْمَوْتِ وَإِنَّمَا قَالُوا لاَ نَزَالُ بَيْنَ يَدَيْكَ حَتَّى نُقْتَلَ وَبَايَعَهُ آخَرُونَ فَقَالُوا لاَ نَفِرُّ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் மரணத்தின் மீது (சாகும் வரை போராடுவோம் என்று) உடன்படிக்கை செய்யவில்லை; மாறாக, நாங்கள் (போர்க்களத்தில் இருந்து) புறமுதுகிட்டு ஓடமாட்டோம் என்றே அவர்களிடம் உடன்படிக்கை செய்தோம்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இவ்விரு ஹதீஸ்களின் கருத்தும் சரியானதே. (ஏனெனில், நபித்தோழர்களில்) ஒரு கூட்டத்தார் மரணத்தின் மீது (சாகும் வரை போராடுவோம் என்று) அவருக்கு உடன்படிக்கை செய்தார்கள்; "நாங்கள் கொல்லப்படும் வரை தங்கள் முன்னிலையில் இருப்போம்" என்று அவர்கள் கூறினார்கள். மற்றும் (மற்ற) சிலர் "நாங்கள் (போர்க்களத்தில் இருந்து) புறமுதுகிட்டு ஓடமாட்டோம்" என்று கூறி அவருக்கு உடன்படிக்கை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي نَكْثِ الْبَيْعَةِ

பாடம்: பைஅத்தை (விசுவாசப் பிரமாணத்தை) முறிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1595

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثَةٌ لاَ يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلاَ يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ رَجُلٌ بَايَعَ إِمَامًا فَإِنْ أَعْطَاهُ وَفَى لَهُ وَإِنْ لَمْ يُعْطِهِ لَمْ يَفِ لَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَعَلَى ذَلِكَ الأَمْرُ بِلاَ اخْتِلاَفٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மூன்று பேரிடம் மறுமை நாளில் அல்லாஹ் பேசவும்

மாட்டான்; அவர்களைப் பரிசுத்தப்படுத்தவும் மாட்டான்; மேலும் அவர்களுக்கு நோவினை தரும் வேதனையும் உண்டு. (அவர்கள் யாரெனில்): ஒரு இமாமுக்கு (தலைவருக்கு) உறுதிமொழி அளித்த ஒரு மனிதன்; அந்த இமாம் அவனுக்கு (உலக ஆதாயங்களிலிருந்து எதையாவது) கொடுத்தால், அவன் (தன் உறுதிமொழியை) நிறைவேற்றுகிறான்; மேலும் அந்த இமாம் அவனுக்குக் கொடுக்கவில்லை என்றால், அவன் (தன் உறுதிமொழியை) நிறைவேற்றுவதே இல்லை."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மேலும் இந்த விஷயத்தில் (அறிஞர்களிடையே) கருத்து வேறுபாடு இல்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي بَيْعَةِ الْعَبْدِ

அடிமையின் உறுதிமொழி பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1596

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّهُ قَالَ جَاءَ عَبْدٌ فَبَايَعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى الْهِجْرَةِ وَلاَ يَشْعُرُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ عَبْدٌ فَجَاءَ سَيِّدُهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِعْنِيهِ ‏.‏ فَاشْتَرَاهُ بِعَبْدَيْنِ أَسْوَدَيْنِ وَلَمْ يُبَايِعْ أَحَدًا بَعْدُ حَتَّى يَسْأَلَهُ أَعَبْدٌ هُوَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي الزُّبَيْرِ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஹிஜ்ராவிற்காக நபி (ஸல்) அவர்களிடம் பைஅத் (உறுதிமொழி) கொடுக்க ஓர் அடிமை வந்தார். ஆனால் நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர் ஓர் அடிமை என்பதை உணரவில்லை. எனவே அவருடைய எஜமானர் வந்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள், "அவரை எனக்கு விற்றுவிடுங்கள்" என்று கூறினார்கள். அவ்வாறே அவர் (நபி ஸல்) அவரை இரண்டு கறுப்பு அடிமைகளுக்குப் பகரமாக வாங்கினார்கள். இதற்குப் பிறகு, அவர் (நபி ஸல்) யாரிடமிருந்தும் பைஅத் (உறுதிமொழி) ஏற்கவில்லை, (பைஅத் கொடுக்க வந்தவர்) ஓர் அடிமையா என்று அவரிடம் விசாரிக்கும் வரை.

அவர் (ஜாபிர் அல்லது அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே போன்ற) அறிவிப்பு உள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ்

ஹஸன் ஃகரீப் ஸஹீஹ் ஆகும். அபூ அஸ்-ஸுபைர் அவர்களின் அறிவிப்பாக மட்டுமே இதை நாங்கள் அறிவோம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي بَيْعَةِ النِّسَاءِ

பெண்களின் உறுதிமொழி பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1597

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ ابْنِ الْمُنْكَدِرِ، سَمِعَ أُمَيْمَةَ بِنْتَ رُقَيْقَةَ، تَقُولُ بَايَعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي نِسْوَةٍ فَقَالَ لَنَا ‏"‏ فِيمَا اسْتَطَعْتُنَّ وَأَطَقْتُنَّ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَرْحَمُ بِنَا مِنَّا بِأَنْفُسِنَا ‏.‏ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ بَايِعْنَا ‏.‏ قَالَ سُفْيَانُ تَعْنِي صَافِحْنَا ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّمَا قَوْلِي لِمِائَةِ امْرَأَةٍ كَقَوْلِي لاِمْرَأَةٍ وَاحِدَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ ‏.‏ وَرَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَمَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ لاَ أَعْرِفُ لأُمَيْمَةَ بِنْتِ رُقَيْقَةَ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ وَأُمَيْمَةُ امْرَأَةٌ أُخْرَى لَهَا حَدِيثٌ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

உமைமா பின்த் ருகைகா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"நான் சில பெண்களுடன் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் (பைஅத் எனும்) உறுதிமொழி அளிக்கச் சென்றேன். அப்போது அவர்கள் எங்களிடம், 'உங்களால் இயன்ற வரையிலும், உங்களுக்குச் சக்தியிருக்கும் வரையிலும் (அல்லாஹ்வின் கட்டளைகளுக்குக் கட்டுப்படுங்கள்)' என்று கூறினார்கள். நான், 'அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதரும், நாங்கள் எங்கள் மீது கொண்டிருப்பதை விட எங்கள் மீது அதிக கருணையுடையவர்கள்' என்று கூறினேன். பிறகு நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களிடம் உறுதிமொழி (பைஅத்) எடுத்துக் கொள்ளுங்கள்' என்று கூறினேன்." (இதன் அறிவிப்பாளர்) ஸுஃப்யான் (இப்னு உயைனா) கூறினார்கள்: (உமைமா பின்த் ருகைகா) 'எங்களுடன் கைகுலுக்குங்கள்' (என்று அவர் கருதினார்). "அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நூறு பெண்களிடம் நான் கூறும் வார்த்தை, ஒரு பெண்ணிடம் நான் கூறும் வார்த்தையைப் போன்றதே (ஆகவே, கைகுலுக்குவது அவசியமில்லை)' என்று கூறினார்கள்.

(இமாம்) அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்தத் தலைப்பில் ஆயிஷா, அப்துல்லாஹ் பின் உமர் மற்றும் அஸ்மா பின்த் யஸீத் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

மேலும் அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இதனை முஹம்மது பின் அல்-முன்கதிர் அவர்களின் வழியாகவே தவிர நாங்கள் அறியவில்லை. சுஃப்யான் அத்-தவ்ரீ, மாலிக் பின் அனஸ் மற்றும் பிறரும் இந்த ஹதீஸை முஹம்மது பின் அல்-முன்கதிரிடமிருந்து இவ்வாறே அறிவித்துள்ளார்கள்.

மேலும் (அபூ ஈஸா) கூறுகிறார்: நான் இந்த ஹதீஸைப் பற்றி முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர், "உமைமா பின்த் ருகைகா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸைத் தவிர வேறு ஹதீஸை நான் அறியவில்லை" என்று கூறினார்கள். (ஆனால்) உமைமா என்ற பெயருடைய மற்றொரு பெண்மணியும் உள்ளார்; அவருக்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படும் ஹதீஸ் ஒன்று உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي عِدَّةِ أَصْحَابِ أَهْلِ بَدْرٍ

பாடம்: பத்ருப் போரில் பங்கேற்ற தோழர்களின் எண்ணிக்கை குறித்து வந்துள்ளவை

1598

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، قَالَ كُنَّا نَتَحَدَّثُ أَنَّ أَصْحَابَ، بَدْرٍ يَوْمَ بَدْرٍ كَعِدَّةِ أَصْحَابِ طَالُوتَ ثَلاَثَمِائَةٍ وَثَلاَثَةَ عَشَرَ رَجُلاً ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُهُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ‏.‏

அல்-பராஃ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'பத்ருப் போரில் (பங்கேற்ற) தோழர்கள், பத்ரு தினத்தன்று, தாலூத் (அலை) அவர்களின் தோழர்களின் எண்ணிக்கையைப் போன்று, முன்னூற்றுப் பதின்மூன்று ஆண்கள் இருந்தார்கள் என்று நாங்கள் (எங்களுக்குள்) பேசிக்கொண்டிருந்தோம்.' மேலும், இந்த தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஒரு அறிவிப்பு) உள்ளது. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அத்-தவ்ரீ மற்றும் மற்றவர்கள் இதனை அபூ இஸ்ஹாக் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْخُمُسِ

குமுஸ் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1599

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ عَبَّادٍ الْمُهَلَّبِيُّ، عَنْ أَبِي جَمْرَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِوَفْدِ عَبْدِ الْقَيْسِ آمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا خُمُسَ مَا غَنِمْتُمْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் அப்துல் கைஸ் தூதுக்குழுவினரிடம் கூறினார்கள்: "நீங்கள் போரில் கைப்பற்றிய பொருட்களிலிருந்து ஐந்தில் ஒரு பங்கை (குமுஸை) கொடுக்குமாறு உங்களுக்கு நான் கட்டளையிடுகிறேன்."
(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸுடன் ஒரு கதை உள்ளது.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1599

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَبِي جَمْرَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، نَحْوَهُ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் வாயிலாக இதே போன்ற (ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ النُّهْبَةِ

கொள்ளையடிப்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1600

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبَايَةَ بْنِ رِفَاعَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ قَالَ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فَتَقَدَّمَ سَرَعَانُ

النَّاسِ فَتَعَجَّلُوا مِنَ الْغَنَائِمِ فَاطَّبَخُوا وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي أُخْرَى النَّاسِ فَمَرَّ بِالْقُدُورِ فَأَمَرَ بِهَا فَأُكْفِئَتْ ثُمَّ قَسَمَ بَيْنَهُمْ فَعَدَلَ بَعِيرًا بِعَشْرِ شِيَاهٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبَايَةَ، عَنْ جَدِّهِ، رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ أَبِيهِ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، . وَهَذَا أَصَحُّ وَعَبَايَةُ بْنُ رِفَاعَةَ سَمِعَ مِنْ، جَدِّهِ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ الْحَكَمِ، وَأَنَسٍ، وَأَبِي، رَيْحَانَةَ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَجَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي أَيُّوبَ .

ராஃபிஉ பின் கதீஜ் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தோம். (அப்போது) மக்களில் அவசரக்காரர்கள் முந்திச் சென்று, போர்ச் செல்வங்களை (பங்கீடு செய்யப்படுவதற்கு முன்பே) எடுத்துக் கொள்வதில் அவசரம் காட்டினர். (அவற்றை) சமைக்கவும் செய்தனர். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்களுக்குப் பின்னால் இருந்தார்கள். அவர்கள் (சமைத்துக்கொண்டிருந்த) பாத்திரங்களைக் கடந்து சென்றபோது, (அவற்றைக் கவிழ்க்க) உத்தரவிட்டார்கள்; உடனே அவை கவிழ்க்கப்பட்டன. பின்னர் (போர்ச் செல்வங்களை) அவர்களுக்கு மத்தியில் பங்கிட்டார்கள். அப்போது, ஒரு ஒட்டகத்தை பத்து ஆடுகளுக்குச் சமமாக ஆக்கினார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: சுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ அவர்கள் இதனைத் தன் தந்தை வழியாகவும், அவர் அபாயா வழியாகவும், அவர் தன் பாட்டனார் ராஃபிஉ பின் கதீஜ் வழியாகவும் அறிவித்தார். அதில் (அபாயாவின்) தந்தை குறிப்பிடப்படவில்லை.

மஹ்மூத் பின் ஃகைலான் அவர்கள் இதனை நமக்கு அறிவித்தார்: "வக்கீஉ அவர்கள் சுஃப்யான் அவர்களிடமிருந்து நமக்கு அறிவித்தார்" (என்று கூறினார்). இதுவே மிகவும் சரியானதாகும். (ஏனெனில்) அபாயா பின் ரிஃபாஆ அவர்கள் தன் பாட்டனார் ராஃபிஉ பின் கதீஜ் அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாகக்) கேட்டுள்ளார்.

மேலும், இந்தத் தலைப்பில் ஸஃலபா பின் அல்-ஹகம், அனஸ், அபூ ரைஹானா, அபூத் தர்தா, அப்துர் ரஹ்மான் பின் ஸமுரா, ஸைத் பின் காலித், ஜாபிர், அபூ ஹுரைரா மற்றும் அபூ அய்யூப் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1601 ⋮

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنِ انْتَهَبَ فَلَيْسَ مِنَّا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَنَسٍ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் (வெளிப்படையாக, பலவந்தமாக) கொள்ளையடிக்கிறாரோ, அவர் நம்மைச் சார்ந்தவர் அல்லர் (அதாவது, நமது வழிமுறைக்கு முரணானவர்)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் அனஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸாக ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّسْلِيمِ عَلَى أَهْلِ الْكِتَابِ

வேதக்காரர்களுக்கு சலாம் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1602

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لاَ تَبْدَءُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى بِالسَّلاَمِ وَإِذَا لَقِيتُمْ أَحَدَهُمْ فِي الطَّرِيقِ فَاضْطَرُّوهُمْ إِلَى أَضْيَقِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ وَأَبِي بَصْرَةَ الْغِفَارِيِّ صَاحِبِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ ‏"‏ لاَ تَبْدَءُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى ‏"‏ ‏.‏ قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِنَّمَا مَعْنَى الْكَرَاهِيَةِ لأَنَّهُ يَكُونُ تَعْظِيمًا لَهُ وَإِنَّمَا أُمِرَ الْمُسْلِمُونَ بِتَذْلِيلِهِمْ وَكَذَلِكَ إِذَا لَقِيَ أَحَدَهُمْ فِي الطَّرِيقِ فَلاَ يَتْرُكُ الطَّرِيقَ عَلَيْهِ لأَنَّ فِيهِ تَعْظِيمًا لَهُمْ ‏.‏

அபு ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யூதர்களுக்கும் கிறிஸ்தவர்களுக்கும் ஸலாம் கூறுவதில் நீங்கள் முந்திக் கொள்ளாதீர்கள் (அதாவது, முதலில் ஸலாம் சொல்லாதீர்கள்). மேலும், அவர்களில் ஒருவரை நீங்கள் வழியில் சந்தித்தால், அவரை அதன் குறுகலான பகுதிக்கு நிர்ப்பந்தியுங்கள் (அதாவது, அவர்களுக்குப் பாதையின் அகலமான, வசதியான பகுதியை விட்டுக்கொடுக்காதீர்கள், மாறாக நீங்கள் அகலமான

பகுதியில் செல்லுங்கள்)."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரழி), அனஸ் (ரழி) மற்றும் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழரான அபு பஸ்ரா அல்-கிஃபாரி (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இந்த ஹதீஸின் பொருளைப் பொறுத்தவரை: "யூதர்களுக்கும் கிறிஸ்தவர்களுக்கும் (ஸலாம் கூறுவதில்) முந்திக் கொள்ளாதீர்கள்" என்பது: அறிவுடையோரில் சிலர், இது அவர்களை கண்ணியப்படுத்துவதாகும் என்பதாலும், முஸ்லிம்கள் அவர்களை இழிவுபடுத்தும்படி (அதாவது, அவர்களின் மேலாதிக்கத்தை ஏற்காமல், இஸ்லாமிய அரசின் கீழ் அவர்களின் நிலையை உணர்த்தும் விதமாக) கட்டளையிடப்பட்டுள்ளதாலும் இது வெறுக்கத்தக்கது என்று மட்டுமே பொருள்படும் என்று கூறியுள்ளார்கள். இந்த காரணத்திற்காக, அவர்களில் ஒருவர் வழியில் சந்திக்கப்பட்டால், அவருக்கு வழிவிடப்படாது (அதாவது, பாதையை விட்டு விலகிச் செல்லக்கூடாது), ஏனெனில் அவ்வாறு செய்வது அவர்களை கண்ணியப்படுத்துவதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1603

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ الْيَهُودَ إِذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ أَحَدُهُمْ فَإِنَّمَا يَقُولُ السَّامُ عَلَيْكُمْ فَقُلْ عَلَيْكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக உங்களில் ஒருவருக்கு ஒரு யூதர் ஸலாம் கூறும்போது, அவர் 'அஸ்ஸாமு அலைக்கும்' (உங்கள் மீது மரணம் உண்டாகட்டும்) என்றுதான் கூறுகிறார். ஆகவே, நீங்கள் 'அலைக்க' (உன் மீதும் உண்டாகட்டும்) என்று கூறுங்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْمُقَامِ بَيْنَ أَظْهُرِ الْمُشْرِكِينَ

இணைவைப்பாளர்களுக்கு மத்தியில் வசிப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1604

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ سَرِيَّةً إِلَى خَثْعَمٍ فَاعْتَصَمَ نَاسٌ بِالسُّجُودِ فَأَسْرَعَ فِيهِمُ الْقَتْلُ فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأَمَرَ لَهُمْ بِنِصْفِ الْعَقْلِ وَقَالَ " أَنَا بَرِيءٌ مِنْ كُلِّ مُسْلِمٍ يُقِيمُ بَيْنَ أَظْهُرِ الْمُشْرِكِينَ " . قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلِمَ قَالَ " لاَ تَرَايَا نَارَاهُمَا " .

ஜரீர் இப்னு அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிப்பதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கத்அம் பகுதிக்கு ஒரு படையை அனுப்பினார்கள். எனவே சிலர் ஸஜ்தா செய்வதன் மூலம் பாதுகாப்பைத் தேடினார்கள் (தங்கள் இஸ்லாத்தை வெளிப்படுத்தினர்). ஆனால் அவர்கள் விரைவாகக் கொல்லப்பட்டார்கள்.

இந்தச் செய்தி நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு எட்டியது. அதன் பேரில் அவர்கள், (கொல்லப்பட்டவர்களுக்கு) ‘அக்ல்’ (நஷ்டஈட்டுத் தொகை) பாதியளவு கொடுக்கப்பட வேண்டும் என்று கட்டளையிட்டார்கள்.

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: “இணைவைப்பாளர்களிடையே வசிக்கும் ஒவ்வொரு முஸ்லிமிடமிருந்தும் நான் விலகிக் கொண்டேன்.”

அவர்கள், “அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஏன்?” என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், “அவர்கள் இருவரின் நெருப்பும் ஒன்றை ஒன்று பார்க்கக் கூடாது (அதாவது, முஸ்லிம்களின் குடியிருப்புகளும் இணைவைப்பவர்களின் குடியிருப்புகளும் ஒன்றையொன்று பார்க்காத அளவுக்குத் தொலைவில் இருக்க வேண்டும்)” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1605

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، مِثْلَ حَدِيثِ أَبِي مُعَاوِيَةَ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ جَرِيرٍ، . وَهَذَا أَصَحُّ . وَفِي الْبَابِ عَنْ سَمُرَةَ، . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَكْثَرُ أَصْحَابِ إِسْمَاعِيلَ قَالُوا عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ سَرِيَّةً وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ جَرِيرٍ . وَرَوَاهُ حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ عَنْ

إِسْمَعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ عَنْ قَيْسٍ عَنْ جَرِيرٍ مِثْلَ حَدِيثِ أَبِي مُعَاوِيَةَ قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ الصَّحِيحُ حَدِيثُ قَيْسٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُرْسَلٌ وَرَوَى سَمُرَةُ بْنُ جُنْدَبٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا تُسَاكِنُوا الْمُشْرِكِينَ وَلَا تُجَامِعُوهُمْ فَمَنْ سَاكَنَهُمْ أَوْ جَامَعَهُمْ فَهُوَ مِثْلُهُمْ

இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்: (ஹன்னாத், அப்தா, இஸ்மாயில் பின் அபீ காலித் வழியாக) கைஸ் பின் அபூ ஹாஸிம் அவர்களிடமிருந்து (அறிவிக்கப்பட்ட ஹதீஸ்), அபூ முஆவியா அவர்களின் ஹதீஸைப் போன்றது. ஆனால் (இந்த அறிவிப்பில்) "ஜரீரிடமிருந்து" என்பது குறிப்பிடப்படவில்லை. இதுவே மிகவும் சரியானதாகும்.

இந்தத் தலைப்பில் ஸமுரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஹதீஸ்) உள்ளது.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இஸ்மாயீலின் தோழர்களில் அதிகமானோர், "இஸ்மாயீலிடமிருந்து, கைஸ் பின் அபூ ஹாஸிமிடமிருந்து..." என்று அறிவித்துள்ளனர் (அதாவது): "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு படைப்பிரிவை அனுப்பினார்கள்". அதில் அவர்கள் "ஜரீரிடமிருந்து" என்று குறிப்பிடவில்லை.

ஹம்மாத் பின் ஸலமா அவர்கள், அல்-ஹஜ்ஜாஜ் பின் அர்தாஹ்விடமிருந்து, அவர் இஸ்மாயீல் பின் அபீ காலித் அவர்களிடமிருந்து, அவர் கைஸிடமிருந்து, அவர் ஜரீரிடமிருந்து அபூ முஆவியா அவர்களின் அறிவிப்பைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார்.

மேலும் (அபூ ஈஸா ஆகிய) நான் முஹம்மத் (அல்-புகாரீ) அவர்கள் கூறுவதைக் கேட்டேன்: "சரியானது என்னவென்றால், கைஸ் அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து 'முர்ஸல்' ஆக அறிவித்த ஹதீஸே ஆகும்."

ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இணைவைப்பாளர்களுடன் குடியிருக்காதீர்கள்; அவர்களுடன் ஒன்று கூடாதீர்கள் (அல்லது நெருங்கிப் பழகாதீர்கள்/கலந்து வாழாதீர்கள்). ஏனெனில் அவர்களுடன் குடியிருப்பவரோ அல்லது அவர்களுடன் ஒன்று கூடுபவரோ அவர்களைப் போன்றவரே."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي إِخْرَاجِ الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى مِنْ جَزِيرَةِ الْعَرَبِ

யூதர்கள் மற்றும் கிறிஸ்தவர்களை அரேபிய தீபகற்பத்திலிருந்து வெளியேற்றுவது குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1606

حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكِنْدِيُّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ الْحُبَابِ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَئِنْ عِشْتُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ لأُخْرِجَنَّ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى مِنْ جَزِيرَةِ الْعَرَبِ .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் வாழ்ந்தால் - அல்லாஹ் நாடினால் - நான் யூதர்களையும் கிறிஸ்தவர்களையும் அரேபிய தீபகற்பத்திலிருந்து நிச்சயம் வெளியேற்றுவேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1607

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، وَعَبْدُ الرَّزَّاقِ، قَالاَ أَخْبَرَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَبُو الزُّبَيْرِ، أَنَّهُ سَمِعَ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يَقُولُ أَخْبَرَنِي عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لأُخْرِجَنَّ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى مِنْ جَزِيرَةِ الْعَرَبِ فَلاَ أَتْرُكُ فِيهَا إِلاَّ مُسْلِمًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நான் யூதர்களையும் கிறிஸ்தவர்களையும் அரேபிய தீபகற்பத்திலிருந்து (முழுமையாக) வெளியேற்றுவேன். அதில் ஒரு முஸ்லிமைத் தவிர வேறு யாரையும் நான் விட்டுவைக்க மாட்டேன்' என்று கூற நான் கேட்டேன்' என எனக்குத் தெரிவித்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَرِكَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் விட்டுச் சென்றவை பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1608

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ جَاءَتْ فَاطِمَةُ إِلَى أَبِي بَكْرٍ فَقَالَتْ مَنْ يَرِثُكَ قَالَ أَهْلِي وَوَلَدِي ‏.‏ قَالَتْ فَمَا لِي لاَ أَرِثُ أَبِي فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ نُورَثُ ‏.‏ وَلَكِنِّي أَعُولُ مَنْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَعُولُهُ وَأُنْفِقُ عَلَى مَنْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُنْفِقُ عَلَيْهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَطَلْحَةَ وَالزُّبَيْرِ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَسَعْدٍ وَعَائِشَةَ ‏.‏ وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ إِنَّمَا أَسْنَدَهُ حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ وَعَبْدُ الْوَهَّابِ بْنُ عَطَاءٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ لاَ أَعْلَمُ أَحَدًا رَوَاهُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ إِلاَّ حَمَّادَ بْنَ سَلَمَةَ ‏.‏ وَرَوَى عَبْدُ الْوَهَّابِ بْنُ عَطَاءٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ نَحْوَ رِوَايَةِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் அபூ பக்ர் (ரழி) அவர்களிடம் வந்து, "உங்களுக்குப் பிறகு வாரிசு யார்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "என் குடும்பத்தாரும் என் மக்களும்," என்று பதிலளித்தார்கள். அதற்கு ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள், "அப்படியிருக்க, எனக்கு என்ன நேர்ந்தது? நான் என் தந்தையிடமிருந்து வாரிசுரிமை பெறவில்லையே?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அபூ பக்ர் (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நமக்கு (நபிமார்களுக்கு) யாரும் வாரிசாக மாட்டார்கள்' என்று கூற நான் கேட்டிருக்கிறேன். ஆனால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் யாரைப் பராமரித்து வந்தார்களோ, அவரை நானும் பராமரிப்பேன்; மேலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் யார் மீது செலவு செய்து வந்தார்களோ, அவர் மீது நானும் செலவு செய்வேன்," என்று கூறினார்கள்.

(இமாம் அபூ ஈஸா) அத்திருமிதி கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் உமர், தல்ஹா, அஸ்-ஸுபைர், அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப், ஸஅத் மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் இந்த வழியில் 'ஹஸன் ஃகரீப்' ஆகும். இதனை ஹம்மாத் பின் ஸலமா மற்றும் அப்துல் வஹ்ஹாப் பின் அதா ஆகியோர் மட்டுமே முஹம்மது பின் அம்ர் வழியாக, அபூ ஸலமாவிடமிருந்து, அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர். நான் (இமாம் முஹம்மத் பின் இஸ்மாயீல் அல்-புகாரியிடம்) இந்த ஹதீஸைப் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "ஹம்மாத் பின் ஸலமாவைத் தவிர வேறு யாரும் முஹம்மது பின்

அம்ரிடமிருந்து, அபூ ஸலமாவிடமிருந்து, அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து இதை அறிவித்ததாக நான் அறியவில்லை," என்று கூறினார்கள். அப்துல் வஹ்ஹாப் பின் அதா அவர்கள் முஹம்மது பின் அம்ரிடமிருந்து, அபூ ஸலமாவிடமிருந்து, மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து ஹம்மாத் பின் ஸலமாவின் அறிவிப்பைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1609

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، عَلِيُّ بْنُ عِيسَى الْبَغْدَادِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ بْنُ عَطَاءٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ فَاطِمَةَ، جَاءَتْ أَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ رضى الله عنهما تَسْأَلُ مِيرَاثَهَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالاَ سَمِعْنَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنِّي لاَ أُورَثُ ‏.‏ قَالَتْ وَاللَّهِ لاَ أُكَلِّمُكُمَا أَبَدًا ‏.‏ فَمَاتَتْ وَلاَ تُكَلِّمُهُمَا ‏.‏ قَالَ عَلِيُّ بْنُ عِيسَى مَعْنَى لاَ أُكَلِّمُكُمَا تَعْنِي فِي هَذَا الْمِيرَاثِ أَبَدًا أَنْتُمَا صَادِقَانِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து தங்களுக்குச் சேர வேண்டிய வாரிசுரிமை (சொத்து) பற்றிக் கேட்பதற்காக அபூபக்ர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி) ஆகியோரிடம் வந்தார்கள். அதற்கு அவர்கள் (இருவரும்), "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக நான் வாரிசாக எதையும் விட்டுச் செல்வதில்லை (எங்கள் சொத்துக்கள் தர்மமாகும்)' என்று கூற நாங்கள் கேட்டுள்ளோம்" என்று கூறினார்கள். ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் இனி உங்கள் இருவருடனும் ஒருபோதும் பேசமாட்டேன்" என்று கூறினார்கள். அவ்வாறே, அவர்கள் மரணமடையும் வரை அந்த இருவருடனும் பேசவில்லை.

அலி பின் ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: "'உங்கள் இருவருடனும் பேசமாட்டேன்' என்பதன் பொருள்: 'இந்த வாரிசுரிமை சம்பந்தமாக ஒருபோதும் (பேசமாட்டேன்), ஏனெனில் நீங்கள் இருவரும் உண்மையாளர்களாக இருக்கிறீர்கள்' என்பதாகும்."

மேலும், இந்த ஹதீஸ் அபூபக்ர் அஸ்-சித்தீக் (ரழி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1610

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، أَخْبَرَنَا بِشْرُ بْنُ عُمَرَ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَوْسِ بْنِ الْحَدَثَانِ، قَالَ دَخَلْتُ عَلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَدَخَلَ عَلَيْهِ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ وَالزُّبَيْرُ بْنُ الْعَوَّامِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ وَسَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ ثُمَّ جَاءَ عَلِيٌّ وَالْعَبَّاسُ يَخْتَصِمَانِ فَقَالَ عُمَرُ لَهُمْ أَنْشُدُكُمْ بِاللَّهِ الَّذِي بِإِذْنِهِ تَقُومُ السَّمَاءُ وَالأَرْضُ تَعْلَمُونَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ نُورَثُ مَا تَرَكْنَاهُ صَدَقَةٌ " . قَالُوا نَعَمْ . قَالَ عُمَرُ فَلَمَّا تُوُفِّيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَنَا وَلِيُّ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . فَجِئْتَ أَنْتَ وَهَذَا إِلَى أَبِي بَكْرٍ تَطْلُبُ أَنْتَ مِيرَاثَكَ مِنِ ابْنِ أَخِيكَ وَيَطْلُبُ هَذَا مِيرَاثَ امْرَأَتِهِ مِنْ أَبِيهَا فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ نُورَثُ مَا تَرَكْنَاهُ صَدَقَةٌ " . وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُ لَصَادِقٌ بَارٌّ رَاشِدٌ تَابِعٌ لِلْحَقِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ طَوِيلَةٌ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ .

மாலிக் பின் அவ்ஸ் பின் அல்-ஹதஸான் அறிவித்தார்:
"நான் உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களிடம் சென்றேன். (அப்போது) உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி), அஸ்-ஸுபைர் பின் அல்-அவ்வாம் (ரழி), அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி), மற்றும் ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) ஆகியோர் (அங்கே) நுழைந்தார்கள். பின்னர் அலீ (ரழி) அவர்களும் அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களும் தர்க்கம் செய்துகொண்டு வந்தார்கள். உமர் (ரழி) அவர்களை நோக்கி (அங்கிருந்தவர்களைப் பார்த்து) கூறினார்: 'எவனுடைய அனுமதியால் வானங்களும் பூமியும் நிலைபெற்றுள்ளனவோ அந்த அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக நான் உங்களிடம் கேட்கிறேன்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் "எங்களுக்கு வாரிசுரிமை இல்லை, நாங்கள் விட்டுச் செல்வதெல்லாம் தர்மம் தான்" என்று கூறினார்கள் என்பது உங்களுக்குத் தெரியுமா?' அதற்கு அவர்கள் 'ஆம்' என்றனர்.

உமர் (ரழி) கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மரணித்தபோது, அபூபக்ர் (ரழி) "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் (அனைத்து) நிர்வாகப் பொறுப்பாளர்" என்று கூறினார்கள். அப்போது நீங்களும் (அப்பாஸ்) இவரும் (அலீ) அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களிடம் சென்றீர்கள். நீங்கள் உங்கள் சகோதரரின் மகனிடமிருந்து (நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து) உங்கள் வாரிசுரிமையைக் கேட்டீர்கள்; இவர் (அலீ) தன் மனைவியின் தந்தை(யான நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து) அவரது

வாரிசுரிமையைக் கேட்டார். அப்போது அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'எங்களுக்கு வாரிசுரிமை இல்லை, நாங்கள் விட்டுச் செல்வதெல்லாம் தர்மம் தான்' என்று கூறினார்கள்" என்று சொன்னார்கள். மேலும் அல்லாஹ் அறிவான்! நிச்சயமாக அவர் (அபூபக்ர்) உண்மையாளர், நற்பண்புள்ளவர், நேர்வழி பெற்றவர் மற்றும் உண்மையை பின்பற்றுபவர் ஆவார்.'

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸுடன் ஒரு நீண்ட சம்பவம் உள்ளது. மேலும் மாலிக் பின் அனஸ் அவர்களின் அறிவிப்பின்படி இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ فَتْحِ مَكَّةَ "إِنَّ هَذِهِ لاَ تُغْزَى بَعْدَ الْيَوْمِ"

மக்கா வெற்றி நாளில் நபி (ஸல்) அவர்கள், “இன்றைய தினத்திற்குப் பிறகு இதன் மீது படையெடுக்கப்பட மாட்டாது” என்று கூறியது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

1611

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا زَكَرِيَّا بْنُ أَبِي زَائِدَةَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ مَالِكِ بْنِ الْبَرْصَاءِ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ فَتْحِ مَكَّةَ يَقُولُ لاَ تُغْزَى هَذِهِ بَعْدَ الْيَوْمِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَسُلَيْمَانَ بْنِ صُرَدٍ وَمُطِيعٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهُوَ حَدِيثُ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ عَنِ الشَّعْبِيِّ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِهِ ‏.‏

அல்-ஹாரித் பின் மாலிக் பின் அல்-பர்ஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "மக்கா வெற்றியின் நாளில், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'இன்றைய தினத்திற்குப் பிறகு மறுமை நாள் வரை மக்காவின் மீது (எந்தப் படையெடுப்பும்) தொடுக்கப்படாது.'"

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், சுலைமான் பின் சுரத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், மற்றும் முதி (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும், மேலும் இது ஜக்கரிய்யா பின் அபீ ஸாஇதா அவர்கள் அஷ்-ஷஅபீ அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும்

அறிவிப்பாகும், அவருடைய அறிவிப்பைத் தவிர வேறு வழியில் நாங்கள் இதை அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّاعَةِ الَّتِي يُسْتَحَبُّ فِيهَا الْقِتَالُ

பாடம்: போரிட பரிந்துரைக்கப்படும் நேரம் பற்றி வந்துள்ளவை

1612

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ مُقَرِّنٍ، قَالَ غَزَوْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَكَانَ إِذَا طَلَعَ الْفَجْرُ أَمْسَكَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ فَإِذَا طَلَعَتْ قَاتَلَ فَإِذَا انْتَصَفَ النَّهَارُ أَمْسَكَ حَتَّى تَزُولَ الشَّمْسُ فَإِذَا زَالَتِ الشَّمْسُ قَاتَلَ حَتَّى الْعَصْرِ ثُمَّ أَمْسَكَ حَتَّى يُصَلِّيَ الْعَصْرَ ثُمَّ يُقَاتِلُ . قَالَ وَكَانَ يُقَالُ عِنْدَ ذَلِكَ تَهِيجُ رِيَاحُ النَّصْرِ وَيَدْعُو الْمُؤْمِنُونَ لِجُيُوشِهِمْ فِي صَلاَتِهِمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ مُقَرِّنٍ بِإِسْنَادٍ أَوْصَلَ مِنْ هَذَا . وَقَتَادَةُ لَمْ يُدْرِكِ النُّعْمَانَ بْنَ مُقَرِّنٍ وَمَاتَ النُّعْمَانُ بْنُ مُقَرِّنٍ فِي خِلاَفَةِ عُمَرَ .

அந்-நுஃமான் பின் முகர்ரின் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் சேர்ந்து (இறைவழியில்) போர் செய்தேன். ஃபஜ்ர் (நேரம்) ஆரம்பித்துவிட்டால், சூரியன் உதிக்கும் வரை அவர்கள் (போரிடுவதை) நிறுத்திவிடுவார்கள், சூரியன் உதித்ததும் அவர்கள் போர் செய்வார்கள். நண்பகல் நேரமாக இருந்தால், சூரியன் உச்சியிலிருந்து சாயும் வரை அவர்கள் (போரிடுவதை) நிறுத்திவிடுவார்கள், சூரியன் உச்சியிலிருந்து சாய்ந்ததும், அஸர் வரை அவர்கள் போர் செய்வார்கள். பின்னர், அவர்கள் அஸர் தொழுது முடிக்கும் வரை (போரிடுவதை) நிறுத்திவிடுவார்கள், பிறகு போர் செய்வார்கள்." அவர்கள் (அந்-நுஃமான் (ரழி)) கூறினார்கள்: "அந்த நேரத்தில் வெற்றிக்கான காற்று (மிகவும்) பலமாக வீசியதாகவும், முஃமின்கள் தங்கள் ஸலாத்தில் (தொழுகையில்) தங்கள் படைகளுக்காக துஆ செய்வதாகவும் (பிரார்த்தனை செய்வதாகவும்) கூறப்படுவது வழக்கம்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் அந்-நுஃமான் பின் முகர்ரின் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, இதைவிட சிறந்த இணைப்புள்ள ஒரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. கதாதா அவர்கள் அந்-நுஃமான் பின் முகர்ரின் (ரழி) அவர்களைப் பார்க்கவில்லை. அந்-நுஃமான் (ரழி) அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களின் கிலாஃபத்தின் போது இறந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1613

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ، وَالْحَجَّاجُ بْنُ مِنْهَالٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، حَدَّثَنَا أَبُو عِمْرَانَ الْجَوْنِيُّ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُزَنِيِّ، عَنْ مَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ، أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، بَعَثَ النُّعْمَانَ بْنَ مُقَرِّنٍ إِلَى الْهُرْمُزَانِ فَذَكَرَ الْحَدِيثَ بِطُولِهِ فَقَالَ النُّعْمَانُ بْنُ مُقَرِّنٍ شَهِدْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَكَانَ إِذَا لَمْ يُقَاتِلْ أَوَّلَ النَّهَارِ انْتَظَرَ حَتَّى تَزُولَ الشَّمْسُ وَتَهُبَّ الرِّيَاحُ وَيَنْزِلَ النَّصْرُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَعَلْقَمَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ هُوَ أَخُو بَكْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُزَنِيِّ .

மஃஃகில் பின் யசார் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அந்-நுஃஃமான் பின் முகர்ரின் (ரழி) அவர்களை அல்-ஹுர்முசானிடம் அனுப்பினார்கள்." மேலும் (அறிவிப்பாளர்) அந்த ஹதீஸை முழுமையாகக் குறிப்பிட்டார்கள். அந்-நுஃஃமான் பின் முகர்ரின் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் (போர்களில்) கலந்துகொண்டேன். அவர்கள் பகலின் ஆரம்பத்தில் போரிடவில்லை என்றால், சூரியன் உச்சியைக் கடக்கும் வரையிலும், காற்றுகள் வீசும் வரையிலும், வெற்றி இறங்கும் வரையிலும் காத்திருப்பார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அல்கமா பின் அப்துல்லாஹ், பக்ர் பின் அப்துல்லாஹ் அல்-முஸனீ அவர்களின் சகோதரர் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الطِّيَرَةِ وَالْفَأْلِ

அத்-தியாரா (தீய சகுனங்கள்) மற்றும் அல்-ஃஃபல் (நற் சகுனங்கள்) பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1614

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، عَنْ عِيسَى بْنِ عَاصِمٍ، عَنْ زِرٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم " الطِّيَرَةُ مِنَ الشِّرْكِ " . وَمَا مِنَّا إِلاَّ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُذْهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَحَابِسٍ التَّمِيمِيِّ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَسَعْدٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ وَرَوَى شُعْبَةُ أَيْضًا عَنْ سَلَمَةَ هَذَا الْحَدِيثَ . قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ كَانَ سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ يَقُولُ فِي هَذَا الْحَدِيثِ " وَمَا مِنَّا إِلاَّ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُذْهِبُهُ بِالتَّوَكُّلِ " . قَالَ سُلَيْمَانُ هَذَا عِنْدِي قَوْلُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَمَا مِنَّا .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தியரா (துர்சகுனம் பார்ப்பது) ஷிர்க்கில் (இணைவைப்பில்) உள்ளதாகும். மேலும், நம்மில் எவரும் (அதன் எண்ணம் தோன்றாமல் அல்லது அதன் பாதிப்புக்கு உள்ளாகாமல்) இருப்பதில்லை; ஆயினும் அல்லாஹ் தவக்குல் (இறைநம்பிக்கை) மூலம் அதை அகற்றிவிடுகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1615

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ هِشَامٍ الدَّسْتَوَائِيِّ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ عَدْوَى وَلاَ طِيَرَةَ وَأُحِبُّ الْفَأْلَ " . قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا الْفَأْلُ قَالَ " الْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "'அத்வா' (தொற்று நோய்) என்பதும் இல்லை, 'தியரா' (பறவை சகுனம்) என்பதும் இல்லை, மேலும் நான் 'ஃபஃலை' (நற்சகுனத்தை அல்லது நற்செயலை) விரும்புகிறேன்." அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! 'ஃபஃல்' என்றால் என்ன?" அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அது) ஒரு நல்ல சொல்." அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1616

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُعْجِبُهُ إِذَا خَرَجَ لِحَاجَةٍ أَنْ يَسْمَعَ يَا رَاشِدُ يَا

نَجِيحُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு தேவைக்காகப் புறப்படும்போது, "யா ராஷித் (நேர்வழி பெற்றவரே)! யா நஜீஹ் (வெற்றியாளரே)!" என்று செவியுறுவதை விரும்புவார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي وَصِيَّتِهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْقِتَالِ

நபி (ஸல்) அவர்களின் போர் தொடர்பான அறிவுரை பற்றி வந்துள்ளவை

1617

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا بَعَثَ أَمِيرًا عَلَى جَيْشٍ أَوْصَاهُ فِي خَاصَّةِ نَفْسِهِ بِتَقْوَى اللَّهِ وَمَنْ مَعَهُ مِنَ الْمُسْلِمِينَ خَيْرًا وَقَالَ اغْزُوا بِسْمِ اللَّهِ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ قَاتِلُوا مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ وَلاَ تَغُلُّوا وَلاَ تَغْدِرُوا وَلاَ تُمَثِّلُوا وَلاَ تَقْتُلُوا وَلِيدًا فَإِذَا لَقِيتَ عَدُوَّكَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَادْعُهُمْ إِلَى إِحْدَى ثَلاَثِ خِصَالٍ أَوْ خِلاَلٍ أَيَّتَهَا أَجَابُوكَ فَاقْبَلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمُ ادْعُهُمْ إِلَى الإِسْلاَمِ وَالتَّحَوُّلِ مِنْ دَارِهِمْ إِلَى دَارِ الْمُهَاجِرِينَ وَأَخْبِرْهُمْ إِنْ فَعَلُوا ذَلِكَ فَإِنَّ لَهُمْ مَا لِلْمُهَاجِرِينَ وَعَلَيْهِمْ مَا عَلَى الْمُهَاجِرِينَ وَإِنْ أَبَوْا أَنْ يَتَحَوَّلُوا فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّهُمْ يَكُونُوا كَأَعْرَابِ الْمُسْلِمِينَ يَجْرِي عَلَيْهِمْ مَا يَجْرِي عَلَى الأَعْرَابِ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْغَنِيمَةِ وَالْفَىْءِ شَيْءٌ إِلاَّ أَنْ يُجَاهِدُوا فَإِنْ أَبَوْا فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ عَلَيْهِمْ وَقَاتِلْهُمْ وَإِذَا حَاصَرْتَ حِصْنًا فَأَرَادُوكَ أَنْ تَجْعَلَ لَهُمْ ذِمَّةَ اللَّهِ وَذِمَّةَ نَبِيِّهِ فَلاَ تَجْعَلْ لَهُمْ ذِمَّةَ اللَّهِ وَلاَ ذِمَّةَ نَبِيِّهِ وَاجْعَلْ لَهُمْ ذِمَّتَكَ وَذِمَمَ أَصْحَابِكَ لأَنَّكُمْ إِنْ تُخْفِرُوا ذِمَّتَكُمْ وَذِمَمَ أَصْحَابِكُمْ خَيْرٌ مِنْ أَنْ تُخْفِرُوا ذِمَّةَ اللَّهِ وَذِمَّةَ رَسُولِهِ وَإِذَا حَاصَرْتَ أَهْلَ حِصْنٍ فَأَرَادُوكَ أَنْ تُنْزِلَهُمْ عَلَى حُكْمِ اللَّهِ فَلاَ تُنْزِلُوهُمْ وَلَكِنْ أَنْزِلْهُمْ عَلَى حُكْمِكَ فَإِنَّكَ لاَ تَدْرِي أَتُصِيبُ حُكْمَ اللَّهِ فِيهِمْ أَمْ لاَ . أَوْ نَحْوَ

هَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ مُقَرِّنٍ . وَحَدِيثُ بُرَيْدَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ
.

சுலைமான் பின் புரைதா அவர்கள் தம் தந்தை புரைதா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கிறார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு படைக்குத் தளபதியை நியமித்து அனுப்பும்போது, அவருக்குத் தனிப்பட்ட முறையில் அல்லாஹ்வை அஞ்சி (தக்வாவுடன்) நடக்குமாறும், அவருடன் இருக்கும் முஸ்லிம்களிடம் நன்முறையில் (அன்புடன்) நடந்துகொள்ளுமாறும் அறிவுரை கூறுவார்கள். (மேலும்) அவர்கள் கூறுவார்கள்:

'அல்லாஹ்வின் பெயரால், அல்லாஹ்வின் பாதையில் போரிடுங்கள். அல்லாஹ்வை நிராகரிப்பவர்களுடன் போரிடுங்கள். (போர்ச் செல்வங்களில்) மோசடி செய்யாதீர்கள்; ஒப்பந்தம் மீறாதீர்கள்; (எதிரிகளின்) உடலுறுப்புகளைச் சிதைக்காதீர்கள்; குழந்தைகளைக் கொல்லாதீர்கள்.

இணைவைப்பாளர்களான உங்கள் எதிரிகளை நீங்கள் சந்திக்கும்போது, அவர்களை மூன்று விஷயங்களில் ஒன்றுக்கு அழையுங்கள். அவற்றில் எதற்கு அவர்கள் பதிலளிக்கிறார்களோ, அதை அவர்களிடமிருந்து ஏற்றுக்கொண்டு, அவர்களிடமிருந்து (போரிடுவதை) நிறுத்திக்கொள்ளுங்கள்.

1. அவர்களை இஸ்லாத்திற்கு அழையுங்கள்; மேலும், (இஸ்லாத்தை ஏற்றபின்) அவர்கள் தங்கள் நாட்டிலிருந்து 'முஹாஜிர்'களின் (நாடு துறந்தவர்களின்) நாட்டிற்கு இடம்பெயருமாறு (ஹிஜ்ரத் செய்யுமாறு) அழையுங்கள். அவர்கள் அவ்வாறு செய்தால், முஹாஜிர்களுக்குக் கிடைப்பதைப் போன்றே அவர்களுக்கும் (உரிமைகள்) கிடைக்கும் என்றும், முஹாஜிர்களின் மீதுள்ள கடமைகள் போன்றே அவர்களுக்கும் உண்டு என்றும் அவர்களுக்குத் தெரிவியுங்கள்.

2. ஒருவேளை அவர்கள் (இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்ட பின்னரும்) இடம்பெயர மறுத்தால், அவர்கள் கிராமப்புற அரபியர்களான முஸ்லிம்களைப் (அஃராபிகளைப்) போல இருப்பார்கள் என்றும், கிராமப்புற முஸ்லிம்கள் மீது அல்லாஹ்வின் சட்டம் எவ்வாறு நடைமுறைப்படுத்தப்படுகிறதோ அவ்வாறே அவர்கள் மீதும் நடைமுறைப்படுத்தப்படும் என்றும் அவர்களுக்குத் தெரிவியுங்கள். அவர்கள் (முஸ்லிம்களுடன் சேர்ந்து) அறப்போரில் (ஜிஹாத்) ஈடுபட்டால் தவிர, 'கனீமத்' (போர்ச் செல்வம்) மற்றும் 'ஃபய்உ' பொருட்களில் அவர்களுக்கு எந்தப் பங்கும் இல்லை.

3. அவர்கள் (இஸ்லாத்தை ஏற்க) மறுத்தால், அல்லாஹ்விடம் உதவி தேடி அவர்களுடன் போரிடுங்கள்.

நீங்கள் ஒரு கோட்டையை முற்றுகையிட்டு, உள்ளிருப்பவர்கள் தங்களுக்கும் அல்லாஹ்வின் பொறுப்பையும் (திம்மத்) அவனுடைய தூதரின் பொறுப்பையும்

நீங்கள் வழங்க வேண்டும் என்று விரும்பினால், அவர்களுக்கு அல்லாஹ்வின் பொறுப்பையோ அவனுடைய தூதரின் பொறுப்பையோ வழங்காதீர்கள். மாறாக, உங்கள் பொறுப்பையும் உங்கள் தோழர்களின் பொறுப்பையும் அவர்களுக்கு வழங்குங்கள். ஏனெனில், நீங்கள் உங்கள் பொறுப்பையும் உங்கள் தோழர்களின் பொறுப்பையும் முறிப்பது, அல்லாஹ்வின் பொறுப்பையும் அவனது தூதரின் பொறுப்பையும் முறிப்பதை விட (விளைவுகளின் அடிப்படையில்) மேலானதாகும்.

நீங்கள் ஒரு கோட்டையின் மக்களை முற்றுகையிட்டு, அவர்கள் 'அல்லாஹ்வின் தீர்ப்பின்' அடிப்படையில் (சரணடைய) இறங்க விரும்பினால், அவர்களை அவ்வாறு இறக்காதீர்கள். மாறாக, உங்கள் தீர்ப்பின் அடிப்படையில் அவர்களை இறக்குங்கள். ஏனெனில், அவர்கள் விஷயத்தில் அல்லாஹ்வின் தீர்ப்பை நீங்கள் சரியாக அடைவீர்களா இல்லையா என்பது உங்களுக்குத் தெரியாது.' - அல்லது இது போன்ற கருத்துக் கொண்ட வார்த்தைகளைக் கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதீ) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த அத்தியாயத்தில் அந்நுஃமான் பின் முகர்ரின் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஹதீஸ் உள்ளது. புரைதா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1617

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ وَزَادَ فِيهِ فَإِنْ أَبَوْا فَخُذْ مِنْهُمُ الْجِزْيَةَ فَإِنْ أَبَوْا فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ عَلَيْهِمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَاهُ وَكِيعٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سُفْيَانَ ‏.‏ وَرَوَى غَيْرُ، مُحَمَّدِ بْنِ بَشَّارٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَهْدِيٍّ، وَذَكَرَ، فِيهِ أَمْرَ الْجِزْيَةِ ‏.‏

அல்கமா பின் மர்தத் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

(இதற்கு முந்தைய ஹதீஸின்) அதே கருத்தை இதுவும் கொண்டுள்ளது. எனினும் இதில், "அவர்கள் (இஸ்லாத்தை ஏற்க) மறுத்தால், அவர்களிடமிருந்து ஜிஸ்யாவை வாங்குங்கள்; அவர்கள் (அதையும்) மறுத்தால், அவர்களுக்கு எதிராக அல்லாஹ்விடம் உதவி தேடுங்கள் (அதாவது, போரிடுங்கள்)" என்று கூடுதலாக இடம்பெற்றுள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: வகீ அவர்களும் மற்றவர்களும் சுஃப்யானிடமிருந்து இவ்வாறுதான் அறிவித்துள்ளார்கள். முஹம்மது பின் பஷ்ஷாரைத் தவிர்த்து மற்றவர்கள் இதனை அப்துர் ரஹ்மான் பின்

மஹ்தீயிடமிருந்து அறிவிக்கையில், அதில் ஜிஸ்யா விஷயத்தைக் குறிப்பிட்டுள்ளார்கள்.

1618

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، حَدَّثَنَا ثَابِتٌ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لاَ يُغِيرُ إِلاَّ عِنْدَ صَلاَةِ الْفَجْرِ فَإِنْ سَمِعَ أَذَانًا أَمْسَكَ وَإِلاَّ أَغَارَ فَاسْتَمَعَ ذَاتَ يَوْمٍ فَسَمِعَ رَجُلاً يَقُولُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ عَلَى الْفِطْرَةِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ خَرَجْتَ مِنَ النَّارِ ‏"‏ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஃபஜ்ர் தொழுகையின் போதே தவிர (எதிரிகள் மீது) தாக்குதல் நடத்த மாட்டார்கள். எனவே, அவர்கள் அதான் (பாங்கு) சப்தத்தைக் கேட்டால் (தாக்குதலிலிருந்து) தவிர்ந்து கொள்வார்கள்; அவ்வாறு கேட்கவில்லையெனில், தாக்குதல் நடத்துவார்கள். அவ்வாறே, ஒரு நாள் அவர்கள் செவிமடுத்தபோது, ஒரு மனிதர் "அல்லாஹு அக்பர், அல்லாஹு அக்பர்" என்று கூறுவதைக் கேட்டார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "(இவர்) ஃபித்ராவின் மீது (இயற்கையான மார்க்கத்தில்) இருக்கிறார்" என்று கூறினார்கள். பின்னர் அந்த மனிதர், "அஷ்ஹது அன் லாயிலாஹ இல்லல்லாஹ்" என்று கூறினார். உடனே நபி (ஸல்) அவர்கள், "நீர் நரக நெருப்பிலிருந்து வெளியேறிவிட்டீர்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1618

قَالَ الْحَسَنُ وَحَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ مِثْلَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-ஹஸன் கூறினார்: அபூ அல்-வலீத் எங்களுக்கு அறிவித்தார், ஹம்மாத் இப்னு ஸலமா எங்களுக்கு அறிவித்தார், (முந்தைய ஹதீஸின்) அதே செய்தியை இதே அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவே (அதாவது, முன்னர் குறிப்பிடப்பட்ட அதே சங்கிலித் தொடரில்) அறிவித்தார்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

22. كتاب فضائل الجهاد عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

22. ஜிஹாதின் சிறப்புகள் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْجِهَادِ

ஜிஹாதின் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1619

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا يَعْدِلُ الْجِهَادَ قَالَ ‏"‏ لاَ تَسْتَطِيعُونَهُ ‏"‏ ‏.‏ فَرَدُّوا عَلَيْهِ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلاَثًا كُلُّ ذَلِكَ يَقُولُ ‏"‏ لاَ تَسْتَطِيعُونَهُ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ فِي الثَّالِثَةِ ‏"‏ مَثَلُ الْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَثَلُ الْقَائِمِ الصَّائِمِ الَّذِي لاَ يَفْتُرُ مِنْ صَلاَةٍ وَلاَ صِيَامٍ حَتَّى يَرْجِعَ الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ الشِّفَاءِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ حُبْشِيٍّ وَأَبِي مُوسَى وَأَبِي سَعِيدٍ وَأُمِّ مَالِكٍ الْبَهْزِيَّةِ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே, ஜிஹாதுக்கு சமமானது எது?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர் (ஸல்), 'உங்களால் அது முடியாது' என்று கூறினார்கள். எனவே அவர்கள் அவரிடம் (ஸல்) இரண்டு அல்லது மூன்று முறை அதைத் திருப்பிக் கேட்டார்கள். ஒவ்வொரு முறையும் அவர் (ஸல்), 'உங்களால் அது முடியாது' என்றே கூறினார்கள். பின்னர் அவர் (ஸல்) மூன்றாவது முறையாகக் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஜிஹாத் செய்பவரின் உதாரணம், அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஜிஹாத் செய்பவர் திரும்பி வரும் வரை, தொழுகையிலிருந்தோ, நோன்பிலிருந்தோ சோர்வடையாமல், (தொடர்ந்து) நின்று வணங்கி, (தொடர்ந்து) நோன்பு நோற்கும் ஒருவரைப் போன்றதாகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1620

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَزِيعٍ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنِي مَرْزُوقٌ أَبُو بَكْرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَعْنِي يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ هُوَ عَلَىَّ ضَامِنٌ إِنْ قَبَضْتُهُ أَوْرَثْتُهُ الْجَنَّةَ وَإِنْ رَجَعْتُهُ رَجَعْتُهُ بِأَجْرٍ أَوْ غَنِيمَةٍ . قَالَ هُوَ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: (இது) கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ் கூறுவதாகும்: 'அல்லாஹ்வின் பாதையில் அறப்போர் புரிபவர் எனது பொறுப்பில் உள்ளவர். நான் அவரைக் கைப்பற்றினால் (அதாவது, அவர் ஷஹீதாக மரணித்தால்) அவரைச் சுவர்க்கத்திற்கு வாரிசாக்குவேன். மேலும் நான் அவரை (போரிலிருந்து உயிருடன் உலகிற்கு) திருப்பினால், நற்கூலியுடனோ அல்லது போர்ச்செல்வத்துடனோ (அவரை) திருப்பி அனுப்புவேன்.'

இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக இது 'ஸஹீஹ் கரீப்' ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ مَنْ مَاتَ مُرَابِطًا

எல்லையைக் காவல் காக்கும் நிலையில் மரணித்தவரின் சிறப்பு குறித்து வந்துள்ளவை

1621

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَبُو هَانِئٍ الْخَوْلاَنِيُّ، أَنَّ عَمْرَو بْنَ مَالِكٍ الْجَنْبِيَّ، أَخْبَرَهُ أَنَّهُ، سَمِعَ فَضَالَةَ بْنَ عُبَيْدٍ، يُحَدِّثُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " كُلُّ مَيِّتٍ يُخْتَمُ عَلَى عَمَلِهِ إِلاَّ الَّذِي مَاتَ مُرَابِطًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنَّهُ يُنْمَى لَهُ عَمَلُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَيَأْمَنُ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ " . وَسَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " الْمُجَاهِدُ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَجَابِرٍ . وَحَدِيثُ فَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஃபழாலா பின் உபைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இறக்கும் ஒவ்வொருவரின் செயல்களும் (அவர்களுடன்) முத்திரையிடப்பட்டு விடுகின்றன. அல்லாஹ்வின் பாதையில் (எதிரிகளிடமிருந்து) எல்லையைக் காத்து (அதாவது, ரிபாத் நிலையில்) மரணமடைந்தவரைத் தவிர. நிச்சயமாக, மறுமை நாள் வரை அவருடைய செயல்கள் அவருக்காக அதிகரிக்கப்படுகின்றன, மேலும் அவர் கப்ரின் சோதனையிலிருந்து பாதுகாக்கப்படுவார்." மேலும் நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதைக் கேட்டேன்: "முஜாஹித் என்பவர் தனது சொந்த ஆத்மாவுக்கு எதிராகப் போராடுபவரே."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) மற்றும் ஜாபிர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஃபழாலா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஒரு ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الصَّوْمِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

அல்லாஹ்வின் பாதையில் நோன்பு நோற்பதன் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1622

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ أَبِي الأَسْوَدِ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، وَسُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، أَنَّهُمَا حَدَّثَاهُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ صَامَ يَوْمًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ زَحْزَحَهُ اللَّهُ عَنِ النَّارِ سَبْعِينَ خَرِيفًا ‏.‏ أَحَدُهُمَا يَقُولُ سَبْعِينَ وَالآخَرُ يَقُولُ أَرْبَعِينَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَأَبُو الأَسْوَدِ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ نَوْفَلٍ الأَسَدِيُّ الْمَدَنِيُّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَأَنَسٍ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَأَبِي أُمَامَةَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் பாதையில் (அவனது திருப்தியை நாடி) எவர் ஒரு நாள் நோன்பு நோற்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவரை நரக நெருப்பிலிருந்து எழுபது ஆண்டுகள் (பயணிக்கக்கூடிய தூரம்) தூரமாக்குவான்.'
(அறிவிப்பாளர்களில்) ஒருவர் 'எழுபது' என்றும், மற்றவர் 'நாற்பது' என்றும்

கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரின்படி ஒரு 'கரீப்' ஹதீஸ் ஆகும். அபூ அல்-அஸ்வத் என்பவரின் பெயர் முஹம்மத் பின் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் நவ்ஃபல் அல்-அஸதீ அல்-மதனீ ஆகும். இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ ஸயீத் (ரழி), அனஸ் (ரழி), உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) மற்றும் அபூ உமாமா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1623

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْوَلِيدِ الْعَدَنِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، قَالَ وَحَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ أَبِي عَيَّاشٍ الزُّرَقِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لاَ يَصُومُ عَبْدٌ يَوْمًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلاَّ بَاعَدَ ذَلِكَ الْيَوْمُ النَّارَ عَنْ وَجْهِهِ سَبْعِينَ خَرِيفًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஓர் அடியான் ஒரு நாள் நோன்பு நோற்றால், அந்த ஒரு நாள் (நோன்பு) அவனது முகத்தை நரக நெருப்பிலிருந்து எழுபது இலையுதிர்காலங்கள் (அதாவது, எழுபது ஆண்டுகள்) தூரமாக்கிவிடும்."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1624

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا الْوَلِيدُ بْنُ جَمِيلٍ، عَنِ الْقَاسِمِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ الْبَاهِلِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ صَامَ يَوْمًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ جَعَلَ اللَّهُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّارِ خَنْدَقًا كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي أُمَامَةَ ‏.‏

அபூ உமாமா அல்-பாஹிலீ (ரழி) அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள், "அல்லாஹ்வின் பாதையில் (அவனுடைய திருப்தியை நாடி) எவர் ஒரு நாள் நோன்பு நோற்கிறாரோ, அவருக்கும் நரகத்திற்கும் இடையில் அல்லாஹ் ஒரு அகழியை ஏற்படுத்துவான். அதன் தூரம் வானங்களுக்கும் பூமிக்கும் இடைப்பட்ட தூரத்தைப் போன்றதாகும்." இந்த ஹதீஸ் அபூ உமாமா (ரழி) அவர்களின் அறிவிப்பாக ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ النَّفَقَةِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

அல்லாஹ்வின் பாதையில் செலவிடுவதன் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1625

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ الْجُعْفِيُّ، عَنْ زَائِدَةَ، عَنِ الرُّكَيْنِ بْنِ الرَّبِيعِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ يُسَيْرِ بْنِ عَمِيلَةَ، عَنْ خُرَيْمِ بْنِ فَاتِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ أَنْفَقَ نَفَقَةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ كُتِبَتْ لَهُ بِسَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ الرُّكَيْنِ بْنِ الرَّبِيعِ ‏.‏

குரைம் பின் ஃபாத்திக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் எவர் ஒரு செலவினத்தைச் (பொருளாதார ரீதியாக) செய்கிறாரோ, அது அவருக்கு எழுநூறு மடங்காகப் பதிவு செய்யப்படுகிறது."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து சில அறிவிப்புகள் உள்ளன.

இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும், இதை அர்-ருகைன் பின் அர்-ரபீஉ (இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடரில் உள்ள ஒரு அறிவிப்பாளர்) அவர்களின் அறிவிப்பிலிருந்தே நாம் அறிகிறோம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْخِدْمَةِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

அல்லாஹ்வின் பாதையில் சேவை செய்வதன் சிறப்பு பற்றி

அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1626

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنِ الْقَاسِمِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ الطَّائِيِّ، أَنَّهُ سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَىُّ الصَّدَقَةِ أَفْضَلُ قَالَ ‏ خِدْمَةُ عَبْدٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ظِلُّ فُسْطَاطٍ أَوْ طَرُوقَةُ فَحْلٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ هَذَا الْحَدِيثُ مُرْسَلاً وَخُولِفَ زَيْدٌ فِي بَعْضِ إِسْنَادِهِ ‏.‏ قَالَ وَرَوَى الْوَلِيدُ بْنُ جَمِيلٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الْقَاسِمِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அதீ பின் ஹாதிம் அத்-தாயீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், "எந்த தர்மம் மிகவும் சிறந்தது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "(அல்லாஹ்வின் பாதையில் பயன்படுத்தப்படும்) ஓர் அடிமையின் சேவை (அர்ப்பணிப்பது), அல்லது ஒரு கூடாரத்தின் நிழல் (வழங்குவது), அல்லது அல்லாஹ்வின் பாதையில் (பயன்படுத்தப்படும்) ஒரு ஆண் ஒட்டகத்தை (இனப்பெருக்கத்திற்காக) (வழங்குவது)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1627

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا الْوَلِيدُ بْنُ جَمِيلٍ، عَنِ الْقَاسِمِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ أَفْضَلُ الصَّدَقَاتِ ظِلُّ فُسْطَاطٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَنِيحَةُ خَادِمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ طَرُوقَةُ فَحْلٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ وَهُوَ أَصَحُّ عِنْدِي مِنْ حَدِيثِ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தர்மங்களில் மிகவும் சிறந்தது, அல்லாஹ்வின் பாதையில் (போராளிகளுக்குத் தங்குமிடமாக) ஒரு கூடாரத்தின் நிழல் (அதாவது, ஒரு கூடாரத்தை அமைத்துக் கொடுப்பது), அல்லது அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஒரு பணியாளரின் சேவையை (தற்காலிகமாக) வழங்குவது, அல்லது அல்லாஹ்வின் பாதையில் (இனப்பெருக்கத்திற்குத் தகுதியான) ஒரு பெண் ஒட்டகத்தை (அதன் பலனைப் பயன்படுத்த) வழங்குவது ஆகும்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்; மேலும் இது, முஆவியா பின் ஸாலிஹ் அவர்களின் அறிவிப்பை விட எனக்கு மிகவும் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ مَنْ جَهَّزَ غَازِيًا

அறப்போர் வீரரைத் தயார்படுத்திக் கொடுப்பவரின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

1628

حَدَّثَنَا أَبُو زَكَرِيَّا، يَحْيَى بْنُ دُرُسْتَ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا أَبُو إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ بُسْرِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ جَهَّزَ غَازِيًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَقَدْ غَزَا وَمَنْ خَلَفَ غَازِيًا فِي أَهْلِهِ فَقَدْ غَزَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஸைத் பின் காலித் அல்ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள், "எவர் ஒருவர் அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஒரு போராளியைத் தயார் செய்கிறாரோ (அவருக்குத் தேவையான பொருட்களை வழங்கி), அவர் (போரில்) பங்கெடுத்தவர் ஆவார். மேலும் எவர் ஒருவர் ஒரு போராளியின் குடும்பத்தைக் கவனித்துக் கொள்கிறாரோ (அவர்களின் தேவைகளை நிறைவேற்றி), அவரும் (போரில்) பங்கெடுத்தவர் ஆவார் (அதே நன்மையை அடைவார்)."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும், மேலும் இது ஒன்றுக்கு மேற்பட்ட வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1629

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ جَهَّزَ غَازِيًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ خَلَفَهُ فِي أَهْلِهِ فَقَدْ غَزَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஸைத் பின் காலித் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஒரு போர் வீரரை (அவரது பயணத்திற்குத் தேவையான பொருட்களைக் கொடுத்து) தயார்படுத்துகிறாரோ, அல்லது அவரது குடும்பத்தை (அவர் இல்லாத நேரத்தில்) கவனித்துக் கொள்கிறாரோ, அவர் (போரில் பங்கெடுத்ததற்கான) கூலியைப் பெற்றவர் ஆவார்.”

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1630

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ أَبِي سُلَيْمَانَ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

ஸைத் பின் காலித் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் (முன்னர் கூறப்பட்ட) அதைப் போன்றே கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1631

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا حَرْبُ بْنُ شَدَّادٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ بُسْرِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ جَهَّزَ غَازِيًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَقَدْ غَزَا وَمَنْ خَلَفَ غَازِيًا فِي أَهْلِهِ فَقَدْ غَزَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜைத் இப்னு காலித் அல்ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் அல்லாஹ்வின் பாதையில் (ஜிஹாதிற்காகச் செல்லும்) ஒரு போராளிக்கு (தேவையான ஆயுதங்கள், உணவு, போக்குவரத்து போன்றவற்றை) தயார்படுத்தி (உதவி) செய்கிறாரோ, அவர் (நேரடியாகப்) போரிட்டவராவார். மேலும், எவர் ஒரு போராளி (போருக்குச் சென்றிருக்கும் போது) அவரது குடும்பத்தைக் கவனித்துக் கொள்கிறாரோ, அவரும் (நேரடியாகப்) போரிட்டவராவார்."
அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ مَنِ اغْبَرَّتْ قَدَمَاهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

அல்லாஹ்வின் பாதையில் தனது இரு பாதங்களும் தூசி படிந்தவரின் சிறப்பு குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1632

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ، قَالَ لَحِقَنِي عَبَايَةُ بْنُ رِفَاعَةَ بْنِ رَافِعٍ وَأَنَا مَاشٍ، إِلَى الْجُمُعَةِ فَقَالَ أَبْشِرْ فَإِنَّ خُطَاكَ هَذِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ سَمِعْتُ أَبَا عَبْسٍ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنِ اغْبَرَّتْ قَدَمَاهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَهُمَا حَرَامٌ عَلَى النَّارِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو عَبْسٍ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ جَبْرٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَرَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى يَزِيدُ بْنُ أَبِي مَرْيَمَ هُوَ رَجُلٌ شَامِيٌّ رَوَى عَنْهُ الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ وَيَحْيَى بْنُ حَمْزَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الشَّامِ وَبُرَيْدُ بْنُ أَبِي مَرْيَمَ كُوفِيٌّ أَبُوهُ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَاسْمُهُ مَالِكُ بْنُ رَبِيعَةَ وَبُرَيْدُ بْنُ أَبِي مَرْيَمَ سَمِعَ مِنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَرَوَى عَنْ بُرَيْدِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ أَبُو إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ وَعَطَاءُ بْنُ السَّائِبِ وَيُونُسُ بْنُ أَبِي إِسْحَاقَ وَشُعْبَةُ أَحَادِيثَ ‏.‏

யஸீத் பின் அபீ மர்யம் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் ஜும்ஆ தொழுகைக்கு நடந்து சென்று கொண்டிருந்தபோது அபாயா பின் ரிஃபாஆ பின் ராஃபிஃ அவர்கள் என்னைச் சந்தித்தார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நற்செய்தி பெறுங்கள், ஏனெனில் நிச்சயமாக உங்களுடைய இந்த காலடிகள் அல்லாஹ்வின் பாதையில் (அவனுடைய திருப்தியை நாடிச் செல்லும் வழியில்) உள்ளன. அபூ அப்ஸ் (ரழி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள், 'எவருடைய இரு பாதங்களும் அல்லாஹ்வின் பாதையில் (இறைவழியில் போராடும்போது அல்லது அவனது கட்டளைகளை நிறைவேற்றச் செல்லும்போது) புழுதி படிந்ததாக ஆகின்றனவோ, அவை நரகத்திற்கு ஹராமாக்கப்பட்டுவிட்டன.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும். அபூ அப்ஸ் (ரழி) அவர்களின் பெயர் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் ஜப்ர் ஆகும். இந்த தலைப்பில் அபூ பக்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் மற்றும் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அவர்கள் கூறினார்கள்: யஸீத் பின் அபீ மர்யம் என்பவர் அஷ்-ஷாம் பகுதியைச் சேர்ந்தவர். அல்-வலீத் பின் முஸ்லிம், யஹ்யா பின் ஹம்ஸா மற்றும் அஷ்-ஷாம் பகுதியைச் சேர்ந்த வேறு சிலரும் அவரிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்.

புரைத் பின் அபீ மர்யம் என்பவர் அல்-கூஃபாவைச் சேர்ந்தவர். அவருடைய தந்தை நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவர், அவருடைய பெயர் மாலிக் பின் ரபீஆ (ரழி) என்பதாகும். புரைத் பின் அபீ மர்யம் அவர்கள் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து செவியுற்றார்கள். அபூ இஸ்ஹாக் அல்-ஹம்தானீ, அதா பின் அஸ்-ஸாயிப், யூனுஸ் பின் அபீ இஸ்ஹாக் மற்றும் ஷுஃபா ஆகியோர் புரைத் பின் அபீ மர்யம் அவர்களிடமிருந்து ஹதீஸ்களை அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْغُبَارِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

பாடம்: அல்லாஹ்வின் பாதையில் தூசியின் சிறப்பு பற்றி வந்தவை

1633

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمَسْعُودِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عِيسَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ يَلِجُ النَّارَ رَجُلٌ بَكَى مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ حَتَّى يَعُودَ اللَّبَنُ فِي الضَّرْعِ وَلاَ يَجْتَمِعُ غُبَارٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَدُخَانُ جَهَنَّمَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَمُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ هُوَ مَوْلَى أَبِي طَلْحَةَ مَدَنِيٌّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள், "அல்லாஹ்வின் அச்சத்தால் அழுத ஒரு மனிதர், பால் மடிக்குத் திரும்பும் வரை (அதாவது, அது ஒருபோதும் சாத்தியமில்லாதது போல) நரக நெருப்பில் நுழைய மாட்டார்; அல்லாஹ்வின் பாதையில் (ஜிஹாத் அல்லது நல்ல காரியங்களுக்காகப் பயணம் செய்ததால் ஏற்பட்ட) புழுதியும் நரகத்தின் புகையும் ஒன்றாகச் சேராது."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். முஹம்மத் பின் அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்கள் அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்களின் விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமை ஆவார், மேலும் அவர் மதீனாவைச் சேர்ந்தவர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ مَنْ شَابَ شَيْبَةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ

அல்லாஹ்வின் பாதையில் நரைத்தவரின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

1634

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، أَنَّ شُرَحْبِيلَ بْنَ السِّمْطِ، قَالَ يَا كَعْبُ بْنَ مُرَّةَ حَدِّثْنَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَاحْذَرْ . قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ شَابَ شَيْبَةً فِي الإِسْلاَمِ كَانَتْ لَهُ نُورًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ فَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ وَحَدِيثُ كَعْبِ بْنِ مُرَّةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ هَكَذَا رَوَاهُ الأَعْمَشُ عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ وَأَدْخَلَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ كَعْبِ بْنِ مُرَّةَ فِي الإِسْنَادِ رَجُلاً ‏.‏ وَيُقَالُ كَعْبُ بْنُ مُرَّةَ وَيُقَالُ مُرَّةُ بْنُ كَعْبٍ الْبَهْزِيُّ وَالْمَعْرُوفُ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرَّةُ بْنُ كَعْبٍ الْبَهْزِيُّ وَقَدْ رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَحَادِيثَ ‏.

ஷுராஹ்பில் பின் அஸ்-ஸம்த் அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஓ கஅப் பின் முர்ரா (ரழி) அவர்களே! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து எங்களுக்கு (ஏதேனும்) அறிவியுங்கள்; (அறிவிப்பதில்) மிகக் கவனமாக இருங்கள்!" என்று கூறினார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: "இஸ்லாத்தில் (இருக்கும் நிலையில்) எவருக்கு நரை முடி ஏற்படுகிறதோ, அது அவருக்கு மறுமை நாளில் ஒரு ஒளியாகத் திகழும்."'

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் ஃபதாலா பின் உபைத் மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. கஅப் பின் முர்ரா (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' (அழகிய) தரத்திலானதாகும். அல்-அஃமஷ் அவர்கள் அம்ர் பின் முர்ராவிடமிருந்து இவ்வாறே இதனை அறிவித்துள்ளார். இந்த ஹதீஸ் மன்சூர் அவர்கள் வழியாக சாலிம் பின் அபூ அல்-ஜஅத் அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அதில் (மன்சூர் வழியாக அறிவிக்கப்பட்ட தொடரில்) சாலிம் அவர்களுக்கும் கஅப் பின் முர்ரா (ரழி) அவர்களுக்கும் இடையில் ஒரு மனிதர் அறிவிப்பாளர் தொடரில் சேர்க்கப்பட்டுள்ளார். அறிவிப்பாளர் 'கஅப் பின் முர்ரா' என்றும் 'முர்ரா பின் கஅப் அல்-பஹ்ஸீ' என்றும் அழைக்கப்படுகிறார். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் முர்ரா பின் கஅப் அல்-பஹ்ஸீ (ரழி) என்பதே (சரியாக)

அறியப்பட்ட பெயராகும். அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து பல ஹதீஸ்களை அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1635

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ الْمَرْوَزِيُّ، أَخْبَرَنَا حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ الْحِمْصِيُّ، عَنْ بَقِيَّةَ، عَنْ بَحِيرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عَبَسَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ شَابَ شَيْبَةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَانَتْ لَهُ نُورًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَحَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ ابْنُ يَزِيدَ الْحِمْصِيُّ ‏.‏

அம்ர் பின் அபஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் (அதாவது, அல்லாஹ்வின் மார்க்கத்தை நிலைநாட்டுவதற்காகவோ, இஸ்லாமிய அறிவைத் தேடுவதற்காகவோ, அல்லது அவனது கட்டளைகளை நிறைவேற்றுவதற்காகவோ போராடி) எவர் நரைக்கிறாரோ, அது அவருக்கு மறுமை நாளில் ஒரு ஒளியாக இருக்கும்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும். ஹைவா பின் ஷுரைஹ் அவர்களைப் பொறுத்தவரை, (அவர்களின் பெயரின் எஞ்சிய பகுதி) இப்னு யஸீத் அல்-ஹிம்ஸி.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ مَنِ ارْتَبَطَ فَرَسًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

அல்லாஹ்வின் பாதையில் குதிரையைக் கட்டி வைத்திருப்பவரின் சிறப்பு குறித்து வந்துள்ளவை

1636

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْخَيْلُ مَعْقُودٌ فِي نَوَاصِيهَا الْخَيْرُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ الْخَيْلُ لِثَلاَثَةٍ هِيَ لِرَجُلٍ أَجْرٌ وَهِيَ لِرَجُلٍ سِتْرٌ وَهِيَ عَلَى رَجُلٍ وِزْرٌ فَأَمَّا الَّذِي لَهُ أَجْرٌ فَالَّذِي يَتَّخِذُهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُعِدُّهَا لَهُ هِيَ لَهُ أَجْرٌ لاَ يَغِيبُ فِي بُطُونِهَا شَيْءٌ إِلاَّ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ

أَجْرًا . وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குதிரைகளின் நெற்றி முடிகளில் நியாயத்தீர்ப்பு நாள் வரை நன்மை பிணைக்கப்பட்டுள்ளது. குதிரைகள் மூன்று (வகையான) மனிதர்களுக்கு (பயன்படுகின்றன): அது ஒரு மனிதனுக்கு நற்கூலியாகும்; ஒரு மனிதனுக்கு (தேவைகளிலிருந்து காக்கும்) திரையாகும்; ஒரு மனிதனுக்கு அது சுமையாகும் (பாவமாகும்). எவருக்கு அது நற்கூலியாக அமைகிறதோ, அவர் அல்லாஹ்வின் பாதையில் அதை (போருக்காக) வளர்த்து, அதற்காக அதைத் தயார்படுத்துபவர் ஆவார். அது அவருக்கு ஒரு நற்கூலியாகும்; அதன் வயிற்றில் (உணவாக) செல்லும் எதையும் அல்லாஹ் அவருக்கு ஒரு நற்கூலியாகவே எழுதுகிறான்." மேலும் இந்த ஹதீஸில் ஒரு நிகழ்வும் உள்ளது.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மாலிக் பின் அனஸ் அவர்கள், ஸைத் பின் அஸ்லம், அபூ ஸாலிஹ், அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோர் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இது போன்றே அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الرَّمْىِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

அல்லாஹ்வின் பாதையில் வில்வித்தையின் சிறப்பு குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1637

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي حُسَيْنٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ اللَّهَ لَيُدْخِلُ بِالسَّهْمِ الْوَاحِدِ ثَلاَثَةً الْجَنَّةَ صَانِعَهُ يَحْتَسِبُ فِي صَنْعَتِهِ الْخَيْرَ وَالرَّامِيَ بِهِ وَالْمُمِدَّ بِهِ " . وَقَالَ " ارْمُوا وَارْكَبُوا وَلأَنْ تَرْمُوا أَحَبُّ إِلَىَّ مِنْ أَنْ تَرْكَبُوا كُلُّ مَا يَلْهُو بِهِ الرَّجُلُ الْمُسْلِمُ بَاطِلٌ إِلاَّ رَمْيَهُ بِقَوْسِهِ وَتَأْدِيبَهُ فَرَسَهُ وَمُلاَعَبَتَهُ أَهْلَهُ فَإِنَّهُنَّ مِنَ الْحَقِّ " .

அப்துல்லாஹ் பின் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அபூ ஹுஸைன் அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, அல்லாஹ்

ஒரே அம்பின் மூலம் மூவரைச் சொர்க்கத்தில் நுழையச் செய்வான். (அவர்கள்:) நன்மையை (அல்லாஹ்வின் கூலியை) நாடி அதனை உருவாக்கியவர், அதனை எய்பவர் மற்றும் அதனை (எய்பவருக்கு) எடுத்துத் தருபவர் (அல்லது உதவுபவர்)."

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அம்பு எய்யுங்கள் மற்றும் குதிரையேற்றம் செய்யுங்கள். நீங்கள் குதிரையேற்றம் செய்வதை விட அம்பு எய்வது எனக்கு மிகவும் விருப்பமானதாகும். ஒரு முஸ்லிம் மனிதர் ஈடுபடும் கேளிக்கைகள் அனைத்தும் வீணானவையே; தனது வில்லால் அம்பு எய்வது, தனது குதிரையைப் பயிற்றுவிப்பது மற்றும் தனது மனைவியுடன் விளையாடுவது ஆகியவற்றைத் தவிர. ஏனெனில் இவை சத்தியத்தைச் சார்ந்தவையாகும் (அனுமதிக்கப்பட்டவை மற்றும் நன்மை பயப்பவை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1637

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلاَّمٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَزْرَقِ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ الْجُهَنِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ كَعْبِ بْنِ مُرَّةَ وَعَمْرِو بْنِ عَبَسَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو. وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ.

உக்பா பின் ஆமிர் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்று (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின் கருத்தைப் போன்றே) அறிவிக்கிறார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: கஅப் பின் முர்ரா (ரழி) அவர்கள், அம்ர் பின் அபஸா (ரழி) அவர்கள் மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் ஆகியோரிடமிருந்தும் இந்தத் தலைப்பில் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும்.

1638

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ مَعْدَانَ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أَبِي نَجِيحٍ السُّلَمِيِّ، رضى الله عنه قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ رَمَى بِسَهْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَهُوَ لَهُ عَدْلُ مُحَرَّرٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا

حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو نَجِيحٍ هُوَ عَمْرُو بْنُ عَبَسَةَ السُّلَمِيُّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الأَزْرَقِ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدٍ .

அபூ நஜீஹ் அஸ்-ஸுலமீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் செவியுற்றேன்: "யார் அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஓர் அம்பை எய்கிறாரோ, அது அவருக்கு ஓர் அடிமையை விடுதலை செய்வதற்குச் சமமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْحَرَسِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

அல்லாஹ்வின் பாதையில் காவல் புரிவதன் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1639

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ عُمَرَ، حَدَّثَنَا شُعَيْبُ بْنُ رُزَيْقٍ أَبُو شَيْبَةَ، حَدَّثَنَا عَطَاءٌ الْخُرَاسَانِيُّ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ عَيْنَانِ لاَ تَمَسُّهُمَا النَّارُ عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَعَيْنٌ بَاتَتْ تَحْرُسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ وَأَبِي رَيْحَانَةَ ‏.‏ وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ شُعَيْبِ بْنِ رُزَيْقٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: 'இரண்டு கண்களை நரக நெருப்பு தீண்டாது: அல்லாஹ்வின் அச்சத்தால் அழுத கண், மற்றும் அல்லாஹ்வின் பாதையில் (இரவு முழுவதும்) காவல் காத்த கண்.'"

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் உஸ்மான் (ரழி) மற்றும் அபூ ரைஹானா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன்' ஹதீஸ் ஆகும். ஷுஐப் பின் ருஸைக் அவர்களின் அறிவிப்பின் வழியாகவே அன்றி இதனை நாம் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي ثَوَابِ الشُّهَدَاءِ

பாடம்: ஷுஹதாக்களின் நற்பலன் குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1640

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ طَلْحَةَ الْيَرْبُوعِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الْقَتْلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُكَفِّرُ كُلَّ خَطِيئَةٍ " . فَقَالَ جِبْرِيلُ إِلاَّ الدَّيْنَ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " إِلاَّ الدَّيْنَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ وَجَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي قَتَادَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي بَكْرٍ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ هَذَا الشَّيْخِ . قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَلَمْ يَعْرِفْهُ وَقَالَ أُرَى أَنَّهُ أَرَادَ حَدِيثَ حُمَيْدٍ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " لَيْسَ أَحَدٌ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ يَسُرُّهُ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا إِلاَّ الشَّهِيدُ " .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் கொல்லப்படுவது ஒவ்வொரு பாவத்திற்கும் பரிகாரமாகும்." (இதைக் கேட்டதும்) ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள்: "(ஆனால்) கடனைத் தவிர" என்றார்கள். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்களும்: "(ஆம்,) கடனைத் தவிர" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் கஅப் பின் உஜ்ரா, ஜாபிர், அபூ ஹுரைரா மற்றும் அபூ கதாதா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' (அறிவிப்பாளர் தொடரில் தனித்தன்மை வாய்ந்தது) ஆகும். அபூ பக்ர் (இப்னு அய்யாஷ் எனும் அறிவிப்பாளர்) அவர்களின் ஹதீஸாக இதை நாம் இந்த ஷைக் (யஹ்யா பின் தல்ஹா) அவர்களிடமிருந்து தவிர (வேறு வழியில்) அறியவில்லை.

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: நான் இந்த ஹதீஸைப் பற்றி முஹம்மது பின் இஸ்மாயீல் (இமாம் புகாரி) அவர்களிடம் கேட்டேன், அவருக்கு இது தெரிந்திருக்கவில்லை. அவர் (இமாம் புகாரி) கூறினார்கள்: "அவர் (யஹ்யா பின் தல்ஹா), ஹுமைத் வழியாக அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கும் நபி (ஸல்) அவர்களின் ஹதீஸான, 'சொர்க்கவாசிகளில் ஷஹீதைத் தவிர வேறு எவரும் உலகிற்குத் திரும்ப விரும்பமாட்டார்கள்' என்ற ஹதீஸையே (தவறாக) உத்தேசித்தார் என்று நான் கருதுகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1641

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنِ ابْنِ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ أَرْوَاحَ الشُّهَدَاءِ فِي طَيْرٍ خُضْرٍ تَعْلُقُ مِنْ ثَمَرَةِ الْجَنَّةِ أَوْ شَجَرِ الْجَنَّةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

கஅப் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஷுஹதாக்களின் ஆன்மாக்கள் பச்சை நிறப் பறவைகளில் இருக்கின்றன; அவை சொர்க்கத்தின் கனிகளிலிருந்தோ அல்லது சொர்க்கத்தின் மரங்களிலிருந்தோ (தொங்கிக்கொண்டு) உண்கின்றன.”

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1642

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ عَامِرٍ الْعُقَيْلِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ عُرِضَ عَلَىَّ أَوَّلُ ثَلاَثَةٍ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ شَهِيدٌ وَعَفِيفٌ مُتَعَفِّفٌ وَعَبْدٌ أَحْسَنَ عِبَادَةَ اللَّهِ وَنَصَحَ لِمَوَالِيهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “சொர்க்கத்தில் நுழையும் முதல் மூன்று பேர் எனக்குக் காட்டப்பட்டனர்: ஒரு ஷஹீத் (அல்லாஹ்வின் பாதையில் உயிர் தியாகம் செய்தவர்); (பாவங்களை விட்டும்) விலகியிருப்பவரும் (பிறரிடம் கையேந்தாத) தன்மானம் காப்பவரும்; மேலும் அல்லாஹ்வின் வணக்கத்தை அழகிய முறையில் நிறைவேற்றி, தன் எஜமானர்களுக்கு விசுவாசமாக இருந்த ஓர் அடிமை.”

அபூ ஈஸா கூறினார்: இது ஹஸன் ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1643

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ مَا مِنْ عَبْدٍ يَمُوتُ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ يُحِبُّ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا وَأَنَّ لَهُ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا إِلاَّ الشَّهِيدُ لِمَا يَرَى مِنْ فَضْلِ الشَّهَادَةِ فَإِنَّهُ يُحِبُّ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا فَيُقْتَلَ مَرَّةً أُخْرَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ ابْنُ أَبِي عُمَرَ قَالَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ كَانَ عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ أَسَنَّ مِنَ الزُّهْرِيِّ ‏.‏

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்விடம் தனக்காக (மறுமையின்) நன்மை இருக்கப்பெற்ற நிலையில் மரணிக்கும் எந்தவொரு அடியாரும், உலகிற்குத் திரும்பி வரவோ, உலகத்தையும் அதிலுள்ள அனைத்தையும் பெறவோ விரும்புவதில்லை; ஷஹீதைத் (இறைவழியில் உயிர் தியாகம் செய்தவரைத்) தவிர. ஏனெனில் உயிர் தியாகத்தின் சிறப்பை அவர் (மறுமையில் கண்ணாரக்) காண்கிறார். எனவே அவர் உலகிற்குத் திரும்பி வந்து, மற்றொரு முறை கொல்லப்படுவதை விரும்புகிறார்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

இப்னு அபீ உமர் அவர்கள் கூறினார்கள்: "சுஃப்யான் பின் உயைனா அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அம்ர் பின் தீனார் அவர்கள் அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களை விட வயதில் மூத்தவர்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الشُّهَدَاءِ عِنْدَ اللَّهِ

அல்லாஹ்விடம் ஷஹீத்களின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

1644

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ دِينَارٍ، عَنْ أَبِي يَزِيدَ الْخَوْلاَنِيِّ، أَنَّهُ سَمِعَ فَضَالَةَ بْنَ عُبَيْدٍ، يَقُولُ سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ الشُّهَدَاءُ أَرْبَعَةٌ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ جَيِّدُ الإِيمَانِ لَقِيَ الْعَدُوَّ فَصَدَقَ اللَّهَ حَتَّى قُتِلَ فَذَلِكَ الَّذِي يَرْفَعُ النَّاسُ إِلَيْهِ أَعْيُنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ هَكَذَا ‏"‏ ‏.‏ وَرَفَعَ رَأْسَهُ حَتَّى وَقَعَتْ قَلَنْسُوَتُهُ ‏.‏ قَالَ فَمَا أَدْرِي

أَقَلَنْسُوَةَ عُمَرَ أَرَادَ أَمْ قَلَنْسُوَةَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " وَرَجُلٌ مُؤْمِنٌ جَيِّدُ الإِيمَانِ لَقِيَ الْعَدُوَّ فَكَأَنَّمَا ضُرِبَ جِلْدُهُ بِشَوْكِ طَلْحٍ مِنَ الْجُبْنِ أَتَاهُ سَهْمٌ غَرْبٌ فَقَتَلَهُ فَهُوَ فِي الدَّرَجَةِ الثَّانِيَةِ وَرَجُلٌ مُؤْمِنٌ خَلَطَ عَمَلاً صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا لَقِيَ الْعَدُوَّ فَصَدَقَ اللَّهَ حَتَّى قُتِلَ فَذَلِكَ فِي الدَّرَجَةِ الثَّالِثَةِ وَرَجُلٌ مُؤْمِنٌ أَسْرَفَ عَلَى نَفْسِهِ لَقِيَ الْعَدُوَّ فَصَدَقَ اللَّهَ حَتَّى قُتِلَ فَذَلِكَ فِي الدَّرَجَةِ الرَّابِعَةِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَطَاءِ بْنِ دِينَارٍ . قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ قَدْ رَوَى سَعِيدُ بْنُ أَبِي أَيُّوبَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ دِينَارٍ وَقَالَ عَنْ أَشْيَاخٍ مِنْ خَوْلاَنَ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِي يَزِيدَ . وَقَالَ عَطَاءُ بْنُ دِينَارٍ لَيْسَ بِهِ بَأْسٌ .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக ஃபளலா பின் உபைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்:

“ஷஹீத்கள் (உயிர்த்தியாகிகள்) நான்கு வகையினர் ஆவர்:

1. **திடமான ஈமான் (நம்பிக்கை) கொண்ட ஒரு முஃமின்:** இவர் எதிரியைச் சந்திக்கிறார்; அல்லாஹ்விடம் உண்மையாக நடந்து கொள்கிறார் (போரில் உறுதியுடன் நின்று, தனது உயிரை தியாகம் செய்கிறார்); இறுதியில் கொல்லப்படுகிறார். மறுமை நாளில் மக்கள் இவரை நோக்கி, ‘இவ்வாறாக’ தங்கள் கண்களை உயர்த்திப் பார்ப்பார்கள்.”

(இதைச் சொல்லும்போது) நபி (ஸல்) அவர்கள் (அல்லது உமர் (ரழி) அவர்கள்) தமது தலையை உயர்த்தினார்கள்; அவர்களின் தொப்பி கீழே விழும் அளவுக்கு (தலையை உயர்த்திக் காட்டினார்கள்).

(அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்: ‘விழுந்தது உமர் (ரழி) அவர்களின் தொப்பியா அல்லது நபி (ஸல்) அவர்களின் தொப்பியா என்று எனக்குத் தெரியவில்லை’).

2. **திடமான ஈமான் கொண்ட (மற்றொரு) முஃமின்:** இவர் எதிரியைச் சந்திக்கிறார்; ஆனால் (போர்க்களத்தின் பயங்கரத்தால் ஏற்பட்ட) கோழைத்தனம் காரணமாக, சீமைக்கருவேல மரத்தின் முட்களால் மேனியில் குத்தப்படுவது போன்று (பயத்தால் உடல் சிலிர்த்து) காணப்படுகிறார். இந்நிலையில் எங்கிருந்தோ வந்த அம்பு (இலக்கு மாறி வந்து) அவரைத் தாக்கி கொன்றுவிடுகிறது. இவர் (தகுதியில்) இரண்டாம் நிலையில் உள்ளார்.

3. **நற்செயல்களையும் தீய செயல்களையும் கலந்து செய்த ஒரு முஃமின்:** இவர் எதிரியைச் சந்திக்கிறார்; அல்லாஹ்விடம் உண்மையாக நடந்து கொள்கிறார் (போரில் உறுதியுடன் நின்று, தனது உயிரை தியாகம்

செய்கிறார்); இறுதியில் கொல்லப்படுகிறார். இவர் மூன்றாம் நிலையில் உள்ளார்.

4. **தமக்குத் தாமே வரம்பு மீறிக்கொண்ட (பெரும் பாவங்கள் செய்த) ஒரு முஃமின்:** இவர் எதிரியைச் சந்திக்கிறார்; அல்லாஹ்விடம் உண்மையாக நடந்து கொள்கிறார் (போரில் உறுதியுடன் நின்று, தனது உயிரை தியாகம் செய்கிறார்); இறுதியில் கொல்லப்படுகிறார். இவர் நான்காம் நிலையில் உள்ளார்.''

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' ஆகும். அதா பின் தீனார் அவர்களின் அறிவிப்பு வழியாகவே இதை நாங்கள் அறிவோம். முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டுள்ளேன்: "ஸயீத் பின் அபீ அய்யூப் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை அதா பின் தீனார் இடமிருந்து - கவ்லான் குலத்தைச் சார்ந்த ஷெய்க்குகள் வழியாக அறிவித்துள்ளார். அதில் 'அபூ யஸீத்' என்பவரை அவர் குறிப்பிடவில்லை." மேலும், "அதா பின் தீனார் குறைவற்றவர் (நம்பகமானவர்)" என்றும் அவர் கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي غَزْوِ الْبَحْرِ

கடற்போர்கள் குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1645

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّهُ سَمِعَهُ يَقُولُ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدْخُلُ عَلَى أُمِّ حَرَامٍ بِنْتِ مِلْحَانَ فَتُطْعِمُهُ وَكَانَتْ أُمُّ حَرَامٍ تَحْتَ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ فَدَخَلَ عَلَيْهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمًا فَأَطْعَمَتْهُ وَجَلَسَتْ تَفْلِي رَأْسَهُ فَنَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ اسْتَيْقَظَ وَهُوَ يَضْحَكُ قَالَتْ فَقُلْتُ مَا يُضْحِكُكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " نَاسٌ مِنْ أُمَّتِي عُرِضُوا عَلَىَّ غُزَاةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَرْكَبُونَ ثَبَجَ هَذَا الْبَحْرِ مُلُوكٌ عَلَى الأَسِرَّةِ أَوْ مِثْلُ الْمُلُوكِ عَلَى الأَسِرَّةِ " . قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ادْعُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَنِي مِنْهُمْ . فَدَعَا لَهَا ثُمَّ وَضَعَ رَأْسَهُ فَنَامَ ثُمَّ اسْتَيْقَظَ وَهُوَ يَضْحَكُ قَالَتْ فَقُلْتُ لَهُ مَا يُضْحِكُكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " نَاسٌ مِنْ أُمَّتِي عُرِضُوا عَلَىَّ غُزَاةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ " . نَحْوَ مَا قَالَ فِي الأَوَّلِ قَالَتْ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ادْعُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَنِي

مِنْهُمْ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَنْتِ مِنَ الأَوَّلِينَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَرَكِبَتْ أُمُّ حَرَامٍ الْبَحْرَ فِي زَمَانِ مُعَاوِيَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ فَصُرِعَتْ عَنْ دَابَّتِهَا حِينَ خَرَجَتْ مِنَ الْبَحْرِ فَهَلَكَتْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأُمُّ حَرَامٍ بِنْتُ مِلْحَانَ هِيَ أُخْتُ أُمِّ سُلَيْمٍ وَهِيَ خَالَةُ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உம்மு ஹராம் பின்த் மில்ஹான் (ரழி) அவர்களிடம் வருவது வழக்கம் (அதாவது, அவர் மஹ்ரம் உறவுடையவர் என்பதால்). அப்போது அவர்கள் நபியவர்களுக்கு உணவளிப்பார்கள். உம்மு ஹராம் (ரழி) அவர்கள் உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்களின் மனைவியாக இருந்தார்கள். ஒருமுறை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம் சென்றபோது, அவர் நபியவர்களுக்கு உணவளித்துவிட்டு, (நபியவர்களின்) தலையில் பேன் பார்த்துக்கொண்டிருந்தார் (அதாவது, அவரது தலையைச் சீவி, பேன்களை அகற்றும் பணி). அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உறங்கிவிட்டார்கள். பின்னர் சிரித்துக்கொண்டே விழித்தார்கள்.

அவர் (உம்மு ஹராம்) கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! தங்களை சிரிக்க வைத்தது எது?" என்று நான் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "என் உம்மத்தில் சிலர் அல்லாஹ்வின் பாதையில் போரிடுபவர்களாக (அதாவது, இஸ்லாத்திற்காகப் போர் புரியும் வீரர்கள்) எனக்கு (கனவில்) எடுத்துக்காட்டப்பட்டார்கள். அவர்கள் அரியணைகளில் வீற்றிருக்கும் அரசர்களைப் போன்று, அல்லது அரியணைகளில் வீற்றிருக்கும் அரசர்களாக இந்தக் கடலின் முதுகின் மீது சவாரி செய்கிறார்கள் (அதாவது, கப்பல்களில் கடல் பயணம் மேற்கொள்பவர்கள், மிகுந்த கண்ணியத்துடனும், வசதியுடனும்)" என்று கூறினார்கள்.

நான், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர்களில் ஒருவராக என்னையும் ஆக்குமாறு அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தியுங்கள்" என்று கூறினேன். அவ்வாறே அவருக்காக நபியவர்கள் பிரார்த்தித்தார்கள். பின்னர் (மீண்டும்) தன் தலையை சாய்த்து உறங்கினார்கள். பின்னர் சிரித்துக்கொண்டே விழித்தார்கள்.

அவர் (உம்மு ஹராம்) கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! தங்களை சிரிக்க வைத்தது எது?" என்று நான் அவரிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "என் உம்மத்தில் சிலர் அல்லாஹ்வின் பாதையில் போரிடுபவர்களாக எனக்கு (கனவில்) எடுத்துக்காட்டப்பட்டார்கள்" என்று முன்பு கூறியதைப் போலவே கூறினார்கள்.

நான், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர்களில் ஒருவராக என்னையும் ஆக்குமாறு அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தியுங்கள்" என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், "நீ (முதலில் சென்ற) முன் சென்றவர்களில் ஒருவராக இருக்கிறாய் (அதாவது, முதல் குழுவில் இடம்பெறுவாய்)" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்): ஆகவே, உம்மு ஹராம் (ரழி) அவர்கள்

முஆவியா பின் அபீ சுஃப்யான் (ரழி) அவர்களின் காலத்தில் கடல் பயணம் மேற்கொண்டார்கள். கடலிலிருந்து வெளியே வந்தபோது, தன்னுடைய வாகனத்திலிருந்து கீழே விழுந்து மரணமடைந்தார்கள் (அதாவது, கடல் பயணத்தை முடித்து, தரையிறங்கிய பின் தனது வாகனத்திலிருந்து தவறி விழுந்து ஷஹீதானார்கள்).

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். உம்மு ஹராம் பின்த் மில்ஹான் (ரழி) அவர்கள் உம்மு சுலைம் (ரழி) அவர்களின் சகோதரி ஆவார். மேலும் அவர் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களின் தாயின் சகோதரி ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يُقَاتِلُ رِيَاءً وَلِلدُّنْيَا

காட்சிக்காகவும் உலக விஷயங்களுக்காகவும் போரிடுபவர் குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1646

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الرَّجُلِ يُقَاتِلُ شَجَاعَةً وَيُقَاتِلُ حَمِيَّةً وَيُقَاتِلُ رِيَاءً فَأَىُّ ذَلِكَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ مَنْ قَاتَلَ لِتَكُونَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், வீரத்திற்காகப் போரிடும் மனிதர் பற்றியும், குலப்பெருமைக்காகவோ (அல்லது தன்மான உணர்வுக்காகவோ, கோபத்தின் காரணமாகவோ) போரிடும் மனிதர் பற்றியும், பிறர் பார்க்க வேண்டும் என்பதற்காகப் போரிடும் மனிதர் பற்றியும் கேட்கப்பட்டது. அவர்களில் யார் அல்லாஹ்வின் பாதையில் (போரிடுபவர்)? அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எவர் அல்லாஹ்வின் வார்த்தை மேலோங்கி இருக்க வேண்டும் என்பதற்காகப் போரிட்டாரோ, அவரே அல்லாஹ்வின் பாதையில் (போரிடுபவர்).'

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து ஒரு செய்தி உள்ளது. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1647

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ وَقَّاصٍ اللَّيْثِيِّ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّمَا الأَعْمَالُ بِالنِّيَّةِ وَإِنَّمَا لاِمْرِئٍ مَا نَوَى فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَإِلَى رَسُولِهِ فَهِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى دُنْيَا يُصِيبُهَا أَوِ امْرَأَةٍ يَتَزَوَّجُهَا فَهِجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ هَذَا عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ ‏.‏ قَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ يَنْبَغِي أَنْ نَضَعَ هَذَا الْحَدِيثَ فِي كُلِّ بَابٍ ‏.‏

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக செயல்கள் எண்ணங்களைப் பொறுத்தே அமைகின்றன, மேலும் ஒவ்வொரு மனிதருக்கும் அவர் எண்ணியதுதான் கிடைக்கும். ஆகவே, எவருடைய ஹிஜ்ரத் (இறைவழியில் நாட்டைத் துறந்து செல்வது) அல்லாஹ்வுக்காகவும் அவனுடைய தூதருக்காகவும் இருந்ததோ, அவருடைய ஹிஜ்ரத் அல்லாஹ்வுக்காகவும் அவனுடைய தூதருக்காகவும் அமைந்தது. மேலும் எவருடைய ஹிஜ்ரத் உலக ஆதாயத்திற்காகவோ (அதை அடைவதற்காகவோ), அல்லது ஒரு பெண்ணை மணமுடித்துக் கொள்வதற்காகவோ இருந்ததோ, அவருடைய ஹிஜ்ரத் அவர் எதற்காக ஹிஜ்ரத் செய்தாரோ அதற்காகவே அமையும்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மாலிக் பின் அனஸ், சுஃப்யான் அத்-தவ்ரி மற்றும் ஒன்றுக்கும் மேற்பட்ட இமாம்கள் இந்த ஹதீஸை யஹ்யா பின் ஸயீத் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். மேலும் யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்-அன்சாரி அவர்களின் அறிவிப்பாக அன்றி வேறு விதமாக இது அறிவிக்கப்பட்டதாக நாம் அறியவில்லை. அப்துர் ரஹ்மான் பின் மஹ்தி அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸை ஒவ்வொரு அத்தியாயத்திலும் நாம் சேர்க்க வேண்டியது அவசியம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْغُدُوِّ وَالرَّوَاحِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

அல்லாஹ்வின் பாதையில் காலையிலும் மாலையிலும் புறப்படுவதன் சிறப்பு

1648

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا الْعَطَّافُ بْنُ خَالِدٍ الْمَخْزُومِيُّ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ غَدْوَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا وَمَوْضِعُ سَوْطٍ فِي الْجَنَّةِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي أَيُّوبَ وَأَنَسٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

சஹ்ல் பின் சஅத் அஸ்ஸாஇதீ (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஒரு காலைப் பயணம் (அல்லது ஒரு முயற்சி/பயணம்) இவ்வுலகம் மற்றும் அதிலுள்ள அனைத்தையும் விட சிறந்ததாகும். மேலும் சொர்க்கத்தில் ஒரு சாட்டையளவு இடம் இவ்வுலகம் மற்றும் அதிலுள்ள அனைத்தையும் விட சிறந்ததாகும்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அபூ அய்யூப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், மற்றும் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன.

இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1649

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالْحَجَّاجُ عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ غَدْوَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ رَوْحَةٌ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأَبُو حَازِمٍ الَّذِي رَوَى عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ هُوَ أَبُو حَازِمٍ الزَّاهِدُ وَهُوَ مَدَنِيٌّ وَاسْمُهُ سَلَمَةُ بْنُ دِينَارٍ ‏.‏ وَأَبُو حَازِمٍ هَذَا الَّذِي رَوَى عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ هُوَ أَبُو حَازِمٍ الأَشْجَعِيُّ الْكُوفِيُّ وَاسْمُهُ سَلْمَانُ وَهُوَ مَوْلَى عَزَّةَ الأَشْجَعِيَّةِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களும் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் (அவனுடைய திருப்தியை நாடி) ஒரு காலைப் பயணம் அல்லது ஒரு மாலைப் பயணம்,

இவ்வுலகத்தையும் அதில் உள்ள அனைத்தையும் விடச் சிறந்தது."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் கரீப் ஆகும்.

ஸஹ்ல் பின் ஸஃத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த அபூ ஹாஸிம் அவர்கள், அபூ ஹாஸிம் அஸ்-ஸாஹித் ஆவார்கள். அவர்கள் அல்-மதீனாவைச் சேர்ந்தவர்கள், மேலும் அவர்களின் பெயர் ஸலமா பின் தீனார் ஆகும். ஆனால் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த (இந்த) அபூ ஹாஸிம் அவர்கள், அபூ ஹாஸிம் அல்-அஷ்ஜஈ அல்-கூஃபீ ஆவார்கள்; அவர்களின் பெயர் ஸல்மான், மேலும் அவர்கள் அஸ்ஸா அல்-அஷ்ஜஇய்யா அவர்களின் விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமை ஆவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1650

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقُرَشِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِلاَلٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي ذُبَابٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ مَرَّ رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِشِعْبٍ فِيهِ عُيَيْنَةٌ مِنْ مَاءٍ عَذْبَةٌ فَأَعْجَبَتْهُ لِطِيبِهَا فَقَالَ لَوِ اعْتَزَلْتُ النَّاسَ فَأَقَمْتُ فِي هَذَا الشِّعْبِ وَلَنْ أَفْعَلَ حَتَّى أَسْتَأْذِنَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ فَذَكَرَ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ لاَ تَفْعَلْ فَإِنَّ مَقَامَ أَحَدِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَفْضَلُ مِنْ صَلاَتِهِ فِي بَيْتِهِ سَبْعِينَ عَامًا أَلاَ تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَيُدْخِلَكُمُ الْجَنَّةَ اغْزُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ قَاتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فُوَاقَ نَاقَةٍ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவர், இனிமையான (மற்றும் தூய்மையான) நீரூற்று ஒன்றைக் கொண்ட ஒரு கணவாயைக் கடந்து சென்றார். அதன் இனிமை அவரை மிகவும் கவர்ந்தது (அல்லது அவருக்கு மிகவும் பிடித்திருந்தது). எனவே அவர் கூறினார்: 'நான் மக்களிலிருந்து விலகி (தனித்து) இந்தக் கணவாயில் தங்கிவிட வேண்டும். ஆனால் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் அனுமதி கேட்கும் வரை நான் அதைச் செய்ய மாட்டேன்.' எனவே அவர் அதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் குறிப்பிட்டபோது, அவர்கள் (அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்)) கூறினார்கள்: 'அவ்வாறு செய்யாதீர்கள். நிச்சயமாக உங்களில் ஒருவர் அல்லாஹ்வின் பாதையில் (போருக்காக) நிற்பது, எழுபது ஆண்டுகள் தன் வீட்டில் தொழும் தொழுகையை விட மிகச் சிறந்தது. அல்லாஹ் உங்கள் பாவங்களை மன்னித்து, உங்களை சொர்க்கத்தில் நுழையச் செய்வதை நீங்கள் விரும்பவில்லையா? (அப்படியானால்) அல்லாஹ்வின் பாதையில்

போரிடுங்கள். எவர் அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஒரு ஒட்டகத்தின் இரு கறவைகளுக்கு இடைப்பட்ட மிகக் குறுகிய நேரத்திற்குப் போரிடுகிறாரோ, அவருக்கு சொர்க்கம் கட்டாயமாகி விடுகிறது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1651

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَغَدْوَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ رَوْحَةٌ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا وَلَقَابُ قَوْسِ أَحَدِكُمْ أَوْ مَوْضِعُ يَدِهِ فِي الْجَنَّةِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا وَلَوْ أَنَّ امْرَأَةً مِنْ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ اطَّلَعَتْ إِلَى الأَرْضِ لأَضَاءَتْ مَا بَيْنَهُمَا وَلَمَلأَتْ مَا بَيْنَهُمَا رِيحًا وَلَنَصِيفُهَا عَلَى رَأْسِهَا خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "காலையிலோ அல்லது மாலையிலோ அல்லாஹ்வின் பாதையில் புறப்பட்டுச் செல்வது இவ்வுலகம் மற்றும் அதிலுள்ளவற்றை விடச் சிறந்ததாகும். மேலும், உங்களில் ஒருவரின் வில்லின் அளவுக்குரிய இடம் - அல்லது அவரின் கை அளவுக்குரிய இடம் - சொர்க்கத்தில் (கிடைப்பது) இவ்வுலகம் மற்றும் அதிலுள்ளவற்றை விடச் சிறந்ததாகும். மேலும், சொர்க்கத்து பெண்களில் ஒரு பெண் பூமியை எட்டிப்பார்த்தால், அவள் (வானங்களுக்கும் பூமிக்கும்) இடையில் உள்ளவற்றை ஒளிமயமாக்குவாள்; மேலும் அவ்விரண்டிற்கும் இடைப்பட்டதை நறுமணத்தால் நிரப்பிவிடுவாள். மேலும் அவளுடைய தலையில் உள்ள முக்காடு இவ்வுலகம் மற்றும் அதிலுள்ளவற்றை விடச் சிறந்ததாகும்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَىُّ النَّاسِ خَيْرٌ

மக்களில் சிறந்தவர் யார் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1652

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَشَجِّ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ النَّاسِ رَجُلٌ مُمْسِكٌ بِعِنَانِ فَرَسِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِالَّذِي يَتْلُوهُ رَجُلٌ مُعْتَزِلٌ فِي غُنَيْمَةٍ لَهُ يُؤَدِّي حَقَّ اللَّهِ فِيهَا أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِشَرِّ النَّاسِ رَجُلٌ يُسْأَلُ بِاللَّهِ وَلاَ يُعْطِي بِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَيُرْوَى هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்களில் சிறந்தவரைப் பற்றி நான் உங்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டாமா? அல்லாஹ்வின் பாதையில் (ஜிஹாதில் ஈடுபடுவதற்காக) தன் குதிரையின் கடிவாளத்தைப் பிடித்துக் கொள்பவர் (அவரே). அவருக்கு அடுத்த நிலையில் உள்ளவரைப் பற்றி நான் உங்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டாமா? (சமூகத்திலிருந்து) ஒதுங்கி, தம்முடைய ஒரு சிறிய ஆட்டு மந்தையோடு (தனித்து) வாழ்ந்து, அதன் மூலம் அல்லாஹ்வின் உரிமையை (ஸகாத் போன்ற கடமைகளை) நிறைவேற்றும் மனிதர் (அவரே). மக்களில் மிக மோசமானவரைப் பற்றி நான் உங்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டாமா? அல்லாஹ்வின் பெயரால் (அவரிடம்) கேட்கப்பட, அவர் (அல்லாஹ்வுக்காக) கொடுக்காத மனிதர் (அவரே)."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும். இந்த ஹதீஸ் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு அறிவிப்பாளர் தொடர்கள் வழியாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ سَأَلَ الشَّهَادَةَ

ஷஹாதத்தை (இறைவழியில் உயிர்த்தியாகம்) கேட்பவர் பற்றி வந்துள்ளவை

1653

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَهْلِ بْنِ عَسْكَرٍ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ كَثِيرٍ الْمِصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ شُرَيْحٍ، أَنَّهُ سَمِعَ سَهْلَ بْنَ أَبِي أُمَامَةَ بْنِ سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ سَأَلَ اللَّهَ الشَّهَادَةَ مِنْ قَلْبِهِ صَادِقًا بَلَّغَهُ اللَّهُ مَنَازِلَ

الشُّهَدَاءِ وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ شُرَيْحٍ . وَقَدْ رَوَاهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ صَالِحٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ شُرَيْحٍ . وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ شُرَيْحٍ يُكْنَى أَبَا شُرَيْحٍ وَهُوَ إِسْكَنْدَرَانِيٌّ . وَفِي الْبَابِ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ .

ஸஹ்ல் பின் ஹுனைஃப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
'எவர் ஒருவர் தன் இதயத்தில் உண்மையாக அல்லாஹ்விடம் தியாக மரணத்தைக் (ஷஹாதத்) கேட்கிறாரோ, அவர் தம் படுக்கையில் இறந்தாலும் சரியே, அல்லாஹ் அவருக்கு தியாகிகளின் (ஷுஹதாக்களின்) அந்தஸ்தை வழங்குவான்.'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: ஸஹ்ல் பின் ஹுனைஃப் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும். இதை அப்துர்-ரஹ்மான் பின் ஷுரைஹ் அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாகவே அன்றி நாம் அறியவில்லை. அப்துல்லாஹ் பின் ஸாலிஹ் அவர்கள் இதை அப்துர்-ரஹ்மான் பின் ஷுரைஹ் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். அப்துர்-ரஹ்மான் பின் ஷுரைஹ் அவர்களின் குன்யா (பட்டப்பெயர்) அபூ ஷுரைஹ் ஆகும். மேலும் அவர் இஸ்கந்தரியாவைச் சேர்ந்தவர். இவ்விஷயமாக முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் வழியாகவும் (ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1654

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ مُوسَى، عَنْ مَالِكِ بْنِ يُخَامِرَ السَّكْسَكِيِّ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ سَأَلَ اللَّهَ الْقَتْلَ فِي سَبِيلِهِ صَادِقًا مِنْ قَلْبِهِ أَعْطَاهُ اللَّهُ أَجْرَ الشَّهِيدِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் அல்லாஹ்விடம் அவனுடைய பாதையில் கொல்லப்படுவதை (தியாக மரணத்தை), தன் உள்ளத்திலிருந்து உண்மையுடன் கேட்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவருக்கு ஓர் உயிர் தியாகியின் (ஷஹீதின்) நற்கூலியை வழங்குவான்."
அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْمُجَاهِدِ وَالنَّاكِحِ وَالْمُكَاتَبِ وَعَوْنِ اللَّهِ إِيَّاهُمْ

முஜாஹித், திருமணம் செய்பவர், முகாதிப் மற்றும் அவர்களுக்கான அல்லாஹ்வின் உதவி பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1655

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ثَلاَثَةٌ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ عَوْنُهُمُ الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُكَاتَبُ الَّذِي يُرِيدُ الأَدَاءَ وَالنَّاكِحُ الَّذِي يُرِيدُ الْعَفَافَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மூவர் இருக்கிறார்கள்; அவர்களுக்கு உதவுவது அல்லாஹ் மீது கடமையாகும்: அல்லாஹ்வின் பாதையில் அறப்போர் புரிபவர் (முஜாஹித்), தன்னுடைய விடுதலைக்கான ஒப்பந்தத் தொகையைச் செலுத்த நாடும் அடிமை (முகாதப்), மற்றும் கற்பொழுக்கத்தை நாடி திருமணம் செய்பவர்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِيمَنْ يُكْلَمُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

அல்லாஹ்வின் பாதையில் காயமடைந்தவர் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1656

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏لاَ يُكْلَمُ أَحَدٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَنْ يُكْلَمُ فِي سَبِيلِهِ إِلاَّ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اللَّوْنُ لَوْنُ الدَّمِ وَالرِّيحُ رِيحُ الْمِسْكِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் எவர் காயமடைந்தாலும் - மேலும் அல்லாஹ்வின் பாதையில் யார் காயமடைந்தார்கள் என்பதை அல்லாஹ்வே நன்கறிவான் - அவர் மறுமை நாளில் வரும்போது, (அக்காயத்தின்) நிறம் இரத்தத்தின் நிறமாகவும், (அதன்) மணம் கஸ்தூரியின் மணமாகவும் இருக்கும் நிலையிலேயே வருவார்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இது அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1657

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ مُوسَى، عَنْ مَالِكِ بْنِ يُخَامِرَ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَاتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مِنْ رَجُلٍ مُسْلِمٍ فُوَاقَ نَاقَةٍ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ وَمَنْ جُرِحَ جُرْحًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ نُكِبَ نَكْبَةً فَإِنَّهَا تَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَغْزَرِ مَا كَانَتْ لَوْنُهَا الزَّعْفَرَانُ وَرِيحُهَا كَالْمِسْكِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் அல்லாஹ்வின் பாதையில் - ஒரு முஸ்லிமான ஆண் - ஒரு ஒட்டகத்தின் பால் கறக்கும் இடைவேளை நேரமாவது போர் புரிகிறாரோ, அவருக்கு சொர்க்கம் கட்டாயமாகி விடுகிறது. மேலும் எவர் அல்லாஹ்வின் பாதையில் காயம் அடைந்தாலோ அல்லது அடிபட்டாலோ, நிச்சயமாக அது (அந்தக் காயம்) மறுமை நாளில், அது (ஏற்பட்டபோது) இருந்ததைப் போன்று மிக அதிகமாக (இரத்தம் வழியும் நிலையில்) வரும். அதன் நிறம் குங்குமப்பூவின் நிறமாகவும், அதன் மணம் கஸ்தூரியின் மணம் போலும் இருக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَىُّ الأَعْمَالِ أَفْضَلُ

செயல்களில் சிறந்தது எது? என்பது பற்றிய பாடம்

1658

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَىُّ الأَعْمَالِ أَفْضَلُ أَوْ أَىُّ الأَعْمَالِ خَيْرٌ قَالَ ‏"‏ إِيمَانٌ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ‏"‏ ‏.‏ قِيلَ ثُمَّ أَىُّ شَيْءٍ قَالَ ‏"‏ الْجِهَادُ سَنَامُ الْعَمَلِ ‏"‏ ‏.‏ قِيلَ ثُمَّ أَىُّ شَيْءٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ ثُمَّ حَجٌّ مَبْرُورٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், 'எந்தச் செயல் சிறந்தது?' அல்லது 'எந்தச் செயல் நன்மையானது?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் மீதும் அவனுடைய தூதர் மீதும் நம்பிக்கை கொள்வது' என்று கூறினார்கள். 'பின்னர் எது?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'ஜிஹாத் (இறைவழியில் போராடுவது) செயல்களின் உச்சநிலை (மிகச் சிறந்த செயல்) ஆகும்' என்று கூறினார்கள். 'பின்னர் எது, அல்லாஹ்வின் தூதரே?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'பின்னர் ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட ஹஜ்' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்; இது அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ أَنَّ أَبْوَابَ الْجَنَّةِ تَحْتَ ظِلاَلِ السُّيُوفِ

வாள்களின் நிழலின் கீழ் சொர்க்கத்தின் வாசல்கள் உள்ளன என்பது பற்றி குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது

1659

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيُّ، عَنْ أَبِي عِمْرَانَ الْجَوْنِيِّ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ أَبِي بِحَضْرَةِ الْعَدُوِّ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ أَبْوَابَ الْجَنَّةِ تَحْتَ ظِلاَلِ السُّيُوفِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ رَثُّ الْهَيْئَةِ أَأَنْتَ سَمِعْتَ هَذَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَذْكُرُهُ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ فَرَجَعَ إِلَى أَصْحَابِهِ فَقَالَ أَقْرَأُ عَلَيْكُمُ السَّلاَمَ ‏.‏ وَكَسَرَ جَفْنَ سَيْفِهِ فَضَرَبَ بِهِ حَتَّى قُتِلَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ

نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ جَعْفَرِ بْنِ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيِّ . وَأَبُو عِمْرَانَ الْجَوْنِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ حَبِيبٍ وَأَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي مُوسَى قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ هُوَ اسْمُهُ .

அபூபக்ர் பின் அபீ மூஸா அல்-அஷ்அரீ அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "என் தந்தை (அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ ரழி) அவர்கள் எதிரிகளின் முன்னிலையில் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, சுவர்க்கத்தின் வாசல்கள் வாள்களின் நிழல்களின் கீழ் உள்ளன."' அப்பொழுது, மக்களில் பரட்டையான தோற்றமுடைய ஒருவர்: 'நீங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இதைக் கூறுவதைக் கேட்டீர்களா?' என்று கேட்டார். என் தந்தை (ரழி) அவர்கள் 'ஆம்' என்றார்கள். ஆகவே, அந்த மனிதர் தம் தோழர்களிடம் திரும்பிச் சென்று, 'நான் உங்களுக்கு ஸலாம் (அதாவது, இறுதி பிரியாவிடை) கூறுகிறேன்' என்று கூறி, தம் வாளின் உறையை உடைத்து, தம் வாளால் தாக்கி, அவர் கொல்லப்படும் வரை (தொடர்ந்து) போரிட்டார்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும். இதை நாம் ஜஃபர் பின் சுலைமான் அத்-துபஈ அவர்களின் அறிவிப்பாகவே தவிர வேறு விதமாக அறியவில்லை. அபூ இம்ரான் அல்-ஜவ்னீ அவர்களின் பெயர் 'அப்துல் மலிக் பின் ஹபீப்' ஆகும். அபூபக்ர் பின் அபீ மூஸாவைப் பொருத்தவரை, அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதுவே அவரின் பெயர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَىُّ النَّاسِ أَفْضَلُ

மக்களில் யார் மிகவும் சிறந்தவர்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

1660

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، حَدَّثَنَا الزُّهْرِيُّ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَزِيدَ اللَّيْثِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَىُّ النَّاسِ أَفْضَلُ قَالَ " رَجُلٌ يُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ " . قَالُوا ثُمَّ مَنْ قَالَ " ثُمَّ مُؤْمِنٌ فِي شِعْبٍ مِنَ الشِّعَابِ يَتَّقِي رَبَّهُ وَيَدَعُ النَّاسَ مِنْ شَرِّهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஸயீத் அல் குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், "மக்களில் யார் மிகவும் சிறந்தவர்கள்?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஜிஹாத் செய்யும் ஒரு மனிதர்." அதற்கு

(தோழர்கள்), "பிறகு யார்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "பிறகு, மலைப்பாதைகளில் ஒன்றில் (தனித்து) வசிப்பவரும், தன் இறைவனுக்கு அஞ்சி (அவனுடைய கட்டளைகளைப் பேணி) வாழ்பவரும், மக்களைத் தன் தீங்கிலிருந்து (பாதுகாப்பாக) விட்டுவிடுபவருமான ஒரு இறைநம்பிக்கையாளர்."
அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب فِي ثَوَابِ الشَّهِيدِ

உயிர்த்தியாகியின் நற்கூலி

1661

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ يَسُرُّهُ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا غَيْرُ الشَّهِيدِ فَإِنَّهُ يُحِبُّ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا يَقُولُ حَتَّى أُقْتَلَ عَشْرَ مَرَّاتٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مِمَّا يَرَى مِمَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ مِنَ الْكَرَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சொர்க்கவாசிகளில் எவரும் இவ்வுலகிற்குத் திரும்பி வருவதை விரும்பமாட்டார்கள் (அல்லது மகிழ்ச்சியடைய மாட்டார்கள்), ஷஹீதைத் (உயிர்த்தியாகியைத்) தவிர. அவர் நிச்சயமாக இவ்வுலகிற்குத் திரும்பி வர விரும்புவார். 'அல்லாஹ்வின் பாதையில் நான் பத்து முறை கொல்லப்பட வேண்டும்' என்று அவர் கூறுவார் (அதாவது, அந்தப் பெரும் வெகுமதியைப் பெற விரும்புவார்); ஏனெனில் அல்லாஹ் அவருக்கு வழங்கிய கண்ணியத்தை அவர் கண்டிருப்பதால்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1662

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே, அதே பொருளில் அறிவிக்கிறார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1663

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، حَدَّثَنَا نُعَيْمُ بْنُ حَمَّادٍ، حَدَّثَنَا بَقِيَّةُ بْنُ الْوَلِيدِ، عَنْ بَحِيرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لِلشَّهِيدِ عِنْدَ اللَّهِ سِتُّ خِصَالٍ يُغْفَرُ لَهُ فِي أَوَّلِ دَفْعَةٍ وَيَرَى مَقْعَدَهُ مِنَ الْجَنَّةِ وَيُجَارُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَيَأْمَنُ مِنَ الْفَزَعِ الأَكْبَرِ وَيُوضَعُ عَلَى رَأْسِهِ تَاجُ الْوَقَارِ الْيَاقُوتَةُ مِنْهَا خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا وَيُزَوَّجُ اثْنَتَيْنِ وَسَبْعِينَ زَوْجَةً مِنَ الْحُورِ الْعِينِ وَيُشَفَّعُ فِي سَبْعِينَ مِنْ أَقَارِبِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அல்-மிக்தாம் பின் மஅதீகரைப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஷஹீதுக்கு அல்லாஹ்விடம் ஆறு சிறப்புகள் உள்ளன. (அவர் காயமுற்று) சிந்தும் இரத்தத்தின் முதல் துளியிலேயே அவர் மன்னிக்கப்படுகிறார்; சுவர்க்கத்தில் அவரின் இருப்பிடம் அவருக்குக் காண்பிக்கப்படுகிறது; கப்ருடைய வேதனையிலிருந்து அவர் பாதுகாக்கப்படுகிறார்; மிகப்பெரும் திகிலிலிருந்து அவர் பாதுகாக்கப்படுகிறார்; கண்ணியத்தின் கிரீடம் அவரின் தலையில் சூட்டப்படுகிறது - அதிலுள்ள ஒரு இரத்தினம் இவ்வுலகம் மற்றும் அதிலுள்ள அனைத்தையும் விட சிறந்ததாகும்; சுவர்க்கத்து அல்-ஹூருல் ஈன்களிலிருந்து எழுபத்திரண்டு மனைவியர் அவருக்குத் திருமணம் செய்து வைக்கப்படுவதோடு, அவரின் உறவினர்களில் எழுபது பேருக்காக அவர் பரிந்துரை செய்யவும் (ஷஃபாஅத் செய்யவும்) அனுமதிக்கப்படுகிறார்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْمُرَابِطِ

எல்லைக் காவலரின் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1664

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي النَّضْرِ، حَدَّثَنَا أَبُو النَّضْرِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ رِبَاطُ يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا وَمَوْضِعُ سَوْطِ أَحَدِكُمْ فِي الْجَنَّةِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا وَلَرَوْحَةٌ يَرُوحُهَا الْعَبْدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ لَغَدْوَةٌ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸஹ்ல் பின் ஸஅத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(இஸ்லாமிய எல்லைகளைக் காக்கும்) ரிபாத் எனும் அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஒரு நாள் (காவல் புரிவது) இவ்வுலகம் மற்றும் அதிலுள்ளவற்றை விடச் சிறந்தது. மேலும், சொர்க்கத்தில் உங்களில் ஒருவரின் சாட்டை வைக்கும் அளவு இடம் இவ்வுலகம் மற்றும் அதிலுள்ளவற்றை விடச் சிறந்தது. மேலும், அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஒரு அடியான் செல்லும் மாலைப் பயணம் அல்லது காலைப் பயணம் இவ்வுலகம் மற்றும் அதிலுள்ளவற்றை விடச் சிறந்தது."

இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1665

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُنْكَدِرِ، قَالَ مَرَّ سَلْمَانُ الْفَارِسِيُّ بِشُرَحْبِيلَ بْنِ السِّمْطِ وَهُوَ فِي مُرَابَطٍ لَهُ وَقَدْ شَقَّ عَلَيْهِ وَعَلَى أَصْحَابِهِ قَالَ أَلاَ أُحَدِّثُكَ يَا ابْنَ السِّمْطِ بِحَدِيثٍ سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ بَلَى ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ رِبَاطُ يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَفْضَلُ وَرُبَّمَا قَالَ خَيْرٌ مِنْ صِيَامِ شَهْرٍ وَقِيَامِهِ وَمَنْ مَاتَ فِيهِ وُقِيَ فِتْنَةَ الْقَبْرِ وَنُمِّيَ لَهُ عَمَلُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

முஹம்மது பின் அல்-முன்கதிர் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
சல்மான் அல்-ஃபாரிஸி (ரழி) அவர்கள், ஷுரஹ்பீல் பின் அஸ்-ஸிம்த் ஒரு ராணுவக் காவல் முகாமில் (எல்லைப் பகுதியில்) தங்கியிருந்தபோது அவரைக் கடந்து சென்றார்கள்; அங்கு அவரும் அவருடைய தோழர்களும் சிரமங்களை அனுபவித்துக்கொண்டிருந்தனர் (காவல் பணியின் கடுமையால்).

சல்மான் (ரழி) அவர்கள், "இப்னு அஸ்-ஸிம்த் அவர்களே! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நான் செவியுற்ற ஒரு ஹதீஸை உங்களுக்கு நான் அறிவிக்கட்டுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "ஆம் (அறிவியுங்கள்)" என்றார்கள்.

சல்மான் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் செவியுற்றேன்:
"அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஒரு நாள் எல்லை காப்பது (ரிபாத் - இஸ்லாமிய நிலப்பரப்பைக் காக்கும் காவல் பணி), ஒரு மாதம் நோன்பு நோற்று, அதன் இரவுகளில் நின்று வணங்குவதை விட மிகச் சிறந்ததாகும் - அல்லது (நபி (ஸல்) அவர்கள்) 'மேலானது' என்று கூறியிருக்கலாம். மேலும், யார் அந்நிலையில் (ரிபாத் பணியில் இருக்கும்போது) மரணிக்கிறாரோ, அவர் கப்ருடைய சோதனையிலிருந்து (ஃபித்னத்துல் கப்ர்) பாதுகாக்கப்படுவார்; மேலும் அவருடைய நற்செயல்கள் அவருக்குக் கியாமத் நாள் வரை பெருக்கப்படும் (அவற்றின் பலன் தொடர்ந்து கிடைக்கும்)."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1666

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ رَافِعٍ، عَنْ سُمَىٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ لَقِيَ اللَّهَ بِغَيْرِ أَثَرٍ مِنْ جِهَادٍ لَقِيَ اللَّهَ وَفِيهِ ثُلْمَةٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الْوَلِيدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ رَافِعٍ ‏.‏ وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ رَافِعٍ قَدْ ضَعَّفَهُ بَعْضُ أَصْحَابِ الْحَدِيثِ ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ هُوَ ثِقَةٌ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَحَدِيثُ سَلْمَانَ إِسْنَادُهُ لَيْسَ بِمُتَّصِلٍ مُحَمَّدُ بْنُ الْمُنْكَدِرِ لَمْ يُدْرِكْ سَلْمَانَ الْفَارِسِيَّ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَيُّوبَ بْنِ مُوسَى عَنْ مَكْحُولٍ عَنْ شُرَحْبِيلَ بْنِ السِّمْطِ عَنْ سَلْمَانَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஜிஹாதில் (அல்லாஹ்வின் பாதையில் போராடியதன்) எந்தவொரு அடையாளமும் (அதன் நன்மைகளும், தியாகங்களும்) இல்லாமல் யார் அல்லாஹ்வைச் சந்திக்கிறாரோ, அவர் ஒரு குறையுடனேயே (ஆன்மீக ரீதியான குறைபாட்டுடன்) அல்லாஹ்வைச் சந்திக்கிறார்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் அல்-வலீத் பின் முஸ்லிம் அவர்கள் இஸ்மாயீல் பின் ராஃபி மூலம் அறிவிக்கும் அறிவிப்பாக 'கரீப்' ஆகும். இஸ்மாயீல் பின் ராஃபி அவர்களை ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களில் சிலர் பலவீனமானவர் எனத் தரப்படுத்தியுள்ளனர். முஹம்மது அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: "அவர் நம்பகமானவர், ஹதீஸில் 'முகாரிப்' (சராசரியானவர்)."

இந்த ஹதீஸ் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்கள் வழியாக இந்த வழி அல்லாத வேறு வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. சல்மான் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸைப் பொறுத்தவரை, அதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் இணைக்கப்படவில்லை; முஹம்மது பின் அல்-முன்கதிர் அவர்கள் சல்மான் அல்-ஃபாரிஸி (ரழி) அவர்களைச் சந்திக்கவில்லை.

மேலும் இந்த ஹதீஸ் அய்யூப் பின் மூஸா வழியாக, மக்ஹூல் அவர்களிடமிருந்தும், (அவர்) ஷுரஹ்பீல் பின் அஸ்-சிம்த் அவர்களிடமிருந்தும், (அவர்) சல்மான் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் இதே போன்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1667

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، حَدَّثَنِي أَبُو عَقِيلٍ، زُهْرَةُ بْنُ مَعْبَدٍ عَنْ أَبِي صَالِحٍ، مَوْلَى عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ قَالَ سَمِعْتُ عُثْمَانَ، وَهُوَ عَلَى الْمِنْبَرِ يَقُولُ إِنِّي كَتَمْتُكُمْ حَدِيثًا سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَرَاهِيَةَ تَفَرُّقِكُمْ عَنِّي ثُمَّ بَدَا لِي أَنْ أُحَدِّثَكُمُوهُ لِيَخْتَارَ امْرُؤٌ لِنَفْسِهِ مَا بَدَا لَهُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ رِبَاطُ يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ يَوْمٍ فِيمَا سِوَاهُ مِنَ الْمَنَازِلِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ أَبُو صَالِحٍ مَوْلَى عُثْمَانَ اسْمُهُ تُرْكَانُ ‏.‏

உதுமான் (ரழி) அவர்கள் மிம்பரின் மீது இருந்தபோது கூறியதாவது:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நான் கேட்டிருந்த ஒரு ஹதீஸை, நீங்கள் என்னைவிட்டுப் பிரிந்துவிடுவீர்களோ என்ற வெறுப்பின் காரணமாக உங்களுக்கு நான் அறிவிக்காமலிருந்தேன். பின்னர், மனிதர் தனக்குத் தோன்றியதைத் தேர்வு செய்துகொள்ளட்டும் என்பதற்காக நான் அதை உங்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டும் என்று எனக்குத் தோன்றியது. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஒரு நாள் எல்லையைக் காவல்காப்பது (ரிபாத்), அது அல்லாத

மற்ற இடங்களில் (தங்கும்) ஆயிரம் நாட்களைவிடச் சிறந்ததாகும்.'"

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

முஹம்மது பின் இஸ்மாயீல் கூறுகிறார்கள்: "உதுமான் (ரழி) அவர்களின் முன்னாள் அடிமையான அபூ ஸாலிஹ் என்பாரின் பெயர் துர்கான் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1668

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَأَحْمَدُ بْنُ نَصْرٍ النَّيْسَابُورِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا صَفْوَانُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَجْلاَنَ، عَنِ الْقَعْقَاعِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا يَجِدُ الشَّهِيدُ مِنْ مَسِّ الْقَتْلِ إِلاَّ كَمَا يَجِدُ أَحَدُكُمْ مِنْ مَسِّ الْقَرْصَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஷஹீத் கொல்லப்படுவதன் தீண்டுதலை (வேதனையை) உணர்வதில்லை, உங்களில் ஒருவர் ஒரு கிள்ளுதல் (அல்லது பூச்சிக்) கடியின் தீண்டுதலை (வேதனையை) உணர்வதைப் போன்றே தவிர."
அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1669

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَنْبَأَنَا الْوَلِيدُ بْنُ جَمِيلٍ الْفِلَسْطِينِيُّ، عَنِ الْقَاسِمِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَيْسَ شَيْءٌ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ قَطْرَتَيْنِ وَأَثَرَيْنِ قَطْرَةٌ مِنْ دُمُوعٍ فِي خَشْيَةِ اللَّهِ وَقَطْرَةُ دَمٍ تُهَرَاقُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ‏.‏ وَأَمَّا الأَثَرَانِ فَأَثَرٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَثَرٌ فِي فَرِيضَةٍ مِنْ فَرَائِضِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வுக்கு இரண்டு துளிகளையும் இரண்டு தடயங்களையும் விட மிகவும் விருப்பமானது வேறு எதுவும்

இல்லை: அல்லாஹ்வின் பயத்தால் சிந்திய கண்ணீர்த் துளி, அல்லாஹ்வின் பாதையில் சிந்தப்பட்ட இரத்தத் துளி. இரண்டு தடயங்களைப் பொறுத்தவரை: அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஏற்பட்ட ஒரு தடம் (போர் அல்லது தியாகத்தின் காரணமாக உடலில் ஏற்படும் காயம், புழுதி அல்லது களைப்பு), மற்றும் அல்லாஹ் கடமையாக்கிய கடமைகளில் ஒன்றினால் ஏற்பட்ட ஒரு தடம் (தொழுகையின் சுஜூது அடையாளங்கள், அல்லது ஹஜ், நோன்பு போன்ற வணக்கங்களால் ஏற்படும் களைப்பு)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

23. كتاب الجهاد عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

23. ஜிஹாத் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ لأَهْلِ الْعُذْرِ فِي الْقُعُودِ

தக்க காரணம் உள்ளவர்கள் (போரில் கலந்து கொள்ளாமல்) தங்கி விடுவதற்குரிய சலுகை

1670

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ائْتُونِي بِالْكَتِفِ أَوِ اللَّوْحِ ‏.‏ فَكَتَبَ ‏:‏ ‏(‏لاَ يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ‏)‏ وَعَمْرُو بْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ خَلْفَ ظَهْرِهِ فَقَالَ هَلْ لِي مِنْ رُخْصَةٍ فَنَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ ‏)‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهُوَ حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏

அல்-பராஃ பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எனக்கு ஒரு தோள்பட்டை எலும்பையோ அல்லது (எழுதுவதற்கான) பலகையையோ கொண்டு வாருங்கள்.' பிறகு (அதில்) எழுதப்பட்டது: '(லா யஸ்தவில் காஇதூன மினல் முஃமினீன்) இறைநம்பிக்கையாளர்களில் (அறப்போருக்குச் செல்லாமல்) அமர்ந்திருப்பவர்கள் சமமாக மாட்டார்கள்.' (அப்போது) அம்ர் பின் உம்மி மக்தூம் (ரழி) அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்களின்) பின்னால் இருந்தார்கள். அவர் கேட்டார்: 'எனக்கு ஏதேனும் சலுகை உண்டா?' அப்போது (பின்வரும் இறைவசனம்) அருளப்பட்டது: '(கைரு உலீத் ளரர்) உடற்குறை உடையோரைத் தவிர'.

இந்தத் தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), ஜாபிர் (ரழி) மற்றும் ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். சுலைமான் அத்-தைமீ அவர்கள் அபூ இஸ்ஹாக் அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதில் இது 'கரீப்' ஆகும். மேலும் ஷுஃபா மற்றும் அத்-தவ்ரீ ஆகியோர் இந்த ஹதீஸை அபூ இஸ்ஹாக் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ خَرَجَ فِي الْغَزْوِ وَتَرَكَ أَبَوَيْهِ

பெற்றோரை விட்டுவிட்டுப் போருக்குச் செல்பவர் குறித்து வந்துள்ளவை

1671

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سُفْيَانَ، وَشُعْبَةَ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ أَبِي الْعَبَّاسِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَسْتَأْذِنُهُ فِي الْجِهَادِ فَقَالَ " أَلَكَ وَالِدَانِ " . قَالَ نَعَمْ . قَالَ " فَفِيهِمَا فَجَاهِدْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو الْعَبَّاسِ هُوَ الشَّاعِرُ الأَعْمَى الْمَكِّيُّ وَاسْمُهُ السَّائِبُ بْنُ فَرُّوخَ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஜிஹாதிற்குச் செல்ல அனுமதி கோரி வந்தார். அப்போது அவர்கள் (நபி (ஸல்)) கேட்டார்கள்: 'உமக்கு பெற்றோர் (உயிருடன்) இருக்கிறார்களா?' அவர் கூறினார்: 'ஆம்.' அவர்கள் (நபி (ஸல்)) கூறினார்கள்: 'அப்படியானால், அவ்விருவரிடமே (அவர்களுக்குப் பணிவிடை செய்வதிலேயே) நீர் ஜிஹாத் செய்வீராக.'"

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில்) அறிவிப்பு உள்ளது. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) அபுல்-அப்பாஸ் என்பவர் மக்காவைச் சேர்ந்த பார்வையற்ற கவிஞர் ஆவார்; அவரது பெயர் அஸ்-ஸாஇப் பின் ஃபர்ரூக் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يُبْعَثُ وَحْدَهُ سَرِيَّةً

ஒரு மனிதரைத் தனியே ஒரு படைப்பிரிவாக அனுப்புவது குறித்து வந்துள்ளவை

1672

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى النَّيْسَابُورِيُّ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، فِي قَوْلِهِ: (أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الأَمْرِ مِنْكُمْ) قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ حُذَافَةَ بْنِ قَيْسِ بْنِ عَدِيٍّ السَّهْمِيُّ بَعَثَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى سَرِيَّةٍ. أَخْبَرَنِيهِ يَعْلَى بْنُ مُسْلِمٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ جُرَيْجٍ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அத்தீவுல்லாஹ வஅத்தீவுர் ரஸூல வஉலில் அம்ரி மின்கும்"
(இதன் பொருள்: "அல்லாஹ்வுக்குக் கீழ்ப்படியுங்கள்; மேலும் தூதருக்குக் கீழ்ப்படியுங்கள்; மேலும் உங்களில் அதிகாரத்தில் உள்ளவர்களுக்கும் (கீழ்ப்படியுங்கள்)")
எனும் இறைவசனம் (அருளப்பட்டதன் பின்னணி அல்லது அதன் நடைமுறை விளக்கம்) அப்துல்லாஹ் பின் ஹுதாஃபா பின் கைஸ் பின் அதீ அஸ்-ஸஹ்மீ (ரலி) அவர்கள் (சம்பந்தப்பட்ட நிகழ்வில்) கூறப்பட்டது. இவரை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு படைப்பிரிவின் மீது (தளபதியாக) அனுப்பி வைத்தார்கள்.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும். இப்னு ஜுரைஜ் அவர்களின் அறிவிப்பாகவே தவிர இதனை நாம் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَنْ يُسَافِرَ الرَّجُلُ وَحْدَهُ

ஒரு மனிதர் தனியாகப் பயணம் செய்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1673

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَوْ أَنَّ النَّاسَ يَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمُ مِنَ الْوَحْدَةِ مَا سَرَى رَاكِبٌ بِلَيْلٍ. يَعْنِي وَحْدَهُ.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'தனிமையாக இருப்பதன் (தீமைகளையும்,

ஆபத்துக்களையும்) பற்றி நான் அறிந்தவற்றை மக்கள் அறிந்திருந்தால், எந்த ஒரு பயணிகளும் இரவில் (தனியாகப்) பயணிக்க மாட்டார்கள்.' - அதாவது தனியாக.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1674

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حَرْمَلَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الرَّاكِبُ شَيْطَانٌ وَالرَّاكِبَانِ شَيْطَانَانِ وَالثَّلاَثَةُ رَكْبٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَاصِمٍ وَهُوَ ابْنُ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَحَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ هُوَ ثِقَةٌ صَدُوقٌ وَعَاصِمُ بْنُ عُمَرَ الْعُمَرِيُّ ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ لاَ أَرْوِي عَنْهُ شَيْئًا ‏.‏ وَحَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو حَدِيثٌ حَسَنٌ

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள், தம் தந்தையிடமிருந்தும், தம் பாட்டனாரிடமிருந்தும் அறிவிக்கின்றார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தனியாகப் பயணிப்பவர் ஒரு ஷைத்தான் (போன்றவர் ஆவார்; அதாவது, அவர் தனிமையில் பல ஆபத்துகளுக்கும், தீய எண்ணங்களுக்கும் ஆளாகக்கூடியவர்); இரு பயணிகள் இரு ஷைத்தான்கள் (போன்றவர்கள் ஆவார்கள்; அதாவது, அவர்களும் தனிமையில் உள்ளதைப் போன்ற ஆபத்துகளையும், தீய எண்ணங்களையும் எதிர்கொள்ளக்கூடியவர்கள்); மூவர் (சேர்ந்தால் அது) ஒரு பயணக் குழுவாகும் (அதாவது, மூவர் சேர்ந்தால் அது பாதுகாப்பான மற்றும் அங்கீகரிக்கப்பட்ட பயணக் குழுவாகக் கருதப்படுகிறது)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ ஆகும். ஆஸிம் இப்னு முஹம்மத் இப்னு ஸைத் இப்னு அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் என்பவரின் வழியாகவே தவிர வேறு வழியில் நாம் இதை அறியவில்லை. அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸ் ‘ஹஸன்’ எனும் தரத்தையுடையதாகும்.

முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறினார்கள்: (அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு ஹர்மலா எனும்) இவர் நம்பிக்கைக்குரியவர்; உண்மையாளர். மேலும் ஆஸிம் இப்னு உமர் அல்-உமரீ என்பவர் ஹதீஸில் பலவீனமானவர் ஆவார்; அவரிடமிருந்து நான் எதையும் அறிவிப்பதில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي الْكَذِبِ وَالْخَدِيعَةِ فِي الْحَرْبِ

போரில் பொய் சொல்லவும் ஏமாற்றவும் அனுமதி வழங்கப்பட்டது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1675

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَنَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، سَمِعَ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْحَرْبُ خُدْعَةٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ بْنِ السَّكَنِ وَكَعْبِ بْنِ مَالِكٍ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "போர் என்பது வஞ்சகம் (அதாவது, எதிரியை ஏமாற்றும் தந்திரம் அல்லது வியூகம்)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அலீ (ரழி), ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி), ஆயிஷா (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), அபூ ஹுரைரா (ரழி), அஸ்மா பின்த் யஸீத் பின் அஸ்-ஸகன் (ரழி), கஃப் பின் மாலிக் (ரழி) மற்றும் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي غَزَوَاتِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَكَمْ غَزَا

நபியவர்களின் போர்கள் பற்றியும் அவை எத்தனை என்பது பற்றியும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1676

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، وَأَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ قَالاَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ كُنْتُ إِلَى جَنْبِ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ فَقِيلَ لَهُ كَمْ غَزَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَزْوَةٍ قَالَ تِسْعَ عَشْرَةَ ‏.‏ فَقُلْتُ كَمْ غَزَوْتَ أَنْتَ مَعَهُ قَالَ سَبْعَ عَشْرَةَ ‏.‏ قُلْتُ أَيَّتُهُنَّ كَانَ أَوَّلَ قَالَ ذَاتُ الْعُشَيْرَاءِ أَوِ الْعُسَيْرَاءِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ இஸ்ஹாக் அறிவித்தார்கள்:
"நான் ஸைத் பின் அர்கம் (ரழி) அவர்களுக்கு அருகில் இருந்தேன். அப்போது அவரிடம், 'நபி (ஸல்) அவர்கள் எத்தனைப் போர்களில் (அதாவது, நபி (ஸல்) அவர்கள் நேரடியாகப் பங்கேற்ற இராணுவப் பயணங்களில்) போரிட்டார்கள்?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'பத்தொன்பது' என்று கூறினார்கள். நான், 'நீங்கள் அவர்களுடன் எத்தனைப் போர்களில் கலந்து கொண்டீர்கள்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'பதினேழு' என்று கூறினார்கள். நான், 'அவற்றில் முதலாவது எது?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'தாத் அல்-உஷைரா' அல்லது 'அல்-உஸைரா' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّفِّ وَالتَّعْبِئَةِ عِنْدَ الْقِتَالِ

போரின் போது அணிவகுப்பு மற்றும் நிலைப்படுத்துதல் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1677

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ الْفَضْلِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ، قَالَ عَبَّأَنَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِبَدْرٍ لَيْلاً . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ . وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَسَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَلَمْ يَعْرِفْهُ وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ سَمِعَ مِنْ عِكْرِمَةَ . وَحِينَ رَأَيْتُهُ كَانَ حَسَنَ الرَّأْىِ فِي مُحَمَّدِ بْنِ حُمَيْدٍ الرَّازِيِّ ثُمَّ ضَعَّفَهُ بَعْدُ .

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பத்ரில் இரவில் எங்களை (போருக்காக) அணிவகுத்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அபூ அய்யூப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஒரு செய்தி உள்ளது.

இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' (தனித்துவமானது) ஆகும். இந்த வழியைத் தவிர வேறு வழியில் இதனை நாங்கள் அறியவில்லை. நான் முஹம்மது பின் இஸ்மாயீல் (இமாம் புகாரி) அவர்களிடம் இந்த ஹதீஸைப் பற்றிக் கேட்டேன், ஆனால் அவர்கள் அதை அறிந்திருக்கவில்லை. மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்:

"முஹம்மது பின் இஸ்ஹாக் அவர்கள் இக்ரிமா அவர்களிடமிருந்து செவியுற்றார்கள்." நான் அவரைப் பார்த்தபோது, அவர் முஹம்மது பின் ஹுமைத் அர்-ராஸி அவர்களைப் பற்றி நல்ல அபிப்பிராயம் கொண்டிருந்தார்கள், பின்னர் அவர் அவரை பலவீனமானவர் என்று கருதினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الدُّعَاءِ عِنْدَ الْقِتَالِ

போரிடும் நேரத்தில் பிரார்த்தனை செய்வது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1678

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَنْبَأَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي خَالِدٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى، قَالَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ يَعْنِي النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَدْعُو عَلَى الأَحْزَابِ فَقَالَ اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ سَرِيعَ الْحِسَابِ اهْزِمِ الأَحْزَابَ اللَّهُمَّ اهْزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அபீ அவ்ஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“நான் அவர் கூறுவதைக் கேட்டேன்” – அதாவது நபி (ஸல்) அவர்கள் – “அஹ்ஜாப் கூட்டத்தாருக்கு எதிராகப் பிரார்த்தனை செய்யும்போது: ‘அல்லாஹும்ம முன்ஸிலல் கிதாப்! ஸரீஅல் ஹிஸாப்! இஹ்ஸிமில் அஹ்ஸாப்! அல்லாஹும்ம இஹ்ஸிம்ஹும் வ ஸல்ஸில்ஹும்.’ (பொருள்: ‘ஓ அல்லாஹ்! வேதத்தை அருளியவனே! கணக்கை விரைவாக முடிப்பவனே! அஹ்ஜாப் கூட்டத்தாரைத் தோற்கடிப்பாயாக! ஓ அல்லாஹ்! அவர்களைத் தோற்கடிப்பாயாக! அவர்களை நிலைகுலையச் செய்வாயாக!’) என்று கூறினார்கள்.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (இதே போன்ற) சில செய்திகள் உள்ளன. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الأَلْوِيَةِ

கொடிகள் பற்றி வந்துள்ளவை

1679

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ الْوَلِيدِ الْكِنْدِيُّ الْكُوفِيُّ، وَأَبُو كُرَيْبٍ وَمُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ قَالُوا حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ عَمَّارٍ يَعْنِي الدُّهْنِيَّ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ مَكَّةَ وَلِوَاؤُهُ أَبْيَضُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ آدَمَ عَنْ شَرِيكٍ. قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَلَمْ يَعْرِفْهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ آدَمَ عَنْ شَرِيكٍ وَقَالَ حَدَّثَنَا غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ شَرِيكٍ عَنْ عَمَّارٍ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ مَكَّةَ وَعَلَيْهِ عِمَامَةٌ سَوْدَاءُ. قَالَ مُحَمَّدٌ وَالْحَدِيثُ هُوَ هَذَا. قَالَ أَبُو عِيسَى وَالدُّهْنُ بَطْنٌ مِنْ بَجِيلَةَ وَعَمَّارٌ الدُّهْنِيُّ هُوَ عَمَّارُ بْنُ مُعَاوِيَةَ الدُّهْنِيُّ وَيُكْنَى أَبَا مُعَاوِيَةَ وَهُوَ كُوفِيٌّ وَهُوَ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ.

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்குள் நுழைந்தார்கள்; (அப்போது) அவர்களுடைய கொடி வெள்ளையாக இருந்தது."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' (அரிதான) ஆகும். யஹ்யா பின் ஆதம் அவர்கள் ஷரீக் அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதாகவே தவிர இதை நாம் அறியமாட்டோம். அவர் (அபூ ஈஸா) கூறினார்கள்: நான் முஹம்மது (இமாம் புகாரி) அவர்களிடம் இந்த ஹதீஸைப் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "யஹ்யா பின் ஆதம் அவர்கள் ஷரீக் அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதாகவே தவிர இதை நான் அறியவில்லை" என்று கூறினார்கள். மேலும் அவர்கள் (முஹம்மது) கூறினார்கள்: "ஷரீக் அவர்களிடமிருந்து அம்மார் வழியாகவும், அவர் அபூ அஸ்-ஸுபைர் வழியாகவும் (என) ஒன்றுக்கு மேற்பட்டவர்கள் ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து நமக்கு அறிவித்துள்ளார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்குள் நுழைந்தபோது கறுப்பு நிறத் தலைப்பாகை (இமாமா) அணிந்திருந்தார்கள்'."

முஹம்மது (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(சரியான) ஹதீஸ் இதுதான்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: 'துஹ்ன்' என்பது பஜீலா (கோத்திரத்தின்) ஒரு கிளையாகும். அம்மார் அத்-துஹ்னி என்பவர் அம்மார் பின் முஆவியா அத்-துஹ்னி ஆவார். அவருடைய புனைப்பெயர் (குன்யா) அபூ முஆவியா ஆகும். அவர் கூஃபாவைச் சேர்ந்தவர். மேலும் அவர் ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களிடத்தில் நம்பிக்கைக்குரியவர் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرَّايَاتِ

கொடிகள் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1680

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، حَدَّثَنَا أَبُو يَعْقُوبَ الثَّقَفِيُّ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ عُبَيْدٍ، مَوْلَى مُحَمَّدِ بْنِ الْقَاسِمِ قَالَ بَعَثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ إِلَى الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ أَسْأَلُهُ عَنْ رَايَةِ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ كَانَتْ سَوْدَاءَ مُرَبَّعَةً مِنْ نَمِرَةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَالْحَارِثِ بْنِ حَسَّانَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي زَائِدَةَ . وَأَبُو يَعْقُوبَ الثَّقَفِيُّ اسْمُهُ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ وَرَوَى عَنْهُ أَيْضًا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى .

முஹம்மது பின் அல்-காஸிம் அவர்களின் மௌலா (விடுதலையிடப்பட்ட அடிமை) யூனுஸ் பின் உபைத் கூறியதாவது:
'முஹம்மது பின் அல்-காஸிம் அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கொடியைப் பற்றி அல்-பராஃ பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்பதற்காக என்னை அனுப்பினார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'அது நமிராவால் (கோடுகள் கொண்ட கம்பளித் துணியால்) ஆன, சதுர வடிவக் கருப்பு நிறக் கொடியாக இருந்தது' என்று கூறினார்கள்.'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்தத் தலைப்பில் அலீ, அல்-ஹாரிஸ் பின் ஹஸ்ஸான் மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

மேலும் அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஃகரீப்' (நல்ல தரமுடைய, ஆனால் ஒரு அறிவிப்பாளர் சங்கிலி வழியாக மட்டுமே அறியப்பட்ட) ஆகும். இப்னு அபீ ஸாஇதாவின் அறிவிப்பின் மூலமாகவே தவிர இதனை நாங்கள் அறியவில்லை. அபூ யஃகூப் அஸ்-ஸகஃபீ என்பவரின் பெயர் இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹீம் ஆகும். உபைதுல்லாஹ் பின் மூஸா அவர்களும் இவரிடமிருந்து அறிவிக்கின்றார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1681

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ إِسْحَاقَ، وَهُوَ السَّالِحَانِيُّ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ حَيَّانَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا مِجْلَزٍ، لاَحِقَ بْنَ حُمَيْدٍ يُحَدِّثُ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَتْ رَايَةُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سَوْدَاءَ وَلِوَاؤُهُ أَبْيَضَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடைய ரா்யா (பெரும் படைக்கொடி/படைப்பிரிவின் கொடி) கருப்பாகவும், அவர்களுடைய லிவா (தலைமைக் கொடி/சிறு கொடி) வெள்ளையாகவும் இருந்தது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الشِّعَارِ

குறியீட்டுச் சொற்கள் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1682

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْمُهَلَّبِ بْنِ أَبِي صُفْرَةَ، عَمَّنْ سَمِعَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنْ بَيَّتَكُمُ الْعَدُوُّ فَقُولُوا : حم لاَ يُنْصَرُونَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ . وَهَكَذَا رَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ مِثْلَ رِوَايَةِ الثَّوْرِيِّ وَرُوِيَ عَنْهُ عَنِ الْمُهَلَّبِ بْنِ أَبِي صُفْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً .

அல்-முஹல்லப் பின் அபீ ஸுஃப்ரா அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்ட ஒருவரிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: 'எதிரிகள் உங்கள் மீது இரவில் தாக்குதல் நடத்தினால், 'ஹா-மீம் லாயுன்ஸரூன்' எனக் கூறுங்கள்'.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த விஷயத்தில் ஸலமா பின் அல்-அக்வா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அவர்களில் சிலர் இதை அபூ இஸ்ஹாக் அவர்களிடமிருந்து, அத்-தவ்ரீ அவர்களுடைய அறிவிப்பைப் போலவே அறிவித்துள்ளார்கள். மேலும் இது அவரிடமிருந்து, அல்-முஹல்லப் பின் அபீ ஸுஃப்ரா அவர்கள் வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து முர்ஸல் வடிவிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ سَيْفِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

பாடம்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் வாளின் விவரிப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

1683

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ شُجَاعٍ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو عُبَيْدَةَ الْحَدَّادُ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ سَعْدٍ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، قَالَ صَنَعْتُ سَيْفِي عَلَى سَيْفِ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ وَزَعَمَ سَمُرَةُ أَنَّهُ صَنَعَ سَيْفَهُ عَلَى سَيْفِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَكَانَ حَنَفِيًّا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ فِي عُثْمَانَ بْنِ سَعْدٍ الْكَاتِبِ وَضَعَّفَهُ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ‏.‏

இப்னு ஸீரீன் அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான் என் வாளை ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அவர்களின் வாளைப் போன்று செய்தேன். ஸமுரா (ரழி) அவர்கள், தாம் தமது வாளை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் வாளைப் போன்று செய்ததாகவும், அது ஹனஃபிய்யா (எனும் ஒரு வகை வாள்) ஆக இருந்ததாகவும் கூறினார்கள்.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஃகரீப் ஆகும், இந்த வழியின் மூலமாக அன்றி நாம் இதை அறியவில்லை. யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்-கத்தான் அவர்கள் எழுத்தர் உஸ்மான் பின் ஸஅத் அவர்களை விமர்சித்துள்ளார்கள், மேலும் அவரது நினைவாற்றல் காரணமாக அவரை பலவீனமானவர் என்று அவர்கள் மதிப்பிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْفِطْرِ عِنْدَ الْقِتَالِ

போரிடும் நேரத்தில் நோன்பை முறிப்பது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1684

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى، أَنْبَأَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَنْبَأَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ عَطِيَّةَ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ قَزَعَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ لَمَّا بَلَغَ النَّبِيُّ صلى الله عليه

وسلم عَامَ الْفَتْحِ مَرَّ الظَّهْرَانِ فَآذَنَنَا بِلِقَاءِ الْعَدُوِّ فَأَمَرَنَا بِالْفِطْرِ فَأَفْطَرْنَا أَجْمَعُونَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
(மக்கா) வெற்றி ஆண்டில், நபி (ஸல்) அவர்கள் 'மர்ருழ் ழஹ்ரான்' என்ற இடத்தை அடைந்தபோது, "எதிரியைச் சந்திக்கவிருக்கிறோம்" என்று எங்களுக்குத் தெரிவித்தார்கள். எனவே, அவர்கள் எங்களுக்கு நோன்பை விட்டுவிடுமாறு கட்டளையிட்டார்கள்; ஆகவே நாங்கள் அனைவரும் நோன்பை விட்டுவிட்டோம்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மேலும் இந்தத் தலைப்பில் உமர் (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் (அறிவிப்புகள்) உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخُرُوجِ عِنْدَ الْفَزَعِ

பயத்தின் நேரத்தில் வெளியே செல்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1685

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، قَالَ رَكِبَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَرَسًا لأَبِي طَلْحَةَ يُقَالُ لَهُ مَنْدُوبٌ فَقَالَ مَا كَانَ مِنْ فَزَعٍ وَإِنْ وَجَدْنَاهُ لَبَحْرًا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்களுக்குச் சொந்தமான மந்தூப் என்றழைக்கப்பட்ட குதிரையில் சவாரி செய்தார்கள். (மதீனாவில் ஏற்பட்ட ஒரு திடீர் அச்சத்தைப் பற்றி விசாரித்துவிட்டுத் திரும்பி வந்தபோது) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'பயப்படும்படியான (எந்த ஒரு) விஷயமும் இல்லை. மேலும், நாங்கள் அதை கடல் போன்று (வேகமானதாக) கண்டோம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1686

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، وَابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، وَأَبُو دَاوُدَ قَالُوا حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ فَزَعٌ بِالْمَدِينَةِ فَاسْتَعَارَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَرَسًا لَنَا يُقَالُ لَهُ مَنْدُوبٌ فَقَالَ مَا رَأَيْنَا مِنْ فَزَعٍ وَإِنْ وَجَدْنَاهُ لَبَحْرًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"மதீனாவில் ஒரு பீதி ஏற்பட்டது. அதனால் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'மந்தூப்' என்று அழைக்கப்பட்ட எங்களுடைய குதிரை ஒன்றை இரவல் வாங்கினார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நாம் பீதி எதனையும் காணவில்லை; மேலும், நிச்சயமாக நாம் இதை (இக்குதிரையை) ஒரு கடலாகவே கண்டோம் (அதாவது, அதன் வேகத்திலும், வலிமையிலும் ஒரு கடல் போல இருந்தது).'

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1687

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مِنْ أَجْرَإِ النَّاسِ وَأَجْوَدِ النَّاسِ وَأَشْجَعِ النَّاسِ ‏.‏ قَالَ وَقَدْ فَزِعَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ لَيْلَةً سَمِعُوا صَوْتًا قَالَ فَتَلَقَّاهُمُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَلَى فَرَسٍ لأَبِي طَلْحَةَ عُرْىٍ وَهُوَ مُتَقَلِّدٌ سَيْفَهُ فَقَالَ ‏"‏ لَمْ تُرَاعُوا لَمْ تُرَاعُوا ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ وَجَدْتُهُ بَحْرًا ‏"‏ ‏.‏ يَعْنِي الْفَرَسَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்களிலேயே மிகவும் துணிச்சலானவர்களாகவும், மக்களிலேயே மிகப்பெரும் கொடையாளியாகவும், மக்களிலேயே மிகப்பெரும் வீரராகவும் இருந்தார்கள்."

அவர்கள் (அனஸ்) கூறினார்கள்: “மதீனாவாசிகள் ஓர் இரவு ஒரு சப்தத்தைக் கேட்டு பீதியுற்றார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் அபூ தல்ஹா (ரலி) அவர்களுடைய சேணமிடப்படாத குதிரையின் மீது (ஏறி), தமது வாளைத் தரித்தவர்களாக (அச்சப்தம் வந்த திசையை நோக்கிச் சென்ற மக்களை) எதிர்கொண்டு சந்தித்தார்கள். அப்போது அவர்கள், **'பயப்படாதீர்கள்! பயப்படாதீர்கள்!'** என்று கூறினார்கள்.

(பிறகு) நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நான் இதனை (இக்குதிரையை)க் கடல் போன்று (வேகமானதாகவும், சக்தி வாய்ந்ததாகவும்) கண்டேன்' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஸஹீஹான ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الثَّبَاتِ عِنْدَ الْقِتَالِ

போரின் போது உறுதியாக நிற்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1688

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ قَالَ لَنَا رَجُلٌ أَفَرَرْتُمْ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَا أَبَا عُمَارَةَ قَالَ لاَ وَاللَّهِ مَا وَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلَكِنْ وَلَّى سَرَعَانُ النَّاسِ تَلَقَّتْهُمْ هَوَازِنُ بِالنَّبْلِ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى بَغْلَتِهِ وَأَبُو سُفْيَانَ بْنُ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ آخِذٌ بِلِجَامِهَا وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ أَنَا النَّبِيُّ لاَ كَذِبْ أَنَا ابْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبْ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عُمَرَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அல்-பராஃ பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"ஒரு மனிதர் எங்களிடம், 'அபூ உமாரா அவர்களே! நீங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை விட்டு (போர்க்களத்திலிருந்து) ஓடிவிட்டீர்களா?' என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் (அல்-பராஃ) கூறினார்கள்: 'இல்லை, அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (போர்க்களத்தை விட்டு) பின்வாங்கவில்லை. ஆனால், (முன்னணியில் இருந்த) அவசரக்காரர்கள் சிலர் (பயந்து) பின்வாங்கினர்; ஹவாஸின் (பழங்குடியினர்) அவர்களை அம்புகளால் தாக்கினர். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம் கோவேறு கழுதையின் மீது இருந்தார்கள்; அபூ சுஃப்யான் பின் அல்-ஹாரித் பின் அப்துல் முத்தலிப் அதன் கடிவாளத்தைப் பிடித்துக் கொண்டிருந்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (உரத்த குரலில்),

'அனன்-நபிய்யு லா கதிப்! அனப்னு அப்தில் முத்தலிப்!'
(நான் நபி என்பதில் பொய்யில்லை! நான் அப்துல் முத்தலிபின் மகன்!)

என்று கூறிக் கொண்டிருந்தார்கள்.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அலீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. மேலும் இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1689

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ عَلِيٍّ الْمُقَدَّمِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ حُسَيْنٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ لَقَدْ رَأَيْتُنَا يَوْمَ حُنَيْنٍ وَإِنَّ الْفِئَتَيْنِ لَمُوَلِّيَتَيْنِ وَمَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِائَةُ رَجُلٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
'ஹுனைன் (போர்) நாளில் எங்களை நான் பார்த்தேன்; இரு (முஸ்லிம்) பிரிவினரும் புறமுதுகிட்டு ஓடிக்கொண்டிருந்தனர். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் நூறு ஆண்கள் கூட இருக்கவில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السُّيُوفِ وَحِلْيَتِهَا

வாள்கள் மற்றும் அவற்றின் அலங்காரங்கள் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1690

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ صُدْرَانَ أَبُو جَعْفَرٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا طَالِبُ بْنُ حُجَيْرٍ، عَنْ هُودِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ جَدِّهِ، مَزِيدَةَ قَالَ دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ الْفَتْحِ وَعَلَى سَيْفِهِ ذَهَبٌ وَفِضَّةٌ . قَالَ طَالِبٌ فَسَأَلْتُهُ عَنِ الْفِضَّةِ فَقَالَ كَانَتْ قَبِيعَةُ السَّيْفِ فِضَّةً . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَجَدُّ هُودٍ اسْمُهُ مَزِيدَةُ الْعَصَرِيُّ .

மஸீதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வெற்றியின் நாளில் (மக்கா வெற்றியின் போது நகருக்குள்) நுழைந்தபோது, அவர்களுடைய வாளில் தங்கமும் வெள்ளியும் இருந்தன."

(அறிவிப்பாளர்) தாலிப் கூறினார்: "நான் (ஹூத் அவர்களிடம்) அந்த வெள்ளியைப் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர், 'வாளின் கைப்பிடியின் முனை (கபீஆ) வெள்ளியால் ஆனதாக இருந்தது' என்று கூறினார்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஒரு அறிவிப்பு) உள்ளது. இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும். ஹூத் அவர்களுடைய பாட்டனாரின் பெயர் மஸீதா அல்-அஸரீ என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1691

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرِ بْنِ حَازِمٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَتْ قَبِيعَةُ سَيْفِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ فِضَّةٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ هَمَّامٍ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي الْحَسَنِ قَالَ كَانَتْ قَبِيعَةُ سَيْفِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ فِضَّةٍ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடைய வாளின் கைப்பிடியின் முனை (அதாவது, வாளின் பிடியின் அடிப்பாகத்தில் உள்ள குமிழ்) வெள்ளியால் செய்யப்பட்டிருந்தது."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் கரீப் ஆகும். ஹம்மாம் அவர்கள் கத்தாதா அவர்களிடமிருந்தும், கத்தாதா அவர்கள் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்ததாக இவ்வாறே இது அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அதேவேளை, அவர்களில் சிலர் இதனை கத்தாதா அவர்களிடமிருந்தும், அவர் (கத்தாதா) ஸயீத் பின் அபூ அல்-ஹஸன் அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளார்கள்; ஸயீத் பின் அபூ அல்-ஹஸன் அவர்கள் கூறியதாவது: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடைய வாளின் கைப்பிடியின் முனை (அதாவது, வாளின் பிடியின் அடிப்பாகத்தில் உள்ள குமிழ்) வெள்ளியால் செய்யப்பட்டிருந்தது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الدِّرْعِ

கவசம் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1692

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عَبَّادِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنِ الزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ، قَالَ كَانَ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم دِرْعَانِ يَوْمَ أُحُدٍ فَنَهَضَ إِلَى الصَّخْرَةِ فَلَمْ يَسْتَطِعْ فَأَقْعَدَ طَلْحَةَ تَحْتَهُ فَصَعِدَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَلَيْهِ حَتَّى اسْتَوَى عَلَى الصَّخْرَةِ فَقَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ أَوْجَبَ طَلْحَةُ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ صَفْوَانَ بْنِ أُمَيَّةَ وَالسَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ. وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ.

அஸ்ஸுபைர் பின் அல்-அவ்வாம் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: உஹுத் தினத்தன்று, நபி (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு கவச ஆடைகளை அணிந்திருந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு பாறையின் மீது ஏற முயன்றார்கள்; ஆனால் அவர்களால் முடியவில்லை. எனவே, அவர்கள் தல்ஹா (ரழி) அவர்களைத் தமக்குக் கீழே அமரச் செய்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர் மீது ஏறி அந்தப் பாறையின் மீது நிலைகொண்டார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "தல்ஹா (சொர்க்கத்தைத் தமக்கு) அவசியமாக்கிக்கொண்டார்" என்று கூறியதை நான் செவியுற்றேன்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் ஸஃப்வான் பின் உமைய்யா மற்றும் அஸ்ஸாஇப் பின் யஸீத் ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இது ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும். முஹம்மது பின் இஸ்ஹாக் அவர்களின் அறிவிப்பு வழியாகவே தவிர, இது எங்களுக்குத் தெரியாது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمِغْفَرِ

தலைக்கவசம் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1693

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ دَخَلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَامَ الْفَتْحِ وَعَلَى رَأْسِهِ الْمِغْفَرُ فَقِيلَ لَهُ ابْنُ خَطَلٍ مُتَعَلِّقٌ بِأَسْتَارِ الْكَعْبَةِ. فَقَالَ اقْتُلُوهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُ كَبِيرَ أَحَدٍ رَوَاهُ غَيْرَ مَالِكٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ.

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் வெற்றியின் ஆண்டில் (மக்கா வெற்றியின் போது) நுழைந்தார்கள். அவர்களின் தலையில் தலைக்கவசம் (மிக்ஃபர்) இருந்தது. அவர்களிடம், 'இப்னு கத்தல் கஅபாவின் திரைகளைப் பிடித்துக் கொண்டிருக்கிறார்' என்று கூறப்பட்டது. எனவே அவர்கள், 'அவனைக் கொல்லுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْخَيْلِ

குதிரைகளின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

1694

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْثَرُ بْنُ الْقَاسِمِ، عَنْ حُصَيْنٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ الْبَارِقِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْخَيْرُ مَعْقُودٌ فِي نَوَاصِي الْخَيْلِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ الأَجْرُ وَالْمَغْنَمُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَجَرِيرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ وَالْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَعُرْوَةُ هُوَ ابْنُ أَبِي الْجَعْدِ الْبَارِقِيُّ وَيُقَالُ هُوَ عُرْوَةُ بْنُ الْجَعْدِ ‏.‏ قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَفِقْهُ هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّ الْجِهَادَ مَعَ كُلِّ إِمَامٍ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ‏.‏

உர்வா அல்-பாரிக்கீ (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "குதிரைகளின் நெற்றி முடியில் மறுமை நாள் வரை நன்மை நிலைத்திருக்கும்; (அது) நற்கூலியையும் போரில் கிடைக்கும் பொருட்களையும் (உள்ளடக்கியது)."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இப்னு உமர் (ரழி), அபூ ஸயீத் (ரழி), ஜரீர் (ரழி), அபூ ஹுரைரா (ரழி), அஸ்மா பின்த் யஸீத் (ரழி), அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி), மற்றும் ஜாபிர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து இந்த தலைப்பில் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். உர்வா (ரழி) அவர்கள் இப்னு அல்-ஜஃத் அல்-பாரிக்கீ ஆவார்கள், மேலும் அவர்கள் உர்வா பின் அல்-ஜஃத் என்றும் கூறப்படுகிறார்கள். அஹ்மத் பின் ஹன்பல் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸின் ஃபிக்ஹ் (மார்க்கச் சட்ட விளக்கம்) என்னவென்றால், மறுமை நாள் வரை ஒவ்வொரு இமாமுடனும் ஜிஹாத் நடைபெறும் என்பதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يُسْتَحَبُّ مِنَ الْخَيْلِ

பாடம்: குதிரைகளில் விரும்பத்தக்கவை பற்றி வந்துள்ளவை

1695

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الصَّبَّاحِ الْهَاشِمِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا شَيْبَانُ يَعْنِي ابْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُمْنُ الْخَيْلِ فِي الشُّقْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ شَيْبَانَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குதிரைகளின் சுபயோகம் (அல்லது பரக்கத்) அதன் செம்பட்டை நிறத்தில் இருக்கிறது."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும், ஷைபான் அவர்களின் அறிவிப்பின் வாயிலாக வரும் இந்த வழியைத் தவிர இதனை நாம் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1696

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ عُلَىِّ بْنِ رَبَاحٍ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ خَيْرُ الْخَيْلِ الأَدْهَمُ الأَقْرَحُ الأَرْثَمُ ثُمَّ الأَقْرَحُ الْمُحَجَّلُ طَلْقُ الْيَمِينِ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ أَدْهَمَ فَكُمَيْتٌ عَلَى هَذِهِ الشِّيَةِ ‏.‏

அபூ கதாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குதிரைகளில் மிகச் சிறந்தது, முகத்தில் ஒரு புள்ளியையும் மேல் உதட்டில் வெண்மையையும் கொண்ட கருப்புக் குதிரையாகும். அதற்கு அடுத்தபடியாக, முகத்தில் ஒரு புள்ளியையும், வலது காலைத் தவிர மற்றக் கால்களில் வெண்மையையும் கொண்ட குதிரை (சிறந்தது). அவ்வாறு அது கருப்பாக இல்லையென்றால், இந்த அடையாளங்களுடன் கூடிய 'குமைத்'

(அதன் காதுகளிலும் பிடரி மயிரிலும் கருப்புடன் கூடிய சிவப்பு நிறக் குதிரை) (சிறந்தது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1697

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَيُّوبَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ .

முஹம்மது இப்னு பஷ்ஷார் எங்களிடம் அறிவித்தார், வஹ்ப் இப்னு ஜரீர் எங்களிடம் அறிவித்தார், அவர் தனது தந்தை (ஜரீர் இப்னு ஹாஸிம்) வழியாக, அவர் யஹ்யா இப்னு அய்யூப் வழியாக, அவர் யஸீத் இப்னு அபீ ஹபீப் வழியாக (முந்தைய ஹதீஸின்) கருத்தில் ஒத்ததாக (இதே அறிவிப்பாளர் தொடர் மூலம்) அறிவிக்கப்பட்டது.

அபூ ஈஸா (ரஹ்) கூறினார்கள்:
இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يُكْرَهُ مِنَ الْخَيْلِ

குதிரைகளில் வெறுக்கப்படுவது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1698

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، قَالَ حَدَّثَنِي سَلْمُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ النَّخَعِيُّ، عَنْ أَبِي زُرْعَةَ بْنِ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَرِهَ الشِّكَالَ مِنَ الْخَيْلِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ الْخَثْعَمِيِّ عَنْ أَبِي زُرْعَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . وَأَبُو زُرْعَةَ بْنُ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ اسْمُهُ هَرِمٌ . حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ حَدَّثَنَا جَرِيرٌ عَنْ عُمَارَةَ بْنِ الْقَعْقَاعِ قَالَ قَالَ لِي إِبْرَاهِيمُ النَّخَعِيُّ إِذَا حَدَّثْتَنِي فَحَدِّثْنِي عَنْ أَبِي زُرْعَةَ فَإِنَّهُ حَدَّثَنِي مَرَّةً بِحَدِيثٍ ثُمَّ سَأَلْتُهُ بَعْدَ ذَلِكَ بِسِنِينَ فَمَا أَخْرَمَ مِنْهُ حَرْفًا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் குதிரைகளில் ஷிகாலை (அதாவது, மூன்று கால்களில் வெண்மையும் ஒரு காலில் வேறு நிறமும், அல்லது மூன்று கால்களில் வேறு நிறமும் ஒரு காலில் வெண்மையும் கொண்ட அடையாளத்தை) வெறுத்தார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். ஷுஃஃபா அவர்கள், அப்துல்லாஹ் பின் யஸீத் அல்-கத்அமீயிடம் இருந்தும், அவர் அபூ ஸுர்ஆ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் இதேப் போன்று அறிவித்தார்கள். அபூ ஸுர்ஆ பின் அம்ர் பின் ஜரீர் அவர்களின் பெயர் ஹரிம் ஆகும்.

முஹம்மத் பின் ஹுமைத் அர்-ராஸீ எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்; ஜரீர் அவர்கள் உமாரா பின் அல்-கஃஃகாஃஃ என்பவரிடமிருந்து எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்; அவர் (உமாரா) கூறினார்கள்: 'இப்ராஹீம் அந்-நக்கஈ அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் என்னிடம் (ஹதீஸ்) அறிவிக்கும்போது, அபூ ஸுர்ஆவிடமிருந்து அறிவியுங்கள்; ஏனெனில் ஒருமுறை அவர்கள் (அபூ ஸுர்ஆ) எனக்கு ஒரு ஹதீஸை அறிவித்தார்கள், பின்னர் நான் பல ஆண்டுகளுக்குப் பிறகு அதைப் பற்றி அவர்களிடம் கேட்டேன், அவர்கள் அதிலிருந்து ஒரு எழுத்தைக் கூட தவறவிடவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرِّهَانِ وَالسَّبَقِ

பந்தயங்கள் மற்றும் போட்டிகள் பற்றி வந்துள்ளவை

1699

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ وَزِيرٍ الْوَاسِطِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَجْرَى الْمُضَمَّرَ مِنَ الْخَيْلِ مِنَ الْحَفْيَاءِ إِلَى ثَنِيَّةِ الْوَدَاعِ وَبَيْنَهُمَا سِتَّةُ أَمْيَالٍ وَمَا لَمْ يُضَمَّرْ مِنَ الْخَيْلِ مِنْ ثَنِيَّةِ الْوَدَاعِ إِلَى مَسْجِدِ بَنِي زُرَيْقٍ وَبَيْنَهُمَا مِيلٌ وَكُنْتُ فِيمَنْ أَجْرَى فَوَثَبَ بِي فَرَسِي جِدَارًا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், (பந்தயத்திற்காகப்) பயிற்சி அளிக்கப்பட்ட குதிரைகளுக்கு அல்-ஹஃப்யாவிலிருந்து தனிய்யத்துல் வதாஃ வரை பந்தயம் ஓட ஏற்பாடு செய்தார்கள்; அவ்விரண்டிற்கும் இடையே ஆறு மைல் தூரம் இருந்தது. மேலும் பயிற்சி அளிக்கப்படாத குதிரைகள், தனிய்யத்துல் வதாவிலிருந்து பனூ ஸுரைக் பள்ளிவாசல் வரை பந்தயத்தில் ஓடின; அவ்விரண்டிற்கும் இடையே ஒரு மைல் தூரம் இருந்தது. பந்தயத்தில் கலந்து கொண்டவர்களில் நானும் ஒருவனாக இருந்தேன்; மேலும் என் குதிரை என்னுடன் ஒரு சுவரைத் தாண்டிப் பாய்ந்தது."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி), ஜாபிர் (ரழி), அனஸ் (ரழி), மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து இந்த தலைப்பில் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இந்த ஹதீஸ் அத்-தவ்ரீ அவர்களின் அறிவிப்பாக ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1700

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ نَافِعِ بْنِ أَبِي نَافِعٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ سَبَقَ إِلاَّ فِي نَصْلٍ أَوْ خُفٍّ أَوْ حَافِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பந்தயப் பரிசு (சபக்) என்பது வில்வித்தையிலும், ஒட்டகப் பந்தயத்திலும், குதிரைப் பந்தயத்திலும் தவிர (வேறு எதிலும்) அனுமதிக்கப்பட்டதல்ல."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَنْ تُنْزَى الْحُمُرُ عَلَى الْخَيْلِ

பாடம்: குதிரைகளுடன் கழுதைகளை இணைப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்தவை

1701

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا أَبُو جَهْضَمٍ، مُوسَى بْنُ سَالِمٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَبْدًا

مَأْمُورًا مَا اخْتَصَّنَا دُونَ النَّاسِ بِشَيْءٍ إِلَّا بِثَلَاثٍ أَمَرَنَا أَنْ نُسْبِغَ الْوُضُوءَ وَأَنْ لَا نَأْكُلَ الصَّدَقَةَ وَأَنْ لَا نُنْزِيَ حِمَارًا عَلَى فَرَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ هَذَا عَنْ أَبِي جَهْضَمٍ فَقَالَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ حَدِيثُ الثَّوْرِيِّ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَوَهِمَ فِيهِ الثَّوْرِيُّ وَالصَّحِيحُ مَا رَوَى إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ وَعَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ عَنْ أَبِي جَهْضَمٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (இறைவனால்) கட்டளையிடப்பட்ட ஓர் அடியாராகவே இருந்தார்கள். பொதுமக்களை விடுத்து (தம் குடும்பத்தாரான) எங்களை எந்த ஒரு விஷயத்திலும் பிரத்தியேகப்படுத்தவில்லை (அல்லது வேறுபடுத்தவில்லை), மூன்று விஷயங்களைத் தவிர. (அவையாவன):
நாங்கள் உளூவை முழுமையாகச் (இஸ்பாக்) செய்ய வேண்டும்;
நாங்கள் ஸதகா (தர்மப்) பொருளை உண்ணக் கூடாது;
நாங்கள் கழுதையை குதிரையுடன் (இனப்பெருக்கத்திற்காக) சேர்க்கக் கூடாது என்று எமக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அலீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது. இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரி அவர்கள் இதனை அபூ ஜஹ்தம் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். (அதில்) அவர்கள், 'உபைதுல்லாஹ் பின் அப்துல்லாஹ் பின் அப்பாஸ் அவர்களிடமிருந்து, இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து' என்று கூறினார்கள்.
(திர்மிதி ஆகிய) நான் முஹம்மத் (அல்-புகாரி) அவர்கள் கூறுவதைக் கேட்டேன்: "ஸவ்ரியின் (இந்த) ஹதீஸ் அறிவிப்பு பாதுகாக்கப்பட்டதல்ல. இதில் ஸவ்ரி அவர்கள் தவறிழைத்துவிட்டார். இஸ்மாயீல் இப்னு உலைய்யா மற்றும் அப்துல் வாரிஸ் பின் ஸயீத் ஆகியோர் அபூ ஜஹ்தம் வழியாக, 'அப்துல்லாஹ் பின் உபைதுல்லாஹ் பின் அப்பாஸ்' அவர்களிடமிருந்து, இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து என்று அறிவிப்பதே சரியானதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الِاسْتِفْتَاحِ بِصَعَالِيكِ الْمُسْلِمِينَ

ஏழை முஸ்லிம்களின் மூலம் (அல்லாஹ்விடம்) உதவி தேடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1702

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَرْطَاةَ، عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ابْغُونِي ضُعَفَاءَكُمْ فَإِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتُنْصَرُونَ بِضُعَفَائِكُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ அத்-தர்தா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: "உங்களில் உள்ள பலவீனமானவர்களை (அவர்களின் தேவைகளை அறிந்து, அவர்களுக்கு உதவுவதற்காக) எனக்காகத் தேடுங்கள். ஏனெனில், உங்களுக்கு வாழ்வாதாரமும் வெற்றியும் உங்களில் உள்ள பலவீனமானவர்கள் மூலமாகவே வழங்கப்படுகிறது."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الأَجْرَاسِ عَلَى الْخَيْلِ

குதிரைகளின் மீது மணிகள் வெறுக்கப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1703

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تَصْحَبُ الْمَلاَئِكَةُ رُفْقَةً فِيهَا كَلْبٌ وَلاَ جَرَسٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَائِشَةَ وَأُمِّ حَبِيبَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு பயணக் குழுவில் நாய் மற்றும் மணி இருந்தால், வானவர்கள் (அதாவது, அல்லாஹ்வின் அருளையும் பாதுகாப்பையும் கொண்டுவரும் வானவர்கள்) அக்குழுவுடன் துணையாகச் செல்வதில்லை."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் உமர் (ரழி), ஆயிஷா (ரழி), உம்மு ஹபீபா (ரழி) மற்றும் உம்மு ஸலமா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَنْ يُسْتَعْمَلُ عَلَى الْحَرْبِ

போரின்போது யார் பொறுப்பில் வைக்கப்படுகிறார்கள் என்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1704

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا الأَحْوَصُ بْنُ الْجَوَّابِ أَبُو الْجَوَّابِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ جَيْشَيْنِ وَأَمَّرَ عَلَى أَحَدِهِمَا عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَعَلَى الآخَرِ خَالِدَ بْنَ الْوَلِيدِ وَقَالَ ‏"‏ إِذَا كَانَ الْقِتَالُ فَعَلِيٌّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَافْتَتَحَ عَلِيٌّ حِصْنًا فَأَخَذَ مِنْهُ جَارِيَةً فَكَتَبَ مَعِي خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَشِي بِهِ فَقَدِمْتُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَرَأَ الْكِتَابَ فَتَغَيَّرَ لَوْنُهُ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ مَا تَرَى فِي رَجُلٍ يُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيُحِبُّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ غَضَبِ اللَّهِ وَغَضَبِ رَسُولِهِ وَإِنَّمَا أَنَا رَسُولٌ ‏.‏ فَسَكَتَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الأَحْوَصِ بْنِ جَوَّابٍ ‏.‏ مَعْنَى قَوْلِهِ يَشِي بِهِ يَعْنِي النَّمِيمَةَ ‏.‏

அல்-பரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு படைகளை அனுப்பினார்கள். அவற்றில் ஒன்றுக்கு அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களையும், மற்றொன்றுக்கு காலித் பின் அல்-வலீத் (ரழி) அவர்களையும் தளபதிகளாக நியமித்தார்கள். மேலும், "சண்டை நடந்தால், அலீ (ரழி) (தான் தளபதி)" என்று கூறினார்கள்.

அல்-பரா (ரழி) கூறினார்கள்: "அலீ (ரழி) ஒரு கோட்டையைக் கைப்பற்றி, அதிலிருந்து ஒரு அடிமைப் பெண்ணை எடுத்துக்கொண்டார்கள். காலித் பின் அல்-வலீத் (ரழி), அலீ (ரழி) அவர்களைப் பற்றிக் குறை கூறி (கோள் சொல்லி) நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஒரு கடிதம் எழுதி என்னிடம் கொடுத்து அனுப்பினார்கள். நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தேன். அவர்கள் அக்கடிதத்தைப் படித்தார்கள். அவர்களுடைய (முக) நிறம் மாறியது. பிறகு, 'அல்லாஹ்வையும் அவனுடைய தூதரையும் நேசிக்கின்ற, அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதரும் நேசிக்கின்ற ஒரு மனிதரைப்பற்றி நீங்கள் என்ன

கருதுகின்றீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள்."

அல்-பரா (ரழி) கூறினார்கள்: "நான், 'அஊது பில்லாஹி மின் ஃகளபில்லாஹி வ ஃகளபி ரசூலிஹி' (அல்லாஹ்வின் கோபத்திலிருந்தும் அவனுடைய தூதரின் கோபத்திலிருந்தும் நான் அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்); நான் ஒரு தூதுவர் மட்டுமே" என்று கூறினேன். எனவே அவர்கள் (ஸல்) மௌனமாக இருந்தார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இது தொடர்பாக இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஓர் அறிவிப்பு) உள்ளது. இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஃகரீப்' ஆகும். அல்-அஹ்வஸ் பின் ஜவ்வாப் அவர்களின் அறிவிப்பு வழியாகவே தவிர வேறு வழியில் இது நமக்குத் தெரியவரவில்லை. 'யஷீ பிஹி' என்று அவர் கூறியதின் பொருள் 'நமீமா' (கோள் சொல்லுதல்) என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِمَامِ

இமாம் பற்றி வந்துள்ளவை

1705

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَلاَ كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ فَالأَمِيرُ الَّذِي عَلَى النَّاسِ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ وَالرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُمْ وَالْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ عَلَى بَيْتِ بَعْلِهَا وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْهُ وَالْعَبْدُ رَاعٍ عَلَى مَالِ سَيِّدِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُ أَلاَ فَكُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَأَبِي مُوسَى ‏.‏ وَحَدِيثُ أَبِي مُوسَى غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَحَدِيثُ أَنَسٍ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَحَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அறிந்துகொள்ளுங்கள்! உங்களில் ஒவ்வொருவரும் ஒரு பொறுப்பாளர் (மேய்ப்பாளர்/கவனிப்பாளர்) ஆவார். மேலும் உங்களில் ஒவ்வொருவரும் தமது பொறுப்பின் கீழ் உள்ளவர்கள் பற்றி விசாரிக்கப்படுவீர்கள். மக்களின் மீதுள்ள தலைவர் ஒரு பொறுப்பாளர் ஆவார்; மேலும் அவர் தமது குடிமக்கள் பற்றி விசாரிக்கப்படுவார். ஆண்மகன் தனது வீட்டாருக்குப் பொறுப்பாளர் ஆவார்; மேலும் அவர் அவர்களைப் பற்றி விசாரிக்கப்படுவார். பெண் தனது கணவனின் வீட்டிற்குப் பொறுப்பாளர் ஆவாள்; மேலும் அவள் அதைப் பற்றி விசாரிக்கப்படுவாள். அடிமை தனது எஜமானின் செல்வத்திற்குப் பொறுப்பாளர் ஆவார்; மேலும்

அவர் அதைப் பற்றி விசாரிக்கப்படுவார். அறிந்துகொள்ளுங்கள்! எனவே உங்களில் ஒவ்வொருவரும் ஒரு பொறுப்பாளர் ஆவார். மேலும் உங்களில் ஒவ்வொருவரும் தமது பொறுப்பின் கீழ் உள்ளவர்கள் பற்றி விசாரிக்கப்படுவீர்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்தப் பாடத்தில் அபூ ஹுரைரா (ரழி), அனஸ் (ரழி) மற்றும் அபூ மூஸா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ மூஸா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் பாதுகாக்கப்பட்டதல்ல; அனஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸும் பாதுகாக்கப்பட்டதல்ல. இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1705

قَالَ حَكَاهُ إِبْرَاهِيمُ بْنُ بَشَّارٍ الرَّمَادِيُّ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . أَخْبَرَنِي بِذَلِكَ، مُحَمَّدٌ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ بَشَّارٍ، . قَالَ وَرَوَى غَيْرُ، وَاحِدٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ بُرَيْدٍ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَهَذَا أَصَحُّ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَرَوَى إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ مُعَاذِ بْنِ هِشَامٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِنَّ اللَّهَ سَائِلٌ كُلَّ رَاعٍ عَمَّا اسْتَرْعَاهُ . قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ هَذَا غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَإِنَّمَا الصَّحِيحُ عَنْ مُعَاذِ بْنِ هِشَامٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ قَتَادَةَ عَنِ الْحَسَنِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً .

ஒரு அறிவிப்பாளர் கூறினார்: இப்ராஹிம் பின் பஷ்-ஷார் அர்-ரமாதி அவர்கள், சுஃப்யான் பின் உயைனா அவர்களிடமிருந்து, புரைத் பின் அப்துல்லாஹ் பின் அபூபுர்தா அவர்களிடமிருந்து, அபூபுர்தா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, அபூமூசா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதை அறிவித்தார்.

முஹம்மது அவர்கள் இப்ராஹிம் பின் பஷ்-ஷார் அவர்களிடமிருந்து எனக்கு அதை அறிவித்தார்கள்.

அவர் (மேலும்) கூறினார்: ஒன்றுக்கும் மேற்பட்டவர்கள் சுஃப்யான் அவர்களிடமிருந்து, புரைத் (பின் அப்துல்லாஹ் பின் அபூபுர்தா) அவர்களிடமிருந்து, அபூபுர்தா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதை முர்ஸல் (தொடர்பு அறுபட்ட) வடிவில் அறிவித்திருக்கிறார்கள். இதுவே மிகவும் சரியானது.

முஹம்மது அவர்கள் கூறினார்கள்: இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹிம் அவர்கள்,

முஆத் பின் ஹிஷாம் அவர்களிடமிருந்து, அவருடைய தந்தையிடமிருந்து, கத்தாதா அவர்களிடமிருந்து, அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அறிவித்தார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் ஒவ்வொரு பொறுப்பாளியையும் அவனுடைய பொறுப்பைப் பற்றி விசாரிப்பான்."

அவர் (மேலும்) கூறினார்: நான் முஹம்மது அவர்கள் கூறுவதை கேட்டேன்: "இது (அனஸ் வழியாக வரும் அறிவிப்பு) பாதுகாக்கப்படவில்லை (பலவீனமானது). மாறாக, முஆத் பின் ஹிஷாம் அவர்களிடமிருந்து, அவருடைய தந்தையிடமிருந்து, கத்தாதா அவர்களிடமிருந்து, அல்-ஹஸன் (அல்-பஸ்ரி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து முர்ஸல் (தொடர்பு அறுபட்ட) வடிவில் வருவது மட்டுமே சரியானது."

باب مَا جَاءَ فِي طَاعَةِ الإِمَامِ

இமாமுக்குக் கீழ்ப்படிதல் குறித்து வந்துள்ளவை

1706

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى النَّيْسَابُورِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْعَيْزَارِ بْنِ حُرَيْثٍ، عَنْ أُمِّ الْحُصَيْنِ الأَحْمَسِيَّةِ، قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَخْطُبُ فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ وَعَلَيْهِ بُرْدٌ قَدِ الْتَفَعَ بِهِ مِنْ تَحْتِ إِبْطِهِ قَالَتْ فَأَنَا أَنْظُرُ إِلَى عَضَلَةِ عَضُدِهِ تَرْتَجُّ سَمِعْتُهُ يَقُولُ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ أُمِّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ حَبَشِيٌّ مُجَدَّعٌ فَاسْمَعُوا لَهُ وَأَطِيعُوا مَا أَقَامَ لَكُمْ كِتَابَ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أُمِّ حُصَيْنٍ ‏.‏

உம்முல் ஹுஸைன் அல்அஹ்மஸிய்யா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஹஜ்ஜதுல் விதாவின் போது குத்பா நிகழ்த்திக் கொண்டிருந்ததை நான் கேட்டேன்; அப்போது அவர்கள் (ஸல்) ஒரு புர்தாவை அணிந்திருந்தார்கள், அதை அவர்கள் (ஸல்) தமது அக்குளுக்குக் கீழிருந்து சுற்றியிருந்தார்கள்." அவர்கள் (உம்முல் ஹுஸைன் (ரழி)) கூறினார்கள்: "நான் அவர்களுடைய (ஸல்) புஜத்தின் தசை துடிப்பதைப் பார்த்துக் கொண்டிருந்தேன், மேலும் அவர்கள் (ஸல்) கூறுவதைக் கேட்டேன்: மக்களே! அல்லாஹ்விடம் தக்வா (பயபக்தி) கொள்ளுங்கள். அங்கஹீனம் செய்யப்பட்ட (மூக்கு அல்லது காது துண்டிக்கப்பட்ட) ஒரு எத்தியோப்பிய அடிமை உங்கள் மீது பொறுப்பாளராக நியமிக்கப்பட்டாலும், அவர் உங்களிடையே அல்லாஹ்வின் வேதத்தை நிலைநிறுத்தும் வரை, அவர் சொல்வதைக் கேட்டு அவருக்குக் கீழ்ப்படியுங்கள்.'"

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் இர்பாழ் பின் ஸாரியா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும், இது மற்ற அறிவிப்பாளர் தொடர்கள் வழியாகவும் உம் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ

பாடம்: படைப்பாளருக்கு மாறுசெய்வதில், படைப்பினத்திற்கு கீழ்ப்படிதல் இல்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1707

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ عَلَى الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ فِيمَا أَحَبَّ وَكَرِهَ مَا لَمْ يُؤْمَرْ بِمَعْصِيَةٍ فَإِنْ أُمِرَ بِمَعْصِيَةٍ فَلاَ سَمْعَ عَلَيْهِ وَلاَ طَاعَةَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَالْحَكَمِ بْنِ عَمْرٍو الْغِفَارِيِّ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "செவியேற்பதும் கீழ்ப்படிவதும் ஒவ்வொரு முஸ்லிமுக்கும் (ஆண், பெண் இருபாலருக்கும்) கடமையாகும் - (ஆட்சியாளரின் கட்டளை) அவர் விரும்பும் விஷயத்திலும் அவர் விரும்பாத விஷயத்திலும் (அவருக்குக் கடினமாகத் தோன்றினாலும் கூட) - அவருக்குப் பாவமான காரியத்தில் கட்டளையிடப்படாத வரை. அவருக்குப் பாவமான காரியத்தில் கட்டளையிடப்பட்டால், அப்போது செவியேற்பதும் கீழ்ப்படிவதும் அவர் மீது கடமையில்லை."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அலி (ரழி), இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி), மற்றும் அல்-ஹகம் பின் அம்ர் அல்-ஃகிஃபாரி (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ التَّحْرِيشِ بَيْنَ الْبَهَائِمِ وَالضَّرْبِ وَالْوَسْمِ فِي الْوَجْهِ ‏.‏

விலங்குகளை ஒன்றோடொன்று சண்டையிட ஊக்குவிப்பதை மற்றும் அவற்றை அடிப்பதை அல்லது அவற்றின் முகத்தில் முத்திரை குத்துவதை வெறுப்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1708

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ قُطْبَةَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي يَحْيَى، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ التَّحْرِيشِ بَيْنَ الْبَهَائِمِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மிருகங்களுக்கு இடையில் (சண்டையிடுவதற்காக) தூண்டிவிடுவதைத் தடைசெய்தார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1709

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي يَحْيَى، عَنْ مُجَاهِدٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ التَّحْرِيشِ بَيْنَ الْبَهَائِمِ ‏.‏ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ وَيُقَالُ هَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ قُطْبَةَ ‏.‏

முஜாஹித் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் விலங்குகளுக்கு இடையில் சண்டையைத் தூண்டிவிடுவதைத் தடை செய்தார்கள்."
மேலும் (அறிவிப்பாளர்) இதில் "இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து" என்பதைக் குறிப்பிடவில்லை.
இது குத்பா அவர்களின் அறிவிப்பை விட மிகவும் சரியானது என்று கூறப்படுகிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1709

وَرَوَى شَرِيكٌ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِي يَحْيَى ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ أَبُو كُرَيْبٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ آدَمَ عَنْ شَرِيكٍ ‏.‏ وَرَوَى أَبُو مُعَاوِيَةَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ مُجَاهِدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

وَأَبُو يَحْيَى هُوَ الْقَتَّاتُ الْكُوفِيُّ وَيُقَالُ اسْمُهُ زَاذَانُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ طَلْحَةَ وَجَابِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعِكْرَاشِ بْنِ ذُؤَيْبٍ .

ஷரீக் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை அல்-அஃமாஷ் அவர்களிடமிருந்து, முஜாஹித் அவர்களிடமிருந்து, இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) அதே கருத்தில் அறிவித்தார்கள். ஆனால், (ஷரீக் அவர்களின் அறிவிப்பில்) "அபூ யஹ்யா அவர்களிடமிருந்து" என்ற (இஸ்னாத்) குறிப்பிடப்படவில்லை. இதை எங்களுக்கு அபூ குரைப் அவர்கள் யஹ்யா பின் ஆதம் அவர்களிடமிருந்து, ஷரீக் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். அபூ முஆவியா அவர்கள் இதை அல்-அஃமாஷ் அவர்களிடமிருந்து, முஜாஹித் அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களைக் குறிப்பிடாமல்) இதே கருத்தில் அறிவித்தார்கள். அபூ யஹ்யா என்பவர் அல்-கத்தாத் அல்-கூஃபீ ஆவார், மேலும் அன்னாரது பெயர் ஸாதான் என்றும் கூறப்படுகிறது. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின் கருத்தை உறுதிப்படுத்தும் விதமாக) தல்ஹா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், மற்றும் இக்ராஷ் பின் துவைப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (கூடுதல்) அறிவிப்புகள் உள்ளன.

1710

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الْوَسْمِ فِي الْوَجْهِ وَالضَّرْبِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் முகத்தில் சூடு போடுவதையும், (அதேபோல் முகத்தில்) அடிப்பதையும் தடுத்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حَدِّ بُلُوغِ الرَّجُلِ وَمَتَى يُفْرَضُ لَهُ

பாடம்: ஒரு ஆணின் பருவ வயதின் வரம்பு மற்றும் அவருக்கு எப்போது (பங்கு) நிர்ணயிக்கப்படும் என்பது குறித்து வந்தவை

1711

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْوَزِيرِ الْوَاسِطِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ عُرِضْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي جَيْشٍ وَأَنَا ابْنُ أَرْبَعَ عَشْرَةَ فَلَمْ يَقْبَلْنِي ثُمَّ عُرِضْتُ عَلَيْهِ مِنْ قَابِلٍ فِي جَيْشٍ وَأَنَا ابْنُ خَمْسَ عَشْرَةَ فَقَبِلَنِي . قَالَ نَافِعٌ فَحَدَّثْتُ بِهَذَا الْحَدِيثِ عُمَرَ بْنَ عَبْدِ الْعَزِيزِ فَقَالَ هَذَا حَدُّ مَا بَيْنَ الصَّغِيرِ وَالْكَبِيرِ . ثُمَّ كَتَبَ أَنْ يُفْرَضَ لِمَنْ بَلَغَ الْخَمْسَ عَشْرَةَ .

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் பதினான்கு வயதானவனாக இருந்தபோது, ஒரு படைப்பிரிவில் (சேர்வதற்காக) இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் முன்னிறுத்தப்பட்டேன். ஆனால், அவர்கள் என்னை ஏற்றுக்கொள்ளவில்லை. பின்னர் அடுத்த ஆண்டு, நான் பதினைந்து வயதானவனாக இருந்தபோது, ஒரு படைப்பிரிவில் அவர்களிடம் (மீண்டும்) முன்னிறுத்தப்பட்டேன். அப்போது அவர்கள் என்னை ஏற்றுக்கொண்டார்கள்."

நாஃபி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் இந்த ஹதீஸை உமர் பின் அப்துல் அஸீஸ் அவர்களிடம் அறிவித்தேன். அதற்கு அவர்கள், 'இதுவே சிறுவர் மற்றும் பெரியவருக்கு இடையிலான வரம்பாகும்' என்று கூறினார்கள். பிறகு, பதினைந்து வயதை அடைந்தவர்களுக்கு (இராணுவத்தில் பங்கு அல்லது ஊதியம்) நிர்ணயிக்குமாறு எழுதி அனுப்பினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1711

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ، نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ عُمَرُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ هَذَا حَدُّ مَا بَيْنَ الذُّرِّيَّةِ وَالْمُقَاتِلَةِ . وَلَمْ يَذْكُرْ أَنَّهُ كَتَبَ أَنْ يُفْرَضَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ إِسْحَاقَ بْنِ يُوسُفَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ .

உபைதுல்லாஹ் (ரஹ்) அவர்கள், (முந்தைய ஹதீஸைப் போன்றே) அதே கருத்தில் அறிவித்தார்கள். ஆனால், (அறிவிப்பாளர்) அவர் (தொடர்ந்து) கூறும்போது, உமர் பின் அப்துல் அஸீஸ் அவர்கள் கூறினார்கள்: "இதுதான் குழந்தைகள் மற்றும் படைவீரர்களுக்கு இடையில் (வேறுபடுத்திக் காட்டும்) எல்லையாகும்." மேலும், அவர் (இந்த அறிவிப்பின் அறிவிப்பாளர்) ஊதியம் (வழங்க) பற்றி எழுதியதைக் குறிப்பிடவில்லை.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இஸ்ஹாக் பின் யூசுஃப்

அவர்களின் ஹதீஸ், சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்களின் அறிவிப்பாக, ஒரு ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يُسْتَشْهَدُ وَعَلَيْهِ دَيْنٌ

கடனில் இருக்கும்போது ஷஹீதாக மரணிப்பவர் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1712

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ سَمِعَهُ يُحَدِّثُ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَامَ فِيهِمْ فَذَكَرَ لَهُمْ أَنَّ الْجِهَادَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالإِيمَانَ بِاللَّهِ أَفْضَلُ الأَعْمَالِ فَقَامَ رَجُلٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ قُتِلْتُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَيُكَفِّرُ عَنِّي خَطَايَاىَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " نَعَمْ إِنْ قُتِلْتَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَنْتَ صَابِرٌ مُحْتَسِبٌ مُقْبِلٌ غَيْرُ مُدْبِرٍ " . ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " كَيْفَ قُلْتَ " . قُلْتُ أَرَأَيْتَ إِنْ قُتِلْتُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَيُكَفِّرُ عَنِّي خَطَايَاىَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " نَعَمْ وَأَنْتَ صَابِرٌ مُحْتَسِبٌ مُقْبِلٌ غَيْرُ مُدْبِرٍ إِلاَّ الدَّيْنَ فَإِنَّ جِبْرِيلَ قَالَ لِي ذَلِكَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَمُحَمَّدِ بْنِ جَحْشٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا وَرَوَى يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ نَحْوَ هَذَا عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

அபூ கத்தாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கிடையே நின்று, "அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஜிஹாத் செய்வதும், அல்லாஹ்வின் மீது ஈமான் கொள்வதும் செயல்களில் மிகச் சிறந்ததாகும்" என்று கூறினார்கள். அப்போது ஒரு மனிதர் எழுந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் அல்லாஹ்வின் பாதையில் கொல்லப்பட்டால், என் பாவங்கள் மன்னிக்கப்படுமா?" என்று கேட்டார்.

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஆம்! நீங்கள் பொறுமையுடனும், (அல்லாஹ்விடம்) நன்மையை நாடியவராகவும், (போர்க்களத்தில்) முன்னேறிச் செல்பவராகவும், பின்வாங்காதவராகவும் இருந்து அல்லாஹ்வின் பாதையில் கொல்லப்பட்டால் (உங்கள் பாவங்கள் மன்னிக்கப்படும்)" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "எப்படிச் சொன்னீர்கள்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "நான் அல்லாஹ்வின் பாதையில் கொல்லப்பட்டால், என் பாவங்கள் மன்னிக்கப்படுமா?" என்று (திரும்பக்) கூறினார்.

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஆம்! நீங்கள் பொறுமையுடனும், (அல்லாஹ்விடம்) நன்மையை நாடியவராகவும், (போர்க்களத்தில்) முன்னேறிச் செல்பவராகவும், பின்வாங்காதவராகவும் இருந்தால் - கடனைத் தவிர! ஏனெனில் ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் என்னிடம் அவ்வாறு கூறினார்கள்" என்று பதிலளித்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அனஸ், முஹம்மத் பின் ஜஹ்ஷ் மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். சிலர் இந்த ஹதீஸை ஸஈத் அல்-மக்பூரியிடமிருந்து, அவர் அபூ ஹுரைரா (ரழி) வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்று அறிவித்துள்ளனர். யஹ்யா பின் ஸஈத் அல்-அன்ஸாரி மற்றும் பலர், இதை ஸஈத் அல்-மக்பூரியிடமிருந்து, அவர் அப்துல்லாஹ் பின் அபீ கத்தாதாவிடமிருந்து, அவர் தன் தந்தை (அபூ கத்தாதா) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர். இதுவே ஸஈத் அல்-மக்பூரி, அபூ ஹுரைரா (ரழி) வழியாக அறிவித்ததை விட மிகச் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي دَفْنِ الشُّهَدَاءِ

ஷஹீத்களை (உயிர்த்தியாகிகளை) அடக்கம் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1713

حَدَّثَنَا أَزْهَرُ بْنُ مَرْوَانَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ هِلاَلٍ، عَنْ أَبِي الدَّهْمَاءِ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ شُكِيَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْجِرَاحَاتُ يَوْمَ أُحُدٍ فَقَالَ ‏"‏ احْفِرُوا وَأَوْسِعُوا وَأَحْسِنُوا وَادْفِنُوا الاِثْنَيْنِ وَالثَّلاَثَةَ فِي قَبْرٍ وَاحِدٍ وَقَدِّمُوا أَكْثَرَهُمْ قُرْآنًا ‏"‏ ‏.‏ فَمَاتَ أَبِي فَقُدِّمَ بَيْنَ يَدَىْ رَجُلَيْنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ

خَبَّابٍ وَجَابِرٍ وَأَنَسٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُهُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ حُمَيْدِ بْنِ هِلاَلٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ عَامِرٍ . وَأَبُو الدَّهْمَاءِ اسْمُهُ قِرْفَةُ بْنُ بُهَيْسٍ أَوْ بَيْهَسٍ .

ஹிஷாம் பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: உஹுதுப் போரின் நாளில், (ஏற்பட்ட) காயங்கள் (மற்றும் அதிக எண்ணிக்கையிலான ஷஹீத்களை அடக்கம் செய்வதில் உள்ள சிரமங்கள்) குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் முறையிடப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "தோண்டுங்கள், அதை அகலமாகவும், நன்றாகவும் ஆக்குங்கள். மேலும் இரண்டு மூன்று பேரை ஒரே கப்ரிலே அடக்கம் செய்யுங்கள். அவர்களில் குர்ஆனை அதிகம் மனனம் செய்தவரை முற்படுத்துங்கள்." என் தந்தை இறந்துவிட்டார்கள்; எனவே அவர் (வேறு) இருவருக்கு முன்னால் வைக்கப்பட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَشُورَةِ

ஆலோசனை பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1714

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ لَمَّا كَانَ يَوْمُ بَدْرٍ وَجِيءَ بِالأُسَارَى قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا تَقُولُونَ فِي هَؤُلاَءِ الأُسَارَى ‏"‏ ‏.‏ فَذَكَرَ قِصَّةً فِي هَذَا الْحَدِيثِ طَوِيلَةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَأَبِي أَيُّوبَ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَأَبُو عُبَيْدَةَ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِيهِ ‏.‏ وَيُرْوَى عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَكْثَرَ مَشُورَةً لأَصْحَابِهِ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பத்ருப் போர் தினத்தன்று கைதிகள் கொண்டு வரப்பட்டபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இந்தக் கைதிகள் விஷயத்தில் நீங்கள் என்ன சொல்கிறீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள்." பிறகு (அறிவிப்பாளர்) இந்த ஹதீஸில் ஒரு நீண்ட சம்பவத்தைக் குறிப்பிட்டார்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் உமர் (ரழி), அபூ

அய்யூப் (ரழி), அனஸ் (ரழி) மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' ஆகும். மேலும் அபூ உபைதா அவர்கள் தம் தந்தையிடமிருந்து (நேரடியாக) எதையும் கேட்கவில்லை.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்படுவதாவது: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை விட, தம் தோழர்களிடம் அதிகம் ஆலோசனை செய்பவர் எவரையும் நான் பார்த்ததில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ تُفَادَى جِيفَةُ الأَسِيرِ

சிறைப்பிடிக்கப்பட்டவரின் உடலுக்கு மீட்புத்தொகை கொடுக்கக்கூடாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1715

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ الْمُشْرِكِينَ، أَرَادُوا أَنْ يَشْتَرُوا، جَسَدَ رَجُلٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَأَبَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَبِيعَهُمْ إِيَّاهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْحَكَمِ ‏.‏ وَرَوَاهُ الْحَجَّاجُ بْنُ أَرْطَاةَ أَيْضًا عَنِ الْحَكَمِ ‏.‏ وَقَالَ أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ حَنْبَلٍ يَقُولُ ابْنُ أَبِي لَيْلَى لاَ يُحْتَجُّ بِحَدِيثِهِ ‏.‏ وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ ابْنُ أَبِي لَيْلَى صَدُوقٌ وَلَكِنْ لاَ يُعْرَفُ صَحِيحُ حَدِيثِهِ مِنْ سَقِيمِهِ وَلاَ أَرْوِي عَنْهُ شَيْئًا ‏.‏ وَابْنُ أَبِي لَيْلَى صَدُوقٌ فَقِيهٌ وَإِنَّمَا يَهِمُ فِي الإِسْنَادِ ‏.‏ حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ دَاوُدَ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ قَالَ فُقَهَاؤُنَا ابْنُ أَبِي لَيْلَى وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ شُبْرُمَةَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "இணைவைப்பாளர்கள், இணைவைப்பாளர்களில் ஒரு மனிதனின் உடலை (அதாவது, போரில் கொல்லப்பட்ட ஒரு இணைவைப்பாளரின் உடலை) வாங்க விரும்பினார்கள். ஆனால் நபி (ஸல்) அவர்கள் அதை அவர்களுக்கு விற்க மறுத்துவிட்டார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும். அல்-ஹகம் அவர்களின் அறிவிப்பு வழியாகவே தவிர இதை நாங்கள் அறியவில்லை. அல்-ஹஜ்ஜாஜ் பின் அர்தா அவர்களும் அல்-ஹகம் அவர்களிடமிருந்து

இதனை அறிவித்துள்ளார்கள்.

அஹ்மத் பின் அல்-ஹஸன் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்கள், 'இப்னு அபீ லைலாவின் ஹதீஸ் ஆதாரமாகக் கொள்ளப்படாது' என்று கூறுவதை நான் கேட்டேன்."

முஹம்மத் பின் இஸ்மாயீல் அவர்கள் கூறினார்கள்: "இப்னு அபீ லைலா உண்மையாளர். ஆனால் அவருடைய சரியான ஹதீஸ்கள் எவை, பலவீனமான ஹதீஸ்கள் எவை என்று அறியப்படுவதில்லை. நான் அவரிடமிருந்து எதையும் அறிவிப்பதில்லை."

இப்னு அபீ லைலா உண்மையாளர் மற்றும் ஃபகீஹ் (மார்க்க அறிஞர்) ஆவார். எனினும் அவர் அறிவிப்பாளர் தொடரில்தான் (இஸ்னாத்) தவறிழைக்கிறார்.

நஸ்ர் பின் அலீ அவர்கள் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்; அப்துல்லாஹ் பின் தாவூத் அவர்கள் சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்களிடமிருந்து எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்; அவர்கள் (சுஃப்யான்) கூறினார்கள்: "எங்களுடைய ஃபுகஹாக்கள் (மார்க்க அறிஞர்கள்) இப்னு அபீ லைலா அவர்களும் அப்துல்லாஹ் பின் ஷுப்ருமா அவர்களும் ஆவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْفِرَارِ مِنَ الزَّحْفِ

போர்க்களத்திலிருந்து தப்பியோடுவது குறித்து வந்துள்ளவை

1716

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ بَعَثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي سَرِيَّةٍ فَحَاصَ النَّاسُ حَيْصَةً فَقَدِمْنَا الْمَدِينَةَ فَاخْتَبَيْنَا بِهَا وَقُلْنَا هَلَكْنَا ثُمَّ أَتَيْنَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ نَحْنُ الْفَرَّارُونَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ بَلْ أَنْتُمُ الْعَكَّارُونَ وَأَنَا فِئَتُكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ ‏.‏ وَمَعْنَى قَوْلِهِ فَحَاصَ النَّاسُ حَيْصَةً يَعْنِي أَنَّهُمْ فَرُّوا مِنَ الْقِتَالِ ‏.‏ وَمَعْنَى قَوْلِهِ ‏"‏ بَلْ أَنْتُمُ الْعَكَّارُونَ ‏"‏ ‏.‏ وَالْعَكَّارُ الَّذِي يَفِرُّ إِلَى إِمَامِهِ لِيَنْصُرَهُ لَيْسَ يُرِيدُ الْفِرَارَ مِنَ الزَّحْفِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களை ஒரு இராணுவப் பயணத்திற்கு (சரிய்யாவுக்கு) அனுப்பினார்கள், அப்போது மக்கள் (போரிலிருந்து) பின்வாங்கினார்கள் (அல்லது சிதறினார்கள்). எனவே நாங்கள் மதீனாவை அடைந்தோம், அதில் எங்களை மறைத்துக் கொண்டோம், நாங்கள் கூறினோம்: 'நாங்கள் அழிந்துவிட்டோம் (தோல்வியுற்றோம்).' பின்னர் நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றோம், நாங்கள் கூறினோம்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் (போரிலிருந்து) தப்பி ஓடியவர்கள்.' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மாறாக நீங்கள் அல்-'அக்காருன் (பின்வாங்கி, தலைவரிடம் அடைக்கலம் தேடி, மீண்டும் போருக்குத் திரும்புபவர்கள்) ஆவீர்கள், மேலும் நான் உங்கள் அடைக்கலம் (மற்றும் பக்கபலம்) ஆவேன்.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் (நல்லது) ஆகும். யஸீத் பின் அபீ ஸியாத் அவர்களின் அறிவிப்பாக அன்றி இதனை நாங்கள் அறியவில்லை. மேலும், 'மக்கள் பின்வாங்கினார்கள்' என்ற அவர்களின் கூற்றின் பொருள் அவர்கள் போரிலிருந்து தப்பி ஓடினார்கள் என்பதாகும். 'மாறாக நீங்கள் அல்-'அக்காருன் ஆவீர்கள்' என்ற அவர்களின் கூற்றின் பொருளைப் பொறுத்தவரை, 'அக்கார்' என்பவர் தனது இமாம் (தலைவர்) தனக்கு உதவி செய்ய வேண்டும் என்பதற்காக அவரிடம் பின்வாங்கிச் செல்பவர் ஆவார், போர்க்களத்திலிருந்து (முழுமையாக) தப்பி ஓடுவது இதன் பொருளல்ல.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دَفْنِ الْقَتِيلِ فِي مَقْتَلِهِ

கொல்லப்பட்டவரை அவர் கொல்லப்பட்ட இடத்திலேயே புதைப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1717

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ قَيْسٍ، قَالَ سَمِعْتُ نُبَيْحًا الْعَنَزِيَّ، يُحَدِّثُ عَنْ جَابِرٍ، قَالَ لَمَّا كَانَ يَوْمُ أُحُدٍ جَاءَتْ عَمَّتِي بِأَبِي لِتَدْفِنَهُ فِي مَقَابِرِنَا فَنَادَى مُنَادِي رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رُدُّوا الْقَتْلَى إِلَى مَضَاجِعِهِمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَنُبَيْحٌ ثِقَةٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
உஹுத் தினத்தன்று, என் தந்தையின் சகோதரி, என் தந்தையை (அவரது உடலை) எங்களுடைய ஒரு மையவாடியில் அடக்கம் செய்வதற்காகக்

கொண்டு வந்தார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் அழைப்பாளர்களில் ஒருவர், 'கொல்லப்பட்டவர்களை அவர்கள் கிடந்த இடத்திற்கே திருப்பிக் கொண்டு செல்லுங்கள்' என்று சத்தமிட்டுக் கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மேலும் (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) நுபைஹ் அவர்கள் நம்பகமானவர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَلَقِّي الْغَائِبِ إِذَا قَدِمَ

வெளியே சென்றிருந்தவர் திரும்பி வரும்போது அவரை சந்திப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1718

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَسَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنِ السَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ، قَالَ لَمَّا قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ تَبُوكَ خَرَجَ النَّاسُ يَتَلَقَّوْنَهُ إِلَى ثَنِيَّةِ الْوَدَاعِ . قَالَ السَّائِبُ فَخَرَجْتُ مَعَ النَّاسِ وَأَنَا غُلاَمٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அஸ்-ஸாயிப் பின் யஸீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தபூக்கிலிருந்து (போர் முடிந்து) திரும்பியபோது, மக்கள் அவரை வரவேற்க தனிய்யத்துல் வதாஃ (என்ற கணவாய் பகுதி) வரை சென்றார்கள்.' அஸ்-ஸாயிப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நானும் மக்களுடன் சென்றேன், அப்போது நான் ஒரு சிறுவனாக இருந்தேன்.' அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: 'இது ஹஸன் ஸஹீஹ் தரத்திலான ஹதீஸ் ஆகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْفَىْءِ

'அல்-ஃபய்' (போரிடாமல் கிடைக்கும் செல்வம்) பற்றி வந்துள்ளவை

1719

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَوْسِ بْنِ الْحَدَثَانِ، قَالَ سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، يَقُولُ كَانَتْ أَمْوَالُ بَنِي النَّضِيرِ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِمَّا لَمْ يُوجِفِ الْمُسْلِمُونَ عَلَيْهِ بِخَيْلٍ وَلاَ رِكَابٍ وَكَانَتْ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَالِصًا وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَعْزِلُ نَفَقَةَ أَهْلِهِ سَنَةً ثُمَّ يَجْعَلُ مَا بَقِيَ فِي الْكُرَاعِ وَالسِّلاَحِ عُدَّةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَرَوَى سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مَعْمَرٍ عَنِ ابْنِ شِهَابٍ ‏.‏

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"பனூ அந்-நதீர் கோத்திரத்தாரின் செல்வம், அல்லாஹ் தனது தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு (போரிடாமலேயே) அளித்த செல்வங்களில் ஒன்றாகும்; அதனை(ப் பெறுவதற்காக) முஸ்லிம்கள் குதிரைகளையோ ஒட்டகங்களையோ விரைந்து செலுத்தவில்லை. ஆகவே, அது முழுக்க முழுக்க அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கே உரியதாக இருந்தது. மேலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் குடும்பத்தினருக்காக ஓராண்டுக்கான செலவினங்களை ஒதுக்கி வைப்பார்கள்; பின்னர் மீதமிருந்ததை அல்லாஹ்வின் பாதையில் (போருக்கான) தயார் நிலையாக குதிரைகளுக்கும் ஆயுதங்களுக்கும் பயன்படுத்துவார்கள்."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். ஸுஃப்யான் பின் உயைனா அவர்கள் இந்த ஹதீஸை மஃமர் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் இப்னு ஷிஹாப் அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

24. كتاب اللباس

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

24. ஆடைகள் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي الْحَرِيرِ وَالذَّهَبِ

பாடம்: பட்டு மற்றும் தங்கம் பற்றி வந்துள்ளவை

1720

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ حُرِّمَ لِبَاسُ الْحَرِيرِ وَالذَّهَبِ عَلَى ذُكُورِ أُمَّتِي وَأُحِلَّ لإِنَاثِهِمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَأَنَسٍ وَحُذَيْفَةَ وَأُمِّ هَانِئٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ وَجَابِرٍ وَأَبِي رَيْحَانَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَوَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ ‏.‏ وَحَدِيثُ أَبِي مُوسَى حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் சமூகத்தின் ஆண்களுக்குப் பட்டு ஆடை அணிவதும், தங்கம் அணிவதும் தடை செய்யப்பட்டுள்ளது (ஹராமாக்கப்பட்டுள்ளது), மேலும் அதன் பெண்களுக்கு அது அனுமதிக்கப்பட்டுள்ளது (ஹலாலாக்கப்பட்டுள்ளது)."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் உமர் (ரழி), அலீ (ரழி), உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி), அனஸ் (ரழி), ஹுதைஃபா (ரழி), உம்மு ஹானி (ரழி), அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி), இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி), அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்ஸுபைர் (ரழி), ஜாபிர் (ரழி), அபூ ரைஹானா (ரழி), இப்னு உமர் (ரழி) மற்றும் வாஸிலா பின் அல்-அஸ்கஃ (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன. மேலும் அபூ மூஸா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1721

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ سُوَيْدِ بْنِ غَفَلَةَ، عَنْ عُمَرَ، أَنَّهُ خَطَبَ بِالْجَابِيَةِ فَقَالَ نَهَى نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الْحَرِيرِ إِلاَّ مَوْضِعَ أُصْبُعَيْنِ أَوْ ثَلاَثٍ أَوْ أَرْبَعٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உமர் (ரழி) அவர்கள் அல்-ஜாபியாவில் குத்பா நிகழ்த்தியபோது கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், இரண்டு விரலளவு இடம், அல்லது மூன்று, அல்லது நான்கு விரலளவு இடம் (கொண்ட பட்டு அலங்காரங்களைத் தவிர, முழுமையான) பட்டைத் தடைசெய்தார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي لُبْسِ الْحَرِيرِ فِي الْحَرْبِ

பாடம்: போரின் போது பட்டு அணிவதற்குள்ள சலுகை பற்றி வந்துள்ளவை

1722

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، حَدَّثَنَا قَتَادَةُ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَوْفٍ، وَالزُّبَيْرَ بْنَ الْعَوَّامِ، شَكَيَا الْقَمْلَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي غَزَاةٍ لَهُمَا فَرَخَّصَ لَهُمَا فِي قُمُصِ الْحَرِيرِ قَالَ وَرَأَيْتُهُ عَلَيْهِمَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்களும் அஸ்ஸுபைர் பின் அல்-அவ்வாம் (ரழி) அவர்களும் தாங்கள் பங்கெடுத்த ஒரு போரின்போது பேன் தொல்லையைப் பற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் முறையிட்டார்கள். எனவே, அவர்கள் (ஸல்) பட்டுச் சட்டைகளை அணிய அவர்களுக்கு அனுமதித்தார்கள் (ஏனெனில், பட்டு ஆடைகள் பேன்களை விரட்டவோ அல்லது அவை ஒட்டிக்கொள்வதைத் தடுக்கவோ உதவும்). அவர் (அனஸ் (ரழி)) கூறினார்கள்: "நான் அவர்கள் அவற்றை அணிந்திருப்பதைப் பார்த்தேன்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1723

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، حَدَّثَنَا وَاقِدُ بْنُ عَمْرِو بْنِ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ، قَالَ قَدِمَ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ فَأَتَيْتُهُ فَقَالَ مَنْ أَنْتَ فَقُلْتُ أَنَا وَاقِدُ بْنُ عَمْرِو بْنِ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ ‏.‏ قَالَ فَبَكَى وَقَالَ إِنَّكَ لَشَبِيهٌ بِسَعْدٍ وَإِنَّ سَعْدًا كَانَ مِنْ أَعْظَمِ النَّاسِ وَأَطْوَلِهِمْ وَإِنَّهُ بَعَثَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم جُبَّةً مِنْ دِيبَاجٍ مَنْسُوجٌ فِيهَا الذَّهَبُ فَلَبِسَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَصَعِدَ الْمِنْبَرَ فَقَامَ أَوْ قَعَدَ فَجَعَلَ النَّاسُ يَلْمُسُونَهَا فَقَالُوا مَا رَأَيْنَا كَالْيَوْمِ ثَوْبًا قَطُّ ‏.‏ فَقَالَ أَتَعْجَبُونَ مِنْ هَذِهِ لَمَنَادِيلُ سَعْدٍ فِي الْجَنَّةِ خَيْرٌ مِمَّا تَرَوْنَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

வாகித் பின் அம்ர் பின் ஸஃத் பின் முஆத் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் (மதீனாவிற்கு) வந்தார்கள். நான் அவர்களிடம் சென்றேன். அவர்கள், 'நீங்கள் யார்?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'நான் வாகித் பின் அம்ர் பின் ஸஃத் பின் முஆத்' என்று சொன்னேன்." அவர்கள் (அனஸ் ரழி) அழுதார்கள், மேலும் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் ஸஃத் (ரழி) அவர்களை ஒத்திருக்கிறீர்கள். ஸஃத் (ரழி) அவர்கள் மனிதர்களில் மிகச் சிறந்தவராகவும், மிக உயரமானவராகவும் இருந்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு தங்கம் நெய்யப்பட்ட தீபாஜ் (பட்டு) எனும் ஒரு மேலங்கி அனுப்பப்பட்டது. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதை அணிந்து மிம்பரில் ஏறினார்கள். பிறகு அவர்கள் நின்றார்கள் அல்லது அமர்ந்தார்கள் (என்று அறிவிப்பாளர் சந்தேகத்துடன் கூறினார்). மக்கள் அதைத் தொட்டுப் பார்க்க ஆரம்பித்தார்கள், மேலும் அவர்கள், "இன்றைக்கு முன் இது போன்ற (அழகிய) ஒரு ஆடையை நாங்கள் பார்த்ததே இல்லை" என்று கூறினார்கள். அதனால் அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "இதைக்கண்டு நீங்கள் ஆச்சரியப்படுகிறீர்களா? சொர்க்கத்தில் ஸஃத் (ரழி) அவர்களின் கைக்குட்டைகள் நீங்கள் பார்ப்பதை விட சிறந்தவை."'
(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த அத்தியாயத்தில் அஸ்மா பின்த் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில்) அறிவிப்பு உள்ளது. இந்த ஹதீஸ் ஸஹீஹ் (ஆதாரப்பூர்வமானது) ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي الثَّوْبِ الأَحْمَرِ لِلرِّجَالِ

பாடம்: ஆண்களுக்குச் சிவப்பு ஆடை அணிவதற்குள்ள அனுமதி பற்றி வந்துள்ளவை

1724

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، قَالَ مَا رَأَيْتُ مِنْ ذِي لِمَّةٍ فِي حُلَّةٍ حَمْرَاءَ أَحْسَنَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَهُ شَعْرٌ يَضْرِبُ مَنْكِبَيْهِ بَعِيدُ مَا بَيْنَ الْمَنْكِبَيْنِ لَمْ يَكُنْ بِالْقَصِيرِ وَلاَ بِالطَّوِيلِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَأَبِي رِمْثَةَ وَأَبِي جُحَيْفَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-பரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"சிவப்பு நிற ஹுல்லா (மேலாடை) அணிந்திருந்த, தோள்களைத் தொடும் முடியுடைய (லிம்மா எனும் நீளத்தில்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை விட அழகானவர் எவரையும் நான் கண்டதில்லை. அவர்களுக்கு தோள்களைத் தொடும் முடி இருந்தது; அவர்கள் அகன்ற தோள்களை உடையவர்களாகவும், மிகவும் குட்டையாகவும் இல்லை, மிகவும் நெட்டையாகவும் இல்லாதவர்களாகவும் இருந்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி), அபூ ரிம்தாஹ் (ரழி), மற்றும் அபூ ஜுஹைஃபா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன. இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْمُعَصْفَرِ لِلرِّجَالِ

ஆண்கள் உஸ்ஃபுர் சாயமிடப்பட்ட ஆடைகளை அணிவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1725

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حُنَيْنٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ نَهَانِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَنْ لُبْسِ الْقَسِّيِّ وَالْمُعَصْفَرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى

وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَحَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அல்-கஸ்ஸீ (எனும் பட்டு அல்லது பட்டு கலந்த ஆடை வகையை) அணிவதையும், முஅஸ்ஃஃபர் (குங்குமப்பூ அல்லது செம்பருத்தி போன்ற தாவரங்களால் சாயமிடப்பட்டு, சிவப்பு-மஞ்சள் நிறமுடைய) ஆடையையும் எனக்குத் தடைசெய்தார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. மேலும் அலீ (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي لُبْسِ الْفِرَاءِ

தோல் ஆடைகளை அணிவது பற்றி வந்துள்ளவை

1726

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى الْفَزَارِيُّ، حَدَّثَنَا سَيْفُ بْنُ هَارُونَ الْبُرْجُمِيُّ، عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ، عَنْ سَلْمَانَ، قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ السَّمْنِ وَالْجُبْنِ وَالْفِرَاءِ . فَقَالَ الْحَلاَلُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ وَالْحَرَامُ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ وَمَا سَكَتَ عَنْهُ فَهُوَ مِمَّا عَفَا عَنْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ الْمُغِيرَةِ . وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَرَوَى سُفْيَانُ وَغَيْرُهُ عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ عَنْ أَبِي عُثْمَانَ عَنْ سَلْمَانَ قَوْلَهُ وَكَأَنَّ الْحَدِيثَ الْمَوْقُوفَ أَصَحُّ . وَسَأَلْتُ الْبُخَارِيَّ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ مَا أُرَاهُ مَحْفُوظًا رَوَى سُفْيَانُ عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ عَنْ أَبِي عُثْمَانَ عَنْ سَلْمَانَ مَوْقُوفًا . قَالَ الْبُخَارِيُّ وَسَيْفُ بْنُ هَارُونَ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ وَسَيْفُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَاصِمٍ ذَاهِبُ الْحَدِيثِ .

சல்மான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் நெய், பாலாடைக்கட்டி மற்றும் உரோமங்கள் (அணிவது அல்லது பயன்படுத்துவது) குறித்து வினவப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் தன் வேதத்தில் எதை ஹலாலாக்கினானோ அது ஹலால் ஆகும்; அல்லாஹ் தன் வேதத்தில் எதை ஹராமாக்கினானோ அது

ஹராம் ஆகும்; மேலும் எதைப் பற்றி அவன் மௌனம் சாதித்தானோ, அது அவன் மன்னித்தவற்றில் உள்ளதாகும் (அதாவது, அனுமதிக்கப்பட்டவை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي جُلُودِ الْمَيْتَةِ إِذَا دُبِغَتْ

பாடம்: செத்த பிராணிகளின் தோல்கள் பதனிடப்பட்டால் அது குறித்து வந்துள்ளவை

1727

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ، يَقُولُ مَاتَتْ شَاةٌ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لأَهْلِهَا أَلاَ نَزَعْتُمْ جِلْدَهَا ثُمَّ دَبَغْتُمُوهُ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْمُحَبِّقِ وَمَيْمُونَةَ وَعَائِشَةَ . وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ مَيْمُونَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرُوِيَ عَنْهُ عَنْ سَوْدَةَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يُصَحِّحُ حَدِيثَ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَحَدِيثَ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ مَيْمُونَةَ وَقَالَ احْتَمَلَ أَنْ يَكُونَ رَوَى ابْنُ عَبَّاسٍ عَنْ مَيْمُونَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَرَوَى ابْنُ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ مَيْمُونَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَهُوَ قَوْلُ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَالشَّافِعِيِّ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஒரு ஆடு இறந்துவிட்டது. எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதன் உரிமையாளர்களிடம், 'நீங்கள் அதன் தோலை உரித்து, பிறகு அதைப் பதப்படுத்தி (அதன் மூலம் அதைத் தூய்மையாக்கி), அதிலிருந்து பயன் பெறக்கூடாதா?' என்று கேட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1728

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، وَعَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ وَعْلَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَيُّمَا إِهَابٍ دُبِغَ فَقَدْ طَهُرَ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا فِي جُلُودِ الْمَيْتَةِ إِذَا دُبِغَتْ فَقَدْ طَهُرَتْ . قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ الشَّافِعِيُّ أَيُّمَا إِهَابِ مَيْتَةٍ دُبِغَ فَقَدْ طَهُرَ إِلاَّ الْكَلْبَ وَالْخِنْزِيرَ . وَاحْتَجَّ بِهَذَا الْحَدِيثِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ إِنَّهُمْ كَرِهُوا جُلُودَ السِّبَاعِ وَإِنْ دُبِغَ وَهُوَ قَوْلُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ وَأَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ وَشَدَّدُوا فِي لُبْسِهَا وَالصَّلاَةِ فِيهَا . قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ إِنَّمَا مَعْنَى قَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَيُّمَا إِهَابٍ دُبِغَ فَقَدْ طَهُرَ " . جِلْدُ مَا يُؤْكَلُ لَحْمُهُ هَكَذَا فَسَّرَهُ النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ . وَقَالَ إِسْحَاقُ قَالَ النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ إِنَّمَا يُقَالُ الإِهَابُ لِجِلْدِ مَا يُؤْكَلُ لَحْمُهُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எந்தத் தோல் பதனிடப்பட்டதோ, அது தூய்மையாகிவிட்டது."

இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிவுடையோரில் பெரும்பாலோரின் நடைமுறை இதன் மீதே உள்ளது; செத்த பிராணியின் தோல் பதனிடப்பட்டால் அது தூய்மையாகிவிடுகிறது என்று அவர்கள் கூறுகிறார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: அஷ்-ஷாஃபிஈ அவர்கள் கூறினார்கள்: "பதனிடப்பட்ட எந்தவொரு இறந்த பிராணியின் தோலும் தூய்மையானது; நாய் மற்றும் பன்றியைத் தவிர." அவர் இந்த ஹதீஸை ஆதாரமாகக் கொள்கிறார்.

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களிடையேயுள்ள சிலர், வேட்டையாடும் பிராணிகளின் தோல்கள் பதனிடப்பட்டிருந்தாலும் அவற்றை(ப் பயன்படுத்துவதை) வெறுத்தார்கள். இதுவே அப்துல்லாஹ் பின் அல்-முபாரக், அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கூற்றாகும். மேலும் அவற்றை அணிவதிலும் அவற்றில் தொழுகை செய்வதிலும் அவர்கள் கடுமை காட்டினார்கள்.

இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹீம் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றான 'எந்தத் தோல் பதனிடப்பட்டதோ, அது தூய்மையாகிவிட்டது' என்பது இறைச்சி உண்ணப்படும் பிராணிகளின் தோல்களை மட்டுமே குறிக்கிறது." இவ்வாறே அந்-நள்ர் பின் ஷுமைல் அவர்களாலும் விளக்கம் அளிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும் இஸ்ஹாக் அவர்கள் கூறினார்கள்: அந்-நள்ர்

பின் ஷுமைல் அவர்கள், "'இஹாப்' (எனும் சொல்) இறைச்சி உண்ணப்படும் பிராணிகளின் தோலுக்கு மட்டுமே சொல்லப்படும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1729

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ طَرِيفٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، وَالشَّيْبَانِيِّ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُكَيْمٍ، قَالَ أَتَانَا كِتَابُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ لاَ تَنْتَفِعُوا مِنَ الْمَيْتَةِ بِإِهَابٍ وَلاَ عَصَبٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَيُرْوَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُكَيْمٍ عَنْ أَشْيَاخٍ لَهُمْ هَذَا الْحَدِيثُ . وَلَيْسَ الْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُكَيْمٍ أَنَّهُ قَالَ أَتَانَا كِتَابُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَبْلَ وَفَاتِهِ بِشَهْرَيْنِ . قَالَ وَسَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ الْحَسَنِ يَقُولُ كَانَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ يَذْهَبُ إِلَى هَذَا الْحَدِيثِ لِمَا ذُكِرَ فِيهِ قَبْلَ وَفَاتِهِ بِشَهْرَيْنِ وَكَانَ يَقُولُ كَانَ هَذَا آخِرَ أَمْرِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . ثُمَّ تَرَكَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ هَذَا الْحَدِيثَ لَمَّا اضْطَرَبُوا فِي إِسْنَادِهِ حَيْثُ رَوَى بَعْضُهُمْ فَقَالَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُكَيْمٍ عَنْ أَشْيَاخٍ لَهُمْ مِنْ جُهَيْنَةَ .

அப்துல்லாஹ் பின் உகைம் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து எங்களுக்கு ஒரு கடிதம் வந்தது. அதில்: 'மரணமடைந்த பிராணிகளின் தோல்களையோ அல்லது நரம்புகளையோ நீங்கள் பயன்படுத்த வேண்டாம் (அவற்றிலிருந்து எவ்விதப் பயனும் பெற வேண்டாம்)' (என்று குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது)."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும். இந்த ஹதீஸ் அப்துல்லாஹ் பின் உகைம் (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக, அவர்களுடைய சில ஷெய்குமார்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆனால், அறிஞர்களில் பெரும்பாலோரின் செயல்முறை இதன்படி இல்லை. மேலும் இந்த ஹதீஸ் அப்துல்லாஹ் பின் உகைம் (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது; அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் இறப்பதற்கு இரண்டு மாதங்களுக்கு முன்பு அவர்களின் கடிதம் எங்களுக்கு வந்தது."

அவர் (அபூ ஈஸா) கூறினார்கள்: அஹ்மத் பின் அல்-ஹஸன் அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: "அஹ்மத் பின் ஹன்பல் (ரஹ்) அவர்கள் இந்த ஹதீஸைப் பின்பற்றி வந்தார்கள். ஏனெனில், நபி (ஸல்) அவர்கள்

இறப்பதற்கு இரண்டு மாதங்களுக்கு முன்பு (இது வந்தது) என்று இதில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. மேலும், 'இதுவே நபி (ஸல்) அவர்களின் இறுதி விஷயம் (கட்டளை)' என்றும் அவர்கள் கூறிவந்தார்கள். பின்னர், இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடரில் ஏற்பட்ட குழப்பம் (இழ்-திராப்) காரணமாக அஹ்மத் பின் ஹன்பல் (ரஹ்) அவர்கள் இதனை(ப் பின்பற்றுவதை)க் கைவிட்டார்கள். ஏனெனில் அவர்களில் (அறிவிப்பாளர்களில்) சிலர், 'அப்துல்லாஹ் பின் உகைம் (ரழி) அவர்கள், ஜுஹைனா குலத்தைச் சேர்ந்த தம்முடைய ஷெய்குமார்களிடமிருந்து' என்று அறிவித்தனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ جَرِّ الإِزَارِ

இஸாரை இழுத்துக் கொண்டு செல்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1730

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، ح وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ نَافِعٍ، وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، وَزَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، كُلُّهُمْ يُخْبِرُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَنْظُرُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَى مَنْ جَرَّ ثَوْبَهُ خُيَلاَءَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ حُذَيْفَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَسَمُرَةَ وَأَبِي ذَرٍّ وَعَائِشَةَ وَهُبَيْبِ بْنِ مُغْفِلٍ . وَحَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மறுமை நாளில், பெருமையுடன் தனது ஆடையைத் (தரையில் படும்படி) இழுத்துச் செல்பவரை அல்லாஹ் (கருணையுடன்) பார்க்க மாட்டான்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் ஹுதைஃபா (ரழி), அபூ ஸயீத் (ரழி), அபூ ஹுரைரா (ரழி), ஸமுரா (ரழி), அபூ தர் (ரழி), ஆயிஷா (ரழி) மற்றும் ஹுபைப் பின் முஃஃப்பில் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன. இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي جَرِّ ذُيُولِ النِّسَاءِ

பெண்களின் ஆடையின் ஓரங்களை இழுத்துச் செல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1731

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ جَرَّ ثَوْبَهُ خُيَلاَءَ لَمْ يَنْظُرِ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ فَكَيْفَ يَصْنَعْنَ النِّسَاءُ بِذُيُولِهِنَّ قَالَ ‏"‏ يُرْخِينَ شِبْرًا ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَتْ إِذًا تَنْكَشِفَ أَقْدَامُهُنَّ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَيُرْخِينَهُ ذِرَاعًا لاَ يَزِدْنَ عَلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் பெருமையுடன் தனது ஆடையை (தரையில்) இழுத்துச் செல்கிறாரோ, அவரை அல்லாஹ் மறுமை நாளில் (கருணையுடன்) பார்க்க மாட்டான்." அப்போது உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள், "அப்படியானால் பெண்கள் தங்கள் ஆடை ஓரங்களை (தரையில்) என்ன செய்வது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "(தங்கள் ஆடை ஓரங்களை) ஒரு சாண் அளவு தாழ்த்திக் கொள்ளட்டும்" என்றார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ரழி), "அப்படியானால் அவர்களின் பாதங்கள் வெளிப்பட்டுவிடுமே?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "ஒரு முழம் அளவு தாழ்த்திக் கொள்ளட்டும்; அதற்கு மேல் அதிகரிக்கக் கூடாது" என்று கூறினார்கள். மேலும் (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1732

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَفَّانُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أُمِّ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ، أَنَّ أُمَّ سَلَمَةَ، حَدَّثَتْهُمْ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم شَبَّرَ لِفَاطِمَةَ شِبْرًا مِنْ نِطَاقِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ عَنِ الْحَسَنِ عَنْ أُمِّهِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ ‏.‏ وَفِي هَذَا الْحَدِيثِ رُخْصَةٌ لِلنِّسَاءِ فِي جَرِّ الإِزَارِ لأَنَّهُ يَكُونُ أَسْتَرَ لَهُنَّ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களுக்கு, அவர்களின் இடுப்புக்கச்சையிலிருந்து (கீழாடையின் நீளத்தை) ஒரு சாண் அளவிற்கு (கணுக்காலுக்குக் கீழே தொங்கும்படி) அளவிட்டுக் காட்டினார்கள்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்:
"சிலர் இதை ஹம்மாத் பின் ஸலமாவிடமிருந்தும், அலீ பின் ஸைத் இடமிருந்தும், அல்-ஹஸன் இடமிருந்தும், அவர் தம் தாயாரிடமிருந்தும், அவர் உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்ததாகப் பதிவு செய்துள்ளனர். பெண்கள் (தங்கள்) கீழாடையை (தரையில்) இழுத்துச் செல்வதற்கு இந்த ஹதீஸில் சலுகை உள்ளது. ஏனெனில், அதுவே அவர்களை அதிகமாக மறைக்கக்கூடியதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي لُبْسِ الصُّوفِ

கம்பளி அணிவது பற்றி வந்துள்ளவை

1733

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ هِلاَلٍ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ، قَالَ أَخْرَجَتْ إِلَيْنَا عَائِشَةُ كِسَاءً مُلَبَّدًا وَإِزَارًا غَلِيظًا فَقَالَتْ قُبِضَ رُوحُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَيْنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏ وَحَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ புர்தா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள், ஒட்டுப்போடப்பட்ட ஒரு போர்வையையும் (கிஸா), ஒரு தடித்த கீழாடையையும் (இஸார்) எங்களிடம் எடுத்து வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் உயிர் இவ்விரண்டிலும் தான் கைப்பற்றப்பட்டது (அதாவது, இவ்விரண்டையும் அணிந்திருந்த நிலையில் தான் அவர்கள் மரணமடைந்தார்கள்)' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அலீ (ரழி) மற்றும் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1734

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا خَلَفُ بْنُ خَلِيفَةَ، عَنْ حُمَيْدٍ الأَعْرَجِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ كَانَ عَلَى مُوسَى يَوْمَ كَلَّمَهُ رَبُّهُ كِسَاءُ

صُوفٍ وَجُبَّةُ صُوفٍ وَكُمَّةُ صُوفٍ وَسَرَاوِيلُ صُوفٍ وَكَانَتْ نَعْلاَهُ مِنْ جِلْدِ حِمَارٍ مَيِّتٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حُمَيْدٍ الأَعْرَجِ . وَحُمَيْدٌ هُوَ ابْنُ عَلِيٍّ الْكُوفِيُّ . قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ حُمَيْدُ بْنُ عَلِيٍّ الأَعْرَجُ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ وَحُمَيْدُ بْنُ قَيْسٍ الأَعْرَجُ الْمَكِّيُّ صَاحِبُ مُجَاهِدٍ ثِقَةٌ . وَالْكُمَّةُ الْقَلَنْسُوَةُ الصَّغِيرَةُ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “மூஸா (அலை) அவர்கள், அவர்களின் இறைவன் அவரிடம் பேசிய நாளில், கம்பளி மேலாடை (கிஸா), கம்பளி அங்கி (ஜுப்பா), கம்பளி குல்லாய் (சிறிய தொப்பி) மற்றும் கம்பளி கால்சட்டை ஆகியவற்றை அணிந்திருந்தார்கள். மேலும் அவர்களின் காலணிகள் இறந்த கழுதையின் தோலால் செய்யப்பட்டிருந்தன.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ‘ஃகரீப்’ (அபூர்வமானது) ஆகும். ஹுமைத் அல்-அஃரஜ் அவர்களின் வழியாகவே தவிர இதனை நாம் அறியவில்லை. மேலும் ஹுமைத் என்பவர் இப்னு அலி அல்கூஃபி ஆவார். முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறுவதை நான் செவியுற்றேன்: “ஹுமைத் பின் அலி அல்-அஃரஜ் ஹதீஸில் ‘முன்கர்’ (நிராகரிக்கப்பட்டவர்) ஆவார். முஜாஹித் அவர்களின் தோழரான ஹுமைத் இப்னு கைஸ் அல்-அஃரஜ் அல்-மக்கி என்பவர் ‘ஸிக்கா’ (நம்பகமானவர்) ஆவார்.” கும்மா என்பது ஒரு சிறிய தொப்பியாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْعِمَامَةِ السَّوْدَاءِ

கருப்புத் தலைப்பாகை பற்றி வந்துள்ளவை

1735

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ دَخَلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مَكَّةَ يَوْمَ الْفَتْحِ وَعَلَيْهِ عِمَامَةٌ سَوْدَاءُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَمْرِو بْنِ حُرَيْثٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَرُكَانَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"மக்கா வெற்றியின் போது, நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்குள் நுழைந்தார்கள், மேலும் அன்னார் கருப்பு நிற 'இமாமா' (தலைப்பாகை)

அணிந்திருந்தார்கள்."

அவர் கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அலி (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அம்ர் பின் ஹுரைத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், ருக்கானா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي سَدْلِ الْعِمَامَةِ بَيْنَ الْكَتِفَيْنِ

தோள்களுக்கு இடையே இமாமாவை தொங்கவிடுவது பற்றி

1736

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُحَمَّدٍ الْمَدَنِيُّ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا اعْتَمَّ سَدَلَ عِمَامَتَهُ بَيْنَ كَتِفَيْهِ ‏.‏ قَالَ نَافِعٌ وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ يَسْدِلُ عِمَامَتَهُ بَيْنَ كَتِفَيْهِ ‏.‏ قَالَ عُبَيْدُ اللَّهِ وَرَأَيْتُ الْقَاسِمَ وَسَالِمًا يَفْعَلاَنِ ذَلِكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَلاَ يَصِحُّ حَدِيثُ عَلِيٍّ فِي هَذَا مِنْ قِبَلِ إِسْنَادِهِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் இமாமாவை (தலைப்பாகையை) அணியும்போது, அதன் ஒரு பகுதியைத் தமது தோள்களுக்கு இடையில் தொங்கவிடுவார்கள்."

நாஃபிஃ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் தமது இமாமாவைத் (தலைப்பாகையை) தமது தோள்களுக்கு இடையில் தொங்கவிடுவார்கள்."

உபைதுல்லாஹ் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மேலும் நான் அல்-காசிம் அவர்களையும் சாலிம் அவர்களையும் அவ்வாறு செய்வதைக் கண்டேன்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும். இத்தலைப்பில் அலி (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் செய்தி உள்ளது. ஆனால் அலி (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ், அதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் காரணமாகச் சரியானதல்ல."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ خَاتَمِ الذَّهَبِ

தங்க மோதிரம் வெறுக்கப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1737

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حُنَيْنٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ نَهَانِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَنِ التَّخَتُّمِ بِالذَّهَبِ وَعَنْ لِبَاسِ الْقَسِّيِّ وَعَنِ الْقِرَاءَةِ فِي الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ وَعَنْ لِبَاسِ الْمُعَصْفَرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அலி பின் அபி தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தங்க மோதிரம் அணிவதிலிருந்தும், மேலும் அல்-கஸ்ஸீ (எனப்படும் பட்டு கலந்த) ஆடை அணிவதிலிருந்தும், மேலும் ருகூவு மற்றும் ஸஜ்தா நிலைகளில் (குர்ஆன்) ஓதுவதிலிருந்தும், மேலும் 'உஸ்ஃபுர்' (செடியின் சாயம்) கொண்டு சாயமிடப்பட்ட (ஆடை) அணிவதிலிருந்தும் எனக்குத் தடை விதித்தார்கள்."
அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1738

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ حَمَّادٍ الْمَعْنِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي التَّيَّاحِ، حَدَّثَنَا حَفْصٌ اللَّيْثِيُّ، قَالَ أَشْهَدُ عَلَى عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ أَنَّهُ حَدَّثَنَا أَنَّهُ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ التَّخَتُّمِ بِالذَّهَبِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَمُعَاوِيَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عِمْرَانَ حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَأَبُو التَّيَّاحِ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ حُمَيْدٍ .

ஹஃப்ஸ் அல்-லைத்தி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள் என்று நான் சாட்சியம் கூறுகிறேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்க மோதிரம் அணிவதைத் தடை செய்தார்கள்.'

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இத்தலைப்பில் அலி, இப்னு உமர், அபூ ஹுரைரா மற்றும் முஆவியா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இம்ரானுடைய ஹதீஸ் ஹஸன் (நல்ல தரத்திலான) ஹதீஸ் ஆகும். அபூ அத்தய்யாஹ் என்பவரின் பெயர் யஸீத் பின் ஹுமைத் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي خَاتَمِ الْفِضَّةِ

வெள்ளி மோதிரம் பற்றி வந்துள்ளவை

1739

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ وَهْبٍ، عَنْ يُونُسَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ خَاتَمُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ وَرِقٍ وَكَانَ فَصُّهُ حَبَشِيًّا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَبُرَيْدَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களின் மோதிரம் வெள்ளியால் ஆனதாக இருந்தது. மேலும் அதன் கல் (ஃபஸ்) அபிசீனிய வகையைச் சேர்ந்ததாக இருந்தது (அதாவது, அபிசீனியாவிலிருந்து வந்ததாகவோ அல்லது அதன் நிறம்/வடிவம் அபிசீனியக் கற்களைப் போன்றதாகவோ இருந்தது).

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இத்தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரழி) மற்றும் புரைதா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பு வழியில் 'ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப்' ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يُسْتَحَبُّ فِي فَصِّ الْخَاتَمِ

மோதிரத்தின் நகைக்கல்லுக்கு பரிந்துரைக்கப்படுவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1740

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ عُمَرَ بْنِ عُبَيْدٍ الطَّنَافِسِيُّ، حَدَّثَنَا زُهَيْرُ بْنُ مُعَاوِيَةَ أَبُو خَيْثَمَةَ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ خَاتَمُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ فِضَّةٍ فَصُّهُ مِنْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் மோதிரம் வெள்ளியால் செய்யப்பட்டிருந்தது. அதன் ஃபஸ் (மோதிரத்தின் கல் அல்லது பட்டை) அதிலிருந்தே (அதே வெள்ளியால் செதுக்கப்பட்டதாக அல்லது உருவாக்கப்பட்டதாக) இருந்தது."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரின்படி ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي لُبْسِ الْخَاتَمِ فِي الْيَمِينِ

வலது கையில் மோதிரம் அணிவது பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

1741

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ الْمُحَارِبِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَنَعَ خَاتَمًا مِنْ ذَهَبٍ فَتَخَتَّمَ بِهِ فِي يَمِينِهِ ثُمَّ جَلَسَ عَلَى الْمِنْبَرِ فَقَالَ إِنِّي كُنْتُ اتَّخَذْتُ هَذَا الْخَاتَمَ فِي يَمِينِي . ثُمَّ نَبَذَهُ وَنَبَذَ النَّاسُ خَوَاتِيمَهُمْ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَجَابِرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ نَحْوَ هَذَا مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ أَنَّهُ تَخَتَّمَ فِي يَمِينِهِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்க மோதிரம் ஒன்றைச் செய்து, அதைத் தங்களது வலது கையில் அணிந்திருந்தார்கள். பிறகு, அவர்கள் மிம்பரில் அமர்ந்து, 'நான் எனது வலது கையில் இந்த மோதிரத்தை அணிந்திருந்தேன்' என்று கூறினார்கள். பின்னர், அதை (தங்க மோதிரம் அணிவது தடைசெய்யப்பட்டது என்பதைக் குறிக்கும் விதமாக) எறிந்துவிட்டார்கள்.

மக்களும் (அவர்களின் செயலைப் பின்பற்றி) தங்களது (தங்க) மோதிரங்களை எறிந்துவிட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1742

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنِ الصَّلْتِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ نَوْفَلٍ، قَالَ رَأَيْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ يَتَخَتَّمُ فِي يَمِينِهِ وَلاَ إِخَالُهُ إِلاَّ قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَتَخَتَّمُ فِي يَمِينِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ حَدِيثُ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ عَنِ الصَّلْتِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ نَوْفَلٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அஸ்-ஸல்த் பின் அப்துல்லாஹ் பின் நவ்ஃபல் அறிவித்தார்கள்: "இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் தங்களின் வலது கையில் மோதிரம் அணிந்திருந்தார்கள். மேலும், அவர்கள் (இப்னு அப்பாஸ்) கூறினார்கள் என்பதில் எனக்கு எந்த சந்தேகமும் இல்லை: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்களின் வலது கையில் மோதிரம் அணிந்திருந்ததை பார்த்தேன்.'"

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: முஹம்மது பின் இஸ்மாயீல் கூறினார்கள்: "முஹம்மது பின் இஸ்ஹாக் அவர்கள் அஸ்-ஸல்த் பின் அப்துல்லாஹ் பின் நவ்ஃபல் அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1743

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ يَتَخَتَّمَانِ فِي يَسَارِهِمَا . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜஃபர் பின் முஹம்மது அறிவித்தார்கள்: அவரது தந்தை கூறியதாவது: "அல்-ஹஸன் (ரழி) மற்றும் அல்-ஹுஸைன் (ரழி) ஆகியோர் தங்களது இடது கையில் மோதிரம் அணிபவர்களாக இருந்தார்கள்."

இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1744

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، قَالَ رَأَيْتُ ابْنَ أَبِي رَافِعٍ يَتَخَتَّمُ فِي يَمِينِهِ فَسَأَلْتُهُ عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَ رَأَيْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ جَعْفَرٍ يَتَخَتَّمُ فِي يَمِينِهِ . وَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَتَخَتَّمُ فِي يَمِينِهِ . قَالَ وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ هَذَا أَصَحُّ شَيْءٍ رُوِيَ فِي هَذَا الْبَابِ .

ஹம்மாத் பின் ஸலமா அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் இப்னு அபீ ராஃபிஃ (ரஹ்) அவர்கள் தம் வலது கையில் மோதிரம் அணிந்திருப்பதைக் கண்டேன். எனவே நான் அவர்களிடம் அதைப் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நான் அப்துல்லாஹ் பின் ஜஃபர் (ரலி) அவர்கள் தம் வலது கையில் மோதிரம் அணிந்திருப்பதைக் கண்டேன்' என்று கூறினார்கள். மேலும் அப்துல்லாஹ் பின் ஜஃபர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் வலது கையில் மோதிரம் அணிந்திருந்தார்கள்.'" (இமாம் திர்மிதி அவர்கள் கூறினார்கள்:) முஹம்மது பின் இஸ்மாயீல் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த அத்தியாயத்தில் அறிவிக்கப்பட்டவற்றிலேயே இதுவே மிகவும் சரியானதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1745

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم صَنَعَ خَاتَمًا مِنْ وَرِقٍ فَنَقَشَ فِيهِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ثُمَّ قَالَ " لاَ تَنْقُشُوا عَلَيْهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " لاَ تَنْقُشُوا عَلَيْهِ " . نَهَى أَنْ يَنْقُشَ أَحَدٌ عَلَى خَاتَمِهِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ .

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு வெள்ளி மோதிரத்தைச் செய்துகொண்டார்கள். அதில் 'முஹம்மது, அல்லாஹ்வின் தூதர்' என்று பொறித்தார்கள். பின்னர் அவர்கள், "அதன் மீது (இந்த வாசகத்தை வேறு யாரும்) பொறிக்க வேண்டாம்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஸஹீஹ் ஹஸன் ஆகும். "அதன் மீது (இந்த வாசகத்தை) பொறிக்க வேண்டாம்" என்று அவர்கள் கூறியதன் பொருள் என்னவென்றால் - வேறு யாரும் தங்கள் மோதிரத்தில்

"முஹம்மது, அல்லாஹ்வின் தூதர்" என்று பொறிப்பதை அவர்கள் தடை செய்தார்கள் என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1746

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا سَعِيدُ بْنُ عَامِرٍ، وَالْحَجَّاجُ بْنُ مِنْهَالٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا دَخَلَ الْخَلاَءَ نَزَعَ خَاتَمَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கழிவறைக்குள் நுழையும்போது, தமது மோதிரத்தைக் கழற்றிவிடுவார்கள் (ஏனெனில், அதில் அல்லாஹ்வின் பெயர் பொறிக்கப்பட்டிருந்தது)."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ், ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي نَقْشِ الْخَاتَمِ

மோதிரத்தில் பொறித்தல் பற்றி வந்துள்ளவை

1747

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ ثُمَامَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ نَقْشُ خَاتَمِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُحَمَّدٌ سَطْرٌ وَرَسُولُ سَطْرٌ وَاللَّهِ سَطْرٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களின் மோதிரத்தின் பொறிப்பு மூன்று வரிகளில் இருந்தது: 'முஹம்மது' ஒரு வரியிலும், 'ரசூல்' (தூதர்) ஒரு வரியிலும், மற்றும் 'அல்லாஹ்' ஒரு வரியிலும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1748

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ ثُمَامَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ نَقْشُ خَاتَمِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثَةَ أَسْطُرٍ مُحَمَّدٌ سَطْرٌ وَرَسُولُ سَطْرٌ وَاللَّهِ سَطْرٌ . وَلَمْ يَذْكُرْ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى فِي حَدِيثِهِ ثَلاَثَةَ أَسْطُرٍ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நபி (ஸல்) அவர்களின் மோதிரத்தின் பொறிப்பு (முத்திரை வாசகம்) மூன்று வரிகள் கொண்டதாக இருந்தது. 'முஹம்மது' ஒரு வரி, 'தூதர்' ஒரு வரி, 'அல்லாஹ்' ஒரு வரி.” முஹம்மது பின் யஹ்யா தனது அறிவிப்பில் “மூன்று வரிகள்” என்று குறிப்பிடவில்லை. மேலும் இந்தத் தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الصُّورَةِ

உருவங்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

1749

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، أَخْبَرَنِي أَبُو الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الصُّورَةِ فِي الْبَيْتِ وَنَهَى أَنْ يُصْنَعَ ذَلِكَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي طَلْحَةَ وَعَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي أَيُّوبَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ جَابِرٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வீட்டில் உருவப்படங்கள் (உயிருள்ளவற்றின் உருவங்கள்) வைத்திருப்பதை தடை செய்தார்கள், மேலும் அவற்றை உருவாக்குவதையும் அவர்கள் தடை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1750

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ أَبِي النَّضْرِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، أَنَّهُ دَخَلَ عَلَى أَبِي طَلْحَةَ الأَنْصَارِيِّ يَعُودُهُ . قَالَ فَوَجَدْتُ عِنْدَهُ سَهْلَ بْنَ حُنَيْفٍ . قَالَ فَدَعَا أَبُو طَلْحَةَ إِنْسَانًا يَنْزِعُ نَمَطًا تَحْتَهُ فَقَالَ لَهُ سَهْلٌ لِمَ تَنْزِعُهُ فَقَالَ لأَنَّ فِيهِ تَصَاوِيرَ وَقَدْ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مَا قَدْ عَلِمْتَ . قَالَ سَهْلٌ أَوَلَمْ يَقُلْ إِلاَّ مَا كَانَ رَقْمًا فِي ثَوْبٍ فَقَالَ بَلَى وَلَكِنَّهُ أَطْيَبُ لِنَفْسِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உபைதுல்லாஹ் பின் உத்பா அவர்கள் கூறியதாவது:
நான் அபூ தல்ஹா அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்களை (அவர்கள் நோயுற்றிருந்தபோது) நலம் விசாரிக்கச் சென்றேன். அப்போது ஸஹ்ல் பின் ஹுனைஃப் (ரழி) அவர்கள் அவருடன் இருப்பதைக் கண்டேன். அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்கள் தங்களுக்குக் கீழே இருந்த ஒரு விரிப்பை அகற்றுமாறு ஒருவரை அழைத்தார்கள்.

ஸஹ்ல் (ரழி) அவர்கள் அவரிடம், "ஏன் அதை அகற்றுகிறீர்கள்?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர், "ஏனென்றால் அதில் உருவங்கள் உள்ளன; இது குறித்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதை நீங்கள் அறிவீர்கள்" என்று பதிலளித்தார்கள்.

ஸஹ்ல் (ரழி) அவர்கள், "'ஆடையில் உள்ள சித்திர வேலைப்பாடுகளைத் தவிர' என்று அவர்கள் (ஸல்) கூறவில்லையா?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர், "ஆம்! ஆயினும், இதுவே எனது உள்ளத்திற்கு மிகவும் உகந்தது" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُصَوِّرِينَ

உருவப்படங்கள் செய்பவர்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

1751

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ صَوَّرَ صُورَةً عَذَّبَهُ اللَّهُ حَتَّى يَنْفُخَ فِيهَا يَعْنِي الرُّوحَ وَلَيْسَ بِنَافِخٍ

فِيهَا وَمَنِ اسْتَمَعَ إِلَى حَدِيثِ قَوْمٍ وَهُمْ يَفِرُّونَ بِهِ مِنْهُ صُبَّ فِي أُذُنِهِ الآنُكُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي جُحَيْفَةَ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் ஒருவர் (உயிருள்ளவற்றின்) உருவத்தை உருவாக்குகிறாரோ, அவர் அதில் ரூஹை - அதாவது ஆன்மாவை - ஊதும் வரை அல்லாஹ்வால் தண்டிக்கப்படுவார், மேலும் அவரால் ஒருபோதும் அதில் (ஆன்மாவை) ஊத முடியாது. மேலும் எவர் மக்களின் உரையாடலை, அவர்கள் அதை அவரிடமிருந்து (ரகசியமாகப் பேச) விலக்கி வைக்க முயலும்போது ஒட்டுக்கேட்கிறாரோ, மறுமை நாளில் அவனது காதுகளில் உருக்கப்பட்ட ஈயம் ஊற்றப்படும்."

(அபூ ஈஸா) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள், அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், அபூ ஜுஹைஃபா (ரழி) அவர்கள், ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள், மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஒரு ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخِضَابِ

சாயம் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1752

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ غَيِّرُوا الشَّيْبَ وَلاَ تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ الزُّبَيْرِ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ وَأَبِي ذَرٍّ وَأَنَسٍ وَأَبِي رِمْثَةَ وَالْجَهْدَمَةِ وَأَبِي الطُّفَيْلِ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَأَبِي جُحَيْفَةَ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நரையை (சாயமிட்டு)

மாற்றுங்கள், யூதர்களைப் போல் ஆகாதீர்கள்."

அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அஸ்-ஸுபைர் (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), ஜாபிர் (ரழி), அபூ தர் (ரழி), அனஸ் (ரழி), அபூ ரிம்தாஹ் (ரழி), அல்-ஜஹ்தமா (ரழி), அபூ அத்-துஃபைல் (ரழி), ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி), அபூ ஜுஹைஃபா (ரழி), மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஹதீஸ் ஆகும், மேலும் இது நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் வழியாக மற்ற அறிவிப்பு வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1753

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنِ الأَجْلَحِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِي الأَسْوَدِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ أَحْسَنَ مَا غُيِّرَ بِهِ الشَّيْبُ الْحِنَّاءُ وَالْكَتَمُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو الأَسْوَدِ الدِّيلِيُّ اسْمُهُ ظَالِمُ بْنُ عَمْرِو بْنِ سُفْيَانَ ‏.‏

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக நரைமுடிக்கு நிறமூட்டப் பயன்படும் பொருட்களில் மிகச் சிறந்தது ஹன்னாவும் கதமும் ஆகும்."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அபூ அல்-அஸ்வத் அத்-திலீ அவர்களின் பெயர் ஜாலிம் பின் அம்ர் பின் ஸுஃப்யான் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْجُمَّةِ وَاتِّخَاذِ الشَّعَرِ

தோள்களை அடையும் முடியைப் பற்றியும், தலைமுடி வைத்துக்கொள்வதைப் பற்றியும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை.

1754

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَبْعَةً لَيْسَ بِالطَّوِيلِ وَلاَ بِالْقَصِيرِ حَسَنَ الْجِسْمِ أَسْمَرَ اللَّوْنِ وَكَانَ شَعْرُهُ لَيْسَ بِجَعْدٍ وَلاَ سَبْطٍ إِذَا مَشَى يَتَكَفَّأُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَالْبَرَاءِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرٍ وَوَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَأُمِّ هَانِئٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ حُمَيْدٍ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நடுத்தர உயரம் உடையவர்களாக இருந்தார்கள்; நெட்டையாகவோ அல்லது குட்டையாகவோ இருக்கவில்லை. அவர்கள் நல்ல உடல்வாகு கொண்டவர்களாகவும், மாநிறம் உடையவர்களாகவும் இருந்தார்கள். அவர்களின் தலைமுடி சுருண்டதாகவும் இல்லை; நேராகவும் இல்லை. மேலும் அவர்கள் நடக்கும்போது முன்புறம் சாய்ந்து நடப்பார்கள் (அது ஒரு பலமான, உறுதியான நடை, சாய்வாக இறங்குபவர் போல்).

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் ஆயிஷா (ரழி), அல்-பராஃ (ரழி), அபூ ஹுரைரா (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), அபூ ஸஈத் (ரழி), ஜாபிர் (ரழி), வாஇல் இப்னு ஹுஜ்ர் (ரழி) மற்றும் உம்மு ஹானிஃ (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: அனஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸானது, ஹுமைத் அவர்கள் அறிவிக்கும் இந்த வழியில் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1755

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كُنْتُ أَغْتَسِلُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ، صلى الله عليه وسلم مِنْ إِنَاءٍ وَاحِدٍ وَكَانَ لَهُ شَعْرٌ فَوْقَ الْجُمَّةِ وَدُونَ الْوَفْرَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَائِشَةَ أَنَّهَا قَالَتْ كُنْتُ أَغْتَسِلُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ إِنَاءٍ وَاحِدٍ . وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ هَذَا الْحَرْفَ وَكَانَ لَهُ شَعْرٌ فَوْقَ الْجُمَّةِ وَدُونَ الْوَفْرَةِ . وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الزِّنَادِ ثِقَةٌ كَانَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ يُوَثِّقُهُ وَيَأْمُرُ بِالْكِتَابَةِ عَنْهُ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நானும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் ஒரே பாத்திரத்திலிருந்து குளிப்போம். அவர்களுக்கு தோள்களை விடக் குட்டையாகவும், காது மடல்களை விட நீளமாகவும் முடி இருந்தது (அதாவது, 'லிம்மா' என்ற வகையிலான முடி)."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த வழியில் 'ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப்' ஆகும். ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள், "நானும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் ஒரே பாத்திரத்திலிருந்து குளிப்போம்" என்று கூறியதாக வேறு வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆனால் அவர்கள் அதில், "அவர்களுக்கு தோள்களை விடக் குட்டையாகவும், காது மடல்களை விட நீளமாகவும் முடி இருந்தது" என்ற இந்த வாசகத்தைக் குறிப்பிடவில்லை.

அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ அஸ்-ஸினாத் நம்பிக்கைக்குரியவர் (ஸிக்கா) ஆவார். மாலிக் பின் அனஸ் அவர்கள் இவரை நம்பிக்கைக்குரியவர் என்று கூறுபவராகவும், இவரிடமிருந்து (ஹதீஸ்களை) எழுதுமாறு ஏவுபவராகவும் இருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ التَّرَجُّلِ، إِلاَّ غِبًّا

ஒரு நாள் விட்டு ஒரு நாள் தவிர, தலை சீவுவதற்கு வந்துள்ள தடை.

1756

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ هِشَامٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ التَّرَجُّلِ إِلاَّ غِبًّا .

அப்துல்லாஹ் பின் முஃகப்பல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தலை சீவுவதை தடை செய்தார்கள், ஒரு நாள் விட்டு ஒரு நாள் (அல்லது அவ்வப்போது, தினமும் அல்லாமல்) தவிர.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1756

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ هِشَامٍ، عَنِ الْحَسَنِ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ .

முஹம்மத் இப்னு பஷ்ஷார் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள், யஹ்யா இப்னு சயீத் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள், ஹிஷாம் வழியாக, ஹஸன் வழியாக (அறிவிக்கப்பட்டது). இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் மூலம், (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) கருத்து போன்றது (அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது).
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.
அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து ஒரு செய்தி உள்ளது.

باب مَا جَاءَ فِي الاِكْتِحَالِ

கண்மை இட்டுக்கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1757

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، - هُوَ الطَّيَالِسِيُّ عَنْ عَبَّادِ بْنِ مَنْصُورٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " اكْتَحِلُوا بِالإِثْمِدِ فَإِنَّهُ يَجْلُو الْبَصَرَ وَيُنْبِتُ الشَّعْرَ " . وَزَعَمَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَتْ لَهُ مُكْحُلَةٌ يَكْتَحِلُ بِهَا كُلَّ لَيْلَةٍ ثَلاَثَةً فِي هَذِهِ وَثَلاَثَةً فِي هَذِهِ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " عَلَيْكُمْ بِالإِثْمِدِ فَإِنَّهُ يَجْلُو الْبَصَرَ وَيُنْبِتُ الشَّعْرَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ عَلَى هَذَا اللَّفْظِ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبَّادِ بْنِ مَنْصُورٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இத்மித் (எனும் சுருமாவை)க் கொண்டு கண்களில் இட்டுக்கொள்ளுங்கள். நிச்சயமாக அது பார்வையைத் தெளிவாக்கும்; (கண் இமைகளின்) முடியை வளரச் செய்யும்." மேலும், (அறிவிப்பாளர்) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஒரு சுருமா டப்பி இருந்ததாகவும், அதைக் கொண்டு அவர்கள் ஒவ்வொரு இரவும் இந்த (ஒரு கண்ணில்) மூன்று முறையும், இந்த (மற்றொரு கண்ணில்) மூன்று முறையும் (சுருமா) இட்டுக்கொள்வார்கள் என்றும் கூறினார்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் "நீங்கள் இத்மித் (சுருமாவை)க் கையாளுங்கள்; ஏனெனில் அது பார்வையைத் தெளிவாக்கும்; (கண் இமைகளின்) முடியை வளரச் செய்யும்" என்று கூறியதாக வேறு வழிகளிலும்

அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த அத்தியாயத்தில் ஜாபிர் மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே பொருள் கொண்ட ஹதீஸ்கள்) உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' தரத்தில் உள்ளது. அப்பாத் பின் மன்ஸூர் அவர்களின் அறிவிப்பைத் தவிர, இந்த வார்த்தைகளுடன் இந்த ஹதீஸை நாங்கள் அறியமாட்டோம்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1757

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، قَالاَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ مَنْصُورٍ، نَحْوَهُ .
وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ عَلَيْكُمْ بِالإِثْمِدِ فَإِنَّهُ يَجْلُو الْبَصَرَ وَيُنْبِتُ الشَّعَرَ

வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது யாதெனில், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் இத்மிதைப் பயன்படுத்துங்கள். ஏனெனில், அது பார்வையைத் தெளிவாக்குகிறதுடன் (கண்) முடிகளை வளரச் செய்கிறது.'

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ اشْتِمَالِ الصَّمَّاءِ، وَالاِحْتِبَاءِ، فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ

ஒரே ஆடையில் இஷ்திமால் அஸ்-ஸம்மா மற்றும் அல்-இஹ்திபா ஆகியவற்றின் தடை குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1758

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الإِسْكَنْدَرَانِيُّ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ لُبْسَتَيْنِ الصَّمَّاءِ وَأَنْ يَحْتَبِيَ الرَّجُلُ بِثَوْبِهِ لَيْسَ عَلَى فَرْجِهِ مِنْهُ شَيْءٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عُمَرَ

وَعَائِشَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرٍ وَأَبِي أُمَامَةَ . وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு வகையான ஆடைகளைத் தடைசெய்தார்கள்: அஸ்-ஸம்மா (அதாவது, ஒரு ஆடையை அணிந்து, கைகளை வெளியே எடுக்க வழி இல்லாமல் முழுமையாக மூடிக்கொள்வது), மேலும், ஒரு மனிதர் தனது கால்களை மேலாடையால் சுற்றிக்கொண்டு அமர்ந்திருக்கும் நிலையில், அவரது மறைவிடத்தை மறைக்க எதுவும் இல்லாதிருப்பது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مُوَاصَلَةِ الشَّعْرِ

தலைமுடியை இணைப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1759

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَعَنَ اللَّهُ الْوَاصِلَةَ وَالْمُسْتَوْصِلَةَ وَالْوَاشِمَةَ وَالْمُسْتَوْشِمَةَ . قَالَ نَافِعٌ الْوَشْمُ فِي اللِّثَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَمَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ وَمُعَاوِيَةَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(பிறர் முடியை அல்லது செயற்கை முடியை) இணைப்பவளையும், அவ்வாறு (முடியை) இணைத்துக்கொள்ளக் கேட்பவளையும்; பச்சை குத்துபவளையும், பச்சை குத்திக்கொள்ளக் கேட்பவளையும் அல்லாஹ் சபித்துள்ளான்."

நாஃபிஃ அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஈறுகளில் பச்சை குத்துவதும் (இதில்) அடங்கும்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் ஆயிஷா, இப்னு மஸ்ஊத், அஸ்மா பின்த் அபீ பக்ர், இப்னு அப்பாஸ், மஃகில் பின் யஸார் மற்றும் முஆவியா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي رُكُوبِ الْمَيَاثِرِ

மயாதிர் மீது சவாரி செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1760

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، حَدَّثَنَا أَبُو إِسْحَاقَ الشَّيْبَانِيُّ، عَنْ أَشْعَثَ بْنِ أَبِي الشَّعْثَاءِ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ سُوَيْدِ بْنِ مُقَرِّنٍ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ نَهَانَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ رُكُوبِ الْمَيَاثِرِ . قَالَ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَمُعَاوِيَةَ . وَحَدِيثُ الْبَرَاءِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ عَنْ أَشْعَثَ بْنِ أَبِي الشَّعْثَاءِ نَحْوَهُ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ .

அல்-பராஃ பின் ஆஸிப் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'மியாதிர்' (மென்மையான பட்டுச் சேணை விரிப்புகள்) மீது சவாரி செய்வதைத் தடை செய்தார்கள்." (இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்:) இந்த ஹதீஸில் ஒரு சம்பவம் உள்ளது.

(இமாம்) அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அலி (ரழி) மற்றும் முஆவியா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன. அல்-பராஃ (ரழி) அவர்களின் ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். ஷுஃபா அவர்கள் அஷ்அஸ் பின் அபீ அஷ்-ஷஃதாஃ என்பவரிடமிருந்து இது போன்றே அறிவித்துள்ளார். அந்த ஹதீஸிலும் ஒரு சம்பவம் உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي فِرَاشِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபியவர்களின் படுக்கை பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1761

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ إِنَّمَا كَانَ فِرَاشُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الَّذِي يَنَامُ عَلَيْهِ أَدَمٌ حَشْوُهُ لِيفٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ حَفْصَةَ وَجَابِرٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் உறங்கிய படுக்கை, (வேறு ஆடம்பரப் பொருட்கள் அன்றி) பேரீச்சை நார் நிரப்பப்பட்ட பதனிடப்பட்ட தோலாகவே இருந்தது."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மேலும் அவர் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் ஹஃப்ஸா (ரழி) மற்றும் ஜாபிர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقُمُصِ

சட்டைகள் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1762

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو تُمَيْلَةَ، وَالْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، وَزَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ عَبْدِ الْمُؤْمِنِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ كَانَ أَحَبَّ الثِّيَابِ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْقَمِيصُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْمُؤْمِنِ بْنِ خَالِدٍ تَفَرَّدَ بِهِ وَهُوَ مَرْوَزِيٌّ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي تُمَيْلَةَ عَنْ عَبْدِ الْمُؤْمِنِ بْنِ خَالِدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ عَنْ أُمِّهِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் பிரியமான ஆடை கமீஸ் (அதாவது, அரபு நாடுகளில் அணியப்படும் நீண்ட, தளர்வான சட்டை அல்லது அங்கி) ஆக இருந்தது."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும். இந்த ஹதீஸை நாம் அப்துல்-முஃமின் பின் காலித் அவர்களின் அறிவிப்பாக மட்டுமே அறிவோம்; அவர் மட்டுமே இதை அறிவித்தார்கள். மேலும் அவர் மர்வூவைச் சேர்ந்தவர் ஆவார். அவர்களில் சிலர் இந்த ஹதீஸை அபூ துமைலா வழியாக, அவர் அப்துல்-முஃமின் பின் காலித் வழியாக, அவர் அப்துல்லாஹ் பின் புரைதா வழியாக, அவர் தம் தாயார் வழியாக, அவர் உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் வழியாக அறிவிக்கிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1763

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو تُمَيْلَةَ، عَنْ عَبْدِ الْمُؤْمِنِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أُمِّهِ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ كَانَ أَحَبَّ الثِّيَابِ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْقَمِيصُ .

قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَعِيلَ يَقُولُ حَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ عَنْ أُمِّهِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ أَصَحُّ وَإِنَّمَا يُذْكَرُ فِيهِ أَبُو تُمَيْلَةَ عَنْ أُمِّهِ

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் பிரியமான ஆடை கமீஸ் (நீண்ட சட்டை) ஆக இருந்தது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1764

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ عَبْدِ الْمُؤْمِنِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ كَانَ أَحَبَّ الثِّيَابِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْقَمِيصُ .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் பிரியமான ஆடையாக கமீஸ் (நீண்ட சட்டை) இருந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1765

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَجَّاجِ الصَّوَّافُ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ الدَّسْتَوَائِيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ بُدَيْلِ بْنِ مَيْسَرَةَ الْعُقَيْلِيِّ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ بْنِ السَّكَنِ الأَنْصَارِيَّةِ، قَالَتْ كَانَ كُمُّ يَدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلَى الرُّسْغِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அஸ்மா பின்த் யஸீத் பின் அஸ்-ஸகன் அல்-அன்சாரிய்யா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடைய சட்டைக்கை (அவர்களின்) மணிக்கட்டு வரை இருந்தது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1766

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا لَبِسَ قَمِيصًا بَدَأَ بِمَيَامِنِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ شُعْبَةَ بِهَذَا الإِسْنَادِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ مَوْقُوفًا وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَفَعَهُ غَيْرَ عَبْدِ الصَّمَدِ بْنِ عَبْدِ الْوَارِثِ عَنْ شُعْبَةَ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சட்டையை அணியும்போது, தமது வலது புறத்திலிருந்தே (அணியத்) தொடங்குவார்கள்.'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: 'ஷுஃபாவிடமிருந்து பலரும் இந்த ஹதீஸை இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வாயிலாக அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களின் கூற்றாகவே (மவ்கூஃப் ஆக) அறிவித்துள்ளனர். அப்துஸ் ஸமத் பின் அப்துல் வாரித் அவர்களைத் தவிர வேறு யாரும் இதனை (நபிமொழியாக) உயர்த்தியதாக நாம் அறியவில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا لَبِسَ ثَوْبًا جَدِيدًا

புதிய ஆடை அணியும்போது என்ன சொல்ல வேண்டும்

1767

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ سَعِيدٍ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا اسْتَجَدَّ ثَوْبًا سَمَّاهُ بِاسْمِهِ عِمَامَةً أَوْ قَمِيصًا أَوْ رِدَاءً ثُمَّ يَقُولُ ‏ "‏ اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ أَسْأَلُكَ خَيْرَهُ وَخَيْرَ مَا صُنِعَ لَهُ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு புதிய ஆடையை அணியும்போது, அது தலைப்பாகையாகவோ (இமாமா), சட்டையாகவோ (கமீஸ்), அல்லது மேலங்கியாகவோ (ரிதா) இருந்தாலும், அதன் வகையைக் குறிப்பிடுவார்கள்.

பிறகு அவர்கள் கூறுவார்கள்: 'அல்லாஹும்ம லக்கல் ஹம்து, அன்த்த கஸவ்த்தனீஹி, அஸ்அலுக்க கைரஹு வ கைர மா ஸுனிஅ லஹு, வ அஊது பிக்க மின் ஷர்ரிஹி வ ஷர்ரி மா ஸுனிஅ லஹு' (யா அல்லாஹ்! உனக்கே எல்லாப் புகழும். நீ எனக்கு இதை (அணிய) அளித்தாய். நான் உன்னிடம் இதன் நன்மையையும், இது எதற்காக உருவாக்கப்பட்டதோ அதன் நன்மையையும் கேட்கிறேன். மேலும், இதன் தீங்கிலிருந்தும், இது எதற்காக உருவாக்கப்பட்டதோ அதன் தீங்கிலிருந்தும் உன்னிடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.)

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1767

حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ يُونُسَ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ مَالِكٍ الْمُزَنِيُّ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، نَحْوَهُ .

وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

ஹிஷாம் இப்னு யூனுஸ் அல்கூஃபீ எங்களுக்கு அறிவித்தார், காசிம் இப்னு மாலிக் அல்முஸனீ எங்களுக்கு அறிவித்தார், அல்ஜுரைரீ வழியாக (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) இதே போன்ற (கருத்துடைய அறிவிப்பு). மேலும் இது ஹஸனான ஹதீஸாகும்.

باب مَا جَاءَ فِي لُبْسِ الْجُبَّةِ وَالْخُفَّيْنِ

ஜுப்பா மற்றும் குஃப் அணிவது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1768

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لَبِسَ جُبَّةً رُومِيَّةً ضَيِّقَةَ الْكُمَّيْنِ .

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் இறுக்கமான கைப்பட்டைகளைக் கொண்ட ஒரு ரோமானிய ஜுப்பாவை அணிந்தார்கள். அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1769

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي زَائِدَةَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، هُوَ الشَّيْبَانِيُّ عَنِ الشَّعْبِيِّ، قَالَ قَالَ الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ أَهْدَى دِحْيَةُ الْكَلْبِيُّ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خُفَّيْنِ فَلَبِسَهُمَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَالَ إِسْرَائِيلُ عَنْ جَابِرٍ عَنْ عَامِرٍ وَجُبَّةً فَلَبِسَهُمَا حَتَّى تَخَرَّقَا لاَ يَدْرِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَذَكِيٌّ هُمَا أَمْ لاَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ أَبُو إِسْحَاقَ الَّذِي رَوَى هَذَا عَنِ الشَّعْبِيِّ هُوَ أَبُو إِسْحَاقَ الشَّيْبَانِيُّ وَاسْمُهُ سُلَيْمَانُ وَالْحَسَنُ بْنُ عَيَّاشٍ هُوَ أَخُو أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ ‏.‏

அல்-முகீரா பின் ஷுஅபா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "திஹ்யா அல்-கல்பி (ரலி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு ஒரு ஜோடி குஃப்புகளை அன்பளிப்பாக வழங்கினார்கள்; அவற்றை நபி (ஸல்) அவர்கள் அணிந்து கொண்டார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இஸ்ராயீல் அவர்கள், ஜாபிர் வழியாக ஆமிர் அவர்களிடமிருந்து (பின்வருமாறு) அறிவிக்கிறார்கள்: "...மேலும் ஒரு ஜுப்பாவையும் (வழங்கினார்). அவற்றை (அதாவது, குஃப்புகளையும் ஜுப்பாவையும்) அவர்கள் (ஸல்) அவை கிழியும் வரை அணிந்தார்கள். (அவற்றின் தோல்) முறையாக அறுக்கப்பட்ட பிராணியிலிருந்து வந்ததா இல்லையா என்பதை நபி (ஸல்) அவர்கள் அறிந்திருக்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي شَدِّ الأَسْنَانِ بِالذَّهَبِ

தங்கத்தால் பற்களை இணைப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1770

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ هَاشِمِ بْنِ الْبَرِيدِ، وَأَبُو سَعْدٍ الصَّغَانِيُّ عَنْ أَبِي الأَشْهَبِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ طَرَفَةَ، عَنْ عَرْفَجَةَ بْنِ أَسْعَدَ، قَالَ أُصِيبَ أَنْفِي يَوْمَ الْكُلاَبِ فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَاتَّخَذْتُ أَنْفًا مِنْ وَرِقٍ فَأَنْتَنَ عَلَىَّ فَأَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أَتَّخِذَ أَنْفًا مِنْ ذَهَبٍ ‏.‏

அர்ஃபஜா பின் அஸ்அத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஜாஹிலிய்யா காலத்தில், அல்-குலாப் போரின் நாளில் (ஒரு சண்டையில்) என் மூக்கு துண்டிக்கப்பட்டது. எனவே, நான் வெள்ளியால் ஒரு மூக்கைப் பொருத்தினேன். அது (உடலுடன் ஒவ்வாமையால் அல்லது நோய்த்தொற்றால்) துர்நாற்றம் வீசவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்கத்தால் ஒரு மூக்கு செய்து கொள்ளுமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1770

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا الرَّبِيعُ بْنُ بَدْرٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ الْوَاسِطِيُّ، عَنْ أَبِي الأَشْهَبِ، نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ طَرَفَةَ . وَقَدْ رَوَى سَلْمُ بْنُ زَرِيرٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ طَرَفَةَ نَحْوَ حَدِيثِ أَبِي الأَشْهَبِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُمْ شَدُّوا أَسْنَانَهُمْ بِالذَّهَبِ وَفِي هَذَا الْحَدِيثِ حُجَّةٌ لَهُمْ . وَقَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ سَلْمُ بْنُ رَزِينٍ وَهُوَ وَهَمٌ وَأَبُو سَعْدٍ الصَّغَانِيُّ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ مُيَسَّرٍ .

இதே கருத்தில் மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் (அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது).

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்:
இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் கரீப் ஆகும். இதை அப்துர் ரஹ்மான் பின் தரஃபா அவர்களின் அறிவிப்பாக மட்டுமே நாம் அறிவோம். ஸல்ம் பின் ஸரீர் அவர்கள், அபுல் அஷ்ஹப் அவர்களின் அறிவிப்பைப் போலவே அப்துர் ரஹ்மான் பின் தரஃபா அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்.

அறிஞர்களில் ஒன்றுக்கு மேற்பட்டவர்கள் தங்கத்தால் தங்கள் பற்களைச் சரிசெய்தனர் (அல்லது கட்டிக்கொண்டனர் – அதாவது, தங்கப் பூண் அல்லது நிரப்பிகளைப் பயன்படுத்தினர்) என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது; மேலும் இந்த ஹதீஸில் அவர்களுக்கு ஆதாரம் உள்ளது.

அப்துர் ரஹ்மான் பின் மஹ்தீ அவர்கள் 'ஸல்ம் பின் ரஸீன்' என்று கூறினார்கள்; அது தவறாகும். மேலும், அபு ஸஅத் அஸ்-ஸகானீ என்பவரின் பெயர் முஹம்மத் பின் முயஸ்ஸர் ஆகும்.

بَابُ مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنْ جُلُودِ السِّبَاعِ

வேட்டையாடும் விலங்குகளின் தோல்கள் குறித்தத் தடை பற்றி வந்துள்ளவை

1770

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، وَمُحَمَّدُ بْنُ بِشْرٍ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ جُلُودِ السِّبَاعِ أَنْ تُفْتَرَشَ .

அபூ அல்-மலீஹ் (ரழி) அவர்கள் தமது தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கொன்றுண்ணும் விலங்குகளின் தோல்களை விரிப்புகளாகப் பயன்படுத்துவதைத் தடுத்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1770

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا سَعِيدٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ جُلُودِ السِّبَاعِ .

அபூ அல்-மலீஹ் அவர்கள் தம் தந்தையார் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கொன்றுண்ணும் விலங்குகளின் தோல்களைத் தடை செய்தார்கள்.

1770

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ، أَنَّهُ كَرِهَ جُلُودَ السِّبَاعِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا قَالَ عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ، عَنْ أَبِيهِ، غَيْرَ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ .

அபூ அல்-மலீஹ் அவர்கள் கொடிய விலங்குகளின் தோல்களை (பயன்படுத்துவதை) வெறுத்தார்கள்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: "'அபூ அல்-மலீஹ் அவர்களிடமிருந்து, அவர் தம் தந்தையிடமிருந்து' என சயீத் பின் அபீ அரூபா அவர்கள் அறிவித்ததைத் தவிர வேறு யாரும் அவ்வாறு அறிவித்ததாக நாங்கள் அறியவில்லை."

1771

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ يَزِيدَ الرِّشْكِ، عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ نَهَى عَنْ جُلُودِ السِّبَاعِ ‏.‏ وَهَذَا أَصَحُّ ‏.‏

அபூ அல்-மலீஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் கொன்றுண்ணும் விலங்குகளின் தோல்களை (பயன்படுத்துவதைத்) தடைசெய்தார்கள்."
(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்:) "மேலும், இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் மிகவும் சரியானது."

باب مَا جَاءَ فِي نَعْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபியவர்களின் செருப்புகள் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1772

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، قَالَ قُلْتُ لأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ كَيْفَ كَانَ نَعْلُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُمَا قِبَالاَنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

கதாதா அறிவித்தார்கள்:

நான் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடைய செருப்பு எவ்வாறு இருந்தது?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அவற்றுக்கு இரண்டு வார்ப்பட்டைகள் (காலின் மீது செல்லும் பட்டைகள்) இருந்தன' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1773

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا حِبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، حَدَّثَنَا قَتَادَةُ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ نَعْلاَهُ لَهُمَا قِبَالاَنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்களின் காலணிகளில் இரண்டு வார்ப்பட்டைகள் இருந்தன (அதாவது, ஒவ்வொரு காலணியிலும் ஒரு விரல் வார்ப்பட்டை இருந்தது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْمَشْىِ فِي النَّعْلِ الْوَاحِدَةِ

ஒற்றைச் செருப்பில் நடப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1774

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، ح وَحَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَمْشِي أَحَدُكُمْ فِي نَعْلٍ وَاحِدَةٍ لِيُنْعِلْهُمَا جَمِيعًا أَوْ لِيُحْفِهِمَا جَمِيعًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏

உங்களில் யாரும் ஒரேயொரு செருப்பை அணிந்து நடக்க வேண்டாம். (அவ்வாறு நடந்தால், சமச்சீராகவும் கண்ணியமாகவும் இருக்க) ஒன்று அவ்விரண்டையும் அணியட்டும் அல்லது அவ்விரண்டையும் கழற்றி விடட்டும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَنْ يَنْتَعِلَ الرَّجُلُ وَهُوَ قَائِمٌ

பாடம்: ஒரு மனிதர் நின்றுகொண்டு செருப்பு அணிவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1775

حَدَّثَنَا أَزْهَرُ بْنُ مَرْوَانَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا الْحَارِثُ بْنُ نَبْهَانَ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ أَبِي عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَنْتَعِلَ الرَّجُلُ وَهُوَ قَائِمٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَى عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو الرَّقِّيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مَعْمَرٍ

عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ وَكِلاَ الْحَدِيثَيْنِ لاَ يَصِحُّ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ . وَالْحَارِثُ بْنُ نَبْهَانَ لَيْسَ عِنْدَهُمْ بِالْحَافِظِ وَلاَ نَعْرِفُ لِحَدِيثِ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ أَصْلاً .

நின்றுகொண்டிருக்கும்போது ஒருவர் காலணிகளை அணிவதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தடை செய்தார்கள் (ஏனெனில் அது சிரமமானதாகவும், ஆபத்தானதாகவும் இருக்கலாம்).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1776

حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ السِّمْنَانِيُّ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ الرَّقِّيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو الرَّقِّيُّ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ يَنْتَعِلَ الرَّجُلُ وَهُوَ قَائِمٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ وَلاَ يَصِحُّ هَذَا الْحَدِيثُ وَلاَ حَدِيثُ مَعْمَرٍ عَنْ عَمَّارِ بْنِ أَبِي عَمَّارٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "ஒருவர் நின்றுகொண்டிருக்கும்போது காலணிகளை அணிவதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தடை செய்தார்கள்."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் ஃஃகரீப் (தனித்த அறிவிப்பாளர் தொடர் கொண்ட) ஆகும்."
முஹம்மது பின் இஸ்மாயீல் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் சரியானது அல்ல, மஃஃமர் அவர்கள் அம்மார் பின் அபீ அம்மார் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்த ஹதீஸும் (எண்.1775) சரியானது அல்ல."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مِنَ الرُّخْصَةِ فِي الْمَشْىِ فِي النَّعْلِ الْوَاحِدَةِ

ஒரு செருப்பில் நடப்பதற்கான அனுமதி குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1777

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ السَّلُولِيُّ، كُوفِيٌّ حَدَّثَنَا هُرَيْمُ بْنُ سُفْيَانَ الْبَجَلِيُّ الْكُوفِيُّ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ رُبَّمَا

مَشَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي نَعْلٍ وَاحِدَةٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'சில சமயங்களில் நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு செருப்புடன் நடப்பார்கள் (இது பொதுவாகத் தடைசெய்யப்படுவதற்கு முன்னர் இருந்திருக்கலாம் அல்லது தவிர்க்க முடியாத சூழ்நிலைகளில் அனுமதிக்கப்படுவதைக் காட்ட இருக்கலாம்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1778

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا مَشَتْ بِنَعْلٍ وَاحِدَةٍ . وَهَذَا أَصَحُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَكَذَا رَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْقَاسِمِ مَوْقُوفًا وَهَذَا أَصَحُّ .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் ஒரு காலணியில் நடந்தார்கள். இதுவே (இந்த அறிவிப்பு) மிகச் சரியானதாகும். அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இவ்வாறே சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் பலர், அப்துர் ரஹ்மான் பின் அல்-காசிம் அவர்களிடமிருந்து 'மவ்கூஃப்' ஆக அறிவித்துள்ளனர். மேலும் இதுவே (இந்த அறிவிப்பு) மிகச் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ بِأَىِّ رِجْلٍ يَبْدَأُ إِذَا انْتَعَلَ

செருப்பு அணியும்போது எந்தக் காலை முதலில் நுழைக்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1779

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، ح وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا انْتَعَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَبْدَأْ بِالْيَمِينِ وَإِذَا نَزَعَ فَلْيَبْدَأْ بِالشِّمَالِ فَلْتَكُنِ الْيُمْنَى أَوَّلَهُمَا تُنْعَلُ وَآخِرَهُمَا تُنْزَعُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர்

செருப்பு அணியும்போது, வலது (காலில்) ஆரம்பிக்கட்டும். அவர் கழற்றும்போது, இடது (காலில்) ஆரம்பிக்கட்டும். அவ்விரு காலணிகளில் (வலது காலணி) முதலில் அணியப்படுவதாகவும், (அதே வலது காலணி) கடைசியாக கழற்றப்படுவதாகவும் இருக்கட்டும்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَرْقِيعِ الثَّوْبِ

ஆடையை ஒட்டுப்போடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1780

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْوَرَّاقُ، وَأَبُو يَحْيَى الْحِمَّانِيُّ قَالاَ حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ حَسَّانَ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا أَرَدْتِ اللُّحُوقَ بِي فَلْيَكْفِيكِ مِنَ الدُّنْيَا كَزَادِ الرَّاكِبِ وَإِيَّاكِ وَمُجَالَسَةَ الأَغْنِيَاءِ وَلاَ تَسْتَخْلِقِي ثَوْبًا حَتَّى تُرَقِّعِيهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ صَالِحِ بْنِ حَسَّانَ ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ صَالِحُ بْنُ حَسَّانَ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ وَصَالِحُ بْنُ أَبِي حَسَّانَ الَّذِي رَوَى عَنْهُ ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ ثِقَةٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَمَعْنَى قَوْلِهِ ‏"‏ وَإِيَّاكِ وَمُجَالَسَةَ الأَغْنِيَاءِ ‏"‏ ‏.‏ هُوَ نَحْوُ مَا رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ مَنْ رَأَى مَنْ فُضِّلَ عَلَيْهِ فِي الْخَلْقِ وَالرِّزْقِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلَ مِنْهُ مِمَّنْ فُضِّلَ هُوَ عَلَيْهِ فَإِنَّهُ أَجْدَرُ أَنْ لاَ يَزْدَرِيَ نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ وَيُرْوَى عَنْ عَوْنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ قَالَ صَحِبْتُ الأَغْنِيَاءَ فَلَمْ أَرَ أَحَدًا أَكْثَرَ هَمًّا مِنِّي أَرَى دَابَّةً خَيْرًا مِنْ دَابَّتِي وَثَوْبًا خَيْرًا مِنْ ثَوْبِي وَصَحِبْتُ الْفُقَرَاءَ فَاسْتَرَحْتُ ‏.‏

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், '(மறுமையில்) நீ என்னுடன் வந்து சேர விரும்பினால், இவ்வுலகில் ஒரு பயணிக்குத் தேவையான பயண உணவைப் போன்று (உனக்குக் கிடைப்பது) உனக்குப் போதுமானதாக இருக்கட்டும். செல்வந்தர்களின் சபைகளை விட்டும் எச்சரிக்கையாக இரு! ஓர் ஆடைக்கு ஒட்டுப் போடும் வரை அதனைப் பழையதாகிவிட்டதாகக் கருதாதே!' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும். ஸாலிஹ்

பின் ஹஸ்ஸான் என்பவரின் வழியாகவே தவிர இதை நாம் அறியவில்லை. (என் ஆசிரியர்) முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: "ஸாலிஹ் பின் ஹஸ்ஸான் என்பவர் ஹதீஸில் 'முன்கர்' (நிராகரிக்கப்பட்டவர்) ஆவார். இப்னு அபீ திஅப் எவரிடமிருந்து அறிவித்தாரோ அந்த ஸாலிஹ் பின் அபீ ஹஸ்ஸான் என்பவர் 'ஸிகா' (நம்பகமானவர்) ஆவார்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: "மேலும் செல்வந்தர்களின் சபைகளை விட்டு விலகி இருங்கள்" என்ற இந்தக் கூற்றின் பொருள், அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததைப் போன்றது. நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தோற்றத்திலும் வாழ்வாதாரத்திலும் தன்னை விட மேன்மைப்படுத்தப்பட்ட ஒருவரைக் காண்பவர், (அவற்றில்) தன்னை விடக் கீழிருப்பவரைப் பார்க்கட்டும்; (தன்னை விட) மேலே சிறப்பிக்கப்பட்டவரைப் பார்க்க வேண்டாம். ஏனெனில், அல்லாஹ் தன் மீது பொழிந்த அருட்கொடைகளை அவர் இகழாமல் இருக்க இதுவே மிகவும் ஏற்றதாகும்."

மேலும் அவ்ன் பின் அப்துல்லாஹ் பின் உத்பா அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுவதாவது: அவர் கூறினார்: "நான் செல்வந்தர்களுடன் தோழமை கொண்டேன். அப்போது என்னை விட அதிக கவலை கொண்ட ஒருவரை நான் பார்க்கவில்லை. (ஏனெனில்) என் வாகனத்தை விடச் சிறந்த வாகனத்தையும், என் ஆடையை விடச் சிறந்த ஆடையையுமே நான் கண்டேன். பிறகு நான் ஏழைகளுடன் தோழமை கொண்டேன்; அப்போது நிம்மதி அடைந்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب الضَّفَائِرِ وَالْغَدَائِرِ

தலைமுடிப் பின்னல்களும் சடைகளும்

1781

حَدَّثَنِي ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ أُمِّ هَانِئٍ، قَالَتْ قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَكَّةَ وَلَهُ أَرْبَعُ غَدَائِرَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ. قَالَ مُحَمَّدٌ لاَ أَعْرِفُ لِمُجَاهِدٍ سَمَاعًا مِنْ أُمِّ هَانِئٍ.

உம்மு ஹானி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்கு (மக்கா வெற்றியின் போது) வந்தார்கள்; (அப்போது) அவர்களுக்கு நான்கு ஜடைகள் (அதாவது, பின்னி விடப்பட்ட கூந்தல் பின்னல்கள்) இருந்தன.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் கரீப் ஆகும். முஹம்மது (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஜாஹித்,

உம்மு ஹானி (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாக) கேட்டதாக எனக்குத் தெரியாது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1781

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ نَافِعٍ الْمَكِّيُّ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ أُمِّ هَانِئٍ، قَالَتْ قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَكَّةَ وَلَهُ أَرْبَعُ ضَفَائِرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي نَجِيحٍ مَكِّيٌّ أَبُو نَجِيحٍ اسْمُهُ يَسَارٌ ‏.‏

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي نَجِيحٍ مَكِّيٌّ

உம்மு ஹானி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்கு வந்தார்கள். (அப்போது) அவர்களுக்கு நான்கு சடைகள் இருந்தன.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஙரீப்' ஆகும். அப்துல்லாஹ் பின் அபீ நஜீஹ் மக்காவைச் சேர்ந்தவர்; அபூ நஜீஹ் என்பவரின் பெயர் யஸார் ஆகும்.

باب كَيْفَ كَانَ كِمَامُ الصَّحَابَةِ

தோழர்களின் (ரழி) கிமாம் (தொப்பிகள்) எப்படி இருந்தன?

1782

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمْرَانَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، وَهُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بُسْرٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا كَبْشَةَ الأَنْمَارِيَّ، يَقُولُ كَانَتْ كِمَامُ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بُطْحًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُنْكَرٌ ‏.‏ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ بُسْرٍ بَصْرِيٌّ هُوَ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ وَغَيْرُهُ ‏.‏ وَبُطْحٌ يَعْنِي وَاسِعَةً ‏.‏

அபூ கப்ஷா அல்-அன்மாரி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களின் சட்டைகளின் கைகள் (கைமறைப்புகள்) விரிந்தவையாக இருந்தன."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'முன்கர்' ஆகும். அப்துல்லாஹ் பின் புஸ்ர் என்பவர் பஸ்ராவைச் சேர்ந்தவர். மேலும் இவர் ஹதீஸ் கலை வல்லுநர்களின் பார்வையில் பலவீனமானவர். யஹ்யா பின் சயீத் மற்றும் பிறர் இவரை பலவீனமானவர் எனக் கூறியுள்ளனர். 'புத்துன்' என்றால் விரிவானது என்று பொருளாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي مَبْلَغِ الإِزَارِ

இஸார் (கீழாடை) இருக்க வேண்டிய அளவு

1783

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ مُسْلِمِ بْنِ نَذِيرٍ، عَنْ حُذَيْفَةَ، قَالَ أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِعَضَلَةِ سَاقِي أَوْ سَاقِهِ فَقَالَ هَذَا مَوْضِعُ الإِزَارِ فَإِنْ أَبَيْتَ فَأَسْفَلُ فَإِنْ أَبَيْتَ فَلاَ حَقَّ لِلإِزَارِ فِي الْكَعْبَيْنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ رَوَاهُ الثَّوْرِيُّ وَشُعْبَةُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ‏.‏

ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என் கெண்டைக்காலின் சதைப்பகுதியை – அல்லது தங்களின் கெண்டைக்காலின் சதைப்பகுதியை – பிடித்தார்கள். மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: “இது இஸாருக்கான இடம் (அதாவது, கீழ் ஆடை அணிய வேண்டிய விரும்பத்தக்க உயரம்). நீ (இந்த உயரத்தை) மறுத்தால், (இதைவிடக்) கீழே (அணிந்துகொள்). (அதையும்) நீ மறுத்தால், கணுக்கால்களில் இஸாருக்கு எவ்வித உரிமையும் இல்லை (அதாவது, கணுக்கால்களுக்குக் கீழே ஆடை தொங்குவதற்கு அனுமதி இல்லை).”"

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்களும் ஷுஃபா அவர்களும் இதை அபூ இஸ்ஹாக் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب الْعَمَائِمِ عَلَى الْقَلاَنِسِ

தலைப்பாகைகளை தொப்பிகளுக்கு மேல் அணிதல்

1784

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَبِيعَةَ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْعَسْقَلاَنِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ رُكَانَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رُكَانَةَ، صَارَعَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَصَرَعَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم قَالَ رُكَانَةُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ فَرْقَ مَا بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْمُشْرِكِينَ الْعَمَائِمُ عَلَى الْقَلاَنِسِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَإِسْنَادُهُ لَيْسَ بِالْقَائِمِ وَلاَ نَعْرِفُ أَبَا الْحَسَنِ الْعَسْقَلاَنِيَّ وَلاَ ابْنَ رُكَانَةَ ‏.‏

ருகானா (ரழி) அவர்கள் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களுடன் மல்யுத்தம் செய்தார்கள்; அதில் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் அவரை வீழ்த்தினார்கள். ருகானா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘நிச்சயமாக நமக்கும் இணைவைப்பவர்களுக்கும் இடையில் உள்ள வேறுபாடு, தொப்பிகளின் மேல் தலைப்பாகைகள் அணிவதே ஆகும்’ என்று கூறுவதை நான் கேட்டேன்.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஃகரீப் ஆகும். இதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் வலுவானதல்ல. மேலும் அபூ அல்-ஹஸன் அல்-அஸ்கலானி அவர்களையோ, இப்னு ருகானா அவர்களையோ நாங்கள் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْخَاتَمِ الْحَدِيدِ

இரும்பு மோதிரம் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1785

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، وَأَبُو تُمَيْلَةَ يَحْيَى بْنُ وَاضِحٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَعَلَيْهِ خَاتَمٌ مِنْ حَدِيدٍ فَقَالَ ‏"‏ مَا لِي أَرَى عَلَيْكَ حِلْيَةَ أَهْلِ النَّارِ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ جَاءَهُ وَعَلَيْهِ خَاتَمٌ مِنْ صُفْرٍ فَقَالَ ‏"‏ مَا لِي أَجِدُ مِنْكَ رِيحَ الأَصْنَامِ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ أَتَاهُ وَعَلَيْهِ خَاتَمٌ مِنْ ذَهَبٍ فَقَالَ ‏"‏ مَا لِي أَرَى عَلَيْكَ حِلْيَةَ أَهْلِ الْجَنَّةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ مِنْ أَىِّ شَيْءٍ أَتَّخِذُهُ قَالَ ‏"‏ مِنْ وَرِقٍ وَلاَ تُتِمَّهُ مِثْقَالاً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى

هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُسْلِمٍ يُكْنَى أَبَا طَيْبَةَ وَهُوَ مَرْوَزِيٌّ .

புரைதா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் இரும்பு மோதிரம் அணிந்தவராக வந்தார். அவரிடம் நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஏன் உம்மீது நரகவாசிகளின் ஆபரணத்தை நான் காண்கிறேன்?" என்று கேட்டார்கள். பின்னர் அவர் பித்தளை மோதிரம் அணிந்து வந்தார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஏன் உம்மிடமிருந்து சிலைகளின் வாடையை நான் நுகர்கிறேன்?" என்று கேட்டார்கள். பின்னர் அவர் தங்க மோதிரம் அணிந்து வந்தார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஏன் உம்மீது சொர்க்கவாசிகளின் ஆபரணத்தை நான் காண்கிறேன்?" (இது ஆண்களுக்கு இவ்வுலகில் தடுக்கப்பட்ட ஆபரணம் என்ற பொருளில்) என்று கேட்டார்கள்.

அவர், "(அப்படியானால்) நான் எதிலிருந்து அதைச் செய்து கொள்வது?" என்று கேட்டார்.
அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "வெள்ளியிலிருந்து (செய்து கொள்வீராக); மேலும் அதை ஒரு மிஸ்கால் (எனும் எடையளவுக்கு) முழுமையாக்கிவிட வேண்டாம்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும். இந்தத் தலைப்பில் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அப்துல்லாஹ் பின் முஸ்லிம் என்பவரின் குன்யா (புனைப்பெயர்) அபூ தைபா ஆகும். இவர் 'மர்வ்' பகுதியைச் சேர்ந்தவர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب كَرَاهِيَةِ التَّخَتُّمِ فِي أُصْبُعَيْنِ

இரண்டு விரல்களில் மோதிரம் அணிவது வெறுக்கத்தக்கதாகும்

1786

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ كُلَيْبٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُوسَى، قَالَ سَمِعْتُ عَلِيًّا، يَقُولُ نَهَانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الْقَسِّيِّ وَالْمِيثَرَةِ الْحَمْرَاءِ وَأَنْ أَلْبَسَ خَاتَمِي فِي هَذِهِ وَفِي هَذِهِ . وَأَشَارَ إِلَى السَّبَّابَةِ وَالْوُسْطَى . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَابْنُ أَبِي مُوسَى هُوَ أَبُو بُرْدَةَ بْنُ أَبِي مُوسَى وَاسْمُهُ عَامِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَيْسٍ .

இப்னு அபீ மூஸா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அலீ (ரழி) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்-கஸ்ஸி (எனும் பட்டு அல்லது பட்டு கலந்த ஆடை), சிவப்பு மிதராஹ் (எனும் பட்டு அல்லது சிவப்பு நிறத்தால் அலங்கரிக்கப்பட்ட இருக்கை விரிப்பு அல்லது சேண விரிப்பு) ஆகியவற்றையும், இந்த விரலிலும் அந்த விரலிலும் மோதிரம் அணிவதையும் தடைசெய்தார்கள் (என்னை).' மேலும் (அலீ ரழி அவர்கள்) ஆள்காட்டி விரலையும் நடுவிரலையும் சுட்டிக்காட்டினார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இப்னு அபீ மூஸா அவர்கள் அபூ புர்தா பின் அபீ மூஸா ஆவார்கள் மேலும் அவர்களின் பெயர் ஆமிர் பின் அப்துல்லாஹ் பின் கைஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَحَبِّ الثِّيَابِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் விருப்பமான ஆடை பற்றி வந்துள்ளவை

1787

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ أَحَبَّ الثِّيَابِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَلْبَسُهَا الْحِبَرَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அணிவதற்கு மிகவும் விரும்பிய ஆடை ஹிபரா ஆகும் (இது யமன் நாட்டுப் பட்டுக் கலப்புள்ள கோடு போட்ட பருத்தி ஆடை)."
அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

25. كتاب الأطعمة عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

25. உணவு பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ عَلَى مَا كَانَ يَأْكُلُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

நபி (ஸல்) அவர்கள் எதன் மீது உண்டார்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1788

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ يُونُسَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ مَا أَكَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي خِوَانٍ وَلاَ فِي سُكُرُّجَةٍ وَلاَ خُبِزَ لَهُ مُرَقَّقٌ . قَالَ فَقُلْتُ لِقَتَادَةَ فَعَلَى مَا كَانُوا يَأْكُلُونَ قَالَ عَلَى هَذِهِ السُّفَرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ وَيُونُسُ هَذَا هُوَ يُونُسُ الإِسْكَافُ . وَقَدْ رَوَى عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒருபோதும் (உயர்த்தப்பட்ட) மேசையில் சாப்பிட்டதில்லை; சிறிய தட்டுகளிலும் (பக்க உணவுகளுக்கான கிண்ணங்களிலும்) சாப்பிட்டதில்லை; அவர்களுக்காக மெல்லிய ரொட்டி சுடப்படவும் இல்லை."

(அறிவிப்பாளர்) யூனுஸ் கூறுகிறார்: "நான் கதாதா அவர்களிடம்: 'அப்படியானால் அவர்கள் எதில் சாப்பிட்டார்கள்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர் (கதாதா): 'இந்தத் தோல் சாப்பாட்டு விரிப்புகளில்தான் (தரையில் விரிக்கப்படும்)' என்று பதிலளித்தார்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் கரீப் ஆகும்.
முஹம்மது பின் பஷ்ஷார் கூறினார்கள்: "இந்த யூனுஸ், யூனுஸ் அல்-இஸ்காஃப் ஆவார்."
மேலும் அப்துல் வாரிஸ் பின் ஸயீத் அவர்களும், ஸயீத் பின் அபீ அரூபா வழியாக கதாதாவிடமிருந்தும், அவர் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் நபி (ஸல்) அவர்களைத் தொட்டு இது போன்றே அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الأَرْنَبِ

முயல் உண்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1789

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ زَيْدِ بْنِ أَنَسٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسًا، يَقُولُ أَنْفَجْنَا أَرْنَبًا بِمَرِّ الظَّهْرَانِ فَسَعَى أَصْحَابُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم خَلْفَهَا فَأَدْرَكْتُهَا فَأَخَذْتُهَا فَأَتَيْتُ بِهَا أَبَا طَلْحَةَ فَذَبَحَهَا بِمَرْوَةٍ فَبَعَثَ مَعِي بِفَخِذِهَا أَوْ بِوَرِكِهَا إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأَكَلَهُ . قَالَ قُلْتُ أَكَلَهُ قَالَ قَبِلَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَعَمَّارٍ وَمُحَمَّدِ بْنِ صَفْوَانَ وَيُقَالُ مُحَمَّدُ بْنُ صَيْفِيٍّ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَكْثَرِ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يَرَوْنَ بِأَكْلِ الأَرْنَبِ بَأْسًا . وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَكْلَ الأَرْنَبِ وَقَالُوا إِنَّهَا تَدْمِي .

ஹிஷாம் பின் ஸைத் பின் அனஸ் அறிவித்தார்:
"அனஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'நாங்கள் மர்ருழ் ழஹ்ரான் என்ற இடத்தில் ஒரு முயலைக் கிளப்பினோம். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் அதற்குப் பின்னால் (துரத்தி) ஓடினார்கள். நான் அதை எட்டிப் பிடித்துக்கொண்டேன், பிறகு அதை அபூ தல்ஹா (ரலி) அவர்களிடம் கொண்டு வந்தேன். அவர்கள் அதை ஒரு கூர்மையான கல்லால் அறுத்தார்கள். பிறகு அதன் தொடையை அல்லது அதன் இடுப்புப் பகுதியை என்னிடம் கொடுத்து நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு அனுப்பினார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் அதை உண்டார்கள்.'"

(ஹிஷாம் கூறுகிறார்): "நான் (அனஸிடம்), 'நபி (ஸல்) அவர்கள் அதை உண்டார்களா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், 'அதை ஏற்றுக்கொண்டார்கள்' (அதாவது, அதை உண்டார்கள்) என்று கூறினார்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த விடயத்தில் ஜாபிர், அம்மார் மற்றும் முஹம்மது பின் ஸஃப்வான் ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. (முஹம்மது பின் ஸஃப்வான் என்பவர்) முஹம்மது பின் ஸைஃபீ என்றும் கூறப்படுகிறார்.

இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அறிவுடையோரில் அதிகமானோர் இதன்படி செயல்படுகின்றனர். முயல் உண்பதில் அவர்கள் எந்தத் தவறும் காணவில்லை.

அறிவுடையோரில் சிலர் முயல் உண்பதை வெறுத்தனர்; அது மாதவிடாய் அடைகிறது என்று அவர்கள் கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابمَا جَاءَ فِي أَكْلِ الضَّبِّ

உடும்பு உண்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1790

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ عَنْ أَكْلِ الضَّبِّ فَقَالَ لاَ آكُلُهُ وَلاَ أُحَرِّمُهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَثَابِتِ بْنِ وَدِيعَةَ وَجَابِرٍ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ ابْنِ حَسَنَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي أَكْلِ الضَّبِّ فَرَخَّصَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ وَكَرِهَهُ بَعْضُهُمْ ‏.‏ وَيُرْوَى عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ قَالَ أُكِلَ الضَّبُّ عَلَى مَائِدَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَإِنَّمَا تَرَكَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تَقَذُّرًا ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களிடம் உடும்பு (Dabb) சாப்பிடுவது பற்றி கேட்கப்பட்டபோது, அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அதைச் சாப்பிடுவதில்லை, அதை (மற்றவர்கள் சாப்பிடுவதை) நான் தடை செய்யவுமில்லை.'"

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் உமர் (ரழி) அவர்கள், அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள், இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், தாபித் பின் வதீஆ (ரழி) அவர்கள், ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள், மற்றும் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் ஹஸனா (ரழி) அவர்கள் ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

அறிஞர்கள் உடும்பு சாப்பிடுவது குறித்து கருத்து வேறுபாடு கொண்டுள்ளனர். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் (ரழி) மற்றும் மற்றவர்களில் உள்ள சில அறிஞர்கள் அதை அனுமதித்தார்கள், மற்றவர்கள் அதை விரும்பத்தகாததாகக் கருதினார்கள். இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள் என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் உணவு விரிப்பில் உடும்பு உண்ணப்பட்டது, மேலும்

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தங்களுக்கு அது) அருவருப்பானது (அல்லது பிடிக்காதது) என்ற காரணத்தினால் மட்டுமே அதைத் தவிர்த்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الضَّبُعِ

கழுதைப்புலி சாப்பிடுவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1791

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، أَخْبَرَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي عَمَّارٍ، قَالَ قُلْتُ لِجَابِرٍ الضَّبُعُ صَيْدٌ هِيَ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ آكُلُهَا قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ لَهُ أَقَالَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ ذَهَبَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِلَى هَذَا وَلَمْ يَرَوْا بِأَكْلِ الضَّبُعِ بَأْسًا وَهُوَ قَوْلُ أَحْمَدَ وَإِسْحَاقَ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَدِيثٌ فِي كَرَاهِيَةِ أَكْلِ الضَّبُعِ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَكْلَ الضَّبُعِ وَهُوَ قَوْلُ ابْنِ الْمُبَارَكِ ‏.‏ قَالَ يَحْيَى الْقَطَّانُ وَرَوَى جَرِيرُ بْنُ حَازِمٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدِ بْنِ عُمَيْرٍ عَنِ ابْنِ أَبِي عَمَّارٍ عَنْ جَابِرٍ عَنْ عُمَرَ قَوْلَهُ ‏.‏ وَحَدِيثُ ابْنِ جُرَيْجٍ أَصَحُّ ‏.‏ وَابْنُ أَبِي عَمَّارٍ هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي عَمَّارٍ الْمَكِّيُّ ‏.‏

இப்னு அபீ அம்மார் அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டேன்: 'கழுதைப்புலி ஒரு வேட்டைப் பிராணியா?' அவர்கள், 'ஆம்' என்றார்கள்." (மேலும்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் கேட்டேன்: 'நான் அதை உண்ணலாமா?' அவர்கள், 'ஆம்' என்றார்கள்." (மீண்டும்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தாம் (இவ்வாறு) கூறினார்களா?' அவர்கள், 'ஆம்' என்றார்கள்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

அறிஞர்களில் சிலர் இக்கருத்தைக் கொண்டுள்ளனர். அவர்கள் கழுதைப்புலியை உண்பதில் எந்தத் தீங்கும் இல்லை எனக் கருதுகின்றனர். இது அஹ்மத் மற்றும் இஸ்ஹாக் ஆகியோரின் கருத்தாகும். நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து கழுதைப்புலியை உண்பதை வெறுக்கத்தக்கதாகக்

குறிப்பிடும் ஒரு ஹதீஸ் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது, ஆனால் அதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் வலுவானதாக இல்லை. அறிஞர்களில் சிலர் கழுதைப்புலியை உண்பதை வெறுக்கின்றனர். இது இப்னுல் முபாரக் அவர்களின் கருத்தாகும். யஹ்யா பின் அல்-கத்தான் அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஜரீர் பின் ஹஸிம் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை அப்துல்லாஹ் பின் உபைது பின் உமைர் அவர்களிடமிருந்து, இப்னு அபீ அம்மார் அவர்களிடமிருந்து, ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, உமர் (ரழி) அவர்களின் கூற்றாக அறிவித்தார்கள்." மேலும், இப்னு ஜுரைஜ் அவர்களின் அறிவிப்பே மிகவும் சரியானது. மேலும், இப்னு அபீ அம்மார் என்பவர் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அப்துல்லாஹ் பின் அபீ அம்மார் அல்-மக்கீ ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1792

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ أَبِي الْمُخَارِقِ أَبِي أُمَيَّةَ، عَنْ حِبَّانَ بْنِ جَزْءٍ، عَنْ أَخِيهِ، خُزَيْمَةَ بْنِ جَزْءٍ قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ أَكْلِ الضَّبُعِ فَقَالَ " أَوَيَأْكُلُ الضَّبُعَ أَحَدٌ " . وَسَأَلْتُهُ عَنْ أَكْلِ الذِّئْبِ فَقَالَ " أَوَيَأْكُلُ الذِّئْبَ أَحَدٌ فِيهِ خَيْرٌ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ أَبِي أُمَيَّةَ . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ فِي إِسْمَاعِيلَ وَعَبْدِ الْكَرِيمِ أَبِي أُمَيَّةَ وَهُوَ عَبْدُ الْكَرِيمِ بْنُ قَيْسِ بْنِ أَبِي الْمُخَارِقِ وَعَبْدُ الْكَرِيمِ بْنُ مَالِكٍ الْجَزَرِيُّ ثِقَةٌ .

குஸைமா பின் ஜஸ் கூறினார்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கழுதைப்புலியைச் சாப்பிடுவது பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'கழுதைப்புலியை யாரேனும் சாப்பிடுவார்களா?' (என்று வெறுப்புடன் அல்லது ஆச்சரியத்துடன்) கேட்டார்கள். பிறகு நான் ஓநாயைச் சாப்பிடுவது பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'தன்னிடம் ஏதேனும் நன்மை உள்ள எவரேனும் ஓநாயைச் சாப்பிடுவாரா?' (என்று கண்டனத்துடன்) கேட்டார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் வலுவானதல்ல. இஸ்மாயீல் பின் முஸ்லிம் அவர்கள் அப்துல் கரீம் அபீ உமைய்யா அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததாகவே தவிர, வேறு வழியில் இந்த ஹதீஸை நாங்கள் அறியவில்லை. ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களில் சிலர் இஸ்மாயீல் மற்றும் அப்துல் கரீம் அபீ உமைய்யா ஆகியோரைக் குறை கூறியுள்ளனர். அவர் அப்துல் கரீம் பின் கைஸ் பின் அபீ அல்-முகாரிக்

ஆவார். ஆனால் அப்துல் கரீம் பின் மாலிக் அல்-ஜஸரீ என்பவர் நம்பகமானவர் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ لُحُومِ الْخَيْلِ

குதிரை இறைச்சி சாப்பிடுவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1793

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَنَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ أَطْعَمَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لُحُومَ الْخَيْلِ وَنَهَانَا عَنْ لُحُومِ الْحُمُرِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ وَرَوَاهُ حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ جَابِرٍ وَرِوَايَةُ ابْنِ عُيَيْنَةَ أَصَحُّ ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ أَحْفَظُ مِنْ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குதிரை இறைச்சியை (உண்ண) எங்களுக்கு அளித்தார்கள்; மேலும், கழுதை இறைச்சியை (உண்ண) எங்களுக்குத் தடை விதித்தார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த அத்தியாயத்தில் அஸ்மா பின்த் அபீ பக்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (குதிரை இறைச்சி குறித்த) ஹதீஸ் உள்ளது. அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அம்ர் பின் தீனார் அவர்கள் வாயிலாக ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து ஒன்றுக்கும் மேற்பட்டவர்கள் இவ்வாறே அறிவித்துள்ளனர்.

ஹம்மாத் பின் ஸைத் அவர்கள் இதனை அம்ர் பின் தீனார் அவர்களிடமிருந்தும், முஹம்மத் பின் அலீ அவர்களிடமிருந்தும், ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கின்றார்கள். இப்னு உயைனா அவர்களின் அறிவிப்பே மிகவும் சரியானதாகும்.

அவர் கூறினார்கள்: முஹம்மத் (இப்னு இஸ்மாயில் அல்-புகாரி) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: "ஹம்மாத் பின் ஸைத் அவர்களைவிட சுஃப்யான் பின் உயைனா நினைவாற்றலில் சிறந்தவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي لُحُومِ الْحُمُرِ الأَهْلِيَّةِ

பாடம்: வீட்டுக் கழுதைகளின் இறைச்சி பற்றி வந்துள்ளவை

1794

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، ح وَحَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، وَالْحَسَنِ، ابْنَىْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِمَا، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ مُتْعَةِ النِّسَاءِ زَمَنَ خَيْبَرَ وَعَنْ لُحُومِ الْحُمُرِ الأَهْلِيَّةِ .

அலி (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“கைபர் காலத்தில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பெண்களுடனான முத்ஆவையும் (தற்காலிகத் திருமணத்தையும்), வீட்டில் வளர்க்கப்படும் கழுதைகளின் இறைச்சியை உண்பதையும் தடைசெய்தார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1794 b

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، وَالْحَسَنِ، هُمَا ابْنَا مُحَمَّدِ ابْنِ الْحَنَفِيَّةِ فَذَكَرَ نَحْوَهُ . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ يُكْنَى أَبَا هَاشِمٍ قَالَ الزُّهْرِيُّ وَكَانَ أَرْضَاهُمَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ . وَقَالَ غَيْرُ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ، وَكَانَ، أَرْضَاهُمَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸயீத் பின் அப்துர் ரஹ்மான் அல்-மக்ஸூமி எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள், சுஃப்யான் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள், அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்கள் அப்துல்லாஹ் மற்றும் அல்-ஹஸன் ஆகியோரிடமிருந்து (அறிவித்தார்கள்). இவ்விருவரும் முஹம்மத் பின் அல்-ஹனஃபிய்யாவின் புதல்வர்கள் ஆவர். மேலும், (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே குறிப்பிட்டார்கள்.

அப்துல்லாஹ் பின் முஹம்மத் அவர்களின் குன்யா (பட்டப்பெயர்) 'அபூ ஹாஷிம்' ஆகும்.

அஸ்-ஸுஹ்ரீ கூறினார்கள்: "அவ்விருவரில் அல்-ஹஸன் பின் முஹம்மத் அவர்களே மிகவும் ஏற்றுக் கொள்ளப்பட்டவராக (அல்லது

திருப்திக்குரியவராக) இருந்தார்கள்."

ஸயீத் பின் அப்துர் ரஹ்மான் அல்லாத மற்றவர்கள் இப்னு உயைனா அவர்களிடமிருந்து, "அவ்விருவரில் அப்துல்லாஹ் பின் முஹம்மத் அவர்களே மிகவும் ஏற்றுக் கொள்ளப்பட்டவராக (அல்லது திருப்திக்குரியவராக) இருந்தார்கள்" என்று அறிவித்துள்ளார்கள்.

அபூ ஈஸா (அத்-திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

1795

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ الْجُعْفِيُّ، عَنْ زَائِدَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَرَّمَ يَوْمَ خَيْبَرَ كُلَّ ذِي نَابٍ مِنَ السِّبَاعِ وَالْمُجَثَّمَةَ وَالْحِمَارَ الإِنْسِيَّ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَجَابِرٍ وَالْبَرَاءِ وَابْنِ أَبِي أَوْفَى وَأَنَسٍ وَالْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ وَأَبِي ثَعْلَبَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي سَعِيدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ وَغَيْرُهُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو هَذَا الْحَدِيثَ وَإِنَّمَا ذَكَرُوا حَرْفًا وَاحِدًا نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ كُلِّ ذِي نَابٍ مِنَ السِّبَاعِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"கைபர் தினத்தன்று, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கோரைப் பற்களுடைய ஒவ்வொரு கொடிய விலங்கையும், முஜத்தமாவையும் (கட்டிவைத்து குறிபார்த்து கொல்லப்பட்ட விலங்கு), மற்றும் வீட்டுக் கழுதையையும் தடைசெய்தார்கள்."

அவர் கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அலி (ரழி), ஜாபிர் (ரழி), அல்-பராஃ (ரழி), இப்னு அபீ அவ்ஃபா (ரழி), அனஸ் (ரழி), அல்-இர்பாத் பின் ஸாரியா (ரழி), அபூ ஸஃலபா (ரழி), இப்னு உமர் (ரழி) மற்றும் அபூ ஸயீத் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

அப்துல்-அஜீஸ் பின் முஹம்மது மற்றும் மற்றவர்கள் இந்த ஹதீஸை முஹம்மது பின் அம்ர் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள், மேலும் அவர்கள் ஒரே ஒரு வாக்கியத்தை மட்டுமே குறிப்பிட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கோரைப் பற்களுடைய ஒவ்வொரு கொடிய விலங்கையும் தடைசெய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الأَكْلِ فِي آنِيَةِ الْكُفَّارِ

பாடம்: அவிசுவாசிகளின் பாத்திரங்களில் உண்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1796

حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَخْزَمَ الطَّائِيُّ، حَدَّثَنَا سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ، قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ قُدُورِ الْمَجُوسِ فَقَالَ أَنْقُوهَا غَسْلاً وَاطْبُخُوا فِيهَا ‏.‏ وَنَهَى عَنْ كُلِّ سَبُعٍ ذِي نَابٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مَشْهُورٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي ثَعْلَبَةَ وَرُوِيَ عَنْهُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَأَبُو ثَعْلَبَةَ اسْمُهُ جُرْثُومٌ وَيُقَالُ جُرْهُمٌ وَيُقَالُ نَاشِبٌ ‏.‏ وَقَدْ ذُكِرَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ الرَّحَبِيِّ عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ ‏.‏

அபூ ஸஃலபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் மஜூஸிகளின் (நெருப்பு வணங்கிகளின்) பாத்திரங்களைப் பற்றி கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவற்றை கழுவி சுத்தம் செய்யுங்கள், பின்னர் அவற்றில் சமையுங்கள்.' மேலும், கோரைப் பற்களைக் கொண்ட ஒவ்வொரு வேட்டையாடும் பிராணியையும் அவர்கள் தடை செய்தார்கள். (இமாம் அபூ ஈஸா அத்திர்மிதி கூறுகிறார்:) இது அபூ ஸஃலபா (ரழி) அவர்களின் நன்கு அறியப்பட்ட ஹதீஸ் ஆகும், மேலும் இது இந்த வழி அல்லாத வேறு வழிகளிலும் அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும் அபூ ஸஃலபா (ரழி) அவர்களின் பெயர் ஜுர்தூம் ஆகும், ஜுர்ஹும் என்றும் கூறுவர், நாஷிப் என்றும் கூறுவர். இந்த ஹதீஸ் அபூ கிலாபா அவர்களால் அபூ அஸ்மா அர்-ரஹ்பீ வழியாக அபூ ஸஃலபா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1797

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عِيسَى بْنِ يَزِيدَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَيْشِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ أَيُّوبَ، وَقَتَادَةَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ الرَّحَبِيِّ، عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُشَنِيِّ، أَنَّهُ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا بِأَرْضِ أَهْلِ الْكِتَابِ فَنَطْبُخُ فِي قُدُورِهِمْ وَنَشْرَبُ فِي آنِيَتِهِمْ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنْ لَمْ تَجِدُوا غَيْرَهَا فَارْحَضُوهَا بِالْمَاءِ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا بِأَرْضِ صَيْدٍ فَكَيْفَ نَصْنَعُ قَالَ ‏"‏ إِذَا أَرْسَلْتَ كَلْبَكَ الْمُكَلَّبَ وَذَكَرْتَ اسْمَ اللَّهِ فَقَتَلَ

فَكُلْ وَإِنْ كَانَ غَيْرَ مُكَلَّبٍ فَذُكِّي فَكُلْ وَإِذَا رَمَيْتَ بِسَهْمِكَ وَذَكَرْتَ اسْمَ اللَّهِ فَقَتَلَ فَكُلْ " .
قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஸஃலபா அல்-குஷனீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் வேதக்காரர்கள் வாழும் ஒரு தேசத்தில் இருக்கிறோம். (அங்கு) நாங்கள் அவர்களுடைய பாத்திரங்களில் சமைக்கிறோம்; அவர்களுடைய பாத்திரங்களில் குடிக்கிறோம்." (அதற்கு) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவற்றைத் தவிர வேறு (பாத்திரங்கள்) நீங்கள் பெறவில்லையென்றால், அவற்றைத் தண்ணீரால் கழுவி விடுங்கள்."

பின்னர் அவர்கள் (மீண்டும்), "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் வேட்டையாடும் (பிராணிகள் நிறைந்த) பூமியில் இருக்கிறோம்; எனவே நாங்கள் என்ன செய்ய வேண்டும்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நீர் உமது பயிற்சி அளிக்கப்பட்ட நாயை (வேட்டைக்கு) அனுப்பி, அல்லாஹ்வின் பெயரைச் சொல்லியிருந்து, அது (வேட்டைப் பிராணியைக்) கொன்றுவிட்டால், அதை நீர் உண்பீராக! அது (நாய்) பயிற்சி அளிக்கப்படாததாக இருந்து, (வேட்டைப் பிராணியை உயிருடன் பிடித்து, அதை) நீர் அறுத்திருந்தால், அதை நீர் உண்பீராக! நீர் உமது அம்பை எய்து, அல்லாஹ்வின் பெயரைச் சொல்லியிருந்து, அது (வேட்டைப் பிராணியைக்) கொன்றுவிட்டால், அதை நீர் உண்பீராக!"

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْفَأْرَةِ تَمُوتُ فِي السَّمْنِ

நெய்யில் எலி இறப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1798

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، وَأَبُو عَمَّارٍ قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ مَيْمُونَةَ، أَنَّ فَأْرَةً، وَقَعَتْ، فِي سَمْنٍ فَمَاتَتْ فَسُئِلَ عَنْهَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " أَلْقُوهَا وَمَا حَوْلَهَا وَكُلُوهُ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ مَيْمُونَةَ وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ مَيْمُونَةَ أَصَحُّ . وَرَوَى مَعْمَرٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ

النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَهُوَ حَدِيثٌ غَيْرُ مَحْفُوظٍ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ وَحَدِيثُ مَعْمَرٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَذَكَرَ فِيهِ أَنَّهُ سُئِلَ عَنْهُ فَقَالَ " إِذَا كَانَ جَامِدًا فَأَلْقُوهَا وَمَا حَوْلَهَا وَإِنْ كَانَ مَائِعًا فَلاَ تَقْرَبُوهُ " . فَقَالَ هَذَا خَطَأٌ أَخْطَأَ فِيهِ مَعْمَرٌ . قَالَ وَالصَّحِيحُ حَدِيثُ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ مَيْمُونَةَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் மைமூனா (ரழி) வாயிலாக அறிவித்தார்கள்: ஒரு எலி (உணவுப்) பொருளில் (சமையல் நெய் அல்லது கொழுப்பில்) விழுந்து இறந்துவிட்டது. அதுபற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘‘அதை(எலியை)யும், அதைச் சுற்றியுள்ள (கெட்டுப்போன) பகுதியையும் நீக்கிவிட்டு, (மீதமுள்ள சுத்தமானதை) உண்ணுங்கள்.’’

அவர் (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (வேறு) அறிவிப்புகளும் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இந்த ஹதீஸ் அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் உபைதுல்லாஹ் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (நேரடியாக) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது, அதில் ‘‘நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது’’ என்று கூறப்பட்டுள்ளது, மேலும் அவர்கள் அதில் மைமூனா (ரழி) அவர்களைக் குறிப்பிடவில்லை. இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் மைமூனா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த அறிவிப்பே மிகவும் சரியானது. மஃமர் அவர்கள் இதே போன்று அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் ஸயீத் இப்னுல் முஸய்யப் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார்கள். ஆனால் இந்த ஹதீஸ் (அறிவிப்புச் சங்கிலியில் உள்ள குறைபாடுகளால்) பாதுகாக்கப்படவில்லை (பலவீனமானது). அவர் (திர்மிதி) கூறினார்: முஹம்மத் இப்னு இஸ்மாயீல் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: ‘‘மஃமர் அவர்கள் அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் ஸயீத் இப்னுல் முஸய்யப் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்த ஹதீஸ்’’ – அதில் அவர் (மஃமர்) குறிப்பிட்டார்கள்: ‘அதுபற்றி அவரிடம் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) கேட்கப்பட்டது, அதற்கு அவர் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: ‘‘அது (சமையல் நெய்) திடமாக இருந்தால், அதை(எலியை)யும் அதைச் சுற்றியுள்ள (கெட்டுப்போன) பகுதியையும் நீக்கிவிடுங்கள். அது திரவமாக இருந்தால், அதைப் பயன்படுத்த வேண்டாம்.’’’’ இது ஒரு தவறாகும். மஃமர் அவர்கள் இதில் தவறிழைத்துவிட்டார்கள். மேலும் அவர் (முஹம்மத் இப்னு இஸ்மாயீல்) கூறினார்: அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்கள் உபைதுல்லாஹ் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும்,

அவர் மைமூனா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்த அறிவிப்பே சரியானது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ الأَكْلِ، وَالشُّرْبِ، بِالشِّمَالِ

இடது கையால் உண்பதற்கும் குடிப்பதற்கும் உள்ள தடை பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1799

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَأْكُلْ أَحَدُكُمْ بِشِمَالِهِ وَلاَ يَشْرَبْ بِشِمَالِهِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ وَيَشْرَبُ بِشِمَالِهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَعُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ وَسَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَحَفْصَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهَكَذَا رَوَى مَالِكٌ وَابْنُ عُيَيْنَةَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . وَرَوَى مَعْمَرٌ وَعُقَيْلٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَرِوَايَةُ مَالِكٍ وَابْنِ عُيَيْنَةَ أَصَحُّ .

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் எவரும் தமது இடது கையால் உண்ண வேண்டாம்; மேலும் தமது இடது கையால் பருகவும் வேண்டாம். ஏனெனில், நிச்சயமாக அஷ்-ஷைத்தான் தனது இடது கையால் உண்கிறான்; மற்றும் தனது இடது கையால் பருகுகிறான்."

(இமாம் அபூ ஈஸா) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள், உமர் பின் அபி ஸலமா (ரழி) அவர்கள், ஸலமா பின் அல்-அக்வா (ரழி) அவர்கள், அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள், மற்றும் ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்கள் ஆகியோரிடமிருந்து (இதே கருத்தில்) அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (அத்-திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மாலிக் மற்றும் இப்னு உயைனா ஆகியோர் இதனை அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அபூபக்ர் பின் உபைதுல்லாஹ் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் இவ்வாறு அறிவித்துள்ளார்கள். மஃமர் மற்றும் உகைல் ஆகியோர் இதனை அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் ஸாலிம் அவர்களிடமிருந்தும்,

அவர் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளார்கள். மாலிக் மற்றும் இப்னு உயைனா ஆகியோரின் அறிவிப்பே மிகவும் சரியானது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1800

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ عَوْنٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَأْكُلْ بِيَمِينِهِ وَلْيَشْرَبْ بِيَمِينِهِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ وَيَشْرَبُ بِشِمَالِهِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் சாப்பிடும்போது, அவர் தம் வலது கையால் சாப்பிடட்டும்; மேலும் அவர் தம் வலது கையால் குடிக்கட்டும். ஏனெனில், நிச்சயமாக ஷைத்தான் தன் இடது கையால் சாப்பிடுகிறான்; மேலும் அவன் தன் இடது கையால் குடிக்கிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي لَعْقِ الأَصَابِعِ بَعْدَ الأَكْلِ

உணவுக்குப் பிறகு விரல்களை நக்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

1801

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ الْمُخْتَارِ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَلْعَقْ أَصَابِعَهُ فَإِنَّهُ لاَ يَدْرِي فِي أَيَّتِهِنَّ الْبَرَكَةُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ وَكَعْبِ بْنِ مَالِكٍ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ سُهَيْلٍ ‏.‏ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ هَذَا حَدِيثُ عَبْدِ الْعَزِيزِ مِنَ الْمُخْتَلِفِ لاَ يُعْرَفُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் சாப்பிடும்போது, அவர் தன் விரல்களை நக்கிக்கொள்ளட்டும் (அதாவது, விரல்களில் ஒட்டியுள்ள உணவுத் துணுக்குகளைச் சுத்தமாக

எடுத்துக்கொள்ளட்டும்), ஏனெனில் (உணவின்) எந்தப் பகுதியில் அருள்வளம் (பரக்கத்) இருக்கிறது என்பதை அவர் அறியமாட்டார்."

(இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் ஜாபிர் (ரழி), கஅப் பின் மாலிக் (ரழி), மற்றும் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும், சுஹைல் அவர்களின் அறிவிப்பாக இந்த வழியைத் தவிர வேறு வழியில் இதனை நாம் அறியவில்லை. நான் இந்த ஹதீஸைப் பற்றி முஹம்மது (இப்னு இஸ்மாயில் அல்-புகாரி) அவர்களிடம் கேட்டேன், அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "இது அப்துல்-அஜீஸ் அவர்களின் பல்வேறு அறிவிப்புகளில் ஒன்றாகும், அவருடைய அறிவிப்பைத் தவிர வேறு வழியில் இதனை நாம் அறியவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اللُّقْمَةِ تَسْقُطُ

விழுந்த உணவுத் துணுக்கு பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1802

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ طَعَامًا فَسَقَطَتْ لُقْمَةٌ فَلْيُمِطْ مَا رَابَهُ مِنْهَا ثُمَّ لِيَطْعَمْهَا وَلاَ يَدَعْهَا لِلشَّيْطَانِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் உணவு உண்ணும்போது ஒரு கவளம் கீழே விழுந்துவிட்டால், அதில் ஐயத்தை ஏற்படுத்தும் (அழுக்கு அல்லது தூசு போன்ற) எதனையும் நீக்கிவிட்டு அதனை உண்ணட்டும். அதை ஷைத்தானுக்காக விட்டுவிட வேண்டாம்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த அத்தியாயத்தில் அனஸ் (ரழி) அவர்கள் வாயிலாகவும் (இதே கருத்தில்) ஹதீஸ் உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1803

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، حَدَّثَنَا ثَابِتٌ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا مَا أَكَلَ طَعَامًا لَعِقَ أَصَابِعَهُ الثَّلاَثَ وَقَالَ " إِذَا مَا وَقَعَتْ لُقْمَةُ أَحَدِكُمْ فَلْيُمِطْ عَنْهَا الأَذَى وَلْيَأْكُلْهَا وَلاَ يَدَعْهَا لِلشَّيْطَانِ " . وَأَمَرَنَا أَنْ نَسْلُتَ الصَّحْفَةَ وَقَالَ " إِنَّكُمْ لاَ تَدْرُونَ فِي أَىِّ طَعَامِكُمُ الْبَرَكَةُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் உணவு உண்டால், தங்களுடைய மூன்று விரல்களையும் (உணவை வீணாக்காமல்) நக்குவார்கள். மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில் ஒருவரின் கவளம் (உணவுத் துண்டு) கீழே விழுந்துவிட்டால், அதிலிருந்து அசுத்தத்தை (தூசியோ அல்லது வேறு அசுத்தமோ இருந்தால்) நீக்கிவிட்டு அதை உண்ணட்டும்; அதை ஷைத்தானுக்கு விட்டுவிட வேண்டாம்.' மேலும், பாத்திரத்தை (மீதமுள்ள உணவையும் வீணாக்காமல்) வழித்து உண்ணுமாறு எங்களுக்கு அவர்கள் கட்டளையிட்டார்கள். மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக உங்கள் உணவின் எப்பகுதியில் பரக்கத் (அல்லாஹ்வின் அருள் மற்றும் அபிவிருத்தி) இருக்கிறது என்று உங்களுக்குத் தெரியாது.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1804

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، أَخْبَرَنَا أَبُو الْيَمَانِ الْمُعَلَّى بْنُ رَاشِدٍ، قَالَ حَدَّثَتْنِي جَدَّتِي أُمُّ عَاصِمٍ، وَكَانَتْ أُمَّ وَلَدٍ، لِسِنَانِ بْنِ سَلَمَةَ قَالَتْ دَخَلَ عَلَيْنَا نُبَيْشَةُ الْخَيْرِ وَنَحْنُ نَأْكُلُ فِي قَصْعَةٍ فَحَدَّثَنَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ أَكَلَ فِي قَصْعَةٍ ثُمَّ لَحِسَهَا اسْتَغْفَرَتْ لَهُ الْقَصْعَةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْمُعَلَّى بْنِ رَاشِدٍ . وَقَدْ رَوَى يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ عَنِ الْمُعَلَّى بْنِ رَاشِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ .

உம்மு ஆஸிம் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நாங்கள் ஒரு பெரிய பாத்திரத்தில் சாப்பிட்டுக் கொண்டிருந்தபோது நுபைஷா அல்-கைர் (ரலி) அவர்கள் எங்களிடம் வந்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர்

(ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அவர் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்: 'யார் ஒரு கஸ்ஆவிலிருந்து (பாத்திரம்) சாப்பிட்டு, பின்னர் அதை (விரல்களால் வழித்து) நக்குகிறாரோ, அந்த கஸ்ஆ அவருக்காகப் பாவமன்னிப்பு கோரும்.'"

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஃகரீப் ஆகும். அல்-முஅல்லா பின் ராஷித் (ரஹ்) அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாகவே தவிர இதனை நாங்கள் அறியவில்லை. மேலும், யஸீத் பின் ஹாரூன் (ரஹ்) அவர்களும் மற்ற இமாம்களில் சிலரும் இந்த ஹதீஸை அல்-முஅல்லா பின் ராஷித் (ரஹ்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الأَكْلِ مِنْ وَسَطِ الطَّعَامِ

உணவின் நடுப்பகுதியிலிருந்து சாப்பிடுவது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1805

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ أَبُو رَجَاءٍ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ الْبَرَكَةَ تَنْزِلُ وَسَطَ الطَّعَامِ فَكُلُوا مِنْ حَافَتَيْهِ وَلاَ تَأْكُلُوا مِنْ وَسَطِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ إِنَّمَا يُعْرَفُ مِنْ حَدِيثِ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக பரக்கத் (இறைவனின் அருள் மற்றும் அபிவிருத்தி) உணவின் நடுவில் இறங்குகிறது, ஆகவே அதன் ஓரங்களிலிருந்து உண்ணுங்கள், அதன் நடுவிலிருந்து (முதலில்) உண்ணாதீர்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இது அதாஃ பின் அஸ்ஸாயிப் அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாக மட்டுமே அறியப்படுகிறது. ஷுஃபா அவர்களும் அஸ்ஸவ்ரீ அவர்களும் அதாஃ பின் அஸ்ஸாயிப் அவர்களிடமிருந்து (இதை) அறிவித்துள்ளார்கள்.

இந்த விடயம் தொடர்பாக இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஒரு அறிவிப்பு) உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَكْلِ الثُّومِ وَالْبَصَلِ

வெள்ளைப்பூண்டு மற்றும் வெங்காயம் சாப்பிடுவது வெறுக்கத்தக்கதாக கருதப்படுவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1806

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، حَدَّثَنَا عَطَاءٌ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ أَكَلَ مِنْ هَذِهِ - قَالَ أَوَّلَ مَرَّةٍ الثُّومِ ثُمَّ قَالَ الثُّومِ وَالْبَصَلِ وَالْكُرَّاثِ فَلاَ يَقْرَبْنَا فِي مَسَاجِدِنَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَأَبِي أَيُّوبَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَقُرَّةَ بْنِ إِيَاسٍ الْمُزَنِيِّ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவரேனும் இவற்றிலிருந்து - (அதாவது, முதலில்) 'பூண்டு' என்றார்; பின்னர் 'பூண்டு, வெங்காயம் மற்றும் லீக்ஸ்' என்றார் - உண்டால், அவர் நமது பள்ளிவாசல்களில் (தொழுவதற்காக) நம்மை நெருங்க வேண்டாம் (அதாவது, பள்ளிவாசலுக்கு வர வேண்டாம்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1807

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، سَمِعَ جَابِرَ بْنَ سَمُرَةَ، يَقُولُ نَزَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى أَبِي أَيُّوبَ وَكَانَ إِذَا أَكَلَ طَعَامًا بَعَثَ إِلَيْهِ بِفَضْلِهِ فَبَعَثَ إِلَيْهِ يَوْمًا بِطَعَامٍ وَلَمْ يَأْكُلْ مِنْهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَلَمَّا أَتَى أَبُو أَيُّوبَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ ‏"‏ فِيهِ ثُومٌ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَحَرَامٌ هُوَ قَالَ ‏"‏ لاَ وَلَكِنِّي أَكْرَهُهُ مِنْ أَجْلِ رِيحِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அபூ அய்யூப் (ரலி) அவர்களிடத்தில் தங்கினார்கள். அவர்கள் (ஸல்) உணவு உண்டால், (தாம் உண்ட) மீதமுள்ளதை அவருக்கு (அபூ அய்யூபிற்கு) அனுப்பி வைப்பார்கள். ஒரு நாள், (அபூ அய்யூப்) நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு உணவை அனுப்பி வைத்தார்கள்; ஆனால் நபி (ஸல்) அவர்கள் அதிலிருந்து உண்ணவில்லை.

எனவே அபூ அய்யூப் (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, அதுபற்றி அவர்களிடம் கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அதில் பூண்டு உள்ளது' என்றார்கள். அதற்கு அவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அது ஹராமானதா?' என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'இல்லை, ஆனால் அதன் வாடை காரணமாக நான் அதை விரும்பவில்லை' என்றார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்: இது ஹஸன் ஸஹீஹான ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي الثُّومِ مَطْبُوخًا

சமைத்த பூண்டை சாப்பிடுவதற்கான அனுமதி பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1808

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَدُّويَهْ، حَدَّثَنَا مُسَدَّدٌ، حَدَّثَنَا الْجَرَّاحُ بْنُ مَلِيحٍ، وَالِدُ، وَكِيعٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ شَرِيكِ بْنِ حَنْبَلٍ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّهُ قَالَ نُهِيَ عَنْ أَكْلِ الثُّومِ، إِلاَّ مَطْبُوخًا ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சமைக்கப்பட்டாலன்றி பூண்டு உண்பது தடுக்கப்பட்டிருந்தது (குறிப்பாக பள்ளிவாசலுக்குச் செல்லும் போது அல்லது பொதுக் கூட்டங்களில் கலந்துகொள்ளும் போது, அதன் கடுமையான வாசனையின் காரணமாக)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1809

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ شَرِيكِ بْنِ حَنْبَلٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ لاَ يَصْلُحُ أَكْلُ الثُّومِ إِلاَّ مَطْبُوخًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا الْحَدِيثُ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَلِكَ الْقَوِيِّ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا عَنْ عَلِيٍّ قَوْلَهُ وَرُوِيَ عَنْ شَرِيكِ بْنِ حَنْبَلٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ الْجَرَّاحُ بْنُ مَلِيحٍ صَدُوقٌ وَالْجَرَّاحُ بْنُ الضَّحَّاكِ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ ‏.‏

ஷாரிக் பின் ஹன்பல் அறிவித்தார்கள்:
அலீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சமைக்கப்பட்டதைத் தவிர, பூண்டு உண்பது பொருத்தமற்றது (அதன் கடுமையான வாசனையால் மற்றவர்களுக்கு சிரமம் ஏற்படக்கூடும் என்பதால்)."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் வலுவானதல்ல. இது அலீ (ரழி) அவர்களின் கூற்றாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது மேலும் இது ஷாரிக் பின் ஹன்பல் அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து முர்ஸல் வடிவில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. முஹம்மது கூறினார்கள்: "அல்-ஜர்ராஹ் பின் மலீஹ் (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர்) நம்பகமானவர், மேலும் அல்-ஜர்ராஹ் பின் அத்-தஹ்ஹாக் ஹதீஸில் முகாரிப் (சராசரி) ஆவார்."

1810

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَزَّارُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي يَزِيدَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ أُمَّ أَيُّوبَ، أَخْبَرَتْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَزَلَ عَلَيْهِمْ فَتَكَلَّفُوا لَهُ طَعَامًا فِيهِ مِنْ بَعْضِ هَذِهِ الْبُقُولِ فَكَرِهَ أَكْلَهُ فَقَالَ لأَصْحَابِهِ ‏ "‏ كُلُوهُ فَإِنِّي لَسْتُ كَأَحَدِكُمْ إِنِّي أَخَافُ أَنْ أُوذِيَ صَاحِبِي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأُمُّ أَيُّوبَ هِيَ امْرَأَةُ أَبِي أَيُّوبَ الأَنْصَارِيِّ ‏.‏

உம்மு அய்யூப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்களிடத்தில் வந்து தங்கினார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்களுக்காக (வாடை வீசும்) இந்தக் காய்கறிகள் கலந்த உணவை அவர்கள் சிரமேற்கொண்டு தயாரித்தார்கள். ஆனால் நபி (ஸல்) அவர்கள் அதை உண்பதை வெறுத்தார்கள். எனவே அவர்கள் தம் தோழர்களிடம், "இதை உண்ணுங்கள்! ஏனெனில் நான் உங்களைப் போன்றவன் அல்லன்; நான் என் தோழரை (வானவர் ஜிப்ரீலை) நோவினை செய்வதை அஞ்சுகிறேன்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும். உம்மு அய்யூப் (ரழி) அவர்கள் அபூ அய்யூப் அல்-அன்சாரீ (ரழி) அவர்களின் மனைவியாவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1811

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ الْحُبَابِ، عَنْ أَبِي خَلْدَةَ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ، قَالَ الثُّومُ مِنْ طَيِّبَاتِ الرِّزْقِ ‏.‏ وَأَبُو خَلْدَةَ اسْمُهُ خَالِدُ بْنُ دِينَارٍ وَهُوَ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَقَدْ أَدْرَكَ

أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ وَسَمِعَ مِنْهُ وَأَبُو الْعَالِيَةِ اسْمُهُ رُفَيْعٌ هُوَ الرِّيَاحِيُّ قَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ كَانَ أَبُو خَلْدَةَ خِيَارًا مُسْلِمًا .

அபூ கல்தா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அபூ அல்-ஆலியா அவர்கள் கூறினார்கள்: "பூண்டு, தூய்மையான வாழ்வாதாரங்களில் ஒன்றாகும்."

அபூ கல்தா அவர்களின் பெயர் காலித் பின் தீனார் ஆகும். அவர் ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களின் பார்வையில் நம்பிக்கைக்குரியவர் ஆவார். அவர் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களைச் சந்தித்து, அவரிடமிருந்து (ஹதீஸ்களைக்) கேட்டுள்ளார். அபூ அல்-ஆலியா அவர்களின் பெயர் ருஃபைஃ ஆகும்; அவர் அர்-ரியாஹி ஆவார். அப்துர்-ரஹ்மான் பின் மஹ்தீ அவர்கள் கூறினார்கள்: "அபூ கல்தா ஒரு சிறந்த முஸ்லிம் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي تَخْمِيرِ الإِنَاءِ وَإِطْفَاءِ السِّرَاجِ وَالنَّارِ عِنْدَ الْمَنَامِ

பாடம்: தூங்கும் போது பாத்திரத்தை மூடுவது, விளக்கையும் நெருப்பையும் அணைப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1812

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ أَغْلِقُوا الْبَابَ وَأَوْكِئُوا السِّقَاءَ وَأَكْفِئُوا الإِنَاءَ أَوْ خَمِّرُوا الإِنَاءَ وَأَطْفِئُوا الْمِصْبَاحَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لاَ يَفْتَحُ غَلَقًا وَلاَ يَحِلُّ وِكَاءً وَلاَ يَكْشِفُ آنِيَةً وَإِنَّ الْفُوَيْسِقَةَ تُضْرِمُ عَلَى النَّاسِ بَيْتَهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கதவை மூடுங்கள், தண்ணீர்ப் பையின் வாயைக் கட்டுங்கள், பாத்திரத்தைக் கவிழ்த்து வையுங்கள் அல்லது பாத்திரத்தை மூடி வையுங்கள், மேலும் விளக்கை அணைத்து விடுங்கள். நிச்சயமாக ஷைத்தான் மூடப்பட்ட எதையும் திறப்பதில்லை, கட்டப்பட்ட எதையும் அவிழ்ப்பதில்லை, பாத்திரத்தின் மூடியை அகற்றுவதில்லை. ஆனால், தீங்கிழைக்கும் சிறு பிராணி (எலி போன்றவை, விளக்கின் திரியை இழுத்து அல்லது தீப்பற்றக்கூடிய பொருட்களைக் கடித்து) மக்களின் வீடுகளில் தீயை மூட்டிவிடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1813

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تَتْرُكُوا النَّارَ فِي بُيُوتِكُمْ حِينَ تَنَامُونَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸாலிம் அவர்கள், தம் தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் உறங்கும்போது உங்கள் வீடுகளில் நெருப்பை (அணைக்காமல் அல்லது பாதுகாப்பற்ற நிலையில்) விட்டு வைக்காதீர்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْقِرَانِ بَيْنَ التَّمْرَتَيْنِ

இரண்டு பேரீச்சம் பழங்களை ஒரே நேரத்தில் எடுப்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளதைப் பற்றி

1814

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، وَعُبَيْدُ اللَّهِ، عَنِ الثَّوْرِيِّ، عَنْ جَبَلَةَ بْنِ سُحَيْمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَقْرِنَ بَيْنَ التَّمْرَتَيْنِ حَتَّى يَسْتَأْذِنَ صَاحِبَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ مَوْلَى أَبِي بَكْرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தம் தோழரிடம் அனுமதி கேட்கும் வரை இரண்டு பேரீச்சம்பழங்களை (ஒரே நேரத்தில்) சேர்த்து உண்பதை தடைசெய்தார்கள்.'

(இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களின் விடுவிக்கப்பட்ட அடிமையான சஅத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஒரு செய்தி உள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اسْتِحْبَابِ التَّمْرِ

பேரீச்சம் பழங்களை பரிந்துரைப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1815

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَهْلِ بْنِ عَسْكَرٍ الْبَغْدَادِيُّ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَسَّانَ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ بِلاَلٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ "‏ بَيْتٌ لاَ تَمْرَ فِيهِ جِيَاعٌ أَهْلُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَلْمَى امْرَأَةِ أَبِي رَافِعٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ قَالَ وَسَأَلْتُ الْبُخَارِيَّ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ لاَ أَعْلَمُ أَحَدًا رَوَاهُ غَيْرَ يَحْيَى بْنِ حَسَّانَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எந்த வீட்டில் பேரீச்சம்பழங்கள் இல்லையோ, அதன் குடிகள் பசியுடன் இருப்பார்கள் (அதாவது, அத்தியாவசியமான உணவுப் பொருள் இல்லாததால் வறுமையின் பிடியில் இருப்பார்கள்)."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அபூ ராஃபி (ரழி) அவர்களின் மனைவியான ஸல்மா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகளும் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் (அறிவிப்பாளர் தொடர் ரீதியாக) ஹஸன் ஃகரீப் (நல்லது மற்றும் தனித்துவமானது) ஆகும். ஹிஷாம் பின் உர்வா அவர்களின் அறிவிப்புகளில், இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக அன்றி (வேறு எந்த வழியாகவும்) இதை நாம் அறியவில்லை. (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: நான் இந்த ஹதீஸ் குறித்து (இமாம்) அல்-புகாரி அவர்களிடம் கேட்டேன், அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "யஹ்யா பின் ஹஸானைத் தவிர வேறு எவரும் இதை அறிவித்ததாக நான் அறியவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْحَمْدِ عَلَى الطَّعَامِ إِذَا فُرِغَ مِنْهُ

உணவு உண்டு முடித்தவுடன் அல்லாஹ்வைப் புகழ்வது குறித்து வந்துள்ளவை

1816

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَى عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الأَكْلَةَ أَوْ يَشْرَبَ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعَائِشَةَ وَأَبِي أَيُّوبَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ نَحْوَهُ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக அல்லாஹ் ஒரு அடியானைக் குறித்து திருப்தியடைகிறான், அவன் ஒரு உணவை உண்டாலும் அல்லது ஒரு பானத்தைப் பருகினாலும் அதற்காக அவனைப் புகழ்ந்தால் (அதாவது, உணவையும் பானத்தையும் வழங்கியதற்காக அல்லாஹ்வுக்கு நன்றி செலுத்தி, அவனது அருட்கொடைகளை ஏற்றுக்கொண்டால்).”

இமாம் அபூ ஈஸா அத்திர்மிதி கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி), அபூ ஸயீத் (ரழி), ஆயிஷா (ரழி), அபூ அய்யூப் (ரழி), மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (அத்திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும். ஒன்றுக்கு மேற்பட்ட அறிவிப்பாளர்கள் ஸக்கரிய்யா பின் அபீ ஸாயிதா அவர்களிடமிருந்து இதே போன்று இதனை அறிவித்துள்ளார்கள். மேலும், ஸக்கரிய்யா பின் அபீ ஸாயிதா அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாகவே தவிர நாங்கள் இதை அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الأَكْلِ مَعَ الْمَجْذُومِ

தொழுநோயாளியுடன் உணவருந்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

1817

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَعِيدٍ الأَشْقَرُ، وَإِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ، قَالاَ حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا الْمُفَضَّلُ بْنُ فَضَالَةَ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ الشَّهِيدِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَخَذَ بِيَدِ مَجْذُومٍ فَأَدْخَلَهُ مَعَهُ فِي الْقَصْعَةِ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ كُلْ بِسْمِ اللَّهِ ثِقَةً بِاللَّهِ وَتَوَكُّلاً عَلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يُونُسَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ فَضَالَةَ ‏.‏ وَالْمُفَضَّلُ بْنُ فَضَالَةَ هَذَا شَيْخٌ بَصْرِيٌّ وَالْمُفَضَّلُ بْنُ فَضَالَةَ شَيْخٌ آخَرُ مِصْرِيٌّ أَوْثَقُ مِنْ هَذَا وَأَشْهَرُ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ حَبِيبِ بْنِ الشَّهِيدِ عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ أَنَّ ابْنَ عُمَرَ أَخَذَ بِيَدِ مَجْذُومٍ وَحَدِيثُ شُعْبَةَ أَثْبَتُ عِنْدِي وَأَصَحُّ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு தொழுநோயாளியின் கையைப் பிடித்து, அவரைத் தம்முடன் கஸ்ஆவில் (உணவுக் கிண்ணத்தில்) (உண்ண) சேர்த்தார்கள். பிறகு, "குல் பிஸ்மில்லாஹ், திக்க(த்)தன் பில்லாஹ், வ தவக்குலன் அலைஹி" (அல்லாஹ்வின் பெயரால், அல்லாஹ்வின் மீது உறுதியான நம்பிக்கை வைத்தும், அவன் மீதே முழுமையாகச் சார்ந்தும் உண்பீராக!) என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இது ஒரு 'கரீப்' ஹதீஸ் ஆகும். யூனுஸ் பின் முஹம்மத் அவர்கள் அல்-முஃபழ்ழல் பின் ஃபளாலாவிடமிருந்து அறிவிக்கும் இந்த அறிவிப்புத் தொடரைத் தவிர, வேறு வழியாக இதை நாம் அறியமாட்டோம். இந்த முஃபழ்ழல் பின் ஃபளாலா பஸ்ராவைச் சேர்ந்த ஒரு ஷேக் ஆவார். முஃபழ்ழல் பின் ஃபளாலா என்ற பெயரில் எகிப்தைச் (மிஸ்ர்) சேர்ந்த மற்றொரு ஷேக் உள்ளார்; அவர் இவரை விட அதிக நம்பகமானவரும், பிரபலமானவரும் ஆவார். ஷுஅபா அவர்கள் இந்த ஹதீஸை ஹபீப் பின் அஷ்-ஷஹீத் வாயிலாக, இப்னு புரைதாவிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: (அதில் நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பதிலாக) "இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் ஒரு தொழுநோயாளியின் கையைப் பிடித்தார்கள்" (என்று செய்தி உள்ளது). ஷுஅபா அவர்களின் அறிவிப்பே என்னிடத்தில் மிகவும் உறுதியானதாகவும், சரியானதாகவும் இருக்கிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْمُؤْمِنَ يَأْكُلُ فِي مِعًى وَاحِدٍ وَالْكَافِرَ يَأْكُلُ فِي سَبْعَةِ أَمْعَاءٍ ‏.‏

ஒரு குடலுடன் உண்ணும் நம்பிக்கையாளர் மற்றும் ஏழு குடல்களுடன் உண்ணும் நிராகரிப்பாளர் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1818

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْكَافِرُ يَأْكُلُ فِي سَبْعَةِ أَمْعَاءٍ وَالْمُؤْمِنُ يَأْكُلُ فِي مِعًى وَاحِدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي بَصْرَةَ الْغِفَارِيِّ وَأَبِي مُوسَى وَجَهْجَاهٍ الْغِفَارِيِّ وَمَيْمُونَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இறைமறுப்பாளன் ஏழு குடல்களில் உண்கிறான் (அதாவது, பேராசையுடன் அதிகமாக உண்கிறான்), இறைநம்பிக்கையாளன் ஒரு குடலில் உண்கிறான் (அதாவது, மிதமாக, போதுமான அளவு உண்கிறான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1819

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ضَافَهُ ضَيْفٌ كَافِرٌ فَأَمَرَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِشَاةٍ فَحُلِبَتْ فَشَرِبَ ثُمَّ أُخْرَى فَشَرِبَهُ ثُمَّ أُخْرَى فَشَرِبَهُ حَتَّى شَرِبَ حِلاَبَ سَبْعِ شِيَاهٍ ثُمَّ أَصْبَحَ مِنَ الْغَدِ فَأَسْلَمَ فَأَمَرَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِشَاةٍ فَحُلِبَتْ فَشَرِبَ حِلاَبَهَا ثُمَّ أَمَرَ لَهُ بِأُخْرَى فَلَمْ يَسْتَتِمَّهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمُؤْمِنُ يَشْرَبُ فِي مِعًى وَاحِدٍ وَالْكَافِرُ يَشْرَبُ فِي سَبْعَةِ أَمْعَاءٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ سُهَيْلٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஓர் இறைமறுப்பாளர் விருந்தினராக வந்தார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவருக்காக ஓர் ஆட்டைக் (கறக்கக்) கட்டளையிட்டார்கள். அது கறக்கப்பட்டது; அவர் குடித்தார். பிறகு மற்றொன்று (கறக்கப்பட்டது); அதையும் அவர் குடித்தார். பிறகு மற்றொன்று; அதையும் அவர் குடித்தார். இவ்வாறாக ஏழு ஆடுகளின் பாலைக் குடிக்கும் வரை அவர் குடித்தார்.

மறுநாள் காலை அவர் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவருக்காக ஓர் ஆட்டைக் (கறக்கக்) கட்டளையிட்டார்கள். அது கறக்கப்பட்டது; அதன் பாலை அவர் குடித்தார். பிறகு மற்றொரு

ஆட்டைக் (கறக்கக்) கட்டளையிட்டார்கள்; ஆனால் அவரால் (அதன் பாலை) முழுமையாகக் குடித்து முடிக்க முடியவில்லை. அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இறைநம்பிக்கையாளர் ஒரு குடலில் குடிக்கிறார்; இறைமறுப்பாளர் ஏழு குடல்களில் குடிக்கிறார்' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் சுஹைல் அவர்களின் அறிவிப்பின்படி 'ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப்' ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : 1819 (தாருஸ்ஸலாம்)

بَاب مَا جَاءَ فِي طَعَامِ الْوَاحِدِ يَكْفِي الِاثْنَيْنِ

இரண்டு பேருக்கு ஒருவரின் உணவு போதுமானது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1820

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، ح وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم طَعَامُ الِاثْنَيْنِ كَافِي الثَّلاَثَةِ وَطَعَامُ الثَّلاَثَةِ كَافِي الأَرْبَعَةِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “இருவருக்கான உணவு மூவருக்குப் போதுமானது (அவர்களைப் பசியாற்ற), மேலும் மூவருக்கான உணவு நால்வருக்குப் போதுமானது (அவர்களைப் பசியாற்ற).”

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1820 b

وَرَوَى جَابِرٌ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ طَعَامُ الْوَاحِدِ يَكْفِي الِاثْنَيْنِ وَطَعَامُ الِاثْنَيْنِ يَكْفِي الأَرْبَعَةَ وَطَعَامُ الأَرْبَعَةِ يَكْفِي الثَّمَانِيَةَ . حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ عَنْ سُفْيَانَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي سُفْيَانَ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِهَذَا .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவரின் உணவு இருவருக்குப் போதுமானது, இருவரின் உணவு நால்வருக்குப் போதுமானது, நால்வரின் உணவு எட்டுப் பேருக்குப் போதுமானது (இது உணவில் ஏற்படும் பரக்கத் - அருள்வளத்தைக் குறிக்கிறது)."

மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடரில் ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இது போன்றே அறிவித்துள்ளார்கள்.

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الْجَرَادِ

வெட்டுக்கிளியை உண்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1821

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي يَعْفُورٍ الْعَبْدِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى، أَنَّهُ سُئِلَ عَنِ الْجَرَادِ، فَقَالَ غَزَوْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم سِتَّ غَزَوَاتٍ نَأْكُلُ الْجَرَادَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ عَنْ أَبِي يَعْفُورٍ هَذَا الْحَدِيثَ وَقَالَ سِتَّ غَزَوَاتٍ وَرَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي يَعْفُورٍ فَقَالَ سَبْعَ غَزَوَاتٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو يَعْفُورٍ اسْمُهُ وَاقِدٌ وَيُقَالُ وَقْدَانُ أَيْضًا وَأَبُو يَعْفُورٍ الآخَرُ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عُبَيْدِ بْنِ نِسْطَاسَ .

அப்துல்லாஹ் பின் அபீ அவ்ஃபா (ரழி) அவர்களிடம் வெட்டுக்கிளி (உண்பது குறித்து) கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஆறு போர்ப்பயணங்களில் கலந்துகொண்டேன்; (அப்பொழுது) நாங்கள் வெட்டுக்கிளிகளை உண்போம்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: சுஃப்யான் பின் உயைனா அவர்கள் இந்த ஹதீஸை அபூ யஃஃபூர் அவர்களிடமிருந்து

அறிவிக்கும்போது "ஆறு போர்ப்பயணங்கள்" என்று கூறினார். ஆனால் சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ மற்றும் வேறு பலர் இந்த ஹதீஸை அபூ யஃஃபூர் அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும்போது "ஏழு போர்ப்பயணங்கள்" என்று கூறினர்.

அவர் (அபூ ஈஸா) மேலும் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் இப்னு உமர் (ரழி) மற்றும் ஜாபிர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அவர் (அபூ ஈஸா) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அபூ யஃஃபூரின் பெயர் வாகித் ஆகும். அவர் வக்தான் என்றும் அழைக்கப்படுகிறார். (இன்னொரு) அபூ யஃஃபூர் (என்ற பெயருடைய) மற்றொருவர் அப்துர் ரஹ்மான் பின் உபைத் பின் நிஸ்தாஸ் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1822

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، وَالْمُؤَمَّلُ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي يَعْفُورٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى، قَالَ غَزَوْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سَبْعَ غَزَوَاتٍ نَأْكُلُ الْجَرَادَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى شُعْبَةُ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي يَعْفُورٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى، قَالَ غَزَوْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم غَزَوَاتٍ نَأْكُلُ الْجَرَادَ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ بِهَذَا .

இப்னு அபீ அவ்ஃபா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஏழு போர்களில் கலந்துகொண்டோம்; (அப்போது) நாங்கள் வெட்டுக்கிளிகளைச் சாப்பிட்டோம்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: ஷுஃபா அவர்கள் இந்த ஹதீஸை அபூ யஃஃபூர் வழியாக, இப்னு அபீ அவ்ஃபா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள். (அதில்), "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் (பல) போர்களில் கலந்துகொண்டேன்; நாங்கள் வெட்டுக்கிளிகளைச் சாப்பிட்டோம்" என்று கூறினார்கள்.

இதனை முஹம்மத் பின் பஷ்ஷார் அவர்கள் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்; (அவர்கள்), "முஹம்மத் பின் ஜஃபர் அவர்கள் ஷுஃபாவிடமிருந்து இதனை எங்களுக்கு அறிவித்தார்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الدُّعَاءِ عَلَى الْجَرَادِ

வெட்டுக்கிளிகளுக்கு எதிராக பிரார்த்தனை செய்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1823

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو النَّضْرِ، هَاشِمُ بْنُ الْقَاسِمِ قَالَ حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُلاَثَةَ، عَنْ مُوسَى بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالاَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا دَعَا عَلَى الْجَرَادِ قَالَ " اللَّهُمَّ أَهْلِكِ الْجَرَادَ اقْتُلْ كِبَارَهُ وَأَهْلِكْ صِغَارَهُ وَأَفْسِدْ بَيْضَهُ وَاقْطَعْ دَابِرَهُ وَخُذْ بِأَفْوَاهِهِمْ عَنْ مَعَاشِنَا وَأَرْزَاقِنَا إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ " . قَالَ فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ تَدْعُو عَلَى جُنْدٍ مِنْ أَجْنَادِ اللَّهِ بِقَطْعِ دَابِرِهِ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّهَا نَثْرَةُ حُوتٍ فِي الْبَحْرِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَمُوسَى بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيُّ قَدْ تُكُلِّمَ فِيهِ وَهُوَ كَثِيرُ الْغَرَائِبِ وَالْمَنَاكِيرِ وَأَبُوهُ مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ ثِقَةٌ وَهُوَ مَدَنِيٌّ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) மற்றும் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) ஆகியோர் கூறினார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வெட்டுக்கிளிகளுக்கு எதிராகப் பிரார்த்தனை செய்தபோது பின்வருமாறு கூறினார்கள்:

"அல்லாஹும்ம அஹ்லிகில் ஜராத, உக்துல் கிபாரஹு, வ அஹ்லிக் ஸிகாரஹு, வ அஃஃப்ஸித் பைளஹு, வக்தஃஃ தாபிரஹு, வ குத் பி அஃஃப்வாஹிஹிம் அன் மஆஷினா வ அர்ஸாகினா, இன்னக்க ஸமீஉத் துஆ"

(யா அல்லாஹ்! வெட்டுக்கிளிகளை அழிப்பாயாக! அவற்றில் பெரியவற்றைக் கொல்வாயாக! சிறியவற்றை அழிப்பாயாக! அவற்றின் முட்டைகளை நாசமாக்குவாயாக! அவற்றை வேரறுப்பாயாக! அவற்றின் வாய்களை எங்களின் வாழ்வாதாரத்திலிருந்தும் எங்களின் உணவிலிருந்தும் தடுத்து விடுவாயாக! நிச்சயமாக, நீயே பிரார்த்தனையைக் கேட்பவன் ஆவாய்!)

அப்போது ஒரு மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் படைகளில் ஒரு படையை வேரறுக்குமாறு தாங்கள் எப்படி பிரார்த்தனை செய்கிறீர்கள்?" என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக அது கடலில் உள்ள ஒரு மீனின் சிதறலாகும் (அல்லது தும்மலாகும்)" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும். இந்த வழிமுறையைத் தவிர (வேறு வழியில்) இது எங்களுக்குத் தெரியாது. மூஸா பின் முஹம்மது பின் இப்ராஹீம் அத்தைமி விமர்சிக்கப்பட்டுள்ளார். இவர் 'கரீப்' மற்றும் 'முன்கர்' செய்திகளை அதிகம் அறிவிப்பவர். இவருடைய தந்தை முஹம்மது பின் இப்ராஹீம் நம்பகமானவர், மேலும் அவர் மதீனாவைச் சேர்ந்தவர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ لُحُومِ الْجَلاَّلَةِ وَأَلْبَانِهَا

ஜல்லாலாவின் மாமிசத்தை உண்பது மற்றும் அதன் பாலை குடிப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1824

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ أَكْلِ الْجَلاَّلَةِ وَأَلْبَانِهَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَى الثَّوْرِيُّ عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ عَنْ مُجَاهِدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஜல்லாலாவை (அசுத்தங்களை உண்டு வாழும் விலங்கை) உண்பதையும் அதன் பாலைக் குடிப்பதையும் தடைசெய்தார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அப்துல்லாஹ் பின் அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஓர் அறிவிப்பு) உள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும்.

அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்கள், இப்னு அபீ நஜீஹ் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் முஜாஹித் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் இதனை முர்ஸல் அறிவிப்பாக அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1825

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الْمُجَثَّمَةِ وَلَبَنِ الْجَلاَّلَةِ وَعَنِ الشُّرْبِ مِنْ فِي السِّقَاءِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் முஜத்தமாவை (கட்டிவைத்து இலக்காக வைத்து சுடப்பட்ட விலங்கு), ஜலாலாவின் பாலை (அசுத்தங்களை உண்டு வாழும் விலங்கின் பால்), மற்றும் தண்ணீர் தோற்பையின் வாயிலிருந்து நேரடியாகப் பருகுவதையும் தடைசெய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1825 b

قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ وَحَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو .

முஹம்மத் இப்னு பஷ்ஷார் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: இப்னு அபீ அதீ (ரஹ்) அவர்கள், சயீத் இப்னு அபீ அரூபா (ரஹ்), கதாதா (ரஹ்), இக்ரிமா (ரஹ்) ஆகியோர் வழியாக இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) இதே போன்ற கருத்தில் அறிவித்தார்கள். (இந்த அறிவிப்பு முந்தைய ஹதீஸின் கருத்தை உறுதிப்படுத்துகிறது.)

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

இப்பாடத்தில் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே தலைப்பில் மற்றொரு) செய்தி உள்ளது.

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الدَّجَاجِ

கோழி உண்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1826

حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَخْزَمَ الطَّائِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، عَنْ أَبِي الْعَوَّامِ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ زَهْدَمٍ الْجَرْمِيِّ، قَالَ دَخَلْتُ عَلَى أَبِي مُوسَى وَهُوَ يَأْكُلُ دَجَاجًا فَقَالَ ادْنُ فَكُلْ فَإِنِّي رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَأْكُلُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ زَهْدَمٍ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ زَهْدَمٍ . وَأَبُو الْعَوَّامِ هُوَ عِمْرَانُ الْقَطَّانُ .

ஜஹ்தம் அல்-ஜர்மீ அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் அபூ மூஸா (ரழி) அவர்களிடம், அவர்கள் கோழி (இறைச்சி) சாப்பிட்டுக் கொண்டிருந்தபோது சென்றேன். அப்போது அவர்கள், "அருகில் வாருங்கள், சாப்பிடுங்கள்! ஏனெனில், நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதைச் சாப்பிடுவதைப் பார்த்திருக்கிறேன்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும். இந்த ஹதீஸ் ஜஹ்தம் அவர்களிடமிருந்து மற்ற அறிவிப்பாளர் தொடர்கள் வழியாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது; மேலும் இது ஜஹ்தம் அவர்களின் அறிவிப்பாக அன்றி வேறு விதமாக எங்களுக்குத் தெரியாது. அபூ அல்-அவ்வாம் என்பவர் இம்ரான் அல்-கத்தான் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1827

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ زَهْدَمٍ، عَنْ أَبِي مُوسَى، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَأْكُلُ لَحْمَ دَجَاجٍ . قَالَ وَفِي الْحَدِيثِ كَلاَمٌ أَكْثَرُ مِنْ هَذَا . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى أَيُّوبُ السَّخْتِيَانِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ أَيْضًا عَنِ الْقَاسِمِ التَّمِيمِيِّ وَعَنْ أَبِي قِلاَبَةَ عَنْ زَهْدَمٍ (الْجَرْمِيِّ) .

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கோழி இறைச்சி சாப்பிடுவதை பார்த்தேன்."

அவர் (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸில் இதை விட அதிகமான வாசகங்கள் உள்ளன. மேலும் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அய்யூப் அஸ்-ஸக்தியானி அவர்களும் இந்த ஹதீஸை அல்-காஸிம் அத்-தமீமி அவர்களிடமிருந்தும், மேலும் அபூ கிலாபா வழியாக ஜஹ்தம் (அல்-ஜர்மீ) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الْحُبَارَى

பாடம்: ஹுபாரா பறவையை உண்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1828

حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ سَهْلٍ الأَعْرَجُ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَهْدِيٍّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عُمَرَ بْنِ سَفِينَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ أَكَلْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَحْمَ حُبَارَى . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَإِبْرَاهِيمُ بْنُ عُمَرَ بْنِ سَفِينَةَ رَوَى عَنْهُ ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ وَيُقَالُ بُرَيْهُ بْنُ عُمَرَ بْنِ سَفِينَةَ .

ஸஃபீனா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஹுபாராஹ் (பஸ்டார்ட்) பறவையின் இறைச்சியை உண்டேன்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' (அறிவிப்பாளர் தொடரில் தனித்தன்மை வாய்ந்தது) ஆகும். இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக அன்றி வேறு வழியில் இதனை நாம் அறியவில்லை. இப்ராஹீம் பின் உமர் பின் ஸஃபீனாவிடமிருந்து இப்னு அபீ ஃபுதைக் அவர்கள் (இதை) அறிவித்துள்ளார்கள். மேலும் அவர் (இப்ராஹீம்), 'புரைஹ்' பின் உமர் பின் ஸஃபீனா என்றும் அழைக்கப்படுகிறார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الشِّوَاءِ

சுட்ட இறைச்சி சாப்பிடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1829

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، حَدَّثَنَا حَجَّاجُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ قَالَ ابْنُ جُرَيْجٍ أَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، أَنَّ عَطَاءَ بْنَ يَسَارٍ، أَخْبَرَهُ أَنَّ أُمَّ سَلَمَةَ أَخْبَرَتْهُ أَنَّهَا، قَرَّبَتْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَنْبًا مَشْوِيًّا فَأَكَلَ مِنْهُ ثُمَّ قَامَ إِلَى الصَّلاَةِ وَمَا تَوَضَّأَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ

عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ وَالْمُغِيرَةِ وَأَبِي رَافِعٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வறுத்த விலாப்பகுதி இறைச்சியைக் கொண்டு வந்தார்கள். அதனை அவர்கள் (ஸல்) சாப்பிட்டுவிட்டு, தொழுகைக்காக நின்றார்கள்; மேலும் (அந்தத் தொழுகைக்காக) உளூச் செய்யவில்லை.
(இமாம் திர்மிதி அல்லது அறிவிப்பாளர்) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அப்துல்லாஹ் பின் அல்-ஹாரித் (ரழி), அல்-முகீரா (ரழி) மற்றும் அபூ ராஃபி (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து (இதே கருத்தில்) அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த வழியில் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الأَكْلِ مُتَّكِئًا

சாய்ந்து உணவருந்துவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

1830

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الأَقْمَرِ، عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَمَّا أَنَا فَلاَ آكُلُ مُتَّكِئًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَلِيِّ بْنِ الأَقْمَرِ ‏.‏ وَرَوَى زَكَرِيَّا بْنُ أَبِي زَائِدَةَ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الأَقْمَرِ هَذَا الْحَدِيثَ وَرَوَى شُعْبَةُ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الأَقْمَرِ ‏.‏

அபூ ஜுஹைஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நானோ சாய்ந்து கொண்டு (ஒரு பக்கமாக சாய்ந்து, தலையணை அல்லது வேறு எதன் மீதாவது சாய்ந்து கொண்டு) சாப்பிடுவதில்லை.' அவர் கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் அலி (ரழி), அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் அல்-அப்பாஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இதை 'அலி பின் அல்-அக்மர் அவர்களின் அறிவிப்பு மூலமாக மட்டுமே நாம் அறிகிறோம். ஜகரிய்யா பின் அபீ ஜாஇதா, சுஃப்யான் அத்-தவ்ரீ மற்றும் பலர் இந்த ஹதீஸை 'அலி பின்

அல்-அக்மர் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர். மேலும், ஷுஃபா அவர்கள் இந்த ஹதீஸை சுஃப்யான் அத்-தவ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் 'அலி பின் அல்-அக்மர் அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حُبِّ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْحَلْوَاءَ وَالْعَسَلَ

நபி (ஸல்) அவர்கள் இனிப்புப் பண்டங்களையும் தேனையும் விரும்பியது பற்றி வந்தவை.

1831

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَأَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُحِبُّ الْحَلْوَاءَ وَالْعَسَلَ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رَوَاهُ عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ وَفِي الْحَدِيثِ كَلاَمٌ أَكْثَرُ مِنْ هَذَا .

ஆயிஷா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் இனிப்புப் பண்டங்களையும் தேனையும் விரும்பினார்கள்.

இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும். அலீ பின் முஸ்ஹிர் அவர்கள் ஹிஷாம் பின் உர்வா அவர்களிடமிருந்து இதனை அறிவித்தார்கள், மேலும் இந்த ஹதீஸில் இதைவிட அதிகமான விஷயங்கள் கூறப்பட்டுள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِكْثَارِ مَاءِ الْمَرَقَةِ

குழம்பில் தண்ணீரை அதிகப்படுத்துவது குறித்து வந்துள்ளவை

1832

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ عَلِيٍّ الْمُقَدَّمِيُّ، حَدَّثَنَا مُسْلِمُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فَضَاءٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُزَنِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا اشْتَرَى أَحَدُكُمْ لَحْمًا فَلْيُكْثِرْ مَرَقَتَهُ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ لَحْمًا أَصَابَ مَرَقَةً وَهُوَ أَحَدُ اللَّحْمَيْنِ .

وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي ذَرٍّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ فَضَاءٍ . وَمُحَمَّدُ بْنُ فَضَاءٍ هُوَ الْمُعَبِّرُ وَقَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ وَعَلْقَمَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ هُوَ أَخُو بَكْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُزَنِيِّ .

அல்கமா பின் அப்துல்லாஹ் அல்-முஸனீ அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவருடைய தந்தை (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் இறைச்சி வாங்கினால், அதன் குழம்பை அதிகப்படுத்தட்டும். ஏனெனில், அவருக்கு இறைச்சி கிடைக்காவிட்டாலும், குழம்பு கிடைக்கும்; அது இரண்டு இறைச்சிகளில் ஒன்றாகும் (அதாவது, இறைச்சிக்கு நிகரான சத்துடையது அல்லது பசியாற்றும் உணவு)."

மேலும் இந்தத் தலைப்பில் அபூ தர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும். முஹம்மது பின் ஃபதாஃ அவர்களின் அறிவிப்பு வழியாகவே தவிர இதை நாங்கள் அறியவில்லை. முஹம்மது பின் ஃபதாஃ என்பவர் 'அல்-முஅப்பிர்' ஆவார். சுலைமான் பின் ஹர்ப் அவர்கள் இவர் குறித்து விமர்சித்துள்ளார்கள். அல்கமா பின் அப்துல்லாஹ், பக்ர் பின் அப்துல்லாஹ் அல்-முஸனீ அவர்களின் சகோதரர் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1833

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ الأَسْوَدِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَنْقَزِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ صَالِحِ بْنِ رُسْتُمَ أَبِي عَامِرٍ الْخَزَّازِ، عَنْ أَبِي عِمْرَانَ الْجَوْنِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّامِتِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يَحْقِرَنَّ أَحَدُكُمْ شَيْئًا مِنَ الْمَعْرُوفِ وَإِنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيَلْقَ أَخَاهُ بِوَجْهٍ طَلِيقٍ وَإِنِ اشْتَرَيْتَ لَحْمًا أَوْ طَبَخْتَ قِدْرًا فَأَكْثِرْ مَرَقَتَهُ وَاغْرِفْ لِجَارِكَ مِنْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ أَبِي عِمْرَانَ الْجَوْنِيِّ .

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் எந்த ஒரு நன்மையையும் அற்பமானதாகக் கருத வேண்டாம். அவரிடம் (கொடுக்க) எதுவும் இல்லையென்றால், அவர் தன் சகோதரனை மலர்ந்த முகத்துடன் சந்திக்கட்டும். நீங்கள் இறைச்சி வாங்கினாலோ அல்லது ஒரு பாத்திரத்தில்

(குழம்பு அல்லது கறி) சமைத்தாலோ, அதன் குழம்பை அதிகப்படுத்துங்கள், மேலும் அதில் சிறிதளவை உங்கள் அண்டை வீட்டாருக்குப் பரிமாறுங்கள்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். ஷுஃபா அவர்கள் இதை அபூ இம்ரான் அல்-ஜவ்னியிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الثَّرِيدِ

தரீத்தின் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1834

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ مُرَّةَ الْهَمْدَانِيِّ، عَنْ أَبِي مُوسَى، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ كَمُلَ مِنَ الرِّجَالِ كَثِيرٌ وَلَمْ يَكْمُلْ مِنَ النِّسَاءِ إِلاَّ مَرْيَمُ ابْنَةُ عِمْرَانَ وَآسِيَةُ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ وَفَضْلُ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضْلِ الثَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஆண்களில் பலர் (ஆன்மீக மற்றும் ஒழுக்க ரீதியான) பூரணத்துவம் அடைந்தார்கள். ஆனால், பெண்களில் இம்ரானின் மகளான மர்யம் (அலை) அவர்களையும், ஃபிர்அவ்னின் மனைவியான ஆஸியா (ரழி) அவர்களையும் தவிர வேறு யாரும் (அத்தகைய) பூரணத்துவம் அடையவில்லை. மேலும், மற்ற பெண்களை விட ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் மேன்மை, மற்ற உணவுகளை விட தரீத் எனும் உணவின் மேன்மையைப் போன்றதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ انْهَسُوا اللَّحْمَ نَهْسًا ‏"‏

"இறைச்சியைப் பற்களால் கடித்துச் சாப்பிடுங்கள்" என்று அவர் கூறியது பற்றிய அத்தியாயம்

1835

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ أَبِي أُمَيَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، قَالَ زَوَّجَنِي أَبِي فَدَعَا أُنَاسًا فِيهِمْ صَفْوَانُ بْنُ أُمَيَّةَ فَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ انْهَسُوا اللَّحْمَ نَهْسًا فَإِنَّهُ أَهْنَأُ وَأَمْرَأُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْكَرِيمِ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي عَبْدِ الْكَرِيمِ الْمُعَلِّمِ مِنْهُمْ أَيُّوبُ السَّخْتِيَانِيُّ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அல்-ஹாரித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: என் தந்தை எனக்குத் திருமணம் செய்து வைத்தார், அதனால் அவர் மக்களை அழைத்தார், அவர்களில் ஸஃப்வான் பின் உமைய்யா (ரழி) அவர்களும் இருந்தார்கள். ஆக, அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இறைச்சியை (பற்களால்) கடித்து உண்ணுங்கள், ஏனெனில் அது அதிக இன்பமானது மற்றும் செரிமானத்திற்கு உகந்தது (அல்லது நன்மை பயப்பது).'

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த தலைப்பில் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸை அப்துல்-கரீம் அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாகவே தவிர நாம் அறியவில்லை. அறிவுடையோரில் சிலர் அப்துல்-கரீம் அல்-முஅல்லிம் அவர்களின் நினைவாற்றல் காரணமாக அவரை விமர்சித்துள்ளனர், அவர்களில் அய்யூப் அஸ்-ஸக்தியானீ அவர்களும் ஒருவர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنَ الرُّخْصَةِ فِي قَطْعِ اللَّحْمِ بِالسِّكِّينِ

நபி (ஸல்) அவர்கள் கத்தியால் இறைச்சியை வெட்ட அனுமதித்தது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1836

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَمْرِو بْنِ أُمَيَّةَ الضَّمْرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم احْتَزَّ مِنْ كَتِفِ شَاةٍ

فَأَكَلَ مِنْهَا ثُمَّ مَضَى إِلَى الصَّلاَةِ وَلَمْ يَتَوَضَّأْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ .

ஜாஃபர் இப்னு அம்ர் இப்னு உமய்யா அழ்-ழம்ரீ (ரழி) அவர்கள் தமது தந்தை (அம்ர் இப்னு உமய்யா ரழி) வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஓர் ஆட்டுத் தோள்பட்டையிலிருந்து (சமைக்கப்பட்ட இறைச்சியை) அறுத்து, அதிலிருந்து சாப்பிட்டதை அவர் பார்த்தார். பிறகு அவர்கள் உளூச் செய்யாமலேயே தொழுகைக்குச் சென்றார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மேலும் இந்தத் தலைப்பில் அல்-முஃகீரா இப்னு ஷுஃபா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஹதீஸ்) உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَىِّ اللَّحْمِ كَانَ أَحَبَّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எந்த இறைச்சியை மிகவும் விரும்பினார்கள் என்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1837

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ أَبِي حَيَّانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِي زُرْعَةَ بْنِ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ أُتِيَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِلَحْمٍ فَرُفِعَ إِلَيْهِ الذِّرَاعُ وَكَانَتْ تُعْجِبُهُ فَنَهَسَ مِنْهَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ وَأَبِي عُبَيْدَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو حَيَّانَ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدِ بْنِ حَيَّانَ وَأَبُو زُرْعَةَ بْنُ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ اسْمُهُ هَرِمٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களிடம் இறைச்சி கொண்டுவரப்பட்டது. (அதில்) முன்னங்கால் பகுதி அவர்களுக்கு எடுத்துக் கொடுக்கப்பட்டது. அது அவர்களுக்குப் பிடித்தமானதாக இருந்தது. எனவே, அதிலிருந்து அவர்கள் கடித்துச் சாப்பிட்டார்கள்.

இமாம் திர்மிதி கூறினார்கள்: இந்த அத்தியாயத்தில் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி), ஆயிஷா (ரழி), அப்துல்லாஹ் பின் ஜஃபர் (ரழி) மற்றும் அபூ உபைதா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அபூ ஹய்யான் என்பவரின் பெயர் யஹ்யா பின் ஸயீத் பின் ஹய்யான். அபூ ஸுர்ஆ பின் அம்ர் பின் ஜரீர் என்பவரின் பெயர் ஹரிம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1838

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ عَبَّادٍ أَبُو عَبَّادٍ، حَدَّثَنَا فُلَيْحُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عَبْدِ الْوَهَّابِ بْنِ يَحْيَى، مِنْ وَلَدِ عَبَّادِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا كَانَ الذِّرَاعُ أَحَبَّ اللَّحْمِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلَكِنْ كَانَ لاَ يَجِدُ اللَّحْمَ إِلاَّ غِبًّا فَكَانَ يُعَجِّلُ إِلَيْهِ لأَنَّهُ أَعْجَلُهَا نُضْجًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"முன்னங்கால் இறைச்சி, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு இறைச்சியில் மிகவும் விருப்பமான பகுதியாக இருக்கவில்லை. மாறாக, அவர்களுக்கு இறைச்சி எப்போதாவதுதான் கிடைக்கும். எனவே, அது விரைவாக வெந்துவிடும் என்பதால், (சமைக்கப்பட்டதும்) அது அவர்களுக்கு விரைவாக (பரிமாறப்பட்டு) கொடுக்கப்படும்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஃகரீப் ஆகும். இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக அன்றி வேறு வழியாக இந்த ஹதீஸை நாங்கள் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخَلِّ

புளிக்காடி பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1839

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنَا مُبَارَكُ بْنُ سَعِيدٍ، هُوَ أَخُو سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدٍ الثَّوْرِيِّ عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ نِعْمَ الإِدَامُ الْخَلُّ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأُمِّ هَانِئٍ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "காடி எவ்வளவு அருமையான கூட்டு!"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1840

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَهْلِ بْنِ عَسْكَرٍ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَسَّانَ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ بِلاَلٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " نِعْمَ الإِدَامُ الْخَلُّ " . حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ حَسَّانَ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بِلاَلٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ " نِعْمَ الإِدَامُ أَوِ الأُدْمُ الْخَلُّ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سُلَيْمَانَ بْنِ بِلاَلٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வினிகர் எத்துணை சிறந்த துணை உணவு!"

மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடரும் இதே போன்று உள்ளது, ஆனால் அதில் அவர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வினிகர் எத்துணை சிறந்த துணை உணவு, அல்லது (அல்-உத்ம் என்ற வார்த்தை பயன்படுத்தப்பட்டது)."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த வழியில் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும். இது ஹிஷாம் பின் உர்வா அவர்களின் ஹதீஸாக அறியப்படவில்லை, சுலைமான் பின் பிலால் அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாகவே தவிர.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1841

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ الثُّمَالِيِّ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ أُمِّ هَانِئٍ بِنْتِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَتْ دَخَلَ عَلَىَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " هَلْ عِنْدَكُمْ شَيْءٌ " . فَقُلْتُ لاَ إِلاَّ كِسَرٌ يَابِسَةٌ وَخَلٌّ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " قَرِّبِيهِ فَمَا أَقْفَرَ بَيْتٌ مِنْ أُدْمٍ فِيهِ خَلٌّ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ لاَ

نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أُمِّ هَانِئٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَأَبُو حَمْزَةَ الثُّمَالِيُّ اسْمُهُ ثَابِتُ بْنُ أَبِي صَفِيَّةَ وَأُمُّ هَانِئٍ مَاتَتْ بَعْدَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ بِزَمَانٍ . وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ لاَ أَعْرِفُ لِلشَّعْبِيِّ سَمَاعًا مِنْ أُمِّ هَانِئٍ . فَقُلْتُ أَبُو حَمْزَةَ كَيْفَ هُوَ عِنْدَكَ فَقَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ تَكَلَّمَ فِيهِ وَهُوَ عِنْدِي مُقَارِبُ الْحَدِيثِ .

உம்மு ஹானி பின்த் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் வந்து, ‘உன்னிடம் ஏதேனும் (உணவுப் பொருள்) இருக்கிறதா?’ என்று கேட்டார்கள். நான், ‘இல்லை, காய்ந்த ரொட்டித் துண்டும் காடியும் தவிர (வேறு எதுவும் இல்லை)’ என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், ‘அதை (உண்ண) கொண்டு வா. காடி இருக்கும் வீடு, (உணவுடன் சேர்த்து உண்ணும்) துணை உணவு இல்லாததாக ஆகாது (அதாவது, காடி ஒரு சிறந்த துணை உணவாகும்)’ என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1842

حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْخُزَاعِيُّ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مُحَارِبِ بْنِ دِثَارٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ نِعْمَ الإِدَامُ الْخَلُّ . هَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ مُبَارَكِ بْنِ سَعِيدٍ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வினிகர் என்ன ஒரு அருமையான தொடுகறி (அதாவது, ரொட்டியுடன் சேர்த்து உண்ணப்படும் துணை உணவு)." முபாரக் பின் ஸயீத் அவர்களின் அறிவிப்பை விட இது மிகவும் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الْبِطِّيخِ بِالرُّطَبِ

ஈரப் பேரீச்சம் பழத்துடன் முலாம்பழம் சாப்பிடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1843

حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْخُزَاعِيُّ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَأْكُلُ الْبِطِّيخَ بِالرُّطَبِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلٌ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَائِشَةَ وَقَدْ رَوَى يَزِيدُ بْنُ رُومَانَ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ هَذَا الْحَدِيثَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் முலாம் பழத்தை புதிய பேரீச்சம் பழங்களுடன் சாப்பிடுவார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த அத்தியாயத்தில் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே பொருள் கொண்ட) ஒரு அறிவிப்பு உள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும். (இந்த ஹதீஸை) அவர்களில் சிலர் ஹிஷாம் பின் உர்வா வழியாக, அவருடைய தந்தை (உர்வா) வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து முர்ஸல் அறிவிப்பாக, அதில் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களைக் குறிப்பிடாமல் அறிவித்துள்ளார்கள். மேலும், யஸீத் பின் ரூமான் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை உர்வா வழியாக, ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الْقِثَّاءِ بِالرُّطَبِ

பச்சை பேரீச்சம் பழத்துடன் வெள்ளரிக்காய் சாப்பிடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1844

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى الْفَزَارِيُّ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَأْكُلُ الْقِثَّاءَ بِالرُّطَبِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ .

அப்துல்லாஹ் பின் ஜஃபர் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கெச்சி வெள்ளரிக்காயைப் பசும் பேரீச்சம்பழங்களுடன் சாப்பிடுவார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும். இப்ராஹீம் பின் ஃபஃத் என்பவரின் அறிவிப்பாக அன்றி இந்த ஹதீஸை நாங்கள் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي شُرْبِ أَبْوَالِ الإِبِلِ

ஒட்டகத்தின் சிறுநீரைக் குடிப்பது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1845

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ. أَخْبَرَنَا حُمَيْدٌ، وَثَابِتٌ، وَقَتَادَةُ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ نَاسًا، مِنْ عُرَيْنَةَ قَدِمُوا الْمَدِينَةَ فَاجْتَوَوْهَا فَبَعَثَهُمُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي إِبِلِ الصَّدَقَةِ وَقَالَ اشْرَبُوا مِنْ أَبْوَالِهَا وَأَلْبَانِهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَنَسٍ رَوَاهُ أَبُو قِلاَبَةَ عَنْ أَنَسٍ وَرَوَاهُ سَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'உரைனா'வைச் சேர்ந்த சிலர் மதீனாவிற்கு வந்தார்கள். அங்குள்ள காலநிலை அவர்களுக்கு ஒத்துவரவில்லை (அதனால் அவர்கள் நோய்வாய்ப்பட்டனர்). எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களை தர்ம ஒட்டகங்களிடம் அனுப்பினார்கள். மேலும், "அவற்றின் சிறுநீரையும் அவற்றின் பாலையும் பருகுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த வழியில் 'ஹஸன் ஸஹீஹ் கரீப்' ஆகும். இந்த ஹதீஸ் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து வேறு வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அபூ கிலாபா அவர்கள் இதை அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், ஸயீத் பின் அபூ அரூபா அவர்கள் இதை கதாதா அவர்களிடமிருந்தும், கதாதா அவர்கள் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْوُضُوءِ قَبْلَ الطَّعَامِ وَبَعْدَهُ

உணவுக்கு முன்னும் பின்னும் வுளூ செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1846

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، حَدَّثَنَا قَيْسُ بْنُ الرَّبِيعِ، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْكَرِيمِ الْجُرْجَانِيُّ، عَنْ قَيْسِ بْنِ الرَّبِيعِ الْمَعْنَى، وَاحِدٌ، عَنْ أَبِي هَاشِمٍ يَعْنِي الرُّمَّانِيَّ، عَنْ زَاذَانَ، عَنْ سَلْمَانَ، قَالَ قَرَأْتُ فِي التَّوْرَاةِ أَنَّ بَرَكَةَ الطَّعَامِ الْوُضُوءُ بَعْدَهُ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأَخْبَرْتُهُ بِمَا قَرَأْتُ فِي التَّوْرَاةِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ بَرَكَةُ الطَّعَامِ الْوُضُوءُ قَبْلَهُ وَالْوُضُوءُ بَعْدَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى لاَ نَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ قَيْسِ بْنِ الرَّبِيعِ ‏.‏ وَقَيْسُ بْنُ الرَّبِيعِ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ وَأَبُو هَاشِمٍ الرُّمَّانِيُّ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ دِينَارٍ ‏.‏

சல்மான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நான் தவ்ராத்தில் படித்தேன், உணவிற்கான பரக்கத் (அதாவது, அதன் ஆசீர்வாதம் மற்றும் நன்மை), அதற்குப் பிறகு செய்யப்படும் உளூவில் (அதாவது, கைகழுவுதல் மற்றும் வாய் கொப்பளிப்பதில்) இருக்கிறது என்று. எனவே, நான் அதை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் குறிப்பிட்டேன்; தவ்ராத்தில் நான் படித்ததை அவர்களிடம் தெரிவித்தேன். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உணவின் பரக்கத், அதற்கு முன் செய்யப்படும் உளூவிலும் (அதாவது, கைகழுவுதல் மற்றும் வாய் கொப்பளிப்பதிலும்), அதற்குப் பின் செய்யப்படும் உளூவிலும் (அதாவது, கைகழுவுதல் மற்றும் வாய் கொப்பளிப்பதிலும்) இருக்கிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي تَرْكِ الْوُضُوءِ قَبْلَ الطَّعَامِ

உணவு உண்பதற்கு முன் வுளூ செய்யாமல் இருப்பது பற்றி

1847

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ مِنَ الْخَلاَءِ فَقُرِّبَ إِلَيْهِ طَعَامٌ فَقَالُوا أَلاَ نَأْتِيكَ بِوَضُوءٍ قَالَ ‏"‏ إِنَّمَا أُمِرْتُ بِالْوُضُوءِ إِذَا قُمْتُ إِلَى الصَّلاَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْحُوَيْرِثِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ وَقَالَ عَلِيُّ بْنُ

الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ كَانَ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ يَكْرَهُ غَسْلَ الْيَدِ قَبْلَ الطَّعَامِ وَكَانَ يَكْرَهُ أَنْ يُوضَعَ الرَّغِيفُ تَحْتَ الْقَصْعَةِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கழிவறையிலிருந்து வெளியே வந்தார்கள், மேலும் அவர்களுக்குச் சில உணவு கொண்டுவரப்பட்டது. அவர்கள் (தோழர்கள்) கேட்டார்கள்: 'உங்களுக்கு உளூச் செய்வதற்காக நாங்கள் தண்ணீர் கொண்டு வரட்டுமா?' அவர்கள் (நபி ஸல்) கூறினார்கள்: 'நான் தொழுகைக்காக நிற்கும் போது மட்டுமே உளூச் செய்யுமாறு கட்டளையிடப்பட்டுள்ளேன்.'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அம்ர் பின் தீனார் அவர்கள் ஸயீத் பின் அல்-ஹுவைரித் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளார்கள். அலீ பின் அல்-மதீனீ அவர்கள் கூறினார்கள்: 'சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்கள் சாப்பிடுவதற்கு முன் கைகளைக் கழுவுவதையும், கிண்ணத்திற்கு அடியில் ரொட்டியை வைப்பதையும் வெறுத்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّسْمِيَةِ فِي الطَّعَامِ

உணவு உண்ணும்போது பிஸ்மில்லாஹ் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1848

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا الْعَلاَءُ بْنُ الْفَضْلِ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي سَوِيَّةَ أَبُو الْهُذَيْلِ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عِكْرَاشٍ، عَنْ أَبِيهِ، عِكْرَاشِ بْنِ ذُؤَيْبٍ قَالَ بَعَثَنِي بَنُو مُرَّةَ بْنِ عُبَيْدٍ بِصَدَقَاتِ أَمْوَالِهِمْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَدِمْتُ عَلَيْهِ الْمَدِينَةَ فَوَجَدْتُهُ جَالِسًا بَيْنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالأَنْصَارِ قَالَ ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِي فَانْطَلَقَ بِي إِلَى بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةَ فَقَالَ " هَلْ مِنْ طَعَامٍ " . فَأُتِينَا بِجَفْنَةٍ كَثِيرَةِ الثَّرِيدِ وَالْوَذْرِ وَأَقْبَلْنَا نَأْكُلُ مِنْهَا فَخَبَطْتُ بِيَدِي مِنْ نَوَاحِيهَا وَأَكَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ فَقَبَضَ بِيَدِهِ الْيُسْرَى عَلَى يَدِي الْيُمْنَى ثُمَّ قَالَ " يَا عِكْرَاشُ كُلْ مِنْ مَوْضِعٍ وَاحِدٍ فَإِنَّهُ طَعَامٌ وَاحِدٌ " . ثُمَّ أُتِينَا بِطَبَقٍ فِيهِ أَلْوَانُ الرُّطَبِ أَوِ التَّمْرِ عُبَيْدُ اللَّهِ شَكَّ قَالَ فَجَعَلْتُ آكُلُ مِنْ بَيْنِ يَدَىَّ وَجَالَتْ يَدُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم فِي الطَّبَقِ وَقَالَ " يَا عِكْرَاشُ كُلْ مِنْ حَيْثُ شِئْتَ فَإِنَّهُ غَيْرُ لَوْنٍ وَاحِدٍ " . ثُمَّ أُتِينَا بِمَاءٍ فَغَسَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدَيْهِ وَمَسَحَ بِبَلَلِ كَفَّيْهِ وَجْهَهُ وَذِرَاعَيْهِ وَرَأْسَهُ وَقَالَ " يَا عِكْرَاشُ هَذَا الْوُضُوءُ مِمَّا غَيَّرَتِ النَّارُ " . وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْعَلاَءِ بْنِ الْفَضْلِ وَقَدْ تَفَرَّدَ الْعَلاَءُ بِهَذَا الْحَدِيثِ وَلاَ نَعْرِفُ لِعِكْرَاشٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ هَذَا الْحَدِيثَ .

இக்ராஷ் பின் துஐப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"பனூ முர்ரா பின் உபைத் கூட்டத்தினர், தங்கள் செல்வங்களின் ஸதகாவை (ஜகாத்தை) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஒப்படைப்பதற்காக என்னை அனுப்பினார்கள். நான் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, முஹாஜிர்களுக்கும் அன்சாரிகளுக்கும் இடையில் அவர்கள் அமர்ந்திருப்பதைக் கண்டேன்."

அவர் (தொடர்ந்து) கூறினார்: "பின்னர் அவர்கள் என் கையைப் பிடித்து உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களின் வீட்டிற்கு அழைத்துச் சென்றார்கள். அங்கு, 'உணவு ஏதேனும் இருக்கிறதா?' என்று கேட்டார்கள். எனவே, நிறைய தரீத் மற்றும் இறைச்சித் துண்டுகள் கொண்ட ஒரு பெரிய பாத்திரம் (ஜஃப்னா) எங்களிடம் கொண்டுவரப்பட்டது; நாங்கள் அதிலிருந்து சாப்பிட ஆரம்பித்தோம். நான் பாத்திரத்தின் பல ஓரங்களிலும் என் கையை (உணவு தேடி) பரப்பினேன்; ஆனால் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்களுக்கு முன்னால் இருந்ததைச் சாப்பிட்டுக் கொண்டிருந்தார்கள். அவர்கள் (தங்கள்) இடது கையால் என் வலது கையைப் பிடித்து, 'ஓ இக்ராஷ்! ஒரே இடத்திலிருந்து சாப்பிடுங்கள், ஏனெனில் இது ஒரே வகையான உணவு' என்று கூறினார்கள்.

பின்னர், பல்வேறு வகையான செம் பேரீச்சம்பழங்கள் (ருதப்) அல்லது உலர்ந்த பேரீச்சம்பழங்கள் (தம்ர்) - (அறிவிப்பாளர்) உபைதுல்லாஹ் சந்தேகிக்கிறார் - கொண்ட ஒரு தட்டு எங்களிடம் கொண்டுவரப்பட்டது."

அவர் கூறினார்: "நான் எனக்கு முன்னால் இருந்ததைச் சாப்பிட ஆரம்பித்தேன்; ஆனால் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கை தட்டு முழுவதும் வலம் வந்தது. அவர்கள், 'ஓ இக்ராஷ்! நீங்கள் விரும்பிய இடத்திலிருந்து சாப்பிடுங்கள், ஏனெனில் இது ஒரே வகையானது அல்ல' என்று கூறினார்கள்.

பின்னர் தண்ணீர் கொண்டுவரப்பட்டது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் கைகளைக் கழுவினார்கள். தங்கள் உள்ளங்கைகளின் ஈரத்தால் தங்கள் முகம், முன்கைகள் மற்றும் தலையைத் தடவி, 'ஓ இக்ராஷ்! நெருப்பினால் சமைக்கப்பட்ட (அல்லது அதன் தன்மையை மாற்றிய) உணவை உண்டபின் (செய்யப்படும்) உளூ (சுத்தம்) இதுதான்' என்று

கூறினார்கள்."

(நூலாசிரியர்) அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும். இதை அல்-அலா பின் அல்-ஃபள் அவர்களின் அறிவிப்பின் வாயிலாகவே அன்றி நாம் அறியவில்லை. மேலும் இந்த அறிவிப்பில் அல்-அலா அவர்கள் தனித்தவராக உள்ளார். மேலும் இந்த ஹதீஸின் கதையில் (இதைவிடக்) கூடுதல் தகவல்கள் உள்ளன. இக்ராஷ் (ரழி) அவர்கள் மூலமாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸைத் தவிர வேறு எதையும் நாம் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الدُّبَّاءِ

சுரைக்காய் சாப்பிடுவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1849

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ أَبِي طَالُوتَ، قَالَ دَخَلْتُ عَلَى أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَهُوَ يَأْكُلُ الْقَرْعَ وَهُوَ يَقُولُ يَا لَكِ شَجَرَةً مَا أُحِبُّكِ إِلاَّ لِحُبِّ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِيَّاكِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ حَكِيمِ بْنِ جَابِرٍ عَنْ أَبِيهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ தாலூத் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடம் சென்றபோது, அவர்கள் சுரைக்காய் (அல்லது பூசணிக்காய்/பம்ப்கின்) சாப்பிட்டுக் கொண்டிருந்தார்கள். மேலும் அவர்கள், 'ஓ சுரைக்காயே! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உன்னை விரும்பிய காரணத்தினாலேயே தவிர நான் உன்னை விரும்பவில்லை' என்று கூறிக் கொண்டிருந்தார்கள்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் ஹக்கீம் பின் ஜாபிர், அவருடைய தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (இதே கருத்தில்) ஒரு அறிவிப்பு உள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரின்படி 'கரீப்' ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1850

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَيْمُونٍ الْمَكِّيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، حَدَّثَنِي مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَتَتَبَّعُ فِي الصَّحْفَةِ - يَعْنِي الدُّبَّاءَ فَلاَ أَزَالُ أُحِبُّهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَنَسٍ وَرُوِيَ أَنَّهُ رَأَى الدُّبَّاءَ بَيْنَ يَدَىْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لَهُ مَا هَذَا قَالَ هَذَا الدُّبَّاءُ نُكَثِّرُ بِهِ طَعَامَنَا .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உணவுக் கோப்பையில் சுரைக்காயைத் தேடித் தேடி (எடுத்து உண்பதை) நான் கண்டேன். எனவே, நான் அதை (அன்று முதல்) எப்போதும் விரும்புகிறேன்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இந்த ஹதீஸ் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு முன்னால் சுரைக்காய் இருப்பதை அவர் கண்டதாகவும், "இது என்ன?" என்று அவர் கேட்டதாகவும், அதற்கு நபியவர்கள், "இது சுரைக்காய்; இதன் மூலம் நாம் நமது உணவை அதிகப்படுத்திக் கொள்கிறோம்" என்று கூறியதாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَكْلِ الزَّيْتِ

ஒலிவ் எண்ணெய் சாப்பிடுவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1851

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " كُلُوا الزَّيْتَ وَادَّهِنُوا بِهِ فَإِنَّهُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّزَّاقِ عَنْ مَعْمَرٍ وَكَانَ عَبْدُ الرَّزَّاقِ يَضْطَرِبُ فِي رِوَايَةِ هَذَا الْحَدِيثِ فَرُبَّمَا ذَكَرَ فِيهِ عَنْ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَرُبَّمَا رَوَاهُ عَلَى الشَّكِّ فَقَالَ أَحْسَبُهُ عَنْ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَرُبَّمَا قَالَ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆலிவ் எண்ணெயை (உணவாக) உண்ணுங்கள்; அதனைக் கொண்டு (உடலில்) பூசிக் கொள்ளுங்கள். ஏனெனில், அது பாக்கியம் பொருந்திய மரத்திலிருந்து (கிடைப்பதாகும்).'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: மஃமர் வழியாக அப்துர்-ரஸ்ஸாக் அறிவித்ததன் மூலமாகவே தவிர இந்த ஹதீஸை நாங்கள் அறியவில்லை. அப்துர்-ரஸ்ஸாக் அவர்கள் இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பில் தடுமாற்றம் கொண்டவராக இருந்தார். சில சமயங்களில் அவர் இந்த அறிவிப்பில்: 'உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து' என்று குறிப்பிடுவார். சில சமயங்களில் சந்தேகத்துடன், 'இது உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து என்று நான் நினைக்கிறேன்' என்று கூறி அறிவிப்பார். இன்னும் சில சமயங்களில்: 'ஸைத் பின் அஸ்லம் அவர்களிடமிருந்து, அவருடைய தந்தையிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து' என்று முர்ஸல் (நபித்தோழரின் பெயர் விடுபட்ட) வடிவத்தில் கூறுவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1851

حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، سُلَيْمَانُ بْنُ مَعْبَدٍ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عُمَرَ .

அபூ தாவூத் சுலைமான் இப்னு மஃபத் அவர்கள் (எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்), அப்துர் ரஸ்ஸாக் அவர்கள் மஃமர் வழியாக, ஸைத் இப்னு அஸ்லம் அவர்கள் தம் தந்தை (அஸ்லம்) வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) இதேப் போன்ற (கருத்துடைய) அறிவிப்பை அறிவித்துள்ளார்கள். மேலும், இந்த அறிவிப்பில் 'உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து' என்பதைக் குறிப்பிடவில்லை.

1852

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، وَأَبُو نُعَيْمٍ قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عِيسَى، عَنْ رَجُلٍ، يُقَالُ لَهُ عَطَاءٌ مِنْ أَهْلِ الشَّامِ عَنْ أَبِي أَسِيدٍ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ كُلُوا الزَّيْتَ وَادَّهِنُوا بِهِ فَإِنَّهُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عِيسَى ‏.‏

அபூ அஸீத் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: '(ஆலிவ்) எண்ணெயை உண்ணுங்கள்; மேலும் அதனை (உடலில்) தேய்த்துக் கொள்ளுங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக அது பாக்கியம் பெற்ற ஒரு மரத்திலிருந்து (கிடைக்கப்)பெறுகிறது.'"

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் இந்த வழியில் 'கரீப்' ஆகும். இதனை நாங்கள் சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்கள் அப்துல்லாஹ் பின் ஈஸாவிடமிருந்து அறிவிக்கும் அறிவிப்பின் மூலமாக மட்டுமே அறிகிறோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الأَكْلِ مَعَ الْمَمْلُوكِ وَالْعِيَالِ

அடிமைகள் மற்றும் சார்ந்திருப்பவர்களுடன் உணவருந்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

1853

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، يُخْبِرُهُمْ ذَاكَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا كَفَى أَحَدَكُمْ خَادِمُهُ طَعَامَهُ حَرَّهُ وَدُخَانَهُ فَلْيَأْخُذْ بِيَدِهِ فَلْيُقْعِدْهُ مَعَهُ فَإِنْ أَبَى فَلْيَأْخُذْ لُقْمَةً فَلْيُطْعِمْهَا إِيَّاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو خَالِدٍ وَالِدُ إِسْمَاعِيلَ اسْمُهُ سَعْدٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"உங்களில் ஒருவருடைய ஊழியர் அவருக்காக அவருடைய உணவைத் தயாரித்து, அதன் வெப்பத்தையும் புகையையும் (தாங்கிக்கொண்டு) சமாளித்திருந்தால், அப்போது அவர் அந்த ஊழியரின் கையைப் பிடித்து தம்முடன் அமர வைக்கட்டும். அந்த ஊழியர் (கூட அமர) மறுத்தால், அப்போது அவர் ஒரு கவளம் எடுத்து அவருக்கு உண்ணக் கொடுக்கட்டும்."
அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அபூ காலித் இஸ்மாயீலின் தந்தை ஆவார், அவருடைய பெயர் ஸஃத்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ إِطْعَامِ الطَّعَامِ

பிறருக்கு உணவளிப்பதன் சிறப்புகள் குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1854

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ حَمَّادٍ الْمَعْنِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْجُمَحِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَفْشُوا السَّلاَمَ وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ وَاضْرِبُوا الْهَامَ تُورَثُوا الْجِنَانَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَائِشٍ وَشُرَيْحِ بْنِ هَانِئٍ عَنْ أَبِيهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ زِيَادٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஸலாம் (அமைதி முகமன்) கூறுவதை பரப்புங்கள்; உணவளியுங்கள்; (போர்ச் சூழலில் எதிரிகளின்) தலைகளைத் தாக்குங்கள்; நீங்கள் சுவனத்தை சுதந்தரித்துக் கொள்வீர்கள்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி), இப்னு உமர் (ரழி), அனஸ் (ரழி), அப்துல்லாஹ் பின் ஸலாம் (ரழி), அப்துர்ரஹ்மான் பின் ஆயிஷ் (ரழி) மற்றும் ஷுரைஹ் பின் ஹானிஃ அவர்கள் தம் தந்தை (ஹானிஃ (ரழி) அவர்கள்) வாயிலாக அறிவித்த ஹதீஸ்கள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ், இப்னு ஸியாத் அவர்கள் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த அறிவிப்பு என்ற வகையில் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1855

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ اعْبُدُوا الرَّحْمَنَ وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ وَأَفْشُوا السَّلاَمَ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِسَلاَمٍ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அர்-ரஹ்மானை வணங்குங்கள் (அதாவது, அல்லாஹ்வுக்கு மட்டுமே அடிபணிந்து, அவனது கட்டளைகளைப் பின்பற்றுங்கள்); உணவளியுங்கள் (குறிப்பாக ஏழைகளுக்கும், தேவைப்படுபவர்களுக்கும்); ஸலாத்தைப் பரப்புங்கள் (அதாவது, சந்திக்கும்போது 'அஸ்ஸலாமு அலைக்கும்' என்று கூறி வாழ்த்துங்கள்);

நீங்கள் சாந்தியுடனும், பாதுகாப்பாகவும் சொர்க்கத்தில் நுழைவீர்கள்."
(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْعَشَاءِ

இரவு உணவின் சிறப்புப் பற்றி வந்துள்ளவை

1856

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَعْلَى الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا عَنْبَسَةُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْقُرَشِيُّ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عَلاَّقٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ تَعَشَّوْا وَلَوْ بِكَفٍّ مِنْ حَشَفٍ فَإِنَّ تَرْكَ الْعَشَاءِ مَهْرَمَةٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُنْكَرٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَعَنْبَسَةُ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ وَعَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ عَلاَّقٍ مَجْهُولٌ ‏.‏

யஹ்யா பின் மூஸா எங்களிடம் அறிவித்தார், முஹம்மது பின் யஃலா அல்-கூஃபி எங்களிடம் அறிவித்தார், அன்பஸா பின் அப்துர்-ரஹ்மான் அல்-குரஷி எங்களிடம் அறிவித்தார், அப்துல்-மலிக் பின் அல்லாக் வழியாக, அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரவு உணவை உண்ணுங்கள்; அது ஒரு கைப்பிடி அளவு தரம் குறைந்த காய்ந்த பேரீச்சம் பழங்களாக இருந்தாலும் சரியே! ஏனெனில், நிச்சயமாக இரவு உணவைத் தவிர்ப்பது முதுமையை ஏற்படுத்தும்." (அதாவது, உடல் பலவீனத்தையும், சோர்வையும் ஏற்படுத்தும்.)

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் 'முன்கர்' (நிராகரிக்கப்பட்ட) வகையைச் சேர்ந்தது. இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகத் தவிர வேறு எந்த வழியிலும் இது எங்களுக்குத் தெரியாது. அன்பஸா ஹதீஸ் அறிவிப்பதில் பலவீனமானவர்; அப்துல்-மலிக் பின் அல்லாக் என்பவர் அறியப்படாதவர் (மஜ்ஹூல்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّسْمِيَةِ عَلَى الطَّعَامِ

உணவின் மீது பிஸ்மில்லாஹ் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1857

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الصَّبَّاحِ الْهَاشِمِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، أَنَّهُ دَخَلَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَعِنْدَهُ طَعَامٌ فَقَالَ ادْنُ يَا بُنَىَّ وَسَمِّ اللَّهَ وَكُلْ بِيَمِينِكَ وَكُلْ مِمَّا يَلِيكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِي وَجْزَةَ السَّعْدِيِّ عَنْ رَجُلٍ مِنْ مُزَيْنَةَ عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ أَصْحَابُ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ فِي رِوَايَةِ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ وَأَبُو وَجْزَةَ السَّعْدِيُّ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ عُبَيْدٍ ‏.‏

உமர் பின் அபீ ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் (ஒருமுறை) சென்றார்கள். அப்போது அவர்களிடம் (நபியவர்களிடம்) உணவு இருந்தது. அவர்கள் (அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்)) கூறினார்கள்: "என் அருமை மகனே! அருகில் வா! அல்லாஹ்வின் பெயரைச் சொல்; உனது வலது கரத்தால் சாப்பிடு; மேலும் உனக்கு அருகில் உள்ளதைச் சாப்பிடு."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: ஹிஷாம் பின் உர்வாவிடமிருந்து, (அவர்) அபூ வஜ்ஸா அஸ்-ஸஃதீயிடமிருந்து, (அவர்) முஸைனாவைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதரிடமிருந்து, (அவர்) உமர் பின் அபீ ஸலமா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து எனவும் இந்த ஹதீஸ் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஹிஷாம் பின் உர்வாவின் மாணவர்கள் இந்த ஹதீஸை அறிவிப்பதில் கருத்து வேறுபாடு கொண்டுள்ளனர். அபூ வஜ்ஸா அஸ்-ஸஃதீ அவர்களின் பெயர் யஸீத் பின் உபைத் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1858

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ، عَنْ بُدَيْلِ بْنِ مَيْسَرَةَ الْعُقَيْلِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ أُمِّ كُلْثُومٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ طَعَامًا فَلْيَقُلْ بِسْمِ اللَّهِ فَإِنْ نَسِيَ فِي أَوَّلِهِ فَلْيَقُلْ بِسْمِ اللَّهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் உணவு உண்ணும்போது 'பிஸ்மில்லாஹ்' என்று கூறட்டும். அதன் ஆரம்பத்தில் அவர் (கூற) மறந்துவிட்டால், 'பிஸ்மில்லாஹி ஃபீ அவ்வலிஹி வ ஆகிரிஹி' (அல்லாஹ்வின் பெயரால், அதன் ஆரம்பத்திலும் அதன் முடிவிலும்) என்று கூறட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1858 b

وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَأْكُلُ طَعَامًا فِي سِتَّةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَجَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَأَكَلَهُ بِلُقْمَتَيْنِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَمَا إِنَّهُ لَوْ سَمَّى لَكَفَاكُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأُمُّ كُلْثُومٍ هِيَ بِنْتُ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது ஆறு தோழர்களுடன் உணவு அருந்திக்கொண்டிருந்தார்கள். (அப்போது) ஒரு கிராமவாசி வந்து அதனை இரண்டு கவளங்களில் (அவசரமாக) சாப்பிட்டுவிட்டார். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அறிந்து கொள்ளுங்கள்! அவர் (உணவு உண்ணும் முன் அல்லாஹ்வின் பெயரைச்) சொல்லியிருந்தால், அது உங்கள் அனைவருக்கும் போதுமானதாக இருந்திருக்கும்.”
அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். உம்மு குல்தூம் அவர்கள், முஹம்மது பின் அபீ பக்ர் அஸ்-ஸித்தீக் (ரழி) அவர்களின் மகளாவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْبَيْتُوتَةِ وَفِي يَدِهِ رِيحُ غَمَرٍ

கையில் மாமிச வாடை இருக்கும்போது இரவைக் கழிப்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1859

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ الْوَلِيدِ الْمَدَنِيُّ، عَنِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ، عَنِ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ الشَّيْطَانَ حَسَّاسٌ لَحَّاسٌ فَاحْذَرُوهُ عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَنْ بَاتَ وَفِي يَدِهِ رِيحُ غَمَرٍ فَأَصَابَهُ شَيْءٌ فَلاَ يَلُومَنَّ إِلاَّ نَفْسَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ حَدِيثِ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஷைத்தான் (வாடையை) உணர்பவனாகவும், நக்குபவனாகவும் இருக்கின்றான். எனவே உங்கள் விஷயத்தில் அவனிடம் எச்சரிக்கையாக இருங்கள். எவர் தன் கையில் உணவுப் பண்டங்களின் (கொழுப்பு, மாமிசம் போன்ற) வாடையுடன் (கையைக் கழுவாமல்) இரவைக் கழிக்கிறாரோ, அவருக்கு ஏதேனும் (தீங்கு) நேர்ந்தால், அவர் தன்னைத்தானே தவிர வேறு யாரையும் குறை கூற வேண்டாம்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த வழியில் 'கரீப்' ஆகும். இது சுஹைல் பின் அபீ ஸாலிஹ் அவர்களின் வாயிலாகவும், அவருடைய தந்தையிடமிருந்து, அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : இட்டுக்கட்டப்பட்டது (தாருஸ்ஸலாம்)

1860

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ الْبَغْدَادِيُّ الصَّاغَانِيُّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ الْمَدَائِنِيُّ، حَدَّثَنَا مَنْصُورُ بْنُ أَبِي الأَسْوَدِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ بَاتَ وَفِي يَدِهِ رِيحُ غَمَرٍ فَأَصَابَهُ شَيْءٌ فَلاَ يَلُومَنَّ إِلاَّ نَفْسَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ الأَعْمَشِ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவரொருவர் தம் கையில் (உணவுப் பொருள் அல்லது) மாமிச வாடையுடன் (கழுவாமல்) இரவைக் கழிக்கிறாரோ, அவருக்கு ஏதேனும் (தீங்கு) நேர்ந்தால், அவர் தன்னைத் தவிர வேறு எவரையும் குறை கூற வேண்டாம்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும். அல்-அஃமாஷ் அவர்களின் அறிவிப்பாக இந்த ஹதீஸை இந்த வழியின் மூலமாக அன்றி நாங்கள் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

26. كتاب الأشربة عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிউத் திர்மிதீ

26. பானங்கள் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي شَارِبِ الْخَمْرِ

பாடம்: கம்ர் அருந்துபவர் பற்றிக் கூறப்பட்டுள்ளவை

1861

حَدَّثَنَا أَبُو زَكَرِيَّا، يَحْيَى بْنُ دُرُسْتَ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ وَمَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فِي الدُّنْيَا فَمَاتَ وَهُوَ يُدْمِنُهَا لَمْ يَشْرَبْهَا فِي الآخِرَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعُبَادَةَ وَأَبِي مَالِكٍ الأَشْعَرِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَوَاهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ مَوْقُوفًا فَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒவ்வொரு போதைப்பொருளும் 'கம்ர்' ஆகும்; மேலும், ஒவ்வொரு போதைப்பொருளும் ஹராம் (தடுக்கப்பட்டது) ஆகும். யார் இவ்வுலகில் கம்ரை அருந்தி, அதிலேயே தொடர்ந்து (அடிமையாகி) மரணிக்கிறாரோ, அவர் மறுமையில் அதை அருந்த மாட்டார்."

(இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி), அபூ ஸயீத் (ரழி), அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), உபாதா (ரழி) மற்றும் அபூ மாலிக் அல்-அஷ்அரீ (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களின்

ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இது நாஃபிஉ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மாலிக் பின் அனஸ் அவர்கள் இதை நாஃபிஉ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் 'மவ்கூஃப்' ஆக - (அதாவது, நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சேர்க்கப்படாமல், ஒரு ஸஹாபியோடு நிறுத்தப்பட்டதாக) - அறிவித்துள்ளார்கள்; அதை 'மர்ஃபூஃ' (நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சேர்க்கப்பட்டதாக) ஆக்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1862

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَرِيرُ بْنُ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ لَهُ صَلاَةً أَرْبَعِينَ صَبَاحًا فَإِنْ تَابَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَإِنْ عَادَ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ لَهُ صَلاَةً أَرْبَعِينَ صَبَاحًا فَإِنْ تَابَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَإِنْ عَادَ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ لَهُ صَلاَةً أَرْبَعِينَ صَبَاحًا فَإِنْ تَابَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَإِنْ عَادَ الرَّابِعَةَ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ لَهُ صَلاَةً أَرْبَعِينَ صَبَاحًا فَإِنْ تَابَ لَمْ يَتُبِ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَقَاهُ مِنْ نَهْرِ الْخَبَالِ ‏"‏ ‏.‏ قِيلَ يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَمَا نَهْرُ الْخَبَالِ قَالَ نَهْرٌ مِنْ صَدِيدِ أَهْلِ النَّارِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ نَحْوُ هَذَا عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் மது அருந்துகிறாரோ, அவருடைய தொழுகை நாற்பது நாட்களுக்கு ஏற்றுக்கொள்ளப்படாது. அவர் பாவமன்னிப்புக் கோரினால், அல்லாஹ் அவருடைய பாவமன்னிப்பை ஏற்றுக்கொள்வான். அவர் மீண்டும் (மது அருந்த) திரும்பினால், அல்லாஹ் அவருடைய தொழுகையை நாற்பது நாட்களுக்கு ஏற்றுக்கொள்ளமாட்டான். அவர் பாவமன்னிப்புக் கோரினால், அல்லாஹ் அவருடைய பாவமன்னிப்பை ஏற்றுக்கொள்வான். அவர் மீண்டும் (மது அருந்த) திரும்பினால், அல்லாஹ் அவருடைய தொழுகையை நாற்பது நாட்களுக்கு ஏற்றுக்கொள்ளமாட்டான். அவர் பாவமன்னிப்புக் கோரினால், அல்லாஹ் அவருடைய பாவமன்னிப்பை ஏற்றுக்கொள்வான். அவர் நான்காவது முறையாக (மது அருந்த) திரும்பினால், அல்லாஹ் அவருடைய தொழுகையை நாற்பது நாட்களுக்கு ஏற்றுக்கொள்ளமாட்டான். மேலும் அவர் (அதன் பிறகு) பாவமன்னிப்புக் கோரினாலும், அல்லாஹ் அவருடைய பாவமன்னிப்பை ஏற்றுக்கொள்ளமாட்டான், மேலும் அவர் 'நஹ்ருல் கபால்' (கபால் நதி) இலிருந்து அருந்தச் செய்யப்படுவார்."

(அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்களிடம்) கேட்கப்பட்டது: "ஓ அபூ அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்களே! 'நஹ்ருல் கபால்' என்றால் என்ன?"

அவர் கூறினார்கள்: "(அது) நரகவாசிகளின் சீழ் (மற்றும் இரத்தம்) நிறைந்த ஒரு நதி."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் (நல்ல தரமுடையது) ஆகும். இது போன்றே அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ

தலைப்பு: போதை தரும் அனைத்தும் தடை செய்யப்பட்டவை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1863

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ عَنِ الْبِتْعِ فَقَالَ ‏"‏ كُلُّ شَرَابٍ أَسْكَرَ فَهُوَ حَرَامٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடம் பித்ஃ (தேன் கொண்டு தயாரிக்கப்படும் ஒரு வகை போதை பானம்) பற்றி வினவப்பட்டது, அதற்கு அவர்கள், "போதை தரும் எந்தப் பானமும் ஹராம் ஆகும்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1864

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقُرَشِيُّ الْكُوفِيُّ، وَأَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله

عليه وسلم يَقُولُ كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي مُوسَى وَالأَشَجِّ الْعَصَرِيِّ وَدَيْلَمَ وَمَيْمُونَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَقَيْسِ بْنِ سَعْدٍ وَالنُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ وَمُعَاوِيَةَ وَوَائِلِ بْنِ حُجْرٍ وَقُرَّةَ الْمُزَنِيِّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَبُرَيْدَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَكِلاَهُمَا صَحِيحٌ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَعَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஒவ்வொரு போதைப்பொருளும் ஹராம் (தடுக்கப்பட்டது) ஆகும்" என்று கூறக்கேட்டேன்.

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் உமர் (ரழி), அலீ (ரழி), இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி), அனஸ் (ரழி), அபூ ஸயீத் (ரழி), அபூ மூஸா (ரழி), அல்-அஷஜ் அல்-அஸரீ (ரழி), தைலம் (ரழி), மைமூனா (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), கைஸ் பின் ஸஅத் (ரழி), அந்-நுஃமான் பின் பஷீர் (ரழி), முஆவியா (ரழி), வாயில் பின் ஹுஜ்ர் (ரழி), குர்ரா அல்-முஸனீ (ரழி), அப்துல்லாஹ் பின் முகஃப்பல் (ரழி), உம்மு ஸலமா (ரழி), புரைதா (ரழி), அபூ ஹுரைரா (ரழி) மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும். இதேப் போன்று அபூ ஸலமா வழியாக அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. (அதாவது, இப்னு உமர் வழியாகவும், அபூ ஹுரைரா வழியாகவும் வரும்) இவ்விரு அறிவிப்புகளுமே ஸஹீஹ் ஆகும். முஹம்மது பின் அம்ர் வழியாக, அபூ ஸலமாவிடமிருந்து, அபூ ஹுரைரா (ரழி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும்; மற்றும் அபூ ஸலமாவிடமிருந்து, இப்னு உமர் (ரழி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் (இந்த ஹதீஸை) ஒன்றுக்கு மேற்பட்ட அறிவிப்பாளர்கள் அறிவித்துள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا أَسْكَرَ كَثِيرُهُ فَقَلِيلُهُ حَرَامٌ

எது அதிக அளவில் போதையை ஏற்படுத்துமோ, அதன் சிறிதளவும் தடை செய்யப்பட்டதாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1865

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، وَحَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ بَكْرِ بْنِ أَبِي الْفُرَاتِ، عَنِ ابْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا أَسْكَرَ كَثِيرُهُ فَقَلِيلُهُ حَرَامٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عُمَرَ وَخَوَّاتِ بْنِ جُبَيْرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ جَابِرٍ ‏.‏

ஜாபிர் இப்னு அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எந்தப் பொருளின் அதிக அளவு போதையை ஏற்படுத்துகிறதோ, அதன் சிறிதளவும் ஹராம் ஆகும் (தடைசெய்யப்பட்டது)."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் ஸஃது (ரழி), ஆயிஷா (ரழி), அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் (ரழி), இப்னு உமர் (ரழி), மற்றும் கவ்வாத் இப்னு ஜுபைர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஜாபிர் (ரழி) அவர்களின் அறிவிப்பாக ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1866

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ مَهْدِيِّ بْنِ مَيْمُونٍ، ح وَحَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ، حَدَّثَنَا مَهْدِيُّ بْنُ مَيْمُونٍ الْمَعْنَى، وَاحِدٌ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ الأَنْصَارِيِّ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ مَا أَسْكَرَ الْفَرَقُ مِنْهُ فَمِلْءُ الْكَفِّ مِنْهُ حَرَامٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ أَحَدُهُمَا فِي حَدِيثِهِ ‏"‏ الْحُسْوَةُ مِنْهُ حَرَامٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ لَيْثُ بْنُ أَبِي سُلَيْمٍ وَالرَّبِيعُ بْنُ صَبِيحٍ عَنْ أَبِي عُثْمَانَ الأَنْصَارِيِّ نَحْوَ رِوَايَةِ مَهْدِيِّ بْنِ مَيْمُونٍ ‏.‏ وَأَبُو عُثْمَانَ الأَنْصَارِيُّ اسْمُهُ عَمْرُو بْنُ سَالِمٍ وَيُقَالُ عُمَرُ بْنُ سَالِمٍ أَيْضًا ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒவ்வொரு போதைப்பொருளும் ஹராம் ஆகும். எதில் ஒரு ஃபரக் (எனும் பெரிய) அளவு போதை ஏற்படுத்துமோ, அதில் ஒரு கையளவு கூட ஹராம் ஆகும் (அதாவது, ஒரு பொருளின் பெரிய அளவு போதை ஏற்படுத்தினால், அதன் சிறிய அளவும் ஹராம் ஆகும்)."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: அவர்களில் ஒருவர் தமது ஹதீஸில் கூறினார்கள்: "அதில் ஒரு மிடறு கூட ஹராம் ஆகும் (இதுவும் சிறிய அளவைக் குறிக்கும்)."

அவர் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும். அல்-லைஸ் பின் அபி சுலைம் அவர்களும் அர்-ரபீஃ பின் ஸபீஹ் அவர்களும், அபூ உஸ்மான் அல்-அன்சாரீ அவர்களிடமிருந்து மஹ்தீ பின் மைமூன் அவர்கள் அறிவித்ததைப் போன்றே அறிவித்தார்கள். அபூ உஸ்மான் அல்-அன்சாரீ (இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரில் உள்ள ஒரு அறிவிப்பாளர்) அவர்களின் பெயர் அம்ர் பின் சலீம் ஆகும், மேலும் அவர்கள் உமர் பின் சலீம் (என்றும்) கூறுகிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي نَبِيذِ الْجَرِّ

மண்பாண்டங்களில் தயாரிக்கப்படும் நபீத் பற்றி வந்துள்ளவை

1867

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ عُلَيَّةَ، وَيَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، قَالاَ أَخْبَرَنَا سُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ، عَنْ طَاوُسٍ، أَنَّ رَجُلاً، أَتَى ابْنَ عُمَرَ فَقَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ نَبِيذِ الْجَرِّ فَقَالَ نَعَمْ ‏.‏ فَقَالَ طَاوُسٌ وَاللَّهِ إِنِّي سَمِعْتُهُ مِنْهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى وَأَبِي سَعِيدٍ وَسُوَيْدٍ وَعَائِشَةَ وَابْنِ الزُّبَيْرِ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

தாவூஸ் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
ஒருவர் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மண்பாண்டங்களில் (ஊறவைத்துத் தயாரிக்கப்படும்) நபீதை தடை செய்தார்களா?" என்று கேட்டார். அதற்கு இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், "ஆம்" என்று பதிலளித்தார்கள்.
அப்போது தாவூஸ் (ரஹ்) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக, நான் அதை (இந்தத் தடையை) அவரிடமிருந்து (இப்னு உமர் அவர்களிடமிருந்து) கேட்டேன்" என்று கூறினார்கள்.

இந்தத் தலைப்பில் இப்னு அபீ அவ்ஃபா (ரழி), அபூ ஸஈத் (ரழி), ஸுவைத் (ரழி), ஆயிஷா (ரழி), இப்னு அஸ்ஸுபைர் (ரழி) மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَنْ يُنْبَذَ فِي الدُّبَّاءِ وَالْحَنْتَمِ وَالنَّقِيرِ

பாடம்: அத்-துப்பா, அல்-ஹன்தம் மற்றும் அன்-நகீர் ஆகியவற்றில் நபீத் தயாரிப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்தவை.

1868

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، قَالَ سَمِعْتُ زَاذَانَ، يَقُولُ سَأَلْتُ ابْنَ عُمَرَ عَمَّا نَهَى عَنْهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنَ الأَوْعِيَةِ أَخْبِرْنَاهُ بِلُغَتِكُمْ وَفَسِّرْهُ لَنَا بِلُغَتِنَا . فَقَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الْحَنْتَمَةِ وَهِيَ الْجَرَّةُ وَنَهَى عَنِ الدُّبَّاءِ وَهِيَ الْقَرْعَةُ وَنَهَى عَنِ النَّقِيرِ وَهُوَ أَصْلُ النَّخْلِ يُنْقَرُ نَقْرًا أَوْ يُنْسَحُ نَسْحًا وَنَهَى عَنِ الْمُزَفَّتِ وَهِيَ الْمُقَيَّرُ وَأَمَرَ أَنْ يُنْبَذَ فِي الأَسْقِيَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَعْمَرَ وَسَمُرَةَ وَأَنَسٍ وَعَائِشَةَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَعَائِذِ بْنِ عَمْرٍو وَالْحَكَمِ الْغِفَارِيِّ وَمَيْمُونَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸாதான் அறிவித்தார்:
"நான் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தடை செய்த பாத்திரங்கள் குறித்துக் கேட்டேன். (மேலும் அவர்களிடம்), 'அதை உங்கள் மொழியில் எங்களுக்குத் தெரிவியுங்கள்; மேலும் எங்கள் மொழியில் அதை எங்களுக்கு விளக்குங்கள்' என்றும் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்-ஹன்தமாவைத் தடை செய்தார்கள், அது ஒரு மண்பாண்டம் (குறிப்பாக பச்சை நிறப் பூச்சு பூசப்பட்டது) ஆகும். மேலும் அவர்கள் அத்-துப்பாவைத் தடை செய்தார்கள், அது சுரைக்காய் குடுவை ஆகும். மேலும் அவர்கள் அந்-நகீரைத் தடை செய்தார்கள், அது குடையப்பட்ட அல்லது செதுக்கப்பட்ட பேரீச்சை மரத்தின் தண்டு ஆகும். மேலும் அவர்கள் அல்-முஸஃப்பத்தைத் தடை செய்தார்கள், அது தார் பூசப்பட்டதாகும். மேலும், தோல் பைகளில் (நபீத்) ஊறவைக்கப்பட வேண்டும் என்றும் அவர்கள்

கட்டளையிட்டார்கள்.'"

அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்தத் தலைப்பில் உமர், அலீ, இப்னு அப்பாஸ், அபூ ஸயீத், அபூ ஹுரைரா, அப்துர் ரஹ்மான் பின் யஃமுர், ஸமுரா, அனஸ், ஆயிஷா, இம்ரான் பின் ஹுஸைன், ஆயித் பின் அம்ர், அல்-ஹகம் அல்-கிஃபாரி மற்றும் மைமூனா (ரழியல்லாஹு அன்ஹும்) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ أَنْ يُنْبَذَ فِي الظُّرُوفِ

பாத்திரங்களில் நபீத் தயாரிப்பதற்கு அனுமதி வழங்கப்பட்டது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1869

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنِّي كُنْتُ نَهَيْتُكُمْ عَنِ الظُّرُوفِ وَإِنَّ ظَرْفًا لاَ يُحِلُّ شَيْئًا وَلاَ يُحَرِّمُهُ وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

புரைதா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக நான் உங்களுக்கு (மதுபானம் தயாரிக்கப் பயன்படும் சில குறிப்பிட்ட) பாத்திரங்கள் குறித்துத் தடை விதித்திருந்தேன். (ஆனால்) நிச்சயமாகப் பாத்திரம் எதையும் ஹலால் (அனுமதிக்கப்பட்டது) ஆக்குவதும் இல்லை; ஹராம் (தடுக்கப்பட்டது) ஆக்குவதும் இல்லை. மேலும் போதையூட்டும் ஒவ்வொன்றும் ஹராம் (தடுக்கப்பட்டது) ஆகும்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1870

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الظُّرُوفِ فَشَكَتْ إِلَيْهِ الأَنْصَارُ فَقَالُوا لَيْسَ لَنَا وِعَاءٌ ‏.‏ قَالَ فَلاَ إِذًا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (சில குறிப்பிட்ட) பாத்திரங்களைப் (அவற்றில் மதுபானம் தயாரிப்பதைத் தடுக்கும் பொருட்டு) பயன்படுத்துவதைத் தடைசெய்தார்கள். அன்சாரிகள் (ரழி) அது குறித்து அவர்களிடம் முறையிட்டார்கள். அவர்கள், 'எங்களுக்கு (வேறு) பாத்திரங்கள் இல்லை' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'அப்படியென்றால் (அவற்றை பயன்படுத்துவதில்) தடை இல்லை' என்று கூறினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِنْتِبَاذِ فِي السِّقَاءِ

தோல் பையில் நபீத் தயாரிப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1871

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ، عَنْ أُمِّهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كُنَّا نَنْبِذُ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي سِقَاءٍ يُوكَأُ فِي أَعْلاَهُ لَهُ عَزْلاَءُ نَنْبِذُهُ غُدْوَةً وَيَشْرَبُهُ عِشَاءً وَنَنْبِذُهُ عِشَاءً وَيَشْرَبُهُ غُدْوَةً ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ يُونُسَ بْنِ عُبَيْدٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ عَائِشَةَ أَيْضًا ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதருக்காக (ஸல்) ஒரு தண்ணீர்ப் பையில் நபீத் (பேரீச்சம்பழம் அல்லது உலர்ந்த திராட்சையை நீரில் ஊறவைத்துத் தயாரிக்கப்படும் பானம்) தயாரிப்போம். அதன் மேற்புறம் கட்டப்பட்டிருக்கும்; அதற்கு (கீழே) ஒரு வாயும் இருக்கும். நாங்கள் காலையில் அதைத் தயாரிப்போம்; அதை அவர்கள் மாலையில் அருந்துவார்கள். மேலும், நாங்கள்

மாலையில் அதைத் தயாரிப்போம்; அதை அவர்கள் காலையில் அருந்துவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحُبُوبِ الَّتِي يُتَّخَذُ مِنْهَا الْخَمْرُ

கம்ர் தயாரிக்கப்படும் தானியங்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

1872

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ مُهَاجِرٍ، عَنْ عَامِرٍ الشَّعْبِيِّ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ مِنَ الْحِنْطَةِ خَمْرًا وَمِنَ الشَّعِيرِ خَمْرًا وَمِنَ التَّمْرِ خَمْرًا وَمِنَ الزَّبِيبِ خَمْرًا وَمِنَ الْعَسَلِ خَمْرًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அன்-நுஃமான் பின் பஷீர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக கோதுமையிலிருந்தும் கம்ர் (மது) உண்டு, பார்லியிலிருந்தும் கம்ர் (மது) உண்டு, பேரீச்சம்பழத்திலிருந்தும் கம்ர் (மது) உண்டு, உலர் திராட்சையிலிருந்தும் கம்ர் (மது) உண்டு, மற்றும் தேனிலிருந்தும் கம்ர் (மது) உண்டு."

அவர் கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1873

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، نَحْوَهُ ‏.‏ وَرَوَى أَبُو حَيَّانَ التَّيْمِيُّ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ عُمَرَ، قَالَ إِنَّ مِنَ الْحِنْطَةِ خَمْرًا فَذَكَرَ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏

அல்-ஹஸன் இப்னு அலி அல்-கல்லால் எங்களுக்கு அறிவித்தார், யஹ்யா இப்னு ஆதம் எங்களுக்கு அறிவித்தார், இஸ்ராயீல் வழியாக, (முந்தைய

அறிவிப்பைப்) போன்றே (இதுவும் அறிவிக்கப்பட்டது). மேலும், அபூ ஹய்யான் அத்தய்மி இந்த ஹதீஸை ஷஅபீ வழியாக, இப்னு உமர் வழியாக, உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார். உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக கோதுமையிலிருந்தும் கம்ர் (மது) உருவாகிறது.' பின்னர் அவர் (அறிவிப்பாளர் அல்லது உமர் (ரழி) அவர்கள், இந்த ஹதீஸின் முழு விவரத்தையும்) குறிப்பிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1874

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ أَبِي حَيَّانَ التَّيْمِيِّ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، إِنَّ مِنَ الْحِنْطَةِ خَمْرًا بِهَذَا ‏.‏ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُهَاجِرٍ ‏.‏ وَقَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ لَمْ يَكُنْ إِبْرَاهِيمُ بْنُ مُهَاجِرٍ بِالْقَوِيِّ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ أَيْضًا عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ ‏.‏

உமர் இப்னுல் கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நிச்சயமாக கோதுமையிலிருந்தும் கம்ர் (மதுபானம்) உண்டு (அதாவது, கோதுமையிலிருந்து தயாரிக்கப்படும் போதை தரும் எந்தப் பொருளும் கம்ர் ஆகும்).'

மேலும், இந்த அறிவிப்பு இப்ராஹீம் இப்னு முஹாஜிர் அவர்களின் அறிவிப்பை விட மிகவும் சரியானதாகும். அலீ இப்னுல் மதீனி அவர்கள் கூறினார்கள்: யஹ்யா இப்னு ஸஈத் அவர்கள், 'இப்ராஹீம் இப்னுல் முஹாஜிர் ஹதீஸ் அறிவிப்பில் பலமானவர் அல்ல' என்று கூறினார்கள். மேலும், இது அஷ்-ஷஅபீ அவர்கள் அன்-நுஃமான் இப்னு பஷீர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதாக வேறு அறிவிப்பு வழிகளிலும் வந்துள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1875

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، حَدَّثَنَا الأَوْزَاعِيُّ، وَعِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو كَثِيرٍ السُّحَيْمِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الْخَمْرُ مِنْ هَاتَيْنِ الشَّجَرَتَيْنِ النَّخْلَةُ وَالْعِنَبَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ

صَحِيحٌ . وَأَبُو كَثِيرٍ السُّحَيْمِيُّ هُوَ الْغُبَرِيُّ وَاسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ غُفَيْلَةَ . وَرَوَى شُعْبَةُ عَنْ عِكْرِمَةَ بْنِ عَمَّارٍ هَذَا الْحَدِيثَ .

அபூ கதீர் அஸ்-ஸுஹைமி அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "மது (அல்-கம்ர்) இவ்விரு மரங்களிலிருந்து (முக்கியமாக) வருகிறது: பேரீச்சை மரம் மற்றும் திராட்சைக் கொடி" என்று கூறினார்கள்' எனச் சொல்வதைக் கேட்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي خَلِيطِ الْبُسْرِ وَالتَّمْرِ

பச்சை பேரீச்சம் பழங்களையும் முற்றிய பேரீச்சம் பழங்களையும் கலப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1876

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ يُنْبَذَ الْبُسْرُ وَالرُّطَبُ جَمِيعًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், காயான பேரீச்சம்பழங்களையும் (அதாவது, இன்னும் பழுக்காத, கடினமான பேரீச்சம்பழங்களையும்) பழுத்த, ஈரமான பேரீச்சம்பழங்களையும் ஒன்றாகச் சேர்த்து (நபீத் எனும் பானம் தயாரிக்க) ஊறவைக்க தடைசெய்தார்கள்.
அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1877

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الْبُسْرِ وَالتَّمْرِ أَنْ يُخْلَطَ بَيْنَهُمَا وَنَهَى عَنِ الزَّبِيبِ وَالتَّمْرِ

أَنْ يُخْلَطَ بَيْنَهُمَا وَنَهَى عَنِ الْجِرَارِ أَنْ يُنْبَذَ فِيهَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي قَتَادَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَمَعْبَدِ بْنِ كَعْبٍ عَنْ أُمِّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், பிஞ்சு பேரீச்சம்பழங்களையும் (நன்கு காய்ந்த) பேரீச்சம்பழங்களையும் ஒன்றாகக் கலப்பதையும், உலர்ந்த திராட்சையையும் பேரீச்சம்பழத்தையும் ஒன்றாகக் கலப்பதையும் தடைசெய்தார்கள். மேலும் மண் சாடிகளில் நபீத் ஊறவைப்பதையும் (அவை விரைவாகப் புளித்து, போதை தரும் பானமாக மாறுவதைத் தடுக்க) தடை செய்தார்கள்.

அவர் கூறினார்: இந்தத் தலைப்பில் ஜாபிர் (ரழி), அனஸ் (ரழி), அபூ கதாதா (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), உம்மு ஸலமா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும், மற்றும் மஃபத் பின் கஃப் (ரழி) அவர்கள் தனது தாயார் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الشُّرْبِ فِي آنِيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ

தங்கம் மற்றும் வெள்ளிப் பாத்திரங்களில் குடிப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

1878

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْحَكَمِ، قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ أَبِي لَيْلَى، يُحَدِّثُ أَنَّ حُذَيْفَةَ، اسْتَسْقَى فَأَتَاهُ إِنْسَانٌ بِإِنَاءٍ مِنْ فِضَّةٍ فَرَمَاهُ بِهِ وَقَالَ إِنِّي كُنْتُ قَدْ نَهَيْتُهُ فَأَبَى أَنْ يَنْتَهِيَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الشُّرْبِ فِي آنِيَةِ الْفِضَّةِ وَالذَّهَبِ وَلُبْسِ الْحَرِيرِ وَالدِّيبَاجِ وَقَالَ هِيَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَكُمْ فِي الآخِرَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ وَالْبَرَاءِ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அபீ லைலா அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் தண்ணீர் கேட்டார்கள். அப்போது ஒருவர் வெள்ளிப் பாத்திரத்தில் அவருக்கு (தண்ணீர்) கொண்டு வந்தார். அவர் (ஹுதைஃபா) அதை (அவரிடமிருந்து) எறிந்துவிட்டு கூறினார்கள்: 'நான் இவரை (இத்தகைய பாத்திரத்தைப் பயன்படுத்துவதிலிருந்து) நிச்சயமாகத் தடை செய்திருந்தேன்; ஆனால் அவர் (என் தடையை ஏற்று) நிறுத்த

மறுத்துவிட்டார்! நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வெள்ளி மற்றும் தங்கப் பாத்திரங்களில் குடிப்பதையும், பட்டு மற்றும் தீபாஜ் (போன்ற பட்டு வகைகளை) அணிவதையும் தடை செய்தார்கள். மேலும் அவர்கள், "அது (அதாவது தங்கம், வெள்ளிப் பாத்திரங்கள் மற்றும் பட்டு ஆடைகள்) இவ்வுலகில் அவர்களுக்கும் (இறைமறுப்பாளர்களுக்கும்), மறுமையில் உங்களுக்கும் (இறைநம்பிக்கையாளர்களுக்கும்) உரியது" என்று கூறினார்கள்."'

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இத்தலைப்பில் உம்மு ஸலமா, அல்-பரா மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ الشُّرْبِ، قَائِمًا

நின்று கொண்டு குடிப்பதற்கான தடை குறித்து வந்துள்ளவை

1879

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ يَشْرَبَ الرَّجُلُ قَائِمًا . فَقِيلَ الأَكْلُ قَالَ ذَاكَ أَشَدُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒருவர் (ஆண்) நின்றுகொண்டு குடிப்பதற்குத் தடை விதித்தார்கள்."
"(அப்படியானால்) சாப்பிடுவதைப் பற்றியோ?" என்று (நபித்தோழர்களால்) கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "அது இன்னும் கடுமையானது (தடை செய்யப்பட்ட செயல்)" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1880

حَدَّثَنَا أَبُو السَّائِبِ، سَلْمُ بْنُ جُنَادَةَ الْكُوفِيُّ حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كُنَّا نَأْكُلُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَنَحْنُ

نَمْشِي وَنَشْرَبُ وَنَحْنُ قِيَامٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . وَرَوَى عِمْرَانُ بْنُ حُدَيْرٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي الْبَزَرِيِّ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . وَأَبُو الْبَزَرِيِّ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ عُطَارِدٍ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் நாங்கள் நடந்து கொண்டிருக்கும்போது சாப்பிடுவோம் (அது அனுமதிக்கப்பட்டிருந்தது); மேலும் நாங்கள் நின்றுகொண்டிருக்கும்போது குடிப்போம் (அதுவும் அனுமதிக்கப்பட்டிருந்தது).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1881

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي مُسْلِمٍ الْجَذْمِيِّ، عَنِ الْجَارُودِ بْنِ الْمُعَلَّى، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الشُّرْبِ قَائِمًا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ حَسَنٌ . وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سَعِيدٍ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَبِي مُسْلِمٍ عَنِ الْجَارُودِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرُوِيَ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشِّخِّيرِ عَنْ أَبِي مُسْلِمٍ عَنِ الْجَارُودِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ضَالَّةُ الْمُسْلِمِ حَرَقُ النَّارِ . وَالْجَارُودُ هُوَ ابْنُ الْمُعَلَّى الْعَبْدِيُّ صَاحِبُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَيُقَالُ الْجَارُودُ بْنُ الْعَلاَءِ أَيْضًا وَالصَّحِيحُ ابْنُ الْمُعَلَّى .

அல்-ஜாரூத் பின் அல்-முஅல்லா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் நின்றுகொண்டு பருகுவதைத் தடை செய்தார்கள்."

மேலும் இந்தத் தலைப்பில் அபூ ஸயீத் (ரலி), அபூ ஹுரைரா (ரலி) மற்றும் அனஸ் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. (இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்கள்): இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' ஆகும். இந்த ஹதீஸை, ஸயீத் என்பவர் கத்தாதாவிடமிருந்தும், அவர் அபூ முஸ்லிமிடமிருந்தும், அவர் அல்-ஜாரூத் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்ததாக பலரும் அறிவித்துள்ளனர்.

மேலும் கத்தாதாவிடமிருந்து யஸீத் பின் அப்தில்லாஹ் பின் அஷ்-ஷிக்கீர் வழியாகவும், அவர் அபூ முஸ்லிமிடமிருந்தும், அவர் அல்-ஜாரூத் வழியாகவும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "ஒரு

முஸ்லிமின் தொலைந்துபோன பொருள் நரக நெருப்பாகும் (அதை உரியவரிடம் சேர்க்காமல் வைத்துக்கொள்வது நரக நெருப்பிற்கு இட்டுச் செல்லும்)."

அல்-ஜாரூத் என்பவர் அல்-முஅல்லா அல்-அப்தீயின் மகனாவார்; இவர் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர் ஆவார். இவர் அல்-ஜாரூத் பின் அல்-அலா என்றும் அழைக்கப்படுகிறார். ஆயினும் (அல்-ஜாரூத்) பின் அல்-முஅல்லா என்பதே சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي الشُّرْبِ قَائِمًا

நின்று கொண்டு குடிப்பதற்கான அனுமதி பற்றி வந்துள்ளவை

1882

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، حَدَّثَنَا عَاصِمٌ الأَحْوَلُ، وَمُغِيرَةُ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم شَرِبَ مِنْ زَمْزَمَ وَهُوَ قَائِمٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَسَعْدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் நின்று கொண்டிருக்கும் போது ஸம்ஸம் நீரிலிருந்து அருந்தினார்கள்."

இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறினார்கள்: அலி (ரழி), ஸஃது (ரழி), அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் இந்த தலைப்பில் (நின்று கொண்டு அருந்துவது குறித்து) அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1883

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ حُسَيْنٍ الْمُعَلِّمِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَشْرَبُ قَائِمًا وَقَاعِدًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى

هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள், தம் தந்தையிடமிருந்தும், அவர் தம் பாட்டனார் (அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் இப்னுல் ஆஸ் ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள். தம் பாட்டனார் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நின்றுகொண்டும் உட்கார்ந்துகொண்டும் அருந்துவதைக் கண்டேன்."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّنَفُّسِ فِي الإِنَاءِ

பாத்திரத்தில் சுவாசிப்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1884

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَيُوسُفُ بْنُ حَمَّادٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي عِصَامٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَتَنَفَّسُ فِي الإِنَاءِ ثَلاَثًا وَيَقُولُ ‏ "‏ هُوَ أَمْرَأُ وَأَرْوَى ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَاهُ هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ عَنْ أَبِي عِصَامٍ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏ وَرَوَى عَزْرَةُ بْنُ ثَابِتٍ، عَنْ ثُمَامَةَ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَتَنَفَّسُ فِي الإِنَاءِ ثَلاَثًا ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் பாத்திரத்தில் (பருகும் போது, பாத்திரத்தை வாயிலிருந்து அகற்றி) மூன்று முறை சுவாசிப்பார்கள். மேலும், "அது மிக ஆரோக்கியமானது; தாகத்தை நன்கு தணிக்கக் கூடியது" என்று கூறுவார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஙரீப் ஆகும். ஹிஷாம் அத்-தஸ்தவாஈ அவர்கள், அபூ இஸாம் வாயிலாக அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து இதை அறிவித்தார்கள்.

மேலும் அஸ்ரா பின் ஸாபித் அவர்கள், ஸுமாமா வாயிலாக அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, "நபி (ஸல்) அவர்கள் பாத்திரத்தில் மூன்று முறை சுவாசிப்பார்கள்" என்று அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1884 b

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ حَدَّثَنَا عَزْرَةُ بْنُ ثَابِتٍ الأَنْصَارِيُّ عَنْ ثُمَامَةَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَتَنَفَّسُ فِي الإِنَاءِ ثَلاَثًا ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் (நீர் அருந்தும்போது) பாத்திரத்தை (வாயிலிருந்து அகற்றி) மூன்று முறை மூச்சு விடுவார்கள்." அவர் கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

1885

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ سِنَانٍ الْجَزَرِيِّ، عَنِ ابْنٍ لِعَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لاَ تَشْرَبُوا وَاحِدًا كَشُرْبِ الْبَعِيرِ وَلَكِنِ اشْرَبُوا مَثْنَى وَثُلاَثَ وَسَمُّوا إِذَا أَنْتُمْ شَرِبْتُمْ وَاحْمَدُوا إِذَا أَنْتُمْ رَفَعْتُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَيَزِيدُ بْنُ سِنَانٍ الْجَزَرِيُّ هُوَ أَبُو فَرْوَةَ الرُّهَاوِيُّ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் எவரும் ஒட்டகத்தைப் போல ஒரே மூச்சில் (தொடர்ந்து) குடிக்க வேண்டாம். மாறாக, இரண்டு அல்லது மூன்று முறைகளாக (சிறு இடைவெளிகளுடன்) குடியுங்கள். நீங்கள் குடிக்கும்போது (அல்லாஹ்வின்) திருநாமத்தைச் சொல்லுங்கள் (பிஸ்மில்லாஹ் கூறுங்கள்). நீங்கள் (குடித்து முடித்து பாத்திரத்தை வாயிலிருந்து) எடுத்ததும் அவனைப் புகழ்ந்து கூறுங்கள் (அல்ஹம்துலில்லாஹ் கூறுங்கள்)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' (அறிவிப்பாளர் சங்கிலியில் ஒரு குறிப்பிட்ட கட்டத்தில் ஒரே ஒரு அறிவிப்பாளர் மட்டுமே அறிவிக்கும்) ஆகும். யஸீத் பின் ஸினான் அல்-ஜஸரி என்பவர் அபூ ஃபர்வா அர்-ருஹாவி ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ مِنَ الشُّرْبِ بِنَفَسَيْنِ

இரண்டு மூச்சுகளில் குடிப்பது பற்றிக் கூறப்பட்டவை

1886

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ رِشْدِينَ بْنِ كُرَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا شَرِبَ تَنَفَّسَ مَرَّتَيْنِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ رِشْدِينَ بْنِ كُرَيْبٍ. قَالَ وَسَأَلْتُ أَبَا مُحَمَّدٍ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ رِشْدِينَ بْنِ كُرَيْبٍ قُلْتُ هُوَ أَقْوَى أَوْ مُحَمَّدُ بْنُ كُرَيْبٍ فَقَالَ مَا أَقْرَبَهُمَا وَرِشْدِينُ بْنُ كُرَيْبٍ أَرْجَحُهُمَا عِنْدِي. قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ هَذَا فَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ كُرَيْبٍ أَرْجَحُ مِنْ رِشْدِينَ بْنِ كُرَيْبٍ. وَالْقَوْلُ عِنْدِي مَا قَالَ أَبُو مُحَمَّدٍ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ رِشْدِينُ بْنُ كُرَيْبٍ أَرْجَحُ وَأَكْبَرُ وَقَدْ أَدْرَكَ ابْنَ عَبَّاسٍ وَرَآهُ وَهُمَا أَخَوَانِ وَعِنْدَهُمَا مَنَاكِيرُ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் (பானம்) அருந்தும்போது, (பாத்திரத்திலிருந்து வாயை அகற்றி) இரண்டு முறை மூச்சு விடுவார்கள்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஃகரீப் ஆகும். ரிஷ்தீன் பின் குரைப் அவர்களின் அறிவிப்பாகவே தவிர இதனை நாம் அறியவில்லை.

அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் அபூ முஹம்மத் அப்துல்லாஹ் பின் அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்களிடம் ரிஷ்தீன் பின் குரைப் அவர்களைப் பற்றிக் கேட்டேன்: "(அறிவிப்பில்) அவர் வலிமையானவரா, அல்லது முஹம்மத் பின் குரைப் வலிமையானவரா?" அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் இருவரும் (தரத்தில்) மிகவும் நெருக்கமானவர்களே! என்னைப் பொறுத்தவரை ரிஷ்தீன் பின் குரைப் அவர்கள்தான் இருவரிலும் மேலானவர்."

அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் முஹம்மத் பின் இஸ்மாயீல் அவர்களிடம் இதைப் பற்றிக் கேட்டேன், அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஹம்மத் பின் குரைப் அவர்கள்தான் ரிஷ்தீன் பின் குரைப் அவர்களை விட மேலானவர்."

என்னைப் பொறுத்தவரை, அபூ முஹம்மத் அப்துல்லாஹ் பின் அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்கள் கூறியதே சரியான கருத்தாகும்: ரிஷ்தீன் பின் குரைப் அவர்களே மேலானவர் மற்றும் வயதில் மூத்தவர். அவர் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் காலத்தை அடைந்து, அவர்களைப் பார்த்துள்ளார். மேலும் அவர்கள் இருவரும் சகோதரர்கள் ஆவார்கள். அவர்கள் இருவரிடமும் முன்கர் (நிராகரிக்கத்தக்க) அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ النَّفْخِ فِي الشَّرَابِ

பானத்தில் ஊதுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1887

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَيُّوبَ، وَهُوَ ابْنُ حَبِيبٍ أَنَّهُ سَمِعَ أَبَا الْمُثَنَّى الْجُهَنِيَّ، يَذْكُرُ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ النَّفْخِ فِي الشُّرْبِ . فَقَالَ رَجُلٌ الْقَذَاةُ أَرَاهَا فِي الإِنَاءِ قَالَ " أَهْرِقْهَا " . قَالَ فَإِنِّي لاَ أَرْوَى مِنْ نَفَسٍ وَاحِدٍ قَالَ " فَأَبِنِ الْقَدَحَ إِذًا عَنْ فِيكَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஸயீத் அல் குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் பானத்தில் (நேரடியாக) ஊதுவதைத் தடை செய்தார்கள். ஒரு மனிதர், “பாத்திரத்தில் (விழுந்த) சிறு பொருளை நான் கண்டால் (என்ன செய்வது)?” என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், “அதை (கீழே) ஊற்றிவிடுவீராக” என்று கூறினார்கள். அம்மனிதர், “(ஒரே மூச்சில் குடித்து முடித்தால்) என் தாகம் தீருவதில்லை” என்றார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், “அப்படியானால், (மூச்சு விடுவதற்காக) கோப்பையை உங்கள் வாயிலிருந்து அகற்றிவிடுங்கள்” என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1888

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ الْجَزَرِيِّ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ يُتَنَفَّسَ فِي الإِنَاءِ أَوْ يُنْفَخَ فِيهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (உணவு அல்லது பானம் உள்ள) பாத்திரத்தினுள் மூச்சு விடுவதையும், அல்லது (அதனை குளிர்விப்பதற்காகவோ அல்லது வேறு காரணங்களுக்காகவோ) அதனுள் ஊதுவதையும் தடை விதித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ التَّنَفُّسِ فِي الإِنَاءِ

பாத்திரத்தினுள் மூச்சுவிடுவது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1889

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا شَرِبَ أَحَدُكُمْ فَلاَ يَتَنَفَّسْ فِي الإِنَاءِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அபீ கத்தாதா (ரழி) அவர்கள் தம் தந்தை அபூ கத்தாதா (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் குடிக்கும்போது, பாத்திரத்தினுள் மூச்சு விட வேண்டாம்." அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ اخْتِنَاثِ الأَسْقِيَةِ

தண்ணீர் பைகளின் வாய்களை மடக்குவதற்கான தடை குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1890

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، رِوَايَةً أَنَّهُ نَهَى عَنِ اخْتِنَاثِ الأَسْقِيَةِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ، وَابْنِ، عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தண்ணீர்ப் பைகளின் வாய்களை (அவற்றிலிருந்து நேரடியாகக் குடிக்கும்போது) மடித்துக் குடிப்பதைத் தடை செய்தார்கள்.

அவர் கூறினார்கள்:
இந்தத் தலைப்பில் ஜாபிர் (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1891

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنْ عِيسَى بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أُنَيْسٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَامَ إِلَى قِرْبَةٍ مُعَلَّقَةٍ فَخَنَثَهَا ثُمَّ شَرِبَ مِنْ فِيهَا . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سُلَيْمٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِصَحِيحٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ الْعُمَرِيُّ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ وَلاَ أَدْرِي سَمِعَ مِنْ عِيسَى أَمْ لاَ .

ஈஸா பின் அப்துல்லாஹ் பின் உனைஸ் அவர்கள் தமது தந்தை வழியாக அறிவித்தார்கள்:
அவரது தந்தை (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் தொங்கிக்கொண்டிருந்த ஒரு தண்ணீர்த் துருத்தியை நோக்கிச் சென்று, அதன் வாய்ப் பகுதியை (குடிக்க வசதியாக) வளைத்து, பிறகு அதிலிருந்து (நேரடியாக) அருந்தினார்கள் என்பதை நான் கண்டேன்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் உம்மு ஸுலைம் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் ஒரு செய்தி உள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) மேலும் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் ஸஹீஹ் (நம்பகமானது) ஆனது அல்ல. (இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரில் வரும்) அப்துல்லாஹ் பின் உமர் அல்-உமரி ஹதீஸ் அறிவிப்பதில் பலவீனமானவர். மேலும், அவர் ஈஸாவிடமிருந்து (நேரடியாக) கேட்டாரா இல்லையா என்று எனக்குத் தெரியாது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1892

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي عَمْرَةَ، عَنْ جَدَّتِهِ، كَبْشَةَ قَالَتْ دَخَلَ عَلَىَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَشَرِبَ مِنْ فِي

قِرْبَةٍ مُعَلَّقَةٍ قَائِمًا فَقُمْتُ إِلَى فِيهَا فَقَطَعْتُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَيَزِيدُ بْنُ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ هُوَ أَخُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ وَهُوَ أَقْدَمُ مِنْهُ مَوْتًا .

கப்ஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் வந்தார்கள். அவர்கள் நின்றுகொண்டே, தொங்கிக்கொண்டிருந்த ஒரு தோல் பையின் வாயிலிருந்து தண்ணீர் அருந்தினார்கள். ஆகவே, நான் அதன் வாய்ப் பகுதிக்குச் சென்று அதை வெட்டி (பாதுகாத்து) விட்டேன்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும். யஸீத் பின் யஸீத் பின் ஜாபிர் அவர்கள், அப்துர்-ரஹ்மான் பின் யஸீத் பின் ஜாபிரின் சகோதரர் ஆவார். அவர், இவருக்கு முன்பே இறந்துவிட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الأَيْمَنَ أَحَقُّ بِالشَّرَابِ

பானத்தில் வலப்புறம் இருப்பவருக்கே அதிக உரிமை உண்டு என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1893

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، قَالَ وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أُتِيَ بِلَبَنٍ قَدْ شِيبَ بِمَاءٍ وَعَنْ يَمِينِهِ أَعْرَابِيٌّ وَعَنْ يَسَارِهِ أَبُو بَكْرٍ فَشَرِبَ ثُمَّ أَعْطَى الأَعْرَابِيَّ وَقَالَ " الأَيْمَنَ فَالأَيْمَنَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَابْنِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு, தண்ணீர் கலக்கப்பட்ட பால் கொண்டுவரப்பட்டது. அவர்களின் வலதுபுறத்தில் ஒரு கிராமவாசியும், அவர்களின் இடதுபுறத்தில் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களும் இருந்தார்கள். எனவே அவர்கள் (அந்தப் பாலை) அருந்தினார்கள்; பிறகு (அவர்கள் அருந்திய பாத்திரத்தை) அந்தக் கிராமவாசிக்குக் கொடுத்து, 'வலதுபுறத்தவர், பின்னர் வலதுபுறத்தவர் (என்றே விநியோகிக்க வேண்டும்)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ أَنَّ سَاقِيَ الْقَوْمِ آخِرُهُمْ شُرْبًا

மக்களுக்கு தண்ணீர் வழங்குபவர் அவர்களில் கடைசியாக குடிப்பவர் என்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1894

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَبَاحٍ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ سَاقِي الْقَوْمِ آخِرُهُمْ شُرْبًا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபு கதாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்களுக்கு நீர் புகட்டுபவர் (அல்லது பரிமாறுபவர்) அவர்களில் கடைசியாக அருந்துபவராவார் (ஏனெனில், மற்றவர்கள் அருந்தி முடித்த பின்னரே அவர் அருந்த வேண்டும்)."

அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்தப் பொருள் குறித்து இப்னு அபி அவ்ஃபா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பு உள்ளது.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ أَيُّ الشَّرَابِ كَانَ أَحَبَّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

அல்லாஹ்வின் தூதருக்கு (ஸல்) மிகவும் விருப்பமான பானம் எது என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1895

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ أَحَبَّ الشَّرَابِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْحُلْوُ الْبَارِدُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ مِثْلَ هَذَا عَنْ مَعْمَرٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ وَالصَّحِيحُ مَا رُوِيَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் பிரியமான பானம்

இனிப்பான, குளிர்ச்சியான பானமாகும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இப்னு உயைனா அவர்கள் மஃமர் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் உர்வா அவர்களிடமிருந்தும், அவர் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்ததாக ஒன்றுக்கும் மேற்பட்ட அறிவிப்பாளர்கள் இதேபோன்று அறிவித்துள்ளனர். (எனினும்,) சரியானது என்னவென்றால், அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாக) முர்ஸல் அறிவிப்பாக அறிவித்ததாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1896

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، وَيُونُسُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ أَىُّ الشَّرَابِ أَطْيَبُ قَالَ الْحُلْوُ الْبَارِدُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَكَذَا رَوَى عَبْدُ الرَّزَّاقِ عَنْ مَعْمَرٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُيَيْنَةَ رَحِمَهُ اللَّهُ ‏.‏

அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது: 'பானங்களில் மிகச் சிறந்தது எது?' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இனிப்பான, குளிர்ச்சியான (பானம்).'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இவ்வாறே அப்துர்-ரஸ்ஸாக் அவர்கள் மஃமர் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் முர்ஸல் (அறிவிப்பாளர் தொடரில் நபித்தோழர் விடுபட்ட) வடிவத்தில் இதனை அறிவித்தார்கள். இது இப்னு உயைனா அவர்களின் அறிவிப்பை விட மிகவும் சரியானது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

27. كتاب البر والصلة عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

27. நற்பண்புகள் மற்றும் உறவினர்களுடன் நல்லுறவைப் பேணுதல் பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب مَا جَاءَ فِي بِرِّ الْوَالِدَيْنِ

பெற்றோருக்கு நன்மை செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1897

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، أَخْبَرَنَا بَهْزُ بْنُ حَكِيمٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ جَدِّي، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَبَرُّ قَالَ ‏"‏ أُمَّكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ ثُمَّ مَنْ قَالَ ‏"‏ أُمَّكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ ثُمَّ مَنْ قَالَ ‏"‏ أُمَّكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ ثُمَّ مَنْ قَالَ ‏"‏ ثُمَّ أَبَاكَ ثُمَّ الأَقْرَبَ فَالأَقْرَبَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَبَهْزُ بْنُ حَكِيمٍ هُوَ ابْنُ مُعَاوِيَةَ بْنِ حَيْدَةَ الْقُشَيْرِيُّ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ شُعْبَةُ فِي بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ وَهُوَ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَرَوَى عَنْهُ مَعْمَرٌ وَالثَّوْرِيُّ وَحَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ ‏.‏

பஹ்ஸ் பின் ஹகீம் தனது தந்தை வழியாக, தனது தாத்தா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

"நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! நான் நல்ல முறையில் நடந்து கொள்ள மிகவும் தகுதியானவர் யார்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'உனது தாய்' என்று கூறினார்கள். நான், 'பிறகு யார்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'உனது தாய்' என்று கூறினார்கள். நான், 'பிறகு யார்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'உனது தாய்' என்று கூறினார்கள். நான், 'பிறகு யார்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'பிறகு உனது தந்தை, பிறகு உனக்கு மிக நெருக்கமானவர், பின்னர் அதற்கடுத்து நெருக்கமானவர்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

பாடம் : அதைச் சார்ந்தது

1898

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنِ الْمَسْعُودِيِّ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ الْعَيْزَارِ، عَنْ أَبِي عَمْرٍو الشَّيْبَانِيِّ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَىُّ الأَعْمَالِ أَفْضَلُ قَالَ " الصَّلاَةُ لِمِيقَاتِهَا " . قُلْتُ ثُمَّ مَاذَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " بِرُّ الْوَالِدَيْنِ " . قُلْتُ ثُمَّ مَاذَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ " . ثُمَّ سَكَتَ عَنِّي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلَوِ اسْتَزَدْتُهُ لَزَادَنِي . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . رَوَاهُ الشَّيْبَانِيُّ وَشُعْبَةُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ الْعَيْزَارِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي عَمْرٍو الشَّيْبَانِيِّ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ . وَأَبُو عَمْرٍو الشَّيْبَانِيُّ اسْمُهُ سَعْدُ بْنُ إِيَاسٍ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! செயல்களில் மிகவும் சிறந்தது எது?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'தொழுகையை அதன் குறித்த நேரத்தில் (சரியான ஆரம்ப நேரத்தில்) நிறைவேற்றுவது' என்று கூறினார்கள். நான், 'அதற்குப் பிறகு எது, அல்லாஹ்வின் தூதரே?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'பெற்றோருக்கு நன்மை செய்வது' என்று கூறினார்கள். நான், 'அதற்குப் பிறகு எது, அல்லாஹ்வின் தூதரே?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஜிஹாத் செய்வது (அதாவது, அல்லாஹ்வின் மார்க்கத்தை நிலைநாட்டுவதற்காக மேற்கொள்ளப்படும் அனைத்து முயற்சிகளும்)' என்று கூறினார்கள். அதன் பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடமிருந்து அமைதியாகி விட்டார்கள் (மேலும் எதுவும் கூறவில்லை). நான் அவர்களிடம் இன்னும் கேட்டிருந்தால், அவர்கள் எனக்கு இன்னும் அதிகமாகக் கூறியிருப்பார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مِنَ الْفَضْلِ فِي رِضَا الْوَالِدَيْنِ

பெற்றோரை திருப்திப்படுத்துவதன் சிறப்பு பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1899

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ رِضَا الرَّبِّ فِي رِضَا

الْوَالِدِ وَسَخَطُ الرَّبِّ فِي سَخَطِ الْوَالِدِ .
حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَهَذَا أَصَحُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَكَذَا رَوَى أَصْحَابُ شُعْبَةَ عَنْ شُعْبَةَ عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو مَوْقُوفًا وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَفَعَهُ غَيْرَ خَالِدِ بْنِ الْحَارِثِ عَنْ شُعْبَةَ . وَخَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ ثِقَةٌ مَأْمُونٌ . قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ الْمُثَنَّى يَقُولُ مَا رَأَيْتُ بِالْبَصْرَةِ مِثْلَ خَالِدِ بْنِ الْحَارِثِ وَلاَ بِالْكُوفَةِ مِثْلَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ إِدْرِيسَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இறைவனின் திருப்தி தந்தையின் திருப்தியிலும், இறைவனின் கோபம் தந்தையின் கோபத்திலும் உள்ளது."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்கள்:) முஹம்மது பின் பஷ்ஷார் வழியாக, முஹம்மது பின் ஜஃபர், ஷுஃபா, யஃலா பின் அதா, அவரது தந்தை வழியாக, அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்ற அறிவிப்பு வந்துள்ளது. ஆனால், அது நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இணைக்கப்படவில்லை (மவ்கூஃப்). இந்த அறிவிப்பே மிகவும் சரியானதாகும்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: ஷுஃபா அவர்களின் தோழர்கள் யஃலா பின் அதா, அவரது தந்தை வழியாக, அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து மவ்கூஃப் ஆகவே (நபித்தோழரின் கூற்றாகவே) அறிவித்துள்ளனர். காலித் பின் அல்-ஹாரித் வழியாக ஷுஃபா அறிவித்ததைத் தவிர வேறு யாரும் இதை நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இணைத்து (மர்ஃபூஃவாக - நபிமொழியாக) அறிவித்ததாக எங்களுக்குத் தெரியவில்லை. காலித் பின் அல்-ஹாரித் நம்பகமானவர், நம்பிக்கைக்குரியவர். முஹம்மது பின் அல்-முத்தன்னா கூற நான் கேட்டிருக்கிறேன்: 'பஸ்ராவில் காலித் பின் அல்-ஹாரித் போன்றவரையும், கூஃபாவில் அப்துல்லாஹ் பின் இத்ரீஸ் போன்றவரையும் நான் கண்டதில்லை.' மேலும், இந்த அத்தியாயத்தில் அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

1900

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ الْهُجَيْمِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، أَنَّ رَجُلاً، أَتَاهُ فَقَالَ إِنَّ لِي امْرَأَةً وَإِنَّ أُمِّي تَأْمُرُنِي بِطَلاَقِهَا . قَالَ أَبُو الدَّرْدَاءِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ الْوَالِدُ أَوْسَطُ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ

فَإِنْ شِئْتَ فَأَضِعْ ذَلِكَ الْبَابَ أَوِ احْفَظْهُ . قَالَ وَقَالَ ابْنُ أَبِي عُمَرَ وَرُبَّمَا قَالَ سُفْيَانُ إِنَّ أُمِّي وَرُبَّمَا قَالَ أَبِي . وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ حَبِيبٍ .

அபூ தர்தா (ரழி) அவர்களிடம் ஒருவர் வந்து, "எனக்கு ஒரு மனைவி இருக்கிறார்; அவரை விவாகரத்து செய்யும்படி என் தாய் எனக்குக் கட்டளையிடுகிறார்" என்று கூறினார். அதற்கு அபூ தர்தா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டுள்ளேன்: 'பெற்றோர் (தாய் அல்லது தந்தை) சொர்க்கத்தின் நடு வாசலாவார். ஆகவே, நீ விரும்பினால் அந்த வாசலை வீணாக்கிக்கொள்; அல்லது அதைப் பேணிப் பாதுகாத்துக்கொள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي عُقُوقِ الْوَالِدَيْنِ

பெற்றோருக்கு மாறு செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1901

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، حَدَّثَنَا الْجُرَيْرِيُّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَلاَ أُحَدِّثُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكَبَائِرِ " . قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " الإِشْرَاكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ " . قَالَ وَجَلَسَ وَكَانَ مُتَّكِئًا فَقَالَ " وَشَهَادَةُ الزُّورِ أَوْ قَوْلُ الزُّورِ " . فَمَا زَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُهَا حَتَّى قُلْنَا لَيْتَهُ سَكَتَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو بَكْرَةَ اسْمُهُ نُفَيْعُ بْنُ الْحَارِثِ .

அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (ஒருமுறை), "பெரும் பாவங்களிலேயே மிகப் பெரிய பாவங்களைப் பற்றி நான் உங்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டாமா?" என்று கேட்டார்கள். நாங்கள், "ஆம்! அல்லாஹ்வின் தூதரே!" என்று கூறினோம். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வுக்கு இணை வைப்பதும், பெற்றோருக்கு மாறுசெய்வதும் (அதாவது, அவர்களுக்குக் கீழ்ப்படியாமல் இருப்பதும், அவர்களை அவமதிப்பதும்)" என்று கூறினார்கள். (அப்போது) சாய்ந்திருந்த அவர்கள் (திடீரென நிமிர்ந்து) அமர்ந்து, "மேலும், பொய் சாட்சியம் சொல்வதும் அல்லது பொய் பேசுவதுமாகும்" என்று கூறினார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதைத் திரும்பத் திரும்பக் கூறிக்கொண்டே இருந்தார்கள், (அவர்களின் வலியுறுத்தலின் தீவிரத்தைக்

கண்டு) 'அவர்கள் மௌனமாகியிருக்கக் கூடாதா!' என்று நாங்கள் (எங்களுக்குள்) சொல்லும் அளவிற்கு.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1902

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنِ ابْنِ الْهَادِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مِنَ الْكَبَائِرِ أَنْ يَشْتُمَ الرَّجُلُ وَالِدَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَهَلْ يَشْتُمُ الرَّجُلُ وَالِدَيْهِ قَالَ ‏"‏ نَعَمْ يَسُبُّ أَبَا الرَّجُلِ فَيَشْتُمُ أَبَاهُ وَيَشْتُمُ أُمَّهُ فَيَسُبُّ أُمَّهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஒரு மனிதன் தன் பெற்றோரை ஏசுவது பெரும் பாவங்களில் ஒன்றாகும்.” அதற்கு அவர்கள், “அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஒரு மனிதன் தன் பெற்றோரை (நேரடியாக) ஏசுவானா?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர் (ஸல்) அவர்கள், “ஆம். ஒருவன் (மற்றொரு) மனிதனின் தந்தையை ஏசுகிறான். அதனால் (பதிலுக்கு) அவன் இவனுடைய தந்தையை ஏசுகிறான். (அதேபோல) இவன் (மற்றொரு மனிதனின்) தாயை ஏசுகிறான். அதனால் (பதிலுக்கு) அவன் இவனுடைய தாயை ஏசுகிறான்” என்று பதிலளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِكْرَامِ صَدِيقِ الْوَالِدِ

தந்தையின் நண்பரைக் கௌரவிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1903

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ، أَخْبَرَنِي الْوَلِيدُ بْنُ أَبِي الْوَلِيدِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ إِنَّ أَبَرَّ الْبِرِّ أَنْ يَصِلَ الرَّجُلُ أَهْلَ وُدِّ أَبِيهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أَسِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا إِسْنَادٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ ابْنِ عُمَرَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக, நற்செயல்களில் மிகச் சிறந்தது, ஒரு மனிதன் தன்

தந்தையின் நேசத்திற்குரியவர்களுடன் (நண்பர்களுடன்) உறவைப் பேணுவதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي بِرِّ الْخَالَةِ

தாயின் சகோதரிக்கு நன்மை செய்வது பற்றி

1904

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ إِسْرَائِيلَ، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، وَهُوَ ابْنُ مَدُّويَهْ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، وَاللَّفْظُ، لِحَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيِّ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْخَالَةُ بِمَنْزِلَةِ الأُمِّ ‏.‏ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ طَوِيلَةٌ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-பராஃ பின் ஆசிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “தாயின் சகோதரி (அதாவது தாய்மாமி), தாயின் அந்தஸ்தில் உள்ளவர் ஆவார் (மரியாதை, அன்பு, பராமரிப்பு மற்றும் சில சட்டரீதியான விஷயங்களில் தாயைப் போன்றவர்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1904b

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوقَةَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ حَفْصٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَجُلاً، أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أَصَبْتُ ذَنْبًا عَظِيمًا فَهَلْ لِي مِنْ تَوْبَةٍ قَالَ ‏"‏ هَلْ لَكَ مِنْ أُمٍّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ لاَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ هَلْ لَكَ مِنْ خَالَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَبِرَّهَا ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَالْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுகிறது:

ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் ஒரு பெரும் பாவத்தைச் செய்துவிட்டேன். எனக்குப் பாவமன்னிப்பு உண்டா?" என்று கேட்டார்.

அதற்கு அவர்கள், "உனக்குத் தாய் இருக்கிறாரா?" என்று கேட்டார்கள்.

அந்த மனிதர், "இல்லை" என்றார்.

அதற்கு அவர்கள், "உனக்குத் தாயின் சகோதரி (மாமி/சித்தி) இருக்கிறாரா?" என்று கேட்டார்கள்.

அந்த மனிதர், "ஆம்" என்றார்.

அதற்கு அவர்கள், "அப்படியானால், அவருக்கு நன்மை செய்வீராக" என்று கூறினார்கள்.

1904c

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوقَةَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ حَفْصِ بْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي مُعَاوِيَةَ . وَأَبُو بَكْرِ بْنُ حَفْصٍ هُوَ ابْنُ عُمَرَ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ .

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர்) அபூபக்ர் பின் ஹஃப்ஸ் அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததும் இது போன்றதே, ஆனால் அவர்கள் அதில் "இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து" என்று குறிப்பிடவில்லை. இது அபூ முஆவியா அவர்களின் ஹதீஸை விட மிகவும் சரியானது. மேலும், அபூபக்ர் பின் ஹஃப்ஸ் என்பவர் உமர் பின் சஅத் பின் அபீ வக்காஸ் அவர்களின் பேரர் ஆவார்.

باب مَا جَاءَ فِي دَعْوَةِ الْوَالِدَيْنِ

பெற்றோரின் பிரார்த்தனை பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1905

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ هِشَامٍ الدَّسْتَوَائِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثُ دَعَوَاتٍ مُسْتَجَابَاتٌ لاَ شَكَّ فِيهِنَّ دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ وَدَعْوَةُ الْمُسَافِرِ وَدَعْوَةُ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى الْحَجَّاجُ الصَّوَّافُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ نَحْوَ حَدِيثِ

هِشَامٍ. وَأَبُو جَعْفَرٍ الَّذِي رَوَى عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ يُقَالُ لَهُ أَبُو جَعْفَرٍ الْمُؤَذِّنُ وَلاَ نَعْرِفُ اسْمَهُ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ غَيْرَ حَدِيثٍ.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மூன்று பிரார்த்தனைகள் ஏற்றுக்கொள்ளப்படுகின்றன; அவற்றில் எவ்வித சந்தேகமும் இல்லை: அநீதி இழைக்கப்பட்டவரின் பிரார்த்தனை, பயணியின் பிரார்த்தனை மற்றும் தன் பிள்ளைக்கு எதிராகத் தந்தையின் பிரார்த்தனை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حَقِّ الْوَالِدَيْنِ

பாடம்: பெற்றோரின் உரிமைகள் பற்றி வந்துள்ளவை

1906

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى، أَخْبَرَنَا جَرِيرٌ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ يَجْزِي وَلَدٌ وَالِدًا إِلاَّ أَنْ يَجِدَهُ مَمْلُوكًا فَيَشْتَرِيَهُ فَيُعْتِقَهُ ‏"‏‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ. وَقَدْ رَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ هَذَا الْحَدِيثَ.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு குழந்தை (மகன்) தன் பெற்றோரை (தந்தையை) ஈடு செய்ய முடியாது, அவர் (பெற்றோர்/தந்தை) அடிமையாக இருப்பதைக் கண்டு, அவரை (விலைக்கு) வாங்கி விடுதலை செய்தால் தவிர."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَطِيعَةِ الرَّحِمِ

உறவுகளைத் துண்டிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1907

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَسَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، قَالَ اشْتَكَى أَبُو الرَّدَّادِ اللَّيْثِيُّ فَعَادَهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ فَقَالَ خَيْرُهُمْ وَأَوْصَلُهُمْ مَا عَلِمْتُ أَبَا مُحَمَّدٍ ‏.‏ فَقَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ قَالَ اللَّهُ أَنَا اللَّهُ وَأَنَا الرَّحْمَنُ خَلَقْتُ الرَّحِمَ وَشَقَقْتُ لَهَا مِنَ اسْمِي فَمَنْ وَصَلَهَا وَصَلْتُهُ وَمَنْ قَطَعَهَا بَتَتُّهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ أَبِي أَوْفَى وَعَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سُفْيَانَ عَنِ الزُّهْرِيِّ حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَرَوَى مَعْمَرٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ رَدَّادٍ اللَّيْثِيِّ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَمَعْمَرٌ كَذَا يَقُولُ قَالَ مُحَمَّدٌ وَحَدِيثُ مَعْمَرٍ خَطَأٌ ‏.‏

அபூ ஸலமா அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அபூ அர்-ரத்தாத் அல்-லைதீ அவர்கள் சுகவீனமுற்றார்கள். எனவே, அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரலி) அவர்கள் அவரை நலம் விசாரிக்கச் சென்றார்கள். அப்போது அவர் (அபூ அர்-ரத்தாத்), 'எனக்குத் தெரிந்தவரை, இவர்களிலேயே சிறந்தவரும், உறவைப் பேணுபவரும் அபூ முஹம்மது (அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப்) அவர்கள்தான்' என்று கூறினார். அதற்கு அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டிருக்கிறேன்: "அல்லாஹ் கூறினான்: நானே அல்லாஹ், நானே அர்-ரஹ்மான். நான் 'ரஹிம்' (உறவை) படைத்தேன்; என் பெயரிலிருந்து அதற்கு ஒரு பெயரைப் பிரித்தெடுத்தேன். எனவே, யார் அதைச் சேர்த்து வாழ்கிறாரோ, அவருடன் நானும் (என் அருளால்) சேர்த்துக்கொள்வேன்; யார் அதைத் துண்டிக்கிறாரோ, அவரை நானும் (என் அருளிலிருந்து) துண்டித்து விடுவேன்."'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي صِلَةِ الرَّحِمِ

உறவுகளை பேணுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1908

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، حَدَّثَنَا بَشِيرٌ أَبُو إِسْمَاعِيلَ، وَفِطْرُ بْنُ خَلِيفَةَ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ لَيْسَ الْوَاصِلُ بِالْمُكَافِئِ

وَلَكِنَّ الْوَاصِلَ الَّذِي إِذَا انْقَطَعَتْ رَحِمُهُ وَصَلَهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَلْمَانَ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உறவைப் பேணுபவர் என்பவர், (தனக்கு நன்மை செய்தவர்களுக்கு) பதிலுக்குப் பதில் செய்பவர் அல்ல. மாறாக, (தனது) உறவு துண்டிக்கப்பட்டபோது அதை இணைப்பவரே (உண்மையான) உறவைப் பேணுபவர் ஆவார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1909

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَنَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، وَسَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَاطِعٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ابْنُ أَبِي عُمَرَ قَالَ سُفْيَانُ يَعْنِي قَاطِعَ رَحِمٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜுபைர் பின் முத்இம் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உறவுகளைத் துண்டிப்பவர் சுவனத்தில் நுழையமாட்டார்.'

இப்னு அபீ உமர் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'சுஃப்யான் (ரஹ்) அவர்கள், 'அதாவது இரத்த பந்த உறவுகளை (துண்டிப்பவர்)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حُبِّ الْوَلَدِ

குழந்தையின் மீதுள்ள அன்பு பற்றிக் கூறப்பட்டுள்ளவை

1910

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مَيْسَرَةَ، قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ أَبِي سُوَيْدٍ، يَقُولُ سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ عَبْدِ الْعَزِيزِ، يَقُولُ زَعَمَتِ الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ خَوْلَةُ بِنْتُ حَكِيمٍ قَالَتْ

خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ذَاتَ يَوْمٍ وَهُوَ مُحْتَضِنٌ أَحَدَ ابْنَىِ ابْنَتِهِ وَهُوَ يَقُولُ إِنَّكُمْ لَتُبَخِّلُونَ وَتُجَبِّنُونَ وَتُجَهِّلُونَ وَإِنَّكُمْ لَمِنْ رَيْحَانِ اللَّهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَالأَشْعَثِ بْنِ قَيْسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُيَيْنَةَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مَيْسَرَةَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِهِ . وَلاَ نَعْرِفُ لِعُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ سَمَاعًا مِنْ خَوْلَةَ .

உமர் பின் அப்துல் அஸீஸ் கூறினார்கள்:
"நல்லொழுக்கமுள்ள பெண்மணியான கவ்லா பின்த் ஹகீம் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஒரு நாள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தம்முடைய மகளின் மகன்களில் ஒருவரைத் தம் மார்போடு அணைத்தவாறு வெளியே வந்தார்கள். அவர்கள், "நிச்சயமாக நீங்கள் (குழந்தைகளே), (பெற்றோரை) கஞ்சர்களாகவும், கோழைகளாகவும், அறியாமையுள்ளவர்களாகவும் ஆக்குகிறீர்கள். மேலும் நிச்சயமாக நீங்கள் அல்லாஹ்வின் நறுமணங்களாக (அவனுடைய அருட்கொடைகளாக) இருக்கிறீர்கள்" என்று கூறிக் கொண்டிருந்தார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي رَحْمَةِ الْوَلَدِ

குழந்தைகளிடம் கருணை காட்டுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1911

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَسَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ أَبْصَرَ الأَقْرَعُ بْنُ حَابِسٍ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يُقَبِّلُ الْحَسَنَ قَالَ ابْنُ أَبِي عُمَرَ الْحُسَيْنَ أَوِ الْحَسَنَ فَقَالَ إِنَّ لِي مِنَ الْوَلَدِ عَشَرَةً مَا قَبَّلْتُ أَحَدًا مِنْهُمْ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّهُ مَنْ لاَ يَرْحَمُ لاَ يُرْحَمُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَعَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو سَلَمَةَ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்-அக்ரஃ பின் ஹாபிஸ் (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் (தமது பேரரான) அல்-ஹஸன் (ரழி) அவர்களை முத்தமிட்டுக் கொண்டிருப்பதை (ஒருமுறை) கண்டார். (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) இப்னு அபீ உமர் (ரஹ்) அவர்கள் (இங்கு) 'அல்-ஹுஸைன் (ரழி) அல்லது அல்-ஹஸன் (ரழி)

அவர்களை' (முத்தமிட்டுக் கொண்டிருந்தார்கள் என்று) கூறினார். அப்போது அல்-அக்ரஃ (ரழி) அவர்கள், "நிச்சயமாக எனக்கு பத்துப் பிள்ளைகள் இருக்கிறார்கள், அவர்களில் ஒருவரையும் நான் (இதுவரை) முத்தமிட்டதில்லை" என்று கூறினார்.
அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, யார் கருணை காட்டவில்லையோ, அவருக்கு கருணை காட்டப்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّفَقَةِ عَلَى الْبَنَاتِ وَالأَخَوَاتِ

மகள்கள் மற்றும் சகோதரிகள் மீது செலவு செய்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1912

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَكُونُ لأَحَدِكُمْ ثَلاَثُ بَنَاتٍ أَوْ ثَلاَثُ أَخَوَاتٍ فَيُحْسِنُ إِلَيْهِنَّ إِلاَّ دَخَلَ الْجَنَّةَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَأَنَسٍ وَجَابِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ اسْمُهُ سَعْدُ بْنُ مَالِكِ بْنِ سِنَانٍ وَسَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ هُوَ سَعْدُ بْنُ مَالِكِ بْنِ وُهَيْبٍ ‏.‏ وَقَدْ زَادُوا فِي هَذَا الإِسْنَادِ رَجُلاً ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் ஒருவருக்கு மூன்று மகள்கள் அல்லது மூன்று சகோதரிகள் இருந்து, அவர்களிடம் அவர் நல்ல முறையில் நடந்துகொண்டால் (அதாவது, அவர்களைப் பேணி, வளர்த்து, கல்வி அளித்து, திருமணம் செய்து வைத்து, அவர்களின் உரிமைகளை நிறைவேற்றினால்), அவர் சொர்க்கத்தில் நுழைவார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1913

حَدَّثَنَا الْعَلاَءُ بْنُ مَسْلَمَةَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمَجِيدِ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنِ ابْتُلِيَ بِشَىْءٍ مِنَ الْبَنَاتِ فَصَبَرَ عَلَيْهِنَّ كُنَّ لَهُ حِجَابًا مِنَ النَّارِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் பெண் பிள்ளைகள் விஷயத்தில் (அவர்களை வளர்ப்பதில் ஏற்படும் சிரமங்களால்) சோதிக்கப்பட்டு, அவர்களிடத்தில் பொறுமையாக இருக்கிறாரோ, அவர்கள் அவருக்கு நரக நெருப்பிலிருந்து ஒரு தடையாக இருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1914

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ وَزِيرٍ الْوَاسِطِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ، هُوَ الطَّنَافِسِيُّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ الرَّاسِبِيُّ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ عَالَ جَارِيَتَيْنِ دَخَلْتُ أَنَا وَهُوَ الْجَنَّةَ كَهَاتَيْنِ ‏.‏ وَأَشَارَ بِأُصْبُعَيْهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ غَيْرَ حَدِيثٍ بِهَذَا الإِسْنَادِ وَقَالَ عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَنَسٍ وَالصَّحِيحُ هُوَ عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَنَسٍ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் இரண்டு பெண் பிள்ளைகளை (சரியான முறையில்) வளர்த்து (பராமரித்து) வருகிறாரோ, அவரும் நானும் சுவர்க்கத்தில் இவ்விரண்டையும் போல (நெருக்கமாக) நுழைவோம்." மேலும், அவர்கள் தங்களின் இரண்டு விரல்களால் சைகை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1915

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي بَكْرِ بْنِ حَزْمٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ دَخَلَتِ امْرَأَةٌ مَعَهَا ابْنَتَانِ لَهَا فَسَأَلَتْ فَلَمْ تَجِدْ عِنْدِي شَيْئًا غَيْرَ تَمْرَةٍ فَأَعْطَيْتُهَا إِيَّاهَا فَقَسَمَتْهَا بَيْنَ ابْنَتَيْهَا وَلَمْ تَأْكُلْ مِنْهَا ثُمَّ قَامَتْ فَخَرَجَتْ فَدَخَلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَأَخْبَرْتُهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مَنِ ابْتُلِيَ بِشَيْءٍ مِنْ هَذِهِ الْبَنَاتِ كُنَّ لَهُ سِتْرًا مِنَ النَّارِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஒரு பெண் தனது இரண்டு மகள்களுடன் என்னிடம் வந்தாள். அவள் (உணவு) கேட்டாள், ஆனால் என்னிடம் ஒரு பேரீச்சம்பழத்தைத் தவிர வேறு எதுவும் இருக்கவில்லை. எனவே நான் அதை அவளுக்குக் கொடுத்தேன், அவள் அதிலிருந்து எதையும் உண்ணாமல், அதைத் தனது இரண்டு மகள்களுக்கும் பிரித்துக் கொடுத்தாள். பிறகு அவள் எழுந்து புறப்பட்டாள், அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் உள்ளே வந்தார்கள், நான் அவளைப் பற்றி அவர்களிடம் தெரிவித்தேன். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த மகள்களைக் கொண்டு எவரேனும் சோதிக்கப்பட்டு (அவர் அந்தச் சோதனையில் பொறுமையுடன் வெற்றி பெற்றால்), அம்மகள்கள் அவருக்கு நரக நெருப்பிலிருந்து ஒரு திரையாக இருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1916

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا ابْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ بَشِيرٍ، عَنْ سَعِيدٍ الأَعْشَى، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ كَانَ لَهُ ثَلاَثُ بَنَاتٍ أَوْ ثَلاَثُ أَخَوَاتٍ أَوِ ابْنَتَانِ أَوْ أُخْتَانِ فَأَحْسَنَ صُحْبَتَهُنَّ وَاتَّقَى اللَّهَ فِيهِنَّ فَلَهُ الْجَنَّةُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் ஒருவருக்கு மூன்று மகள்கள், அல்லது மூன்று சகோதரிகள், அல்லது இரண்டு மகள்கள், அல்லது இரண்டு சகோதரிகள் இருந்து, அவர் அவர்களுடன் நல்ல முறையில் நடந்துகொண்டு (அவர்களை சிறந்த முறையில் வளர்த்து), அவர்கள் விஷயத்தில் அல்லாஹ்வுக்கு அஞ்சுகிறாரோ, அவருக்கு சுவர்க்கம் உண்டு.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي رَحْمَةِ الْيَتِيمِ وَكَفَالَتِهِ

அனாதையிடம் கருணை காட்டுதல் மற்றும் அவரைப் பொறுப்பேற்றல் பற்றி வந்துள்ளவை

1917

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَعْقُوبَ الطَّالْقَانِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبِي يُحَدِّثُ، عَنْ حَنَشٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَبَضَ يَتِيمًا بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ إِلَى طَعَامِهِ وَشَرَابِهِ أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ الْبَتَّةَ إِلاَّ أَنْ يَعْمَلَ ذَنْبًا لاَ يُغْفَرُ لَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ مُرَّةَ الْفِهْرِيِّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَنَشٌ هُوَ حُسَيْنُ بْنُ قَيْسٍ وَهُوَ أَبُو عَلِيٍّ الرَّحَبِيُّ وَسُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ يَقُولُ حَنَشٌ وَهُوَ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் முஸ்லிம்களிலிருந்து ஓர் அனாதையை அரவணைத்து (அவரது பொறுப்பை ஏற்று), அவருக்கு உணவும் பானமும் அளிக்கிறாரோ, மன்னிக்கப்படாத ஒரு பாவத்தை அவர் செய்திருந்தாலன்றி, நிச்சயமாக அல்லாஹ் அவரைச் சொர்க்கத்தில் நுழையச் செய்வான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1918

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عِمْرَانَ أَبُو الْقَاسِمِ الْمَكِّيُّ الْقُرَشِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْجَنَّةِ كَهَاتَيْنِ ‏.‏ وَأَشَارَ بِأُصْبُعَيْهِ يَعْنِي السَّبَّابَةَ وَالْوُسْطَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

சஹ்ல் பின் சஅத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நானும் அநாதையின் காப்பாளரும் சொர்க்கத்தில் இவ்விரு விரல்களைப் போல இருப்போம்." மேலும், அவர்கள் தம்முடைய சுட்டுவிரலையும் நடுவிரலையும் சுட்டிக்காட்டினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي رَحْمَةِ الصِّبْيَانِ

சிறுவர்களிடம் கருணையுடன் நடந்துகொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1919

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَرْزُوقٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ وَاقِدٍ، عَنْ زَرْبِيٍّ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ جَاءَ شَيْخٌ يُرِيدُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأَبْطَأَ الْقَوْمُ عَنْهُ أَنْ يُوَسِّعُوا لَهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا وَيُوَقِّرْ كَبِيرَنَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي أُمَامَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَزَرْبِيٌّ لَهُ أَحَادِيثُ مَنَاكِيرُ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَغَيْرِهِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

ஒரு முதியவர் நபி (ஸல்) அவர்களை நாடி வந்தார். மக்கள் அவருக்கு இடமளிக்கத் தாமதம் காட்டினர். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நம்மில் சிறியவர்களுக்கு இரக்கம் காட்டாதவரும், நம்மில் பெரியவர்களுக்கு மரியாதை செலுத்தாதவரும் நம்மைச் சார்ந்தவர் அல்லர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1920

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا وَيَعْرِفْ شَرَفَ كَبِيرِنَا ‏"‏ ‏.‏
حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، نَحْوَهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ وَيَعْرِفْ حَقَّ كَبِيرِنَا ‏"‏ ‏.‏

நம்மில் சிறியவர்களுக்கு இரக்கம் காட்டாதவரும், நம்மில் பெரியோரின் கண்ணியத்தை (மரியாதையை) அறியாதவரும் நம்மைச் சார்ந்தவர் அல்லர் (நமது வழிமுறையைப் பின்பற்றுபவர் அல்லர்).

(மற்றோர் அறிவிப்பில்: "பெரியோரின் உரிமையை அறியாதவரும்" என்று இடம்பெற்றுள்ளது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1921

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا وَيُوَقِّرْ كَبِيرَنَا وَيَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَحَدِيثُ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ أَيْضًا . - قَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مَعْنَى قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لَيْسَ مِنَّا " . يَقُولُ لَيْسَ مِنْ سُنَّتِنَا يَقُولُ لَيْسَ مِنْ أَدَبِنَا . وَقَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ كَانَ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ يُنْكِرُ هَذَا التَّفْسِيرَ لَيْسَ مِنَّا يَقُولُ لَيْسَ مِثْلَنَا .

நம்முடைய சிறியவர்களுக்கு இரக்கம் காட்டாதவரும், நம்முடைய பெரியவர்களை மதிக்காதவரும், நன்மையை ஏவி, தீமையைத் தடுக்காதவரும் நம்மைச் சார்ந்தவர் அல்லர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي رَحْمَةِ الْمُسْلِمِينَ

பாடம்: முஸ்லிம்கள் மீது கருணை காட்டுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1922

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، حَدَّثَنَا قَيْسُ بْنُ أَبِي حَازِمٍ، حَدَّثَنَا جَرِيرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ لاَ يَرْحَمُ النَّاسَ لاَ يَرْحَمْهُ اللَّهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو .

ஜரீர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"யார் மக்களுக்குக் கருணை காட்டவில்லையோ, அவருக்கு அல்லாஹ் கருணை காட்டமாட்டான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1923

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، قَالَ كَتَبَ بِهِ إِلَىَّ مَنْصُورٌ وَقَرَأْتُهُ عَلَيْهِ سَمِعَ أَبَا عُثْمَانَ مَوْلَى الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا الْقَاسِمِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ لاَ تُنْزَعُ الرَّحْمَةُ إِلاَّ مِنْ شَقِيٍّ ‏ .‏ قَالَ وَأَبُو عُثْمَانَ الَّذِي رَوَى عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ لاَ يُعْرَفُ اسْمُهُ وَيُقَالُ هُوَ وَالِدُ مُوسَى بْنِ أَبِي عُثْمَانَ الَّذِي رَوَى عَنْهُ أَبُو الزِّنَادِ وَقَدْ رَوَى أَبُو الزِّنَادِ عَنْ مُوسَى بْنِ أَبِي عُثْمَانَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرَ حَدِيثٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

மஹ்மூத் இப்னு கைலான் எங்களிடம் அறிவித்தார், அபூ தாவூத் எங்களிடம் அறிவித்தார், ஷுஃபா எங்களிடம் அறிவித்தார், மன்சூர் எனக்கு இதை எழுதினார், நான் அதை அவரிடம் ஓதிக் காட்டினேன், அவர் முஃகீரா இப்னு ஷுஃபா அவர்களின் அடிமையான அபூ உஸ்மான் அவர்களிடமிருந்து கேட்டார், அவர் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (அறிவித்தார்), அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் அபுல் காஸிம் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'துர்பாக்கியசாலியைத் தவிர வேறு யாரிடமிருந்தும் கருணை நீக்கப்படுவதில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1924

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ أَبِي قَابُوسَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ ارْحَمُوا مَنْ فِي الأَرْضِ يَرْحَمْكُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ الرَّحِمُ شُجْنَةٌ مِنَ الرَّحْمَنِ فَمَنْ وَصَلَهَا وَصَلَهُ اللَّهُ وَمَنْ قَطَعَهَا قَطَعَهُ اللَّهُ ‏ .‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரக்கமுள்ளவர்களுக்கு அர்-ரஹ்மான் இரக்கம் காட்டுகிறான். பூமியில் உள்ளவர்கள் மீது நீங்கள் இரக்கம் காட்டுங்கள்; வானில் இருப்பவன் உங்கள் மீது இரக்கம் காட்டுவான். உறவு (ரஹிம்) என்பது அர்-ரஹ்மானின் (பெயரிலிருந்து உருவான) ஒரு கிளையாகும் (அதாவது, கருணையின் ஒரு பிணைப்பாகும்). எனவே, யார் அதை இணைக்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவரை

இணைத்துக்கொள்கிறான். யார் அதைத் துண்டிக்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவரைத் துண்டித்துவிடுகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي النَّصِيحَةِ

பாடம்: நஸீஹா (நல்லுரை) பற்றி வந்தவை

1925

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ بَايَعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى إِقَامِ الصَّلاَةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ وَالنُّصْحِ لِكُلِّ مُسْلِمٍ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜரீர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நான் தொழுகையை நிலைநிறுத்துவதாகவும், ஜகாத் கொடுப்பதாகவும், ஒவ்வொரு முஸ்லிமுக்கும் நன்மையை நாடுவதாகவும் (அல்லது நல்லுபதேசம் செய்வதாகவும்) நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடம் உறுதிமொழி அளித்தேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1926

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا صَفْوَانُ بْنُ عِيسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَجْلاَنَ، عَنِ الْقَعْقَاعِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الدِّينُ النَّصِيحَةُ ‏"‏ ‏.‏ ثَلاَثَ مِرَارٍ ‏.‏ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَنْ قَالَ ‏"‏ لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلأَئِمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَتَمِيمٍ الدَّارِيِّ وَجَرِيرٍ وَحَكِيمِ بْنِ أَبِي يَزِيدَ عَنْ أَبِيهِ وَثَوْبَانَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "மார்க்கம் என்பது நஸீஹா ஆகும் (அதாவது, உளத்தூய்மையுடன் நன்மையை நாடுதல், ஆலோசனை வழங்குதல், விசுவாசமாக இருத்தல்)" என்று மூன்று முறை கூறினார்கள். அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! யாருக்கு?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு

அவர் (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ்வுக்கும், அவனுடைய வேதத்திற்கும், முஸ்லிம்களின் தலைவர்களுக்கும் மற்றும் அவர்களின் பொதுமக்களுக்கும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي شَفَقَةِ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ

ஒரு முஸ்லிம் மற்றொரு முஸ்லிம் மீது காட்டும் இரக்கம் பற்றி வந்துள்ளவை

1927

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقُرَشِيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لاَ يَخُونُهُ وَلاَ يَكْذِبُهُ وَلاَ يَخْذُلُهُ كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ عِرْضُهُ وَمَالُهُ وَدَمُهُ التَّقْوَى هَا هُنَا بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْتَقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي أَيُّوبَ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஒரு முஸ்லிம் மற்றொரு முஸ்லிமின் சகோதரர் ஆவார் (சகோதரத்துவ உறவு கொண்டவர்). அவர் அவருக்கு மோசடி செய்யமாட்டார் (நம்பிக்கைத் துரோகம் செய்யமாட்டார்), அவரிடம் பொய் சொல்லமாட்டார், அவரைக் கைவிடவும் மாட்டார் (ஆதரவற்று விடமாட்டார், உதவி தேவைப்படும்போது). ஒரு முஸ்லிமின் கண்ணியம், அவரது செல்வம் மற்றும் அவரது இரத்தம் (ஆகிய அனைத்தும்) மற்றொரு முஸ்லிமுக்கு ஹராம் (மீறுவது தடுக்கப்பட்டவை) ஆகும். தக்வா (இறையச்சம்) இங்கு உள்ளது (நெஞ்சைச் சுட்டிக்காட்டி). ஒருவர் தனது முஸ்லிம் சகோதரரை இழிவாகக் கருதுவதே அவருக்குத் தீமையாகப் போதுமானதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1928

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ جَدِّهِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“ஒரு நம்பிக்கையாளர் மற்றொரு நம்பிக்கையாளருக்கு ஒரு கட்டிடத்தைப் போன்றவர் ஆவார். அதன் ஒரு பகுதி மற்றொன்றை வலுப்படுத்துகிறது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1929

حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ أَحَدَكُمْ مِرْآةُ أَخِيهِ فَإِنْ رَأَى بِهِ أَذًى فَلْيُمِطْهُ عَنْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَيَحْيَى بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ ضَعَّفَهُ شُعْبَةُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ .

நிச்சயமாக உங்களில் ஒவ்வொருவரும் தமது சகோதரரின் கண்ணாடி ஆவார். எனவே, அவரிடம் ஏதேனும் குறையையோ (அல்லது தீங்கு விளைவிக்கும் ஒன்றையோ) கண்டால், அதை அவரிடமிருந்து நீக்கிவிடட்டும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّتْرِ عَلَى الْمُسْلِمِ

முஸ்லிம்களின் குறைகளை மறைப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1930

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقُرَشِيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ حُدِّثْتُ عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ نَفَّسَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ الدُّنْيَا نَفَّسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ فِي الدُّنْيَا يَسَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَمَنْ سَتَرَ عَلَى مُسْلِمٍ فِي الدُّنْيَا سَتَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ

. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَى أَبُو عَوَانَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ حُدِّثْتُ عَنْ أَبِي صَالِحٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"எவர் ஒரு முஸ்லிமின் இவ்வுலகச் சிரமங்களில் இருந்து ஒரு சிரமத்தை நீக்குகிறாரோ, அல்லாஹ் அவருடைய மறுமை நாள் சிரமங்களில் இருந்து ஒரு சிரமத்தை நீக்குவான். மேலும், எவர் இவ்வுலகில் கஷ்டப்படுபவருக்கு (அல்லது சிரமத்தில் உள்ளவருக்கு) இலகுபடுத்துகிறாரோ, அல்லாஹ் அவருக்கு இவ்வுலகிலும் மறுமையிலும் இலகுபடுத்துவான். மேலும், எவர் இவ்வுலகில் ஒரு முஸ்லிமின் (குறையை அல்லது தவறை) மறைக்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவருடைய (குறைகளை அல்லது தவறுகளை) இவ்வுலகிலும் மறுமையிலும் மறைப்பான். மேலும், அடியான் தன் சகோதரனுக்கு உதவும் காலமெல்லாம் அல்லாஹ் அந்த அடியானுக்கு உதவியாக இருக்கிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الذَّبِّ عَنْ عِرْضِ الْمُسْلِمِ

முஸ்லிமின் கௌரவத்தைப் பாதுகாப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

1931

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ أَبِي بَكْرٍ النَّهْشَلِيِّ، عَنْ مَرْزُوقٍ أَبِي بَكْرٍ التَّيْمِيِّ، عَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ رَدَّ عَنْ عِرْضِ أَخِيهِ رَدَّ اللَّهُ عَنْ وَجْهِهِ النَّارَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபுத்தர்தா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

எவர் தனது சகோதரரின் கண்ணியத்தை (அவரது நற்பெயருக்கு களங்கம் ஏற்படும்போது) பாதுகாக்கிறாரோ, மறுமை நாளில் அல்லாஹ் அவரது முகத்தை நரக நெருப்பிலிருந்து பாதுகாப்பான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْهَجْرِ لِلْمُسْلِمِ

முஸ்லிம்களை புறக்கணிப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1932

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، حَدَّثَنَا الزُّهْرِيُّ، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَزِيدَ اللَّيْثِيِّ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الأَنْصَارِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلاَثٍ يَلْتَقِيَانِ فَيَصُدُّ هَذَا وَيَصُدُّ هَذَا وَخَيْرُهُمَا الَّذِي يَبْدَأُ بِالسَّلاَمِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَهِشَامِ بْنِ عَامِرٍ وَأَبِي هِنْدٍ الدَّارِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ அய்யூப் அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ஒரு முஸ்லிம் தன் சகோதரரை மூன்று (நாட்களுக்கு) மேல் வெறுத்து ஒதுக்குவது ஆகுமானதல்ல; இருவரும் நேருக்கு நேர் சந்திக்கும்போது, இவரும் முகத்தைத் திருப்பிக் கொள்கிறார், அவரும் முகத்தைத் திருப்பிக் கொள்கிறார். அவர்கள் இருவரில் சிறந்தவர், ஸலாமைக் கொண்டு ஆரம்பிப்பவரே ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مُوَاسَاةِ الأَخِ

சகோதரனுக்கு ஆறுதல் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1933

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا حُمَيْدٌ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ لَمَّا قَدِمَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ الْمَدِينَةَ آخَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بَيْنَهُ وَبَيْنَ سَعْدِ بْنِ الرَّبِيعِ فَقَالَ لَهُ هَلُمَّ أُقَاسِمْكَ مَالِي نِصْفَيْنِ وَلِي امْرَأَتَانِ فَأُطَلِّقُ إِحْدَاهُمَا فَإِذَا انْقَضَتْ عِدَّتُهَا فَتَزَوَّجْهَا ‏.‏ فَقَالَ بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ دُلُّونِي عَلَى السُّوقِ ‏.‏ فَدَلُّوهُ عَلَى السُّوقِ فَمَا رَجَعَ يَوْمَئِذٍ إِلاَّ وَمَعَهُ شَىْءٌ مِنْ أَقِطٍ وَسَمْنٍ قَدِ اسْتَفْضَلَهُ فَرَآهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

بَعْدَ ذَلِكَ وَعَلَيْهِ وَضَرٌ مِنْ صُفْرَةٍ فَقَالَ " مَهْيَمْ " . قَالَ تَزَوَّجْتُ امْرَأَةً مِنَ الأَنْصَارِ . قَالَ " فَمَا أَصْدَقْتَهَا " . قَالَ نَوَاةً . قَالَ حُمَيْدٌ أَوْ قَالَ وَزْنَ نَوَاةٍ مِنْ ذَهَبٍ . فَقَالَ " أَوْلِمْ وَلَوْ بِشَاةٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَزْنُ نَوَاةٍ مِنْ ذَهَبٍ وَزْنُ ثَلاَثَةِ دَرَاهِمَ وَثُلُثٍ . وَقَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ وَزْنُ نَوَاةٍ مِنْ ذَهَبٍ وَزْنُ خَمْسَةِ دَرَاهِمَ . سَمِعْتُ إِسْحَاقَ بْنَ مَنْصُورٍ يَذْكُرُ عَنْهُمَا هَذَا .

அனஸ் (ரழி) கூறினார்கள்:
அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அவ்ஃப் (ரழி) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கும் ஸஃது இப்னு அர்-ரபீஃ (ரழி) அவர்களுக்கும் இடையே சகோதரத்துவப் பிணைப்பை ஏற்படுத்தினார்கள்.
ஸஃது (ரழி) இவரிடம் (அப்துர் ரஹ்மானிடம்), "வாருங்கள், நான் என் செல்வத்தைப் பங்கிட்டு (அதில் பாதியை) உங்களுக்குத் தருகிறேன். மேலும் எனக்கு இரண்டு மனைவியர் உள்ளனர்; அவர்களில் ஒருவரை நான் விவாகரத்துச் செய்கிறேன். அவர் தனது இத்தா காலத்தை முடித்ததும் நீங்கள் அவரை மணந்துகொள்ளலாம்" என்று கூறினார்.
அதற்கு அப்துர் ரஹ்மான் (ரழி), "அல்லாஹ் உங்கள் குடும்பத்திலும் உங்கள் செல்வத்திலும் பரக்கத் (அருள்வளம்) செய்வானாக! சந்தை எங்கே இருக்கிறது என்று எனக்குக் காட்டுங்கள்" என்று கூறினார்.
அவர்கள் அவருக்குச் சந்தையைக் காட்டினார்கள். அவர் அன்று (வியாபாரத்தில்) லாபமாகப் பெற்ற பாலாடைக்கட்டி மற்றும் நெய்யுடன் மட்டுமே திரும்பினார்.
அதன் பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரைக் கண்டார்கள். அப்போது அவர் மீது மஞ்சள் நிற (வாசனைத் திரவியத்தின்) அடையாளம் இருந்தது.
ஆகவே நபி (ஸல்) அவர்கள், "என்ன விசேஷம்?" என்று கேட்டார்கள்.
அவர், "நான் அன்சாரிகளைச் சேர்ந்த ஒரு பெண்ணை மணந்துகொண்டேன்" என்று கூறினார்.
"அவருக்கு என்ன மஹ்ர் கொடுத்தீர்கள்?" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கேட்டார்கள்.
அவர், "ஒரு பேரீச்சங்கொட்டை (எடை)" என்று கூறினார். - (அறிவிப்பாளர்) ஹுமைத், "அல்லது 'ஒரு பேரீச்சங்கொட்டை எடையுள்ள தங்கம்' என்று கூறினார்" என்கிறார்.
அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஓர் ஆட்டைக் கொண்டாவது வலீமா (விருந்து) கொடுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْغِيبَةِ

பாடம்: புறம் பேசுதல் பற்றி வந்துள்ளவை

1934

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْغِيبَةُ قَالَ ‏"‏ ذِكْرُكَ أَخَاكَ بِمَا يَكْرَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ فِيهِ مَا أَقُولُ قَالَ ‏"‏ إِنْ كَانَ فِيهِ مَا تَقُولُ فَقَدِ اغْتَبْتَهُ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ مَا تَقُولُ فَقَدْ بَهَتَّهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَرْزَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: (ஒருமுறை) 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! புறம் பேசுதல் (அல்-கீபா) என்றால் என்ன?' என்று (நபித்தோழர்களால்) கேட்கப்பட்டது. (அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள்,) 'உன் சகோதரனைப் பற்றி, அவர் விரும்பாத விதத்தில் (அவரைப் பற்றி) நீ பேசுவதாகும்' என்று கூறினார்கள். (அப்போது ஒருவர்) 'நான் சொல்லும் விஷயம் அவரிடம் (உண்மையாகவே) இருந்தால், அதைப் பற்றித் தங்கள் கருத்து என்ன (என்று கூறினீர்கள்)?' என்று கேட்டார். (அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள்,) 'நீ சொல்லும் விஷயம் அவரிடம் (உண்மையாகவே) இருந்தால், நீ அவரைப் பற்றிப் புறம் பேசிவிட்டாய். அது அவரிடம் இல்லையென்றால், நீ அவரைப் பற்றி அவதூறு (பஹ்தான்) கூறிவிட்டாய்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَسَدِ

பொறாமை பற்றி வந்துள்ளவை

1935

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْجَبَّارِ بْنُ الْعَلاَءِ الْعَطَّارُ، وَسَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَقَاطَعُوا وَلاَ تَدَابَرُوا وَلاَ تَبَاغَضُوا وَلاَ تَحَاسَدُوا وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا وَلاَ يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلاَثٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَالزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவரோடொருவர் உறவுகளைத் துண்டித்துக் கொள்ளாதீர்கள்; ஒருவரையொருவர் புறக்கணிக்காதீர்கள் (ஒருவருக்கொருவர் முதுகு காட்டாதீர்கள்); ஒருவரையொருவர் வெறுக்காதீர்கள்; ஒருவர் மீது ஒருவர் பொறாமை கொள்ளாதீர்கள். அல்லாஹ்வின் அடியார்களே! சகோதரர்களாக ஆகிவிடுங்கள். ஒரு முஸ்லிம் தன் சகோதரரை மூன்று (நாட்களுக்கு) மேல் புறக்கணிப்பது ஆகுமானதல்ல."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1936

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، حَدَّثَنَا الزُّهْرِيُّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لاَ حَسَدَ إِلاَّ فِي اثْنَتَيْنِ رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالاً فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ آنَاءَ اللَّيْلِ وَآنَاءَ النَّهَارِ وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْقُرْآنَ فَهُوَ يَقُومُ بِهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَآنَاءَ النَّهَارِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்:
"இரண்டு விஷயங்களைத் தவிர (வேறெதிலும்) பொறாமை (அதாவது, ஒருவர் பெற்ற அருளைப் போன்று நாமும் பெற வேண்டும் என்ற நல்லெண்ணப் போட்டி) கொள்வது கூடாது: ஒரு மனிதருக்கு அல்லாஹ் செல்வத்தை வழங்க, அவர் அதனை இரவிலும் பகலிலும் (நல்வழியில்) செலவு செய்கிறார். மேலும் ஒரு மனிதருக்கு அல்லாஹ் குர்ஆனை வழங்க, அவர் அதைக் கொண்டு இரவிலும் பகலிலும் (தொழுகையிலும் ஓதுதலிலும்) செயல்படுகிறார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّبَاغُضِ

ஒருவருக்கொருவர் வெறுப்புக்கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1937

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ يَئِسَ أَنْ يَعْبُدَهُ الْمُصَلُّونَ وَلَكِنْ فِي التَّحْرِيشِ بَيْنَهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَسُلَيْمَانَ بْنِ عَمْرِو بْنِ الأَحْوَصِ عَنْ أَبِيهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَأَبُو سُفْيَانَ اسْمُهُ طَلْحَةُ بْنُ نَافِعٍ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக ஷைத்தான், தொழுகையாளிகள் தன்னை வணங்குவார்கள் என்பதில் நம்பிக்கை இழந்துவிட்டான். ஆனால், அவர்களுக்கிடையில் கலகம் மூட்டுவதில் (அவன் நம்பிக்கை கொண்டுள்ளான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي إِصْلاَحِ ذَاتِ الْبَيْنِ

உறவுகளைச் சீர்படுத்துதல் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

1938

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أُمِّهِ أُمِّ كُلْثُومٍ بِنْتِ عُقْبَةَ، قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ لَيْسَ بِالْكَاذِبِ مَنْ أَصْلَحَ بَيْنَ النَّاسِ فَقَالَ خَيْرًا أَوْ نَمَى خَيْرًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக உம்மு குல்தூம் பின்த் உக்பா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "மக்களுக்கு இடையில் சமாதானத்தை ஏற்படுத்துபவர் பொய்யர் அல்லர். அவர் நல்லதைக் கூறுகிறார், அல்லது நல்லதை எடுத்துரைக்கிறார் (அல்லது சமாதானத்திற்காக நல்லதை மிகைப்படுத்திக் கூறுகிறார்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1939

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ السَّرِيِّ، وَأَبُو أَحْمَدَ قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُثْمَانَ بْنِ خُثَيْمٍ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ يَحِلُّ الْكَذِبُ إِلاَّ فِي ثَلاَثٍ يُحَدِّثُ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ لِيُرْضِيَهَا وَالْكَذِبُ فِي الْحَرْبِ وَالْكَذِبُ لِيُصْلِحَ بَيْنَ النَّاسِ " . وَقَالَ مَحْمُودٌ فِي حَدِيثِهِ " لاَ يَصْلُحُ الْكَذِبُ إِلاَّ فِي ثَلاَثٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَسْمَاءَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ خُثَيْمٍ . وَرَوَى دَاوُدُ بْنُ أَبِي هِنْدٍ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَسْمَاءَ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ أَبُو كُرَيْبٍ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي زَائِدَةَ عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ .

அஸ்மா பின்த் யஸீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'மூன்று சந்தர்ப்பங்களைத் தவிர பொய் சொல்வது ஆகுமானதல்ல: ஒரு கணவன் தன் மனைவியை மகிழ்விப்பதற்காக அவளிடம் பேசுவது (அவளது மனதை குளிர்விப்பதற்காக சில விஷயங்களை மிகைப்படுத்தி அல்லது குறைத்துச் சொல்வது), போரின் போது (எதிரிகளை ஏமாற்றுவதற்காக) பொய் சொல்வது, மற்றும் மக்களிடையே சமாதானத்தை ஏற்படுத்துவதற்காகப் பொய் சொல்வது (அவர்களுக்கிடையே நல்லெண்ணத்தை வளர்ப்பதற்காக சில விஷயங்களை மாற்றிச் சொல்வது).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخِيَانَةِ وَالْغِشِّ

துரோகம் மற்றும் மோசடி பற்றி வந்துள்ளவை

1940

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى بْنِ حَبَّانَ، عَنْ لُؤْلُؤَةَ، عَنْ أَبِي صِرْمَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ ضَارَّ ضَارَّ اللَّهُ بِهِ وَمَنْ شَاقَّ شَاقَّ اللَّهُ عَلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ .

அபூ சிர்மா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
"எவர் (மற்றவர்களுக்கு) தீங்கு விளைவிக்கிறாரோ, அவருக்கு அல்லாஹ் (பதிலுக்கு) தீங்கு விளைவிப்பான். மேலும், எவர் (மற்றவர்களுக்கு) சிரமத்தை ஏற்படுத்துகிறாரோ, அவருக்கு அல்லாஹ் சிரமத்தை ஏற்படுத்துவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1941

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ الْحُبَابِ الْعُكْلِيُّ، حَدَّثَنِي أَبُو سَلَمَةَ الْكِنْدِيُّ، حَدَّثَنَا فَرْقَدٌ السَّبَخِيُّ، عَنْ مُرَّةَ بْنِ شَرَاحِيلَ الْهَمْدَانِيِّ، وَهُوَ الطَّيِّبُ - عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَلْعُونٌ مَنْ ضَارَّ مُؤْمِنًا أَوْ مَكَرَ بِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

அபூபக்ர் அஸ்-ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முஃமினுக்குத் தீங்கிழைப்பவரும், அல்லது அவருக்கு எதிராகச் சதி செய்பவரும் சபிக்கப்பட்டவர் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حَقِّ الْجِوَارِ

பாடம்: அண்டை வீட்டாரின் உரிமைகள் குறித்து வந்துள்ளவை

1942

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي بَكْرٍ، هُوَ ابْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ - عَنْ عَمْرَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِينِي بِالْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُوَرِّثُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஜிப்ரீல் (அலைஹிஸ்ஸலாம்) அண்டை வீட்டார் குறித்து எனக்கு தொடர்ந்து உபதேசம் செய்து கொண்டே இருந்தார். எந்த அளவிற்கென்றால், அண்டை வீட்டாரையும் (சொத்தில்) வாரிசாக்கி விடுவாரோ என்று நான் எண்ணினேன் (அதாவது, அண்டை வீட்டாருக்கும் சொத்தில் பங்கு உண்டு என்று சட்டம் வந்துவிடுமோ என்று).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1943

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ شَابُورَ، وَبَشِيرٍ أَبِي إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مُجَاهِدٍ، أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو، ذُبِحَتْ لَهُ شَاةٌ فِي أَهْلِهِ فَلَمَّا جَاءَ قَالَ أَهْدَيْتُمْ لِجَارِنَا الْيَهُودِيِّ أَهْدَيْتُمْ لِجَارِنَا الْيَهُودِيِّ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِينِي بِالْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُوَرِّثُهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَالْمِقْدَادِ بْنِ الأَسْوَدِ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَأَبِي شُرَيْحٍ وَأَبِي أُمَامَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ مُجَاهِدٍ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَيْضًا ‏.‏

முஜாஹித் அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் (ரழி) அவர்களுக்காக அவர்களின் குடும்பத்தில் ஓர் ஆடு அறுக்கப்பட்டது. அவர் வந்தபோது, (தம் குடும்பத்தாரிடம்) 'நமது அண்டை வீட்டாரான யூதருக்கு அன்பளிப்புச் செய்தீர்களா? நமது அண்டை வீட்டாரான யூதருக்கு அன்பளிப்புச் செய்தீர்களா? (ஏனெனில்,) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் அண்டை வீட்டார் குறித்து எனக்கு (தொடர்ந்து) வலியுறுத்தி அறிவுரை கூறிக்கொண்டே இருந்தார்கள்; எந்தளவுக்கென்றால், அவர் அண்டை வீட்டாரை (சொத்தில்) வாரிசாக்கிவிடுவாரோ என்று நான் எண்ணினேன்" என்று கூறுவதை நான் செவியுற்றேன்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1944

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ حَيْوَةَ بْنِ شُرَيْحٍ، عَنْ شُرَحْبِيلَ بْنِ شَرِيكٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ خَيْرُ الأَصْحَابِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرُهُمْ لِصَاحِبِهِ وَخَيْرُ الْجِيرَانِ عِنْدَ اللَّهِ خَيْرُهُمْ لِجَارِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ

.

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்விடம் தோழர்களில் சிறந்தவர், தம் தோழரிடம் சிறந்தவரே ஆவார். மேலும், அல்லாஹ்விடம் அண்டை வீட்டாரில் சிறந்தவர், தம் அண்டை வீட்டாரிடம் சிறந்தவரே ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِحْسَانِ إِلَى الْخَدَمِ

பாடம்: வேலையாட்களிடம் நன்முறையில் நடந்துகொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1945

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ وَاصِلٍ، عَنِ الْمَعْرُورِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِخْوَانُكُمْ جَعَلَهُمُ اللَّهُ فِتْيَةً تَحْتَ أَيْدِيكُمْ فَمَنْ كَانَ أَخُوهُ تَحْتَ يَدِهِ فَلْيُطْعِمْهُ مِنْ طَعَامِهِ وَلْيُلْبِسْهُ مِنْ لِبَاسِهِ وَلاَ يُكَلِّفْهُ مَا يَغْلِبُهُ فَإِنْ كَلَّفَهُ مَا يَغْلِبُهُ فَلْيُعِنْهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ் உங்கள் சகோதரர்களில் சிலரை உங்கள் பொறுப்பின் கீழ் (பணியாளர்களாக அல்லது) அடிமைகளாக ஆக்கியுள்ளான். எனவே, எவருடைய பொறுப்பின் கீழ் அவருடைய சகோதரர் இருக்கிறாரோ, அவர் தாம் உண்ணும் உணவிலிருந்து அவருக்கும் உண்ணக் கொடுக்கட்டும், மேலும் தாம் அணியும் உடையிலிருந்து அவருக்கும் உடுத்தக் கொடுக்கட்டும். மேலும், அவரால் தாங்க முடியாத ஒரு வேலையை அவருக்குக் கொடுக்காதீர்கள், ஒருவேளை அவரால் தாங்க முடியாத ஒரு வேலையை அவருக்குக் கொடுத்தால், அப்போது அவருக்கு அதில் உதவுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1946

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ فَرْقَدٍ السَّبَخِيِّ، عَنْ مُرَّةَ الطَّيِّبِ، عَنْ أَبِي بَكْرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ سَيِّئُ الْمَلَكَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ تَكَلَّمَ أَيُّوبُ السَّخْتِيَانِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ فِي فَرْقَدٍ السَّبَخِيِّ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

தனது அடிமைகளை (மற்றும் தனக்குக் கீழ்ப்பட்டவர்களை) மோசமாக நடத்துபவர் சொர்க்கத்தில் நுழைய மாட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب النَّهْىِ عَنْ ضَرْبِ الْخَدَمِ، وَشَتْمِهِمْ

பணியாளர்களை அடிப்பதற்கும், அவர்களை ஏசுவதற்கும் உள்ள தடை

1947

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ غَزْوَانَ، عَنِ ابْنِ أَبِي نُعْمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ أَبُو الْقَاسِمِ صلى الله عليه وسلم نَبِيُّ التَّوْبَةِ مَنْ قَذَفَ مَمْلُوكَهُ بَرِيئًا مِمَّا قَالَ لَهُ أَقَامَ عَلَيْهِ الْحَدَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ كَمَا قَالَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَابْنُ أَبِي نُعْمٍ هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي نُعْمٍ الْبَجَلِيُّ يُكْنَى أَبَا الْحَكَمِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ سُوَيْدِ بْنِ مُقَرِّنٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அபுல் காசிம் (ஸல்) அவர்கள், தவ்பாவின் நபி (பாவமன்னிப்புக்கு வழிகாட்டும் நபி) கூறினார்கள்: 'யாரேனும் தன் அடிமையின் மீது விபச்சார அவதூறு கூறினால், அவர் கூறியதிலிருந்து அந்த அடிமை நிரபராதியாக இருந்தால், மறுமை நாளில் அவர் மீது ஹத் தண்டனை நிறைவேற்றப்படும்; அவர் கூறியது போன்று அந்த அடிமை இருந்தாலே தவிர.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1948

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا مُؤَمَّلٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيِّ، قَالَ كُنْتُ أَضْرِبُ مَمْلُوكًا لِي فَسَمِعْتُ قَائِلاً مِنْ خَلْفِي يَقُولُ " اعْلَمْ أَبَا مَسْعُودٍ اعْلَمْ أَبَا مَسْعُودٍ " . فَالْتَفَتُّ فَإِذَا أَنَا بِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " لَلَّهُ أَقْدَرُ عَلَيْكَ مِنْكَ عَلَيْهِ " . قَالَ أَبُو مَسْعُودٍ فَمَا ضَرَبْتُ مَمْلُوكًا لِي بَعْدَ ذَلِكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَإِبْرَاهِيمُ التَّيْمِيُّ هُوَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَزِيدَ بْنِ شَرِيكٍ .

அபூ மஸ்ஊத் அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் எனது அடிமை ஒருவரை அடித்துக் கொண்டிருந்தேன். அப்போது எனக்குப் பின்னாலிருந்து, 'அபூ மஸ்ஊதே! அறிந்துகொள்! அபூ மஸ்ஊதே! அறிந்துகொள்!' என்று ஒருவர் கூறுவதைக் கேட்டேன். நான் திரும்பிப் பார்த்தேன். அங்கே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இருந்தார்கள். அவர்கள், 'நீ இந்த அடிமையின் மீது கொண்டிருக்கும் சக்தியை விட, அல்லாஹ் உன் மீது அதிக சக்தி கொண்டிருக்கிறான்' என்று கூறினார்கள்." அபூ மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதற்குப் பிறகு நான் எனது எந்த அடிமையையும் அடித்ததில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْعَفْوِ عَنِ الْخَادِمِ

பணியாளரை மன்னிப்பது குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1949

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ أَبِي هَانِئٍ الْخَوْلاَنِيِّ، عَنْ عَبَّاسٍ الْحَجْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَمْ أَعْفُو عَنِ الْخَادِمِ فَصَمَتَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَمْ أَعْفُو عَنِ الْخَادِمِ فَقَالَ " كُلَّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَاهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ عَنْ أَبِي هَانِئٍ الْخَوْلاَنِيِّ نَحْوًا مِنْ هَذَا . وَالْعَبَّاسُ هُوَ ابْنُ جُلَيْدٍ الْحَجْرِيُّ الْمِصْرِيُّ . حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ أَبِي هَانِئٍ الْخَوْلاَنِيِّ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ وَهْبٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ وَقَالَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . .

அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! பணியாளரை எத்தனை முறை மன்னிக்க வேண்டும்?' என்று கேட்டார். நபி (ஸல்) அவர்கள் மௌனமாக இருந்தார்கள். பிறகு அவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! பணியாளரை எத்தனை முறை மன்னிக்க வேண்டும்?' என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஒவ்வொரு நாளும் எழுபது முறை (அதாவது, மிக அதிகமாக, தொடர்ச்சியாக மன்னிக்க வேண்டும்).'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَدَبِ الْخَادِمِ

பணியாளரின் ஒழுக்கம் பற்றி வந்துள்ளவை

1950

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي هَارُونَ الْعَبْدِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا ضَرَبَ أَحَدُكُمْ خَادِمَهُ فَذَكَرَ اللَّهَ فَارْفَعُوا أَيْدِيَكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو هَارُونَ الْعَبْدِيُّ اسْمُهُ عُمَارَةُ بْنُ جُوَيْنٍ ‏.‏ قَالَ قَالَ أَبُو بَكْرٍ الْعَطَّارُ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ ضَعَّفَ شُعْبَةُ أَبَا هَارُونَ الْعَبْدِيَّ ‏.‏ قَالَ يَحْيَى وَمَا زَالَ ابْنُ عَوْنٍ يَرْوِي عَنْ أَبِي هَارُونَ حَتَّى مَاتَ ‏.‏

உங்களில் ஒருவர் தமது ஊழியரை அடிக்கும்போது, அவர் (அந்த ஊழியர்) அல்லாஹ்வை நினைவுகூர்ந்தால், உங்கள் கைகளை (அடிப்பதை விட்டும்) விலக்கிக் கொள்ளுங்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَدَبِ الْوَلَدِ

பிள்ளையின் ஒழுக்கம் பற்றி வந்துள்ளவை

1951

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ يَعْلَى، عَنْ نَاصِحٍ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏لأَنْ يُؤَدِّبَ الرَّجُلُ وَلَدَهُ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يَتَصَدَّقَ بِصَاعٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَنَاصِحٌ هُوَ ابْنُ الْعَلاَءِ كُوفِيٌّ لَيْسَ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ بِالْقَوِيِّ وَلاَ يُعْرَفُ هَذَا الْحَدِيثُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَنَاصِحٌ شَيْخٌ آخَرُ بَصْرِيٌّ يَرْوِي عَنْ عَمَّارِ بْنِ أَبِي عَمَّارٍ وَغَيْرِهِ هُوَ أَثْبَتُ مِنْ هَذَا ‏.‏

ஜாபிர் பின் சமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவர் தம் பிள்ளைக்கு (நல்லொழுக்கம்) கற்பிப்பது, ஒரு ஸாஃ (அளவு தானியத்தை) தர்மம் செய்வதை விட அவருக்குச் சிறந்தது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1952

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا عَامِرُ بْنُ أَبِي عَامِرٍ الْخَزَّازُ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ بْنُ مُوسَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نَحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَامِرِ بْنِ أَبِي عَامِرٍ الْخَزَّازِ وَهُوَ عَامِرُ بْنُ صَالِحِ بْنِ رُسْتُمَ الْخَزَّازُ وَأَيُّوبُ بْنُ مُوسَى هُوَ ابْنُ عَمْرِو بْنِ سَعِيدِ بْنِ الْعَاصِي ‏.‏ وَهَذَا عِنْدِي حَدِيثٌ مُرْسَلٌ ‏.‏

அய்யூப் பின் மூஸா அவர்கள், தனது தந்தை மற்றும் பாட்டனார் வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஒரு தந்தை தனது பிள்ளைக்கு அளிக்கும் எந்தவொரு அன்பளிப்பிலும் (அல்லது கொடையிலும்), நல்லொழுக்கத்தை விடச் சிறந்த அன்பளிப்பு வேறெதுவும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَبُولِ الْهَدِيَّةِ وَالْمُكَافَأَةِ عَلَيْهَا

அன்பளிப்பை ஏற்றுக்கொள்வது மற்றும் அதற்குக் கைமாறு செய்வது பற்றி

வந்துள்ளவை

1953

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَكْثَمَ، وَعَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقْبَلُ الْهَدِيَّةَ وَيُثِيبُ عَلَيْهَا . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عِيسَى بْنِ يُونُسَ عَنْ هِشَامٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நபி (ஸல்) அவர்கள் அன்பளிப்புகளை ஏற்றுக்கொள்வார்கள்; அதற்குப் பதிலாக (அவர்களும்) அன்பளிப்பு வழங்குவார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الشُّكْرِ لِمَنْ أَحْسَنَ إِلَيْكَ

உங்களுக்கு உபகாரம் செய்தவருக்கு நன்றி செலுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

1954

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، حَدَّثَنَا الرَّبِيعُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ لاَ يَشْكُرِ النَّاسَ لاَ يَشْكُرِ اللَّهَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அறிவித்தார்கள்:

"எவர் மக்களுக்கு நன்றி செலுத்தவில்லையோ, அவர் அல்லாஹ்வுக்கு நன்றி செலுத்துவதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1955

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، ح وَحَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الرُّؤَاسِيُّ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ لَمْ يَشْكُرِ النَّاسَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَالأَشْعَثِ بْنِ قَيْسٍ وَالنُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் மக்களுக்கு நன்றி செலுத்தவில்லையோ, அவர் அல்லாஹ்வுக்கு நன்றி செலுத்துவதில்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صَنَائِعِ الْمَعْرُوفِ

பாடம்: நற்செயல்கள் (மஃரூஃப்) செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1956

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ الْعَظِيمِ الْعَنْبَرِيُّ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْجُرَشِيُّ الْيَمَامِيُّ، حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو زُمَيْلٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ وَأَمْرُكَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيُكَ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ وَإِرْشَادُكَ الرَّجُلَ فِي أَرْضِ الضَّلاَلِ لَكَ صَدَقَةٌ وَبَصَرُكَ لِلرَّجُلِ الرَّدِيءِ الْبَصَرِ لَكَ صَدَقَةٌ وَإِمَاطَتُكَ الْحَجَرَ وَالشَّوْكَةَ وَالْعَظْمَ عَنِ الطَّرِيقِ لَكَ صَدَقَةٌ وَإِفْرَاغُكَ مِنْ دَلْوِكَ فِي دَلْوِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَجَابِرٍ وَحُذَيْفَةَ وَعَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأَبُو زُمَيْلٍ اسْمُهُ سِمَاكُ بْنُ الْوَلِيدِ الْحَنَفِيُّ ‏.‏

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"உங்கள் சகோதரரின் முகத்தைப் பார்த்து நீங்கள் புன்னகைப்பது உங்களுக்கு ஒரு தர்மமாகும்; நன்மையை ஏவுவதும் தீமையைத் தடுப்பதும் ஒரு தர்மமாகும்; வழி தவறிய ஒரு மனிதருக்கு (அவர் தொலைந்து போன இடத்தில்) நீங்கள் வழிகாட்டுவது உங்களுக்கு ஒரு தர்மமாகும்; பார்வை

குறைபாடுள்ள ஒரு மனிதருக்கு உங்கள் பார்வை (அதாவது, அவருக்கு வழிகாட்டி உதவுவது) உங்களுக்கு ஒரு தர்மமாகும்; பாதையிலிருந்து ஒரு கல், ஒரு முள் அல்லது ஒரு எலும்பை அகற்றுவது உங்களுக்கு ஒரு தர்மமாகும்; உங்கள் வாளியிலிருந்து உங்கள் சகோதரரின் வாளியில் (நீர்) ஊற்றுவது உங்களுக்கு ஒரு தர்மமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمِنْحَةِ

பாடம்: மின்ஹா (பரிசு கொடுத்தல்) பற்றி வந்துள்ளவை

1957

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يُوسُفَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ مُصَرِّفٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَوْسَجَةَ، يَقُولُ سَمِعْتُ الْبَرَاءَ بْنَ عَازِبٍ، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ مَنْ مَنَحَ مَنِيحَةَ لَبَنٍ أَوْ وَرِقٍ أَوْ هَدَى زُقَاقًا كَانَ لَهُ مِثْلُ عِتْقِ رَقَبَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ مُصَرِّفٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى مَنْصُورُ بْنُ الْمُعْتَمِرِ وَشُعْبَةُ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ مُصَرِّفٍ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ ‏.‏ وَمَعْنَى قَوْلِهِ ‏"‏ مَنْ مَنَحَ مَنِيحَةَ وَرِقٍ ‏"‏ ‏.‏ إِنَّمَا يَعْنِي بِهِ قَرْضَ الدَّرَاهِمِ قَوْلُهُ ‏"‏ أَوْ هَدَى زُقَاقًا ‏"‏ ‏.‏ يَعْنِي بِهِ هِدَايَةَ الطَّرِيقِ ‏.‏

அல்-பரா பின் ஆசிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் பால் தரும் பிராணியை (தற்காலிகமாகப் பயன்படுத்த) வழங்குகிறாரோ, அல்லது (வெள்ளிக் காசுகளைக்) கடனாகக் கொடுக்கிறாரோ, அல்லது (குறுகிய) பாதையில் வழிகாட்டுகிறாரோ, அவருக்கு ஓர் அடிமையை விடுதலை செய்ததற்குச் சமமான நற்கூலி கிடைக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِمَاطَةِ الأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ

சாலையிலிருந்து தீங்கை அகற்றுவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1958

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ سُمَيٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ بَيْنَمَا رَجُلٌ يَمْشِي فِي طَرِيقٍ إِذْ وَجَدَ غُصْنَ شَوْكٍ فَأَخَّرَهُ فَشَكَرَ اللَّهُ لَهُ فَغَفَرَ لَهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَرْزَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي ذَرٍّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஒரு மனிதன் சாலையில் நடந்து கொண்டிருந்தபோது, ஒரு முள் கிளையைக் கண்டான். அதை அவன் அப்புறப்படுத்தினான். அல்லாஹ் அவனுடைய செயலைப் பாராட்டி, அவனை மன்னித்தான்."
(இதே கருத்தில் அபூ பர்ஸா, இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் அபூ தர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் இந்த ஹதீஸை 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' என்று தரப்படுத்தியுள்ளார்கள்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْمَجَالِسَ أَمَانَةٌ

சபைகள் அமானிதமாகும் என்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1959

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَطَاءٍ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ جَابِرِ بْنِ عَتِيكٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا حَدَّثَ الرَّجُلُ الْحَدِيثَ ثُمَّ الْتَفَتَ فَهِيَ أَمَانَةٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَإِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதர் ஒரு செய்தியைக் கூறும்போது, அவர் தம்மைச் சுற்றிப் பார்த்தால் (அதாவது, அது இரகசியமாக இருக்க வேண்டும் என்று அவர் விரும்பினால்), அது ஓர் அமானிதம் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي السَّخَاءِ

பாடம்: தாராள மனப்பான்மை பற்றிக் கூறப்பட்டவை

1960

حَدَّثَنَا أَبُو الْخَطَّابِ، زِيَادُ بْنُ يَحْيَى الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ وَرْدَانَ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ، قَالَتْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهُ لَيْسَ لِي مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ مَا أَدْخَلَ عَلَىَّ الزُّبَيْرُ أَفَأُعْطِي قَالَ نَعَمْ وَلاَ تُوكِي فَيُوكَى عَلَيْكِ ‏.‏ يَقُولُ لاَ تُحْصِي فَيُحْصَى عَلَيْكِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ بِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنْ عَبَّادِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ رضى الله عنهما وَرَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا عَنْ أَيُّوبَ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ عَبَّادِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ ‏.‏

அஸ்மா பின்த் அபீ பக்ர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"அல்லாஹ்வின் தூதரே! (என் கணவர்) அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் எனக்குக் கொடுத்ததைத் தவிர என்னிடம் வேறு எதுவும் இல்லை. அதை நான் (தர்மமாக) கொடுக்கலாமா?"" என்று கேட்டேன்.
அதற்கு அவர்கள், “ஆம், (உன் செல்வத்தை) முடிந்து வைத்துக்கொள்ளாதே! (அதாவது, தர்மம் செய்யாமல் சேமித்து வைக்காதே அல்லது கஞ்சத்தனம் செய்யாதே!) (அவ்வாறு செய்தால்) உனக்கு (வழங்கப்படுவதும்) தடுக்கப்பட்டுவிடும். (பொருளைக்) கணக்குப் பார்க்காதே! (அதாவது, தர்மம் செய்வதில் கஞ்சத்தனத்துடன் மிக நுணுக்கமாகக் கணக்கிடாதே!) (அவ்வாறு செய்தால்) உனக்கும் (உன் வாழ்வாதாரத்திலும்) கணக்குப் பார்க்கப்படும்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1961

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْوَرَّاقُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ السَّخِيُّ قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ بَعِيدٌ مِنَ النَّارِ وَالْبَخِيلُ بَعِيدٌ مِنَ اللَّهِ بَعِيدٌ مِنَ الْجَنَّةِ بَعِيدٌ مِنَ النَّاسِ قَرِيبٌ مِنَ

النَّارِ وَلَجَاهِلٌ سَخِيٌّ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ عَابِدٍ بَخِيلٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنِ الأَعْرَجِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سَعِيدِ بْنِ مُحَمَّدٍ ‏.‏ وَقَدْ خُولِفَ سَعِيدُ بْنُ مُحَمَّدٍ فِي رِوَايَةِ هَذَا الْحَدِيثِ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ إِنَّمَا يُرْوَى عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنْ عَائِشَةَ شَيْءٌ مُرْسَلٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"கொடையாளி அல்லாஹ்வுக்கு நெருக்கமானவர், சொர்க்கத்திற்கு நெருக்கமானவர், மக்களுக்கு நெருக்கமானவர், நரகிலிருந்து தூரமானவர். கஞ்சன் அல்லாஹ்விடமிருந்தும், சொர்க்கத்திலிருந்தும், மக்களிடமிருந்தும் தூரமானவன், நரகத்திற்கு நெருக்கமானவன். வணக்கசாலியான கஞ்சனை விட, அறிவற்ற கொடையாளி அல்லாஹ்வுக்கு மிகவும் பிரியமானவர் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْبُخْلِ

கஞ்சத்தனம் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1962

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ أَخْبَرَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا صَدَقَةُ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ دِينَارٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ غَالِبٍ الْحُدَّانِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ خَصْلَتَانِ لاَ تَجْتَمِعَانِ فِي مُؤْمِنٍ الْبُخْلُ وَسُوءُ الْخُلُقِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ صَدَقَةَ بْنِ مُوسَى ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரண்டு குணங்கள் ஒரு முஃமினிடம் ஒன்று சேராது: கஞ்சத்தனமும், தீய குணமும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1963

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، حَدَّثَنَا صَدَقَةُ بْنُ مُوسَى، عَنْ فَرْقَدٍ السَّبَخِيِّ، عَنْ مُرَّةَ الطَّيِّبِ، عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ خِبٌّ وَلاَ مَنَّانٌ وَلاَ بَخِيلٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூபக்கர் அஸ்ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"மோசடி செய்பவனும் (வஞ்சகனும்), செய்த உபகாரத்தைச் சொல்லிக் காட்டுபவனும், கஞ்சனும் சுவர்க்கத்தில் நுழைய மாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1964

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ بِشْرِ بْنِ رَافِعٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمُؤْمِنُ غِرٌّ كَرِيمٌ وَالْفَاجِرُ خِبٌّ لَئِيمٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“மூஃமின் (இறைநம்பிக்கையாளர்) (தன்னுடைய நல்லெண்ணம் மற்றும் நம்பிக்கையின் காரணமாக) வெள்ளந்தியான, கண்ணியமானவராக இருக்கிறார்; ஆனால் தீயவனோ வஞ்சகம் நிறைந்த, இழிவானவனாக இருக்கிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّفَقَةِ فِي الأَهْلِ

குடும்பத்தினருக்காக செலவிடுவது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1965

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ نَفَقَةُ

الرَّجُلِ عَلَى أَهْلِهِ صَدَقَةٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَمْرِو بْنِ أُمَيَّةَ الضَّمْرِيِّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஒரு மனிதர் தம் குடும்பத்தாருக்காக (மற்றும் தம் பராமரிப்பில் உள்ளவர்களுக்காக)ச் செலவு செய்வது தர்மமாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1966

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ، عَنْ ثَوْبَانَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَفْضَلُ الدِّينَارِ دِينَارٌ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ عَلَى عِيَالِهِ وَدِينَارٌ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ عَلَى دَابَّتِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَدِينَارٌ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ عَلَى أَصْحَابِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو قِلاَبَةَ بَدَأَ بِالْعِيَالِ . ثُمَّ قَالَ فَأَىُّ رَجُلٍ أَعْظَمُ أَجْرًا مِنْ رَجُلٍ يُنْفِقُ عَلَى عِيَالٍ لَهُ صِغَارٍ يُعِفُّهُمُ اللَّهُ بِهِ وَيُغْنِيهِمُ اللَّهُ بِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸவ்பான் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஒரு மனிதன் செலவழிக்கும் தீனார்களிலேயே மிகவும் சிறந்தது, அவன் தன் குடும்பத்தாருக்காகச் செலவழிக்கும் தீனாரும், அல்லாஹ்வின் பாதையில் தன் வாகனத்திற்காகச் செலவழிக்கும் தீனாரும், அல்லாஹ்வின் பாதையில் தன் தோழர்களுக்காகச் செலவழிக்கும் தீனாரும் ஆகும்."

அபூ கிலாபா (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர்) கூறினார்கள்: "அவர்கள் (நபியவர்கள்) குடும்பத்தாரைக் கொண்டு ஆரம்பித்தார்கள்."

பின்னர் அவர்கள் கூறினார்கள்: "மேலும், ஒரு மனிதனுக்குச் சிறிய குழந்தைகள் இருந்து, அவர்களுக்காக அவன் செலவு செய்வதன் மூலம் அல்லாஹ் அவர்களைப் (பிறரிடம் கையேந்தாமல்) பேணிக்காத்து, மேலும் அவன் மூலம் அவர்களுக்குத் தன்னிறைவையும் அளிக்கின்றானே, அத்தகைய மனிதனை விட நன்மையில் மிகப் பெரியவர் யார்?"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் (நன்மை தரக்கூடிய, ஆதாரப்பூர்வமான) ஹதீஸாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الضِّيَافَةِ وَغَايَةِ الضِّيَافَةِ كَمْ هُوَ

விருந்தோம்பல் பற்றியும் விருந்தோம்பலின் வரம்பு பற்றியும் என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1967

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي شُرَيْحٍ الْعَدَوِيِّ، أَنَّهُ قَالَ أَبْصَرَتْ عَيْنَاىَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَسَمِعَتْهُ أُذُنَاىَ حِينَ تَكَلَّمَ بِهِ قَالَ " مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ جَائِزَتَهُ " . قَالُوا وَمَا جَائِزَتُهُ قَالَ " يَوْمٌ وَلَيْلَةٌ وَالضِّيَافَةُ ثَلاَثَةُ أَيَّامٍ وَمَا كَانَ بَعْدَ ذَلِكَ فَهُوَ صَدَقَةٌ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَسْكُتْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஷுரைஹ் அல்-அத்வீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இதைப் பேசியபோது என் கண்கள் அவர்களைப் பார்த்தன; என் காதுகள் அவர்கள் பேசுவதைக் கேட்டன. அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வையும் மறுமை நாளையும் நம்பிக்கை கொள்பவர், தம் விருந்தினரை அவருக்கான உரிய உபசரிப்புடன் கண்ணியப்படுத்தட்டும்.'" (தோழர்கள்) கேட்டார்கள்: "அவருக்கான உரிய உபசரிப்பு என்ன?" அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "'ஒரு பகலும் ஓர் இரவும் (ஆகிய முதல் நாள் உபசரிப்பு கட்டாயமாகும்). விருந்தோம்பல் (அதிகபட்சம்) மூன்று நாட்களாகும். அதற்கு மேல் இருப்பது தர்மமாகும். அல்லாஹ்வையும் மறுமை நாளையும் நம்பிக்கை கொள்பவர், நல்லதைப் பேசட்டும் அல்லது மௌனமாக இருக்கட்டும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1968

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي شُرَيْحٍ الْكَعْبِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " الضِّيَافَةُ ثَلاَثَةُ أَيَّامٍ وَجَائِزَتُهُ يَوْمٌ وَلَيْلَةٌ وَمَا أُنْفِقَ عَلَيْهِ بَعْدَ ذَلِكَ فَهُوَ صَدَقَةٌ وَلاَ يَحِلُّ لَهُ أَنْ يَثْوِيَ عِنْدَهُ حَتَّى يُحْرِجَهُ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . وَقَدْ رَوَاهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَاللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو شُرَيْحٍ الْخُزَاعِيُّ هُوَ الْكَعْبِيُّ وَهُوَ الْعَدَوِيُّ اسْمُهُ خُوَيْلِدُ

بْنُ عَمْرٍو . وَمَعْنَى قَوْلِهِ "لاَ يَثْوِي عِنْدَهُ" . يَعْنِي الضَّيْفَ لاَ يُقِيمُ عِنْدَهُ حَتَّى يَشْتَدَّ عَلَى صَاحِبِ الْمَنْزِلِ وَالْحَرَجُ هُوَ الضِّيقُ إِنَّمَا قَوْلُهُ "حَتَّى يُحْرِجَهُ" . يَقُولُ حَتَّى يُضَيِّقَ عَلَيْهِ .

அபூ ஷுரைஹ் அல்-கஅபீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"விருந்தோம்பல் மூன்று நாட்களாகும். மற்றும் (விருந்தாளிக்கான) சிறப்பு உபசரிப்பு ஒரு பகலும் ஓர் இரவுமாகும். அதற்குப் பிறகு அவருக்காகச் செலவிடப்படுவது தர்மமாகும். மேலும், (விருந்தளிப்பவரைச்) சங்கடப்படுத்தும் அளவுக்கு அவரிடத்தில் தங்கியிருப்பது அவருக்கு (விருந்தாளிக்கு) ஆகுமானதல்ல."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّعْىِ عَلَى الأَرْمَلَةِ وَالْيَتِيمِ

பாடம்: விதவை மற்றும் அனாதையைக் கவனித்துக் கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1969

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ سُلَيْمٍ، يَرْفَعُهُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ السَّاعِي عَلَى الأَرْمَلَةِ وَالْمِسْكِينِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ كَالَّذِي يَصُومُ النَّهَارَ وَيَقُومُ اللَّيْلَ .

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ ثَوْرِ بْنِ زَيْدٍ الدِّيلِيِّ، عَنْ أَبِي الْغَيْثِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَ ذَلِكَ . وَهَذَا الْحَدِيثُ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو الْغَيْثِ اسْمُهُ سَالِمٌ مَوْلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُطِيعٍ وَثَوْرُ بْنُ زَيْدٍ مَدَنِيٌّ وَثَوْرُ بْنُ يَزِيدَ شَامِيٌّ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “விதவை மற்றும் ஏழைகளுக்காகப் பாடுபடுபவர் (அவர்களின் தேவைகளைப் பூர்த்தி செய்ய முயற்சிப்பவர்), அல்லாஹ்வின் பாதையில் அறப்போர் புரிபவரைப் (முஜாஹிதை) போன்றவர்; அல்லது பகல் முழுவதும் நோன்பு நோற்று, இரவு முழுவதும் நின்று வணங்குபவரைப் போன்றவர்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي طَلاَقَةِ الْوَجْهِ وَحُسْنِ الْبِشْرِ

பாடம்: முகமலர்ச்சி மற்றும் இன்முகம் பற்றி வந்துள்ளவை

1970

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا الْمُنْكَدِرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ وَإِنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ أَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِوَجْهٍ طَلْقٍ وَأَنْ تُفْرِغَ مِنْ دَلْوِكَ فِي إِنَاءِ أَخِيكَ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي ذَرٍّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஜாபிர் இப்னு அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஒவ்வொரு நன்மையும் ஒரு தர்மமாகும். நிச்சயமாக நன்மையான காரியங்களில் ஒன்று, உங்கள் சகோதரரை மலர்ந்த முகத்துடன் சந்திப்பதும், உங்கள் வாளியிலிருந்து உங்கள் சகோதரரின் பாத்திரத்தில் ஊற்றுவதும் (அவருக்குத் தேவையானதை, உங்களால் முடிந்ததை வழங்குவதும்) ஆகும்.''

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصِّدْقِ وَالْكَذِبِ

உண்மையும் பொய்யும் பற்றி வந்துள்ளவை

1971

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَإِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ وَمَا يَزَالُ الرَّجُلُ يَصْدُقُ وَيَتَحَرَّى الصِّدْقَ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صِدِّيقًا وَإِيَّاكُمْ وَالْكَذِبَ فَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ وَمَا يَزَالُ الْعَبْدُ يَكْذِبُ وَيَتَحَرَّى الْكَذِبَ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَّابًا ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَعُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشِّخِّيرِ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

வாய்மையைக் கடைப்பிடியுங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக வாய்மையானது புண்ணியத்திற்கு வழிவகுக்கும். மேலும், நிச்சயமாக புண்ணியமானது சுவனத்திற்கு இட்டுச் செல்லும். ஒரு மனிதர் தொடர்ந்து உண்மையே பேசிக்கொண்டிருக்கிறார், மேலும் உண்மையைப் பேசுவதையே நோக்கமாகக் கொண்டிருக்கிறார், இறுதியில் அல்லாஹ்விடம் அவர் உண்மையாளர் (அதாவது, மிகைத்த உண்மையாளர், சத்தியத்தை உறுதிப்படுத்துபவர்) என்று பதிவுசெய்யப்படுகிறார். பொய்யுரைப்பதிலிருந்து தவிர்ந்து கொள்ளுங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக பொய்யானது தீமைக்கு இட்டுச் செல்லும், மேலும், தீமையானது நரகத்திற்கு இட்டுச் செல்லும். (அல்லாஹ்வின்) ஓர் அடியார் தொடர்ந்து பொய் பேசிக்கொண்டிருக்கிறார், மேலும் பொய்யைப் பேசுவதையே நோக்கமாகக் கொண்டிருக்கிறார், இறுதியில் அல்லாஹ்விடம் அவர் பொய்யர் (அதாவது, பெரும் பொய்யர்) என்று பதிவுசெய்யப்படுகிறார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1972

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، قَالَ قُلْتُ لِعَبْدِ الرَّحِيمِ بْنِ هَارُونَ الْغَسَّانِيِّ حَدَّثَكُمْ عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي رَوَّادٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا كَذَبَ الْعَبْدُ تَبَاعَدَ عَنْهُ الْمَلَكُ مِيلاً مِنْ نَتْنِ مَا جَاءَ بِهِ ‏.‏ قَالَ يَحْيَى فَأَقَرَّ بِهِ عَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ هَارُونَ فَقَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ تَفَرَّدَ بِهِ عَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ هَارُونَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஓர் அடியான் பொய் கூறும்போது, அவன் கொண்டு வந்த (அந்தப் பொய்யின்) துர்நாற்றத்தின் காரணமாக, வானவர் அவனை விட்டு ஒரு மைல் தூரம் விலகிச் செல்கிறார்."

யஹ்யா (பின் மூஸா) கூறினார்கள்: (நான்) அப்துர்-ரஹீம் பின் ஹாரூன் அல்-கஸ்ஸானியிடம், "அப்துல் அஸீஸ் பின் அபீ ரவ்வாத் உங்களுக்கு அறிவித்தாரா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அப்துர்-ரஹீம் பின் ஹாரூன் அதை உறுதிப்படுத்தி, "ஆம்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1973

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا كَانَ خُلُقٌ أَبْغَضَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنَ الْكَذِبِ وَلَقَدْ كَانَ الرَّجُلُ يُحَدِّثُ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِالْكِذْبَةِ فَمَا يَزَالُ فِي نَفْسِهِ حَتَّى يَعْلَمَ أَنَّهُ قَدْ أَحْدَثَ مِنْهَا تَوْبَةً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: பொய்யை விட அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் வெறுப்பான குணம் வேறு எதுவும் இருக்கவில்லை. ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஒரு பொய்யைச் சொல்லிவிட்டால், அவர் அதற்காக (மனம் வருந்தி) தவ்பா செய்துவிட்டார் என்பதை அறியும் வரை, (அந்தப் பொய்யின் மீதான அதிருப்தி) நபி (ஸல்) அவர்களின் உள்ளத்தில் இருந்துகொண்டே இருக்கும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْفُحْشِ وَالتَّفَحُّشِ

அல்-ஃபுஹ்ஷ் (ஆபாசம்) மற்றும் அத்-தஃபஹ்ஹுஷ் (ஆபாசமான வார்த்தைகளைப் பேசுதல்) பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1974

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا كَانَ الْفُحْشُ فِي شَيْءٍ إِلاَّ شَانَهُ وَمَا كَانَ الْحَيَاءُ فِي شَيْءٍ إِلاَّ زَانَهُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّزَّاقِ .

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"எந்த ஒன்றில் ஆபாசம் (அல்லது அநாகரிகம்) இருக்கிறதோ, அது அதனை அசிங்கப்படுத்திவிடுகிறது. மேலும், எந்த ஒன்றில் நாணம் இருக்கிறதோ, அது அதனை அழகுபடுத்துகிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1975

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا وَائِلٍ، يُحَدِّثُ عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خِيَارُكُمْ أَحَاسِنُكُمْ أَخْلاَقًا ‏.‏ وَلَمْ يَكُنِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَاحِشًا وَلاَ مُتَفَحِّشًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்; 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில் சிறந்தவர்கள், நன்னடத்தையில் சிறந்தவர்களே ஆவர்.' மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கெட்ட வார்த்தை பேசுபவராகவும் இருக்கவில்லை; வேண்டுமென்றே அவ்வாறு பேசுபவராகவும் (அல்லது அத்தகையோரைப்போல் பாசாங்கு செய்பவராகவும்) இருக்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اللَّعْنَةِ

சாபத்தைப் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1976

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا هِشَامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تَلاَعَنُوا بِلَعْنَةِ اللَّهِ وَلاَ بِغَضَبِهِ وَلاَ بِالنَّارِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

சமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் சாபத்தைக் கொண்டோ, அவனது கோபத்தைக் கொண்டோ, நரகத்தைக் கொண்டோ (அதாவது, நரகம் உண்டாகட்டும் என்று கூறி) ஒருவருக்கொருவர் சாபமிட்டுக் கொள்ளாதீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1977

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الأَزْدِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَابِقٍ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَيْسَ الْمُؤْمِنُ بِالطَّعَّانِ وَلاَ اللَّعَّانِ وَلاَ الْفَاحِشِ وَلاَ الْبَذِيءِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "இறைநம்பிக்கையாளன் (பிறரைக்) குறை கூறுபவனாகவோ (தூற்றுபவனாகவோ), சபிப்பவனாகவோ, ஆபாசமானவனாகவோ, கெட்ட வார்த்தை பேசுபவனாகவோ இருக்க மாட்டான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1978

حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَخْزَمَ الطَّائِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ عُمَرَ، حَدَّثَنَا أَبَانُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَجُلاً، لَعَنَ الرِّيحَ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لاَ تَلْعَنِ الرِّيحَ فَإِنَّهَا مَأْمُورَةٌ وَإِنَّهُ مَنْ لَعَنَ شَيْئًا لَيْسَ لَهُ بِأَهْلٍ رَجَعَتِ اللَّعْنَةُ عَلَيْهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْلَمُ أَحَدًا أَسْنَدَهُ غَيْرَ بِشْرِ بْنِ عُمَرَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களின் சமுகத்தில் காற்றைச் சபித்தார், அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: "காற்றைச் சபிக்காதீர்கள், ஏனெனில் அது கட்டளையிடப்பட்டதையே (அல்லாஹ்வின் கட்டளைப்படி) செய்கிறது, மேலும், தகுதியில்லாத ஒன்றை யாராவது சபித்தால், அந்த சாபம் அவரிடமே திரும்பிவிடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعَلُّمِ النَّسَبِ

வம்சாவளியைப் பற்றி கற்றுக்கொள்வது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1979

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عِيسَى الثَّقَفِيِّ، عَنْ يَزِيدَ، مَوْلَى الْمُنْبَعِثِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ "تَعَلَّمُوا مِنْ أَنْسَابِكُمْ مَا تَصِلُونَ بِهِ أَرْحَامَكُمْ فَإِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ مَحَبَّةٌ فِي الأَهْلِ مَثْرَاةٌ فِي الْمَالِ مَنْسَأَةٌ فِي الأَثَرِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " مَنْسَأَةٌ فِي الأَثَرِ " . يَعْنِي زِيَادَةً فِي الْعُمُرِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"உங்கள் இரத்த பந்த உறவுகளைப் பேணுவதற்கு உதவும் வகையில், உங்கள் வம்சாவளியைப் பற்றி (அவசியமான அளவு) கற்றுக்கொள்ளுங்கள். ஏனெனில், இரத்த பந்த உறவுகளைப் பேணுவது குடும்பத்தினரிடையே அன்பை ஏற்படுத்துகிறது, செல்வத்தைப் பெருக்குகிறது, மேலும் ஆயுளை நீட்டிக்கிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دَعْوَةِ الأَخِ لأَخِيهِ بِظَهْرِ الْغَيْبِ

சகோதரன் ஒருவர் தனது சகோதரருக்காக அவர் இல்லாத நேரத்தில் பிரார்த்தனை செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1980

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زِيَادِ بْنِ أَنْعُمٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا دَعْوَةٌ أَسْرَعَ إِجَابَةً مِنْ دَعْوَةِ غَائِبٍ لِغَائِبٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَالإِفْرِيقِيُّ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ وَهُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زِيَادِ بْنِ أَنْعُمٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ هُوَ أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيُّ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
"ஒருவர் (மற்றவர்) இல்லாத நிலையில் அவருக்காகச் செய்யும் துஆவை விட, விரைவாக ஏற்றுக்கொள்ளப்படும் துஆ வேறு எதுவும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الشَّتْمِ

திட்டுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1981

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ "‏ الْمُسْتَبَّانِ مَا قَالاَ فَعَلَى الْبَادِي مِنْهُمَا مَا لَمْ يَعْتَدِ الْمَظْلُومُ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஒருவரையொருவர் ஏசிக் கொள்ளும் இருவர் (பேசும்) வார்த்தைகளின் (பாவச்) சுமை, அநீதி இழைக்கப்பட்டவர் (பதில் ஏசலில்) வரம்பு மீறாத வரையில், அதை முதலில் தொடங்கியவர் மீதே (முழுமையாக) சாரும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1982

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ زِيَادِ بْنِ عِلاَقَةَ، قَالَ سَمِعْتُ الْمُغِيرَةَ بْنَ شُعْبَةَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَسُبُّوا الأَمْوَاتَ فَتُؤْذُوا الأَحْيَاءَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدِ اخْتَلَفَ أَصْحَابُ سُفْيَانَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ فَرَوَى بَعْضُهُمْ مِثْلَ رِوَايَةِ الْحَفَرِيِّ وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ زِيَادِ بْنِ عِلاَقَةَ قَالَ سَمِعْتُ رَجُلاً يُحَدِّثُ عِنْدَ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

அல்-முகீரா பின் ஷுஅபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"இறந்தவர்களை ஏசாதீர்கள்; (ஏனெனில்) உயிருடன் இருப்பவர்களை நீங்கள் நோவினை செய்வீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1983

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ زُبَيْدِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ سِبَابُ الْمُسْلِمِ فُسُوقٌ وَقِتَالُهُ كُفْرٌ ‏.‏ قَالَ زُبَيْدٌ قُلْتُ لأَبِي وَائِلٍ أَأَنْتَ سَمِعْتَهُ مِنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முஸ்லிமை ஏசுவது (அல்லது திட்டுவது) ஃபுஸூக் ஆகும் (பெரும் பாவமாகும்), மேலும் அவருடன் சண்டையிடுவது குஃப்ர் ஆகும் (நிராகரிப்புக்கு ஒப்பான செயலாகும்)." ஸுபைத் கூறினார்: "நான் அபூ வாயிலிடம், ‘இதை நீங்கள் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து செவியுற்றீர்களா?’ என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், ‘ஆம்’ என்றார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَوْلِ الْمَعْرُوفِ

நல்லதைப் பேசுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1984

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ فِي الْجَنَّةِ غُرَفًا تُرَى ظُهُورُهَا مِنْ بُطُونِهَا وَبُطُونُهَا مِنْ ظُهُورِهَا ‏"‏ ‏.‏ فَقَامَ أَعْرَابِيٌّ فَقَالَ لِمَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ لِمَنْ أَطَابَ الْكَلاَمَ وَأَطْعَمَ الطَّعَامَ وَأَدَامَ الصِّيَامَ وَصَلَّى لِلَّهِ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ فِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ هَذَا مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ وَهُوَ كُوفِيٌّ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ إِسْحَاقَ الْقُرَشِيُّ مَدَنِيٌّ وَهُوَ أَثْبَتُ مِنْ هَذَا وَكِلاَهُمَا كَانَا فِي عَصْرٍ وَاحِدٍ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக சொர்க்கத்தில் அறைகள் உள்ளன; அவற்றின் வெளிப்புறத்தை அவற்றின் உள்ளிருந்தும், அவற்றின் உட்புறத்தை அவற்றின் வெளியிலிருந்தும் காணமுடியும்." ஒரு கிராமவாசி (அல்லது பாலைவனவாசி) எழுந்து நின்று, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவை யாருக்காக?" என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவை, நல்ல வார்த்தைகளைப் பேசுவோர் (மற்றும் நற்செயல்களைக் கூறுவோர்), (தேவையுடையோருக்கு) உணவளிப்போர், (விருப்பமான) நோன்புகளைத் தொடர்ச்சியாக நோற்போர், மேலும் மக்கள் உறங்கும்போது இரவில் அல்லாஹ்விற்காகத் தொழுவோர் ஆகியோருக்காக உள்ளன."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْمَمْلُوكِ الصَّالِحِ

நல்ல அடிமையின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

1985

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ نِعِمَّا لأَحَدِهِمْ أَنْ يُطِيعَ رَبَّهُ وَيُؤَدِّيَ حَقَّ سَيِّدِهِ يَعْنِي الْمَمْلُوكَ ‏.‏ وَقَالَ كَعْبٌ صَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي مُوسَى وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“அவர்களில் ஒருவர் தம் இறைவனுக்குக் கீழ்ப்படிந்து, தம் எஜமானரின் உரிமையை நிறைவேற்றுவது எவ்வளவு சிறந்தது! (இங்கு 'அவர்களில் ஒருவர்' என்பது அடிமையைக் குறிக்கிறது.)”

மேலும் கஅப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதரும் உண்மையே கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1986

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي الْيَقْظَانِ، عَنْ زَاذَانَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثَةٌ عَلَى كُثْبَانِ الْمِسْكِ أُرَاهُ قَالَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَبْدٌ أَدَّى حَقَّ اللَّهِ وَحَقَّ مَوَالِيهِ وَرَجُلٌ أَمَّ قَوْمًا وَهُمْ بِهِ رَاضُونَ وَرَجُلٌ يُنَادِي بِالصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ أَبِي الْيَقْظَانِ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ وَكِيعٍ وَأَبُو الْيَقْظَانِ اسْمُهُ عُثْمَانُ بْنُ قَيْسٍ وَيُقَالُ ابْنُ عُمَيْرٍ وَهُوَ أَشْهَرُ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"கஸ்தூரி மணல் குன்றுகளின் மீது - (நபி (ஸல்) அவர்கள்) நியாயத்தீர்ப்பு நாளில் (இது நடக்கும்) என்று கூறினார்கள் என நான் நினைக்கிறேன் - (பின்வரும்) மூன்று நபர்கள் இருப்பார்கள்: (முதலாவதாக,) அல்லாஹ்வின் உரிமையையும், தன் எஜமானர்களின் உரிமையையும் (முழுமையாக) நிறைவேற்றும் ஓர் அடிமை; (இரண்டாவதாக,) ஒரு சமூகத்திற்கு (தொழுகையில்) தலைமை தாங்கி, அவர்கள் தம்மீது திருப்தி கொள்ளும் நிலையில் இருக்கும் ஒரு மனிதர்; (மூன்றாவதாக,) ஒவ்வொரு இரவும் பகலும் ஐந்து நேரத் தொழுகைகளுக்காக (பாங்கு சொல்லி) அழைப்பு விடுக்கும் ஒரு மனிதர்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مُعَاشَرَةِ النَّاسِ

மக்களுடன் பழகுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1987

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ مَيْمُونِ بْنِ أَبِي شَبِيبٍ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ وَأَتْبِعِ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمْحُهَا وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، وَأَبُو نُعَيْمٍ عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ حَبِيبٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ

نَحْوَهُ .

قَالَ مَحْمُودٌ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ مَيْمُونِ بْنِ أَبِي شَبِيبٍ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ مَحْمُودٌ وَالصَّحِيحُ حَدِيثُ أَبِي ذَرٍّ .

அபூ தர் (ரழி) அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: 'நீர் எங்கிருந்தாலும் அல்லாஹ்வுக்கு அஞ்சிக்கொள் (அவனைப் பயந்துகொள்). ஒரு தீமைக்குப் பிறகு ஒரு நன்மையைச் செய், அது அதை அழித்துவிடும் (மறைத்துவிடும்). மேலும், மக்களிடம் நற்குணத்துடன் நடந்துகொள் (அவர்களுடன் நல்ல முறையில் பழகு).'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي ظَنِّ السُّوءِ

தீய சந்தேகம் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

1988

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ وَسَمِعْتُ عَبْدَ بْنَ حُمَيْدٍ يَذْكُرُ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِ سُفْيَانَ قَالَ قَالَ سُفْيَانُ الظَّنُّ ظَنَّانِ فَظَنٌّ إِثْمٌ وَظَنٌّ لَيْسَ بِإِثْمٍ فَأَمَّا الظَّنُّ الَّذِي هُوَ إِثْمٌ فَالَّذِي يَظُنُّ ظَنًّا وَيَتَكَلَّمُ بِهِ وَأَمَّا الظَّنُّ الَّذِي لَيْسَ بِإِثْمٍ فَالَّذِي يَظُنُّ وَلاَ يَتَكَلَّمُ بِهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "'ழன்'னை (பிறரைப் பற்றித் தவறான ஊகத்தை அல்லது தீய எண்ணத்தை)த் தவிர்ந்து கொள்ளுங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக 'ழன்' (அதாவது, ஆதாரமற்ற ஊகம்) பேச்சுகளிலேயே மிகவும் பொய்யானதாகும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.

மேலும், அப்து பின் ஹுமைத் அவர்கள், சுஃப்யான் அவர்களின் தோழர்கள்

சிலர் வாயிலாகக் கூறியதை நான் செவியுற்றுள்ளேன். சுஃப்யான் அவர்கள் கூறினார்கள்: "சந்தேகம் ('ழன்') இரண்டு வகைப்படும். ஒரு வகை சந்தேகம் பாவமாகும்; மற்றொன்று பாவமல்ல. பாவமான சந்தேகம் என்பது, ஒருவன் (பிறரைப் பற்றித் தவறாக) எண்ணுவதும் அதை (நாவால்) வெளிப்படுத்திப் பேசுவதுமாகும். பாவமில்லாத சந்தேகம் என்பது, ஒருவன் (தவறாக) எண்ணுவது, ஆனால் அதைப் பேசாமல் இருப்பதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي الْمِزَاحِ

விளையாட்டாகப் பேசுவது பற்றி வந்துள்ளவை

1989

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْوَضَّاحِ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي التَّيَّاحِ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ إِنْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَيُخَالِطُنَا حَتَّى إِنْ كَانَ لَيَقُولُ لأَخٍ لِي صَغِيرٍ يَا أَبَا عُمَيْرٍ مَا فَعَلَ النُّغَيْرُ .
حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي التَّيَّاحِ، عَنْ أَنَسٍ، نَحْوَهُ . وَأَبُو التَّيَّاحِ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ حُمَيْدٍ الضُّبَعِيُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுடன் (மிகவும்) கலந்து பழகுவார்கள். (அவர்கள்) என் சிறு தம்பியிடம், 'ஓ அபூ உமைர்! (உன் செல்லப் பறவையான) நுஃகைர் என்ன செய்தது?' என்று கூறும் அளவிற்கு (அவர்களின் பழக்கம் இருந்தது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1990

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَسَنِ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّكَ تُدَاعِبُنَا . قَالَ إِنِّي لاَ أَقُولُ إِلاَّ حَقًّا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صحيح.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: (நபித்தோழர்கள்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக தாங்கள் எங்களுடன் நகைச்சுவை செய்கிறீர்களே!" அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக நான் உண்மையைத் தவிர வேறெதுவும் கூறுவதில்லை." (நான் நகைச்சுவை செய்தாலும், அதில் உண்மை மட்டுமே இருக்கும்.)

1991

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَاسِطِيُّ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَجُلاً، اسْتَحْمَلَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " إِنِّي حَامِلُكَ عَلَى وَلَدِ النَّاقَةِ " . فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَصْنَعُ بِوَلَدِ النَّاقَةِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " وَهَلْ تَلِدُ الإِبِلَ إِلاَّ النُّوقُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஒருவர் வாகனம் கேட்டபோது, அவர்கள், 'நிச்சயமாக, நான் உங்களை ஒரு பெண் ஒட்டகத்தின் குட்டியின் மீது ஏற்றிவிடுகிறேன்' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஒரு பெண் ஒட்டகத்தின் குட்டியால் என்ன செய்ய முடியும்? (அது மிகவும் சிறியதாகவோ அல்லது பலவீனமாகவோ இருக்குமே?)' என்று கேட்டார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'ஒட்டகங்களைப் பெண் ஒட்டகங்கள் அல்லவா ஈன்றெடுக்கின்றன? (அனைத்து ஒட்டகங்களும் பெண் ஒட்டகங்களின் குட்டிகள்தாம்)' என்று கேட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1992

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ يَا ذَا الأُذُنَيْنِ . قَالَ مَحْمُودٌ قَالَ أَبُو أُسَامَةَ يَعْنِي مَازَحَهُ . وَهَذَا الْحَدِيثُ حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "ஓ இரண்டு காதுகளை உடையவரே!" (என்று அன்புடன் வேடிக்கையாக) கூறினார்கள். மஹ்மூத் அவர்கள் கூறினார்கள்: அபூ உஸாமா அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதாவது, அவர் அவருடன் வேடிக்கை செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمِرَاءِ

தர்க்கம் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

1993

حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ مُكْرَمٍ الْعَمِّيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ، قَالَ حَدَّثَنِي سَلَمَةُ بْنُ وَرْدَانَ اللَّيْثِيُّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ تَرَكَ الْكَذِبَ وَهُوَ بَاطِلٌ بُنِيَ لَهُ فِي رَبَضِ الْجَنَّةِ وَمَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ وَهُوَ مُحِقٌّ بُنِيَ لَهُ فِي وَسَطِهَا وَمَنْ حَسَّنَ خُلُقَهُ بُنِيَ لَهُ فِي أَعْلاَهَا ‏.‏ وَهَذَا الْحَدِيثُ حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سَلَمَةَ بْنِ وَرْدَانَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

'யார் பொய்யை, அது தவறானது என்பதற்காக (அல்லாஹ்வின் திருப்தியை நாடி) கைவிடுகிறாரோ, அவருக்காக சுவர்க்கத்தின் வெளிப்பகுதியில் ஒரு வீடு கட்டப்படும். யார் தன்பக்கம் நியாயம் இருந்தும் (சண்டையைத் தவிர்ப்பதற்காக) வாக்குவாதத்தைக் கைவிடுகிறாரோ, அவருக்காக அதன் நடுப்பகுதியில் ஒரு வீடு கட்டப்படும். மேலும், யார் தனது குணத்தை அழகுபடுத்திக் கொள்கிறாரோ, அவருக்காக அதன் உயர்ந்த பகுதியில் ஒரு வீடு கட்டப்படும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1994

حَدَّثَنَا فَضَالَةُ بْنُ الْفَضْلِ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنِ ابْنِ وَهْبِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ كَفَى بِكَ إِثْمًا أَنْ لاَ تَزَالَ مُخَاصِمًا ‏.‏ وَهَذَا الْحَدِيثُ حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் ஒருபோதும் தர்க்கம் செய்வதை நிறுத்தாமல் இருப்பதே உங்களுக்குப் பாவமாகப் போதுமானது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1995

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُحَارِبِيُّ، عَنِ اللَّيْثِ، وَهُوَ ابْنُ أَبِي سُلَيْمٍ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تُمَارِ أَخَاكَ وَلاَ تُمَازِحْهُ وَلاَ تَعِدْهُ مَوْعِدَةً فَتُخْلِفَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَعَبْدُ الْمَلِكِ عِنْدِي هُوَ ابْنُ أَبِي بَشِيرٍ .

உங்கள் சகோதரருடன் (தேவையற்ற) விவாதம் செய்யாதீர்கள், அவருடன் (அளவுக்கு அதிகமாக அல்லது மனதைப் புண்படுத்தும் விதமாக) கேலி செய்யாதீர்கள், மேலும் வாக்குறுதி அளித்துவிட்டு அதை மீறாதீர்கள் (ஏனெனில் இது நயவஞ்சகத்தனத்தின் அடையாளங்களில் ஒன்றாகும்).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْمُدَارَاةِ

மக்களுடன் இணங்கி நடப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

1996

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتِ اسْتَأْذَنَ رَجُلٌ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنَا عِنْدَهُ فَقَالَ " بِئْسَ ابْنُ الْعَشِيرَةِ أَوْ أَخُو الْعَشِيرَةِ " . ثُمَّ أَذِنَ لَهُ فَأَلاَنَ لَهُ الْقَوْلَ فَلَمَّا خَرَجَ قُلْتُ لَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قُلْتَ لَهُ مَا قُلْتَ ثُمَّ أَلَنْتَ لَهُ الْقَوْلَ . فَقَالَ " يَا عَائِشَةُ إِنَّ مِنْ شَرِّ النَّاسِ مَنْ تَرَكَهُ النَّاسُ أَوْ وَدَعَهُ النَّاسُ اتِّقَاءَ فُحْشِهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தபோது ஒரு மனிதர் (உள்ளே வர) அனுமதி கேட்டார். அப்போது அவர்கள், 'தன் கோத்திரத்திலேயே இவன் ஒரு தீய மகன், அல்லது தன் கோத்திரத்திலேயே இவன் ஒரு தீய சகோதரன்' என்று கூறினார்கள். பின்னர் அவரை உள்ளே அனுமதித்து, அவருடன் கனிவாகப் பேசினார்கள். அவர் சென்றதும், நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நீங்கள் அவரைப் பற்றி அவ்வாறு கூறினீர்கள். பின்னர் அவருடன் கனிவாகப் பேசினீர்களே?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'ஆயிஷாவே! நிச்சயமாக, மக்களில் மிகவும் தீயவர், யாருடைய இழிவான பேச்சு (அல்லது மோசமான குணநலன்கள்/நடத்தைகள்) காரணமாக

மக்கள் அஞ்சி அவரைத் தவிர்த்துவிடுகிறார்களோ அல்லது அவரை விட்டுவிடுகிறார்களோ, அவரே ஆவார்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِقْتِصَادِ فِي الْحُبِّ وَالْبُغْضِ

அன்பு மற்றும் வெறுப்பில் மிதமாக இருப்பது குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1997

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ عَمْرٍو الْكَلْبِيُّ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أُرَاهُ رَفَعَهُ قَالَ أَحْبِبْ حَبِيبَكَ هَوْنًا مَا عَسَى أَنْ يَكُونَ بَغِيضَكَ يَوْمًا مَا وَأَبْغِضْ بَغِيضَكَ هَوْنًا مَا عَسَى أَنْ يَكُونَ حَبِيبَكَ يَوْمًا مَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ بِهَذَا الإِسْنَادِ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَيُّوبَ بِإِسْنَادٍ غَيْرِ هَذَا رَوَاهُ الْحَسَنُ بْنُ أَبِي جَعْفَرٍ وَهُوَ حَدِيثٌ ضَعِيفٌ أَيْضًا بِإِسْنَادٍ لَهُ عَنْ عَلِيٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالصَّحِيحُ عَنْ عَلِيٍّ مَوْقُوفٌ قَوْلُهُ ‏.‏

முஹம்மத் பின் ஸீரீன் அவர்கள் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள் - மேலும் அவர் (நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து) அறிவித்ததாக நான் நினைக்கிறேன் - அவர்கள் கூறினார்கள்: "உன் அன்புக்குரியவரை மிதமாக (அளவுக்கு மீறாமல்) நேசி; ஒருவேளை அவர் ஒரு நாள் உனக்கு வெறுப்புக்குரியவராக ஆகிவிடலாம். மேலும், நீ வெறுப்பவரையும் மிதமாகவே (அளவுக்கு மீறாமல்) வெறு; ஒருவேளை அவர் ஒரு நாள் உன் அன்புக்குரியவராக ஆகிவிடலாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْكِبْرِ

அகங்காரம் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

1998

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ مِنْ كِبْرٍ وَلاَ يَدْخُلُ النَّارَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ إِيمَانٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَسَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எவர் உள்ளத்தில் கடுகளவு பெருமை இருக்கிறதோ, அவர் சுவனத்தில் நுழையமாட்டார். மேலும், எவர் உள்ளத்தில் கடுகளவு ஈமான் (இறைநம்பிக்கை) இருக்கிறதோ, அவர் நரகத்தில் நுழையமாட்டார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

1999

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَمَّادٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبَانَ بْنِ تَغْلِبَ، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبْرٍ وَلاَ يَدْخُلُ النَّارَ يَعْنِي مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ إِيمَانٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ إِنَّهُ يُعْجِبُنِي أَنْ يَكُونَ ثَوْبِي حَسَنًا وَنَعْلِي حَسَنَةً ‏.‏ قَالَ ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْجَمَالَ وَلَكِنَّ الْكِبْرَ مَنْ بَطَرَ الْحَقَّ وَغَمَصَ النَّاسَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي تَفْسِيرِ هَذَا الْحَدِيثِ ‏"‏ لاَ يَدْخُلُ النَّارَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ إِيمَانٍ ‏"‏ ‏.‏ إِنَّمَا مَعْنَاهُ لاَ يُخَلَّدُ فِي النَّارِ ‏.‏ وَهَكَذَا رُوِيَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ إِيمَانٍ ‏"‏ ‏.‏ وَقَدْ فَسَّرَ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ التَّابِعِينَ هَذِهِ الآيَةَ ‏:‏ ‏(‏رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ ‏)‏ ‏.‏ فَقَالَ مَنْ تُخَلِّدُ فِي النَّارِ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவருடைய உள்ளத்தில் அணுவளவு பெருமை இருக்கிறதோ, அவர் சொர்க்கத்தில் நுழையமாட்டார். மேலும், நரகத்தில் நுழையமாட்டார் – அதாவது, எவருடைய உள்ளத்தில் அணுவளவு ஈமான் (நம்பிக்கை) இருக்கிறதோ (அவர் நரகத்தில் நுழையமாட்டார்)."

அப்போது ஒரு மனிதர் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்), "எனது ஆடை அழகாக இருப்பதையும், எனது காலணி அழகாக இருப்பதையும் நான் விரும்புகிறேன்" என்று கூறினார்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக அல்லாஹ் அழகை விரும்புகிறான். ஆனால் பெருமை என்பது, சத்தியத்தை மறுப்பதும், மக்களை இழிவுபடுத்துவதும்தான்" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் கரீப் ஆகும்.

மேலும், "எவருடைய உள்ளத்தில் அணுவளவு ஈமான் இருக்கிறதோ, அவர் நரகத்தில் நுழையமாட்டார்" என்ற இந்த ஹதீஸின் விளக்கத்தில் சில அறிஞர்கள், "அவர் நரகத்தில் நிரந்தரமாக இருக்கமாட்டார் என்பதே இதன் பொருளாகும்" என்று கூறியுள்ளனர்.

இவ்வாறே அபூ ஸயீத் அல்குத்ரி (ரலி) அவர்கள் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "எவருடைய உள்ளத்தில் அணுவளவு ஈமான் இருக்கிறதோ அவர் நரகத்திலிருந்து வெளியேறுவார்."

மேலும் பல தாபியீன்கள் இந்த வசனத்திற்கு விளக்கம் அளித்துள்ளனர்:
(ரப்பனா இன்னக்க மன் துத்(க்)கிலிந் நார ஃபகத் அக்ஜைததஹூ)
"(எங்கள் இறைவா!) நிச்சயமாக நீ எவனை நரகத்தில் புகுத்தினாயோ, அவனை நீ இழிவுபடுத்திவிட்டாய்."
அதாவது, "எவனை நீ நரகத்தில் நிரந்தரமாக்கினாயோ அவனை நீ இழிவுபடுத்திவிட்டாய்" என்று (விளக்கம்) கூறினர்.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் கரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2000

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ إِيَاسِ بْنِ سَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يَزَالُ الرَّجُلُ يَذْهَبُ بِنَفْسِهِ حَتَّى يُكْتَبَ فِي الْجَبَّارِينَ فَيُصِيبُهُ مَا أَصَابَهُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஒரு மனிதன், (அகம்பாவம் கொண்டு) தன்னைத்தானே பெருமைப்படுத்திக் கொண்டே இருப்பான்; அவன் கொடுங்கோலர்களில் ஒருவனாக எழுதப்படும் வரை (அவ்வாறு இருப்பான்); அதனால், அவர்களுக்கு ஏற்பட்ட (தண்டனை மற்றும்) துன்பங்கள் அவனுக்கும் ஏற்படும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2001

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عِيسَى الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا شَبَابَةُ بْنُ سَوَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ نَافِعِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ تَقُولُونَ لِي فِيَّ التِّيهُ وَقَدْ رَكِبْتُ الْحِمَارَ وَلَبِسْتُ الشَّمْلَةَ وَقَدْ حَلَبْتُ الشَّاةَ وَقَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ فَعَلَ هَذَا فَلَيْسَ فِيهِ مِنَ الْكِبْرِ شَيْءٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஜுபைர் இப்னு முத்இம் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"என்னில் பெருமை இருப்பதாக நீங்கள் என்னிடம் கூறுகிறீர்கள். (ஆனால்) நான் கழுதையில் சவாரி செய்துள்ளேன்; (கம்பளி போன்ற) எளிய ஆடையை அணிந்துள்ளேன்; ஆடுகளைக் கறந்துள்ளேன். மேலும், 'யார் இவற்றைச் செய்கிறாரோ, அவரிடம் பெருமை (அகங்காரம்) எதுவும் இல்லை' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியுள்ளார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حُسْنِ الْخُلُقِ

நற்குணம் பற்றி வந்துள்ளவை

2002

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ يَعْلَى بْنِ مَمْلَكٍ، عَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا شَيْءٌ أَثْقَلُ فِي مِيزَانِ الْمُؤْمِنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ خُلُقٍ حَسَنٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَيُبْغِضُ الْفَاحِشَ الْبَذِيءَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَأُسَامَةَ بْنِ شَرِيكٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபுத் தர்தா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

"மறுமை நாளில் ஒரு முஃமினின் தராசில் நற்குணத்தை விட கனமான பொருள் எதுவும் இருக்காது. நிச்சயமாக அல்லாஹ், அநாகரீகமானவனையும் (மானங்கெட்டவனையும்) கெட்ட வார்த்தை பேசுபவனையும் வெறுக்கிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2003

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ بْنُ اللَّيْثِ الْكُوفِيُّ، عَنْ مُطَرِّفٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَا مِنْ شَيْءٍ يُوضَعُ فِي الْمِيزَانِ أَثْقَلُ مِنْ حُسْنِ الْخُلُقِ وَإِنَّ صَاحِبَ حُسْنِ الْخُلُقِ لَيَبْلُغُ بِهِ دَرَجَةَ صَاحِبِ الصَّوْمِ وَالصَّلاَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபுத் தர்தா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நற்குணத்தை விட கனமான எதுவும் (மறுமை நாளில்) தராசில் வைக்கப்படுவதில்லை. நிச்சயமாக, நற்குணம் உடையவர், (தொடர்ந்து) நோன்பு நோற்று, தொழுபவரின் அந்தஸ்தை அடைந்து விடுவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2004

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ جَدِّي، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ أَكْثَرِ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ الْجَنَّةَ فَقَالَ "‏ تَقْوَى اللَّهِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ ‏"‏ ‏.‏ وَسُئِلَ عَنْ أَكْثَرِ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ النَّارَ فَقَالَ ‏"‏ الْفَمُ وَالْفَرْجُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ هُوَ ابْنُ يَزِيدَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَوْدِيُّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: மக்களை அதிகமாக சொர்க்கத்தில் நுழையச் செய்வது எது என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் இறையச்சம் (தக்வா) மற்றும் நற்குணம்." மேலும், மக்களை அதிகமாக நரகத்தில் நுழையச் செய்வது எது என்று அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "வாய் (அதன் தவறான பயன்பாடு) மற்றும் அந்தரங்க உறுப்பு (அதன் தவறான பயன்பாடு)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2005

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو وَهْبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ، أَنَّهُ وَصَفَ حُسْنَ الْخُلُقِ فَقَالَ هُوَ بَسْطُ الْوَجْهِ وَبَذْلُ الْمَعْرُوفِ وَكَفُّ الأَذَى.

அப்துல்லாஹ் இப்னுல் முபாரக் அவர்கள் நற்குணத்தைப் பற்றி விவரித்துக் கூறினார்கள்: 'அது முகமலர்ச்சியுடன் இருப்பதும், நன்மையை வாரி வழங்குவதும், (பிறருக்குத்) தீங்கிழைப்பதைத் தவிர்ப்பதுமாகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِحْسَانِ وَالْعَفْوِ

நன்மை புரிதல் மற்றும் மன்னிப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

2006

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ الرَّجُلُ أَمُرُّ بِهِ فَلاَ يَقْرِينِي وَلاَ يُضَيِّفُنِي فَيَمُرُّ بِي أَفَأَجْزِيهِ قَالَ " لاَ أَقْرِهِ " . قَالَ وَرَآنِي رَثَّ الثِّيَابِ فَقَالَ " هَلْ لَكَ مِنْ مَالٍ " . قُلْتُ مِنْ كُلِّ الْمَالِ قَدْ أَعْطَانِيَ اللَّهُ مِنَ الإِبِلِ وَالْغَنَمِ . قَالَ " فَلْيُرَ عَلَيْكَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَجَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو الأَحْوَصِ اسْمُهُ عَوْفُ بْنُ مَالِكِ بْنِ نَضْلَةَ الْجُشَمِيُّ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " أَقْرِهِ " أَضِفْهُ وَالْقِرَى هُوَ الضِّيَافَةُ .

மாலிக் பின் நழ்லா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் ஒரு மனிதரைக் கடந்து செல்கிறேன்; அவர் எனக்கு விருந்தோம்பல் செய்வதில்லை, என்னை உபசரிப்பதில்லை. பிறகு அவர் என்னைக் கடந்து செல்கிறார்; நான் அவருக்கு (அவர் செய்தது போன்று) பதிலுக்குப் பதில் செய்யட்டுமா?' அவர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இல்லை, அவருக்கு நீர் விருந்தோம்பல் செய்வீராக.'

பிறகு அவர் (ஸல்) அவர்கள் நான் கந்தையான ஆடைகளை அணிந்திருப்பதைப் பார்த்துவிட்டு, 'உம்மிடம் ஏதேனும் செல்வம் இருக்கிறதா?' என்று கேட்டார்கள். நான் கூறினேன்: 'ஒட்டகங்கள் மற்றும் ஆடுகள் என எல்லா வகையான செல்வத்திலிருந்தும் அல்லாஹ் எனக்கு வழங்கியுள்ளான்.' அவர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அப்படியானால், அது உங்கள் மீது காணப்படட்டும் (அதாவது, உமது செல்வத்தின் அடையாளம் உமது தோற்றத்தில் பிரதிபலிக்கட்டும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2007

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جُمَيْعٍ، عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، عَنْ حُذَيْفَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَكُونُوا إِمَّعَةً تَقُولُونَ إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَحْسَنَّا وَإِنْ ظَلَمُوا ظَلَمْنَا وَلَكِنْ وَطِّنُوا أَنْفُسَكُمْ إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَنْ تُحْسِنُوا وَإِنْ أَسَاءُوا فَلاَ تَظْلِمُوا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“'மக்கள் எங்களுக்கு நன்மை செய்தால், நாங்களும் அவர்களுக்கு நன்மை செய்வோம்; அவர்கள் அநீதி இழைத்தால், நாங்களும் அநீதி இழைப்போம்' என்று கூறும், சொந்தப் புத்தியற்ற (பிறரைப் பின்பற்றும், சொந்தக் கருத்தில்லாத) மக்களாக நீங்கள் ஆகிவிடாதீர்கள். மாறாக, மக்கள் நன்மை செய்தால், நீங்களும் நன்மை செய்யவும், அவர்கள் தீமை செய்தால், நீங்கள் அநீதி இழைக்காமலும் இருக்க உங்கள் உள்ளங்களைப் பக்குவப்படுத்திக் கொள்ளுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي زِيَارَةِ الإِخْوَانِ

சகோதரர்களைச் சந்திப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2008

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَالْحُسَيْنُ بْنُ أَبِي كَبْشَةَ الْبَصْرِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ يَعْقُوبَ السَّدُوسِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو سِنَانٍ الْقَسْمَلِيُّ، هُوَ الشَّامِيُّ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ أَبِي سَوْدَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ عَادَ مَرِيضًا أَوْ زَارَ أَخًا لَهُ فِي اللَّهِ نَادَاهُ مُنَادٍ أَنْ طِبْتَ وَطَابَ مَمْشَاكَ وَتَبَوَّأْتَ مِنَ الْجَنَّةِ مَنْزِلاً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأَبُو سِنَانٍ اسْمُهُ عِيسَى بْنُ سِنَانٍ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ عَنْ ثَابِتٍ عَنْ أَبِي رَافِعٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم شَيْئًا مِنْ هَذَا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

"யார் ஒரு நோயாளியைச் சந்திக்கிறாரோ, அல்லது அல்லாஹ்விற்காகத் தன் சகோதரரைச் சந்திக்கிறாரோ, அவரை ஓர் அழைப்பாளர் அழைத்து, 'நீர் நல்லவரானீர் (பாக்கியம் பெற்றீர்); உமது நடையும் சிறந்ததாயிற்று; மேலும் நீர் சொர்க்கத்தில் ஓர் இருப்பிடத்தை அமைத்துக்கொண்டீர்' என்று கூறுவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَيَاءِ

பாடம்: அல்-ஹயா (நாணம்) குறித்து வந்தவை

2009

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، وَعَبْدُ الرَّحِيمِ، وَمُحَمَّدُ بْنُ بِشْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْحَيَاءُ مِنَ الإِيمَانِ وَالإِيمَانُ فِي الْجَنَّةِ وَالْبَذَاءُ مِنَ الْجَفَاءِ وَالْجَفَاءُ فِي النَّارِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي بَكْرَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நாணம் ஈமானைச் சார்ந்ததாகும்; ஈமான் சொர்க்கத்திற்கு (அழைத்துச் செல்வதற்குரியதாகும்). ஆபாசம் முரட்டுத்தனத்தைச் சார்ந்ததாகும்; முரட்டுத்தனம் நரகத்திற்கு (அழைத்துச் செல்வதற்குரியதாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّأَنِّي وَالْعَجَلَةِ

நிதானம் மற்றும் அவசரம் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2010

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا نُوحُ بْنُ قَيْسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عِمْرَانَ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَرْجِسَ الْمُزَنِيِّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ السَّمْتُ الْحَسَنُ وَالتُّؤَدَةُ وَالاِقْتِصَادُ جُزْءٌ مِنْ أَرْبَعَةٍ وَعِشْرِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا نُوحُ بْنُ قَيْسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عِمْرَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَرْجِسَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَاصِمٍ وَالصَّحِيحُ حَدِيثُ نَصْرِ بْنِ عَلِيٍّ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு சர்ஜிஸ் அல்-முஸனீ (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நன்னடத்தை, நிதானம் மற்றும் நடுநிலை (அனைத்து காரியங்களிலும் மிதமான போக்குடன் இருத்தல்) ஆகியவை நபித்துவத்தின் இருபத்து நான்கு பாகங்களில் ஒரு பகுதியாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2011

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَزِيعٍ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ قُرَّةَ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي جَمْرَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لأَشَجِّ عَبْدِ الْقَيْسِ إِنَّ فِيكَ خَصْلَتَيْنِ يُحِبُّهُمَا اللَّهُ الْحِلْمُ وَالأَنَاةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَفِي الْبَابِ عَنِ الأَشَجِّ الْعَصَرِيِّ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அப்துல் கைஸ் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த அஷஜ் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக உன்னிடத்தில் அல்லாஹ் விரும்பும் இரண்டு

குணங்கள் உள்ளன: பொறுமையும், நிதானமும் (அதாவது, அவசரப்படாமல் நிதானமாகச் செயல்படும் குணம்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2012

حَدَّثَنَا أَبُو مُصْعَبٍ الْمَدَنِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمُهَيْمِنِ بْنُ عَبَّاسِ بْنِ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الأَنَاةُ مِنَ اللَّهِ وَالْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ فِي عَبْدِ الْمُهَيْمِنِ بْنِ عَبَّاسِ بْنِ سَهْلٍ وَضَعَّفَهُ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ وَالأَشَجُّ بْنُ عَبْدِ الْقَيْسِ اسْمُهُ الْمُنْذِرُ بْنُ عَائِذٍ ‏.‏

ஸஹ்ல் பின் ஸஃத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நிதானம் அல்லாஹ்விடமிருந்து உள்ளதாகும்; அவசரம் ஷைத்தானிடமிருந்து உள்ளதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرِّفْقِ

மென்மை பற்றி வந்துள்ளவை

2013

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ يَعْلَى بْنِ مَمْلَكٍ، عَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنَ الرِّفْقِ فَقَدْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَنْ حُرِمَ حَظَّهُ مِنَ الرِّفْقِ فَقَدْ حُرِمَ حَظَّهُ مِنَ الْخَيْرِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَجَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ அத்-தர்தா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"எவருக்கு மென்மையிலிருந்து ஒரு பங்கு வழங்கப்பட்டதோ, அவருக்கு நன்மையிலிருந்து ஒரு பங்கு வழங்கப்பட்டுவிட்டது. மேலும், எவரிடமிருந்து

மென்மையின் பங்கு தடுக்கப்பட்டதோ, அவரிடமிருந்து நன்மையின் பங்கு தடுக்கப்பட்டுவிட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي دَعْوَةِ الْمَظْلُومِ

அநீதியிழைக்கப்பட்டவரின் பிரார்த்தனை பற்றி வந்துள்ளவை

2014

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ زَكَرِيَّا بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ صَيْفِيٍّ، عَنْ أَبِي مَعْبَدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ مُعَاذَ بْنَ جَبَلٍ إِلَى الْيَمَنِ فَقَالَ اتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهَا لَيْسَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَأَبِي سَعِيدٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو مَعْبَدٍ اسْمُهُ نَافِذٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்களை யமனுக்கு அனுப்பி, கூறினார்கள்: 'அநீதி இழைக்கப்பட்டவரின் பிரார்த்தனைக்கு அஞ்சுங்கள்; ஏனெனில் நிச்சயமாக அதற்கும் அல்லாஹ்விற்கும் இடையில் எந்தத் தடையும் இல்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي خُلُقِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபியின் குணாதிசயங்கள் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2015

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيُّ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ خَدَمْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَشْرَ سِنِينَ فَمَا قَالَ لِي أُفٍّ قَطُّ وَمَا قَالَ لِشَيْءٍ صَنَعْتُهُ لِمَ صَنَعْتَهُ وَلاَ لِشَيْءٍ تَرَكْتُهُ لِمَ تَرَكْتَهُ وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ أَحْسَنِ النَّاسِ خُلُقًا وَلاَ مَسِسْتُ خَزًّا قَطُّ وَلاَ حَرِيرًا وَلاَ شَيْئًا كَانَ أَلْيَنَ مِنْ كَفِّ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلاَ شَمَمْتُ

مِسْكًا قَطُّ وَلاَ عِطْرًا كَانَ أَطْيَبَ مِنْ عَرَقِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَالْبَرَاءِ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு பத்து ஆண்டுகள் பணிவிடை செய்தேன். அவர்கள் ஒருபோதும் 'சீ' என்று கூறியதில்லை. 'இதை ஏன் செய்தாய்?' என்றோ, 'இதை ஏன் செய்யவில்லை?' என்றோ (என்னை ஒருபோதும் கடிந்துகொண்டதும் இல்லை). மேலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்களிலேயே மிகச் சிறந்த நற்குணம் உடையவர்களாக இருந்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் உள்ளங்கையை விட மென்மையான எந்தவொரு கஸ் பட்டையோ, (வேறு) பட்டையோ அல்லது வேறு எந்தப் பொருளையோ நான் ஒருபோதும் தொட்டதில்லை. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் வியர்வையை விட நறுமணம் மிக்க எந்தவொரு கஸ்தூரியையோ அல்லது வேறு எந்த நறுமணத்தையுமோ நான் ஒருபோதும் நுகர்ந்ததில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2016

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ الْجَدَلِيَّ، يَقُولُ سَأَلْتُ عَائِشَةَ عَنْ خُلُقِ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ لَمْ يَكُنْ فَاحِشًا وَلاَ مُتَفَحِّشًا وَلاَ صَخَّابًا فِي الأَسْوَاقِ وَلاَ يَجْزِي بِالسَّيِّئَةِ السَّيِّئَةَ وَلَكِنْ يَعْفُو وَيَصْفَحُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْجَدَلِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ بْنُ عَبْدٍ وَيُقَالُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَبْدٍ ‏.‏

அபூ அப்தில்லாஹ் அல்-ஜதலி அறிவிக்கிறார்கள்:

"நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் நற்குணம் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘அவர்கள் (ஸல்) கெட்ட வார்த்தை பேசுபவர்களாகவோ, வேண்டுமென்றே அவ்வாறு பேசுபவர்களாகவோ இருக்கவில்லை; கடைவீதிகளில் கூச்சலிடுபவர்களாகவும் இருக்கவில்லை; தீமைக்குத் தீமையைப் பதிலாகச் செய்பவர்களாகவும் இருக்கவில்லை. மாறாக, மன்னிப்பவராகவும், (பிழைகளைப்) பொறுத்துக்கொள்பவராகவும் இருந்தார்கள்.’"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حُسْنِ الْعَهْدِ

பாடம்: பழைய உறவுகளைப் பேணுவது பற்றி வந்தவை

2017

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا غِرْتُ عَلَى أَحَدٍ مِنْ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَا غِرْتُ عَلَى خَدِيجَةَ وَمَا بِي أَنْ أَكُونَ أَدْرَكْتُهَا وَمَا ذَاكَ إِلاَّ لِكَثْرَةِ ذِكْرِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَهَا وَإِنْ كَانَ لَيَذْبَحُ الشَّاةَ فَيَتَتَبَّعُ بِهَا صَدَائِقَ خَدِيجَةَ فَيُهْدِيهَا لَهُنَّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நான் கதீஜா (ரழி) அவர்கள் மீது பொறாமை கொண்ட அளவுக்கு நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியரில் வேறு எவர் மீதும் பொறாமை கொண்டதில்லை. நான் அவர்களைச் சந்தித்ததும் இல்லை (அவர்கள் காலத்தை அடைந்ததும் இல்லை). அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவர்களைப் பற்றி அதிகமாகக் குறிப்பிடுவதும், அவர்கள் ஓர் ஆட்டை அறுக்கும்போதெல்லாம் (அதன் இறைச்சியிலிருந்து) கதீஜா (ரழி) அவர்களின் தோழிகளைத் தேடி அவர்களுக்கு அன்பளிப்பு கொடுப்பதுமே இதற்குக் காரணம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مَعَالِي الأَخْلاَقِ

உயரிய நற்பண்புகள் பற்றி வந்துள்ளவை

2018

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ خِرَاشٍ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا حَبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ، حَدَّثَنَا مُبَارَكُ بْنُ فَضَالَةَ، حَدَّثَنِي عَبْدُ رَبِّهِ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّ مِنْ أَحَبِّكُمْ إِلَىَّ وَأَقْرَبِكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَحَاسِنَكُمْ أَخْلاَقًا وَإِنَّ أَبْغَضَكُمْ إِلَىَّ وَأَبْعَدَكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ الثَّرْثَارُونَ وَالْمُتَشَدِّقُونَ وَالْمُتَفَيْهِقُونَ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ عَلِمْنَا الثَّرْثَارُونَ وَالْمُتَشَدِّقُونَ فَمَا الْمُتَفَيْهِقُونَ قَالَ ‏"‏ الْمُتَكَبِّرُونَ ‏"‏ ‏.‏

قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الْمُبَارَكِ بْنِ فَضَالَةَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَبْدِ رَبِّهِ بْنِ سَعِيدٍ وَهَذَا أَصَحُّ . وَالثَّرْثَارُ هُوَ الْكَثِيرُ الْكَلاَمِ وَالْمُتَشَدِّقُ الَّذِي يَتَطَاوَلُ عَلَى النَّاسِ فِي الْكَلاَمِ وَيَبْذُو عَلَيْهِمْ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக உங்களில் எனக்கு மிகவும் பிரியமானவர்களும், மறுமை நாளில் என்னுடன் அமர்வதில் மிகவும் நெருக்கமானவர்களும், உங்களில் சிறந்த குணமுள்ளவர்கள்தான். மேலும் நிச்சயமாக, உங்களில் எனக்கு மிகவும் வெறுப்பானவர்களும், மறுமை நாளில் என்னை விட்டும் மிகத் தொலைவில் அமர்ந்திருப்பவர்களும் அத்-தர்ஸாரூன் (தேவையற்ற விதத்தில் அதிகப் பேசுபவர்கள்), அல்-முத்தஷத்திக்குன் (தங்கள் பேச்சால் மக்களை இழிவுபடுத்துபவர்கள் அல்லது வாய்ச்சவடால் அடிப்பவர்கள்), மற்றும் அல்-முத்தஃபைஹிகுன் (பெருமையடிப்பவர்கள்) ஆவார்கள்."

அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அத்-தர்ஸாரூன் (அதிகப் பேசுபவர்கள்) மற்றும் அல்-முத்தஷத்திக்குன் (வாய்ச்சவடால் அடிப்பவர்கள்) பற்றி எங்களுக்குத் தெரியும், ஆனால் அல்-முத்தஃபைஹிகுன் என்பவர் யார்?"

அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அவர்கள்) பெருமையடிப்பவர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اللَّعْنِ وَالطَّعْنِ

சாபமிடுதல் மற்றும் பழித்தல் பற்றி வந்துள்ளவை

2019

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " لاَ يَكُونُ الْمُؤْمِنُ لَعَّانًا " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ بِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ يَنْبَغِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يَكُونَ لَعَّانًا " . وَهَذَا الْحَدِيثُ مُفَسِّرٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஃமின் என்பவன் அதிகம் சபிப்பவனாக இருக்கமாட்டான் (அவன் அவ்வாறு இருப்பது தகாது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَثْرَةِ الْغَضَبِ

அதிகமான கோபம் பற்றி வந்துள்ளவை

2020

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي حَصِينٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ عَلِّمْنِي شَيْئًا وَلاَ تُكْثِرْ عَلَىَّ لَعَلِّي أَعِيهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ لاَ تَغْضَبْ ‏"‏ ‏.‏ فَرَدَّدَ ذَلِكَ مِرَارًا كُلَّ ذَلِكَ يَقُولُ ‏"‏ لاَ تَغْضَبْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَسُلَيْمَانَ بْنِ صُرَدٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَأَبُو حَصِينٍ اسْمُهُ عُثْمَانُ بْنُ عَاصِمٍ الأَسَدِيُّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "எனக்கு ஏதாவது ஒன்றைக் கற்றுக்கொடுங்கள்; அதை எனக்கு அதிகப்படுத்தி (என் மீது சுமையை ஏற்றி) விடாதீர்கள்; ஒருவேளை நான் அதை (நன்கு) விளங்கிக்கொள்வேன்" என்று கூறினார்.
அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "கோபம் கொள்ளாதீர்" என்று கூறினார்கள். அம்மனிதர் அதை பலமுறை திரும்பத் திரும்பக் கேட்டார்; அந்த ஒவ்வொரு முறையும் நபி (ஸல்) அவர்கள், "கோபம் கொள்ளாதீர்" என்றே கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي كَظْمِ الْغَيْظِ

கோபத்தை அடக்குவது பற்றிய பாடம்

2021

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الدُّورِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ الْمُقْرِئُ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي أَيُّوبَ، حَدَّثَنِي أَبُو مَرْحُومٍ عَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ مَيْمُونٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ الْجُهَنِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ كَظَمَ غَيْظًا وَهُوَ يَسْتَطِيعُ أَنْ يُنَفِّذَهُ دَعَاهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رُءُوسِ الْخَلاَئِقِ حَتَّى يُخَيِّرَهُ فِي أَىِّ الْحُورِ شَاءَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஸஹ்ல் பின் முஆத் பின் அனஸ் அல்-ஜுஹனீ (ரஹ்) அவர்கள், தம் தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்; நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒருவர் தனது கோபத்தை நிறைவேற்ற (அதாவது, பழிவாங்கவோ அல்லது வெளிப்படுத்தவோ) சக்தி இருந்தும் அதை அடக்கிக் கொள்கிறாரோ, அவரை அல்லாஹ் மறுமை நாளில் படைப்பினங்கள் அனைவரின் முன்னிலையிலும் அழைத்து, ஹூருல் ஈன்களில் அவர் விரும்பியவரைத் தேர்ந்தெடுத்துக் கொள்ளச் செய்வான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي إِجْلاَلِ الْكَبِيرِ

மூத்தோரை கௌரவிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2022

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ بَيَانٍ الْعُقَيْلِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو الرَّحَّالِ الأَنْصَارِيُّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا أَكْرَمَ شَابٌّ شَيْخًا لِسِنِّهِ إِلاَّ قَيَّضَ اللَّهُ لَهُ مَنْ يُكْرِمُهُ عِنْدَ سِنِّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ هَذَا الشَّيْخِ يَزِيدَ بْنِ بَيَانٍ وَأَبُو الرِّجَالِ الأَنْصَارِيُّ آخَرُ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"எந்தவொரு இளைஞனும் ஒரு முதியவரை அவரது வயது மூப்பின் காரணமாக கண்ணியப்படுத்தினால், அந்த இளைஞரின் வயது மூப்பின்போது அவரைக் கண்ணியப்படுத்துபவரை அல்லாஹ் அவருக்காக நியமிக்கிறான் (ஏற்படுத்துகிறான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُتَهَاجِرَيْنِ

இருவர் ஒருவரை ஒருவர் புறக்கணிப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

2023

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " تُفَتَّحُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَ الاِثْنَيْنِ وَالْخَمِيسِ فَيُغْفَرُ فِيهِمَا لِمَنْ لاَ يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا إِلاَّ الْمُهْتَجِرَيْنِ يُقَالُ رُدُّوا هَذَيْنِ حَتَّى يَصْطَلِحَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَيُرْوَى فِي بَعْضِ الْحَدِيثِ " ذَرُوا هَذَيْنِ حَتَّى يَصْطَلِحَا " . قَالَ وَمَعْنَى قَوْلِهِ " الْمُهْتَجِرَيْنِ " . يَعْنِي الْمُتَصَارِمَيْنِ . - وَهَذَا مِثْلُ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " لاَ يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ " .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"திங்கள் மற்றும் வியாழக்கிழமைகளில் சுவர்க்கத்தின் வாயில்கள் திறக்கப்படுகின்றன. அவற்றில், அல்லாஹ்வுக்கு எதையும் இணை கற்பிக்காத அனைவரும் மன்னிக்கப்படுவார்கள்; தமக்கிடையே உறவைத் துண்டித்து (பகைமை பாராட்டி) வாழும் இருவரைத் தவிர. (அவ்விருவரின் பாவமன்னிப்பு குறித்து) 'இவ்விருவரும் சமரசம் செய்துகொள்ளும் வரை இவர்களைப் பிற்படுத்துங்கள் (அதாவது, இவர்களின் மன்னிப்பைத் தள்ளிப்போடுங்கள்)' என்று கூறப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّبْرِ

பாடம்: பொறுமை பற்றி வந்துள்ளவை

2024

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، أَنَّ نَاسًا، مِنَ الأَنْصَارِ سَأَلُوا النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأَعْطَاهُمْ ثُمَّ سَأَلُوهُ فَأَعْطَاهُمْ ثُمَّ قَالَ " مَا يَكُونُ عِنْدِي مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ أَدَّخِرَهُ عَنْكُمْ وَمَنْ يَسْتَغْنِ يُغْنِهِ اللَّهُ وَمَنْ

يَسْتَعْفِفْ يُعِفَّهُ اللَّهُ وَمَنْ يَتَصَبَّرْ يُصَبِّرْهُ اللَّهُ وَمَا أُعْطِيَ أَحَدٌ شَيْئًا هُوَ خَيْرٌ وَأَوْسَعُ مِنَ الصَّبْرِ " .
قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ مَالِكٍ هَذَا
الْحَدِيثُ " فَلَنْ أَذْخَرَهُ عَنْكُمْ " . وَالْمَعْنَى فِيهِ وَاحِدٌ يَقُولُ لَنْ أَحْبِسَهُ عَنْكُمْ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அன்சாரிகளில் சிலர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் (ஏதேனும்) கேட்டார்கள், அவர் அவர்களுக்குக் கொடுத்தார்கள். அவர்கள் மீண்டும் அவரிடம் (ஏதேனும்) கேட்டார்கள், அவர் அவர்களுக்குக் கொடுத்தார்கள். பின்னர் அவர் கூறினார்கள்: 'என்னிடம் இருக்கும் எந்த நன்மையையும் (செல்வத்தையும்), நான் உங்களுக்குக் கொடுக்காமல் ஒருபோதும் பதுக்கி வைக்க மாட்டேன். எவர் தன்னிறைவை நாடுகிறாரோ, அல்லாஹ் அவரைத் தன்னிறைவு உள்ளவராக ஆக்குவான். எவர் (பிறரிடம் கையேந்தாமல்) தன்மானத்தைப் பேணுகிறாரோ, அல்லாஹ் அவரை (தன்மானமுள்ளவராக) ஆக்குவான். மேலும் எவர் பொறுமையைக் கைக்கொள்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவரைப் பொறுமையாளராக ஆக்குவான். பொறுமையை விடச் சிறந்த மற்றும் விசாலமான ஒரு அருட்கொடை எவருக்கும் கொடுக்கப்படவில்லை.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي ذِي الْوَجْهَيْنِ

பாடம்: இரு முகங்களைக் கொண்டவர் பற்றி வந்துள்ளவை

2025

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ مِنْ شَرِّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ذَا الْوَجْهَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَعَمَّارٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக, மறுமை நாளில் அல்லாஹ்விடம் மக்களில் மிக மோசமானவர், இரு முகம் கொண்டவர் (அதாவது, ஒரு குழுவினரிடம் ஒரு முகத்துடனும், மற்றொரு குழுவினரிடம் வேறு முகத்துடனும் பழகி, இரு தரப்பிலும் நல்லவர் போல் காட்டிக்கொண்டு, சண்டையை மூட்டுபவர் அல்லது ஆதாயம் தேடுபவர்) ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّمَّامِ

கோள் சொல்பவன் பற்றி வந்தவை

2026

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ الْحَارِثِ، قَالَ مَرَّ رَجُلٌ عَلَى حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ فَقِيلَ لَهُ إِنَّ هَذَا يُبَلِّغُ الأُمَرَاءَ الْحَدِيثَ عَنِ النَّاسِ ‏.‏ فَقَالَ حُذَيْفَةُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ لاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَتَّاتٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ سُفْيَانُ وَالْقَتَّاتُ النَّمَّامُ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஒருவர் ஹுதைஃபா இப்னு அல்-யமான் (ரழி) அவர்களைக் கடந்து சென்றார். (அப்போது) அவரிடம், 'இந்த நபர் மக்களைப் பற்றிய செய்திகளைத் தலைவர்களிடம் (ரகசியமாகக் கேட்டு) கொண்டு சேர்க்கிறார்' என்று கூறப்பட்டது. அதற்கு ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'கத்தாத் (ரகசியமாகச் செவிமடுத்துப் புறம் பேசுபவன்) சுவர்க்கத்தில் நுழைய மாட்டான்' என்று கூறக்கேட்டேன்' என்றார்கள். சுஃப்யான் கூறினார்: 'கத்தாத் என்பது நம்மாம் (கோள் சொல்பவன், புறம் பேசுபவன்) ஆகும்.' மேலும் இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸாகும்.

باب مَا جَاءَ فِي الْعِيِّ

அல்-இய் (பேச்சுத் தடுமாற்றம்) பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2027

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ أَبِي غَسَّانَ، مُحَمَّدِ بْنِ مُطَرِّفٍ عَنْ حَسَّانَ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ الْحَيَاءُ وَالْعِيُّ شُعْبَتَانِ مِنَ الإِيمَانِ وَالْبَذَاءُ وَالْبَيَانُ شُعْبَتَانِ مِنَ النِّفَاقِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي غَسَّانَ مُحَمَّدِ بْنِ مُطَرِّفٍ ‏.‏ قَالَ وَالْعِيُّ قِلَّةُ الْكَلاَمِ وَالْبَذَاءُ هُوَ الْفُحْشُ فِي الْكَلاَمِ وَالْبَيَانُ هُوَ كَثْرَةُ الْكَلاَمِ مِثْلُ هَؤُلاَءِ الْخُطَبَاءِ الَّذِينَ يَخْطُبُونَ فَيُوَسِّعُونَ فِي الْكَلاَمِ وَيَتَفَصَّحُونَ فِيهِ مِنْ مَدْحِ النَّاسِ فِيمَا لاَ يُرْضِي اللَّهَ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வெட்கமும், குறைவான பேச்சும் ஈமானின் இரு கிளைகளாகும். ஆபாசப் பேச்சும், அதிகமான (மற்றும் அல்லாஹ்வுக்குப் பிடிக்காத வகையில் மக்களைப் புகழும்) நாவன்மையும் நயவஞ்சகத்தின் இரு கிளைகளாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِنَّ مِنَ الْبَيَانِ سِحْرًا

பாடம்: "நிச்சயமாக மொழித்திறனில் (அல்-பயான்) மாயம் உண்டு" என்பது பற்றி வந்தவை

2028

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَجُلَيْنِ، قَدِمَا فِي زَمَانِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَخَطَبَا فَعَجِبَ النَّاسُ مِنْ كَلاَمِهِمَا فَالْتَفَتَ إِلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " إِنَّ مِنَ الْبَيَانِ سِحْرًا " أَوْ " إِنَّ بَعْضَ الْبَيَانِ سِحْرٌ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمَّارٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشِّخِّيرِ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் இரண்டு ஆண்கள் வந்தனர், (அவர்கள்) உரையாற்றினார்கள். மக்கள் அவர்களின் பேச்சைக் கேட்டு வியப்படைந்தனர். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களை நோக்கித் திரும்பிச் சொன்னார்கள்: "நிச்சயமாக சொல்வன்மையில் மாயம் இருக்கிறது" -அல்லது- "நிச்சயமாக சில சொல்வன்மைகள் மாயமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّوَاضُعِ

தாழ்மையாக இருப்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2029

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ وَمَا زَادَ اللَّهُ رَجُلاً بِعَفْوٍ إِلاَّ عِزًّا وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ لِلَّهِ إِلاَّ رَفَعَهُ اللَّهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي كَبْشَةَ الأَنْمَارِيِّ وَاسْمُهُ عُمَرُ بْنُ سَعْدٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தர்மம் செல்வத்தைக் குறைப்பதில்லை. ஒருவர் மன்னிப்பதால் (பிறரை) அல்லாஹ் அவருக்கு கண்ணியத்தையே அதிகப்படுத்துகிறான். மேலும், எவர் அல்லாஹ்வுக்காகப் பணிந்து நடக்கிறாரோ, அவரை அல்லாஹ் உயர்த்துகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الظُّلْمِ

பாடம்: அநீதி பற்றி வந்துள்ளவை

2030

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الْعَنْبَرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الظُّلْمُ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَائِشَةَ وَأَبِي مُوسَى وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அநீதி, மறுமை நாளில் (அநீதி இழைத்தவர்களுக்கு) இருள்களாக (அதாவது, வழிகாட்டுதல் அற்ற, வேதனை தரும் இருள்களாக) இருக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الْعَيْبِ لِلنِّعْمَةِ

அருட்கொடையைக் குறை கூறுவதைத் தவிர்த்தல் பற்றி வந்துள்ளவை

2031

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ مَا عَابَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم طَعَامًا قَطُّ كَانَ إِذَا اشْتَهَاهُ أَكَلَهُ وَإِلاَّ تَرَكَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو حَازِمٍ هُوَ الأَشْجَعِيُّ الْكُوفِيُّ وَاسْمُهُ سَلْمَانُ مَوْلَى عَزَّةَ الأَشْجَعِيَّةِ .

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எந்த உணவையும் ஒருபோதும் குறை கூறியதில்லை. அவர்களுக்கு அது விருப்பமானதாக இருந்தால், அதைச் சாப்பிடுவார்கள்; இல்லையென்றால், அதை விட்டுவிடுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْظِيمِ الْمُؤْمِنِ

நம்பிக்கையாளரை கௌரவிப்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2032

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَكْثَمَ، وَالْجَارُودُ بْنُ مُعَاذٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ وَاقِدٍ، عَنْ أَوْفَى بْنِ دَلْهَمٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ صَعِدَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمِنْبَرَ فَنَادَى بِصَوْتٍ رَفِيعٍ فَقَالَ يَا مَعْشَرَ مَنْ قَدْ أَسْلَمَ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يُفْضِ الإِيمَانُ إِلَى قَلْبِهِ لاَ تُؤْذُوا الْمُسْلِمِينَ وَلاَ تُعَيِّرُوهُمْ وَلاَ تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ فَإِنَّهُ مَنْ تَتَبَّعَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ تَتَبَّعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ وَمَنْ تَتَبَّعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ يَفْضَحْهُ وَلَوْ فِي جَوْفِ رَحْلِهِ قَالَ وَنَظَرَ ابْنُ عُمَرَ يَوْمًا إِلَى الْبَيْتِ أَوْ إِلَى الْكَعْبَةِ فَقَالَ مَا أَعْظَمَكِ وَأَعْظَمَ حُرْمَتَكِ وَالْمُؤْمِنُ أَعْظَمُ حُرْمَةً عِنْدَ اللَّهِ مِنْكِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ . وَرَوَى إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ السَّمَرْقَنْدِيُّ عَنْ حُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ نَحْوَهُ وَرُوِيَ عَنْ أَبِي بَرْزَةَ الأَسْلَمِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا .

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மின்பரில் ஏறி, உரத்தக் குரலில்

அழைத்து இவ்வாறு கூறினார்கள்: 'நாவினால் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டு, உள்ளத்தில் ஈமான் (உண்மையான நம்பிக்கை) நுழையாத கூட்டத்தாரே! (இவர்கள் நயவஞ்சகர்கள் அல்லது பலவீனமான ஈமான் கொண்டவர்கள்) முஸ்லிம்களுக்குத் தொல்லை தராதீர்கள்; அவர்களை இழிவுபடுத்தாதீர்கள் (அல்லது அவமானப்படுத்தாதீர்கள்); அவர்களின் குறைகளை (மறைவான விஷயங்கள் அல்லது பலவீனங்களைத்) தேடிச் செல்லாதீர்கள். ஏனெனில், எவர் தனது முஸ்லிம் சகோதரரின் குறையைத் தேடிச் செல்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவருடைய குறையைத் தேடிச் செல்வான். எவருடைய குறையை அல்லாஹ் தேடிச் செல்கிறானோ, அவர் தனது வீட்டிற்குள் (மறைவாக) இருந்தாலும் அவரை அவன் இழிவுபடுத்திவிடுவான் (அனைவர் முன்னிலையிலும் அம்பலப்படுத்திவிடுவான்).''

மேலும் (ஒரு நாள்) இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கஃபாவைப் பார்த்து, "நீ எவ்வளவு மகத்தானவள்! உனது புனிதம் எவ்வளவு மகத்தானது! ஆனால், ஒரு முஃமினின் (இறைநம்பிக்கையாளரின்) புனிதம் (மரியாதை மற்றும் கண்ணியம்) அல்லாஹ்விடம் உன்னைவிட மகத்தானது" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّجَارِبِ

அனுபவம் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2033

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ حَلِيمَ إِلاَّ ذُو عَثْرَةٍ وَلاَ حَكِيمَ إِلاَّ ذُو تَجْرِبَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"தடுமாறியவரைத் தவிர சகிப்புத்தன்மை உடையவர் எவருமில்லை; மேலும் அனுபவமுள்ளவரைத் தவிர விவேகம் உடையவர் எவருமில்லை."

باب مَا جَاءَ فِي الْمُتَشَبِّعِ بِمَا لَمْ يُعْطَهُ

தனக்குக் கொடுக்கப்படாத ஒன்றைக் கொண்டு (பெற்றதாகப்) பாவனை செய்பவர் குறித்து வந்துள்ளவை

2034

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ غَزِيَّةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ أُعْطِيَ عَطَاءً فَوَجَدَ فَلْيَجْزِ بِهِ وَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيُثْنِ فَإِنَّ مَنْ أَثْنَى فَقَدْ شَكَرَ وَمَنْ كَتَمَ فَقَدْ كَفَرَ وَمَنْ تَحَلَّى بِمَا لَمْ يُعْطَهُ كَانَ كَلاَبِسِ ثَوْبَىْ زُورٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ وَعَائِشَةَ ‏.‏ وَمَعْنَى قَوْلِهِ ‏"‏ وَمَنْ كَتَمَ فَقَدْ كَفَرَ ‏"‏ ‏.‏ يَقُولُ قَدْ كَفَرَ تِلْكَ النِّعْمَةَ ‏.‏

யாருக்கு ஒரு அன்பளிப்பு வழங்கப்பட்டதோ, அவர் (அதற்குக் கைமாறு செய்ய) வசதி பெற்றால், அவர் அதற்குக் கைமாறு செய்யட்டும். அவரிடம் (கைமாறு செய்ய) எதுவும் இல்லையென்றால், அவர் (அளித்தவரைப்) புகழட்டும். ஏனெனில், யார் புகழ்ந்தாரோ அவர் நன்றி செலுத்திவிட்டார். யார் (அந்த அன்பளிப்பை அல்லது நன்றியை) மறைக்கிறாரோ, அவர் (அந்த அருளுக்கு) நன்றி மறந்தவராவார். மேலும், தனக்குக் கொடுக்கப்படாத ஒன்றைக் கொண்டு தன்னை அலங்கரித்துக் கொள்பவர், பொய்மையின் இரு ஆடைகளை அணிந்தவரைப் போன்றவர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الثَّنَاءِ بِالْمَعْرُوفِ

நன்மைக்காக புகழ்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2035

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ الْحَسَنِ الْمَرْوَزِيُّ، بِمَكَّةَ وَإِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ قَالاَ حَدَّثَنَا الأَحْوَصُ بْنُ جَوَّابٍ، عَنْ سُعَيْرِ بْنِ الْخِمْسِ، عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ صُنِعَ إِلَيْهِ مَعْرُوفٌ فَقَالَ لِفَاعِلِهِ جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا فَقَدْ أَبْلَغَ فِي الثَّنَاءِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ جَيِّدٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمِثْلِهِ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدًا فَلَمْ يَعْرِفْهُ ‏.‏ حَدَّثَنِي عَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ حَازِمٍ الْبَلْخِيُّ قَالَ سَمِعْتُ الْمَكِّيَّ بْنَ إِبْرَاهِيمَ يَقُولُ كُنَّا عِنْدَ ابْنِ جُرَيْجٍ الْمَكِّيِّ فَجَاءَ سَائِلٌ فَسَأَلَهُ فَقَالَ ابْنُ

جُرَيْجٍ لِخَازِنِهِ أَعْطِهِ دِينَارًا . فَقَالَ مَا عِنْدِي إِلاَّ دِينَارٌ إِنْ أَعْطَيْتُهُ لَجُعْتَ وَعِيَالُكَ . قَالَ فَغَضِبَ وَقَالَ أَعْطِهِ . قَالَ الْمَكِّيُّ فَنَحْنُ عِنْدَ ابْنِ جُرَيْجٍ إِذْ جَاءَهُ رَجُلٌ بِكِتَابٍ وَصُرَّةٍ وَقَدْ بَعَثَ إِلَيْهِ بَعْضُ إِخْوَانِهِ وَفِي الْكِتَابِ إِنِّي قَدْ بَعَثْتُ خَمْسِينَ دِينَارًا . قَالَ فَحَلَّ ابْنُ جُرَيْجٍ الصُّرَّةَ فَعَدَّهَا فَإِذَا هِيَ أَحَدٌ وَخَمْسُونَ دِينَارًا . قَالَ فَقَالَ ابْنُ جُرَيْجٍ لِخَازِنِهِ قَدْ أَعْطَيْتَ وَاحِدًا فَرَدَّهُ اللَّهُ عَلَيْكَ وَزَادَكَ خَمْسِينَ دِينَارًا .

உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

"ஒருவருக்கு ஏதேனும் நன்மை செய்யப்பட்டு, அவர் (நன்மை செய்தவரிடம்), 'ஜஸாகல்லாஹு கைரன்' (அல்லாஹ் உங்களுக்கு நற்கூலியை வழங்குவானாக) எனக் கூறினால், அவர் மிகச்சிறந்த முறையில் புகழ்ந்துரைத்து விட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

28. كتاب الطب عن رسول اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

28. மருத்துவம் பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب مَا جَاءَ فِي الْحِمْيَةِ

பத்தியம் குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2036

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، قال حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْفَرْوِيُّ، قال حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ غَزِيَّةَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ بْنِ قَتَادَةَ، عَنْ مَحْمُودِ بْنِ لَبِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ بْنِ النُّعْمَانِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا حَمَاهُ الدُّنْيَا كَمَا يَظَلُّ أَحَدُكُمْ يَحْمِي سَقِيمَهُ الْمَاءَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ صُهَيْبٍ وَأُمِّ الْمُنْذِرِ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ مَحْمُودِ بْنِ لَبِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قال أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ بْنِ قَتَادَةَ، عَنْ مَحْمُودِ بْنِ لَبِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ قَتَادَةَ بْنِ النُّعْمَانِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَتَادَةُ بْنُ النُّعْمَانِ الظَّفَرِيُّ هُوَ أَخُو أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ لأُمِّهِ وَمَحْمُودُ بْنُ لَبِيدٍ قَدْ أَدْرَكَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَرَآهُ وَهُوَ غُلاَمٌ صَغِيرٌ ‏.‏

அல்லாஹ் ஓர் அடியானை நேசித்தால், உங்களில் ஒருவர் தனது நோயாளியைத் தண்ணீரிலிருந்து (அவருக்குத் தீங்கு விளைவிக்கும் என்பதால் தொடர்ந்து) பாதுகாப்பதைப் போல, அவன் அவரை இவ்வுலகின் (ஆபத்துகளிலிருந்தும், அதன் மோகத்திலிருந்தும்) பாதுகாக்கிறான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2037

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا فُلَيْحُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ التَّيْمِيِّ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ أَبِي يَعْقُوبَ، عَنْ أُمِّ الْمُنْذِرِ، قَالَتْ دَخَلَ عَلَىَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَمَعَهُ عَلِيٌّ وَلَنَا دَوَالٍ مُعَلَّقَةٌ قَالَتْ فَجَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَأْكُلُ وَعَلِيٌّ مَعَهُ يَأْكُلُ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِعَلِيٍّ " مَهْ مَهْ يَا عَلِيُّ فَإِنَّكَ نَاقِهٌ " . قَالَ فَجَلَسَ عَلِيٌّ وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَأْكُلُ . قَالَتْ فَجَعَلْتُ لَهُمْ سِلْقًا وَشَعِيرًا فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " يَا عَلِيُّ مِنْ هَذَا فَأَصِبْ فَإِنَّهُ أَوْفَقُ لَكَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ فُلَيْحٍ . وَيُرْوَى عَنْ فُلَيْحٍ عَنْ أَيُّوبَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ، وَأَبُو دَاوُدَ قَالاَ حَدَّثَنَا فُلَيْحُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ يَعْقُوبَ، عَنْ أُمِّ الْمُنْذِرِ الأَنْصَارِيَّةِ، فِي حَدِيثِهِ قَالَتْ دَخَلَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ نَحْوَ حَدِيثِ يُونُسَ بْنِ مُحَمَّدٍ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ " أَنْفَعُ لَكَ " . وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ وَحَدَّثَنِيهِ أَيُّوبُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ . هَذَا حَدِيثٌ جَيِّدٌ غَرِيبٌ .

உம்முல் முன்திர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் வந்தார்கள்; அவர்களுடன் அலி (ரழி) அவர்களும் இருந்தார்கள். எங்களிடம் (சுவரில்) தொங்கவிடப்பட்டிருந்த பேரீச்சம் பழக்குலைகள் இருந்தன. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (அவற்றிலிருந்து) சாப்பிடத் தொடங்கினார்கள்; அலி (ரழி) அவர்களும் அவர்களுடன் (சேர்ந்து) சாப்பிட்டார்கள். உடனே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அலி (ரழி) அவர்களிடம், 'அலி! நிறுத்துங்கள், நிறுத்துங்கள்! ஏனெனில் நீங்கள் (சமீபத்தில் ஏற்பட்ட) நோயிலிருந்து இப்போதுதான் தேறி வருகிறீர்கள்' என்று கூறினார்கள். எனவே, அலி (ரழி) அவர்கள் (சாப்பிடுவதை நிறுத்திவிட்டு) அமர்ந்துகொண்டார்கள்; நபி (ஸல்) அவர்கள் (மட்டும்) சாப்பிட்டார்கள்.'

அவர் (உம்முல் முன்திர்) கூறினார்: 'நான் அவர்களுக்காக (சமைத்து) கீரையும் வாற்கோதுமையும் கொண்ட ஒரு உணவைக் கொண்டுவந்தேன். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அலி! இதிலிருந்து சாப்பிடுங்கள்; ஏனெனில் இது உங்களுக்கு மிகவும் பொருத்தமானதாக (மற்றும் ஆரோக்கியமானதாக) இருக்கும்' என்று கூறினார்கள்.'

இதேபோன்ற ஒரு அறிவிப்பு மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவும்

அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அதில் 'இது உங்களுக்கு மிகவும் பயனுள்ளதாக இருக்கும்' என்று இடம்பெற்றுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الدَّوَاءِ وَالْحَثِّ عَلَيْهِ

பாடம்: மருந்து மற்றும் அதை வலியுறுத்தல் பற்றி வந்துள்ளவை

2038

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ الْعَقَدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ زِيَادِ بْنِ عِلاَقَةَ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ شَرِيكٍ، قَالَ قَالَتِ الأَعْرَابُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلاَ نَتَدَاوَى قَالَ " نَعَمْ يَا عِبَادَ اللَّهِ تَدَاوَوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَمْ يَضَعْ دَاءً إِلاَّ وَضَعَ لَهُ شِفَاءً أَوْ قَالَ دَوَاءً إِلاَّ دَاءً وَاحِدًا " . قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا هُوَ قَالَ " الْهَرَمُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي خُزَامَةَ عَنْ أَبِيهِ وَابْنِ عَبَّاسٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உஸாமா பின் ஷரீக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"சில கிராமவாசிகள் (அதாவது, நாடோடி அரபிகள்), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! நாங்கள் (எங்கள் நோய்களுக்கு) சிகிச்சை செய்துகொள்ளலாமா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'ஆம், அல்லாஹ்வின் அடியார்களே! சிகிச்சை செய்துகொள்ளுங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக அல்லாஹ் எந்த நோயையும் அதற்கான நிவாரணத்தை - அல்லது - ஒரு மருந்தை - ஏற்படுத்தாமல் ஏற்படுத்தவில்லை. ஒரேயொரு நோயைத் தவிர.' அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! அது என்ன?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'முதுமை' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ مَا يُطْعَمُ الْمَرِيضُ

பாடம்: நோயாளிக்கு என்ன உணவளிக்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2039

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قال أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قال حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ السَّائِبِ بْنِ بَرَكَةَ، عَنْ أُمِّهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَخَذَ أَهْلَهُ الْوَعْكُ أَمَرَ بِالْحَسَاءِ فَصُنِعَ ثُمَّ أَمَرَهُمْ فَحَسَوْا مِنْهُ وَكَانَ يَقُولُ إِنَّهُ لَيَرْتُو فُؤَادَ الْحَزِينِ وَيَسْرُو عَنْ فُؤَادِ السَّقِيمِ كَمَا تَسْرُو إِحْدَاكُنَّ الْوَسَخَ بِالْمَاءِ عَنْ وَجْهِهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

وَقَدْ رَوَاهُ ابْنُ الْمُبَارَكِ عَنْ يُونُسَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو إِسْحَاقَ الطَّالْقَانِيُّ، عَنِ ابْنِ الْمُبَارَكِ، عن يونس، عن الزهري بمعناه.

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் குடும்பத்தினரை காய்ச்சல் (அல்லது உடல்நலக்குறைவு) பற்றிக்கொண்டால், கஞ்சி (அல்லது சூப்) தயாரிக்கக் கட்டளையிடுவார்கள்; அவ்வாறே அது தயாரிக்கப்படும். பிறகு அவர்களுக்குக் கட்டளையிட, அவர்கள் அதிலிருந்து அருந்துவார்கள். மேலும் அவர்கள் (ஸல்) கூறுவார்கள்: “நிச்சயமாக இது துயருற்றவரின் இதயத்தை உறுதிப்படுத்துகிறது; உங்களில் ஒருவர் தன் முகத்திலுள்ள அழுக்கைத் தண்ணீரால் நீக்குவதைப் போன்று, இது நோயாளியின் இதயத்திலிருந்து (வேதனையை) நீக்கிவிடுகிறது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ لاَ تُكْرِهُوا مَرْضَاكُمْ عَلَى الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ

உங்கள் நோயாளிகளை உண்ணும்படியும், பருகும்படியும் வற்புறுத்தாதீர்கள் என்பது பற்றிக் கூறப்பட்டுள்ளவை

2040

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ يُونُسَ بْنِ بُكَيْرٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ الْجُهَنِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تُكْرِهُوا مَرْضَاكُمْ عَلَى الطَّعَامِ فَإِنَّ اللَّهَ تبارك وتعالى يُطْعِمُهُمْ وَيَسْقِيهِمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

உக்பா இப்னு ஆமிர் அல்ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"உங்களின் நோயாளிகளை உண்ணுமாறு கட்டாயப்படுத்தாதீர்கள், ஏனெனில் நிச்சயமாக பாக்யவானும், உயர்ந்தவனுமாகிய அல்லாஹ், அவர்களுக்கு உணவளித்து, பானம் புகட்டுகிறான் (அதாவது, அவர்களின் தேவைகளை அவன் பூர்த்தி செய்கிறான், அல்லது அவர்களுக்கு குணமளிக்கும் வழிகளை ஏற்படுத்துகிறான்)."
(ஹஸன் ஙரீப்)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَبَّةِ السَّوْدَاءِ

கருஞ்சீரகம் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

2041

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَسَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ عَلَيْكُمْ بِهَذِهِ الْحَبَّةِ السَّوْدَاءِ فَإِنَّ فِيهَا شِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ إِلاَّ السَّامَ ‏.‏ وَالسَّامُ الْمَوْتُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْحَبَّةُ السَّوْدَاءُ هِيَ الشُّونِيزُ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"இந்தக் கருஞ்சீரகத்தை (தொடர்ந்து) பயன்படுத்துங்கள். ஏனெனில் நிச்சயமாக அதில் அஸ்ஸாமைத் தவிர எல்லா நோய்களுக்கும் நிவாரணம் உள்ளது." மேலும், அஸ்ஸாம் என்பது மரணம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ஒட்டகத்தின் சிறுநீரைக் குடிப்பது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

2042

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَفَّانُ، قَالَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، قَالَ أَخْبَرَنَا حُمَيْدٌ، وَثَابِتٌ، وَقَتَادَةُ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ نَاسًا، مِنْ عُرَيْنَةَ قَدِمُوا الْمَدِينَةَ فَاجْتَوَوْهَا

فَبَعَثَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي إِبِلِ الصَّدَقَةِ وَقَالَ اشْرَبُوا مِنْ أَلْبَانِهَا وَأَبْوَالِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'உரைனாவைச் சேர்ந்த சிலர் மதீனாவிற்கு வந்தார்கள். மதீனாவின் காலநிலை அவர்களுக்கு ஒவ்வாததால் (அவர்கள் நோய்வாய்ப்பட்டனர்). எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவர்களை ஸதகா ஒட்டகங்களிடம் அனுப்பி, 'அவற்றின் பாலையும் சிறுநீரையும் குடியுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِسُمٍّ أَوْ غَيْرِهِ

விஷத்தாலோ அல்லது வேறு எதனாலோ தன்னைத் தானே கொல்பவர் பற்றி வந்துள்ள செய்தி

2043

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قال حَدَّثَنَا عَبِيدَةُ بْنُ حُمَيْدٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أُرَاهُ رَفَعَهُ قَالَ مَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِحَدِيدَةٍ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَحَدِيدَتُهُ فِي يَدِهِ يَتَوَجَّأُ بِهَا فِي بَطْنِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا أَبَدًا وَمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِسُمٍّ فَسُمُّهُ فِي يَدِهِ يَتَحَسَّاهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا أَبَدًا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் (அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து) அறிவித்தார்கள்:

"யார் ஓர் இரும்புக் கருவியால் தற்கொலை செய்துகொள்கிறாரோ, அவர் நியாயத்தீர்ப்பு நாளில் தமது கையில் அந்த இரும்புக் கருவியுடன் வருவார்; ஜஹன்னத்தின் நெருப்பில், அதனால் தமது வயிற்றில் தொடர்ந்து குத்திக்கொண்டே, என்றென்றும் நிரந்தரமாக இருப்பார். மேலும், யார் விஷத்தால் தற்கொலை செய்துகொள்கிறாரோ, அவரது விஷம் அவரது கையில் இருக்கும்; ஜஹன்னத்தின் நெருப்பில் அதைத் தொடர்ந்து (அருந்திக்கொண்டே) என்றென்றும் நிரந்தரமாக இருப்பார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2044

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قال حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِحَدِيدَةٍ فَحَدِيدَتُهُ فِي يَدِهِ يَتَوَجَّأُ بِهَا فِي بَطْنِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا وَمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِسُمٍّ فَسُمُّهُ فِي يَدِهِ يَتَحَسَّاهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا وَمَنْ تَرَدَّى مِنْ جَبَلٍ فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَهُوَ يَتَرَدَّى فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا ‏"‏ ‏.‏

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ، قال حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، وَأَبُو مُعَاوِيَةَ عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ شُعْبَةَ عَنِ الأَعْمَشِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ وَهُوَ أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ ‏.‏ هَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَوَى مُحَمَّدُ بْنُ عَجْلاَنَ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِسُمٍّ عُذِّبَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ ‏"‏ ‏.‏ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا ‏.‏ وَهَكَذَا رَوَاهُ أَبُو الزِّنَادِ عَنِ الأَعْرَجِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهَذَا أَصَحُّ لأَنَّ الرِّوَايَاتِ إِنَّمَا تَجِيءُ بِأَنَّ أَهْلَ التَّوْحِيدِ يُعَذَّبُونَ فِي النَّارِ ثُمَّ يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَمْ يُذْكَرْ أَنَّهُمْ يُخَلَّدُونَ فِيهَا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் இரும்பினால் தற்கொலை செய்து கொள்கிறாரோ, அவரது கையிலுள்ள அதே இரும்பு நரக நெருப்பான ஜஹன்னத்தில் அவரது வயிற்றில் குத்திக்கொண்டே இருக்கும். அவர் அதில் என்றென்றும் நிரந்தரமாக இருப்பார். யார் விஷமருந்தித் தற்கொலை செய்து கொள்கிறாரோ, அவரது கையிலுள்ள அதே விஷம் நரக நெருப்பான ஜஹன்னத்தில் அருந்திக்கொண்டே இருக்கும். அவர் அதில் என்றென்றும் நிரந்தரமாக இருப்பார். யார் மலையிலிருந்து கீழே குதித்துத் தற்கொலை செய்து கொள்கிறாரோ, அவர் நரக நெருப்பான ஜஹன்னத்தில் (அதே போன்று) குதித்துக் கொண்டே இருப்பார். அவர் அதில் என்றென்றும் நிரந்தரமாக இருப்பார்."

(மஹ்மூத் இப்னு கைலான் வழியாக ஷுஃபா, அஃமஷ், அபூ ஸாலிஹ் வழியாக அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்த இந்த ஹதீஸைப் போன்றே) முஹம்மது இப்னுல் அலா, வகீஃ மற்றும் அபூ முஆவியா ஆகியோர் அஃமஷ் வழியாக, அபூ ஸாலிஹ் வழியாக, அபூ ஹுரைரா (ரழி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஸஹீஹான ஹதீஸ் ஆகும். இது முதல் ஹதீஸை விட (அறிவிப்பாளர் தொடரில்) மிகச் சரியானது. அஃமஷ், அபூ ஸாலிஹ், அபூ ஹுரைரா (ரழி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸை ஒன்றுக்கும் மேற்பட்டவர்கள் இவ்வாறே அறிவித்துள்ளனர். முஹம்மது இப்னு அஜ்லான், ஸயீத் அல்-மக்புரி வழியாக அபூ ஹுரைரா (ரழி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த ஹதீஸில், 'யார் விஷமருந்தித் தற்கொலை செய்து கொள்கிறாரோ, அவர் ஜஹன்னம் நரகத்தில் வேதனை செய்யப்படுவார்' என்று கூறப்பட்டுள்ளது. அதில் 'அவர் அதில் என்றென்றும் நிரந்தரமாக இருப்பார்' என்று குறிப்பிடப்படவில்லை. அபூ ஸின்னாத், அல்-அஃரஜ் வழியாக அபூ ஹுரைரா (ரழி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இவ்வாறே அறிவித்துள்ளார். இதுவே மிகச் சரியானது. ஏனெனில், ஏகத்துவவாதிகள் நரகத்தில் வேதனை செய்யப்பட்டு, பின்னர் அதிலிருந்து வெளியேற்றப்படுவார்கள் என்றுதான் அறிவிப்புகள் வருகின்றன. அவர்கள் அதில் என்றென்றும் நிரந்தரமாக இருப்பார்கள் என்று குறிப்பிடப்படவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2045

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الدَّوَاءِ الْخَبِيثِ . قَالَ أَبُو عِيسَى يَعْنِي السُّمَّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தீய (அல்லது தீங்கு விளைவிக்கும்) மருந்தைத் தடை செய்தார்கள்."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதாவது விஷம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ التَّدَاوِي بِالْمُسْكِرِ

போதைப் பொருட்களைக் கொண்டு மருத்துவம் செய்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2046

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ سِمَاكٍ، أَنَّهُ سَمِعَ عَلْقَمَةَ بْنَ وَائِلٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ شَهِدَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَسَأَلَهُ سُوَيْدُ بْنُ طَارِقٍ أَوْ طَارِقُ بْنُ سُوَيْدٍ

عَنِ الْخَمْرِ فَنَهَاهُ عَنْهُ فَقَالَ إِنَّا نَتَدَاوَى بِهَا . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّهَا لَيْسَتْ بِدَوَاءٍ وَلَكِنَّهَا دَاءٌ ‏"‏ ‏.‏

حَدَّثَنَا مَحْمُودٌ، قَالَ حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، وَشَبَابَةُ، عَنْ شُعْبَةَ، بِمِثْلِهِ ‏.‏ قَالَ مَحْمُودٌ قَالَ النَّضْرُ طَارِقُ بْنُ سُوَيْدٍ وَقَالَ شَبَابَةُ سُوَيْدُ بْنُ طَارِقٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ

வாயில் (ரழி) அவர்கள் அறிவிப்பதாவது:

சுவைத் பின் தாரிக் - அல்லது தாரிக் பின் சுவைத் - (என்ற ஒருவர்) கம்ருவைப் பற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டபோது, அவர்கள் அதைத் தடை செய்தார்கள். அப்போது அவர், "நாங்கள் அதை மருந்தாகப் பயன்படுத்துகிறோம்" என்று கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக இது மருந்தல்ல; மாறாக, இது ஒரு நோயாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّعُوطِ وَغَيْرِهِ

அஸ்-ஸஊத் மற்றும் அதைத் தவிர்த்த மற்றவை பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2047

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَدُّويَهْ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ حَمَّادٍ الشُّعَيْثِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ مَنْصُورٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ خَيْرَ مَا تَدَاوَيْتُمْ بِهِ السَّعُوطُ وَاللَّدُودُ وَالْحِجَامَةُ وَالْمَشِيُّ ‏"‏ ‏.‏ فَلَمَّا اشْتَكَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَدَّهُ أَصْحَابُهُ فَلَمَّا فَرَغُوا قَالَ ‏"‏ لُدُّوهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَلُدُّوا كُلُّهُمْ غَيْرَ الْعَبَّاسِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக, நீங்கள் சிகிச்சை பெறும் முறைகளில் சிறந்தவை: 'ஸஊத்' (மூக்கின் வழியாக மருந்து செலுத்துதல்), 'லதூத்' (வாயின் ஒரு பக்கமாக மருந்து புகட்டுதல்), 'ஹிஜாமா' (இரத்தம் குத்தி எடுத்தல்) மற்றும் 'மஷீ' (பேதி மருந்து உட்கொள்ளுதல்) ஆகியனவாகும்."

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நோய்வாய்ப்பட்டபோது, அவர்களின்

தோழர்கள் அவர்களுக்கு 'லதூத்' முறையில் (வாயின் ஒரு பக்கமாக) மருந்து புகட்டினார்கள். (நோய் தணிந்து) நபி (ஸல்) அவர்கள் உணர்வு பெற்றதும், (தன்னுடைய அனுமதியின்றி மருந்து புகட்டியதற்காக அல்லது ஒரு பாடமாக அமைய), "(இங்கிருப்பவர்கள்) அனைவருக்குமே (அதே முறையில்) மருந்து புகட்டுங்கள்" என்று கூறினார்கள். (அவர்களின் உத்தரவின் பேரில்) அங்கிருந்த அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களைத் தவிர மற்ற அனைவருக்கும் (அதே முறையில்) மருந்து புகட்டப்பட்டது.

2048

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، قَالَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ مَنْصُورٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ خَيْرَ مَا تَدَاوَيْتُمْ بِهِ اللَّدُودُ وَالسَّعُوطُ وَالْحِجَامَةُ وَالْمَشِيُّ وَخَيْرُ مَا اكْتَحَلْتُمْ بِهِ الإِثْمِدُ فَإِنَّهُ يَجْلُو الْبَصَرَ وَيُنْبِتُ الشَّعَرَ ‏.‏ قَالَ وَكَانَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مُكْحُلَةٌ يَكْتَحِلُ بِهَا عِنْدَ النَّوْمِ ثَلاَثًا فِي كُلِّ عَيْنٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَهُوَ حَدِيثُ عَبَّادِ بْنِ مَنْصُورٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக நீங்கள் சிகிச்சை பெறும் முறைகளில் சிறந்தவை: 'லதூத்' (வாயின் ஒரு பக்கமாக மருந்து புகட்டுதல்), 'ஸஊத்' (மூக்கின் வழியாக மருந்து செலுத்துதல்), 'ஹிஜாமா' (இரத்தம் குத்தி எடுத்தல்) மற்றும் 'மஷீ' (பேதி மருந்து உட்கொள்ளுதல்) ஆகியவையாகும். மேலும் நீங்கள் பயன்படுத்தும் கண் மை (சுர்மா) வகைகளில் சிறந்தது 'இத்மித்' (Ithmid) ஆகும். ஏனெனில் அது பார்வையைத் தெளிவாக்கும் மற்றும் (இமைகளின்) முடிகளை வளரச் செய்யும்." (இப்னு அப்பாஸ் ரழி அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்:) "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு ஒரு சுர்மா குச்சி இருந்தது. அவர்கள் தூங்கும் முன் ஒவ்வொரு கண்ணிலும் மூன்று முறை அதைப் பூசிக் கொள்வார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ التَّدَاوِي بِالْكَيِّ

சூடு போட்டு மருத்துவம் செய்வதை வெறுக்கத்தக்கதாகக் கருதுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2049

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ الْكَيِّ. قَالَ فَابْتُلِينَا فَاكْتَوَيْنَا فَمَا أَفْلَحْنَا وَلاَ أَنْجَحْنَا. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْقُدُّوسِ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، قَالَ حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ نُهِينَا عَنِ الْكَيِّ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، وَابْنِ عَبَّاسٍ. وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சூடு போடுவதற்குத் தடை விதித்தார்கள். (இம்ரான் பின் ஹுஸைன் ரழி மேலும்) கூறினார்கள்: 'நாங்கள் (நோயால்) சோதிக்கப்பட்டோம்; ஆகவே சூடு போட்டுக் கொண்டோம். ஆனால் நாங்கள் வெற்றியடையவுமில்லை; பலனடையவுமில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2050

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَوَى أَسْعَدَ بْنَ زُرَارَةَ مِنَ الشَّوْكَةِ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أُبَىٍّ وَجَابِرٍ. وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அஸ்அத் பின் ஸுராரா (ரழி) அவர்களுக்கு 'ஷவ்கா' (முள் குத்துவது போன்ற கடுமையான வலி அல்லது ஒரு வகை மார்பு நோய்) காரணமாக சூடு போட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحِجَامَةِ

ஹிஜாமா (குருதி உறிஞ்சி எடுத்தல்) பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2051

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْقُدُّوسِ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، قَالَ حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، وَجَرِيرُ بْنُ حَازِمٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا قَتَادَةُ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَحْتَجِمُ فِي الأَخْدَعَيْنِ وَالْكَاهِلِ وَكَانَ يَحْتَجِمُ لِسَبْعَ عَشْرَةَ وَتِسْعَ عَشْرَةَ وَإِحْدَى وَعِشْرِينَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَمَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صحيح ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், தங்களின் கழுத்தின் இருபுறப் பிடரி நரம்புகளிலும் (அல்-அக்தஅய்ன்), முதுகின் மேல் பகுதியிலும் (அல்-காஹில்) இரத்தம் குத்தி எடுப்பார்கள். மேலும், அவர்கள் (இஸ்லாமிய மாதத்தின்) பதினேழாவது, பத்தொன்பதாவது மற்றும் இருபத்து ஒன்றாவது ஆகிய நாட்களில் இரத்தம் குத்தி எடுப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2052

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ بُدَيْلِ بْنِ قُرَيْشٍ الْيَامِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، هُوَ ابْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ حَدَّثَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ لَيْلَةَ، أُسْرِيَ بِهِ أَنَّهُ لَمْ يَمُرَّ عَلَى مَلإٍ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ إِلاَّ أَمَرُوهُ أَنْ مُرْ أُمَّتَكَ بِالْحِجَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இஸ்ரா இரவின் போது, தாம் வானவர்களின் எந்த ஒரு கூட்டத்தைக் கடந்து சென்றாலும், அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு, 'உங்கள் சமூகத்தாரை (உம்மத்தை) இரத்தம் குத்தி எடுக்குமாறு (ஹிஜாமாவை மேற்கொள்ளுமாறு, ஏனெனில் அது அவர்களுக்கு உடல்நலப் பயன்களைத் தரும்) ஏவுங்கள்' என்று கட்டளையிட்டதாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2053

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ مَنْصُورٍ، قَالَ سَمِعْتُ عِكْرِمَةَ، يَقُولُ كَانَ لاِبْنِ عَبَّاسٍ غِلْمَةٌ ثَلاَثَةٌ حَجَّامُونَ فَكَانَ اثْنَانِ مِنْهُمْ يُغِلاَّنِ عَلَيْهِ وَعَلَى أَهْلِهِ وَوَاحِدٌ يَحْجُمُهُ وَيَحْجُمُ أَهْلَهُ . قَالَ وَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ قَالَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " نِعْمَ الْعَبْدُ الْحَجَّامُ يُذْهِبُ الدَّمَ وَيُخِفُّ الصُّلْبَ وَيَجْلُو عَنِ الْبَصَرِ " . وَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حِينَ عُرِجَ بِهِ مَا مَرَّ عَلَى مَلإٍ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ إِلاَّ قَالُوا عَلَيْكَ بِالْحِجَامَةِ . وَقَالَ " إِنَّ خَيْرَ مَا تَحْتَجِمُونَ فِيهِ يَوْمَ سَبْعَ عَشْرَةَ وَيَوْمَ تِسْعَ عَشْرَةَ وَيَوْمَ إِحْدَى وَعِشْرِينَ " . وَقَالَ " إِنَّ خَيْرَ مَا تَدَاوَيْتُمْ بِهِ السَّعُوطُ وَاللَّدُودُ وَالْحِجَامَةُ وَالْمَشِيُّ " . وَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَدَّهُ الْعَبَّاسُ وَأَصْحَابُهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ لَدَّنِي فَكُلُّهُمْ أَمْسَكُوا فَقَالَ " لاَ يَبْقَى أَحَدٌ مِمَّنْ فِي الْبَيْتِ إِلاَّ لُدَّ " . غَيْرَ عَمِّهِ الْعَبَّاسِ قَالَ عَبْدٌ قَالَ النَّضْرُ اللَّدُودُ الْوَجُورُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبَّادِ بْنِ مَنْصُورٍ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ .

இக்ரிமா (ரஹ்) அவர்கள், இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கிறார்கள்:
"இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களுக்கு ஹிஜாமா செய்யும் மூன்று அடிமை இளைஞர்கள் இருந்தார்கள். அவர்களிருவரும் (ஹிஜாமா செய்து) இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களுக்கும் அவர்களின் குடும்பத்தினருக்கும் வருமானம் ஈட்டித் தந்தனர் (அல்லது அவர்களின் வருமானம் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களுக்கும் அவர்களின் குடும்பத்தினருக்கும் உரியதாக இருந்தது); மற்றொருவர் அவர்களுக்கும் அவர்களின் குடும்பத்தினருக்கும் ஹிஜாமா செய்வார்."

மேலும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள், 'இரத்தத்தை வெளியேற்றி, முதுகை இலகுவாக்கி, பார்வையைத் தெளிவாக்கும் ஹிஜாமா செய்பவர் எவ்வளவு சிறந்தவர்' என்று கூறினார்கள்."

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (விண்ணுலகிற்கு) அழைத்துச் செல்லப்பட்டபோது, வானவர்களின் எந்தக் கூட்டத்தைக் கடந்து சென்றாலும் அவர்கள், 'நீங்கள் ஹிஜாமாவைக் கடைபிடியுங்கள்' என்று கூறாமல் இருந்ததில்லை."

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக நீங்கள் ஹிஜாமா செய்துகொள்வதற்கு சிறந்த நாட்கள் (இஸ்லாமிய மாதத்தின்) பதினேழாம், பத்தொன்பதாம் மற்றும் இருபத்தொன்றாம் நாட்களாகும்."

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக நீங்கள் செய்துகொள்ளும் சிகிச்சைகளில் மிகச் சிறந்தவை அஸ்-ஸஊத் (மூக்கின் வழியாகச் செலுத்தப்படும் மருந்து), அல்-லதூத் (வாயின் ஒரு பக்கமாகச் செலுத்தப்படும் மருந்து), ஹிஜாமா மற்றும் அல்-மஷிய்யு (மலமிளக்கிகள் - அல்லது நடைப்பயிற்சி) ஆகும்."

மேலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களும் அவருடைய தோழர்களும் (அல்-லதூத்) மருந்து கொடுத்தார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "யார் எனக்கு இந்த மருந்தைக் கொடுத்தது?" என்று கேட்டார்கள். அவர்கள் அனைவரும் மௌனமாக இருந்தார்கள். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள், "என் மாமா அல்-அப்பாஸைத் (ரழி) தவிர, வீட்டில் உள்ள ஒவ்வொருவருக்கும் அல்-லதூத் மருந்து கொடுக்கப்பட வேண்டும்" என்று கூறினார்கள்.

அந்-நத்ர் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்-லதூத் என்பது அல்-வஜூர் (வாயில் ஊற்றப்படும் மருந்து) ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّدَاوِي بِالْحِنَّاءِ

ஹின்னாவைக் கொண்டு சிகிச்சை அளிப்பது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2054

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ خَالِدٍ الْخَيَّاطُ، قَالَ حَدَّثَنَا فَائِدٌ، مَوْلَى آلِ أَبِي رَافِعٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ جَدَّتِهِ، سَلْمَى وَكَانَتْ تَخْدُمُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَتْ مَا كَانَ يَكُونُ بِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قُرْحَةٌ وَلاَ نَكْبَةٌ إِلاَّ أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أَضَعَ عَلَيْهَا الْحِنَّاءَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ فَائِدٍ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ فَائِدٍ فَقَالَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ جَدَّتِهِ سَلْمَى وَعُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَلِيٍّ أَصَحُّ وَيُقَالُ سُلْمَى .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ، قَالَ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ فَائِدٍ، مَوْلَى عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ مَوْلاَهُ، عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ جَدَّتِهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ .

நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பணிவிடை செய்து வந்த ஸல்மா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு ஒரு புண்ணோ அல்லது காயமோ ஏற்பட்டால், அதன் மீது ஹின்னாவைப் பூசுமாறு எனக்கு அவர்கள் உத்தரவிடாமல் இருந்ததில்லை."

மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடரிலும் இது போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الرُّقْيَةِ

ருக்யா (மந்திரித்தல்) வெறுக்கப்படுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2055

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ عَقَّارِ بْنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَنِ اكْتَوَى أَوِ اسْتَرْقَى فَقَدْ بَرِئَ مِنَ التَّوَكُّلِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அக்கார் இப்னு அல்-முஃகீரா இப்னு ஷுஃபா அவர்கள் தனது தந்தை (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் சூடுபோட்டுக் கொள்கிறாரோ அல்லது (மற்றவர்களிடம்) ஓதிப்பார்க்குமாறு வேண்டுகிறாரோ, அவர் தவக்குல் (அல்லாஹ்வின் மீது முழு நம்பிக்கை வைத்தல்) என்பதிலிருந்து (அதன் முழுமையிலிருந்து) நீங்கிவிட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2056

حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْخُزَاعِيُّ، قال حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَخَّصَ فِي الرُّقْيَةِ مِنَ الْحُمَةِ وَالْعَيْنِ وَالنَّمْلَةِ ‏.‏

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قال حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، وَأَبُو نُعَيْمٍ قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله

عليه وسلم رَخَّصَ فِي الرُّقْيَةِ مِنَ الْحُمَةِ وَالنَّمْلَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا عِنْدِي أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ مُعَاوِيَةَ بْنِ هِشَامٍ عَنْ سُفْيَانَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَجَابِرٍ وَعَائِشَةَ وَطَلْقِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَمْرِو بْنِ حَزْمٍ وَأَبِي خُزَامَةَ عَنْ أَبِيهِ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் விஷக்கடி (தேள் கடி), கண் திருஷ்டி மற்றும் நம்லா (ஒரு வகை தோல் நோய், புண் அல்லது எறும்புக்கடி) ஆகியவற்றிற்கு ருக்யா செய்ய அனுமதி அளித்தார்கள்."

மற்றொரு அறிவிப்பில் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் விஷக்கடி (தேள் கடி) மற்றும் நம்லா (ஒரு வகை தோல் நோய், புண் அல்லது எறும்புக்கடி) ஆகியவற்றிற்கு ருக்யா செய்ய அனுமதி அளித்தார்கள்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என்னிடத்தில் முஆவியா பின் ஹிஷாம் அறிவிக்கும் ஹதீஸை விட இதுவே மிகச் சரியானதாகும். மேலும் இந்த அத்தியாயத்தில் புரைதா, இம்ரான் பின் ஹுஸைன், ஜாபிர், ஆயிஷா, தல்க் பின் அலீ, அம்ர் பின் ஹஸ்ம் மற்றும் அபூ குஸாமா (தம் தந்தையிடமிருந்தும்) ஆகியோர் வழியாகவும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2057

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ حُصَيْنٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لاَ رُقْيَةَ إِلاَّ مِنْ عَيْنٍ أَوْ حُمَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ حُصَيْنٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنْ بُرَيْدَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمِثْلِهِ ‏.‏

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்: "கண்ணேறு அல்லது விஷக்கடி (போன்றவற்றிற்குத் தவிர வேறு ருக்யா இல்லை என்று கூறப்பட்டது. அதாவது, ருக்யா மிகவும் தேவைப்படும் அல்லது மிகவும் பயனுள்ள சந்தர்ப்பங்கள் இவை.)"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّقْيَةِ بِالْمُعَوِّذَتَيْنِ

அல்-முஅவ்விதாதைன் கொண்டு ருக்யா செய்வது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2058

حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ يُونُسَ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ مَالِكٍ الْمُزَنِيُّ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَتَعَوَّذُ مِنَ الْجَانِّ وَعَيْنِ الإِنْسَانِ حَتَّى نَزَلَتِ الْمُعَوِّذَتَانِ فَلَمَّا نَزَلَتَا أَخَذَ بِهِمَا وَتَرَكَ مَا سِوَاهُمَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அல்-முஅவ்விததைன்' (அதாவது, அல்-ஃபலக் மற்றும் அன்-நாஸ் அத்தியாயங்கள்) அருளப்படும் வரை, ஜின்களிடமிருந்தும் மனிதர்களின் கண் திருஷ்டியிலிருந்தும் பாதுகாப்புத் தேடி வந்தார்கள். அவ்விரு அத்தியாயங்களும் அருளப்பட்டபோது அவர் (ஸல்) அவற்றைக் (பாதுகாப்புத் தேடும் வழிமுறையாக) கடைப்பிடித்தார்கள்; மேலும் அவற்றைத் தவிர மற்றவற்றை (அதே நோக்கத்திற்காகப் பயன்படுத்திய வழிமுறைகளை) விட்டுவிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّقْيَةِ مِنَ الْعَيْنِ

கண்ணேறுக்கு ருக்யா செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

2059

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عُرْوَةَ، وَهُوَ أَبُو حَاتِمِ بْنُ عَامِرٍ عَنْ عُبَيْدِ بْنِ رِفَاعَةَ الزُّرَقِيِّ، أَنَّ أَسْمَاءَ بِنْتَ عُمَيْسٍ، قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ وَلَدَ جَعْفَرٍ تُسْرِعُ إِلَيْهِمُ الْعَيْنُ أَفَأَسْتَرْقِي لَهُمْ فَقَالَ نَعَمْ فَإِنَّهُ لَوْ كَانَ شَيْءٌ سَابَقَ الْقَدَرَ لَسَبَقَتْهُ الْعَيْنُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَبُرَيْدَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

وَقَدْ رُوِيَ هَذَا، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ عُبَيْدِ بْنِ رِفَاعَةَ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ أَيُّوبَ، بِهَذَا .

அஸ்மா பின்த் உமைஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஜஃபர் (இப்னு அபீ தாலிப்) அவர்களின் பிள்ளைகளை கண் திருஷ்டி விரைவாகத் தாக்குகிறது. எனவே, நான் அவர்களுக்கு ருக்யா செய்யலாமா?' அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'ஆம், ஏனெனில் விதியை முந்தக்கூடிய ஏதேனும் ஒன்று இருந்திருந்தால், கண் திருஷ்டி அதை முந்தியிருக்கும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2060

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قال حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، وَيَعْلَى، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنِ الْمِنْهَالِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُعَوِّذُ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ يَقُولُ " أُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لاَمَّةٍ " . وَيَقُولُ " هَكَذَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يُعَوِّذُ إِسْحَاقَ وَإِسْمَاعِيلَ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ " . حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ وَعَبْدُ الرَّزَّاقِ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ مَنْصُورٍ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஹஸன் மற்றும் ஹுஸைன் (ரழி) ஆகிய இருவருக்கும் பாதுகாப்புத் தேடும்போது, (பின்வருமாறு) கூறுவார்கள்: "உஈதுகுமா பிகலிமா(த்)தில்லாஹித் தாம்மதி மின் குல்லி ஷைத்தானின் வ ஹாம்மதின் வ மின் குல்லி 'ஐனின் லாம்மஹ்" (நான் உங்கள் இருவரையும் அல்லாஹ்வின் பரிபூரணமான வார்த்தைகளைக் கொண்டு, ஒவ்வொரு ஷைத்தானிடமிருந்தும், ஒவ்வொரு விஷ ஜந்துக்களிடமிருந்தும், மற்றும் ஒவ்வொரு தீய கண்ணிலிருந்தும் பாதுகாவல் தேடுகிறேன்). மேலும் அவர்கள், "இவ்வாறே இப்ராஹீம் (அலை) அவர்கள் இஸ்ஹாக் மற்றும் இஸ்மாயீல் (அலை) ஆகிய இருவருக்கும் (இதே வார்த்தைகளைக் கொண்டு) பாதுகாப்புத் தேடினார்கள்" என்று கூறுவார்கள். (இந்த ஹதீஸ்) இதே போன்ற கருத்தில் (மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் மூலம்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْعَيْنَ حَقٌّ وَالْغَسْلُ لَهَا

பாடம்: கண்ணேறு உண்மையானது என்பதும், அதற்காகக் குளிப்பதும் பற்றி வந்துள்ளவை

2061

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ، قال حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ كَثِيرٍ أَبُو غَسَّانَ الْعَنْبَرِيُّ، قال حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، حَدَّثَنِي حَيَّةُ بْنُ حَابِسٍ التَّمِيمِيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي أَنَّهُ، سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ شَىْءَ فِي الْهَامِ وَالْعَيْنُ حَقٌّ ‏.‏

ஹய்யா இப்னு ஹாபிஸ் அத்தமீமீ அவர்கள், தமது தந்தை (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டதாக அறிவித்தார்கள்: "(இஸ்லாத்திற்கு முந்தைய காலத்து மூடநம்பிக்கையான) 'அல்-ஹாம்' (எனும் ஆந்தையைப் பற்றிய சகுனம் அல்லது இறந்தவர்களின் எலும்புகளிலிருந்து பறவை உருவாவது) என்பதில் எந்த உண்மையும் இல்லை. மேலும், கண் திருஷ்டி என்பது உண்மையே."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2062

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ خِرَاشٍ الْبَغْدَادِيُّ، قال حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِسْحَاقَ الْحَضْرَمِيُّ، قال حَدَّثَنَا وُهَيْبٌ، عَنِ ابْنِ طَاوُسٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَوْ كَانَ شَيْءٌ سَابَقَ الْقَدَرَ لَسَبَقَتْهُ الْعَيْنُ وَإِذَا اسْتُغْسِلْتُمْ فَاغْسِلُوا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَحَدِيثُ حَيَّةَ بْنِ حَابِسٍ حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَى شَيْبَانُ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ حَيَّةَ بْنِ حَابِسٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَعَلِيُّ بْنُ الْمُبَارَكِ وَحَرْبُ بْنُ شَدَّادٍ لاَ يَذْكُرَانِ فِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"விதியை மிகைக்கக்கூடிய ஏதேனும் ஒன்று இருந்திருந்தால், திருஷ்டி (கண் திருஷ்டி) அதை மிகைத்திருக்கும். உங்களைக் கழுவிக்கொள்ளும்படி கேட்கப்பட்டால், நீங்கள் கழுவிக்கொள்ளுங்கள் (அதாவது, கண் திருஷ்டி பட்டவருக்கு நிவாரணம் அளிக்கும் நோக்கில், உங்கள் உடலின் சில பகுதிகளைக் கழுவி, அந்த நீரைக் கொடுக்க சம்மதியுங்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي أَخْذِ الأَجْرِ عَلَى التَّعْوِيذِ

தஅவீத் (மந்திரம்) செய்வதற்கு கூலி வாங்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

2063

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ إِيَاسٍ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ بَعَثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي سَرِيَّةٍ فَنَزَلْنَا بِقَوْمٍ فَسَأَلْنَاهُمُ الْقِرَى فَلَمْ يَقْرُونَا فَلُدِغَ سَيِّدُهُمْ فَأَتَوْنَا فَقَالُوا هَلْ فِيكُمْ مَنْ يَرْقِي مِنَ الْعَقْرَبِ قُلْتُ نَعَمْ أَنَا وَلَكِنْ لاَ أَرْقِيهِ حَتَّى تُعْطُونَا غَنَمًا ‏.‏ قَالُوا فَإِنَّا نُعْطِيكُمْ ثَلاَثِينَ شَاةً ‏.‏ فَقَبِلْنَا فَقَرَأْتُ عَلَيْهِ ‏(‏الْحَمْدُ لِلَّهِ ‏)‏ سَبْعَ مَرَّاتٍ فَبَرَأَ وَقَبَضْنَا الْغَنَمَ ‏.‏ قَالَ فَعَرَضَ فِي أَنْفُسِنَا مِنْهَا شَيْءٌ فَقُلْنَا لاَ تَعْجَلُوا حَتَّى تَأْتُوا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ فَلَمَّا قَدِمْنَا عَلَيْهِ ذَكَرْتُ لَهُ الَّذِي صَنَعْتُ قَالَ وَمَا عَلِمْتَ أَنَّهَا رُقْيَةٌ اقْبِضُوا الْغَنَمَ وَاضْرِبُوا لِي مَعَكُمْ بِسَهْمٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو نَضْرَةَ اسْمُهُ الْمُنْذِرُ بْنُ مَالِكِ بْنِ قُطَعَةَ ‏.‏ وَرَخَّصَ الشَّافِعِيُّ لِلْمُعَلِّمِ أَنْ يَأْخُذَ عَلَى تَعْلِيمِ الْقُرْآنِ أَجْرًا وَيَرَى لَهُ أَنْ يَشْتَرِطَ عَلَى ذَلِكَ ‏.‏ وَاحْتَجَّ بِهَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ وَرَوَى شُعْبَةُ وَأَبُو عَوَانَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ أَبِي بِشْرٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي الْمُتَوَكِّلِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களை ஒரு இராணுவப் பயணத்திற்கு அனுப்பினார்கள். நாங்கள் ஒரு கூட்டத்தாரிடம் தங்கினோம், மேலும் அவர்களிடம் விருந்தோம்பல் கேட்டோம், ஆனால் அவர்கள் எங்களுக்கு விருந்தளிக்கவில்லை. அவர்களின் தலைவரை (தேள்) கொட்டிவிட்டது, எனவே அவர்கள் எங்களிடம் வந்து, 'உங்களில் தேள் கடியை (குர்ஆன் வசனங்கள் மூலம்) குணப்படுத்தக்கூடியவர் யாராவது இருக்கிறாரா?' என்று கேட்டார்கள். நான் கூறினேன்: 'ஆம், நான் (குணப்படுத்துவேன்). ஆனால் நீங்கள் எங்களுக்கு சில ஆடுகளைக் கொடுக்கும் வரை நான் அவருக்கு ருக்யா செய்ய மாட்டேன்.' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அப்படியானால் நாங்கள் உங்களுக்கு முப்பது ஆடுகளைத் தருகிறோம்.' நாங்கள் அதை ஏற்றுக்கொண்டோம், மேலும் நான் அல்ஹம்துலில்லாஹ் (அல்-ஃபாத்திஹா அத்தியாயத்தை) ஏழு முறை ஓதினேன். அவர் குணமடைந்தார், மேலும் நாங்கள் அந்த ஆடுகளைப் பெற்றுக்கொண்டோம்." அவர் (அபூ ஸயீத் (ரழி)) கூறினார்கள்: "நாங்கள் அது குறித்து (அந்தக் கூலியைப் பெறுவது குறித்து) எங்கள் மனதில் ஒரு

சந்தேகம் எழுந்தது, மேலும், '(அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைச் சந்திக்கும் வரை) அவசரப்படாதீர்கள்' என்று கூறினோம்." அவர் (அபூ ஸயீத் (ரழி)) கூறினார்கள்: "நாங்கள் அவரிடம் (நபியவர்களிடம்) சென்றடைந்தபோது, நான் செய்ததை அவரிடம் குறிப்பிட்டேன். அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அது ஒரு ருக்யா என்று உனக்கு எப்படித் தெரியும்? ஆடுகளை எடுத்துக்கொள்ளுங்கள், மேலும் உங்களுடன் எனக்கும் ஒரு பங்கை ஒதுக்குங்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2064

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنِي عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو بِشْرٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا الْمُتَوَكِّلِ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، أَنَّ نَاسًا، مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَرُّوا بِحَىٍّ مِنَ الْعَرَبِ فَلَمْ يَقْرُوهُمْ وَلَمْ يُضَيِّفُوهُمْ فَاشْتَكَى سَيِّدُهُمْ فَأَتَوْنَا فَقَالُوا هَلْ عِنْدَكُمْ دَوَاءٌ قُلْنَا نَعَمْ وَلَكِنْ لَمْ تَقْرُونَا وَلَمْ تُضَيِّفُونَا فَلاَ نَفْعَلُ حَتَّى تَجْعَلُوا لَنَا جُعْلاً . فَجَعَلُوا عَلَى ذَلِكَ قَطِيعًا مِنَ الْغَنَمِ . قَالَ فَجَعَلَ رَجُلٌ مِنَّا يَقْرَأُ عَلَيْهِ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ فَبَرَأَ فَلَمَّا أَتَيْنَا النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم ذَكَرْنَا ذَلِكَ لَهُ قَالَ " وَمَا يُدْرِيكَ أَنَّهَا رُقْيَةٌ " . وَلَمْ يَذْكُرْ نَهْيًا مِنْهُ وَقَالَ " كُلُوا وَاضْرِبُوا لِي مَعَكُمْ بِسَهْمٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ الأَعْمَشِ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ إِيَاسٍ . وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي بِشْرٍ جَعْفَرِ بْنِ أَبِي وَحْشِيَّةَ عَنْ أَبِي الْمُتَوَكِّلِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ . وَجَعْفَرُ بْنُ إِيَاسٍ هُوَ جَعْفَرُ بْنُ أَبِي وَحْشِيَّةَ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர் அரபுக் குலத்தாரில் ஒரு கூட்டத்தாரைக் கடந்து சென்றார்கள். அக்கூட்டத்தார் இவர்களுக்கு விருந்தளிக்கவோ (தங்குமிடமோ உணவோ அளித்து) உபசரிக்கவோ இல்லை. இந்நிலையில் அவர்களின் தலைவருக்கு (பாம்புக்கடி போன்ற) உடல்நலக்குறைவு ஏற்பட்டது. அவர்கள் எங்களிடம் வந்து, "உங்களிடம் மருந்து ஏதேனும் உள்ளதா?" என்று கேட்டார்கள். நாங்கள், "ஆம். ஆனால் நீங்கள் எங்களுக்கு விருந்தளிக்கவில்லை; எங்களை உபசரிக்கவும் இல்லை. எனவே, எங்களுக்கென ஒரு கூலியை (சிகிச்சைக்கான சன்மானத்தை) நீங்கள் நிர்ணயிக்கும் வரை நாங்கள் எதுவும் செய்ய மாட்டோம்" என்று கூறினோம். அதற்காக அவர்கள் ஒரு மந்தை ஆடுகளை (தருவதாக) ஒப்புக்கொண்டார்கள்.

(அபூ ஸயீத் (ரழி) கூறினார்:) "எங்களில் ஒருவர் அவர் மீது 'ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப்' (அல்-ஃபாத்திஹா அத்தியாயத்தை) ஓதத் தொடங்கினார். அதனால் அவர் குணமடைந்தார். நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தபோது, இதை அவர்களிடம் கூறினோம். அவர்கள், 'அது ருக்யா (குர்ஆன் வசனங்கள் அல்லது துஆக்கள் மூலம் செய்யப்படும் மந்திரிப்பு) என்று உமக்கு எப்படித் தெரியும்?' என்று கேட்டார்கள். மேலும், அவர்கள் அதைத் தடுக்கவில்லை; இன்னும், 'அவற்றை உண்ணுங்கள்; உங்களுடன் எனக்கும் ஒரு பங்கை ஒதுக்குங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: "இது ஒரு ஸஹீஹான ஹதீஸ். மேலும், இது ஜஃபர் இப்னு இயாஸ் வழியாக அஃமஷ் அறிவிக்கும் ஹதீஸை விட ஸஹீஹானது. இதேபோல், அபூ பிஷ்ர் ஜஃபர் இப்னு அபீ வஹ்ஷியா வழியாக அபூல் முதவக்கில் மூலம் அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து பலர் இந்த ஹதீஸை அறிவித்துள்ளனர். ஜஃபர் இப்னு இயாஸ் என்பவர் ஜஃபர் இப்னு அபீ வஹ்ஷியா ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّقَى وَالأَدْوِيَةِ

ருக்யா மற்றும் மருந்து பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

2065

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي خُزَامَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ رُقًى نَسْتَرْقِيهَا وَدَوَاءً نَتَدَاوَى بِهِ وَتُقَاةً نَتَّقِيهَا هَلْ تَرُدُّ مِنْ قَدَرِ اللَّهِ شَيْئًا قَالَ ‏"‏ هِيَ مِنْ قَدَرِ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنِ ابْنِ أَبِي خُزَامَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ كِلْتَا الرِّوَايَتَيْنِ وَقَالَ بَعْضُهُمْ عَنْ أَبِي خُزَامَةَ عَنْ أَبِيهِ وَقَالَ بَعْضُهُمْ عَنِ ابْنِ أَبِي خُزَامَةَ عَنْ أَبِيهِ وَقَالَ بَعْضُهُمْ عَنْ أَبِي خُزَامَةَ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ ابْنِ عُيَيْنَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَبِي خُزَامَةَ عَنْ أَبِيهِ وَهَذَا أَصَحُّ وَلاَ نَعْرِفُ لأَبِي خُزَامَةَ عَنْ أَبِيهِ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏

அபூ குஸாமா (ரழி) தனது தந்தை (ரழி) வாயிலாக அறிவித்தார்கள்:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் ஓதும் ருக்யா, நாங்கள் உட்கொள்ளும் மருந்துகள் மற்றும் நாங்கள் (தீங்குகளிலிருந்து) எங்களைப் பாதுகாத்துக் கொள்ளும் வழிகள் ஆகியவை அல்லாஹ்வின் விதியிலிருந்து எதையேனும் தடுத்துவிடுமா? (தாங்கள் என்ன கருதுகிறீர்கள்?)' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அவையும் அல்லாஹ்வின் விதியைச் சார்ந்தவையே' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْكَمْأَةِ وَالْعَجْوَةِ

காளான்கள் மற்றும் அல்-அஜ்வா பேரீச்சம் பழங்கள் குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2066

حَدَّثَنَا أَبُو عُبَيْدَةَ، أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْهَمْدَانِيُّ وَهُوَ ابْنُ أَبِي السَّفَرِ وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ قَالاَ حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَامِرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْعَجْوَةُ مِنَ الْجَنَّةِ وَفِيهَا شِفَاءٌ مِنَ السُّمِّ وَالْكَمْأَةُ مِنَ الْمَنِّ وَمَاؤُهَا شِفَاءٌ لِلْعَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سَعِيدِ بْنِ عَامِرٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்-அஜ்வா (மதீனாவின் ஒரு வகை பேரீச்சம்பழம்) சொர்க்கத்திலிருந்து வந்தது, மேலும் அதில் விஷத்திற்கு ஒரு நிவாரணம் உள்ளது. கும்புளி (ட்றஃபிள்ஸ்) 'மன்' வகையைச் சேர்ந்தது, மேலும் அதன் நீர் கண்ணுக்கு ஒரு நிவாரணமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2067

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ عُبَيْدٍ الطَّنَافِسِيُّ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، ح وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ،

عَنْ عَمْرِو بْنِ حُرَيْثٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْكَمْأَةُ مِنَ الْمَنِّ وَمَاؤُهَا شِفَاءٌ لِلْعَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என ஸயீத் பின் ஜைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நிலக்காளான் (அல்-கம்ஆ) 'மன்' வகையைச் சேர்ந்தது. அதன் நீர் கண்ணுக்கு நிவாரணமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2068

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قال حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، قال حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ نَاسًا، مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالُوا الْكَمْأَةُ جُدَرِيُّ الأَرْضِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم الْكَمْأَةُ مِنَ الْمَنِّ وَمَاؤُهَا شِفَاءٌ لِلْعَيْنِ وَالْعَجْوَةُ مِنَ الْجَنَّةِ وَهِيَ شِفَاءٌ مِنَ السُّمِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர், 'காளான்கள் (பூமியில் தோன்றும்) அம்மை நோய்' என்று கூறினார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'காளான்கள் மன்னாவிலிருந்து (இறங்கியவை). மேலும், அதன் நீர் கண்ணுக்கு ஒரு மருந்தாகும். அஜ்வா (பேரீச்சம்பழம்) சொர்க்கத்திலிருந்து வந்தது. மேலும், அது விஷத்திற்கு ஒரு மருந்தாகும்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2069

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قال حَدَّثَنَا مُعَاذٌ، قال حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، قَالَ حُدِّثْتُ أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ قَالَ أَخَذْتُ ثَلاَثَةَ أَكْمُؤٍ أَوْ خَمْسًا أَوْ سَبْعًا فَعَصَرْتُهُنَّ فَجَعَلْتُ مَاءَهُنَّ فِي قَارُورَةٍ فَكَحَلْتُ بِهِ جَارِيَةً لِي فَبَرَأَتْ .

கதாதா கூறினார்கள்:
"அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக எனக்கு அறிவிக்கப்பட்டது: 'நான் மூன்று கும்அத் (ட்றஃபிள்ஸ்), அல்லது ஐந்து, அல்லது ஏழு (கும்அத்) எடுத்து, அவற்றை அழுத்திப் பிழிந்தேன். பிறகு, அவற்றின் சாற்றை ஒரு

புட்டியில் வைத்து, அதை என்னுடைய அடிமைப் பெண்ணின் கண்களில் (மருந்தாக) இட்டேன், அதனால் அவள் குணமடைந்தாள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2070

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قال حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، قال حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، قَالَ حُدِّثْتُ أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ قَالَ الشُّونِيزُ دَوَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ إِلاَّ السَّامَ ‏.‏ قَالَ قَتَادَةُ يَأْخُذُ كُلَّ يَوْمٍ إِحْدَى وَعِشْرِينَ حَبَّةً فَيَجْعَلُهُنَّ فِي خِرْقَةٍ فَلْيَنْقَعْهُ فَيَتَسَعَّطُ بِهِ كُلَّ يَوْمٍ فِي مَنْخَرِهِ الأَيْمَنِ قَطْرَتَيْنِ وَفِي الأَيْسَرِ قَطْرَةً وَالثَّانِي فِي الأَيْسَرِ قَطْرَتَيْنِ وَفِي الأَيْمَنِ قَطْرَةً وَالثَّالِثُ فِي الأَيْمَنِ قَطْرَتَيْنِ وَفِي الأَيْسَرِ قَطْرَةً ‏.‏

கதாதா கூறினார்கள்:
"அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள் என எனக்கு அறிவிக்கப்பட்டது: 'அஷ்-ஷூனிஸ் (கருஞ்சீரகம்) என்பது அஸ்-ஸாமைத் (மரணம்) தவிர மற்ற எல்லா நோய்களுக்கும் ஒரு மருந்தாகும்.'"
கதாதா கூறினார்கள்: "ஒருவர் தினமும் இருபத்தொரு விதைகளை எடுத்து, அவற்றை ஒரு துணியில் போட்டு, பின்னர் (தண்ணீரில்) ஊறவைத்து, (அதன் சாற்றை) நாசியில் சொட்டு விட வேண்டும். (முதல் நாள்) தனது வலது நாசியில் இரண்டு சொட்டுகளையும், இடது நாசியில் ஒரு சொட்டையும் விட வேண்டும். (இரண்டாம் நாள்) இடது நாசியில் இரண்டு சொட்டுகளையும், வலது நாசியில் ஒரு சொட்டையும் விட வேண்டும். (மூன்றாம் நாள்) வலது நாசியில் இரண்டு சொட்டுகளையும், இடது நாசியில் ஒரு சொட்டையும் விட வேண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَجْرِ الْكَاهِنِ

குறி சொல்பவரின் கூலி பற்றி வந்துள்ளவை

2071

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قال حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيِّ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ ثَمَنِ الْكَلْبِ وَمَهْرِ الْبَغِيِّ

وَحُلْوَانِ الْكَاهِنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ மஸ்ஊத் அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நாயின் விலையையும், விபச்சாரியின் கூலியையும் (அதாவது, விபச்சாரத்திற்காகப் பெறப்படும் பணத்தையும்), குறி சொல்பவர் பெறும் கூலியையும் தடை செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ التَّعْلِيقِ

அத்-தலீக் வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2072

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَدُّويَهْ، قال حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عِيسَى، أَخِيهِ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُكَيْمٍ أَبِي مَعْبَدٍ الْجُهَنِيِّ أَعُودُهُ وَبِهِ حُمْرَةٌ فَقُلْنَا أَلاَ تُعَلِّقُ شَيْئًا قَالَ الْمَوْتُ أَقْرَبُ مِنْ ذَلِكَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ تَعَلَّقَ شَيْئًا وُكِلَ إِلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُكَيْمٍ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى ‏.‏ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُكَيْمٍ لَمْ يَسْمَعْ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَكَانَ فِي زَمَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ كَتَبَ إِلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قال حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ ‏.‏

முஹம்மது இப்னு அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அபீ லைலா அவர்களின் சகோதரர் ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அப்துல்லாஹ் இப்னு உகைம் அபூ மஃபத் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்களுக்கு 'ஹும்ரா' (எனும் ஒரு வகை தோல் நோய்) ஏற்பட்டிருந்தபோது, நான் அவர்களை நலம் விசாரிக்கச் சென்றேன். நாங்கள் (அவர்களிடம்), 'நீங்கள் (நோய்க்காக) எதையாவது (தாயத்து) தொங்கவிட்டிருக்கக் கூடாதா?' என்று கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள், 'மரணம் அதைவிட மிக நெருக்கமானது. நபி (ஸல்) அவர்கள், "யார் எதையாவது (தாயத்தாக) தொங்கவிடுகிறாரோ, அவர் அதனிடமே ஒப்படைக்கப்படுகிறார்" என்று கூறியுள்ளார்கள்' என்று பதிலளித்தார்கள்."

(இதே கருத்தைக் கொண்ட செய்தி மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَبْرِيدِ الْحُمَّى بِالْمَاءِ

பாடம்: தண்ணீரைக் கொண்டு காய்ச்சலைத் தணிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2073

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، قال حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبَايَةَ بْنِ رِفَاعَةَ، عَنْ جَدِّهِ، رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْحُمَّى فَوْرٌ مِنَ النَّارِ فَأَبْرِدُوهَا بِالْمَاءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ وَابْنِ عُمَرَ وَامْرَأَةِ الزُّبَيْرِ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ .

ராஃபிஃ இப்னு கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "காய்ச்சல் நெருப்பின் (நரகத்தின்) ஒரு கொதிப்பு ஆகும். எனவே அதனைத் தண்ணீரால் குளிரூட்டுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2074

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، قال حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ الْحُمَّى مِنْ فَيْحِ جَهَنَّمَ فَأَبْرِدُوهَا بِالْمَاءِ .

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ، قال حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ الْمُنْذِرِ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي حَدِيثِ أَسْمَاءَ كَلاَمٌ أَكْثَرُ مِنْ هَذَا وَكِلاَ الْحَدِيثَيْنِ صَحِيحٌ .

ஹாரூன் இப்னு இஸ்ஹாக் அல்-ஹம்தானி அவர்கள் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள்: அப்தா இப்னு சுலைமான் அவர்கள், ஹிஷாம் இப்னு உர்வா அவர்கள் வழியாக, அவரது தந்தை வழியாக, ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக காய்ச்சல் என்பது நரகத்தின் (வெப்பப்) பெருமூச்சிலிருந்து (உண்டாகிறது); எனவே அதனைத் தண்ணீரால்

குளிர்வியுங்கள் (குணப்படுத்துங்கள்)."

ஹாரூன் இப்னு இஸ்ஹாக் அவர்கள் எங்களிடம் அறிவித்தார்கள்: அப்தா அவர்கள், ஹிஷாம் இப்னு உர்வா அவர்கள் வழியாக, ஃபாத்திமா பின்த் அல்-முன்திர் அவர்கள் வழியாக, அஸ்மா பின்த் அபீ பக்ர் (ரலி) அவர்கள் வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே கருத்தில் (மற்றொரு ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அஸ்மா (ரலி) அவர்களின் ஹதீஸில் இதைவிடக் கூடுதல் விவரம் உள்ளது. மேலும் இவ்விரு ஹதீஸ்களும் ஸஹீஹானவை (நம்பகமானவை) ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2075

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قال حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، قال حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي حَبِيبَةَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ حُصَيْنٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُعَلِّمُهُمْ مِنَ الْحُمَّى وَمِنَ الأَوْجَاعِ كُلِّهَا أَنْ يَقُولَ " بِسْمِ اللَّهِ الْكَبِيرِ أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ مِنْ شَرِّ كُلِّ عِرْقٍ نَعَّارٍ وَمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي حَبِيبَةَ . وَإِبْرَاهِيمُ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ . وَيُرْوَى " عِرْقٍ يَعَّارٍ " .

முஹம்மது இப்னு பஷ்ஷார் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அவர் கூறினார்: அபூ ஆமிர் அல்-அகதீ எங்களுக்கு அறிவித்தார், அவர் கூறினார்: இப்ராஹீம் இப்னு இஸ்மாயில் இப்னு அபீ ஹபீபா எங்களுக்கு அறிவித்தார், அவர் தாவூத் இப்னு ஹுஸைன் வழியாக, அவர் இக்ரிமா வழியாக, அவர் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) வழியாக (அறிவித்தார்):
நிச்சயமாக நபி (ஸல்) அவர்கள் காய்ச்சல் மற்றும் அனைத்து வலிகளிலிருந்தும் (பாதுகாப்புத் தேட) பின்வருமாறு கூறுமாறு அவர்களுக்குக் கற்றுக் கொடுப்பார்கள்: "பிஸ்மில்லாஹில் கபீர், அஊது பில்லாஹில் அளீம் மின் ஷர்ரி குல்லி இர்கின் நஃஆரின் வ மின் ஷர்ரி ஹர்ரின் நார்." (மகத்தான அல்லாஹ்வின் பெயரால் (நான் ஆரம்பிக்கிறேன்). மாபெரும் கண்ணியம் மிக்க அல்லாஹ்விடம், துடிதுடிக்கும் ஒவ்வொரு நரம்பின் தீங்கிலிருந்தும், நரக நெருப்பின் வெப்பத்தின் தீங்கிலிருந்தும் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.)
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இது ஒரு 'கரீப்' (தனித்த) ஹதீஸ் ஆகும். இப்ராஹீம் இப்னு இஸ்மாயில் இப்னு அபீ ஹபீபாவின் அறிவிப்பு வழியாகவே தவிர இதை நாம் அறியவில்லை. இப்ராஹீம் ஹதீஸ் துறையில்

பலவீனமானவர் என்று கருதப்படுகிறார். மேலும், ('இர்கின் நஃஆரின்' என்பதற்குப் பதிலாக) 'இர்கின் யஃஆரின்' என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْغِيلَةِ

பாடம்: அல்-கிலாஹ் பற்றி வந்துள்ளவை

2076

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قال حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ إِسْحَاقَ، قال حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ نَوْفَلٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ ابْنَةِ وَهْبٍ، وَهِيَ جُدَامَةُ - قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ أَرَدْتُ أَنْ أَنْهَى عَنِ الْغِيَالِ فَإِذَا فَارِسُ وَالرُّومُ يَفْعَلُونَ وَلاَ يَقْتُلُونَ أَوْلاَدَهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ مَالِكٌ عَنْ أَبِي الأَسْوَدِ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ عَنْ جُدَامَةَ بِنْتِ وَهْبٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ مَالِكٌ وَالْغِيَالُ أَنْ يَطَأَ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ وَهِيَ تُرْضِعُ .

வஹ்ப் அவர்களின் மகள் - அவர்தான் ஜுதாமா (ரழி) - கூறியதாக ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'நான் அல்-ஃகியால் (அதாவது, மனைவி பாலூட்டிக் கொண்டிருக்கும்போது அவளுடன் உடலுறவு கொள்வது) என்பதைத் தடை செய்ய நாடினேன். ஆனால், பாரசீகர்களும் ரோமானியர்களும் அதைச் செய்கிறார்கள், மேலும் அது அவர்களின் குழந்தைகளைக் கொல்லவில்லை (அதாவது, குழந்தைகளுக்கு எந்தத் தீங்கும் விளைவிப்பதில்லை).'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2077

حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ أَحْمَدَ، قال حَدَّثَنَا ابْنُ وَهْبٍ، حَدَّثَنِي مَالِكٌ، عَنْ أَبِي الأَسْوَدِ، مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ نَوْفَلٍ عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنْ جُدَامَةَ بِنْتِ وَهْبٍ الأَسَدِيَّةِ، أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَنْهَى عَنِ الْغِيلَةِ حَتَّى ذُكِّرْتُ أَنَّ الرُّومَ وَفَارِسَ يَصْنَعُونَ ذَلِكَ فَلاَ يَضُرُّ أَوْلاَدَهُمْ . قَالَ مَالِكٌ وَالْغِيلَةُ أَنْ يَمَسَّ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ وَهِيَ

تُرْضِعُ ‏.‏ قَالَ عِيسَى بْنُ أَحْمَدَ وَحَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ عِيسَى حَدَّثَنِي مَالِكٌ عَنْ أَبِي الأَسْوَدِ نَحْوَهُ ‏.‏
قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜுதாமா பின்த் வஹ்ப் அல்-அசதிய்யா (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டதாக, ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நான் 'அல்-கீலா'வை (அதாவது, ஒருவன் தன் மனைவி பாலூட்டும் நிலையில் அவளுடன் உடலுறவு கொள்வதை) தடைசெய்ய நாடினேன். பின்னர், ரோமானியர்களும் பாரசீகர்களும் அவ்வாறு செய்வதையும், அதனால் அவர்களுடைய குழந்தைகளுக்கு எந்தத் தீங்கும் ஏற்படவில்லை என்பதையும் நான் நினைவுகூர்ந்தேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دَوَاءِ ذَاتِ الْجَنْبِ

மார்புச்சவ்வு அழற்சிக்கான மருந்து பற்றி வந்துள்ளவை

2078

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَنْعَتُ الزَّيْتَ وَالْوَرْسَ مِنْ ذَاتِ الْجَنْبِ ‏.‏ قَالَ قَتَادَةُ وَيَلُدُّهُ مِنَ الْجَانِبِ الَّذِي يَشْتَكِيهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو عَبْدِ اللَّهِ اسْمُهُ مَيْمُونٌ هُوَ شَيْخٌ بَصْرِيٌّ ‏.‏

ஸைத் இப்னு அர்க்கம் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
'நபி (ஸல்) அவர்கள் விலா வலிக்காக (ஒருவகை நுரையீரல் அழற்சி - ذات الجنب) எண்ணெய்யையும் வர்ஸையும் பரிந்துரைப்பார்கள்.'
கதாதா அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மேலும், அது அவருக்கு வலி இருக்கும் பக்கத்து வாயோரத்தில் (மருந்தாக) இடப்படும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2079

حَدَّثَنَا رَجَاءُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْعُذْرِيُّ الْبَصْرِيُّ، قال حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي رَزِينٍ، قال حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، حَدَّثَنَا مَيْمُونٌ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ سَمِعْتُ زَيْدَ بْنَ أَرْقَمَ، قَالَ

أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ نَتَدَاوَى مِنْ ذَاتِ الْجَنْبِ بِالْقُسْطِ الْبَحْرِيِّ وَالزَّيْتِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مَيْمُونٍ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ . وَقَدْ رَوَى عَنْ مَيْمُونٍ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ هَذَا الْحَدِيثَ . وَذَاتُ الْجَنْبِ السُّلُّ .

ஸைத் பின் அர்கம் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: 'விலாப்பக்க நோய் (pleurisy மற்றும் காசநோய் போன்ற கடுமையான மார்பு நோய்கள்) ஏற்பட்டால், ‘குஸ்த் அல்-பஹ்ரி’ (கடல் காஸ்ட்ஸ் / Indian Costus) மற்றும் எண்ணெயைக் கொண்டு மருத்துவம் செய்யுமாறு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2080

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، قال حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قال حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ خُصَيْفَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ كَعْبٍ السُّلَمِيِّ، أَنَّ نَافِعَ بْنَ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ، أَخْبَرَهُ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِي، أَنَّهُ قَالَ أَتَانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَبِي وَجَعٌ قَدْ كَانَ يُهْلِكُنِي فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " امْسَحْ بِيَمِينِكَ سَبْعَ مَرَّاتٍ وَقُلْ أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ وَقُوَّتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ " . قَالَ فَفَعَلْتُ فَأَذْهَبَ اللَّهُ مَا كَانَ بِي فَلَمْ أَزَلْ آمُرُ بِهِ أَهْلِي وَغَيْرَهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உத்மான் பின் அபீ அல்-ஆஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"என்னை அழித்துவிடும் அளவுக்கு ஒரு வலி எனக்கு இருந்தபோது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் வந்தார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'உமது வலது கையால் ஏழு முறை தடவி,

‘அஊது பிஇஸ்ஸத்தில்லாஹி வ குவ்வத்திஹி மின் ஷர்ரி மா அஜிது’

(நான் உணரும் தீங்கிலிருந்து அல்லாஹ்வின் கண்ணியத்தைக் கொண்டும், அவனது பலத்தைக் கொண்டும் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்)

என்று கூறுவீராக' என்றார்கள்."

அவர் கூறினார்: "அவ்வாறே நான் செய்தேன்; எனக்கு இருந்ததை (வலியை)

அல்லாஹ் போக்கினான். மேலும், என் குடும்பத்தினருக்கும் மற்றவர்களுக்கும் அதைச் செய்யுமாறு நான் தொடர்ந்து ஏவிக் கொண்டே இருந்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّنَا

பாடம்: சென்னா பற்றி வந்துள்ளவை

2081

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قال حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَكْرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنِي عُتْبَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سَأَلَهَا ‏"‏ بِمَ تَسْتَمْشِينَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ بِالشُّبْرُمِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ حَارٌّ جَارٌّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ ثُمَّ اسْتَمْشَيْتُ بِالسَّنَا ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لَوْ أَنَّ شَيْئًا كَانَ فِيهِ شِفَاءٌ مِنَ الْمَوْتِ لَكَانَ فِي السَّنَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ يَعْنِي دَوَاءَ الْمَشْىِّ ‏.‏

அஸ்மா பின்த் உமைஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "நீ மலமிளக்கியாக எதைப் பயன்படுத்துகிறாய்?" என்று கேட்டார்கள். அவர், "ஷுப்ரும்" என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அது சூடானது; (மலத்தை) இழுத்துச் செல்லும் (கடுமையான) வீரியமிக்கது" என்று கூறினார்கள். பிறகு அவர் கூறினார்: "நான் சென்னாவை மலமிளக்கியாகப் பயன்படுத்தினேன்." அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "மரணத்திற்கு நிவாரணம் அளிக்கக்கூடிய ஏதேனும் ஒரு பொருள் இருந்திருந்தால், அது சென்னாவாகத்தான் இருந்திருக்கும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّدَاوِي بِالْعَسَلِ

தேனைக் கொண்டு சிகிச்சை அளிப்பது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2082

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قال حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قال حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي الْمُتَوَكِّلِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنَّ أَخِي اسْتُطْلِقَ

بَطْنُهُ. فَقَالَ " اسْقِهِ عَسَلاً " . فَسَقَاهُ ثُمَّ جَاءَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ سَقَيْتُهُ عَسَلاً فَلَمْ يَزِدْهُ إِلاَّ اسْتِطْلاَقًا . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " اسْقِهِ عَسَلاً " . فَسَقَاهُ ثُمَّ جَاءَهُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ سَقَيْتُهُ عَسَلاً فَلَمْ يَزِدْهُ إِلاَّ اسْتِطْلاَقًا . قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " صَدَقَ اللَّهُ وَكَذَبَ بَطْنُ أَخِيكَ , اسْقِهِ عَسَلاً " . فَسَقَاهُ عَسَلاً فَبَرَأَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ சயீத் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "என் சகோதரருக்கு வயிற்றுப்போக்கு ஏற்பட்டுள்ளது" என்றார். அதற்கு அவர்கள், "அவருக்குத் தேன் அருந்தக் கொடுங்கள்" என்றார்கள். ஆகவே, அவர் அவருக்குத் தேன் அருந்தக் கொடுத்தார். பிறகு அவர் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் அவருக்குத் தேன் அருந்தக் கொடுத்தேன். ஆனால், அது அவருக்கு வயிற்றுப்போக்கை அதிகப்படுத்திவிட்டது" என்றார்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அவருக்குத் தேன் அருந்தக் கொடுங்கள்" என்றார்கள். ஆகவே, அவர் அவருக்குத் தேன் அருந்தக் கொடுத்தார். பிறகு அவர் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் அவருக்குத் தேன் அருந்தக் கொடுத்தேன். ஆனால், அது அவருக்கு வயிற்றுப்போக்கை அதிகப்படுத்திவிட்டது" என்றார்.

அப்பொழுது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ் உண்மையே கூறினான்; உமது சகோதரரின் வயிறு பொய் சொல்லிவிட்டது (அதாவது, தேனின் குணப்படுத்தும் தன்மையை மறுத்து, நோயின் தீவிரத்தையே வெளிப்படுத்தியது). அவருக்குத் தேன் அருந்தக் கொடுங்கள்" என்று கூறினார்கள். ஆகவே, அவர் அவருக்குத் தேன் அருந்தக் கொடுத்தார்; அவர் குணமடைந்தார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2083

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ يَزِيدَ أَبِي خَالِدٍ، قَالَ سَمِعْتُ الْمِنْهَالَ بْنَ عَمْرٍو، يُحَدِّثُ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ مَا مِنْ عَبْدٍ مُسْلِمٍ يَعُودُ مَرِيضًا لَمْ يَحْضُرْ أَجَلُهُ فَيَقُولُ سَبْعَ مَرَّاتٍ أَسْأَلُ

اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيَكَ إِلاَّ عُوفِيَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْمِنْهَالِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'அவரது ஆயுள் முடிவடையாத ஒரு நோயாளியை, ஒரு முஸ்லிம் சந்தித்து நலம் விசாரிக்கும்போது, அவரிடம் ஏழு முறை: 'அஸ்அலுல்லாஹல் அழீம் ரப்பல் அர்ஷில் அழீம் அன் யஷ்ஃபிக' (மகத்தான அர்ஷின் அதிபதியான, மகத்துவமிக்க அல்லாஹ்விடம் உமக்கு குணமளிக்குமாறு நான் கேட்கிறேன்) என்று கூறினால், அவருக்குக் குணமளிக்கப்படாமல் இருப்பதில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2084

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَعِيدٍ الأَشْقَرُ الرِّبَاطِيُّ، قال حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، قال حَدَّثَنَا مَرْزُوقٌ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الشَّامِيُّ، قال حَدَّثَنَا سَعِيدٌ، رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الشَّامِ أَخْبَرَنَا ثَوْبَانُ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِذَا أَصَابَ أَحَدَكُمُ الْحُمَّى فَإِنَّ الْحُمَّى قِطْعَةٌ مِنَ النَّارِ فَلْيُطْفِئْهَا عَنْهُ بِالْمَاءِ فَلْيَسْتَنْقِعْ نَهَرًا جَارِيًا لِيَسْتَقْبِلْ جَرْيَةَ الْمَاءِ فَيَقُولُ بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اشْفِ عَبْدَكَ وَصَدِّقْ رَسُولَكَ بَعْدَ صَلاَةِ الصُّبْحِ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ فَلْيَغْتَمِسْ فِيهِ ثَلاَثَ غَمَسَاتٍ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ فَإِنْ لَمْ يَبْرَأْ فِي ثَلاَثٍ فَخَمْسٌ وَإِنْ لَمْ يَبْرَأْ فِي خَمْسٍ فَسَبْعٌ فَإِنْ لَمْ يَبْرَأْ فِي سَبْعٍ فَتِسْعٌ فَإِنَّهَا لاَ تَكَادُ تُجَاوِزُ تِسْعًا بِإِذْنِ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

தௌபான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"உங்களில் ஒருவருக்குக் காய்ச்சல் ஏற்பட்டால் - நிச்சயமாகக் காய்ச்சல் நரக நெருப்பின் ஒரு பகுதியாகும் - அதை அவர் தண்ணீரைக் கொண்டு அணைக்கட்டும். அவர் ஓடும் நதியில் இறங்கி, நீரோட்டத்தை முன்னோக்கி நின்று, **'பிஸ்மில்லாஹி, அல்லாஹும்மஷ்ஃபி அப்தக வ ஸத்திக் ரசூலக்'** (அல்லாஹ்வின் பெயரால். யா அல்லாஹ்! உனது அடிமைக்கு குணமளிப்பாயாக, மேலும் உனது தூதரை உண்மைப்படுத்துவாயாக!) என்று கூறட்டும். (இதை) ஃபஜ்ர் தொழுகைக்குப் பிறகும், சூரிய உதயத்திற்கு முன்பும் (செய்ய வேண்டும்). அவர் அதில் மூன்று முறை மூழ்க வேண்டும்; (இதை) மூன்று நாட்கள் (தொடர்ந்து செய்ய வேண்டும்). மூன்று நாட்களில் குணமாகவில்லை என்றால், ஐந்து (நாட்கள் தொடர வேண்டும்). ஐந்து (நாட்களில்) குணமாகவில்லை என்றால், ஏழு (நாட்கள் தொடர வேண்டும்). ஏழு (நாட்களில்) குணமாகவில்லை என்றால், ஒன்பது (நாட்கள் தொடர

வேண்டும்). நிச்சயமாக, அல்லாஹ்வின் அனுமதியுடன் அது ஒன்பது (நாட்களை) அரிதாகவே தாண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب التَّدَاوِي بِالرَّمَادِ

சாம்பலைக் கொண்டு சிகிச்சை செய்தல்

2085

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، قَالَ سُئِلَ سَهْلُ بْنُ سَعْدٍ وَأَنَا أَسْمَعُ، بِأَىِّ شَيْءٍ دُووِيَ جُرْحُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ مَا بَقِيَ أَحَدٌ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي كَانَ عَلِيٌّ يَأْتِي بِالْمَاءِ فِي تُرْسِهِ وَفَاطِمَةُ تَغْسِلُ عَنْهُ الدَّمَ وَأُحْرِقَ لَهُ حَصِيرٌ فَحُشِيَ بِهِ جُرْحُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹாஸிம் கூறினார்கள்:
நான் கேட்டுக்கொண்டிருந்தபோது, சஹ்ல் இப்னு சஅத் (ரழி) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காயங்களுக்கு என்ன சிகிச்சை அளிக்கப்பட்டது?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அது பற்றி என்னை விட அதிகம் அறிந்தவர் (இப்போது) உயிருடன் யாருமில்லை. அலி (ரழி) அவர்கள் தங்களது கேடயத்தில் தண்ணீர் கொண்டு வருவார்கள், ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் அதைக் கொண்டு (நபி (ஸல்) அவர்களின்) இரத்தத்தைக் கழுவுவார்கள். மேலும், (நபி (ஸல்) அவர்களுக்காக) ஒரு பாய் எரிக்கப்பட்டு, அதன் சாம்பலால் அவர்களின் காயங்கள் நிரப்பப்பட்டன.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2086

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْمُوَقَّرِيُّ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّمَا مَثَلُ الْمَرِيضِ إِذَا بَرَأَ وَصَحَّ كَالْبَرَدَةِ تَقَعُ مِنَ السَّمَاءِ فِي صَفَائِهَا وَلَوْنِهَا .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நோயுற்றவர் குணமடைந்து ஆரோக்கியம் பெறும்போது, அவரது உவமையானது, வானத்திலிருந்து விழும்

ஆலங்கட்டியைப் போன்றதாகும், அதன் தூய்மையிலும் நிறத்திலும் (எவ்விதக் கலங்கமுமின்றி, புத்துணர்வுடன்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2087

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعِيدٍ الأَشَجُّ، قال حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ خَالِدٍ السَّكُونِيُّ، عَنْ مُوسَى بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا دَخَلْتُمْ عَلَى الْمَرِيضِ فَنَفِّسُوا لَهُ فِي أَجَلِهِ فَإِنَّ ذَلِكَ لاَ يَرُدُّ شَيْئًا وَيُطَيِّبُ نَفْسَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

நீங்கள் நோயாளியைச் சந்தித்தால், அவருடைய ஆயுள் குறித்து அவருக்கு நம்பிக்கையூட்டுங்கள் (அதாவது, அவருக்கு இன்னும் காலம் இருக்கிறது என்றோ, குணமடைய வாய்ப்புள்ளது என்றோ கூறி மனதை இலகுவாக்குங்கள்). ஏனெனில் நிச்சயமாக அது எதையும் தடுத்துவிடாது; ஆனால் அது அவருடைய ஆன்மாவிற்கு ஆறுதல் அளிக்கும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2088

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ الأَشْعَرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَادَ رَجُلاً مِنْ وَعَكٍ كَانَ بِهِ فَقَالَ أَبْشِرْ فَإِنَّ اللَّهَ يَقُولُ هِيَ نَارِي أُسَلِّطُهَا عَلَى عَبْدِي الْمُذْنِبِ لِتَكُونَ حَظَّهُ مِنَ النَّارِ ‏.‏ حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ قَالَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ عَنِ الْحَسَنِ قَالَ كَانُوا يَرْتَجُونَ الْحُمَّى لَيْلَةً كَفَّارَةً لِمَا نَقَصَ مِنَ الذُّنُوبِ ‏.‏ تَمَّ كِتَابُ الطِّبِّ وَيَلِيهِ كِتَابُ الْفَرَائِضِ

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் (காய்ச்சல் போன்ற) ஒரு நோயால் பாதிக்கப்பட்டிருந்த ஒரு மனிதரை நலம் விசாரிக்கச் சென்றார்கள். அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நற்செய்தி பெறுவீராக! நிச்சயமாக அல்லாஹ் கூறுகிறான்: 'இது எனது

நெருப்பு. என் பாவியான அடியான் மீது நான் இதை ஏவுகிறேன், அது அவனுக்கு நரக நெருப்பிலிருந்து கிடைக்கும் பங்காக அமையட்டும்'."

அல்-ஹஸன் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஓர் இரவின் காய்ச்சல், (முன்னர்) செய்த பாவங்களுக்குப் பரிகாரமாக அமையும் என்று அவர்கள் நம்பிக்கை கொண்டிருந்தார்கள்."

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

29. كتاب الفرائض عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

29. வாரிசுரிமை பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب مَا جَاءَ مَنْ تَرَكَ مَالاً فَلِوَرَثَتِهِ

யார் செல்வத்தை விட்டுச் செல்கிறாரோ அது அவருடைய வாரிசுகளுக்குரியது என்பது பற்றி

2090

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، قال حَدَّثَنَا أَبِي، قال حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو، قال حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ تَرَكَ مَالاً فَلأَهْلِهِ وَمَنْ تَرَكَ ضَيَاعًا فَإِلَىَّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَنَسٍ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ الزُّهْرِيُّ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَطْوَلَ مِنْ هَذَا وَأَتَمَّ ‏.‏ مَعْنَى ضَيَاعًا ضَائِعًا لَيْسَ لَهُ شَيْءٌ فَأَنَا أَعُولُهُ وَأُنْفِقُ عَلَيْهِ ‏.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"யார் செல்வத்தை விட்டுச் செல்கிறாரோ, அது அவருடைய குடும்பத்தாருக்குரியது. மேலும் யார் பராமரிப்பாரற்றவர்களை (அதாவது, ஆதரவற்ற குழந்தைகளை, மனைவிகளை அல்லது வேறு எந்தத் துணையும் இல்லாதவர்களை) விட்டுச் செல்கிறாரோ, (அவர்களைப் பேணும்) பொறுப்பு என்னைச் சாரும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْلِيمِ الْفَرَائِضِ

வாரிசுரிமைச் சட்டங்களைக் கற்றுக்கொடுப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2091

حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ وَاصِلٍ، قال حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ الأَسَدِيُّ، قال حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ دَلْهَمٍ، قال حَدَّثَنَا عَوْفٌ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ وَالْفَرَائِضَ وَعَلِّمُوا النَّاسَ فَإِنِّي مَقْبُوضٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ فِيهِ اضْطِرَابٌ

وَرَوَى أَبُو أُسَامَةَ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَوْفٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ جَابِرٍ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، أَخْبَرَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ عَوْفٍ، بِهَذَا بِمَعْنَاهُ . وَمُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ الأَسَدِيُّ قَدْ ضَعَّفَهُ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَغَيْرُهُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"குர்ஆனையும், வாரிசுரிமைச் சட்டங்களையும் கற்றுக் கொள்ளுங்கள்; மேலும் அவற்றை மக்களுக்குக் கற்றுக் கொடுங்கள். ஏனெனில் நான் (இறைவனால்) கைப்பற்றப்படக் கூடியவன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مِيرَاثِ الْبَنَاتِ

மகள்களின் வாரிசுரிமை குறித்து வந்துள்ளவை

2092

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قال حَدَّثَنِي زَكَرِيَّاءُ بْنُ عَدِيٍّ، أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ جَاءَتِ امْرَأَةُ سَعْدِ بْنِ الرَّبِيعِ بِابْنَتَيْهَا مِنْ سَعْدٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَاتَانِ ابْنَتَا سَعْدِ بْنِ الرَّبِيعِ قُتِلَ أَبُوهُمَا مَعَكَ يَوْمَ أُحُدٍ شَهِيدًا وَإِنَّ عَمَّهُمَا أَخَذَ مَالَهُمَا فَلَمْ يَدَعْ لَهُمَا مَالاً وَلاَ تُنْكَحَانِ إِلاَّ وَلَهُمَا مَالٌ . قَالَ " يَقْضِي اللَّهُ فِي ذَلِكَ " . فَنَزَلَتْ آيَةُ الْمِيرَاثِ فَبَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلَى عَمِّهِمَا فَقَالَ " أَعْطِ ابْنَتَىْ سَعْدٍ الثُّلُثَيْنِ وَأَعْطِ أُمَّهُمَا الثُّمُنَ وَمَا بَقِيَ فَهُوَ لَكَ " . قَالَ

أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ وَقَدْ رَوَاهُ شَرِيكٌ أَيْضًا عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: ஸஃது பின் அர்-ரபீஃ (ரழி) அவர்களின் மனைவி, அவரது இரு மகள்களுடன் (அதாவது ஸஃதுவின் மகள்களுடன்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! இவ்விருவரும் ஸஃது பின் அர்-ரபீஃ அவர்களின் மகள்கள். இவர்களின் தந்தை உஹுத் போரில் தங்களுடன் (கலந்து கொண்டு) ஷஹீதாக (வீரமரணம்) ஆகிவிட்டார். இவர்களுடைய சித்தப்பா (தந்தையின் சகோதரர்) இவர்களுடைய செல்வத்தை எடுத்துக்கொண்டார். இவர்களுக்கென எச்செல்வத்தையும் அவர் விட்டுவைக்கவில்லை. மேலும், செல்வம் இருந்தாலன்றி இவர்களுக்குத் திருமணம் நடைபெறாது (மஹர் அல்லது வாழ்வாதாரம் இல்லாமல்)' என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அல்லாஹ் இவ்விஷயத்தில் தீர்ப்பளிப்பான்' என்றார்கள். (பின்னர்) வாரிசுரிமை பற்றிய வசனம் அருளப்பட்டது. எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அப்பெண்களின் சித்தப்பாவுக்கு ஆளனுப்பி, 'ஸஃதுடைய இரண்டு மகள்களுக்கும் (சொத்தில்) மூன்றில் இரண்டு பங்கை நீர் கொடுத்துவிடும்; அவர்களின் தாயாருக்கு எட்டில் ஒரு பங்கைக் கொடுத்துவிடும்; மீதமுள்ளவை உமக்குரியதாகும்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي مِيرَاثِ ابْنَةِ الاِبْنِ مَعَ ابْنَةِ الصُّلْبِ

பெற்ற மகளுடன், மகன் வழிப் பேத்தியின் வாரிசுரிமை பற்றி வந்துள்ளவை

2093

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ, قال حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ أَبِي قَيْسٍ الأَوْدِيِّ، عَنْ هُزَيْلِ بْنِ شُرَحْبِيلَ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى أَبِي مُوسَى وَسَلْمَانَ بْنِ رَبِيعَةَ فَسَأَلَهُمَا عَنِ الاِبْنَةِ، وَابْنَةِ الاِبْنِ، وَأُخْتٍ، لأَبٍ وَأُمٍّ فَقَالاَ لِلاِبْنَةِ النِّصْفُ وَلِلأُخْتِ مِنَ الأَبِ وَالأُمِّ مَا بَقِيَ . وَقَالاَ لَهُ انْطَلِقْ إِلَى عَبْدِ اللَّهِ فَاسْأَلْهُ فَإِنَّهُ سَيُتَابِعُنَا . فَأَتَى عَبْدَ اللَّهِ فَذَكَرَ ذَلِكَ لَهُ وَأَخْبَرَهُ بِمَا قَالاَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ وَلَكِنْ أَقْضِي فِيهِمَا كَمَا قَضَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِلاِبْنَةِ النِّصْفُ وَلاِبْنَةِ الاِبْنِ السُّدُسُ تَكْمِلَةَ الثُّلُثَيْنِ وَلِلأُخْتِ مَا بَقِيَ . قَالَ

أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَأَبُو قَيْسٍ الأَوْدِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ ثَرْوَانَ الْكُوفِيُّ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ أَبِي قَيْسٍ .

ஹுஸைல் பின் ஷுரஹ்பீல் அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஒருவர் அபூ மூஸா (ரழி) மற்றும் சல்மான் பின் ரபீஆ ஆகியோரிடம் வந்து, மகள், மகனின் மகள் மற்றும் தாய்-தந்தை வழிச் சகோதரி (ஆகியோரின் வாரிசுரிமைப் பங்கு) குறித்துக் கேட்டார். அதற்கு அவ்விருவரும், 'மகளுக்குப் பாதி; தாய்-தந்தை வழிச் சகோதரிக்கு மீதமுள்ளது' என்று கூறினார்கள். மேலும் அவர்கள் அவரிடம், 'நீங்கள் அப்துல்லாஹ் (பின் மஸ்ஊத் ரழி) அவர்களிடம் சென்று இது பற்றிக் கேளுங்கள்; நிச்சயமாக அவர் எங்களுடன் உடன்படுவார்' என்று கூறினார்கள்.

எனவே அவர் அப்துல்லாஹ் (பின் மஸ்ஊத் ரழி) அவர்களிடம் சென்று, அது பற்றிக் குறிப்பிட்டார்; அவ்விருவர் கூறியதையும் அவருக்குத் தெரிவித்தார். அதற்கு அப்துல்லாஹ் (ரழி), '(அவர்கள் கூறியது போல் நான் தீர்ப்பளித்தால்) அந்நேரம் நான் வழிதவறியவனாவேன்; நேர்வழி பெற்றவர்களில் ஒருவனாக இருக்கமாட்டேன். ஆனால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தீர்ப்பளித்தபடியே நானும் தீர்ப்பளிக்கிறேன்: மகளுக்குப் பாதி; மகனின் மகளுக்கு ஆறில் ஒரு பங்கு - (இதன் மூலம்) மூன்றில் இரண்டு பங்கு பூர்த்தியாகும். மீதமுள்ளது சகோதரிக்குச் சேரும்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مِيرَاثِ الإِخْوَةِ مِنَ الأَبِ وَالأُمِّ

தந்தை மற்றும் தாய் வழி உடன்பிறப்புகளின் வாரிசுரிமை பற்றி வந்துள்ளவை

2094

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، قال حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّهُ قَالَ إِنَّكُمْ تَقْرَءُونَ هَذِهِ الآيَةَ : ‏(مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ)‏ وَأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَضَى بِالدَّيْنِ قَبْلَ الْوَصِيَّةِ وَإِنَّ أَعْيَانَ بَنِي الأُمِّ يَتَوَارَثُونَ دُونَ بَنِي الْعَلاَّتِ الرَّجُلُ يَرِثُ أَخَاهُ لأَبِيهِ وَأُمِّهِ دُونَ أَخِيهِ لأَبِيهِ .

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، قال حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا زَكَرِيَّا بْنُ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمِثْلِهِ .

அலீ (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"நிச்சயமாக நீங்கள் இந்த இறைவசனத்தை ஓதுகிறீர்கள்: **'(மின் பஅதி வஸிய்யத்தின் தூஸூன பிஹா அவ் தைன்)'** (பொருள்: 'நீங்கள் செய்யும் மரண சாசனம் அல்லது கடன் ஆகியவற்றை நிறைவேற்றிய பிறகே...'). ஆனால், நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், மரண சாசனத்திற்கு முன்பாகவே கடனை நிறைவேற்ற வேண்டும் என்று தீர்ப்பளித்தார்கள். மேலும், தாய்-தந்தை வழிச் சகோதரர்கள் (ஒரே தந்தை, ஒரே தாய் பிள்ளைகள்) வாரிசுரிமை பெறுவார்கள், தந்தைவழிச் சகோதரர்களை (ஒரே தந்தை, வெவ்வேறு தாய்மார்களின் பிள்ளைகள்) விடுத்து. (அதாவது) ஒருவர் தனது தாய்-தந்தை வழிச் சகோதரரிடமிருந்து வாரிசுரிமை பெறுவார், தனது தந்தைவழிச் சகோதரரை விடுத்து."
(இதே போன்ற அறிவிப்பு மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2095

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، قال حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، قال حَدَّثَنَا أَبُو إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَضَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّ أَعْيَانَ بَنِي الأُمِّ يَتَوَارَثُونَ دُونَ بَنِي الْعَلاَّتِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الْحَارِثِ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ .

அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஒரே தாய் மற்றும் தந்தையின் சகோதரர்கள் (முழுச் சகோதரர்கள் - அஃயான் பனூல் உம்) வாரிசுரிமை பெறுவார்கள், வெவ்வேறு தாய்மார்களைக் கொண்ட (தந்தை வழிச்) சகோதரர்களை (பனூல் அல்லாத்) விடுத்து' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தீர்ப்பளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مِيرَاثِ الْبَنِينَ مَعَ الْبَنَاتِ

மகள்களுடன் மகன்களின் வாரிசுரிமை

2096

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قال حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ سَعْدٍ، أَخْبَرَنَا عَمْرُو بْنُ أَبِي قَيْسٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ جَاءَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَعُودُنِي وَأَنَا مَرِيضٌ فِي بَنِي سَلِمَةَ فَقُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ كَيْفَ أَقْسِمُ مَالِي بَيْنَ وَلَدِي فَلَمْ يَرُدَّ عَلَىَّ شَيْئًا فَنَزَلَتْ: (يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلاَدِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الأُنْثَيَيْنِ) الآيَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ وَابْنُ عُيَيْنَةَ وَغَيْرُهُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ عَنْ جَابِرٍ.

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் பனூ சலமா (குடியிருப்புப்) பகுதியில் நோயுற்றிருந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னைப் பார்க்க வந்தார்கள். நான், 'அல்லாஹ்வின் நபியே! என் செல்வத்தை என் பிள்ளைகளிடையே எவ்வாறு பங்கிடுவது?' என்று கேட்டேன். அவர்கள் எனக்கு எதுவும் பதில் கூறவில்லை. அப்போது, (குர்ஆனின்) 'யூஸிக்குமுல்லாஹு ஃபீ அவ்லாதிக்கும் லித்தகரி மிஸ்லு ஹழ்ழில் உன்ஸயைனி' (உங்கள் பிள்ளைகள் விஷயத்தில் அல்லாஹ் உங்களுக்குக் கட்டளையிடுகிறான்: ஆணுக்கு, இரண்டு பெண்களின் பங்குக்கு சமமான ஒரு பங்கு உண்டு) என்ற வசனம் அருளப்பட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مِيرَاثِ الأَخَوَاتِ

சகோதரிகளின் வாரிசுரிமை

2097

حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَغْدَادِيُّ، قال أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، قال أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُنْكَدِرِ، سَمِعَ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يَقُولُ مَرِضْتُ فَأَتَانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَعُودُنِي فَوَجَدَنِي قَدْ أُغْمِيَ عَلَىَّ فَأَتَى وَمَعَهُ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَهُمَا مَاشِيَانِ فَتَوَضَّأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَصَبَّ عَلَىَّ مِنْ وَضُوئِهِ فَأَفَقْتُ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ أَقْضِي فِي مَالِي أَوْ كَيْفَ أَصْنَعُ فِي مَالِي فَلَمْ يُجِبْنِي شَيْئًا وَكَانَ لَهُ تِسْعُ أَخَوَاتٍ حَتَّى نَزَلَتْ آيَةُ الْمِيرَاثِ:

(يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلاَلَةِ) الآيَةَ . قَالَ جَابِرٌ فِيَّ نَزَلَتْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'நான் நோய்வாய்ப்பட்டிருந்தேன். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னைப் பார்க்க வந்தார்கள்; நான் சுயநினைவின்றி இருப்பதைக் கண்டார்கள். அவர்களும், அவர்களுடன் அபூபக்ர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி) ஆகியோரும் நடந்தே வந்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உளூச் செய்தார்கள்; பின்னர் அவர்கள் உளூச் செய்த தண்ணீரில் இருந்து (சிறிது) என் மீது ஊற்றினார்கள். அதனால் நான் சுயநினைவுக்கு வந்தேன். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! எனது செல்வத்தை நான் எப்படிப் பங்கிடுவது?' அல்லது 'எனது செல்வத்தை நான் என்ன செய்வது?' என்று கேட்டேன். அவர்கள் எனக்கு எந்தப் பதிலும் கூறவில்லை. (ஜாபிர் (ரழி) அவர்களுக்கு ஒன்பது சகோதரிகள் இருந்தார்கள்.) வாரிசுரிமை பற்றிய ஆயத் (இறைவசனம்) அருளப்படும் வரை:

'யஸ்தஃஃப்தூனக்க குலில்லாஹு யுஃஃப்தீக்கும் ஃஃபில் கலாலா...'

(பொருள்: 'அவர்கள் உம்மிடம் மார்க்கத் தீர்ப்பைக் கேட்கிறார்கள். நீர் கூறுவீராக: அல்-கலாலா குறித்து அல்லாஹ் (இவ்வாறு) தீர்ப்பளிக்கிறான்...')'

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இது என்னைப் பற்றி அருளப்பட்டது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي مِيرَاثِ الْعَصَبَةِ

'அஸபா' உறவினர்களுக்கான வாரிசுரிமை பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2098

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا مُسْلِمُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا وُهَيْبٌ، حَدَّثَنَا ابْنُ طَاوُسٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَلْحِقُوا الْفَرَائِضَ بِأَهْلِهَا فَمَا بَقِيَ فَهُوَ لأَوْلَى رَجُلٍ ذَكَرٍ .
حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ ابْنِ طَاوُسٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ

عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ عَنِ ابْنِ طَاوُسٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிர்ணயிக்கப்பட்ட வாரிசுரிமைப் பங்குகளை அதற்குரியவர்களுக்கு (முதலில்) ஒதுக்குங்கள். மீதமிருப்பவை, மிக நெருங்கிய ஆண் உறவினருக்கு உரியதாகும்." (இதே போன்ற அறிவிப்பு மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவும் வந்துள்ளது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مِيرَاثِ الْجَدِّ

தாத்தாவின் வாரிசுரிமை பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2099

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، قال حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنَّ ابْنِي مَاتَ فَمَا لِي فِي مِيرَاثِهِ قَالَ " لَكَ السُّدُسُ " . فَلَمَّا وَلَّى دَعَاهُ فَقَالَ " لَكَ سُدُسٌ آخَرُ " . فَلَمَّا وَلَّى دَعَاهُ قَالَ " إِنَّ السُّدُسَ الآخَرَ طُعْمَةٌ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ مَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ .

இம்ரான் பின் ஹுசைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'என் மகன் இறந்துவிட்டான், எனவே அவரிடமிருந்து எனக்கு என்ன வாரிசுரிமை கிடைக்கும்?' என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், 'உனக்கு ஆறில் ஒரு பங்கு உண்டு' என்று கூறினார்கள். அவர் புறப்படத் திரும்பியபோது, அவர்கள் அவரை அழைத்து, 'உனக்கு இன்னொரு ஆறில் ஒரு பங்கு உண்டு' என்று கூறினார்கள். அவர் மீண்டும் திரும்பிச் செல்ல முற்பட்டபோது, அவர்கள் அவரை அழைத்து, 'நிச்சயமாக அந்த இன்னொரு ஆறில் ஒரு பங்கு உனக்கு அளிக்கப்பட்ட மேலதிக பங்காகும் (இது வாரிசுரிமைச் சட்டப்படி, நிலையான பங்கிற்குப் பிறகு மீதமுள்ள பங்கில் இருந்து உனக்குக் கிடைக்கும் கூடுதல் பங்காகும், அதாவது 'அஸபா' என்ற முறையில் கிடைக்கும் பங்கு)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي مِيرَاثِ الْجَدَّةِ

பாடம்: பாட்டியின் வாரிசுரிமை பற்றி வந்துள்ளவை

2100

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، قال حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، قال حَدَّثَنَا الزُّهْرِيُّ، قَالَ مَرَّةً قَالَ قَبِيصَةُ وَقَالَ مَرَّةً رَجُلٌ عَنْ قَبِيصَةَ بْنِ ذُؤَيْبٍ قَالَ جَاءَتِ الْجَدَّةُ أُمُّ الأُمِّ أَوْ أُمُّ الأَبِ إِلَى أَبِي بَكْرٍ فَقَالَتْ إِنَّ ابْنَ ابْنِي أَوِ ابْنَ بِنْتِي مَاتَ وَقَدْ أُخْبِرْتُ أَنَّ لِي فِي كِتَابِ اللَّهِ حَقًّا . فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ مَا أَجِدُ لَكِ فِي الْكِتَابِ مِنْ حَقٍّ وَمَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَضَى لَكِ بِشَيْءٍ وَسَأَسْأَلُ النَّاسَ . قَالَ فَسَأَلَ فَشَهِدَ الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَعْطَاهَا السُّدُسَ . قَالَ وَمَنْ سَمِعَ ذَلِكَ مَعَكَ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ مَسْلَمَةَ . قَالَ فَأَعْطَاهَا السُّدُسَ ثُمَّ جَاءَتِ الْجَدَّةُ الأُخْرَى الَّتِي تُخَالِفُهَا إِلَى عُمَرَ . قَالَ سُفْيَانُ وَزَادَنِي فِيهِ مَعْمَرٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ وَلَمْ أَحْفَظْهُ عَنِ الزُّهْرِيِّ وَلَكِنْ حَفِظْتُهُ مِنْ مَعْمَرٍ أَنَّ عُمَرَ قَالَ إِنِ اجْتَمَعْتُمَا فَهُوَ لَكُمَا وَأَيَّتُكُمَا انْفَرَدَتْ بِهِ فَهُوَ لَهَا .

கபீஸா பின் துவைஃப் அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஒரு பாட்டி - தாயின் தாய், அல்லது தந்தையின் தாய் - அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களிடம் வந்து, 'என் மகனின் மகன்' - அல்லது, 'என் மகளின் மகன் இறந்துவிட்டான், மேலும் (அல்லாஹ்வின்) வேதத்தில் எனக்கு (சொத்தில்) ஒரு உரிமை இருப்பதாக எனக்குத் தெரிவிக்கப்பட்டுள்ளது' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள், '(அல்லாஹ்வின்) வேதத்தில் உங்களுக்கு ஒரு உரிமை இருப்பதாக நான் காணவில்லை, மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உங்களுக்கு எதையும் தீர்ப்பளித்ததாக நான் கேள்விப்படவில்லை. நான் மக்களிடம் கேட்பேன்' என்று கூறினார்கள். ஆகவே, அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவளுக்கு ஆறில் ஒரு பங்கை வழங்கினார்கள் என்று சாட்சியம் அளித்தார்கள். (அபூபக்ர் ரழி) அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'உங்களுடன் சேர்ந்து இதைக் கேட்டவர் யார்?' அவர் கூறினார்கள்: 'முஹம்மது பின் மஸ்லமா (ரழி) அவர்கள்.'" (கபீஸா பின் துவைஃப்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனவே அவர் அவளுக்கு ஆறில் ஒரு பங்கைக் கொடுத்தார்கள். பின்னர், (முதல் பாட்டியின் வகையிலிருந்து) மாறுபட்ட மற்றொரு பாட்டி உமர் (ரழி) அவர்களிடம் வந்தார்கள்." சுஃப்யான் கூறினார்கள்: "மேலும் மஃமர் அவர்கள் அஸ்-ஸுஹ்ரீயிடமிருந்து கூடுதலாக எனக்குக் கூறினார்கள் - அது அஸ்-ஸுஹ்ரீயிடமிருந்து வந்ததாக எனக்கு நினைவில்லை, மாறாக அது மஃமரிடமிருந்து வந்ததாகவே எனக்கு நினைவிருக்கிறது - உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் இருவரும் ஒன்றாக இருந்தால், அது உங்கள்

இருவருக்கும் உரியது, மேலும் உங்களில் எவர் ஒருவர் மட்டும் தனியாக இருக்கிறாரோ (அந்த ஆறில் ஒரு பங்கு), அது அவருக்கே உரியது.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2101

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ خَرَشَةَ، عَنْ قَبِيصَةَ بْنِ ذُؤَيْبٍ، قَالَ جَاءَتِ الْجَدَّةُ إِلَى أَبِي بَكْرٍ تَسْأَلُهُ مِيرَاثَهَا . قَالَ فَقَالَ لَهَا مَا لَكِ فِي كِتَابِ اللَّهِ شَيْءٌ وَمَا لَكِ فِي سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم شَيْءٌ فَارْجِعِي حَتَّى أَسْأَلَ النَّاسَ . فَسَأَلَ النَّاسَ فَقَالَ الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ حَضَرْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَعْطَاهَا السُّدُسَ . فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ هَلْ مَعَكَ غَيْرُكَ فَقَامَ مُحَمَّدُ بْنُ مَسْلَمَةَ الأَنْصَارِيُّ فَقَالَ مِثْلَ مَا قَالَ الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ فَأَنْفَذَهُ لَهَا أَبُو بَكْرٍ . قَالَ ثُمَّ جَاءَتِ الْجَدَّةُ الأُخْرَى إِلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ تَسْأَلُهُ مِيرَاثَهَا فَقَالَ مَا لَكِ فِي كِتَابِ اللَّهِ شَيْءٌ وَلَكِنْ هُوَ ذَاكَ السُّدُسُ فَإِنِ اجْتَمَعْتُمَا فِيهِ فَهُوَ بَيْنَكُمَا وَأَيَّتُكُمَا خَلَتْ بِهِ فَهُوَ لَهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ . وَهَذَا أَحْسَنُ وَهُوَ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُيَيْنَةَ .

கபீஸா பின் துஜப் கூறினார்கள்:
"ஒரு பாட்டி தனது வாரிசுரிமை பற்றி கேட்பதற்காக அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களிடம் வந்தார். அவர் அவரிடம் கூறினார்கள், 'அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் உமக்கு எதுவும் இல்லை, மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் சுன்னாவிலும் உமக்கு எதுவும் இல்லை. ஆகவே, நான் மக்களிடம் கேட்கும் வரை நீர் திரும்பிச் செல்லும்.' அவ்வாறே அவர் மக்களிடம் கேட்டார்கள், அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவளுக்கு ஆறில் ஒரு பங்கை வழங்கியபோது நான் உடனிருந்தேன்.' அதற்கு அபூபக்ர் (ரழி) கேட்டார்கள்: '(இந்த விஷயத்தில்) உன்னுடன் வேறு யாராவது (சாட்சியாக) இருந்தார்களா?' முஹம்மது பின் மஸ்லமா அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்கள் எழுந்து நின்று அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் கூறியதைப் போலவே கூறினார்கள். எனவே அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் அதனை அவளுக்காக செயல்படுத்தினார்கள் (அதாவது, ஆறில் ஒரு பங்கு வாரிசுரிமையை வழங்கினார்கள்)."

பிறகு, (மற்றொரு சந்தர்ப்பத்தில்) மற்றொரு பாட்டி தனது வாரிசுரிமை பற்றி கேட்பதற்காக உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களிடம் வந்தார். அவர் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் உமக்கு எதுவும் இல்லை, ஆனால் அந்த ஆறில் ஒரு பங்கு (சுன்னாவின் மூலம்) உண்டு. ஆகவே, நீங்கள்

இருவரும் (வாரிசுரிமைக்குத் தகுதியான) ஒன்றாக இருந்தால், அது உங்கள் இருவருக்கும் உரியது. மேலும், உங்களில் யார் தனியாக இருக்கிறாரோ (அதாவது, ஒரே ஒரு பாட்டி மட்டும் இருந்தால்), அது அவருக்கே உரியது.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مِيرَاثِ الْجَدَّةِ مَعَ ابْنِهَا

பாட்டிக்குத் தனது மகனுடன் வாரிசுரிமை கிடைப்பது பற்றி

2102

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَالِمٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ فِي الْجَدَّةِ مَعَ ابْنِهَا إِنَّهَا أَوَّلُ جَدَّةٍ أَطْعَمَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سُدُسًا مَعَ ابْنِهَا وَابْنُهَا حَىٌّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ - وَقَدْ وَرَّثَ بَعْضُ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْجَدَّةَ مَعَ ابْنِهَا وَلَمْ يُوَرِّثْهَا بَعْضُهُمْ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள், (இறந்தவரின் தந்தையாகிய) தம் மகனுடன் இருக்கும் பாட்டி குறித்துக் கூறினார்கள்:
"தம் மகன் (இறந்தவரின் தந்தை) உயிருடன் இருக்கும்போதே, அவருடன் சேர்த்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஆறில் ஒரு பங்கை (வாரிசுரிமையாக) வழங்கிய முதல் பாட்டி இவரே ஆவார்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸை இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக அன்றி, மர்ஃபூஃவாக (நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றாக) நாம் அறியவில்லை.

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர், தம் மகனுடன் இருக்கும் பாட்டிக்கு வாரிசுரிமை வழங்கினார்கள்; அவர்களில் சிலர் அவருக்கு வாரிசுரிமை வழங்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مِيرَاثِ الْخَالِ

தாய்மாமாவின் வாரிசுரிமை பற்றி வந்துள்ளவை

2103

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، قال: حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، قال: حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ حَكِيمِ بْنِ عَبَّادِ بْنِ حُنَيْفٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ بْنِ سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ، قَالَ كَتَبَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ إِلَى أَبِي عُبَيْدَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مَوْلَى مَنْ لاَ مَوْلَى لَهُ وَالْخَالُ وَارِثُ مَنْ لاَ وَارِثَ لَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَالْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ உமாமா பின் ஸஹ்ல் பின் ஹுனைஃப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: " 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ்வும் அவனது தூதரும், பொறுப்பாளர் இல்லாதவருக்குப் பொறுப்பாவார்கள். மேலும், வாரிசு இல்லாதவருக்குத் தாய்மாமன் வாரிசாவார்" என்று கூறினார்கள்' என உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அபூ உபைதா (ரழி) அவர்களுக்கு எழுதினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2104

أَخْبَرَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، قال: أَخْبَرَنَا أَبُو عَاصِمٍ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْخَالُ وَارِثُ مَنْ لاَ وَارِثَ لَهُ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَقَدْ أَرْسَلَهُ بَعْضُهُمْ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ - وَاخْتَلَفَ فِيهِ أَصْحَابُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَوَرَّثَ بَعْضُهُمُ الْخَالَ وَالْخَالَةَ وَالْعَمَّةَ وَإِلَى هَذَا الْحَدِيثِ ذَهَبَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي تَوْرِيثِ ذَوِي الأَرْحَامِ وَأَمَّا زَيْدُ بْنُ ثَابِتٍ فَلَمْ يُوَرِّثْهُمْ وَجَعَلَ الْمِيرَاثَ فِي بَيْتِ الْمَالِ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "வாரிசு இல்லாதவருக்கு தாய்மாமன் வாரிசாவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الَّذِي يَمُوتُ وَلَيْسَ لَهُ وَارِثٌ

வாரிசுகள் இல்லாமல் இறப்பவர் பற்றி வந்துள்ளவை

2105

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، قال: حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، قال: أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الأَصْبَهَانِيِّ، عَنْ مُجَاهِدٍ، وَهُوَ ابْنُ وَرْدَانَ عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ مَوْلًى، لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَقَعَ مِنْ عِذْقِ نَخْلَةٍ فَمَاتَ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " انْظُرُوا هَلْ لَهُ مِنْ وَارِثٍ " . قَالُوا لاَ . قَالَ " فَادْفَعُوهُ إِلَى بَعْضِ أَهْلِ الْقَرْيَةِ " . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களின் விடுவிக்கப்பட்ட அடிமை ஒருவர் ஒரு பேரீச்சை மரத்திலிருந்து விழுந்து இறந்துவிட்டார். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அவருக்கு ஏதேனும் வாரிசுகள் இருக்கிறார்களா என்று பாருங்கள்."
அவர்கள் கூறினார்கள்: "இல்லை."
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவரது (விட்டுச் சென்ற) உடைமைகளை ஊர் மக்களில் சிலருக்குக் கொடுத்துவிடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي مِيرَاثِ الْمَوْلَى الأَسْفَلِ

விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமையின் வாரிசுரிமை

2106

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، قال: حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عَوْسَجَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَجُلاً، مَاتَ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَدَعْ وَارِثًا إِلاَّ عَبْدًا هُوَ أَعْتَقَهُ فَأَعْطَاهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مِيرَاثَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَالْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي هَذَا الْبَابِ إِذَا مَاتَ الرَّجُلُ وَلَمْ يَتْرُكْ عَصَبَةً أَنَّ مِيرَاثَهُ يُجْعَلُ فِي بَيْتِ مَالِ الْمُسْلِمِينَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் ஒரு மனிதர் இறந்தார். அவர், தான் விடுவித்த ஓர் அடிமையைத் தவிர வேறு எந்த வாரிசையும் விட்டுச் செல்லவில்லை. எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருடைய

வாரிசுரிமையை அந்த (விடுவிக்கப்பட்ட அடிமைக்கு, 'வலா' (patronage) உறவின் அடிப்படையில்) வழங்கினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِبْطَالِ الْمِيرَاثِ بَيْنَ الْمُسْلِمِ وَالْكَافِرِ

முஸ்லிமுக்கும் நிராகரிப்பாளருக்கும் இடையேயான வாரிசுரிமையை செல்லாததாக்குவது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2107

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، ح وَحَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا هُشَيْمٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حُسَيْنٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ يَرِثُ الْمُسْلِمُ الْكَافِرَ وَلاَ الْكَافِرُ الْمُسْلِمَ " . حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ حَدَّثَنَا الزُّهْرِيُّ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ هَكَذَا رَوَاهُ مَعْمَرٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ نَحْوَ هَذَا . وَرَوَى مَالِكٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حُسَيْنٍ عَنْ عُمَرَ بْنِ عُثْمَانَ عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَحَدِيثُ مَالِكٍ وَهَمٌ وَهِمَ فِيهِ مَالِكٌ وَقَدْ رَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ مَالِكٍ فَقَالَ عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ وَأَكْثَرُ أَصْحَابِ مَالِكٍ قَالُوا عَنْ مَالِكٍ عَنْ عُمَرَ بْنِ عُثْمَانَ وَعَمْرُو بْنُ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ هُوَ مَشْهُورٌ مِنْ وَلَدِ عُثْمَانَ وَلاَ يُعْرَفُ عُمَرُ بْنُ عُثْمَانَ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ وَاخْتَلَفَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي مِيرَاثِ الْمُرْتَدِّ فَجَعَلَ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمُ الْمَالَ لِوَرَثَتِهِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ يَرِثُهُ وَرَثَتُهُ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَاحْتَجُّوا بِحَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " لاَ يَرِثُ الْمُسْلِمُ الْكَافِرَ " . وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ .

உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முஸ்லிம் நிராகரிப்பாளருக்கு வாரிசாகமாட்டார்; நிராகரிப்பாளர் முஸ்லிமுக்கு வாரிசாகமாட்டார்."

இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்த அத்தியாயத்தில் ஜாபிர்

மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸ் ஆகும். மஃமர் மற்றும் பலர் ஜுஹ்ரி வழியாக இவ்வாறே அறிவித்துள்ளனர்.

மாலிக் (ரஹ்) அவர்கள் இதனை ஜுஹ்ரி வழியாகவும், அலி பின் ஹுசைன் வழியாகவும், உமர் பின் உஸ்மான் வழியாகவும், உஸாமா பின் ஸைத் வழியாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதுபோலவே அறிவித்துள்ளார். (ஆனால்) மாலிக் அவர்களின் அறிவிப்பில் (பெயரில்) தவறுதல் (வஹ்ம்) ஏற்பட்டுள்ளது. சிலர் இதனை மாலிக் வழியாக அறிவிக்கும் போது 'அம்ர் பின் உஸ்மான்' என்று கூறியுள்ளனர். ஆனால் மாலிக் அவர்களின் தோழர்களில் பெரும்பாலோர் (மாலிக் செய்த தவறைப் பின்பற்றி) 'மாலிக் வழியாக உமர் பின் உஸ்மான்' என்றே அறிவித்துள்ளனர். அம்ர் பின் உஸ்மான் பின் அஃப்பான் என்பவரே உஸ்மான் (ரழி) அவர்களின் மக்களில் பிரபலமானவர். 'உமர் பின் உஸ்மான்' அறியப்பட்டவர் அல்லர்.

அறிஞர்களிடம் செயல்முறை இந்த ஹதீஸின் அடிப்படையிலேயே அமைந்துள்ளது. எனினும், மார்க்கத்தை விட்டு வெளியேறியவரின் (முர்தத்) வாரிசுரிமை குறித்து அறிஞர்களிடம் கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் ஏனைய அறிஞர்களில் பெரும்பாலோர், (அவர் விட்டுச் சென்ற) செல்வத்தை முஸ்லிம்களான அவரது வாரிசுகளுக்கே உரியதாக்குகின்றனர். ஆனால் சிலர், "முஸ்லிம்களான அவரது வாரிசுகள் அவருக்கு வாரிசாக மாட்டார்கள்" என்று கூறுகின்றனர். அவர்கள், "முஸ்லிம் நிராகரிப்பாளருக்கு வாரிசாக மாட்டார்" என்ற நபி (ஸல்) அவர்களின் ஹதீஸை ஆதாரமாகக் கொள்கின்றனர். இதுவே இமாம் ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்களின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب لَا يَتَوَارَثُ أَهْلُ مِلَّتَيْنِ

இரு மதங்களைச் சேர்ந்த மக்கள் ஒருவருக்கொருவர் வாரிசாக மாட்டார்கள்

2108

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، قال: حَدَّثَنَا حُصَيْنُ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَا يَتَوَارَثُ أَهْلُ مِلَّتَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ جَابِرٍ إِلَّا مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரு மதத்தவர்கள் (அதாவது இஸ்லாம் மற்றும் பிற மதங்களைச் சேர்ந்தவர்கள்) ஒருவருக்கொருவர் வாரிசாக மாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِبْطَالِ مِيرَاثِ الْقَاتِلِ

கொலையாளிக்கு வாரிசுரிமையை செல்லாததாக்குவது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2109

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ: حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ الْقَاتِلُ لاَ يَرِثُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ يَصِحُّ وَلاَ يُعْرَفُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَإِسْحَاقُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي فَرْوَةَ قَدْ تَرَكَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ مِنْهُمْ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْقَاتِلَ لاَ يَرِثُ كَانَ الْقَتْلُ عَمْدًا أَوْ خَطَأً ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ إِذَا كَانَ الْقَتْلُ خَطَأً فَإِنَّهُ يَرِثُ وَهُوَ قَوْلُ مَالِكٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"கொலையாளி வாரிசாக மாட்டான்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் சரியானது (ஸஹீஹ்) அல்ல. இந்த வழிமுறையைத் தவிர வேறு எதிலும் இது அறியப்படவில்லை. இஸ்ஹாக் பின் அப்தில்லாஹ் பின் அபீ ஃபர்வா என்பாரைச் சில ஹதீஸ் கலை அறிஞர்கள் (பலவீனமானவர் என்று கருதி அவரது அறிவிப்புகளை) விட்டுவிட்டனர். அஹ்மத் பின் ஹன்பல் அவர்களில் ஒருவர். இருப்பினும், அறிஞர்களிடம் நடைமுறை இதுவேயாகும்: "கொலையாளி வாரிசாக மாட்டான்" - அது வேண்டும் என்றே செய்த கொலையானாலும் சரி, அல்லது தவறுதலாக நிகழ்ந்த கொலையானாலும் சரி. ஆனால் அவர்களில் சிலர், "கொலை தவறுதலாக நிகழ்ந்திருந்தால் அவன் வாரிசாவான்" என்று கூறுகின்றனர். இது மாலிக் அவர்களின் கூற்றாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مِيرَاثِ الْمَرْأَةِ مِنْ دِيَةِ زَوْجِهَا

கணவனின் தியத் (கொலை ஈட்டுத்) தொகையிலிருந்து மனைவிக்குக் கிடைக்கும் வாரிசுரிமை

2110

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، قَالَ قَالَ عُمَرُ الدِّيَةُ عَلَى الْعَاقِلَةِ وَلاَ تَرِثُ الْمَرْأَةُ مِنْ دِيَةِ زَوْجِهَا شَيْئًا ‏.‏ فَأَخْبَرَهُ الضَّحَّاكُ بْنُ سُفْيَانَ الْكِلاَبِيُّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَتَبَ إِلَيْهِ أَنْ وَرِّثِ امْرَأَةَ أَشْيَمَ الضِّبَابِيِّ مِنْ دِيَةِ زَوْجِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நஷ்டஈடு (தியா) 'ஆகிலா'வின் மீது கடமையாகும். மேலும், ஒரு மனைவி தன் கணவரின் நஷ்டஈட்டிலிருந்து (தியாவிலிருந்து) எதையும் வாரிசாகப் பெறமாட்டாள்." அப்போது அத்-தஹ்ஹாக் இப்னு சுஃப்யான் அல்-கிலாபி (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தனக்கு, அஷ்யம் அத்-தபாபி என்பவரின் மனைவிக்கு அவருடைய கணவரின் நஷ்டஈட்டிலிருந்து வாரிசுரிமை வழங்குமாறு எழுதியதாக அவருக்குத் தெரிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الأَمْوَالَ لِلْوَرَثَةِ وَالْعَقْلَ عَلَى الْعَصَبَةِ

பாடம்: சொத்துக்கள் வாரிசுகளுக்குரியன; இரத்தப் பணம் (தியத்) தந்தை வழி உறவினர்கள் மீது கடமையாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

2111

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَضَى فِي جَنِينِ امْرَأَةٍ مِنْ بَنِي لَحْيَانَ سَقَطَ مَيِّتًا بِغُرَّةٍ عَبْدٍ أَوْ أَمَةٍ ثُمَّ إِنَّ الْمَرْأَةَ الَّتِي قُضِيَ عَلَيْهَا بِالْغُرَّةِ تُوُفِّيَتْ فَقَضَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّ مِيرَاثَهَا لِبَنِيهَا وَزَوْجِهَا وَأَنَّ عَقْلَهَا عَلَى عَصَبَتِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى يُونُسُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ وَأَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَرَوَاهُ مَالِكٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَمَالِكٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
பனூ லிஹ்யான் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு பெண்ணின் சிசு செத்த நிலையில் விழுந்த விவகாரத்தில், ஓர் ஆண் அல்லது பெண் அடிமையை ‘குர்ரா’வாக அளிக்க வேண்டும் என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்

தீர்ப்பளித்தார்கள். பின்னர், (சிசுவின் இழப்பிற்கான) 'குர்ரா'வைச் செலுத்தக் கடமைப்பட்ட அப்பெண் இறந்துவிட்டார். எனவே, அப்பெண்ணின் வாரிசுரிமைச் சொத்து அவருடைய பிள்ளைகளுக்கும் கணவருக்கும் உரியது என்றும், அவர் செலுத்த வேண்டிய நஷ்ட ஈட்டுத் தொகை (அக்ல்) அவருடைய தந்தைவழி உறவினர்கள் ('அஸபா') மீது கடமையாகும் என்றும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தீர்ப்பளித்தார்கள். (அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: யூனுஸ் இந்த ஹதீஸை ஸுஹ்ரீ வழியாக, ஸயீத் இப்னுல் முஸய்யப் மற்றும் அபூ ஸலமா வழியாக, அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார். மேலும், மாலிக் இந்த ஹதீஸை ஸுஹ்ரீ வழியாக, அபூ ஸலமா வழியாக, அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும், மாலிக் ஸுஹ்ரீ வழியாக, ஸயீத் இப்னுல் முஸய்யப் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து முர்ஸலாகவும் அறிவித்துள்ளார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مِيرَاثِ الَّذِي يُسْلِمُ عَلَى يَدَىِ الرَّجُلِ

பாடம்: ஒரு மனிதரின் கையில் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டவரின் வாரிசுரிமை பற்றி வந்தவை

2112

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قال: حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، وَابْنُ، نُمَيْرٍ وَوَكِيعٌ عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَوْهَبٍ، وَقَالَ، بَعْضُهُمْ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ وَهْبٍ، عَنْ تَمِيمٍ الدَّارِيِّ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا السُّنَّةُ فِي الرَّجُلِ مِنْ أَهْلِ الشِّرْكِ يُسْلِمُ عَلَى يَدَىْ رَجُلٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " هُوَ أَوْلَى النَّاسِ بِمَحْيَاهُ وَمَمَاتِهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ وَهْبٍ وَيُقَالُ ابْنُ مَوْهَبٍ عَنْ تَمِيمٍ الدَّارِيِّ . وَقَدْ أَدْخَلَ بَعْضُهُمْ بَيْنَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ وَهْبٍ وَبَيْنَ تَمِيمٍ الدَّارِيِّ قَبِيصَةَ بْنَ ذُؤَيْبٍ وَلاَ يَصِحُّ رَوَاهُ يَحْيَى بْنُ حَمْزَةَ عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عُمَرَ وَزَادَ فِيهِ قَبِيصَةَ بْنَ ذُؤَيْبٍ وَهُوَ عِنْدِي لَيْسَ بِمُتَّصِلٍ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَقَالَ بَعْضُهُمْ يُجْعَلُ مِيرَاثُهُ فِي بَيْتِ الْمَالِ وَهُوَ قَوْلُ الشَّافِعِيِّ وَاحْتَجَّ بِحَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " أَنَّ الْوَلاَءَ لِمَنْ أَعْتَقَ " .

தமீம் அத்-தாரீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"முஸ்லிம்களில் ஒரு மனிதரின் கரத்தால், இணைவைப்பாளர்களில் ஒரு மனிதர் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டால், அவரைப் பற்றிய சுன்னா என்ன?" என்று நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அவருடைய (இஸ்லாத்தை ஏற்றவரின்) வாழ்விலும், அவருடைய மரணத்திலும் மக்களில் அவரே (இஸ்லாத்தை ஏற்கச் செய்த முஸ்லிமே) அவருக்கு மிகவும் நெருக்கமானவர் (அதாவது, அவரது 'வலா' (பாதுகாவல்) உரிமைக்குரியவர்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِبْطَالِ مِيرَاثِ وَلَدِ الزِّنَا

ஸினாவின் (விபச்சாரத்தின்) குழந்தையின் வாரிசுரிமையைச் செல்லாததாக்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

2113

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قال حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَيُّمَا رَجُلٍ عَاهَرَ بِحُرَّةٍ أَوْ أَمَةٍ فَالْوَلَدُ وَلَدُ زِنًا لاَ يَرِثُ وَلاَ يُورَثُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى غَيْرُ ابْنِ لَهِيعَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ وَلَدَ الزِّنَا لاَ يَرِثُ مِنْ أَبِيهِ ‏.‏

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள் தனது தந்தை வழியாக, தனது பாட்டனாரிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"எந்தவொரு ஆணும் ஒரு சுதந்திரமான பெண்ணுடனோ அல்லது ஓர் அடிமைப் பெண்ணுடனோ விபச்சாரம் செய்தால், அக்குழந்தை விபச்சாரக் குழந்தையாகும். அது (தந்தையின் வழியாக) வாரிசுரிமை பெறாது; அவனிடமிருந்தும் (அவனது சொத்துக்களிலிருந்தும்) எவரும் வாரிசுரிமை பெற மாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَرِثُ الْوَلاَءَ

பாடம்: வலாவை யார் வாரிசாகப் பெறுவார் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2114

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قال: حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَرِثُ الْوَلاَءَ مَنْ يَرِثُ الْمَالَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ .

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள், தம் தந்தை வழியாக, தம் பாட்டனார் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"செல்வத்தை வாரிசாகப் பெறுபவரே ‘வலாஉ’வையும் (விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமையின் உறவுரிமை அல்லது வாரிசுரிமை) வாரிசாகப் பெறுவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يَرِثُ النِّسَاءُ مِنَ الْوَلاَءِ

பெண்கள் வலாவிலிருந்து எதை வாரிசாகப் பெறுகிறார்கள் என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2115

حَدَّثَنَا هَارُونُ أَبُو مُوسَى الْمُسْتَمْلِيُّ الْبَغْدَادِيُّ، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَرْبٍ، قال: حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ رُؤْبَةَ التَّغْلِبِيُّ، عَنْ عَبْدِ الْوَاحِدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَبِي بُسْرٍ النَّصْرِيِّ، عَنْ وَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمَرْأَةُ تَحُوزُ ثَلاَثَةَ مَوَارِيثَ عَتِيقَهَا وَلَقِيطَهَا وَوَلَدَهَا الَّذِي لاَعَنَتْ عَلَيْهِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ يُعْرَفُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ حَرْبٍ .

வாஸிலா பின் அல்-அஸ்கஃஃ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பெண் மூன்று நபர்களிடமிருந்து வாரிசுரிமை பெறுகிறாள்: அவள் விடுதலை செய்தவர், அவள் கண்டெடுத்த குழந்தை, மற்றும் அவள் லிஆன் செய்த குழந்தை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

باب مَا جَاءَ فِي الْوَصِيَّةِ بِالثُّلُثِ

மூன்றில் ஒரு பங்கை வசிய்யத் செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

2116

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ مَرِضْتُ عَامَ الْفَتْحِ مَرَضًا أَشْفَيْتُ مِنْهُ عَلَى الْمَوْتِ فَأَتَانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَعُودُنِي فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ لِي مَالاً كَثِيرًا وَلَيْسَ يَرِثُنِي إِلاَّ ابْنَتِي أَفَأُوصِي بِمَالِي كُلِّهِ قَالَ ‏"‏ لاَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ فَثُلُثَىْ مَالِي قَالَ ‏"‏ لاَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ فَالشَّطْرُ قَالَ ‏"‏ لاَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ فَالثُّلُثُ قَالَ ‏"‏ الثُّلُثُ وَالثُّلُثُ كَثِيرٌ إِنَّكَ إِنْ تَدَعْ وَرَثَتَكَ أَغْنِيَاءَ خَيْرٌ مِنْ أَنْ تَدَعَهُمْ عَالَةً يَتَكَفَّفُونَ النَّاسَ وَإِنَّكَ لَنْ تُنْفِقَ نَفَقَةً إِلاَّ أُجِرْتَ فِيهَا حَتَّى اللُّقْمَةَ تَرْفَعُهَا إِلَى فِي امْرَأَتِكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أُخَلَّفُ عَنْ هِجْرَتِي قَالَ ‏"‏ إِنَّكَ لَنْ تُخَلَّفَ بَعْدِي فَتَعْمَلَ عَمَلاً تُرِيدُ بِهِ وَجْهَ اللَّهِ إِلاَّ ازْدَدْتَ بِهِ رِفْعَةً وَدَرَجَةً وَلَعَلَّكَ أَنْ تُخَلَّفَ حَتَّى يَنْتَفِعَ بِكَ أَقْوَامٌ وَيُضَرَّ بِكَ آخَرُونَ اللَّهُمَّ أَمْضِ لأَصْحَابِي هِجْرَتَهُمْ وَلاَ تَرُدَّهُمْ عَلَى أَعْقَابِهِمْ لَكِنِ الْبَائِسُ سَعْدُ ابْنُ خَوْلَةَ يَرْثِي لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ مَاتَ بِمَكَّةَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ لَيْسَ لِلرَّجُلِ أَنْ يُوصِيَ بِأَكْثَرَ مِنَ الثُّلُثِ وَقَدِ اسْتَحَبَّ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يَنْقُصَ مِنَ الثُّلُثِ لِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ وَالثُّلُثُ كَثِيرٌ ‏"‏ ‏.‏

சஅத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"(மக்கா) வெற்றியின் ஆண்டில், மரணத்தின் விளிம்பிற்கே என்னைக் கொண்டு சென்ற ஒரு நோயால் நான் பாதிக்கப்பட்டிருந்தேன். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னை நலம் விசாரிக்க வந்தார்கள். நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக என்னிடம் ஏராளமான செல்வம் இருக்கிறது. எனக்கு என் மகளைத் தவிர வேறு வாரிசுகள் யாரும் இல்லை. எனவே எனது செல்வம் முழுவதையும் நான் (தர்மம் செய்ய) உயில் எழுதட்டுமா?' அவர்கள், 'கூடாது' என்றார்கள். நான், 'அப்படியானால், எனது செல்வத்தில் மூன்றில் இரண்டு பங்கா?' என்று கேட்டேன். அவர்கள், 'கூடாது' என்றார்கள். நான், 'அப்படியானால், பாதியா?' என்று கேட்டேன். அவர்கள், 'கூடாது' என்றார்கள். நான், 'அப்படியானால், மூன்றில் ஒரு பங்கு?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மூன்றில் ஒரு பங்கு (ஆகலாம்); அந்த மூன்றில் ஒரு பங்கே அதிகம் தான். நீர் உமது வாரிசுகளை மக்களிடம் கையேந்தும் ஏழைகளாக விட்டுச் செல்வதை விட, அவர்களைத் தன்னிறைவு பெற்றவர்களாக (வசதியுடன்) விட்டுச் செல்வதே சிறந்ததாகும். நிச்சயமாக நீர் செய்யும் எந்தச் செலவானாலும், அதற்காக உமக்கு நற்கூலி வழங்கப்படும்; உமது மனைவியின் வாயில் நீர் ஊட்டும் ஒரு கவளம் உணவுக்காகக் கூட (நற்கூலி உண்டு).'

நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! (என் தோழர்கள் மதீனா திரும்பிய பிறகு) நான் எனது ஹிஜ்ரத்திலிருந்து பின்தங்கி விடுவேனோ?' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எனக்குப் பிறகு நீர் பின்தங்க மாட்டீர் (அதாவது, நீர் மக்காவில் இறந்து ஹிஜ்ராவின் நன்மையை இழக்க மாட்டீர்); அல்லாஹ்வின் முகத்தை நாடி நீர் செய்யும் நற்செயல்களால் உமது அந்தஸ்தும் உயர்வும் அதிகரிக்கவே செய்யும். ஒருவேளை, உம்மால் பல கூட்டத்தார் பயனடைவதற்காகவும், மற்றும் சிலர் உம்மால் பாதிப்படைவதற்காகவும் நீர் (நீண்ட காலம்) வாழ்வீர்கள்.

'அல்லாஹும்ம, அம்ழி லிஅஸ்ஹாபி ஹிஜ்ரதஹும் வலா தருத்தஹும் அலா அஃகாபிஹிம்'
(யா அல்லாஹ்! என் தோழர்களின் ஹிஜ்ரத்தைப் பூரணப்படுத்துவாயாக! அவர்களைத் தம் குதிகால்களின் மீது திருப்பி விடாதே).

ஆனால், சஅத் பின் கவ்லா (ரழி) அவர்களின் நிலை பரிதாபத்திற்குரியது.' அவர் மக்காவில் இறந்ததற்காக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவர் மீது இரக்கம் காட்டினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الضِّرَارِ فِي الْوَصِيَّةِ

வஸிய்யத்தில் (மரண சாசனத்தில்) தீங்கு விளைவிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2117

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، وَهُوَ جَدُّ هَذَا النَّصْرِ حَدَّثَنَا الأَشْعَثُ بْنُ جَابِرٍ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّهُ حَدَّثَهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ الرَّجُلَ لَيَعْمَلُ وَالْمَرْأَةُ بِطَاعَةِ اللَّهِ سِتِّينَ سَنَةً ثُمَّ يَحْضُرُهُمَا الْمَوْتُ فَيُضَارَّانِ فِي الْوَصِيَّةِ فَتَجِبُ لَهُمَا النَّارُ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ عَلَىَّ أَبُو هُرَيْرَةَ ‏:‏ ‏(‏ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ ‏)‏ إِلَى قَوْلِهِ ‏:‏ ‏(‏ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ‏)‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَنَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الَّذِي رَوَى عَنِ الأَشْعَثِ بْنِ جَابِرٍ هُوَ جَدُّ نَصْرِ بْنِ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيِّ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக ஒரு ஆணும், ஒரு பெண்ணும் அறுபது ஆண்டுகளாக அல்லாஹ்வுக்குக் கீழ்ப்படிந்து செயல்களைச் செய்கிறார்கள். பின்னர் அவர்களுக்கு மரணம் நெருங்குகிறது. அப்போது அவர்கள் மரண சாசனத்தில் (வாரிசுகளுக்கு அநீதி இழைக்கும் விதமாக அல்லது அனுமதிக்கப்பட்ட வரம்பை மீறி) தீங்கு விளைவிப்பதால், அவர்களுக்கு நரகம் கட்டாயமாகிவிடுகிறது."

பிறகு அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், "(வாரிசுகளுக்கு) தீங்கு விளைவிக்காத வகையில், (மரண சாசனமாக) ஒரு வஸிய்யத் செய்யப்பட்ட பின்னரோ அல்லது ஒரு கடன் (அடைக்கப்பட்ட) பின்னரோ (பாகப்பிரிவினை செய்யப்பட வேண்டும்). இது அல்லாஹ்விடமிருந்துள்ள கட்டளையாகும்." என்பதிலிருந்து, "(இவை யாவும்) மகத்தான வெற்றியாகும்." என்பது வரை ஓதினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

வஸிய்யத் (இறுதி விருப்பம்) செய்வதை ஊக்குவிப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2118

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مَا حَقُّ امْرِئٍ مُسْلِمٍ يَبِيتُ لَيْلَتَيْنِ وَلَهُ مَا يُوصِي فِيهِ إِلاَّ وَوَصِيَّتُهُ مَكْتُوبَةٌ عِنْدَهُ ‏.‏

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

வஸிய்யத் செய்யக்கூடிய ஏதேனும் பொருள் ஒரு முஸ்லிம் மனிதனிடம் இருக்க, அவனுடைய வஸிய்யத் அவனிடம் எழுதப்பட்டதாக இல்லாமல் இரண்டு இரவுகள் தங்குவது முறையல்ல (அதாவது, இரண்டு நாட்களுக்கு மேல் தாமதிக்காமல் உடனடியாக தனது வஸிய்யத்தை எழுதி வைத்துக்கொள்ள வேண்டும்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لَمْ يُوصِ

பாடம்: நபி (ஸல்) அவர்கள் மரண சாசனம் எதுவும் செய்யவில்லை என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2119

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو قَطَنٍ، عَمْرُو بْنُ الْهَيْثَمِ الْبَغْدَادِيُّ حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ مِغْوَلٍ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ مُصَرِّفٍ، قَالَ قُلْتُ لاِبْنِ أَبِي أَوْفَى أَوْصَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ . قُلْتُ كَيْفَ كُتِبَتِ الْوَصِيَّةُ وَكَيْفَ أَمَرَ النَّاسَ قَالَ أَوْصَى بِكِتَابِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مَالِكِ بْنِ مِغْوَلٍ .

தல்ஹா பின் முஸர்ரிஃப் அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் இப்னு அபீ அவ்ஃபா (ரழி) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தங்கள் சொத்து குறித்து) வஸிய்யத் (இறுதி உயில்) ஏதேனும் செய்தார்களா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'இல்லை' என்று கூறினார்கள்.

நான், '(அப்படியாயின், பொதுவாக) வஸிய்யத் எவ்வாறு விதிக்கப்பட்டது? மேலும் மக்களுக்கு (அதைச் செய்யுமாறு) எவ்வாறு கட்டளையிடப்பட்டது?' என்று கேட்டேன்.

அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் வேதத்தை (பின்பற்றுமாறு) அவர்கள் வஸிய்யத் (இறுதி உபதேசம்) செய்தார்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ وَصِيَّةَ لِوَارِثٍ

பாடம்: வாரிசுக்கு உயில் கிடையாது என்பது பற்றி வந்தவை

2120

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، حَدَّثَنَا شُرَحْبِيلُ بْنُ مُسْلِمٍ الْخَوْلاَنِيُّ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ الْبَاهِلِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي خُطْبَتِهِ عَامَ حَجَّةِ الْوَدَاعِ " إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَعْطَى كُلَّ ذِي حَقٍّ حَقَّهُ فَلاَ وَصِيَّةَ لِوَارِثٍ الْوَلَدُ لِلْفِرَاشِ وَلِلْعَاهِرِ الْحَجَرُ وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ وَمَنِ ادَّعَى إِلَى غَيْرِ أَبِيهِ أَوِ انْتَمَى إِلَى غَيْرِ مَوَالِيهِ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ التَّابِعَةُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لاَ تُنْفِقُ امْرَأَةٌ مِنْ بَيْتِ زَوْجِهَا إِلاَّ بِإِذْنِ زَوْجِهَا " . قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلاَ الطَّعَامَ قَالَ " ذَلِكَ أَفْضَلُ أَمْوَالِنَا " . ثُمَّ قَالَ " الْعَارِيَةُ مُؤَدَّاةٌ وَالْمِنْحَةُ مَرْدُودَةٌ وَالدَّيْنُ مَقْضِيٌّ وَالزَّعِيمُ غَارِمٌ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمْرِو بْنِ خَارِجَةَ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ . وَهُوَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ . وَرِوَايَةُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَيَّاشٍ عَنْ أَهْلِ الْعِرَاقِ وَأَهْلِ الْحِجَازِ لَيْسَ بِذَلِكَ فِيمَا تَفَرَّدَ بِهِ لأَنَّهُ رَوَى عَنْهُمْ مَنَاكِيرَ وَرِوَايَتُهُ عَنْ أَهْلِ الشَّامِ أَصَحُّ هَكَذَا قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ . قَالَ سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ الْحَسَنِ يَقُولُ قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ أَصْلَحُ حَدِيثًا مِنْ بَقِيَّةَ وَلِبَقِيَّةَ أَحَادِيثُ مَنَاكِيرُ عَنِ الثِّقَاتِ . وَسَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ يَقُولُ سَمِعْتُ زَكَرِيَّا بْنَ عَدِيٍّ يَقُولُ قَالَ أَبُو إِسْحَاقَ الْفَزَارِيُّ خُذُوا عَنْ بَقِيَّةَ مَا حَدَّثَ عَنِ الثِّقَاتِ وَلاَ تَأْخُذُوا عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَيَّاشٍ مَا حَدَّثَ عَنِ الثِّقَاتِ وَلاَ عَنْ غَيْرِ الثِّقَاتِ .

அபூ உமாமா அல்-பாஹிலி (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

ஹஜ்ஜத்துல் விதா ஆண்டில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது குத்பாவில் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ், உரிமைக்குரிய ஒவ்வொருவருக்கும் அவருக்குரிய உரிமையை வழங்கியுள்ளான். எனவே, (பாகப்பிரிவினைக்குப் பிறகு) வாரிசுதாரர் ஒருவருக்கு (கூடுதலாக) உயில் எழுதுதல் கூடாது. குழந்தை படுக்கைக்குரியவனுக்கே (சட்டப்பூர்வ கணவனுக்கே) உரியது; விபச்சாரம் செய்தவனுக்குக் கல் (அதாவது, குழந்தை மீதான உரிமை மறுப்பு/ஏமாற்றம்) உண்டு. அவர்களின் விசாரணை அல்லாஹ்வின் மீதே உள்ளது. மேலும் எவர் தன் தந்தையல்லாத ஒருவரைத்

தன் தந்தை என வாதிடுகிறாரோ, அல்லது தன் எஜமானர்களைத் (மவாலியைத்) தவிர மற்றவர்களுடன் தன்னை இணைத்துக் கொள்கிறாரோ, அவர் மீது மறுமை நாள் வரைத் தொடரும் அல்லாஹ்வின் சாபம் உண்டாகட்டும். எந்தப் பெண்ணும் தன் கணவனின் அனுமதியின்றி அவனது வீட்டிலிருந்து எதையும் செலவு செய்யக் கூடாது."

(அப்போது) "அல்லாஹ்வின் தூதரே! உணவைக் கூடவா?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "அதுதான் நமது செல்வங்களில் மிகச் சிறந்தது" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரவல் வாங்கிய பொருள் திருப்பித் தரப்பட வேண்டும்; பயன்பாட்டிற்காகப் பெறப்பட்டவை (மின்ஹா) திருப்பிக் கொடுக்கப்பட வேண்டும்; கடன் அடைக்கப்பட வேண்டும்; பொறுப்பேற்றுக் கொண்டவர் (அதற்குப்) பிணையாளியாவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2121

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ غَنْمٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ خَارِجَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَطَبَ عَلَى نَاقَتِهِ وَأَنَا تَحْتَ جِرَانِهَا وَهِيَ تَقْصَعُ بِجِرَّتِهَا وَإِنَّ لُعَابَهَا يَسِيلُ بَيْنَ كَتِفَىَّ فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ أَعْطَى كُلَّ ذِي حَقٍّ حَقَّهُ وَلاَ وَصِيَّةَ لِوَارِثٍ وَالْوَلَدُ لِلْفِرَاشِ وَلِلْعَاهِرِ الْحَجَرُ وَمَنِ ادَّعَى إِلَى غَيْرِ أَبِيهِ أَوِ انْتَمَى إِلَى غَيْرِ مَوَالِيهِ رَغْبَةً عَنْهُمْ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ لاَ يَقْبَلُ اللَّهُ مِنْهُ صَرْفًا وَلاَ عَدْلاً ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ الْحَسَنِ يَقُولُ قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ لاَ أُبَالِي بِحَدِيثِ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ ‏.‏ قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ فَوَثَّقَهُ وَقَالَ إِنَّمَا يَتَكَلَّمُ فِيهِ ابْنُ عَوْنٍ ثُمَّ رَوَى ابْنُ عَوْنٍ عَنْ هِلاَلِ بْنِ أَبِي زَيْنَبَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அம்ர் பின் காரிஜா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது பெண் ஒட்டகத்தின் மீது (அமர்ந்து) குத்பா (சொற்பொழிவு) நிகழ்த்தினார்கள். அப்போது நான் அதன் கழுத்தின் முன்பகுதிக்குக் கீழே இருந்தேன். அது அசைபோட்டுக் கொண்டிருந்தது; அதன் உமிழ்நீர் என் தோள்களுக்கு இடையில் வழிந்து கொண்டிருந்தது. நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ், உரிமைக்குரிய ஒவ்வொருவருக்கும் அவரவர் உரிமையை வழங்கியுள்ளான். எனவே, வாரிசுதாரருக்கு உயில் இல்லை (அதாவது, சட்டப்பூர்வ வாரிசுக்கு உயில் எழுதுவது செல்லாது). குழந்தை (சட்டப்பூர்வமான) படுக்கைக்குரியது;

விபச்சாரக்காரருக்குக் கல்லெறி (தண்டனை)தான். மேலும் யார் தம் தந்தையல்லாதவரைத் தந்தை என்று வாதிடுகிறாரோ, அல்லது (விடுவிக்கப்பட்ட அடிமை) தம் எஜமானர்களைப் புறக்கணித்துவிட்டு வேறு எஜமானர்களுடன் தம்மை இணைத்துக் கொள்கிறாரோ, அவர் மீது அல்லாஹ்வின் சாபம் உண்டாகட்டும். அல்லாஹ் அவரிடமிருந்து கடமையான வணக்கத்தையோ அல்லது உபரியான வணக்கத்தையோ ஏற்றுக்கொள்ள மாட்டான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ يُبْدَأُ بِالدَّيْنِ قَبْلَ الْوَصِيَّةِ

உயிலுக்கு முன் கடன் தீர்க்கப்பட வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2122

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيِّ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَضَى بِالدَّيْنِ قَبْلَ الْوَصِيَّةِ وَأَنْتُمْ تَقْرَءُونَ الْوَصِيَّةَ قَبْلَ الدَّيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ عَامَّةِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ يُبْدَأُ بِالدَّيْنِ قَبْلَ الْوَصِيَّةِ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் மரண சாசனத்திற்கு முன் கடனை (அடைப்பதற்கு) முன்னுரிமை அளித்தார்கள்; ஆனால் நீங்களோ (குர்ஆனில் வசனங்கள் வரும் வரிசைப்படி) கடனுக்கு முன் மரண சாசனத்தை ஓதுகிறீர்கள்." (இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: அறிஞர்கள் அனைவரின் நடைமுறையும் இதன்படிதான் உள்ளது; அதாவது, மரண சாசனத்திற்கு முன் கடனை நிறைவேற்றுவதே.)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَتَصَدَّقُ أَوْ يُعْتِقُ عِنْدَ الْمَوْتِ

மரண தருவாயில் ஒரு மனிதர் தர்மம் செய்வது அல்லது அடிமையை விடுதலை செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

2123

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي حَبِيبَةَ الطَّائِيِّ، قَالَ أَوْصَى إِلَىَّ أَخِي بِطَائِفَةٍ مِنْ مَالِهِ فَلَقِيتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ فَقُلْتُ إِنَّ أَخِي أَوْصَى إِلَىَّ

بِطَائِفَةٍ مِنْ مَالِهِ فَأَيْنَ تَرَى لِي وَضْعَهُ فِي الْفُقَرَاءِ أَوِ الْمَسَاكِينِ أَوِ الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَقَالَ أَمَّا أَنَا فَلَوْ كُنْتُ لَمْ أَعْدِلْ بِالْمُجَاهِدِينَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَثَلُ الَّذِي يُعْتِقُ عِنْدَ الْمَوْتِ كَمَثَلِ الَّذِي يُهْدِي إِذَا شَبِعَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபு ஹபீபா அத்-தாயீ கூறினார்:
என் சகோதரர் தன் செல்வத்தில் ஒரு பகுதியை (தர்மம் செய்யுமாறு) என்னிடம் வஸிய்யத் செய்தார். எனவே நான் அபுத் தர்தா (ரழி) அவர்களைச் சந்தித்துக் கூறினேன்: "என் சகோதரர் தன் செல்வத்தில் ஒரு பகுதியை என்னிடம் வஸிய்யத் செய்துள்ளார். அதை நான் எதில் சேர்ப்பது (சிறந்தது) என்று நீங்கள் கருதுகிறீர்கள்? ஏழைகளுக்கா, தேவையுடையோருக்கா அல்லது அல்லாஹ்வின் பாதையில் உள்ள முஜாஹித்களுக்கா?" அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "என்னைப் பொறுத்தவரை, நான் (உங்கள் இடத்தில்) இருந்தால் முஜாஹித்களுக்கு (வேறெவரையும்) நிகராகக் கருத மாட்டேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் செவியுற்றுள்ளேன்: 'மரணத் தறுவாயில் (ஓர் அடிமையை) விடுதலை செய்பவரின் உதாரணம், வயிறு நிரம்பிய பின் அன்பளிப்புச் செய்பவரின் உதாரணத்தைப் போன்றதாகும்.'"
அபு ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2124

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُرْوَةَ، أَنَّ عَائِشَةَ، أَخْبَرَتْهُ أَنَّ بَرِيرَةَ جَاءَتْ تَسْتَعِينُ عَائِشَةَ فِي كِتَابَتِهَا وَلَمْ تَكُنْ قَضَتْ مِنْ كِتَابَتِهَا شَيْئًا فَقَالَتْ لَهَا عَائِشَةُ ارْجِعِي إِلَى أَهْلِكِ فَإِنْ أَحَبُّوا أَنْ أَقْضِيَ عَنْكِ كِتَابَتَكِ وَيَكُونَ لِي وَلاَؤُكِ فَعَلْتُ ‏.‏ فَذَكَرَتْ ذَلِكَ بَرِيرَةُ لأَهْلِهَا فَأَبَوْا وَقَالُوا إِنْ شَاءَتْ أَنْ تَحْتَسِبَ عَلَيْكِ وَيَكُونَ لَنَا وَلاَؤُكِ فَلْتَفْعَلْ ‏.‏ فَذَكَرَتْ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ ابْتَاعِي فَأَعْتِقِي فَإِنَّمَا الْوَلاَءُ لِمَنْ أَعْتَقَ ‏"‏ ثُمَّ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ مَا بَالُ أَقْوَامٍ يَشْتَرِطُونَ شُرُوطًا لَيْسَتْ فِي كِتَابِ اللَّهِ مَنِ اشْتَرَطَ شَرْطًا لَيْسَ فِي كِتَابِ اللَّهِ فَلَيْسَ لَهُ وَإِنْ

اشْتَرَطَ مِائَةَ مَرَّةٍ ". قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَائِشَةَ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ الْوَلاَءَ لِمَنْ أَعْتَقَ .

உர்வா அறிவித்தார்கள்:
ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் தனக்கு அறிவித்தார்கள்: பரீரா (ரழி) அவர்கள் தனது விடுதலைப் பத்திரத்திற்கான (தன்னை விடுவித்துக்கொள்ள எஜமானருடன் செய்துகொண்ட ஒப்பந்தத்திற்கான) உதவி கோரி ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் வந்தார்கள். மேலும், அவர்கள் தனது விடுதலைப் பத்திரத்திற்காக (ஒப்பந்தத் தொகையில்) அதுவரை எந்தத் தொகையையும் செலுத்தியிருக்கவில்லை. எனவே ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அவரிடம் கூறினார்கள்: 'உமது எஜமானர்களிடம் திரும்பிச் செல்லுங்கள், உமது விடுதலைப் பத்திரத்திற்காக நான் பணம் செலுத்துவதற்கும், உமது வலாஃ (உரிமைத் தொடர்பு/பரம்பரை உரிமை) எனக்குரியதாக இருக்கும் என்பதற்கும் அவர்கள் சம்மதித்தால், நான் அவ்வாறே செய்வேன்.' எனவே பரீரா (ரழி) அவர்கள் அதைத் தனது எஜமானர்களிடம் கூறினார்கள், ஆனால் அவர்கள் மறுத்துவிட்டனர். அவர்கள், "(பரீராவை விடுதலை செய்வதன் மூலம்) அவர் அல்லாஹ்விடம் நன்மையை நாடினால், வலாஃ (உரிமைத் தொடர்பு) எங்களுக்கே உரியதாக இருக்கும் நிலையில், அவர் அதைச் செய்யட்டும்" என்று கூறினார்கள். எனவே ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கூறினார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (ஆயிஷாவிடம்), "அவரை (உமது பணத்தால்) விலைக்கு வாங்கி, பிறகு விடுதலை செய்யுங்கள், ஏனெனில், வலாஃ (உரிமைத் தொடர்பு) என்பது விடுதலை செய்பவருக்கே உரியதாகும்" என்று கூறினார்கள். பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எழுந்து நின்று, "அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் இல்லாத நிபந்தனைகளை விதிக்கும் மக்களின் நிலை என்ன? அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் இல்லாத ஒரு நிபந்தனையை எவரேனும் விதித்தால், அது அவருக்காக (சட்டப்படி) செல்லுபடியாகாது; அவர் நூறு முறை நிபந்தனை விதித்தாலும் சரியே" என்று கூறினார்கள்.

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

31. كتاب الولاء والهبة عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

31. வலா மற்றும் அன்பளிப்புகள் பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْوَلاَءَ لِمَنْ أَعْتَقَ

விடுதலை செய்தவருக்கே வலாஉ உரிமை உண்டு என்பது பற்றி வந்துள்ள ஹதீஸ்கள்

2125

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا أَرَادَتْ أَنْ تَشْتَرِيَ، بَرِيرَةَ فَاشْتَرَطُوا الْوَلاَءَ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْوَلاَءُ لِمَنْ أَعْطَى الثَّمَنَ أَوْ لِمَنْ وَلِيَ النِّعْمَةَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் பரீராவை வாங்க விரும்பியபோது, (அவளுடைய உரிமையாளர்கள்) அவளுடைய வலா (உரிமை) தங்களுக்குத்தான் உரியது என்று நிபந்தனை விதித்தார்கள். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'வலா என்பது விலையைக் கொடுப்பவருக்கே (அதாவது, அடிமையை வாங்கி விடுதலை செய்பவருக்கே) உரியது, அல்லது (அடிமையை) விடுதலை செய்யும் அருட்கொடையை வழங்குபவருக்கே உரியது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْيِ عَنْ بَيْعِ الْوَلاَءِ، وَعَنْ هِبَتِهِ

வலாவை விற்பதற்கும், அதனை அன்பளிப்பாகக் கொடுப்பதற்கும் வந்துள்ள தடை.

2126

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ دِينَارٍ ، سَمِعَ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ بَيْعِ الْوَلاَءِ وَعَنْ هِبَتِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ نَهَى عَنْ بَيْعِ الْوَلاَءِ وَعَنْ هِبَتِهِ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَمَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ . وَيُرْوَى عَنْ شُعْبَةَ قَالَ لَوَدِدْتُ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ دِينَارٍ حِينَ حَدَّثَ بِهَذَا الْحَدِيثِ أَذِنَ لِي حَتَّى كُنْتُ أَقُومُ إِلَيْهِ فَأُقَبِّلُ رَأْسَهُ . وَرَوَى يَحْيَى بْنُ سُلَيْمٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ وَهَمٌ وَهِمَ فِيهِ يَحْيَى بْنُ سُلَيْمٍ وَالصَّحِيحُ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . هَكَذَا رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَتَفَرَّدَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ دِينَارٍ بِهَذَا الْحَدِيثِ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வலாஉவை (விடுதலை செய்ததனால் ஏற்படும் எஜமானத்துவ உரிமையை) விற்பதையும், அதனை (மற்றவர்களுக்கு) அன்பளிப்பாக வழங்குவதையும் தடை செய்தார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். இந்த ஹதீஸை அப்துல்லாஹ் இப்னு தீனார் அவர்கள், இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததாகவே அன்றி நாம் அறியவில்லை. ஷுஃபா, சுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ, மற்றும் மாலிக் இப்னு அனஸ் (ஆகியோரும்) இதை அப்துல்லாஹ் இப்னு தீனாரிடம் இருந்து அறிவித்துள்ளார்கள். ஷுஃபா அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "அப்துல்லாஹ் இப்னு தீனார் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை அறிவிக்கும்போது, நான் எழுந்து நின்று அவரது தலையை முத்தமிட அவர் என்னை அனுமதித்திருக்கக் கூடாதா என நான் மிகவும் விரும்பினேன்." மேலும், யஹ்யா இப்னு சுலைம் அவர்கள் இந்த ஹதீஸை உபைதுல்லாஹ் இப்னு உமர் அவர்கள் வழியாக, நாஃபிஉ அவர்கள் வழியாக, இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். ஆனால் இது தவறானது, யஹ்யா இப்னு சுலைம் அவர்கள் இதில் தவறிழைத்து விட்டார்கள், சரியானது என்னவென்றால்: "உபைதுல்லாஹ் இப்னு உமர் அவர்கள் வழியாக, அப்துல்லாஹ் இப்னு தீனார் அவர்கள் வழியாக, இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (அறிவிக்கப்பட்டது)." இப்படித்தான் ஒன்றுக்கு மேற்பட்ட அறிவிப்பாளர்கள் உபைதுல்லாஹ் இப்னு உமர் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள்.

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: மேலும், இந்த ஹதீஸை அப்துல்லாஹ் இப்னு தீனார் அவர்கள் தனித்து அறிவிக்கிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ تَوَلَّى غَيْرَ مَوَالِيهِ أَوِ ادَّعَى إِلَى غَيْرِ أَبِيهِ

தம் மவாலி (விடுதலை செய்தவர்) அல்லாதவர்களிடம் வாலா (விசுவாசம்) காட்டுபவர், அல்லது தம் தந்தை அல்லாதவரைத் தந்தை என்று கோருபவர் குறித்து வந்துள்ளவை

2127

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ خَطَبَنَا عَلِيٌّ فَقَالَ مَنْ زَعَمَ أَنَّ عِنْدَنَا شَيْئًا نَقْرَؤُهُ إِلاَّ كِتَابَ اللَّهِ وَهَذِهِ الصَّحِيفَةَ صَحِيفَةٌ فِيهَا أَسْنَانُ الإِبِلِ وَأَشْيَاءُ مِنَ الْجِرَاحَاتِ فَقَدْ كَذَبَ وَقَالَ فِيهَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْمَدِينَةُ حَرَامٌ مَا بَيْنَ عَيْرٍ إِلَى ثَوْرٍ فَمَنْ أَحْدَثَ فِيهَا حَدَثًا أَوْ آوَى مُحْدِثًا فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلاَئِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ لاَ يَقْبَلُ اللَّهُ مِنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَرْفًا وَلاَ عَدْلاً وَمَنِ ادَّعَى إِلَى غَيْرِ أَبِيهِ أَوْ تَوَلَّى غَيْرَ مَوَالِيهِ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلاَئِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ لاَ يُقْبَلُ مِنْهُ صَرْفٌ وَلاَ عَدْلٌ وَذِمَّةُ الْمُسْلِمِينَ وَاحِدَةٌ يَسْعَى بِهَا أَدْنَاهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَلِيٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ عَنِ الْحَارِثِ بْنِ سُوَيْدٍ عَنْ عَلِيٍّ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَلِيٍّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

இப்ராஹீம் அத்-தைமீ அவர்கள் தமது தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கின்றார்கள்:

அலீ (ரழி) அவர்கள் எங்களுக்கு உரை (குத்பா) நிகழ்த்தினார்கள். அதில் அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் வேதத்தையும், ஒட்டகங்களின் வயது விபரங்கள் மற்றும் காயங்களுக்கான (சட்ட) விஷயங்கள் அடங்கியுள்ள இந்த ஏட்டையும் தவிர, நாங்கள் ஓதுவதற்குரிய வேறு ஏதேனும் பொருள் எங்களிடம் இருப்பதாக யாரேனும் வாதிட்டால், அவர் பொய் சொல்லிவிட்டார்" என்று கூறினார்கள்.

மேலும் அந்த ஏட்டில் (பின்வருமாறு) உள்ளது: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்)

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஐர்' மலை முதல் 'தவ்ர்' மலை வரை மதீனா புனிதமானதாகும். எனவே, எவன் அதில் ஏதேனும் ஒரு புதிய செயலை (மார்க்கத்தில் புதுமையையோ அல்லது குழப்பத்தையோ) ஏற்படுத்துகிறானோ அல்லது அவ்வாறு செய்பவனுக்கு அடைக்கலம் அளிக்கிறானோ, அவன் மீது அல்லாஹ்வின் சாபமும், வானவர்கள் மற்றும் மக்கள் அனைவரின் சாபமும் உண்டாகட்டும். மறுமை நாளில் அவனிடமிருந்து கடமையான அல்லது உபரியான நற்செயல்கள் எதையும் அல்லாஹ் ஏற்றுக்கொள்ளமாட்டான்.

மேலும், எவன் தனது தந்தை அல்லாத ஒருவரைத் தனது தந்தை என்று வாதிடுகிறானோ, அல்லது தனது எஜமானர்கள் (மவாலிகள்) அல்லாத ஒருவரைத் தனது எஜமானராகக் கொள்கிறாரோ, அவன் மீது அல்லாஹ்வின் சாபமும், வானவர்கள் மற்றும் மக்கள் அனைவரின் சாபமும் உண்டாகட்டும். அவனிடமிருந்து கடமையான அல்லது உபரியான நற்செயல்கள் எதுவும் ஏற்றுக்கொள்ளப்படாது.

முஸ்லிம்கள் அளிக்கும் பாதுகாப்பு (திம்மத்) ஒன்றே. அவர்களில் மிகச் சாதாரணமானவர் (அளிக்கும் பாதுகாப்பும் மற்ற அனைவரையும்) கட்டுப்படுத்தும்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். இது அலீ (ரழி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து பல வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அவர்களில் சிலர் இதனை அல்-அஃமஷ் அவர்களிடமிருந்து, இப்ராஹீம் அத்-தைமீ வழியாக, அல்-ஹாரித் பின் சுவைத் அவர்கள் அலீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதாக இதே போன்று அறிவித்துள்ளனர். அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرَّجُلِ يَنْتَفِي مِنْ وَلَدِهِ

ஒரு மனிதர் தன் குழந்தையை மறுப்பது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2128

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْجَبَّارِ بْنُ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الْجَبَّارِ الْعَطَّارُ، وَسَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ مِنْ بَنِي فَزَارَةَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ امْرَأَتِي وَلَدَتْ غُلاَمًا أَسْوَدَ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ هَلْ لَكَ مِنْ إِبِلٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَمَا أَلْوَانُهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ حُمْرٌ ‏.‏ قَالَ

"فَهَلْ فِيهَا أَوْرَقُ" . قَالَ نَعَمْ إِنَّ فِيهَا لَوُرْقًا . قَالَ "أَنَّى أَتَاهَا ذَلِكَ" . قَالَ لَعَلَّ عِرْقًا نَزَعَهَا . قَالَ "فَهَذَا لَعَلَّ عِرْقًا نَزَعَهُ" . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
பனூ ஃபஸாரா கிளையைச் சேர்ந்த ஒருவர் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் மனைவி ஒரு கருப்பு நிற மகனைப் பெற்றெடுத்தாள்" என்று கூறினார். அதற்கு நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கேட்டார்கள்: "உன்னிடம் ஏதேனும் ஒட்டகங்கள் இருக்கின்றனவா?" அதற்கு அவர், 'ஆம்' என்று பதிலளித்தார். நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அப்படியானால், அவற்றின் நிறங்கள் என்ன?" அதற்கு அவர், "சிவப்பு" என்று கூறினார். நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அவற்றுள் சாம்பல் நிறத்தில் (அல்லது சாம்பல் கலந்த சிவப்பு நிறத்தில்) ஏதேனும் இருக்கிறதா?" அதற்கு அவர், "ஆம், அவற்றுள் ஒரு சாம்பல் நிற (அல்லது சாம்பல் கலந்த சிவப்பு நிற) ஒட்டகம் இருக்கிறது" என்று கூறினார். நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அது எங்கிருந்து வந்தது?" அதற்கு அவர், "ஒருவேளை ஒரு பரம்பரை (அல்லது மரபணு) அதை இழுத்திருக்கலாம் (அதாவது, அதன் மூதாதையரில் ஒருவரின் நிறத்தை அது பெற்றிருக்கலாம்)" என்று கூறினார். அதற்கு நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அப்படியானால், ஒருவேளை இவனையும் ஒரு பரம்பரை (அல்லது மரபணு) இழுத்திருக்கலாம் (அதாவது, இவனது மூதாதையரில் ஒருவரின் நிறத்தை இவன் பெற்றிருக்கலாம்)."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْقَافَةِ

உருவ ஒற்றுமை மூலம் வம்சாவளியை அறிபவர்கள் (காயிஃப்) பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2129

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ عَلَيْهَا مَسْرُورًا تَبْرُقُ أَسَارِيرُ وَجْهِهِ فَقَالَ أَلَمْ تَرَىْ أَنَّ مُجَزِّزًا نَظَرَ آنِفًا إِلَى زَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ وَأُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ فَقَالَ هَذِهِ الأَقْدَامُ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் மிகவும் மகிழ்ச்சியான மனநிலையில், அவர்களின் முகம் (மகிழ்ச்சியால்) பிரகாசிக்க என்னிடம் வந்து கூறினார்கள்:
"முஜஸ்ஸிஸ் என்பவர் சற்று முன்பு ஸைத் பின் ஹாரிஸா (ரழி) அவர்களையும், உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) அவர்களையும் பார்த்துவிட்டு, ‘இப்பாதங்கள் ஒன்றுக்கொன்று ஒத்தவை (ஒரே வம்சத்தைச் சேர்ந்தவை என்பதை உணர்த்துகின்றன)’ என்று கூறியதை நீ பார்க்கவில்லையா?"
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2129 b

وَقَدْ رَوَى ابْنُ عُيَيْنَةَ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، وَزَادَ، فِيهِ أَلَمْ تَرَى أَنَّ مُجَزِّزًا مَرَّ عَلَى زَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ وَأُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ قَدْ غَطَّيَا رُءُوسَهُمَا وَبَدَتْ أَقْدَامُهُمَا فَقَالَ إِنَّ هَذِهِ الأَقْدَامَ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ ‏.‏ وَهَكَذَا حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدِ احْتَجَّ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ بِهَذَا الْحَدِيثِ فِي إِقَامَةِ أَمْرِ الْقَافَةِ ‏.‏

இப்னு உயைனா அவர்கள் இந்த ஹதீஸை அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்தும், அவர் உர்வா அவர்களிடமிருந்தும், அவர் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்து, அதில் மேலும் சேர்த்தார்கள்:
"முஜஸ்ஸிஸ் அவர்கள், ஸைத் இப்னு ஹாரிதா (ரழி) மற்றும் உஸாமா இப்னு ஸைத் (ரழி) ஆகியோரின் தலைகள் மூடப்பட்டிருந்த நிலையிலும், அவர்களின் பாதங்கள் திறந்திருந்த நிலையிலும் அவர்களைக் கடந்து சென்று, 'நிச்சயமாக இந்தப் பாதங்கள் ஒன்றுக்கொன்று தொடர்புடையவை (அதாவது, ஒரே இரத்த உறவைச் சேர்ந்தவை)' என்று கூறினார்கள் என்பதை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா?"

இவ்வாறே ஸயீத் இப்னு அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்களும் - மற்றும் ஒன்றுக்கு மேற்பட்ட அறிவிப்பாளர்களும் - இந்த ஹதீஸை சுஃப்யான் இப்னு உயைனா அவர்களிடமிருந்து, அவர்கள் அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்து, அவர்கள் உர்வா அவர்களிடமிருந்து, அவர்கள் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள். மேலும் இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

அறிஞர்களில் சிலர், காஇஃப் (உடல் அடையாளங்கள் மூலம் வம்சாவளியை அடையாளம் காணும் கலை) விஷயத்தை நிலைநாட்டுவதற்கு இந்த ஹதீஸை ஆதாரமாகப் பயன்படுத்தினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي حَثِّ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَلَى التَّهَادِي

பரஸ்பரம் அன்பளிப்புச் செய்துகொள்ளுமாறு நபி (ஸல்) அவர்கள் ஆர்வமூட்டியது

2130

حَدَّثَنَا أَزْهَرُ بْنُ مَرْوَانَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَوَاءٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مَعْشَرٍ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ تَهَادَوْا فَإِنَّ الْهَدِيَّةَ تُذْهِبُ وَحَرَ الصَّدْرِ وَلاَ تَحْقِرَنَّ جَارَةٌ لِجَارَتِهَا وَلَوْ شِقَّ فِرْسِنِ شَاةٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَأَبُو مَعْشَرٍ اسْمُهُ نَجِيحٌ مَوْلَى بَنِي هَاشِمٍ وَقَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ‏.‏

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அன்பளிப்புகளைப் பரிமாறிக் கொள்ளுங்கள் (ஒருவருக்கொருவர்), நிச்சயமாக அன்பளிப்பு உள்ளங்களில் உள்ள மனக்கசப்பை நீக்கிவிடும். எந்த ஒரு அண்டை வீட்டுப் பெண்ணும், தன் அண்டை வீட்டுப் பெண்ணுக்கு (அவள் கொடுக்கும்) அன்பளிப்பை, அது ஆட்டின் குளம்பின் ஒரு பிளவுபட்ட பகுதியாக இருந்தாலும் (மிகவும் அற்பமானதாக இருந்தாலும்) இழிவாகக் கருத வேண்டாம்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரின்படி ஃகரீப் (தனித்த அறிவிப்பாளர் தொடர்) ஆகும். அபூ மஅஷரின் பெயர் நஜீஹ் ஆகும், இவர் பனூ ஹாஷிமின் விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமையாவார். அறிஞர்களில் சிலர் அவரது பலவீனமான நினைவாற்றல் காரணமாக அவரை விமர்சித்துள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الرُّجُوعِ فِي الْهِبَةِ

அன்பளிப்புகளைத் திரும்பப் பெறுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2131

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، حَدَّثَنَا حُسَيْنٌ الْمُكْتِبُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَثَلُ الَّذِي يُعْطِي الْعَطِيَّةَ ثُمَّ يَرْجِعُ فِيهَا كَالْكَلْبِ أَكَلَ حَتَّى إِذَا شَبِعَ قَاءَ ثُمَّ عَادَ فَرَجَعَ فِي قَيْئِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அன்பளிப்பைக் கொடுத்துவிட்டு, (சரியான காரணமின்றி) அதைத் திரும்பப் பெறுபவனின் உதாரணம், வயிறு நிரம்பச் சாப்பிட்டு, வாந்தியெடுத்து, பின்னர் தனது வாந்தியை மீண்டும் உண்ணத் திரும்பும் நாயைப் போன்றதாகும்."
அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்தத் தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2132

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ حُسَيْنٍ الْمُعَلِّمِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، حَدَّثَنِي طَاوُسٌ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، وَابْنِ، عَبَّاسٍ يَرْفَعَانِ الْحَدِيثَ قَالَ لاَ يَحِلُّ لِلرَّجُلِ أَنْ يُعْطِيَ عَطِيَّةً ثُمَّ يَرْجِعُ فِيهَا إِلاَّ الْوَالِدَ فِيمَا يُعْطِي وَلَدَهُ وَمَثَلُ الَّذِي يُعْطِي الْعَطِيَّةَ ثُمَّ يَرْجِعُ فِيهَا كَمَثَلِ الْكَلْبِ أَكَلَ حَتَّى إِذَا شَبِعَ قَاءَ ثُمَّ عَادَ فِي قَيْئِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ الشَّافِعِيُّ لاَ يَحِلُّ لِمَنْ وَهَبَ هِبَةً أَنْ يَرْجِعَ فِيهَا إِلاَّ الْوَالِدَ فَلَهُ أَنْ يَرْجِعَ فِيمَا أَعْطَى وَلَدَهُ . وَاحْتَجَّ بِهَذَا الْحَدِيثِ .

இப்னு உமர் (ரழி) மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) ஆகியோர் அறிவித்தார்கள், (இது நபிமொழியாகும்):
"ஒரு மனிதன் ஒரு அன்பளிப்பைக் கொடுத்துவிட்டு அதைத் திரும்பப் பெறுவது ஆகுமானதல்ல, ஒரு தந்தை தன் பிள்ளைக்குக் கொடுத்ததைத் தவிர (அவர் அதைத் திரும்பப் பெறலாம்). ஓர் அன்பளிப்பைக் கொடுத்துவிட்டு அதைத் திரும்பப் பெறுபவரின் உவமையானது, வயிறு நிரம்பச் சாப்பிட்டு வாந்தியெடுத்துவிட்டு, பின்னர் தன் வாந்தியிடமே திரும்பிச் செல்லும் நாயைப் போன்றதாகும்."

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

அஷ்-ஷாஃபிஈ கூறினார்கள்: "அன்பளிப்புச் செய்தவர் அதைத் திரும்பப் பெறுவது ஆகுமானதல்ல; தந்தையைத் தவிர. அவர் தன் பிள்ளைக்குக் கொடுத்ததை அவர் திரும்பப் பெறலாம்." மேலும் அவர் இந்த ஹதீஸை ஆதாரமாகப் பயன்படுத்தினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

32. كتاب القدر عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

32. அல்-கதர் பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب مَا جَاءَ فِي التَّشْدِيدِ فِي الْخَوْضِ فِي الْقَدَرِ

பாடம்: விதியைப் பற்றி விவாதிப்பதிலுள்ள கடுமை பற்றி வந்தவை

2133

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا صَالِحٌ الْمُرِّيُّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَنَحْنُ نَتَنَازَعُ فِي الْقَدَرِ فَغَضِبَ حَتَّى احْمَرَّ وَجْهُهُ حَتَّى كَأَنَّمَا فُقِئَ فِي وَجْنَتَيْهِ الرُّمَّانُ فَقَالَ أَبِهَذَا أُمِرْتُمْ أَمْ بِهَذَا أُرْسِلْتُ إِلَيْكُمْ إِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ حِينَ تَنَازَعُوا فِي هَذَا الأَمْرِ عَزَمْتُ عَلَيْكُمْ أَلاَّ تَتَنَازَعُوا فِيهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ صَالِحٍ الْمُرِّيِّ ‏.‏ وَصَالِحٌ الْمُرِّيُّ لَهُ غَرَائِبُ يَنْفَرِدُ بِهَا لاَ يُتَابَعُ عَلَيْهَا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நாங்கள் விதி (அல்-கத்ர்) குறித்து தர்க்கித்துக் கொண்டிருந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம் வந்தார்கள். அவர்கள் கோபமடைந்தார்கள்; அவர்களுடைய முகம் சிவந்து, கன்னங்களில் மாதுளை (சாறு) பிழிந்து விடப்பட்டது போல (அவ்வளவு கடும் சிவப்பாக) ஆகிவிட்டது. அவர்கள் கூறினார்கள்: "இதற்காகவா நீங்கள் கட்டளையிடப்பட்டுள்ளீர்கள்? அல்லது இதற்காகவா நான் உங்களிடம் அனுப்பப்பட்டேன்? உங்களுக்கு முன் இருந்தவர்கள் இந்த விஷயத்தில் தர்க்கித்தபோதுதான் அழிந்து போனார்கள். இது குறித்து நீங்கள் தர்க்கிக்க வேண்டாம் என நான் உங்களுக்கு உறுதியாகக் கட்டளையிடுகிறேன் (அல்லது கடுமையாகத் தடை செய்கிறேன்)."

باب مَا جَاءَ فِي حِجَاجِ آدَمَ وَمُوسَى عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ

பாடம்: ஆதம் (அலை), மூஸா (அலை) ஆகியோரின் விவாதம் குறித்து வந்துள்ளவை

2134

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَبِيبِ بْنِ عَرَبِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ سُلَيْمَانَ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ احْتَجَّ آدَمُ وَمُوسَى فَقَالَ مُوسَى يَا آدَمُ أَنْتَ الَّذِي خَلَقَكَ اللَّهُ بِيَدِهِ وَنَفَخَ فِيكَ مِنْ رُوحِهِ أَغْوَيْتَ النَّاسَ وَأَخْرَجْتَهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ ‏.‏ قَالَ فَقَالَ آدَمُ وَأَنْتَ مُوسَى الَّذِي اصْطَفَاكَ اللَّهُ بِكَلاَمِهِ أَتَلُومُنِي عَلَى عَمَلٍ عَمِلْتُهُ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَىَّ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ قَالَ فَحَجَّ آدَمُ مُوسَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَجُنْدَبٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ عَنِ الأَعْمَشِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى بَعْضُ أَصْحَابِ الأَعْمَشِ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُهُمْ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) கூறினார்கள்:

"ஆதமும் மூஸாவும் வாதாடினார்கள். மூஸா (அலை) கூறினார்கள்: 'ஆதமே! உங்களைத்தான் அல்லாஹ் தன் கரத்தால் படைத்தான்; தன் ரூஹிலிருந்து உங்களுக்குள் ஊதினான். நீங்கள் மனிதகுலத்தை வழிதவறச் செய்து (சுவர்க்கத்திலிருந்து வெளியேறக் காரணமாகி), அவர்களைச் சுவர்க்கத்திலிருந்து வெளியேற்றிவிட்டீர்கள்.'

அதற்கு ஆதம் (அலை) கூறினார்கள்: 'நீங்கள் மூஸா! அல்லாஹ் தன் பேச்சால் உங்களைத் தேர்ந்தெடுத்துக்கொண்டவர். வானங்களையும் பூமியையும் படைப்பதற்கு முன்பே, அல்லாஹ் என் மீது விதித்துவிட்ட ஒரு செயலுக்காகவா என்னை நீங்கள் பழிக்கிறீர்கள்?'

நபிகள் நாயகம் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'ஆகவே, ஆதம் மூஸாவை வாதத்தில் வென்றுவிட்டார்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي الشَّقَاءِ وَالسَّعَادَةِ

துர்பாக்கியம் மற்றும் நற்பாக்கியம் பற்றி வந்துள்ளவை

2135

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، قَالَ سَمِعْتُ سَالِمَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ عُمَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ مَا نَعْمَلُ فِيهِ أَمْرٌ مُبْتَدَعٌ أَوْ مُبْتَدَأٌ أَوْ فِيمَا قَدْ فُرِغَ مِنْهُ فَقَالَ فِيمَا قَدْ فُرِغَ مِنْهُ يَا ابْنَ الْخَطَّابِ وَكُلٌّ مُيَسَّرٌ أَمَّا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ فَإِنَّهُ يَعْمَلُ لِلسَّعَادَةِ وَأَمَّا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقَاءِ فَإِنَّهُ يَعْمَلُ لِلشَّقَاءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَحُذَيْفَةَ بْنِ أَسِيدٍ وَأَنَسٍ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

உமர் (ரலி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாம் செய்யும் இந்தச் செயல்கள் (இறைவனால்) புதிதாக உருவாக்கப்பட்டதா (அல்லது புதிதாகத் தொடங்கப்பட்டதா), அல்லது ஏற்கனவே முடிவு செய்யப்பட்டதா?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "இப்னுல் கத்தாப் அவர்களே! இது ஏற்கனவே முடிவு செய்யப்பட்ட விஷயமாகும். ஒவ்வொருவரும் (அவர் எதற்காகப் படைக்கப்பட்டாரோ அதற்காக) எளிதாக்கப்பட்டுள்ளார். மகிழ்ச்சிக்குரியவர்களில் உள்ளவர், மகிழ்ச்சிக்குரிய செயல்களைச் செய்வார். துர்பாக்கியத்திற்குரியவர்களில் உள்ளவர், துர்பாக்கியத்திற்குரிய செயல்களைச் செய்வார்."

2136

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْحُلْوَانِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، وَوَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ بَيْنَمَا نَحْنُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يَنْكُتُ فِي الأَرْضِ إِذْ رَفَعَ رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ قَالَ " مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلاَّ

قَدْ عُلِمَ وَقَالَ وَكِيعٌ إِلاَّ قَدْ كُتِبَ مَقْعَدُهُ مِنَ النَّارِ وَمَقْعَدُهُ مِنَ الْجَنَّةِ ". قَالُوا أَفَلاَ نَتَّكِلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " لاَ اعْمَلُوا فَكُلٌّ مُيَسَّرٌ لِمَا خُلِقَ لَهُ ". قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தோம். அவர்கள் தரையைக் கீறிக்கொண்டிருந்தார்கள். அப்போது அவர்கள் தங்கள் தலையை வானத்தை நோக்கி உயர்த்தி, 'உங்களில் ஒவ்வொருவரின் இடமும் அறியப்பட்டே இருக்கிறது' என்று கூறினார்கள். (அறிவிப்பாளர்) வகீஃ அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவரது நரகத்திலுள்ள இடமும், சொர்க்கத்திலுள்ள இடமும் எழுதப்பட்டுவிட்டது (அதாவது, ஒவ்வொருவருக்கும் நரகத்திலோ அல்லது சொர்க்கத்திலோ உள்ள இடம் நிர்ணயிக்கப்பட்டுவிட்டது).' அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அப்படியென்றால் நாங்கள் (விதியை) நம்பி (நற்செயல்கள் செய்யாமல்) இருந்து விடலாமா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'இல்லை. செயல்படுங்கள்! ஏனெனில் ஒவ்வொருவருக்கும் அவர் எதற்காகப் படைக்கப்பட்டாரோ அது எளிதாக்கப்பட்டுள்ளது' என்று கூறினார்கள்."

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ الأَعْمَالَ بِالْخَوَاتِيمِ

பாடம்: செயல்கள் அனைத்தும் (அவற்றின்) முடிவுகளைப் பொறுத்தே அமைகின்றன என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

2137

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، قَالَ عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ وَهْبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ حَدَّثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ الصَّادِقُ الْمَصْدُوقُ إِنَّ أَحَدَكُمْ يُجْمَعُ خَلْقُهُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ فِي أَرْبَعِينَ يَوْمًا ثُمَّ يَكُونُ عَلَقَةً مِثْلَ ذَلِكَ ثُمَّ يَكُونُ مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ ثُمَّ يُرْسِلُ اللَّهُ إِلَيْهِ الْمَلَكَ فَيَنْفُخُ فِيهِ وَيُؤْمَرُ بِأَرْبَعٍ يَكْتُبُ رِزْقَهُ وَأَجَلَهُ وَعَمَلَهُ وَشَقِيٌّ أَوْ سَعِيدٌ فَوَالَّذِي لاَ إِلَهَ غَيْرُهُ إِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذِرَاعٌ ثُمَّ يَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيُخْتَمُ لَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ فَيَدْخُلُهَا وَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلاَّ ذِرَاعٌ ثُمَّ يَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيُخْتَمُ لَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَيَدْخُلُهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ

عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ حَدَّثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ مِثْلَهُ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ عَنِ الأَعْمَشِ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ . وَسَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ الْحَسَنِ قَالَ سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ حَنْبَلٍ يَقُولُ مَا رَأَيْتُ بِعَيْنِي مِثْلَ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الْقَطَّانِ وهذا حديث حسن صحيح . وقد روى شعبة والثوري عن عن الأعمش نحوه.

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ زَيْدٍ، نَحْوَهُ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள் - மேலும் அவர்கள் உண்மையாளரும், (அவரது கூற்றுக்கள்) நம்பிக்கைக்குரியவரும் ஆவார்கள்: 'நிச்சயமாக உங்களில் ஒருவரின் படைப்பு அவரது தாயின் வயிற்றில் நாற்பது நாட்களில் ஒன்று சேர்க்கப்படுகிறது. பிறகு, அதே போன்ற ஒரு காலத்திற்கு, அவர் ஒரு இரத்தக் கட்டியாக இருக்கிறார். பிறகு, அதே போன்ற ஒரு காலத்திற்கு, அவர் ஒரு சதைத்துண்டாக இருக்கிறார். பிறகு அல்லாஹ் அவரிடம் வானவரை அனுப்புகிறான், அவருக்குள் ஆன்மாவை ஊதுவதற்காக, மேலும் நான்கு (விஷயங்களை) எழுதுமாறு அவர் கட்டளையிடப்படுகிறார்: அவரது வாழ்வாதாரத்தை, அவரது ஆயுட்காலத்தை, அவரது செயல்களை, மேலும் அவர் துர்பாக்கியசாலியாக இருப்பாரா அல்லது பாக்கியசாலியாக இருப்பாரா என்பதை எழுதுவதற்கு. வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாரும் இல்லாத அந்த ஒருவன் மீது சத்தியமாக! உங்களில் ஒருவர் சொர்க்கவாசிகளின் செயல்களைச் செய்வார், அவருக்கும் அதற்கும் (மரணத்தின் மூலம் சொர்க்கத்தை அடைவதற்கும்) இடையில் ஒரு முழம் தூரம் இருக்கும் வரை. பிறகு அவருக்காக எழுதப்பட்டது அவரை மிகைத்துவிடும், மேலும் அவர் நரகவாசிகளின் செயல்களுடன் முடிக்கப்படுவார், அதனால் அவர் அதில் (நரகத்தில்) நுழைவார். மேலும் நிச்சயமாக உங்களில் ஒருவர் நரகவாசிகளின் செயல்களைச் செய்வார், அவருக்கும் அதற்கும் (மரணத்தின் மூலம் நரகத்தை அடைவதற்கும்) இடையில் ஒரு முழம் தூரம் இருக்கும் வரை. பிறகு அவருக்காக எழுதப்பட்டது அவரை மிகைத்துவிடும், மேலும் அவர் சொர்க்கவாசிகளின் செயல்களுடன் முடிக்கப்படுவார், அதனால் அவர் அதில் (சொர்க்கத்தில்) நுழைவார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ كُلُّ مَوْلُودٍ يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ

பாடம்: ஒவ்வொரு குழந்தையும் ஃபித்ரா (எனும் இயற்கை மார்க்கத்)திலேயே பிறக்கின்றது என்பது குறித்து வந்துள்ளவை.

2138

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْقُطَعِيُّ الْبَصْرِيُّ، قال: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ رَبِيعَةَ الْبُنَانِيُّ، قال: حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " كُلُّ مَوْلُودٍ يُولَدُ عَلَى الْمِلَّةِ فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ أَوْ يُنَصِّرَانِهِ أَوْ يُشَرِّكَانِهِ " . قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَنْ هَلَكَ قَبْلَ ذَلِكَ قَالَ " اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا عَامِلِينَ بِهِ " .
حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَالْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ وَقَالَ " يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ وَغَيْرُهُ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمَعْنَاهُ . وَفِي الْبَابِ عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ سَرِيعٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஒவ்வொரு குழந்தையும் (இஸ்லாமிய) மார்க்கத்தின் (மில்லத்) மீது பிறக்கிறது. பின்னர் அவனது பெற்றோர்கள் அவனை ஒரு யூதனாகவோ, ஒரு கிறிஸ்தவனாகவோ, அல்லது இணைவைப்பவனாகவோ ஆக்குகிறார்கள்." "(அல்லாஹ்வின் தூதரே!) பெற்றோர்களின் தாக்கம் ஏற்படுவதற்கு முன்பே இறந்துவிடுபவர்களைப் பற்றி என்ன?" என்று கேட்கப்பட்டது. அவர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் (வளர்ந்திருந்தால்) என்ன செய்திருப்பார்கள் என்பதை அல்லாஹ் நன்கறிந்தவன்."

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடரில்) இதே போன்ற அர்த்தத்துடன், மேலும் அவர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(ஒவ்வொரு குழந்தையும்) இயற்கையான தூய இயல்பின் (ஃபித்ரா) மீது பிறக்கிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ لاَ يَرُدُّ الْقَدَرَ إِلاَّ الدُّعَاءُ

பாடம்: விதியை பிரார்த்தனையைத் தவிர வேறு எதுவும் மாற்றாது என்பது பற்றி வந்தவை

2139

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، وَسَعِيدُ بْنُ يَعْقُوبَ، قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ الضُّرَيْسِ، عَنْ أَبِي مَوْدُودٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ، عَنْ سَلْمَانَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ يَرُدُّ الْقَضَاءَ إِلاَّ الدُّعَاءُ وَلاَ يَزِيدُ فِي الْعُمْرِ إِلاَّ الْبِرُّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أُسَيْدٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ سَلْمَانَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ الضُّرَيْسِ ‏.‏ وَأَبُو مَوْدُودٍ اثْنَانِ أَحَدُهُمَا يُقَالُ لَهُ فِضَّةُ وَهُوَ الَّذِي رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ اسْمُهُ فِضَّةُ بَصْرِيٌّ وَالآخَرُ عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي سُلَيْمَانَ أَحَدُهُمَا بَصْرِيٌّ وَالآخَرُ مَدَنِيٌّ وَكَانَا فِي عَصْرٍ وَاحِدٍ وابو مودود الذي روى هذا الحديث أسمه فضة بصري.

சல்மான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"பிரார்த்தனையைத் தவிர வேறு எதுவும் விதியைத் திருப்பாது, மேலும் புண்ணியத்தைத் தவிர வேறு எதுவும் ஆயுளை அதிகரிக்காது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ الْقُلُوبَ بَيْنَ أَصْبُعَيِ الرَّحْمَنِ

பாடம்: உள்ளங்கள் அர்ரஹ்மானின் இரு விரல்களுக்கிடையில் உள்ளன என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2140

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، قال حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُكْثِرُ أَنْ يَقُولَ ‏"‏ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ ‏"‏ ‏.‏ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ آمَنَّا بِكَ وَبِمَا جِئْتَ بِهِ فَهَلْ تَخَافُ عَلَيْنَا قَالَ ‏"‏ نَعَمْ إِنَّ الْقُلُوبَ بَيْنَ أُصْبُعَيْنِ مِنْ أَصَابِعِ اللَّهِ يُقَلِّبُهَا كَيْفَ يَشَاءُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَائِشَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي سُفْيَانَ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي سُفْيَانَ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَحَدِيثُ أَبِي سُفْيَانَ عَنْ أَنَسٍ أَصَحُّ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அடிக்கடி கூறுவார்கள்: 'யா முகல்லிபல் குலூப், தப்பித் கல்பீ அலா தீனிக்' ('இதயங்களைப் புரட்டுபவனே! என் இதயத்தை உனது மார்க்கத்தில் நிலைப்படுத்துவாயாக!)' எனவே நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் உங்களை நம்புகிறோம், நீங்கள் கொண்டு வந்ததையும் நம்புகிறோம், ஆனால் நீங்கள் எங்களுக்காக அஞ்சுகிறீர்களா?' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆம். நிச்சயமாக இதயங்கள் அல்லாஹ்வின் விரல்களில் இரண்டு விரல்களுக்கு இடையில் இருக்கின்றன, அவன் நாடியவாறு அவற்றை மாற்றுகிறான்.'

باب مَا جَاءَ أَنَّ اللَّهَ كَتَبَ كِتَابًا لأَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَهْلِ النَّارِ

பாடம்: அல்லாஹ் சொர்க்கவாசிகளுக்கும் நரகவாசிகளுக்கும் ஒரு ஏட்டை எழுதினான் என்பது பற்றி வந்தவை.

2141

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، قال: حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ أَبِي قَبِيلٍ، عَنْ شُفَيِّ بْنِ مَاتِعٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِي، قَالَ خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَفِي يَدِهِ كِتَابَانِ فَقَالَ " أَتَدْرُونَ مَا هَذَانِ الْكِتَابَانِ " . فَقُلْنَا لاَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِلاَّ أَنْ تُخْبِرَنَا . فَقَالَ لِلَّذِي فِي يَدِهِ الْيُمْنَى " هَذَا كِتَابٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ فِيهِ أَسْمَاءُ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَسْمَاءُ آبَائِهِمْ وَقَبَائِلِهِمْ ثُمَّ أُجْمِلَ عَلَى آخِرِهِمْ فَلاَ يُزَادُ فِيهِمْ وَلاَ يُنْقَصُ مِنْهُمْ أَبَدًا " . ثُمَّ قَالَ لِلَّذِي فِي شِمَالِهِ " هَذَا كِتَابٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ فِيهِ أَسْمَاءُ أَهْلِ النَّارِ وَأَسْمَاءُ آبَائِهِمْ وَقَبَائِلِهِمْ ثُمَّ أُجْمِلَ عَلَى آخِرِهِمْ فَلاَ يُزَادُ فِيهِمْ وَلاَ يُنْقَصُ مِنْهُمْ أَبَدًا " . فَقَالَ أَصْحَابُهُ فَفِيمَ الْعَمَلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنْ كَانَ أَمْرٌ قَدْ فُرِغَ مِنْهُ فَقَالَ " سَدِّدُوا وَقَارِبُوا فَإِنَّ صَاحِبَ الْجَنَّةِ يُخْتَمُ لَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَإِنْ عَمِلَ أَىَّ عَمَلٍ وَإِنَّ صَاحِبَ النَّارِ يُخْتَمُ لَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ وَإِنْ عَمِلَ أَىَّ عَمَلٍ " . ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِيَدَيْهِ فَنَبَذَهُمَا ثُمَّ قَالَ " فَرَغَ رَبُّكُمْ مِنَ الْعِبَادِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ " . حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ مُضَرَ عَنْ أَبِي قَبِيلٍ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو قَبِيلٍ اسْمُهُ حُيَىُّ بْنُ هَانِئٍ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் கையில் இரண்டு புத்தகங்களுடன் எங்களிடம் (வெளியே) வந்தார்கள். அவர்கள், 'இந்த இரண்டு புத்தகங்களும் என்னவென்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?' என்று கேட்டார்கள். நாங்கள், 'இல்லை, அல்லாஹ்வின் தூதரே! நீங்கள் எங்களுக்குத் தெரிவித்தால் தவிர (எங்களுக்குத் தெரியாது)' என்று கூறினோம்.

அவர்கள் தங்கள் வலது கையில் இருந்ததைக் குறித்து, 'இது அகிலங்களின் இறைவனிடமிருந்து வந்த ஒரு புத்தகம்; இதில் சொர்க்கவாசிகளின் பெயர்களும், அவர்களுடைய தந்தையர்களின் பெயர்களும், அவர்களுடைய கோத்திரங்களின் பெயர்களும் உள்ளன. பின்னர் அதன் இறுதியில் (அவர்கள் அனைவரும்) முடிக்கப்பட்டுவிட்டது (அதாவது, அவர்களின் எண்ணிக்கை இறுதி செய்யப்பட்டுவிட்டது). எனவே அவர்களில் (எவரும்) இனி ஒருபோதும் அதிகமாக்கப்படவும் மாட்டார்கள்; அவர்களில் (எவரும்) குறைக்கப்படவும் மாட்டார்கள்' என்று கூறினார்கள்.

பின்னர் அவர்கள் தங்கள் இடது கையில் இருந்ததைக் குறித்து, 'இது அகிலங்களின் இறைவனிடமிருந்து வந்த ஒரு புத்தகம்; இதில் நரகவாசிகளின் பெயர்களும், அவர்களுடைய தந்தையர்களின் பெயர்களும், அவர்களுடைய கோத்திரங்களின் பெயர்களும் உள்ளன. பின்னர் அதன் இறுதியில் (அவர்கள் அனைவரும்) முடிக்கப்பட்டுவிட்டது (அதாவது, அவர்களின் எண்ணிக்கை இறுதி செய்யப்பட்டுவிட்டது). எனவே அவர்களில் (எவரும்) இனி ஒருபோதும் அதிகமாக்கப்படவும் மாட்டார்கள்; அவர்களில் (எவரும்) குறைக்கப்படவும் மாட்டார்கள்' என்று கூறினார்கள்.

நபித்தோழர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! விஷயம் ஏற்கனவே தீர்மானிக்கப்பட்டு முடிந்துவிட்டது என்றால், அப்புறம் எதற்காகச் செயல்பட வேண்டும்?' என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், 'சரியானதைச் செய்யுங்கள் (நேர்மையுடன் செயல்படுங்கள்); (இறைவனை) நெருங்குங்கள்! ஏனெனில், சொர்க்கவாசி எத்தகைய செயலைச் செய்தாலும் (அவர் வாழ்வின் பெரும்பகுதி நரகவாசிகளின் செயல்களைச் செய்திருந்தாலும்), இறுதியில் சொர்க்கவாசிகளுக்குரிய செயலைக் கொண்டே அவரது வாழ்வு முடிக்கப்படும். நரகவாசி எத்தகைய செயலைச் செய்தாலும் (அவர் வாழ்வின் பெரும்பகுதி சொர்க்கவாசிகளின் செயல்களைச் செய்திருந்தாலும்), இறுதியில் நரகவாசிகளுக்குரிய செயலைக் கொண்டே அவரது வாழ்வு முடிக்கப்படும்' என்று கூறினார்கள்.

பின்னர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் இரு கைகளாலும் (சைகை செய்து), அவற்றை வீசி எறிந்துவிட்டு, 'உங்கள் இறைவன் தன் அடியார்களின் விஷயத்தில் முடிவெடுத்துவிட்டான்; ஒரு சாரார் சொர்க்கத்திலும், ஒரு சாரார் நரகத்திலும் இருப்பார்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2142 ⋮

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قال: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا اسْتَعْمَلَهُ " . فَقِيلَ كَيْفَ يَسْتَعْمِلُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " يُوَفِّقُهُ لِعَمَلٍ صَالِحٍ قَبْلَ الْمَوْتِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ் ஒரு அடியாருக்கு நன்மையை நாடினால், அவனை (நற்செயல்களுக்கு) பயன்படுத்துகிறான்." அதற்கு, "(அல்லாஹ்வின் தூதரே!) அவன் எப்படி அவனைப் பயன்படுத்துகிறான்?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "மரணத்திற்கு முன் நற்செயல்களைச் செய்ய அவனுக்கு அருள்புரிகிறான் (அதாவது, அதைச் செய்ய அவனுக்கு வெற்றியை அளிக்கிறான்/வாய்ப்பளிக்கிறான்)." என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ عَدْوَى وَلاَ هَامَةَ وَلاَ صَفَرَ

பாடம்: தொற்றுநோய், ஹாமா மற்றும் ஸஃபர் ஆகியவை கிடையாது.

2143

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، قال: حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ الْقَعْقَاعِ، حَدَّثَنَا أَبُو زُرْعَةَ بْنُ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا صَاحِبٌ، لَنَا عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَامَ فِينَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " لاَ يُعْدِي شَيْءٌ شَيْئًا " . فَقَالَ أَعْرَابِيٌّ يَا رَسُولَ اللَّهِ الْبَعِيرُ الْجَرِبُ الْحَشَفَةُ نُدْبِنُهُ فَيُجْرِبُ الإِبِلَ كُلَّهَا . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " فَمَنْ أَجْرَبَ الأَوَّلَ لاَ عَدْوَى وَلاَ صَفَرَ خَلَقَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ وَكَتَبَ حَيَاتَهَا وَرِزْقَهَا وَمَصَائِبَهَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَنَسٍ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ عَمْرِو بْنِ صَفْوَانَ الثَّقَفِيَّ الْبَصْرِيَّ قَالَ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ الْمَدِينِيِّ يَقُولُ لَوْ حَلَفْتُ بَيْنَ الرُّكْنِ وَالْمَقَامِ لَحَلَفْتُ أَنِّي لَمْ أَرَ أَحَدًا أَعْلَمَ مِنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَهْدِيٍّ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடையே எழுந்து நின்று, 'ஒரு பொருள் மற்றொரு பொருளுக்கு நோயைத் தொற்றுவிப்பதில்லை' என்று கூறினார்கள். அப்போது ஒரு கிராமவாசி, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! சொறி

பிடித்த ஒட்டகத்தை, ஒட்டகங்கள் தங்கும் இடத்தில் நாம் விட்டால், மற்ற எல்லா ஒட்டகங்களுக்கும் சொறி ஏற்பட்டு விடுகிறதே?' என்று கேட்டார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அப்படியானால், முதல் ஒட்டகத்திற்குச் சொறியை ஏற்படுத்தியது யார்? அத்வா (நோய் தானாகப் பரவுதல்) என்பதும் இல்லை; ஸஃபர் (பற்றிய சகுனம்) என்பதும் இல்லை. அல்லாஹ் ஒவ்வொரு ஆன்மாவையும் படைத்தான்; மேலும் அதன் வாழ்நாள், அதன் வாழ்வாதாரம் மற்றும் அதற்கு ஏற்படும் துன்பங்கள் ஆகியவற்றை அவன் எழுதிவிட்டான்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الإِيمَانِ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ

பாடம்: விதியின் நன்மை தீமைகளை நம்புவது பற்றி வந்துள்ளவை.

2144

حَدَّثَنَا أَبُو الْخَطَّابِ، زِيَادُ بْنُ يَحْيَى الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَيْمُونٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى يُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ حَتَّى يَعْلَمَ أَنَّ مَا أَصَابَهُ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئَهُ وَأَنَّ مَا أَخْطَأَهُ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُبَادَةَ وَجَابِرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَيْمُونٍ ‏.‏ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَيْمُونٍ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'ஓர் அடியான், விதியை (அல்லாஹ்வின் முன்நிர்ணயத்தை) அதன் நன்மை தீமைகளுடன் நம்பி, தனக்கு ஏற்பட்ட ஒன்று தன்னைத் தவறியிருக்காது என்பதையும், தன்னைத் தவறிய ஒன்று தனக்கு ஏற்பட்டிருக்காது என்பதையும் அறியும் வரை, அவன் (முழுமையான) ஈமான் கொண்டவனாக ஆகமாட்டான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2145, 2145

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ رِبْعِيِّ بْنِ حِرَاشٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى يُؤْمِنَ بِأَرْبَعٍ

يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنِّي مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ بَعَثَنِي بِالْحَقِّ وَيُؤْمِنُ بِالْمَوْتِ وَبِالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ وَيُؤْمِنُ بِالْقَدَرِ .

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلَانَ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، عَنْ شُعْبَةَ، نَحْوَهُ إِلَّا أَنَّهُ قَالَ رِبْعِيٌّ عَنْ رَجُلٍ، عَنْ عَلِيٍّ. قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي دَاوُدَ عَنْ شُعْبَةَ، عِنْدِي أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ النَّضْرِ وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ رِبْعِيٍّ عَنْ عَلِيٍّ. حَدَّثَنَا الْجَارُودُ قَالَ سَمِعْتُ وَكِيعًا يَقُولُ بَلَغَنَا أَنَّ رِبْعِيًّا لَمْ يَكْذِبْ فِي الْإِسْلَامِ كِذْبَةً.

அலி (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஓர் அடியான் நான்கு விஷயங்களை நம்பிக்கை கொள்ளும் வரை ஈமான் கொண்டவனாக ஆகமாட்டான்: 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' (அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இறைவனில்லை) என்றும், நான் முஹம்மத் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்றும், அவன் என்னை சத்தியத்துடன் அனுப்பியுள்ளான் என்றும் சாட்சி கூறுவது; மேலும் மரணத்தை நம்புவது; மரணத்திற்குப் பின் (உயிர்த்தெழுந்து) எழுப்பப்படுவதை நம்புவது; மேலும் விதியை (கத்ரை) நம்புவது."

மஹ்மூத் இப்னு கைலான் எங்களிடம் அறிவித்தார், நள்ர் இப்னு ஷுமைல் ஷுஃபா வழியாக இதே போன்ற அறிவிப்பை அறிவித்தார். ஆனால், ரிப்ஈ ஒரு மனிதர் வழியாக அலி (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார் (என்று நள்ர் இப்னு ஷுமைலின் அறிவிப்பில் உள்ளது). அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: ஷுஃபா வழியாக அபூ தாவூத் அறிவித்த ஹதீஸே என்னிடம் மிகவும் ஆதாரப்பூர்வமானது. மன்சூர், ரிப்ஈ வழியாக அலி (ரலி) அவர்களிடமிருந்து இதேபோல் பலரும் அறிவித்துள்ளனர். ஜாரூத் கூறினார்: இஸ்லாத்தில் ரிப்ஈ ஒருபோதும் பொய் சொன்னதில்லை என்று வகீஃ கூறுவதை நான் கேட்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன், (தாருஸ்ஸலாம்)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ النَّفْسَ تَمُوتُ حَيْثُ مَا كُتِبَ لَهَا

பாடம்: ஓர் ஆத்மா, தனக்கு எங்கு (மரணம்) விதியாக்கப்பட்டுள்ளதோ அங்குதான் மரணமடையும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

2146, 2298

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ, قَالَ: حَدَّثَنَا مُؤَمَّلٌ، قَالَ: حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ مَطَرِ بْنِ عُكَامِسٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا قَضَى اللَّهُ لِعَبْدٍ أَنْ يَمُوتَ بِأَرْضٍ جَعَلَ لَهُ إِلَيْهَا حَاجَةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي عَزَّةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَلاَ يُعْرَفُ لِمَطَرِ بْنِ عُكَامِسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرُ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا مُؤَمَّلٌ، وَأَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ عَنْ سُفْيَانَ، نَحْوَهُ ‏.‏

மதர் பின் உகாமிஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ் தன் அடியார்களில் ஒருவர் ஒரு குறிப்பிட்ட பூமியில் இறக்க வேண்டும் என்று தீர்மானித்துவிட்டால், அந்த அடியவருக்கு அந்தப் பூமியில் ஒரு தேவையை (அதாவது, அங்கு செல்ல ஒரு காரணத்தை அல்லது விருப்பத்தை) அல்லாஹ் ஏற்படுத்துகிறான்."

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடரும் இதே போன்ற ஒரு அறிவிப்பை அறிவிக்கிறது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2147

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، - الْمَعْنَى وَاحِدٌ قَالاَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ بْنِ أُسَامَةَ، عَنْ أَبِي عَزَّةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا قَضَى اللَّهُ لِعَبْدٍ أَنْ يَمُوتَ بِأَرْضٍ جَعَلَ لَهُ إِلَيْهَا حَاجَةً أَوْ قَالَ بِهَا حَاجَةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو عَزَّةَ لَهُ صُحْبَةٌ وَاسْمُهُ يَسَارُ بْنُ عَبْدٍ وَأَبُو الْمَلِيحِ اسْمُهُ عَامِرُ بْنُ أُسَامَةَ بْنِ عُمَيْرٍ الْهُذَلِيُّ وَيُقَالُ زَيْدُ بْنُ أُسَامَةَ ‏.‏

அபூ அஸ்ஸா (ரலி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ் ஓர் அடியான் ஒரு பூமியில் மரணிக்க வேண்டும் என்று விதித்தால், அவனுக்கு அப்பூமியின் பால் ஒரு தேவையை (அதாவது, அங்கு செல்ல ஒரு காரணத்தையோ அல்லது நாட்டத்தையோ) ஏற்படுத்துகிறான்." அல்லது "அதில் ஒரு தேவையை ஏற்படுத்துகிறான்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ لاَ تَرُدُّ الرُّقَى وَلاَ الدَّوَاءُ مِنْ قَدَرِ اللَّهِ شَيْئًا

பாடம்: ஓதிப் பார்த்தலோ, மருந்தோ அல்லாஹ்வின் விதியிலிருந்து எதையும் தடுக்காது என்பது பற்றி வந்தவை.

2148

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، قال: حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنِ ابْنِ أَبِي خُزَامَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَجُلاً، أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ رُقًى نَسْتَرْقِيهَا وَدَوَاءً نَتَدَاوَى بِهِ وَتُقَاةً نَتَّقِيهَا هَلْ تَرُدُّ مِنْ قَدَرِ اللَّهِ شَيْئًا فَقَالَ هِيَ مِنْ قَدَرِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الزُّهْرِيِّ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا عَنْ سُفْيَانَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَبِي خُزَامَةَ عَنْ أَبِيهِ وَهَذَا أَصَحُّ هَكَذَا قَالَ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَبِي خُزَامَةَ عَنْ أَبِيهِ .

இப்னு அபீ குஸாமா (ரழி) அவர்கள் தனது தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாம் ஓதும் ருக்யாக்கள் (மந்திரங்கள்), நாம் மேற்கொள்ளும் சிகிச்சைகள் மற்றும் நாம் தற்காப்புக்காகப் பயன்படுத்தும் முறைகள் (முன்னெச்சரிக்கைகள்) ஆகியவை அல்லாஹ்வின் விதியிலிருந்து எதையேனும் தடுக்குமா என்று நீங்கள் கருதுகிறீர்களா?” என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "அவையும் அல்லாஹ்வின் விதியிலிருந்து உள்ளவையே" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْقَدَرِيَّةِ

பாடம்: கத்ரிய்யாக்கள் குறித்து வந்தவை

2149

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الْكُوفِيُّ، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ حَبِيبٍ، وَعَلِيِّ بْنِ نِزَارٍ، عَنْ نِزَارٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم صِنْفَانِ مِنْ أُمَّتِي لَيْسَ لَهُمَا فِي الإِسْلاَمِ نَصِيبٌ الْمُرْجِئَةُ وَالْقَدَرِيَّةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَابْنِ عُمَرَ وَرَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بِشْرٍ، قال: حَدَّثَنَا سَلاَّمُ بْنُ أَبِي عَمْرَةَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ وَأَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بِشْرٍ أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ نِزَارٍ عَنْ نِزَارٍ عَنْ عِكْرِمَةَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"எனது உம்மத்தில் இரண்டு கூட்டத்தினருக்கு இஸ்லாத்தில் எந்தப் பங்கும் இல்லை: முர்ஜியா மற்றும் கதரியா."
(இதே போன்ற ஒரு செய்தியை) மற்றொரு அறிவிப்புத் தொடரும் அறிவிக்கிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2150

حَدَّثَنَا أَبُو هُرَيْرَةَ، مُحَمَّدُ بْنُ فِرَاسٍ الْبَصْرِيُّ، قال: حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ حَدَّثَنَا أَبُو الْعَوَّامِ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ مُطَرِّفِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشِّخِّيرِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَثَلُ ابْنِ آدَمَ وَإِلَى جَنْبِهِ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ مَنِيَّةً إِنْ أَخْطَأَتْهُ الْمَنَايَا وَقَعَ فِي الْهَرَمِ حَتَّى يَمُوتَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَأَبُو الْعَوَّامِ هُوَ عِمْرَانُ وَهُوَ ابْنُ دَاوَرَ الْقَطَّانُ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு அஷ்-ஷிக்கீர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஆதமின் மகனின் உதாரணம் யாதெனில், அவனருகே தொண்ணூற்று ஒன்பது மரணங்கள் (அல்லது மரணத்திற்கான காரணங்கள்) உள்ளன. அம்மரணங்கள் (அல்லது மரணத்திற்கான காரணங்கள்) அவனைத் தவறவிட்டால், அவன் இறக்கும் வரை முதுமையில் வீழ்ந்து விடுகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرِّضَا بِالْقَضَاءِ

பாடம்: விதியைக் குறித்துத் திருப்தி கொள்ளுதல்

2151

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قال: حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حُمَيْدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ رِضَاهُ بِمَا قَضَى اللَّهُ لَهُ وَمِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ تَرْكُهُ اسْتِخَارَةَ اللَّهِ وَمِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ سَخَطُهُ بِمَا قَضَى اللَّهُ لَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حُمَيْدٍ . وَيُقَالُ لَهُ أَيْضًا حَمَّادُ بْنُ أَبِي حُمَيْدٍ وَهُوَ أَبُو إِبْرَاهِيمَ الْمَدَنِيُّ وَلَيْسَ هُوَ بِالْقَوِيِّ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ .

ஸஃத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“ஆதமின் மகனின் நற்பேறுகளில் ஒன்று, அல்லாஹ் அவனுக்காக விதித்ததைக் கொண்டு அவன் திருப்தி அடைவதாகும். ஆதமின் மகனின் துர்பாக்கியங்களில் ஒன்று, அல்லாஹ்விடம் நல்லதை நாடுவதை (இஸ்திகாராவை) அவன் கைவிடுவதாகும். மேலும் ஆதமின் மகனின் துர்பாக்கியங்களில் ஒன்று, அல்லாஹ் அவனுக்காக விதித்ததைக் குறித்து அவன் அதிருப்தி கொள்வதாகும்.”

2152

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قال: حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، قال: حَدَّثَنَا حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ، أَخْبَرَنِي أَبُو صَخْرٍ، قَالَ حَدَّثَنِي نَافِعٌ، أَنَّ ابْنَ عُمَرَ، جَاءَهُ رَجُلٌ فَقَالَ إِنَّ فُلاَنًا يَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلاَمَ . فَقَالَ لَهُ إِنَّهُ بَلَغَنِي أَنَّهُ قَدْ أَحْدَثَ فَإِنْ كَانَ قَدْ أَحْدَثَ فَلاَ تُقْرِئْهُ مِنِّي السَّلاَمَ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ يَكُونُ فِي هَذِهِ الأُمَّةِ أَوْ فِي أُمَّتِي الشَّكُّ مِنْهُ خَسْفٌ أَوْ مَسْخٌ أَوْ قَذْفٌ فِي أَهْلِ الْقَدَرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو صَخْرٍ اسْمُهُ حُمَيْدُ بْنُ زِيَادٍ .

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்களிடம் ஒரு மனிதர் வந்து, "இன்னார் உங்களுக்குத் தம் ஸலாமைத் தெரிவிக்கிறார்" என்று கூறினார். அதற்கு அவர்கள், "அவர் (மார்க்கத்தில்) புதிதாக ஒன்றை உண்டாக்கியிருப்பதாக எனக்குச் செய்தி வந்துள்ளது. ஆகவே, அவர் (மார்க்கத்தில்) புதிதாக எதையேனும் உண்டாக்கியிருந்தால், அவரிடம் என் ஸலாமைத் தெரிவிக்க வேண்டாம். ஏனெனில், 'இந்தச் சமுதாயத்தில்' அல்லது 'என் சமுதாயத்தில்' - இதில் சந்தேகம் அறிவிப்பாளருடையது - 'விதி (அல்-கத்ர்) கொள்கையை மறுப்பவர்களிடத்தில் (அதாவது, கத்ரிய்யா பிரிவினரிடத்தில்) பூமி உள்வாங்குதலும், உருமாறலும், கல்மாரி பொழிதலும் ஏற்படும்' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டுள்ளேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2153

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قال: حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ أَبِي صَخْرٍ، حُمَيْدِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَكُونُ فِي أُمَّتِي خَسْفٌ وَمَسْخٌ وَذَلِكَ فِي الْمُكَذِّبِينَ بِالْقَدَرِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: "என் உம்மத்தில் பூமி உள்வாங்குதலும், உருமாற்றங்களும் ஏற்படும். அது அல்-கத்ரை (இறைவனின் விதியை) மறுப்பவர்களிடையே (அதாவது, அவர்களில், அவர்களுக்கு தண்டனையாக) நிகழும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2154

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قال: حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زَيْدِ بْنِ أَبِي الْمَوَالِي الْمُزَنِيُّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَوْهَبٍ، عَنْ عَمْرَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سِتَّةٌ لَعَنْتُهُمْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَكُلُّ نَبِيٍّ كَانَ الزَّائِدُ فِي كِتَابِ اللَّهِ وَالْمُكَذِّبُ بِقَدَرِ اللَّهِ وَالْمُتَسَلِّطُ بِالْجَبَرُوتِ لِيُعِزَّ بِذَلِكَ مَنْ أَذَلَّ اللَّهُ وَيُذِلَّ مَنْ أَعَزَّ اللَّهُ وَالْمُسْتَحِلُّ لِحَرَمِ اللَّهِ وَالْمُسْتَحِلُّ مِنْ عِتْرَتِي مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَالتَّارِكُ لِسُنَّتِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الْمَوَالِي هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَوْهَبٍ عَنْ عَمْرَةَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى

اللہ علیہ وسلم . وَرَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَحَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَوْهَبٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حُسَيْنٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَهَذَا أَصَحُّ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஆறு பேரை நான் சபித்துள்ளேன்; அல்லாஹ்வும், (எனக்கு முன்) வந்துசென்ற ஒவ்வொரு நபியும் அவர்களைச் சபித்துள்ளனர். (அவர்கள் யாரெனில்):

1. அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் (இல்லாததைச்) சேர்ப்பவன்,
2. அல்லாஹ்வின் விதியை (கத்ரை) மறுப்பவன்,
3. கொடுங்கோன்மையால் ஆட்சி செய்து, அதன் மூலம் அல்லாஹ் இழிவுபடுத்தியவனைக் கண்ணியப்படுத்தி, அல்லாஹ் கண்ணியப்படுத்தியவனை இழிவுபடுத்துபவன்,
4. அல்லாஹ்வின் புனிதமானவற்றை (அதாவது, அல்லாஹ் புனிதப்படுத்திய இடங்கள், காலங்கள் அல்லது சட்டங்களை) ஆகுமாக்கிக் கொள்பவன்,
5. என் குடும்பத்தார் விஷயத்தில் அல்லாஹ் தடுத்ததை ஆகுமாக்கிக் கொள்பவன், மேலும்
6. என் வழிமுறையை (சுன்னாவைக்) கைவிடுபவன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2155

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، قال: حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، قال: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ سُلَيْمٍ، قَالَ قَدِمْتُ مَكَّةَ فَلَقِيتُ عَطَاءَ بْنَ أَبِي رَبَاحٍ فَقُلْتُ لَهُ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ إِنَّ أَهْلَ الْبَصْرَةِ يَقُولُونَ فِي الْقَدَرِ . قَالَ يَا بُنَيَّ أَتَقْرَأُ الْقُرْآنَ قُلْتُ نَعَمْ . قَالَ فَاقْرَإِ الزُّخْرُفَ . قَالَ فَقَرَأْتُ: (حم * وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ * إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ * وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ) فَقَالَ أَتَدْرِي مَا أُمُّ الْكِتَابِ قُلْتُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ فَإِنَّهُ كِتَابٌ كَتَبَهُ اللَّهُ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَوَاتِ وَقَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ الأَرْضَ فِيهِ إِنَّ فِرْعَوْنَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ وَفِيهِ: (تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ) قَالَ عَطَاءٌ فَلَقِيتُ الْوَلِيدَ بْنَ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ صَاحِبِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَسَأَلْتُهُ مَا كَانَ وَصِيَّةُ أَبِيكَ عِنْدَ الْمَوْتِ قَالَ دَعَانِي أَبِي فَقَالَ لِي يَا بُنَىَّ اتَّقِ اللَّهَ وَاعْلَمْ أَنَّكَ لَنْ تَتَّقِيَ اللَّهَ حَتَّى تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ كُلِّهِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ فَإِنْ مُتَّ عَلَى غَيْرِ هَذَا دَخَلْتَ النَّارَ إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ أَوَّلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ الْقَلَمَ فَقَالَ اكْتُبْ

فَقَالَ مَا أَكْتُبُ قَالَ اكْتُبِ الْقَدَرَ مَا كَانَ وَمَا هُوَ كَائِنٌ إِلَى الأَبَدِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அப்துல் வாஹித் பின் சுலைம் அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் மக்காவிற்குச் சென்று அதா பின் அபீ ரபாஹ் அவர்களைச் சந்தித்தேன். நான் அவர்களிடம், 'ஓ அபூ முஹம்மத்! பஸ்ரா வாசிகள் அல்-கத்ர் (விதி) பற்றிப் பேசுகிறார்கள் (விவாதிக்கிறார்கள்)' என்று கூறினேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'என் அருமை மகனே! நீர் குர்ஆன் ஓதுவீரா?' நான், 'ஆம்' என்றேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அப்படியானால், அஸ்-ஸுக்ருஃப் (அத்தியாயத்தை) எனக்கு ஓதிக் காட்டுங்கள்.'"

அவர் (அப்துல் வாஹித்) கூறினார்: "எனவே நான் ஓதினேன்:
'ஹா மீம். வல் கிதாபில் முபீன். இன்னா ஜஅல்னாஹு குர்ஆனன் அரபிய்யன் லஅல்லகும் தஃகிலூன். வஇன்னஹு ஃபீ உம்மில் கிதாபி லதைனா லஅலிய்யுன் ஹகீம்.'
(பொருள்: ஹா மீம். தெளிவான வேதத்தின் மீது சத்தியமாக. நிச்சயமாக, நீங்கள் விளங்கிக் கொள்வதற்காக, இதனை நாம் அரபி மொழியிலான குர்ஆனாக ஆக்கினோம். மேலும் நிச்சயமாக, அது நம்மிடத்தில் உள்ள **உம்முல் கிதாபில்** (மூல ஏட்டில், அதாவது லவ்ஹுல் மஹ்ஃபூழில்) இருக்கிறது; அது மிக்க உயர்வானதும், ஞானம் நிறைந்ததுமாகும்.)

பிறகு அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'உம்முல் கிதாப் என்றால் என்னவென்று உமக்குத் தெரியுமா?' நான், 'அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதரும் நன்கறிந்தவர்கள்' என்று பதிலளித்தேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அது அல்லாஹ் வானங்களையும், பூமியையும் படைப்பதற்கு முன்பே எழுதிய ஒரு புத்தகம் (ஏடு). அதில், ஃபிர்அவ்ன் நரகவாசிகளில் ஒருவன் என்றும், மேலும் அதில்: **'தப்பத் யதா அபீ லஹபிவ் வதப்'** (அபூ லஹபின் இரு கைகளும் நாசமடையட்டும், அவனும் நாசமடையட்டும்!) என்றும் உள்ளது.'

அதா அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழரான உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்களின் மகன் அல்-வலீதைச் சந்தித்து, 'உங்கள் தந்தை இறக்கும் தருவாயில் உங்களுக்குச் செய்த உபதேசம் என்ன?' என்று கேட்டேன்.'

அதற்கு அவர் கூறினார்: "அவர் என்னை அழைத்து, கூறினார்கள்: 'என் அருமை மகனே! அல்லாஹ்விடம் தக்வாவைக் கடைப்பிடி. மேலும், நீ அல்லாஹ்வை ஈமான் கொள்ளும் வரையிலும், அல்-கத்ரின் (விதியின்) நன்மை தீமை அனைத்தையும் நம்பும் வரையிலும் உன்னால் ஒருபோதும் தக்வாவை அடைய முடியாது என்பதை அறிந்து கொள். இதுவல்லாத ஒன்றின் மீது நீ இறந்தால், நீ நரக நெருப்பில் நுழைவாய்.

நிச்சயமாக, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் முதன்முதலில் படைத்தது எழுதுகோலைத்தான் (அல்-கலம்). பிறகு அவன், 'எழுது' என்று கூறினான்.

அது, 'நான் என்ன எழுத வேண்டும்?' என்று கேட்டது. அவன் கூறினான்: 'அல்-கத்ரையும் (விதியையும்), நடந்தவற்றையும், இனி என்றென்றும் நடக்கவிருப்பவற்றையும் எழுது.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக இது ஒரு 'கரீப்' (அரிதான) ஹதீஸாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2156

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُنْذِرِ الْبَاهِلِيُّ الصَّنْعَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ الْمُقْرِئُ، قَالَ: حَدَّثَنَا حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو هَانِئٍ الْخَوْلاَنِيُّ، أَنَّهُ سَمِعَ أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيَّ، يَقُولُ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ قَدَّرَ اللَّهُ الْمَقَادِيرَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ بِخَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ் வானங்களையும் பூமியையும் படைப்பதற்கு ஐம்பதாயிரம் ஆண்டுகளுக்கு முன்பே (அனைத்து) விதிகளையும் விதித்திருந்தான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2157

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ وَمُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ زِيَادِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبَّادِ بْنِ جَعْفَرٍ الْمَخْزُومِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ جَاءَ مُشْرِكُو قُرَيْشٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُخَاصِمُونَ فِي الْقَدَرِ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ ‏:‏ ‏(‏يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ * إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: குரைஷி இணைவைப்பாளர்கள் விதியின் (கத்ர்) விஷயத்தில் தர்க்கம் செய்ய அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். அப்போது இந்த வசனம் அருளப்பட்டது:

'அவர்கள் தங்கள் முகங்களால் நரக நெருப்பில் இழுத்துச் செல்லப்படும் நாளில் (அவர்களிடம் கூறப்படும்): “சகர் (நரகத்தின்) தீண்டலைச் சுவையுங்கள்.” நிச்சயமாக நாம் அனைத்துப் பொருட்களையும் ஒரு திட்டமான விதியின்படியே (கத்ர்) படைத்துள்ளோம்.' (அல்-குர்ஆன் 54:48-49)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

33. كتاب الفتن عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

33. அல்-ஃபிதன் பற்றிய அத்தியாயங்கள்

பாடம்: மூன்று (காரணங்களில்) ஒன்றைத் தவிர ஒரு முஸ்லிமின் இரத்தம் ஹலாலாகாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2158

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ بْنِ سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ، أَنَّ عُثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ، أَشْرَفَ يَوْمَ الدَّارِ فَقَالَ أَنْشُدُكُمُ اللَّهَ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ إِلاَّ بِإِحْدَى ثَلاَثٍ زِنًا بَعْدَ إِحْصَانٍ أَوِ ارْتِدَادٍ بَعْدَ إِسْلاَمٍ أَوْ قَتْلِ نَفْسٍ بِغَيْرِ حَقٍّ فَقُتِلَ بِهِ . فَوَاللَّهِ مَا زَنَيْتُ فِي جَاهِلِيَّةٍ وَلاَ فِي إِسْلاَمٍ وَلاَ ارْتَدَدْتُ مُنْذُ بَايَعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلاَ قَتَلْتُ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ فَبِمَ تَقْتُلُونَنِي قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَرَوَاهُ حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ فَرَفَعَهُ . وَرَوَى يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ هَذَا الْحَدِيثَ فَأَوْقَفُوهُ وَلَمْ يَرْفَعُوهُ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عُثْمَانَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَرْفُوعًا .

அபூ உமாமா பின் ஸஹ்ல் பின் ஹுனைஃப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; (தம் வீட்டை) முற்றுகையிட்டிருந்த நாளில், உத்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள் (மக்களைப் பார்த்தவாறு) நின்றுகொண்டு கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் மீது நான் உங்களுக்கு ஆணையிடுகிறேன்! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'ஒரு முஸ்லிமானவரின் இரத்தம் மூன்று காரணங்களைத் தவிர சிந்தப்படுவது அனுமதிக்கப்பட்டதல்ல: திருமணமான பின் விபச்சாரம் புரிவது, அல்லது இஸ்லாத்தை ஏற்ற பின் மதம் மாறுவது, அல்லது உரிமையின்றி ஓர் உயிரைக் கொல்வது; அதற்காக அவர் கொல்லப்படுவார்' என்று கூறினார்கள் என்பதை நீங்கள் அறிவீர்கள்தானே?

அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் அறியாமைக் காலத்திலோ அல்லது இஸ்லாமிய காலத்திலோ ஒருபோதும் விபச்சாரம் செய்ததில்லை. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் நான் உறுதிமொழி அளித்ததிலிருந்து மதம் மாறவில்லை. மேலும், அல்லாஹ் தடைசெய்த எந்த உயிரையும் நான் கொன்றதில்லை. அப்படியிருக்க, எதற்காக என்னைக் கொல்கிறீர்கள்?"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ دِمَاؤُكُمْ وَأَمْوَالُكُمْ عَلَيْكُمْ حَرَامٌ

பாடம்: "உங்கள் இரத்தங்களும், உங்கள் செல்வங்களும் உங்களுக்கு ஹராம் (புனிதமானவை) ஆகும்" என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

2159

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ شَبِيبِ بْنِ غَرْقَدَةَ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ عَمْرِو بْنِ الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ فِي حِجَّةِ الْوَدَاعِ لِلنَّاسِ ‏"‏ أَىُّ يَوْمٍ هَذَا ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا يَوْمُ الْحَجِّ الأَكْبَرِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنَّ دِمَاءَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ وَأَعْرَاضَكُمْ بَيْنَكُمْ حَرَامٌ كَحُرْمَةِ يَوْمِكُمْ هَذَا فِي بَلَدِكُمْ هَذَا أَلاَ لاَ يَجْنِي جَانٍ إِلاَّ عَلَى نَفْسِهِ أَلاَ لاَ يَجْنِي جَانٍ عَلَى وَلَدِهِ وَلاَ مَوْلُودٌ عَلَى وَالِدِهِ أَلاَ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ أَيِسَ مِنْ أَنْ يُعْبَدَ فِي بِلاَدِكُمْ هَذِهِ أَبَدًا وَلَكِنْ سَتَكُونُ لَهُ طَاعَةٌ فِيمَا تَحْتَقِرُونَ مِنْ أَعْمَالِكُمْ فَسَيَرْضَى بِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ وَحِذْيَمِ بْنِ عَمْرٍو السَّعْدِيِّ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَرَوَى زَائِدَةُ عَنْ شَبِيبِ بْنِ غَرْقَدَةَ نَحْوَهُ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ شَبِيبِ بْنِ غَرْقَدَةَ ‏.‏

அம்ர் பின் அல்-அஹ்வஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"ஹஜ்ஜத்துல் விதாவின் போது, நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்களிடம், 'இது எந்த நாள்?' என்று கேட்பதை செவியுற்றேன். அவர்கள், 'அல்-ஹஜ் அல்-அக்பர் தினம்' என்று பதிலளித்தார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக, உங்களுடைய இந்த ஊரில், உங்களுடைய இந்த நாள் புனிதமானதாக இருப்பதைப் போலவே, உங்களின் இரத்தமும் (உயிரும்), உங்கள் செல்வமும், உங்கள் கண்ணியமும் உங்களுக்குள் புனிதமானவையாகும்.

அறிந்து கொள்ளுங்கள்! குற்றம் புரியும் எவரும் தனக்கு எதிராகவேயன்றி

குற்றம் புரிவதில்லை (அதாவது, ஒவ்வொருவரும் அவரவர் செயல்களுக்கு மட்டுமே பொறுப்பு).

அறிந்து கொள்ளுங்கள்! தந்தை செய்யும் குற்றத்திற்காக அவரது பிள்ளை பொறுப்பாக்கப்பட மாட்டான்; மேலும், ஒரு பிள்ளை செய்யும் குற்றத்திற்காக அவனது தந்தை பொறுப்பாக்கப்பட மாட்டான்.

அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக ஷைத்தான் உங்களுடைய இந்த நாட்டில் என்றென்றும் தன்னை வணங்கப்படுவான் என்ற நம்பிக்கையை இழந்துவிட்டான். ஆயினும், நீங்கள் அற்பமானதாகக் கருதும் உங்களுடைய செயல்களில் அவனுக்குக் கீழ்ப்படிதல் இருக்கும்; அதைக் கொண்டு அவன் திருப்தியடைவான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يُرَوِّعَ مُسْلِمًا

ஒரு முஸ்லிம் மற்றொரு முஸ்லிமை அச்சுறுத்துவது ஆகுமானதல்ல என்பது பற்றி வந்தவை

2160

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ السَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لاَ يَأْخُذْ أَحَدُكُمْ عَصَا أَخِيهِ لاَعِبًا أَوْ جَادًّا فَمَنْ أَخَذَ عَصَا أَخِيهِ فَلْيَرُدَّهَا إِلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَسُلَيْمَانَ بْنِ صُرَدٍ وَجَعْدَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ ‏.‏ وَالسَّائِبُ بْنُ يَزِيدَ لَهُ صُحْبَةٌ قَدْ سَمِعَ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَحَادِيثَ وَهُوَ غُلاَمٌ وَقُبِضَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ ابْنُ سَبْعِ سِنِينَ وَوَالِدُهُ يَزِيدُ بْنُ السَّائِبِ لَهُ أَحَادِيثُ هُوَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالسَّائِبُ بْنُ يَزِيدَ هُوَ ابْنُ أُخْتِ نَمِرٍ

அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஸாயிப் பின் யஸீத் அவர்கள், தமது தந்தை வழியாக, தமது பாட்டனார் (ரழி) அவர்கள் பின்வருமாறு கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில் ஒருவர் தம் சகோதரரின் தடியை (அதாவது, அவருக்குச் சொந்தமான எந்தப்

பொருளையும்) விளையாட்டிற்காகவோ அல்லது தீவிரமாகவோ (அனுமதியின்றி) எடுக்க வேண்டாம். எவர் தம் சகோதரரின் தடியை (அல்லது பொருளை) எடுத்தாரோ, அவர் அதை அவரிடமே திருப்பிக் கொடுத்துவிடட்டும்.’’

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2161

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يُوسُفَ عَنِ السَّائِبِ بْنِ يَزِيدَ قَالَ حَجَّ يَزِيدُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَجَّةَ الْوَدَاعِ وَأَنَا ابْنُ سَبْعِ سِنِينَ ‏.‏ فَقَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الْقَطَّانِ كَانَ مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ ثَبْتًا صَاحِبَ حَدِيثٍ وَكَانَ السَّائِبُ بْنُ يَزِيدَ جَدَّهُ وَكَانَ مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ يَقُولُ حَدَّثَنِي السَّائِبُ بْنُ يَزِيدَ وَهُوَ جَدِّي مِنْ قِبَلِ أُمِّي ‏.‏

அஸ்-ஸாயிப் பின் யஸீத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யஸீத் (என் தந்தை) நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஹஜ்ஜத்துல் வதாவில் ஹஜ் செய்தார். (அப்போது) நான் ஏழு வயதுச் சிறுவனாக இருந்தேன்."

அலீ பின் அல்-மதீனீ அவர்கள், யஹ்யா பின் ஸயீத் அல்-கத்தான் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: "முஹம்மது பின் யூசுஃப் என்பவர் (ஹதீஸ் அறிவிப்பில்) உறுதியானவரும், ஹதீஸ் அறிஞரும் ஆவார். அஸ்-ஸாயிப் பின் யஸீத் அவருடைய பாட்டனார் ஆவார். மேலும் முஹம்மது பின் யூசுஃப், 'அஸ்-ஸாயிப் பின் யஸீத் எனக்கு அறிவித்தார்; அவர் என் தாயின் வழி பாட்டனார் ஆவார்' என்று கூறுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِشَارَةِ الْمُسْلِمِ إِلَى أَخِيهِ بِالسِّلاَحِ

ஒரு முஸ்லிம் தனது சகோதரனை நோக்கி ஆயுதத்தால் சைகை செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

2162

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الصَّبَّاحِ الْعَطَّارُ الْهَاشِمِيُّ، حَدَّثَنَا مَحْبُوبُ بْنُ الْحَسَنِ، حَدَّثَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ أَشَارَ عَلَى أَخِيهِ بِحَدِيدَةٍ لَعَنَتْهُ الْمَلاَئِكَةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرَةَ وَعَائِشَةَ وَجَابِرٍ ‏.‏

وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ يُسْتَغْرَبُ مِنْ حَدِيثِ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ . وَرَوَاهُ أَيُّوبُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَزَادَ فِيهِ " وَإِنْ كَانَ أَخَاهُ لأَبِيهِ وَأُمِّهِ " . قَالَ وَأَخْبَرَنَا بِذَلِكَ قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ أَيُّوبَ بِهَذَا .

எவர் தன் சகோதரனை நோக்கி ஒரு இரும்புத் துண்டால் சுட்டிக்காட்டுகிறாரோ, வானவர்கள் அவரை சபிக்கின்றனர் (அவன் தன் உடன் பிறந்த சகோதரனாக இருந்தாலும் சரியே).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنْ تَعَاطِي السَّيْفِ، مَسْلُولاً

உறையிலிருந்து உருவப்பட்ட நிலையில் வாளைக் கையளிப்பதற்கு வந்துள்ள தடை

2163

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يُتَعَاطَى السَّيْفُ مَسْلُولاً . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ . وَرَوَى ابْنُ لَهِيعَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ عَنْ بَنَّةَ الْجُهَنِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَحَدِيثُ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ عِنْدِي أَصَحُّ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உறையிடப்படாத வாளைக் கையளிப்பதைத் தடை செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَنْ صَلَّى الصُّبْحَ فَهُوَ فِي ذِمَّةِ اللَّهِ

பாடம்: யார் சுப்ஹ் தொழுகையைத் தொழுகிறாரோ அவர் அல்லாஹ்வின் பொறுப்பில் இருக்கிறார் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2164

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا مَعْدِيُّ بْنُ سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنَا ابْنُ عَجْلاَنَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ صَلَّى الصُّبْحَ فَهُوَ فِي ذِمَّةِ اللَّهِ فَلاَ يُتْبِعَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِنْ ذِمَّتِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ جُنْدَبٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

யார் ஸுப்ஹு தொழுகிறாரோ, அவர் அல்லாஹ்வின் பாதுகாப்பில் (மற்றும் பொறுப்பில்) இருக்கிறார். எனவே, (அவரைத் துன்புறுத்தி) அல்லாஹ்வின் பாதுகாப்பிற்கு உட்பட்ட விஷயத்தில் அல்லாஹ் உங்களைப் பின்தொடரும் (மற்றும் கேள்வி கேட்கும்) நிலை ஏற்பட வேண்டாம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي لُزُومِ الْجَمَاعَةِ

ஜமாஅத்துடன் இணைந்திருப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2165

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ أَبُو الْمُغِيرَةِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوقَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ خَطَبَنَا عُمَرُ بِالْجَابِيَةِ فَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي قُمْتُ فِيكُمْ كَمَقَامِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِينَا فَقَالَ أُوصِيكُمْ بِأَصْحَابِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ يَفْشُو الْكَذِبُ حَتَّى يَحْلِفَ الرَّجُلُ وَلاَ يُسْتَحْلَفُ وَيَشْهَدَ الشَّاهِدُ وَلاَ يُسْتَشْهَدُ أَلاَ لاَ يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلاَّ كَانَ ثَالِثَهُمَا الشَّيْطَانُ عَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ وَإِيَّاكُمْ وَالْفُرْقَةَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ مَعَ الْوَاحِدِ وَهُوَ مِنَ الاِثْنَيْنِ أَبْعَدُ مَنْ أَرَادَ بُحْبُوحَةَ الْجَنَّةِ فَلْيَلْزَمِ الْجَمَاعَةَ مَنْ سَرَّتْهُ حَسَنَتُهُ وَسَاءَتْهُ سَيِّئَتُهُ فَذَلِكَ الْمُؤْمِنُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رَوَاهُ ابْنُ الْمُبَارَكِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوقَةَ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
உமர் (ரழி) அவர்கள் 'அல்-ஜாபியா'வில் எங்களுக்கு மத்தியில் உரை

நிகழ்த்தினார்கள். அப்போது அவர் (உமர் ரழி) கூறினார்: "மக்களே! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கு மத்தியில் நின்றது போன்று, நிச்சயமாக நான் உங்களுக்கு மத்தியில் நின்றுள்ளேன்." (அப்போது நபி ஸல் அவர்கள் கூறியதை உமர் ரழி அவர்கள் மேற்கோள் காட்டி கூறினார்கள்:) "என் தோழர்கள் விஷயத்தில் உங்களுக்கு நான் உபதேசிக்கிறேன்; பிறகு அவர்களுக்குப் பின் வருபவர்கள், பிறகு அவர்களுக்குப் பின் வருபவர்கள். பிறகு பொய் பரவும்; எந்த அளவுக்கென்றால், ஒரு மனிதனிடம் சத்தியம் செய்யுமாறு கேட்கப்படாதபோதும் அவன் சத்தியம் செய்வான்; சாட்சியிடம் சாட்சியம் அளிக்குமாறு கேட்கப்படாதபோதும் அவன் சாட்சியம் அளிப்பான். அறிந்து கொள்ளுங்கள்! ஒரு ஆண் ஒரு பெண்ணுடன் தனித்திருக்க வேண்டாம்; (அவ்வாறு தனித்திருந்தால்) அவர்களில் மூன்றாவதாக ஷைத்தான் இருப்பான். நீங்கள் ஜமாஅத்தைப் பற்றிக் கொள்ளுங்கள்; பிரிவினையிலிருந்து எச்சரிக்கையாக இருங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக ஷைத்தான் தனித்திருப்பவனுடன் இருக்கிறான்; இருவரை விட்டும் அவன் வெகு தொலைவில் இருக்கிறான். யார் சொர்க்கத்தின் மையப்பகுதியை விரும்புகிறாரோ, அவர் ஜமாஅத்தைப் பற்றிக் கொள்ளட்டும். யாரை தனது நற்செயல் மகிழ்வித்து, தனது தீய செயல் வருத்துகிறதோ, அவரே இறைநம்பிக்கையாளர் (முஃமின்) ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2166

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ مَيْمُونٍ، عَنِ ابْنِ طَاوُسٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ يَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் கை (அதாவது, அவனது உதவி, பாதுகாப்பு மற்றும் அருள்) ஜமாஅத்துடன் (முஸ்லிம்களின் பெரும்பான்மை சமூகத்துடன் அல்லது சத்தியத்தின் மீதுள்ளவர்களுடன்) இருக்கிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2167

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ نَافِعٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنِي الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ الْمَدَنِيُّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَجْمَعُ

أُمَّتِي - أَوْ قَالَ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم - عَلَى ضَلاَلَةٍ وَيَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ وَمَنْ شَذَّ شَذَّ إِلَى النَّارِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَسُلَيْمَانُ الْمَدَنِيُّ هُوَ عِنْدِي سُلَيْمَانُ بْنُ سُفْيَانَ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ وَأَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَتَفْسِيرُ الْجَمَاعَةِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ هُمْ أَهْلُ الْفِقْهِ وَالْعِلْمِ وَالْحَدِيثِ . قَالَ وَسَمِعْتُ الْجَارُودَ بْنَ مُعَاذٍ يَقُولُ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ الْحَسَنِ يَقُولُ سَأَلْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ الْمُبَارَكِ مَنِ الْجَمَاعَةُ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ . قِيلَ لَهُ قَدْ مَاتَ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ . قَالَ فُلاَنٌ وَفُلاَنٌ . قِيلَ لَهُ قَدْ مَاتَ فُلاَنٌ وَفُلاَنٌ . فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ أَبُو حَمْزَةَ السُّكَّرِيُّ جَمَاعَةٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو حَمْزَةَ هُوَ مُحَمَّدُ بْنُ مَيْمُونٍ وَكَانَ شَيْخًا صَالِحًا وَإِنَّمَا قَالَ هَذَا فِي حَيَاتِهِ عِنْدَنَا .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'நிச்சயமாக அல்லாஹ் என் உம்மத்தை (சமுதாயத்தை) - அல்லது அவர்கள், "முஹம்மதுவின் உம்மத்" என்று கூறினார்கள் - வழிகேட்டின் மீது ஒன்று சேர்க்க மாட்டான். அல்லாஹ்வின் கை ஜமாஅத்தின் (பெரும்பான்மை சமூகத்தின்) மீது இருக்கிறது. மேலும் எவர் (ஜமாஅத்தை விட்டும்) தனித்துச் செல்கிறாரோ, அவர் நரகத்திற்கே தனித்துச் செல்கிறார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي نُزُولِ الْعَذَابِ إِذَا لَمْ يُغَيَّرِ الْمُنْكَرُ

தீமையை மாற்றாத போது தண்டனை இறங்குவது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2168

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ، أَنَّهُ قَالَ أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّكُمْ تَقْرَءُونَ هَذِهِ الآيَةَ : (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لاَ يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ) وَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوُا الظَّالِمَ فَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَى يَدَيْهِ أَوْشَكَ أَنْ يَعُمَّهُمُ اللَّهُ

بِعِقَابٍ مِنْهُ .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، نَحْوَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ، وَأُمِّ سَلَمَةَ وَالنُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَحُذَيْفَةَ. وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ. وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ، وَاحِدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ، نَحْوَ حَدِيثِ يَزِيدَ وَرَفَعَهُ بَعْضُهُمْ عَنْ إِسْمَاعِيلَ، وَأَوْقَفَهُ، بَعْضُهُمْ .

அபூபக்ர் அஸ்-ஸித்தீக் (ரழி) கூறினார்கள்:
"மக்களே! நீங்கள் இந்த (திருக்குர்ஆன்) வசனத்தை ஓதுகிறீர்கள்:
(யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ அலைக்கும் அன்ஃபுஸக்கும் லா யளுர்ருக்கும் மன் ளல்ல இதஹ்ததைதும்)
'நம்பிக்கையாளர்களே! உங்கள் மீது உங்கள் ஆன்மாக்களின் பொறுப்பு உள்ளது (அதாவது, உங்களுக்கு நீங்களே பொறுப்பு). நீங்கள் நேர்வழியைப் பின்பற்றினால், வழிதவறியவர்களால் உங்களுக்கு எந்தத் தீங்கும் ஏற்படாது.'
நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'மக்கள் அநீதி இழைப்பவனைக் கண்டும் அவனைத் தடுத்து நிறுத்தாமல் (அவன் கைகளைப் பிடித்து தடுக்காமல்) இருந்தால், விரைவில் அல்லாஹ் அவர்கள் அனைவரையும் தனது தண்டனையால் சூழ்ந்து கொள்வான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ

நன்மையை ஏவுவதும் தீமையைத் தடுப்பதும் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2169

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَأْمُرُنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَوُنَّ عَنِ الْمُنْكَرِ أَوْ لَيُوشِكَنَّ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عِقَابًا مِنْهُ ثُمَّ تَدْعُونَهُ فَلاَ يُسْتَجَابُ لَكُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ .

ஹுதைஃபா பின் அல்-யமான் (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
"என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! நீங்கள் நன்மையை ஏவி, தீமையைத் தடுத்தே ஆக வேண்டும் (இது கட்டாயக் கடமையாகும்). இல்லையெனில், அல்லாஹ் அவனிடமிருந்து ஒரு தண்டனையை உங்கள் மீது விரைவில் அனுப்புவான். பிறகு நீங்கள் அவனிடம் பிரார்த்தனை செய்வீர்கள், ஆனால் அவன் உங்களுக்குப் பதிலளிக்க மாட்டான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2170

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، وَهُوَ ابْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَنْصَارِيُّ الأَشْهَلِيُّ عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ "‏ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَقْتُلُوا إِمَامَكُمْ وَتَجْتَلِدُوا بِأَسْيَافِكُمْ وَيَرِثَ دُنْيَاكُمْ شِرَارُكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو ‏.‏

ஹுதைஃபா பின் அல்-யமான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"என் ஆன்மா எவன் கைவசம் உள்ளதோ அவன் மீது சத்தியமாக! நீங்கள் உங்கள் இமாமைக் (தலைவரை/ஆட்சியாளரை) கொல்லும் வரையிலும், நீங்கள் ஒருவரையொருவர் உங்கள் வாள்களால் வெட்டிக்கொள்ளும் வரையிலும், உங்களில் உள்ள மிகவும் தீயவர்கள் உங்கள் உலகை (அதிகாரத்தை/ஆட்சியை) மரபுரிமையாகப் பெறும் வரையிலும் யுக முடிவு நாள் நிலைநாட்டப்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2171

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوقَةَ، عَنْ نَافِعِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ ذَكَرَ الْجَيْشَ الَّذِي يُخْسَفُ بِهِمْ فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ لَعَلَّ فِيهِمُ الْمُكْرَهَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ إِنَّهُمْ يُبْعَثُونَ عَلَى نِيَّاتِهِمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ

مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ نَافِعِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنْ عَائِشَةَ أَيْضًا عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் பூமியால் விழுங்கப்படும் (அல்லது பூமிக்குள் புதைக்கப்படும்) ஒரு படையைப் பற்றிக் குறிப்பிட்டார்கள். எனவே உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவேளை அவர்களில் கட்டாயப்படுத்தப்பட்டவர்களும் இருக்கலாம்." அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் தங்களின் எண்ணங்களின் அடிப்படையிலேயே (மறுமையில்) எழுப்பப்படுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَغْيِيرِ الْمُنْكَرِ بِالْيَدِ أَوْ بِاللِّسَانِ أَوْ بِالْقَلْبِ

கையால், அல்லது நாவால், அல்லது இதயத்தால் தீமையை மாற்றுவது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2172

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ قَيْسِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ طَارِقِ بْنِ شِهَابٍ، قَالَ أَوَّلُ مَنْ قَدَّمَ الْخُطْبَةَ قَبْلَ الصَّلاَةِ مَرْوَانُ فَقَامَ رَجُلٌ فَقَالَ لِمَرْوَانَ خَالَفْتَ السُّنَّةَ . فَقَالَ يَا فُلاَنُ تُرِكَ مَا هُنَالِكَ . فَقَالَ أَبُو سَعِيدٍ أَمَّا هَذَا فَقَدْ قَضَى مَا عَلَيْهِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ رَأَى مُنْكَرًا فَلْيُنْكِرْهُ بِيَدِهِ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الإِيمَانِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

தாரிக் பின் ஷிஹாப் (ரழி) கூறினார்கள்: "ஸலாத்திற்கு முன்பு குத்பாவை முதன்முதலில் முற்படுத்தியவர் மர்வான் ஆவார். (இது ஈத் தொழுகையின் சுன்னாவிற்கு மாற்றமானது, ஏனெனில் ஈத் தொழுகையில் முதலில் தொழுகை, பின்னர் குத்பா என்பதே நபிவழி.) ஒரு மனிதர் எழுந்து நின்று மர்வானிடம், 'நீர் சுன்னாவிற்கு முரண்பட்டுவிட்டீர்' என்று கூறினார். அதற்கு அவர், 'ஓ இன்னாரே! (அதாவது, பெயர் குறிப்பிடாமல் அழைக்கும் முறை) முன்பு இருந்த நடைமுறை (நபிவழி) கைவிடப்பட்டுவிட்டது' என்று கூறினார். எனவே அபூ ஸயீத் (ரழி) கூறினார்கள்: 'இவரைப் பொருத்தவரை, இவர் தம்மீதுள்ள கடமையை (தீமையைத் தடுத்த தனது கடமையை) நிறைவேற்றிவிட்டார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'உங்களில் எவரேனும் ஒரு தீமையைக் கண்டால், அதை அவர் தமது கையால் தடுக்கட்டும். அதற்கு இயலாதவர் தமது நாவால் (தடுக்கட்டும்), அதற்கும் இயலாதவர் தமது

உள்ளத்தால் (அதை வெறுக்கட்டும்). அதுவே ஈமானின் மிக பலவீனமான நிலையாகும்." அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: 'இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ் ஆகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2173

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَثَلُ الْقَائِمِ عَلَى حُدُودِ اللَّهِ وَالْمُدْهِنِ فِيهَا كَمَثَلِ قَوْمٍ اسْتَهَمُوا عَلَى سَفِينَةٍ فِي الْبَحْرِ فَأَصَابَ بَعْضُهُمْ أَعْلاَهَا وَأَصَابَ بَعْضُهُمْ أَسْفَلَهَا فَكَانَ الَّذِينَ فِي أَسْفَلِهَا يَصْعَدُونَ فَيَسْتَقُونَ الْمَاءَ فَيَصُبُّونَ عَلَى الَّذِينَ فِي أَعْلاَهَا فَقَالَ الَّذِينَ فِي أَعْلاَهَا لاَ نَدَعُكُمْ تَصْعَدُونَ فَتُؤْذُونَنَا فَقَالَ الَّذِينَ فِي أَسْفَلِهَا فَإِنَّا نَنْقُبُهَا مِنْ أَسْفَلِهَا فَنَسْتَقِي فَإِنْ أَخَذُوا عَلَى أَيْدِيهِمْ فَمَنَعُوهُمْ نَجَوْا جَمِيعًا وَإِنْ تَرَكُوهُمْ غَرِقُوا جَمِيعًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அந்நுஃமான் இப்னு பஷீர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் வரம்புகளைப் பேணுபவனுக்கும், அவற்றில் மெத்தனமாக இருப்பவனுக்கும் உவமையாவது, கடலில் உள்ள ஒரு கப்பலுக்காகச் சீட்டுக் குலுக்கிப் போட்ட ஒரு கூட்டத்தினரின் உவமையைப் போன்றதாகும். அவர்களில் சிலருக்கு மேல் தளமும், சிலருக்குக் கீழ் தளமும் கிடைத்தது. கீழ் தளத்தில் இருந்தவர்கள் தண்ணீர் எடுப்பதற்காக மேலே ஏறி, (தண்ணீர் எடுத்துச் செல்லும்போது மேல் தளத்தில் இருந்தவர்களுக்குச் சிரமத்தை ஏற்படுத்தும் விதமாக) தண்ணீர் சிந்தினார்கள்.

அதனால் மேல் தளத்தில் இருந்தவர்கள், 'நாங்கள் உங்களை மேலேற விடமாட்டோம்; நீங்கள் எங்களுக்குத் தொல்லை தருகிறீர்கள்' என்று கூறினார்கள். அப்போது கீழ் தளத்தில் இருந்தவர்கள், 'நாங்கள் எங்கள் கீழ்ப்பகுதியிலேயே ஒரு துளையிட்டுத் தண்ணீர் எடுத்துக்கொள்வோம்' என்று கூறினார்கள்.

அவர்கள் (மேல் தளத்தினர்) இவர்களின் கைகளைப் பிடித்துத் தடுத்துவிட்டால், அவர்கள் அனைவரும் தப்பிப் பிழைப்பார்கள்; அவர்களை (அவர்கள் இஷ்டப்படி) விட்டுவிட்டால், அவர்கள் அனைவரும் மூழ்கிப்போவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَفْضَلُ الْجِهَادِ كَلِمَةُ عَدْلٍ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ

மிகச் சிறந்த ஜிஹாத் என்பது அநியாயக்கார ஆட்சியாளர் முன்னிலையில் நீதியான கூற்றைக் கூறுவதாகும் என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2174

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مُصْعَبٍ أَبُو يَزِيدَ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُحَادَةَ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ "‏ إِنَّ مِنْ أَعْظَمِ الْجِهَادِ كَلِمَةَ عَدْلٍ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக, ஜிஹாதிலேயே மிகப் பெரியது (அதாவது, இறைவழியில் மேற்கொள்ளப்படும் போராட்டங்களிலேயே மிகச் சிறந்தது), ஒரு கொடுங்கோல் ஆட்சியாளனிடம் நியாயமான வார்த்தையைக் கூறுவதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي سُؤَالِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثًا فِي أُمَّتِهِ

நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது சமுதாயத்திற்காக கேட்டுக்கொண்ட மூன்று விஷயங்கள் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2175

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ، سَمِعْتُ النُّعْمَانَ بْنَ رَاشِدٍ، يُحَدِّثُ عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ خَبَّابِ بْنِ الأَرَتِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَلاَةً فَأَطَالَهَا قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّيْتَ صَلاَةً لَمْ تَكُنْ تُصَلِّيهَا قَالَ ‏"‏ أَجَلْ إِنَّهَا صَلاَةُ رَغْبَةٍ وَرَهْبَةٍ إِنِّي سَأَلْتُ اللَّهَ فِيهَا ثَلاَثًا فَأَعْطَانِي اثْنَتَيْنِ وَمَنَعَنِي وَاحِدَةً سَأَلْتُهُ أَنْ لاَ يُهْلِكَ أُمَّتِي بِسَنَةٍ فَأَعْطَانِيهَا وَسَأَلْتُهُ أَنْ لاَ يُسَلِّطَ عَلَيْهِمْ عَدُوًّا مِنْ

غَيْرِهِمْ فَأَعْطَانِيهَا وَسَأَلْتُهُ أَنْ لاَ يُذِيقَ بَعْضَهُمْ بَأْسَ بَعْضٍ فَمَنَعَنِيهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு கப்பாப் இப்னு அல்-அரத் (ரஹ்) அவர்கள், தம் தந்தை (கப்பாப் இப்னு அல்-அரத் (ரழி) அவர்கள்) வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (ஒரு முறை) நீண்ட நேரம் தொழுதார்கள். மக்கள், ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! நீங்கள் வழக்கமாகத் தொழுவதைப் போன்று அல்லாமல் (இன்று) தொழுதிருக்கிறீர்களே,’ என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), ‘ஆம், அது (அல்லாஹ்விடம் நன்மையை நாடி) ஆசையும் (அவனது தண்டனைக்கு) அச்சமும் நிறைந்த ஒரு தொழுகையாகும் (அதாவது, மிகுந்த ஈடுபாட்டுடனும், பிரார்த்தனையுடனும் தொழுதேன்). அதில் நான் அல்லாஹ்விடம் மூன்று விஷயங்களைக் கேட்டேன். அவன் எனக்கு இரண்டை வழங்கினான்; ஒன்றை தடுத்துவிட்டான். என்னுடைய சமுதாயத்தார் பஞ்சத்தால் (அல்லது வறட்சியால் ஏற்படும் அழிவால்) அழிக்கப்படக்கூடாது என்று அவனிடம் கேட்டேன்; அதை அவன் எனக்கு வழங்கினான். அவர்களைச் சாராத எதிரிகள் அவர்கள் மீது ஆதிக்கம் செலுத்தக் கூடாது என்றும் அவனிடம் கேட்டேன்; அதையும் அவன் எனக்கு வழங்கினான். மேலும், அவர்களில் சிலர் மற்றவர்களின் வன்முறையை (அல்லது உள்நாட்டுப் போரை) ருசிக்கச் செய்யக்கூடாது என்று நான் அவனிடம் கேட்டேன்; அதை அவன் தடுத்துவிட்டான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2176

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ الرَّحَبِيِّ، عَنْ ثَوْبَانَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ زَوَى لِيَ الأَرْضَ فَرَأَيْتُ مَشَارِقَهَا وَمَغَارِبَهَا وَإِنَّ أُمَّتِي سَيَبْلُغُ مُلْكُهَا مَا زُوِيَ لِي مِنْهَا وَأُعْطِيتُ الْكَنْزَيْنِ الأَحْمَرَ وَالأَصْفَرَ وَإِنِّي سَأَلْتُ رَبِّي لأُمَّتِي أَنْ لاَ يُهْلِكَهَا بِسَنَةٍ عَامَّةٍ وَأَنْ لاَ يُسَلِّطَ عَلَيْهِمْ عَدُوًّا مِنْ سِوَى أَنْفُسِهِمْ فَيَسْتَبِيحَ بَيْضَتَهُمْ وَإِنَّ رَبِّي قَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنِّي إِذَا قَضَيْتُ قَضَاءً فَإِنَّهُ لاَ يُرَدُّ وَإِنِّي أَعْطَيْتُكَ لأُمَّتِكَ أَنْ لاَ أُهْلِكَهُمْ بِسَنَةٍ عَامَّةٍ وَأَنْ لاَ أُسَلِّطَ عَلَيْهِمْ عَدُوًّا مِنْ سِوَى أَنْفُسِهِمْ فَيَسْتَبِيحَ بَيْضَتَهُمْ وَلَوِ اجْتَمَعَ عَلَيْهِمْ مَنْ بِأَقْطَارِهَا أَوْ قَالَ مَنْ بَيْنَ أَقْطَارِهَا حَتَّى يَكُونَ بَعْضُهُمْ يُهْلِكُ بَعْضًا وَيَسْبِي بَعْضُهُمْ بَعْضًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

தவ்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக அல்லாஹ் எனக்காக பூமியைச் சுருட்டிக் காட்டினான். அதனால் நான் அதன் கிழக்கு மற்றும் மேற்குப் பகுதிகளைக் கண்டேன். எனக்குச் சுருட்டிக் காட்டப்பட்ட (அந்த) பூமி முழுவதும் நிச்சயமாக எனது சமுதாயத்தின் ஆட்சி சென்றடையும். மேலும் எனக்குச் சிவப்பு மற்றும் மஞ்சள் ஆகிய இரு பொக்கிஷங்களும் வழங்கப்பட்டன. (அதாவது, ரோமானிய மற்றும் பாரசீகப் பேரரசுகளின் செல்வங்கள்.)

எனது சமுதாயத்தை ஒரு பொதுவான வறட்சியால் (அல்லது பஞ்சத்தால்) அழிக்கக்கூடாது என்றும், அவர்களுக்கு வெளியிலிருந்து வரும் எதிரிகள், அவர்களின் அதிகார மையத்தை (அதாவது, அவர்களின் ஒற்றுமையையும், பாதுகாப்பையும்) வேரறுக்கும் அளவுக்கு அவர்கள் மீது ஆதிக்கம் செலுத்த விடக்கூடாது என்றும் நான் எனது இறைவனிடம் கேட்டேன்.

(அதற்கு) என் இறைவன் கூறினான்: 'ஓ முஹம்மதே! நான் ஒரு தீர்ப்பை வழங்கிவிட்டால், அது மாற்றப்படாது. உமது சமுதாயத்தை ஒரு பொதுவான வறட்சியால் (அல்லது பஞ்சத்தால்) நான் அழிக்கமாட்டேன் என்றும், அவர்களுக்கு வெளியிலிருந்து வரும் எதிரிகள், அவர்களின் அதிகார மையத்தை (அதாவது, அவர்களின் ஒற்றுமையையும், பாதுகாப்பையும்) வேரறுக்கும் அளவுக்கு அவர்கள் மீது ஆதிக்கம் செலுத்த விடமாட்டேன் என்றும் உமக்கு வாக்களித்துள்ளேன்; பூமியின் (பல்வேறு) பகுதிகளிலிருந்து மக்கள் அவர்களுக்கு எதிராக ஒன்று திரண்டாலும் சரியே' - அல்லது 'பகுதிகளுக்கு இடையிலிருந்து (திரண்டாலும் சரியே)' என்று கூறினார்கள். 'ஆனால், அவர்களில் சிலர் மற்ற சிலரை அழிப்பார்கள்; மேலும் அவர்களில் சிலர் மற்ற சிலரைச் சிறைபிடிப்பார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَيْفَ يَكُونُ الرَّجُلُ فِي الْفِتْنَةِ

ஃபித்னாவின் போது ஒரு மனிதர் எவ்வாறு இருக்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்தவை

2177

حَدَّثَنَا عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى الْقَزَّازُ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جُحَادَةَ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنْ أُمِّ مَالِكٍ الْبَهْزِيَّةِ، قَالَتْ ذَكَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِتْنَةً فَقَرَّبَهَا قَالَتْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ خَيْرُ النَّاسِ فِيهَا قَالَ رَجُلٌ فِي مَاشِيَتِهِ يُؤَدِّي حَقَّهَا وَيَعْبُدُ رَبَّهُ وَرَجُلٌ آخِذٌ بِرَأْسِ فَرَسِهِ يُخِيفُ الْعَدُوَّ وَيُخِيفُونَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ

عَنْ أُمِّ مُبَشِّرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ وَابْنِ عَبَّاسٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رَوَاهُ اللَّيْثُ بْنُ أَبِي سُلَيْمٍ عَنْ طَاوُسٍ عَنْ أُمِّ مَالِكٍ الْبَهْزِيَّةِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

உம்மு மாலிக் அல்-பஹ்ஸிய்யா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு ஃபித்னாவைப் (சமூகக் குழப்பம் அல்லது சோதனை) பற்றிக் குறிப்பிட்டார்கள், அதை (அது நிகழவிருப்பதை) நெருக்கமாக்கிக் காட்டினார்கள்.

அவர் (உம்மு மாலிக்) கூறினார்கள்: "நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அதில் (அந்தக் குழப்பமான காலகட்டத்தில்) மக்களில் சிறந்தவர் யார்?'"

அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "தனது கால்நடைகளுடன் (கிராமப்புறத்தில்) இருந்து, அவற்றுக்குரிய கடமையை (ஸகாத், பராமரிப்பு போன்றவற்றை) நிறைவேற்றி, தனது இறைவனை வணங்கும் ஒரு மனிதர். மேலும், தனது குதிரையின் தலையைப் பிடித்துக் கொண்டிருக்கும் (போர்க்களத்தில் ஜிஹாதில் ஈடுபட்டுள்ள) ஒரு மனிதர்; அவர் எதிரியை அச்சுறுத்துகிறார், அவர்களும் (எதிரிகளும்) அவரை அச்சுறுத்துகிறார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2178

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنْ زِيَادِ بْنِ سِيمِينَ، كُوشْ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ تَكُونُ فِتْنَةٌ تَسْتَنْظِفُ الْعَرَبَ قَتْلاَهَا فِي النَّارِ اللِّسَانُ فِيهَا أَشَدُّ مِنَ السَّيْفِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ لاَ يُعْرَفُ لِزِيَادِ بْنِ سِيمِينَ كُوشْ غَيْرُ هَذَا الْحَدِيثِ رَوَاهُ حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ عَنْ لَيْثٍ فَرَفَعَهُ وَرَوَاهُ حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ لَيْثٍ فَوَقَفَهُ ‏.‏

'அப்துல்லாஹ் பின் 'அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அரபியர்களை அழித்தொழிக்கும் ஒரு ஃபித்னா (சோதனை/குழப்பம்) ஏற்படும். அதில் கொல்லப்படுபவர்கள் நரக நெருப்பில் இருப்பார்கள். அதில் நாவானது வாளை விடக் கடுமையானதாக இருக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي رَفْعِ الأَمَانَةِ

நம்பிக்கையின் மறைவு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2179

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ وَهْبٍ، عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ، حَدَّثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَدِيثَيْنِ قَدْ رَأَيْتُ أَحَدَهُمَا وَأَنَا أَنْتَظِرُ الآخَرَ حَدَّثَنَا " أَنَّ الأَمَانَةَ نَزَلَتْ فِي جَذْرِ قُلُوبِ الرِّجَالِ ثُمَّ نَزَلَ الْقُرْآنُ فَعَلِمُوا مِنَ الْقُرْآنِ وَعَلِمُوا مِنَ السُّنَّةِ " . ثُمَّ حَدَّثَنَا عَنْ رَفْعِ الأَمَانَةِ فَقَالَ " يَنَامُ الرَّجُلُ النَّوْمَةَ فَتُقْبَضُ الأَمَانَةُ مِنْ قَلْبِهِ فَيَظَلُّ أَثَرُهَا مِثْلَ الْوَكْتِ ثُمَّ يَنَامُ نَوْمَةً فَتُقْبَضُ الأَمَانَةُ مِنْ قَلْبِهِ فَيَظَلُّ أَثَرُهَا مِثْلَ الْمَجْلِ كَجَمْرٍ دَحْرَجْتَهُ عَلَى رِجْلِكَ فَنَفِطَتْ فَتَرَاهُ مُنْتَبِرًا وَلَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ " . ثُمَّ أَخَذَ حَصَاةً فَدَحْرَجَهَا عَلَى رِجْلِهِ قَالَ " فَيُصْبِحُ النَّاسُ يَتَبَايَعُونَ لاَ يَكَادُ أَحَدُهُمْ يُؤَدِّي الأَمَانَةَ حَتَّى يُقَالَ إِنَّ فِي بَنِي فُلاَنٍ رَجُلاً أَمِينًا وَحَتَّى يُقَالَ لِلرَّجُلِ مَا أَجْلَدَهُ وَأَظْرَفَهُ وَأَعْقَلَهُ وَمَا فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ مِنْ إِيمَانٍ " . قَالَ وَلَقَدْ أَتَى عَلَىَّ زَمَانٌ وَمَا أُبَالِي أَيُّكُمْ بَايَعْتُ فِيهِ لَئِنْ كَانَ مُسْلِمًا لَيَرُدَّنَّهُ عَلَىَّ دِينُهُ وَلَئِنْ كَانَ يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا لَيَرُدَّنَّهُ عَلَىَّ سَاعِيهِ فَأَمَّا الْيَوْمَ فَمَا كُنْتُ لأُبَايِعَ مِنْكُمْ إِلاَّ فُلاَنًا وَفُلاَنًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஹுதைஃபா பின் அல்-யமான் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கு இரண்டு செய்திகளை அறிவித்தார்கள். அவற்றில் ஒன்றை நான் (நிகழ்வதை)க் கண்டுவிட்டேன்; மற்றொன்றுக்காக நான் காத்திருக்கிறேன்.

(முதலாவது செய்தி:) "நிச்சயமாக அமானிதம் (நம்பகத்தன்மை) மக்களின் இதயங்களின் ஆணிவேரில் இறங்கியது. பிறகு குர்ஆன் அருளப்பட்டது. பின்னர் அவர்கள் குர்ஆனிலிருந்தும் (அதன் சட்டங்களையும் விளக்கங்களையும்) அறிந்து கொண்டார்கள்; சுன்னாவிலிருந்தும் (அதன் வழிகாட்டல்களையும் நடைமுறைகளையும்) அறிந்து கொண்டார்கள்."

பிறகு, அந்த அமானிதம் நீக்கப்படுவது பற்றி எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்.

அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதன் உறங்குவான். அப்போது அவனுடைய இதயத்திலிருந்து அமானிதம் (சிறிது சிறிதாக) கைப்பற்றப்படும். அதனுடைய தடம் ஒரு மங்கலான வடுவைப் போன்று எஞ்சியிருக்கும். பிறகு அவன் மீண்டும் உறங்குவான். அப்போது (மீதமுள்ள) அமானிதம் அவனது இதயத்திலிருந்து கைப்பற்றப்படும். இம்முறை அதன் தடம் ஒரு கொப்புளத்தைப் போன்று எஞ்சியிருக்கும். அது, உமது காலின் மீது நீர் உருட்டிய நெருப்புக்கங்கைப் போன்றதாகும். (அதனால்) அது கொப்புளித்து, அது வீங்கியிருப்பதை நீர் காண்பீர்; ஆனால் அதனுள்ளே (திடமான) எதுவும் இருக்காது."

பிறகு அவர்கள் ஒரு கூழாங்கல்லை எடுத்து, அதைத் தம் காலின் மீது உருட்டினார்கள்.

அவர்கள் (தொடர்ந்து) கூறினார்கள்: "பின்னர் மக்கள் (ஒருவருக்கொருவர்) வியாபாரம் செய்வார்கள். அவர்களில் எவரும் அமானிதத்தை நிறைவேற்றுபவராக இருக்க மாட்டார்கள் என்ற நிலை ஏற்படும். எந்தளவுக்கு என்றால், 'இன்ன குலத்தாரில் நம்பிக்கையான ஒரு மனிதர் இருக்கிறார்' என்று சொல்லப்படும். மேலும் ஒரு மனிதரைப் பற்றி, 'அவர் எவ்வளவு உறுதியானவர்! அவர் எவ்வளவு சாமர்த்தியசாலி! அவர் எவ்வளவு அறிவுடையவர்!' என்று (புகழ்ந்து) கூறப்படும். ஆனால் அவனது இதயத்தில் ஒரு கடுகளவு ஈமான் (இறைநம்பிக்கை) கூட இருக்காது."

(ஹுதைஃபா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்): "நான் உங்களில் யாருடனும் வியாபாரம் செய்வதைப் பற்றிப் பொருட்படுத்தாத ஒரு காலம் எனக்கு இருந்தது. ஏனெனில், (நான் வர்த்தகம் செய்பவர்) ஒரு முஸ்லிமாக இருந்தால், அவருடைய மார்க்கம் (அவரை அமானிதத்தை நிறைவேற்றத் தூண்டி, உரிமையை) என்னிடம் மீட்டுத் தரும். அவர் ஒரு யூதராகவோ அல்லது கிறிஸ்தவராகவோ இருந்தால், அவருடைய நிர்வாகி (அல்லது ஆட்சியாளர்) என்னிடம் அதை மீட்டுத் தருவார். ஆனால் இன்றோ, இன்னார் மற்றும் இன்னாரைத் தவிர, உங்களில் வேறு யாருடனும் நான் வியாபாரம் செய்வதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لَتَرْكَبُنَّ سَنَنَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ

உங்களுக்கு முன்னிருந்தவர்களின் வழிமுறைகளை நீங்கள் நிச்சயமாகப் பின்பற்றுவீர்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2180

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سِنَانِ بْنِ أَبِي سِنَانٍ، عَنْ أَبِي وَاقِدٍ اللَّيْثِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَمَّا خَرَجَ إِلَى خَيْبَرَ مَرَّ بِشَجَرَةٍ

لِلْمُشْرِكِينَ يُقَالُ لَهَا ذَاتُ أَنْوَاطٍ يُعَلِّقُونَ عَلَيْهَا أَسْلِحَتَهُمْ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ اجْعَلْ لَنَا ذَاتَ أَنْوَاطٍ كَمَا لَهُمْ ذَاتُ أَنْوَاطٍ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم سُبْحَانَ اللَّهِ هَذَا كَمَا قَالَ قَوْمُ مُوسَى : ‏(اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ)‏ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَرْكَبُنَّ سُنَّةَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو وَاقِدٍ اللَّيْثِيُّ اسْمُهُ الْحَارِثُ بْنُ عَوْفٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அபூ வாக்கித் அல்லைசி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கைபர் நோக்கிப் புறப்பட்டபோது, இணைவைப்பாளர்கள் 'தாத்து அன்வாத்' (தொங்கவிடப்படும் கிளைகள் கொண்ட மரம்) என்று அழைத்த ஒரு மரத்தைக் கடந்து சென்றார்கள். அந்த மரத்தில் அவர்கள் தங்கள் ஆயுதங்களைத் தொங்கவிடுவார்கள். அவர்கள் (தோழர்கள்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர்களுக்கு 'தாத்து அன்வாத்' இருப்பது போல் எங்களுக்கும் ஒரு 'தாத்து அன்வாத்'-ஐ ஏற்படுத்துங்கள்."
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சுப்ஹானல்லாஹ்! இது மூஸா (அலை) அவர்களின் கூட்டத்தார்:
'இஜ்அல் லனா இலாஹன் கமா லஹும் ஆலிஹஹ்'
('அவர்களுக்கு இருக்கும் தெய்வங்களைப் போல் எங்களுக்கும் ஒரு தெய்வத்தை ஏற்படுத்துங்கள்')
என்று கூறியதைப் போன்றதாகும். என் உயிர் எவன் கைவசம் உள்ளதோ, அவன் மீது சத்தியமாக! உங்களுக்கு முன் சென்றவர்களின் வழிமுறையை நீங்கள் அப்படியே பின்பற்றுவீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَلاَمِ السِّبَاعِ

பாடம்: வனவிலங்குகள் பேசுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2181

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ الْفَضْلِ، حَدَّثَنَا أَبُو نَضْرَةَ الْعَبْدِيُّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تُكَلِّمَ السِّبَاعُ الإِنْسَ وَحَتَّى تُكَلِّمَ الرَّجُلَ عَذَبَةُ سَوْطِهِ وَشِرَاكُ نَعْلِهِ وَتُخْبِرَهُ فَخِذُهُ بِمَا أَحْدَثَ أَهْلُهُ مِنْ بَعْدِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ

لَا نَعْرِفُهُ إِلَّا مِنْ حَدِيثِ الْقَاسِمِ بْنِ الْفَضْلِ . وَالْقَاسِمُ بْنُ الْفَضْلِ ثِقَةٌ مَأْمُونٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَثَّقَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! கொடிய விலங்குகள் மக்களிடம் பேசும் வரையிலும், ஒரு மனிதனின் சாட்டையின் நுனியும், அவனது செருப்பின் வாரும் அவனிடம் பேசும் வரையிலும், அவனுக்குப் பின்னால் (அவன் இல்லாத நேரத்தில்) அவனது குடும்பத்தினர் என்ன செய்தார்கள் என்பதை அவனது தொடையே அவனுக்குத் தெரிவிக்கும் வரையிலும் யுக முடிவு நாள் ஏற்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي انْشِقَاقِ الْقَمَرِ

சந்திரன் பிளந்தது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2182

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ انْفَلَقَ الْقَمَرُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اشْهَدُوا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَنَسٍ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் சந்திரன் பிளந்தது. எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நீங்கள் சாட்சியாக இருங்கள் (இந்த அற்புத நிகழ்வை உறுதிப்படுத்திக் கொள்ளுங்கள்)' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْخَسْفِ

பூமி விழுங்குவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2183

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ فُرَاتٍ الْقَزَّازِ، عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ أَسِيدٍ، قَالَ أَشْرَفَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ غُرْفَةٍ وَنَحْنُ نَتَذَاكَرُ السَّاعَةَ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَرَوْا عَشْرَ آيَاتٍ طُلُوعُ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا وَيَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَالدَّابَّةُ وَثَلاَثَةُ خُسُوفٍ خَسْفٌ بِالْمَشْرِقِ وَخَسْفٌ بِالْمَغْرِبِ وَخَسْفٌ بِجَزِيرَةِ الْعَرَبِ وَنَارٌ تَخْرُجُ مِنْ قَعْرِ عَدَنٍ تَسُوقُ النَّاسَ أَوْ تَحْشُرُ النَّاسَ فَتَبِيتُ مَعَهُمْ حَيْثُ بَاتُوا وَتَقِيلُ مَعَهُمْ حَيْثُ قَالُوا " .

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ فُرَاتٍ، نَحْوَهُ وَزَادَ فِيهِ " الدُّخَانَ " .

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ فُرَاتٍ الْقَزَّازِ، نَحْوَ حَدِيثِ وَكِيعٍ عَنْ سُفْيَانَ ‏.‏

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، عَنْ شُعْبَةَ، وَالْمَسْعُودِيِّ، سَمِعَا مِنْ، فُرَاتٍ الْقَزَّازِ نَحْوَ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ فُرَاتٍ وَزَادَ فِيهِ " الدَّجَّالَ أَوِ الدُّخَانَ " .

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا أَبُو النُّعْمَانِ الْحَكَمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْعِجْلِيُّ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ فُرَاتٍ، نَحْوَ حَدِيثِ أَبِي دَاوُدَ عَنْ شُعْبَةَ، وَزَادَ، فِيهِ قَالَ " وَالْعَاشِرَةُ إِمَّا رِيحٌ تَطْرَحُهُمْ فِي الْبَحْرِ وَإِمَّا نُزُولُ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَصَفِيَّةَ بِنْتِ حُيَىٍّ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஹுதைஃபா பின் அஸீத் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நாங்கள் மறுமை நாளைப் பற்றிப் பேசிக் கொண்டிருந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஓர் அறையிலிருந்து (மேல்மாடியிலிருந்து) எங்களைப் பார்த்தார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'பத்து அடையாளங்களை நீங்கள் காணும் வரை மறுமை நாள் ஏற்படாது. (அவை:)
1. சூரியன் மேற்கிலிருந்து உதிப்பது,
2. யஃஜூஜ் மற்றும் மஃஜூஜ் (இனத்தினர் வெளிப்படுவது),
3. (பூமியின்) பிராணி (வெளிப்படுவது),
4. மூன்று பூமி உள்வாங்குதல்கள்: கிழக்கில் ஒன்று, மேற்கில் ஒன்று மற்றும் அரேபிய தீபகற்பத்தில் ஒன்று.
5. ஏடன் (நகரின்) ஆழத்திலிருந்து ஒரு நெருப்பு வெளியாகும்; அது மக்களை விரட்டிச் செல்லும் அல்லது மக்களை ஒன்றுதிரட்டும். அவர்கள் எங்கே இரவு தங்குகிறார்களோ அங்கே அதுவும் அவர்களுடன் தங்கும்; அவர்கள் எங்கே மதிய ஓய்வெடுக்கிறார்களோ அங்கே அதுவும்

அவர்களுடன் மதிய ஓய்வெடுக்கும்.'

(மற்றொரு அறிவிப்பில்) 'புகை' (எனும் அடையாளம்) சேர்க்கப்பட்டுள்ளது. (இன்னொரு அறிவிப்பில்) 'தஜ்ஜால்' அல்லது 'புகை' (எனும் அடையாளம்) சேர்க்கப்பட்டுள்ளது.
(மேலும் ஒரு அறிவிப்பில்) 'பத்தாவது அடையாளம், மக்களைக் கடலில் வீழ்த்தும் ஒரு காற்று அல்லது மர்யமின் மகன் ஈஸா (அலை) இறங்குதல்' (என்று கூறப்பட்டுள்ளது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2184

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْمَرْهَبِيِّ، عَنْ مُسْلِمِ بْنِ صَفْوَانَ، عَنْ صَفِيَّةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ يَنْتَهِي النَّاسُ عَنْ غَزْوِ هَذَا الْبَيْتِ حَتَّى يَغْزُوَ جَيْشٌ حَتَّى إِذَا كَانُوا بِالْبَيْدَاءِ أَوْ بِبَيْدَاءَ مِنَ الأَرْضِ خُسِفَ بِأَوَّلِهِمْ وَآخِرِهِمْ وَلَمْ يَنْجُ أَوْسَطُهُمْ " . قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَنْ كَرِهَ مِنْهُمْ قَالَ " يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ عَلَى مَا فِي أَنْفُسِهِمْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸஃபிய்யா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

‘மக்கள் இந்த வீட்டை (கஅபாவை) தாக்குவதிலிருந்து விலக மாட்டார்கள், ஒரு படை அதைத் தாக்க வரும் வரை (அதாவது, ஒரு குறிப்பிட்ட படை கஅபாவைத் தாக்க வரும் வரை). அந்தப் படை அல்-பைதாவில் அல்லது பூமியிலுள்ள ஒரு பைதாவில் இருக்கும் போது, அவர்களில் முதலானவர் முதல் கடைசியானவர் வரை பூமி விழுங்கிவிடும், அவர்களில் நடுவில் இருப்பவர்களும் தப்ப மாட்டார்கள்.’ நான் கேட்டேன்: ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர்களில் இதை விரும்பாதவர்களின் நிலை என்ன?’ அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: ‘அல்லாஹ் அவர்களின் உள்ளங்களில் (எண்ணங்களில்) இருந்ததன் அடிப்படையில் அவர்களை எழுப்புவான்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2185

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا صَيْفِيُّ بْنُ رِبْعِيٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَكُونُ فِي آخِرِ

هَذِهِ الأُمَّةِ خَسْفٌ وَمَسْخٌ وَقَذْفٌ " . قَالَتْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنَهْلِكُ وَفِينَا الصَّالِحُونَ قَالَ " نَعَمْ إِذَا ظَهَرَ الْخَبَثُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ عَائِشَةَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ تَكَلَّمَ فِيهِ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த சமுதாயத்தின் இறுதியில் பூமி அமிழ்வு (நிலச்சரிவு), உருமாற்றம் (மனிதர்கள் விலங்குகளாக மாறுதல்) மற்றும் கல்மாரி (வானத்திலிருந்து கற்கள் பொழிதல்) ஆகியவை ஏற்படும்." நான் கேட்டேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களிடையே நல்லவர்கள் இருக்கும் நிலையிலும் நாங்கள் அழிக்கப்படுவோமா?" அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆம், தீமை (பாவங்கள்) மேலோங்கும்போது (பரவலாகும்போது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي طُلُوعِ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا

பாடம்: சூரியன் மேற்கிலிருந்து உதிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2186

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ دَخَلْتُ الْمَسْجِدَ حِينَ غَابَتِ الشَّمْسُ وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم جَالِسٌ فَقَالَ " يَا أَبَا ذَرٍّ أَتَدْرِي أَيْنَ تَذْهَبُ هَذِهِ " . قَالَ قُلْتُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ " فَإِنَّهَا تَذْهَبُ تَسْتَأْذِنُ فِي السُّجُودِ فَيُؤْذَنُ لَهَا وَكَأَنَّهَا قَدْ قِيلَ لَهَا اطْلُعِي مِنْ حَيْثُ جِئْتِ فَتَطْلُعُ مِنْ مَغْرِبِهَا " . قَالَ ثُمَّ قَرَأَ " وَذَلِكَ مُسْتَقَرٌّ لَهَا " . قَالَ وَذَلِكَ قِرَاءَةُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ صَفْوَانَ بْنِ عَسَّالٍ وَحُذَيْفَةَ بْنِ أَسِيدٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي مُوسَى . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

நான் சூரியன் மறையும் நேரத்தில் மஸ்ஜிதில் நுழைந்தேன், அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் அமர்ந்திருந்தார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அபூ தர்ரே! இந்த (சூரியன்) எங்கே செல்கிறது என்று உமக்குத் தெரியுமா?' நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதருமே நன்கறிந்தவர்கள்.' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அது ஸஜ்தா (சிரவணக்கம்) செய்ய அனுமதி கேட்பதற்காக செல்கிறது, அவ்வாறே அதற்கு அனுமதி வழங்கப்படும். (உலக முடிவு நெருங்கும் ஒரு காலகட்டத்தில்) அதனிடம், “நீ எங்கிருந்து வந்தாயோ அங்கிருந்தே உதயமாவாயாக” என்று கூறப்படுவது போல் இருக்கும். அப்போது அது மறையும் இடத்திலிருந்தே

(மேற்கிலிருந்தே) உதயமாகும்.' பிறகு அவர்கள் 'வதாலிக முஸ்தகர்ருல் லஹா' என்று ஓதினார்கள்." (அபூ தர் (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "இது அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களின் ஓதல் முறையாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي خُرُوجِ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ

யஃஜூஜ் மற்றும் மஃஜூஜின் வெளிப்படுதல் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2187

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، وَأَبُو بَكْرِ بْنُ نَافِعٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ زَيْنَبَ بِنْتِ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ حَبِيبَةَ، عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ، عَنْ زَيْنَبَ بِنْتِ جَحْشٍ، قَالَتِ اسْتَيْقَظَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ نَوْمٍ مُحْمَرًّا وَجْهُهُ وَهُوَ يَقُولُ "لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ يُرَدِّدُهَا ثَلاَثَ مَرَّاتٍ وَيْلٌ لِلْعَرَبِ مِنْ شَرٍّ قَدِ اقْتَرَبَ فُتِحَ الْيَوْمَ مِنْ رَدْمِ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مِثْلُ هَذِهِ" وَعَقَدَ عَشْرًا . قَالَتْ زَيْنَبُ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَنَهْلِكُ وَفِينَا الصَّالِحُونَ قَالَ "نَعَمْ إِذَا كَثُرَ الْخَبَثُ" . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ جَوَّدَ سُفْيَانُ هَذَا الْحَدِيثَ . هَكَذَا رَوَى الْحُمَيْدِيُّ وَعَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الْحُفَّاظِ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ نَحْوَ هَذَا . وَقَالَ الْحُمَيْدِيُّ قَالَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ حَفِظْتُ مِنَ الزُّهْرِيِّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ أَرْبَعَ نِسْوَةٍ زَيْنَبَ بِنْتَ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ حَبِيبَةَ وَهُمَا رَبِيبَتَا النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ عَنْ زَيْنَبَ بِنْتِ جَحْشٍ زَوْجَيِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَى مَعْمَرٌ وَغَيْرُهُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ حَبِيبَةَ وَقَدْ رَوَى بَعْضُ أَصْحَابِ ابْنِ عُيَيْنَةَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ .

ஸைனப் பின்த் ஜஹ்ஷ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (ஒரு நாள்) முகம் சிவந்த நிலையில் தூக்கத்திலிருந்து எழுந்து, 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' (அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இறைவன் இல்லை) என்று கூறினார்கள். அதை மூன்று முறை திரும்பக் கூறினார்கள். 'நெருங்கிக் கொண்டிருக்கும் தீமையிலிருந்து அரபுகளுக்குக் கேடுதான். இன்று யஃஜூஜ், மஃஜூஜ் சுவரில் இதுபோன்று ஒரு துவாரம் திறக்கப்பட்டுள்ளது' என்று கூறிவிட்டு, தமது விரல்களால் (கட்டைவிரலையும் சுட்டுவிரலையும் இணைத்து ஒரு) சிறிய வட்டத்தை

உருவாக்கிக் காட்டினார்கள்."

ஸைனப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களிடையே நல்லவர்கள் இருக்கும்போதும் நாங்கள் அழிக்கப்படுவோமா?' என்று கேட்டேன்." அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "'ஆம், (பாவங்களும்) தீமையும் மண்டிவிடும்போது' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب في صِفَةِ الْمَارِقَةِ

மார்க்கத்தை விட்டு வெளியேறியவர்களின் தன்மைகள்

2188

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ زِرٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ يَخْرُجُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ قَوْمٌ أَحْدَاثُ الأَسْنَانِ سُفَهَاءُ الأَحْلاَمِ يَقْرَءُونَ الْقُرْآنَ لاَ يُجَاوِزُ تَرَاقِيَهُمْ يَقُولُونَ مِنْ قَوْلِ خَيْرِ الْبَرِيَّةِ يَمْرُقُونَ مِنَ الدِّينِ كَمَا يَمْرُقُ السَّهْمُ مِنَ الرَّمِيَّةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي ذَرٍّ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ فِي غَيْرِ هَذَا الْحَدِيثِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَيْثُ وَصَفَ هَؤُلاَءِ الْقَوْمَ الَّذِينَ يَقْرَءُونَ الْقُرْآنَ لاَ يُجَاوِزُ تَرَاقِيَهُمْ يَمْرُقُونَ مِنَ الدِّينِ كَمَا يَمْرُقُ السَّهْمُ مِنَ الرَّمِيَّةِ إِنَّمَا هُمُ الْخَوَارِجُ وَالْحَرُورِيَّةُ وَغَيْرُهُمْ مِنَ الْخَوَارِجِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"கடைசி காலத்தில் ஒரு கூட்டத்தினர் தோன்றுவார்கள்; அவர்கள் வயதில் இளையவர்களாகவும், அறிவில் முதிர்ச்சியற்றவர்களாகவும் (அல்லது பகுத்தறிவில் பலவீனமானவர்களாகவும்) இருப்பார்கள். அவர்கள் குர்ஆனை ஓதுவார்கள், ஆனால் அது அவர்களின் தொண்டைக்குழிகளைத் தாண்டிச் செல்லாது (அதாவது, அவர்களின் உள்ளங்களில் பதியாது). அவர்கள் படைப்பினங்களில் சிறந்தவரின் (நபி (ஸல்) அவர்களின்) கூற்றைச் சொல்வார்கள் (அல்லது மார்க்கச் சொற்களைப் பயன்படுத்துவார்கள்). இலக்கை (வேட்டையாடப்பட்ட மிருகத்தை) விட்டு அம்பு பாய்ந்து செல்வது போல் அவர்கள் மார்க்கத்திலிருந்து வெளியேறிவிடுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابٌ فِي الأَثَرَةِ وَمَا جَاءَ فِيهِ

சுயநலம் குறித்தும், அது பற்றி வந்துள்ள செய்திகளும்

2189

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، عَنْ أُسَيْدِ بْنِ حُضَيْرٍ، أَنَّ رَجُلاً، مِنَ الأَنْصَارِ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ اسْتَعْمَلْتَ فُلاَنًا وَلَمْ تَسْتَعْمِلْنِي ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّكُمْ سَتَرَوْنَ بَعْدِي أَثَرَةً فَاصْبِرُوا حَتَّى تَلْقَوْنِي عَلَى الْحَوْضِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உஸைத் பின் ஹுளைர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அன்சாரிகளைச் சேர்ந்த ஒருவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நீங்கள் இன்னாரை நியமித்தீர்கள், ஆனால் என்னை நியமிக்கவில்லை' என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'எனக்குப் பிறகு நீங்கள் பாரபட்சத்தையும் (அதிகாரத்தில் உள்ளவர்கள் தங்களுக்குச் சாதகமாகச் செயல்படுவதையும், பிறருக்கு அநீதி இழைப்பதையும்) காண்பீர்கள். எனவே, அல்-ஹவ்ள் தடாகத்தில் என்னைச் சந்திக்கும் வரை பொறுமையாக இருங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2190

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ وَهْبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّكُمْ سَتَرَوْنَ بَعْدِي أَثَرَةً وَأُمُورًا تُنْكِرُونَهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا فَمَا تَأْمُرُنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ أَدُّوا إِلَيْهِمْ حَقَّهُمْ وَسَلُوا اللَّهَ الَّذِي لَكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக, எனக்குப் பிறகு நீங்கள் பாரபட்சத்தையும், நீங்கள் வெறுக்கும் காரியங்களையும் காண்பீர்கள்."

அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அப்படியானால் எங்களுக்கு என்ன

கட்டளையிடுகிறீர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதரே!"

அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்களுக்குரிய உரிமைகளை (அதாவது ஆட்சியாளர்களுக்குரிய உரிமைகளை) நிறைவேற்றுங்கள், உங்களுக்குரியதை அல்லாஹ்விடம் கேளுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا أَخْبَرَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَصْحَابَهُ بِمَا هُوَ كَائِنٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

கியாமத் நாள் வரை நடைபெறவிருப்பவை பற்றி நபி (ஸல்) அவர்கள் தம் தோழர்களுக்குத் தெரிவித்தவை

2191

حَدَّثَنَا عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى الْقَزَّازُ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ زَيْدِ بْنِ جُدْعَانَ الْقُرَشِيُّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ صَلَّى بِنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمًا صَلاَةَ الْعَصْرِ بِنَهَارٍ ثُمَّ قَامَ خَطِيبًا فَلَمْ يَدَعْ شَيْئًا يَكُونُ إِلَى قِيَامِ السَّاعَةِ إِلاَّ أَخْبَرَنَا بِهِ حَفِظَهُ مَنْ حَفِظَهُ وَنَسِيَهُ مَنْ نَسِيَهُ وَكَانَ فِيمَا قَالَ " إِنَّ الدُّنْيَا حُلْوَةٌ خَضِرَةٌ وَإِنَّ اللَّهَ مُسْتَخْلِفُكُمْ فِيهَا فَنَاظِرٌ كَيْفَ تَعْمَلُونَ أَلاَ فَاتَّقُوا الدُّنْيَا وَاتَّقُوا النِّسَاءَ " . وَكَانَ فِيمَا قَالَ " أَلاَ لاَ يَمْنَعَنَّ رَجُلاً هَيْبَةُ النَّاسِ أَنْ يَقُولَ بِحَقٍّ إِذَا عَلِمَهُ " . قَالَ فَبَكَى أَبُو سَعِيدٍ فَقَالَ قَدْ وَاللَّهِ رَأَيْنَا أَشْيَاءَ فَهِبْنَا . وَكَانَ فِيمَا قَالَ " أَلاَ إِنَّهُ يُنْصَبُ لِكُلِّ غَادِرٍ لِوَاءٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِقَدْرِ غَدْرَتِهِ وَلاَ غَدْرَةَ أَعْظَمُ مِنْ غَدْرَةِ إِمَامِ عَامَّةٍ يُرْكَزُ لِوَاؤُهُ عِنْدَ اسْتِهِ " . وَكَانَ فِيمَا حَفِظْنَا يَوْمَئِذٍ " أَلاَ إِنَّ بَنِي آدَمَ خُلِقُوا عَلَى طَبَقَاتٍ شَتَّى فَمِنْهُمْ مَنْ يُولَدُ مُؤْمِنًا وَيَحْيَا مُؤْمِنًا وَيَمُوتُ مُؤْمِنًا وَمِنْهُمْ مَنْ يُولَدُ كَافِرًا وَيَحْيَا كَافِرًا وَيَمُوتُ كَافِرًا وَمِنْهُمْ مَنْ يُولَدُ مُؤْمِنًا وَيَحْيَا مُؤْمِنًا وَيَمُوتُ كَافِرًا وَمِنْهُمْ مَنْ يُولَدُ كَافِرًا وَيَحْيَا كَافِرًا وَيَمُوتُ مُؤْمِنًا أَلاَ وَإِنَّ مِنْهُمُ الْبَطِيءَ الْغَضَبِ سَرِيعَ الْفَىْءِ وَمِنْهُمْ سَرِيعُ الْغَضَبِ سَرِيعُ الْفَىْءِ فَتِلْكَ بِتِلْكَ أَلاَ وَإِنَّ مِنْهُمْ سَرِيعَ الْغَضَبِ بَطِيءَ الْفَىْءِ أَلاَ وَخَيْرُهُمْ بَطِيءُ الْغَضَبِ سَرِيعُ الْفَىْءِ أَلاَ وَشَرُّهُمْ سَرِيعُ الْغَضَبِ بَطِيءُ الْفَىْءِ أَلاَ وَإِنَّ مِنْهُمْ حَسَنَ الْقَضَاءِ حَسَنَ الطَّلَبِ وَمِنْهُمْ سَيِّئُ الْقَضَاءِ حَسَنُ الطَّلَبِ وَمِنْهُمْ حَسَنُ الْقَضَاءِ سَيِّئُ الطَّلَبِ فَتِلْكَ بِتِلْكَ أَلاَ وَإِنَّ مِنْهُمُ السَّيِّئَ الْقَضَاءِ السَّيِّئَ الطَّلَبِ أَلاَ وَخَيْرُهُمُ الْحَسَنُ الْقَضَاءِ الْحَسَنُ الطَّلَبِ أَلاَ

وَشَرُّهُمْ سَيِّئُ الْقَضَاءِ سَيِّئُ الطَّلَبِ أَلاَ وَإِنَّ الْغَضَبَ جَمْرَةٌ فِي قَلْبِ ابْنِ آدَمَ أَمَا رَأَيْتُمْ إِلَى حُمْرَةِ عَيْنَيْهِ وَانْتِفَاخِ أَوْدَاجِهِ فَمَنْ أَحَسَّ بِشَيْءٍ مِنْ ذَلِكَ فَلْيَلْصَقْ بِالأَرْضِ " . قَالَ وَجَعَلْنَا نَلْتَفِتُ إِلَى الشَّمْسِ هَلْ بَقِيَ مِنْهَا شَيْءٌ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَلاَ إِنَّهُ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا فِيمَا مَضَى مِنْهَا إِلاَّ كَمَا بَقِيَ مِنْ يَوْمِكُمْ هَذَا فِيمَا مَضَى مِنْهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ حُذَيْفَةَ وَأَبِي مَرْيَمَ وَأَبِي زَيْدِ بْنِ أَخْطَبَ وَالْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ وَذَكَرُوا أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم حَدَّثَهُمْ بِمَا هُوَ كَائِنٌ إِلَى أَنْ تَقُومَ السَّاعَةُ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"ஒரு நாள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பகல் பொழுதில் அஸ்ர் தொழுகையை எங்களுக்குத் தொழுவித்தார்கள். பிறகு அவர்கள் எழுந்து நின்று எங்களுக்கு உரையிற்றினார்கள். அந்நேரம் முதல் கியாமத் நாள் வரை நடக்கவிருக்கும் எதையும் அவர்கள் எங்களிடம் தெரிவிக்காமல் விட்டுவைக்கவில்லை. அதை நினைவில் வைத்திருந்தவர் நினைவில் வைத்திருந்தார்; அதை மறந்தவர் மறந்துவிட்டார்.

அவர்கள் கூறியவற்றில் இதுவும் ஒன்றாகும்: 'நிச்சயமாக, இவ்வுலகம் பசுமையானதும் இனிமையானதும் ஆகும். நிச்சயமாக, நீங்கள் எவ்வாறு செயல்படுகிறீர்கள் என்பதைப் பார்ப்பதற்காக அல்லாஹ் உங்களை அதில் பிரதிநிதிகளாக (அல்லது பொறுப்பாளர்களாக) ஆக்கியுள்ளான். எனவே, இவ்வுலகம் குறித்தும், பெண்கள் குறித்தும் எச்சரிக்கையாக இருங்கள்.'

மேலும் அவர்கள் கூறியவற்றில்: 'அறிந்து கொள்ளுங்கள்! மக்கள் மீதான அச்சம் ஒரு மனிதனை, அவனுக்குத் தெரிந்த உண்மையைச் சொல்வதிலிருந்து தடுத்துவிடக் கூடாது.'

(இதை அறிவிக்கும் போது) அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் அழுதார்கள். பிறகு, 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நாங்கள் (சத்தியத்தைச் சொல்ல வேண்டிய) பல இடங்களைக் கண்டோம்; ஆனால் (மக்கள் மீதான அச்சத்தால்) நாங்கள் பயந்துவிட்டோம்' என்று கூறினார்கள்.

மேலும் அவர்கள் கூறியவற்றில்: 'அறிந்து கொள்ளுங்கள்! மறுமை நாளில் ஒவ்வொரு துரோகிக்கும் அவனது துரோகத்தின் அளவிற்கு ஒரு கொடி ஏற்றப்படும். பொதுமக்களுக்குத் துரோகம் இழைக்கும் தலைவரின் துரோகத்தை விடப் பெரிய துரோகம் எதுவும் இல்லை; அவனது கொடி அவனது பின்புறத்தில் நாட்டப்படும்.'

நாங்கள் அன்று மனப்பாடம் செய்தவற்றில் இதுவும் ஒன்றாகும்: 'அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக, ஆதமின் மக்கள் பல்வேறு நிலைகளில் படைக்கப்பட்டுள்ளனர். அவர்களில் இறைநம்பிக்கையாளராகப் பிறந்து,

இறைநம்பிக்கையாளராக வாழ்ந்து, இறைநம்பிக்கையாளராகவே இறப்பவரும் உண்டு. அவர்களில் இறைமறுப்பாளராகப் பிறந்து, இறைமறுப்பாளராக வாழ்ந்து, இறைமறுப்பாளராகவே இறப்பவரும் உண்டு. அவர்களில் இறைநம்பிக்கையாளராகப் பிறந்து, இறைநம்பிக்கையாளராக வாழ்ந்து, ஆனால் இறைமறுப்பாளராக இறப்பவரும் உண்டு. அவர்களில் இறைமறுப்பாளராகப் பிறந்து, இறைமறுப்பாளராக வாழ்ந்து, ஆனால் இறைநம்பிக்கையாளராக இறப்பவரும் உண்டு.'

'அறிந்து கொள்ளுங்கள்! அவர்களில் மெதுவாகக் கோபப்பட்டு, விரைவாகத் தணியக்கூடியவரும் உண்டு. அவர்களில் விரைவாகக் கோபப்பட்டு, விரைவாகத் தணியக்கூடியவரும் உண்டு; ஆக, இது அதனுடன் ஈடாகிவிடும். அறிந்து கொள்ளுங்கள்! அவர்களில் விரைவாகக் கோபப்பட்டு, மெதுவாகத் தணியக்கூடியவரும் உண்டு. நிச்சயமாக அவர்களில் சிறந்தவர் மெதுவாகக் கோபப்பட்டு, விரைவாகத் தணியக்கூடியவர் ஆவார். அவர்களில் மோசமானவர் விரைவாகக் கோபப்பட்டு, மெதுவாகத் தணியக்கூடியவர் ஆவார்.'

'அறிந்து கொள்ளுங்கள்! அவர்களில் அழகிய முறையில் (கடனைத்) திருப்பிச் செலுத்துபவரும், அழகிய முறையில் (தமக்குச் சேரவேண்டியதை) வசூலிப்பவரும் உண்டு. அவர்களில் (கடனைத்) திருப்பிச் செலுத்துவதில் மோசமானவரும், ஆனால் வசூலிப்பதில் நல்லமுறையில் நடப்பவரும் உண்டு. அவர்களில் அழகிய முறையில் (கடனைத்) திருப்பிச் செலுத்துபவரும், ஆனால் வசூலிப்பதில் மோசமானவரும் உண்டு; ஆக, இது அதனுடன் ஈடாகிவிடும். அறிந்து கொள்ளுங்கள்! அவர்களில் (கடனைத்) திருப்பிச் செலுத்துவதிலும் மோசமானவர், வசூலிப்பதிலும் மோசமானவர் உண்டு. நிச்சயமாக அவர்களில் சிறந்தவர், (கடனைத்) திருப்பிச் செலுத்துவதிலும் அழகிய முறை உடையவர்; வசூலிப்பதிலும் அழகிய முறை உடையவர். அவர்களில் மோசமானவர், (கடனைத்) திருப்பிச் செலுத்துவதிலும் மோசமானவர்; வசூலிப்பதிலும் மோசமானவர் ஆவார்.'

'அறிந்து கொள்ளுங்கள்! கோபம் என்பது ஆதமின் மகனின் இதயத்தில் உள்ள ஒரு நெருப்புத் தணல் ஆகும். அவனது கண்களின் சிவப்பிலும், அவனது கழுத்து நரம்புகளின் புடைப்பிலும் அதை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா? எனவே, எவரேனும் அதிலிருந்து எதையாவது உணர்ந்தால், அவர் பூமியோடு ஒட்டிக்கொள்ளட்டும் (அமர்ந்து அல்லது படுத்து விடட்டும்).'

அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சூரியனில் ஏதேனும் எஞ்சியிருக்கிறதா என்று பார்க்க நாங்கள் சூரியனை நோக்கித் திரும்ப ஆரம்பித்தோம். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அறிந்து கொள்ளுங்கள்! உங்களின் இந்த நாளில், கடந்துபோன நேரத்துடன் ஒப்பிடும்போது இன்னும் எவ்வளவு நேரம் எஞ்சியிருக்கிறதோ, அதுபோலவே இவ்வுலகின் (மொத்த) வாழ்நாளில், கடந்துபோன காலத்துடன் ஒப்பிடும்போது அவ்வளவு காலமே எஞ்சியிருக்கிறது.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الشَّامِ

பாடம்: அஷ்-ஷாம் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2192

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ قُرَّةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا فَسَدَ أَهْلُ الشَّامِ فَلاَ خَيْرَ فِيكُمْ لاَ تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي مَنْصُورِينَ لاَ يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ " . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ هُمْ أَصْحَابُ الْحَدِيثِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَوَالَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا بَهْزُ بْنُ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيْنَ تَأْمُرُنِي قَالَ " هَا هُنَا " . وَنَحَا بِيَدِهِ نَحْوَ الشَّامِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

முஆவியா பின் குர்ரா அவர்கள், அவருடைய தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'அஷ்-ஷாம் (சிரியா, பாலஸ்தீன், ஜோர்டான், லெபனான் ஆகிய பகுதிகளை உள்ளடக்கிய பெரும் பிராந்தியம்) வாசிகள் சீரழிந்துவிட்டால், பிறகு உங்களிடம் எந்த நன்மையும் இருக்காது. என்னுடைய உம்மத்தில் (இஸ்லாமிய சமூகத்தில்) (அல்லாஹ்வின்) உதவி பெற்ற ஒரு குழுவினர் இருந்து கொண்டே இருப்பார்கள்; மறுமை நாள் ஏற்படும் வரை, அவர்களைக் கைவிடுபவர்களால் அவர்களுக்கு எந்தத் தீங்கும் இழைக்க முடியாது.'

முஹம்மது பின் இஸ்மாயில் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அலீ பின் அல்-மதீனி அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் ஹதீஸ் கலையைச் சார்ந்தவர்கள் (அதாவது, ஹதீஸ் அறிஞர்கள்).''

பஹ்ஸ் பின் ஹகீம் அவர்கள், தமது தந்தை வழியாகத் தமது பாட்டாரிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:
'நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் எங்கே (குடியேறச் செல்வதற்கு) நீங்கள் எனக்குக் கட்டளையிடுகிறீர்கள்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'இங்கே' என்று கூறி, தமது கையை அஷ்-ஷாம் தேசத்தை நோக்கிக் காட்டினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ تَرْجِعُوا بَعْدِي كُفَّارًا يَضْرِبُ بَعْضُكُمْ رِقَابَ بَعْضٍ

"எனக்குப் பின்னர் உங்களில் சிலர் மற்றவர்களின் கழுத்துகளை வெட்டிக்கொண்டு நிராகரிப்பாளர்களாக மாறிவிடாதீர்கள்" என்பது குறித்து வந்துள்ளவை

2193

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا فُضَيْلُ بْنُ غَزْوَانَ، حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَرْجِعُوا بَعْدِي كُفَّارًا يَضْرِبُ بَعْضُكُمْ رِقَابَ بَعْضٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَجَرِيرٍ وَابْنِ عُمَرَ وَكُرْزِ بْنِ عَلْقَمَةَ وَوَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ وَالصُّنَابِحِيِّ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"எனக்குப் பிறகு, உங்களில் சிலர் மற்ற சிலரின் கழுத்துகளை வெட்டிக்கொள்ளும் நிராகரிப்பாளர்களாக (அல்லது நிராகரிப்பவர்களின் செயல்களைச் செய்பவர்களாக) மாறிவிடாதீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ تَكُونُ فِتْنَةٌ الْقَاعِدُ فِيهَا خَيْرٌ مِنَ الْقَائِمِ

நிற்பவரை விட அமர்ந்திருப்பவர் சிறந்தவராக இருக்கும் ஒரு குழப்பம் ஏற்படும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2194

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عَيَّاشِ بْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَشَجِّ، عَنْ بُسْرِ بْنِ سَعِيدٍ، أَنَّ سَعْدَ بْنَ أَبِي وَقَّاصٍ، قَالَ عِنْدَ فِتْنَةِ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ أَشْهَدُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّهَا سَتَكُونُ فِتْنَةٌ الْقَاعِدُ فِيهَا خَيْرٌ مِنَ الْقَائِمِ وَالْقَائِمُ خَيْرٌ مِنَ الْمَاشِي وَالْمَاشِي خَيْرٌ مِنَ السَّاعِي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَفَرَأَيْتَ إِنْ دَخَلَ عَلَىَّ بَيْتِي وَبَسَطَ يَدَهُ إِلَىَّ لِيَقْتُلَنِي ‏.‏ قَالَ ‏"‏

كُنْ كَابْنِ آدَمَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَخَبَّابِ بْنِ الأَرَتِّ وَأَبِي بَكْرَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي وَاقِدٍ وَأَبِي مُوسَى وَخَرَشَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ اللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ وَزَادَ فِي الإِسْنَادِ رَجُلاً . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ سَعْدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ .

உத்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) அவர்களின் (ஆட்சிக் காலத்தில் ஏற்பட்ட) ஃபித்னாவின் போது, ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக ஒரு ஃபித்னா (குழப்பம்) ஏற்படும். அதில் (குழப்பத்தில் ஈடுபடாமல்) உட்கார்ந்திருப்பவர் (குழப்பத்தில் ஈடுபட) நிற்பவரை விடச் சிறந்தவர்; (குழப்பத்தில் ஈடுபட) நிற்பவர் (குழப்பத்தில் ஈடுபட) நடப்பவரை விடச் சிறந்தவர்; மேலும் (குழப்பத்தில் ஈடுபட) நடப்பவர் (குழப்பத்தில் ஈடுபட) ஓடுபவரை விடச் சிறந்தவர்' என்று கூறியதற்கு நான் சாட்சி கூறுகிறேன்."

(அப்போது ஒருவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) கேட்டார்: "ஒருவன் என் வீட்டிற்குள் நுழைந்து என்னைக் கொல்லத் தன் கையை நீட்டினால், (நான் என்ன செய்ய வேண்டும்) என்று நீங்கள் கருதுகிறீர்கள்?"

அதற்கு (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "(தன் சகோதரனைக் கொல்ல மறுத்த) ஆதம் (அலை) அவர்களின் மகனைப் போல் ஆகிவிடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ سَتَكُونُ فِتَنٌ كَقِطَعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ

இருண்ட இரவின் பகுதிகளைப் போன்ற ஃபித்னாக்கள் (குழப்பங்கள்) ஏற்படும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2195

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ بَادِرُوا بِالأَعْمَالِ فِتَنًا كَقِطَعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ يُصْبِحُ الرَّجُلُ مُؤْمِنًا وَيُمْسِي كَافِرًا وَيُمْسِي مُؤْمِنًا وَيُصْبِحُ كَافِرًا يَبِيعُ أَحَدُهُمْ دِينَهُ بِعَرَضٍ مِنَ الدُّنْيَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"இருண்ட இரவின் பகுதிகளைப் போன்ற ஃபித்னாக்கள் (சோதனைகள்/ குழப்பங்கள்) தோன்றுவதற்கு முன் நற்செயல்களைச் செய்வதில் விரைந்து ஈடுபடுங்கள். (அத்தகைய காலகட்டத்தில்) ஒரு மனிதன் காலையில் ஒரு முஃமினாக (விசுவாசியாக) இருப்பான், மாலையில் ஒரு காஃபிராக (நிராகரிப்பாளனாக) ஆகிவிடுவான். மேலும், மாலையில் ஒரு முஃமினாக (விசுவாசியாக) இருப்பான், காலையில் ஒரு காஃபிராக (நிராகரிப்பாளனாக) ஆகிவிடுவான். அவர்களில் ஒருவன் இவ்வுலகின் அற்ப இலாபத்திற்காகத் தன் மார்க்கத்தை விற்றுவிடுவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2196

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ هِنْدٍ بِنْتِ الْحَارِثِ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم اسْتَيْقَظَ لَيْلَةً فَقَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ مَاذَا أُنْزِلَ اللَّيْلَةَ مِنَ الْفِتْنَةِ مَاذَا أُنْزِلَ مِنَ الْخَزَائِنِ مَنْ يُوقِظُ صَوَاحِبَ الْحُجُرَاتِ يَا رُبَّ كَاسِيَةٍ فِي الدُّنْيَا عَارِيَةٍ فِي الآخِرَةِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஒரு நாள் இரவில் நபி (ஸல்) அவர்கள் விழித்தெழுந்து கூறினார்கள்: 'சுப்ஹானல்லாஹ்! இன்றிரவு எத்தனை சோதனைகள் இறக்கப்பட்டுள்ளன! மேலும் எத்தனை பொக்கிஷங்கள் இறக்கப்பட்டுள்ளன! அறைகளின் உரிமையாளர்களை (என் மனைவியரை) எழுப்புபவர் யார்? ஓ! இவ்வுலகில் ஆடை அணிந்த எத்தனையோ பெண்கள், மறுமையில் நிர்வாணிகளாக இருப்பார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2197

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ تَكُونُ بَيْنَ يَدَىِ السَّاعَةِ فِتَنٌ كَقِطَعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ يُصْبِحُ الرَّجُلُ فِيهَا مُؤْمِنًا وَيُمْسِي كَافِرًا وَيُمْسِي مُؤْمِنًا وَيُصْبِحُ كَافِرًا يَبِيعُ أَقْوَامٌ

دِينَهُمْ بِعَرَضٍ مِنَ الدُّنْيَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَجُنْدَبٍ وَالنُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ وَأَبِي مُوسَى ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யுகமுடிவுக்கு முன், இருண்ட இரவின் துண்டுகளைப் போன்ற ஃபித்னாக்கள் (சோதனைகள், குழப்பங்கள்) தோன்றும். ஒரு மனிதன் காலையில் நம்பிக்கையாளனாக இருப்பான், மாலையில் நிராகரிப்பாளனாக ஆகிவிடுவான். (அதேபோல) மாலையில் நம்பிக்கையாளனாக இருப்பான், காலையில் நிராகரிப்பாளனாக ஆகிவிடுவான். மக்கள் உலகப் பொருட்களுக்காகத் தங்களின் மார்க்கத்தை விற்றுவிடுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2198

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ هِشَامٍ، عَنِ الْحَسَنِ، قَالَ كَانَ يَقُولُ فِي هَذَا الْحَدِيثِ يُصْبِحُ الرَّجُلُ مُؤْمِنًا وَيُمْسِي كَافِرًا وَيُمْسِي مُؤْمِنًا وَيُصْبِحُ كَافِرًا ‏.‏ قَالَ يُصْبِحُ الرَّجُلُ مُحَرِّمًا لِدَمِ أَخِيهِ وَعِرْضِهِ وَمَالِهِ وَيُمْسِي مُسْتَحِلاًّ لَهُ وَيُمْسِي مُحَرِّمًا لِدَمِ أَخِيهِ وَعِرْضِهِ وَمَالِهِ وَيُصْبِحُ مُسْتَحِلاًّ لَهُ ‏.‏

ஹிஷாம் அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்-ஹசன் (ரஹ்) அவர்கள் (முன்னர் கூறப்பட்ட) இந்த ஹதீஸ் குறித்துக் கூறுவார்கள்:
"ஒரு மனிதன் காலையில் இறைநம்பிக்கையாளனாக இருப்பான், மாலையில் இறைமறுப்பாளனாக ஆகிவிடுவான். மேலும், அவன் மாலையில் இறைநம்பிக்கையாளனாக இருப்பான், காலையில் இறைமறுப்பாளனாக ஆகிவிடுவான்."
(இதன் பொருள்:) "ஒரு மனிதன் காலையில் தனது சகோதரனின் இரத்தம், மானம் மற்றும் செல்வம் (ஆகியவை) புனிதமானவை என்று கருதுபவனாக இருப்பான், மாலையில் அவன் அவற்றை தனக்கு அனுமதிக்கப்பட்டதாகக் கருதுவான். மேலும், அவன் மாலையில் தனது சகோதரனின் இரத்தம், மானம் மற்றும் செல்வம் (ஆகியவை) புனிதமானவை என்று கருதுபவனாக இருப்பான், காலையில் அவன் அவற்றை தனக்கு அனுமதிக்கப்பட்டதாகக் கருதுவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2199

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ وَائِلِ بْنِ حُجْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَرَجُلٌ سَأَلَهُ فَقَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَيْنَا أُمَرَاءُ يَمْنَعُونَا حَقَّنَا وَيَسْأَلُونَا حَقَّهُمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اسْمَعُوا وَأَطِيعُوا فَإِنَّمَا عَلَيْهِمْ مَا حُمِّلُوا وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்கமா பின் வாயில் பின் ஹுஜ்ர் அவர்கள் தன் தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (அருகில் இருந்தபோது), ஒரு மனிதர் அவர்களிடம், 'எங்களின் உரிமைகளைத் தடுத்து (மறுத்து), தங்களின் உரிமைகளைக் கோரும் தலைவர்கள் எங்களுக்கு இருந்தால் (அவர்களுடன் நாங்கள் எவ்வாறு நடந்துகொள்ள வேண்டும்) என்று நீங்கள் கருதுகிறீர்கள்?' என்று கேட்பதை நான் கேட்டேன். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், '(அவர்களுக்குச்) செவியேற்று, கீழ்ப்படியுங்கள். ஏனெனில், அவர்கள் மீது சுமத்தப்பட்டவற்றுக்கு அவர்களே பொறுப்பாளிகள், மேலும் உங்கள் மீது சுமத்தப்பட்டவற்றுக்கு நீங்களே பொறுப்பாளிகள்' என்று கூறினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْهَرْجِ وَالْعِبَادَةِ فِيهِ

அல்-ஹர்ஜ் மற்றும் அதன்போது வணக்க வழிபாடுகளை நிறைவேற்றுதல் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2200

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ مِنْ وَرَائِكُمْ أَيَّامًا يُرْفَعُ فِيهَا الْعِلْمُ وَيَكْثُرُ فِيهَا الْهَرْجُ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْهَرْجُ قَالَ ‏"‏ الْقَتْلُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَخَالِدِ بْنِ الْوَلِيدِ وَمَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக உங்களுக்குப் பிறகு சில நாட்கள் வரும், அவற்றில் அறிவு அகற்றப்பட்டு (அல்லது குறைந்து, அறிஞர்களின் மரணத்தால்), அல்-ஹர்ஜ் பெருகும்.' அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'அல்லாஹ்வின்

தூதரே! அல்-ஹர்ஜ் என்றால் என்ன?' அவர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'கொலை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2201

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنِ الْمُعَلَّى بْنِ زِيَادٍ، رَدَّهُ إِلَى مُعَاوِيَةَ بْنِ قُرَّةَ رَدَّهُ إِلَى مَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ رَدَّهُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ الْعِبَادَةُ فِي الْهَرْجِ كَالْهِجْرَةِ إِلَىَّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ عَنِ الْمُعَلَّى ‏.‏

மஃகில் பின் யசார் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அதிகமான குழப்பங்கள், கொலைகள் மற்றும் சீர்குலைவுகள் நிறைந்த) ஹர்ஜ் காலத்தில் செய்யப்படும் வணக்கம், (அல்லாஹ்வுக்காகவும் அவனது தூதருக்காகவும் நாட்டைத் துறந்து) என் பக்கம் ஹிஜ்ரத் செய்தது போன்றதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2202

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ، عَنْ ثَوْبَانَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا وُضِعَ السَّيْفُ فِي أُمَّتِي لَمْ يُرْفَعْ عَنْهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸவ்பான் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
"என் உம்மத்தின் மத்தியில் வாள் (சண்டை) வைக்கப்பட்டு விட்டால் (அதாவது உள்நாட்டுப் போர் தொடங்கிவிட்டால்), அது கியாமத் நாள் வரை அவர்களிடமிருந்து நீக்கப்பட மாட்டாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي اتِّخَاذِ سَيْفٍ مِنْ خَشَبٍ فِي الْفِتْنَةِ

மரத்தால் செய்யப்பட்ட வாளை (குழப்பக் காலத்தில்) எடுப்பது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளதைப் பற்றி

2203

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنْ عُدَيْسَةَ بِنْتِ أُهْبَانَ بْنِ صَيْفِيٍّ الْغِفَارِيِّ، قَالَتْ جَاءَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ إِلَى أَبِي فَدَعَاهُ إِلَى الْخُرُوجِ مَعَهُ فَقَالَ لَهُ أَبِي إِنَّ خَلِيلِي وَابْنَ عَمِّكَ عَهِدَ إِلَىَّ إِذَا اخْتَلَفَ النَّاسُ أَنْ أَتَّخِذَ سَيْفًا مِنْ خَشَبٍ فَقَدِ اتَّخَذْتُهُ فَإِنْ شِئْتَ خَرَجْتُ بِهِ مَعَكَ ‏.‏ قَالَتْ فَتَرَكَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْلَمَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدٍ ‏.‏

உதைஸா பின்த் உஹ்பான் பின் ஸைஃபி அல்-ஃகிஃபாரி கூறினார்:
'அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள், தம்மோடு (போருக்குப்) புறப்பட்டு வருமாறு அழைப்பதற்காக என் தந்தை (ரழி) அவர்களிடம் வந்தார்கள். என் தந்தை (ரழி) அவரிடம், 'நிச்சயமாக, எனது நேசரும், உங்கள் தந்தையின் சகோதரரின் மகனுமாகிய (முஹம்மது (ஸல்)) அவர்கள், மக்கள் தமக்குள் வேறுபடும்போது, மரத்தாலான ஒரு வாளை எடுத்துக்கொள்ளுமாறு என்னிடம் உபதேசம் செய்துள்ளார்கள். ஆகவே, நான் அதைச் செய்து வைத்துள்ளேன். நீங்கள் விரும்பினால், நான் உங்களுடன் அதை எடுத்துக்கொண்டு வருகிறேன்' என்று கூறினார்கள். எனவே, அலி (ரழி) அவரை விட்டுச் சென்றுவிட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2204

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، حَدَّثَنَا سَهْلُ بْنُ حَمَّادٍ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جُحَادَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ ثَرْوَانَ، عَنْ هُزَيْلِ بْنِ شُرَحْبِيلَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ فِي الْفِتْنَةِ كَسِّرُوا فِيهَا قِسِيَّكُمْ وَقَطِّعُوا فِيهَا أَوْتَارَكُمْ وَالْزَمُوا فِيهَا أَجْوَافَ بُيُوتِكُمْ وَكُونُوا كَابْنِ آدَمَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ ثَرْوَانَ هُوَ أَبُو قَيْسٍ الأَوْدِيُّ ‏.‏

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், ஃபித்னாவைப் (குழப்பம், கலகம் அல்லது சோதனை) பற்றி நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அதன் போது உங்கள் விற்களை முறித்துவிடுங்கள், அவற்றின் நாண்களை அறுத்து விடுங்கள், உங்கள் வீடுகளின் உட்புறங்களில் (அமைதியாக) தங்கியிருங்கள், மேலும் ஆதம் (அலை) அவர்களின் மகனைப் (ஹாபீல்)

போல் ஆகிவிடுங்கள் (அதாவது, அநீதி இழைக்கப்பட்டாலும் பதிலுக்கு அநீதி இழைக்காமல் இருங்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَشْرَاطِ السَّاعَةِ

மறுமை நாளின் அடையாளங்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

2205

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّهُ قَالَ أُحَدِّثُكُمْ حَدِيثًا سَمِعْتُهُ مِنْ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يُحَدِّثُكُمْ أَحَدٌ بَعْدِي أَنَّهُ سَمِعَهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ مِنْ أَشْرَاطِ السَّاعَةِ أَنْ يُرْفَعَ الْعِلْمُ وَيَظْهَرَ الْجَهْلُ وَيَفْشُوَ الزِّنَا وَتُشْرَبَ الْخَمْرُ وَيَكْثُرَ النِّسَاءُ وَيَقِلَّ الرِّجَالُ حَتَّى يَكُونَ لِخَمْسِينَ امْرَأَةً قَيِّمٌ وَاحِدٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي مُوسَى وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நான் செவியுற்ற ஒரு ஹதீஸை உங்களுக்கு அறிவிக்கிறேன். எனக்குப் பிறகு வேறு எவரும் அதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து செவியுற்றதாக உங்களுக்கு அறிவிக்க மாட்டார்கள்." அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, மறுமை நாளின் அடையாளங்களில் சில: கல்வி அகற்றப்பட்டுவிடும் (அதாவது, அறிஞர்களின் மரணத்தின் மூலம் கல்வி இல்லாமல் போகும்), அறியாமை பரவிவிடும், ஸினா (விபச்சாரம்) பெருகிவிடும், கம்ரு (மதுபானம்) அருந்தப்படும், பெண்கள் அதிகரித்து ஆண்கள் குறைந்துவிடுவார்கள், இறுதியில் ஐம்பது பெண்களுக்கு ஒரேயொரு ஆண் பொறுப்பாளனாக (மேற்பார்வையாளனாக அல்லது பராமரிப்பாளனாக) இருப்பான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2206

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنِ الزُّبَيْرِ بْنِ عَدِيٍّ، قَالَ دَخَلْنَا عَلَى أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ فَشَكَوْنَا إِلَيْهِ مَا نَلْقَى مِنَ الْحَجَّاجِ فَقَالَ مَا مِنْ عَامٍ إِلاَّ الَّذِي بَعْدَهُ

شَرٌّ مِنْهُ حَتَّى تَلْقَوْا رَبَّكُمْ ‏.‏ سَمِعْتُ هَذَا مِنْ نَبِيِّكُمْ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அஸ்-ஸுபைர் பின் அதீ அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நாங்கள் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடம் சென்றோம். அல்-ஹஜ்ஜாஜிடம் இருந்து நாங்கள் சந்திக்கும் (சிரமங்களைப்) பற்றி அவர்களிடம் முறையிட்டோம். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எந்த ஓர் ஆண்டாக இருந்தாலும், அதற்குப் பின்னால் வரும் ஆண்டு அதைவிட மோசமானதாகவே இருக்கும்; உங்கள் இறைவனை நீங்கள் சந்திக்கும் வரை. இதை நான் உங்கள் நபியிடமிருந்து (ஸல்) செவியுற்றேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2207

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى لاَ يُقَالَ فِي الأَرْضِ اللَّهُ اللَّهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏
حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَهَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"பூமியில் 'அல்லாஹ், அல்லாஹ்' (என்று கூறி அவனை நினைவுகூருபவர்கள் அல்லது வணங்குபவர்கள்) இல்லாத வரையில் மறுமை நாள் ஏற்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2208

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ تَقِيءُ الأَرْضُ أَفْلاَذَ كَبِدِهَا أَمْثَالَ الأُسْطُوَانِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ قَالَ فَيَجِيءُ السَّارِقُ فَيَقُولُ فِي مِثْلِ هَذَا قُطِعَتْ يَدِي وَيَجِيءُ

الْقَاتِلُ فَيَقُولُ فِي هَذَا قَتَلْتُ وَيَجِيءُ الْقَاطِعُ فَيَقُولُ فِي هَذَا قَطَعْتُ رَحِمِي ثُمَّ يَدَعُونَهُ فَلاَ يَأْخُذُونَ مِنْهُ شَيْئًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'பூமி தன் ஈரல் துண்டுகளை (புதையல்களை) தங்கம் மற்றும் வெள்ளியாலான தூண்களைப் போன்று கக்கிவிடும். அப்போது ஒரு திருடன் வந்து, 'இதைப் போன்றவற்றுக்காகவா என் கை துண்டிக்கப்பட்டது?' என்று கூறுவான். ஒரு கொலையாளி வந்து, 'இதற்காகவா நான் கொலை செய்தேன்?' என்று கூறுவான். உறவுகளைத் துண்டித்தவன் வந்து, 'இதற்காகவா நான் உறவுகளைத் துண்டித்தேன்?' என்று கூறுவான். பிறகு அவர்கள் அதிலிருந்து எதையும் எடுக்காமல் அதை விட்டுவிடுவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2209

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، وَهُوَ ابْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَنْصَارِيُّ الأَشْهَلِيُّ عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَكُونَ أَسْعَدَ النَّاسِ بِالدُّنْيَا لُكَعُ ابْنُ لُكَعٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو ‏.‏

ஹுதைஃபா பின் அல்-யமான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"உலகில் அதிக பாக்கியம் பெற்றவர் லுகா பின் லுகா (அதாவது, இழிவான, அறிவற்ற, அல்லது கீழ்த்தரமான மனிதன் மற்றும் அவனது மகன்) ஆகும் வரை யுகமுடிவு நாள் நிகழாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي عَلاَمَةِ حُلُولِ الْمَسْخِ وَالْخَسْفِ

உருமாற்றம் மற்றும் பூமி உள்வாங்குதல் நிகழ்வதற்கான அறிகுறிகள் பற்றி வந்துள்ளவை

2210

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ التِّرْمِذِيُّ، حَدَّثَنَا الْفَرَجُ بْنُ فَضَالَةَ أَبُو فَضَالَةَ الشَّامِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا فَعَلَتْ أُمَّتِي خَمْسَ عَشْرَةَ خَصْلَةً حَلَّ بِهَا الْبَلاَءُ " . فَقِيلَ وَمَا هُنَّ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " إِذَا كَانَ الْمَغْنَمُ دُوَلاً وَالأَمَانَةُ مَغْنَمًا وَالزَّكَاةُ مَغْرَمًا وَأَطَاعَ الرَّجُلُ زَوْجَتَهُ وَعَقَّ أُمَّهُ وَبَرَّ صَدِيقَهُ وَجَفَا أَبَاهُ وَارْتَفَعَتِ الأَصْوَاتُ فِي الْمَسَاجِدِ وَكَانَ زَعِيمُ الْقَوْمِ أَرْذَلَهُمْ وَأُكْرِمَ الرَّجُلُ مَخَافَةَ شَرِّهِ وَشُرِبَتِ الْخُمُورُ وَلُبِسَ الْحَرِيرُ وَاتُّخِذَتِ الْقَيْنَاتُ وَالْمَعَازِفُ وَلَعَنَ آخِرُ هَذِهِ الأُمَّةِ أَوَّلَهَا فَلْيَرْتَقِبُوا عِنْدَ ذَلِكَ رِيحًا حَمْرَاءَ أَوْ خَسْفًا وَمَسْخًا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَوَاهُ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ غَيْرَ الْفَرَجِ بْنِ فَضَالَةَ . وَالْفَرَجُ بْنُ فَضَالَةَ قَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَضَعَّفَهُ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ وَقَدْ رَوَاهُ عَنْهُ وَكِيعٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ .

அலி இப்னு அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"என்னுடைய உம்மத் பதினைந்து காரியங்களைச் செய்யும்போது, அதில் சோதனைகள் ஏற்படும்." அப்போது, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவைகள் யாவை?" என்று கேட்கப்பட்டது. அவர்கள் கூறினார்கள்:

"செல்வம் (அல்லது போரில் கிடைத்த பொருட்கள்) (ஒரு சிலரிடையே மட்டும்) சுழற்சியில் இருக்கும்போது,
அமானிதம் (நம்பிக்கை) ஒரு ஆதாயமாகக் கருதப்படும்போது (அல்லது அபகரிக்கப்படும்போது),
ஸகாத் ஒரு தண்டனையாக (அல்லது சுமையாக) கருதப்படும்போது,
ஒருவன் தன் மனைவிக்குக் கீழ்ப்படிந்து தன் தாயாருக்கு மாறு செய்யும்போது,
தன் நண்பனிடம் நல்லுறவு பாராட்டி, தன் தந்தையை வெறுக்கும்போது (அல்லது ஒதுக்கிவைக்கும்போது),
மஸ்ஜித்களில் குரல்கள் உயர்த்தப்படும்போது,
ஒரு கூட்டத்தின் தலைவர் அவர்களிலேயே மிகவும் இழிவானவராக ஆகும்போது,
ஒரு மனிதனின் தீங்கிற்கு அஞ்சியே அவனுக்கு மரியாதை செய்யப்படும்போது,
போதைப் பொருட்கள் அருந்தப்படும்போது,
(ஆண்களால்) பட்டு அணியப்படும்போது,

பாடும் அடிமைப் பெண்களும் இசைக்கருவிகளும் கையாளப்படும்போது, மேலும் இந்த உம்மத்தின் பிந்தைய தலைமுறையினர் அதன் முந்தைய தலைமுறையினரைச் சபிக்கும்போது.

அந்நிலை ஏற்படும்போது, செந்நிறக் காற்றையும், பூமி சரிவதையும், உருமாற்றத்தையும் எதிர்பாருங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2211

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ الْوَاسِطِيُّ، عَنِ الْمُسْتَلِمِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ رُمَيْحٍ الْجُذَامِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا اتُّخِذَ الْفَىْءُ دُوَلاً وَالأَمَانَةُ مَغْنَمًا وَالزَّكَاةُ مَغْرَمًا وَتُعُلِّمَ لِغَيْرِ الدِّينِ وَأَطَاعَ الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ وَعَقَّ أُمَّهُ وَأَدْنَى صَدِيقَهُ وَأَقْصَى أَبَاهُ وَظَهَرَتِ الأَصْوَاتُ فِي الْمَسَاجِدِ وَسَادَ الْقَبِيلَةَ فَاسِقُهُمْ وَكَانَ زَعِيمُ الْقَوْمِ أَرْذَلَهُمْ وَأُكْرِمَ الرَّجُلُ مَخَافَةَ شَرِّهِ وَظَهَرَتِ الْقَيْنَاتُ وَالْمَعَازِفُ وَشُرِبَتِ الْخُمُورُ وَلَعَنَ آخِرُ هَذِهِ الأُمَّةِ أَوَّلَهَا فَلْيَرْتَقِبُوا عِنْدَ ذَلِكَ رِيحًا حَمْرَاءَ وَزَلْزَلَةً وَخَسْفًا وَمَسْخًا وَقَذْفًا وَآيَاتٍ تَتَابَعُ كَنِظَامٍ بَالٍ قُطِعَ سِلْكُهُ فَتَتَابَعَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

'அல்-ஃபைஃ' (பொதுச் செல்வம், செல்வந்தர்களுக்கு மத்தியில் மட்டும்) சுழலும் பொருளாக ஆக்கப்படும்போது, அமானிதம் (நம்பிக்கை) ஒரு கொள்ளைப்பொருளாகக் கருதப்படும்போது, 'ஜகாத்' ஒரு அபராதமாகக் கருதப்படும்போது, மார்க்கத்திற்காக அல்லாமல் கல்வி கற்கப்படும்போது, ஒருவன் தன் மனைவிக்குக் கீழ்ப்படிந்து தன் தாய்க்கு மாறு செய்யும்போது, அவன் தன் நண்பனை நெருக்கமாக்கி தன் தந்தையைத் தூரமாக்கும்போது, பள்ளிவாசல்களில் (அநாகரிகமான) குரல்கள் உயரும்போது, கோத்திரத்தாரை அவர்களில் பாவியானவன் வழிநடத்தும்போது, ஒரு சமூகத்தின் தலைவன் அவர்களில் மிகவும் இழிவானவனாக இருக்கும்போது, ஒரு மனிதனின் தீமைக்குப் பயந்து அவன் கண்ணியப்படுத்தப்படும்போது, பாடும் அடிமைப் பெண்களும் இசைக் கருவிகளும் வெளிப்படும்போது, மதுபானங்கள் அருந்தப்படும்போது, இந்தச் சமுதாயத்தின் பிந்தியவர்கள் இதன் முந்தியவர்களைச் சபிக்கும்போது - அப்போது ஒரு செந்நிறக் காற்றையும், பூகம்பத்தையும், பூமிக்குள் புதையுண்டு போவதையும், உருமாற்றத்தையும், (வானத்திலிருந்து) கல்மாரி பொழிவதையும், மேலும், அறுந்துபோன ஒரு

பழைய மாலையின் மணிகள் அடுத்தடுத்து விழுவது போல் ஒன்றன்பின் ஒன்றாக வரும் (பேரழிவு) அடையாளங்களையும் எதிர்பாருங்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2212

حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الْقُدُّوسِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " فِي هَذِهِ الأُمَّةِ خَسْفٌ وَمَسْخٌ وَقَذْفٌ " . فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَتَى ذَاكَ قَالَ " إِذَا ظَهَرَتِ الْقَيْنَاتُ وَالْمَعَازِفُ وَشُرِبَتِ الْخُمُورُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَابِطٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

இம்ரான் இப்னு ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த உம்மத்தில் (மக்களை) பூமி உள்வாங்குதல், (மனிதர்கள்) உருமாற்றம் அடைதல் மற்றும் (வானத்திலிருந்து கற்கள்) எறியப்படுதல் ஆகியவை ஏற்படும்." முஸ்லிம்களில் ஒருவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அது எப்போது (நிகழும்)?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "(சட்டவிரோதமான) பாடும் பெண்களும், இசைக்கருவிகளும் வெளிப்பட்டு, மதுபானங்கள் அருந்தப்படும்போது (அது நிகழும்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " بُعِثْتُ أَنَا وَالسَّاعَةَ كَهَاتَيْنِ " . يَعْنِي السَّبَّابَةَ وَالْوُسْطَى

"நானும் மறுமை நாளும் இந்த இரண்டைப் போன்று அனுப்பப்பட்டுள்ளோம்" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியது பற்றி வந்துள்ளவை. (அதாவது சுட்டுவிரலையும் நடுவிரலையும் குறிப்பிட்டார்கள்)

2213

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ هَيَّاجٍ الأَسَدِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَرْحَبِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدَةُ بْنُ الأَسْوَدِ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، عَنِ الْمُسْتَوْرِدِ بْنِ شَدَّادٍ الْفِهْرِيِّ، رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ بُعِثْتُ فِي نَفَسِ السَّاعَةِ فَسَبَقْتُهَا كَمَا

سَبَقَتْ هَذِهِ هَذِهِ ‏.‏ لإِصْبَعَيْهِ السَّبَّابَةِ وَالْوُسْطَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الْمُسْتَوْرِدِ بْنِ شَدَّادٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அல்-முஸ்தவ்ரித் பின் ஷத்தாத் அல்-ஃபிஹ்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் மறுமை நாளின் மூச்சுக்காற்றில் (அதாவது, மறுமை நாள் மிக நெருங்கிய காலகட்டத்தில்) அனுப்பப்பட்டுள்ளேன். இது இதனை முந்திச் செல்வதைப் போன்று நான் அதனை முந்திவிட்டேன்." (இவ்வாறு கூறியபோது) அவர்கள் தமது ஆள்காட்டி விரலையும் நடுவிரலையும் சுட்டிக்காட்டினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2214

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ بُعِثْتُ أَنَا وَالسَّاعَةَ كَهَاتَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ وَأَشَارَ أَبُو دَاوُدَ بِالسَّبَّابَةِ وَالْوُسْطَى فَمَا فَضَلُ إِحْدَاهُمَا عَلَى الأُخْرَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நானும் யுகமுடிவு நாளும் இந்த இரண்டையும் போல (மிக நெருக்கமாக) அனுப்பப்பட்டுள்ளோம்."
– அபூதாவூத் (ஓர் அறிவிப்பாளர்) அவர்கள் தமது ஆள்காட்டி விரலாலும் நடுவிரலாலும் சுட்டிக் காட்டினார்கள். (அவ்விரண்டில்) ஒன்று மற்றொன்றை விட (மிகக் குறைந்த) வேறுபாட்டையே கொண்டிருந்தது (என்று விளக்கினார்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قِتَالِ التُّرْكِ

துருக்கியர்களுடன் போரிடுவது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2215

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، وَعَبْدُ الْجَبَّارِ بْنُ الْعَلاَءِ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ "‏ لاَ تَقُومُ

السَّاعَةُ حَتَّى تُقَاتِلُوا قَوْمًا نِعَالُهُمُ الشَّعَرُ وَلاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تُقَاتِلُوا قَوْمًا كَأَنَّ وُجُوهَهُمُ الْمَجَانُّ الْمُطْرَقَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَبُرَيْدَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعَمْرِو بْنِ تَغْلِبَ وَمُعَاوِيَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முடிகளால் ஆன காலணிகளை அணிந்த ஒரு சமூகத்தாருடன் நீங்கள் போரிடும் வரை யுக முடிவு நாள் ஏற்படாது. மேலும், அவர்களின் முகங்கள் அடிக்கப்பட்ட (கடினமான) கேடயங்களைப் (போல அகலமாகவும், தட்டையாகவும், உணர்ச்சியற்றதாகவும்) இருக்கும் ஒரு சமூகத்தாருடன் நீங்கள் போரிடும் வரை யுக முடிவு நாள் ஏற்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا ذَهَبَ كِسْرَى فَلاَ كِسْرَى بَعْدَهُ

கிஸ்ரா அழிக்கப்பட்டால் அவருக்குப் பின் கிஸ்ரா இருக்க மாட்டார் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2216

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا هَلَكَ كِسْرَى فَلاَ كِسْرَى بَعْدَهُ وَإِذَا هَلَكَ قَيْصَرُ فَلاَ قَيْصَرَ بَعْدَهُ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتُنْفَقَنَّ كُنُوزُهُمَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"கிஸ்ரா (எனும் பாரசீகப் பேரரசின் ஆட்சி) அழிந்துவிட்டால், அவருக்குப் பிறகு எந்த கிஸ்ராவும் இருக்க மாட்டார். மேலும் கைசர் (எனும் ரோமானியப் பேரரசின் ஆட்சி) அழிந்துவிட்டால், அவருக்குப் பிறகு எந்த கைசரும் இருக்க மாட்டார். என் ஆன்மா எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! அவர்களுடைய கருவூலங்கள் அல்லாஹ்வின் பாதையில் நிச்சயமாகச் செலவிடப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَخْرُجَ نَارٌ مِنْ قِبَلِ الْحِجَازِ

ஹிஜாஸ் திசையிலிருந்து ஒரு நெருப்பு வரும் வரை மறுமை நாள் நிகழாது

2217

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا شَيْبَانُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ سَتَخْرُجُ نَارٌ مِنْ حَضْرَمَوْتَ أَوْ مِنْ نَحْوِ حَضْرَمَوْتَ قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ تَحْشُرُ النَّاسَ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَا تَأْمُرُنَا قَالَ ‏"‏ عَلَيْكُمْ بِالشَّامِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ أَسِيدٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي ذَرٍّ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மறுமை நாளுக்கு முன்பு ஹத்ரமவ்த்திலிருந்து - அல்லது ஹத்ரமவ்த்தின் திசையிலிருந்து - ஒரு நெருப்பு வெளிவந்து மக்களை ஒன்றுதிரட்டும்."

அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களுக்கு என்ன கட்டளையிடுகிறீர்கள்?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "அஷ்-ஷாம் (பிராந்தியத்தை) பற்றிக்கொள்ளுங்கள் (அங்கு சென்று தங்குங்கள்/அடைக்கலம் தேடுங்கள்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَخْرُجَ كَذَّابُونَ

பாடம்: 'பொய்யர்கள் வெளிப்படும் வரை மறுமை நாள் ஏற்படாது' என்பது குறித்து வந்துள்ளவை

2218

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَنْبَعِثَ دَجَّالُونَ

كَذَّابُونَ قَرِيبٌ مِنْ ثَلاَثِينَ كُلُّهُمْ يَزْعُمُ أَنَّهُ رَسُولُ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அவர்களில் ஒவ்வொருவரும் தானே அல்லாஹ்வின் தூதர் என்று வாதிடுகின்ற ஏறத்தாழ முப்பது தஜ்ஜால்களான (பெரும் வஞ்சகர்களான) பொய்யர்கள் தோன்றும் வரை கியாமத் நாள் ஏற்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2219

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ الرَّحَبِيِّ، عَنْ ثَوْبَانَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَلْحَقَ قَبَائِلُ مِنْ أُمَّتِي بِالْمُشْرِكِينَ وَحَتَّى يَعْبُدُوا الأَوْثَانَ وَإِنَّهُ سَيَكُونُ فِي أُمَّتِي ثَلاَثُونَ كَذَّابُونَ كُلُّهُمْ يَزْعُمُ أَنَّهُ نَبِيٌّ وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ لاَ نَبِيَّ بَعْدِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸவ்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"என் சமுதாயத்தைச் சேர்ந்த கோத்திரங்கள் இணைவைப்பவர்களுடன் சேரும் வரையிலும், அவர்கள் சிலைகளை வணங்கும் வரையிலும் யுகமுடிவு நாள் ஏற்படாது. மேலும், என் சமுதாயத்தில் முப்பது பொய்யர்கள் தோன்றுவார்கள்; அவர்களில் ஒவ்வொருவரும் தாம் ஒரு நபி என்று வாதிடுவார்கள். நானே நபிமார்களில் இறுதியானவன், எனக்குப் பிறகு எந்த நபியும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ "فِي ثَقِيفٍ كَذَّابٌ وَمُبِيرٌ"

தகீஃப் குலத்தைச் சேர்ந்த பொய்யர் மற்றும் அழிவுகாரர் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2220

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى ، عَنْ شَرِيكِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُصْمٍ ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ فِي ثَقِيفٍ كَذَّابٌ وَمُبِيرٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى يُقَالُ الْكَذَّابُ الْمُخْتَارُ بْنُ أَبِي عُبَيْدٍ وَالْمُبِيرُ الْحَجَّاجُ بْنُ يُوسُفَ ‏.‏ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ سُلَيْمَانُ بْنُ سَلْمٍ الْبَلْخِيُّ أَخْبَرَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ قَالَ أَحْصَوْا مَا قَتَلَ الْحَجَّاجُ صَبْرًا فَبَلَغَ مِائَةَ أَلْفٍ وَعِشْرِينَ أَلْفَ قَتِيلٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ ‏.‏

حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ وَاقِدٍ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، نَحْوَهُ بِهَذَا الإِسْنَادِ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ شَرِيكٍ ‏.‏ وَشَرِيكٌ يَقُولُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُصْمٍ وَإِسْرَائِيلُ يَقُولُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَصْمَةَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தஃகீஃப் கோத்திரத்தில் ஒரு பெரும் பொய்யனும் ஒரு அழிப்பவனும் தோன்றுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْقَرْنِ الثَّالِثِ

பாடம்: மூன்றாவது தலைமுறை பற்றி வந்துள்ளவை

2221

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْفُضَيْلِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُدْرِكٍ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمٌ يَتَسَمَّنُونَ وَيُحِبُّونَ السِّمَنَ يُعْطُونَ الشَّهَادَةَ قَبْلَ أَنْ يُسْأَلُوهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُدْرِكٍ عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ وَرَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الْحُفَّاظِ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَلِيَّ

بْنَ مُدْرِكٍ . قَالَ وَحَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، حَدَّثَنَا هِلاَلُ بْنُ يِسَافٍ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ نَحْوَهُ . وَهَذَا أَصَحُّ عِنْدِي مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ فُضَيْلٍ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"மக்களில் சிறந்தவர்கள் என் தலைமுறையினர்; பின்னர் அவர்களுக்கு அடுத்து வருபவர்கள்; பின்னர் அவர்களுக்கு அடுத்து வருபவர்கள். பின்னர், அவர்களுக்குப் பிறகு ஒரு கூட்டத்தினர் வருவார்கள்; அவர்கள் (உலக இன்பங்களில் மூழ்கி, ஆடம்பரமான வாழ்வை விரும்பி) பருமனை விரும்புவார்கள், மேலும் (அதன் காரணமாக உடல்) பருமனாக இருப்பார்கள்; அவர்களிடம் கேட்கப்படுவதற்கு முன்பே அவர்கள் சாட்சியம் கூறுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2222

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ زُرَارَةَ بْنِ أَوْفَى، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " خَيْرُ أُمَّتِي الْقَرْنُ الَّذِي بُعِثْتُ فِيهِمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ " . قَالَ وَلاَ أَعْلَمُ ذَكَرَ الثَّالِثَ أَمْ لاَ " ثُمَّ يَنْشَأُ أَقْوَامٌ يَشْهَدُونَ وَلاَ يُسْتَشْهَدُونَ وَيَخُونُونَ وَلاَ يُؤْتَمَنُونَ وَيَفْشُو فِيهِمُ السِّمَنُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"என் உம்மத்தில் சிறந்தவர்கள், நான் அனுப்பப்பட்ட தலைமுறையினரே (சஹாபாக்கள்). பிறகு, அவர்களுக்கு அடுத்து வருபவர்கள் (தாபிஈன்கள்)."
(இம்ரான் (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்: மூன்றாவது தலைமுறையை அவர்கள் குறிப்பிட்டார்களா இல்லையா என்பது எனக்குத் தெரியாது. "பிறகு, சில மக்கள் தோன்றுவார்கள்; அவர்கள் சாட்சி கூறும்படி கேட்கப்படாதபோதே (முன்வந்து) சாட்சி கூறுவார்கள். அவர்கள் நம்பிக்கைத் துரோகம் செய்வார்கள்; (அதனால்) நம்பப்பட மாட்டார்கள். மேலும், அவர்களிடையே உடல் பருமன் பரவும் (அதாவது, உலக இன்பங்களில் மூழ்கி உடல் நலனில் அக்கறையின்றி இருப்பார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخُلَفَاءِ

கலீஃபாக்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

2223

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ عُبَيْدٍ الطَّنَافِسِيُّ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَكُونُ مِنْ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ أَمِيرًا " . قَالَ ثُمَّ تَكَلَّمَ بِشَيْءٍ لَمْ أَفْهَمْهُ فَسَأَلْتُ الَّذِي يَلِينِي فَقَالَ قَالَ " كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ عُبَيْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي مُوسَى، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَ هَذَا الْحَدِيثِ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ يُسْتَغْرَبُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي مُوسَى عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو .

ஜாபிர் இப்னு சமுரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனக்குப் பிறகு பன்னிரண்டு அமீர்கள் (தலைவர்கள்) இருப்பார்கள்."'
ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்: 'பின்னர் நபி (ஸல்) அவர்கள் ஏதோ ஒன்றைக் கூறினார்கள், அது எனக்குப் புரியவில்லை. எனவே, எனக்கு அருகில் இருந்தவரிடம் நான் கேட்டேன். அதற்கு அவர், நபி (ஸல்) அவர்கள் "அவர்கள் அனைவரும் குறைஷியிலிருந்து வந்தவர்கள்" என்று கூறினார்கள் என்றார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2224

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مِهْرَانَ، عَنْ سَعْدِ بْنِ أَوْسٍ، عَنْ زِيَادِ بْنِ كُسَيْبٍ الْعَدَوِيِّ، قَالَ كُنْتُ مَعَ أَبِي بَكْرَةَ تَحْتَ مِنْبَرِ ابْنِ عَامِرٍ وَهُوَ يَخْطُبُ وَعَلَيْهِ ثِيَابٌ رِقَاقٌ فَقَالَ أَبُو بِلاَلٍ انْظُرُوا إِلَى أَمِيرِنَا يَلْبَسُ ثِيَابَ الْفُسَّاقِ . فَقَالَ أَبُو بَكْرَةَ اسْكُتْ سَمِعْتُ رَسُولَ

اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ أَهَانَ سُلْطَانَ اللَّهِ فِي الأَرْضِ أَهَانَهُ اللَّهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஸியாத் பின் குஸைப் அல்-அதவீ (ரஹ்) கூறினார்:
"இப்னு ஆமிர் (அவர்) மெல்லிய ஆடைகளை அணிந்து குத்பா நிகழ்த்திக் கொண்டிருந்தபோது, நான் அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்களுடன் அவரது மிம்பருக்குக் கீழே இருந்தேன். அப்போது அபூ பிலால் (என்பவர்), 'நமது அமீரைப் பாருங்கள், அவர் பாவிகளின் ஆடைகளை அணிந்துள்ளார்!' என்று கூறினார். உடனே அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள், 'மௌனமாக இரும்! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: "பூமியில் உள்ள அல்லாஹ்வின் சுல்தானை (ஆட்சியாளரை) எவர் அவமதிக்கிறாரோ, அவரை அல்லாஹ் இழிவுபடுத்துகிறான்."' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخِلاَفَةِ

பாடம்: அல்-கிலாஃபா பற்றி வந்துள்ளவை

2225

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قِيلَ لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ لَوِ اسْتَخْلَفْتَ قَالَ إِنْ أَسْتَخْلِفْ فَقَدِ اسْتَخْلَفَ أَبُو بَكْرٍ وَإِنْ لَمْ أَسْتَخْلِفْ لَمْ يَسْتَخْلِفْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ طَوِيلَةٌ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரலி) அவர்களிடம், "தாங்கள் (தங்களுக்குப் பின்) ஒரு பிரதிநிதியை நியமிக்கலாமே?" என்று கூறப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "நான் ஒரு பிரதிநிதியை நியமித்தால், நிச்சயமாக அபூபக்கர் (ரலி) அவர்கள் ஒரு பிரதிநிதியை நியமித்தார்கள். மேலும் நான் ஒரு பிரதிநிதியை நியமிக்கவில்லை என்றால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு பிரதிநிதியை நியமிக்கவில்லை" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2226

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُرَيْجُ بْنُ النُّعْمَانِ، حَدَّثَنَا حَشْرَجُ بْنُ نُبَاتَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُمْهَانَ، قَالَ حَدَّثَنِي سَفِينَةُ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الْخِلاَفَةُ فِي أُمَّتِي ثَلاَثُونَ سَنَةً ثُمَّ مُلْكٌ بَعْدَ ذَلِكَ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ لِي سَفِينَةُ أَمْسِكْ خِلاَفَةَ أَبِي بَكْرٍ وَخِلاَفَةَ عُمَرَ وَخِلاَفَةَ عُثْمَانَ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ لِي أَمْسِكْ خِلاَفَةَ عَلِيٍّ ‏.‏ قَالَ فَوَجَدْنَاهَا ثَلاَثِينَ سَنَةً ‏.‏ قَالَ سَعِيدٌ فَقُلْتُ لَهُ إِنَّ بَنِي أُمَيَّةَ يَزْعُمُونَ أَنَّ الْخِلاَفَةَ فِيهِمْ ‏.‏ قَالَ كَذَبُوا بَنُو الزَّرْقَاءِ بَلْ هُمْ مُلُوكٌ مِنْ شَرِّ الْمُلُوكِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعَلِيٍّ قَالاَ لَمْ يَعْهَدِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي الْخِلاَفَةِ شَيْئًا ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ قَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُمْهَانَ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سَعِيدِ بْنِ جُمْهَانَ ‏.‏

ஸயீத் பின் ஜும்ஹான் அறிவித்தார்கள்:

ஸஃபீனா (ரழி) எனக்கு அறிவித்தார்கள்; அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “என் உம்மத்தில் கிலாஃபத் முப்பது ஆண்டுகள் நீடிக்கும்; அதன்பிறகு முடியாட்சி ஏற்படும்.”’

பிறகு ஸஃபீனா (ரழி) என்னிடம் கூறினார்கள்: “அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களின் கிலாஃபத், உமர் (ரழி) அவர்களின் கிலாஃபத் மற்றும் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களின் கிலாஃபத் ஆகியவற்றை கணக்கிடுங்கள்.”

பிறகு என்னிடம் கூறினார்கள்: “அலி (ரழி) அவர்களின் கிலாஃபத்தைக் கணக்கிடுங்கள்.”

அவர் (ஸயீத்) கூறினார்கள்: “ஆகவே, அவை முப்பது ஆண்டுகள் வருவதை நாங்கள் கண்டோம்.”

ஸயீத் கூறினார்கள்: “நான் அவரிடம், ‘பனூ உமைய்யா, கிலாஃபத் தங்களிடம் இருப்பதாக உரிமை கோருகிறார்கள்’ என்று கூறினேன்.”

அதற்கு அவர் (ஸஃபீனா) கூறினார்கள்: “பனூ அஸ்-ஸர்கா (உமைய்யாக்கள்) பொய்யுரைக்கிறார்கள். மாறாக, அவர்கள் முடியாட்சியாளர்கள்; மிக மோசமான முடியாட்சியாளர்களில் உள்ளவர்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ أَنَّ الْخُلَفَاءَ مِنْ قُرَيْشٍ إِلَى أَنْ تَقُومَ السَّاعَةُ

'மறுமை நாள் ஏற்படும் வரை கலீஃபாக்கள் குறைஷிகளிலிருந்தே இருப்பார்கள்' என்பது பற்றி வந்தவை

2227

حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ الزُّبَيْرِ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ أَبِي الْهُذَيْلِ، يَقُولُ كَانَ نَاسٌ مِنْ رَبِيعَةَ عِنْدَ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِي فَقَالَ رَجُلٌ مِنْ بَكْرِ بْنِ وَائِلٍ لَتَنْتَهِيَنَّ قُرَيْشٌ أَوْ لَيَجْعَلَنَّ اللَّهُ هَذَا الأَمْرَ فِي جُمْهُورٍ مِنَ الْعَرَبِ غَيْرِهِمْ . فَقَالَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِي كَذَبْتَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ قُرَيْشٌ وُلاَةُ النَّاسِ فِي الْخَيْرِ وَالشَّرِّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் அபீ அல்-ஹுதைல் கூறினார்கள்:
"அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்களுடன் ரபீஆ (கோத்திரத்தைச்) சேர்ந்த சிலர் இருந்தனர். அப்போது பக்ர் பின் வாயில் (கோத்திரத்தைச்) சேர்ந்த ஒருவர் கூறினார்: 'குறைஷிகள் (தங்களின் தவறான போக்கிலிருந்து) விலகிக்கொள்ள வேண்டும், இல்லையெனில் அல்லாஹ் இந்த (ஆட்சி) அதிகாரத்தை அவர்களைத் தவிர மற்ற அரேபிய மக்களிடம் ஒப்படைப்பான்.' அதற்கு அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீர் பொய் சொல்லிவிட்டீர்! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: "நியாயத்தீர்ப்பு நாள் வரை, நன்மையிலும் தீமையிலும் குறைஷிகளே மக்களின் தலைவர்கள் ஆவார்கள்."'
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த அத்தியாயத்தில் இப்னு மஸ்ஊத், இப்னு உமர் மற்றும் ஜாபிர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. இந்த ஹதீஸ் ஹசன் கரீப் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2228

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ الْعَبْدِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ الْحَنَفِيُّ، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْحَكَمِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يَذْهَبُ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ حَتَّى يَمْلِكَ رَجُلٌ مِنَ الْمَوَالِي يُقَالُ لَهُ جَهْجَاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"மவாலிகளிலிருந்து ஜஹ்ஜாஹ் என்றழைக்கப்படும் ஒரு மனிதர் ஆட்சி செய்யும் வரை இரவும் பகலும் செல்லாது (அதாவது, இந்த நிகழ்வு நடக்கும் வரை காலம் ஓயாது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الأَئِمَّةِ الْمُضِلِّينَ

பாடம்: வழிகெடுக்கும் இமாம்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

2229

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي أَسْمَاءَ الرَّحَبِيِّ، عَنْ ثَوْبَانَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّمَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي الأَئِمَّةَ الْمُضِلِّينَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ لاَ يَضُرُّهُمْ مَنْ يَخْذُلُهُمْ حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ الْمَدِينِيِّ يَقُولُ وَذَكَرَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ عَلِيٌّ هُمْ أَهْلُ الْحَدِيثِ ‏.‏

ஸவ்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் எனது உம்மாவின் விஷயத்தில் வழிகெடுக்கும் தலைவர்களைக் (அஇம்மாக்களைக்) குறித்து மட்டுமே அஞ்சுகிறேன்."

அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்: "எனது உம்மாவிலிருந்து ஒரு கூட்டத்தினர் சத்தியத்தின் மீது மேலோங்கியவர்களாக (அல்லது வெளிப்படையாக) இருந்து கொண்டே இருப்பார்கள். அல்லாஹ்வின் கட்டளை (மறுமை நாள் அல்லது ஒரு குறிப்பிட்ட நிகழ்வு) வரும் வரை அவர்களைக் கைவிடுபவர்களால் அவர்களுக்கு எந்த பாதிப்பும் ஏற்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمَهْدِيِّ

பாடம்: மஹ்தி பற்றி வந்துள்ளவை

2230

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقُرَشِيُّ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ بَهْدَلَةَ، عَنْ زِرٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تَذْهَبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَمْلِكَ الْعَرَبَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يُوَاطِئُ اسْمُهُ اسْمِي . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்: "எனது குடும்பத்தைச் சேர்ந்த, எனது பெயருடன் ஒத்த பெயருடைய ஒரு மனிதர் அரேபியர்களை ஆட்சி செய்யும் வரை இந்த உலகம் (தன்னுடைய இறுதி நிலையை அடைந்து) முடிவுக்கு வராது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2231

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْجَبَّارِ بْنُ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الْجَبَّارِ الْعَطَّارُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ زِرٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَلِي رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يُوَاطِئُ اسْمُهُ اسْمِي . قَالَ عَاصِمٌ وَأَخْبَرَنَا أَبُو صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلاَّ يَوْمٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَلِيَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"என் குடும்பத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர் (மஹ்தி) ஆட்சி புரிவார். அவரது பெயர் என் பெயருடன் (முஹம்மதுடன்) ஒத்திருக்கும்."

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"இவ்வுலகில் ஒரு நாள் மட்டுமே எஞ்சியிருந்தாலும், (அந்த மஹ்தி) ஆட்சி புரியும் வரை அல்லாஹ் அந்த நாளை நீட்டுவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2232

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، قَالَ سَمِعْتُ زَيْدًا الْعَمِّيَّ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا الصِّدِّيقِ النَّاجِيَّ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ خَشِينَا أَنْ يَكُونَ، بَعْدَ نَبِيِّنَا حَدَثٌ فَسَأَلْنَا نَبِيَّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " إِنَّ فِي أُمَّتِي الْمَهْدِيَّ يَخْرُجُ يَعِيشُ خَمْسًا أَوْ سَبْعًا أَوْ تِسْعًا " . زَيْدٌ الشَّاكُّ . قَالَ قُلْنَا وَمَا ذَاكَ قَالَ " سِنِينَ " . قَالَ " فَيَجِيءُ إِلَيْهِ رَجُلٌ فَيَقُولُ يَا مَهْدِيُّ أَعْطِنِي أَعْطِنِي " . قَالَ " فَيَحْثِي لَهُ فِي ثَوْبِهِ مَا اسْتَطَاعَ أَنْ يَحْمِلَهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَأَبُو الصِّدِّيقِ النَّاجِيُّ اسْمُهُ بَكْرُ بْنُ عَمْرٍو وَيُقَالُ بَكْرُ بْنُ قَيْسٍ .

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“எங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிறகு புதிய நிகழ்வுகள் (குழப்பமான அல்லது சட்டவிரோதமான மாற்றங்கள்) நடக்குமோ என்று நாங்கள் அஞ்சினோம். எனவே நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘நிச்சயமாக என் உம்மத்தில் மஹ்தி ஒருவர் தோன்றுவார். அவர் ஐந்து, அல்லது ஏழு, அல்லது ஒன்பது (ஆண்டுகள்) வாழ்வார்.’”

-(இந்த எண்ணிக்கையில்) சந்தேகம் கொண்டவர் (அறிவிப்பாளர்) ஸைத் ஆவார்-

“நாங்கள், ‘அது என்ன (கால அளவு)?’ என்று கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள் ‘ஆண்டுகள்’ என்று கூறினார்கள்.

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘ஒரு மனிதர் அவரிடம் வந்து, “ஓ மஹ்தியே! எனக்குக் கொடுங்கள், எனக்குக் கொடுங்கள்!” என்று கூறுவார். அப்போது அவர் (மஹ்தி), அம்மனிதரால் சுமக்க முடிந்த அளவுக்கு அவனது ஆடையில் அள்ளிப் போடுவார்.’”

இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் (நல்லது) தரமுடையது. இது அபூ ஸயீத் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல அறிவிப்பாளர் தொடர்களிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அபூ அஸ்-ஸித்தீக் அன்-நாஜி என்பவரின் பெயர் பக்ர் இப்னு அம்ர் என்றும், பக்ர் இப்னு கைஸ் என்றும் கூறப்படுகிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي نُزُولِ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ

ஈஸா இப்னு மர்யம் (அலை) அவர்களின் இறங்கி வருதல் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2233

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ "‏ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَيُوشِكَنَّ أَنْ يَنْزِلَ فِيكُمُ ابْنُ مَرْيَمَ حَكَمًا مُقْسِطًا فَيَكْسِرَ الصَّلِيبَ وَيَقْتُلَ الْخِنْزِيرَ وَيَضَعَ الْجِزْيَةَ وَيَفِيضَ الْمَالُ حَتَّى لاَ يَقْبَلَهُ أَحَدٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! மரியமின் மகன் (ஈஸா (அலை)) உங்களிடையே நீதியுடன் தீர்ப்பளிக்கும் ஒரு ஆட்சியாளராக (விரைவில்) இறங்குவார். அவர் சிலுவையை உடைப்பார், பன்றியைக் கொல்வார், ஜிஸ்யாவை நீக்குவார், மேலும் செல்வம் பெருகுவதால் அதை ஏற்றுக்கொள்வதற்கு யாரும் இருக்க மாட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الدَّجَّالِ

தஜ்ஜாலைப் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2234

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سُرَاقَةَ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ بْنِ الْجَرَّاحِ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ إِنَّهُ لَمْ يَكُنْ نَبِيٌّ بَعْدَ نُوحٍ إِلاَّ قَدْ أَنْذَرَ الدَّجَّالَ قَوْمَهُ وَإِنِّي أُنْذِرُكُمُوهُ ‏"‏ ‏.‏ فَوَصَفَهُ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ لَعَلَّهُ سَيُدْرِكُهُ بَعْضُ مَنْ رَآنِي أَوْ سَمِعَ كَلاَمِي ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ فَكَيْفَ قُلُوبُنَا يَوْمَئِذٍ قَالَ ‏"‏ مِثْلُهَا يَعْنِي الْيَوْمَ أَوْ خَيْرٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ جَزْءٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي عُبَيْدَةَ بْنِ الْجَرَّاحِ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ

حَدِيثِ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ أَيْضًا عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ . وَأَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ اسْمُهُ عَامِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْجَرَّاحِ .

அபூ உபைதா பின் அல்-ஜர்ராஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் செவியுற்றேன்: 'நூஹ் (அலை) அவர்களுக்குப் பிறகு வந்த எந்த ஒரு நபியும் தஜ்ஜாலைப் பற்றித் தம் சமூகத்தாரை எச்சரிக்காமல் இருந்ததில்லை. நிச்சயமாக நானும் அவனைப் பற்றி உங்களுக்கு எச்சரிக்கை செய்கிறேன்.' பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவனைப் பற்றி எங்களுக்கு விவரித்து, கூறினார்கள்: 'ஒருவேளை என்னைப் பார்த்தவர்களிலோ அல்லது என் வார்த்தைகளைக் கேட்டவர்களிலோ சிலர் அவனை அடைவார்கள் (அதாவது, அவனது காலத்தை அடைந்து அவனைச் சந்திப்பார்கள்).' அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அந்த நாளில் எங்கள் உள்ளங்கள் எப்படி இருக்கும்?' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அதே போன்று (அதாவது, இன்றைய தினத்தில் உள்ளதைப் போன்று) அல்லது அதைவிடச் சிறந்ததாக இருக்கும்.'

باب مَا جَاءَ فِي عَلاَمَةِ الدَّجَّالِ

தஜ்ஜாலின் அடையாளம் பற்றி வந்துள்ளவை

2235

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي النَّاسِ فَأَثْنَى عَلَى اللَّهِ بِمَا هُوَ أَهْلُهُ ثُمَّ ذَكَرَ الدَّجَّالَ فَقَالَ " إِنِّي لأُنْذِرُكُمُوهُ وَمَا مِنْ نَبِيٍّ إِلاَّ وَقَدْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُ نُوحٌ قَوْمَهُ وَلَكِنِّي سَأَقُولُ لَكُمْ فِيهِ قَوْلاً لَمْ يَقُلْهُ نَبِيٌّ لِقَوْمِهِ تَعْلَمُونَ أَنَّهُ أَعْوَرُ وَإِنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِأَعْوَرَ " . قَالَ الزُّهْرِيُّ وَأَخْبَرَنِي عُمَرُ بْنُ ثَابِتٍ الأَنْصَارِيُّ، أَنَّهُ أَخْبَرَهُ بَعْضُ، أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَوْمَئِذٍ لِلنَّاسِ وَهُوَ يُحَذِّرُهُمْ فِتْنَتَهُ " تَعْلَمُونَ أَنَّهُ لَنْ يَرَى أَحَدٌ مِنْكُمْ رَبَّهُ حَتَّى يَمُوتَ وَإِنَّهُ مَكْتُوبٌ بَيْنَ عَيْنَيْهِ ك ف ر يَقْرَؤُهُ مَنْ كَرِهَ عَمَلَهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்கள் மத்தியில் நின்று, அல்லாஹ் எதற்குத் தகுதியானவனோ அதைக் கொண்டு அவனைப் புகழ்ந்தார்கள். பிறகு தஜ்ஜாலைப் பற்றிக் குறிப்பிட்டார்கள். மேலும் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக நான் அவனைப் பற்றி

உங்களை எச்சரிக்கிறேன். எந்த ஒரு நபியும் தம் சமூகத்தாரை எச்சரிக்காமல் இருந்ததில்லை; நூஹ் (அலை) அவர்களும் நிச்சயமாகத் தம் சமூகத்தாரை எச்சரித்தார்கள். ஆனால், எந்த நபியும் தம் சமூகத்தாருக்குக் கூறாத ஒன்றை நான் உங்களுக்கு அவனைப் பற்றிக் கூறப்போகிறேன். நீங்கள் அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக அவன் ஒற்றைக் கண்ணன்; ஆனால் நிச்சயமாக அல்லாஹ் ஒற்றைக் கண்ணன் அல்லன்." அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உமர் பின் ஸாபித் அல்-அன்சாரி அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர் தமக்கு அறிவித்ததாக என்னிடம் கூறினார்கள்: 'அந்நாளில், நபி (ஸல்) அவர்கள் (தஜ்ஜாலின்) ஃபித்னாவைப் பற்றி மக்களை எச்சரித்துக் கொண்டிருந்தபோது கூறினார்கள்: உங்களில் எவரும் மரணிக்கும் வரை தன் இறைவனை ஒருபோதும் பார்க்க முடியாது என்பதை நீங்கள் அறிந்து கொள்ள வேண்டும். மேலும் நிச்சயமாக, அவனுடைய (தஜ்ஜாலின்) இரு கண்களுக்கும் இடையில் "காஃபிர்" என்று எழுதப்பட்டிருக்கும்; அவனது செயலை வெறுக்கும் ஒவ்வொருவரும் அதை வாசிப்பார்."

2236

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ تُقَاتِلُكُمُ الْيَهُودُ فَتُسَلَّطُونَ عَلَيْهِمْ حَتَّى يَقُولَ الْحَجَرُ يَا مُسْلِمُ هَذَا يَهُودِيٌّ وَرَائِي فَاقْتُلْهُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் யூதர்களுடன் போர் செய்வீர்கள். அவர்கள் மீது நீங்கள் வெற்றி பெறுவீர்கள், எந்தளவிற்கென்றால் ஒரு பாறை கூட, 'ஓ முஸ்லிமே! இந்த யூதர் எனக்குப் பின்னால் இருக்கிறார், எனவே அவரைக் கொன்றுவிடு!' என்று கூறும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ مِنْ أَيْنَ يَخْرُجُ الدَّجَّالُ

தஜ்ஜால் எங்கிருந்து வெளிப்படுவார் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2237

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ أَبِي التَّيَّاحِ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ سُبَيْعٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ حُرَيْثٍ، عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ،

قَالَ حَدَّثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الدَّجَّالُ يَخْرُجُ مِنْ أَرْضٍ بِالْمَشْرِقِ يُقَالُ لَهَا خُرَاسَانُ يَتْبَعُهُ أَقْوَامٌ كَأَنَّ وُجُوهَهُمُ الْمَجَانُّ الْمُطْرَقَةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رَوَاهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ شَوْذَبٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ أَبِي التَّيَّاحِ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي التَّيَّاحِ .

அபூபக்ர் அஸ்-ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்: 'தஜ்ஜால், குராசான் எனப்படும் கிழக்கில் உள்ள ஒரு நிலத்திலிருந்து வெளிப்படுவான். தட்டப்பட்ட கேடயங்களைப் போன்ற முகங்களைக் கொண்ட ஒரு கூட்டத்தினர் அவனைப் பின்தொடர்வார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي عَلاَمَاتِ خُرُوجِ الدَّجَّالِ

பாடம்: தஜ்ஜால் வெளியாவதன் அடையாளங்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

2238

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا الْحَكَمُ بْنُ الْمُبَارَكِ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ سُفْيَانَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ قُطَيْبٍ السَّكُونِيِّ، عَنْ أَبِي بَحْرِيَّةَ، صَاحِبِ مُعَاذٍ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْمَلْحَمَةُ الْعُظْمَى وَفَتْحُ الْقُسْطَنْطِينِيَّةِ وَخُرُوجُ الدَّجَّالِ فِي سَبْعَةِ أَشْهُرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ الصَّعْبِ بْنِ جَثَّامَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பெரும் மல்ஹமா (பெரும் போர்), கான்ஸ்டான்டிநோப்பிளின் வெற்றி மற்றும் தஜ்ஜாலின் வருகை ஆகியவை ஏழு மாதங்களுக்குள் (ஒன்றன்பின் ஒன்றாக) நிகழும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2239

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ فَتْحُ الْقُسْطُنْطِينِيَّةِ مَعَ قِيَامِ السَّاعَةِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَالْقُسْطَنْطِينِيَّةُ هِيَ مَدِينَةُ الرُّومِ تُفْتَحُ عِنْدَ خُرُوجِ الدَّجَّالِ وَالْقُسْطَنْطِينِيَّةُ قَدْ فُتِحَتْ فِي زَمَانِ بَعْضِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'கான்ஸ்டான்டிநோப்பிளின் வெற்றி, மறுமை நாள் ஏற்படுவதோடு இருக்கும்.' (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இது ஒரு 'கரீப்' (அதாவது, அறிவிப்பாளர் தொடரில் ஒரு கட்டத்தில் ஒரே ஒரு அறிவிப்பாளர் மட்டும் அறிவித்த) ஹதீஸாகும். கான்ஸ்டான்டிநோப்பிள் என்பது ரோமர்களின் நகரமாகும். அது தஜ்ஜால் வெளிப்படும்போது வெற்றி கொள்ளப்படும். மேலும், கான்ஸ்டான்டிநோப்பிள் நபி (ஸல்) அவர்களின் சில தோழர்களின் காலத்தில் (அதாவது, முஆவியா (ரழி) அவர்களின் ஆட்சிக்காலத்தில்) ஏற்கனவே வெற்றி கொள்ளப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فِتْنَةِ الدَّجَّالِ

பாடம்: தஜ்ஜாலின் குழப்பம் பற்றி வந்துள்ளவை

2240

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ، دَخَلَ حَدِيثُ أَحَدِهِمَا فِي حَدِيثِ الآخَرِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ جَابِرٍ الطَّائِيِّ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنْ أَبِيهِ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ عَنِ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ الْكِلاَبِيِّ قَالَ ذَكَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الدَّجَّالَ ذَاتَ غَدَاةٍ فَخَفَّضَ فِيهِ وَرَفَّعَ حَتَّى ظَنَنَّاهُ فِي طَائِفَةِ النَّخْلِ ‏.‏ قَالَ فَانْصَرَفْنَا مِنْ عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ رَجَعْنَا إِلَيْهِ فَعَرَفَ ذَلِكَ فِينَا فَقَالَ ‏"‏ مَا شَأْنُكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ ذَكَرْتَ الدَّجَّالَ الْغَدَاةَ فَخَفَّضْتَ فِيهِ وَرَفَّعْتَ حَتَّى ظَنَنَّاهُ فِي طَائِفَةِ النَّخْلِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ غَيْرُ الدَّجَّالِ أَخْوَفُ لِي عَلَيْكُمْ إِنْ يَخْرُجْ وَأَنَا فِيكُمْ فَأَنَا حَجِيجُهُ دُونَكُمْ وَإِنْ يَخْرُجْ وَلَسْتُ فِيكُمْ فَامْرُؤٌ حَجِيجُ نَفْسِهِ وَاللَّهُ خَلِيفَتِي عَلَى

كُلِّ مُسْلِمٍ إِنَّهُ شَابٌّ قَطَطٌ عَيْنُهُ قَائِمَةٌ شَبِيهٌ بِعَبْدِ الْعُزَّى بْنِ قَطَنٍ فَمَنْ رَآهُ مِنْكُمْ فَلْيَقْرَأْ فَوَاتِحَ سُورَةِ أَصْحَابِ الْكَهْفِ قَالَ يَخْرُجُ مَا بَيْنَ الشَّامِ وَالْعِرَاقِ فَعَاثَ يَمِينًا وَشِمَالاً يَا عِبَادَ اللَّهِ اثْبُتُوا " . قَالَ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا لَبْثُهُ فِي الأَرْضِ قَالَ " أَرْبَعِينَ يَوْمًا يَوْمٌ كَسَنَةٍ وَيَوْمٌ كَشَهْرٍ وَيَوْمٌ كَجُمُعَةٍ وَسَائِرُ أَيَّامِهِ كَأَيَّامِكُمْ " . قَالَ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ الْيَوْمَ الَّذِي كَالسَّنَةِ أَتَكْفِينَا فِيهِ صَلاَةُ يَوْمٍ قَالَ " لاَ وَلَكِنِ اقْدُرُوا لَهُ " . قَالَ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَا سُرْعَتُهُ فِي الأَرْضِ قَالَ " كَالْغَيْثِ اسْتَدْبَرَتْهُ الرِّيحُ فَيَأْتِي الْقَوْمَ فَيَدْعُوهُمْ فَيُكَذِّبُونَهُ وَيَرُدُّونَ عَلَيْهِ قَوْلَهُ فَيَنْصَرِفُ عَنْهُمْ فَتَتْبَعُهُ أَمْوَالُهُمْ فَيُصْبِحُونَ لَيْسَ بِأَيْدِيهِمْ شَيْءٌ ثُمَّ يَأْتِي الْقَوْمَ فَيَدْعُوهُمْ فَيَسْتَجِيبُونَ لَهُ وَيُصَدِّقُونَهُ فَيَأْمُرُ السَّمَاءَ أَنْ تُمْطِرَ فَتُمْطِرَ وَيَأْمُرُ الأَرْضَ أَنْ تُنْبِتَ فَتُنْبِتَ فَتَرُوحُ عَلَيْهِمْ سَارِحَتُهُمْ كَأَطْوَلِ مَا كَانَتْ ذُرًى وَأَمَدِّهِ خَوَاصِرَ وَأَدَرِّهِ ضُرُوعًا قَالَ ثُمَّ يَأْتِي الْخَرِبَةَ فَيَقُولُ لَهَا أَخْرِجِي كُنُوزَكِ فَيَنْصَرِفُ مِنْهَا فَتَتْبَعُهُ كَيَعَاسِيبِ النَّحْلِ ثُمَّ يَدْعُو رَجُلاً شَابًّا مُمْتَلِئًا شَبَابًا فَيَضْرِبُهُ بِالسَّيْفِ فَيَقْطَعُهُ جِزْلَتَيْنِ ثُمَّ يَدْعُوهُ فَيُقْبِلُ يَتَهَلَّلُ وَجْهُهُ يَضْحَكُ فَبَيْنَمَا هُوَ كَذَلِكَ إِذْ هَبَطَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ بِشَرْقِيِّ دِمَشْقَ عِنْدَ الْمَنَارَةِ الْبَيْضَاءِ بَيْنَ مَهْرُودَتَيْنِ وَاضِعًا يَدَيْهِ عَلَى أَجْنِحَةِ مَلَكَيْنِ إِذَا طَأْطَأَ رَأْسَهُ قَطَرَ وَإِذَا رَفَعَهُ تَحَدَّرَ مِنْهُ جُمَانٌ كَاللُّؤْلُؤِ قَالَ وَلاَ يَجِدُ رِيحَ نَفَسِهِ يَعْنِي أَحَدٌ إِلاَّ مَاتَ وَرِيحُ نَفَسِهِ مُنْتَهَى بَصَرِهِ قَالَ فَيَطْلُبُهُ حَتَّى يُدْرِكَهُ بِبَابِ لُدٍّ فَيَقْتُلُهُ قَالَ فَيَلْبَثُ كَذَلِكَ مَا شَاءَ اللَّهُ . قَالَ ثُمَّ يُوحِي اللَّهُ إِلَيْهِ أَنْ حَرِّزْ عِبَادِي إِلَى الطُّورِ فَإِنِّي قَدْ أَنْزَلْتُ عِبَادًا لِي لاَ يَدَانِ لأَحَدٍ بِقِتَالِهِمْ . قَالَ وَيَبْعَثُ اللَّهُ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ وَهُمْ كَمَا قَالَ اللَّهُ: (مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ) . قَالَ فَيَمُرُّ أَوَّلُهُمْ بِبُحَيْرَةِ الطَّبَرِيَّةِ فَيَشْرَبُ مَا فِيهَا ثُمَّ يَمُرُّ بِهَا آخِرُهُمْ فَيَقُولُ لَقَدْ كَانَ بِهَذِهِ مَرَّةً مَاءٌ ثُمَّ يَسِيرُونَ حَتَّى يَنْتَهُوا إِلَى جَبَلِ بَيْتِ الْمَقْدِسِ فَيَقُولُونَ لَقَدْ قَتَلْنَا مَنْ فِي الأَرْضِ هَلُمَّ فَلْنَقْتُلْ مَنْ فِي السَّمَاءِ . فَيَرْمُونَ بِنُشَّابِهِمْ إِلَى السَّمَاءِ فَيَرُدُّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ نُشَّابَهُمْ مُحْمَرًّا دَمًا وَيُحَاصَرُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَأَصْحَابُهُ حَتَّى يَكُونَ رَأْسُ الثَّوْرِ يَوْمَئِذٍ خَيْرًا لأَحَدِهِمْ مِنْ مِائَةِ دِينَارٍ لأَحَدِكُمُ الْيَوْمَ . قَالَ فَيَرْغَبُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ إِلَى اللَّهِ وَأَصْحَابُهُ قَالَ فَيُرْسِلُ اللَّهُ إِلَيْهِمُ النَّغَفَ فِي رِقَابِهِمْ فَيُصْبِحُونَ فَرْسَى مَوْتَى كَمَوْتِ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ قَالَ وَيَهْبِطُ عِيسَى وَأَصْحَابُهُ فَلاَ يَجِدُ مَوْضِعَ شِبْرٍ إِلاَّ وَقَدْ مَلأَتْهُ زَهَمَتُهُمْ وَنَتْنُهُمْ

وَدِمَاؤُهُمْ قَالَ فَيَرْغَبُ عِيسَى إِلَى اللَّهِ وَأَصْحَابُهُ قَالَ فَيُرْسِلُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ طَيْرًا كَأَعْنَاقِ الْبُخْتِ
قَالَ فَتَحْمِلُهُمْ فَتَطْرَحُهُمْ بِالْمَهْبِلِ وَيَسْتَوْقِدُ الْمُسْلِمُونَ مِنْ قِسِيِّهِمْ وَنُشَّابِهِمْ وَجِعَابِهِمْ
سَبْعَ سِنِينَ قَالَ وَيُرْسِلُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَطَرًا لاَ يَكُنُّ مِنْهُ بَيْتُ وَبَرٍ وَلاَ مَدَرٍ قَالَ فَيَغْسِلُ الأَرْضَ
فَيَتْرُكُهَا كَالزَّلَفَةِ قَالَ ثُمَّ يُقَالُ لِلأَرْضِ أَخْرِجِي ثَمَرَتَكِ وَرُدِّي بَرَكَتَكِ . فَيَوْمَئِذٍ تَأْكُلُ
الْعِصَابَةُ مِنَ الرُّمَّانَةِ وَيَسْتَظِلُّونَ بِقِحْفِهَا وَيُبَارَكُ فِي الرِّسْلِ حَتَّى إِنَّ الْفِئَامَ مِنَ النَّاسِ
لَيَكْتَفُونَ بِاللَّقْحَةِ مِنَ الإِبِلِ وَإِنَّ الْقَبِيلَةَ لَيَكْتَفُونَ بِاللَّقْحَةِ مِنَ الْبَقَرِ وَإِنَّ الْفَخِذَ لَيَكْتَفُونَ
بِاللَّقْحَةِ مِنَ الْغَنَمِ فَبَيْنَمَا هُمْ كَذَلِكَ إِذْ بَعَثَ اللَّهُ رِيحًا فَقَبَضَتْ رُوحَ كُلِّ مُؤْمِنٍ وَيَبْقَى سَائِرُ
النَّاسِ يَتَهَارَجُونَ كَمَا تَتَهَارَجُ الْحُمُرُ فَعَلَيْهِمْ تَقُومُ السَّاعَةُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ
حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ .

அந்-நவ்வாஸ் பின் ஸம்ஆன் அல்-கிலாபி (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு நாள் காலையில் தஜ்ஜாலைப் பற்றிக் குறிப்பிட்டார்கள். அவன் பேரீச்ச மரங்களின் கூட்டத்திற்கு மத்தியில் (மறைந்திருக்கலாம்) என்று நாங்கள் எண்ணும் அளவிற்கு, அவனைத் தாழ்த்தியும் உயர்த்தியும் (அவனது சோதனையின் தீவிரத்தைக் குறித்தும்) பேசினார்கள்.

நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து புறப்பட்டுச் சென்றோம், பின்னர் நாங்கள் அவர்களிடம் திரும்பி வந்தோம். எங்களிடம் இருந்த (கவலையை) அவர்கள் அறிந்துகொண்டார்கள். எனவே, அவர்கள், "உங்களுக்கு என்ன நேர்ந்தது?" என்று கேட்டார்கள். நாங்கள் கூறினோம்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நீங்கள் இன்று காலை தஜ்ஜாலைப் பற்றிப் பேசினீர்கள்; அவன் பேரீச்ச மரங்களின் கூட்டத்திற்கு மத்தியில் இருக்கலாம் என்று நாங்கள் எண்ணும் அளவிற்கு அவனைத் தாழ்த்தியும் உயர்த்தியும் குறிப்பிட்டீர்கள்."

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களுக்காக நான் அஞ்சுவது தஜ்ஜாலைப் பற்றி அல்ல. நான் உங்களுக்கு மத்தியில் இருக்கும்போது அவன் வெளிப்பட்டால், உங்களுக்குப் பகரமாக நான் அவனிடம் வாதாடுவேன் (உங்களைக் காப்பேன்). அவன் வெளிப்படும்போது நான் உங்களுக்கு மத்தியில் இல்லையென்றால், ஒவ்வொரு மனிதனும் தனக்காகத் தானே வாதாடிக் (தற்காத்துக்) கொள்ள வேண்டும். ஒவ்வொரு முஸ்லிமுக்கும் அல்லாஹ்வே எனக்குப் பகரமாகப் பொறுப்பேற்றுக் கொள்வான். நிச்சயமாக அவன் (தஜ்ஜால்) சுருள் முடியுடைய ஒரு இளைஞன்; அவனது கண்கள் (சற்று) துருத்திக் கொண்டிருக்கும்; அவன் (தோற்றத்தில்) 'அப்துல் உஸ்ஸா பின் கத்தன்' என்பவனைப் போலிருப்பான். உங்களில் எவரேனும் அவனை

அடைந்தால், அவர் 'அஸ்ஹாபுல் கஹ்ஃப்' அத்தியாயத்தின் ஆரம்ப வசனங்களை ஓதட்டும்."

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவன் ஷாமிற்கும் இராக்கிற்கும் இடைப்பட்ட பாதையில் வெளிப்படுவான். அவன் வலப்புறமும் இடப்புறமும் நாசத்தை ஏற்படுத்துவான். அல்லாஹ்வின் அடியார்களே! (ஈமானில்) உறுதியாகப் பிடித்துக் கொள்ளுங்கள்!"

நாங்கள் கேட்டோம்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவன் பூமியில் எவ்வளவு காலம் தங்கியிருப்பான்?" அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாற்பது நாட்கள். (அதில்) ஒரு நாள் ஒரு வருடம் போலவும், ஒரு நாள் ஒரு மாதம் போலவும், ஒரு நாள் ஒரு வாரம் போலவும் இருக்கும். அவனது மீதமுள்ள நாட்கள் உங்களின் (சாதாரண) நாட்களைப் போல இருக்கும்."

நாங்கள் கேட்டோம்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஒரு வருடம் போன்று இருக்கும் அந்த நாளில், ஒரு நாளின் தொழுகை எங்களுக்குப் போதுமானதாக இருக்குமா?" அவர்கள் கூறினார்கள்: "இல்லை. நீங்கள் அதற்கேற்ப (நேரத்தை) மதிப்பிட்டுத் தொழுது கொள்ளுங்கள்."

நாங்கள் கேட்டோம்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவன் பூமியில் எவ்வளவு வேகத்தில் செல்வான்?" அவர்கள் கூறினார்கள்: "பின்னாலிருந்து காற்று விரட்டும் மழைமேகத்தைப் போல (வேகமாகச் செல்வான்). அவன் ஒரு கூட்டத்தினரிடம் வந்து அவர்களை (தன் வழியில்) அழைப்பான்; அவர்கள் அவனைப் பொய்யெனக் கருதி, அவனது சொல்லை நிராகரிப்பார்கள். பின்னர் அவன் அவர்களை விட்டுச் செல்வான்; (அவன் சென்றவுடன்) அவர்களுடைய செல்வங்கள் அவனைப் பின்தொடர்ந்து சென்றுவிடும். அவர்கள் காலையில் எழுந்திருக்கும்போது அவர்களிடம் (செல்வம்) எதுவும் இருக்காது. பின்னர் அவன் வேறொரு கூட்டத்தினரிடம் வந்து அவர்களை அழைப்பான்; அவர்கள் அவனுக்குப் பதிலளித்து, அவனை உண்மைப்படுத்துவார்கள். எனவே அவன் வானத்திற்கு (மழை பொழியும்படி) கட்டளையிடுவான்; அது மழை பொழியும். பூமிக்கு (முளைக்கும்படி) கட்டளையிடுவான்; அது முளைக்கும். (மேயச் சென்ற) அவர்களுடைய கால்நடைகள் மிக உயர்ந்த திமில்களுடனும், நிறைந்த மடிகளுடனும், மிகவும் பருத்த வயிறுகளுடனும் மாலையில் அவர்களிடம் திரும்பி வரும்."

அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்: "பின்னர் அவன் பாழடைந்த இடத்திற்கு வந்து, அதனிடம்: 'உன் புதையல்களை வெளிப்படுத்து!' என்று கூறுவான். அவன் அங்கிருந்து திரும்பும்போது, ஆண் தேனீக்கள் (ராணியைப் பின்தொடர்வதைப்) போல அப்புதையல்கள் அவனைப் பின்தொடர்ந்து செல்லும். பின்னர் அவன் இளமைத் துடிப்புள்ள ஓர் இளைஞனை அழைத்து, வாளால் வெட்டி அவனை இரண்டு துண்டுகளாக்குவான். பிறகு அவன் அந்த இளைஞனை அழைப்பான்; அவன் ஒளிவீசும் முகத்துடன் சிரித்துக் கொண்டே முன்னே வருவான்.

அவன் இவ்வாறு செய்து கொண்டிருக்கும் போதே, அல்லாஹ் 'ஈஸா பின் மர்யம்' (அலை) அவர்களை அனுப்புவான். அவர்கள் திமிஷ்கின்

(டமாஸ்கஸ்) கிழக்கே உள்ள வெள்ளைக் கோபுரத்திற்கு அருகில், சாயம் தோய்க்கப்பட்ட இரண்டு ஆடைகளை அணிந்தவர்களாக, இரண்டு வானவர்களின் இறக்கைகளின் மீது (தம்) கைகளை வைத்தவாறு இறங்குவார்கள். அவர்கள் தம் தலையைக் குனிந்தால் (வியர்வைத்) துளிகள் விழும்; அவர்கள் அதை உயர்த்தும்போது, முத்துக்களைப் போன்ற மணிகள் அவர்களிடமிருந்து சிதறும். இறைமறுப்பாளர் எவர் மீது அவர்களின் மூச்சுக்காற்று பட்டாலும் அவர் சாகாமல் இருக்கமாட்டார்; அவர்களின் மூச்சுக்காற்று அவர்களின் பார்வை எட்டும் தூரம் வரை செல்லும்."

அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனவே அவர்கள் அவனை (தஜ்ஜாலை) தேடிச் சென்று, 'லுத்' என்னுமிடத்தின் வாசலில் வைத்து அவனைப் பிடித்துக் கொன்றுவிடுவார்கள். பின்னர், அல்லாஹ் நாடிய காலம் வரை அவர் (ஈஸா அலை) அவ்வாறே (பூமியில்) தங்கியிருப்பார்.

அவர்கள் அவ்வாறு இருக்கும்போது, அல்லாஹ் ஈஸா (அலை) அவர்களுக்கு, 'யாராலும் போரிட்டு வெல்ல முடியாத என்னுடைய சில அடியார்களை நான் வெளியேற்றுவேன். எனவே என் அடியார்களை 'தூர்' மலைக்கு அழைத்துச் சென்று பாதுகாப்பீராக' என்று வஹி அறிவிப்பான். அல்லாஹ் 'யஃஜூஜ் மற்றும் மஃஜூஜ்' கூட்டத்தாரை அனுப்புவான். (திருக்குர்ஆனில்) அல்லாஹ் கூறியது போல், 'அவர்கள் ஒவ்வொரு மேட்டிலிருந்தும் விரைந்து இறங்குவார்கள்.'

அவர்களில் முதலானவர்கள் 'தபரிய்யா' ஏரியைக் கடந்து, அதிலுள்ள நீரைக் குடிப்பார்கள். பின்னர் அவர்களில் கடைசியானவர்கள் அதைக் கடக்கும்போது, 'ஒரு காலத்தில் இங்கு தண்ணீர் இருந்தது' என்று கூறுவார்கள். பின்னர் அவர்கள் நடந்து சென்று பைத்துல் முகத்தஸில் உள்ள மலையை அடைவார்கள். அவர்கள், 'பூமியில் இருந்தவர்களை நாங்கள் கொன்றுவிட்டோம். வாருங்கள்! வானத்தில் இருப்பவர்களையும் கொல்வோம்' என்று கூறுவார்கள். அவர்கள் தங்கள் அம்புகளை வானத்தை நோக்கி எய்வார்கள்; அல்லாஹ் அவர்களுடைய அம்புகளை இரத்தம் தோய்ந்ததாக அவர்களிடம் திருப்புவான்.

ஈஸா (அலை) அவர்களும் அவர்களுடைய தோழர்களும் (தூர் மலையில்) முற்றுகையிடப்படுவார்கள். எந்த அளவிற்கென்றால், அன்றைய தினம் உங்களில் ஒருவருக்கு நூறு தீனார் இருப்பதை விட, அவர்களுக்கு ஒரு காளையின் தலை இருப்பது சிறந்ததாகத் தெரியும். ஈஸா (அலை) அவர்களும், அவருடைய தோழர்களும் அல்லாஹ்விடம் (உதவி தேடிப்) பிரார்த்திப்பார்கள். எனவே அல்லாஹ், அந்த யஃஜூஜ் மஃஜூஜ் கூட்டத்தாரின் கழுத்துக்களில் 'அந்-நகஃப்' (எனும் புழுக்களை) அனுப்புவான். காலையில் அவர்கள் அனைவரும் ஒரே ஆன்மா இறப்பதைப் போன்று செத்து மடிவார்கள்.

பிறகு ஈஸா (அலை) அவர்களும் அவருடைய தோழர்களும் (மலையிலிருந்து) கீழே இறங்கி வருவார்கள். (பூமியில்) அவர்களின் பிண நாற்றம், துர்நாற்றம் மற்றும் இரத்தம் நிரப்பாத ஒரு சாண் இடத்தைக் கூட அவர்கள் காணமாட்டார்கள். எனவே ஈஸா (அலை) அவர்களும்,

அவருடைய தோழர்களும் அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்திப்பார்கள். அல்லாஹ் அவர்கள் மீது 'புக்த்' ஒட்டகங்களின் கழுத்துக்களைப் போன்ற பறவைகளை அனுப்புவான். அவை அவர்களைச் சுமந்து சென்று, ஒரு பள்ளத்தாக்கில் வீசிவிடும். முஸ்லிம்கள் தங்கள் வில்லுகள், அம்புகள் மற்றும் அம்புக்கூடுகளிலிருந்து ஏழு வருடங்களுக்கு (எரிபொருளுக்காக) நெருப்பு மூட்டுவார்கள்.

பின்னர் அல்லாஹ் ஒரு மழையை அனுப்புவான்; அதை எந்த மண் வீடோ, கூடாரமோ தடுக்காது. அம்மழை பூமியைக் கழுவி கண்ணாடி போன்று ஆக்கிவிடும்.

பின்னர் பூமிக்கு, 'உன் கனிகளை வெளிப்படுத்து, உன் பரக்கத்தை (அருள்வளத்தைத்) திரும்பக் கொடு' என்று கூறப்படும். அன்றைய தினம், ஒரு கூட்டமே ஒரேயொரு மாதுளம் பழத்தை உண்ணும்; அதன் ஓட்டின் நிழலில் அவர்கள் இளைப்பாறுவார்கள். பாலில் பரக்கத் செய்யப்படும்; எந்த அளவிற்கென்றால், கறக்கக் கூடிய ஓர் ஒட்டகத்தின் பால் ஒரு பெரும் கூட்டத்திற்குப் போதுமானதாக இருக்கும். கறக்கக் கூடிய ஒரு பசுவின் பால் ஒரு குலத்திற்குப் போதுமானதாக இருக்கும். கறக்கக் கூடிய ஒரு ஆட்டின் பால் ஒரு குடும்பத்திற்குப் போதுமானதாக இருக்கும்.

அவர்கள் இவ்வாறு இருக்கும்போது, அல்லாஹ் ஒரு (நறுமணக்) காற்றை அனுப்புவான். அது அவர்களின் அக்குள்களுக்குக் கீழே நுழைந்து, ஒவ்வொரு முஃமினான, முஸ்லிமான ஆன்மாவையும் கைப்பற்றும். (தீயவர்களான) மக்கள் மட்டும் எஞ்சியிருப்பார்கள்; அவர்கள் கழுதைகள் (பகிரங்கமாகப்) புணர்ச்சி கொள்வதைப் போன்று ஒருவருக்கொருவர் உறவு கொள்வார்கள். அவர்கள் மீதுதான் மறுமை நாள் ஏற்படும்."

இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ் கரீப்' எனும் தரத்திலானது. அப்துர் ரஹ்மான் பின் யஸீத் பின் ஜாபிர் அவர்களின் வழியாகவே தவிர இதை நாங்கள் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي صِفَةِ الدَّجَّالِ

தஜ்ஜாலின் வர்ணனை பற்றி வந்துள்ளவை

2241

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ سُئِلَ عَنِ الدَّجَّالِ فَقَالَ أَلاَ إِنَّ رَبَّكُمْ لَيْسَ بِأَعْوَرَ أَلاَ وَإِنَّهُ أَعْوَرُ عَيْنُهُ الْيُمْنَى كَأَنَّهَا عِنَبَةٌ طَافِيَةٌ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ

وَحُذَيْفَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَسْمَاءَ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَأَبِي بَكْرَةَ وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَالْفَلَتَانِ بْنِ عَاصِمٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: தஜ்ஜால் பற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது, அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "கவனியுங்கள்! நிச்சயமாக உங்கள் இறைவன் (அல்லாஹ்) ஒற்றைக் கண்ணன் அல்லன். கவனியுங்கள்! நிச்சயமாக அவன் (தஜ்ஜால்) ஒற்றைக் கண்ணன் ஆவான்; அவனது வலது கண் மிதக்கும் திராட்சையைப் போன்று இருக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الدَّجَّالِ لاَ يَدْخُلُ الْمَدِينَةَ

தஜ்ஜால் மதீனாவுக்குள் நுழைய மாட்டான் என்பது பற்றி வந்துள்ள செய்தி

2242

حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْخُزَاعِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَأْتِي الدَّجَّالُ الْمَدِينَةَ فَيَجِدُ الْمَلاَئِكَةَ يَحْرُسُونَهَا فَلاَ يَدْخُلُهَا الطَّاعُونُ وَلاَ الدَّجَّالُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَفَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ وَأُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ وَسَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ وَمِحْجَنٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என்று அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

“தஜ்ஜால் மதீனாவிற்கு வருவான். அப்போது வானவர்கள் அதனைக் காவல் காத்துக்கொண்டிருப்பதை அவன் காண்பான். அல்லாஹ் நாடினால் (அதாவது, அல்லாஹ்வின் நாட்டப்படியே), கொள்ளை நோயும் தஜ்ஜாலும் அதற்குள் நுழையாது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2243

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الإِيمَانُ يَمَانٍ وَالْكُفْرُ مِنْ قِبَلِ الْمَشْرِقِ وَالسَّكِينَةُ لأَهْلِ الْغَنَمِ وَالْفَخْرُ وَالرِّيَاءُ فِي الْفَدَّادِينَ أَهْلِ الْخَيْلِ وَأَهْلِ الْوَبَرِ يَأْتِي الْمَسِيحُ إِذَا جَاءَ دُبُرَ أُحُدٍ صَرَفَتِ الْمَلاَئِكَةُ وَجْهَهُ قِبَلَ الشَّامِ وَهُنَالِكَ يَهْلِكُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஈமான் (இறைநம்பிக்கை) யமன் நாட்டுடையது (அங்கிருந்து தோன்றும் அல்லது அங்குள்ளவர்களிடம் அதிகம் காணப்படும்). மேலும் குஃப்ர் (நிராகரிப்பு) கிழக்கின் திசையிலிருந்து வருகிறது (அதாவது, நஜ்த் போன்ற கிழக்குப் பகுதிகளிலிருந்து). அமைதி ஆடு மேய்ப்பவர்களிடம் உள்ளது. பெருமையும், ரியாவும் (முகஸ்துதியும்) கூச்சலிடுபவர்களான, குதிரைகள் மற்றும் ஒட்டகங்களை உடையவர்களிடம் (அதாவது, பாலைவனவாசிகளான செல்வந்தர்களிடம்) இருக்கின்றன. அல்-மஸீஹ் (தஜ்ஜால்) வருவான்; அவன் உஹுத் மலைக்குப் பின்னால் வந்தடையும் போது, வானவர்கள் அவனது முகத்தை அஷ்-ஷாம் (சிரியா) திசைக்குத் திருப்புவார்கள்; மேலும் அங்கேயே அவன் அழிக்கப்படுவான்."

باب مَا جَاءَ فِي قَتْلِ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ الدَّجَّالَ

மர்யமின் மகன் ஈஸா (அலை) அவர்கள் தஜ்ஜாலை கொல்வது பற்றி வந்துள்ள அறிவிப்புகள்

2244

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، أَنَّهُ سَمِعَ عُبَيْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ ثَعْلَبَةَ الأَنْصَارِيَّ، يُحَدِّثُ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ الأَنْصَارِيِّ، مِنْ بَنِي عَمْرِو بْنِ عَوْفٍ يَقُولُ سَمِعْتُ عَمِّي، مُجَمِّعَ بْنَ جَارِيَةَ الأَنْصَارِيَّ يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ يَقْتُلُ ابْنُ مَرْيَمَ الدَّجَّالَ بِبَابِ لُدٍّ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَنَافِعِ بْنِ عُتْبَةَ وَأَبِي بَرْزَةَ وَحُذَيْفَةَ بْنِ أَسِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَكَيْسَانَ وَعُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِي وَجَابِرٍ وَأَبِي

أُمَامَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَسَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ وَالنَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ وَعَمْرِو بْنِ عَوْفٍ وَحُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

மர்யமின் மகன் (ஈஸா அலைஹிஸ்ஸலாம்) தஜ்ஜாலை லுத் வாயிலில் வைத்து கொல்வார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2245

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسًا، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَا مِنْ نَبِيٍّ إِلاَّ وَقَدْ أَنْذَرَ أُمَّتَهُ الأَعْوَرَ الْكَذَّابَ أَلاَ إِنَّهُ أَعْوَرُ وَإِنَّ رَبَّكُمْ لَيْسَ بِأَعْوَرَ مَكْتُوبٌ بَيْنَ عَيْنَيْهِ كَافِرٌ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஒற்றைக்கண் பொய்யனைப் (தஜ்ஜாலை) பற்றித் தமது சமூகத்தாரை எச்சரிக்கை செய்யாத எந்த நபியும் இல்லை. அறிந்துகொள்ளுங்கள்! அவன் ஒற்றைக்கண் உடையவன், ஆனால் உங்கள் இறைவன் ஒற்றைக்கண் உடையவன் அல்லன். அவனது இரு கண்களுக்கும் இடையில் 'காஃபிர்' (இறைமறுப்பாளன்) என்று எழுதப்பட்டிருக்கும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي ذِكْرِ ابْنِ صَائِدٍ

இப்னு ஸய்யாத் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2246

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ صَحِبَنِي ابْنُ صَائِدٍ إِمَّا حُجَّاجًا وَإِمَّا مُعْتَمِرِينَ فَانْطَلَقَ النَّاسُ وَتُرِكْتُ أَنَا وَهُوَ فَلَمَّا خَلَصْتُ بِهِ اقْشَعْرَرْتُ مِنْهُ وَاسْتَوْحَشْتُ مِنْهُ مِمَّا يَقُولُ النَّاسُ فِيهِ فَلَمَّا نَزَلْتُ قُلْتُ لَهُ ضَعْ مَتَاعَكَ حَيْثُ تِلْكَ الشَّجَرَةِ ‏.‏ قَالَ فَأَبْصَرَ غَنَمًا فَأَخَذَ الْقَدَحَ فَانْطَلَقَ فَاسْتَحْلَبَ ثُمَّ أَتَانِي بِلَبَنٍ فَقَالَ لِي يَا أَبَا سَعِيدٍ اشْرَبْ ‏.‏ فَكَرِهْتُ أَنْ أَشْرَبَ مِنْ يَدِهِ شَيْئًا لِمَا يَقُولُ النَّاسُ فِيهِ فَقُلْتُ لَهُ هَذَا

الْيَوْمُ يَوْمٌ صَائِفٌ وَإِنِّي أَكْرَهُ فِيهِ اللَّبَنَ ‏.‏ قَالَ لِي يَا أَبَا سَعِيدٍ هَمَمْتُ أَنْ آخُذَ حَبْلاً فَأُوثِقَهُ إِلَى شَجَرَةٍ ثُمَّ أَخْتَنِقُ لِمَا يَقُولُ النَّاسُ لِي وَفِيَّ أَرَأَيْتَ مَنْ خَفِيَ عَلَيْهِ حَدِيثِي فَلَنْ يَخْفَى عَلَيْكُمْ أَلَسْتُمْ أَعْلَمَ النَّاسِ بِحَدِيثِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَا مَعْشَرَ الأَنْصَارِ أَلَمْ يَقُلْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّهُ كَافِرٌ وَأَنَا مُسْلِمٌ أَلَمْ يَقُلْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّهُ عَقِيمٌ لاَ يُولَدُ لَهُ وَقَدْ خَلَّفْتُ وَلَدِي بِالْمَدِينَةِ أَلَمْ يَقُلْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يَدْخُلُ أَوْ لاَ تَحِلُّ لَهُ مَكَّةُ وَالْمَدِينَةُ أَلَسْتُ مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ وَهُوَ ذَا أَنْطَلِقُ مَعَكَ إِلَى مَكَّةَ ‏.‏ فَوَاللَّهِ مَا زَالَ يَجِيءُ بِهَذَا حَتَّى قُلْتُ فَلَعَلَّهُ مَكْذُوبٌ عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ يَا أَبَا سَعِيدٍ وَاللَّهِ لأُخْبِرَنَّكَ خَبَرًا حَقًّا وَاللَّهِ إِنِّي لأَعْرِفُهُ وَأَعْرِفُ وَالِدَهُ وَأَعْرِفُ أَيْنَ هُوَ السَّاعَةَ مِنَ الأَرْضِ ‏.‏ فَقُلْتُ تَبًّا لَكَ سَائِرَ الْيَوْمِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
இப்னு ஸாயித் என்னுடன் ஹஜ் அல்லது உம்ராவிற்காகத் தோழராக வந்திருந்தான். மக்கள் (எங்களை விட்டுப் பிரிந்து) சென்றுவிட, நானும் அவனும் மட்டும் (தனியாக) விடப்பட்டோம். நான் அவனுடன் தனித்திருந்தபோது, மக்கள் அவனைப் பற்றிக் (தஜ்ஜால் என்று) சொல்லிக்கொண்டிருந்தவற்றின் காரணமாக, நான் அவன் மீது நடுக்கமும் அச்சமும் கொண்டேன். நான் (ஓரிடத்தில்) தங்கியபோது, அவனிடம் "உமது பொருட்களை அந்த மரத்தின் அருகில் வையும்" என்று கூறினேன்.

(அப்பொழுது) அவன் ஓர் ஆட்டைக் கண்டு, ஒரு கோப்பையை எடுத்துக்கொண்டு (சென்று) பால் கறந்து என்னிடம் வந்து, "அபூ ஸயீத் அவர்களே! குடியுங்கள்!" என்று கூறினான். மக்கள் அவனைப் பற்றிக் கூறிக்கொண்டிருந்ததன் காரணமாக, அவனது கையிலிருந்து எதையும் குடிக்க நான் வெறுத்தேன். ஆகவே நான் அவனிடம், "இன்று கடுமையான வெப்பம் நிறைந்த நாள்; (பாலோ சூடாக இருக்கும்;) நான் பாலை விரும்பவில்லை" என்று (காரணம்) கூறினேன்.

அதற்கு அவன் என்னிடம், "அபூ ஸயீத் அவர்களே! மக்கள் என்னைப் பற்றிக் கூறிக்கொண்டிருப்பதன் காரணமாக, நான் ஒரு கயிற்றை எடுத்து, அதை மரத்தில் கட்டி, பின்னர் தூக்கிட்டுத் தற்கொலை செய்துகொள்ள வேண்டும் என்று நினைக்கிறேன். (என் நிலை) யாருக்கு மறைந்திருந்தாலும், உங்களுக்கு மறையாது. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் ஹதீஸை மக்களில் அதிகம் அறிந்தவர்கள் நீங்கள் அல்லவா? அன்சாரி சமூகத்தாரே! 'அவன் (தஜ்ஜால்) ஒரு கா.ஃபிர் (இறைமறுப்பாளன்)' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறவில்லையா? நானோ ஒரு முஸ்லிமாக இருக்கிறேன். 'அவன் மலடன்; அவனுக்குக் குழந்தைகள் பிறக்காது' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறவில்லையா? நானோ என்

குழந்தையை மதீனாவில் விட்டு வந்திருக்கிறேனே? 'அவன் மக்காவிலும் மதீனாவிலும் நுழைய மாட்டான்' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறவில்லையா? நானோ மதீனாவாசிகளில் ஒருவன்; இதோ உம்முடன் மக்காவிற்கு வந்துகொண்டிருக்கிறேன்" என்று கூறினான்.

அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக, "ஒருவேளை இவர் மீது பொய்யாகக் குற்றம் சாட்டப்பட்டிருக்கலாம்" என்று நான் எண்ணும் வரை அவன் இதை அடுக்கிக் கொண்டே இருந்தான். பிறகு அவன், "அபூ ஸயீத் அவர்களே! அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக, நான் உமக்கு ஓர் உண்மையான செய்தியைத் தெரிவிக்கிறேன்; அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! நிச்சயமாக எனக்கு அவனைத் (தஜ்ஜாலைத்) தெரியும்; அவனது தந்தையையும் தெரியும்; மேலும் இந்த நேரத்தில் அவன் பூமியில் எங்கு இருக்கிறான் என்பதையும் நான் அறிவேன்" என்று கூறினான். (இதைக் கேட்ட) நான் அவனிடம், "(அப்படியானால்) உனக்கு நாள் முழுவதும் கேடுதான்!" என்று கூறினேன்.

2247

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ لَقِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ابْنَ صَائِدٍ فِي بَعْضِ طُرُقِ الْمَدِينَةِ فَاحْتَبَسَهُ وَهُوَ غُلاَمٌ يَهُودِيٌّ وَلَهُ ذُؤَابَةٌ وَمَعَهُ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَتَشْهَدُ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ " . فَقَالَ أَتَشْهَدُ أَنْتَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " آمَنْتُ بِاللَّهِ وَمَلاَئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ " . قَالَ لَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " مَا تَرَى " . قَالَ أَرَى عَرْشًا فَوْقَ الْمَاءِ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " تَرَى عَرْشَ إِبْلِيسَ فَوْقَ الْبَحْرِ . قَالَ " فَمَا تَرَى " . قَالَ أَرَى صَادِقًا وَكَاذِبَيْنِ أَوْ صَادِقِينَ وَكَاذِبًا . قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " لُبِّسَ عَلَيْهِ " . فَدَعَاهُ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي ذَرٍّ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَجَابِرٍ وَحَفْصَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவின் வீதிகளில் ஒன்றில் இப்னு ஸயீதைச் சந்தித்தார்கள். எனவே, அவனை நிறுத்தினார்கள் - அவன் (தலையில்) சடை முடியுடைய (அல்லது குடுமியுடைய) ஒரு யூதச் சிறுவனாக இருந்தான் - மேலும் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களும், உமர் (ரழி) அவர்களும் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தார்கள். எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவனிடம், 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்று நீ சாட்சி கூறுகிறாயா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவன், 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்று நீங்கள் சாட்சி கூறுகிறீர்களா?' என்று பதிலளித்தான். அதற்கு

நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நான் அல்லாஹ்வையும், அவனுடைய மலக்குகளையும், அவனுடைய வேதங்களையும், அவனுடைய தூதர்களையும், இறுதி நாளையும் நம்பிக்கை கொள்கிறேன்' என்று கூறினார்கள். பிறகு, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவனிடம், 'நீ என்ன பார்க்கிறாய்?' என்று கேட்டார்கள். அவன், 'நான் தண்ணீரின் மீது ஒரு சிம்மாசனத்தைப் பார்க்கிறேன்' என்று கூறினான். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நீ கடலின் மீதுள்ள இப்லீஸின் சிம்மாசனத்தைப் பார்க்கிறாய்' என்று கூறினார்கள். அவர்கள், 'வேறு என்ன பார்க்கிறாய்?' என்று கேட்டார்கள். அவன், 'நான் ஒரு உண்மையாளரையும், இரண்டு பொய்யர்களையும் - அல்லது இரண்டு உண்மையாளர்களையும் ஒரு பொய்யரையும் பார்க்கிறேன்' என்று கூறினான். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அவன் குழப்பப்பட்டுவிட்டான்' என்று கூறினார்கள். ஆகவே, அவனை (அவன் போக்கில்) விட்டுவிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2248

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَمْكُثُ أَبُو الدَّجَّالِ وَأُمُّهُ ثَلاَثِينَ عَامًا لاَ يُولَدُ لَهُمَا وَلَدٌ ثُمَّ يُولَدُ لَهُمَا غُلاَمٌ أَعْوَرُ أَضَرُّ شَيْءٍ وَأَقَلُّهُ مَنْفَعَةً تَنَامُ عَيْنَاهُ وَلاَ يَنَامُ قَلْبُهُ " . ثُمَّ نَعَتَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبَوَيْهِ فَقَالَ " أَبُوهُ طِوَالٌ ضَرْبُ اللَّحْمِ كَأَنَّ أَنْفَهُ مِنْقَارٌ وَأُمُّهُ امْرَأَةٌ فِرْضَاخِيَّةٌ طَوِيلَةُ الْيَدَيْنِ " . فَقَالَ أَبُو بَكْرَةَ فَسَمِعْنَا بِمَوْلُودٍ فِي الْيَهُودِ بِالْمَدِينَةِ فَذَهَبْتُ أَنَا وَالزُّبَيْرُ بْنُ الْعَوَّامِ حَتَّى دَخَلْنَا عَلَى أَبَوَيْهِ فَإِذَا نَعْتُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِيهِمَا فَقُلْنَا هَلْ لَكُمَا وَلَدٌ فَقَالاَ مَكَثْنَا ثَلاَثِينَ عَامًا لاَ يُولَدُ لَنَا وَلَدٌ ثُمَّ وُلِدَ لَنَا غُلاَمٌ أَعْوَرُ أَضَرُّ شَيْءٍ وَأَقَلُّهُ مَنْفَعَةً تَنَامُ عَيْنَاهُ وَلاَ يَنَامُ قَلْبُهُ . قَالَ فَخَرَجْنَا مِنْ عِنْدِهِمَا فَإِذَا هُوَ مُنْجَدِلٌ فِي الشَّمْسِ فِي قَطِيفَةٍ لَهُ وَلَهُ هَمْهَمَةٌ فَكَشَفَ عَنْ رَأْسِهِ فَقَالَ مَا قُلْتُمَا قُلْنَا وَهَلْ سَمِعْتَ مَا قُلْنَا قَالَ نَعَمْ تَنَامُ عَيْنَاىَ وَلاَ يَنَامُ قَلْبِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ .

அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தஜ்ஜாலின் தந்தையும் அவனது தாயும் முப்பது வருடங்கள் தங்களுக்குக் குழந்தை பிறக்காமல் இருப்பார்கள். பிறகு அவர்களுக்கு ஓர் ஆண் குழந்தை பிறக்கும். அவன் ஒரக்கண்ணன்; (பிறருக்கு) மிகவும் தீங்கு இழைப்பவனாகவும், மிகக் குறைந்த

பயன் அளிப்பவனாகவும் இருப்பான். அவனது கண்கள் தூங்கும்; ஆனால் அவனது உள்ளம் தூங்காது."

பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவனுடைய பெற்றோரை எங்களுக்கு வர்ணித்தார்கள்: "அவனுடைய தந்தை உயரமானவர்; சதைப்பற்றுள்ளவர்; அவருடைய மூக்கு பறவையின் அலகு போன்று இருக்கும். அவனுடைய தாய் பருமனானவள்; நீண்ட கைகளை உடையவள்."

அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மதீனாவில் உள்ள யூதர்களிடம் (மேற்கூறிய) தன்மைகளுடன் ஒரு குழந்தை பிறந்திருப்பதாக நாங்கள் கேள்விப்பட்டோம். எனவே நானும் ஸுபைர் பின் அல்-அவ்வாம் (ரழி) அவர்களும் சென்று அவனுடைய பெற்றோரிடம் நுழைந்தோம். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வர்ணித்தத் தன்மைகள் அவர்களிடத்தில் இருந்தன. நாங்கள் (அவர்களிடம்), 'உங்களுக்குப் பிள்ளைகள் இருக்கிறார்களா?' என்று கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள், 'நாங்கள் முப்பது வருடங்கள் குழந்தை இல்லாமல் இருந்தோம்; பிறகு எங்களுக்கு ஓர் ஆண் குழந்தை பிறந்தது. அவன் ஓரக்கண்ணன்; மிகவும் தீங்கு இழைப்பவன்; மிகக் குறைந்த பயன் அளிப்பவன். அவனது கண்கள் தூங்கும்; ஆனால் அவனது உள்ளம் தூங்காது' என்று கூறினர்."

மேலும் அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் அவர்களை விட்டு வெளியே வந்தபோது, அக்குழந்தை வெயிலில் ஒரு சால்வைக்குள் சுருண்டு படுத்திருந்தான். அவனிடமிருந்து முணுமுணுக்கும் சத்தம் வந்தது. அவன் தன் தலையைத் (சால்வையிலிருந்து) திறந்து, 'நீங்கள் (இருவரும்) என்ன பேசிக் கொண்டிருந்தீர்கள்?' என்று கேட்டான். நாங்கள், 'நாங்கள் பேசியதை நீ கேட்டாயா?' என்று கேட்டோம். அவன், 'ஆம், என் கண்கள் தூங்கும்; ஆனால் என் உள்ளம் தூங்காது' என்று கூறினான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2249

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَرَّ بِابْنِ صَيَّادٍ فِي نَفَرٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فِيهِمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَهُوَ يَلْعَبُ مَعَ الْغِلْمَانِ عِنْدَ أُطُمِ بَنِي مَغَالَةَ وَهُوَ غُلاَمٌ فَلَمْ يَشْعُرْ حَتَّى ضَرَبَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ظَهْرَهُ بِيَدِهِ ثُمَّ قَالَ " أَتَشْهَدُ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ " . فَنَظَرَ إِلَيْهِ ابْنُ صَيَّادٍ فَقَالَ أَشْهَدُ أَنَّكَ رَسُولُ الأُمِّيِّينَ . ثُمَّ قَالَ ابْنُ صَيَّادٍ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَتَشْهَدُ أَنْتَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " آمَنْتُ بِاللَّهِ وَبِرُسُلِهِ " . ثُمَّ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " مَا يَأْتِيكَ " . قَالَ ابْنُ صَيَّادٍ يَأْتِينِي صَادِقٌ وَكَاذِبٌ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه

وسلم "خُلِّطَ عَلَيْكَ الأَمْرُ". ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم "إِنِّي خَبَأْتُ لَكَ خَبِيئًا".
وَخَبَأَ لَهُ: (يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ) فَقَالَ ابْنُ صَيَّادٍ هُوَ الدُّخُّ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى
الله عليه وسلم "اخْسَأْ فَلَنْ تَعْدُوَ قَدْرَكَ". قَالَ عُمَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ائْذَنْ لِي فَأَضْرِبَ عُنُقَهُ.
فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم "إِنْ يَكُ حَقًّا فَلَنْ تُسَلَّطَ عَلَيْهِ وَإِنْ لاَ يَكُنْهُ فَلاَ خَيْرَ لَكَ
فِي قَتْلِهِ". قَالَ عَبْدُ الرَّزَّاقِ يَعْنِي الدَّجَّالَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தங்களது தோழர்கள் சிலருடன் இப்னு ஸய்யாத் இருந்த இடத்தைக் கடந்து சென்றார்கள். அவர்களில் உமர் இப்னுல் கத்தாப் (ரழி) அவர்களும் இருந்தார்கள். அப்போது அவன் 'பனூ மஃகாலா' கோட்டைக்கு அருகே சிறுவர்களுடன் விளையாடிக்கொண்டிருந்தான். அவன் (அப்போது) ஒரு சிறுவனாகவே இருந்தான். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவனது முதுகில் தங்கள் கையால் தட்டும் வரை அவன் (அவர்கள் வந்ததை) உணரவில்லை.

பிறகு அவர்கள், ‘‘நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்று நீ சாட்சி கூறுகிறாயா?'' என்று கேட்டார்கள். இப்னு ஸய்யாத் அவர்களை ஏறிட்டுப் பார்த்து, ‘‘நீர் 'உம்மிய்யீன்'களின் (எழுதப்படிக்கத் தெரியாத சமூகத்தின்) தூதர் என்று நான் சாட்சி கூறுகிறேன்'' என்றான்.

பிறகு இப்னு ஸய்யாத் நபி (ஸல்) அவர்களிடம், ‘‘நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்று நீங்கள் சாட்சி கூறுகிறீர்களா?'' என்று கேட்டான். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘‘நான் அல்லாஹ்வையும் அவனுடைய தூதர்களையும் நம்புகிறேன்'' என்று கூறினார்கள்.

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘‘உன்னிடம் (இறைவனிடமிருந்து) வருவது எது?'' என்று கேட்டார்கள். இப்னு ஸய்யாத், ‘‘என்னிடம் ஒரு உண்மையாளரும் ஒரு பொய்யரும் வருகிறார்கள்'' என்றான். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘‘உனக்கு விஷயம் குழப்பமாகியுள்ளது'' என்று கூறினார்கள்.

பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘‘நான் உனக்காக (ஒரு விஷயத்தை என் மனதில்) மறைத்து வைத்துள்ளேன்'' என்று கூறினார்கள். அவருக்காக,
‘‘யவ்ம தஃதீஸ் ஸமாவு பிதுகானின் முபீன்''
(வானம் ஒரு தெளிவான புகையைக் கொண்டுவரும் நாளில்)
(எனும் இறைவசனத்தை) அவர்கள் மறைத்திருந்தார்கள்.

இப்னு ஸய்யாத், ‘‘அது, 'அத்-துக்' (புகை)'' என்றான்.

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘‘சிறுமைப்படுவாயாக!

உன்னால் உன் தகுதியைத் தாண்டிச் செல்லவே முடியாது” என்று கூறினார்கள்.

உமர் (ரழி) அவர்கள், “அல்லாஹ்வின் தூதரே! எனக்கு அனுமதியளியுங்கள்; நான் இவனின் கழுத்தை வெட்டிவிடுகிறேன்” என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், “அவன் (தஜ்ஜாலாக) இருந்தால், அவன் மீது உனக்கு அதிகாரம் வழங்கப்படாது; அவன் (தஜ்ஜாலாக) இல்லையென்றால், அவனைக் கொல்வதில் உனக்கு எந்த நன்மையும் இல்லை” என்று கூறினார்கள்.

அப்துர் ரஸ்ஸாக் (ரஹ்) அவர்கள், “(இங்கு) தஜ்ஜால் (என்றே) அவர் கருதினார்” என்று கூறினார்கள்.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள், “இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ்” என்று கூறினார்கள்.

2250

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا عَلَى الأَرْضِ نَفْسٌ مَنْفُوسَةٌ - يَعْنِي الْيَوْمَ تَأْتِي عَلَيْهَا مِائَةُ سَنَةٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَبُرَيْدَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பூமியின் மீதுள்ள எந்த ஓர் ஆன்மாவும் (அதாவது, இந்த ஹதீஸ் கூறப்பட்ட) இன்று (உயிருடன் இருப்பவர்களில்) அதன் மீது நூறு ஆண்டுகள் வரும்போது (அவர்கள்) இருக்க மாட்டார்கள்."

2251

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، وَأَبِي، بَكْرِ بْنِ سُلَيْمَانَ وَهُوَ ابْنُ أَبِي حَثْمَةَ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ، قَالَ صَلَّى بِنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ذَاتَ لَيْلَةٍ صَلاَةَ الْعِشَاءِ فِي آخِرِ حَيَاتِهِ فَلَمَّا سَلَّمَ قَالَ ‏"‏ أَرَأَيْتَكُمْ لَيْلَتَكُمْ هَذِهِ عَلَى رَأْسِ مِائَةِ سَنَةٍ مِنْهَا لاَ يَبْقَى مِمَّنْ هُوَ عَلَى ظَهْرِ الأَرْضِ أَحَدٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ابْنُ عُمَرَ فَوَهَلَ النَّاسُ فِي مَقَالَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تِلْكَ فِيمَا يَتَحَدَّثُونَهُ مِنْ هَذِهِ الأَحَادِيثِ عَنْ

مِائَةِ سَنَةٍ وَإِنَّمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ يَبْقَى مِمَّنْ هُوَ الْيَوْمَ عَلَى ظَهْرِ الأَرْضِ أَحَدٌ " . يُرِيدُ بِذَلِكَ أَنْ يَنْخَرِمَ ذَلِكَ الْقَرْنُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்களின் வாழ்நாளின் இறுதியில் ஒருநாள் இரவு எங்களுக்கு இஷா தொழுகையை நடத்தினார்கள். அவர்கள் ஸலாம் கொடுத்ததும் கூறினார்கள்: "உங்களுடைய இந்த இரவை நீங்கள் காண்கிறீர்களா? இதிலிருந்து நூறு ஆண்டுகள் முடிவில், பூமியின் மேற்பரப்பில் இருப்பவர்களில் எவரும் மீதமிருக்க மாட்டார்கள்."

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நூறு ஆண்டுகள் பற்றிய இந்த ஹதீஸ்களைப் பற்றி மக்கள் பேசிக்கொண்டிருந்த விஷயத்தில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் அந்தக் கூற்றைப் பற்றி மக்கள் குழப்பமடைந்தனர் (அல்லது தவறாகப் புரிந்துகொண்டனர்). அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இன்று பூமியின் மேற்பரப்பில் இருப்பவர்களில் எவரும் மீதமிருக்க மாட்டார்கள்' என்றே கூறினார்கள். இதன் மூலம் அந்தத் தலைமுறை முடிந்துவிடும் என்பதையே அவர்கள் நாடினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنْ سَبِّ الرِّيَاحِ

காற்றைச் சபிப்பதற்கான தடை பற்றி வந்துள்ளவை

2252

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ حَبِيبِ بْنِ الشَّهِيدِ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ ذَرٍّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبْزَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تَسُبُّوا الرِّيحَ فَإِذَا رَأَيْتُمْ مَا تَكْرَهُونَ فَقُولُوا اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ هَذِهِ الرِّيحِ وَخَيْرِ مَا فِيهَا وَخَيْرِ مَا أُمِرَتْ بِهِ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ هَذِهِ الرِّيحِ وَشَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا أُمِرَتْ بِهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَعُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِي وَأَنَسٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உபை இப்னு கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "காற்றைச் சபிக்காதீர்கள். உங்களுக்கு விரும்பத்தகாததைக் காணும் பொழுது, கூறுங்கள்: 'அல்லாஹும்ம இன்னா நஸ்அலுக்க மின் கைரி ஹாதிஹிர்-ரீஹ், வ கைரி மா ஃபீஹா வ கைரி மா உமிரத் பிஹி வ நஊது பிக்க மின் ஷர்ரி ஹாதிஹிர்-ரீஹ் வ ஷர்ரி மா ஃபீஹா வ ஷர்ரி மா உமிரத் பிஹி' ('அல்லாஹ்வே! நிச்சயமாக நாங்கள் உன்னிடம் இந்தக் காற்றின் நன்மையையும், இதில் உள்ள நன்மையையும், இது எதன் மீது ஏவப்பட்டுள்ளதோ அதன் நன்மையையும் கேட்கிறோம். மேலும் இந்தக் காற்றின் தீமையிலிருந்தும், இதில் உள்ள தீமையிலிருந்தும், இது எதன் மீது ஏவப்பட்டுள்ளதோ அதன் தீமையிலிருந்தும் உன்னிடம் நாங்கள் பாதுகாப்புத் தேடுகிறோம்.')"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2253

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ، أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَعِدَ الْمِنْبَرَ فَضَحِكَ فَقَالَ إِنَّ تَمِيمًا الدَّارِيَّ حَدَّثَنِي بِحَدِيثٍ فَفَرِحْتُ فَأَحْبَبْتُ أَنْ أُحَدِّثَكُمْ حَدَّثَنِي أَنَّ نَاسًا مِنْ أَهْلِ فِلَسْطِينَ رَكِبُوا سَفِينَةً فِي الْبَحْرِ فَجَالَتْ بِهِمْ حَتَّى قَذَفَتْهُمْ فِي جَزِيرَةٍ مِنْ جَزَائِرِ الْبَحْرِ فَإِذَا هُمْ بِدَابَّةٍ لَبَّاسَةٍ نَاشِرَةٍ شَعْرَهَا فَقَالُوا مَا أَنْتِ قَالَتْ أَنَا الْجَسَّاسَةُ . قَالُوا فَأَخْبِرِينَا . قَالَتْ لاَ أُخْبِرُكُمْ وَلاَ أَسْتَخْبِرُكُمْ وَلَكِنِ ائْتُوا أَقْصَى الْقَرْيَةِ فَإِنَّ ثَمَّ مَنْ يُخْبِرُكُمْ وَيَسْتَخْبِرُكُمْ . فَأَتَيْنَا أَقْصَى الْقَرْيَةِ فَإِذَا رَجُلٌ مُوثَقٌ بِسِلْسِلَةٍ فَقَالَ أَخْبِرُونِي عَنْ عَيْنِ زُغَرَ . قُلْنَا مَلأَى تَدْفُقُ . قَالَ أَخْبِرُونِي عَنِ الْبُحَيْرَةِ قُلْنَا مَلأَى تَدْفُقُ . قَالَ أَخْبِرُونِي عَنْ نَخْلِ بَيْسَانَ الَّذِي بَيْنَ الأُرْدُنِّ وَفِلَسْطِينَ هَلْ أَطْعَمَ قُلْنَا نَعَمْ . قَالَ أَخْبِرُونِي عَنِ النَّبِيِّ هَلْ بُعِثَ قُلْنَا نَعَمْ . قَالَ أَخْبِرُونِي كَيْفَ النَّاسُ إِلَيْهِ قُلْنَا سِرَاعٌ . قَالَ فَنَزَّ نَزْوَةً حَتَّى كَادَ . قُلْنَا فَمَا أَنْتَ قَالَ إِنَّهُ الدَّجَّالُ وَإِنَّهُ يَدْخُلُ الأَمْصَارَ كُلَّهَا إِلاَّ طَيْبَةَ . وَطَيْبَةُ الْمَدِينَةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ قَتَادَةَ عَنِ الشَّعْبِيِّ وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ .

ஃபாத்திமா பின்த் கைஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மிம்பரில் ஏறி, சிரித்துவிட்டு கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக, தமீம் அத்-தாரி (ரழி) அவர்கள் எனக்கு ஒரு செய்தியை அறிவித்தார்கள். அது என்னை மகிழ்ச்சியடையச் செய்தது. அதனால் அவர் எனக்கு அறிவித்ததை உங்களுக்கு அறிவிக்க நான் விரும்பினேன். (அவர் கூறினார்:) பாலஸ்தீனவாசிகளில் சிலர் கடலில் கப்பல் ஒன்றில் ஏறினார்கள். அது அவர்களை (கடலில்) அலைக்கழித்து, இறுதியில் கடலில் உள்ள தீவுகளில் ஒரு தீவில் அவர்களைக் கொண்டு சேர்த்தது. அங்கே அவர்கள் ஒரு பிராணியைக் கண்டார்கள். அது (உடல் முழுக்க) ஆடை அணிந்தது போன்று அதிகமான ரோமங்களைக் கொண்டதாகவும் (அதன் முன், பின் பாகங்களை வேறுபடுத்தி அறிய முடியாத அளவுக்கு), தனது ரோமங்களை விரித்துப் பரப்பியதாகவும் இருந்தது. அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'நீ யார்?' அது கூறியது: 'நான் அல்-ஜஸ்ஸாஸா.' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எங்களுக்குச் செய்திகளைச் சொல்.' அது கூறியது: 'நான் உங்களுக்குச் செய்திகளை சொல்லவும் மாட்டேன்; உங்களிடம் செய்திகளைக் கேட்கவும் மாட்டேன். ஆனால், (இந்தத்) தீவின் ஒதுக்குப்புறத்திற்குச் செல்லுங்கள். ஏனெனில் அங்கே ஒருவர் இருக்கிறார், அவர் உங்களுக்குச் செய்திகளைச் சொல்வார், உங்களிடம் செய்திகளைக் கேட்பார்.'

எனவே, நாங்கள் (அந்தத்) தீவின் ஒதுக்குப்புறத்திற்குச் சென்றோம். அங்கே சங்கிலியால் பிணைக்கப்பட்டிருந்த ஒரு மனிதன் இருந்தான். அவன் கேட்டான்: 'ஸுகர் நீரூற்றைப் பற்றி எனக்குத் தெரிவியுங்கள்.' நாங்கள் கூறினோம்: 'அது நிரம்பி வழிகிறது.' அவன் கேட்டான்: 'அந்த ஏரியைப் (புஹைரா) பற்றி எனக்குத் தெரிவியுங்கள்.' நாங்கள் கூறினோம், 'அது நிரம்பி வழிகிறது.' அவன் கேட்டான்: 'ஜோர்டானுக்கும் பாலஸ்தீனத்திற்கும் இடையில் உள்ள பைசான் பேரீச்சந் தோட்டங்களைப் பற்றி எனக்குத் தெரிவியுங்கள், அவை கனி தந்துவிட்டனவா?' நாங்கள் கூறினோம்: 'ஆம்.' அவன் கேட்டான்: 'நபியைப் பற்றி எனக்குத் தெரிவியுங்கள், அவர் அனுப்பப்பட்டுவிட்டாரா?' நாங்கள் கூறினோம்: 'ஆம்.' அவன் கேட்டான்: 'மக்கள் அவரை நோக்கி எப்படி வருகிறார்கள் என்பதை எனக்குத் தெரிவியுங்கள்.' நாங்கள் கூறினோம்: 'வேகமாக.' அவன் ஒரு குதி குதித்தான், (எந்தளவிற்கென்றால்) அவன் (விடுபட) நெருங்கிவிட்டான். நாங்கள் கேட்டோம்: 'நீ யார்?' அவன் கூறினான்: 'நிச்சயமாக நானே தஜ்ஜால். நான் தய்யிபாவைத் தவிர அனைத்து ஊர்களிலும் நுழைவேன். தய்யிபா என்பது மதீனாவாகும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2254

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ جُنْدُبٍ، عَنْ حُذَيْفَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ يَنْبَغِي

لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يُذِلَّ نَفْسَهُ " . قَالُوا وَكَيْفَ يُذِلُّ نَفْسَهُ . قَالَ " يَتَعَرَّضُ مِنَ الْبَلاَءِ لِمَا لاَ يُطِيقُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

ஒரு முஃமின் தன்னைத் தானே இழிவுபடுத்திக் கொள்வது தகாது." (சஹாபாக்கள்) கேட்டார்கள்: "ஒருவர் தன்னை எப்படி இழிவுபடுத்திக் கொள்கிறார்?" (நபி ஸல் அவர்கள்) கூறினார்கள்: "தன்னால் தாங்க முடியாத சோதனைகளுக்குத் (அதாவது, தவிர்க்கக்கூடிய சிரமங்களுக்கு) தன்னை ஆளாக்கிக் கொள்வதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2255

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَاتِمٍ الْمُكَتِّبُ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا حُمَيْدٌ الطَّوِيلُ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " انْصُرْ أَخَاكَ ظَالِمًا أَوْ مَظْلُومًا " . قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ نَصَرْتُهُ مَظْلُومًا فَكَيْفَ أَنْصُرُهُ ظَالِمًا قَالَ " تَكُفُّهُ عَنِ الظُّلْمِ فَذَاكَ نَصْرُكَ إِيَّاهُ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

"உங்கள் சகோதரருக்கு உதவுங்கள்; அவர் அநியாயம் செய்பவராக இருந்தாலும் சரி, அநியாயம் செய்யப்பட்டவராக இருந்தாலும் சரி." (அப்போது) நாங்கள் கேட்டோம்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அநியாயம் செய்யப்பட்டவருக்கு நான் உதவுகிறேன். அநியாயம் செய்பவருக்கு நான் எப்படி உதவுவது?"
(அதற்கு) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவரை அநியாயம் செய்வதிலிருந்து தடுங்கள். அதுவே நீங்கள் அவருக்குச் செய்யும் உதவியாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2256

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي مُوسَى، عَنْ وَهْبِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ سَكَنَ الْبَادِيَةَ جَفَا وَمَنِ اتَّبَعَ الصَّيْدَ غَفَلَ وَمَنْ أَتَى أَبْوَابَ السَّلاَطِينِ افْتُتِنَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் பாலைவனத்தில் வசிக்கிறாரோ, அவர் கடின சுபாவமுள்ளவராக (மற்றும் பண்படாதவராக, மார்க்க அறிவில் குறைவுள்ளவராக) ஆகிவிடுகிறார்; யார் வேட்டையைத் தொடர்கிறாரோ, அவர் கவனமற்றவராக (மார்க்கக் கடமைகளில் அலட்சியம் செய்பவராக) ஆகிவிடுகிறார்; மேலும் யார் ஆட்சியாளர்களின் வாசலுக்குச் செல்கிறாரோ, அவர் ஃபித்னாவிற்கு (உலக ஆதாயங்களால் சோதிக்கப்பட்டு, அநீதியில் பங்கெடுத்து அல்லது மார்க்கத்தில் சமரசம் செய்து) ஆளாவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2257

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ إِنَّكُمْ مَنْصُورُونَ وَمُصِيبُونَ وَمَفْتُوحٌ لَكُمْ فَمَنْ أَدْرَكَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَلْيَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَلْيَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَمَنْ كَذَبَ عَلَىَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டதாக அறிவித்தார்கள்:

"நிச்சயமாக உங்களுக்கு உதவி வழங்கப்படும், நீங்கள் அடைவீர்கள் (வெற்றிகளையும், செல்வங்களையும்), மேலும் உங்களுக்கு (நாடுகள்) திறக்கப்படும்; ஆகவே, உங்களில் எவர் அதைக் காண்கிறாரோ, அவர் அல்லாஹ்வுக்கு அஞ்சிக்கொள்ளட்டும்; நன்மையை ஏவி, தீமையைத் தடுக்கட்டும்; மேலும் எவர் என் மீது வேண்டுமென்றே இட்டுக்கட்டிப் பேசுகிறாரோ, அவர் நரகத்தில் தனது இருப்பிடத்தை அமைத்துக் கொள்ளட்டும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் (நன்மை பயக்கும், ஆதாரப்பூர்வமானது) ஆன ஹதீஸாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2258

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، وَحَمَّادٍ، وَعَاصِمِ بْنِ بَهْدَلَةَ، سَمِعُوا أَبَا وَائِلٍ، عَنْ حُذَيْفَةَ، قَالَ قَالَ عُمَرُ أَيُّكُمْ يَحْفَظُ مَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْفِتْنَةِ فَقَالَ حُذَيْفَةُ أَنَا ‏.‏ قَالَ حُذَيْفَةُ فِتْنَةُ الرَّجُلِ فِي أَهْلِهِ وَمَالِهِ وَوَلَدِهِ وَجَارِهِ يُكَفِّرُهَا الصَّلاَةُ وَالصَّوْمُ وَالصَّدَقَةُ وَالأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْىُ عَنِ الْمُنْكَرِ ‏.‏ فَقَالَ عُمَرُ لَسْتُ عَنْ هَذَا أَسْأَلُكَ وَلَكِنْ عَنِ الْفِتْنَةِ الَّتِي تَمُوجُ كَمَوْجِ الْبَحْرِ قَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ إِنَّ بَيْنَكَ وَبَيْنَهَا بَابًا مُغْلَقًا ‏.‏ قَالَ عُمَرُ أَيُفْتَحُ أَمْ يُكْسَرُ قَالَ بَلْ يُكْسَرُ ‏.‏ قَالَ إِذًا لاَ يُغْلَقُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو وَائِلٍ فِي حَدِيثِ حَمَّادٍ فَقُلْتُ لِمَسْرُوقٍ سَلْ حُذَيْفَةَ عَنِ الْبَابِ فَسَأَلَهُ فَقَالَ عُمَرُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அபூ வாயில் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

உமர் (ரழி) அவர்கள், "ஃபித்னாவைப் (சமூகக் குழப்பங்கள் மற்றும் சோதனைகளைப்) பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியது உங்களில் யாருக்கு நினைவிருக்கிறது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள், "எனக்கு (நினைவிருக்கிறது)" என்று கூறினார்கள்.

ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதனுக்கு அவனது குடும்பம், அவனது செல்வம், அவனது பிள்ளைகள் மற்றும் அவனது அண்டை வீட்டார் விஷயத்தில் ஏற்படும் ஃபித்னாவிற்கு (சிறு சோதனைகள், தவறுகளுக்கு), தொழுகை (ஸலாத்), நோன்பு, தர்மம், நன்மையை ஏவுதல் மற்றும் தீமையைத் தடுத்தல் ஆகியவை பரிகாரமாக அமைகின்றன."

உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் உங்களிடம் இதைப் பற்றிக் கேட்கவில்லை. மாறாக, கடல் அலைகளைப் போல் மோதும் ஃபித்னாவைப் (பெரும் குழப்பங்கள், உள்நாட்டுப் போர்களைப்) பற்றியே கேட்கிறேன்."

அதற்கு ஹுதைஃபா (ரழி) கூறினார்கள்: "அமீருல் மூமினீன் (இறைநம்பிக்கையாளர்களின் தளபதியே)! உங்களுக்கும் அதற்கும் இடையில் ஒரு மூடப்பட்ட கதவு இருக்கிறது."

உமர் (ரழி) அவர்கள், "அது திறக்கப்படுமா அல்லது உடைக்கப்படுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு ஹுதைஃபா (ரழி), "மாறாக, அது உடைக்கப்படும்" என்று கூறினார்கள்.

(அதற்கு உமர் (ரழி)) கூறினார்கள்: "அப்படியானால், அது கியாமத் நாள் வரை ஒருபோதும் மூடப்படாது (ஏனெனில் உடைக்கப்பட்ட கதவை மீண்டும்

மூட (முடியாது)."

அபூ வாயில் அவர்கள் (ஹம்மாத் அவர்களின் அறிவிப்பில்) கூறினார்கள்: நான் மஸ்ரூக் என்பவரிடம் "அந்தக் கதவைப் பற்றி ஹுதைஃபாவிடம் கேளுங்கள்" என்று கூறினேன். அவர் (ஹுதைஃபாவிடம்) கேட்டதற்கு, "(அந்தக் கதவு) உமர் (அதாவது, உமர் (ரழி) அவர்களின் மரணம் அந்தக் கதவை உடைப்பதற்குச் சமம்)" என்று பதிலளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2259

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْوَهَّابِ، عَنْ مِسْعَرٍ، عَنْ أَبِي حُصَيْنٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَاصِمٍ الْعَدَوِيِّ، عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، قَالَ خَرَجَ إِلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَنَحْنُ تِسْعَةٌ خَمْسَةٌ وَأَرْبَعَةٌ أَحَدُ الْعَدَدَيْنِ مِنَ الْعَرَبِ وَالآخَرُ مِنَ الْعَجَمِ فَقَالَ اسْمَعُوا هَلْ سَمِعْتُمْ أَنَّهُ سَيَكُونُ بَعْدِي أُمَرَاءُ فَمَنْ دَخَلَ عَلَيْهِمْ فَصَدَّقَهُمْ بِكَذِبِهِمْ وَأَعَانَهُمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ فَلَيْسَ مِنِّي وَلَسْتُ مِنْهُ وَلَيْسَ بِوَارِدٍ عَلَىَّ الْحَوْضَ وَمَنْ لَمْ يَدْخُلْ عَلَيْهِمْ وَلَمْ يُعِنْهُمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَلَمْ يُصَدِّقْهُمْ بِكَذِبِهِمْ فَهُوَ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ وَهُوَ وَارِدٌ عَلَىَّ الْحَوْضَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ مِسْعَرٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ قَالَ هَارُونُ فَحَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْوَهَّابِ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي حَصِينٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَاصِمٍ الْعَدَوِيِّ، عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ هَارُونُ وَحَدَّثَنِي مُحَمَّدٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ زُبَيْدٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، وَلَيْسَ، بِالنَّخَعِيِّ عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ مِسْعَرٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ حُذَيْفَةَ ‏.‏

கஃப் இப்னு உஜ்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம் (வெளியே) வந்தார்கள். நாங்கள் ஒன்பது பேர் இருந்தோம்; ஐந்து மற்றும் நான்கு. அவ்விரு எண்ணிக்கைகளில் ஒன்று அரபியரையும், மற்றொன்று அரபியல்லாதவரையும் சார்ந்ததாக இருந்தது. அவர்கள் கூறினார்கள்: "கேளுங்கள்! எனக்குப் பிறகு தலைவர்கள் (சிலர்) இருப்பார்கள் என்பதை நீங்கள் கேள்விப்பட்டிருக்கிறீர்களா? எனவே, எவர் அவர்களிடம் சென்று, அவர்களின் பொய்யை உண்மையென ஏற்று, அவர்களின் அநியாயத்திற்குத் துணைநிற்கிறாரோ, அவர் என்னைச் சார்ந்தவர் அல்லர்; நானும் அவரைச் சார்ந்தவன் அல்லன். மேலும், அவர் (மறுமையில்) ஹவ்ள் (தடாகத்)தில்

என்னிடம் வரமாட்டார். மேலும், எவர் அவர்களிடம் செல்லாமலும், அவர்களின் அநியாயத்திற்குத் துணைநிற்காமலும், அவர்களின் பொய்யை உண்மையென ஏற்காமலும் இருக்கிறாரோ, அவர் என்னைச் சார்ந்தவர்; நானும் அவரைச் சார்ந்தவன். மேலும், அவர் (மறுமையில்) ஹவ்ள் (தடாகத்)தில் என்னிடம் வருவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2260

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى الْفَزَارِيُّ ابْنُ بِنْتِ السُّدِّيِّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ شَاكِرٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ الصَّابِرُ فِيهِمْ عَلَى دِينِهِ كَالْقَابِضِ عَلَى الْجَمْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَعُمَرُ بْنُ شَاكِرٍ شَيْخٌ بَصْرِيٌّ قَدْ رَوَى عَنْهُ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"மக்களுக்கு ஒரு காலம் வரும்; அக்காலத்தில் தனது மார்க்கத்தில் பொறுமையாக (உறுதியாக) இருப்பவர், எரியும் தணலைக் கையில் பிடித்திருப்பவரைப் போலாவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2261

حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكِنْدِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، أَخْبَرَنِي مُوسَى بْنُ عُبَيْدَةَ، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا مَشَتْ أُمَّتِي الْمُطَيْطِيَاءَ وَخَدَمَهَا أَبْنَاءُ الْمُلُوكِ أَبْنَاءُ فَارِسَ وَالرُّومِ سُلِّطَ شِرَارُهَا عَلَى خِيَارِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ أَبُو مُعَاوِيَةَ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْوَاسِطِيُّ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ وَلاَ يُعْرَفُ لِحَدِيثِ أَبِي مُعَاوِيَةَ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ أَصْلٌ إِنَّمَا الْمَعْرُوفُ حَدِيثُ

مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ . وَقَدْ رَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ مُرْسَلاً وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'என் உம்மத்தினர் பெருமையடித்து, அகம்பாவத்துடன் (தற்பெருமையுடன்) நடக்கும்போதும், பாரசீக மற்றும் ரோமானிய மன்னர்களின் பிள்ளைகள் அவர்களுக்குப் பணியாளர்களாக (அதாவது, இஸ்லாமிய உம்மத் உலகாதாயத்தில் உச்சத்தை அடைந்து, பிற வல்லரசுகளின் வாரிசுகள் கூட அவர்களுக்குக் கீழ்ப்படியும் அளவுக்கு) ஆகும்போதும், அவர்களில் தீயவர்கள், அவர்களில் சிறந்தவர்கள் மீது அதிகாரத்தில் அமர்த்தப்படுவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2262

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، حَدَّثَنَا حُمَيْدٌ الطَّوِيلُ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي بَكْرَةَ، قَالَ عَصَمَنِي اللَّهُ بِشَيْءٍ سَمِعْتُهُ مِنْ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَمَّا هَلَكَ كِسْرَى قَالَ " مَنِ اسْتَخْلَفُوا " . قَالُوا ابْنَتَهُ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " لَنْ يُفْلِحَ قَوْمٌ وَلَّوْا أَمْرَهُمُ امْرَأَةً " . قَالَ فَلَمَّا قَدِمَتْ عَائِشَةُ يَعْنِي الْبَصْرَةَ ذَكَرْتُ قَوْلَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَعَصَمَنِي اللَّهُ بِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நான் கேட்ட ஒரு விஷயத்தைக் கொண்டு அல்லாஹ் என்னைக் காப்பாற்றினான். கிஸ்ரா மரணித்தபோது, '(அவனுக்குப் பிறகு) அவர்கள் யாரை ஆட்சியாளராக ஆக்கினார்கள்?' என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கேட்டார்கள். அவர்கள், 'அவருடைய மகளை' என்று கூறினார்கள். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஒரு பெண்ணிடம் தங்கள் காரியங்களை (ஆட்சியதிகாரத்தை) ஒப்படைக்கும் ஒரு சமூகம் ஒருபோதும் வெற்றி பெறாது' என்று கூறினார்கள்.'

அவர் கூறினார்கள்: 'எனவே, ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் - அதாவது பஸ்ராவிற்கு - வந்தபோது, நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கூற்றை நினைவு கூர்ந்தேன், அதனால் அல்லாஹ் அதைக் கொண்டு என்னைக் காப்பாற்றினான்.'

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2263

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَقَفَ عَلَى أُنَاسٍ جُلُوسٍ فَقَالَ ‏"‏ أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِكُمْ مِنْ شَرِّكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَسَكَتُوا فَقَالَ ذَلِكَ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ فَقَالَ رَجُلٌ بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنَا بِخَيْرِنَا مِنْ شَرِّنَا ‏.‏ قَالَ ‏"‏ خَيْرُكُمْ مَنْ يُرْجَى خَيْرُهُ وَيُؤْمَنُ شَرُّهُ وَشَرُّكُمْ مَنْ لاَ يُرْجَى خَيْرُهُ وَلاَ يُؤْمَنُ شَرُّهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அமர்ந்திருந்த சிலருக்கு அருகில் வந்து நின்றார்கள். அப்போது அவர்களிடம், "உங்களில் சிறந்தவர் யார், கெட்டவர் யார் என்பதை நான் உங்களுக்கு அறிவிக்கட்டுமா?" என்று கேட்டார்கள்.

அவர்கள் மௌனமாக இருந்தார்கள். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் அதனை மூன்று முறை கூறினார்கள். பின்னர் ஒரு மனிதர், "ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களில் சிறந்தவர் யார், கெட்டவர் யார் என்பதை எங்களுக்கு அறிவியுங்கள்" என்று கூறினார்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் சிறந்தவர், யாரிடமிருந்து நன்மை எதிர்பார்க்கப்படுகிறதோ, மேலும் யாருடைய தீங்கிலிருந்து மக்கள் பாதுகாப்புப் பெறுகிறார்களோ அவரே ஆவார். உங்களில் கெட்டவர், யாரிடமிருந்து நன்மை எதிர்பார்க்கப்படவில்லையோ, மேலும் யாருடைய தீங்கிலிருந்து மக்கள் பாதுகாப்புப் பெறவில்லையோ அவரே ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2264

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي حُمَيْدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِخِيَارِ أُمَرَائِكُمْ وَشِرَارِهِمْ خِيَارُهُمُ الَّذِينَ تُحِبُّونَهُمْ وَيُحِبُّونَكُمْ وَتَدْعُونَ لَهُمْ وَيَدْعُونَ لَكُمْ وَشِرَارُ أُمَرَائِكُمُ الَّذِينَ تُبْغِضُونَهُمْ وَيُبْغِضُونَكُمْ وَتَلْعَنُونَهُمْ وَيَلْعَنُونَكُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى

هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حُمَيْدٍ . وَمُحَمَّدٌ يُضَعَّفُ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"உங்களின் தலைவர்களில் சிறந்தவர்கள் யார், அவர்களில் தீயவர்கள் யார் என்று நான் உங்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டாமா? அவர்களில் சிறந்தவர்கள் யாரென்றால், நீங்கள் அவர்களை நேசிக்கிறீர்கள், அவர்களும் உங்களை நேசிக்கிறார்கள்; நீங்கள் அவர்களுக்காகப் பிரார்த்தனை செய்கிறீர்கள், அவர்களும் உங்களுக்காகப் பிரார்த்தனை செய்கிறார்கள். மேலும் உங்களின் தலைவர்களில் தீயவர்கள் யாரென்றால், நீங்கள் அவர்களை வெறுக்கிறீர்கள், அவர்களும் உங்களை வெறுக்கிறார்கள்; மேலும் நீங்கள் அவர்களைச் சபிக்கிறீர்கள், அவர்களும் உங்களைச் சபிக்கிறார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2265

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا هِشَامُ بْنُ حَسَّانَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ ضَبَّةَ بْنِ مِحْصَنٍ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّهُ سَيَكُونُ عَلَيْكُمْ أَئِمَّةٌ تَعْرِفُونَ وَتُنْكِرُونَ فَمَنْ أَنْكَرَ فَقَدْ بَرِئَ وَمَنْ كَرِهَ فَقَدْ سَلِمَ وَلَكِنْ مَنْ رَضِيَ وَتَابَعَ " . فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلاَ نُقَاتِلُهُمْ قَالَ " لاَ مَا صَلَّوْا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக உங்கள் மீது ஆட்சியாளர்கள் (அஇம்மா) வருவார்கள். (அவர்களிடம்) நீங்கள் (சில நன்மைகளை) அறிவீர்கள்; (சில தீமைகளை) மறுப்பீர்கள். எனவே யார் (அவர்களின் தீமைகளை) மறுக்கிறாரோ, அவர் (குற்றத்திலிருந்து) நீங்கிவிட்டார். யார் (அவர்களின் தீமைகளை மனதால்) வெறுக்கிறாரோ, அவர் பாதுகாப்புப் பெற்று விட்டார். ஆனால் யார் (அவர்களின் தீமைகளுக்கு) திருப்தியடைந்து (அவற்றை) பின்பற்றுகிறாரோ (அவரே குற்றவாளி)."
அப்போது, "(அல்லாஹ்வின்) தூதரே! நாங்கள் அவர்களுடன் போரிடலாமா?" என்று கேட்கப்பட்டது.
அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "இல்லை, அவர்கள் தொழுகையை (ஸலாத்) நிறைவேற்றும் வரை (போரிட) வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2266

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَعِيدٍ الأَشْقَرُ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ، وَهَاشِمُ بْنُ الْقَاسِمِ، قَالاَ حَدَّثَنَا صَالِحٌ الْمُرِّيُّ، عَنْ سَعِيدٍ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا كَانَ أُمَرَاؤُكُمْ خِيَارَكُمْ وَأَغْنِيَاؤُكُمْ سُمَحَاءَكُمْ وَأُمُورُكُمْ شُورَى بَيْنَكُمْ فَظَهْرُ الأَرْضِ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ بَطْنِهَا وَإِذَا كَانَ أُمَرَاؤُكُمْ شِرَارَكُمْ وَأَغْنِيَاؤُكُمْ بُخَلاَءَكُمْ وَأُمُورُكُمْ إِلَى نِسَائِكُمْ فَبَطْنُ الأَرْضِ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ ظَهْرِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ صَالِحٍ الْمُرِّيِّ ‏.‏ وَصَالِحٌ الْمُرِّيُّ فِي حَدِيثِهِ غَرَائِبُ يَنْفَرِدُ بِهَا لاَ يُتَابَعُ عَلَيْهَا وَهُوَ رَجُلٌ صَالِحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"உங்களுடைய தலைவர்கள் உங்களில் சிறந்தவர்களாகவும், செல்வந்தர்கள் உங்களில் தாராள மனமுடையவர்களாகவும், உங்களுடைய காரியங்கள் உங்களுக்குள் கலந்தாலோசிக்கப்படுபவையாகவும் இருக்கும்போது, பூமியின் மேற்பரப்பு அதன் வயிற்றை விட உங்களுக்குச் சிறந்ததாகும். மேலும், உங்களுடைய தலைவர்கள் உங்களில் தீயவர்களாகவும், செல்வந்தர்கள் உங்களில் கஞ்சர்களாகவும், உங்களுடைய காரியங்கள் (ஆட்சி அதிகாரத்தில்) உங்களுடைய பெண்களிடம் ஒப்படைக்கப்படும்போதும், பூமியின் வயிறு அதன் மேற்பரப்பை விட உங்களுக்குச் சிறந்ததாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2267

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ الْجُوزَجَانِيُّ، حَدَّثَنَا نُعَيْمُ بْنُ حَمَّادٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ إِنَّكُمْ فِي زَمَانٍ مَنْ تَرَكَ مِنْكُمْ عُشْرَ مَا أُمِرَ بِهِ هَلَكَ ثُمَّ يَأْتِي زَمَانٌ مَنْ عَمِلَ مِنْهُمْ بِعُشْرِ مَا أُمِرَ بِهِ نَجَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ نُعَيْمِ بْنِ حَمَّادٍ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي ذَرٍّ وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏

நீங்கள் ஒரு காலத்தில் இருக்கிறீர்கள். (அக்காலத்தில்) உங்களில் எவர் தனக்கு ஏவப்பட்டதில் பத்தில் ஒரு பங்கைக் கைவிடுகிறாரோ, அவர் அழிந்துவிடுவார். பின்னர் ஒரு காலம் வரும். (அக்காலத்தில்) அவர்களில் எவர் தனக்கு ஏவப்பட்டதில் பத்தில் ஒரு பங்கைச் செய்கிறாரோ, அவர் ஈடேற்றம் பெறுவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2268

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى الْمِنْبَرِ فَقَالَ ‏"‏ هَا هُنَا أَرْضُ الْفِتَنِ وَأَشَارَ إِلَى الْمَشْرِقِ حَيْثُ يَطْلُعُ جِذْلُ الشَّيْطَانِ ‏"‏ ‏.‏ أَوْ قَالَ ‏"‏ قَرْنُ الشَّيْطَانِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மிம்பரின் மீது நின்றுகொண்டு, "இதோ! ஃபித்னாவின் (குழப்பங்களின்) பூமி இங்கே இருக்கிறது" என்று கூறி, கிழக்கு திசையைச் சுட்டிக்காட்டினார்கள். (மேலும்) "அங்குதான் ஷைத்தானின் கொம்பு (அல்லது மூலம்) உதயமாகிறது" என்றார்கள். அல்லது "ஷைத்தானின் கொம்பு" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2269

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ يُونُسَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ الزُّهْرِيِّ، عَنْ قَبِيصَةَ بْنِ ذُؤَيْبٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تَخْرُجُ مِنْ خُرَاسَانَ رَايَاتٌ سُودٌ لاَ يَرُدُّهَا شَيْءٌ حَتَّى تُنْصَبَ بِإِيلِيَاءَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "குராசானிலிருந்து கறுப்புக் கொடிகள் வெளிப்படும்; அவை இலியாவில் (ஜெருசலேமில்) நாட்டப்படும் வரை எதுவும் அவற்றைத் தடுக்க முடியாது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

34. كتاب الرؤيا عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

34. கனவுகள் பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب أَنَّ رُؤْيَا الْمُؤْمِنِ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ

பாடம்: நம்பிக்கையாளரின் கனவு நபித்துவத்தின் நாற்பத்தாறு பகுதிகளில் ஒரு பகுதியாகும்.

2270

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا اقْتَرَبَ الزَّمَانُ لَمْ تَكَدْ رُؤْيَا الْمُؤْمِنِ تَكْذِبُ وَأَصْدَقُهُمْ رُؤْيَا أَصْدَقُهُمْ حَدِيثًا وَرُؤْيَا الْمُسْلِمِ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ وَالرُّؤْيَا ثَلاَثٌ فَالرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ بُشْرَى مِنَ اللَّهِ وَالرُّؤْيَا مِنْ تَحْزِينِ الشَّيْطَانِ وَالرُّؤْيَا مِمَّا يُحَدِّثُ بِهَا الرَّجُلُ نَفْسَهُ فَإِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ مَا يَكْرَهُ فَلْيَقُمْ وَلْيَتْفُلْ وَلاَ يُحَدِّثْ بِهَا النَّاسَ قَالَ وَأُحِبُّ الْقَيْدَ فِي النَّوْمِ وَأَكْرَهُ الْغُلَّ الْقَيْدُ ثَبَاتٌ فِي الدِّينِ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“காலம் (மறுமை) நெருங்கும் போது, ஒரு முஃமினுடைய கனவு பொய்ப்பது அரிதாகவே இருக்கும். மேலும் அவர்களில் கனவில் மிகவும் உண்மையாளராக இருப்பவர், அவர்களில் பேச்சிலும் மிகவும் உண்மையாளராக இருப்பார். ஒரு முஸ்லிமின் கனவு நபித்துவத்தின் நாற்பத்தாறு பாகங்களில் ஒரு பகுதியாகும். கனவுகள் மூன்று வகைப்படும்: (ஒன்று) நற்கனவு, அது அல்லாஹ்விடமிருந்து வரும் நற்செய்தியாகும்; (இரண்டாவது) ஷைத்தானிடமிருந்து வரும் கவலை தரும் கனவு; (மூன்றாவது) ஒரு மனிதன் தன் மனதிற்குள் பேசிக்கொண்டவை (கனவாக வருவது). ஆகவே, உங்களில் ஒருவர் தனக்கு பிடிக்காததைக் கண்டால், அவர் எழுந்து (இடது புறம் மூன்று முறை) துப்ப வேண்டும்; மேலும் மக்களில் யாரிடமும் அதைக் கூறக்கூடாது.”

(மேலும் கூறினார்கள்): “நான் கனவில் (கால்களில்) விலங்கிடப்பட்டிருப்பதை விரும்புகிறேன்; ஆனால் கழுத்தில் இரும்புப் பட்டை அணிவிக்கப்படுவதை வெறுக்கிறேன். (காலில்) விலங்கிடப்படுவது என்பது மார்க்கத்தில் உறுதியாக இருப்பதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2271

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، أَنَّهُ سَمِعَ أَنَسًا، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ رُؤْيَا الْمُؤْمِنِ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي رَزِينٍ الْعُقَيْلِيِّ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَوْفِ بْنِ مَالِكٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ . قَالَ وَحَدِيثُ عُبَادَةَ حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

உபாதா பின் அஸ்ஸாமித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஃமினின் கனவு என்பது நுபுவ்வத்தின் (இறைத்தூதுத்துவத்தின்) நாற்பத்தாறு பாகங்களில் ஒரு பாகமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب ذَهَبَتِ النُّبُوَّةُ وَبَقِيَتِ الْمُبَشِّرَاتُ

நபித்துவம் சென்றுவிட்டது, முபஷ்ஷிராத் எஞ்சியுள்ளது

2272

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ يَعْنِي ابْنَ زِيَادٍ، حَدَّثَنَا الْمُخْتَارُ بْنُ فُلْفُلٍ، حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ الرِّسَالَةَ وَالنُّبُوَّةَ قَدِ انْقَطَعَتْ فَلاَ رَسُولَ بَعْدِي وَلاَ نَبِيَّ " . قَالَ فَشَقَّ ذَلِكَ عَلَى النَّاسِ فَقَالَ " لَكِنِ الْمُبَشِّرَاتُ " . قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا الْمُبَشِّرَاتُ قَالَ " رُؤْيَا الْمُسْلِمِ وَهِيَ جُزْءٌ مِنْ أَجْزَاءِ النُّبُوَّةِ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَحُذَيْفَةَ بْنِ أَسِيدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأُمِّ كُرْزٍ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ الْمُخْتَارِ بْنِ فُلْفُلٍ .

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக தூதுத்துவமும் நபித்துவமும் முடிவடைந்துவிட்டன. எனவே, எனக்குப் பிறகு எந்தத் தூதரும் இல்லை; எந்த நபியும் இல்லை.'" அவர் (அனஸ்) கூறினார்: "(நபித்துவம் முடிவடைந்துவிட்டது என்ற) இந்தச் செய்தி மக்களுக்குச் சிரமமாக இருந்தபோது, அவர் (ஸல்) அவர்கள், 'ஆனால் முபஷ்ஷிராத் (நற்செய்தி கூறும் கனவுகள்) உண்டு' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! முபஷ்ஷிராத் என்றால் என்ன?' என்று கேட்டார்கள். அவர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'முஸ்லிமின் (உண்மையான) கனவு; அது நபித்துவத்தின் பாகங்களில் ஒரு பாகமாகும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب قَوْلِهِ ‏(‏لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا‏)‏

பாடம்: "அவர்களுக்கு இவ்வுலக வாழ்க்கையில் நற்செய்தி உண்டு" என்று அல்லாஹ் கூறியது.

2273

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ أَهْلِ مِصْرَ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ‏(‏لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا‏)‏ فَقَالَ مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ إِلاَّ رَجُلٌ وَاحِدٌ مُنْذُ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ مُنْذُ أُنْزِلَتْ هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

எகிப்துவாசிகளில் ஒருவர் அபூ தர்தா (ரழி) அவர்களிடம், உயர்வான அல்லாஹ்வின் கூற்றான **'லஹுமுல் புஷ்ரா ஃபில் ஹயாதித் துன்யா'** (அவர்களுக்கு இவ்வுலக வாழ்க்கையில் நற்செய்தி உண்டு) என்பது பற்றிக் கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் இது பற்றிக் கேட்டதிலிருந்து, உங்களைத் தவிரவும், (முன்பு) ஒரு மனிதரைத் தவிரவும் வேறு யாரும் என்னிடம் இதைப் பற்றிக் கேட்கவில்லை. (நான் நபியிடம் கேட்டபோது,) நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் (இவ்வசனம் பற்றிக்) கேட்டபோது அவர்கள் கூறினார்கள்: '(இவ்வசனம்) அருளப்பட்டதிலிருந்து உங்களைத் தவிர வேறு யாரும் என்னிடம் இதைப்

பற்றிக் கேட்கவில்லை. **அது, ஒரு முஸ்லிம் காணும் அல்லது அவருக்காக (பிறரால்) காணப்படும் நற்கனவாகும்**."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2274

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَصْدَقُ الرُّؤْيَا بِالأَسْحَارِ

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"கனவுகளில் மிகவும் உண்மையானது இரவின் கடைசி நேரங்களில் (அதாவது, ஃபஜ்ர் தொழுகைக்கு முன் உள்ள ஸஹர் நேரத்தில்) காணப்படும் கனவாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2275

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا حَرْبُ بْنُ شَدَّادٍ، وَعِمْرَانُ الْقَطَّانُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، قَالَ نُبِّئْتُ عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ قَوْلِهِ ‏(لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا)‏ قَالَ هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُؤْمِنُ أَوْ تُرَى لَهُ ‏.‏ قَالَ حَرْبٌ فِي حَدِيثِهِ حَدَّثَنِي يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூ சலமா அவர்கள் கூறியதாவது: உப்பாதா பின் அஸ்ஸாமித் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து எனக்கு அறிவிக்கப்பட்டது. அவர் (உப்பாதா) கூறினார்:

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், (திருக்குர்ஆனின் வசனமான) "(லஹுமுல் புஷ்ரா ஃபில் ஹயாத்தித் துன்யா) அவர்களுக்கு இவ்வுலக வாழ்க்கையில் நற்செய்தி உண்டு" என்பது பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "இது, ஓர் இறைநம்பிக்கையாளர் காண்கின்ற அல்லது அவருக்காகக் (மற்றவர்களால்) காணப்படும் நல்ல கனவாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم "مَنْ رَآنِي فِي الْمَنَامِ فَقَدْ رَآنِي"

"என்னை உறக்கத்தில் பார்த்தவர் நிச்சயமாக என்னையே பார்த்துள்ளார்" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2276

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ رَآنِي فِي الْمَنَامِ فَقَدْ رَآنِي فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لاَ يَتَمَثَّلُ بِي ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي قَتَادَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي مَالِكٍ الأَشْجَعِيِّ عَنْ أَبِيهِ وَأَبِي بَكْرَةَ وَأَبِي جُحَيْفَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"எவர் உறக்கத்தில் (கனவில்) என்னைக் கண்டாரோ, அவர் நிச்சயமாக என்னையே கண்டார். ஏனெனில், நிச்சயமாக ஷைத்தான் என் உருவத்தில் வர இயலாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب إِذَا رَأَى فِي الْمَنَامِ مَا يَكْرَهُ مَا يَصْنَعُ

தூங்கும்போது தனக்குப் பிடிக்காத ஒன்றைக் கண்டால் என்ன செய்ய வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2277

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ الرُّؤْيَا مِنَ اللَّهِ وَالْحُلْمُ مِنَ الشَّيْطَانِ فَإِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ شَيْئًا يَكْرَهُهُ فَلْيَنْفُثْ عَنْ يَسَارِهِ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ وَلْيَسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهَا فَإِنَّهَا لاَ

تَضُرُّهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي سَعِيدٍ وَجَابِرٍ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ கதாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நற்கனவு அல்லாஹ்விடமிருந்தும், கெட்ட கனவு ஷைத்தானிடமிருந்தும் உள்ளதாகும். எனவே, உங்களில் ஒருவர் தான் வெறுக்கக்கூடிய ஒன்றைக் கண்டால், அவர் தனது இடதுபுறம் மூன்று முறை (சிறு எச்சிலுடன்) துப்பிக் கொள்ளட்டும்; மேலும், அதன் தீங்கிலிருந்து அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடட்டும். நிச்சயமாக அது அவருக்குத் தீங்கு விளைவிக்காது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْبِيرِ الرُّؤْيَا

கனவுகளை விளக்குவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2278

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، قَالَ أَخْبَرَنِي يَعْلَى بْنُ عَطَاءٍ، قَالَ سَمِعْتُ وَكِيعَ بْنَ عُدُسٍ، عَنْ أَبِي رَزِينٍ الْعُقَيْلِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ رُؤْيَا الْمُؤْمِنِ جُزْءٌ مِنْ أَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ وَهِيَ عَلَى رِجْلِ طَائِرٍ مَا لَمْ يَتَحَدَّثْ بِهَا فَإِذَا تَحَدَّثَ بِهَا سَقَطَتْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَأَحْسِبُهُ قَالَ ‏"‏ وَلاَ يُحَدِّثُ بِهَا إِلاَّ لَبِيبًا أَوْ حَبِيبًا ‏"‏ ‏.‏

அபூ ரஸீன் அல்-உகைலீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஓர் இறைநம்பிக்கையாளரின் (முஃமின்) கனவு, நபித்துவத்தின் நாற்பது பாகங்களில் ஒரு பாகமாகும். அது பற்றி (பிறரிடம்) பேசப்படாத வரை, அது ஒரு பறவையின் காலில் இருப்பது போன்றதாகும். ஆனால் அது பற்றிப் பேசப்பட்டால் அது விழுந்துவிடுகிறது (அதன் தாக்கம் அல்லது பலன் இல்லாமல் போகலாம்).'

மேலும் (அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: 'அதை ஒரு புத்திசாலியிடமோ அல்லது ஒரு பிரியமானவரிடமோ தவிர (வேறெவரிடமும்) கூறக்கூடாது' என்று அவர்கள் கூறியதாக நான் கருதுகிறேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2279

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ وَكِيعِ بْنِ عُدُسٍ، عَنْ عَمِّهِ أَبِي رَزِينٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ رُؤْيَا الْمُسْلِمِ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ وَهِيَ عَلَى رِجْلِ طَائِرٍ مَا لَمْ يُحَدِّثْ بِهَا فَإِذَا حَدَّثَ بِهَا وَقَعَتْ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو رَزِينٍ الْعُقَيْلِيُّ اسْمُهُ لَقِيطُ بْنُ عَامِرٍ ‏.‏ وَرَوَى حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ فَقَالَ عَنْ وَكِيعِ بْنِ حُدُسٍ وَقَالَ شُعْبَةُ وَأَبُو عَوَانَةَ وَهُشَيْمٌ عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ عَنْ وَكِيعِ بْنِ عُدُسٍ وَهَذَا أَصَحُّ ‏.‏

அபூ ரஸீன் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஒரு முஸ்லிமின் கனவு, நபித்துவத்தின் நாற்பத்தாறு பகுதிகளில் ஒரு பகுதியாகும். மேலும் அது பற்றிப் பேசப்படாத வரை, அது ஒரு பறவையின் காலில் (நிலையின்றி, உறுதியற்ற நிலையில்) இருப்பதைப் போன்றதாகும். ஆனால் அது பற்றிப் பேசப்படும்போது அது (நிறைவேறி) விழுந்துவிடும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي تَأْوِيلِ الرُّؤْيَا وَمَا يُسْتَحَبُّ مِنْهَا وَمَا يُكْرَهُ

கனவுகளின் விளக்கம், அவற்றில் விரும்பத்தக்கதும் வெறுக்கத்தக்கதும்

2280

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ أَبِي عُبَيْدِ اللَّهِ السَّلِيمِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، حَدَّثَنَا سَعِيدٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الرُّؤْيَا ثَلاَثٌ فَرُؤْيَا حَقٌّ وَرُؤْيَا يُحَدِّثُ بِهَا الرَّجُلُ نَفْسَهُ وَرُؤْيَا تَحْزِينٌ مِنَ الشَّيْطَانِ فَمَنْ رَأَى مَا يَكْرَهُ فَلْيَقُمْ فَلْيُصَلِّ ‏"‏ ‏.‏ وَكَانَ يَقُولُ ‏"‏ يُعْجِبُنِي الْقَيْدُ وَأَكْرَهُ الْغُلَّ الْقَيْدُ ثَبَاتٌ فِي الدِّينِ ‏"‏ ‏.‏ وَكَانَ يَقُولُ ‏"‏ مَنْ رَآنِي فَإِنِّي أَنَا هُوَ فَإِنَّهُ لَيْسَ لِلشَّيْطَانِ أَنْ يَتَمَثَّلَ بِي ‏"‏ ‏.‏ وَكَانَ يَقُولُ ‏"‏ لاَ تُقَصُّ الرُّؤْيَا إِلاَّ عَلَى عَالِمٍ أَوْ نَاصِحٍ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَأَبِي بَكْرَةَ وَأُمِّ الْعَلاَءِ وَابْنِ عُمَرَ وَعَائِشَةَ

وَأَبِي مُوسَى وَجَابِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"கனவு மூன்று வகைப்படும்: (ஒன்று) உண்மையான கனவு; (இரண்டாவது) மனிதன் தன் மனதிற்குள் பேசிக்கொண்டவை (பற்றிய கனவு); (மூன்றாவது) ஷைத்தானிடமிருந்து வரும் கவலை தரும் கனவு. எனவே, ஒருவர் தாம் விரும்பாத ஒன்றைக் (கனவில்) கண்டால், அவர் எழுந்து தொழட்டும்."

மேலும் அவர்கள் கூறுவார்கள்: "நான் (காலில்) விலங்கிடப்படுவதை விரும்புகிறேன்; (கழுத்தில்) இரும்புக் கழுத்துப் பட்டை இடப்படுவதை நான் வெறுக்கிறேன். (காலில் இடப்படும்) விலங்கு என்பது மார்க்கத்தில் உறுதியாக இருப்பதாகும்."

மேலும் அவர்கள் கூறுவார்கள்: "யார் என்னைக் (கனவில்) கண்டாரோ, அவர் என்னையே கண்டார். ஏனெனில், நிச்சயமாக ஷைத்தானால் என் உருவத்தில் வர இயலாது."

மேலும் அவர்கள் கூறுவார்கள்: "(மார்க்க) அறிஞர் அல்லது நலம் நாடுபவரிடம் தவிர (வேறு யாரிடமும்) கனவை விவரிக்கக் கூடாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ فِي الَّذِي يَكْذِبُ فِي حُلْمِهِ

தனது கனவில் பொய் சொல்பவர் பற்றிய பாடம்

2281

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ أُرَاهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ كَذَبَ فِي حُلْمِهِ كُلِّفَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَقْدَ شَعِيرَةٍ .

அலீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: (இது) நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (அறிவிக்கப்பட்டது) என்று நான் கருதுகிறேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் தனது கனவைப் பற்றிப் பொய் கூறுகிறாரோ, அவர் மறுமை நாளில் ஒரு வாற்கோதுமைக்கு முடிச்சுப் போடுமாறு கட்டாயப்படுத்தப்படுவார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2282

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي شُرَيْحٍ وَوَاثِلَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ .

குதைபா எங்களிடம் அறிவித்தார், அவர் அபூ அவானாவிடமிருந்து, அவர் அப்துல் அஃலாவிலிருந்து, அவர் அபூ அப்துர் ரஹ்மான் அஸ்-ஸுலமியிடமிருந்து, அவர் அலீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸுக்கு) ஒத்த ஒரு செய்தியை அறிவித்தார்.

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் (நல்ல தரமுடையது) ஆகும்.

இந்தத் தலைப்பில் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி), அபூ ஹுரைரா (ரழி), அபூ ஷுரைஹ் (ரழி) மற்றும் வாஸிலா (பின் அல்-அஸ்கா) (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: முதல் ஹதீஸை விட இதுவே மிகவும் ஆதாரப்பூர்வமானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2283

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ تَحَلَّمَ كَاذِبًا كُلِّفَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنْ يَعْقِدَ بَيْنَ شَعِيرَتَيْنِ وَلَنْ يَعْقِدَ بَيْنَهُمَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யாரேனும் தான் காணாத கனவைக் கண்டதாகப் (பொய்யாகப் புனைந்து) கூறினால், மறுமை நாளில் இரண்டு வாற்கோதுமை விதைகளைச் சேர்த்து முடிச்சுப் போடுமாறு அவர் நிர்பந்திக்கப்படுவார். ஆனால், அவரால் ஒருபோதும் அவ்விரண்டையும் முடிச்சுப் போட முடியாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي رُؤْيَا النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم اللَّبَنَ وَالْقُمُصَ

பால் மற்றும் சட்டைகளைப் பற்றி நபி (ஸல்) அவர்கள் கண்ட கனவு பற்றி

2284

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عُقَيْلٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ حَمْزَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " بَيْنَمَا أَنَا نَائِمٌ إِذْ أُتِيتُ بِقَدَحِ لَبَنٍ فَشَرِبْتُ مِنْهُ ثُمَّ أَعْطَيْتُ فَضْلِي عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ " . قَالُوا فَمَا أَوَّلْتَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " الْعِلْمَ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي بَكْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ وَخُزَيْمَةَ وَالطُّفَيْلِ بْنِ سَخْبَرَةَ وَسَمُرَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ وَجَابِرٍ . قَالَ حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் உறங்கிக் கொண்டிருந்தபோது, எனக்கு ஒரு கோப்பை பால் கொண்டு வரப்பட்டது. அதிலிருந்து நான் அருந்தினேன். பிறகு, நான் அருந்தியதிலிருந்து மீதமிருந்ததை (அல்லது எனது பங்கின் மிகுதியை) உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களுக்குக் கொடுத்தேன்." (தோழர்கள்) கேட்டார்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அதற்கு நீங்கள் என்ன விளக்கம் கண்டீர்கள்?" அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "அறிவு" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2285

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْجُرَيْرِيُّ الْبَلْخِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ بْنِ سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ، عَنْ بَعْضِ، أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " بَيْنَمَا أَنَا نَائِمٌ رَأَيْتُ النَّاسَ يُعْرَضُونَ عَلَىَّ وَعَلَيْهِمْ قُمُصٌ مِنْهَا مَا يَبْلُغُ الثُّدِيَّ وَمِنْهَا مَا يَبْلُغُ أَسْفَلَ مِنْ ذَلِكَ فَعُرِضَ عَلَىَّ عُمَرُ وَعَلَيْهِ قَمِيصٌ يَجُرُّهُ " . قَالُوا فَمَا أَوَّلْتَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " الدِّينَ " .

அபூ உமாமா பின் சஹ்ல் பின் ஹுனைஃப் (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களின் சில தோழர்களிடமிருந்து (ரழி) அறிவித்தார்கள்; நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் தூங்கிக் கொண்டிருந்தபோது, மக்கள் எனக்கு முன்பாகக் காட்டப்படுவதைக் கண்டேன்; அவர்கள் சட்டைகளை அணிந்திருந்தனர். அவற்றில் சில (சட்டைகள்) மார்பளவு வரையிலும், சில அதற்குக் கீழேயும் இருந்தன. பின்னர் உமர் (ரழி) அவர்கள் எனக்கு முன்பாகக் காட்டப்பட்டார்கள்; அவர் தரையில் இழுபடும் ஒரு சட்டையை அணிந்திருந்தார்கள்."

அவர்கள் (தோழர்கள்) கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அதற்கு நீங்கள் என்ன விளக்கம் கண்டீர்கள்?"

அவர்கள் (நபி (ஸல்)) கூறினார்கள்: "(அது) மார்க்கம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2286

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَالِحِ بْنِ كَيْسَانَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ بْنِ سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . قَالَ وَهَذَا أَصَحُّ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரலி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸைப்) போன்றே அதே கருத்தில் அறிவிக்கின்றார்கள். (இமாம் திர்மிதி அல்லது அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: “இதுவே மிகவும் சரியானதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي رُؤْيَا النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْمِيزَانَ وَالدَّلْوَ

தராசு மற்றும் வாளி பற்றி நபி (ஸல்) அவர்கள் கண்ட கனவு குறித்து வந்தவை

2287

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا أَشْعَثُ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي بَكْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ذَاتَ يَوْمٍ مَنْ رَأَى مِنْكُمْ رُؤْيَا ‏.‏ فَقَالَ رَجُلٌ أَنَا رَأَيْتُ كَأَنَّ مِيزَانًا نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ فَوُزِنْتَ أَنْتَ وَأَبُو بَكْرٍ فَرَجَحْتَ أَنْتَ بِأَبِي بَكْرٍ وَوُزِنَ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ فَرَجَحَ أَبُو بَكْرٍ وَوُزِنَ عُمَرُ وَعُثْمَانُ فَرَجَحَ عُمَرُ ثُمَّ رُفِعَ الْمِيزَانُ ‏.‏ فَرَأَيْنَا الْكَرَاهِيَةَ فِي وَجْهِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஒரு நாள் நபி (ஸல்) அவர்கள், 'உங்களில் கனவு கண்டவர் யார்?' என்று கேட்டார்கள். ஒரு மனிதர் கூறினார்: 'நான் (கனவு) கண்டேன். வானத்திலிருந்து ஒரு தராசு இறங்கியது போல நான் கண்டேன். அதில் நீங்களும் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களும் எடை போடப்பட்டீர்கள். நீங்கள் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களை விட எடைமிக்கவராக இருந்தீர்கள். அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களும் உமர் (ரழி) அவர்களும் எடை போடப்பட்டார்கள்; அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களை விட எடைமிக்கவராக இருந்தார்கள். உமர் (ரழி) அவர்களும் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களும் எடை போடப்பட்டார்கள்; உமர் (ரழி) அவர்கள் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களை விட எடைமிக்கவராக இருந்தார்கள். பிறகு அந்த தராசு உயர்த்தப்பட்டது.' பிறகு நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் முகத்தில் அதிருப்தியைக் கண்டோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2288

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، حَدَّثَنِي عُثْمَانُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ وَرَقَةَ فَقَالَتْ لَهُ خَدِيجَةُ إِنَّهُ كَانَ صَدَّقَكَ وَلَكِنَّهُ مَاتَ قَبْلَ أَنْ تَظْهَرَ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أُرِيتُهُ فِي الْمَنَامِ وَعَلَيْهِ ثِيَابٌ بَيَاضٌ وَلَوْ كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ لَكَانَ عَلَيْهِ لِبَاسٌ غَيْرُ ذَلِكَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَعُثْمَانُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ لَيْسَ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ بِالْقَوِيِّ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"வரகா பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது. கதீஜா (ரழி) அவர்கள் அவரிடம், 'நிச்சயமாக அவர் உங்களை உண்மைப்படுத்தினார் (உங்கள் நபித்துவத்தை அங்கீகரித்தார்), ஆனால் அவர் (உங்கள் நபித்துவம்) வெளிப்படுவதற்கு முன்பே இறந்துவிட்டார்' என்று

கூறினார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அவரைக் கனவில் கண்டேன், அவர் மீது வெள்ளாடைகள் இருந்தன. அவர் நரகவாசிகளில் ஒருவராக இருந்திருந்தால், அதைத் தவிர வேறு ஆடையை அணிந்திருப்பார்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2289

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، أَخْبَرَنِي مُوسَى بْنُ عُقْبَةَ، أَخْبَرَنِي سَالِمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ رُؤْيَا النَّبِيِّ، صلى الله عليه وسلم وَأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ قَالَ رَأَيْتُ النَّاسَ اجْتَمَعُوا فَنَزَعَ أَبُو بَكْرٍ ذَنُوبًا أَوْ ذَنُوبَيْنِ فِيهِ ضَعْفٌ وَاللَّهُ يَغْفِرُ لَهُ ثُمَّ قَامَ عُمَرُ فَنَزَعَ فَاسْتَحَالَتْ غَرْبًا فَلَمْ أَرَ عَبْقَرِيًّا يَفْرِي فَرِيَّهُ حَتَّى ضَرَبَ النَّاسُ بِعَطَنٍ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ .

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், அபூபக்ர் (ரலி) மற்றும் உமர் (ரலி) ஆகியோர் குறித்த (தமது) கனவைப் பற்றிக் கூறினார்கள்:

"மக்கள் கூடியிருப்பதை நான் (கனவில்) கண்டேன். அப்போது அபூபக்ர் (ரலி) ஒரு வாளி அல்லது இரண்டு வாளிகள் (தண்ணீர்) இறைத்தார்கள். அதில் அவர்களுக்குச் சிறிது பலவீனம் இருந்தது - அல்லாஹ் அவர்களை மன்னிப்பானாக! (இது அவர்களின் ஆட்சிக்காலத்தின் குறுகிய தன்மையையும், ஆரம்பகாலச் சவால்களையும் குறிக்கிறது). பிறகு உமர் (ரலி) (இறைக்க) எழுந்தார்கள். உடனே அந்த வாளி மிகப் பெரியதாக மாறிவிட்டது. மக்கள் (தங்கள் ஒட்டகங்களுக்கு நீர் புகட்டி) அவை நீர்நிலைகளில் படுத்து ஓய்வெடுக்கும் அளவிற்கு, அவரைப் போன்று (அவர் செய்ததைப் போன்று) மிகச் சிறப்பாகச் செயல்படும் ஒரு திறமையாளரை நான் கண்டதேயில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2290

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، أَخْبَرَنِي مُوسَى بْنُ عُقْبَةَ، أَخْبَرَنِي سَالِمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ رُؤْيَا النَّبِيِّ، صلى الله عليه وسلم قَالَ

رَأَيْتُ امْرَأَةً سَوْدَاءَ ثَائِرَةَ الرَّأْسِ خَرَجَتْ مِنَ الْمَدِينَةِ حَتَّى قَامَتْ بِمَهْيَعَةَ وَهِيَ الْجُحْفَةُ وَأَوَّلْتُهَا وَبَاءَ الْمَدِينَةِ يُنْقَلُ إِلَى الْجُحْفَةِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களின் கனவு குறித்து (அவர்கள் கூறினார்கள்): "நான் ஒரு கருநிறப் பெண்ணை, தலைவிரி கோலத்துடன் மதீனாவிலிருந்து வெளியேறி, மஹ்யஆ என்ற இடத்தில் நிற்பதைக் கண்டேன். அதுவே ஜுஹ்ஃபா ஆகும். மதீனாவின் கொள்ளை நோய் ஜுஹ்ஃபாவிற்கு மாற்றப்படும் என்று நான் அதற்கு விளக்கம் கண்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2291

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " فِي آخِرِ الزَّمَانِ لاَ تَكَادُ رُؤْيَا الْمُؤْمِنِ تَكْذِبُ وَأَصْدَقُهُمْ رُؤْيَا أَصْدَقُهُمْ حَدِيثًا وَالرُّؤْيَا ثَلاَثٌ الْحَسَنَةُ بُشْرَى مِنَ اللَّهِ وَالرُّؤْيَا يُحَدِّثُ الرَّجُلُ بِهَا نَفْسَهُ وَالرُّؤْيَا تَحْزِينٌ مِنَ الشَّيْطَانِ فَإِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ رُؤْيَا يَكْرَهُهَا فَلاَ يُحَدِّثْ بِهَا أَحَدًا وَلْيَقُمْ فَلْيُصَلِّ " . قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ " يُعْجِبُنِي الْقَيْدُ وَأَكْرَهُ الْغُلَّ الْقَيْدُ ثَبَاتٌ فِي الدِّينِ " . قَالَ وَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " رُؤْيَا الْمُؤْمِنِ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَيُّوبَ مَرْفُوعًا وَرَوَاهُ حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ أَيُّوبَ وَوَقَفَهُ .

இறுதிக் காலத்தில், ஒரு முஃமினின் கனவு பொய்யாக அமைவது அரிதாகவே இருக்கும். அவர்களில் கனவில் மிகவும் உண்மையாளராக இருப்பவரே, பேச்சிலும் மிகவும் உண்மையாளராக இருப்பார். கனவுகள் மூன்று வகைப்படும்: நல்ல கனவு அல்லாஹ்விடமிருந்து வரும் நற்செய்தியாகும்; (மற்றொன்று) ஒரு மனிதன் தன் மனதிற்குள் பேசிக்கொண்டவை (கனவாக வருவது); (மூன்றாவது) ஷைத்தானிடமிருந்து வரும் கவலையளிக்கும் கனவு. எனவே, உங்களில் ஒருவர் தனக்கு விருப்பத்தகாத ஒரு கனவைக் கண்டால், அதைப் பற்றி யாரிடமும் கூற வேண்டாம்; அவர் எழுந்து தொழட்டும்.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(கனவில்) கால் விலங்கை நான் விரும்புகிறேன்; கழுத்து விலங்கை நான் வெறுக்கிறேன். கால் விலங்கு என்பது மார்க்கத்தில் உறுதியாக இருப்பதாகும்."

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஃமினின் கனவு நுபுவத்தின் நாற்பத்தாறு பாகங்களில் ஒரு பாகமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2292

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو الْيَمَانِ، عَنْ شُعَيْبٍ، وَهُوَ ابْنُ أَبِي حَمْزَةَ عَنِ ابْنِ أَبِي حُسَيْنٍ، وَهُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي حُسَيْنٍ عَنْ نَافِعِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَأَيْتُ فِي الْمَنَامِ كَأَنَّ فِي يَدَىَّ سِوَارَيْنِ مِنْ ذَهَبٍ فَهَمَّنِي شَأْنُهُمَا فَأُوحِيَ إِلَىَّ أَنْ أَنْفُخَهُمَا فَنَفَخْتُهُمَا فَطَارَا فَأَوَّلْتُهُمَا كَاذِبَيْنِ يَخْرُجَانِ مِنْ بَعْدِي يُقَالُ لأَحَدِهِمَا مُسَيْلِمَةُ صَاحِبُ الْيَمَامَةِ وَالْعَنْسِيُّ صَاحِبُ صَنْعَاءَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் கனவில் கண்டேன், என்னுடைய கைகளில் இரண்டு தங்கக் காப்புகள் இருப்பது போன்று. அவற்றின் நிலை எனக்குக் கவலையளித்தது. எனவே அவற்றை ஊதும்படி எனக்கு வஹீ (இறைச்செய்தி) அறிவிக்கப்பட்டது. நான் அவற்றை ஊதினேன், அவை பறந்து சென்றன. எனக்குப் பிறகு வெளிப்படவிருக்கும் இரண்டு பொய்யர்கள் என நான் அவற்றுக்கு விளக்கம் கண்டேன். அவர்களில் ஒருவர் யமாமாவின் முஸைலமா, மற்றவர் ஸன்ஆவின் அல்-அன்ஸி."

2293

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ أَبُو هُرَيْرَةَ يُحَدِّثُ أَنَّ رَجُلاً، جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنِّي رَأَيْتُ اللَّيْلَةَ ظُلَّةً يَنْطِفُ مِنْهَا السَّمْنُ وَالْعَسَلُ وَرَأَيْتُ النَّاسَ يَسْتَقُونَ بِأَيْدِيهِمْ فَالْمُسْتَكْثِرُ وَالْمُسْتَقِلُّ وَرَأَيْتُ سَبَبًا وَاصِلاً مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الأَرْضِ وَأَرَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخَذْتَ بِهِ فَعَلَوْتَ ثُمَّ أَخَذَ بِهِ رَجُلٌ بَعْدَكَ فَعَلاَ ثُمَّ أَخَذَ بِهِ رَجُلٌ بَعْدَهُ فَعَلاَ ثُمَّ أَخَذَ بِهِ رَجُلٌ فَقُطِعَ بِهِ ثُمَّ وُصِلَ لَهُ فَعَلاَ بِهِ . فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ أَىْ رَسُولَ اللَّهِ بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي وَاللَّهِ لَتَدَعَنِّي

أَعْبُرْهَا فَقَالَ " اعْبُرْهَا " . فَقَالَ أَمَّا الظُّلَّةُ فَظُلَّةُ الإِسْلاَمِ وَأَمَّا مَا يَنْطِفُ مِنَ السَّمْنِ وَالْعَسَلِ فَهُوَ الْقُرْآنُ لِينُهُ وَحَلاَوَتُهُ وَأَمَّا الْمُسْتَكْثِرُ وَالْمُسْتَقِلُّ فَهُوَ الْمُسْتَكْثِرُ مِنَ الْقُرْآنِ وَالْمُسْتَقِلُّ مِنْهُ وَأَمَّا السَّبَبُ الْوَاصِلُ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الأَرْضِ فَهُوَ الْحَقُّ الَّذِي أَنْتَ عَلَيْهِ فَأَخَذْتَ بِهِ فَيُعْلِيكَ اللَّهُ ثُمَّ يَأْخُذُ بِهِ بَعْدَكَ رَجُلٌ آخَرُ فَيَعْلُو بِهِ ثُمَّ يَأْخُذُ بِهِ بَعْدَهُ رَجُلٌ آخَرُ فَيَعْلُو بِهِ ثُمَّ يَأْخُذُ رَجُلٌ آخَرُ فَيَنْقَطِعُ بِهِ ثُمَّ يُوصَلُ لَهُ فَيَعْلُو أَىْ رَسُولَ اللَّهِ لَتُحَدِّثَنِّي أَصَبْتُ أَوْ أَخْطَأْتُ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَصَبْتَ بَعْضًا وَأَخْطَأْتَ بَعْضًا " قَالَ أَقْسَمْتُ بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي لَتُخْبِرَنِّي مَا الَّذِي أَخْطَأْتُ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " لاَ تُقْسِمْ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் (பின்வருமாறு) அறிவித்து வந்தார்கள்:

ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் இன்றிரவு (கனவில்) நிழல் தரும் ஒரு மேகத்தைக் கண்டேன். அதிலிருந்து நெய்யும் தேனும் சொட்டிக் கொண்டிருந்தன. மக்கள் அதைத் தங்கள் கைகளால் ஏந்திக் கொண்டிருந்தார்கள். அவர்களில் அதிகம் அள்ளிக்கொள்பவரும் இருந்தனர்; குறைவாக அள்ளிக்கொள்பவரும் இருந்தனர். மேலும், வானத்திலிருந்து பூமி வரை ஒரு கயிறு (அல்லது வழி) இணைக்கப்பட்டிருப்பதைக் கண்டேன். அல்லாஹ்வின் தூதரே! தாங்கள் அதைப் பிடித்துக்கொண்டு மேலே ஏறிச் சென்றீர்கள். பிறகு தங்களுக்குப் பின் ஒரு மனிதர் (அபூபக்கர் ரழி) அதைப் பிடித்து மேலே ஏறினார். பிறகு அவருக்குப் பின் மற்றொரு மனிதர் (உமர் ரழி) அதைப் பிடித்து மேலே ஏறினார். பிறகு மற்றொரு மனிதர் (உஸ்மான் ரழி) அதைப் பிடித்தார்; அது அறுந்து விட்டது. பிறகு அது அவருக்காக இணைக்கப்பட்டது; அவரும் அதன் மூலம் மேலேறினார்" என்று கூறினார்.

அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தந்தையும் தாயும் தங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இதற்கு விளக்கம் அளிக்க என்னை நீங்கள் அனுமதிக்க வேண்டும்" என்று கேட்டார். நபி (ஸல்) அவர்கள், "விளக்கம் அளியுங்கள்" என்றார்கள்.

அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: "அந்த மேகம் இஸ்லாம் ஆகும். அதிலிருந்து சொட்டிய நெய்யும் தேனும் குர்ஆன் ஆகும்; அதன் மென்மையுமாகும், இனிமையுமாகும். அதை அதிகமாகவும் குறைவாகவும் அள்ளிக் கொண்டவர்கள், குர்ஆனை அதிகமாகவும் குறைவாகவும் அடைந்து கொண்டவர்களாவர். வானத்திலிருந்து பூமி வரைத் தொங்கிய அந்தக் கயிறு, தாங்கள் நிலைத்திருக்கும் சத்தியமாகும். தாங்கள் அதைப் பற்றிக்கொண்டீர்கள்; அல்லாஹ் தங்களை உயர்த்துகிறான். தங்களுக்குப் பிறகு

ஒரு மனிதர் (அபூபக்கர் ரழி) அதைப் பற்றிப் பிடிப்பார்; அவர் அதன் மூலம் உயர்வடைவார். அவருக்குப் பிறகு மற்றொரு மனிதர் (உமர் ரழி) அதைப் பற்றிப் பிடிப்பார்; அவர் அதன் மூலம் உயர்வடைவார். பிறகு மற்றொருவர் (உஸ்மான் ரழி) அதைப் பிடிப்பார்; அது அறுந்துவிடும். பிறகு அது அவருக்காக இணைக்கப்படும்; அவரும் உயர்வடைவார். அல்லாஹ்வின் தூதரே! எனக்கு அறிவியுங்கள், நான் கூறியது சரியா? அல்லது தவறா?"

நபி (ஸல்) அவர்கள், "சிலவற்றைச் சரியாகச் சொன்னீர்கள்; சிலவற்றைத் தவறாகச் சொன்னீர்கள்" என்றார்கள்.

அபூபக்கர் (ரழி), "அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தந்தை தாய் தங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்! நான் (அல்லாஹ்வின் மீது) ஆணையிட்டுக் கேட்கிறேன், நான் செய்த தவறு என்னவென்று எனக்குத் கண்டிப்பாகத் தெரிவியுங்கள்" என்று கூறினார்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "சத்தியம் செய்யாதீர்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2294

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرِ بْنِ حَازِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي رَجَاءٍ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا صَلَّى بِنَا الصُّبْحَ أَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ بِوَجْهِهِ وَقَالَ هَلْ رَأَى أَحَدٌ مِنْكُمُ اللَّيْلَةَ رُؤْيَا ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَيُرْوَى هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَوْفٍ وَجَرِيرِ بْنِ حَازِمٍ عَنْ أَبِي رَجَاءٍ عَنْ سَمُرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قِصَّةٍ طَوِيلَةٍ ‏.‏ قَالَ وَهَكَذَا رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ وَهْبِ بْنِ جَرِيرٍ مُخْتَصَرًا ‏.‏

ஸமுரா இப்னு ஜுன்துப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கு ஸுப்ஹு (ஃபஜ்ருத் தொழுகை)யை தொழுவித்தபோது, அவர்கள் மக்களை முன்னோக்கித் திரும்பி, "உங்களில் எவரேனும் இரவில் கனவு கண்டீர்களா?" என்று கேட்பார்கள்.

(இமாம் திர்மிதி அல்லது அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

மேலும், நபி (ஸல்) அவர்களைப் பற்றிய ஒரு நீண்ட சம்பவத்தில் (இந்த ஹதீஸ்) அவ்ஃப் மற்றும் ஜரீர் இப்னு ஹாஸிம் ஆகியோரால் அபூ ரஜா வழியாக ஸமுரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

(இமாம் திர்மிதி அல்லது அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: இவ்வாறே முஹம்மத்

இப்னு பஷ்ஷார் இந்த ஹதீஸை வஹ்ப் இப்னு ஜரீரிடமிருந்து சுருக்கமாக அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

باب مَا جَاءَ فِي الشُّهَدَاءِ أَيُّهُمْ خَيْرٌ

சாட்சிகள் பற்றியும் அவர்களில் சிறந்தவர்கள் யார் என்பது பற்றியும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2295

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ أَبِي عَمْرَةَ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ الشُّهَدَاءِ الَّذِي يَأْتِي بِالشَّهَادَةِ قَبْلَ أَنْ يُسْأَلَهَا ‏.‏

ஸைத் இப்னு காலித் அல்ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சாட்சிகளிலேயே சிறந்தவர் யார் என்று நான் உங்களுக்கு அறிவிக்கட்டுமா? (நீதியை நிலைநாட்டும் பொருட்டு) தன்னிடம் கேட்கப்படுவதற்கு முன்பே தனது சாட்சியத்துடன் வருபவரே ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2296

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْلَمَةَ، عَنْ مَالِكٍ، نَحْوَهُ وَقَالَ ابْنُ أَبِي عَمْرَةَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَأَكْثَرُ النَّاسِ يَقُولُونَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي عَمْرَةَ وَاخْتَلَفُوا عَلَى مَالِكٍ فِي رِوَايَةِ هَذَا الْحَدِيثِ فَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ أَبِي عَمْرَةَ وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنِ ابْنِ أَبِي عَمْرَةَ وَهُوَ

عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي عَمْرَةَ الأَنْصَارِيُّ وَهَذَا أَصَحُّ لأَنَّهُ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ حَدِيثِ مَالِكٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي عَمْرَةَ عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ أَبِي عَمْرَةَ عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ غَيْرُ هَذَا الْحَدِيثِ وَهُوَ حَدِيثٌ صَحِيحٌ أَيْضًا وَأَبُو عَمْرَةَ مَوْلَى زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ الْجُهَنِيِّ وَلَهُ حَدِيثُ الْغُلُولِ وَأَكْثَرُ النَّاسِ يَقُولُونَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي عَمْرَةَ .

அஹ்மத் பின் அல்-ஹசன் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்லமா எங்களுக்கு அறிவித்தார், மாலிக் வழியாக (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே (அறிவிக்கப்பட்டது). மேலும் (அந்த அறிவிப்பில்) இப்னு அபீ அம்ரா (என்று குறிப்பிடப்பட்டது).

(இமாம் திர்மிதி (ரஹ்) கூறுகிறார்கள்:) இது ‘ஹஸன்’ எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸ் ஆகும். பெரும்பாலோர் “அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ அம்ரா” என்றே குறிப்பிடுகின்றனர். இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பில் மாலிக் (ரஹ்) அவர்கள் மீது கருத்து வேறுபாடு கொள்ளப்பட்டுள்ளது. சிலர் ‘அபீ அம்ரா’விடமிருந்தும், சிலர் ‘இப்னு அபீ அம்ரா’விடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளனர். அவரே (இப்னு அபீ அம்ரா) ‘அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ அம்ரா அல்அன்சாரி’ ஆவார். இதுவே மிகச் சரியானதாகும்.

ஏனெனில், மாலிக் (ரஹ்) அவர்களின் அறிவிப்பைத் தவிர்த்து மற்ற வழித்தடங்களிலும் அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ அம்ராவிடமிருந்தும், அவர் ஸைத் பின் காலித் (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும் இந்த ஹதீஸ் அல்லாத வேறு ஹதீஸும் இப்னு அபீ அம்ரா வழியாக, ஸைத் பின் காலித் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அதுவும் ‘ஸஹீஹ்’ எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். அபூ அம்ரா என்பவர் ஸைத் பின் காலித் அல்ஜுஹனீ (ரலி) அவர்களின் முன்னாள் அடிமையாவார். ‘குலூல்’ (மோசடி) பற்றிய ஹதீஸ் இவருக்கே (அபூ அம்ராவுக்கு) உரியதாகும். பெரும்பாலோர் ‘அப்துர் ரஹ்மான் பின் அபீ அம்ரா’ என்றே கூறுகின்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2297

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ آدَمَ ابْنُ بِنْتِ أَزْهَرَ السَّمَّانِ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ الْحُبَابِ، حَدَّثَنَا أُبَيُّ بْنُ عَبَّاسِ بْنِ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، حَدَّثَنِي أَبُو بَكْرِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ، حَدَّثَنِي خَارِجَةُ بْنُ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، حَدَّثَنِي عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي عَمْرَةَ، حَدَّثَنِي زَيْدُ

بْنُ خَالِدٍ الْجُهَنِيُّ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ خَيْرُ الشُّهَدَاءِ مَنْ أَدَّى شَهَادَتَهُ قَبْلَ أَنْ يُسْأَلَهَا ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஸைத் பின் காலித் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"சாட்சிகளில் சிறந்தவர், அவரிடம் கேட்கப்படுவதற்கு முன்பே தனது சாட்சியத்தை (நீதியை நிலைநாட்டுவதற்காக) அளிப்பவரே ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ لاَ تَجُوزُ شَهَادَتُهُ

பாடம்: சாட்சியம் செல்லுபடியாகாதவர்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

2298

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْفَزَارِيُّ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ زِيَادٍ الدِّمَشْقِيِّ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَجُوزُ شَهَادَةُ خَائِنٍ وَلاَ خَائِنَةٍ وَلاَ مَجْلُودٍ حَدًّا وَلاَ مَجْلُودَةٍ وَلاَ ذِي غِمْرٍ لأَخِيهِ وَلاَ مُجَرَّبِ شَهَادَةٍ وَلاَ الْقَانِعِ أَهْلَ الْبَيْتِ لَهُمْ وَلاَ ظَنِينٍ فِي وَلاَءٍ وَلاَ قَرَابَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ الْفَزَارِيُّ الْقَانِعُ التَّابِعُ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَزِيدَ بْنِ زِيَادٍ الدِّمَشْقِيِّ ‏.‏ وَيَزِيدُ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ وَلاَ يُعْرَفُ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ حَدِيثِ الزُّهْرِيِّ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ وَلاَ نَعْرِفُ مَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ وَلاَ يَصِحُّ عِنْدِي مِنْ قِبَلِ إِسْنَادِهِ ‏.‏ وَالْعَمَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي هَذَا أَنَّ شَهَادَةَ الْقَرِيبِ جَائِزَةٌ لِقَرَابَتِهِ ‏.‏ وَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي شَهَادَةِ الْوَالِدِ لِلْوَلَدِ وَالْوَلَدِ لِوَالِدِهِ وَلَمْ يُجِزْ أَكْثَرُ أَهْلِ الْعِلْمِ شَهَادَةَ الْوَالِدِ لِلْوَلَدِ وَلاَ الْوَلَدِ لِلْوَالِدِ ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا كَانَ عَدْلاً فَشَهَادَةُ الْوَالِدِ لِلْوَلَدِ جَائِزَةٌ وَكَذَلِكَ شَهَادَةُ الْوَلَدِ لِلْوَالِدِ ‏.‏ وَلَمْ يَخْتَلِفُوا فِي شَهَادَةِ الأَخِ لأَخِيهِ أَنَّهَا جَائِزَةٌ وَكَذَلِكَ شَهَادَةُ كُلِّ قَرِيبٍ لِقَرِيبِهِ ‏.‏ وَقَالَ الشَّافِعِيُّ لاَ تَجُوزُ شَهَادَةٌ لِرَجُلٍ عَلَى الآخَرِ وَإِنْ كَانَ عَدْلاً إِذَا كَانَتْ بَيْنَهُمَا عَدَاوَةٌ ‏.‏ وَذَهَبَ إِلَى حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَعْرَجِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله

عليه وسلم مُرْسَلًا "لَا تَجُوزُ شَهَادَةُ صَاحِبِ إِحْنَةٍ". يَعْنِي صَاحِبَ عَدَاوَةٍ وَكَذَلِكَ مَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ حَيْثُ قَالَ "لَا تَجُوزُ شَهَادَةُ صَاحِبِ غِمْرٍ لِأَخِيهِ" يَعْنِي صَاحِبَ عَدَاوَةٍ.

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நம்பிக்கைத் துரோகம் செய்யும் ஆணின் சாட்சியமும், நம்பிக்கைத் துரோகம் செய்யும் பெண்ணின் சாட்சியமும், 'ஹத்' தண்டனைக்காக கசையடி கொடுக்கப்பட்ட ஆணின் சாட்சியமும், கசையடி கொடுக்கப்பட்ட பெண்ணின் சாட்சியமும், (தன் சகோதரன் மீது) குரோதம் கொண்டவரின் சாட்சியமும், பொய் சாட்சியம் கூறியதாக நிரூபிக்கப்பட்டவரின் சாட்சியமும், ஒரு வீட்டாருக்காகச் செயல்படும் (அல்லது அவர்களைச் சார்ந்திருக்கும்) அவர்களின் பணியாளர் (அளிக்கும்) சாட்சியமும், விசுவாசம் (அல்லது ஆதரவு) அல்லது உறவுமுறையில் சந்தேகிக்கப்படுபவரின் சாட்சியமும் செல்லாது."

அல்-ஃபஸாரீ கூறினார்: (ஹதீஸில் வரும்) 'அல்-கானிஃ' (الْقَانِع) என்பது 'அத்-தாபிஃ' (சார்ந்திருப்பவர் அல்லது பணியாள்) ஆகும்.

இது 'கரீப்' (அரிய) வகையைச் சார்ந்த ஹதீஸாகும். யஸீத் பின் ஸியாத் அத்திமஷ்கீ வழியாகவே தவிர இதை நாங்கள் அறியமாட்டோம். யஸீத் ஹதீஸ் அறிவிப்பதில் பலவீனமானவர் என்று கருதப்படுகிறார். அஸ்-ஸுஹ்ரி வழியாகவும் (யஸீதின்) இந்த அறிவிப்பைத் தவிர வேறு வழியில் இது அறியப்படவில்லை. இந்த அத்தியாயத்தில் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) வழியாகவும் ஹதீஸ் உள்ளது.

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இந்த ஹதீஸின் பொருள் (நடைமுறையில்) அறியப்பட்டதல்ல; இதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் ரீதியாக இது என் பார்வையில் ஆதாரப்பூர்வமானது அல்ல.

அறிஞர்களின் நடைமுறை யாதெனில், உறவினர் உறவினருக்கு அளிக்கும் சாட்சியம் செல்லும் என்பதேயாகும். தந்தை மகனுக்கும், மகன் தந்தைக்கும் சாட்சியம் அளிப்பது குறித்து அறிஞர்களிடம் கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. பெரும்பாலான அறிஞர்கள் தந்தை மகனுக்கோ, மகன் தந்தைக்கோ சாட்சியம் அளிப்பதை அனுமதிப்பதில்லை.

சில அறிஞர்கள், "அவர்கள் நேர்மையானவர்களாக இருந்தால், தந்தை மகனுக்கும் சாட்சியம் அளிப்பது கூடும்; அவ்வாறே மகன் தந்தைக்கும் சாட்சியம் அளிக்கலாம்" என்று கூறியுள்ளனர்.

சகோதரன் சகோதரனுக்கு சாட்சியம் அளிப்பது கூடும் என்பதில் அவர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு இல்லை. அவ்வாறே, ஒவ்வொரு உறவினரும் தன் உறவினருக்கு சாட்சியம் அளிப்பதும் கூடும்.

ஷாஃபிஈ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவர் நேர்மையானவராக

இருந்தாலும், அவருக்கும் மற்றோருவருக்கும் இடையே பகைமை இருந்தால், அவர் அந்த மனிதருக்கு எதிராக அளிக்கும் சாட்சியம் செல்லாது". அவர் இதற்கு ஆதாரமாக அப்துர் ரஹ்மான் அல்-அஃஃராஜ் (ரஹ்) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ‘முர்சல்’ ஆக அறிவிக்கும் ஹதீஸைக் கொள்கிறார்: "பகைமை கொண்டவனின் சாட்சியம் செல்லாது". அதாவது விரோதம் கொண்டவன். இந்த ஹதீஸில் "தன் சகோதரன் மீது ‘கிம்ர்’ (குரோதம்) கொண்டவர்" என்று கூறப்பட்டிருப்பதன் பொருளும் இதுவேயாகும். அதாவது பகைமை கொண்டவர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي شَهَادَةِ الزُّورِ

பொய்ச்சாட்சி கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2299

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ زِيَادٍ الأَسَدِيِّ، عَنْ فَاتِكِ بْنِ فَضَالَةَ، عَنْ أَيْمَنَ بْنِ خُرَيْمٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَامَ خَطِيبًا فَقَالَ ‏ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُدِلَتْ شَهَادَةُ الزُّورِ إِشْرَاكًا بِاللَّهِ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏:‏ ‏(وَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ سُفْيَانَ بْنِ زِيَادٍ وَاخْتَلَفُوا فِي رِوَايَةِ هَذَا الْحَدِيثِ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ زِيَادٍ ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُ لأَيْمَنَ بْنِ خُرَيْمٍ سَمَاعًا مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

ஐமன் இப்னு குரைம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் குத்பா நிகழ்த்த எழுந்து நின்று கூறினார்கள்: "மக்களே! பொய்சாட்சி (சொல்வது), அல்லாஹ்வுக்கு இணைவைப்பதற்குச் சமமாக்கப்பட்டுள்ளது."

பின்னர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஓதினார்கள்:

(வஜ்தனிபுர் ரிஜ்ஸ மினல் அவ்தான்; வஜ்தனிபூ கவ்லஸ் ஸூர்)

"(ஆகவே,) சிலைகள் எனும் அசுத்தத்தைத் தவிர்ந்து கொள்ளுங்கள்; மேலும் பொய்யான பேச்சைத் தவிர்ந்து கொள்ளுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2300

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، وَهُوَ ابْنُ زِيَادٍ الْعُصْفُرِيُّ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ النُّعْمَانِ الأَسَدِيِّ، عَنْ خُرَيْمِ بْنِ فَاتِكٍ الأَسَدِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَلَّى صَلاَةَ الصُّبْحِ فَلَمَّا انْصَرَفَ قَامَ قَائِمًا فَقَالَ عُدِلَتْ شَهَادَةُ الزُّورِ بِالشِّرْكِ بِاللَّهِ . ثَلاَثَ مَرَّاتٍ ثُمَّ تَلاَ هَذِهِ الآيَةَ ‏(‏وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ‏)‏ إِلَى آخِرِ الآيَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا عِنْدِي أَصَحُّ . وَخُرَيْمُ بْنُ فَاتِكٍ لَهُ صُحْبَةٌ وَقَدْ رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَحَادِيثَ وَهُوَ مَشْهُورٌ .

குரைம் இப்னு ஃபாத்திக் அல்-அஸதீ (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸுப்ஹு (ஃபஜ்ர்) தொழுகையை நிறைவேற்றினார்கள். பிறகு அவர்கள் (தொழுகையிலிருந்து) திரும்பியதும், எழுந்து நின்று கூறினார்கள்:

"பொய் சாட்சி சொல்வது அல்லாஹ்வுக்கு இணை வைப்பதற்கு (ஷிர்க்) சமமானதாகும்."

இதை மூன்று முறை கூறி, பிறகு "(வஜ்தனிபூ கவ்லஸ் ஸூர்) ...மேலும் பொய்யான பேச்சைத் தவிர்ந்து கொள்ளுங்கள்" என்ற இந்த ஆயத்தை அதன் இறுதிவரை ஓதினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2301

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكَبَائِرِ ‏"‏ . قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ ‏"‏ الإِشْرَاكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَشَهَادَةُ الزُّورِ أَوْ قَوْلُ الزُّورِ ‏"‏ . قَالَ فَمَا زَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُهَا حَتَّى قُلْنَا لَيْتَهُ سَكَتَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو .

அபூ பக்ரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "பெரும் பாவங்களிலேயே மிகப் பெரும் பாவத்தைப் பற்றி நான் உங்களுக்கு அறிவிக்கட்டுமா?" என்று கேட்டார்கள். தோழர்கள், "நிச்சயமாக! அல்லாஹ்வின் தூதரே!" என்று கூறினார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ்வுக்கு இணை வைப்பது, பெற்றோருக்கு மாறு செய்வது மற்றும் பொய் சாட்சி சொல்வது அல்லது பொய்யான பேச்சு" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதைத் திரும்பத் திரும்பக் கூறிக்கொண்டே இருந்தார்கள்; நாங்கள் 'அவர் மௌனமாகி விடக்கூடாதா!' என்று சொல்லும் அளவுக்கு (அவர் தொடர்ந்து வலியுறுத்தினார்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2302

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُدْرِكٍ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ "‏ خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثَلاَثًا ثُمَّ يَجِيءُ قَوْمٌ مِنْ بَعْدِهِمْ يَتَسَمَّنُونَ وَيُحِبُّونَ السِّمَنَ يُعْطُونَ الشَّهَادَةَ قَبْلَ أَنْ يُسْأَلُوهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الأَعْمَشِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُدْرِكٍ وَأَصْحَابُ الأَعْمَشِ إِنَّمَا رَوَوْا عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ ‏.‏

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"மக்களில் சிறந்தவர்கள் என் தலைமுறையினர்; பிறகு, அவர்களை அடுத்து வருபவர்கள்; பிறகு, அவர்களை அடுத்து வருபவர்கள்; பிறகு, அவர்களை அடுத்து வருபவர்கள் (ஆக மூன்று தலைமுறையினர்). பின்னர், அவர்களுக்குப் பிறகு ஒரு கூட்டத்தினர் வருவார்கள்; அவர்கள் (உலக இன்பங்களில் மூழ்கி) பருமனடைவார்கள், மேலும் (அத்தகைய) பருமனை (அல்லது ஆடம்பரத்தை) விரும்புவார்கள். அவர்களிடம் கேட்கப்படுவதற்கு முன்பே சாட்சியம் அளிப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2302b

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، حَدَّثَنَا هِلاَلُ بْنُ يِسَافٍ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ فُضَيْلٍ . قَالَ وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ يُعْطُونَ الشَّهَادَةَ قَبْلَ أَنْ يُسْأَلُوهَا . إِنَّمَا يَعْنِي شَهَادَةَ الزُّورِ يَقُولُ يَشْهَدُ أَحَدُهُمْ مِنْ غَيْرِ أَنْ يُسْتَشْهَدَ وَبَيَانُ هَذَا فِي [الحديث التالي] ...

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸைப்) போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. முஹம்மத் பின் ஃபுலைல் அறிவிக்கும் ஹதீஸை விட இதுவே மிகச் சரியானதாகும்.

மேலும், 'கேட்கப்படுவதற்கு முன்னரே சாட்சியம் அளிப்பார்கள்' என்பதன் பொருள் குறித்து சில கல்விமான்கள், 'இது பொய்ச்சாட்சியைக் குறிக்கும்' என்று விளக்கம் அளித்துள்ளனர். அதாவது, அவர்களில் ஒருவர் சாட்சியம் அளிக்குமாறு கோரப்படாமலேயே (தாமாக முன்வந்து) சாட்சியம் அளிப்பார் என்று கூறப்படுகிறது. (இதன் விளக்கம் அடுத்த ஹதீஸில் உள்ளது.)

2303

حَدِيثُ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ يَفْشُو الْكَذِبُ حَتَّى يَشْهَدَ الرَّجُلُ وَلاَ يُسْتَشْهَدُ وَيَحْلِفُ الرَّجُلُ وَلاَ يُسْتَحْلَفُ " . وَمَعْنَى حَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " خَيْرُ الشُّهَدَاءِ الَّذِي يَأْتِي بِشَهَادَتِهِ قَبْلَ أَنْ يُسْأَلَهَا " . هُوَ عِنْدَنَا إِذَا أُشْهِدَ الرَّجُلُ عَلَى الشَّىْءِ أَنْ يُؤَدِّيَ شَهَادَتَهُ وَلاَ يَمْتَنِعُ مِنَ الشَّهَادَةِ هَكَذَا وَجْهُ الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ . كَمُلَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كِتَابُ الشَّهَادَاتِ وَيَلِيهِ كِتَابُ الزُّهْدِ

உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரலி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதாவது:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்களில் சிறந்தவர்கள் என் தலைமுறையினர்; பிறகு அவர்களுக்கு அடுத்து வருபவர்கள்; பிறகு அவர்களுக்கு அடுத்து வருபவர்கள். பிறகு பொய் பரவிவிடும். எந்த அளவிற்கென்றால், ஒருவன் தன்னிடம் சாட்சியம் கேட்கப்படாமலேயே சாட்சியம் அளிப்பான்; தன்னிடம் சத்தியம் செய்யக் கோரப்படாமலேயே சத்தியம் செய்வான்."

மேலும், "சாட்சியம் கேட்கப்படுவதற்கு முன்பே யார் சாட்சியம் அளிக்க வருகிறாரோ அவரே சாட்சிகளில் சிறந்தவர்" எனும் நபி (ஸல்) அவர்களது ஹதீஸின் விளக்கமாவது: எம்மிடம் (இதன் கருத்தாவது), ஒரு மனிதர் ஒரு விஷயத்தில் சாட்சியாக ஆக்கப்பட்டால், அவர் தனது சாட்சியத்தை நிறைவேற்ற வேண்டும்; சாட்சியம் அளிப்பதிலிருந்து மறுக்கக்கூடாது என்பதேயாகும். இதுவே அறிஞர்கள் சிலரிடம் இந்த ஹதீஸின் விளக்கமாகும்.

சாட்சியங்கள் எனும் பாடம் நிறைவுற்றது. எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே. அடுத்து வருவது 'துறவு' (கிதாபுஸ் ஸுஹ்த்) எனும் பாடமாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

36. كتاب الزهد عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

36. ஜுஹ்த் (உலக பற்றின்மை) பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب مَا جَاءَ فِي أَنَّ الصِّحَّةَ وَالْفَرَاغَ نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ

பாடம்: ஆரோக்கியம் மற்றும் ஓய்வு நேரம் ஆகிய இரண்டு அருட்கொடைகளின் விஷயத்தில் பல மக்கள் ஏமாந்து விடுகிறார்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை.

2304

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، وَسُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، قَالَ صَالِحٌ حَدَّثَنَا وَقَالَ، سُوَيْدٌ أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ الصِّحَّةُ وَالْفَرَاغُ ‏"‏ ‏.‏ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏ وَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَرَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِنْدٍ فَرَفَعُوهُ وَأَوْقَفَهُ بَعْضُهُمْ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِنْدٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"இரண்டு அருட்கொடைகள் விஷயத்தில் மக்களில் அதிகமானோர் ஏமாற்றப்படுகிறார்கள் (அவற்றைச் சரியாகப் பயன்படுத்தாமல் நஷ்டமடைகிறார்கள்): (அவை) ஆரோக்கியமும் ஓய்வும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَنِ اتَّقَى الْمَحَارِمَ فَهُوَ أَعْبَدُ النَّاسِ

தடுக்கப்பட்டவற்றைத் தவிர்த்துக் கொள்பவரே மக்களில் அதிகம் வணக்கம் புரிபவர்.

2305

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ هِلاَلٍ الصَّوَّافُ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِي طَارِقٍ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ يَأْخُذُ عَنِّي هَؤُلاَءِ الْكَلِمَاتِ فَيَعْمَلُ بِهِنَّ أَوْ يُعَلِّمُ مَنْ يَعْمَلُ بِهِنَّ " . فَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ فَقُلْتُ أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ فَأَخَذَ بِيَدِي فَعَدَّ خَمْسًا وَقَالَ " اتَّقِ الْمَحَارِمَ تَكُنْ أَعْبَدَ النَّاسِ وَارْضَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَكَ تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ وَأَحْسِنْ إِلَى جَارِكَ تَكُنْ مُؤْمِنًا وَأَحِبَّ لِلنَّاسِ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ تَكُنْ مُسْلِمًا وَلاَ تُكْثِرِ الضَّحِكَ فَإِنَّ كَثْرَةَ الضَّحِكِ تُمِيتُ الْقَلْبَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ جَعْفَرِ بْنِ سُلَيْمَانَ . وَالْحَسَنُ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ شَيْئًا هَكَذَا رُوِيَ عَنْ أَيُّوبَ وَيُونُسَ بْنِ عُبَيْدٍ وَعَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ قَالُوا لَمْ يَسْمَعِ الْحَسَنُ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . وَرَوَى أَبُو عُبَيْدَةَ النَّاجِيُّ عَنِ الْحَسَنِ هَذَا الْحَدِيثَ قَوْلَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "இந்த வார்த்தைகளை என்னிடமிருந்து (கற்றுக்கொண்டு) யார் எடுத்துக்கொள்வார்? அதன்படி செயல்பட அல்லது அதன்படி செயல்படுபவருக்கு அதைக் கற்றுக்கொடுக்க (யார் முன்வருவார்)?" என்று கேட்டார்கள்.
அதற்கு நான், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் (ஏற்றுக்கொள்கிறேன்)" என்று கூறினேன்.
எனவே, அவர்கள் (ஸல்) என் கையைப் பிடித்து, ஐந்து (விஷயங்களை) எண்ணிக் காட்டி, கூறினார்கள்: "தடுக்கப்பட்டவைகளைத் தவிர்த்து (விலகி) இருங்கள்; நீங்கள் மக்களிலேயே மிகச் சிறந்த வணக்கசாலியாக ஆவீர்கள். அல்லாஹ் உங்களுக்குப் பங்கிட்டுக் கொடுத்ததைக் கொண்டு திருப்தியடையுங்கள் (மனநிறைவு கொள்ளுங்கள்); நீங்கள் மக்களிலேயே மிகப் பெரிய செல்வந்தராக ஆவீர்கள் (மனச்செல்வம் பெறுவீர்கள்). உங்கள் அண்டை வீட்டாருக்கு நன்மை செய்யுங்கள் (அவர்களுடன் நல்லுறவைப் பேணுங்கள்); நீங்கள் (முழுமையான) ஒரு மூமினாக (நம்பிக்கையாளராக) ஆவீர்கள். உங்களுக்காக நீங்கள் விரும்புவதையே மற்ற மக்களுக்கும் விரும்புங்கள் (நன்மையைக் கோருங்கள்); நீங்கள் (உண்மையான) ஒரு முஸ்லிமாக ஆவீர்கள். மேலும், அதிகமாகச் சிரிக்காதீர்கள்; ஏனெனில் நிச்சயமாக, அதிகப்படியான சிரிப்பு இதயத்தை மரணிக்கச் செய்கிறது (ஆன்மீக உணர்வுகளை மழுங்கடிக்கிறது)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي الْمُبَادَرَةِ بِالْعَمَلِ

செயல்படுவதற்கு (நற்செயல்களைச் செய்வதற்கு) விரைவதைப் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2306

حَدَّثَنَا أَبُو مُصْعَبٍ الْمَدَنِيُّ، عَنْ مُحَرَّرِ بْنِ هَارُونَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ بَادِرُوا بِالأَعْمَالِ سَبْعًا هَلْ تَنْظُرُونَ إِلاَّ فَقْرًا مُنْسِيًا أَوْ غِنًى مُطْغِيًا أَوْ مَرَضًا مُفْسِدًا أَوْ هَرَمًا مُفَنِّدًا أَوْ مَوْتًا مُجْهِزًا أَوِ الدَّجَّالَ فَشَرُّ غَائِبٍ يُنْتَظَرُ أَوِ السَّاعَةَ فَالسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرُّ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ الأَعْرَجِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَرَّرِ بْنِ هَارُونَ وَقَدْ رَوَى بِشْرُ بْنُ عُمَرَ وَغَيْرُهُ عَنْ مُحَرَّرِ بْنِ هَارُونَ هَذَا ‏.‏ وَقَدْ رَوَى مَعْمَرٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَمَّنْ سَمِعَ سَعِيدًا الْمَقْبُرِيَّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ وَقَالَ تَنْتَظِرُونَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஏழு காரியங்களுக்கு முன்னர் நற்செயல்களைச் செய்ய முந்திக்கொள்ளுங்கள். (நீங்கள்) மறக்கடிக்கச் செய்யும் வறுமையை, அல்லது வரம்பு மீறச் செய்யும் செல்வத்தை, அல்லது உடலை நாசமாக்கும் நோயை, அல்லது புத்தி பேதலிக்கும் முதுமையை, அல்லது திடீர் மரணத்தை, அல்லது எதிர்பார்க்கப்படும் மறைந்திருப்பவர்களில் மிக மோசமான தஜ்ஜாலை, அல்லது கியாமத் நாளைத் தவிர வேறு எதை எதிர்பார்க்கிறீர்கள்? கியாமத் நாள் மிகவும் பேரழிவானதும், மிகவும் கசப்பானதும் ஆகும்."

بابُ مَا جَاءَ فِي ذِكْرِ الْمَوْتِ

மரணத்தை நினைவுகூர்வது பற்றி வந்துள்ளவை

2307

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ أَكْثِرُوا ذِكْرَ هَاذِمِ اللَّذَّاتِ ‏.‏ يَعْنِي الْمَوْتَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இன்பங்களை முறித்துப்போடுவதை அதிகம் நினைவுபடுத்துங்கள்." அதாவது மரணம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب)

பாடம்

2308

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مَعِينٍ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بَحِيرٍ، أَنَّهُ سَمِعَ هَانِئًا، مَوْلَى عُثْمَانَ قَالَ كَانَ عُثْمَانُ إِذَا وَقَفَ عَلَى قَبْرٍ بَكَى حَتَّى يَبُلَّ لِحْيَتَهُ فَقِيلَ لَهُ تُذْكَرُ الْجَنَّةُ وَالنَّارُ فَلاَ تَبْكِي وَتَبْكِي مِنْ هَذَا فَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّ الْقَبْرَ أَوَّلُ مَنَازِلِ الآخِرَةِ فَإِنْ نَجَا مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَيْسَرُ مِنْهُ وَإِنْ لَمْ يَنْجُ مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَشَدُّ مِنْهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا رَأَيْتُ مَنْظَرًا قَطُّ إِلاَّ وَالْقَبْرُ أَفْظَعُ مِنْهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ هِشَامِ بْنِ يُوسُفَ ‏.‏

உஸ்மான் (ரழி) அவர்களின் முன்னாள் அடிமையான ஹானி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் ஒரு கப்ரின் (மண்ணறை) அருகே நின்றால், அவர்களின் தாடி (கண்ணீரால்) நனையும் வரை அழுவார்கள். அவரிடம், 'சொர்க்கமும் நரகமும் குறிப்பிடப்பட்டபோது நீங்கள் அழவில்லையே, ஆனால் இதற்காக (கப்ருக்காக) அழுகிறீர்களே?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக கப்ரு (மண்ணறை) என்பது மறுமையின் நிலைகளில் முதல் நிலையாகும். எனவே, ஒருவர் அதிலிருந்து (கப்ரின் சோதனையிலிருந்து) மீட்கப்பட்டுவிட்டால் (வெற்றி பெற்றுவிட்டால்), அதற்குப் பிறகு வருபவை அதைவிட எளிதானவை. அதிலிருந்து ஒருவர் மீட்கப்படாவிட்டால் (வெற்றி பெறாவிட்டால்), அதற்குப் பிறகு வருபவை

அதைவிடக் கொடியவை." மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கப்ரை (மண்ணறையை) விடக் கொடூரமானதாக வேறு எந்தக் காட்சியையும் நான் கண்டதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ

பாடம்: யார் அல்லாஹ்வைச் சந்திக்க விரும்புகிறாரோ, அவரைச் சந்திக்க அல்லாஹ் விரும்புகிறான்

2309

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسًا، يُحَدِّثُ عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ وَمَنْ كَرِهَ لِقَاءَ اللَّهِ كَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ وَأَبِي مُوسَى ‏.‏ قَالَ حَدِيثُ عُبَادَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"எவர் அல்லாஹ்வைச் சந்திக்க விரும்புகிறாரோ (அதாவது, மரணத்தின் மூலம் அவனது அருளையும் வெகுமதியையும் பெற ஆசைப்படுகிறாரோ), அல்லாஹ் அவரைச் சந்திக்க விரும்புகிறான் (அதாவது, அவனுக்கு அருள்புரிந்து வெகுமதி அளிக்கிறான்). எவர் அல்லாஹ்வைச் சந்திப்பதை வெறுக்கிறாரோ (அதாவது, மரணத்தை வெறுத்து அவனது தண்டனையைப் பயப்படுகிறாரோ), அல்லாஹ் அவரைச் சந்திப்பதை வெறுக்கிறான் (அதாவது, அவனுக்குத் தண்டனை அளிக்கிறான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِنْذَارِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَوْمَهُ

நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது மக்களை எச்சரித்தது பற்றி வந்துள்ளவை

2310

حَدَّثَنَا أَبُو الأَشْعَثِ، أَحْمَدُ بْنُ الْمِقْدَامِ الْعِجْلِيُّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الطُّفَاوِيُّ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ ‏:‏ ‏(‏وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ

الأَقْرَبِينَ) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَا صَفِيَّةُ بِنْتَ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ يَا فَاطِمَةُ بِنْتَ مُحَمَّدٍ يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ إِنِّي لاَ أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا سَلُونِي مِنْ مَالِي مَا شِئْتُمْ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي مُوسَى وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ هَكَذَا رَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ نَحْوَ هَذَا وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ هِشَامٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً لَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"'வ அன்திர் அஷீரத்தகல் அக்ரபீன்' (உமது நெருங்கிய உறவினர்களை எச்சரிப்பீராக) என்ற இந்த இறைவசனம் அருளப்பட்டபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஓ ஸஃபிய்யா பின்த் அப்துல் முத்தலிப் அவர்களே! ஓ ஃபாத்திமா பின்த் முஹம்மது அவர்களே! ஓ பனூ அப்துல் முத்தலிப் அவர்களே! அல்லாஹ்விடமிருந்து (வரும் தீர்ப்பில்) உங்களுக்காக நான் எந்த அதிகாரமும் பெற்றிருக்கவில்லை. என் செல்வத்திலிருந்து நீங்கள் விரும்பியதை என்னிடம் கேளுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْبُكَاءِ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ

அல்லாஹ்வுக்கு அஞ்சி அழுவதன் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2311

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمَسْعُودِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عِيسَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ يَلِجُ النَّارَ رَجُلٌ بَكَى مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ حَتَّى يَعُودَ اللَّبَنُ فِي الضَّرْعِ وَلاَ يَجْتَمِعُ غُبَارٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَدُخَانُ جَهَنَّمَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي رَيْحَانَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَمُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ هُوَ مَوْلَى آلِ طَلْحَةَ وَهُوَ مَدَنِيٌّ ثِقَةٌ رَوَى عَنْهُ شُعْبَةُ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வுக்கு அஞ்சி அழும் ஒரு மனிதர், பால் மடிக்குத் திரும்பாத

வரையில் நரக நெருப்பில் நுழைய மாட்டார்; மேலும் அல்லாஹ்வின் பாதையில் கிளம்பிய புழுதியும் ஜஹன்னத்தின் புகையும் ஒன்றாக சேராது."

அவர் கூறினார்: அபூ ரைஹானா (ரழி) மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் இந்தத் தலைப்பில் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அவர் கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹசன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

முஹம்மது பின் அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்கள் தல்ஹா குடும்பத்தின் மவ்லா ஆவார்; மேலும் அவர் மதீனாவைச் சேர்ந்தவர் மற்றும் நம்பிக்கைக்குரியவர். ஷுஅபா மற்றும் சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ ஆகியோர் அவரிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள்.

باب في قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم "لَوْ تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمُ لَضَحِكْتُمْ قَلِيلاً" .

"நான் அறிந்திருப்பதை நீங்கள் அறிந்திருந்தால், நீங்கள் குறைவாகவே சிரிப்பீர்கள்" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியது.

2312

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ الْمُهَاجِرِ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ مُوَرِّقٍ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنِّي أَرَى مَا لاَ تَرَوْنَ وَأَسْمَعُ مَا لاَ تَسْمَعُونَ أَطَّتِ السَّمَاءُ وَحُقَّ لَهَا أَنْ تَئِطَّ مَا فِيهَا مَوْضِعُ أَرْبَعِ أَصَابِعَ إِلاَّ وَمَلَكٌ وَاضِعٌ جَبْهَتَهُ سَاجِدًا لِلَّهِ لَوْ تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمُ لَضَحِكْتُمْ قَلِيلاً وَلَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا وَمَا تَلَذَّذْتُمْ بِالنِّسَاءِ عَلَى الْفُرُشِ وَلَخَرَجْتُمْ إِلَى الصُّعُدَاتِ تَجْأَرُونَ إِلَى اللَّهِ ‏.‏ لَوَدِدْتُ أَنِّي كُنْتُ شَجَرَةً تُعْضَدُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَائِشَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَيُرْوَى مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ أَنَّ أَبَا ذَرٍّ قَالَ لَوَدِدْتُ أَنِّي كُنْتُ شَجَرَةً تُعْضَدُ ‏.‏

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக நீங்கள் பார்க்காதவற்றை நான் பார்க்கிறேன், நீங்கள் கேட்காதவற்றை நான் கேட்கிறேன். வானங்கள் முனகுகின்றன; அவை முனகுவதற்கு உரிமையுடையவையே. அவற்றில் நான்கு விரல்கள் அளவுள்ள எந்த ஓர் இடமும், ஒரு வானவர் தன் நெற்றியை வைத்து அல்லாஹ்வுக்கு ஸஜ்தா செய்துகொண்டிருக்காமல் இல்லை. நான் அறிந்தவற்றை நீங்கள்

அறிந்திருந்தால், நீங்கள் குறைவாகவே சிரிப்பீர்கள், அதிகமாக அழுவீர்கள். மேலும் படுக்கைகளில் உங்கள் மனைவியருடனான இன்பங்களை நீங்கள் அனுபவிக்க மாட்டீர்கள்; மேலும் நீங்கள் வெட்டவெளிகளுக்குச் சென்று அல்லாஹ்விடம் முறையிட்டுக் கொண்டிருப்பீர்கள்."

(அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:) "நான் வெட்டப்படும் ஒரு மரமாக இருந்திருக்க வேண்டும் என்று நான் விரும்பினேன்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி), ஆயிஷா (ரழி), இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) மற்றும் அனஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அவர் கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும்.

இந்த வழி அல்லாத வேறு வழிகளிலும், அபூ தர் (ரழி) அவர்கள், "நான் வெட்டப்படும் ஒரு மரமாக இருந்திருக்க வேண்டும் என்று நான் விரும்பினேன்" என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

2313

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ الْفَلاَّسُ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لَوْ تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمُ لَضَحِكْتُمْ قَلِيلاً وَلَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

"நான் அறிந்ததை (மறுமையின் பயங்கரங்கள், அல்லாஹ்வின் மகத்துவம், பாவங்களின் விளைவுகள் போன்றவற்றை) நீங்கள் அறிந்தால், நீங்கள் குறைவாகச் சிரித்து, அதிகமாக அழுவீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِيمَنْ تَكَلَّمَ بِكَلِمَةٍ يُضْحِكُ بِهَا النَّاسَ

மக்களைச் சிரிக்க வைப்பதற்காக ஒரு வார்த்தையைப் பேசுபவர் பற்றிய பாடம்

2314

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عِيسَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ الرَّجُلَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ لاَ يَرَى بِهَا بَأْسًا يَهْوِي بِهَا سَبْعِينَ خَرِيفًا فِي النَّارِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நிச்சயமாக ஒரு மனிதன், (தான்) அதில் எந்தத் தீங்கையும் (அல்லது முக்கியத்துவத்தையும்) காணாத ஒரு வார்த்தையைப் பேசுவான்; அதன் காரணமாக அவன் எழுபது இலையுதிர் காலங்கள் (அதாவது, எழுபது ஆண்டுகள்) நரக நெருப்பில் வீழ்வான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2315

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا بَهْزُ بْنُ حَكِيمٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ جَدِّي، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ وَيْلٌ لِلَّذِي يُحَدِّثُ بِالْحَدِيثِ لِيُضْحِكَ بِهِ الْقَوْمَ فَيَكْذِبُ وَيْلٌ لَهُ وَيْلٌ لَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

முஆவியா பின் ஹைதா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
நான் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறக்கேட்டேன்: "மக்களைச் சிரிக்க வைப்பதற்காக ஒரு செய்தியைச் சொல்லி, அதில் பொய் சொல்பவனுக்குக் கேடு உண்டாவதாக! அவனுக்குக் கேடு உண்டாவதாக! அவனுக்குக் கேடு உண்டாவதாக!"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2316

حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ عَبْدِ الْجَبَّارِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ تُوُفِّيَ رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ يَعْنِي رَجُلٌ أَبْشِرْ بِالْجَنَّةِ ‏.‏

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَوَلاَ تَدْرِي فَلَعَلَّهُ تَكَلَّمَ فِيمَا لاَ يَعْنِيهِ أَوْ بَخِلَ بِمَا لاَ يَنْقُصُهُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: (நபித்தோழர்களில்) ஒருவர் இறந்துவிட்டார். அப்போது ஒரு மனிதர் (இறந்தவரைப் பார்த்து), "சொர்க்கத்தைக் கொண்டு நற்செய்தி பெறுவீராக!" என்று கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உனக்குத் தெரியாதே! ஒருவேளை அவர் தனக்குத் தேவையற்றதைப் பற்றிப் பேசியிருக்கலாம்; அல்லது தனக்குக் குறைவை ஏற்படுத்தாத ஒன்றில் கஞ்சத்தனம் செய்திருக்கலாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2317

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ نَصْرٍ النَّيْسَابُورِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو مُسْهِرٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَمَاعَةَ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، عَنْ قُرَّةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ حُسْنِ إِسْلاَمِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لاَ يَعْنِيهِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஒரு மனிதரின் இஸ்லாத்தின் அழகுகளில் ஒன்று, அவருக்குத் தேவையற்றதை (அதாவது, அவருக்குப் பயனளிக்காத அல்லது சம்பந்தமில்லாத விஷயங்களை) அவர் விட்டுவிடுவதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2318

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حُسَيْنٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ مِنْ حُسْنِ إِسْلاَمِ الْمَرْءِ تَرْكَهُ مَا لاَ يَعْنِيهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ الزُّهْرِيِّ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حُسَيْنٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه

وسلم نَحْوَ حَدِيثِ مَالِكٍ مُرْسَلاً وَهَذَا عِنْدَنَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . وَعَلِيُّ بْنُ حُسَيْنٍ لَمْ يُدْرِكْ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ .

அலீ இப்னு ஹுஸைன் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, ஒரு மனிதன் தனக்கு அவசியமில்லாததை (பேச்சு, செயல், சிந்தனை போன்றவற்றை) விட்டுவிடுவதே அவனது இஸ்லாத்தின் அழகாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي قِلَّةِ الْكَلاَمِ

பேச்சைக் குறைப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2319

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ جَدِّي، قَالَ سَمِعْتُ بِلاَلَ بْنَ الْحَارِثِ الْمُزَنِيَّ، صَاحِبَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مِنْ رِضْوَانِ اللَّهِ مَا يَظُنُّ أَنْ تَبْلُغَ مَا بَلَغَتْ فَيَكْتُبُ اللَّهُ لَهُ بِهَا رِضْوَانَهُ إِلَى يَوْمِ يَلْقَاهُ وَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مِنْ سَخَطِ اللَّهِ مَا يَظُنُّ أَنْ تَبْلُغَ مَا بَلَغَتْ فَيَكْتُبُ اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا سَخَطَهُ إِلَى يَوْمِ يَلْقَاهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهَكَذَا رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو نَحْوَ هَذَا قَالُوا عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَنْ بِلاَلِ بْنِ الْحَارِثِ . وَرَوَى هَذَا الْحَدِيثَ مَالِكٌ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ أَبِيهِ عَنْ بِلاَلِ بْنِ الْحَارِثِ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ جَدِّهِ .

பிலால் பின் அல்-ஹாரித் அல்-முஸனீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: 'நிச்சயமாக உங்களில் ஒருவர், அல்லாஹ்வின் திருப்திக்குரிய ஒரு வார்த்தையைப் பேசுகிறார். அது சென்றடைந்த (பெரிய) விளைவை அடையும் என்று அவர் எண்ணியிருக்க மாட்டார். அதன் காரணமாக, அல்லாஹ் அவன் அல்லாஹ்வைச் சந்திக்கும் நாள் வரை அவனுக்காகத் தனது திருப்தியை எழுதுகிறான். மேலும், உங்களில் ஒருவர், அல்லாஹ்வின் கோபத்திற்குரிய ஒரு வார்த்தையைப் பேசுகிறார். அது சென்றடைந்த (பெரிய) விளைவை அடையும் என்று அவர் எண்ணியிருக்க மாட்டார். அதன் காரணமாக,

அல்லாஹ் அவன் அல்லாஹ்வைச் சந்திக்கும் நாள் வரை அவன் மீது தனது கோபத்தை எழுதுகிறான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي هَوَانِ الدُّنْيَا عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

பாடம்: கண்ணியமிக்கவனும் மகத்துவமிக்கவனுமாகிய அல்லாஹ்விடம் உலகம் அற்பமானது என்பது பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

2320

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لَوْ كَانَتِ الدُّنْيَا تَعْدِلُ عِنْدَ اللَّهِ جَنَاحَ بَعُوضَةٍ مَا سَقَى كَافِرًا مِنْهَا شَرْبَةَ مَاءٍ ‏ .‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஸஹ்ல் பின் ஸஃத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"இவ்வுலகம் அல்லாஹ்விடம் ஒரு கொசுவின் இறக்கைக்குச் சமமான மதிப்புடையதாக இருந்திருந்தால், அவன் அதிலிருந்து நிராகரிப்பாளனுக்கு ஒரு மிடறு தண்ணீர் கூடக் கொடுத்திருக்க மாட்டான்."

2321

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، عَنِ الْمُسْتَوْرِدِ بْنِ شَدَّادٍ، قَالَ كُنْتُ مَعَ الرَّكْبِ الَّذِينَ وَقَفُوا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى السَّخْلَةِ الْمَيِّتَةِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَتَرَوْنَ هَذِهِ هَانَتْ عَلَى أَهْلِهَا حِينَ أَلْقَوْهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا مِنْ هَوَانِهَا أَلْقَوْهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَالدُّنْيَا أَهْوَنُ عَلَى اللَّهِ مِنْ هَذِهِ عَلَى أَهْلِهَا ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْمُسْتَوْرِدِ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அல்-முஸ்தவ்ரித் பின் ஷத்தாத் (ரழி) கூறினார்கள்: 'நான், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு செத்த ஆட்டுக்குட்டியின் அருகே நின்றிருந்த பயணக் கூட்டத்தினருடன் இருந்தேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'இதை அதன் உரிமையாளர்கள் தூக்கி எறிந்தபோது, இது அவர்களுக்கு அற்பமானதாக இருந்தது என்று நீங்கள்

நினைக்கிறீர்களா?' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆம்! அல்லாஹ்வின் தூதரே! அதன் அற்பத்தன்மையின் காரணமாகவே அவர்கள் அதைத் தூக்கி எறிந்தார்கள்!' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இது அதன் உரிமையாளர்களுக்கு அற்பமானதாக இருப்பதை விட, இந்த உலகம் அல்லாஹ்வுக்கு மிகவும் அற்பமானதாகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2322

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَاتِمٍ الْمُكْتِبُ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ ثَابِتٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ ثَابِتِ بْنِ ثَوْبَانَ، قَالَ سَمِعْتُ عَطَاءَ بْنَ قُرَّةَ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ ضَمْرَةَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ أَلاَ إِنَّ الدُّنْيَا مَلْعُونَةٌ مَلْعُونٌ مَا فِيهَا إِلاَّ ذِكْرَ اللَّهِ وَمَا وَالاَهُ وَعَالِمًا أَوْ مُتَعَلِّمًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக இவ்வுலகம் சபிக்கப்பட்டதாகும். அதில் உள்ளவையும் சபிக்கப்பட்டவையாகும், அல்லாஹ்வை நினைவு கூர்வதையும், அதற்கு (அல்லாஹ்வின் நினைவுக்கு) துணைபுரிபவற்றையும், அறிஞரையும், கற்பவரையும் தவிர.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2323

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي خَالِدٍ، حَدَّثَنَا قَيْسُ بْنُ أَبِي حَازِمٍ، قَالَ سَمِعْتُ مُسْتَوْرِدًا، أَخَا بَنِي فِهْرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا الدُّنْيَا فِي الآخِرَةِ إِلاَّ مِثْلُ مَا يَجْعَلُ أَحَدُكُمْ إِصْبَعَهُ فِي الْيَمِّ فَلْيَنْظُرْ بِمَاذَا يَرْجِعُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي خَالِدٍ يُكْنَى أَبَا عَبْدِ اللَّهِ وَوَالِدُ قَيْسٍ أَبُو حَازِمٍ اسْمُهُ عَبْدُ بْنُ عَوْفٍ وَهُوَ مِنَ الصَّحَابَةِ .

பனூ ஃபிஹ்ர் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த முஸ்தவ்ரித் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மறுமையோடு ஒப்பிட்டால் இவ்வுலகின் நிலையானது, உங்களில் ஒருவர் தமது விரலைக் கடலில் இடுவதைப் போன்றதேயாகும். அதிலிருந்து அது எதைக் கொண்டு திரும்புகிறது என்று அவர் பார்க்கட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَجَنَّةُ الْكَافِرِ

உலகம் நம்பிக்கையாளருக்கு ஒரு சிறையும், நிராகரிப்பவருக்கு ஒரு சொர்க்கமும் ஆகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2324

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَجَنَّةُ الْكَافِرِ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"இவ்வுலகம் முஃமினுக்கு ஒரு சிறைச்சாலை; காஃபிருக்கு ஒரு சொர்க்கம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَثَلُ الدُّنْيَا مَثَلُ أَرْبَعَةِ نَفَرٍ

உலகத்தின் உவமை நான்கு மனிதர்களைப் போன்றது என்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2325

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، حَدَّثَنَا عُبَادَةُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ خَبَّابٍ، عَنْ سَعِيدٍ الطَّائِيِّ أَبِي الْبَخْتَرِيِّ، أَنَّهُ قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو كَبْشَةَ الأَنْمَارِيُّ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ ثَلاَثَةٌ أُقْسِمُ عَلَيْهِنَّ وَأُحَدِّثُكُمْ حَدِيثًا فَاحْفَظُوهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ مَا نَقَصَ مَالُ عَبْدٍ مِنْ صَدَقَةٍ وَلاَ ظُلِمَ عَبْدٌ مَظْلَمَةً فَصَبَرَ عَلَيْهَا إِلاَّ زَادَهُ اللَّهُ عِزًّا وَلاَ فَتَحَ عَبْدٌ بَابَ مَسْأَلَةٍ إِلاَّ فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ بَابَ فَقْرٍ أَوْ كَلِمَةً نَحْوَهَا وَأُحَدِّثُكُمْ حَدِيثًا فَاحْفَظُوهُ قَالَ ‏"‏ إِنَّمَا الدُّنْيَا لأَرْبَعَةِ نَفَرٍ عَبْدٍ رَزَقَهُ اللَّهُ مَالاً وَعِلْمًا فَهُوَ يَتَّقِي فِيهِ رَبَّهُ وَيَصِلُ فِيهِ رَحِمَهُ وَيَعْلَمُ لِلَّهِ فِيهِ حَقًّا فَهَذَا بِأَفْضَلِ الْمَنَازِلِ وَعَبْدٍ رَزَقَهُ اللَّهُ عِلْمًا وَلَمْ يَرْزُقْهُ مَالاً فَهُوَ صَادِقُ النِّيَّةِ يَقُولُ لَوْ أَنَّ لِي مَالاً

لَعَمِلْتُ بِعَمَلِ فُلاَنٍ فَهُوَ بِنِيَّتِهِ فَأَجْرُهُمَا سَوَاءٌ وَعَبْدٍ رَزَقَهُ اللَّهُ مَالاً وَلَمْ يَرْزُقْهُ عِلْمًا فَهُوَ يَخْبِطُ فِي مَالِهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ لاَ يَتَّقِي فِيهِ رَبَّهُ وَلاَ يَصِلُ فِيهِ رَحِمَهُ وَلاَ يَعْلَمُ لِلَّهِ فِيهِ حَقًّا فَهَذَا بِأَخْبَثِ الْمَنَازِلِ وَعَبْدٍ لَمْ يَرْزُقْهُ اللَّهُ مَالاً وَلاَ عِلْمًا فَهُوَ يَقُولُ لَوْ أَنَّ لِي مَالاً لَعَمِلْتُ فِيهِ بِعَمَلِ فُلاَنٍ فَهُوَ بِنِيَّتِهِ فَوِزْرُهُمَا سَوَاءٌ ". قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

அபூ கப்ஷா அல்-அன்மாரி (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: “மூன்று விஷயங்கள் மீது நான் சத்தியம் செய்கிறேன். மேலும் உங்களுக்கு ஒரு செய்தியை அறிவிக்கிறேன்; அதை நினைவில் கொள்ளுங்கள்.”

(பின்னர்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“தர்மம் செய்வதால் ஓர் அடியானின் செல்வம் குறைவதில்லை; ஓர் அடியானுக்கு அநீதி இழைக்கப்பட்டு, அவன் அதைப் பொறுத்துக் கொண்டால், அல்லாஹ் அவனது கண்ணியத்தை அதிகரிக்காமல் இருப்பதில்லை; ஓர் அடியான் யாசகத்தின் வாசலைத் திறந்தால், அல்லாஹ் அவன் மீது வறுமையின் வாசலைத் திறக்காமல் இருப்பதில்லை” – அல்லது இது போன்ற ஒரு வார்த்தையை அவர்கள் கூறினார்கள்.

“இன்னும் உங்களுக்கு ஒரு செய்தியை அறிவிக்கிறேன்; அதை நினைவில் கொள்ளுங்கள்.” (தொடர்ந்து) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நிச்சயமாக உலகம் நான்கு வகையான மனிதர்களுக்குரியது:

(முதலாவது) ஓர் அடியான்; அவனுக்கு அல்லாஹ் செல்வத்தையும் அறிவையும் வழங்கியுள்ளான். அவன் அதில் தன் இறைவனை அஞ்சுகிறான்; தன் உறவுகளைப் பேணுகிறான்; அதில் அல்லாஹ்வுக்குரிய உரிமையை அறிந்துள்ளான். இவனே அந்தஸ்துகளில் மிகச் சிறந்தவன்.

(இரண்டாவது) ஓர் அடியான்; அவனுக்கு அல்லாஹ் அறிவை வழங்கியுள்ளான்; ஆனால் செல்வத்தை வழங்கவில்லை. அவனோ உண்மையான எண்ணம் கொண்டவன். ‘எனக்கு மட்டும் செல்வம் இருந்தால், இன்னாரைப் போன்று (நல்லறங்கள்) செய்திருப்பேன்’ என்று கூறுகிறான். அவன் தன் எண்ணப்படியே (கூலியைப்) பெறுகிறான். இவர்கள் இருவரின் கூலியும் சமமாகும்.

(மூன்றாவது) ஓர் அடியான்; அவனுக்கு அல்லாஹ் செல்வத்தையும் வழங்கியுள்ளான்; ஆனால் அறிவை வழங்கவில்லை. அவன் அறிவின்றி தன் செல்வத்தைத் தாறுமாறாகச் செலவழிக்கிறான்; அதில் தன் இறைவனை அஞ்சுவதுமில்லை; தன் உறவுகளைப் பேணுவதுமில்லை; அதில் அல்லாஹ்வுக்குரிய உரிமையை அறிவதுமில்லை. இவனே அந்தஸ்துகளில் மிக மோசமானவன்.

(நான்காவது) ஓர் அடியான்; அவனுக்கு அல்லாஹ் செல்வத்தையும் வழங்கவில்லை; அறிவையும் வழங்கவில்லை. அவன், ‘எனக்கு மட்டும் செல்வம் இருந்தால், இன்னாரைப் போன்று (தீய செயல்களைச்) செய்திருப்பேன்’ என்று கூறுகிறான். அவன் தன் எண்ணப்படியே (பாவச் சுமையைப்) பெறுகிறான். இவர்கள் இருவரின் பாவச் சுமையும் சமமாகும்.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள், “இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْهَمِّ فِي الدُّنْيَا وَحُبِّهَا

உலகத்தின் மீதான கவலை மற்றும் அதன் மீதான அன்பு பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2326

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ بَشِيرٍ أَبِي إِسْمَاعِيلَ، عَنْ سَيَّارٍ، عَنْ طَارِقِ بْنِ شِهَابٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ نَزَلَتْ بِهِ فَاقَةٌ فَأَنْزَلَهَا بِالنَّاسِ لَمْ تُسَدَّ فَاقَتُهُ وَمَنْ نَزَلَتْ بِهِ فَاقَةٌ فَأَنْزَلَهَا بِاللَّهِ فَيُوشِكُ اللَّهُ لَهُ بِرِزْقٍ عَاجِلٍ أَوْ آجِلٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

"எவர் வறுமையால் பாதிக்கப்பட்டு, அதை மக்களிடம் இறக்கினால் (அதாவது, தனது தேவையை மக்களிடம் முன்வைத்து யாசித்தால்), அவரது வறுமை நீங்காது. மேலும் எவர் வறுமையால் பாதிக்கப்பட்டு, அதை அல்லாஹ்விடம் இறக்கினால் (அதாவது, தனது தேவையை அல்லாஹ்விடம் முன்வைத்து அவனிடம் யாசித்தால்), அல்லாஹ் அவருக்கு விரைவிலோ அல்லது பின்னரோ வாழ்வாதாரத்தை அனுப்புவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2327

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، وَالأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، قَالَ جَاءَ مُعَاوِيَةُ إِلَى أَبِي هَاشِمِ بْنِ عُتْبَةَ وَهُوَ مَرِيضٌ يَعُودُهُ فَقَالَ يَا خَالُ مَا يُبْكِيكَ أَوَجَعٌ يُشْئِزُكَ أَمْ حِرْصٌ عَلَى الدُّنْيَا قَالَ كُلٌّ لاَ وَلَكِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَهِدَ إِلَىَّ عَهْدًا لَمْ آخُذْ بِهِ قَالَ إِنَّمَا يَكْفِيكَ مِنْ جَمْعِ الْمَالِ خَادِمٌ وَمَرْكَبٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ . وَأَجِدُنِي الْيَوْمَ قَدْ جَمَعْتُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى زَائِدَةُ وَعَبِيدَةُ بْنُ حُمَيْدٍ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ أَبِي وَائِلٍ عَنْ سَمُرَةَ بْنِ سَهْمٍ قَالَ دَخَلَ مُعَاوِيَةُ عَلَى أَبِي هَاشِمٍ فَذَكَرَ نَحْوَهُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ الأَسْلَمِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ வாயில் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அபூ ஹாஷிம் பின் உத்பா (ரலி) அவர்கள் நோயுற்றிருந்தபோது, முஆவியா (ரலி) அவர்கள் அவரை நலம் விசாரிக்க வந்தார்கள். அப்போது (முஆவியா) கேட்டார்கள்: "மாமா அவர்களே! எதற்காக அழுகிறீர்கள்? உங்களை வருத்தும் வலியினாலா? அல்லது இவ்வுலகத்தின் மீதான ஆசையினாலா?"

அதற்கு அவர் (அபூ ஹாஷிம்) பதிலளித்தார்கள்: "இவை இரண்டுக்காகவும் இல்லை. மாறாக, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு ஒரு வாக்குறுதியை (அல்லது அறிவுரையை) வழங்கியிருந்தார்கள்; நான் அதைக் கடைப்பிடிக்கவில்லை. அவர்கள் கூறினார்கள்: 'செல்வத்தைச் சேகரிப்பதில், ஒரு பணியாளும், அல்லாஹ்வின் பாதையில் (பயன்படுத்த) ஒரு வாகனமும் இருப்பதே உனக்குப் போதுமானதாகும்.' ஆனால், இன்றோ நான் (அதைவிட அதிகமாகச்) சேகரித்துவிட்டதாகக் காண்கிறேன்" (என்று கூறி அழுதார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2328

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شِمْرِ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ سَعْدِ بْنِ الأَخْرَمِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تَتَّخِذُوا الضَّيْعَةَ فَتَرْغَبُوا فِي الدُّنْيَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

விவசாய நிலங்கள் (போன்ற உலகாதாயச்) சொத்துக்களை (அதிகமாக) ஏற்படுத்திக் கொள்ளாதீர்கள். அதனால் நீங்கள் இவ்வுலகத்தின் மீது (அதிகமாக) ஆசை கொள்வீர்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي طُولِ الْعُمُرِ لِلْمُؤْمِنِ

நம்பிக்கையாளரின் நீண்ட ஆயுளைப் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2329

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ قَيْسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ، أَنَّ أَعْرَابِيًّا، قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ خَيْرُ النَّاسِ قَالَ مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَحَسُنَ عَمَلُهُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அப்துல்லாஹ் பின் புஸ்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஓர் அஃராபி (கிராமவாசி) கேட்டார்:

"அல்லாஹ்வின் தூதரே! மக்களில் சிறந்தவர் யார்?"

அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "எவருடைய ஆயுள் நீண்டு, அவருடைய செயல்களும் சிறந்ததாக இருக்கின்றதோ அவரே."

இந்த தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி) மற்றும் ஜாபிர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2330

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَجُلاً، قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَىُّ النَّاسِ خَيْرٌ قَالَ " مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَحَسُنَ عَمَلُهُ " . قَالَ فَأَىُّ النَّاسِ شَرٌّ قَالَ " مَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَسَاءَ عَمَلُهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அபீ பக்ரா (ரஹ்) அவர்கள் தனது தந்தை அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: ஒரு மனிதர் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) கேட்டார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! மக்களில் சிறந்தவர் யார்?' அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எவரது வாழ்நாள் நீண்டு, அவரது செயல்கள் சிறந்தவையாக இருக்கின்றனவோ, அவரே.' அவர்

(மீண்டும்) கேட்டார்: 'அப்படியானால், மக்களில் மிகவும் மோசமானவர் யார்?' அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எவரது வாழ்நாள் நீண்டு, அவரது செயல்கள் தீயவையாக இருக்கின்றனவோ, அவரே.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي فَنَاءِ أَعْمَارِ هَذِهِ الأُمَّةِ مَا بَيْنَ السِّتِّينَ إِلَى السَّبْعِينَ

பாடம்: இந்த உம்மத்தினரின் ஆயுட்காலம் அறுபதுக்கும் எழுபதுக்கும் இடையில் முடிவடைவது பற்றி வந்துள்ளவை

2331

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَبِيعَةَ، عَنْ كَامِلٍ أَبِي الْعَلاَءِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ عُمُرُ أُمَّتِي مِنْ سِتِّينَ سَنَةً إِلَى سَبْعِينَ سَنَةً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் உம்மத்தின் (சமுதாயத்தின்) ஆயுட்காலம் அறுபது முதல் எழுபது ஆண்டுகள் வரை ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي تَقَارُبِ الزَّمَانِ وَقِصَرِ الأَمَلِ

காலம் சுருங்குதல் மற்றும் ஆசைகளைச் சுருக்குதல் பற்றி வந்துள்ளவை

2332

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ مَخْلَدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ الْعُمَرِيُّ، عَنْ سَعْدِ بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَتَقَارَبَ الزَّمَانُ فَتَكُونُ السَّنَةُ كَالشَّهْرِ وَالشَّهْرُ كَالْجُمُعَةِ وَتَكُونُ الْجُمُعَةُ

كَالْيَوْمِ وَيَكُونُ الْيَوْمُ كَالسَّاعَةِ وَتَكُونُ السَّاعَةُ كَالضَّرَمَةِ بِالنَّارِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَسَعْدُ بْنُ سَعِيدٍ هُوَ أَخُو يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"காலம் சுருங்கும் வரை யுகமுடிவு நாள் நிகழாது. அப்போது ஒரு வருடம் ஒரு மாதம் போலவும், ஒரு மாதம் ஒரு வாரம் போலவும், ஒரு வாரம் ஒரு நாள் போலவும், ஒரு நாள் ஒரு மணி நேரம் போலவும், ஒரு மணி நேரம் நெருப்புப் பற்றவைக்கும் நேரம் போலவும் ஆகிவிடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قِصَرِ الأَمَلِ

ஆசையைக் குறைப்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2333

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِمَنْكِبِي فَقَالَ ‏"‏ كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ وَعُدَّ نَفْسَكَ فِي أَهْلِ الْقُبُورِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ لِي ابْنُ عُمَرَ إِذَا أَصْبَحْتَ فَلاَ تُحَدِّثْ نَفْسَكَ بِالْمَسَاءِ وَإِذَا أَمْسَيْتَ فَلاَ تُحَدِّثْ نَفْسَكَ بِالصَّبَاحِ وَخُذْ مِنْ صِحَّتِكَ قَبْلَ سَقَمِكَ وَمِنْ حَيَاتِكَ قَبْلَ مَوْتِكَ فَإِنَّكَ لاَ تَدْرِي يَا عَبْدَ اللَّهِ مَا اسْمُكَ غَدًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ الأَعْمَشُ عَنْ مُجَاهِدٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ نَحْوَهُ ‏.‏ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என் தோள்புஜத்தைப் பிடித்துக்கொண்டு, 'இவ்வுலகில் நீ ஒரு அந்நியனைப் போல அல்லது ஒரு வழிப்போக்கனைப் போல இரு. மேலும், உன்னை கப்ருவாசிகளில் ஒருவராகக் கருதிக் கொள்' என்று கூறினார்கள்."

இப்னு உமர் (ரலி) என்னிடம் கூறினார்கள்: "நீ காலையை அடைந்தால்,

மாலையை (அடைவது குறித்து) எதிர்பார்க்காதே. நீ மாலையை அடைந்தால், காலையை (அடைவது குறித்து) எதிர்பார்க்காதே. உன் நோய்க்கு முன் உன் ஆரோக்கியத்தையும், உன் மரணத்திற்கு முன் உன் வாழ்வையும் பயன்படுத்திக் கொள். ஏனெனில், அல்லாஹ்வின் அடியாரே! நாளை உன் நிலை என்னவாக இருக்கும் (நீ உயிருடன் இருப்பாயா அல்லது மரணித்திருப்பாயா) என்பதை நீ அறிய மாட்டாய்."

2334

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " هَذَا ابْنُ آدَمَ وَهَذَا أَجَلُهُ " . وَوَضَعَ يَدَهُ عِنْدَ قَفَاهُ ثُمَّ بَسَطَهَا فَقَالَ " وَثَمَّ أَمَلُهُ وَثَمَّ أَمَلُهُ وَثَمَّ أَمَلُهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(ஒரு மனிதரைக் காட்டி அல்லது பொதுவாகக் குறிப்பிட்டு) இது ஆதமின் மகன்; இது அவனது ஆயுள் (காலம்)." மேலும் அவர்கள் தமது கையைத் தமது பிடரிக்கு அருகில் வைத்து, பிறகு அதை (முன்னோக்கி) நீட்டிக் கூறினார்கள்: "அதோ (அவனது ஆயுட்காலத்தையும் கடந்து) அவனது ஆசை! அதோ (அவனது ஆயுட்காலத்தையும் கடந்து) அவனது ஆசை! அதோ (அவனது ஆயுட்காலத்தையும் கடந்து) அவனது ஆசை!"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2335

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي السَّفَرِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ مَرَّ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَنَحْنُ نُعَالِجُ خُصًّا لَنَا فَقَالَ " مَا هَذَا " . فَقُلْنَا قَدْ وَهَى فَنَحْنُ نُصْلِحُهُ . قَالَ " مَا أَرَى الأَمْرَ إِلاَّ أَعْجَلَ مِنْ ذَلِكَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو السَّفَرِ اسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ يُحْمِدَ وَيُقَالُ ابْنُ أَحْمَدَ الثَّوْرِيُّ .

அப்துல்லாஹ் பின் 'அம்ர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நாங்கள் எங்களுடைய ஒரு குடிசையைச் செப்பனிட்டுக் கொண்டிருந்தபோது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களைக் கடந்து சென்றார்கள். அப்போது அவர்கள், 'இது என்ன?' என்று கேட்டார்கள். நாங்கள், 'அது பலவீனமாகிவிட்டது, எனவே நாங்கள் அதைச் சீரமைக்கிறோம்' என்று

கூறினோம். அதற்கு அவர்கள், 'விஷயம் (மரணமும் மறுமையும்) இதை விட மிக விரைவானது என்றே நான் கருதுகிறேன்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ فِتْنَةَ هَذِهِ الأُمَّةِ فِي الْمَالِ

இந்த உம்மாவின் சோதனை செல்வம் என்று கூறப்பட்டுள்ளதைப் பற்றி

2336

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ سَوَّارٍ، حَدَّثَنَا لَيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، أَنَّ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، حَدَّثَهُ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ كَعْبِ بْنِ عِيَاضٍ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ "‏ إِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ فِتْنَةً وَفِتْنَةُ أُمَّتِي الْمَالُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ ‏.‏

கஃஅப் இப்னு இயாழ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஒவ்வொரு சமுதாயத்திற்கும் ஒரு சோதனை (அல்லது குழப்பம்) உண்டு. என் சமுதாயத்தின் சோதனை செல்வமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لَوْ كَانَ لاِبْنِ آدَمَ وَادِيَانِ مِنْ مَالٍ لاَبْتَغَى ثَالِثًا

"ஆதமின் மகனுக்கு இரண்டு பள்ளத்தாக்குகள் நிறைய செல்வம் இருந்தால், அவன் மூன்றாவதையும் விரும்புவான்" என்பது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

2337

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ صَالِحِ بْنِ كَيْسَانَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لَوْ كَانَ لاِبْنِ آدَمَ وَادِيًا مِنْ ذَهَبٍ لأَحَبَّ أَنْ يَكُونَ لَهُ ثَانِيًا وَلاَ يَمْلأُ فَاهُ إِلاَّ التُّرَابُ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ تَابَ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعَائِشَةَ وَابْنِ الزُّبَيْرِ وَأَبِي وَاقِدٍ وَجَابِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஆதமுடைய மகனுக்குத் தங்கத்தாலான ஒரு பள்ளத்தாக்கு இருந்தால், அவன் தனக்கு இரண்டாவதொன்று இருக்க வேண்டுமென விரும்புவான். அவனது வாயை மண்ணைத் தவிர வேறெதுவும் நிரப்பாது (அதாவது, மரணம் வரை அவனது பேராசை அடங்காது). மேலும், யார் தவ்பா செய்கிறாரோ அவரை அல்லாஹ் மன்னிக்கிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَلْبِ الشَّيْخِ شَابٌّ عَلَى حُبِّ اثْنَتَيْنِ

இரண்டு விஷயங்களின் மீதான அன்பினால் முதியவரின் இதயம் இளமையாக இருக்கிறது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை:

2338

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنِ الْقَعْقَاعِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ قَلْبُ الشَّيْخِ شَابٌّ عَلَى حُبِّ اثْنَتَيْنِ طُولُ الْحَيَاةِ وَكَثْرَةُ الْمَالِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஒரு முதியவரின் இதயம் இரண்டு விஷயங்களின் மீதான பிரியத்தால் இளமையாகவே இருக்கும்: நீண்ட ஆயுள் மற்றும் அதிக செல்வம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2339

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَهْرَمُ ابْنُ آدَمَ وَيَشِبُّ مِنْهُ اثْنَتَانِ الْحِرْصُ عَلَى الْعُمُرِ وَالْحِرْصُ عَلَى الْمَالِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஆதமின் மகன் முதுமையடைகிறான், ஆனால் அவனிடம் இரண்டு விஷயங்கள் இளமையாகவே இருக்கின்றன: நீண்ட ஆயுளின் மீதான பேராசையும், செல்வத்தின் மீதான பேராசையும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الزَّهَادَةِ فِي الدُّنْيَا

இவ்வுலகின் மீது பற்றற்று இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2340

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُبَارَكِ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ وَاقِدٍ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ حَلْبَسٍ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الزَّهَادَةُ فِي الدُّنْيَا لَيْسَتْ بِتَحْرِيمِ الْحَلاَلِ وَلاَ إِضَاعَةِ الْمَالِ وَلَكِنَّ الزَّهَادَةَ فِي الدُّنْيَا أَنْ لاَ تَكُونَ بِمَا فِي يَدَيْكَ أَوْثَقَ مِمَّا فِي يَدَىِ اللَّهِ وَأَنْ تَكُونَ فِي ثَوَابِ الْمُصِيبَةِ إِذَا أَنْتَ أُصِبْتَ بِهَا أَرْغَبَ فِيهَا لَوْ أَنَّهَا أُبْقِيَتْ لَكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَأَبُو إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيُّ اسْمُهُ عَائِذُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ وَعَمْرُو بْنُ وَاقِدٍ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ ‏.‏

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"உலகப் பற்றின்மை என்பது, அனுமதிக்கப்பட்டதைத் தடைசெய்து கொள்வதோ, செல்வத்தை வீணாக்குவதோ அல்ல. மாறாக, உலகப் பற்றின்மை என்பது, உங்கள் கையில் உள்ளதை விட அல்லாஹ்வின் கையில் உள்ளதின் மீது நீங்கள் அதிக நம்பிக்கை வைப்பதாகும்; மேலும், உங்களுக்கு ஒரு துன்பம் ஏற்படும்போது, (அதனால் இழந்தது) உங்களிடம் தங்கியிருந்திருக்க வேண்டும் என்பதை விட, அத்துன்பத்திற்காகக் கிடைக்கும் நற்கூலியை நீங்கள் அதிகம் விரும்புவதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2341

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا حُرَيْثُ بْنُ السَّائِبِ، قَالَ سَمِعْتُ الْحَسَنَ، يَقُولُ حَدَّثَنِي حُمْرَانُ بْنُ أَبَانَ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَيْسَ لاِبْنِ آدَمَ حَقٌّ فِي سِوَى هَذِهِ الْخِصَالِ بَيْتٌ يَسْكُنُهُ وَثَوْبٌ يُوَارِي عَوْرَتَهُ وَجِلْفُ الْخُبْزِ وَالْمَاءِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهُوَ حَدِيثُ الْحُرَيْثِ بْنِ

السَّائِبِ. وَسَمِعْتُ أَبَا دَاوُدَ سُلَيْمَانَ بْنَ سَلْمٍ الْبَلْخِيَّ يَقُولُ قَالَ النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ جِلْفُ الْخُبْزِ يَعْنِي لَيْسَ مَعَهُ إِدَامٌ.

உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஆதமின் மகனுக்கு இந்த விஷயங்களைத் தவிர வேறு எதிலும் உரிமை இல்லை: அவன் வசிப்பதற்கு ஒரு வீடு, அவனது மானத்தை மறைக்கும் ஓர் ஆடை, மேலும் துணையில்லா ரொட்டியும் (சாதா ரொட்டி, கறியோ துணையோ இல்லாமல்) தண்ணீரும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2342

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ مُطَرِّفٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ انْتَهَى إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يَقُولُ: ‏(أَلْهَاكُمُ التَّكَاثُرُ)‏ قَالَ يَقُولُ ابْنُ آدَمَ مَالِي مَالِي وَهَلْ لَكَ مِنْ مَالِكَ إِلاَّ مَا تَصَدَّقْتَ فَأَمْضَيْتَ أَوْ أَكَلْتَ فَأَفْنَيْتَ أَوْ لَبِسْتَ فَأَبْلَيْتَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

முதர்ரிஃப் அவர்கள், தமது தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கின்றார்கள்:
அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றபோது, அவர்கள் **“அல்ஹாகுமுத் தகாஸுர்”** (பொருளைப் பெருக்கும் ஆசை உங்களைப் பராக்காக்கி விட்டது) என்று ஓதிக் கொண்டிருந்தார்கள்.
அப்போது அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: “ஆதமுடைய மகன், ‘என் செல்வம், என் செல்வம்’ என்று கூறுகிறான். ஆனால், நீ தர்மம் செய்து (மறுமைக்காக) நிலைக்கச் செய்ததையோ, அல்லது நீ உண்டு அழித்ததையோ, அல்லது நீ உடுத்திப் பழையதாக்கியதையோ தவிர, உனது செல்வத்திலிருந்து உனக்குரியது ஏதேனும் இருக்கிறதா?”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2343

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ يُونُسَ، - هُوَ الْيَمَامِيُّ حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا شَدَّادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا أُمَامَةَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَا

ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ إِنْ تَبْذُلِ الْفَضْلَ خَيْرٌ لَكَ وَإِنْ تُمْسِكْهُ شَرٌّ لَكَ وَلاَ تُلاَمُ عَلَى كَفَافٍ وَابْدَأْ بِمَنْ تَعُولُ وَالْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَشَدَّادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ يُكْنَى أَبَا عَمَّارٍ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஆதமின் மகனே! உன்னிடமுள்ள உபரியானதை நீ (பிறருக்குக்) கொடுப்பது உனக்குச் சிறந்ததாகும். அதை நீ வைத்துக்கொள்வது உனக்குத் தீங்காகும். ஆனாலும், (உன் தேவைகளுக்குப்) போதுமான அளவு வைத்திருப்பதில் எந்தக் குற்றமும் இல்லை. நீ (தர்மம்) செய்ய ஆரம்பிக்கும்போது, உன்னுடைய பொறுப்பிலுள்ளவர்களிடமிருந்து ஆரம்பிப்பாயாக. மேலும், (கொடுக்கும்) உயர்ந்த கை, (வாங்கும்) தாழ்ந்த கையை விடச் சிறந்ததாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي التَّوَكُّلِ عَلَى اللَّهِ

அல்லாஹ்வின் மீது நம்பிக்கை வைத்தல் பற்றி

2344

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ سَعِيدٍ الْكِنْدِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ حَيْوَةَ بْنِ شُرَيْحٍ، عَنْ بَكْرِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ هُبَيْرَةَ، عَنْ أَبِي تَمِيمٍ الْجَيْشَانِيِّ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَوَكَّلُونَ عَلَى اللَّهِ حَقَّ تَوَكُّلِهِ لَرُزِقْتُمْ كَمَا تُرْزَقُ الطَّيْرُ تَغْدُو خِمَاصًا وَتَرُوحُ بِطَانًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَأَبُو تَمِيمٍ الْجَيْشَانِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَالِكٍ ‏.‏

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நீங்கள் அல்லாஹ்வின் மீது (முழுமையான) நம்பிக்கை வைக்க வேண்டிய முறைப்படி நம்பிக்கை வைத்தால் (மற்றும் அதற்கேற்ப செயல்பட்டால்), அவன் பறவைகளுக்கு உணவளிப்பதைப் போன்று உங்களுக்கும் உணவளிப்பான். அவை காலையில் வெறும் வயிற்றுடன் (உணவு தேடி) செல்கின்றன; மாலையில் வயிறு நிரம்பியவையாகத் திரும்புகின்றன."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2345

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ أَخَوَانِ عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَكَانَ أَحَدُهُمَا يَأْتِي النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَالآخَرُ يَحْتَرِفُ فَشَكَا الْمُحْتَرِفُ أَخَاهُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لَعَلَّكَ تُرْزَقُ بِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் இரண்டு சகோதரர்கள் இருந்தார்கள். அவர்களில் ஒருவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (மார்க்கக் கல்வி கற்கவும், அவர்களுடன் இருக்கவும்) வருவார், மற்றவர் (தமது வாழ்வாதாரத்திற்காக) தொழில் செய்து வந்தார். (ஒருநாள்) அவர்களில் தொழில் செய்து வந்தவர் தனது சகோதரரைப் பற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் புகார் கூறினார். அதற்கு அவர் (நபி (ஸல்)) கூறினார்கள்: 'ஒருவேளை அவர் காரணமாகவே உனக்கு வாழ்வாதாரம் வழங்கப்படலாம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2346

حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ مَالِكٍ وَمَحْمُودُ بْنُ خِدَاشٍ الْبَغْدَادِيُّ قَالَا حَدَّثَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي شُمَيْلَةَ الْأَنْصَارِيُّ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ مِحْصَنٍ الْخَطْمِيِّ عَنْ أَبِيهِ وَكَانَتْ لَهُ صُحْبَةٌ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمْ آمِنًا فِي سِرْبِهِ مُعَافًى فِي جَسَدِهِ عِنْدَهُ قُوتُ يَوْمِهِ فَكَأَنَّمَا حِيزَتْ لَهُ الدُّنْيَا قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لَا نَعْرِفُهُ إِلَّا مِنْ حَدِيثِ مَرْوَانَ بْنِ مُعَاوِيَةَ وَحِيزَتْ جُمِعَتْ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَعِيلَ حَدَّثَنَا الْحُمَيْدِيُّ حَدَّثَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ نَحْوَهُ وَفِي الْبَاب عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ

சலமா பின் உபைதுல்லாஹ் பின் மிஹ்ஸன் அல்-கத்மீ அவர்கள், நபித்தோழரான தமது தந்தை (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:

“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் எவர் தன் இருப்பிடத்தில் (தன் குடும்பத்தாருடன் அல்லது தன் வழியில்)

பாதுகாப்பாகவும், தன் உடலில் ஆரோக்கியத்துடனும், அன்றைய நாளுக்குரிய தன் உணவைப் பெற்றவராகவும் காலைப்பொழுதை அடைகிறாரோ, அவருக்கு இவ்வுலகமே ஒன்று திரட்டிக் கொடுக்கப்பட்டதைப் போன்றதாகும்.””

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْكَفَافِ وَالصَّبْرِ عَلَيْهِ

போதுமான வாழ்க்கையும் அதன் மீது பொறுமை காப்பதும் பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

2347

أَخْبَرَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَيُّوبَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ زَحْرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الْقَاسِمِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ أَغْبَطَ أَوْلِيَائِي عِنْدِي لَمُؤْمِنٌ خَفِيفُ الْحَاذِ ذُو حَظٍّ مِنَ الصَّلاَةِ أَحْسَنَ عِبَادَةَ رَبِّهِ وَأَطَاعَهُ فِي السِّرِّ وَكَانَ غَامِضًا فِي النَّاسِ لاَ يُشَارُ إِلَيْهِ بِالأَصَابِعِ وَكَانَ رِزْقُهُ كَفَافًا فَصَبَرَ عَلَى ذَلِكَ " . ثُمَّ نَفَضَ بِيَدِهِ فَقَالَ " عُجِّلَتْ مَنِيَّتُهُ قَلَّتْ بَوَاكِيهِ قَلَّ تُرَاثُهُ " . وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " عَرَضَ عَلَىَّ رَبِّي لِيَجْعَلَ لِي بَطْحَاءَ مَكَّةَ ذَهَبًا قُلْتُ لاَ يَا رَبِّ وَلَكِنْ أَشْبَعُ يَوْمًا وَأَجُوعُ يَوْمًا أَوْ قَالَ ثَلاَثًا أَوْ نَحْوَ هَذَا فَإِذَا جُعْتُ تَضَرَّعْتُ إِلَيْكَ وَذَكَرْتُكَ وَإِذَا شَبِعْتُ شَكَرْتُكَ وَحَمِدْتُكَ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ فَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ . وَالْقَاسِمُ هَذَا هُوَ ابْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَيُكْنَى أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَهُوَ مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ خَالِدِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ مُعَاوِيَةَ وَهُوَ شَامِيٌّ ثِقَةٌ وَعَلِيُّ بْنُ يَزِيدَ ضَعِيفُ الْحَدِيثِ وَيُكْنَى أَبَا عَبْدِ الْمَلِكِ .

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நிச்சயமாக என் நேசர்களில் என்னிடத்தில் மிகவும் பொறாமைப்படத்தக்கவர் (அல்லது மெச்சத்தக்கவர்) யாரெனில், (உலகச்) சுமை குறைந்தவரும், தொழுகையில் (அதிகமான) பங்குள்ளவரும், தன் இறைவனை அழகிய முறையில் வணங்குபவரும், மறைவிலும் அவனுக்குக் கீழ்ப்படிந்து நடப்பவரும் ஆவார். அவர் மக்களிடையே அறியப்படாதவராக, (புகழ் அல்லது இகழ்ச்சிக்காக) விரல்களால் சுட்டிக்காட்டப்படாதவராக இருப்பார். அவருடைய வாழ்வாதாரம் போதுமான அளவே (அதாவது, தேவைக்கு மட்டும்) இருக்கும்; மேலும் அவர் அதைப் பொறுத்துக்கொள்வார்.” பின்னர் நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் கையை உதறிவிட்டு கூறினார்கள்: “அவரது

மரணம் விரைவாக நிகழும், அவருக்காக அழுபவர்கள் குறைவாக இருப்பார்கள், மேலும் அவர் விட்டுச்செல்லும் சொத்து குறைவாக இருக்கும்.''

இதே அறிவிப்பாளர் தொடரின் வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்படுகிறது: ''என் இறைவன், மக்காவின் பள்ளத்தாக்கை எனக்காகத் தங்கமாக மாற்றித் தருவதாக எனக்கு முன்வைத்தான். நான் கூறினேன்: 'இல்லை என் இறைவா! மாறாக, ஒரு நாள் வயிறார உண்டும் ஒரு நாள் பசியுடனும் இருக்க விரும்புகிறேன்' - அல்லது (அறிவிப்பாளர்) 'மூன்று நாட்கள்' என்றோ அல்லது அது போன்ற ஒன்றையோ கூறினார்கள் - 'ஆகவே, நான் பசியாக இருக்கும்போது, உன்னிடம் நான் பணிவுடன் மன்றாடுவேன், உன்னை நினைவு கூர்வேன்; மேலும் நான் வயிறு நிரம்பியிருக்கும்போது, உனக்கு நன்றி செலுத்தி, உன்னைப் புகழ்வேன்.''

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2348

حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ الْمُقْرِئُ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ شُرَحْبِيلَ بْنِ شَرِيكٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ أَسْلَمَ وَكَانَ رِزْقُهُ كَفَافًا وَقَنَّعَهُ اللَّهُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

யார் இஸ்லாத்தை ஏற்று, அவருடைய வாழ்வாதாரம் போதுமானதாக (அதிகமில்லாமல், குறைவில்லாமல்) இருந்து, அல்லாஹ் அவரை திருப்திப்படுத்தினானோ, அவர் நிச்சயமாக வெற்றி பெற்றுவிட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2349

حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ الْمُقْرِئُ، أَخْبَرَنَا حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ، أَخْبَرَنِي أَبُو هَانِئٍ الْخَوْلاَنِيُّ، أَنَّ أَبَا عَلِيٍّ، عَمْرَو بْنَ مَالِكٍ الْجَنْبِيَّ أَخْبَرَهُ عَنْ فَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ طُوبَى لِمَنْ هُدِيَ إِلَى الإِسْلاَمِ وَكَانَ عَيْشُهُ كَفَافًا وَقَنِعَ ‏.‏ قَالَ وَأَبُو هَانِئٍ اسْمُهُ حُمَيْدُ بْنُ هَانِئٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இஸ்லாத்தின்பால் வழிகாட்டப்பட்டு, (அதை உறுதியாகப் பின்பற்றி,) வாழ்வாதாரம் போதுமானதாக (அதாவது, தேவைக்கு அதிகமாகவோ

குறைவாகவோ இல்லாமல், தன்னிறைவு பெற்றதாக) அமையப்பெற்று, (அதைக் கொண்டு) திருப்தியும் அடைந்தவருக்கு நற்செய்தி (அல்லது சுவர்க்கத்தில் உள்ள 'தூபா' எனும் மரத்தின் நிழல்) உண்டாகட்டும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْفَقْرِ

வறுமையின் சிறப்பு பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2350

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرِو بْنِ نَبْهَانَ بْنِ صَفْوَانَ الثَّقَفِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ أَسْلَمَ، حَدَّثَنَا شَدَّادٌ أَبُو طَلْحَةَ الرَّاسِبِيُّ، عَنْ أَبِي الْوَازِعِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ، قَالَ قَالَ رَجُلٌ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَا رَسُولَ اللَّهِ وَاللَّهِ إِنِّي لأُحِبُّكَ ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ انْظُرْ مَاذَا تَقُولُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَاللَّهِ إِنِّي لأُحِبُّكَ ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ انْظُرْ مَاذَا تَقُولُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَاللَّهِ إِنِّي لأُحِبُّكَ ‏.‏ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ فَقَالَ ‏"‏ إِنْ كُنْتَ تُحِبُّنِي فَأَعِدَّ لِلْفَقْرِ تِجْفَافًا فَإِنَّ الْفَقْرَ أَسْرَعُ إِلَى مَنْ يُحِبُّنِي مِنَ السَّيْلِ إِلَى مُنْتَهَاهُ ‏"‏ ‏.‏ حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ شَدَّادٍ أَبِي طَلْحَةَ، نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأَبُو الْوَازِعِ الرَّاسِبِيُّ اسْمُهُ جَابِرُ بْنُ عَمْرٍو وَهُوَ بَصْرِيٌّ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் முகஃஃபல் (ரழி) கூறினார்கள்: 'ஒருவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நிச்சயமாக நான் உங்களை நேசிக்கிறேன்!' என்று கூறினார். அதற்கு அவர் (ஸல்) அவர்கள், 'நீர் என்ன சொல்கிறீர் என்பதை (அதன் விளைவுகளை) சிந்தித்துப் பாரும்' என்றார்கள். அவர், 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் நிச்சயமாக உங்களை நேசிக்கிறேன்!' என்று மூன்று முறை கூறினார். அதற்கு அவர் (ஸல்) அவர்கள், 'நீர் என்னை நேசிப்பது உண்மையானால், வறுமைக்காக ஒரு கவசத்தைத் (பாதுகாப்பை/தயார்ப்பை) தயார்படுத்திக் கொள்ளும். ஏனெனில், வெள்ளம் அதன் சேருமிடத்திற்குச் செல்வதை விட மிக வேகமாக, என்னை நேசிப்பவரிடத்தில் வறுமை வந்து சேரும்' என்றார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ فُقَرَاءَ الْمُهَاجِرِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَغْنِيَائِهِمْ

முஹாஜிர்களில் உள்ள ஏழைகள், அவர்களில் உள்ள செல்வந்தர்களுக்கு முன்பாக சுவர்க்கத்தில் நுழைவார்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ள செய்தி

2351

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ فُقَرَاءُ الْمُهَاجِرِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَغْنِيَائِهِمْ بِخَمْسِمِائَةِ سَنَةٍ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ சயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'முஹாஜிர்களில் உள்ள ஏழைகள், அவர்களிலுள்ள செல்வந்தர்களை விட ஐநூறு ஆண்டுகளுக்கு முன்னர் சொர்க்கத்தில் நுழைவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2352

حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ وَاصِلٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا ثَابِتُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَابِدُ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا الْحَارِثُ بْنُ النُّعْمَانِ اللَّيْثِيُّ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ اللَّهُمَّ أَحْيِنِي مِسْكِينًا وَأَمِتْنِي مِسْكِينًا وَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَةِ الْمَسَاكِينِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَتْ عَائِشَةُ لِمَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ إِنَّهُمْ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَغْنِيَائِهِمْ بِأَرْبَعِينَ خَرِيفًا يَا عَائِشَةُ لاَ تَرُدِّي الْمِسْكِينَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ يَا عَائِشَةُ أَحِبِّي الْمَسَاكِينَ وَقَرِّبِيهِمْ فَإِنَّ اللَّهَ يُقَرِّبُكِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"யா அல்லாஹ்! என்னை ஓர் ஏழையாக வாழச் செய்வாயாக! என்னை ஓர் ஏழையாக மரணிக்கச் செய்வாயாக! மேலும் மறுமை நாளில் ஏழைகளின் கூட்டத்தில் என்னை எழுப்புவாயாக!"

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள், "ஏன், அல்லாஹ்வின் தூதரே?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அவர்கள் (ஏழைகள்) தங்களின் செல்வந்தர்களுக்கு நாற்பது ஆண்டுகளுக்கு முன்பாகவே சொர்க்கத்தில் நுழைவார்கள். ஓ ஆயிஷா! பேரீச்சம் பழத்தின் ஒரு துண்டைக் கொடுத்தேனும் ஓர் ஏழையைத் திருப்பி அனுப்பிவிடாதீர்கள். ஓ ஆயிஷா! ஏழைகளை நேசியுங்கள்; அவர்களை (உங்களுக்கு) நெருக்கமாக்கிக் கொள்ளுங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக அல்லாஹ் மறுமை நாளில் உங்களை (தனக்கு) நெருக்கமாக்குவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2353

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدْخُلُ الْفُقَرَاءُ الْجَنَّةَ قَبْلَ الأَغْنِيَاءِ بِخَمْسِمِائَةِ عَامٍ نِصْفِ يَوْمٍ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அறிவித்தார்கள்:
"ஏழைகள் செல்வந்தர்களை விட ஐநூறு வருடங்களுக்கு (இறைவனின் கணக்கின்படி அரை நாளுக்கு) முன்பாகவே சுவனத்தில் நுழைவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2354

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا الْمُحَارِبِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدْخُلُ فُقَرَاءُ الْمُسْلِمِينَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَغْنِيَائِهِمْ بِنِصْفِ يَوْمٍ وَهُوَ خَمْسُمِائَةِ عَامٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஏழை முஸ்லிம்கள் தங்களின் செல்வந்தர்களுக்கு அரை நாள் முன்பாகச் சொர்க்கத்தில் நுழைவார்கள். அந்த அரை நாள் என்பது ஐநூறு வருடங்கள் ஆகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2355

حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ الْمُقْرِئُ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ جَابِرٍ الْحَضْرَمِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَدْخُلُ فُقَرَاءُ الْمُسْلِمِينَ الْجَنَّةَ قَبْلَ أَغْنِيَائِهِمْ بِأَرْبَعِينَ خَرِيفًا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஏழை முஸ்லிம்கள் அவர்களைச் சேர்ந்த செல்வந்தர்களுக்கு நாற்பது இலையுதிர் காலங்களுக்கு (அதாவது, நாற்பது வருடங்களுக்கு) முன்பாக சொர்க்கத்தில் நுழைவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي مَعِيشَةِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأَهْلِهِ

நபி (ஸல்) அவர்களும் அவர்களது குடும்பத்தாரும் எவ்வாறு வாழ்ந்தார்கள் என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2356

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ عَبَّادٍ الْمُهَلَّبِيُّ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ مَسْرُوقٍ، قَالَ دَخَلْتُ عَلَى عَائِشَةَ فَدَعَتْ لِي بِطَعَامٍ وَقَالَتْ مَا أَشْبَعُ مِنْ طَعَامٍ فَأَشَاءُ أَنْ أَبْكِيَ إِلاَّ بَكَيْتُ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ لِمَ قَالَتْ أَذْكُرُ الْحَالَ الَّتِي فَارَقَ عَلَيْهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الدُّنْيَا وَاللَّهِ مَا شَبِعَ مِنْ خُبْزٍ وَلَحْمٍ مَرَّتَيْنِ فِي يَوْمٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

மஸ்ரூக் (ரஹ்) கூறினார்கள்:
'நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் சென்றேன், அவர்கள் எனக்கு உணவு வழங்கினார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் வயிறு நிறைய சாப்பிடும்போதெல்லாம் எனக்கு அழுகை வந்து, அழ ஆரம்பித்துவிடுகிறேன்.' நான் கேட்டேன்: 'ஏன்?' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இவ்வுலகை விட்டுப் பிரிந்த நிலையை நான் நினைவுகூர்கிறேன். அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! அவர்கள் ஒரு நாளில் இரண்டு முறை வயிறு நிறைய ரொட்டியையும் இறைச்சியையும் சாப்பிட்டதில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2357

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ يَزِيدَ، يُحَدِّثُ عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا شَبِعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ خُبْزِ شَعِيرٍ يَوْمَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ حَتَّى قُبِضَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ.

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (இவ்வுலகை விட்டு) கைப்பற்றப்படும் (அதாவது மரணிக்கும்) வரை, தொடர்ந்து இரண்டு நாட்கள் வாற்கோதுமை ரொட்டியை வயிறு நிரம்பச் சாப்பிடவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2358

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا الْمُحَارِبِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ كَيْسَانَ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ مَا شَبِعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَهْلُهُ ثَلاَثًا تِبَاعًا مِنْ خُبْزِ الْبُرِّ حَتَّى فَارَقَ الدُّنْيَا. هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும், அவர்களின் குடும்பத்தினரும், அவர்கள் இவ்வுலகை விட்டுப் பிரியும் வரை, தொடர்ந்து மூன்று நாட்களுக்குக் கோதுமை ரொட்டியால் வயிறு நிரம்பச் சாப்பிட்டதில்லை (அதாவது, பசியின்றி முழுமையாக உண்டதில்லை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2359

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَبِي بُكَيْرٍ، حَدَّثَنَا حَرِيزُ بْنُ عُثْمَانَ، عَنْ سُلَيْمِ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا أُمَامَةَ، يَقُولُ مَا كَانَ يَفْضُلُ عَنْ أَهْلِ بَيْتِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم خُبْزُ الشَّعِيرِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

وَيَحْيَى بْنُ أَبِي بُكَيْرٍ هَذَا كُوفِيٌّ وَأَبُو بُكَيْرٍ وَالِدُ يَحْيَى رَوَى لَهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَيَحْيَى بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ مِصْرِيٌّ صَاحِبُ اللَّيْثِ .

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் வீட்டாருக்கு வாற்கோதுமை ரொட்டி ஒருபோதும் உபரியாக இருந்ததில்லை (அதாவது, அவர்களின் தேவைக்கு அதிகமாக மீதமிருந்ததில்லை).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2360

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ، حَدَّثَنَا ثَابِتُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ خَبَّابٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَبِيتُ اللَّيَالِيَ الْمُتَتَابِعَةَ طَاوِيًا وَأَهْلُهُ لاَ يَجِدُونَ عَشَاءً وَكَانَ أَكْثَرُ خُبْزِهِمْ خُبْزَ الشَّعِيرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொடர்ந்து பல இரவுகளைப் பட்டினியாகவே கழிப்பார்கள்; அவர்களது குடும்பத்தாருக்கு இரவு உணவு கிடைக்காது. மேலும், அவர்களது ரொட்டியில் பெரும்பகுதி வாற்கோதுமை ரொட்டியாகவே இருந்தது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2361

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ الْقَعْقَاعِ، عَنْ أَبِي زُرْعَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اللَّهُمَّ اجْعَلْ رِزْقَ آلِ مُحَمَّدٍ قُوتًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வே! முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் குடும்பத்தினரின்

வாழ்வாதாரத்தை (அவர்களுக்கு உயிர் வாழப்) போதுமான உணவாக ஆக்குவாயாக."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2362

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لاَ يَدَّخِرُ شَيْئًا لِغَدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ سُلَيْمَانَ عَنْ ثَابِتٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் மறுநாளுக்காக எதையும் (தமக்காக) சேமித்து வைக்க மாட்டார்கள் (மாறாக, அன்றைய தேவையை நிறைவேற்றிய பின் மீதமிருந்தால் அதை தர்மம் செய்துவிடுவார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2363

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا أَبُو مَعْمَرٍ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ مَا أَكَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى خِوَانٍ وَلاَ أَكَلَ خُبْزًا مُرَقَّقًا حَتَّى مَاتَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இறக்கும் வரை ஒருபோதும் மேசையின் மீது (உயர்த்தப்பட்ட உணவு மேசை மீது) சாப்பிடவில்லை, மெல்லிய (நன்கு சலித்த மாவில் செய்யப்பட்ட) ரொட்டியையும் சாப்பிடவில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2364

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الْمَجِيدِ الْحَنَفِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، أَخْبَرَنَا أَبُو حَازِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، أَنَّهُ قِيلَ لَهُ أَكَلَ رَسُولُ

اللَّهِ صلى الله عليه وسلم النَّقِيَّ يَعْنِي الْحُوَّارَى فَقَالَ سَهْلٌ مَا رَأَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم النَّقِيَّ حَتَّى لَقِيَ اللَّهَ . فَقِيلَ لَهُ هَلْ كَانَتْ لَكُمْ مَنَاخِلُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا كَانَتْ لَنَا مَنَاخِلُ . قِيلَ فَكَيْفَ كُنْتُمْ تَصْنَعُونَ بِالشَّعِيرِ قَالَ كُنَّا نَنْفُخُهُ فَيَطِيرُ مِنْهُ مَا طَارَ ثُمَّ نُثَرِّيهِ فَنَعْجِنُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ أَبِي حَازِمٍ .

ஸஹ்ல் இப்னு ஸஅத் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'அந்-நகீ'யை (அதாவது, நன்கு சலித்தெடுத்த தூய மாவை) சாப்பிட்டார்களா?' அதற்கு ஸஹ்ல் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்லாஹ்வைச் சந்திக்கும் வரை (அதாவது, மரணிக்கும் வரை) 'அந்-நகீ'யைப் பார்த்ததேயில்லை.' அவரிடம் கேட்கப்பட்டது: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் உங்களிடம் சல்லடைகள் இருந்தனவா?' அவர் கூறினார்கள்: 'எங்களிடம் சல்லடைகள் இருக்கவில்லை.' (மீண்டும்) கேட்கப்பட்டது: 'அப்படியென்றால், நீங்கள் வாற்கோதுமையை எப்படித் தயார் செய்வீர்கள்?' அவர் கூறினார்கள்: 'நாங்கள் அதை ஊதுவோம்; அதனால் அதிலிருந்து (உமி போன்ற இலேசான பொருட்கள்) பறந்துவிடும்; பின்னர் நாங்கள் அதை (தண்ணீர் தெளித்து) ஈரப்படுத்திப் பிசைவோம்.'

باب مَا جَاءَ فِي مَعِيشَةِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களின் வாழ்வாதாரம் பற்றி வந்துள்ளவை

2365

حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُجَالِدِ بْنِ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ بَيَانٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، قَالَ سَمِعْتُ سَعْدَ بْنَ أَبِي وَقَّاصٍ، يَقُولُ إِنِّي لأَوَّلُ رَجُلٍ أَهْرَاقَ دَمًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَإِنِّي لأَوَّلُ رَجُلٍ رَمَى بِسَهْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَقَدْ رَأَيْتُنِي أَغْزُو فِي الْعِصَابَةِ مِنْ أَصْحَابِ مُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم مَا نَأْكُلُ إِلاَّ وَرَقَ الشَّجَرِ وَالْحُبْلَةِ حَتَّى إِنَّ أَحَدَنَا لَيَضَعُ كَمَا تَضَعُ الشَّاةُ أَوِ الْبَعِيرُ وَأَصْبَحَتْ بَنُو أَسَدٍ يُعَزِّرُونِي فِي الدِّينِ لَقَدْ خِبْتُ إِذًا وَضَلَّ عَمَلِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ بَيَانٍ .

ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் பாதையில் இரத்தம் சிந்திய முதல் மனிதன் நானே. மேலும்

அல்லாஹ்வின் பாதையில் அம்பு எய்த முதல் மனிதனும் நானே. முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களின் ஒரு குழுவுடன் நான் போரிட்டிருக்கிறேன். (அப்போது) மரங்களின் இலைகளையும், ஹுப்லா (ஒரு வகை பாலைவனத் தாவரம்/கனி)வையும் தவிர எங்களுக்கு உண்பதற்கு எதுவும் இல்லாததால், எங்களில் ஒருவர் ஆடு அல்லது ஒட்டகம் (புழுக்கை) போடுவதைப் போன்று மலம் கழித்தார். இப்போது பனூ அஸத் கோத்திரத்தார் எனக்கு மார்க்கத்தைக் கற்றுக்கொடுக்க முற்பட்டு என்னைக் கண்டிக்கிறார்கள். அப்படியானால் நான் நஷ்டமடைந்து விட்டேன்; எனது செயல்களும் வீணாகிவிட்டன.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2366

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي خَالِدٍ، حَدَّثَنَا قَيْسٌ، قَالَ سَمِعْتُ سَعْدَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ إِنِّي أَوَّلُ رَجُلٍ مِنَ الْعَرَبِ رَمَى بِسَهْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَقَدْ رَأَيْتُنَا نَغْزُو مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَمَا لَنَا طَعَامٌ إِلاَّ الْحُبْلَةَ وَهَذَا السَّمُرَ حَتَّى إِنَّ أَحَدَنَا لَيَضَعُ كَمَا تَضَعُ الشَّاةُ ثُمَّ أَصْبَحَتْ بَنُو أَسَدٍ يُعَزِّرُونِي فِي الدِّينِ لَقَدْ خِبْتُ إِذًا وَضَلَّ عَمَلِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عُتْبَةَ بْنِ غَزْوَانَ .

ஸஃத் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் பாதையில் அம்பெய்த அரபிகளில் நானே முதல் மனிதன். நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் (பல்வேறு) போர்ப் பயணங்களில் ஈடுபட்டதை நான் பார்த்திருக்கிறேன். அப்போது எங்களுக்கு அல்-ஹுப்லா மற்றும் இந்த ஸமுர் (போன்ற பாலைவனத் தாவரங்கள்) ஆகியவற்றைத் தவிர வேறு உணவு எதுவும் இருக்கவில்லை. எந்தளவிற்கென்றால், எங்களில் ஒருவர் ஆட்டின் புழுக்கைகளைப் போன்று மலம் கழிக்கும் நிலை இருந்தது. பிறகு, பனூ அசத் குலத்தினர் எனக்கு மார்க்க விஷயத்தில் குறை கூற (அல்லது கண்டிக்க) வந்தனர். அப்படியானால் நான் நஷ்டவாளியாகி விடுவேன், மேலும் எனது முயற்சிகளும் வீணாகிவிட்டிருக்கும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2367

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، قَالَ كُنَّا عِنْدَ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَلَيْهِ ثَوْبَانِ مُمَشَّقَانِ مِنْ كَتَّانٍ فَتَمَخَّطَ فِي أَحَدِهِمَا ثُمَّ قَالَ بَخٍ بَخٍ يَتَمَخَّطُ أَبُو هُرَيْرَةَ فِي

الْكَتَّانِ لَقَدْ رَأَيْتُنِي وَإِنِّي لأَخِرُّ فِيمَا بَيْنَ مِنْبَرِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَحُجْرَةِ عَائِشَةَ مِنَ الْجُوعِ مَغْشِيًّا عَلَىَّ فَيَجِيءُ الْجَائِي فَيَضَعُ رِجْلَهُ عَلَى عُنُقِي يُرَى أَنَّ بِي الْجُنُونَ وَمَا بِي جُنُونٌ وَمَا هُوَ إِلاَّ الْجُوعُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

முஹம்மது பின் சீரின் கூறினார்கள்:

நாங்கள் அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களுடன் இருந்தோம். அப்போது அவர்கள் செம்மண் நிறத்தில் சாயமிடப்பட்ட இரண்டு நார்ப்பட்டு ஆடைகளை அணிந்திருந்தார்கள். அவர்கள் அவற்றில் ஒன்றைக் கொண்டு தனது மூக்கைச் சிந்தினார்கள். பிறகு (வியப்போடு) தமக்குத்தாமே இவ்வாறு கூறிக்கொண்டார்கள்:

"ஆஹா! அபூ ஹுரைரா (இன்று) நார்ப்பட்டுத் துணியில் மூக்கைச் சிந்துகிறாரா? (கடந்த காலத்தை எண்ணிப் பார்க்கிறேன்...) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் மிம்பர் (மேடை)க்கும் ஆயிஷா (ரலி) அவர்களின் அறைக்கும் இடைப்பட்ட இடத்தில், கடும் பசியினால் மயக்கமுற்று நான் விழுந்து கிடந்ததை நானே கண்டிருக்கிறேன். என்னைப் பார்ப்பவர் எனக்குப் பைத்தியம் பிடித்துள்ளதாக நினைத்துக்கொண்டு, தனது காலை என் கழுத்தின் மீது வைப்பார் (அக்கால வழக்கப்படி). ஆனால் எனக்குப் பைத்தியம் எதுவும் பிடித்திருக்கவில்லை; அது வெறும் பசியே தவிர வேறில்லை."

2368

حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ، حَدَّثَنَا حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ، أَخْبَرَنِي أَبُو هَانِئٍ الْخَوْلاَنِيُّ، أَنَّ أَبَا عَلِيٍّ، عَمْرَو بْنَ مَالِكٍ الْجَنْبِيَّ أَخْبَرَهُ عَنْ فَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا صَلَّى بِالنَّاسِ يَخِرُّ رِجَالٌ مِنْ قَامَتِهِمْ فِي الصَّلاَةِ مِنَ الْخَصَاصَةِ وَهُمْ أَصْحَابُ الصُّفَّةِ حَتَّى تَقُولَ الأَعْرَابُ هَؤُلاَءِ مَجَانِينُ أَوْ مَجَانُونَ فَإِذَا صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم انْصَرَفَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ ‏"‏ لَوْ تَعْلَمُونَ مَا لَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ لأَحْبَبْتُمْ أَنْ تَزْدَادُوا فَاقَةً وَحَاجَةً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَضَالَةُ وَأَنَا يَوْمَئِذٍ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஃபழாலா பின் உபைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்களுக்குத் தொழுகை நடத்தும்போது, (கடுமையான) வறுமையின் காரணமாக ஆண்கள் சிலர் தொழுகையின்போது நின்ற நிலையிலிருந்து கீழே விழுவார்கள் – அவர்கள்

அஸ்ஹாபுஸ் ஸுஃஃப்பா தோழர்களாக இருந்தார்கள். (இவர்களின் நிலையைப் பார்த்த) கிராமவாசிகள், ‘இவர்கள் பைத்தியக்காரர்கள்’ அல்லது ‘பித்து பிடித்தவர்கள்’ என்று கூறுவார்கள். எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகையை முடித்ததும், அவர்கள் பக்கம் திரும்பி, ‘அல்லாஹ்விடம் உங்களுக்காக என்ன இருக்கிறது என்பதை நீங்கள் அறிந்திருந்தால், நீங்கள் வறுமையிலும் தேவையிலும் அதிகரிக்கப்படுவதையே விரும்புவீர்கள்’ என்று கூறினார்கள்.”
ஃபழாலா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “மேலும் அந்நாளில், நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தேன்.”

2369

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا آدَمُ بْنُ أَبِي إِيَاسٍ، حَدَّثَنَا شَيْبَانُ أَبُو مُعَاوِيَةَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ خَرَجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي سَاعَةٍ لاَ يَخْرُجُ فِيهَا وَلاَ يَلْقَاهُ فِيهَا أَحَدٌ فَأَتَاهُ أَبُو بَكْرٍ فَقَالَ " مَا جَاءَ بِكَ يَا أَبَا بَكْرٍ " . فَقَالَ خَرَجْتُ أَلْقَى رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنْظُرُ فِي وَجْهِهِ وَالتَّسْلِيمَ عَلَيْهِ . فَلَمْ يَلْبَثْ أَنْ جَاءَ عُمَرُ فَقَالَ " مَا جَاءَ بِكَ يَا عُمَرُ " . قَالَ الْجُوعُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " وَأَنَا قَدْ وَجَدْتُ بَعْضَ ذَلِكَ " . فَانْطَلَقُوا إِلَى مَنْزِلِ أَبِي الْهَيْثَمِ بْنِ التَّيِّهَانِ الأَنْصَارِيِّ وَكَانَ رَجُلاً كَثِيرَ النَّخْلِ وَالشَّاءِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ خَدَمٌ فَلَمْ يَجِدُوهُ فَقَالُوا لاِمْرَأَتِهِ أَيْنَ صَاحِبُكِ فَقَالَتِ انْطَلَقَ يَسْتَعْذِبُ لَنَا الْمَاءَ . فَلَمْ يَلْبَثُوا أَنْ جَاءَ أَبُو الْهَيْثَمِ بِقِرْبَةٍ يَزْعَبُهَا فَوَضَعَهَا ثُمَّ جَاءَ يَلْتَزِمُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَيُفَدِّيهِ بِأَبِيهِ وَأُمِّهِ ثُمَّ انْطَلَقَ بِهِمْ إِلَى حَدِيقَتِهِ فَبَسَطَ لَهُمْ بِسَاطًا ثُمَّ انْطَلَقَ إِلَى نَخْلَةٍ فَجَاءَ بِقِنْوٍ فَوَضَعَهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَفَلاَ تَنَقَّيْتَ لَنَا مِنْ رُطَبِهِ " . فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أَرَدْتُ أَنْ تَخْتَارُوا أَوْ قَالَ تَخَيَّرُوا مِنْ رُطَبِهِ وَبُسْرِهِ . فَأَكَلُوا وَشَرِبُوا مِنْ ذَلِكَ الْمَاءِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " هَذَا وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مِنَ النَّعِيمِ الَّذِي تُسْأَلُونَ عَنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ظِلٌّ بَارِدٌ وَرُطَبٌ طَيِّبٌ وَمَاءٌ بَارِدٌ " . فَانْطَلَقَ أَبُو الْهَيْثَمِ لِيَصْنَعَ لَهُمْ طَعَامًا فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " لاَ تَذْبَحَنَّ ذَاتَ دَرٍّ " . قَالَ فَذَبَحَ لَهُمْ عَنَاقًا أَوْ جَدْيًا فَأَتَاهُمْ بِهَا فَأَكَلُوا فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " هَلْ لَكَ خَادِمٌ " . قَالَ لاَ . قَالَ " فَإِذَا أَتَانَا سَبْىٌ فَأْتِنَا " . فَأُتِيَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِرَأْسَيْنِ لَيْسَ مَعَهُمَا ثَالِثٌ فَأَتَاهُ أَبُو الْهَيْثَمِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " اخْتَرْ مِنْهُمَا " . فَقَالَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ

اخْتَرْ لِي . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ الْمُسْتَشَارَ مُؤْتَمَنٌ خُذْ هَذَا فَإِنِّي رَأَيْتُهُ يُصَلِّي وَاسْتَوْصِ بِهِ مَعْرُوفًا " . فَانْطَلَقَ أَبُو الْهَيْثَمِ إِلَى امْرَأَتِهِ فَأَخْبَرَهَا بِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتِ امْرَأَتُهُ مَا أَنْتَ بِبَالِغٍ مَا قَالَ فِيهِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ أَنْ تَعْتِقَهُ قَالَ فَهُوَ عَتِيقٌ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَبْعَثْ نَبِيًّا وَلاَ خَلِيفَةً إِلاَّ وَلَهُ بِطَانَتَانِ بِطَانَةٌ تَأْمُرُهُ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَاهُ عَنِ الْمُنْكَرِ وَبِطَانَةٌ لاَ تَأْلُوهُ خَبَالاً وَمَنْ يُوقَ بِطَانَةَ السُّوءِ فَقَدْ وُقِيَ " .
قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள், தாங்கள் (வழக்கமாக) வெளியே வராத, யாரையும் சந்திக்காத ஒரு நேரத்தில் (வீட்டை விட்டு) வெளியே வந்தார்கள். அப்போது அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், "அபூபக்கரே! உங்களை இங்கு வரவழைத்தது எது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! தங்களைச் சந்திக்கவும், தங்கள் திருமுகத்தைப் பார்க்கவும், தங்களுக்கு ஸலாம் உரைக்கவும் வந்தேன்" என்று கூறினார்கள்.

சிறிது நேரத்தில் உமர் (ரழி) அவர்கள் வந்தார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், "உமரே! உங்களை இங்கு வரவழைத்தது எது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! பசி!" என்று கூறினார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், "நானும் அதைச் சிறிதளவு உணர்ந்தேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஆகவே அவர்கள் அனைவரும் அபுல் ஹைஸம் இப்னு அத்தையிஹான் அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்களின் வீட்டிற்குச் சென்றார்கள். அவர் நிறைய பேரீச்சை மரங்களும் ஆடுகளும் உடையவராக இருந்தார்; ஆனால் அவருக்குப் பணியாளர்கள் யாரும் இருக்கவில்லை. (வீட்டில்) அவர்கள் அவரைக் காணவில்லை. அவர்கள் அவருடைய மனைவியிடம், "உங்கள் துணைவர் எங்கே?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அந்தப் பெண்மணி, "எங்களுக்கு நல்ல தண்ணீர் கொண்டு வரச் சென்றுள்ளார்கள்" என்று கூறினார்.

சிறிது நேரத்தில் அபுல் ஹைஸம் (ரழி) அவர்கள் ஒரு (தண்ணீர் நிரம்பிய) பையைச் சிரமத்துடன் சுமந்துகொண்டு வந்து, அதைக் கீழே வைத்தார்கள். பிறகு அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களைக் கட்டித்தழுவி, "என் தந்தையும் தாயும் தங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்" என்று கூறினார்கள். பிறகு அவர்கள் தங்களின் தோப்பிற்கு அழைத்துச் சென்று அவர்களுக்காக ஒரு விரிப்பை விரித்தார்கள். பிறகு ஒரு பேரீச்சை மரத்திற்குச் சென்று ஒரு பேரீச்சம் பழக்குலையுடன் திரும்பி வந்து அதை வைத்தார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள், "எங்களுக்காக (இதில் உள்ள) பழுத்த பழங்களை

மட்டும் நீங்கள் பறித்து வந்திருக்கலாமே?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நீங்களே பழுத்த பேரீச்சம் பழங்களையும், (முதிர்ந்த) கடினமான பேரீச்சம் பழங்களையும் (விரும்பியதை) தேர்ந்தெடுத்து உண்ண வேண்டும் என்று நான் விரும்பினேன்" என்று கூறினார்கள்.

எனவே அவர்கள் சாப்பிட்டு, அந்தத் தண்ணீரிலிருந்து குடித்தார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! இது மறுமை நாளில் நீங்கள் விசாரிக்கப்படும் 'அந்நயீம்' (அருட்கொடைகளில்) ஒன்றாகும். குளிர்ச்சியான நிழல், சுவையான பழுத்த பேரீச்சம் பழங்கள் மற்றும் குளிர்ச்சியான தண்ணீர்."

பிறகு அபுல் ஹைஸம் (ரழி) அவர்கள் அவர்களுக்காக உணவு தயாரிக்கச் சென்றார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், "பால் தரும் ஆட்டை அறுத்து விடாதீர்கள்" என்று கூறினார்கள். எனவே, அவர் ஒரு சிறிய ஆட்டுக் குட்டியை (கிடாய் அல்லது பெட்டை) அறுத்து, அவர்கள் சாப்பிடுவதற்காக அதைக் கொண்டு வந்தார். அவர்கள் அதை உண்டனர். (பிறகு) நபி (ஸல்) அவர்கள், "உங்களுக்குப் பணியாளர் யாரேனும் இருக்கிறாரா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "இல்லை" என்று கூறினார். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள், "எங்களுக்குப் போர்க்கைதிகள் கிடைத்தால், நம்மிடம் வாரும்" என்று கூறினார்கள்.

(பின்னர்) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் இரண்டு கைதிகள் கொண்டுவரப்பட்டார்கள். அவர்களுடன் மூன்றாவது நபர் யாரும் இருக்கவில்லை. அப்போது அபுல் ஹைஸம் (ரழி) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள், "இவ்விருவரில் ஒருவரைத் தேர்ந்தெடுத்துக் கொள்ளுங்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், "அல்லாஹ்வின் நபியே! எனக்காக நீங்களே தேர்ந்தெடுங்கள்" என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக, ஆலோசனை கேட்கப்பட்டவர் நம்பிக்கைக்குரியவர் ஆவார். இவரை எடுத்துக்கொள்ளுங்கள்; ஏனெனில் இவர் தொழுவதை நான் பார்த்திருக்கிறேன்; மேலும் இவரிடம் நல்ல முறையில் நடந்துகொள்ளுமாறு (உங்களுக்கு) உபதேசிக்கிறேன்" என்று கூறினார்கள்.

எனவே அபுல் ஹைஸம் (ரழி) அவர்கள் தன் மனைவியிடம் சென்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதை அறிவித்தார்கள். அதற்கு அவருடைய மனைவி, "நீங்கள் அவரை விடுதலை செய்தால் ஒழிய, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறிய (நல்லுபதேசத்)தை நீங்கள் நிறைவேற்றியவராக ஆக மாட்டீர்கள்" என்று கூறினார். எனவே அவர், "அவர் சுதந்திரமானவர் (விடுதலை செய்யப்பட்டவர்)" என்று கூறினார்.

(இதைக் கேள்விப்பட்ட) நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் எந்தவொரு நபியையும் அனுப்புவதில்லை, அல்லது எந்தவொரு கலீஃபாவையும் நியமிப்பதில்லை; அவருக்கு இரண்டு விதமான நெருக்கமானக் குழுக்கள் (பிதானா) அமையாமல். ஒரு குழு அவருக்கு நன்மையை ஏவி, தீமையைத் தடுக்கும். மற்றொரு குழுவோ அவருக்குக் குழப்பத்தை ஏற்படுத்துவதில் எந்தக் குறையும் வைக்காது. தீயக்

கூட்டாளிகளிடமிருந்து யார் பாதுகாக்கப்பட்டாரோ, அவரே (உண்மையில்) பாதுகாக்கப்பட்டவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2370

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ يَوْمًا وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ فَذَكَرَ نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَحَدِيثُ شَيْبَانَ أَتَمُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي عَوَانَةَ وَأَطْوَلُ ‏.‏ وَشَيْبَانُ ثِقَةٌ عِنْدَهُمْ صَاحِبُ كِتَابٍ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَيْضًا ‏.‏

அபூ ஸலமா பின் அப்திர்ரஹ்மான் அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு நாள் அபூபக்கர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி) ஆகியோருடன் வெளியே சென்றார்கள். பிறகு அவர் (அறிவிப்பாளர்), இந்த ஹதீஸைப் போன்றே குறிப்பிட்டார். ஆனால் அதில் "அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து" என்று அவர் குறிப்பிடவில்லை.

அபூ அவானாவின் ஹதீஸைவிட ஷைபான் என்பவரின் ஹதீஸ் முழுமையானதும் நீண்டதுமாகும். ஷைபான் என்பவர் அவர்களிடம் (ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களிடம்) நம்பகமானவரும், (குறிப்புகள் அடங்கிய) ஏடுகளை வைத்திருந்தவருமாவார். மேலும் இந்த ஹதீஸ் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து வேறு வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது; இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2371

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا سَيَّارُ بْنُ حَاتِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي مَنْصُورٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَبِي طَلْحَةَ، قَالَ شَكَوْنَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْجُوعَ وَرَفَعْنَا عَنْ بُطُونِنَا عَنْ حَجَرٍ حَجَرٍ فَرَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ حَجَرَيْنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள், அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்: நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் பசியைப் பற்றி முறையிட்டு, எங்கள் வயிறுகளிலிருந்து (ஆடையை) உயர்த்தி, (பசியின் கடுமையால் ஒவ்வொருவரும்) ஒரு கல்லைக் கட்டியிருந்ததைக் காட்டினோம். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தமது ஆடையை) உயர்த்தி, (தமது வயிற்றில்) இரண்டு கற்களைக் கட்டியிருந்ததைக் காட்டினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2372

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، قَالَ سَمِعْتُ النُّعْمَانَ بْنَ بَشِيرٍ، يَقُولُ أَلَسْتُمْ فِي طَعَامٍ وَشَرَابٍ مَا شِئْتُمْ لَقَدْ رَأَيْتُ نَبِيَّكُمْ صلى الله عليه وسلم وَمَا يَجِدُ مِنَ الدَّقَلِ مَا يَمْلأُ بَطْنَهُ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى أَبُو عَوَانَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ نَحْوَ حَدِيثِ أَبِي الأَحْوَصِ ‏.‏ وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سِمَاكٍ عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ عَنْ عُمَرَ ‏.‏

அன்-நுஃமான் பின் பஷீர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: (இன்று) நீங்கள் விரும்பிய உணவு மற்றும் பானங்கள் உங்களுக்கு இல்லையா? நான் உங்கள் நபியை (ஸல்) பார்த்திருக்கிறேன்; அவர்களுடைய வயிற்றை நிரப்பப் போதுமான அளவு 'தகல்' (தரமற்ற உலர்ந்த பேரீச்சம்பழங்கள்) கூட அவர்களுக்குக் கிடைக்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْغِنَى غِنَى النَّفْسِ

தலைப்பு: தன்னிறைவு கொள்வதே செல்வம் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2373

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ بُدَيْلِ بْنِ قُرَيْشٍ الْيَامِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي حَصِينٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَيْسَ الْغِنَى عَنْ كَثْرَةِ

الْعَرَضِ وَلَكِنِ الْغِنَى غِنَى النَّفْسِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو حَصِينٍ اسْمُهُ عُثْمَانُ بْنُ عَاصِمٍ الأَسَدِيُّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
"அதிகமான உடைமைகளைக் கொண்டிருப்பது செல்வம் அல்ல, மாறாக மனநிறைவே (உண்மையான) செல்வம் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَخْذِ الْمَالِ

செல்வத்தை எடுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2374

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي الْوَلِيدِ، قَالَ سَمِعْتُ خَوْلَةَ بِنْتَ قَيْسٍ، وَكَانَتْ، تَحْتَ حَمْزَةَ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ تَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ هَذَا الْمَالَ خَضِرَةٌ حُلْوَةٌ مَنْ أَصَابَهُ بِحَقِّهِ بُورِكَ لَهُ فِيهِ وَرُبَّ مُتَخَوِّضٍ فِيمَا شَاءَتْ بِهِ نَفْسُهُ مِنْ مَالِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ لَيْسَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلاَّ النَّارُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو الْوَلِيدِ اسْمُهُ عُبَيْدُ سَنُوطَى .

ஹம்ஸா பின் அப்துல் முத்தலிப் (ரழி) அவர்களின் மனைவியான கவ்லா பின்த் கைஸ் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கிறார்கள்:

"நிச்சயமாக இந்தச் செல்வம் பசுமையானதும் இனிமையானதும் ஆகும். யார் அதை (சரியான) அதன் உரிமைக்குரிய வழியில் பெறுகிறாரோ, அவருக்கு அதில் பரக்கத் (அபிவிருத்தி மற்றும் அருள்) செய்யப்படும். மேலும், அல்லாஹ்வுக்கும் அவனுடைய தூதருக்கும் உரிய செல்வத்தை (பொது நிதியை) தன் மனம் விரும்பியபடி (முறைகேடாக) பயன்படுத்தும் எத்தனையோ மனிதர்களுக்கு, மறுமை நாளில் நரக நெருப்பைத் தவிர வேறு எதுவும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2375

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ هِلاَلٍ الصَّوَّافُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ يُونُسَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لُعِنَ عَبْدُ الدِّينَارِ لُعِنَ عَبْدُ الدِّرْهَمِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَيْضًا أَتَمَّ مِنْ هَذَا وَأَطْوَلَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"தீனாரின் அடிமை (அதாவது, தீனார் மீது அதீத பற்றுக்கொண்டு, அதற்காகவே வாழ்பவன்) சபிக்கப்பட்டான். திர்ஹத்தின் அடிமை (அதாவது, திர்ஹம் மீது அதீத பற்றுக்கொண்டு, அதற்காகவே வாழ்பவன்) சபிக்கப்பட்டான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2376

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَعْدِ بْنِ زُرَارَةَ، عَنِ ابْنِ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا ذِئْبَانِ جَائِعَانِ أُرْسِلاَ فِي غَنَمٍ بِأَفْسَدَ لَهَا مِنْ حِرْصِ الْمَرْءِ عَلَى الْمَالِ وَالشَّرَفِ لِدِينِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَيُرْوَى فِي هَذَا الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلاَ يَصِحُّ إِسْنَادُهُ ‏.‏

கஅப் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஓர் ஆட்டு மந்தையில் அவிழ்த்து விடப்பட்ட பசியுள்ள இரண்டு ஓநாய்கள் அந்த ஆடுகளுக்கு ஏற்படுத்தும் அழிவை விட, ஒரு மனிதனுக்குச் செல்வத்தின் மீதும் புகழின் மீதும் உள்ள பேராசை அவனது மார்க்கத்திற்கு ஏற்படுத்தும் அழிவு மிகக் கொடியதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (அல்-அல்பானி) ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம்)

2377

حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكِنْدِيُّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، أَخْبَرَنِي الْمَسْعُودِيُّ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ مُرَّةَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ نَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى حَصِيرٍ فَقَامَ وَقَدْ أَثَّرَ فِي جَنْبِهِ فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ لَوِ اتَّخَذْنَا لَكَ وِطَاءً ‏.‏ فَقَالَ ‏ مَا لِي وَمَا لِلدُّنْيَا مَا أَنَا فِي الدُّنْيَا إِلاَّ كَرَاكِبٍ اسْتَظَلَّ تَحْتَ شَجَرَةٍ ثُمَّ رَاحَ وَتَرَكَهَا ‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு பாயின் மீது உறங்கினார்கள். பின்னர் அவர்கள் எழுந்தபோது, அவர்களின் விலாவில் அந்தப் பாயின் அடையாளங்கள் (பதிந்து, சற்று அழுத்தமாக) இருந்தன. நாங்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! உங்களுக்கு நாங்கள் ஒரு மெத்தையைத் (தயார்) செய்து தரட்டுமா?' என்று கூறினோம். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எனக்கும் இவ்வுலகத்திற்கும் என்ன தொடர்பு இருக்கிறது! நான் இவ்வுலகில், ஒரு மரத்தின் நிழலில் தங்கி இளைப்பாறி, பிறகு அதனை விட்டுப் புறப்பட்டுச் செல்லும் ஒரு பயணி போன்றே இருக்கிறேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2378

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ، وَأَبُو دَاوُدَ قَالاَ حَدَّثَنَا زُهَيْرُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ وَرْدَانَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الرَّجُلُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ مَنْ يُخَالِلُ ‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஒரு மனிதன் தன் நெருங்கிய நண்பனின் வழிமுறையில்தான் இருப்பான் (அதாவது, அவனது குணநலன்கள், பழக்கவழக்கங்கள், மார்க்கப் பற்று ஆகியவற்றில் அவனைப் பின்பற்றுவான்). எனவே, உங்களில் ஒருவர் தாம் யாருடன் நெருங்கிய நட்பு கொள்கிறார் என்பதை கவனிக்கட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ مَثَلُ ابْنِ آدَمَ وَأَهْلِهِ وَوَلَدِهِ وَمَالِهِ وَعَمَلِهِ

ஆதமின் மகன், அவரது குடும்பம், அவரது குழந்தைகள், அவரது செல்வம் மற்றும் அவரது செயல்கள் பற்றிய உவமையைப் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2379

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، هُوَ ابْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ حَزْمٍ الأَنْصَارِيُّ قَالَ سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ يَتْبَعُ الْمَيِّتَ ثَلاَثٌ فَيَرْجِعُ اثْنَانِ وَيَبْقَى وَاحِدٌ يَتْبَعُهُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَعَمَلُهُ فَيَرْجِعُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَيَبْقَى عَمَلُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"இறந்தவரை மூன்று விஷயங்கள் (அவரது அடக்கஸ்தலம் வரை) பின்தொடர்கின்றன. அவற்றில் இரண்டு திரும்பிவிடுகின்றன, ஒன்று மட்டும் தங்கிவிடுகிறது. அவரை அவரது குடும்பம், அவரது செல்வம், மற்றும் அவரது செயல்கள் பின்தொடர்கின்றன. எனவே அவரது குடும்பமும் செல்வமும் திரும்பிவிடுகின்றன, அவரது செயல்கள் மட்டும் (அவருடன்) தங்கிவிடுகின்றன."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ كَثْرَةِ الأَكْلِ

அதிகமாக உண்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2380

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، حَدَّثَنِي أَبُو سَلَمَةَ الْحِمْصِيُّ، وَحَبِيبُ بْنُ صَالِحٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ جَابِرٍ الطَّائِيِّ، عَنْ مِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ مَا مَلأَ آدَمِيٌّ وِعَاءً شَرًّا مِنْ بَطْنٍ بِحَسْبِ ابْنِ آدَمَ أُكُلاَتٌ يُقِمْنَ صُلْبَهُ فَإِنْ كَانَ لاَ مَحَالَةَ فَثُلُثٌ لِطَعَامِهِ وَثُلُثٌ لِشَرَابِهِ وَثُلُثٌ لِنَفْسِهِ ‏"‏ ‏.‏ حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، نَحْوَهُ ‏.‏ وَقَالَ الْمِقْدَامُ بْنُ مَعْدِيكَرِبَ عَنِ

النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

மிக்தாம் இப்னு மஃதீகரிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: 'மனிதன் தனது வயிற்றை விட மோசமான எந்தப் பாத்திரத்தையும் நிரப்புவதில்லை. ஆதமுடைய மகனுக்கு அவனது முதுகை நிமிர்த்தும் சில கவளங்களே போதுமானதாகும். அவன் (வயிற்றை) நிரப்பியே ஆகவேண்டும் என்ற நிலை ஏற்பட்டால், (அதில்) மூன்றில் ஒரு பகுதி அவனது உணவுக்கும், மூன்றில் ஒரு பகுதி அவனது பானத்திற்கும், மூன்றில் ஒரு பகுதி அவனது சுவாசத்திற்கும் (சுலபமான மூச்சு விடுதலுக்கும்) இருக்கட்டும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرِّيَاءِ وَالسُّمْعَةِ

முகஸ்துதி மற்றும் புகழைத் தேடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2381

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ شَيْبَانَ، عَنْ فِرَاسٍ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ يُرَائِي يُرَائِي اللَّهُ بِهِ وَمَنْ يُسَمِّعْ يُسَمِّعِ اللَّهُ بِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ لاَ يَرْحَمُ النَّاسَ لاَ يَرْحَمْهُ اللَّهُ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جُنْدَبٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் (தமது நற்செயல்களை) பிறருக்குக் காட்ட விரும்புகிறாரோ, அல்லாஹ் அவரைக் காட்டுவான் (அதாவது அவரது உள்நோக்கத்தை வெளிப்படுத்துவான்). மேலும் யார் (தமது நற்செயல்களைப் பற்றி) பிறர் கேட்கும்படி செய்ய விரும்புகிறாரோ, அல்லாஹ் அவரைப் பற்றிக் கேட்கவைப்பான் (அதாவது அவரது உள்நோக்கத்தை வெளிப்படுத்துவான்)."

மேலும் அவர் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் மக்களுக்குக் கருணை காட்டவில்லையோ, அவனுக்கு அல்லாஹ் கருணை காட்டமாட்டான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2382

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ، أَخْبَرَنِي الْوَلِيدُ بْنُ أَبِي الْوَلِيدِ أَبُو عُثْمَانَ الْمَدَنِيُّ، أَنَّ عُقْبَةَ بْنَ مُسْلِمٍ، حَدَّثَهُ أَنَّ شُفَيًّا الأَصْبَحِيَّ حَدَّثَهُ أَنَّهُ، دَخَلَ الْمَدِينَةَ فَإِذَا هُوَ بِرَجُلٍ قَدِ اجْتَمَعَ عَلَيْهِ النَّاسُ فَقَالَ مَنْ هَذَا فَقَالُوا أَبُو هُرَيْرَةَ. فَدَنَوْتُ مِنْهُ حَتَّى قَعَدْتُ بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُوَ يُحَدِّثُ النَّاسَ فَلَمَّا سَكَتَ وَخَلاَ قُلْتُ لَهُ أَنْشُدُكَ بِحَقٍّ وَبِحَقٍّ لَمَا حَدَّثْتَنِي حَدِيثًا سَمِعْتَهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَقَلْتَهُ وَعَلِمْتَهُ. فَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ أَفْعَلُ لأُحَدِّثَنَّكَ حَدِيثًا حَدَّثَنِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَقَلْتُهُ وَعَلِمْتُهُ. ثُمَّ نَشَغَ أَبُو هُرَيْرَةَ نَشْغَةً فَمَكَثَ قَلِيلاً ثُمَّ أَفَاقَ فَقَالَ لأُحَدِّثَنَّكَ حَدِيثًا حَدَّثَنِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي هَذَا الْبَيْتِ مَا مَعَنَا أَحَدٌ غَيْرِي وَغَيْرُهُ. ثُمَّ نَشَغَ أَبُو هُرَيْرَةَ نَشْغَةً أُخْرَى ثُمَّ أَفَاقَ فَمَسَحَ وَجْهَهُ فَقَالَ لأُحَدِّثَنَّكَ حَدِيثًا حَدَّثَنِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنَا وَهُوَ فِي هَذَا الْبَيْتِ مَا مَعَنَا أَحَدٌ غَيْرِي وَغَيْرُهُ. ثُمَّ نَشَغَ أَبُو هُرَيْرَةَ نَشْغَةً أُخْرَى ثُمَّ أَفَاقَ وَمَسَحَ وَجْهَهُ فَقَالَ أَفْعَلُ لأُحَدِّثَنَّكَ حَدِيثًا حَدَّثَنِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنَا مَعَهُ فِي هَذَا الْبَيْتِ مَا مَعَهُ أَحَدٌ غَيْرِي وَغَيْرُهُ. ثُمَّ نَشَغَ أَبُو هُرَيْرَةَ نَشْغَةً شَدِيدَةً ثُمَّ مَالَ خَارًّا عَلَى وَجْهِهِ فَأَسْنَدْتُهُ عَلَىَّ طَوِيلاً ثُمَّ أَفَاقَ فَقَالَ حَدَّثَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ يَنْزِلُ إِلَى الْعِبَادِ لِيَقْضِيَ بَيْنَهُمْ وَكُلُّ أُمَّةٍ جَاثِيَةٌ فَأَوَّلُ مَنْ يَدْعُو بِهِ رَجُلٌ جَمَعَ الْقُرْآنَ وَرَجُلٌ قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَرَجُلٌ كَثِيرُ الْمَالِ فَيَقُولُ اللَّهُ لِلْقَارِئِ أَلَمْ أُعَلِّمْكَ مَا أَنْزَلْتُ عَلَى رَسُولِي قَالَ بَلَى يَا رَبِّ. قَالَ فَمَاذَا عَمِلْتَ فِيمَا عُلِّمْتَ قَالَ كُنْتُ أَقُومُ بِهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَآنَاءَ النَّهَارِ. فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ كَذَبْتَ وَتَقُولُ لَهُ الْمَلاَئِكَةُ كَذَبْتَ وَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ بَلْ أَرَدْتَ أَنْ يُقَالَ إِنَّ فُلاَنًا قَارِئٌ فَقَدْ قِيلَ ذَاكَ. وَيُؤْتَى بِصَاحِبِ الْمَالِ فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ أَلَمْ أُوَسِّعْ عَلَيْكَ حَتَّى لَمْ أَدَعْكَ تَحْتَاجُ إِلَى أَحَدٍ قَالَ بَلَى يَا رَبِّ. قَالَ فَمَاذَا عَمِلْتَ فِيمَا آتَيْتُكَ قَالَ كُنْتُ أَصِلُ الرَّحِمَ وَأَتَصَدَّقُ. فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ كَذَبْتَ وَتَقُولُ لَهُ الْمَلاَئِكَةُ كَذَبْتَ وَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى بَلْ

أَرَدْتَ أَنْ يُقَالَ فُلاَنٌ جَوَادٌ فَقَدْ قِيلَ ذَاكَ ‏.‏ وَيُؤْتَى بِالَّذِي قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ فِي مَاذَا قُتِلْتَ فَيَقُولُ أُمِرْتُ بِالْجِهَادِ فِي سَبِيلِكَ فَقَاتَلْتُ حَتَّى قُتِلْتُ ‏.‏ فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ كَذَبْتَ وَتَقُولُ لَهُ الْمَلاَئِكَةُ كَذَبْتَ وَيَقُولُ اللَّهُ بَلْ أَرَدْتَ أَنْ يُقَالَ فُلاَنٌ جَرِيءٌ فَقَدْ قِيلَ ذَاكَ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ ضَرَبَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى رُكْبَتِي فَقَالَ ‏"‏ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ أُولَئِكَ الثَّلاَثَةُ أَوَّلُ خَلْقِ اللَّهِ تُسَعَّرُ بِهِمُ النَّارُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏"‏ ‏.‏ وَقَالَ الْوَلِيدُ أَبُو عُثْمَانَ فَأَخْبَرَنِي عُقْبَةُ بْنُ مُسْلِمٍ أَنَّ شُفَيًّا هُوَ الَّذِي دَخَلَ عَلَى مُعَاوِيَةَ فَأَخْبَرَهُ بِهَذَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عُثْمَانَ وَحَدَّثَنِي الْعَلاَءُ بْنُ أَبِي حَكِيمٍ أَنَّهُ كَانَ سَيَّافًا لِمُعَاوِيَةَ فَدَخَلَ عَلَيْهِ رَجُلٌ فَأَخْبَرَهُ بِهَذَا عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ فَقَالَ مُعَاوِيَةُ قَدْ فُعِلَ بِهَؤُلاَءِ هَذَا فَكَيْفَ بِمَنْ بَقِيَ مِنَ النَّاسِ ثُمَّ بَكَى مُعَاوِيَةُ بُكَاءً شَدِيدًا حَتَّى ظَنَنَّا أَنَّهُ هَالِكٌ وَقُلْنَا قَدْ جَاءَنَا هَذَا الرَّجُلُ بِشَرٍّ ثُمَّ أَفَاقَ مُعَاوِيَةُ وَمَسَحَ عَنْ وَجْهِهِ وَقَالَ صَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ‏:‏ ‏(‏ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لاَ يُبْخَسُونَ * أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ إِلاَّ النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஷுஃபை அல்-அஸ்பஹீ (ரஹ்) அவர்கள் கூறியதாவது:

நான் மதீனாவிற்குள் நுழைந்தபோது, மக்கள் சூழ்ந்திருந்த ஒரு மனிதரைப் பார்த்தேன். "இவர் யார்?" என்று (மக்களிடம்) கேட்டேன். அவர்கள், "அபூ ஹுரைரா (ரழி)" என்று கூறினார்கள். (அவர் மக்களுக்கு ஹதீஸ்களை அறிவித்துக் கொண்டிருந்தார்). நான் அவருக்கு அருகில் சென்று, அவருக்கு முன்னால் அமர்ந்தேன். அவர் அமைதியாகித் தனிமையானபோது, நான் அவரிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நீங்கள் செவிமடுத்து, விளங்கி, மனனம் செய்த ஒரு ஹதீஸை எனக்கு அறிவிக்கும்படி உண்மையை முன்வைத்து உங்களிடம் கேட்கிறேன்" என்று கூறினேன்.

அதற்கு அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், "நிச்சயமாகச் செய்கிறேன்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு அறிவித்து, நான் விளங்கி, மனனம் செய்த ஒரு ஹதீஸை நான் உமக்கு அறிவிப்பேன்" என்று கூறினார்கள். பிறகு அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் (உணர்வு மேலிட்டு) மூச்சடைத்து விம்மத் தொடங்கினார்கள். நாங்கள் சிறிது நேரம் காத்திருந்தோம்; பிறகு அவர்கள் தெளிவடைந்து, "இந்த வீட்டில், நானும் அவரும் தவிர வேறு யாரும் எங்களுடன் இல்லாதபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு அறிவித்த ஒரு ஹதீஸை உமக்கு அறிவிக்கிறேன்" என்று கூறினார்கள். பிறகு, மீண்டும் அபூ ஹுரைரா (ரழி)

அவர்கள் மூச்சடைத்து விம்மத் தொடங்கினார்கள். பிறகு அவர்கள் தெளிவடைந்து, தன் முகத்தைத் துடைத்துக்கொண்டு, "இந்த வீட்டில், நானும் அவரும் அமர்ந்திருந்தபோது, நானும் அவரும் தவிர வேறு யாரும் எங்களுடன் இல்லாதபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு அறிவித்த ஒரு ஹதீஸை நான் உமக்கு அறிவிக்கிறேன்" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு (மூன்றாம் முறையாக) அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கடுமையாக விம்மத் தொடங்கினார்கள். பிறகு அவர்கள் முகம் குப்புறச் சாய்ந்து விழுந்தார்கள். நான் அவர்களை நீண்ட நேரம் தாங்கிப் பிடித்தேன். பிறகு அவர்கள் தெளிவடைந்து (பின்வருமாறு) கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு அறிவித்தார்கள்: மறுமை நாளில், அல்லாஹ் தன் அடியார்களிடையே தீர்ப்பளிப்பதற்காக இறங்கி வருவான். ஒவ்வொரு சமுதாயமும் (பயத்தால்) மண்டியிட்டிருக்கும். (விசாரணைக்காக) அவனுக்கு முன்னால் அழைக்கப்படுபவர்களில் முதன்மையானவர்களாக, குர்ஆனை மனனம் செய்த ஒரு மனிதரும், அல்லாஹ்வின் பாதையில் கொல்லப்பட்ட ஒரு மனிதரும், செல்வந்தர் ஒருவரும் இருப்பார்கள்.

அல்லாஹ் அந்த ஓதுபவரிடம், 'என் தூதருக்கு நான் அருளியதை (வேதத்தை) நான் உனக்குக் கற்பிக்கவில்லையா?' என்று கேட்பான். அவர், 'ஆம், என் இறைவனே!' என்று கூறுவார். அவன், 'அப்படியானால், நீ கற்றதைக் கொண்டு என்ன செய்தாய்?' என்று கேட்பான். அவர், 'நான் இரவின் நேரங்களிலும், பகலின் நேரங்களிலும் அதைக்கொண்டு (தொழுகையில் ஓதி) நின்றேன்' என்று கூறுவார். அப்போது அல்லாஹ் அவனிடம், 'நீ பொய் உரைக்கிறாய்' என்று கூறுவான். வானவர்களும், 'நீ பொய் உரைக்கிறாய்' என்று கூறுவார்கள். அல்லாஹ் அவனிடம், 'மாறாக, இன்னார் ஒரு காரீ (ஓதுபவர்) என்று சொல்லப்பட வேண்டும் என்று நீ விரும்பினாய்; அவ்வாறே சொல்லப்பட்டுவிட்டது' என்று கூறுவான்.

பிறகு செல்வம் உடையவர் கொண்டுவரப்படுவார். அல்லாஹ் அவரிடம், 'நான் உனக்குத் தாராளமாக வழங்கி, யாரிடமும் எந்தத் தேவையும் இல்லாதவனாக உன்னை ஆக்கவில்லையா?' என்று கேட்பான். அவர், 'ஆம், என் இறைவனே!' என்று கூறுவார். அவன், 'அப்படியானால், நான் உனக்குக் கொடுத்ததைக் கொண்டு என்ன செய்தாய்?' என்று கேட்பான். அவர், 'நான் உறவுகளைப் பேணி நடந்தேன்; தர்மம் செய்தேன்' என்று கூறுவார். அப்போது அல்லாஹ் அவனிடம், 'நீ பொய் உரைக்கிறாய்' என்று கூறுவான். வானவர்களும் அவரிடம், 'நீ பொய் உரைக்கிறாய்' என்று கூறுவார்கள். அல்லாஹ், 'மாறாக, இன்னார் ஒரு ஜவ்வாத் (வள்ளல்) என்று சொல்லப்பட வேண்டும் என்று நீ விரும்பினாய்; அவ்வாறே சொல்லப்பட்டுவிட்டது' என்று கூறுவான்.

பிறகு, அல்லாஹ்வின் பாதையில் கொல்லப்பட்டவர் கொண்டுவரப்படுவார். அல்லாஹ் அவரிடம், 'நீ எதற்காகக் கொல்லப்பட்டாய்?' என்று கேட்பான். அதற்கு அவர், 'உன் பாதையில் போரிட நான் கட்டளையிடப்பட்டேன், அதனால் நான் கொல்லப்படும் வரை போரிட்டேன்' என்று கூறுவார்.

அல்லாஹ் அவனிடம், 'நீ பொய் உரைக்கிறாய்' என்று கூறுவான். வானவர்களும் அவரிடம், 'நீ பொய் உரைக்கிறாய்' என்று கூறுவார்கள். அல்லாஹ், 'மாறாக, இன்னார் ஒரு ஜரீ (வீரர்) என்று சொல்லப்பட வேண்டும் என்று நீ விரும்பினாய்; அவ்வாறே சொல்லப்பட்டுவிட்டது' என்று கூறுவான்."

பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என் முழங்காலில் தட்டி, "ஓ அபூ ஹுரைரா! இந்த மூவரைக் கொண்டுதான் மறுமை நாளில் நரகம் முதன்முதலாக எரியூட்டப்படும்" என்று கூறினார்கள்.

(இந்த ஹதீஸை ஷுஃஃபை அல்-அஸ்பஹீ அவர்கள் முஆவியா (ரழி) அவர்களிடம் தெரிவித்தார்கள்). முஆவியா (ரழி) அவர்கள், "இவர்களுக்கு இவ்வாறு நேர்ந்திருக்கிறது என்றால், எஞ்சிய மக்களின் நிலை என்ன?" என்று கூறிவிட்டு, மிகக் கடுமையாக அழத் தொடங்கினார்கள். அவர் (அழுகையினால்) தம் உயிரையே போக்கிக்கொள்வாரோ என்று நாங்கள் நினைத்தோம். நாங்கள், "இந்த மனிதர் (ஷுஃஃபை) ஒரு தீய செய்தியையே நம்மிடம் கொண்டு வந்துள்ளார்" என்று (எங்களுக்குள்) பேசிக்கொண்டோம்.

பிறகு முஆவியா (ரழி) அவர்கள் தெளிவடைந்து, தன் முகத்தைத் துடைத்துக்கொண்டு, "அல்லாஹ்வும் அவனது தூதரும் உண்மையே கூறினார்கள்" என்று கூறிவிட்டுப் பின்வரும் வசனத்தை ஓதினார்கள்:

'மன் கான யுரீதுல் ஹயாதத் துன்யா வஸீனதஹா நுவஃப்பி இலைஹிம் அஃமாலஹும் ஃபீஹா வஹும் ஃபீஹா லா யுப்கஸூன். உலாயிக்கல்லதீன லைஸ லஹும் ஃபில் ஆகிரதி இல்லன் நார், வஹபிட மா ஸனவூ ஃபீஹா வபாடிலுன் மா கானூ யஃமலூன்.'

"எவர்கள் இவ்வுலக வாழ்க்கையையும் அதன் அலங்காரத்தையும் நாடுகிறார்களோ, அவர்களின் செயல்களுக்கான (கூலியை) முழுமையாக நாம் இங்கேயே கொடுத்துவிடுவோம்; இதில் அவர்களுக்குக் குறைவு செய்யப்பட மாட்டாது. மறுமையில் நரக நெருப்பைத் தவிர இவர்களுக்கு வேறு எதுவும் இல்லை; இவர்கள் செய்தவையெல்லாம் அழிந்துவிட்டன. இவர்கள் செய்து கொண்டிருந்தவை (அனைத்தும்) பயனற்றவையாகும்." (திருக்குர்ஆன் 11:15-16)

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள், "இது ஹஸன் கரீப் தரத்திலான ஹதீஸ்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2383

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنِي الْمُحَارِبِيُّ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ سَيْفٍ الضَّبِّيِّ، عَنْ أَبِي مُعَانٍ الْبَصْرِيِّ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ تَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْ جُبِّ الْحُزْنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا جُبُّ الْحُزْنِ قَالَ ‏"‏ وَادٍ فِي جَهَنَّمَ تَتَعَوَّذُ مِنْهُ جَهَنَّمُ كُلَّ يَوْمٍ مِائَةَ

مَرَّةٍ" . قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَنْ يَدْخُلُهُ قَالَ " الْقُرَّاءُ الْمُرَاءُونَ بِأَعْمَالِهِمْ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"துக்கங்களின் குழியிலிருந்து அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுங்கள்."

அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! துக்கங்களின் குழி என்பது என்ன?"

அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அது நரகத்தில் உள்ள ஒரு பள்ளத்தாக்கு. அதிலிருந்து நரகமே ஒவ்வொரு நாளும் நூறு முறை (அல்லாஹ்விடம்) பாதுகாப்புத் தேடுகிறது."

"அல்லாஹ்வின் தூதரே! அதில் யார் நுழைவார்கள்?" என்று நாங்கள் கேட்டோம்.

அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "தங்கள் செயல்களை முகஸ்துதிக்காகச் செய்யும் (குர்ஆனை) ஓதுபவர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب عَمَلِ السِّرِّ

இரகசிய செயல்

2384

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا أَبُو سِنَانٍ الشَّيْبَانِيُّ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ الرَّجُلُ يَعْمَلُ الْعَمَلَ فَيُسِرُّهُ فَإِذَا اطُّلِعَ عَلَيْهِ أَعْجَبَهُ ذَلِكَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لَهُ أَجْرَانِ أَجْرُ السِّرِّ وَأَجْرُ الْعَلاَنِيَةِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رَوَاهُ الأَعْمَشُ وَغَيْرُهُ عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَأَصْحَابُ الأَعْمَشِ لَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ فَسَّرَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ هَذَا الْحَدِيثَ فَقَالَ إِذَا اطُّلِعَ عَلَيْهِ فَأَعْجَبَهُ فَإِنَّمَا مَعْنَاهُ أَنْ يُعْجِبَهُ ثَنَاءُ النَّاسِ عَلَيْهِ بِالْخَيْرِ لِقَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم "

أَنْتُمْ شُهَدَاءُ اللَّهِ فِي الأَرْضِ " . فَيُعْجِبُهُ ثَنَاءُ النَّاسِ عَلَيْهِ لِهَذَا لِمَا يَرْجُو بِثَنَاءِ النَّاسِ عَلَيْهِ فَأَمَّا إِذَا أَعْجَبَهُ لِيَعْلَمَ النَّاسُ مِنْهُ الْخَيْرَ لِيُكْرَمَ عَلَى ذَلِكَ وَيُعَظَّمَ عَلَيْهِ فَهَذَا رِيَاءٌ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ إِذَا اطُّلِعَ عَلَيْهِ فَأَعْجَبَهُ رَجَاءَ أَنْ يُعْمَلَ بِعَمَلِهِ فَيَكُونَ لَهُ مِثْلُ أُجُورِهِمْ فَهَذَا لَهُ مَذْهَبٌ أَيْضًا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒருவர் கூறினார்:

"அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஒருவர் ஒரு நற்செயலைச் செய்து அதை மறைக்கிறார், ஆனால் அவர் அதைச் செய்தார் என்பது தெரியவரும்போது, அவர் அதைக் குறித்து மகிழ்ச்சியடைகிறார் (அதாவது, மக்கள் அவரைப் புகழ்வதாலோ அல்லது அவரது செயலைப் பின்பற்றி நன்மைகள் செய்வதாலோ ஏற்படும் மகிழ்ச்சி)." அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவருக்கு இரண்டு நற்கூலிகள் உண்டு: அதை மறைத்ததற்கான ஒரு நற்கூலி, மற்றும் அது வெளிப்பட்டதற்கான ஒரு நற்கூலி.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْمَرْءَ مَعَ مَنْ أَحَبَّ

ஒரு மனிதன் தான் நேசிப்பவருடன் இருப்பான் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2385

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّهُ قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَتَى قِيَامُ السَّاعَةِ فَقَامَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِلَى الصَّلاَةِ فَلَمَّا قَضَى صَلاَتَهُ قَالَ " أَيْنَ السَّائِلُ عَنْ قِيَامِ السَّاعَةِ " . فَقَالَ الرَّجُلُ أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " مَا أَعْدَدْتَ لَهَا " قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَعْدَدْتُ لَهَا كَبِيرَ صَلاَةٍ وَلاَ صَوْمٍ إِلاَّ أَنِّي أُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ وَأَنْتَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ " . فَمَا رَأَيْتُ فَرِحَ الْمُسْلِمُونَ بَعْدَ الإِسْلاَمِ فَرَحَهُمْ بِهَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

ஒரு மனிதர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! மறுமை நாள் எப்போது வரும்?" என்று கேட்டார்.

அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுகைக்காக நின்றார்கள். தொழுகையை முடித்ததும், "மறுமை நாள் குறித்துக் கேட்டவர் எங்கே?" என்று வினவினார்கள்.

அம்மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான்தான்" என்றார்.

நபி (ஸல்) அவர்கள், "அதற்காக நீ என்ன தயார் செய்து வைத்துள்ளாய்?" என்று கேட்டார்கள்.

அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அதற்காக நான் அதிகமான தொழுகையையோ நோன்பையோ தயார் செய்து வைக்கவில்லை. ஆனால், நான் அல்லாஹ்வையும் அவனது தூதரையும் நேசிக்கிறேன்" என்று கூறினார்.

அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஒருவர் யாரை நேசிக்கிறாரோ அவருடனேயே அவர் இருப்பார். நீ யாரை நேசித்தாயோ அவருடனேயே நீ இருப்பாய்" என்று கூறினார்கள்.

(இதைக் கேட்ட அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:) "இஸ்லாத்தை ஏற்ற பிறகு, இந்தச் செய்தியால் முஸ்லிம்கள் அடைந்த மகிழ்ச்சியைப் போன்று, வேறெதனாலும் அவர்கள் மகிழ்ச்சியடைந்ததை நான் கண்டதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2386

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ أَشْعَثَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ وَلَهُ مَا اكْتَسَبَ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَصَفْوَانَ بْنِ عَسَّالٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي مُوسَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

ஒரு மனிதர் தாம் நேசித்தவருடன் (மறுமையில்) இருப்பார். மேலும் அவர் சம்பாதித்தது (அவரது நற்செயல்கள் அல்லது தீய செயல்களின் பலன்) அவருக்கே உரியது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2387

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ زِرِّ بْنِ حُبَيْشٍ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ عَسَّالٍ، قَالَ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ جَهْوَرِيُّ الصَّوْتِ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ الرَّجُلُ يُحِبُّ الْقَوْمَ وَلَمَّا يَلْحَقْ بِهِمْ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ زِرٍّ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ عَسَّالٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ مَحْمُودٍ ‏.‏

சஃப்வான் பின் அஸ்ஸால் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: உரத்த குரல் கொண்ட ஒரு கிராமவாசி வந்து, "யா முஹம்மது (ஸல்)! ஒரு மனிதர் ஒரு கூட்டத்தினரை நேசிக்கிறார், ஆனால் அவர்களைச் சென்றடையவில்லை (அதாவது, அவர்களின் தகுதியையோ, நற்செயல்களையோ அடையவில்லை)." என்று கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதர், அவர் யாரை நேசிக்கிறாரோ அவருடனே இருப்பார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حُسْنِ الظَّنِّ بِاللَّهِ

அல்லாஹ்வைப் பற்றி நல்லெண்ணம் கொள்வது குறித்து வந்துள்ளவை

2388

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ بُرْقَانَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ الأَصَمِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي فِيَّ وَأَنَا مَعَهُ إِذَا دَعَانِي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

நிச்சயமாக அல்லாஹ் கூறுகிறான்: 'என் அடியான் என்னைப் பற்றி என்ன எண்ணுகிறானோ (நல்லெண்ணத்துடன் என்ன எதிர்பார்க்கிறானோ), அதற்கேற்ப நான் இருக்கிறேன். மேலும் அவன் என்னை அழைக்கும்போது நான் அவனுடன் இருக்கிறேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْبِرِّ وَالإِثْمِ

நன்மை மற்றும் பாவம் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

2389

حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكِنْدِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ الْحَضْرَمِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ، أَنَّ رَجُلاً، سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الْبِرِّ وَالإِثْمِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ وَالإِثْمُ مَا حَاكَ فِي نَفْسِكَ وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلِعَ عَلَيْهِ النَّاسُ ‏"‏ ‏.‏ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ، نَحْوَهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அன்-நவ்வாஸ் இப்னு சம்ஆன் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் நன்மை (அல்-பிர்) மற்றும் பாவம் (அல்-இத்ம்) குறித்துக் கேட்டேன். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நன்மை என்பது நற்குணமே ஆகும். பாவம் என்பது உன் உள்ளத்தில் உறுத்துவதும், அதை மக்கள் அறிவதை நீ வெறுப்பதுமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْحُبِّ فِي اللَّهِ

அல்லாஹ்வுக்காக நேசிப்பது பற்றி வந்தவை

2390

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا كَثِيرُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ بُرْقَانَ، حَدَّثَنَا حَبِيبُ بْنُ أَبِي مَرْزُوقٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، عَنْ أَبِي مُسْلِمٍ الْخَوْلاَنِيِّ، حَدَّثَنِي مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ الْمُتَحَابُّونَ فِي جَلاَلِي لَهُمْ مَنَابِرُ مِنْ نُورٍ يَغْبِطُهُمُ النَّبِيُّونَ وَالشُّهَدَاءُ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَعُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ

وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي مَالِكٍ الأَشْعَرِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو مُسْلِمٍ الْخَوْلاَنِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ ثُوَبَ .

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எல்லாம் வல்லமையும் மேன்மையும் மிக்க அல்லாஹ் கூறினான்: 'என் மகத்துவத்திற்காக ஒருவரையொருவர் நேசிப்பவர்கள் ஒளியாலான மேடைகளில் இருப்பார்கள், மேலும் நபிமார்களும் தியாகிகளும் அவர்களைப் பார்த்து வியப்பார்கள் (அவர்களின் நிலையை அடைய விரும்புவார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2391

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ خُبَيْبِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ حَفْصِ بْنِ عَاصِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَوْ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لاَ ظِلَّ إِلاَّ ظِلُّهُ إِمَامٌ عَادِلٌ وَشَابٌّ نَشَأَ بِعِبَادَةِ اللَّهِ وَرَجُلٌ كَانَ قَلْبُهُ مُعَلَّقًا بِالْمَسْجِدِ إِذَا خَرَجَ مِنْهُ حَتَّى يَعُودَ إِلَيْهِ وَرَجُلاَنِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ فَاجْتَمَعَا عَلَى ذَلِكَ وَتَفَرَّقَا وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ وَرَجُلٌ دَعَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ حَسَبٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَأَخْفَاهَا حَتَّى لاَ تَعْلَمَ شِمَالُهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهَكَذَا رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ مِثْلَ هَذَا وَشَكَّ فِيهِ وَقَالَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَوْ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَعُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ رَوَاهُ عَنْ خُبَيْبِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَلَمْ يَشُكَّ فِيهِ يَقُولُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ حَدَّثَنَا سَوَّارُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْعَنْبَرِيُّ، وَمُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، حَدَّثَنِي خُبَيْبٌ، عَنْ حَفْصِ بْنِ عَاصِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ بِمَعْنَاهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ كَانَ قَلْبُهُ مُعَلَّقًا بِالْمَسَاجِدِ ‏"‏ ‏.‏ وَقَالَ ‏"‏ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரலி) அல்லது அபூஸயீத் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் நிழலைத் தவிர வேறு நிழல் இல்லாத ஒரு நாளில், அல்லாஹ் ஏழு பேருக்குத் தனது நிழலின் கீழ் நிழலளிப்பான்: ஒரு நீதியான இமாம் (தலைவர்/ஆட்சியாளர்), அல்லாஹ்வின் வணக்கத்திலேயே வளர்ந்த ஒரு இளைஞர், மஸ்ஜிதை விட்டு வெளியேறியது முதல் மீண்டும் திரும்பும் வரை அதனுடன் இதயம் பிணைக்கப்பட்டிருக்கும் ஒரு மனிதர், அல்லாஹ்வுக்காகவே ஒருவரையொருவர் நேசித்து, அதற்காகவே ஒன்றிணைந்து, அதற்காகவே பிரிந்து செல்லும் இரண்டு மனிதர்கள், தனிமையில் (தனியாக) அல்லாஹ்வை நினைத்து, அவரது கண்கள் கண்ணீரால் நிறையும் ஒரு மனிதர், அந்தஸ்தும் அழகும் கொண்ட ஒரு பெண் (தவறான செயலுக்கு) அழைத்தபோது, 'நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வுக்கு அஞ்சுகிறேன்' என்று கூறும் ஒரு மனிதர், மேலும் தனது வலது கை செலவழித்ததை தனது இடது கை அறியாதவாறு மறைத்து தர்மம் செய்யும் ஒரு மனிதர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِعْلاَمِ الْحُبِّ

அன்பை வெளிப்படுத்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

2392

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، أَخْبَرَنَا ثَوْرُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيُعْلِمْهُ إِيَّاهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي ذَرٍّ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ الْمِقْدَامِ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَالْمِقْدَامُ يُكْنَى أَبَا كَرِيمَةَ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: உங்களில் ஒருவர் தன் சகோதரரை நேசித்தால், அதை அவரிடம் தெரிவிக்கட்டும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2392 b

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَقُتَيْبَةُ، قَالاَ حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ مُسْلِمٍ الْقَصِيرِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ سَلْمَانَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ نُعَامَةَ الضَّبِّيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا آخَى الرَّجُلُ الرَّجُلَ فَلْيَسْأَلْهُ عَنِ اسْمِهِ وَاسْمِ أَبِيهِ وَمِمَّنْ هُوَ فَإِنَّهُ أَوْصَلُ لِلْمَوَدَّةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَلاَ نَعْرِفُ لِيَزِيدَ بْنِ نُعَامَةَ سَمَاعًا مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَيُرْوَى عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا وَلاَ يَصِحُّ إِسْنَادُهُ .

யஸீத் பின் நுஆமா அத்-தப்பி அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஒரு மனிதர் மற்றொரு மனிதரை சகோதரராக ஆக்கிக்கொண்டால், அவரிடம் அவருடைய பெயர், அவருடைய தந்தையின் பெயர், மேலும் அவர் எந்தக் குலத்தைச் சேர்ந்தவர் (அல்லது எந்தப் பின்னணியைச் சேர்ந்தவர்) என்பதைப் பற்றியும் கேட்கட்டும். நிச்சயமாக அது நேசத்தை வளர்க்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْمِدْحَةِ وَالْمَدَّاحِينَ

புகழ்ச்சியையும், புகழ்பவர்களையும் வெறுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2393

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ أَبِي مَعْمَرٍ، قَالَ قَامَ رَجُلٌ فَأَثْنَى عَلَى أَمِيرٍ مِنَ الأُمَرَاءِ فَجَعَلَ الْمِقْدَادُ يَحْثُو فِي وَجْهِهِ التُّرَابَ وَقَالَ أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ نَحْثُوَ فِي وُجُوهِ الْمَدَّاحِينَ التُّرَابَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى زَائِدَةُ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ عَنْ مُجَاهِدٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَحَدِيثُ مُجَاهِدٍ عَنْ أَبِي مَعْمَرٍ أَصَحُّ . وَأَبُو مَعْمَرٍ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَخْبَرَةَ وَالْمِقْدَادُ بْنُ الأَسْوَدِ هُوَ الْمِقْدَادُ بْنُ عَمْرٍو الْكِنْدِيُّ وَيُكْنَى أَبَا مَعْبَدٍ وَإِنَّمَا نُسِبَ إِلَى الأَسْوَدِ بْنِ عَبْدِ يَغُوثَ لأَنَّهُ كَانَ قَدْ تَبَنَّاهُ وَهُوَ صَغِيرٌ .

அபூ மஅமர் (ரஹ்) கூறினார்:
"ஒரு மனிதர் எழுந்து நின்று, (அக்காலத்து) அமீர்களில் ஒருவரைப் புகழ்ந்தார். எனவே, அல்-மிக்தாத் (பின் அல்-அஸ்வத்) (ரழி) அவர்கள் அவரது முகத்தில் மண்ணைத் தூவிவிட்டு, 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், (அளவுக்கு அதிகமாகப்) புகழ்பவர்களின் முகங்களில் மண்ணைத் தூவுமாறு எங்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2394

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُثْمَانَ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ سَالِمٍ الْخَيَّاطِ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ نَحْثُوَ فِي أَفْوَاهِ الْمَدَّاحِينَ التُّرَابَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"அளவுக்கு அதிகமாகப் புகழ்பவர்களின் (அல்லது முகஸ்துதி செய்பவர்களின்) வாய்களில் மண்ணைத் தூவுமாறு (அதாவது, அவர்களின் முகஸ்துதியை நிராகரித்து, அவர்களுக்கு எதையும் கொடுக்காமல் அவர்களை அமைதிப்படுத்துமாறு) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) எங்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صُحْبَةِ الْمُؤْمِنِ

நம்பிக்கையாளருடன் தோழமை கொள்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2395

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ حَيْوَةَ بْنِ شُرَيْحٍ، حَدَّثَنِي سَالِمُ بْنُ غَيْلاَنَ، أَنَّ الْوَلِيدَ بْنَ قَيْسٍ التُّجِيبِيَّ، أَخْبَرَهُ أَنَّهُ، سَمِعَ أَبَا سَعِيدٍ الْخُدْرِيَّ، قَالَ سَالِمٌ أَوْ عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، - أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ تُصَاحِبْ إِلاَّ مُؤْمِنًا وَلاَ يَأْكُلْ طَعَامَكَ إِلاَّ تَقِيٌّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஒரு முஃமினைத் தவிர வேறு எவருடனும் தோழமை கொள்ளாதீர்கள் (நெருங்கிய நண்பராக இருக்காதீர்கள்); மேலும் தக்வா உடையவரைத் தவிர (அதாவது, இறையச்சம் கொண்டவரைத் தவிர வேறு எவரும்) உமது உணவை உண்ண வேண்டாம் (உமது விருந்தில் பங்கேற்க வேண்டாம்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الصَّبْرِ عَلَى الْبَلاَءِ

துன்பங்களை பொறுமையுடன் சகித்துக்கொள்வது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2396

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدِهِ الْخَيْرَ عَجَّلَ لَهُ الْعُقُوبَةَ فِي الدُّنْيَا وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدِهِ الشَّرَّ أَمْسَكَ عَنْهُ بِذَنْبِهِ حَتَّى يُوَفَّى بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ " . وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ عِظَمَ الْجَزَاءِ مَعَ عِظَمِ الْبَلاَءِ وَإِنَّ اللَّهَ إِذَا أَحَبَّ قَوْمًا ابْتَلاَهُمْ فَمَنْ رَضِيَ فَلَهُ الرِّضَا وَمَنْ سَخِطَ فَلَهُ السَّخَطُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ் தன் அடியாருக்கு நன்மையை நாடினால், அவன் இவ்வுலகிலேயே அவருக்கான தண்டனையை விரைவுபடுத்துகிறான். மேலும், அல்லாஹ் தன் அடியாருக்குத் தீமையை நாடினால், அவனது பாவத்திற்காக (அவனுக்குரிய தண்டனையை) மறுமை நாளில் முழுமையாக வழங்கப்படும் வரை, (இவ்வுலகில்) நிறுத்தி வைக்கிறான்."

இதே அறிவிப்பாளர் தொடரின் வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, மகத்தான நற்கூலி மகத்தான சோதனையுடன் உள்ளது. மேலும் நிச்சயமாக, அல்லாஹ் ஒரு சமூகத்தை நேசிக்கும்போது, அவர்களைச் சோதிக்கிறான். ஆகவே, யார் (அச்சோதனையை) திருப்தியுடன் ஏற்றுக்கொள்கிறாரோ அவருக்கு (அல்லாஹ்வின்) திருப்பொருத்தம் உண்டு, யார் அதிருப்தி கொள்கிறாரோ அவருக்கு (அல்லாஹ்வின்) கோபம் உண்டு."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2397

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا وَائِلٍ، يَقُولُ قَالَتْ عَائِشَةُ مَا رَأَيْتُ الْوَجَعَ عَلَى أَحَدٍ أَشَدَّ مِنْهُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم .

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு ஏற்பட்ட வேதனையை விடக் கடுமையான வேதனையை வேறு எவருக்கும் நான் கண்டதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2398

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ بَهْدَلَةَ، عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَىُّ النَّاسِ أَشَدُّ بَلاَءً قَالَ الأَنْبِيَاءُ ثُمَّ الأَمْثَلُ فَالأَمْثَلُ فَيُبْتَلَى الرَّجُلُ عَلَى حَسَبِ دِينِهِ فَإِنْ كَانَ دِينُهُ صُلْبًا اشْتَدَّ بَلاَؤُهُ وَإِنْ كَانَ فِي دِينِهِ رِقَّةٌ ابْتُلِيَ عَلَى حَسَبِ دِينِهِ فَمَا يَبْرَحُ الْبَلاَءُ بِالْعَبْدِ حَتَّى يَتْرُكَهُ يَمْشِي عَلَى الأَرْضِ مَا عَلَيْهِ خَطِيئَةٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأُخْتِ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ أَيُّ النَّاسِ أَشَدُّ بَلاَءً قَالَ الأَنْبِيَاءُ ثُمَّ الأَمْثَلُ فَالأَمْثَلُ .

ஸஃத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! மக்களில் யார் மிகக் கடுமையாக சோதிக்கப்படுகிறார்கள்?' என்று கேட்டேன்.

அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'நபிமார்கள்; பிறகு அவர்களுக்கு அடுத்த நிலையில் உள்ளவர்கள் (அதாவது, இறைவனுக்கு மிக நெருக்கமான, நேர்மையான அடியார்கள்); பிறகு அவர்களுக்கு அடுத்த நிலையில் உள்ளவர்கள். ஒரு மனிதர் தனது மார்க்கப் பற்றுக்கு ஏற்ப சோதிக்கப்படுகிறார்; அவர் தனது மார்க்கத்தில் உறுதியாக இருந்தால், அவரது சோதனைகள் கடுமையாக இருக்கும். மேலும் அவர் தனது மார்க்கத்தில் பலவீனமாக இருந்தால், அவர் தனது மார்க்கப் பற்றின் அளவிற்கு ஏற்ப சோதிக்கப்படுகிறார். ஓர் அடியான், பூமியில் எந்தப் பாவமும் இல்லாத நிலையில் நடக்கும் வரை தொடர்ந்து சோதிக்கப்பட்டுக்கொண்டே இருப்பான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2399

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَا يَزَالُ الْبَلاَءُ بِالْمُؤْمِنِ وَالْمُؤْمِنَةِ فِي نَفْسِهِ وَوَلَدِهِ وَمَالِهِ حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ وَمَا عَلَيْهِ خَطِيئَةٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஃமினான ஆணுக்கும், முஃமினான பெண்ணுக்கும் அவர்களுடைய உடலிலும், பிள்ளைகளிலும், செல்வங்களிலும் சோதனைகள் வந்துகொண்டே இருக்கும்; இறுதியில் அவர்கள் எந்தப் பாவமும் இல்லாத நிலையில் அல்லாஹ்வை சந்திப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي ذَهَابِ الْبَصَرِ

பார்வையை இழப்பது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2400

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا أَبُو ظِلاَلٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ إِذَا أَخَذْتُ كَرِيمَتَىْ عَبْدِي فِي الدُّنْيَا لَمْ يَكُنْ لَهُ جَزَاءٌ عِنْدِي إِلاَّ الْجَنَّةَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَزَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَأَبُو ظِلاَلٍ اسْمُهُ هِلاَلٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக அல்லாஹ் கூறுகிறான்: 'இவ்வுலகில் நான் என் அடியானின் இரு கண்களை (பார்வையை) எடுத்துக்கொள்ளும்போது, என்னிடம் அவனுக்குச் சொர்க்கத்தைத் தவிர வேறு எந்தப் பிரதிபலனும் இல்லை.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2401

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رَفَعَهُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مَنْ أَذْهَبْتُ حَبِيبَتَيْهِ فَصَبَرَ وَاحْتَسَبَ لَمْ أَرْضَ لَهُ ثَوَابًا دُونَ الْجَنَّةِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கிறார்கள்:

"வல்லமையும் மாண்பும் மிக்க அல்லாஹ் கூறுகிறான்: 'நான் எவருடைய இரு விருப்பத்திற்குரியவற்றை (அதாவது, கண்களை) போக்கி, அவர் பொறுமையுடன் இருந்து (இறைவனிடம்) நற்கூலியை எதிர்பார்த்தால், அவருக்குச் சுவர்க்கத்தை விடக் குறைவான எந்தப் பிரதிபலனிலும் நான் திருப்தியடைய மாட்டேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2402

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، وَيُوسُفُ بْنُ مُوسَى الْقَطَّانُ الْبَغْدَادِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَغْرَاءَ أَبُو زُهَيْرٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوَدُّ أَهْلُ الْعَافِيَةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِينَ يُعْطَى أَهْلُ الْبَلاَءِ الثَّوَابَ لَوْ أَنَّ جُلُودَهُمْ كَانَتْ قُرِضَتْ فِي الدُّنْيَا بِالْمَقَارِيضِ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ بِهَذَا الإِسْنَادِ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ مُصَرِّفٍ عَنْ مَسْرُوقٍ قَوْلَهُ شَيْئًا مِنْ هَذَا ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நியாயத்தீர்ப்பு நாளில், (இவ்வுலகில்) சோதனைகளுக்கு உள்ளாக்கப்பட்ட மக்களுக்கு அவர்களின் நற்கூலிகள் வழங்கப்படும்போது, (உலகில்) சுகபோகமாக வாழ்ந்தவர்கள், தாங்கள் உலகில் இருந்தபோது தங்கள் தோல்கள் கத்தரிக்கோலால் துண்டிக்கப்பட்டிருக்கக் கூடாதா என்று விரும்புவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2403

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبِي يَقُولُ، سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَا مِنْ أَحَدٍ يَمُوتُ إِلاَّ نَدِمَ " . قَالُوا وَمَا نَدَامَتُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " إِنْ كَانَ مُحْسِنًا نَدِمَ أَنْ لاَ يَكُونَ ازْدَادَ وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا نَدِمَ أَنْ لاَ يَكُونَ نَزَعَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَيَحْيَى بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ قَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ شُعْبَةُ وَهُوَ يَحْيَى بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ مَوْهَبٍ مَدَنِيٌّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மரணிக்கிற எவரும் வருந்தாமல் இருப்பதில்லை." அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவருடைய வருத்தம் என்ன?" அதற்கு அவர் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "அவர் நன்மை செய்பவராக இருந்தால், (இன்னும்) அதிகமாக (நன்மைகளைச்) செய்யவில்லையே என்று வருந்துவார். அவர் தீமை செய்பவராக இருந்தால், (அத்தீமைகளை விட்டும்) விலகிக்கொள்ளவில்லையே என்று வருந்துவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீ்ஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2404

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبِي يَقُولُ، سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَخْرُجُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ رِجَالٌ يَخْتِلُونَ الدُّنْيَا بِالدِّينِ يَلْبَسُونَ لِلنَّاسِ جُلُودَ الضَّأْنِ مِنَ اللِّينِ أَلْسِنَتُهُمْ أَحْلَى مِنَ السُّكَّرِ وَقُلُوبُهُمْ قُلُوبُ الذِّئَابِ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَبِي يَغْتَرُّونَ أَمْ عَلَىَّ يَجْتَرِئُونَ فَبِي حَلَفْتُ لأَبْعَثَنَّ عَلَى أُولَئِكَ مِنْهُمْ فِتْنَةً تَدَعُ الْحَلِيمَ مِنْهُمْ حَيْرَانًا . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"இறுதி காலத்தில், மார்க்கத்தைக் கொண்டு உலகை ஏமாற்றும் சில மனிதர்கள் வருவார்கள். மக்கள் முன்னிலையில் மென்மைக்காக ஆட்டுத் தோல்களை அவர்கள் அணிவார்கள். அவர்களுடைய நாவுகள் சர்க்கரையை விட இனிமையானவை; ஆனால் அவர்களுடைய இதயங்களோ ஓநாய்களின் இதயங்களாக இருக்கும். கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ் கூறுகிறான்: 'என் விஷயத்திலா அவர்கள் ஏமாந்து போகிறார்கள்? அல்லது

எனக்கு எதிராகவா அவர்கள் துணிகிறார்கள்? என் மீது சத்தியமாக! நான் அவர்கள் மீது, அவர்களிலிருந்தே ஒரு ஃபித்னாவை (குழப்பத்தை) அனுப்புவேன். அது அவர்களில் உள்ள நிதானமானவரைக்கூட செய்வதறியாது திகைக்கச் செய்துவிடும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2405

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَعِيدٍ الدَّارِمِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبَّادٍ، أَخْبَرَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، أَخْبَرَنَا حَمْزَةُ بْنُ أَبِي مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ لَقَدْ خَلَقْتُ خَلْقًا أَلْسِنَتُهُمْ أَحْلَى مِنَ الْعَسَلِ وَقُلُوبُهُمْ أَمَرُّ مِنَ الصَّبِرِ فَبِي حَلَفْتُ لأُتِيحَنَّهُمْ فِتْنَةً تَدَعُ الْحَلِيمَ مِنْهُمْ حَيْرَانًا فَبِي يَغْتَرُّونَ أَمْ عَلَىَّ يَجْتَرِئُونَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ் (தஆலா) கூறினான்: 'நான் சில படைப்புகளைப் படைத்தேன். அவர்களின் நாவுகள் தேனை விட இனிமையானவை, ஆனால் அவர்களின் உள்ளங்களோ கற்றாழையை விடக் கசப்பானவை. எனவே, என் மீது ஆணையாக! நான் அவர்கள் மீது ஒரு சோதனையை (ஃபித்னாவை) ஏற்படுத்துவேன்; அது அவர்களில் உள்ள விவேகியையும் திகைக்க வைத்துவிடும். என்னைக் கொண்டே அவர்கள் ஏமாறுகிறார்களா (என் பெயரால் அல்லது என் பொறுமையால்)? அல்லது எனக்கு எதிராகத் துணிவு கொள்கிறார்களா?'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي حِفْظِ اللِّسَانِ

நாவைக் காப்பதைப் பற்றி வந்துள்ளவை

2406

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، ح وَحَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَيُّوبَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ زَحْرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الْقَاسِمِ، عَنْ

أَبِي أُمَامَةَ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا النَّجَاةُ قَالَ أَمْسِكْ عَلَيْكَ لِسَانَكَ وَلْيَسَعْكَ بَيْتُكَ وَابْكِ عَلَى خَطِيئَتِكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

உக்பா இப்னு ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! ஈடேற்றம் என்பது என்ன?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'நீர் உமது நாவைக் கட்டுப்படுத்திக்கொள்வீராக! (தீய பேச்சுக்களிலிருந்து அதைப் பாதுகாப்பீராக!) உமது வீடு உமக்குப் போதுமானதாக இருக்கட்டும்! (அதில் தனிமையை விரும்பி, தேவையற்ற சமூகத் தொடர்புகளைத் தவிர்ப்பீராக!) உமது பாவத்திற்காக நீர் அழுவீராக!' (மனமுருகிப் பாவமன்னிப்புத் தேடுவீராக!) என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2407

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَبِي الصَّهْبَاءِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، رَفَعَهُ قَالَ إِذَا أَصْبَحَ ابْنُ آدَمَ فَإِنَّ الأَعْضَاءَ كُلَّهَا تُكَفِّرُ اللِّسَانَ فَتَقُولُ اتَّقِ اللَّهَ فِينَا فَإِنَّمَا نَحْنُ بِكَ فَإِنِ اسْتَقَمْتَ اسْتَقَمْنَا وَإِنِ اعْوَجَجْتَ اعْوَجَجْنَا . حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ وَلَمْ يَرْفَعُوهُ . حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَبِي الصَّهْبَاءِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ أَحْسَبُهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ نَحْوَهُ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: (சில அறிவிப்புகளில் இது நபித்தோழரின் கூற்றாகவே உள்ளது, எனினும் அதன் பொருள் நபி (ஸல்) அவர்களின் போதனையையே பிரதிபலிக்கிறது.)

"ஆதமுடைய மகன் காலையில் எழும்போது, அவனுடைய உடல் உறுப்புகள் அனைத்தும் நாவிடம் மன்றாடுகின்றன: 'எங்கள் விஷயத்தில் அல்லாஹ்வை அஞ்சிக்கொள் (எங்களை நரக நெருப்பிலிருந்து பாதுகாத்துக்கொள்). நாங்கள் உன்னையே சார்ந்துள்ளோம். நீ நேராக (நன்மையில்) இருந்தால், நாங்களும்

நேராக இருப்போம்; நீ கோணலாக (பாவத்தில்) இருந்தால், நாங்களும் கோணலாகிவிடுவோம்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2408

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ عَلِيٍّ الْمُقَدَّمِيُّ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ يَتَكَفَّلُ لِي مَا بَيْنَ لَحْيَيْهِ وَمَا بَيْنَ رِجْلَيْهِ أَتَكَفَّلُ لَهُ بِالْجَنَّةِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سَهْلٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ ‏.‏

ஸஹ்ல் பின் ஸஃது (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் எனக்குத் தமது இரு தாடைகளுக்கு இடைப்பட்டதற்கும் (அதாவது நாவு), தமது இரு கால்களுக்கு இடைப்பட்டதற்கும் (அதாவது மர்ம உறுப்பு) உத்தரவாதம் அளிக்கிறாரோ, அவருக்கு நான் சொர்க்கத்திற்கு உத்தரவாதம் அளிக்கிறேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2409

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ وَقَاهُ اللَّهُ شَرَّ مَا بَيْنَ لَحْيَيْهِ وَشَرَّ مَا بَيْنَ رِجْلَيْهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى أَبُو حَازِمٍ الَّذِي رَوَى عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ اسْمُهُ سَلْمَانُ مَوْلَى عَزَّةَ الأَشْجَعِيَّةِ وَهُوَ كُوفِيٌّ وَأَبُو حَازِمٍ الَّذِي رَوَى عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ هُوَ أَبُو حَازِمٍ الزَّاهِدُ مَدَنِيٌّ وَاسْمُهُ سَلَمَةُ بْنُ دِينَارٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "எவருக்கு அல்லாஹ் அவருடைய இரு தாடைகளுக்கு இடைப்பட்டதின் (நாவின்) தீங்கிலிருந்தும், அவருடைய இரு கால்களுக்கு இடைப்பட்டதின் (மர்ம உறுப்பின்) தீங்கிலிருந்தும் பாதுகாப்பு அளிக்கிறானோ, அவர் சொர்க்கத்தில் நுழைவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2410

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَاعِزٍ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الثَّقَفِيِّ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ حَدِّثْنِي بِأَمْرٍ أَعْتَصِمُ بِهِ. قَالَ " قُلْ رَبِّيَ اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقِمْ " . قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَخْوَفُ مَا تَخَافُ عَلَىَّ فَأَخَذَ بِلِسَانِ نَفْسِهِ ثُمَّ قَالَ " هَذَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الثَّقَفِيِّ .

சுஃப்யான் பின் அப்துல்லாஹ் அஸ்-ஸகஃபீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் கேட்டேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! நான் உறுதியாகப் பற்றிக்கொள்ளக்கூடிய ஒரு விஷயத்தை எனக்குக் கற்றுத் தாருங்கள்."
அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'என் இறைவன் அல்லாஹ் என்று கூறுங்கள், பின்னர் (அதன் மீது) உறுதியாக நிலைத்திருங்கள் (அதாவது, அல்லாஹ்வுக்குக் கீழ்ப்படிந்து, அவனது கட்டளைகளைப் பின்பற்றி, பாவங்களிலிருந்து விலகி இருங்கள்).'
நான் கேட்டேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! எனக்கு நீங்கள் மிகவும் அஞ்சும் விஷயம் எது?"
அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) தமது நாவைப் பிடித்துக் காட்டி, 'இதுதான்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2411

حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ، مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي ثَلْجٍ الْبَغْدَادِيُّ صَاحِبُ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حَفْصٍ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَاطِبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تُكْثِرُوا الْكَلاَمَ بِغَيْرِ ذِكْرِ اللَّهِ فَإِنَّ كَثْرَةَ الْكَلاَمِ بِغَيْرِ ذِكْرِ اللَّهِ قَسْوَةٌ لِلْقَلْبِ وَإِنَّ أَبْعَدَ النَّاسِ مِنَ اللَّهِ الْقَلْبُ الْقَاسِي . حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي النَّضْرِ، حَدَّثَنِي أَبُو النَّضْرِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَاطِبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَاطِبٍ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வை நினைவு கூராமல் (அதாவது, திக்ர் செய்யாமல்) அதிகமாகப் பேசாதீர்கள். நிச்சயமாக அல்லாஹ்வை நினைவு கூராமல் (திக்ர் செய்யாமல்) அதிகமாகப் பேசுவது இதயத்தைக் கடினமாக்குவதாகும். மேலும் நிச்சயமாக, அல்லாஹ்விடமிருந்து மக்களில் மிகவும் தொலைவில் இருப்பவர் கடினமான இதயம் கொண்டவரே."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2412

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ بْنِ خُنَيْسٍ الْمَكِّيُّ، قَالَ سَمِعْتُ سَعِيدَ بْنَ حَسَّانَ الْمَخْزُومِيَّ، قَالَ حَدَّثَتْنِي أُمُّ صَالِحٍ، عَنْ صَفِيَّةَ بِنْتِ شَيْبَةَ، عَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ، زَوْجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ كُلُّ كَلاَمِ ابْنِ آدَمَ عَلَيْهِ لاَ لَهُ إِلاَّ أَمْرٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ نَهْىٌ عَنْ مُنْكَرٍ أَوْ ذِكْرُ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ خُنَيْسٍ ‏.‏

நபியின் துணைவியாரான உம்மு ஹபீபா (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் பின்வருமாறு கூறியதாக அறிவித்தார்கள்: "நன்மையை ஏவுவதையும், தீமையைத் தடுப்பதையும், அல்லாஹ்வை நினைவு கூர்வதையும் தவிர, ஆதமுடைய மகனின் ஒவ்வொரு பேச்சும் அவனுக்கு எதிராகவே இருக்கிறதேயன்றி, அவனுக்கு ஆதரவாக இருப்பதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2413

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ عَوْنٍ، حَدَّثَنَا أَبُو الْعُمَيْسِ، عَنْ عَوْنِ بْنِ أَبِي جُحَيْفَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ آخَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَيْنَ سَلْمَانَ وَبَيْنَ أَبِي الدَّرْدَاءِ فَزَارَ سَلْمَانُ أَبَا الدَّرْدَاءِ فَرَأَى أُمَّ الدَّرْدَاءِ مُتَبَذِّلَةً فَقَالَ مَا شَأْنُكِ مُتَبَذِّلَةً قَالَتْ إِنَّ أَخَاكَ أَبَا الدَّرْدَاءِ لَيْسَ لَهُ حَاجَةٌ فِي الدُّنْيَا ‏.‏ قَالَ فَلَمَّا جَاءَ أَبُو الدَّرْدَاءِ قَرَّبَ إِلَيْهِ طَعَامًا فَقَالَ كُلْ فَإِنِّي صَائِمٌ ‏.‏ قَالَ مَا أَنَا بِآكِلٍ حَتَّى تَأْكُلَ ‏.‏ قَالَ فَأَكَلَ فَلَمَّا كَانَ اللَّيْلُ ذَهَبَ أَبُو الدَّرْدَاءِ لِيَقُومَ فَقَالَ لَهُ سَلْمَانُ نَمْ ‏.‏ فَنَامَ ثُمَّ ذَهَبَ يَقُومُ فَقَالَ لَهُ نَمْ ‏.‏ فَنَامَ فَلَمَّا كَانَ عِنْدَ الصُّبْحِ قَالَ لَهُ سَلْمَانُ قُمِ

الآنَ فَقَامَا فَصَلَّيَا فَقَالَ إِنَّ لِنَفْسِكَ عَلَيْكَ حَقًّا وَلِرَبِّكَ عَلَيْكَ حَقًّا وَلِضَيْفِكَ عَلَيْكَ حَقًّا وَإِنَّ لأَهْلِكَ عَلَيْكَ حَقًّا فَأَعْطِ كُلَّ ذِي حَقٍّ حَقَّهُ . فَأَتَيَا النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَا ذَلِكَ فَقَالَ لَهُ صَدَقَ سَلْمَانُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو الْعُمَيْسِ اسْمُهُ عُتْبَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَهُوَ أَخُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمَسْعُودِيِّ .

அபூ ஜுஹைஃபா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள், சல்மான் (ரலி) அவர்களுக்கும் அபூ தர்தா (ரலி) அவர்களுக்கும் இடையில் சகோதரத்துவத்தை ஏற்படுத்தினார்கள். சல்மான் (ரலி) அவர்கள் அபூ தர்தா (ரலி) அவர்களைச் சந்திக்கச் சென்றார்கள். அங்கே உம்மு தர்தா (ரலி) அவர்கள் (தன்னை அலங்கரித்துக் கொள்ளாமல்) சாதாரண நிலையில் இருப்பதைக் கண்டார்கள். எனவே, "என்ன ஆயிற்று? ஏன் இவ்வாறு (அலங்காரமற்று) இருக்கிறீர்கள்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "உங்கள் சகோதரர் அபூ தர்தாவுக்கு இவ்வுலகில் எந்தத் தேவையும் இல்லை (அவர் உலக இன்பங்களை துறந்து வணக்க வழிபாடுகளில் மூழ்கிவிட்டார்)" என்று கூறினார்கள்.

(பிறகு) அபூ தர்தா (ரலி) வந்தபோது, (சல்மானுக்காக) உணவைக் கொண்டு வந்து வைத்து, "சாப்பிடுங்கள்; நான் நோன்பு நோற்றிருக்கிறேன்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு சல்மான் (ரலி), "நீர் உண்ணும் வரை நான் சாப்பிட மாட்டேன்" என்று கூறினார்கள். எனவே, (விருந்தினரின் உரிமையை மதித்து நோன்பை முறித்துவிட்டு) அபூ தர்தா (ரலி) அவர்களும் சாப்பிட்டார்கள்.

இரவானதும், அபூ தர்தா (ரலி) அவர்கள் (இரவுத் தொழுகைக்காக) எழ முயன்றார்கள். சல்மான் (ரலி) அவர்கள் அவரிடம், "தூங்குங்கள்" என்று கூறினார்கள். எனவே அவர் தூங்கினார்கள். பிறகு, மீண்டும் (இரவுத் தொழுகைக்காக) எழ முயன்றார்கள். சல்மான் (ரலி) அவர்கள் மீண்டும் அவரிடம், "தூங்குங்கள்" என்று கூறினார்கள். எனவே அவர் தூங்கினார்கள்.

விடியற்காலை நேரம் வந்ததும், சல்மான் (ரலி) அவர்கள், "இப்போது எழுந்திருங்கள்" என்று கூறினார்கள். ஆகவே (இருவரும் எழுந்து ஃபஜ்ர் தொழுகையை) தொழுதார்கள். பிறகு சல்மான் (ரலி) கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, உமது மீது உமது உடலுக்கு ஓர் உரிமை உண்டு (அதற்கு ஓய்வு தேவை); உமது மீது உமது இறைவனுக்கு ஓர் உரிமை உண்டு (வணக்க வழிபாடுகள்); உமது மீது உமது விருந்தினருக்கு ஓர் உரிமை உண்டு (அவர்களை உபசரிப்பது); மேலும் உமது மீது உமது குடும்பத்தாருக்கும் ஓர் உரிமை உண்டு (அவர்களுடன் நேரம் செலவிடுவது, அவர்களின் தேவைகளை பூர்த்தி செய்வது). எனவே, உரிமை உடைய ஒவ்வொருவருக்கும் அவர்களுக்குரிய உரிமைகளைக் கொடுப்பீராக!"

பிறகு இருவரும் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று இது பற்றிக் கூறினர்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "சல்மான் உண்மையையே கூறினார்" என்று சொன்னார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2414

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عَبْدِ الْوَهَّابِ بْنِ الْوَرْدِ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ قَالَ كَتَبَ مُعَاوِيَةُ إِلَى عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ رضى الله عنها أَنِ اكْتُبِي إِلَىَّ كِتَابًا تُوصِينِي فِيهِ وَلاَ تُكْثِرِي عَلَىَّ ‏.‏ فَكَتَبَتْ عَائِشَةُ رضى الله عنها إِلَى مُعَاوِيَةَ سَلاَمٌ عَلَيْكَ أَمَّا بَعْدُ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ مَنِ الْتَمَسَ رِضَاءَ اللَّهِ بِسَخَطِ النَّاسِ كَفَاهُ اللَّهُ مُؤْنَةَ النَّاسِ وَمَنِ الْتَمَسَ رِضَاءَ النَّاسِ بِسَخَطِ اللَّهِ وَكَلَهُ اللَّهُ إِلَى النَّاسِ ‏.‏ وَالسَّلاَمُ عَلَيْكَ ‏.‏ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا كَتَبَتْ إِلَى مُعَاوِيَةَ فَذَكَرَ الْحَدِيثَ بِمَعْنَاهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏

முஆவியா (ரழி) அவர்கள் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களுக்கு, "எனக்கு உபதேசம் செய்து ஒரு கடிதம் எழுதுங்கள்; மேலும் அதை எனக்கு அதிகமாக (நீளமாக) ஆக்காதீர்கள்" என்று எழுதினார்கள்.
அதற்கு ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் முஆவியா (ரழி) அவர்களுக்கு (பின்வருமாறு) எழுதினார்கள்:
"உங்கள் மீது சாந்தி உண்டாவதாக.
இதற்குப் பிறகு: நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்:
'எவர் மக்களின் கோபத்தை (பொருட்படுத்தாமல்) அல்லாஹ்வின் திருப்தியைத் தேடுகிறாரோ, அவருக்கு மக்களின் தொல்லைகள் மற்றும் தேவைகளிலிருந்து அல்லாஹ்வே போதுமானவனாகி விடுவான். மேலும் எவர் அல்லாஹ்வின் கோபத்தை (சம்பாதித்துக்கொண்டு) மக்களின் திருப்தியைத் தேடுகிறாரோ, அவரை அல்லாஹ் மக்களிடமே ஒப்படைத்து விடுவான் (அவர் மக்களிடம் சார்ந்திருக்கச் செய்துவிடுவான்).'
மேலும் உங்கள் மீது சாந்தி உண்டாவதாக."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

37. كتاب صفة القيامة والرقائق والورع عن رسول الله صلى الله

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

37. நாள் நியாயத்தீர்ப்பின் விளக்கம், அர்-ரிகாக் மற்றும் அல்-வரா பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب فِي الْقِيَامَةِ

மறுமை நாள் பற்றிய பாடம்

2415

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ خَيْثَمَةَ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَا مِنْكُمْ مِنْ رَجُلٍ إِلاَّ سَيُكَلِّمُهُ رَبُّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ تَرْجُمَانٌ فَيَنْظُرُ أَيْمَنَ مِنْهُ فَلاَ يَرَى شَيْئًا إِلاَّ شَيْئًا قَدَّمَهُ ثُمَّ يَنْظُرُ أَشْأَمَ مِنْهُ فَلاَ يَرَى شَيْئًا إِلاَّ شَيْئًا قَدَّمَهُ ثُمَّ يَنْظُرُ تِلْقَاءَ وَجْهِهِ فَتَسْتَقْبِلُهُ النَّارُ " . قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ أَنْ يَقِيَ وَجْهَهُ حَرَّ النَّارِ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ فَلْيَفْعَلْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . حَدَّثَنَا أَبُو السَّائِبِ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، يَوْمًا بِهَذَا الْحَدِيثِ عَنِ الأَعْمَشِ، فَلَمَّا فَرَغَ وَكِيعٌ مِنْ هَذَا الْحَدِيثِ قَالَ مَنْ كَانَ هَا هُنَا مِنْ أَهْلِ خُرَاسَانَ فَلْيَحْتَسِبْ فِي إِظْهَارِ هَذَا الْحَدِيثِ بِخُرَاسَانَ لأَنَّ الْجَهْمِيَّةَ يُنْكِرُونَ هَذَا . اسْمُ أَبِي السَّائِبِ سَلْمُ بْنُ جُنَادَةَ بْنِ سَلْمِ بْنِ خَالِدِ بْنِ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ الْكُوفِيُّ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அதீ பின் ஹாதிம் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் எவருடனும் மறுமை நாளில் அவருடைய இறைவன் பேசாமல் இருப்பதில்லை. அப்போது இறைவனுக்கும் அவருக்கும் இடையே மொழிபெயர்ப்பாளர் எவரும் இருக்கமாட்டார். அவர் தனது வலப்புறம் பார்ப்பார்; தான் (முற்படுத்தி) அனுப்பியவற்றைத் தவிர வேறெதையும் அவர் காணமாட்டார். பிறகு தனது இடப்புறம் பார்ப்பார்; தான் (முற்படுத்தி) அனுப்பியவற்றைத் தவிர வேறெதையும் அவர் காணமாட்டார். பிறகு தனக்கு முன்னால் பார்ப்பார்;

அப்போது நரக நெருப்பு அவரை எதிர்கொள்வதையே காண்பார்."

மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு பேரீச்சம்பழத்தின் கீற்றைக் (தர்மமாக) கொண்டாவது நரக நெருப்பின் வெப்பத்திலிருந்து தன் முகத்தைக் காத்துக்கொள்ள முடிந்தவர், அவ்வாறு செய்யட்டும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

அபூ அஸ்-ஸாயிப் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: வகீஃ அவர்கள் அல்-அஃமஷ் அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸை ஒரு நாள் அறிவித்தார்கள். இந்த ஹதீஸை அறிவித்து முடித்ததும் வகீஃ அவர்கள் கூறினார்கள்: "குராசான்வாசிகளில் இங்கு இருப்பவர் எவராயினும், குராசானில் இந்த ஹதீஸை வெளியிடுவதன் மூலம் (அல்லாஹ்விடம்) நன்மையை எதிர்பார்க்கட்டும். ஏனெனில் ஜஹ்மியா கூட்டத்தார் இதனை (அல்லாஹ் மனிதர்களுடன் நேரடியாகப் பேசுவான் என்ற கருத்தை) மறுக்கின்றனர்."

அபூ அஸ்-ஸாயிப் அவர்களின் பெயர் ஸல்ம் பின் ஜுனாதா பின் ஸல்ம் பின் காலித் பின் ஜாபிர் பின் ஸமுரா அல்-கூஃபி என்பதாகும். இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2416

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا حُصَيْنُ بْنُ نُمَيْرٍ أَبُو مِحْصَنٍ، حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ قَيْسٍ الرَّحَبِيُّ، حَدَّثَنَا عَطَاءُ بْنُ أَبِي رَبَاحٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لاَ تَزُولُ قَدَمَا ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ عَنْ عُمُرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلاَهُ وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَ أَنْفَقَهُ وَمَاذَا عَمِلَ فِيمَا عَلِمَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْحُسَيْنِ بْنِ قَيْسٍ ‏.‏ وَحُسَيْنُ بْنُ قَيْسٍ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَرْزَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"மறுமை நாளில் ஆதமுடைய மகனின் பாதங்கள், அவனிடம் ஐந்து விஷயங்களைப் பற்றி கேட்கப்படும் வரை அவனுடைய இறைவனுக்கு முன்னால் இருந்து நகரவே நகராது: அவனது ஆயுளைப் பற்றியும், அதை

அவன் எவ்விதம் கழித்தான் என்பது பற்றியும், அவனது இளமையைப் பற்றியும், அதை அவன் எதில் ஈடுபடுத்தி கழித்தான் என்பது பற்றியும், அவனது செல்வத்தைப் பற்றியும், அதை அவன் எவ்வாறு சம்பாதித்தான், எதில் செலவழித்தான் என்பது பற்றியும், அவன் அறிந்திருந்த அறிவின் மூலம் என்ன செய்தான் என்பது பற்றியும் கேட்கப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2417

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا الأَسْوَدُ بْنُ عَامِرٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ أَبِي بَرْزَةَ الأَسْلَمِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَزُولُ قَدَمَا عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ عُمُرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ وَعَنْ عِلْمِهِ فِيمَا فَعَلَ وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَا أَنْفَقَهُ وَعَنْ جِسْمِهِ فِيمَا أَبْلاَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَسَعِيدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جُرَيْجٍ هُوَ بَصْرِيٌّ وَهُوَ مَوْلَى أَبِي بَرْزَةَ وَأَبُو بَرْزَةَ اسْمُهُ نَضْلَةُ بْنُ عُبَيْدٍ ‏.‏

அபூ பர்ஸா அல்-அஸ்லமீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மறுமை நாளில் ஓர் அடியானின் இரு பாதங்களும் நகரவே நகராது, அவன் தனது வாழ்நாளை (ஆயுளை) எதில் கழித்தான்? தனது அறிவைக் கொண்டு என்ன செய்தான்? தனது செல்வத்தை எங்கிருந்து சம்பாதித்தான், மேலும் எதில் செலவழித்தான்? தனது உடலை எதில் (பயன்படுத்தி) தேய்த்தான்? என்று வினவப்படும் வரை."

அவர் (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். ஸயீத் பின் அப்துல்லாஹ் பின் ஜுரைஜ் பஸ்ராவைச் சேர்ந்தவர்; இவர் அபூ பர்ஸாவின் (விடுதலை செய்யப்பட்ட) அடிமையாவார். அபூ பர்ஸாவின் பெயர் நள்லா பின் உபைத் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي شَأْنِ الْحِسَابِ وَالْقِصَاصِ

கேள்வி கணக்கு மற்றும் பழிக்குப்பழி வாங்குதல் பற்றிய விஷயத்தில் என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2418

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَتَدْرُونَ مَا الْمُفْلِسُ " . قَالُوا الْمُفْلِسُ فِينَا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ لاَ دِرْهَمَ لَهُ وَلاَ مَتَاعَ . قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الْمُفْلِسُ مِنْ أُمَّتِي مَنْ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِصَلاَتِهِ وَصِيَامِهِ وَزَكَاتِهِ وَيَأْتِي قَدْ شَتَمَ هَذَا وَقَذَفَ هَذَا وَأَكَلَ مَالَ هَذَا وَسَفَكَ دَمَ هَذَا وَضَرَبَ هَذَا فَيَقْعُدُ فَيَقْتَصُّ هَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ وَهَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ فَإِنْ فَنِيَتْ حَسَنَاتُهُ قَبْلَ أَنْ يُقْتَصَّ مَا عَلَيْهِ مِنَ الْخَطَايَا أُخِذَ مِنْ خَطَايَاهُمْ فَطُرِحَ عَلَيْهِ ثُمَّ طُرِحَ فِي النَّارِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"முஃப்லிஸ் (திவாலானவர்) யார் என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?" (சஹாபாக்கள்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! எங்களில் திர்ஹமோ அல்லது (வேறு) பொருளோ இல்லாதவரே முஃப்லிஸ் (திவாலானவர்) ஆவார்." அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் உம்மத்தில் முஃப்லிஸ் என்பவர், மறுமை நாளில் தொழுகை, நோன்பு, ஜகாத் ஆகியவற்றுடன் வருவார். ஆனால் அவர் இவரைத் திட்டியவராகவும், இவரை அவதூறு கூறியவராகவும், இவருடைய செல்வத்தை (அநியாயமாக) உண்டவராகவும், இவருடைய இரத்தத்தைச் சிந்தியவராகவும், இவரை அடித்தவராகவும் (உலகில்) வருவார். எனவே, அவர் (விசாரணைக்காக) அமர வைக்கப்படுவார். (பாதிக்கப்பட்ட) இவருக்கு அவருடைய நன்மைகளிலிருந்து (பழிவாங்கலாக) ஈடு செய்யப்படும். (அவர் மீதுள்ள பிறரின்) உரிமைகளுக்கு ஈடு செய்யப்படுவதற்கு முன்பே அவருடைய நன்மைகள் தீர்ந்துவிட்டால், அவர்களுடைய (பாதிக்கப்பட்டவர்களின்) பாவங்களிலிருந்து (சில) எடுக்கப்பட்டு, அவர் மீது சுமத்தப்படும். பிறகு, அவர் நரக நெருப்பில் வீசப்படுவார்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2419

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَنَصْرُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الْمُحَارِبِيُّ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ، يَزِيدَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَبِي أُنَيْسَةَ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا كَانَتْ لأَخِيهِ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ فِي عِرْضٍ أَوْ مَالٍ فَجَاءَهُ فَاسْتَحَلَّهُ قَبْلَ أَنْ يُؤْخَذَ وَلَيْسَ ثَمَّ دِينَارٌ وَلاَ دِرْهَمٌ فَإِنْ كَانَتْ لَهُ حَسَنَاتٌ أُخِذَ مِنْ حَسَنَاتِهِ وَإِنْ لَمْ تَكُنْ لَهُ حَسَنَاتٌ حَمَّلُوا عَلَيْهِ مِنْ سَيِّئَاتِهِمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"தன் சகோதரனின் கண்ணியத்திலோ அல்லது அவனுடைய செல்வத்திலோ அநீதி இழைத்திருந்து, அவன் (மறுமையில் விசாரிக்கப்படுவதற்கு) முன், தீனாரும் திர்ஹமும் இல்லாத (நிலை) வருவதற்கு முன், (பாதிக்கப்பட்ட) அவனிடம் வந்து (அதற்காக) மன்னிப்புக் கோரி (அல்லது பரிகாரம் தேடி) விடுகிற அடியானுக்கு அல்லாஹ் கருணை காட்டுவானாக! (ஏனெனில் மறுமையில்) அவனிடம் நன்மைகள் இருந்தால், அது அவனது நன்மைகளிலிருந்து எடுத்துக்கொள்ளப்படும்; அவனிடம் நன்மைகள் இல்லையென்றால், பிறகு அவர்களின் (பாதிக்கப்பட்டவர்களின்) தீய செயல்களில் சில அவன் மீது சுமத்தப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2420

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ لَتُؤَدُّنَّ الْحُقُوقُ إِلَى أَهْلِهَا حَتَّى يُقَادَ لِلشَّاةِ الْجَلْحَاءِ مِنَ الشَّاةِ الْقَرْنَاءِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي ذَرٍّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أُنَيْسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உரிமைகள் அவற்றுக்குரியவர்களிடம் நிச்சயமாக ஒப்படைக்கப்படும். எந்தளவுக்கு என்றால், கொம்பில்லாத ஆட்டுக்கு, கொம்புள்ள ஆட்டிடமிருந்து (அதன் அநீதிக்கு) நீதி வழங்கப்படும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2421

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ، حَدَّثَنِي سُلَيْمُ بْنُ عَامِرٍ، حَدَّثَنَا الْمِقْدَادُ، صَاحِبُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ أُدْنِيَتِ الشَّمْسُ مِنَ الْعِبَادِ حَتَّى تَكُونَ قِيدَ مِيلٍ أَوِ اثْنَيْنِ " . قَالَ سُلَيْمٌ لاَ أَدْرِي أَىَّ الْمِيلَيْنِ عَنَى أَمَسَافَةَ الأَرْضِ أَمِ الْمِيلَ الَّذِي تُكْتَحَلُ بِهِ الْعَيْنُ قَالَ " فَتَصْهَرُهُمُ الشَّمْسُ فَيَكُونُونَ فِي الْعَرَقِ بِقَدْرِ أَعْمَالِهِمْ فَمِنْهُمْ مَنْ يَأْخُذُهُ إِلَى عَقِبَيْهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَأْخُذُهُ إِلَى رُكْبَتَيْهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَأْخُذُهُ إِلَى حَقْوَيْهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يُلْجِمُهُ إِلْجَامًا " . فَرَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُشِيرُ بِيَدِهِ إِلَى فِيهِ أَىْ يُلْجِمُهُ إِلْجَامًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عُمَرَ .

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழரான மிக்தாத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'நியாயத்தீர்ப்பு நாளில், சூரியன் அடியார்களுக்கு மிக அருகில் கொண்டுவரப்படும். அது ஒரு மைல் அல்லது இரண்டு மைல் தூரத்திற்கு (அவர்களுக்கு) அருகில் இருக்கும் வரை (கொண்டுவரப்படும்).'

சுலைம் (இப்னு ஆமிர்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர் எந்த இரண்டு மைல்களில் ஒன்றைக் குறித்தார் என்று எனக்குத் தெரியாது – பூமியின் தூரத்தைக் குறிக்கும் மைலா அல்லது கண்ணில் மை (குஹ்ல்) இடப் பயன்படுத்தப்படும் குச்சியா என்று.'

(நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்): 'சூரியன் அவர்களை உருக்கிவிடும். ஆகவே, அவர்கள் தத்தமது செயல்களுக்கு ஏற்ப வியர்வையில் இருப்பார்கள். அவர்களில் சிலருக்கு அது கணுக்கால் வரையிலும், அவர்களில் சிலருக்கு முழங்கால் வரையிலும், அவர்களில் சிலருக்கு இடுப்பு வரையிலும் இருக்கும். மேலும் அவர்களில் சிலருக்கு அது (வியர்வை) கடிவாளத்தைப் போன்று இடப்பட்டிருக்கும்.'"

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது கையால் தமது வாயை நோக்கிச் சுட்டிக்காட்டி, அதாவது, அது (வியர்வை) அவருக்கு கடிவாளம் இடப்படும் (வாயை மூடும்) என்பதை (உணர்த்தியதை) நான் கண்டேன்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

இந்தத் தலைப்பில் அபூ ஸயீத் மற்றும் இப்னு உமர் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2422

حَدَّثَنَا أَبُو زَكَرِيَّا، يَحْيَى بْنُ دُرُسْتَ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ حَمَّادٌ وَهُوَ عِنْدَنَا مَرْفُوعٌ ‏(يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ)‏ قَالَ يَقُومُونَ فِي الرَّشْحِ إِلَى أَنْصَافِ آذَانِهِمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏
حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ ابْنِ عَوْنٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: (அல்லாஹ்வின் கூற்றான) ‘‘எல்லா மனிதர்களும் அகிலங்களின் அதிபதிக்கு முன்னால் நிற்கும் அந்த நாளில்,’’ (அவர்கள்) தங்கள் காதுகளின் நடுப்பகுதி வரை தங்கள் வியர்வையில் நின்றுகொண்டிருப்பார்கள். (இந்த அறிவிப்பு நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வந்ததாக ஹம்மாத் இப்னு ஸைத் குறிப்பிடுகிறார், மேலும் இதே போன்ற கருத்தில் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து மற்றோர் அறிவிப்பும் உள்ளது.)

بَابُ مَا جَاءَ فِي شَأْنِ الْحَشْرِ

மஹ்ஷர் (மறுமையில் மக்கள் ஒன்று திரட்டப்படுதல்) பற்றி வந்துள்ளவை

2423

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ النُّعْمَانِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حُفَاةً عُرَاةً غُرْلاً كَمَا خُلِقُوا ثُمَّ قَرَأَ ‏(‏كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ‏)‏ وَأَوَّلُ مَنْ يُكْسَى مِنَ الْخَلاَئِقِ إِبْرَاهِيمُ وَيُؤْخَذُ مِنْ أَصْحَابِي بِرِجَالٍ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ فَأَقُولُ يَا رَبِّ أَصْحَابِي ‏.‏ فَيُقَالُ إِنَّكَ لاَ تَدْرِي مَا أَحْدَثُوا بَعْدَكَ إِنَّهُمْ لَمْ يَزَالُوا مُرْتَدِّينَ عَلَى أَعْقَابِهِمْ مُنْذُ فَارَقْتَهُمْ ‏.‏ فَأَقُولُ كَمَا قَالَ الْعَبْدُ الصَّالِحُ ‏:‏ ‏(‏إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ

عِبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) .
حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالاَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ النُّعْمَانِ، بِهَذَا الإِسْنَادِ فَذَكَرَ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மக்கள் மறுமை நாளில், அவர்கள் படைக்கப்பட்டதைப் போலவே செருப்பணியாதவர்களாக, நிர்வாணமாக மற்றும் விருத்தசேதனம் செய்யப்படாதவர்களாக ஒன்றுதிரட்டப்படுவார்கள்."

பின்னர் அவர்கள் (ஸல்) (திருக்குர்ஆனின் 21:104 வசனத்தை) ஓதிக் காட்டினார்கள்:
"கமா பதஅனா அவ்வல கல்கின் நுயீதுஹு, வஅதன் அலைனா, இன்னா குன்னா ஃபாயிலீன்."
(நாம் முதல் படைப்பைத் தொடங்கியதைப் போலவே, நாம் அதை மீண்டும் படைப்போம்: இது நம்மீது கடமையான ஒரு வாக்குறுதியாகும். நிச்சயமாக நாம் அதைச் செய்வோம்.)

"மேலும், படைப்பினங்களில் முதன்முதலாக ஆடை அணிவிக்கப்படுபவர் இப்ராஹீம் (அலை) அவர்கள் ஆவார்கள். என் தோழர்களில் சிலர் (மலக்குகளால்) வலப்புறமாகவும் இடப்புறமாகவும் (நரகத்தை நோக்கி) கொண்டு செல்லப்படுவார்கள். நான் கூறுவேன்: 'என் இறைவா! என் தோழர்கள்!'

(அதற்கு) கூறப்படும்: 'உங்களுக்குப் பிறகு அவர்கள் (மார்க்கத்தில்) என்னென்ன புதுமைகளை உருவாக்கினார்கள் என்பது உங்களுக்குத் தெரியாது; நீங்கள் அவர்களைப் பிரிந்ததிலிருந்து அவர்கள் தங்கள் குதிகால்களின் வழியே (இஸ்லாத்தை விட்டு) பின்வாங்கியவர்களாகவே நீடித்தார்கள்.'

எனவே, அந்த நல்லடியார் (ஈஸா (அலை)) கூறியதைப் போல நானும் கூறுவேன்:
"இன் துஅத்திப்ஹும் ஃபஇன்னஹும் இபாதுக்க, வஇன் தக்ஃபிர் லஹும் ஃபஇன்னக்க அன்த்தல் அஸீஸுல் ஹகீம்."
(நீ அவர்களைத் தண்டித்தால், அவர்கள் உன்னுடைய அடிமைகளே; நீ அவர்களை மன்னித்தால், நிச்சயமாக நீயே யாவற்றையும் மிகைத்தவன், மகா ஞானமுடையவன்.)"

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவும்) அவர் இதே போன்று குறிப்பிட்டுள்ளார். அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2424

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا بَهْزُ بْنُ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّكُمْ مَحْشُورُونَ رِجَالاً وَرُكْبَانًا وَتُجَرُّونَ عَلَى وُجُوهِكُمْ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

நிச்சயமாக நீங்கள் (மறுமை நாளில்) நடந்தவர்களாகவும், வாகனங்களில் பயணிப்பவர்களாகவும், உங்கள் முகங்கள் குப்புற இழுத்துச் செல்லப்படுபவர்களாகவும் ஒன்று திரட்டப்படுவீர்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْعَرْضِ

எடுத்துரைத்தல் (அல்-அர்ல்) பற்றி வந்தவை

2425

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُعْرَضُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثَلاَثَ عَرَضَاتٍ فَأَمَّا عَرْضَتَانِ فَجِدَالٌ وَمَعَاذِيرُ وَأَمَّا الْعَرْضَةُ الثَّالِثَةُ فَعِنْدَ ذَلِكَ تَطِيرُ الصُّحُفُ فِي الأَيْدِي فَآخِذٌ بِيَمِينِهِ وَآخِذٌ بِشِمَالِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَلاَ يَصِحُّ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ قِبَلِ أَنَّ الْحَسَنَ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . وَقَدْ رَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَلِيٍّ الرِّفَاعِيِّ عَنِ الْحَسَنِ عَنْ أَبِي مُوسَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى وَلاَ يَصِحُّ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ قِبَلِ أَنَّ الْحَسَنَ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِي مُوسَى .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மறுமை நாளில் மக்கள் மூன்று காட்சிகளுக்கு (அல்லது நிலைகளுக்கு) உட்படுத்தப்படுவார்கள். முதல் இரண்டு காட்சிகளும் (அவர்களது செயல்கள் குறித்த) விவாதங்களும் (அவர்கள் கூறும்) சாக்குப்போக்குகளுமாகும்.

மூன்றாவது காட்சியைப் பொறுத்தவரை, அப்போது (அவர்களது கர்மப்) பதிவேடுகள் கைகளில் பறந்து வரும். சிலர் அவற்றை தங்களின் வலது கைகளிலும், சிலர் அவற்றை தங்களின் இடது கைகளிலும் எடுத்துக்கொள்வார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் சரியானது அல்ல, ஏனெனில் அல்-ஹஸன் அவர்கள் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாக) கேட்கவில்லை. அவர்களில் சிலர் இதை அலி பின் அலி அர்-ரிஃபாஈ அவர்களிடமிருந்து, அவர் அல்-ஹஸன் அவர்களிடமிருந்து, அவர் அபூ மூஸா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து என அறிவித்துள்ளார்கள். அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் சரியானது அல்ல, ஏனெனில் அல்-ஹஸன் அவர்கள் அபூ மூஸா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (நேரடியாக) கேட்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2426

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ الأَسْوَدِ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ مَنْ نُوقِشَ الْحِسَابَ هَلَكَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ ‏:‏ ‏(‏فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ * فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ‏)‏ قَالَ ‏"‏ ذَلِكَ الْعَرْضُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ وَرَوَاهُ أَيُّوبُ أَيْضًا عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘யாரது கணக்கு (மிக நுணுக்கமாக) விசாரிக்கப்படுகிறதோ, அவர் நாசமடைவார்’ என்று கூற நான் கேட்டேன். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக அல்லாஹ் தஆலா: "(ஃபஅம்மா மன் ஊதிய கிதாபஹு பியமீனிஹி ஃபஸவ்ஃப யுஹாஸபு ஹிஸாபன் யஸீரா)" (எவர் தனது பதிவேட்டை வலது கையில் பெறுகிறாரோ, அவர் இலகுவான கணக்கு விசாரிக்கப்படுவார்) என்று கூறுகிறானே?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அது (செயல்களின் பதிவேடு) சமர்ப்பிக்கப்படுவதுதான் (அதாவது, செயல்கள் அவருக்கு காட்டப்படும், ஆனால் கேள்வி கேட்கப்படாது)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2427

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ الْحَسَنِ، وَقَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يُجَاءُ بِابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُ بَذَجٌ فَيُوقَفُ بَيْنَ يَدَىِ اللَّهِ فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ أَعْطَيْتُكَ وَخَوَّلْتُكَ وَأَنْعَمْتُ عَلَيْكَ فَمَاذَا صَنَعْتَ ‏.‏ فَيَقُولُ يَا رَبِّ جَمَعْتُهُ وَثَمَّرْتُهُ فَتَرَكْتُهُ أَكْثَرَ مَا كَانَ فَارْجِعْنِي آتِكَ بِهِ ‏.‏ فَيَقُولُ لَهُ أَرِنِي مَا قَدَّمْتَ ‏.‏ فَيَقُولُ يَا رَبِّ جَمَعْتُهُ وَثَمَّرْتُهُ فَتَرَكْتُهُ أَكْثَرَ مَا كَانَ فَارْجِعْنِي آتِكَ بِهِ ‏.‏ فَإِذَا عَبْدٌ لَمْ يُقَدِّمْ خَيْرًا فَيُمْضَى بِهِ إِلَى النَّارِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الْحَسَنِ قَوْلَهُ وَلَمْ يُسْنِدُوهُ ‏.‏ وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ مُسْلِمٍ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆதமுடைய மகன் மறுமை நாளில் ஒரு ஆட்டுக்குட்டியைப் போல் கொண்டுவரப்பட்டு, அல்லாஹ்வின் முன்னிலையில் நிறுத்தப்படுவான். அல்லாஹ் அவனிடம்: 'நான் உனக்குக் கொடுத்தேன், உனக்கு (செல்வத்தை) வழங்கினேன், மேலும் உன் மீது அருட்கொடைகளைச் சொரிந்தேன். எனவே நீ என்ன செய்தாய்?' என்று கேட்பான். அதற்கு அவன்: 'என் இறைவா! நான் அதைச் சேகரித்தேன், அதைப் பெருக்கினேன், மேலும் அது இருந்ததை விட அதிகமாக விட்டுச் சென்றேன். எனவே என்னை (உலகிற்குத்) திருப்பி அனுப்பு, நான் அதையெல்லாம் உனக்குக் கொண்டு வந்து தருகிறேன்' என்று கூறுவான். அதற்கு அல்லாஹ் அவனிடம்: '(மறுமைக்காக) நீ என்ன முற்படுத்தி அனுப்பினாய் என்பதை எனக்குக் காட்டு' என்று கூறுவான். அதற்கு அவன்: 'என் இறைவா! நான் அதைச் சேகரித்தேன், அதைப் பெருக்கினேன், மேலும் அது இருந்ததை விட அதிகமாக விட்டுச் சென்றேன். எனவே என்னை (உலகிற்குத்) திருப்பி அனுப்பு, நான் அதையெல்லாம் உனக்குக் கொண்டு வந்து தருகிறேன்' என்று கூறுவான். ஆகவே, அந்த அடியான் எந்த நன்மையையும் (மறுமைக்காக) முற்படுத்தி அனுப்பியிருக்கவில்லை எனில், அவன் நரகிற்கு அனுப்பப்படுவான்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: ஒன்றுக்கு மேற்பட்ட அறிவிப்பாளர்கள் இதனை அல்-ஹஸன் அவர்களின் கூற்றாக அறிவித்துள்ளனர்; அவர்கள் இதனை (நபி (ஸல்) அவர்கள் வரை) அறிவிப்பாளர் தொடருடன் இணைக்கவில்லை. இஸ்மாயீல் பின் முஸ்லிம் என்பவர் அவரது நினைவாற்றல் காரணமாக ஹதீஸ் கலையில் பலவீனமானவர் எனக் கருதப்படுகிறார். இந்தத் தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா (ரழி) மற்றும் அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2428

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ الزُّهْرِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ سُعَيْرٍ أَبُو مُحَمَّدٍ التَّمِيمِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالاَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يُؤْتَى بِالْعَبْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَقُولُ اللَّهُ لَهُ أَلَمْ أَجْعَلْ لَكَ سَمْعًا وَبَصَرًا وَمَالاً وَوَلَدًا وَسَخَّرْتُ لَكَ الأَنْعَامَ وَالْحَرْثَ وَتَرَكْتُكَ تَرْأَسُ وَتَرْبَعُ فَكُنْتَ تَظُنُّ أَنَّكَ مُلاَقِيَّ يَوْمَكَ هَذَا قَالَ فَيَقُولُ لاَ . فَيَقُولُ لَهُ الْيَوْمَ أَنْسَاكَ كَمَا نَسِيتَنِي " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " الْيَوْمَ أَنْسَاكَ " . يَقُولُ الْيَوْمَ أَتْرُكُكَ فِي الْعَذَابِ . هَكَذَا فَسَّرُوهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ فَسَّرَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ هَذِهِ الآيَةَ : (الْيَوْمَ نَنْسَاهُمْ) قَالُوا إِنَّمَا مَعْنَاهُ الْيَوْمَ نَتْرُكُهُمْ فِي الْعَذَابِ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) மற்றும் அபூ ஸயீத் (ரலி) ஆகியோர் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மறுமை நாளில் அடியான் கொண்டுவரப்படுவான். அப்போது அல்லாஹ் அவனிடம், 'நான் உனக்குச் செவிப்புலனையும், பார்வையையும், செல்வத்தையும், பிள்ளைகளையும் வழங்கவில்லையா? மேலும் கால்நடைகளையும், விவசாய நிலங்களையும் உனக்கு நான் வசப்படுத்தித் தரவில்லையா? நீ (மக்களுக்குத்) தலைமை தாங்கவும், (செல்வத்தில்) பங்கு பெறவும் (அல்லது வசதியாக வாழவும்) உன்னை நான் விட்டுவைக்கவில்லையா? உன்னுடைய இந்த நாளில் நீ என்னைச் சந்திப்பாய் என்று நீ நினைத்தாயா?' என்று கேட்பான். அதற்கு அவன், 'இல்லை' என்று கூறுவான். அப்போது அல்லாஹ் அவனிடம், 'நீ என்னை மறந்ததைப் போலவே, இன்று நான் உன்னை (என் அருளிலிருந்து) விட்டுவிடுகிறேன்' என்று கூறுவான்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் 'ஸஹீஹ் ஃகரீப்' ஆகும். "இன்று நான் உன்னை விட்டுவிடுகிறேன்" (அன்ஸாக்க) என்பதன் பொருள்: 'இன்று நான் உன்னை வேதனையில் விட்டுவிடுவேன்' என்பதாகும். இவ்வாறுதான் அவர்கள் இதற்கு விளக்கம் அளித்துள்ளார்கள். அபூ ஈஸா மேலும் கூறினார்கள்: அறிஞர்களில் சிலர் *"அல்யவ்ம நன்ஸாஹும்"* (இன்று நாம் அவர்களை மறந்துவிடுவோம் - அல்குர்ஆன் 7:51) எனும் இந்த வசனத்திற்கு, 'இன்று நாம் அவர்களை வேதனையில் விட்டுவிடுவோம்' என்பதே இதன் பொருள் என்று விளக்கம் அளித்துள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2429

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي أَيُّوبَ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَبِي سُلَيْمَانَ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏(يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا)‏ قَالَ ‏"‏ أَتَدْرُونَ مَا أَخْبَارُهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنَّ أَخْبَارَهَا أَنْ تَشْهَدَ عَلَى كُلِّ عَبْدٍ أَوْ أَمَةٍ بِمَا عَمِلَ عَلَى ظَهْرِهَا أَنْ تَقُولَ عَمِلَ كَذَا وَكَذَا يَوْمَ كَذَا وَكَذَا قَالَ فَهَذِهِ أَخْبَارُهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், **'யவ்மயிதின் துஹத்திஸு அக்பாரஹா'** (அந்நாளில் அது தன் செய்திகளை அறிவிக்கும்) எனும் வசனத்தை ஓதினார்கள். மேலும், 'அதன் செய்திகள் என்னவென்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதருமே நன்கறிந்தவர்கள்' என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அதன் செய்திகள் என்பது, ஒவ்வொரு ஆண் அல்லது பெண் அடியாரும் அதன் மீது (பூமியின் மேற்பரப்பில்) செய்தவற்றைக் குறித்து அது சாட்சி கூறுவதாகும். அவர் இன்ன இன்ன நாளில், இன்ன இன்ன காரியத்தைச் செய்தார் என்று அது கூறும். இதுவே அதன் செய்தியாகும்.'

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஃகரீப் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي شَأْنِ الصُّورِ

பாடம்: சூர் (எக்காளம்) குறித்து வந்துள்ளவை

2430

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا سُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ، عَنْ أَسْلَمَ الْعِجْلِيِّ، عَنْ بِشْرِ بْنِ شَغَافٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِي، قَالَ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ مَا الصُّورُ قَالَ ‏"‏ قَرْنٌ يُنْفَخُ فِيهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِهِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: ஒரு அஃராபி (அரபு நாடோடி கிராமவாசி) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'ஸூர் (இறுதி நாளின் எக்காளம்) என்றால் என்ன?' என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், 'அது (அல்லாஹ்வின் கட்டளைப்படி) ஊதப்படும் ஒரு கொம்பு ஆகும்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2431

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا خَالِدٌ أَبُو الْعَلاَءِ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " كَيْفَ أَنْعَمُ وَصَاحِبُ الْقَرْنِ قَدِ الْتَقَمَ الْقَرْنَ وَاسْتَمَعَ الإِذْنَ مَتَى يُؤْمَرُ بِالنَّفْخِ فَيَنْفُخُ " . فَكَأَنَّ ذَلِكَ ثَقُلَ عَلَى أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لَهُمْ " قُولُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَطِيَّةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

அபூ சயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'சூர் (எக்காளம்) ஊதுபவர், அதனைத் தன் வாயில் வைத்து, எப்போது ஊதும்படி தனக்குக் கட்டளையிடப்படுமோ, அப்போது அவர் ஊதுவதற்காக (கட்டளையை) செவிமடுத்துக் கொண்டிருக்கும்போது, நான் எப்படி நிம்மதியாக இருக்க முடியும்?' இது நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களுக்கு மிகவும் பாரமாகத் தெரிந்தது. ஆகவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களிடம் கூறினார்கள்: 'கூறுங்கள்: **"ஹஸ்புனல்லாஹு வநிஃமல் வகீல், அலல்லாஹி தவக்கல்னா"** (எங்களுக்கு அல்லாஹ்வே போதுமானவன்; அவன் மிகச் சிறந்த பொறுப்பாளன். அல்லாஹ்வின் மீதே நாங்கள் நம்பிக்கை வைக்கிறோம்).'

அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஆகும். இந்த ஹதீஸ், அதிய்யா என்பவரிடமிருந்து, அபூ சயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்று வேறு அறிவிப்பாளர் தொடர்கள் மூலமாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي شَأْنِ الصِّرَاطِ

2432

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ سَعْدٍ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ شِعَارُ الْمُؤْمِنِ عَلَى الصِّرَاطِ رَبِّ سَلِّمْ سَلِّمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஸிராத் பாலத்தின் மீது முஃமின்களின் முழக்கம் (அடையாளச் சொல்): **'ரப்பி ஸல்லிம்! ஸல்லிம்!'** (இறைவா! பாதுகாப்பளிப்பாயாக! பாதுகாப்பளிப்பாயாக!) என்பதாகும்."

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்களின் அறிவிப்பாக 'ஃகரீப்' ஆகும். இதை நாம் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் இஸ்ஹாக் அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாகவே தவிர அறியவில்லை. மேலும் இது குறித்து அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2433

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الصَّبَّاحِ الْهَاشِمِيُّ، حَدَّثَنَا بَدَلُ بْنُ الْمُحَبَّرِ، حَدَّثَنَا حَرْبُ بْنُ مَيْمُونٍ الأَنْصَارِيُّ أَبُو الْخَطَّابِ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَشْفَعَ لِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَقَالَ ‏"‏ أَنَا فَاعِلٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَأَيْنَ أَطْلُبُكَ قَالَ ‏"‏ اطْلُبْنِي أَوَّلَ مَا تَطْلُبُنِي عَلَى الصِّرَاطِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ فَإِنْ لَمْ أَلْقَكَ عَلَى الصِّرَاطِ قَالَ ‏"‏ فَاطْلُبْنِي عِنْدَ الْمِيزَانِ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ فَإِنْ لَمْ أَلْقَكَ عِنْدَ الْمِيزَانِ قَالَ ‏"‏ فَاطْلُبْنِي عِنْدَ الْحَوْضِ فَإِنِّي لاَ أُخْطِئُ هَذِهِ الثَّلاَثَ الْمَوَاطِنَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் மறுமை நாளில் எனக்காகப் பரிந்துரை செய்யுமாறு கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நான் (நிச்சயமாக) செய்வேன்' என்று கூறினார்கள். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அப்படியானால் நான் உங்களை எங்கே தேடுவேன்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நீங்கள் முதலில் என்னைத் தேட வேண்டிய இடம் ஸிராத் ஆகும்' என்று கூறினார்கள். நான், 'ஸிராத்தில் நான் உங்களைச் சந்திக்கவில்லை என்றால்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அப்படியானால் என்னை மீஸானில் தேடுங்கள்' என்று கூறினார்கள். நான், 'மீஸானிலும் நான் உங்களைச் சந்திக்கவில்லை என்றால்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அப்படியானால் என்னை ஹவ்ழில் தேடுங்கள்; நிச்சயமாக நான் இந்த மூன்று இடங்களையும் (மறுமை நாளில்) விட்டுத் தவறமாட்டேன்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الشَّفَاعَةِ

பாடம்: பரிந்துரை பற்றி வந்துள்ளவை

2434

أَخْبَرَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا أَبُو حَيَّانَ التَّيْمِيُّ، عَنْ أَبِي زُرْعَةَ بْنِ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ أُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِلَحْمٍ فَرُفِعَ إِلَيْهِ الذِّرَاعُ فَأَكَلَهُ وَكَانَتْ تُعْجِبُهُ فَنَهَسَ مِنْهَا نَهْسَةً ثُمَّ قَالَ أَنَا سَيِّدُ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ هَلْ تَدْرُونَ لِمَ ذَاكَ يَجْمَعُ اللَّهُ النَّاسَ الأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ فَيُسْمِعُهُمُ الدَّاعِي وَيَنْفُذُهُمُ الْبَصَرُ وَتَدْنُو الشَّمْسُ مِنْهُمْ فَيَبْلُغُ النَّاسُ مِنَ الْغَمِّ وَالْكَرْبِ مَا لاَ يُطِيقُونَ وَلاَ يَحْتَمِلُونَ فَيَقُولُ النَّاسُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ أَلاَ تَرَوْنَ مَا قَدْ بَلَغَكُمْ أَلاَ تَنْظُرُونَ مَنْ يَشْفَعُ لَكُمْ إِلَى رَبِّكُمْ فَيَقُولُ النَّاسُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَلَيْكُمْ بِآدَمَ ‏.‏ فَيَأْتُونَ آدَمَ فَيَقُولُونَ أَنْتَ أَبُو الْبَشَرِ خَلَقَكَ اللَّهُ بِيَدِهِ وَنَفَخَ فِيكَ مِنْ رُوحِهِ وَأَمَرَ الْمَلاَئِكَةَ فَسَجَدُوا لَكَ اشْفَعْ لَنَا إِلَى رَبِّكَ أَلاَ تَرَى مَا نَحْنُ فِيهِ أَلاَ تَرَى مَا قَدْ بَلَغَنَا فَيَقُولُ لَهُمْ آدَمُ إِنَّ رَبِّي قَدْ غَضِبَ الْيَوْمَ غَضَبًا لَمْ يَغْضَبْ قَبْلَهُ مِثْلَهُ وَلَنْ يَغْضَبَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ وَإِنَّهُ قَدْ نَهَانِي عَنِ الشَّجَرَةِ فَعَصَيْتُ نَفْسِي نَفْسِي نَفْسِي اذْهَبُوا إِلَى غَيْرِي اذْهَبُوا إِلَى نُوحٍ ‏.‏ فَيَأْتُونَ نُوحًا فَيَقُولُونَ يَا نُوحُ أَنْتَ أَوَّلُ الرُّسُلِ إِلَى أَهْلِ الأَرْضِ وَقَدْ سَمَّاكَ

اللَّهُ عَبْدًا شَكُورًا اشْفَعْ لَنَا إِلَى رَبِّكَ أَلَا تَرَى مَا نَحْنُ فِيهِ أَلَا تَرَى مَا قَدْ بَلَغَنَا فَيَقُولُ لَهُمْ نُوحٌ إِنَّ رَبِّي قَدْ غَضِبَ الْيَوْمَ غَضَبًا لَمْ يَغْضَبْ قَبْلَهُ مِثْلَهُ وَلَنْ يَغْضَبَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ وَإِنَّهُ قَدْ كَانَ لِي دَعْوَةٌ دَعَوْتُهَا عَلَى قَوْمِي نَفْسِي نَفْسِي نَفْسِي اذْهَبُوا إِلَى غَيْرِي اذْهَبُوا إِلَى إِبْرَاهِيمَ . فَيَأْتُونَ إِبْرَاهِيمَ فَيَقُولُونَ يَا إِبْرَاهِيمُ أَنْتَ نَبِيُّ اللَّهِ وَخَلِيلُهُ مِنْ أَهْلِ الْأَرْضِ اشْفَعْ لَنَا إِلَى رَبِّكَ أَلَا تَرَى مَا نَحْنُ فِيهِ فَيَقُولُ إِنَّ رَبِّي قَدْ غَضِبَ الْيَوْمَ غَضَبًا لَمْ يَغْضَبْ قَبْلَهُ مِثْلَهُ وَلَنْ يَغْضَبَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ وَإِنِّي قَدْ كَذَبْتُ ثَلَاثَ كَذَبَاتٍ فَذَكَرَهُنَّ أَبُو حَيَّانَ فِي الْحَدِيثِ نَفْسِي نَفْسِي نَفْسِي اذْهَبُوا إِلَى غَيْرِي اذْهَبُوا إِلَى مُوسَى . فَيَأْتُونَ مُوسَى فَيَقُولُونَ يَا مُوسَى أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ فَضَّلَكَ اللَّهُ بِرِسَالَتِهِ وَبِكَلَامِهِ عَلَى الْبَشَرِ اشْفَعْ لَنَا إِلَى رَبِّكَ أَلَا تَرَى مَا نَحْنُ فِيهِ فَيَقُولُ إِنَّ رَبِّي قَدْ غَضِبَ الْيَوْمَ غَضَبًا لَمْ يَغْضَبْ قَبْلَهُ مِثْلَهُ وَلَنْ يَغْضَبَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ وَإِنِّي قَدْ قَتَلْتُ نَفْسًا لَمْ أُومَرْ بِقَتْلِهَا نَفْسِي نَفْسِي نَفْسِي اذْهَبُوا إِلَى غَيْرِي اذْهَبُوا إِلَى عِيسَى . فَيَأْتُونَ عِيسَى فَيَقُولُونَ يَا عِيسَى أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ وَكَلَّمْتَ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ اشْفَعْ لَنَا إِلَى رَبِّكَ أَلَا تَرَى مَا نَحْنُ فِيهِ فَيَقُولُ عِيسَى إِنَّ رَبِّي قَدْ غَضِبَ الْيَوْمَ غَضَبًا لَمْ يَغْضَبْ قَبْلَهُ مِثْلَهُ وَلَنْ يَغْضَبَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ ذَنْبًا نَفْسِي نَفْسِي نَفْسِي اذْهَبُوا إِلَى غَيْرِي اذْهَبُوا إِلَى مُحَمَّدٍ . قَالَ فَيَأْتُونَ مُحَمَّدًا فَيَقُولُونَ يَا مُحَمَّدُ أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ وَخَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ وَقَدْ غُفِرَ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ اشْفَعْ لَنَا إِلَى رَبِّكَ أَلَا تَرَى مَا نَحْنُ فِيهِ فَأَنْطَلِقُ فَآتِي تَحْتَ الْعَرْشِ فَأَخِرُّ سَاجِدًا لِرَبِّي ثُمَّ يَفْتَحُ اللَّهُ عَلَيَّ مِنْ مَحَامِدِهِ وَحُسْنِ الثَّنَاءِ عَلَيْهِ شَيْئًا لَمْ يَفْتَحْهُ عَلَى أَحَدٍ قَبْلِي ثُمَّ يُقَالُ يَا مُحَمَّدُ ارْفَعْ رَأْسَكَ سَلْ تُعْطَهْ وَاشْفَعْ تُشَفَّعْ . فَأَرْفَعُ رَأْسِي فَأَقُولُ يَا رَبِّ أُمَّتِي يَا رَبِّ أُمَّتِي يَا رَبِّ أُمَّتِي . فَيَقُولُ يَا مُحَمَّدُ أَدْخِلْ مِنْ أُمَّتِكَ مَنْ لَا حِسَابَ عَلَيْهِ مِنَ الْبَابِ الْأَيْمَنِ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ وَهُمْ شُرَكَاءُ النَّاسِ فِيمَا سِوَى ذَلِكَ مِنَ الْأَبْوَابِ ثُمَّ قَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ مَا بَيْنَ الْمِصْرَاعَيْنِ مِنْ مَصَارِيعِ الْجَنَّةِ كَمَا بَيْنَ مَكَّةَ وَهَجَرَ وَكَمَا بَيْنَ مَكَّةَ وَبُصْرَى . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَأَنَسٍ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو حَيَّانَ التَّيْمِيُّ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدِ بْنِ حَيَّانَ كُوفِيٌّ وَهُوَ ثِقَةٌ وَأَبُو زُرْعَةَ بْنُ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ اسْمُهُ هَرِمٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

(ஒரு முறை) இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு (சமைக்கப்பட்ட) இறைச்சி கொண்டுவரப்பட்டது. ஆட்டின் முன்னங்கால் அவர்களுக்கு எடுத்துக்கொடுக்கப்பட்டது. அது அவர்களுக்குப் விருப்பமானதாக இருந்தது. அதிலிருந்து அவர்கள் ஒரு கதுப்பு கடித்தார்கள்.

பிறகு கூறினார்கள்:
"மறுமை நாளில் நானே மக்களின் தலைவராக இருப்பேன். அது ஏன் என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா? அல்லாஹ், முன்னோரையும் பின்னோரையும் (அனைவரையும்) ஒரே சமவெளியில் ஒன்று திரட்டுவான். அழைப்பவர் (அழைத்தால்) அனைவருக்கும் கேட்கும். பார்ப்பவரின் பார்வை அனைவரையும் ஊடுருவும். சூரியன் அவர்களை மிக நெருங்கிவிடும்.

அப்போது மக்களுக்குத் தாங்கமுடியாத, சகிக்கமுடியாத கவலையும் துன்பமும் ஏற்படும். மக்கள் (தங்களுக்குள்), 'உங்களுக்கு நேர்ந்திருப்பதை, நீங்கள் அடைந்திருக்கும் நிலையை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா? உங்கள் இறைவனிடம் உங்களுக்காகப் பரிந்துரை செய்யக்கூடிய ஒருவரை நீங்கள் தேடக்கூடாதா?' என்று பேசிக்கொள்வார்கள்.

சிலர் சிலரிடம், 'நீங்கள் ஆதம் அவர்களிடம் செல்லுங்கள்' என்று கூறுவார்கள். அவர்கள் ஆதம் அவர்களிடம் சென்று, 'நீங்கள் மனிதகுலத்தின் தந்தை; அல்லாஹ் உங்களைத் தன் கரத்தால் படைத்தான்; தன் (வசமுள்ள) உயிர்ப்பிலிருந்து (ரூஹிலிருந்து) உங்களுக்குள் ஊதினான்; வானவர்களை உங்களுக்குச் சிரம் பணியச் செய்தான்; உங்கள் இறைவனிடம் எங்களுக்காகப் பரிந்துரை செய்யுங்கள்; நாங்கள் இருக்கும் நிலையை, எங்களுக்கு நேர்ந்திருப்பதை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா?' என்று கேட்பார்கள்.

அதற்கு ஆதம், 'என் இறைவன் இன்று கடும் கோபத்தில் இருக்கிறான்; இதற்கு முன் இதுபோன்று அவன் கோபப்பட்டதில்லை; இதற்குப் பிறகும் இதுபோன்று அவன் கோபப்படப்போவதில்லை. அந்த மரத்தை நெருங்க வேண்டாமென என்னைத் தடுத்தான்; நானோ மாறுசெய்தேன். எனக்கு என்ன நேருமோ! எனக்கு என்ன நேருமோ! எனக்கு என்ன நேருமோ! (நஃப்ஸீ! நஃப்ஸீ! நஃப்ஸீ!) நீங்கள் வேறொருவரிடம் செல்லுங்கள்; நூஹ்விடம் செல்லுங்கள்' என்று கூறுவார்.

அவர்கள் நூஹ்விடம் சென்று, 'நூஹ் அவர்களே! பூமியில் உள்ளவர்களுக்கு அனுப்பப்பட்ட தூதர்களில் நீங்களே முதலானவர்; அல்லாஹ் உங்களை 'நன்றியுள்ள அடியார்' (அப்தன் ஷகூரா) என்று பெயரிட்டு அழைத்தான்; உங்கள் இறைவனிடம் எங்களுக்காகப் பரிந்துரை செய்யுங்கள்; நாங்கள் இருக்கும் நிலையை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா?' என்று கேட்பார்கள்.

அதற்கு நூஹ், 'என் இறைவன் இன்று கடும் கோபத்தில் இருக்கிறான்; இதற்கு முன் இதுபோன்று அவன் கோபப்பட்டதில்லை; இதற்குப் பிறகும் இதுபோன்று அவன் கோபப்படப்போவதில்லை. (உலகில்) நான் கேட்பதற்கென ஒரு பிரார்த்தனை இருந்தது; அதை என் சமுதாயத்திற்கு எதிராக நான்

பயன்படுத்திவிட்டேன். எனக்கு என்ன நேருமோ! எனக்கு என்ன நேருமோ! எனக்கு என்ன நேருமோ! நீங்கள் வேறொருவரிடம் செல்லுங்கள்; இப்ராஹீமிடம் செல்லுங்கள்' என்று கூறுவார்.

அவர்கள் இப்ராஹீமிடம் வந்து, 'இப்ராஹீம் அவர்களே! நீங்கள் அல்லாஹ்வின் நபியும், பூமியில் உள்ளவர்களில் அவனது உற்ற நண்பரும் (கலீல்) ஆவீர். உங்கள் இறைவனிடம் எங்களுக்காகப் பரிந்துரை செய்யுங்கள்; நாங்கள் இருக்கும் நிலையை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா?' என்று கேட்பார்கள்.

அதற்கு அவர், 'என் இறைவன் இன்று கடும் கோபத்தில் இருக்கிறான்; இதற்கு முன் இதுபோன்று அவன் கோபப்பட்டதில்லை; இதற்குப் பிறகும் இதுபோன்று அவன் கோபப்படப்போவதில்லை. நான் மூன்று பொய்கள் சொல்லியிருக்கிறேன்' என்று கூறி அவற்றை நினைவு கூருவார் - (அறிவிப்பாளர் அபூ ஹய்யான் அந்த மூன்று விஷயங்களையும் ஹதீஸில் குறிப்பிடுகிறார்) - 'எனக்கு என்ன நேருமோ! எனக்கு என்ன நேருமோ! எனக்கு என்ன நேருமோ! நீங்கள் வேறொருவரிடம் செல்லுங்கள்; மூஸாவிடம் செல்லுங்கள்' என்று கூறுவார்.

அவர்கள் மூஸாவிடம் வந்து, 'மூஸா அவர்களே! நீங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர்; அல்லாஹ் தனது தூதுவத்தாலும், (உங்களுடன்) பேசியதாலும் மனிதர்களில் உங்களைச் சிறப்பித்தான். உங்கள் இறைவனிடம் எங்களுக்காகப் பரிந்துரை செய்யுங்கள்; நாங்கள் இருக்கும் நிலையை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா?' என்று கேட்பார்கள்.

அதற்கு அவர், 'என் இறைவன் இன்று கடும் கோபத்தில் இருக்கிறான்; இதற்கு முன் இதுபோன்று அவன் கோபப்பட்டதில்லை; இதற்குப் பிறகும் இதுபோன்று அவன் கோபப்படப்போவதில்லை. நான் ஒரு உயிரைக் கொன்றுவிட்டேன்; ஆனால் அதைக் கொல்லும்படி எனக்குக் கட்டளையிடப்படவில்லை. எனக்கு என்ன நேருமோ! எனக்கு என்ன நேருமோ! எனக்கு என்ன நேருமோ! நீங்கள் வேறொருவரிடம் செல்லுங்கள்; ஈஸாவிடம் செல்லுங்கள்' என்று கூறுவார்.

அவர்கள் ஈஸாவிடம் வந்து, 'ஈஸா அவர்களே! நீங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர்; மர்யமிடம் அவன் போட்ட அவனது வார்த்தை (கலிமா); அவனிடமிருந்து வந்த ஓர் உயிர் (ரூஹ்); தொட்டிலில் இருந்தபோதே மக்களிடம் பேசியவர் நீங்கள். உங்கள் இறைவனிடம் எங்களுக்காகப் பரிந்துரை செய்யுங்கள்; நாங்கள் இருக்கும் நிலையை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா?' என்று கேட்பார்கள்.

அதற்கு ஈஸா அவர்கள், 'என் இறைவன் இன்று கடும் கோபத்தில் இருக்கிறான்; இதற்கு முன் இதுபோன்று அவன் கோபப்பட்டதில்லை; இதற்குப் பிறகும் இதுபோன்று அவன் கோபப்படப்போவதில்லை' என்று கூறுவார் - அவர் (தம்) பாவம் எதையும் குறிப்பிடவில்லை - 'எனக்கு என்ன நேருமோ! எனக்கு என்ன நேருமோ! எனக்கு என்ன நேருமோ! நீங்கள் வேறொருவரிடம் செல்லுங்கள்; முஹம்மத் (ஸல்) அவர்களிடம் செல்லுங்கள்' என்று கூறுவார்."

(நபி (ஸல்) அவர்கள் தொடர்ந்தார்கள்):
"அவர்கள் முஹம்மத் ஆகிய என்னிடம் வருவார்கள். 'முஹம்மத் அவர்களே! நீங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர்; நபிமார்களின் முத்திரை (இறுதித் தூதர்); உங்களுடைய முன் பின் பாவங்களை அல்லாஹ் மன்னித்துவிட்டான். உங்கள் இறைவனிடம் எங்களுக்காகப் பரிந்துரை செய்யுங்கள்; நாங்கள் இருக்கும் நிலையை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா?' என்று கேட்பார்கள்.

அப்போது நான் (இறைவனிடம்) செல்வேன்; அர்ஷுக்குக் கீழே வந்து, என் இறைவனுக்குச் சிரம் பணிந்து (ஸஜ்தாவில்) விழுவேன். பிறகு அல்லாஹ், எனக்கு முன் யாருக்கும் அறிவித்துத் தராத அவனது புகழாங்களையும், அழகான துதிகளையும் எனக்கு அறிவித்துத் தருவான்.

பிறகு, 'முஹம்மதே! உங்கள் தலையை உயர்த்துங்கள்; கேளுங்கள், வழங்கப்படும்; பரிந்துரை செய்யுங்கள், ஏற்கப்படும்' என்று சொல்லப்படும்.

நான் என் தலையை உயர்த்தி, 'என் இறைவா! என் உம்மத் (சமுதாயம்)! என் இறைவா! என் உம்மத்! என் இறைவா! என் உம்மத்!' என்று கூறுவேன்.

அதற்கு அவன், 'முஹம்மதே! உங்கள் உம்மத்தில் விசாரணை இல்லாதவர்களைச் சொர்க்கத்தின் வாசல்களில் வலதுபுறம் உள்ள வாசல் வழியாக நுழையச் செய்யுங்கள்; மற்ற வாசல்களிலும் அவர்கள் மக்களுடன் கூட்டுச் சேர்வார்கள்' என்று கூறுவான்."

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் உயிர் எவன் கையில் உள்ளதோ அவன் மீது சத்தியமாக! சொர்க்கத்தின் வாசல் நிலைகள் இரண்டுக்கும் இடைப்பட்ட தூரம், மக்காவுக்கும் ஹஜருக்கும் இடைப்பட்ட தூரத்தைப் போன்றது; அல்லது மக்காவுக்கும் புஸ்ராவுக்கும் இடைப்பட்ட தூரத்தைப் போன்றது."

(இந்த ஹதீஸ் அபூ பக்ர் அஸ்-ஸித்தீக், அனஸ், உக்பா இப்னு ஆமிர் மற்றும் அபூ ஸயீத் ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ். அபூ ஹய்யான் அத்தய்மீயின் பெயர் யஹ்யா இப்னு ஸயீத் இப்னு ஹய்யான், அவர் கூஃபாவைச் சேர்ந்தவர், நம்பகமானவர். அபூ ஸுர்ஆ இப்னு அம்ரு இப்னு ஜரீரின் பெயர் ஹரிம்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2435

حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ الْعَنْبَرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ شَفَاعَتِي لأَهْلِ الْكَبَائِرِ مِنْ أُمَّتِي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ

صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ .

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'என் சமுதாயத்தில் (உம்மத்தில்) பெரும் பாவங்கள் செய்தவர்களுக்காகவே எனது பரிந்துரை (ஷஃபாஅத்) இருக்கிறது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2436

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ شَفَاعَتِي لأَهْلِ الْكَبَائِرِ مِنْ أُمَّتِي ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ فَقَالَ لِي جَابِرٌ يَا مُحَمَّدُ مَنْ لَمْ يَكُنْ مِنْ أَهْلِ الْكَبَائِرِ فَمَا لَهُ وَلِلشَّفَاعَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ يُسْتَغْرَبُ مِنْ حَدِيثِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ ‏.

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனது பரிந்துரையானது, எனது உம்மத்தில் பெரும் பாவங்களைச் செய்தவர்களுக்கானதாகும்." (இது அல்லாஹ்விடம் மன்னிப்புப் பெறாத அல்லது பாவமன்னிப்பு கேட்காத பெரும் பாவிகளுக்கும் ஒரு நம்பிக்கையாகும்.)

முஹம்மது பின் அலீ அவர்கள் கூறினார்கள்: ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் என்னிடம், 'ஓ முஹம்மதே! எவர் பெரும் பாவங்கள் செய்தவர்களில் இல்லையோ, அவருக்கு பரிந்துரையில் என்ன தேவை இருக்கிறது?' என்று கேட்டார்கள். (அதாவது, பெரும் பாவங்கள் செய்யாதவர்கள் அல்லது பாவங்களிலிருந்து தூய்மையானவர்கள் ஏற்கனவே சுவனத்திற்குத் தகுதியானவர்கள் என்பதால், அவர்களுக்கு பரிந்துரை தேவைப்படாது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2437

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادٍ الأَلْهَانِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا أُمَامَةَ، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ وَعَدَنِي رَبِّي أَنْ

يُدْخِلَ الْجَنَّةَ مِنْ أُمَّتِي سَبْعِينَ أَلْفًا لاَ حِسَابَ عَلَيْهِمْ وَلاَ عَذَابَ مَعَ كُلِّ أَلْفٍ سَبْعُونَ أَلْفًا وَثَلاَثُ حَثَيَاتٍ مِنْ حَثَيَاتِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"என் உம்மத்தைச் சேர்ந்த எழுபதாயிரம் பேரை, கேள்வி கணக்கோ அல்லது தண்டனையோ இன்றி சொர்க்கத்தில் நுழைவிப்பதாக என் இறைவன் எனக்கு வாக்களித்தான். (அந்த எழுபதாயிரம் பேரில்) ஒவ்வொரு ஆயிரத்துடனும் எழுபதாயிரம் பேரும், மேலும் அவனது (அல்லாஹ்வின்) கைப்பிடிகளில் மூன்று கைப்பிடிகளும் உண்டு."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2438

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، قَالَ كُنْتُ مَعَ رَهْطٍ بِإِيلِيَاءَ فَقَالَ رَجُلٌ مِنْهُمْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ بِشَفَاعَةِ رَجُلٍ مِنْ أُمَّتِي أَكْثَرُ مِنْ بَنِي تَمِيمٍ ‏"‏ ‏.‏ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ سِوَاكَ قَالَ ‏"‏ سِوَاىَ ‏"‏ ‏.‏ فَلَمَّا قَامَ قُلْتُ مَنْ هَذَا قَالُوا هَذَا ابْنُ أَبِي الْجَذْعَاءِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَابْنُ أَبِي الْجَذْعَاءِ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ وَإِنَّمَا يُعْرَفُ لَهُ هَذَا الْحَدِيثُ الْوَاحِدُ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் ஷகீக் அறிவித்தார்கள்:

"நான் பைத்துல் முகத்தஸில் (ஜெருசலேமில்) ஒரு குழுவினருடன் இருந்தேன். அப்போது அவர்களில் ஒருவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "என் உம்மத்தில் உள்ள ஒரு மனிதரின் பரிந்துரையால் பனூ தமீம் கோத்திரத்தாரை விட அதிகமானவர்கள் சொர்க்கத்தில் நுழைவார்கள்" என்று கூற நான் கேட்டேன்' என்று கூறினார். (அங்கிருந்தவர்கள்) 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! தங்களைத் தவிர வேறு ஒருவரா?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர் (ஸல்), 'என்னைத் தவிர (வேறு ஒருவர்தான்)' என்று கூறினார்கள். அவர் எழுந்து சென்றபோது, நான், 'இவர் யார்?' என்று கேட்டேன். அவர்கள், 'இவர் இப்னு அபீ அல்-ஜத்ஆ (ரழி) ஆவார்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2439

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ الْكُوفِيُّ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ الْيَمَانِ، عَنْ جِسْرٍ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ يَشْفَعُ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي مِثْلِ رَبِيعَةَ وَمُضَرَ ‏.‏

அல்-ஹஸன் அல்-பஸரீ கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நியாயத்தீர்ப்பு நாளில், உஸ்மான் இப்னு அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள், ரபீஆ மற்றும் முழர் (கோத்திரங்களின் எண்ணிக்கைக்கு ஒப்பான) மக்களுக்காக பரிந்துரை செய்வார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2440

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، أَخْبَرَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ إِنَّ مِنْ أُمَّتِي مَنْ يَشْفَعُ لِلْفِئَامِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَشْفَعُ لِلْقَبِيلَةِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَشْفَعُ لِلْعُصْبَةِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَشْفَعُ لِلرَّجُلِ حَتَّى يَدْخُلُوا الْجَنَّةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக என் உம்மத்தில் மக்கள் பெருங்கூட்டத்திற்காகப் பரிந்துரை செய்பவர்கள் இருக்கிறார்கள்; அவர்களில் ஒரு கோத்திரத்திற்காகப் பரிந்துரை செய்பவர்களும் இருக்கிறார்கள்; அவர்களில் ஒரு குழுவிற்காகப் பரிந்துரை செய்பவர்களும் இருக்கிறார்கள்; அவர்களில் ஒரு மனிதருக்காகப் பரிந்துரை செய்பவர்களும் இருக்கிறார்கள்; அவர்கள் (பரிந்துரை செய்யப்பட்டவர்கள்) சொர்க்கத்தில் நுழையும் வரை (அவர்களுக்காகப் பரிந்துரை செய்வார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2441

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ، عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ الأَشْجَعِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ أَتَانِي آتٍ مِنْ عِنْدِ رَبِّي فَخَيَّرَنِي بَيْنَ أَنْ يُدْخِلَ نِصْفَ أُمَّتِي الْجَنَّةَ وَبَيْنَ الشَّفَاعَةِ فَاخْتَرْتُ الشَّفَاعَةَ وَهِيَ لِمَنْ مَاتَ لاَ يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا

وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ عَنْ رَجُلٍ آخَرَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرْ عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ طَوِيلَةٌ. حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ، عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ.

அவ்ஃப் பின் மாலிக் அல்-அஷ்ஜஈ (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் இறைவனிடமிருந்து ஒரு தூதர் (அல்லது வானவர்) என்னிடம் வந்து, என் உம்மத்தில் பாதியினரைச் சொர்க்கத்தில் நுழையச் செய்வதற்கும், (மறுமையில்) பரிந்துரைக்கும் (ஷஃபாஅத்) உரிமைக்கும் இடையே (ஏதேனும்) ஒன்றைத் தேர்வு செய்யும் வாய்ப்பை எனக்கு வழங்கினார். ஆகவே நான் பரிந்துரையைத் தேர்ந்தெடுத்தேன். அது, அல்லாஹ்வுக்கு எதையும் இணைவைக்காமல் இறப்பவருக்கே உரியதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ الْحَوْضِ

ஹவ்ளின் வர்ணனை பற்றி வந்துள்ளவை

2442

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ شُعَيْبِ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ فِي حَوْضِي مِنَ الأَبَارِيقِ بِعَدَدِ نُجُومِ السَّمَاءِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக, எனது ஹவ்ழில் (மறுமை நாளில் எனக்குரிய தடாகத்தில்) வானங்களில் உள்ள நட்சத்திரங்களின் எண்ணிக்கையைப் போன்று குடிநீர் பாத்திரங்கள் உள்ளன."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2443

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ نِيزَكَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَكَّارٍ الدِّمَشْقِيُّ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ بَشِيرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ لِكُلِّ نَبِيٍّ حَوْضًا وَإِنَّهُمْ يَتَبَاهَوْنَ أَيُّهُمْ أَكْثَرُ وَارِدَةً وَإِنِّي أَرْجُو أَنْ أَكُونَ أَكْثَرَهُمْ وَارِدَةً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى الأَشْعَثُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ سَمُرَةَ وَهُوَ أَصَحُّ ‏.‏

நிச்சயமாக ஒவ்வொரு நபிக்கும் ஒரு ஹவ்ழ் (நீர்த்தொட்டி) இருக்கிறது. அவர்களில் யாருடைய (ஹவ்ழுக்கு) அதிகம் பேர் வருகிறார்கள் என்பது குறித்து அவர்கள் (நற்காரியங்களில்) பெருமை பாராட்டிக் கொள்வார்கள். அவர்களில் அதிகம் பேர் (என் ஹவ்ழிலிருந்து நீர் அருந்த) வருபவர்களைக் கொண்டவனாக நான் இருப்பேன் என நான் எதிர்பார்க்கிறேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ أَوَانِي الْحَوْضِ

ஹவ்ளின் பானபாத்திரங்களின் விவரிப்பு பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2444

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ صَالِحٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُهَاجِرِ، عَنِ الْعَبَّاسِ، عَنْ أَبِي سَلاَّمٍ الْحَبَشِيِّ، قَالَ بَعَثَ إِلَىَّ عُمَرُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ فَحُمِلْتُ عَلَى الْبَرِيدِ ‏.‏ قَالَ فَلَمَّا دَخَلَ عَلَيْهِ قَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ لَقَدْ شَقَّ عَلَى مَرْكَبِي الْبَرِيدُ ‏.‏ فَقَالَ يَا أَبَا سَلاَّمٍ مَا أَرَدْتُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ وَلَكِنْ بَلَغَنِي عَنْكَ حَدِيثٌ تُحَدِّثُهُ عَنْ ثَوْبَانَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الْحَوْضِ فَأَحْبَبْتُ أَنْ تُشَافِهَنِي بِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو سَلاَّمٍ حَدَّثَنِي ثَوْبَانُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ حَوْضِي مِنْ عَدَنَ إِلَى عَمَّانَ الْبَلْقَاءِ مَاؤُهُ أَشَدُّ بَيَاضًا مِنَ اللَّبَنِ وَأَحْلَى مِنَ الْعَسَلِ وَأَكَاوِيبُهُ عَدَدُ نُجُومِ السَّمَاءِ مَنْ شَرِبَ مِنْهُ شَرْبَةً لَمْ يَظْمَأْ بَعْدَهَا أَبَدًا أَوَّلُ النَّاسِ وُرُودًا عَلَيْهِ فُقَرَاءُ الْمُهَاجِرِينَ الشُّعْثُ رُءُوسًا الدُّنْسُ ثِيَابًا الَّذِينَ لاَ يَنْكِحُونَ الْمُتَنَعِّمَاتِ وَلاَ تُفْتَحُ لَهُمُ السُّدَدُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ عُمَرُ لَكِنِّي نَكَحْتُ الْمُتَنَعِّمَاتِ وَفُتِحَ لِيَ السُّدَدُ وَنَكَحْتُ فَاطِمَةَ بِنْتَ عَبْدِ الْمَلِكِ لاَ جَرَمَ

أَنِّي لاَ أَغْسِلُ رَأْسِي حَتَّى يَشْعَثَ وَلاَ أَغْسِلُ ثَوْبِي الَّذِي يَلِي جَسَدِي حَتَّى يَتَّسِخَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ مَعْدَانَ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ عَنْ ثَوْبَانَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَأَبُو سَلاَّمٍ الْحَبَشِيُّ اسْمُهُ مَمْطُورٌ وَهُوَ شَامِيٌّ ثِقَةٌ .

அபூ ஸல்லாம் அல்-ஹபஷீ அவர்கள் கூறியதாவது:

"உமர் இப்னு அப்துல் அஸீஸ் அவர்கள் என்னை அழைத்தார்கள், அதனால் நான் அஞ்சல் சேவை (பரீத்) மூலம் அழைத்துச் செல்லப்பட்டேன்." அவர் கூறினார்: "நான் அவர்களிடம் சென்றபோது, 'ஓ நம்பிக்கையாளர்களின் தளபதியே! நான் சவாரி செய்த அஞ்சல் சேவை எனக்கு மிகவும் சிரமமாக இருந்தது' என்று கூறினேன். அதற்கு உமர் இப்னு அப்துல் அஸீஸ் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஓ அபூ ஸல்லாம்! நான் உமக்கு சிரமம் கொடுக்க விரும்பவில்லை, ஆனால், ஹவ்ழ் (தடாகம்) பற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து தௌபான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாக நீர் அறிவித்த ஒரு ஹதீஸ் எனக்கு எட்டியது, மேலும் அதை நீர் நேரடியாக எனக்கு அறிவிக்க வேண்டும் என்று நான் விரும்பினேன்.'"

அபூ ஸல்லாம் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக தௌபான் (ரழி) அவர்கள் எனக்கு அறிவித்தார்கள்: 'என்னுடைய ஹவ்ழ் (தடாகம்) ஏடனிலிருந்து அம்மான் அல்-பல்கா வரை (உள்ள தூரமாகும்), அதன் நீர் பாலை விட வெண்மையானதாகவும், தேனை விட இனிப்பானதாகவும் இருக்கும். அதன் குவளைகள் வானத்தின் நட்சத்திரங்களின் எண்ணிக்கையைப் போன்றவை, யாரேனும் அதிலிருந்து ஒரு முறை குடித்தால், அதன்பிறகு அவர் ஒருபோதும் தாகமடைய மாட்டார். அதற்கு முதலில் வருபவர்கள் முஹாஜிரீன்களில் உள்ள ஏழைகளாவர்; கலைந்த தலைகளுடனும், அழுக்கான ஆடைகளுடனும் (இருப்பார்கள்), வசதியான பெண்கள் அவர்களைத் திருமணம் செய்ய மாட்டார்கள், அவர்களுக்காக (செல்வாக்கு மற்றும் வாய்ப்புகளின்) கதவுகளும் திறக்கப்படாது.'

உமர் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆனால் நான் வசதியான பெண்களைத் திருமணம் செய்துள்ளேன், மேலும் எனக்காகக் கதவுகள் திறக்கப்பட்டுள்ளன. நான் ஃபாத்திமா பின்த் அப்துல்-மலிக்கைத் திருமணம் செய்துள்ளேன். (இனி) நிச்சயமாக என் தலை கலையாத வரை நான் அதைக் கழுவ மாட்டேன், என் உடலைத் தொடும் என் ஆடை அழுக்காகும் வரை அதையும் நான் துவைக்க மாட்டேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2445 ⋮

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ الصَّمَدِ الْعَمِّيُّ عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ عَبْدِ الصَّمَدِ، حَدَّثَنَا أَبُو عِمْرَانَ الْجَوْنِيُّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّامِتِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا آنِيَةُ الْحَوْضِ قَالَ " وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لآنِيَتُهُ أَكْثَرُ مِنْ عَدَدِ نُجُومِ السَّمَاءِ وَكَوَاكِبِهَا فِي لَيْلَةٍ مُظْلِمَةٍ مُصْحِيَةٍ مِنْ آنِيَةِ الْجَنَّةِ مَنْ شَرِبَ مِنْهَا شَرْبَةً لَمْ يَظْمَأْ آخِرَ مَا عَلَيْهِ عَرْضُهُ مِثْلُ طُولِهِ مَا بَيْنَ عَمَّانَ إِلَى أَيْلَةَ مَاؤُهُ أَشَدُّ بَيَاضًا مِنَ اللَّبَنِ وَأَحْلَى مِنَ الْعَسَلِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي بَرْزَةَ الأَسْلَمِيِّ وَابْنِ عُمَرَ وَحَارِثَةَ بْنِ وَهْبٍ وَالْمُسْتَوْرِدِ بْنِ شَدَّادٍ . - وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " حَوْضِي كَمَا بَيْنَ الْكُوفَةِ إِلَى الْحَجَرِ الأَسْوَدِ " .

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஹவ்ழ் (தடாகத்தின்) பாத்திரங்கள் யாவை?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! அதன் பாத்திரங்கள், தெளிவான இருண்ட ஓர் இரவில் உள்ள வானத்து நட்சத்திரங்கள் மற்றும் கோள்களை விட எண்ணிக்கையில் அதிகமானவை. (அவை) சுவர்க்கத்தின் பாத்திரங்களில் உள்ளவை. யார் அதிலிருந்து ஒரு முறை பருகுகிறாரோ, அவர் அதன் பிறகு ஒருபோதும் தாகமடைய மாட்டார் (அவரது வாழ்நாள் முழுவதும்). அதன் அகலம் அதன் நீளத்தைப் போன்றது; (அது) அம்மான் முதல் அய்லா வரை உள்ள தூரமாகும். அதன் நீர் பாலை விட வெண்மையானதாகவும், தேனை விட இனிப்பானதாகவும் இருக்கும்.'"

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனது ஹவ்ழ் (தடாகமானது) கூஃபாவிற்கும் ஹஜருல் அஸ்வத்திற்கும் (கஅபாவில் உள்ள கறுப்புக் கல்) இடையே உள்ள தூரத்தைப் போன்றதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2446

حَدَّثَنَا أَبُو حَصِينٍ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ يُونُسَ، كُوفِيٌّ حَدَّثَنَا عَبْثَرُ بْنُ الْقَاسِمِ، حَدَّثَنَا حُصَيْنٌ، هُوَ ابْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ لَمَّا أُسْرِيَ بِالنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم جَعَلَ يَمُرُّ بِالنَّبِيِّ وَالنَّبِيَّيْنِ وَمَعَهُمُ الْقَوْمُ وَالنَّبِيِّ وَالنَّبِيَّيْنِ وَمَعَهُمُ الرَّهْطُ وَالنَّبِيِّ وَالنَّبِيِّينَ

وَلَيْسَ مَعَهُمْ أَحَدٌ حَتَّى مَرَّ بِسَوَادٍ عَظِيمٍ فَقُلْتُ مَنْ هَذَا قِيلَ مُوسَى وَقَوْمُهُ وَلَكِنِ ارْفَعْ رَأْسَكَ فَانْظُرْ ‏.‏ قَالَ فَإِذَا سَوَادٌ عَظِيمٌ قَدْ سَدَّ الأُفُقَ مِنْ ذَا الْجَانِبِ وَمِنْ ذَا الْجَانِبِ فَقِيلَ هَؤُلاَءِ أُمَّتُكَ وَسِوَى هَؤُلاَءِ مِنْ أُمَّتِكَ سَبْعُونَ أَلْفًا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِغَيْرِ حِسَابٍ ‏.‏ فَدَخَلَ وَلَمْ يَسْأَلُوهُ وَلَمْ يُفَسِّرْ لَهُمْ فَقَالُوا نَحْنُ هُمْ ‏.‏ وَقَالَ قَائِلُونَ هُمْ أَبْنَاؤُنَا الَّذِينَ وُلِدُوا عَلَى الْفِطْرَةِ وَالإِسْلاَمِ ‏.‏ فَخَرَجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ هُمُ الَّذِينَ لاَ يَكْتَوُونَ وَلاَ يَسْتَرْقُونَ وَلاَ يَتَطَيَّرُونَ وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ‏"‏ ‏.‏ فَقَامَ عُكَّاشَةُ بْنُ مِحْصَنٍ فَقَالَ أَنَا مِنْهُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ نَعَمْ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَامَ آخَرُ فَقَالَ أَنَا مِنْهُمْ فَقَالَ ‏"‏ سَبَقَكَ بِهَا عُكَّاشَةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் (மிஃராஜ்) இரவுப் பயணமாக அழைத்துச் செல்லப்பட்டபோது, அவர்கள் ஒரு நபியையும், (வேறு) நபிமார்களையும் கடந்து சென்றார்கள், அவர்களுடன் ஒரு சமுதாயமே (கவ்ம்) இருந்தது; மேலும் ஒரு நபியையும், (வேறு) நபிமார்களையும் கடந்து சென்றார்கள், அவர்களுடன் ஒரு சிறிய குழுவினர் (ரஹ்த்) இருந்தனர்; மேலும் ஒரு நபியையும், (வேறு) நபிமார்களையும் கடந்து சென்றார்கள், அவர்களுடன் யாரும் இருக்கவில்லை.

இறுதியாக அவர்கள் ஒரு பெரிய பெருங்கூட்டத்தைக் கடந்து சென்றார்கள். (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:) நான் கேட்டேன்: 'இவர் யார்?' 'மூஸாவும் அவர்களின் மக்களும்' என்று கூறப்பட்டது. 'ஆனால் உங்கள் தலையை உயர்த்திப் பாருங்கள்.' அங்கே அடிவானத்தை ஒரு பக்கத்திலிருந்து மறுபக்கம் வரை மூடியிருந்த ஒரு பெரும் கூட்டம் இருந்தது. 'இவர்கள் உங்கள் உம்மத்தினர். இவர்களைத் தவிர, உங்கள் உம்மத்திலிருந்து எழுபதாயிரம் பேர் விசாரணை இன்றி சொர்க்கத்தில் நுழைவார்கள்' என்று கூறப்பட்டது.

எனவே, அவர்கள் (தம் வீட்டிற்குள்) சென்றார்கள், (அங்கிருந்த தோழர்கள்) அவர்களிடம் (அதுபற்றி) கேட்கவில்லை; அவர்களும் அவர்களுக்கு எந்த விளக்கமும் அளிக்கவில்லை. (எனவே தோழர்கள் தங்களுக்குள் பேசிக்கொண்டனர்). அவர்களில் சிலர்: 'நாங்கள்தான் அவர்கள்' என்று கூறினார்கள். மற்றவர்கள்: 'அவர்கள் இஸ்லாமிய நெறியிலும் (ஃபித்ராவிலும்) பிறந்த நம்முடைய குழந்தைகள்' என்று கூறினார்கள்.

அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் வெளியே வந்து கூறினார்கள்: 'அவர்கள் சூடுபோட்டுக் கொள்ளாதவர்கள், ருக்யாவை (மந்திரிப்பதை) நாடாதவர்கள், சகுனம் பார்க்காதவர்கள், மேலும் தங்கள் இறைவன் மீதே நம்பிக்கை

வைப்பவர்கள் ஆவார்கள்.'

அப்போது உக்காஷா பின் மிஹ்ஸன் (ரழி) அவர்கள் எழுந்து நின்று, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் அவர்களில் ஒருவனா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'ஆம்' என்று கூறினார்கள். பின்னர் மற்றொருவர் எழுந்து நின்று, 'நான் அவர்களில் ஒருவனா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'உக்காஷா இவ்விஷயத்தில் உம்மை முந்திவிட்டார்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2447

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَزِيعٍ، حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ الرَّبِيعِ، حَدَّثَنَا أَبُو عِمْرَانَ الْجَوْنِيُّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ مَا أَعْرِفُ شَيْئًا مِمَّا كُنَّا عَلَيْهِ عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ فَقُلْتُ أَيْنَ الصَّلاَةُ قَالَ أَوَلَمْ تَصْنَعُوا فِي صَلاَتِكُمْ مَا قَدْ عَلِمْتُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي عِمْرَانَ الْجَوْنِيِّ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏

அபூ இம்ரான் அல்-ஜவ்னீ அவர்கள் கூறியதாவது:
அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள், "நபி (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் நாங்கள் இருந்தவற்றில் எதையும் (இன்று நான்) அறியவில்லை (அதாவது, அக்கால நடைமுறைகள் பலவும் மாறிவிட்டன)" என்று கூறினார்கள்.
அதற்கு நான், "தொழுகை எங்கே (அதுவும் மாறிவிட்டதா)?" என்று கேட்டேன்.
அதற்கு அவர்கள், "நீங்கள் அறிந்தவற்றையே உங்கள் தொழுகையிலும் செய்துவிடவில்லையா? (அதாவது, தொழுகையின் அடிப்படை வடிவமும் செயல்களும் மாறாமல் இருக்கின்றன)" என்று கேட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2448

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الأَزْدِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا هَاشِمٌ، وَهُوَ ابْنُ سَعِيدٍ الْكُوفِيُّ حَدَّثَنِي زَيْدٌ الْخَثْعَمِيُّ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ الْخَثْعَمِيَّةِ، قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ تَخَيَّلَ وَاخْتَالَ وَنَسِيَ الْكَبِيرَ الْمُتَعَالِ بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ تَجَبَّرَ وَاعْتَدَى وَنَسِيَ الْجَبَّارَ الأَعْلَى بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ سَهَا وَلَهَا وَنَسِيَ الْمَقَابِرَ وَالْبِلَى بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ عَتَا وَطَغَى وَنَسِيَ الْمُبْتَدَا وَالْمُنْتَهَى بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ يَخْتِلُ

الدُّنْيَا بِالدِّينِ بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ يَخْتِلُ الدِّينَ بِالشُّبُهَاتِ بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ طَمَعٌ يَقُودُهُ بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ هَوًى يُضِلُّهُ بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ رَغَبٌ يُذِلُّهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ ‏.‏

அஸ்மா பின்த் உமைஸ் அல்-கத்அமியா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மிகப் பெரியவனும், மிக உயர்ந்தவனுமாகிய (அல்லாஹ்வை) மறந்து, தற்பெருமை கொண்டு கர்வம் கொள்பவன் மிக மோசமான அடியான். சர்வவல்லமை படைத்தவனும், மிக உயர்ந்தவனுமாகிய (அல்லாஹ்வை) மறந்து, ஆணவம் கொண்டு அடக்குமுறை செய்து வரம்பு மீறி நடப்பவன் மிக மோசமான அடியான். கப்றுகளையும், (உடல்) மக்குவதையும் மறந்து, கவனயீனமாகவும், (உலகக் கேளிக்கைகளில்) மூழ்கியும் இருப்பவன் மிக மோசமான அடியான். தனது ஆரம்பத்தையும் (படைப்பையும்) முடிவையும் (மரணத்தையும் மறுமையையும்) மறந்து, முரட்டுத்தனமாக வரம்பு மீறி நடப்பவன் மிக மோசமான அடியான். மார்க்கத்தைக் கொண்டு இவ்வுலக ஆதாயங்களைத் தேடுபவன் மிக மோசமான அடியான். சந்தேகங்களைக் கொண்டு மார்க்கத்தைச் சிதைப்பவன் (அல்லது மார்க்கத்தில் குழப்பம் விளைவிப்பவன்) மிக மோசமான அடியான். பேராசை எவனை வழிநடத்துகிறதோ அவன் மிக மோசமான அடியான். மன இச்சை எவனை வழிகெடுக்கிறதோ அவன் மிக மோசமான அடியான். அளவற்ற ஆசை (அல்லது உலக மோகம்) எவனை இழிவுபடுத்துகிறதோ அவன் மிக மோசமான அடியான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2449

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَاتِمٍ الْمُؤَدِّبُ، حَدَّثَنَا عَمَّارُ بْنُ مُحَمَّدٍ ابْنُ أُخْتِ، سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ حَدَّثَنَا أَبُو الْجَارُودِ الأَعْمَى، وَاسْمُهُ، زِيَادُ بْنُ الْمُنْذِرِ الْهَمْدَانِيُّ عَنْ عَطِيَّةَ الْعَوْفِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ أَيُّمَا مُؤْمِنٍ أَطْعَمَ مُؤْمِنًا عَلَى جُوعٍ أَطْعَمَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ ثِمَارِ الْجَنَّةِ وَأَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَقَى مُؤْمِنًا عَلَى ظَمَإٍ سَقَاهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الرَّحِيقِ الْمَخْتُومِ وَأَيُّمَا مُؤْمِنٍ كَسَا مُؤْمِنًا عَلَى عُرْىٍ كَسَاهُ اللَّهُ مِنْ خُضْرِ الْجَنَّةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا عَنْ عَطِيَّةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ مَوْقُوفٌ وَهُوَ أَصَحُّ عِنْدَنَا وَأَشْبَهُ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"எந்தவொரு நம்பிக்கையாளர், பசியுடன் இருக்கும் ஒரு நம்பிக்கையாளருக்கு உணவளிக்கிறாரோ, மறுமை நாளில் அல்லாஹ் அவருக்குச் சுவனத்தின் கனிகளிலிருந்து உணவளிப்பான். எந்தவொரு நம்பிக்கையாளர், தாகமுள்ள ஒரு நம்பிக்கையாளருக்குப் பானம் புகட்டுகிறாரோ, மறுமை நாளில் அல்லாஹ் அவருக்கு 'முத்திரையிடப்பட்ட அமிர்தத்திலிருந்து' புகட்டுவான். எந்தவொரு நம்பிக்கையாளர், ஆடையற்ற ஒரு நம்பிக்கையாளருக்கு ஆடை அணிவிக்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவருக்குச் சுவனத்தின் பசுமையான ஆடைகளிலிருந்து அணிவிப்பான்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஒரு 'கரீப்' (தனித்தன்மை வாய்ந்த) ஹதீஸாகும். மேலும், இது அத்திய்யா வழியாக அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து 'மவ்கூஃப்' (சஹாபியின் கூற்று) ஆகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அதுவே எங்களிடம் அதிக சரியானதும், அதிக ஒத்ததும் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2450

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي النَّضْرِ، حَدَّثَنَا أَبُو النَّضْرِ، حَدَّثَنَا أَبُو عَقِيلٍ الثَّقَفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو فَرْوَةَ، يَزِيدُ بْنُ سِنَانٍ التَّمِيمِيُّ حَدَّثَنِي بُكَيْرُ بْنُ فَيْرُوزَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ خَافَ أَدْلَجَ وَمَنْ أَدْلَجَ بَلَغَ الْمَنْزِلَ أَلاَ إِنَّ سِلْعَةَ اللَّهِ غَالِيَةٌ أَلاَ إِنَّ سِلْعَةَ اللَّهِ الْجَنَّةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي النَّضْرِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"எவர் (அல்லாஹ்வின் தண்டனையை) அஞ்சுகிறாரோ, அவர் (முன்கூட்டியே, இரவின் ஆரம்பத்திலேயே) பயணம் செய்வார். எவர் (முன்கூட்டியே, இரவின் ஆரம்பத்திலேயே) பயணம் செய்கிறாரோ, அவர் (தமது) இலக்கை அடைந்துவிடுவார். அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் சரக்கு (மிகவும்) விலை உயர்ந்ததாகும். அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் சரக்கு சொர்க்கமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2451

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي النَّضْرِ، حَدَّثَنَا أَبُو النَّضْرِ، حَدَّثَنَا أَبُو عَقِيلٍ الثَّقَفِيُّ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَقِيلٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ، حَدَّثَنِي رَبِيعَةُ بْنُ يَزِيدَ، وَعَطِيَّةُ بْنُ قَيْسٍ، عَنْ عَطِيَّةَ السَّعْدِيِّ، وَكَانَ، مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يَبْلُغُ الْعَبْدُ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُتَّقِينَ حَتَّى يَدَعَ مَا لاَ بَأْسَ بِهِ حَذَرًا لِمَا بِهِ الْبَأْسُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

நபித்தோழர்களில் ஒருவரான அதிய்யா அஸ்-ஸஃதீ (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"தீங்குள்ள காரியங்களில் (சிக்கிக்கொள்வோமோ என்ற) அச்சத்தினால், தீங்கற்ற காரியங்களையும் விட்டுவிடும் வரை ஓர் அடியான் இறையச்சமுடையோரின் (முத்தகீன்களின்) நிலையை அடைய மாட்டான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2452

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الْعَنْبَرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا عِمْرَانُ الْقَطَّانُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشِّخِّيرِ، عَنْ حَنْظَلَةَ الأُسَيْدِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَوْ أَنَّكُمْ تَكُونُونَ كَمَا تَكُونُونَ عِنْدِي لأَظَلَّتْكُمُ الْمَلاَئِكَةُ بِأَجْنِحَتِهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ حَنْظَلَةَ الأُسَيْدِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

ஹன்ழலா அல்-உஸைய்யிதீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் என்னிடம் இருக்கும்போது இருக்கும் அதே நிலையில் (எப்போதும்) இருந்தால், வானவர்கள் தங்களின் இறக்கைகளால் உங்களுக்கு நிழலிடுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2453

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ سَلْمَانَ أَبُو عُمَرَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنِ الْقَعْقَاعِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ شِرَّةً وَلِكُلِّ شِرَّةٍ فَتْرَةً فَإِنْ كَانَ صَاحِبُهَا سَدَّدَ وَقَارَبَ فَارْجُوهُ وَإِنْ أُشِيرَ إِلَيْهِ بِالأَصَابِعِ فَلاَ تَعُدُّوهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . - وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يُشَارَ إِلَيْهِ بِالأَصَابِعِ فِي دِينٍ أَوْ دُنْيَا إِلاَّ مَنْ عَصَمَهُ اللَّهُ " .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக ஒவ்வொரு காரியத்திற்கும் ஒரு வேகம் (அல்லது துடிப்பு) உண்டு; மேலும் ஒவ்வொரு வேகத்திற்கும் ஒரு தளர்வு உண்டு. எனவே, அதைச் செய்பவர் (அந்த வேகத்தின் போது) சரியாக நடந்துகொண்டு, நடுநிலையுடன் இருந்தால், அவர் குறித்து (நல்லதை) நம்பிக்கை வையுங்கள். ஆனால், அவர் மீது (பழிச்சொல்லுடன்) விரல்கள் சுட்டிக்காட்டப்பட்டால், அவரை (நல்லவர்களில் ஒருவராக) கருதாதீர்கள்."

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதனுக்கு, மார்க்கம் அல்லது உலக விஷயங்கள் தொடர்பாக (பழிச்சொல்லுடன்) அவனை நோக்கி விரல்கள் சுட்டப்படுவது போதுமான தீமையாகும்; அல்லாஹ் யாரைப் பாதுகாத்தானோ அவரைத் தவிர."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2454

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي يَعْلَى، عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ خُثَيْمٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ خَطَّ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَطًّا مُرَبَّعًا وَخَطَّ فِي وَسَطِ الْخَطِّ خَطًّا وَخَطَّ خَارِجًا مِنَ الْخَطِّ خَطًّا وَحَوْلَ الَّذِي فِي الْوَسَطِ خُطُوطًا فَقَالَ هَذَا ابْنُ آدَمَ وَهَذَا أَجَلُهُ مُحِيطٌ بِهِ وَهَذَا الَّذِي فِي الْوَسَطِ الإِنْسَانُ وَهَذِهِ الْخُطُوطُ عُرُوضُهُ إِنْ نَجَا مِنْ هَذَا يَنْهَشُهُ هَذَا وَالْخَطُّ الْخَارِجُ الأَمَلُ . هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்காக ஒரு சதுரக் கோட்டைக்

கீறினார்கள். அந்தச் சதுரத்திற்குள் நடுவில் ஒரு கோட்டையும், அந்தச் சதுரக் கோட்டிலிருந்து வெளியே செல்லும் ஒரு கோட்டையும் கீறினார்கள். நடுவில் இருந்த கோட்டைச் சுற்றி, அவர்கள் (பல) கோடுகளைக் கீறினார்கள். பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்:
'இது ஆதமுடைய மகன் (மனிதன்), மேலும் இதைச் சூழ்ந்திருக்கும் இது (சதுரக் கோடு) அவனது ஆயுட்காலம். நடுவில் உள்ள இந்தக் கோடுதான் மனிதன். இந்தக் கோடுகள் அவனது தடைகள் (மற்றும் சோதனைகள்). அவன் ஒன்றிலிருந்து தப்பித்தால், மற்றொன்று அவனைத் தாக்குகிறது. மேலும் வெளியே நீண்டு செல்லும் கோடு (அவனது) நீண்ட நம்பிக்கை (மற்றும் ஆசை).'"
இது ஒரு ஸஹீஹ் (நம்பகமான) ஹதீஸ்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2455

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَهْرَمُ ابْنُ آدَمَ وَيَشِبُّ مِنْهُ اثْنَانِ الْحِرْصُ عَلَى الْمَالِ وَالْحِرْصُ عَلَى الْعُمُرِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஆதமின் மகன் முதுமையடைகிறான். அவனிடம் இரண்டு விஷயங்கள் (வலுப்பெற்று) இளமை கொள்கின்றன: செல்வம் மீதான பேராசையும், (நீண்ட) ஆயுள் மீதான பேராசையும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2456

حَدَّثَنَا أَبُو هُرَيْرَةَ، مُحَمَّدُ بْنُ فِرَاسٍ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ حَدَّثَنَا أَبُو الْعَوَّامِ، وَهُوَ عِمْرَانُ الْقَطَّانُ عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ مُطَرِّفِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشِّخِّيرِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مُثِّلَ ابْنُ آدَمَ وَإِلَى جَنْبِهِ تِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ مَنِيَّةً إِنْ أَخْطَأَتْهُ الْمَنَايَا وَقَعَ فِي الْهَرَمِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அஷ்-ஷிக்கீர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஆதமின் மகனின் உதாரணம் யாதெனில், அவனருகே தொண்ணூற்று

ஒன்பது மரணங்கள் (அல்லது மரணத்திற்கான வழிகள்) உள்ளன. அம்மரணங்கள் அவனைத் தவறவிட்டால், அவன் தள்ளாமையில் வீழ்ந்துவிடுகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2457

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنِ الطُّفَيْلِ بْنِ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا ذَهَبَ ثُلُثَا اللَّيْلِ قَامَ فَقَالَ "يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا اللَّهَ اذْكُرُوا اللَّهَ جَاءَتِ الرَّاجِفَةُ تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ جَاءَ الْمَوْتُ بِمَا فِيهِ جَاءَ الْمَوْتُ بِمَا فِيهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أُبَىٌّ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أُكْثِرُ الصَّلاَةَ عَلَيْكَ فَكَمْ أَجْعَلُ لَكَ مِنْ صَلاَتِي فَقَالَ ‏"‏ مَا شِئْتَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ الرُّبُعَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ مَا شِئْتَ فَإِنْ زِدْتَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ النِّصْفَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ مَا شِئْتَ فَإِنْ زِدْتَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ فَالثُّلُثَيْنِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ مَا شِئْتَ فَإِنْ زِدْتَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ أَجْعَلُ لَكَ صَلاَتِي كُلَّهَا ‏.‏ قَالَ ‏"‏ إِذًا تُكْفَى هَمَّكَ وَيُغْفَرُ لَكَ ذَنْبُكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

உபை இப்னு கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"இரவில் மூன்றில் இரண்டு பகுதி கழிந்ததும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எழுந்து நின்று, 'மக்களே! அல்லாஹ்வை நினையுங்கள்! அல்லாஹ்வை நினையுங்கள்! ராஜிஃபா (முதல் ஊதுதல்) வருகிறது, அதைத் தொடர்ந்து ராதிஃபா (இரண்டாம் ஊதுதல்) வருகிறது. மரணம் அதிலுள்ளவற்றுடன் (அதன் அனைத்து கடுமைகளுடனும்) வந்துவிட்டது, மரணம் அதிலுள்ளவற்றுடன் (அதன் அனைத்து கடுமைகளுடனும்) வந்துவிட்டது!' என்று கூறினார்கள்."

உபை (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக நான் தங்கள் மீது அதிகமாக ஸலவாத்து சொல்கிறேன். எனது பிரார்த்தனையில் எவ்வளவு பங்கை தங்களுக்காக ஒதுக்க வேண்டும்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நீங்கள் விரும்பிய அளவு' என்று கூறினார்கள்.

நான், "'கால் பங்கையா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நீங்கள் விரும்பிய அளவு. ஆனால் நீங்கள் இன்னும் அதிகப்படுத்தினால் அது உங்களுக்குச் சிறந்ததாக இருக்கும்' என்று கூறினார்கள்.

நான், "'அப்படியானால் பாதியையா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள்,

'நீங்கள் விரும்பிய அளவு. நீங்கள் இன்னும் அதிகப்படுத்தினால் அது உங்களுக்குச் சிறந்ததாக இருக்கும்' என்று கூறினார்கள்.

நான், "'அப்படியானால் மூன்றில் இரண்டு பங்கையா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நீங்கள் விரும்பிய அளவு. ஆனால் நீங்கள் இன்னும் அதிகப்படுத்தினால் அது உங்களுக்குச் சிறந்ததாக இருக்கும்' என்று கூறினார்கள்.

நான், "'(அப்படியானால்) எனது பிரார்த்தனை முழுவதையும் தங்களுக்காகவே ஆக்கிவிடுகிறேன்' என்று கூறினேன்.

அதற்கு அவர்கள், 'அப்படியானால் உங்கள் கவலை தீர்க்கப்பட அதுவே போதுமானது; உங்கள் பாவமும் மன்னிக்கப்படும்' என்று கூறினார்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் தரத்திலான ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2458

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ، عَنْ أَبَانَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنِ الصَّبَّاحِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُرَّةَ الْهَمْدَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " اسْتَحْيُوا مِنَ اللَّهِ حَقَّ الْحَيَاءِ " . قَالَ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا لَنَسْتَحْيِي وَالْحَمْدُ لِلَّهِ . قَالَ " لَيْسَ ذَاكَ وَلَكِنَّ الاِسْتِحْيَاءَ مِنَ اللَّهِ حَقَّ الْحَيَاءِ أَنْ تَحْفَظَ الرَّأْسَ وَمَا وَعَى وَتَحْفَظَ الْبَطْنَ وَمَا حَوَى وَتَتَذَكَّرَ الْمَوْتَ وَالْبِلَى وَمَنْ أَرَادَ الآخِرَةَ تَرَكَ زِينَةَ الدُّنْيَا فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ فَقَدِ اسْتَحْيَا مِنَ اللَّهِ حَقَّ الْحَيَاءِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَبَانَ بْنِ إِسْحَاقَ عَنِ الصَّبَّاحِ بْنِ مُحَمَّدٍ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்விடம் ஹயா கொள்ள வேண்டிய முறைப்படி ஹயா கொள்ளுங்கள்."

நாங்கள் கூறினோம்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! (ஸல்) நாங்கள் ஹயா கொள்கிறோம், எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே."

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதுவல்ல! மாறாக, அல்லாஹ்விடம் ஹயா

கொள்ள வேண்டிய முறைப்படி ஹயா கொள்வதென்பது, தலையையும் அது உள்ளடக்கியவற்றையும் (கண், காது, நாவு போன்ற உறுப்புகளையும், எண்ணங்களையும்) பாதுகாப்பதும், வயிற்றையும் அது உள்ளடக்கியவற்றையும் (உணவு, பானம், மற்றும் மறைவுறுப்புகள் போன்றவற்றை) பாதுகாப்பதும், மரணத்தையும் (உடல்) மக்கிப்போவதையும் நினைவுகூர்வதும் ஆகும். மேலும் மறுமையை நாடுபவர் இவ்வுலகின் அலங்காரத்தை விட்டுவிடுவார். எனவே, எவர் இவற்றைச் செய்கிறாரோ, அவர் அல்லாஹ்விடம் ஹயா கொள்ள வேண்டிய முறைப்படி ஹயா கொண்டுவிட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2459

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ، ح وَحَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عَمْرُو بْنُ عَوْنٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ، عَنْ ضَمْرَةَ بْنِ حَبِيبٍ، عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " الْكَيِّسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . قَالَ وَمَعْنَى قَوْلِهِ " مَنْ دَانَ نَفْسَهُ " . يَقُولُ حَاسَبَ نَفْسَهُ فِي الدُّنْيَا قَبْلَ أَنْ يُحَاسَبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . وَيُرْوَى عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا وَتَزَيَّنُوا لِلْعَرْضِ الأَكْبَرِ وَإِنَّمَا يَخِفُّ الْحِسَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ فِي الدُّنْيَا . وَيُرْوَى عَنْ مَيْمُونِ بْنِ مِهْرَانَ قَالَ لاَ يَكُونُ الْعَبْدُ تَقِيًّا حَتَّى يُحَاسِبَ نَفْسَهُ كَمَا يُحَاسِبُ شَرِيكَهُ مِنْ أَيْنَ مَطْعَمُهُ وَمَلْبَسُهُ .

ஷத்தாத் இப்னு அவ்ஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"புத்திசாலி (விவேகி) என்பவன் தன் ஆத்மாவைக் கணக்குக் கேட்பவன் (கட்டுப்படுத்தி, அடக்கி ஆள்பவன்) ஆவான். மேலும், மரணத்திற்குப் பின் உள்ளவற்றுக்காக உழைப்பவன் ஆவான். இயலாதவன் (பலவீனமானவன்) என்பவன் தன் மன இச்சைகளைப் பின்பற்றி, அல்லாஹ்வின் மீது (நற்கூலிகளைப் பெற செயல்களில்லாமல்) வெறும் ஆசை வைப்பவன் ஆவான்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: "ம ்் தான நஃப்ஸஹு" (தன் ஆத்மாவைக் கணக்குக் கேட்பவன்) என்பதன் பொருள்: மறுமை நாளில் அவன் கேள்வி கணக்கு கேட்கப்படுவதற்கு முன்பு, இவ்வுலகில் தன் ஆத்மாவைக் கேள்வி கேட்பவன் என்பதாம்.

உமர் இப்னுல் கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "நீங்கள் கேள்வி கணக்கு கேட்கப்படுவதற்கு முன்பு உங்களை நீங்களே கேள்வி கேளுங்கள். மேலும், மாபெரும் விசாரணைக்காக (அல்லாஹ்வின் முன் சமர்ப்பிக்கப்படுவதற்கு) உங்களை அலங்கரித்துக் கொள்ளுங்கள் (தயாராகுங்கள்). இவ்வுலகில் தன்னைத்தானே கேள்வி கேட்டுக் கொண்டவருக்கு மட்டுமே மறுமை நாளின் கேள்வி கணக்கு இலகுவானதாக இருக்கும்."

மேலும், மைமூன் இப்னு மிஹ்ரான் அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "(அல்லாஹ்வின்) அடியான், தன்னுடைய வணிகக் கூட்டாளி தனது உணவையும் உடையையும் எங்கிருந்து பெற்றார் என்று கணக்குக் கேட்பதைப் போலவே, தன்னைத்தானே கேள்வி கேட்கும் வரை ஒரு இறையச்சமுடையவராக (தக்வா உடையவராக) ஆகமாட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2460

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مَدُّويَهْ التِّرْمِذِيُّ، حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ الْحَكَمِ الْعُرَنِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ الْوَلِيدِ الْوَصَّافِيُّ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مُصَلاَّهُ فَرَأَى نَاسًا كَأَنَّهُمْ يَكْتَشِرُونَ قَالَ " أَمَا إِنَّكُمْ لَوْ أَكْثَرْتُمْ ذِكْرَ هَاذِمِ اللَّذَّاتِ لَشَغَلَكُمْ عَمَّا أَرَى فَأَكْثِرُوا مِنْ ذِكْرِ هَاذِمِ اللَّذَّاتِ الْمَوْتِ فَإِنَّهُ لَمْ يَأْتِ عَلَى الْقَبْرِ يَوْمٌ إِلاَّ تَكَلَّمَ فِيهِ فَيَقُولُ أَنَا بَيْتُ الْغُرْبَةِ وَأَنَا بَيْتُ الْوَحْدَةِ وَأَنَا بَيْتُ التُّرَابِ وَأَنَا بَيْتُ الدُّودِ . فَإِذَا دُفِنَ الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ قَالَ لَهُ الْقَبْرُ مَرْحَبًا وَأَهْلاً أَمَا إِنْ كُنْتَ لأَحَبَّ مَنْ يَمْشِي عَلَى ظَهْرِي إِلَىَّ فَإِذْ وُلِّيتُكَ الْيَوْمَ وَصِرْتَ إِلَىَّ فَسَتَرَى صَنِيعِي بِكَ . قَالَ فَيَتَّسِعُ لَهُ مَدَّ بَصَرِهِ وَيُفْتَحُ لَهُ بَابٌ إِلَى الْجَنَّةِ . وَإِذَا دُفِنَ الْعَبْدُ الْفَاجِرُ أَوِ الْكَافِرُ قَالَ لَهُ الْقَبْرُ لاَ مَرْحَبًا وَلاَ أَهْلاً أَمَا إِنْ كُنْتَ لأَبْغَضَ مَنْ يَمْشِي عَلَى ظَهْرِي إِلَىَّ فَإِذْ وُلِّيتُكَ الْيَوْمَ وَصِرْتَ إِلَىَّ فَسَتَرَى صَنِيعِي بِكَ . قَالَ فَيَلْتَئِمُ عَلَيْهِ حَتَّى تَلْتَقِيَ عَلَيْهِ وَتَخْتَلِفَ أَضْلاَعُهُ . قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِأَصَابِعِهِ فَأَدْخَلَ بَعْضَهَا فِي جَوْفِ بَعْضٍ قَالَ " وَيُقَيِّضُ اللَّهُ لَهُ سَبْعِينَ تِنِّينًا لَوْ أَنَّ وَاحِدًا مِنْهَا نَفَخَ فِي الأَرْضِ مَا أَنْبَتَتْ شَيْئًا مَا بَقِيَتِ الدُّنْيَا فَيَنْهَشْنَهُ وَيَخْدِشْنَهُ حَتَّى يُفْضَى بِهِ إِلَى الْحِسَابِ " . قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله

عليه وسلم " إِنَّمَا الْقَبْرُ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ أَوْ حُفْرَةٌ مِنْ حُفَرِ النَّارِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தொழுமிடமான) முஸல்லாவிற்குள் நுழைந்து, அங்கே மக்கள் (வாய்விட்டுச்) சிரித்துக்கொண்டிருப்பதைக் கண்டார்கள். அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: "அறிந்து கொள்ளுங்கள்! இன்பங்களை முறித்துவிடக் கூடியதை (மரணத்தை) நீங்கள் அதிகமாக நினைவுகூர்ந்திருந்தால், நான் இப்போது பார்க்கும் (சிரிக்கும்) நிலையிலிருந்து அது உங்களைத் தடுத்திருக்கும். ஆகவே, இன்பங்களை முறித்துவிடக் கூடிய மரணத்தை அதிகமாக நினைவுகூருங்கள். ஏனெனில் நிச்சயமாக, கப்றின் (மண்ணறையின்) மீது வரும் எந்தவொரு நாளும் அது இவ்வாறு பேசாமல் இருப்பதில்லை: 'நான் அந்நியர்களின் வீடு; நான் தனிமையின் வீடு; நான் மண்ணின் வீடு; நான் புழுக்களின் வீடு.'"

விசுவாசியான அடியான் அடக்கம் செய்யப்படும்போது, கப்று அவரிடம் கூறுகிறது: "நல்வரவு, வருக! (மர்ஹபன் வ அஹ்லன்). என் முதுகின் மீது நடந்தவர்களில் எனக்கு மிகவும் பிரியமானவர் நீங்கள்தான். இன்று நீங்கள் என் பொறுப்பில் விடப்பட்டு என்னிடம் வந்துள்ள நிலையில், நான் உங்களுக்காகச் செய்வதை (என் உபசரிப்பை) நீங்கள் காண்பீர்கள்." பிறகு அது அவரது பார்வை எட்டும் தூரம் வரை அவருக்காக விசாலமாகும்; மேலும் சுவர்க்கத்தின் ஒரு வாசல் அவருக்காகத் திறக்கப்படும்.

மேலும், தீய அடியான் அல்லது நிராகரிப்பாளன் அடக்கம் செய்யப்படும்போது, கப்று அவனிடம் கூறுகிறது: "உனக்கு நல்வரவு இல்லை! (லா மர்ஹபன் வ லா அஹ்லன்). என் முதுகின் மீது நடந்தவர்களில் என்னால் மிகவும் வெறுக்கப்பட்டவன் நீயே. இன்று நீ என் பொறுப்பில் விடப்பட்டு என்னிடம் வந்துள்ள நிலையில், நான் உனக்காகச் செய்வதை நீ காண்பாய்." (அப்போது) அது, அவனது விலா எலும்புகள் ஒன்றுடன் ஒன்று பின்னிக்கொள்ளும் அளவுக்கு அவனை நெருக்கும்.

அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் கைவிரல்களை ஒன்றினுள் ஒன்று கோர்த்து (அது எவ்வாறு நெருக்கும் என்பதை) சைகை செய்தார்கள்." மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் அவனுக்காக எழுபது பாம்புகளை (தின்னீன் - பெரிய நாகங்களை) நியமிப்பான். அவற்றில் ஒன்று பூமியில் ஊதினால் கூட, இவ்வுலகம் இருக்கும் வரை பூமியில் எதுவும் முளைக்காது. அவன் விசாரணைக்காகக் கொண்டு செல்லப்படும் வரை அவை அவனைத் தீண்டியும், பிறாண்டியும் வதைக்கும்."

மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக கப்று (மண்ணறை) என்பது சுவர்க்கப் பூங்காக்களில் ஒரு பூங்காவாகும்; அல்லது நரகப் பள்ளங்களில் ஒரு பள்ளமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2461

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي ثَوْرٍ، قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ، يَقُولُ أَخْبَرَنِي عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ، قَالَ دَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَإِذَا هُوَ مُتَّكِئٌ عَلَى رَمْلِ حَصِيرٍ فَرَأَيْتُ أَثَرَهُ فِي جَنْبِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ طَوِيلَةٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் என்னிடம் தெரிவித்தார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றபோது, அவர்கள் ஒரு கரடுமுரடான பாயின் மீது சாய்ந்திருந்தார்கள். அதன் தழும்புகள் அவர்களின் விலாப்புறத்தில் பதிந்திருந்ததை நான் கண்டேன் (அவர்களின் எளிமையான வாழ்வின் அடையாளமாக)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2462

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ مَعْمَرٍ، وَيُونُسَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، أَنَّ عُرْوَةَ بْنَ الزُّبَيْرِ، أَخْبَرَهُ أَنَّ الْمِسْوَرَ بْنَ مَخْرَمَةَ أَخْبَرَهُ أَنَّ عَمْرَو بْنَ عَوْفٍ وَهُوَ حَلِيفُ بَنِي عَامِرِ بْنِ لُؤَىٍّ وَكَانَ شَهِدَ بَدْرًا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - أَخْبَرَهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ أَبَا عُبَيْدَةَ بْنَ الْجَرَّاحِ فَقَدِمَ بِمَالٍ مِنَ الْبَحْرَيْنِ وَسَمِعَتِ الأَنْصَارُ بِقُدُومِ أَبِي عُبَيْدَةَ فَوَافَوْا صَلاَةَ الْفَجْرِ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَلَمَّا صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم انْصَرَفَ فَتَعَرَّضُوا لَهُ فَتَبَسَّمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حِينَ رَآهُمْ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ أَظُنُّكُمْ سَمِعْتُمْ أَنَّ أَبَا عُبَيْدَةَ قَدِمَ بِشَيْءٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا أَجَلْ يَا رَسُولَ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَأَبْشِرُوا وَأَمِّلُوا مَا يَسُرُّكُمْ فَوَاللَّهِ مَا الْفَقْرَ أَخْشَى عَلَيْكُمْ وَلَكِنِّي أَخْشَى أَنْ تُبْسَطَ الدُّنْيَا عَلَيْكُمْ كَمَا بُسِطَتْ عَلَى مَنْ قَبْلَكُمْ فَتَنَافَسُوهَا كَمَا تَنَافَسُوهَا فَتُهْلِكَكُمْ كَمَا أَهْلَكَتْهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-மிஸ்வர் பின் மக்ரமா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: பனூ ஆமிர் பின் லுஅய் குலத்தாரின் ஒப்பந்த நண்பரும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் பத்ர் போரில் கலந்துகொண்டவருமான அம்ர் பின் அவ்ஃப் (ரலி) அவர்கள் தமக்கு அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அபூ உபைதா பின் அல்-ஜர்ராஹ் (ரலி) அவர்களை (பஹ்ரைனுக்கு ஜிஸ்யா அல்லது ஸகாத் வசூலிக்க) அனுப்பினார்கள். அவர் பஹ்ரைனிலிருந்து (வசூலிக்கப்பட்ட) நிதியுடன் வந்தார். அபூ உபைதா (ரலி) அவர்கள் வந்திருப்பதை அன்சாரிகள் கேள்விப்பட்டபோது, அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஃபஜ்ர் தொழுகையில் (அவரைச் சந்திக்க வேண்டும் என்ற எண்ணத்துடன்) கலந்துகொண்டனர். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுது முடித்து (தொழுகையிலிருந்து) திரும்பியபோது, அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு முன்னால் சென்று நின்றனர் (அவரது கவனத்தை ஈர்க்க). அவர்களைக் கண்டதும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் புன்னகைத்தார்கள்.

பிறகு, 'அபூ உபைதா ஏதோ (செல்வத்துடன்) வந்திருக்கிறார் என்று நீங்கள் கேள்விப்பட்டிருக்கிறீர்கள் என நான் கருதுகிறேன்' என்றார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதரே!' என்றார்கள்.

(நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'அப்படியானால் நற்செய்தி பெறுங்கள்! உங்களுக்கு மகிழ்ச்சி அளிப்பதையே எதிர்பாருங்கள். அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! நான் உங்கள் விஷயத்தில் வறுமையை அஞ்சவில்லை. ஆயினும், உங்களுக்கு முன்னிருந்தவர்களுக்கு இவ்வுலகம் (தாராளமாக) விரிக்கப்பட்டது போன்று உங்களுக்கும் விரிக்கப்பட்டு, அவர்கள் அதற்காகப் போட்டியிட்டது போன்று நீங்களும் போட்டியிட்டு, அது அவர்களை அழித்தது போன்று உங்களையும் அழித்துவிடுமோ என்றே நான் அஞ்சுகிறேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2463

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، عَنْ يُونُسَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، وَابْنِ الْمُسَيَّبِ، أَنَّ حَكِيمَ بْنَ حِزَامٍ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَعْطَانِي ثُمَّ سَأَلْتُهُ فَأَعْطَانِي ثُمَّ سَأَلْتُهُ فَأَعْطَانِي ثُمَّ قَالَ يَا حَكِيمُ إِنَّ هَذَا الْمَالَ خَضِرَةٌ حُلْوَةٌ فَمَنْ أَخَذَهُ بِسَخَاوَةِ نَفْسٍ بُورِكَ لَهُ فِيهِ وَمَنْ أَخَذَهُ بِإِشْرَافِ نَفْسٍ لَمْ يُبَارَكْ لَهُ فِيهِ وَكَانَ كَالَّذِي يَأْكُلُ وَلاَ يَشْبَعُ وَالْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى ‏.‏ فَقَالَ حَكِيمٌ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ لاَ أَرْزَأُ أَحَدًا بَعْدَكَ شَيْئًا حَتَّى أُفَارِقَ الدُّنْيَا ‏.‏ فَكَانَ أَبُو بَكْرٍ يَدْعُو حَكِيمًا إِلَى الْعَطَاءِ فَيَأْبَى أَنْ

يَقْبَلُهُ ثُمَّ إِنَّ عُمَرَ دَعَاهُ لِيُعْطِيَهُ فَأَبَى أَنْ يَقْبَلَ مِنْهُ شَيْئًا فَقَالَ عُمَرُ إِنِّي أُشْهِدُكُمْ يَا مَعْشَرَ الْمُسْلِمِينَ عَلَى حَكِيمٍ أَنِّي أَعْرِضُ عَلَيْهِ حَقَّهُ مِنْ هَذَا الْفَىْءِ فَيَأْبَى أَنْ يَأْخُذَهُ . فَلَمْ يَرْزَأْ حَكِيمٌ أَحَدًا مِنَ النَّاسِ شَيْئًا بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَتَّى تُوُفِّي . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் (ஏதேனும்) கேட்டேன்; அவர்கள் எனக்குக் கொடுத்தார்கள். பிறகு (மீண்டும்) அவர்களிடம் கேட்டேன்; அவர்கள் எனக்குக் கொடுத்தார்கள். பிறகு (மீண்டும்) அவர்களிடம் கேட்டேன்; அவர்கள் எனக்குக் கொடுத்தார்கள்.

பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஹகீமே! நிச்சயமாக இந்தச் செல்வம் பசுமையானதும் இனிமையானதும் ஆகும். எனவே, யார் இதை மனநிறைவுடன் (பேராசையின்றி) எடுத்துக்கொள்கிறாரோ, அவருக்கு அதில் 'பரக்கத்' (அருள்வளம்) வழங்கப்படும். யார் இதை (பேராசையுடன்) எட்டிப் பார்க்கும் மனப்பான்மையோடு எடுத்துக்கொள்கிறாரோ, அவருக்கு அதில் 'பரக்கத்' வழங்கப்படாது. அவர் உண்ட பின்னரும் வயிறு நிரம்பாதவரைப் போன்றவர் ஆவார். மேலும், (கொடுக்கும்) மேல் கையே (வாங்கும்) கீழ் கையை விடச் சிறந்ததாகும்.'

ஹகீம் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: ஆகவே நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! உங்களைச் சத்தியத்துடன் அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக! உங்களுக்குப் பிறகு நான் உலகைப் பிரியும் வரை யாரிடமும் எதையும் (யாசித்துப்) பெற்றுக்கொள்ள மாட்டேன்' என்று கூறினேன்."

ஆகவே, அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் ஹகீம் அவர்களுக்கு (பொது நிதியிலிருந்து) கொடுப்பதற்காக அழைப்பார்கள்; ஆனால் அவர் அதை ஏற்க மறுத்துவிடுவார். பிறகு உமர் (ரழி) அவர்கள் அவருக்குக் கொடுப்பதற்காக அழைத்தார்கள்; அவரிடமிருந்தும் எதையும் ஏற்க ஹகீம் மறுத்துவிட்டார். எனவே, உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஸ்லிம்களே! ஹகீம் விஷயத்தில் நான் உங்களைச் சாட்சியாக ஆக்குகிறேன். 'ஃபய்உ' (எனும் பொது) நிதியிலிருந்து அவருக்குரிய உரிமையை நான் அவருக்கு வழங்குகிறேன்; ஆனால் அவரோ அதைப் பெற்றுக்கொள்ள மறுக்கிறார்."

அவ்வாறே, ஹகீம் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிறகு, தாம் மரணிக்கும் வரை மக்களில் யாரிடமும் எதையும் (கேட்டுப்) பெற்றுக்கொள்ளவேயில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2464

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو صَفْوَانَ، عَنْ يُونُسَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ، قَالَ ابْتُلِينَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِالضَّرَّاءِ فَصَبَرْنَا ثُمَّ ابْتُلِينَا بِالسَّرَّاءِ بَعْدَهُ فَلَمْ نَصْبِرْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் துன்பங்களால் சோதிக்கப்பட்டோம், அப்போது நாங்கள் பொறுமையைக் கடைப்பிடித்தோம். பின்னர் அவர்களுக்குப் பிறகு நாங்கள் செழிப்பால் சோதிக்கப்பட்டோம், ஆனால் (அச்செழிப்பைச் சரியாகக் கையாளும் விஷயத்தில்) நாங்கள் பொறுமையைக் கடைப்பிடிக்கவில்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2465

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ صَبِيحٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبَانَ، وَهُوَ الرَّقَاشِيُّ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ كَانَتِ الآخِرَةُ هَمَّهُ جَعَلَ اللَّهُ غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ وَجَمَعَ لَهُ شَمْلَهُ وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ رَاغِمَةٌ وَمَنْ كَانَتِ الدُّنْيَا هَمَّهُ جَعَلَ اللَّهُ فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَفَرَّقَ عَلَيْهِ شَمْلَهُ وَلَمْ يَأْتِهِ مِنَ الدُّنْيَا إِلاَّ مَا قُدِّرَ لَهُ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"எவர் மறுமையை தனது முதன்மையான கவலையாக (அல்லது இலக்காக) ஆக்குகிறாரோ, அல்லாஹ் அவரது உள்ளத்தில் தன்னிறைவை ஏற்படுத்துகிறான், மேலும் அவனது காரியங்களை ஒன்று சேர்க்கிறான், இவ்வுலகம் பணிந்து (அல்லது இழிந்து, விரும்பியோ விரும்பாமலோ) அவனிடம் வந்து சேரும். மேலும் எவர் இவ்வுலகை தனது முதன்மையான கவலையாக (அல்லது இலக்காக) ஆக்குகிறாரோ, அல்லாஹ் அவனது வறுமையை அவனது இரு கண்களுக்கு மத்தியில் ஆக்கிவிடுகிறான், மேலும் அவனது காரியங்களைச் சிதறடித்து விடுகிறான், அவனுக்கு விதிக்கப்பட்டதைத் தவிர இவ்வுலகிலிருந்து வேறு எதுவும் அவனுக்குக் கிடைக்காது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2466

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ زَائِدَةَ بْنِ نَشِيطٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ الْوَالِبِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ يَا ابْنَ آدَمَ تَفَرَّغْ لِعِبَادَتِي أَمْلأْ صَدْرَكَ غِنًى وَأَسُدَّ فَقْرَكَ وَإِلاَّ تَفْعَلْ مَلأْتُ يَدَيْكَ شُغْلاً وَلَمْ أَسُدَّ فَقْرَكَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو خَالِدٍ الْوَالِبِيُّ اسْمُهُ هُرْمُزُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக உயர்ந்தோனாகிய அல்லாஹ் கூறினான்: 'ஆதமின் மகனே! என் வணக்கத்திற்காக நீ உன்னை (மற்ற கவலைகளிலிருந்து) விடுவித்துக்கொள் (அல்லது முழுமையாக ஈடுபடுத்திக்கொள்). நான் உன் நெஞ்சத்தை செல்வத்தால் (மனநிறைவால்) நிரப்புவேன், உன் வறுமையைப் போக்குவேன். நீ அவ்வாறு செய்யாவிட்டால், நான் உன் கைகளை வேலைகளால் (மற்றும் கவலைகளால்) நிரப்பி விடுவேன், உன் வறுமையைப் போக்க மாட்டேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2467

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ تُوُفِّيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَعِنْدَنَا شَطْرٌ مِنْ شَعِيرٍ فَأَكَلْنَا مِنْهُ مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ قُلْتُ لِلْجَارِيَةِ كِيلِيهِ فَكَالَتْهُ فَلَمْ يَلْبَثْ أَنْ فَنِيَ . قَالَتْ فَلَوْ كُنَّا تَرَكْنَاهُ لأَكَلْنَا مِنْهُ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَمَعْنَى قَوْلِهَا شَطْرٌ تَعْنِي شَيْئًا .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மரணமடைந்தபோது எங்களிடம் ஒரு ஷத்ர் பார்லி இருந்தது. அல்லாஹ் நாடிய காலம் வரை நாங்கள் அதிலிருந்து உண்டோம். பிறகு நான் அந்தப் பணிப்பெண்ணிடம், 'அதை அளந்து பார்' என்று கூறினேன். அவ்வாறே அவளும் அதை அளந்தாள், விரைவிலேயே அது தீர்ந்துவிட்டது."
அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் அதை (அளக்காமல்) அப்படியே விட்டிருந்தால், நாங்கள் அதைவிட அதிகமாக அதிலிருந்து உண்டிருப்போம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2468

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ عَزْرَةَ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحِمْيَرِيِّ، عَنْ سَعْدِ بْنِ هِشَامٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ لَنَا قِرَامُ سِتْرٍ فِيهِ تَمَاثِيلُ عَلَى بَابِي فَرَآهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ انْزِعِيهِ فَإِنَّهُ يُذَكِّرُنِي الدُّنْيَا ‏.‏ قَالَتْ وَكَانَ لَنَا سَمَلُ قَطِيفَةٍ عَلَمُهَا مِنْ حَرِيرٍ كُنَّا نَلْبَسُهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"எங்களிடம் (உயிரினங்களின்) உருவப்படங்கள் கொண்ட ஒரு அலங்காரத் திரைச்சீலை இருந்தது. அதை நான் எனது வாசலில் தொங்கவிட்டிருந்தேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதைப் பார்த்துவிட்டு, 'இதை அகற்றிவிடு. ஏனெனில், இது எனக்கு இவ்வுலக (அலங்காரங்கள் மற்றும் ஆடம்பரங்கள் மீதான நாட்டத்)தை நினைவூட்டுகிறது' என்று கூறினார்கள்."
மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "எங்களிடம் பட்டு கரையிட்ட ஒரு பழைய வெல்வெட் துணி இருந்தது; அதை நாங்கள் அணிவது வழக்கம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2469

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَتْ وِسَادَةُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الَّتِي يَضْطَجِعُ عَلَيْهَا مِنْ أَدَمٍ حَشْوُهَا لِيفٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் படுத்துக் கொள்ளும் தலையணையானது, தோலினால் ஆனதாகவும், அதன் உள்ளே பேரீச்ச மர நாரால் நிரப்பப்பட்டதாகவும் இருந்தது (இது அவர்களின் எளிமையான வாழ்க்கையை எடுத்துக்காட்டுகிறது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2470

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي مَيْسَرَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهُمْ ذَبَحُوا شَاةً فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " مَا بَقِيَ مِنْهَا " . قَالَتْ مَا بَقِيَ مِنْهَا إِلاَّ كَتِفُهَا . قَالَ " بَقِيَ كُلُّهَا غَيْرَ كَتِفِهَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو مَيْسَرَةَ هُوَ الْهَمْدَانِيُّ اسْمُهُ عَمْرُو بْنُ شُرَحْبِيلَ .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அவர்கள் ஒரு ஆட்டை அறுத்தார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "அதில் என்ன மீதம் இருக்கிறது?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள், "அதன் தோள்பட்டையைத் தவிர வேறு எதுவும் மீதமில்லை" என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அதன் தோள்பட்டையைத் தவிர, அது முழுவதும் மீதமுள்ளது (அதாவது, அல்லாஹ்வின் பாதையில் கொடுக்கப்பட்டதுதான் மறுமையில் நமக்கு மீதமிருக்கும்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2471

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ إِنْ كُنَّا آلَ مُحَمَّدٍ نَمْكُثُ شَهْرًا مَا نَسْتَوْقِدُ بِنَارٍ إِنْ هُوَ إِلاَّ الْمَاءُ وَالتَّمْرُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் குடும்பத்தினராகிய நாங்கள், ஒரு மாதம் (கூட) நெருப்பு மூட்டாமல் (சமைக்காமல்) இருப்போம். தண்ணீரும் பேரீச்சம்பழமும் மட்டுமே (எங்கள் உணவாக) இருக்கும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2472

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ أَسْلَمَ أَبُو حَاتِمٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، حَدَّثَنَا ثَابِتٌ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَقَدْ أُخِفْتُ فِي اللَّهِ

وَمَا يُخَافُ أَحَدٌ وَلَقَدْ أُوذِيتُ فِي اللَّهِ وَمَا يُؤْذَى أَحَدٌ وَلَقَدْ أَتَتْ عَلَىَّ ثَلاَثُونَ مِنْ بَيْنِ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ وَمَا لِي وَلِبِلاَلٍ طَعَامٌ يَأْكُلُهُ ذُو كَبِدٍ إِلاَّ شَيْءٌ يُوَارِيهِ إِبْطُ بِلاَلٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ - وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ حِينَ خَرَجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَارًّا مِنْ مَكَّةَ وَمَعَهُ بِلاَلٌ إِنَّمَا كَانَ مَعَ بِلاَلٍ مِنَ الطَّعَامِ مَا يَحْمِلُهُ تَحْتَ إِبْطِهِ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
'அல்லாஹ்வுக்காக (இவ்வளவு கடுமையாக) வேறு எவரும் அச்சுறுத்தப்படாத நிலையில் நான் அச்சுறுத்தப்பட்டேன்; மேலும் அல்லாஹ்வுக்காக (இவ்வளவு கடுமையாக) வேறு எவரும் துன்புறுத்தப்படாத நிலையில் நான் துன்புறுத்தப்பட்டேன். முப்பது பகல்களும் இரவுகளும் என்மீது கடந்து சென்றன; அப்போது பிலால் (ரழி) அவர்களின் அக்குளுக்கு அடியில் மறைத்துக்கொள்ள முடியுமான (மிகச் சொற்பமான) உணவைத் தவிர, உயிருள்ள பிராணி உண்ணக்கூடிய உணவு எதுவும் என்னிடமும் பிலாலிடமும் இருக்கவில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2473

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ كَعْبٍ الْقُرَظِيِّ، حَدَّثَنِي مَنْ، سَمِعَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، يَقُولُ خَرَجْتُ فِي يَوْمٍ شَاتٍ مِنْ بَيْتِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ أَخَذْتُ إِهَابًا مَعْطُونًا فَحَوَّلْتُ وَسَطَهُ فَأَدْخَلْتُهُ عُنُقِي وَشَدَدْتُ وَسَطِي فَحَزَمْتُهُ بِخُوصِ النَّخْلِ وَإِنِّي لَشَدِيدُ الْجُوعِ وَلَوْ كَانَ فِي بَيْتِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم طَعَامٌ لَطَعِمْتُ مِنْهُ فَخَرَجْتُ أَلْتَمِسُ شَيْئًا فَمَرَرْتُ بِيَهُودِيٍّ فِي مَالٍ لَهُ وَهُوَ يَسْقِي بِبَكَرَةٍ لَهُ فَاطَّلَعْتُ عَلَيْهِ مِنْ ثُلْمَةٍ فِي الْحَائِطِ فَقَالَ مَا لَكَ يَا أَعْرَابِيُّ هَلْ لَكَ فِي كُلِّ دَلْوٍ بِتَمْرَةٍ قُلْتُ نَعَمْ فَافْتَحِ الْبَابَ حَتَّى أَدْخُلَ فَفَتَحَ فَدَخَلْتُ فَأَعْطَانِي دَلْوَهُ فَكُلَّمَا نَزَعْتُ دَلْوًا أَعْطَانِي تَمْرَةً حَتَّى إِذَا امْتَلأَتْ كَفِّي أَرْسَلْتُ دَلْوَهُ وَقُلْتُ حَسْبِي فَأَكَلْتُهَا ثُمَّ جَرَعْتُ مِنَ الْمَاءِ فَشَرِبْتُ ثُمَّ جِئْتُ الْمَسْجِدَ فَوَجَدْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِيهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"ஒரு குளிரான நாளில் நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் இல்லத்திலிருந்து வெளியே சென்றேன். நான் பதனிடப்பட்ட ஒரு தோலை (உடலைச் சூடாக்க) எடுத்திருந்தேன்; அதன் நடுப்பகுதியைத் துளையிட்டு, அதை என் கழுத்தில் மாட்டிக்கொண்டு, என் இடுப்பைச் சுற்றிக் கட்டிக்கொண்டு, பேரீச்சை ஓலையால் அதை இறுக்கிக் கொண்டேன். நான் கடும் பசியுடன் இருந்தேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் இல்லத்தில் உணவு இருந்திருந்தால், நான் அதில் சாப்பிட்டிருப்பேன். எனவே நான் (உணவு) எதையாவது தேடிச் சென்றேன்.

அப்போது தனது தோட்டத்தில் கப்பி மூலம் தண்ணீர் இறைத்துக்கொண்டிருந்த ஒரு யூதரை நான் கடந்து சென்றேன். சுவரில் இருந்த ஒரு இடைவெளி வழியாக நான் அவரைப் பார்த்தேன். அவர், 'ஓ அரேபியரே! உமக்கு என்ன நேர்ந்தது? (கிணற்றிலிருந்து) இறைக்கும் ஒவ்வொரு வாளிக்கும் ஒரு பேரீச்சம்பழம் (கூலியாக) உமக்கு வேண்டுமா?' என்று கேட்டார். நான், 'ஆம். நான் உள்ளே வருவதற்காகக் கதவைத் திறவுங்கள்' என்றேன். அவர் திறந்தார்; நான் உள்ளே நுழைந்தேன்.

அவர் தனது வாளியை என்னிடம் கொடுத்தார். நான் இறைத்த ஒவ்வொரு வாளிக்கும் அவர் எனக்கு ஒரு பேரீச்சம்பழம் தந்தார். என் உள்ளங்கை நிறைந்ததும், நான் அவரது வாளியை (கீழே) விட்டுவிட்டு, 'எனக்குப் போதும்' என்றேன். பிறகு அப்பழங்களை நான் சாப்பிட்டேன்; பின்னர் ஒரு மிடறு தண்ணீர் பருகினேன். பிறகு நான் பள்ளிவாசலுக்கு வந்தேன்; அங்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இருப்பதைக் கண்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2474

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَبَّاسٍ الْجُرَيْرِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عُثْمَانَ النَّهْدِيَّ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّهُ أَصَابَهُمْ جُوعٌ فَأَعْطَاهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تَمْرَةً تَمْرَةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"அவர்களுக்குப் பசி ஏற்பட்டது. எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒவ்வொருவருக்கும் ஒரு பேரீச்சம்பழம் கொடுத்தார்கள் (அதாவது, கடும் பசியின் காரணமாக, ஒவ்வொருவருக்கும் ஒரு பேரீச்சம்பழம் மட்டுமே கிடைத்தது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2475

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ وَهْبِ بْنِ كَيْسَانَ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ بَعَثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَنَحْنُ ثَلاَثُمِائَةٍ نَحْمِلُ زَادَنَا عَلَى رِقَابِنَا فَفَنِيَ زَادُنَا حَتَّى إِنْ كَانَ يَكُونُ لِلرَّجُلِ مِنَّا كُلَّ يَوْمٍ تَمْرَةٌ . فَقِيلَ لَهُ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ وَأَيْنَ كَانَتْ تَقَعُ التَّمْرَةُ مِنَ الرَّجُلِ فَقَالَ لَقَدْ وَجَدْنَا فَقْدَهَا حِينَ فَقَدْنَاهَا وَأَتَيْنَا الْبَحْرَ فَإِذَا نَحْنُ بِحُوتٍ قَدْ قَذَفَهُ الْبَحْرُ فَأَكَلْنَا مِنْهُ ثَمَانِيَةَ عَشَرَ يَوْمًا مَا أَحْبَبْنَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ . وَرَوَاهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ وَهْبِ بْنِ كَيْسَانَ أَتَمَّ مِنْ هَذَا وَأَطْوَلَ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களை அனுப்பினார்கள். நாங்கள் முன்னூறு பேர் இருந்தோம். நாங்கள் எங்கள் பயண உணவுகளை எங்கள் தோள்களில் சுமந்து சென்றோம். பிறகு எங்கள் பயண உணவுகள் தீர்ந்துவிட்டன. எந்தளவிற்கென்றால், எங்களில் ஒருவருக்கு ஒவ்வொரு நாளும் ஒரு பேரீச்சம்பழம் மட்டுமே கிடைக்கும் நிலை ஏற்பட்டது."

அவரிடம், "அபூ அப்துல்லாஹ்வே! ஒரு மனிதருக்கு ஒரு பேரீச்சம்பழம் எங்கே போய் சேரும்? (அது எவ்வாறு போதுமானதாக இருக்கும்?)" என்று கேட்கப்பட்டது.

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் அதை இழந்தபோதுதான் அதன் அருமையை உணர்ந்தோம். பிறகு நாங்கள் கடற்கரைக்கு வந்தோம். அங்கே கடல் (கரையில்) ஒதுக்கியிருந்த ஒரு திமிங்கலத்தைக் கண்டோம். பதினெட்டு நாட்களுக்கு அதிலிருந்து நாங்கள் விரும்பியவாறு சாப்பிட்டோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

((باب

பாடம்

2476

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، حَدَّثَنِي يَزِيدُ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ كَعْبٍ الْقُرَظِيِّ، حَدَّثَنِي مَنْ، سَمِعَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، يَقُولُ إِنَّا لَجُلُوسٌ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى

اللهعليهوسلم فِي الْمَسْجِدِ إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا مُصْعَبُ بْنُ عُمَيْرٍ مَا عَلَيْهِ إِلاَّ بُرْدَةٌ لَهُ مَرْقُوعَةٌ بِفَرْوٍ فَلَمَّا رَآهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَكَى لِلَّذِي كَانَ فِيهِ مِنَ النِّعْمَةِ وَالَّذِي هُوَ الْيَوْمَ فِيهِ ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " كَيْفَ بِكُمْ إِذَا غَدَا أَحَدُكُمْ فِي حُلَّةٍ وَرَاحَ فِي حُلَّةٍ وَوُضِعَتْ بَيْنَ يَدَيْهِ صَحْفَةٌ وَرُفِعَتْ أُخْرَى وَسَتَرْتُمْ بُيُوتَكُمْ كَمَا تُسْتَرُ الْكَعْبَةُ " . قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ نَحْنُ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مِنَّا الْيَوْمَ نَتَفَرَّغُ لِلْعِبَادَةِ وَنُكْفَى الْمُؤْنَةَ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لأَنْتُمُ الْيَوْمَ خَيْرٌ مِنْكُمْ يَوْمَئِذٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَيَزِيدُ بْنُ زِيَادٍ هُوَ ابْنُ مَيْسَرَةَ وَهُوَ مَدَنِيٌّ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ وَيَزِيدُ بْنُ زِيَادٍ الدِّمَشْقِيُّ الَّذِي رَوَى عَنِ الزُّهْرِيِّ رَوَى عَنْهُ وَكِيعٌ وَمَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ وَيَزِيدُ بْنُ أَبِي زِيَادٍ كُوفِيٌّ رَوَى عَنْهُ سُفْيَانُ وَشُعْبَةُ وَابْنُ عُيَيْنَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ .

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் பள்ளிவாசலில் அமர்ந்திருந்தபோது, முஸ்அப் பின் உமைர் (ரழி) அவர்கள் எங்களிடம் வந்தார்கள். அவர் மீது, தோலால் (அல்லது உரோமத்தால்) ஒட்டுப்போடப்பட்ட ஒரு புர்தாவைத் தவிர வேறு எதுவும் இருக்கவில்லை. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரைக் கண்டபோது, அவர் (இஸ்லாத்திற்கு முன்) இருந்த செல்வச் செழிப்பையும், இன்று அவர் (இஸ்லாத்திற்காக அனுபவிக்கும்) நிலையையும் கண்டு அழுதார்கள். பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில் ஒருவர் காலையில் ஒரு ஹுல்லாவிலும், மாலையில் இன்னொரு ஹுல்லாவிலும் வலம் வரும்போதும், உங்கள் முன் ஒரு தட்டு வைக்கப்பட்டு மற்றொன்று எடுக்கப்படும்போதும், கஅபா மூடப்படுவது போன்று (விலை உயர்ந்த திரைகளால்) உங்கள் வீடுகள் மூடப்படும்போதும் உங்கள் நிலை எப்படி இருக்கும்?' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! இன்று இருப்பதை விட அந்நாளில் நாங்கள் சிறந்தவர்களாக இருப்போம்; நாங்கள் வணக்க வழிபாடுகளில் ஈடுபடுவோம்; எங்கள் வாழ்வாதாரத் தேவைகள் நிறைவேற்றப்படும்.' அதற்கு (நபியவர்கள்), 'இல்லை! அந்நாளில் இருப்பதை விட இன்று நீங்கள் சிறந்தவர்களாக இருக்கிறீர்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2477

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، حَدَّثَنِي عُمَرُ بْنُ ذَرٍّ، حَدَّثَنَا مُجَاهِدٌ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كَانَ أَهْلُ الصُّفَّةِ أَضْيَافَ أَهْلِ الإِسْلاَمِ لاَ يَأْوُونَ عَلَى أَهْلٍ وَلاَ مَالٍ وَاللَّهِ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ إِنْ كُنْتُ لأَعْتَمِدُ بِكَبِدِي عَلَى الأَرْضِ مِنَ الْجُوعِ وَأَشُدُّ الْحَجَرَ عَلَى بَطْنِي مِنَ الْجُوعِ وَلَقَدْ قَعَدْتُ يَوْمًا عَلَى طَرِيقِهِمُ الَّذِي يَخْرُجُونَ فِيهِ فَمَرَّ بِي أَبُو بَكْرٍ فَسَأَلْتُهُ عَنْ آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ مَا سَأَلْتُهُ إِلاَّ لِيَسْتَتْبِعَنِي فَمَرَّ وَلَمْ يَفْعَلْ ثُمَّ مَرَّ بِي عُمَرُ فَسَأَلْتُهُ عَنْ آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ مَا أَسْأَلُهُ إِلاَّ لِيَسْتَتْبِعَنِي فَمَرَّ وَلَمْ يَفْعَلْ ثُمَّ مَرَّ بِي أَبُو الْقَاسِمِ صلى الله عليه وسلم فَتَبَسَّمَ حِينَ رَآنِي وَقَالَ " أَبَا هُرَيْرَةَ " . قُلْتُ لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " الْحَقْ " . وَمَضَى فَاتَّبَعْتُهُ وَدَخَلَ مَنْزِلَهُ فَاسْتَأْذَنْتُ فَأَذِنَ لِي فَوَجَدَ قَدَحًا مِنْ لَبَنٍ فَقَالَ " مِنْ أَيْنَ هَذَا اللَّبَنُ لَكُمْ " . قِيلَ أَهْدَاهُ لَنَا فُلاَنٌ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَبَا هُرَيْرَةَ " . قُلْتُ لَبَّيْكَ . فَقَالَ " الْحَقْ إِلَى أَهْلِ الصُّفَّةِ فَادْعُهُمْ " . وَهُمْ أَضْيَافُ أَهْلِ الإِسْلاَمِ لاَ يَأْوُونَ عَلَى أَهْلٍ وَلاَ مَالٍ إِذَا أَتَتْهُ صَدَقَةٌ بَعَثَ بِهَا إِلَيْهِمْ وَلَمْ يَتَنَاوَلْ مِنْهَا شَيْئًا وَإِذَا أَتَتْهُ هَدِيَّةٌ أَرْسَلَ إِلَيْهِمْ فَأَصَابَ مِنْهَا وَأَشْرَكَهُمْ فِيهَا فَسَاءَنِي ذَلِكَ وَقُلْتُ مَا هَذَا الْقَدَحُ بَيْنَ أَهْلِ الصُّفَّةِ وَأَنَا رَسُولُهُ إِلَيْهِمْ فَسَيَأْمُرُنِي أَنْ أُدِيرَهُ عَلَيْهِمْ فَمَا عَسَى أَنْ يُصِيبَنِي مِنْهُ وَقَدْ كُنْتُ أَرْجُو أَنْ أُصِيبَ مِنْهُ مَا يُغْنِينِي وَلَمْ يَكُنْ بُدٌّ مِنْ طَاعَةِ اللَّهِ وَطَاعَةِ رَسُولِهِ فَأَتَيْتُهُمْ فَدَعَوْتُهُمْ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ فَأَخَذُوا مَجَالِسَهُمْ فَقَالَ " أَبَا هُرَيْرَةَ خُذِ الْقَدَحَ وَأَعْطِهِمْ " . فَأَخَذْتُ الْقَدَحَ فَجَعَلْتُ أُنَاوِلُهُ الرَّجُلَ فَيَشْرَبُ حَتَّى يَرْوَى ثُمَّ يَرُدُّهُ فَأُنَاوِلُهُ الآخَرَ حَتَّى انْتَهَيْتُ بِهِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ رَوِيَ الْقَوْمُ كُلُّهُمْ فَأَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْقَدَحَ فَوَضَعَهُ عَلَى يَدَيْهِ ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ فَتَبَسَّمَ فَقَالَ " أَبَا هُرَيْرَةَ اشْرَبْ " . فَشَرِبْتُ ثُمَّ قَالَ " اشْرَبْ " . فَلَمْ أَزَلْ أَشْرَبُ وَيَقُولُ " اشْرَبْ " . حَتَّى قُلْتُ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا أَجِدُ لَهُ مَسْلَكًا فَأَخَذَ الْقَدَحَ فَحَمِدَ اللَّهَ وَسَمَّى ثُمَّ شَرِبَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“திண்ணைத் தோழர்கள் (அஸ்-ஸுஃப்பா வாசிகள்) இஸ்லாமியர்களின் விருந்தினர்களாவர். தங்குவதற்கு அவர்களுக்குக் குடும்பமோ, உடைமைகளோ எதுவுமில்லை. வணக்கத்திற்குரியவன் எவனுமில்லையோ அந்த அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! பசியின் கடுமையால் நான் என் கல்லீரலைத்

தரையில் அழுத்திக்கொண்டு கிடப்பேன்; இன்னும் பசியின் காரணமாக என் வயிற்றில் கல்லைக் கட்டிக்கொள்வேன்.
ஒரு நாள் அவர்கள் (மக்கள்) செல்லும் பாதையில் நான் அமர்ந்திருந்தேன். அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் அவ்வழியே சென்றார்கள். நான் அவர்களிடம் அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் உள்ள ஒரு வசனத்தைக் குறித்துக் கேட்டேன். அவர்கள் என்னை (தங்களுடன்) அழைத்துச் செல்வார்கள் (உணவளிக்கும் நோக்குடன்) என்று எதிர்பார்த்தே தவிர, வேறு எதற்காகவும் நான் கேட்கவில்லை. ஆனால் அவர்கள் (பதிலளித்துவிட்டு) கடந்து சென்றுவிட்டார்கள்; அவ்வாறு செய்யவில்லை.
பிறகு உமர் (ரழி) அவர்கள் எனக்கு அருகில் சென்றார்கள். நான் அவர்களிடமும் அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் உள்ள ஒரு வசனத்தைக் குறித்துக் கேட்டேன். அவர்கள் என்னை (தங்களுடன்) அழைத்துச் செல்வார்கள் (உணவளிக்கும் நோக்குடன்) என்று எதிர்பார்த்தே தவிர, வேறு எதற்காகவும் நான் கேட்கவில்லை. ஆனால் அவர்களும் (பதிலளித்துவிட்டு) கடந்து சென்றுவிட்டார்கள்; அவ்வாறு செய்யவில்லை.
பிறகு அபுல் காஸிம் (நபி (ஸல்)) அவர்கள் என்னைக் கடந்து சென்றார்கள். என்னைக் கண்டதும் புன்னகைத்தார்கள். 'அபூ ஹுரைரா!' என்று அழைத்தார்கள். நான், 'இதோ இருக்கிறேன், அல்லாஹ்வின் தூதரே!' என்றேன். அவர்கள், 'என்னுடன் வாருங்கள்' என்றார்கள். அவர்கள் நடந்தார்கள்; நானும் அவர்களைப் பின்தொடர்ந்தேன்.
அவர்கள் தங்கள் வீட்டிற்குள் நுழைந்தார்கள். நானும் உள்ளே வர அனுமதி கேட்டேன்; எனக்கு அனுமதி அளித்தார்கள். அங்கே ஒரு கிண்ணம் பாலைக் கண்டார்கள். 'இந்தப் பால் உங்களுக்கு ஏது?' என்று கேட்டார்கள். 'இன்னார் நமக்கு அன்பளிப்பாக வழங்கியது' என்று கூறப்பட்டது. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அபூ ஹுரைரா!' என்றார்கள். நான், 'இதோ இருக்கிறேன், அல்லாஹ்வின் தூதரே!' என்றேன். அவர்கள், 'அஸ்-ஸுஃப்பா வாசிகளிடம் சென்று அவர்களை அழைத்து வாருங்கள்' என்றார்கள்.
அவர்கள் இஸ்லாமியர்களின் விருந்தினர்களாவர். தங்குவதற்கு அவர்களுக்குக் குடும்பமோ, உடைமைகளோ எதுவுமில்லை. நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஏதேனும் தர்மப்பொருள் (ஸதகா) வந்தால் அதை அப்படியே அவர்களுக்கு அனுப்பிவிடுவார்கள்; அதிலிருந்து எதையும் தாம் உண்ணமாட்டார்கள். அவர்களிடம் அன்பளிப்பு (ஹதிய்யா) வந்தால், அதை அவர்களுக்கு அனுப்பி வைப்பார்கள்; தாமும் அதிலிருந்து உண்டுவிட்டு, அவர்களுக்கும் அதில் பங்கிட்டுக் கொடுப்பார்கள்.
இது (அஸ்-ஸுஃப்பா வாசிகளை அழைக்கச் சொன்னது) எனக்கு வருத்தத்தை அளித்தது. நான் (என் மனதிற்குள்), 'அஸ்-ஸுஃப்பா வாசிகளுக்கு மத்தியில் இந்தக் கிண்ணம் (எம்மாத்திரம்)? நான் தானே அவர்களிடம் தூது செல்கிறேன்?' என்று எண்ணிக்கொண்டேன். (அவர்கள் வந்தால்), அதைச் சுற்றுக்கு விடுமாறு நபி (ஸல்) அவர்கள் எனக்குக் கட்டளையிடுவார்கள். (அவர்கள் எல்லோரும் குடித்த பிறகு) அதில் எனக்கு என்ன மிஞ்சப் போகிறது? நான் அதிலிருந்து குடித்து என் பசியைப் போக்கிக் கொள்ளலாம் (அல்லது எனக்குப் போதுமானதாக இருக்கும்) என்று எதிர்பார்த்திருந்தேன். (ஆனாலும்) அல்லாஹ்வுக்கும் அவனது தூதருக்கும் கீழ்ப்படிவதைத் தவிர வேறு வழியில்லை.
எனவே நான் அவர்களிடம் சென்று அவர்களை அழைத்தேன். அவர்கள்

(நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) வந்ததும், தங்கள் இடங்களில் அமர்ந்தார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அபூ ஹுரைரா! கிண்ணத்தை எடுத்து அவர்களுக்குக் கொடுங்கள்' என்றார்கள். நான் அந்தக் கிண்ணத்தை எடுத்து ஒருவரிடம் கொடுப்பேன்; அவர் அதைப் பருகித் தாகம் தீர்ந்ததும் அதை (என்னிடம்) திருப்பிக் கொடுப்பார். பிறகு நான் அதை அடுத்தவருக்குக் கொடுப்பேன்; அவரும் பருகித் தாகம் தீர்ந்ததும் (என்னிடம்) திருப்பிக் கொடுப்பார். இப்படியே (ஒவ்வொருவராகக் குடித்து) இறுதியில் அது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து சேர்ந்தது. மக்கள் அனைவரும் பருகித் தாகம் தீர்ந்திருந்தனர்.
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கிண்ணத்தை எடுத்து, அதைத் தங்கள் கையில் வைத்து, பின்னர் தலையை உயர்த்திப் புன்னகைத்தார்கள். 'அபூ ஹுரைரா!' என்றார்கள். 'குடியுங்கள்' என்றார்கள். நான் குடித்தேன். மீண்டும், 'குடியுங்கள்' என்றார்கள். நான் தொடர்ந்து குடித்துக்கொண்டே இருந்தேன்; அவர்கள் தொடர்ந்து, 'குடியுங்கள்' என்று சொல்லிக்கொண்டே இருந்தார்கள். இறுதியில் நான், 'உங்களை உண்மையுடன் அனுப்பியவன் மீது சத்தியமாக! இனி (வயிற்றில்) அதற்குச் செல்லும் வழியை நான் காணவில்லை (இடமில்லை)' என்று கூறினேன். அவர்கள் கிண்ணத்தை வாங்கிக்கொண்டு, அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்து, அவனது பெயரைக் (பிஸ்மில்லாஹ்) கூறி மீதமிருந்ததைக் குடித்தார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2478

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْقُرَشِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى الْبَكَّاءُ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ تَجَشَّأَ رَجُلٌ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ كُفَّ عَنَّا جُشَاءَكَ فَإِنَّ أَكْثَرَهُمْ شِبَعًا فِي الدُّنْيَا أَطْوَلُهُمْ جُوعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: ஒருவர் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் சமூகத்தில் ஏப்பம் விட்டார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உன் ஏப்பத்தை எங்களை விட்டும் தடுத்துக்கொள். (ஏனெனில், அது அதிகப்படியான உணவு உண்டதைக் குறிக்கிறது.) இவ்வுலகில் அதிகம் வயிறு நிரம்பியவர்கள்தான் மறுமை நாளில் நீண்ட நேரம் பசியுடன் இருப்பார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2479

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بْنِ أَبِي مُوسَى، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ يَا بُنَيَّ لَوْ رَأَيْتَنَا وَنَحْنُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَصَابَتْنَا السَّمَاءُ لَحَسِبْتَ أَنَّ رِيحَنَا رِيحُ الضَّأْنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّهُ كَانَ ثِيَابُهُمُ الصُّوفُ فَكَانَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْمَطَرُ يَجِيءُ مِنْ ثِيَابِهِمْ رِيحُ الضَّأْنِ ‏.‏

அபூ புர்தா பின் அபீ மூஸா (ரழி) அவர்கள், அவர்களுடைய தந்தை (அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ ரழி) கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
"என் அருமை மகனே! நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தபோது, மழை எங்களை நனைத்ததை (நீ) பார்த்திருந்தால், எங்களுடைய வாசனையானது ஆடுகளின் வாசனையைப் போன்று இருப்பதாக நீ நினைத்திருப்பாய்."
(இமாம் அபூ ஈஸா திர்மிதி (ரஹ்) கூறினார்கள்:) இந்த ஹதீஸின் பொருள் என்னவென்றால், அவர்களுடைய ஆடைகள் கம்பளியால் ஆனவையாக இருந்தன. எனவே, அவர்கள் மீது மழை பெய்தபோது, அவர்களுடைய ஆடைகளிலிருந்து வந்த வாசனையானது ஆடுகளின் வாசனையைப் போலவே இருந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2480

حَدَّثَنَا الْجَارُودُ بْنُ مُعَاذٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ، قَالَ الْبِنَاءُ كُلُّهُ وَبَالٌ قُلْتُ أَرَأَيْتَ مَا لاَ بُدَّ مِنْهُ قَالَ لاَ أَجْرَ وَلاَ وِزْرَ ‏.‏

அபூ ஹம்ஸா அவர்கள் கூறியதாவது: இப்ராஹீம் அந்-நகஈ அவர்கள், "(அதிகமான) கட்டிடங்கள் அனைத்தும் (மனிதனுக்கு) சுமையாகும் (அல்லது தீங்கு விளைவிப்பதாகும்)" என்று கூறினார்கள். (அபூ ஹம்ஸா அல்லது வேறொருவர்) கேட்டார்: "தவிர்க்க முடியாதவை (அதாவது அத்தியாவசியத் தேவைகளுக்கான கட்டிடங்கள்) பற்றி நீங்கள் என்ன நினைக்கிறீர்கள்?" அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதற்கு நன்மையும் இல்லை; தீமையும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2481

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ الْمُقْرِئُ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي مَرْحُومٍ عَبْدِ الرَّحِيمِ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ الْجُهَنِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَنْ تَرَكَ اللِّبَاسَ تَوَاضُعًا لِلَّهِ وَهُوَ يَقْدِرُ عَلَيْهِ دَعَاهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى رُءُوسِ الْخَلاَئِقِ حَتَّى يُخَيِّرَهُ مِنْ أَىِّ حُلَلِ الإِيمَانِ شَاءَ يَلْبَسُهَا " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " حُلَلِ الإِيمَانِ " . يَعْنِي مَا يُعْطَى أَهْلُ الإِيمَانِ مِنْ حُلَلِ الْجَنَّةِ .

ஸஹ்ல் பின் முஆத் பின் அனஸ் அல்ஜுஹனீ (ரலி) அவர்கள், தனது தந்தை (ரலி) வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"யார் ஒருவர் (பெருமைக்குரிய அல்லது ஆடம்பரமான) ஆடையை அணிய சக்தி பெற்றிருந்தும், அல்லாஹ்விற்காகப் பணிந்து அதனை விட்டுவிடுகிறாரோ, அவரை அல்லாஹ் மறுமை நாளில் படைப்பினங்கள் அனைவரின் முன்னிலையிலும் அழைத்து, 'ஈமானின் ஹுலல்' ஆடைகளில் தான் நாடியதைத் தேர்ந்தெடுத்து அணிந்துகொள்ளச் செய்வான்."

"ஈமானின் ஹுலல்" என்பதன் பொருள், ஈமான் கொண்டவர்களுக்கு வழங்கப்படும் சொர்க்கத்தின் ஆடைகள் என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2482

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا زَافِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ شَبِيبِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم النَّفَقَةُ كُلُّهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلاَّ الْبِنَاءَ فَلاَ خَيْرَ فِيهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . هَكَذَا قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ شَبِيبُ بْنُ بَشِيرٍ وَإِنَّمَا هُوَ شَبِيبُ بْنُ بِشْرٍ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “கட்டிடங்களுக்கான செலவைத் தவிர, மற்ற எல்லாச் செலவுகளும் அல்லாஹ்வின் பாதையில் உள்ளன; ஏனெனில் (உலகாதாய நோக்கிலான அல்லது அநாவசியமான) அதில் எந்த நன்மையும் இல்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2483

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ حَارِثَةَ بْنِ مُضَرِّبٍ، قَالَ أَتَيْنَا خَبَّابًا نَعُودُهُ وَقَدِ اكْتَوَى سَبْعَ كَيَّاتٍ فَقَالَ لَقَدْ تَطَاوَلَ مَرَضِي وَلَوْلاَ أَنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " لاَ تَمَنَّوُا الْمَوْتَ " . لَتَمَنَّيْتُ وَقَالَ " يُؤْجَرُ الرَّجُلُ فِي نَفَقَتِهِ كُلِّهَا إِلاَّ التُّرَابَ أَوْ قَالَ فِي الْبِنَاءِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஹாரிதா பின் முதர்ரிப் கூறினார்கள்:
நாங்கள் கப்பாப் (ரழி) அவர்களை நலம் விசாரிக்கச் சென்றோம். அவர்கள் (தங்கள் நோய்க்குச் சிகிச்சையாக) ஏழு முறை சூடு போட்டிருந்தார்கள். அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் நோய் நீண்ட காலமாகத் தொடர்கிறது. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'மரணத்தை விரும்பாதீர்கள்' என்று கூறுவதை நான் கேட்டிருக்காவிட்டால், நான் (மரணத்தை) விரும்பியிருப்பேன்." மேலும் (நபி ஸல் அவர்கள்) கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதன் (அதிகமாகவோ, அநாவசியமாகவோ) மண்ணில் (அதாவது, கட்டிடங்களில்) செலவிடுவதைத் தவிர, அவனுடைய அனைத்து செலவுகளுக்கும் நற்கூலி வழங்கப்படுகிறது." (அல்லது நபி ஸல் அவர்கள் 'கட்டிடத்தில்' என்று கூறினார்கள்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2484

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ طَهْمَانَ أَبُو الْعَلاَءِ، حَدَّثَنَا حُصَيْنٌ، قَالَ جَاءَ سَائِلٌ فَسَأَلَ ابْنَ عَبَّاسٍ فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ لِلسَّائِلِ أَتَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ قَالَ نَعَمْ . قَالَ أَتَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ قَالَ نَعَمْ . قَالَ وَتَصُومُ رَمَضَانَ قَالَ نَعَمْ . قَالَ سَأَلْتَ وَلِلسَّائِلِ حَقٌّ إِنَّهُ لَحَقٌّ عَلَيْنَا أَنْ نَصِلَكَ . فَأَعْطَاهُ ثَوْبًا ثُمَّ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَا مِنْ مُسْلِمٍ كَسَا مُسْلِمًا ثَوْبًا إِلاَّ كَانَ فِي حِفْظِ اللَّهِ مَا دَامَ مِنْهُ عَلَيْهِ خِرْقَةٌ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

ஒரு யாசகர் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம் வந்து யாசகம் கேட்டார். இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அந்த யாசகரிடம், 'நீர் 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' என்று சாட்சி கூறுகிறாயா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'ஆம்' என்றார். அவர்கள், 'முஹம்மது அல்லாஹ்வின் தூதர் என்று சாட்சி கூறுகிறாயா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'ஆம்' என்றார். அவர்கள்,

'நீர் ரமளான் மாதத்தில் நோன்பு நோற்கிறாயா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'ஆம்' என்றார். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீர் கேட்டீர்; கேட்பவருக்கு (உதவி பெறும்) உரிமை உண்டு. நிச்சயமாக, உமக்கு (உதவி செய்து) இணைவது எங்கள் மீது கடமையாகும்.' ஆகவே, அவர்கள் அவருக்கு ஒரு ஆடையைக் கொடுத்தார்கள். பிறகு கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டிருக்கிறேன்: 'எந்தவொரு முஸ்லிம் மற்றொரு முஸ்லிமுக்கு ஒரு ஆடையை அணிவிக்கிறாரோ, அந்த ஆடையிலிருந்து ஒரு சிறு துண்டு (அவர் மீது) இருக்கும் வரை, (ஆடை வழங்கியவர்) அல்லாஹ்வின் பாதுகாப்பில் இருப்பார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2485

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، وَمُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، وَابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، وَيَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عَوْفِ بْنِ أَبِي جَمِيلَةَ الأَعْرَابِيِّ، عَنْ زُرَارَةَ بْنِ أَوْفَى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ، قَالَ لَمَّا قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمَدِينَةَ انْجَفَلَ النَّاسُ إِلَيْهِ وَقِيلَ قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَجِئْتُ فِي النَّاسِ لأَنْظُرَ إِلَيْهِ فَلَمَّا اسْتَبَنْتُ وَجْهَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَرَفْتُ أَنَّ وَجْهَهُ لَيْسَ بِوَجْهِ كَذَّابٍ وَكَانَ أَوَّلُ شَيْءٍ تَكَلَّمَ بِهِ أَنْ قَالَ أَيُّهَا النَّاسُ أَفْشُوا السَّلاَمَ وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ وَصَلُّوا وَالنَّاسُ نِيَامٌ تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِسَلاَمٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் சலாம் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, மக்கள் அவர்களை நோக்கி விரைந்தார்கள். 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வந்துவிட்டார்கள்' என்று சொல்லப்பட்டது. எனவே நான் அவர்களைப் பார்ப்பதற்காக மக்களிடையே சென்றேன். நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் முகத்தைத் தெளிவாகப் பார்த்தபோது, அவரது முகம் ஒரு பொய்யரின் முகமல்ல என்பதை நான் அறிந்துகொண்டேன். அவர்கள் பேசிய முதல் விஷயம் இதுதான்: 'மக்களே! ஸலாத்தைப் பரப்புங்கள் (அஸ்ஸலாமு அலைக்கும் என்ற வாழ்த்தையும், அமைதியையும்), உணவளியுங்கள், மக்கள் உறங்கும்போது தொழுங்கள் (தஹஜ்ஜுத் போன்ற இரவுத் தொழுகைகளை); நீங்கள் ஸலாமுடன் (அமைதியுடனும், பாதுகாப்பாகவும்) சுவனத்தில் நுழைவீர்கள்."' (அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) இது ஸஹீஹான ஹதீஸ் என்று கூறினார்கள்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2486

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَعْنٍ الْمَدَنِيُّ الْغِفَارِيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الطَّاعِمُ الشَّاكِرُ بِمَنْزِلَةِ الصَّائِمِ الصَّابِرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்க, நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உணவருந்தி நன்றி செலுத்துபவர், பொறுமையுள்ள நோன்பாளியின் அந்தஸ்தில் இருக்கிறார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2487

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ الْحَسَنِ الْمَرْوَزِيُّ، بِمَكَّةَ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، حَدَّثَنَا حُمَيْدٌ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ لَمَّا قَدِمَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم الْمَدِينَةَ أَتَاهُ الْمُهَاجِرُونَ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا رَأَيْنَا قَوْمًا أَبْذَلَ مِنْ كَثِيرٍ وَلاَ أَحْسَنَ مُوَاسَاةً مِنْ قَلِيلٍ مِنْ قَوْمٍ نَزَلْنَا بَيْنَ أَظْهُرِهِمْ لَقَدْ كَفَوْنَا الْمُؤْنَةَ وَأَشْرَكُونَا فِي الْمَهْنَإِ حَتَّى خِفْنَا أَنْ يَذْهَبُوا بِالأَجْرِ كُلِّهِ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏لاَ مَا دَعَوْتُمُ اللَّهَ لَهُمْ وَأَثْنَيْتُمْ عَلَيْهِمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வருகை தந்தபோது, முஹாஜிர்கள் அவரிடம் வந்து கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் தங்கியிருக்கும் இந்த மக்களை விட, (செல்வம்) அதிகமாக இருக்கும்போது வாரி வழங்குவதிலும், (செல்வம்) குறைவாக இருக்கும்போது (எங்களுடன்) பகிர்ந்து (தேவைகளை நிறைவேற்றி) ஆறுதல் அளிப்பதிலும் சிறந்த ஒரு கூட்டத்தாரை நாங்கள் கண்டதில்லை. (வாழ்க்கையின்) சிரமங்களை அவர்கள் எங்களுக்காக ஏற்றுக்கொண்டார்கள். மேலும், (அதன்) பலன்களிலும் (இன்பங்களிலும்) எங்களையும் கூட்டாக்கிக் கொண்டார்கள்.
எந்தளவிற்கென்றால், நன்மைகள் அனைத்தும் (மறுமையில்) அவர்களுக்கே போய்விடுமோ என்று நாங்கள் அஞ்சுகிறோம்.' அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இல்லை (அவ்வாறு ஆகாது). நீங்கள் அவர்களுக்காக அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தனை செய்து, அவர்களைப் புகழ்ந்து (நன்றி செலுத்தி) வரும் காலமெல்லாம் (அவர்களுக்குரிய நன்மையுடன் உங்களுக்கும் நன்மை உண்டு).'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2488

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو الأَوْدِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِمَنْ يَحْرُمُ عَلَى النَّارِ أَوْ بِمَنْ تَحْرُمُ عَلَيْهِ النَّارُ عَلَى كُلِّ قَرِيبٍ هَيِّنٍ لَيِّنٍ سَهْلٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நரகம் யார் மீது தடைசெய்யப்பட்டுள்ளது அல்லது யார் நரகத்திற்குத் தடைசெய்யப்பட்டுள்ளார் என்பதை உங்களுக்கு நான் அறிவிக்க வேண்டாமா? (மக்களுடன்) நெருக்கமான (அதாவது, மக்களுடன் எளிதில் பழகக்கூடிய, அன்பான), சாந்தமான, மென்மையான மற்றும் எளிமையான ஒவ்வொருவர் மீதும் (நரகம் தடைசெய்யப்பட்டுள்ளது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2489

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ يَزِيدَ، قَالَ قُلْتُ لِعَائِشَةَ أَىُّ شَيْءٍ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَصْنَعُ إِذَا دَخَلَ بَيْتَهُ قَالَتْ كَانَ يَكُونُ فِي مِهْنَةِ أَهْلِهِ فَإِذَا حَضَرَتِ الصَّلاَةُ قَامَ فَصَلَّى . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அஸ்வத் பின் யஸீத் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம், 'நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் வீட்டிற்குள் நுழைந்ததும் என்ன செய்வார்கள்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அவர்கள் தங்கள் குடும்பத்தினருக்குப் பணிவிடை செய்வதில் (அதாவது வீட்டு வேலைகளில் உதவுவதில்) இருப்பார்கள். பிறகு தொழுகைக்கான நேரம் வந்ததும் எழுந்து தொழுவார்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2490

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ زَيْدٍ التَّغْلِبِيِّ، عَنْ زَيْدٍ الْعَمِّيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا اسْتَقْبَلَهُ الرَّجُلُ فَصَافَحَهُ لاَ يَنْزِعُ يَدَهُ مِنْ يَدِهِ حَتَّى يَكُونَ الرَّجُلُ الَّذِي يَنْزِعُ وَلاَ يَصْرِفُ وَجْهَهُ عَنْ وَجْهِهِ حَتَّى يَكُونَ الرَّجُلُ هُوَ الَّذِي يَصْرِفُهُ وَلَمْ يُرَ مُقَدِّمًا رُكْبَتَيْهِ بَيْنَ يَدَىْ جَلِيسٍ لَهُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மனிதரை எதிர்கொண்டு கைகுலுக்கும்போது, அந்த மனிதர் (தமது கையை) எடுக்கும் வரை அவர்கள் தமது கையை எடுக்க மாட்டார்கள் (அவருக்கு முழு கவனம் அளிக்கும் விதமாக); மேலும், அந்த மனிதர் தமது முகத்தைத் திருப்பும் வரை அவர்கள் தமது முகத்தை அவருடைய முகத்திலிருந்து திருப்ப மாட்டார்கள் (அவருடன் உரையாடலில் முழுமையாக ஈடுபடும் விதமாக); மேலும், தம்முடன் அமர்ந்திருப்பவருக்கு முன்னால் தமது முழங்கால்களை நீட்டியவாறு (மரியாதைக்குறைவான அல்லது அநாகரீகமான முறையில்) அவர்கள் காணப்பட்டதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2491

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ خَرَجَ رَجُلٌ مِمَّنْ كَانَ قَبْلَكُمْ فِي حُلَّةٍ لَهُ يَخْتَالُ فِيهَا فَأَمَرَ اللَّهُ الأَرْضَ فَأَخَذَتْهُ فَهُوَ يَتَجَلْجَلُ فِيهَا أَوْ قَالَ يَتَلَجْلَجُ فِيهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"உங்களுக்கு முன்னர் இருந்தவர்களில் ஒரு மனிதன், தனது ஹுல்லா (எனும் ஆடைகளை) அணிந்து கர்வத்துடன் வெளியே சென்றான். எனவே அல்லாஹ், அவனைப் பிடித்துக் கொள்ளுமாறு பூமிக்குக் கட்டளையிட்டான். அவன் அதனுள் (பூமிக்குள்) அசைந்து கொண்டே, மூழ்கிக் கொண்டிருக்கிறான்" - அல்லது அவர்கள் கூறினார்கள் - "அவன் கியாம நாள் வரை அதனுள் (பூமிக்குள்) அசைந்து கொண்டே, மூழ்கிக் கொண்டிருப்பான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2492

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يُحْشَرُ الْمُتَكَبِّرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْثَالَ الذَّرِّ فِي صُوَرِ الرِّجَالِ يَغْشَاهُمُ الذُّلُّ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَيُسَاقُونَ إِلَى سِجْنٍ فِي جَهَنَّمَ يُسَمَّى بُولَسَ تَعْلُوهُمْ نَارُ الأَنْيَارِ يُسْقَوْنَ مِنْ عُصَارَةِ أَهْلِ النَّارِ طِينَةِ الْخَبَالِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"பெருமைக்காரர்கள் மறுமை நாளில், மனிதர்களின் தோற்றத்தில், சிற்றெறும்புகளைப் போன்று (மிகச் சிறியவர்களாகவும், இழிந்தவர்களாகவும்) ஒன்றுதிரட்டப்படுவார்கள். எல்லா இடங்களிலிருந்தும் இழிவு அவர்களைச் சூழ்ந்திருக்கும். 'பூலஸ்' என்றழைக்கப்படும் நரகத்திலுள்ள ஒரு சிறைச்சாலைக்கு அவர்கள் ஓட்டிச் செல்லப்படுவார்கள். நெருப்புகளுக்கெல்லாம் மேலான நெருப்பு அவர்களைச் சூழ்ந்து கொள்ளும். நரகவாசிகளின் பிழிவான (சாறு) - அதாவது, 'தீனத்துல் கபால்' (எனும் சீழ் மற்றும் இரத்தம்) அவர்களுக்குப் புகட்டப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2493

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، وَعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ الْمُقْرِئُ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي أَيُّوبَ، حَدَّثَنِي أَبُو مَرْحُومٍ عَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ مَيْمُونٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ كَظَمَ غَيْظًا وَهُوَ يَقْدِرُ عَلَى أَنْ يُنَفِّذَهُ دَعَاهُ اللَّهُ عَلَى رُءُوسِ الْخَلاَئِقِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُخَيِّرَهُ فِي أَىِّ الْحُورِ شَاءَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஸஹ்ல் இப்னு முஆத் இப்னு அனஸ் (ரழி) அவர்கள் தனது தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் தனது கோபத்தை, அதை நிறைவேற்ற (பழிவாங்க) சக்தி இருந்தும் அடக்கிக் கொள்கிறாரோ, அவரை மறுமை நாளில் படைப்பினங்கள் அனைவரின் முன்னிலையிலும் அல்லாஹ் அழைத்து, அவர் விரும்பும்

ஹூர்களில் எவரை வேண்டுமானாலும் தேர்ந்தெடுத்துக் கொள்ளும்படி செய்வான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2494

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْغِفَارِيُّ الْمَدَنِيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ نَشَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ كَنَفَهُ وَأَدْخَلَهُ جَنَّتَهُ رِفْقٌ بِالضَّعِيفِ وَشَفَقَةٌ عَلَى الْوَالِدَيْنِ وَإِحْسَانٌ إِلَى الْمَمْلُوكِ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو بَكْرِ بْنُ الْمُنْكَدِرِ هُوَ أَخُو مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ

.

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"மூன்று (பண்புகள்) எவரிடம் இருக்கின்றனவோ, அல்லாஹ் தனது பாதுகாப்பின் நிழலை அவர் மீது விரித்து, அவரைத் தனது சொர்க்கத்தில் நுழையச் செய்வான்: (அவை) பலவீனமானவர்களிடம் கனிவாக இருப்பது, பெற்றோரிடம் பரிவு காட்டுவது மற்றும் அடிமைகளுக்கு நன்மை செய்வது."
(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்: இது ஹஸன் ஙரீப் தரத்திலான ஹதீஸ். அபூபக்கர் இப்னுல் முன்கதிர் என்பவர் முஹம்மது இப்னுல் முன்கதிரின் சகோதரர் ஆவார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2495

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ غَنْمٍ ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ ضَالٌّ إِلاَّ مَنْ هَدَيْتُهُ فَسَلُونِي الْهُدَى أَهْدِكُمْ وَكُلُّكُمْ فَقِيرٌ إِلاَّ مَنْ أَغْنَيْتُ فَسَلُونِي أَرْزُقْكُمْ وَكُلُّكُمْ مُذْنِبٌ إِلاَّ مَنْ عَافَيْتُ فَمَنْ عَلِمَ مِنْكُمْ أَنِّي ذُو قُدْرَةٍ عَلَى الْمَغْفِرَةِ فَاسْتَغْفَرَنِي غَفَرْتُ لَهُ وَلاَ أُبَالِي وَلَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَحَيَّكُمْ وَمَيِّتَكُمْ وَرَطْبَكُمْ وَيَابِسَكُمُ اجْتَمَعُوا عَلَى أَتْقَى قَلْبِ عَبْدٍ مِنْ عِبَادِي مَا زَادَ ذَلِكَ فِي مُلْكِي جَنَاحَ بَعُوضَةٍ وَلَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَحَيَّكُمْ وَمَيِّتَكُمْ

وَرَطْبَكُمْ وَيَابِسَكُمُ اجْتَمَعُوا عَلَى أَشْقَى قَلْبِ عَبْدٍ مِنْ عِبَادِي مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي جَنَاحَ بَعُوضَةٍ وَلَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَحَيَّكُمْ وَمَيِّتَكُمْ وَرَطْبَكُمْ وَيَابِسَكُمُ اجْتَمَعُوا فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ فَسَأَلَ كُلُّ إِنْسَانٍ مِنْكُمْ مَا بَلَغَتْ أُمْنِيَّتُهُ فَأَعْطَيْتُ كُلَّ سَائِلٍ مِنْكُمْ مَا سَأَلَ مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي إِلاَّ كَمَا لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ مَرَّ بِالْبَحْرِ فَغَمَسَ فِيهِ إِبْرَةً ثُمَّ رَفَعَهَا إِلَيْهِ ذَلِكَ بِأَنِّي جَوَادٌ مَاجِدٌ أَفْعَلُ مَا أُرِيدُ عَطَائِي كَلاَمٌ وَعَذَابِي كَلاَمٌ إِنَّمَا أَمْرِي لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْتُهُ أَنْ أَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ عَنْ مَعْدِيكَرِبَ عَنْ أَبِي ذَرٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

அபூ தர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

அல்லாஹ் தஆலா கூறுகிறான்: "என் அடியார்களே! நான் யாருக்கு நேர்வழி காட்டினேனோ அவரைத் தவிர, நீங்கள் அனைவரும் வழிதவறியவர்களே. எனவே, என்னிடமே நேர்வழி தேடுங்கள்; நான் உங்களுக்கு நேர்வழி காட்டுகிறேன். நான் யாரை செல்வந்தனாக்கினேனோ அவரைத் தவிர, நீங்கள் அனைவரும் ஏழைகளே. எனவே என்னிடமே (வாழ்வாதாரத்தைக்) கேளுங்கள்; நான் உங்களுக்கு அளிக்கிறேன். நான் யாரைப் பாதுகாத்தேனோ அவரைத் தவிர, நீங்கள் அனைவரும் பாவம் செய்பவர்களே. எனவே, நான் பாவங்களை மன்னிக்க ஆற்றல் உள்ளவன் என்பதை உங்களில் யார் அறிந்து, என்னிடம் பாவமன்னிப்புக் கோருகிறாரோ அவரை நான் மன்னிக்கிறேன்; (பாவங்களின் அளவைப் பற்றி) நான் பொருட்படுத்தமாட்டேன்.

உங்களில் முதலாமவரும், உங்களில் கடைசியானவரும், உங்களில் உயிருடன் இருப்பவர்களும், உங்களில் இறந்தவர்களும், உங்களில் ஈரமானவர்களும், உங்களில் உலர்ந்தவர்களும் (அதாவது, படைப்பினங்கள் அனைத்தையும் உள்ளடக்கிய) ஒன்று சேர்ந்து, என் அடியார்களில் அதிக இறையச்சம் உள்ள ஒருவரின் இதயத்தைப் போன்று ஆகிவிட்டாலும், அது என் ஆட்சியில் ஒரு கொசுவின் இறக்கையளவு கூட (கூடுதலாக) எதையும் சேர்த்துவிடாது.

உங்களில் முதலாமவரும், உங்களில் கடைசியானவரும், உங்களில் உயிருடன் இருப்பவர்களும், உங்களில் இறந்தவர்களும், உங்களில் ஈரமானவர்களும், உங்களில் உலர்ந்தவர்களும் (அதாவது, படைப்பினங்கள் அனைத்தையும் உள்ளடக்கிய) ஒன்று சேர்ந்து, என் அடியார்களில் மிகவும் துர்பாக்கியமான ஒருவரின் இதயத்தைப் போன்று ஆகிவிட்டாலும், அது என் ஆட்சியில் ஒரு கொசுவின் இறக்கையளவு கூட எதையும் குறைத்துவிடாது.

உங்களில் முதலாமவரும், உங்களில் கடைசியானவரும், உங்களில் உயிருடன் இருப்பவர்களும், உங்களில் இறந்தவர்களும், உங்களில் ஈரமானவர்களும்,

உங்களில் உலர்ந்தவர்களும் (அதாவது, படைப்பினங்கள் அனைத்தையும் உள்ளடக்கிய) ஒரே மைதானத்தில் ஒன்று கூடி, உங்களில் ஒவ்வொரு மனிதனும் தனக்கு விருப்பமானதை என்னிடம் கேட்டு, கேட்பவர் ஒவ்வொருவருக்கும் அவர் கேட்டதை நான் கொடுத்தாலும், உங்களில் ஒருவர் கடலில் ஊசியை முக்கி எடுத்தால் (கடல் நீரில்) எவ்வளவு குறையுமோ அந்த அளவு தவிர, அது என் ஆட்சியில் எதையும் குறைத்துவிடாது.

ஏனெனில், நான் பெருங்கொடையாளன் (ஜவ்வாத்); கண்ணியமிக்கவன் (மாஜித்). நான் நாடியதைச் செய்வேன். எனது கொடை ஒரு சொல்லாகும்; எனது தண்டனையும் ஒரு சொல்லாகும். நான் ஒரு விஷயத்தை (செய்ய) நாடினால், அதற்கு என் கட்டளை 'குன்' (ஆகுக) என்று சொல்வதுதான்; உடனே அது 'ஃபயகூன்' (ஆகிவிடும்)."

(இமாம் திர்மிதி கூறினார்: இது 'ஹஸன்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸ் ஆகும். ஷஹ்ர் பின் ஹவ்ஷப் வழியாக மஃதிகரிப், அபூ தர் (ரலி) மூலமாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்ற கருத்தில் மற்றுமொரு அறிவிப்பாளர் தொடரிலும் சிலர் இதனை அறிவித்துள்ளனர்).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2496

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقُرَشِيُّ، حَدَّثَنَا أَبِي، حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الرَّازِيِّ، عَنْ سَعْدٍ، مَوْلَى طَلْحَةَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يُحَدِّثُ حَدِيثًا لَوْ لَمْ أَسْمَعْهُ إِلاَّ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ حَتَّى عَدَّ سَبْعَ مَرَّاتٍ وَلَكِنِّي سَمِعْتُهُ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ كَانَ الْكِفْلُ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ لاَ يَتَوَرَّعُ مِنْ ذَنْبٍ عَمِلَهُ فَأَتَتْهُ امْرَأَةٌ فَأَعْطَاهَا سِتِّينَ دِينَارًا عَلَى أَنْ يَطَأَهَا فَلَمَّا قَعَدَ مِنْهَا مَقْعَدَ الرَّجُلِ مِنِ امْرَأَتِهِ أُرْعِدَتْ وَبَكَتْ فَقَالَ مَا يُبْكِيكِ أَأَكْرَهْتُكِ قَالَتْ لاَ وَلَكِنَّهُ عَمَلٌ مَا عَمِلْتُهُ قَطُّ وَمَا حَمَلَنِي عَلَيْهِ إِلاَّ الْحَاجَةُ فَقَالَ تَفْعَلِينَ أَنْتِ هَذَا وَمَا فَعَلْتِهِ اذْهَبِي فَهِيَ لَكِ ‏.‏ وَقَالَ لاَ وَاللَّهِ لاَ أَعْصِي اللَّهَ بَعْدَهَا أَبَدًا ‏.‏ فَمَاتَ مِنْ لَيْلَتِهِ فَأَصْبَحَ مَكْتُوبًا عَلَى بَابِهِ إِنَّ اللَّهَ قَدْ غَفَرَ لِلْكِفْلِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ قَدْ رَوَاهُ شَيْبَانُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الأَعْمَشِ نَحْوَ هَذَا وَرَفَعُوهُ وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنِ الأَعْمَشِ فَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏ وَرَوَى أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الأَعْمَشِ فَأَخْطَأَ فِيهِ وَقَالَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَهُوَ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الرَّازِيُّ هُوَ كُوفِيٌّ وَكَانَتْ جَدَّتُهُ سُرِّيَّةً لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ

وَرَوَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الرَّازِيِّ عُبَيْدَةُ الضَّبِّيُّ وَالْحَجَّاجُ بْنُ أَرْطَاةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ كِبَارِ أَهْلِ الْعِلْمِ .

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு செய்தியைச் சொல்ல நான் கேட்டேன். அதை நான் ஒரு முறையோ அல்லது இரு முறையோ மட்டும் கேட்கவில்லை; (நான்) ஏழு முறை வரை (கேட்டதை) எண்ணும் அளவுக்கு, மாறாக அதைவிட அதிகமான தடவைகள் நான் செவியுற்றுள்ளேன். நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

‘பனூ இஸ்ராயீல் சமூகத்தில் அல்-கிஃப்ல் என்றொருவர் இருந்தார். அவர் எந்தப் பாவத்தைச் செய்வதிலிருந்தும் (தம்மைத்) தடுத்துக் கொள்வதில்லை. (ஒரு முறை) ஒரு பெண் அவரிடம் வந்தார். அவளுடன் தாம்பத்திய உறவு கொள்வதற்காக அறுபது தீனார்களை அவளுக்கு அவர் கொடுத்தார். கணவன் தன் மனைவியிடம் (தாம்பத்தியத்திற்காக) அமர்வது போன்று அவர் அவளிடம் அமர்ந்தபோது, அவள் நடுங்கி அழுதாள்.

அவர், "ஏன் அழுகிறாய்? நான் உன்னை வற்புறுத்தினேனா?" என்று கேட்டார்.

அதற்கு அவள், "இல்லை! ஆயினும், இச்செயல் நான் (இதற்கு முன்) ஒருபோதும் செய்திராத ஒன்றாகும். வறுமையே அன்றி வேறெதுவும் என்னை இதற்குத் தூண்டவில்லை" என்று கூறினாள்.

அதற்கு அவர், "(முன்பு) நீ இதைச் செய்திராத நிலையில் (இப்போது) இதைச் செய்கிறாயா? (சரி) நீ போய்விடு! அந்தப் பணம் உனக்கே உரியது" என்று கூறினார். மேலும், "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இதற்குப் பிறகு நான் ஒருபோதும் அல்லாஹ்வுக்கு மாறுசெய்ய மாட்டேன்" என்றும் கூறினார்.

அன்றிரவே அவர் இறந்துவிட்டார். விடிந்தபோது அவரது வீட்டு வாசலில், "நிச்சயமாக அல்லாஹ் அல்-கிஃப்லை மன்னித்துவிட்டான்" என்று எழுதப்பட்டிருந்தது.’”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2497

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، أَخْبَرَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ سُوَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ، بِحَدِيثَيْنِ أَحَدُهُمَا عَنْ نَفْسِهِ، وَالآخَرُ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه

وسلم قَالَ عَبْدُ اللَّهِ إِنَّ الْمُؤْمِنَ يَرَى ذُنُوبَهُ كَأَنَّهُ فِي أَصْلِ جَبَلٍ يَخَافُ أَنْ يَقَعَ عَلَيْهِ وَإِنَّ الْفَاجِرَ يَرَى ذُنُوبَهُ كَذُبَابٍ وَقَعَ عَلَى أَنْفِهِ قَالَ بِهِ هَكَذَا فَطَارَ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் இரண்டு ஹதீஸ்களை அறிவித்தார்கள். அவற்றில் ஒன்று தங்களின் சொந்தக் கூற்று; மற்றொன்று நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததாகும். அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஓர் இறைவிசுவாசி தனது பாவங்களை, ஒரு மலையின் அடிவாரத்தில் இருப்பது போலவும், அது தன் மீது விழுந்துவிடுமோ என்று அஞ்சுவது போலவும் காண்பார். ஆனால் ஒரு பாவி தனது பாவங்களைத் தனது மூக்கில் வந்து அமரும் ஓர் ஈயைப் போலக் காண்பான்.” பிறகு அவர், “இப்படி” என்று (கையை ஆட்டிச்) சைகை செய்தார்; உடனே அது பறந்துவிட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2498

وَقَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَلَّهُ أَفْرَحُ بِتَوْبَةِ أَحَدِكُمْ مِنْ رَجُلٍ بِأَرْضٍ دَوِيَّةٍ مُهْلِكَةٍ مَعَهُ رَاحِلَتُهُ عَلَيْهَا زَادُهُ وَطَعَامُهُ وَشَرَابُهُ وَمَا يُصْلِحُهُ فَأَضَلَّهَا فَخَرَجَ فِي طَلَبِهَا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْمَوْتُ قَالَ أَرْجِعُ إِلَى مَكَانِي الَّذِي أَضْلَلْتُهَا فِيهِ فَأَمُوتُ فِيهِ فَرَجَعَ إِلَى مَكَانِهِ فَغَلَبَتْهُ عَيْنُهُ فَاسْتَيْقَظَ فَإِذَا رَاحِلَتُهُ عِنْدَ رَأْسِهِ عَلَيْهَا طَعَامُهُ وَشَرَابُهُ وَمَا يُصْلِحُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَالنُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"உங்களில் ஒருவர் தவ்பா (பாவமன்னிப்பு) செய்வதால் அல்லாஹ் அடையும் மகிழ்ச்சியானது, ஆளரவமற்ற, அழிவுக்குரிய ஒரு பாழ்நிலத்தில் உள்ள ஒரு மனிதர் (அடையும் மகிழ்ச்சியை விட) அதிகமாகும். (அதாவது,) அவரிடம் அவருடைய பயணப் பொருட்கள், உணவு, பானம் மற்றும் அவருக்குத் தேவையானவற்றைச் சுமந்த வாகனம் இருக்கிறது. பின்னர் அது அவரை விட்டுத் தப்பிச் சென்றுவிடுகிறது. எனவே, அவர் அதைத் தேடிச் செல்கிறார்; இறுதியில் மரணம் அவரை நெருங்குகிறது. அப்போது அவர், ‘நான் அதை எங்கே தொலைத்தேனோ, அந்த இடத்திற்கே திரும்பிச் சென்று, அங்கேயே இறந்து விடுகிறேன்’ என்று கூறுகிறார். அவ்வாறே அவர் தனது இடத்திற்குத் திரும்பி வருகிறார். அப்போது (தூக்கம்) அவரது கண்களை மிகைத்துவிடுகிறது. பின்னர் அவர் விழித்துப் பார்க்கும்போது, தனது உணவு, பானம் மற்றும் தனக்குத் தேவையானவற்றைச் சுமந்தபடி அவரது வாகனம்

அவரது தலைமாட்டில் நிற்பதைக் காண்கிறார்."

அபூ ஈஸா கூறினார்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் (எனும் தரத்திலுள்ள) ஹதீஸாகும். மேலும் இது குறித்து அபூ ஹுரைரா, அந்நுஅமான் பின் பஷீர் மற்றும் அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் நபி (ஸல்) அவர்கள் வழியாக அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2499

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مَسْعَدَةَ الْبَاهِلِيُّ، حَدَّثَنَا قَتَادَةُ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ كُلُّ ابْنِ آدَمَ خَطَّاءٌ وَخَيْرُ الْخَطَّائِينَ التَّوَّابُونَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَلِيِّ بْنِ مَسْعَدَةَ عَنْ قَتَادَةَ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆதமின் மக்கள் அனைவரும் தவறு செய்பவர்களே; அவர்களில் சிறந்தவர்கள் (பாவங்களிலிருந்து) மீள்பவர்களே."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2500

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَنَسٍ وَأَبِي شُرَيْحٍ الْعَدَوِيِّ الْكَعْبِيِّ الْخُزَاعِيِّ وَاسْمُهُ خُوَيْلِدُ بْنُ عَمْرٍو ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் அல்லாஹ்வையும் இறுதி நாளையும் நம்புகிறாரோ, அவர் தனது விருந்தினரைக் கண்ணியப்படுத்தட்டும். மேலும், யார் அல்லாஹ்வையும் இறுதி நாளையும் நம்புகிறாரோ, அவர் நல்லதையே பேசட்டும் அல்லது மௌனமாக இருக்கட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2501

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَمْرٍو الْمَعَافِرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ صَمَتَ نَجَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ لَهِيعَةَ . وَأَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيُّ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ .

யார் மௌனம் காக்கிறாரோ, அவர் ஈடேற்றம் பெற்றார் (தீமைகளிலிருந்தும், ஆபத்துக்களிலிருந்தும் தப்பித்து வெற்றி பெற்றார்).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2502

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الأَقْمَرِ، عَنْ أَبِي حُذَيْفَةَ، وَكَانَ، مِنْ أَصْحَابِ ابْنِ مَسْعُودٍ عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ حَكَيْتُ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم رَجُلاً فَقَالَ " مَا يَسُرُّنِي أَنِّي حَكَيْتُ رَجُلاً وَأَنَّ لِي كَذَا وَكَذَا " . قَالَتْ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ صَفِيَّةَ امْرَأَةٌ وَقَالَتْ بِيَدِهَا هَكَذَا كَأَنَّهَا تَعْنِي قَصِيرَةً . فَقَالَ " لَقَدْ مَزَجْتِ بِكَلِمَةٍ لَوْ مَزَجْتِ بِهَا مَاءَ الْبَحْرِ لَمُزِجَ " .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஒரு மனிதரைப் போன்று பாவனை செய்து (மிக்கிரி) காட்டினேன். அதற்கு அவர்கள், 'எனக்கு இன்னின்னவை (செல்வங்கள்) கிடைப்பதாக இருந்தாலும் சரி, ஒரு மனிதரைப் போன்று பாவனை செய்து காட்டுவதை நான் விரும்பமாட்டேன்' என்று கூறினார்கள்."

(பிறகு) நான், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஸஃபிய்யா ஒரு பெண்..." என்று கூறி, அவர் குட்டையானவர் என்பதைக் குறிப்பது போல் கையால் சைகை செய்தேன். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக நீங்கள் ஒரு வார்த்தையைக் கூறிவிட்டீர்கள்; அந்த வார்த்தை கடலின் நீரில் கலக்கப்பட்டால், அது அக்கடலையே (மாசுபடுத்தி) மாற்றிவிடும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2503

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الأَقْمَرِ، عَنْ أَبِي حُذَيْفَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا أُحِبُّ أَنِّي حَكَيْتُ أَحَدًا وَأَنَّ لِي كَذَا وَكَذَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو حُذَيْفَةَ هُوَ كُوفِيٌّ مِنْ أَصْحَابِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَيُقَالُ اسْمُهُ سَلَمَةُ بْنُ صُهَيْبَةَ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"எனக்கு இன்ன இன்னவை (உலக ஆதாயங்கள் அல்லது வெகுமதிகள்) கிடைத்தாலும், நான் யாரையும் (அவர்களின் குறைகளை கேலி செய்யும் விதமாக) பாவனை செய்து காட்டுவதை விரும்பமாட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2504

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، حَدَّثَنَا بُرَيْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَىُّ الْمُسْلِمِينَ أَفْضَلُ قَالَ ‏"‏ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي مُوسَى ‏.‏

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், 'முஸ்லிம்களில் மிகவும் சிறந்தவர் யார்?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எவருடைய நாவிலிருந்தும், கரத்திலிருந்தும் (பிற) முஸ்லிம்கள் பாதுகாப்புடன் இருக்கிறார்களோ, அவரே (சிறந்தவர்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2505

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَبِي يَزِيدَ الْهَمْدَانِيُّ، عَنْ ثَوْرِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ عَيَّرَ أَخَاهُ بِذَنْبٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَعْمَلَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَحْمَدُ مِنْ ذَنْبٍ قَدْ تَابَ مِنْهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا

حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ . وَخَالِدُ بْنُ مَعْدَانَ لَمْ يُدْرِكْ مُعَاذَ بْنَ جَبَلٍ وَرُوِيَ عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ أَنَّهُ أَدْرَكَ سَبْعِينَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَمَاتَ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ فِي خِلاَفَةِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَخَالِدُ بْنُ مَعْدَانَ رَوَى عَنْ غَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ مُعَاذٍ عَنْ مُعَاذٍ غَيْرَ حَدِيثٍ .

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"யார் தனது சகோதரனை ஒரு பாவத்திற்காக அவமானப்படுத்துகிறாரோ, அவர் அதைத் தானும் செய்யும் வரை மரணிக்க மாட்டார்."

அஹ்மத் கூறினார்: "(அது) அவர் தவ்பாச் செய்த ஒரு பாவத்தைக் குறிக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2506

حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُجَالِدِ بْنِ سَعِيدٍ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، ح قَالَ وَأَخْبَرَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، حَدَّثَنَا أُمَيَّةُ بْنُ الْقَاسِمِ الْحَذَّاءُ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ بُرْدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ وَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تُظْهِرِ الشَّمَاتَةَ لأَخِيكَ فَيَرْحَمُهُ اللَّهُ وَيَبْتَلِيكَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَمَكْحُولٌ قَدْ سَمِعَ مِنْ وَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَأَبِي هِنْدٍ الدَّارِيِّ وَيُقَالُ إِنَّهُ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَحَدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ مِنْ هَؤُلاَءِ الثَّلاَثَةِ . وَمَكْحُولٌ شَامِيٌّ يُكْنَى أَبَا عَبْدِ اللَّهِ وَكَانَ عَبْدًا فَأُعْتِقَ وَمَكْحُولٌ الأَزْدِيُّ بَصْرِيٌّ سَمِعَ مِنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ يَرْوِي عَنْهُ عُمَارَةُ بْنُ زَاذَانَ .

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ تَمِيمِ بْنِ عَطِيَّةَ، قَالَ كَثِيرًا مَا كُنْتُ أَسْمَعُ مَكْحُولاً يُسْأَلُ فَيَقُولُ نَدَانَمْ .

உங்கள் சகோதரனின் (துன்பத்தைக் கண்டு ஏற்படும்) ஷமாதாவை (மகிழ்ச்சியை) வெளிப்படுத்தாதீர்கள். (அவ்வாறு செய்தால்) அல்லாஹ்

அவனுக்குக் கருணை காட்டுவான், மேலும் உங்களைச் சோதனைக்குள்ளாக்குவான்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2507

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ سُلَيْمَانَ الأَعْمَشِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ وَثَّابٍ، عَنْ شَيْخٍ، مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْمُسْلِمَ إِذَا كَانَ يُخَالِطُ النَّاسَ وَيَصْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ خَيْرٌ مِنَ الْمُسْلِمِ الَّذِي لاَ يُخَالِطُ النَّاسَ وَلاَ يَصْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو مُوسَى قَالَ ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ كَانَ شُعْبَةُ يَرَى أَنَّهُ ابْنُ عُمَرَ ‏.‏

நபித்தோழர்களில் ஒருவர் அறிவிக்கிறார்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்களுடன் கலந்து பழகி, அவர்களால் ஏற்படும் துன்பங்களைச் சகித்துக்கொள்ளும் ஒரு முஸ்லிம், மக்களுடன் கலந்து பழகாமலும், அவர்களால் ஏற்படும் துன்பங்களைச் சகித்துக்கொள்ளாமலும் இருக்கும் முஸ்லிமை விடச் சிறந்தவர் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2508

حَدَّثَنَا أَبُو يَحْيَى، مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحِيمِ الْبَغْدَادِيُّ حَدَّثَنَا مُعَلَّى بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْمَخْرَمِيُّ، هُوَ مِنْ وَلَدِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ مُحَمَّدٍ الأَخْنَسِيِّ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِيَّاكُمْ وَسُوءَ ذَاتِ الْبَيْنِ فَإِنَّهَا الْحَالِقَةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَمَعْنَى قَوْلِهِ ‏"‏ وَسُوءَ ذَاتِ الْبَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ إِنَّمَا يَعْنِي الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ وَقَوْلُهُ ‏"‏ الْحَالِقَةُ ‏"‏ ‏.‏ يَقُولُ إِنَّهَا تَحْلِقُ الدِّينَ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பரஸ்பர உறவுகள் சீர்கெடுவதைக் குறித்து நீங்கள் எச்சரிக்கையாக இருங்கள். ஏனெனில் நிச்சயமாக அதுவே (மார்க்கத்தை) மழித்துவிடக் கூடியதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2509

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِأَفْضَلَ مِنْ دَرَجَةِ الصِّيَامِ وَالصَّلاَةِ وَالصَّدَقَةِ " . قَالُوا بَلَى . قَالَ " صَلاَحُ ذَاتِ الْبَيْنِ فَإِنَّ فَسَادَ ذَاتِ الْبَيْنِ هِيَ الْحَالِقَةُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَيُرْوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " هِيَ الْحَالِقَةُ لاَ أَقُولُ تَحْلِقُ الشَّعْرَ وَلَكِنْ تَحْلِقُ الدِّينَ " .

அபூ அத்-தர்தா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நோன்பு, தொழுகை மற்றும் தர்மம் ஆகியவற்றின் அந்தஸ்தை விடச் சிறந்த ஒன்றை உங்களுக்கு நான் அறிவிக்கட்டுமா?" அதற்கு அவர்கள், "ஆம், நிச்சயமாக!" என்று கூறினார்கள். (நபி ஸல் அவர்கள்) கூறினார்கள்:
"உறவுகளைச் சீர்படுத்துவது (மக்களுக்கிடையே சமரசம் ஏற்படுத்துவது). நிச்சயமாக, உறவுகளுக்கிடையே பிளவு ஏற்படுவதுதான் 'ஹாலிக்கா' (அழிப்பதாகும்)."
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "அது 'ஹாலிக்கா' ஆகும். அது முடியை மழிப்பதைப் பற்றி நான் கூறவில்லை; மாறாக அது மார்க்கத்தையே மழித்துவிடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2510

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ حَرْبِ بْنِ شَدَّادٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ يَعِيشَ بْنِ الْوَلِيدِ، أَنَّ مَوْلَى الزُّبَيْرِ، حَدَّثَهُ أَنَّ الزُّبَيْرَ بْنَ الْعَوَّامِ حَدَّثَهُ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ دَبَّ إِلَيْكُمْ دَاءُ الأُمَمِ قَبْلَكُمُ الْحَسَدُ وَالْبَغْضَاءُ هِيَ الْحَالِقَةُ لاَ أَقُولُ تَحْلِقُ الشَّعْرَ وَلَكِنْ تَحْلِقُ الدِّينَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لاَ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَلاَ تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَفَلاَ أُنَبِّئُكُمْ بِمَا يُثَبِّتُ ذَاكُمْ لَكُمْ أَفْشُوا السَّلاَمَ بَيْنَكُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ قَدِ اخْتَلَفُوا فِي رِوَايَتِهِ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ فَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ يَعِيشَ بْنِ الْوَلِيدِ عَنْ مَوْلَى الزُّبَيْرِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنِ الزُّبَيْرِ .

அஸ்-ஸுபைர் பின் அல்-அவ்வாம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"உங்களுக்கு முன் இருந்த சமுதாயங்களின் நோய் உங்களிடமும் ஊடுருவிவிட்டது: பொறாமையும் வெறுப்பும் ஆகும். அதுதான் ஹாலிகாஹ் (அழிக்கும் தன்மை கொண்டது). அது முடியை மொட்டையடிப்பதை நான் கூறவில்லை, மாறாக, அது மார்க்கத்தையே அழித்துவிடும். என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! நீங்கள் ஈமான் கொள்ளும் வரை சொர்க்கத்தில் நுழைய மாட்டீர்கள். மேலும், நீங்கள் ஒருவரையொருவர் நேசிக்கும் வரை (முழுமையான) ஈமான் கொண்டவர்களாக ஆக மாட்டீர்கள். உங்களிடையே அந்த (அன்பையும் ஈமானையும்) உறுதிப்படுத்தும் ஒரு காரியத்தை நான் உங்களுக்கு அறிவிக்கட்டுமா? உங்களுக்கிடையில் ஸலாத்தைப் பரப்புங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2511

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عُيَيْنَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بَكْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا مِنْ ذَنْبٍ أَجْدَرُ أَنْ يُعَجِّلَ اللَّهُ لِصَاحِبِهِ الْعُقُوبَةَ فِي الدُّنْيَا مَعَ مَا يَدَّخِرُ لَهُ فِي الآخِرَةِ مِنَ الْبَغْىِ وَقَطِيعَةِ الرَّحِمِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அத்துமீறுதல் (அநீதி இழைத்தல்) மற்றும் உறவுகளைத் துண்டித்தல் ஆகியவற்றை விட, வேறு எந்தப் பாவத்திற்கும் அல்லாஹ் அதன் செய்பவனுக்கு இவ்வுலகிலேயே தண்டனையை விரைவுபடுத்தி, மறுமையில் அவனுக்காக சேமித்து வைத்திருப்பதோடு சேர்த்து (தண்டனை வழங்குவதற்கு) மிகவும் தகுதியானது இல்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2512

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنِ الْمُثَنَّى بْنِ الصَّبَّاحِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ جَدِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ خَصْلَتَانِ مَنْ كَانَتَا فِيهِ كَتَبَهُ اللَّهُ شَاكِرًا صَابِرًا وَمَنْ لَمْ تَكُونَا فِيهِ لَمْ يَكْتُبْهُ اللَّهُ شَاكِرًا وَلاَ صَابِرًا مَنْ نَظَرَ فِي

دِينِهِ إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَهُ فَاقْتَدَى بِهِ وَنَظَرَ فِي دُنْيَاهُ إِلَى مَنْ هُوَ دُونَهُ فَحَمِدَ اللَّهَ عَلَى مَا فَضَّلَهُ بِهِ عَلَيْهِ كَتَبَهُ اللَّهُ شَاكِرًا صَابِرًا وَمَنْ نَظَرَ فِي دِينِهِ إِلَى مَنْ هُوَ دُونَهُ وَنَظَرَ فِي دُنْيَاهُ إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَهُ فَأَسِفَ عَلَى مَا فَاتَهُ مِنْهُ لَمْ يَكْتُبْهُ اللَّهُ شَاكِرًا وَلاَ صَابِرًا .

أَخْبَرَنَا مُوسَى بْنُ حِزَامٍ الرَّجُلُ الصَّالِحُ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِسْحَاقَ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا الْمُثَنَّى بْنُ الصَّبَّاحِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَلَمْ يَذْكُرْ سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ فِي حَدِيثِهِ عَنْ أَبِيهِ .

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள் தனது பாட்டனார் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"இரண்டு குணங்கள் உள்ளன; யாரிடம் அவை இருக்கின்றனவோ, அல்லாஹ் அவனை நன்றியுள்ளவராகவும் பொறுமையாளராகவும் எழுதுகிறான். யாரிடம் அவை இல்லையோ, அல்லாஹ் அவனை நன்றியுள்ளவராகவோ, பொறுமையாளராகவோ எழுதுவதில்லை. யார் தனது மார்க்க விஷயத்தில் தன்னைவிட மேலான ஒருவரைப் பார்த்து, அவரைப் பின்பற்றுகிறாரோ, மேலும், உலக விஷயங்களில் தன்னைவிடக் கீழான ஒருவரைப் பார்த்து, அல்லாஹ் தனக்கு வழங்கிய அருட்கொடைகளுக்காக அவனைப் புகழ்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவனை நன்றியுள்ளவராகவும் பொறுமையாளராகவும் எழுதுகிறான். யார் தனது மார்க்க விஷயத்தில் தன்னைவிடக் கீழான ஒருவரைப் பார்க்கிறாரோ, மேலும் உலக விஷயங்களில் தன்னைவிட மேலான ஒருவரைப் பார்த்து, தனக்குக் கிடைக்காமல் போன அதற்காக வருந்துகிறாரோ, அல்லாஹ் அவனை நன்றியுள்ளவராகவோ, பொறுமையாளராகவோ எழுதுவதில்லை."

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடரில்) அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள், தனது தந்தை, தனது பாட்டனார் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்று அறிவித்துள்ளார்கள். (இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்:) "இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஙரீப் ஆகும். சுவைத் பின் நஸ்ர் தனது அறிவிப்பில் 'தனது தந்தை வழியாக' என்பதைக் குறிப்பிடவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2513

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، وَوَكِيعٌ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ انْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلاَ تَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ

فَوْقَكُمْ فَإِنَّهُ أَجْدَرُ أَنْ لاَ تَزْدَرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"உங்களை விட (உலக விஷயங்களில்) தாழ்ந்த நிலையில் உள்ளவரைப் பாருங்கள்; உங்களை விட (உலக விஷயங்களில்) மேலான நிலையில் உள்ளவரைப் பார்க்காதீர்கள். ஏனெனில், உங்கள் மீது அல்லாஹ் பொழிந்துள்ள அருட்கொடைகளை நீங்கள் குறைத்து மதிப்பிடாமல் இருப்பதற்கு அதுவே மிகவும் தகுதியானதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2514

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ هِلاَلٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ سَعِيدٍ الْجُرَيْرِيِّ، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْبَزَّازُ، حَدَّثَنَا سَيَّارٌ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ سَعِيدٍ الْجُرَيْرِيِّ الْمَعْنَى، وَاحِدٌ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ، عَنْ حَنْظَلَةَ الأُسَيْدِيِّ، وَكَانَ، مِنْ كُتَّابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ مَرَّ بِأَبِي بَكْرٍ وَهُوَ يَبْكِي فَقَالَ مَا لَكَ يَا حَنْظَلَةُ قَالَ نَافَقَ حَنْظَلَةُ يَا أَبَا بَكْرٍ نَكُونُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُذَكِّرُنَا بِالنَّارِ وَالْجَنَّةِ كَأَنَّا رَأْىَ عَيْنٍ فَإِذَا رَجَعْنَا إِلَى الأَزْوَاجِ وَالضَّيْعَةِ نَسِينَا كَثِيرًا ‏.‏ قَالَ فَوَاللَّهِ إِنَّا لَكَذَلِكَ انْطَلِقْ بِنَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ فَانْطَلَقْنَا فَلَمَّا رَآهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَا لَكَ يَا حَنْظَلَةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ نَافَقَ حَنْظَلَةُ يَا رَسُولَ اللَّهِ نَكُونُ عِنْدَكَ تُذَكِّرُنَا بِالنَّارِ وَالْجَنَّةِ كَأَنَّا رَأْىَ عَيْنٍ فَإِذَا رَجَعْنَا عَافَسْنَا الأَزْوَاجَ وَالضَّيْعَةَ وَنَسِينَا كَثِيرًا ‏.‏ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لَوْ تَدُومُونَ عَلَى الْحَالِ الَّذِي تَقُومُونَ بِهَا مِنْ عِنْدِي لَصَافَحَتْكُمُ الْمَلاَئِكَةُ فِي مَجَالِسِكُمْ وَفِي طُرُقِكُمْ وَعَلَى فُرُشِكُمْ وَلَكِنْ يَا حَنْظَلَةُ سَاعَةً وَسَاعَةً وَسَاعَةً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

நபி (ஸல்) அவர்களின் எழுத்தர்களில் ஒருவரான ஹன்ளலா அல்-உஸைதீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அவர் (ஹன்ளலா) அழுதுகொண்டிருந்த நிலையில் அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களைக் கடந்து சென்றார். அப்போது அபூபக்ர் (ரழி), “ஹன்ளலாவே, உமக்கு என்ன நேர்ந்தது?” என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர், “ஹன்ளலா நயவஞ்சகனாகிவிட்டான் அபூபக்ர் அவர்களே! நாம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருக்கும்போது, நரகத்தையும் சொர்க்கத்தையும் நம்முடைய கண்களால் நேரடியாகப் பார்ப்பது போன்று அவர்கள் நமக்கு நினைவூட்டுகிறார்கள். ஆனால், நாம் திரும்பிச் சென்று, நமது மனைவிகள் மற்றும் வாழ்வாதாரங்களில் ஈடுபட்டு, (அந்நிலையை) அதிகமாக மறந்துவிடுகிறோம்” என்று கூறினார்.

அதற்கு அபூபக்ர் (ரழி), “அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! எனக்கும் இதே நிலைதான் ஏற்படுகிறது. வாருங்கள், நாம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் செல்வோம்” என்று கூறினார்கள். எனவே நாங்கள் சென்றோம்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரைக் கண்டதும், “ஹன்ளலாவே, உமக்கு என்ன நேர்ந்தது?” என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர் கூறினார்: “அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஹன்ளலா நயவஞ்சகனாகிவிட்டான். நாங்கள் உங்களுடன் இருக்கும்போது நரகத்தையும் சொர்க்கத்தையும் எங்கள் கண்களால் நேரடியாகப் பார்ப்பது போன்று நீங்கள் நினைவூட்டுகிறீர்கள். ஆனால் நாங்கள் திரும்பிச் சென்று, எங்கள் மனைவிகள் மற்றும் வாழ்வாதாரங்களுடன் பழகி, (அந்நிலையை) அதிகமாக மறந்துவிடுகிறோம்.”

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நீங்கள் என்னிடத்தில் இருக்கும்போது உள்ள அதே நிலையில் நீங்கள் எப்போதுமே நிலைத்திருந்தால், உங்கள் சபைகளிலும், உங்கள் பாதைகளிலும், உங்கள் படுக்கைகளிலும் வானவர்கள் உங்களுடன் கைக்குலுக்குவார்கள். ஆனாலும் ஹன்ளலாவே! ஒரு சமயம், ஒரு சமயம், ஒரு சமயம் (அதாவது, இறைவழிபாட்டிற்காக ஒரு சமயம், உலக விவகாரங்களுக்காக ஒரு சமயம்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2515

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தமக்காக விரும்புவதையே தம் சகோதரருக்காகவும் (இஸ்லாமிய சகோதரருக்காகவும்) விரும்பும் வரை, உங்களில் எவரும் ஈமான் கொண்டவராக ஆகமாட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2516

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا لَيْثُ بْنُ سَعْدٍ، وَابْنُ لَهِيعَةَ عَنْ قَيْسِ بْنِ الْحَجَّاجِ، قَالَ وَحَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا أَبُو الْوَلِيدِ، حَدَّثَنَا لَيْثُ بْنُ سَعْدٍ، حَدَّثَنِي قَيْسُ بْنُ الْحَجَّاجِ الْمَعْنَى، وَاحِدٌ، عَنْ حَنَشٍ الصَّنْعَانِيِّ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كُنْتُ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمًا فَقَالَ يَا غُلاَمُ إِنِّي أُعَلِّمُكَ كَلِمَاتٍ احْفَظِ اللَّهَ يَحْفَظْكَ احْفَظِ اللَّهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ وَاعْلَمْ أَنَّ الأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلاَّ بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ لَكَ وَلَوِ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَضُرُّوكَ إِلاَّ بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ رُفِعَتِ الأَقْلاَمُ وَجَفَّتِ الصُّحُفُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

ஒரு நாள் நான் நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பின்னால் இருந்தேன், அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: 'சிறுவனே! நான் உனக்கு சில வார்த்தைகளைக் கற்றுத் தருகிறேன்: நீ அல்லாஹ்வைப் பேணி நட, அவன் உன்னைப் பாதுகாப்பான். நீ அல்லாஹ்வைப் பேணி நட, நீ அவனை உனக்கு முன்னே (உதவியாளனாகவும், வழிகாட்டியாகவும்) காண்பாய். நீ கேட்டால், அல்லாஹ்விடமே கேள், நீ உதவி தேடினால், அல்லாஹ்விடமே உதவி தேடு. அறிந்து கொள், இந்த சமுதாயம் முழுவதும் ஒன்று சேர்ந்து உனக்கு ஒரு நன்மையைச் செய்ய விரும்பினாலும், அல்லாஹ் உனக்காக எழுதியதைத்தவிர வேறு எந்த நன்மையையும் அவர்களால் உனக்குச் செய்ய முடியாது. மேலும், அவர்கள் உனக்குத் தீங்கு செய்வதற்காக ஒன்று கூடினாலும், அல்லாஹ் உனக்கு எழுதியதைத் தவிர அவர்கள் உனக்கு எந்தத் தீங்கும் செய்ய முடியாது. பேனாக்கள் உயர்த்தப்பட்டுவிட்டன, ஏடுகள் காய்ந்துவிட்டன (விதி எழுதப்பட்டு முடிந்துவிட்டது).'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2517

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، حَدَّثَنَا الْمُغِيرَةُ بْنُ أَبِي قُرَّةَ السَّدُوسِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ قَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَعْقِلُهَا وَأَتَوَكَّلُ أَوْ

أُطْلِقُهَا وَأَتَوَكَّلُ قَالَ اعْقِلْهَا وَتَوَكَّلْ ‏.‏ قَالَ عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ قَالَ يَحْيَى وَهَذَا عِنْدِي حَدِيثٌ مُنْكَرٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَنَسٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَمْرِو بْنِ أُمَيَّةَ الضَّمْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا ‏.‏

அபூ ஹஃப்ஸ் அம்ரு இப்னு அலீ அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: யஹ்யா இப்னு ஸயீத் அல்-கத்தான் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: முகீரா இப்னு அபீ குர்ரா அஸ்-ஸதூஸீ அவர்கள் கூறினார்கள்: அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்:
ஒரு மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் அதை (எனது ஒட்டகத்தை)க் கட்டிவிட்டு (அல்லாஹ்வின் மீது) நம்பிக்கை வைப்பதா? அல்லது அதை அவிழ்த்து விட்டு (அல்லாஹ்வின் மீது) நம்பிக்கை வைப்பதா?" என்று கேட்டார்.
அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அதை (முதலில்) கட்டிவிட்டு (பின்னர் அல்லாஹ்வின் மீது) நம்பிக்கை வை" என்று கூறினார்கள்.

அம்ரு இப்னு அலீ அவர்கள் கூறினார்கள்: யஹ்யா (இப்னு ஸயீத் அல்-கத்தான்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இது என் பார்வையில் ஒரு 'முன்கர்' (நிராகரிக்கப்பட்ட) ஹதீஸ் ஆகும்."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இது அனஸ் (ரழி) அவர்களின் அறிவிப்பில் ஒரு 'கரீப்' (அந்நியமான/அரிதான) ஹதீஸ் ஆகும். இந்த அறிவிப்புத் தொடர் வழியாக அன்றி இதை நாம் அறியவில்லை. அம்ரு இப்னு உமைய்யா அழ்-ழம்ரீ (ரழி) அவர்கள் வழியாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இது போன்ற செய்தி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2518

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ، عَنْ أَبِي الْحَوْرَاءِ السَّعْدِيِّ، قَالَ قُلْتُ لِلْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ مَا حَفِظْتَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم دَعْ مَا يَرِيبُكَ إِلَى مَا لاَ يَرِيبُكَ فَإِنَّ الصِّدْقَ طُمَأْنِينَةٌ وَإِنَّ الْكَذِبَ رِيبَةٌ ‏.‏ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ ‏.‏ قَالَ وَأَبُو الْحَوْرَاءِ السَّعْدِيُّ اسْمُهُ رَبِيعَةُ بْنُ شَيْبَانَ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏
حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ بُرَيْدٍ، فَذَكَرَ نَحْوَهُ ‏.‏

அபுல் ஹவ்ரா அஸ்-ஸஅதி, அல்-ஹஸன் இப்னு அலி (ரழி) அவர்களிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து தாங்கள் எதை மனனம்

செய்துள்ளீர்கள்?" என்று கேட்டார்.

அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (பின்வருமாறு) நான் மனனம் செய்துள்ளேன்: 'உனக்குச் சந்தேகமளிப்பதை விட்டுவிட்டு, உனக்குச் சந்தேகமளிக்காததின் பக்கம் சென்றுவிடு. ஏனெனில், நிச்சயமாக உண்மை என்பது மனஅமைதியாகும்; பொய் என்பது சந்தேகமாகும்'" என்று கூறினார்கள்.

(இமாம் திர்மிதி கூறினார்:) இந்த ஹதீஸில் (இதன் பின்னணியில்) ஒரு நிகழ்வு உள்ளது. அபுல் ஹவ்ரா அஸ்-ஸஅதி என்பவரின் பெயர் ரபீஆ பின் ஷைபான் ஆகும். இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும்.

மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவும் இது போலவே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2519

حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَخْزَمَ الطَّائِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ أَبِي الْوَزِيرِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْمَخْرَمِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ نُبَيْهٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ ذُكِرَ رَجُلٌ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِعِبَادَةٍ وَاجْتِهَادٍ وَذُكِرَ عِنْدَهُ آخَرُ بِرِعَةٍ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تَعْدِلْ بِالرِّعَةِ ‏"‏ ‏.‏ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ هُوَ مِنْ وَلَدِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ وَهُوَ مَدَنِيٌّ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: நபி (ஸல்) அவர்களின் முன்னிலையில், ஒரு மனிதர் தனது வணக்கத்திற்காகவும் (அதில்) அவர் மேற்கொள்ளும் கடும் முயற்சிக்காகவும் குறிப்பிடப்பட்டார். மற்றொருவர் அவரது பேணுதலுக்காகக் (சந்தேகமான விஷயங்களைத் தவிர்த்து, இறையச்சத்துடன் வாழ்வதற்காக) குறிப்பிடப்பட்டார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "பேணுதலுக்குச் சமமானது எதுவும் இல்லை" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2520

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَأَبُو زُرْعَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ قَالُوا أَخْبَرَنَا قَبِيصَةُ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ مِقْلاَصٍ الصَّيْرَفِيِّ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم "مَنْ أَكَلَ طَيِّبًا وَعَمِلَ فِي سُنَّةٍ وَأَمِنَ النَّاسُ بَوَائِقَهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ". فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ هَذَا الْيَوْمَ فِي النَّاسِ لَكَثِيرٌ. قَالَ "وَسَيَكُونُ فِي قُرُونٍ بَعْدِي". قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ إِسْرَائِيلَ.

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"யார் தய்யிபானதை (அதாவது, ஹலால் மற்றும் தூய்மையான உணவை, நியாயமான வழியில் சம்பாதித்து) உண்டு, ஸுன்னாவின்படி (நபி (ஸல்) அவர்களின் வழிமுறைப்படி) செயல்பட்டு, மக்களும் அவரின் தீங்கிலிருந்து (தீய செயல்கள் மற்றும் தொல்லைகளிலிருந்து) பாதுகாப்புப் பெறுகிறார்களோ, அவர் சுவர்க்கத்தில் நுழைவார்." அப்போது ஒரு மனிதர் கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இன்று பலரிடமும் இந்த நிலை காணப்படுகிறதே (இத்தகைய நல்லவர்கள் பலர் இருக்கிறார்களே)." அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனக்குப் பின் வரும் தலைமுறையிலும் (காலங்களிலும்) இத்தகையோர் இருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

⋮

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَبِي بُكَيْرٍ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ. وَسَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ، فَلَمْ يَعْرِفْهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِسْرَائِيلَ وَلَمْ يَعْرِفِ اسْمَ أَبِي بِشْرٍ.

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي مَرْحُومٍ عَبْدِ الرَّحِيمِ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ الْجُهَنِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ أَعْطَى لِلَّهِ وَمَنَعَ لِلَّهِ وَأَحَبَّ لِلَّهِ وَأَبْغَضَ لِلَّهِ وَأَنْكَحَ لِلَّهِ فَقَدِ اسْتَكْمَلَ إِيمَانَهُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ.

ஸஹ்ல் பின் முஆத் பின் அனஸ் அல்-ஜுஹ்னி (ரழி) அவர்கள் தனது தந்தை (ரழி) இடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"எவர் அல்லாஹ்வுக்காகக் கொடுக்கிறாரோ, அல்லாஹ்வுக்காகத் தடுக்கிறாரோ, அல்லாஹ்வுக்காக நேசிக்கிறாரோ, அல்லாஹ்வுக்காக வெறுக்கிறாரோ, மேலும் அல்லாஹ்வுக்காகத் திருமணம் முடிக்கிறாரோ, அவர் நிச்சயமாகத் தனது ஈமானைப் பூரணப்படுத்திக் கொண்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2522

حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ الدُّورِيُّ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى أَخْبَرَنَا شَيْبَانُ عَنْ فِرَاسٍ عَنْ عَطِيَّةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: " أَوَّلُ زُمْرَةٍ تَدْخُلُ الْجَنَّةَ عَلَى صُورَةِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ، وَالثَّانِيَةُ عَلَى لَوْنِ أَحْسَنِ كَوْكَبٍ دُرِّيٍّ فِي السَّمَاءِ، لِكُلِّ رَجُلٍ مِنْهُمْ زَوْجَتَانِ عَلَى كُلِّ زَوْجَةٍ سَبْعُونَ حُلَّةً يَبْدُو مُخُّ سَاقِهَا مِنْ وَرَائِهَا ‏.‏

அபு சயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"சொர்க்கத்தில் நுழையும் முதல் கூட்டத்தினர், பௌர்ணமி இரவின் சந்திரனைப் போன்று (ஒளிமிக்கவர்களாகத்) தோன்றுவார்கள். இரண்டாவது கூட்டத்தினர், வானத்தில் உள்ள மிக அழகான ஒளிரும் நட்சத்திரத்தின் நிறத்தைப் போன்று (பிரகாசமாகத்) தோன்றுவார்கள். அவர்களில் ஒவ்வொரு ஆணுக்கும் இரண்டு மனைவிகள் இருப்பார்கள். ஒவ்வொரு மனைவியும் எழுபது ஆடைகளை அணிந்திருப்பார்கள்; (அந்த ஆடைகளின் மெல்லிய தன்மை காரணமாக) அவர்களின் கால்களின் எலும்பு மஜ்ஜை (வெளியே) தெரியும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

38. كتاب صفة الجنة عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

38. சுவர்க்கத்தின் விளக்கம் பற்றிய அத்தியாயங்கள்

بَاب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ شَجَرِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கத்தின் மரங்களின் வர்ணனை குறித்து வந்துள்ளவை

2523

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَشَجَرَةً يَسِيرُ الرَّاكِبُ فِي ظِلِّهَا مِائَةَ عَامٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, சொர்க்கத்தில் ஒரு மரம் உள்ளது; அதன் நிழலில் ஒரு சவாரி செய்பவர் நூறு ஆண்டுகள் பயணிப்பார் (அதன் நிழல் அவ்வளவு பரந்து விரிந்தது)." இத்தலைப்பில் அனஸ் மற்றும் அபூசயீத் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இது ஸஹீஹான (ஆதாரப்பூர்வமான) ஹதீஸாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2524

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ شَيْبَانَ، عَنْ فِرَاسٍ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ فِي الْجَنَّةِ شَجَرَةٌ يَسِيرُ الرَّاكِبُ فِي ظِلِّهَا مِائَةَ عَامٍ لاَ يَقْطَعُهَا وَقَالَ ذَلِكَ الظِّلُّ الْمَمْدُودُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَعِيدٍ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"சொர்க்கத்தில் ஒரு மரம் உள்ளது; அதன் நிழலில் ஒரு பயணி நூறு ஆண்டுகள் பயணித்தாலும், அதை கடந்து செல்ல மாட்டார்."
(மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள்) "அதுவே விரிந்த நிழலாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2525

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ الْفُرَاتِ الْقَزَّازُ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا فِي الْجَنَّةِ شَجَرَةٌ إِلاَّ وَسَاقُهَا مِنْ ذَهَبٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَعِيدٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அறிவித்தார்கள்:
"சொர்க்கத்தில் எந்தவொரு மரமும் இல்லை; அதன் தண்டு தங்கத்தால் ஆனதாக இருப்பதைத் தவிர."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ الْجَنَّةِ وَنَعِيمِهَا

பாடம்: சொர்க்கத்தின் விவரிப்பு மற்றும் அதன் அருட்கொடைகள் பற்றி வந்துள்ளவை

2526

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ حَمْزَةَ الزَّيَّاتِ، عَنْ زِيَادٍ الطَّائِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا لَنَا إِذَا كُنَّا عِنْدَكَ رَقَّتْ قُلُوبُنَا وَزَهِدْنَا فِي الدُّنْيَا وَكُنَّا مِنْ أَهْلِ الآخِرَةِ فَإِذَا خَرَجْنَا مِنْ عِنْدِكَ فَآنَسْنَا أَهَالِيَنَا وَشَمَمْنَا أَوْلاَدَنَا أَنْكَرْنَا أَنْفُسَنَا ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لَوْ أَنَّكُمْ تَكُونُونَ إِذَا خَرَجْتُمْ مِنْ عِنْدِي كُنْتُمْ عَلَى حَالِكُمْ ذَلِكَ لَزَارَتْكُمُ الْمَلاَئِكَةُ فِي بُيُوتِكُمْ وَلَوْ لَمْ تُذْنِبُوا لَجَاءَ اللَّهُ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ كَىْ يُذْنِبُوا فَيَغْفِرَ لَهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مِمَّ خُلِقَ الْخَلْقُ قَالَ ‏"‏ مِنَ الْمَاءِ ‏"‏ ‏.‏ قُلْنَا الْجَنَّةُ مَا بِنَاؤُهَا قَالَ ‏"‏ لَبِنَةٌ مِنْ فِضَّةٍ

وَلَبِنَةٌ مِنْ ذَهَبٍ وَمِلاَطُهَا الْمِسْكُ الأَذْفَرُ وَحَصْبَاؤُهَا اللُّؤْلُؤُ وَالْيَاقُوتُ وَتُرْبَتُهَا الزَّعْفَرَانُ مَنْ يَدْخُلُهَا يَنْعَمُ وَلاَ يَبْأَسُ وَيُخَلَّدُ وَلاَ يَمُوتُ لاَ تَبْلَى ثِيَابُهُمْ وَلاَ يَفْنَى شَبَابُهُمْ " . ثُمَّ قَالَ " ثَلاَثَةٌ لاَ تُرَدُّ دَعْوَتُهُمُ الإِمَامُ الْعَادِلُ وَالصَّائِمُ حِينَ يُفْطِرُ وَدَعْوَةُ الْمَظْلُومِ يَرْفَعُهَا فَوْقَ الْغَمَامِ وَتُفَتَّحُ لَهَا أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَيَقُولُ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ وَعِزَّتِي لأَنْصُرَنَّكِ وَلَوْ بَعْدَ حِينٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَاكَ الْقَوِيِّ وَلَيْسَ هُوَ عِنْدِي بِمُتَّصِلٍ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ بِإِسْنَادٍ آخَرَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நாங்கள் கேட்டோம்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களுக்கு என்ன நேர்ந்தது? நாங்கள் உங்களுடன் இருக்கும்போது, எங்கள் உள்ளங்கள் இளகி, இவ்வுலக ஆசைகளிலிருந்து விடுபட்டு, மறுமையின் மக்களில் ஒருவராக ஆகிவிடுகிறோம். ஆனால், நாங்கள் உங்களிடமிருந்து வெளியேறிய பின், எங்கள் குடும்பத்தினருடன் கலந்தும், எங்கள் குழந்தைகளைக் கொஞ்சி மகிழ்ந்தும் இருக்கும்போது, எங்களையே நாங்கள் அறியாதவர்களாக (மாறி) விடுகிறோம்.'

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் என்னிடமிருந்து வெளியேறிய பிறகும் (என்னிடத்தில் இருக்கும்) அதே நிலையில் நீங்கள் இருந்தால், வானவர்கள் உங்கள் வீடுகளிலேயே உங்களைச் சந்தித்திருப்பார்கள். மேலும், நீங்கள் பாவம் செய்யாதவர்களாக இருந்தால், அல்லாஹ் (உங்களுக்குப் பகரமாக) பாவங்கள் செய்யக்கூடிய ஒரு புதிய படைப்பை உருவாக்கி, (பிறகு) அவர்கள் பாவமன்னிப்புக் கோர, அல்லாஹ் அவர்களை மன்னித்திருப்பான்.'

அவர் (அபூ ஹுரைரா) கூறினார்: "நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! படைப்புகள் எதிலிருந்து படைக்கப்பட்டன?' அதற்கு அவர்கள், 'தண்ணீரிலிருந்து' என்றார்கள். நாங்கள் கேட்டோம்: 'சுவர்க்கம், அதன் கட்டுமானம் எப்படிப்பட்டது?' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஒரு செங்கல் வெள்ளியாலும் மறு செங்கல் தங்கத்தாலும் ஆனது. அதன் சாந்து நறுமணமிக்க கஸ்தூரியாகும். அதன் கூழாங்கற்கள் முத்துக்களும் மாணிக்கங்களும் ஆகும். அதன் மண் குங்குமப்பூவாகும். அதில் நுழைபவர் இன்புற்றிருப்பார், துன்பப்படமாட்டார். நிரந்தரமாக இருப்பார், மரணிக்கமாட்டார். அவர்களின் ஆடைகள் பழையதாகாது, அவர்களின் இளமை அழியாது.'

பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மூன்று நபர்களின் பிரார்த்தனை நிராகரிக்கப்படுவதில்லை: நீதியான ஆட்சியாளர், நோன்பாளி நோன்பு திறக்கும் போது செய்யும் பிரார்த்தனை, மற்றும் அநீதி இழைக்கப்பட்டவரின் பிரார்த்தனை. அதனை மேகங்களுக்கு மேலே இறைவன் உயர்த்துகிறான்; அதற்காக வானத்தின் வாசல்கள் திறக்கப்படுகின்றன. கண்ணியமும்

மகத்துவமும் மிக்க இறைவன் கூறுகிறான்: 'என் கண்ணியத்தின் மீது ஆணையாக! சிறிது காலத்திற்குப் பிறகாயினும் சரியே, நிச்சயமாக நான் உனக்கு உதவி செய்வேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ غُرَفِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கத்தின் அறைகளின் விவரிப்பு குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2527

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَغُرَفًا يُرَى ظُهُورُهَا مِنْ بُطُونِهَا وَبُطُونُهَا مِنْ ظُهُورِهَا ‏"‏ ‏.‏ فَقَامَ إِلَيْهِ أَعْرَابِيٌّ فَقَالَ لِمَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ هِيَ لِمَنْ أَطَابَ الْكَلاَمَ وَأَطْعَمَ الطَّعَامَ وَأَدَامَ الصِّيَامَ وَصَلَّى لِلَّهِ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ هَذَا مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ وَهُوَ كُوفِيٌّ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ إِسْحَاقَ الْقُرَشِيُّ مَدَنِيٌّ وَهُوَ أَثْبَتُ مِنْ هَذَا ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக சுவனத்தில் சில அறைகள் உள்ளன. அவற்றின் வெளிப்புறத்தை உள்ளிருந்தும், அவற்றின் உட்புறத்தை வெளியிலிருந்தும் பார்க்க முடியும்."
ஒரு கிராமவாசி (அஃராபி) எழுந்து நின்று, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவை யாருக்காக உள்ளன?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "யார் நல்ல சொற்களைப் பேசுகிறார்களோ, (தேவையுடையோருக்கு) உணவளிக்கிறார்களோ, (நஃபிலான) நோன்பை தொடர்ச்சியாக நோற்கிறார்களோ, மக்கள் உறங்கும்போது இரவில் அல்லாஹ்வுக்காகத் தொழுகிறார்களோ, அவர்களுக்கே (அந்த அறைகள்) உரியன."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2528

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ عَبْدِ الصَّمَدِ أَبُو عَبْدِ الصَّمَدِ الْعَمِّيُّ، عَنْ أَبِي عِمْرَانَ الْجَوْنِيِّ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

قَالَ " إِنَّ فِي الْجَنَّةِ جَنَّتَيْنِ آنِيَتُهُمَا وَمَا فِيهِمَا مِنْ فِضَّةٍ وَجَنَّتَيْنِ آنِيَتُهُمَا وَمَا فِيهِمَا مِنْ ذَهَبٍ وَمَا بَيْنَ الْقَوْمِ وَبَيْنَ أَنْ يَنْظُرُوا إِلَى رَبِّهِمْ إِلاَّ رِدَاءُ الْكِبْرِيَاءِ عَلَى وَجْهِهِ فِي جَنَّةِ عَدْنٍ " . وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَخَيْمَةً مِنْ دُرَّةٍ مُجَوَّفَةٍ عَرْضُهَا سِتُّونَ مِيلاً فِي كُلِّ زَاوِيَةٍ مِنْهَا أَهْلٌ مَا يَرَوْنَ الآخَرِينَ يَطُوفُ عَلَيْهِمُ الْمُؤْمِنُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو عِمْرَانَ الْجَوْنِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ حَبِيبٍ وَأَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي مُوسَى قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ لاَ يُعْرَفُ اسْمُهُ . وَأَبُو مُوسَى الأَشْعَرِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ قَيْسٍ وَأَبُو مَالِكٍ الأَشْعَرِيُّ اسْمُهُ سَعْدُ بْنُ طَارِقِ بْنِ أَشْيَمَ .

அபூமூஸா அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக, சுவர்க்கத்தில் இரண்டு தோட்டங்கள் உள்ளன; அவற்றின் பாத்திரங்களும் அவற்றில் உள்ள அனைத்தும் வெள்ளியால் ஆனவை. மேலும், (மற்ற) இரண்டு தோட்டங்கள் உள்ளன; அவற்றின் பாத்திரங்களும் அவற்றில் உள்ள அனைத்தும் தங்கத்தால் ஆனவை. 'அத்ன்' என்னும் சுவர்க்கத்தில், மக்கள் தங்கள் இறைவனைக் காண்பதற்கும், அவனது முகத்தின் மீதுள்ள பெருமையின் மேலங்கிக்கும் இடையே (வேறு) எந்தத் தடையும் இருக்காது (அதுவே ஒரே தடையாக இருக்கும்)."

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக சுவர்க்கத்தில் குடையப்பட்ட முத்தாலான ஒரு கூடாரம் உள்ளது. அதன் அகலம் அறுபது மைல்கள் ஆகும். அதன் ஒவ்வொரு மூலையிலும் ஒரு குடும்பம் இருக்கும்; அவர்கள் மற்றவர்களைப் பார்க்க மாட்டார்கள். (அந்தக் கூடாரத்தின் உரிமையாளரான) முஃமின் (இறைநம்பிக்கையாளர்) அவர்களைச் சுற்றி வருவார் (அவர்களைச் சந்திப்பார்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ دَرَجَاتِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கத்தின் நிலைகளின் விளக்கம் குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2529

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الْعَنْبَرِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُحَادَةَ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْجَنَّةِ مِائَةُ دَرَجَةٍ مَا بَيْنَ

كُلِّ دَرَجَتَيْنِ مِائَةُ عَامٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'சொர்க்கத்தில் நூறு படித்தரங்கள் உள்ளன. ஒவ்வொரு இரண்டு படித்தரங்களுக்கும் இடையே நூறு வருடங்கள் (பயணத் தூரம்) உள்ளது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2530

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ الْبَصْرِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ صَامَ رَمَضَانَ وَصَلَّى الصَّلَوَاتِ وَحَجَّ الْبَيْتَ لاَ أَدْرِي أَذَكَرَ الزَّكَاةَ أَمْ لاَ إِلاَّ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يَغْفِرَ لَهُ إِنْ هَاجَرَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مَكَثَ بِأَرْضِهِ الَّتِي وُلِدَ بِهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ مُعَاذٌ أَلاَ أُخْبِرُ بِهَذَا النَّاسَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ ذَرِ النَّاسَ يَعْمَلُونَ فَإِنَّ فِي الْجَنَّةِ مِائَةَ دَرَجَةٍ مَا بَيْنَ كُلِّ دَرَجَتَيْنِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ وَالْفِرْدَوْسُ أَعْلَى الْجَنَّةِ وَأَوْسَطُهَا وَفَوْقَ ذَلِكَ عَرْشُ الرَّحْمَنِ وَمِنْهَا تُفَجَّرُ أَنْهَارُ الْجَنَّةِ فَإِذَا سَأَلْتُمُ اللَّهَ فَسَلُوهُ الْفِرْدَوْسَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ وَهَذَا عِنْدِي أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ هَمَّامٍ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ ‏.‏ وَعَطَاءٌ لَمْ يُدْرِكْ مُعَاذَ بْنَ جَبَلٍ وَمُعَاذٌ قَدِيمُ الْمَوْتِ مَاتَ فِي خِلاَفَةِ عُمَرَ ‏.‏

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் ரமளான் மாதம் நோன்பு நோற்று, தொழுகையை நிறைவேற்றி, (கஅபா) ஆலயத்திற்கு ஹஜ் செய்கிறாரோ" - (அறிவிப்பாளர்) அவர் ஜகாத்தைப் பற்றிக் குறிப்பிட்டாரா இல்லையா என்று எனக்குத் தெரியாது - "அவர் அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஹிஜ்ரத் செய்திருந்தாலும் சரி, அல்லது அவர் பிறந்த ஊரிலேயே தங்கியிருந்தாலும் சரி, அவருக்கு அல்லாஹ் மன்னிப்பளிப்பது அல்லாஹ்வின் மீது (உறுதியான) கடமையாகிவிடுகிறது."

முஆத் (ரழி) அவர்கள் கேட்டார்கள்: "இதை நான் மக்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டாமா?"

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்களை (நற்செயல்கள்

புரிய) விட்டுவிடுங்கள்! ஏனெனில், நிச்சயமாக சுவர்க்கத்தில் நூறு படித்தரங்கள் உள்ளன. ஒவ்வொரு இரண்டு படித்தரங்களுக்கு இடையேயுள்ள தூரம் வானத்திற்கும் பூமிக்கும் இடையேயுள்ள தூரத்தைப் போன்றது. 'அல்-ஃபிர்தவ்ஸ்' சுவர்க்கத்தின் மிக உயர்ந்த மற்றும் நடுப்பகுதியாகும். அதற்கு மேலே அர்-ரஹ்மானின் (அளவற்ற அருளாளன்) அர்ஷ் உள்ளது. அதிலிருந்துதான் சுவர்க்கத்தின் நதிகள் ஊற்றெடுக்கின்றன. ஆகவே, நீங்கள் அல்லாஹ்விடம் கேட்கும்போது, அவனிடம் அல்-ஃபிர்தவ்ஸைக் கேளுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2531

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا هَمَّامٌ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَسْلَمَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ فِي الْجَنَّةِ مِائَةُ دَرَجَةٍ مَا بَيْنَ كُلِّ دَرَجَتَيْنِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ وَالْفِرْدَوْسُ أَعْلاَهَا دَرَجَةً وَمِنْهَا تُفَجَّرُ أَنْهَارُ الْجَنَّةِ الأَرْبَعَةُ وَمِنْ فَوْقِهَا يَكُونُ الْعَرْشُ فَإِذَا سَأَلْتُمُ اللَّهَ فَسَلُوهُ الْفِرْدَوْسَ . حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، نَحْوَهُ .

உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"சுவர்க்கத்தில் நூறு படித்தரங்கள் உள்ளன. ஒவ்வொரு இரண்டு படித்தரங்களுக்கு இடையிலும் உள்ள தூரம், வானத்திற்கும் பூமிக்கும் இடையில் உள்ள தூரத்தைப் போன்றது. அல்-பிர்தௌஸ் அதன் மிக உயர்ந்த படித்தரமாகும். அதிலிருந்தே சுவர்க்கத்தின் நான்கு நதிகளும் பாய்ந்து ஓடுகின்றன. மேலும் அதற்கு மேலே (இறைவனின்) அர்ஷ் உள்ளது. எனவே, நீங்கள் அல்லாஹ்விடம் கேட்கும்போது, அவனிடம் அல்-பிர்தௌஸைக் கேளுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2532

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ دَرَّاجٍ أَبِي السَّمْحِ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ فِي الْجَنَّةِ مِائَةَ دَرَجَةٍ لَوْ أَنَّ الْعَالَمِينَ اجْتَمَعُوا فِي إِحْدَاهُنَّ لَوَسِعَتْهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக சுவர்க்கத்தில் நூறு படித்தரங்கள் உள்ளன. அகிலத்தார் (மனிதர்கள் மற்றும் ஜின்கள் உட்பட அனைத்து படைப்பினங்களும்) அனைவரும் அவற்றில் ஒன்றில் ஒன்று கூடினாலும், அது அவர்களுக்கு இடமளித்திருக்கும் (போதுமானதாக இருக்கும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீ.்.ப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي صِفَةِ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கவாசிகளின் மனைவியரின் வர்ணனை

2533

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، حَدَّثَنَا فَرْوَةُ بْنُ أَبِي الْمَغْرَاءِ، أَخْبَرَنَا عَبِيدَةُ بْنُ حُمَيْدٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ الْمَرْأَةَ مِنْ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ لَيُرَى بَيَاضُ سَاقِهَا مِنْ وَرَاءِ سَبْعِينَ حُلَّةً حَتَّى يُرَى مُخُّهَا وَذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ: ‏(‏كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ‏)‏ فَأَمَّا الْيَاقُوتُ فَإِنَّهُ حَجَرٌ لَوْ أَدْخَلْتَ فِيهِ سِلْكًا ثُمَّ اسْتَصْفَيْتَهُ لأُرِيتَهُ مِنْ وَرَائِهِ ‏.‏

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبِيدَةُ بْنُ حُمَيْدٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக, சொர்க்கவாசிகளின் பெண்களில் ஒருத்தியின் கெண்டைக்காலின் வெண்மை, அவளுடைய (எலும்பின்) மஜ்ஜை தெரியும் அளவுக்கு எழுபது ஆடைகளுக்குப் பின்னாலிருந்தும் தெரியும். அதற்குக் காரணம், அல்லாஹ் கூறுகிறான்:

(கஅன்னஹுன்னல் யாகூது வல் மர்ஜான்)
'அவர்கள் மாணிக்கம் மற்றும் பவளத்தைப் போன்றவர்கள்.'

மாணிக்கம் என்பது ஒரு கல்லாகும். நீங்கள் அதன் வழியாக ஒரு நூலைச் (அல்லது கம்பியைச்) செலுத்தி, பின்னர் அதைத் (தெளிவாகப்) பார்த்தால், அதற்குப் பின்னாலிருந்தும் அது (அந்த நூல்/கம்பி) உங்களுக்குத் தெரியும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீ.்.ப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2534

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ عَبِيدَةَ بْنِ حُمَيْدٍ وَهَكَذَا رَوَى جَرِيرٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ وَلَمْ يَرْفَعُوهُ .

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، نَحْوَ حَدِيثِ أَبِي الأَحْوَصِ وَلَمْ يَرْفَعْهُ أَصْحَابُ عَطَاءٍ وَهَذَا أَصَحُّ .

ஹன்னாத் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள், (அவர்கள் கூறினார்கள்:) அபுல் அஹ்வஸ் எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள், (அவர்கள்) அதாஃ இப்னு அஸ்-ஸாஇப் வழியாக, (அவர்) அம்ர் இப்னு மைமூன் வழியாக, (அவர்) அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸின்) அதே கருத்தில் அறிவித்தார்கள். மேலும், அதை (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) மர்ஃபூஃ வடிவில் (உயர்த்தி) அறிவிக்கவில்லை. இது, உபைதா இப்னு ஹுமைத் அவர்களின் ஹதீஸை விட மிகவும் சரியானது. இவ்வாறே ஜரீர் மற்றும் ஒன்றுக்கு மேற்பட்டவர்கள் அதாஃ இப்னு அஸ்-ஸாஇப் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளனர், மேலும் அவர்கள் அதை (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) மர்ஃபூஃ வடிவில் (உயர்த்தி) அறிவிக்கவில்லை.

குதைபா எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள், (அவர்கள் கூறினார்கள்:) ஜரீர், அதாஃ இப்னு அஸ்-ஸாஇப் அவர்களிடமிருந்து எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள், (இது) அபுல் அஹ்வஸ் அவர்களின் ஹதீஸைப் போன்றது. அதாஃவின் தோழர்கள் இதை (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) மர்ஃபூஃ வடிவில் (உயர்த்தி) அறிவிக்கவில்லை. மேலும் இதுவே மிகவும் சரியானது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2735

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ مَرْزُوقٍ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ أَوَّلَ زُمْرَةٍ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ضَوْءُ وُجُوهِهِمْ عَلَى مِثْلِ ضَوْءِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ وَالزُّمْرَةُ الثَّانِيَةُ عَلَى مِثْلِ أَحْسَنِ كَوْكَبٍ دُرِّيٍّ فِي السَّمَاءِ لِكُلِّ رَجُلٍ مِنْهُمْ زَوْجَتَانِ عَلَى كُلِّ زَوْجَةٍ سَبْعُونَ حُلَّةً يُرَى مُخُّ سَاقِهَا مِنْ وَرَائِهَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى

هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا شَيْبَانُ، عَنْ فِرَاسٍ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَوَّلُ زُمْرَةٍ تَدْخُلُ الْجَنَّةَ عَلَى صُورَةِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ وَالثَّانِيَةُ عَلَى لَوْنِ أَحْسَنِ كَوْكَبٍ دُرِّيٍّ فِي السَّمَاءِ لِكُلِّ رَجُلٍ مِنْهُمْ زَوْجَتَانِ عَلَى كُلِّ زَوْجَةٍ سَبْعُونَ حُلَّةً يَبْدُو مُخُّ سَاقِهَا مِنْ وَرَائِهَا " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக மறுமை நாளில் சுவர்க்கத்தில் நுழையும் முதல் கூட்டத்தாரின் முகங்கள் முழு நிலவுள்ள இரவின் சந்திரனின் ஒளியைப் போன்று பிரகாசிக்கும் (அல்லது அவர்களின் தோற்றம் முழு நிலவுள்ள சந்திரனைப் போன்று இருக்கும்). இரண்டாவது கூட்டத்தார், வானத்தில் உள்ள மிகவும் அழகான பிரகாசமான நட்சத்திரத்தைப் போன்று (அல்லது அதன் நிறத்தில்) இருப்பார்கள். அவர்களில் ஒவ்வொரு ஆணுக்கும் இரண்டு மனைவிகள் இருப்பார்கள். ஒவ்வொரு மனைவியின் மீதும் எழுபது ஆடைகள் இருக்கும் (அதாவது, அவள் எழுபது ஆடைகளை அணிந்திருப்பாள்). அவற்றிற்கு அப்பாலிருந்தும் அவளுடைய காலின் எலும்பு மஜ்ஜை வெளியே தெரியும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ جِمَاعِ أَهْلِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கவாசிகளின் தாம்பத்திய உறவு பற்றிய விவரிப்பு குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2536

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، عَنْ عِمْرَانَ الْقَطَّانِ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " يُعْطَى الْمُؤْمِنُ فِي الْجَنَّةِ قُوَّةَ كَذَا وَكَذَا مِنَ الْجِمَاعِ " . قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَوَيُطِيقُ ذَلِكَ قَالَ " يُعْطَى قُوَّةَ مِائَةٍ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عِمْرَانَ الْقَطَّانِ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'சுவர்க்கத்தில் ஒரு முஃமினுக்கு தாம்பத்திய உறவில் இன்னின்ன சக்தி

வழங்கப்படும்.' அதற்கு, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவரால் அதைச் செய்ய இயலுமா?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'அவருக்கு நூறு பேருடைய சக்தி வழங்கப்படும்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ أَهْلِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கவாசிகளின் விவரிப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

2537

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَوَّلُ زُمْرَةٍ تَلِجُ الْجَنَّةَ صُورَتُهُمْ عَلَى صُورَةِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ لاَ يَبْصُقُونَ فِيهَا وَلاَ يَمْتَخِطُونَ وَلاَ يَتَغَوَّطُونَ آنِيَتُهُمْ فِيهَا الذَّهَبُ وَأَمْشَاطُهُمْ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَمَجَامِرُهُمْ مِنَ الأَلُوَّةِ وَرَشْحُهُمُ الْمِسْكُ وَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ زَوْجَتَانِ يُرَى مُخُّ سُوقِهِمَا مِنْ وَرَاءِ اللَّحْمِ مِنَ الْحُسْنِ لاَ اخْتِلاَفَ بَيْنَهُمْ وَلاَ تَبَاغُضَ قُلُوبُهُمْ قَلْبُ رَجُلٍ وَاحِدٍ يُسَبِّحُونَ اللَّهَ بُكْرَةً وَعَشِيًّا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَالأَلُوَّةُ هُوَ الْعُودُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"சுவர்க்கத்தில் நுழையும் முதல் கூட்டத்தினர் பௌர்ணமி இரவின் சந்திரன் போலத் தோன்றுவார்கள். அவர்கள் அதில் எச்சில் துப்ப மாட்டார்கள்; மூக்குச் சிந்த மாட்டார்கள்; மலம் கழிக்கவும் மாட்டார்கள். அதில் அவர்களுடைய பாத்திரங்கள் தங்கத்தால் ஆனவை; அவர்களுடைய சீப்புகள் தங்கத்தாலும் வெள்ளியாலும் ஆனவை; அவர்களுடைய நறுமணப் புகைப்பான்களில் (எரிக்கப்படும் நறுமணப் பொருள்) 'அலுவ்வா' (ஊத் மரம்) ஆகும்; அவர்களுடைய வியர்வை கஸ்தூரியாகும். அவர்களில் ஒவ்வொருவருக்கும் இரண்டு மனைவியர் இருப்பர்; (அவர்களின்) அழகினால் சதையின் ஊடே கணைக்காலின் மஜ்ஜை தெரியும். அவர்களுக்குள் கருத்து வேறுபாடோ, பரஸ்பர வெறுப்போ இருக்காது; அவர்களுடைய இதயங்கள் (ஒன்றுபட்டு) ஒரே மனிதனின் இதயம் போல் இருக்கும்; அவர்கள் காலையிலும் மாலையிலும் அல்லாஹ்வைத் துதிப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2538

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ عَامِرِ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَوْ أَنَّ مَا يُقِلُّ ظُفُرٌ مِمَّا فِي الْجَنَّةِ بَدَا لَتَزَخْرَفَتْ لَهُ مَا بَيْنَ خَوَافِقِ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَلَوْ أَنَّ رَجُلاً مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ اطَّلَعَ فَبَدَا أَسَاوِرُهُ لَطَمَسَ ضَوْءَ الشَّمْسِ كَمَا تَطْمِسُ الشَّمْسُ ضَوْءَ النُّجُومِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ بِهَذَا الإِسْنَادِ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ لَهِيعَةَ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ وَقَالَ عَنْ عُمَرَ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

தாவூத் பின் ஆமிர் பின் சஅத் பின் அபீ வக்காஸ் அவர்கள், தமது தந்தை வாயிலாக, தமது பாட்டனார் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"சொர்க்கத்தில் உள்ளவற்றிலிருந்து, ஒரு விரல் நகத்தின் மீது வைக்கக்கூடிய அளவு (வெளியுலகுக்கு) வெளிப்படுமானால், அது வானங்களுக்கும் பூமிக்கும் இடைப்பட்ட பரந்த வெளியை (அழகுற) அலங்கரித்திருக்கும். மேலும், சொர்க்கவாசிகளில் ஒருவர் (பூமிக்கு) தோன்றி, அவருடைய கைக்காப்புகள் வெளிப்படுமானால், சூரியன் நட்சத்திரங்களின் ஒளியை மறைப்பதைப் போல, அது சூரியனின் ஒளியை மறைத்திருக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي صِفَةِ ثِيَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கவாசிகளின் ஆடைகளின் வர்ணனை குறித்து வந்துள்ளவை

2539

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَأَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ قَالاَ حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَامِرٍ الأَحْوَلِ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَهْلُ الْجَنَّةِ جُرْدٌ مُرْدٌ كُحْلٌ لاَ يَفْنَى شَبَابُهُمْ وَلاَ تَبْلَى ثِيَابُهُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
"சுவர்க்கவாசிகள் உடலில் ரோமமில்லாதவர்களாகவும், தாடி இல்லாதவர்களாகவும், (கண்கள் இயற்கையாகவே) சுருமை இடப்பட்டவர்களாகவும் இருப்பார்கள். அவர்களின் இளமை அழியாது; மேலும் அவர்களின் ஆடைகள் நைந்து போகாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2540

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ أَبِي السَّمْحِ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ: (وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ) قَالَ ارْتِفَاعُهَا لَكَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ مَسِيرَةَ خَمْسِمِائَةِ سَنَةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ رِشْدِينَ بْنِ سَعْدٍ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي تَفْسِيرِ هَذَا الْحَدِيثِ إِنَّ مَعْنَاهُ الْفُرُشَ فِي الدَّرَجَاتِ وَبَيْنَ الدَّرَجَاتِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: (அல்லாஹ்வின்) இறைவசனமான 'வ ஃபுருஷின் மர்ஃபூஆ' ("மேலும் உயர்த்தப்பட்ட கட்டில்கள்..." - அல்குர்ஆன் 56:34) என்பது குறித்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அவற்றின் உயரம் வானத்திற்கும் பூமிக்கும் இடையே உள்ளதைப் போன்றதாகும். (அது) ஐந்நூறு வருடப் பயணத் தூரமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ ثِمَارِ أَهْلِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கவாசிகளின் கனிகளின் விவரிப்பு குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2541

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عَبَّادِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ، قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ وَذُكِرَ لَهُ سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى قَالَ يَسِيرُ الرَّاكِبُ فِي ظِلِّ الْفَنَنِ مِنْهَا مِائَةَ سَنَةٍ أَوْ

يَسْتَظِلُّ بِظِلِّهَا مِائَةُ رَاكِبٍ شَكَّ يَحْيَى فِيهَا فَرَاشُ الذَّهَبِ كَأَنَّ ثَمَرَهَا الْقِلاَلُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அஸ்மா பின்த் அபீ பக்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸித்ரதுல் முன்தஹா (எல்லையின் இலந்தை மரம்) பற்றி குறிப்பிடும்போது, 'அதன் கிளைகளில் ஒன்றின் நிழலில் ஒரு பயணி நூறு ஆண்டுகள் பயணிப்பார், அல்லது நூறு பயணிகள் அதன் நிழலில் நிழல் தேடுவார்கள்' என்று கூறக் கேட்டேன். (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) யஹ்யா என்பவருக்கு இதில் சந்தேகம் இருந்தது. (மேலும் அவர் கூறினார்:) 'அதில் தங்கத்தாலான பட்டாம்பூச்சிகள் உள்ளன, அதன் பழங்கள் கிலால் (பெரிய குடங்கள்) போன்று இருக்கும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ طَيْرِ الْجَنَّةِ

சொர்க்கத்துப் பறவைகளின் வர்ணனை குறித்து வந்துள்ளவை

2542

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْلَمَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا الْكَوْثَرُ قَالَ ‏"‏ ذَاكَ نَهْرٌ أَعْطَانِيهِ اللَّهُ يَعْنِي فِي الْجَنَّةِ أَشَدُّ بَيَاضًا مِنَ اللَّبَنِ وَأَحْلَى مِنَ الْعَسَلِ فِيهَا طَيْرٌ أَعْنَاقُهَا كَأَعْنَاقِ الْجُزُرِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ عُمَرُ إِنَّ هَذِهِ لَنَاعِمَةٌ ‏.‏ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَكَلَتُهَا أَنْعَمُ مِنْهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَمُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْلِمٍ هُوَ ابْنُ أَخِي ابْنِ شِهَابٍ الزُّهْرِيِّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُسْلِمٍ قَدْ رَوَى عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், "அல்-கவ்தர் என்றால் என்ன?" என்று கேட்கப்பட்டது. அவர்கள் கூறினார்கள்: "அது அல்லாஹ் எனக்கு வழங்கியுள்ள ஒரு நதியாகும்" - அதாவது சொர்க்கத்தில் - "அது பாலை விட வெண்மையாகவும், தேனை விட இனிமையாகவும் உள்ளது. அதில் பறவைகள் உள்ளன; அவற்றின் கழுத்துகள் ஒட்டகங்களின் கழுத்துகளைப் போல இருக்கின்றன."

உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக இவை மிகவும்

இன்பமானவை (அல்லது மென்மையானவை/செழிப்பானவை)."

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவற்றை உண்பவர்கள், அவற்றை விடவும் இன்பமானவர்கள் (அல்லது பாக்கியவான்கள்/செழிப்பானவர்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ خَيْلِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கத்தின் குதிரைகளின் விவரிப்பு குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2543

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَاصِمُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا الْمَسْعُودِيُّ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَجُلاً، سَأَلَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ فِي الْجَنَّةِ مِنْ خَيْلٍ قَالَ " إِنِ اللَّهُ أَدْخَلَكَ الْجَنَّةَ فَلاَ تَشَاءُ أَنْ تُحْمَلَ فِيهَا عَلَى فَرَسٍ مِنْ يَاقُوتَةٍ حَمْرَاءَ يَطِيرُ بِكَ فِي الْجَنَّةِ حَيْثُ شِئْتَ إِلاَّ فَعَلْتَ " . قَالَ وَسَأَلَهُ رَجُلٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ فِي الْجَنَّةِ مِنْ إِبِلٍ قَالَ فَلَمْ يَقُلْ لَهُ مِثْلَ مَا قَالَ لِصَاحِبِهِ قَالَ " إِنْ يُدْخِلْكَ اللَّهُ الْجَنَّةَ يَكُنْ لَكَ فِيهَا مَا اشْتَهَتْ نَفْسُكَ وَلَذَّتْ عَيْنُكَ " .
حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَابِطٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ الْمَسْعُودِيِّ .

சுலைமான் இப்னு புரைதா அவர்கள் தனது தந்தை (புரைதா ரழி) அவர்கள் வாயிலாக அறிவித்தார்கள்:

ஒருவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! சொர்க்கத்தில் குதிரைகள் இருக்கின்றனவா?" என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ் உங்களைச் சொர்க்கத்தில் அனுமதித்தால், அதில் (சொர்க்கத்தில்) நீங்கள் விரும்பிய இடமெல்லாம் உங்களைச் சுமந்து செல்லும் சிவப்பு மாணிக்கத்தாலான ஒரு குதிரையின் மீது நீங்கள் ஏறிச் செல்ல விரும்பினால், அவ்வாறே (அது உங்களுக்கு) நடக்கும்" என்று கூறினார்கள்.

(புரைதா (ரழி) அவர்கள்) மேலும் கூறினார்கள்: "இன்னொருவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! சொர்க்கத்தில் ஒட்டகங்கள்

இருக்கின்றனவா?' என்று கேட்டார்." அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், அவரது (முந்தைய) தோழருக்குக் கூறியதைப் போன்று அவருக்குக் கூறவில்லை. (மாறாக,) "அல்லாஹ் உங்களைச் சொர்க்கத்தில் அனுமதித்தால், அதில் உங்கள் மனம் விரும்பியதும், உங்கள் கண்கள் இன்புற்றதும் உங்களுக்குக் கிடைக்கும்" என்று கூறினார்கள்.

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடரில்) அப்துர் ரஹ்மான் பின் ஸாபித் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே கருத்தில் (இதே போன்ற) ஒரு அறிவிப்பு உள்ளது. இது அல்-மஸ்ஊதியின் ஹதீஸை விட மிகச் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2544

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ سَمُرَةَ الأَحْمَسِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ وَاصِلٍ، هُوَ ابْنُ السَّائِبِ عَنْ أَبِي سَوْرَةَ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، قَالَ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَعْرَابِيٌّ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أُحِبُّ الْخَيْلَ أَفِي الْجَنَّةِ خَيْلٌ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنْ أُدْخِلْتَ الْجَنَّةَ أُتِيتَ بِفَرَسٍ مِنْ يَاقُوتَةٍ لَهُ جَنَاحَانِ فَحُمِلْتَ عَلَيْهِ ثُمَّ طَارَ بِكَ حَيْثُ شِئْتَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ وَلاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي أَيُّوبَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَأَبُو سَوْرَةَ هُوَ ابْنُ أَخِي أَبِي أَيُّوبَ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ مَعِينٍ جِدًّا قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ أَبُو سَوْرَةَ هَذَا مُنْكَرُ الْحَدِيثِ يَرْوِي مَنَاكِيرَ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ لاَ يُتَابَعُ عَلَيْهَا ‏.‏

அபூ அய்யூப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒரு பாலைவன அரபி (பெதூயின்) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே, நிச்சயமாக நான் குதிரைகளை விரும்புகிறேன். சுவர்க்கத்தில் குதிரைகள் இருக்கின்றனவா?" அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீர் சுவர்க்கத்தில் அனுமதிக்கப்பட்டால், உமக்கு மாணிக்கக் கல்லாலான, இரண்டு இறக்கைகள் கொண்ட ஒரு குதிரை கொண்டு வரப்படும். பிறகு நீர் அதன் மீது ஏற்றப்படுவீர். பிறகு அது நீர் விரும்பிய இடமெல்லாம் உம்முடன் பறக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي سِنِّ أَهْلِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கவாசிகளின் வயது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2545

حَدَّثَنَا أَبُو هُرَيْرَةَ، مُحَمَّدُ بْنُ فِرَاسٍ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا عِمْرَانُ أَبُو الْعَوَّامِ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ غَنْمٍ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَدْخُلُ أَهْلُ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ جُرْدًا مُرْدًا مُكَحَّلِينَ أَبْنَاءَ ثَلاَثِينَ أَوْ ثَلاَثٍ وَثَلاَثِينَ سَنَةً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَبَعْضُ أَصْحَابِ قَتَادَةَ رَوَوْا هَذَا عَنْ قَتَادَةَ مُرْسَلاً وَلَمْ يُسْنِدُوهُ .

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"சுவர்க்கவாசிகள் சுவர்க்கத்தில் நுழைவார்கள்; (அவர்கள்) உடலில் உரோமங்கள் இல்லாதவர்களாகவும், தாடியற்றவர்களாகவும் (இளமைத் தோற்றத்துடன்), கண்களில் குஹ்ல் இடப்பட்டவர்களாகவும், முப்பது அல்லது முப்பத்து மூன்று வயதுடையவர்களாகவும் இருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي صَفِّ أَهْلِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கவாசிகளின் வரிசைகள் பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2546

حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ يَزِيدَ الطَّحَّانُ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ ضِرَارِ بْنِ مُرَّةَ، عَنْ مُحَارِبِ بْنِ دِثَارٍ، عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَهْلُ الْجَنَّةِ عِشْرُونَ وَمِائَةُ صَفٍّ ثَمَانُونَ مِنْهَا مِنْ هَذِهِ الأُمَّةِ وَأَرْبَعُونَ مِنْ سَائِرِ الأُمَمِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَمِنْهُمْ مَنْ قَالَ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ وَحَدِيثُ أَبِي سِنَانٍ عَنْ مُحَارِبِ بْنِ دِثَارٍ حَسَنٌ . وَأَبُو سِنَانٍ اسْمُهُ ضِرَارُ بْنُ مُرَّةَ وَأَبُو سِنَانٍ

الشَّيْبَانِيُّ اسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ سِنَانٍ وَهُوَ بَصْرِيٌّ وَأَبُو سِنَانٍ الشَّامِيُّ اسْمُهُ عِيسَى بْنُ سِنَانٍ هُوَ الْقَسْمَلِيُّ .

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“சொர்க்கவாசிகள் நூற்று இருபது வரிசைகளாக இருப்பார்கள். அவற்றில் எண்பது வரிசைகள் இந்த உம்மத்தைச் சேர்ந்தவர்கள்; நாற்பது வரிசைகள் ஏனைய உம்மத்துக்களைச் சேர்ந்தவர்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2547

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ سَمِعْتُ عَمْرَو بْنَ مَيْمُونٍ، يُحَدِّثُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قُبَّةٍ نَحْوًا مِنْ أَرْبَعِينَ فَقَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَتَرْضَوْنَ أَنْ تَكُونُوا رُبُعَ أَهْلِ الْجَنَّةِ " . قَالُوا نَعَمْ . قَالَ " أَتَرْضَوْنَ أَنْ تَكُونُوا ثُلُثَ أَهْلِ الْجَنَّةِ " . قَالُوا نَعَمْ . قَالَ " أَتَرْضَوْنَ أَنْ تَكُونُوا شَطْرَ أَهْلِ الْجَنَّةِ إِنَّ الْجَنَّةَ لاَ يَدْخُلُهَا إِلاَّ نَفْسٌ مُسْلِمَةٌ مَا أَنْتُمْ فِي الشِّرْكِ إِلاَّ كَالشَّعْرَةِ الْبَيْضَاءِ فِي جِلْدِ الثَّوْرِ الأَسْوَدِ أَوْ كَالشَّعْرَةِ السَّوْدَاءِ فِي جِلْدِ الثَّوْرِ الأَحْمَرِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு கூடாரத்தில் சுமார் நாற்பது பேர் இருந்தோம். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம், 'நீங்கள் சுவனவாசிகளில் கால் பங்கினராக இருக்கத் திருப்தியடைவீர்களா?' என்று கேட்டார்கள். அவர்கள் 'ஆம்' என்று கூறினார்கள்.

அவர்கள், 'நீங்கள் சுவனவாசிகளில் மூன்றில் ஒரு பங்கினராக இருக்கத் திருப்தியடைவீர்களா?' என்று கேட்டார்கள். அவர்கள் 'ஆம்' என்று கூறினார்கள்.

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் சுவனவாசிகளில் சரிபாதியாக இருக்கத் திருப்தியடைவீர்களா? நிச்சயமாக, ஒரு முஸ்லிமான ஆன்மாவைத் தவிர வேறு யாரும் சுவனத்தில் நுழைய மாட்டார்கள். இணைவைப்பவர்களுக்கு மத்தியில் நீங்கள், ஒரு கருப்பு காளையின் தோலில் உள்ள ஒரு வெள்ளை முடியைப் போலவோ அல்லது ஒரு சிவப்பு காளையின் தோலில் உள்ள ஒரு கருப்பு முடியைப் போலவோ அன்றி வேறில்லை (அதாவது,

இணைவைப்பவர்களின் எண்ணிக்கையுடன் ஒப்பிடுகையில் முஸ்லிம்களின் எண்ணிக்கை மிகக் குறைவானது).'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கத்தின் வாசல்களின் வர்ணனை பற்றி வந்துள்ளவை

2548

حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنُ بْنُ عِيسَى الْقَزَّازُ، عَنْ خَالِدِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَابُ أُمَّتِي الَّذِي يَدْخُلُونَ مِنْهُ الْجَنَّةَ عَرْضُهُ مَسِيرَةُ الرَّاكِبِ الْجَوَادِ ثَلاَثًا ثُمَّ إِنَّهُمْ لَيُضْغَطُونَ عَلَيْهِ حَتَّى تَكَادُ مَنَاكِبُهُمْ تَزُولُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ قَالَ سَأَلْتُ مُحَمَّدًا عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَلَمْ يَعْرِفْهُ وَقَالَ لِخَالِدِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ مَنَاكِيرُ عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏

ஸாலிம் இப்னு அப்துல்லாஹ் (ரஹ்) அவர்கள் தனது தந்தை (அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

'என் சமுதாயத்தினர் சொர்க்கத்தில் நுழையும் வாசலின் அகலமானது, (வேகமாகச் செல்லும்) சிறந்த குதிரையில் பயணிப்பவர் மூன்று நாட்கள் பயணிக்கும் தொலைவாகும். பின்னர் அவர்கள் அதில் (நுழையும்போது) நெரிசலுக்குள்ளாவார்கள்; எந்த அளவிற்கென்றால், அவர்களின் தோள்கள் கழன்றுவிடும் அளவுக்கு (நெரிசல் ஏற்படும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي سُوقِ الْجَنَّةِ

சுவர்க்கத்தின் சந்தை குறித்து வந்துள்ளவை

2549

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ حَبِيبِ بْنِ أَبِي الْعِشْرِينَ، حَدَّثَنَا الأَوْزَاعِيُّ، حَدَّثَنَا حَسَّانُ بْنُ عَطِيَّةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، أَنَّهُ لَقِيَ أَبَا هُرَيْرَةَ فَقَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ أَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَجْمَعَ، بَيْنِي وَبَيْنَكَ فِي سُوقِ الْجَنَّةِ . فَقَالَ سَعِيدٌ أَفِيهَا سُوقٌ قَالَ نَعَمْ أَخْبَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ إِذَا دَخَلُوهَا نَزَلُوا فِيهَا بِفَضْلِ أَعْمَالِهِمْ ثُمَّ يُؤْذَنُ فِي مِقْدَارِ يَوْمِ الْجُمُعَةِ مِنْ أَيَّامِ الدُّنْيَا فَيَزُورُونَ رَبَّهُمْ وَيُبْرِزُ لَهُمْ عَرْشَهُ وَيَتَبَدَّى لَهُمْ فِي رَوْضَةٍ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ فَتُوضَعُ لَهُمْ مَنَابِرُ مِنْ نُورٍ وَمَنَابِرُ مِنْ لُؤْلُؤٍ وَمَنَابِرُ مِنْ يَاقُوتٍ وَمَنَابِرُ مِنْ زَبَرْجَدٍ وَمَنَابِرُ مِنْ ذَهَبٍ وَمَنَابِرُ مِنْ فِضَّةٍ وَيَجْلِسُ أَدْنَاهُمْ وَمَا فِيهِمْ مِنْ دَنِيٍّ عَلَى كُثْبَانِ الْمِسْكِ وَالْكَافُورِ وَمَا يُرَوْنَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَرَاسِيِّ بِأَفْضَلَ مِنْهُمْ مَجْلِسًا " . قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَهَلْ نَرَى رَبَّنَا قَالَ " نَعَمْ قَالَ هَلْ تَتَمَارَوْنَ فِي رُؤْيَةِ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ " . قُلْنَا لاَ . قَالَ " كَذَلِكَ لاَ تَتَمَارَوْنَ فِي رُؤْيَةِ رَبِّكُمْ وَلاَ يَبْقَى فِي ذَلِكَ الْمَجْلِسِ رَجُلٌ إِلاَّ حَاضَرَهُ اللَّهُ مُحَاضَرَةً حَتَّى يَقُولَ لِلرَّجُلِ مِنْهُمْ يَا فُلاَنُ ابْنَ فُلاَنٍ أَتَذْكُرُ يَوْمَ قُلْتَ كَذَا وَكَذَا فَيُذَكِّرُهُ بِبَعْضِ غَدَرَاتِهِ فِي الدُّنْيَا فَيَقُولُ يَا رَبِّ أَفَلَمْ تَغْفِرْ لِي فَيَقُولُ بَلَى فَبِسَعَةِ مَغْفِرَتِي بَلَغَتْ مَنْزِلَتَكَ هَذِهِ . فَبَيْنَمَا هُمْ عَلَى ذَلِكَ غَشِيَتْهُمْ سَحَابَةٌ مِنْ فَوْقِهِمْ فَأَمْطَرَتْ عَلَيْهِمْ طِيبًا لَمْ يَجِدُوا مِثْلَ رِيحِهِ شَيْئًا قَطُّ وَيَقُولُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَى قُومُوا إِلَى مَا أَعْدَدْتُ لَكُمْ مِنَ الْكَرَامَةِ فَخُذُوا مَا اشْتَهَيْتُمْ . قَالَ فَنَأْتِي سُوقًا قَدْ حَفَّتْ بِهِ الْمَلاَئِكَةُ فِيهِ مَا لَمْ تَنْظُرِ الْعُيُونُ إِلَى مِثْلِهِ وَلَمْ تَسْمَعِ الآذَانُ وَلَمْ يَخْطُرْ عَلَى الْقُلُوبِ فَيُحْمَلُ لَنَا مَا اشْتَهَيْنَا لَيْسَ يُبَاعُ فِيهَا وَلاَ يُشْتَرَى وَفِي ذَلِكَ السُّوقِ يَلْقَى أَهْلُ الْجَنَّةِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا قَالَ فَيُقْبِلُ الرَّجُلُ ذُو الْمَنْزِلَةِ الْمُرْتَفِعَةِ فَيَلْقَى مَنْ هُوَ دُونَهُ وَمَا فِيهِمْ دَنِيٌّ فَيَرُوعُهُ مَا يَرَى عَلَيْهِ مِنَ اللِّبَاسِ فَمَا يَنْقَضِي آخِرُ حَدِيثِهِ حَتَّى يَتَخَيَّلَ إِلَيْهِ مَا هُوَ أَحْسَنُ مِنْهُ وَذَلِكَ أَنَّهُ لاَ يَنْبَغِي لأَحَدٍ أَنْ يَحْزَنَ فِيهَا ثُمَّ نَنْصَرِفُ إِلَى مَنَازِلِنَا فَتَتَلَقَّانَا أَزْوَاجُنَا فَيَقُلْنَ مَرْحَبًا وَأَهْلاً لَقَدْ جِئْتَ وَإِنَّ بِكَ مِنَ الْجَمَالِ أَفْضَلَ مِمَّا فَارَقْتَنَا عَلَيْهِ . فَنَقُولُ إِنَّا جَالَسْنَا الْيَوْمَ رَبَّنَا الْجَبَّارَ وَيَحِقُّنَا أَنْ نَنْقَلِبَ بِمِثْلِ

مَا انْقَلَبْنَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رَوَى سُوَيْدُ بْنُ عَمْرٍو عَنِ الأَوْزَاعِيِّ شَيْئًا مِنْ هَذَا الْحَدِيثِ .

சயீத் பின் அல்-முசைய்யப் அவர்கள் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களைச் சந்தித்தார்கள். அப்போது அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், "சொர்க்கத்தின் சந்தையில் உங்களையும் என்னையும் அல்லாஹ் ஒன்று சேர்ப்பானாக என்று நான் அல்லாஹ்விடம் கேட்கிறேன்" என்றார்கள்.

அதற்கு சயீத் அவர்கள், "அதில் சந்தை உள்ளதா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு அறிவித்தார்கள்:

'சொர்க்கவாசிகள் சொர்க்கத்தில் நுழையும்போது, அவர்கள் தங்கள் செயல்களின் (சிறப்பின்) அடிப்படையில் அதில் (தங்கள் இடங்களை) அடைவார்கள். பின்னர், உலக நாட்களின் வெள்ளிக்கிழமையின் அளவிற்கு (கால இடைவெளியில்) அவர்களுக்கு (இறைவனைச் சந்திக்க) அனுமதி வழங்கப்படும். அவர்கள் தங்கள் இறைவனைச் சந்திப்பார்கள். அவன் அவர்களுக்காகத் தன் அரியணையை (அர்ஷ்) வெளிப்படுத்துவான். மேலும் சொர்க்கத்தின் பூங்காக்களில் ஒன்றில் அவன் அவர்களுக்குத் தோன்றுவான் (காட்சியளிப்பான்).

அவர்களுக்காக ஒளியால் ஆன மேடைகள், முத்துக்களால் ஆன மேடைகள், மாணிக்கத்தால் ஆன மேடைகள், மரகதத்தால் ஆன மேடைகள், தங்கத்தால் ஆன மேடைகள் மற்றும் வெள்ளியால் ஆன மேடைகள் அமைக்கப்படும். அவர்களில் (பதவியில்) குறைந்தவர்கள் - அவர்களில் யாரும் குறைந்தவர்கள் இல்லை - கஸ்தூரி மற்றும் கற்பூர மணற்குன்றுகளின் மீது அமர்வார்கள். நாற்காலிகளில் இருப்பவர்களை விட தங்களுக்குச் சிறந்த இருக்கை இருப்பதாக அவர்கள் கருத மாட்டார்கள்.'"

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாம் நம் இறைவனைப் பார்ப்போமா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'ஆம். பௌர்ணமி இரவில் சந்திரனைப் பார்ப்பதில் நீங்கள் சந்தேகம் கொள்வீர்களா?' என்று கேட்டார்கள். நாங்கள், 'இல்லை' என்றோம். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவ்வாறே, உங்கள் இறைவனைக் காண்பதிலும் நீங்கள் சந்தேகம் கொள்ள மாட்டீர்கள்.

அந்தச் சபையில் இருக்கும் எந்த ஒரு மனிதரையும் அல்லாஹ் நேருக்கு நேர் உரையாடாமல் விடமாட்டான். அவர்களில் ஒருவரிடம், "ஓ இன்னாரின் மகனே இன்னானே! நீ இன்னின்னவாறு பேசிய நாள் நினைவிருக்கிறதா?" என்று கேட்டு, உலகத்தில் அவன் செய்த சில தவறுகளை (அல்லது பாவங்களை) அவனுக்கு நினைவூட்டுவான். அதற்கு அவன், "என் இறைவா! நீ என்னை மன்னிக்கவில்லையா?" என்று கேட்பான். அதற்கு அவன் (அல்லாஹ்), "ஆம்! என் மன்னிப்பின் விசாலத்தால்தான் நீ உனது இந்த நிலையை அடைந்தாய்" என்று கூறுவான்.

அவர்கள் இவ்வாறு இருக்கும்போது, அவர்கள் மீது ஒரு மேகம் சூழ்ந்து, அவர்கள் இதுவரை நுகர்ந்திராத ஒரு நறுமணத்தை அவர்கள் மீது பொழியும். மேலும் நம் இறைவன் - அவன் பாக்கியம் மிக்கவனும் உயர்ந்தவனும் ஆவான் - கூறுவான்: "நான் உங்களுக்காகத் தயார் செய்து வைத்துள்ள கண்ணியத்தின் (விருந்தின்) பக்கம் செல்லுங்கள்; நீங்கள் விரும்பியதை எடுத்துக்கொள்ளுங்கள்."

பிறகு நாங்கள் ஒரு சந்தைக்கு வருவோம்; வானவர்கள் அதனைச் சூழ்ந்திருப்பார்கள். அதில் கண்கள் கண்டிராத, காதுகள் கேட்டிராத, உள்ளங்களில் தோன்றாத (அரிய) பொருட்கள் இருக்கும். நாங்கள் விரும்பியதெல்லாம் எங்களுக்காக (அங்கே) கொண்டுவரப்படும். அந்தச் சந்தையில் எதுவும் விற்கப்படுவதும் இல்லை, வாங்கப்படுவதும் இல்லை. அந்தச் சந்தையில் சொர்க்கவாசிகள் ஒருவரையொருவர் சந்திப்பார்கள்.'

அவர்கள் கூறினார்கள்: '(பதவியில்) உயர்ந்தவர் தமக்குக் கீழே உள்ளவரைச் சந்திப்பார் - அவர்களில் யாரும் தாழ்ந்தவர் இல்லை - அவர் அணிந்திருக்கும் ஆடையைப் பார்த்து இவர் ஆச்சரியப்படுவார். அவர் தனது பேச்சை முடிப்பதற்குள், அதைவிட அழகான ஆடை தன் மீது இருப்பதாக அவர் கற்பனை செய்யும் அளவிற்கு (அங்கு காட்சிகள் மாறும்). ஏனெனில், அங்கு யாரும் கவலைப்படுவது தகாது.

பின்னர் நாங்கள் எங்கள் இருப்பிடங்களுக்குத் திரும்புவோம். எங்கள் மனைவியர் எங்களைச் சந்தித்து, "நல்வரவு (மர்ஹபா)! வாழ்த்துக்கள்! நீங்கள் எங்களை விட்டுப் பிரிந்து சென்றதை விட, இப்போது (திரும்பும்போது) மிக அழகான தோற்றத்துடன் வந்துள்ளீர்களே!" என்று கூறுவார்கள். அதற்கு நாங்கள் கூறுவோம்: "நிச்சயமாக நாங்கள் இன்று எங்கள் இறைவனான, 'அல்-ஜப்பார்' (சர்வ வல்லமை படைத்தவன்) உடன் அமர்ந்திருந்தோம். நாங்கள் (அங்கிருந்து) திரும்பியதைப் போன்றே (அழகோடு) திரும்புவதற்கு நாங்கள் தகுதியானவர்களே.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஒரு 'கரீப்' (அரிதான) ஹதீஸ். இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக அன்றி இதை நாம் அறியவில்லை. சுவைத் பின் அம்ர் அவர்கள் அவ்ஸாயீ வழியாக இந்த ஹதீஸின் ஒரு பகுதியைப் பதிவு செய்துள்ளார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2550

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَسُوقًا مَا

فِيهَا شِرَاءٌ وَلاَ بَيْعٌ إِلاَّ الصُّوَرَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ فَإِذَا اشْتَهَى الرَّجُلُ صُورَةً دَخَلَ فِيهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக சொர்க்கத்தில் ஒரு சந்தை இருக்கிறது, அதில் வாங்குவதோ விற்பதோ இல்லை - ஆண்கள் மற்றும் பெண்களின் தோற்றங்களைத் தவிர (அதாவது, விரும்பிய தோற்றத்தை மாற்றிக்கொள்ளும் அல்லது காணும் வசதியைத் தவிர). ஒரு மனிதன் ஒரு தோற்றத்தை விரும்பினால், அவன் அதில் நுழைவான் (அதாவது, அந்தத் தோற்றத்தைப் பெற்றுக்கொள்வான் அல்லது அதன் அழகில் மூழ்கிவிடுவான்)."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஒரு ஙரீப் (அபூர்வமான) ஹதீஸ் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي رُؤْيَةِ الرَّبِّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى

கண்ணியத்திற்குரியவரும் உன்னதமானவருமான இறைவனைக் காணுதல் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2551

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبَجَلِيِّ، قَالَ كُنَّا جُلُوسًا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَنَظَرَ إِلَى الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ فَقَالَ ‏"‏ إِنَّكُمْ سَتُعْرَضُونَ عَلَى رَبِّكُمْ فَتَرَوْنَهُ كَمَا تَرَوْنَ هَذَا الْقَمَرَ لاَ تُضَامُونَ فِي رُؤْيَتِهِ فَإِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ لاَ تُغْلَبُوا عَلَى صَلاَةٍ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَصَلاَةٍ قَبْلَ غُرُوبِهَا فَافْعَلُوا ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ‏)‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜரீர் இப்னு அப்துல்லாஹ் அல்-பஜலீ (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் அமர்ந்திருந்தோம். அப்பொழுது அவர்கள் ஒரு பௌர்ணமி இரவில் சந்திரனைப் பார்த்துவிட்டுக் கூறினார்கள்:
'நிச்சயமாக நீங்கள் உங்கள் இறைவனின் சமூகத்தில் நிறுத்தப்படுவீர்கள்; மேலும் இந்தச் சந்திரனை நீங்கள் காண்பது போல் அவனையும் காண்பீர்கள். அவனைப் பார்ப்பதில் உங்களுக்கு எந்தச் சிரமமும் இருக்காது (அல்லது

கூட்ட நெரிசல் இருக்காது, அல்லது சந்தேகம் இருக்காது). எனவே, சூரியன் உதிப்பதற்கு முன்னரும், அது மறைவதற்கு முன்னரும் உள்ள தொழுகை விஷயத்தில் நீங்கள் மிகைக்கப்படாமல் (அதாவது, தூக்கம் அல்லது வேறு காரணங்களால் தவறவிடாமல்) இருக்க உங்களால் முடியுமானால், அவ்வாறே செய்யுங்கள்.'

பின்னர் அவர்கள் (பின்வரும் இறைவசனத்தை) ஓதினார்கள்:

(சப்பிஹ் பிஹம்தி ரப்பிக கப்ல த்துலூயிஷ் ஷம்ஸி வகப்லல் குரூப்)

'சூரியன் உதிப்பதற்கு முன்னரும், (அது) மறைவதற்கு முன்னரும் உமது இறைவனின் புகழைக்கொண்டு துதிப்பீராக.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2552

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ صُهَيْبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ: (لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَزِيَادَةٌ) قَالَ إِذَا دَخَلَ أَهْلُ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ نَادَى مُنَادٍ إِنَّ لَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ مَوْعِدًا . قَالُوا أَلَمْ يُبَيِّضْ وُجُوهَنَا وَيُنَجِّنَا مِنَ النَّارِ وَيُدْخِلْنَا الْجَنَّةَ قَالُوا بَلَى . قَالَ فَيُكْشَفُ الْحِجَابُ قَالَ فَوَاللَّهِ مَا أَعْطَاهُمْ شَيْئًا أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِنَ النَّظَرِ إِلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِنَّمَا أَسْنَدَهُ حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ وَرَفَعَهُ . وَرَوَى سُلَيْمَانُ بْنُ الْمُغِيرَةِ وَحَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى قَوْلَهُ .

ஸுஹைப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், "(குர்ஆன் 10:26ல்) 'நன்மை செய்தவர்களுக்கு மிகச் சிறந்த (நற்கூலி) இருக்கிறது, இன்னும் அதிகமாகவும் இருக்கிறது' எனும் (இறைவசனம்) பற்றிக் கூறினார்கள்:

"சொர்க்கவாசிகள் சொர்க்கத்தில் நுழையும் போது, ஓர் அழைப்பாளர், 'நிச்சயமாக அல்லாஹ்விடம் உங்களுக்கு ஒரு வாக்குறுதி இருக்கிறது' என்று அழைப்பார். அவர்கள், '(அல்லாஹ்) எங்கள் முகங்களை வெண்மையாக்கவில்லையா? நரக நெருப்பிலிருந்து எங்களைக் காப்பாற்றவில்லையா? மேலும் எங்களைச் சொர்க்கத்தில் நுழையச் செய்யவில்லையா?' என்று கேட்பார்கள். அதற்கு (அழைப்பாளர்), 'ஆம், (அவன் செய்தான்!)' என்பார். பின்னர், (அல்லாஹ்வுக்கும் அவர்களுக்கும் இடையிலிருந்த) திரை விலக்கப்படும்."

(நபி (ஸல்) அவர்கள் மேலும்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக, அவனைப் பார்ப்பதை விட அவர்களுக்கு மிகவும் பிரியமான எதையும் அவன் அவர்களுக்கு வழங்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2553

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنِي شَبَابَةُ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ ثُوَيْرٍ، قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عُمَرَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ أَدْنَى أَهْلِ الْجَنَّةِ مَنْزِلَةً لَمَنْ يَنْظُرُ إِلَى جِنَانِهِ وَأَزْوَاجِهِ وَنَعِيمِهِ وَخَدَمِهِ وَسُرُرِهِ مَسِيرَةَ أَلْفِ سَنَةٍ وَأَكْرَمَهُمْ عَلَى اللَّهِ مَنْ يَنْظُرُ إِلَى وَجْهِهِ غُدْوَةً وَعَشِيَّةً ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏:‏ ‏(‏وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ * إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ إِسْرَائِيلَ عَنْ ثُوَيْرٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ مَرْفُوعٌ ‏.‏
وَرَوَاهُ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ أَبْجَرَ عَنْ ثُوَيْرٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ مَوْقُوفٌ ‏.‏
وَرَوَى عُبَيْدُ اللَّهِ الأَشْجَعِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ ثُوَيْرٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَوْلَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ الأَشْجَعِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ ثُوَيْرٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, சொர்க்கவாசிகளிலேயே அந்தஸ்தில் மிகக் குறைந்தவர் என்பவர், தனது தோட்டங்கள், தனது மனைவிகள், தனது அருட்கொடைகள், தனது பணியாட்கள் மற்றும் தனது மஞ்சங்கள் ஆகியவற்றை (அவர்) ஆயிரம் வருடப் பயணத் தூரம் வரை (பரந்து விரிந்திருப்பதை) பார்ப்பார். அல்லாஹ்விடம் அவர்களில் கண்ணியமிக்கவர் என்பவர், காலையிலும் மாலையிலும் அவனது திருமுகத்தைப் பார்ப்பவர் ஆவார்."

பின்னர், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஓதிக் காட்டினார்கள்: **(வுஜூஹுன் யவ்மஇதின் நாளிரா. இலா ரப்பிஹா நாளிரா)** "அந்நாளில் சில முகங்கள் ஒளிவீசும். அவை தம் இறைவனைப் பார்த்துக் கொண்டிருக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2554

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ طَرِيفٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا جَابِرُ بْنُ نُوحٍ الْحِمَّانِيُّ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " تُضَامُّونَ فِي رُؤْيَةِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ وَتُضَامُّونَ فِي رُؤْيَةِ الشَّمْسِ " . قَالُوا لاَ . قَالَ " فَإِنَّكُمْ سَتَرَوْنَ رَبَّكُمْ كَمَا تَرَوْنَ الْقَمَرَ لَيْلَةَ الْبَدْرِ لاَ تُضَامُّونَ فِي رُؤْيَتِهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَهَكَذَا رَوَى يَحْيَى بْنُ عِيسَى الرَّمْلِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَى عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَحَدِيثُ ابْنِ إِدْرِيسَ عَنِ الأَعْمَشِ غَيْرُ مَحْفُوظٍ وَحَدِيثُ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَصَحُّ وَهَكَذَا رَوَاهُ سُهَيْلُ بْنُ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ مِثْلُ هَذَا الْحَدِيثِ وَهُوَ حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்:
"பௌர்ணமி இரவில் சந்திரனைக் காண்பதில் நீங்கள் சிரமப்படுவீர்களா (அல்லது இடையூறு ஏற்படுமா, அல்லது சந்தேகம் கொள்வீர்களா)? (அதேபோல) சூரியனைக் காண்பதில் நீங்கள் சிரமப்படுவீர்களா (அல்லது இடையூறு ஏற்படுமா, அல்லது சந்தேகம் கொள்வீர்களா)?"
அதற்கு அவர்கள், "இல்லை" என்று கூறினார்கள்.
அதற்கு அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, பௌர்ணமி இரவில் சந்திரனை நீங்கள் காண்பது போன்றே உங்கள் இறைவனையும் நீங்கள் காண்பீர்கள். அவனைப் பார்ப்பதில் நீங்கள் சிரமப்பட மாட்டீர்கள் (அல்லது இடையூறு ஏற்படாது, அல்லது சந்தேகம் கொள்ள மாட்டீர்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2555

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ لأَهْلِ الْجَنَّةِ يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ . فَيَقُولُونَ لَبَّيْكَ رَبَّنَا وَسَعْدَيْكَ . فَيَقُولُ هَلْ رَضِيتُمْ فَيَقُولُونَ مَا لَنَا لاَ نَرْضَى وَقَدْ أَعْطَيْتَنَا مَا لَمْ تُعْطِ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ . فَيَقُولُ أَنَا أُعْطِيكُمْ أَفْضَلَ

مِنْ ذَلِكَ . قَالُوا وَأَىُّ شَيْءٍ أَفْضَلُ مِنْ ذَلِكَ قَالَ أُحِلُّ عَلَيْكُمْ رِضْوَانِي فَلاَ أَسْخَطُ عَلَيْكُمْ أَبَدًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

நிச்சயமாக, அல்லாஹ் சுவனவாசிகளிடம் கூறுவான்: 'சுவனவாசிகளே!' அவர்கள் கூறுவார்கள்: 'எங்கள் இறைவா, இதோ நாங்கள் உன்னிடம் பதிலளிக்கிறோம், உனது மகிழ்ச்சிக்காக நாங்கள் இருக்கிறோம்.' அப்போது அவன் கூறுவான்: 'நீங்கள் திருப்தி அடைந்தீர்களா?' அவர்கள் கூறுவார்கள்: 'உன்னுடைய படைப்பினங்களில் வேறு யாருக்கும் வழங்காததை நீ எங்களுக்கு வழங்கியிருக்கும்போது நாங்கள் ஏன் திருப்தி அடையக் கூடாது.' ஆக, அவன் கூறுவான்: 'அதைவிட மேலான ஒன்றை நான் உங்களுக்குத் தருவேன்.' அவர்கள் கூறுவார்கள்: 'அதைவிட மேலானதொன்று எது?' அவன் கூறுவான்: 'என் திருப்பொருத்தத்தை உங்கள் மீது நான் பொழிவேன், இனி ஒருபோதும் உங்கள் மீது நான் கோபப்பட மாட்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَرَائِي أَهْلِ الْجَنَّةِ فِي الْغُرَفِ

சொர்க்கத்தின் மேல் அறைகளில் இருப்பவர்கள் காட்சியளிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2556

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا فُلَيْحُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ لَيَتَرَاءَوْنَ فِي الْغُرْفَةِ كَمَا تَتَرَاءَوْنَ الْكَوْكَبَ الشَّرْقِيَّ أَوِ الْكَوْكَبَ الْغَرْبِيَّ الْغَارِبَ فِي الأُفُقِ أَوِ الطَّالِعَ فِي تَفَاضُلِ الدَّرَجَاتِ " . فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ أُولَئِكَ النَّبِيُّونَ . قَالَ " بَلَى وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ وَأَقْوَامٌ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَصَدَّقُوا الْمُرْسَلِينَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக சொர்க்கவாசிகள், (தங்களுக்கு) மேலறைகளில் இருப்பவர்களை,

அடிவானத்தில் கிழக்கிலோ அல்லது மேற்கிலோ மறையக்கூடிய அல்லது உதிக்கக்கூடிய நட்சத்திரத்தை நீங்கள் காண்பது போன்று காண்பார்கள். (இது) அவர்களுக்கிடையிலான அந்தஸ்துகளின் வேறுபாட்டினால் ஆகும்."

அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர்கள் நபிமார்களா?"

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆம். என் உயிர் எவன் கைவசம் உள்ளதோ அவன் மீது ஆணையாக! அல்லாஹ்வையும் அவனது தூதரையும் ஈமான் கொண்டு, தூதர்களை உண்மைப்படுத்திய மக்களும் (அங்கு இருப்பார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي خُلُودِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَهْلِ النَّارِ

சுவர்க்கவாசிகள் மற்றும் நரகவாசிகளின் நிரந்தர வாழ்க்கை பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2557

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " يَجْمَعُ اللَّهُ النَّاسَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ ثُمَّ يَطَّلِعُ عَلَيْهِمْ رَبُّ الْعَالَمِينَ فَيَقُولُ أَلاَ يَتْبَعُ كُلُّ إِنْسَانٍ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَهُ ‏.‏ فَيُمَثَّلُ لِصَاحِبِ الصَّلِيبِ صَلِيبُهُ وَلِصَاحِبِ التَّصَاوِيرِ تَصَاوِيرُهُ وَلِصَاحِبِ النَّارِ نَارُهُ فَيَتْبَعُونَ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ وَيَبْقَى الْمُسْلِمُونَ فَيَطَّلِعُ عَلَيْهِمْ رَبُّ الْعَالَمِينَ فَيَقُولُ أَلاَ تَتَّبِعُونَ النَّاسَ فَيَقُولُونَ نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْكَ نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْكَ اللَّهُ رَبُّنَا هَذَا مَكَانُنَا حَتَّى نَرَى رَبَّنَا ‏.‏ وَهُوَ يَأْمُرُهُمْ وَيُثَبِّتُهُمْ ثُمَّ يَتَوَارَى ثُمَّ يَطَّلِعُ فَيَقُولُ أَلاَ تَتَّبِعُونَ النَّاسَ فَيَقُولُونَ نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْكَ نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْكَ اللَّهُ رَبُّنَا وَهَذَا مَكَانُنَا حَتَّى نَرَى رَبَّنَا ‏.‏ وَهُوَ يَأْمُرُهُمْ وَيُثَبِّتُهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا وَهَلْ نَرَاهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ وَهَلْ تُضَارُّونَ فِي رُؤْيَةِ الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا لاَ يَا رَسُولَ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنَّكُمْ لاَ تُضَارُّونَ فِي رُؤْيَتِهِ تِلْكَ السَّاعَةَ ثُمَّ يَتَوَارَى ثُمَّ يَطَّلِعُ فَيُعَرِّفُهُمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَقُولُ أَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّبِعُونِي ‏.‏ فَيَقُومُ الْمُسْلِمُونَ وَيُوضَعُ الصِّرَاطُ فَيَمُرُّونَ عَلَيْهِ مِثْلَ جِيَادِ الْخَيْلِ وَالرِّكَابِ وَقَوْلُهُمْ عَلَيْهِ سَلِّمْ سَلِّمْ ‏.‏ وَيَبْقَى أَهْلُ النَّارِ فَيُطْرَحُ مِنْهُمْ فِيهَا فَوْجٌ ثُمَّ يُقَالُ هَلِ امْتَلأْتِ فَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ ‏.‏ ثُمَّ

يُطْرَحُ فِيهَا فَوْجٌ فَيُقَالُ هَلِ امْتَلأْتِ . فَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ . حَتَّى إِذَا أُوعِبُوا فِيهَا وَضَعَ الرَّحْمَنُ قَدَمَهُ فِيهَا وَأُزْوِيَ بَعْضُهَا إِلَى بَعْضٍ ثُمَّ قَالَ قَطْ قَالَتْ قَطْ قَطْ فَإِذَا أَدْخَلَ اللَّهُ أَهْلَ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ وَأَهْلَ النَّارِ النَّارَ قَالَ أُتِيَ بِالْمَوْتِ مُلَبَّبًا فَيُوقَفُ عَلَى السُّورِ الَّذِي بَيْنَ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَهْلِ النَّارِ ثُمَّ يُقَالُ يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ . فَيَطَّلِعُونَ خَائِفِينَ ثُمَّ يُقَالُ يَا أَهْلَ النَّارِ . فَيَطَّلِعُونَ مُسْتَبْشِرِينَ يَرْجُونَ الشَّفَاعَةَ فَيُقَالُ لأَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَهْلِ النَّارِ هَلْ تَعْرِفُونَ هَذَا فَيَقُولُونَ هَؤُلاَءِ وَهَؤُلاَءِ قَدْ عَرَفْنَاهُ هُوَ الْمَوْتُ الَّذِي وُكِّلَ بِنَا . فَيُضْجَعُ فَيُذْبَحُ ذَبْحًا عَلَى السُّورِ الَّذِي بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ ثُمَّ يُقَالُ يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ خُلُودٌ لاَ مَوْتَ وَيَا أَهْلَ النَّارِ خُلُودٌ لاَ مَوْتَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . - وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم رِوَايَاتٌ كَثِيرَةٌ مِثْلُ هَذَا مَا يُذْكَرُ فِيهِ أَمْرُ الرُّؤْيَةِ أَنَّ النَّاسَ يَرَوْنَ رَبَّهُمْ وَذِكْرُ الْقَدَمِ وَمَا أَشْبَهَ هَذِهِ الأَشْيَاءَ وَالْمَذْهَبُ فِي هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنَ الأَئِمَّةِ مِثْلِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ وَمَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَابْنِ الْمُبَارَكِ وَابْنِ عُيَيْنَةَ وَوَكِيعٍ وَغَيْرِهِمْ أَنَّهُمْ رَوَوْا هَذِهِ الأَشْيَاءَ ثُمَّ قَالُوا تُرْوَى هَذِهِ الأَحَادِيثُ وَنُؤْمِنُ بِهَا وَلاَ يُقَالُ كَيْفَ وَهَذَا الَّذِي اخْتَارَهُ أَهْلُ الْحَدِيثِ أَنْ تُرْوَى هَذِهِ الأَشْيَاءُ كَمَا جَاءَتْ وَيُؤْمَنُ بِهَا وَلاَ تُفَسَّرُ وَلاَ تُتَوَهَّمُ وَلاَ يُقَالُ كَيْفَ وَهَذَا أَمْرُ أَهْلِ الْعِلْمِ الَّذِي اخْتَارُوهُ وَذَهَبُوا إِلَيْهِ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ فِي الْحَدِيثِ " فَيُعَرِّفُهُمْ نَفْسَهُ " . يَعْنِي يَتَجَلَّى لَهُمْ .

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“அல்லாஹ் மறுமை நாளில் மனிதர்களை ஒரே மைதானத்தில் ஒன்றுதிரட்டுவான். பின்னர், அகிலங்களின் இறைவன் அவர்களுக்குக் காட்சியளித்து, ‘ஒவ்வொரு மனிதரும் தாம் வணங்கிக்கொண்டிருந்தவற்றைப் பின்தொடர வேண்டாமா?’ என்று கேட்பான். எனவே, சிலுவையை வணங்கியவனுக்கு அவனது சிலுவையும், உருவங்களை வணங்கியவனுக்கு அவனது உருவங்களும், நெருப்பை வணங்கியவனுக்கு அவனது நெருப்பும் (உருவகப்படுத்திக்) காட்டப்படும். அவர்கள் தாம் வணங்கிக்கொண்டிருந்தவற்றைப் பின்தொடர்வார்கள். முஸ்லிம்கள் (மட்டும்) எஞ்சியிருப்பார்கள்.

பின்னர் அகிலங்களின் இறைவன் அவர்களுக்குக் காட்சியளித்து, ‘நீங்கள் (மற்ற) மக்களைப் பின்தொடரவில்லையா?’ என்று கேட்பான். அதற்கு அவர்கள், ‘உங்களிடமிருந்து நாங்கள் அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறோம்! உங்களிடமிருந்து நாங்கள் அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத்

தேடுகிறோம்! அல்லாஹ்வே எங்கள் இறைவன். நாங்கள் எங்கள் இறைவனைக் காணும் வரை இதுவே எங்கள் இடமாகும்' என்று கூறுவார்கள். அவன் அவர்களுக்குக் கட்டளையிட்டு, அவர்களை உறுதிப்படுத்துவான். பின்னர் அவன் மறைந்து கொள்வான்; பிறகு (மீண்டும்) அவன் காட்சியளித்து, 'நீங்கள் (மற்ற) மக்களைப் பின்தொடரவில்லையா?' என்று கேட்பான். அதற்கு அவர்கள், 'உங்களிடமிருந்து நாங்கள் அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறோம்! உங்களிடமிருந்து நாங்கள் அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறோம்! அல்லாஹ்வே எங்கள் இறைவன். இதுவே எங்கள் இடமாகும்; நாங்கள் எங்கள் இறைவனைக் காணும் வரை (இங்கேயே இருப்போம்)' என்று கூறுவார்கள். அவன் அவர்களுக்குக் கட்டளையிட்டு, அவர்களை உறுதிப்படுத்துவான்."

அவர்கள் (நபித்தோழர்கள்) கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாம் அவனை (நம் இறைவனைக்) காண்போமா?" அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "பௌர்ணமி இரவில் சந்திரனைக் காண்பதில் உங்களுக்கு ஏதேனும் இடையூறு ஏற்படுமா?" அதற்கு அவர்கள், "இல்லை, அல்லாஹ்வின் தூதரே!" என்றார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அவ்வாறே, அந்த நேரத்தில் அவனைக் காண்பதிலும் உங்களுக்கு எந்த இடையூறும் ஏற்படாது. பின்னர் அவன் மறைந்து கொள்வான்; பிறகு அவன் காட்சியளித்து, தன்னை அவர்களுக்கு அறிமுகப்படுத்திக்கொள்வான். பிறகு அவன், "நானே உங்கள் இறைவன், எனவே என்னைப் பின்தொடருங்கள்" என்று கூறுவான்.

உடனே முஸ்லிம்கள் எழுந்து நிற்பார்கள் (அவனைப் பின்பற்றுவதற்காக). 'சிராத்' (பாலம்) அமைக்கப்படும். விரைந்து செல்லும் குதிரைகள் மற்றும் ஒட்டகங்களைப் போன்று அவர்கள் அதன் மீது கடந்து செல்வார்கள். அதன் மீது (செல்லும்போது) அவர்களின் சொல், "இறைவா காப்பாற்று! இறைவா காப்பாற்று!" (சல்லிம்! சல்லிம்!) என்பதாக இருக்கும். நரகவாதிகள் (மட்டும்) எஞ்சியிருப்பார்கள். பின்னர் அவர்களில் ஒரு கூட்டத்தினர் அதில் வீசப்படுவார்கள். (நரகத்திடம்), 'நீ நிரம்பிவிட்டாயா?' என்று கேட்கப்படும். அதற்கு அது, 'இன்னும் அதிகம் உள்ளதா?' என்று கேட்கும். பின்னர் (மற்றொரு) கூட்டத்தினர் அதில் வீசப்படுவார்கள். 'நீ நிரம்பிவிட்டாயா?' என்று கேட்கப்படும். அதற்கு அது, 'இன்னும் அதிகம் உள்ளதா?' என்று கேட்கும். அவர்கள் அனைவரும் அதில் உள்ளடக்கப்படும் வரை (இது தொடரும்).

(இறுதியாக) அர்-ரஹ்மான் (அளவற்ற அருளாளன்) தனது பாதத்தை அதில் வைப்பான். அதன் ஒரு பகுதி மற்றொரு பகுதியோடு சுருங்கி விடும். பின்னர் அவன், 'போதும்' (கட்) என்று கூறுவான். அதற்கு அது, 'போதும், போதும்' (கட், கட்) என்று கூறும். ஆகவே, உயர்ந்தவனான அல்லாஹ், சொர்க்கவாசிகளை சொர்க்கத்திலும் நரகவாசிகளை நரகத்திலும் பிரவேசிக்கச் செய்த பிறகு" - அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்:

"மரணம் கழுத்துப்பிடியாகக் கொண்டுவரப்பட்டு, சொர்க்கவாசிகளுக்கும் நரகவாசிகளுக்கும் இடையேயுள்ள சுவரின் மீது நிறுத்தப்படும். பின்னர், 'சொர்க்கவாசிகளே!' என்று அழைக்கப்படும். அவர்கள் பயந்தவர்களாக எட்டிப்

பார்ப்பார்கள். பிறகு, 'நரகவாசிகளே!' என்று அழைக்கப்படும். அவர்கள் பரிந்துரையை எதிர்பார்த்து, மகிழ்ச்சியுடன் எட்டிப் பார்ப்பார்கள். பின்னர் சொர்க்கவாசிகளிடமும் நரகவாசிகளிடமும், 'இதை நீங்கள் அறிவீர்களா?' என்று கேட்கப்படும். அதற்கு அவர்கள் - இரு சாராரும் - 'நாங்கள் இதை அறிவோம். இதுவே எங்களைக் கவனித்துக் கொள்ளப் பணிக்கப்பட்டிருந்த மரணம்' என்று கூறுவார்கள். ஆகவே, அது சொர்க்கத்திற்கும் நரகத்திற்கும் இடையேயுள்ள அந்தச் சுவரின் மீது கிடத்தப்பட்டு அறுக்கப்படும். பின்னர், 'சொர்க்கவாசிகளே! (இனி) நிரந்தரம்; மரணமில்லை!' என்றும், 'நரகவாசிகளே! (இனி) நிரந்தரம்; மரணமில்லை!' என்றும் கூறப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2558

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ مَرْزُوقٍ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، يَرْفَعُهُ قَالَ إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ أُتِيَ بِالْمَوْتِ كَالْكَبْشِ الأَمْلَحِ فَيُوقَفُ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ فَيُذْبَحُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ فَلَوْ أَنَّ أَحَدًا مَاتَ فَرَحًا لَمَاتَ أَهْلُ الْجَنَّةِ وَلَوْ أَنَّ أَحَدًا مَاتَ حَزَنًا لَمَاتَ أَهْلُ النَّارِ ‏.

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: (இது நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்ட மர்ஃபூஃ ஹதீஸ் ஆகும்.)
"மறுமை நாள் வரும்போது, மரணம் (ஒரு உருவம் கொடுக்கப்பட்டு) கருப்பு-வெள்ளை கலந்த ஒரு செம்மறியாட்டைப் போன்று கொண்டுவரப்படும். அது சொர்க்கத்திற்கும் நரகத்திற்கும் இடையில் நிறுத்தப்படும்; பின்னர் அவர்கள் பார்த்துக்கொண்டிருக்கும்போதே அறுக்கப்படும். மகிழ்ச்சியால் ஒருவர் மரணிப்பதாக இருந்தால், சொர்க்கவாசிகள் (அந்த மகிழ்ச்சியின் மிகுதியால்) மரணித்திருப்பார்கள். துக்கத்தால் ஒருவர் மரணிப்பதாக இருந்தால், நரகவாசிகள் (அந்த துக்கத்தின் மிகுதியால்) மரணித்திருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ حُفَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ وَحُفَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ

"சுவர்க்கம் கடினமான விஷயங்களால் சூழப்பட்டுள்ளது, நரகம் ஆசைகளால் சூழப்பட்டுள்ளது" என்பது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

2559

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، أَخْبَرَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ حُمَيْدٍ، وَثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ حُفَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ وَحُفَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "சொர்க்கம் சிரமங்களாலும் (ஆன்மாவுக்குப் பிடிக்காத காரியங்களாலும்) சூழப்பட்டுள்ளது, மேலும் நரகம் இச்சைகளாலும் (ஆன்மாவுக்கு விருப்பமான காரியங்களாலும்) சூழப்பட்டுள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2560

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ أَرْسَلَ جِبْرِيلَ إِلَى الْجَنَّةِ فَقَالَ انْظُرْ إِلَيْهَا وَإِلَى مَا أَعْدَدْتُ لأَهْلِهَا فِيهَا قَالَ فَجَاءَهَا وَنَظَرَ إِلَيْهَا وَإِلَى مَا أَعَدَّ اللَّهُ لأَهْلِهَا فِيهَا قَالَ فَرَجَعَ إِلَيْهِ قَالَ فَوَعِزَّتِكَ لاَ يَسْمَعُ بِهَا أَحَدٌ إِلاَّ دَخَلَهَا . فَأَمَرَ بِهَا فَحُفَّتْ بِالْمَكَارِهِ فَقَالَ ارْجِعْ إِلَيْهَا فَانْظُرْ إِلَى مَا أَعْدَدْتُ لأَهْلِهَا فِيهَا قَالَ فَرَجَعَ إِلَيْهَا فَإِذَا هِيَ قَدْ حُفَّتْ بِالْمَكَارِهِ فَرَجَعَ إِلَيْهِ فَقَالَ وَعِزَّتِكَ لَقَدْ خِفْتُ أَنْ لاَ يَدْخُلَهَا أَحَدٌ . قَالَ اذْهَبْ إِلَى النَّارِ فَانْظُرْ إِلَيْهَا وَإِلَى مَا أَعْدَدْتُ لأَهْلِهَا فِيهَا . فَإِذَا هِيَ يَرْكَبُ بَعْضُهَا بَعْضًا فَرَجَعَ إِلَيْهِ فَقَالَ وَعِزَّتِكَ لاَ يَسْمَعُ بِهَا أَحَدٌ فَيَدْخُلُهَا . فَأَمَرَ بِهَا فَحُفَّتْ بِالشَّهَوَاتِ فَقَالَ ارْجِعْ إِلَيْهَا . فَرَجَعَ إِلَيْهَا فَقَالَ وَعِزَّتِكَ لَقَدْ خَشِيتُ أَنْ لاَ يَنْجُوَ مِنْهَا أَحَدٌ إِلاَّ دَخَلَهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ

.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ் சொர்க்கத்தையும் நரகத்தையும் படைத்தபோது, அவன் ஜிப்ரீலை (அலை) சொர்க்கத்திற்கு அனுப்பி, 'நீ அதைப் பார், மேலும் அதில் அதன் மக்களுக்காக நான் என்ன தயார் செய்துள்ளேன் என்பதையும் பார்' என்று கூறினான். அவர் (ஜிப்ரீல் (அலை)) அங்கு வந்து அதைப் பார்த்தார், மேலும் அல்லாஹ் அதில் அதன் மக்களுக்குத் தயார் செய்திருந்தவற்றையும்

பார்த்தார். அவர் (ஜிப்ரீல் (அலை)) அவனிடம் (அல்லாஹ்விடம்) திரும்பிச் சென்றார். அவர் (ஜிப்ரீல் (அலை)) கூறினார்: 'உன் கண்ணியத்தின் மீது சத்தியமாக! இதைப் பற்றிக் கேள்விப்படும் எவரும் அதில் நுழையாமல் இருக்க மாட்டார் (என்று தோன்றுகிறது).'

"பிறகு, அதைக் (சொர்க்கத்தைக்) கஷ்டங்களால் (மக்களுக்குப் பிடிக்காத செயல்களால்) சூழும்படி அவன் கட்டளையிட்டான். அவன் கூறினான்: 'அதனிடம் திரும்பிச் சென்று அதைப் பார், மேலும் அதில் அதன் மக்களுக்காக நான் என்ன தயார் செய்துள்ளேன் என்பதையும் பார்.' ஆகவே, அவர் (ஜிப்ரீல் (அலை)) அதனிடம் திரும்பிச் சென்றார், அது கஷ்டங்களால் (மக்களுக்குப் பிடிக்காத செயல்களால்) சூழப்பட்டிருப்பதைக் கண்டார். அவர் (ஜிப்ரீல் (அலை)) அவனிடம் (அல்லாஹ்விடம்) திரும்பி வந்து கூறினார்: 'உன் கண்ணியத்தின் மீது சத்தியமாக! எவரும் அதில் நுழைய மாட்டார்களோ என்று நான் அஞ்சுகிறேன்.'

"அவன் (அல்லாஹ்) கூறினான்: 'நீ நரகத்திற்குச் சென்று அதைப் பார், மேலும் அதில் அதன் மக்களுக்காக நான் என்ன தயார் செய்துள்ளேன் என்பதையும் பார்.' அவர் (ஜிப்ரீல் (அலை)) அதைக் கண்டார், அதன் ஒரு பகுதி மற்றொரு பகுதியின் மீது ஏறிக்கொண்டிருந்தது (அதன் பயங்கரத்தினால்). அவர் (ஜிப்ரீல் (அலை)) அவனிடம் (அல்லாஹ்விடம்) திரும்பி வந்து கூறினார்: 'உன் கண்ணியத்தின் மீது சத்தியமாக! இதைப் பற்றிக் கேள்விப்படும் எவரும் அதில் நுழைய மாட்டார் (என்று தோன்றுகிறது).'

"பிறகு, அதை (நரகத்தை) ஆசைகளால் (இன்பமான விஷயங்களால்) சூழும்படி அவன் கட்டளையிட்டான். அவன் கூறினான்: 'அதனிடம் திரும்பிச் செல்.' ஆகவே, அவர் (ஜிப்ரீல் (அலை)) அதனிடம் திரும்பிச் சென்றார். பிறகு அவர் கூறினார்: 'உன் கண்ணியத்தின் மீது சத்தியமாக! அதில் நுழையாமல் எவரும் தப்பிக்க மாட்டார்கள் என்று நான் அஞ்சுகிறேன் (அதாவது, அனைவரும் அதில் விழுந்துவிடுவார்கள் என்று அஞ்சுகிறேன்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي احْتِجَاجِ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ

சுவர்க்கத்திற்கும் நரகத்திற்கும் இடையே நடந்த விவாதம் பற்றி வந்துள்ளவை

2561

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم احْتَجَّتِ الْجَنَّةُ وَالنَّارُ فَقَالَتِ الْجَنَّةُ يَدْخُلُنِي

الضُّعَفَاءُ وَالْمَسَاكِينُ ‏.‏ وَقَالَتِ النَّارُ يَدْخُلُنِي الْجَبَّارُونَ وَالْمُتَكَبِّرُونَ ‏.‏ فَقَالَ لِلنَّارِ أَنْتِ عَذَابِي أَنْتَقِمُ بِكِ مِمَّنْ شِئْتُ ‏.‏ وَقَالَ لِلْجَنَّةِ أَنْتِ رَحْمَتِي أَرْحَمُ بِكِ مَنْ شِئْتُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'சுவர்க்கமும் நரகமும் தர்க்கம் செய்தன. சுவர்க்கம் கூறியது: 'பலவீனர்களும் ஏழைகளும் எனக்குள் நுழைவார்கள்.' நரகம் கூறியது: 'கொடுங்கோலர்களும் பெருமையடிப்பவர்களும் எனக்குள் நுழைவார்கள்.' எனவே அல்லாஹ் நரகத்திடம் கூறினான்: 'நீ எனது வேதனை (தண்டனை), நான் நாடியவர்களை உன் மூலம் தண்டிப்பேன் (பழிவாங்குவேன்).' மேலும் அல்லாஹ் சுவர்க்கத்திடம் கூறினான்: 'நீ எனது கருணை, நான் நாடியவர்களுக்கு உன் மூலம் கருணை காட்டுவேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا لأَدْنَى أَهْلِ الْجَنَّةِ مِنَ الْكَرَامَةِ

சுவர்க்கத்தின் மிகக் குறைந்த அந்தஸ்துடைய குடியிருப்பாளர்களுக்கு என்னென்ன அருட்கொடைகள் உள்ளன என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2562

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، حَدَّثَنِي عَمْرُو بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَدْنَى أَهْلِ الْجَنَّةِ الَّذِي لَهُ ثَمَانُونَ أَلْفَ خَادِمٍ وَاثْنَتَانِ وَسَبْعُونَ زَوْجَةً وَتُنْصَبُ لَهُ قُبَّةٌ مِنْ لُؤْلُؤٍ وَزَبَرْجَدٍ وَيَاقُوتٍ كَمَا بَيْنَ الْجَابِيَةِ إِلَى صَنْعَاءَ ‏"‏ ‏.‏
وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ مَاتَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ مِنْ صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ يُرَدُّونَ بَنِي ثَلاَثِينَ فِي الْجَنَّةِ لاَ يَزِيدُونَ عَلَيْهَا أَبَدًا وَكَذَلِكَ أَهْلُ النَّارِ ‏"‏ ‏.‏ وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّ عَلَيْهِمُ التِّيجَانَ إِنَّ أَدْنَى لُؤْلُؤَةٍ مِنْهَا لَتُضِيءُ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ رِشْدِينَ بْنِ سَعْدٍ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"சொர்க்கவாசிகளில் மிகக் குறைந்த தகுதி உள்ளவர், எண்பதாயிரம் சேவகர்களையும் எழுபத்திரண்டு மனைவிகளையும் கொண்டவராவார். அவருக்காக முத்து, பச்சை ரத்தினம் (ஸபர்ஜத்) மற்றும் மாணிக்கத்தால் (யாகூத்) ஆன ஒரு கூடம் நிறுவப்படும். அது அல்ஜாபிய்யாவுக்கும் ஸன்ஆவுக்கும் இடைப்பட்ட தூரத்தைப் போன்றதாகும்."

மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்படுவதாவது: "சொர்க்கவாசிகளில், (இவ்வுலகில்) சிறியவராகவோ அல்லது பெரியவராகவோ மரணித்தவர்கள், சொர்க்கத்தில் முப்பது வயதுடையவர்களாகவே (இளமையுடன்) மீண்டும் ஆக்கப்படுவார்கள்; அந்த வயதை விட்டும் அவர்கள் ஒருபோதும் அதிகரிக்க மாட்டார்கள். நரகவாசிகளும் அவ்வாறே (ஒரு குறிப்பிட்ட வயதில் நிலைநிறுத்தப்படுவார்கள்)."

மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்படுவதாவது: "அவர்கள் மீது கிரீடங்கள் இருக்கும். அதிலுள்ள முத்துக்களில் மிகக் குறைந்த (மதிப்புடைய) ஒன்று கூட, கிழக்கிற்கும் மேற்கிற்கும் இடைப்பட்ட பகுதியை பிரகாசமாக்கிவிடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2563

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ عَامِرٍ الأَحْوَلِ، عَنْ أَبِي الصِّدِّيقِ النَّاجِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الْمُؤْمِنُ إِذَا اشْتَهَى الْوَلَدَ فِي الْجَنَّةِ كَانَ حَمْلُهُ وَوَضْعُهُ وَسِنُّهُ فِي سَاعَةٍ كَمَا يَشْتَهِي " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا فَقَالَ بَعْضُهُمْ فِي الْجَنَّةِ جِمَاعٌ وَلاَ يَكُونُ وَلَدٌ . هَكَذَا رُوِيَ عَنْ طَاوُسٍ وَمُجَاهِدٍ وَإِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ . وَقَالَ مُحَمَّدٌ قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ فِي حَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " إِذَا اشْتَهَى الْمُؤْمِنُ الْوَلَدَ فِي الْجَنَّةِ كَانَ فِي سَاعَةٍ وَاحِدَةٍ كَمَا يَشْتَهِي " . وَلَكِنْ لاَ يَشْتَهِي . قَالَ مُحَمَّدٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي رَزِينٍ الْعُقَيْلِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ لاَ يَكُونُ لَهُمْ فِيهَا وَلَدٌ " . وَأَبُو الصِّدِّيقِ النَّاجِيُّ اسْمُهُ بَكْرُ بْنُ عَمْرٍو وَيُقَالُ بَكْرُ بْنُ قَيْسٍ أَيْضًا .

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"இறைநம்பிக்கையாளர் சொர்க்கத்தில் ஒரு குழந்தையை விரும்பினால், அவர்

விரும்பியபடியே ஒரு கணத்தில் (மிக விரைவாக) அக்கருத்தரிப்பு, பிரசவம் மற்றும் அதன் வயது (வளர்ச்சி) ஆகியவை நிகழ்ந்துவிடும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்ததாகும்.

இது குறித்து அறிஞர்களிடையே கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர், "சொர்க்கத்தில் உடலுறவு உண்டு; ஆனால் குழந்தைப்பேறு இல்லை" என்று கூறினர். தாவூஸ், முஜாஹித் மற்றும் இப்ராஹீம் அந்-நகஈ ஆகியோரிடமிருந்தும் இது போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹீம் அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களின் ஹதீஸான 'இறைநம்பிக்கையாளர் சொர்க்கத்தில் குழந்தையை விரும்பினால், அவர் விரும்பியபடியே ஒரு கணத்தில் (மிக விரைவாக) அது நடந்துவிடும்' என்பது குறித்து (விளக்கமளிக்கையில்), "ஆனால் அவர் (அவ்வாறு) விரும்பமாட்டார்" என்று கூறினார்கள்.

முஹம்மத் (புகாரி) அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்: அபூ ரஸீன் அல்-உகைலீ (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிப்பதாக ஒரு செய்தி இடம்பெற்றுள்ளது. நபி (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக சொர்க்கவாசிகளுக்கு அதில் குழந்தைகள் இருக்காது" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர் தொடரில் இடம்பெறும்) அபூ அஸ்-ஸித்தீக் அந்-நாஜீ என்பவரின் பெயர் பக்ர் பின் அம்ர் ஆகும்; பக்ர் பின் கைஸ் என்றும் கூறப்படுகிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَلاَمِ الْحُورِ الْعِينِ

பாடம்: அல்-ஹூர் அல்-ஈன்களின் பேச்சு பற்றி வந்துள்ளவை

2564

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَمُجْتَمَعًا لِلْحُورِ الْعِينِ يُرَفِّعْنَ بِأَصْوَاتٍ لَمْ يَسْمَعِ الْخَلاَئِقُ مِثْلَهَا قَالَ يَقُلْنَ نَحْنُ الْخَالِدَاتُ فَلاَ نَبِيدُ

وَنَحْنُ النَّاعِمَاتُ فَلاَ نَبْأَسُ وَنَحْنُ الرَّاضِيَاتُ فَلاَ نَسْخَطُ طُوبَى لِمَنْ كَانَ لَنَا وَكُنَّا لَهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அலி (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக சொர்க்கத்தில் 'ஹூருல் ஈன்'களுக்கென்று கூடும் ஒரு இடம் உள்ளது. அங்கு அவர்கள் தங்கள் குரல்களை உயர்த்தி (இசைப்பார்கள்/பாடுவார்கள்). படைப்பினங்கள் அதுபோன்ற (இனிய) குரலை ஒருபோதும் கேட்டதில்லை."

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறுவார்கள்:
'நாங்கள் நிரந்தரமானவர்கள்; எனவே நாங்கள் அழிய மாட்டோம்.
நாங்கள் இன்பம் அனுபவிப்பவர்கள்; எனவே நாங்கள் துன்புற மாட்டோம்.
நாங்கள் திருப்தியடைந்தவர்கள்; எனவே நாங்கள் கோபப்பட மாட்டோம்.
எவர் எங்களுக்குரியவரோ, மேலும் நாங்கள் எவருக்குரியவர்களோ அவருக்கு 'தூபா' (நற்செய்தி) உண்டாகட்டும்!'"

இத்தலைப்பில் அபூ ஹுரைரா, அபூ ஸயீத் மற்றும் அனஸ் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: அலி (ரலி) அறிவிக்கும் இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2565

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: ‏(‏فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ‏)‏ قَالَ السَّمَاعُ ‏.‏ وَمَعْنَى السَّمَاعِ مِثْلُ مَا وَرَدَ فِي الْحَدِيثِ أَنَّ الْحُورَ الْعِينَ يُرَفِّعْنَ بِأَصْوَاتِهِنَّ ‏.‏

யஹ்யா பின் அபீ கதீர் அவர்கள், வல்லமையும் மாண்பும் மிக்க அவனுடைய (அல்லாஹ்வுடைய) கூற்றான **'ஃபஹும் ஃபீ ரவ்ளதின் யுஹ்பரூன்'** (அவர்கள் ஒரு பூங்காவில் மகிழ்விக்கப்படுவார்கள்) என்பது குறித்துக் கூறினார்கள்: "அது (இன்னிசையைச்) செவியேற்பதாகும்." மேலும், (இங்கு) செவியேற்பதன் பொருள், ஹதீஸில் 'அல்-ஹூர் அல்-ஈன் (சுவனத்துப் பெண்கள்) தங்கள் குரல்களை உயர்த்தி (இன்னிசை பாடுவார்கள்)' என்று குறிப்பிடப்பட்டுள்ளதைப் போன்றதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2566

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي الْيَقْظَانِ، عَنْ زَاذَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ ثَلاَثَةٌ عَلَى كُثْبَانِ الْمِسْكِ - أُرَاهُ قَالَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَغْبِطُهُمُ الأَوَّلُونَ وَالآخِرُونَ رَجُلٌ يُنَادِي بِالصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ وَرَجُلٌ يَؤُمُّ قَوْمًا وَهُمْ بِهِ رَاضُونَ وَعَبْدٌ أَدَّى حَقَّ اللَّهِ وَحَقَّ مَوَالِيهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ ‏.‏ وَأَبُو الْيَقْظَانِ اسْمُهُ عُثْمَانُ بْنُ عُمَيْرٍ وَيُقَالُ ابْنُ قَيْسٍ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மூன்று மனிதர்கள் கஸ்தூரி மணல் குன்றுகளின் மீது இருப்பார்கள் - 'மறுமை நாளில்' என்று (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறியதாகவே நான் கருதுகிறேன் - முன்னோர்களும் பின்னோர்களும் அவர்கள் மீது (நற்செயல்களுக்காக) பொறாமைப்படுவார்கள் (அதாவது, அவர்களைப் போன்று ஆக விரும்புவார்கள்). (அவர்கள் யாரெனில்):

1. ஒவ்வொரு இரவும் பகலும் ஐந்து வேளைத் தொழுகைகளுக்கு அழைப்பு விடுக்கும் ஒருவர் (முஅத்தின்).
2. ஒரு கூட்டத்தினருக்குத் தலைமை தாங்கித் தொழுவிப்பவர் (இமாம்) - மேலும் அக்கூட்டத்தினர் அவர் மீது திருப்தி கொண்டிருப்பார்கள்.
3. மற்றும் அல்லாஹ்வின் உரிமையையும், தனது எஜமானர்களின் உரிமையையும் நிறைவேற்றும் ஓர் அடிமை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2567

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ رِبْعِيِّ بْنِ حِرَاشٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، يَرْفَعُهُ قَالَ ‏"‏ ثَلاَثَةٌ يُحِبُّهُمُ اللَّهُ رَجُلٌ قَامَ مِنَ اللَّيْلِ يَتْلُو كِتَابَ اللَّهِ وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ صَدَقَةً بِيَمِينِهِ يُخْفِيهَا أُرَاهُ قَالَ مِنْ شِمَالِهِ وَرَجُلٌ كَانَ فِي سَرِيَّةٍ فَانْهَزَمَ أَصْحَابُهُ فَاسْتَقْبَلَ الْعَدُوَّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَهُوَ

غَيْرُ مَحْفُوظٍ . وَالصَّحِيحُ مَا رَوَى شُعْبَةُ وَغَيْرُهُ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ رِبْعِيِّ بْنِ حِرَاشٍ عَنْ زَيْدِ بْنِ ظَبْيَانَ عَنْ أَبِي ذَرٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَأَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ كَثِيرُ الْغَلَطِ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக) அறிவிக்கிறார்கள்:

"அல்லாஹ் மூன்று நபர்களை நேசிக்கிறான்: (முதலாவது,) இரவில் (தஹஜ்ஜுத் தொழுகைக்காக) நின்று அல்லாஹ்வின் வேதத்தை ஓதும் ஒரு மனிதர்; (இரண்டாவது,) தனது வலது கரத்தால் தர்மம் செய்து, அதை மறைக்கும் ஒரு மனிதர்" — (இதை அறிவிக்கும் அறிவிப்பாளர்) "தனது இடது கரத்திற்கு (கூடத்) தெரியாமல்" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக நான் கருதுகிறேன் (என்கிறார்) — "(மூன்றாவது,) மேலும் ஒரு படைப்பிரிவில் இருந்துகொண்டு, தன் தோழர்கள் (போர்க்களத்திலிருந்து) தோல்வியுற்று ஓடியபோதும், எதிரியை (தனியாளாக) எதிர்கொண்ட ஒரு மனிதர்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த அறிவிப்புத் தொடர் வழியாக இது 'கரீப்' எனும் தரத்திலானது. மேலும் இது 'மஹ்ஃபூல்' (பாதுகாக்கப்பட்டது) அல்ல. மன்சூர், ரிப்ஈ பின் ஹிராஷ், ஸைத் பின் ளப்யான், அபூ தர் (ரலி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஷுஅபா மற்றும் பலர் அறிவிப்பதே சரியானது. மேலும், (இந்த ஹதீஸை அறிவித்த) அபூ பக்ர் பின் அய்யாஷ் அதிகம் தவறிழைப்பவர் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2568

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالاَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ الْمُعْتَمِرِ، قَالَ سَمِعْتُ رِبْعِيَّ بْنَ حِرَاشٍ، يُحَدِّثُ عَنْ زَيْدِ بْنِ ظَبْيَانَ، يَرْفَعُهُ إِلَى أَبِي ذَرٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ثَلاَثَةٌ يُحِبُّهُمُ اللَّهُ وَثَلاَثَةٌ يَبْغُضُهُمُ اللَّهُ فَأَمَّا الَّذِينَ يُحِبُّهُمُ اللَّهُ فَرَجُلٌ أَتَى قَوْمًا فَسَأَلَهُمْ بِاللَّهِ وَلَمْ يَسْأَلْهُمْ بِقَرَابَةٍ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُمْ فَمَنَعُوهُ فَتَخَلَّفَ رَجُلٌ بِأَعْقَابِهِمْ فَأَعْطَاهُ سِرًّا لاَ يَعْلَمُ بِعَطِيَّتِهِ إِلاَّ اللَّهُ وَالَّذِي أَعْطَاهُ وَقَوْمٌ سَارُوا لَيْلَتَهُمْ حَتَّى إِذَا كَانَ النَّوْمُ أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِمَّا يُعْدَلُ بِهِ نَزَلُوا فَوَضَعُوا رُءُوسَهُمْ فَقَامَ أَحَدُهُمْ يَتَمَلَّقُنِي وَيَتْلُو آيَاتِي وَرَجُلٌ كَانَ فِي سَرِيَّةٍ فَلَقِيَ الْعَدُوَّ فَهُزِمُوا وَأَقْبَلَ بِصَدْرِهِ حَتَّى يُقْتَلَ أَوْ يُفْتَحَ لَهُ . وَالثَّلاَثَةُ الَّذِينَ يَبْغَضُهُمُ اللَّهُ الشَّيْخُ الزَّانِي وَالْفَقِيرُ الْمُخْتَالُ وَالْغَنِيُّ الظَّلُومُ .

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، عَنْ شُعْبَةَ، نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا

حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَهَكَذَا رَوَى شَيْبَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، نَحْوَ هَذَا وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ .

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ் நேசிக்கும் மூவர் இருக்கிறார்கள், மேலும் அல்லாஹ் வெறுக்கும் மூவர் இருக்கிறார்கள். அல்லாஹ் நேசிப்பவர்களைப் பொறுத்தவரை: ஒரு கூட்டத்தினரிடம் ஒரு மனிதர் வந்து, அவருக்கும் அவர்களுக்கும் இடையே எந்த உறவின் காரணமாகவும் கேட்காமல், அல்லாஹ்வின் பெயரால் அவர்களிடம் கேட்டார், ஆனால் அவர்கள் அவருக்குக் கொடுக்கவில்லை. எனவே ஒரு மனிதர் அவர்களுக்குப் பின்னால் தங்கி, அவருக்கு இரகசியமாகக் கொடுத்தார். அவர் கொடுத்ததைப் பற்றி அல்லாஹ்வையும், கொடுத்தவரையும் தவிர வேறு யாருக்கும் தெரியாது. மேலும், இரவு முழுவதும் பயணம் செய்த ஒரு கூட்டத்தினர், அதற்கு சமமான அனைத்தையும் விட உறக்கம் அவர்களுக்கு மிகவும் பிரியமானதாக மாறும் வரை பயணம் செய்து, (இறங்கி) தங்கள் தலைகளை சாய்த்து உறங்கினர். ஆனால் அவர்களில் ஒரு மனிதர் எழுந்து, எனக்குப் பணிந்து நின்று, எனது ஆயாத்துக்களை ஓதினார். மேலும், ஒரு சிறிய போர்ப்பயணத்தில் இருந்த ஒரு மனிதர், எதிரியைச் சந்தித்து, அவர்கள் (அவரது படையினர்) தோற்கடிக்கப்பட்டபோதும், அவர் கொல்லப்படும் வரை அல்லது அவருக்கு வெற்றி வழங்கப்படும் வரை (முன்னேறி) அவர்களை எதிர்கொண்டார். மேலும் அல்லாஹ் வெறுக்கும் மூவர்: விபச்சாரம் செய்யும் முதியவர், ஆணவம் கொண்ட ஏழை, மேலும் அக்கிரமம் செய்யும் செல்வந்தர்."

மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் இதே போன்ற ஒரு அறிவிப்பைப் பதிவுசெய்கிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2569

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ خَالِدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنْ خُبَيْبِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ جَدِّهِ، حَفْصِ بْنِ عَاصِمٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ يُوشِكُ الْفُرَاتُ يَحْسِرُ عَنْ كَنْزٍ مِنْ ذَهَبٍ فَمَنْ حَضَرَهُ فَلاَ يَأْخُذْ مِنْهُ شَيْئًا ‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஃபுராத் நதி ஒரு தங்கப் புதையலை (தன் நீர் மட்டம் குறைந்து)

வெளிப்படுத்தவிருக்கிறது. எனவே யார் அங்கு இருக்கிறாரோ, அவர் அதிலிருந்து எதையும் எடுக்க வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2570

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ خَالِدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ يَحْسِرُ عَنْ جَبَلٍ مِنْ ذَهَبٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸைப்) போன்றே கூறினார்கள். ஆனால் அவர்கள் (இவ்வாறு) கூறினார்கள்: "(யூப்ரடீஸ் நதி) ஒரு தங்க மலையை வெளிப்படுத்தும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ أَنْهَارِ الْجَنَّةِ

பாடம்: சுவர்க்கத்தின் நதிகளின் வர்ணனை குறித்து வந்துள்ளவை

2571

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا الْجُرَيْرِيُّ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ مُعَاوِيَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ فِي الْجَنَّةِ بَحْرَ الْمَاءِ وَبَحْرَ الْعَسَلِ وَبَحْرَ اللَّبَنِ وَبَحْرَ الْخَمْرِ ثُمَّ تُشَقَّقُ الأَنْهَارُ بَعْدُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَحَكِيمُ بْنُ مُعَاوِيَةَ هُوَ وَالِدُ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ وَالْجُرَيْرِيُّ يُكْنَى أَبَا مَسْعُودٍ وَاسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ إِيَاسٍ ‏.‏

ஹகீம் பின் முஆவியா (ரழி) அவர்கள், தமது தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக சுவர்க்கத்தில் ஒரு நீர்க் கடலும், ஒரு தேன் கடலும், ஒரு பாற்கடலும், ஒரு மதுக்கடலும் உள்ளன, பின்னர் அதிலிருந்து ஆறுகள் பிரிந்து ஓடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2572

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ سَأَلَ اللَّهَ الْجَنَّةَ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ قَالَتِ الْجَنَّةُ اللَّهُمَّ أَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ . وَمَنِ اسْتَجَارَ مِنَ النَّارِ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ قَالَتِ النَّارُ اللَّهُمَّ أَجِرْهُ مِنَ النَّارِ . قَالَ هَكَذَا رَوَى يُونُسُ بْنُ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ بُرَيْدِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ بُرَيْدِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ مَوْقُوفًا أَيْضًا .

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'எவர் அல்லாஹ்விடம் மூன்று முறை சுவர்க்கத்தைக் கேட்கிறாரோ, சுவர்க்கம் (தானாகவே): 'அல்லாஹும்ம அத்கில்ஹுல் ஜன்னஹ்' (யா அல்லாஹ்! இவரைச் சுவர்க்கத்தில் நுழையச் செய்வாயாக!) என்று கூறும். மேலும், எவர் நரகத்திலிருந்து மூன்று முறை பாதுகாப்புத் தேடுகிறாரோ, நரகம் (தானாகவே): 'அல்லாஹும்ம அஜிர்ஹு மினன் நார்' (யா அல்லாஹ்! இவரை நரகத்திலிருந்து காப்பாற்றுவாயாக!) என்று கூறும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

39. كتاب صفة جهنم عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

39. நரகத்தின் விளக்கம் பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ النَّارِ

பாடம்: நரக நெருப்பின் வர்ணனை குறித்து வந்துள்ளவை

2573

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عُمَرُ بْنُ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ خَالِدٍ الْكَاهِلِيِّ، عَنْ شَقِيقِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ يُؤْتَى بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لَهَا سَبْعُونَ أَلْفَ زِمَامٍ مَعَ كُلِّ زِمَامٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ يَجُرُّونَهَا ‏.‏ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَالثَّوْرِيُّ لاَ يَرْفَعُهُ ‏.‏

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ عَمْرٍو أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ خَالِدٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அந்நாளில் (மறுமை நாளில்) நரகம் எழுபதாயிரம் கடிவாளங்களைக் கொண்டதாகக் கொண்டுவரப்படும். ஒவ்வொரு கடிவாளத்துடனும் எழுபதாயிரம் வானவர்கள் அதை இழுத்துக்கொண்டு வருவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2574

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ يَخْرُجُ عُنُقٌ مِنَ النَّارِ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ لَهُ عَيْنَانِ تُبْصِرَانِ وَأُذُنَانِ تَسْمَعَانِ وَلِسَانٌ يَنْطِقُ يَقُولُ إِنِّي وُكِّلْتُ بِثَلاَثَةٍ بِكُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ وَبِكُلِّ مَنْ دَعَا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَبِالْمُصَوِّرِينَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ عَطِيَّةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا وَرَوَى أَشْعَثُ بْنُ سَوَّارٍ عَنْ عَطِيَّةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"மறுமை நாளில் நரகத்திலிருந்து ஒரு கழுத்து வெளிப்படும். அதற்குப் பார்க்கக்கூடிய இரண்டு கண்களும், கேட்கக்கூடிய இரண்டு காதுகளும், பேசக்கூடிய ஒரு நாவும் இருக்கும். அது, 'நான் மூன்று சாரார் மீது நியமிக்கப்பட்டுள்ளேன்: ஒவ்வொரு பிடிவாதக்கார கொடுங்கோலன், அல்லாஹ்வுடன் வேறு கடவுளை அழைத்தவன் மற்றும் உருவங்களை உருவாக்குபவர்கள்' என்று கூறும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ قَعْرِ جَهَنَّمَ

நரகத்தின் ஆழத்தின் விவரிப்பு பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2575

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ الْجُعْفِيُّ، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ عِيَاضٍ، عَنْ هِشَامٍ، عَنِ الْحَسَنِ، قَالَ قَالَ عُتْبَةُ بْنُ غَزْوَانَ عَلَى مِنْبَرِنَا هَذَا مِنْبَرِ الْبَصْرَةِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ الصَّخْرَةَ الْعَظِيمَةَ لَتُلْقَى مِنْ شَفِيرِ جَهَنَّمَ فَتَهْوِي فِيهَا سَبْعِينَ عَامًا وَمَا تُفْضِي إِلَى قَرَارِهَا . قَالَ وَكَانَ عُمَرُ يَقُولُ أَكْثِرُوا ذِكْرَ النَّارِ فَإِنَّ حَرَّهَا شَدِيدٌ وَإِنَّ قَعْرَهَا بَعِيدٌ وَإِنَّ مَقَامِعَهَا حَدِيدٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى لاَ نَعْرِفُ لِلْحَسَنِ سَمَاعًا مِنْ عُتْبَةَ بْنِ غَزْوَانَ وَإِنَّمَا قَدِمَ عُتْبَةُ بْنُ غَزْوَانَ الْبَصْرَةَ فِي زَمَنِ عُمَرَ وَوُلِدَ الْحَسَنُ لِسَنَتَيْنِ بَقِيَتَا مِنْ خِلاَفَةِ عُمَرَ .

அல்-ஹஸன் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உத்பா பின் கஸ்வான் (ரழி) அவர்கள் பஸ்ராவின் எங்கள் மிம்பரில் (நின்று உரையாற்றிக் கொண்டிருந்தபோது), நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக ஒரு பெரும் பாறை நரகத்தின் விளிம்பிலிருந்து வீசப்பட்டால், அது எழுபது

ஆண்டுகள் அதனுள் விழுந்து கொண்டிருக்கும், அதன் அடிப்பகுதியை அது அடையாமலேயே (இருக்கும்).' (அல்-ஹஸன் அல்லது அறிவிப்பாளர்) மேலும் கூறினார்கள்: 'உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறுவார்கள்: 'நரக நெருப்பை அதிகமாக நினைவு கூருங்கள், ஏனெனில் அதன் வெப்பம் கடுமையானது, அதன் ஆழம் தொலைவானது, மேலும் அதன் சம்மட்டிகள் இரும்பாலானவை."

2576

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُوسَى، عَنِ ابْنِ لَهِيعَةَ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الصَّعُودُ جَبَلٌ مِنْ نَارٍ يُتَصَعَّدُ فِيهِ الْكَافِرُ سَبْعِينَ خَرِيفًا وَيَهْوِي فِيهِ كَذَلِكَ أَبَدًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ لَهِيعَةَ ‏.‏

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அபூ சயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"'அஸ்-ஸஊத்' என்பது நெருப்பிலான ஒரு மலையாகும். ஒரு நிராகரிப்பாளன் எழுபது ஆண்டுகள் அதில் மேலேற்றப்படுவான்; பின்னர் அதேபோன்று அதிலிருந்து அவன் என்றென்றைக்கும் கீழே விழுவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம்)

باب مَا جَاءَ فِي عِظَمِ أَهْلِ النَّارِ

நரகவாசிகளின் உடல் பருமன் குறித்து வந்துள்ளவை

2577

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا شَيْبَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ غِلَظَ جِلْدِ الْكَافِرِ اثْنَانِ وَأَرْبَعُونَ ذِرَاعًا وَإِنَّ ضِرْسَهُ مِثْلُ أُحُدٍ وَإِنَّ مَجْلِسَهُ مِنْ جَهَنَّمَ كَمَا بَيْنَ مَكَّةَ وَالْمَدِينَةِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الأَعْمَشِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக ஒரு காஃபிரின் தோல் (மறுமையில்) நாற்பத்திரண்டு முழம் தடிமனாக இருக்கும். அவனுடைய கடவாய்ப்பல் உஹத் மலை போன்று

இருக்கும். மேலும், நரகத்தில் அவன் அமரும் இடம் மக்காவிற்கும் மதீனாவிற்கும் இடையே உள்ள தூரம் போன்று இருக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2578

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنِي جَدِّي، مُحَمَّدُ بْنُ عَمَّارٍ وَصَالِحٌ مَوْلَى التَّوْأَمَةِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ ضِرْسُ الْكَافِرِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِثْلُ أُحُدٍ وَفَخِذُهُ مِثْلُ الْبَيْضَاءِ وَمَقْعَدُهُ مِنَ النَّارِ مَسِيرَةَ ثَلاَثٍ مِثْلُ الرَّبَذَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ ‏"‏ وَمِثْلُ الرَّبَذَةِ ‏"‏ كَمَا بَيْنَ الْمَدِينَةِ وَالرَّبَذَةِ ‏.‏ وَالْبَيْضَاءُ جَبَلٌ مِثْلُ أُحُدٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"மறுமை நாளில் நிராகரிப்பாளனின் கடவாய்ப் பல் உஹுத் (மலை) போன்று இருக்கும்; அவனது தொடை 'அல்-பைதா' போன்று இருக்கும்; மேலும் நரகத்தில் அவனது இருப்பிடம், மூன்று (நாட்களின்) பயணத் தொலைவு கொண்டதாக—'அர்-ரபதா' உள்ள தூரத்தைப் போன்று—இருக்கும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது ஹஸன் கரீப் (எனும் தரத்திலுள்ள) ஹதீஸாகும். 'அர்-ரபதாவைப் போன்று' என்பது, மதீனாவிற்கும் அர்-ரபதாவிற்கும் இடைப்பட்ட தொலைவைப் போன்றதாகும். மேலும் 'அல்-பைதா' என்பது உஹுதைப் போன்ற ஒரு மலையாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2579

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا مُصْعَبُ بْنُ الْمِقْدَامِ، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ غَزْوَانَ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رَفَعَهُ قَالَ ضِرْسُ الْكَافِرِ مِثْلُ أُحُدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَأَبُو حَازِمٍ هُوَ الأَشْجَعِيُّ اسْمُهُ سَلْمَانُ مَوْلَى عَزَّةَ الأَشْجَعِيَّةِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் மர்ஃபூஃவாக அறிவித்தார்கள்:
"காஃபிரின் கடவாய்ப் பல் (மறுமையில்) உஹுத் (மலை) போன்று இருக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2580

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي الْمُخَارِقِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ الْكَافِرَ لَيُسْحَبُ لِسَانُهُ الْفَرْسَخَ وَالْفَرْسَخَيْنِ يَتَوَطَّؤُهُ النَّاسُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَالْفَضْلُ بْنُ يَزِيدَ هُوَ كُوفِيٌّ قَدْ رَوَى عَنْهُ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ وَأَبُو الْمُخَارِقِ لَيْسَ بِمَعْرُوفٍ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக நிராகரிப்பாளனின் நாக்கு ஒரு ஃபர்ஸக் அல்லது இரண்டு ஃபர்ஸக் தூரத்திற்கு (நரகத்தில்) இழுக்கப்படும்; மக்கள் அதனை மிதித்து நடப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي صِفَةِ شَرَابِ أَهْلِ النَّارِ

நரகவாசிகளின் பானத்தின் விவரிப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

2581

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ ‏:‏ ‏(‏ كَالْمُهْلِ ‏)‏ قَالَ ‏"‏ كَعَكَرِ الزَّيْتِ فَإِذَا قَرَّبَهُ إِلَى وَجْهِهِ سَقَطَتْ فَرْوَةُ وَجْهِهِ فِيهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ رِشْدِينَ بْنِ سَعْدٍ ‏.‏ وَرِشْدِينُ قَدْ تُكُلِّمَ فِيهِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் (அல்லாஹ்வின் கூற்றான) **'கல் முஹ்ல்'** (நரகவாசிகளின் பானம்) என்பது பற்றிக் கூறினார்கள்: "அது **எண்ணெய் வண்டலைப்** போன்றதாகும். அது அவனது முகத்திற்கு அருகில் (நரகத்தின் காவலர்களால்) கொண்டுவரப்படும் போது, அவனது முகத்தின் தோல் அதில் (அதன் கடும் வெப்பத்தால்) உதிர்ந்து விழுந்துவிடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2582

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا سَعِيدُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي السَّمْحِ، عَنِ ابْنِ حُجَيْرَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ الْحَمِيمَ لَيُصَبُّ عَلَى رُءُوسِهِمْ فَيَنْفُذُ الْحَمِيمُ حَتَّى يَخْلُصَ إِلَى جَوْفِهِ فَيَسْلِتَ مَا فِي جَوْفِهِ حَتَّى يَمْرُقَ مِنْ قَدَمَيْهِ وَهُوَ الصَّهْرُ ثُمَّ يُعَادُ كَمَا كَانَ . وَسَعِيدُ بْنُ يَزِيدَ يُكْنَى أَبَا شُجَاعٍ وَهُوَ مِصْرِيٌّ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَابْنُ حُجَيْرَةَ هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ حُجَيْرَةَ الْمِصْرِيُّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக ஹமீம் (கொதிக்கும் நீர்) அவர்களுடைய தலைகள் மீது ஊற்றப்படும். அந்த ஹமீம் அவனது வயிற்றைச் சென்றடையும் வரை ஊடுருவும். பின்னர் அது அவனது வயிற்றில் இருப்பவற்றை உருக்கி, அவனது பாதங்கள் வழியாக வெளியேறும். இதுவே 'அஸ்ஸஹ்ர்' (உருக்குதல்) ஆகும். பின்னர், அவன் முன்பிருந்தது போலவே மீண்டும் ஆக்கப்படுவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2583

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا صَفْوَانُ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ: (يُسْقَى مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ * يَتَجَرَّعُهُ) قَالَ يُقَرَّبُ إِلَى فِيهِ فَيَكْرَهُهُ فَإِذَا أُدْنِيَ مِنْهُ شَوَى وَجْهَهُ وَوَقَعَتْ فَرْوَةُ رَأْسِهِ فَإِذَا شَرِبَهُ قَطَّعَ أَمْعَاءَهُ حَتَّى يَخْرُجَ مِنْ دُبُرِهِ يَقُولُ اللَّهُ: (وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ) وَيَقُولُ: (وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَهَكَذَا قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ وَلاَ نَعْرِفُ عُبَيْدَ اللَّهِ بْنَ بُسْرٍ إِلاَّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ وَقَدْ رَوَى صَفْوَانُ بْنُ عَمْرٍو عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ صَاحِبِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ بُسْرٍ لَهُ أَخٌ قَدْ سَمِعَ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

. وَأُخْتُهُ قَدْ سَمِعَتْ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَعُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ بُسْرٍ الَّذِي رَوَى عَنْهُ صَفْوَانُ بْنُ عَمْرٍو حَدِيثَ أَبِي أُمَامَةَ لَعَلَّهُ أَنْ يَكُونَ أَخَا عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ .

அபூ உமாமா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் (அல்லாஹ்வின்) பின்வரும் இறைவசனம் குறித்து விளக்கமளித்தார்கள்:

"யுஸ்கா மின் மாயின் ஸதீத் * யதஜர்ரஉஹு"
("அவனுக்கு 'ஸதீத்' (சீழ்) நீர் புகட்டப்படும். அதை அவன் சிறிது சிறிதாக விழுங்குவான்..." - அல்குர்ஆன் 14:16-17)

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அது அவனது வாயருகே கொண்டு வரப்படும். அப்போது அவன் அதை வெறுப்பான். அது அவனது (முகத்திற்கு) அருகே கொண்டு வரப்படும்போது, அவனது முகத்தை அது கருகச் செய்துவிடும். மேலும் அவனது தலையின் தோல் (வெப்பத்தால் உருகி) கழன்று விழுந்துவிடும். பின்னர் அவன் அதைக் குடித்தால், அது அவனது குடல்களைத் துண்டித்து, அவனது மலத்துவாரத்தின் வழியாக வெளியேற்றிவிடும்."

இது குறித்து அல்லாஹ் கூறுகிறான்:
"வஸுகூ மாஅன் ஹமீமன் ஃப கத்தஅ அம்ஆஅஹும்"
("...மேலும் அவர்களுக்குக் கொதிக்கும் நீர் (ஹமீம்) புகட்டப்படும்; அது அவர்களின் குடல்களைத் துண்டித்துவிடும்." - அல்குர்ஆன் 47:15)

மேலும் அவன் கூறுகிறான்:
"வ இன் யஸ்தகீஸூ யுகாஸூ பிமாயின் கல்முஹ்லி யஷ்வில் வுஜூஹ பிஃஸஷ் ஷராப்"
("...அவர்கள் தண்ணீர் கேட்டுப் பிரார்த்தித்தால், 'முஹ்ல்' (உருக்கிய செம்பு அல்லது கசடு) போன்ற தண்ணீரைக் கொண்டே அவர்கள் காக்கப்படுவார்கள்; அது (அவர்களுடைய) முகங்களைச் சுட்டெரிக்கும்; அது மிகக் கெட்ட பானமாகும்..." - அல்குர்ஆன் 18:29)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2584

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، حَدَّثَنِي عَمْرُو بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: ‏(‏كَالْمُهْلِ‏)‏ كَعَكَرِ الزَّيْتِ فَإِذَا قُرِّبَ إِلَيْهِ سَقَطَتْ فَرْوَةُ وَجْهِهِ فِيهِ " .

وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لِسُرَادِقِ النَّارِ أَرْبَعَةُ جُدُرٍ كِثَفُ كُلِّ جِدَارٍ مِثْلُ مَسِيرَةِ أَرْبَعِينَ سَنَةً " .

وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لَوْ أَنَّ دَلْوًا مِنْ غَسَّاقٍ يُهَرَاقُ فِي الدُّنْيَا لأَنْتَنَ أَهْلَ الدُّنْيَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ رِشْدِينَ بْنِ سَعْدٍ وَفِي رِشْدِينَ مَقَالٌ وَقَدْ تُكُلِّمَ فِيهِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " كِثَفُ كُلِّ جِدَارٍ " يَعْنِي غِلَظَهُ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்-முஹ்ல் (என்பது) பற்றி நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “(அது) எண்ணெய்க் கசடு போன்றதாகும். அது ஒருவரின் அருகே கொண்டு வரப்படும்போது, (அதன் கடுமையான வெப்பத்தால்) அவருடைய முகத்தின் தோல் கழன்று அதில் விழுந்துவிடும்.”

மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நரகத்தின் கூடாரத்திற்கு நான்கு சுவர்கள் உள்ளன. ஒவ்வொரு சுவரின் தடிமனும் நாற்பது வருட பயணத் தொலைவு கொண்டதாகும்.”

மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஃகஸ்ஸாக் (எனும் சீழ் ஜலத்)திலிருந்து ஒரு வாளி அளவு உலகில் ஊற்றப்பட்டால், உலக மக்கள் அனைவரும் (அதன் துர்நாற்றத்தால்) நாற்றமெடுத்துப் போவார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2585

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ هَذِهِ الآيَةَ: (اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلاَ تَمُوتُنَّ إِلاَّ وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَوْ أَنَّ قَطْرَةً مِنَ الزَّقُّومِ قُطِرَتْ فِي دَارِ الدُّنْيَا لأَفْسَدَتْ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا مَعَايِشَهُمْ فَكَيْفَ بِمَنْ يَكُونُ طَعَامَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இந்த வசனத்தை ஓதினார்கள்: 'இத்தக்குல்லாஹ ஹக்க துகாதிஹி வலா தமூதுன்ன இல்லா வஅன்தும் முஸ்லிமூன்' (அல்லாஹ்வுக்கு அஞ்ச வேண்டிய முறைப்படி அஞ்சுங்கள்; மேலும் முஸ்லிம்களாக அன்றி

நீங்கள் மரணிக்காதீர்கள்). மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அஸ்-ஸக்கூமிலிருந்து ஒரேயொரு துளி இவ்வுலக இல்லத்தில் (பூமியில்) சொட்டினால், அது உலக மக்களின் வாழ்வாதாரத்தைப் பாழாக்கிவிடும். அப்படியென்றால், அதுவே ஒருவருக்கு உணவாக இருந்தால் அவரின் நிலை எப்படி இருக்கும்?”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي صِفَةِ طَعَامِ أَهْلِ النَّارِ

நரகவாசிகளின் உணவின் விவரிப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

2586

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عَاصِمُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا قُطْبَةُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شِمْرِ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يُلْقَى عَلَى أَهْلِ النَّارِ الْجُوعُ فَيَعْدِلُ مَا هُمْ فِيهِ مِنَ الْعَذَابِ فَيَسْتَغِيثُونَ فَيُغَاثُونَ بِطَعَامٍ مِنْ ضَرِيعٍ لاَ يُسْمِنُ وَلاَ يُغْنِي مِنْ جُوعٍ فَيَسْتَغِيثُونَ بِالطَّعَامِ فَيُغَاثُونَ بِطَعَامٍ ذِي غُصَّةٍ فَيَذْكُرُونَ أَنَّهُمْ كَانُوا يُجِيزُونَ الْغُصَصَ فِي الدُّنْيَا بِالشَّرَابِ فَيَسْتَغِيثُونَ بِالشَّرَابِ فَيُرْفَعُ إِلَيْهِمُ الْحَمِيمُ بِكَلاَلِيبِ الْحَدِيدِ فَإِذَا دَنَتْ مِنْ وُجُوهِهِمْ شَوَتْ وُجُوهَهُمْ فَإِذَا دَخَلَتْ بُطُونَهُمْ قَطَّعَتْ مَا فِي بُطُونِهِمْ فَيَقُولُونَ ادْعُوا خَزَنَةَ جَهَنَّمَ فَيَقُولُونَ أَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى . قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلاَّ فِي ضَلاَلٍ . قَالَ فَيَقُولُونَ ادْعُوا مَالِكًا فَيَقُولُونَ : (يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ) قَالَ فَيُجِيبُهُمْ : (إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ) . " قَالَ الأَعْمَشُ نُبِّئْتُ أَنَّ بَيْنَ دُعَائِهِمْ وَبَيْنَ إِجَابَةِ مَالِكٍ إِيَّاهُمْ أَلْفَ عَامٍ . قَالَ " فَيَقُولُونَ ادْعُوا رَبَّكُمْ فَلاَ أَحَدَ خَيْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَيَقُولُونَ : (رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ * رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ) قَالَ فَيُجِيبُهُمْ : (اخْسَئُوا فِيهَا وَلاَ تُكَلِّمُونِ) قَالَ فَعِنْدَ ذَلِكَ يَئِسُوا مِنْ كُلِّ خَيْرٍ وَعِنْدَ ذَلِكَ يَأْخُذُونَ فِي الزَّفِيرِ وَالْحَسْرَةِ وَالْوَيْلِ " . قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَالنَّاسُ لاَ يَرْفَعُونَ هَذَا الْحَدِيثَ . قَالَ أَبُو عِيسَى إِنَّمَا نَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ

عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ شِمْرِ بْنِ عَطِيَّةَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ عَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَوْلَهُ وَلَيْسَ بِمَرْفُوعٍ . وَقُطْبَةُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ هُوَ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ .

அபுத் தர்தா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நரகவாசிகளின் மீது (கடும்) பசி திணிக்கப்படும். அது அவர்கள் (ஏற்கனவே) உள்ள வேதனைக்கு நிகரானதாக இருக்கும். எனவே அவர்கள் (பசியிலிருந்து) நிவாரணம் தேடுவார்கள். அப்போது அவர்களுக்கு ‘தரீஃ’ (எனும் முட்செடி) உணவாக வழங்கப்படும். அது உடலை வளர்க்காது; பசியையும் போக்காது.

எனவே அவர்கள் (மீண்டும்) உணவின் மூலம் நிவாரணம் தேடுவார்கள். அப்போது தொண்டையில் சிக்கிக்கொள்ளும் உணவு அவர்களுக்கு வழங்கப்படும். அப்போது அவர்கள், உலகில் (தொண்டையில்) விக்கினால் பானங்கள் மூலம் அதைச் சரிசெய்ததை நினைவுகூர்வார்கள். எனவே அவர்கள் பானத்தைக் கொண்டு நிவாரணம் தேடுவார்கள்.

அப்போது இரும்புக் கொக்கிகள் மூலம் ‘ஹமீம்’ (கடுமையாகக் கொதிக்கும் நீர்) அவர்களிடம் உயர்த்தப்படும். அது அவர்களின் முகங்களுக்கு அருகில் வரும்போது, அவர்களின் முகங்களை வாட்டி(க் கருகச் செய்து)விடும். அது அவர்களின் வயிற்றுக்குள் செல்லும்போது, அவர்களின் குடல்களைத் துண்டு துண்டாக்கிவிடும்.

எனவே அவர்கள் (தம்முள்), 'நரகத்தின் காவலர்களை அழையுங்கள்' என்று கூறுவார்கள். (அவர்கள் வந்ததும் நரகத்தின் காவலர்கள்) 'உங்கள் தூதர்கள் தெளிவான சான்றுகளுடன் உங்களிடம் வரவில்லையா?' என்று கேட்பார்கள். அதற்கு அவர்கள் 'ஆம் (வந்தார்கள்)!' என்பார்கள். (நரகத்தின் காவலர்கள்) கூறுவார்கள்: '(அப்படியானால் நீங்களே) அழையுங்கள்! இறைமறுப்பாளர்களின் பிரார்த்தனை வீணானதேயன்றி வேறில்லை.'

(நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "அவர்கள், 'மாலிக்கை அழையுங்கள்' என்று கூறுவார்கள். (அவ்வாறே அழைத்து), 'ஓ மாலிக்! உமது இறைவன் எங்கள் கதையை முடித்துவிடட்டும்!' என்று கூறுவார்கள்."

(நabi (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "அதற்கு அவர் (மாலிக்), 'நிச்சயமாக நீங்கள் இங்கேயே நிரந்தரமாகத் தங்குபவர்கள்' என்று பதிலளிப்பார்."

(அறிவிப்பாளர்) அல்-அஃமஷ் கூறினார்கள்: "அவர்கள் அழைப்பதற்கும், மாலிக் அவர்களுக்குப் பதிலளிப்பதற்கும் இடையில் ஆயிரம் ஆண்டுகள் (இடைவெளி) இருக்கும் என்று எனக்கு அறிவிக்கப்பட்டது."

(நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "(பிறகு) அவர்கள், 'உங்கள் இறைவனை அழையுங்கள்; உங்கள் இறைவனை விடச் சிறந்தவர் யாரும் இல்லை' என்று

கூறுவார்கள். எனவே அவர்கள் (அல்லாஹ்விடம்): 'எங்கள் இறைவா! எங்கள் துர்பாக்கியம் எங்களை மிகைத்துவிட்டது; நாங்கள் வழிதவறிய கூட்டமாக இருந்தோம். எங்கள் இறைவா! இதிலிருந்து எங்களை வெளியேற்றுவாயாக. நாங்கள் மீண்டும் (பழைய நிலைக்குத்) திரும்பினால், நிச்சயமாக நாங்கள் அநீதி இழைத்தவர்கள் ஆவோம்' என்று கூறுவார்கள்."

(நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "அதற்கு (அல்லாஹ்) அவர்களுக்கு, 'சிறுமையடைந்தவர்களாக இதிலேயே கிடங்கள்! என்னிடம் பேசாதீர்கள்' என்று பதிலளிப்பான்."

(நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "அந்நேரத்தில், அவர்கள் ஒவ்வொரு நன்மையின் மீதும் நம்பிக்கையை இழந்துவிடுவார்கள். மேலும் அந்நேரத்தில் அவர்கள் பெருமூச்சு விடுவதிலும் (புலம்பலிலும்), கைசேதத்திலும், அழிவிலும் ஈடுபடுவார்கள்."

அப்துல்லாஹ் இப்னு அப்துர் ரஹ்மான் கூறினார்கள்: "மக்கள் இந்த ஹதீஸை (நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றாக) உயர்த்துவதில்லை (மர்ஃபூஃவாக அறிவிப்பதில்லை)."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இந்த ஹதீஸை அல்-அஃமஷ், ஷிம்ர் இப்னு அதிய்யா, ஷஹ்ர் இப்னு ஹவ்ஷப், உம்முத் தர்தா வழியாக அபுத் தர்தா அவர்களின் கூற்றாகவே நாம் அறிகிறோம். இது மர்ஃபூஃ (நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்று) அல்ல."

(மேலும்) குத்பா இப்னு அப்துல் அஸீஸ் ஹதீஸ் அறிஞர்களிடம் நம்பகமானவர் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2587

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ يَزِيدَ أَبِي شُجَاعٍ، عَنْ أَبِي السَّمْحِ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: (وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ) قَالَ تَشْوِيهِ النَّارُ فَتَقَلَّصُ شَفَتُهُ الْعُلْيَا حَتَّى تَبْلُغَ وَسَطَ رَأْسِهِ وَتَسْتَرْخِي شَفَتُهُ السُّفْلَى حَتَّى تَضْرِبَ سُرَّتَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو الْهَيْثَمِ اسْمُهُ سُلَيْمَانُ بْنُ عَمْرِو بْنِ عَبْدٍ الْعُتْوَارِيُّ وَكَانَ يَتِيمًا فِي حِجْرِ أَبِي سَعِيدٍ .

அபூ சயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், "(அல்-முஃமினூன் அத்தியாயம் 104வது வசனத்தில் வரும்) 'வஹும் ஃபீஹா காலிஹூன்' (அதாவது, 'அதில் அவர்கள் விகாரமான தோற்றமுடையவர்களாய் இருப்பார்கள்')" (எனும் இறைவசனத்திற்கு

விளக்கமாக) கூறினார்கள்:

"நெருப்பு அவனைப் பொசுக்கி (முகத்தை) விகாரமாக்கிவிடும். அதனால் அவனது மேல் உதடு சுருங்கி, அது அவனது தலையின் நடுப்பகுதியை அடையும்; அவனது கீழ் உதடு தளர்ந்து தொங்கி, அது அவனது தொப்புளில் மோதும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2588

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا سَعِيدُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي السَّمْحِ، عَنْ عِيسَى بْنِ هِلاَلٍ الصَّدَفِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِي، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَوْ أَنَّ رُصَاصَةً مِثْلَ هَذِهِ وَأَشَارَ إِلَى مِثْلِ الْجُمْجُمَةِ أُرْسِلَتْ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الأَرْضِ وَهِيَ مَسِيرَةُ خَمْسِمِائَةِ سَنَةٍ لَبَلَغَتِ الأَرْضَ قَبْلَ اللَّيْلِ وَلَوْ أَنَّهَا أُرْسِلَتْ مِنْ رَأْسِ السِّلْسِلَةِ لَصَارَتْ أَرْبَعِينَ خَرِيفًا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ قَبْلَ أَنْ تَبْلُغَ أَصْلَهَا أَوْ قَعْرَهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِسْنَادُهُ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَسَعِيدُ بْنُ يَزِيدَ هُوَ مِصْرِيٌّ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்:

"இதைப் போன்ற ஒரு ஈயக் குண்டு - (அப்போது) அவர்கள் ஒரு மண்டை ஓட்டைப் போன்ற ஒன்றைச் சுட்டிக்காட்டினார்கள் - வானத்திலிருந்து பூமிக்கு வீசப்பட்டால் - அது (வானத்திற்கும் பூமிக்கும் இடையிலான தூரம்) ஐநூறு வருடங்கள் பயணிக்கக்கூடிய தூரமாகும் - அது இரவு வருவதற்கு முன்பே பூமியை அடைந்துவிடும். ஆனால் அது (நரகத்தில் உள்ள) சங்கிலியின் உச்சியிலிருந்து வீசப்பட்டால், அது அதன் அடித்தளத்தையோ அல்லது அடியையோ அடைவதற்கு முன்பு, நாற்பது வருடங்கள் இரவும் பகலும் பயணிக்கும்.''

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ نَارَكُمْ هَذِهِ جُزْءٌ مِنْ سَبْعِينَ جُزْءًا مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ

"உங்களுடைய இந்த நெருப்பு நரக நெருப்பின் எழுபது பாகங்களில் ஒரு பாகமாகும்" என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2589

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " نَارُكُمْ هَذِهِ الَّتِي يُوقِدُ بَنُو آدَمَ جُزْءٌ وَاحِدٌ مِنْ سَبْعِينَ جُزْءًا مِنْ حَرِّ جَهَنَّمَ " . قَالُوا وَاللَّهِ إِنْ كَانَتْ لَكَافِيَةً يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " فَإِنَّهَا فُضِّلَتْ بِتِسْعَةٍ وَسِتِّينَ جُزْءًا كُلُّهُنَّ مِثْلُ حَرِّهَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهَمَّامُ بْنُ مُنَبِّهٍ هُوَ أَخُو وَهْبِ بْنِ مُنَبِّهٍ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ وَهْبٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஆதமுடைய மக்கள் மூட்டுகின்ற உங்களின் இந்த நெருப்பு, நரக நெருப்பின் எழுபது பாகங்களில் ஒரு பாகம் தான்." அதற்கு அவர்கள் (ஸஹாபாக்கள்), "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அல்லாஹ்வின் தூதரே! இதுவே போதுமானதாக இருந்திருக்குமே!" என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘‘அது (நரக நெருப்பு) அறுபத்தொன்பது பாகங்களால் மேன்மைப்படுத்தப்பட்டுள்ளது (அதாவது, உலக நெருப்பின் ஒரு பாகத்துடன் சேர்த்து மொத்தம் எழுபது பாகங்கள்), அவை ஒவ்வொன்றும் (உலக நெருப்பின்) வெப்பத்தைப் போன்றதாகும்’’ என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2590

حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا شَيْبَانُ، عَنْ فِرَاسٍ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ نَارُكُمْ هَذِهِ جُزْءٌ مِنْ سَبْعِينَ جُزْءًا مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ لِكُلِّ جُزْءٍ مِنْهَا حَرُّهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَعِيدٍ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: 'உங்களுடைய இந்த நெருப்பு, நரக நெருப்பின் எழுபது பாகங்களில் ஒரு பாகமாகும். அதன் ஒவ்வொரு பாகத்திற்கும் அதன் (தனிப்பட்ட) வெப்பம் உண்டு (அதாவது, உலக நெருப்பின் நெருப்பை விட நரக நெருப்பு அறுபத்தொன்பது மடங்கு அதிக வெப்பமானது).'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2591, 2795

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَبِي بُكَيْرٍ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ عَاصِمٍ، هُوَ ابْنُ بَهْدَلَةَ عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أُوقِدَ عَلَى النَّارِ أَلْفَ سَنَةٍ حَتَّى احْمَرَّتْ ثُمَّ أُوقِدَ عَلَيْهَا أَلْفَ سَنَةٍ حَتَّى ابْيَضَّتْ ثُمَّ أُوقِدَ عَلَيْهَا أَلْفَ سَنَةٍ حَتَّى اسْوَدَّتْ فَهِيَ سَوْدَاءُ مُظْلِمَةٌ .

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، أَوْ رَجُلٍ آخَرَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ فِي هَذَا مَوْقُوفٌ أَصَحُّ وَلاَ أَعْلَمُ أَحَدًا رَفَعَهُ غَيْرَ يَحْيَى بْنِ أَبِي بُكَيْرٍ عَنْ شَرِيكٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நரக நெருப்பு ஆயிரம் ஆண்டுகள் மூட்டப்பட்டது, அது சிவப்பாகும் வரை. பின்னர் அது (மீண்டும்) ஆயிரம் ஆண்டுகள் மூட்டப்பட்டது, அது வெண்மையாகும் வரை. பின்னர் அது (மீண்டும்) ஆயிரம் ஆண்டுகள் மூட்டப்பட்டது, அது கறுப்பாகும் வரை. எனவே, அது இப்போது அடர் கறுப்பாகவும் இருண்டதாகவும் உள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ لِلنَّارِ نَفَسَيْنِ وَمَا ذُكِرَ مَنْ يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مِنْ أَهْلِ التَّوْحِيدِ .

பாடம்: நரகத்திற்கு இரண்டு மூச்சுகள் உள்ளன என்பது பற்றியும், தவ்ஹீத் கொள்கையாளர்களில் நரகத்திலிருந்து வெளியேறுபவர்கள் குறித்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை.

2592

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ الْوَلِيدِ الْكِنْدِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُفَضَّلُ بْنُ صَالِحٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اشْتَكَتِ النَّارُ إِلَى رَبِّهَا وَقَالَتْ أَكَلَ بَعْضِي بَعْضًا فَجَعَلَ لَهَا نَفَسَيْنِ نَفَسًا فِي الشِّتَاءِ وَنَفَسًا فِي الصَّيْفِ فَأَمَّا نَفَسُهَا فِي الشِّتَاءِ فَزَمْهَرِيرٌ وَأَمَّا نَفَسُهَا فِي الصَّيْفِ فَسَمُومٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ قَدْ

رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ . وَالْمُفَضَّلُ بْنُ صَالِحٍ لَيْسَ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ بِذَلِكَ الْحَافِظِ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நரகம் தன் இறைவனிடம் முறையிட்டது. 'என் ஒரு பகுதி மற்றொரு பகுதியைச் சாப்பிட்டு விடுகிறது' என்று அது கூறியது. எனவே, அதற்கு இரண்டு மூச்சுகளை (வெளிவிடுவதற்கான அமைப்பை) அல்லாஹ் ஏற்படுத்தினான். ஒரு மூச்சு குளிர்காலத்திலும், ஒரு மூச்சு கோடைக்காலத்திலும் (இருக்கும்). குளிர்காலத்தில் அதன் மூச்சு 'ஸம்ஹரீர்' (அதாவது, கடும் குளிர்) ஆகும். கோடைக்காலத்தில் அதன் மூச்சு 'ஸமூம்' (அதாவது, கடும் வெப்பம்) ஆகும்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இது ஸஹீஹான ஹதீஸ் ஆகும். இது அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. முஃபத்தல் பின் ஸாலிஹ் என்பவர் ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களிடத்தில் அத்தனை (வலுவான) நினைவாற்றல் கொண்டவராகக் கருதப்படுவதில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2593

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، وَهِشَامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ - قَالَ هِشَامٌ " يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ " . وَقَالَ شُعْبَةُ " أَخْرِجُوا مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَكَانَ فِي قَلْبِهِ مِنَ الْخَيْرِ مَا يَزِنُ شَعِيرَةً أَخْرِجُوا مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَكَانَ فِي قَلْبِهِ مِنَ الْخَيْرِ مَا يَزِنُ بُرَّةً أَخْرِجُوا مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَكَانَ فِي قَلْبِهِ مِنَ الْخَيْرِ مَا يَزِنُ ذَرَّةً " . وَقَالَ شُعْبَةُ " مَا يَزِنُ ذُرَةً " . مُخَفَّفَةً . وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து (அறிவிக்கப்படுகிறது): அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

ஹிஷாம் (எனும் அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "(இறுதியில்) அவன் நரகத்திலிருந்து வெளியேறுவான்."

ஷுஃபா (எனும் அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "(அல்லாஹ்வின் கட்டளையாக:) 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' என்று கூறியவரும், அவரது உள்ளத்தில் ஒரு வாற்கோதுமை எடையளவு நன்மை (ஈமான்) உள்ளவருமானவரை

நரகத்திலிருந்து வெளியேற்றுங்கள். 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' என்று கூறியவரும், அவரது உள்ளத்தில் ஒரு கோதுமை எடையளவு நன்மை (ஈமான்) உள்ளவருமானவரை நரகத்திலிருந்து வெளியேற்றுங்கள். 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' என்று கூறியவரும், அவரது உள்ளத்தில் ஓர் அணுவின் எடையளவு நன்மை (ஈமான்) உள்ளவருமானவரை நரகத்திலிருந்து வெளியேற்றுங்கள்."

ஷுஃபா (இறுதி வார்த்தையான 'த[illegible]ரஹ்' என்பதை) 'துரா' என்று (லேசான உச்சரிப்புடன்) கூறினார்.

இந்த அத்தியாயத்தில் ஜாபிர் மற்றும் இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில்) அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2594

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ مُبَارَكِ بْنِ فَضَالَةَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَقُولُ اللَّهُ أَخْرِجُوا مِنَ النَّارِ مَنْ ذَكَرَنِي يَوْمًا أَوْ خَافَنِي فِي مَقَامٍ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் கூறுகிறான்: 'ஒரு நாளாவது என்னை நினைவு கூர்ந்தவரை, அல்லது (பாவம் செய்யத் தூண்டும்) ஏதேனும் ஒரு சந்தர்ப்பத்தில் எனக்குப் பயந்தவரை நரக நெருப்பிலிருந்து (வெளியேற்றுமாறு வானவர்களுக்குக்) கட்டளையிடுங்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2595

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبِيدَةَ السَّلْمَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنِّي لأَعْرِفُ آخِرَ أَهْلِ النَّارِ خُرُوجًا رَجُلٌ يَخْرُجُ مِنْهَا زَحْفًا فَيَقُولُ يَا رَبِّ قَدْ أَخَذَ النَّاسُ الْمَنَازِلَ . قَالَ فَيُقَالُ لَهُ انْطَلِقْ فَادْخُلِ الْجَنَّةَ . قَالَ فَيَذْهَبُ لِيَدْخُلَ فَيَجِدُ النَّاسَ قَدْ أَخَذُوا الْمَنَازِلَ فَيَرْجِعُ فَيَقُولُ يَا رَبِّ قَدْ أَخَذَ النَّاسُ الْمَنَازِلَ . قَالَ فَيُقَالُ لَهُ أَتَذْكُرُ الزَّمَانَ الَّذِي كُنْتَ فِيهِ فَيَقُولُ نَعَمْ . فَيُقَالُ لَهُ تَمَنَّ . قَالَ

فَيَتَمَنَّى فَيُقَالُ لَهُ فَإِنَّ لَكَ مَا تَمَنَّيْتَ وَعَشَرَةَ أَضْعَافِ الدُّنْيَا . قَالَ فَيَقُولُ أَتَسْخَرُ بِي وَأَنْتَ الْمَلِكُ . قَالَ فَلَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ضَحِكَ حَتَّى بَدَتْ نَوَاجِذُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நரகவாசிகளில் கடைசியாக அதிலிருந்து வெளியேறுபவரை நான் அறிவேன். ஒரு மனிதன் அதிலிருந்து தவழ்ந்தபடியே வெளியேறுவான். அப்போது அவன் கூறுவான்: 'என் இரட்சகனே! மக்கள் (சொர்க்கத்தில்) தங்கள் இருப்பிடங்களை எடுத்துக்கொண்டார்கள்.'”

அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அப்போது அவனிடம், '(சொர்க்கத்திற்குச்) சென்று அதில் நுழைவாயாக' என்று கூறப்படும். எனவே அவன் நுழைவதற்காகச் செல்வான், ஆனால் மக்கள் (சொர்க்கத்தில்) தங்கள் இருப்பிடங்களை எடுத்துக்கொண்டதை அவன் காண்பான். அவன் திரும்பி வந்து கூறுவான்: 'என் இரட்சகனே! மக்கள் (சொர்க்கத்தில்) தங்கள் இருப்பிடங்களை எடுத்துக்கொண்டார்கள்.' அப்போது அவனிடம், 'நீ (உலகில்) வாழ்ந்த காலங்கள் உனக்கு நினைவிருக்கிறதா?' என்று கூறப்படும். அதற்கு அவன், 'ஆம்' என்று கூறுவான். அவனிடம், 'ஆசைப்படுவாயாக' என்று கூறப்படும். அவனும் ஆசைப்படுவான். அப்போது அவனிடம், 'நீ ஆசைப்பட்டது உனக்கு உண்டு, மேலும் இந்த உலகத்தைப் போல் பத்து மடங்கு உனக்கு உண்டு' என்று கூறப்படும். அதற்கு அவன், 'நீயே பேரரசனாக இருக்கும்போது என்னை நீ கேலி செய்கிறாயா?' என்று கூறுவான்."

அவர்கள் (இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி)) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது கடவாய்ப் பற்கள் தெரியும் வரை சிரித்ததை நான் பார்த்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2596

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنِ الْمَعْرُورِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنِّي لأَعْرِفُ آخِرَ أَهْلِ النَّارِ خُرُوجًا مِنَ النَّارِ وَآخِرَ أَهْلِ الْجَنَّةِ دُخُولاً الْجَنَّةَ يُؤْتَى بِرَجُلٍ فَيَقُولُ سَلُوا عَنْ صِغَارِ ذُنُوبِهِ وَاخْبَئُوا كِبَارَهَا . فَيُقَالُ لَهُ عَمِلْتَ كَذَا وَكَذَا يَوْمَ كَذَا وَكَذَا عَمِلْتَ كَذَا وَكَذَا فِي يَوْمِ كَذَا وَكَذَا . قَالَ فَيُقَالُ لَهُ فَإِنَّ لَكَ مَكَانَ كُلِّ

سَيِّئَةٍ حَسَنَةً . قَالَ فَيَقُولُ يَا رَبِّ لَقَدْ عَمِلْتُ أَشْيَاءَ مَا أَرَاهَا هَا هُنَا . قَالَ فَلَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَضْحَكُ حَتَّى بَدَتْ نَوَاجِذُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நரகவாசிகளில் கடைசியாக நரகத்திலிருந்து வெளியேறுபவரையும், சுவர்க்கவாசிகளில் கடைசியாக சுவர்க்கத்தில் நுழைபவரையும் நான் அறிவேன். ஒரு மனிதர் (விசாரணைக்காக) கொண்டுவரப்படுவார். அப்போது (அல்லாஹ் மலக்குகளிடம்), 'அவருடைய சிறிய பாவங்களைப் பற்றிக் கேளுங்கள்; அவருடைய பெரும் பாவங்களை மறைத்து விடுங்கள்' என்று கூறுவான். எனவே அவரிடம், 'நீ இன்னின்ன நாளில் இன்னின்னதைச் செய்தாய், இன்னின்ன நாளில் இன்னின்னதைச் செய்தாய்' என்று கூறப்படும். பிறகு அவரிடம், 'உன்னுடைய ஒவ்வொரு தீமைக்கும் பகரமாக உனக்கு ஒரு நன்மை உண்டு' என்று கூறப்படும். எனவே அவர், 'என் இறைவா! நான் (வேறு) சில காரியங்களைச் செய்துள்ளேன், அவற்றை நான் இங்கே காணவில்லையே!' என்று கூறுவார்."
(அபூ தர் ரழி) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அவர்களுடைய கடைவாய்ப்பற்கள் தெரியும் அளவிற்குச் சிரித்ததை நான் பார்த்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2597

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُعَذَّبُ نَاسٌ مِنْ أَهْلِ التَّوْحِيدِ فِي النَّارِ حَتَّى يَكُونُوا فِيهَا حُمَمًا ثُمَّ تُدْرِكُهُمُ الرَّحْمَةُ فَيُخْرَجُونَ وَيُطْرَحُونَ عَلَى أَبْوَابِ الْجَنَّةِ . قَالَ فَيَرُشُّ عَلَيْهِمْ أَهْلُ الْجَنَّةِ الْمَاءَ فَيَنْبُتُونَ كَمَا يَنْبُتُ الْغُثَاءُ فِي حِمَالَةِ السَّيْلِ ثُمَّ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرٍ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"தவ்ஹீத் உடையவர்களில் சிலர் அவர்கள் கரியாகும் வரை நரகத்தில் தண்டிக்கப்படுவார்கள். பின்னர் (அல்லாஹ்வின்) கருணை அவர்களை அடையும்; அவர்கள் வெளியேற்றப்பட்டு சொர்க்கத்தின் வாசல்களில் வைக்கப்படுவார்கள்." (நபி ஸல் அவர்கள்) கூறினார்கள்: "சொர்க்கவாசிகள் அவர்கள் மீது தண்ணீரைத் தெளிப்பார்கள். வெள்ளப்பெருக்கால் அடித்து வரப்பட்ட குப்பைகள் (அல்லது நீர்மேல் மிதக்கும் சருகுகள்) முளைப்பதைப்

போல அவர்கள் முளைப்பார்கள். பின்னர் அவர்கள் சொர்க்கத்தில் நுழைவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2598

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يُخْرَجُ مِنَ النَّارِ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنَ الإِيمَانِ . قَالَ أَبُو سَعِيدٍ فَمَنْ شَكَّ فَلْيَقْرَأْ : (إِنَّ اللَّهَ لاَ يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ) . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"எவருடைய உள்ளத்தில் ஓர் அணுவின் எடை அளவு ஈமான் இருக்கிறதோ, அவர் நரக நெருப்பிலிருந்து வெளியேற்றப்படுவார்."
அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவருக்கு சந்தேகம் இருக்கிறதோ, அவர் ஓதட்டும்: நிச்சயமாக அல்லாஹ் ஓர் அணுவளவும் அநீதி இழைக்கமாட்டான்." (திருக்குர்ஆன் 4:40)
(இமாம் திர்மிதி) இது ஹஸன் ஸஹீஹான ஹதீஸ் என்று கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2599

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، حَدَّثَنِي ابْنُ أَنْعُمَ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ، أَنَّهُ حَدَّثَهُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ رَجُلَيْنِ مِمَّنْ دَخَلَ النَّارَ اشْتَدَّ صِيَاحُهُمَا فَقَالَ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ أَخْرِجُوهُمَا . فَلَمَّا أُخْرِجَا قَالَ لَهُمَا لأَىِّ شَيْءٍ اشْتَدَّ صِيَاحُكُمَا قَالاَ فَعَلْنَا ذَلِكَ لِتَرْحَمَنَا . قَالَ إِنَّ رَحْمَتِي لَكُمَا أَنْ تَنْطَلِقَا فَتُلْقِيَا أَنْفُسَكُمَا حَيْثُ كُنْتُمَا مِنَ النَّارِ . فَيَنْطَلِقَانِ فَيُلْقِي أَحَدُهُمَا نَفْسَهُ فَيَجْعَلُهَا عَلَيْهِ بَرْدًا وَسَلاَمًا وَيَقُومُ الآخَرُ فَلاَ يُلْقِي نَفْسَهُ فَيَقُولُ لَهُ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ مَا مَنَعَكَ أَنْ تُلْقِيَ نَفْسَكَ كَمَا أَلْقَى صَاحِبُكَ فَيَقُولُ يَا رَبِّ إِنِّي لأَرْجُو أَنْ لاَ تُعِيدَنِي فِيهَا بَعْدَ مَا أَخْرَجْتَنِي . فَيَقُولُ لَهُ الرَّبُّ لَكَ رَجَاؤُكَ . فَيَدْخُلاَنِ جَمِيعًا الْجَنَّةَ بِرَحْمَةِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى إِسْنَادُ هَذَا الْحَدِيثِ ضَعِيفٌ لأَنَّهُ عَنْ

رِشْدِينَ بْنِ سَعْدٍ . وَرِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ هُوَ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ عَنِ ابْنِ أَنْعُمَ وَهُوَ الإِفْرِيقِيُّ وَالإِفْرِيقِيُّ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ .

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக, நரகத்தில் நுழைந்தவர்களில் இருவர் கடுமையாகக் கூக்குரலிடுவார்கள். அப்போது, சர்வ வல்லமையும் மாண்பும் மிக்க இறைவன் கூறுவான்: 'அவர்களை வெளியே கொண்டு வாருங்கள்.' பின்னர் அவர்கள் வெளியே கொண்டு வரப்பட்டதும் அவன் கூறுவான்: 'நீங்கள் இவ்வளவு கடுமையாகக் கூக்குரலிடக் காரணம் என்ன?' அவர்கள் கூறுவார்கள்: 'நீ எங்கள் மீது கருணை காட்ட வேண்டும் என்பதற்காகவே நாங்கள் அவ்வாறு செய்தோம்.' அவன் கூறுவான்: 'உங்களுக்கான என் கருணை என்னவென்றால், நீங்கள் இருவரும் சென்று, நரகத்தில் நீங்கள் இருந்த இடத்திலேயே உங்களை வீசிக் கொள்வதுதான்.' அவ்வாறே அவர்கள் செல்வார்கள். அவர்களில் ஒருவன் தன்னை அதில் வீசிக் கொள்வான், மேலும் அவன் (அல்லாஹ்) அதை அவனுக்குக் குளிர்ச்சியாகவும் அமைதியாகவும் ஆக்குவான். மற்றவனோ அங்கே நின்று கொண்டு, தன்னை வீசிக் கொள்ளமாட்டான். எனவே, சர்வ வல்லமையும் மாண்பும் மிக்க இறைவன் அவனிடம் கூறுவான்: 'உன் தோழர் செய்தது போல் நீ உன்னை வீசிக் கொள்வதிலிருந்து உன்னைத் தடுத்தது எது?' அவன் கூறுவான்: 'என் இறைவனே! நீ என்னை அதிலிருந்து வெளியேற்றிய பிறகு மீண்டும் அதில் என்னைத் திருப்பி அனுப்ப மாட்டாய் என்று நான் நம்புகிறேன்.' அப்போது, சர்வ வல்லமையும் மாண்பும் மிக்க இறைவன் அவனிடம் கூறுவான்: 'நீ எதை நம்பினாயோ அது உனக்கு உண்டு.' எனவே அவர்கள் இருவரும் அல்லாஹ்வின் கருணையால் ஒன்றாக சொர்க்கத்தில் நுழைவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2600

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ ذَكْوَانَ، عَنْ أَبِي رَجَاءٍ الْعُطَارِدِيِّ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَيَخْرُجَنَّ قَوْمٌ مِنْ أُمَّتِي مِنَ النَّارِ بِشَفَاعَتِي يُسَمَّوْنَ الْجَهَنَّمِيُّونَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو رَجَاءٍ الْعُطَارِدِيُّ اسْمُهُ عِمْرَانُ بْنُ تَيْمٍ وَيُقَالُ ابْنُ مِلْحَانَ .

இம்ரான் பின் ஹுசைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எனது சமூகத்திலிருந்து ஒரு கூட்டத்தினர் எனது

பரிந்துரையின் மூலம் நரகத்திலிருந்து வெளியேறுவார்கள். அவர்கள் 'ஜஹன்னமிய்யூன்' (நரகவாசிகள்) என்று அழைக்கப்படுவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2601

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَا رَأَيْتُ مِثْلَ النَّارِ نَامَ هَارِبُهَا وَلاَ مِثْلَ الْجَنَّةِ نَامَ طَالِبُهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ ‏.‏ وَيَحْيَى بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ تَكَلَّمَ فِيهِ شُعْبَةُ وَيَحْيَى بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ هُوَ ابْنُ مَوْهَبٍ وَهُوَ مَدَنِيٌّ ‏.‏

நரகத்தைப் போன்ற ஒன்றையும் நான் கண்டதில்லை, அதிலிருந்து தப்பிப்பவன் உறங்கிக் கொண்டிருக்கிறான் (அதாவது, அதன் பயங்கரத்தை உணர்ந்து அதிலிருந்து தப்பிக்க முயற்சி செய்யாமல் அலட்சியமாக உறங்குபவன்). சொர்க்கத்தைப் போன்ற ஒன்றையும் (நான் கண்டதில்லை), அதைத் தேடுபவன் உறங்கிக் கொண்டிருக்கிறான் (அதாவது, அதன் மகத்துவத்தை அறிந்து அதை அடைய முயற்சி செய்யாமல் அலட்சியமாக உறங்குபவன்).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ أَكْثَرَ أَهْلِ النَّارِ النِّسَاءُ

பெரும்பாலான நரக வாசிகள் பெண்களாக இருப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2602

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ أَبِي رَجَاءٍ الْعُطَارِدِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ اطَّلَعْتُ فِي الْجَنَّةِ فَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا الْفُقَرَاءَ وَاطَّلَعْتُ فِي النَّارِ فَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا النِّسَاءَ ‏"‏ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் சொர்க்கத்தை எட்டிப் பார்த்தேன், அதில் வசிப்பவர்களில்

பெரும்பாலோர் ஏழைகளாக இருப்பதைக் கண்டேன்; மேலும் நான் நரகத்தை எட்டிப் பார்த்தேன், அதில் வசிப்பவர்களில் பெரும்பாலோர் பெண்களாக இருப்பதைக் கண்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2603

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، وَمُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، وَعَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَوْفٌ، هُوَ ابْنُ أَبِي جَمِيلَةَ عَنْ أَبِي رَجَاءٍ الْعُطَارِدِيِّ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اطَّلَعْتُ فِي النَّارِ فَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا النِّسَاءَ وَاطَّلَعْتُ فِي الْجَنَّةِ فَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا الْفُقَرَاءَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهَكَذَا يَقُولُ عَوْفٌ عَنْ أَبِي رَجَاءٍ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَيَقُولُ أَيُّوبُ عَنْ أَبِي رَجَاءٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَكِلاَ الإِسْنَادَيْنِ لَيْسَ فِيهِمَا مَقَالٌ وَيُحْتَمَلُ أَنْ يَكُونَ أَبُو رَجَاءٍ سَمِعَ مِنْهُمَا جَمِيعًا وَقَدْ رَوَى غَيْرُ عَوْفٍ أَيْضًا هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي رَجَاءٍ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ ‏.‏

இம்ரான் பின் ஹுசைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் நரகத்தை எட்டிப் பார்த்தேன், அதில் பெரும்பாலானோர் பெண்களாக இருப்பதைக் கண்டேன். மேலும் நான் சொர்க்கத்தை எட்டிப் பார்த்தேன், அதில் பெரும்பாலானோர் ஏழைகளாக இருப்பதைக் கண்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2604

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّ أَهْوَنَ أَهْلِ النَّارِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ رَجُلٌ فِي إِخْمَصِ قَدَمَيْهِ جَمْرَتَانِ يَغْلِي مِنْهُمَا دِمَاغُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

நுஃமான் பின் பஷீர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நிச்சயமாக மறுமை நாளில் நரகவாசிகளிலேயே மிக இலகுவான வேதனைக்குரியவர் ஒரு மனிதராவார். அவரின் உள்ளங்கால்களில் இரண்டு நெருப்புக் கங்குகள் இருக்கும்; அவற்றால் அவருடைய மூளை கொதிக்கும்."

(இமாம்) அபூ ஈஸா கூறினார்: "இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆன ஹதீஸாகும். மேலும் இப்பாடத்தில் அப்பாஸ் பின் அப்துல் முத்தலிப், அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ மற்றும் அபூ ஹுரைரா ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2605

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَعْبَدِ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ سَمِعْتُ حَارِثَةَ بْنَ وَهْبٍ الْخُزَاعِيَّ، يَقُولُ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِأَهْلِ الْجَنَّةِ كُلُّ ضَعِيفٍ مُتَضَعِّفٍ لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لأَبَرَّهُ أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِأَهْلِ النَّارِ كُلُّ عُتُلٍّ جَوَّاظٍ مُتَكَبِّرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஹாரிதா பின் வஹ்ப் அல்-குஸாஈ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"சொர்க்கவாசிகளைப் பற்றி நான் உங்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டாமா? (சமூகத்தில்) பலவீனராகக் கருதப்படும் அல்லது தன்னைத் தானே பலவீனமாகக் கருதும் ஒவ்வொரு பலவீனரும் ஆவர். அவர் அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையிட்டு (எதையேனும்) கூறினால், அல்லாஹ் அதை நிச்சயம் நிறைவேற்றி வைப்பான். நரகவாசிகளைப் பற்றி நான் உங்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டாமா? ஒவ்வொரு முரட்டு சுபாவம் கொண்டவரும், (பெருமையடித்து) அகம்பாவம் பேசுபவரும், ஆணவம் கொள்பவரும் ஆவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

40. كتاب الإيمان عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

40. நம்பிக்கை பற்றிய நூல்

باب مَا جَاءَ أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَقُولُوا لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ

"நான் மக்களுடன் போராடுமாறு கட்டளையிடப்பட்டுள்ளேன், அவர்கள் لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்) என்று கூறும் வரை" என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2606

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَقُولُوا لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ فَإِذَا قَالُوهَا مَنَعُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلاَّ بِحَقِّهَا وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்கள் 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' (அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இறைவன் இல்லை) என்று கூறும் வரை அவர்களை எதிர்த்துப் போரிட நான் கட்டளையிடப்பட்டுள்ளேன். அவர்கள் அவ்வாறு கூறினால், அவர்களின் இரத்தமும் செல்வமும் என்னிடமிருந்து பாதுகாக்கப்படும் (அதாவது, இஸ்லாமிய அரசின் பாதுகாப்பிற்கு உட்படும்), இஸ்லாத்தின் உரிமைகளைத் தவிர (அதாவது, ஸகாத், குற்றங்களுக்கான தண்டனைகள் போன்ற இஸ்லாமிய சட்டங்களுக்கு உட்பட்டு). மேலும், அவர்களின் கணக்கு அல்லாஹ்விடம் உள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2607

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عُقَيْلٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، أَخْبَرَنِي عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ لَمَّا تُوُفِّيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَاسْتُخْلِفَ أَبُو بَكْرٍ بَعْدَهُ كَفَرَ مَنْ كَفَرَ مِنَ الْعَرَبِ فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ لأَبِي بَكْرٍ كَيْفَ تُقَاتِلُ النَّاسَ وَقَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَقُولُوا لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَمَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ عَصَمَ مِنِّي مَالَهُ وَنَفْسَهُ إِلاَّ بِحَقِّهِ وَحِسَابُهُ عَلَى اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو بَكْرٍ وَاللَّهِ لأُقَاتِلَنَّ مَنْ فَرَّقَ بَيْنَ الزَّكَاةِ وَالصَّلاَةِ فَإِنَّ الزَّكَاةَ حَقُّ الْمَالِ وَاللَّهِ لَوْ مَنَعُونِي عِقَالاً كَانُوا يُؤَدُّونَهُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَقَاتَلْتُهُمْ عَلَى مَنْعِهِ فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ فَوَاللَّهِ مَا هُوَ إِلاَّ أَنْ رَأَيْتُ أَنَّ اللَّهَ قَدْ شَرَحَ صَدْرَ أَبِي بَكْرٍ لِلْقِتَالِ فَعَرَفْتُ أَنَّهُ الْحَقُّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهَكَذَا رَوَى شُعَيْبُ بْنُ أَبِي حَمْزَةَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَرَوَى عِمْرَانُ الْقَطَّانُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مَعْمَرٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَهُوَ حَدِيثٌ خَطَأٌ وَقَدْ خُولِفَ عِمْرَانُ فِي رِوَايَتِهِ عَنْ مَعْمَرٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வஃபாத் ஆனபோது, அவர்களுக்குப் பிறகு அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் கலீஃபாவாக ஆனபோது, அரபுகளில் நிராகரித்தவர்கள் நிராகரித்துவிட்டனர் (அதாவது, ஸகாத் கொடுக்க மறுத்தவர்கள்). ஆகவே, உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'மக்கள் லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் என்று கூறும் வரை அவர்களுடன் போரிட நான் கட்டளையிடப்பட்டுள்ளேன்; அவர்கள் அவ்வாறு கூறிவிட்டால், அவர்களின் இரத்தமும் அவர்களின் செல்வமும் என்னிடமிருந்து பாதுகாக்கப்படும், அதற்குரிய உரிமையைத் தவிர. மேலும் அவர்களின் கணக்கு அல்லாஹ்விடமே உள்ளது' என்று கூறியிருக்கும்போது நீங்கள் எப்படி மக்களுடன் போர் செய்வீர்கள்?' அதற்கு அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! ஸலாத்திற்கும் ஜகாத்திற்கும் இடையில் யார் வேறுபாடு காட்டுகிறார்களோ அவர்களுடன் நான் நிச்சயமாகப் போரிடுவேன். ஏனெனில், நிச்சயமாக ஜகாத் என்பது செல்வத்தின் மீதுள்ள உரிமையாகும். மேலும் அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு கொடுத்துக் கொண்டிருந்த (ஒட்டகத்தின்) கயிற்றைக்கூட கொடுக்க மறுத்தால், அதை அவர்கள் கொடுக்க மறுத்ததற்காக அவர்களுடன் நான் போரிடுவேன்.' ஆகவே, உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அல்லாஹ் அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களின்

நெஞ்சத்தை போருக்கு விரிவுபடுத்தியதை நான் கண்டேன், ஆகவே அது சரியானதுதான் என்று நான் அறிந்துகொண்டேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " أُمِرْتُ بِقِتَالِهِمْ حَتَّى يَقُولُوا لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَيُقِيمُوا الصَّلاَةَ " .

"அவர்கள் 'லாயிலாஹ இல்லல்லாஹ்' என்று கூறி, தொழுகையை நிலைநாட்டும் வரை அவர்களுடன் போரிடுமாறு நான் கட்டளையிடப்பட்டுள்ளேன்" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியது தொடர்பான பாடம்.

2608

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَعْقُوبَ الطَّالْقَانِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا حُمَيْدٌ الطَّوِيلُ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَأَنْ يَسْتَقْبِلُوا قِبْلَتَنَا وَيَأْكُلُوا ذَبِيحَتَنَا وَأَنْ يُصَلُّوا صَلاَتَنَا فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ حُرِّمَتْ عَلَيْنَا دِمَاؤُهُمْ وَأَمْوَالُهُمْ إِلاَّ بِحَقِّهَا لَهُمْ مَا لِلْمُسْلِمِينَ وَعَلَيْهِمْ مَا عَلَى الْمُسْلِمِينَ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ عَنْ حُمَيْدٍ عَنْ أَنَسٍ نَحْوَ هَذَا ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நான் மக்களுடன், அவர்கள் 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' (அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இறைவன் இல்லை) என்று சாட்சியம் அளித்து, முஹம்மது (ஸல்) அல்லாஹ்வின் அடிமையும் அவனுடைய தூதரும் ஆவார் என்பதற்கும் சாட்சியம் அளித்து (அதாவது, ஷஹாதாவின் இரு பகுதிகளையும் மொழிந்து), நமது கிப்லாவை முன்னோக்கி, நாம் அறுத்ததை உண்டு, நமது தொழுகையை நிறைவேற்றும் வரை போரிடுமாறு கட்டளையிடப்பட்டுள்ளேன். அவ்வாறு அவர்கள் செய்தால், அவர்களின் இரத்தமும் அவர்களின் செல்வங்களும் நமக்கு ஹராமாகிவிடும், அதற்குரிய உரிமைப்படியே தவிர. முஸ்லிம்களுக்கு உரியவை அனைத்தும் அவர்களுக்கும் உரியதாகும்; மேலும் முஸ்லிம்கள் மீது கடமையாக்கப்பட்டவை அனைத்தும் அவர்கள் மீதும் கடமையாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ بُنِيَ الإِسْلاَمُ عَلَى خَمْسٍ

பாடம்: "இஸ்லாம் ஐந்து அடிப்படைகளின் மீது கட்டமைக்கப்பட்டுள்ளது" என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2609

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ سُعَيْرِ بْنِ الْخِمْسِ التَّمِيمِيِّ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بُنِيَ الإِسْلاَمُ عَلَى خَمْسٍ شَهَادَةُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَإِقَامُ الصَّلاَةِ وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ وَصَوْمُ رَمَضَانَ وَحَجُّ الْبَيْتِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا ‏.‏ وَسُعَيْرُ بْنُ الْخِمْسِ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ حَنْظَلَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ الْجُمَحِيِّ، عَنْ عِكْرِمَةَ بْنِ خَالِدٍ الْمَخْزُومِيِّ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இஸ்லாம் ஐந்து தூண்களின் மீது கட்டப்பட்டுள்ளது: அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இறைவன் இல்லை என்றும், முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்றும் சாட்சியம் கூறுதல் (உறுதிப்படுத்துதல்); தொழுகையை நிலைநிறுத்துதல்; ஸகாத் வழங்குதல்; ரமழான் மாதத்தில் நோன்பு நோற்றல்; (அல்லாஹ்வின்) இல்லத்திற்கு ஹஜ் செய்தல்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي وَصْفِ جِبْرِيلَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الإِيمَانَ وَالإِسْلاَمَ

ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஈமான் மற்றும் இஸ்லாம் பற்றி விவரித்தது குறித்து வந்துள்ளவை

2610

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ الْخُزَاعِيُّ، أَخْبَرَنَا وَكِيعٌ، عَنْ كَهْمَسِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ يَعْمَرَ، قَالَ أَوَّلُ مَنْ تَكَلَّمَ فِي الْقَدَرِ مَعْبَدٌ الْجُهَنِيُّ قَالَ فَخَرَجْتُ أَنَا وَحُمَيْدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحِمْيَرِيُّ حَتَّى أَتَيْنَا الْمَدِينَةَ فَقُلْنَا لَوْ لَقِينَا رَجُلاً مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَسَأَلْنَاهُ عَمَّا أَحْدَثَ هَؤُلاَءِ الْقَوْمُ . قَالَ فَلَقِينَاهُ يَعْنِي عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ وَهُوَ خَارِجٌ مِنَ الْمَسْجِدِ قَالَ فَاكْتَنَفْتُهُ أَنَا وَصَاحِبِي قَالَ فَظَنَنْتُ أَنَّ صَاحِبِي سَيَكِلُ الْكَلاَمَ إِلَىَّ فَقُلْتُ يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ إِنَّ قَوْمًا يَقْرَءُونَ الْقُرْآنَ وَيَتَقَفَّرُونَ الْعِلْمَ وَيَزْعُمُونَ أَنْ لاَ قَدَرَ وَأَنَّ الأَمْرَ أُنُفٌ قَالَ فَإِذَا لَقِيتَ أُولَئِكَ فَأَخْبِرْهُمْ أَنِّي مِنْهُمْ بَرِيءٌ وَأَنَّهُمْ مِنِّي بُرَآءُ وَالَّذِي يَحْلِفُ بِهِ عَبْدُ اللَّهِ لَوْ أَنَّ أَحَدَهُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا مَا قُبِلَ ذَلِكَ مِنْهُ حَتَّى يُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ . قَالَ ثُمَّ أَنْشَأَ يُحَدِّثُ فَقَالَ قَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ كُنَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَجَاءَ رَجُلٌ شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعَرِ لاَ يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ وَلاَ يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ حَتَّى أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأَلْزَقَ رُكْبَتَهُ بِرُكْبَتِهِ ثُمَّ قَالَ يَا مُحَمَّدُ مَا الإِيمَانُ قَالَ " أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلاَئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ " . قَالَ فَمَا الإِسْلاَمُ قَالَ " شَهَادَةُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَإِقَامُ الصَّلاَةِ وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ وَحَجُّ الْبَيْتِ وَصَوْمُ رَمَضَانَ " . قَالَ فَمَا الإِحْسَانُ قَالَ " أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ " . قَالَ فِي كُلِّ ذَلِكَ يَقُولُ لَهُ صَدَقْتَ . قَالَ فَتَعَجَّبْنَا مِنْهُ يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ . قَالَ فَمَتَى السَّاعَةُ قَالَ " مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ " . قَالَ فَمَا أَمَارَتُهَا قَالَ أَنْ تَلِدَ الأَمَةُ رَبَّتَهَا وَأَنْ تَرَى الْحُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ أَصْحَابَ الشَّاءِ يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ " . قَالَ عُمَرُ فَلَقِيَنِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بَعْدَ ذَلِكَ بِثَلاَثٍ فَقَالَ " يَا عُمَرُ هَلْ تَدْرِي مَنِ السَّائِلُ ذَاكَ جِبْرِيلُ أَتَاكُمْ يُعَلِّمُكُمْ مَعَالِمَ دِينِكُمْ " .

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا كَهْمَسُ بْنُ الْحَسَنِ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ مُعَاذٍ، عَنْ كَهْمَسٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ

صَحِيحٌ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ نَحْوُ هَذَا عَنْ عُمَرَ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالصَّحِيحُ هُوَ ابْنُ عُمَرَ عَنْ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

யஹ்யா பின் யஃமுர் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்-கத்ர் (விதி) பற்றி முதன்முதலில் பேசியவன் மஃபத் அல்-ஜுஹனீ ஆவான் (பஸ்ராவில்)."

மேலும் அவர் (யஹ்யா) கூறினார்: "நானும் ஹுமைத் பின் அப்துர் ரஹ்மான் அல்-ஹிம்யரியும் மதீனாவிற்குச் செல்லும் வரை (பயணமாகப்) புறப்பட்டோம். நாங்கள், 'நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவரை நாம் சந்தித்தால், இந்த மக்கள் (விதி பற்றி) புதிதாக உருவாக்கியுள்ள விஷயத்தைப் பற்றி அவரிடம் கேட்கலாம்' என்று பேசிக்கொண்டோம்.

அப்போது அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்கள் பள்ளிவாசலிலிருந்து வெளியே வந்து கொண்டிருந்தபோது நாங்கள் அவர்களைச் சந்தித்தோம். நானும் என் தோழரும் அவர்களை (இருபுறமும்) சூழ்ந்து கொண்டோம். என் தோழர் பேச்சை என்னிடம் விட்டுவிடுவார் என்று நான் நினைத்தேன். எனவே நான் கூறினேன்: 'ஓ அபூ அப்துர் ரஹ்மான் அவர்களே! குர்ஆனை ஓதக்கூடிய, நுணுக்கமாகக் கல்வியைத் தேடக்கூடிய ஒரு கூட்டத்தினர் (எங்கள் பகுதியில்) தோன்றியுள்ளனர். அவர்கள் 'அல்-கத்ர்' (விதி) என்று ஒன்றில்லை என்றும், காரியங்கள் தானாகவே (முன்விதியின்றிப் புதிதாக) நடக்கின்றன என்றும் வாதிடுகிறார்கள்.'

அதற்கு அவர்கள் (இபின் உமர்) கூறினார்கள்: 'நீர் அந்த மக்களைச் சந்தித்தால், நான் அவர்களைச் சார்ந்தவன் அல்ல என்றும், அவர்கள் என்னைச் சார்ந்தவர்கள் அல்ல என்றும் அவர்களிடம் தெரிவித்துவிடும்! அப்துல்லாஹ் சத்தியம் செய்யும் அந்த இறைவன் மீது ஆணையாக! அவர்களில் ஒருவரிடம் உஹத் மலையளவு தங்கம் இருந்து, அதை அவர் தர்மம் செய்தாலும், அவர் 'அல்-கத்ர்' (விதி) பற்றியும், அதன் நன்மை தீமைகள் அனைத்தும் (இறைவனிடமிருந்தே வருகின்றன என்பதையும்) நம்பிக்கை கொள்ளும் வரை, அது அவரிடமிருந்து ஏற்றுக்கொள்ளப்படாது.'"

பிறகு அவர்கள் (இபின் உமர்) அறிவிக்கத் தொடங்கினார்கள்: **உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:**

"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தபோது, மிகவும் வெண்மையான ஆடைகளுடனும், மிகவும் கருமையான தலைமுடியுடனும் ஒரு மனிதர் வந்தார். அவர் பயணம் செய்ததற்கான எந்த அடையாளமும் அவரிடம் தென்படவில்லை. எங்களில் யாரும் அவரை அறிந்திருக்கவில்லை. அவர் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் அருகே வந்து (அமர்ந்தார்). அவர் தனது முழங்கால்களை நபியவர்களின் முழங்கால்களோடு சேர்த்தவாறு வைத்துக்கொண்டு, 'ஓ முஹம்மதே! ஈமான் (நம்பிக்கை) என்றால் என்ன?' என்று கேட்டார்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நீர் அல்லாஹ்வின் மீதும், அவனுடைய வானவர்கள் மீதும், அவனுடைய வேதங்கள் மீதும், அவனுடைய தூதர்கள் மீதும், இறுதி நாளின் மீதும், விதியின் நன்மை தீமைகள் மீதும் நம்பிக்கை கொள்வதாகும்' என்று கூறினார்கள்.

அவர், 'அப்படியானால் இஸ்லாம் என்றால் என்ன?' என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'லாயிலாஹ இல்லல்லாஹ் (வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை) என்றும், முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் அவனுடைய அடியாரும் தூதரும் ஆவார்கள் என்றும் சாட்சி கூறுவதும், தொழுகையை நிலைநாட்டுவதும், ஜகாத் கொடுப்பதும், (கஃபா) ஆலயத்திற்கு ஹஜ் செய்வதும், ரமளான் மாதத்தில் நோன்பு நோற்பதும் ஆகும்' என்று கூறினார்கள்.

அவர், 'அப்படியானால் இஹ்ஸான் என்றால் என்ன?' என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நீர் அல்லாஹ்வை (நேரில்) பார்ப்பது போல் வணங்குவதாகும். நீர் அவனைப் பார்க்காவிட்டாலும், நிச்சயமாக அவன் உம்மைப் பார்க்கிறான்' என்று கூறினார்கள்.

(கேள்வி கேட்ட) அவர் இவை அனைத்திற்கும், 'நீர் உண்மையைச் சொன்னீர்' என்று கூறினார். (உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:) 'ஆகவே, நாங்கள் அவரைப் பார்த்து ஆச்சரியப்பட்டோம்; அவரே கேள்வியும் கேட்டு, அவரே (பதிலைக் கேட்டு) உண்மைதான் என்றும் கூறுகிறாரே!'

பிறகு அவர், 'மறுமை நாள் எப்போது (வரும்)?' என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'கேட்கப்படுபவர், கேட்பவரை விட அதைப்பற்றி அதிகம் அறிந்தவர் அல்லர்' என்று பதிலளித்தார்கள்.

அவர், 'அப்படியானால் அதன் அடையாளங்கள் என்ன?' என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஓர் அடிமைப் பெண் தன் எஜமானியைப் பெற்றெடுப்பதும்; காலில் செருப்பில்லாத, நிர்வாணமான, ஏழ்மையான ஆட்டு மேய்ப்பர்கள் கட்டிடங்களை உயர்த்தி கட்டுவதில் ஒருவருக்கொருவர் போட்டியிடுவதையும் நீர் காண்பீர்' என்று கூறினார்கள்."

உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பின்னர் (அந்த மனிதர் சென்றுவிட்டார்). மூன்று (நாட்களுக்குப்) பிறகு நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் என்னைச் சந்தித்து, 'ஓ உமர்! வந்தவர் (கேள்வி கேட்டவர்) யார் என்று உமக்குத் தெரியுமா? அவர் ஜிப்ரீல் ஆவார். உங்கள் மார்க்கத்தின் முக்கிய விஷயங்களை உங்களுக்குக் கற்றுத்தருவதற்காக அவர் உங்களிடம் வந்தார்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي إِضَافَةِ الْفَرَائِضِ إِلَى الْإِيمَانِ

2611

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ عَبَّادٍ الْمُهَلَّبِيُّ، عَنْ أَبِي جَمْرَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَدِمَ وَفْدُ عَبْدِ الْقَيْسِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالُوا إِنَّا هَذَا الْحَىَّ مِنْ رَبِيعَةَ وَلَسْنَا نَصِلُ إِلَيْكَ إِلاَّ فِي أَشْهُرِ الْحَرَامِ فَمُرْنَا بِشَيْءٍ نَأْخُذُهُ عَنْكَ وَنَدْعُو إِلَيْهِ مَنْ وَرَاءَنَا ‏.‏ فَقَالَ آمُرُكُمْ بِأَرْبَعٍ الإِيمَانِ بِاللَّهِ ثُمَّ فَسَّرَهَا لَهُمْ شَهَادَةُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ وَإِقَامُ الصَّلاَةِ وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ وَأَنْ تُؤَدُّوا خُمُسَ مَا غَنِمْتُمْ ‏.‏

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَبِي جَمْرَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو جَمْرَةَ الضُّبَعِيُّ اسْمُهُ نَصْرُ بْنُ عِمْرَانَ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ أَبِي جَمْرَةَ أَيْضًا وَزَادَ فِيهِ أَتَدْرُونَ مَا الإِيمَانُ شَهَادَةُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ وَذَكَرَ الْحَدِيثَ ‏.‏ سَمِعْتُ قُتَيْبَةَ بْنَ سَعِيدٍ يَقُولُ مَا رَأَيْتُ مِثْلَ هَؤُلاَءِ الأَشْرَافِ الأَرْبَعَةِ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَاللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ وَعَبَّادِ بْنِ عَبَّادٍ الْمُهَلَّبِيِّ وَعَبْدِ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيِّ ‏.‏ قَالَ قُتَيْبَةُ كُنَّا نَرْضَى أَنْ نَرْجِعَ مِنْ عِنْدِ عَبَّادٍ كُلَّ يَوْمٍ بِحَدِيثَيْنِ وَعَبَّادُ بْنُ عَبَّادٍ هُوَ مِنْ وَلَدِ الْمُهَلَّبِ بْنِ أَبِي صُفْرَةَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அப்துல் கைஸ் குலத்தாரின் தூதுக்குழுவினர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து கூறினார்கள்: 'நாங்கள் ரபீஆ குலத்தைச் சேர்ந்தவர்கள்; புனித மாதங்களைத் தவிர (மற்ற நேரங்களில்) எங்களால் உங்களிடம் வர முடியாது. எனவே, எங்களுக்கு ஒரு விஷயத்தைக் கட்டளையிடுங்கள்; அதை நாங்கள் உங்களிடமிருந்து பெற்றுக்கொள்ளவும், எங்களுக்குப் பின்னால் இருப்பவர்களை அதன்பால் அழைக்கவும் (முடியும்).'

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் உங்களுக்கு நான்கு விஷயங்களைக் கட்டளையிடுகிறேன்: (அவை) அல்லாஹ்வின் மீது ஈமான் கொள்வதாகும்.' பிறகு அவர்களுக்கு அதை விவரித்தார்கள்: 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் (அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இறைவனில்லை) என்றும் நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்றும் சாட்சி கூறுவது, தொழுகையை நிலைநிறுத்துவது, ஜகாத் வழங்குவது, போரில் கிடைக்கும் பொருட்களில் ஐந்தில் ஒரு பங்கை (கும்ஸ்) நீங்கள் செலுத்துவது ஆகியனவாகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي اسْتِكْمَالِ الإِيمَانِ وَزِيَادَتِهِ وَنُقْصَانِهِ

ஈமானின் முழுமை, அதன் அதிகரிப்பு மற்றும் குறைவு பற்றிய பாடம்

2612

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، حَدَّثَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ مِنْ أَكْمَلِ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَأَلْطَفُهُمْ بِأَهْلِهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُ لأَبِي قِلاَبَةَ سَمَاعًا مِنْ عَائِشَةَ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى أَبُو قِلاَبَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ رَضِيعٍ لِعَائِشَةَ عَنْ عَائِشَةَ غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ وَأَبُو قِلاَبَةَ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدٍ الْجَرْمِيُّ ‏.‏ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ قَالَ ذَكَرَ أَيُّوبُ السَّخْتِيَانِيُّ أَبَا قِلاَبَةَ فَقَالَ كَانَ وَاللَّهِ مِنَ الْفُقَهَاءِ ذَوِي الأَلْبَابِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஈமான் கொண்டவர்களில் ஈமானில் மிக முழுமையானவர், நற்குணத்தால் மிகச் சிறந்தவரும், தம் குடும்பத்தாரிடம் மிகவும் கனிவானவருமே ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2613

حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ، هُرَيْمُ بْنُ مِسْعَرٍ الأَزْدِيُّ التِّرْمِذِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَطَبَ النَّاسَ فَوَعَظَهُمْ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ يَا مَعْشَرَ النِّسَاءِ تَصَدَّقْنَ فَإِنَّكُنَّ أَكْثَرُ أَهْلِ النَّارِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَتِ امْرَأَةٌ مِنْهُنَّ وَلِمَ ذَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ لِكَثْرَةِ لَعْنِكُنَّ ‏"‏ ‏.‏ يَعْنِي وَكُفْرَكُنَّ الْعَشِيرَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ وَمَا رَأَيْتُ مِنْ نَاقِصَاتِ عَقْلٍ وَدِينٍ أَغْلَبَ لِذَوِي الأَلْبَابِ وَذَوِي الرَّأْىِ مِنْكُنَّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتِ امْرَأَةٌ مِنْهُنَّ وَمَا نُقْصَانُ دِينِهَا وَعَقْلِهَا قَالَ ‏"‏ شَهَادَةُ امْرَأَتَيْنِ مِنْكُنَّ بِشَهَادَةِ رَجُلٍ وَنُقْصَانُ دِينِكُنَّ الْحَيْضَةُ

تَمْكُثُ إِحْدَاكُنَّ الثَّلاَثَ وَالأَرْبَعَ لاَ تُصَلِّي ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ حَسَنٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்களிடையே ஒரு குத்பா (சொற்பொழிவு) நிகழ்த்தி, அதில் அவர்களுக்கு உபதேசம் செய்தார்கள். பின்னர் அவர்கள் கூறினார்கள்: "பெண்களே! தர்மம் செய்யுங்கள். ஏனெனில் நரகவாசிகளில் நீங்களே பெரும்பான்மையினராக இருக்கிறீர்கள்."

அவர்களில் ஒரு பெண் கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்), அது ஏன்?"

அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் அதிகமாக சபிப்பதன் காரணமாக." - அதாவது (இத்துடன்) கணவன்மார்களிடம் நீங்கள் காட்டும் நன்றியின்மையையும் குறிப்பிடுகிறார்கள்.

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அறிவிலும் மார்க்கத்திலும் குறைபாடுள்ளவர்களாக இருந்தும், பகுத்தறிவும் கூர்நோக்கும் உடைய ஆண்களை உங்களை விட அதிகமாக மிகைக்கக்கூடியவர்களை நான் கண்டதில்லை."

அவர்களில் ஒரு பெண் கேட்டார்கள்: "அவளுடைய அறிவிலும் மார்க்கத்திலும் உள்ள குறைபாடு என்ன?"

அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் இரண்டு பெண்களின் சாட்சியம் ஒரு ஆணின் சாட்சியத்திற்குச் சமமாகும். மேலும், (உங்கள்) மார்க்கத்தில் உள்ள குறைபாடு மாதவிடாய் ஆகும்; (ஏனெனில் அப்போது) உங்களில் ஒருத்தி மூன்று அல்லது நான்கு நாட்கள் தொழுகை (ஸலாத்) நிறைவேற்றாமல் இருக்கிறாள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2614

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الإِيمَانُ بِضْعٌ وَسَبْعُونَ بَابًا فَأَدْنَاهَا إِمَاطَةُ الأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ وَأَرْفَعُهَا قَوْلُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهَكَذَا رَوَى سُهَيْلُ بْنُ أَبِي صَالِحٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنْ أَبِي صَالِحٍ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

وَرَوَى عُمَارَةُ بْنُ غَزِيَّةَ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " الإِيمَانُ أَرْبَعَةٌ وَسِتُّونَ بَابًا " . قَالَ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ مُضَرَ عَنْ عُمَارَةَ بْنِ غَزِيَّةَ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஈமான் (நம்பிக்கை) எழுபதுக்கும் மேற்பட்ட வாசல்களைக் (அல்லது கிளைகளைக்) கொண்டது. அவற்றில் மிகத் தாழ்ந்தது, பாதையிலிருந்து தொல்லை தருவதை அகற்றுவதாகும். அவற்றில் உயர்ந்தது 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' (அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இறைவன் இல்லை) என்று கூறுவதாகும்."
(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். மேலும், இதே ஹதீஸை உமாரா இப்னு கஸிய்யா அவர்கள் அபூ ஸாலிஹ் வழியாக அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கும்போது, நபி (ஸல்) அவர்கள் 'ஈமான் அறுபத்து நான்கு வாசல்களைக் (அல்லது கிளைகளைக்) கொண்டது' என்று கூறியதாக அறிவித்துள்ளார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْحَيَاءَ مِنَ الإِيمَانِ

பாடம்: அல்-ஹயா (வெட்கம்) ஈமானின் ஒரு பகுதி என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2615

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، - الْمَعْنَى وَاحِدٌ قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَرَّ بِرَجُلٍ وَهُوَ يَعِظُ أَخَاهُ فِي الْحَيَاءِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْحَيَاءُ مِنَ الإِيمَانِ . قَالَ أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ فِي حَدِيثِهِ إِنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سَمِعَ رَجُلاً يَعِظُ أَخَاهُ فِي الْحَيَاءِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي بَكْرَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மனிதரைக் கடந்து சென்றார்கள் (மற்றும் அவர் பேசுவதைச் செவியுற்றார்கள்). அவர் தமது சகோதரருக்கு வெட்கத்தைப் பற்றி (அதிகமாக வெட்கப்படுவது தவறு அல்லது வெட்கம் ஒரு பலவீனம் என்று) உபதேசம்

செய்து கொண்டிருந்தார். அப்போது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "வெட்கம் ஈமானின் ஒரு பகுதியாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي حُرْمَةِ الصَّلاَةِ

தொழுகையின் புனிதத்தன்மை பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2616

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاذٍ الصَّنْعَانِيُّ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ أَبِي النَّجُودِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، قَالَ كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فَأَصْبَحْتُ يَوْمًا قَرِيبًا مِنْهُ وَنَحْنُ نَسِيرُ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ يُدْخِلُنِي الْجَنَّةَ وَيُبَاعِدُنِي مِنَ النَّارِ . قَالَ " لَقَدْ سَأَلْتَنِي عَنْ عَظِيمٍ وَإِنَّهُ لَيَسِيرٌ عَلَى مَنْ يَسَّرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ تَعْبُدُ اللَّهَ وَلاَ تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَتُقِيمُ الصَّلاَةَ وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ وَتَصُومُ رَمَضَانَ وَتَحُجُّ الْبَيْتَ " . ثُمَّ قَالَ " أَلاَ أَدُلُّكَ عَلَى أَبْوَابِ الْخَيْرِ الصَّوْمُ جُنَّةٌ وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ وَصَلاَةُ الرَّجُلِ مِنْ جَوْفِ اللَّيْلِ " . قَالَ ثُمَّ تَلاَ : (تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ) حَتَّى بَلَغَ : (يَعْمَلُونَ) ثُمَّ قَالَ " أَلاَ أُخْبِرُكَ بِرَأْسِ الأَمْرِ كُلِّهِ وَعَمُودِهِ وَذِرْوَةِ سَنَامِهِ " . قُلْتُ بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " رَأْسُ الأَمْرِ الإِسْلاَمُ وَعَمُودُهُ الصَّلاَةُ وَذِرْوَةُ سَنَامِهِ الْجِهَادُ " . ثُمَّ قَالَ " أَلاَ أُخْبِرُكَ بِمَلاَكِ ذَلِكَ كُلِّهِ " . قُلْتُ بَلَى يَا نَبِيَّ اللَّهِ قَالَ فَأَخَذَ بِلِسَانِهِ قَالَ " كُفَّ عَلَيْكَ هَذَا " . فَقُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ وَإِنَّا لَمُؤَاخَذُونَ بِمَا نَتَكَلَّمُ بِهِ فَقَالَ " ثَكِلَتْكَ أُمُّكَ يَا مُعَاذُ وَهَلْ يَكُبُّ النَّاسَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ أَوْ عَلَى مَنَاخِرِهِمْ إِلاَّ حَصَائِدُ أَلْسِنَتِهِمْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தேன். ஒரு நாள் நாங்கள் போய்க் கொண்டிருக்கும்போது நான் அவர்களுக்கு அருகில் வந்தேன். நான், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! என்னைச் சொர்க்கத்தில் நுழைவிக்கக்கூடிய, நரகத்திலிருந்து என்னைத் தூரமாக்கக்கூடிய ஒரு நற்செயலைப் பற்றி எனக்கு அறிவியுங்கள்" என்று கேட்டேன்.

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "மகத்தான ஒரு விஷயத்தைப் பற்றி நீர்

கேட்டுள்ளீர். ஆனால் அல்லாஹ் யாருக்கு அதை எளிதாக்கினானோ அவருக்கு அது எளிதானதே. (அது என்னவெனில்) நீர் அல்லாஹ்வை வணங்க வேண்டும்; அவனுக்கு எதனையும் இணையாக்கக் கூடாது. தொழுகையை நிலைநாட்ட வேண்டும்; ஜகாத் கொடுக்க வேண்டும்; ரமளானில் நோன்பு நோற்க வேண்டும்; (கஅபா) ஆலயத்திற்கு ஹஜ் செய்ய வேண்டும்."

பிறகு (நபி (ஸல்) அவர்கள்), "நன்மையின் வாசல்களை உமக்கு நான் அறிவிக்கட்டுமா? நோன்பு (பாவங்களிலிருந்து காக்கும்) கேடயமாகும்; தண்ணீர் நெருப்பை அணைப்பது போன்று தர்மம் பாவங்களை அழித்துவிடும்; நள்ளிரவில் ஒரு மனிதர் தொழும் தொழுகையும் (நன்மையின் வாசலாகும்)" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு அவர்கள், **"ததஜாஃபா ஜுனூபுஹும் அனில் மளாஜிஃ..."** என்று தொடங்கி **"...யஃமலூன்"** என்பது வரை (திருக்குர்ஆன் 32:16-17 வசனங்களை) ஓதினார்கள்.

பிறகு அவர்கள், "இக்காரியத்தின் தலை, அதன் தூண், அதன் உச்சி (திமில்) பற்றி உமக்கு நான் அறிவிக்கட்டுமா?" என்று கேட்டார்கள். நான், "ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதரே!" என்றேன்.

அவர்கள் கூறினார்கள்: "இக்காரியத்தின் தலை இஸ்லாம் ஆகும்; அதன் தூண் தொழுகை ஆகும்; அதன் உச்சி ஜிஹாத் ஆகும்."

பிறகு அவர்கள், "இவை அனைத்தின் கட்டுப்பாடாக (அடிப்படையாக) இருப்பதை உமக்கு நான் அறிவிக்கட்டுமா?" என்று கேட்டார்கள். நான், "ஆம், அல்லாஹ்வின் நபியே!" என்றேன்.

அவர்கள் தமது நாவைப் பிடித்து, "இதை நீர் தடுத்துக் கொள்வீராக!" என்றார்கள்.

நான், "அல்லாஹ்வின் நபியே! நாம் பேசுவதற்கெல்லாம் நாம் தண்டிக்கப்படுவோமா?" என்று கேட்டேன்.

அதற்கு அவர்கள், "உம் தாய் உம்மை இழக்கட்டும் முஆதே! (இது வியப்பையோ அல்லது மென்மையான கண்டனத்தையோ குறிக்கும் ஓர் அரபுச் சொற்றொடர்.) மக்கள் தங்கள் நாவுகள் அறுவடை செய்தவற்றைத் தவிர வேறெதுவும் அவர்களை நரகில் முகக்குப்புற (அல்லது மூக்குப்புற) தள்ளுமா என்ன?" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2617

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ أَبِي السَّمْحِ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّجُلَ يَتَعَاهَدُ الْمَسْجِدَ فَاشْهَدُوا لَهُ بِالإِيمَانِ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ ‏:‏ ‏(‏إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلاَةَ وَآتَى الزَّكَاةَ ‏)‏ ‏.‏ الآيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதர் மஸ்ஜிதுக்குத் தொடர்ந்து வருவதை நீங்கள் கண்டால், அவரது ஈமானுக்கு நீங்கள் சாட்சி கூறுங்கள். ஏனெனில், அல்லாஹ் தஆலா கூறுகிறான்: '(அல்லாஹ்வையும் இறுதி நாளையும் நம்பி, தொழுகையை நிலைநிறுத்தி, ஸகாத் கொடுத்தவனே அல்லாஹ்வின் மஸ்ஜிதுகளைப் பராமரிப்பான் (அல்லது செழிப்படையச் செய்வான்). மேலும், அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு எவருக்கும் அஞ்சாதவனே இத்தகையோரில் அடங்குவான். இத்தகையோர் நேர்வழி பெற்றவர்களில் ஆகலாம்.)' (திருக்குர்ஆன் 9:18)"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَرْكِ الصَّلاَةِ

தொழுகையை கைவிடுவது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2618

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، وَأَبُو مُعَاوِيَةَ عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ بَيْنَ الْكُفْرِ وَالإِيمَانِ تَرْكُ الصَّلاَةِ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குஃப்ருக்கும் (இறைமறுப்புக்கும்) ஈமானுக்கும் (இறைநம்பிக்கைக்கும்) இடையில் (உள்ள வேறுபாடு) தொழுகையை விடுவதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2619

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَسْبَاطُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ وَقَالَ بَيْنَ الْعَبْدِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ أَوِ الْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلاَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو سُفْيَانَ اسْمُهُ طَلْحَةُ بْنُ نَافِعٍ .

ஓர் அடியானுக்கும் (ஒரு முஸ்லிமுக்கும்) இணைவைப்பிற்கும் (ஷிர்க்) அல்லது இறைமறுப்பிற்கும் (குஃப்ர்) இடையே (உள்ள வேறுபாடு) தொழுகையை விடுவதே ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2620

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ بَيْنَ الْعَبْدِ وَبَيْنَ الْكُفْرِ تَرْكُ الصَّلاَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو الزُّبَيْرِ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ مُسْلِمِ بْنِ تَدْرُسَ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஓர் அடியானுக்கும் இறைமறுப்புக்கும் இடையே (உள்ள வேறுபாடு) தொழுகையை விடுவதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2621

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، وَيُوسُفُ بْنُ عِيسَى، قَالاَ حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، ح وَحَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ أَبِيهِ، ح وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ شَقِيقٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ شَقِيقٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلاَةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் புரைதா (ரழி) அவர்கள் தம் தந்தை (புரைதா (ரழி) அவர்கள்) வாயிலாக அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நமக்கும் அவர்களுக்கும் (நிராகரிப்பாளர்களுக்கும்) இடையே உள்ள உடன்படிக்கை தொழுகை (ஸலாத்) ஆகும். எனவே, எவர் அதனை விட்டுவிடுகிறாரோ அவர் நிராகரித்துவிட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2622

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ الْعُقَيْلِيِّ، قَالَ كَانَ أَصْحَابُ مُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم لاَ يَرَوْنَ شَيْئًا مِنَ الأَعْمَالِ تَرْكُهُ كُفْرٌ غَيْرَ الصَّلاَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ أَبَا مُصْعَبٍ الْمَدَنِيَّ يَقُولُ مَنْ قَالَ الإِيمَانُ قَوْلٌ يُسْتَتَابُ فَإِنْ تَابَ وَإِلاَّ ضُرِبَتْ عُنُقُهُ .

அப்துல்லாஹ் பின் ஷகீக் அல்-உகைலீ அறிவித்தார்கள்:
முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள், தொழுகையைத் தவிர, வேறு எந்தச் செயலையும் விட்டுவிடுவதை இறைமறுப்பு (குஃப்ர்) எனக் கருதியதில்லை.

(இமாம்) அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: அபூ முஸ்அப் அல்-மதனீ அவர்கள், "ஈமான் (நம்பிக்கை) என்பது வெறும் சொல் மட்டுமே என்று எவர் கூறுகிறாரோ, அவர் (தவ்பா செய்ய) அழைக்கப்படுவார். அவர் தவ்பா செய்தால் சரி, இல்லையெனில் அவரது கழுத்து வெட்டப்படும்" என்று கூறியதை நான் கேட்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2623

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ الْهَادِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ذَاقَ طَعْمَ الإِيمَانِ مَنْ رَضِيَ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالإِسْلاَمِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ نَبِيًّا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அல்-அப்பாஸ் பின் அப்துல்-முத்தலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் அல்லாஹ்வை இரட்சகனாகவும் (ரப்பனாகவும்), இஸ்லாமை மார்க்கமாகவும், முஹம்மது (ஸல்) அவர்களை நபியாகவும் (இறைத்தூதராகவும்) கொண்டு மனநிறைவு கொண்டாரோ, அவர் ஈமானின் சுவையை சுவைத்துவிட்டார் (அதாவது, ஈமானின் உண்மையான இன்பத்தையும், அமைதியையும் அனுபவித்தார்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2624

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ثَلاَثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ بِهِنَّ طَعْمَ الإِيمَانِ مَنْ كَانَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لاَ يُحِبُّهُ إِلاَّ لِلَّهِ وَأَنْ يَكْرَهَ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْقَذَهُ اللَّهُ مِنْهُ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقْذَفَ فِي النَّارِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ قَتَادَةُ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மூன்று பண்புகள் எவரிடம் உள்ளனவோ, அவர் ஈமானின் சுவையை உணர்ந்தவராவார்: (அவை:) அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதரும் (முஹம்மது நபி ஸல்) மற்றெதையும் விட தனக்கு மிகவும் பிரியமானவர்களாக இருத்தல்; ஒருவரை நேசித்தால், அல்லாஹ்வுக்காகவே அன்றி (வேறெதற்காகவும்) அவரை நேசிக்காதிருத்தல்; மேலும், அல்லாஹ் தன்னை நிராகரிப்பிலிருந்து காப்பாற்றிய பின்னர், நெருப்பில் வீசப்படுவதை வெறுப்பது போல் (மீண்டும்) நிராகரிப்புக்குத் திரும்புவதை வெறுத்தல்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ لاَ يَزْنِي الزَّانِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ

"விபச்சாரி நம்பிக்கையாளராக இருக்கும்போது விபச்சாரம் செய்வதில்லை" என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2625

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبِيدَةُ بْنُ حُمَيْدٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلاَ يَسْرِقُ السَّارِقُ حِينَ يَسْرِقُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلَكِنِ التَّوْبَةُ مَعْرُوضَةٌ " . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَعَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . - وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِذَا زَنَى الْعَبْدُ خَرَجَ مِنْهُ الإِيمَانُ فَكَانَ فَوْقَ رَأْسِهِ كَالظُّلَّةِ فَإِذَا خَرَجَ مِنْ ذَلِكَ الْعَمَلِ عَادَ إِلَيْهِ الإِيمَانُ " . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ أَنَّهُ قَالَ فِي هَذَا خَرَجَ مِنَ الإِيمَانِ إِلَى الإِسْلاَمِ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ فِي الزِّنَا وَالسَّرِقَةِ " مَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَأُقِيمَ عَلَيْهِ الْحَدُّ فَهُوَ كَفَّارَةُ ذَنْبِهِ وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَسَتَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَهُوَ إِلَى اللَّهِ إِنْ شَاءَ عَذَّبَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُ " . رَوَى ذَلِكَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَعُبَادَةُ بْنُ الصَّامِتِ وَخُزَيْمَةُ بْنُ ثَابِتٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "விபச்சாரம் செய்பவன், அவன் விபச்சாரம் செய்யும்போது ஒரு முஃமினாக (நம்பிக்கையாளராக) இருப்பதில்லை. திருடன், அவன் திருடும்போது ஒரு முஃமினாக (நம்பிக்கையாளராக) இருப்பதில்லை. ஆயினும், தவ்பா (மனந்திருந்தி மீளும் வாய்ப்பு) முன்வைக்கப்பட்டுள்ளது (அதாவது, எப்போதும் திறந்தே உள்ளது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2626

حَدَّثَنَا أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ أَبِي السَّفَرِ، - وَاسْمُهُ أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْهَمْدَانِيُّ الْكُوفِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا حَجَّاجُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيِّ، عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ أَصَابَ حَدًّا فَعُجِّلَ عُقُوبَتُهُ فِي الدُّنْيَا فَاللَّهُ أَعْدَلُ مِنْ أَنْ يُثَنِّيَ عَلَى عَبْدِهِ الْعُقُوبَةَ فِي الآخِرَةِ وَمَنْ أَصَابَ حَدًّا فَسَتَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَفَا عَنْهُ

فَاللَّهُ أَكْرَمُ مِنْ أَنْ يَعُودَ فِي شَيْءٍ قَدْ عَفَا عَنْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ . وَهَذَا قَوْلُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ نَعْلَمُ أَحَدًا كَفَّرَ أَحَدًا بِالزِّنَا أَوِ السَّرِقَةِ وَشُرْبِ الْخَمْرِ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் (இஸ்லாமிய சட்டப்படி தண்டனைக்குரிய) ஒரு குற்றத்தைச் செய்து, அதற்காக இவ்வுலகிலேயே அவருக்குத் தண்டனை விரைவுபடுத்தப்பட்டுவிட்டதோ, மறுமையில் தம் அடியார் மீது தண்டனையை இரண்டாவது முறையாகச் சுமத்துவதை விட அல்லாஹ் மிகவும் நீதிமிக்கவன் ஆவான். மேலும், யார் (இஸ்லாமிய சட்டப்படி தண்டனைக்குரிய) ஒரு குற்றத்தைச் செய்து, அல்லாஹ் அதனை அவருக்காக மறைத்து அவரை மன்னித்தருளினானோ, தான் ஏற்கனவே மன்னித்த ஒன்றிற்காக மீண்டும் தண்டிப்பதை விட அல்லாஹ் மிகவும் கண்ணியமிக்கவன் ஆவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي أَنَّ الْمُسْلِمَ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ

முஸ்லிம் என்பவர், எவருடைய நாவினாலும் கையினாலும் (பிற) முஸ்லிம்கள் பாதுகாப்பாக இருக்கிறார்களோ அவரே என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2627

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنِ الْقَعْقَاعِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ وَالْمُؤْمِنُ مَنْ أَمِنَهُ النَّاسُ عَلَى دِمَائِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَيُرْوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ سُئِلَ أَىُّ الْمُسْلِمِينَ أَفْضَلُ قَالَ " مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي مُوسَى وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்:

"முஸ்லிம் என்பவர், எவருடைய நாவிலிருந்தும் கையிலிருந்தும் (பிற) முஸ்லிம்கள் பாதுகாப்புப் பெறுகிறார்களோ அவரே ஆவார். மேலும் முஃமின் (இறைநம்பிக்கையாளர்) என்பவர், மக்கள் தங்கள் உயிர்களுக்கும் உடைமைகளுக்கும் எவரிடம் பாதுகாப்பு உணர்கிறார்களோ அவரே ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2628

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ عَنْ بُرَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ جَدِّهِ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ أَىُّ الْمُسْلِمِينَ أَفْضَلُ قَالَ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களிடம், "முஸ்லிம்களில் மிகவும் சிறந்தவர் யார்?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவருடைய நாவினாலும் கையினாலும் (ஏற்படும் தீங்கிலிருந்து) மற்ற முஸ்லிம்கள் பாதுகாப்புப் பெறுகிறார்களோ, அவரே (மிகவும் சிறந்தவர்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الإِسْلاَمَ بَدَأَ غَرِيبًا وَسَيَعُودُ غَرِيبًا

"இஸ்லாம் அந்நியமாக ஆரம்பித்தது; மேலும் அது மீண்டும் அந்நியமாகவே மாறும்" என்பது குறித்து வந்துள்ளவை.

2629

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ الإِسْلاَمَ بَدَأَ غَرِيبًا وَسَيَعُودُ غَرِيبًا كَمَا بَدَأَ فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَابْنِ عُمَرَ وَجَابِرٍ وَأَنَسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ مَسْعُودٍ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ عَنِ الأَعْمَشِ وَأَبُو الأَحْوَصِ اسْمُهُ عَوْفُ بْنُ مَالِكِ بْنِ نَضْلَةَ الْجُشَمِيُّ تَفَرَّدَ بِهِ حَفْصٌ ‏.‏

நிச்சயமாக இஸ்லாம் ஆரம்பத்தில் அந்நியமானதாக (அதாவது, மக்களால் அறியப்படாததாகவும், ஆதரவற்றதாகவும்) தொடங்கியது. அது தொடங்கியதைப் போலவே மீண்டும் அந்நியமானதாக (மக்களால்

புறக்கணிக்கப்பட்டதாகவும், அதன் போதனைகள் விசித்திரமானதாகவும்) மாறும். ஆகவே, 'தூபா' (சுவனத்தில் ஒரு மரம் அல்லது பெரும் பாக்கியம்) அந்த அந்நியர்களுக்கே உரியது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2630

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي أُوَيْسٍ، حَدَّثَنِي كَثِيرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَوْفِ بْنِ زَيْدِ بْنِ مِلْحَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ الدِّينَ لَيَأْرِزُ إِلَى الْحِجَازِ كَمَا تَأْرِزُ الْحَيَّةُ إِلَى جُحْرِهَا وَلَيَعْقِلَنَّ الدِّينُ مِنَ الْحِجَازِ مَعْقِلَ الأُرْوِيَّةِ مِنْ رَأْسِ الْجَبَلِ إِنَّ الدِّينَ بَدَأَ غَرِيبًا وَيَرْجِعُ غَرِيبًا فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ الَّذِينَ يُصْلِحُونَ مَا أَفْسَدَ النَّاسُ مِنْ بَعْدِي مِنْ سُنَّتِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அம்ர் பின் அவ்ஃப் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, பாம்பு தன் புற்றில் (பாதுகாப்பிற்காக) சென்று ஒடுங்குவதைப் போன்று, மார்க்கம் ஹிஜாஸ் பகுதிக்குள் (பாதுகாப்பிற்காகவும், அதன் தூய்மையைப் பேணுவதற்காகவும்) திரும்பிச் சென்று நிலைபெறும். மேலும், பெண் காட்டு ஆடு மலை உச்சியை (பாதுகாப்பான) அடைக்கலமாகத் தேடிக்கொள்வதைப் போன்று, மார்க்கம் ஹிஜாஸ் பகுதியை (தனது பாதுகாப்பு மற்றும் தூய்மைக்கான) அடைக்கலமாகத் தேடிக்கொள்ளும். நிச்சயமாக, மார்க்கம் ஆரம்பத்தில் அந்நியமானதாகத் தொடங்கியது; மேலும் அது அந்நியமானதாகவே திரும்பிவிடும். ஆகவே, எனக்குப் பிறகு மக்கள் என் சுன்னாவிலிருந்து எதைச் சீர்குலைத்தார்களோ, அதைச் சீர்திருத்தும் அந்த அந்நியர்களுக்கு நற்பாக்கியம் உண்டு (அல்லது சுவனத்தில் 'தூபா' எனும் மரம் உண்டு)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابٌ مَا جَاءَ فِي عَلاَمَةِ الْمُنَافِقِ

நயவஞ்சகனின் அடையாளம் பற்றி வந்துள்ளவை

2631

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم آيَةُ الْمُنَافِقِ

ثَلَاثٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَإِذَا اؤْتُمِنَ خَانَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الْعَلاَءِ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَنَسٍ وَجَابِرٍ ‏.‏ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِي سُهَيْلِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ وَأَبُو سُهَيْلٍ هُوَ عَمُّ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَاسْمُهُ نَافِعُ بْنُ مَالِكِ بْنِ أَبِي عَامِرٍ الأَصْبَحِيُّ الْخَوْلاَنِيُّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நயவஞ்சகனின் அடையாளங்கள் மூன்றாகும். அவன் பேசினால் பொய் சொல்வான்; அவன் வாக்களித்தால் மாறுசெய்வான்; அவனிடம் நம்பி ஒப்படைக்கப்பட்டால் மோசடி செய்வான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2632

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُرَّةَ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا وَإِنْ كَانَتْ خَصْلَةٌ مِنْهُنَّ فِيهِ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنَ النِّفَاقِ حَتَّى يَدَعَهَا مَنْ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُرَّةَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَإِنَّمَا مَعْنَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ نِفَاقُ الْعَمَلِ وَإِنَّمَا كَانَ نِفَاقُ التَّكْذِيبِ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم هَكَذَا رُوِيَ عَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ شَيْئًا مِنْ هَذَا أَنَّهُ قَالَ النِّفَاقُ نِفَاقَانِ نِفَاقُ الْعَمَلِ وَنِفَاقُ التَّكْذِيبِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான்கு பண்புகள் எவரிடம் உள்ளனவோ,

அவர் நயவஞ்சகர் ஆவார். மேலும், அவற்றில் ஒரு பண்பு எவரிடம் உள்ளதோ, அவர் அதை விட்டுவிடும் வரை அவரிடம் நயவஞ்சகத்தின் ஒரு பண்பு இருக்கும்: (அவை) பேசும்போதெல்லாம் பொய் சொல்பவர், வாக்குறுதியளிக்கும்போதெல்லாம் நிறைவேற்றாதவர், விவாதிக்கும்போது வரம்பு மீறி (தீய முறையில்) நடப்பவர், மேலும் உடன்படிக்கை செய்யும்போது துரோகம் செய்பவர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2633

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ طَهْمَانَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ أَبِي النُّعْمَانِ، عَنْ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا وَعَدَ الرَّجُلُ وَيَنْوِي أَنْ يَفِيَ بِهِ فَلَمْ يَفِ بِهِ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ ‏.‏ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى ثِقَةٌ وَلاَ يُعْرَفُ أَبُو النُّعْمَانِ وَلاَ أَبُو وَقَّاصٍ وَهُمَا مَجْهُولاَنِ ‏.‏

ஸைத் பின் அர்கம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதர் வாக்களித்து, அதை நிறைவேற்றும் எண்ணமும் அவரிடம் இருந்து, அதை அவர் நிறைவேற்றாவிட்டால் அவர் மீது எந்தப் பாவமும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ سِبَابُ الْمُسْلِمِ فُسُوقٌ

"ஒரு முஸ்லிமை ஏசுவது பாவமாகும்" என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2634

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَزِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَكِيمِ بْنُ مَنْصُورٍ الْوَاسِطِيُّ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ قِتَالُ الْمُسْلِمِ أَخَاهُ كُفْرٌ وَسِبَابُهُ فُسُوقٌ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ ‏.‏

قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ مَسْعُودٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ .

ஒரு முஸ்லிம் தன் சகோதரருடன் சண்டையிடுவது (சிறு) இறைநிராகரிப்பு ஆகும், மேலும் அவரைத் திட்டுவது பாவம் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2635

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ زُبَيْدٍ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " سِبَابُ الْمُسْلِمِ فُسُوقٌ وَقِتَالُهُ كُفْرٌ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ قِتَالُهُ كُفْرٌ لَيْسَ بِهِ كُفْرًا مِثْلَ الاِرْتِدَادِ عَنِ الإِسْلاَمِ وَالْحُجَّةُ فِي ذَلِكَ مَا رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " مَنْ قُتِلَ مُتَعَمِّدًا فَأَوْلِيَاءُ الْمَقْتُولِ بِالْخِيَارِ إِنْ شَاءُوا قَتَلُوا وَإِنْ شَاءُوا عَفَوْا " . وَلَوْ كَانَ الْقَتْلُ كُفْرًا لَوَجَبَ الْقَتْلُ وَلَمْ يَصِحَّ الْعَفْوُ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَطَاوُسٍ وَعَطَاءٍ وَغَيْرِ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالُوا كُفْرٌ دُونَ كُفْرٍ وَفُسُوقٌ دُونَ فُسُوقٍ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முஸ்லிமைத் திட்டுவது ஃபுஸூக் (பாவச் செயல்) ஆகும். மேலும் அவருடன் சண்டையிடுவது குஃப்ர் (இறைமறுப்புச் செயல்; இஸ்லாத்தை விட்டும் வெளியேற்றும் இறைமறுப்பு அல்ல) ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ رَمَى أَخَاهُ بِكُفْرٍ

தன் சகோதரரை நிராகரிப்பாளர் என்று குற்றம் சாட்டுபவர் குறித்து வந்துள்ளவை

2636

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، عَنْ هِشَامٍ الدَّسْتَوَائِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ ثَابِتِ بْنِ الضَّحَّاكِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَيْسَ عَلَى الْعَبْدِ نَذْرٌ فِيمَا لاَ يَمْلِكُ وَلاَعِنُ الْمُؤْمِنِ كَقَاتِلِهِ وَمَنْ قَذَفَ مُؤْمِنًا بِكُفْرٍ فَهُوَ كَقَاتِلِهِ وَمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِشَيْءٍ عَذَّبَهُ اللَّهُ بِمَا قَتَلَ بِهِ نَفْسَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي ذَرٍّ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

தாபித் பின் அழ்-ழஹ்ஹாக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அல்லாஹ்வின்) அடியான் தனக்கு உரிமையில்லாத ஒன்றில் நேர்ச்சை செய்வது (செல்லாது, மேலும்) அவன் மீது கடமையில்லை; ஒரு முஃமினை (இறைநம்பிக்கையாளரை)ச் சபிப்பது அவரைக் கொலை செய்வதற்குச் சமமாகும்; எவர் ஒரு முஃமினை இறைமறுப்பாளர் (காஃபிர்) என்று பழிசுமத்துகிறாரோ அவர், அவரைக் கொலை செய்தவரைப் போன்றவராவார்; மேலும் எவர் ஏதேனும் ஒன்றைக் கொண்டு தற்கொலை செய்து கொள்கிறாரோ, மறுமை நாளில் அல்லாஹ் அவரை அதைக் கொண்டே தண்டிப்பான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2637

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَيُّمَا رَجُلٍ قَالَ لأَخِيهِ كَافِرٌ فَقَدْ بَاءَ بِهِ أَحَدُهُمَا . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ بَاءَ يَعْنِي أَقَرَّ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எந்த ஒரு மனிதர் தம் சகோதரரிடம் 'காஃபிர்' (இறைமறுப்பாளன்) என்று கூறுகிறாரோ, (அந்தக் குற்றச்சாட்டு) அவர்கள் இருவரில் ஒருவர் மீது (உறுதியாக) திரும்பும் (அல்லது உறுதிப்படுத்தப்படும்).'
இது ஹஸன் ஸஹீஹ் கரீப் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். மேலும், 'பாஅ' (بَاءَ) என்பதன் பொருள் 'அகர்ர' (அங்கீகரித்தான்/உறுதிப்படுத்தினான்) என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَمُوتُ وَهُوَ يَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ

லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் என்று சாட்சி கூறிக்கொண்டே யார் இறக்கிறார்களோ அவர்களைப் பற்றி வந்துள்ள செய்திகள்

2638

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى بْنِ حَبَّانَ، عَنِ ابْنِ مُحَيْرِيزٍ، عَنِ الصُّنَابِحِيِّ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، أَنَّهُ قَالَ دَخَلْتُ عَلَيْهِ وَهُوَ فِي الْمَوْتِ فَبَكَيْتُ فَقَالَ مَهْلاً لِمَ تَبْكِي فَوَاللَّهِ لَئِنِ اسْتُشْهِدْتُ لأَشْهَدَنَّ لَكَ وَلَئِنْ شُفِّعْتُ لأَشْفَعَنَّ لَكَ وَلَئِنِ اسْتَطَعْتُ لأَنْفَعَنَّكَ ثُمَّ قَالَ وَاللَّهِ مَا مِنْ حَدِيثٍ سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَكُمْ فِيهِ خَيْرٌ إِلاَّ حَدَّثْتُكُمُوهُ إِلاَّ حَدِيثًا وَاحِدًا وَسَوْفَ أُحَدِّثُكُمُوهُ الْيَوْمَ وَقَدْ أُحِيطَ بِنَفْسِي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " مَنْ شَهِدَ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ النَّارَ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ وَعَلِيٍّ وَطَلْحَةَ وَجَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ وَزَيْدِ بْنِ خَالِدٍ . قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ أَبِي عُمَرَ يَقُولُ سَمِعْتُ ابْنَ عُيَيْنَةَ يَقُولُ مُحَمَّدُ بْنُ عَجْلاَنَ كَانَ ثِقَةً مَأْمُونًا فِي الْحَدِيثِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَالصُّنَابِحِيُّ هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عُسَيْلَةَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنِ الزُّهْرِيِّ أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ " . فَقَالَ إِنَّمَا كَانَ هَذَا فِي أَوَّلِ الإِسْلاَمِ قَبْلَ نُزُولِ الْفَرَائِضِ وَالأَمْرِ وَالنَّهْىِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَوَجْهُ هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّ أَهْلَ التَّوْحِيدِ سَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَإِنْ عُذِّبُوا بِالنَّارِ بِذُنُوبِهِمْ فَإِنَّهُمْ لاَ يُخَلَّدُونَ فِي النَّارِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي ذَرٍّ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " سَيَخْرُجُ قَوْمٌ مِنَ النَّارِ مِنْ أَهْلِ التَّوْحِيدِ وَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ " . هَكَذَا رُوِيَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ وَإِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ وَغَيْرِ وَاحِدٍ مِنَ التَّابِعِينَ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ

النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي تَفْسِيرِ هَذِهِ الآيَةِ: ‏(رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ)‏ قَالُوا إِذَا أُخْرِجَ أَهْلُ التَّوْحِيدِ مِنَ النَّارِ وَأُدْخِلُوا الْجَنَّةَ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ‏.‏

அஸ்-ஸுனாபிஹி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்கள் மரணப்படுக்கையில் இருந்தபோது அவர்களிடம் சென்றேன். அப்போது நான் அழுதேன். அதற்கு அவர்கள், "பொறுங்கள்! ஏன் அழுகிறீர்கள்? அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! (மறுமை நாளில்) என்னிடம் சாட்சியம் கோரப்பட்டால் நான் உமக்காகச் சாட்சியம் அளிப்பேன்; எனக்குப் பரிந்துரைக்க அனுமதியளிக்கப்பட்டால் நான் உமக்காகப் பரிந்துரை செய்வேன்; என்னால் முடிந்தால் உமக்கு நான் நன்மை செய்வேன்" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து செவியுற்ற, உங்களுக்கு நன்மை பயக்கக்கூடிய எந்தவொரு ஹதீஸையும் உங்களுக்கு அறிவிக்காமல் இருந்ததில்லை; ஒரேயொரு ஹதீஸைத் தவிர. அதையும் (என் உயிர் பிரியும் நிலை) சூழ்ந்துள்ள இன்று உங்களுக்கு அறிவிக்கிறேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: 'யார் *லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்* (வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை) என்றும், *அன்ன முஹம்மதன் ரசூலுல்லாஹ்* (நிச்சயமாக முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர்) என்றும் சாட்சி கூறுகிறாரோ, அவருக்கு அல்லாஹ் நரகத்தை ஹராமாக்கிவிட்டான்'."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2639

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ لَيْثِ بْنِ سَعْدٍ، حَدَّثَنِي عَامِرُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَعَافِرِيِّ، ثُمَّ الْحُبُلِيِّ قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ سَيُخَلِّصُ رَجُلاً مِنْ أُمَّتِي عَلَى رُءُوسِ الْخَلاَئِقِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَنْشُرُ عَلَيْهِ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ سِجِلاًّ كُلُّ سِجِلٍّ مِثْلُ مَدِّ الْبَصَرِ ثُمَّ يَقُولُ أَتُنْكِرُ مِنْ هَذَا شَيْئًا أَظَلَمَكَ كَتَبَتِي الْحَافِظُونَ فَيَقُولُ لاَ يَا رَبِّ ‏.‏ فَيَقُولُ أَفَلَكَ عُذْرٌ فَيَقُولُ لاَ يَا رَبِّ ‏.‏ فَيَقُولُ بَلَى إِنَّ لَكَ عِنْدَنَا حَسَنَةً فَإِنَّهُ لاَ ظُلْمَ عَلَيْكَ الْيَوْمَ فَتَخْرُجُ بِطَاقَةٌ فِيهَا أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ فَيَقُولُ احْضُرْ وَزْنَكَ فَيَقُولُ يَا رَبِّ مَا هَذِهِ الْبِطَاقَةُ مَعَ هَذِهِ السِّجِلاَّتِ فَقَالَ إِنَّكَ لاَ تُظْلَمُ ‏.‏ قَالَ فَتُوضَعُ السِّجِلاَّتُ فِي كِفَّةٍ وَالْبِطَاقَةُ فِي

كِفَّةٍ فَطَاشَتِ السِّجِلاَّتُ وَثَقُلَتِ الْبِطَاقَةُ فَلاَ يَثْقُلُ مَعَ اسْمِ اللَّهِ شَيْءٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ عَامِرِ بْنِ يَحْيَى، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏ وَالْبِطَاقَةُ هِيَ الْقِطْعَةُ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் மறுமை நாளில் படைப்புகள் அனைத்திற்கும் முன்பாக என்னுடைய உம்மாவிலிருந்து ஒரு மனிதனைத் தனித்துக் காட்டுவான். அவனுக்காக தொண்ணூற்றொன்பது ஏடுகள் விரிக்கப்படும். ஒவ்வொரு ஏடும் கண் பார்வை எட்டும் தூரம் வரை நீண்டிருக்கும்.

பிறகு அவன் (அல்லாஹ்) கூறுவான்: 'இதில் எதையாவது நீ மறுக்கிறாயா? (உன் செயல்களைப்) பதிவு செய்த என் பாதுகாப்பாளர்கள் உனக்கு அநீதி இழைத்தார்களா?'

அவன் கூறுவான்: 'இல்லை, என் இறைவா!'

அவன் (அல்லாஹ்) கூறுவான்: 'உன்னிடம் (உன் குற்றங்களை மறுப்பதற்கு) ஏதேனும் காரணம் இருக்கிறதா?'

அவன் கூறுவான்: 'இல்லை, என் இறைவா!'

அவன் (அல்லாஹ்) கூறுவான்: 'அப்படியல்ல! நிச்சயமாக நம்மிடம் உனக்கு ஒரு நன்மை இருக்கிறது. எனவே, இன்று உனக்கு அநீதி இழைக்கப்படாது.'

பிறகு ஒரு சீட்டு (பிதாஃகா) வெளியே கொண்டு வரப்படும்; அதில் **'அஷ்ஹது அன் லாயிலாஹ இல்லல்லாஹ், வ அஷ்ஹது அன்ன முஹம்மதன் அப்துஹு வரஸூலுஹு'** (அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை என்றும், முஹம்மத் (ஸல்) அவர்கள் அவனது அடியாரும் தூதரும் ஆவார்கள் என்றும் நான் சாட்சி கூறுகிறேன்) என்று எழுதப்பட்டிருக்கும்.

அவன் (அல்லாஹ்) கூறுவான்: 'உனது (நன்மைகள்) நிறுக்கப்படுவதைப் பார்வையிடு.'

அவன் கூறுவான்: 'என் இறைவா! இந்த (மிகப் பெரிய பாவப்) பதிவேடுகளுக்கு முன்னால் இந்தச் சீட்டு என்ன (பயனளிக்கும்)?'

அவன் (அல்லாஹ்) கூறுவான்: 'நிச்சயமாக நீ அநீதி இழைக்கப்பட மாட்டாய்.'

பிறகு அந்த ஏடுகள் தராசின் ஒரு தட்டிலும், அந்தச் சீட்டு மறு தட்டிலும் வைக்கப்படும். அந்த ஏடுகள் (எடையின்றி) மேலே எழும்பும்; அந்தச் சீட்டு கனக்கும். அல்லாஹ்வின் திருநாமத்திற்கு ஈடாக எதுவும் கனக்காது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي افْتِرَاقِ هَذِهِ الأُمَّةِ

பாடம்: இந்த உம்மத் பிரிந்து விடுவது பற்றி வந்தவை

2640

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ أَبُو عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ تَفَرَّقَتِ الْيَهُودُ عَلَى إِحْدَى وَسَبْعِينَ أَوِ اثْنَتَيْنِ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً وَالنَّصَارَى مِثْلَ ذَلِكَ وَتَفْتَرِقُ أُمَّتِي عَلَى ثَلاَثٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً . وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَوْفِ بْنِ مَالِكٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யூதர்கள் எழுபத்தொரு பிரிவுகளாக, அல்லது எழுபத்திரண்டு பிரிவுகளாகப் பிரிந்தனர். கிறிஸ்தவர்களும் அவ்வாறே (பிரிந்தனர்). என் சமுதாயம் (உம்மத்) எழுபத்து மூன்று பிரிவுகளாகப் பிரியும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2641

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زِيَادِ بْنِ أَنْعُمَ الإِفْرِيقِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَيَأْتِيَنَّ عَلَى أُمَّتِي مَا أَتَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ حَذْوَ النَّعْلِ بِالنَّعْلِ حَتَّى إِنْ كَانَ مِنْهُمْ مَنْ أَتَى أُمَّهُ عَلاَنِيَةً لَكَانَ فِي أُمَّتِي مَنْ يَصْنَعُ ذَلِكَ وَإِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ تَفَرَّقَتْ عَلَى ثِنْتَيْنِ وَسَبْعِينَ مِلَّةً وَتَفْتَرِقُ أُمَّتِي عَلَى ثَلاَثٍ وَسَبْعِينَ مِلَّةً كُلُّهُمْ فِي النَّارِ إِلاَّ مِلَّةً وَاحِدَةً قَالُوا وَمَنْ

هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُفَسَّرٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِثْلَ هَذَا إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அப்துல்லாஹ் பின் 'அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பனீ இஸ்ராயீலர்களுக்கு ஏற்பட்டவை அனைத்தும் என் உம்மத்திற்கும் அச்சுப் பிசகாமல் ஏற்படும். அவர்களில் ஒருவர் தம் தாயுடன் வெளிப்படையாகத் தாம்பத்திய உறவு கொண்டவர் இருந்திருந்தால், என் உம்மத்திலும் அவ்வாறு செய்பவர் ஒருவர் இருப்பார். நிச்சயமாக பனீ இஸ்ராயீலர்கள் எழுபத்திரண்டு (மதப்) பிரிவுகளாகப் பிரிந்தார்கள்; என் உம்மத்தினர் எழுபத்து மூன்று (மதப்) பிரிவுகளாகப் பிரிவார்கள். அவர்கள் அனைவரும் நரக நெருப்பில் இருப்பார்கள், ஒரேயொரு பிரிவினரைத் தவிர."

அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அது எந்தப் பிரிவு?"

அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நானும் என் தோழர்களும் எதன் மீது இருக்கிறோமோ அது(வே)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2642

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي عَمْرٍو السَّيْبَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الدَّيْلَمِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ خَلَقَ خَلْقَهُ فِي ظُلْمَةٍ فَأَلْقَى عَلَيْهِمْ مِنْ نُورِهِ فَمَنْ أَصَابَهُ مِنْ ذَلِكَ النُّورِ اهْتَدَى وَمَنْ أَخْطَأَهُ ضَلَّ فَلِذَلِكَ أَقُولُ جَفَّ الْقَلَمُ عَلَى عِلْمِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ், தன் படைப்புகளை இருளில் படைத்தான். பின்னர் அவர்கள் மீது தன் ஒளியிலிருந்து வீசினான். எனவே, அந்த ஒளியிலிருந்து எவர் மீது பட்டதோ அவர் நேர்வழி பெற்றார்; எவரை அது தவறியதோ அவர் வழிகெட்டார். இதனால்தான், 'அல்லாஹ்வின் அறிவின் அடிப்படையில் எழுதுகோல் உலர்ந்துவிட்டது (அதாவது, விதி நிர்ணயிக்கப்பட்டுவிட்டது)' என்று நான் கூறுகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2643

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَتَدْرِي مَا حَقُّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ " . قُلْتُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ " فَإِنَّ حَقَّهُ عَلَيْهِمْ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلاَ يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا " . قَالَ " فَتَدْرِي مَا حَقُّهُمْ عَلَيْهِ إِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ " . قُلْتُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ " أَنْ لاَ يُعَذِّبَهُمْ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ .

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(மனிதர்களாகிய) அடிமைகள் மீது அல்லாஹ்வுக்குள்ள உரிமை (அவன் கட்டளையிட்ட கடமை) என்னவென்று உமக்குத் தெரியுமா?" நான் கூறினேன்: "அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதருமே நன்கறிவார்கள்." அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் அவனை மட்டுமே வணங்க வேண்டும் என்பதும், அவனுக்கு எதனையும் இணையாக்கக் கூடாது என்பதுமே அவர்கள் மீது அவனுக்குள்ள உரிமையாகும்." அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் அவ்வாறு செய்தால், அல்லாஹ்விடம் அவர்களுக்குள்ள உரிமை (அவன் அவர்களுக்கு அளித்த வாக்குறுதி) என்னவென்று உமக்குத் தெரியுமா?" நான் கூறினேன்: "அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதருமே நன்கறிவார்கள்." அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவன் அவர்களைத் தண்டிக்க மாட்டான் என்பதுதான் (அவர்களுக்குள்ள உரிமை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2644

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، وَعَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ رُفَيْعٍ، وَالأَعْمَشِ، كُلُّهُمْ سَمِعُوا زَيْدَ بْنَ وَهْبٍ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَتَانِي جِبْرِيلُ فَبَشَّرَنِي فَأَخْبَرَنِي أَنَّهُ مَنْ مَاتَ لاَ يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ الْجَنَّةَ " . قُلْتُ وَإِنْ زَنَى وَإِنْ سَرَقَ قَالَ " نَعَمْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ .

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஜிப்ரீல் (அலை) என்னிடம் வந்து, எனக்கு நற்செய்தி கூறி, 'எவர் அல்லாஹ்வுக்கு எதையும் இணைவைக்காமல் மரணிக்கிறாரோ, அவர் சொர்க்கத்தில் நுழைவார்' என்று அறிவித்தார்.
(நான் - அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் -) "அவர் விபச்சாரம் செய்தாலும் திருடினாலும் கூடவா?" என்று கேட்டேன்.
அதற்கு (நபி (ஸல்) அவர்கள்), "ஆம்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

41. كتاب العلم عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

41. அறிவு பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب مَا جَاءَ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا فَقَّهَهُ فِي الدِّينِ

அல்லாஹ் ஒரு அடியாருக்கு நன்மையை நாடினால், அவருக்கு மார்க்கத்தில் புரிதலை வழங்குகிறான்

2645

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَمُعَاوِيَةَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் யாருக்கு நன்மையை நாடுகிறானோ, அவருக்கு மார்க்கத்தில் ஆழமான புரிதலை (அறிவை) வழங்குகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ طَلَبِ الْعِلْمِ

கல்வியைத் தேடுவதன் சிறப்பு

2646

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ

طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் அறிவைத் தேடி ஒரு பாதையில் செல்கிறாரோ, அவருக்கு சுவர்க்கத்திற்கான பாதையை அல்லாஹ் எளிதாக்குகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2647

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ يَزِيدَ الْعَتَكِيُّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الرَّازِيِّ، عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَنْ خَرَجَ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى يَرْجِعَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ فَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் கல்வியைத் தேடி வெளியே செல்கிறாரோ, அவர் திரும்பி வரும் வரை அல்லாஹ்வின் பாதையில் இருக்கிறார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2648

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُعَلَّى، حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ خَيْثَمَةَ، عَنْ أَبِي دَاوُدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَخْبَرَةَ، عَنْ سَخْبَرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ كَانَ كَفَّارَةً لِمَا مَضَى ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ ضَعِيفُ الإِسْنَادِ ‏.‏ أَبُو دَاوُدَ يُضَعَّفُ وَلاَ نَعْرِفُ لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَخْبَرَةَ كَبِيرَ شَيْءٍ وَلاَ لأَبِيهِ وَاسْمُ أَبِي دَاوُدَ نُفَيْعٌ الأَعْمَى تَكَلَّمَ فِيهِ قَتَادَةُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ ‏.‏

ஸக்பரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் அறிவைத் தேடுகிறாரோ, அது (அவரது) கடந்த காலப் பாவங்களுக்குப் பரிகாரமாக அமையும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كِتْمَانِ الْعِلْمِ

அறிவை மறைப்பது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2649

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ بُدَيْلِ بْنِ قُرَيْشٍ الْيَامِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ زَاذَانَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ سُئِلَ عَنْ عِلْمٍ عَلِمَهُ ثُمَّ كَتَمَهُ أُلْجِمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِلِجَامٍ مِنْ نَارٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

யாரிடமாவது அவர் அறிந்திருந்த ஒரு கல்வி குறித்துக் கேட்கப்பட்டு, பின்னர் அதை அவர் மறைத்தால், மறுமை நாளில் நெருப்பாலான கடிவாளத்தால் அவர் கடிவாளமிடப்படுவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِسْتِيصَاءِ بِمَنْ يَطْلُبُ الْعِلْمَ

கல்வி தேடுபவர் குறித்த அறிவுரை பற்றி வந்துள்ளவை

2650

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي هَارُونَ الْعَبْدِيِّ، قَالَ كُنَّا نَأْتِي أَبَا سَعِيدٍ فَيَقُولُ مَرْحَبًا بِوَصِيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ النَّاسَ لَكُمْ تَبَعٌ وَإِنَّ رِجَالاً يَأْتُونَكُمْ مِنْ أَقْطَارِ الأَرَضِينَ يَتَفَقَّهُونَ فِي الدِّينِ فَإِذَا أَتَوْكُمْ فَاسْتَوْصُوا بِهِمْ خَيْرًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى قَالَ عَلِيٌّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ كَانَ شُعْبَةُ يُضَعِّفُ أَبَا هَارُونَ الْعَبْدِيَّ ‏.‏ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ مَا زَالَ ابْنُ عَوْنٍ يَرْوِي عَنْ أَبِي هَارُونَ الْعَبْدِيِّ حَتَّى مَاتَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو هَارُونَ اسْمُهُ عُمَارَةُ بْنُ جُوَيْنٍ ‏.‏

அபூ ஹாரூன் அல்-அப்தீ கூறினார்: நாங்கள் அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்களிடம் செல்வோம். அப்போது அவர் கூறுவார்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் உபதேசத்திற்கு (அதாவது, மார்க்க அறிவைத் தேடி வருபவர்களை நல்ல முறையில் நடத்த வேண்டும் என்ற கட்டளைக்கு) நல்வரவு. நிச்சயமாக, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக, மக்கள் உங்களைப் பின்பற்றுபவர்கள் (உங்களின் வழிகாட்டுதலை நாடுபவர்கள்). மேலும், மார்க்கத்தில் விளக்கத்தைப் பெறுவதற்காக (ஆழமான அறிவைப் பெற) பூமியின் பல பகுதிகளிலிருந்தும் மக்கள் நிச்சயமாக உங்களிடம் வருவார்கள். ஆகவே, அவர்கள் உங்களிடம் வரும்போது, அவர்களை நல்ல முறையில் நடத்துங்கள் (அவர்களுக்கு மதிப்பளித்து, அவர்களின் தேவைகளை நிறைவேற்றுங்கள்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2651

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا نُوحُ بْنُ قَيْسٍ، عَنْ أَبِي هَارُونَ الْعَبْدِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَأْتِيكُمْ رِجَالٌ مِنْ قِبَلِ الْمَشْرِقِ يَتَعَلَّمُونَ فَإِذَا جَاءُوكُمْ فَاسْتَوْصُوا بِهِمْ خَيْرًا ‏.‏ قَالَ فَكَانَ أَبُو سَعِيدٍ إِذَا رَآنَا قَالَ مَرْحَبًا بِوَصِيَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي هَارُونَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கிழக்குத் திசையிலிருந்து மக்கள் (கல்வி) கற்பதற்காக உங்களிடம் வருவார்கள். அவர்கள் உங்களிடம் வரும்போது, அவர்களை நன்முறையில் நடத்துங்கள் (அவர்களிடம் அன்பாகவும், நல்ல முறையில் நடந்துகொள்ளுங்கள்)."
(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் எங்களைக் கண்டால், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் உபதேசமே! நல்வரவு" என்று கூறுவார்கள்.
(இமாம் திர்மிதி அல்லது அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: இந்த ஹதீஸை அபூ ஹாரூன், அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரலி) வழியாக அறிவித்ததைத் தவிர வேறு எந்த அறிவிப்பாளர் தொடரிலும் நாம் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي ذَهَابِ الْعِلْمِ

பாடம்: அறிவு நீங்குவது பற்றி வந்துள்ளவை

2652

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَقْبِضُ الْعِلْمَ انْتِزَاعًا يَنْتَزِعُهُ مِنَ النَّاسِ وَلَكِنْ يَقْبِضُ الْعِلْمَ بِقَبْضِ الْعُلَمَاءِ حَتَّى إِذَا لَمْ يَتْرُكْ عَالِمًا اتَّخَذَ النَّاسُ رُءُوسًا جُهَّالاً فَسُئِلُوا فَأَفْتَوْا بِغَيْرِ عِلْمٍ فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَزِيَادِ بْنِ لَبِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ الزُّهْرِيُّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَعَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَ هَذَا ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் மக்களிடமிருந்து கல்வியை (திடீரெனப்) பறித்துவிடுவதன் மூலம் நீக்குவதில்லை. மாறாக, அறிஞர்களைக் கைப்பற்றுவதன் மூலமே அவன் கல்வியைக் கைப்பற்றுகிறான். இறுதியில் ஓர் அறிஞர் கூட மீதமில்லாத நிலை வரும்போது, மக்கள் அறிவற்றவர்களைத் தலைவர்களாக்கிக் கொள்வார்கள். அவர்களிடம் கேள்விகள் கேட்கப்படும்; அவர்களோ அறிவில்லாமல் தீர்ப்பளிப்பார்கள். (இதன் மூலம்) அவர்களும் வழிகெட்டு, (பிறரையும்) வழிகெடுப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2653

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ صَالِحٍ، حَدَّثَنِي مُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، قَالَ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَشَخَصَ بِبَصَرِهِ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ هَذَا أَوَانُ يُخْتَلَسُ الْعِلْمُ مِنَ النَّاسِ حَتَّى لاَ يَقْدِرُوا مِنْهُ عَلَى شَيْءٍ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ زِيَادُ بْنُ لَبِيدٍ الأَنْصَارِيُّ كَيْفَ يُخْتَلَسُ مِنَّا وَقَدْ قَرَأْنَا الْقُرْآنَ فَوَاللَّهِ لَنَقْرَأَنَّهُ وَلَنُقْرِئَنَّهُ نِسَاءَنَا وَأَبْنَاءَنَا ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ ثَكِلَتْكَ أُمُّكَ يَا زِيَادُ إِنْ كُنْتُ لأَعُدُّكَ مِنْ فُقَهَاءِ أَهْلِ الْمَدِينَةِ هَذِهِ التَّوْرَاةُ وَالإِنْجِيلُ عِنْدَ الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى فَمَاذَا تُغْنِي عَنْهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ جُبَيْرٌ فَلَقِيتُ عُبَادَةَ بْنَ الصَّامِتِ قُلْتُ أَلاَ تَسْمَعُ إِلَى مَا يَقُولُ أَخُوكَ أَبُو الدَّرْدَاءِ

فَأَخْبَرْتُهُ بِالَّذِي قَالَ أَبُو الدَّرْدَاءِ قَالَ صَدَقَ أَبُو الدَّرْدَاءِ إِنْ شِئْتَ لأُحَدِّثَنَّكَ بِأَوَّلِ عِلْمٍ يُرْفَعُ مِنَ النَّاسِ الْخُشُوعُ يُوشِكُ أَنْ تَدْخُلَ مَسْجِدَ جَمَاعَةٍ فَلاَ تَرَى فِيهِ رَجُلاً خَاشِعًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَمُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا تَكَلَّمَ فِيهِ غَيْرَ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الْقَطَّانِ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ نَحْوُ هَذَا ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ அத்-தர்தா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக ஜுபைர் பின் நுஃபைர் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தோம். அப்போது அவர்கள் வானத்தை நோக்கித் தம் பார்வையை உயர்த்தினார்கள். பிறகு, 'இது மக்களிடமிருந்து கல்வி (மார்க்க அறிவு) கைப்பற்றப்படும் நேரம்; அதிலிருந்து எதையும் அவர்களால் தக்கவைக்க முடியாத நிலை ஏற்படும்' என்று கூறினார்கள்.

அப்போது ஸியாத் பின் லபீத் அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்கள், 'எங்களிடமிருந்து அது எப்படி கைப்பற்றப்படும்? நாங்கள் குர்ஆனை ஓதுகிறோம். அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக, நாங்களும் அதை ஓதுவோம்; எங்கள் பெண்களுக்கும் எங்கள் பிள்ளைகளுக்கும் அதை ஓதுவிப்போம்' என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஸியாதே! உம் தாய் உம்மை இழக்கட்டும்! (இது வியப்பு அல்லது கண்டனத்தின் வெளிப்பாடு, நேரடி சாபம் அல்ல.) மதீனாவின் ஃபுகஹாக்களில் (மார்க்க சட்ட வல்லுநர்களில்) ஒருவராக நான் உம்மை எண்ணியிருந்தேனே! இதோ யூதர்களிடமும் கிறிஸ்தவர்களிடமும் தவ்ராத்தும் இன்ஜிலும் இருக்கின்றன; ஆனால் அவை அவர்களுக்கு என்ன பயனை அளித்தன?'"

ஜுபைர் (ரழி) கூறினார்கள்: "பிறகு நான் உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்களைச் சந்தித்தேன். அவர்களிடம், 'உங்கள் சகோதரர் அபூ அத்-தர்தா (ரழி) கூறியதை நீங்கள் கேட்கவில்லையா?' என்று வினவி, அபூ அத்-தர்தா (ரழி) கூறியதை அவர்களுக்குத் தெரிவித்தேன்.

அதற்கு அவர் (உபாதா), 'அபூ அத்-தர்தா உண்மையையே கூறினார். நீர் விரும்பினால், மக்களிடமிருந்து முதன்முதலில் உயர்த்தப்படும் கல்வி எதுவென்று உமக்கு நான் அறிவிப்பேன்; அது குஷூஃ (உள்ளச்சம்) ஆகும். விரைவில் நீர் ஜமாஅத் மஸ்ஜிதுக்குள் நுழைவீர்; ஆனால் அதில் உள்ளச்சத்துடன் இருக்கும் ஒரு மனிதரைக்கூட நீர் காணமாட்டீர்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَطْلُبُ بِعِلْمِهِ الدُّنْيَا

அறிவைக் கொண்டு உலகத்தைத் தேடுபவரைப் பற்றி

2654

حَدَّثَنَا أَبُو الأَشْعَثِ، أَحْمَدُ بْنُ الْمِقْدَامِ الْعِجْلِيُّ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا أُمَيَّةُ بْنُ خَالِدٍ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يَحْيَى بْنِ طَلْحَةَ، حَدَّثَنِي ابْنُ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ لِيُجَارِيَ بِهِ الْعُلَمَاءَ أَوْ لِيُمَارِيَ بِهِ السُّفَهَاءَ أَوْ يَصْرِفَ بِهِ وُجُوهَ النَّاسِ إِلَيْهِ أَدْخَلَهُ اللَّهُ النَّارَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَإِسْحَاقُ بْنُ يَحْيَى بْنِ طَلْحَةَ لَيْسَ بِذَاكَ الْقَوِيِّ عِنْدَهُمْ تُكُلِّمَ فِيهِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ‏.‏

கஅப் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"யார் அறிஞர்களுடன் போட்டியிடுவதற்காகவோ, அல்லது மூடர்களுடன் விதண்டாவாதம் செய்வதற்காகவோ, அல்லது மக்களின் முகங்களைத் (அவர்களின் கவனத்தையும் மரியாதையையும்) தம் பக்கம் திருப்புவதற்காகவோ கல்வியைத் தேடுகிறாரோ, அவரை அல்லாஹ் நரக நெருப்பில் புகுத்துவான்" என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2655

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ نَصْرِ بْنِ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبَّادٍ الْهُنَائِيُّ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ أَيُّوبَ السَّخْتِيَانِيِّ، عَنْ خَالِدِ بْنِ دُرَيْكٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ تَعَلَّمَ عِلْمًا لِغَيْرِ اللَّهِ أَوْ أَرَادَ بِهِ غَيْرَ اللَّهِ فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَيُّوبَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் அல்லாஹ்வுக்காக அல்லாமல் கல்வியைக் கற்கிறாரோ, அல்லது அதன் மூலம் அல்லாஹ் அல்லாததை நாடுகிறாரோ, அவர்

நரகத்தில் தனது இருப்பிடத்தை அமைத்துக் கொள்ளட்டும் (என்பது ஒரு கடுமையான எச்சரிக்கையாகும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَثِّ عَلَى تَبْلِيغِ السَّمَاعِ

கேட்டதை எடுத்துரைப்பதற்கான ஊக்குவிப்பு குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2656

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، أَخْبَرَنَا عُمَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، مِنْ وَلَدِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ أَبَانَ بْنِ عُثْمَانَ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ خَرَجَ زَيْدُ بْنُ ثَابِتٍ مِنْ عِنْدِ مَرْوَانَ نِصْفَ النَّهَارِ قُلْنَا مَا بَعَثَ إِلَيْهِ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ إِلاَّ لِشَيْءٍ سَأَلَهُ عَنْهُ فَقُمْنَا فَسَأَلْنَاهُ فَقَالَ نَعَمْ سَأَلَنَا عَنْ أَشْيَاءَ سَمِعْنَاهَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ نَضَّرَ اللَّهُ امْرَأً سَمِعَ مِنَّا حَدِيثًا فَحَفِظَهُ حَتَّى يُبَلِّغَهُ غَيْرَهُ فَرُبَّ حَامِلِ فِقْهٍ إِلَى مَنْ هُوَ أَفْقَهُ مِنْهُ وَرُبَّ حَامِلِ فِقْهٍ لَيْسَ بِفَقِيهٍ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَمُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபான் பின் உஸ்மான் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்கள் நடுப்பகல் நேரத்தில் மர்வான் (இப்னுல் ஹகம்) அவர்களிடமிருந்து வெளியே வந்தார்கள். நாங்கள் (எங்களுக்குள்), 'அவர் (மர்வான்) இவர்களை (ஸைத் அவர்களை) இந்த நேரத்தில் ஏதேனும் ஒன்றைப் பற்றிக் கேட்பதற்காகவே தவிர (வேறு எதற்கும்) ஆள் அனுப்பி அழைத்திருக்கமாட்டார்' என்று பேசிக்கொண்டோம். எனவே, நாங்கள் எழுந்துச் சென்று அவரிடம் (அவர் எதற்காக அழைக்கப்பட்டார் என்பது குறித்துக்) கேட்டோம்.

அதற்கு அவர் (ஸைத்), 'ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நாங்கள் செவியுற்ற சில விஷயங்களைப் பற்றி அவர் எங்களிடம் கேட்டார். (அப்போது) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் செவியுற்றேன்' என்று கூறினார்கள்:

'நம்மிடமிருந்து ஒரு ஹதீஸைச் செவியுற்று, அதை மனனம் செய்து, (பிறகு)

பிறருக்கு அதை எடுத்துரைக்கும் ஒரு மனிதரை அல்லாஹ் ஒளிமயமாக்குவானாக! (அவருக்கு அருள்புரிவானாக!) (ஏனெனில்) ஃபிக்ஹை (மார்க்க ஞானத்தைச்) சுமப்பவர், தம்மை விட நன்கு புரிந்துகொள்ளும் ஒருவரிடம் அதைக் கொண்டு சேர்க்கலாம்; மேலும், ஒருவேளை ஃபிக்ஹை சுமப்பவர் ஒரு ஃபகீஹாக (மார்க்க மேதையாக) இருக்கமாட்டார்'."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2657

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ نَضَّرَ اللَّهُ امْرَأً سَمِعَ مِنَّا شَيْئًا فَبَلَّغَهُ كَمَا سَمِعَ فَرُبَّ مُبَلَّغٍ أَوْعَى مِنْ سَامِعٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ عُمَيْرٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்:
'எம்மிடமிருந்து ஒரு செய்தியைக் கேட்டு, அதைத் தான் கேட்டவாறே (எந்த மாற்றமும் செய்யாமல்) பிறருக்கு அறிவிக்கும் ஒரு மனிதரை அல்லாஹ் பிரகாசமாக்குவானாக! ஏனெனில், அச்செய்தி யாரிடம் அறிவிக்கப்படுகிறதோ அவர், (அதை நேரில்) கேட்டவரை விட நன்கு புரிந்து கொள்பவராக இருக்கக்கூடும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2658

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ نَضَّرَ اللَّهُ امْرَأً سَمِعَ مَقَالَتِي فَوَعَاهَا وَحَفِظَهَا وَبَلَّغَهَا فَرُبَّ حَامِلِ فِقْهٍ إِلَى مَنْ هُوَ أَفْقَهُ مِنْهُ ‏.‏ ثَلاَثٌ لاَ يُغَلُّ عَلَيْهِنَّ قَلْبُ مُسْلِمٍ إِخْلاَصُ الْعَمَلِ لِلَّهِ وَمُنَاصَحَةُ أَئِمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَلُزُومِ جَمَاعَتِهِمْ فَإِنَّ الدَّعْوَةَ تُحِيطُ مِنْ وَرَائِهِمْ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனது சொல்லைக் கேட்டு, அதை விளங்கி, நினைவில் வைத்து, (பிறருக்கு) எடுத்துரைக்கின்ற மனிதரை அல்லாஹ் பிரகாசப்படுத்துவானாக! ஏனெனில், ஃபிக்ஹை (மார்க்க சட்ட அறிவை) சுமப்பவர், தம்மை விட நன்கு புரிந்துகொள்ளக்கூடிய ஒருவரிடம் அதைக் கொண்டு சேர்க்கலாம். மூன்று விஷயங்களில் ஒரு முஸ்லிமின் உள்ளம் கறைபடாது: அல்லாஹ்வுக்காக அமல்களை இக்லாஸுடன் (தூய்மையாகச்) செய்தல், முஸ்லிம்களின் அஇம்மாக்களுக்கு (தலைவர்களுக்கு) நஸீஹத் (நலன் நாடுதல்) செய்தல், மற்றும் அவர்களின் ஜமாஅத்தைப் (கூட்டமைப்பை) பற்றிப் பிடித்திருத்தல். நிச்சயமாக (முஸ்லிம் சமூகத்தின்) அழைப்பு (பிரார்த்தனை) அவர்களைப் பின்னாலிருந்து சூழ்ந்து பாதுகாக்கிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْظِيمِ الْكَذِبِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மீது பொய் சொல்வதன் கடுமையைப் பற்றி வந்துள்ளவை

2659

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، حَدَّثَنَا عَاصِمٌ، عَنْ زِرٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ كَذَبَ عَلَىَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் மீது எவர் வேண்டுமென்றே பொய்யுரைக்கிறாரோ, அவர் தமது இருப்பிடத்தை நரகத்தில் ஆக்கிக் கொள்ளட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2660

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى الْفَزَارِيُّ ابْنُ بِنْتِ السُّدِّيِّ، حَدَّثَنَا شَرِيكُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ الْمُعْتَمِرِ، عَنْ رِبْعِيِّ بْنِ حِرَاشٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى

اللہ علیه وسلم لَا تَكْذِبُوا عَلَيَّ فَإِنَّهُ مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ يَلِجُ فِي النَّارِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَعُثْمَانَ وَالزُّبَيْرِ وَسَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَنَسٍ وَجَابِرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَعَمْرِو بْنِ عَبَسَةَ وَعُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَمُعَاوِيَةَ وَبُرَيْدَةَ وَأَبِي مُوسَى الْغَافِقِيِّ وَأَبِي أُمَامَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَالْمُنْقَعِ وَأَوْسٍ الثَّقَفِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَلِيٍّ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ مَنْصُورُ بْنُ الْمُعْتَمِرِ أَثْبَتُ أَهْلِ الْكُوفَةِ . وَقَالَ وَكِيعٌ لَمْ يَكْذِبْ رِبْعِيُّ بْنُ حِرَاشٍ فِي الإِسْلاَمِ كَذْبَةً

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் மீது (எதையும்) இட்டுக்கட்டிப் பொய் கூறாதீர்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக எவர் என் மீது (எதையும்) இட்டுக்கட்டிப் பொய் கூறுகிறாரோ, அவர் நரக நெருப்பில் புகுத்தப்படுவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2661

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ - حَسِبْتُ أَنَّهُ قَالَ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَبَوَّأْ بَيْتَهُ مِنَ النَّارِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَنَسٍ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவரொருவர் என் மீது வேண்டுமென்றே (நான் அவர் (ஸல்) அவர்கள் அவ்வாறு கூறியதாக எண்ணுகிறேன்) பொய் கூறுகிறாரோ, அவர் நரகத்தில் தனது இருப்பிடத்தை அமைத்துக் கொள்ளட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِيمَنْ رَوَى حَدِيثًا، وَهُوَ يَرَى أَنَّهُ كَذِبٌ

ஒரு ஹதீஸ் பொய் என்று தெரிந்தும் அதை அறிவிக்கிறவர் பற்றி வந்துள்ளதைப் பற்றி

2662

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ مَيْمُونِ بْنِ أَبِي شَبِيبٍ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَنْ حَدَّثَ عَنِّي حَدِيثًا وَهُوَ يَرَى أَنَّهُ كَذِبٌ فَهُوَ أَحَدُ الْكَاذِبِينَ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَسَمُرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى شُعْبَةُ عَنِ الْحَكَمِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى عَنْ سَمُرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا الْحَدِيثَ وَرَوَى الأَعْمَشُ وَابْنُ أَبِي لَيْلَى عَنِ الْحَكَمِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى عَنْ عَلِيٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَكَأَنَّ حَدِيثَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى عَنْ سَمُرَةَ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ أَصَحُّ . قَالَ سَأَلْتُ أَبَا مُحَمَّدٍ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ حَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " مَنْ حَدَّثَ عَنِّي حَدِيثًا وَهُوَ يَرَى أَنَّهُ كَذِبٌ فَهُوَ أَحَدُ الْكَاذِبِينَ " . قُلْتُ لَهُ مَنْ رَوَى حَدِيثًا وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّ إِسْنَادَهُ خَطَأٌ أَيُخَافُ أَنْ يَكُونَ قَدْ دَخَلَ فِي حَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَوْ إِذَا رَوَى النَّاسُ حَدِيثًا مُرْسَلاً فَأَسْنَدَهُ بَعْضُهُمْ أَوْ قَلَبَ إِسْنَادَهُ يَكُونُ قَدْ دَخَلَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ . فَقَالَ لاَ إِنَّمَا مَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ إِذَا رَوَى الرَّجُلُ حَدِيثًا وَلاَ يُعْرَفُ لِذَلِكَ الْحَدِيثِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَصْلٌ فَحَدَّثَ بِهِ فَأَخَافُ أَنْ يَكُونَ قَدْ دَخَلَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ .

அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் என்னிடமிருந்து ஒரு ஹதீஸை அறிவிக்கிறாரோ, அது பொய் என்று அவர் கருதிய நிலையில், அவர் பொய்யர்களில் ஒருவராவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا نُهِيَ عَنْهُ أَنْ يُقَالَ عِنْدَ حَدِيثِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபி(ஸல்) அவர்களின் ஹதீஸின்போது எதைச் சொல்வது தடை செய்யப்பட்டுள்ளது

2663

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، وَسَالِمٍ أَبِي النَّضْرِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي رَافِعٍ، عَنْ أَبِي رَافِعٍ، وَغَيْرُهُ، رَفَعَهُ قَالَ لاَ أُلْفِيَنَّ أَحَدَكُمْ مُتَّكِئًا عَلَى أَرِيكَتِهِ يَأْتِيهِ أَمْرٌ مِمَّا أَمَرْتُ بِهِ أَوْ نَهَيْتُ عَنْهُ فَيَقُولُ لاَ أَدْرِي مَا وَجَدْنَا فِي كِتَابِ اللَّهِ اتَّبَعْنَاهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ سُفْيَانَ عَنِ ابْنِ الْمُنْكَدِرِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَسَالِمٍ أَبِي النَّضْرِ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي رَافِعٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَكَانَ ابْنُ عُيَيْنَةَ إِذَا رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَلَى الاِنْفِرَادِ بَيَّنَ حَدِيثَ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ مِنْ حَدِيثِ سَالِمٍ أَبِي النَّضْرِ وَإِذَا جَمَعَهُمَا رَوَى هَكَذَا ‏.‏ وَأَبُو رَافِعٍ مَوْلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم اسْمُهُ أَسْلَمُ ‏.‏

அபூ ராஃபி (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தனது மஞ்சத்தில் சாய்ந்து கொண்டிருக்கும் நிலையில், நான் ஏவிய அல்லது தடுத்த விஷயம் ஒன்று அவரிடம் வரும்போது, அவர் 'எனக்குத் தெரியாது; அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் நாங்கள் எதைக் காண்கிறோமோ, அதையே நாங்கள் பின்பற்றுவோம்' என்று கூறுவதை நான் ஒருபோதும் காணாதிருக்கட்டும் (அதாவது, அவ்வாறு கூறுவதைத் தவிர்க்குமாறு கடுமையாக எச்சரிக்கிறேன்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2664

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ جَابِرٍ اللَّخْمِيِّ، عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَلاَ هَلْ عَسَى رَجُلٌ يَبْلُغُهُ الْحَدِيثُ عَنِّي وَهُوَ مُتَّكِئٌ عَلَى أَرِيكَتِهِ فَيَقُولُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ كِتَابُ اللَّهِ فَمَا وَجَدْنَا فِيهِ حَلاَلاً اسْتَحْلَلْنَاهُ وَمَا وَجَدْنَا فِيهِ حَرَامًا حَرَّمْنَاهُ وَإِنَّ مَا حَرَّمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَمَا حَرَّمَ اللَّهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அல்-மிக்தாம் இப்னு மஅதீகரிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அறிந்து கொள்ளுங்கள்! வெகு விரைவில் என்னிடமிருந்து ஒரு ஹதீஸ் ஒரு மனிதனுக்கு

எடுத்துரைக்கப்படும். அவன் தனது மஞ்சத்தில் சாய்ந்தவாறே (ஆணவத்துடனும், அலட்சியத்துடனும்) (இவ்வாறு) கூறுவான்: 'நமக்கும் உங்களுக்குமிடையே அல்லாஹ்வின் வேதம்தான் இருக்கிறது (அதுவே போதுமானது, சுன்னா தேவையில்லை). ஆகவே, அதில் நாம் ஹலாலானதாக எதைக் காண்கிறோமோ, அதை ஹலாலானது என நாம் கருதுகிறோம்; மேலும் அதில் ஹராமானதாக எதைக் காண்கிறோமோ, அதை ஹராமானது என நாம் கருதுகிறோம்.' நிச்சயமாக, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஹராமாக்கியவை எல்லாம், அல்லாஹ் ஹராமாக்கியதைப் போன்றதே ஆகும் (அதாவது, அல்லாஹ்வின் கட்டளைக்கு நிகரான சட்டப்பூர்வமான அதிகாரத்தைக் கொண்டது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ كِتَابَةِ الْعِلْمِ

அறிவை எழுதி வைப்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2665

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ اسْتَأْذَنَّا النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فِي الْكِتَابَةِ فَلَمْ يَأْذَنْ لَنَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ أَيْضًا عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ رَوَاهُ هَمَّامٌ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நாங்கள் (ஹதீஸ்களை) எழுதுவதற்கு நபி (ஸல்) அவர்களிடம் அனுமதி கோரினோம், ஆனால் அவர்கள் எங்களுக்கு அனுமதிக்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِيهِ

இதில் சலுகை அளிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2666

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ الْخَلِيلِ بْنِ مُرَّةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كَانَ رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ يَجْلِسُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَيَسْمَعُ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْحَدِيثَ فَيُعْجِبُهُ وَلاَ يَحْفَظُهُ فَشَكَا ذَلِكَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أَسْمَعُ مِنْكَ الْحَدِيثَ فَيُعْجِبُنِي وَلاَ أَحْفَظُهُ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اسْتَعِنْ بِيَمِينِكَ ‏"‏ ‏.‏ وَأَوْمَأَ بِيَدِهِ لِلْخَطِّ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِسْنَادُهُ لَيْسَ بِذَلِكَ الْقَائِمِ ‏.‏ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ الْخَلِيلُ بْنُ مُرَّةَ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அன்சாரிகளில் ஒருவர் நபி (ஸல்) அவர்களின் சபையில் அமர்வது வழக்கம். அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஹதீஸைக் கேட்பார். அது அவருக்குப் பிடித்திருக்கும்; ஆனால் அவரால் அதை மனனம் செய்ய முடியாது.
எனவே, அவர் அது குறித்து நபி (ஸல்) அவர்களிடம் முறையிட்டார். 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் தங்களிடமிருந்து ஹதீஸைக் கேட்கிறேன்; அது எனக்குப் பிடித்திருக்கின்றது. ஆனால் என்னால் அதை மனனம் செய்ய முடியவில்லை' என்று கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'உமது வலது கரத்தின் உதவியை நாடுவீராக (அதாவது, எழுதுவதன் மூலம்)' என்று கூறி, எழுதுவதைப்போல் தமது கையால் சைகை செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2667

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا الأَوْزَاعِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَطَبَ فَذَكَرَ الْقِصَّةَ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏ قَالَ أَبُو شَاهٍ اكْتُبُوا لِي يَا رَسُولَ اللَّهِ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اكْتُبُوا لأَبِي شَاهٍ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى شَيْبَانُ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ مِثْلَ هَذَا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சொற்பொழிவு ஆற்றினார்கள். (அதில்) ஒரு சம்பவத்தைக் குறிப்பிட்டார்கள். (அப்போது) அபூ ஷாஹ் (ரழி) கூறினார்: 'அல்லாஹ்வின்

தூதரே! எனக்காக (நீங்கள் குறிப்பிட்டதை) எழுதிக் கொடுங்கள்!' அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அபூ ஷாஹுக்காக (அவர் கேட்டதை) எழுதுங்கள்!'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2668

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ وَهْبِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَخِيهِ، وَهُوَ هَمَّامُ بْنُ مُنَبِّهٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ لَيْسَ أَحَدٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَكْثَرَ حَدِيثًا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنِّي إِلاَّ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو فَإِنَّهُ كَانَ يَكْتُبُ وَكُنْتُ لاَ أَكْتُبُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَوَهْبُ بْنُ مُنَبِّهٍ عَنْ أَخِيهِ هُوَ هَمَّامُ بْنُ مُنَبِّهٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில், அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் (ரழி) அவர்களைத் தவிர, வேறு எவரும் என்னை விட அதிகமான ஹதீஸ்களை (நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து) பெற்றிருக்கவில்லை. ஏனெனில், அவர் (ஹதீஸ்களை) எழுதுபவராக இருந்தார்; நான் எழுதக்கூடியவனாக இருக்கவில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْحَدِيثِ عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ

பாடம்: பனூ இஸ்ராயீலிடமிருந்து அறிவிப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

2669

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، عَنِ ابْنِ ثَوْبَانَ، هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ ثَابِتِ بْنِ ثَوْبَانَ عَنْ حَسَّانَ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي كَبْشَةَ السَّلُولِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً وَحَدِّثُوا عَنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلاَ حَرَجَ وَمَنْ كَذَبَ عَلَىَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، عَنْ حَسَّانَ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي

كَبْشَةَ السَّلُولِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ. وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ.

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “என்னிடமிருந்து ஓர் ஆயத்தாக இருப்பினும் அதனை எடுத்துரையுங்கள். மேலும், பனீ இஸ்ராயீலர்களிடமிருந்து அறிவியுங்கள்; அதில் எந்தத் தடையும் இல்லை. மேலும், எவர் என் மீது வேண்டுமென்றே இட்டுக்கட்டிப் பொய் கூறுகிறாரோ, அவர் நரகத்தில் தமது இருப்பிடத்தை ஆக்கிக் கொள்ளட்டும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ الدَّالُّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ

நன்மையின் பால் வழிகாட்டுபவர் அதனைச் செய்பவரைப் போன்றவர் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2670

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ بَشِيرٍ، عَنْ شَبِيبِ بْنِ بِشْرٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَجُلٌ يَسْتَحْمِلُهُ فَلَمْ يَجِدْ عِنْدَهُ مَا يَتَحَمَّلُهُ فَدَلَّهُ عَلَى آخَرَ فَحَمَلَهُ. فَأَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأَخْبَرَهُ فَقَالَ إِنَّ الدَّالَّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ. وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْبَدْرِيِّ وَبُرَيْدَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم.

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, (சவாரி செய்வதற்காக) தனக்கு ஒரு வாகனம் கேட்டார். ஆனால், அவருக்குக் கொடுப்பதற்கு நபி (ஸல்) அவர்களிடம் எதுவும் இருக்கவில்லை. எனவே, அவர்கள் அவரை வேறொருவரிடம் வழிகாட்டினார்கள்; அவரும் அம்மனிதருக்கு வாகனம் வழங்கினார். பிறகு, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து அது குறித்துத் தெரிவித்தார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக, நன்மையான ஒன்றிற்கு வழிகாட்டுபவர் அதைச் செய்தவரைப் போன்றவர் ஆவார்' என்று கூறினார்கள்."

(இதே கருத்தில்) அபூ மஸ்ஊத் அல்-பத்ரீ மற்றும் புரைதா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (திர்மிதி)

கூறினார்கள்: அனஸ் (ரழி) அவர்களின் அறிவிப்பு வழியாக இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' (தனித்தன்மை வாய்ந்தது) ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2671

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَمْرٍو الشَّيْبَانِيَّ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْبَدْرِيِّ، أَنَّ رَجُلاً، أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَسْتَحْمِلُهُ فَقَالَ إِنَّهُ قَدْ أُبْدِعَ بِي ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ ائْتِ فُلاَنًا ‏"‏ ‏.‏ فَأَتَاهُ فَحَمَلَهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ دَلَّ عَلَى خَيْرٍ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ أَوْ قَالَ عَامِلِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو عَمْرٍو الشَّيْبَانِيُّ اسْمُهُ سَعْدُ بْنُ إِيَاسٍ وَأَبُو مَسْعُودٍ الْبَدْرِيُّ اسْمُهُ عُقْبَةُ بْنُ عَمْرٍو ‏.‏

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي عَمْرٍو الشَّيْبَانِيِّ، عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَقَالَ ‏"‏ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ ‏"‏ ‏.‏ وَلَمْ يَشُكَّ فِيهِ ‏.‏

அபூ மஸ்ஊத் அல்-பத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து வாகனம் கேட்டார். அவர், "என்னுடைய வாகனம் (பயணத்தின் நடுவில்) செயலிழந்துவிட்டது" என்று கூறினார். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "இன்னாரிடம் செல்லுங்கள்" என்று கூறினார்கள். அவர் அவரிடம் சென்றார்; அவர் இவருக்கு ஒரு வாகனத்தைக் கொடுத்தார். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒரு நன்மைக்கு வழிகாட்டுகிறாரோ, அவருக்கு அதைச் செய்பவருக்குக் கிடைக்கும் கூலியைப் போன்றது உண்டு" (அல்லது 'அதன்படி செயல்படுபவருக்கு' என்று கூறினார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2672

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ جَدِّهِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله

عليه وسلم قَالَ اشْفَعُوا وَلْتُؤْجَرُوا وَلْيَقْضِ اللَّهُ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّهِ مَا شَاءَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَبُرَيْدٌ يُكْنَى أَبَا بُرْدَةَ أَيْضًا وَهُوَ كُوفِيٌّ ثِقَةٌ فِي الْحَدِيثِ رَوَى عَنْهُ شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ وَابْنُ عُيَيْنَةَ ‏.‏

நீங்கள் பரிந்துரை செய்யுங்கள்; நீங்கள் நற்கூலி வழங்கப்படுவீர்கள். மேலும், அல்லாஹ் தனது நபியின் நாவினால் தான் நாடியதை (இறுதித் தீர்ப்பாக) நிறைவேற்றுவான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2673

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، وَعَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُرَّةَ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا مِنْ نَفْسٍ تُقْتَلُ ظُلْمًا إِلاَّ كَانَ عَلَى ابْنِ آدَمَ كِفْلٌ مِنْ دَمِهَا وَذَلِكَ لأَنَّهُ أَوَّلُ مَنْ أَسَنَّ الْقَتْلَ ‏"‏ ‏.‏ وَقَالَ عَبْدُ الرَّزَّاقِ ‏"‏ سَنَّ الْقَتْلَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ قَالَ ‏"‏ سَنَّ الْقَتْلَ ‏"‏ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அநியாயமாகக் கொல்லப்படும் எந்தவோர் உயிருக்கும் (அதன் இரத்தப் பழியில்) ஆதம் (அலை) அவர்களின் மகனான (காபீல்) மீது ஒரு பங்கு உண்டு. ஏனெனில், அவரே கொலையை முதன்முதலில் (உலகில்) ஏற்படுத்தியவர் (அல்லது வழிகாட்டினார்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ دَعَا إِلَى هُدًى فَاتُّبِعَ أَوْ إِلَى ضَلاَلَةٍ

பாடம்: நேர்வழியின் பக்கம் அழைத்து பின்பற்றப்பட்டவர் அல்லது வழிகேட்டின் பக்கம் அழைப்பவர் குறித்து வந்துள்ளவை

2674

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الأَجْرِ مِثْلُ أُجُورِ مَنْ يَتَّبِعُهُ لاَ يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا وَمَنْ دَعَا إِلَى ضَلاَلَةٍ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الإِثْمِ مِثْلُ آثَامِ مَنْ يَتَّبِعُهُ لاَ يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ آثَامِهِمْ شَيْئًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிப்பதாவது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் நேர்வழிக்கு அழைக்கிறாரோ, அவரைப் பின்பற்றுபவர்களின் நற்கூலிகளைப் போன்ற நற்கூலி அவருக்கு உண்டு; அதனால் அவர்களுடைய நற்கூலிகளிலிருந்து எதுவும் குறைந்துவிடாது. மேலும், யார் வழிகேட்டுக்கு அழைக்கிறாரோ, அவரைப் பின்பற்றுபவர்களின் பாவங்களைப் போன்ற பாவம் அவருக்கு உண்டு; அதனால் அவர்களுடைய பாவங்களிலிருந்து எதுவும் குறைந்துவிடாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2675

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا الْمَسْعُودِيُّ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ سَنَّ سُنَّةَ خَيْرٍ فَاتُّبِعَ عَلَيْهَا فَلَهُ أَجْرُهُ وَمِثْلُ أُجُورِ مَنِ اتَّبَعَهُ غَيْرَ مَنْقُوصٍ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا وَمَنْ سَنَّ سُنَّةَ شَرٍّ فَاتُّبِعَ عَلَيْهَا كَانَ عَلَيْهِ وِزْرُهُ وَمِثْلُ أَوْزَارِ مَنِ اتَّبَعَهُ غَيْرَ مَنْقُوصٍ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْئًا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ حُذَيْفَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الْمُنْذِرِ بْنِ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ جَرِيرٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَيْضًا ‏.‏

ஜரீர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் ஒரு நல்ல நடைமுறையை (சமுதாயத்தில்) ஏற்படுத்தி, அது பின்பற்றப்படுகிறதோ, அவருக்கு அதன் நற்கூலியும், அதைப் பின்பற்றுபவர்களின் நற்கூலிகளைப் போன்ற நற்கூலியும் உண்டு. அவர்களின் நற்கூலிகளிலிருந்து எதுவும் குறைக்கப்படாது. மேலும், எவர் ஒரு தீய நடைமுறையை (சமுதாயத்தில்) ஏற்படுத்தி, அது பின்பற்றப்படுகிறதோ, அவருக்கு அதன் பாவமும், அதைப்

பின்பற்றுபவர்களின் பாவங்களைப் போன்ற பாவமும் உண்டு. அவர்களின் பாவங்களிலிருந்து எதுவும் குறைக்கப்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الأَخْذِ بِالسُّنَّةِ وَاجْتِنَابِ الْبِدَعِ

சுன்னாவைப் பின்பற்றுவதும் புதுமைகளை விட்டும் விலகி இருப்பதும் பற்றி வந்துள்ளவை

2676

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا بَقِيَّةُ بْنُ الْوَلِيدِ، عَنْ بَحِيرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَمْرٍو السُّلَمِيِّ، عَنِ الْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ، قَالَ وَعَظَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمًا بَعْدَ صَلاَةِ الْغَدَاةِ مَوْعِظَةً بَلِيغَةً ذَرَفَتْ مِنْهَا الْعُيُونُ وَوَجِلَتْ مِنْهَا الْقُلُوبُ فَقَالَ رَجُلٌ إِنَّ هَذِهِ مَوْعِظَةُ مُوَدِّعٍ فَمَاذَا تَعْهَدُ إِلَيْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ أُوصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ عَبْدٌ حَبَشِيٌّ فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ يَرَى اخْتِلاَفًا كَثِيرًا وَإِيَّاكُمْ وَمُحْدَثَاتِ الأُمُورِ فَإِنَّهَا ضَلاَلَةٌ فَمَنْ أَدْرَكَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَعَلَيْهِ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ عَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى ثَوْرُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَمْرٍو السُّلَمِيِّ، عَنِ الْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ عَنْ ثَوْرِ بْنِ يَزِيدَ عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَمْرٍو السُّلَمِيِّ عَنِ الْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَالْعِرْبَاضُ بْنُ سَارِيَةَ يُكْنَى أَبَا نَجِيحٍ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ حُجْرِ بْنِ حُجْرٍ عَنْ عِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

அல்-'இர்பாத் பின் ஸாரியா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"ஒரு நாள் காலைத் தொழுகைக்குப் பிறகு, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கு ஓர் உருக்கமான உபதேசம் செய்தார்கள். அதனால் கண்கள் கண்ணீர் சிந்தின; இதயங்கள் அஞ்சி நடுங்கின. அப்போது ஒரு மனிதர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக இது விடைபெறுபவரின்

உபதேசம் போன்றுள்ளது. எனவே, எங்களுக்குத் தாங்கள் என்ன கட்டளையிடுகிறீர்கள்?' என்று கேட்டார்.

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்விடம் தக்வாவை (இறையச்சத்தை) மேற்கொள்ளுமாறும், ஓர் அபிசீனிய அடிமை (உங்களுக்குத் தலைவராக ஆக்கப்பட்டாலும், அவருக்குச்) செவியேற்று கீழ்ப்படியுமாறும் நான் உங்களுக்குக் கட்டளையிடுகிறேன். ஏனெனில், உங்களில் (எனக்குப் பிறகு) வாழ்பவர் அதிகமான கருத்து வேறுபாடுகளைக் காண்பார்.

ஆகவே, புதிதாக உருவாக்கப்பட்ட காரியங்கள் குறித்து எச்சரிக்கையாக இருங்கள்; ஏனெனில் நிச்சயமாக அவை வழிகேடாகும். உங்களில் அக்காலத்தை அடைபவர், எனது சுன்னாவையும், நேர்வழி நின்ற - நல்வழி பெற்ற கலீஃபாக்களின் சுன்னாவையும் பற்றிக்கொள்ளட்டும். அதைக் கடைவாய்ப் பற்களால் கவ்விப் பிடித்துக் கொள்ளுங்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2677

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مَرْوَانَ بْنِ مُعَاوِيَةَ الْفَزَارِيِّ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِبِلاَلِ بْنِ الْحَارِثِ ‏"‏ اعْلَمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ مَا أَعْلَمُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ اعْلَمْ يَا بِلاَلُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ مَا أَعْلَمُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ أَنَّهُ مَنْ أَحْيَا سُنَّةً مِنْ سُنَّتِي قَدْ أُمِيتَتْ بَعْدِي فَإِنَّ لَهُ مِنَ الأَجْرِ مِثْلَ مَنْ عَمِلَ بِهَا مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا وَمَنِ ابْتَدَعَ بِدْعَةَ ضَلاَلَةٍ لاَ يَرْضَاهَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ كَانَ عَلَيْهِ مِثْلُ آثَامِ مَنْ عَمِلَ بِهَا لاَ يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أَوْزَارِ النَّاسِ شَيْئًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَمُحَمَّدُ بْنُ عُيَيْنَةَ هُوَ مِصِّيصِيٌّ شَامِيٌّ وَكَثِيرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ هُوَ ابْنُ عَمْرِو بْنِ عَوْفٍ الْمُزَنِيُّ ‏.‏

அம்ர் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் பிலால் பின் அல்-ஹாரிஸ் (ரழி) அவர்களிடம், "(முழுமையாக) தெரிந்து கொள்!" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் என்ன தெரிந்து கொள்ள வேண்டும்?" என்று கேட்டார். (மீண்டும்) நபி (ஸல்) அவர்கள், "பிலாலே! (முழுமையாக) தெரிந்து கொள்!" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் என்ன தெரிந்து கொள்ள வேண்டும்?" என்று கேட்டார்.

அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, எனக்குப் பிறகு வழக்கொழிந்துவிட்ட எனது சுன்னாக்களில் (வழிமுறைகளில்) ஒன்றை எவர் உயிர்ப்பிக்கிறாரோ, அவருக்கு, அதன்படி செயல்படுபவர்களின்

நன்மைகளிலிருந்து எதுவும் குறைக்கப்படாமல், அவர்களுக்குக் கிடைக்கும் நன்மையைப்போன்ற நன்மை கிடைக்கும். மேலும், அல்லாஹ்வும் அவனது தூதரும் பொருந்திக்கொள்ளாத ஒரு வழிகேடான பித்அத்தை (நூதனச் செயலை) எவர் புதிதாக உருவாக்குகிறாரோ, அவருக்கு, அதன்படி செயல்படுபவர்களுக்குரிய பாவங்களைப் போன்றவை (அவர் மீதும்) ஏற்படும்; மக்களின் பாவச் சுமைகளிலிருந்து எதுவும் குறைக்கப்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2678

حَدَّثَنَا مُسْلِمُ بْنُ حَاتِمٍ الأَنْصَارِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، قَالَ قَالَ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَا بُنَىَّ إِنْ قَدَرْتَ أَنْ تُصْبِحَ وَتُمْسِيَ لَيْسَ فِي قَلْبِكَ غِشٌّ لأَحَدٍ فَافْعَلْ " . ثُمَّ قَالَ لِي " يَا بُنَىَّ وَذَلِكَ مِنْ سُنَّتِي وَمَنْ أَحْيَا سُنَّتِي فَقَدْ أَحَبَّنِي . وَمَنْ أَحَبَّنِي كَانَ مَعِي فِي الْجَنَّةِ " . وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ طَوِيلَةٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَمُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ ثِقَةٌ وَأَبُوهُ ثِقَةٌ وَعَلِيُّ بْنُ زَيْدٍ صَدُوقٌ إِلاَّ أَنَّهُ رُبَّمَا يَرْفَعُ الشَّىْءَ الَّذِي يُوقِفُهُ غَيْرُهُ . قَالَ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ بَشَّارٍ يَقُولُ قَالَ أَبُو الْوَلِيدِ قَالَ شُعْبَةُ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ زَيْدٍ وَكَانَ رَفَّاعًا وَلاَ نَعْرِفُ لِسَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ أَنَسٍ رِوَايَةً إِلاَّ هَذَا الْحَدِيثَ بِطُولِهِ . وَقَدْ رَوَى عَبَّادُ بْنُ مَيْسَرَةَ الْمِنْقَرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ عَنْ أَنَسٍ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَذَاكَرْتُ بِهِ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ فَلَمْ يَعْرِفْهُ وَلَمْ يُعْرَفْ لِسَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ أَنَسٍ هَذَا الْحَدِيثُ وَلاَ غَيْرُهُ وَمَاتَ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ سَنَةَ ثَلاَثٍ وَتِسْعِينَ وَمَاتَ سَعِيدُ بْنُ الْمُسَيَّبِ بَعْدَهُ بِسَنَتَيْنِ مَاتَ سَنَةَ خَمْسٍ وَتِسْعِينَ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: 'என் அருமை மகனே! எவருக்கும் எதிராக வஞ்சனை (அல்லது துரோகம், தீய எண்ணம்) எதுவும் உன் உள்ளத்தில் இல்லாத நிலையில் காலையிலும் மாலையிலும் உன்னால் (உன் வாழ்நாளைக் கழிக்க) இருக்க முடியுமானால், அவ்வாறே செய்.' பின்னர் என்னிடம் கூறினார்கள்: 'என் அருமை மகனே! அது என்னுடைய சுன்னாவிலிருந்து உள்ளதாகும். யார் என் சுன்னாவை உயிர்ப்பிக்கிறாரோ (அதாவது, என் வழிமுறைகளைப் பின்பற்றி நடைமுறைப்படுத்துகிறாரோ)

அவர் என்னை நேசித்துவிட்டார். மேலும், யார் என்னை நேசித்தாரோ, அவர் என்னுடன் சுவர்க்கத்தில் இருப்பார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي الاِنْتِهَاءِ عَمَّا نَهَى عَنْهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தடை செய்தவற்றிலிருந்து விலகி இருப்பது குறித்து

2679

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اتْرُكُونِي مَا تَرَكْتُكُمْ فَإِذَا حَدَّثْتُكُمْ فَخُذُوا عَنِّي فَإِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِكَثْرَةِ سُؤَالِهِمْ وَاخْتِلاَفِهِمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் உங்களை (கேள்விகள் கேட்காமல்) விட்டுவைத்திருக்கும் வரை, நீங்களும் என்னை விட்டுவிடுங்கள். நான் உங்களுக்கு ஏதேனும் ஒன்றை அறிவித்தால், அதை என்னிடமிருந்து எடுத்துக்கொள்ளுங்கள் (பின்பற்றுங்கள்). நிச்சயமாக, உங்களுக்கு முன்னிருந்தவர்கள் அழிந்ததெல்லாம், அவர்களுடைய அதிகமான கேள்விகளாலும், அவர்களுடைய நபிமார்களுடன் கருத்து வேறுபாடு கொண்டதாலும் தான் (அவர்களுக்கு வழங்கப்பட்ட கட்டளைகளைப் புறக்கணித்ததாலும் தான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي عَالِمِ الْمَدِينَةِ

மதீனாவின் அறிஞர் பற்றி வந்துள்ளவை

2680

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَزَّارُ، وَإِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رِوَايَةً يُوشِكُ أَنْ يَضْرِبَ

النَّاسُ، أَكْبَادَ الإِبِلِ يَطْلُبُونَ الْعِلْمَ فَلاَ يَجِدُونَ أَحَدًا أَعْلَمَ مِنْ عَالِمِ الْمَدِينَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَهُوَ حَدِيثُ ابْنِ عُيَيْنَةَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ أَنَّهُ قَالَ فِي هَذَا سُئِلَ مَنْ عَالِمُ الْمَدِينَةِ فَقَالَ إِنَّهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ ‏.‏ وَقَالَ إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى سَمِعْتُ ابْنَ عُيَيْنَةَ يَقُولُ هُوَ الْعُمَرِيُّ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ الزَّاهِدُ ‏.‏ وَسَمِعْتُ يَحْيَى بْنَ مُوسَى يَقُولُ قَالَ عَبْدُ الرَّزَّاقِ هُوَ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ ‏.‏ وَالْعُمَرِيُّ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ مِنْ وَلَدِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: "விரைவில் மக்கள் அறிவைத் தேடி ஒட்டகங்களின் ஈரல்களை அடிப்பார்கள் (அதாவது, ஒட்டகங்களை விரைவாக ஓட்டி நீண்ட தூரம் பயணம் செய்வார்கள்). ஆனால் அவர்கள் மதீனாவின் அறிஞரை விட அதிக அறிவுள்ள ஒருவரையும் காண மாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْفِقْهِ عَلَى الْعِبَادَةِ

பாடம்: வணக்கத்தை விட ஃபிக்ஹின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

2681

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ جَنَاحٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ فَقِيهٌ أَشَدُّ عَلَى الشَّيْطَانِ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ الْوَلِيدِ بْنِ مُسْلِمٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஃபகீஹ் (மார்க்க சட்ட அறிஞர்) ஒருவர் ஷைத்தானுக்கு ஆயிரம் வணக்கசாலிகளை விட மிகக் கடுமையானவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2682

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ خِدَاشٍ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ الْوَاسِطِيُّ، حَدَّثَنَا عَاصِمُ بْنُ رَجَاءِ بْنِ حَيْوَةَ، عَنْ قَيْسِ بْنِ كَثِيرٍ، قَالَ قَدِمَ رَجُلٌ مِنَ الْمَدِينَةِ عَلَى أَبِي الدَّرْدَاءِ وَهُوَ بِدِمَشْقَ فَقَالَ مَا أَقْدَمَكَ يَا أَخِي فَقَالَ حَدِيثٌ بَلَغَنِي أَنَّكَ تُحَدِّثُهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَمَا جِئْتَ لِحَاجَةٍ قَالَ لاَ . قَالَ أَمَا قَدِمْتَ لِتِجَارَةٍ قَالَ لاَ . قَالَ مَا جِئْتُ إِلاَّ فِي طَلَبِ هَذَا الْحَدِيثِ قَالَ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَبْتَغِي فِيهِ عِلْمًا سَلَكَ اللَّهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ وَإِنَّ الْمَلاَئِكَةَ لَتَضَعُ أَجْنِحَتَهَا رِضًا لِطَالِبِ الْعِلْمِ وَإِنَّ الْعَالِمَ لَيَسْتَغْفِرُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الأَرْضِ حَتَّى الْحِيتَانُ فِي الْمَاءِ وَفَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ عَلَى سَائِرِ الْكَوَاكِبِ إِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الأَنْبِيَاءِ إِنَّ الأَنْبِيَاءَ لَمْ يُوَرِّثُوا دِينَارًا وَلاَ دِرْهَمًا إِنَّمَا وَرَّثُوا الْعِلْمَ فَمَنْ أَخَذَ بِهِ أَخَذَ بِحَظٍّ وَافِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَلاَ نَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَاصِمِ بْنِ رَجَاءِ بْنِ حَيْوَةَ وَلَيْسَ هُوَ عِنْدِي بِمُتَّصِلٍ هَكَذَا حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ خِدَاشٍ بِهَذَا الإِسْنَادِ . وَإِنَّمَا يُرْوَى هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَاصِمِ بْنِ رَجَاءِ بْنِ حَيْوَةَ عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ جَمِيلٍ عَنْ كَثِيرِ بْنِ قَيْسٍ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ مَحْمُودِ بْنِ خِدَاشٍ وَرَأَى مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ هَذَا أَصَحَّ .

கைஸ் பின் கஸீர் அவர்கள் கூறினார்கள்:

மதீனாவிலிருந்து ஒரு மனிதர், டிமஷ்க்கில் இருந்த அபூ தர்தா (ரழி) அவர்களிடம் வந்தார். அபூ தர்தா (ரழி) அவர்கள், "என் சகோதரரே! உங்களை இங்கு வரவழைத்தது எது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நீங்கள் அறிவிப்பதாக எனக்குச் செய்தி எட்டிய ஒரு ஹதீஸிற்காக (வந்துள்ளேன்)" என்று பதிலளித்தார்.

அபூ தர்தா (ரழி) அவர்கள், "வேறேதும் தேவைக்காக நீங்கள் வரவில்லையா?" என்று கேட்டார்கள். அவர் "இல்லை" என்றார். "வியாபாரத்திற்காகவா வந்தீர்?" என்று கேட்டார்கள். அவர், "இல்லை, இந்த ஹதீஸைத் தேடி மட்டுமே வந்துள்ளேன்" என்றார்.

அப்போது அபூ தர்தா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டுள்ளேன்:
'யாரேனும் கல்வியைத் தேடி ஒரு பாதையில் சென்றால், அல்லாஹ் அவரை சொர்க்கத்திற்கான பாதையில் செலுத்துகிறான். நிச்சயமாக வானவர்கள் கல்வியைத் தேடுபவரின் மீதுள்ள திருப்தியாலும் (அவரை

கண்ணியப்படுத்தியும்) தங்கள் இறக்கைகளைத் தாழ்த்துகிறார்கள். நிச்சயமாக அறிஞருக்காக வானங்களிலும் பூமியிலும் உள்ளவையும், தண்ணீரில் உள்ள மீன்களும் (அல்லாஹ்விடம்) பாவமன்னிப்பு கோருகின்றன. ஒரு சாதாரண வணக்கசாலியை விட ஓர் அறிஞரின் சிறப்பானது, ஏனைய நட்சத்திரங்களை விட சந்திரனுக்குள்ள சிறப்பைப் போன்றதாகும். நிச்சயமாக அறிஞர்கள் நபிமார்களின் வாரிசுகள் ஆவார்கள். நபிமார்கள் தீனாரையோ அல்லது திர்ஹமையோ வாரிசுச் சொத்தாக விட்டுச் செல்வதில்லை; அவர்கள் விட்டுச் செல்லும் வாரிசுச் சொத்து கல்வியே ஆகும். எனவே, எவர் அதைப் பெற்றுக்கொள்கிறாரோ, அவர் (நற்பாக்கியத்தின்) முழுமையான பங்கைப் பெற்றுக்கொண்டார்'."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2683

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ مَسْرُوقٍ، عَنِ ابْنِ أَشْوَعَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ سَلَمَةَ الْجُعْفِيِّ، قَالَ قَالَ يَزِيدُ بْنُ سَلَمَةَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي قَدْ سَمِعْتُ مِنْكَ، حَدِيثًا كَثِيرًا أَخَافُ أَنْ يُنْسِيَنِي، أَوَّلَهُ آخِرُهُ فَحَدِّثْنِي بِكَلِمَةٍ تَكُونُ جِمَاعًا . قَالَ ‏ "‏ اتَّقِ اللَّهَ فِيمَا تَعْلَمُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ وَهُوَ عِنْدِي مُرْسَلٌ ‏.‏ وَلَمْ يُدْرِكْ عِنْدِي ابْنُ أَشْوَعَ يَزِيدَ بْنَ سَلَمَةَ وَابْنُ أَشْوَعَ اسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ أَشْوَعَ ‏.‏

யஸீத் பின் சலமா அல்-ஜுஃபி (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் உங்களிடமிருந்து பல ஹதீஸ்களைக் கேட்டிருக்கிறேன்; அவற்றில் கடைசியானவை முந்தியவற்றை எனக்கு மறக்கடித்துவிடுமோ என்று நான் அஞ்சுகிறேன். எனவே, அவை அனைத்தையும் உள்ளடக்கிய ஒரு சொல்லை எனக்குக் கூறுங்கள்." அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நீர் அறிந்தவற்றில் அல்லாஹ்வுக்கு தக்வா (பயபக்தி/இறையச்சம்) செய்வீராக."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2684

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا خَلَفُ بْنُ أَيُّوبَ الْعَامِرِيُّ، عَنْ عَوْفٍ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ خَصْلَتَانِ لاَ تَجْتَمِعَانِ فِي مُنَافِقٍ حُسْنُ سَمْتٍ وَلاَ فِقْهٌ فِي الدِّينِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ مِنْ حَدِيثِ

عَوْفٍ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ هَذَا الشَّيْخِ خَلَفِ بْنِ أَيُّوبَ الْعَامِرِيِّ وَلَمْ أَرَ أَحَدًا يَرْوِي عَنْهُ غَيْرَ أَبِي كُرَيْبٍ مُحَمَّدِ بْنِ الْعَلاَءِ وَلاَ أَدْرِي كَيْفَ هُوَ

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு நயவஞ்சகனிடத்தில் இரண்டு குணங்கள் ஒன்று சேராது: (வெளிப்படையான) நன்னடத்தையும், மார்க்கத்தில் ஆழ்ந்த ஞானமும் (ஃபிக்ஹ்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2685

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ رَجَاءٍ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ جَمِيلٍ، حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ الْبَاهِلِيِّ، قَالَ ذُكِرَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَجُلاَنِ أَحَدُهُمَا عَابِدٌ وَالآخَرُ عَالِمٌ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " فَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِي عَلَى أَدْنَاكُمْ " . ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ اللَّهَ وَمَلاَئِكَتَهُ وَأَهْلَ السَّمَوَاتِ وَالأَرَضِينَ حَتَّى النَّمْلَةَ فِي جُحْرِهَا وَحَتَّى الْحُوتَ لَيُصَلُّونَ عَلَى مُعَلِّمِ النَّاسِ الْخَيْرَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَمَّارٍ الْحُسَيْنَ بْنَ حُرَيْثٍ الْخُزَاعِيَّ يَقُولُ سَمِعْتُ الْفُضَيْلَ بْنَ عِيَاضٍ يَقُولُ عَالِمٌ عَامِلٌ مُعَلِّمٌ يُدْعَى كَبِيرًا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ .

அபூ உமாமா அல்-பாஹிலீ (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் இரண்டு மனிதர்கள் குறித்துக் கூறப்பட்டது. அவர்களில் ஒருவர் ஓர் வணக்கசாலி, மற்றவர் ஓர் அறிஞர். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'ஓர் வணக்கசாலியை விட ஓர் அறிஞரின் மேன்மை, உங்களில் மிகவும் தாழ்ந்த நிலையில் உள்ளவரை விட எனது மேன்மையைப் போன்றதாகும்.' பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ், அவனுடைய வானவர்கள், வானங்கள் மற்றும் பூமிகளில் வசிப்பவர்கள் - அதன் புற்றிலுள்ள எறும்பு கூட, மீன் கூட - மக்களுக்கு நன்மையைக் கற்பிப்பவர் மீது ஸலவாத் கூறுகின்றனர்.'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன், ஸஹீஹ், ஙரீப் ஆன ஹதீஸ் ஆகும். நான் அபூ அம்மார் அல்-ஹுஸைன் இப்னு ஹுரைத் அல்-குஸாயீ அவர்கள், ஃபுளைல் இப்னு இயாத் அவர்கள் கூறுவதைக்

கேட்டதாகக் கூறினார்கள்: 'செயல்படும், கற்பிக்கும் ஓர் அறிஞர் வானங்களின் சாம்ராஜ்யத்தில் பெரியவர் என்று அழைக்கப்படுவார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2686

حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ حَفْصٍ الشَّيْبَانِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَنْ يَشْبَعَ الْمُؤْمِنُ مِنْ خَيْرٍ يَسْمَعُهُ حَتَّى يَكُونَ مُنْتَهَاهُ الْجَنَّةُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முஃமின், அவர் சுவர்க்கத்தை அடையும் வரை, தாம் கேட்கும் நன்மையானவற்றில் (அதாவது, மார்க்க அறிவில், நற்செயல்களில்) ஒருபோதும் திருப்தியடைய மாட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2687

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ الْوَلِيدِ الْكِنْدِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ الْفَضْلِ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْكَلِمَةُ الْحِكْمَةُ ضَالَّةُ الْمُؤْمِنِ فَحَيْثُ وَجَدَهَا فَهُوَ أَحَقُّ بِهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَإِبْرَاهِيمُ بْنُ الْفَضْلِ الْمَدَنِيُّ الْمَخْزُومِيُّ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஞானமொழி (அறிவுப்பூர்வமான சொல்) முஃமினின் காணாமற்போன சொத்தாகும். ஆகவே, அவர் அதை எங்கு கண்டாலும், அவரே அதற்கு அதிகத் தகுதியானவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

42. كتاب الاستئذان والآداب عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

42. அனுமதி கோருதல் பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب مَا جَاءَ فِي إِفْشَاءِ السَّلاَمِ

சலாம் கூறுவதை பரப்புவது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2688

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لاَ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَلاَ تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَلاَ أَدُلُّكُمْ عَلَى أَمْرٍ إِذَا أَنْتُمْ فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ أَفْشُوا السَّلاَمَ بَيْنَكُمْ ‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ وَشُرَيْحِ بْنِ هَانِئٍ عَنْ أَبِيهِ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَالْبَرَاءِ وَأَنَسٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “என் ஆன்மா எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! நீங்கள் ஈமான் கொள்ளும் வரை சொர்க்கத்தில் நுழைய மாட்டீர்கள்; நீங்கள் ஒருவரையொருவர் நேசிக்கும் வரை (முழுமையான) ஈமான் கொள்ள மாட்டீர்கள். நீங்கள் எதைச் செய்தால் ஒருவரையொருவர் நேசிப்பீர்களோ, அத்தகைய ஒரு காரியத்தை நான் உங்களுக்கு அறிவிக்கட்டுமா? உங்களுக்கிடையே ஸலாத்தைப் பரப்புங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي فَضْلِ السَّلاَمِ

ஸலாமின் சிறப்பு பற்றி குறிப்பிடப்பட்டுள்ளவை

2689

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، وَالْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْحَرِيرِيُّ، بَلْخِيٌّ قَالاَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ كَثِيرٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيِّ، عَنْ عَوْفٍ، عَنْ أَبِي رَجَاءٍ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ رَجُلاً، جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ . قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " عَشْرٌ " . ثُمَّ جَاءَ آخَرُ فَقَالَ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " عِشْرُونَ " . ثُمَّ جَاءَ آخَرُ فَقَالَ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " ثَلاَثُونَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي سَعِيدٍ وَسَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'அஸ்ஸலாமு அலைக்கும்' என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், '(பத்து) நன்மைகள்' என்று கூறினார்கள். பின்னர் மற்றொருவர் வந்து, 'அஸ்ஸலாமு அலைக்கும் வ ரஹ்மத்துல்லாஹ்' என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், '(இருபது) நன்மைகள்' என்று கூறினார்கள். பின்னர் மற்றொருவர் வந்து, 'அஸ்ஸலாமு அலைக்கும் வ ரஹ்மத்துல்லாஹி வ பரகாத்துஹு' என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், '(முப்பது) நன்மைகள்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِسْتِئْذَانِ ثَلاَثَةً

மூன்று முறை அனுமதி கேட்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2690

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ اسْتَأْذَنَ أَبُو مُوسَى عَلَى عُمَرَ فَقَالَ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ أَأَدْخُلُ قَالَ عُمَرُ وَاحِدَةٌ . ثُمَّ سَكَتَ سَاعَةً ثُمَّ قَالَ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ أَأَدْخُلُ قَالَ عُمَرُ ثِنْتَانِ . ثُمَّ سَكَتَ سَاعَةً فَقَالَ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ أَأَدْخُلُ فَقَالَ عُمَرُ ثَلاَثٌ . ثُمَّ رَجَعَ فَقَالَ عُمَرُ لِلْبَوَّابِ مَا صَنَعَ قَالَ رَجَعَ . قَالَ عَلَىَّ بِهِ . فَلَمَّا جَاءَهُ قَالَ مَا هَذَا الَّذِي صَنَعْتَ قَالَ السُّنَّةَ . قَالَ السُّنَّةَ وَاللَّهِ لَتَأْتِيَنِّي عَلَى هَذَا بِبُرْهَانٍ أَوْ بِبَيِّنَةٍ أَوْ لأَفْعَلَنَّ بِكَ . قَالَ فَأَتَانَا وَنَحْنُ رُفْقَةٌ مِنَ الأَنْصَارِ فَقَالَ يَا مَعْشَرَ الأَنْصَارِ أَلَسْتُمْ أَعْلَمَ

النَّاسِ بِحَدِيثِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَلَمْ يَقُلْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الاِسْتِئْذَانُ ثَلاَثٌ فَإِنْ أُذِنَ لَكَ وَإِلاَّ فَارْجِعْ ‏.‏ فَجَعَلَ الْقَوْمُ يُمَازِحُونَهُ قَالَ أَبُو سَعِيدٍ ثُمَّ رَفَعْتُ رَأْسِي إِلَيْهِ فَقُلْتُ فَمَا أَصَابَكَ فِي هَذَا مِنَ الْعُقُوبَةِ فَأَنَا شَرِيكُكَ ‏.‏ قَالَ فَأَتَى عُمَرَ فَأَخْبَرَهُ بِذَلِكَ فَقَالَ عُمَرُ مَا كُنْتُ عَلِمْتُ بِهَذَا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأُمِّ طَارِقٍ مَوْلاَةِ سَعْدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَالْجُرَيْرِيُّ اسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ إِيَاسٍ يُكْنَى أَبَا مَسْعُودٍ وَقَدْ رَوَى هَذَا غَيْرُهُ أَيْضًا عَنْ أَبِي نَضْرَةَ وَأَبُو نَضْرَةَ الْعَبْدِيُّ اسْمُهُ الْمُنْذِرُ بْنُ مَالِكِ بْنِ قُطَعَةَ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களிடம் (அவர்களின் வீட்டிற்குள்) நுழைய அனுமதி கேட்டார்கள். அவர்கள், "அஸ்ஸலாமு அலைக்கும். நான் நுழையலாமா?" என்று கேட்டார்கள். உமர் (ரழி), "(இது) ஒன்று" என்றார்கள். பிறகு அவர்கள் சிறிது நேரம் அமைதியாக இருந்தார்கள். பிறகு அவர்கள், "அஸ்ஸலாமு அலைக்கும். நான் நுழையலாமா?" என்று கேட்டார்கள். உமர் (ரழி), "(இது) இரண்டு" என்றார்கள். பிறகு அவர்கள் சிறிது நேரம் அமைதியாக இருந்தார்கள். பிறகு அவர்கள், "அஸ்ஸலாமு அலைக்கும். நான் நுழையலாமா?" என்று கேட்டார்கள். உமர் (ரழி), "(இது) மூன்று" என்றார்கள். பிறகு அவர்கள் திரும்பிச் சென்றுவிட்டார்கள்.

உமர் (ரழி) வாயிற்காப்போனிடம், "அவர் என்ன செய்தார்?" என்று கேட்டார்கள். அவர், "அவர் திரும்பிச் சென்றுவிட்டார்" என்று பதிலளித்தார். உமர் (ரழி), "அவரை என்னிடம் அழைத்து வாருங்கள்" என்றார்கள். அவ்வாறே அவர் வந்தபோது, உமர் (ரழி) அவரிடம், "நீர் செய்த இச்செயல் என்ன?" என்று கேட்டார்கள். அவர் (அபூ மூஸா), "(இது நபிவழியான) சுன்னா" என்றார்கள். உமர் (ரழி), "சுன்னாவா? அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நீர் இதற்கு ஒரு ஆதாரத்தையோ அல்லது தெளிவான சாட்சியையோ கொண்டு வந்து நிரூபிக்க வேண்டும்; இல்லையெனில் நான் உமக்கு (தண்டனை) செய்வேன்" என்றார்கள்.

(அபூ ஸயீத் (ரழி) கூறினார்கள்): "நாங்கள் அன்சாரிகளின் ஒரு குழுவினராக இருந்தபோது அவர் (அபூ மூஸா) எங்களிடம் வந்தார். அவர், 'ஓ அன்சாரி கூட்டத்தாரே! மக்களில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் ஹதீஸ்களைப் பற்றி நீங்கள் மிகவும் அறிந்தவர்கள் இல்லையா? அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அனுமதி (கேட்பது) மூன்று முறை(யாகும்). உங்களுக்கு அனுமதி அளிக்கப்பட்டால் (உள்ளே) நுழையலாம்; இல்லையெனில் திரும்பிச் சென்றுவிட வேண்டும்" என்று கூறவில்லையா?' என்று கேட்டார்கள்.

(அங்குள்ள) மக்கள் அவருடன் கேலி செய்யத் தொடங்கினர். அபூ ஸயீத் (ரழி) கூறினார்: "பிறகு நான் என் தலையை அவரை நோக்கி உயர்த்தி, 'இதனால் உமக்கு என்ன தண்டனை ஏற்பட்டாலும், அதில் நான் உமது

பங்காளியாக இருப்பேன்' என்று கூறினேன்." பிறகு அவர் (அபூ மூஸா) உமர் (ரழி) அவர்களிடம் சென்று இதுபற்றித் தெரிவித்தார்கள். உமர் (ரழி), "இதைப்பற்றி நான் அறிந்திருக்கவில்லை" என்று கூறினார்கள்.

(இதே அத்தியாயத்தில்) அலி (ரழி) மற்றும் சஅத் (ரழி) அவர்களின் அடிமைப் பெண் உம்மு தாரிக் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் (நல்லது, ஆதாரப்பூர்வமானது). அல்-ஜுரைரி என்பவரின் பெயர் சயீத் பின் இயாஸ் ஆகும், அவரது புனைப்பெயர் அபூ மஸ்ஊத். அபூ நத்ராவிடமிருந்து இதை வேறு சிலரும் அறிவித்துள்ளனர். அபூ நத்ரா அல்-அப்தி என்பவரின் பெயர் அல்-முன்திர் பின் மாலிக் பின் குதஅஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2691

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ يُونُسَ، حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنِي أَبُو زُمَيْلٍ، حَدَّثَنِي ابْنُ عَبَّاسٍ، حَدَّثَنِي عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ، قَالَ اسْتَأْذَنْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثًا فَأَذِنَ لِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَأَبُو زُمَيْلٍ اسْمُهُ سِمَاكٌ الْحَنَفِيُّ ‏.‏ وَإِنَّمَا أَنْكَرَ عُمَرُ عِنْدَنَا عَلَى أَبِي مُوسَى حَيْثُ رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ الاِسْتِئْذَانُ ثَلاَثٌ فَإِنْ أُذِنَ لَكَ وَإِلاَّ فَارْجِعْ ‏.‏ وَقَدْ كَانَ عُمَرُ اسْتَأْذَنَ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثًا فَأَذِنَ لَهُ وَلَمْ يَكُنْ عَلِمَ هَذَا الَّذِي رَوَاهُ أَبُو مُوسَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ فَإِنْ أُذِنَ لَكَ وَإِلاَّ فَارْجِعْ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் (உள்ளே வர) மூன்று முறை அனுமதி கேட்டேன், பிறகு அவர்கள் எனக்கு அனுமதி அளித்தார்கள்.'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஙரீப் தரத்திலான ஹதீஸ் ஆகும். அபூ ஸுமைல் என்பவரின் பெயர் ஸிமாக் அல்-ஹனஃபீ ஆகும். உமர் (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் 'அனுமதி கேட்பது மூன்று முறைதான். உனக்கு அனுமதி அளிக்கப்பட்டால் (உள்ளே செல்), இல்லையென்றால் திரும்பிவிடு' என்று கூறியதாக அபூ மூஸா (ரழி) அறிவித்தபோது, (அபூ மூஸாவின் அறிவிப்பை) மறுத்தார்கள் (என்பது எமது அறிஞர்களிடையே அறியப்பட்டதாகும்). உமர் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் மூன்று முறை அனுமதி கேட்டு, அவர்களுக்கு அனுமதி வழங்கப்பட்டது. (ஆனால், அனுமதி மறுக்கப்பட்டால் திரும்பிவிட வேண்டும்

என்ற) அபூ மூஸா (ரழி) நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த இந்த (கூடுதல்) விஷயத்தை உமர் (ரழி) அறிந்திருக்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَيْفَ رَدُّ السَّلاَمِ

பாடம்: சலாமுக்கு எவ்வாறு பதிலளிப்பது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2692

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ دَخَلَ رَجُلٌ الْمَسْجِدَ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَالِسٌ فِي نَاحِيَةِ الْمَسْجِدِ فَصَلَّى ثُمَّ جَاءَ فَسَلَّمَ عَلَيْهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " وَعَلَيْكَ ارْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ " . فَذَكَرَ الْحَدِيثَ بِطُولِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَرَوَى يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ هَذَا عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ فَقَالَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ فَسَلَّمَ عَلَيْهِ وَقَالَ " وَعَلَيْكَ " . قَالَ وَحَدِيثُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ أَصَحُّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு மனிதர் பள்ளிவாசலுக்குள் நுழைந்தார். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பள்ளிவாசலின் ஒரு ஓரத்தில் அமர்ந்திருந்தார்கள். அவர் தொழுதுவிட்டு, பிறகு வந்து (நபியவர்களுக்கு) ஸலாம் கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "வ அலைக்கும் (உம்மீதும் அவ்வாறே); நீர் திரும்பிச் சென்று தொழுவீராக! ஏனெனில், நிச்சயமாக நீர் தொழவில்லை" என்று கூறினார்கள். பிறகு அவர் (அறிவிப்பாளர்) இந்த ஹதீஸை முழுமையாகக் குறிப்பிட்டார்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் (நல்ல) ஹதீஸ் ஆகும். யஹ்யா இப்னு ஸயீத் அல்-கத்தான் இந்த ஹதீஸை உபைதுல்லாஹ் இப்னு உமர் வழியாக, ஸயீத் அல்-மக்புரி வழியாக அறிவிக்கும்போது, அவர் தனது தந்தை வழியாக அபூ ஹுரைராவிடமிருந்து அறிவித்தார் என்று கூறி, அதில் "பிறகு வந்து ஸலாம் கூறினார்" என்ற பகுதியைக் குறிப்பிடவில்லை. மேலும், "வ அலைக்கும்" என்று கூறினார்கள் (என்று மட்டும் குறிப்பிட்டார்). யஹ்யா இப்னு ஸயீதின் ஹதீஸ் மிகவும் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَبْلِيغِ السَّلاَمِ

சலாமை எத்திவைப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2693

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمُنْذِرِ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ عَامِرٍ الشَّعْبِيِّ، حَدَّثَنِي أَبُو سَلَمَةَ، أَنَّ عَائِشَةَ، حَدَّثَتْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهَا إِنَّ جِبْرِيلَ يُقْرِئُكِ السَّلاَمَ ‏.‏ قَالَتْ وَعَلَيْهِ السَّلاَمُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ رَجُلٍ مِنْ بَنِي نُمَيْرٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ الزُّهْرِيُّ أَيْضًا عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், “நிச்சயமாக ஜிப்ரீல் (அலை) உங்களுக்கு ஸலாம் உரைக்கிறார்” என்று கூறினார்கள். அதற்கு நான், “மேலும் அவர் மீதும் ஸலாமும், அல்லாஹ்வின் அருளும், அவனுடைய பரக்கத்துகளும் உண்டாவதாக” என்று கூறினேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الَّذِي يَبْدَأُ بِالسَّلاَمِ

சலாம் கூறுவதில் முந்திக் கொள்பவரின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

2694

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا قُرَّانُ بْنُ تَمَّامٍ الأَسَدِيُّ، عَنْ أَبِي فَرْوَةَ الرَّهَاوِيِّ، يَزِيدَ بْنِ سِنَانٍ عَنْ سُلَيْمِ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ الرَّجُلاَنِ يَلْتَقِيَانِ أَيُّهُمَا يَبْدَأُ بِالسَّلاَمِ فَقَالَ أَوْلاَهُمَا بِاللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ أَبُو فَرْوَةَ الرَّهَاوِيُّ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ إِلاَّ أَنَّ ابْنَهُ مُحَمَّدَ بْنَ يَزِيدَ يَرْوِي عَنْهُ مَنَاكِيرَ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“ ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! இருவர் சந்திக்கும்போது, அவர்களில் யார் முதலில் ஸலாம் கூற வேண்டும்?’ என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), ‘அவர்களில் அல்லாஹ்விடம் (நற்கூலிக்கு) மிகவும் தகுதியானவர் (அதாவது, பணிவுள்ளவர், நற்கூலியை நாடுபவர்)’ என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ إِشَارَةِ الْيَدِ بِالسَّلاَمِ

கைகளால் சைகை செய்து சலாம் கூறுவது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2695

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَشَبَّهَ بِغَيْرِنَا لاَ تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ وَلاَ بِالنَّصَارَى فَإِنَّ تَسْلِيمَ الْيَهُودِ الإِشَارَةُ بِالأَصَابِعِ وَتَسْلِيمَ النَّصَارَى الإِشَارَةُ بِالأَكُفِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِسْنَادُهُ ضَعِيفٌ ‏.‏ وَرَوَى ابْنُ الْمُبَارَكِ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ لَهِيعَةَ فَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏

அம்ரு பின் ஷுஐப் அவர்கள், அவர்களுடைய தந்தையிடமிருந்து, அவர்களுடைய பாட்டனார் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நம் சமூகத்தாரைத் தவிர (பிற) மற்றவர்களுக்கு ஒப்பாக நடப்பவர் நம்மைச் சேர்ந்தவரல்லர். யூதர்களுக்கோ கிறிஸ்தவர்களுக்கோ ஒப்பாக நடக்காதீர்கள். ஏனெனில், யூதர்களின் முகமன் விரல்களால் சைகை செய்வதாகும்; கிறிஸ்தவர்களின் முகமன் உள்ளங்கைகளால் சைகை செய்வதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّسْلِيمِ عَلَى الصِّبْيَانِ

சிறுவர்களுக்கு ஸலாம் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2696

حَدَّثَنَا أَبُو الْخَطَّابِ، زِيَادُ بْنُ يَحْيَى الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا أَبُو عَتَّابٍ، سَهْلُ بْنُ حَمَّادٍ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سَيَّارٍ، قَالَ كُنْتُ أَمْشِي مَعَ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ فَمَرَّ عَلَى صِبْيَانٍ فَسَلَّمَ عَلَيْهِمْ فَقَالَ ثَابِتٌ كُنْتُ مَعَ أَنَسٍ فَمَرَّ عَلَى صِبْيَانٍ فَسَلَّمَ عَلَيْهِمْ وَقَالَ أَنَسٌ كُنْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَمَرَّ عَلَى صِبْيَانٍ فَسَلَّمَ عَلَيْهِمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ ثَابِتٍ وَرُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَنَسٍ . حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ عَنْ ثَابِتٍ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَحْوَهُ

சையியார் அவர்கள் கூறியதாவது: 'நான் தாபித் அல்-புனானி அவர்களுடன் நடந்து கொண்டிருந்தேன். அவர் சில சிறுவர்களைக் கடந்து சென்றபோது, அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார்கள். பிறகு தாபித் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அனஸ் (ரழி) அவர்களுடன் இருந்தேன், அப்போது அவர் சில சிறுவர்களைக் கடந்து சென்றபோது, அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார்கள்.' மேலும் அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தேன், அப்போது அவர்கள் சில சிறுவர்களைக் கடந்து சென்றபோது, அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّسْلِيمِ عَلَى النِّسَاءِ

பெண்களுக்கு ஸலாம் கூறுவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2697

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ بَهْرَامَ، أَنَّهُ سَمِعَ شَهْرَ بْنَ حَوْشَبٍ، يَقُولُ سَمِعْتُ أَسْمَاءَ بِنْتَ يَزِيدَ، تُحَدِّثُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَرَّ فِي الْمَسْجِدِ يَوْمًا وَعُصْبَةٌ مِنَ النِّسَاءِ قُعُودٌ فَأَلْوَى بِيَدِهِ بِالتَّسْلِيمِ وَأَشَارَ عَبْدُ الْحَمِيدِ بِيَدِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ لاَ بَأْسَ بِحَدِيثِ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ بَهْرَامَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ . وَقَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ شَهْرٌ حَسَنُ الْحَدِيثِ وَقَوَّى أَمْرَهُ وَقَالَ إِنَّمَا تَكَلَّمَ فِيهِ ابْنُ عَوْنٍ ثُمَّ رَوَى عَنْ هِلاَلِ بْنِ أَبِي زَيْنَبَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ . أَنْبَأَنَا أَبُو دَاوُدَ

الْمَصَاحِفِيُّ بَلْخِيٌّ أَخْبَرَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ عَنِ ابْنِ عَوْنٍ قَالَ إِنَّ شَهْرًا تَرَكُوهُ . قَالَ أَبُو دَاوُدَ قَالَ النَّضْرُ تَرَكُوهُ أَىْ طَعَنُوا فِيهِ وَإِنَّمَا طَعَنُوا فِيهِ لأَنَّهُ وَلِيَ أَمْرَ السُّلْطَانِ .

அஸ்மா பின்த் யஸீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு நாள் மஸ்ஜித்தின் வழியாகச் சென்றார்கள். அங்கு ஒரு பெண்கள் கூட்டம் அமர்ந்திருந்தது. அப்போது அவர்கள் ஸலாம் கூறி (அதனுடன்) தங்கள் கையால் சைகை செய்தார்கள். (இதை அறிவித்த) அப்துல் ஹமீத் அவர்கள் தம் கையால் சைகை செய்து காட்டினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّسْلِيمِ إِذَا دَخَلَ بَيْتَهُ

வீட்டிற்குள் நுழையும்போது ஸலாம் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2698

حَدَّثَنَا أَبُو حَاتِمٍ الْبَصْرِيُّ الأَنْصَارِيُّ، مُسْلِمُ بْنُ حَاتِمٍ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، قَالَ قَالَ أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ يَا بُنَىَّ إِذَا دَخَلْتَ عَلَى أَهْلِكَ فَسَلِّمْ يَكُونُ بَرَكَةً عَلَيْكَ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِكَ ‏"‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: 'ஏ என் அருமை மகனே! நீ உனது குடும்பத்தாரிடம் நுழையும்போது ஸலாம் கூறுவாயாக, அது உனக்கும் உனது வீட்டிலுள்ளவர்களுக்கும் பரக்கத்தாக (அருளாகவும் அபிவிருத்தியாகவும்) அமையும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي السَّلاَمِ قَبْلَ الْكَلاَمِ

பேசுவதற்கு முன் ஸலாம் கூறுவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2699

حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ الصَّبَّاحِ، - بَغْدَادِيٌّ - حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ زَكَرِيَّا، عَنْ عَنْبَسَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَاذَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " السَّلاَمُ قَبْلَ الْكَلاَمِ " . وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لاَ تَدْعُوا أَحَدًا إِلَى الطَّعَامِ حَتَّى يُسَلِّمَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُنْكَرٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ عَنْبَسَةُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ ذَاهِبٌ وَمُحَمَّدُ بْنُ زَاذَانَ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(ஒருவருடன்) பேசுவதற்கு முன் ஸலாம் (கூறுவது முன்னுரிமை அளிக்கப்பட வேண்டியது)."

இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள் என்றும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "(ஒருவர்) ஸலாம் கூறும் வரை எவரையும் உணவிற்கு அழைக்காதீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّسْلِيمِ عَلَى أَهْلِ الذِّمَّةِ

திம்மிகளுக்கு ஸலாம் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2700

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تَبْدَءُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى بِالسَّلاَمِ وَإِذَا لَقِيتُمْ أَحَدَهُمْ فِي الطَّرِيقِ فَاضْطَرُّوهُمْ إِلَى أَضْيَقِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யூதர்களுக்கும் கிறிஸ்தவர்களுக்கும் ஸலாம் கூறுவதில் (நீங்கள்) முந்திக் கொள்ளாதீர்கள். மேலும், அவர்களில் ஒருவரை நீங்கள் வழியில் சந்தித்தால், அவர்களைப் பாதையின் மிகக் குறுகலான பகுதிக்கு (செல்லும்படி) ஆக்குங்கள் (அதாவது,

அவர்களுக்கு வழிவிட்டு அகலமான பாதையில் நீங்கள் செல்லாதீர்கள், அவர்களுக்கு முன்னுரிமை அளிக்காதீர்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2701

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ إِنَّ رَهْطًا مِنَ الْيَهُودِ دَخَلُوا عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالُوا السَّامُ عَلَيْكَ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ عَلَيْكُمْ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَتْ عَائِشَةُ فَقُلْتُ بَلْ عَلَيْكُمُ السَّامُ وَاللَّعْنَةُ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ يَا عَائِشَةُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الرِّفْقَ فِي الأَمْرِ كُلِّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ عَائِشَةُ أَلَمْ تَسْمَعْ مَا قَالُوا قَالَ ‏"‏ قَدْ قُلْتُ عَلَيْكُمْ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَصْرَةَ الْغِفَارِيِّ وَابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ وَأَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْجُهَنِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَائِشَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
யூதர்களில் ஒரு கூட்டத்தினர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அஸ்ஸாமு அலைக்க" (உம்மீது மரணம் உண்டாகட்டும்) என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அலைக்கும்" (உங்கள் மீதும் உண்டாகட்டும்) என்று கூறினார்கள். அப்போது ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான், 'மாறாக உங்கள் மீது மரணமும் சாபமும் உண்டாகட்டும்' என்று கூறினேன்." அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஓ ஆயிஷா! நிச்சயமாக அல்லாஹ் எல்லா விஷயங்களிலும் மென்மையை விரும்புகிறான்." ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள், "அவர்கள் என்ன சொன்னார்கள் என்பதை நீங்கள் கேட்கவில்லையா?" (அவர்களின் தீய வாழ்த்தை) என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நான் 'அலைக்கும்' (உங்கள் மீதும் உண்டாகட்டும்) என்று கூறிவிட்டேனே" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي السَّلاَمِ عَلَى مَجْلِسٍ فِيهِ الْمُسْلِمُونَ وَغَيْرُهُمْ

முஸ்லிம்களும் மற்றவர்களும் உள்ள ஒரு கூட்டத்திற்கு ஸலாம் கூறுவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2702

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، أَنَّ أُسَامَةَ بْنَ زَيْدٍ، أَخْبَرَهُ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَرَّ بِمَجْلِسٍ وَفِيهِ أَخْلاَطٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالْيَهُودِ فَسَلَّمَ عَلَيْهِمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், முஸ்லிம்களும் யூதர்களும் கலந்திருந்த ஒரு சபையைக் கடந்து சென்றபோது, அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَسْلِيمِ الرَّاكِبِ عَلَى الْمَاشِي

நடந்து செல்பவருக்கு வாகனத்தில் செல்பவர் ஸலாம் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2703

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، وَإِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ، قَالاَ حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ الشَّهِيدِ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ يُسَلِّمُ الرَّاكِبُ عَلَى الْمَاشِي وَالْمَاشِي عَلَى الْقَاعِدِ وَالْقَلِيلُ عَلَى الْكَثِيرِ ‏"‏ ‏.‏ وَزَادَ ابْنُ الْمُثَنَّى فِي حَدِيثِهِ ‏"‏ وَيُسَلِّمُ الصَّغِيرُ عَلَى الْكَبِيرِ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ شِبْلٍ وَفَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَقَالَ أَيُّوبُ السَّخْتِيَانِيُّ وَيُونُسُ بْنُ عُبَيْدٍ وَعَلِيُّ بْنُ زَيْدٍ إِنَّ الْحَسَنَ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வாகனத்தில் செல்பவர் நடந்து செல்பவருக்கும், நடந்து செல்பவர் அமர்ந்திருப்பவருக்கும், குறைந்த எண்ணிக்கையுடையவர்கள் அதிக எண்ணிக்கையுடையவர்களுக்கும் ஸலாம் கூற வேண்டும்." இப்னு அல்-முஸன்னா (ரஹ்) அவர்கள் தனது அறிவிப்பில், "மேலும், சிறியவர் பெரியவருக்கு ஸலாம் கூற வேண்டும்" என்று கூடுதலாகக் கூறியுள்ளார்கள். இந்த அத்தியாயத்தில் அப்துர் ரஹ்மான் பின் ஷிப்ல், ஃபழாலா பின் உபைது மற்றும் ஜாபிர் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து பல வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அய்யூப் அஸ்-ஸக்தியானீ, யூனுஸ் பின் உபைது மற்றும் அலீ பின் ஸைத் ஆகியோர்,

"அல்-ஹஸன் அவர்கள் அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாக) செவியுறவில்லை" என்று கூறியுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2704

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَنْبَأَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَنْبَأَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يُسَلِّمُ الصَّغِيرُ عَلَى الْكَبِيرِ وَالْمَارُّ عَلَى الْقَاعِدِ وَالْقَلِيلُ عَلَى الْكَثِيرِ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சிறியவர் பெரியவருக்கும், நடந்து செல்பவர் அமர்ந்திருப்பவருக்கும், குறைவான எண்ணிக்கையுடையவர்கள் அதிகமான எண்ணிக்கையுடையவர்களுக்கும் ஸலாம் சொல்லட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2705

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَنْبَأَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَنْبَأَنَا حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ، أَخْبَرَنِي أَبُو هَانِئٍ، اسْمُهُ حُمَيْدُ بْنُ هَانِئٍ الْخَوْلاَنِيُّ عَنْ أَبِي عَلِيٍّ الْجَنْبِيِّ، عَنْ فَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ يُسَلِّمُ الْفَارِسُ عَلَى الْمَاشِي وَالْمَاشِي عَلَى الْقَائِمِ وَالْقَلِيلُ عَلَى الْكَثِيرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو عَلِيٍّ الْجَنْبِيُّ اسْمُهُ عَمْرُو بْنُ مَالِكٍ ‏.‏

ஃபழாலா பின் உபைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வாகனத்தில் செல்பவர் நடந்து செல்பவருக்கும், நடந்து செல்பவர் நின்றுகொண்டிருப்பவருக்கும், மேலும், குறைந்த எண்ணிக்கையிலானவர்கள் அதிக எண்ணிக்கையிலானவர்களுக்கும் ஸலாம் கூற வேண்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّسْلِيمِ عِنْدَ الْقِيَامِ وَعِنْدَ الْقُعُودِ

எழுந்து நிற்கும்போதும் அமரும்போதும் சலாம் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2706

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا انْتَهَى أَحَدُكُمْ إِلَى مَجْلِسٍ فَلْيُسَلِّمْ فَإِنْ بَدَا لَهُ أَنْ يَجْلِسَ فَلْيَجْلِسْ ثُمَّ إِذَا قَامَ فَلْيُسَلِّمْ فَلَيْسَتِ الأُولَى بِأَحَقَّ مِنَ الآخِرَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ أَيْضًا عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் ஒரு சபைக்கு வந்தால், (அஸ்ஸலாமு அலைக்கும் என்று) ஸலாம் கூறட்டும். அவருக்கு (அங்கு) அமரத் தோன்றினால் அவர் அமரட்டும். பின்னர் அவர் (சபையிலிருந்து) எழும்போது (மீண்டும்) ஸலாம் கூறட்டும். ஏனெனில், பிந்திய (ஸலாமை) விட முதலாவது (ஸலாம்) அதிக தகுதியானது அல்ல."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الاِسْتِئْذَانِ قُبَالَةَ الْبَيْتِ

பாடம்: வீட்டின் நேர் எதிரில் நின்று அனுமதி கேட்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2707

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيِّ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ كَشَفَ سِتْرًا فَأَدْخَلَ بَصَرَهُ فِي الْبَيْتِ قَبْلَ أَنْ يُؤْذَنَ لَهُ فَرَأَى عَوْرَةَ أَهْلِهِ فَقَدْ أَتَى حَدًّا لاَ يَحِلُّ لَهُ أَنْ يَأْتِيَهُ لَوْ أَنَّهُ حِينَ أَدْخَلَ بَصَرَهُ اسْتَقْبَلَهُ رَجُلٌ فَفَقَأَ عَيْنَيْهِ مَا غَيَّرْتُ عَلَيْهِ وَإِنْ مَرَّ رَجُلٌ عَلَى بَابٍ لاَ سِتْرَ لَهُ غَيْرِ مُغْلَقٍ فَنَظَرَ فَلاَ خَطِيئَةَ عَلَيْهِ إِنَّمَا الْخَطِيئَةُ عَلَى أَهْلِ الْبَيْتِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِثْلَ هَذَا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ لَهِيعَةَ وَأَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ ‏.‏

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவரொருவர் தனக்கு அனுமதி அளிக்கப்படுவதற்கு முன்பு திரையை விலக்கி, வீட்டிற்குள் பார்வையைச் செலுத்தி, அங்கு வசிப்பவர்களின் அந்தரங்கங்களைப் பார்த்துவிடுகிறாரோ, அவர் (அனுமதிக்கப்படாத) ஒரு வரம்பை மீறிவிட்டார்; அதைச் செய்வது அவருக்கு அனுமதிக்கப்பட்டதல்ல. அவர் அவ்வாறு பார்வையைச் செலுத்தியபோது, ஒரு மனிதர் அவரை எதிர்கொண்டு அவரது கண்களைக் குத்திவிட்டாலும், நான் அவரைக் குறை கூறியிருக்க மாட்டேன். ஆனால் ஒரு மனிதர், திரையிடப்படாத, மூடப்படாத ஒரு வாசலைக் கடந்து செல்லும்போது பார்த்தால், அவர் மீது எந்தப் பாவமும் இல்லை; பாவமெல்லாம் அந்த வீட்டில் வசிப்பவர்கள் மீதுதான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَنِ اطَّلَعَ فِي دَارِ قَوْمٍ بِغَيْرِ إِذْنِهِمْ

யார் ஒரு மக்களின் வீட்டினுள் அவர்களின் அனுமதியின்றி எட்டிப் பார்க்கிறார்களோ

2708

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ فِي بَيْتِهِ فَاطَّلَعَ عَلَيْهِ رَجُلٌ فَأَهْوَى إِلَيْهِ بِمِشْقَصٍ فَتَأَخَّرَ الرَّجُلُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது வீட்டில் இருந்தபோது ஒரு மனிதர் அவர்களை எட்டிப் பார்த்ததாகவும், உடனே நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு அம்பின் முனையால் அவனை நோக்கி (அவனது கண்ணைக் குத்த) சைகை செய்ததாகவும், அதனால் அந்த மனிதன் பின்வாங்கியதாகவும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2709

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ، أَنَّ رَجُلاً، اطَّلَعَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ جُحْرٍ فِي حُجْرَةِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِدْرَاةٌ يَحُكُّ بِهَا رَأْسَهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لَوْ عَلِمْتُ

أَنَّكَ تَنْظُرُ لَطَعَنْتُ بِهَا فِي عَيْنِكَ إِنَّمَا جُعِلَ الاِسْتِئْذَانُ مِنْ أَجْلِ الْبَصَرِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸஹ்ல் பின் ஸஅத் அஸ்-ஸாஇதீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒருவர் நபி (ஸல்) அவர்களின் அறையிலிருந்த ஒரு துவாரத்தின் வழியாக, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை எட்டிப் பார்த்தார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் 'மித்ரா' (தலை கோதும் கருவி) ஒன்றை வைத்திருந்தார்கள்; அதனால் அவர்கள் தங்கள் தலையை கோதிக் கொண்டிருந்தார்கள்.

எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் (என்னை) உற்றுப் பார்க்கிறீர்கள் என்று எனக்குத் தெரிந்திருந்தால், நான் இதைக்கொண்டு உங்கள் கண்களைக் குத்தியிருப்பேன். பார்வையின் காரணமாகவே அனுமதி கேட்பது ஏற்படுத்தப்பட்டுள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّسْلِيمِ قَبْلَ الاِسْتِئْذَانِ

அனுமதி கேட்பதற்கு முன் சலாம் கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2710

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، أَخْبَرَنِي عَمْرُو بْنُ أَبِي سُفْيَانَ، أَنَّ عَمْرَو بْنَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ صَفْوَانَ، أَخْبَرَهُ أَنَّ كَلَدَةَ بْنَ حَنْبَلٍ أَخْبَرَهُ أَنَّ صَفْوَانَ بْنَ أُمَيَّةَ بَعَثَهُ بِلَبَنٍ وَلِبَإٍ وَضَغَابِيسَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِأَعْلَى الْوَادِي قَالَ فَدَخَلْتُ عَلَيْهِ وَلَمْ أُسَلِّمْ وَلَمْ أَسْتَأْذِنْ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ ارْجِعْ فَقُلِ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ أَأَدْخُلُ ‏"‏ ‏.‏ وَذَلِكَ بَعْدَ مَا أَسْلَمَ صَفْوَانُ ‏.‏ قَالَ عَمْرٌو وَأَخْبَرَنِي بِهَذَا الْحَدِيثِ أُمَيَّةُ بْنُ صَفْوَانَ وَلَمْ يَقُلْ سَمِعْتُهُ مِنْ كَلَدَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ جُرَيْجٍ وَرَوَاهُ أَبُو عَاصِمٍ أَيْضًا عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ مِثْلَ هَذَا ‏.‏ وَضَغَابِيسُ هُوَ حَشِيشٌ يُؤْكَلُ ‏.‏

கலதா பின் ஹன்பல் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் பள்ளத்தாக்கின் மேல்பகுதியில் இருந்தபோது, ஸஃப்வான் பின் உமைய்யா (ரழி) அவர்கள் என்னிடம் பால், சீம்பால் மற்றும் 'ளகாபீஸ்'

(உண்ணக்கூடிய ஒரு வகை மூலிகை) ஆகியவற்றை (அவர்களுக்குக் காணிக்கையாக) கொடுத்து அனுப்பினார்கள். நான் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) சலாம் கூறாமலும், அனுமதி கேட்காமலும் நுழைந்தேன். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'திரும்பிச் சென்று, "அஸ்ஸலாமு அலைக்கும், அஅத்ஃஃகுல்?" (அஸ்ஸலாமு அலைக்கும், நான் உள்ளே வரலாமா?) என்று கேள்' என்று கூறினார்கள்.' இது ஸஃஃப்வான் (ரழி) அவர்கள் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்ட பிறகு நடந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2711

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ اسْتَأْذَنْتُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي دَيْنٍ كَانَ عَلَى أَبِي فَقَالَ ‏"‏ مَنْ هَذَا ‏"‏ ‏.‏ فَقُلْتُ أَنَا ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ أَنَا أَنَا ‏"‏ ‏.‏ كَأَنَّهُ كَرِهَ ذَلِكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: என் தந்தை மீது இருந்த ஒரு கடன் தொடர்பாக நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (உள்ளே நுழைய) நான் அனுமதி கேட்டேன். அப்போது அவர்கள், 'யார் அது?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'நான் தான்' என்றேன். அதற்கு அவர்கள், 'நான், நான்' என்று கூறினார்கள். அதை அவர்கள் விரும்பாதது போல இருந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ طُرُوقِ الرَّجُلِ أَهْلَهُ لَيْلاً

பாடம்: இரவு நேரத்தில் ஒருவர் தம் குடும்பத்தாரிடம் வருவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2712

أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ نُبَيْحٍ الْعَنَزِيِّ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَاهُمْ أَنْ يَطْرُقُوا النِّسَاءَ لَيْلاً ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ - وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم

نَهَاهُمْ أَنْ يَطْرُقُوا النِّسَاءَ لَيْلاً قَالَ فَطَرَقَ رَجُلاَنِ بَعْدَ نَهْىِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَوَجَدَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مَعَ امْرَأَتِهِ رَجُلاً ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், (பயணத்திலிருந்து) இரவில் (தங்கள்) மனைவியரிடம் திடீரெனச் செல்லக்கூடாது (அல்லது எதிர்பாராத விதமாகத் திரும்பி வரக்கூடாது) எனத் தடுத்தார்கள்.

இந்த அத்தியாயத்தில் அனஸ், இப்னு உமர் மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன. அபூ ஈஸா கூறினார்: இது ஹஸன் ஸஹீஹான ஹதீஸாகும். ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் இது அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

மேலும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படுவதாவது: நபி (ஸல்) அவர்கள், (பயணத்திலிருந்து) இரவில் (தங்கள்) மனைவியரிடம் திடீரெனச் செல்லக்கூடாது (அல்லது எதிர்பாராத விதமாகத் திரும்பி வரக்கூடாது) எனத் தடுத்தார்கள். (அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் தடுத்ததற்குப் பிறகும் இரண்டு ஆண்கள் (இரவில் திடீரென) வந்தார்கள். அவர்கள் ஒவ்வொருவரும் தங்கள் மனைவியுடன் (அந்நிய) ஆணைக் கண்டனர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَتْرِيبِ الْكِتَابِ

கடிதத்தின் மீது மண் தூவுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2713

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا شَبَابَةُ، عَنْ حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِذَا كَتَبَ أَحَدُكُمْ كِتَابًا فَلْيُتَرِّبْهُ فَإِنَّهُ أَنْجَحُ لِلْحَاجَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُنْكَرٌ لاَ نَعْرِفُهُ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ قَالَ وَحَمْزَةُ هُوَ عِنْدِي ابْنُ عَمْرٍو النَّصِيبِيُّ هُوَ ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் ஒரு கடிதத்தை எழுதினால், அவர் அதில் மண்ணைத் தடவட்டும் (அல்லது

மண்ணால் முத்திரையிடட்டும்). ஏனெனில், அது தேவை நிறைவேறுவதற்கு மிகவும் வெற்றிகரமானதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2714

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ عَنْبَسَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَاذَانَ، عَنْ أُمِّ سَعْدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ دَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَبَيْنَ يَدَيْهِ كَاتِبٌ فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ ضَعِ الْقَلَمَ عَلَى أُذُنِكَ فَإِنَّهُ أَذْكَرُ لِلْمُمْلِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَهُوَ إِسْنَادٌ ضَعِيفٌ ‏.‏ وَعَنْبَسَةُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَمُحَمَّدُ بْنُ زَاذَانَ يُضَعَّفَانِ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏

ஜைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன்; அப்போது அவர்களுக்கு முன்னால் ஒரு எழுத்தர் இருந்தார். மேலும் அவர்கள் (ஸல்) கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'எழுதுகோலை உமது காதில் வைத்துக்கொள்; ஏனெனில், அது (எழுதுபவருக்கு, அதாவது எழுத்தருக்கு, அவர் எழுதுவதை) நினைவூட்டுவதற்கு மிகவும் உகந்தது.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْلِيمِ السُّرْيَانِيَّةِ

சிரிய மொழியைக் கற்றுக்கொள்வது பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2715

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ خَارِجَةَ بْنِ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ أَبِيهِ، زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ قَالَ أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أَتَعَلَّمَ لَهُ كَلِمَاتِ كِتَابِ يَهُودَ ‏.‏ قَالَ إِنِّي وَاللَّهِ مَا آمَنُ يَهُودَ عَلَى كِتَابٍ ‏.‏ قَالَ فَمَا مَرَّ بِي نِصْفُ شَهْرٍ حَتَّى تَعَلَّمْتُهُ لَهُ قَالَ فَلَمَّا تَعَلَّمْتُهُ كَانَ إِذَا كَتَبَ إِلَى يَهُودَ كَتَبْتُ إِلَيْهِمْ وَإِذَا كَتَبُوا إِلَيْهِ قَرَأْتُ لَهُ كِتَابَهُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ زَيْدِ بْنِ

ثَابِتٍ رَوَاهُ الأَعْمَشُ عَنْ ثَابِتِ بْنِ عُبَيْدٍ الأَنْصَارِيِّ عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ قَالَ أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أَتَعَلَّمَ السُّرْيَانِيَّةَ ‏.‏

ஜைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் யூதர்களின் மொழியை அவர்களுக்காகக் கற்றுக்கொள்ளுமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். மேலும் அவர்கள் (நபி ஸல்) கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! (அவர்களின்) கடிதங்கள் விஷயத்தில் நான் யூதர்களை நம்புவதில்லை.' பிறகு, நான் அதைக் கற்றுக்கொள்வதற்கு பதினைந்து நாட்கள் கூட ஆகவில்லை. அவர்கள் (நபி ஸல்) யூதர்களுக்குக் கடிதம் எழுதியபோது, நான் அதை அவர்களுக்கு (நபி ஸல் சார்பாக) எழுதிக் கொடுப்பேன். மேலும் அவர்கள் (யூதர்கள்) அவருக்கு (நபி ஸல்) கடிதம் எழுதியபோது நான் அவர்களுடைய கடிதங்களை அவருக்கு (நபி ஸல்) படித்துக் காட்டுவேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي مُكَاتَبَةِ الْمُشْرِكِينَ

இணைவைப்பாளர்களுக்கு எழுதப்பட்ட கடிதங்கள் குறித்து

2716

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ حَمَّادٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَتَبَ قَبْلَ مَوْتِهِ إِلَى كِسْرَى وَإِلَى قَيْصَرَ وَإِلَى النَّجَاشِيِّ وَإِلَى كُلِّ جَبَّارٍ يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ وَلَيْسَ بِالنَّجَاشِيِّ الَّذِي صَلَّى عَلَيْهِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இறப்பதற்கு முன், கிஸ்ரா, கைஸர், அந்-நஜாஷி மற்றும் ஒவ்வொரு கொடுங்கோலனுக்கும் (அல்லது சக்திவாய்ந்த ஆட்சியாளருக்கும்), அவர்களை அல்லாஹ்வின் பக்கம் அழைத்து, கடிதம் எழுதியிருந்தார்கள். (இந்த ஹதீஸில் குறிப்பிடப்படும்) அந்-நஜாஷி, நபி (ஸல்) அவர்கள் யாருக்கு (மறைவான) ஜனாஸா தொழுகை நடத்தினார்களோ அவர் அல்ல.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَيْفَ يُكْتَبُ إِلَى أَهْلِ الشِّرْكِ

இணைவைப்பாளர்களுக்கு எவ்வாறு எழுதுவது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2717

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَنْبَأَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَنْبَأَنَا يُونُسُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، أَخْبَرَنِي عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ أَخْبَرَهُ أَنَّ أَبَا سُفْيَانَ بْنَ حَرْبٍ أَخْبَرَهُ أَنَّ هِرَقْلَ أَرْسَلَ إِلَيْهِ فِي نَفَرٍ مِنْ قُرَيْشٍ وَكَانُوا تُجَّارًا بِالشَّامِ فَأَتَوْهُ فَذَكَرَ الْحَدِيثَ قَالَ ثُمَّ دَعَا بِكِتَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُرِئَ فَإِذَا فِيهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِنْ مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى هِرَقْلَ عَظِيمِ الرُّومِ السَّلاَمُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى أَمَّا بَعْدُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو سُفْيَانَ اسْمُهُ صَخْرُ بْنُ حَرْبٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அபூ சுஃப்யான் பின் ஹர்ப் (ரழி) அவர்கள் தமக்குத் தெரிவித்ததாக இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'தாம் குறைஷிகளின் ஒரு குழுவினருடன் 'அஷ்-ஷாமில்' (சிரியாவில்) வியாபாரம் செய்து கொண்டிருந்தபோது, ஹிரக்ல் தம்மை அழைத்து அனுப்பியிருந்தார்; எனவே, அவர்கள் அவரிடம் சென்றார்கள்.' பிறகு அவர் (அபூ சுஃப்யான்) அந்த ஹதீஸைக் குறிப்பிட்டு (பின்வருமாறு) கூறினார்: 'பிறகு அவர் (ஹிரக்ல்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கடிதத்தைக் கோரினார்; அது வாசிக்கப்பட்டது. அதில் (பின்வருமாறு) இருந்தது: 'பிஸ்மில்லாஹிர் ரஹ்மானிர் ரஹீம்' (அளவற்ற அருளாளனும், நிகரற்ற அன்புடையோனுமாகிய அல்லாஹ்வின் திருப்பெயரால்). அல்லாஹ்வின் அடிமையும் அவனுடைய தூதருமான முஹம்மது (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து, ரோம் நாட்டுத் தலைவரான ஹிரக்லுக்கு. 'அஸ்ஸலாமு அலா மனித்தபஅல் ஹுதா' (நேர்வழியைப் பின்பற்றுவோர் மீது சாந்தி உண்டாவதாக). அம்மா பஅது (இதற்குப் பிறகு)...' அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்தைச் சார்ந்த ஹதீஸ் ஆகும். அபூ சுஃப்யான் அவர்களின் பெயர் ஸக்ர் பின் ஹர்ப் என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي خَتْمِ الْكِتَابِ

கடிதத்தில் முத்திரை இடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2718

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ لَمَّا أَرَادَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَكْتُبَ إِلَى الْعَجَمِ قِيلَ لَهُ إِنَّ الْعَجَمَ لاَ يَقْبَلُونَ إِلاَّ كِتَابًا عَلَيْهِ خَاتَمٌ فَاصْطَنَعَ خَاتَمًا ‏.‏ قَالَ فَكَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى بَيَاضِهِ فِي كَفِّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அரபியரல்லாதவர்களுக்கு (அந்நிய நாடுகளின் மன்னர்களுக்கு) கடிதம் எழுத நாடியபோது, அவர்களிடம், 'அரபியரல்லாதவர்கள் (மன்னர்கள்) முத்திரையிடப்பட்ட கடிதத்தைத் தவிர வேறு எதையும் ஏற்பதில்லை' என்று கூறப்பட்டது. எனவே, அவர்கள் ஒரு முத்திரை மோதிரத்தைச் செய்துகொண்டார்கள்.' அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் இப்போது அவர்களின் உள்ளங்கையில் அதன் வெண்மையைப் பார்ப்பது போன்று இருக்கிறது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب كَيْفَ السَّلاَمُ

சலாம் கூறுவது எப்படி

2719

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ الْمُغِيرَةِ، حَدَّثَنَا ثَابِتٌ الْبُنَانِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي لَيْلَى، عَنِ الْمِقْدَادِ بْنِ الأَسْوَدِ، قَالَ أَقْبَلْتُ أَنَا وَصَاحِبَانِ، لِي قَدْ ذَهَبَتْ أَسْمَاعُنَا وَأَبْصَارُنَا مِنَ الْجَهْدِ فَجَعَلْنَا نَعْرِضُ أَنْفُسَنَا عَلَى أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَلَيْسَ أَحَدٌ يَقْبَلُنَا فَأَتَيْنَا النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأَتَى بِنَا أَهْلَهُ فَإِذَا ثَلاَثَةُ أَعْنُزٍ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ احْتَلِبُوا هَذَا اللَّبَنَ بَيْنَنَا ‏"‏ ‏.‏ فَكُنَّا نَحْتَلِبُهُ فَيَشْرَبُ كُلُّ إِنْسَانٍ نَصِيبَهُ وَنَرْفَعُ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَصِيبَهُ فَيَجِيءُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنَ اللَّيْلِ فَيُسَلِّمُ عَلَيْنَا تَسْلِيمًا لاَ يُوقِظُ النَّائِمَ وَيُسْمِعُ الْيَقْظَانَ ثُمَّ يَأْتِي الْمَسْجِدَ فَيُصَلِّي ثُمَّ يَأْتِي شَرَابَهُ فَيَشْرَبُهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-மிக்தாத் பின் அல்-அஸ்வத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நானும் என்னுடைய இரு தோழர்களும் வந்தோம். (பசி மற்றும் தாகத்தின்) சிரமத்தால் எங்கள் செவிப்புலனும் பார்வையும் மங்கிப் போயிருந்தன. நாங்கள் எங்களை நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களிடம் முன்நிறுத்தினோம். ஆனால் எங்களை (விருந்தினராக) யாரும் ஏற்றுக் கொள்ளவில்லை. எனவே நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றோம். அவர்கள் எங்களை தங்கள் குடும்பத்தாரிடம் அழைத்துச் சென்றார்கள். அங்கே மூன்று ஆடுகள் இருந்தன. நபி (ஸல்) அவர்கள், 'இப்பாலினை நமக்கிடையே கறந்து பங்கிடுங்கள்' என்று கூறினார்கள். நாங்கள் அவ்வாறே கறந்தோம்; ஒவ்வொருவரும் தத்தமது பங்கைக் குடித்தோம். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்காக அவர்களின் பங்கை நாங்கள் ஒதுக்கி வைத்தோம். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரவில் வந்தார்கள்; தூங்குபவரை எழுப்பாதவாறும், விழித்திருப்பவருக்குக் கேட்கும் வகையிலும் ஸலாம் கூறினார்கள். பிறகு அவர்கள் மஸ்ஜிதுக்குச் சென்று தொழுகை நிறைவேற்றினார்கள். பிறகு அவர்கள் தமது பானத்திற்காகச் சென்று அதைக் குடித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ التَّسْلِيمِ عَلَى مَنْ يَبُولُ

சிறுநீர் கழித்துக் கொண்டிருப்பவருக்கு ஸலாம் கூறுவது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2720

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَنَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَجُلاً، سَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يَبُولُ فَلَمْ يَرُدَّ عَلَيْهِ يَعْنِي السَّلاَمَ ‏.‏ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى النَّيْسَابُورِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ عُثْمَانَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ الْفَغْوَاءِ، وَجَابِرٍ، وَالْبَرَاءِ، وَالْمُهَاجِرِ بْنِ قُنْفُذٍ، ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் சிறுநீர் கழித்துக் கொண்டிருந்தபோது, ஒருவர் அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார். ஆனால், நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு (அந்த) ஸலாமுக்கு பதில் கூறவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ أَنْ يَقُولَ عَلَيْكَ السَّلاَمُ مُبْتَدِئًا

ஸலாமைத் தொடங்கும்போது "அலைக்கஸ்ஸலாம்" என்று கூறுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி

2721

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، عَنْ أَبِي تَمِيمَةَ الْهُجَيْمِيِّ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ قَوْمِهِ قَالَ طَلَبْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَلَمْ أَقْدِرْ عَلَيْهِ فَجَلَسْتُ فَإِذَا نَفَرٌ هُوَ فِيهِمْ وَلاَ أَعْرِفُهُ وَهُوَ يُصْلِحُ بَيْنَهُمْ فَلَمَّا فَرَغَ قَامَ مَعَهُ بَعْضُهُمْ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ . فَلَمَّا رَأَيْتُ ذَلِكَ قُلْتُ عَلَيْكَ السَّلاَمُ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلَيْكَ السَّلاَمُ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلَيْكَ السَّلاَمُ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " إِنَّ عَلَيْكَ السَّلاَمُ تَحِيَّةُ الْمَيِّتِ إِنَّ عَلَيْكَ السَّلاَمُ تَحِيَّةُ الْمَيِّتِ " . ثَلاَثًا ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَىَّ فَقَالَ " إِذَا لَقِيَ الرَّجُلُ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ فَلْيَقُلِ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ " . ثُمَّ رَدَّ عَلَىَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " وَعَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَعَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَعَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ أَبُو غِفَارٍ، عَنْ أَبِي تَمِيمَةَ الْهُجَيْمِيِّ، عَنْ أَبِي جُرَىٍّ، جَابِرِ بْنِ سُلَيْمٍ الْهُجَيْمِيِّ قَالَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ الْحَدِيثَ . وَأَبُو تَمِيمَةَ اسْمُهُ طَرِيفُ بْنُ مُجَالِدٍ .

அபூ தமீமா அல்-ஹுஜைமீ அவர்கள், தம் சமூகத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதரிடமிருந்து (அபூ ஜுரை, ஜாபிர் பின் சுலைம் அல்-ஹுஜைமீ) அறிவிக்கிறார்கள்:

அவர் கூறினார்: "நான் நபி (ஸல்) அவர்களைத் தேடிச் சென்றேன். ஆனால் என்னால் அவர்களைக் கண்டுபிடிக்க முடியவில்லை. எனவே நான் அமர்ந்தேன். அப்போது அங்கே ஒரு கூட்டத்தினர் இருந்தனர்; அவர்களுக்கிடையே நபியவர்களும் இருந்தார்கள். ஆனால் எனக்கு அவர்களை அடையாளம் தெரியவில்லை. அவர்கள் அந்த மக்களுக்கிடையே சமாதானம் செய்து கொண்டிருந்தார்கள். அப்பணி முடிந்ததும், அவர்களில் சிலர் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் எழுந்து நின்று, 'யா ரஸூலல்லாஹ்!' என்று கூறினார்கள். அதைக் கண்ட நான், 'அலைக்கஸ் ஸலாமு யா ரஸூலல்லாஹ்! அலைக்கஸ் ஸலாமு யா ரஸூலல்லாஹ்! அலைக்கஸ் ஸலாமு யா ரஸூலல்லாஹ்!' என்று கூறினேன்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக "அலைக்கஸ் ஸலாம்" என்பது இறந்தவர்களுக்கான முகமன் ஆகும்; நிச்சயமாக "அலைக்கஸ் ஸலாம்" என்பது இறந்தவர்களுக்கான முகமன் ஆகும்' என்று மூன்று முறை கூறினார்கள். பிறகு அவர்கள் என் பக்கம் திரும்பி, 'ஒரு மனிதர் தன் முஸ்லிம் சகோதரரைச் சந்தித்தால், அவர் "அஸ்ஸலாமு அலைக்கும் வ

ரஹ்மத்துல்லாஹ்" என்று சொல்லட்டும்' என்று கூறினார்கள். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் (பதிலளிக்கும் விதமாக), 'வ அலைக்க வ ரஹ்மத்துல்லாஹ், வ அலைக்க வ ரஹ்மத்துல்லாஹ், வ அலைக்க வ ரஹ்மத்துல்லாஹ்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2722

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ عَنْ أَبِي غِفَارٍ الْمُثَنَّى بْنِ سَعِيدٍ الطَّائِيِّ عَنْ أَبِي تَمِيمَةَ الْهُجَيْمِيِّ عَنْ جَابِرِ بْنِ سُلَيْمٍ قَالَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ عَلَيْكَ السَّلاَمُ ‏.‏ فَقَالَ لاَ تَقُلْ عَلَيْكَ السَّلاَمُ وَلَكِنْ قُلِ السَّلاَمُ عَلَيْكَ ‏.‏ وَذَكَرَ قِصَّةً طَوِيلَةً وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் சுலைம் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தேன். 'அலைக்கஸ்ஸலாம்' (உம்மீது சாந்தி உண்டாகட்டும்) என்று கூறினேன். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "'அலைக்கஸ்ஸலாம்'' என்று கூறாதீர். மாறாக, "அஸ்ஸலாமு அலைக்க" (உம்மீது சாந்தி உண்டாகட்டும்) என்று கூறும்' என்றார்கள்." மேலும், அவர் (ஜாபிர் பின் சுலைம்) ஒரு நீண்ட சம்பவத்தைக் குறிப்பிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2723

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا ثُمَامَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا سَلَّمَ سَلَّمَ ثَلاَثًا وَإِذَا تَكَلَّمَ بِكَلِمَةٍ أَعَادَهَا ثَلاَثًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (ஒருவரை) ஸலாம் கூறும்போது, அதனை மூன்று முறை கூறுவார்கள் (அதாவது, தனது ஸலாமை உறுதிப்படுத்தவும், கேட்பவர் தெளிவாக விளங்கவும்). மேலும், அவர்கள் ஒரு விஷயத்தைக் கூறும்போது, அதனை மூன்று முறை கூறுவார்கள் (அதாவது, கேட்பவர் தெளிவாக விளங்கவும், முக்கியத்துவத்தை உணர்த்தவும்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2724

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أَبِي مُرَّةَ، مَوْلَى عَقِيلِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَنْ أَبِي وَاقِدٍ اللَّيْثِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَيْنَمَا هُوَ جَالِسٌ فِي الْمَسْجِدِ وَالنَّاسُ مَعَهُ إِذْ أَقْبَلَ ثَلاَثَةُ نَفَرٍ فَأَقْبَلَ اثْنَانِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَذَهَبَ وَاحِدٌ فَلَمَّا وَقَفَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سَلَّمَا فَأَمَّا أَحَدُهُمَا فَرَأَى فُرْجَةً فِي الْحَلْقَةِ فَجَلَسَ فِيهَا وَأَمَّا الآخَرُ فَجَلَسَ خَلْفَهُمْ وَأَمَّا الآخَرُ فَأَدْبَرَ ذَاهِبًا فَلَمَّا فَرَغَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَلاَ أُخْبِرُكُمْ عَنِ النَّفَرِ الثَّلاَثَةِ أَمَّا أَحَدُهُمْ فَأَوَى إِلَى اللَّهِ فَآوَاهُ اللَّهُ وَأَمَّا الآخَرُ فَاسْتَحْيَا فَاسْتَحْيَا اللَّهُ مِنْهُ وَأَمَّا الآخَرُ فَأَعْرَضَ فَأَعْرَضَ اللَّهُ عَنْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو وَاقِدٍ اللَّيْثِيُّ اسْمُهُ الْحَارِثُ بْنُ عَوْفٍ وَأَبُو مُرَّةَ مَوْلَى أُمِّ هَانِئٍ بِنْتِ أَبِي طَالِبٍ وَاسْمُهُ يَزِيدُ وَيُقَالُ مَوْلَى عَقِيلِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ .

அபூ வாக்கித் அல்-லைஸீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மஸ்ஜிதில் அமர்ந்திருந்தார்கள். மக்களும் அவர்களுடன் இருந்தனர். அப்போது மூன்று நபர்கள் (அங்கு) வந்தார்கள். அவர்களில் இருவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை முன்னோக்கி வந்தனர்; ஒருவர் சென்றுவிட்டார். அவ்விருவரும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அருகில் நின்றபோது ஸலாம் கூறினர். பிறகு அவ்விருவரில் ஒருவர் (மக்களின்) வட்டத்தில் ஓர் இடைவெளியைக் கண்டு அதில் அமர்ந்தார். மற்றவர் அவர்களுக்குப் பின்னால் அமர்ந்தார். மூன்றாமவரோ (சபையைப்) புறக்கணித்துத் திரும்பிச் சென்றுவிட்டார்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தமது பேச்சை) முடித்ததும் கூறினார்கள்: “அந்த மூன்று நபர்களைப் பற்றி நான் உங்களுக்குத் தெரிவிக்கட்டுமா? அவர்களில் ஒருவர் அல்லாஹ்விடம் தஞ்சம் புகுந்தார்; எனவே அல்லாஹ் அவருக்குத் தஞ்சம் அளித்தான். மற்றவர் வெட்கப்பட்டார்; எனவே அல்லாஹ்வும் (அவரைத் தண்டிப்பதிலிருந்து) வெட்கப்பட்டான். மூன்றாமவர் புறக்கணித்தார்; எனவே அல்லாஹ்வும் அவரைப் புறக்கணித்தான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2725

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ كُنَّا إِذَا أَتَيْنَا النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم جَلَسَ أَحَدُنَا حَيْثُ يَنْتَهِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رَوَاهُ زُهَيْرُ بْنُ مُعَاوِيَةَ عَنْ سِمَاكٍ أَيْضًا .

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றால், எங்களில் ஒருவர் (சபை) எங்கு முடிகிறதோ அங்கு அமர்ந்து கொள்வார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْجَالِسِ عَلَى الطَّرِيقِ

சாலையில் அமர்வது பற்றி வந்துள்ளவை

2726

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، وَلَمْ يَسْمَعْهُ مِنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَرَّ بِنَاسٍ مِنَ الأَنْصَارِ وَهُمْ جُلُوسٌ فِي الطَّرِيقِ فَقَالَ إِنْ كُنْتُمْ لاَ بُدَّ فَاعِلِينَ فَرُدُّوا السَّلاَمَ وَأَعِينُوا الْمَظْلُومَ وَاهْدُوا السَّبِيلَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي شُرَيْحٍ الْخُزَاعِيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அன்சாரிகளில் சிலர் பாதையில் அமர்ந்திருந்தபோது அவர்களைக் கடந்து சென்றார்கள். அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் (பாதையில்) அமர்ந்தே ஆகவேண்டும் என்றால், ஸலாமுக்கு பதிலளியுங்கள்; அநீதி இழைக்கப்பட்டவருக்கு உதவுங்கள்; மேலும் (வழி தவறியவருக்கு) சரியான பாதையைக் காட்டுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُصَافَحَةِ

2727

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، وَإِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنِ الأَجْلَحِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا مِنْ مُسْلِمَيْنِ يَلْتَقِيَانِ فَيَتَصَافَحَانِ إِلاَّ غُفِرَ لَهُمَا قَبْلَ أَنْ يَفْتَرِقَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الْبَرَاءِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الْبَرَاءِ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ وَالأَجْلَحُ هُوَ ابْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حُجَيَّةَ بْنِ عَدِيٍّ الْكِنْدِيُّ ‏.‏

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எந்த இரு முஸ்லிம்கள் சந்தித்து, (அன்புடன்) கைகுலுக்கிக் கொண்டாலும், அவர்கள் பிரிவதற்கு முன்பே அல்லாஹ் அவர்களுக்கு மன்னிப்பு வழங்குகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2728

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا حَنْظَلَةُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ الرَّجُلُ مِنَّا يَلْقَى أَخَاهُ أَوْ صَدِيقَهُ أَيَنْحَنِي لَهُ قَالَ ‏"‏ لاَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَفَيَلْتَزِمُهُ وَيُقَبِّلُهُ قَالَ ‏"‏ لاَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَفَيَأْخُذُ بِيَدِهِ وَيُصَافِحُهُ قَالَ ‏"‏ نَعَمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! எங்களில் ஒருவர் தம் சகோதரரையோ அல்லது தம் நண்பரையோ சந்திக்கும் போது, அவருக்கு அவர் தலை வணங்க வேண்டுமா?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) "இல்லை" என்று கூறினார்கள். (மீண்டும்) அவர் கேட்டார்: "அவரை அவர் கட்டியணைத்து முத்தமிட வேண்டுமா?" அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) "இல்லை" என்று கூறினார்கள். (மீண்டும்) அவர் கேட்டார்: "அவரது கையைப் பிடித்துக் குலுக்க வேண்டுமா?" அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) "ஆம்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2729

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا هَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، قَالَ قُلْتُ لأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ هَلْ كَانَتِ الْمُصَافَحَةُ فِي أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

கத்தாதா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் (ரழி) முஸாஃபஹா (கைகுலுக்குதல்) செய்துகொள்வது (அவர்களிடையே) வழக்கமாக இருந்ததா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "ஆம்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2730

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سُلَيْمٍ الطَّائِفِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ خَيْثَمَةَ، عَنْ رَجُلٍ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مِنْ تَمَامِ التَّحِيَّةِ الأَخْذُ بِالْيَدِ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْبَرَاءِ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ سُلَيْمٍ عَنْ سُفْيَانَ ‏.‏ قَالَ سَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَلَمْ يَعُدَّهُ مَحْفُوظًا وَقَالَ إِنَّمَا أَرَادَ عِنْدِي حَدِيثَ سُفْيَانَ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ خَيْثَمَةَ عَمَّنْ سَمِعَ ابْنَ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لاَ سَمَرَ إِلاَّ لِمُصَلٍّ أَوْ مُسَافِرٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ وَإِنَّمَا يُرْوَى عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ أَوْ غَيْرِهِ قَالَ مِنْ تَمَامِ التَّحِيَّةِ الأَخْذُ بِالْيَدِ ‏.‏

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'கையைப் பிடிப்பது முகமன் கூறுதலின் பூரணத்துவத்தைச் சேர்ந்தது.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2731

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ زَحْرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الْقَاسِمِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، رضى الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ تَمَامُ عِيَادَةِ الْمَرِيضِ أَنْ يَضَعَ أَحَدُكُمْ يَدَهُ عَلَى جَبْهَتِهِ أَوْ قَالَ عَلَى يَدِهِ فَيَسْأَلَهُ كَيْفَ هُوَ وَتَمَامُ تَحِيَّاتِكُمْ بَيْنَكُمُ الْمُصَافَحَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا إِسْنَادٌ لَيْسَ بِالْقَوِيِّ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ وَعُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ زَحْرٍ ثِقَةٌ وَعَلِيُّ بْنُ يَزِيدَ ضَعِيفٌ وَالْقَاسِمُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ يُكْنَى أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَهُوَ مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ خَالِدِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ مُعَاوِيَةَ وَهُوَ ثِقَةٌ وَالْقَاسِمُ شَامِيٌّ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நோயாளியை நலம் விசாரிப்பதன் முழுமை என்னவென்றால், உங்களில் ஒருவர் தமது கையை அவரின் நெற்றியில் (பரிவுடன்) வைப்பதாகும்" - அல்லது (நபி ஸல் அவர்கள்) "அவரின் கையின் மீது" என்று கூறினார்கள் - "பின்னர், அவர் எப்படி இருக்கிறார் என்று அவரிடம் விசாரிப்பதாகும். மேலும், உங்களுக்கிடையிலான வாழ்த்துக்களின் (அதாவது ஸலாத்தின்) முழுமை, கைலாகு கொடுத்துக்கொள்வதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُعَانَقَةِ وَالْقُبْلَةِ

தழுவுதல் மற்றும் முத்தமிடுதல் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

2732

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَحْيَى بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبَّادٍ الْمَدَنِيُّ، حَدَّثَنِي أَبُو يَحْيَى بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَدِمَ زَيْدُ بْنُ حَارِثَةَ الْمَدِينَةَ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي بَيْتِي فَأَتَاهُ فَقَرَعَ الْبَابَ فَقَامَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عُرْيَانًا يَجُرُّ ثَوْبَهُ وَاللَّهِ مَا رَأَيْتُهُ عُرْيَانًا قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ فَاعْتَنَقَهُ وَقَبَّلَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ الزُّهْرِيِّ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஸைத் பின் ஹாரிஸா (ரழி) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனது இல்லத்தில் இருந்தார்கள். அவர் (ஸைத்) வந்து கதவைத் தட்டினார். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மேலாடையின்றி (மேல் சட்டை அணியாமல், அவசரமாக), தமது ஆடையை இழுத்துக்கொண்டு அவரை நோக்கிச் சென்றார்கள். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் அவர்களை இதற்கு முன்போ அல்லது பின்போ (இந்த நிலையில்) மேலாடையின்றிக் கண்டதில்லை. மேலும் அவர்கள் அவரை (ஸைத் (ரழி)) கட்டியணைத்து முத்தமிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قُبْلَةِ الْيَدِ وَالرِّجْلِ

கையையும் காலையும் முத்தமிடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2733

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ، وَأَبُو أُسَامَةَ عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلِمَةَ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ عَسَّالٍ، قَالَ قَالَ يَهُودِيٌّ لِصَاحِبِهِ اذْهَبْ بِنَا إِلَى هَذَا النَّبِيِّ . فَقَالَ صَاحِبُهُ لاَ تَقُلْ نَبِيٌّ إِنَّهُ لَوْ سَمِعَكَ كَانَ لَهُ أَرْبَعَةُ أَعْيُنٍ . فَأَتَيَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَسَأَلاَهُ عَنْ تِسْعِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ . فَقَالَ لَهُمْ " لاَ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا وَلاَ تَسْرِقُوا وَلاَ تَزْنُوا وَلاَ تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلاَّ بِالْحَقِّ وَلاَ تَمْشُوا بِبَرِيءٍ إِلَى ذِي سُلْطَانٍ لِيَقْتُلَهُ وَلاَ تَسْحَرُوا وَلاَ تَأْكُلُوا الرِّبَا وَلاَ تَقْذِفُوا مُحْصَنَةً وَلاَ تُوَلُّوا الْفِرَارَ يَوْمَ الزَّحْفِ وَعَلَيْكُمْ خَاصَّةً الْيَهُودَ أَنْ لاَ تَعْتَدُوا فِي السَّبْتِ " . قَالَ فَقَبَّلُوا يَدَهُ وَرِجْلَهُ فَقَالاَ نَشْهَدُ أَنَّكَ نَبِيٌّ . قَالَ " فَمَا يَمْنَعُكُمْ أَنْ تَتَّبِعُونِي " . قَالُوا إِنَّ دَاوُدَ دَعَا رَبَّهُ أَنْ لاَ يَزَالَ فِي ذُرِّيَّتِهِ نَبِيٌّ وَإِنَّا نَخَافُ إِنْ تَبِعْنَاكَ أَنْ تَقْتُلَنَا الْيَهُودُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ يَزِيدَ بْنِ الأَسْوَدِ وَابْنِ عُمَرَ وَكَعْبِ بْنِ مَالِكٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸஃப்வான் பின் அஸ்ஸால் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு யூதர் தனது தோழரிடம், "இந்த நபியிடம் நம்முடன் வாருங்கள்" என்று கூறினார். அதற்கு அவருடைய தோழர், "'நபி' என்று சொல்லாதீர்கள். ஏனெனில், அவர் (ஸல்) நீங்கள் அவ்வாறு சொல்வதைக் கேட்டால், அவர்

(ஸல்) மிகவும் மகிழ்ச்சியடைவார்கள் (இது அரபு மொழியில் மிகுந்த மகிழ்ச்சியைக் குறிக்கும் ஒரு பழமொழி)" என்று கூறினார். எனவே அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஒன்பது தெளிவான அத்தாட்சிகளைப் பற்றி கேட்பதற்காகச் சென்றார்கள். அப்போது அவர் (ஸல்) அவர்களிடம் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வுக்கு எதையும் இணையாக்காதீர்கள்; திருடாதீர்கள்; விபச்சாரம் செய்யாதீர்கள்; அல்லாஹ் தடுத்திருக்கும் ஓர் உயிரை (சட்ட ரீதியான) உரிமையோடு அன்றி (அநியாயமாகக்) கொல்லாதீர்கள்; ஓர் அப்பாவியைக் கொல்லச் செய்வதற்காக அவரை ஆட்சியாளரிடம் அழைத்துச் செல்லாதீர்கள்; சூனியம் செய்யாதீர்கள்; வட்டி உண்ணாதீர்கள்; கற்புள்ள பெண்ணின் மீது அவதூறு கூறாதீர்கள்; போர் நாளில் புறமுதுகிட்டு ஓடாதீர்கள்; குறிப்பாக யூதர்களாகிய நீங்கள், சனிக்கிழமையின் வரம்பை மீறாதீர்கள்."

அவர் (ரழி) கூறினார்கள்: "அப்போது அவர்கள் அவருடைய (ஸல்) கைகளையும் கால்களையும் முத்தமிட்டார்கள். மேலும் 'நீங்கள் ஒரு நபி என்பதற்கு நாங்கள் சாட்சி கூறுகிறோம்' என்று கூறினார்கள்." அதற்கு அவர் (ஸல்), "அப்படியானால், என்னைப் பின்பற்றுவதிலிருந்து உங்களைத் தடுப்பது எது?" என்று கேட்டார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஏனெனில், தாவூத் (அலை) அவர்கள் தம் இறைவனிடம் தம் சந்ததியினர் ஒருபோதும் நபிமார்கள் இல்லாமல் இருக்கக்கூடாது என்று பிரார்த்தனை செய்தார்கள். நாங்கள் உங்களைப் பின்பற்றினால் யூதர்கள் எங்களைக் கொன்றுவிடுவார்கள் என்று நாங்கள் பயப்படுகிறோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مَرْحَبًا

"வரவேற்பு" பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2734

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ أَبِي النَّضْرِ، أَنَّ أَبَا مُرَّةَ، مَوْلَى أُمِّ هَانِئٍ بِنْتِ أَبِي طَالِبٍ أَخْبَرَهُ أَنَّهُ، سَمِعَ أُمَّ هَانِئٍ، تَقُولُ ذَهَبْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَامَ الْفَتْحِ فَوَجَدْتُهُ يَغْتَسِلُ وَفَاطِمَةُ تَسْتُرُهُ بِثَوْبٍ قَالَتْ فَسَلَّمْتُ فَقَالَ ‏"‏ مَنْ هَذِهِ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ أَنَا أُمُّ هَانِئٍ فَقَالَ ‏"‏ مَرْحَبًا بِأُمِّ هَانِئٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَذَكَرَ فِي الْحَدِيثِ قِصَّةً طَوِيلَةً هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உம்மு ஹானி பின்த் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களின் அடிமை அபூ முர்ரா (ரஹ்) அறிவித்தார்கள்: உம்மு ஹானி (ரழி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்:

"வெற்றி கொண்ட ஆண்டில் (மக்கா வெற்றியின் போது) நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன். அவர் (நபியவர்கள்) குளித்துக் கொண்டிருக்க, ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் ஒரு ஆடையால் அவரை மறைத்துக் கொண்டிருப்பதை நான் கண்டேன்.

நான் ஸலாம் கூறினேன். அப்போது அவர் (நபியவர்கள்) 'யார் இது?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'நான் உம்மு ஹானி' என்றேன். அதற்கு அவர் (நபியவர்கள்), 'உம்மு ஹானிக்கு நல்வரவு!' (உம்மு ஹானியே, வருக!) என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2735

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ مَسْعُودٍ أَبُو حُذَيْفَةَ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ بْنِ أَبِي جَهْلٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ جِئْتُهُ مَرْحَبًا بِالرَّاكِبِ الْمُهَاجِرِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي جُحَيْفَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِصَحِيحٍ لاَ نَعْرِفُهُ مِثْلَ هَذَا إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ مُوسَى بْنِ مَسْعُودٍ عَنْ سُفْيَانَ ‏.‏ وَمُوسَى بْنُ مَسْعُودٍ ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏ وَرَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ مُرْسَلاً وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ ‏.‏ وَهَذَا أَصَحُّ ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ بَشَّارٍ يَقُولُ مُوسَى بْنُ مَسْعُودٍ ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ وَكَتَبْتُ كَثِيرًا عَنْ مُوسَى بْنِ مَسْعُودٍ ثُمَّ تَرَكْتُهُ ‏.‏ كَمُلَ كِتَابُ الاِسْتِئْذَانِ وَيَتْلُوهُ كِتَابُ الأَدَبِ

இக்ரிமா பின் அபீ ஜஹ்ல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்த அந்த நாளில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'வாகனத்தில் வந்த ஹிஜ்ரத் செய்தவரே, வருக!' என்று கூறினார்கள். (இது மக்கா வெற்றியின் பின்னர் இக்ரிமா இஸ்லாத்தைத் தழுவி, மதீனாவிற்கு ஹிஜ்ரத் செய்து வந்தபோது நிகழ்ந்தது.)

இந்தத் தலைப்பில் புரைதா, இப்னு அப்பாஸ் மற்றும் அபூ ஜுஹைஃபா (ரழியல்லாஹு அன்ஹும்) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் சரியானது (ஸஹீஹ்) அல்ல. மூஸா பின் மஸ்வூத் அவர்கள் சுஃப்யான் வாயிலாக அறிவிக்கும் இந்த வழியைத் தவிர (வேறு

எவ்வழியிலும்) இது போன்று இதை நாம் அறியவில்லை. மூஸா பின் மஸ்வூத் ஹதீஸ் துறையில் பலவீனமானவர்.

அப்துர் ரஹ்மான் பின் மஹ்தீ அவர்கள் இந்த ஹதீஸை சுஃப்யான் வாயிலாக அபூ இஸ்ஹாகிடமிருந்து 'முர்சல்' ஆக (நபித்தோழர் விடுபட்ட தொடரில்) அறிவித்துள்ளார். அதில் அவர் முஸ்ப் பின் ஸஅத் அவர்களைக் குறிப்பிடவில்லை. இதுவே மிகவும் சரியானதாகும்.

முஹம்மத் பின் பஷ்ஷார் அவர்கள், "மூஸா பின் மஸ்வூத் ஹதீஸ் துறையில் பலவீனமானவர்" என்று கூறியதை நான் செவியுற்றேன். மேலும் முஹம்மத் பின் பஷ்ஷார், "நான் மூஸா பின் மஸ்வூத் அவர்களிடமிருந்து நிறைய எழுதினேன்; பின்னர் அவரை விட்டுவிட்டேன்" என்றும் கூறினார்.

'அனுமதி கோருதல்' பற்றிய புத்தகம் நிறைவுற்றது. இதனைத் தொடர்ந்து 'ஒழுக்கங்கள்' பற்றிய புத்தகம் வருகிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

43. كتاب الأدب عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

43. நற்பண்புகள் பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب مَا جَاءَ فِي تَشْمِيتِ الْعَاطِسِ

துமமலுக்கு பதிலளிப்பது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2736

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لِلْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ سِتٌّ بِالْمَعْرُوفِ يُسَلِّمُ عَلَيْهِ إِذَا لَقِيَهُ وَيُجِيبُهُ إِذَا دَعَاهُ وَيُشَمِّتُهُ إِذَا عَطَسَ وَيَعُودُهُ إِذَا مَرِضَ وَيَتْبَعُ جَنَازَتَهُ إِذَا مَاتَ وَيُحِبُّ لَهُ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي أَيُّوبَ وَالْبَرَاءِ وَأَبِي مَسْعُودٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُهُمْ فِي الْحَارِثِ الأَعْوَرِ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முஸ்லிமுக்கு மற்றொரு முஸ்லிமின் மீது நன்முறையில் ஆறு கடமைகள் உள்ளன: (அவை:) அவரைச் சந்திக்கும்போது அவருக்கு ஸலாம் கூறுவது, அவர் அழைக்கும்போது அவரது அழைப்பை ஏற்பது, அவர் தும்மி (அல்ஹம்துலில்லாஹ் என்று) கூறும்போது (யர்ஹமுக்கல்லாஹ் என்று கூறி) அவருக்காகப் பிரார்த்திப்பது, அவர் நோயுற்றிருக்கும்போது அவரை நலம் விசாரிப்பது, அவர் மரணித்துவிட்டால் அவரது ஜனாஸாவைப் பின்தொடர்ந்து செல்வது, மேலும், தமக்காக விரும்புவதையே அவருக்கும் விரும்புவதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2737

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الْمَخْزُومِيُّ الْمَدَنِيُّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لِلْمُؤْمِنِ عَلَى الْمُؤْمِنِ سِتُّ خِصَالٍ يَعُودُهُ إِذَا مَرِضَ وَيَشْهَدُهُ إِذَا مَاتَ وَيُجِيبُهُ إِذَا دَعَاهُ وَيُسَلِّمُ عَلَيْهِ إِذَا لَقِيَهُ وَيُشَمِّتُهُ إِذَا عَطَسَ وَيَنْصَحُ لَهُ إِذَا غَابَ أَوْ شَهِدَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَمُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الْمَخْزُومِيُّ الْمَدَنِيُّ ثِقَةٌ رَوَى عَنْهُ عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ وَابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு முஃமினுக்கு மற்றொரு முஃமின் மீது ஆறு கடமைகள் உள்ளன: அவர் நோய்வாய்ப்பட்டிருக்கும்போது அவரைச் சந்திப்பது, அவர் இறந்துவிட்டால் அவரின் (ஜனாஸாவில்) கலந்துகொள்வது, அவர் அழைத்தால் அவரின் அழைப்பை ஏற்றுக்கொள்வது, அவரைச் சந்திக்கும்போது அவருக்கு ஸலாம் சொல்வது, அவர் தும்மினால் அவருக்கு (யர்ஹமுகல்லாஹ் என்று கூறி) பதிலளிப்பது, மேலும் அவர் இல்லாதபோதும் இருக்கும்போதும் அவருக்கு நன்மையை நாடுவது (அல்லது நேர்மையான ஆலோசனை வழங்குவது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ الْعَاطِسُ إِذَا عَطَسَ

தும்மும் நபர் தும்மும்போது கூறுவது

2738

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ الرَّبِيعِ، حَدَّثَنَا حَضْرَمِيٌّ، مَوْلَى آلِ الْجَارُودِ عَنْ نَافِعٍ، أَنَّ رَجُلاً، عَطَسَ إِلَى جَنْبِ ابْنِ عُمَرَ فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ ابْنُ عُمَرَ وَأَنَا أَقُولُ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَلَيْسَ هَكَذَا عَلَّمَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَّمَنَا أَنْ نَقُولَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ زِيَادِ بْنِ الرَّبِيعِ ‏.‏

நாஃபிஉ (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களுக்கு அருகில் ஒருவர் தும்மினார். அப்போது அவர், 'அல்ஹம்துலில்லாஹ் வஸ்ஸலாமு அலா ரசூலில்லாஹ்' (எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலாம் உண்டாவதாக) என்று கூறினார்.

அதற்கு இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நானும் 'அல்ஹம்துலில்லாஹ் வஸ்ஸலாமு அலா ரசூலில்லாஹ்' என்று கூறுகிறேன். ஆனால் இவ்வாறு கூறுமாறு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குக் கற்றுத்தரவில்லை. 'அல்ஹம்துலில்லாஹ் அலா குல்லி ஹால்' (எல்லா சூழ்நிலைகளிலும் எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே) என்று கூறுமாறே அவர்கள் எங்களுக்குக் கற்றுத்தந்தார்கள்."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இது ஒரு 'கரீப்' (அறிமுகமற்ற) ஹதீஸ். இதை நாங்கள் ஸியாத் இப்னு ரபீஃ அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாகவே அறிவோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَيْفَ تَشْمِيتُ الْعَاطِسِ

தும்மும் நபருக்கு எவ்வாறு பதிலளிப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2739

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ دَيْلَمَ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بْنِ أَبِي مُوسَى، عَنْ أَبِي مُوسَى، قَالَ كَانَ الْيَهُودُ يَتَعَاطَسُونَ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَرْجُونَ أَنْ يَقُولَ لَهُمْ يَرْحَمُكُمُ اللَّهُ . فَيَقُولُ يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي أَيُّوبَ وَسَالِمِ بْنِ عُبَيْدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ மூஸா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
யூதர்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் 'யர்ஹமுகுமுல்லாஹ் (அல்லாஹ் உங்களுக்குக் கருணை காட்டுவானாக)' என்று கூறுவார்கள் என எதிர்பார்த்து, நபி (ஸல்) அவர்களின் சமூகத்தில் (வேண்டுமென்றே) தும்முவார்கள்.
எனவே, அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'யஹ்தீகுமுல்லாஹ் வ யுஸ்லிஹு பாலகும் (அல்லாஹ் உங்களுக்கு நேர்வழி காட்டுவானாக, உங்கள் காரியங்களைச் சீராக்குவானாக).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2740

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عُبَيْدٍ، أَنَّهُ كَانَ مَعَ الْقَوْمِ فِي سَفَرٍ فَعَطَسَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ فَقَالَ السَّلاَمُ

عَلَيْكُمْ . فَقَالَ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمِّكَ فَكَأَنَّ الرَّجُلَ وَجَدَ فِي نَفْسِهِ فَقَالَ أَمَا إِنِّي لَمْ أَقُلْ إِلاَّ مَا قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَطَسَ رَجُلٌ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَلَيْكَ وَعَلَى أُمِّكَ إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَلْيَقُلْ لَهُ مَنْ يَرُدُّ عَلَيْهِ يَرْحَمُكَ اللَّهُ وَلْيَقُلْ يَغْفِرُ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ اخْتَلَفُوا فِي رِوَايَتِهِ عَنْ مَنْصُورٍ وَقَدْ أَدْخَلُوا بَيْنَ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ وَسَالِمٍ رَجُلاً .

ஸாலிம் இப்னு உபைது (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் (ஸாலிம்) ஒரு பயணத்தில் மக்களுடன் இருந்தார்கள். அப்போது அவர்களில் ஒருவர் தும்மினார். அவர் "அஸ்ஸலாமு அலைக்கும்" என்று கூறினார்.
அதற்கு (ஸாலிம்) அவர்கள், "'அலைக்க வ அலா உம்மிக் (உன் மீதும் உன் தாயார் மீதும் சாந்தி உண்டாகட்டும்)" என்று கூறினார்கள்.
அது அந்த மனிதருக்கு மன வருத்தத்தை ஏற்படுத்தியது போல் இருந்தது. எனவே (ஸாலிம்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதைத் தவிர வேறு எதையும் நான் கூறவில்லை. (ஏனெனில்) நபி (ஸல்) அவர்கள் முன்னிலையில் ஒருவர் தும்மி, 'அஸ்ஸலாமு அலைக்கும்' என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அலைக்க வ அலா உம்மிக் (உன் மீதும் உன் தாயார் மீதும் சாந்தி உண்டாகட்டும்)' என்று கூறினார்கள்.
(ஆகவே, சரியான முறை என்னவென்றால்) உங்களில் ஒருவர் தும்மினால் அவர் 'அல்ஹம்து லில்லாஹி ரப்பில் ஆலமீன்' (அனைத்து புகழும் அகிலங்களின் இறைவனான அல்லாஹ்வுக்கே உரியது) என்று கூறட்டும். அவருக்குப் பதிலளிப்பவர் 'யர்ஹமுகல்லாஹ்' (அல்லாஹ் உமக்குக் கருணை புரிவானாக) என்று கூறட்டும். மேலும் அவர் (தும்மியவர்), 'யஃஃபிருல்லாஹு லனா வலகும்' (அல்லாஹ் எங்களுக்கும் உங்களுக்கும் மன்னிப்பளிப்பானாக) என்று கூறட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2741

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، أَخْبَرَنِي ابْنُ أَبِي لَيْلَى، عَنْ أَخِيهِ، عِيسَى بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ وَلْيَقُلِ الَّذِي يَرُدُّ عَلَيْهِ يَرْحَمُكَ اللَّهُ وَلْيَقُلْ هُوَ يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ .

அபூ அய்யூப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில் ஒருவர் தும்மினால், அவர்

'அல்ஹம்துலில்லாஹி அலா குல்லி ஹால்' (எல்லா சூழ்நிலைகளிலும் எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியது) என்று கூறட்டும். மேலும், அவருக்குப் பதிலளிப்பவர், 'யர்ஹமுகல்லாஹ்' (அல்லாஹ் உனக்குக் கருணை காட்டுவானாக) என்று கூறட்டும். மேலும், (தும்மிய) அவர் (பதிலளித்த) அவருக்கு, 'யஹ்தீகுமுல்லாஹ் வ யுஸ்லிஹு பாலகும்' (அல்லாஹ் உங்களுக்கு வழிகாட்டி, உங்கள் காரியங்களைச் சீராக்குவானாக) என்று கூறட்டும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2741b

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ هَكَذَا رَوَى شُعْبَةُ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَكَانَ ابْنُ أَبِي لَيْلَى يَضْطَرِبُ فِي هَذَا الْحَدِيثِ يَقُولُ أَحْيَانًا عَنْ أَبِي أَيُّوبَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَيَقُولُ أَحْيَانًا عَنْ عَلِيٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக) இதே போன்றே (இந்த ஹதீஸ்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அவர் (இமாம் திர்மிதீ) கூறினார்: ஷுஅபா அவர்கள் இந்த ஹதீஸை இப்னு அபீ லைலாவிடமிருந்து இவ்வாறே அறிவித்தார்: "(அவர்) அபூ அய்யூப் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து, (அவர்) நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து."

இப்னு அபீ லைலா அவர்கள் இந்த ஹதீஸில் (அறிவிப்பதில்) குழப்பமடைந்தார்கள். சில சமயங்களில் அவர், "அபூ அய்யூப் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து" என்றும், சில சமயங்களில் அவர் "அலீ (ரலி) அவர்களிடமிருந்து, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து" என்றும் கூறுவார்கள்.

2741c

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الثَّقَفِيُّ الْمَرْوَزِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ أَخِيهِ، عِيسَى عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَلِيٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) இதே போன்ற பொருளுடன் (இந்த அறிவிப்பாளர்

தொடர் வழியாகவும்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

باب مَا جَاءَ فِي إِيجَابِ التَّشْمِيتِ بِحَمْدِ الْعَاطِسِ

தும்மலுக்குப் பின் "அல்ஹம்துலில்லாஹ்" என்று கூறுபவருக்கு பதிலளிப்பதன் கடமை பற்றி வந்துள்ளவை

2742

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَجُلَيْنِ، عَطَسَا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَشَمَّتَ أَحَدَهُمَا وَلَمْ يُشَمِّتِ الآخَرَ فَقَالَ الَّذِي لَمْ يُشَمِّتْهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ شَمَّتَّ هَذَا وَلَمْ تُشَمِّتْنِي ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّهُ حَمِدَ اللَّهَ وَإِنَّكَ لَمْ تَحْمَدِ اللَّهَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களின் முன்னிலையில் இரண்டு ஆண்கள் தும்மினார்கள். அவர்களில் ஒருவருக்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் தஷ்மீத் செய்தார்கள் (அதாவது, 'யர்ஹமுகல்லாஹ்' என்று கூறி துஆ செய்தார்கள்), மற்றவருக்கு தஷ்மீத் செய்யவில்லை. யாருக்கு தஷ்மீத் செய்யப்படவில்லையோ அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! தாங்கள் இவருக்கு தஷ்மீத் செய்தீர்கள், எனக்கு தஷ்மீத் செய்யவில்லையே?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "இவர் அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்தார், நீங்களோ அல்லாஹ்வைப் புகழவில்லை" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَمْ يُشَمَّتُ الْعَاطِسُ

தும்மும் நபருக்கு எத்தனை முறை பதிலளிக்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2743

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، عَنْ إِيَاسِ بْنِ سَلَمَةَ بْنِ الأَكْوَعِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ عَطَسَ رَجُلٌ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنَا شَاهِدٌ فَقَالَ

رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَرْحَمُكَ اللَّهُ " . ثُمَّ عَطَسَ الثَّانِيَةَ وَالثَّالِثَةَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " هَذَا رَجُلٌ مَزْكُومٌ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸலமா பின் அல்-அக்வஃ (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் (அந்த நிகழ்வுக்கு) சாட்சியாக இருந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் முன்னிலையில் ஒரு மனிதர் தும்மினார். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'யர்ஹமுகல்லாஹ் (அல்லாஹ் உனக்கு கருணை காட்டுவானாக)' என்று கூறினார்கள். பிறகு அவர் இரண்டாவது மற்றும் மூன்றாவது முறையாக தும்மினார். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இந்த மனிதருக்கு ஜலதோஷம் பிடித்துள்ளது' என்று கூறினார்கள்."

2743b

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، عَنْ إِيَاسِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ لَهُ فِي الثَّالِثَةِ أَنْتَ مَزْكُومٌ . قَالَ هَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ الْمُبَارَكِ .

இயாஸ் பின் ஸலமா அவர்கள் தம் தந்தை (ஸலமா (ரழி)) அவர்கள் வழியாக அறிவிக்கின்றார்:
நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே இது அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆயினும் இதில், நபி (ஸல்) அவர்கள் மூன்றாவது முறையாக அவரிடம் (தும்மியவரிடம்), "உமக்கு ஜலதோஷம் பிடித்துள்ளது" என்று கூறினார்கள்.
(அறிவிப்பாளர்) மேலும் கூறினார்: "இப்னுல் முபாரக் அவர்களின் அறிவிப்பை விட இது மிகவும் சரியானதாகும்."

2743c

وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ، عَنْ عِكْرِمَةَ بْنِ عَمَّارٍ، هَذَا الْحَدِيثَ نَحْوَ رِوَايَةِ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، أَحْمَدُ بْنُ الْحَكَمِ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عِكْرِمَةَ بْنِ عَمَّارٍ، بِهَذَا .

ஷுஃபா அவர்கள் இக்ரிமா பின் அம்மார் அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸை அறிவித்துள்ளார், இது யஹ்யா பின் ஸயீத் அவர்களின் அறிவிப்பிற்கு ஒத்திருக்கிறது. அஹ்மத் பின் அல்-ஹகம் அல்-பஸ்ரி எங்களுக்கு இதனை அறிவித்தார் (அதாவது, ஷுஃபாவின் இந்த

அறிவிப்பை); (அவர்) முஹம்மத் பின் ஜஃபர் (அவர்களிடமிருந்து), (அவர்) ஷுஃபா (அவர்களிடமிருந்து), (அவர்) இக்ரிமா பின் அம்மார் அவர்களிடமிருந்து (இந்த ஹதீஸை அறிவித்தார்).

2743d

وَرَوَى عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ عِكْرِمَةَ بْنِ عَمَّارٍ، نَحْوَ رِوَايَةِ ابْنِ الْمُبَارَكِ وَقَالَ لَهُ فِي الثَّالِثَةِ أَنْتَ مَزْكُومٌ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ .

அப்துர் ரஹ்மான் பின் மஹ்தீ அவர்கள், இக்ரிமா பின் அம்மார் அவர்களிடமிருந்து இப்னுல் முபாரக் அவர்களின் அறிவிப்பைப் போன்றே அறிவித்தார்கள். மேலும் அவர் மூன்றாவது முறையாக அவரிடம், "உங்களுக்குச் சளி பிடித்துள்ளது (அல்லது மூக்கடைப்பு ஏற்பட்டுள்ளது)" என்று கூறினார்.

2744

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ السَّلُولِيُّ الْكُوفِيُّ، عَنْ عَبْدِ السَّلاَمِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَبِي خَالِدٍ الدَّالاَنِيِّ، عَنْ عُمَرَ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أُمِّهِ، عَنْ أَبِيهَا، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُشَمَّتُ الْعَاطِسُ ثَلاَثًا فَإِنْ زَادَ فَإِنْ شِئْتَ فَشَمِّتْهُ وَإِنْ شِئْتَ فَلاَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَإِسْنَادُهُ مَجْهُولٌ .

உமர் பின் இஸ்ஹாக் அவர்களின் தாயாரின் தந்தை (அதாவது, உமர் பின் இஸ்ஹாக் அவர்களின் தாய்வழிப் பாட்டனார்) (ரலி) அறிவிக்கின்றார்கள்:

'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'தும்முபவருக்கு மூன்று முறை (யர்ஹமுகல்லாஹ் என்று) பதில் கூறுங்கள். அவர் அதற்கும் அதிகமாக தும்மினால், பிறகு நீங்கள் விரும்பினால் (அவருக்கு) பதில் கூறுங்கள்; நீங்கள் விரும்பாவிட்டால் கூறாதீர்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي خَفْضِ الصَّوْتِ وَتَخْمِيرِ الْوَجْهِ عِنْدَ الْعُطَاسِ

தும்மும்போது சத்தத்தை குறைத்துக் கொள்வது மற்றும் முகத்தை மூடிக் கொள்வது பற்றி வந்துள்ளவை

2745

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ وَزِيرٍ الْوَاسِطِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ سُمَيٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا عَطَسَ غَطَّى وَجْهَهُ بِيَدِهِ أَوْ بِثَوْبِهِ وَغَضَّ بِهَا صَوْتَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தும்மும்போது, தங்கள் கையால் அல்லது தங்கள் ஆடையால் தங்கள் முகத்தை மூடிக்கொள்வார்கள், மேலும் அதன் மூலம் (தும்மலின்) சப்தத்தை குறைத்துக் கொள்வார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعُطَاسَ وَيَكْرَهُ التَّثَاؤُبَ

நிச்சயமாக அல்லாஹ் தும்முவதை நேசிக்கிறான், மேலும் அவன் கொட்டாவி விடுவதை வெறுக்கிறான் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2746

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنِ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْعُطَاسُ مِنَ اللَّهِ وَالتَّثَاؤُبُ مِنَ الشَّيْطَانِ فَإِذَا تَثَاءَبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَضَعْ يَدَهُ عَلَى فِيهِ وَإِذَا قَالَ آهْ آهْ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَضْحَكُ مِنْ جَوْفِهِ وَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعُطَاسَ وَيَكْرَهُ التَّثَاؤُبَ فَإِذَا قَالَ الرَّجُلُ آهْ آهْ إِذَا تَثَاءَبَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَضْحَكُ فِي جَوْفِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தும்மல் அல்லாஹ்விடமிருந்து வருகிறது, கொட்டாவி ஷைத்தானிடமிருந்து வருகிறது. எனவே, உங்களில் ஒருவர் கொட்டாவி விட்டால், அவர் தம் கையால் தம் வாயை மூடிக் கொள்ளட்டும். ஏனெனில், அவர் 'ஆஹ், ஆஹ்' என்று கூறும்போது, ஷைத்தான் அவனது உள்ளிருந்து (அவனைப் பார்த்து) சிரிக்கிறான்." நிச்சயமாக அல்லாஹ் தும்மலை விரும்புகிறான், மேலும் அவன் கொட்டாவியை வெறுக்கிறான். எனவே, ஒரு மனிதன் கொட்டாவி விடும்போது 'ஆஹ், ஆஹ்' என்று கூறினால், நிச்சயமாக ஷைத்தான் அவனது உள்ளிருந்து (அவனைப் பார்த்து) சிரிக்கிறான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2747

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعُطَاسَ وَيَكْرَهُ التَّثَاؤُبَ فَإِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ فَحَقٌّ عَلَى كُلِّ مَنْ سَمِعَهُ أَنْ يَقُولَ يَرْحَمُكَ اللَّهُ وَأَمَّا التَّثَاؤُبُ فَإِذَا تَثَاءَبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَرُدَّهُ مَا اسْتَطَاعَ وَلاَ يَقُولَنَّ هَاهْ هَاهْ فَإِنَّمَا ذَلِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ يَضْحَكُ مِنْهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَجْلاَنَ ‏.‏ وَابْنُ أَبِي ذِئْبٍ أَحْفَظُ لِحَدِيثِ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ وَأَثْبَتُ مِنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَجْلاَنَ ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا بَكْرٍ الْعَطَّارَ الْبَصْرِيَّ يَذْكُرُ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْمَدِينِيِّ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ قَالَ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ عَجْلاَنَ أَحَادِيثُ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ رَوَى بَعْضَهَا سَعِيدٌ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَرَوَى بَعْضَهَا سَعِيدٌ عَنْ رَجُلٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ فَاخْتَلَطَتْ عَلَىَّ فَجَعَلْتُهَا عَنْ سَعِيدٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக அல்லாஹ் தும்மலை விரும்புகிறான், மேலும் அவன் கொட்டாவியை வெறுக்கிறான். எனவே, உங்களில் ஒருவர் தும்மும்போது 'அல்ஹம்துலில்லாஹ்' (எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே) என்று கூறினால், அதைக் கேட்கும் ஒவ்வொருவர் மீதும் 'யர்ஹமுகல்லாஹ்' (அல்லாஹ் உங்களுக்குக் கருணை காட்டுவானாக) என்று கூறுவது ஒரு கடமையாகும் (அல்லது வலியுறுத்தப்பட்ட சுன்னத்தாகும்). கொட்டாவி விடுவதைப் பொறுத்தவரை, உங்களில் ஒருவர் கொட்டாவி விட்டால், அவர் முடிந்தவரை அதைத் தடுக்கட்டும் (அல்லது அடக்கிக்கொள்ளட்டும்). மேலும் 'ஹா ஹா' என்று கூற வேண்டாம். ஏனெனில், அது ஷைத்தானிடமிருந்து வருவதாகும்; அவன் (அவ்வாறு கொட்டாவி விடுபவனைப் பார்த்து) சிரிக்கிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ إِنَّ الْعُطَاسَ فِي الصَّلاَةِ مِنَ الشَّيْطَانِ

தொழுகையில் தும்முவது ஷைத்தானிடமிருந்து வருகிறது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2748

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ أَبِي الْيَقْظَانِ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، رَفَعَهُ قَالَ الْعُطَاسُ وَالنُّعَاسُ وَالتَّثَاؤُبُ فِي الصَّلاَةِ وَالْحَيْضُ وَالْقَىْءُ وَالرُّعَافُ مِنَ الشَّيْطَانِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ شَرِيكٍ عَنْ أَبِي الْيَقْظَانِ . قَالَ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ قُلْتُ لَهُ مَا اسْمُ جَدِّ عَدِيٍّ قَالَ لاَ أَدْرِي . وَذُكِرَ عَنْ يَحْيَى بْنِ مَعِينٍ قَالَ اسْمُهُ دِينَارٌ .

ஆதி பின் தாபித் அவர்களின் பாட்டனார் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “தொழுகையில் தும்மல், தூக்கக்கலக்கம், கொட்டாவி, மாதவிடாய், வாந்தி மற்றும் மூக்கில் இரத்தம் வடிதல் ஆகியவை ஷைத்தானிடமிருந்து வருபவை ஆகும் (அதாவது, இவை தொழுகையின் கவனத்தை சிதைக்கும் அல்லது சிரமத்தை ஏற்படுத்தும் விஷயங்கள், ஷைத்தான் இவற்றை விரும்புவான்).”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب كَرَاهِيَةِ أَنْ يُقَامَ الرَّجُلُ مِنْ مَجْلِسِهِ ثُمَّ يُجْلَسُ فِيهِ

ஒரு மனிதரை அவரது இருக்கையிலிருந்து எழுப்பி விட்டு அதில் அமர்வதை வெறுத்தல்

2749

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يُقِمْ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ مِنْ مَجْلِسِهِ ثُمَّ يَجْلِسُ فِيهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தம் சகோதரரை அவருடைய இடத்திலிருந்து எழுப்பிவிட்டு, பின்னர் அதில் அமர வேண்டாம் (ஏனெனில் இது மற்றவருக்கு அசௌகரியத்தையும் மன வருத்தத்தையும் ஏற்படுத்தும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2750

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لاَ يُقِمْ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ مِنْ مَجْلِسِهِ ثُمَّ يَجْلِسُ فِيهِ ‏.‏ قَالَ وَكَانَ الرَّجُلُ يَقُومُ لاِبْنِ عُمَرَ فَلاَ يَجْلِسُ فِيهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவர் தம் சகோதரரை அவரது இருப்பிடத்தில் இருந்து எழுப்பிவிட்டு, பின்னர் அதில் அமர வேண்டாம்."

(அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்:) ஒருவர் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களுக்காக (தம் இடத்திலிருந்து) எழுந்திருப்பார்; ஆனால் அவர்கள் அதில் அமர மாட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِذَا قَامَ الرَّجُلُ مِنْ مَجْلِسِهِ ثُمَّ رَجَعَ إِلَيْهِ فَهُوَ أَحَقُّ بِهِ

ஒரு மனிதர் தனது இருக்கையிலிருந்து எழுந்து பின்னர் அதற்கு திரும்பி வந்தால், அவருக்கே அதற்கு அதிக உரிமை உண்டு

2751

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَاسِطِيُّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى بْنِ حَبَّانَ، عَنْ عَمِّهِ، وَاسِعِ بْنِ حَبَّانَ، عَنْ وَهْبِ بْنِ حُذَيْفَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ الرَّجُلُ أَحَقُّ بِمَجْلِسِهِ وَإِنْ خَرَجَ لِحَاجَتِهِ ثُمَّ عَادَ فَهُوَ أَحَقُّ بِمَجْلِسِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

வஹ்ப் பின் ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஒருவர் தமது இருக்கைக்கு அதிக உரிமை உடையவர். அவர் தமது ஏதேனும் தேவைக்காக (அவ்விடத்திலிருந்து) எழுந்து சென்று, பின்னர் திரும்பி வந்தால், அவரே தமது இருக்கைக்கு அதிக உரிமை உடையவர்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْجُلُوسِ بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ بِغَيْرِ إِذْنِهِمَا

இரு மனிதர்களுக்கிடையே அவர்களின் அனுமதியின்றி அமர்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2752

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا أُسَامَةُ بْنُ زَيْدٍ، حَدَّثَنِي عَمْرُو بْنُ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَحِلُّ لِلرَّجُلِ أَنْ يُفَرِّقَ بَيْنَ اثْنَيْنِ إِلاَّ بِإِذْنِهِمَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ عَامِرٌ الأَحْوَلُ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ أَيْضًا ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஒரு மனிதன், இருவரை (அவர்கள் அமர்ந்திருக்கும்போது) அவர்களின் அனுமதியின்றி பிரிப்பது (அதாவது அவர்களுக்கு இடையில் அமர்வது) ஆகுமானதல்ல" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْقُعُودِ وَسَطَ الْحَلْقَةِ

வட்டத்தின் நடுவில் அமர்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2753

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي مِجْلَزٍ، أَنَّ رَجُلاً، قَعَدَ وَسَطَ حَلْقَةٍ فَقَالَ حُذَيْفَةُ مَلْعُونٌ عَلَى لِسَانِ مُحَمَّدٍ أَوْ لَعَنَ اللَّهُ عَلَى لِسَانِ مُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم - مَنْ قَعَدَ وَسَطَ الْحَلْقَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو مِجْلَزٍ اسْمُهُ لاَحِقُ بْنُ حُمَيْدٍ ‏.‏

ஒரு மனிதர் ஒரு (சபையின்) வட்டத்தின் நடுவில் அமர்ந்தார். எனவே ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(நபி) முஹம்மத் (ஸல்)

அவர்களின் நாவினால் சபிக்கப்பட்டவர் (அதாவது, அல்லாஹ்வின் சாபத்திற்குரியவர்) வட்டத்தின் நடுவில் அமர்பவரே" - அல்லது - "(நபி) முஹம்மத் (ஸல்) அவர்களின் நாவினால் வட்டத்தின் நடுவில் அமர்பவரை அல்லாஹ் சபித்துள்ளான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ قِيَامِ الرَّجُلِ لِلرَّجُلِ

ஒரு மனிதர் மற்றொரு மனிதருக்காக எழுந்து நிற்பது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2754

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عَفَّانُ، أَخْبَرَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ لَمْ يَكُنْ شَخْصٌ أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ وَكَانُوا إِذَا رَأَوْهُ لَمْ يَقُومُوا لِمَا يَعْلَمُونَ مِنْ كَرَاهِيَتِهِ لِذَلِكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: (நபித்தோழர்களான) அவர்களுக்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை விட மிகவும் பிரியமானவராக வேறு யாரும் இருக்கவில்லை. மேலும், (நபித்தோழர்களான) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களைக் காணும் போது எழுந்து நிற்க மாட்டார்கள், ஏனெனில் நபி (ஸல்) அவர்கள் அதனை விரும்பவில்லை என்பதை அவர்கள் அறிந்திருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2755

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ الشَّهِيدِ، عَنْ أَبِي مِجْلَزٍ، قَالَ خَرَجَ مُعَاوِيَةُ فَقَامَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الزُّبَيْرِ وَابْنُ صَفْوَانَ حِينَ رَأَوْهُ . فَقَالَ اجْلِسَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَتَمَثَّلَ لَهُ الرِّجَالُ قِيَامًا فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ الشَّهِيدِ، عَنْ أَبِي مِجْلَزٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ ‏.‏

அபூ மிஜ்லஸ் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
முஆவியா (ரழி) அவர்கள் வெளியே வந்தார்கள். அப்போது அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்ஸுபைர் (ரழி) அவர்களும் இப்னு ஸஃப்வான் (ரழி) அவர்களும் அவரைக் கண்டதும் அவருக்காக எழுந்து நின்றார்கள். அப்போது அவர் (முஆவியா) கூறினார்கள்: "அமருங்கள்! நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'மக்கள் தமக்காக (மரியாதை நிமித்தமாக) எழுந்து நிற்பது எவருக்கு மகிழ்ச்சி அளிக்கிறதோ, அவர் தமது இருப்பிடத்தை நரகத்தில் ஆக்கிக் கொள்ளட்டும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَقْلِيمِ الأَظْفَارِ

நகங்களை வெட்டுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2756

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْحُلْوَانِيُّ الْخَلاَّلُ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ خَمْسٌ مِنَ الْفِطْرَةِ الاِسْتِحْدَادُ وَالْخِتَانُ وَقَصُّ الشَّارِبِ وَنَتْفُ الإِبْطِ وَتَقْلِيمُ الأَظْفَارِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஐந்து காரியங்கள் ஃபித்ராவைச் (மனிதனின் இயற்கையான தூய்மையான நடைமுறைகளைச்) சார்ந்தவை: மறைவிட முடிகளை மழித்தல் (அல்லது அகற்றுதல்), விருத்தசேதனம் செய்தல் (கத்னா), மீசையைக் கத்தரித்தல், அக்குள் முடிகளைப் பிடுங்குதல் (அல்லது அகற்றுதல்) மற்றும் நகங்களை வெட்டுதல்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2757

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَهَنَّادٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ مُصْعَبِ بْنِ شَيْبَةَ، عَنْ طَلْقِ بْنِ حَبِيبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ عَشْرٌ مِنَ الْفِطْرَةِ قَصُّ الشَّارِبِ وَإِعْفَاءُ اللِّحْيَةِ وَالسِّوَاكُ وَالاِسْتِنْشَاقُ وَقَصُّ الأَظْفَارِ وَغَسْلُ الْبَرَاجِمِ وَنَتْفُ الإِبْطِ وَحَلْقُ الْعَانَةِ وَانْتِقَاصُ الْمَاءِ . قَالَ زَكَرِيَّا قَالَ مُصْعَبٌ وَنَسِيتُ الْعَاشِرَةَ إِلاَّ أَنْ تَكُونَ الْمَضْمَضَةَ . قَالَ أَبُو عُبَيْدٍ انْتِقَاصُ الْمَاءِ الاِسْتِنْجَاءُ بِالْمَاءِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பத்து விஷயங்கள் ஃபித்ராவைச் (இயற்கை மரபைச்) சார்ந்தவை. (அவை): மீசையைக் கத்தரித்தல், தாடியை வளர விடுதல், பல் துலக்குதல் (ஸிவாக்), நாசிக்குத் தண்ணீர் செலுத்திச் சுத்தம் செய்தல் (இஸ்தின்ஷாக்), நகங்களை வெட்டுதல், விரல் கணுக்களைக் கழுவுதல், அக்குள் முடிகளை அகற்றுதல், மர்ம உறுப்பு முடிகளை மழித்தல் மற்றும் தண்ணீரால் சுத்தம் செய்தல் (இன்திகாஸுல் மா).”

(அறிவிப்பாளர்) முஸ்அப் கூறினார்: “பத்தாவது விஷயத்தை நான் மறந்துவிட்டேன்; அது வாய் கொப்பளிப்பதாக (மள்மளா) இருக்கலாம்.”

அபூ உபைத் கூறினார்: “இன்திகாஸுல் மா என்பது தண்ணீரால் இஸ்திஞ்சா (கழிப்பிடத் தேவைகளைச் சுத்தம்) செய்வதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي التَّوْقِيتِ فِي تَقْلِيمِ الأَظْفَارِ وَأَخْذِ الشَّارِبِ

பாடம்: நகங்களை வெட்டுவதற்கும், மீசையை கத்தரிப்பதற்கும் உரிய கால வரம்பு

2758

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا صَدَقَةُ بْنُ مُوسَى أَبُو مُحَمَّدٍ، صَاحِبُ الدَّقِيقِ حَدَّثَنَا أَبُو عِمْرَانَ الْجَوْنِيُّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ وَقَّتَ لَهُمْ فِي كُلِّ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً تَقْلِيمَ الأَظْفَارِ وَأَخْذَ الشَّارِبِ وَحَلْقَ الْعَانَةِ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் நகங்களை வெட்டுவதற்கும்,

மீசையைக் கத்தரிப்பதற்கும், மறைவிட ரோமங்களை மழிப்பதற்கும் (அதிகபட்சமாக) நாற்பது இரவுகளுக்கு (அதாவது நாற்பது நாட்களுக்கு) ஒருமுறை என அவர்களுக்கு (கால) நேரம் நிர்ணயித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2759

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِي عِمْرَانَ الْجَوْنِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ وَقَّتَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي قَصِّ الشَّارِبِ وَتَقْلِيمِ الأَظْفَارِ وَحَلْقِ الْعَانَةِ وَنَتْفِ الإِبْطِ أَنْ لاَ نَتْرُكَ أَكْثَرَ مِنْ أَرْبَعِينَ يَوْمًا ‏.‏ قَالَ هَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ الأَوَّلِ ‏.‏ وَصَدَقَةُ بْنُ مُوسَى لَيْسَ عِنْدَهُمْ بِالْحَافِظِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மீசையைக் கத்தரிப்பதற்கும், நகங்களை வெட்டுவதற்கும், மறைவிட முடிகளை மழிப்பதற்கும், அக்குள் முடிகளைப் பிடுங்குவதற்கும், (அவற்றை) நாற்பது நாட்களுக்கு மேல் நாம் விட்டுவிடக்கூடாது என்று எங்களுக்கு காலவரையறையை நிர்ணயித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي قَصِّ الشَّارِبِ

மீசையைக் கத்தரிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2760

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ الْوَلِيدِ الْكِنْدِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَقُصُّ أَوْ يَأْخُذُ مِنْ شَارِبِهِ وَكَانَ إِبْرَاهِيمُ خَلِيلُ الرَّحْمَنِ يَفْعَلُهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது மீசையை கத்தரிப்பார்கள் அல்லது குறைப்பார்கள். இப்ராஹீம் (அலை) (அல்லாஹ்வின் உற்ற நண்பர்) கலீலுர்ரஹ்மான் அவர்களும் அவ்வாறே செய்வார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2761

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبِيدَةُ بْنُ حُمَيْدٍ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ صُهَيْبٍ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ لَمْ يَأْخُذْ مِنْ شَارِبِهِ فَلَيْسَ مِنَّا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ صُهَيْبٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏

ஜைத் பின் அர்கம் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் தமது மீசையிலிருந்து (தேவையற்றதை) கத்தரித்துக் கொள்ளவில்லையோ, அவர் நம்மைச் சார்ந்தவர் அல்லர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الأَخْذِ مِنَ اللِّحْيَةِ

தாடியிலிருந்து எடுப்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2762

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَأْخُذُ مِنْ لِحْيَتِهِ مِنْ عَرْضِهَا وَطُولِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ عُمَرُ بْنُ هَارُونَ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ لاَ أَعْرِفُ لَهُ حَدِيثًا لَيْسَ إِسْنَادُهُ أَصْلاً أَوْ قَالَ يَنْفَرِدُ بِهِ إِلاَّ هَذَا الْحَدِيثَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَأْخُذُ مِنْ لِحْيَتِهِ مِنْ عَرْضِهَا وَطُولِهَا ‏.‏ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عُمَرَ بْنِ هَارُونَ وَرَأَيْتُهُ حَسَنَ الرَّأْىِ فِي عُمَرَ بْنِ هَارُونَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَمِعْتُ قُتَيْبَةَ يَقُولُ عُمَرُ بْنُ هَارُونَ كَانَ صَاحِبَ حَدِيثٍ وَكَانَ يَقُولُ الإِيمَانُ قَوْلٌ وَعَمَلٌ ‏.‏

قَالَ سَمِعْتُ قُتَيْبَةَ، حَدَّثَنَا وَكِيعُ بْنُ الْجَرَّاحِ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ ثَوْرِ بْنِ يَزِيدَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله

عليه وسلم نَصَبَ الْمَنْجَنِيقَ عَلَى أَهْلِ الطَّائِفِ . قَالَ قُتَيْبَةُ قُلْتُ لِوَكِيعٍ مَنْ هَذَا قَالَ صَاحِبُكُمْ عُمَرُ بْنُ هَارُونَ .

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள், தம் தந்தை வழியாக, தம் பாட்டனார் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து, நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் தமது தாடியின் அகலத்திலும் நீளத்திலும் (சீரமைத்து) குறைப்பார்கள் என்று அறிவித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِعْفَاءِ اللِّحْيَةِ

தாடியை வளர விடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2763

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَحْفُوا الشَّوَارِبَ وَأَعْفُوا اللِّحَى ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "மீசையை (மிகவும்) குறுகியதாக வெட்டுங்கள் (அல்லது மழியுங்கள்) மேலும் தாடியை வளரவிடுங்கள் (அதிகமாக)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2764

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ نَافِعٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَمَرَنَا بِإِحْفَاءِ الشَّوَارِبِ وَإِعْفَاءِ اللِّحَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو بَكْرِ بْنُ نَافِعٍ هُوَ مَوْلَى ابْنِ عُمَرَ ثِقَةٌ وَعُمَرُ بْنُ نَافِعٍ ثِقَةٌ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعٍ مَوْلَى ابْنِ عُمَرَ يُضَعَّفُ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கு, மீசையை (மழிக்குமாறும்

அல்லது மிகவும்) குட்டையாக வெட்டுமாறும், தாடியை வளரவிடுமாறும் கட்டளையிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابِ مَا جَاءَ فِي وَضْعِ إِحْدَى الرِّجْلَيْنِ عَلَى الأُخْرَى مُسْتَلْقِيًا

ஒருவர் மல்லாந்து படுத்திருக்கும்போது ஒரு காலை மற்றொரு காலின் மீது வைப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2765

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عن عَبَّادِ بْنِ تَمِيمٍ، عَنْ عَمِّهِ، أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مُسْتَلْقِيًا فِي الْمَسْجِدِ وَاضِعًا إِحْدَى رِجْلَيْهِ عَلَى الأُخْرَى . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَعَمُّ عَبَّادِ بْنِ تَمِيمٍ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَيْدِ بْنِ عَاصِمٍ الْمَازِنِيُّ .

அப்பாத் பின் தமீம் அவர்கள் தனது பெரிய தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: அவர் (அப்துல்லாஹ் பின் ஸைத் பின் ஆஸிம் அல்-மாஸினி) நபி (ஸல்) அவர்களைப் பள்ளிவாசலில் ஒரு காலை மற்றொரு காலின் மீது வைத்தவண்ணம் மல்லாக்கப் படுத்திருந்ததைக் கண்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْكَرَاهِيَةِ فِي ذَلِكَ

அதைச் செய்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2766

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقُرَشِيُّ، حَدَّثَنَا أَبِي، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ، عَنْ خِدَاشٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا اسْتَلْقَى أَحَدُكُمْ عَلَى ظَهْرِهِ فَلاَ يَضَعْ إِحْدَى رِجْلَيْهِ عَلَى الأُخْرَى ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ . وَلاَ يُعْرَفُ خِدَاشٌ هَذَا مَنْ هُوَ وَقَدْ رَوَى لَهُ سُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ غَيْرَ حَدِيثٍ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'உங்களில் ஒருவர் மல்லாந்து படுக்கும்போது, தனது ஒரு காலை மற்றொன்றின் மீது வைக்க வேண்டாம் (ஏனெனில், அவ்வாறு செய்வதால் மறைக்கப்பட வேண்டிய உறுப்புகள் வெளிப்படக்கூடும் அல்லது கண்ணியம் குறையக்கூடும்)' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2767

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ اشْتِمَالِ الصَّمَّاءِ وَالاِحْتِبَاءِ فِي ثَوْبٍ وَاحِدٍ وَأَنْ يَرْفَعَ الرَّجُلُ إِحْدَى رِجْلَيْهِ عَلَى الأُخْرَى وَهُوَ مُسْتَلْقٍ عَلَى ظَهْرِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இஷ்திமாலுஸ் ஸம்மாவையும் (அதாவது, ஒரே ஆடையை உடலின் மீது போர்த்திக்கொண்டு, கைகளை வெளியே எடுக்க முடியாதவாறு மூடிக்கொள்வதையும், இது மறைக்கப்பட வேண்டிய பகுதிகளை வெளிப்படுத்தக்கூடும் என்பதால்), ஒரே ஆடையை அணிந்து அல்-இஹ்திபாஃ செய்வதையும் (அதாவது, ஒரே ஆடையுடன் முழங்கால்களை மடித்து, அவற்றை உடலுடன் சேர்த்து கட்டி அமர்வதையும், இது மறைக்கப்பட வேண்டிய பகுதிகளை வெளிப்படுத்தக்கூடும் என்பதால்), மேலும் ஒருவர் மல்லாந்து படுத்திருக்கும் போது தனது ஒரு காலை மற்றொரு காலின் மீது தூக்கி வைத்துக்கொள்வதையும் (இதுவும் மறைக்கப்பட வேண்டிய பகுதிகளை வெளிப்படுத்தக்கூடும் என்பதால்) தடைசெய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الاِضْطِجَاعِ عَلَى الْبَطْنِ

வயிற்றின் மீது படுத்துக்கொள்வது வெறுக்கத்தக்கதாக இருப்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2768

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، وَعَبْدُ الرَّحِيمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ رَأَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَجُلاً مُضْطَجِعًا عَلَى بَطْنِهِ فَقَالَ إِنَّ هَذِهِ ضِجْعَةٌ لاَ يُحِبُّهَا اللَّهُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ طِهْفَةَ وَابْنِ عُمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى

يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ يَعِيشَ بْنِ طِهْفَةَ عَنْ أَبِيهِ وَيُقَالُ طِخْفَةُ وَالصَّحِيحُ طِهْفَةُ . وَقَالَ بَعْضُ الْحُفَّاظِ الصَّحِيحُ طِخْفَةُ وَيُقَالُ طِغْفَةُ . يَعِيشُ هُوَ مِنَ الصَّحَابَةِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மனிதர் தன் வயிற்றில் (குப்புற) படுத்திருப்பதைக் கண்டார்கள். எனவே அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக இவ்வாறு படுப்பது அல்லாஹ்வால் விரும்பப்படுவதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي حِفْظِ الْعَوْرَةِ

'அவ்ரா'வைப் பாதுகாப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2769

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا بَهْزُ بْنُ حَكِيمٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ جَدِّي، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَوْرَاتُنَا مَا نَأْتِي مِنْهَا وَمَا نَذَرُ قَالَ " احْفَظْ عَوْرَتَكَ إِلاَّ مِنْ زَوْجَتِكَ أَوْ مِمَّا مَلَكَتْ يَمِينُكَ " . فَقَالَ الرَّجُلُ يَكُونُ مَعَ الرَّجُلِ قَالَ " إِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ لاَ يَرَاهَا أَحَدٌ فَافْعَلْ " . قُلْتُ وَالرَّجُلُ يَكُونُ خَالِيًا . قَالَ " فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ يُسْتَحْيَا مِنْهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَجَدُّ بَهْزٍ اسْمُهُ مُعَاوِيَةُ بْنُ حَيْدَةَ الْقُشَيْرِيُّ وَقَدْ رَوَى الْجُرَيْرِيُّ عَنْ حَكِيمِ بْنِ مُعَاوِيَةَ وَهُوَ وَالِدُ بَهْزٍ .

பஹ்ஸ் பின் ஹகீம் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

என் தந்தை அவர்கள், என் பாட்டனார் (ரழி) அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறியதாக எனக்கு அறிவித்தார்கள்:
'நான் கேட்டேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! எங்கள் அவ்ராவைப் பொறுத்தவரை, அதில் எதை நாங்கள் மறைக்க வேண்டும், எதை நாங்கள் (மறைக்காமல்) விட்டுவிடலாம்?"
அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "உங்கள் அவ்ராவை உங்கள் மனைவி அல்லது உங்கள் வலக்கரங்கள் சொந்தமாக்கிக் கொண்ட(வர்களிடமும்) (அதாவது, பெண் அடிமைகளிடமும்) தவிர (மற்றவர்களிடமிருந்து) பாதுகாத்துக் கொள்ளுங்கள்."
அவர் (என் பாட்டனார் (ரழி)) கேட்டார்கள்: "ஒரு ஆண் மற்றொரு ஆணுடன் (இருக்கும்போது)?"
அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "யாரும் அதைப் பார்க்காதவாறு

உங்களால் செய்ய முடிந்தால், அவ்வாறே செய்யுங்கள்."
நான் கேட்டேன்: "ஒரு மனிதன் தனியாக இருக்கும்போது?"
அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வே வெட்கப்படுவதற்கு மிகவும் தகுதியானவன்."'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الاِتِّكَاءِ

பாடம்: சாய்ந்து அமர்வது பற்றி வந்துள்ளவை

2770

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ الْكُوفِيُّ، أَخْبَرَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مُتَّكِئًا عَلَى وِسَادَةٍ عَلَى يَسَارِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَرَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ إِسْرَائِيلَ عَنْ سِمَاكٍ عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مُتَّكِئًا عَلَى وِسَادَةٍ . وَلَمْ يَذْكُرْ عَلَى يَسَارِهِ .

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு தலையணையின் மீது, தங்களின் இடதுபுறமாகச் சாய்ந்திருந்ததை (ஓய்வெடுக்கும் நிலையில்) கண்டேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2771

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مُتَّكِئًا عَلَى وِسَادَةٍ . هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு தலையணையின் மீது சாய்ந்திருந்ததை கண்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2772

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ رَجَاءٍ، عَنْ أَوْسِ بْنِ ضَمْعَجٍ، عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يُؤَمُّ الرَّجُلُ فِي سُلْطَانِهِ وَلاَ يُجْلَسُ عَلَى تَكْرِمَتِهِ فِي بَيْتِهِ إِلاَّ بِإِذْنِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒருவர் தனது அதிகாரத்திற்குட்பட்ட இடத்தில் (அதாவது, அவர் பொறுப்பாளராக இருக்கும் பள்ளிவாசல், அல்லது அவரது வீடு போன்ற இடங்களில்) (அவரது அனுமதியின்றி) (பிறரால்) தொழுகைக்கு இமாமாக நியமிக்கப்படலாகாது. மேலும், அவரது வீட்டில் அவரது கண்ணியத்திற்குரிய இடத்தில் (அதாவது, அவருக்குரிய சிறப்பு இருக்கை அல்லது படுக்கை போன்ற இடங்களில்) அவரது அனுமதியின்றி (பிறரால்) அமரப்படலாகாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الرَّجُلَ أَحَقُّ بِصَدْرِ دَابَّتِهِ

ஒரு மனிதர் தனது வாகனத்தின் முன்பகுதிக்கு அதிக உரிமையுடையவர் என்பது பற்றி வந்தவை.

2773

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بُرَيْدَةَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبِي بُرَيْدَةَ، يَقُولُ بَيْنَمَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَمْشِي إِذْ جَاءَهُ رَجُلٌ وَمَعَهُ حِمَارٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ ارْكَبْ ‏.‏ وَتَأَخَّرَ الرَّجُلُ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لأَنْتَ أَحَقُّ بِصَدْرِ دَابَّتِكَ إِلاَّ أَنْ تَجْعَلَهُ لِي ‏.‏ قَالَ قَدْ جَعَلْتُهُ لَكَ ‏.‏ قَالَ فَرَكِبَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ قَيْسِ بْنِ سَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ ‏.‏

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் நடந்து சென்று கொண்டிருந்தபோது, ஒரு மனிதர் ஒரு கழுதையுடன் அவர்களிடம் வந்தார். அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! சவாரி செய்யுங்கள் (ஏறிக்கொள்ளுங்கள்)" என்று கூறினார். மேலும் அந்த மனிதர் பின்னோக்கி நகர்ந்தார் (நபி (ஸல்) அவர்கள் ஏறிக்கொள்வதற்காக).

அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "உங்கள் வாகனத்தின் முன்பகுதியில் அமர்வதற்கு உங்களுக்கே அதிக உரிமை உண்டு; நீங்களாக

அதை எனக்கு வழங்கினால் தவிர" என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு அவர், "நான் அதை உங்களுக்காக வழங்கிவிட்டேன்" என்று கூறினார். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் சவாரி செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي اتِّخَاذِ الأَنْمَاطِ

அன்மாத் (திரைகள், திரைச்சீலைகள், விரிப்புகள் போன்றவை) பயன்படுத்துவதற்கான அனுமதி குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2774

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ هَلْ لَكُمْ أَنْمَاطٌ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ وَأَنَّى تَكُونُ لَنَا أَنْمَاطٌ قَالَ ‏"‏ أَمَا إِنَّهَا سَتَكُونُ لَكُمْ أَنْمَاطٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَأَنَا أَقُولُ لاِمْرَأَتِي أَخِّرِي عَنِّي أَنْمَاطَكِ فَتَقُولُ أَلَمْ يَقُلِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّهَا سَتَكُونُ لَكُمْ أَنْمَاطٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَأَدَعُهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "உங்களிடம் அன்மாத் (அலங்கார விரிப்புகள் அல்லது மெத்தைகள்) இருக்கிறதா?" என்று கேட்டார்கள். நான், "எங்களுக்கு அன்மாத் எங்கிருந்து கிடைக்கும்?" என்று கூறினேன். அவர்கள் (அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்)), "விரைவில் உங்களுக்கு அன்மாத் கிடைக்கும்" என்று கூறினார்கள். ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் என் மனைவியிடம், 'உன்னுடைய அன்மாத்தை என் பார்வையிலிருந்து அகற்று (அல்லது அவற்றை ஒதுக்கி வை)' என்று கூறுவது வழக்கம். ஆனால் அவள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக உங்களுக்கு விரைவில் அன்மாத் கிடைக்கும்" என்று கூறவில்லையா?' என்று கேட்பாள் (இது அல்லாஹ்வின் அருட்கொடை அல்லவா?)." ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதனால் நான் அதை விட்டுவிட்டேன் (அவள் அவற்றை வைத்திருக்க அனுமதித்தேன்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي رُكُوبِ ثَلاَثَةٍ عَلَى دَابَّةٍ

ஒரு விலங்கின் மீது மூவர் சவாரி செய்வது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2775

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الْعَنْبَرِيُّ بْنُ عَبْدِ الْعَظِيمِ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ مُحَمَّدٍ، هُوَ الْجُرَشِيُّ الْيَمَامِيُّ حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، عَنْ إِيَاسِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ لَقَدْ قُدْتُ نَبِيَّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ عَلَى بَغْلَتِهِ الشَّهْبَاءِ حَتَّى أَدْخَلْتُهُ حُجْرَةَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَذَا قُدَّامَهُ وَهَذَا خَلْفَهُ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களையும், அல்-ஹஸன் (ரழி), அல்-ஹுஸைன் (ரழி) ஆகியோரையும் (அவர்கள் அமர்ந்திருந்த) நபியவர்களின் சாம்பல் நிறக் கோவேறு கழுதையை, நபி (ஸல்) அவர்களின் அறைக்குள் அவரை (நபியவர்களை) சேர்த்துவிடும் வரை வழிநடத்திச் சென்றேன். அப்போது இவர்களில் ஒருவர் (நபியவர்களுக்கு) முன்னாலும், மற்றொருவர் (நபியவர்களுக்கு) பின்னாலும் இருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي نَظْرَةِ الْمُفَاجَأَةِ

எதிர்பாராத பார்வை பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2776

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا يُونُسُ بْنُ عُبَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي زُرْعَةَ بْنِ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ، عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ نَظْرَةِ الْفَجْأَةِ فَأَمَرَنِي أَنْ أَصْرِفَ بَصَرِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو زُرْعَةَ بْنُ عَمْرٍو اسْمُهُ هَرِمٌ .

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் எதிர்பாராத பார்வையைப் (அதாவது, அந்நியப் பெண்ணின் மீது தற்செயலாகப் படும் பார்வையைப்) பற்றி கேட்டேன். எனவே, எனது பார்வையைத் திருப்பிக் கொள்ளுமாறு அவர்கள் எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2777

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ أَبِي رَبِيعَةَ، عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، رَفَعَهُ قَالَ يَا عَلِيُّ لاَ تُتْبِعِ النَّظْرَةَ النَّظْرَةَ فَإِنَّ لَكَ الأُولَى وَلَيْسَتْ لَكَ الآخِرَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ شَرِيكٍ ‏.‏

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் (அலீ (ரழி) அவர்களிடம்) கூறினார்கள்: "ஓ அலீ! ஒரு பார்வையை மற்றொரு பார்வையால் தொடராதீர்கள். ஏனெனில், முதலாவது பார்வை உங்களுக்குரியது (அதாவது, அது தற்செயலானது என்பதால் மன்னிக்கப்பட்டது); ஆனால் அடுத்தது உங்களுக்குரியதல்ல (அதாவது, அது வேண்டுமென்றே பார்க்கப்படுவது என்பதால் அனுமதிக்கப்பட்டதல்ல)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي احْتِجَابِ النِّسَاءِ مِنَ الرِّجَالِ

பெண்கள் ஆண்களிடமிருந்து திரையிடுவது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2778

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا يُونُسُ بْنُ يَزِيدَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ نَبْهَانَ، مَوْلَى أُمِّ سَلَمَةَ أَنَّهُ حَدَّثَهُ أَنَّ أُمَّ سَلَمَةَ حَدَّثَتْهُ أَنَّهَا، كَانَتْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَمَيْمُونَةَ قَالَتْ فَبَيْنَا نَحْنُ عِنْدَهُ أَقْبَلَ ابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ فَدَخَلَ عَلَيْهِ وَذَلِكَ بَعْدَ مَا أُمِرْنَا بِالْحِجَابِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ احْتَجِبَا مِنْهُ ‏"‏ ‏.‏ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلَيْسَ هُوَ أَعْمَى لاَ يُبْصِرُنَا وَلاَ يَعْرِفُنَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَفَعَمْيَاوَانِ أَنْتُمَا أَلَسْتُمَا تُبْصِرَانِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'நானும் மைமூனா (ரழி) அவர்களும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தோம். அப்போது இப்னு உம்மி மக்தூம் (ரழி) அவர்கள் வந்தார்கள். அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (அனுமதி பெற்று) நுழைந்தார்.

இது எங்களுக்கு ஹிஜாப் (மறைப்பு) கட்டளையிடப்பட்ட பின்னர் நிகழ்ந்தது. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அவரிடமிருந்து நீங்கள் இருவரும் மறைத்துக்கொள்ளுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.
அதற்கு நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களைப் பார்க்கவோ அல்லது எங்களை அடையாளம் கண்டுகொள்ளவோ முடியாத அளவுக்கு அவர் பார்வையற்றவர் அல்லவா?' என்று கேட்டேன்.
அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நீங்கள் இருவரும் பார்வையற்றவர்களா? நீங்கள் இருவரும் அவரைப் பார்க்கவில்லையா?' என்று கேட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنِ الدُّخُولِ، عَلَى النِّسَاءِ إِلاَّ بِإِذْنِ الأَزْوَاجِ

பாடம்: கணவன்மார்களின் அனுமதியின்றிப் பெண்களிடம் நுழைவதற்குத் தடை விதிக்கப்பட்டுள்ளது பற்றி வந்துள்ளவை

2779

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْحَكَمِ، عَنْ ذَكْوَانَ، عَنْ مَوْلَى، عَمْرِو بْنِ الْعَاصِي أَنَّ عَمْرَو بْنَ الْعَاصِي، أَرْسَلَهُ إِلَى عَلِيٍّ يَسْتَأْذِنُهُ عَلَى أَسْمَاءَ بِنْتِ عُمَيْسٍ فَأَذِنَ لَهُ حَتَّى إِذَا فَرَغَ مِنْ حَاجَتِهِ سَأَلَ الْمَوْلَى عَمْرَو بْنَ الْعَاصِي عَنْ ذَلِكَ فَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَهَانَا أَنْ نَدْخُلَ عَلَى النِّسَاءِ بِغَيْرِ إِذْنِ أَزْوَاجِهِنَّ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَجَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்களின் விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமை அறிவிக்கிறார்:

அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்கள், அஸ்மா பின்த் உமைஸ் (ரழி) அவர்களிடம் (அலீ (ரழி) அவர்களின் மனைவியாக இருந்ததால்) செல்வதற்கு அலீ (ரழி) அவர்களிடம் அனுமதி கோருவதற்காக (தம்முடைய) அடிமையை அனுப்பினார்கள். அலீ (ரழி) அவர்கள் அவருக்கு (அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் அவர்களுக்கு) அனுமதியளித்தார்கள். அவர் (அம்ர் பின் அல்-ஆஸ்) தமது தேவையை முடித்துக் கொண்டதும், அந்த அடிமை இது குறித்து அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டார். அதற்கு அவர், "பெண்களிடம் அவர்களின் கணவர்களின் அனுமதியின்றி நாம் நுழைவதை இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நமக்குத் தடை செய்துள்ளார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب فِي تَحْذِيرِ فِتْنَةِ النِّسَاءِ

பெண்களின் குழப்பம் (ஃபித்னா) குறித்து எச்சரித்தல்

2780

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، وَسَعِيدِ بْنِ زَيْدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ نُفَيْلٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا تَرَكْتُ بَعْدِي فِي النَّاسِ فِتْنَةً أَضَرَّ عَلَى الرِّجَالِ مِنَ النِّسَاءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الثِّقَاتِ عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ عَنْ أَبِي عُثْمَانَ عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ نُفَيْلٍ وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا قَالَ عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ وَسَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ غَيْرَ الْمُعْتَمِرِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ .

உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) அவர்களும், ஸயீத் பின் ஸைத் பின் அம்ர் பின் நுஃபைல் (ரழி) அவர்களும் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் எனக்குப் பிறகு மக்களிடையே, ஆண்களுக்கு பெண்களை விட அதிக தீங்கு விளைவிக்கக்கூடிய ஒரு ஃபித்னாவை (சோதனையை/மயக்கத்தை) விட்டுச் செல்லவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2780b

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

உஸாமா பின் ஸைத் (ரலி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்று (முந்தைய ஹதீஸின் கருத்தை) அறிவிக்கிறார்கள்.

بَاب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ اتِّخَاذِ الْقُصَّةِ

முன் நெற்றி முடியை (குஸ்ஸா) வைப்பது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி

2781

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا يُونُسُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، أَخْبَرَنَا حُمَيْدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَنَّهُ سَمِعَ مُعَاوِيَةَ، بِالْمَدِينَةِ يَخْطُبُ يَقُولُ أَيْنَ عُلَمَاؤُكُمْ يَا أَهْلَ الْمَدِينَةِ إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَنْهَى عَنْ هَذِهِ الْقُصَّةِ وَيَقُولُ إِنَّمَا هَلَكَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ حِينَ اتَّخَذَهَا نِسَاؤُهُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ مُعَاوِيَةَ ‏.‏

ஹுமைத் பின் அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

முஆவியா (ரழி) அவர்கள் மதீனாவில் குத்பா (உரை) நிகழ்த்திய போது, பின்வருமாறு கூற தாம் கேட்டார்கள்: "மதீனா வாசிகளே! உங்களது அறிஞர்கள் எங்கே? நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இந்த (சவுரி) முடிக் கொத்துகளை (பயன்படுத்துவதைத்) தடை செய்ததையும், மேலும், 'பனூ இஸ்ராயீல் சமுதாயத்தினர், அவர்களுடைய பெண்கள் இவற்றை பயன்படுத்த ஆரம்பித்தபோதுதான் அழிந்துபோனார்கள்' என்று அவர்கள் கூறியதையும் கேட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْوَاصِلَةِ وَالْمُسْتَوْصِلَةِ وَالْوَاشِمَةِ وَالْمُسْتَوْشِمَةِ

அத்தியாயம்: ஒட்டுமுடி வைப்பவள், ஒட்டுமுடி வைத்துக்கொள்பவள், பச்சை குத்துபவள் மற்றும் பச்சை குத்திக்கொள்பவள் ஆகியோர் பற்றி வந்துள்ளவை

2782

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبِيدَةُ بْنُ حُمَيْدٍ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لَعَنَ الْوَاشِمَاتِ وَالْمُسْتَوْشِمَاتِ وَالْمُتَنَمِّصَاتِ مُبْتَغِيَاتٍ لِلْحُسْنِ مُغَيِّرَاتٍ خَلْقَ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ عَنْ مَنْصُورٍ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், பச்சைகுத்தும் பெண்களையும், பச்சைகுத்திக்கொள்ள நாடும் பெண்களையும், புருவ முடிகளைப் பிடுங்கி (அல்லது முகத்தில் உள்ள தேவையற்ற முடிகளை அகற்றி) அழகை நாடி அல்லாஹ்வின் படைப்பை மாற்றும் பெண்களையும் சபித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2783

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَعَنَ اللَّهُ الْوَاصِلَةَ وَالْمُسْتَوْصِلَةَ وَالْوَاشِمَةَ وَالْمُسْتَوْشِمَةَ. قَالَ نَافِعٌ الْوَشْمُ فِي اللِّثَةِ. قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَمَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ وَأَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒட்டுமுடி வைத்துவிடுபவளுக்கும், ஒட்டுமுடி வைத்துக்கொள்ளும் பெண்ணுக்கும், பச்சை குத்திவிடுபவளுக்கும், பச்சை குத்திக்கொள்ளும் பெண்ணுக்கும் அல்லாஹ் சாபமிட்டான்."
(அறிவிப்பாளர் சங்கிலியில் உள்ள) நாஃபிஃ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பச்சை குத்துதல் என்பது ஈறுகளிலும் (செய்யப்படுவதாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2783b

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ يَحْيَى قَوْلَ نَافِعٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

முஹம்மது இப்னு பஷ்ஷார், யஹ்யா இப்னு சயீத், உபைதுல்லாஹ் இப்னு உமர், நாஃபிஉ ஆகியோர் வழியாக இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸில் உள்ளதைப்) போன்றே அறிவித்துள்ளார்கள். (இந்த அறிவிப்பில்) யஹ்யா அவர்கள், நாஃபிஉ அவர்களின் கூற்றைக் குறிப்பிடவில்லை. அபு ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸ் ஆகும்.

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْمُتَشَبِّهَاتِ بِالرِّجَالِ مِنَ النِّسَاءِ

ஆண்களைப் போன்று பாவனை செய்யும் பெண்கள் குறித்து வந்துள்ளவை

2784

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، وَهَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمُتَشَبِّهَاتِ بِالرِّجَالِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْمُتَشَبِّهِينَ بِالنِّسَاءِ مِنَ الرِّجَالِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆண்களைப் போன்று (உடை, பேச்சு, நடை, தோற்றம் போன்றவற்றில்) ஒப்புமை கொள்ளும் பெண்களையும், பெண்களைப் போன்று (உடை, பேச்சு, நடை, தோற்றம் போன்றவற்றில்) ஒப்புமை கொள்ளும் ஆண்களையும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சபித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2785

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، وَأَيُّوبَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمُخَنَّثِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالْمُتَرَجِّلاَتِ مِنَ النِّسَاءِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஆண்களில் பெண்களைப் போன்று (பேச்சு, நடை, உடை, பாவனைகளில்) நடந்துகொள்ளும் ஆண்களையும், பெண்களில் ஆண்களைப் போன்று (பேச்சு, நடை, உடை, பாவனைகளில்) நடந்துகொள்ளும் பெண்களையும் சபித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ خُرُوجِ الْمَرْأَةِ مُتَعَطِّرَةً

பெண்கள் வாசனை பூசிக்கொண்டு வெளியே செல்வதை வெறுப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2786

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، عَنْ ثَابِتِ بْنِ عُمَارَةَ الْحَنَفِيِّ، عَنْ غُنَيْمِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ أَبِي مُوسَى، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ كُلُّ عَيْنٍ زَانِيَةٌ وَالْمَرْأَةُ

إِذَا اسْتَعْطَرَتْ فَمَرَّتْ بِالْمَجْلِسِ فَهِيَ كَذَا وَكَذَا يَعْنِي زَانِيَةً ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒவ்வொரு கண்ணும் விபச்சாரம் செய்கிறது. ஒரு பெண் நறுமணம் பூசிக்கொண்டு ஒரு சபையைக் கடந்து சென்றால், அவள் அப்படித்தான் (அதாவது விபச்சாரி ஆவாள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي طِيبِ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ

பாடம்: ஆண்கள் மற்றும் பெண்களின் வாசனைத் திரவியங்கள் பற்றி வந்தவை

2787

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ طِيبُ الرِّجَالِ مَا ظَهَرَ رِيحُهُ وَخَفِيَ لَوْنُهُ وَطِيبُ النِّسَاءِ مَا ظَهَرَ لَوْنُهُ وَخَفِيَ رِيحُهُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆண்களுக்கான நறுமணம் என்பது அதன் வாசனை வெளிப்படையாகவும் அதன் நிறம் மறைவாகவும் இருப்பதாகும். மேலும் பெண்களுக்கான நறுமணம் என்பது அதன் நிறம் வெளிப்படையாகவும் அதன் வாசனை மறைவாகவும் இருப்பதாகும் (அதாவது, அந்நிய ஆண்களை ஈர்க்காத வகையில்)."

2887b

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنِ الطُّفَاوِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ إِلاَّ أَنَّ الطُّفَاوِيَّ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ وَلاَ نَعْرِفُ اسْمَهُ ‏.‏ وَحَدِيثُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ أَتَمُّ وَأَطْوَلُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸைப்) போன்றே அதே பொருளில் அறிவிக்கிறார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதீ) கூறுகிறார்: இது ‘ஹஸன்’ எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். அத்துஃபாவீயை இந்த ஹதீஸில் மட்டுமே நாம் அறிவோம்; அவரது (இயற்)பெயரை நாம் அறியமாட்டோம். இஸ்மாயீல் பின் இப்ராஹீம் அவர்களின் அறிவிப்பு (இந்த அறிவிப்பை விட) முழுமையானதும் நீண்டதும் ஆகும்.

2788

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ الْحَنَفِيُّ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ قَالَ لِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِنَّ خَيْرَ طِيبِ الرَّجُلِ مَا ظَهَرَ رِيحُهُ وَخَفِيَ لَوْنُهُ وَخَيْرَ طِيبِ النِّسَاءِ مَا ظَهَرَ لَوْنُهُ وَخَفِيَ رِيحُهُ ‏.‏ وَنَهَى عَنْ مِيثَرَةِ الأُرْجُوَانِ ‏.‏
هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக ஆண்களுக்குச் சிறந்த நறுமணம் என்பது, அதன் மணம் வெளிப்படையாகவும், அதன் நிறம் மறைந்தும் இருப்பதாகும். மேலும் பெண்களுக்குச் சிறந்த நறுமணம் என்பது, அதன் நிறம் வெளிப்படையாகவும், அதன் மணம் மறைந்தும் இருப்பதாகும்.' மேலும், அவர்கள் 'மிதரா அல்-உர்ஜுவான்' (சிவப்பு நிறச் சேணத் துணி - குதிரைச் சேணத்தின் மீது விரிக்கப்படும் மெத்தை போன்ற துணி) ஐத் தடைசெய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ رَدِّ الطِّيبِ

வாசனைத் திரவியத்தை மறுப்பதற்கான வெறுப்பு குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2789

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا عَزْرَةُ بْنُ ثَابِتٍ، عَنْ ثُمَامَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ كَانَ أَنَسٌ لاَ يَرُدُّ الطِّيبَ ‏.‏ وَقَالَ أَنَسٌ إِنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ لاَ يَرُدُّ الطِّيبَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

துமாமா பின் அப்துல்லாஹ் அறிவித்தார்கள்: அனஸ் (ரழி) அவர்கள் நறுமணத்தை மறுக்க மாட்டார்கள் (அதாவது, அவர்களுக்கு வழங்கப்பட்டால் அதை ஏற்றுக்கொள்வார்கள்). மேலும் அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக நபி (ஸல்) அவர்கள் நறுமணத்தை மறுக்க மாட்டார்கள் (அதாவது, அவர்களுக்கு வழங்கப்பட்டால் அதை ஏற்றுக்கொள்வார்கள்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2790

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ ثَلاَثٌ لاَ تُرَدُّ الْوَسَائِدُ وَالدُّهْنُ وَاللَّبَنُ ‏"‏ ‏.‏ الدُّهْنُ يَعْنِي بِهِ الطِّيبَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَعَبْدُ اللَّهِ هُوَ ابْنُ مُسْلِمِ بْنِ جُنْدَبٍ وَهُوَ مَدَنِيٌّ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மூன்று பொருட்கள் (ஒருவருக்கு வழங்கப்படும்போது) மறுக்கப்படலாகாது: தலையணைகள் (அல்லது மெத்தைகள்), நறுமண எண்ணெய் (அல்லது வாசனைப் பொருள்), மற்றும் பால்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2791

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَلِيفَةَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ، - بَصْرِيٌّ - وَعَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ قَالاَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، عَنْ حَجَّاجٍ الصَّوَّافِ، عَنْ حَنَانٍ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِذَا أُعْطِيَ أَحَدُكُمُ الرَّيْحَانَ فَلاَ يَرُدَّهُ فَإِنَّهُ خَرَجَ مِنَ الْجَنَّةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُ حَنَانًا إِلاَّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ وَأَبُو عُثْمَانَ النَّهْدِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مُلٍّ وَقَدْ أَدْرَكَ زَمَنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَرَهُ وَلَمْ يَسْمَعْ مِنْهُ ‏.‏

அபூ உஸ்மான் அந்-நஹ்தீ அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவருக்கு நறுமணம் (ரய்ஹான்) வழங்கப்பட்டால், அதை அவர் மறுக்க வேண்டாம். ஏனெனில், நிச்சயமாக அது சொர்க்கத்திலிருந்து வெளிப்பட்டுள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب فِي كَرَاهِيَةِ مُبَاشَرَةِ الرَّجُلِ الرَّجُلَ وَالْمَرْأَةِ الْمَرْأَةَ

ஒரு ஆண் மற்றொரு ஆணையும், ஒரு பெண் மற்றொரு பெண்ணையும் மேனி தீண்டத் தொடுவது வெறுக்கத்தக்கது

2792

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ تُبَاشِرُ الْمَرْأَةُ الْمَرْأَةَ حَتَّى تَصِفَهَا لِزَوْجِهَا كَأَنَّمَا يَنْظُرُ إِلَيْهَا. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு பெண் மற்றொரு பெண்ணுடன் (அவளது உடல் அமைப்பை அறியும் அளவுக்கு) நெருங்கிப் பழகி, தன் கணவன் அவளை (நேரில்) பார்ப்பதைப் போன்று அவனுக்கு அவளை வர்ணிக்கக் கூடாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2793

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، أَخْبَرَنِي الضَّحَّاكُ بْنُ عُثْمَانَ، أَخْبَرَنِي زَيْدُ بْنُ أَسْلَمَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ يَنْظُرُ الرَّجُلُ إِلَى عَوْرَةِ الرَّجُلِ وَلاَ تَنْظُرُ الْمَرْأَةُ إِلَى عَوْرَةِ الْمَرْأَةِ وَلاَ يُفْضِي الرَّجُلُ إِلَى الرَّجُلِ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ وَلاَ تُفْضِي الْمَرْأَةُ إِلَى الْمَرْأَةِ فِي الثَّوْبِ الْوَاحِدِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஓர் ஆண் இன்னொரு ஆணின் அவ்ராவைப் பார்க்கலாகாது; மேலும் ஒரு பெண் இன்னொரு பெண்ணின் அவ்ராவைப் பார்க்கலாகாது. ஓர் ஆண் இன்னொரு ஆணுடன் ஒரே ஆடையின் கீழ் (அவன் உடலுடன் உடல் படுமாறு) இருக்கலாகாது (அல்லது படுக்கலாகாது); மேலும் ஒரு பெண் இன்னொரு பெண்ணுடன் ஒரே ஆடையின் கீழ் (அவள் உடலுடன் உடல் படுமாறு) இருக்கலாகாது (அல்லது படுக்கலாகாது).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2794

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ مُعَاذٍ، وَيَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، قَالاَ حَدَّثَنَا بَهْزُ بْنُ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ قُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ عَوْرَاتُنَا مَا نَأْتِي مِنْهَا وَمَا نَذَرُ قَالَ " احْفَظْ عَوْرَتَكَ إِلاَّ مِنْ زَوْجَتِكَ أَوْ مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ " . قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِذَا كَانَ الْقَوْمُ بَعْضُهُمْ فِي بَعْضٍ قَالَ " إِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ لاَ يَرَاهَا أَحَدٌ فَلاَ يَرَيَنَّهَا " . قَالَ قُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ إِذَا كَانَ أَحَدُنَا خَالِيًا قَالَ " فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ يُسْتَحْيَى مِنْهُ النَّاسُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

பஹ்ஸ் பின் ஹகீம் அவர்களின் பாட்டனார் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான், 'அல்லாஹ்வின் நபியே! எங்களது அவ்ரத் (மறைவிடங்கள்) விஷயத்தில் எதை நாங்கள் வெளிப்படுத்தலாம்? எதை மறைக்க வேண்டும்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'உன் மனைவி அல்லது உன் வலக்கரங்களுக்குச் சொந்தமானவர்களைத் தவிர, (மற்றவர்களிடமிருந்து) உன் அவ்ரத்தைப் பாதுகாத்துக்கொள்' என்று கூறினார்கள்.

நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! மக்கள் ஒருவர் மற்றவருடன் கலந்து இருக்கும்போது (நிலைமை) என்ன?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'யாரும் அதைப் பார்க்காதவாறு உன்னால் இருக்க முடிந்தால், (அவ்வாறே செய்;) எவரும் அதைப் பார்க்க வேண்டாம்' என்று கூறினார்கள்.

நான், 'அல்லாஹ்வின் நபியே! நம்மில் ஒருவர் தனிமையில் இருக்கும்போது (நிலைமை) என்ன?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அப்போது, (மற்றவர்களை விட) அல்லாஹ்வே (ஒருவர்) அவனிடம் வெட்கப்படுவதற்கு மிகவும் தகுதியானவன் (என்பதால், தனிமையிலும் மறைவிடங்களைப் பாதுகாக்க வேண்டும்)' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ الْفَخِذَ عَوْرَةٌ

தொடை 'அவ்ரா' ஆகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2795

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي النَّضْرِ، مَوْلَى عُمَرَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ زُرْعَةَ بْنِ مُسْلِمِ بْنِ جَرْهَدٍ الأَسْلَمِيِّ، عَنْ جَدِّهِ، جَرْهَدٍ قَالَ مَرَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِجَرْهَدٍ فِي الْمَسْجِدِ وَقَدِ انْكَشَفَ فَخِذُهُ فَقَالَ إِنَّ الْفَخِذَ عَوْرَةٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ مَا أَرَى إِسْنَادَهُ بِمُتَّصِلٍ ‏.‏

ஜர்ஹத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் மஸ்ஜிதில் ஜர்ஹத் (ரழி) அவர்களைக் கடந்து சென்றபோது, அவருடைய தொடை வெளிப்பட்டிருந்தது. அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக தொடை அவ்ரத் ஆகும்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2796

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي يَحْيَى، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْفَخِذُ عَوْرَةٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தொடை என்பது 'அவ்ரா' ஆகும் (அதாவது மறைக்கப்பட வேண்டிய பகுதியாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2797

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَرْهَدٍ الأَسْلَمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْفَخِذُ عَوْرَةٌ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَمُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَحْشٍ وَلِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَحْشٍ صُحْبَةٌ وَلاِبْنِهِ مُحَمَّدٍ صُحْبَةٌ ‏.‏

ஜர்ஹத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தொடை 'ஔரத்' ஆகும் (அதாவது, மறைக்கப்பட வேண்டிய பகுதியாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2798

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، أَخْبَرَنِي ابْنُ جَرْهَدٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَرَّ بِهِ وَهُوَ كَاشِفٌ عَنْ فَخِذِهِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ غَطِّ فَخِذَكَ فَإِنَّهَا مِنَ الْعَوْرَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஜர்ஹத் (ரழி) அவர்களின் தந்தை அறிவிக்கிறார்கள்: (ஒருமுறை) நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னைக் கடந்து சென்றார்கள். அப்போது நான் எனது தொடையைத் திறந்து வைத்திருந்தேன். நபி (ஸல்) அவர்கள் (என்னிடம்), "உமது தொடையை மறைத்துக்கொள்ளும்! ஏனெனில், அது நிச்சயமாக 'அவ்ரத்' ஆகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّظَافَةِ

தூய்மை பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

2799

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ إِلْيَاسَ، وَيُقَالُ ابْنُ إِيَاسٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ أَبِي حَسَّانَ، قَالَ سَمِعْتُ سَعِيدَ بْنَ الْمُسَيَّبِ، يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ يُحِبُّ الطَّيِّبَ نَظِيفٌ يُحِبُّ النَّظَافَةَ كَرِيمٌ يُحِبُّ الْكَرَمَ جَوَادٌ يُحِبُّ الْجُودَ فَنَظِّفُوا أُرَاهُ قَالَ أَفْنِيَتَكُمْ وَلاَ تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ ‏.‏ قَالَ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِمُهَاجِرِ بْنِ مِسْمَارٍ فَقَالَ حَدَّثَنِيهِ عَامِرُ بْنُ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ نَظِّفُوا أَفْنِيَتَكُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَخَالِدُ بْنُ إِلْيَاسَ يُضَعَّفُ ‏.‏

ஸாலிஹ் பின் அபீ ஹஸ்ஸான் கூறினார்:
"ஸயீத் பின் அல்முஸய்யப் அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ் 'தய்யிப்' (தூய்மையானவன்), அவன் தூய்மையானவற்றை விரும்புகிறான்; அவன் 'நளீஃப்' (சுத்தமானவன்), அவன் சுத்தத்தை விரும்புகிறான்; அவன் 'கரீம்' (பெருந்தன்மையானவன்), அவன் பெருந்தன்மையை விரும்புகிறான்; அவன் 'ஜவாத்' (தாராளமானவன்), அவன் தாராளத்தன்மையை விரும்புகிறான். எனவே, தூய்மைப்படுத்துங்கள்' - 'உங்கள் முற்றங்களை' என்று அவர் கூறியதாக நான் கருதுகிறேன் - 'மேலும் யூதர்களுக்கு ஒப்பாகாதீர்கள்'."

(ஸாலிஹ்) கூறினார்: "நான் இதை முஹாஜிர் பின் மிஸ்மார் அவர்களிடம் குறிப்பிட்டேன், அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆமிர் பின் ஸஅத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள், தம் தந்தையிடமிருந்தும், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் எனக்கு இதே போன்று அறிவித்தார்கள்; ஆனால் அவர்கள் "உங்கள் முற்றங்களைத் தூய்மைப்படுத்துங்கள்" என்று (உறுதியாகக்) கூறினார்கள்.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: "இது ஒரு 'கரீப்' ஹதீஸ். மேலும், காலித் பின் இல்யாஸ் (என்ற அறிவிப்பாளர்) பலவீனமானவர் என்று கருதப்படுகிறார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الِاسْتِتَارِ عِنْدَ الْجِمَاعِ

தாம்பத்திய உறவின் போது திரையிடுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2800

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ نِيزَكَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا الأَسْوَدُ بْنُ عَامِرٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُحَيَّاةَ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِيَّاكُمْ وَالتَّعَرِّيَ فَإِنَّ مَعَكُمْ مَنْ لاَ يُفَارِقُكُمْ إِلاَّ عِنْدَ الْغَائِطِ وَحِينَ يُفْضِي الرَّجُلُ إِلَى أَهْلِهِ فَاسْتَحْيُوهُمْ وَأَكْرِمُوهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَأَبُو مُحَيَّاةَ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ يَعْلَى ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிர்வாணமாக இருப்பதை (முழுமையாக)த் தவிர்த்துக்கொள்ளுங்கள்! ஏனெனில், மலம் கழிக்கும் நேரத்திலும், ஒரு மனிதன் தன் மனைவியுடன் (தாம்பத்திய உறவுக்காக) இணையும் நேரத்திலும் தவிர, உங்களை விட்டுப் பிரியாதவர்கள் (பாதுகாவல் வானவர்கள்) உங்களுடன் இருக்கிறார்கள். ஆகவே, அவர்களிடம் வெட்கப்படுங்கள்; அவர்களைக் கண்ணியப்படுத்துங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي دُخُولِ الْحَمَّامِ

ஹம்மாம் (பொது குளியலறை) நுழைவது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

2801

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا مُصْعَبُ بْنُ الْمِقْدَامِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ لَيْثِ بْنِ أَبِي سُلَيْمٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلاَ يَدْخُلِ الْحَمَّامَ بِغَيْرِ إِزَارٍ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلاَ يُدْخِلْ حَلِيلَتَهُ الْحَمَّامَ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلاَ يَجْلِسْ عَلَى مَائِدَةٍ يُدَارُ عَلَيْهَا بِالْخَمْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ طَاوُسٍ عَنْ جَابِرٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ لَيْثُ بْنُ أَبِي سُلَيْمٍ صَدُوقٌ وَرُبَّمَا يَهِمُ فِي الشَّىْءِ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ وَقَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ لَيْثٌ لاَ يُفْرَحُ بِحَدِيثِهِ كَانَ لَيْثٌ يَرْفَعُ أَشْيَاءَ لاَ يَرْفَعُهَا غَيْرُهُ فَلِذَلِكَ ضَعَّفُوهُ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் அல்லாஹ்வையும், இறுதி நாளையும் நம்பிக்கை கொள்கிறாரோ, அவர் கீழாடை (இஸார்) அணியாமல் பொதுக் குளியலறைக்குள் (ஹம்மாம்) நுழைய வேண்டாம். மேலும், யார் அல்லாஹ்வையும், இறுதி நாளையும் நம்பிக்கை கொள்கிறாரோ, அவர் தம் மனைவியை பொதுக் குளியலறைக்குள் (ஹம்மாம்) நுழைய அனுமதிக்க வேண்டாம். மேலும், யார் அல்லாஹ்வையும், இறுதி நாளையும் நம்பிக்கை கொள்கிறாரோ, அவர் மது (கம்ர்) பரிமாறப்படும் உணவு விரிப்பில் அமர வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2802

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَدَّادٍ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي عُذْرَةَ، وَكَانَ، قَدْ أَدْرَكَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى الرِّجَالَ وَالنِّسَاءَ عَنِ الْحَمَّامَاتِ ثُمَّ رَخَّصَ لِلرِّجَالِ فِي الْمَيَازِرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ وَإِسْنَادُهُ لَيْسَ بِذَاكَ الْقَائِمِ .

நபி (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் வாழ்ந்த அபூ உத்ரா (ரலி) அவர்கள், ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஆண்களையும் பெண்களையும் ஹம்மாம்களுக்கு (பொதுக் குளியலறைகளுக்கு)ச் செல்வதைத் தடுத்தார்கள். பின்னர், இசார் (மறைக்கப்பட வேண்டிய பகுதிகளை மறைக்கும் ஆடை) அணிந்த ஆண்களுக்கு அதற்கு அனுமதியளித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2803

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ مَنْصُورٍ، قَالَ سَمِعْتُ سَالِمَ بْنَ أَبِي الْجَعْدِ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ الْهُذَلِيِّ، أَنَّ نِسَاءً، مِنْ أَهْلِ حِمْصَ أَوْ مِنْ أَهْلِ الشَّامِ دَخَلْنَ عَلَى عَائِشَةَ فَقَالَتْ أَنْتُنَّ اللاَّتِي يَدْخُلْنَ نِسَاؤُكُنَّ الْحَمَّامَاتِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَا مِنِ امْرَأَةٍ تَضَعُ ثِيَابَهَا فِي غَيْرِ بَيْتِ زَوْجِهَا إِلاَّ هَتَكَتِ السِّتْرَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ رَبِّهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூ அல்-மலீஹ் அல்-ஹுத்ஹலி அறிவித்தார்கள்:

ஹிம்ஸ் நகரவாசிகளிலிருந்தோ அல்லது அஷ்-ஷாம் நகரவாசிகளிலிருந்தோ சில பெண்கள் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் சென்றார்கள். அப்போது அவர்கள் (ஆயிஷா (ரழி)) கேட்டார்கள்: "உங்கள் பெண்களில் ஹம்மாம்களுக்குச் செல்பவர்கள் இருக்கிறார்களா?" (அதாவது, பொதுக் குளியலறைகளுக்குச் சென்று ஆடைகளைக் களைபவர்கள் இருக்கிறார்களா?) நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை கேட்டேன்: 'எந்தவொரு பெண்ணும் தன் கணவனின் வீட்டைத் தவிர வேறு இடத்தில் தன் ஆடைகளைக் களைந்தால், அவள் தனக்கும் அல்லாஹ்வுக்கும் இடையிலுள்ள திரையைக் கிழித்துவிட்டாள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الْمَلاَئِكَةَ لاَ تَدْخُلُ بَيْتًا فِيهِ صُورَةٌ وَلاَ كَلْبٌ

தேவதூதர்கள் உருவப்படம் அல்லது நாய் உள்ள வீட்டிற்குள் நுழையமாட்டார்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2804

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، وَعَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، وَاللَّفْظُ، لِلْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ

اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، أَنَّهُ سَمِعَ ابْنَ عَبَّاسٍ، يَقُولُ سَمِعْتُ أَبَا طَلْحَةَ، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ تَدْخُلُ الْمَلاَئِكَةُ بَيْتًا فِيهِ كَلْبٌ وَلاَ صُورَةٌ تَمَاثِيلَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்: "நாயோ அல்லது உயிரினங்களின் உருவப் படங்கள் அல்லது சிலைகள் (உயிரினங்களின் உருவங்கள்) உள்ள வீட்டில் வானவர்கள் நுழைய மாட்டார்கள்."""

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2805

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، أَنَّ رَافِعَ بْنَ إِسْحَاقَ، أَخْبَرَهُ قَالَ دَخَلْتُ أَنَا وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي طَلْحَةَ، عَلَى أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ نَعُودُهُ فَقَالَ أَبُو سَعِيدٍ أَخْبَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّ الْمَلاَئِكَةَ لاَ تَدْخُلُ بَيْتًا فِيهِ تَمَاثِيلُ أَوْ صُورَةٌ ‏.‏ شَكَّ إِسْحَاقُ لاَ يَدْرِي أَيُّهُمَا قَالَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இஸ்ஹாக் இப்னு அப்துல்லாஹ் இப்னு அபீ தல்ஹா அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: ராஃபிஃ இப்னு இஸ்ஹாக் அவர்கள் எனக்குத் தெரிவித்தார்கள்: 'நானும் அப்துல்லாஹ் இப்னு அபீ தல்ஹா அவர்களும் அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்களை நோய் விசாரிப்பதற்காகச் சென்றோம். அப்போது அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குத் தெரிவித்தார்கள்: 'சிலைகளோ (முழு உருவச் சிலைகள்) அல்லது படமோ (உயிருள்ளவற்றின் உருவப் படங்கள்) உள்ள வீட்டிற்குள் வானவர்கள் நுழைவதில்லை.' (இஸ்ஹாக் என்ற அறிவிப்பாளர்) 'சிலைகளோ அல்லது படமோ' என்ற இரண்டில் எதைக் கூறினார்கள் என்று சந்தேகப்பட்டார். (இமாம் அபூ ஈஸா) இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ் என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2806

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا يُونُسُ بْنُ أَبِي إِسْحَاقَ، حَدَّثَنَا مُجَاهِدٌ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ أَتَانِي جِبْرِيلُ فَقَالَ إِنِّي كُنْتُ أَتَيْتُكَ الْبَارِحَةَ فَلَمْ يَمْنَعْنِي أَنْ أَكُونَ دَخَلْتُ عَلَيْكَ الْبَيْتَ الَّذِي كُنْتَ فِيهِ إِلاَّ أَنَّهُ كَانَ فِي بَابِ الْبَيْتِ تِمْثَالُ الرِّجَالِ وَكَانَ فِي الْبَيْتِ قِرَامُ سِتْرٍ فِيهِ تَمَاثِيلُ وَكَانَ فِي الْبَيْتِ كَلْبٌ فَمُرْ بِرَأْسِ التِّمْثَالِ الَّذِي بِالْبَابِ فَلْيُقْطَعْ فَيُصَيَّرَ كَهَيْئَةِ الشَّجَرَةِ وَمُرْ بِالسِّتْرِ فَلْيُقْطَعْ وَيُجْعَلْ مِنْهُ وِسَادَتَيْنِ مُنْتَبَذَتَيْنِ يُوطَآنِ وَمُرْ بِالْكَلْبِ فَيُخْرَجْ ‏"‏ ‏.‏ فَفَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَكَانَ ذَلِكَ الْكَلْبُ جَرْوًا لِلْحَسَنِ أَوِ الْحُسَيْنِ تَحْتَ نَضَدٍ لَهُ فَأَمَرَ بِهِ فَأُخْرِجَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي طَلْحَةَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் என்னிடம் வந்து கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக நான் நேற்றிரவு உம்மிடம் வந்திருந்தேன். நீர் இருந்த வீட்டிற்குள் நான் நுழைவதை விட்டும் என்னைத் தடுத்தது என்னவென்றால், அந்த வீட்டின் வாசலில் ஆண்களின் உருவச்சிலை இருந்ததும், வீட்டில் உருவங்கள் பொறிக்கப்பட்ட திரைச்சீலை இருந்ததும், வீட்டில் நாய் ஒன்று இருந்ததுமேயாகும். எனவே, வாசலில் உள்ள அந்த உருவச்சிலையின் தலையை வெட்டும்படி நீர் கட்டளையிடுவீராக! (அதன் தலை வெட்டப்பட்டால், அது உருவம் அற்றதாகி) மரத்தின் வடிவத்தைப் போன்று ஆகிவிடும். மேலும், திரைச்சீலையை வெட்டி, மிதிக்கப்படக்கூடிய (தரையில் பயன்படுத்தப்படும்) இரண்டு தலையணைகளாக ஆக்கும்படி நீர் கட்டளையிடுவீராக! மேலும், நாயை வெளியேற்றும்படி நீர் கட்டளையிடுவீராக!'"
அவ்வாறே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் செய்தார்கள். அந்த நாய் அல்-ஹஸன் (ரழி) அல்லது அல்-ஹுசைன் (ரழி) அவர்களுக்குச் சொந்தமான ஒரு நாய்க்குட்டியாக இருந்தது. அது (அவர்களுடைய) கட்டிலுக்குக் கீழே இருந்தது. ஆகவே, அதை வெளியேற்றுமாறு நபி (ஸல்) அவர்கள் கட்டளையிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ لُبْسِ الْمُعَصْفَرِ لِلرَّجُلِ وَالْقَسِّيِّ

ஆண்கள் குசும்பா சாயமிட்ட ஆடையையும் கஸ்ஸீ ஆடையையும் அணிவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2807

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ أَبِي يَحْيَى، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ مَرَّ رَجُلٌ وَعَلَيْهِ ثَوْبَانِ أَحْمَرَانِ فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَلَمْ يَرُدَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَلَيْهِ السَّلاَمَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُمْ كَرِهُوا لُبْسَ الْمُعَصْفَرِ وَرَأَوْا أَنَّ مَا صُبِغَ بِالْحُمْرَةِ بِالْمَدَرِ أَوْ غَيْرِ ذَلِكَ فَلاَ بَأْسَ بِهِ إِذَا لَمْ يَكُنْ مُعَصْفَرًا .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர் இரண்டு சிவப்பு ஆடைகளை அணிந்திருந்த நிலையில் (நபி (ஸல்) அவர்களைக் கடந்து) சென்றார். அவர் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார். ஆனால், நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு பதில் ஸலாம் கூறவில்லை (அவரது ஆடையின் காரணமாக).

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: "இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வாயிலாக 'ஹஸன் கரீப்' ஆகும். அறிஞர்களிடத்தில் இந்த ஹதீஸின் விளக்கமானது: 'முஅஸ்ஃபர்' (குசும்பா செடிச் சாறு) சாயம் தோய்க்கப்பட்ட ஆடையை அணிவதை அவர்கள் வெறுத்தனர். ஆனால், செம்மண் அல்லது அது போன்ற மற்ற பொருட்களால் சிவப்பு சாயம் ஏற்றப்பட்ட ஆடைகளை அணிவதில் தவறில்லை என்று அவர்கள் கருதினர்; அது 'முஅஸ்ஃபர்' சாயம் தோய்க்கப்பட்டதாக இல்லாதவரை (அதாவது, குசும்பா செடிச் சாறால் சாயமிடப்படாதவரை)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2808

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ هُبَيْرَةَ بْنِ يَرِيمَ، قَالَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ خَاتَمِ الذَّهَبِ وَعَنِ الْقَسِّيِّ وَعَنِ الْمِيثَرَةِ وَعَنِ الْجِعَةِ . قَالَ أَبُو الأَحْوَصِ وَهُوَ شَرَابٌ يُتَّخَذُ بِمِصْرَ مِنَ الشَّعِيرِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அலி இப்னு அபீ தாலிப் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்க மோதிரத்தையும், அல்-கஸ்ஸி (எனும் பட்டு அல்லது பட்டு கலந்த ஆடை)யையும், அல்-மீதரா (எனும் பட்டுத் திண்டு அல்லது குஷன்)வையும், மற்றும் அல்-ஜிஆவையும் தடை

செய்தார்கள்."
அபூ அல்-அஹ்வஸ் கூறினார்: "அது (அல்-ஜிஆ என்பது) எகிப்தில் பார்லியிலிருந்து தயாரிக்கப்படும் ஒரு வகை பானமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2809

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالاَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَشْعَثِ بْنِ سُلَيْمٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ سُوَيْدِ بْنِ مُقَرِّنٍ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِسَبْعٍ وَنَهَانَا عَنْ سَبْعٍ أَمَرَنَا بِاتِّبَاعِ الْجَنَازَةِ وَعِيَادَةِ الْمَرِيضِ وَتَشْمِيتِ الْعَاطِسِ وَإِجَابَةِ الدَّاعِي وَنَصْرِ الْمَظْلُومِ وَإِبْرَارِ الْقَسَمِ وَرَدِّ السَّلاَمِ وَنَهَانَا عَنْ سَبْعٍ عَنْ خَاتَمِ الذَّهَبِ أَوْ حَلْقَةِ الذَّهَبِ وَآنِيَةِ الْفِضَّةِ وَلُبْسِ الْحَرِيرِ وَالدِّيبَاجِ وَالإِسْتَبْرَقِ وَالْقَسِّيِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَشْعَثُ بْنُ سُلَيْمٍ هُوَ أَشْعَثُ بْنُ أَبِي الشَّعْثَاءِ وَأَبُو الشَّعْثَاءِ اسْمُهُ سُلَيْمُ بْنُ الأَسْوَدِ .

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கு ஏழு விஷயங்களைக் கட்டளையிட்டார்கள்; மேலும் ஏழு விஷயங்களை எங்களுக்குத் தடைசெய்தார்கள். அவர்கள், ஜனாஸாவைப் பின்தொடர்வதையும், நோயாளியை நலம் விசாரிப்பதையும், தும்மியவருக்குப் பதிலளிப்பதையும் (அல்ஹம்துலில்லாஹ் என்று அவர் கூறியதும், 'யர்ஹமுகல்லாஹ்' என்று கூறுவதையும்), அழைப்பை ஏற்றுக்கொள்வதையும், அநீதியிழைக்கப்பட்டவருக்கு உதவுவதையும், சத்தியத்தை நிறைவேற்றுவதையும் (சத்தியம் செய்தவர் அதை நிறைவேற்ற உதவுவதையும் அல்லது நல்ல சத்தியத்தை நிறைவேற்றச் செய்வதையும்), ஸலாமுக்குப் பதிலளிப்பதையும் எங்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். மேலும் அவர்கள் ஏழு விஷயங்களை விட்டும் எங்களைத் தடுத்தார்கள்: தங்க மோதிரம் அல்லது தங்க வளையம் (ஆண்களுக்கு), வெள்ளிப் பாத்திரங்கள், பட்டு அணிவது (ஆண்களுக்கு), தீபாஜ், இஸ்தப்ரக் மற்றும் கஸ்ஸீ (ஆகிய பட்டு வகைகளை அணிவது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي لُبْسِ الْبَيَاضِ

வெள்ளை ஆடை அணிவது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

2810

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ مَيْمُونِ بْنِ أَبِي شَبِيبٍ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الْبَسُوا الْبَيَاضَ فَإِنَّهَا أَطْهَرُ وَأَطْيَبُ وَكَفِّنُوا فِيهَا مَوْتَاكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏

ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் வெள்ளை (ஆடைகளை) அணியுங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக அது மிகவும் தூய்மையானதாகவும், நன்மையானதாகவும் இருக்கிறது. மேலும், உங்களில் மரணித்தவர்களை அதிலேயே கஃபனிடுங்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الرُّخْصَةِ فِي لُبْسِ الْحُمْرَةِ لِلرِّجَالِ

சிவப்பு நிற ஆடை அணிவதை ஆண்களுக்கு அனுமதிப்பது குறித்து என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2811

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْثَرُ بْنُ الْقَاسِمِ، عَنِ الأَشْعَثِ، وَهُوَ ابْنُ سَوَّارٍ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي لَيْلَةٍ إِضْحِيَانٍ فَجَعَلْتُ أَنْظُرُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَإِلَى الْقَمَرِ وَعَلَيْهِ حُلَّةٌ حَمْرَاءُ فَإِذَا هُوَ عِنْدِي أَحْسَنُ مِنَ الْقَمَرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الأَشْعَثِ ‏.‏

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் நபி (ஸல்) அவர்களை ஒரு பிரகாசமான பௌர்ணமி இரவில் (நிலவொளி நிறைந்த இரவில்) கண்டேன். எனவே நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களையும் சந்திரனையும் பார்த்தேன். அன்னார் ஒரு சிவப்பு நிற ஹுல்லா (மேலாடை மற்றும் கீழாடை கொண்ட ஒரு ஜோடி ஆடை) அணிந்திருந்தார்கள். மேலும் அன்னார் எனக்கு சந்திரனை விட அழகாகத் தோன்றினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2811b

وَرَوَى شُعْبَةُ، وَالثَّوْرِيُّ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ رَأَيْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حُلَّةً حَمْرَاءَ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ بِهَذَا . وَفِي الْحَدِيثِ كَلاَمٌ أَكْثَرُ مِنْ هَذَا . قَالَ سَأَلْتُ مُحَمَّدًا قُلْتُ لَهُ حَدِيثُ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الْبَرَاءِ أَصَحُّ أَوْ حَدِيثُ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ فَرَأَى كِلاَ الْحَدِيثَيْنِ صَحِيحًا . وَفِي الْبَابِ عَنِ الْبَرَاءِ وَأَبِي جُحَيْفَةَ .

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சிவப்பு நிற ஹுல்லாவை (மேல் மற்றும் கீழ் ஆடை கொண்ட ஒரு ஜோடி உடையை) அணிந்திருந்ததை நான் கண்டேன்.'

இந்த ஹதீஸில் இதைக் காட்டிலும் கூடுதல் விபரங்கள் உள்ளன. (இமாம் திர்மிதி அல்லது அவரது ஆசிரியர்களில் ஒருவர்) நான் முஹம்மத் (அல்-புகாரி) அவர்களிடம், 'அல்-பரா அவர்கள் வழியாக அபூ இஸ்ஹாக் அறிவிக்கும் ஹதீஸ் அதிக ஆதாரப்பூர்வமானதா? அல்லது ஜாபிர் பின் ஸமுரா அவர்களின் ஹதீஸ் அதிக ஆதாரப்பூர்வமானதா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'இரண்டு ஹதீஸ்களுமே ஆதாரப்பூர்வமானவைதாம்' என்று பதிலளித்தார்கள். இந்த அத்தியாயத்தில் அல்-பரா மற்றும் அபூ ஜுஹைஃபா ஆகியோரிடமிருந்தும் (இதே பொருள் கொண்ட) அறிவிப்புகள் உள்ளன.

باب مَا جَاءَ فِي الثَّوْبِ الأَخْضَرِ

பாடம்: பச்சை நிற ஆடை பற்றி வந்துள்ளவை

2812

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ إِيَادِ بْنِ لَقِيطٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي رِمْثَةَ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَعَلَيْهِ بُرْدَانِ أَخْضَرَانِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ إِيَادٍ . وَأَبُو رِمْثَةَ التَّيْمِيُّ يُقَالُ اسْمُهُ حَبِيبُ بْنُ حَيَّانَ وَيُقَالُ اسْمُهُ رِفَاعَةُ بْنُ يَثْرِبِيٍّ .

அபூ ரிம்தாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு பச்சை நிற மேலாடைகளை (அதாவது, போர்வைகள் அல்லது சால்வைகள் போன்ற ஆடைகளை) அணிந்திருப்பதை கண்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الثَّوْبِ الأَسْوَدِ

பாடம்: கருப்பு ஆடை பற்றி வந்துள்ளவை

2813

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، أَخْبَرَنِي أَبِي، عَنْ مُصْعَبِ بْنِ شَيْبَةَ، عَنْ صَفِيَّةَ بِنْتِ شَيْبَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ خَرَجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ذَاتَ غَدَاةٍ وَعَلَيْهِ مِرْطٌ مِنْ شَعَرٍ أَسْوَدَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு காலைப் பொழுதில், கருப்பு முடியாலான ஒரு 'மிர்த்' (ஒருவகை போர்வை அல்லது ஆடை) அணிந்து கொண்டு வெளியே சென்றார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الثَّوْبِ الأَصْفَرِ

மஞ்சள் நிற ஆடை பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2814

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ الصَّفَّارُ أَبُو عُثْمَانَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ حَسَّانَ، أَنَّهُ حَدَّثَتْهُ جَدَّتَاهُ، صَفِيَّةُ بِنْتُ عُلَيْبَةَ وَدُحَيْبَةُ بِنْتُ عُلَيْبَةَ حَدَّثَتَاهُ عَنْ قَيْلَةَ بِنْتِ مَخْرَمَةَ، وَكَانَتَا، رَبِيبَتَيْهَا وَقَيْلَةُ جَدَّةُ أَبِيهِمَا أُمُّ أُمِّهِ أَنَّهَا قَالَتْ قَدِمْنَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَتِ الْحَدِيثَ بِطُولِهِ حَتَّى جَاءَ رَجُلٌ وَقَدِ ارْتَفَعَتِ الشَّمْسُ فَقَالَ السَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ وَعَلَيْكَ السَّلاَمُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ ‏ . وَعَلَيْهِ تَعْنِي

النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم - أَسْمَالُ مُلَيَّتَيْنِ كَانَتَا بِزَعْفَرَانٍ وَقَدْ نَفَضَتَا وَمَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عُسَيِّبُ نَخْلَةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ قَيْلَةَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَسَّانَ .

கைலா பின்த் மக்ரமா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தோம்..." (இவ்வாறு) அவர் அந்த ஹதீஸை முழுமையாகக் குறிப்பிட்டார். (ஒரு சமயம்) சூரியன் (நன்கு) உயர்ந்திருந்தபோது ஒரு மனிதர் வந்தார். அவர், 'அஸ்ஸலாமு அலைக்க யா ரசூலல்லாஹ்!' என்று கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'வ அலைக்கஸ்ஸலாம் வ ரஹ்மத்துல்லாஹ்' என்று கூறினார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது குங்குமப்பூ சாயம் தோய்ந்து (நிறம்) மங்கிய நிலையில் இரண்டு நைந்த மேலாடைகள் இருந்தன. மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பேரீச்சை மட்டை (கம்பு) ஒன்றும் இருந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ التَّزَعْفُرِ وَالْخَلُوقِ لِلرِّجَالِ

ஆண்கள் குங்குமப்பூ மற்றும் கலூக் பூசுவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2815, 2815b

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، قَالَ ح وَحَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ التَّزَعْفُرِ لِلرِّجَالِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى شُعْبَةُ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ إِسْمَاعِيلَ ابْنِ عُلَيَّةَ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ صُهَيْبٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنِ التَّزَعْفُرِ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ حَدَّثَنَا آدَمُ عَنْ شُعْبَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَمَعْنَى كَرَاهِيَةِ التَّزَعْفُرِ لِلرِّجَالِ أَنْ يَتَزَعْفَرَ الرَّجُلُ يَعْنِي أَنْ يَتَطَيَّبَ بِهِ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஆண்கள் குங்குமப்பூ பூசிக் கொள்வதைத் (அதாவது, அதைப்

பூசிக்கொண்டு நறுமணம் பூசுவதைத்) தடை செய்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2816

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا حَفْصِ بْنَ عُمَرَ، يُحَدِّثُ عَنْ يَعْلَى بْنِ مُرَّةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَبْصَرَ رَجُلاً مُتَخَلِّقًا قَالَ اذْهَبْ فَاغْسِلْهُ ثُمَّ اغْسِلْهُ ثُمَّ لاَ تَعُدْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدِ اخْتَلَفَ بَعْضُهُمْ فِي هَذَا الإِسْنَادِ عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ ‏.‏ قَالَ عَلِيٌّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ مَنْ سَمِعَ مِنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ قَدِيمًا فَسَمَاعُهُ صَحِيحٌ وَسَمَاعُ شُعْبَةَ وَسُفْيَانَ مِنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ صَحِيحٌ إِلاَّ حَدِيثَيْنِ عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ عَنْ زَاذَانَ قَالَ شُعْبَةُ سَمِعْتُهُمَا مِنْهُ بِآخِرَةٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى يُقَالُ إِنَّ عَطَاءَ بْنَ السَّائِبِ كَانَ فِي آخِرِ أَمْرِهِ قَدْ سَاءَ حِفْظُهُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمَّارٍ وَأَبِي مُوسَى وَأَنَسٍ وَأَبُو حَفْصٍ هُوَ أَبُو حَفْصِ بْنُ عُمَرَ ‏.‏

யஃலா பின் முர்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் (குங்குமப்பூ கலந்த) நறுமணம் பூசிய ஒரு மனிதரைக் கண்டார்கள். அவரிடம், 'நீ சென்று அதைக் கழுவிவிடு, மீண்டும் அதைக் கழுவு, பிறகு இனி இவ்வாறு செய்யாதே' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْحَرِيرِ وَالدِّيبَاجِ

பட்டு மற்றும் அத்-திபாஜ் (கனமான பட்டு) பயன்படுத்துவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2817

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ أَبِي سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنِي مَوْلَى، أَسْمَاءَ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ سَمِعْتُ عُمَرَ، يَذْكُرُ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ لَبِسَ الْحَرِيرَ فِي الدُّنْيَا لَمْ يَلْبَسْهُ فِي الآخِرَةِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَحُذَيْفَةَ وَأَنَسٍ وَغَيْرِ وَاحِدٍ وَقَدْ ذَكَرْنَاهُ فِي كِتَابِ اللِّبَاسِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ قَدْ رُوِيَ

مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عُمَرَ ‏.‏ وَمَوْلَى أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ وَيُكْنَى أَبَا عُمَرَ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ عَطَاءُ بْنُ أَبِي رَبَاحٍ وَعَمْرُو بْنُ دِينَارٍ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ ‘எவர் (ஆண்களில்) இவ்வுலகில் பட்டு அணிகிறாரோ அவர் மறுமையில் அதை அணியமாட்டார்’ என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக உமர் (ரலி) அவர்கள் குறிப்பிடுவதை நான் கேட்டேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2818

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَسَمَ أَقْبِيَةً وَلَمْ يُعْطِ مَخْرَمَةَ شَيْئًا فَقَالَ مَخْرَمَةُ يَا بُنَىَّ انْطَلِقْ بِنَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَانْطَلَقْتُ مَعَهُ قَالَ ادْخُلْ فَادْعُهُ لِي فَدَعَوْتُهُ لَهُ فَخَرَجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَعَلَيْهِ قِبَاءٌ مِنْهَا فَقَالَ ‏"‏ خَبَأْتُ لَكَ هَذَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَنَظَرَ إِلَيْهِ فَقَالَ ‏"‏ رَضِيَ مَخْرَمَةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَابْنُ أَبِي مُلَيْكَةَ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ ‏.‏

அல்-மிஸ்வர் பின் மக்ரமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சில மேலாடைகளை (அங்கிகளை) விநியோகித்தார்கள். ஆனால் மக்ரமா (ரழி) அவர்களுக்கு எதையும் கொடுக்கவில்லை. மக்ரமா (ரழி) அவர்கள் (தம் மகன் அல்-மிஸ்வரிடம்), "என் மகனே! வா, நாம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் செல்வோம்" என்று கூறினார்கள். ஆகவே நான் அவருடன் சென்றேன்.

அவர் (மக்ரமா), "நீ உள்ளே சென்று எனக்காக அவரை (நபியை) அழை" என்று கூறினார்கள். நான் அவர்களுக்காக அவரை அழைத்தேன்.

அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், அந்த மேலாடைகளில் ஒன்றை அணிந்தவாறு வெளியே வந்தார்கள். (மக்ரமாவைப் பார்த்து) "இதை உனக்காக நான் (தனியாக எடுத்து) வைத்திருந்தேன்" என்று கூறினார்கள்.

அவர் (மக்ரமா) அதை உற்றுப் பார்த்தார். (அப்போது) நபி (ஸல்) அவர்கள், (மக்ரமாவின் முகபாவனையை கண்டு) "மக்ரமா திருப்தி அடைந்தார்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ أَنْ يُرَى أَثَرُ نِعْمَتِهِ عَلَى عَبْدِهِ

அல்லாஹ் தனது அடியார்கள் மீது அவன் அருளிய அருட்கொடையின் அடையாளம் தெரிவதை விரும்புகிறான் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2819

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ يُرَى أَثَرُ نِعْمَتِهِ عَلَى عَبْدِهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ عَنْ أَبِيهِ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

தம் தந்தை வழியாக, தம் பாட்டனார் (ரழி) அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ், தனது அருட்கொடையின் அடையாளம் (அல்லது அதன் விளைவு/வெளிப்பாடு) தன் அடியார் மீது காணப்படுவதை விரும்புகிறான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْخُفِّ الأَسْوَدِ

கருப்பு குஃப் (காலணி) பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2820

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ دَلْهَمِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ حُجَيْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّجَاشِيَّ، أَهْدَى إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم خُفَّيْنِ أَسْوَدَيْنِ سَاذَجَيْنِ فَلَبِسَهُمَا ثُمَّ تَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَيْهِمَا ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ دَلْهَمٍ وَقَدْ رَوَاهُ مُحَمَّدُ بْنُ رَبِيعَةَ عَنْ دَلْهَمٍ ‏.‏

இப்னு புரைதா (அவர்கள்) அறிவித்தார்கள்: தம் தந்தை புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: "அந்-நஜாஷி (அபிசீனியாவின் மன்னர்) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு இரண்டு கறுப்பு நிற சாதாரண குஃஃப்களை (தோல் காலுறைகளை) வழங்கினார்கள். எனவே, அவர்கள் (ஸல்) அவற்றை அணிந்தார்கள், பிறகு உளூச் செய்து, அவற்றின் மீது மஸஹ் செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي النَّهْىِ عَنْ نَتْفِ الشَّيْبِ ‏

நரை முடியைப் பிடுங்குவதற்கு வந்துள்ள தடை

2821

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى عَنْ نَتْفِ الشَّيْبِ وَقَالَ إِنَّهُ نُورُ الْمُسْلِمِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ قَدْ رُوِيَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ وَغَيْرِ وَاحِدٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ ‏.‏

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள் தம் தந்தையிடமிருந்தும், அவர் தம் பாட்டனார் (அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் இப்னுல் ஆஸ் ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் நரை முடியைப் பிடுங்குவதைத் தடை செய்தார்கள். மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அது முஸ்லிமின் ஒளியாகும் (மறுமையில்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب إِنَّ الْمُسْتَشَارَ مُؤْتَمَنٌ ‏

பாடம்: நிச்சயமாக ஆலோசனை கேட்கப்படுபவர் நம்பிக்கைக்குரியவர் ஆவார்

2822

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا شَيْبَانُ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

الْمُسْتَشَارُ مُؤْتَمَنٌ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ شَيْبَانَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ النَّحْوِيِّ وَشَيْبَانُ هُوَ صَاحِبُ كِتَابٍ وَهُوَ صَحِيحُ الْحَدِيثِ وَيُكْنَى أَبَا مُعَاوِيَةَ ‏.‏ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْجَبَّارِ بْنُ الْعَلاَءِ الْعَطَّارُ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ قَالَ قَالَ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ عُمَيْرٍ إِنِّي لأُحَدِّثُ الْحَدِيثَ فَمَا أَدَعُ مِنْهُ حَرْفًا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆலோசனை கேட்கப்படுபவர் நம்பிக்கைக்குரியவர் ஆவார் (அவர் ரகசியத்தைக் காத்து, நேர்மையான ஆலோசனையை வழங்க வேண்டும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2823

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ جُدْعَانَ، عَنْ جَدَّتِهِ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الْمُسْتَشَارُ مُؤْتَمَنٌ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أُمِّ سَلَمَةَ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யாரிடம் ஆலோசனை கேட்கப்படுகிறதோ அவர் நம்பிக்கைக்குரியவர் ஆவார் (ஆகவே, அவர் நேர்மையாகவும், உண்மையாகவும் ஆலோசனை வழங்க வேண்டும்).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الشُّؤْمِ

துர்ச்சகுனம் பற்றி வந்துள்ளவை

2824, 2824b, 2824c, 2824d

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، وَحَمْزَةَ، ابْنَىْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ أَبِيهِمَا، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ الشُّؤْمُ فِي ثَلاَثَةٍ فِي الْمَرْأَةِ وَالْمَسْكَنِ وَالدَّابَّةِ ‏"‏ ‏.‏

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَبَعْضُ أَصْحَابِ الزُّهْرِيِّ لاَ يَذْكُرُونَ فِيهِ عَنْ حَمْزَةَ إِنَّمَا يَقُولُونَ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ فَقَالَ عَنْ سَالِمٍ وَحَمْزَةَ ابْنَىْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ أَبِيهِمَا وَهَكَذَا رَوَى لَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ وَحَمْزَةَ ابْنَىْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ أَبِيهِمَا عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏
حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِنَحْوِهِ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ حَمْزَةَ، وَرِوَايَةُ، سَعِيدٍ أَصَحُّ لأَنَّ عَلِيَّ بْنَ الْمَدِينِيِّ وَالْحُمَيْدِيَّ رَوَيَا عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، وَذَكَرَا، عَنْ سُفْيَانَ، قَالَ لَمْ يَرْوِ لَنَا الزُّهْرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ إِلاَّ عَنْ سَالِمٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏ وَرَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ وَقَالَ عَنْ سَالِمٍ وَحَمْزَةَ ابْنَىْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ أَبِيهِمَا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَعَائِشَةَ وَأَنَسٍ ‏.‏ - وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ إِنْ كَانَ الشُّؤْمُ فِي شَيْءٍ فَفِي الْمَرْأَةِ وَالدَّابَّةِ وَالْمَسْكَنِ ‏"‏ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ حَكِيمِ بْنِ مُعَاوِيَةَ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ لاَ شُؤْمَ وَقَدْ يَكُونُ الْيُمْنُ فِي الدَّارِ وَالْمَرْأَةِ وَالْفَرَسِ ‏"‏ ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ سُلَيْمٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ جَابِرٍ الطَّائِيِّ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ حَكِيمٍ عَنْ عَمِّهِ حَكِيمِ بْنِ مُعَاوِيَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِهَذَا ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்களின் புதல்வர்களான ஸாலிம் மற்றும் ஹம்ஸா ஆகியோர் தம் தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"துர்ச்சகுனம் மூன்றில் உள்ளது: பெண், வசிப்பிடம் மற்றும் (சவாரிப்) பிராணி."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். ஸுஹ்ரியின் தோழர்களில் சிலர் (அறிவிக்கும் அறிவிப்பில்), இதில் ஹம்ஸாவைக் குறிப்பிடுவதில்லை; மாறாக ஸாலிம் வழியாக அவரது தந்தை, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து என்றே அறிவிக்கின்றனர். மாலிக் பின் அனஸ் இந்த ஹதீஸை ஸுஹ்ரி வழியாக அறிவிக்கும்போது, அப்துல்லாஹ்

பின் உமரின் புதல்வர்களான ஸாலிம் மற்றும் ஹம்ஸா ஆகியோர் தம் தந்தையிடமிருந்து என அறிவித்துள்ளார். இப்னு அபீ உமர் எங்களுக்கு ஸுஃப்யான் பின் உயைனா வழியாக அறிவித்ததும் இவ்வாறே (அமைந்திருந்தது).

(மற்றொரு அறிவிப்பில்) ஸயீத் பின் அப்துர் ரஹ்மான் அல்-மக்ஸூமி, ஸுஃப்யான் வழியாக, அவர் ஸுஹ்ரி வழியாக, அவர் ஸாலிம் வழியாக, அவர் தன் தந்தை வழியாக, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே கருத்தில் அறிவித்துள்ளார். ஆனால் அதில் ஸயீத் பின் அப்துர் ரஹ்மான், ஹம்ஸாவைக் குறிப்பிடவில்லை. ஸயீத் பின் அப்துர் ரஹ்மானின் இந்த அறிவிப்பே மிகவும் சரியானதாகும். ஏனெனில், அலீ பின் அல்-மதீனியும் அல்-ஹுமைதியும் ஸுஃப்யான் வழியாகவும், அவர் ஸுஹ்ரி வழியாகவும், அவர் ஸாலிம் வழியாகவும், அவர் தன் தந்தை வழியாகவும் அறிவித்துள்ளனர். மேலும் அவர்கள் ஸுஃப்யான் கூறியதாகக் குறிப்பிடுகையில், "ஸுஹ்ரி இந்த ஹதீஸை ஸாலிம் வழியாக இப்னு உமரிடமிருந்து மட்டுமே எங்களுக்கு அறிவித்தார்" என்று கூறியுள்ளனர். (ஆனால்) மாலிக் பின் அனஸ் இந்த ஹதீஸை ஸுஹ்ரி வழியாக அறிவிக்கும்போது, ஸாலிம் மற்றும் ஹம்ஸா ஆகிய இருவரும் தம் தந்தை அப்துல்லாஹ் பின் உமரிடமிருந்து அறிவிப்பதாகக் கூறியுள்ளார். இந்த விஷயத்தில் ஸஹ்ல் பின் ஸஅத், ஆயிஷா மற்றும் அனஸ் (ரலி) ஆகியோரிடமிருந்தும் ஹதீஸ்கள் வந்துள்ளன.

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து, "துர்ச்சகுனம் ஏதேனும் ஒன்றில் இருப்பதாக இருந்தால், அது பெண், (சவாரிப்) பிராணி மற்றும் வசிப்பிடம் ஆகியவற்றில் இருந்திருக்கும்" என்று கூறியதாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹகீம் பின் முஆவியா (ரலி) கூறினார்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறக்கேட்டேன்: "துர்ச்சகுனம் என்று ஏதுமில்லை; (மாறாக) அருள் வளம் (பரக்கத்/யும்ன்) வீடு, பெண் மற்றும் குதிரை ஆகியவற்றில் அமையக்கூடும்." (இந்த ஹதீஸை அலீ பின் ஹுஜ்ர் எங்களுக்கு அறிவித்தார், அவர் இஸ்மாயீல் பின் அய்யாஷ் வழியாக, அவர் சுலைமான் பின் சுலைம் வழியாக, அவர் யஹ்யா பின் ஜாபிர் அத்தாயீ வழியாக, அவர் முஆவியா பின் ஹகீம் வழியாக, அவர் தன் மாமா ஹகீம் பின் முஆவியா வழியாக, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ لَا يَتَنَاجَى اثْنَانِ دُونَ ثَالِثٍ

இருவர் மூன்றாமவரை விலக்கித் தனியாகப் பேசுவது கூடாது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2825

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، ح قَالَ وَحَدَّثَنِي ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا كُنْتُمْ ثَلاَثَةً فَلاَ يَتَنَاجَى اثْنَانِ دُونَ صَاحِبِهِمَا " ‏.‏ وَقَالَ سُفْيَانُ فِي حَدِيثِهِ " لاَ يَتَنَاجَى اثْنَانِ دُونَ الثَّالِثِ فَإِنَّ ذَلِكَ يُحْزِنُهُ " ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ - وَقَدْ رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " لاَ يَتَنَاجَى اثْنَانِ دُونَ وَاحِدٍ فَإِنَّ ذَلِكَ يُؤْذِي الْمُؤْمِنَ وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَكْرَهُ أَذَى الْمُؤْمِنِ " ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் மூவராக இருக்கும்போது, இருவர் தங்கள் தோழரை விட்டுவிட்டுத் தங்களுக்குள் இரகசியம் பேசிக்கொள்ள வேண்டாம்.'

சுஃப்யான் (ரஹ்மத்துல்லாஹி அலைஹி) அவர்கள் (தமது அறிவிப்பில்), 'மூன்றாமவரை விட்டுவிட்டு இருவர் இரகசியம் பேச வேண்டாம். ஏனெனில், அது அவருக்கு மனவருத்தத்தை ஏற்படுத்தும்' என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி ரஹ்மத்துல்லாஹி அலைஹி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸாகும்.

மேலும், நபி (ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம்) அவர்கள், 'ஒருவரை விட்டுவிட்டு இருவர் இரகசியம் பேச வேண்டாம். ஏனெனில், அது முஃமினுக்குத் துன்பத்தை ஏற்படுத்தும். மேலும், அல்லாஹ் (மிகவும் கண்ணியமிக்கவனும், மகத்துவமிக்கவனுமான) முஃமினுக்குத் துன்பம் இழைக்கப்படுவதை வெறுக்கிறான்' என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

இதே கருத்தில் இப்னு உமர், அபூ ஹுரைரா மற்றும் இப்னு அப்பாஸ் (ரழியல்லாஹு அன்ஹும்) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் வந்துள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْعِدَةِ

வாக்குறுதி பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2826

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبْيَضَ قَدْ شَابَ وَكَانَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ يُشْبِهُهُ وَأَمَرَ لَنَا بِثَلاَثَةَ عَشَرَ قَلُوصًا فَذَهَبْنَا نَقْبِضُهَا فَأَتَانَا مَوْتُهُ فَلَمْ يُعْطُونَا شَيْئًا فَلَمَّا قَامَ أَبُو بَكْرٍ قَالَ مَنْ كَانَتْ لَهُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عِدَةٌ فَلْيَجِئْ ‏.‏ فَقُمْتُ إِلَيْهِ فَأَخْبَرْتُهُ فَأَمَرَ لَنَا بِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ هَذَا الْحَدِيثَ بِإِسْنَادٍ لَهُ عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ نَحْوَ هَذَا ‏.‏ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَكَانَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ يُشْبِهُهُ وَلَمْ يَزِيدُوا عَلَى هَذَا ‏.‏

அபூ ஜுஹைஃபா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைப் பார்த்தேன். அவர்கள் வெண்மையான நிறமுடையவர்களாகவும், நரைத்தவர்களாகவும் இருந்தார்கள். அல்-ஹஸன் இப்னு அலீ (ரலி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களை மிகவும் ஒத்திருந்தார்கள். மேலும், அவர்கள் எங்களுக்குப் பதிமூன்று இளம் பெண் ஒட்டகங்களை (வழங்கக்) கட்டளையிட்டிருந்தார்கள். ஆகவே, நாங்கள் அவற்றைப் பெற்றுக்கொள்வதற்காகச் சென்றோம். ஆனால் (அதற்குள்) அவர்களின் மரண செய்தி வந்தது; எனவே (அப்போது பொறுப்பிலிருந்தவர்கள்) எங்களுக்கு எதையும் கொடுக்கவில்லை. பிறகு அபூபக்ர் (ரலி) அவர்கள் (கலீஃபாவாகப் பொறுப்பேற்றபோது), 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் யாருக்கேனும் ஏதேனும் வாக்குறுதி இருந்தால் அவர் வரட்டும்' என்று கூறினார்கள். நான் அவர்களிடம் எழுந்து சென்று (விபரத்தைத்) தெரிவித்தேன்; உடனே அவற்றை எங்களுக்கு வழங்கும்படி அவர்கள் கட்டளையிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2827

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو جُحَيْفَةَ، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَكَانَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ يُشْبِهُهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ نَحْوَ هَذَا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏ وَأَبُو جُحَيْفَةَ اسْمُهُ وَهْبٌ السُّوَائِيُّ ‏.‏

அபூ ஜுஹைஃபா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் நபி (ஸல்) அவர்களைப் பார்த்தேன். மேலும் அல்-ஹஸன் பின் அலீ (ரழி) அவர்கள் அவரை ஒத்திருந்தார்கள் (அதாவது, முகத்தோற்றத்தில் அவரைப் போலவே இருந்தார்கள்)."

باب مَا جَاءَ فِي فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي

"என் தந்தையும் தாயும் உங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்" என்று கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2828

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ مَا سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم جَمَعَ أَبَوَيْهِ لأَحَدٍ غَيْرَ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்களைத் தவிர வேறு எவருக்காகவும், நபி (ஸல்) அவர்கள் தம் தாய் தந்தையர் இருவரையும் (அதாவது, 'என் தந்தையும் தாயும் உனக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்' என்று கூறி) ஒருசேரக் குறிப்பிட்டதை நான் கேட்டதில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2829

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَزَّارُ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ جُدْعَانَ، وَيَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، سَمِعَا سَعِيدَ بْنَ الْمُسَيَّبِ، يَقُولُ قَالَ عَلِيٌّ مَا جَمَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبَاهُ وَأُمَّهُ لأَحَدٍ إِلاَّ لِسَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ قَالَ لَهُ يَوْمَ أُحُدٍ ‏"‏ ارْمِ فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي ‏"‏ ‏.‏ وَقَالَ لَهُ ‏"‏ ارْمِ أَيُّهَا الْغُلاَمُ الْحَزَوَّرُ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ الزُّبَيْرِ وَجَابِرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَلِيٍّ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஸஃது இப்னு அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்களைத் தவிர வேறு எவருக்காகவும் தங்கள் தாய், தந்தை ஆகிய இருவரையும் (தியாகமாக அர்ப்பணிப்பதாக ஒரே நேரத்தில்) ஒன்று சேர்த்துக் கூறவில்லை. உஹதுப்

போர் நாளில் அவர்கள் (ஸஃதிடம்), 'இர்மி ஃபிதாக்க அபீ வ உம்மீ' (அம்பை எய்வீராக! என் தாயும் தந்தையும் தங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்!) என்று கூறினார்கள். மேலும் அவரிடம், '(அம்பை) எய்வீராக! ஓ திடமான இளைஞரே!' என்றும் கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2830

وَقَدْ رَوَى غَيْرُ، وَاحِدٍ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، قَالَ جَمَعَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبَوَيْهِ يَوْمَ أُحُدٍ قَالَ ارْمِ فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ وَعَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ قَالَ جَمَعَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبَوَيْهِ يَوْمَ أُحُدٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَكِلاَ الْحَدِيثَيْنِ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
உஹுத் தினத்தன்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்காகத் தம்முடைய பெற்றோர் இருவரையும் (ஒன்றாகக் குறிப்பிட்டு, 'உமக்காக என் பெற்றோர் அர்ப்பணமாகட்டும்' என்று கூறி) ஒன்று சேர்த்தார்கள். அவர்கள், **'இர்மி ஃபிதாக்க அபீ வ உம்மீ'** (அம்பை எய்வீராக! உமக்காக என் தந்தையும் என் தாயும் அர்ப்பணமாகட்டும்!) என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي يَا بُنَىَّ

"ஓ என் சிறு மகனே" என்று கூறுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2831

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، حَدَّثَنَا أَبُو عُثْمَانَ، شَيْخٌ لَهُ عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ يَا بُنَىَّ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ الْمُغِيرَةِ وَعُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ

هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَنَسٍ . وَأَبُو عُثْمَانَ هَذَا شَيْخٌ ثِقَةٌ وَهُوَ الْجَعْدُ بْنُ عُثْمَانَ وَيُقَالُ ابْنُ دِينَارٍ وَهُوَ بَصْرِيٌّ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ يُونُسُ بْنُ عُبَيْدٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ .

அனஸ் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் (அனஸ் (ரழி) அவர்களிடம் அன்புடன்), "என் அருமை மகனே!" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْجِيلِ اسْمِ الْمَوْلُودِ

புதிதாகப் பிறந்த குழந்தைக்கு விரைவாகப் பெயர் சூட்டுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2832

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ، حَدَّثَنِي عَمِّي، يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ بِتَسْمِيَةِ الْمَوْلُودِ يَوْمَ سَابِعِهِ وَوَضْعِ الأَذَى عَنْهُ وَالْعَقِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அம்ரு பின் ஷுஐப் அவர்கள், தம் தந்தையிடமிருந்தும், தம் பாட்டனாரிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள், குழந்தைக்கு அதன் ஏழாவது நாளில் பெயரிடவும், அதனிடமிருந்து அழுக்கை (பிறப்பு முடியை) நீக்கவும், அகீகா கொடுக்கவும் கட்டளையிட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يُسْتَحَبُّ مِنَ الأَسْمَاءِ

பெயர்களில் விரும்பத்தக்கவை பற்றி வந்துள்ளவை

2833

حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ الأَسْوَدِ أَبُو عَمْرٍو الْوَرَّاقُ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْمَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الرَّقِّيُّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ صَالِحٍ الْمَكِّيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَحَبُّ الأَسْمَاءِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عَبْدُ اللَّهِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வுக்கு மிகவும் விருப்பமான பெயர்கள் 'அப்துல்லாஹ்' மற்றும் 'அப்துர்-ரஹ்மான்' ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2834

حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ مُكْرَمٍ الْعَمِّيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ الْعُمَرِيِّ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِنَّ أَحَبَّ الأَسْمَاءِ إِلَى اللَّهِ عَبْدُ اللَّهِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வுக்கு மிகவும் பிரியமான பெயர்கள் 'அப்துல்லாஹ்' மற்றும் 'அப்துர்-ரஹ்மான்' ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يُكْرَهُ مِنَ الأَسْمَاءِ

பாடம்: விரும்பத்தகாத பெயர்கள்

2835

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لأَنْهَيَنَّ أَنْ يُسَمَّى رَافِعٌ وَبَرَكَةُ وَيَسَارٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . هَكَذَا رَوَاهُ أَبُو أَحْمَدَ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ عَنْ عُمَرَ وَرَوَاهُ غَيْرُهُ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

. وَأَبُو أَحْمَدَ ثِقَةٌ حَافِظٌ وَالْمَشْهُورُ عِنْدَ النَّاسِ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَيْسَ فِيهِ عَنْ عُمَرَ .

ராஃபி (உயர்த்துபவர்), பரக்கா (அபிவிருத்தி) மற்றும் யஸார் (எளிமை/செல்வம்) என்று (ஒருவருக்கு) பெயரிடுவதை நிச்சயமாக நான் தடை செய்வேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2836

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ عُمَيْلَةَ الْفَزَارِيِّ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدُبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تُسَمِّي غُلاَمَكَ رَبَاحٌ وَلاَ أَفْلَحُ وَلاَ يَسَارٌ وَلاَ نَجِيحٌ يُقَالُ أَثَمَّ هُوَ فَيُقَالُ لاَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

சமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்கள் சிறுவனுக்கு ரபாஹ் (லாபம்), அஃப்லஹ் (மிகவும் வெற்றியாளர்), யஸார் (எளிமை/செல்வம்) அல்லது நஜீஹ் (வெற்றியாளர்) போன்ற பெயர்களைச் சூட்டாதீர்கள். (ஏனெனில், அத்தகைய பெயர்களைக் கொண்ட ஒருவரைப் பற்றி) 'அவர் அங்கே இருக்கிறாரா?' என்று கேட்கப்பட்டு, (அதற்கு) 'இல்லை' என்று கூறப்படலாம் (இது ஒரு கெட்ட சகுனத்தை அல்லது எதிர்மறை உணர்வை ஏற்படுத்தக்கூடும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2837

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَيْمُونٍ الْمَكِّيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَخْنَعُ اسْمٍ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ رَجُلٌ تَسَمَّى بِمَلِكِ الأَمْلاَكِ . قَالَ سُفْيَانُ شَاهَانْ شَاهْ وَأَخْنَعُ يَعْنِي أَقْبَحُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மறுமை நாளில் அல்லாஹ்விடம் மிகவும் இழிவான (மற்றும் அவமானகரமான) பெயர், அரசர்களுக்கெல்லாம் அரசன் (மாலிக்கில்-அம்லாக்) என்று பெயர் சூட்டிக் கொண்ட மனிதனாவான்."

சுஃப்யான் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அரசர்களுக்கெல்லாம் அரசன் என்பதன்) இதன் கருத்து 'ஷாஹன் ஷா' என்பதாகும். 'அக்னஃ' என்பதற்கு 'மிகவும் இழிவானது' (அல்லது மிகவும் அருவருப்பானது) என்று பொருளாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَغْيِيرِ الأَسْمَاءِ

பெயர்களை மாற்றுவது பற்றி வந்துள்ளவை

2838

حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، وَأَبُو بَكْرٍ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ قَالُوا حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم غَيَّرَ اسْمَ عَاصِيَةَ وَقَالَ أَنْتِ جَمِيلَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَإِنَّمَا أَسْنَدَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ نَافِعٍ أَنَّ عُمَرَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُطِيعٍ وَعَائِشَةَ وَالْحَكَمِ بْنِ سَعْدٍ وَمُسْلِمٍ وَأُسَامَةَ بْنِ أَخْدَرِيٍّ وَشُرَيْحِ بْنِ هَانِئٍ عَنْ أَبِيهِ وَخَيْثَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ أَبِيهِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஆஸியா (என்ற ஒரு பெண்மணியின்) பெயரை மாற்றி, 'நீங்கள் ஜமீலா (அழகானவர்)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2839

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ نَافِعٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ عَلِيٍّ الْمُقَدَّمِيُّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُغَيِّرُ الاِسْمَ الْقَبِيحَ ‏.‏

قَالَ أَبُو بَكْرِ بْنُ نَافِعٍ وَرُبَّمَا قَالَ عُمَرُ بْنُ عَلِيٍّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ هِشَامُ بْنُ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلٌ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் வெறுக்கத்தக்க பெயர்களை மாற்றுவார்கள். (அபூ பக்ர் இப்னு நாஃபிஃ கூறினார்: உமர் இப்னு அலி சில சமயங்களில் இந்த ஹதீஸை ஹிஷாம் இப்னு உர்வா, தன் தந்தை வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முர்சல் ஆக) அறிவிப்பார்; அதில் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களைக் குறிப்பிடமாட்டார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي أَسْمَاءِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபி (ஸல்) அவர்களின் பெயர்கள் பற்றி வந்துள்ளவை

2840

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ لِي أَسْمَاءً أَنَا مُحَمَّدٌ وَأَنَا أَحْمَدُ وَأَنَا الْمَاحِي الَّذِي يَمْحُو اللَّهُ بِيَ الْكُفْرَ وَأَنَا الْحَاشِرُ الَّذِي يُحْشَرُ النَّاسُ عَلَى قَدَمِي وَأَنَا الْعَاقِبُ الَّذِي لَيْسَ بَعْدِي نَبِيٌّ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ حُذَيْفَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜுபைர் பின் முத்இம் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனக்கு சில பெயர்கள் உள்ளன. நான் முஹம்மது; நான் அஹ்மது; நான் அல்-மாஹீ - எவரைக் கொண்டு அல்லாஹ் இறைமறுப்பை அழிக்கிறானோ அவர்; நான் அல்-ஹாஷிர் - மக்கள் எவருக்குப் பின்னால் (மறுமையில்) ஒன்று திரட்டப்படுவார்களோ அவர்; மேலும் நான் அல்-ஆகிப் - எவருக்குப் பிறகு எந்த நபியும் இல்லையோ அவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي كَرَاهِيَةِ الْجَمْعِ بَيْنَ اسْمِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَكُنْيَتِهِ ‏.‏

நபி (ஸல்) அவர்களின் பெயரையும் அவர்களின் குன்யாவையும் சேர்த்துப் பயன்படுத்துவது வெறுக்கத்தக்கது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2841

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَهَى أَنْ يَجْمَعَ أَحَدٌ بَيْنَ اسْمِهِ وَكُنْيَتِهِ وَيُسَمَّى مُحَمَّدًا أَبَا الْقَاسِمِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ كَرِهَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنْ يَجْمَعَ الرَّجُلُ بَيْنَ اسْمِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَكُنْيَتِهِ وَقَدْ فَعَلَ ذَلِكَ بَعْضُهُمْ . رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ سَمِعَ رَجُلاً، فِي السُّوقِ يُنَادِي يَا أَبَا الْقَاسِمِ فَالْتَفَتَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لَمْ أَعْنِكَ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ لاَ تَكْتَنُوا بِكُنْيَتِي ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ عَنْ حُمَيْدٍ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِهَذَا . وَفِي هَذَا الْحَدِيثِ مَا يَدُلُّ عَلَى كَرَاهِيَةِ أَنْ يُكْنَى أَبَا الْقَاسِمِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒருவர் (தமக்கு) முஹம்மது என்ற பெயரையும், அபுல்-காசிம் என்ற குன்யாவையும் சேர்த்து (வைத்துக்கொள்வதைத்) தடை செய்தார்கள்.

இந்த அத்தியாயத்தில் ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (இதே கருத்தில்) அறிவிப்பு உள்ளது.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸாகும்.

சில அறிஞர்கள், ஒருவர் நபி (ஸல்) அவர்களின் பெயரையும் குன்யாவையும் சேர்த்து (தமக்கு) வைத்துக்கொள்வதை வெறுத்தார்கள். அவர்களில் சிலர் அவ்வாறு செய்திருக்கிறார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மனிதர் சந்தையில் 'யா அபுல்-காசிம்!' (அபுல்-காசிமே!) என்று அழைப்பதைக் கேட்டார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் திரும்பிப் பார்த்து, '(அந்த அழைப்பால்) நான் உன்னைக் குறிக்கவில்லை' என்று கூறினார்கள். பின்னர் நபி (ஸல்) அவர்கள், 'எனது குன்யாவால் நீங்கள் குன்யா வைத்துக்கொள்ளாதீர்கள்' என்று கூறினார்கள்.

ஹஸன் இப்னு அலி அல்-கல்லால் எங்களுக்கு இதை அறிவித்தார். யஸீத் இப்னு ஹாரூன், ஹுமைத் வழியாக அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்கள் இதை அறிவித்தார்கள்.

இந்த ஹதீஸில், அபுல்-காசிம் என்ற குன்யாவால் குன்யா வைத்துக்கொள்வது வெறுக்கத்தக்கது என்பதற்கான ஆதாரம் உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2842

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا سَمَّيْتُمْ بِاسْمِي فَلاَ تَكْتَنُوا بِي . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் என் பெயரைச் சூட்டிக்கொண்டால், என்னுடைய குன்யாவை (அபுல் காசிம் என்பதை) சூட்டிக்கொள்ளாதீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2843

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، حَدَّثَنَا فِطْرُ بْنُ خَلِيفَةَ، حَدَّثَنِي مُنْذِرٌ، وَهُوَ الثَّوْرِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ ابْنِ الْحَنَفِيَّةِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، أَنَّهُ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ وُلِدَ لِي بَعْدَكَ أُسَمِّيهِ مُحَمَّدًا وَأُكَنِّيهِ بِكُنْيَتِكَ قَالَ نَعَمْ . قَالَ فَكَانَتْ رُخْصَةً لِي . هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர் (அலி (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! தங்களுக்குப் பிறகு எனக்கு ஒரு மகன் பிறந்தால், அவனுக்கு நான் 'முஹம்மத்' என்று பெயரிட்டு, தங்களின் குன்யாவையும் சூட்டலாமா? (இதைப்பற்றி) நீங்கள் என்ன நினைக்கிறீர்கள்?" அதற்கு அவர்கள் (நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள்) "ஆம்" என்று கூறினார்கள். அதனால் அவர் (அலி (ரழி) அவர்கள்), "ஆகவே இது எனக்கு அளிக்கப்பட்ட சலுகையாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ إِنَّ مِنَ الشِّعْرِ حِكْمَةً

சில கவிதைகள் ஞானமாகும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2844

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي غَنِيَّةَ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ زِرٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّ مِنَ الشِّعْرِ حِكْمَةً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ إِنَّمَا رَفَعَهُ أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ عَنِ ابْنِ أَبِي غَنِيَّةَ ‏.‏ وَرَوَى غَيْرُهُ عَنِ ابْنِ أَبِي غَنِيَّةَ هَذَا الْحَدِيثَ مَوْقُوفًا ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَائِشَةَ وَبُرَيْدَةَ وَكَثِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக கவிதைகளில் ஞானம் உள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2845

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّ مِنَ الشِّعْرِ حُكْمًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, கவிதைகளில் ஞானம் (நற்போதனை மற்றும் நல்லுபதேசம்) உண்டு."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِنْشَادِ الشِّعْرِ

கவிதை ஓதுவது பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

2846

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى الْفَزَارِيُّ، وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ الْمَعْنَى، وَاحِدٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم يَضَعُ لِحَسَّانَ مِنْبَرًا فِي الْمَسْجِدِ يَقُومُ عَلَيْهِ قَائِمًا يُفَاخِرُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - أَوْ قَالَ يُنَافِحُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - وَيَقُولُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ اللَّهَ يُؤَيِّدُ حَسَّانَ بِرُوحِ الْقُدُسِ مَا يُفَاخِرُ أَوْ يُنَافِحُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஹஸ்ஸான் (ரழி) அவர்கள் நின்று, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) சார்பாகப் பெருமை பாராட்டிப் பேசுவதற்காகவோ அல்லது (அறிவிப்பாளர் கூறியது போல) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைப் பாதுகாப்பதற்காகவோ மஸ்ஜிதில் ஒரு மிம்பரை வைத்து வந்தார்கள். மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக அல்லாஹ், ஹஸ்ஸான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) சார்பாகப் பெருமை பாராட்டிப் பேசும் (அல்லது அவர்களைப் பாதுகாக்கும்) காலமெல்லாம் ரூஹுல் குத்ஸ் (ஜிப்ரீல்) மூலம் அவருக்கு உதவி செய்கிறான்' என்று கூறுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2846b

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى، وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَالْبَرَاءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ وَهُوَ حَدِيثُ ابْنِ أَبِي الزِّنَادِ .

இஸ்மாயீல் இப்னு மூஸா மற்றும் அலி இப்னு ஹுஜ்ர் ஆகியோர் கூறினார்கள்: இப்னு அபீ ஸினாது, தன் தந்தை வழியாக, உர்வா வழியாக, ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) இதே போன்ற அறிவிப்பை எங்களுக்கு அறிவித்தார்கள்.

2847

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنَا ثَابِتٌ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ مَكَّةَ فِي عُمْرَةِ الْقَضَاءِ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ رَوَاحَةَ بَيْنَ

يَدَيْهِ يَمْشِي وَهُوَ يَقُولُ خَلُّوا بَنِي الْكُفَّارِ عَنْ سَبِيلِهِ الْيَوْمَ نَضْرِبْكُمْ عَلَى تَنْزِيلِهِ ضَرْبًا يُزِيلُ الْهَامَ عَنْ مَقِيلِهِ وَيُذْهِلُ الْخَلِيلَ عَنْ خَلِيلِهِ فَقَالَ لَهُ عُمَرُ يَا ابْنَ رَوَاحَةَ بَيْنَ يَدَىْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَفِي حَرَمِ اللَّهِ تَقُولُ الشِّعْرَ فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ خَلِّ عَنْهُ يَا عُمَرُ فَلَهِيَ أَسْرَعُ فِيهِمْ مِنْ نَضْحِ النَّبْلِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى عَبْدُ الرَّزَّاقِ هَذَا الْحَدِيثَ أَيْضًا عَنْ مَعْمَرٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَنَسٍ نَحْوَ هَذَا وَرُوِيَ فِي غَيْرِ هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ مَكَّةَ فِي عُمْرَةِ الْقَضَاءِ وَكَعْبُ بْنُ مَالِكٍ بَيْنَ يَدَيْهِ وَهَذَا أَصَحُّ عِنْدَ بَعْضِ أَهْلِ الْحَدِيثِ لأَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ رَوَاحَةَ قُتِلَ يَوْمَ مُؤْتَةَ وَإِنَّمَا كَانَتْ عُمْرَةُ الْقَضَاءِ بَعْدَ ذَلِكَ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் 'உம்ரத்துல் களா'வின் போது மக்காவில் நுழைந்தார்கள். அப்துல்லாஹ் இப்னு ரவாஹா (ரழி) அவர்கள், அவர்களுக்கு முன்னால் (கவிதை) பாடிக்கொண்டே நடந்து கொண்டிருந்தார்கள்:

"நிராகரிப்பாளர்களின் மக்களே! அவரின் பாதையிலிருந்து விலகிச் செல்லுங்கள்!
இன்று அவரின் (வேத) அருளல் குறித்து உங்களை நாங்கள் வெட்டுவோம்!
(அது) தோள்களிலிருந்து தலைகளை அகற்றிவிடும் வெட்டு!
மேலும், நண்பன் தன் நண்பனை மறக்கச் செய்துவிடும் (நிலை அது)!"

(இதைக் கேட்ட) உமர் (ரழி) அவர்கள் அவரிடம், "ஓ இப்னு ரவாஹா! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு முன்னால், அல்லாஹ்வின் புனித எல்லைக்குள் (ஹரம்) இருந்து கொண்டு கவிதை பாடுகிறீரா?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அவரை விட்டுவிடுங்கள் ஓ உமர்! ஏனெனில், இது (அக்கவிதை) அவர்கள் மீது அம்புகளைப் பொழிவதை விட மிக விரைவானது" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2848

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ شُرَيْحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَ قِيلَ لَهَا هَلْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَتَمَثَّلُ بِشَيْءٍ مِنَ الشِّعْرِ قَالَتْ كَانَ يَتَمَثَّلُ بِشِعْرِ ابْنِ

رَوَاحَةَ وَيَتَمَثَّلُ وَيَقُولُ وَيَأْتِيكَ بِالأَخْبَارِ مَنْ لَمْ تُزَوِّدِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடம், "நபி (ஸல்) அவர்கள் ஏதேனும் கவிதையை மேற்கோள் காட்டுவதுண்டா?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் இப்னு ரவாஹா (ரலி) அவர்களின் கவிதையை மேற்கோள் காட்டுவார்கள். (அவர்கள் மேலும்) 'உங்களுக்கு (பயண) உணவு கொடுத்து நீங்கள் ஏற்பாடு செய்யாதவர் செய்திகளைக் கொண்டு வருவார்' (என்ற கவிதை வரியை) மேற்கோள் காட்டுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2849

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ أَشْعَرُ كَلِمَةٍ تَكَلَّمَتْ بِهَا الْعَرَبُ كَلِمَةُ لَبِيدٍ أَلاَ كُلُّ شَيْءٍ مَا خَلاَ اللَّهَ بَاطِلُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُهُ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அரபிகள் பேசிய கவிதைகளிலேயே மிகவும் கவித்துவமான சொல், லபீத் அவர்களின் சொல்லாகும்: 'அறிந்துகொள்ளுங்கள்! அல்லாஹ்வைத் தவிர மற்ற அனைத்தும் நிலையற்றதே (அழிந்துபோகக்கூடியதே அல்லது வீணானதே).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2850

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ جَالَسْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَكْثَرَ مِنْ مِائَةِ مَرَّةٍ فَكَانَ أَصْحَابُهُ يَتَنَاشَدُونَ الشِّعْرَ وَيَتَذَاكَرُونَ أَشْيَاءَ مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ وَهُوَ سَاكِتٌ فَرُبَّمَا تَبَسَّمَ مَعَهُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ زُهَيْرٌ عَنْ سِمَاكٍ أَيْضًا ‏.‏

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் நூறு தடவைகளுக்கு மேல் அமர்ந்திருந்தேன்.

அவர்களுடைய தோழர்கள் கவிதைகளை (ஒருவருக்கொருவர்) பாடுவார்கள்; மேலும் ஜாஹிலிய்யா காலத்தில் நடந்த விஷயங்களைப் பற்றிப் பேசிக்கொள்வார்கள். (அச்சமயம்) அவர்கள் (ஸல்) மௌனமாக இருப்பார்கள்; சில சமயங்களில் அவர்களுடன் சேர்ந்து புன்னகைப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ لأَنْ يَمْتَلِئَ جَوْفُ أَحَدِكُمْ قَيْحًا خَيْرٌ مِنْ أَنْ يَمْتَلِئَ شِعْرًا

பாடம்: உங்களில் ஒருவரின் வயிறு கவிதையால் நிரம்பியிருப்பதை விட, சீழால் நிரம்பியிருப்பது மேலானது (என்பது பற்றி வந்துள்ளவை).

2852

حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى الرَّمْلِيُّ، حَدَّثَنَا عَمِّي، يَحْيَى بْنُ عِيسَى الرَّمْلِيُّ عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لأَنْ يَمْتَلِئَ جَوْفُ أَحَدِكُمْ قَيْحًا يَرِيهُ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يَمْتَلِئَ شِعْرًا ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَأَبِي سَعِيدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உங்களில் ஒருவருடைய வயிறு (அவரை வாந்தி எடுக்கச் செய்யும்) சீழால் நிரம்பியிருப்பது, (அல்லாஹ்வின் நினைவிலிருந்து திசைதிருப்பும் அல்லது வீணான) கவிதையால் நிரம்பியிருப்பதை விடச் சிறந்ததாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2851

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ يُونُسَ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لأَنْ يَمْتَلِئَ جَوْفُ أَحَدِكُمْ قَيْحًا خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَمْتَلِئَ شِعْرًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உங்களில் ஒருவருடைய வயிறு (அல்லது உள்ளம்) கவிதைகளால் நிரப்பப்பட்டிருப்பதை விட, அது சீழ் பிடித்து (புண்ணாகி) நிரப்பப்பட்டிருப்பது அவருக்குச் சிறந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي الْفَصَاحَةِ وَالْبَيَانِ

பேச்சுத்திறனும் தெளிவுபடுத்துதலும் பற்றி வந்துள்ளவை

2853

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ عَلِيٍّ الْمُقَدَّمِيُّ، حَدَّثَنَا نَافِعُ بْنُ عُمَرَ الْجُمَحِيُّ، عَنْ بِشْرِ بْنِ عَاصِمٍ، سَمِعَهُ يُحَدِّثُ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الْبَلِيغَ مِنَ الرِّجَالِ الَّذِي يَتَخَلَّلُ بِلِسَانِهِ كَمَا تَتَخَلَّلُ الْبَقَرَةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ .

நிச்சயமாக அல்லாஹ், மனிதர்களில், மாடு (தன் நாவை) சுழற்றுவது போல (தேவையற்ற விதத்தில்) தன் நாவைச் சுழற்றி, (சொற்களைத் தேடிப் பிடித்து, செயற்கையாகப்) பேசுபவனான டாம்பீகமாகப் பேசுபவனை வெறுக்கிறான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2854

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ عَبْدِ الْجَبَّارِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يَنَامَ الرَّجُلُ عَلَى سَطْحٍ لَيْسَ بِمَحْجُورٍ عَلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ عَنْ جَابِرٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَعَبْدُ الْجَبَّارِ بْنُ عُمَرَ الأَيْلِيُّ يُضَعَّفُ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஒரு மனிதர் மொட்டை மாடியில், (அவர் உருண்டு கீழே விழுந்து விடாதபடி தடுக்கும்) தடுப்புச் சுவர் எதுவும் இல்லாமல் உறங்குவதைத் தடைசெய்தார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2855

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَتَخَوَّلُنَا بِالْمَوْعِظَةِ فِي الأَيَّامِ مَخَافَةَ السَّآمَةِ عَلَيْنَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நாங்கள் சலிப்படைந்து விடுவோமோ என்று அஞ்சி, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கு உபதேசம் செய்வதில் (கால இடைவெளிகளை) தேர்ந்தெடுத்துக் கொள்வார்கள் (அல்லது உபதேசம் செய்யும் நாட்களை மாற்றி மாற்றி அமைப்பார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3093

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، حَدَّثَنِي شَقِيقُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، نَحْوَهُ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்வூத் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து (முந்தைய ஹதீஸை) ஒத்த கருத்துடன் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

2856

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ فُضَيْلٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، قَالَ سُئِلَتْ عَائِشَةُ وَأُمُّ سَلَمَةَ أَىُّ الْعَمَلِ كَانَ أَحَبَّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَتَا مَا دِيمَ عَلَيْهِ وَإِنْ قَلَّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ ஸாலிஹ் (ரஹ்) அவர்கள் கூறியதாவது:

ஆயிஷா (ரலி) மற்றும் உம்மு ஸலமா (ரலி) ஆகியோரிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குச் செயல்களில் மிகவும் விருப்பமானது எது?" என்று கேட்கப்பட்டது.

அதற்கு அவர்கள், "சிறிதளவே ஆயினும், தொடர்ந்து செய்யப்படும் செயலே (அவருக்கு மிகவும் விருப்பமானதாகும்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2856b

وَقَدْ رُوِيَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ أَحَبُّ الْعَمَلِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا دِيمَ عَلَيْهِ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدَةُ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் விருப்பமான செயல், தொடர்ந்து (மற்றும் நிலைத்து) செய்யப்படும் செயலே ஆகும்."
(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவும்) இதேக் கருத்தில் இது அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இது ஹஸன் ஸஹீஹ் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும்.

2857

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ شِنْظِيرٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ خَمِّرُوا الآنِيَةَ وَأَوْكُوا الأَسْقِيَةَ وَأَجِيفُوا الأَبْوَابَ وَأَطْفِئُوا الْمَصَابِيحَ فَإِنَّ الْفُوَيْسِقَةَ رُبَّمَا جَرَّتِ الْفَتِيلَةَ فَأَحْرَقَتْ أَهْلَ الْبَيْتِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பாத்திரங்களை மூடுங்கள்; தண்ணீர்ப் பைகளின் (வாய்களைக்) கட்டுங்கள்; கதவுகளைச் சாத்துங்கள்; விளக்குகளை அணைத்துவிடுங்கள். ஏனெனில், எலியானது (விளக்குத்) திரியை இழுத்துச் சென்று, வீட்டில் உள்ளவர்களை எரித்துவிடக்கூடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2858

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِذَا سَافَرْتُمْ فِي الْخِصْبِ فَأَعْطُوا الإِبِلَ حَظَّهَا

مِنَ الأَرْضِ وَإِذَا سَافَرْتُمْ فِي السَّنَةِ فَبَادِرُوا بِنِقْيِهَا وَإِذَا عَرَّسْتُمْ فَاجْتَنِبُوا الطَّرِيقَ فَإِنَّهَا طُرُقُ الدَّوَابِّ وَمَأْوَى الْهَوَامِّ بِاللَّيْلِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَنَسٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் செழிப்பான (புல்வெளி நிறைந்த) நிலப்பரப்பில் பயணம் செய்யும்போது, ஒட்டகங்களுக்கு அந்நிலத்தில் (மேய்ந்து) அவற்றின் பங்கை (வயிறார உண்ண) அளியுங்கள்; மேலும் நீங்கள் வறட்சியான (பஞ்சம் நிறைந்த) காலத்தில் பயணம் செய்யும்போது, அவற்றின் (ஒட்டகங்களின்) வலிமை (குறையாமல்) இருக்கும்போதே விரைந்து செல்லுங்கள்; மேலும் நீங்கள் (இரவில்) ஓய்வெடுக்க முகாமிட்டால், சாலையைத் தவிர்த்து (ஓரமாய்) தங்குங்கள். ஏனெனில், நிச்சயமாக அது (சாலை) (பயணிக்கக்கூடிய) கால்நடைகளின் பாதையாகவும், இரவில் விஷ ஜந்துக்களின் உறைவிடமாகவும் இருக்கிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

باب مَا جَاءَ فِي مَثَلِ اللَّهِ لِعِبَادِهِ

அல்லாஹ் தனது அடியார்களுக்கு எடுத்துக்காட்டிய உவமை பற்றி வந்துள்ளவை

2859

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ السَّعْدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا بَقِيَّةُ بْنُ الْوَلِيدِ، عَنْ بَحِيرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، عَنِ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ الْكِلاَبِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ اللَّهَ ضَرَبَ مَثَلاً صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا عَلَى كَنَفَىِ الصِّرَاطِ سُورَانِ لَهُمَا أَبْوَابٌ مُفَتَّحَةٌ عَلَى الأَبْوَابِ سُتُورٌ وَدَاعٍ يَدْعُو عَلَى رَأْسِ الصِّرَاطِ وَدَاعٍ يَدْعُو فَوْقَهُ: (وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلاَمِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ) وَالأَبْوَابُ الَّتِي عَلَى كَنَفَىِ الصِّرَاطِ حُدُودُ اللَّهِ فَلاَ يَقَعُ أَحَدٌ فِي حُدُودِ اللَّهِ حَتَّى يُكْشَفَ السِّتْرُ وَالَّذِي يَدْعُو مِنْ فَوْقِهِ وَاعِظُ رَبِّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ يَقُولُ سَمِعْتُ زَكَرِيَّا بْنَ عَدِيٍّ يَقُولُ قَالَ أَبُو إِسْحَاقَ الْفَزَارِيُّ خُذُوا عَنْ بَقِيَّةَ مَا حَدَّثَكُمْ عَنِ الثِّقَاتِ وَلاَ تَأْخُذُوا عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَيَّاشٍ مَا حَدَّثَكُمْ عَنِ الثِّقَاتِ وَلاَ غَيْرِ الثِّقَاتِ ‏.‏

நிச்சயமாக அல்லாஹ் ஒரு நேரான பாதைக்கு ஓர் உவமையை ஏற்படுத்தியுள்ளான். அந்தப் பாதையின் இருபுறங்களிலும் இரண்டு சுவர்கள் உள்ளன. அவற்றில் திறந்த வாசல்கள் உள்ளன. அந்த வாசல்கள் மீது திரைகள் உள்ளன. அப்பாதையின் தலைப்பகுதியில் ஓர் அழைப்பாளர் அழைக்கிறார். அதற்கு (பாதைக்கு) மேலிருந்தும் ஓர் அழைப்பாளர் அழைக்கிறார்.

'வல்லாஹு யத்வூ இலா தாரிஸ் ஸலாம், வயஹ்தீ மன் யஷாவு இலா

ஸிராதிம் முஸ்தகீம்'
(பொருள்: அல்லாஹ் அமைதியின் இல்லத்திற்கு அழைக்கிறான்; மேலும் அவன் நாடியவரை நேரான பாதையில் செலுத்துகிறான்).

பாதையின் இருபுறங்களிலும் உள்ள வாசல்கள் அல்லாஹ்வின் வரம்புகள் (அதாவது, அவன் தடை செய்துள்ள விஷயங்கள்) ஆகும். அந்தத் திரை விலக்கப்படும் வரை எவரும் அல்லாஹ்வின் வரம்புகளை மீறி (பாவங்களில்) விழுவதில்லை. அதற்கு மேலிருந்து அழைப்பவர், அவனுடைய இறைவனின் அறிவுரையாளர் (அதாவது, ஒவ்வொரு முஃமினின் உள்ளத்திலும் இருக்கும் இறை அச்சம் அல்லது குர்ஆன்) ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2860

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ خَالِدِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِلاَلٍ، أَنَّ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيَّ، قَالَ خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمًا فَقَالَ ‏"‏ إِنِّي رَأَيْتُ فِي الْمَنَامِ كَأَنَّ جِبْرِيلَ عِنْدَ رَأْسِي وَمِيكَائِيلَ عِنْدَ رِجْلَىَّ يَقُولُ أَحَدُهُمَا لِصَاحِبِهِ اضْرِبْ لَهُ مَثَلاً ‏.‏ فَقَالَ اسْمَعْ سَمِعَتْ أُذُنُكَ وَاعْقِلْ عَقَلَ قَلْبُكَ إِنَّمَا مَثَلُكَ وَمَثَلُ أُمَّتِكَ كَمَثَلِ مَلِكٍ اتَّخَذَ دَارًا ثُمَّ بَنَى فِيهَا بَيْتًا ثُمَّ جَعَلَ فِيهَا مَائِدَةً ثُمَّ بَعَثَ رَسُولاً يَدْعُو النَّاسَ إِلَى طَعَامِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَجَابَ الرَّسُولَ وَمِنْهُمْ مَنْ تَرَكَهُ فَاللَّهُ هُوَ الْمَلِكُ وَالدَّارُ الإِسْلاَمُ وَالْبَيْتُ الْجَنَّةُ وَأَنْتَ يَا مُحَمَّدُ رَسُولٌ فَمَنْ أَجَابَكَ دَخَلَ الإِسْلاَمَ وَمَنْ دَخَلَ الإِسْلاَمَ دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ دَخَلَ الْجَنَّةَ أَكَلَ مَا فِيهَا ‏"‏ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِإِسْنَادٍ أَصَحَّ مِنْ هَذَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُرْسَلٌ ‏.‏ سَعِيدُ بْنُ أَبِي هِلاَلٍ لَمْ يُدْرِكْ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் அல்-அன்சாரி (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஒரு நாள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம் வந்து கூறினார்கள்: 'நான் (தூக்கத்தில்) ஒரு கனவு கண்டேன். (அதில்) ஜிப்ரீல் என் தலைமாட்டிலும், மீக்காயீல் என் கால்மாட்டிலும் இருப்பதைப் போன்று (கண்டேன்). அவ்விருவரில் ஒருவர் தம் தோழரிடம், "இவருக்கு ஓர் உவமையைச் சொல்லுங்கள்" என்று கூறினார்.

அதற்கு அவர், "கேளுங்கள்! உமது செவிகள் கேட்கட்டும்! விளங்கிக்கொள்ளுங்கள்! உமது உள்ளம் விளங்கட்டும்! உமக்கும் உமது

சமுதாயத்திற்குமான உவமை, ஓர் இருப்பிடத்தை அமைத்து, அதனுள் ஒரு வீட்டைக் கட்டி, அதில் உணவருந்தும் விரிப்பை அமைத்த ஓர் அரசனைப் போன்றது.

பிறகு அவர், மக்களைத் தமது உணவை (உண்ண) அழைப்பதற்காக ஒரு தூதரை அனுப்பினார். அவர்களில் அத்தூதரின் அழைப்பிற்குப் பதிலளிப்போரும் உள்ளனர்; அவரைப் புறக்கணிப்போரும் உள்ளனர்.

அல்லாஹ்வே அந்த அரசன்; அந்த இருப்பிடம் இஸ்லாம் ஆகும்; அந்த வீடு சுவர்க்கம் ஆகும். முஹம்மதே! நீரே அந்தத் தூதர்! எனவே, உமக்கு யார் பதிலளிக்கிறாரோ அவர் இஸ்லாத்தில் நுழைவார். யார் இஸ்லாத்தில் நுழைகிறாரோ அவர் சுவர்க்கத்தில் நுழைவார். யார் சுவர்க்கத்தில் நுழைகிறாரோ அவர் அதிலுள்ளதை உண்பார்" என்று கூறினார்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2861

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ أَبِي تَمِيمَةَ الْهُجَيْمِيِّ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْعِشَاءَ ثُمَّ انْصَرَفَ فَأَخَذَ بِيَدِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ حَتَّى خَرَجَ بِهِ إِلَى بَطْحَاءِ مَكَّةَ فَأَجْلَسَهُ ثُمَّ خَطَّ عَلَيْهِ خَطًّا ثُمَّ قَالَ " لاَ تَبْرَحَنَّ خَطَّكَ فَإِنَّهُ سَيَنْتَهِي إِلَيْكَ رِجَالٌ فَلاَ تُكَلِّمْهُمْ فَإِنَّهُمْ لاَ يُكَلِّمُونَكَ " . قَالَ ثُمَّ مَضَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَيْثُ أَرَادَ فَبَيْنَا أَنَا جَالِسٌ فِي خَطِّي إِذْ أَتَانِي رِجَالٌ كَأَنَّهُمُ الزُّطُّ أَشْعَارُهُمْ وَأَجْسَامُهُمْ لاَ أَرَى عَوْرَةً وَلاَ أَرَى قِشْرًا وَيَنْتَهُونَ إِلَىَّ لاَ يُجَاوِزُونَ الْخَطَّ ثُمَّ يَصْدُرُونَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَتَّى إِذَا كَانَ مِنْ آخِرِ اللَّيْلِ لَكِنْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَدْ جَاءَنِي وَأَنَا جَالِسٌ فَقَالَ " لَقَدْ أَرَانِي مُنْذُ اللَّيْلَةَ " . ثُمَّ دَخَلَ عَلَىَّ فِي خَطِّي فَتَوَسَّدَ فَخِذِي فَرَقَدَ وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا رَقَدَ نَفَخَ فَبَيْنَا أَنَا قَاعِدٌ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مُتَوَسِّدٌ فَخِذِي إِذَا أَنَا بِرِجَالٍ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ بِيضٌ اللَّهُ أَعْلَمُ مَا بِهِمْ مِنَ الْجَمَالِ فَانْتَهَوْا إِلَىَّ فَجَلَسَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ عِنْدَ رَأْسِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَطَائِفَةٌ مِنْهُمْ عِنْدَ رِجْلَيْهِ ثُمَّ قَالُوا بَيْنَهُمْ مَا رَأَيْنَا عَبْدًا قَطُّ أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ هَذَا النَّبِيُّ إِنَّ عَيْنَيْهِ تَنَامَانِ وَقَلْبُهُ يَقْظَانُ اضْرِبُوا لَهُ مَثَلاً مَثَلُ سَيِّدٍ بَنَى قَصْرًا ثُمَّ جَعَلَ مَأْدُبَةً فَدَعَا النَّاسَ إِلَى طَعَامِهِ وَشَرَابِهِ فَمَنْ أَجَابَهُ أَكَلَ مِنْ طَعَامِهِ وَشَرِبَ مِنْ شَرَابِهِ وَمَنْ لَمْ

يُجِبْهُ عَاقَبَهُ أَوْ قَالَ عَذَّبَهُ - ثُمَّ ارْتَفَعُوا وَاسْتَيْقَظَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عِنْدَ ذَلِكَ فَقَالَ " سَمِعْتَ مَا قَالَ هَؤُلاَءِ وَهَلْ تَدْرِي مَنْ هَؤُلاَءِ " . قُلْتُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ " هُمُ الْمَلاَئِكَةُ فَتَدْرِي مَا الْمَثَلُ الَّذِي ضَرَبُوا " . قُلْتُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ " الْمَثَلُ الَّذِي ضَرَبُوا الرَّحْمَنُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى بَنَى الْجَنَّةَ وَدَعَا إِلَيْهَا عِبَادَهُ فَمَنْ أَجَابَهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ لَمْ يُجِبْهُ عَاقَبَهُ أَوْ عَذَّبَهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَأَبُو تَمِيمَةَ هُوَ الْهُجَيْمِيُّ وَاسْمُهُ طَرِيفُ بْنُ مُجَالِدٍ وَأَبُو عُثْمَانَ النَّهْدِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مُلٍّ وَسُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ قَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَنْهُ مُعْتَمِرٌ وَهُوَ سُلَيْمَانُ بْنُ طَرْخَانَ وَلَمْ يَكُنْ تَيْمِيًّا وَإِنَّمَا كَانَ يَنْزِلُ بَنِي تَيْمٍ فَنُسِبَ إِلَيْهِمْ . قَالَ عَلِيٌّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ مَا رَأَيْتُ أَخْوَفَ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இஷா தொழுகையை நிறைவேற்றினார்கள். பிறகு திரும்பி, அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ஆகிய என்) கையைப் பிடித்து மக்காவின் 'பத்ஹா' (எனும் திறந்தவெளிப் பகுதிக்கு) அழைத்துச் சென்றார்கள். அங்கு என்னை அமரச்செய்து, என்னைச் சுற்றி ஒரு கோடு வரைந்தார்கள். பிறகு அவர்கள், 'உமது கோட்டைத் தாண்டிச் செல்லாதீர். ஏனெனில் நிச்சயமாக உம்மிடம் சில மனிதர்கள் வருவார்கள்; ஆனால் அவர்களுடன் பேசாதீர். ஏனெனில் அவர்கள் உம்முடன் பேச மாட்டார்கள்' என்று கூறினார்கள்."

அவர் (இப்னு மஸ்ஊத்) கூறினார்: "பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தாம் நாடிய இடத்திற்குச் சென்றுவிட்டார்கள். நான் அந்தக் கோட்டுக்குள் அமர்ந்திருந்தபோது, என்னிடம் சிலர் வந்தார்கள். அவர்களுடைய முடிகளும் உடல்களும் 'ஸுத்' (Zutt) இனத்தவர்களைப் போன்று இருந்தன. (அவர்கள் மனிதர்கள் அல்லாததால்) மறைக்கப்பட வேண்டிய பகுதியோ அல்லது (சாதாரண மனிதர்களைப் போன்று) தோலோ (அவர்களது உடலில்) எனக்குத் தென்படவில்லை. அவர்கள் எனக்கு அருகில் வந்தார்கள்; ஆனால் கோட்டைத் தாண்டவில்லை. பிறகு அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை நோக்கிச் சென்றார்கள்.

இரவின் கடைசிப் பகுதி வந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நான் அமர்ந்திருந்த இடத்திற்கு என்னிடம் வந்தார்கள். 'இன்றிரவு நான் (பலவற்றைச்) சந்திக்க நேர்ந்தது' என்று கூறி, என்னுடன் கோட்டுக்குள் நுழைந்து என் தொடையில் தலைசாய்த்து உறங்கினார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உறங்கும்போது மூச்சொலி எழுப்புவார்கள்.

நான் அமர்ந்திருக்க, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (என் தொடையில் தலை சாய்த்து) உறங்கிக் கொண்டிருந்தபோது, வெண்ணிற ஆடைகள் அணிந்த சில மனிதர்கள் (திடீரெனத்) தோன்றினார்கள். அவர்களிருந்த அழகை அல்லாஹ்வே நன்கு அறிவான். அவர்கள் என்னிடம் வந்தார்கள். அவர்களில் ஒரு குழுவினர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தலைமாட்டில் அமர்ந்தார்கள்; மற்றொரு குழுவினர் அவர்களின் கால்மாட்டில் அமர்ந்தார்கள்.

பின்னர் அவர்கள் தங்களுக்குள் பேசிக் கொண்டார்கள்: 'இந்த நபி (ஸல்) அவர்களுக்குக் கொடுக்கப்பட்டதைப் போன்று (வேறெந்த) ஓர் அடியாருக்கும் கொடுக்கப்பட்டதை நாங்கள் ஒருபோதும் கண்டதில்லை. நிச்சயமாக இவருடைய கண்கள் உறங்குகின்றன; ஆனால் இவருடைய உள்ளம் விழித்திருக்கிறது. இவருக்கு ஓர் உவமை கூறுங்கள். இவருடைய உவமையாவது: ஒரு தலைவர் ஒரு மாளிகையைக் கட்டினார். பிறகு அதில் ஒரு விருந்துக்கு ஏற்பாடு செய்து, தம்முடைய உணவையும் பானத்தையும் அருந்த வருமாறு மக்களுக்கு அழைப்பு விடுத்தார். ஆகவே, யார் அவருடைய அழைப்பை ஏற்றாரோ, அவர் அவருடைய உணவை உண்பார்; அவருடைய பானத்தை அருந்துவார். யார் அழைப்பை ஏற்கவில்லையோ, அவரை அவர் தண்டிப்பார் - அல்லது (அறிவிப்பாளர்) கூறினார் - அவரை அவர் வேதனை செய்வார்.'

பிறகு அவர்கள் (வானை நோக்கி) உயர்ந்தார்கள். அச்சமயம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் விழித்தெழுந்து, 'அவர்கள் என்ன பேசிக் கொண்டிருந்தார்கள் என்பதை நீர் கேட்டீரா? அவர்கள் யார் என்று உமக்குத் தெரியுமா?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதருமே நன்கறிவார்கள்' என்று கூறினேன்.

அதற்கு அவர்கள், 'அவர்கள் வானவர்கள். அவர்கள் கூறிய உவமையின் பொருள் உமக்குத் தெரியுமா?' என்று கேட்டார்கள். நான் 'அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதருமே நன்கறிவார்கள்' என்றேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் கூறிய உவமை(யின் விளக்கம்): அர்-ரஹ்மான் (அருளாளன்) சுவர்க்கத்தைக் கட்டினான்; தன் அடியார்களை அதற்கு அழைத்தான். யார் அவனது அழைப்பை ஏற்கிறாரோ அவர் சுவர்க்கத்தில் நுழைவார்; யார் அவனது அழைப்பை ஏற்கவில்லையோ அவரை அவன் தண்டிப்பார் அல்லது வேதனை செய்வார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مَثَلِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَالأَنْبِيَاءِ قَبْلَهُ

நபி (ஸல்) அவர்களுக்கும், அவர்களுக்கு முன்னிருந்த நபிமார்களுக்கும் இடையிலான உவமையைப் பற்றி வந்துள்ள செய்தி.

2862 ⋮

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سِنَانٍ، قَالَ حَدَّثَنَا سَلِيمُ بْنُ حَيَّانَ بَصْرِيٌّ، قَالَ حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ مِينَاءَ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّمَا مَثَلِي وَمَثَلُ الأَنْبِيَاءِ قَبْلِي كَرَجُلٍ بَنَى دَارًا فَأَكْمَلَهَا وَأَحْسَنَهَا إِلاَّ مَوْضِعَ لَبِنَةٍ فَجَعَلَ النَّاسُ يَدْخُلُونَهَا وَيَتَعَجَّبُونَ مِنْهَا وَيَقُولُونَ لَوْلاَ مَوْضِعُ اللَّبِنَةِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனக்கும் எனக்கு முன்னிருந்த நபிமார்களுக்கும் உள்ள உவமையாவது, ஒரு வீட்டைக் கட்டிய ஒரு மனிதரைப் போன்றதாகும். அவர் அதை முழுமையாக்கி, அழகாகவும் அமைத்தார்; ஒரு செங்கல்லின் இடத்தைத் தவிர. ஆகவே, மக்கள் அதில் நுழைந்து அதைக் கண்டு வியந்து, 'இந்தச் செங்கல்லின் இடம் (மட்டும்) ஏன் காலியாக உள்ளது)? (அது நிரப்பப்பட்டிருந்தால் எவ்வளவு நன்றாக இருந்திருக்கும்!)' என்று கூறலானார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي مَثَلِ الصَّلاَةِ وَالصِّيَامِ وَالصَّدَقَةِ

தொழுகை, நோன்பு மற்றும் தர்மத்தின் உவமையைப் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2863 ⋮

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبَانُ بْنُ يَزِيدَ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ سَلاَّمٍ، أَنَّ أَبَا سَلاَّمٍ، حَدَّثَهُ أَنَّ الْحَارِثَ الأَشْعَرِيَّ حَدَّثَهُ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ أَمَرَ يَحْيَى بْنَ زَكَرِيَّا بِخَمْسِ كَلِمَاتٍ أَنْ يَعْمَلَ بِهَا وَيَأْمُرَ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنْ يَعْمَلُوا بِهَا وَإِنَّهُ كَادَ أَنْ يُبْطِئَ بِهَا فَقَالَ عِيسَى إِنَّ اللَّهَ أَمَرَكَ بِخَمْسِ كَلِمَاتٍ لِتَعْمَلَ بِهَا وَتَأْمُرَ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنْ يَعْمَلُوا بِهَا فَإِمَّا أَنْ تَأْمُرَهُمْ وَإِمَّا أَنَا آمُرُهُمْ ‏.‏ فَقَالَ يَحْيَى أَخْشَى إِنْ سَبَقْتَنِي بِهَا أَنْ يُخْسَفَ بِي أَوْ أُعَذَّبَ فَجَمَعَ النَّاسَ فِي بَيْتِ الْمَقْدِسِ فَامْتَلأَ الْمَسْجِدُ وَقَعَدُوا عَلَى الشُّرَفِ فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي بِخَمْسِ كَلِمَاتٍ أَنْ أَعْمَلَ بِهِنَّ وَآمُرَكُمْ

أَنْ تَعْمَلُوا بِهِنَّ أَوَّلُهُنَّ أَنْ تَعْبُدُوا اللَّهَ وَلاَ تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَإِنَّ مَثَلَ مَنْ أَشْرَكَ بِاللَّهِ كَمَثَلِ رَجُلٍ اشْتَرَى عَبْدًا مِنْ خَالِصِ مَالِهِ بِذَهَبٍ أَوْ وَرِقٍ فَقَالَ هَذِهِ دَارِي وَهَذَا عَمَلِي فَاعْمَلْ وَأَدِّ إِلَىَّ فَكَانَ يَعْمَلُ وَيُؤَدِّي إِلَى غَيْرِ سَيِّدِهِ فَأَيُّكُمْ يَرْضَى أَنْ يَكُونَ عَبْدُهُ كَذَلِكَ وَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَكُمْ بِالصَّلاَةِ فَإِذَا صَلَّيْتُمْ فَلاَ تَلْتَفِتُوا فَإِنَّ اللَّهَ يَنْصِبُ وَجْهَهُ لِوَجْهِ عَبْدِهِ فِي صَلاَتِهِ مَا لَمْ يَلْتَفِتْ وَآمُرُكُمْ بِالصِّيَامِ فَإِنَّ مَثَلَ ذَلِكَ كَمَثَلِ رَجُلٍ فِي عِصَابَةٍ مَعَهُ صُرَّةٌ فِيهَا مِسْكٌ فَكُلُّهُمْ يَعْجَبُ أَوْ يُعْجِبُهُ رِيحُهَا وَإِنَّ رِيحَ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ وَآمُرُكُمْ بِالصَّدَقَةِ فَإِنَّ مَثَلَ ذَلِكَ كَمَثَلِ رَجُلٍ أَسَرَهُ الْعَدُوُّ فَأَوْثَقُوا يَدَهُ إِلَى عُنُقِهِ وَقَدَّمُوهُ لِيَضْرِبُوا عُنُقَهُ فَقَالَ أَنَا أَفْدِيهِ مِنْكُمْ بِالْقَلِيلِ وَالْكَثِيرِ ‏.‏ فَفَدَى نَفْسَهُ مِنْهُمْ وَآمُرُكُمْ أَنْ تَذْكُرُوا اللَّهَ فَإِنَّ مَثَلَ ذَلِكَ كَمَثَلِ رَجُلٍ خَرَجَ الْعَدُوُّ فِي أَثَرِهِ سِرَاعًا حَتَّى إِذَا أَتَى عَلَى حِصْنٍ حَصِينٍ فَأَحْرَزَ نَفْسَهُ مِنْهُمْ كَذَلِكَ الْعَبْدُ لاَ يُحْرِزُ نَفْسَهُ مِنَ الشَّيْطَانِ إِلاَّ بِذِكْرِ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ وَأَنَا آمُرُكُمْ بِخَمْسٍ اللَّهُ أَمَرَنِي بِهِنَّ السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ وَالْجِهَادُ وَالْهِجْرَةُ وَالْجَمَاعَةُ فَإِنَّهُ مَنْ فَارَقَ الْجَمَاعَةَ قِيدَ شِبْرٍ فَقَدْ خَلَعَ رِبْقَةَ الإِسْلاَمِ مِنْ عُنُقِهِ إِلاَّ أَنْ يَرْجِعَ وَمَنِ ادَّعَى دَعْوَى الْجَاهِلِيَّةِ فَإِنَّهُ مِنْ جُثَا جَهَنَّمَ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَإِنْ صَلَّى وَصَامَ قَالَ ‏"‏ وَإِنْ صَلَّى وَصَامَ فَادْعُوا بِدَعْوَى اللَّهِ الَّذِي سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ الْمُؤْمِنِينَ عِبَادَ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْحَارِثُ الأَشْعَرِيُّ لَهُ صُحْبَةٌ وَلَهُ غَيْرُ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏

அல்-ஹாரித் அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக அல்லாஹ், யஹ்யா பின் ஸக்கரிய்யா (அலை) அவர்களுக்கு ஐந்து விஷயங்களைக் கடைப்பிடிக்குமாறும், பனூ இஸ்ராயீல்களுக்கு (இஸ்ராயீலின் சந்ததியினருக்கு) அவற்றைக் கடைப்பிடிக்குமாறு கட்டளையிடுமாறும் கட்டளையிட்டான். ஆனால் அவர் அதைச் செயல்படுத்துவதில் தாமதம் காட்டுவது போல் இருந்தது (அல்லது தாமதம் செய்யவிருந்தார்).

எனவே ஈஸா (அலை) அவர்கள் (யஹ்யாவிடம்), 'நிச்சயமாக அல்லாஹ் உங்களுக்கு ஐந்து விஷயங்களைக் கடைப்பிடிக்குமாறும், பனூ இஸ்ராயீல்களுக்கு அவற்றைக் கடைப்பிடிக்குமாறும் கட்டளையிட்டான். ஆகவே ஒன்று நீங்கள் அவர்களுக்குக் கட்டளையிடுங்கள், அல்லது நான் அவர்களுக்குக் கட்டளையிடுவேன்' என்றார்கள். அதற்கு யஹ்யா (அலை),

'இதில் நீங்கள் என்னை முந்திக்கொண்டால், பூமி என்னை விழுங்கிவிடக்கூடும், அல்லது நான் தண்டிக்கப்படுவேன் என்று நான் அஞ்சுகிறேன்' என்றார்கள்.

பிறகு அவர் மக்களை பைத்துல் முகத்தஸில் (ஜெருசலேம்) ஒன்று திரட்டினார்கள். பள்ளிவாசல் நிரம்பி வழிந்தது; மக்கள் அதன் மேல்மாடங்களிலும் (அல்லது சுவர்கள் மீதும்) அமர்ந்தார்கள். அப்போது அவர் கூறினார்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ் எனக்கு ஐந்து விஷயங்களைக் கடைப்பிடிக்குமாறும், உங்களுக்கு அவற்றைக் கடைப்பிடிக்குமாறு கட்டளையிடுமாறும் கட்டளையிட்டுள்ளான்.

அவற்றில் முதலாவது, நீங்கள் அல்லாஹ்வை வணங்க வேண்டும்; அவனுக்கு எதையும் இணையாக்கக் கூடாது. அல்லாஹ்வுக்கு இணை வைப்பவனின் உதாரணமானது, ஒரு மனிதன் தனது சொந்த செல்வத்திலிருந்து தங்கம் அல்லது வெள்ளியைக் கொடுத்து ஒரு அடிமையை வாங்குகிறான். பிறகு அவனிடம், "இது என் வீடு, இது என் தொழில் (அல்லது என் பொறுப்பு), எனவே இதை கவனித்துக்கொள், (அதன் வருவாயை) என்னிடம் கொடு" என்று கூறுகிறான். அவனோ வேலை செய்கிறான், ஆனால் (வருவாயை) தன் எஜமானனைத் தவிர வேறு ஒருவரிடம் கொடுக்கிறான். உங்களில் யார் அப்படிப்பட்ட ஒரு அடிமையைக் கொண்டிருக்க விரும்புவீர்கள்?

மேலும் அல்லாஹ் உங்களுக்குத் தொழுகையை (ஸலாத்தை) கட்டளையிடுகிறான். நீங்கள் தொழும்போது (கவனம் சிதறிப் பார்க்கத்) திரும்பாதீர்கள். ஏனெனில் ஒரு அடியான் திரும்பாத வரை அல்லாஹ் தன் அடியானின் முகத்தை (அருள் பார்வையை) நோக்கியே இருக்கிறான்.

மேலும் அவன் உங்களுக்கு நோன்பைக் கொண்டு கட்டளையிடுகிறான். அதன் உதாரணமானது, ஒரு கூட்டத்தில் கஸ்தூரி பை வைத்திருக்கும் ஒரு மனிதனைப் போன்றது. அவர்கள் அனைவரும் அதன் நறுமணத்தை நுகர்கிறார்கள் (அல்லது அதன் நறுமணம் அவர்களுக்குப் பிடிக்கிறது). நிச்சயமாக நோன்பாளியின் வாய் மணம் அல்லாஹ்விடம் கஸ்தூரியின் நறுமணத்தை விடச் சிறந்தது.

மேலும் அவன் உங்களுக்கு தர்மம் செய்யுமாறு கட்டளையிடுகிறான். அதன் உதாரணமானது, எதிரிகளால் சிறைபிடிக்கப்பட்டு, கைகள் கழுத்தோடு சேர்த்துக் கட்டப்பட்டு, கழுத்தை வெட்டுவதற்காக கொண்டு வரப்படும் ஒரு மனிதனைப் போன்றது. அப்போது அவன், "சிறிதோ பெரிதோ (பொருளைக்) கொடுத்து உங்களிடமிருந்து என்னை நான் மீட்டுக்கொள்கிறேன்" என்று கூறி, (பொருளைக் கொடுத்து) தன்னை அவர்களிடமிருந்து விடுவித்துக் கொள்கிறான்.

மேலும் அவன் உங்களை அல்லாஹ்வை திக்ரு (நினைவு) செய்யுமாறு கட்டளையிடுகிறான். அதன் உதாரணமானது, ஒரு மனிதனை அவனது எதிரி வேகமாகப் பின்தொடர்ந்து வருகிறான். அவன் பாதுகாப்பான ஒரு கோட்டையை அடைந்து, அதில் அவன் தன்னை அவர்களிடமிருந்து பாதுகாத்துக் கொள்கிறான். இவ்வாறே அடியான், அல்லாஹ்வை நினைவு

கூர்வதைக் கொண்டே தவிர ஷைத்தானிடமிருந்து தன்னைப் பாதுகாத்துக் கொள்ள முடியாது.'"

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ் எனக்குக் கட்டளையிட்ட ஐந்து விஷயங்களை நானும் உங்களுக்குக் கட்டளையிடுகிறேன்: (தலைமைக்குச்) செவியேற்பது, கீழ்ப்படிதல், ஜிஹாத், ஹிஜ்ரா மற்றும் ஜமாஅத் (முஸ்லிம்களின் கூட்டு வாழ்வு). நிச்சயமாக எவர் ஜமாஅத்திலிருந்து (கூட்டு வாழ்விலிருந்து) ஒரு சாண் அளவு பிரிந்து செல்கிறாரோ, அவர் இஸ்லாத்தின் கயிற்றைத் தன் கழுத்திலிருந்து கழற்றி எறிந்துவிட்டார் - அவர் (ஜமாஅத்திற்குத்) திரும்பும் வரை. மேலும் எவர் அறியாமைக்கால (ஜாஹிலிய்யா) அழைப்பைக் கொண்டு அழைக்கிறாரோ, அவர் நரகத்தின் குப்பைகளில் (அல்லது கங்குகளில்) ஒருவர்."

ஒரு மனிதர் கேட்டார்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர் தொழுது, நோன்பு நோற்றாலும் கூடவா?" அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர் தொழுது, நோன்பு நோற்றாலும் கூடத்தான். ஆகவே, அல்லாஹ் உங்களுக்குச் சூட்டிய பெயர்களைக் கொண்டே அழையுங்கள்: முஸ்லிம்கள், முஃமின்கள் (நம்பிக்கையாளர்கள்), அல்லாஹ்வின் அடியார்கள் என்று."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2864

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبَانُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ سَلاَّمٍ، عَنْ أَبِي سَلاَّمٍ، عَنِ الْحَارِثِ الأَشْعَرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأَبُو سَلاَّمٍ الْحَبَشِيُّ اسْمُهُ مَمْطُورٌ وَقَدْ رَوَاهُ عَلِيُّ بْنُ الْمُبَارَكِ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ ‏.‏

அல்-ஹாரிஸ் அல்-அஷ்அரீ (ரலி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (முன்னர் கூறப்பட்ட ஹதீஸின்) அதே பொருளில், அதைப் போன்றே அறிவிக்கிறார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் கரீப் ஆகும். அபூ ஸல்லாம் அல்-ஹபஷியின் பெயர் மம்தூர் ஆகும். மேலும், இதனை அலீ பின் அல்-முபாரக் அவர்கள் யஹ்யா பின் அபீ கஸீர் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي مَثَلِ الْمُؤْمِنِ الْقَارِئِ لِلْقُرْآنِ وَغَيْرِ الْقَارِئِ

குர்ஆனை ஓதும் மற்றும் ஓதாத நம்பிக்கையாளரின் உவமை குறித்து வந்துள்ளவை

2865

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الأُتْرُجَّةِ رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا طَيِّبٌ وَمَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي لاَ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ التَّمْرَةِ لاَ رِيحَ لَهَا وَطَعْمُهَا حُلْوٌ وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الرَّيْحَانَةِ رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا مُرٌّ وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي لاَ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الْحَنْظَلَةِ رِيحُهَا مُرٌّ وَطَعْمُهَا مُرٌّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ قَتَادَةَ أَيْضًا ‏.‏

அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குர்ஆனை ஓதும் இறைநம்பிக்கையாளரின் உவமையாவது ஒரு நாரத்தம்பழத்தைப் போன்றது; அதன் வாசனை நறுமணமாக இருக்கும், அதன் சுவையும் நன்றாக இருக்கும். குர்ஆனை ஓதாத இறைநம்பிக்கையாளரின் உவமையாவது ஒரு பேரீச்சம்பழத்தைப் போன்றது; அதற்கு வாசனை இல்லை, ஆனால் அதன் சுவை இனிப்பாக இருக்கும். குர்ஆனை ஓதும் நயவஞ்சகரின் உவமையாவது ஒரு துளசியைப் போன்றது; அதன் வாசனை நறுமணமாக இருக்கும், ஆனால் அதன் சுவை கசப்பாக இருக்கும். குர்ஆனை ஓதாத நயவஞ்சகரின் உவமையாவது ஒரு ஆற்றுத்தும்மட்டிக்காயைப் போன்றது; அதன் வாசனை கசப்பானது; அதன் சுவையும் கசப்பானது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2866

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، قَالَ أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الزَّرْعِ لاَ تَزَالُ الرِّيَاحُ تُفِيئُهُ وَلاَ يَزَالُ الْمُؤْمِنُ يُصِيبُهُ بَلاَءٌ وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ كَمَثَلِ الشَّجَرَةِ الأَرْزِ لاَ تَهْتَزُّ حَتَّى تُسْتَحْصَدَ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஃமினுடைய உவமை ஒரு பயிரைப் போன்றது; காற்று அதை வளைத்துக் கொண்டே இருக்கும் (ஆனால் அது முறிந்து விடாது, மீண்டும் நிமிர்ந்து நிற்கும்). மேலும் முஃமின் சோதனைகளுக்கு உள்ளாகிக் கொண்டே இருப்பார் (ஆனால் அவர் பொறுமையுடன் அவற்றை எதிர்கொண்டு, அதன் மூலம் தூய்மையடைவார்). முனாஃபிக்கின் உவமை தேவதாரு மரத்தைப் போன்றது, அது (எந்தச் சோதனைக்கும்) வளைந்து கொடுக்காது, (அதன் இறுதிக் கட்டத்தில்) அது வெட்டப்படும் வரை (அல்லது வேரோடு பிடுங்கப்படும் வரை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2867

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنَّ مِنَ الشَّجَرِ شَجَرَةً لاَ يَسْقُطُ وَرَقُهَا وَهِيَ مَثَلُ الْمُؤْمِنِ حَدِّثُونِي مَا هِيَ " . قَالَ عَبْدُ اللَّهِ فَوَقَعَ النَّاسُ فِي شَجَرِ الْبَوَادِي وَوَقَعَ فِي نَفْسِي أَنَّهَا النَّخْلَةُ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " هِيَ النَّخْلَةُ " . فَاسْتَحْيَيْتُ أَنْ أَقُولَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ فَحَدَّثْتُ عُمَرَ بِالَّذِي وَقَعَ فِي نَفْسِي . فَقَالَ لأَنْ تَكُونَ قُلْتَهَا أَحَبُّ إِلَىَّ مِنْ أَنْ يَكُونَ لِي كَذَا وَكَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضى الله عنه .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக மரங்களில் ஒரு மரம் இருக்கிறது; அது தன் இலைகளை உதிர்க்காது. மேலும் அது இறைநம்பிக்கையாளரைப் போன்றது. அது என்னவென்று எனக்குச் சொல்லுங்கள்?"
அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்கள் பாலைவன மரங்களைப் பற்றி சிந்திக்கத் தொடங்கினார்கள். அது பேரீச்சை மரமாகத்தான் இருக்கும் என்று என் மனதில் தோன்றியது. பிறகு நபி (ஸல்) அவர்களே, 'அது பேரீச்சை மரம்' என்று கூறினார்கள். நான் (என் யூகத்தைச்) சொல்வதற்கு வெட்கப்பட்டேன்."
அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பிறகு என் மனதில் தோன்றியதை உமர் (ரழி) அவர்களிடம் தெரிவித்தேன். அதற்கு அவர்கள், 'நீ

அதைச் சொல்லியிருந்தால், இன்னின்னவற்றை விட அது எனக்கு மிகவும் விருப்பமானதாக இருந்திருக்கும்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَثَلِ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ

ஐந்து தொழுகைகளின் உவமை

2868

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ الْهَادِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَنَّ نَهَرًا بِبَابِ أَحَدِكُمْ يَغْتَسِلُ مِنْهُ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ هَلْ يَبْقَى مِنْ دَرَنِهِ شَيْءٌ " . قَالُوا لاَ يَبْقَى مِنْ دَرَنِهِ شَيْءٌ . قَالَ " فَذَلِكَ مَثَلُ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ يَمْحُو اللَّهُ بِهِنَّ الْخَطَايَا " . وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவரின் வீட்டு வாசலில் ஒரு ஆறு ஓடிக்கொண்டிருந்து, அதில் அவர் தினமும் ஐந்து முறை குளித்தால், அவரின் மீது ஏதாவது அழுக்கு மிஞ்சியிருக்குமா என்று நீங்கள் என்ன நினைக்கிறீர்கள்?" அதற்கு (ஸஹாபாக்கள்) கூறினார்கள்: "அவர் மீது எந்த அழுக்கும் மிஞ்சியிருக்காது." அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இதுதான் ஐவேளைத் தொழுகைகளின் உவமையாகும். இவற்றின் மூலம் அல்லாஹ் பாவங்களை அழிக்கிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2868b

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ مُضَرَ الْقُرَشِيُّ، عَنِ ابْنِ الْهَادِ، نَحْوَهُ .

குதைபா எங்களுக்கு அறிவித்தார், அவர் கூறினார்: பக்ர் இப்னு முழர் அல்-குரஷி இப்னுல் ஹாத் வழியாக எங்களுக்கு அறிவித்தார். (அவர் அறிவித்த அறிவிப்பு) அதைப் போன்றது.

2869

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ يَحْيَى الأَبَحُّ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَثَلُ أُمَّتِي مَثَلُ الْمَطَرِ لاَ يُدْرَى أَوَّلُهُ خَيْرٌ أَمْ آخِرُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمَّارٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَابْنِ عُمَرَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَهْدِيٍّ أَنَّهُ كَانَ يُثَبِّتُ حَمَّادَ بْنَ يَحْيَى الأَبَحَّ وَكَانَ يَقُولُ هُوَ مِنْ شُيُوخِنَا ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என்னுடைய உம்மத்தின் உவமை ஒரு மழையைப் போன்றது; அதன் ஆரம்பம் சிறந்ததா அல்லது அதன் முடிவு சிறந்ததா என்பது அறியப்படுவதில்லை (ஏனெனில் அதன் நன்மை தொடர்ச்சியானது)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي مَثَلِ ابْنِ آدَمَ وَأَجَلِهِ وَأَمَلِهِ

ஆதமின் மகனின் உவமை, அவனது ஆயுட்காலம் மற்றும் அவனது ஆசை ஆகியவை பற்றி வந்துள்ளவை

2870

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا خَلاَّدُ بْنُ يَحْيَى، قَالَ حَدَّثَنَا بَشِيرُ بْنُ الْمُهَاجِرِ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ هَلْ تَدْرُونَ مَا هَذِهِ وَمَا هَذِهِ ‏"‏ ‏.‏ وَرَمَى بِحَصَاتَيْنِ ‏.‏ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ هَذَاكَ الأَمَلُ وَهَذَاكَ الأَجَلُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், (தம் தோழர்களிடம்) "இது என்னவென்றும், இது என்னவென்றும் நீங்கள் அறிவீர்களா?" என்று கேட்டு, இரண்டு கூழாங்கற்களை எறிந்தார்கள்.
அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதருமே நன்கறிவார்கள்" என்று கூறினார்கள்.
அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அதுதான் ஆசை (மனிதனின் நீண்டகால எதிர்பார்ப்பு); அதுதான் (மரணத்) தவணை (அவனுடைய வாழ்நாள் முடிவு)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2871

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى، قَالَ حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّمَا أَجَلُكُمْ فِيمَا خَلاَ مِنَ الأُمَمِ كَمَا بَيْنَ صَلاَةِ الْعَصْرِ إِلَى مَغَارِبِ الشَّمْسِ وَإِنَّمَا مَثَلُكُمْ وَمَثَلُ الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى كَرَجُلٍ اسْتَعْمَلَ عُمَّالاً فَقَالَ مَنْ يَعْمَلُ لِي إِلَى نِصْفِ النَّهَارِ عَلَى قِيرَاطٍ قِيرَاطٍ فَعَمِلَتِ الْيَهُودُ عَلَى قِيرَاطٍ قِيرَاطٍ فَقَالَ مَنْ يَعْمَلُ لِي مِنْ نِصْفِ النَّهَارِ إِلَى الْعَصْرِ عَلَى قِيرَاطٍ قِيرَاطٍ فَعَمِلَتِ النَّصَارَى عَلَى قِيرَاطٍ قِيرَاطٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تَعْمَلُونَ مِنْ صَلاَةِ الْعَصْرِ إِلَى مَغَارِبِ الشَّمْسِ عَلَى قِيرَاطَيْنِ قِيرَاطَيْنِ فَغَضِبَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ عَمَلاً وَأَقَلُّ عَطَاءً ‏.‏ قَالَ هَلْ ظَلَمْتُكُمْ مِنْ حَقِّكُمْ شَيْئًا قَالُوا لاَ ‏.‏ قَالَ فَإِنَّهُ فَضْلِي أُوتِيهِ مَنْ أَشَاءُ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முந்தைய சமூகங்களின் காலங்களுடன் ஒப்பிடும்போது உங்கள் காலமானது (உம்மத்தின் ஆயுள்), அஸ்ர் தொழுகையிலிருந்து சூரியன் மறையும் வரையிலான காலத்தைப் போன்றதாகும். உங்களுடையதும் யூதர்கள் மற்றும் கிறிஸ்தவர்களுடையதும் உதாரணம், வேலையாட்களைப் பணிக்கு அமர்த்திய ஒரு மனிதரைப் போன்றதாகும். அவர், 'நண்பகல் வரை ஒரு கீராத் (கூலி) வீதம் எனக்காக யார் வேலை செய்வார்கள்?' என்று கேட்டார். யூதர்கள் ஒரு கீராத் வீதம் வேலை செய்தார்கள். பிறகு அவர், 'நண்பகலிலிருந்து அஸ்ர் தொழுகை வரை ஒரு கீராத் (கூலி) வீதம் எனக்காக யார் வேலை செய்வார்கள்?' என்று கேட்டார். கிறிஸ்தவர்கள் ஒரு கீராத் வீதம் வேலை செய்தார்கள். பிறகு நீங்கள்தான் அஸ்ர் தொழுகையிலிருந்து சூரியன் மறையும் வரை இரண்டு கீராத்கள் (கூலி) வீதம் வேலை செய்கிறீர்கள். எனவே யூதர்களும் கிறிஸ்தவர்களும் கோபமடைந்து, 'நாங்கள் அதிக வேலை செய்தோம்; ஆனால் எங்களுக்குக் குறைவான கூலியே கொடுக்கப்பட்டுள்ளது' என்று கூறினர். அதற்கு அவர், 'உங்கள் உரிமைகளில் எதிலாவது நான் உங்களுக்கு அநீதி இழைத்தேனா?' என்று கேட்டார். அவர்கள், 'இல்லை' என்று கூறினார்கள். அவர் கூறினார்: 'அப்படியானால், அது என்னுடைய அருட்கொடை; அதை நான் நாடியவர்களுக்குக் கொடுக்கிறேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2872

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، قَالَ أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّمَا النَّاسُ كَإِبِلٍ مِائَةٍ لاَ يَجِدُ الرَّجُلُ فِيهَا رَاحِلَةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

நிச்சயமாக மக்கள் நூறு ஒட்டகங்களைப் போன்றவர்கள் ஆவர்; அவற்றில் (பயணிக்கத் தகுந்த) ஒரு வாகன ஒட்டகத்தைக்கூட ஒரு மனிதர் காண முடியாது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2873

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمَخْزُومِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ وَقَالَ ‏ لاَ تَجِدُ فِيهَا رَاحِلَةً أَوْ قَالَ لاَ تَجِدُ فِيهَا إِلاَّ رَاحِلَةً ‏.‏

சயீத் இப்னு அப்துர் ரஹ்மான் அல்-மக்ஜூமி அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: சுஃப்யான் இப்னு உயைனா அவர்கள் ஸுஹ்ரி வழியாக, இதே அறிவிப்பாளர் தொடருடன் (முந்தைய ஹதீஸின்) உரைக்கு ஒத்ததாக (ஒரு ஹதீஸை) அறிவித்தார்கள். மேலும், (அவர்) கூறினார்: 'அவற்றில் (சுவனப் பெண்களில்) ஒரு சவாரி ஒட்டகத்தை நீங்கள் காண மாட்டீர்கள்' அல்லது 'அவற்றில் (சுவனப் பெண்களில்) ஒரு சவாரி ஒட்டகத்தைத் தவிர (வேறு எதனையும்) நீங்கள் காண மாட்டீர்கள்' என்று (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2874

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا الْمُغِيرَةُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ إِنَّمَا مَثَلِي وَمَثَلُ أُمَّتِي كَمَثَلِ رَجُلٍ اسْتَوْقَدَ نَارًا فَجَعَلَتِ الذُّبَابُ وَالْفَرَاشُ يَقَعْنَ فِيهَا وَأَنَا آخُذُ بِحُجَزِكُمْ وَأَنْتُمْ تَقَحَّمُونَ فِيهَا ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"எனது உவமையும் என் உம்மத்தின் உவமையும், நெருப்பை மூட்டிய ஒரு

மனிதரின் உவமையைப் போன்றதாகும்; அதில் ஈக்களும் விட்டில் பூச்சிகளும் விழத் தொடங்கின. நான் உங்கள் இடுப்புக் கச்சைகளைப் பிடித்து (உங்களை நரகத்தில் விழுவதிலிருந்து) தடுத்துக் கொண்டிருக்கிறேன்; நீங்களோ அதில் பாய்ந்து விழுகிறீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ فَاتِحَةِ الْكِتَابِ

ஃபாதிஹதுல் கிதாப் (சூரத்துல் ஃபாதிஹா) அத்தியாயத்தின் சிறப்புகள் பற்றி வந்துள்ளவை

2875

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ عَلَى أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَا أُبَىُّ " . وَهُوَ يُصَلِّي فَالْتَفَتَ أُبَىٌّ وَلَمْ يُجِبْهُ وَصَلَّى أُبَىٌّ فَخَفَّفَ ثُمَّ انْصَرَفَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ السَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " وَعَلَيْكَ السَّلاَمُ مَا مَنَعَكَ يَا أُبَىُّ أَنْ تُجِيبَنِي إِذْ دَعَوْتُكَ " . فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي كُنْتُ فِي الصَّلاَةِ . قَالَ " أَفَلَمْ تَجِدْ فِيمَا أَوْحَى اللَّهُ إِلَىَّ أَنِ (استَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ) " . قَالَ بَلَى وَلاَ أَعُودُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ . قَالَ " تُحِبُّ أَنْ أُعَلِّمَكَ سُورَةً لَمْ يَنْزِلْ فِي التَّوْرَاةِ وَلاَ فِي الإِنْجِيلِ وَلاَ فِي الزَّبُورِ وَلاَ فِي الْفُرْقَانِ مِثْلُهَا " . قَالَ نَعَمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " كَيْفَ تَقْرَأُ فِي الصَّلاَةِ " . قَالَ فَقَرَأَ أُمَّ الْقُرْآنِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا أُنْزِلَتْ فِي التَّوْرَاةِ وَلاَ فِي الإِنْجِيلِ وَلاَ فِي الزَّبُورِ وَلاَ فِي الْفُرْقَانِ مِثْلُهَا وَإِنَّهَا سَبْعٌ مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنُ الْعَظِيمُ الَّذِي أُعْطِيتُهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَفِيهِ عَنْ أَبِي سَعِيدِ بْنِ الْمُعَلَّى .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்களிடம் வெளியே வந்தார்கள். அப்போது அவர் (உபை) தொழுது கொண்டிருந்தார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஓ உபை!" என்று கூறினார்கள். உபை (ரழி) அவர்கள் திரும்பிப் பார்த்தார்கள்; ஆனால் அவருக்குப் பதிலளிக்கவில்லை. உபை (ரழி) அவர்கள் (தமது தொழுகையைச்) சுருக்கி முடித்துவிட்டு, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள்.

அவர், "அஸ்ஸலாமு அலைக்கும், அல்லாஹ்வின் தூதரே!" என்று கூறினார்கள்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "வ அலைக்கும் அஸ்ஸலாம்! உபை, நான் உம்மை அழைத்தபோது எனக்குப் பதிலளிப்பதிலிருந்து உம்மைத் தடுத்தது எது?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் தொழுது கொண்டிருந்தேன்," என்று கூறினார்.

அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ் எனக்கு அருளிய வஹியில், **'(இஸ்தஜீபூ லில்லாஹி வலிர் ரசூலி இதா தஆக்கும் லிமா யுஹ்யீக்கும்)'** - 'அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதரும் உங்களுக்கு உயிர் அளிக்கும் விஷயத்தின் பால் உங்களை அழைக்கும்போது அவர்களுக்குப் பதிலளியுங்கள்' என்பதை நீர் காணவில்லையா?" என்று கேட்டார்கள்.

அவர், "ஆம் (கண்டேன்); அல்லாஹ் நாடினால், நான் இனி அப்படிச் செய்ய மாட்டேன்," என்று கூறினார்.

நபி (ஸல்) அவர்கள், "தவ்ராத்திலோ, இன்ஜீலிலோ, ஸபூரிலோ, அல்லது அல்-ஃபுர்கானிலோ (குர்ஆனிலோ) அதுபோன்ற (ஒரு அத்தியாயம்) அருளப்படாத ஒன்றை நான் உமக்குக் கற்றுத் தரட்டுமா?" என்று கேட்டார்கள்.

அவர், "ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதரே!" என்றார்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "தொழுகையில் நீர் எவ்வாறு ஓதுவீர்?" என்று கேட்டார்கள். (அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்): அவர் (உபை) 'உம்முல் குர்ஆன்' (அல்-ஃபாத்திஹா) அத்தியாயத்தை ஓதிக்காட்டினார்.

அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! இது போன்று தவ்ராத்திலோ, இன்ஜீலிலோ, ஸபூரிலோ, அல்லது அல்-ஃபுர்கானிலோ (குர்ஆனிலோ) அருளப்படவில்லை. நிச்சயமாக இதுவே **'அஸ்ஸப்வுல் மஸானீ'** (திரும்பத் திரும்ப ஓதப்படும் ஏழு வசனங்கள்) மற்றும் எனக்கு வழங்கப்பட்ட மகத்தான குர்ஆன் ஆகும்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ் ஆகும். இந்த அத்தியாயத்தில் அனஸ் பின் மாலிக் மற்றும் அபூ சயீத் பின் அல்-முஅல்லா (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ سُورَةِ الْبَقَرَةِ وَآيَةِ الْكُرْسِيِّ

சூரத்துல் பகரா மற்றும் ஆயத்துல் குர்ஸியின் சிறப்புகள் பற்றி வந்துள்ளவை

2876

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ الْحُلْوَانِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ عَطَاءٍ، مَوْلَى أَبِي أَحْمَدَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَعْثًا وَهُمْ ذُو عَدَدٍ فَاسْتَقْرَأَهُمْ فَاسْتَقْرَأَ كُلَّ رَجُلٍ مِنْهُمْ مَا مَعَهُ مِنَ الْقُرْآنِ فَأَتَى عَلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ مِنْ أَحْدَثِهِمْ سِنًّا فَقَالَ ‏"‏ مَا مَعَكَ يَا فُلاَنُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ مَعِي كَذَا وَكَذَا وَسُورَةُ الْبَقَرَةِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَمَعَكَ سُورَةُ الْبَقَرَةِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَاذْهَبْ فَأَنْتَ أَمِيرُهُمْ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ رَجُلٌ مِنْ أَشْرَافِهِمْ وَاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا مَنَعَنِي أَنْ أَتَعَلَّمَ سُورَةَ الْبَقَرَةِ إِلاَّ خَشْيَةَ أَلاَّ أَقُومَ بِهَا ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ فَاقْرَءُوهُ وَأَقْرِئُوهُ فَإِنَّ مَثَلَ الْقُرْآنِ لِمَنْ تَعَلَّمَهُ فَقَرَأَهُ وَقَامَ بِهِ كَمَثَلِ جِرَابٍ مَحْشُوٍّ مِسْكًا يَفُوحُ بِرِيحِهِ كُلَّ مَكَانٍ وَمَثَلُ مَنْ تَعَلَّمَهُ فَيَرْقُدُ وَهُوَ فِي جَوْفِهِ كَمَثَلِ جِرَابٍ وُكِئَ عَلَى مِسْكٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ عَطَاءٍ، مَوْلَى أَبِي أَحْمَدَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ عَنِ اللَّيْثِ فَذَكَرَهُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பலரைக் கொண்ட ஒரு படையணியை அனுப்பினார்கள். அவர்கள் ஒவ்வொருவரிடமும் குர்ஆனிலிருந்து என்ன (மனனம்) வைத்திருக்கிறார்கள் என்று கேட்டார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களில் மிக இளைய வயதுடைய ஒருவரிடம் வந்து, 'இன்னாரே! உம்மிடம் என்ன உள்ளது?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'என்னிடம் இன்னின்னவையும், சூரத்துல் பகராவும் உள்ளன' என்றார்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'உம்மிடம் சூரத்துல் பகரா உள்ளதா?'

என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'ஆம்' என்றார். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அப்படியானால் நீர் செல்லுங்கள், நீரே அவர்களுக்குத் தலைவர் (அமீர்)' என்றார்கள்.

அப்போது அவர்களின் மேன்மக்களில் ஒருவர் கூறினார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் (தொழுகையில்) அதனைக் கொண்டு நிற்க முடியாது (அல்லது அதன் கடமைகளை நிறைவேற்ற முடியாது) என்று பயந்ததைத் தவிர, சூரத்துல் பகராவைக் கற்பதிலிருந்து என்னை எதுவும் தடுக்கவில்லை.'

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'குர்ஆனைக் கற்றுக் கொள்ளுங்கள்; அதனை ஓதுங்கள்; (பிறருக்குக்) கற்றுக் கொடுங்கள். ஏனெனில் குர்ஆனைக் கற்று, ஓதி, அதன்படி (தொழுகையில்) நிற்பவருக்கு உவமையாவது, கஸ்தூரி நிரம்பிய பையைப் போன்றது; அதன் மணம் எல்லா இடத்திலும் கமழும். மேலும், அதனைக் கற்றுக்கொண்டு, அது தன் உள்ளத்தில் இருக்கும்போது (ஓதாமல் அல்லது அதன்படி செயல்படாமல்) உறங்கிவிடுபவரின் உவமையாவது, கஸ்தூரி வைக்கப்பட்டு வாய்க்கட்டப்பட்ட ஒரு பையைப் போன்றது.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2877

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ مَقَابِرَ وَإِنَّ الْبَيْتَ الَّذِي تُقْرَأُ فِيهِ الْبَقَرَةُ لاَ يَدْخُلُهُ الشَّيْطَانُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்கள் வீடுகளைக் கப்றுகளாக (அதாவது, தொழுகை மற்றும் குர்ஆன் ஓதுதல் போன்ற வணக்கங்கள் இல்லாத இடங்களாக) ஆக்கிவிடாதீர்கள். நிச்சயமாக சூரத்துல் பகரா ஓதப்படும் வீட்டில் ஷைத்தான் நுழைவதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2878

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا حُسَيْنٌ الْجُعْفِيُّ، عَنْ زَائِدَةَ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِكُلِّ شَيْءٍ سَنَامٌ وَإِنَّ

سَنَامَ الْقُرْآنِ سُورَةُ الْبَقَرَةِ وَفِيهَا آيَةٌ هِيَ سَيِّدَةُ آيِ الْقُرْآنِ هِيَ آيَةُ الْكُرْسِيِّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ شُعْبَةُ فِي حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ وَضَعَّفَهُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒவ்வொன்றிற்கும் ஒரு முகடு (உச்சி) உண்டு. மேலும் குர்ஆனின் முகடு (உச்சி) சூரத்துல் பகரா ஆகும். அதில் ஒரு ஆயா உள்ளது, அது குர்ஆனில் உள்ள ஆயத்துகளின் தலைவியாகும்; அது ஆயத்துல் குர்ஸி."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2879

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ الْمُغِيرَةِ أَبُو سَلَمَةَ الْمَخْزُومِيُّ الْمَدَنِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ الْمُلَيْكِيِّ، عَنْ زُرَارَةَ بْنِ مُصْعَبٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ قَرَأَ حم الْمُؤْمِنَ إِلَى ‏:‏ ‏(‏إِلَيْهِ الْمَصِيرُ ‏)‏ وَآيَةَ الْكُرْسِيِّ حِينَ يُصْبِحُ حُفِظَ بِهِمَا حَتَّى يُمْسِيَ وَمَنْ قَرَأَهُمَا حِينَ يُمْسِي حُفِظَ بِهِمَا حَتَّى يُصْبِحَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ الْمُلَيْكِيِّ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ ‏.‏ وَزُرَارَةُ بْنُ مُصْعَبٍ هُوَ ابْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَهُوَ جَدُّ أَبِي مُصْعَبٍ الْمَدَنِيِّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் ஹா மீம் அல்-முஃமின் (அதாவது, சூரத்துல் காஃபிர்) முதல் 'இலைஹில் மஸீர்' (40:1-3) வரையுள்ள வசனங்களையும், ஆயத்துல் குர்ஸியையும் காலையில் ஓதுகிறாரோ, அவர் மாலை வரை அவற்றால் பாதுகாக்கப்படுவார். மேலும் யார் அவற்றை மாலையில் ஓதுகிறாரோ, அவர் காலை வரை அவற்றால் பாதுகாக்கப்படுவார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2880

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ أَخِيهِ، عِيسَى عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الأَنْصَارِيِّ، أَنَّهُ كَانَتْ لَهُ سَهْوَةٌ فِيهَا تَمْرٌ فَكَانَتْ تَجِيءُ الْغُولُ فَتَأْخُذُ مِنْهُ قَالَ فَشَكَا ذَلِكَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " فَاذْهَبْ فَإِذَا رَأَيْتَهَا فَقُلْ بِسْمِ اللَّهِ أَجِيبِي رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " . قَالَ فَأَخَذَهَا فَحَلَفَتْ أَنْ لاَ تَعُودَ فَأَرْسَلَهَا فَجَاءَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " مَا فَعَلَ أَسِيرُكَ " . قَالَ حَلَفَتْ أَنْ لاَ تَعُودَ فَقَالَ " كَذَبَتْ وَهِيَ مُعَاوِدَةٌ لِلْكَذِبِ " . قَالَ فَأَخَذَهَا مَرَّةً أُخْرَى فَحَلَفَتْ أَنْ لاَ تَعُودَ فَأَرْسَلَهَا فَجَاءَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " مَا فَعَلَ أَسِيرُكَ " . قَالَ حَلَفَتْ أَنْ لاَ تَعُودَ . فَقَالَ " كَذَبَتْ وَهِيَ مُعَاوِدَةٌ لِلْكَذِبِ " . فَأَخَذَهَا فَقَالَ مَا أَنَا بِتَارِكِكِ حَتَّى أَذْهَبَ بِكِ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . فَقَالَتْ إِنِّي ذَاكِرَةٌ لَكَ شَيْئًا آيَةَ الْكُرْسِيِّ اقْرَأْهَا فِي بَيْتِكَ فَلاَ يَقْرَبُكَ شَيْطَانٌ وَلاَ غَيْرُهُ . قَالَ فَجَاءَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " مَا فَعَلَ أَسِيرُكَ " . قَالَ فَأَخْبَرَهُ بِمَا قَالَتْ . قَالَ " صَدَقَتْ وَهِيَ كَذُوبٌ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ .

அபூ அய்யூப் அல்-அன்சாரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

என்னிடம் பேரீச்சம்பழங்கள் வைக்கப்பட்டிருந்த ஒரு சேமிப்பு அறை (சஹ்வா) இருந்தது. ஒரு 'கூல்' (எனும் ஷைத்தான்) வந்து அதிலிருந்து (இரவில்) எடுத்துச் செல்லும். நான் இது பற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் முறையிட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "நீ சென்று, எப்போது அவளைப் பார்க்கிறாயோ அப்போது, **'பிஸ்மில்லாஹ்! அஜீபீ ரசூலல்லாஹ்'** (அல்லாஹ்வின் பெயரால்! அல்லாஹ்வின் தூதருக்குப் பதிலளிப்பாயாக!) என்று சொல்" என்று கூறினார்கள்.

(அவ்வாறே) நான் அவளைப் பிடித்தேன். தான் மீண்டும் வரமாட்டேன் என்று அவள் சத்தியம் செய்தாள். ஆகவே நான் அவளை விட்டுவிட்டேன். பிறகு நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன். அவர்கள், "உனது கைதி என்ன செய்தாள்?" என்று கேட்டார்கள். "மீண்டும் வரமாட்டேன் என்று அவள் சத்தியம் செய்தாள்" என்று நான் கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், "அவள் பொய் சொல்லியிருக்கிறாள்; மேலும், அவள் பொய் சொல்வதை வழக்கமாகக் கொண்டவள் (ஆகவே மீண்டும் வருவாள்)" என்றார்கள்.

மற்றொரு முறை நான் அவளைப் பிடித்தேன். தான் மீண்டும் வரமாட்டேன் என்று அவள் சத்தியம் செய்தாள். ஆகவே நான் அவளை விட்டுவிட்டேன்.

பிறகு நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன். அவர்கள், "உனது கைதி என்ன செய்தாள்?" என்று கேட்டார்கள். "மீண்டும் வரமாட்டேன் என்று அவள் சத்தியம் செய்தாள்" என்று நான் கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், "அவள் பொய் சொல்லியிருக்கிறாள்; மேலும், அவள் பொய் சொல்வதை வழக்கமாகக் கொண்டவள் (ஆகவே மீண்டும் வருவாள்)" என்றார்கள்.

(மூன்றாம் முறை) நான் அவளைப் பிடித்தேன். "நான் உன்னை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டு செல்லாமல் விடப்போவதில்லை" என்று கூறினேன். அதற்கு அவள், "நான் உமக்கு ஒரு விஷயத்தைச் சொல்கிறேன்; அது **"ஆயத்துல் குர்ஸீ"** ஆகும். அதை உமது வீட்டில் ஓதினால், ஷைத்தானோ அல்லது வேறு எவருமோ உம்மை நெருங்க மாட்டார்கள்" என்று கூறினாள்.

பிறகு நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன். அவர்கள், "உனது கைதி என்ன செய்தாள்?" என்று கேட்டார்கள். அவள் கூறியதை நான் அவர்களிடம் தெரிவித்தேன். அதற்கு அவர்கள், "அவள் (இயல்பிலேயே) பெரும் பொய்யியாக இருந்தாலும், (இவ்விஷயத்தில்) உன்னிடம் உண்மையைச் சொல்லியிருக்கிறாள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي آخِرِ سُورَةِ الْبَقَرَةِ

பாடம்: சூரா அல்-பகராவின் இறுதிப் பகுதி பற்றி வந்துள்ளவை

2881

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا جَرِيرُ بْنُ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ الْمُعْتَمِرِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏مَنْ قَرَأَ الآيَتَيْنِ مِنْ آخِرِ سُورَةِ الْبَقَرَةِ فِي لَيْلَةٍ كَفَتَاهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ மஸ்ஊத் அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் சூரத்துல் பகராவின் கடைசி இரண்டு வசனங்களை இரவில் ஓதுகிறாரோ, அவை அவருக்குப் போதுமானவையாகும் (அதாவது, அனைத்து தீமைகளிலிருந்தும், ஷைத்தானின் தீங்கிலிருந்தும் பாதுகாப்பளிக்கும் அல்லது இரவுத் தொழுகைக்குப் பதிலாக அமையும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2882

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ أَشْعَثَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْجَرْمِيِّ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي الأَشْعَثِ الْجَرْمِيِّ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ كِتَابًا قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ بِأَلْفَىْ عَامٍ أَنْزَلَ مِنْهُ آيَتَيْنِ خَتَمَ بِهِمَا سُورَةَ الْبَقَرَةِ وَلاَ يُقْرَآنِ فِي دَارٍ ثَلاَثَ لَيَالٍ فَيَقْرَبُهَا شَيْطَانٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அன்-நுஃமான் பின் பஷீர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ், வானங்களையும் பூமியையும் படைப்பதற்கு இரண்டாயிரம் ஆண்டுகளுக்கு முன்பே ஒரு (பதிவேட்டில்) எழுதினான். அதிலிருந்து இரண்டு வசனங்களை இறக்கினான், அவற்றைக் கொண்டு சூரத்துல் பகராவை நிறைவு செய்தான். அவை ஒரு வீட்டில் மூன்று இரவுகளுக்கு ஓதப்பட்டால், ஷைத்தான் அதை நெருங்க மாட்டான் (அதாவது, அந்த வீட்டிற்குள் நுழையவோ, அதன் மக்களுக்குத் தீங்கு செய்யவோ மாட்டான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي سُورَةِ آلِ عِمْرَانَ

அத்தியாயம்: சூரா ஆலு இம்ரான் பற்றி வந்துள்ளவை

2883

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ أَخْبَرَنَا هِشَامُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ أَبُو عَبْدِ الْمَلِكِ الْعَطَّارُ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ شُعَيْبٍ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَنَّهُ حَدَّثَهُمْ عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، عَنْ نَوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ يَأْتِي الْقُرْآنُ وَأَهْلُهُ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ بِهِ فِي الدُّنْيَا تَقْدُمُهُ سُورَةُ الْبَقَرَةِ وَآلُ عِمْرَانَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ نَوَّاسٌ وَضَرَبَ لَهُمَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثَةَ أَمْثَالٍ مَا نَسِيتُهُنَّ بَعْدُ قَالَ ‏"‏ تَأْتِيَانِ كَأَنَّهُمَا غَيَايَتَانِ وَبَيْنَهُمَا شَرْقٌ أَوْ كَأَنَّهُمَا غَمَامَتَانِ سَوْدَاوَانِ أَوْ كَأَنَّهُمَا ظُلَّةٌ مِنْ طَيْرٍ صَوَافَّ تُجَادِلاَنِ عَنْ صَاحِبِهِمَا ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ وَأَبِي أُمَامَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ

غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ. وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُ يَجِيءُ ثَوَابُ قِرَاءَتِهِ كَذَا فَسَّرَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ هَذَا الْحَدِيثَ وَمَا يُشْبِهُ هَذَا مِنَ الأَحَادِيثِ أَنَّهُ يَجِيءُ ثَوَابُ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ. وَفِي حَدِيثِ النَّوَّاسِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَا يَدُلُّ عَلَى مَا فَسَّرُوا إِذْ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم "وَأَهْلُهُ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ بِهِ فِي الدُّنْيَا". فَفِي هَذَا دَلاَلَةٌ أَنَّهُ يَجِيءُ ثَوَابُ الْعَمَلِ.

அன்-நவ்வாஸ் பின் சம்ஆன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குர்ஆன் மற்றும் இவ்வுலகில் அதன்படி செயல்பட்ட அதன் மக்கள் (மறுமை நாளில்) வருவார்கள். அதை சூரத்துல் பகராவும், ஆல இம்ரானும் முன்னோக்கி வரும்."

அன்-நவ்வாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவைகளைப் பற்றி மூன்று உவமைகளைக் கூறினார்கள்; அவற்றை நான் அன்று முதல் மறக்கவில்லை. அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அவை (மறுமை நாளில்) வரும்போது, அவற்றுக்கு இடையில் ஒரு பிரகாசம் இருக்கும் இரண்டு அடர்ந்த நிழல் திரைகளைப் போலவோ, அல்லது இரண்டு கருமையான மேகங்களைப் போலவோ, அல்லது வரிசையாகப் பறக்கும் பறவைகளின் நிழல் திரையைப் போலவோ (தோன்றி), தம் தோழருக்காக வாதாடும்'."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2884

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا الْحُمَيْدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، فِي تَفْسِيرِ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ سَمَاءٍ وَلاَ أَرْضٍ أَعْظَمَ مِنْ آيَةِ الْكُرْسِيِّ. قَالَ سُفْيَانُ لأَنَّ آيَةَ الْكُرْسِيِّ هُوَ كَلاَمُ اللَّهِ وَكَلاَمُ اللَّهِ أَعْظَمُ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ مِنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ.

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் (கூறியதாக ஸுஃப்யான் இப்னு உயைனா (ரஹ்) அவர்கள்) அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ், வானங்களிலோ பூமியிலோ ஆயத்துல் குர்ஸியை விட மகத்துவமானது எதையும் படைக்கவில்லை." ஸுஃப்யான் (இப்னு உயைனா) கூறினார்கள்: "ஏனெனில் ஆயத்துல் குர்ஸி அல்லாஹ்வின் பேச்சாகும், மேலும் அல்லாஹ்வின் பேச்சு, அவன் வானங்களையும் பூமியையும் படைத்ததை விட மகத்துவமானது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي فَضْلِ سُورَةِ الْكَهْفِ

பாடம்: சூரத்துல் கஹ்ஃபின் சிறப்பைப் பற்றி வந்தவை

2885

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ سَمِعْتُ الْبَرَاءَ بْنَ عَازِبٍ يَقُولُ بَيْنَمَا رَجُلٌ يَقْرَأُ سُورَةَ الْكَهْفِ إِذْ رَأَى دَابَّتَهُ تَرْكُضُ فَنَظَرَ فَإِذَا مِثْلُ الْغَمَامَةِ أَوِ السَّحَابَةِ فَأَتَى رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ ذَلِكَ لَهُ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ تِلْكَ السَّكِينَةُ نَزَلَتْ مَعَ الْقُرْآنِ أَوْ نَزَلَتْ عَلَى الْقُرْآنِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُسَيْدِ بْنِ حُضَيْرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-பராஃ பின் ஆஸிப் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
“ஒரு மனிதர் ‘சூரத் அல்-கஹ்ஃப்’ ஓதிக்கொண்டிருந்தபோது, தம்முடைய சவாரிப் பிராணி (ஏதோ ஒன்றைக் கண்டு) மிரண்டு துள்ளுவதைக் கண்டார். அவர் (என்னவென்று) பார்த்தபோது, அங்கே மேகம் அல்லது மேகமூட்டம் போன்ற ஒன்று இருந்தது. ஆகவே அவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று அதை அவர்களிடம் குறிப்பிட்டார். நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘அது (அல்லாஹ்வின்) அமைதி (சகீனத்) ஆகும். அது குர்ஆனுடன் இறங்கியது; அல்லது குர்ஆன் காரணமாக இறங்கியது’.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2886

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ مَعْدَانَ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ مَنْ قَرَأَ ثَلاَثَ آيَاتٍ مِنْ أَوَّلِ الْكَهْفِ عُصِمَ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَّالِ ‏.‏ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ அத்-தர்தா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் அல்-கஹ்ஃப் அத்தியாயத்தின் ஆரம்ப மூன்று

வசனங்களை ஓதுகிறாரோ, அவர் தஜ்ஜாலின் குழப்பத்திலிருந்து பாதுகாக்கப்படுவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ يس

யாஸீனின் சிறப்பு பற்றி என்ன அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது

2887

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ وَسُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الرُّؤَاسِيُّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ هَارُونَ أَبِي مُحَمَّدٍ، عَنْ مُقَاتِلِ بْنِ حَيَّانَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ قَلْبًا وَقَلْبُ الْقُرْآنِ يس وَمَنْ قَرَأَ يس كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِقِرَاءَتِهَا قِرَاءَةَ الْقُرْآنِ عَشْرَ مَرَّاتٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَبِالْبَصْرَةِ لاَ يَعْرِفُونَ مِنْ حَدِيثِ قَتَادَةَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَهَارُونُ أَبُو مُحَمَّدٍ شَيْخٌ مَجْهُولٌ ‏.‏
حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَعِيدٍ الدَّارِمِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، بِهَذَا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ، وَلاَ يَصِحُّ مِنْ قِبَلِ إِسْنَادِهِ إِسْنَادُهُ ضَعِيفٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஒவ்வொரு பொருளுக்கும் ஒரு இதயம் இருக்கிறது, மேலும் குர்ஆனின் இதயம் யாஸீன் ஆகும். எவர் யாஸீனை ஓதுகிறாரோ, அதனை ஓதியதற்காக, அவர் குர்ஆனை பத்து முறை ஓதியதாக அல்லாஹ் அவருக்காக (நன்மையை) எழுதுகிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ حم الدُّخَانِ

ஹா மீம் அத்-துகான் (சூராவின்) சிறப்பு குறித்து வந்தவை

2888

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي خَثْعَمٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ قَرَأَ حم الدُّخَانَ فِي لَيْلَةٍ أَصْبَحَ يَسْتَغْفِرُ لَهُ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَعُمَرُ بْنُ أَبِي خَثْعَمٍ يُضَعَّفُ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ وَهُوَ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் இரவில் ஹா மீம் அத்-துஹான் (அத்-துஹான் அத்தியாயத்தை) ஓதுகிறாரோ, அவருக்காக காலையில் எழுபதாயிரம் வானவர்கள் பாவமன்னிப்புத் தேடுவார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2889

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ هِشَامٍ أَبِي الْمِقْدَامِ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ قَرَأَ حم الدُّخَانَ فِي لَيْلَةِ الْجُمُعَةِ غُفِرَ لَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَهِشَامٌ أَبُو الْمِقْدَامِ يُضَعَّفُ وَلَمْ يَسْمَعِ الْحَسَنُ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ هَكَذَا قَالَ أَيُّوبُ وَيُونُسُ بْنُ عُبَيْدٍ وَعَلِيُّ بْنُ زَيْدٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "எவர் வெள்ளிக்கிழமை இரவில் (அதாவது, வியாழக்கிழமை சூரியன் மறைந்ததிலிருந்து வெள்ளிக்கிழமை ஃபஜ்ர் வரை உள்ள நேரத்தில்) ஹா மீம் அத்-துகான் (அதாவது, அத்தூக்கான் அத்தியாயத்தை) ஓதுகிறாரோ, அவர் மன்னிக்கப்படுவார் (அவருடைய பாவங்கள் மன்னிக்கப்படும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي سُورَةِ الْمُلْكِ

பாடம்: சூரத்துல் முல்க் பற்றி வந்துள்ளவை

2890

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ عَمْرِو بْنِ مَالِكٍ النُّكْرِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي الْجَوْزَاءِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ ضَرَبَ بَعْضُ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم خِبَاءَهُ عَلَى قَبْرٍ وَهُوَ لاَ يَحْسِبُ أَنَّهُ قَبْرٌ فَإِذَا فِيهِ إِنْسَانٌ يَقْرَأُ سُورَةَ تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ حَتَّى خَتَمَهَا فَأَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي ضَرَبْتُ خِبَائِي عَلَى قَبْرٍ وَأَنَا لاَ أَحْسِبُ أَنَّهُ قَبْرٌ فَإِذَا فِيهِ إِنْسَانٌ يَقْرَأُ سُورَةَ تَبَارَكَ الْمُلْكُ حَتَّى خَتَمَهَا . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ هِيَ الْمَانِعَةُ هِيَ الْمُنْجِيَةُ تُنْجِيهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ ‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவர், அது ஒரு கப்ர் என்று எண்ணாமல், ஒரு கப்ரின் மீது தனது கூடாரத்தை அமைத்தார். அப்போது, அதில் (அந்தக் கப்ரில்) ஒரு மனிதர் 'தபாரகல்லதீ பியதிஹில் முல்க்' (சூரா அல்-முல்க்) ஓதி முடிக்கும் வரை ஓதுவதைக் கேட்டார். எனவே அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் ஒரு கப்ர் என்று எண்ணாமல் ஒரு கப்ரின் மீது எனது கூடாரத்தை அமைத்துவிட்டேன். அப்போது, அதில் (அந்தக் கப்ரில்) ஒரு மனிதர் 'தபாரகல்லதீ பியதிஹில் முல்க்' (சூரா அல்-முல்க்) ஓதி முடிக்கும் வரை ஓதுவதை நான் கேட்டேன்.' அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அது (கப்ரின் வேதனையை) தடுப்பதாகும், அது (அதிலிருந்து) விடுவிப்பதாகும். அது அவரை கப்ரின் வேதனையிலிருந்து விடுவிக்கும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2891

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عَبَّاسٍ الْجُشَمِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ إِنَّ سُورَةً مِنَ الْقُرْآنِ ثَلاَثُونَ آيَةً شَفَعَتْ لِرَجُلٍ حَتَّى غُفِرَ لَهُ وَهِيَ سُورَةُ تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ ‏ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக குர்ஆனில் முப்பது வசனங்களைக் கொண்ட ஒரு அத்தியாயம் (சூரா) உள்ளது. அது ஒரு மனிதருக்காக, அவர் மன்னிக்கப்படும் வரை பரிந்துரை செய்தது. அது 'தபாரக் அல்லதீ பி யதிஹில் முல்க்' (அல்-முல்க் அத்தியாயம்) ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2892

حَدَّثَنَا هُرَيْمُ بْنُ مِسْعَرٍ، - تِرْمِذِيٌّ - قَالَ حَدَّثَنَا الْفُضَيْلُ بْنُ عِيَاضٍ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ لاَ يَنَامُ حَتَّى يَقْرَأَ : ‏(الم * تَنْزِيلُ)‏ وَ ‏(تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ لَيْثِ بْنِ أَبِي سُلَيْمٍ مِثْلَ هَذَا ‏.‏ وَرَوَاهُ مُغِيرَةُ بْنُ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا ‏.‏ وَرَوَى زُهَيْرٌ قَالَ قُلْتُ لأَبِي الزُّبَيْرِ سَمِعْتَ مِنْ جَابِرٍ يَذْكُرُ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏ فَقَالَ أَبُو الزُّبَيْرِ إِنَّمَا أَخْبَرَنِيهِ صَفْوَانُ أَوِ ابْنُ صَفْوَانَ وَكَأَنَّ زُهَيْرًا أَنْكَرَ أَنْ يَكُونَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ ‏.‏

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

حَدَّثَنَا هُرَيْمُ بْنُ مِسْعَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا فُضَيْلٌ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ طَاوُسٍ، قَالَ تَفْضُلاَنِ عَلَى كُلِّ سُورَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ بِسَبْعِينَ حَسَنَةً ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் அலிஃப் லாம் மீம் தன்ஜீல் (சூரா அஸ்-ஸஜ்தா) மற்றும் தபாரகல்லதீ பியதிஹில் முல்க் (சூரா அல்-முல்க்) ஆகியவற்றை ஓதாமல் உறங்க மாட்டார்கள்.

(இமாம் அபூ ஈஸா திர்மிதி கூறினார்கள்:) இந்த ஹதீஸை லைஸ் பின் அபி சுலைம் அவர்களிடமிருந்து ஒன்றுக்கு மேற்பட்டவர்கள் இதே போன்று அறிவித்துள்ளார்கள். முகீரா பின் முஸ்லிம் அவர்கள் இதை அபூ அஸ்-ஸுபைர் அவர்களிடமிருந்தும், அவர் ஜாபிர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும், அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்தார்கள், இதுவும் இதைப் போன்றதே. ஸுஹைர் அவர்கள் (இந்த அறிவிப்பை) அறிவித்துவிட்டு கூறினார்கள்: 'நான் அபூ அஸ்-ஸுபைர் அவர்களிடம், 'நீங்கள் ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் இந்த ஹதீஸைக் குறிப்பிடுவதைக் கேட்டீர்களா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், 'ஸஃப்வான் அல்லது இப்னு ஸஃப்வான் அவர்கள் எனக்கு இதைத் தெரிவித்தார்கள்' என்று பதிலளித்தார்கள்.' ஸுஹைர் அவர்கள், இந்த ஹதீஸ் அபூ அஸ்-ஸுபைர் அவர்களிடமிருந்து ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் வழியாக வந்தது என்ற கருத்தை நிராகரித்ததாகத் தெரிகிறது.

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் மூலம்) இதே பொருளில் (நபி (ஸல்) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்).

(தாவூஸ் அவர்கள் கூறினார்கள்:) 'குர்ஆனில் உள்ள ஒவ்வொரு சூராவை விடவும் (இந்த இரண்டு சூராக்களும்) எழுபது நன்மைகள் அதிகமாக உள்ளன.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي إِذَا زُلْزِلَتْ

பாடம்: ‘இதா ஸுல்ஸிலத்’ பற்றி வந்துள்ளவை

2893

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الْحَرَشِيُّ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ سَلْمِ بْنِ صَالِحٍ الْعِجْلِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا ثَابِتٌ الْبُنَانِيُّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ قَرَأَ إِذَا زُلْزِلَتْ عُدِلَتْ لَهُ بِنِصْفِ الْقُرْآنِ وَمَنْ قَرَأَ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ) عُدِلَتْ لَهُ بِرُبُعِ الْقُرْآنِ وَمَنْ قَرَأَ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) عُدِلَتْ لَهُ بِثُلُثِ الْقُرْآنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ هَذَا الشَّيْخِ الْحَسَنِ بْنِ سَلْمٍ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் இதா ஸுல்ஸிலத் (அதாவது, ஸூரத்துல் ஸல்ஸலா) ஓதுகிறாரோ, அது அவருக்கு குர்ஆனின் பாதிக்குச் சமமானதாகும். யார் குல் யா அய்யுஹல்-காஃபிரூன் (அதாவது, ஸூரத்துல் காஃபிரூன்) ஓதுகிறாரோ, அது அவருக்கு குர்ஆனின் நான்கில் ஒரு பங்குக்குச் சமமானதாகும். மேலும், யார் குல் ஹுவல்லாஹு அஹத் (அதாவது, ஸூரத்துல் இக்லாஸ்) ஓதுகிறாரோ, அது அவருக்கு குர்ஆனின் மூன்றில் ஒரு பங்குக்குச் சமமானதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2894

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، قَالَ أَخْبَرَنَا يَمَانُ بْنُ الْمُغِيرَةِ الْعَنَزِيُّ، حَدَّثَنَا عَطَاءٌ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا زُلْزِلَتْ تَعْدِلُ

نِصْفَ الْقُرْآنِ وَقُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ تَعْدِلُ ثُلُثَ الْقُرْآنِ وَقُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ تَعْدِلُ رُبُعَ الْقُرْآنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَمَانِ بْنِ الْمُغِيرَةِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இதா ஸுல்ஸிலத் (அதாவது, அஸ்-ஸல்ஸலா அத்தியாயம் 99) குர்ஆனின் பாதிக்குச் சமமாகும், குல் ஹுவல்லாஹு அஹத் (அதாவது, அல்-இக்லாஸ் அத்தியாயம் 112) குர்ஆனின் மூன்றில் ஒரு பங்கிற்குச் சமமாகும், மேலும் குல் யா அய்யுஹல் காஃபிரூன் (அதாவது, அல்-காஃபிரூன் அத்தியாயம் 109) குர்ஆனின் நான்கில் ஒரு பங்கிற்குச் சமமாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2895

حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ مُكْرَمٍ الْعَمِّيُّ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنِي ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا سَلَمَةُ بْنُ وَرْدَانَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِرَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِهِ ‏"‏ هَلْ تَزَوَّجْتَ يَا فُلاَنُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ لاَ وَاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلاَ عِنْدِي مَا أَتَزَوَّجُ بِهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَلَيْسَ مَعَكَ ‏(‏قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ‏)‏ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ بَلَى ‏.‏ قَالَ ‏"‏ ثُلُثُ الْقُرْآنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَلَيْسَ مَعَكَ ‏(‏إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ‏)‏ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ بَلَى ‏.‏ قَالَ ‏"‏ رُبُعُ الْقُرْآنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَلَيْسَ مَعَكَ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ بَلَى قَالَ ‏"‏ رُبُعُ الْقُرْآنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَلَيْسَ مَعَكَ ‏(‏إِذَا زُلْزِلَتِ الأَرْضُ ‏)‏ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ بَلَى ‏.‏ قَالَ ‏"‏ رُبُعُ الْقُرْآنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ تَزَوَّجْ تَزَوَّجْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம் தோழர்களில் ஒரு மனிதரிடம், "ஓ இன்னாரே! நீர் திருமணம் செய்து கொண்டீரா?" என்று கூறினார்கள். அவர் கூறினார்: "இல்லை, அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! அல்லாஹ்வின் தூதரே! மேலும், திருமணம் செய்வதற்கு என்னிடம் எதுவும் இல்லை." அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "உம்முடன் 'குல் ஹுவ அல்லாஹு அஹத்' (சூரா இக்லாஸ்) இல்லையா?" (அதாவது, அதை மனனம் செய்யவில்லையா?) அவர் கூறினார்: "ஆம், (அது) உள்ளது." அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அது குர்ஆனின் மூன்றில் ஒரு பங்கு." அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "உம்முடன் 'இதா ஜா நஸ்ருல்லாஹி வல்-ஃபத்ஹ்' (சூரா நஸ்ர்) இல்லையா?" (அதாவது, அதை மனனம் செய்யவில்லையா?) அவர் கூறினார்: "ஆம், (அது) உள்ளது." அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அது குர்ஆனின் நான்கில் ஒரு பங்கு." அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "உம்முடன் 'குல் யா அய்யுஹல் காஃபிரூன்' (சூரா காஃபிரூன்) இல்லையா?" (அதாவது, அதை மனனம்

செய்யவில்லையா?) அவர் கூறினார்: "ஆம், (அது) உள்ளது." அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அது குர்ஆனின் நான்கில் ஒரு பங்கு." அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "உம்முடன் 'இதா ஸுல்ஸிலதில் அர்ள்' (சூரா ஸல்ஸலா) இல்லையா?" (அதாவது, அதை மனனம் செய்யவில்லையா?) அவர் கூறினார்: "ஆம், (அது) உள்ளது." அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அது குர்ஆனின் நான்கில் ஒரு பங்கு." அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "திருமணம் செய்துகொள்ளுங்கள், திருமணம் செய்துகொள்ளுங்கள்." அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் தரத்திலான ஹதீஸ்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي سُورَةِ الإِخْلاَصِ

சூரத்துல் இக்லாஸ் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2896

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَمُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا زَائِدَةُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، عَنْ رَبِيعِ بْنِ خُثَيْمٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنِ امْرَأَةٍ، وَهِيَ امْرَأَةُ أَبِي أَيُّوبَ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَيَعْجِزُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَقْرَأَ فِي لَيْلَةٍ ثُلُثَ الْقُرْآنِ مَنْ قَرَأَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الصَّمَدُ فَقَدْ قَرَأَ ثُلُثَ الْقُرْآنِ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ وَأَبِي سَعِيدٍ وَقَتَادَةَ بْنِ النُّعْمَانِ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ وَابْنِ عُمَرَ وَأَبِي مَسْعُودٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَلاَ نَعْرِفُ أَحَدًا رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ أَحْسَنَ مِنْ رِوَايَةِ زَائِدَةَ وَتَابَعَهُ عَلَى رِوَايَتِهِ إِسْرَائِيلُ وَالْفُضَيْلُ بْنُ عِيَاضٍ وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الثِّقَاتِ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مَنْصُورٍ وَاضْطَرَبُوا فِيهِ ‏.‏

அபூ அய்யூப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவரால் ஓர் இரவில் குர்ஆனின் மூன்றில் ஒரு பகுதியை ஓத முடியாதா? யார் 'அல்லாஹ் அல்-வாஹித் அஸ்-ஸமத்' (அதாவது, ஸூரத்துல் இக்லாஸ்) என்று ஓதுகிறாரோ, அவர் குர்ஆனின் மூன்றில் ஒரு பகுதியை ஓதியவராவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2897

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنِ ابْنِ حُنَيْنٍ، مَوْلًى لآلِ زَيْدِ بْنِ الْخَطَّابِ أَوْ مَوْلَى زَيْدِ بْنِ الْخَطَّابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ أَقْبَلْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَسَمِعَ رَجُلاً يَقْرَأُ ‏(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ‏)‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ وَجَبَتْ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ وَمَا وَجَبَتْ قَالَ ‏"‏ الْجَنَّةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ وَابْنُ حُنَيْنٍ هُوَ عُبَيْدُ بْنُ حُنَيْنٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் வந்துகொண்டிருந்தேன். அப்போது ஒரு மனிதர், 'குல் ஹுவ அல்லாஹு அஹத், அல்லாஹுஸ்-ஸமத்' என்று ஓதுவதை நபி (ஸல்) அவர்கள் கேட்டார்கள். உடனே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அது உறுதியாகிவிட்டது (அவருக்கு)' என்று கூறினார்கள். நான், 'எது உறுதியாகிவிட்டது?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'சொர்க்கம்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2898

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَرْزُوقٍ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ مَيْمُونٍ أَبُو سَهْلٍ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ قَرَأَ كُلَّ يَوْمٍ مِائَتَىْ مَرَّةٍ ‏(‏قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ‏)‏ مُحِيَ عَنْهُ ذُنُوبُ خَمْسِينَ سَنَةً إِلاَّ أَنْ يَكُونَ عَلَيْهِ دَيْنٌ ‏"‏ ‏.‏ وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ أَرَادَ أَنْ يَنَامَ عَلَى فِرَاشِهِ فَنَامَ عَلَى يَمِينِهِ ثُمَّ قَرَأَ ‏(‏قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ‏)‏ مِائَةَ مَرَّةٍ فَإِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ يَقُولُ لَهُ الرَّبُّ يَا عَبْدِي ادْخُلْ عَلَى يَمِينِكَ الْجَنَّةَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ثَابِتٍ عَنْ أَنَسٍ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ أَيْضًا عَنْ ثَابِتٍ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒவ்வொரு நாளும் இருநூறு முறை **'குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்'** (அத்தியாயம் இக்லாஸ்) ஓதுகிறாரோ, அவருக்குக் கடன் இருந்தாலன்றி (அதாவது, மனிதர்களுக்குச் செலுத்த வேண்டிய கடன்கள் இருந்தால் அவை மன்னிக்கப்படாது), அவருடைய

ஐம்பது வருடப் பாவங்கள் அழிக்கப்படும்."

மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் தனது படுக்கையில் உறங்க நாடி, தனது வலது பக்கத்தின் மீது படுத்து, பின்னர் நூறு முறை **"குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்"** (அத்தியாயம் இக்லாஸ்) ஓதுகிறாரோ, மறுமை நாள் வரும்போது இறைவன் அவரிடம், 'என் அடியாரே! உன் வலது புறமாகச் சொர்க்கத்தில் நுழைவாயாக' என்று கூறுவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2899

حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ مَخْلَدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ بِلاَلٍ، قَالَ حَدَّثَنَا سُهَيْلُ بْنُ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ)‏ تَعْدِلُ ثُلُثَ الْقُرْآنِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குல் ஹுவ அல்லாஹு அஹத் (எனும் அத்தியாயம் அல்-இக்லாஸ்) குர்ஆனின் மூன்றில் ஒரு பங்கிற்கு சமமானது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2900

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ كَيْسَانَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ احْشِدُوا فَإِنِّي سَأَقْرَأُ عَلَيْكُمْ ثُلُثَ الْقُرْآنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَحَشَدَ مَنْ حَشَدَ ثُمَّ خَرَجَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَرَأَ ‏(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ)‏ ثُمَّ دَخَلَ فَقَالَ بَعْضُنَا لِبَعْضٍ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ فَإِنِّي سَأَقْرَأُ عَلَيْكُمْ ثُلُثَ الْقُرْآنِ ‏"‏ ‏.‏ إِنِّي لأُرَى هَذَا خَبَرٌ جَاءَهُ مِنَ السَّمَاءِ ثُمَّ خَرَجَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ إِنِّي قُلْتُ سَأَقْرَأُ عَلَيْكُمْ ثُلُثَ الْقُرْآنِ أَلاَ وَإِنَّهَا تَعْدِلُ بِثُلُثِ الْقُرْآنِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ

أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَأَبُو حَازِمٍ الأَشْجَعِيُّ اسْمُهُ سَلْمَانُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஒன்றுகூடுங்கள்! நான் உங்களுக்கு குர்ஆனில் மூன்றில் ஒரு பகுதியை ஓதிக்காட்டுகிறேன்" என்று கூறினார்கள். ஆகவே, கூடியவர்கள் கூடினார்கள். பின்னர் அல்லாஹ்வின் நபி (ஸல்) அவர்கள் வெளியே வந்து 'குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்' என்று ஓதினார்கள். பிறகு அவர்கள் உள்ளே சென்றார்கள். எங்களில் சிலர் ஒருவருக்கொருவர், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நான் உங்களுக்கு குர்ஆனில் மூன்றில் ஒரு பகுதியை ஓதிக்காட்டுகிறேன்' என்று கூறினார்கள். (அவர்கள் உள்ளே சென்றதால்) இது வானத்திலிருந்து வந்த செய்தியாக இருக்கும் என்று நான் கருதுகிறேன்" என்று பேசிக்கொண்டோம். பின்னர் அல்லாஹ்வின் நபி (ஸல்) அவர்கள் வெளியே வந்து, "நிச்சயமாக நான் உங்களுக்கு குர்ஆனில் மூன்றில் ஒரு பகுதியை ஓதிக்காட்டுவதாகக் கூறினேன். அறிந்துகொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக அது (சூரா இக்லாஸ்) குர்ஆனின் மூன்றில் ஒரு பகுதிக்கு சமமானதாகும் (ஏனெனில் குர்ஆனின் முக்கிய கருப்பொருளான ஏகத்துவத்தை இது முழுமையாக விளக்குகிறது)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2901

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي أُوَيْسٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ يَؤُمُّهُمْ فِي مَسْجِدِ قُبَاءَ فَكَانَ كُلَّمَا افْتَتَحَ سُورَةً يَقْرَأُ لَهُمْ فِي الصَّلاَةِ يَقْرَأُ بِهَا افْتَتَحَ بِـ (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) حَتَّى يَفْرُغَ مِنْهَا ثُمَّ يَقْرَأُ بِسُورَةٍ مَعَهَا وَكَانَ يَصْنَعُ ذَلِكَ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ فَكَلَّمَهُ أَصْحَابُهُ فَقَالُوا إِنَّكَ تَقْرَأُ بِهَذِهِ السُّورَةِ ثُمَّ لاَ تَرَى أَنَّهَا تُجْزِيكَ حَتَّى تَقْرَأَ بِسُورَةٍ أُخْرَى فَإِمَّا أَنْ تَقْرَأَ بِهَا وَإِمَّا أَنْ تَدَعَهَا وَتَقْرَأَ بِسُورَةٍ أُخْرَى . قَالَ مَا أَنَا بِتَارِكِهَا إِنْ أَحْبَبْتُمْ أَنْ أَؤُمَّكُمْ بِهَا فَعَلْتُ وَإِنْ كَرِهْتُمْ تَرَكْتُكُمْ . وَكَانُوا يَرَوْنَهُ أَفْضَلَهُمْ وَكَرِهُوا أَنْ يَؤُمَّهُمْ غَيْرُهُ فَلَمَّا أَتَاهُمُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَخْبَرُوهُ الْخَبَرَ فَقَالَ " يَا فُلاَنُ مَا يَمْنَعُكَ مِمَّا يَأْمُرُ بِهِ أَصْحَابُكَ وَمَا يَحْمِلُكَ أَنْ تَقْرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ " . فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أُحِبُّهَا . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ حُبَّهَا أَدْخَلَكَ الْجَنَّةَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ

صَحِيحٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ وَقَدْ رَوَى مُبَارَكُ بْنُ فَضَالَةَ عَنْ ثَابِتٍ عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَجُلاً، قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أُحِبُّ هَذِهِ السُّورَةَ (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) فَقَالَ " إِنَّ حُبَّكَ إِيَّاهَا يُدْخِلُكَ الْجَنَّةَ " . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ أَبُو دَاوُدَ سُلَيْمَانُ بْنُ الأَشْعَثِ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ قَالَ حَدَّثَنَا مُبَارَكُ بْنُ فَضَالَةَ بِهَذَا .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

குபா பள்ளிவாசலில் அன்சாரிகளில் ஒருவர் அவர்களுக்குத் (தொழுகையில்) தலைமை தாங்கித் தொழுவித்து வந்தார். அவர் தொழுகையில் அவர்களுக்காக (குர்ஆனில்) ஒரு சூராவை ஓதத் துவங்கும்போதெல்லாம், (முதலில்) 'குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்' சூராவை ஓதி முடித்துவிட்டு, அதனுடன் (தான் ஓத விரும்பிய) மற்றொரு சூராவையும் ஓதுவார். அவர் ஒவ்வொரு ரக்அத்திலும் இவ்வாறே செய்து வந்தார்.

அவருடைய தோழர்கள் அவரிடம் பேசி, "நிச்சயமாக நீர் இந்த சூராவை ஓதுகிறீர்; பிறகு மற்றொரு சூராவை ஓதாதவரை அதுவே உமக்குப் போதுமானது என்று நீர் கருதுவதில்லை. எனவே, நீர் இதை (மட்டும்) ஓத வேண்டும், அல்லது இதை விட்டுவிட்டு வேறொரு சூராவை ஓத வேண்டும்" என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு அவர், "நான் அதை விடுவதாக இல்லை. நான் இதைக் கொண்டு உங்களுக்குத் தலைமை தாங்குவதை நீங்கள் விரும்பினால் (அவ்வாறு) செய்வேன். நீங்கள் அதை வெறுத்தால் நான் உங்களை விட்டு விலகிக்கொள்கிறேன்" என்று கூறினார். அவர்களோ அவரைத் தங்களில் சிறந்தவராகக் கருதினார்கள்; வேறொருவர் தங்களுக்குத் தலைமை தாங்குவதை அவர்கள் விரும்பவில்லை.

எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களிடம் வந்தபோது, நடந்த செய்தியை அவர்கள் அவரிடம் தெரிவித்தார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "இன்னாரே! உமது தோழர்கள் உமக்குக் கட்டளையிடுவதைச் செய்வதிலிருந்து உம்மைத் தடுப்பது எது? ஒவ்வொரு ரக்அத்திலும் இந்த சூராவை ஓதும்படி உம்மைத் தூண்டுவது எது?" என்று கேட்டார்கள்.

அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக நான் அதை நேசிக்கிறேன்" என்று கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக அதன் மீதான உமது அன்பு உம்மைச் சொர்க்கத்தில் புகுத்தியது" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் இந்த வழியில் உபைதுல்லாஹ் பின் உமர் வாயிலாக வரும் 'ஹஸன் கரீப் ஸஹீஹ்' தரத்தைச் சார்ந்ததாகும்.

முபாரக் பின் ஃபளாலாவும் அனஸ் (ரழி) அவர்கள் வாயிலாக அறிவிக்கிறார்: ஒரு மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக நான் இந்த ('குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்') சூராவை நேசிக்கிறேன்" என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நீர் அதை நேசிப்பது உம்மைச் சொர்க்கத்தில் நுழையச் செய்யும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الْمُعَوِّذَتَيْنِ

பாடம்: அல்-முஅவ்விதாதைன் பற்றி வந்துள்ளவை

2902

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي خَالِدٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي قَيْسُ بْنُ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ الْجُهَنِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىَّ آيَاتٍ لَمْ يُرَ مِثْلُهُنَّ (قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ) إِلَى آخِرِ السُّورَةِ وَ(قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ) إِلَى آخِرِ السُّورَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உக்பா பின் ஆமிர் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் என் மீது சில வசனங்களை அருளியுள்ளான்; அவற்றைப் போன்று (சிறப்புமிக்கவை) காணப்பட்டதில்லை. அவை 'குல் அஊது பிரப்பின் நாஸ்' (அதாவது, அன்-நாஸ் அத்தியாயம்) என்பதிலிருந்து சூராவின் இறுதி வரையிலும், மற்றும் 'குல் அஊது பிரப்பில் ஃபலக்' (அதாவது, அல்-ஃபலக் அத்தியாயம்) என்பதிலிருந்து சூராவின் இறுதி வரையிலும் (உள்ளவையாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2903

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ عُلَىِّ بْنِ رَبَاحٍ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أَقْرَأَ بِالْمُعَوِّذَتَيْنِ فِي دُبُرِ كُلِّ صَلاَةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒவ்வொரு தொழுகையின் முடிவிலும் (ஸலாம் கொடுத்த

பிறகு ஓதப்படும் திக்ருகளுடன் சேர்த்து) அல்-முஅவ்விததைன் (அல்-ஃபலக் மற்றும் அன்-நாஸ் அத்தியாயங்கள்) ஓதுமாறு எனக்கு கட்டளையிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ قَارِئِ الْقُرْآنِ

குர்ஆனை ஓதுபவரின் சிறப்பு பற்றி வந்துள்ளவை

2904

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، وَهِشَامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ زُرَارَةَ بْنِ أَوْفَى، عَنْ سَعْدِ بْنِ هِشَامٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَهُوَ مَاهِرٌ بِهِ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَرَةِ وَالَّذِي يَقْرَؤُهُ قَالَ هِشَامٌ وَهُوَ شَدِيدٌ عَلَيْهِ قَالَ شُعْبَةُ وَهُوَ عَلَيْهِ شَاقٌّ فَلَهُ أَجْرَانِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'குர்ஆனை ஓதி, அதில் தேர்ச்சி பெற்றவர், கண்ணியமிக்க, பாக்கியம் பெற்ற வானவர்களுடன் இருப்பார். மேலும், குர்ஆனை ஓதுபவர் - (அதாவது, அதை ஓதுவது) அவருக்குக் கடினமாக இருக்கும் நிலையில் (ஹிஷாம் அவர்கள் கூறியது போல), அல்லது அவருக்கு சிரமமாக இருக்கும் நிலையில் (ஷுஃபா அவர்கள் கூறியது போல) - அவருக்கு இரண்டு நற்கூலிகள் கிடைக்கும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2905

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا حَفْصُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ زَاذَانَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ ضَمْرَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَاسْتَظْهَرَهُ فَأَحَلَّ حَلاَلَهُ وَحَرَّمَ حَرَامَهُ أَدْخَلَهُ اللَّهُ بِهِ الْجَنَّةَ وَشَفَّعَهُ فِي عَشَرَةٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ كُلُّهُمْ وَجَبَتْ لَهُ النَّارُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِصَحِيحٍ ‏.‏ وَحَفْصُ بْنُ سُلَيْمَانَ أَبُو عُمَرَ بَزَّازٌ كُوفِيٌّ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் குர்ஆனை ஓதி,

அதை மனனம் செய்து (அதன் பொருளை உணர்ந்து), அது ஹலாலாக்கியதை ஹலாலாக்கியும், அது ஹராமாக்கியதை ஹராமாக்கியும் (அதன்படி) ஒழுகுகிறாரோ, அல்லாஹ் அதன் காரணமாக அவரை சுவர்க்கத்தில் நுழையச் செய்வான்; மேலும், நரக நெருப்பிற்கு அனுப்பப்பட வேண்டியிருந்த அவருடைய குடும்ப உறுப்பினர்களில் பத்து பேருக்கு அவர் பரிந்துரை செய்யவும் (அல்லாஹ்) அனுமதிப்பான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الْقُرْآنِ

குர்ஆனின் சிறப்புகள் பற்றி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

2906

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ الْجُعْفِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ حَمْزَةَ الزَّيَّاتَ، عَنْ أَبِي الْمُخْتَارِ الطَّائِيِّ، عَنِ ابْنِ أَخِي الْحَارِثِ الأَعْوَرِ، عَنِ الْحَارِثِ، قَالَ مَرَرْتُ فِي الْمَسْجِدِ فَإِذَا النَّاسُ يَخُوضُونَ فِي الأَحَادِيثِ فَدَخَلْتُ عَلَى عَلِيٍّ فَقُلْتُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَلاَ تَرَى أَنَّ النَّاسَ قَدْ خَاضُوا فِي الأَحَادِيثِ . قَالَ أَوَقَدْ فَعَلُوهَا قُلْتُ نَعَمْ . قَالَ أَمَا إِنِّي قَدْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " أَلاَ إِنَّهَا سَتَكُونُ فِتْنَةٌ " . فَقُلْتُ مَا الْمَخْرَجُ مِنْهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " كِتَابُ اللَّهِ فِيهِ نَبَأُ مَا كَانَ قَبْلَكُمْ وَخَبَرُ مَا بَعْدَكُمْ وَحُكْمُ مَا بَيْنَكُمْ هُوَ الْفَصْلُ لَيْسَ بِالْهَزْلِ مَنْ تَرَكَهُ مِنْ جَبَّارٍ قَصَمَهُ اللَّهُ وَمَنِ ابْتَغَى الْهُدَى فِي غَيْرِهِ أَضَلَّهُ اللَّهُ وَهُوَ حَبْلُ اللَّهِ الْمَتِينُ وَهُوَ الذِّكْرُ الْحَكِيمُ وَهُوَ الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ هُوَ الَّذِي لاَ تَزِيغُ بِهِ الأَهْوَاءُ وَلاَ تَلْتَبِسُ بِهِ الأَلْسِنَةُ وَلاَ يَشْبَعُ مِنْهُ الْعُلَمَاءُ وَلاَ يَخْلَقُ عَلَى كَثْرَةِ الرَّدِّ وَلاَ تَنْقَضِي عَجَائِبُهُ هُوَ الَّذِي لَمْ تَنْتَهِ الْجِنُّ إِذْ سَمِعَتْهُ حَتَّى قَالُوا (إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا * يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ) مَنْ قَالَ بِهِ صَدَقَ وَمَنْ عَمِلَ بِهِ أُجِرَ وَمَنْ حَكَمَ بِهِ عَدَلَ وَمَنْ دَعَا إِلَيْهِ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ " . خُذْهَا إِلَيْكَ يَا أَعْوَرُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَمْزَةَ الزَّيَّاتِ وَإِسْنَادُهُ مَجْهُولٌ . وَفِي حَدِيثِ الْحَارِثِ مَقَالٌ .

அல்-ஹாரித் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் பள்ளிவாசலைக் கடந்து சென்றபோது, மக்கள் (பல்வேறு)

உரையாடல்களில் மூழ்கியிருந்தார்கள். எனவே நான் அலீ (ரழி) அவர்களிடம் சென்று: 'அமீருல் முஃமினீன் அவர்களே! மக்கள் (பல்வேறு) உரையாடல்களில் மூழ்கிப் போய்க்கொண்டிருப்பதை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா?' என்று கேட்டேன்.

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்கள் உண்மையில் அதில் மூழ்கிவிட்டார்களா?'
நான் கூறினேன்: 'ஆம்.'

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அறிந்து கொள்! நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "விரைவில் ஒரு குழப்பம் (ஃபித்னா) ஏற்படும்" என்று கூறுவதை நான் கேட்டேன்.'

(நான் நபியவர்களிடம்) கேட்டேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அதிலிருந்து தப்பிக்கும் வழி என்ன?"

அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் வேதம். அதில் உங்களுக்கு முன் நடந்தவை பற்றிய செய்திகள் உள்ளன; உங்களுக்குப் பின் வரவிருப்பவை பற்றிய தகவல்கள் உள்ளன; உங்களுக்கிடையில் நடப்பவற்றுக்கான தீர்ப்பும் உள்ளது. அது (சத்தியத்தையும் அசத்தியத்தையும்) பிரித்தறிவிக்கக்கூடியது, கேலிக்கூத்தானது அல்ல.

வல்லாதிக்காளர்களில் எவர் (பெருமை கொண்டு) அதை கைவிடுகிறாரோ, அல்லாஹ் அவரை அழித்துவிடுகிறான். மேலும் எவர் அதை விடுத்து மற்றொன்றில் வழிகாட்டுதலைத் தேடுகிறாரோ, அல்லாஹ் அவரை வழிகேட்டில் விட்டுவிடுகிறான். அது அல்லாஹ்வின் உறுதியான கயிறு; அது ஞானமிக்க நினைவூட்டல்; அது நேரான பாதை.

மன இச்சைகளால் அதைத் தடம் புரளச் செய்ய முடியாது; நாவுகளால் அது குழம்பிப் போகாது; அறிஞர்கள் அதனால் திருப்தியடைவதில்லை (கற்கத் திகட்டாது); அதைத் திரும்பத் திரும்ப ஓதுவதால் அது பழமையாகாது; அதன் அற்புதங்கள் முடிவடையாது.

ஜின்கள் அதைக் கேட்டபோது, அவர்களால் (பின்வருமாறு) கூறாமல் இருக்க முடியவில்லை:
(இன்னா ஸமிஃனா குர்ஆனன் அஜபா * யஹ்தீ இலர் ருஷ்தி ஃபஆமன்னா பிஹி)
'நிச்சயமாக, நாங்கள் ஒரு அற்புதமான குர்ஆனைக் கேட்டோம். அது நேர்வழிக்கு வழிகாட்டுகிறது, எனவே நாங்கள் அதை நம்பினோம்.'

யார் அதனைக் கொண்டு பேசுகிறாரோ அவர் உண்மையே பேசினார்; யார் அதன்படி செயல்படுகிறாரோ அவர் நற்கூலி பெறுவார்; யார் அதன்படி தீர்ப்பளிக்கிறாரோ அவர் நீதி செலுத்தினார்; யார் அதன் பக்கம் அழைக்கிறாரோ அவர் நேரான பாதைக்கு வழிகாட்டப்பட்டார்."

(பிறகு அலீ (ரழி) என்னிடம் கூறினார்கள்:) "இதை எடுத்துக்கொள், ஓ அஃவார்!"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي تَعْلِيمِ الْقُرْآنِ

குர்ஆனைக் கற்பிப்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2907

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، قَالَ أَخْبَرَنِي عَلْقَمَةُ بْنُ مَرْثَدٍ، قَالَ سَمِعْتُ سَعْدَ بْنَ عُبَيْدَةَ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ فَذَاكَ الَّذِي أَقْعَدَنِي مَقْعَدِي هَذَا ‏.‏ وَعَلَّمَ الْقُرْآنَ فِي زَمَنِ عُثْمَانَ حَتَّى بَلَغَ الْحَجَّاجَ بْنَ يُوسُفَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் சிறந்தவர் குர்ஆனைக் கற்றுக்கொள்பவரும், அதைப் (பிறருக்குக்) கற்பிப்பவரும் ஆவார்.”

அபூ அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்கள் கூறினார்கள்: “இதுவே என்னை இந்த இடத்தில் அமரச் செய்தது (அதாவது, குர்ஆன் கற்பிக்கும் பணியில் ஈடுபடச் செய்தது).” மேலும் அவர், உஸ்மான் (ரழி) அவர்களின் காலத்திலிருந்து அல்-ஹஜ்ஜாஜ் பின் யூசுஃப் (ஆட்சி) காலம் வரை குர்ஆனைக் கற்பித்து வந்தார்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: “இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம்)

2908

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ السَّرِيِّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَيْرُكُمْ - أَوْ أَفْضَلُكُمْ - مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

وَهَكَذَا رَوَى عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ عُثْمَانَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَسُفْيَانُ لاَ يَذْكُرُ فِيهِ عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَيْدَةَ .

وَقَدْ رَوَى يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سُفْيَانَ، وَشُعْبَةَ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عُثْمَانَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ عَنْ سُفْيَانَ وَشُعْبَةَ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ وَهَكَذَا ذَكَرَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ عَنْ سُفْيَانَ، وَشُعْبَةَ، غَيْرَ مَرَّةٍ عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عُثْمَانَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ وَأَصْحَابُ سُفْيَانَ لاَ يَذْكُرُونَ فِيهِ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَيْدَةَ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ وَهُوَ أَصَحُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ زَادَ شُعْبَةُ فِي إِسْنَادِ هَذَا الْحَدِيثِ سَعْدَ بْنَ عُبَيْدَةَ وَكَأَنَّ حَدِيثَ سُفْيَانَ أَشْبَهُ . قَالَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ مَا أَحَدٌ يَعْدِلُ عِنْدِي شُعْبَةَ وَإِذَا خَالَفَهُ سُفْيَانُ أَخَذْتُ بِقَوْلِ سُفْيَانَ . قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ أَبَا عَمَّارٍ يَذْكُرُ عَنْ وَكِيعٍ قَالَ قَالَ شُعْبَةُ سُفْيَانُ أَحْفَظُ مِنِّي وَمَا حَدَّثَنِي سُفْيَانُ عَنْ أَحَدٍ بِشَيْءٍ فَسَأَلْتُهُ إِلاَّ وَجَدْتُهُ كَمَا حَدَّثَنِي . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَسَعْدٍ .

உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "உங்களில் சிறந்தவர் - அல்லது உங்களில் மிகவும் மேலானவர் - குர்ஆனைக் கற்றுக்கொண்டு, அதைக் கற்பிப்பவரே ஆவார்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2909

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ

الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَلِيٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ ‏.‏

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் சிறந்தவர், குர்ஆனைக் கற்றுக்கொண்டு அதைக் கற்பிப்பவரே ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِيمَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنَ الْقُرْآنِ مَا لَهُ مِنَ الأَجْرِ

குர்ஆனிலிருந்து ஓர் எழுத்தை ஓதுபவர் குறித்தும், அவருக்குரிய நற்கூலி குறித்தும் வந்துள்ளவை

2910

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ الْحَنَفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الضَّحَّاكُ بْنُ عُثْمَانَ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ مُوسَى، قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ كَعْبٍ الْقُرَظِيَّ، يَقُولُ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَسْعُودٍ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا لاَ أَقُولُ الم حَرْفٌ وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ وَلاَمٌ حَرْفٌ وَمِيمٌ حَرْفٌ ‏"‏ ‏.‏ وَيُرْوَى هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَرَوَاهُ أَبُو الأَحْوَصِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَفَعَهُ بَعْضُهُمْ وَوَقَفَهُ بَعْضُهُمْ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ سَمِعْتُ قُتَيْبَةَ بْنَ سَعِيدٍ يَقُولُ بَلَغَنِي أَنَّ مُحَمَّدَ بْنَ كَعْبٍ الْقُرَظِيَّ وُلِدَ فِي حَيَاةِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمُحَمَّدُ بْنُ كَعْبٍ يُكْنَى أَبَا حَمْزَةَ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் அல்லாஹ்வின் வேதத்திலிருந்து ஓர் எழுத்தை ஓதுகிறாரோ, அவருக்கு அதற்காக ஒரு நன்மை உண்டு. அந்த ஒரு நன்மை, அது போன்ற பத்து மடங்குகளாகும். (உதாரணமாக) அலிஃப் லாம் மீம் என்பது ஓர் எழுத்து என்று நான் கூறமாட்டேன். மாறாக அலிஃப் ஓர் எழுத்து, லாம் ஓர் எழுத்து மற்றும் மீம் ஓர் எழுத்து ஆகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2911

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو النَّضْرِ، قَالَ حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ خُنَيْسٍ، عَنْ لَيْثِ بْنِ أَبِي سُلَيْمٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مَا أَذِنَ اللَّهُ لِعَبْدٍ فِي شَيْءٍ أَفْضَلَ مِنْ رَكْعَتَيْنِ يُصَلِّيهِمَا وَإِنَّ الْبِرَّ لَيُذَرُّ عَلَى رَأْسِ الْعَبْدِ مَا دَامَ فِي صَلاَتِهِ وَمَا تَقَرَّبَ الْعِبَادُ إِلَى اللَّهِ بِمِثْلِ مَا خَرَجَ مِنْهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو النَّضْرِ يَعْنِي الْقُرْآنَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَبَكْرُ بْنُ خُنَيْسٍ قَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ ابْنُ الْمُبَارَكِ وَتَرَكَهُ فِي آخِرِ أَمْرِهِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْطَاةَ عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلٌ

அபூ உமாமா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஓர் அடியார் நிறைவேற்றும் இரண்டு ரக்அத் (தொழுகையை) விடச் சிறந்த எதற்கும் அல்லாஹ் செவிமடுப்பதில்லை (அதாவது, அதைவிடச் சிறந்த எதையும் அங்கீகரிப்பதில்லை). மேலும், அந்த அடியார் தொழுகையில் இருக்கும் வரை, நிச்சயமாக நன்மை அவருடைய தலையின் மீது பொழியப்படுகிறது. மேலும், அல்லாஹ்விடமிருந்து வெளியானதைப் போன்று (சிறந்த) வேறு எதனைக் கொண்டும் அடியார்கள் அல்லாஹ்விடம் நெருங்க முடியாது.”
(இதன் அறிவிப்பாளர் அபூ நள்ர் (ரஹ்) அவர்கள், 'அல்லாஹ்விடமிருந்து வெளியானது என்பது குர்ஆனைக் குறிக்கும்' என்று கூறினார்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2912

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ مُعَاوِيَةَ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِنَّكُمْ لَنْ تَرْجِعُوا إِلَى اللَّهِ بِأَفْضَلَ مِمَّا خَرَجَ مِنْهُ ‏.‏ يَعْنِي الْقُرْآنَ ‏.‏

ஜுபைர் பின் நுஃபைர் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக, அவனிடமிருந்து (அல்லாஹ்விடமிருந்து) வெளிப்பட்டதை விடச் சிறந்த ஒன்றைக் கொண்டு நீங்கள் அல்லாஹ்விடம் மீள முடியாது.” அதாவது குர்ஆன்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2913

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ قَابُوسَ بْنِ أَبِي ظَبْيَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ الَّذِي لَيْسَ فِي جَوْفِهِ شَيْءٌ مِنَ الْقُرْآنِ كَالْبَيْتِ الْخَرِبِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, எவருடைய உள்ளத்தில் (அல்லது நினைவில்) குர்ஆனிலிருந்து சிறிதளவேனும் இல்லையோ அவர், பாழடைந்த வீட்டைப் போன்றவர் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2914

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، وَأَبُو نُعَيْمٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ أَبِي النَّجُودِ، عَنْ زِرٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ يُقَالُ يَعْنِي لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ اقْرَأْ وَارْتَقِ وَرَتِّلْ كَمَا كُنْتَ تُرَتِّلُ فِي الدُّنْيَا فَإِنَّ مَنْزِلَتَكَ عِنْدَ آخِرِ آيَةٍ تَقْرَأُ بِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَاصِمٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “குர்ஆனை உடையவரிடம் (அதாவது குர்ஆனை மனனம் செய்தவரிடம்) கூறப்படும்: ‘ஓதுவீராக! மேலும் உயர்வீராக! நீர் உலகில் நிதானமாக ஓதியதைப் போன்றே (இங்கும்) நிதானமாக ஓதுவீராக! நிச்சயமாக உமது அந்தஸ்து நீர் ஓதும் கடைசி ஆயத்தில் இருக்கும்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2915

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، قَالَ أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَجِيءُ الْقُرْآنُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَقُولُ يَا رَبِّ حَلِّهِ فَيُلْبَسُ تَاجَ الْكَرَامَةِ ثُمَّ يَقُولُ يَا رَبِّ زِدْهُ فَيُلْبَسُ حُلَّةَ الْكَرَامَةِ ثُمَّ يَقُولُ يَا رَبِّ ارْضَ عَنْهُ فَيَرْضَى عَنْهُ فَيُقَالُ لَهُ اقْرَأْ وَارْقَ وَيُزَادُ بِكُلِّ آيَةٍ حَسَنَةً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ بَهْدَلَةَ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ عِنْدَنَا مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الصَّمَدِ عَنْ شُعْبَةَ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நியாயத்தீர்ப்பு நாளில் குர்ஆன் வரும் (ஒரு பரிந்துரைப்பவராக). அது, 'என் இறைவனே! இவருக்கு (கண்ணியத்தை) அணிவிப்பாயாக!' என்று கூறும். ஆகவே, அவருக்குக் கண்ணியத்தின் கிரீடம் அணிவிக்கப்படும். பின்னர் அது, 'என் இறைவனே! இவருக்கு இன்னும் அதிகமாக வழங்குவாயாக!' என்று கூறும். ஆகவே, அவருக்குக் கண்ணியத்தின் ஆடை அணிவிக்கப்படும். பின்னர் அது, 'என் இறைவனே! இவரைப் பொருந்திக் கொள்வாயாக!' என்று கூறும். ஆகவே, அல்லாஹ் அவரைப் பொருந்திக் கொள்வான். பிறகு அவரிடம், 'ஓதுவீராக! உயர்ந்து செல்வீராக!' என்று கூறப்படும். மேலும் ஒவ்வொரு ஆயத்துக்கும் ஒரு நன்மை அதிகரிக்கப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2916

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ بْنُ الْحَكَمِ الْوَرَّاقُ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمَجِيدِ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنِ الْمُطَّلِبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَنْطَبٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عُرِضَتْ عَلَىَّ أُجُورُ أُمَّتِي حَتَّى الْقَذَاةُ يُخْرِجُهَا الرَّجُلُ مِنَ الْمَسْجِدِ وَعُرِضَتْ عَلَىَّ ذُنُوبُ أُمَّتِي فَلَمْ أَرَ ذَنْبًا أَعْظَمَ مِنْ سُورَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ أَوْ آيَةٍ أُوتِيهَا رَجُلٌ ثُمَّ نَسِيَهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . قَالَ وَذَاكَرْتُ بِهِ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ فَلَمْ يَعْرِفْهُ وَاسْتَغْرَبَهُ . قَالَ مُحَمَّدٌ وَلاَ أَعْرِفُ لِلْمُطَّلِبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَنْطَبٍ

سَمَاعًا مِنْ أَحَدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ قَوْلَهُ حَدَّثَنِي مَنْ شَهِدَ خُطْبَةَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ وَسَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ يَقُولُ لاَ نَعْرِفُ لِلْمُطَّلِبِ سَمَاعًا مِنْ أَحَدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ وَأَنْكَرَ عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ أَنْ يَكُونَ الْمُطَّلِبُ سَمِعَ مِنْ أَنَسٍ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் உம்மத்தின் நற்கூலிகள் எனக்கு எடுத்துக் காட்டப்பட்டன; அவற்றில், ஒரு மனிதன் மஸ்ஜிதிலிருந்து அகற்றும் துரும்பும் அடங்கும். என் உம்மத்தின் பாவங்களும் எனக்கு எடுத்துக் காட்டப்பட்டன; குர்ஆனின் ஒரு சூராவையோ அல்லது ஓர் ஆயத்தையோ ஒருவர் (கற்றுக்கொண்டு அல்லது மனனம் செய்து) பின்னர் அதை மறந்துவிடுவதை விடப் பெரிய பாவம் எதையும் நான் காணவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீ.ஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2917

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ خَيْثَمَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّهُ مَرَّ عَلَى قَارِئٍ يَقْرَأُ ثُمَّ سَأَلَ فَاسْتَرْجَعَ ثُمَّ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فَلْيَسْأَلِ اللَّهَ بِهِ فَإِنَّهُ سَيَجِيءُ أَقْوَامٌ يَقْرَءُونَ الْقُرْآنَ يَسْأَلُونَ بِهِ النَّاسَ ‏"‏ ‏.‏ وَقَالَ مَحْمُودٌ هَذَا خَيْثَمَةُ الْبَصْرِيُّ الَّذِي رَوَى عَنْهُ جَابِرٌ الْجُعْفِيُّ وَلَيْسَ هُوَ خَيْثَمَةَ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَخَيْثَمَةُ هَذَا شَيْخٌ بَصْرِيٌّ يُكْنَى أَبَا نَصْرٍ قَدْ رَوَى عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَحَادِيثَ وَقَدْ رَوَى جَابِرٌ الْجُعْفِيُّ عَنْ خَيْثَمَةَ هَذَا أَيْضًا أَحَادِيثَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَاكَ ‏.‏

அல்-ஹஸன் அவர்கள் இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: (ஒருமுறை) இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள், குர்ஆனை ஓதிக்கொண்டிருந்த ஒரு ஓதுபவரைக் கடந்து சென்றார்கள். பின்னர் அவர் (குர்ஆன் ஓதியவர்) யாசிக்கத் தொடங்கினார். எனவே, இம்ரான் (ரழி) அவர்கள், "இன்னா லில்லாஹி வஇன்னா இலைஹி ராஜிஊன்" (நிச்சயமாக நாம் அல்லாஹ்வுக்கே உரியவர்கள்; மேலும் அவனிடமே நாம் திரும்பச் செல்பவர்கள்) என்று (வருத்தத்துடன்) கூறினார்கள். பின்னர் அவர் கூறினார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்)

அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'யார் குர்ஆனை ஓதுகிறாரோ, அவர் அதன் மூலம் (குர்ஆனின் பரக்கத் மற்றும் மகத்துவத்தைக் கொண்டு) அல்லாஹ்விடம் கேட்கட்டும். நிச்சயமாக ஒரு கூட்டத்தினர் வருவார்கள், அவர்கள் குர்ஆனை ஓதுவார்கள்; அதன் மூலம் (குர்ஆனை ஒரு கருவியாகப் பயன்படுத்தி) மக்களிடம் யாசிப்பார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2918

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ الْوَاسِطِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو فَرْوَةَ، يَزِيدُ بْنُ سِنَانٍ عَنْ أَبِي الْمُبَارَكِ، عَنْ صُهَيْبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا آمَنَ بِالْقُرْآنِ مَنِ اسْتَحَلَّ مَحَارِمَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ وَقَدْ خُولِفَ وَكِيعٌ فِي رِوَايَتِهِ ‏.‏ وَقَالَ مُحَمَّدٌ أَبُو فَرْوَةَ يَزِيدُ بْنُ سِنَانٍ الرُّهَاوِيُّ لَيْسَ بِحَدِيثِهِ بَأْسٌ إِلاَّ رِوَايَةَ ابْنِهِ مُحَمَّدٍ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَرْوِي عَنْهُ مَنَاكِيرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ بْنِ سِنَانٍ عَنْ أَبِيهِ هَذَا الْحَدِيثَ فَزَادَ فِي هَذَا الإِسْنَادِ عَنْ مُجَاهِدٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ صُهَيْبٍ وَلاَ يُتَابَعُ مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ عَلَى رِوَايَتِهِ وَهُوَ ضَعِيفٌ وَأَبُو الْمُبَارَكِ رَجُلٌ مَجْهُولٌ ‏.‏

யார் குர்ஆன் தடை செய்தவற்றை (தன்னுடைய விருப்பப்படி) அனுமதிக்கப்பட்டதாகக் கருதுகிறாரோ, அவர் குர்ஆனை விசுவாசிக்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2919

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ بَحِيرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ مُرَّةَ الْحَضْرَمِيِّ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ الْجَاهِرُ بِالْقُرْآنِ كَالْجَاهِرِ بِالصَّدَقَةِ وَالْمُسِرُّ بِالْقُرْآنِ كَالْمُسِرِّ بِالصَّدَقَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ أَنَّ الَّذِي يُسِرُّ بِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ أَفْضَلُ مِنَ الَّذِي يَجْهَرُ بِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ لأَنَّ صَدَقَةَ السِّرِّ أَفْضَلُ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ صَدَقَةِ

الْعَلاَنِيَةِ وَإِنَّمَا مَعْنَى هَذَا عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ لِكَىْ يَأْمَنَ الرَّجُلُ مِنَ الْعُجْبِ لأَنَّ الَّذِي يُسِرُّ الْعَمَلَ لاَ يُخَافُ عَلَيْهِ الْعُجْبُ مَا يُخَافُ عَلَيْهِ مِنْ عَلاَنِيَتِهِ .

உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குர்ஆனை உரக்க ஓதுபவர், பகிரங்கமாக தர்மம் செய்பவரைப் போன்றவராவார்; மேலும், குர்ஆனை மெதுவாக ஓதுபவர், இரகசியமாக தர்மம் செய்பவரைப் போன்றவராவார். (இந்த ஹதீஸின் பொருள் என்னவென்றால், குர்ஆனை மெதுவாக ஓதுபவர், உரக்க ஓதுபவரை விடச் சிறந்தவர் ஆவார். ஏனெனில், அறிஞர்களின் பார்வையில் இரகசிய தர்மம் பகிரங்க தர்மத்தை விடச் சிறந்தது. இரகசியமாகச் செயல்படுபவர் தற்பெருமைக்கு ஆளாகும் பயம் குறைவாக இருப்பதால், தற்பெருமையிலிருந்து பாதுகாப்பாக இருக்கவே இந்தச் சிறப்பு வழங்கப்பட்டுள்ளது.)"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2920

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَبِي لُبَابَةَ، قَالَ قَالَتْ عَائِشَةُ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لاَ يَنَامُ حَتَّى يَقْرَأَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَالزُّمَرَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو لُبَابَةَ شَيْخٌ بَصْرِيٌّ قَدْ رَوَى عَنْهُ حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ غَيْرَ حَدِيثٍ وَيُقَالُ اسْمُهُ مَرْوَانُ . أَخْبَرَنِي بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ فِي كِتَابِ التَّارِيخِ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் பனீ இஸ்ராயீல் (அல்-இஸ்ரா) மற்றும் அஸ்-ஸுமர் ஆகிய அத்தியாயங்களை ஓதும் வரை தூங்க மாட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2921

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا بَقِيَّةُ بْنُ الْوَلِيدِ، عَنْ بَحِيرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بِلاَلٍ، عَنْ عِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ، أَنَّهُ حَدَّثَهُ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقْرَأُ الْمُسَبِّحَاتِ قَبْلَ أَنْ يَرْقُدَ وَيَقُولُ إِنَّ فِيهِنَّ آيَةً خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ آيَةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

இர்பாத் பின் சாரியா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் தூங்குவதற்கு முன் முஸப்பிஹாத் (அத்தியாயங்கள் 17, 57, 59, 61, 62, 64 & 87) ஓதுவார்கள், மேலும் "நிச்சயமாக அவற்றில் ஒரு வசனம் உள்ளது, அது ஆயிரம் வசனங்களை விடச் சிறந்தது" என்றும் கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2922

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ طَهْمَانَ أَبُو الْعَلاَءِ الْخَفَّافُ، قَالَ حَدَّثَنِي نَافِعُ بْنُ أَبِي نَافِعٍ، عَنْ مَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ حِينَ يُصْبِحُ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ وَقَرَأَ ثَلاَثَ آيَاتٍ مِنْ آخِرِ سُورَةِ الْحَشْرِ وَكَّلَ اللَّهُ بِهِ سَبْعِينَ أَلْفَ مَلَكٍ يُصَلُّونَ عَلَيْهِ حَتَّى يُمْسِيَ وَإِنْ مَاتَ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ مَاتَ شَهِيدًا وَمَنْ قَالَهَا حِينَ يُمْسِي كَانَ بِتِلْكَ الْمَنْزِلَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

மஃகில் பின் யசார் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் காலையில் மூன்று முறை 'அஊது பில்லாஹிஸ்-ஸமீஇல்-அலீமி மினஷ்-ஷைத்தானிர்-ரஜீம்' (நான் செவியேற்பவனும், அறிந்தவனுமான அல்லாஹ்விடம், சபிக்கப்பட்ட ஷைத்தானை விட்டும் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்) என்று கூறி, சூரத்துல் ஹஷ்ரின் இறுதி மூன்று ஆயத்துக்களையும் ஓதுகிறாரோ, அவருக்காக அல்லாஹ் எழுபதாயிரம் வானவர்களை நியமிக்கிறான். அவர்கள் மாலை வரை அவருக்காக ஸலவாத் கூறுகிறார்கள் (அதாவது, அவருக்காக அல்லாஹ்விடம் அருளை வேண்டிப் பிரார்த்திக்கிறார்கள்). அன்றைய தினம் அவர் மரணித்தால், அவர் ஷஹீதாக (தியாகியாக) மரணிக்கிறார். மேலும், யார் மாலையில் இவ்வாறு சொல்கிறாரோ, அவரும் அதே அந்தஸ்தைப் பெறுகிறார்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஒரு 'கரீப்' (தனித்த) ஹதீஸ். இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக அன்றி இதை நாம் அறியவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ كَيْفَ كَانَتْ قِرَاءَةُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபி (ஸல்) அவர்களின் ஓதல் எவ்வாறு இருந்தது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2923

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ يَعْلَى بْنِ مَمْلَكٍ، أَنَّهُ سَأَلَ أُمَّ سَلَمَةَ زَوْجَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَنْ قِرَاءَةِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَصَلاَتِهِ فَقَالَتْ مَا لَكُمْ وَصَلاَتَهُ كَانَ يُصَلِّي ثُمَّ يَنَامُ قَدْرَ مَا صَلَّى ثُمَّ يُصَلِّي قَدْرَ مَا نَامَ ثُمَّ يَنَامُ قَدْرَ مَا صَلَّى حَتَّى يُصْبِحَ ثُمَّ نَعَتَتْ قِرَاءَتَهُ فَإِذَا هِيَ تَنْعَتُ قِرَاءَةً مُفَسَّرَةً حَرْفًا حَرْفًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ لَيْثِ بْنِ سَعْدٍ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنْ يَعْلَى بْنِ مَمْلَكٍ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى ابْنُ جُرَيْجٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُقَطِّعُ قِرَاءَتَهُ ‏.‏ وَحَدِيثُ لَيْثٍ أَصَحُّ ‏.‏

யஃலா பின் மம்லக் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியான உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களிடம், நபி (ஸல்) அவர்களின் ஓதுதல் பற்றியும் அவர்களுடைய (இரவுத்) தொழுகை பற்றியும் கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (உம்மு ஸலமா (ரழி)) கூறினார்கள்: "அவர்களுடைய தொழுகைக்கும் உங்களுக்கும் என்ன (சம்பந்தம்/தொடர்பு)? (அது மிகவும் கடினமானது, உங்களால் அதை முழுமையாகப் பின்பற்ற முடியாது என்ற பொருளில்). அவர்கள் (நபி (ஸல்)) தொழுவார்கள், பிறகு எவ்வளவு நேரம் தொழுதார்களோ அதே அளவு நேரம் உறங்குவார்கள். பின்னர், எவ்வளவு நேரம் உறங்கினார்களோ அதே அளவு நேரம் தொழுவார்கள். பிறகு, எவ்வளவு நேரம் தொழுதார்களோ அதே அளவு நேரம் காலை வரை உறங்குவார்கள்." பின்னர் அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் ஓதுதலை விவரித்தார்கள். அவ்வாறு விவரிக்கும்போது, ஒவ்வொரு எழுத்தாகத் தெளிவாகவும், விளக்கமாகவும் (பிரித்துப் பிரித்து) ஓதுவதாக விவரித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2924

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي قَيْسٍ، هُوَ رَجُلٌ بَصْرِيٌّ قَالَ سَأَلْتُ عَائِشَةَ عَنْ وِتْرِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَيْفَ كَانَ يُوتِرُ مِنْ أَوَّلِ اللَّيْلِ أَوْ مِنْ آخِرِهِ فَقَالَتْ كُلُّ ذَلِكَ قَدْ كَانَ يَصْنَعُ رُبَّمَا أَوْتَرَ مِنْ أَوَّلِ اللَّيْلِ وَرُبَّمَا أَوْتَرَ مِنْ

آخِرِهِ. فَقُلْتُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ فِي الأَمْرِ سَعَةً فَقُلْتُ كَيْفَ كَانَتْ قِرَاءَتُهُ أَكَانَ يُسِرُّ بِالْقِرَاءَةِ أَمْ يَجْهَرُ قَالَتْ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ يَفْعَلُ قَدْ كَانَ رُبَّمَا أَسَرَّ وَرُبَّمَا جَهَرَ قَالَ فَقُلْتُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ فِي الأَمْرِ سَعَةً قَالَ قُلْتُ فَكَيْفَ كَانَ يَصْنَعُ فِي الْجَنَابَةِ أَكَانَ يَغْتَسِلُ قَبْلَ أَنْ يَنَامَ أَمْ يَنَامُ قَبْلَ أَنْ يَغْتَسِلَ قَالَتْ كُلُّ ذَلِكَ قَدْ كَانَ يَفْعَلُ فَرُبَّمَا اغْتَسَلَ فَنَامَ وَرُبَّمَا تَوَضَّأَ فَنَامَ قُلْتُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ فِي الأَمْرِ سَعَةً. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

பஸ்ராவைச் சேர்ந்த அப்துல்லாஹ் பின் அபீ கைஸ் (ரஹ்) கூறினார்:

நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் வித்ரு தொழுகையைப் பற்றிக் கேட்டேன்: "அவர்கள் எவ்வாறு வித்ரு தொழுவார்கள்? இரவின் முற்பகுதியிலா அல்லது அதன் பிற்பகுதியிலா?"

அதற்கு அவர்கள், "அவர்கள் இவை அனைத்தையுமே செய்தார்கள். சில சமயங்களில் இரவின் முற்பகுதியிலும், சில சமயங்களில் அதன் பிற்பகுதியிலும் வித்ரு தொழுவார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

அப்போது நான், "எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியது! அவனே இந்த விஷயத்தில் விசாலத்தை (சலுகையை) ஏற்படுத்தினான்" என்று கூறினேன்.

பிறகு நான், "அவர்களுடைய ஓதுதல் எவ்வாறு இருந்தது? அவர்கள் ஓதுதலை இரகசியமாக (மெதுவாக) செய்வார்களா அல்லது சப்தமாக செய்வார்களா?" என்று கேட்டேன்.

அதற்கு அவர்கள், "அவர்கள் இவை அனைத்தையுமே செய்வார்கள். சில சமயங்களில் இரகசியமாக ஓதுவார்கள், சில சமயங்களில் சப்தமாக ஓதுவார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

நான், "எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியது! அவனே இந்த விஷயத்தில் விசாலத்தை (சலுகையை) ஏற்படுத்தினான்" என்று கூறினேன்.

நான் கேட்டேன்: "அவர்கள் ஜனாபத் (பெருந்தொடக்கு) நிலையில் எவ்வாறு செய்வார்கள்? தூங்குவதற்கு முன் குளிப்பார்களா அல்லது குளிப்பதற்கு முன் தூங்குவார்களா?"

அதற்கு அவர்கள், "அவர்கள் இவை அனைத்தையுமே செய்வார்கள். சில சமயங்களில் குளித்துவிட்டுத் தூங்குவார்கள், சில சமயங்களில் உளூச் செய்துவிட்டுத் தூங்குவார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

நான் கூறினேன்: "எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியது! அவனே இந்த விஷயத்தில் விசாலத்தை (சலுகையை) ஏற்படுத்தினான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2925

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ كَثِيرٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا إِسْرَائِيلُ، قَالَ حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ الْمُغِيرَةِ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَعْرِضُ نَفْسَهُ بِالْمَوْقِفِ فَقَالَ أَلاَ رَجُلٌ يَحْمِلُنِي إِلَى قَوْمِهِ فَإِنَّ قُرَيْشًا قَدْ مَنَعُونِي أَنْ أُبَلِّغَ كَلاَمَ رَبِّي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் மவ்கிஃபில் (ஹஜ்ஜின் போது பல்வேறு கோத்திரங்கள் கூடும் இடங்களில்) தம்மை (பாதுகாப்பு மற்றும் ஆதரவுக்காக) முன்வைத்து, "என்னைத் தன் சமுதாயத்தாரிடம் (பாதுகாப்பாக) அழைத்துச் செல்பவர் எவரும் இல்லையா? ஏனெனில், என் இறைவனின் வார்த்தையை நான் எத்திவைப்பதை விட்டும் குறைஷிகள் என்னைத் தடுத்துவிட்டனர்" என்று கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2926

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا شِهَابُ بْنُ عَبَّادٍ الْعَبْدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَبِي يَزِيدَ الْهَمْدَانِيُّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ قَيْسٍ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ مَنْ شَغَلَهُ الْقُرْآنُ عَنْ ذِكْرِي وَمَسْأَلَتِي أَعْطَيْتُهُ أَفْضَلَ مَا أُعْطِي السَّائِلِينَ وَفَضْلُ كَلاَمِ اللَّهِ عَلَى سَائِرِ الْكَلاَمِ كَفَضْلِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரி (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க இறைவன் கூறுகிறான்: 'யாரை குர்ஆன் (ஓதுவது), எனது நினைவிலிருந்தும் என்னிடம் கேட்பதிலிருந்தும் (வேறு எதிலும் ஈடுபட விடாமல்) முழுமையாக ஆட்கொண்டு விடுகிறதோ, அவருக்கு நான், கேட்பவர்களுக்குக் கொடுப்பதை விடச் சிறந்ததைக் கொடுப்பேன்.' மற்ற பேச்சுகளைவிட அல்லாஹ்வின்

பேச்சின் சிறப்பானது, அவனது படைப்புகளைவிட அல்லாஹ்வின் சிறப்பைப் போன்றதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

46. كتاب القراءات عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

46. ஓதுதல் பற்றிய அத்தியாயங்கள்

باب فِي فَاتِحَةِ الْكِتَابِ

ஃபாதிஹதுல் கிதாப் (நூலின் ஆரம்பம்) பற்றி

2927

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُقَطِّعُ قِرَاءَتَهُ يَقْرَأُ ‏(الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ)‏ ثُمَّ يَقِفُ ‏(الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ)‏ ثُمَّ يَقِفُ وَكَانَ يَقْرَؤُهَا ‏(مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ)‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَبِهِ يَقْرَأُ أَبُو عُبَيْدٍ وَيَخْتَارُهُ هَكَذَا رَوَى يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ وَغَيْرُهُ عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ لأَنَّ اللَّيْثَ بْنَ سَعْدٍ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنْ يَعْلَى بْنِ مَمْلَكٍ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ أَنَّهَا وَصَفَتْ قِرَاءَةَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَرْفًا حَرْفًا وَحَدِيثُ اللَّيْثِ أَصَحُّ وَلَيْسَ فِي حَدِيثِ اللَّيْثِ وَكَانَ يَقْرَأُ ‏(مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ)‏ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது ஓதுதலைப் பிரித்து (வசனம் வசனமாக) ஓதுவார்கள். 'அல்ஹம்து லில்லாஹி ரப்பில் ஆலமீன்' என்று ஓதி, பிறகு நிறுத்துவார்கள். 'அர்ரஹ்மானிர் ரஹீம்' என்று ஓதி, பிறகு நிறுத்துவார்கள். மேலும் அவர்கள் 'மாலிகி யவ்மித்தீன்' என்றும் ஓதுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2928

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ قَالَ حَدَّثَنَا أَيُّوبُ بْنُ سُوَيْدٍ الرَّمْلِيُّ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَأَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ - وَأُرَاهُ قَالَ - وَعُثْمَانَ كَانُوا يَقْرَءُونَ (مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ هَذَا الشَّيْخِ أَيُّوبَ بْنِ سُوَيْدٍ الرَّمْلِيِّ . وَقَدْ رَوَى بَعْضُ أَصْحَابِ الزُّهْرِيِّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَأَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ كَانُوا يَقْرَءُونَ (مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ) . وَقَدْ رَوَى عَبْدُ الرَّزَّاقِ عَنْ مَعْمَرٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَأَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ كَانُوا يَقْرَءُونَ (مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ) .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களும், அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களும், உமர் (ரழி) அவர்களும் - மேலும் (அறிவிப்பாளர்) உஸ்மான் (ரழி) அவர்களையும் குறிப்பிட்டதாக நான் கருதுகிறேன் - (சூரா ஃபாத்திஹாவில்) "மாலிகி யவ்மித் தீன்" என்று ஓதுவார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது 'கரீப்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். அய்யூப் இப்னு சுவைத் அர்-ரம்லீ எனும் இந்த ஷைக் வாயிலாகவே தவிர, அனஸ் (ரழி) அவர்கள் மூலமாக அறிவிக்கப்படும் ஜுஹ்ரீயுடைய ஹதீஸாக இதை நாம் அறியவில்லை. ஜுஹ்ரீ அவர்களுடைய மாணவர்களில் சிலர், இந்த ஹதீஸை ஜுஹ்ரீ அவர்களிடமிருந்து, 'நபி (ஸல்) அவர்களும், அபூபக்ர் மற்றும் உமர் அவர்களும் "மாலிகி யவ்மித் தீன்" என்று ஓதுவார்கள்' என (உஸ்மான் (ரழி) அவர்களைக் குறிப்பிடாமல்) அறிவித்துள்ளனர். மேலும் அப்துர் ரஸ்ஸாக் அவர்கள் மஃமர் மூலமாகவும், அவர் ஜுஹ்ரீ மூலமாகவும், அவர் சயீத் இப்னு அல்-முஸய்யப் மூலமாகவும், 'நபி (ஸல்) அவர்களும் அபூபக்ர் மற்றும் உமர் அவர்களும் "மாலிகி யவ்மித் தீன்" என்று ஓதுவார்கள்' என அறிவித்துள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2929

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي عَلِيِّ ابْنِ يَزِيدَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ (أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ)

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ. وَأَبُو عَلِيٍّ بْنُ يَزِيدَ هُوَ أَخُو يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ. قَالَ مُحَمَّدٌ تَفَرَّدَ ابْنُ الْمُبَارَكِ بِهَذَا الْحَدِيثِ عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ وَهَكَذَا قَرَأَ أَبُو عُبَيْدٍ (وَالْعَيْنُ بِالْعَيْنِ) اتِّبَاعًا لِهَذَا الْحَدِيثِ.

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக உயிருக்கு உயிர், மற்றும் கண்ணுக்கு கண் (என்று குர்ஆனின் வசனத்தை) ஓதினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2930

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زِيَادِ بْنِ أَنْعُمَ، عَنْ عُتْبَةَ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ عُبَادَةَ بْنِ نُسَيٍّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ غَنْمٍ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ ‏(هَلْ تَسْتَطِيعُ رَبَّكَ)‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ رِشْدِينَ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ. وَرِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ وَالإِفْرِيقِيُّ يُضَعَّفَانِ فِي الْحَدِيثِ.

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் (திருக்குர்ஆனின் 5:112 வசனத்தில் உள்ள 'ஹல் யஸ்ததீஉ ரப்புக்க' என்பதற்குப் பதிலாக, 'ஹல் தஸ்ததீஉ ரப்பக்க' (உமது இறைவனை உங்களால் முடியுமா?) என்று) ஓதினார்கள். இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' (தனித்த அறிவிப்பு) ஆகும். ரிஷ்தீன் (பின் ஸஅத்) அவர்களின் அறிவிப்பைத் தவிர வேறு எவரின் அறிவிப்பிலும் இதை நாம் அறியவில்லை. இதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் வலுவானதல்ல. ரிஷ்தீன் பின் ஸஅத் மற்றும் இஃப்ரீக்கீ ஆகியோர் ஹதீஸ் விஷயத்தில் பலவீனப்படுத்தப்பட்டவர்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ هُودٍ

பாடம் : ஹூத் அத்தியாயம்

2931

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ حَفْصٍ، قَالَ حَدَّثَنَا ثَابِتٌ الْبُنَانِيُّ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقْرَؤُهَا ‏(‏إِنَّهُ عَمِلَ غَيْرَ صَالِحٍ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ قَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ نَحْوَ هَذَا وَهُوَ حَدِيثُ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ وَرُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ أَيْضًا عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ ‏.‏ وَسَمِعْتُ عَبْدَ بْنَ حُمَيْدٍ يَقُولُ أَسْمَاءُ بِنْتُ يَزِيدَ هِيَ أُمُّ سَلَمَةَ الأَنْصَارِيَّةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى كِلاَ الْحَدِيثَيْنِ عِنْدِي وَاحِدٌ وَقَدْ رَوَى شَهْرُ بْنُ حَوْشَبٍ غَيْرَ حَدِيثٍ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ الأَنْصَارِيَّةِ وَهِيَ أَسْمَاءُ بِنْتُ يَزِيدَ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُ هَذَا ‏.‏

உம்mu ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் அதனை 'இன்னஹூ அமில ஃகைர ஸாலிஹ்' (அதாவது, 'நிச்சயமாக அவன் நல்லதல்லாததைச் செய்தான்' என்று, சூரத்து ஹூத் 11:46 வசனத்தின் ஒரு மாறுபட்ட ஓதலை) ஓதுவார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் தாபித் அல்-புனானி வழியாகப் பலரால் இது போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இது தாபித் அல்-புனானியின் ஹதீஸ் ஆகும். மேலும் இந்த ஹதீஸ் ஷஹ்ர் பின் ஹவ்ஷப் வழியாக அஸ்மா பின்த் யஸீத் அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அப்து பின் ஹுமைத் அவர்கள், "அஸ்மா பின்த் யஸீத் என்பவரே உம்மு ஸலமா அல்-அன்ஸாரிய்யா ஆவார்" என்று கூறுவதை நான் செவியுற்றேன். அபூ ஈஸா கூறினார்: என்னிடத்தில் இவ்விரு ஹதீஸ்களும் ஒன்றே. ஷஹ்ர் பின் ஹவ்ஷப், உம்மு ஸலமா அல்-அன்ஸாரிய்யாவிடமிருந்து (இவர் அஸ்மா பின்த் யஸீத் ஆவார்) பல ஹதீஸ்களை அறிவித்துள்ளார். ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் வழியாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இது போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2932

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، قَالَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ وَحَبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا هَارُونُ النَّحْوِيُّ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ هَذِهِ الآيَةَ ‏:‏ ‏(‏إِنَّهُ عَمِلَ غَيْرَ صَالِحٍ‏)‏‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இந்த வசனத்தை ஓதினார்கள்: 'நிச்சயமாக அவன் நல்லதல்லாத

ஒரு செயலைச் செய்தான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْكَهْفِ

சூரத்துல் கஹ்ஃப் பற்றி

2933

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ نَافِعٍ، - الْبَصْرِيُّ - قَالَ حَدَّثَنَا أُمَيَّةُ بْنُ خَالِدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الْجَارِيَةِ الْعَبْدِيُّ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَرَأَ ‏(قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا ‏)‏ مُثَقَّلَةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَأُمَيَّةُ بْنُ خَالِدٍ ثِقَةٌ وَأَبُو الْجَارِيَةِ الْعَبْدِيُّ شَيْخٌ مَجْهُولٌ وَلاَ يُعْرَفُ اسْمُهُ ‏.‏

உபை இப்னு கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் (அல்-கஹ்ஃப் 18:76 வசனத்தில் வரும்) 'கத் பலஃக்த மின் லதுன்னீ உத்ரா' என்பதை கனமாக (அதாவது, 'லதுன்னீ' என்ற சொல்லில் உள்ள 'நூன்' எழுத்தின் மீது தஷ்தீத் (shaddah) இட்டு) ஓதினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2934

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، قَالَ حَدَّثَنَا مُعَلَّى بْنُ مَنْصُورٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ دِينَارٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ أَوْسٍ، عَنْ مِصْدَعٍ أَبِي يَحْيَى، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ ‏(فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَالصَّحِيحُ مَا رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قِرَاءَتُهُ ‏.‏ وَيُرْوَى أَنَّ ابْنَ عَبَّاسٍ وَعَمْرَو بْنَ الْعَاصِي اخْتَلَفَا فِي قِرَاءَةِ هَذِهِ الآيَةِ وَارْتَفَعَا إِلَى كَعْبِ الأَحْبَارِ فِي ذَلِكَ فَلَوْ كَانَتْ عِنْدَهُ رِوَايَةٌ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لاَسْتَغْنَى بِرِوَايَتِهِ وَلَمْ يَحْتَجْ إِلَى كَعْبٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் (அல்குர்ஆனின் 18:86 வசனத்தில்) "ஃபி ஐனின் ஹமிஅஹ் (فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ)" என்று ஓதினார்கள். அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது கரீப் (அரிதான) ஹதீஸ் ஆகும். இதை இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக மட்டுமே அறிகிறோம். இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படும் (ஃபி ஐனின் ஹாமிஅஹ் - فِي عَيْنٍ حَامِيَةٍ என்ற) ஓதுதல்தான் சரியானதாகும். இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களும் அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்களும் இந்த வசனத்தின் ஓதுதலில் வேறுபட்டு, இந்த விஷயத்தில் கஅபுல் அஹ்பார் (ரஹ்) அவர்களிடம் சென்றார்கள் என்று அறிவிக்கப்படுகிறது. அவரிடம் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (இந்த 'ஹமிஅஹ்' ஓதுதல் குறித்த) அறிவிப்பு இருந்திருந்தால், அவர் தனது அறிவிப்பினால் போதுமானதாக கருதியிருப்பார், கஅபுல் அஹ்பாரை நாடியிருக்க மாட்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الرُّومِ

சூரத்துர் ரூம் குறித்து

2935

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سُلَيْمَانَ الأَعْمَشِ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ لَمَّا كَانَ يَوْمُ بَدْرٍ ظَهَرَتِ الرُّومُ عَلَى فَارِسَ فَأَعْجَبَ ذَلِكَ الْمُؤْمِنِينَ فَنَزَلَتْ ‏(‏الم * غُلِبَتِ الرُّومُ ‏)‏ إِلَى قَوْلِهِ ‏(‏يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ‏)‏ قَالَ فَفَرِحَ الْمُؤْمِنُونَ بِظُهُورِ الرُّومِ عَلَى فَارِسَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَيُقْرَأُ غَلَبَتْ وَغُلِبَتْ يَقُولُ كَانَتْ غُلِبَتْ ثُمَّ غَلَبَتْ هَكَذَا قَرَأَ نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ غَلَبَتْ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"பத்ரு (யுத்த) நாள் வந்தபோது, ரோமர்கள் பாரசீகர்கள் மீது மேலோங்கினார்கள் (வெற்றி பெற்றார்கள்). அது முஃமின்களுக்கு (நம்பிக்கையாளர்களுக்கு) மகிழ்ச்சியை அளித்தது. பின்னர், '(அலிஃப் லாம் மீம். குலிபத்திர் ரூம்...) அலிஃப் லாம் மீம். ரோமர்கள் தோற்கடிக்கப்பட்டனர் (என்ற வசனம் அருளப்பட்டது. ஆனால், பத்ரு நாளில் ரோமர்கள் பாரசீகர்களை வென்றனர், இதுவே முஃமின்களுக்கு மகிழ்ச்சியளித்த நிகழ்வு. இந்த வசனம் 'ரோமர்கள் வெற்றி பெற்றனர்' என்றும் ஓதப்படும்)' என்பதிலிருந்து, அவனுடைய கூற்றான '(...யஃப்றஹுல் முஃமினூன்) ...நம்பிக்கையாளர்கள் மகிழ்ச்சியடைவார்கள்' என்பது வரை (உள்ள வசனங்கள்) அருளப்பெற்றன." அவர் கூறினார்கள்: "ஆகவே, ரோமர்கள் பாரசீகர்கள் மீது பெற்ற வெற்றியினால் முஃமின்கள் மகிழ்ச்சியடைந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2936

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا نُعَيْمُ بْنُ مَيْسَرَةَ النَّحْوِيُّ، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ مَرْزُوقٍ، عَنْ عَطِيَّةَ الْعَوْفِيِّ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّهُ قَرَأَ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏(خَلَقَكُمْ مِنْ ضعْفٍ‏)‏ فَقَالَ مِنْ ضُعْفٍ ‏.‏
حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ مَرْزُوقٍ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ فُضَيْلِ بْنِ مَرْزُوقٍ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (குர்ஆன் வசனமான) "உங்களை பலவீனத்திலிருந்து படைத்தான் (என்று 'தாஃஃப்' - ضَعْفٍ - என ஃபத்ஹாவுடன்)" ஓதிக் காட்டினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் "(அதை 'துஃஃப்' - ضُعْفٍ - என லம்மாவுடன் ஓதுமாறு) கூறினார்கள்."
(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வாயிலாகவும்) இப்னு உமர் (ரழி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இது போன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இது 'ஹஸன் கரீப்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். ஃபுலைல் பின் மர்ஸூக் அவர்களின் அறிவிப்பைத் தவிர வேறு எவழியாகவும் இதை நாம் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْقَمَرِ

சூரத்துல் கமர் பற்றி

2937

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقْرَأُ ‏(فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் "ஃபஹல் மின் முத்தகிர்" (படிப்பினை பெறுவோர் எவரேனும் உண்டா?) என்று ஓதுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْوَاقِعَةِ

சூரத் அல்-வாகிஆ பற்றி

2938

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ هِلاَلٍ الصَّوَّافُ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيُّ، عَنْ هَارُونَ الأَعْوَرِ، عَنْ بُدَيْلِ بْنِ مَيْسَرَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقْرَأُ ‏(فَرُوحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّةُ نَعِيمٍ)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ هَارُونَ الأَعْوَرِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் "(அவர்களுக்கு) நிம்மதியும், நறுமணமும் (அல்லது நல்ல உணவும்), இன்பச் சுவனமும் உண்டு" (என்ற குர்ஆன் வசனத்தை) ஓதுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ اللَّيْلِ

சூரத்துல் லைல் குறித்து

2939

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، قَالَ قَدِمْنَا الشَّامَ فَأَتَانَا أَبُو الدَّرْدَاءِ فَقَالَ أَفِيكُمْ أَحَدٌ يَقْرَأُ عَلَىَّ قِرَاءَةَ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ فَأَشَارُوا إِلَىَّ فَقُلْتُ نَعَمْ أَنَا ‏.‏ قَالَ كَيْفَ سَمِعْتَ عَبْدَ اللَّهِ يَقْرَأُ هَذِهِ الآيَةَ ‏(وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى)‏ قَالَ قُلْتُ سَمِعْتُهُ يَقْرَؤُهَا ‏(وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى)‏ ‏(وَالذَّكَرِ وَالأُنْثَى)‏ فَقَالَ أَبُو الدَّرْدَاءِ وَأَنَا وَاللَّهِ هَكَذَا سَمِعْتُ

رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقْرَؤُهَا وَهَؤُلاَءِ يُرِيدُونَنِي أَنْ أَقْرَأَهَا (وَمَا خَلَقَ) فَلاَ أُتَابِعُهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَهَكَذَا قِرَاءَةُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ (وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى * وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى * وَالذَّكَرِ وَالأُنْثَى) .

அல்கமா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நாங்கள் ஷாம் (சிரியா) சென்றடைந்தோம். அப்போது அபூ தர்தா (ரழி) அவர்கள் எங்களிடம் வந்தார்கள். அவர்கள், 'அப்துல்லாஹ் (இப்னு மஸ்வூத்) அவர்களின் ஓதல் முறைப்படி எனக்கு ஓதிக்காட்டக் கூடியவர் உங்களில் யாரேனும் இருக்கிறாரா?' என்று கேட்டார்கள். மக்கள் என்னைச் சுட்டிக்காட்டினார்கள். நான், 'ஆம், (நான் இருக்கிறேன்)' என்றேன்.

அவர்கள் (அபூ தர்தா), 'இந்த ஆயத்தை: **(வல்லய்லி இதா யஃஷா)** என்பதை அப்துல்லாஹ் அவர்கள் எப்படி ஓதக் கேட்டிருக்கிறீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள்.

நான் கூறினேன்: 'அவர்கள் அதனை **(வல்லய்லி இதா யஃஷா, வத்-தகரி வல்-உன்ஸா)** என்று ஓத நான் கேட்டுள்ளேன்.'

அதற்கு அபூ தர்தா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நானும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இவ்வாறு ஓதவே கேட்டுள்ளேன். ஆனால் இம்மக்கள் நான் **(வ மா ஃகலக்க)** என்பதையும் (சேர்த்து) ஓத வேண்டும் என விரும்புகிறார்கள். நான் அவர்களைப் பின்பற்ற மாட்டேன்.'"

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் (நல்லது, ஆதாரப்பூர்வமானது) ஆன ஹதீஸ் ஆகும். அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்வூத் அவர்களின் ஓதல் முறை இவ்வாறே இருந்தது: **(வல்லய்லி இதா யஃஷா * வன்-நஹாரி இதா தஜல்லா * வத்-தகரி வல்-உன்ஸா)**.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الذَّارِيَاتِ

சூரத்துத் தாரியாத் பற்றி

2940

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ أَقْرَأَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم : (إِنِّي أَنَا الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு (பின்வருமாறு) ஓதிக் காட்டினார்கள்: (இன்னீ அன ரஸ்ஸாகு தல் குவ்வத்தில் மதின்) 'நிச்சயமாக நானே வாழ்வாதாரம் அளிப்பவன் (அனைத்தையும் வழங்குபவன்); பலம் மிக்கவன்; உறுதியானவன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْحَجِّ

பாடம்: சூரத்துல் ஹஜ்

2941

حَدَّثَنَا أَبُو زُرْعَةَ، وَالْفَضْلُ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ بِشْرٍ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ : (وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُمْ بِسُكَارَى) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَهَكَذَا رَوَى الْحَكَمُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ عَنْ قَتَادَةَ . وَلاَ نَعْرِفُ لِقَتَادَةَ سَمَاعًا مِنْ أَحَدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ مِنْ أَنَسٍ وَأَبِي الطُّفَيْلِ . وَهَذَا عِنْدِي حَدِيثٌ مُخْتَصَرٌ إِنَّمَا يُرْوَى عَنْ قَتَادَةَ عَنِ الْحَسَنِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي السَّفَرِ فَقَرَأَ : (يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ) الْحَدِيثَ بِطُولِهِ وَحَدِيثُ الْحَكَمِ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ عِنْدِي مُخْتَصَرٌ مِنْ هَذَا الْحَدِيثِ .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் (பின்வருமாறு) ஓதினார்கள்: 'மனிதர்களை நீர் போதையில் இருப்பது போல் காண்பீர்; ஆயினும் அவர்கள் போதையில் இருக்க மாட்டார்கள்.' (அல்-குர்ஆன் 22:2). அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இது ஹஸன் (நல்ல தரமான) ஹதீஸ் ஆகும். ஹகம் பின் அப்துல் மலிக், கத்தாதாவிடமிருந்து இவ்வாறே அறிவித்துள்ளார். கத்தாதா, நபித்தோழர்களில் அனஸ் மற்றும் அபூத் துஃபைல் ஆகியோரைத் தவிர வேறு யாரிடமிருந்தும் (நேரடியாக) செவியுற்றதாக எங்களுக்குத் தெரியவில்லை. (எனவே, இம்ரான் பின் ஹுஸைனிடமிருந்து அவர் நேரடியாக அறிவிப்பது சந்தேகத்திற்குரியது, ஏனெனில் கத்தாதா இம்ரானை சந்தித்ததற்கான ஆதாரம் இல்லை). என் பார்வையில், இது சுருக்கப்பட்ட

ஹதீஸ் ஆகும். கத்தாதா, ஹஸன் (அல்-பஸ்ரி) வழியாக இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்படும் ஹதீஸ் (முழுமையானது). அதில் இம்ரான் (ரழி) அவர்கள், 'நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தோம். அப்போது அவர்கள், 'மனிதர்களே! உங்கள் இறைவனுக்கு அஞ்சுங்கள்...' என்ற நீண்ட ஹதீஸை ஓதினார்கள்' என்று கூறப்பட்டுள்ளது. ஹகம் பின் அப்துல் மலிக் அறிவித்த இந்த ஹதீஸ், என் பார்வையில், அந்த (நீண்ட) ஹதீஸின் சுருக்கப்பட்ட பகுதியாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2942

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ مَنْصُورٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا وَائِلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ بِئْسَمَا لأَحَدِهِمْ أَوْ لأَحَدِكُمْ أَنْ يَقُولَ نَسِيتُ آيَةَ كَيْتَ وَكَيْتَ بَلْ هُوَ نُسِّيَ فَاسْتَذْكِرُوا الْقُرْآنَ فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَهُوَ أَشَدُّ تَفَصِّيًا مِنْ صُدُورِ الرِّجَالِ مِنَ النَّعَمِ مِنْ عُقُلِهِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்களில் ஒருவர் - அல்லது - உங்களில் ஒருவர், 'நான் இன்னின்ன ஆயத்தை மறந்துவிட்டேன்' என்று கூறுவது எவ்வளவு கொடியது, மாறாக அவர் மறக்கடிக்கப்பட்டார். ஆகவே, குர்ஆனை (தொடர்ந்து ஓதி) நினைவூட்டிக் கொள்ளுங்கள். ஏனெனில் - யாருடைய கையில் என் உயிர் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக - அது மனிதர்களின் இதயங்களிலிருந்து, கட்டுக்கயிற்றிலிருந்து ஒரு ஒட்டகம் தப்பிப்பதை விட வேகமாக தப்பித்து விடுகிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ أَنَّ الْقُرْآنَ أُنْزِلَ عَلَى سَبْعَةِ أَحْرُفٍ

பாடம்: குர்ஆன் ஏழு வகையான ஓதல் முறைகளில் அருளப்பட்டது என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

2943

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ، وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدٍ الْقَارِيِّ،

أَخْبَرَاهُ أَنَّهُمَا، سَمِعَا عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، يَقُولُ مَرَرْتُ بِهِشَامِ بْنِ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ وَهُوَ يَقْرَأُ سُورَةَ الْفُرْقَانِ فِي حَيَاةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَاسْتَمَعْتُ قِرَاءَتَهُ فَإِذَا هُوَ يَقْرَأُ عَلَى حُرُوفٍ كَثِيرَةٍ لَمْ يُقْرِئْنِيهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَكِدْتُ أُسَاوِرُهُ فِي الصَّلاَةِ فَنَظَرْتُهُ حَتَّى سَلَّمَ فَلَمَّا سَلَّمَ لَبَّبْتُهُ بِرِدَائِهِ فَقُلْتُ مَنْ أَقْرَأَكَ هَذِهِ السُّورَةَ الَّتِي سَمِعْتُكَ تَقْرَؤُهَا فَقَالَ أَقْرَأَنِيهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ . قُلْتُ لَهُ كَذَبْتَ وَاللَّهِ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَهُوَ أَقْرَأَنِي هَذِهِ السُّورَةَ الَّتِي تَقْرَؤُهَا . فَانْطَلَقْتُ أَقُودُهُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي سَمِعْتُ هَذَا يَقْرَأُ سُورَةَ الْفُرْقَانِ عَلَى حُرُوفٍ لَمْ تُقْرِئْنِيهَا وَأَنْتَ أَقْرَأْتَنِي سُورَةَ الْفُرْقَانِ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَرْسِلْهُ يَا عُمَرُ اقْرَأْ يَا هِشَامُ " . فَقَرَأَ عَلَيْهِ الْقِرَاءَةَ الَّتِي سَمِعْتُهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " هَكَذَا أُنْزِلَتْ " . ثُمَّ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " اقْرَأْ يَا عُمَرُ " . فَقَرَأْتُ بِالْقِرَاءَةِ الَّتِي أَقْرَأَنِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " هَكَذَا أُنْزِلَتْ " . ثُمَّ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ أُنْزِلَ عَلَى سَبْعَةِ أَحْرُفٍ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ إِلاَّ أَنَّهُ لَمْ يَذْكُرْ فِيهِ الْمِسْوَرَ بْنَ مَخْرَمَةَ .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

(ஒருமுறை) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் வாழ்நாளில், நான் ஹிஷாம் பின் ஹகீம் பின் ஹிஸாம் (ரழி) அவர்களைக் கடந்து சென்றேன். அப்போது அவர்கள் சூரத்துல் ஃபுர்கானை ஓதிக்கொண்டிருந்தார்கள். நான் அவர்கள் ஓதுவதை செவிமடுத்தேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்குக் கற்றுக்கொடுக்காத பலவேறுபட்ட ஓதும் முறைகளில் (அதாவது, எனக்குத் தெரியாத வேறுபட்ட 'ஹர்ஃபுகளில்') அவர்கள் அதை ஓதுவதை நான் கண்டேன். (அவர்களின் ஓதல் முறை எனக்குப் பிழையாகத் தோன்றியதால்) அவர்கள் தொழுகையில் இருந்தபோதே நான் அவர்கள் மீது பாய்ந்துவிடவிருந்தேன். ஆனால், அவர்கள் ஸலாம் கொடுக்கும் வரை நான் காத்திருந்தேன். அவர்கள் ஸலாம் கொடுத்ததும், நான் அவர்களின் மேலாடையின் கழுத்துப் பகுதியைச் சுருட்டிப் பிடித்து, ‘நீர் ஓதுவதை நான் கேட்ட இந்த சூராவை உமக்கு யார் கற்றுக்கொடுத்தது?’ என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், ‘அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தான் எனக்கு இதைக் கற்றுக்கொடுத்தார்கள்’ என்றார்கள். நான் அவர்களிடம், ‘நீர் பொய் சொல்கிறீர்! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நீர் ஓதிக்கொண்டிருந்த இந்த சூராவை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தான் எனக்குக் கற்றுக்கொடுத்தார்கள்’ என்றேன். நான் அவர்களை (பிடித்து) அல்லாஹ்வின்

தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் இழுத்துச் சென்று, ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் இவரை சூரத்துல் ஃபுர்கானை ஓதக் கேட்டேன். தாங்கள் எனக்குக் கற்றுக்கொடுக்காத பல முறைகளில் (ஹர்ஃபுகளில்) இவர் ஓதினார். தாங்கள்தான் எனக்கு சூரத்துல் ஃபுர்கானைக் கற்றுக்கொடுத்தீர்கள்’ என்றேன். நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘உமரே! அவரை விட்டுவிடுங்கள்! ஹிஷாம்! ஓதுங்கள்’ என்றார்கள். ஆகவே, நான் அவர்கள் ஓதக் கேட்டவாறே ஹிஷாம் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஓதிக்காட்டினார்கள். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘இப்படித்தான் இது அருளப்பட்டது’ என்றார்கள். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், ‘உமரே! ஓதுங்கள்’ என்றார்கள். ஆகவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் எனக்குக் கற்றுக்கொடுத்த ஓதலை நான் ஓதினேன். நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘இப்படித்தான் இது அருளப்பட்டது’ என்றார்கள். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘நிச்சயமாக இந்த குர்ஆன் ஏழு முறைகளில் (அஹ்ருஃப்) அருளப்பட்டது. எனவே, அதில் உங்களுக்கு எது எளிதானதோ அதை ஓதுங்கள்’ என்றார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2944

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُوسَى، قَالَ حَدَّثَنَا شَيْبَانُ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ زِرِّ بْنِ حُبَيْشٍ، عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ، قَالَ لَقِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جِبْرِيلَ فَقَالَ يَا جِبْرِيلُ إِنِّي بُعِثْتُ إِلَى أُمَّةٍ أُمِّيِّينَ مِنْهُمُ الْعَجُوزُ وَالشَّيْخُ الْكَبِيرُ وَالْغُلاَمُ وَالْجَارِيَةُ وَالرَّجُلُ الَّذِي لَمْ يَقْرَأْ كِتَابًا قَطُّ ‏.‏ قَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ الْقُرْآنَ أُنْزِلَ عَلَى سَبْعَةِ أَحْرُفٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَحُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ وَأُمِّ أَيُّوبَ وَهِيَ امْرَأَةُ أَبِي أَيُّوبَ الأَنْصَارِيِّ وَسَمُرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي جُهَيْمِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ الصِّمَّةِ وَعَمْرِو بْنِ الْعَاصِ وَأَبِي بَكْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ ‏.‏

உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஜிப்ரயீல் (அலை) அவர்களைச் சந்தித்து கூறினார்கள்: 'ஓ ஜிப்ரயீல்! நான் எழுதப் படிக்கத் தெரியாத (அதாவது, கல்வி அறிவு குறைந்த) ஒரு சமுதாயத்திற்கு அனுப்பப்பட்டுள்ளேன். அவர்களில் வயதான பெண்மணியும், முதியவரும், சிறுவனும், சிறுமியும், மேலும் எந்தவொரு நூலையும் அறவே படிக்காத ஒரு மனிதரும் இருக்கின்றனர்.' அதற்கு அவர் (ஜிப்ரயீல்) கூறினார்: 'ஓ முஹம்மத்! நிச்சயமாக குர்ஆன் ஏழு அஹ்ருஃப்களில் (வாசிப்பு முறைகளில்) அருளப்பட்டுள்ளது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2945

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلَانَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ نَفَّسَ عَنْ أَخِيهِ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ الدُّنْيَا نَفَّسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ يَسَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ وَمَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ وَمَا قَعَدَ قَوْمٌ فِي مَسْجِدٍ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَيَتَدَارَسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلاَّ نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَغَشِيَتْهُمُ الرَّحْمَةُ وَحَفَّتْهُمُ الْمَلاَئِكَةُ وَمَنْ أَبْطَأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسَبُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَ هَذَا الْحَدِيثِ وَرَوَى أَسْبَاطُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الأَعْمَشِ قَالَ حُدِّثْتُ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . فَذَكَرَ بَعْضَ هَذَا الْحَدِيثِ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவர் தன் சகோதரனின் இவ்வுலகத் துன்பங்களில் ஒரு துன்பத்தை நீக்குகிறாரோ, அல்லாஹ் அவரின் மறுமை நாள் துன்பங்களில் ஒரு துன்பத்தை நீக்குகிறான். மேலும் எவர் ஒரு முஸ்லிமின் குறைகளை (அல்லது தவறுகளை) மறைக்கிறாரோ, அல்லாஹ் அவரை இவ்வுலகிலும் மறுமையிலும் மறைக்கிறான். மேலும் எவர் சிரமப்படுபவருக்கு (காரியத்தை) எளிதாக்குகிறாரோ, அல்லாஹ் அவருக்கு இவ்வுலகிலும் மறுமையிலும் எளிதாக்குகிறான். ஓர் அடியார் தம் சகோதரனுக்கு உதவியாக இருக்கும் காலமெல்லாம் அல்லாஹ் அவ்வடியாருக்கு உதவியாக இருக்கிறான். மேலும் எவர் கல்வியைத் தேடி ஒரு பாதையில் செல்கிறாரோ, அவருக்குச் சொர்க்கத்திற்குச் செல்லும் பாதையை அல்லாஹ் எளிதாக்குகிறான். மேலும் எந்த ஒரு கூட்டத்தினர் (அல்லாஹ்வின்) பள்ளிவாசல்களில் ஒன்றில் அமர்ந்து அல்லாஹ்வின் வேதத்தை ஓதி, தங்களுக்குள் அதனைப் படித்துக் கொள்கிறார்களோ, அவர்கள் மீது அமைதி இறங்கும், அவர்களை இறையருள் சூழ்ந்து கொள்ளும், வானவர்கள் அவர்களைச் சூழ்ந்து கொள்வார்கள். மேலும், எவர் தம் செயலால் பின்தங்கிவிடுகிறாரோ, அவருடைய வம்சம் அவரை விரைவுபடுத்தாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2946

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقُرَشِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ مُطَرِّفٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فِي كَمْ أَقْرَأُ الْقُرْآنَ قَالَ " اخْتِمْهُ فِي شَهْرٍ " . قُلْتُ إِنِّي أُطِيقُ أَفْضَلَ مِنْ ذَلِكَ . قَالَ " اخْتِمْهُ فِي عِشْرِينَ " . قُلْتُ إِنِّي أُطِيقُ أَفْضَلَ مِنْ ذَلِكَ . قَالَ " اخْتِمْهُ فِي خَمْسَةَ عَشَرَ " . قُلْتُ إِنِّي أُطِيقُ أَفْضَلَ مِنْ ذَلِكَ . قَالَ " اخْتِمْهُ فِي عَشْرٍ " . قُلْتُ إِنِّي أُطِيقُ أَفْضَلَ مِنْ ذَلِكَ . قَالَ " اخْتِمْهُ فِي خَمْسٍ " . قُلْتُ إِنِّي أُطِيقُ أَفْضَلَ مِنْ ذَلِكَ . قَالَ فَمَا رَخَّصَ لِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ يُسْتَغْرَبُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لَمْ يَفْقَهْ مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فِي أَقَلَّ مِنْ ثَلاَثٍ " . وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ " اقْرَإِ الْقُرْآنَ فِي أَرْبَعِينَ " . قَالَ إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ وَلاَ نُحِبُّ لِلرَّجُلِ أَنْ يَأْتِيَ عَلَيْهِ أَكْثَرُ مِنْ أَرْبَعِينَ يَوْمًا وَلَمْ يَقْرَإِ الْقُرْآنَ لِهَذَا الْحَدِيثِ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ لاَ يُقْرَأُ الْقُرْآنُ فِي أَقَلَّ مِنْ ثَلاَثٍ لِلْحَدِيثِ الَّذِي رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَرَخَّصَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَرُوِيَ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ أَنَّهُ كَانَ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ فِي رَكْعَةٍ يُوتِرُ بِهَا وَرُوِيَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ أَنَّهُ قَرَأَ الْقُرْآنَ فِي رَكْعَةٍ فِي الْكَعْبَةِ وَالتَّرْتِيلُ فِي الْقِرَاءَةِ أَحَبُّ إِلَى أَهْلِ الْعِلْمِ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் குர்ஆனை எவ்வளவு நாட்களில் ஓதி முடிக்கலாம்?' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அதை ஒரு மாதத்தில் ஓதி முடியுங்கள்.' நான் கூறினேன்: 'என்னால் அதைவிட அதிகமாக (வேகமாக) ஓத முடியும்.' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அப்படியானால் அதை இருபது (நாட்களில்) ஓதி முடியுங்கள்.' நான் கூறினேன்: 'என்னால் அதைவிட அதிகமாக (வேகமாக) ஓத முடியும்.' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அப்படியானால் அதை பதினைந்து (நாட்களில்) ஓதி முடியுங்கள்.' நான் கூறினேன்: 'என்னால் அதைவிட அதிகமாக (வேகமாக) ஓத முடியும்.' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அதை பத்து (நாட்களில்) ஓதி முடியுங்கள்.' நான் கூறினேன்: 'என்னால் அதைவிட அதிகமாக (வேகமாக) ஓத முடியும்.' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அதை ஐந்து (நாட்களில்) ஓதி முடியுங்கள்.' நான் கூறினேன்: 'என்னால் அதைவிட அதிகமாக (வேகமாக) ஓத முடியும்.'

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆனால், அவர்கள் (ஸல்) எனக்கு (அதைவிடக் குறைவான நாட்களில் ஓத) அனுமதிக்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2947

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي النَّضْرِ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَسَنِ، هُوَ ابْنُ شَقِيقٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُبَارَكِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ الْفَضْلِ، عَنْ وَهْبِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ اقْرَإِ الْقُرْآنَ فِي أَرْبَعِينَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ مَعْمَرٍ عَنْ سِمَاكِ بْنِ الْفَضْلِ عَنْ وَهْبِ بْنِ مُنَبِّهٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو أَنْ يَقْرَأَ الْقُرْآنَ فِي أَرْبَعِينَ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "குர்ஆனை நாற்பது (நாட்களில்) ஓதுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2948

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الْهَيْثَمُ بْنُ الرَّبِيعِ، قَالَ حَدَّثَنَا صَالِحٌ الْمُرِّيُّ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ زُرَارَةَ بْنِ أَوْفَى، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَىُّ الْعَمَلِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ قَالَ ‏"‏ الْحَالُّ الْمُرْتَحِلُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَمَا الْحَالُّ الْمُرْتَحِلُ قَالَ ‏"‏ الَّذِي يَضْرِبُ مِنْ أَوَّلِ الْقُرْآنِ إِلَى آخِرِهِ كُلَّمَا حَلَّ ارْتَحَلَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَإِسْنَادُهُ لَيْسَ بِالْقَوِيِّ ‏.‏

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُسْلِمُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ حَدَّثَنَا صَالِحٌ الْمُرِّيُّ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ زُرَارَةَ بْنِ أَوْفَى، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا عِنْدِي أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ نَصْرِ بْنِ عَلِيٍّ عَنِ الْهَيْثَمِ بْنِ الرَّبِيعِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்விடம் மிக

விருப்பத்திற்குரிய செயல் எது?" என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அல்-ஹல்லுல் முர்தஹில்" என்று கூறினார்கள். அந்த மனிதர், "அல்-ஹல்லுல் முர்தஹில் என்றால் என்ன?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "(குர்ஆனை) அதன் ஆரம்பம் முதல் இறுதி வரை ஓதுபவர்; எப்போதெல்லாம் (ஓதி) முடிக்கிறாரோ, அப்போதெல்லாம் (மீண்டும்) ஆரம்பிப்பவர்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2949

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشِّخِّيرِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَمْ يَفْقَهْ مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فِي أَقَلَّ مِنْ ثَلاَثٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் மூன்று (நாட்களுக்கும்) குறைவாக குர்ஆனை ஓதுகிறாரோ, அவர் அதை விளங்கிக் கொள்ள மாட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

باب مَا جَاءَ فِي الَّذِي يُفَسِّرُ الْقُرْآنَ بِرَأْيِهِ

குர்ஆனை தனது சொந்த கருத்தின்படி விளக்குபவர் பற்றி என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

2950

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ السَّرِيِّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، رضى الله عنهما قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ قَالَ فِي الْقُرْآنِ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "எவரொருவர் குர்ஆனைப் பற்றி அறிவில்லாமல் (விளக்கம் அளிக்கிறாரோ அல்லது கருத்து கூறுகிறாரோ), அவர் நரகத்தில் தனது இருப்பிடத்தை (தனக்காக) அமைத்துக் கொள்ளட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2951

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ عَمْرٍو الْكَلْبِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ اتَّقُوا الْحَدِيثَ عَنِّي إِلاَّ مَا عَلِمْتُمْ فَمَنْ كَذَبَ عَلَىَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ وَمَنْ قَالَ فِي الْقُرْآنِ بِرَأْيِهِ فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என்னிடம் இருந்து ஹதீஸ்களை அறிவிப்பதில் எச்சரிக்கையாக இருங்கள், நீங்கள் (உறுதியாக) அறிந்தவற்றைத் தவிர. எவர் என் மீது வேண்டுமென்றே பொய்யுரைக்கிறாரோ, அவர் நரகத்தில் தனது இருப்பிடத்தை அமைத்துக்கொள்ளட்டும். மேலும், எவர் குர்ஆனைத் தனது (ஆதாரமற்ற) சொந்தக் கருத்தின்படி (விளக்கம்) கூறுகிறாரோ, அவரும் நரகத்தில் தனது இருப்பிடத்தை அமைத்துக்கொள்ளட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2952

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا حَبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ، حَدَّثَنَا سُهَيْلُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، وَهُوَ ابْنُ أَبِي حَزْمٍ أَخُو حَزْمٍ الْقُطَعِيِّ حَدَّثَنَا أَبُو عِمْرَانَ الْجَوْنِيُّ، عَنْ جُنْدُبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ قَالَ فِي الْقُرْآنِ بِرَأْيِهِ فَأَصَابَ فَقَدْ أَخْطَأَ ‏.

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي سُهَيْلِ بْنِ أَبِي حَزْمٍ ‏.

قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رُوِيَ عَنْ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَغَيْرِهِمْ أَنَّهُمْ شَدَّدُوا فِي هَذَا فِي أَنْ يُفَسَّرَ الْقُرْآنُ بِغَيْرِ عِلْمٍ ‏.‏ وَأَمَّا الَّذِي رُوِيَ عَنْ مُجَاهِدٍ وَقَتَادَةَ وَغَيْرِهِمَا مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ أَنَّهُمْ فَسَّرُوا الْقُرْآنَ فَلَيْسَ الظَّنُّ بِهِمْ أَنَّهُمْ قَالُوا فِي الْقُرْآنِ أَوْ فَسَّرُوهُ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَوْ مِنْ قِبَلِ أَنْفُسِهِمْ وَقَدْ رُوِيَ عَنْهُمْ مَا يَدُلُّ عَلَى مَا قُلْنَا أَنَّهُمْ لَمْ يَقُولُوا مِنْ قِبَلِ أَنْفُسِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ‏.
حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مَهْدِيٍّ الْبَصْرِيُّ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، قَالَ مَا فِي الْقُرْآنِ آيَةٌ إِلاَّ وَقَدْ سَمِعْتُ فِيهَا بِشَيْءٍ ‏.

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ قَالَ مُجَاهِدٌ لَوْ كُنْتُ قَرَأْتُ قِرَاءَةَ ابْنِ مَسْعُودٍ لَمْ أَحْتَجْ إِلَى أَنْ أَسْأَلَ ابْنَ عَبَّاسٍ عَنْ كَثِيرٍ مِنَ الْقُرْآنِ مِمَّا سَأَلْتُ ‏.

ஜுன்தப் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் குர்ஆனைப் பற்றித் தனது சொந்தக் கருத்தைக் கொண்டு (அதாவது, குர்ஆன் மற்றும் சுன்னாவின் ஆதாரமின்றி) பேசுகிறாரோ, அவர் (கூறியது) சரியாக இருந்தாலும், (அவர் பயன்படுத்திய முறை தவறானதால்) அவர் தவறிழைத்தவரே ஆவார்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது 'கரீப்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸ் ஆகும். அறிஞர்களில் சிலர் சுஹைல் பின் அபீ ஹாஸ்ம் என்பவர் மீது விமர்சனம் வைத்துள்ளனர்.

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் மற்றும் பிற அறிஞர்களிடமிருந்து இவ்வாறுதான் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அறிவில்லாமல் குர்ஆனுக்கு விளக்கவுரை வழங்குவதை அவர்கள் மிகக் கடுமையாகக் கண்டித்துள்ளார்கள். முஜாஹித், கத்தாதா மற்றும் பிற அறிஞர்கள் குர்ஆனுக்கு விளக்கவுரை வழங்கியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளதைப் பொறுத்தவரை, அவர்கள் குர்ஆனைப் பற்றி அல்லது அதன் விளக்கவுரை பற்றி அறிவில்லாமலோ, தங்கள் சுயக்கருத்தின் படியோ கூறினார்கள் என்று அவர்கள் மீது எண்ணிவிடக் கூடாது. மாறாக, அவர்கள் அறிவில்லாமல் தன்னிச்சையாக எதையும் கூறவில்லை என்பதற்குச் சான்றாகவே அவர்களிடமிருந்து வரும் செய்திகள் அமைந்துள்ளன.

கத்தாதா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “குர்ஆனில் உள்ள எந்த ஒரு வசனத்தைப் பற்றியும் ஏதேனும் ஒரு செய்தியைச் செவியுறாமல் நான் இருந்ததில்லை.”

முஜாஹித் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களின் ஓதல் முறைப்படி (கிரஅத்) ஓதியிருந்தால், குர்ஆனைப் பற்றி இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம் நான் கேட்ட பல விஷயங்களைப் பற்றிக் கேட்க வேண்டிய தேவை எனக்கு ஏற்பட்டிருக்காது.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ فَاتِحَةِ الْكِتَابِ

சூரா ஃபாதிஹத்துல் கிதாப் பற்றி

2953

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ صَلَّى صَلاَةً لَمْ يَقْرَأْ فِيهَا بِأُمِّ الْقُرْآنِ فَهِيَ

خِدَاجٌ فَهِيَ خِدَاجٌ غَيْرُ تَمَامٍ " . قَالَ قُلْتُ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ إِنِّي أَحْيَانًا أَكُونُ وَرَاءَ الإِمَامِ . قَالَ يَا ابْنَ الْفَارِسِيِّ فَاقْرَأْهَا فِي نَفْسِكَ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " قَالَ اللَّهُ تَعَالَى قَسَمْتُ الصَّلاَةَ بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي نِصْفَيْنِ فَنِصْفُهَا لِي وَنِصْفُهَا لِعَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ يَقُومُ الْعَبْدُ فَيَقْرَأُ : (الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) فَيَقُولُ اللَّهُ حَمِدَنِي عَبْدِي فَيَقُولُ : (الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) فَيَقُولُ اللَّهُ أَثْنَى عَلَىَّ عَبْدِي فَيَقُولُ : (مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ) فَيَقُولُ مَجَّدَنِي عَبْدِي وَهَذَا لِي وَبَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي : (إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ) وَآخِرُ السُّورَةِ لِعَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ يَقُولُ : (اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ) " .

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ . وَرَوَى ابْنُ جُرَيْجٍ وَمَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ أَبِي السَّائِبِ مَوْلَى هِشَامِ بْنِ زُهْرَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا .

وَرَوَى ابْنُ أَبِي أُوَيْسٍ ، عَنْ أَبِيهِ ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي وَأَبُو السَّائِبِ ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا . أَخْبَرَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى النَّيْسَابُورِيُّ وَيَعْقُوبُ بْنُ سُفْيَانَ الْفَارِسِيُّ قَالاَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي أُوَيْسٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ حَدَّثَنِي أَبِي وَأَبُو السَّائِبِ مَوْلَى هِشَامِ بْنِ زُهْرَةَ وَكَانَا جَلِيسَيْنِ لأَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَنْ صَلَّى صَلاَةً لَمْ يَقْرَأْ فِيهَا بِأُمِّ الْقُرْآنِ فَهِيَ خِدَاجٌ فَهِيَ خِدَاجٌ غَيْرُ تَمَامٍ " . وَلَيْسَ فِي حَدِيثِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي أُوَيْسٍ أَكْثَرُ مِنْ هَذَا . وَسَأَلْتُ أَبَا زُرْعَةَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ كِلاَ الْحَدِيثَيْنِ صَحِيحٌ . وَاحْتَجَّ بِحَدِيثِ ابْنِ أَبِي

أُوَيْسٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْعَلَاءِ.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"யார் ஒரு தொழுகையைத் தொழுது, அதில் 'உம்முல் குர்ஆன்' (அல்-ஃபாத்திஹா அத்தியாயத்தை) ஓதவில்லையோ, அது குறைபாடுடையதாகும்; அது குறைபாடுடையதாகும்; (அது) முழுமையற்றதாகும்."

(அறிவிப்பாளர் அல்-அலாவின் தந்தை) கூறினார்: நான் கேட்டேன்: "அபூ ஹுரைரா அவர்களே! நிச்சயமாக நான் சில நேரங்களில் இமாமுக்குப் பின்னால் இருக்கிறேனே (அப்போது நான் எவ்வாறு ஓதுவது)?"
அதற்கு அவர் கூறினார்: "பாரசீகரின் மகனே! அதை நீ உனது மனதிற்குள் ஓதிக்கொள். ஏனெனில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டுள்ளேன்:

அல்லாஹ் கூறினான்: 'தொழுகையை (அல்-ஃபாத்திஹாவை) எனக்கும் என் அடியானுக்கும் இடையில் இரண்டு பாதிகளாகப் பிரித்துள்ளேன். அதில் பாதி எனக்கும், பாதி என் அடியானுக்கும் உரியது. என் அடியான் கேட்டது அவனுக்குக் கிடைக்கும்.
அடியான் நின்று, **'அல்ஹம்து லில்லாஹி ரப்பில் ஆலமீன்'** (அகிலங்களின் இறைவனாகிய அல்லாஹ்வுக்கே புகழனைத்தும்) என்று கூறும்போது, அல்லாஹ், 'என் அடியான் என்னைப் புகழ்ந்துரைத்தான்' என்று கூறுகிறான்.
பிறகு அவன், **'அர்ரஹ்மானிர் ரஹீம்'** (அளவற்ற அருளாளன், நிகரற்ற அன்புடையோன்) என்று கூறும்போது, அல்லாஹ், 'என் அடியான் என்னைப் போற்றினான்' என்று கூறுகிறான்.
பிறகு அவன், **'மாலிகி யவ்மித்தீன்'** (தீர்ப்பு நாளின் அதிபதி) என்று கூறும்போது, அல்லாஹ், 'என் அடியான் என்னை மகிமைப்படுத்தினான்' என்று கூறுகிறான்.
(அல்லாஹ் கூறுகிறான்:) இது எனக்கும் என் அடியானுக்கும் இடையில் உள்ளது: **'இய்யாக நஃபுது வ இய்யாக நஸ்தஈன்'** (உன்னையே நாங்கள் வணங்குகிறோம்; உன்னிடமே நாங்கள் உதவியும் தேடுகிறோம்).
அத்தியாயத்தின் இறுதிப் பகுதி என் அடியானுக்குரியது. என் அடியான் கேட்டது அவனுக்குக் கிடைக்கும்.
அவன் கூறுகிறான்: **'இஹ்தினஸ் ஸிராதல் முஸ்தகீம். ஸிராதல்லதீன அன்அம்த அலைஹிம் ஃகைரில் மஃதூபி அலைஹிம் வலத் தால்லீன்'** (எங்களுக்கு நீ நேர்வழியைக் காட்டுவாயாக! அது நீ யாருக்கு அருள்புரிந்தாயோ அவர்களின் வழியாகும். உன் கோபத்திற்கு ஆளானோர் வழியோ, நெறிதவறியோர் வழியோ அல்ல)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன்' (அழகிய) தரத்தில் உள்ளது.

ஷுஃபா, இஸ்மாயீல் பின் ஜஅஃபர் மற்றும் பலர் அல்-அலா பின் அப்துர் ரஹ்மான் வழியாக, அவருடைய தந்தை, அபூ ஹுரைரா (ரலி), நபி (ஸல்)

அவர்கள் என்ற தொடர் வழியாக இதே போன்ற ஹதீஸை அறிவித்துள்ளனர். மேலும் இப்னு ஜுரைஜ் மற்றும் மாலிக் பின் அனஸ் ஆகியோரும் அல்-அலா பின் அப்துர் ரஹ்மான் வழியாக, அபூ ஸாயிப், அபூ ஹுரைரா (ரலி), நபி (ஸல்) அவர்கள் என்ற தொடர் வழியாக இது போன்றே அறிவித்துள்ளனர்.

இப்னு அபீ உவைஸ் தனது தந்தை வழியாக, அல்-அலா பின் அப்துர் ரஹ்மான் வழியாக அறிவித்தார்... நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் ஒரு தொழுகையைத் தொழுது, அதில் 'உம்முல் குர்ஆன்' (அல்-ஃபாத்திஹா) அத்தியாயத்தை ஓதவில்லையோ, அது குறைபாடுடையதாகும்; அது குறைபாடுடையதாகும்; (அது) முழுமையற்றதாகும்."
இஸ்மாயீல் பின் அபீ உவைஸின் ஹதீஸில் இதை விடக் கூடுதலாக (ஹதீஸ் குத்ஸி பகுதி) இல்லை.
நான் (இமாம் திர்மிதி), அபூ ஸுர்ஆவிடம் இந்த ஹதீஸ் குறித்துக் கேட்டேன். அதற்கு அவர், "இந்த இரண்டு ஹதீஸ்களுமே 'ஸஹீஹ்' (சரியானவை) ஆகும்" என்று கூறினார். மேலும் அவர் இப்னு அபீ உவைஸ் தனது தந்தை வழியாக அல்-அலாவிடமிருந்து அறிவித்த ஹதீஸை ஆதாரமாகக் கொண்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2953b

أَخْبَرَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ سَعْدٍ، أَنْبَأَنَا عَمْرُو بْنُ أَبِي قَيْسٍ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ حُبَيْشٍ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، قَالَ أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ جَالِسٌ فِي الْمَسْجِدِ فَقَالَ الْقَوْمُ هَذَا عَدِيُّ بْنُ حَاتِمٍ ‏.‏ وَجِئْتُ بِغَيْرِ أَمَانٍ وَلاَ كِتَابٍ فَلَمَّا دُفِعْتُ إِلَيْهِ أَخَذَ بِيَدِي وَقَدْ كَانَ قَالَ قَبْلَ ذَلِكَ إِنِّي لأَرْجُو أَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ يَدَهُ فِي يَدِي قَالَ فَقَامَ بِي فَلَقِيَتْهُ امْرَأَةٌ وَصَبِيٌّ مَعَهَا ‏.‏ فَقَالاَ إِنَّ لَنَا إِلَيْكَ حَاجَةً فَقَامَ مَعَهُمَا حَتَّى قَضَى حَاجَتَهُمَا ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِي حَتَّى أَتَى بِي دَارَهُ فَأَلْقَتْ لَهُ الْوَلِيدَةُ وِسَادَةً فَجَلَسَ عَلَيْهَا وَجَلَسْتُ بَيْنَ يَدَيْهِ فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ مَا يُفِرُّكَ أَنْ تَقُولَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ فَهَلْ تَعْلَمُ مِنْ إِلَهٍ سِوَى اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ لاَ ‏.‏ قَالَ ثُمَّ تَكَلَّمَ سَاعَةً ثُمَّ قَالَ ‏"‏ إِنَّمَا تَفِرُّ أَنْ تَقُولَ اللَّهُ أَكْبَرُ وَتَعْلَمُ أَنَّ شَيْئًا أَكْبَرُ مِنَ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ لاَ قَالَ ‏"‏ فَإِنَّ الْيَهُودَ مَغْضُوبٌ عَلَيْهِمْ وَإِنَّ النَّصَارَى ضُلاَّلٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ فَإِنِّي جِئْتُ مُسْلِمًا ‏.‏ قَالَ فَرَأَيْتُ وَجْهَهُ تَبَسَّطَ فَرَحًا قَالَ ثُمَّ أَمَرَ بِي فَأُنْزِلْتُ عِنْدَ رَجُلٍ مِنَ الأَنْصَارِ جَعَلْتُ أَغْشَاهُ آتِيهِ طَرَفَىِ النَّهَارِ قَالَ فَبَيْنَا أَنَا عِنْدَهُ عَشِيَّةً إِذْ جَاءَهُ قَوْمٌ فِي ثِيَابٍ مِنَ الصُّوفِ مِنْ هَذِهِ النِّمَارِ

قَالَ فَصَلَّى وَقَامَ فَحَثَّ عَلَيْهِمْ ثُمَّ قَالَ " وَلَوْ صَاعٌ وَلَوْ بِنِصْفِ صَاعٍ وَلَوْ بِقَبْضَةٍ وَلَوْ بِبَعْضِ قَبْضَةٍ يَقِي أَحَدُكُمْ وَجْهَهُ حَرَّ جَهَنَّمَ أَوِ النَّارِ وَلَوْ بِتَمْرَةٍ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ فَإِنَّ أَحَدَكُمْ لاَقِي اللَّهِ وَقَائِلٌ لَهُ مَا أَقُولُ لَكُمْ أَلَمْ أَجْعَلْ لَكَ سَمْعًا وَبَصَرًا فَيَقُولُ بَلَى . فَيَقُولُ أَلَمْ أَجْعَلْ لَكَ مَالاً وَوَلَدًا فَيَقُولُ بَلَى . فَيَقُولُ أَيْنَ مَا قَدَّمْتَ لِنَفْسِكَ فَيَنْظُرُ قُدَّامَهُ وَبَعْدَهُ وَعَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ ثُمَّ لاَ يَجِدُ شَيْئًا يَقِي بِهِ وَجْهَهُ حَرَّ جَهَنَّمَ لِيَقِ أَحَدُكُمْ وَجْهَهُ النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ فَبِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ فَإِنِّي لاَ أَخَافُ عَلَيْكُمُ الْفَاقَةَ فَإِنَّ اللَّهَ نَاصِرُكُمْ وَمُعْطِيكُمْ حَتَّى تَسِيرَ الظَّعِينَةُ فِيمَا بَيْنَ يَثْرِبَ وَالْحِيرَةِ أَكْثَرُ مَا تَخَافُ عَلَى مَطِيَّتِهَا السَّرَقَ " . قَالَ فَجَعَلْتُ أَقُولُ فِي نَفْسِي فَأَيْنَ لُصُوصُ طَيِّئٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ . وَرَوَى شُعْبَةُ عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ عَنْ عَبَّادِ بْنِ حُبَيْشٍ عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْحَدِيثَ بِطُولِهِ .

அதீ பின் ஹாத்திம் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன்; அவர்கள் மஸ்ஜிதில் அமர்ந்திருந்தார்கள். மக்கள், 'இவர் அதீ பின் ஹாத்திம்' என்று கூறினார்கள். நான் எந்தப் பாதுகாப்போ அல்லது (முன்) ஒப்பந்தமோ இன்றி வந்திருந்தேன். நான் அவர்களிடம் (அழைத்துச் செல்லப்பட்டு) கொண்டு வரப்பட்டபோது, அவர்கள் என் கையைப் பிடித்தார்கள். இதற்கு முன்பு அவர்கள், 'அல்லாஹ் இவருடைய கையை என் கையில் (இஸ்லாமை ஏற்று உறுதிமொழி அளிக்கும் விதமாக) வைப்பான் என்று நான் ஆதரவு வைக்கிறேன்' என்று கூறியிருந்தார்கள்."

அவர் (அதீ) கூறினார்: "அவர்கள் (நபி (ஸல்)) என்னுடன் எழுந்தார்கள். அப்போது ஒரு பெண்ணும் சிறுவனும் அவர்களைச் சந்தித்தனர். அவ்விருவரும், 'எங்களுக்கு உங்களிடம் ஒரு தேவை உள்ளது' என்று கூறினர். அவர்களின் தேவையை நிறைவேற்றும் வரை நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களுடன் நின்றார்கள். பிறகு அவர்கள் என் கையைப் பிடித்து தங்கள் வீட்டிற்கு அழைத்துச் சென்றார்கள். (அங்குள்ள) பணிப்பெண் (வலீதா) அவர்களுக்கு ஒரு தலையணையைப் போட்டார். அவர்கள் அதன் மீது அமர்ந்தார்கள். நான் அவர்களுக்கு முன்பாக அமர்ந்தேன்.

அவர்கள் அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்து போற்றிவிட்டுப் பிறகு கூறினார்கள்: "லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' (அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இறைவனில்லை) என்று சொல்வதிலிருந்து உன்னை விரண்டோடச் செய்வது எது? அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இலாஹ் (இறைவன்) இருப்பதாக நீ அறிகிறாயா?'"

அவர் (அதீ) கூறினார்: "நான், 'இல்லை' என்று கூறினேன்."

அவர் (அதீ) கூறினார்: "பிறகு அவர்கள் சிறிது நேரம் பேசினார்கள். பிறகு கூறினார்கள்: "அல்லாஹு அக்பர்' (அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன்) என்று சொல்வதிலிருந்து நீ ஏன் விரண்டோடுகிறாய்? அல்லாஹ்வை விடப் பெரியது ஏதேனும் இருப்பதாக நீ அறிகிறாயா?'"

அவர் (அதீ) கூறினார்: "நான், 'இல்லை' என்று கூறினேன். அவர்கள் (நபி (ஸல்)) கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக யூதர்கள் (இறைவனின்) கோபத்திற்கு ஆளானவர்கள்; கிறிஸ்தவர்கள் வழிதவறியவர்கள்.'"

அவர் (அதீ) கூறினார்: "நான், 'நிச்சயமாக நான் முஸ்லிமாக வந்துள்ளேன்' என்று கூறினேன்."

அவர் (அதீ) கூறினார்: "(இதைக் கேட்டதும்) மகிழ்ச்சியால் அவர்களின் முகம் மலர்வதை நான் கண்டேன்."

அவர் (அதீ) கூறினார்: "பிறகு அவர்கள் எனக்காகக் கட்டளையிட்டார்கள்; நான் அன்சாரிகளில் ஒருவரின் வீட்டில் தங்க வைக்கப்பட்டேன். நான் காலை மாலை வேளைகளில் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று வந்தேன்."

அவர் (அதீ) கூறினார்: "ஒரு மாலை வேளையில் நான் அவர்களிடம் இருந்தபோது, கம்பளியால் ஆன இந்த 'நிமார்' வகை ஆடையணிந்த ஒரு கூட்டத்தினர் வந்தனர்."

அவர் (அதீ) கூறினார்: "அவர் (நபி (ஸல்)) தொழுதுவிட்டு எழுந்தார். பிறகு அவர்களுக்கு (அதாவது, வந்திருந்த ஏழைகளுக்கு தர்மம் செய்யுமாறு மக்களைத்) தூண்டினார். பிறகு கூறினார்கள்: 'ஒரு ஸாஃ (அளவோ), அரை ஸாஃவோ, ஒரு கைப்பிடியோ அல்லது ஒரு கைப்பிடியில் ஒரு பகுதியோ ஆனாலும் சரியே; உங்களில் ஒருவர் நரகத்தின் வெப்பத்தை விட்டும் அல்லது நெருப்பை விட்டும் தன் முகத்தைக் காத்துக்கொள்ளட்டும். அது ஒரு பேரீச்சம்பழமோ அல்லது பேரீச்சம்பழத்தின் ஒரு துண்டோ இருந்தாலும் சரியே. ஏனெனில், நிச்சயமாக உங்களில் ஒருவர் அல்லாஹ்வைச் சந்திப்பார்; நான் உங்களுக்குச் சொல்வதையே அவனும் (அல்லாஹ்வும்) அவனிடம் கேட்பான்: 'நான் உனக்கு செவியையும் பார்வையையும் அளிக்கவில்லையா?' என்று கேட்பான். அவன் 'ஆம்' என்பான். 'நான் உனக்குச் செல்வத்தையும், சந்ததிகளையும் வழங்கவில்லையா?' என்று கேட்பான். அவன் 'ஆம்' என்பான். 'எனவே, நீ உனக்காக (மறுமைக்காக) முற்படுத்தி அனுப்பியது எங்கே?' என்று கேட்பான். அவன் தனக்கு முன்னாலும், பின்னாலும், வலதுபுறமும், இடதுபுறமும் பார்ப்பான். நரகத்தின் வெப்பத்திலிருந்து தன் முகத்தைக் காக்கக்கூடிய எதையும் அவன் காணமாட்டான். உங்களில் ஒருவர் ஒரு பேரீச்சம்பழத்தின் துண்டைக் கொண்டாவது நரகத்தை விட்டும் தன் முகத்தைக் காத்துக்கொள்ளட்டும். அதுவும் கிடைக்காவிட்டால், ஒரு நல்வார்த்தையைக் கொண்டாவது (தன் முகத்தைக் காத்துக்கொள்ளட்டும்). ஏனெனில், நான் உங்கள் மீது வறுமையை அஞ்சவில்லை. நிச்சயமாக

அல்லாஹ் உங்களுக்கு உதவி செய்வான்; உங்களுக்கு (செல்வத்தை) வழங்குவான். எதுவரை என்றால், ஒரு பெண் (தனது) ஒட்டகச் சிவிகையில் யத்ரிபிலிருந்து (மதீனாவிலிருந்து) அல்-ஹீரா வரை பயணம் செய்வாள்; அவள் தனது வாகனத்தின் மீது (கொள்ளையடிக்கப்படுமோ என்ற) திருட்டைத் தவிர வேறெதற்கும் அதிகம் அஞ்சமாட்டாள் (அந்த அளவு பாதுகாப்பு நிலவும்).'"

அவர் (அதீ) கூறினார்: "அப்படியானால் தாயீ குலத்துத் திருடர்கள் எங்கே போயிருப்பார்கள்?" என்று நான் எனக்குள் சொல்லிக்கொண்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2954

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، وَبُنْدَارٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ حُبَيْشٍ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْيَهُودُ مَغْضُوبٌ عَلَيْهِمْ وَالنَّصَارَى ضُلاَّلٌ ‏.

فَذَكَرَ الْحَدِيثَ بِطُولِهِ ‏.

அதிய்ய் பின் ஹாதிம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யூதர்கள் (அல்லாஹ்வின்) கோபத்திற்கு ஆளானவர்கள் ஆவார்கள், மேலும் கிறிஸ்தவர்கள் வழிதவறியவர்கள் ஆவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْبَقَرَةِ

சூரத்துல் பகரா பற்றி

2955

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، وَابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، وَمُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، وَعَبْدُ الْوَهَّابِ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَوْفُ بْنُ أَبِي جَمِيلَةَ الأَعْرَابِيُّ، عَنْ قَسَامَةَ بْنِ زُهَيْرٍ، عَنْ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ آدَمَ مِنْ قَبْضَةٍ قَبَضَهَا مِنْ

جَمِيعِ الأَرْضِ فَجَاءَ بَنُو آدَمَ عَلَى قَدْرِ الأَرْضِ فَجَاءَ مِنْهُمُ الأَحْمَرُ وَالأَبْيَضُ وَالأَسْوَدُ وَبَيْنَ ذَلِكَ وَالسَّهْلُ وَالْحَزْنُ وَالْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபு மூஸா அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக மிக்க உயர்ந்தவனாகிய அல்லாஹ், பூமி முழுவதிலுமிருந்து அவன் எடுத்த ஒரு கைப்பிடி (மண்ணிலிருந்து) ஆதம் (அலை) அவர்களைப் படைத்தான். எனவே, ஆதமுடைய மக்கள் பூமியின் தன்மைக்கு ஏற்ப (பல்வேறு குணாதிசயங்களுடன்) அமைகிறார்கள்; அவர்களில் சிலர் சிவப்பானவர்களாகவும், வெண்மையானவர்களாகவும், கறுப்பானவர்களாகவும், இவற்றுக்கு இடைப்பட்ட நிறத்தினராகவும் வருகிறார்கள். மேலும், (சிலர்) இலகுவானவர்களாகவும் (மென்மையான சுபாவம் கொண்டவர்களாகவும்), (சிலர்) கடினமானவர்களாகவும் (கடுமையான சுபாவம் கொண்டவர்களாகவும்), (சிலர்) தீயவர்களாகவும், (சிலர்) நல்லவர்களாகவும் இருக்கிறார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2956

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ : ‏(ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا ‏)‏ قَالَ ‏"‏ دَخَلُوا مُتَزَحِّفِينَ عَلَى أَوْرَاكِهِمْ ‏"‏ ‏.‏

وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏:‏ ‏(فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلاً غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ ‏)‏ قَالَ ‏"‏ قَالُوا حَبَّةٌ فِي شَعْرَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், (குர்ஆனில்) "வாசலில் பணிந்தவர்களாக நுழையுங்கள்" (ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا) எனும் இறைவசனம் குறித்து, "(பணிவுடன் நுழைவதற்குப் பதிலாக, அவர்கள்) தங்கள் பிட்டங்களால் நகர்ந்து சென்றவாறு நுழைந்தார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (பின்வருமாறு அறிவிக்கப்படுகிறது): "(ஆனால்) அநியாயம் செய்தவர்கள், தங்களுக்குக் கூறப்பட்ட வார்த்தையை, வேறு வார்த்தையாக மாற்றிக்கொண்டார்கள்" (فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلاً غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ) எனும் வசனம் குறித்து, "(அவர்களுக்கு 'ஹித்ததுன்' (எங்கள் பாவங்களை மன்னிப்பாயாக) என்று கூறப்பட்டதற்குப் பதிலாக, அவர்கள்) 'ஹப்பத்துன் ஃபீ ஷஃரா' (ஒரு முடியில் ஒரு தானியம்) என்று கூறினார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2957

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا أَشْعَثُ السَّمَّانُ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فِي لَيْلَةٍ مُظْلِمَةٍ فَلَمْ نَدْرِ أَيْنَ الْقِبْلَةُ فَصَلَّى كُلُّ رَجُلٍ مِنَّا عَلَى حِيَالِهِ فَلَمَّا أَصْبَحْنَا ذَكَرْنَا ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَنَزَلَتْ: (أَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَشْعَثَ السَّمَّانِ أَبِي الرَّبِيعِ عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ . وَأَشْعَثُ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ .

ஆமிர் பின் ரபீஆ (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தோம். அது ஒரு இருண்ட இரவு; கிப்லா திசை எதுவென்று எங்களுக்குத் தெரியவில்லை. ஆகவே, எங்களில் ஒவ்வொருவரும் அவரவர் திசையில் (தனித்தனியாக) தொழுதார்கள். நாங்கள் காலையில் எழுந்ததும், அதை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் தெரிவித்தோம். (அப்போது) இந்த இறைவசனம் அருளப்பட்டது:

'அய்னமா துவல்லூ ஃபஸம்ம வஜ்ஹுல்லாஹ்'

(இதன் பொருள்: 'நீங்கள் எங்கு திரும்பினாலும், அங்கு அல்லாஹ்வின் திருமுகம் இருக்கிறது.')

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2958

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ أَبِي سُلَيْمَانَ، قَالَ سَمِعْتُ سَعِيدَ بْنَ جُبَيْرٍ، يُحَدِّثُ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي عَلَى رَاحِلَتِهِ تَطَوُّعًا حَيْثُمَا تَوَجَّهَتْ بِهِ وَهُوَ جَاءٍ مِنْ مَكَّةَ إِلَى الْمَدِينَةِ ثُمَّ قَرَأَ ابْنُ عُمَرَ هَذِهِ الآيَةَ: (وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ) الآيَةَ . قَالَ ابْنُ عُمَرَ فَفِي هَذَا أُنْزِلَتْ هَذِهِ الآيَةُ .
قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

وَيُرْوَى عَنْ قَتَادَةَ، أَنَّهُ قَالَ فِي هَذِهِ الآيَةِ: ()وللهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ) قَالَ قَتَادَةُ هِيَ مَنْسُوخَةٌ نَسَخَهَا قَوْلُهُ: (فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ) أَىْ تِلْقَاءَهُ.

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ عَنْ سَعِيدٍ عَنْ قَتَادَةَ. وَيُرْوَى عَنْ مُجَاهِدٍ، فِي هَذِهِ الآيَةِ: (أَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ) قَالَ فَثَمَّ قِبْلَةُ اللَّهِ. حَدَّثَنَا بِذَلِكَ أَبُو كُرَيْبٍ مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ عَنِ النَّضْرِ بْنِ عَرَبِيٍّ عَنْ مُجَاهِدٍ بِهَذَا.

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிலிருந்து மதீனாவை நோக்கி வந்துகொண்டிருந்தபோது, தமது வாகனம் எந்தத் திசையில் செல்கிறதோ அந்தத் திசையை நோக்கியவாறு அதன் மீது உபரியான (கடமையல்லாத நஃபில்) தொழுகையைத் தொழுபவர்களாக இருந்தார்கள்." பிறகு இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், **"வலில்லாஹில் மஷ்ரிக்கு வல் மக்ரிபு"** (கிழக்கும் மேற்கும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியன...) என்ற (திருக்குர்ஆன் 2:115) வசனத்தை ஓதிக் காட்டினார்கள். மேலும் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், "இது விஷயத்தில்தான் இந்த வசனம் அருளப்பட்டது" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

கதாதா (ரஹ்) அவர்கள் இந்த வசனம் பற்றிக் கூறியதாக அறிவிக்கப்படுவதாவது: **"வலில்லாஹில் மஷ்ரிக்கு வல் மக்ரிபு ஃபஅய்னமா துவல்லூ ஃபஸம்ம வஜ்ஹுல்லாஹி"** (கிழக்கும் மேற்கும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியன. ஆகவே, நீங்கள் எங்கு திரும்பினாலும் அங்கு அல்லாஹ்வின் முகம் இருக்கிறது - 2:115). கதாதா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இது நீக்கப்பட்டுவிட்டது (மன்ஸூக் - அதாவது, இதன் சட்டம் மாற்றப்பட்டுவிட்டது); அல்லாஹ்வின் கூற்றாகிய **'ஃபவல்லி வஜ்ஹக ஷத்ரல் மஸ்ஜிதில் ஹராம்'** (ஆகவே, உமது முகத்தை அல்-மஸ்ஜித் அல்-ஹராமின் திசையில் திருப்புவீராக) என்பதன் மூலம் இது நீக்கப்பட்டுவிட்டது." அதாவது: அதை முன்னோக்கி (கஅபாவை நோக்கி).

முஜாஹித் (ரஹ்) அவர்கள் இந்த வசனம் பற்றிக் கூறியதாக அறிவிக்கப்படுவதாவது: **"ஃபஅய்னமா துவல்லூ ஃபஸம்ம வஜ்ஹுல்லாஹி"** (ஆகவே நீங்கள் எங்கு திரும்பினாலும் அங்கு அல்லாஹ்வின் முகம் இருக்கிறது) என்பதற்கு, "ஆகவே அங்கு அல்லாஹ்வின் கிப்லா (தொழுகையின் திசை) இருக்கிறது" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2959

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ بْنُ مِنْهَالٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ عُمَرَ، قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَوْ صَلَّيْنَا خَلْفَ الْمَقَامِ فَنَزَلَتْ: (وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! நாம் மகாமுக்குப் பின்னால் தொழுமிடத்தை அமைத்துக் கொண்டால் என்ன?" அப்போது, 'வத்தகிது மின் மகாமி இப்ராஹீம முஸல்லா' (மேலும், இப்ராஹீம் (அலை) அவர்களின் மகாமை தொழும் இடமாக நீங்கள் ஆக்கிக் கொள்ளுங்கள்) என்ற (திருக்குர்ஆன் 2:125) இறைவசனம் அருளப்பட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2960

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا حُمَيْدٌ الطَّوِيلُ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قُلْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَوِ اتَّخَذْتَ مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى فَنَزَلَتْ: (وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! இப்ராஹீம் (அலை) அவர்களின் மகாமை (நிற்கும் இடத்தை) தொழும் இடமாக நீங்கள் ஆக்கிக்கொண்டால் (எவ்வளவு நன்றாக இருக்கும்!)' என்று கூறினேன். எனவே, (அல்குர்ஆனின் 2:125 வசனமாக) 'وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى' (வத்தகிது மின் மகாமி இப்ராஹீம முஸல்லா) - 'இப்ராஹீம் (அலை) அவர்களின் மகாமை தொழும் இடமாக நீங்கள் ஆக்கிக்கொள்ளுங்கள்' என்று அருளப்பெற்றது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2961

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ: ‏(كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا‏) قَالَ ‏"‏ عَدْلاً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا جَعْفَرُ بْنُ عَوْنٍ، أَخْبَرَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ يُدْعَى نُوحٌ فَيُقَالُ هَلْ بَلَّغْتَ فَيَقُولُ نَعَمْ ‏.‏ فَيُدْعَى قَوْمُهُ فَيُقَالُ هَلْ بَلَّغَكُمْ فَيَقُولُونَ مَا أَتَانَا مِنْ نَذِيرٍ وَمَا أَتَانَا مِنْ أَحَدٍ ‏.‏ فَيَقُولُ مَنْ شُهُودُكَ فَيَقُولُ مُحَمَّدٌ وَأُمَّتُهُ ‏.‏ قَالَ فَيُؤْتَى بِكُمْ تَشْهَدُونَ أَنَّهُ قَدْ بَلَّغَ فَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ: ‏(وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا‏) وَالْوَسَطُ الْعَدْلُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ عَوْنٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، نَحْوَهُ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், இறைவனின் கூற்றான "(வ கஃதாலிக ஜஅல்னாகும் உம்மதன் வஸதா) - இவ்வாறு நாம் உங்களை ஒரு 'வஸத்' (நடுநிலையான) சமுதாயமாக ஆக்கியுள்ளோம்" (அல்-குர்ஆன் 2:143) என்பது குறித்துக் கூறும்போது, "(வஸத் என்பது) நீதியானது (அத்ல்)" என்று கூறினார்கள்.
அபூ ஈஸா கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(மறுமை நாளில்) நூஹ் (அலை) அவர்கள் அழைக்கப்படுவார்கள். அவரிடம், '(இறைச்செய்தியை) நீர் எத்தி வைத்தீரா?' என்று கேட்கப்படும். அதற்கு அவர்கள் 'ஆம்' என்று கூறுவார்கள். பிறகு அவருடைய சமூகத்தினர் அழைக்கப்பட்டு, 'இவர் உங்களிடம் (செய்தியை) எத்திவைத்தாரா?' என்று கேட்கப்படும். அதற்கு அவர்கள், 'எங்களிடம் எந்த எச்சரிக்கை செய்பவரும் வரவில்லை; எங்களிடம் எவரும் வரவில்லை' என்று கூறுவார்கள். (அப்போது நூஹ்விடம்) 'உம்முடைய சாட்சிகள் யார்?' என்று கேட்கப்படும். அதற்கு அவர், 'முஹம்மது (ஸல்) அவர்களும் அவருடைய சமுதாயத்தினரும்' என்று பதிலளிப்பார்கள்."

(நபி (ஸல்) அவர்கள் தொடர்ந்தார்கள்): "ஆகவே, அவர் (நூஹ் அலைஹிஸ்ஸலாம் இறைச்செய்தியை) எத்தி வைத்தார் என்பதற்குச் சாட்சி

சொல்ல நீங்கள் (முஹம்மதுடைய சமுதாயத்தினர்) கொண்டுவரப்படுவீர்கள். அதுவே அல்லாஹ்வின் கூற்றாகும்: ‘(வ கஃதாலிக ஜஅல்னாகும் உம்மதன் வஸதா லிதகூனூ ஷுஹதாஅ அலன் னாஸி வயகூன ரசூலு அலைகும் ஷஹீதா) - இவ்வாறு, நாம் உங்களை ஒரு ‘வஸத்’ (நடுநிலையான) சமுதாயமாக ஆக்கியுள்ளோம்; நீங்கள் மனிதர்களுக்குச் சாட்சிகளாக இருப்பதற்காகவும், இத்தூதர் (முஹம்மது) உங்களுக்குச் சாட்சியாக இருப்பதற்காகவும்’ (அல்-குர்ஆன் 2:143). (இவ்வசனத்தில் வரும்) அல்-வஸத் என்பது ‘நீதியானது’ (அத்ல்) என்று பொருளாகும்.’’

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2962

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ لَمَّا قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمَدِينَةَ صَلَّى نَحْوَ بَيْتِ الْمَقْدِسِ سِتَّةَ أَوْ سَبْعَةَ عَشَرَ شَهْرًا وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُحِبُّ أَنْ يُوَجَّهَ إِلَى الْكَعْبَةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ : ‏(‏قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ‏)‏ فَوُجِّهَ نَحْوَ الْكَعْبَةِ وَكَانَ يُحِبُّ ذَلِكَ فَصَلَّى رَجُلٌ مَعَهُ الْعَصْرَ قَالَ ثُمَّ مَرَّ عَلَى قَوْمٍ مِنَ الأَنْصَارِ وَهُمْ رُكُوعٌ فِي صَلاَةِ الْعَصْرِ نَحْوَ بَيْتِ الْمَقْدِسِ فَقَالَ هُوَ يَشْهَدُ أَنَّهُ صَلَّى مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنَّهُ قَدْ وُجِّهَ إِلَى الْكَعْبَةِ قَالَ فَانْحَرَفُوا وَهُمْ رُكُوعٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ‏.‏

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, பதினாறு அல்லது பதினேழு மாதங்கள் பைத்துல் முகத்தஸை முன்னோக்கித் தொழுதார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கஃபாவை முன்னோக்க விரும்பினார்கள். எனவே அல்லாஹ் அருளினான்:
'கத் நரா தகல்லுப வஜ்ஹிக ஃபிஸ் ஸமாயி ஃபலனுவல்லியன்னக கிப்லதன் தர்ளாஹா ஃபவல்லி வஜ்ஹக ஷத்ரல் மஸ்ஜிதில் ஹராம்'
(பொருள்: "(நபியே!) உமது முகம் வானத்தை நோக்கித் திரும்புவதை நாம் காண்கிறோம். நிச்சயமாக, நீர் விரும்பும் கிப்லாவின் பக்கம் உம்மைத் திருப்புவோம். ஆகவே உமது முகத்தை மஸ்ஜிதுல் ஹராம் திசையில் திருப்பிக்கொள்வீராக!")
எனவே அவர்கள் கஃபாவின் திசையை முன்னோக்கினார்கள். அவர்கள் அதை விரும்பினார்கள். ஒரு மனிதர் அவர்களுடன் அஸர் தொழுதார்.

பிறகு அவர் சென்று, பைத்துல் முகத்தஸை நோக்கி அஸர் தொழுகையில் ருகூஃ செய்துகொண்டிருந்த அன்சாரிக் கூட்டத்தினர் சிலரைக் கடந்து சென்றார். அவர் (அவர்களிடம்), "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் (கஃபாவை முன்னோக்கி) தொழுதேன் என்றும், (இப்போது கிப்லா) கஃபாவின் திசையை நோக்கித் திருப்பப்பட்டுள்ளது என்றும் சாட்சி கூறுகிறேன்" என்றார். உடனே அவர்கள் ருகூஃ செய்துகொண்டிருந்த நிலையிலேயே (கஃபாவின் திசையை நோக்கி) திரும்பினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2963

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كَانُوا رُكُوعًا فِي صَلاَةِ الْفَجْرِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَمْرِو بْنِ عَوْفٍ الْمُزَنِيِّ وَابْنِ عُمَرَ وَعُمَارَةَ بْنِ أَوْسٍ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ ابْنِ عُمَرَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: '(கிப்லா மாற்றப்பட்ட நிகழ்வின் போது, நபித்தோழர்கள்) ஃபஜ்ர் தொழுகையின் போது ருகூஃ செய்து கொண்டிருந்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2964

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَأَبُو عَمَّارٍ قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ لَمَّا وُجِّهَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِلَى الْكَعْبَةِ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ بِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ مَاتُوا وَهُمْ يُصَلُّونَ إِلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ‏)‏ الآيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் கஃபாவை நோக்கித் திருப்பப்பட்டபோது (அதாவது, கிப்லா பைத்துல் முகத்தஸிலிருந்து கஃபாவிற்கு மாற்றப்பட்டபோது), (தோழர்கள்) கேட்டார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! பைத்துல் முகத்தஸை முன்னோக்கித் தொழுது கொண்டிருந்த நிலையில் மரணித்துவிட்ட எங்கள் சகோதரர்களின் நிலை என்ன (அவர்களின் தொழுகைகள் ஏற்றுக்கொள்ளப்படுமா)?' எனவே, அல்லாஹ் (இந்த வசனத்தை) அருளினான்: '(வமா கானல்லாஹு லியுளீஅ ஈமானக்கும்) அல்லாஹ் உங்கள் ஈமானை (நம்பிக்கையை) வீணாக்க மாட்டான்.' (அல்-குர்ஆன் 2:143)'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2965

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، قَالَ سَمِعْتُ الزُّهْرِيَّ، يُحَدِّثُ عَنْ عُرْوَةَ، قَالَ قُلْتُ لِعَائِشَةَ مَا أَرَى عَلَى أَحَدٍ لَمْ يَطُفْ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ شَيْئًا وَمَا أُبَالِي أَنْ لاَ أَطَّوَّفَ بَيْنَهُمَا ‏.‏ فَقَالَتْ بِئْسَمَا قُلْتَ يَا ابْنَ أُخْتِي طَافَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَطَافَ الْمُسْلِمُونَ وَإِنَّمَا كَانَ مَنْ أَهَلَّ لِمَنَاةَ الطَّاغِيَةِ الَّتِي بِالْمُشَلَّلِ لاَ يَطُوفُونَ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا ‏)‏ وَلَوْ كَانَتْ كَمَا تَقُولُ لَكَانَتْ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ لاَ يَطَّوَّفَ بِهِمَا قَالَ الزُّهْرِيُّ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لأَبِي بَكْرِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ هِشَامٍ فَأَعْجَبَهُ ذَلِكَ وَقَالَ إِنَّ هَذَا الْعِلْمُ وَلَقَدْ سَمِعْتُ رِجَالاً مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ يَقُولُونَ إِنَّمَا كَانَ مَنْ لاَ يَطَّوَّفُ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ مِنَ الْعَرَبِ يَقُولُونَ إِنَّ طَوَافَنَا بَيْنَ هَذَيْنِ الْحَجَرَيْنِ مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ وَقَالَ آخَرُونَ مِنَ الأَنْصَارِ إِنَّمَا أُمِرْنَا بِالطَّوَافِ بِالْبَيْتِ وَلَمْ نُؤْمَرْ بِهِ بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى ‏(‏إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ ‏)‏ قَالَ أَبُو بَكْرِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ فَأُرَاهَا قَدْ نَزَلَتْ فِي هَؤُلاَءِ وَهَؤُلاَءِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உர்வா (ரஹ்) அவர்கள் கூறியதாவது:
நான் (அன்னை) ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம், "ஸஃபா மற்றும் மர்வா ஆகியவற்றுக்கு மத்தியில் (ஸயீ செய்து) சுற்றாதவர் மீது எந்தக் குற்றமும் இருப்பதாக நான் கருதவில்லை. அவ்விரு மலைகளுக்கும் இடையே நான் சுற்றாவிட்டால் எனக்குக் கவலையில்லை" என்று கூறினேன்.

அதற்கு அவர்கள் (அன்னை ஆயிஷா (ரழி)) கூறினார்கள்: "என் சகோதரியின் மகனே! நீர் சொன்னது மிகவும் தவறானது! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (அவ்விரு மலைகளுக்கிடையே) சுற்றியுள்ளார்கள். முஸ்லிம்களும் சுற்றியுள்ளனர். 'அல்-முஷல்லல்' என்னுமிடத்திலிருந்த 'மனாத்' எனும் (வழிபாட்டுச்) சிலைக்காக இஹ்ராம் அணிந்தவர்கள் ஸஃபா மற்றும் மர்வாவுக்கிடையே சுற்றுவதைத் தவிர்த்து வந்தனர். ஆகவே அல்லாஹ் (பின்வருமாறு) அருளினான்:

'ஃபமன் ஹஜ்ஜல் பைத்த அவிஃதமர ஃபாலா ஜுனாஹ அலைஹி அய்யத்தவ் வஃப பிஹிமா'

"(எனவே,) எவர் அந்த ஆலயத்திற்கு (கஅபாவிற்கு) ஹஜ் அல்லது உம்ரா

செய்தால், அவ்விரு மலைகளையும் சுற்றி வருவது அவர்மீது குற்றமாகாது." (அல்குர்ஆன் 2:158).

நீர் சொல்வது போன்று (ஸயீ கட்டாயமில்லை என்று) இருந்திருந்தால், '(வசனத்தில்) அவ்விரு மலைகளையும் சுற்றி வராவிட்டால் அவர் மீது குற்றமில்லை' என்றல்லவா இருந்திருக்க வேண்டும்?"

(அறிவிப்பாளர்) அஸ்-ஸுஹ்ரி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் இதை அபூபக்ர் பின் அப்துர் ரஹ்மான் பின் அல்-ஹாரித் பின் ஹிஷாம் அவர்களிடம் கூறினேன். அவர் இதை மெச்சினார். மேலும் அவர் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக இது (மிகப் பெரிய) அறிவாகும். ஸஃபா மற்றும் மர்வாவுக்கிடையே சுற்றாத சில அரபியர்கள், 'இந்த இரு கற்களுக்கிடையே சுற்றுவது அறியாமைக் கால (ஜாஹிலிய்யா) வழக்கமாகும்' என்று கூறிவந்தனர் எனவும், (மதீனாவாசிகளான) அன்சாரிகளில் மற்றவர்கள், 'நாங்கள் கஅபாவைச் சுற்றி வர மட்டுமே கட்டளையிடப்பட்டுள்ளோம்; ஸஃபா மற்றும் மர்வாவுக்கிடையே சுற்றுமாறு எங்களுக்குக் கட்டளையிடப்படவில்லை' என்று கூறிவந்தனர் எனவும் அறிவுடையோர் சிலர் சொல்ல நான் கேட்டிருக்கிறேன். எனவே தான் அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

'இன்னஸ் ஸஃபா வல் மர்வத்த மின் ஷஆ இரில்லாஹ்'

"நிச்சயமாக ஸஃபாவும் மர்வாவும் அல்லாஹ்வின் சின்னங்களில் உள்ளவையாகும்." (அல்குர்ஆன் 2:158).

அபூபக்ர் பின் அப்துர் ரஹ்மான் அவர்கள் (இதைக் குறிப்பிட்டு), "ஆகவே, இந்த (இறைவசனம்) அம்மக்கள் மற்றும் இம்மக்கள் (ஆகிய இரு சாரார்) குறித்தும் அருளப்பட்டதாகவே நான் கருதுகிறேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2966

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ أَبِي حَكِيمٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، قَالَ سَأَلْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ عَنِ الصَّفَا، وَالْمَرْوَةِ، فَقَالَ كَانَا مِنْ شَعَائِرِ الْجَاهِلِيَّةِ فَلَمَّا كَانَ الإِسْلاَمُ أَمْسَكْنَا عَنْهُمَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا ‏)‏ قَالَ هُمَا تَطَوُّعٌ ‏(‏فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆஸிம் அல்-அஹ்வல் அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களிடம் அஸ்-ஸஃபா மற்றும் அல்-மர்வா பற்றி கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவை ஜாஹிலிய்யா காலச் சின்னங்களில் இருந்தன. இஸ்லாம் வந்ததும் நாங்கள் அவற்றைத் தவிர்த்துக் கொண்டோம் (அவற்றின் ஜாஹிலிய்யா காலச் சடங்குகளுடன் இருந்த தொடர்பின் காரணமாக). அப்போது அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

'இன்னஸ் ஸஃபா வல் மர்வத மின் ஷஆஇரில்லாஹ், ஃபமன் ஹஜ்ஜல் பைத்த அவிஃதமற ஃபாலா ஜுனாஹ அலைஹி அன் யத்தவ்வஃப பிஹிமா'

(நிச்சயமாக அஸ்-ஸஃபாவும் அல்-மர்வதும் அல்லாஹ்வின் சின்னங்களில் உள்ளவையாகும். எனவே, (கஅபா) ஆலயத்திற்கு ஹஜ் அல்லது உம்ரா செய்பவர்கள் அவ்விரண்டிற்கும் இடையில் சுற்றுவது அவர்கள் மீது குற்றமில்லை.)'

மேலும் அவர்கள், 'அவை ததவ்வு (உபரியான வழிபாடாகும்)' என்று கூறிவிட்டு (பின்வரும் இறைவசனத்தை ஓதினார்கள்):

'ஃபமன் ததவ்வஅ கைரன் ஃபஇன்னல்லாஹ ஷாகி(ரு)ன் அலீம்'

(எனவே, எவரேனும் தானாக முன்வந்து நன்மை செய்தால், திண்ணமாக அல்லாஹ் நன்றி பாராட்டுபவன்; நன்கறிந்தவன் ஆவான்.)"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2967

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حِينَ قَدِمَ مَكَّةَ طَافَ بِالْبَيْتِ سَبْعًا فَقَرَأَ : (وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى) فَصَلَّى خَلْفَ الْمَقَامِ ثُمَّ أَتَى الْحَجَرَ فَاسْتَلَمَهُ ثُمَّ قَالَ نَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ ‏.‏ وَقَرَأَ : (إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ) ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிற்கு வந்தபோது (கஅபாவை) ஏழு முறை தவாஃப் செய்ததை செவியுற்றேன். அப்போது (அவர்கள்) **'வத்தகிது மின் மகாமி இப்ராஹீம முஸல்லா'** (இப்ராஹீம் நின்ற இடத்தை தொழும் இடமாக ஆக்கிக் கொள்ளுங்கள்) என்று ஓதினார்கள். எனவே, அவர்கள் மகாமுக்குப் பின்னால் தொழுதார்கள். பின்னர் (ஹஜருல்

அஸ்வத்) கல்லிடம் வந்து அதைத் தொட்டார்கள். பிறகு **'நப்தவு பிமா பதஅல்லாஹு பிஹி'** (அல்லாஹ் எதைக்கொண்டு ஆரம்பித்தானோ அதைக்கொண்டே நாமும் ஆரம்பிக்கிறோம்) என்று கூறினார்கள். மேலும் **'இன்னஸ்-ஸஃபாவ வல்-மர்வத மின் ஷஆஇரில்லாஹ்'** (நிச்சயமாக அஸ்-ஸஃபாவும் அல்-மர்வாவும் அல்லாஹ்வின் சின்னங்களில் உள்ளவையாகும்) என்று ஓதினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2968

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ بْنِ يُونُسَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، قَالَ كَانَ أَصْحَابُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِذَا كَانَ الرَّجُلُ صَائِمًا فَحَضَرَ الإِفْطَارُ فَنَامَ قَبْلَ أَنْ يُفْطِرَ لَمْ يَأْكُلْ لَيْلَتَهُ وَلاَ يَوْمَهُ حَتَّى يُمْسِيَ وَإِنَّ قَيْسَ بْنَ صِرْمَةَ الأَنْصَارِيَّ كَانَ صَائِمًا فَلَمَّا حَضَرَهُ الإِفْطَارُ أَتَى امْرَأَتَهُ فَقَالَ هَلْ عِنْدَكِ طَعَامٌ قَالَتْ لاَ وَلَكِنْ أَنْطَلِقُ فَأَطْلُبُ لَكَ . وَكَانَ يَوْمَهُ يَعْمَلُ فَغَلَبَتْهُ عَيْنُهُ وَجَاءَتْهُ امْرَأَتُهُ فَلَمَّا رَأَتْهُ قَالَتْ خَيْبَةً لَكَ . فَلَمَّا انْتَصَفَ النَّهَارُ غُشِيَ عَلَيْهِ فَذَكَرَ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : ‏(أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ ‏)‏ فَفَرِحُوا بِهَا فَرَحًا شَدِيدًا : ‏(فَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ‏)‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அல்-பரா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களிடையே (ஒரு வழக்கம்) இருந்தது. அவர்களில் ஒருவர் நோன்பு நோற்று, இஃப்தார் (நோன்பு திறக்கும்) நேரம் வந்த நிலையில், அவர் நோன்பு திறப்பதற்கு முன்பே தூங்கிவிட்டால், அந்த இரவிலும் அதற்கடுத்த பகலிலும் மாலை வரும் வரை அவர் உண்ண மாட்டார் (ஏனெனில், நோன்பு திறக்கும் நேரம் முடிந்ததாகக் கருதப்பட்டது).

கைஸ் பின் ஸிர்மா அல்-அன்சாரி (ரலி) நோன்பு நோற்றிருந்தார். இஃப்தார் நேரம் வந்ததும் அவர் தம் மனைவியிடம் வந்து, 'உன்னிடம் உணவு ஏதேனும் உள்ளதா?' என்று கேட்டார். அதற்கு அவர் மனைவி, 'இல்லை, ஆனால் நான் சென்று உனக்காக (உணவு) தேடி வருகிறேன்' என்று கூறினார். அவர் பகல் முழுவதும் வேலை செய்பவராக இருந்தார்; அதனால் தூக்கம் அவரை ஆட்கொண்டது. பிறகு அவர் மனைவி வந்து, (தூங்கிக் கொண்டிருந்த) அவரைப் பார்த்ததும், 'உனக்கு ஏற்பட்ட துரதிர்ஷ்டமே!' என்று கூறினார்.

மறுநாள் நடுப்பகல் வந்தபோது அவர் மயங்கி விழுந்தார். இச்செய்தி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கூறப்பட்டதும், பின்வரும் இறைவசனம் அருளப்பட்டது: 'உஹில்ல லக்கும் லைலதஸ் ஸியாமிர் ரஃபஸு இலா நிசாய்க்கும்' (பொருள்: நோன்பு கால இரவுகளில் உங்கள் மனைவியருடன் நீங்கள் தாம்பத்திய உறவு கொள்வது உங்களுக்கு ஆகுமாக்கப்பட்டுள்ளது - 2:187).

அதனால் அவர்கள் (ஸஹாபாக்கள்) மிகவும் மகிழ்ச்சி அடைந்தார்கள் (ஏனெனில், நோன்பு கால இரவுகளில் உண்ணவும், பருகவும், மனைவியருடன் உறவு கொள்ளவும் ஃபஜ்ருடைய நேரம் வரை அனுமதி கிடைத்தது). மேலும் (இறைவன்) அருளினான்:
'வகுலூ வஷ்ரபூ ஹத்தா யதபய்யன லகமுல் கைத்துல் அப்யளு மினல் கைத்தில் அஸ்வதி மினல் ஃபஜ்ர்'
(பொருள்: ஃபஜ்ருடைய (விடியற்காலையின்) வெண்ணிற இழை, கரிய இழையிலிருந்து உங்களுக்குத் தெளிவாகத் தெரியும் வரை உண்ணுங்கள், பருகுங்கள்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2969

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ ذَرٍّ، عَنْ يُسَيْعٍ الْكِنْدِيِّ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ: (وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ) قَالَ الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ . وَقَرَأَ: (وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ) إِلَى قَوْلِهِ (دَاخِرِينَ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அன்-நுஃமான் பின் பஷீர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் கூற்றான 'உங்கள் இறைவன் கூறினான்: என்னைப் பிரார்த்தியுங்கள், நான் உங்களுக்கு பதிலளிப்பேன்' (திருக்குர்ஆன் 40:60) என்பது குறித்துக் கூறினார்கள்: "பிரார்த்தனையே வணக்கம்." மேலும் அவர்கள் (ஸல்) ஓதினார்கள்: 'உங்கள் இறைவன் கூறினான்: என்னைப் பிரார்த்தியுங்கள், நான் உங்களுக்கு பதிலளிப்பேன்' (என்ற வசனத்தை ஆரம்பித்து), அவனுடைய (அல்லாஹ்வின்) கூற்றான 'சிறுமையடைந்தவர்களாக' (தாக்கிறீன் - Dakhirin) என்பது வரை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2970

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا حُصَيْنٌ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، أَخْبَرَنَا عَدِيُّ بْنُ حَاتِمٍ،

قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ : ‏(‏حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ‏)‏ قَالَ لِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّمَا ذَاكَ بَيَاضُ النَّهَارِ مِنْ سَوَادِ اللَّيْلِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، حَدَّثَنَا مُجَالِدٌ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَ ذَلِكَ ‏.‏

அதீ பின் ஹாத்திம் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஹத்தா யதபய்யன லகுமுல் கைத்துல் அப்யளு மினல் கைத்தில் அஸ்வதி மினல் ஃபஜ்ர்” (வைகறையின் (உண்மையான) வெள்ளை நூல், (இரவின்) கருப்பு நூலிலிருந்து உங்களுக்குத் தெளிவாகத் தெரியும் வரை) எனும் வசனம் அருளப்பட்டபோது, நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக அது, இரவின் கருமையிலிருந்து (வெளிப்படும்) பகலின் வெண்மையாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2971

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ الصَّوْمِ فَقَالَ ‏:‏ ‏(‏حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الأَسْوَدِ‏)‏ قَالَ فَأَخَذْتُ عِقَالَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْيَضُ وَالآخَرُ أَسْوَدُ فَجَعَلْتُ أَنْظُرُ إِلَيْهِمَا فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم شَيْئًا لَمْ يَحْفَظْهُ سُفْيَانُ قَالَ ‏"‏ إِنَّمَا هُوَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அதீ பின் ஹாத்திம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் நோன்பைப் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், '(சுப்ஹு தொழுகைக்கான நேரம் துவங்கும்) வெள்ளை இழையானது (இரவின்) கருப்பு இழையிலிருந்து உங்களுக்குத் தெளிவாகத் தெரியும் வரை (உண்ணலாம், பருகலாம்)' என்று கூறினார்கள்." (அதீ (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "ஆகவே, நான் இரண்டு கயிறுகளை (அல்லது நூல்களை) எடுத்தேன்; அவற்றில் ஒன்று வெள்ளை, மற்றொன்று கருப்பு. நான் அவ்விரண்டையும் (பகலில்) உற்றுநோக்கலானேன் (அவற்றின் வேறுபாட்டை அறிய). அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் (ஏதோ) கூறினார்கள்" - அது (அறிவிப்பாளர்) சுஃப்யான் (ரஹ்)

நினைவில் கொள்ளாத ஒரு விஷயமாகும் - "(பிறகு) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அது வெறும் இரவும் பகலும் தான் (அதாவது, விடியற்காலையின் வெளிச்சமும் இரவின் இருளும் தான்).'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2972

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا الضَّحَّاكُ بْنُ مَخْلَدٍ أَبُو عَاصِمٍ النَّبِيلُ، عَنْ حَيْوَةَ بْنِ شُرَيْحٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ أَسْلَمَ أَبِي عِمْرَانَ التُّجِيبِيِّ، قَالَ كُنَّا بِمَدِينَةِ الرُّومِ فَأَخْرَجُوا إِلَيْنَا صَفًّا عَظِيمًا مِنَ الرُّومِ فَخَرَجَ إِلَيْهِمْ مِنَ الْمُسْلِمِينَ مِثْلُهُمْ أَوْ أَكْثَرُ وَعَلَى أَهْلِ مِصْرَ عُقْبَةُ بْنُ عَامِرٍ وَعَلَى الْجَمَاعَةِ فَضَالَةُ بْنُ عُبَيْدٍ فَحَمَلَ رَجُلٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ عَلَى صَفِّ الرُّومِ حَتَّى دَخَلَ فِيهِمْ فَصَاحَ النَّاسُ وَقَالُوا سُبْحَانَ اللَّهِ يُلْقِي بِيَدَيْهِ إِلَى التَّهْلُكَةِ فَقَامَ أَبُو أَيُّوبَ الأَنْصَارِيُّ فَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّكُمْ تَتَأَوَّلُونَ هَذِهِ الآيَةَ هَذَا التَّأْوِيلَ وَإِنَّمَا نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ فِينَا مَعْشَرَ الأَنْصَارِ لَمَّا أَعَزَّ اللَّهُ الإِسْلاَمَ وَكَثُرَ نَاصِرُوهُ فَقَالَ بَعْضُنَا لِبَعْضٍ سِرًّا دُونَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ أَمْوَالَنَا قَدْ ضَاعَتْ وَإِنَّ اللَّهَ قَدْ أَعَزَّ الإِسْلاَمَ وَكَثُرَ نَاصِرُوهُ فَلَوْ أَقَمْنَا فِي أَمْوَالِنَا فَأَصْلَحْنَا مَا ضَاعَ مِنْهَا ‏.‏ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى نَبِيِّهِ صلى الله عليه وسلم يَرُدُّ عَلَيْنَا مَا قُلْنَا ‏:‏ ‏(‏وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلاَ تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ ‏)‏ فَكَانَتِ التَّهْلُكَةُ الإِقَامَةَ عَلَى الأَمْوَالِ وَإِصْلاَحَهَا وَتَرْكَنَا الْغَزْوَ فَمَا زَالَ أَبُو أَيُّوبَ شَاخِصًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى دُفِنَ بِأَرْضِ الرُّومِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அஸ்லம் அபூ இம்ரான் அத்-துஜீபி அவர்கள் கூறினார்கள்:

நாங்கள் ஒரு ரோமானிய நகரத்தில் இருந்தோம். அப்போது ரோமானியர்களின் ஒரு பெரிய படை அணி எங்களை நோக்கி வந்தது. அவர்களுக்கு சமமான அல்லது அவர்களை விட அதிகமான முஸ்லிம்களும் அவர்களை நோக்கிப் புறப்பட்டார்கள். எகிப்தியர்களுக்கு உக்பா பின் ஆமிர் அவர்களும், (முஸ்லிம்) குழுவிற்கு ஃபதாலா பின் உபைத் அவர்களும் தளபதியாக இருந்தார்கள்.

அப்போது முஸ்லிம்களில் ஒருவர் ரோமானியர்களின் படை அணி மீது பாய்ந்து, அவர்களுக்குள் புகுந்தார். உடனே மக்கள் கூச்சலிட்டு, 'ஸுப்ஹானல்லாஹ்! இவர் தம் கைகளாலேயே தம்மை அழிவில்

தள்ளிக்கொள்கிறாரே' என்று கூறினார்கள்.

அப்போது அபூ அய்யூப் அல்-அன்சாரி அவர்கள் எழுந்து கூறினார்கள்: 'மக்களே! நீங்கள் இந்த இறைவசனத்திற்கு இவ்வாறு விளக்கம் அளிக்கிறீர்கள். ஆனால், உண்மையில் இந்த வசனம் அன்சாரிகளாகிய எங்கள் விஷயத்தில் அருளப்பட்டது. அல்லாஹ் இஸ்லாத்தை கண்ணியப்படுத்தி, அதன் உதவியாளர்கள் அதிகமானபோது, எங்களில் சிலர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குத் தெரியாமல் ஒருவருக்கொருவர் இரகசியமாகப் பேசிக்கொண்டோம்: 'நமது செல்வங்கள் வீணாகிவிட்டன (அல்லது கவனிக்கப்படாமல் போய்விட்டன). அல்லாஹ் இஸ்லாத்தை கண்ணியப்படுத்தி, அதன் உதவியாளர்களையும் அதிகப்படுத்திவிட்டான். எனவே, நாம் (ஊரிலேயே) தங்கி நமது செல்வங்களைக் கவனித்து, அவற்றில் வீணானதைச் சீர்திருத்தினால் என்ன?' (என்று பேசிக்கொண்டோம்).

அப்போது உயர்ந்தோனாகிய அல்லாஹ் தன் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மீது, நாங்கள் கூறியதை மறுத்து (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

(வஅன்ஃபிகூ ஃபீ ஸபீலில்லாஹி வலா துல்கூ பிஅய்தீக்கும் இலித்-தஹ்லுகா)

'அல்லாஹ்வின் பாதையில் செலவு செய்யுங்கள்; இன்னும் உங்கள் கைகளாலேயே உங்களை அழிவின் பக்கம் எறிந்து விடாதீர்கள்.' (அல்-குர்ஆன் 2:195)

எனவே, (இந்த வசனத்தில் குறிப்பிடப்படும்) 'அழிவு' (அத்-தஹ்லுகா) என்பது செல்வங்களோடு தங்கி விடுவதும், அவற்றைச் சீர்திருத்துவதும், அறப்போரைக் (கஸ்வாவை) கைவிடுவதுமாகும்."

அபூ அய்யூப் அவர்கள் ரோமானியர்களின் பூமியில் அடக்கம் செய்யப்படும் வரை அல்லாஹ்வின் பாதையில் (அறப்போருக்குச்) செல்பவராகவே இருந்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன், ஸஹீஹ், ஙரீப் ஆன ஹதீஸ்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2973

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا مُغِيرَةُ، عَنْ مُجَاهِدٍ، قَالَ قَالَ كَعْبُ بْنُ عُجْرَةَ
وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَفِيَّ أُنْزِلَتْ هَذِهِ الآيَةُ وَإِيَّاىَ عَنَى بِهَا : (فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى

مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ ‏)‏ قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِالْحُدَيْبِيَةِ وَنَحْنُ مُحْرِمُونَ وَقَدْ حَصَرَنَا الْمُشْرِكُونَ وَكَانَتْ لِي وَفْرَةٌ فَجَعَلَتِ الْهَوَامُّ تَسَاقَطُ عَلَى وَجْهِي فَمَرَّ بِيَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ كَأَنَّ هَوَامَّ رَأْسِكَ تُؤْذِيكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَاحْلِقْ ‏"‏ ‏.‏ وَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ ‏.‏ قَالَ مُجَاهِدٌ الصِّيَامُ ثَلاَثَةُ أَيَّامٍ وَالطَّعَامُ سِتَّةُ مَسَاكِينَ وَالنُّسُكُ شَاةٌ فَصَاعِدًا ‏.‏

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِنَحْوِ ذَلِكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، عَنْ أَشْعَثَ بْنِ سَوَّارٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَعْقِلٍ، عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِنَحْوِ ذَلِكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ الأَصْبَهَانِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَعْقِلٍ أَيْضًا ‏.‏

கஅப் பின் உஜ்ரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"என் உயிர் எவன் கைவசம் உள்ளதோ அவன் மீது சத்தியமாக! இந்த இறைவசனம் என் விஷயமாகவே அருளப்பட்டது; என்னையே இது குறிப்பாகக் கருத்தில் கொண்டது:

(ஃபமன் கான மின்க்கும் மரீழன் அவ் பிஹி அ(த்)தன் மின் ரஃஸிஹி ஃபஃபித்யதுன் மின் சியா மின் அவ் ஸதகதின் அவ் நுசுக்)

'உங்களில் எவர் நோயாளியாக இருக்கிறாரோ அல்லது தலையில் ஏதேனும் தொந்தரவு இருக்கிறதோ (அதாவது, ஹஜ் அல்லது உம்ராவின் இஹ்ராம் நிலையில் இருக்கும்போது), அவர் பரிகார ஈடாக (ஃபித்யாவாக) நோன்பு நோற்க வேண்டும் அல்லது தர்மம் செய்ய வேண்டும் அல்லது ஒரு பலி கொடுக்க வேண்டும்.' (திருக்குர்ஆன் 2:196)"

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் ஹுதைபிய்யாவில் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தோம். நாங்கள் இஹ்ராம் நிலையில் இருந்தோம். இணைவைப்பாளர்கள் எங்களைத் தடுத்து நிறுத்தியிருந்தார்கள். எனக்குத் தலைமுடி அதிகமாக இருந்தது. (அதிலிருந்த) பேன்கள் என் முகத்தில் உதிர்ந்து கொண்டிருந்தன. நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னைக் கடந்து

சென்றபோது, 'உன் தலையில் உள்ள பேன்கள் உனக்குத் தொந்தரவு கொடுக்கின்றனவா?' என்று கேட்டார்கள். நான் 'ஆம்' என்றேன். அதற்கு அவர்கள், 'அப்படியானால் மழித்துக்கொள்' என்று கூறினார்கள். அப்போது இந்த இறைவசனம் அருளப்பட்டது."

முஜாஹித் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நோன்பு என்பது மூன்று நாட்கள் (நோற்பது); உணவளிப்பது என்பது ஆறு ஏழைகளுக்கு (உணவளிப்பதாகும்); பலி (நுசுக்) என்பது ஒரு ஆடு அல்லது அதற்கு மேற்பட்டது (அறுப்பதாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ், (தாருஸ்ஸலாம்)

2974

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، قَالَ أَتَى عَلَىَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنَا أُوقِدُ تَحْتَ قِدْرٍ وَالْقَمْلُ تَتَنَاثَرُ عَلَى جَبْهَتِي أَوْ قَالَ حَاجِبِي فَقَالَ ‏"‏ أَتُؤْذِيكَ هَوَامُّ رَأْسِكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَاحْلِقْ رَأْسَكَ وَانْسُكْ نَسِيكَةً أَوْ صُمْ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ أَوْ أَطْعِمْ سِتَّةَ مَسَاكِينَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَيُّوبُ لاَ أَدْرِي بِأَيَّتِهِنَّ بَدَأَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

கஅப் பின் உஜ்ரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் ஒரு பானைக்குக் கீழே நெருப்பு மூட்டிக்கொண்டிருந்தபோது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் வந்தார்கள். அப்போது என் நெற்றியிலோ, அல்லது என் புருவத்திலோ பேன்கள் உதிர்ந்து கொண்டிருந்தன. அவர்கள் (ஸல்), 'உன் தலையிலுள்ள பேன்கள் உனக்குத் தொல்லை தருகின்றனவா?' என்று கேட்டார்கள். நான் 'ஆம்' என்றேன். அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: '(ஹஜ் அல்லது உம்ராவின் இஹ்ராம் நிலையில் இருக்கும்போது) அப்படியானால், உன் தலையை மழித்துக்கொள். மேலும் ஒரு பலிப்பிராணியை அறுத்துப் பலியிடு; அல்லது மூன்று நாட்கள் நோன்பு நோற்பாயாக; அல்லது ஆறு ஏழைகளுக்கு உணவளிப்பாயாக.'"

அய்யூப் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவற்றில் எதை அவர் (ஸல்) முதலில் குறிப்பிட்டார்கள் என்று எனக்குத் தெரியாது."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2975

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَعْمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الْحَجُّ عَرَفَاتٌ الْحَجُّ عَرَفَاتٌ الْحَجُّ عَرَفَاتٌ أَيَّامُ مِنًى ثَلاَثٌ ‏:‏ ‏(فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلاَ إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلاَ إِثْمَ عَلَيْهِ)‏ وَمَنْ أَدْرَكَ عَرَفَةَ قَبْلَ أَنْ يَطْلُعَ الْفَجْرُ فَقَدْ أَدْرَكَ الْحَجَّ ‏.‏ قَالَ ابْنُ أَبِي عُمَرَ قَالَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ وَهَذَا أَجْوَدُ حَدِيثٍ رَوَاهُ الثَّوْرِيُّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَرَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ بُكَيْرِ بْنِ عَطَاءٍ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ بُكَيْرِ بْنِ عَطَاءٍ ‏.‏

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் யஃமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஹஜ் என்பது அரஃபா தான், ஹஜ் என்பது அரஃபா தான், ஹஜ் என்பது அரஃபா தான். மினாவின் நாட்கள் மூன்று:

'எவர் இரண்டு நாட்களில் (மினாவிலிருந்து புறப்பட) விரைந்து விடுகிறாரோ, அவர் மீது எந்தக் குற்றமும் இல்லை; எவர் (மூன்றாம் நாள் வரை மினாவில்) தங்கி விடுகிறாரோ, அவர் மீதும் எந்தக் குற்றமும் இல்லை.'

மேலும், ஃபஜ்ர் (அதிகாலை) உதயமாவதற்கு முன்பு யார் அரஃபாவை அடைந்து விடுகிறாரோ, அவர் ஹஜ்ஜை அடைந்துவிட்டார் (அவரது ஹஜ் நிறைவேறிவிட்டது)."

இப்னு அபீ உமர் கூறினார்கள்: "சுஃப்யான் பின் உயைனா அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அத்-தவ்ரீ அவர்கள் அறிவித்த ஹதீஸ்களில் இதுவே மிகச் சிறந்தது.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் (நல்ல தரமான, ஆதாரப்பூர்வமான) ஹதீஸாகும்." ஷுஃபா அவர்களும் புகைர் பின் அதாஃ வழியாக இதை அறிவித்துள்ளார். புகைர் பின் அதாஃவின் அறிவிப்பு வழியாகவே இதை நாம் அறிகிறோம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2976

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ أَبْغَضُ الرِّجَالِ إِلَى اللَّهِ الأَلَدُّ الْخَصِمُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا

حَدِيثٌ حَسَنٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வுக்கு மிகவும் வெறுப்புக்குரிய மனிதர், (உண்மையிலிருந்து விலகி) அநியாயமாக வாதாடுபவரும், (அதிகமாக) சண்டையிடுபவரும் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2977

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنِي سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَتِ الْيَهُودُ إِذَا حَاضَتِ امْرَأَةٌ مِنْهُمْ لَمْ يُوَاكِلُوهَا وَلَمْ يُشَارِبُوهَا وَلَمْ يُجَامِعُوهَا فِي الْبُيُوتِ فَسُئِلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَنْ ذَلِكَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى : ‏(يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى)‏ فَأَمَرَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يُوَاكِلُوهُنَّ وَيُشَارِبُوهُنَّ وَأَنْ يَكُونُوا مَعَهُنَّ فِي الْبُيُوتِ وَأَنْ يَفْعَلُوا كُلَّ شَيْءٍ مَا خَلاَ النِّكَاحَ فَقَالَتِ الْيَهُودُ مَا يُرِيدُ أَنْ يَدَعَ شَيْئًا مِنْ أَمْرِنَا إِلاَّ خَالَفَنَا فِيهِ ‏.‏ قَالَ فَجَاءَ عَبَّادُ بْنُ بِشْرٍ وَأُسَيْدُ بْنُ حُضَيْرٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَخْبَرَاهُ بِذَلِكَ وَقَالاَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلاَ نَنْكِحُهُنَّ فِي الْمَحِيضِ فَتَمَعَّرَ وَجْهُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَتَّى ظَنَنَّا أَنَّهُ قَدْ غَضِبَ عَلَيْهِمَا فَقَامَا فَاسْتَقْبَلَتْهُمَا هَدِيَّةٌ مِنْ لَبَنٍ فَأَرْسَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي آثَارِهِمَا فَسَقَاهُمَا فَعَلِمْنَا أَنَّهُ لَمْ يَغْضَبْ عَلَيْهِمَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"யூதர்களிடையே ஒரு பெண்ணுக்கு மாதவிடாய் ஏற்பட்டுவிட்டால், அவர்கள் அப்பெண்ணுடன் உண்ணவும் மாட்டார்கள்; பருகவும் மாட்டார்கள். வீடுகளில் அப்பெண்ணுடன் சேர்ந்து இருக்கவும் மாட்டார்கள். இது குறித்து நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது. அப்போது அல்லாஹ், **'யஸ்அலூனக்க அனில் மஹீழி குல் ஹுவ அதா'** ("மாதவிடாய் பற்றி அவர்கள் உம்மிடம் கேட்கிறார்கள். அது ஓர் இம்சை (தீங்கான விடயம்) என்று நீர் கூறுவீராக") எனும் வசனத்தை அருளினான்.

ஆகவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "நீங்கள் அவர்களுடன் உண்ணுங்கள்; பருகுங்கள்; வீடுகளில் அவர்களுடன் (சேர்ந்து) இருங்கள். தாம்பத்திய உறவைத் தவிர மற்ற அனைத்தையும் செய்துகொள்ளுங்கள்"

என்று கட்டளையிட்டார்கள்.

அதற்கு யூதர்கள், "எங்களுடைய விவகாரங்களில் எதை எடுத்தாலும், அதற்கு மாறுசெய்யாமல் இவர் விடுவதாக இல்லை" என்று கூறினர்.

அப்பாத் இப்னு பிஷ்ர் (ரலி) அவர்களும், உஸைத் இப்னு ஹுளைர் (ரலி) அவர்களும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, இச்செய்தியைத் தெரிவித்தனர். மேலும், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! (அப்படியானால்) நாங்கள் மாதவிடாய் காலத்தில் அப்பெண்களுடன் தாம்பத்திய உறவும் கொள்ளலாமா?" என்று கேட்டனர்.

அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் முகம் (கோபத்தால்) நிறம் மாறியது. எந்தளவிற்கென்றால், அவர்கள் இருவர் மீதும் அண்ணலார் கோபம் கொண்டுவிட்டார்களோ என்று நாங்கள் நினைத்தோம். உடனே அவர்கள் இருவரும் எழுந்து சென்றுவிட்டனர். அப்போது இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு அன்பளிப்பாக பால் வந்தது. உடனே, அவ்விருவரையும் பின்தொடர்ந்து ஆளனுப்பி, அவர்களுக்குப் பால் புகட்டினார்கள். இதன் மூலம், அண்ணலார் அவர்கள் இருவர் மீதும் கோபமாக இல்லை என்பதை நாங்கள் அறிந்துகொண்டோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2978

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ .

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ الْمُنْكَدِرِ، سَمِعَ جَابِرًا، يَقُولُ كَانَتِ الْيَهُودُ تَقُولُ مَنْ أَتَى امْرَأَتَهُ فِي قُبُلِهَا مِنْ دُبُرِهَا كَانَ الْوَلَدُ أَحْوَلَ فَنَزَلَتْ: (نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "எவரொருவர் தம் மனைவியின் முன்புறத்தில் (யோனியில்), பின்பக்க நிலையிலிருந்து (தாம்பத்திய உறவு) கொள்கிறாரோ, (அவருக்குப் பிறக்கும்) குழந்தை மாறுகண் உடையதாக இருக்கும்" என்று யூதர்கள் கூறிவந்தார்கள். ஆகவே, (அல்லாஹ் பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்: "(நிஸாவுக்கும் ஹர்ஸுல் லகும் ஃபஃதூ ஹர்ஸக்கும் அன்னா ஷிஃதும்) உங்கள் மனைவியர் உங்கள் விளைநிலங்கள் ஆவார்கள்; ஆகவே, உங்கள் விளைநிலங்களுக்கு நீங்கள் விரும்பியவாறு செல்லுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2979

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ خُثَيْمٍ، عَنِ ابْنِ سَابِطٍ، عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ: (نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ) يَعْنِي صِمَامًا وَاحِدًا .

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَابْنُ خُثَيْمٍ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُثْمَانَ وَابْنُ سَابِطٍ هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَابِطٍ الْجُمَحِيُّ الْمَكِّيُّ وَحَفْصَةُ هِيَ بِنْتُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَيُرْوَى فِي سِمَامٍ وَاحِدٍ .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், (அல்லாஹ்வின் கூற்றான) 'உங்கள் மனைவியர் உங்களுக்குரிய விளைநிலங்கள் ஆவர். ஆகவே, நீங்கள் விரும்பியவாறு உங்கள் விளைநிலங்களுக்குச் செல்லுங்கள்' எனும் (திருக்குர்ஆன் 2:223) வசனம் குறித்து, 'அதாவது ஒரே துவாரத்தில் (யோனி வழியாக, எந்த நிலையில் வேண்டுமானாலும்)' என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸனானதாகும். இப்னு குதைம் என்பவர் அப்துல்லாஹ் பின் உஸ்மான் ஆவார். இப்னு ஸாபித் என்பவர் அப்துர்ரஹ்மான் பின் அப்துல்லாஹ் பின் ஸாபித் அல்-ஜுமஹீ அல்-மக்கீ ஆவார். ஹஃப்ஸா என்பவர் அப்துர்ரஹ்மான் பின் அபீ பக்ர் அஸ்-ஸித்தீக் (ரழி) அவர்களின் மகளாவார். மேலும் (இந்த ஹதீஸ்) 'ஸிமாமின் வாஹிதின்' எனவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2980

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَشْعَرِيُّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ أَبِي الْمُغِيرَةِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ جَاءَ عُمَرُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلَكْتُ قَالَ وَمَا أَهْلَكَكَ . قَالَ حَوَّلْتُ رَحْلِي اللَّيْلَةَ . قَالَ

فَلَمْ يَرُدَّ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم شَيْئًا قَالَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم هَذِهِ الآيَةَ : ‏(نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ ‏)‏ أَقْبِلْ وَأَدْبِرْ وَاتَّقِ الدُّبُرَ وَالْحَيْضَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَيَعْقُوبُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَشْعَرِيُّ هُوَ يَعْقُوبُ الْقُمِّيُّ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

உமர் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் அழிந்துவிட்டேன்!" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "எது உம்மை அழித்தது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "நான் இரவில் என் வாகனத்தைத் திருப்பிவிட்டேன்" (அதாவது, நான் என் மனைவியுடன் பின்புறமாக (யோனி வழியாக) தாம்பத்திய உறவு கொண்டேன்) என்று கூறினார்.

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு எந்தப் பதிலும் கூறவில்லை. பின்னர் அல்லாஹ், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு இந்த ஆயத்தை அருளினான்:

`نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ` (அல்குர்ஆன் 2:223)
(இதன் பொருள்: "உங்கள் மனைவியர் உங்களுக்கு ஒரு விளைநிலம் போன்றவர்கள். ஆகவே, உங்கள் விளைநிலத்திற்கு நீங்கள் விரும்பியவாறு செல்லுங்கள்.")

(இந்த வசனத்தின் விளக்கமாக, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:) "முன்புறமாகவோ பின்புறமாகவோ (தாம்பத்திய உறவு கொள்ளுங்கள்); ஆனால் மலத்துவாரத்தையும் மாதவிடாயையும் தவிர்த்துவிடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2981

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ الْقَاسِمِ، عَنِ الْمُبَارَكِ بْنِ فَضَالَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ مَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ، أَنَّهُ زَوَّجَ أُخْتَهُ رَجُلاً مِنَ الْمُسْلِمِينَ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَكَانَتْ عِنْدَهُ مَا كَانَتْ ثُمَّ طَلَّقَهَا تَطْلِيقَةً لَمْ يُرَاجِعْهَا حَتَّى انْقَضَتِ الْعِدَّةُ فَهَوِيَهَا وَهَوِيَتْهُ ثُمَّ خَطَبَهَا مَعَ الْخُطَّابِ فَقَالَ لَهُ يَا لُكَعُ أَكْرَمْتُكَ بِهَا وَزَوَّجْتُكَهَا فَطَلَّقْتَهَا وَاللَّهِ لاَ تَرْجِعُ إِلَيْكَ أَبَدًا آخِرُ مَا عَلَيْكَ قَالَ فَعَلِمَ اللَّهُ حَاجَتَهُ إِلَيْهَا وَحَاجَتَهَا إِلَى بَعْلِهَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏(‏وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ

فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ) إِلَى قَوْلِهِ: (وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) فَلَمَّا سَمِعَهَا مَعْقِلٌ قَالَ سَمْعًا لِرَبِّي وَطَاعَةً ثُمَّ دَعَاهُ فَقَالَ أُزَوِّجُكَ وَأُكْرِمُكَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ الْحَسَنِ. وَفِي هَذَا الْحَدِيثِ دَلَالَةٌ عَلَى أَنَّهُ لَا يَجُوزُ النِّكَاحُ بِغَيْرِ وَلِيٍّ لِأَنَّ أُخْتَ مَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ كَانَتْ ثَيِّبًا فَلَوْ كَانَ الْأَمْرُ إِلَيْهَا دُونَ وَلِيِّهَا لَزَوَّجَتْ نَفْسَهَا وَلَمْ تَحْتَجْ إِلَى وَلِيِّهَا مَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ وَإِنَّمَا خَاطَبَ اللَّهُ فِي الْآيَةِ الْأَوْلِيَاءَ فَقَالَ: (وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ) فَفِي هَذِهِ الْآيَةِ دَلَالَةٌ عَلَى أَنَّ الْأَمْرَ إِلَى الْأَوْلِيَاءِ فِي التَّزْوِيجِ مَعَ رِضَاهُنَّ.

மஃகில் பின் யஸார் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் நான் என் சகோதரியை முஸ்லிம்களில் ஒருவருக்கு மணமுடித்துக் கொடுத்தேன். அவள் அவருடன் (மனைவியாக) இருந்தாள். பிறகு அவர் அவளை ஒருமுறை விவாகரத்து (தலாக்) செய்தார். அவளது ‘இத்தா’ காலம் முடியும் வரை அவர் அவளைத் திரும்ப அழைத்துக்கொள்ளவில்லை. (இத்தாவும் முடிந்தது). பின்னர் அவர்கள் (மீண்டும் சேர) ஒருவரையொருவர் விரும்பினார்கள். எனவே அவர் (மஃகிலின் சகோதரியைப் பெண் கேட்டு) பெண் கேட்பவர்களோடு தானும் வந்தார். அப்போது அவரிடம் (மஃகில்), “நன்றிகெட்டவனே! நான் அவளை உனக்கு மணமுடித்துக் கொடுத்து உன்னைக் கண்ணியப்படுத்தினேன். நீயோ அவளை விவாகரத்து செய்துவிட்டாய். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அவள் ஒருபோதும் உன்னிடம் திரும்ப வரமாட்டாள்; இதுவே உனக்குக் கடைசி” என்று கூறினார்.

அல்லாஹ் அவனது (கணவனின்) தேவையையும், அவள் தன் கணவன் பால் கொண்டுள்ள தேவையையும் அறிந்தான். எனவே அல்லாஹ் பின்வரும் வசனத்தை அருளினான்:
(வ இதா தல்லக்துமுன் நிஸாஅ ஃப பலக்ன அஜலஹுன்ன...)
“நீங்கள் பெண்களை விவாகரத்துச் செய்து, அவர்கள் தங்களது இத்தாவை (தவணையை) நிறைவு செய்துவிட்டால்...” என்று தொடங்கி “...நீங்கள் அறியமாட்டீர்கள்” (அல்குர்ஆன் 2:232) என்பது வரை.

இதைக்கேட்ட மஃகில் (ரழி), “என் இறைவனின் கட்டளையைச் செவியுற்றேன்; கீழ்ப்படிகிறேன்” என்று கூறினார். பிறகு அவரை (முன்னாள் கணவரை) அழைத்து, “நான் உனக்கு (அவளை) மணமுடித்துக் கொடுக்கிறேன்; உன்னைக் கண்ணியப்படுத்துகிறேன்” என்று கூறினார்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்:
இந்த ஹதீஸ் ‘ஹஸன் ஸஹீஹ்’ ஆகும். இது அல்-ஹஸன் அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. வலீ (பாதுகாவலர்) இல்லாமல் திருமணம் கூடாது என்பதற்கு இந்த ஹதீஸில்

ஆதாரம் உள்ளது. ஏனெனில், மஃகில் பின் யஸார் (ரழி) அவர்களின் சகோதரி கன்னியாக இருக்கவில்லை (ஏற்கனவே திருமணமாகி விவாகரத்தானவர்). திருமண விஷயம் (வலீயை சாராமல்) அவரது கையில் மட்டும் இருந்திருந்தால், அவர் தனக்குத் தானே திருமணம் செய்திருப்பார்; வலீயாகிய மஃகில் பின் யஸார் (ரழி) அவருக்குத் தேவைப்பட்டிருக்க மாட்டார். அல்லாஹ் இந்த வசனத்தில் வலீகளை (பாதுகாவலர்களை) விளித்துத்தான்,
(வலா தஃளுலூஹுன்ன அன் யன்கிஹ்ன அஸ்வாஜஹுன்ன)
“(பெண்கள்) தங்கள் (முன்னாள்) கணவர்களை மணந்து கொள்வதிலிருந்து அவர்களைத் தடுக்காதீர்கள்” என்று கூறுகிறான். எனவே, பெண்கள் சம்மதிக்கும் நிலையில், அவர்களைத் திருமணம் செய்து வைப்பதில் அதிகாரம் வலீயிடமே உள்ளது என்பதற்கு இந்த வசனத்தில் ஆதாரம் உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2982

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، ح قَالَ وَحَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنِ الْقَعْقَاعِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِي يُونُسَ، مَوْلَى عَائِشَةَ قَالَ أَمَرَتْنِي عَائِشَةُ رضى الله عنها أَنْ أَكْتُبَ لَهَا مُصْحَفًا فَقَالَتْ إِذَا بَلَغْتَ هَذِهِ الآيَةَ فَآذِنِّي: (حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلاَةِ الْوُسْطَى) فَلَمَّا بَلَغْتُهَا آذَنْتُهَا فَأَمْلَتْ عَلَىَّ حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلاَةِ الْوُسْطَى وَصَلاَةِ الْعَصْرِ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ وَقَالَتْ سَمِعْتُهَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . وَفِي الْبَابِ عَنْ حَفْصَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் விடுவிக்கப்பட்ட அடிமையான அபு யூனுஸ் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் தனக்காக ஒரு முஸ்ஹஃபை (குர்ஆன் பிரதியை) எழுதுமாறு எனக்கு கட்டளையிட்டார்கள். மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் இந்த ஆயத்தை அடையும்போது எனக்குத் தெரிவியுங்கள்: **'ஹாஃபிளூ அலஸ் ஸலவாதி வஸ்ஸலாத்தில் வுஸ்தா'** (பொருள்: தொழுகைகளையும், நடுத் தொழுகையையும் பேணிக்கொள்ளுங்கள்). அவ்வாறே நான் அதை அடைந்தபோது, நான் அவர்களுக்கு தெரிவித்தேன். அப்போது அவர்கள் எனக்கு (பின்வருமாறு) சொல்லி எழுதச் சொன்னார்கள்: **'ஹாஃபிளூ அலஸ் ஸலவாதி வஸ்ஸலாத்தில் வுஸ்தா வஸலாத்தி அஸ்ரி வகூமூ லில்லாஹி கானிதீன்'** (பொருள்: தொழுகைகளையும், நடுத் தொழுகையையும், அஸ்ர் தொழுகையையும் பேணிக்கொள்ளுங்கள்; மேலும் அல்லாஹ்வுக்குப் பணிந்தவர்களாக நில்லுங்கள்).' அவர்கள் (மேலும்) கூறினார்கள்: 'இதை அல்லாஹ்வின் தூதர்

(ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2983

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ صَلاَةُ الْوُسْطَى صَلاَةُ الْعَصْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நடுத்தொழுகை (அல்-வுஸ்தா) என்பது அஸ்ர் தொழுகை ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2984

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي حَسَّانَ الأَعْرَجِ، عَنْ عَبِيدَةَ السَّلْمَانِيِّ، أَنَّ عَلِيًّا، حَدَّثَهُ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَوْمَ الأَحْزَابِ اللَّهُمَّ امْلأْ قُبُورَهُمْ وَبُيُوتَهُمْ نَارًا كَمَا شَغَلُونَا عَنْ صَلاَةِ الْوُسْطَى حَتَّى غَابَتِ الشَّمْسُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبُو حَسَّانَ الأَعْرَجُ اسْمُهُ مُسْلِمٌ ‏.‏

உபைதா அஸ்-ஸல்மானி (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அலி (ரழி) அவர்கள் எனக்கு அறிவித்தார்கள்; அல்-அஹ்ஸாப் (அகழ்) போரின் (நாளில்) நபி (ஸல்) அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறினார்கள்:
“யா அல்லாஹ்! சூரியன் மறையும் வரை ‘ஸலாத் அல்-வுஸ்தா’ (நடுத்தொழுகை – அஸர் தொழுகை)யிலிருந்து (எதிரிகள்) எங்களை திசைதிருப்பி விட்டது போல், அவர்களுடைய கப்ருகளையும் அவர்களுடைய வீடுகளையும் நெருப்பால் நிரப்புவாயாக!”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2985

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو النَّضْرِ، وَأَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ طَلْحَةَ بْنِ

مُصَرِّفٍ، عَنْ زُبَيْدٍ، عَنْ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ صَلاَةُ الْوُسْطَى صَلاَةُ الْعَصْرِ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَأَبِي هَاشِمِ بْنِ عُتْبَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஸலாத் அல்-வுஸ்தா (நடுத் தொழுகை) என்பது அஸ்ர் தொழுகை ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2986

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ، وَيَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، وَمُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ شُبَيْلٍ، عَنْ أَبِي عَمْرٍو الشَّيْبَانِيِّ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، قَالَ كُنَّا نَتَكَلَّمُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الصَّلاَةِ فَنَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ‏)‏ فَأُمِرْنَا بِالسُّكُوتِ ‏.‏

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي خَالِدٍ، نَحْوَهُ وَزَادَ فِيهِ وَنُهِينَا عَنِ الْكَلاَمِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو عَمْرٍو الشَّيْبَانِيُّ اسْمُهُ سَعْدُ بْنُ إِيَاسٍ ‏.‏

ஸைத் பின் அர்கம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில், நாங்கள் தொழுகையின்போது பேசிக்கொண்டிருந்தோம். அப்போது, **'வகூமூ லில்லாஹி கானித்தீன்'** (அல்லாஹ்வுக்காகப் பணிவுடன் (மௌனமாக) நில்லுங்கள்) என்ற வசனம் அருளப்பட்டது. எனவே நாங்கள் மௌனமாக இருக்கும்படி கட்டளையிடப்பட்டோம்."

(மற்றொரு அறிவிப்பில்) இதே போன்று உள்ளது. அதில், "மேலும் நாங்கள் பேசுவதிலிருந்து தடுக்கப்பட்டோம்" என்று கூடுதலாக உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2987

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنِ السُّدِّيِّ، عَنْ

أَبِي مَالِكٍ، عَنِ الْبَرَاءِ: ‏(وَلاَ تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ)‏ قَالَ نَزَلَتْ فِينَا مَعْشَرَ الأَنْصَارِ كُنَّا أَصْحَابَ نَخْلٍ فَكَانَ الرَّجُلُ يَأْتِي مِنْ نَخْلِهِ عَلَى قَدْرِ كَثْرَتِهِ وَقِلَّتِهِ وَكَانَ الرَّجُلُ يَأْتِي بِالْقِنْوِ وَالْقِنْوَيْنِ فَيُعَلِّقُهُ فِي الْمَسْجِدِ وَكَانَ أَهْلُ الصُّفَّةِ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ فَكَانَ أَحَدُهُمْ إِذَا جَاعَ أَتَى الْقِنْوَ فَضَرَبَهُ بِعَصَاهُ فَيَسْقُطُ مِنَ الْبُسْرِ وَالتَّمْرِ فَيَأْكُلُ وَكَانَ نَاسٌ مِمَّنْ لاَ يَرْغَبُ فِي الْخَيْرِ يَأْتِي الرَّجُلُ بِالْقِنْوِ فِيهِ الشِّيصُ وَالْحَشَفُ وَبِالْقِنْوِ قَدِ انْكَسَرَ فَيُعَلِّقُهُ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: ‏(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الأَرْضِ وَلاَ تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلاَّ أَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ)‏ قَالُوا لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أُهْدِيَ إِلَيْهِ مِثْلُ مَا أَعْطَى لَمْ يَأْخُذْهُ إِلاَّ عَلَى إِغْمَاضٍ وَحَيَاءٍ قَالَ فَكُنَّا بَعْدَ ذَلِكَ يَأْتِي أَحَدُنَا بِصَالِحِ مَا عِنْدَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ وَأَبُو مَالِكٍ هُوَ الْغِفَارِيُّ وَيُقَالُ اسْمُهُ غَزْوَانُ وَقَدْ رَوَى سُفْيَانُ عَنِ السُّدِّيِّ شَيْئًا مِنْ هَذَا ‏.‏

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

(வலா தயம்மமுல் கபீத மின்ஹு துன்ஃபிகூன்)
"மேலும், (தர்மம் செய்யும்போது) அதிலிருந்து கெட்டதைத் தேடி நாடாதீர்கள்" (2:267)

எனும் இறைவசனம், பேரீச்ச மரங்களுக்குச் சொந்தக்காரர்களான எங்களது அன்சாரி சமூகத்தாரைக் குறித்து அருளப்பெற்றதாகும். (பேரீச்சம்பழ அறுவடை காலத்தில்) ஒருவர் தமது பேரீச்ச மரங்களிலிருந்து தமக்குக் கிடைத்த விளைச்சலின் அளவுக்கு ஏற்ப (அதிகமாகவோ அல்லது குறைவாகவோ) கொண்டு வருவார். ஒருவர் ஒன்று அல்லது இரண்டு பேரீச்சங்குலைகளைக் கொண்டு வந்து பள்ளிவாசலில் தொங்க விடுவார். 'அஸ்-ஸுஃப்பா' தோழர்களுக்கு உண்பதற்கு (சொந்தமாக) எதுவும் இருப்பதில்லை. எனவே, அவர்களில் ஒருவர் பசியாக இருக்கும்போது, அந்தக் குலைக்குச் சென்று தமது கைத்தடியால் அதைத் தட்டுவார். அப்போது (முற்றாத மற்றும் பழுத்த) பழங்கள் உதிரும், அதை அவர் சாப்பிடுவார்.

நன்மையை விரும்பாத மக்களில் சிலர், சிறுத்துப் போன மற்றும் தரமற்ற பேரீச்சம்பழங்கள் கொண்ட குலையையும், உடைந்த குலையையும் கொண்டு வந்து (பள்ளிவாசலில்) தொங்க விடுவர். ஆகவே, அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

**"யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ அன்ஃபிகூ மின் தய்யிபாதி மா கஸப்தும் வமிம்மா அக்ரஜ்னா லகும் மினல் அர்ளி வலா தயம்மமுல் கபீத மின்ஹு

துன்ஃபிகூன் வலஸ்தும் பிஆகிதீஹி இல்லா அன் துக்மிளூ ஃபீஹி"**

"நம்பிக்கையாளர்களே! நீங்கள் சம்பாதித்த நல்ல பொருட்களிலிருந்தும், உங்களுக்காக பூமியிலிருந்து நாம் வெளிப்படுத்தியவற்றிலிருந்தும் (நல்வழியிலே) செலவு செய்யுங்கள். மேலும், கண்ணை மூடிக்கொண்டே தவிர எதை நீங்கள் (மனமுவந்து) வாங்கமாட்டீர்களோ, அத்தகைய மட்டமான பொருளை அதிலிருந்து செலவிட நாடாதீர்கள்." (அல்குர்ஆன் 2:267).

அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் ஒருவருக்கு, அவர் (தர்மமாகக்) கொடுத்ததைப் போன்ற (மட்டமான) பொருள் அன்பளிப்பாகக் கொடுக்கப்பட்டால், அவர் வெட்கத்துடன் கண்களை மூடிக்கொண்டே தவிர அதை வாங்கமாட்டார்."

எனவே அதன்பிறகு, எங்களில் ஒருவர் தம்மிடம் இருப்பவற்றில் சிறந்ததையே கொண்டு வருவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2988

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ مُرَّةَ الْهَمْدَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّ لِلشَّيْطَانِ لَمَّةً بِابْنِ آدَمَ وَلِلْمَلَكِ لَمَّةً فَأَمَّا لَمَّةُ الشَّيْطَانِ فَإِيعَادٌ بِالشَّرِّ وَتَكْذِيبٌ بِالْحَقِّ وَأَمَّا لَمَّةُ الْمَلَكِ فَإِيعَادٌ بِالْخَيْرِ وَتَصْدِيقٌ بِالْحَقِّ فَمَنْ وَجَدَ ذَلِكَ فَلْيَعْلَمْ أَنَّهُ مِنَ اللَّهِ فَلْيَحْمَدِ اللَّهَ وَمَنْ وَجَدَ الأُخْرَى فَلْيَتَعَوَّذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ثُمَّ قَرَأَ : ‏(الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَهُوَ حَدِيثُ أَبِي الأَحْوَصِ لاَ نَعْلَمُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي الأَحْوَصِ ‏.

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஷைத்தானுக்கு ஆதமுடைய மகன் மீது ஒரு தூண்டுதல் உண்டு; அவ்வாறே மலக்குக்கும் ஒரு தூண்டுதல் உண்டு. ஷைத்தானின் தூண்டுதலானது தீயதைக் கொண்டு அச்சுறுத்துவதும், சத்தியத்தைப் பொய்யெனக் கூறுவதுமாகும். மலக்கின் தூண்டுதலானது நல்லதை வாக்களிப்பதும், சத்தியத்தை உண்மையென ஏற்கச் செய்வதுமாகும். யார் அதனைக் (மலக்கின் தூண்டுதலை) காண்கிறாரோ, அது

அல்லாஹ்விடமிருந்து என்பதை அவர் அறிந்து கொள்ளட்டும்; அதற்காக அவர் அல்லாஹ்வைப் புகழட்டும். யார் மற்றொன்றைக் (ஷைத்தானின் தூண்டுதலை) காண்கிறாரோ, அப்பொழுது அவர் விரட்டப்பட்ட ஷைத்தானிடமிருந்து அல்லாஹ்விடம் பாதுகாவல் தேடிக்கொள்ளட்டும்."

பிறகு அவர்கள் (பின்வரும் வசனத்தை) ஓதினார்கள்:

"(அஷ்ஷைத்தானு யஅதுகுமுல் ஃபக்ர வயஃமுரு கும் பில் ஃபஹ்ஷாயி...)"

"ஷைத்தான் உங்களை வறுமையைக் கொண்டு பயமுறுத்துகிறான்; மேலும் மானக்கேடான காரியங்களைச் செய்யும்படி உங்களை ஏவுகிறான்..." (திருக்குர்ஆன் 2:268).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2989

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، حَدَّثَنَا فُضَيْلُ بْنُ مَرْزُوقٍ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ وَلاَ يَقْبَلُ إِلاَّ طَيِّبًا وَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَ بِهِ الْمُرْسَلِينَ فَقَالَ: ‏(يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ‏)‏ وَقَالَ ‏أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ‏)‏ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ وَذَكَرَ الرَّجُلَ يُطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ يَمُدُّ يَدَهُ إِلَى السَّمَاءِ يَا رَبِّ يَا رَبِّ وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ وَغُذِيَ بِالْحَرَامِ فَأَنَّى يُسْتَجَابُ لِذَلِكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَإِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ فُضَيْلِ بْنِ مَرْزُوقٍ وَأَبُو حَازِمٍ هُوَ الأَشْجَعِيُّ اسْمُهُ سَلْمَانُ مَوْلَى عَزَّةَ الأَشْجَعِيَّةِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “மக்களே! நிச்சயமாக அல்லாஹ் ‘தைய்யிப்’ (தூயவன், நல்லவன், பரிசுத்தமானவன்) ஆவான். அவன் தூயதைத் (நல்லவற்றைத்) தவிர வேறு எதையும் ஏற்றுக்கொள்வதில்லை. மேலும் நிச்சயமாக அல்லாஹ், தூதர்களுக்கு எதைக் கட்டளையிட்டானோ அதையே நம்பிக்கையாளர்களுக்கும் கட்டளையிட்டான். அவன் கூறினான்:

‘(யா அய்யுஹர் ருஸுலு குலூ மினத் தய்யிபாதி வஅமலூ ஸாலிஹன்

இன்னீ பிமா தஃமலூன அலீம்)’
‘தூதர்களே! தூயவற்றிலிருந்து (அனுமதிக்கப்பட்ட, நல்ல உணவை) உண்ணுங்கள்; நற்செயல்களைச் செய்யுங்கள். நிச்சயமாக நீங்கள் செய்வதை நான் நன்கு அறிபவன்’ (திருக்குர்ஆன் 23:51).

மேலும் அவன் கூறினான்:
‘(யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ குலூ மின் தய்யிபாதி மா ரஸக்னாகும்)’
‘நம்பிக்கை கொண்டவர்களே! நாம் உங்களுக்கு வழங்கிய தூயவற்றிலிருந்து (அனுமதிக்கப்பட்ட, நல்ல உணவை) உண்ணுங்கள்’ (திருக்குர்ஆன் 2:172).”

(இதன் பிறகு) அவர்கள் (ஸல்) ஒரு மனிதரைக் குறிப்பிட்டார்கள்: “அவர் நீண்ட பயணம் மேற்கொள்கிறார்; அவரது தலைமுடி கலைந்தும், புழுதி படிந்தும் இருக்கிறது. அவர் வானத்தை நோக்கித் தன் கைகளை உயர்த்தி, ‘யா ரப்! யா ரப்!’ (இறைவா! இறைவா!) என்று கூறுகிறார். ஆயினும், அவரது உணவு ஹராமானதாக இருக்கிறது; அவரது பானம் ஹராமானதாக இருக்கிறது; அவரது உடை ஹராமானதாக இருக்கிறது; மேலும் அவர் ஹராமான உணவால் ஊட்டப்பட்டிருக்கிறார். அவ்வாறிருக்க, (அவரது பிரார்த்தனை) எவ்வாறு ஏற்றுக்கொள்ளப்படும்?”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2990

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنِ السُّدِّيِّ، قَالَ حَدَّثَنِي مَنْ، سَمِعَ عَلِيًّا، يَقُولُ لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : ‏(إِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ‏)‏ الآيَةَ أَحْزَنَتْنَا قَالَ قُلْنَا يُحَدِّثُ أَحَدُنَا نَفْسَهُ فَيُحَاسَبُ بِهِ لاَ نَدْرِي مَا يُغْفَرُ مِنْهُ وَلاَ مَا لاَ يُغْفَرُ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ بَعْدَهَا فَنَسَخَتْهَا ‏(لاَ يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ‏)‏ ‏.‏

அலி (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"இன் துப்தூ மா ஃபீ அன்ஃபுஸிக்கும் அவ் துக்ஃபூஹு யுஹாஸிப்கும் பிஹில்லாஹ், ஃபயக்ஃபிரு லிமன் யஷாஉ வயுஅத்திபு மன் யஷாஉ" (உங்கள் உள்ளங்களில் உள்ளதை நீங்கள் வெளிப்படுத்தினாலும் அல்லது அதை மறைத்தாலும், அல்லாஹ் அதைப் பற்றி உங்களைக் கணக்குக் கேட்பான். பின்னர் அவன் நாடியவரை மன்னிப்பான்; அவன் நாடியவரைத் தண்டிப்பான்) என்ற இந்த வசனம் அருளப்பட்டபோது, அது எங்களுக்குப் பெரும் கவலையை ஏற்படுத்தியது.

நாங்கள் கூறினோம்: "எங்களில் ஒருவர் தம் மனதிற்குள் (தோன்றிய

எண்ணங்களை) பேசிக்கொள்கிறார்; அதற்காகவும் அவர் கணக்குக் கேட்கப்படுவாரா? அதில் எது மன்னிக்கப்படும், எது மன்னிக்கப்படாது என்று நாங்கள் அறியாதவர்களாக இருந்தோம்."

ஆகவே, இதற்குப் பிறகு இந்த வசனம் அருளப்பட்டு, அதனை (முந்தைய சட்டத்தை) நீக்கிவிட்டது (அதாவது, அதன் சட்டத்தை மாற்றியமைத்தது): "லா யுகல்லிஃபுல்லாஹு நஃப்ஸன் இல்லா வுஸ்அஹா, லஹா மா கஸபத் வஅலைஹா மக்தஸபத்" (அல்லாஹ் எந்த ஓர் ஆத்மாவுக்கும் அதன் சக்திக்குட்பட்டே தவிர சிரமப்படுத்த மாட்டான். அது சம்பாதித்ததன் நன்மை அதற்கே உரியது; அது சம்பாதித்ததன் தீமை அதற்கு எதிராகவே இருக்கும்).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2991

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُوسَى، وَرَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أُمَيَّةَ، أَنَّهَا سَأَلَتْ عَائِشَةَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: (إِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ) وَعَنْ قَوْلِهِ: (مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ) فَقَالَتْ مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ مُنْذُ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ هَذِهِ مُعَاتَبَةُ اللَّهِ الْعَبْدَ فِيمَا يُصِيبُهُ مِنَ الْحُمَّى وَالنَّكْبَةِ حَتَّى الْبِضَاعَةُ يَضَعُهَا فِي كُمِّ قَمِيصِهِ فَيَفْقِدُهَا فَيَفْزَعُ لَهَا حَتَّى إِنَّ الْعَبْدَ لَيَخْرُجُ مِنْ ذُنُوبِهِ كَمَا يَخْرُجُ التِّبْرُ الأَحْمَرُ مِنَ الْكِيرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ عَائِشَةَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ .

உமைய்யா அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

ஆயிஷா (ரலி) அவர்களிடம் அல்லாஹ் தஆலாவின் கூற்றான **(இன் துப்தூ மா ஃபீ அன்ஃபுஸிகும் அவ் துக்ஃபூஹு யுஹாஸிப்கும் பிஹில்லாஹ்)** "உங்கள் உள்ளங்களில் உள்ளதை நீங்கள் வெளிப்படுத்தினாலும் அல்லது அதை மறைத்தாலும், அல்லாஹ் அதற்காக உங்களைக் கணக்குக் கேட்பான்" (2:284) என்பது குறித்தும், மேலும் அவனது கூற்றான **(மன் யஃமல் ஸூஅன் யுஜ்ஸ பிஹி)** "யார் தீமை செய்கிறாரோ, அவருக்கு அதற்கான கூலி வழங்கப்படும்" (4:123) என்பது குறித்தும் கேட்டேன்.

அதற்கு ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் இதைப் பற்றிக் கேட்டதிலிருந்து வேறு எவரும் என்னிடம் இதைக் குறித்துக் கேட்டதில்லை. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்)

அவர்கள் கூறினார்கள்:

'இது, அல்லாஹ் தன் அடியானுக்கு ஏற்படும் காய்ச்சல் மற்றும் துன்பங்கள் மூலமாக அவனைக் கண்டிப்பதாகும் (அதாவது, பாவங்களுக்குப் பரிகாரமாக அமையும்). எதுவரை எனில், ஒருவன் தனது சட்டையின் கையில் (வைக்கும்) ஒரு பொருளைத் தொலைத்துவிட்டு, அதற்காகத் திடுக்கிடுகிறானே அதுவும் (இதில் அடங்கும்). இறுதியில், உலைத்துருத்தியிலிருந்து செந்தங்கம் (தூயதாக) வெளியேறுவதைப் போன்று, அந்த அடியார் தனது பாவங்களிலிருந்து (விடுபட்டு) வெளியேறுவார்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2992

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ آدَمَ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : (إِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ) قَالَ دَخَلَ قُلُوبَهُمْ مِنْهُ شَيْءٌ لَمْ يَدْخُلْ مِنْ شَيْءٍ فَقَالُوا لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " قُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا " . فَأَلْقَى اللَّهُ الإِيمَانَ فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ) الآيَةَ : (لاَ يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا) قَالَ " قَدْ فَعَلْتُ " (رَبَّنَا وَلاَ تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا) قَالَ " قَدْ فَعَلْتُ " . (رَبَّنَا وَلاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا) الآيَةَ قَالَ " قَدْ فَعَلْتُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَآدَمُ بْنُ سُلَيْمَانَ هُوَ وَالِدُ يَحْيَى بْنِ آدَمَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضى الله عنه .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"(இன் துப்து மா ஃபீ அன்ஃபுஸிகும் அவ் துக்ஃபூஹு யுஹாஸிப்கும் பிஹில்லாஹ்) 'உங்கள் உள்ளங்களில் உள்ளதை நீங்கள் வெளிப்படுத்தினாலும் அல்லது அதை மறைத்தாலும், அல்லாஹ் அதற்காக உங்களைக் கணக்கெடுப்பான்' (அல்-பகரா 2:284) என்ற இந்த வசனம் அருளப்பட்டபோது, இதற்கு முன் அவர்களின் உள்ளங்களில் நுழையாத ஒரு (கடுமையான கலக்கமான) விஷயம் அவர்களின் உள்ளங்களில் நுழைந்தது. ஆகவே, அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (இது குறித்துத் தங்கள் கவலையைத்) தெரிவித்தார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், '(கூலூ

ஸமிஃனா வஅதஃனா) நாங்கள் செவியுற்றோம்; நாங்கள் கீழ்ப்படிகிறோம் என்று கூறுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.

ஆகவே, (அவர்கள் அவ்வாறு கூறியதும்) அல்லாஹ் அவர்களின் உள்ளங்களில் ஈமானை (உறுதியான நம்பிக்கையை) இட்டான். மேலும் அல்லாஹ் பின்வரும் வசனத்தை அருளினான்:

'(ஆமனர் ரஸூலு பிமா உன்ஸில இலைஹி மின் ரப்பிஹி வல் முஃமினூன்...) தூதர் அவர்கள் தம் இறைவனிடமிருந்து தமக்கு அருளப்பட்டதை நம்புகிறார்கள்; நம்பிக்கையாளர்களும் (அவ்வாறே நம்புகிறார்கள்). மேலும், அல்லாஹ் எந்தவொரு ஆன்மாவையும் அதன் சக்திக்கு மீறி சிரமப்படுத்துவதில்லை; அது சம்பாதித்த நன்மை அதற்கே உரியது; அது சம்பாதித்த தீமையும் அதற்கே உரியது.' (அல்-பகரா 2:285-286)

(மேலும் அந்த வசனத்தில் அவர்கள் பிரார்த்தித்தார்கள்): '(ரப்பனா லா துஆகித்னா இன் நஸீனா அவ் அக்ஹ்தஃனா) எங்கள் இறைவனே! நாங்கள் மறந்தாலோ அல்லது தவறு செய்தாலோ எங்களைத் தண்டித்து விடாதே.' (அதற்கு இறைவன்) கூறினான்: 'நான் (அவ்வாறே) செய்துவிட்டேன்.'

'(ரப்பனா வலா தஹ்மில் அலைனா இஸ்ரன் கமா ஹமல்தஹு அலல்லதீன மின் கப்லினா) எங்கள் இறைவனே! எங்களுக்கு முன் இருந்தவர்கள் மீது சுமத்திய சுமையைப் போன்று எங்கள் மீது சுமத்தாதே.' (அதற்கு இறைவன்) கூறினான்: 'நான் (அவ்வாறே) செய்துவிட்டேன்.'

'(ரப்பனா வலா துஹம்மில்னா மா லா தாகத்த லனா பிஹி வஃபு அன்னா வக்ஃபிர் லனா வர்ஹம்னா) எங்கள் இறைவனே! எங்களுக்குச் சக்திக்கு மீறிய சுமையை எங்கள் மீது சுமத்தாதே. எங்களை மன்னிப்பாயாக, எங்களுக்குப் பாவமன்னிப்பு வழங்குவாயாக, எங்கள் மீது கருணை காட்டுவாயாக.' (அதற்கு இறைவன்) கூறினான்: 'நான் (அவ்வாறே) செய்துவிட்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ آلِ عِمْرَانَ

பாடம்: சூரா ஆல் இம்ரான்

2993

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ، وَهُوَ الْخَزَّازُ وَيَزِيدُ بْنُ
إِبْرَاهِيمَ كِلاَهُمَا عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، قَالَ يَزِيدُ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ

عَائِشَةَ، وَلَمْ يَذْكُرْ أَبُو عَامِرٍ الْقَاسِمَ قَالَتْ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ قَوْلِهِ: ‏(‏فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ)‏ قَالَ فَإِذَا رَأَيْتِيهِمْ فَاعْرِفِيهِمْ ‏.‏ وَقَالَ يَزِيدُ فَإِذَا رَأَيْتُمُوهُمْ فَاعْرِفُوهُمْ ‏.‏ قَالَهَا مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلاَثًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், (திருக்குர்ஆனின்) அல்லாஹ்வின் கூற்றான:

'ஃபஅம்மா அல்லதீன ஃபீ குலூபிஹிம் ஸைக்(கு)ன் ஃபயத்தபிஊன மா தஷாபஹ மின்ஹுப் திகால் ஃபித்னதி வப்திக(அ) தஃவீலிஹ்'

(இதன் பொருளாவது: "எவருடைய உள்ளங்களில் வழிகேடு இருக்கிறதோ, அவர்கள் குழப்பத்தை ஏற்படுத்த நாடியும், அதன் (தங்கள் விருப்பத்திற்கேற்ற) தவறான விளக்கத்தைத் தேடியும், அதில் (குர்ஆனில்) தெளிவில்லாதவற்றைப் பின்பற்றுகிறார்கள்" (3:7)) என்பது பற்றிக் கேட்டேன்.

அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நீ அவர்களைக் கண்டால், அவர்களை (அவர்களின் அடையாளங்களை) அறிந்துகொள்."

(அறிவிப்பாளர்) யஸீத் (இப்னு இப்ராஹீம்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "'நீங்கள் அவர்களைக் கண்டால், அவர்களை (அவர்களின் அடையாளங்களை) அறிந்துகொள்(ளுங்கள்' (என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்)." இதனை (நபி (ஸல்) அவர்கள்) இரண்டு அல்லது மூன்று முறை கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2994

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ هَذِهِ الآيَةِ: ‏(‏هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ)‏ إِلَى آخِرِ الآيَةِ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِذَا رَأَيْتُمُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ سَمَّاهُمُ اللَّهُ

فَاحْذَرُوهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.
وَرُوِيَ عَنْ أَيُّوبَ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنْ عَائِشَةَ هَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنْ عَائِشَةَ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَإِنَّمَا ذَكَرَ يَزِيدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ التُّسْتَرِيُّ عَنِ الْقَاسِمِ فِي هَذَا الْحَدِيثِ . وَابْنُ أَبِي مُلَيْكَةَ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ سَمِعَ مِنْ عَائِشَةَ أَيْضًا .

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் இந்த ஆயத் குறித்துக் கேட்கப்பட்டது: "அவன்தான் உம்மீது இவ்வேதத்தை இறக்கினான். அதில் முற்றிலும் தெளிவான (பொருள் உறுதிப்படுத்தப்பட்ட) வசனங்கள் உள்ளன..." (சூரா ஆல இம்ரான் 3:7 இன்) அந்த ஆயத்தின் இறுதிவரை.

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதில் உள்ள கருத்துத் தெளிவற்ற (பொருள் மயக்கமுள்ள) வசனங்களைப் பின்தொடர்பவர்களை நீங்கள் கண்டால், அல்லாஹ் (அதே ஆயத்தில்) குறிப்பிட்டவர்கள் அவர்களே. ஆகவே அவர்களிடம் எச்சரிக்கையாக இருங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2995

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي الضُّحَى، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ لِكُلِّ نَبِيٍّ وُلاَةً مِنَ النَّبِيِّينَ وَإِنَّ وَلِيِّي أَبِي وَخَلِيلُ رَبِّي ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ‏)‏ ‏.‏

حَدَّثَنَا مَحْمُودٌ، حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي الضُّحَى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ وَلَمْ يَقُلْ فِيهِ عَنْ مَسْرُوقٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي الضُّحَى عَنْ مَسْرُوقٍ وَأَبُو الضُّحَى اسْمُهُ مُسْلِمُ بْنُ صُبَيْحٍ ‏.‏

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي الضُّحَى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ أَبِي نُعَيْمٍ وَلَيْسَ فِيهِ عَنْ مَسْرُوقٍ .

அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஒவ்வொரு நபிக்கும் நபிமார்களில் (அவருடன்) உரிமையாளர்கள் (வலாத்) உண்டு. மேலும், என்னுடைய உரிமையாளர் (வலி) என் தந்தை (இப்ராஹீம்) அவர்களும், என் இறைவனின் உற்ற தோழரும் (கலீல்) ஆவார்கள்." பிறகு அவர்கள் (பின்வரும் வசனத்தை) ஓதினார்கள்:

"இன்ன அவ்லந்-நாஸி பி-இப்ராஹீம லல்லதீனத்-தபஊஹு வஹாதன்-நபிய்யு வல்லதீன ஆமனூ வல்லாஹு வலிய்யுல் முஃமினீன்"

(பொருள்): "நிச்சயமாக மனிதர்களில் இப்ராஹீமுக்கு மிகவும் உரிமையுடையவர்கள், அவரைப் பின்பற்றியவர்களும், இந்த நபியும், இன்னும் ஈமான் கொண்டவர்களும்தான். மேலும் அல்லாஹ் முஃமின்களின் வலியாக (பாதுகாவலனாக) இருக்கிறான்." (அல்-குர்ஆன் 3:68)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2996

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ حَلَفَ عَلَى يَمِينٍ هُوَ فِيهَا فَاجِرٌ لِيَقْتَطِعَ بِهَا مَالَ امْرِئٍ مُسْلِمٍ لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضْبَانُ " . فَقَالَ الأَشْعَثُ بْنُ قَيْسٍ فِيَّ وَاللَّهِ كَانَ ذَلِكَ كَانَ بَيْنِي وَبَيْنَ رَجُلٍ مِنَ الْيَهُودِ أَرْضٌ فَجَحَدَنِي فَقَدَّمْتُهُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَلَكَ بَيِّنَةٌ " . فَقُلْتُ لاَ . فَقَالَ لِلْيَهُودِيِّ " احْلِفْ " . فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِذًا يَحْلِفَ فَيَذْهَبَ بِمَالِي فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى : (إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلاً) إِلَى آخِرِ الآيَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ أَبِي أَوْفَى .

அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எவர் ஒருவர் ஒரு முஸ்லிமின் சொத்தை அநியாயமாகப் பறிப்பதற்காகப் (பொய்) சத்தியம் செய்கிறாரோ, அவர் அல்லாஹ்வைச் சந்திக்கும்போது அல்லாஹ் அவர் மீது கோபமாக இருப்பான்.”

ஆகவே, அல்-அஷ்அத் இப்னு கைஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இது என்னைப் பற்றியதுதான். எனக்கும் ஒரு யூதருக்கும் இடையே ஒரு நிலம் (தொடர்பான தகராறு) இருந்தது. அவர் (என் உரிமையை) மறுத்தார். நான் அவரை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டு சென்றேன். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கேட்டார்கள்: ‘உன்னிடம் (உன் கூற்றுக்கு) ஏதேனும் ஆதாரம் இருக்கிறதா?’ நான் கூறினேன்: ‘இல்லை.’

ஆகவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் அந்த யூதரிடம் கூறினார்கள்: ‘(உன் கூற்றுக்குச் சான்றாக) சத்தியம் செய்.’ நான் கூறினேன்: ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! (அவர் பொய்) சத்தியம் செய்தால், என் சொத்தை எடுத்துச் சென்று விடுவாரே!’ ஆகவே, கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ் (பின்வரும் இறைவசனத்தை) அருளினான்:

“இன்னல்லதீன யஷ்தரூன பிஅஹ்தில்லாஹி வஅய்மானிஹிம் ஸமனன் கலீலன்...” (அல்குர்ஆன் 3:77)
(பொருள்: “நிச்சயமாக எவர்கள் அல்லாஹ்வின் உடன்படிக்கையையும் தங்கள் சத்தியங்களையும் அற்ப விலைக்கு விற்கிறார்களோ...”) அந்த ஆயத்தின் இறுதிவரை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2997

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بَكْرٍ السَّهْمِيُّ، حَدَّثَنَا حُمَيْدٌ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ: ‏(لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ)‏ أَوْ: ‏(مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا)‏ قَالَ أَبُو طَلْحَةَ وَكَانَ لَهُ حَائِطٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ حَائِطِي لِلَّهِ وَلَوِ اسْتَطَعْتُ أَنْ أُسِرَّهُ لَمْ أُعْلِنْهُ ‏.‏ فَقَالَ اجْعَلْهُ فِي قَرَابَتِكَ أَوْ أَقْرَبِيكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

இந்த ஆயத் அருளப்பட்டபோது:
"லன் தனாலுல் பிர்ர ஹத்தா துன்ஃபிகூ மிம்மா துஹிப்பூன்"
(நீங்கள் நேசிப்பவற்றிலிருந்து செலவு செய்யாதவரை ஒருபோதும் அல்-பிர்ரை அடைய மாட்டீர்கள்) (அல்-குர்ஆன் 3:92).

அல்லது:
"மன் தல்லதீ யுக்ரிளுல்லாஹ கர்தன் ஹஸனன்"
(...அல்லாஹ்வுக்கு அழகிய கடன் கொடுப்பவர் யார்...) (அல்-குர்ஆன் 2:245).

அபூ தல்ஹா (ரழி) (அவர்களுக்கு ஒரு தோட்டம் இருந்தது) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! என்னுடைய தோட்டம் அல்லாஹ்வுக்காக இருக்கிறது. மேலும் நான் அதை இரகசியமாக வைத்திருக்க முடிந்திருந்தால், நான் அதை பகிரங்கப்படுத்தியிருக்க மாட்டேன்."

அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அதை உங்கள் உறவினர்களுக்கு ஆக்குங்கள்" அல்லது "உங்கள் நெருங்கிய உறவினர்களுக்கு ஆக்குங்கள்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் (நன்மை பயக்கும், நம்பகமானது). மாலிக் இப்னு அனஸ் அவர்கள் இஸ்ஹாக் இப்னு அப்துல்லாஹ் இப்னு அபீ தல்ஹா வழியாக அனஸ் இப்னு மாலிக் அவர்களிடமிருந்து இதை அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2998

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَزِيدَ، قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ عَبَّادِ بْنِ جَعْفَرٍ الْمَخْزُومِيَّ، يُحَدِّثُ عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَامَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ مَنِ الْحَاجُّ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " الشَّعِثُ التَّفِلُ " . فَقَامَ رَجُلٌ آخَرُ فَقَالَ أَىُّ الْحَجِّ أَفْضَلُ قَالَ " الْعَجُّ وَالثَّجُّ " . فَقَامَ رَجُلٌ آخَرُ فَقَالَ مَا السَّبِيلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " الزَّادُ وَالرَّاحِلَةُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ يَزِيدَ الْخُوزِيِّ الْمَكِّيِّ . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ فِي إِبْرَاهِيمَ بْنِ يَزِيدَ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் எழுந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! (உண்மையான) ஹாஜி யார்?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "(இஹ்ராமின் காரணமாக தலைமுடி) கலைந்தும், (மேனி) வாசனையற்றும் இருப்பவரே" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு மற்றொரு மனிதர் எழுந்து, "எந்த ஹஜ் மிகவும் சிறந்தது?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "(தல்பியாவை) உரக்கச் சொல்வதும், (குர்பானி) இரத்தம் சிந்துவதும் ஆகும்" என்று கூறினார்கள்.

மற்றொருவர் எழுந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! (ஹஜ்ஜுக்குரிய) 'வழிவகை' (அஸ்-சபீல்) என்பது என்ன?" என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், "(பயண) உணவும், வாகனமும் ஆகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

2999

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ مِسْمَارٍ، هُوَ مَدَنِيٌّ ثِقَةٌ عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ لَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ هَذِهِ الآيَةَ: ‏(نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ‏)‏ دَعَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلِيًّا وَفَاطِمَةَ وَحَسَنًا وَحُسَيْنًا فَقَالَ ‏"‏ اللَّهُمَّ هَؤُلاَءِ أَهْلِي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆமிர் பின் சஅத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள் தம் தந்தை (சஅத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள்) வாயிலாக அறிவித்தார்கள்: "இந்த ஆயத் (திருக்குர்ஆன் வசனம்): 'நத்வு அப்னாவனா வ அப்னாவக்கும்' (நாம் நமது புதல்வர்களையும் உங்களது புதல்வர்களையும் அழைப்போம்...) (அதாவது, நஜ்ரான் கிறிஸ்தவர்களுடன் 'முபாஹலா' (சபதம் செய்து சாபமிடுதல்) செய்வதற்காக) அருளப்பட்டபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அலி (ரழி), ஃபாத்திமா (ரழி), ஹசன் (ரழி) மற்றும் ஹுசைன் (ரழி) ஆகியோரை அழைத்து, 'அல்லாஹும்ம ஹாவுலாயி அஹ்லீ' (யா அல்லாஹ்! இவர்கள் என் குடும்பத்தினர்) என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3000

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ صَبِيحٍ، وَحَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي غَالِبٍ، قَالَ رَأَى أَبُو أُمَامَةَ رُءُوسًا مَنْصُوبَةً عَلَى دَرَجِ مَسْجِدِ دِمَشْقَ فَقَالَ أَبُو أُمَامَةَ كِلاَبُ النَّارِ شَرُّ قَتْلَى تَحْتَ أَدِيمِ السَّمَاءِ خَيْرُ قَتْلَى مَنْ قَتَلُوهُ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ ‏:‏ ‏(يوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ‏)‏ إِلَى آخِرِ الآيَةِ قُلْتُ لأَبِي أُمَامَةَ أَنْتَ سَمِعْتَهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَوْ لَمْ أَسْمَعْهُ إِلاَّ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلاَثًا أَوْ أَرْبَعًا حَتَّى عَدَّ سَبْعًا مَا حَدَّثْتُكُمُوهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَأَبُو غَالِبٍ يُقَالُ اسْمُهُ حَزَوَّرُ وَأَبُو أُمَامَةَ الْبَاهِلِيُّ اسْمُهُ صُدَىُّ بْنُ عَجْلاَنَ وَهُوَ سَيِّدُ بَاهِلَةَ ‏.‏

அபு காலிப் அறிவித்தார்:

அபு உமாமா (ரழி) அவர்கள் டமாஸ்கஸ் பள்ளிவாசலின் படிகள் மீது தலைகள் நடப்பட்டிருப்பதை கண்டார்கள். அப்போது அபு உமாமா (ரழி) கூறினார்கள்: "(இவர்கள்) நரகத்தின் நாய்கள்; வானத்தின் கீழ்

கொல்லப்பட்டவர்களிலேயே மிக மோசமானவர்கள். இவர்களால் கொல்லப்பட்டவர்களே (அதாவது, இவர்கள் யாரைக் கொன்றார்களோ அவர்கள்) கொல்லப்பட்டவர்களில் சிறந்தவர்கள்." பின்னர் அவர்கள், "யவ்ம தப்யள்ளு வுஜூஹுன் வ தஸ்வத்து வுஜூஹ்..." (சில முகங்கள் வெண்மையாகவும் சில முகங்கள் கருமையாகவும் மாறும் அந்த நாளில்...) (3:106) என்று அந்த ஆயத்தின் இறுதி வரை ஓதினார்கள்.

நான் அபு உமாமா (ரழி) அவர்களிடம், "நீங்கள் இதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து கேட்டீர்களா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் இதை ஒரு முறையோ, இரண்டு முறையோ, மூன்று முறையோ, நான்கு முறையோ - என்று ஏழு முறை எண்ணும் வரை - (மட்டும்) கேட்டிருந்தால், நான் உங்களுக்கு இதை அறிவித்திருக்க மாட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3001

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ فِي قَوْلِهِ: ‏(كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ)‏ قَالَ ‏"‏ إِنَّكُمْ تُتِمُّونَ سَبْعِينَ أُمَّةً أَنْتُمْ خَيْرُهَا وَأَكْرَمُهَا عَلَى اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ بَهْزِ بْنِ حَكِيمٍ نَحْوَ هَذَا وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ ‏(كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ)‏ ‏.‏

பஹ்ஸ் பின் ஹகீம் அவர்கள் தனது தந்தை வழியாக, தனது பாட்டனார் (முஆவியா இப்னு ஹைதா அல்-குஷைரி ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் கூற்றான **(குன்தும் கைர உம்மத்தின் உக்ரிஜத் லின்னாஸ்)** - "மனிதகுலத்திற்காக வெளிப்படுத்தப்பட்ட மக்களிலேயே நீங்கள் தாம் சிறந்தவர்கள் ஆவீர்கள்" (அல்குர்ஆன் 3:110) - என்பது குறித்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை (எனது பாட்டனார்) செவியுற்றார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக நீங்கள் எழுபது சமுதாயங்களை நிறைவு செய்கிறீர்கள் (அதாவது, நீங்கள் எழுபது சமுதாயங்களில் இறுதியானவர்கள்). அவர்களில் நீங்களே சிறந்தவர்கள்; மேலும் அல்லாஹ்விடம் அவர்களில் நீங்களே மிகவும் கண்ணியமானவர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3002

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا حُمَيْدٌ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كُسِرَتْ رَبَاعِيَتُهُ يَوْمَ أُحُدٍ وَشُجَّ وَجْهُهُ شَجَّةً فِي جَبْهَتِهِ حَتَّى سَالَ الدَّمُ عَلَى وَجْهِهِ فَقَالَ كَيْفَ يُفْلِحُ قَوْمٌ فَعَلُوا هَذَا بِنَبِيِّهِمْ وَهُوَ يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ . فَنَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏لَيْسَ لَكَ مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ ‏)‏ إِلَى آخِرِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: உஹுதுப் போர் நாளன்று, நபி (ஸல்) அவர்களின் முன் பல் (கீழ் வரிசையின் நடுப்பல்) உடைக்கப்பட்டது. மேலும் அவர்களின் முகத்தில், நெற்றியில் ஒரு காயம் ஏற்பட்டு, இரத்தம் அவர்களின் முகத்தில் வழிந்தோடியது. அப்போது அவர்கள், 'தங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களை அல்லாஹ்வின் பக்கம் அழைத்துக் கொண்டிருக்கும் நிலையில், அவருக்கு இவ்வாறு செய்த ஒரு சமுதாயம் எவ்வாறு வெற்றிபெற முடியும்?' என்று கூறினார்கள். (இதற்குப் பதிலாக) 'லைஸ லக மினல் அம்ரி ஷைஉன் அவ் யதூப அலைஹிம் அவ் யுஅத்திபஹும்' (இவ்விஷயத்தில் உமக்கு அதிகாரம் ஒன்றும் இல்லை; (அவர்கள் மீது அல்லாஹ் கருணை கொண்டு) அவர்களை மன்னிக்கலாம் அல்லது அவர்களைத் தண்டிக்கலாம்) என்று தொடங்கும் (திருக்குர்ஆன் 3:128) வசனம் அதன் இறுதிவரை அருளப்பட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3003

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَعَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا حُمَيْدٌ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم شُجَّ فِي وَجْهِهِ وَكُسِرَتْ رَبَاعِيَتُهُ وَرُمِيَ رَمْيَةً عَلَى كَتِفِهِ فَجَعَلَ الدَّمُ يَسِيلُ عَلَى وَجْهِهِ وَهُوَ يَمْسَحُهُ وَيَقُولُ كَيْفَ تُفْلِحُ أُمَّةٌ فَعَلُوا هَذَا بِنَبِيِّهِمْ وَهُوَ يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ ‏.‏ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى ‏:‏ ‏(‏لَيْسَ لَكَ مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ‏)‏ ‏.‏ سَمِعْتُ عَبْدَ بْنَ حُمَيْدٍ يَقُولُ غَلِطَ يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ فِي هَذَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் திருமுகத்தில் வெட்டுக் காயம் ஏற்பட்டது; அவர்களின் முன்பல் (ரபா'இய்யா) உடைந்தது; மேலும் அவர்கள்

தோள் மீது (ஒரு தாக்குதல்) எறியப்பட்டு தாக்கப்பட்டார்கள். அவர்களின் முகத்தில் இரத்தம் வழிந்து கொண்டிருந்தபோது, அதைத் துடைத்தவாறே அவர்கள், 'தம் நபி, அவர்களை அல்லாஹ்வின் பக்கம் அழைத்துக்கொண்டிருக்கும்போது அவருக்கு இவ்வாறு செய்த ஒரு சமூகம் எவ்வாறு வெற்றி பெறும்?' என்று கூறினார்கள். எனவே, உயர்ந்தவனான அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

'லைஸ லக மினல் அம்ரி ஷைஉன் அவ் யதூப அலைஹிம் அவ் யுஅத்திபஹும் ஃபஇன்னஹும் ழாலிமூன்'

(பொருள்: '(நபியே!) (அவர்களின் விவகாரத்தில்) தீர்ப்பு உமக்குரியதன்று; அவன் அவர்களை மன்னிக்கலாம் அல்லது அவர்களைத் தண்டிக்கலாம்; நிச்சயமாக அவர்கள் அநியாயக்காரர்கள் ஆவார்கள்.')"

(இந்த அறிவிப்பு தொடர்பாக) அப்து இப்னு ஹுமைத் அவர்கள், "யஸீத் இப்னு ஹாறூன் இதில் தவறிழைத்துவிட்டார்" என்று கூறியதை நான் செவியுற்றேன். அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3004

حَدَّثَنَا أَبُو السَّائِبِ، سَلْمُ بْنُ جُنَادَةَ بْنِ سَلْمٍ الْكُوفِيُّ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ بَشِيرٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ حَمْزَةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ أُحُدٍ اللَّهُمَّ الْعَنْ أَبَا سُفْيَانَ اللَّهُمَّ الْعَنِ الْحَارِثَ بْنَ هِشَامٍ اللَّهُمَّ الْعَنْ صَفْوَانَ بْنَ أُمَيَّةَ ‏.‏ قَالَ فَنَزَلَتْ ‏:‏ ‏(لَيْسَ لَكَ مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ ‏)‏ فَتَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَأَسْلَمُوا فَحَسُنَ إِسْلاَمُهُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ.

غَرِيبٌ يُسْتَغْرَبُ مِنْ حَدِيثِ عُمَرَ بْنِ حَمْزَةَ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ الزُّهْرِيُّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ لَمْ يَعْرِفْهُ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ مِنْ حَدِيثِ عُمَرَ بْنِ حَمْزَةَ وَعَرَفَهُ مِنْ حَدِيثِ الزُّهْرِيِّ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
உஹுத் தினத்தன்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "யா அல்லாஹ்! அபூ சுஃப்யானைச் சபிப்பாயாக! யா அல்லாஹ்! அல்ஹாரித் பின்

ஹிஷாமையும் சபிப்பாயாக! யா அல்லாஹ்! ஸஃப்வான் பின் உமைய்யாவையும் சபிப்பாயாக!" என்று கூறினார்கள்.

ஆகவே, பின்வருமாறு வஹீ (இறைச்செய்தி) அருளப்பட்டது: "லைஸ லக மினல் அம்ரி ஷைஉன் அவ் யதூப அலைஹிம் அவ் யுஅத்திபஹும்" ((நபியே!) இந்தக் காரியத்தில் உமக்கு எந்தப் பங்கும் இல்லை; அவன் அவர்கள் மீது கருணையுடன் திரும்பினாலும் அல்லது அவர்களைத் தண்டித்தாலும்...) (திருக்குர்ஆன் 3:128).

ஆகவே, அல்லாஹ் அவர்கள் மீது கருணை காட்டினான்; அவர்கள் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டார்கள்; மேலும் அவர்களின் இஸ்லாம் சிறந்ததாக இருந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3005

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَبِيبِ بْنِ عَرَبِيٍّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَدْعُو عَلَى أَرْبَعَةِ نَفَرٍ فَأَنْزَلَ اللَّهُ: ‏(لَيْسَ لَكَ مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ)‏ فَهَدَاهُمُ اللَّهُ لِلإِسْلاَمِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ يُسْتَغْرَبُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَرَوَاهُ يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நான்கு நபர்களுக்கு எதிராகப் பிரார்த்தனை செய்து கொண்டிருந்தார்கள் (உஹத் போரில் முஸ்லிம்களுக்குத் தீங்கு விளைவித்த குறைஷித் தலைவர்கள் மீது). அப்போது அல்லாஹ், 'லைஸ லக மினல் அம்ரி ஷைஉன் அவ் யதூப அலைஹிம் அவ் யுஅத்திபஹும் ஃபஇன்னஹும் லாலிமூன்' (இதன் பொருள்: '(நபியே!) இவ்விஷயத்தில் உமக்கு யாதொரு அதிகாரமுமில்லை – அவன் அவர்களை மன்னிக்கவும் கூடும்; அல்லது அவர்களை வேதனை செய்யவும் கூடும் – நிச்சயமாக அவர்கள் அநியாயக்காரர்களே') என்று அருளினான். ஆகவே, அல்லாஹ் அவர்களுக்கு இஸ்லாத்தின் பால் நேர்வழி காட்டினான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3006

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ الْمُغِيرَةِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنْ أَسْمَاءَ بْنِ

الْحَكَمِ الْفَزَارِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ عَلِيًّا، يَقُولُ إِنِّي كُنْتُ رَجُلاً إِذَا سَمِعْتُ مِنْ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَدِيثًا نَفَعَنِي اللَّهُ مِنْهُ بِمَا شَاءَ أَنْ يَنْفَعَنِي وَإِذَا حَدَّثَنِي رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِهِ اسْتَحْلَفْتُهُ فَإِذَا حَلَفَ لِي صَدَّقْتُهُ وَإِنَّهُ حَدَّثَنِي أَبُو بَكْرٍ وَصَدَقَ أَبُو بَكْرٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَا مِنْ رَجُلٍ يُذْنِبُ ذَنْبًا ثُمَّ يَقُومُ فَيَتَطَهَّرُ ثُمَّ يُصَلِّي ثُمَّ يَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِلاَّ غَفَرَ لَهُ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ هَذِهِ الآيَةَ ‏:‏ ‏(‏وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا ‏)‏ إِلَى آخِرِ الآيَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ

قَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ الْمُغِيرَةِ فَرَفَعُوهُ وَرَوَاهُ مِسْعَرٌ وَسُفْيَانُ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ الْمُغِيرَةِ فَلَمْ يَرْفَعَاهُ وَقَدْ رَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ مِسْعَرٍ فَأَوْقَفَهُ وَرَفَعَهُ بَعْضُهُمْ وَرَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ الْمُغِيرَةِ فَأَوْقَفَهُ وَلاَ نَعْرِفُ لأَسْمَاءَ بْنِ الْحَكَمِ حَدِيثًا إِلاَّ هَذَا ‏.‏

அலீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஒரு ஹதீஸைக் கேட்கும்போது, அல்லாஹ் அதிலிருந்து எனக்குப் பயனளிக்க நாடியதைப் பயனளிக்கச் செய்வான். அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவர் எனக்கு (ஒரு ஹதீஸை) அறிவித்தால், நான் அவரிடம் சத்தியம் செய்யுமாறு கேட்பேன். அவர் என்னிடம் சத்தியம் செய்தால் நான் அவரை நம்புவேன். அபூபக்ர் (ரழி) எனக்கு அறிவித்தார்கள் - அபூபக்ர் (ரழி) உண்மையே கூறினார்கள் - அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் கேட்டேன்:
'எந்த ஒரு மனிதரும் பாவம் செய்துவிட்டு, பிறகு எழுந்து தூய்மை (உளூ) செய்து, பிறகு தொழுது, அல்லாஹ்விடம் பாவமன்னிப்புக் கோரினால், அல்லாஹ் அவரை மன்னிக்காமல் இருப்பதில்லை.'
பிறகு அவர்கள் (நபி (ஸல்)) இந்த வசனத்தை ஓதினார்கள்: 'வல்லதீன இதா ஃபஅலூ ஃபாஹிஷதன் அவ் ளலமூ அன்ஃபுஸஹும் தகருல்லாஹ ஃபஸ்தக்ஃபரூ...' (அல்குர்ஆன் 3:135) - ஆயத்தின் இறுதிவரை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3007 ⋮

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي طَلْحَةَ، قَالَ رَفَعْتُ رَأْسِي يَوْمَ أُحُدٍ فَجَعَلْتُ أَنْظُرُ وَمَا مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ أَحَدٌ إِلاَّ يَمِيدُ تَحْتَ حَجَفَتِهِ مِنَ النُّعَاسِ فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ ‏:‏ ‏(‏فَأَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُعَاسًا‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الزُّبَيْرِ، مِثْلَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உஹதுப் போர் நாளன்று நான் என் தலையை உயர்த்தினேன், பின்னர் (சுற்றும் முற்றும்) நோக்கத் தொடங்கினேன். அந்நாளில் அவர்களில் எவரும் தூக்கக்கலக்கத்தால் தமது கேடயத்தின் கீழ் தள்ளாடாமல் இருக்கவில்லை. இது குறித்தே கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ்:

(ஃபஅன்ஸல அலைகும் மின் பஃதில் கம்மி அமனதன் நுஆஸா)

‘பின்னர் அவன் துன்பத்திற்குப் பிறகு உங்கள் மீது ஒரு பாதுகாப்பான சிறு தூக்கத்தை இறக்கினான்’ (3:154) என்று கூறினான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3008

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ حَمَّادٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ أَبَا طَلْحَةَ، قَالَ غُشِينَا وَنَحْنُ فِي مَصَافِّنَا يَوْمَ أُحُدٍ حَدَّثَ أَنَّهُ كَانَ فِيمَنْ غَشِيَهُ النُّعَاسُ يَوْمَئِذٍ قَالَ فَجَعَلَ سَيْفِي يَسْقُطُ مِنْ يَدِي وَآخُذُهُ وَيَسْقُطُ مِنْ يَدِي وَآخُذُهُ وَالطَّائِفَةُ الأُخْرَى الْمُنَافِقُونَ لَيْسَ لَهُمْ هَمٌّ إِلاَّ أَنْفُسُهُمْ أَجْبَنُ قَوْمٍ وَأَرْعَبُهُ وَأَخْذَلُهُ لِلْحَقِّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உஹுத் தினத்தன்று நாங்கள் எங்கள் போர்ப் பிரிவுகளில் இருந்தபோது, எங்களைத் (அல்லாஹ்வின் புறத்திலிருந்து வந்த) தூக்க மயக்கம் ஆட்கொண்டது. அந்நாளில் தூக்க மயக்கத்தால் ஆட்கொள்ளப்பட்டவர்களில் நானும் ஒருவனாக இருந்தேன். என் வாள் என் கையிலிருந்து நழுவி விழுந்து கொண்டே இருந்தது, நான் அதை எடுப்பேன்; அது (மீண்டும்) என் கையிலிருந்து நழுவி விழும், நான் அதை (மீண்டும்) எடுப்பேன். (இது முஸ்லிம்களுக்கு அல்லாஹ் வழங்கிய அமைதி மற்றும் பாதுகாப்பின் அடையாளம்.) மற்ற பிரிவினர் (அதாவது,

முஸ்லிம்களுடன் இருந்த) நயவஞ்சகர்கள், அவர்களுக்குத் தங்களையே தவிர வேறு கவலை இருக்கவில்லை; அவர்களே மக்களில் மிகவும் கோழைகள், மிகவும் பயந்தவர்கள், சத்தியத்தை (உதவி செய்யாமல்) கைவிட்டவர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3009

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ خُصَيْفٍ، حَدَّثَنَا مِقْسَمٌ، قَالَ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ ‏:‏ ‏(‏ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ ‏)‏ فِي قَطِيفَةٍ حَمْرَاءَ افْتُقِدَتْ يَوْمَ بَدْرٍ ‏.‏ فَقَالَ بَعْضُ النَّاسِ لَعَلَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَخَذَهَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ ‏)‏ إِلَى آخِرِ الآيَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رَوَى عَبْدُ السَّلاَمِ بْنُ حَرْبٍ عَنْ خُصَيْفٍ نَحْوَ هَذَا وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ خُصَيْفٍ عَنْ مِقْسَمٍ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"வ மா கான லினபிய்யின் அன் யகுல்ல" (எந்த ஒரு நபிக்கும் (போர்ச்செல்வத்திலிருந்து) மோசடி செய்வது முறையல்ல) எனும் இந்த வசனம், பத்ர் போரின்போது காணாமல் போன ஒரு சிவப்பு மேலங்கியைப் பற்றி அருளப்பட்டது. அப்போது மக்களில் சிலர், "ஒருவேளை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதை எடுத்துக்கொண்டார்களோ?" என்று கூறினர். ஆகவே அல்லாஹ், "வ மா கான லினபிய்யின் அன் யகுல்ல..." என்று தொடங்கும் (முழு) வசனத்தையும் அருளினான்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3010

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَبِيبِ بْنِ عَرَبِيٍّ، حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ كَثِيرٍ الأَنْصَارِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ طَلْحَةَ بْنَ خِرَاشٍ، قَالَ سَمِعْتُ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يَقُولُ لَقِيَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لِي ‏"‏ يَا جَابِرُ مَا لِي أَرَاكَ مُنْكَسِرًا ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ اسْتُشْهِدَ أَبِي قُتِلَ يَوْمَ أُحُدٍ وَتَرَكَ عِيَالاً وَدَيْنًا ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَفَلاَ أُبَشِّرُكَ بِمَا لَقِيَ اللَّهُ بِهِ أَبَاكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ مَا كَلَّمَ اللَّهُ أَحَدًا قَطُّ إِلاَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ وَأَحْيَا أَبَاكَ فَكَلَّمَهُ كِفَاحًا فَقَالَ يَا عَبْدِي تَمَنَّ عَلَىَّ أُعْطِكَ ‏.‏ قَالَ يَا رَبِّ تُحْيِينِي فَأُقْتَلَ فِيكَ ثَانِيَةً ‏.‏ قَالَ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ إِنَّهُ قَدْ سَبَقَ مِنِّي أَنَّهُمْ إِلَيْهَا

لَا يُرْجَعُونَ " . قَالَ وَأُنْزِلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : (وَلاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا) الآيَةَ .
قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُوسَى بْنِ إِبْرَاهِيمَ وَرَوَاهُ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمَدِينِيِّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ كِبَارِ أَهْلِ الْحَدِيثِ هَكَذَا عَنْ مُوسَى بْنِ إِبْرَاهِيمَ . وَقَدْ رَوَى عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ عَنْ جَابِرٍ شَيْئًا مِنْ هَذَا .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னைச் சந்தித்து, "ஜாபிரே! நான் உம்மை (ஏன்) மனமுடைந்தவராகக் காண்கிறேன்?" என்று கேட்டார்கள். நான், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தந்தை (உஹுத் போரில்) ஷஹீதாக்கப்பட்டுவிட்டார். அவர் (எனது) குடும்பத்தையும் கடனையும் விட்டுச் சென்றுள்ளார்" என்று கூறினேன்.

அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ் உம்முடைய தந்தையை எவ்வாறு சந்தித்தான் என்பதைப் பற்றி உமக்கு நான் நற்செய்தி சொல்லட்டுமா?" என்று கேட்டார்கள். நான், "ஆம்; அல்லாஹ்வின் தூதரே!" என்று கூறினேன்.

அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் ஒரு திரைக்குப் பின்னாலிருந்தே தவிர (வேறெந்த வழியிலும்) எவரிடமும் பேசியதில்லை. ஆனால், உம்முடைய தந்தையை உயிர்ப்பித்து, அவரிடம் நேரடியாகப் பேசினான். அவன் (இறைவன்), 'என் அடியனே! என்னிடம் விரும்பு! நான் உனக்குத் தருகிறேன்' என்று கூறினான்.

அதற்கு அவர், 'என் இறைவா! நீ என்னை (மீண்டும்) உயிர்ப்பிக்க வேண்டும்; உனது பாதையில் நான் இரண்டாவது முறையாகக் கொல்லப்பட வேண்டும்' என்று கூறினார்.

அதற்கு கண்ணியமும் வல்லமையும் மிக்க இறைவன், 'அவர்கள் மீண்டும் இவ்வுலகிற்குத் திரும்ப மாட்டார்கள் என்பது ஏற்கனவே என்னால் முடிவாகிவிட்டது' என்று கூறினான்."

பிறகு, (பின்வரும்) இந்த இறைவசனம் அருளப்பட்டது என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“வ லா தஹ்ஸபன்னல்லதீன குதிலூ ஃபீ ஸபீலில்லாஹி அம்வாதன்...”

(பொருள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் கொல்லப்பட்டவர்களை இறந்தவர்கள் என்று நீர் ஒருபோதும் எண்ண வேண்டாம்...") (திருக்குர்ஆன் 3:169).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3011, 3283

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُرَّةَ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِهِ: (وَلاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ) فَقَالَ أَمَا إِنَّا قَدْ سَأَلْنَا عَنْ ذَلِكَ فَأُخْبِرْنَا أَنَّ أَرْوَاحَهُمْ فِي طَيْرٍ خُضْرٍ تَسْرَحُ فِي الْجَنَّةِ حَيْثُ شَاءَتْ وَتَأْوِي إِلَى قَنَادِيلَ مُعَلَّقَةٍ بِالْعَرْشِ فَاطَّلَعَ إِلَيْهِمْ رَبُّكَ اطِّلاَعَةً فَقَالَ هَلْ تَسْتَزِيدُونَ شَيْئًا فَأَزِيدُكُمْ قَالُوا رَبَّنَا وَمَا نَسْتَزِيدُ وَنَحْنُ فِي الْجَنَّةِ نَسْرَحُ حَيْثُ شِئْنَا ثُمَّ اطَّلَعَ إِلَيْهِمُ الثَّانِيَةَ فَقَالَ هَلْ تَسْتَزِيدُونَ شَيْئًا فَأَزِيدُكُمْ فَلَمَّا رَأَوْا أَنَّهُمْ لَمْ يُتْرَكُوا قَالُوا تُعِيدُ أَرْوَاحَنَا فِي أَجْسَادِنَا حَتَّى نَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا فَنُقْتَلَ فِي سَبِيلِكَ مَرَّةً أُخْرَى. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، مِثْلَهُ وَزَادَ فِيهِ وَتُقْرِئُ نَبِيَّنَا السَّلاَمَ وَتُخْبِرُهُ عَنَّا أَنَّا قَدْ رَضِينَا وَرُضِيَ عَنَّا. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ.

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்வூத் (ரலி) அவர்களிடம், (திருக்குர்ஆன் 3:169ல் வரும்) *(வலா தஹ்ஸபன்னல்லதீன குதிலூ ஃபீ ஸபீலில்லாஹி அம்வாதன் பல் அஹ்யாவுன் இந்த ரப்பிஹிம் யுர்ஸகூன்)* – "அல்லாஹ்வின் பாதையில் கொல்லப்பட்டவர்களை இறந்தவர்கள் என்று எண்ணாதீர்கள். மாறாக, அவர்கள் உயிருடன் இருக்கிறார்கள், தம் இறைவனிடம் உணவளிக்கப்படுகிறார்கள்" – என்ற இறைவசனம் குறித்துக் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் இது குறித்து (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) கேட்டோம். அப்போது எங்களுக்குப் பின்வருமாறு அறிவிக்கப்பட்டது:

'அவர்களுடைய (உயிர்த்தியாகிகளின்) உயிர்கள் பச்சை நிறப் பறவைகளுக்குள் இருக்கின்றன. அவை சுவர்க்கத்தில் தாங்கள் விரும்பியவாறு சுற்றித் திரிந்துவிட்டு, அர்ஷில் (இறைவனின் அரியணையில்) தொங்கவிடப்பட்டுள்ள (ஒளி) விளக்குகளுக்கு வந்து சேர்கின்றன.

அப்போது உன் இறைவன் அவர்களை எட்டிப்பார்த்து, 'நீங்கள் எதையேனும் அதிகம் விரும்புகிறீர்களா? நான் உங்களுக்கு அதிகப்படுத்துகிறேன்' என்று கேட்கிறான். அதற்கு அவர்கள், 'எங்கள் இறைவா! நாங்கள் சுவர்க்கத்தில் விரும்பியவாறு சுற்றித் திரிகிறோம்; நாங்கள் (இதைவிட) அதிகம் விரும்புவதற்கு என்ன இருக்கிறது?' என்று கேட்பார்கள்.

பிறகு (மீண்டும்) இரண்டாவது முறையாக இறைவன் அவர்களை எட்டிப்பார்த்து, 'நீங்கள் எதையேனும் அதிகம் விரும்புகிறீர்களா? நான் உங்களுக்கு அதிகப்படுத்துகிறேன்' என்று கேட்கிறான்.

தாங்கள் எதையும் கேட்காமல் விடப்படமாட்டோம் என்பதை அவர்கள் உணர்ந்ததும், 'எங்கள் உயிர்களை எங்கள் உடல்களுக்குள் மீண்டும் புகுத்திவிடுவாயாக! நாங்கள் மீண்டும் இவ்வுலகிற்குத் திரும்பி உனது பாதையில் இன்னொரு முறை கொல்லப்பட விரும்புகிறோம்' என்று கூறுவார்கள்.'"

அபூ உபைதா (ரஹ்) அவர்கள் இப்னு மஸ்வூத் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்ற செய்தியை அறிவிக்கிறார்கள். அதில் பின்வருமாறு கூடுதலாக இடம்பெற்றுள்ளது:
"(இறைவா!) எங்கள் ஸலாத்தை எங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்குத் தெரிவிப்பாயாக! மேலும், நாங்கள் (உன் மீது) திருப்தி அடைந்துள்ளோம்; நீயும் எங்கள் மீது திருப்தி அடைந்துள்ளாய் என்பதை அவர்களுக்குத் தெரிவிப்பாயாக!"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3012

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ جَامِعٍ، وَهُوَ ابْنُ أَبِي رَاشِدٍ وَعَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ أَعْيَنَ عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَا مِنْ رَجُلٍ لاَ يُؤَدِّي زَكَاةَ مَالِهِ إِلاَّ جَعَلَ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي عُنُقِهِ شُجَاعًا " . ثُمَّ قَرَأَ عَلَيْنَا مِصْدَاقَهُ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ : (وَلاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ) الآيَةَ . وَقَالَ مَرَّةً قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِصْدَاقَهُ : (سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) " وَمَنِ اقْتَطَعَ مَالَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ بِيَمِينٍ لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضْبَانُ " . ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِصْدَاقَهُ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ : (إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ) الآيَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ شُجَاعًا أَقْرَعَ يَعْنِي حَيَّةً .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "தனது செல்வத்திற்கான ஜகாத்தை செலுத்தாத எந்தவொரு மனிதராக இருந்தாலும், மறுமை நாளில் அல்லாஹ் அவரது கழுத்தில் ஒரு 'ஷுஜா'வை (நச்சுப் பாம்பை) மாலையாக அணிவிப்பான்."

பிறகு, (அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள்) கண்ணியமும்

மகிமையும் மிக்க அல்லாஹ்வின் வேதத்திலிருந்து இதற்குச் சான்றாக (பின்வரும்) ஒரு வசனத்தை எங்களுக்கு ஓதிக் காட்டினார்கள்: **"வலா தஹ்ஸபன்னல்லதீன யப்ஹலூன பிமா ஆதாஹுமுல்லாஹு மின் ஃபழ்லிஹி..."** (இதன் பொருள்: "அல்லாஹ் தனது அருளிலிருந்து அவர்களுக்கு வழங்கியவற்றில் கஞ்சத்தனம் செய்பவர்கள் (அது தமக்கு நல்லது என்று) எண்ண வேண்டாம்..." - அல்குர்ஆன் 3:180).

(அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள்) மற்றொரு முறை கூறினார்கள்: இதற்குச் சான்றாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (பின்வருமாறு) ஓதிக் காட்டினார்கள்: **"ஸயுத்தவ்வகூன மா பஹிலூ பிஹி யவ்மல் கியாமஹ்"** (இதன் பொருள்: "மறுமை நாளில், அவர்கள் கஞ்சத்தனம் செய்த பொருட்கள் (அவர்கள் கழுத்தில்) வளையமாக மாட்டப்படும்..." - அல்குர்ஆன் 3:180).

(மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்): "எவர் (பொய்ச்) சத்தியம் செய்து தனது முஸ்லிம் சகோதரனின் செல்வத்தைப் பறிக்கிறாரோ, அவர் அல்லாஹ்வை சந்திக்கும் போது அவன் அவர் மீது கோபமாக இருப்பான்."

பிறகு, இதற்குச் சான்றாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் வேதத்திலிருந்து (பின்வரும்) இந்த வசனத்தை ஓதிக் காட்டினார்கள்: **"இன்னல்லதீன யஷ்தரூன பிஅஹ்தில்லாஹி..."** (இதன் பொருள்: "நிச்சயமாக, யார் அல்லாஹ்வின் உடன்படிக்கைக்குப் பகரமாக அற்பமான விலையைப் பெறுகிறார்களோ..." - அல்குர்ஆன் 3:77).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3013

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، وَسَعِيدُ بْنُ عَامِرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّ مَوْضِعَ سَوْطٍ فِي الْجَنَّةِ لَخَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا اقْرَءُوا إِنْ شِئْتُمْ ‏:‏ ‏(‏فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلاَّ مَتَاعُ الْغُرُورِ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக சொர்க்கத்தில் ஒரு சாட்டையளவுள்ள இடம், இவ்வுலகத்தையும் அதில் உள்ள அனைத்தையும் விடச் சிறந்ததாகும். நீங்கள் விரும்பினால் (இந்த வசனத்தை) ஓதுங்கள்: 'எவர் நரகத்திலிருந்து அப்புறப்படுத்தப்பட்டு, சொர்க்கத்தில் பிரவேசிக்கச் செய்யப்படுகிறாரோ, அவரே நிச்சயமாக வெற்றி பெற்றவராவார். இவ்வுலக வாழ்க்கை ஏமாற்றும் இன்பப் பொருளேயன்றி வேறில்லை.' (அல்குர்ஆன் 3:185)"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3014

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ قَالَ ابْنُ جُرَيْجٍ أَخْبَرَنِي ابْنُ أَبِي مُلَيْكَةَ، أَنَّ حُمَيْدَ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ، أَخْبَرَهُ أَنَّ مَرْوَانَ بْنَ الْحَكَمِ قَالَ اذْهَبْ يَا رَافِعُ لِبَوَّابِهِ إِلَى ابْنِ عَبَّاسٍ فَقُلْ لَهُ لَئِنْ كَانَ كُلُّ امْرِئٍ فَرِحَ بِمَا أُوتِيَ وَأَحَبَّ أَنْ يُحْمَدَ بِمَا لَمْ يَفْعَلْ مُعَذَّبًا لَنُعَذَّبَنَّ أَجْمَعُونَ ‏.‏ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ مَا لَكُمْ وَلِهَذِهِ الآيَةِ إِنَّمَا أُنْزِلَتْ هَذِهِ فِي أَهْلِ الْكِتَابِ ثُمَّ تَلاَ ابْنُ عَبَّاسٍ ‏:‏ ‏(‏وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلاَ تَكْتُمُونَهُ ‏)‏ وَتَلاَ ‏:‏ ‏(‏لاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا ‏)‏ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ سَأَلَهُمُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَنْ شَيْءٍ فَكَتَمُوهُ وَأَخْبَرُوهُ بِغَيْرِهِ فَخَرَجُوا وَقَدْ أَرَوْهُ أَنْ قَدْ أَخْبَرُوهُ بِمَا قَدْ سَأَلَهُمْ عَنْهُ وَاسْتُحْمِدُوا بِذَلِكَ إِلَيْهِ وَفَرِحُوا بِمَا أُوتُوا مِنْ كِتْمَانِهِمْ وَمَا سَأَلَهُمْ عَنْهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஹுமைத் பின் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

மர்வான் பின் அல்-ஹகம் (தனது வாயிற்காப்போனாக இருந்த) ராஃபி'யிடம், "ராஃபி'யே! நீர் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம் சென்று, 'ஒவ்வொரு மனிதரும் தமக்கு வழங்கப்பட்டதை எண்ணி மகிழ்ச்சியடைந்து, தாம் செய்யாத செயலுக்காகப் புகழப்பட விரும்பினால் தண்டிக்கப்படுவார்கள் என்றால், நாம் அனைவரும் நிச்சயமாகத் தண்டிக்கப்படுவோம்' என்று சொல்லுங்கள்" எனக் கூறினார்கள்.

அதற்கு இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், "உங்களுக்கும் இந்த வசனத்திற்கும் என்ன சம்பந்தம்? இது வேதக்காரர்களைப் பற்றி மட்டுமே அருளப்பட்டது" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் ஓதிக் காட்டினார்கள்:
"(வ இத் அகதல்லாஹு மீஸாகல்லதீன ஊதுல் கிதாப லதுபய்யினின்னஹூ லின்னாஸி வலா தக்துமூனஹு...)" (அல்-குர்ஆன் 3:187)

மேலும் ஓதிக் காட்டினார்கள்:
"(லா தஹ்ஸபன்னல்லதீன யஃப்றஹூன பிமா அதவ் வயுஹிப்பூன அன் யுஹ்மதூ பிமா லம் யஃப்அலூ...)" (அல்-குர்ஆன் 3:188)

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களிடம் ஒரு விஷயத்தைப் பற்றிக் கேட்டார்கள். ஆனால் அவர்கள் அதை மறைத்துவிட்டு, அவருக்கு வேறு ஒன்றைச் சொன்னார்கள். அவர் கேட்டதற்குத் தாங்கள் பதில் அளித்துவிட்டதாக அவருக்குக் காட்டிக்கொண்டும், அதற்காக அவரிடமிருந்து பாராட்டைப் பெற விரும்பியும் அவர்கள் (அங்கிருந்து) சென்றார்கள். மேலும், தாங்கள் மறைத்ததை எண்ணியும், அவர் கேட்ட விஷயத்தில் (தவறான பதில் அளித்ததன் மூலம் கிடைத்த) வெற்றியின் காரணமாகவும் அவர்கள் மகிழ்ச்சியடைந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ النِّسَاءِ

சூரத்துன் நிஸாவைப் பற்றி

3015, 3288

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، حَدَّثَنَا ابْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، قَالَ سَمِعْتُ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يَقُولُ مَرِضْتُ فَأَتَانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَعُودُنِي وَقَدْ أُغْمِيَ عَلَىَّ فَلَمَّا أَفَقْتُ قُلْتُ كَيْفَ أَقْضِي فِي مَالِي فَسَكَتَ عَنِّي حَتَّى نَزَلَتْ : ‏(‏يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلاَدِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الأُنْثَيَيْنِ ‏)‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ ‏.‏

حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَفِي حَدِيثِ الْفَضْلِ بْنِ الصَّبَّاحِ كَلاَمٌ أَكْثَرُ مِنْ هَذَا ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் நோயுற்றிருந்தேன். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னைப் பார்க்க வந்தார்கள். அப்போது நான் மயக்கமுற்றிருந்தேன். நான் தெளிவடைந்ததும், 'எனது செல்வத்தை (வாரிசுகளுக்கு) எவ்வாறு பிரித்துக் கொடுப்பது (அல்லது என்ன முடிவு செய்வது)?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், **'யூஸீகுமுல்லாஹு ஃபீ அவ்லாதிக்கும் லித்-தகரி மிஸ்லு ஹழ்ழில் உன்ஸயைனி'** ('உங்கள் பிள்ளைகளின் (வாரிசுரிமை) குறித்து அல்லாஹ் உங்களுக்குக் கட்டளையிடுகிறான்: ஆணுக்கு, இரண்டு பெண்களின் பங்கிற்குச் சமமான பங்கு உண்டு') என்ற வசனம் அருளப்படும் வரை எனக்குப் பதிலளிக்காமல் மௌனமாக இருந்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன

ஹதீஸ் ஆகும். முஹம்மத் பின் அல்-முன்கதிர் அவர்களிடமிருந்து ஒன்றுக்கும் மேற்பட்டவர்கள் அறிவித்துள்ளனர்.
அல்-ஃபள்ல் பின் அஸ்-ஸப்பாஹ் அல்-பஃக்தாதி, சுஃப்யான், இப்னுல் முன்கதிர், ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்றே அறிவித்துள்ளார். மேலும் அல்-ஃபள்ல் பின் அஸ்-ஸப்பாஹ் அவர்களின் அறிவிப்பில் இதைவிட அதிகமான தகவல்கள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3016

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا حَبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ، حَدَّثَنَا هَمَّامُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا قَتَادَةُ، عَنْ أَبِي الْخَلِيلِ، عَنْ أَبِي عَلْقَمَةَ الْهَاشِمِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ لَمَّا كَانَ يَوْمُ أَوْطَاسٍ أَصَبْنَا نِسَاءً لَهُنَّ أَزْوَاجٌ فِي الْمُشْرِكِينَ فَكَرِهَهُنَّ رِجَالٌ مِنْهُمْ فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلاَّ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அவ்தாஸ் போர் நடந்த நாளில், இணைவைப்பாளர்களில் கணவன்மார்களைக் கொண்டிருந்த பெண்களை நாங்கள் (போரில்) சிறைப்பிடித்தோம். எனவே, (முஸ்லிம்) ஆண்கள் சிலர் அவர்களை (தாம்பத்திய உறவு கொள்வதை) வெறுத்தனர். ஆகவே அல்லாஹ் பின்வருமாறு அருளினான்:
'வல்முஹ்ஸனாத்து மினன்னிஸாயி இல்லா மா மலக்கத் அய்மானுகும்' (இதன் பொருள்: மேலும் திருமணமான பெண்களும் (உங்களுக்கு விலக்கப்பட்டுள்ளனர்); உங்கள் வலக்கரங்கள் சொந்தமாக்கிக் கொண்டவர்களைத் தவிர (அதாவது போரில் சிறைப்பிடிக்கப்பட்ட அடிமைப் பெண்களைத் தவிர))."
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: "இது ஹஸனான ஹதீஸாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3017

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا عُثْمَانُ الْبَتِّيُّ، عَنْ أَبِي الْخَلِيلِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ أَصَبْنَا سَبَايَا يَوْمَ أَوْطَاسٍ لَهُنَّ أَزْوَاجٌ فِي قَوْمِهِنَّ فَذَكَرُوا ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَنَزَلَتْ : (وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلاَّ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا

حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَهَكَذَا رَوَى الثَّوْرِيُّ عَنْ عُثْمَانَ الْبَتِّيِّ عَنْ أَبِي الْخَلِيلِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَيْسَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ عَنْ أَبِي عَلْقَمَةَ وَلاَ أَعْلَمُ أَنَّ أَحَدًا ذَكَرَ أَبَا عَلْقَمَةَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ إِلاَّ مَا ذَكَرَ هَمَّامٌ عَنْ قَتَادَةَ وَأَبُو الْخَلِيلِ اسْمُهُ صَالِحُ بْنُ أَبِي مَرْيَمَ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நாங்கள் அவ்தாஸ் தினத்தன்று சில பெண்களைச் சிறைபிடித்தோம். அவர்களுக்கு அவர்களுடைய சமூகத்தில் கணவர்கள் இருந்தனர். (இந்த நிலை குறித்து) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் குறிப்பிட்டார்கள். ஆகவே, (பின்வரும் இறைவசனம்) இறங்கியது:

'வல்முஹ்ஸனாத்து மினன்னிஸாயி இல்லா மா மலக்கத் ஐமானுக்கும்'

(பொருள்: '...திருமணம் முடித்த பெண்களும் (உங்களுக்கு ஹராமாக்கப்பட்டனர்), உங்கள் வலக்கரங்கள் சொந்தமாக்கிக் கொண்டவர்களைத் தவிர...' (குர்ஆன் 4:24))

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3018

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ شُعْبَةَ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي الْكَبَائِرِ قَالَ الشِّرْكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَقَتْلُ النَّفْسِ وَقَوْلُ الزُّورِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ . وَرَوَاهُ رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ عَنْ شُعْبَةَ وَقَالَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ وَلاَ يَصِحُّ .

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் பெரும்பாவங்களைப் பற்றிக் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வுக்கு இணைவைத்தல், பெற்றோரை மீறி நடத்தல், (அநியாயமாக) ஓர் உயிரைக் கொல்லுதல் மற்றும் பொய் பேசுதல் (குறிப்பாக பொய் சாட்சியம் கூறுதல்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3019

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، - بَصْرِيٌّ - حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، حَدَّثَنَا الْجُرَيْرِيُّ، عَنْ عَبْدِ

الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَلاَ أُحَدِّثُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكَبَائِرِ " . قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ " الإِشْرَاكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ " . قَالَ وَجَلَسَ وَكَانَ مُتَّكِئًا قَالَ " وَشَهَادَةُ الزُّورِ أَوْ قَوْلُ الزُّورِ " . قَالَ فَمَا زَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُهَا حَتَّى قُلْنَا لَيْتَهُ سَكَتَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ .

அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "பெரும்பாவங்களில் மிகப்பெரியதைப் பற்றி நான் உங்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டாமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு தோழர்கள், "நிச்சயமாக, அல்லாஹ்வின் தூதரே!" என்று கூறினார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ்வுக்கு இணை வைப்பதும், பெற்றோருக்கு மாறுசெய்வதுமாகும்" என்று கூறினார்கள். பிறகு (அதுவரை) சாய்ந்துகொண்டிருந்த அவர்கள் (நேராக) எழுந்து அமர்ந்து, "பொய்ச்சாட்சியமும் அல்லது பொய்யான கூற்றுமே (அவை)" என்று கூறினார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் இதைத் திரும்பத் திரும்பக் கூறிக்கொண்டே இருந்தார்கள்; "அவர் மௌனமாகி விடக் கூடாதா!" என்று நாங்கள் (எங்களுக்குள்) சொல்லும் வரை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3020

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدِ بْنِ مُهَاجِرِ بْنِ قُنْفُذٍ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أُنَيْسٍ الْجُهَنِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ مِنْ أَكْبَرِ الْكَبَائِرِ الشِّرْكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَالْيَمِينُ الْغَمُوسُ وَمَا حَلَفَ حَالِفٌ بِاللَّهِ يَمِينَ صَبْرٍ فَأَدْخَلَ فِيهَا مِثْلَ جَنَاحِ بَعُوضَةٍ إِلاَّ جُعِلَتْ نُكْتَةً فِي قَلْبِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَبُو أُمَامَةَ الأَنْصَارِيُّ هُوَ ابْنُ ثَعْلَبَةَ وَلاَ نَعْرِفُ اسْمَهُ وَقَدْ رَوَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَحَادِيثَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் உனைஸ் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக பெரும் பாவங்களிலேயே மிகப் பெரியவை: அல்லாஹ்வுக்கு இணைவைப்பது,

பெற்றோருக்குக் கீழ்ப்படியாமல் இருப்பது மற்றும் (ஒருவரை நரகத்தில் ஆழ்த்தும்) பொய் சத்தியம் ஆகும். மேலும், எவரேனும் அல்லாஹ் மீது ஆணையிட்டு (ஒரு விஷயத்தை உறுதிப்படுத்தும்) ஒரு சத்தியத்தைச் செய்து, அதில் கொசுவின் இறக்கையளவு (பொய்யை) சேர்த்தாலும், அது நியாயத்தீர்ப்பு நாள் வரை அவனது இதயத்தில் ஒரு கரும்புள்ளியாகப் பதியவைக்கப்படும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3021

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ فِرَاسٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْكَبَائِرُ الإِشْرَاكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ أَوْ قَالَ الْيَمِينُ الْغَمُوسُ ‏.‏ شَكَّ شُعْبَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பெரும் பாவங்களாவன: அல்லாஹ்வுக்கு இணைவைத்தல், பெற்றோருக்கு மாறுசெய்தல்"; அல்லது (நபி (ஸல்) அவர்கள்) "பொய்ச் சத்தியம்" என்று கூறினார்கள். (அறிவிப்பாளர்) ஷுஅபா அவர்கள் (இந்த இரண்டு கூற்றுகளில் எது நபி (ஸல்) அவர்களால் கூறப்பட்டது என்பதில்) சந்தேகம் கொள்கிறார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3022

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ يَغْزُو الرِّجَالُ وَلاَ يَغْزُو النِّسَاءُ وَإِنَّمَا لَنَا نِصْفُ الْمِيرَاثِ ‏.‏ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏وَلاَ تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ مُجَاهِدٌ فَأُنْزِلَ فِيهَا ‏:‏ ‏(‏إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ ‏)‏ وَكَانَتْ أُمُّ سَلَمَةَ أَوَّلَ ظَعِينَةٍ قَدِمَتِ الْمَدِينَةَ مُهَاجِرَةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُرْسَلٌ ‏.‏ وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ عَنْ مُجَاهِدٍ مُرْسَلٌ أَنَّ أُمَّ سَلَمَةَ قَالَتْ كَذَا وَكَذَا ‏.‏

முஜாஹித் (ரஹ்) அவர்கள் உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கிறார்கள்: "ஆண்கள் போரிடுகிறார்கள்; பெண்கள் போரிடுவதில்லை. மேலும் எங்களுக்கு வாரிசுரிமையில் பாதியே கிடைக்கிறது." (இவ்வாறான எண்ணம் உம்மு ஸலமாவுக்கு ஏற்பட்டபோது,) எனவே அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்: *(வலா ததமன்னவ் மா

ஃபள்ளலல்லாஹு பிஹி பஅளக்கும் அலா பஅளின்)* "அல்லாஹ் உங்களில் சிலரை வேறு சிலரை விட மேன்மைப்படுத்தியிருக்கும் விஷயங்களில் நீங்கள் ஆசை கொள்ளாதீர்கள்..." (திருக்குர்ஆன் 4:32). முஜாஹித் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மேலும் அது குறித்து (பின்வருமாறு) அருளப்பட்டது: *(இன்னல் முஸ்லிமீன வல் முஸ்லிமாத்தி)* 'நிச்சயமாக முஸ்லிமான ஆண்களும் முஸ்லிமான பெண்களும்..." (திருக்குர்ஆன் 33:35). மேலும் உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களே மதீனாவிற்கு ஹிஜ்ரத் செய்து (ஒட்டகச் சிவிகையில்) வந்த முதல் பெண்மணியாவார்கள். அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது முர்ஸல் ஹதீஸ் ஆகும். இப்னு அபீ நஜீஹ் வழியாக முஜாஹித் அவர்களிடமிருந்து முர்ஸலாகவே சிலர் அறிவித்துள்ளனர். உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் இவ்வாறு கூறினார்கள் (என்று).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3023

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ وَلَدِ أُمِّ سَلَمَةَ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ لاَ أَسْمَعُ اللَّهَ ذَكَرَ النِّسَاءَ فِي الْهِجْرَةِ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: (إِنِّي لاَ أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ).

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஹிஜ்ரத் (நாடு துறத்தல்) விஷயத்தில் பெண்களைப் பற்றி அல்லாஹ் குறிப்பிடுவதை நான் கேட்கவில்லையே!" என்றார்கள். ஆகவே, அல்லாஹ் தஆலா (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

"இன்னீ லா உழீஉ அமல ஆமிலின் மின்கும் மின் த(த்)கரின் அவ் உன்ஸா பஃளுகும் மின் பஃள்"

(இதன் பொருள்: "உங்களில் ஆணோ பெண்ணோ எவருடைய செயலையும் நான் வீணாக்க மாட்டேன். நீங்கள் ஒருவரில் இருந்து மற்றவர் (ஒருவருக்கொருவர் சமமானவர்கள், ஒருவரில் இருந்து மற்றவர் தோன்றியவர்கள், ஒருவரையொருவர் சார்ந்தவர்கள்).")

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3024

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، قَالَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ أَقْرَأَ عَلَيْهِ وَهُوَ عَلَى الْمِنْبَرِ. فَقَرَأْتُ عَلَيْهِ مِنْ سُورَةِ

النِّسَاءِ حَتَّى إِذَا بَلَغْتُ ‏:‏ ‏(‏فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلاَءِ شَهِيدًا ‏)‏ غَمَزَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِيَدِهِ فَنَظَرْتُ إِلَيْهِ وَعَيْنَاهُ تَدْمَعَانِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى أَبُو الأَحْوَصِ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنْ عَلْقَمَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ وَإِنَّمَا هُوَ إِبْرَاهِيمُ عَنْ عَبِيدَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மிம்பரின் மீது இருந்தபோது, அவர்களுக்காக (குர்ஆனை) ஓதுமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். எனவே நான் அவர்களுக்காக சூரத்துந் நிஸாவிலிருந்து ஓதினேன். நான்:
'(ஃபகைஃப இதா ஜிஃனா மின் குல்லி உம்மதின் பிஷஹீதின் வஜிஃனா பிக அலா ஹாஉலாயி ஷஹீதா)'
'ஒவ்வொரு சமூகத்திலிருந்தும் நாம் ஒரு சாட்சியை கொண்டுவரும்போதும், (முஹம்மதுவே!) இவர்களுக்கு எதிராகச் சாட்சியாக உங்களை நாம் கொண்டுவரும்போதும் (நிலைமை) எப்படி இருக்கும்?' (4:41)
என்ற இந்த வசனத்தை அடைந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது கையால் என்னை (ஓதுவதை நிறுத்துமாறு) சைகை செய்தார்கள். நான் அவர்களைப் பார்த்தேன்; அவர்களுடைய கண்கள் கண்ணீர் வடித்துக் கொண்டிருந்தன."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3025

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبِيدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اقْرَأْ عَلَىَّ ‏"‏ ‏.‏ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَقْرَأُ عَلَيْكَ وَعَلَيْكَ أُنْزِلَ قَالَ ‏"‏ إِنِّي أُحِبُّ أَنْ أَسْمَعَهُ مِنْ غَيْرِي ‏"‏ ‏.‏ فَقَرَأْتُ سُورَةَ النِّسَاءِ حَتَّى إِذَا بَلَغْتُ ‏:‏ ‏(‏جِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلاَءِ شَهِيدًا ‏)‏ قَالَ فَرَأَيْتُ عَيْنَىِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم تَهْمِلاَنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي الأَحْوَصِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், 'எனக்கு (குர்ஆனை) ஓதிக் காட்டுவீராக!' என்று கூறினார்கள். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! உங்கள் மீதே அது இறக்கப்பட்டிருக்கும்போது நான் உங்களுக்கு ஓதிக் காட்டட்டுமா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'நான் மற்றவர்களிடமிருந்து அதைக் கேட்பதை விரும்புகிறேன்' என்று

கூறினார்கள்.
எனவே, நான் சூரா அந்-நிஸாவை ஓதி, (அதன்)
'ஜிஃனா பிக்க அலா ஹாவுலாயி ஷஹீதா'
(நாம் உம்மை இவர்களுக்கு எதிராகச் சாட்சியாகக் கொண்டு வரும்போது...)
என்ற வசனத்தை (அதாவது, சூரா அந்-நிஸா, வசனம் 41 இன் ஒரு பகுதியை) அடைந்தபோது, நபி (ஸல்) அவர்களின் இரு கண்களும் கண்ணீர் வடித்துக் கொண்டிருப்பதை நான் பார்த்தேன்.
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் அபூ அல்-அஹ்வஸ் அவர்களின் ஹதீஸை விடச் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3026

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الأَعْمَشِ، نَحْوَ حَدِيثِ مُعَاوِيَةَ بْنِ هِشَامٍ .

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الرَّازِيِّ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ صَنَعَ لَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ طَعَامًا فَدَعَانَا وَسَقَانَا مِنَ الْخَمْرِ فَأَخَذَتِ الْخَمْرُ مِنَّا وَحَضَرَتِ الصَّلاَةُ فَقَدَّمُونِي فَقَرَأْتُ : (قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ) لاَ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ وَنَحْنُ نَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ . قَالَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى : (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَقْرَبُوا الصَّلاَةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரலி) அவர்கள் எங்களுக்காக உணவு தயாரித்து, எங்களை (விருந்துக்கு) அழைத்தார்கள். எங்களுக்கு மதுவும் பருகத் தந்தார்கள். மது எங்களுக்குப் போதையை ஏற்படுத்தியது. தொழுகை நேரம் வந்தபோது, அவர்கள் என்னை (தொழுகை நடத்த) முன்னிறுத்தினார்கள். அப்போது நான்:

'குல் யா அய்யுஹல் காஃபிரூன். லா அஃபுது மா தஃபுதூன். வ நஹ்னு நஃபுது மா தஃபுதூன்'

(பொருள்: "(நபியே!) கூறுவீராக: காஃபிர்களே! நீங்கள் வணங்குபவற்றை நான்

வணங்கமாட்டேன். மேலும் நீங்கள் வணங்குபவற்றை நாங்கள் வணங்குகிறோம்") என்று (போதையின் காரணமாக, குர்ஆனின் வசனங்களை மாற்றி) தவறாக ஓதினேன். எனவே, அல்லாஹுத் தஆலா (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

'யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ லா தக்ரபுஸ் ஸலாத வ அன்தும் ஸுகாரா ஹத்தா தஃலமூ மா தகூலூன்'

(பொருள்: "நம்பிக்கை கொண்டவர்களே! நீங்கள் கூறுவது என்னவென்று நீங்கள் அறியும் வரை, நீங்கள் போதையாக இருக்கும் நிலையில் தொழுகையை நெருங்காதீர்கள்" - 4:43)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3027

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، أَنَّهُ حَدَّثَهُ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ الزُّبَيْرِ حَدَّثَهُ أَنَّ رَجُلاً مِنَ الأَنْصَارِ خَاصَمَ الزُّبَيْرَ فِي شِرَاجِ الْحَرَّةِ الَّتِي يَسْقُونَ بِهَا النَّخْلَ . فَقَالَ الأَنْصَارِيُّ سَرِّحِ الْمَاءَ يَمُرُّ فَأَبَى عَلَيْهِ فَاخْتَصَمُوا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِلزُّبَيْرِ " اسْقِ يَا زُبَيْرُ وَأَرْسِلِ الْمَاءَ إِلَى جَارِكَ " . فَغَضِبَ الأَنْصَارِيُّ وَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْ كَانَ ابْنَ عَمَّتِكَ . فَتَغَيَّرَ وَجْهُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ قَالَ " يَا زُبَيْرُ اسْقِ وَاحْبِسِ الْمَاءَ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَى الْجَدْرِ " . فَقَالَ الزُّبَيْرُ وَاللَّهِ إِنِّي لأَحْسِبُ هَذِهِ الآيَةَ نَزَلَتْ فِي ذَلِكَ : (فَلاَ وَرَبِّكَ لاَ يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ) الآيَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ قَدْ رَوَى ابْنُ وَهْبٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ اللَّيْثِ بْنِ سَعْدٍ وَيُونُسَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ . وَرَوَى شُعَيْبُ بْنُ أَبِي حَمْزَةَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنِ الزُّبَيْرِ وَلَمْ يَذْكُرْ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ .

அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஸுபைர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அன்சாரிகளில் ஒருவர், ‘ஹர்ரா’ எனும் (கற்கள் நிறைந்த) நிலத்திலுள்ள நீர் பாயும் கால்வாய் விவகாரத்தில் அஸ்-ஸுபைர் (ரலி) அவர்களுடன் தர்க்கம் செய்தார். அந்த கால்வாயைக் கொண்டே அவர்கள் (இருவரும்) பேரீச்ச மரங்களுக்கு நீர் பாய்ச்சி வந்தனர். அந்த அன்சாரி (ஸுபைரிடம்), “தண்ணீரைத் திறந்து விடுங்கள் (அது செல்லட்டும்)” என்று கூறினார். அஸ்-ஸுபைர் (ரலி) அதற்கு மறுத்துவிட்டார். ஆகவே, இருவரும்

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வழக்கைக் கொண்டு சென்றனர்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அஸ்-ஸுபைர் (ரலி) அவர்களை நோக்கி, “ஸுபைரே! (முதலில் உமது தோட்டத்திற்கு) நீர் பாய்ச்சிவிட்டு, பிறகு உமது அண்டை வீட்டாருக்குத் தண்ணீரை அனுப்பி விடுவீராக!” என்று கூறினார்கள்.

(இத்தீர்ப்பைக் கேட்ட) அந்த அன்சாரி கோபமடைந்து, “அல்லாஹ்வின் தூதரே! இவர் உங்கள் அத்தை மகன் என்பதாலா (இவ்வாறு தீர்ப்பளிக்கிறீர்கள்)?” என்று கேட்டார். உடனே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் முகம் (கோபத்தால்) மாறியது. பிறகு அவர்கள், “ஸுபைரே! நீர் பாய்ச்சுவீராக! வரப்புகள் வரை தண்ணீர் திரும்பும் வரை அதைத் தேக்கி வைப்பீராக!” என்று கூறினார்கள்.

அஸ்-ஸுபைர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இந்த ஆயத் (திருவசனம்) அந்தச் சம்பவத்தைப் பற்றித்தான் அருளப்பட்டது என்று நான் கருதுகிறேன்:

'ஃபலா வரப்பிக லா யுஃமினூன ஹத்தா யுஹக்கிமூக்க ஃபீமா ஷஜர பைனஹும்...'

(இதன் பொருள்: இல்லை, உமது இறைவன் மீது சத்தியமாக! அவர்கள் தங்களுக்கிடையே ஏற்படும் சச்சரவுகளில் உம்மை நீதிபதியாக ஆக்கும் வரை அவர்கள் நம்பிக்கை கொண்டவர்களாக ஆகமாட்டார்கள்...)"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூற நான் செவியுற்றேன்: இப்னு வஹ்ப் இந்த ஹதீஸை லைஸ் பின் ஸஅத் மற்றும் யூனுஸ் ஆகியோர் வழியாக ஸுஹ்ரீயிடமிருந்தும், அவர் உர்வாவிடமிருந்தும், அவர் அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஸுபைர் அவர்களிடமிருந்தும் இதே போன்ற ஹதீஸை அறிவித்துள்ளார். ஷுஐப் பின் அபீ ஹம்ஸா, ஸுஹ்ரீயிடமிருந்தும், அவர் உர்வாவிடமிருந்தும், அவர் அஸ்-ஸுபைர் அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளார். ஆனால், அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஸுபைர் அவர்களைக் குறிப்பிடவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3028

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ يَزِيدَ، يُحَدِّثُ عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، أَنَّهُ قَالَ فِي هَذِهِ الآيَةِ: (فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِئَتَيْنِ) قَالَ رَجَعَ نَاسٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ أُحُدٍ. فَكَانَ النَّاسُ

فِيهِمْ فَرِيقَيْنِ فَرِيقٌ يَقُولُ اقْتُلْهُمْ . وَفَرِيقٌ يَقُولُ لاَ . فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : ‏(‏فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِئَتَيْنِ‏)‏ وَقَالَ إِنَّهَا طِيبَةُ وَقَالَ إِنَّهَا تَنْفِي الْخَبِيثَ كَمَا تَنْفِي النَّارُ خَبَثَ الْحَدِيدِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ هُوَ الأَنْصَارِيُّ الْخَطْمِيُّ وَلَهُ صُحْبَةٌ .

ஜைத் பின் தாபித் (ரலி) அவர்கள், **"ஃபமா லகும் ஃபில் முனாஃபிகீன ஃபிஅதைன்"** ("நயவஞ்சகர்களைப் பற்றி நீங்கள் இரு பிரிவினராக இருப்பதற்கு உங்களுக்கு என்ன நேர்ந்தது?") (4:88) என்ற இந்த வசனம் குறித்துக் கூறியதாவது:

"உஹுத் போரின்போது நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களிலிருந்து சிலர் (போர்க்களத்திலிருந்து) திரும்பி வந்தனர். அவர்கள் விஷயத்தில் (முஸ்லிம்கள்) இரு பிரிவினராக ஆயினர். ஒரு பிரிவினர், 'அவர்களைக் கொல்லுங்கள்' என்றனர். மற்றொரு பிரிவினர் 'கூடாது' என்றனர். அப்போதுதான் இந்த இறைவசனம் அருளப்பெற்றது: **"ஃபமா லகும் ஃபில் முனாஃபிகீன ஃபிஅதைன்"** ("நயவஞ்சகர்களைப் பற்றி நீங்கள் இரு பிரிவினராக இருப்பதற்கு உங்களுக்கு என்ன நேர்ந்தது?")."

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அது (மதீனா) 'தைபா' (தூய்மையானது) ஆகும். நெருப்பு இரும்பின் அழுக்கை நீக்கி விடுவதைப் போன்று, அது (தன்னிடமுள்ள) அழுக்கை நீக்கி விடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3029

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، حَدَّثَنَا شَبَابَةُ، حَدَّثَنَا وَرْقَاءُ بْنُ عُمَرَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ يَجِيءُ الْمَقْتُولُ بِالْقَاتِلِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَاصِيَتُهُ وَرَأْسُهُ بِيَدِهِ وَأَوْدَاجُهُ تَشْخُبُ دَمًا يَقُولُ يَا رَبِّ هَذَا قَتَلَنِي حَتَّى يُدْنِيَهُ مِنَ الْعَرْشِ . قَالَ فَذَكَرُوا لاِبْنِ عَبَّاسٍ التَّوْبَةَ فَتَلاَ هَذِهِ الآيَةَ : ‏(‏وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ‏)‏ قَالَ وَمَا نُسِخَتْ هَذِهِ الآيَةُ وَلاَ بُدِّلَتْ وَأَنَّى لَهُ التَّوْبَةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நியாயத்தீர்ப்பு நாளில், கொலை செய்யப்பட்டவர், கொலையாளியின் தலை உச்சி முடியையும், அவனது தலையையும் தம் கையில் பிடித்தவராக, தம் கழுத்து நாளங்களிலிருந்து இரத்தம் பீறிட்டு வழிய, 'இறைவா! இவன் தான் என்னைக் கொன்றான்!'

என்று கூறியவாறு அர்ஷுக்கு அருகில் அவனைக் கொண்டு வரும் வரை வருவார்."
(அப்போது) அவர்கள் (அதாவது, இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் மாணவர்களோ அல்லது அங்கிருந்தவர்களோ) இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம் (வேண்டுமென்றே கொலை செய்தவனுக்கு) பாவமன்னிப்பு (கிடைக்குமா) பற்றிக் குறிப்பிட்டார்கள். அதற்கு அன்னார் இந்த வசனத்தை ஓதிக் காட்டினார்கள்:
'(குர்ஆன் 4:93) எவன் ஒருவன் வேண்டுமென்றே ஒரு இறைநம்பிக்கையாளரைக் கொலை செய்கிறானோ, அவனுக்குரிய தண்டனை நரகமாகும்.'
அன்னார் கூறினார்கள்: "இந்த வசனம் நீக்கப்படவுமில்லை, மாற்றியமைக்கப்படவுமில்லை. அப்படியானால் அவனுக்கு பாவமன்னிப்பு எங்கிருந்து கிடைக்கும்?"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3030

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي رِزْمَةَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ مَرَّ رَجُلٌ مِنْ بَنِي سُلَيْمٍ عَلَى نَفَرٍ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَمَعَهُ غَنَمٌ لَهُ فَسَلَّمَ عَلَيْهِمْ قَالُوا مَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ إِلاَّ لِيَتَعَوَّذَ مِنْكُمْ فَقَامُوا فَقَتَلُوهُ وَأَخَذُوا غَنَمَهُ فَأَتَوْا بِهَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى ‏(‏يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلاَ تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلاَمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
பனூ சுலைம் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த, தம்முடன் ஆடுகளையும் வைத்திருந்த ஒரு மனிதர், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் சிலரைக் கடந்து சென்றார். அவர் அவர்களுக்கு ஸலாம் கூறினார். அதற்கு அவர்கள், 'அவர் (உங்களிடமிருந்து) தன்னைப் பாதுகாத்துக் கொள்வதற்காகவே தவிர (வேறு எதற்கும்) ஸலாம் கூறவில்லை' என்று கூறினார்கள். ஆகவே, அவர்கள் (அவரைத் தாக்க) எழுந்து அவரைக் கொன்றார்கள்; மேலும் அவருடைய ஆடுகளை எடுத்துக்கொண்டார்கள். அவர்கள் அவற்றை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டு வந்தார்கள். அப்போது, மிக்க உயர்ந்தவனான அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:
'ஈமான் கொண்டவர்களே! நீங்கள் அல்லாஹ்வின் பாதையில் (போருக்குச்) செல்லும்போது, (சரியான முறையில்) விசாரித்துத் தெளிவுபடுத்திக் கொள்ளுங்கள்; உங்களுக்கு ஸலாம் கூறுபவரிடம், "நீர் ஒரு முஃமின் அல்லர்" என்று கூறாதீர்கள்'.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3031

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ: (لاَ يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ) جَاءَ عَمْرُو ابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم - قَالَ وَكَانَ ضَرِيرَ الْبَصَرِ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا تَأْمُرُنِي إِنِّي ضَرِيرُ الْبَصَرِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى هَذِهِ الآيَةَ: (غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ) الآيَةَ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ائْتُونِي بِالْكَتِفِ وَالدَّوَاةِ أَوِ اللَّوْحِ وَالدَّوَاةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَيُقَالُ عَمْرُو ابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ وَيُقَالُ عَبْدُ اللَّهِ ابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ وَهُوَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ زَائِدَةَ وَأُمُّ مَكْتُومٍ أُمُّهُ .

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'லா யஸ்தவில் காஇதூன மினல் முஃமினீன்' (நம்பிக்கையாளர்களில் போருக்குச் செல்லாமல் அமர்ந்திருப்பவர்கள் சமமாக மாட்டார்கள்) என்பது அருளப்பட்டபோது, அம்ர் பின் உம்மி மக்தூம் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். அவர் பார்வையற்றவராக இருந்தார். அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! எனக்கு என்ன கட்டளையிடுகிறீர்கள்? நிச்சயமாக நான் பார்வையற்றவன்" என்று கூறினார். எனவே, அல்லாஹ் 'கைரு உலிக் ளரர்' (உடல் ஊனமுற்றோரைத் தவிர) எனும் இந்த வசனத்தை (வசனத்தின் மீதிப் பகுதியை) அருளினான். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "என்னிடம் ஒரு தோள் எலும்பையும் மைக்கூட்டையும் கொண்டு வாருங்கள்" - அல்லது "என்னிடம் ஒரு பலகையையும் மைக்கூட்டையும் கொண்டு வாருங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3032

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، أَخْبَرَنِي عَبْدُ الْكَرِيمِ، سَمِعَ مِقْسَمًا، مَوْلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ يُحَدِّثُ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ قَالَ: (لاَ يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ) عَنْ بَدْرٍ وَالْخَارِجُونَ إِلَى بَدْرٍ لَمَّا نَزَلَتْ غَزْوَةُ بَدْرٍ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَحْشٍ وَابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ إِنَّا أَعْمَيَانِ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَهَلْ لَنَا رُخْصَةٌ فَنَزَلَتْ: (لاَ يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ) وَ: (فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ

دَرَجَةً) فَهَؤُلاَءِ الْقَاعِدُونَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ : (وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا
عَظِيمًا) دَرَجَاتٍ مِنْهُ عَلَى الْقَاعِدِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرِ أُولِي الضَّرَرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ
غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَمِقْسَمٌ يُقَالُ هُوَ مَوْلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ
وَيُقَالُ هُوَ مَوْلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ وَكُنْيَتُهُ أَبُو الْقَاسِمِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"(போருக்குச் செல்லாமல்) அமர்ந்திருக்கும் இறைநம்பிக்கையாளர்களில், அங்கஹீனர்களைத் தவிர மற்றவர்கள் (அறப்போருக்குப் புறப்பட்டவர்களுக்கு) சமமாக மாட்டார்கள்" எனும் (திருக்குர்ஆன் 4:95) இறைவசனம் பத்ருப் போர் (சம்பவத்தின்) போதும், பத்ருக்காகப் புறப்பட்டுச் சென்றவர்களைப் பற்றியும் (அருளப்பட்டது).

பத்ருப் போர் (பற்றிய கட்டளை) இறங்கியபோது, அப்துல்லாஹ் பின் ஜஹ்ஷ் (ரழி) அவர்களும், இப்னு உம்மி மக்தூம் (ரழி) அவர்களும், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் பார்வையற்றவர்கள். எனவே எங்களுக்கு ஏதேனும் சலுகை உண்டா?" எனக் கேட்டனர்.

எனவே (பின்வரும் இறைவசனம்) அருளப்பட்டது:
"(போருக்குச் செல்லாமல்) அமர்ந்திருக்கும் இறைநம்பிக்கையாளர்களில், அங்கஹீனர்களைத் தவிர மற்றவர்கள் (அறப்போருக்குப் புறப்பட்டவர்களுக்கு) சமமாக மாட்டார்கள்."
மற்றும்:
"அல்லாஹ், (வீட்டில்) அமர்ந்திருப்பவர்களை விட அறப்போர் புரிவோரை ஒரு படித்தரம் மேன்மைப்படுத்தியுள்ளான்."

ஆகவே, (மேற்கூறப்பட்ட வசனங்களில்) அங்கஹீனர்கள் அல்லாத நிலையில் (போருக்குச் செல்லாமல்) பின்தங்கியவர்கள் (என்று குறிப்பிடப்படுபவர்கள்) இவர்களே ஆவர்.

"மேலும் அல்லாஹ், (வீட்டில்) அமர்ந்திருப்பவர்களை விட அறப்போர் புரிவோரை மகத்தான கூலியால் மேன்மைப்படுத்தியுள்ளான்."
(இது) அங்கஹீனர்கள் அல்லாத நிலையில் (போருக்குச் செல்லாமல்) அமர்ந்திருக்கும் இறைநம்பிக்கையாளர்களை விட (அறப்போர் புரிவோருக்கு அவனிடமிருந்து கிடைக்கும்) பல படித்தரங்கள் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3033

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَالِحِ بْنِ كَيْسَانَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، حَدَّثَنِي سَهْلُ بْنُ سَعْدٍ، قَالَ رَأَيْتُ مَرْوَانَ بْنَ الْحَكَمِ جَالِسًا فِي الْمَسْجِدِ فَأَقْبَلْتُ حَتَّى جَلَسْتُ إِلَى جَنْبِهِ فَأَخْبَرَنَا أَنَّ زَيْدَ بْنَ ثَابِتٍ أَخْبَرَهُ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمْلَى عَلَيْهِ لاَ يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ فَجَاءَهُ ابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ وَهُوَ يُمْلِيهَا عَلَىَّ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَاللَّهِ لَوْ أَسْتَطِيعُ الْجِهَادَ لَجَاهَدْتُ وَكَانَ رَجُلاً أَعْمَى . فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ صلى الله عليه وسلم وَفَخِذُهُ عَلَى فَخِذِي فَثَقُلَتْ حَتَّى هَمَّتْ تَرُضُّ فَخِذِي ثُمَّ سُرِّيَ عَنْهُ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ : (غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . هَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ نَحْوَ هَذَا . وَرَوَى مَعْمَرٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ قَبِيصَةَ بْنِ ذُؤَيْبٍ عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ . وَفِي هَذَا الْحَدِيثِ رِوَايَةُ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَنْ رَجُلٍ مِنَ التَّابِعِينَ رَوَاهُ سَهْلُ بْنُ سَعْدٍ الأَنْصَارِيُّ عَنْ مَرْوَانَ بْنِ الْحَكَمِ وَمَرْوَانُ لَمْ يَسْمَعْ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ مِنَ التَّابِعِينَ .

சஹ்ல் பின் ஸஅத் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மர்வான் பின் அல்-ஹகம் மஸ்ஜிதில் அமர்ந்திருப்பதை நான் கண்டேன். ஆகவே, நான் அவரிடம் சென்று, அவருக்கு அருகில் அமர்ந்தேன். ஜைத் பின் தாபித் (ரலி) தமக்குத் தெரிவித்ததாக அவர் எங்களிடம் கூறினார்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தமக்கு, **'லா யஸ்தவில் காஇதூன மினல் முஃமினீன வல் முஜாஹிதூன ஃபீ ஸபீலில்லாஹ்'** (நம்பிக்கையாளர்களில் (போருக்குச் செல்லாமல்) அமர்ந்திருப்பவர்களும், அல்லாஹ்வின் பாதையில் (போராடும்) முஜாஹிதீன்களும் சமமாக மாட்டார்கள்) என்று (எழுதச்) சொல்லிக் கொடுத்தார்கள்.

அப்போது இப்னு உம்மி மக்தூம் (ரலி) அங்கு வந்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு அதைச் சொல்லிக் கொடுத்துக் கொண்டிருந்தார்கள். அவர் (இப்னு உம்மி மக்தூம்) கூறினார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! என்னால் ஜிஹாத் செய்ய முடிந்தால், நான் நிச்சயம் ஜிஹாத் செய்வேன்.' அவர் ஒரு பார்வையற்ற மனிதராக இருந்தார்.

ஆகவே, அல்லாஹ் தனது தூதருக்கு (ஸல்) வஹியை (இறைச்செய்தியை) அருளினான். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்களின் தொடை என் தொடையின் மீது இருந்தது. அது என் தொடையை நசுக்கிவிடுமோ என்று நான் கவலைப்படுமளவுக்கு என்மீது கனத்தது. பின்னர், அந்த நிலை அவர்களிடமிருந்து நீங்கியது. அப்போது அல்லாஹ், **'கைரு உலிழ் ளரர்'** (பாதிப்புக்குள்ளானவர்களைத் தவிர) என்பதை அவருக்கு

அருளியிருந்தான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3034

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي عَمَّارٍ، يُحَدِّثُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَابَاهُ، عَنْ يَعْلَى بْنِ أُمَيَّةَ، قَالَ قُلْتُ لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ إِنَّمَا قَالَ اللَّهُ : ‏(‏أنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلاَةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ‏)‏ وَقَدْ أَمِنَ النَّاسُ ‏.‏ فَقَالَ عُمَرُ عَجِبْتُ مِمَّا عَجِبْتَ مِنْهُ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ صَدَقَةٌ تَصَدَّقَ اللَّهُ بِهَا عَلَيْكُمْ فَاقْبَلُوا صَدَقَتَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

யஃலா பின் உமைய்யா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

நான் உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரலி) அவர்களிடம், "அல்லாஹ் (திருக்குர்ஆனில்) இவ்வாறு கூறியுள்ளான்: 'நிராகரிப்பவர்கள் உங்களுக்குத் துன்பம் இழைப்பார்கள் என்று நீங்கள் அஞ்சினால் தொழுகையைச் சுருக்கிக் கொள்வது (அதாவது, தொழுகையைச் சுருக்கிக் கொள்வதில் உங்களுக்கு எந்தக் குற்றமுமில்லை).' (அரபு மூலம்: அன் தக்ஸுரூ மினஸ் ஸலாதி இன் கிஃப்தும் அன் யஃப்தினகுமுல்லதீன கஃபரூ). ஆனால் (இப்போதோ) மக்கள் பாதுகாப்பாக இருக்கின்றனரே?" என்று கேட்டேன்.

அதற்கு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீ எதைப்பற்றி வியப்படைந்தாயோ அதைப் பற்றியே நானும் வியப்படைந்தேன். எனவே, நான் இது குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'இது அல்லாஹ் உங்களுக்கு வழங்கிய தர்மமாகும் (அதாவது, ஒரு சலுகை அல்லது அருட்கொடை). எனவே அவனது தர்மத்தை ஏற்றுக்கொள்ளுங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3035

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عُبَيْدٍ الْهُنَائِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ شَقِيقٍ، حَدَّثَنَا أَبُو هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَزَلَ بَيْنَ ضَجْنَانَ وَعُسْفَانَ فَقَالَ الْمُشْرِكُونَ إِنَّ لِهَؤُلاَءِ صَلاَةً هِيَ أَحَبُّ إِلَيْهِمْ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَبْنَائِهِمْ

وَهِيَ الْعَصْرُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ فَمِيلُوا عَلَيْهِمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَإِنَّ جِبْرِيلَ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأَمَرَهُ أَنْ يَقْسِمَ أَصْحَابَهُ شَطْرَيْنِ فَيُصَلِّي بِهِمْ وَتَقُومُ طَائِفَةٌ أُخْرَى وَرَاءَهُمْ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ ثُمَّ يَأْتِي الآخَرُونَ وَيُصَلُّونَ مَعَهُ رَكْعَةً وَاحِدَةً ثُمَّ يَأْخُذُ هَؤُلاَءِ حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ فَتَكُونُ لَهُمْ رَكْعَةٌ رَكْعَةٌ وَلِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَكْعَتَانِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَجَابِرٍ وَأَبِي عَيَّاشٍ الزُّرَقِيِّ وَابْنِ عُمَرَ وَحُذَيْفَةَ وَأَبِي بَكْرَةَ وَسَهْلِ بْنِ أَبِي حَثْمَةَ وَأَبُو عَيَّاشٍ الزُّرَقِيُّ اسْمُهُ زَيْدُ بْنُ صَامِتٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தஜ்னான் மற்றும் உஸ்ஃபான் இடையே தங்கினார்கள். அப்போது இணைவைப்பாளர்கள், "இந்த மக்களுக்கு ஒரு தொழுகை இருக்கிறது, அது அவர்களுடைய தந்தையரையும் பிள்ளைகளையும் விட அவர்களுக்கு மிகவும் பிரியமானது; அதுதான் அஸ்ர். ஆகவே, நீங்கள் உங்கள் திட்டத்தை ஒன்று திரட்டி, அவர்கள் மீது ஒரேடியாகப் பாய்ந்து தாக்குங்கள்" என்று கூறினார்கள். மேலும் ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, தம் தோழர்களை இரண்டு பிரிவுகளாகப் பிரிக்குமாறும், (அவற்றுள்) ஒரு பிரிவினருடன் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) தொழுகை நடத்துமாறும், மற்றொரு பிரிவினர் அவர்களுக்குப் பின்னால் தங்கள் எச்சரிக்கையுடனும் ஆயுதங்களுடனும் (பாதுகாப்பிற்காக) நிற்குமாறும் கட்டளையிட்டார்கள். பிறகு மற்றவர்கள் வந்து, அவருடன் (நபி (ஸல்) உடன்) ஒரு ரக்அத் தொழுவார்கள். பிறகு இவர்களும் தங்கள் எச்சரிக்கையுடனும் ஆயுதங்களுடனும் (பாதுகாப்பிற்காக) நிற்பார்கள். ஆக, அவர்களுக்கு (ஒவ்வொரு பிரிவினருக்கும்) ஒரு ரக்அத், ஒரு ரக்அத்தும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு இரண்டு ரக்அத்களும் அமைந்தன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3036

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي شُعَيْبٍ أَبُو مُسْلِمٍ الْحَرَّانِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَلَمَةَ الْحَرَّانِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ بْنِ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَتَادَةَ بْنِ النُّعْمَانِ قَالَ كَانَ أَهْلُ بَيْتٍ مِنَّا يُقَالُ لَهُمْ بَنُو أُبَيْرِقٍ بِشْرٌ وَبَشِيرٌ وَمُبَشِّرٌ وَكَانَ بَشِيرٌ رَجُلاً مُنَافِقًا يَقُولُ الشِّعْرَ يَهْجُو بِهِ أَصْحَابَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ يَنْحَلُهُ بَعْضَ الْعَرَبِ ثُمَّ يَقُولُ قَالَ

فُلاَنٌ كَذَا وَكَذَا قَالَ فُلاَنٌ كَذَا وَكَذَا فَإِذَا سَمِعَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ذَلِكَ الشِّعْرَ قَالُوا وَاللَّهِ مَا يَقُولُ هَذَا الشِّعْرَ إِلاَّ هَذَا الْخَبِيثُ أَوْ كَمَا قَالَ الرَّجُلُ وَقَالُوا ابْنُ الأُبَيْرِقِ قَالَهَا قَالَ وَكَانَ أَهْلُ بَيْتِ حَاجَةٍ وَفَاقَةٍ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالإِسْلاَمِ وَكَانَ النَّاسُ إِنَّمَا طَعَامُهُمْ بِالْمَدِينَةِ التَّمْرُ وَالشَّعِيرُ وَكَانَ الرَّجُلُ إِذَا كَانَ لَهُ يَسَارٌ فَقَدِمَتْ ضَافِطَةٌ مِنَ الشَّامِ مِنَ الدَّرْمَكِ ابْتَاعَ الرَّجُلُ مِنْهَا فَخَصَّ بِهَا نَفْسَهُ وَأَمَّا الْعِيَالُ فَإِنَّمَا طَعَامُهُمُ التَّمْرُ وَالشَّعِيرُ فَقَدِمَتْ ضَافِطَةٌ مِنَ الشَّامِ فَابْتَاعَ عَمِّي رِفَاعَةُ بْنُ زَيْدٍ حِمْلاً مِنَ الدَّرْمَكِ فَجَعَلَهُ فِي مَشْرَبَةٍ لَهُ وَفِي الْمَشْرَبَةِ سِلاَحٌ وَدِرْعٌ وَسَيْفٌ فَعُدِيَ عَلَيْهِ مِنْ تَحْتِ الْبَيْتِ فَنُقِبَتِ الْمَشْرَبَةُ وَأُخِذَ الطَّعَامُ وَالسِّلاَحُ فَلَمَّا أَصْبَحَ أَتَانِي عَمِّي رِفَاعَةُ فَقَالَ يَا ابْنَ أَخِي إِنَّهُ قَدْ عُدِيَ عَلَيْنَا فِي لَيْلَتِنَا هَذِهِ فَنُقِبَتْ مَشْرَبَتُنَا فَذُهِبَ بِطَعَامِنَا وَسِلاَحِنَا . قَالَ فَتَحَسَّسْنَا فِي الدَّارِ وَسَأَلْنَا فَقِيلَ لَنَا قَدْ رَأَيْنَا بَنِي أُبَيْرِقٍ اسْتَوْقَدُوا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَلاَ نُرَى فِيمَا نُرَى إِلاَّ عَلَى بَعْضِ طَعَامِكُمْ . قَالَ وَكَانَ بَنُو أُبَيْرِقٍ قَالُوا وَنَحْنُ نَسْأَلُ فِي الدَّارِ وَاللَّهِ مَا نُرَى صَاحِبَكُمْ إِلاَّ لَبِيدَ بْنَ سَهْلٍ رَجُلٌ مِنَّا لَهُ صَلاَحٌ وَإِسْلاَمٌ فَلَمَّا سَمِعَ لَبِيدٌ اخْتَرَطَ سَيْفَهُ وَقَالَ أَنَا أَسْرِقُ فَوَاللَّهِ لَيُخَالِطَنَّكُمْ هَذَا السَّيْفُ أَوْ لَتُبَيِّنُنَّ هَذِهِ السَّرِقَةَ . قَالُوا إِلَيْكَ عَنْهَا أَيُّهَا الرَّجُلُ فَمَا أَنْتَ بِصَاحِبِهَا . فَسَأَلْنَا فِي الدَّارِ حَتَّى لَمْ نَشُكَّ أَنَّهُمْ أَصْحَابُهَا فَقَالَ لِي عَمِّي يَا ابْنَ أَخِي لَوْ أَتَيْتَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرْتَ ذَلِكَ لَهُ . قَالَ قَتَادَةُ فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ إِنَّ أَهْلَ بَيْتٍ مِنَّا أَهْلَ جَفَاءٍ عَمَدُوا إِلَى عَمِّي رِفَاعَةَ بْنِ زَيْدٍ فَنَقَبُوا مَشْرَبَةً لَهُ وَأَخَذُوا سِلاَحَهُ وَطَعَامَهُ فَلْيَرُدُّوا عَلَيْنَا سِلاَحَنَا فَأَمَّا الطَّعَامُ فَلاَ حَاجَةَ لَنَا فِيهِ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " سَآمُرُ فِي ذَلِكَ " . فَلَمَّا سَمِعَ بَنُو أُبَيْرِقٍ أَتَوْا رَجُلاً مِنْهُمْ يُقَالُ لَهُ أُسَيْرُ بْنُ عُرْوَةَ فَكَلَّمُوهُ فِي ذَلِكَ فَاجْتَمَعَ فِي ذَلِكَ نَاسٌ مِنْ أَهْلِ الدَّارِ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ قَتَادَةَ بْنَ النُّعْمَانِ وَعَمَّهُ عَمَدَا إِلَى أَهْلِ بَيْتٍ مِنَّا أَهْلِ إِسْلاَمٍ وَصَلاَحٍ يَرْمُونَهُمْ بِالسَّرِقَةِ مِنْ غَيْرِ بَيِّنَةٍ وَلاَ ثَبْتٍ . قَالَ قَتَادَةُ فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَكَلَّمْتُهُ فَقَالَ " عَمَدْتَ إِلَى أَهْلِ بَيْتٍ ذُكِرَ مِنْهُمْ إِسْلاَمٌ وَصَلاَحٌ تَرْمِيهِمْ بِالسَّرِقَةِ عَلَى غَيْرِ ثَبْتٍ وَلاَ بَيِّنَةٍ " . قَالَ فَرَجَعْتُ وَلَوَدِدْتُ أَنِّي خَرَجْتُ مِنْ بَعْضِ مَالِي وَلَمْ أُكَلِّمْ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي ذَلِكَ فَأَتَانِي عَمِّي رِفَاعَةُ فَقَالَ يَا ابْنَ أَخِي مَا صَنَعْتَ فَأَخْبَرْتُهُ بِمَا قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله

عليه وسلم فقال الله المستعان فلم يلبث أن نزل القرآن : (إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلاَ تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا) بَنِي أُبَيْرِقٍ : (وَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ) أَيْ مِمَّا قُلْتَ لِقَتَادَةَ : (إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا * وَلاَ تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا * يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلاَ يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ) إِلَى قَوْلِهِ : (غَفُورًا رَحِيمًا) أَىْ لَوِ اسْتَغْفَرُوا اللَّهَ لَغَفَرَ لَهُمْ : (وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ) إِلَى قَوْلِهِ : (إِثْمًا مُبِينًا) قَوْلُهُمْ لِلَبِيدٍ : وَلَوْلاَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ) إِلَى قَوْلِهِ : (فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا) فَلَمَّا نَزَلَ الْقُرْآنُ أُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِالسِّلاَحِ فَرَدَّهُ إِلَى رِفَاعَةَ فَقَالَ قَتَادَةُ لَمَّا أَتَيْتُ عَمِّي بِالسِّلاَحِ وَكَانَ شَيْخًا قَدْ عَسِيَ أَوْ عَشِيَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَكُنْتُ أُرَى إِسْلاَمَهُ مَدْخُولاً فَلَمَّا أَتَيْتُهُ بِالسِّلاَحِ قَالَ يَا ابْنَ أَخِي هُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَعَرَفْتُ أَنَّ إِسْلاَمَهُ كَانَ صَحِيحًا فَلَمَّا نَزَلَ الْقُرْآنُ لَحِقَ بَشِيرٌ بِالْمُشْرِكِينَ فَنَزَلَ عَلَى سُلاَفَةَ بِنْتِ سَعْدِ ابْنِ سُمَيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا * إِنَّ اللَّهَ لاَ يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاَلاً بَعِيدًا) فَلَمَّا نَزَلَ عَلَى سُلاَفَةَ رَمَاهَا حَسَّانُ بْنُ ثَابِتٍ بِأَبْيَاتٍ مِنْ شِعْرِهِ فَأَخَذَتْ رَحْلَهُ فَوَضَعَتْهُ عَلَى رَأْسِهَا ثُمَّ خَرَجَتْ بِهِ فَرَمَتْ بِهِ فِي الأَبْطَحِ ثُمَّ قَالَتْ أَهْدَيْتَ لِي شِعْرَ حَسَّانَ مَا كُنْتَ تَأْتِينِي بِخَيْرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْلَمُ أَحَدًا أَسْنَدَهُ غَيْرَ مُحَمَّدِ بْنِ سَلَمَةَ الْحَرَّانِيِّ . وَرَوَى يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ بْنِ قَتَادَةَ مُرْسَلٌ لَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ وَقَتَادَةُ بْنُ النُّعْمَانِ هُوَ أَخُو أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ لأُمِّهِ وَأَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ اسْمُهُ سَعْدُ بْنُ مَالِكِ بْنِ سِنَانٍ .

கத்தாதா பின் அந்நுஃமான் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"எங்களிடையே பனூ உபீரிக் என்று அழைக்கப்பட்ட ஒரு குடும்பத்தினர் இருந்தனர். (அவர்கள்) பிஷ்ர், பஷீர் மற்றும் முபஷ்ஷிர் ஆவர். பஷீர் ஒரு நயவஞ்சகனாக (முனாஃபிக்) இருந்தான். அவன் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களை இழிவுபடுத்திக் கவிதை இயற்றுவான். பின்னர் அதனை சில அரேபியர்கள் மீது சுமத்தி, 'இன்னார் இப்படிச் சொன்னார், அப்படிச் சொன்னார்' என்று கூறுவான். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் அந்தக் கவிதையைக் கேட்கும்போது, 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இந்த

அசுத்தமானவனைத் தவிர வேறு யாரும் இந்தக் கவிதையைச் சொல்லியிருக்க மாட்டார்கள்' - அல்லது அம்மனிதர் கூறியது போன்று - என்று கூறுவார்கள். மேலும், 'இப்னுல் உபீரிக் தான் இதனைச் சொன்னான்' என்றும் கூறுவார்கள்."

அவர் கூறினார்: "அவர்கள் ஜாஹிலிய்யா காலத்திலும் இஸ்லாத்திலும் தேவையுடைய ஏழைக் குடும்பமாக இருந்தனர். மதீனாவில் மக்களின் உணவுப் பழக்கம் பேரீச்சம்பழமும் வாற்கோதுமையுமாகவே இருந்தது. ஒரு மனிதருக்கு வசதி இருந்தால், ஷாம் தேசத்திலிருந்து நயமான வெள்ளை மாவு (தர்மாக்) விற்பனைக்கு வரும்போது, அவர் அதிலிருந்து வாங்கி தனக்காக மட்டும் வைத்துக் கொள்வார். குடும்பத்தினரைப் பொறுத்தவரை அவர்களின் உணவு பேரீச்சம்பழமும் வாற்கோதுமையுமாகவே இருக்கும். இந்நிலையில் ஷாமிலிருந்து ஒரு விற்பனைக் கூட்டம் வந்தது. என் சிறிய தந்தை ரிஃபாஆ பின் ஸைத், அதிலிருந்து ஒரு மூட்டை மாவை வாங்கினார். அதனைத் தமக்குரிய ஒரு சிறு சேமிப்பறையில் வைத்தார். அந்தக் கிடங்கில் ஆயுதங்களும், கவசமும், வாளும் இருந்தன. இந்நிலையில் வீட்டின் கீழ்ப் பகுதியிலிருந்து அவர் மீது அத்துமீறப்பட்டு, அந்தச் சிறு சேமிப்பறையில் துளையிடப்பட்டு உணவும் ஆயுதங்களும் எடுக்கப்பட்டன. காலை விடிந்ததும் என் சிறிய தந்தை ரிஃபாஆ என்னிடம் வந்து, 'என் சகோதரன் மகனே! இன்று இரவில் நம் மீது அத்துமீறப்பட்டுவிட்டது. நமது சிறு சேமிப்பறை துளையிடப்பட்டு நமது உணவும் ஆயுதங்களும் போய்விட்டன' என்று கூறினார்."

அவர் கூறினார்: "நாங்கள் அந்தக் குடியிருப்புப் பகுதியில் துருவித் தேடினோம், விசாரித்தோம். அப்போது எங்களிடம், 'பனூ உபீரிக் வீட்டார் இன்று இரவு நெருப்பு மூட்டியதை நாங்கள் பார்த்தோம். உங்களின் உணவைச் சமைப்பதைத் தவிர வேறு எதற்கும் அவர்கள் நெருப்பு மூட்டியதாக நாங்கள் கருதவில்லை' என்று கூறப்பட்டது."

அவர் கூறினார்: "நாங்கள் அந்தக் குடியிருப்பில் விசாரித்துக் கொண்டிருந்தபோது, பனூ உபீரிக் வீட்டார், 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! உங்களின் திருடராக லபீத் பின் சஹ்லைத் தவிர வேறு யாரையும் நாங்கள் கருதவில்லை. அவர் நம்மில் ஒருவர்; நல்லவர்; இஸ்லாத்தைப் பேணக்கூடியவர்' என்று கூறினார்கள். லபீத் இதனைச் செவியுற்றதும் தனது வாளை உருவியவாறு, 'நானா திருடினேன்? அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இந்த வாள் உங்களில் கலக்க வேண்டும் அல்லது இந்தத் திருட்டுப் பழியை (யார் செய்ததென்று) நீங்கள் தெளிவுபடுத்த வேண்டும்' என்று கூறினார். அதற்கு அவர்கள், 'இம்மனிதரே! எங்களை விட்டுவிடும், நீர் திருடர் அல்ல' என்று கூறினார்கள். நாங்கள் அந்தக் குடியிருப்பில் விசாரித்தவரை, அவர்கள் (பனூ உபீரிக்) தான் திருடர்கள் என்பதில் எங்களுக்குச் சந்தேகம் இருக்கவில்லை. என் சிறிய தந்தை என்னிடம், 'என் சகோதரன் மகனே! நீ அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று இதுபற்றித் தெரிவித்தால் நன்றாக இருக்கும்' என்று கூறினார்."

கத்தாதா கூறினார்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று,

'எங்களில் ஒரு குடும்பத்தினர், கடுமையானவர்கள் (அல்லது வரம்பு மீறியவர்கள்). அவர்கள் என் சிறிய தந்தை ரிஃபாஆ பின் ஸைதை இலக்கு வைத்து (அவருக்கு எதிராகச் செயல்பட்டு), அவரின் சிறு சேமிப்பறையைத் துளையிட்டு, அவரின் ஆயுதங்களையும் உணவையும் எடுத்துக் கொண்டார்கள். அவர்கள் எங்கள் ஆயுதங்களைத் திருப்பித் தர வேண்டும்; உணவைப் பற்றி எங்களுக்குத் தேவையில்லை' என்று கூறினேன். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'இது குறித்து நான் முடிவு செய்கிறேன்' என்று கூறினார்கள். பனூ உபீரிக் இதைக் கேள்விப்பட்டதும், அவர்களில் உஸைர் பின் உர்வா என்று அழைக்கப்படும் ஒரு மனிதரிடம் சென்று இதுபற்றிப் பேசினார்கள். அந்தக் குடியிருப்பின் மக்களில் சிலரும் ஒன்று திரண்டனர். அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! கத்தாதா பின் அந்நுஃமானும் அவரின் சிறிய தந்தையும், இஸ்லாத்தையும் நற்செயல்களையும் பேணக்கூடிய எங்கள் குடும்பத்தார் மீது, எந்த ஆதாரமும் சாட்சியமும் இல்லாமல் திருட்டுப் பழி சுமத்துகிறார்கள்' என்று கூறினார்கள்."

கத்தாதா கூறினார்: "நான் (மீண்டும்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று பேசினேன். அப்போது அவர்கள், 'இஸ்லாமும் நற்செயல்களும் உள்ளதாகக் குறிப்பிடப்படும் ஒரு குடும்பத்தார் மீது, எந்தச் சாட்சியமும் ஆதாரமும் இல்லாமல் நீ திருட்டுப் பழி சுமத்துகிறாயா?' என்று கேட்டார்கள்."

கத்தாதா கூறினார்: "நான் திரும்பினேன். 'எனது சொத்தில் ஒரு பகுதியை இழந்திருந்தாலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் இதுபற்றிப் பேசியிருக்கக் கூடாதே' என்று நான் விரும்பும் அளவுக்கு (மனவருத்தம் அடைந்தேன்). என் சிறிய தந்தை ரிஃபாஆ என்னிடம் வந்து, 'என் சகோதரன் மகனே! என்ன செய்தாய்?' என்று கேட்டார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறியதைத் தெரிவித்தேன். அதற்கு அவர், 'அல்லாஹ்வே உதவி செய்யக்கூடியவன்' என்று கூறினார். சிறிது நேரத்திலேயே குர்ஆன் அருளப்பட்டது:

(இன்னா அன்ஸல்னா இலைக்கல் கிதாப பில்ஹக்கி லிதஹ்கும பைனந் நாஸி பிமா அராகல்லாஹு வலா தகுல் லில்ஹாயினீன கஸீமா)

"நிச்சயமாக நாம் உமக்கு இந்த வேதத்தை உண்மையுடன் இறக்கியருளினோம்; அல்லாஹ் உமக்குக் காட்டியவற்றைக் கொண்டு நீர் மனிதர்களுக்கிடையே தீர்ப்பளிப்பதற்காக. நீர் மோசடிக்காரர்களுக்கு வாதாடுபவராக ஆகிவிட வேண்டாம்." (இது பனூ உபீரிக் பற்றியது).

(வஸ்தக்ஃபிரில்லாஹ)
"மேலும் நீர் அல்லாஹ்விடம் மன்னிப்புக் கோரும்." (அதாவது, பனூ உபீரிக் குடும்பத்தாருக்காக வாதாட முற்பட்டதற்காக).

**(இன்னல்லாஹ கான கஃபூரம் ரஹீமா * வலா துஜாதில் அனில்லதீன யக்தானூன அன்ஃபுஸஹும் இன்னல்லாஹ லா யுஹிப்பு மன் கான கவ்வானன் அஸீமா * யஸ்தக்ஃபூன மினந் நாஸி வலா யஸ்தக்ஃபூன

மினல்லாஹி...)**
"நிச்சயமாக அல்லாஹ் மிக்க மன்னிப்பவனாகவும், கருணையுடையவனாகவும் இருக்கிறான். எவர் தமக்குத் தாமே துரோகம் இழைத்துக் கொண்டார்களோ, அவர்களுக்காக நீர் வாதாட வேண்டாம். நிச்சயமாக பாவியான துரோகியை அல்லாஹ் நேசிப்பதில்லை. அவர்கள் மனிதர்களிடமிருந்து (தம் குற்றங்களை) மறைக்கிறார்கள். ஆனால் அல்லாஹ்விடமிருந்து மறைக்க முடியாது..." என்று, **(கஃபூரம் ரஹீமா)** என்பது வரை. அதாவது, அவர்கள் அல்லாஹ்விடம் மன்னிப்புக் கோரியிருந்தால் அவன் அவர்களை மன்னித்திருப்பான்.

(வமன் யக்ஸிப் இஸ்மன் ஃபஇன்னமா யக்ஸிபுஹூ அலா நஃப்ஸிஹி...) "எவர் ஒரு பாவத்தைச் சம்பாதிக்கிறாரோ, அவர் தனக்கு எதிராகவே அதனைச் சம்பாதிக்கிறார்..." என்று, **(இஸ்மன் முபீனா)** என்பது வரை. (இது அவர்கள் லபீத் மீது சுமத்திய பழி பற்றியது).

(வ லவ்லா ஃபள்லுல்லாஹி அலைக்க வ ரஹ்மதுஹூ...) "உம் மீது அல்லாஹ்வின் அருளும் அவனது கருணையும் இல்லாதிருந்தால்..." என்று, **(ஃபஸவ்ஃப நுஃதீஹி அஜ்ரன் அழீமா)** என்பது வரை.

"குர்ஆன் அருளப்பட்டதும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஆயுதம் கொண்டு வரப்பட்டது. அவர்கள் அதனை ரிஃபாஆவிடம் திருப்பிக் கொடுத்தார்கள்." கத்தாதா கூறினார்: "நான் ஆயுதத்தை என் சிறிய தந்தையிடம் கொண்டு வந்தேன். அவர் ஜாஹிலிய்யா காலத்தில் கண்பார்வை மங்கிய முதியவராக இருந்தார் - அல்லது கண்பார்வை குறைந்தவராக இருந்தார். அவரின் இஸ்லாத்தில் குறைபாடு இருப்பதாகவே நான் கருதி வந்தேன். நான் அவரிடம் ஆயுதத்தைக் கொண்டு வந்தபோது, 'என் சகோதரன் மகனே! இது அல்லாஹ்வின் வழியில் (அறக்கொடை)' என்று கூறினார். அப்போதுதான் அவரின் இஸ்லாம் உண்மையானது என்பதை நான் அறிந்தேன். குர்ஆன் அருளப்பட்டதும், பஷீர் இணைவைப்பாளர்களுடன் போய் சேர்ந்து கொண்டான். சுலாஃபா பின்த் சஅத் பின் சுமைய்யா என்பவளிடம் சென்று தங்கினான். அப்போது அல்லாஹ் இறக்கியருளினான்:

(வமன் யுஷாகிகி ர ரஸூல மின் பஅதி மா தபய்யன லஹுல் ஹுதா வயத்தபிஃ கைர ஸபீலில் முஃமினீன நுவல்லிஹி மா தவல்லா வநுஸ்லிஹி ஜஹன்னம வஸாஅத் மஸீரா * இன்னல்லாஹ லா யக்ஃபிரு அன் யுஷ்ரக பிஹி வயக்ஃபிரு மா தூன தாலிக்க லிமன் யஷாவ் வமன் யுஷ்ரிக் பில்லாஹி ஃபகத் ளல்ல ளலாலம் பஈதா)

"நேர்வழி தனக்குத் தெளிவான பின்னரும், எவர் இத்தூதருக்கு மாறுசெய்து, முஃமின்களின் வழி அல்லாததைப் பின்பற்றுகிறாரோ, அவரை அவர் செல்லும் வழியிலேயே விட்டுவிடுவோம்; பின்னர் அவரை நரகத்தில் சேர்ப்போம். அது சேருமிடங்களில் மிகக் கெட்டதாகும். தனக்கு இணைவைக்கப்படுவதை அல்லாஹ் மன்னிக்கவே மாட்டான். அது அல்லாதவற்றைத் தான் நாடியவர்களுக்கு மன்னிப்பான். எவர்

அல்லாஹ்வுக்கு இணை வைக்கிறாரோ, அவர் வெகு தூரமான வழிகேட்டில் சென்றுவிட்டார்."

"அவன் சுலாஃபாவிடம் சென்று தங்கியபோது, ஹஸ்ஸான் பின் ஸாபித் (ரழி) அவளைத் தனது கவிதை வரிகளால் ஏளனம் செய்தார். எனவே அவள் அவனது (பஷீருடைய) பயணச் சாமான்களை எடுத்துத் தனது தலையில் வைத்துக் கொண்டு வெளியேறி, அதனைப் பள்ளத்தாக்கில் எறிந்தாள். பிறகு, 'நீ எனக்கு ஹஸ்ஸானின் கவிதையைப் பரிசாகக் கொடுத்தாய்; நீ எனக்கு எந்த நன்மையையும் கொண்டு வரவில்லை' என்று கூறினாள்."

அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' ஆகும். முஹம்மத் பின் ஸலமா அல்-ஹர்ரானியைத் தவிர வேறு யாரும் இதனைத் தொடர்ச்சியான சங்கிலியுடன் அறிவித்ததாக நமக்குத் தெரியவில்லை. யூனுஸ் பின் புகைர் மற்றும் பலர் இந்த ஹதீஸை முஹம்மத் பின் இஸ்ஹாக்கிடமிருந்து, ஆஸிம் பின் உமர் பின் கத்தாதா வழியாக 'முர்சல்' ஆக (நபித்தோழர் பெயர் விடுபட்ட நிலையில்) அறிவித்துள்ளனர். அதில் 'அவரது தந்தை மற்றும் பாட்டனார்' ஆகியோரை அவர்கள் குறிப்பிடவில்லை. (அறிவிப்பாளர்) கத்தாதா பின் அந்நுஃமான் என்பவர், அபூ ஸயீத் அல்குத்ரி (ரழி) அவர்களின் தாயார் வழிச் சகோதரர் ஆவார். அபூ ஸயீத் அல்குத்ரியின் பெயர் சஅத் பின் மாலிக் பின் சினான் என்பதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3037

حَدَّثَنَا خَلاَّدُ بْنُ أَسْلَمَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ ثُوَيْرِ بْنِ أَبِي فَاخِتَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ مَا فِي الْقُرْآنِ آيَةٌ أَحَبُّ إِلَىَّ مِنْ هَذِهِ الآيَةِ ‏:‏ ‏(‏إِنَّ اللَّهَ لاَ يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ‏)‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأَبُو فَاخِتَةَ اسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ عِلاَقَةَ وَثُوَيْرٌ يُكْنَى أَبَا جَهْمٍ وَهُوَ رَجُلٌ كُوفِيٌّ مِنَ التَّابِعِينَ وَقَدْ سَمِعَ مِنَ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ الزُّبَيْرِ ‏.‏ وَابْنُ مَهْدِيٍّ كَانَ يَغْمِزُهُ قَلِيلاً ‏.‏

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குர்ஆனில் இந்த ஆயத்தை விட எனக்கு மிகவும் பிரியமான வேறு எந்த ஆயத்தும் இல்லை: (திருக்குர்ஆன் 4:48) (அதாவது,) 'நிச்சயமாக அல்லாஹ் தனக்கு இணை கற்பிக்கப்படுவதை மன்னிக்க மாட்டான்; ஆனால், தான் நாடியவர்களுக்கு அதைவிடக் குறைவான (பாவங்களை) மன்னிக்கிறான்'."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3038

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ أَبِي عُمَرَ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ الْمَعْنَى، وَاحِدٌ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ ابْنِ مُحَيْصِنٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسِ بْنِ مَخْرَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ: (مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ) شَقَّ ذَلِكَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ فَشَكَوْا ذَلِكَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ قَارِبُوا وَسَدِّدُوا وَفِي كُلِّ مَا يُصِيبُ الْمُؤْمِنَ كَفَّارَةٌ حَتَّى الشَّوْكَةِ يُشَاكُهَا أَوِ النَّكْبَةِ يُنْكَبُهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . ابْنُ مُحَيْصِنٍ هُوَ عُمَرُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مُحَيْصِنٍ .

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "(மன் யஅமல் ஸூஅன் யுஜ்ஸ பிஹி)" - "யார் தீமை செய்கிறாரோ, அதற்கான கூலியை அவர் பெறுவார்" என்ற இறைவசனம் அருளப்பட்டபோது, அது முஸ்லிம்களுக்குக் கடினமாக இருந்தது. எனவே அவர்கள் அது பற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் முறையிட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நடுநிலையாக இருங்கள் (சரியானதை நெருங்குங்கள்); மேலும் நேர்மையுடன் உறுதியாக இருங்கள். இறைநம்பிக்கையாளருக்கு ஏற்படும் ஒவ்வொன்றும் (அவருடைய பாவங்களுக்குப்) பரிகாரமாக அமைகின்றது; அவருக்குத் தைக்கும் ஒரு முள் அல்லது அவருக்கு ஏற்படும் ஒரு துன்பம் உட்பட."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3039

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، وَعَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ، أَخْبَرَنِي مَوْلَى ابْنِ سِبَاعٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ، قَالَ كُنْتُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأُنْزِلَتْ عَلَيْهِ هَذِهِ الآيَةُ: (مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلاَ يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلاَ نَصِيرًا) فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَا أَبَا بَكْرٍ أَلاَ أُقْرِئُكَ آيَةً أُنْزِلَتْ عَلَىَّ " . قُلْتُ بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ فَأَقْرَأَنِيهَا فَلاَ أَعْلَمُ إِلاَّ أَنِّي قَدْ كُنْتُ وَجَدْتُ انْقِصَامًا فِي ظَهْرِي فَتَمَطَّأْتُ لَهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَا شَأْنُكَ يَا أَبَا بَكْرٍ " . قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي وَأَيُّنَا لَمْ يَعْمَلْ سُوءًا وَإِنَّا لَمُجْزَيُّونَ بِمَا عَمِلْنَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَمَّا أَنْتَ يَا أَبَا بَكْرٍ وَالْمُؤْمِنُونَ فَتُجْزَوْنَ بِذَلِكَ فِي الدُّنْيَا حَتَّى تَلْقَوُا اللَّهَ وَلَيْسَ لَكُمْ ذُنُوبٌ وَأَمَّا الآخَرُونَ فَيُجْمَعُ ذَلِكَ لَهُمْ حَتَّى يُجْزَوْا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا

حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَفِي إِسْنَادِهِ مَقَالٌ . مُوسَى بْنُ عُبَيْدَةَ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ وَأَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَمَوْلَى ابْنِ سِبَاعٍ مَجْهُولٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَلَيْسَ لَهُ إِسْنَادٌ صَحِيحٌ أَيْضًا . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ .

அபூபக்ர் அஸ்-ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

நான் இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தேன், அப்போது இந்த ஆயத் (வசனம்) அவர்கள் மீது அருளப்பட்டது:

'மன் யஃமல் ஸூஅன் யுஜ்ஸ பிஹி வலா யஜித் லஹு மின் தூனி ல்லாஹி வலிய்யன் வலா நஸீரா'

(இதன் பொருள்: 'யார் தீமை செய்கிறாரோ அவர் அதற்கான கூலியைப் பெறுவார். மேலும் அவர் அல்லாஹ்வன்றி (வேறு) பாதுகாவலரையோ, உதவியாளரையோ தனக்குக் காணமாட்டார்.') (4:123).

ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அபூபக்ரே! எனக்கு அருளப்பட்ட ஒரு வசனத்தை உமக்கு நான் ஓதிக்காட்டவா?' நான் கூறினேன்: 'ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதரே!'. ஆகவே, அவர்கள் அதை எனக்கு ஓதிக்காட்டினார்கள். (அதைக் கேட்டவுடன்) என் முதுகில் ஏதோ முறிவு ஏற்பட்டது போன்று நான் உணர்ந்தேன்; அதனால் நான் (வேதனையில்) நெளிந்தேன் என்பதைத் தவிர வேறெதுவும் எனக்குத் தெரியவில்லை.

ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்: 'அபூபக்ரே! உமக்கு என்ன நேர்ந்தது?' என்று கேட்டார்கள். நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தந்தையும் என் தாயும் தங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்! எங்களில் யார் தான் தீமை செய்யவில்லை? நாங்கள் செய்த தீமைகளுக்காக நாங்கள் கூலி கொடுக்கப்படுவோமா?'

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அபூபக்ரே! உங்களைப் பொறுத்தவரை மற்றும் நம்பிக்கையாளர்களைப் பொறுத்தவரை, நீங்கள் அல்லாஹ்வைச் சந்திக்கும்போது உங்களிடம் எந்தப் பாவங்களும் இல்லாதவாறு, அதற்கான கூலியை (இவ்வுலகில் ஏற்படும் நோய்கள், துன்பங்கள், சோதனைகள் போன்ற) இவ்வுலகிலேயே வழங்கப்பட்டு விடுவீர்கள். ஆனால் மற்றவர்களைப் பொறுத்தவரை, மறுமை நாளில் அதற்கான கூலியை அவர்கள் பெறும் வரை, அது அவர்களுக்காகச் சேகரிக்கப்படும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3040 ⋮

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ مُعَاذٍ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ خَشِيَتْ سَوْدَةُ أَنْ يُطَلِّقَهَا، النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ لاَ تُطَلِّقْنِي وَأَمْسِكْنِي وَاجْعَلْ يَوْمِي لِعَائِشَةَ فَفَعَلَ فَنَزَلَتْ : (فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ) . فَمَا اصْطَلَحَا عَلَيْهِ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ جَائِزٌ كَأَنَّهُ مِنْ قَوْلِ ابْنِ عَبَّاسٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

சவ்தா (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்களை விவாகரத்து செய்துவிடுவார்களோ என்று அஞ்சினார்கள். எனவே அவர்கள், 'என்னை விவாகரத்து செய்யாதீர்கள்; என்னைத் (தங்கள் மனைவியாக) வைத்திருங்கள்; மேலும் என் நாளை ஆயிஷா (ரழி) அவர்களுக்குக் கொடுத்து விடுங்கள்' என்று கூறினார்கள். அவ்வாறே நபி (ஸல்) அவர்கள் செய்தார்கள். மேலும் பின்வரும் (வசனம்) அருளப்பட்டது:

'ஃபலா ஜுனாஹ அலைஹிமா அன் யுஸ்லிஹா பைனஹுமா ஸுல்ஹன் வஸ்ஸுல்ஹு கைர்'

(பொருள்: அவர்கள் இருவரும் தங்களுக்குள் சமாதானம் செய்துகொள்வதில் அவர்கள் இருவர் மீதும் எந்தக் குற்றமும் இல்லை; மேலும், சமாதானம் செய்வதே சிறந்தது - 4:128).

ஆகவே, எந்தவொரு விஷயத்தில் அவர்கள் சமாதானம் செய்துகொள்ள உடன்படுகிறார்களோ, அது அனுமதிக்கப்பட்டதாகும் (என்பது இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் கூற்றாகத் தெரிகிறது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3041 ⋮

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ مِغْوَلٍ، عَنْ أَبِي السَّفَرِ، عَنِ الْبَرَاءِ، قَالَ آخِرُ آيَةٍ أُنْزِلَتْ أَوْ آخِرُ شَيْءٍ نَزَلَ : (يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلاَلَةِ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَأَبُو السَّفَرِ اسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ أَحْمَدَ الثَّوْرِيُّ وَيُقَالُ ابْنُ يُحْمِدَ .

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இறுதியாக அருளப்பெற்ற வசனம் அல்லது இறுதியாக அருளப்பெற்றது: (குர்ஆனின் 4:176 ஆம் அத்தியாயத்தின்) 'யஸ்தஃப்தூனக்க, குலில்லாஹு யுஃப்தீக்கும் ஃபில்

கலாலா' (அதாவது: அவர்கள் உம்மிடம் ஒரு சட்டத் தீர்ப்பைக் குறித்து கேட்கிறார்கள். கூறுவீராக: 'அல்லாஹ் அல்-கலாலா குறித்து (இவ்வாறு) தீர்ப்பளிக்கிறான்').

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3042

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ يُونُسَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ: (يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلاَلَةِ) فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم تُجْزِيكَ آيَةُ الصَّيْفِ .

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒரு மனிதர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! (குர்ஆனில் உள்ள) 'அவர்கள் உம்மிடம் மார்க்கத் தீர்ப்பைக் கேட்கிறார்கள். கூறுவீராக: கலாலா பற்றி அல்லாஹ் உங்களுக்குத் தீர்ப்பளிக்கிறான்' (என்ற வசனத்தின் விளக்கம் என்ன?)" என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "கோடை காலத்து வசனமே உமக்குப் போதுமானது" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْمَائِدَةِ

சூரத்துல் மாஇதா பற்றி

3043

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مِسْعَرٍ، وَغَيْرِهِ، عَنْ قَيْسِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ طَارِقِ بْنِ شِهَابٍ، قَالَ قَالَ رَجُلٌ مِنَ الْيَهُودِ لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ لَوْ عَلَيْنَا أُنْزِلَتْ هَذِهِ الآيَةُ: (الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الإِسْلاَمَ دِينًا) لاَتَّخَذْنَا ذَلِكَ الْيَوْمَ عِيدًا . فَقَالَ لَهُ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ إِنِّي أَعْلَمُ أَىَّ يَوْمٍ أُنْزِلَتْ هَذِهِ الآيَةُ أُنْزِلَتْ يَوْمَ عَرَفَةَ فِي يَوْمِ جُمُعَةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

தாரிக் பின் ஷிஹாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

யூதர்களில் ஒருவர் உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களிடம், "அமீருல் மூமினீன் அவர்களே!

'அல்யவ்ம அக்மல்த்து லக்கும் தீனக்கும் வஅத்மம்த்து அலைக்கும் நிஃமதீ வரளீத்து லகுமுல் இஸ்லாம தீனா'

(பொருள்: 'இன்று, நான் உங்களுக்காக உங்கள் மார்க்கத்தை முழுமையாக்கிவிட்டேன்; என் அருளை உங்கள் மீது முழுமையாக்கிவிட்டேன்; மேலும் இஸ்லாத்தை உங்களுக்கான மார்க்கமாகத் தேர்ந்தெடுத்துள்ளேன்')

என்ற இந்த வசனம் (ஆயத்) எங்கள் மீது அருளப்பட்டிருந்தால், நாங்கள் அந்த நாளை ஒரு பெருநாளாக (ஈத்) ஆக்கியிருப்போம்" என்று கூறினார்.

அதற்கு உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அவரிடம், "நிச்சயமாக இந்த வசனம் எந்த நாளில் அருளப்பட்டது என்பதை நான் அறிவேன். அது அரஃபா நாளில் (ஹஜ்ஜின் போது), வெள்ளிக்கிழமை அன்று அருளப்பட்டது" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3044

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ أَبِي عَمَّارٍ، قَالَ قَرَأَ ابْنُ عَبَّاسٍ: ‏(‏الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الإِسْلاَمَ دِينًا‏)‏ وَعِنْدَهُ يَهُودِيٌّ فَقَالَ لَوْ أُنْزِلَتْ هَذِهِ عَلَيْنَا لاَتَّخَذْنَا يَوْمَهَا عِيدًا ‏.‏ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَإِنَّهَا نَزَلَتْ فِي يَوْمِ عِيدٍ فِي يَوْمِ جُمُعَةٍ وَيَوْمِ عَرَفَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَهُوَ صَحِيحٌ ‏.‏

அம்மார் பின் அபீ அம்மார் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், **(அல்யவ்ம அக்மல்து லக்கும் தீனக்கும் வஅத்மம்து அலைக்கும் நிஃமதீ வரளீது லகுமுல் இஸ்லாம தீனா)** என்று ஓதினார்கள்.

(பொருள்: "இன்றைய தினம், உங்களுக்காக உங்கள் மார்க்கத்தை நான் முழுமையாக்கி விட்டேன், உங்கள் மீது என் அருட்கொடையை முழுமைப்படுத்தி விட்டேன், மேலும் உங்களுக்காக இஸ்லாத்தை மார்க்கமாக தேர்ந்தெடுத்துக் கொண்டேன்" (5:3)).

(அப்போது) அவர்களுடன் ஒரு யூதர் இருந்தார். அவர், "இந்த ஆயத் (வசனம்) எங்கள் மீது அருளப்பட்டிருந்தால், நாங்கள் அந்நாளை ஒரு பெருநாளாக (ஈத்) ஆக்கியிருப்போம்" என்று கூறினார்.

அதற்கு இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், "நிச்சயமாக அது ஒரு பெருநாளான (அர◌ஃபா) நாளன்றும், ஒரு வெள்ளிக்கிழமையன்றும் அருளப்பட்டது" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3045

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ يَمِينُ الرَّحْمَنِ مَلأَى سَحَّاءُ لاَ يَغِيضُهَا اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ قَالَ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْفَقَ مُنْذُ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ فَإِنَّهُ لَمْ يَغِضْ مَا فِي يَمِينِهِ وَعَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ وَبِيَدِهِ الأُخْرَى الْمِيزَانُ يَرْفَعُ وَيَخْفِضُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهَذَا الْحَدِيثُ فِي تَفْسِيرِ هَذِهِ الآيَةِ ‏:‏ ‏(‏وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ ‏)‏ وَهَذَا حَدِيثٌ قَدْ رَوَتْهُ الأَئِمَّةُ نُؤْمِنُ بِهِ كَمَا جَاءَ مِنْ غَيْرِ أَنْ يُفَسَّرَ أَوْ يُتَوَهَّمَ هَكَذَا قَالَ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ مِنْهُمُ الثَّوْرِيُّ وَمَالِكُ بْنُ أَنَسٍ وَابْنُ عُيَيْنَةَ وَابْنُ الْمُبَارَكِ إِنَّهُ تُرْوَى هَذِهِ الأَشْيَاءُ وَيُؤْمَنُ بِهَا وَلاَ يُقَالُ كَيْفَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அர்-ரஹ்மானுடைய வலது கை நிரம்பியுள்ளது; (அது) வற்றாமல் வாரி வழங்கிக்கொண்டே இருக்கிறது; இரவும் பகலும் (செலவிடுவதால்) அது குறைந்துவிடுவதில்லை. (நபி (ஸல்) அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்:) வானங்களையும் பூமியையும் அவன் படைத்ததிலிருந்து அவன் எவ்வளவு செலவழித்திருக்கிறான் என்பதை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா? நிச்சயமாக அவனது வலது கையில் உள்ளதை அது குறைத்துவிடவில்லை. அவனது 'அர்ஷ்' (சிம்மாசனம்) தண்ணீரின் மீது இருக்கிறது. அவனது மற்றொரு கையில் 'மீஸான்' (தராசு) இருக்கிறது; அதை அவன் உயர்த்துகிறான், தாழ்த்துகிறான்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். மேலும் இந்த ஹதீஸ் பின்வரும் இறைவசனத்திற்கு விளக்கமாக அமைந்துள்ளது: (வ காலதில் யஹூது யதுல்லாஹி மஃக்லூலதுன், குல்லத் அய்தீஹிம் வ லுஇனூ பிமா காலூ, பல் யதாஹு

மப்ஸூததானி யுன்ஃபிகு கைஃப யஷாவ்) "யூதர்கள், 'அல்லாஹ்வின் கை கட்டப்பட்டுள்ளது' என்று கூறுகிறார்கள். அவர்களுடைய கைகளே கட்டப்பட்டுள்ளன; அவர்கள் கூறியதின் காரணமாக சபிக்கவும் பட்டார்கள். அப்படியல்ல! அவனுடைய இரு கைகளும் விரிக்கப்பட்டே இருக்கின்றன. தான் நாடியவாறு அவன் செலவு செய்கிறான்." (அல்குர்ஆன் 5:64).

மேலும் இந்த ஹதீஸை இமாம்கள் பதிவு செய்துள்ளனர். "நாம் இதனை (சுய விளக்கம் கொடுத்து) விளக்குவதோ அல்லது (படைப்பினங்களுக்கு ஒப்பாக) கற்பனை செய்வதோ இன்றி, இது வந்த வண்ணமே ஈமான் கொள்கிறோம்." இவ்வாறே இமாம்களில் ஒருவரல்லாத பலர் கூறியுள்ளனர். அவர்களில் சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரி, மாலிக் இப்னு அனஸ், இப்னு உயைனா மற்றும் இப்னுல் முபாரக் ஆகியோர் அடங்குவர். (அதாவது) "இவை அறிவிக்கப்படுகின்றன; இவை மீது நம்பிக்கை கொள்ளப்படுகிறது; (அல்லாஹ்வின் பண்புகள் பற்றி) 'எப்படி?' என்று கேட்கப்படாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3046

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا مُسْلِمُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا الْحَارِثُ بْنُ عُبَيْدٍ، عَنْ سَعِيدٍ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُحْرَسُ حَتَّى نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ: ‏(‏وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ‏)‏ فَأَخْرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَأْسَهُ مِنَ الْقُبَّةِ فَقَالَ لَهُمْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ انْصَرِفُوا فَقَدْ عَصَمَنِي اللَّهُ ‏.‏

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا مُسْلِمُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُحْرَسُ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் இந்த இறைவசனம் அருளப்படும் வரை (காவலர்களால்) பாதுகாக்கப்பட்டு வந்தார்கள்: **'வல்லாஹு யஃஸிமுக மினன்-னாஸ்'** (அல்லாஹ் உங்களை மனிதர்களிடமிருந்து பாதுகாப்பான்). ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூடாரத்திலிருந்து தமது தலையை வெளியே நீட்டி, 'மக்களே! நீங்கள் சென்றுவிடுங்கள்! ஏனெனில், அல்லாஹ் எனக்குப் பாதுகாப்பு அளித்துவிட்டான்' என்று கூறினார்கள்."

நஸ்ர் இப்னு அலி, முஸ்லிம் இப்னு இப்ராஹீம் வழியாக இதே

அறிவிப்பாளர் தொடரில் இதேபோன்ற ஹதீஸை அறிவித்துள்ளார்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் 'கரீப்' (அறிவிப்பாளர் தொடரில் தனித்தன்மை வாய்ந்தது) ஆகும். சிலர் இந்த ஹதீஸை ஜுஹ்ரி வழியாக, அப்துல்லாஹ் இப்னு ஷகீக் அறிவித்ததாகக் கூறியுள்ளனர், ஆனால் அதில் ஆயிஷா (ரலி) அவர்களைக் குறிப்பிடவில்லை (அதாவது, முர்சல் ஆக அறிவித்துள்ளனர்).

3047

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا شَرِيكٌ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ بَذِيمَةَ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لَمَّا وَقَعَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ فِي الْمَعَاصِي نَهَتْهُمْ عُلَمَاؤُهُمْ فَلَمْ يَنْتَهُوا فَجَالَسُوهُمْ فِي مَجَالِسِهِمْ وَوَاكَلُوهُمْ وَشَارَبُوهُمْ فَضَرَبَ اللَّهُ قُلُوبَ بَعْضِهِمْ بِبَعْضٍ وَلَعَنَهُمْ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ " . قَالَ فَجَلَسَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَكَانَ مُتَّكِئًا فَقَالَ " لاَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ حَتَّى تَأْطِرُوهُمْ عَلَى الْحَقِّ أَطْرًا " . قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ قَالَ يَزِيدُ وَكَانَ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ لاَ يَقُولُ فِيهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمِ بْنِ أَبِي الْوَضَّاحِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ بَذِيمَةَ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَبَعْضُهُمْ يَقُولُ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இஸ்ராயீலின் சந்ததியினர் பாவங்களில் வீழ்ந்தபோது, அவர்களின் அறிஞர்கள் அவர்களைத் தடுத்தார்கள். ஆனால் அவர்கள் (பாவங்களிலிருந்து) விலகிக்கொள்ளவில்லை. எனவே, அவர்கள் (அந்த அறிஞர்கள்) அவர்களுடைய சபைகளில் அவர்களுடன் அமர்ந்தார்கள்; அவர்களுடன் உண்ணவும் பருகவும் செய்தார்கள். ஆகவே அல்லாஹ் அவர்களின் உள்ளங்களை (பாவத்தில்) ஒன்றோடொன்று கலக்கச் செய்தான் (அல்லது ஒருவருக்கொருவர் எதிராகத் திருப்பினான்). மேலும், தாவூத் (அலை) மற்றும் மர்யமின் மகன் ஈஸா (அலை) ஆகியோரின் நாவினால் அவர்களைச் சபித்தான். அவர்கள் மாறுசெய்துகொண்டும், வரம்பு மீறிக்கொண்டும் இருந்ததே இதற்குக் காரணமாகும்."

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "(இதைச் சொல்லும்போது) சாய்ந்து கொண்டிருந்த

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (நிமிர்ந்து) அமர்ந்து, 'இல்லை, (இது ஏற்றுக்கொள்ள முடியாதது!) என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது ஆணையாக! நீங்கள் அவர்களைச் சத்தியத்தின் பக்கம் உறுதியாகத் திருப்பாத வரை (உங்களுக்கும் அதே நிலை ஏற்படும்)' என்று கூறினார்கள்."

அப்துல்லாஹ் பின் அப்துர் ரஹ்மான் அவர்கள் கூறினார்கள்: "யஸீத் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஸுஃப்யான் அஸ்ஸவ்ரீ அவர்கள் இந்த ஹதீஸில் 'அப்துல்லாஹ்விடமிருந்து' என்று குறிப்பிட மாட்டார்கள்.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் ஙரீப் (நல்ல, தனித்துவமான) ஹதீஸாகும். இந்த ஹதீஸ் முஹம்மத் பின் முஸ்லிம் பின் அபில் வத்தாஹ் வழியாக, அலி பின் பதீமா வழியாக, அபூ உபைதா வழியாக, அப்துல்லாஹ் வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதேபோன்றே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும், சிலர் அபூ உபைதா வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து 'முர்ஸல்' (நபித்தோழர் விடுபட்ட) அறிவிப்பாகக் கூறுகிறார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3048

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ بَذِيمَةَ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَمَّا وَقَعَ فِيهِمُ النَّقْصُ كَانَ الرَّجُلُ فِيهِمْ يَرَى أَخَاهُ عَلَى الذَّنْبِ فَيَنْهَاهُ عَنْهُ فَإِذَا كَانَ الْغَدُ لَمْ يَمْنَعْهُ مَا رَأَى مِنْهُ أَنْ يَكُونَ أَكِيلَهُ وَشَرِيبَهُ وَخَلِيطَهُ فَضَرَبَ اللَّهُ قُلُوبَ بَعْضِهِمْ بِبَعْضٍ وَنَزَلَ فِيهِمُ الْقُرْآنُ فَقَالَ : (لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ) " . فَقَرَأَ حَتَّى بَلَغَ : (وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ) قَالَ وَكَانَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مُتَّكِئًا فَجَلَسَ فَقَالَ " لاَ حَتَّى تَأْخُذُوا عَلَى يَدَىِ الظَّالِمِ فَتَأْطِرُوهُ عَلَى الْحَقِّ أَطْرًا " .

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، وَأَمْلاَهُ، عَلَىَّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُسْلِمِ بْنِ أَبِي الْوَضَّاحِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ بَذِيمَةَ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ .

அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இஸ்ராயீலின் சந்ததியினரிடம் எப்போது குறைபாடு (அல்லது வீழ்ச்சி) ஏற்பட்டதென்றால், அவர்களில் ஒரு மனிதர் தன் சகோதரர் ஒரு பாவம் செய்வதைக் காணும்போது, அவரை அதிலிருந்து தடுப்பார். ஆனால் மறுநாள் ஆகிவிட்டால், அவர் (தன் சகோதரர் அச்செயலைச்) செய்வதைக் கண்ட போதிலும், அது அவரை (தடுத்தவரை) அவரோடு உண்பதிலிருந்தும், அவரோடு குடிப்பதிலிருந்தும், அவரோடு கலந்து பழகுவதிலிருந்தும் தடுக்கவில்லை. அதனால் அல்லாஹ் அவர்களின் இதயங்களை ஒன்றோடு ஒன்று மோதவிட்டான் (அவர்களிடையே பிளவை ஏற்படுத்தினான்). மேலும் அவன் அவர்களைப் பற்றி குர்ஆனில் அருளினான்:

(லுஇனல்லதீன கஃபரூ மின் பனீ இஸ்ராயீல அலா லிஸானி தாவூத வ ஈஸப்னி மர்யம்(ம்); தாலிக பிமா அஸவ் வ கானூ யஃததூன்.)

'இஸ்ராயீலின் சந்ததியினரில் நிராகரித்தவர்கள் தாவூத் மற்றும் மர்யமின் மகன் ஈஸா ஆகியோரின் நாவினால் சபிக்கப்பட்டனர். அது அவர்கள் மாறுசெய்துகொண்டும், வரம்பு மீறிக்கொண்டிருந்ததனாலும் தான்.'

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் ஓதிக் கொண்டே வந்து இந்த வசனத்தை அடைந்தார்கள்:

(வலவ் கானூ யுஃமினூன பில்லாஹி வந்நபிய்யி வமா உன்ஸில இலைஹி மத்த கதூஹும் அவ்லியாஅ வலாகின்ன கஸீரன் மின்ஹும் ஃபாஸிகூன்.)

'அவர்கள் அல்லாஹ்வின் மீதும், நபியின் (ஸல்) மீதும், அவருக்கு அருளப்பட்டதன் மீதும் நம்பிக்கை கொண்டிருந்தால், அவர்களை (நிராகரிப்பவர்களை) உற்ற நண்பர்களாக ஆக்கியிருக்க மாட்டார்கள்; ஆனால் அவர்களில் பெரும்பாலோர் பாவிகளாகவே இருக்கின்றனர்.' (திருக்குர்ஆன் 5:78-81)"

(அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்: இதைச் சொல்லும்போது) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சாய்ந்து கொண்டிருந்தார்கள், அப்போது அவர்கள் (நிமிர்ந்து) அமர்ந்து கூறினார்கள்: 'இல்லை! அநீதி இழைப்பவனின் கரத்தைப் பிடித்து, அவனை சத்தியத்தின் பால் நீங்கள் (கட்டாயமாகத்) திருப்பும் வரை (நீங்கள் அல்லாஹ்வின் தண்டனையிலிருந்து) விடுவிக்கப்பட மாட்டீர்கள்!'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3049

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، أَخْبَرَنَا إِسْرَائِيلُ، حَدَّثَنَا أَبُو

إِسْحَاقَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ شُرَحْبِيلَ أَبِي مَيْسَرَةَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، أَنَّهُ قَالَ اللَّهُمَّ بَيِّنْ لَنَا فِي الْخَمْرِ بَيَانَ شِفَاءٍ فَنَزَلَتِ الَّتِي فِي الْبَقَرَةِ: (يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ) الآيَةَ فَدُعِيَ عُمَرُ فَقُرِئَتْ عَلَيْهِ فَقَالَ اللَّهُمَّ بَيِّنْ لَنَا فِي الْخَمْرِ بَيَانَ شِفَاءٍ فَنَزَلَتِ الَّتِي فِي النِّسَاءِ أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَقْرَبُوا الصَّلاَةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى) فَدُعِيَ عُمَرُ فَقُرِئَتْ عَلَيْهِ فَقَالَ اللَّهُمَّ بَيِّنْ لَنَا فِي الْخَمْرِ بَيَانَ شِفَاءٍ فَنَزَلَتِ الَّتِي فِي الْمَائِدَةِ: (إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ) إِلَى قَوْلِهِ (فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ) فَدُعِيَ عُمَرُ فَقُرِئَتْ عَلَيْهِ فَقَالَ انْتَهَيْنَا انْتَهَيْنَا. قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنْ إِسْرَائِيلَ هَذَا الْحَدِيثُ مُرْسَلٌ.

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي مَيْسَرَةَ، عَمْرِو بْنِ شُرَحْبِيلَ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، قَالَ اللَّهُمَّ بَيِّنْ لَنَا فِي الْخَمْرِ بَيَانَ شِفَاءٍ. فَذَكَرَ نَحْوَهُ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ يُوسُفَ.

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் பின்வருமாறு பிரார்த்தித்தார்கள்:

"அல்லாஹும்ம பய்யின் லனா ஃபில் கம்ரி பயான ஷிஃபாவின்"
(யா அல்லாஹ்! கம்ர் (மது) பற்றிய குணமளிக்கும் தெளிவான விளக்கத்தை (முழுமையான தீர்ப்பை) எங்களுக்கு வழங்குவாயாக!)

எனவே அல்-பகறாவில் உள்ள (திருவசனம்) அருளப்பட்டது:
"யஸ்அலூனக அனில் கம்ரி வல்மைசிரி..."
(அவர்கள் உம்மிடம் கம்ர் (மது) மற்றும் சூதாட்டம் பற்றிக் கேட்கிறார்கள்...)

எனவே உமர் (ரழி) அவர்கள் அழைக்கப்பட்டார்கள்; அது அவர்களுக்கு ஓதிக் காண்பிக்கப்பட்டது. அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹும்ம பய்யின் லனா ஃபில் கம்ரி பயான ஷிஃபாவின்"
(யா அல்லாஹ்! கம்ர் (மது) பற்றிய குணமளிக்கும் தெளிவான விளக்கத்தை (முழுமையான தீர்ப்பை) எங்களுக்கு வழங்குவாயாக!)

எனவே அந்-நிஸாவில் உள்ள (திருவசனம்) அருளப்பட்டது:
"யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ லா தக்ரபுஸ் ஸலாத்த வஅன்தும் சுகாரா"
(ஈமான் கொண்டவர்களே! நீங்கள் போதையில் இருக்கும் நிலையில் அஸ்-ஸலாத்தை (தொழுகையை) நெருங்காதீர்கள்).

எனவே உமர் (ரழி) அவர்கள் அழைக்கப்பட்டார்கள்; அது அவர்களுக்கு

ஓதிக் காண்பிக்கப்பட்டது. அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹும்ம பய்யின் லனா ஃபில் கம்ரி பயான ஷிஃபாவின்"
(யா அல்லாஹ்! கம்ர் (மது) பற்றிய குணமளிக்கும் தெளிவான விளக்கத்தை (முழுமையான தீர்ப்பை) எங்களுக்கு வழங்குவாயாக!)

எனவே அல்-மாயிதாவில் உள்ள (திருவசனம்) அருளப்பட்டது:
"இன்னமா யுரீதுஷ் ஷைத்தானு அன் யூகிஅ பைனகுமுல் அதாவத்த வல்பக்தாஅ ஃபில் கம்ரி வல்மைசிரி..."
(ஷைத்தான் கம்ர் (மது) மற்றும் சூதாட்டத்தின் மூலம் உங்களுக்கிடையே பகைமையையும் வெறுப்பையும் தூண்டிவிடவே விரும்புகிறான்...)

அவன் (அல்லாஹ்) கூறுவது வரை:
"...ஃபஹல் அன்தும் முன்தஹூன்"
(ஆகவே, நீங்கள் விலகிக்கொள்ள மாட்டீர்களா?)

எனவே உமர் (ரழி) அவர்கள் அழைக்கப்பட்டார்கள்; அது அவர்களுக்கு ஓதிக் காண்பிக்கப்பட்டது. அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்:
"இன்தஹைனா, இன்தஹைனா"
(நாங்கள் விலகிக் கொண்டோம், நாங்கள் விலகிக் கொண்டோம்).

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இஸ்ராயீல் வழியாக இந்த ஹதீஸ் முர்சல் ஆக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

(மற்றொரு அறிவிப்பில்) உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள்: "அல்லாஹும்ம பய்யின் லனா ஃபில் கம்ரி பயான ஷிஃபாவின்" என்று கூறினார்கள். பிறகு (அறிவிப்பாளர்) மேற்கண்டவாறே குறிப்பிட்டார். முஹம்மத் பின் யூசுஃப் அவர்களின் அறிவிப்பை விட இதுவே மிகவும் சரியானதாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3050

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، قَالَ مَاتَ رِجَالٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَبْلَ أَنْ تُحَرَّمَ الْخَمْرُ فَلَمَّا حُرِّمَتِ الْخَمْرُ قَالَ رِجَالٌ كَيْفَ بِأَصْحَابِنَا وَقَدْ مَاتُوا يَشْرَبُونَ الْخَمْرَ فَنَزَلَتْ: (لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அல்-பரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர், கம்ரு (மது) ஹராமாக்கப்படுவதற்கு முன்பு மரணித்தார்கள். ஆகவே, கம்ரு ஹராமாக்கப்பட்டபோது, சில மனிதர்கள் கூறினார்கள்: 'கம்ரு அருந்திய நிலையில் மரணித்தார்களே நமது தோழர்கள், அவர்களைப் பற்றி என்ன (அவர்களின் நிலை என்ன)?' எனவே, (பின்வரும் குர்ஆன் வசனம்) அருளப்பட்டது: 'ஈமான் கொண்டு நற்செயல்கள் புரிகிறவர்கள், (அல்லாஹ்வை) அஞ்சி (தக்வாவைக் கடைப்பிடித்து), ஈமான் கொண்டு, நற்செயல்கள் புரிந்தால், அவர்கள் (முன்பு) உண்டவற்றிற்காக அவர்கள் மீது எந்தக் குற்றமும் இல்லை'."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3051

وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، أَيْضًا حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ بُنْدَارٌ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، بِهَذَا قَالَ قَالَ الْبَرَاءُ بْنُ عَازِبٍ مَاتَ نَاسٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُمْ يَشْرَبُونَ الْخَمْرَ فَلَمَّا نَزَلَ تَحْرِيمُهَا قَالَ نَاسٌ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَكَيْفَ بِأَصْحَابِنَا الَّذِينَ مَاتُوا وَهُمْ يَشْرَبُونَهَا فَنَزَلَتْ: (لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) الآيَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர் 'கமர்' (மது) அருந்திக்கொண்டிருந்த நிலையில் இறந்தார்கள். எனவே, அது ஹராம் (தடைசெய்யப்பட்டது) என்று அருளப்பட்டபோது, நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர், 'மது அருந்திய நிலையில் இறந்த எங்கள் தோழர்களின் நிலை (மறுமையில் அவர்களின் கணக்கு) என்ன?' என்று கேட்டார்கள். எனவே, 'லைஸ அலல்லதீன ஆமனூ வஅமிலுஸ் ஸாலிஹாதி...' (ஈமான் கொண்டு நற்செயல்கள் புரிந்தோர் மீது, அவர்கள் (முன்பு) உண்டது குறித்து எந்தக் குற்றமுமில்லை...) என்ற ஆயத் அருளப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3052

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي رِزْمَةَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ الَّذِينَ مَاتُوا وَهُمْ يَشْرَبُونَ الْخَمْرَ لَمَّا

نَزَلَ تَحْرِيمُ الْخَمْرِ فَنَزَلَتْ : ‏(لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அவர்கள் (நபித்தோழர்கள்) கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதரே! மது (கம்ர்) தடை செய்யப்படுவதற்கு முன்பே, அதனை அருந்திக்கொண்டிருந்த நிலையில் மரணித்தவர்களைப் பற்றி தாங்கள் என்ன கருதுகிறீர்கள்?”

எனவே, (பின்வரும்) இறைவசனம் அருளப்பட்டது:

(லைஸ அலல்லதீன ஆமனூ வஅமிலுஸ் ஸாலிஹாதி ஜுனாஹுன் ஃபீமா தஇமூ இதா மத்தக்(க்)கவ் வஆமனூ வஅமிலுஸ் ஸாலிஹாத்)
(பொருள்:) "ஈமான் கொண்டு நற்செயல்கள் புரிபவர்கள் மீது, அவர்கள் (மது தடை செய்யப்படுவதற்கு முன்) உண்டவற்றிற்காக எந்தக் குற்றமும் இல்லை; அவர்கள் (அல்லாஹ்வை) அஞ்சி, ஈமான் கொண்டு, மேலும் நற்செயல்கள் புரிந்தால் (அவர்களுக்கு எந்தப் பாவமும் இல்லை)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் (நம்பகமான, ஆதாரப்பூர்வமான) ஹதீஸாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3053

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ مَخْلَدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُسْهِرٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ : ‏(لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ‏)‏ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَنْتَ مِنْهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"'லைஸ அலல்லதீன ஆமனூ வஅமிலுஸ் ஸாலிஹாதி ஜுனாஹுன் ஃபீமா தஇமூ இதா மத்த(க்)கவ் வஆமனூ வஅமிலுஸ் ஸாலிஹாதி' (ஈமான் கொண்டு ஸாலிஹான அமல்கள் செய்வோர், தக்வாவைக் கடைப்பிடித்து, ஈமான் கொண்டு, ஸாலிஹான அமல்கள் செய்தால், அவர்கள் (தடை செய்யப்படுவதற்கு) முன்பு உண்டதில் அவர்கள் மீது எந்தக் குற்றமும் இல்லை - 5:93) எனும் இறைவசனம் அருளப்பட்டபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், 'நீங்கள் அவர்களில் ஒருவர்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3054

حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ أَبُو حَفْصٍ الْفَلاَّسُ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ سَعْدٍ، حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَجُلاً، أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي إِذَا أَصَبْتُ اللَّحْمَ انْتَشَرْتُ لِلنِّسَاءِ وَأَخَذَتْنِي شَهْوَتِي فَحَرَّمْتُ عَلَىَّ اللَّحْمَ . فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلاَ تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لاَ يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلاَلاً طَيِّبًا) قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ سَعْدٍ مُرْسَلاً لَيْسَ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَرَوَاهُ خَالِدٌ الْحَذَّاءُ عَنْ عِكْرِمَةَ مُرْسَلاً .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் இறைச்சியை உண்ணும்போது, பெண்களின் பால் எனக்கு இச்சை ஏற்படுகிறது; என் ஆசை என்னைக் கட்டுப்படுத்தி விடுகிறது. எனவே, நான் இறைச்சியை எனக்கு நானே ஹராமாக்கிக் கொண்டேன்' என்று கூறினார். அப்போது அல்லாஹ் (பின்வருமாறு) அருளினான்: "நம்பிக்கை கொண்டோரே! அல்லாஹ் உங்களுக்கு ஹலாலாக்கிய நல்லவற்றை நீங்கள் ஹராமாக்கிக் கொள்ளாதீர்கள். வரம்பு மீறாதீர்கள். நிச்சயமாக அல்லாஹ் வரம்பு மீறுபவர்களை நேசிப்பதில்லை. மேலும், அல்லாஹ் உங்களுக்கு வழங்கியவற்றில் ஹலால் ஆன, நல்லவற்றை உண்ணுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3055

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا مَنْصُورُ بْنُ وَرْدَانَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي الْبَخْتَرِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ : (وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً) قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ فِي كُلِّ عَامٍ فَسَكَتَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ فِي كُلِّ عَامٍ قَالَ لاَ وَلَوْ قُلْتُ نَعَمْ لَوَجَبَتْ . فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ عَلِيٍّ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عَبَّاسٍ .

அலீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"(வ லில்லாஹி அலன் னாஸி ஹிஜ்ஜுல் பைத்தி மனிஸ்ததாஅ இலைஹி ஸபீலா) அந்த ஆலயத்திற்குச் செல்ல சக்தி பெற்ற மக்கள் மீது, அல்லாஹ்விற்காக ஹஜ் செய்வது கடமையாகும்" (திருக்குர்ஆன் 3:97) என்ற வசனம் அருளப்பட்டபோது, (சஹாபாக்கள்) 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! (இந்த ஹஜ் கடமை) ஒவ்வொரு வருடமுமா?' என்று கேட்டார்கள். ஆனால், அவர்கள் (ஸல்) மௌனமாக இருந்தார்கள். எனவே அவர்கள் (மீண்டும்), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! (இது) ஒவ்வொரு வருடமுமா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'இல்லை. நான் ஆம் என்று கூறியிருந்தால், அது (உங்களுக்கு) கடமையாகியிருக்கும்' என்று கூறினார்கள். மேலும், வல்லமையும் உயர்வும் மிக்க அல்லாஹ், "(யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ லா தஸ்அலூ அன் அஷ்யாஅ இன் துப்த லகும் தஸூஉகும்) ஈமான் கொண்டோரே! சில விஷயங்களைப் பற்றிக் கேட்காதீர்கள்; அவை உங்களுக்கு வெளிப்படுத்தப்பட்டால் உங்களுக்குத் துன்பத்தை ஏற்படுத்தும்" (திருக்குர்ஆன் 5:101) என்ற வசனத்தை அருளினான்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3056

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَعْمَرٍ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، أَخْبَرَنِي مُوسَى بْنُ أَنَسٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ قَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَبِي قَالَ أَبُوكَ فُلاَنٌ ‏.‏ فَنَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தந்தை யார்?" என்று கேட்டார். நபி (ஸல்) அவர்கள், "உமது தந்தை இன்னார்" என்று கூறினார்கள். (இந்தக் கேள்வி, ஒருவரின் உண்மையான தந்தை யார் என்பது குறித்து சந்தேகத்தை எழுப்பியது, அல்லது அறியக்கூடாத விஷயத்தைக் கேட்டது. இதன் விளைவாக,) "ஈமான் கொண்டவர்களே! உங்களுக்குத் தெளிவுபடுத்தப்பட்டால் உங்களுக்குத் துன்பத்தை ஏற்படுத்தக்கூடிய விஷயங்களைப் பற்றிக் கேட்காதீர்கள்" (5:101) எனும் இறைவசனம் அருளப்பட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3057

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي

حَازِمٍ، عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ، أَنَّهُ قَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّكُمْ تَقْرَءُونَ هَذِهِ الآيَةَ: ‏(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لاَ يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ)‏ وَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا ظَالِمًا فَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَى يَدَيْهِ أَوْشَكَ أَنْ يَعُمَّهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ مِنْهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ مَرْفُوعًا وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ إِسْمَاعِيلَ عَنْ قَيْسٍ عَنْ أَبِي بَكْرٍ قَوْلَهُ وَلَمْ يَرْفَعُوهُ ‏.‏

அபூபக்ர் அஸ்ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"ஓ மக்களே! நீங்கள் இந்த இறைவசனத்தை ஓதுகிறீர்கள்: **'யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ அலைக்கும் அன்ஃபுஸக்கும் லா யளுர்ருக்கும் மன் ளல்ல இதஹ்ததைதும்'** (பொருள்: நம்பிக்கையாளர்களே! உங்கள் மீது உங்கள் ஆன்மாக்களே (கவனம் செலுத்த வேண்டியது) உள்ளது. நீங்கள் நேர்வழியைப் பின்பற்றினால், வழிதவறியவர்களால் உங்களுக்கு எந்தத் தீங்கும் ஏற்படாது).

நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக்கேட்டிருக்கிறேன்: 'மக்கள் அநீதியிழைப்பவரைக் காணும்போதும், அவர்கள் அவரை (தீமை செய்வதிலிருந்து) தடுக்காமல் இருக்கும்போதும், அல்லாஹ் வெகு விரைவில் அவர்கள் அனைவரையும் தன்னிடமிருந்து வரும் ஒரு தண்டனையால் சூழ்ந்துகொள்வான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3058

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَعْقُوبَ الطَّالْقَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا عُتْبَةُ بْنُ أَبِي حَكِيمٍ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ جَارِيَةَ اللَّخْمِيُّ، عَنْ أَبِي أُمَيَّةَ الشَّعْبَانِيِّ، قَالَ أَتَيْتُ أَبَا ثَعْلَبَةَ الْخُشَنِيَّ فَقُلْتُ لَهُ كَيْفَ تَصْنَعُ فِي هَذِهِ الآيَةِ قَالَ أَيَّةُ آيَةٍ قُلْتُ قَوْلُهُ: ‏(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لاَ يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ)‏ قَالَ أَمَا وَاللَّهِ لَقَدْ سَأَلْتَ عَنْهَا خَبِيرًا سَأَلْتُ عَنْهَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ بَلِ ائْتَمِرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَتَنَاهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ حَتَّى إِذَا رَأَيْتَ شُحًّا مُطَاعًا وَهَوًى مُتَّبَعًا وَدُنْيَا مُؤْثَرَةً وَإِعْجَابَ كُلِّ ذِي رَأْىٍ بِرَأْيِهِ فَعَلَيْكَ بِخَاصَّةِ نَفْسِكَ وَدَعِ

الْعَوَامَّ فَإِنَّ مِنْ وَرَائِكُمْ أَيَّامًا الصَّبْرُ فِيهِنَّ مِثْلُ الْقَبْضِ عَلَى الْجَمْرِ لِلْعَامِلِ فِيهِنَّ مِثْلُ أَجْرِ خَمْسِينَ رَجُلاً يَعْمَلُونَ مِثْلَ عَمَلِكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ وَزَادَنِي غَيْرُ عُتْبَةَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَجْرُ خَمْسِينَ رَجُلاً مِنَّا أَوْ مِنْهُمْ قَالَ ‏"‏ لاَ بَلْ أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபு உமையா அஷ்-ஷஃஃப்பானி அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் அபு ஸஃஃலபா அல்-குஷனீ (ரழி) அவர்களிடம் சென்று, 'இந்த ஆயத்தின் (திருவசனத்தின்) விஷயத்தில் தாங்கள் எவ்வாறு செயல்படுகிறீர்கள்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'எந்த ஆயத்?' என்று கேட்டார்கள். நான் கூறினேன்: அல்லாஹ் கூறுகிறான்:

'யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ அலைக்கும் அன்ஃஃபுஸக்கும் லா யளுர்ருக்கும் மன் ளல்ல இதஹ்ததைதும்'

(இதன் பொருள்: 'நம்பிக்கையாளர்களே! உங்களை நீங்களே கவனித்துக் கொள்ளுங்கள்! நீங்கள் நேர்வழியைப் பின்பற்றினால், வழிதவறிய எவராலும் உங்களுக்கு எந்தத் தீங்கும் ஏற்படாது').

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இதுபற்றி நன்கு அறிந்த ஒருவரிடமே நீங்கள் கேட்டுள்ளீர்கள். நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமும் இதைப் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்:

“மாறாக, நீங்கள் நன்மையை ஏவுங்கள்; தீமையைத் தடையுங்கள். கஞ்சத்தனம் (பேராசை) பின்பற்றப்படுவதையும், மன இச்சைகள் பின்பற்றப்படுவதையும், இவ்வுலகிற்கு முன்னுரிமை அளிக்கப்படுவதையும், ஒவ்வொருவரும் தத்தமது கருத்தைக் கண்டு வியப்படைவதையும் நீங்கள் காணும்வரை (இவற்றைச் செய்யுங்கள்). (அப்படியான சூழல் வரும்போது) நீங்கள் உங்களைப்பற்றி மட்டும் கவலைப்படுங்கள்; பொதுமக்களை (அவர்களின் காரியங்களை) விட்டுவிடுங்கள். ஏனெனில், உங்களுக்குப் பின்னால் சில நாட்கள் வரும்; அந்நாட்களில் பொறுமையைக் கடைப்பிடிப்பது என்பது நெருப்புக்கங்கை கையில் பிடித்திருப்பதைப் போன்றதாகும். அந்நாட்களில் (நற்செயல்) புரிபவருக்கு, உங்களைப் போன்று செயல்படும் ஐம்பது மனிதர்களின் நற்கூலி கிடைக்கும்.”

அப்துல்லாஹ் பின் அல்-முபாரக் அவர்கள் கூறினார்கள்: “உத்பாவைத் தவிர மற்றவர்களிடமிருந்து எனக்கு இது கூடுதலாக அறிவிக்கப்பட்டது: அதாவது, ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! (அந்த நற்கூலியானது) எங்களில் உள்ள ஐம்பது பேருடையதா, அல்லது அவர்களிலா (பிற்காலத்தவர்களிலா)?’ என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: ‘இல்லை! மாறாக, உங்களில் உள்ள ஐம்பது பேருடைய (நற்கூலிதான்).’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3059

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي شُعَيْبٍ الْحَرَّانِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَلَمَةَ الْحَرَّانِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي النَّضْرِ، عَنْ بَاذَانَ، مَوْلَى أُمِّ هَانِئٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ تَمِيمٍ الدَّارِيِّ، فِي هَذِهِ الآيَةِ : (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ) قَالَ بَرِئَ مِنْهَا النَّاسُ غَيْرِي وَغَيْرَ عَدِيِّ بْنِ بَدَّاءٍ وَكَانَا نَصْرَانِيَّيْنِ يَخْتَلِفَانِ إِلَى الشَّامِ قَبْلَ الإِسْلاَمِ فَأَتَيَا الشَّامَ لِتِجَارَتِهِمَا وَقَدِمَ عَلَيْهِمَا مَوْلًى لِبَنِي سَهْمٍ يُقَالُ لَهُ بُدَيْلُ بْنُ أَبِي مَرْيَمَ بِتِجَارَةٍ وَمَعَهُ جَامٌ مِنْ فِضَّةٍ يُرِيدُ بِهِ الْمَلِكَ وَهُوَ عُظْمُ تِجَارَتِهِ فَمَرِضَ فَأَوْصَى إِلَيْهِمَا وَأَمَرَهُمَا أَنْ يُبَلِّغَا مَا تَرَكَ أَهْلَهُ قَالَ تَمِيمٌ فَلَمَّا مَاتَ أَخَذْنَا ذَلِكَ الْجَامَ فَبِعْنَاهُ بِأَلْفِ دِرْهَمٍ ثُمَّ اقْتَسَمْنَاهُ أَنَا وَعَدِيُّ بْنُ بَدَّاءٍ فَلَمَّا قَدِمْنَا إِلَى أَهْلِهِ دَفَعْنَا إِلَيْهِمْ مَا كَانَ مَعَنَا وَفَقَدُوا الْجَامَ فَسَأَلُونَا عَنْهُ فَقُلْنَا مَا تَرَكَ غَيْرَ هَذَا وَمَا دَفَعَ إِلَيْنَا غَيْرَهُ قَالَ تَمِيمٌ فَلَمَّا أَسْلَمْتُ بَعْدَ قُدُومِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمَدِينَةَ تَأَثَّمْتُ مِنْ ذَلِكَ فَأَتَيْتُ أَهْلَهُ فَأَخْبَرْتُهُمُ الْخَبَرَ وَأَدَّيْتُ إِلَيْهِمْ خَمْسَمِائَةِ دِرْهَمٍ وَأَخْبَرْتُهُمْ أَنَّ عِنْدَ صَاحِبِي مِثْلَهَا فَأَتَوْا بِهِ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَسَأَلَهُمُ الْبَيِّنَةَ فَلَمْ يَجِدُوا فَأَمَرَهُمْ أَنْ يَسْتَحْلِفُوهُ بِمَا يُعْظَمُ بِهِ عَلَى أَهْلِ دِينِهِ فَحَلَفَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ) إِلَى قَوْلِهِ : (أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ) . فَقَامَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ وَرَجُلٌ آخَرُ فَحَلَفَا فَنُزِعَتِ الْخَمْسُمِائَةِ دِرْهَمٍ مِنْ عَدِيِّ بْنِ بَدَّاءٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِصَحِيحٍ . وَأَبُو النَّضْرِ الَّذِي رَوَى عَنْهُ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ هَذَا الْحَدِيثَ هُوَ عِنْدِي مُحَمَّدُ بْنُ السَّائِبِ الْكَلْبِيُّ يُكْنَى أَبَا النَّضْرِ وَقَدْ تَرَكَهُ أَهْلُ الْحَدِيثِ وَهُوَ صَاحِبُ التَّفْسِيرِ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ مُحَمَّدُ بْنُ السَّائِبِ الْكَلْبِيُّ يُكْنَى أَبَا النَّضْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَلاَ نَعْرِفُ لِسَالِمٍ أَبِي النَّضْرِ الْمَدَنِيِّ رِوَايَةً عَنْ أَبِي صَالِحٍ مَوْلَى أُمِّ هَانِئٍ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ شَيْءٌ مِنْ هَذَا عَلَى الاِخْتِصَارِ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

தமீம் அத்-தாரீ (ரழி) அவர்கள், பின்வரும் இறைவசனம் குறித்துக் கூறினார்கள்: "(யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ ஷஹாதது பைனிக்கும் இதா ஹளர அஹதகுமுல் மவ்த்) இறைநம்பிக்கையாளர்களே! உங்களில் ஒருவருக்கு மரணம் நெருங்கிவிடுமேயானால், சாட்சியம் (பெற்றுக் கொள்வது) உங்கள் இடையே..." (அல்குர்ஆன் 5:106).

அவர் (மேலும்) கூறினார்கள்: "மக்களில் (இந்தச் சம்பவத்தின் மூலம்) இவ்வசனத்திற்கு (அருளப்பட) காரணமானவர்கள் என்னையும் அதீ பின் பத்தா (ரழி) அவர்களையும் தவிர வேறு யாரும் இல்லை. நாங்கள் இருவரும் கிறிஸ்தவர்களாக இருந்தோம். இஸ்லாத்திற்கு முன்பு வியாபாரத்திற்காக ஷாம் (சிரியா) பகுதிக்கு அடிக்கடி சென்று வருபவர்களாக இருந்தோம்."

"நாங்கள் வியாபாரத்திற்காக ஷாம் சென்றோம். அப்போது பனூ சஹ்ம் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த, புதைல் பின் அபீ மர்யம் என்று அழைக்கப்பட்ட, விடுவிக்கப்பட்ட அடிமை ஒருவர் வியாபாரப் பொருட்களுடன் எங்களிடம் வந்தார். அவரிடம் வெள்ளியால் செய்யப்பட்ட ஒரு கிண்ணம் (ஜாம்) இருந்தது. அவர் அதனை அரசருக்காக (விற்பதற்காக அல்லது பரிசளிப்பதற்காக) நாடியிருந்தார். அதுதான் அவருடைய வியாபாரப் பொருட்களிலேயே மிக முக்கியமானதாக இருந்தது. பிறகு அவர் நோய்வாய்ப்பட்டார். (அவர் இறப்பதற்கு முன்) தன்னுடைய பொருட்களைத் தன் குடும்பத்தாரிடம் சேர்ப்பிக்குமாறு எங்களுக்கு வஸிய்யத் செய்தார்."

தமீம் (ரழி) கூறினார்: "அவர் இறந்ததும், நாங்கள் அந்தக் கிண்ணத்தை எடுத்து அதனை ஆயிரம் திர்ஹம்களுக்கு விற்றோம். பின்னர் நானும் அதீ பின் பத்தா (ரழி) அவர்களும் அதனை (ஆளுக்குப் பாதியாகப்) பங்கிட்டுக் கொண்டோம். நாங்கள் அவருடைய குடும்பத்தாரிடம் வந்தபோது, எங்களிடம் இருந்த (மீதமுள்ள) பொருட்களை ஒப்படைத்தோம். அவர்கள் அந்தக் கிண்ணத்தைத் தேடினார்கள்; அது பற்றி (எங்களிடம்) கேட்டார்கள். நாங்கள், 'இதைத் தவிர வேறு எதையும் அவர் விட்டுச் செல்லவில்லை; எங்களுக்கு வழங்கவுமில்லை' என்று கூறினோம்."

தமீம் (ரழி) கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்த பிறகு நான் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக் கொண்டபோது, (நான் செய்த தவறு குறித்து) எனக்குள் குற்ற உணர்வு ஏற்பட்டது. எனவே நான் இறந்தவரின் குடும்பத்தாரிடம் சென்று நடந்த உண்மையைக் கூறினேன். (என்னிடம் இருந்த) ஐநூறு திர்ஹம்களை அவர்களிடம் ஒப்படைத்தேன். இதே அளவு தொகை என் தோழரிடமும் (அதீயிடமும்) உள்ளது என்று தெரிவித்தேன். அவர்கள் அவரை (அதீ பின் பத்தா (ரழி) அவர்களை) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் அழைத்துச் சென்றார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களிடம் ஆதாரம் கேட்டார்கள். அது அவர்களிடம் இல்லை. ஆகவே, அவருடைய மதத்தவர்கள் எதனைப் புனிதமாகக் கருதுவார்களோ அதனைக் கொண்டு அவரைச் சத்தியம் செய்யச் சொல்லுமாறு நபி (ஸல்) அவர்கள் கட்டளையிட்டார்கள். அவரும் அவ்வாறே சத்தியம் செய்தார்."

"பிறகு அல்லாஹ் இவ்வசனத்தை அருளினான்: '(யா அய்யுஹல்லதீன

ஆமனூ ஷஹாதது பைனிக்கும் இதா ஹளர அஹதகுமுல் மவ்த்) இறைநம்பிக்கையாளர்களே! உங்களில் ஒருவருக்கு மரணம் நெருங்கிவிடுமேயானால்...' என்று தொடங்கி, '...அல்லது (அவர்கள்) சத்தியம் செய்த பின்னர், அச்சத்தியங்கள் மறுக்கப்பட்டு விடுமோ என்று அவர்கள் பயப்படுவதையும் (அவ் யகாஃபூ அன் துரத்த அய்மானுன் பஃத அய்மானிஹிம்)...' (அல்குர்ஆன் 5:106-108) என்பது வரை. ஆகவே, அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்களும் (இறந்தவரின் வாரிசுகளான) மற்றொரு மனிதரும் எழுந்து சத்தியம் செய்தார்கள். அதீ பின் பத்தா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அந்த ஐநூறு திர்ஹம்கள் பெறப்பட்டன."

ஹதீஸ் தரம் : இட்டுக்கட்டப்பட்டது (தாருஸ்ஸலாம்)

3060

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنِ ابْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ خَرَجَ رَجُلٌ مِنْ بَنِي سَهْمٍ مَعَ تَمِيمٍ الدَّارِيِّ وَعَدِيِّ بْنِ بَدَّاءٍ فَمَاتَ السَّهْمِيُّ بِأَرْضٍ لَيْسَ فِيهَا مُسْلِمٌ فَلَمَّا قَدِمَا بِتَرِكَتِهِ فَقَدُوا جَامًا مِنْ فِضَّةٍ مُخَوَّصًا بِالذَّهَبِ فَأَحْلَفَهُمَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ وُجِدَ الْجَامُ بِمَكَّةَ فَقِيلَ اشْتَرَيْنَاهُ مِنْ عَدِيٍّ وَتَمِيمٍ فَقَامَ رَجُلاَنِ مِنْ أَوْلِيَاءِ السَّهْمِيِّ فَحَلَفَا بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَأَنَّ الْجَامَ لِصَاحِبِهِمْ ‏.‏ قَالَ وَفِيهِمْ نَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ ‏)‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَهُوَ حَدِيثُ ابْنِ أَبِي زَائِدَةَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"பனூ ஸஹ்ம் குலத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர் தமீம் அத்தாரீ மற்றும் அதீ பின் பத்தா ஆகியோருடன் (வியாபாரப் பயணம்) சென்றார். அந்த ஸஹ்மீ மனிதர் முஸ்லிம்கள் யாரும் இல்லாத ஒரு பூமியில் இறந்துவிட்டார். அவர் விட்டுச் சென்ற பொருட்களுடன் அவ்விருவரும் (மதீனாவுக்குத் திரும்பி) வந்தபோது, (மரணமடைந்தவரின் வாரிசுகள்) தங்கத்தால் பதிக்கப்பட்ட ஒரு வெள்ளிக் கிண்ணத்தைக் காணவில்லை. எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவ்விருவரையும் சத்தியம் செய்ய வைத்தார்கள். பிறகு அந்தக் கிண்ணம் மக்காவில் கண்டுபிடிக்கப்பட்டது. (அதை வைத்திருந்தவர்கள்) 'நாங்கள் இதை அதீ மற்றும் தமீம் ஆகியோரிடமிருந்து வாங்கினோம்' என்று கூறினர். எனவே, அந்த ஸஹ்மீ மனிதரின் உறவினர்களில் இருவர் எழுந்து, 'அவ்விருவரின் சாட்சியத்தை விட எங்கள் சாட்சியமே மிகவும் தகுதியானது (உண்மையானது); நிச்சயமாக அந்தக் கிண்ணம் எங்கள் தோழருடையதுதான்' என்று அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியம் செய்தனர்."
மேலும் (இப்னு அப்பாஸ் ரழி) கூறினார்: "இவர்களைப் பற்றித்தான் **'யா

அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ ஷஹாதது பைனிக்கும்..."** (நம்பிக்கையாளர்களே! உங்களில் ஒருவருக்கு மரணம் வந்துவிட்டால்... தங்களுக்கிடையில் சாட்சியம் கூறுவது...) எனும் இறைவசனம் அருளப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3061

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ قَزَعَةَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ حَبِيبٍ، حَدَّثَنَا سَعِيدٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ خِلاَسِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أُنْزِلَتِ الْمَائِدَةُ مِنَ السَّمَاءِ خُبْزًا وَلَحْمًا وَأُمِرُوا أَنْ لاَ يَخُونُوا وَلاَ يَدَّخِرُوا لِغَدٍ فَخَانُوا وَادَّخَرُوا وَرَفَعُوا لِغَدٍ فَمُسِخُوا قِرَدَةً وَخَنَازِيرَ ‏.‏
قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ قَدْ رَوَاهُ أَبُو عَاصِمٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ خِلاَسٍ عَنْ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ مَوْقُوفًا وَلاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْحَسَنِ بْنِ قَزَعَةَ ‏.‏

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ حَبِيبٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ الْحَسَنِ بْنِ قَزَعَةَ وَلاَ نَعْلَمُ لِلْحَدِيثِ الْمَرْفُوعِ أَصْلاً ‏.‏

அம்மார் பின் யாசிர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“வானத்திலிருந்து ‘மாயிதா’ (ஈஸா நபியின் சீடர்களுக்காக இறக்கப்பட்ட உணவுத் தட்டு) ரொட்டியுடனும் இறைச்சியுடனும் இறக்கப்பட்டது. மேலும், ‘அதில் மோசடி செய்யக் கூடாது (அதாவது, தங்களுக்குரிய பங்கைத் தாண்டி எடுக்கவோ, தவறாகப் பயன்படுத்தவோ கூடாது) என்றும், அதை நாளைக்காக சேமித்து வைக்கக் கூடாது (அல்லாஹ்வின் அருளில் நம்பிக்கை வைத்து, அன்றைய தேவைக்கு மட்டும் எடுத்துக்கொள்ள வேண்டும்) என்றும் அவர்கள் கட்டளையிடப்பட்டார்கள். ஆனால் அவர்கள் மோசடி செய்தார்கள்; (உணவை) சேமித்தும் வைத்தார்கள்; நாளைக்காக எடுத்து வைத்தார்கள். எனவே அவர்கள் குரங்குகளாகவும் பன்றிகளாகவும் உருமாற்றப்பட்டார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3062

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ تَلَقَّى عِيسَى حُجَّتَهُ وَلَقَّاهُ اللَّهُ فِي قَوْلِهِ: ‏(‏وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ‏)‏ قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَلَقَّاهُ اللَّهُ: ‏(‏سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ‏)‏ الآيَةَ كُلَّهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"ஈஸா (அலை) அவர்கள் (மறுமையில் அல்லாஹ்விடம் முன்வைப்பதற்கான) தமது வாதத்தைப் பெற்றுக்கொண்டார்கள். அல்லாஹ் தனது (திருக்குர்ஆன்) கூற்றில் அவருக்குக் கற்பித்தான்:

(வ இத் காலல்லாஹு யா ஈஸப்ன மர்யம அஅன்த குல்த லின்னாஸித் தகிதூனீ வஉம்மிய இலாஹைனி மின் தூனில்லாஹ்)

'மர்யமின் மகன் ஈஸாவே! மனிதர்களிடம், 'அல்லாஹ்வையன்றி என்னையும் என் தாயாரையும் இரு கடவுள்களாக ஆக்கிக்கொள்ளுங்கள்' என்று நீர் கூறினீரா?'"

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: "ஆகவே அல்லாஹ் அவருக்கு (பதிலைக்) கற்பித்தான்:

(ஸுப்ஹானக மா யகூனு லீ அன் அகூல மா லைஸ லீ பிஹக்கின்)

'நீ மகா தூயவன்! எனக்கு உரிமையில்லாத ஒன்றைச் சொல்வது எனக்குத் தகாது...' (என்று தொடங்கும்) முழு வசனமும்."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3063

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ حُيَىٍّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ آخِرُ سُورَةٍ أُنْزِلَتْ سُورَةُ الْمَائِدَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ قَالَ آخِرُ سُورَةٍ أُنْزِلَتْ: ‏(‏إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ‏)‏ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இறுதியாக அருளப்பட்ட அத்தியாயம் 'அல்-மாயிதா' ஆகும்."
அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் (நன்மை நிறைந்த), ஙரீப் (தனித்த) தரத்திலான ஹதீஸாகும்."
இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "இறுதியாக அருளப்பட்ட அத்தியாயம் '(இதா ஜாஅ நஸ்ருல்லாஹி வல் ஃபத்ஹு)' (அதாவது, அன்-நஸ்ர் அத்தியாயம்) ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الأَنْعَامِ

சூரத்துல் அன்ஆம் பற்றி

3064

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ نَاجِيَةَ بْنِ كَعْبٍ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّ أَبَا جَهْلٍ، قَالَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِنَّا لاَ نُكَذِّبُكَ وَلَكِنْ نُكَذِّبُ بِمَا جِئْتَ بِهِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ : ‏(‏إِنَّهُمْ لاَ يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ‏)‏ ‏.‏

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ نَاجِيَةَ، أَنَّ أَبَا جَهْلٍ، قَالَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَلِيٍّ وَهَذَا أَصَحُّ ‏.‏

அபூ ஜஹ்ல் நபி (ஸல்) அவர்களிடம், 'நாங்கள் உம்மைப் பொய்யரெனக் கூறவில்லை; மாறாக, நீர் கொண்டு வந்ததையே நாங்கள் மறுக்கிறோம்' என்று கூறினான். எனவே, அல்லாஹ் (பின்வரும்) வஹியை அருளினான்:

'இன்னஹும் லா யுக்கத்திபூனக்க வலாகின்னழ் ழாலிமீன பிஆயாத்தில்லாஹி யஜ்ஹதூன'

((நபியே!) நிச்சயமாக அவர்கள் உம்மைப் பொய்யரெனக் கூறவில்லை; மாறாக, அந்த அநியாயக்காரர்கள் அல்லாஹ்வின் வசனங்களையே மறுக்கின்றார்கள்) (திருக்குர்ஆன் 6:33).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3065

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، سَمِعَ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يَقُولُ لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ: (قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ) قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَعُوذُ بِوَجْهِكَ " . فَلَمَّا نَزَلَتْ (أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ) قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " هَاتَانِ أَهْوَنُ - أَوْ - هَاتَانِ أَيْسَرُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "இந்த ஆயத் அருளப்பட்டபோது: **'(குல் ஹுவல் காதிரு அலா அன் யப்அஸ அலைக்கும் அதாபன் மின் ஃபவ்கிகும் அவ் மின் தஹ்தி அர்ஜுலிக்கும்)'** - '(நபியே!) நீர் கூறுவீராக: உங்களுக்கு மேலிருந்தோ அல்லது உங்கள் பாதங்களுக்குக் கீழிருந்தோ உங்கள் மீது வேதனையை அனுப்புவதற்கு அவன் சக்தியுடையவன்...', நபி (ஸல்) அவர்கள் **'அவூது பிவஜ்ஹிக்க'** (உனது திருமுகத்தைக் கொண்டு (உனது இருப்பைக் கொண்டு) நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்) என்று கூறினார்கள். பின்னர் **'(அவ் யல்பிஸக்கும் ஷியஅன் வயுதீக்க பஅளக்கும் பஃஸ பஅளின்)'** - 'அல்லது உங்களைப் பல பிரிவுகளாக்கி, உங்களில் சிலர் மற்ற சிலரின் வன்முறையைச் சுவைக்கும்படி செய்வதற்கும்...' என்று அருளப்பட்டபோது, நபி (ஸல்) அவர்கள் **'ஹாதானி அஹ்வனு'** - அல்லது - **'ஹாதானி ஐஸரு'** ('இவ்விரண்டும் (முந்தைய இரண்டு வேதனைகளை விட) குறைவான சிரமமுள்ளது' - அல்லது - 'இவ்விரண்டும் (முந்தைய இரண்டு வேதனைகளை விட) இலகுவானது') என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3066

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ الْغَسَّانِيِّ، عَنْ رَاشِدِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي هَذِهِ الآيَةِ: (قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ) فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَمَا إِنَّهَا كَائِنَةٌ وَلَمْ يَأْتِ تَأْوِيلُهَا بَعْدُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

ஸஃது பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:

"குல் ஹுவல் காதிரு அலா அன் யப்அஸ அலைக்கும் அதாபன் மின் ஃபவ்கிகும் அவ் மின் தஹ்தி அர்ஜுலிக்கும்" ('கூறுவீராக: அவன் உங்கள் மீது உங்களுக்கு மேலிருந்தோ அல்லது உங்கள் கால்களுக்குக் கீழிருந்தோ வேதனையை அனுப்புவதற்கு ஆற்றலுடையவன்...') என்ற இந்த ஆயத்தைப் பற்றி நபி (ஸல்) அவர்கள், "அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக இது நிகழக்கூடியதே; ஆயினும் இதன் விளக்கம் (நடைமுறைப்படுத்தப்படுதல்/நிறைவேறுதல்) இன்னும் வரவில்லை" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3067

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: لَمَّا نَزَلَتْ: ‏(الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ)‏ شَقَّ ذَلِكَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَأَيُّنَا لاَ يَظْلِمُ نَفْسَهُ.‏ قَالَ لَيْسَ ذَلِكَ إِنَّمَا هُوَ الشِّرْكُ أَلَمْ تَسْمَعُوا مَا قَالَ لُقْمَانُ لاِبْنِهِ: ‏(يَا بُنَيَّ لاَ تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ)‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"(பின்வரும் வசனம்) அருளப்பட்டபோது: 'நம்பிக்கை கொண்டு, தங்கள் நம்பிக்கையுடன் அநீதியை (ஷிர்க் அல்லாத வேறு எந்த) கலந்துவிடாதவர்கள் (யாரோ)...' (அல்-குர்ஆன் 6:82) - இது முஸ்லிம்களுக்குச் சிரமத்தை அளித்தது. எனவே அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நம்மில் தனக்குத்தானே அநீதி இழைத்துக் கொள்ளாதவர் யார்?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அது (நீங்கள் நினைப்பது) போன்று அல்ல, அது இணைவைத்தல் (ஷிர்க்) மட்டுமே. லுக்மான் தம் மகனிடம், 'என் அருமை மகனே! அல்லாஹ்வுக்கு இணை வைக்காதே. நிச்சயமாக இணைவைத்தல் (ஷிர்க்) மிகப் பெரிய அநீதி (Zulm) ஆகும்' (அல்-குர்ஆன் 31:13) என்று கூறியதை நீங்கள் கேட்கவில்லையா?'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3068

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، حَدَّثَنَا دَاوُدُ بْنُ أَبِي هِنْدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ مَسْرُوقٍ، قَالَ كُنْتُ مُتَّكِئًا عِنْدَ عَائِشَةَ فَقَالَتْ يَا أَبَا عَائِشَةَ ثَلاَثٌ مَنْ تَكَلَّمَ بِوَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ فَقَدْ أَعْظَمَ عَلَى اللَّهِ الْفِرْيَةَ مَنْ زَعَمَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَأَى رَبَّهُ فَقَدْ أَعْظَمَ الْفِرْيَةَ عَلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَقُولُ

: (لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ) ، (مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ) وَكُنْتُ مُتَّكِئًا فَجَلَسْتُ فَقُلْتُ يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ أَنْظِرِينِي وَلَا تُعْجِلِينِي أَلَيْسَ يَقُولُ اللَّهُ : (وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَى) ، (وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ) قَالَتْ أَنَا وَاللَّهِ أَوَّلُ مَنْ سَأَلَ عَنْ هَذَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّمَا ذَاكَ جِبْرِيلُ مَا رَأَيْتُهُ فِي الصُّورَةِ الَّتِي خُلِقَ فِيهَا غَيْرَ هَاتَيْنِ الْمَرَّتَيْنِ رَأَيْتُهُ مُنْهَبِطًا مِنَ السَّمَاءِ سَادًّا عِظَمُ خَلْقِهِ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ . وَمَنْ زَعَمَ أَنَّ مُحَمَّدًا كَتَمَ شَيْئًا مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَقَدْ أَعْظَمَ الْفِرْيَةَ عَلَى اللَّهِ يَقُولُ اللَّهُ : (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ) وَمَنْ زَعَمَ أَنَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي غَدٍ فَقَدْ أَعْظَمَ الْفِرْيَةَ عَلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَقُولُ : (قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَمَسْرُوقُ بْنُ الْأَجْدَعِ يُكْنَى أَبَا عَائِشَةَ وَهُوَ مَسْرُوقُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَهَكَذَا كَانَ اسْمُهُ فِي الدِّيوَانِ .

மஸ்ரூக் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் சாய்ந்திருந்தேன். அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: "அபூ ஆயிஷா! மூன்று விஷயங்கள் உள்ளன; அவற்றில் ஒன்றைப் பற்றி யார் பேசினாலும், அவர் அல்லாஹ்வின் மீது மிகப் பெரும் பொய்யை இட்டுக்கட்டியவராவார்.

முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் தம் இறைவனைப் பார்த்தார்கள் என்று யார் கூறுகிறாரோ, அவர் அல்லாஹ்வின் மீது மிகப் பெரும் பொய்யை இட்டுக்கட்டியவராவார். அல்லாஹ் கூறுகிறான்: 'லா துத்ரிகுஹுல் அப்ஸாரு வஹுவ யுத்ரிகுல் அப்ஸார வஹுவல் லதீஃபுல் கபீர்' (இதன் பொருள்: எந்தப் பார்வையும் அவனை அடைய முடியாது; ஆனால் அவனோ எல்லாப் பார்வைகளையும் அடைகிறான். அவன் நுட்பமானவன்; நன்கறிந்தவன்.)

மேலும், 'மா கான லிபஷரின் அய் யுகல்லிமஹுல்லாஹு இல்லா வஹ்யன் அவ் மின் வராஇ ஹிஜாப்' (இதன் பொருள்: வஹீ (இறைச்செய்தி) மூலமாகவோ அல்லது திரைக்கு அப்பாலிருந்தோ தவிர, அல்லாஹ் எந்த மனிதருடனும் பேசுவதில்லை.)"

நான் சாய்ந்திருந்தவன் எழுந்து அமர்ந்து கூறினேன்: "முஃமின்களின் தாயே! எனக்கு அவகாசம் கொடுங்கள், என்னிடம் அவசரப்பட வேண்டாம்! அல்லாஹ் (பின்வருமாறு) கூறவில்லையா? 'வலகத் ரஆஹு நஸ்லதன் உக்ரா' (திண்ணமாக அவர் மற்றொரு முறையும் அவரைக் கண்டார்.)

'வலகத் ரஆஹு பில்உஃபுகில் முபீன்' (நிச்சயமாக அவர் தெளிவான அடிவானத்தில் அவரைக் கண்டார்.)"

அதற்கு ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! இதைப் பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் முதன் முதலில் கேட்டவள் நான்தான். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அது ஜிப்ரீல் ஆவார். அவர் படைக்கப்பட்ட (இயற்கையான) தோற்றத்தில் இந்த இரண்டு முறைகளைத் தவிர நான் அவரைப் பார்த்ததில்லை. (அந்த இரண்டு முறைகளில்) அவர் வானத்திலிருந்து இறங்குவதை நான் கண்டேன். அவருடைய உடல் அமைப்பின் பிரம்மாண்டம் வானத்திற்கும் பூமிக்கும் இடைப்பட்ட வெளியை அடைத்திருந்தது.'

மேலும், அல்லாஹ் தமக்கு அருளிய எதையும் முஹம்மது (ஸல்) மறைத்தார்கள் என்று யார் கூறுகிறாரோ, அவர் அல்லாஹ்வின் மீது மிகப் பெரும் பொய்யை இட்டுக்கட்டியவராவார். அல்லாஹ் கூறுகிறான்: 'யா அய்யுஹர் ரசூலு பல்லிக் மா உன்ஸில இலைக்க மிர் ரப்பிக்' (இதன் பொருள்: தூதரே! உம் இறைவனிடமிருந்து உமக்கு அருளப்பட்டதை எடுத்துரைப்பீராக.)

மேலும், நாளை என்ன நடக்கும் என்பதை தாம் அறிவார் என்று யார் கூறுகிறாரோ, அவர் அல்லாஹ்வின் மீது மிகப் பெரும் பொய்யை இட்டுக்கட்டியவராவார். அல்லாஹ் கூறுகிறான்: 'குல் லா யஃலamu மன் ஃபிஸ் ஸமாவாதி வல்அர்ளி அல்ஙைப இல்லல்லாஹ்' (இதன் பொருள்: கூறுவீராக: வானங்களிலும் பூமியிலும் மறைவானவற்றை அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு எவரும் அறிய மாட்டார்கள்.)"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3069

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الْبَصْرِيُّ الْحَرَشِيُّ، حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْبَكَّائِيُّ، حَدَّثَنَا عَطَاءُ بْنُ السَّائِبِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ أَتَى أُنَاسٌ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنَأْكُلُ مَا نَقْتُلُ وَلاَ نَأْكُلُ مَا يَقْتُلُ اللَّهُ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏(‏فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ‏)‏ إِلَى قَوْلِهِ ‏:‏ ‏(‏وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَيْضًا وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: "சிலர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் கொல்வதை நாங்கள் உண்கிறோம்; ஆனால் அல்லாஹ் கொன்றதை (தானாக இறந்ததை/அழுக்கையை) நாங்கள் உண்பதில்லையா?' என்று கேட்டார்கள். ஆகவே அல்லாஹ், **'ஃபகுலூ மிம்மா துகிர இஸ்முல்லாஹி அலைஹி இன் குன்தும் பிஆயாதிஹி முஃமினீன்'** (ஆகவே, அல்லாஹ்வின் பெயர் கூறப்பட்டதை நீங்கள் உண்ணுங்கள்; நீங்கள் அவனுடைய வசனங்களை நம்பிக்கை கொண்டவர்களாக இருந்தால்...) என்பது முதல், அவனது கூற்றான **'வஇன் அதஃதுமூஹும் இன்னக்கும் லமுஷ்ரிகூன்'** (...மேலும், நீங்கள் அவர்களுக்குக் கீழ்ப்படிந்தால், நிச்சயமாக நீங்கள் இணைவைப்பவர்களே!) என்பது வரையிலான (வசனங்களை) அருளினான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3070

حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ دَاوُدَ الأَوْدِيِّ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى الصَّحِيفَةِ الَّتِي عَلَيْهَا خَاتَمُ مُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم فَلْيَقْرَأْ هَذِهِ الآيَاتِ : (قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ) الآيَةَ إِلَى قَوْلِهِ : (لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "யார் முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் முத்திரையிடப்பட்ட ஏட்டை (அதாவது, அவர்களின் இறுதி உபதேசத்தையும், இஸ்லாத்தின் அடிப்படைக் கொள்கைகளையும்) பார்க்க விரும்புகிறார்களோ, அவர் இந்த ஆயத்துக்களை ஓதட்டும்: '(குல் தஆலவ் அத்லு மா ஹர்ரம ரப்புகும் அலைக்கும்) வாருங்கள், உங்கள் இறைவன் உங்களுக்குத் தடை செய்திருப்பவற்றை நான் உங்களுக்கு ஓதிக் காட்டுகிறேன்...' என்பதிலிருந்து, '(லஅல்லக்கும் தத்தகூன்) ...நீங்கள் தக்வா உடையவர்களாக ஆகலாம்' என்பது வரை." (இமாம் அபூ ஈஸா (ரஹ்) அவர்கள், இது ஹஸன் ஙரீப் தரத்திலான ஹதீஸ் என்று கூறினார்கள்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3071

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ : (أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ) قَالَ طُلُوعُ الشَّمْسِ مِنْ

مَغْرِبِهَا .

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ وَلَمْ يَرْفَعْهُ .

அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், மிக்க மேலானவனான அல்லாஹ்வின் கூற்றான **"அவ் யஅதிய பஅளு ஆயாத்தி ரப்பிக"** ("அல்லது உமது இறைவனின் சில அத்தாட்சிகள் வரும்" - 6:158) என்பது குறித்துக் கூறும்போது, "அது, சூரியன் அது மறையும் இடத்திலிருந்து உதிப்பதாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3072

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يَعْلَى بْنُ عُبَيْدٍ، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ غَزْوَانَ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ثَلاَثٌ إِذَا خَرَجْنَ ‏:‏ لَمْ يَنْفَعْ نَفْسًا إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ الآيَةَ الدَّجَّالُ وَالدَّابَّةُ وَطُلُوعُ الشَّمْسِ مِنَ الْمَغْرِبِ أَوْ مِنْ مَغْرِبِهَا ‏.‏

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو حَازِمٍ هُوَ الأَشْجَعِيُّ الْكُوفِيُّ وَاسْمُهُ سَلْمَانُ مَوْلَى عَزَّةَ الأَشْجَعِيَّةِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மூன்று (அடையாளங்கள்) வெளிப்படும்போது, (அவற்றுக்கு) முன்னர் ஈமான் கொள்ளாத எந்தவோர் ஆத்மாவிற்கும் அதன் ஈமான் பயனளிக்காது: அத்-தஜ்ஜால், (பூமியிலிருந்து வெளிப்படும்) மிருகம் மற்றும் சூரியன் மேற்கிலிருந்து உதிப்பது - அல்லது 'அது அஸ்தமிக்கும் இடத்திலிருந்து (உதிப்பது)'."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3073

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَقَوْلُهُ الْحَقُّ إِذَا هَمَّ عَبْدِي بِحَسَنَةٍ فَاكْتُبُوهَا لَهُ حَسَنَةً فَإِنْ عَمِلَهَا فَاكْتُبُوهَا لَهُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا وَإِذَا هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَلاَ تَكْتُبُوهَا فَإِنْ عَمِلَهَا فَاكْتُبُوهَا بِمِثْلِهَا فَإِنْ تَرَكَهَا وَرُبَّمَا قَالَ لَمْ يَعْمَلْ بِهَا فَاكْتُبُوهَا لَهُ حَسَنَةً ثُمَّ قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ

عَشْرُ أَمْثَالِهَا) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ் கூறினான் – அவனுடைய கூற்று உண்மையாகும்: ‘என்னுடைய அடியான் ஒரு நன்மையைச் செய்ய எண்ணும்போது, அவனுக்கு அதை ஒரு நன்மையாக எழுதுங்கள். அவன் அதைச் செய்தால், அவனுக்கு அதைப் போன்று பத்து மடங்காக எழுதுங்கள். அவன் ஒரு தீமையைச் செய்ய எண்ணும்போது, அதை எழுதாதீர்கள். அவன் அதைச் செய்தால், அதற்கு நிகரான ஒன்றை எழுதுங்கள். அவன் அதை விட்டுவிட்டால் – (அல்லது அறிவிப்பாளர் 'அவன் அதைச் செய்யாவிட்டால்' என்று கூறியிருக்கலாம்) – அவனுக்கு அதை ஒரு நன்மையாக எழுதுங்கள்.’"

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் ஓதினார்கள்: "(குர்ஆன் 6:160) 'மன் ஜாஅ பில்ஹஸனதி ஃபலஹு அஷ்ரு அம்ஸாலிஹா' (எவர் ஒரு நன்மையைக் கொண்டு வருகிறாரோ, அவருக்கு அதைப் போன்று பத்து மடங்கு உண்டு)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الأَعْرَافِ

சூரத்துல் அஃராஃப் குறித்து

3074

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ هَذِهِ الآيَةَ : (فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا) قَالَ حَمَّادٌ هَكَذَا وَأَمْسَكَ سُلَيْمَانُ بِطَرَفِ إِبْهَامِهِ عَلَى أَنْمُلَةِ إِصْبَعِهِ الْيُمْنَى قَالَ فَسَاخَ الْجَبَلُ (وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ .

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الْوَرَّاقُ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ مُعَاذٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் இந்த வசனத்தை ஓதினார்கள்: **"ஃபலம்மா தஜல்லா ரப்பூஹு லில்ஜபலி ஜஅலஹு த்க்கா"** (அவருடைய இறைவன் மலைக்குத் தோன்றியபோது, அவன் அதனைத் தூள் தூளாக ஆக்கினான்).

(அறிவிப்பாளர்) ஹம்மாத் (இப்னு சலமா ரஹ்) அவர்கள், (நபி (ஸல்) அவர்கள் சைகை செய்ததை விவரிக்கும்போது) 'இது போன்று' என்று கூறினார்கள். (அதை விளக்கும் விதமாக, மற்றொரு அறிவிப்பாளரான) சுலைமான் (இப்னு ஹர்ப் ரஹ்) அவர்கள் தமது வலது கையின் விரல் கணுவின் மீது கட்டைவிரலின் நுனியை வைத்தார்கள்.

(நபி (ஸல்) அவர்கள் (மேலும் விளக்கமளித்து) கூறினார்கள்): "எனவே, அந்த மலை (பூமிக்குள்) புதைந்தது." (பின்னர், வசனத்தின் அடுத்த பகுதியையும் ஓதினார்கள்): "மேலும் மூஸா (அலை) அவர்கள் மூர்ச்சையுற்று கீழே விழுந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3075

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَبِي أُنَيْسَةَ، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زَيْدِ بْنِ الْخَطَّابِ، عَنْ مُسْلِمِ بْنِ يَسَارٍ الْجُهَنِيِّ، أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، سُئِلَ عَنْ هَذِهِ الآيَةِ ‏(وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ‏)‏ قَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ عَنْهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ آدَمَ ثُمَّ مَسَحَ ظَهْرَهُ بِيَمِينِهِ فَاسْتَخْرَجَ مِنْهُ ذُرِّيَّةً فَقَالَ خَلَقْتُ هَؤُلاَءِ لِلْجَنَّةِ وَبِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ يَعْمَلُونَ ثُمَّ مَسَحَ ظَهْرَهُ فَاسْتَخْرَجَ مِنْهُ ذُرِّيَّةً فَقَالَ خَلَقْتُ هَؤُلاَءِ لِلنَّارِ وَبِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ يَعْمَلُونَ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَفِيمَ الْعَمَلُ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ إِذَا خَلَقَ الْعَبْدَ لِلْجَنَّةِ اسْتَعْمَلَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ حَتَّى يَمُوتَ عَلَى عَمَلٍ مِنْ أَعْمَالِ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَيُدْخِلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ وَإِذَا خَلَقَ الْعَبْدَ لِلنَّارِ اسْتَعْمَلَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ حَتَّى يَمُوتَ عَلَى عَمَلٍ مِنْ أَعْمَالِ أَهْلِ النَّارِ فَيُدْخِلَهُ اللَّهُ النَّارَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَمُسْلِمُ بْنُ يَسَارٍ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ عُمَرَ وَقَدْ ذَكَرَ بَعْضُهُمْ فِي هَذَا الإِسْنَادِ بَيْنَ

مُسْلِمِ بْنِ يَسَارٍ وَبَيْنَ عُمَرَ رَجُلاً مَجْهُولاً .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களிடம் இந்தக் குர்ஆன் வசனம் (7:172) பற்றிக் கேட்கப்பட்டது: "உமது இறைவன் ஆதமுடைய மக்களின் முதுகுகளிலிருந்து, அவர்களுடைய சந்ததியினரை வெளிப்படுத்தி, அவர்களையே தங்களுக்குச் சாட்சியாக்கி, 'நான் உங்கள் இறைவன் அல்லவா?' எனக் கேட்டபோது, அவர்கள் 'ஆம்! நாங்கள் சாட்சி கூறுகிறோம்' என்றார்கள்; மறுமை நாளில், 'நிச்சயமாக நாங்கள் இதைப்பற்றி அறியாதவர்களாக இருந்தோம்' என்று நீங்கள் கூறாதிருப்பதற்காக (இவ்வாறு இறைவன் செய்தான்)."

அதற்கு உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் இதைப் பற்றிக் கேட்கப்பட்டதை நான் செவியுற்றுள்ளேன். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ் ஆதமைப் படைத்தான். பிறகு தனது வலது கரத்தால் அவரது முதுகைத் தடவி, அதிலிருந்து (அவருடைய) சந்ததியினரை வெளிப்படுத்தினான். பிறகு அவன் கூறினான்: "இவர்களை நான் சொர்க்கத்திற்காகப் படைத்தேன்; இவர்கள் சொர்க்கவாசிகளின் செயல்களைச் செய்வார்கள்." பிறகு (மீண்டும்) அவரது முதுகைத் தடவி, அதிலிருந்து (அவருடைய) சந்ததியினரை வெளிப்படுத்தினான். பிறகு அவன் கூறினான்: "இவர்களை நான் நரகத்திற்காகப் படைத்தேன்; இவர்கள் நரகவாசிகளின் செயல்களைச் செய்வார்கள்."'

(அப்போது) ஒரு மனிதர் கேட்டார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அப்படியானால், (எங்கள்) செயல்கள் செய்வதால் என்ன பயன்?'
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ் ஒரு அடியாரை சொர்க்கத்திற்காகப் படைத்தால், அவனைச் சொர்க்கவாசிகளின் செயல்களில் ஈடுபடுத்துவான். எதுவரையெனில், அவன் சொர்க்கவாசிகளின் செயல்களில் ஒன்றைச் செய்து மரணிக்கும் வரை. அதனால் அல்லாஹ் அவனை சொர்க்கத்தில் நுழையச் செய்வான். மேலும் அவன் ஒரு அடியாரை நரகத்திற்காகப் படைத்தால், அவனை நரகவாசிகளின் செயல்களில் ஈடுபடுத்துவான். எதுவரையெனில், அவன் நரகவாசிகளின் செயல்களில் ஒன்றைச் செய்து மரணிக்கும் வரை. அதனால் அல்லாஹ் அவனை நரகத்தில் நுழையச் செய்வான்.'"

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: "இது ஹஸன் தரத்திலான ஹதீஸ். முஸ்லிம் பின் யஸார் உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாக) செவியுறவில்லை. மேலும், இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரில் முஸ்லிம் பின் யஸாருக்கும் உமர் (ரழி) அவர்களுக்கும் இடையில் ஒரு அறியப்படாத மனிதர் (மஜ்ஹூல்) இருப்பதாக சிலர் குறிப்பிட்டுள்ளனர்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3076

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ مَسَحَ ظَهْرَهُ فَسَقَطَ مِنْ ظَهْرِهِ كُلُّ نَسَمَةٍ هُوَ خَالِقُهَا مِنْ ذُرِّيَّتِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَجَعَلَ بَيْنَ عَيْنَىْ كُلِّ إِنْسَانٍ مِنْهُمْ وَبِيصًا مِنْ نُورٍ ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى آدَمَ فَقَالَ أَىْ رَبِّ مَنْ هَؤُلاَءِ قَالَ هَؤُلاَءِ ذُرِّيَّتُكَ فَرَأَى رَجُلاً مِنْهُمْ فَأَعْجَبَهُ وَبِيصُ مَا بَيْنَ عَيْنَيْهِ فَقَالَ أَىْ رَبِّ مَنْ هَذَا فَقَالَ هَذَا رَجُلٌ مِنْ آخِرِ الأُمَمِ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ يُقَالُ لَهُ دَاوُدُ ‏.‏ فَقَالَ رَبِّ كَمْ جَعَلْتَ عُمْرَهُ قَالَ سِتِّينَ سَنَةً قَالَ أَىْ رَبِّ زِدْهُ مِنْ عُمْرِي أَرْبَعِينَ سَنَةً ‏.‏ فَلَمَّا انْقَضَى عُمْرُ آدَمَ جَاءَهُ مَلَكُ الْمَوْتِ فَقَالَ أَوَلَمْ يَبْقَ مِنْ عُمْرِي أَرْبَعُونَ سَنَةً قَالَ أَوَلَمْ تُعْطِهَا ابْنَكَ دَاوُدَ قَالَ فَجَحَدَ آدَمُ فَجَحَدَتْ ذُرِّيَّتُهُ وَنَسِيَ آدَمُ فَنَسِيَتْ ذُرِّيَّتُهُ وَخَطِئَ آدَمُ فَخَطِئَتْ ذُرِّيَّتُهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் ஆதம் (அலை) அவர்களைப் படைத்தபோது, அவன் (அல்லாஹ்) அன்னாரின் முதுகைத் தடவினான். மறுமை நாள் வரை அவன் (அல்லாஹ்) படைக்கவிருக்கும் அன்னாரின் சந்ததிகளில் ஒவ்வொருவரும் அன்னாரின் முதுகிலிருந்து வெளிப்பட்டார்கள். அவன் (அல்லாஹ்) ஒவ்வொருவரின் கண்களுக்கு இடையில் ஒரு ஒளிக்கீற்றை வைத்தான். பிறகு அவன் (அல்லாஹ்) அவர்களை ஆதம் (அலை) அவர்களிடம் காட்டினான், அப்போது அன்னார் (ஆதம் (அலை)) கேட்டார்கள்: 'இறைவா! இவர்கள் யார்?' அவன் (அல்லாஹ்) கூறினான்: 'இவர்கள் உமது சந்ததியினர்.' அவர்களில் ஒருவரைக் கண்டார்கள், அன்னாரின் கண்களுக்கு இடையிலிருந்த ஒளிக்கீற்று அன்னாரை (ஆதம் (அலை)) ஆச்சரியப்படுத்தியது, எனவே அன்னார் (ஆதம் (அலை)) கேட்டார்கள்: 'இறைவா! இவர் யார்?' அவன் (அல்லாஹ்) கூறினான்: 'இவர் உமது சந்ததிகளின் பிற்கால சமூகத்தைச் சேர்ந்த தாவூத் (அலை) என்றழைக்கப்படும் ஒரு மனிதர்.' அன்னார் (ஆதம் (அலை)) கேட்டார்கள்: 'இறைவா! இவருடைய ஆயுட்காலத்தை எவ்வளவு ஆக்கினாய்?' அவன் (அல்லாஹ்) கூறினான்: 'அறுபது ஆண்டுகள்.' அன்னார் (ஆதம் (அலை)) கூறினார்கள்: 'இறைவா! என் ஆயுளிலிருந்து நாற்பது ஆண்டுகளை இவருக்குக் கூட்டுவாயாக.' அவ்வாறே, ஆதம் (அலை) அவர்களின் வாழ்நாளின் இறுதியில், மரணத்தின் வானவர் அவரிடம் வந்தார், அப்போது அன்னார் (ஆதம் (அலை)) கேட்டார்கள்: 'எனக்கு இன்னும் நாற்பது ஆண்டுகள் மீதம் இல்லையா?' (மரணத்தின் வானவர்) கூறினார்: 'நீர் அவற்றை உமது மகன் தாவூத் (அலை) அவர்களுக்குக்

கொடுக்கவில்லையா?'"

(அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மேலும்) கூறினார்கள்: "ஆதம் (அலை) அவர்கள் மறுத்தார்கள், அதனால் அன்னாரின் சந்ததியினர் மறுத்தார்கள், ஆதம் (அலை) அவர்கள் மறந்தார்கள், அதனால் அன்னாரின் சந்ததியினர் மறந்தார்கள், ஆதம் (அலை) அவர்கள் பாவம் செய்தார்கள், அதனால் அன்னாரின் சந்ததியினர் பாவம் செய்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3077

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدُبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَمَّا حَمَلَتْ حَوَّاءُ طَافَ بِهَا إِبْلِيسُ وَكَانَ لاَ يَعِيشُ لَهَا وَلَدٌ فَقَالَ سَمِّيهِ عَبْدَ الْحَارِثِ ‏.‏ فَسَمَّتْهُ عَبْدَ الْحَارِثِ فَعَاشَ وَكَانَ ذَلِكَ مِنْ وَحْىِ الشَّيْطَانِ وَأَمْرِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عُمَرَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ قَتَادَةَ ‏.‏ وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ عَبْدِ الصَّمَدِ وَلَمْ يَرْفَعْهُ عُمَرُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ شَيْخٌ بَصْرِيٌّ ‏.‏

ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஹவ்வா அவர்கள் கர்ப்பமானபோது, இப்லீஸ் அவளிடம் வந்தான். (அவளுக்கு) எந்தக் குழந்தையும் (முன்னர்) உயிர் வாழ்ந்ததில்லை. எனவே அவன் கூறினான்: 'அவனுக்கு 'அப்துல் ஹாரித்' என்று பெயரிடுங்கள்.' எனவே அவர்கள் (ஹவ்வா) அவனுக்கு 'அப்துல் ஹாரித்' என்று பெயரிட்டார்கள், அவன் உயிர் வாழ்ந்தான். அது ஷைத்தானின் தூண்டுதலிலும் அவனது கட்டளையிலும் இருந்தது.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3078

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَمَّا خُلِقَ آدَمُ ‏.‏ الْحَدِيثَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆதம் (அலை) அவர்கள் படைக்கப்பட்டபோது..." (என்று கூறி, அந்த ஹதீஸின்

தொடக்கத்தைக் குறிப்பிட்டார்கள்).

باب وَمِنْ سُورَةِ الأَنْفَالِ

அன்ஃபால் அத்தியாயம் குறித்து

3079

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ بَهْدَلَةَ، عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ لَمَّا كَانَ يَوْمُ بَدْرٍ جِئْتُ بِسَيْفٍ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ قَدْ شَفَى صَدْرِي مِنَ الْمُشْرِكِينَ أَوْ نَحْوَ هَذَا هَبْ لِي هَذَا السَّيْفَ ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ هَذَا لَيْسَ لِي وَلاَ لَكَ ‏"‏ ‏.‏ فَقُلْتُ عَسَى أَنْ يُعْطَى هَذَا مَنْ لاَ يُبْلِي بَلاَئِي فَجَاءَنِي الرَّسُولُ فَقَالَ ‏"‏ إِنَّكَ سَأَلْتَنِي وَلَيْسَ لِي وَقَدْ صَارَ لِي وَهُوَ لَكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَنَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏يَسْأَلُونَكَ عَنِ الأَنْفَالِ ‏)‏ الآيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ سِمَاكُ بْنُ حَرْبٍ عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ أَيْضًا ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ ‏.‏

முஸ்அப் பின் சஅத் (ரஹ்) அவர்கள் தம் தந்தை (சஅத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரலி)) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

"பத்ருப் போரின்போது நான் ஒரு வாளைக் கொண்டு வந்தேன். (அல்லாஹ்வின் தூதரிடம் சென்று), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக அல்லாஹ் இணைவைப்பாளர்களுக்கு எதிராக என் உள்ளத்திற்கு ஆறுதலளித்தான் (என் மனதை திருப்திப்படுத்தினான்) - அல்லது இது போன்ற ஒரு வாக்கியத்தைக் கூறினேன் - (ஆகவே) இந்த வாளை எனக்கு அன்பளிப்பாகத் தாருங்கள்' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'இது எனக்கும் உரியதல்ல, உமக்கும் உரியதல்ல' என்று கூறினார்கள். (அப்போது) நான் (மனதிற்குள்), 'என்னைப் போன்று (போர்க்களத்தில்) சிரமத்தை எதிர்கொள்ளாத ஒருவருக்கு இது வழங்கப்படலாம்' என்று (வருத்தத்துடன்) கூறிக் கொண்டேன். பின்னர் இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் வந்து, 'நீர் என்னிடம் கேட்டீர்; (அப்போது) அது என் அதிகாரத்தில் இருக்கவில்லை. இப்போது அது எனக்குக் கிடைத்துள்ளது; எனவே இது உமக்குரியது' என்று கூறினார்கள்." அவர் (சஅத்) கூறினார்: "எனவே, * (யஸ்அலூனக அனில் அன்ஃபால்)* 'அவர்கள் உம்மிடம் போர்ச்செல்வங்களைப் பற்றிக் கேட்கிறார்கள்...' (திருக்குர்ஆன் 8:1) எனும் இறைவசனம் அருளப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3080

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ لَمَّا فَرَغَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ بَدْرٍ قِيلَ لَهُ عَلَيْكَ الْعِيرَ لَيْسَ دُونَهَا شَيْءٌ قَالَ فَنَادَاهُ الْعَبَّاسُ وَهُوَ فِي وَثَاقِهِ لاَ يَصْلُحُ وَقَالَ لأَنَّ اللَّهَ وَعَدَكَ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ وَقَدْ أَعْطَاكَ مَا وَعَدَكَ قَالَ صَدَقْتَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பத்ர் (போரை) முடித்துக் கொண்டபோது, அவர்களிடம் கூறப்பட்டது: 'வணிகக் கூட்டத்தைப் பிடியுங்கள்; அதற்கு (பாதுகாப்பு) எதுவும் இல்லை.' அப்போது அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கட்டப்பட்டிருந்த நிலையில் சத்தமிட்டு: 'அது தகாது' என்றார்கள். மேலும், 'ஏனெனில், அல்லாஹ் இரண்டு கூட்டத்தினரில் ஒன்றைத்தான் உங்களுக்கு வாக்களித்தான்; அவன் உங்களுக்கு வாக்களித்ததை உங்களுக்குக் கொடுத்துவிட்டான்' என்றும் கூறினார்கள். அதற்கு (அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்): 'நீர் உண்மையையே கூறினீர்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3081

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ يُونُسَ الْيَمَامِيُّ، حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو زُمَيْلٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ، قَالَ نَظَرَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلَى الْمُشْرِكِينَ وَهُمْ أَلْفٌ وَأَصْحَابُهُ ثَلاَثُمِائَةٍ وَبِضْعَةَ عَشَرَ رَجُلاً فَاسْتَقْبَلَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْقِبْلَةَ ثُمَّ مَدَّ يَدَيْهِ وَجَعَلَ يَهْتِفُ بِرَبِّهِ اللَّهُمَّ أَنْجِزْ لِي مَا وَعَدْتَنِي اللَّهُمَّ آتِنِي مَا وَعَدْتَنِي اللَّهُمَّ إِنْ تُهْلِكْ هَذِهِ الْعِصَابَةَ مِنْ أَهْلِ الإِسْلاَمِ لاَ تُعْبَدْ فِي الأَرْضِ ‏.‏ فَمَا زَالَ يَهْتِفُ بِرَبِّهِ مَادًّا يَدَيْهِ مُسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةِ حَتَّى سَقَطَ رِدَاؤُهُ مِنْ مَنْكِبَيْهِ فَأَتَاهُ أَبُو بَكْرٍ فَأَخَذَ رِدَاءَهُ فَأَلْقَاهُ عَلَى مَنْكِبَيْهِ ثُمَّ الْتَزَمَهُ مِنْ وَرَائِهِ فَقَالَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ كَفَاكَ مُنَاشَدَتُكَ رَبَّكَ فَإِنَّهُ سَيُنْجِزُ لَكَ مَا وَعَدَكَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ مُرْدِفِينَ ‏)‏ فَأَمَدَّهُمُ اللَّهُ بِالْمَلاَئِكَةِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عُمَرَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عِكْرِمَةَ بْنِ عَمَّارٍ عَنْ أَبِي زُمَيْلٍ وَأَبُو زُمَيْلٍ اسْمُهُ سِمَاكٌ الْحَنَفِيُّ

உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (பத்ர் போரின்போது) இணைவைப்பவர்களைப் பார்த்தார்கள். அவர்கள் ஆயிரம் பேர் இருந்தனர். நபித்தோழர்களோ முன்னூற்றுப் பத்துக்கும் மேற்பட்டவர்களாக (முன்னூற்றுச் சிலராக) இருந்தனர். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கிப்லாவை முன்னோக்கி, தம் கைகளை நீட்டி, தம் இறைவனிடம் (உரக்கப்) பிரார்த்திக்கலானார்கள்:

'அல்லாஹும்ம அன்ஜிஸ் லீ மா வஅத்தனீ, அல்லாஹும்ம ஆதினீ மா வஅத்தனீ, அல்லாஹும்ம இன் துஹ்லிக் ஹாதிஹில் இஸாபத மின் அஹ்லில் இஸ்லாம் லா துஃபாது ஃபில் அர்த்.'

(பொருள்: 'யா அல்லாஹ்! எனக்கு நீ வாக்களித்ததை நிறைவேற்றுவாயாக! யா அல்லாஹ்! எனக்கு நீ வாக்களித்ததை வழங்குவாயாக! யா அல்லாஹ்! இஸ்லாத்தை சார்ந்த இந்தக் குழுவினரை நீ அழித்துவிட்டால், இப்பூமியில் நீ வணங்கப்பட மாட்டாய்.')

தம் தோள்களிலிருந்து மேலாடை கீழே விழும் அளவிற்கு, கிப்லாவை முன்னோக்கி கைகளை நீட்டியவாறு தம் இறைவனிடம் அவர்கள் தொடர்ந்து (உரக்கப்) பிரார்த்தித்துக் கொண்டே இருந்தார்கள். அப்போது அபூபக்ர் (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, அந்த மேலாடையை எடுத்து அவர்கள் தோள்களில் போட்டார்கள். பிறகு பின்னாலிருந்து அவர்களைத் தழுவிக்கொண்டு, 'அல்லாஹ்வின் நபியே! உங்கள் இறைவனிடம் நீங்கள் மன்றாடியது போதும். நிச்சயமாக அவன் உங்களுக்கு வாக்களித்ததை நிறைவேற்றுவான்' என்று கூறினார்கள்.

அப்போது, கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

'(இத் தஸ்தகீஸூன ரப்பகும் ஃபஸ்தஜாப லகும் அன்னீ முமிட்டுகும் பி-அல்ஃபின் மினல் மலாயிகதி முர்திஃபீன்)'

(பொருள்: '(நினைவு கூறுங்கள்:) உங்கள் இறைவனிடம் நீங்கள் உதவி தேடியபோது, நிச்சயமாக நான் உங்களுக்குத் தொடர்ந்து வரக்கூடிய ஆயிரம் வானவர்களைக் கொண்டு உதவி செய்வேன் என்று அவன் உங்களுக்குப் பதிலளித்தான்.') (அல்குர்ஆன் 8:9).

அவ்வாறே அல்லாஹ் வானவர்களைக் கொண்டு அவர்களுக்கு உதவினான்."

(அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் கரீப் ஆகும். இக்ரிமா பின் அம்மார் வழியாக அபூ ஸுமைல் அறிவித்ததைத் தவிர, உமர் (ரலி) வழியாக வந்த வேறு அறிவிப்பை நாங்கள் அறியமாட்டோம்.

அபூ ஸுமைல் என்பவரின் பெயர் ஸிமாக் அல்-ஹனஃபீ என்பதாகும். இது பத்ர் போரின்போது நிகழ்ந்தது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3082

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ نُمَيْرٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُهَاجِرٍ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ يُوسُفَ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بْنِ أَبِي مُوسَى، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىَّ أَمَانَيْنِ لأُمَّتِي : ‏(وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ ‏)‏ ‏(وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ‏)‏ إِذَا مَضَيْتُ تَرَكْتُ فِيهِمُ الاِسْتِغْفَارَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَإِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُهَاجِرٍ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் என் உம்மத்திற்காக இரண்டு பாதுகாப்புகளை (அமான்களை) இறக்கியருளினான்: '(நபியே!) நீர் அவர்களிடையே இருக்கும் வரையில் அல்லாஹ் அவர்களைத் தண்டிப்பவனாக இல்லை; மேலும் அவர்கள் பாவமன்னிப்புக் கோரும் நிலையில் அல்லாஹ் அவர்களைத் தண்டிப்பவனாகவும் இல்லை' (திருக்குர்ஆன் 8:33). ஆகவே, நான் (இவ்வுலகை விட்டும்) சென்றுவிட்ட பிறகு, கியாமத் நாள் வரை அவர்களிடையே பாவமன்னிப்புக் கோருதலை (இஸ்திஃபாரை) விட்டுச் செல்கிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3083

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ كَيْسَانَ، عَنْ رَجُلٍ، لَمْ يُسَمِّهِ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ هَذِهِ الآيَةَ عَلَى الْمِنْبَرِ : ‏(وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ ‏)‏ قَالَ أَلاَ إِنَّ الْقُوَّةَ الرَّمْىُ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ أَلاَ إِنَّ اللَّهَ سَيَفْتَحُ لَكُمُ الأَرْضَ وَسَتُكْفَوْنَ الْمُؤْنَةَ فَلاَ يَعْجِزَنَّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَلْهُوَ بِأَسْهُمِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ عَنْ صَالِحِ بْنِ كَيْسَانَ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَوَاهُ أَبُو أُسَامَةَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ وَحَدِيثُ وَكِيعٍ أَصَحُّ ‏.‏ وَصَالِحُ بْنُ كَيْسَانَ لَمْ يُدْرِكْ عُقْبَةَ بْنَ عَامِرٍ وَقَدْ

أَدْرَكَ ابْنَ عُمَرَ .

உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இந்த ஆயத்தை மிம்பரின் மீது ஓதினார்கள்: **'வ அஇத்தூ லஹும் மஸ்ததஃதும் மின் குவ்வஹ்'** ("அவர்களுக்கு எதிராக உங்களால் இயன்ற அளவு பலத்தைத் திரட்டிக் கொள்ளுங்கள்" - 8:60).

அவர்கள் கூறினார்கள்: "அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக பலம் என்பது எய்தலாகும்" - (இதை) மூன்று முறை (கூறினார்கள்). "அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக அல்லாஹ் உங்களுக்காக பூமியைத் திறப்பான் (வெற்றிகளைத் தருவான்); மேலும் உங்களுக்கு வாழ்வாதாரங்களைப் போதுமானதாக்குவான். ஆகவே, உங்களில் எவரும் தமது அம்புகளைக் கொண்டு (பயிற்சி செய்வதில்) பலவீனப்பட்டுவிட வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3084

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ لَمَّا كَانَ يَوْمُ بَدْرٍ وَجِيءَ بِالأُسَارَى قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَا تَقُولُونَ فِي هَؤُلاَءِ الأُسَارَى " . فَذَكَرَ فِي الْحَدِيثِ قِصَّةً فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ يَنْفَلِتَنَّ مِنْهُمْ أَحَدٌ إِلاَّ بِفِدَاءٍ أَوْ ضَرْبِ عُنُقٍ " . قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِلاَّ سُهَيْلَ بْنَ بَيْضَاءَ فَإِنِّي قَدْ سَمِعْتُهُ يَذْكُرُ الإِسْلاَمَ . قَالَ فَسَكَتَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ فَمَا رَأَيْتُنِي فِي يَوْمٍ أَخْوَفَ أَنْ تَقَعَ عَلَىَّ حِجَارَةٌ مِنَ السَّمَاءِ مِنِّي فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ قَالَ حَتَّى قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِلاَّ سُهَيْلَ ابْنَ بَيْضَاءَ " . قَالَ وَنَزَلَ الْقُرْآنُ بِقَوْلِ عُمَرَ : ‏(مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الأَرْضِ ‏)‏ إِلَى آخِرِ الآيَاتِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَأَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِيهِ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

'பத்ர் தினத்தன்று கைதிகள் கொண்டுவரப்பட்டபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இந்தக் கைதிகள் விஷயத்தில் நீங்கள் என்ன கூறுகிறீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள்.' (பிறகு அறிவிப்பாளர், கைதிகள் தொடர்பான ஆலோசனை மற்றும் முடிவுகள் குறித்த சம்பவத்தை ஹதீஸில்

விவரித்தார்). பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இவர்களில் எவரும் ஈட்டுத்தொகை (ஃபித்யா) அளிக்காமலோ அல்லது கழுத்து வெட்டப்படாமலோ தப்பக்கூடாது' என்று கூறினார்கள்.

அப்போது அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! சுஹைல் பின் பைளாவைத் தவிர! ஏனெனில் அவர் இஸ்லாத்தைப் பற்றிக் கூறுவதை நான் கேட்டிருக்கிறேன்' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மௌனமாக இருந்தார்கள்.

அவர் (அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத்) கூறினார்கள்: 'வானத்திலிருந்து என் மீது கற்கள் விழுமோ என்று நான் அந்நாளில் பயந்ததைப் போன்று, (என் வாழ்நாளில்) வேறெந்த நாளிலும் நான் பயந்ததில்லை; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'சுஹைல் பின் பைளாவைத் தவிர' என்று சொல்லும் வரை.'

மேலும், உமர் (ரழி) அவர்களின் கூற்றுக்கிணங்க குர்ஆன் (வசனம்) இறங்கியது:
(மா கான லினபிய்யின் அன் யகூன லஹு அஸ்ரா ஹத்தா யுத்ஹின ஃபில் அர்ள்...)
(அதாவது, 'ஒரு நபிக்கு, பூமியில் (போரில்) பெரும் அழிவை ஏற்படுத்தும் வரை கைதிகள் இருப்பது தகுதியல்ல' - ஆயத்தின் இறுதி வரை).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3085

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنِي مُعَاوِيَةُ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ زَائِدَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَمْ تَحِلَّ الْغَنَائِمُ لأَحَدٍ سُودِ الرُّءُوسِ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانَتْ تَنْزِلُ نَارٌ مِنَ السَّمَاءِ فَتَأْكُلُهَا ‏.‏ قَالَ سُلَيْمَانُ الأَعْمَشُ فَمَنْ يَقُولُ هَذَا إِلاَّ أَبُو هُرَيْرَةَ الآنَ فَلَمَّا كَانَ يَوْمُ بَدْرٍ وَقَعُوا فِي الْغَنَائِمِ قَبْلَ أَنْ تَحِلَّ لَهُمْ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى ‏:‏ ‏(‏لَوْلاَ كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ‏)‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الأَعْمَشِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களுக்கு முன்னர் கறுப்புத் தலைகள் (அதாவது மனிதர்கள்) எவருக்கும் போர்ச்செல்வங்கள் அனுமதிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை. (அக்காலத்தில்) வானத்திலிருந்து நெருப்பு இறங்கி வந்து, அதனை (அந்தப் போர்ச்செல்வத்தை) தின்றுவிடும்."

சுலைமான் (அல்-அஃமஷ்) கூறினார்: "இப்போது அபூ ஹுரைரா (ரழி)

அவர்களைத் தவிர வேறு யாரும் இதைக் கூறுவதில்லை."

பத்ருப் போர் நாளில், போர்ச்செல்வங்கள் அவர்களுக்கு அனுமதிக்கப்படுவதற்கு முன்பே அவர்கள் அதனை எடுத்துக்கொண்டனர். அப்போது அல்லாஹ் (பின்வருமாறு) அருளினான்:

(லவ்லா கிதாபுன் மினல்லாஹி ஸபக லமஸ்ஸகும் ஃபீமா அகஸ்தும் அதாபுன் அளீம்)

"அல்லாஹ்விடமிருந்து முந்தைய ஒரு விதி (அல்லது கட்டளை) இல்லாதிருந்தால், நீங்கள் (போர்ச்செல்வங்களை) எடுத்துக்கொண்டதின் காரணமாகக் கடுமையான வேதனை உங்களைத் தீண்டியிருக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ التَّوْبَةِ

சூரத்துத் தவ்பா குறித்து

3086

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، وَابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، وَسَهْلُ بْنُ يُوسُفَ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَوْفُ بْنُ أَبِي جَمِيلَةَ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ الْفَارِسِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ عَبَّاسٍ، قَالَ قُلْتُ لِعُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ مَا حَمَلَكُمْ أَنْ عَمَدْتُمْ، إِلَى الأَنْفَالِ وَهِيَ مِنَ الْمَثَانِي وَإِلَى بَرَاءَةٌ وَهِيَ مِنَ الْمِئِينَ فَقَرَنْتُمْ بَيْنَهُمَا وَلَمْ تَكْتُبُوا بَيْنَهُمَا سَطْرَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَوَضَعْتُمُوهُمَا فِي السَّبْعِ الطُّوَلِ مَا حَمَلَكُمْ عَلَى ذَلِكَ فَقَالَ عُثْمَانُ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِمَّا يَأْتِي عَلَيْهِ الزَّمَانُ وَهُوَ تَنْزِلُ عَلَيْهِ السُّوَرُ ذَوَاتُ الْعَدَدِ فَكَانَ إِذَا نَزَلَ عَلَيْهِ الشَّىْءُ دَعَا بَعْضَ مَنْ كَانَ يَكْتُبُ فَيَقُولُ ضَعُوا هَؤُلاَءِ الآيَاتِ فِي السُّورَةِ الَّتِي يُذْكَرُ فِيهَا كَذَا وَكَذَا وَإِذَا نَزَلَتْ عَلَيْهِ الآيَةُ فَيَقُولُ ضَعُوا هَذِهِ الآيَةَ فِي السُّورَةِ الَّتِي يُذْكَرُ فِيهَا كَذَا وَكَذَا وَكَانَتِ الأَنْفَالُ مِنْ أَوَائِلِ مَا أُنْزِلَتْ بِالْمَدِينَةِ وَكَانَتْ بَرَاءَةٌ مِنْ آخِرِ الْقُرْآنِ وَكَانَتْ قِصَّتُهَا شَبِيهَةً بِقِصَّتِهَا فَظَنَنْتُ أَنَّهَا مِنْهَا فَقُبِضَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يُبَيِّنْ لَنَا أَنَّهَا مِنْهَا فَمِنْ أَجْلِ ذَلِكَ قَرَنْتُ بَيْنَهُمَا وَلَمْ أَكْتُبْ بَيْنَهُمَا سَطْرَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَوَضَعْتُهَا فِي السَّبْعِ الطُّوَلِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ

حَسَنٌ لَا نَعْرِفُهُ إِلَّا مِنْ حَدِيثِ عَوْفٍ عَنْ يَزِيدَ الْفَارِسِيِّ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . وَيَزِيدُ الْفَارِسِيُّ قَدْ رَوَى عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ غَيْرَ حَدِيثٍ وَيُقَالُ هُوَ يَزِيدُ بْنُ هُرْمُزَ وَيَزِيدُ الرَّقَاشِيُّ هُوَ يَزِيدُ بْنُ أَبَانَ الرَّقَاشِيُّ وَلَمْ يُدْرِكِ ابْنَ عَبَّاسٍ إِنَّمَا رَوَى عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَكِلَاهُمَا مِنَ التَّابِعِينَ مِنْ أَهْلِ الْبَصْرَةِ وَيَزِيدُ الْفَارِسِيُّ أَقْدَمُ مِنْ يَزِيدَ الرَّقَاشِيِّ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) அவர்களிடம், 'அல்-அன்ஃபால் – அது அல்-மஸானி (நூறு வசனங்களுக்கும் குறைவான சூராக்கள் கொண்ட வகை) வகையைச் சேர்ந்ததாக இருக்கும்போதும், பராஆ – அது அல்-மிஈன் (சுமார் நூறு வசனங்களைக் கொண்ட சூராக்கள் கொண்ட வகை) வகையைச் சேர்ந்ததாக இருக்கும்போதும் – நீங்கள் ஏன் அவையிரண்டையும் ஒன்றாகச் சேர்த்தீர்கள்? அவைகளுக்கு இடையில் 'பிஸ்மில்லாஹிர்-ரஹ்மானிர்-ரஹீம்' என்ற வரியை எழுதாமலும், மேலும் நீங்கள் அவைகளை அஸ்-சப்உத் திவால் (குர்ஆனின் ஏழு நீண்ட சூராக்கள்) வரிசையில் வைத்தீர்களே – இவ்வாறு செய்ய உங்களைத் தூண்டியது எது?' என்று கேட்டேன்."

அதற்கு உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு, (காலப்போக்கில்) பல எண்ணிக்கையிலான வசனங்களைக் கொண்ட சூராக்கள் அருளப்பட்டு வந்தன.

எனவே, (அவ்வாறு) ஏதேனும் (வசனங்கள்) அருளப்பட்டால், அவர்கள் (வஹீ) எழுதக்கூடியவர்களில் ஒருவரை அழைத்து, "இந்த வசனங்களை இன்னின்ன விஷயங்களைக் குறிப்பிடும் சூராவில் வையுங்கள்" என்று கூறுவார்கள்.

மேலும் ஒரு வசனம் அருளப்பட்டால், அவர்கள் "இந்த வசனத்தை இன்னின்ன விஷயங்களைக் குறிப்பிடும் சூராவில் வையுங்கள்" என்று கூறுவார்கள்.

அல்-அன்ஃபால் சூரா மதீனாவில் அருளப்பட்ட ஆரம்பகால சூராக்களில் ஒன்றாகும்; பராஆ சூரா குர்ஆனில் இறுதியாக அருளப்பட்டவற்றில் ஒன்றாகும். இதன் (பராஆவின்) கருப்பொருள் அதன் (அல்-அன்ஃபாலின்) கருப்பொருளை ஒத்திருந்தது. எனவே, இதுவும் அதன் ஒரு பகுதி என்றே நான் கருதினேன்.

இது அதிலிருந்துள்ள ஒரு பகுதி என்பதை எங்களுக்குத் தெளிவுபடுத்தாமலே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மரணித்துவிட்டார்கள்.

ஆகவே, இந்தக் காரணத்தினால்தான் நான் அவையிரண்டையும் ஒன்றாகச்

சேர்த்தேன்; அவற்றுக்கு இடையில் 'பிஸ்மில்லாஹிர்-ரஹ்மானிர்-ரஹீம்' என்று நான் எழுதவில்லை; மேலும் அதனை அஸ்-சப்உத் திவால் (ஏழு நீண்ட சூராக்கள்) வரிசையில் வைத்தேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3087

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ الْجُعْفِيُّ، عَنْ زَائِدَةَ، عَنْ شَبِيبِ بْنِ غَرْقَدَةَ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ عَمْرِو بْنِ الأَحْوَصِ، حَدَّثَنَا أَبِي أَنَّهُ، شَهِدَ حَجَّةَ الْوَدَاعِ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ وَذَكَّرَ وَوَعَظَ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ أَىُّ يَوْمٍ أَحْرَمُ أَىُّ يَوْمٍ أَحْرَمُ أَىُّ يَوْمٍ أَحْرَمُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَقَالَ النَّاسُ يَوْمُ الْحَجِّ الأَكْبَرِ يَا رَسُولَ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنَّ دِمَاءَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ وَأَعْرَاضَكُمْ عَلَيْكُمْ حَرَامٌ كَحُرْمَةِ يَوْمِكُمْ هَذَا فِي بَلَدِكُمْ هَذَا فِي شَهْرِكُمْ هَذَا أَلاَ لاَ يَجْنِي جَانٍ إِلاَّ عَلَى نَفْسِهِ وَلاَ يَجْنِي وَالِدٌ عَلَى وَلَدِهِ وَلاَ وَلَدٌ عَلَى وَالِدِهِ أَلاَ إِنَّ الْمُسْلِمَ أَخُو الْمُسْلِمِ فَلَيْسَ يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ إِلاَّ مَا أَحَلَّ مِنْ نَفْسِهِ أَلاَ وَإِنَّ كُلَّ رِبًا فِي الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعٌ لَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لاَ تَظْلِمُونَ وَلاَ تُظْلَمُونَ غَيْرَ رِبَا الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ فَإِنَّهُ مَوْضُوعٌ كُلُّهُ أَلاَ وَإِنَّ كُلَّ دَمٍ كَانَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعٌ وَأَوَّلُ دَمٍ أَضَعُ مِنْ دِمَاءِ الْجَاهِلِيَّةِ دَمُ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ كَانَ مُسْتَرْضِعًا فِي بَنِي لَيْثٍ فَقَتَلَتْهُ هُذَيْلٌ أَلاَ وَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا فَإِنَّمَا هُنَّ عَوَانٌ عِنْدَكُمْ لَيْسَ تَمْلِكُونَ مِنْهُنَّ شَيْئًا غَيْرَ ذَلِكَ إِلاَّ أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ فَإِنْ فَعَلْنَ فَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ ضَرْبًا غَيْرَ مُبَرِّحٍ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلاَ تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلاً أَلاَ إِنَّ لَكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ حَقًّا وَلِنِسَائِكُمْ عَلَيْكُمْ حَقًّا فَأَمَّا حَقُّكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ فَلاَ يُوطِئْنَ فُرُشَكُمْ مَنْ تَكْرَهُونَ وَلاَ يَأْذَنَّ فِي بُيُوتِكُمْ مَنْ تَكْرَهُونَ أَلاَ وَإِنَّ حَقَّهُنَّ عَلَيْكُمْ أَنْ تُحْسِنُوا إِلَيْهِنَّ فِي كِسْوَتِهِنَّ وَطَعَامِهِنَّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ أَبُو الأَحْوَصِ عَنْ شَبِيبِ بْنِ غَرْقَدَةَ ‏.‏

அம்ர் பின் அல்-அஹ்வஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இறுதி ஹஜ்ஜில் (ஹஜ்ஜத்துல் வதா) கலந்துகொண்டேன். அவர்கள் (ஸல்) அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்து, அவனைப் போற்றி, (மக்களுக்கு) நினைவூட்டி, உபதேசித்தார்கள். பின்னர், "எந்த நாள்

மிகவும் புனிதமானது? எந்த நாள் மிகவும் புனிதமானது? எந்த நாள் மிகவும் புனிதமானது?" என்று கேட்டார்கள்.

மக்கள், "ஹஜ்ஜுல் அக்பருடைய நாள் (பெரிய ஹஜ் நாள்), இறைத்தூதர் அவர்களே!" என்று பதிலளித்தனர்.

அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, உங்களின் இந்த நாளில், உங்களின் இந்த நகரத்தில், உங்களின் இந்த மாதம் எவ்வளவு புனிதமானதோ, அவ்வாறே உங்கள் இரத்தங்களும், உங்கள் செல்வங்களும், உங்கள் மானங்களும் உங்களுக்குப் புனிதமானவையாகும் (அவற்றை மீறுவது தடைசெய்யப்பட்டது).

அறிந்து கொள்ளுங்கள்! குற்றம் புரியும் எவனும் தனக்கு எதிராகவே தவிர குற்றம் புரிவதில்லை. தந்தை செய்யும் குற்றத்திற்காக மகனோ, மகன் செய்யும் குற்றத்திற்காக தந்தையோ (இஸ்லாமிய சட்டப்படி) தண்டிக்கப்பட மாட்டார்கள்.

அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக ஒரு முஸ்லிம் மற்றொரு முஸ்லிமின் சகோதரன் ஆவான். எனவே, ஒரு முஸ்லிம் தன் சகோதரனுக்குரிய எதையும், அவன் மனமுவந்து கொடுத்தால் தவிர, (எடுத்துக்கொள்வது) ஆகுமானது (ஹலால்) அல்ல.

அறிந்து கொள்ளுங்கள்! அறியாமைக்கால (ஜாஹிலிய்யா) வட்டி அனைத்தும் ரத்து செய்யப்பட்டுவிட்டன. உங்கள் செல்வத்தின் அசல் தொகை (மட்டும்) உங்களுக்கு உண்டு. நீங்கள் அநீதி இழைக்கவும் கூடாது; உங்களுக்கு அநீதி இழைக்கப்படவும் கூடாது. அப்பாஸ் பின் அப்துல் முத்தலிப் அவர்களின் வட்டியைப் பொறுத்தவரை, அது முழுவதுமாக ரத்து செய்யப்படுகிறது.

அறிந்து கொள்ளுங்கள்! அறியாமைக்காலத்தில் சிந்தப்பட்ட இரத்தத்திற்காகப் பழிவாங்குதல் அனைத்தும் ரத்து செய்யப்பட்டுவிட்டன. அறியாமைக்கால இரத்தப் பழிகளில் நான் முதன்முதலில் ரத்து செய்வது, அல்-ஹாரித் பின் அப்துல் முத்தலிப் அவர்களுடைய இரத்தப் பழியாகும். அவர் பனூ லைத் குலத்தில் பாலூட்டப்பட்டுக் கொண்டிருந்தார்; அவரை ஹுதைல் குலத்தார் கொன்றுவிட்டனர்.

அறிந்து கொள்ளுங்கள்! பெண்கள் விஷயத்தில் நல்லவிதமாக நடந்து கொள்ளும்படி (உங்களுக்கு) நான் அறிவுறுத்துகிறேன். ஏனெனில், அவர்கள் உங்களிடம் உள்ள கைதிகள் போன்றவர்கள் (அதாவது, உங்கள் பாதுகாப்பிலும் பொறுப்பிலும் உள்ளவர்கள்). அவர்கள் பகிரங்கமான மானக்கேடான செயலில் ஈடுபட்டால் தவிர, (அவர்களுடனான திருமண உறவைத் தவிர) வேறு எதிலும் அவர்கள் மீது உங்களுக்கு முழுமையான அதிகாரம் இல்லை. அவர்கள் அதைச் செய்தால் படுக்கைகளில் அவர்களை வெறுத்து ஒதுக்குங்கள்; (காயம்படாதவாறு) வலிக்காத அடியாக அவர்களை அடியுங்கள். பின்னர் அவர்கள் உங்களுக்குக் கட்டுப்பட்டு நடந்தால், அவர்களுக்கு எதிராக (நடவடிக்கை எடுக்க) வேறு வழியைத் தேடாதீர்கள்.

அறிந்து கொள்ளுங்கள்! உங்கள் மனைவியர் மீது உங்களுக்கு உரிமைகள் உள்ளன; மேலும் உங்கள் மீது உங்கள் மனைவியருக்கு உரிமைகள் உள்ளன.

அவர்கள் மீது உங்களுக்குள்ள உரிமைகளாவன: நீங்கள் வெறுப்பவர்கள் எவரையும் உங்கள் படுக்கைகளில் (அதாவது, உங்கள் தனிப்பட்ட இடத்திற்குள் அல்லது உங்கள் அனுமதியின்றி) அனுமதிக்காமலிருப்பதும், நீங்கள் வெறுப்பவர்கள் எவரையும் உங்கள் வீடுகளில் நுழைய அனுமதிக்காமலிருப்பதும் ஆகும்.

அறிந்து கொள்ளுங்கள்! உங்கள் மீது அவர்களுக்குள்ள உரிமைகளாவன: அவர்களுக்கு ஆடை அணிவிப்பதிலும், உணவளிப்பதிலும் நீங்கள் அவர்களுடன் அழகிய முறையில் நடந்து கொள்வதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3089

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ عَبْدِ الصَّمَدِ بْنِ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ يَوْمِ الْحَجِّ الأَكْبَرِ فَقَالَ يَوْمُ النَّحْرِ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் அல்-ஹஜ் அல்-அக்பர் (பெரும் ஹஜ்) நாளைப் பற்றி கேட்டேன், அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அது அந்-நஹ்ர் உடைய நாள் (அதாவது, தியாகப் பெருநாள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3089

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ يَوْمُ الْحَجِّ الأَكْبَرِ يَوْمُ النَّحْرِ . قَالَ هَذَا الْحَدِيثُ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ لأَنَّهُ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ مَوْقُوفًا وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَفَعَهُ إِلاَّ مَا رُوِيَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُرَّةَ عَنِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ مَوْقُوفًا .

அலீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்-ஹஜ் அல்-அக்பர் (பெரும் ஹஜ்) உடைய நாள் என்பது அன்-நஹ்ர் (குர்பானி) உடைய நாள் ஆகும்." (இந்த ஹதீஸ் முஹம்மது இப்னு இஸ்ஹாக் அறிவித்த ஹதீஸை விடச் சரியானதாகும். ஏனெனில், இது அபூ இஸ்ஹாக் வழியாக, ஹாரித் வழியாக, அலீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்து 'மவ்கூஃப்' (நபித்தோழரின் கூற்றாக) பல வழிகளில் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. முஹம்மது இப்னு இஸ்ஹாக் அறிவித்ததைத் தவிர வேறு யாரும் இதை 'மர்ஃபூஃ' (நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றாக) அறிவித்ததாக நாம் அறியவில்லை. மேலும், ஷுஃபா அவர்களும் இந்த ஹதீஸை அபூ இஸ்ஹாக் வழியாக, அப்துல்லாஹ் இப்னு முர்ரா வழியாக, ஹாரித் வழியாக, அலீ (ரழி) அவர்களிடமிருந்து 'மவ்கூஃப்' ஆகவே அறிவித்துள்ளார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3090

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ، وَعَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، قَالاَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ بَعَثَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِبَرَاءَةَ مَعَ أَبِي بَكْرٍ ثُمَّ دَعَاهُ فَقَالَ لاَ يَنْبَغِي لأَحَدٍ أَنْ يُبَلِّغَ هَذَا إِلاَّ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِي ‏.‏ فَدَعَا عَلِيًّا فَأَعْطَاهُ إِيَّاهَا ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களை பராஆ (அறிவிப்பு) (சிலை வணங்குபவர்களிடமிருந்து விலகிக் கொள்வதை பகிரங்கப்படுத்தும் பிரகடனம்) உடன் அனுப்பினார்கள். பிறகு, அவர்கள் (நபி (ஸல்)) அவரை (அபூபக்கர் (ரழி)) அழைத்து, "என் குடும்பத்தைச் சேர்ந்த ஒரு ஆண்மகனைத் தவிர வேறு எவரும் இதை எடுத்துச் சொல்வது முறையல்ல" என்று கூறினார்கள். எனவே, அவர்கள் (நபி (ஸல்)) அலீ (ரழி) அவர்களை அழைத்து, அதை அவர்களிடம் கொடுத்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3091

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ الْعَوَّامِ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ حُسَيْنٍ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ عُتَيْبَةَ، عَنْ مِقْسَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ بَعَثَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَبَا بَكْرٍ وَأَمَرَهُ أَنْ يُنَادِيَ بِهَؤُلاَءِ الْكَلِمَاتِ ثُمَّ أَتْبَعَهُ عَلِيًّا فَبَيْنَا أَبُو بَكْرٍ فِي بَعْضِ الطَّرِيقِ إِذْ

سَمِعَ رُغَاءَ نَاقَةِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْقَصْوَاءِ فَخَرَجَ أَبُو بَكْرٍ فَزِعًا فَظَنَّ أَنَّهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَإِذَا هُوَ عَلِيٌّ فَدَفَعَ إِلَيْهِ كِتَابَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَمَرَ عَلِيًّا أَنْ يُنَادِيَ بِهَؤُلاَءِ الْكَلِمَاتِ فَانْطَلَقَا فَحَجَّا فَقَامَ عَلِيٌّ أَيَّامَ التَّشْرِيقِ فَنَادَى ذِمَّةُ اللَّهِ وَرَسُولِهِ بَرِيئَةٌ مِنْ كُلِّ مُشْرِكٍ فَسِيحُوا فِي الأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَلاَ يَحُجَّنَّ بَعْدَ الْعَامِ مُشْرِكٌ وَلاَ يَطُوفَنَّ بِالْبَيْتِ عُرْيَانٌ وَلاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلاَّ مُؤْمِنٌ وَكَانَ عَلِيٌّ يُنَادِي فَإِذَا عَيِيَ قَامَ أَبُو بَكْرٍ فَنَادَى بِهَا .
قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள், இந்த வார்த்தைகளை (மக்களுக்கு) அறிவிக்குமாறு அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களுக்குக் கட்டளையிட்டு அனுப்பினார்கள். பிறகு அலீ (ரழி) அவர்களை அவருக்குப் பின்னால் அனுப்பினார்கள். அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் வழியில் ஓரிடத்தில் இருந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் ஒட்டகமான 'அல்-கஸ்வா'வின் சப்தத்தை அவர்கள் கேட்டார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்தான் (வருகிறார்கள்) என்று நினைத்து அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் திடுக்கிட்டு வெளியே வந்தார்கள். ஆனால் அங்கே அலீ (ரழி) அவர்கள் இருந்தார்கள். (அலீ (ரழி) அவர்கள்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கடிதத்தை அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களிடம் கொடுத்தார்கள். (நபி (ஸல்) அவர்கள்) அலீ (ரழி) அவர்களுக்கு இந்த வார்த்தைகளை (மக்களுக்கு) அறிவிக்குமாறு கட்டளையிட்டிருந்தார்கள். ஆகவே அவ்விருவரும் (ஹஜ்ஜை நிறைவேற்ற) சென்றார்கள்.

'அய்யாமுத் தஷ்ரீக்' நாட்களில் அலீ (ரழி) அவர்கள் எழுந்து நின்று (பின்வருமாறு) அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதரும் ஒவ்வொரு இணைவைப்பாளரிடமிருந்தும் (தங்கள்) உறுதிமொழி/பாதுகாப்பு நீங்கியவர்கள். ஆகவே, பூமியில் நான்கு மாதங்கள் (சுதந்திரமாக) பயணம் செய்யுங்கள் (அதாவது, இணைவைப்பவர்களுக்கு நான்கு மாத கால அவகாசம் உள்ளது). இந்த ஆண்டிற்குப் பிறகு எந்த இணைவைப்பவரும் ஹஜ் செய்யக்கூடாது; நிர்வாணமாக கஅபாவை தவாஃப் செய்யவும் கூடாது. ஓர் இறைநம்பிக்கையாளரைத் (முஃமினைத்) தவிர வேறு யாரும் சொர்க்கத்தில் நுழைய மாட்டார்கள்.'

அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்துக் கொண்டிருந்தார்கள்; அவர்கள் சோர்வடைந்தபோது அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் எழுந்து நின்று அதனை அறிவிப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3092

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ، عَنْ زَيْدِ بْنِ يُثَيْعٍ ، قَالَ سَأَلْنَا عَلِيًّا بِأَىِّ شَيْءٍ بُعِثْتَ فِي الْحَجَّةِ قَالَ بُعِثْتُ بِأَرْبَعٍ أَنْ لاَ يَطُوفَ بِالْبَيْتِ عُرْيَانٌ وَمَنْ كَانَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَهْدٌ فَهُوَ إِلَى مُدَّتِهِ وَمَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ عَهْدٌ فَأَجَلُهُ أَرْبَعَةُ أَشْهُرٍ وَلاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلاَّ نَفْسٌ مُؤْمِنَةٌ وَلاَ يَجْتَمِعُ الْمُشْرِكُونَ وَالْمُسْلِمُونَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَهُوَ حَدِيثُ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ وَرَوَاهُ الثَّوْرِيُّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ عَنْ عَلِيٍّ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ ، وَغَيْرُ ، وَاحِدٍ ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ، عَنْ زَيْدِ بْنِ يُثَيْعٍ ، عَنْ عَلِيٍّ ، نَحْوَهُ .

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أُثَيْعٍ ، عَنْ عَلِيٍّ ، نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رُوِيَ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ ، كِلْتَا الرِّوَايَتَيْنِ يُقَالُ عَنْهُ عَنِ ابْنِ أُثَيْعٍ ، وَعَنِ ابْنِ يُثَيْعٍ ، وَالصَّحِيحُ ، هُوَ زَيْدُ بْنُ أُثَيْعٍ وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ، عَنْ زَيْدٍ ، غَيْرَ هَذَا الْحَدِيثِ فَوَهِمَ فِيهِ وَقَالَ زَيْدُ بْنُ أُثَيْلٍ وَلاَ يُتَابَعُ عَلَيْهِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

ஸைத் பின் யுதைஃ அவர்கள் கூறினார்கள்:
நாங்கள் அலீ (ரலி) அவர்களிடம், “ஹஜ்ஜின் போது தாங்கள் எதைக் கொண்டு அனுப்பப்பட்டீர்கள்?” என்று கேட்டோம்.
அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான் நான்கு விஷயங்களுடன் அனுப்பப்பட்டேன்:
அதாவது, புனித ஆலயத்தை (கஅபாவை) எவரும் நிர்வாணமாக தவாஃப் செய்யக் கூடாது;
நபி (ஸல்) அவர்களுக்கும் எவரேனும் ஒருவருக்கும் இடையே உடன்படிக்கை இருந்தால், அந்த உடன்படிக்கை அதன் காலம் முடியும் வரை நீடிக்கும்;
எவருக்கு (குறிப்பிட்ட கால) உடன்படிக்கை இல்லையோ, அவருக்கு நான்கு மாதங்களே அவகாசமாகும்;
இறைநம்பிக்கை கொண்ட ஓர் ஆன்மாவைத் தவிர வேறு யாரும் சொர்க்கத்தில் நுழைய மாட்டார்கள்;
மேலும், இந்த ஆண்டிற்குப் பிறகு இணைவைப்பவர்களும் முஸ்லிம்களும்

(ஹஜ்ஜிற்காக) ஒன்று கூடமாட்டார்கள்.”

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் (தரத்திலானது) ஆகும். இது சுஃப்யான் பின் உயைனா அவர்கள் அபூ இஸ்ஹாக் அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததாகும். (சுஃப்யான்) அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்கள் இதனை அபூ இஸ்ஹாக் வழியாகவும், (அபூ இஸ்ஹாக்) தனது தோழர்கள் சிலர் வழியாகவும், அவர்கள் அலீ (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளனர். மேலும் இது தொடர்பாக அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது.

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர்) ... ஸைத் பின் யுதைஃ வழியாக அலீ (ரலி) அவர்களிடமிருந்து இதே கருத்துப்பட (அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது).

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர்) ... ஸைத் பின் உதைஃ (`أُثَيْع`) வழியாக அலீ (ரலி) அவர்களிடமிருந்து இதே கருத்துப்பட (அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது).

அபூ ஈஸா அவர்கள் கூறினார்கள்: இப்னு உயைனாவிடமிருந்து இவ்விரு அறிவிப்புகளும் வந்துள்ளன; அவர் வழியாக 'இப்னு உதைஃ' என்றும் 'இப்னு யுதைஃ' என்றும் கூறப்படுகிறது. இதில் சரியானது: 'ஸைத் பின் யுதைஃ' என்பதேயாகும். ஷுஃபா அவர்கள் அபூ இஸ்ஹாக் வழியாக, ஸைத் அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸ் அல்லாத வேறொன்றை அறிவித்தார். அதில் அவர் (பெயரில்) தவறாகப் புரிந்து கொண்டு, 'ஸைத் பின் உதைல்' (`أُثَيْل`) என்று கூறினார். இதில் அவரை (மற்ற அறிவிப்பாளர்கள்) பின்தொடரவில்லை. மேலும், இது தொடர்பாக அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3093

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّجُلَ يَعْتَادُ الْمَسْجِدَ فَاشْهَدُوا لَهُ بِالإِيمَانِ . قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : (إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ) " .

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ " يَتَعَاهَدُ الْمَسْجِدَ " . قَالَ

أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو الْهَيْثَمِ اسْمُهُ سُلَيْمَانُ بْنُ عَمْرِو بْنِ عَبْدٍ الْعُتْوَارِيُّ وَكَانَ يَتِيمًا فِي حَجْرِ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ .

அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதர் பள்ளிவாசலுக்கு (வழக்கமாக) வருவதை நீங்கள் கண்டால், அவருக்கு ஈமான் (இறைநம்பிக்கை) இருப்பதாக நீங்கள் சாட்சி கூறுங்கள்." நிச்சயமாக அல்லாஹ் கூறுகிறான்: "(அல்லாஹ்வையும் இறுதி நாளையும் நம்பியவர்களே அல்லாஹ்வின் பள்ளிவாசல்களைப் பராமரிப்பார்கள்.)"

மற்றோர் அறிவிப்பில் அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்ற செய்தியே அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஆனால் அதில், "(பள்ளிவாசலை) தொடர்ந்து கவனித்து வருபவர்" என்று அவர்கள் கூறினார்கள் என இடம்பெற்றுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3094

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ ثَوْبَانَ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ : ‏(وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ)‏ قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي بَعْضِ أَسْفَارِهِ فَقَالَ بَعْضُ أَصْحَابِهِ أُنْزِلَ فِي الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ مَا أُنْزِلَ . لَوْ عَلِمْنَا أَىُّ الْمَالِ خَيْرٌ فَنَتَّخِذَهُ فَقَالَ أَفْضَلُهُ لِسَانٌ ذَاكِرٌ وَقَلْبٌ شَاكِرٌ وَزَوْجَةٌ مُؤْمِنَةٌ تُعِينُهُ عَلَى إِيمَانِهِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ سَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ فَقُلْتُ لَهُ سَالِمُ بْنُ أَبِي الْجَعْدِ سَمِعَ مِنْ ثَوْبَانَ فَقَالَ لاَ ‏.‏ فَقُلْتُ لَهُ مِمَّنْ سَمِعَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ سَمِعَ مِنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَذَكَرَ غَيْرَ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

ஸவ்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

“‘வல்லதீன யக்னிஸூனத் தஹப வல் ஃபிள்ளத்த...’ (9:34) எனும் இறைவசனம் அருளப்பெற்ற போது, நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் அவர்களுடைய பயணங்களில் ஒன்றில் இருந்தோம். அப்போது அவர்களுடைய தோழர்களில் சிலர், “பொன் மற்றும் வெள்ளி குறித்து (கடுமையான எச்சரிக்கை கொண்ட) இறைவசனம் அருளப்பட்டுள்ளது. எந்தச் செல்வம் சிறந்தது என்று எங்களுக்குத் தெரிந்திருந்தால் நாங்கள் அதைத் தேர்ந்தெடுத்திருப்போம்” என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், “(செல்வங்களில்) மிகவும் சிறந்தது, (அல்லாஹ்வை) நினைவு கூரும் நாவு,

நன்றி செலுத்தும் இதயம், மேலும் அவனுடைய ஈமானுக்கு உதவும் ஒரு முஃமினான மனைவி ஆகியவையே ஆகும்’’ என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3095

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ يَزِيدَ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ السَّلاَمِ بْنُ حَرْبٍ، عَنْ غُطَيْفِ بْنِ أَعْيَنَ، عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ، قَالَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَفِي عُنُقِي صَلِيبٌ مِنْ ذَهَبٍ. فَقَالَ " يَا عَدِيُّ اطْرَحْ عَنْكَ هَذَا الْوَثَنَ " . وَسَمِعْتُهُ يَقْرَأُ فِي سُورَةِ بَرَاءَةَ: (اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ) قَالَ " أَمَا إِنَّهُمْ لَمْ يَكُونُوا يَعْبُدُونَهُمْ وَلَكِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا أَحَلُّوا لَهُمْ شَيْئًا اسْتَحَلُّوهُ وَإِذَا حَرَّمُوا عَلَيْهِمْ شَيْئًا حَرَّمُوهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ السَّلاَمِ بْنِ حَرْبٍ . وَغُطَيْفُ بْنُ أَعْيَنَ لَيْسَ بِمَعْرُوفٍ فِي الْحَدِيثِ .

அதீ பின் ஹாத்திம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தபோது என் கழுத்தில் தங்கச் சிலுவை ஒன்று இருந்தது. அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'ஓ அதீ! இந்தச் சிலையை (உமது கழுத்திலிருந்து) அகற்றிவிடும்!' மேலும், அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) சூரா பராஅத்திலிருந்து (தவ்பா, வசனம் 31) பின்வருமாறு ஓதுவதை நான் கேட்டேன்:

'இத்தககூ அஹ்பாரஹும் வருஹ்பானஹும் அர்பாபம் மின்தூனில்லாஹ்'

(பொருள்: அவர்கள் தங்கள் சமய அறிஞர்களையும் துறவிகளையும் அல்லாஹ்வையன்றி தங்கள் இறைவன்களாக ஆக்கிக் கொண்டார்கள்).

பின்னர், அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) விளக்கமளித்தார்கள்: 'நிச்சயமாக அவர்கள் (அந்த மக்கள்) அவர்களை (தங்கள் சமய அறிஞர்களையும் துறவிகளையும்) நேரடியாக வணங்கவில்லை. ஆனால், அவர்கள் (சமய அறிஞர்களும் துறவிகளும்) இவர்களுக்கு (மக்களுக்கு) ஒன்றை ஹலால் (ஆகுமானது) ஆக்கியபோது, இவர்கள் (மக்கள்) அதை ஹலால் (ஆகுமானது) எனக் கருதினார்கள்; மேலும், அவர்கள் (சமய அறிஞர்களும் துறவிகளும்) இவர்களுக்கு (மக்களுக்கு) ஒன்றை ஹராம் (தடுக்கப்பட்டது) ஆக்கியபோது, இவர்கள் (மக்கள்) அதை ஹராம் (தடுக்கப்பட்டது) எனக் கருதினார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3096

حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، حَدَّثَنَا ثَابِتٌ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ أَبَا بَكْرٍ، حَدَّثَهُ قَالَ قُلْتُ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَنَحْنُ فِي الْغَارِ لَوْ أَنَّ أَحَدَهُمْ يَنْظُرُ إِلَى قَدَمَيْهِ لأَبْصَرَنَا تَحْتَ قَدَمَيْهِ . فَقَالَ يَا أَبَا بَكْرٍ ! مَا ظَنُّكَ بِاثْنَيْنِ اللَّهُ ثَالِثُهُمَا ؟ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا يُعْرَفُ مِنْ حَدِيثِ هَمَّامٍ تَفَرَّدَ بِهِ . وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ حَبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ هَمَّامٍ نَحْوَ هَذَا .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நாங்கள் குகையில் இருந்தபோது, நான் நபியவர்களிடம் (ஸல்) கூறினேன்: '(எங்களைத் தேடி வரும் எதிரிகளில்) ஒருவர் தம் கால்களைப் பார்த்தால், அவர் தம் கால்களுக்குக் கீழே நம்மைக் கண்டுவிடுவார்.' அதற்கு நபியவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'ஓ அபூபக்கர்! மூன்றாமவராக அல்லாஹ் இருக்கும் அந்த இருவரைப் பற்றி என்ன நினைக்கிறீர்கள்?'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3097

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، يَقُولُ لَمَّا تُوُفِّيَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أُبَىٍّ دُعِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِلصَّلاَةِ عَلَيْهِ فَقَامَ إِلَيْهِ فَلَمَّا وَقَفَ عَلَيْهِ يُرِيدُ الصَّلاَةَ تَحَوَّلْتُ حَتَّى قُمْتُ فِي صَدْرِهِ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَعَلَى عَدُوِّ اللَّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أُبَىٍّ الْقَائِلِ يَوْمَ كَذَا وَكَذَا كَذَا وَكَذَا يَعُدُّ أَيَّامَهُ . قَالَ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَتَبَسَّمُ حَتَّى إِذَا أَكْثَرْتُ عَلَيْهِ قَالَ أَخِّرْ عَنِّي يَا عُمَرُ . إِنِّي خُيِّرْتُ فَاخْتَرْتُ قَدْ قِيلَ لِي : (اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لاَ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ) لَوْ أَعْلَمُ أَنِّي لَوْ زِدْتُ عَلَى السَّبْعِينَ غُفِرَ لَهُ لَزِدْتُ . قَالَ ثُمَّ صَلَّى عَلَيْهِ وَمَشَى مَعَهُ فَقَامَ عَلَى قَبْرِهِ حَتَّى فُرِغَ مِنْهُ قَالَ فَعَجَبٌ لِي وَجُرْأَتِي عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ فَوَاللَّهِ مَا كَانَ إِلاَّ يَسِيرًا حَتَّى نَزَلَتْ هَاتَانِ الآيَتَانِ : (وَلاَ تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلاَ تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ) إِلَى آخِرِ الآيَةِ قَالَ فَمَا صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَعْدَهُ عَلَى مُنَافِقٍ وَلاَ قَامَ عَلَى قَبْرِهِ حَتَّى قَبَضَهُ اللَّهُ .

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

'அப்துல்லாஹ் பின் உபை இறந்தபோது, அவருக்காக (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்துவதற்காக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அழைக்கப்பட்டார்கள். அவர்கள் (அவரது ஜனாஸா முன்) தொழுகை நடத்துவதற்காக நின்றபோது, நான் (நகர்ந்து) சென்று அவர்களின் நெஞ்சுக்கு நேராக (குறுக்கே) நின்றேன். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் எதிரியான அப்துல்லாஹ் பின் உபைக்காகவா (தொழுகை நடத்தப் போகிறீர்கள்)? அவன் இன்னின்ன நாட்களில் இன்னின்னவாறு கூறினானே?' என்று அவனது (தீய) நாட்களை நான் எண்ணிக்காட்டினேன்.

அப்போதும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் புன்னகைத்துக் கொண்டிருந்தார்கள். நான் அவர்களிடம் அதிகமாகப் பேசியபோது, அவர்கள், 'உமரே! என்னை விட்டும் விலகி நில்லும். நிச்சயமாக எனக்கு (இறைவனால்) விருப்பத் தேர்வு அளிக்கப்பட்டுள்ளது; நான் தேர்ந்தெடுத்துக் கொண்டேன். என்னிடம் கூறப்பட்டுள்ளது:

(இஸ்தக்ஃபிர் லஹூம் அவ் லா தஸ்தக்ஃபிர் லஹூம் இன் தஸ்தக்ஃபிர் லஹூம் ஸப்ஈன மர்ரதன் ஃபலன் யக்ஃபிரல்லாஹு லஹூம்)

'(நபியே!) நீர் இவர்களுக்காகப் பாவமன்னிப்புக் கோரலாம்; அல்லது கோராமலும் இருக்கலாம். இவர்களுக்காக நீர் எழுபது முறை பாவமன்னிப்புக் கோரினாலும் அல்லாஹ் இவர்களை மன்னிக்கவே மாட்டான்' (அல்குர்ஆன் 9:80).

எழுபது முறைகளுக்கு மேல் (பாவமன்னிப்புத்) தேடினால் இவன் மன்னிக்கப்படுவான் என்று நான் அறிந்திருந்தால், கண்டிப்பாக (எழுபதுக்கும்) அதிகமாகத் தேடியிருப்பேன்' என்று கூறினார்கள்.'

உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'பிறகு அவருக்காக நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுதார்கள்; அவருடன் (நல்லடக்கம் செய்யுமிடத்திற்கு) நடந்து சென்றார்கள்; அவர் நல்லடக்கம் செய்யப்படும் வரை அவரது கப்றுக்கு அருகில் நின்றார்கள்.'

(மேலும்) உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் நான் துணிந்து நடந்துகொண்டதையும் (என் செயலையும்) கண்டு எனக்கே ஆச்சரியமாக இருந்தது. அல்லாஹ்வும் அவனது தூதருமே நன்கு அறிந்தவர்கள். அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! சிறிது நேரத்திலேயே இந்த இரண்டு வசனங்களும் இறங்கின:

(வலா துஸல்லி அலா அஹதின் மின்ஹும் மாத அபதன் வலா தகும் அலா கப்ரிஹி...)

'அவர்களில் யாரேனும் இறந்து விட்டால் அவருக்காக நீர் ஒருபோதும் (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்த வேண்டாம். அவரது கப்ரில் (பிரார்த்திக்க) நிற்கவும் வேண்டாம்...' (அல்குர்ஆன் 9:84).

இதற்குப் பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அல்லாஹ் அவர்களைக் கைப்பற்றும் வரை எந்த முனாஃபிக்குக்காகவும் (நயவஞ்சகனுக்காகவும்) தொழுகை நடத்தவில்லை; அவர்களது கப்றுக்கு அருகிலும் நிற்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3098

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا نَافِعٌ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ جَاءَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أُبَيٍّ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حِينَ مَاتَ أَبُوهُ فَقَالَ أَعْطِنِي قَمِيصَكَ أُكَفِّنْهُ فِيهِ وَصَلِّ عَلَيْهِ وَاسْتَغْفِرْ لَهُ ‏.‏ فَأَعْطَاهُ قَمِيصَهُ وَقَالَ ‏"‏ إِذَا فَرَغْتُمْ فَآذِنُونِي ‏"‏ ‏.‏ فَلَمَّا أَرَادَ أَنْ يُصَلِّيَ جَذَبَهُ عُمَرُ وَقَالَ أَلَيْسَ قَدْ نَهَى اللَّهُ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى الْمُنَافِقِينَ فَقَالَ ‏"‏ أَنَا بَيْنَ خِيرَتَيْنِ ‏:‏ ‏(‏اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لاَ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ ‏)‏ ‏"‏ ‏.‏ فَصَلَّى عَلَيْهِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏وَلاَ تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلاَ تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ ‏)‏ فَتَرَكَ الصَّلاَةَ عَلَيْهِمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

(நயவஞ்சகர்களின் தலைவரான) அப்துல்லாஹ் இப்னு உபய்யி இறந்தபோது, அவரது மகன் அப்துல்லாஹ் இப்னு அப்துல்லாஹ் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "தாங்கள் உங்களது சட்டையை எனக்குத் தாருங்கள்; அதில் நான் அவரை கஃபனிடுகிறேன். மேலும் அவருக்காகத் தொழுவியுங்கள்; அவருக்காகப் பாவமன்னிப்பும் தேடுங்கள்" என்று கூறினார். நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது சட்டையை அவருக்குக் கொடுத்துவிட்டு, "நீங்கள் (கஃபனிட்டு) முடித்ததும் எனக்குத் தெரிவியுங்கள்" என்று கூறினார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் (ஜனாஸா தொழுகை) தொழுவிக்க நாடியபோது, உமர் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களைப் பிடித்து இழுத்து, "(முனாஃபிக்குகளான) நயவஞ்சகர்களுக்காகத் தொழுகை நடத்துவதை அல்லாஹ் தங்களுக்குத் தடை செய்யவில்லையா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நான் இரு வாய்ப்புகளுக்கிடையே இருக்கிறேன்: **'இஸ்தக்ஃபிர் லஹும் அவ் லா தஸ்தக்ஃபிர் லஹும்'** (நீர் அவர்களுக்காகப் பாவமன்னிப்புக் கோரினாலும் அல்லது அவர்களுக்காகப் பாவமன்னிப்புக் கோராவிட்டாலும் (சமமே)...)" என்று கூறினார்கள். பிறகு அவருக்காகத் தொழுவித்தார்கள். அப்போது அல்லாஹ், **'வலா துஸவல்லி அலா அஹதின் மின்ஹும் மாத அபதன் வலா த கும் அலா கப்ரிஹி'** ((நபியே!)

அவர்களில் எவரேனும் இறந்துவிட்டால் ஒருபோதும் அவருக்காக நீர் தொழுகை நடத்த வேண்டாம்; இன்னும் அவரது கப்ர் அருகில் நீர் நிற்க வேண்டாம்...) (எனும் வசனத்தை) அருளினான். அதன் பிறகு அவர்கள் (நயவஞ்சகர்களுக்காகத்) தொழுகை நடத்துவதை விட்டுவிட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3099

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ أَبِي أَنَسٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّهُ قَالَ تَمَارَى رَجُلاَنِ فِي الْمَسْجِدِ الَّذِي أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ فَقَالَ رَجُلٌ هُوَ مَسْجِدُ قُبَاءَ وَقَالَ الآخَرُ هُوَ مَسْجِدُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ هُوَ مَسْجِدِي هَذَا ‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ عِمْرَانَ بْنِ أَبِي أَنَسٍ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا عَنْ أَبِي سَعِيدٍ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ رَوَاهُ أُنَيْسُ بْنُ أَبِي يَحْيَى عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رضى الله عنه .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "முதல் நாளிலிருந்தே இறையச்சத்தின் (தக்வாவின்) மீது அஸ்திவாரம் இடப்பட்ட மஸ்ஜிதைப் பற்றி இருவர் விவாதித்துக் கொண்டிருந்தனர் (திருக்குர்ஆன் 9:108 வசனத்தில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள மஸ்ஜித்). அவர்களில் ஒருவர், 'அது மஸ்ஜித் குபா' என்று கூறினார், மற்றவர், 'அது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் மஸ்ஜித்.' என்று கூறினார். ஆகவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், '(இறையச்சத்தின் மீது அஸ்திவாரம் இடப்பட்ட மஸ்ஜித்) என்னுடைய இந்த மஸ்ஜித் தான்.' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3100

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ الْحَارِثِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي مَيْمُونٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ فِي أَهْلِ قُبَاءٍ ‏:‏ ‏(‏فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ كَانُوا يَسْتَنْجُونَ بِالْمَاءِ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ فِيهِمْ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ قَالَ

وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَمُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஆயத் (வசனம்) குபா மக்களைப் பற்றி அருளப்பட்டது:

'(ஃபீஹி ரிஜாலுன் யுஹிப்பூகன அன் யததஹ்ஹரூ, வல்லாஹு யுஹிப்புல் முத்ததஹ்ஹிரீன்)'

'அதில் தங்களைத் தூய்மைப்படுத்திக் கொள்ள விரும்பும் ஆண்கள் உள்ளனர். மேலும், அல்லாஹ் தன்னைத் தூய்மைப்படுத்திக் கொள்பவர்களை நேசிக்கிறான்'."

(அபூ ஹுரைரா (ரலி) அல்லது அறிவிப்பாளர் தொடரில் உள்ள ஒருவர்) கூறினார்: "அவர்கள் (குபா மக்கள்) இஸ்தின்ஜா செய்வதற்குத் தண்ணீரைப் பயன்படுத்தினார்கள். எனவே இந்த ஆயத் அவர்கள் விஷயத்தில் அருளப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3101

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي الْخَلِيلِ، كُوفِيٌّ عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ سَمِعْتُ رَجُلاً، يَسْتَغْفِرُ لأَبَوَيْهِ وَهُمَا مُشْرِكَانِ فَقُلْتُ لَهُ أَتَسْتَغْفِرُ لأَبَوَيْكَ وَهُمَا مُشْرِكَانِ . فَقَالَ أَوَلَيْسَ اسْتَغْفَرَ إِبْرَاهِيمُ لأَبِيهِ وَهُوَ مُشْرِكٌ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَنَزَلَتْ : ‏(مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ)‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ أَبِيهِ .

அலீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதர், இணைவைப்பாளர்களாக இருந்த தமது பெற்றோருக்காகப் பாவமன்னிப்பு கோருவதை நான் கேட்டேன். எனவே நான் அவரிடம், 'உங்கள் பெற்றோர் இணைவைப்பாளர்களாக இருக்கும்போது அவர்களுக்காக நீங்கள் பாவமன்னிப்பு கோருகிறீர்களா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், 'இப்ராஹீம் (அலைஹிஸ்ஸலாம்) அவர்கள் தமது தந்தைக்காகப் பாவமன்னிப்பு கோரவில்லையா? அவரும் ஒரு இணைவைப்பாளராக இருந்தாரே?' என்று கூறினார். எனவே நான் அதை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் தெரிவித்தேன். அப்போது, 'மா கான லின்னபிய்யி வல்லதீன ஆமனூ அன் யஸ்தஃபிரூ லில்முஷ்ரிகீன்' (நபிக்கும், நம்பிக்கை கொண்டவர்களுக்கும், இணைவைப்பாளர்களுக்காகப் பாவமன்னிப்பு

கோருவது தகுதியானதல்ல) என்று (திருக்குர்ஆன் வசனம்) அருளப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3102

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ لَمْ أَتَخَلَّفْ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي غَزْوَةٍ غَزَاهَا حَتَّى كَانَتْ غَزْوَةُ تَبُوكَ إِلاَّ بَدْرًا وَلَمْ يُعَاتِبِ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَحَدًا تَخَلَّفَ عَنْ بَدْرٍ إِنَّمَا خَرَجَ يُرِيدُ الْعِيرَ فَخَرَجَتْ قُرَيْشٌ مُغَوِّثِينَ لِعِيرِهِمْ فَالْتَقَوْا عَنْ غَيْرِ مَوْعِدٍ كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَلَعَمْرِي إِنَّ أَشْرَفَ مَشَاهِدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي النَّاسِ لَبَدْرٌ وَمَا أُحِبُّ أَنِّي كُنْتُ شَهِدْتُهَا مَكَانَ بَيْعَتِي لَيْلَةَ الْعَقَبَةِ حَيْثُ تَوَاثَقْنَا عَلَى الإِسْلاَمِ ثُمَّ لَمْ أَتَخَلَّفْ بَعْدُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَتَّى كَانَتْ غَزْوَةُ تَبُوكَ وَهِيَ آخِرُ غَزْوَةٍ غَزَاهَا وَآذَنَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِالرَّحِيلِ . فَذَكَرَ الْحَدِيثَ بِطُولِهِ قَالَ فَانْطَلَقْتُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَإِذَا هُوَ جَالِسٌ فِي الْمَسْجِدِ وَحَوْلَهُ الْمُسْلِمُونَ وَهُوَ يَسْتَنِيرُ كَاسْتِنَارَةِ الْقَمَرِ وَكَانَ إِذَا سُرَّ بِالأَمْرِ اسْتَنَارَ فَجِئْتُ فَجَلَسْتُ بَيْنَ يَدَيْهِ فَقَالَ " أَبْشِرْ يَا كَعْبُ بْنَ مَالِكٍ بِخَيْرِ يَوْمٍ أَتَى عَلَيْكَ مُنْذُ وَلَدَتْكَ أُمُّكَ " . فَقُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ أَمِنْ عِنْدِ اللَّهِ أَمْ مِنْ عِنْدِكَ قَالَ " بَلْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ " . ثُمَّ تَلاَ هَؤُلاَءِ الآيَاتِ : (لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ) حَتَّى بَلَغَ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ) قَالَ وَفِينَا أُنْزِلَتْ أَيْضًا : (اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ) قَالَ قُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ إِنَّ مِنْ تَوْبَتِي أَنْ لاَ أُحَدِّثَ إِلاَّ صِدْقًا وَأَنْ أَنْخَلِعَ مِنْ مَالِي كُلِّهِ صَدَقَةً إِلَى اللَّهِ وَإِلَى رَسُولِهِ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَمْسِكْ عَلَيْكَ بَعْضَ مَالِكَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكَ " . فَقُلْتُ فَإِنِّي أُمْسِكُ سَهْمِي الَّذِي بِخَيْبَرَ قَالَ فَمَا أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَىَّ نِعْمَةً بَعْدَ الإِسْلاَمِ أَعْظَمَ فِي نَفْسِي مِنْ صِدْقِي رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حِينَ صَدَقْتُهُ أَنَا وَصَاحِبَاىَ لاَ نَكُونُ كَذَبْنَا فَهَلَكْنَا كَمَا هَلَكُوا وَإِنِّي لأَرْجُو أَنْ لاَ يَكُونَ اللَّهُ أَبْلَى أَحَدًا فِي الصِّدْقِ مِثْلَ الَّذِي أَبْلاَنِي مَا تَعَمَّدْتُ لِكَذِبَةٍ بَعْدُ وَإِنِّي لأَرْجُو أَنْ يَحْفَظَنِي اللَّهُ فِيمَا بَقِيَ . قَالَ وَقَدْ رُوِيَ عَنِ الزُّهْرِيِّ هَذَا الْحَدِيثُ بِخِلاَفِ هَذَا

الإِسْنَادِ وَقَدْ قِيلَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ عَنْ عَمِّهِ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنْ كَعْبٍ وَقَدْ قِيلَ غَيْرُ هَذَا وَرَوَى يُونُسُ بْنُ يَزِيدَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ أَبَاهُ حَدَّثَهُ عَنْ كَعْبِ بْنِ مَالِكٍ .

கஅப் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"நான் நபி (ஸல்) அவர்கள் கலந்துகொண்ட எந்தப் போரிலும் பின்தங்கியதில்லை, பத்ர் போரைத் தவிர்த்து. (அதாவது, பத்ர் போரில் நான் பின்தங்கினேன்.) அதன் பிறகு தபூக் போர் வரை (நான் வேறு எந்தப் போரிலும் பின்தங்கியதில்லை). பத்ர் போரில் பின்தங்கிய எவரையும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கடிந்து கொள்ளவில்லை. ஏனெனில், நபி (ஸல்) அவர்கள் (குறைஷிகளின்) வணிகக் கூட்டத்தை (கஃபிலாவை) நாடியே புறப்பட்டார்கள். குறைஷிகள் தங்கள் வணிகக் கூட்டத்திற்கு உதவப் புறப்பட்டனர். ஆகவே, அவர்கள் எந்தவித முன்னறிவிப்புமின்றி சந்தித்துக் கொண்டார்கள்; அல்லாஹ் (அல்குர்ஆனில்) கூறியவாறு. என் வாழ்நாளின் மீது ஆணையாக! மக்களில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கலந்துகொண்ட போர்களில் 'பத்ர்' போர் மிகவும் கண்ணியமானது (என்று மக்கள் கருதுகிறார்கள்). ஆயினும், நாங்கள் இஸ்லாத்திற்காக உடன்படிக்கை செய்துகொண்ட 'அல்-அகபா' இரவில் நான் (நபி (ஸல்) அவர்களுடன்) செய்த உடன்படிக்கைக்குப் பதிலாக, பத்ர் போரில் கலந்துகொள்வதை நான் விரும்பமாட்டேன்.

அதற்குப் பிறகு, தபூக் போர் வரை நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (எந்தப் போரிலும்) பின்தங்கியதில்லை. அதுவே அவர்கள் கலந்துகொண்ட போர்களில் கடைசியானது ஆகும். நபி (ஸல்) அவர்கள் பயணம் புறப்படுவதைப் பற்றி மக்களுக்கு அறிவித்தார்கள்..." – (கஅப் (ரழி) அவர்கள் அந்த ஹதீஸை முழுமையாகக் குறிப்பிட்டார்கள்) – பிறகு கூறினார்கள்:

"ஆகவே நான் நபி (ஸல்) அவர்களை நோக்கிச் சென்றேன். அவர்கள் மஸ்ஜிதில் வீற்றிருந்தார்கள்; அவர்களைச் சுற்றி முஸ்லிம்கள் இருந்தனர். அவர்கள் (முகப்பொலிவால்) நிலவின் ஒளிக்கீற்று போலப் பிரகாசித்துக் கொண்டிருந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு விஷயத்தில் மகிழ்ச்சியடையும்போது (அவர்களின் முகம்) பிரகாசிக்கும். எனவே நான் வந்து அவர்கள் முன்னிலையில் அமர்ந்தேன். அப்போது அவர்கள், 'உன் தாய் உன்னைப் பெற்றெடுத்தது முதல் உனக்குக் கிடைத்த நாட்களிலேயே மிகச் சிறந்த நன்நாளா(கிய இன்று)ன நற்செய்தியைப் பெற்றுக்கொள்வீராக!' என்று கூறினார்கள்."

நான் கேட்டேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இது தங்களிடமிருந்தா அல்லது அல்லாஹ்விடமிருந்தா?" அவர்கள் கூறினார்கள்: "இல்லை, அல்லாஹ்விடமிருந்துதான்."

பிறகு அவர்கள் பின்வரும் ஆயத்துகளை ஓதிக் காண்பித்தார்கள்:
(லகத் தாபல்லாஹு அலன் நபிய்யி வல் முஹாஜிரீன வல் அன்சாரி...) என்று தொடங்கி, **(இன்னல்லாஹ ஹுவத் தவ்வாபுர் ரஹீம்)** என்பது வரை ஓதினார்கள்.

அவர் (கஅப்) மேலும் கூறினார்கள்: "எங்களைப் பற்றித்தான் (பின்வரும் வசனமும்) அருளப்பட்டது:
(இத்தகூல்லாஹ வ கூனூ மஅஸ் சாதிகீன்)."

நான் கூறினேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் உண்மையே பேசுவது என்பதும், என் செல்வம் முழுவதையும் அல்லாஹ்வுக்கும் அவனது தூதருக்கும் தர்மமாக வழங்கி விடுவதும் என் தவ்பாவின் (பாவமன்னிப்பின்) ஒரு பகுதியாகும்."

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "உன் செல்வத்தில் சிறிதளவை உனக்காக வைத்துக்கொள்; அதுவே உனக்குச் சிறந்தது" என்று கூறினார்கள்.

நான் கூறினேன்: "அவ்வாறாயின், கைபரில் எனக்குக் கிடைத்த பங்கை நான் வைத்துக்கொள்வேன்."

மேலும் அவர் (கஅப்) கூறினார்: "அல்லாஹ் எனக்கு இஸ்லாத்தை அருளிய பிறகு, நானும் என் இரு தோழர்களும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் உண்மையைச் சொன்னது எனக்கு அளித்த அருளை விடப் பெரியதோர் அருளை அல்லாஹ் எனக்கு வழங்கியதில்லை. (உண்மையைச் சொல்லாமல்) நாங்கள் பொய் சொல்லியிருந்தால், (பொய் சொன்ன) அவர்கள் அழிந்தது போல் நாங்களும் அழிந்திருப்போம். அல்லாஹ் என்னைச் (சோதித்து) ஈடேற்றியது போல் வேறு எவரையும் உண்மையில் சோதித்திருப்பான் என்று நான் கருதவில்லை. (அன்று முதல்) இது வரை நான் தெரிந்தே பொய்யுரைக்கவில்லை; மீதமுள்ள காலத்திலும் அல்லாஹ் என்னைப் பாதுகாப்பான் என்று நான் நம்புகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3103

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعْدٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ بْنِ السَّبَّاقِ، أَنَّ زَيْدَ بْنَ ثَابِتٍ، حَدَّثَهُ قَالَ بَعَثَ إِلَىَّ أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ مَقْتَلَ أَهْلِ الْيَمَامَةِ فَإِذَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ عِنْدَهُ فَقَالَ إِنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ قَدْ أَتَانِي فَقَالَ إِنَّ الْقَتْلَ قَدِ اسْتَحَرَّ بِقُرَّاءِ الْقُرْآنِ يَوْمَ الْيَمَامَةِ وَإِنِّي لأَخْشَى أَنْ يَسْتَحِرَّ الْقَتْلُ بِالْقُرَّاءِ فِي الْمَوَاطِنِ كُلِّهَا فَيَذْهَبَ قُرْآنٌ كَثِيرٌ وَإِنِّي أَرَى أَنْ تَأْمُرَ بِجَمْعِ الْقُرْآنِ ‏.‏ قَالَ أَبُو بَكْرٍ لِعُمَرَ كَيْفَ أَفْعَلُ شَيْئًا لَمْ

يَفْعَلْهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ عُمَرُ هُوَ وَاللَّهِ خَيْرٌ فَلَمْ يَزَلْ يُرَاجِعُنِي فِي ذَلِكَ حَتَّى شَرَحَ اللَّهُ صَدْرِي لِلَّذِي شَرَحَ لَهُ صَدْرَ عُمَرَ وَرَأَيْتُ فِيهِ الَّذِي رَأَى قَالَ زَيْدٌ قَالَ أَبُو بَكْرٍ إِنَّكَ شَابٌّ عَاقِلٌ لاَ نَتَّهِمُكَ قَدْ كُنْتَ تَكْتُبُ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْوَحْىَ فَتَتَبَّعِ الْقُرْآنَ . قَالَ فَوَاللَّهِ لَوْ كَلَّفُونِي نَقْلَ جَبَلٍ مِنَ الْجِبَالِ مَا كَانَ أَثْقَلَ عَلَىَّ مِنْ ذَلِكَ قَالَ قُلْتُ كَيْفَ تَفْعَلُونَ شَيْئًا لَمْ يَفْعَلْهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ هُوَ وَاللَّهِ خَيْرٌ . فَلَمْ يَزَلْ يُرَاجِعُنِي فِي ذَلِكَ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ حَتَّى شَرَحَ اللَّهُ صَدْرِي لِلَّذِي شَرَحَ صَدْرَهُمَا صَدْرَ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ فَتَتَبَّعْتُ الْقُرْآنَ أَجْمَعُهُ مِنَ الرِّقَاعِ وَالْعُسُبِ وَاللِّخَافِ يَعْنِي الْحِجَارَةَ الرِّقَاقَ وَصُدُورِ الرِّجَالِ فَوَجَدْتُ آخِرَ سُورَةِ بَرَاءَةَ مَعَ خُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ : ‏(لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ * فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ‏)‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

யமாமா போரில் (பல) மக்கள் கொல்லப்பட்ட சமயத்தில் அபூபக்ர் அஸ்-ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள் எனக்கு ஆள் அனுப்பினார்கள். (அங்கே சென்றபோது) உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரழி) அவர்கள், அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களுக்கு அருகில் இருந்தார்கள்.

அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் (என்னிடம்) கூறினார்கள்: "உமர் (ரழி) என்னிடம் வந்து, 'யமாமா போர் நடந்த நாளில் குர்ஆனை மனனம் செய்தவர்களிடையே (குர்ராக்களிடையே) மரணம் அதிகமாக நிகழ்ந்துள்ளது. குர்ஆனை மனனம் செய்தவர்கள் பல போர்க்களங்களிலும் (இவ்வாறே) கொல்லப்பட்டால் குர்ஆனின் பெரும்பகுதி இல்லாமல் போய்விடுமோ என நான் அஞ்சுகிறேன். ஆகவே, தாங்கள் குர்ஆனைத் ஒன்றுதிரட்ட (தொகுக்க) உத்தரவிட வேண்டும் என நான் கருதுகிறேன்' என்று கூறினார்.

அதற்கு நான் உமரிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் செய்யாத ஒன்றை நான் எப்படிச் செய்வேன்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு உமர், 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இது ஒரு நன்மையான காரியம்' என்று கூறினார். அல்லாஹ், உமரின் உள்ளத்தை எதற்காக (குர்ஆனைத் தொகுப்பதற்காக) திறந்தானோ, அதற்காக என் உள்ளத்தையும் திறக்கும் வரை, உமர் என்னிடம் இதுபற்றித் தொடர்ந்து வலியுறுத்திக் கொண்டே இருந்தார். நானும் அவர் கண்டவாறே (இதிலுள்ள நன்மையை) கண்டேன்."

ஸைத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் (என்னிடம்), "நீ புத்திசாலியான ஓர் இளைஞர். உன் நாணயத்தில் நாங்கள்

சந்தேகப்படமாட்டோம். இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்காக 'வஹீ' (வேத அறிவிப்பை) நீ எழுதுபவராக இருந்தாய். ஆகவே, நீ குர்ஆனைத் தேடிக் கண்டுபிடித்து அதை ஒன்றுதிரட்டுவாயாக!" என்று கூறினார்கள்.

(ஸைத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:) "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! மலைகளில் ஒன்றை நகர்த்துமாறு அவர்கள் எனக்குக் கட்டளையிட்டிருந்தாலும், அவர்கள் எனக்குப் பணித்த அந்தப் பணியைவிட (குர்ஆனைத் தொகுப்பதை விட) அது எனக்குப் பளுவானதாக இருந்திருக்காது."

நான், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் செய்யாத ஒன்றை நீங்கள் இருவரும் எப்படிச் செய்வீர்கள்?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அபூபக்ர் (ரழி), "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இது ஒரு நன்மையான காரியம்" என்று பதிலளித்தார்கள்.

அல்லாஹ், அபூபக்ர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி) ஆகியோரின் உள்ளங்களை எதற்காக (குர்ஆனைத் தொகுப்பதற்காக) திறந்தானோ, அதற்காக என் உள்ளத்தையும் அவன் திறக்கும்வரை அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களும் உமர் (ரழி) அவர்களும் என்னிடம் இதுபற்றித் தொடர்ந்து வலியுறுத்திக் கொண்டே இருந்தார்கள்.

ஆகவே, நான் குர்ஆனைத் தேடிக் கண்டுபிடித்து, தோல்துண்டுகள், பேரீச்சை மட்டைகள், அல்-லிகாஃப் (என்னும் தட்டையான கற்கள்) மற்றும் மனிதர்களின் நெஞ்சங்களிலிருந்தும் (மனனத்திலிருந்தும்) அதை ஒன்றுதிரட்டத் தொடங்கினேன்.

இறுதியாக 'சூரா பராஅத்'தின் கடைசிப் பகுதியை குஸைமா பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்களிடம் கண்டேன்: "(நபியே!) நிச்சயமாக உங்களிலிருந்தே ஒரு தூதர் உங்களிடம் வந்திருக்கின்றார்; நீங்கள் சிரமப்படுவது அவருக்கு வருத்தமாக இருக்கின்றது; மேலும், உங்கள் மீது அதிக அக்கறை உள்ளவராகவும், நம்பிக்கையாளர்களின் மீது மிக்க கருணையும், இரக்கமும் உடையவராகவும் அவர் இருக்கின்றார். (நபியே!) அவர்கள் உம்மைப் புறக்கணித்தால் (நீர் கூறும்): அல்லாஹ் எனக்குப் போதுமானவன்; அவனைத் தவிர வணக்கத்திற்குரிய இறைவன் வேறு யாருமில்லை; அவன் மீதே நான் நம்பிக்கை வைத்திருக்கின்றேன் - மேலும் அவரே மகத்தான அர்ஷின் (அரியாசனத்தின்) அதிபதி ஆவான்" (9:128-129).

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் (நன்மைமிக்க, ஆதாரப்பூர்வமான) ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3104

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعْدٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ حُذَيْفَةَ، قَدِمَ عَلَى عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ وَكَانَ يُغَازِي أَهْلَ الشَّامِ فِي فَتْحِ أَرْمِينِيَةَ وَأَذْرَبِيجَانَ مَعَ أَهْلِ الْعِرَاقِ فَرَأَى حُذَيْفَةُ اخْتِلاَفَهُمْ فِي الْقُرْآنِ فَقَالَ لِعُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَدْرِكْ هَذِهِ الأُمَّةَ قَبْلَ أَنْ يَخْتَلِفُوا فِي الْكِتَابِ كَمَا اخْتَلَفَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى فَأَرْسَلَ إِلَى حَفْصَةَ أَنْ أَرْسِلِي إِلَيْنَا بِالصُّحُفِ نَنْسَخُهَا فِي الْمَصَاحِفِ ثُمَّ نَرُدُّهَا إِلَيْكِ فَأَرْسَلَتْ حَفْصَةُ إِلَى عُثْمَانَ بِالصُّحُفِ فَأَرْسَلَ عُثْمَانُ إِلَى زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَسَعِيدِ بْنِ الْعَاصِي وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ هِشَامٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ أَنِ انْسَخُوا الصُّحُفَ فِي الْمَصَاحِفِ وَقَالَ لِلرَّهْطِ الْقُرَشِيِّينَ الثَّلاَثَةِ مَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ أَنْتُمْ وَزَيْدُ بْنُ ثَابِتٍ فَاكْتُبُوهُ بِلِسَانِ قُرَيْشٍ فَإِنَّمَا نَزَلَ بِلِسَانِهِمْ ‏.‏ حَتَّى نَسَخُوا الصُّحُفَ فِي الْمَصَاحِفِ بَعَثَ عُثْمَانُ إِلَى كُلِّ أُفُقٍ بِمُصْحَفٍ مِنْ تِلْكَ الْمَصَاحِفِ الَّتِي نَسَخُوا ‏.‏ قَالَ الزُّهْرِيُّ وَحَدَّثَنِي خَارِجَةُ بْنُ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ أَنَّ زَيْدَ بْنَ ثَابِتٍ قَالَ فَقَدْتُ آيَةً مِنْ سُورَةِ الأَحْزَابِ كُنْتُ أَسْمَعُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقْرَؤُهَا ‏:‏ ‏(‏مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ ‏)‏ فَالْتَمَسْتُهَا فَوَجَدْتُهَا مَعَ خُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ أَوْ أَبِي خُزَيْمَةَ فَأَلْحَقْتُهَا فِي سُورَتِهَا ‏.‏ قَالَ الزُّهْرِيُّ فَاخْتَلَفُوا يَوْمَئِذٍ فِي التَّابُوتِ وَالتَّابُوهِ فَقَالَ الْقُرَشِيُّونَ التَّابُوتُ ‏.‏ وَقَالَ زَيْدٌ التَّابُوهُ ‏.‏ فَرُفِعَ اخْتِلاَفُهُمْ إِلَى عُثْمَانَ فَقَالَ اكْتُبُوهُ التَّابُوتُ فَإِنَّهُ نَزَلَ بِلِسَانِ قُرَيْشٍ ‏.‏ قَالَ الزُّهْرِيُّ فَأَخْبَرَنِي عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَسْعُودٍ كَرِهَ لِزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ نَسْخَ الْمَصَاحِفِ وَقَالَ يَا مَعْشَرَ الْمُسْلِمِينَ أُعْزَلُ عَنْ نَسْخِ كِتَابَةِ الْمُصْحَفِ وَيَتَوَلاَّهَا رَجُلٌ وَاللَّهِ لَقَدْ أَسْلَمْتُ وَإِنَّهُ لَفِي صُلْبِ رَجُلٍ كَافِرٍ يُرِيدُ زَيْدَ بْنَ ثَابِتٍ وَلِذَلِكَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ يَا أَهْلَ الْعِرَاقِ اكْتُمُوا الْمَصَاحِفَ الَّتِي عِنْدَكُمْ وَغُلُّوهَا فَإِنَّ اللَّهَ يَقُولُ ‏:‏ ‏(‏وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏)‏ فَالْقُوا اللَّهَ بِالْمَصَاحِفِ ‏.‏ قَالَ الزُّهْرِيُّ فَبَلَغَنِي أَنَّ ذَلِكَ كَرِهَهُ مِنْ مَقَالَةِ ابْنِ مَسْعُودٍ رِجَالٌ مِنْ أَفَاضِلِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهُوَ حَدِيثُ الزُّهْرِيِّ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِهِ ‏.‏

அஸ்-ஸுஹ்ரி (ரஹ்) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அனஸ் (ரலி) அவர்கள்

கூறினார்கள்:

ஹுதைஃபா (ரலி) அவர்கள் உஸ்மான் இப்னு அஃப்பான் (ரலி) அவர்களிடம் வந்தார்கள். (அப்போது) அவர் (ஹுதைஃபா), ஷாம் மற்றும் ஈராக் நாட்டு மக்களுடன் இணைந்து அர்மீனியா மற்றும் அஜர்பைஜானை வெற்றி கொள்வதற்காகப் போரிட்டுக் கொண்டிருந்தார்கள். (அங்கு) மக்கள் குர்ஆனை ஓதுவதில் கொண்டிருந்த கருத்து வேறுபாடுகளை ஹுதைஃபா (ரலி) கண்டார்கள். எனவே அவர் உஸ்மான் இப்னு அஃப்பான் (ரலி) அவர்களிடம், "முஃமின்களின் தலைவரே! யூதர்களும் கிறிஸ்தவர்களும் (தங்களின்) வேதத்தில் கருத்து வேறுபாடு கொண்டது போன்று, இந்தச் சமூகத்தினர் (தங்கள்) வேதத்தில் கருத்து வேறுபாடு கொள்வதற்கு முன்னரே இவர்களைக் காப்பாற்றுங்கள்" என்று கூறினார்.

ஆகவே உஸ்மான் (ரலி) அவர்கள் ஹஃப்ஸா (ரலி) அவர்களுக்கு, "(உங்களிடமுள்ள) ஏடுகளை எங்களிடம் அனுப்பி வையுங்கள்; நாங்கள் அவற்றை (பல) முஸ்ஹஃபுகளில் (பிரதிகளாக) எழுதிவிட்டு, பிறகு அவற்றை உங்களிடமே திருப்பிக் கொடுத்து விடுகிறோம்" என்று செய்தி அனுப்பினார்கள். ஹஃப்ஸா (ரலி) அவர்களும் அந்த ஏடுகளை உஸ்மான் (ரலி) அவர்களிடம் அனுப்பி வைத்தார்கள்.

பிறகு உஸ்மான் (ரலி) அவர்கள், ஜைத் இப்னு ஸாபித் (ரலி), ஸயீத் இப்னு அல்-ஆஸ் (ரலி), அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அல்-ஹாரிஸ் இப்னு ஹிஷாம் (ரலி) மற்றும் அப்துல்லாஹ் இப்னு அஸ்-ஸுபைர் (ரலி) ஆகியோருக்கு அந்த ஏடுகளிலிருந்து முஸ்ஹஃபுகளில் (பிரதிகளாக) எழுதுமாறு கட்டளையிட்டார்கள். மேலும் அந்த மூன்று குறைஷி குலத் தோழர்களிடம் (ஜைத் தவிர மற்ற மூவரிடம்), "நீங்களும் ஜைத் இப்னு ஸாபித்தும் (குர்ஆனின் ஏதேனும் ஒரு) வார்த்தையில் கருத்து வேறுபாடு கொண்டால், அதை குறைஷிகளின் மொழி வழக்கிலேயே எழுதுங்கள். ஏனெனில் குர்ஆன் அவர்களுடைய மொழியில்தான் அருளப்பட்டது" என்று கூறினார்கள்.

அவர்கள் அவ்வாறே செய்து, அந்த ஏடுகளைப் பல முஸ்ஹஃபுகளில் (பிரதிகளாக) எழுதினார்கள். பிறகு உஸ்மான் (ரலி) அவர்கள், (அவ்வாறு) எழுதப்பட்ட அந்தப் பிரதிகளிலிருந்து ஒவ்வொரு பகுதிக்கும் ஒரு பிரதியை அனுப்பி வைத்தார்கள்.

அஸ்-ஸுஹ்ரி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: காரிஜா இப்னு ஜைத் இப்னு ஸாபித் (ரஹ்) அவர்கள், ஜைத் இப்னு ஸாபித் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாக எனக்கு அறிவித்தார்கள்:
"நான் அஹ்ஸாப் அத்தியாயத்தின் ஒரு வசனத்தைத் தவறவிட்டேன் (என்னால் காண முடியவில்லை); அதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஓத நான் கேட்டிருக்கிறேன். (அது):
(மினல் முஃமினீன ரிஜாலுன் ஸதகூ மா ஆஹதுல்லாஹ அலைஹி ஃபமின்ஹும் மன் களா நஹ்பஹு...)
(பொருள்: இறைநம்பிக்கையாளர்களில் சிலர் இருக்கிறார்கள்; அவர்கள் அல்லாஹ்விடம் செய்த வாக்குறுதியை மெய்ப்படுத்தினார்கள். அவர்களில்

சிலர் (உயிர் தியாகம் செய்து) தம் இலட்சியத்தை நிறைவேற்றினர்...)
(அல்குர்ஆன் 33:23).
ஆகவே நான் அதைத் தேடினேன். அது குஸைமா இப்னு ஸாபித் (ரலி) அல்லது அபூ குஸைமா (ரலி) அவர்களிடம் இருப்பதைக் கண்டேன். உடனே அதை அதற்குரிய அத்தியாயத்தில் இணைத்தேன்."

அஸ்-ஸுஹ்ரி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
அப்போது அவர்கள் 'அத்-தாபூத்' மற்றும் 'அத்-தாபூஹ்' (பேழை) எனும் வார்த்தையில் கருத்து வேறுபாடு கொண்டார்கள். குறைஷிகள் அதை 'அத்-தாபூத்' என்று கூறினார்கள். ஜைத் (ரலி) அவர்கள் 'அத்-தாபூஹ்' என்று கூறினார்கள். அவர்களது கருத்து வேறுபாடு உஸ்மான் (ரலி) அவர்களிடம் கொண்டு செல்லப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "அதை 'அத்-தாபூத்' என்றே எழுதுங்கள். ஏனெனில் குர்ஆன் குறைஷிகளின் மொழியில்தான் அருளப்பட்டது" என்று கூறினார்கள்.

அஸ்-ஸுஹ்ரி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
உபைதுல்லாஹ் இப்னு அப்துல்லாஹ் இப்னு உத்பா (ரஹ்) அவர்கள் எனக்கு அறிவித்தார்கள்: அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள், ஜைத் இப்னு ஸாபித் (ரலி) அவர்கள் முஸ்ஹஃபுகளை (பிரதிகளாக) எழுதுவதை (தலைமை தாங்குவதை) விரும்பவில்லை. அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஸ்லிம் சமூகமே! முஸ்ஹஃபை (பிரதிகளாக) எழுதும் பணியிலிருந்து நான் நீக்கப்பட்டு, ஒரு மனிதரிடம் ஒப்படைக்கப்படுவதா? அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக் கொண்டபோது, அவர் (ஜைத்) ஒரு காஃபிரான மனிதரின் இடுப்பில் (விந்துத் துளியாக) இருந்தார்" - அவர் ஜைத் இப்னு ஸாபித் (ரலி) அவர்களைக் குறித்தே இவ்வாறு கூறினார். இதனால்தான் அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஈராக் மக்களே! உங்களிடமுள்ள முஸ்ஹஃபுகளை (பிரதிகளை) மறைத்து வைத்துக் கொள்ளுங்கள்; (புதியதை ஏற்காமல்) அதனையே பற்றிக் கொள்ளுங்கள். ஏனெனில் அல்லாஹ் கூறுகிறான்:
(வ மன் யக்லுல் யஃதி பிமா கல்ல யவ்மல் கியாமஹ்)
(பொருள்: எவர் எதையேனும் மோசடி செய்து மறைத்து வைக்கிறாரோ, அவர் மறைத்து வைத்த பொருளுடன் மறுமை நாளில் வருவார்)
(அல்குர்ஆன் 3:161).
ஆகவே, (நீங்கள் பாதுகாத்த) அந்த முஸ்ஹஃபுகளுடன் அல்லாஹ்வைச் சந்தியுங்கள்."

அஸ்-ஸுஹ்ரி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களான பல சிறந்த மனிதர்கள், இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்களின் இந்தக் கூற்றை வெறுத்தார்கள் என்று எனக்குச் செய்தி எட்டியது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ يُونُسَ

சூரத்துல் யூனுஸ் பற்றி

3105

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ صُهَيْبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ‏(لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَزِيَادَةٌ)‏ قَالَ إِذَا دَخَلَ أَهْلُ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ نَادَى مُنَادٍ إِنَّ لَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ مَوْعِدًا يُرِيدُ أَنْ يُنْجِزَكُمُوهُ قَالُوا أَلَمْ تُبَيِّضْ وُجُوهَنَا وَتُنَجِّنَا مِنَ النَّارِ وَتُدْخِلْنَا الْجَنَّةَ قَالَ فَيُكْشَفُ الْحِجَابُ . قَالَ فَوَاللَّهِ مَا أَعْطَاهُمُ اللَّهُ شَيْئًا أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِنَ النَّظَرِ إِلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ هَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ مَرْفُوعًا . وَرَوَى سُلَيْمَانُ بْنُ الْمُغِيرَةِ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ ثَابِتٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى قَوْلَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ صُهَيْبٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

ஸுஹைப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள், அல்லாஹ்(வின் வேதம் 10:26) கூறிய **"லில்லதீன அஹ்ஸனுல் ஹுஸ்னா வஸியாதா"** (நன்மை புரிந்தோருக்கு நற்கூலியும் (அதை விட) அதிகமும் உண்டு) என்பது குறித்துக் கூறினார்கள்:

"சொர்க்கவாசிகள் சொர்க்கத்தில் நுழைந்ததும் ஒரு அழைப்பாளர் அழைப்பார்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ்விடம் உங்களுக்கு ஒரு வாக்குறுதி உள்ளது; அதை அவன் உங்களுக்கு நிறைவேற்ற நாடுகிறான்.'

அதற்கு அவர்கள், '(அவன்) எங்கள் முகங்களை வெண்மையாக்கவில்லையா? எங்களை நரகத்திலிருந்து பாதுகாத்து, சொர்க்கத்தில் நுழைக்கவில்லையா?' என்று கேட்பார்கள்."

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அப்போது திரை விலக்கப்படும்."

மேலும் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! அவனை(த் தம் இறைவனை)ப் பார்ப்பதை விட அவர்களுக்கு மிகவும் விருப்பமான வேறெதையும் அல்லாஹ் அவர்களுக்கு வழங்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3106

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ أَهْلِ مِصْرَ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ عَنْ هَذِهِ الآيَةِ: ‏(‏لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ‏)‏ قَالَ مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ مُنْذُ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْهَا فَقَالَ ‏ مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ مُنْذُ أُنْزِلَتْ فَهِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ ‏.

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ رُفَيْعٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ السَّمَّانِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ أَهْلِ مِصْرَ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، فَذَكَرَ نَحْوَهُ ‏.

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ بَهْدَلَةَ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَيْسَ فِيهِ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ ‏.

எகிப்துவாசிகளில் ஒருவர் கூறியதாவது:
நான் அபூ தர்தா (ரலி) அவர்களிடம், "(லஹுமுல் புஷ்ரா, ஃபில் ஹயாத்தித் துன்யா) - இவ்வுலக வாழ்வில் அவர்களுக்கு நற்செய்தி உண்டு" (திருக்குர்ஆன் 10:64) எனும் இந்த இறைவசனம் குறித்துக் கேட்டேன்.

அதற்கு அபூ தர்தா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் இதைப் பற்றிக் கேட்டதற்குப் பிறகு, வேறு யாரும் என்னிடம் இது குறித்துக் கேட்கவில்லை. (நான் கேட்டபோது) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: '(இந்த வசனம்) அருளப்பட்டதிலிருந்து உங்களைத் தவிர வேறு யாரும் என்னிடம் இதைப் பற்றிக் கேட்கவில்லை. அது, ஒரு முஸ்லிம் காண்கின்ற அல்லது அவருக்காக (பிறரால்) காட்டப்படுகின்ற ஸாலிஹான (நல்ல) கனவாகும்'."

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடரில்) இதே போன்ற கருத்து குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது.

(இன்னொரு அறிவிப்பாளர் தொடரில்) அபூ தர்தா (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்று அறிவித்துள்ளார்கள். அதில் அதா பின் யசார் (ரலி) இடம்பெறவில்லை. (இமாம் திர்மிதி) மேலும் கூறினார்: "இந்த அத்தியாயத்தில் உபாத் பின் அஸ்ஸாமித் (ரலி) வழியாகவும் ஹதீஸ் உள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3107

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ بْنُ مِنْهَالٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ مِهْرَانَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَمَّا أَغْرَقَ اللَّهُ فِرْعَوْنَ قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ فَقَالَ جِبْرِيلُ يَا مُحَمَّدُ فَلَوْ رَأَيْتَنِي وَأَنَا آخُذُ مِنْ حَالِ الْبَحْرِ فَأَدُسُّهُ فِي فِيهِ مَخَافَةَ أَنْ تُدْرِكَهُ الرَّحْمَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் ஃபிர்அவ்னை மூழ்கடித்தபோது அவன் கூறினான்: 'பனீ இஸ்ராயீல் நம்பிக்கை கொள்ளும் அந்த ஒரே இறைவனைத் தவிர வேறு இறைவன் இல்லை என்று நான் நம்புகிறேன்.' அப்போது ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஓ முஹம்மதே (ஸல்)! நான் கடலின் (சேற்றை அல்லது நுரையை) எடுத்து, அல்லாஹ்வின் கருணை அவனை அடைந்துவிடுமோ என்ற அச்சத்தில் அவனுடைய வாயில் திணித்துக் கொண்டிருந்ததை நீங்கள் பார்த்திருந்தால்!"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3108

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ الْحَارِثِ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، أَخْبَرَنِي عَدِيُّ بْنُ ثَابِتٍ، وَعَطَاءُ بْنُ السَّائِبِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، ذَكَرَ أَحَدُهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ ذَكَرَ أَنَّ جِبْرِيلَ صلى الله عليه وسلم جَعَلَ يَدُسُّ فِي فِي فِرْعَوْنَ الطِّينَ خَشْيَةَ أَنْ يَقُولَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ فَيَرْحَمَهُ اللَّهُ أَوْ خَشْيَةَ أَنْ يَرْحَمَهُ اللَّهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘‘ஃபிர்அவ்ன் 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' என்று கூறிவிடுவானோ என்றும், (அதன் காரணமாக) அல்லாஹ் அவன் மீது கருணை காட்டுவானோ என்றும் அஞ்சி – அல்லது (சுருக்கமாக) அல்லாஹ் அவன் மீது கருணை காட்டுவான் என்று அஞ்சி – ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் ஃபிர்அவ்னின் வாயில் களிமண்ணைத் திணிக்கத் தொடங்கினார்கள்.’’

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ஹூத் அத்தியாயம் தொடர்பாக

3109

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ وَكِيعِ بْنِ حُدُسٍ، عَنْ عَمِّهِ أَبِي رَزِينٍ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيْنَ كَانَ رَبُّنَا قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ خَلْقَهُ قَالَ كَانَ فِي عَمَاءٍ مَا تَحْتَهُ هَوَاءٌ وَمَا فَوْقَهُ هَوَاءٌ وَخَلَقَ عَرْشَهُ عَلَى الْمَاءِ ‏.‏ قَالَ أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ قَالَ يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ الْعَمَاءُ أَىْ لَيْسَ مَعَهُ شَيْءٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ وَكِيعُ بْنُ حُدُسٍ وَيَقُولُ شُعْبَةُ وَأَبُو عَوَانَةَ وَهُشَيْمٌ وَكِيعُ بْنُ عُدُسٍ وَهُوَ أَصَحُّ وَأَبُو رَزِينٍ اسْمُهُ لَقِيطُ بْنُ عَامِرٍ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூ ரஸீன் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் கேட்டேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நம்முடைய இறைவன் தன்னுடைய படைப்புகளைப் படைப்பதற்கு முன்பு எங்கே இருந்தான்?" அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவன் 'அமா'வில் (அதாவது, அவனுடன் வேறு எதுவும் இல்லாத ஒரு நிலையில்) இருந்தான்; அதற்குக் கீழேயும் காற்று இருந்தது, அதற்கு மேலேயும் காற்று இருந்தது. மேலும் அவன் தன்னுடைய அர்ஷை (சிம்மாசனத்தை) தண்ணீரின் மீது படைத்தான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3110

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى يُمْلِي وَرُبَّمَا قَالَ يُمْهِلُ لِلظَّالِمِ حَتَّى إِذَا أَخَذَهُ لَمْ يُفْلِتْهُ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏كَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى ‏)‏ الآيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رَوَاهُ أَبُو أُسَامَةَ عَنْ بُرَيْدٍ نَحْوَهُ وَقَالَ يُمْلِي ‏.‏

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ، عَنْ أَبِي أُسَامَةَ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ

جَدِّهِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَقَالَ يُمْلِي وَلَمْ يَشُكَّ فِيهِ .

அபூ மூஸா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நிச்சயமாக அல்லாஹ், பாக்கியம் மிக்கவன்; மிக்க உயர்ந்தவன். அவன் அநீதி இழைப்பவனுக்கு அவகாசம் (காலக்கெடு) அளிக்கிறான் – ஒருவேளை (நபி (ஸல்) அவர்கள்) 'யும்ஹில்' (காலம் தாழ்த்துகிறான்) என்று கூறியிருக்கலாம் – இறுதியில் அவனை (அல்லாஹ்) பிடிக்கும்போது, அவனைத் தப்பவிடமாட்டான்."

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் (திருக்குர்ஆன் 11:102) இந்த வசனத்தை ஓதிக் காட்டினார்கள்:

(கதாலிக அக்ஃது ரப்பிக இதா அகஃத அல்-குரா...)

"ஊர்களை உமது இறைவன் பிடிக்கும்போது, அவனது பிடி இவ்வாறே இருக்கும் (அவை அநீதி இழைத்துக் கொண்டிருந்தால்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3111

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، هُوَ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ عَمْرٍو حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ سُفْيَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : ‏(‏فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ‏)‏ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ فَعَلَى مَا نَعْمَلُ عَلَى شَيْءٍ قَدْ فُرِغَ مِنْهُ أَوْ عَلَى شَيْءٍ لَمْ يُفْرَغْ مِنْهُ قَالَ بَلْ عَلَى شَيْءٍ قَدْ فُرِغَ مِنْهُ وَجَرَتْ بِهِ الأَقْلاَمُ يَا عُمَرُ وَلَكِنْ كُلٌّ مُيَسَّرٌ لِمَا خُلِقَ لَهُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عَمْرٍو .

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது: "'மின்கும் ஷகிய்யுன் வஸஈத்' (அவர்களில் துர்பாக்கியசாலிகளும் உண்டு; பாக்கியசாலிகளும் உண்டு - அதாவது, மறுமையில்) எனும் இவ்வசனம் அருளப்பட்டபோது, நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாம் எதன் அடிப்படையில் செயல்படுகிறோம்? ஏற்கனவே (விதி நிர்ணயிக்கப்பட்டு) முடிவு செய்யப்பட்டுவிட்ட ஒன்றின் அடிப்படையிலா அல்லது இன்னும் முடிவு செய்யப்படாத ஒன்றின் அடிப்படையிலா?' என்று

கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'மாறாக, ஏற்கனவே (விதி நிர்ணயிக்கப்பட்டு) முடிவு செய்யப்பட்டுவிட்ட ஒன்றின் அடிப்படையில்தான். மேலும் எழுதுகோல்கள் அதன் மீது (எழுதி) ஓடிவிட்டன. உமரே! ஆயினும் ஒவ்வொருவருக்கும், அவர் எதற்காகப் படைக்கப்பட்டாரோ அது அவருக்கு எளிதாக்கப்பட்டுள்ளது' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3112

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، وَالأَسْوَدِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنِّي عَالَجْتُ امْرَأَةً فِي أَقْصَى الْمَدِينَةِ وَإِنِّي أَصَبْتُ مِنْهَا مَا دُونَ أَنْ أَمَسَّهَا وَأَنَا هَذَا فَاقْضِ فِيَّ مَا شِئْتَ . فَقَالَ لَهُ عُمَرُ لَقَدْ سَتَرَكَ اللَّهُ لَوْ سَتَرْتَ عَلَى نَفْسِكَ . فَلَمْ يَرُدَّ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم شَيْئًا فَانْطَلَقَ الرَّجُلُ فَأَتْبَعَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَجُلاً فَدَعَاهُ فَتَلاَ عَلَيْهِمْ : (أَقِمِ الصَّلاَةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ) إِلَى آخِرِ الآيَةِ فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ هَذَا لَهُ خَاصَّةً قَالَ لاَ بَلْ لِلنَّاسِ كَافَّةً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهَكَذَا رَوَى إِسْرَائِيلُ عَنْ سِمَاكٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنْ عَلْقَمَةَ وَالأَسْوَدِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَرَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ سِمَاكٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ وَرِوَايَةُ هَؤُلاَءِ أَصَحُّ مِنْ رِوَايَةِ الثَّوْرِيِّ وَرَوَى شُعْبَةُ عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنِ الأَسْوَدِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى النَّيْسَابُورِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الأَعْمَشِ، وَسِمَاكٌ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ .

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ الأَعْمَشَ وَقَدْ رَوَى سُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "நான் மதீனாவின் கோடியில் ஒரு பெண்ணுடன் (தவறான முறையில்) ஈடுபட்டேன். அவளுடன் உடலுறவு கொள்ளாமல், (அதற்கு முந்தைய) அனைத்து (இன்பங்களையும்) அவளிடமிருந்து நான் பெற்றேன். இதோ நான் இருக்கிறேன்; என் விஷயத்தில் நீங்கள் விரும்பியதைத் தீர்ப்பளியுங்கள்" என்று கூறினார்.

அதற்கு உமர் (ரழி), "அல்லாஹ் உன்னை மறைத்துவிட்டான்; நீயும் உன்னை மறைத்திருக்கலாமே!" என்று கூறினார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு எந்தப் பதிலும் அளிக்கவில்லை. அந்த மனிதர் சென்றுவிட்டார். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரை அழைத்துவருமாறு ஒருவரை அவருக்குப் பின்னால் அனுப்பினார்கள். அவர் வந்ததும் அவருக்கு (பின்வரும் இறைவசனத்தை) ஓதிக்காட்டினார்கள்:

"(பகலின்) இரு ஓரங்களிலும், இரவின் சில ஜாமங்களிலும் தொழுகையை நிலைநிறுத்துவீராக. நிச்சயமாக நற்செயல்கள் தீய செயல்களைப் போக்கிவிடும். நினைவுகூருவோருக்கு இது ஒரு நினைவூட்டலாகும்." (அத்தியாயம் ஹூத்: 114).

(அப்போது) கூட்டத்திலிருந்த ஒரு மனிதர், "இது அவருக்காக மட்டும் பிரத்யேகமானதா?" என்று கேட்டார்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "இல்லை, மாறாக மக்கள் அனைவருக்கும் உரியது" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்:
இந்த ஹதீஸ் 'ஹஸன் ஸஹீஹ்' ஆகும். இஸ்ராயீல் அவர்கள் ஸிமாக் மூலமாகவும், அவர் இப்ராஹீம் மூலமாகவும், அவர் அல்கமா மற்றும் அல்-அஸ்வத் மூலமாகவும், அவர்கள் அப்துல்லாஹ் (ரழி) மூலமாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்று அறிவித்துள்ளார்கள். ஷுஅபா அவர்கள் ஸிமாக் பின் ஹர்ப் மூலமாகவும், அவர் இப்ராஹீம் மூலமாகவும், அவர் அல்-அஸ்வத் மூலமாகவும், அவர் அப்துல்லாஹ் (ரழி) மூலமாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே போன்று அறிவித்துள்ளார்கள். சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்கள் ஸிமாக் மூலமாகவும், அவர் இப்ராஹீம் மூலமாகவும், அவர் அப்துர் ரஹ்மான் பின் யஸீத் மூலமாகவும், அவர்

அப்துல்லாஹ் (ரழி) மூலமாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதையே அறிவித்துள்ளார்கள். இவர்களின் அறிவிப்புகள் (அல்கமா மற்றும் அஸ்வத் வழி அறிவிப்பு) அஸ்-ஸவ்ரீ அவர்களின் அறிவிப்பை விட மிகச் சரியானவை.

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக) அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (இதே செய்தியை) அறிவித்தார்கள். இதுவும் அது போன்றதே.

(மற்றொரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக) அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதே கருத்தில் அறிவித்தார்கள். ஆனால் அதில் 'அல்-அஃமஷ்' அவர்களைக் குறிப்பிடவில்லை. சுலைமான் அத்-தைமீ அவர்களும் இந்த ஹதீஸை அபூ உஸ்மான் அந்-நஹ்தீ மூலமாகவும், அவர் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) மூலமாகவும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவித்துள்ளார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3113

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا حُسَيْنٌ الْجُعْفِيُّ، عَنْ زَائِدَةَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، قَالَ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَجُلٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ رَجُلاً لَقِيَ امْرَأَةً وَلَيْسَ بَيْنَهُمَا مَعْرِفَةٌ فَلَيْسَ يَأْتِي الرَّجُلُ شَيْئًا إِلَى امْرَأَتِهِ إِلاَّ قَدْ أَتَى هُوَ إِلَيْهَا إِلاَّ أَنَّهُ لَمْ يُجَامِعْهَا ‏.‏ قَالَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏أَقِمِ الصَّلاَةَ طَرَفَىِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ ‏)‏ فَأَمَرَهُ أَنْ يَتَوَضَّأَ وَيُصَلِّيَ ‏.‏ قَالَ مُعَاذٌ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَهِيَ لَهُ خَاصَّةً أَمْ لِلْمُؤْمِنِينَ عَامَّةً قَالَ بَلْ لِلْمُؤْمِنِينَ عَامَّةً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي لَيْلَى لَمْ يَسْمَعْ مِنْ مُعَاذٍ وَمُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ مَاتَ فِي خِلاَفَةِ عُمَرَ وَقُتِلَ عُمَرُ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي لَيْلَى غُلاَمٌ صَغِيرٌ ابْنُ سِتِّ سِنِينَ وَقَدْ رَوَى عَنْ عُمَرَ وَرَآهُ ‏.‏ وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلٌ ‏.‏

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஒரு மனிதர் ஒரு பெண்ணைச் சந்திக்கிறார்; அவர்களுக்கிடையில் எந்த

அறிமுகமும் இல்லை. ஒரு கணவன் தன் மனைவியுடன் செய்யக்கூடிய அனைத்தையும் (முத்தமிடுதல், அணைத்தல் போன்ற உடலுறவுக்கு முந்தைய செயல்களை) அவர் அப்பெண்ணுடன் செய்துவிட்டார், ஆனால் உடலுறவு கொள்ளவில்லை என்றால் (அவரைப் பற்றி தாங்கள் என்ன கருதுகிறீர்கள்?)' என்று கேட்டார்.

ஆகவே, அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

'அகிமிஸ் ஸலாத்த தரஃபயிந் நஹாரி வஸுலஃபன் மினல் லைல், இன்னல் ஹஸனாதி யுத்ஹிப்னஸ் ஸய்யிஆத், தாலிக திக்ரா லித்தாகிரீன்'

(பொருள்: பகலின் இரு முனைகளிலும், இரவின் சில வேளைகளிலும் தொழுகையை நிலைநாட்டுவீராக! நிச்சயமாக நற்செயல்கள் தீய செயல்களைப் போக்கிவிடும். இது (அல்லாஹ்வை) நினைவு கூருவோருக்கு ஒரு நினைவூட்டலாகும்). (அல்குர்ஆன் 11:114)

பின்னர், நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு உளூச் செய்து தொழுமாறு கட்டளையிட்டார்கள்."

முஆத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! இது அவருக்கு மட்டுமா? அல்லது நம்பிக்கையாளர்கள் அனைவருக்கும் பொதுவானதா?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'மாறாக, இது நம்பிக்கையாளர்கள் அனைவருக்கும் பொதுவானதே' என்று கூறினார்கள்.

(இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் இணைக்கப்பட்டதல்ல (முத்தஸில் அல்ல). அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அபீ லைலா அவர்கள் முஆத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து செவியுறவில்லை. முஆத் இப்னு ஜபல் (ரழி) அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களின் ஆட்சிக் காலத்தில் மரணித்தார்கள். உமர் (ரழி) அவர்கள் கொல்லப்பட்டபோது, அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அபீ லைலா ஒரு சிறு பையனாக, ஆறு வயதுடையவராக இருந்தார். அவர் உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார், மேலும் அவரைப் பார்த்தும் உள்ளார். ஷுஃபா இந்த ஹதீஸை அப்துல் மலிக் இப்னு உமைர் வழியாக, அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அபீ லைலா வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து முர்ஸல் (இணைப்பற்ற) அறிவிப்பாக அறிவித்துள்ளார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3114

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، أَنَّ رَجُلاً، أَصَابَ مِنَ امْرَأَةٍ قُبْلَةَ حَرَامٍ فَأَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَسَأَلَهُ عَنْ

كَفَّارَتَهَا فَنَزَلَتْ : ‏(‏أقِمِ الصَّلاَةَ طَرَفَىِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ‏)‏
فَقَالَ الرَّجُلُ أَلِيَ هَذِهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ لَكَ وَلِمَنْ عَمِلَ بِهَا مِنْ أُمَّتِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا
حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

ஒரு மனிதர் ஒரு பெண்ணை (அனுமதிக்கப்படாத முறையில்) முத்தமிட்டார். எனவே, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து அதற்கான பரிகாரம் குறித்துக் கேட்டார். அப்போது (பின்வரும் இறைவசனம்) அருளப்பெற்றது:

(அகிமிஸ் ஸலாத்த தரஃபயிந் நஹாரி வஸுலஃபம் மினல் லைல், இன்னல் ஹஸனாதி யுத்ஹிப்னஸ் ஸய்யிஆத்)

"பகலின் இரு ஓரங்களிலும், இரவின் (பகலை அடுத்து வரும்) பகுதிகளிலும் தொழுகையை நிலைநிறுத்துவீராக! நிச்சயமாக நற்செயல்கள் தீயசெயல்களைப் போக்கிவிடும்." (அல்குர்ஆன் 11:114)

அந்த மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இது எனக்கு மட்டும்தானா?" என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "உமக்கும், எனது சமுதாயத்தில் இதன்படி செயல்படும் யாவருக்கும் (இது பொருந்தும்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3115

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا قَيْسُ بْنُ الرَّبِيعِ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَوْهَبٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ أَبِي الْيَسَرِ، قَالَ أَتَتْنِي امْرَأَةٌ تَبْتَاعُ تَمْرًا فَقُلْتُ إِنَّ فِي الْبَيْتِ تَمْرًا أَطْيَبَ مِنْهُ ‏.‏ فَدَخَلَتْ مَعِي فِي الْبَيْتِ فَأَهْوَيْتُ إِلَيْهَا فَقَبَّلْتُهَا فَأَتَيْتُ أَبَا بَكْرٍ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ قَالَ اسْتُرْ عَلَى نَفْسِكَ وَتُبْ وَلاَ تُخْبِرْ أَحَدًا ‏.‏ فَلَمْ أَصْبِرْ فَأَتَيْتُ عُمَرَ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ اسْتُرْ عَلَى نَفْسِكَ وَتُبْ وَلاَ تُخْبِرْ أَحَدًا ‏.‏ فَلَمْ أَصْبِرْ فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ ‏.‏ فَقَالَ لَهُ ‏"‏ أَخَلَفْتَ غَازِيًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فِي أَهْلِهِ بِمِثْلِ هَذَا ‏"‏ ‏.‏ حَتَّى تَمَنَّى أَنَّهُ لَمْ يَكُنْ أَسْلَمَ إِلاَّ تِلْكَ السَّاعَةَ حَتَّى ظَنَّ أَنَّهُ مِنْ أَهْلِ النَّارِ ‏.‏ قَالَ وَأَطْرَقَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم طَوِيلاً حَتَّى أَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ ‏:‏ ‏(‏أقِمِ الصَّلاَةَ طَرَفَىِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ

إِلَى قَوْلِهِ: (ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ) . قَالَ أَبُو الْيَسَرِ فَأَتَيْتُهُ فَقَرَأَهَا عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ أَصْحَابُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلِهَذَا خَاصَّةً أَمْ لِلنَّاسِ عَامَّةً قَالَ "بَلْ لِلنَّاسِ عَامَّةً" . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَقَيْسُ بْنُ الرَّبِيعِ ضَعَّفَهُ وَكِيعٌ وَغَيْرُهُ وَأَبُو الْيَسَرِ هُوَ كَعْبُ بْنُ عَمْرٍو . قَالَ وَرَوَى شَرِيكٌ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ هَذَا الْحَدِيثَ مِثْلَ رِوَايَةِ قَيْسِ بْنِ الرَّبِيعِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ وَوَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ .

அபுல் யஸர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஒரு பெண் என்னிடம் பேரீச்சம்பழம் வாங்குவதற்காக வந்தாள். நான் அவளிடம், 'இதைவிடச் சிறந்த பேரீச்சம்பழங்கள் வீட்டில் உள்ளன' என்று கூறினேன். எனவே அவள் என்னுடன் வீட்டிற்குள் வந்தாள். நான் அவள்பால் சாய்ந்து அவளை முத்தமிட்டேன். பிறகு நான் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களிடம் சென்று, இது பற்றிக் கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'உமது விஷயத்தை மறைத்துவிடும்; (அல்லாஹ்விடம்) பாவமன்னிப்புத் தேடும்; யாரிடமும் இதைச் சொல்லாதீர்' என்று கூறினார்கள். என்னால் பொறுக்க முடியவில்லை. எனவே உமர் (ரழி) அவர்களிடம் சென்று இது பற்றிக் கூறினேன். அவர்களும், 'உமது விஷயத்தை மறைத்துவிடும்; (அல்லாஹ்விடம்) பாவமன்னிப்புத் தேடும்; யாரிடமும் இதைச் சொல்லாதீர்' என்றே கூறினார்கள்.

எனவே என்னால் பொறுக்க முடியவில்லை. நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று இது பற்றிக் கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் பாதையில் போரிடச் சென்ற ஒருவருக்கு, அவருடைய குடும்பத்தில் நீர் இப்படித்தான் பகரமாக இருப்பீரா?' என்று கேட்டார்கள். அந்த நேரம் வரை நான் இஸ்லாத்தை ஏற்றிருக்காமல் இருந்திருக்கக் கூடாதா என்று ஆசைப்படும் அளவிற்கு (நபியவர்களின் கடுமையான வார்த்தைகளாலும், தனது பாவத்தின் விளைவாலும்) (அவர் வெட்கமடைந்தார்). மேலும் நான் நரகவாசிகளில் ஒருவனோ என்று எண்ணினேன்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நீண்ட நேரம் தலைகுனிந்திருந்தார்கள். இறுதியில் அல்லாஹ் அவர்களுக்கு வஹி அறிவித்தான்:

(அகிமிஸ் ஸலாத்த தரஃபயிந் நஹாரி வ ஜுலஃபம் மினல் லைல்... திக்ரா லித் தாகிரீன்)

(பொருள்: பகலின் இரு ஓரங்களிலும், இரவின் சில பகுதிகளிலும் தொழுகையை நிலைநிறுத்துவீராக! நிச்சயமாக நன்மைகள் தீமைகளைப் போக்கிவிடும். இது படிப்பினை பெறுவோருக்கு ஒரு நினைவூட்டலாகும்.) (திருக்குர்ஆன் 11:114)

அபுல் யஸர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அவர்களிடம் சென்றேன், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதை எனக்கு ஓதிக் காட்டினார்கள். அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! இது இவருக்கு மட்டும் உரியதா? அல்லது மக்கள் அனைவருக்கும் பொதுவானதா?' என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'இல்லை, மக்கள் அனைவருக்கும் பொதுவானதுதான்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ يُوسُفَ

பாடம்: சூரத்துல் யூசுஃப் பற்றி

3116

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ الْخُزَاعِيُّ الْمَرْوَزِيُّ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ الْكَرِيمَ بْنَ الْكَرِيمِ بْنِ الْكَرِيمِ بْنِ الْكَرِيمِ يُوسُفُ بْنُ يَعْقُوبَ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ قَالَ وَلَوْ لَبِثْتُ فِي السِّجْنِ مَا لَبِثَ ثُمَّ جَاءَنِي الرَّسُولُ أَجَبْتُ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ اللاَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ ‏)‏ قَالَ ‏:‏ وَرَحْمَةُ اللَّهِ عَلَى لُوطٍ إِنْ كَانَ لَيَأْوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ إِذْ قَالَ ‏:‏ ‏(‏لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ ‏)‏ فَمَا بَعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ نَبِيًّا إِلاَّ فِي ذِرْوَةٍ مِنْ قَوْمِهِ ‏"‏ ‏.‏

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، وَعَبْدُ الرَّحِيمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، نَحْوَ حَدِيثِ الْفَضْلِ بْنِ مُوسَى إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ ‏"‏ مَا بَعَثَ اللَّهُ بَعْدَهُ نَبِيًّا إِلاَّ فِي ثَرْوَةٍ مِنْ قَوْمِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو الثَّرْوَةُ الْكَثْرَةُ وَالْمَنَعَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ رِوَايَةِ الْفَضْلِ بْنِ مُوسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக கண்ணியமானவர், கண்ணியமானவரின் மகன், கண்ணியமானவரின் மகன், கண்ணியமானவரின் மகன் (ஆகியோர்) யூசுஃப், யஃகூபின் மகன், இஸ்ஹாக்கின் மகன், இப்ராஹீமின் மகன் ஆவார்கள்."

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "(யூசுஃப்) சிறையில் தங்கியிருந்த கால அளவு நான் தங்கியிருந்து, பிறகு என்னிடம் அந்தத் தூதுவர் வந்திருந்தால், (அழைப்பை) நான் (உடனே) ஏற்றிருப்பேன்." பிறகு அவர்கள் (பின்வரும் இறைவசனத்தை) ஓதினார்கள்:

"ஃபலம்மா ஜாஅஹுர் ரஸூலு காலர்ஜிஃ இலா ரப்பிக ஃபஸ்அல்ஹு மா பாலுன் நிஸ்வதில் லாதீ கத்தஃன ஐதியஹுன்"
(பொருள்: அத்தூதுவர் அவரிடம் வந்தபோது, "நீர் உம்முடைய எஜமானனிடம் திரும்பிச் சென்று, தங்கள் கைகளை வெட்டிக்கொண்ட பெண்களின் நிலை என்ன என்று அவரிடம் கேளும்" என்று (யூசுஃப்) கூறினார்). (அல்குர்ஆன் 12:50)

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "லூத் மீது அல்லாஹ் அருள் புரிவானாக! நிச்சயமாக அவர் ஒரு பலமான தூணின் (ஆதரவை) சார்ந்திருக்க நாடினார்." அப்போது அவர் (லூத் அலை) பின்வருமாறு கூறினார்:

"லவ் அன்ன லீ பிகும் குவ்வத்தன் அவ் ஆவீ இலா ருக்னின் ஷதீத்"
(பொருள்: "எனக்கு உங்களை எதிர்க்கும் சக்தி இருந்திருக்கக் கூடாதா? அல்லது ஒரு பலமான தூணின் (ஆதரவை) நான் சார்ந்திருக்கக் கூடாதா?"). (அல்குர்ஆன் 11:80)

"ஆகவே, அவருக்குப் பிறகு அல்லாஹ் அனுப்பிய எந்த நபியும், அவருடைய சமூகத்திலுள்ள உயர்ந்த அந்தஸ்தில் (ذروة - திர்வா) தோன்றியவராகவே தவிர இருக்கவில்லை."

(மற்றொரு அறிவிப்புத் தொடரில்) நபி (ஸல்) அவர்கள்: "அவருக்குப் பிறகு அல்லாஹ் அனுப்பிய எந்த நபியும், அவருடைய சமூகத்தில் (மக்கள்) திரளான பலம் கொண்ட (ثروة - தர்வா) நிலையிலேயே தவிர அனுப்பவில்லை" என்று கூறியதாக வந்துள்ளது.

முஹம்மத் பின் அம்ர் (ரஹ்) அவர்கள், "'தர்வா' என்பது (எண்ணிக்கையில்) மிகுதி மற்றும் பாதுகாப்பு (ஆகும்)" என்று விளக்கமளித்தார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது அல்-ஃபள் பின் மூஸாவின் அறிவிப்பை விட மிகச் சரியானதாகும். மேலும் இது ஹஸன் (வகையைச் சார்ந்த) ஹதீஸ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ وَمِنْ سُورَةِ الرَّعْدِ

சூரத்துர் ரஃத் பற்றி

3117

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْوَلِيدِ، وَكَانَ، يَكُونُ فِي بَنِي عِجْلٍ عَنْ بُكَيْرِ بْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ أَقْبَلَتْ يَهُودُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالُوا يَا أَبَا الْقَاسِمِ أَخْبِرْنَا عَنِ الرَّعْدِ مَا هُوَ قَالَ " مَلَكٌ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ مُوَكَّلٌ بِالسَّحَابِ مَعَهُ مَخَارِيقُ مِنْ نَارٍ يَسُوقُ بِهَا السَّحَابَ حَيْثُ شَاءَ اللَّهُ " . فَقَالُوا فَمَا هَذَا الصَّوْتُ الَّذِي نَسْمَعُ قَالَ " زَجْرُهُ بِالسَّحَابِ إِذَا زَجَرَهُ حَتَّى يَنْتَهِيَ إِلَى حَيْثُ أُمِرَ " . قَالُوا صَدَقْتَ فَأَخْبِرْنَا عَمَّا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ قَالَ " اشْتَكَى عِرْقَ النَّسَا فَلَمْ يَجِدْ شَيْئًا يُلاَئِمُهُ إِلاَّ لُحُومَ الإِبِلِ وَأَلْبَانَهَا فَلِذَلِكَ حَرَّمَهَا " . قَالُوا صَدَقْتَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"யூதர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'ஓ அபுல் காஸிம்! இடியைப் பற்றி எங்களுக்கு அறிவியுங்கள்; அது என்ன?' என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அவர் வானவர்களில் ஒரு வானவர்; மேகங்களுக்குப் பொறுப்பானவர். அல்லாஹ் நாடிய இடத்திற்கு மேகங்களை ஓட்டிச் செல்வதற்காக அவரிடம் நெருப்பால் ஆன சாட்டைகள் (அல்லது சம்மட்டிகள்) உள்ளன' என்று கூறினார்கள்.

அவர்கள், 'அப்படியானால், நாம் கேட்கும் இந்தச் சப்தம் என்ன?' என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், '(மேகங்கள்) கட்டளையிடப்பட்ட இடத்தை அடையும் வரை, அவர் அவற்றை விரட்டும்போது (அதட்டும்போது) உண்டாகும் சப்தமாகும்' என்று கூறினார்கள். அவர்கள், 'நீங்கள் உண்மையையே கூறினீர்கள்' என்றார்கள்.

பிறகு அவர்கள், 'இஸ்ராயீல் (யாஃகூப் அலைஹிஸ்ஸலாம்) தமக்குத் தாமே ஹராமாக்கிக் கொண்டதைப் பற்றி எங்களுக்கு அறிவியுங்கள்' என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அவர் இடுப்பு நரம்பு வாதத்தால் (Sciatica) பாதிக்கப்பட்டிருந்தார். ஒட்டகத்தின் இறைச்சி மற்றும் அதன் பாலைத் தவிர வேறு எதுவும் அவருக்கு (உண்பதற்கு) உகந்ததாக இருக்கவில்லை. எனவே, அதன் காரணமாகவே அவர் அதைத் தமக்குத் தாமே ஹராமாக்கிக் கொண்டார்' என்று கூறினார்கள். அவர்கள், 'நீங்கள் உண்மையையே கூறினீர்கள்' என்றார்கள்."

(இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் கரீப் ஆகும்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3118

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ خِدَاشٍ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا سَيْفُ بْنُ مُحَمَّدٍ الثَّوْرِيُّ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ: ‏(‏ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الأُكُلِ ‏)‏ قَالَ ‏"‏ الدَّقَلُ وَالْفَارِسِيُّ وَالْحُلْوُ وَالْحَامِضُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رَوَاهُ زَيْدُ بْنُ أَبِي أُنَيْسَةَ عَنِ الأَعْمَشِ نَحْوَ هَذَا ‏.‏ وَسَيْفُ بْنُ مُحَمَّدٍ هُوَ أَخُو عَمَّارِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَعَمَّارٌ أَثْبَتُ مِنْهُ وَهُوَ ابْنُ أُخْتِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள், **"வனுஃபள்ளிலு பஃளஹா அலா பஃளின் ஃபில் உகுல்"** ("அவற்றில் சிலவற்றை சிலவற்றை விட உண்பதற்கு நாம் மேன்மையாக்கி இருக்கிறோம்" - 13:4) எனும் இறைவசனம் குறித்து(ப் பின்வருமாறு) கூறினார்கள்:

"தக்ல் (தரக்குறைவான அல்லது சாதாரண பேரீச்சை), ஃபாரிஸீ (பாரசீகப் பேரீச்சை, ஒரு குறிப்பிட்ட அல்லது உயர்தர வகை), இனிப்பானது மற்றும் புளிப்பானது (ஆகியவையே அந்த மேன்மைப்படுத்தப்பட்டவை)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ وَمِنْ سُورَةِ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ

பாடம்: இப்ராஹீம் (அலை) அத்தியாயம்

3119

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ شُعَيْبِ بْنِ الْحَبْحَابِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ أُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِقِنَاعٍ عَلَيْهِ رُطَبٌ فَقَالَ ‏"‏ مَثَلُ كَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ تُؤْتِي أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا قَالَ هِيَ

النَّخْلَةُ: (مَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ) قَالَ هِيَ الْحَنْظَلُ . قَالَ فَأَخْبَرْتُ بِذَلِكَ أَبَا الْعَالِيَةِ فَقَالَ صَدَقَ وَأَحْسَنَ .

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ شُعَيْبِ بْنِ الْحَبْحَابِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَلَمْ يَذْكُرْ قَوْلَ أَبِي الْعَالِيَةِ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ وَرَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ مِثْلَ هَذَا مَوْقُوفًا وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَفَعَهُ غَيْرَ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ وَرَوَاهُ مَعْمَرٌ وَحَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ وَلَمْ يَرْفَعُوهُ .

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ شُعَيْبِ بْنِ الْحَبْحَابِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، نَحْوَ حَدِيثِ قُتَيْبَةَ وَلَمْ يَرْفَعْهُ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஈச்சங்கனிகள் (ருதப்) கொண்ட ஒரு தட்டு கொண்டுவரப்பட்டது. அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள் (திருக்குர்ஆன் வசனத்தில் உள்ள உவமையை விளக்கி):

“நல்வாக்கியத்தின் உதாரணம், ஒரு நல்ல மரத்தைப் போன்றதாகும். அதன் வேர் (பூமியில்) ஆழப் பதிந்திருக்கின்றது; அதன் கிளைகள் வானளாவியிருக்கின்றன. அது தனது இறைவனின் அனுமதியைக் கொண்டு ஒவ்வொரு காலக்கட்டத்திலும் தனது கனியைக் கொடுத்துக் கொண்டே இருக்கிறது.” (அல்குர்ஆன் 14:24-25)

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அது பேரீச்ச மரம்" என்று கூறினார்கள்.

மேலும் கூறினார்கள் (அடுத்த வசனத்தில் உள்ள உவமையை விளக்கி):

“தீய வாக்கியத்தின் உதாரணம் ஒரு கெட்ட மரத்தைப் போன்றதாகும். அது பூமிக்கு மேலே வேரற்றுக் கிடக்கிறது; அதற்கு எந்த நிலைப்புத் தன்மையும் இல்லை.” (அல்குர்ஆன் 14:26)

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அது ஹன்ழல் (ஆட்டுத்தும்மட்டி) ஆகும்" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர் ஷுஐப் கூறுகிறார்): நான் இது குறித்து அபுல் ஆலியாவிடம் தெரிவித்தேன். அதற்கு அவர், "அனஸ் (ரலி)

உண்மையையே சொன்னார்கள்; அழகாகவே சொன்னார்கள்" என்று கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3120

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، أَخْبَرَنِي عَلْقَمَةُ بْنُ مَرْثَدٍ، قَالَ سَمِعْتُ سَعْدَ بْنَ عُبَيْدَةَ، يُحَدِّثُ عَنِ الْبَرَاءِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِ اللَّهِ : (يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الآخِرَةِ) قَالَ فِي الْقَبْرِ إِذَا قِيلَ لَهُ مَنْ رَبُّكَ وَمَا دِينُكَ وَمَنْ نَبِيُّكَ ؟ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் கூற்றான **(யுஸப்பிதுல்லாஹுல்லதீன ஆமனூ பில்கவ்லித் ஸாபிதி ஃபில் ஹயாதித் துன்யா வஃபில் ஆகிரா)** "அல்லாஹ் நம்பிக்கை கொண்டவர்களை, இவ்வுலக வாழ்விலும், மறுமையிலும் உறுதியான வார்த்தையைக் கொண்டு நிலைப்படுத்துவான்" (14:27) என்பது குறித்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"(அது) கப்ரில் அவனிடம்: 'உன் இறைவன் யார்? உன் மார்க்கம் என்ன? உன் நபி யார்?' என்று கேட்கப்படும்போது (அவன் உறுதியாக பதிலளிக்கும் நிலை பற்றியதாகும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3121

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ مَسْرُوقٍ، قَالَ تَلَتْ عَائِشَةُ هَذِهِ الآيَةَ : (يَوْمَ تُبَدَّلُ الأَرْضُ غَيْرَ الأَرْضِ) قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَأَيْنَ يَكُونُ النَّاسُ قَالَ عَلَى الصِّرَاطِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ عَائِشَةَ .

மஸ்ரூக் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் இந்த ஆயத்தை ஓதினார்கள்: "பூமி வேறொரு பூமியாக மாற்றப்படும் அந்நாளில்..." (குர்ஆன் 14:48). அவர்கள் (ஆயிஷா ரழி) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! மக்கள் எங்கே இருப்பார்கள்?" அதற்கு அவர்கள் (நபி ஸல்) கூறினார்கள்: "ஸிராத்தின் (நரகத்தின் மீது அமைக்கப்படும் பாலத்தின்) மீது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب وَمِنْ سُورَةِ الْحِجْرِ

பாடம்: சூரத்துல் ஹிஜ்ர்

3122

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا نُوحُ بْنُ قَيْسٍ الْحُدَّانِيُّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَبِي الْجَوْزَاءِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَتِ امْرَأَةٌ تُصَلِّي خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - حَسْنَاءُ مِنْ أَحْسَنِ النَّاسِ فَكَانَ بَعْضُ الْقَوْمِ يَتَقَدَّمُ حَتَّى يَكُونَ فِي الصَّفِّ الأَوَّلِ لِئَلاَّ يَرَاهَا وَيَسْتَأْخِرُ بَعْضُهُمْ حَتَّى يَكُونَ فِي الصَّفِّ الْمُؤَخَّرِ فَإِذَا رَكَعَ نَظَرَ مِنْ تَحْتِ إِبْطَيْهِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ : ‏(وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ‏)‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَمْرِو بْنِ مَالِكٍ عَنْ أَبِي الْجَوْزَاءِ نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَهَذَا أَشْبَهُ أَنْ يَكُونَ أَصَحَّ مِنْ حَدِيثِ نُوحٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பின்னால் ஒரு பெண்மணி தொழுது வந்தார்; அவர் மக்களிலேயே மிகவும் அழகானவராக இருந்தார். மக்களில் சிலர் (தங்கள் பார்வையைத் தாழ்த்தி) அவரைப் பார்க்காமல் இருப்பதற்காக முதல் வரிசைக்கு முன்னோக்கிச் செல்வார்கள். இன்னும் சிலர் (அவரைப் பார்ப்பதற்காகவே) கடைசி வரிசைக்குப் பின்னோக்கிச் செல்வார்கள். (அவர்களில் ஒருவர்) ருகூஃ செய்யும்போது, தம் அக்குளுக்குக் கீழிருந்து அவரைப் பார்ப்பார். எனவே அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

(வலகத் ஆலிம்னல் முஸ்தக்தமீன மின்கும் வலகத் ஆலிம்னல் முஸ்தஃகிரீன்)

‘நிச்சயமாக, உங்களில் முந்திச் செல்பவர்களையும் நாம் அறிவோம்; மேலும் பிந்திச் செல்பவர்களையும் நாம் அறிவோம்.’”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: ஜஃபர் இப்னு சுலைமான் இந்த ஹதீஸை அம்ர் இப்னு மாலிக் வழியாக அபூல் ஜவ்ஸாவிடமிருந்து இதேபோன்றே அறிவித்துள்ளார். ஆனால் அதில் இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களைக் குறிப்பிடவில்லை. நூஹ் அறிவித்த ஹதீஸை விட இதுவே சரியானதாக இருக்க அதிக வாய்ப்புள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3123

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، عَنْ مَالِكِ بْنِ مِغْوَلٍ، عَنْ جُنَيْدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِجَهَنَّمَ سَبْعَةُ أَبْوَابٍ بَابٌ مِنْهَا لِمَنْ سَلَّ السَّيْفَ عَلَى أُمَّتِي أَوْ قَالَ عَلَى أُمَّةِ مُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم - . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مَالِكِ بْنِ مِغْوَلٍ .

அப்து இப்னு ஹுமைத், உஸ்மான் இப்னு உமர், மாலிக் இப்னு மிக்வல், ஜுனைத் ஆகியோர் வழியாக இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நரகத்திற்கு ஏழு வாசல்கள் உள்ளன. அவற்றில் ஒரு வாசல் என் சமுதாயத்திற்கு எதிராக வாளை உருவியவருக்கானது (அதாவது, முஸ்லிம்களுக்கு எதிராக ஆயுதம் ஏந்திப் போரிடுபவருக்கானது)." அல்லது (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் சமுதாயத்திற்கு எதிராக (வாளை உருவியவருக்கானது)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3124

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَلِيٍّ الْحَنَفِيُّ، عَنِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ، عَنِ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْحَمْدُ لِلَّهِ أُمُّ الْقُرْآنِ وَأُمُّ الْكِتَابِ وَالسَّبْعُ الْمَثَانِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்ஹம்துலில்லாஹ் (என்று தொடங்கும் சூரா அல்-ஃபாத்திஹா) என்பது உம்முல் குர்ஆன் (குர்ஆனின் தாய்), உம்முல் கிதாப் (வேதத்தின் தாய்) மற்றும் திரும்பத் திரும்ப ஓதப்படும் ஏழு வசனங்கள் ஆகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3125

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِي التَّوْرَاةِ وَلاَ فِي الإِنْجِيلِ مِثْلَ أُمِّ الْقُرْآنِ وَهِيَ السَّبْعُ الْمَثَانِي وَهِيَ مَقْسُومَةٌ بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ .

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ عَلَى أُبَىٍّ وَهُوَ يُصَلِّي فَذَكَرَ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ مُحَمَّدٍ أَطْوَلُ وَأَتَمُّ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جَعْفَرٍ هَكَذَا رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ .

உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் தவ்ராத்திலோ, இன்ஜீலிலோ 'உம்முல் குர்ஆன்' (குர்ஆனின் தாய்) போன்ற ஒன்றை அருளவில்லை. அதுவே 'அஸ்ஸப்வுல் மதானீ' (திரும்பத் திரும்ப ஓதப்படும் ஏழு வசனங்கள்) ஆகும். மேலும் (அல்லாஹ் கூறினான்:) 'அது எனக்கும் என் அடியாருக்கும் இடையில் பிரிக்கப்பட்டுள்ளது; என் அடியாருக்கு அவன் கேட்டது கிடைக்கும்.'" (அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்த மற்றொரு அறிவிப்பில், நபி (ஸல்) அவர்கள் உபை (ரழி) அவர்கள் தொழுது கொண்டிருக்கும்போது அவர்களிடம் வந்து, இதே கருத்தில் கூறினார்கள் என்று உள்ளது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3126

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا مُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ لَيْثِ بْنِ أَبِي سُلَيْمٍ، عَنْ بِشْرٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ: ‏(وَلَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ * عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ)‏ قَالَ عَنْ قَوْلِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ لَيْثِ بْنِ أَبِي سُلَيْمٍ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ عَنْ لَيْثِ بْنِ أَبِي سُلَيْمٍ عَنْ بِشْرٍ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் கூற்றான: “(வலனஸ்அலன்னஹும் அஜ்மஈன், அம்ம கானூ யஃமலூன்) - நிச்சயமாக நாம் அவர்கள் அனைவரிடமும், அவர்கள் செய்து கொண்டிருந்தவை பற்றி விசாரிப்போம்” (அல்-ஹிஜ்ர் 15:92 & 93) என்பது குறித்து நபி (ஸல்) அவர்கள், “அது ‘லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்’ (என்ற கலிமாவை அவர்கள் ஏற்று, அதன்படி வாழ்ந்தது) பற்றியதாகும்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3127

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ أَبِي الطَّيِّبِ، حَدَّثَنَا مُصْعَبُ بْنُ سَلاَّمٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ قَيْسٍ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمِينَ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي تَفْسِيرِ هَذِهِ الآيَةِ ‏:‏ ‏(‏ إنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمِينَ ‏)‏ قَالَ لِلْمُتَفَرِّسِينَ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஃமினின் ஃபிராஸத் (ஆன்மீக நுண்ணறிவு) குறித்து கவனமாக இருங்கள், ஏனெனில் நிச்சயமாக அவர் அல்லாஹ்வின் ஒளியால் (உள்நோக்குடன்) பார்க்கிறார்." பின்னர் அவர்கள் ஓதினார்கள்: "இன்ன ஃபீ தாலிக லஆயாத்தின் லில்முதவஸ்ஸிமீன்" (நிச்சயமாக இதில் உற்று நோக்குபவர்களுக்கு அத்தாட்சிகள் இருக்கின்றன).
அபூ ஈஸா கூறினார்: இது ஒரு 'கரீப்' ஹதீஸ் ஆகும். இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவே இதனை நாம் அறிவோம். மேலும், "இன்ன ஃபீ தாலிக லஆயாத்தின் லில்முதவஸ்ஸிமீன்" என்ற இந்த வசனத்தின் விளக்கத்தில், சில அறிஞர்கள் (இதற்கு) 'ஃபிராஸத் உடையவர்கள்' என்று கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ النَّحْلِ

சூரத்துந் நஹ்லைப் பற்றி

3128

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَاصِمٍ، عَنْ يَحْيَى الْبَكَّاءِ، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، قَالَ سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَرْبَعٌ قَبْلَ الظُّهْرِ بَعْدَ الزَّوَالِ تُحْسَبُ بِمِثْلِهِنَّ فِي صَلاَةِ السَّحَرِ " . قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " وَلَيْسَ مِنْ شَيْءٍ إِلاَّ وَهُوَ يُسَبِّحُ اللَّهَ تِلْكَ السَّاعَةَ " . ثُمَّ قَرَأَ : (يَتَفَيَّأُ ظِلاَلُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ) الآيَةَ كُلَّهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَلِيِّ بْنِ عَاصِمٍ .

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரலி) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "லுஹ்ருக்கு முன், சூரியன் உச்சியிலிருந்து சாய்ந்த பிறகு (தொழப்படும்) நான்கு (ரக்அத்கள்), ஸஹர் நேரத் தொழுகைக்கு (தஹஜ்ஜுத்/கியாம் அல்-லைல்) நிகராகக் கணக்கிடப்படுகின்றன."

(மேலும்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அந்த நேரத்தில் அல்லாஹ்வைத் துதிக்காத எந்தப் பொருளும் இல்லை." பிறகு அவர்கள் (பின்வரும்) இந்த வசனத்தை ஓதினார்கள்:

(யதஃஃபய்யஉ ளிலாலுஹூ அனில் யமீனி வஷ்ஷமாயிலி ஸுஜ்ஜதல் லில்லாஹி)

"அவற்றின் நிழல்கள் வலப்புறமிருந்தும் இடப்புறமிருந்தும் சாய்ந்து, அல்லாஹ்வுக்குப் பணிந்தவையாக ஸஜ்தா செய்கின்றன." (திருக்குர்ஆன் 16:48)'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3129

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ عِيسَى بْنِ عُبَيْدٍ، عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ، قَالَ حَدَّثَنِي أُبَىُّ بْنُ كَعْبٍ، قَالَ لَمَّا كَانَ يَوْمُ أُحُدٍ أُصِيبَ مِنَ الأَنْصَارِ أَرْبَعَةٌ وَسِتُّونَ رَجُلاً وَمِنَ الْمُهَاجِرِينَ سِتَّةٌ فِيهِمْ حَمْزَةُ فَمَثَّلُوا بِهِمْ فَقَالَتِ الأَنْصَارُ لَئِنْ أَصَبْنَا مِنْهُمْ يَوْمًا مِثْلَ هَذَا لَنُرْبِيَنَّ عَلَيْهِمْ قَالَ فَلَمَّا كَانَ يَوْمُ فَتْحِ مَكَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ (وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ) فَقَالَ رَجُلٌ لاَ قُرَيْشَ

بَعْدَ الْيَوْمِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كُفُّوا عَنِ الْقَوْمِ إِلاَّ أَرْبَعَةً ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ ‏.‏

உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
உஹுதுப் போர் நாளில், அன்சாரிகளில் அறுபத்து நான்கு பேரும், முஹாஜிர்களில் ஆறு பேரும் (உஹுதுப் போரில்) கொல்லப்பட்டார்கள். அவர்களில் ஹம்ஸா (ரழி) அவர்களும் ஒருவராவார். மேலும் (எதிரிகள்) அவர்களுடைய உடல்களைச் சிதைத்தார்கள். எனவே அன்சாரிகள், “(எதிர்காலத்தில்) இது போன்ற ஒரு நாள் எங்களுக்குக் கிடைத்தால், அவர்கள் (எங்கள் உடல்களைச் சிதைத்ததை) விட அதிகமாக அவர்களை நாங்கள் (உடல்களைச்) சிதைப்போம்” என்று கூறினார்கள். மக்கா வெற்றியின் நாளில், அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

“வ இன் ஆகப்தும் ஃபஆகிபூ பிமிஸ்லி மா ஊகிப்தும் பிஹி வலஇன் ஸபர்தும் லஹுவ கைருல் லிஸ்ஸாபிரீன்”

(பொருள்: நீங்கள் (பகைவர்களைத்) தண்டிப்பதாக இருந்தால், நீங்கள் துன்புறுத்தப்பட்ட அளவுக்குச் சமமாகவே தண்டியுங்கள். ஆயினும், நீங்கள் பொறுமையைக் கைக்கொண்டால், அதுவே பொறுமையாளர்களுக்கு மிக மேலானதாகும்.)

அப்போது ஒரு மனிதர், “இன்றைக்குப் பிறகு குறைஷிகள் (என யாரும்) இருக்க மாட்டார்கள்” என்று கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், “நான்கு பேரைத் தவிர மற்றவர்களை (தண்டிப்பதை) விட்டுவிடுங்கள்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ وَمِنْ سُورَةِ بَنِي إِسْرَائِيلَ

பனூ இஸ்ராயீல் அத்தியாயம் குறித்து

3130

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، أَخْبَرَنِي سَعِيدُ بْنُ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، ‏.‏ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حِينَ أُسْرِيَ بِي لَقِيتُ مُوسَى ‏.‏ قَالَ فَنَعَتَهُ فَإِذَا رَجُلٌ حَسِبْتُهُ قَالَ مُضْطَرِبٌ رَجِلُ الرَّأْسِ كَأَنَّهُ مِنْ رِجَالِ شَنُوءَةَ قَالَ وَلَقِيتُ عِيسَى ‏.‏ قَالَ فَنَعَتَهُ قَالَ رَبْعَةٌ أَحْمَرُ كَأَنَّمَا خَرَجَ مِنْ دِيمَاسٍ يَعْنِي الْحَمَّامَ وَرَأَيْتُ إِبْرَاهِيمَ ‏.‏ قَالَ

وَأَنَا أَشْبَهُ وَلَدِهِ بِهِ قَالَ وَأُتِيتُ بِإِنَاءَيْنِ أَحَدُهُمَا لَبَنٌ وَالآخَرُ خَمْرٌ فَقِيلَ لِي خُذْ أَيَّهُمَا شِئْتَ . فَأَخَذْتُ اللَّبَنَ فَشَرِبْتُهُ فَقِيلَ لِي هُدِيتَ الْفِطْرَةَ أَوْ أَصَبْتَ الْفِطْرَةَ أَمَا إِنَّكَ لَوْ أَخَذْتَ الْخَمْرَ غَوَتْ أُمَّتُكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் (விண்ணுலகப் பயணமான) இஸ்ரா இரவில் அழைத்துச் செல்லப்பட்டபோது, மூஸா (அலை) அவர்களைச் சந்தித்தேன்." பிறகு அவர்கள் (ஸல்) அவரை வருணித்தார்கள். (அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்: நபி (ஸல்) அவர்கள் பின்வருமாறு கூறியதாக நான் கருதுகிறேன்): "அவர் (சதைப்பிடிப்பற்ற) மெலிந்த தேகமும், (அதிகம் சுருளாத) தலைமுடியும் கொண்டவராக, ஷனூஆ குலத்தைச் சேர்ந்த ஒருவரைப் போன்று காணப்பட்டார்."

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் ஈஸா (அலை) அவர்களைச் சந்தித்தேன்." பிறகு அவரை வருணித்தார்கள்: "அவர் நடுத்தர உயரமும், சிவப்பு நிறமும் கொண்டவராக, குளியலறையிலிருந்து (திமாஸ்) இப்போதுதான் வெளியேறியவரைப் போன்று (பொலிவுடன்) இருந்தார்."

"மேலும் நான் இப்ராஹீம் (அலை) அவர்களைக் கண்டேன். அவருடைய சந்ததிகளில் அவரை மிகவும் ஒத்திருப்பவன் நான் தான்."

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பிறகு என்னிடம் இரு பாத்திரங்கள் கொண்டு வரப்பட்டன. ஒன்றில் பாலும் மற்றொன்றில் மதுவும் இருந்தன. என்னிடம், 'இவ்விரண்டில் நீர் விரும்பியதை எடுத்துக்கொள்வீராக' என்று கூறப்பட்டது. நான் பாலை எடுத்து, அதை அருந்தினேன். அப்போது என்னிடம், 'நீர் ஃபித்ரா எனும் இயற்கையான நெறியை அடைந்துவிட்டீர் (அல்லது ஃபித்ராவிற்கு வழிகாட்டப்பட்டுவிட்டீர்). நீர் மதுவை எடுத்திருந்தால், உம்முடைய சமுதாயம் வழிதவறியிருக்கும்' என்று கூறப்பட்டது."

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறுகிறார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3131

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أُتِيَ بِالْبُرَاقِ لَيْلَةَ أُسْرِيَ بِهِ مُلْجَمًا مُسْرَجًا فَاسْتَصْعَبَ عَلَيْهِ فَقَالَ لَهُ جِبْرِيلُ

أَبِمُحَمَّدٍ تَفْعَلُ هَذَا فَمَا رَكِبَكَ أَحَدٌ أَكْرَمُ عَلَى اللَّهِ مِنْهُ قَالَ فَارْفَضَّ عَرَقًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّزَّاقِ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
இஸ்ரா இரவில் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் அல்-புராக் (மின்னல் வேகத்தில் செல்லும் ஒரு வானுலக வாகனம்) கொண்டு வரப்பட்டது. அது சேணமிடப்பட்டு கடிவாளமிடப்பட்டிருந்தது. ஆனால் அது (நபி (ஸல்) அவர்கள் சவாரி செய்ய) கடினமாக நடந்துகொண்டது. ஆகவே, ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் அதனிடம், "முஹம்மது (ஸல்) அவர்களிடமா நீ இவ்வாறு செய்கிறாய்? அல்லாஹ்விடத்தில் இவரை விட கண்ணியமானவர் எவரும் உம்மீது சவாரி செய்ததில்லை" என்று கூறினார்கள். "பின்னர் அது (ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்களின் வார்த்தைகளைக் கேட்டு, நபி (ஸல்) அவர்களின் கண்ணியத்தை உணர்ந்து) கடுமையாக வியர்க்கத் தொடங்கியது" என்று அனஸ் (ரழி) கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3132

حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو تُمَيْلَةَ، عَنِ الزُّبَيْرِ بْنِ جُنَادَةَ، عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لَمَّا انْتَهَيْنَا إِلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ قَالَ جِبْرِيلُ بِإِصْبَعِهِ فَخَرَقَ بِهِ الْحَجَرَ وَشَدَّ بِهِ الْبُرَاقَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நாங்கள் பைத்துல் மக்திஸை அடைந்தபோது, ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் தமது விரலால் (பாறையைக்) குத்தி, அதில் ஒரு துளையை ஏற்படுத்தினார்கள் (புராக்கைக் கட்டுவதற்காக). மேலும், அல்-புராக்கை அதனுடன் கட்டினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3133

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عُقَيْلٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ "‏ لَمَّا كَذَّبَتْنِي قُرَيْشٌ قُمْتُ فِي الْحِجْرِ فَجَلاَ اللَّهُ لِي بَيْتَ الْمَقْدِسِ فَطَفِقْتُ أُخْبِرُهُمْ عَنْ آيَاتِهِ وَأَنَا أَنْظُرُ إِلَيْهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ

صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ مَالِكِ بْنِ صَعْصَعَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي ذَرٍّ وَابْنِ مَسْعُودٍ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குறைஷிகள் என்னை பொய்ப்பித்தபோது (இஸ்ரா பயணத்தைப் பற்றி நான் கூறியதை மறுத்தபோது), நான் ஹிஜ்ரில் நின்றேன். அப்போது அல்லாஹ் எனக்கு பைத்துல் மக்திஸை வெளிப்படுத்தினான் (அதை என் பார்வைக்குத் தெளிவாகக் காட்டினான்). நான் அதைப் பார்த்துக்கொண்டிருந்தவாறே அதன் அடையாளங்களை அவர்களுக்கு அறிவிக்கத் தொடங்கினேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3134

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، فِي قَوْلِهِ: ‏(‏ومَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلاَّ فِتْنَةً لِلنَّاسِ‏)‏ قَالَ هِيَ رُؤْيَا عَيْنٍ أُرِيَهَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لَيْلَةَ أُسْرِيَ بِهِ إِلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ . قَالَ: ‏(‏وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ‏)‏ هِيَ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், (இறைவனின் கூற்றான) **"வமா ஜஅல்னா அர்ரூ'யா அல்லதீ அரைனாக இல்லா ஃபித்னதன் லின்னாஸ்"** ('நாம் உமக்குக் காண்பித்த அந்தக் காட்சியையும் மனிதர்களுக்கு ஒரு சோதனையாகவே அன்றி நாம் ஆக்கவில்லை') (அல்-குர்ஆன் 17:60) என்பது பற்றிக் கூறியதாவது:

"அது நபி (ஸல்) அவர்கள் பைத்துல் முகத்தஸிற்கு (இஸ்ரா பயணமாக) அழைத்துச் செல்லப்பட்ட இரவில் தம் கண்களால் கண்ட காட்சியாகும் (அதாவது, அது ஒரு கனவல்ல, மாறாக ஒரு நேரடி அனுபவம்)."

மேலும் (அல்-குர்ஆனில் கூறப்படும்) **"வஷ்ஷஜரதல் மல்ஊனத ஃபில் குர்ஆன்"** ('இன்னும் குர்ஆனில் சபிக்கப்பட்ட மரம்') என்பது பற்றிக் கூறுகையில், "அது ஜக்கூம் மரமாகும்" என்று கூறினார்கள்.

(இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் தரத்தில் உள்ளது என இமாம் திர்மிதி குறிப்பிட்டார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3135

حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ أَسْبَاطِ بْنِ مُحَمَّدٍ، - قُرَشِيٌّ كُوفِيٌّ حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ: (وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا) قَالَ تَشْهَدُهُ مَلاَئِكَةُ اللَّيْلِ وَمَلاَئِكَةُ النَّهَارِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

وَرَوَى عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، وَأَبِي، سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، فَذَكَرَ نَحْوَهُ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"(வ குர்ஆனல் ஃபஜ்ரி இன்ன குர்ஆனல் ஃபஜ்ரி கான மஷ்ஹூதா)" (அதாவது, ஃபஜ்ருடைய தொழுகையில் குர்ஆன் ஓதுதல்) எனும் இறைவசனம் குறித்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இரவின் வானவர்களும் பகலின் வானவர்களும் அதற்குச் சாட்சியாக இருக்கிறார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3136 ⋮

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنِ السُّدِّيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِ اللَّهِ: (يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ) قَالَ يُدْعَى أَحَدُهُمْ فَيُعْطَى كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ وَيُمَدُّ لَهُ فِي جِسْمِهِ سِتُّونَ ذِرَاعًا وَيُبَيَّضُ وَجْهُهُ وَيُجْعَلُ عَلَى رَأْسِهِ تَاجٌ مِنْ لُؤْلُؤٍ يَتَلأْلأُ فَيَنْطَلِقُ إِلَى أَصْحَابِهِ فَيَرَوْنَهُ مِنْ بَعِيدٍ فَيَقُولُونَ اللَّهُمَّ ائْتِنَا بِهَذَا وَبَارِكْ لَنَا فِي هَذَا حَتَّى يَأْتِيَهُمْ فَيَقُولُ أَبْشِرُوا لِكُلِّ رَجُلٍ مِنْكُمْ مِثْلُ هَذَا . قَالَ وَأَمَّا الْكَافِرُ فَيُسَوَّدُ وَجْهُهُ وَيُمَدُّ لَهُ فِي جِسْمِهِ سِتُّونَ ذِرَاعًا عَلَى صُورَةِ آدَمَ فَيُلْبَسُ تَاجًا فَيَرَاهُ أَصْحَابُهُ فَيَقُولُونَ نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّ هَذَا اللَّهُمَّ لاَ تَأْتِنَا بِهَذَا . قَالَ فَيَأْتِيهِمْ فَيَقُولُونَ اللَّهُمَّ اخْزِهِ . فَيَقُولُ أَبْعَدَكُمُ اللَّهُ فَإِنَّ لِكُلِّ رَجُلٍ مِنْكُمْ مِثْلَ هَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَالسُّدِّيُّ اسْمُهُ إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
"ஒவ்வொரு மனித கூட்டத்தையும் அவர்களுடைய (அந்தந்த) தலைவருடன் நாம் அழைக்கும் நாளில்" (திருக்குர்ஆன் 17:71) எனும் இறைவசனம் குறித்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"(அந்நாளில்) அவர்களில் ஒருவர் அழைக்கப்படுவார். அவருடைய பதிவேடு அவருடைய வலது கையில் கொடுக்கப்படும். அவருடைய உடல் அறுபது முழம் வளர்க்கப்படும். அவருடைய முகம் வெண்மையாக்கப்படும். மேலும், ஜொலிக்கக்கூடிய முத்துக்களாலான ஒரு கிரீடம் அவருடைய தலையில் சூட்டப்படும். பிறகு அவர் தம் தோழர்களிடம் செல்வார். அவர்கள் அவரைத் தூரத்திலிருந்து காண்பார்கள். 'யா அல்லாஹ்! இவரை எங்களிடம் கொண்டு வருவாயாக! இவர் மூலம் எங்களுக்கு அருள்புரிவாயாக!' என்று கூறுவார்கள். அவர் அவர்களிடம் வந்ததும், 'நற்செய்தி பெறுங்கள்! உங்களில் ஒவ்வொருவருக்கும் இது போன்றதே கிடைக்கும்' என்று கூறுவார்."

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிராகரிப்பாளரைப் பொறுத்தவரை, அவனுடைய முகம் கருமையாக்கப்படும். அவன் ஆதம் (அலை) அவர்களின் உருவத்தில் அறுபது முழம் வளர்க்கப்படுவான். அவனுக்கு ஒரு கிரீடம் அணிவிக்கப்படும். அவனது தோழர்கள் அவனைக் கண்டு, 'இவனுடைய தீங்கிலிருந்து நாங்கள் அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறோம். யா அல்லாஹ்! இவனை எங்களிடம் கொண்டு வராதே' என்று கூறுவார்கள்."

தொடர்ந்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவன் அவர்களிடம் வரும்போது, அவர்கள் 'யா அல்லாஹ்! இவனை இழிவுப்படுத்துவாயாக!' என்று கூறுவார்கள். அதற்கு அவன், 'அல்லாஹ் உங்களைத் (தன் அருளிலிருந்து) தூரமாக்குவானாக! நிச்சயமாக உங்களில் ஒவ்வொருவருக்கும் இது போன்றதே கிடைக்கும்' என்று கூறுவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3137

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ يَزِيدَ الزَّعَافِرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ : ‏(عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ‏)‏ سُئِلَ عَنْهَا قَالَ ‏"‏ هِيَ الشَّفَاعَةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَدَاوُدُ الزَّعَافِرِيُّ هُوَ دَاوُدُ الأَوْدِيُّ ابْنُ يَزِيدَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ وَهُوَ عَمُّ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ إِدْرِيسَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், அல்லாஹ்வின் கூற்றான **"அஸா அன் யப்அஸக ரப்புக மகாமன் மஹ்மூதா"** (உமது இறைவன் உம்மை ஒரு புகழப்பட்ட

இடத்தில் எழுப்பக்கூடும்) என்பது பற்றி வினவப்பட்டபோது, அவர்கள் "அது ஷஃபாஅத் (பரிந்துரை) ஆகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3138

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ أَبِي مَعْمَرٍ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَكَّةَ عَامَ الْفَتْحِ وَحَوْلَ الْكَعْبَةِ ثَلاَثُمِائَةٍ وَسِتُّونَ نُصُبًا فَجَعَلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَطْعُنُهَا بِمِخْصَرَةٍ فِي يَدِهِ وَرُبَّمَا قَالَ بِعُودٍ وَيَقُولُ : (جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا) : (جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ) . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَفِيهِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வெற்றி ஆண்டில் மக்காவிற்குள் நுழைந்தார்கள். அப்போது கஅபாவைச் சுற்றி முந்நூற்று அறுபது சிலைகள் (நுஸுப்) இருந்தன. நபி (ஸல்) அவர்கள் தம் கையில் வைத்திருந்த ஒரு குச்சியால் (அல்லது ஒரு மரக்கழியால்) அவற்றை குத்தியவாறு பின்வருமாறு கூறிக் கொண்டிருந்தார்கள்:

'ஜாஅல் ஹக்கு வஸஹக்கல் பாத்திலு இன்னல் பாத்தில கான ஸஹூகா' (பொருள்: "சத்தியம் வந்துவிட்டது; அசத்தியம் அழிந்துவிட்டது. நிச்சயமாக அசத்தியம் அழியக்கூடியதேயாகும்.")

'ஜாஅல் ஹக்கு வமா யுப்திஉல் பாத்திலு வமா யுஈது'
(பொருள்: "சத்தியம் வந்துவிட்டது; அசத்தியம் புதிதாக எதையும் உருவாக்கவோ அல்லது (எதையும்) மீளக்கொண்டுவரவோ முடியாது.")

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3139

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ قَابُوسَ بْنِ أَبِي ظَبْيَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِمَكَّةَ ثُمَّ أُمِرَ بِالْهِجْرَةِ فَنَزَلَتْ عَلَيْهِ : (قُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا

حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவில் இருந்தார்கள்; பின்னர் ஹிஜ்ரத் செய்யுமாறு கட்டளையிடப்பட்டார்கள். ஆகவே, பின்வருமாறு அவர்களுக்கு (இறைச்செய்தி) அருளப்பட்டது:

(நபியே!) கூறுவீராக: “ரப்பி அத்கில்னீ முட்கல ஸித்கின் வஅக்ரிஜ்னீ முக்ரஜ ஸித்கின் வஜ்அல் லீ மில்லதுன்க ஸுல்தானன் நஸீரா”

(பொருள்: ‘என் இறைவா! என்னை உண்மையான நுழைவாக (மரியாதையுடனும், நன்மையுடனும், வெற்றிகரமான விளைவுகளுடனும்) நுழையச் செய்வாயாக! அவ்வாறே, என்னை உண்மையான வெளியேறுதலாக (மரியாதையுடனும், நன்மையுடனும், வெற்றிகரமான விளைவுகளுடனும்) வெளியேற்றுவாயாக! மேலும், உன்னிடமிருந்து எனக்கு உதவும் ஓர் அதிகாரத்தை (அல்லது ஆதாரத்தை, ஆதிக்கத்தை) வழங்குவாயாக’).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3140

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَتْ قُرَيْشٌ لِيَهُودَ أَعْطُونَا شَيْئًا نَسْأَلُ عَنْهُ هَذَا الرَّجُلَ فَقَالَ سَلُوهُ عَنِ الرُّوحِ قَالَ فَسَأَلُوهُ عَنِ الرُّوحِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلاَّ قَلِيلاً) قَالُوا أُوتِينَا عِلْمًا كَثِيرًا التَّوْرَاةَ وَمَنْ أُوتِيَ التَّوْرَاةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا فَأُنْزِلَتْ : (قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ) إِلَى آخِرِ الآيَةِ .

قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

குறைஷிகள் யூதர்களிடம், "இந்த மனிதரிடம் (நபி முஹம்மதிடம்) நாங்கள் கேட்பதற்கு ஏதேனும் ஒன்றை எங்களுக்குக் கொடுங்கள்" என்று கூறினர். அதற்கு (யூதர்கள்), "அவரிடம் ‘ரூஹ்’ (உயிர்/ஆத்மா) பற்றிக் கேளுங்கள்" என்று கூறினர். எனவே அவர்கள் அவரிடம் ரூஹ் பற்றிக் கேட்டார்கள். அப்போது அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

(வ யஸ்அலூனக அனிர் ரூஹி, குலிர் ரூஹு மின் அம்ரி ரப்பீ, வமா ஊதீதும் மினல் இல்மி இல்லா கலீலா)

பொருள்: "(நபியே!) அவர்கள் உம்மிடம் ரூஹ் பற்றிக் கேட்கிறார்கள். கூறுவீராக: ‘ரூஹ்’ என்பது என் இறைவனின் கட்டளையைச் சார்ந்ததாகும். மேலும், கல்வியில் மிகச் சொற்பமே தவிர உங்களுக்கு (வேறெதுவும்) வழங்கப்படவில்லை." (அல்-குர்ஆன் 17:85).

(யூதர்கள்) கூறினர்: "எங்களுக்கு அதிகமான கல்வி வழங்கப்பட்டுள்ளது; (அது) தவ்ராத் (வேதம்). எவருக்கு தவ்ராத் வழங்கப்பட்டதோ, அவருக்கு நிச்சயமாக அதிகமான நன்மை வழங்கப்பட்டுள்ளது." ஆகவே, (பின்வரும் வசனம்) அருளப்பட்டது:

(குல் லவ் கானல் பஹ்ரு மிதாதன் லிகலிமாதி ரப்பீ லநபிதல் பஹ்ரு...)

பொருள்: "(நபியே!) கூறுவீராக: என் இறைவனின் வார்த்தைகளை(ப் பதிவு செய்வதற்காக) கடல் மையாக ஆனாலும், என் இறைவனின் வார்த்தைகள் முடிவதற்கு முன்னால் அந்தக் கடல் நிச்சயமாகத் தீர்ந்துவிடும்" (அல்-குர்ஆன் 18:109) என்று அந்த வசனத்தின் இறுதி வரை (அருளப்பட்டது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3141

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ كُنْتُ أَمْشِي مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي حَرْثٍ بِالْمَدِينَةِ وَهُوَ يَتَوَكَّأُ عَلَى عَسِيبٍ فَمَرَّ بِنَفَرٍ مِنَ الْيَهُودِ فَقَالَ بَعْضُهُمْ لَوْ سَأَلْتُمُوهُ فَقَالَ بَعْضُهُمْ لاَ تَسْأَلُوهُ فَإِنَّهُ يُسْمِعُكُمْ مَا تَكْرَهُونَ . فَقَالُوا لَهُ يَا أَبَا الْقَاسِمِ حَدِّثْنَا عَنِ الرُّوحِ . فَقَامَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم سَاعَةً وَرَفَعَ رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ فَعَرَفْتُ أَنَّهُ يُوحَى إِلَيْهِ حَتَّى صَعِدَ الْوَحْىُ ثُمَّ قَالَ : ‏(الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلاَّ قَلِيلاً)‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் மதீனாவில் உள்ள ஒரு விளைநிலத்தில் நடந்து சென்றேன். அவர்கள் ஒரு பேரீச்சை மட்டையின் மீது ஊன்றியவாறு இருந்தார்கள். அப்போது யூதர்களில் ஒரு குழுவினரை அவர்கள் கடந்து சென்றார்கள். அவர்களில் சிலர், 'நீங்கள் இவரிடம் (ஏதேனும்) கேட்டால் என்ன?' என்று கூறினார்கள். வேறு சிலர், 'அவரிடம் கேட்காதீர்கள்; ஏனெனில், அவர் உங்களுக்குப் பிடிக்காத ஒன்றைச் சொல்லிவிடக்கூடும்' என்று கூறினார்கள். அவர்கள் அவரிடம் (நபியிடம்), 'ஓ அபுல்-காசிம் அவர்களே! ரூஹ்வைப் பற்றி எங்களுக்கு அறிவியுங்கள்' என்று கேட்டார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் சிறிது நேரம் நின்றார்கள்; தம் தலையை

வானத்தை நோக்கி உயர்த்தினார்கள். அவர்களுக்கு வஹீ (இறைச்செய்தி) வந்துகொண்டிருப்பதை நான் அறிந்துகொண்டேன். அந்த வஹீ (நிலை) விலகியதும், அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அர்ரூஹு மின் அம்ரி ரப்பீ வமா ஊதீதும் மினல் இல்மி இல்லா கலீலா"

(இதன் பொருள்: 'ரூஹ்' என்பது என் இறைவனின் கட்டளையைச் சார்ந்ததாகும். மேலும், உங்களுக்கு மிகக் குறைந்த ஞானமே கொடுக்கப்பட்டுள்ளது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3142

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُوسَى، وَسُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أَوْسِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثَلاَثَةَ أَصْنَافٍ صِنْفًا مُشَاةً وَصِنْفًا رُكْبَانًا وَصِنْفًا عَلَى وُجُوهِهِمْ " . قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَكَيْفَ يَمْشُونَ عَلَى وُجُوهِهِمْ قَالَ " إِنَّ الَّذِي أَمْشَاهُمْ عَلَى أَقْدَامِهِمْ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُمْشِيَهُمْ عَلَى وُجُوهِهِمْ أَمَا إِنَّهُمْ يَتَّقُونَ بِوُجُوهِهِمْ كُلَّ حَدَبٍ وَشَوْكٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَى وُهَيْبٌ عَنِ ابْنِ طَاوُسٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم شَيْئًا مِنْ هَذَا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மறுமை நாளில் மக்கள் மூன்று பிரிவினராக ஒன்று திரட்டப்படுவார்கள்: ஒரு பிரிவினர் நடந்து வருபவர்களாகவும், ஒரு பிரிவினர் வாகனத்தில் வருபவர்களாகவும், மற்றொரு பிரிவினர் தங்கள் முகங்களால் நடந்து வருபவர்களாகவும் இருப்பார்கள்."

(அப்போது) கேட்கப்பட்டது: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர்கள் தங்கள் முகங்களால் எப்படி நடப்பார்கள்?"

அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, எவன் அவர்களைத் தங்கள் கால்களால் நடக்கச் செய்தானோ, அவன் அவர்களைத் தங்கள் முகங்களால் நடக்கச் செய்யவும் ஆற்றலுடையவன். அறிந்து கொள்ளுங்கள்! அவர்கள் ஒவ்வொரு மேட்டையும் முள்ளையும் தங்கள் முகங்களைக் கொண்டே (அவற்றின் பாதிப்பைத்) தடுப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3143

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا بَهْزُ بْنُ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّكُمْ تُحْشَرُونَ رِجَالاً وَرُكْبَانًا وَتُجَرُّونَ عَلَى وُجُوهِكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

முஆவியா பின் ஹைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக நீங்கள் (மறுமையில்) ஒன்றுதிரட்டப்படுவீர்கள்: நடந்து செல்பவர்களாகவும், வாகனங்களில் சவாரி செய்பவர்களாகவும், (உங்களில் சிலர்) உங்கள் முகங்கள் மீது இழுத்துச் செல்லப்படுபவர்களாகவும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3144

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، وَيَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، وَأَبُو الْوَلِيدِ، وَاللَّفْظُ، لَفْظُ يَزِيدَ وَالْمَعْنَى وَاحِدٌ عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلِمَةَ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ عَسَّالٍ الْمُرَادِيِّ، أَنَّ يَهُودِيَّيْنِ، قَالَ أَحَدُهُمَا لِصَاحِبِهِ اذْهَبْ بِنَا إِلَى هَذَا النَّبِيِّ نَسْأَلُهُ فَقَالَ لاَ تَقُلْ لَهُ نَبِيٌّ فَإِنَّهُ إِنْ سَمِعَنَا نَقُولُ نَبِيٌّ كَانَتْ لَهُ أَرْبَعَةُ أَعْيُنٍ فَأَتَيَا النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَسَأَلاَهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ‏:‏ ‏(‏ولَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ‏)‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا وَلاَ تَزْنُوا وَلاَ تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلاَّ بِالْحَقِّ وَلاَ تَسْرِقُوا وَلاَ تَسْحَرُوا وَلاَ تَمْشُوا بِبَرِيءٍ إِلَى سُلْطَانٍ فَيَقْتُلَهُ وَلاَ تَأْكُلُوا الرِّبَا وَلاَ تَقْذِفُوا مُحْصَنَةً وَلاَ تَفِرُّوا مِنَ الزَّحْفِ شَكَّ شُعْبَةُ وَعَلَيْكُمُ الْيَهُودَ خَاصَّةً أَنْ لاَ تَعْدُوا فِي السَّبْتِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَبَّلاَ يَدَيْهِ وَرِجْلَيْهِ وَقَالاَ نَشْهَدُ أَنَّكَ نَبِيٌّ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَمَا يَمْنَعُكُمَا أَنْ تُسْلِمَا ‏"‏ ‏.‏ قَالاَ إِنَّ دَاوُدَ دَعَا اللَّهَ أَنْ لاَ يَزَالَ فِي ذُرِّيَّتِهِ نَبِيٌّ وَإِنَّا نَخَافُ إِنْ أَسْلَمْنَا أَنْ تَقْتُلَنَا الْيَهُودُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸஃப்வான் பின் அஸ்ஸால் அல்-முராதீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

யூதர்களில் இருவர் (இருந்தனர்). அவர்களில் ஒருவர் தன் நண்பரிடம், "வா, இந்த நபியிடம் சென்று அவரிடம் (சிலவற்றைக்) கேட்போம்" என்று கூறினார். அதற்கு மற்றவர், "(அவரை) நபி என்று கூறாதே! நாம் அவரை நபி என்று சொல்வதை அவர் செவியுற்றால், அவருக்கு நான்கு கண்கள் ஆகிவிடும் (அதாவது அவர் மிகுந்த மகிழ்ச்சியடைவார்)" என்று கூறினார்.

பிறகு அவர்கள் இருவரும் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, அல்லாஹ் (அஸ்ஸவஜல்) உடைய கூற்றான: **"வலகத் ஆத்தைனா மூஸா திஸ்அ ஆயாத் பய்யினாத்"** (நிச்சயமாக நாம் மூஸாவுக்கு ஒன்பது தெளிவான அத்தாட்சிகளைக் கொடுத்தோம் - 17:101) என்பது பற்றிக் கேட்டார்கள்.

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வுக்கு எதையும் இணை வைக்காதீர்கள்; விபச்சாரம் செய்யாதீர்கள்; அல்லாஹ் தடுத்துள்ள எந்த ஓர் உயிரையும் நியாயமின்றிக் கொல்லாதீர்கள்; திருடாதீர்கள்; சூனியம் செய்யாதீர்கள்; ஓர் அப்பாவியை, ஆட்சியாளன் கொன்றுவிட வேண்டும் என்பதற்காக அவனிடம் (அழைத்துச்) செல்லாதீர்கள்; வட்டி உண்ணாதீர்கள்; கற்புள்ள பெண் மீது அவதூறு கூறாதீர்கள்; போர்க்களத்திலிருந்து புறமுதுகிட்டு ஓடாதீர்கள்." - (இவற்றில் ஒன்றை அறிவிப்பாளர்) ஷுஅபா (ரஹ்) அவர்கள் சந்தேகிக்கிறார்கள்- "மேலும் யூதர்களாகிய உங்களுக்குச் சிறப்பாக (விதிக்கப்படுவது யாதெனில்), சனிக்கிழமையில் வரம்பு மீறாதீர்கள்."

உடனே அவர்கள் இருவரும் அன்னாரின் கைகளையும் கால்களையும் முத்தமிட்டு, "தாங்கள் நிச்சயமாக ஒரு நபிதான் என்று நாங்கள் சாட்சி கூறுகிறோம்" என்றார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள், "அப்படியானால், நீங்கள் இஸ்லாத்தை ஏற்பதிலிருந்து உங்களைத் தடுப்பது எது?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், "தாவூத் (அலை) அவர்கள் தன் இறைவனிடம், தனது வழித்தோன்றலில் (சந்ததியில்) ஒரு நபி இருந்து கொண்டே இருக்க வேண்டும் என்று பிரார்த்தித்தார்கள். நாங்கள் இஸ்லாத்தை ஏற்றால் யூதர்கள் எங்களைக் கொன்றுவிடுவார்களோ என்று நாங்கள் அஞ்சுகிறோம்" என்றார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3145

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، وَلَمْ يَذْكُرْ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، وَهُشَيْمٍ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ: (وَلاَ تَجْهَرْ بِصَلاَتِكَ) قَالَ نَزَلَتْ بِمَكَّةَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا رَفَعَ صَوْتَهُ بِالْقُرْآنِ

سَبَّهُ الْمُشْرِكُونَ وَمَنْ أَنْزَلَهُ وَمَنْ جَاءَ بِهِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (وَلاَ تَجْهَرْ بِصَلاَتِكَ) فَيَسُبُّوا الْقُرْآنَ وَمَنْ أَنْزَلَهُ وَمَنْ جَاءَ بِهِ : (وَلاَ تُخَافِتْ بِهَا) عَنْ أَصْحَابِكَ بِأَنْ تُسْمِعَهُمْ حَتَّى يَأْخُذُوا عَنْكَ الْقُرْآنَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள், (அல்-குர்ஆன் 17:110 இல் வரும்) **'வலா தஜ்ஹர் பிஸலாதிக்க'** (உமது தொழுகையில் சப்தமிட்டும் ஓதாதீர்...) எனும் இறைவசனம் குறித்துக் கூறியதாவது:

"இது மக்காவில் அருளப்பட்டது. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குர்ஆனை சப்தமாக ஓதும்போது, இணைவைப்பாளர்கள் அதனையும் (குர்ஆனையும்), அதனை அருளியவனையும், அதனைக் கொண்டு வந்தவரையும் நிந்திப்பார்கள். எனவே அல்லாஹ், **'வலா தஜ்ஹர் பிஸலாதிக்க'** (உமது தொழுகையில் சப்தமிட்டும் ஓதாதீர்) என்று அருளினான் (அவர்கள் குர்ஆனையும், அதனை அருளியவனையும், அதனைக் கொண்டு வந்தவரையும் நிந்திப்பதைத் தடுக்கும் பொருட்டு). மேலும், **'வலா துகாஃபித் பிஹா'** (அதில் மிக மெதுவாகவும் ஓதாதீர்) (என்பதன் பொருள் என்னவென்றால்), உமது தோழர்கள் உம்மிடமிருந்து குர்ஆனைப் பெற்றுக்கொள்ளும் (கற்றுக்கொள்ளும்) விதமாக அவர்களுக்குக் கேட்கச் செய்வீராக (என்று கட்டளையிட்டான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3146

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، حَدَّثَنَا أَبُو بِشْرٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، فِي قَوْلِهِ : (وَلاَ تَجْهَرْ بِصَلاَتِكَ وَلاَ تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلاً) قَالَ نَزَلَتْ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مُخْتَفٍ بِمَكَّةَ وَكَانَ إِذَا صَلَّى بِأَصْحَابِهِ رَفَعَ صَوْتَهُ بِالْقُرْآنِ فَكَانَ الْمُشْرِكُونَ إِذَا سَمِعُوهُ شَتَمُوا الْقُرْآنَ وَمَنْ أَنْزَلَهُ وَمَنْ جَاءَ بِهِ فَقَالَ اللَّهُ لِنَبِيِّهِ : (وَلاَ تَجْهَرْ بِصَلاَتِكَ) أَىْ بِقِرَاءَتِكَ فَيَسْمَعَ الْمُشْرِكُونَ فَيَسُبُّوا الْقُرْآنَ : (وَلاَ تُخَافِتْ بِهَا) عَنْ أَصْحَابِكَ : (وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلاً) . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் (திருக்குர்ஆன்) கூற்றான:
(வலா தஜ்ஹர் பிஸலாதிக வலா துகாஃபித் பிஹா வப்தகி பைன தாலிக ஸபீலா)
"உமது தொழுகையை (ஓதுதலை) மிகச் சத்தமாகவும் ஓதாதீர்; மிக

மெதுவாகவும் ஓதாதீர். இவ்விரண்டிற்கும் மத்தியில் ஒரு வழியைத் தேடிக் கொள்வீராக"
என்பது குறித்து அவர்கள் கூறியதாவது:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்காவில் (இணைவைப்பாளர்களிடமிருந்து) மறைந்து வாழ்ந்தபோது இது அருளப்பட்டது. (அப்போது) அவர்கள் தம் தோழர்களுக்குத் தொழுகை நடத்தும்போது, குர்ஆனை சப்தமாக ஓதுவார்கள்.

எனவே, இணைவைப்பாளர்கள் அதைச் செவியுறும் போது, குர்ஆனையும், அதை அருளியவனையும், அதைக் கொண்டு வந்தவரையும் ஏசுவார்கள்.

எனவே, அல்லாஹ் தன் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கூறினான்:
(வலா தஜ்ஹர் பிஸலாதிக) - 'உமது தொழுகையில் (உள்ள ஓதுதலை) சத்தமிட்டு ஓதாதீர்' - அதாவது: (உமது) ஓதுதலை (சத்தமாக்காதீர்கள்); (அவ்வாறு செய்தால்) இணைவைப்பாளர்கள் செவியுற்று குர்ஆனை ஏசுவார்கள்.

(வலா துகாஃபித் பிஹா) - '(அதை) மிகவும் மெதுவாகவும் ஓதாதீர்' - அதாவது: உமது தோழர்களுக்கு (கேட்காதவாறு மெதுவாக ஓதாதீர்).

(வப்தகி பைன தாலிக ஸபீலா) - 'இவ்விரண்டிற்கும் இடையில் ஒரு வழியைப் பின்பற்றுவீராக'."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3147

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مِسْعَرٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ أَبِي النَّجُودِ، عَنْ زِرِّ بْنِ حُبَيْشٍ، قَالَ قُلْتُ لِحُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ أَصَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي بَيْتِ الْمَقْدِسِ قَالَ لاَ. قُلْتُ بَلَى. قَالَ أَنْتَ تَقُولُ ذَاكَ يَا أَصْلَعُ بِمَا تَقُولُ ذَلِكَ قُلْتُ بِالْقُرْآنِ بَيْنِي وَبَيْنَكَ الْقُرْآنُ. فَقَالَ حُذَيْفَةُ مَنِ احْتَجَّ بِالْقُرْآنِ فَقَدْ أَفْلَحَ قَالَ سُفْيَانُ يَقُولُ فَقَدِ احْتَجَّ. وَرُبَّمَا قَالَ قَدْ فَلَجَ فَقَالَ: (سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلاً مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الأَقْصَى) قَالَ أَفَتَرَاهُ صَلَّى فِيهِ قُلْتُ لاَ. قَالَ لَوْ صَلَّى فِيهِ لَكُتِبَ عَلَيْكُمْ فِيهِ الصَّلاَةُ كَمَا كُتِبَتِ الصَّلاَةُ فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ قَالَ حُذَيْفَةُ قَدْ أُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِدَابَّةٍ طَوِيلَةِ الظَّهْرِ مَمْدُودَةٍ هَكَذَا خَطْوُهُ مَدُّ بَصَرِهِ فَمَا زَايَلاَ ظَهْرَ الْبُرَاقِ حَتَّى رَأَيَا الْجَنَّةَ وَالنَّارَ وَوَعْدَ الآخِرَةِ أَجْمَعَ ثُمَّ رَجَعَا

عَوْدَهُمَا عَلَى بَدْئِهِمَا قَالَ وَيَتَحَدَّثُونَ أَنَّهُ رَبَطَهُ لِمَ أَيَفِرُّ مِنْهُ وَإِنَّمَا سَخَّرَهُ لَهُ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸிர் பின் ஹுபைஷ் (ரலி) கூறினார்:

நான் ஹுதைஃபா பின் அல்-யமான் (ரலி) அவர்களிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பைத்துல் மக்திஸில் தொழுதார்களா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "இல்லை" என்று பதிலளித்தார்கள். நான், "ஆம் (தொழுதார்கள்)" என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், "நீ அப்படிச் சொல்கிறாயா, வழுக்கைத் தலையரே! எதன் அடிப்படையில் நீர் அவ்வாறு கூறுகிறீர்?" என்று கேட்டார்கள். நான், "குர்ஆனின் அடிப்படையில்; எனக்கும் உமக்கும் இடையில் (தீர்ப்பளிப்பது) குர்ஆன் தான்" என்று கூறினேன். அதற்கு ஹுதைஃபா (ரலி), "யார் குர்ஆனைக் கொண்டு ஆதாரம் காட்டுகிறாரோ, அவர் நிச்சயமாக வெற்றி பெற்றுவிட்டார்" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர் சுஃப்யான் கூறுகிறார்: ஹுதைஃபா (ரலி) அவர்கள் 'அவர் நிச்சயமாக ஆதாரம் காட்டிவிட்டார்' என்றோ அல்லது 'அவர் (வாதத்தில்) வெற்றி பெற்றுவிட்டார்' என்றோ கூறினார்கள்.)

பிறகு (ஸிர் பின் ஹுபைஷ்) பின்வரும் இறைவசனத்தை ஓதினார்:

‘சுப்ஹானல்லதீ அஸ்ரா பி‘அப்திஹி லைலன் மினல் மஸ்ஜிதில் ஹராமி இலல் மஸ்ஜிதில் அக்ஸா’

"அல்-மஸ்ஜித் அல்-ஹராமிலிருந்து அல்-மஸ்ஜித் அல்-அக்ஸாவிற்கு தன் அடியாரை ஓர் இரவில் அழைத்துச் சென்றானே அவன் தூய்மையானவன்." (17:1)

(அப்போது) ஹுதைஃபா (ரலி), "அவர் (ஸல்) அதில் தொழுகை நிறைவேற்றினார்கள் என்று (இவ்வசனத்தில்) நீர் காண்கிறீரா?" என்று கேட்டார்கள். நான், "இல்லை" என்றேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர் (ஸல்) அதில் தொழுகை நிறைவேற்றியிருந்தால், அல்-மஸ்ஜித் அல்-ஹராமில் தொழுகை கடமையாக்கப்பட்டுள்ளதைப் போல, அதிலும் (அல்-மஸ்ஜித் அல்-அக்ஸாவிலும்) உங்கள் மீது தொழுகை கடமையாக்கப்பட்டிருக்கும்."

மேலும் ஹுதைஃபா (ரலி) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் நீண்ட முதுகுடைய ஒரு வாகனம் (புராக்) கொண்டு வரப்பட்டது. அது நீண்டதாக இருந்தது; அதன் பார்வை எட்டும் தூரம் அதன் காலடி வைப்பு இருந்தது. அவர்கள் இருவரும் (நபியவர்களும் ஜிப்ரீலும்) சொர்க்கம், நரகம் மற்றும் மறுமையின் வாக்குறுதிகள் அனைத்தையும் பார்க்கும் வரை அப்புராக்கின் முதுகிலிருந்து பிரியவில்லை (இறங்கவில்லை). பின்னர் அவர்கள் ஆரம்பித்த இடத்திற்கே திரும்பி

வந்தார்கள்."

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர் (நபியவர்கள்) அதை (அந்த வாகனத்தைக்) கட்டினார்கள் என்று மக்கள் பேசிக்கொள்கிறார்கள். எதற்காக? அது அவரிடமிருந்து வெருண்டு ஓடிவிடுமா என்ன? மறைவானவற்றையும் வெளிப்படையானவற்றையும் அறிபவன் (அல்லாஹ்) நிச்சயமாக அதை அவருக்கு வசப்படுத்திக் கொடுத்தான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3148

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدِ بْنِ جُدْعَانَ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلاَ فَخْرَ وَبِيَدِي لِوَاءُ الْحَمْدِ وَلاَ فَخْرَ وَمَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ إِلاَّ تَحْتَ لِوَائِي وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلاَ فَخْرَ قَالَ فَيَفْزَعُ النَّاسُ ثَلاَثَ فَزَعَاتٍ فَيَأْتُونَ آدَمَ فَيَقُولُونَ أَنْتَ أَبُونَا آدَمُ فَاشْفَعْ لَنَا إِلَى رَبِّكَ ‏.‏ فَيَقُولُ إِنِّي أَذْنَبْتُ ذَنْبًا أُهْبِطْتُ مِنْهُ إِلَى الأَرْضِ وَلَكِنِ ائْتُوا نُوحًا ‏.‏ فَيَأْتُونَ نُوحًا فَيَقُولُ إِنِّي دَعَوْتُ عَلَى أَهْلِ الأَرْضِ دَعْوَةً فَأُهْلِكُوا وَلَكِنِ اذْهَبُوا إِلَى إِبْرَاهِيمَ ‏.‏ فَيَأْتُونَ إِبْرَاهِيمَ فَيَقُولُ إِنِّي كَذَبْتُ ثَلاَثَ كَذِبَاتٍ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا مِنْهَا كَذْبَةٌ إِلاَّ مَاحَلَ بِهَا عَنْ دِينِ اللَّهِ وَلَكِنِ ائْتُوا مُوسَى ‏.‏ فَيَأْتُونَ مُوسَى فَيَقُولُ إِنِّي قَدْ قَتَلْتُ نَفْسًا وَلَكِنِ ائْتُوا عِيسَى ‏.‏ فَيَأْتُونَ عِيسَى فَيَقُولُ إِنِّي عُبِدْتُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنِ ائْتُوا مُحَمَّدًا قَالَ فَيَأْتُونَنِي فَأَنْطَلِقُ مَعَهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ابْنُ جُدْعَانَ قَالَ أَنَسٌ فَكَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ فَآخُذُ بِحَلْقَةِ بَابِ الْجَنَّةِ فَأُقَعْقِعُهَا فَيُقَالُ مَنْ هَذَا فَيُقَالُ مُحَمَّدٌ ‏.‏ فَيَفْتَحُونَ لِي وَيُرَحِّبُونَ فَيَقُولُونَ مَرْحَبًا فَأَخِرُّ سَاجِدًا فَيُلْهِمُنِي اللَّهُ مِنَ الثَّنَاءِ وَالْحَمْدِ فَيُقَالُ لِي ارْفَعْ رَأْسَكَ سَلْ تُعْطَ وَاشْفَعْ تُشَفَّعْ وَقُلْ يُسْمَعْ لِقَوْلِكَ وَهُوَ الْمَقَامُ الْمَحْمُودُ الَّذِي قَالَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ‏)‏ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ سُفْيَانُ لَيْسَ عَنْ أَنَسٍ إِلاَّ هَذِهِ الْكَلِمَةُ ‏"‏ فَآخُذُ بِحَلْقَةِ بَابِ الْجَنَّةِ فَأُقَعْقِعُهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي نَضْرَةَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ الْحَدِيثَ بِطُولِهِ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் மறுமை நாளில் ஆதமுடைய மக்களின் தலைவர் ஆவேன், இதில் நான் பெருமையடிக்கவில்லை; என் கையில் புகழின் கொடி இருக்கும், இதிலும் நான் பெருமையடிக்கவில்லை; ஆதம் (அலை) அவர்களோ அல்லது அவரைத் தவிர வேறு எந்த நபியோ என் கொடியின் கீழ்தான் இருப்பார். பூமி பிளந்து முதலில் வெளிப்படுபவனும் நான்தான், இதிலும் நான் பெருமையடிக்கவில்லை."

(நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "மக்கள் மூன்று விதமான அச்சங்களால் பீதியடைவார்கள். ஆகவே, அவர்கள் ஆதம் (அலை) அவர்களிடம் வந்து, 'நீங்கள் எங்கள் தந்தை ஆதம் (அலை) அவர்கள், எனவே உங்கள் இறைவனிடம் எங்களுக்காகப் பரிந்துரை செய்யுங்கள்' என்று கூறுவார்கள். அதற்கு அவர் (ஆதம் (அலை) அவர்கள்), 'நான் ஒரு பாவம் செய்தேன், அதற்காக நான் பூமிக்கு வெளியேற்றப்பட்டேன், எனவே நூஹ் (அலை) அவர்களிடம் செல்லுங்கள்' என்று கூறுவார்கள். ஆகவே, அவர்கள் நூஹ் (அலை) அவர்களிடம் வருவார்கள், அவர் (நூஹ் (அலை) அவர்கள்), 'நான் பூமியின் மக்களுக்கு எதிராகப் பிரார்த்தனை செய்தேன், அதனால் அவர்கள் அழிக்கப்பட்டார்கள். எனவே இப்ராஹீம் (அலை) அவர்களிடம் செல்லுங்கள்' என்று கூறுவார்கள். ஆகவே, அவர்கள் இப்ராஹீம் (அலை) அவர்களிடம் செல்வார்கள், அவர் (இப்ராஹீம் (அலை) அவர்கள்), 'நான் மூன்று முறை பொய் சொன்னேன்' என்று கூறுவார்கள்." பின்னர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர் அல்லாஹ்வின் மார்க்கத்தைப் பாதுகாப்பதற்காகவே அன்றி பொய் சொல்லவில்லை." "'எனவே மூஸா (அலை) அவர்களிடம் செல்லுங்கள்.' ஆகவே, அவர்கள் மூஸா (அலை) அவர்களிடம் வருவார்கள், அவர் (மூஸா (அலை) அவர்கள்), 'நான் ஒரு உயிரைக் கொன்றேன்' என்று கூறுவார்கள். 'எனவே ஈஸா (அலை) அவர்களிடம் செல்லுங்கள்.' ஆகவே, அவர்கள் ஈஸா (அலை) அவர்களிடம் செல்வார்கள், அவர் (ஈஸா (அலை) அவர்கள்), 'அல்லாஹ்வைத் தவிர்த்து நான் வணங்கப்பட்டேன்' என்று கூறுவார்கள். 'எனவே முஹம்மத் (ஸல்) அவர்களிடம் செல்லுங்கள்.'" (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "ஆகவே, அவர்கள் என்னிடம் வருவார்கள்; நான் அவர்களுடன் செல்வேன்."

(அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) இப்னு ஜுஃதான் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைப் பார்ப்பது போலவும், அவர்கள் கூறுவது போலவும் இருக்கிறது: "நான் சொர்க்கத்தின் வாசலின் வளையத்தைப் பிடித்து அதை அசைப்பேன், அப்போது 'யார் அங்கே?' என்று கேட்கப்படும். 'முஹம்மத்' என்று கூறப்படும். அவர்கள் எனக்காக அதைத் திறந்து, 'வருக! வருக!' என்று கூறி என்னை வரவேற்பார்கள். நான் ஸஜ்தாவில் (சிரவணக்கத்தில்) விழுவேன், அல்லாஹ் எனக்கு நன்றி மற்றும் புகழுரைகளை உதிப்பிக்கச் செய்வான், என்னிடம் கூறப்படும்: 'உங்கள் தலையை உயர்த்துங்கள், கேளுங்கள், உங்களுக்குக் கொடுக்கப்படும்; பரிந்துரை செய்யுங்கள், உங்கள் பரிந்துரை ஏற்கப்படும்; பேசுங்கள், உங்கள் பேச்சு கேட்கப்படும்.' இதுவே அல்-மகாமுல்

மஹ்மூத் ஆகும், இதைப் பற்றி அல்லாஹ் கூறினான்: உம்முடைய இறைவன் உம்மை மகாமு மஹ்மூதில் (புகழ்பெற்ற இடத்தில்) எழுப்பக்கூடும் (17:79)."

ஸுஃப்யான் அவர்கள் கூறினார்கள்: "'நான் சொர்க்கத்தின் வாசலின் வளையத்தைப் பிடித்து அதை அசைப்பேன்' என்ற இந்த வாக்கியத்தைத் தவிர வேறு எதுவும் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து வரவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

சூரத்துல் கஹ்ஃப் பற்றி

3149

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، قَالَ قُلْتُ لاِبْنِ عَبَّاسٍ إِنَّ نَوْفًا الْبِكَالِيَّ يَزْعُمُ أَنَّ مُوسَى صَاحِبَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَيْسَ بِمُوسَى صَاحِبِ الْخَضِرِ قَالَ كَذَبَ عَدُوُّ اللَّهِ سَمِعْتُ أُبَىَّ بْنَ كَعْبٍ يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " قَامَ مُوسَى خَطِيبًا فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ فَسُئِلَ أَىُّ النَّاسِ أَعْلَمُ فَقَالَ أَنَا أَعْلَمُ . فَعَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِذْ لَمْ يَرُدَّ الْعِلْمَ إِلَيْهِ فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ أَنَّ عَبْدًا مِنْ عِبَادِي بِمَجْمَعِ الْبَحْرَيْنِ هُوَ أَعْلَمُ مِنْكَ قَالَ مُوسَى أَىْ رَبِّ فَكَيْفَ لِي بِهِ فَقَالَ لَهُ احْمِلْ حُوتًا فِي مِكْتَلٍ فَحَيْثُ تَفْقِدُ الْحُوتَ فَهُوَ ثَمَّ فَانْطَلَقَ وَانْطَلَقَ مَعَهُ فَتَاهُ وَهُوَ يُوشَعُ بْنُ نُونٍ وَيُقَالُ يُوسَعُ فَحَمَلَ مُوسَى حُوتًا فِي مِكْتَلٍ فَانْطَلَقَ هُوَ وَفَتَاهُ يَمْشِيَانِ حَتَّى إِذَا أَتَيَا الصَّخْرَةَ فَرَقَدَ مُوسَى وَفَتَاهُ فَاضْطَرَبَ الْحُوتُ فِي الْمِكْتَلِ حَتَّى خَرَجَ مِنَ الْمِكْتَلِ فَسَقَطَ فِي الْبَحْرِ قَالَ وَأَمْسَكَ اللَّهُ عَنْهُ جِرْيَةَ الْمَاءِ حَتَّى كَانَ مِثْلَ الطَّاقِ وَكَانَ لِلْحُوتِ سَرَبًا وَكَانَ لِمُوسَى وَلِفَتَاهُ عَجَبًا فَانْطَلَقَا بَقِيَّةَ يَوْمِهِمَا وَلَيْلَتِهِمَا وَنُسِّيَ صَاحِبُ مُوسَى أَنْ يُخْبِرَهُ فَلَمَّا أَصْبَحَ مُوسَى قَالَ لِفَتَاهُ: (آتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا) قَالَ وَلَمْ يَنْصَبْ حَتَّى جَاوَزَ الْمَكَانَ الَّذِي أُمِرَ بِهِ: (قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنْسَانِيهُ إِلاَّ الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا) قَالَ مُوسَى: (ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَى آثَارِهِمَا قَصَصًا) قَالَ فَكَانَا يَقُصَّانِ آثَارَهُمَا . قَالَ سُفْيَانُ يَزْعُمُ نَاسٌ أَنَّ تِلْكَ الصَّخْرَةَ عِنْدَهَا عَيْنُ الْحَيَاةِ وَلاَ يُصِيبُ مَاؤُهَا مَيِّتًا إِلاَّ عَاشَ . قَالَ وَكَانَ الْحُوتُ قَدْ أُكِلَ مِنْهُ فَلَمَّا قُطِرَ عَلَيْهِ الْمَاءُ

عَاشَ . قَالَ فَقَصَّا آثَارَهُمَا حَتَّى أَتَيَا الصَّخْرَةَ فَرَأَى رَجُلاً مُسَجًّى عَلَيْهِ بِثَوْبٍ فَسَلَّمَ عَلَيْهِ مُوسَى فَقَالَ أَنَّى بِأَرْضِكَ السَّلاَمُ قَالَ أَنَا مُوسَى . قَالَ مُوسَى بَنِي إِسْرَائِيلَ قَالَ نَعَمْ . قَالَ يَا مُوسَى إِنَّكَ عَلَى عِلْمٍ مِنْ عِلْمِ اللَّهِ عَلَّمَكَهُ اللَّهُ لاَ أَعْلَمُهُ وَأَنَا عَلَى عِلْمٍ مِنْ عِلْمِ اللَّهِ عَلَّمَنِيهِ لاَ تَعْلَمُهُ فَقَالَ مُوسَى : (هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِي مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا * قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا * وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا * قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلاَ أَعْصِي لَكَ أَمْرًا) قَالَ لَهُ الْخَضِرُ : (فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلاَ تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا) قَالَ نَعَمْ فَانْطَلَقَ الْخَضِرُ وَمُوسَى يَمْشِيَانِ عَلَى سَاحِلِ الْبَحْرِ فَمَرَّتْ بِهِمَا سَفِينَةٌ فَكَلَّمَاهُ أَنْ يَحْمِلُوهُمَا فَعَرَفُوا الْخَضِرَ فَحَمَلُوهُمَا بِغَيْرِ نَوْلٍ فَعَمَدَ الْخَضِرُ إِلَى لَوْحٍ مِنْ أَلْوَاحِ السَّفِينَةِ فَنَزَعَهُ فَقَالَ لَهُ مُوسَى قَوْمٌ حَمَلُونَا بِغَيْرِ نَوْلٍ عَمَدْتَ إِلَى سَفِينَتِهِمْ فَخَرَقْتَهَا : (لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا * قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا * قَالَ لاَ تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلاَ تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا) ثُمَّ خَرَجَا مِنَ السَّفِينَةِ فَبَيْنَمَا هُمَا يَمْشِيَانِ عَلَى السَّاحِلِ وَإِذَا غُلاَمٌ يَلْعَبُ مَعَ الْغِلْمَانِ فَأَخَذَ الْخَضِرُ بِرَأْسِهِ فَاقْتَلَعَهُ بِيَدِهِ فَقَتَلَهُ فَقَالَ لَهُ مُوسَى : (أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا * قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا) قَالَ وَهَذِهِ أَشَدُّ مِنَ الأُولَى : (قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلاَ تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا * فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَّ) يَقُولُ مَائِلٌ فَقَالَ الْخَضِرُ بِيَدِهِ هَكَذَا : (فَأَقَامَهُ) فَقَالَ لَهُ مُوسَى قَوْمٌ أَتَيْنَاهُمْ فَلَمْ يُضَيِّفُونَا وَلَمْ يُطْعِمُونَا : (إِنْ شِئْتَ لاَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا * قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَرْحَمُ اللَّهُ مُوسَى لَوَدِدْنَا أَنَّهُ كَانَ صَبَرَ حَتَّى يَقُصَّ عَلَيْنَا مِنْ أَخْبَارِهِمَا " . قَالَ وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الأُولَى كَانَتْ مِنْ مُوسَى نِسْيَانٌ - قَالَ وَجَاءَ عُصْفُورٌ حَتَّى وَقَعَ عَلَى حَرْفِ السَّفِينَةِ ثُمَّ نَقَرَ فِي الْبَحْرِ فَقَالَ لَهُ الْخَضِرُ مَا نَقَصَ عِلْمِي وَعِلْمُكَ مِنْ عِلْمِ اللَّهِ إِلاَّ مِثْلَ مَا نَقَصَ هَذَا الْعُصْفُورُ مِنَ الْبَحْرِ " . قَالَ سَعِيدُ بْنُ جُبَيْرٍ وَكَانَ يَعْنِي ابْنَ عَبَّاسٍ يَقْرَأُ وَكَانَ أَمَامَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ صَالِحَةٍ غَصْبًا وَكَانَ يَقْرَأُ وَأَمَّا الْغُلاَمُ فَكَانَ كَافِرًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَاهُ الزُّهْرِيُّ عَنْ عُبَيْدِ

اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ رَوَاهُ أَبُو إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعْتُ أَبَا مُزَاحِمٍ السَّمَرْقَنْدِيَّ يَقُولُ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ الْمَدِينِيِّ يَقُولُ حَجَجْتُ حَجَّةً وَلَيْسَ لِي هِمَّةٌ إِلاَّ أَنْ أَسْمَعَ مِنْ سُفْيَانَ يَذْكُرُ فِي هَذَا الْحَدِيثِ الْخَبَرَ حَتَّى سَمِعْتُهُ يَقُولُ حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ وَقَدْ كُنْتُ سَمِعْتُ هَذَا مِنْ سُفْيَانَ مِنْ قَبْلِ ذَلِكَ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ الْخَبَرَ .

ஸயீத் பின் ஜுபைர் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நான் இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களிடம், "நவ்ஃப் அல்-பிகாலீ என்பவர், பனூ இஸ்ராயீல்களுக்கு அனுப்பப்பட்ட மூஸா, கித்ருடைய தோழரான மூஸா அல்லர் என்று வாதிடுகிறார்" என்று கூறினேன். அதற்கு இப்னு அப்பாஸ் (ரலி), "அல்லாஹ்வின் எதிரி பொய் சொல்லிவிட்டான்" என்று கூறினார்கள். (பிறகு) "உபய் பின் கஅப் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்ததாக நான் கேட்டிருக்கிறேன்; அவர்கள் ரசூலுல்லாஹி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாகக் கூறினார்கள்:

'மூஸா (அலை) அவர்கள் பனூ இஸ்ராயீல் மக்களிடையே உரையாற்ற எழுந்தார்கள். அப்போது அவர்களிடம், "மக்களில் மிக அறிந்தவர் யார்?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "நானே மிக அறிந்தவன்" என்று பதிலளித்தார்கள். (அறிவை) அல்லாஹ்வின் பக்கம் அவர்கள் சேர்க்காததால் அல்லாஹ் அவர்கள் மீது அதிருப்தி கொண்டான். அல்லாஹ் அவருக்கு, "இரண்டு கடல்கள் சங்கமிக்கும் இடத்தில் (மஜ்மஉல் பஹ்ரைனில்) என்னுடைய அடியார்களில் ஒருவர் இருக்கிறார்; அவர் உங்களை விட அதிகம் அறிந்தவர்" என்று வஹீ அறிவித்தான்.

மூஸா (அலை) அவர்கள், "என் இறைவா! அவரை நான் எவ்வாறு சந்திப்பது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அல்லாஹ், "ஒரு மீனை எடுத்துச் (அல்லது சுமந்து) சென்று அதை ஒரு கூடையில் (மக்தல்) வைத்துச் சுமந்து செல்லும்! எங்கு அந்த மீனைத் தவறவிடுகிறீரோ அங்கே அவர் இருப்பார்" என்று கூறினான்.

ஆகவே, மூஸா (அலை) அவர்களும் அவருடைய இளைஞரான யூஷஃ பின் நூன் என்பவரும் புறப்பட்டனர். (யூஷஃ என்பதை யூஸஃ என்றும் சொல்லப்படும்). மூஸா (அலை) ஒரு மீனை ஒரு கூடையில் வைத்துச் சுமந்து சென்றார்கள். அவரும் அவருடைய இளைஞரும் நடந்து சென்றனர். அவர்கள் ஒரு பாறையை அடைந்தபோது, மூஸா (அலை) அவர்களும் அவருடைய இளைஞரும் (அயர்ந்து) உறங்கிவிட்டனர். அப்போது கூடையில் இருந்த மீன் துடித்து, கூடையிலிருந்து வெளியேறி கடலில் விழுந்தது.

அல்லாஹ் நீரோட்டத்தைத் தடுத்து நிறுத்தினான்; அது ஒரு சுரங்கம் போலானது. மீனுக்கு அது ஒரு வழியை ஏற்படுத்தியது; மூஸாவுக்கும் அவருடைய இளைஞருக்கும் அது ஆச்சரியமாக இருந்தது. அவர்கள் பகலின் எஞ்சிய நேரத்திலும் இரவிலும் பயணம் செய்தனர். மூஸாவுடைய தோழர் (யூஷஃ) மீன் விஷயத்தை மூஸாவிடம் கூற மறந்துவிட்டார்.

விடிந்ததும் மூஸா (அலை) தம் இளைஞரிடம்: **"ஆதினா ஃகதாஅனா லகத் லகீனா மின் ஸஃபரினா ஹாதா நஸபா"** (18:62) (நமக்கு நம் உணவைக் கொண்டு வாருங்கள்! நிச்சயமாக நாம் இந்த நம் பயணத்தில் களைப்பை அடைந்துவிட்டோம்) என்று கூறினார்கள். அல்லாஹ் கட்டளையிட்ட இடத்தைக் கடந்து செல்லும் வரை மூஸா (அலை) களைப்பை உணரவில்லை.

அப்போது அந்த இளைஞர்: **"அரஅய்த இத் அவாய்னா இலாஸ் ஸக்ரதி ஃப இன்னீ நஸீதுல் ஹூத வமா அன்ஸானீஹு இல்லஷ் ஷைத்தானு அன் அத்குரஹ்; வத்த ஃகத ஸபீலஹு ஃபில் பஹ்ரி அஜபா"** (18:63) (நாம் அந்தப் பாறையின் அருகில் தங்கியபோது (நடந்ததை) நீர் பார்த்தீரா? நிச்சயமாக நான் மீனை மறந்துவிட்டேன். அதை நான் நினைவூட்டுவதிலிருந்து ஷைத்தானைத் தவிர வேறு யாரும் என்னை மறக்கடிக்கவில்லை. அது கடலில் ஆச்சரியமான ஒரு வழியை ஏற்படுத்திக்கொண்டது) என்று கூறினார்.

அதற்கு மூஸா (அலை): **"தாலிக மா குன்னா நப்ஃகி ஃபர்தத்தா அலா ஆத்தாரிஹிமா கஸஸா"** (18:64) (அதுதான் நாம் தேடிக்கொண்டிருந்தது) என்று கூறிவிட்டு, அவர்கள் இருவரும் தம் காலடிச் சுவடுகளைப் பின்பற்றிச் (திரும்பிச்) சென்றார்கள்."

(அறிவிப்பாளர்) சுஃப்யான் (ரஹ்) கூறினார்: "அந்தப் பாறையின் அருகில் 'அல்-ஹயாத்' (ஜீவ ஊற்று) என்றொரு ஊற்று இருந்ததாகவும், அதன் தண்ணீர் இறந்துபோன எவர் மீது பட்டாலும் அவர் உயிர் பெற்றுவிடுவார் என்றும் மக்கள் கருதுகின்றனர். அந்த மீனில் ஒரு பகுதி உண்ணப்பட்டிருந்தது. அதன் மீது அந்தத் தண்ணீர் துளி பட்டவுடன் அது உயிர் பெற்றது."

(நபிகளார் தொடர்ந்தார்கள்): "அவர்கள் இருவரும் தங்கள் சுவடுகளைப் பின்பற்றிச் சென்று அந்தப் பாறையை அடைந்தபோது, அங்கே ஒரு மனிதர் தம் உடல் முழுவதையும் ஆடையால் போர்த்தியவாறு இருப்பதைக் கண்டனர். மூஸா (அலை) அவருக்கு ஸலாம் கூறினார்கள். அதற்கு அவர் (கித்ர்), "உமது பூமியில் சாந்தி (ஸலாம்) ஏது?" என்று கேட்டார். மூஸா (அலை), "நான்தான் மூஸா" என்றார்கள். அவர், "பனூ இஸ்ராயீல்களின் மூஸாவா?" என்று கேட்டார். மூஸா (அலை), "ஆம்" என்றார்கள். அவர், "மூஸாவே! அல்லாஹ் உமக்குக் கற்றுக்கொடுத்த அவனது இல்ம் (ஞானம்) உம்மிடம் உள்ளது; அதை நான் அறியமாட்டேன். அவன் எனக்குக் கற்றுக்கொடுத்த இல்ம் என்னிடம் உள்ளது; அதை நீர் அறியமாட்டீர்" என்று கூறினார்.

அப்போது மூஸா (அலை): **"ஹல் அத்தபிஉக அலா அன் துஅல்லிமனி மிம்மா உல்லிம்த ருஷ்தா"** (18:66) (நீர் கற்றுக்கொடுக்கப்பட்ட நேர்வழியில் இருந்து எனக்குக் கற்றுக்கொடுப்பதற்காக நான் உம்மைப் பின்பற்றலாமா?) என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்: **"இன்னக லன் தஸ்ததீஅ மஇய ஸப்ரா, வ கைஃப தஸ்பிரு அலா மா லம் துஹித் பிஹி ஃகுப்ரா"** (18:67-68) (நிச்சயமாக நீர் என்னுடன் பொறுமையாக இருக்க மாட்டீர். நீர் எதைப்பற்றி முழுமையாக அறியவில்லையோ, அதன் மீது எவ்வாறு பொறுமையாக இருப்பீர்?) என்று கூறினார்.

மூஸா (அலை): **"ஸ தஜிதுனீ இன் ஷாஅல்லாஹு ஸாபிரன் வலா அஃஸீ லக அம்ரா"** (18:69) (அல்லாஹ் நாடினால், நீர் என்னைப் பொறுமையாளனாகக் காண்பீர்; நான் உமது எந்தக் கட்டளைக்கும் மாறு செய்ய மாட்டேன்) என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு கித்ர் அவரிடம்: **"ஃப இனித்த பஅதனீ ஃபாலா தஸ்அல்னீ அன் ஷையின் ஹத்தா உஹ்தித லக மின்ஹு திக்ரா"** (18:70) (நீர் என்னைப் பின்பற்றினால், நான் அதைப்பற்றி உமக்குக் கூறும் வரை எதைப் பற்றியும் என்னிடம் கேட்காதீர்) என்று கூறினார். மூஸா (அலை), "சரி" என்றார்கள்.

கித்ரும் மூஸாவும் கடற்கரையோரமாக நடந்து சென்றார்கள். அப்போது ஒரு கப்பல் அவர்களைக் கடந்து சென்றது. அதில் தங்களையும் ஏற்றிக்கொள்ளுமாறு அவர்கள் பேசினார்கள். அவர்கள் கித்ரை அடையாளம் கண்டுகொண்டு, கூலி எதுவும் வாங்காமல் அவர்களை ஏற்றிக்கொண்டனர். அப்போது கித்ர் கப்பல் பலகைகளில் ஒன்றை கழற்றிவிட்டார்.

இதைக் கண்ட மூஸா (அலை), "இம்மக்கள் நம்மை கூலி எதுவும் வாங்காமல் ஏற்றிக்கொண்டனர். ஆனால், நீர் அவர்களுடைய கப்பலைக் கேடுபடுத்தும் விதமாக ஓட்டையிட்டுவிட்டீரே! (அதன் மக்களை மூழ்கடிப்பதற்காகவே நீர் இவ்வாறு செய்தீரோ?) **"லி துஃக்ரிக அஹ்லஹா லகத் ஜிஃத ஷையன் இம்ரா"** (18:71) (நிச்சயமாக நீர் ஒரு பெரும் விபரீதமான காரியத்தைச் செய்துவிட்டீர்) என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு கித்ர்: **"அலம் அகுல் இன்னக லன் தஸ்ததீஅ மஇய ஸப்ரா"** (18:72) (நிச்சயமாக நீர் என்னுடன் பொறுமையாக இருக்க மாட்டீர் என்று நான் உமக்குக் கூறவில்லையா?) என்று கேட்டார்.

அதற்கு மூஸா (அலை): **"லா துஆகித்னீ பிமா நஸீது வலா துர்ஹிக்னீ மின் அம்ரீ உஸ்ரா"** (18:73) (நான் மறந்ததற்காக என்னைத் தண்டிக்காதீர்; எனது விஷயத்தில் எனக்குக் கஷ்டத்தை ஏற்படுத்தாதீர்) என்று கூறினார்கள்.

பிறகு இருவரும் கப்பலிலிருந்து இறங்கினார்கள். அவர்கள் கடற்கரையில் நடந்து சென்றுகொண்டிருந்தபோது, சிறுவர்களுடன் விளையாடிக்கொண்டிருந்த ஒரு சிறுவனைக் கண்டார்கள். கித்ர் அந்தச்

சிறுவனின் தலையைப் பிடித்துத் தம் கையால் அதைத் துண்டித்துக் கொன்றுவிட்டார்.

இதைக் கண்ட மூஸா (அலை) அவரிடம்: **"அ கதல்த நஃப்ஸன் ஸகிய்யதன் பி ஃகைரி நஃப்ஸ்; லகத் ஜிஃத ஷையன் நுக்ரா"** (18:74) (நீர் ஒரு பரிசுத்தமான உயிரை, (வேறு) ஒரு உயிருக்காக அல்லாமல் கொன்றுவிட்டீரே! நிச்சயமாக நீர் ஒரு பயங்கரமான காரியத்தைச் செய்துவிட்டீர்) என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு கித்ர்: **"அலம் அகுல் லக இன்னக லன் தஸ்ததீஅ மஇய ஸப்ரா"** (18:75) (நிச்சயமாக நீர் என்னுடன் பொறுமையாக இருக்க மாட்டீர் என்று நான் உமக்குக் கூறவில்லையா?) என்று கேட்டார்.

(நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்): "இது முதலாவதை விட மிகக் கடுமையானது."

மூஸா (அலை): **"இன் ஸஅல்துக அன் ஷையின் பஃதஹா ஃபாலா துஸாஹிப்னீ; கத் பலஃக்த மின் லதுன்னீ உத்ரா"** (18:76) (இதற்குப் பிறகு நான் உம்மிடம் எதைப் பற்றியாவது கேட்டால், நீர் என்னுடன் தோழமை கொள்ளாதீர். நிச்சயமாக நீர் என்னிடமிருந்து (பிரிவதற்கு) ஒரு சான்றை அடைந்துவிட்டீர்) என்று கூறினார்கள்.

"ஃபன் தலகா ஹத்தா இதா அதயா அஹ்ல கர்யதின் இஸ்தத்அமா அஹ்லஹா ஃப அபவ் அன் யுளய்யிஃபூஹுமா ஃப வஜதா ஃபீஹா ஜிதாரன் யுரீது அன் யின்கள்ள" (18:77). (யுரீது அன் யின்கள்ள என்பதற்கு) சாய்ந்திருந்தது என்று பொருள். கித்ர் தம் கையால் 'இப்படி'ச் செய்து அதை நிமிர்த்தி வைத்தார் **"ஃப அகாமுஹு"** (அதை நிமிர்த்தி வைத்தார்).

அப்போது மூஸா (அலை) அவரிடம், "நாம் ஒரு கூட்டத்தாரிடம் வந்தோம்; அவர்கள் நமக்கு விருந்தளிக்கவுமில்லை; உணவளிக்கவும் இல்லை. **இன் ஷிஃத லத்த ஃகத்த அலைஹி அஜ்ரா**" (18:77) (நீர் விரும்பியிருந்தால், அதற்காக ஒரு கூலியைப் பெற்றிருக்கலாமே!) என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு கித்ர்: **"ஹாதா ஃபிராகு பைனீ வ பைனிக; ஸ உனப்பிவுக பி தஃவீலி மா லம் தஸ்ததி அலைஹி ஸப்ரா"** (18:78) (இது எனக்கும் உமக்கும் இடையிலான பிரிவாகும். நீர் எதன் மீது பொறுமையாக இருக்க முடியவில்லையோ, அதன் விளக்கத்தை நான் உமக்கு அறிவிப்பேன்) என்று கூறினார்."

ரசூலுல்லாஹி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் மூஸாவுக்கு அருள் புரிவானாக! அவர் பொறுமையாக இருந்திருக்க வேண்டுமென்று நாம் ஆசைப்படுகிறோம்; அவ்வாறாயின் அவர்களின் செய்திகள் நமக்கு இன்னும் விபரிக்கப்பட்டிருக்கும்."

மேலும் ரசூலுல்லாஹி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முதலாவது நிகழ்வு

மூஸாவிடமிருந்து ஏற்பட்ட மறதியாகும்." (மேலும் கூறினார்கள்): "ஒரு சிட்டுக்குருவி வந்து கப்பலின் விளிம்பில் அமர்ந்து கடலில் (தண்ணீரைக்) கொத்தியது. அப்போது கித்ர் மூஸாவிடம், 'அல்லாஹ்வின் அறிவுக்கு முன்னால் என்னுடைய அறிவும் உம்முடைய அறிவும், இந்தக் குருவி கடலிலிருந்து குறைத்த அளவேயன்றி வேறில்லை' என்று கூறினார்."

ஸயீத் பின் ஜுபைர் (ரஹ்) கூறினார்: இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள், (18:79 வசனத்தை) **"வ கான அமாமஹும் மலிகன் யஃகுது குல்ல ஸஃபீனதின் ஸாலிஹதின் ஃகஸ்பா"** (அவர்களுக்கு முன்னால் ஒரு மன்னன் இருந்தான்; அவன் பழுதுபடாத நல்ல கப்பல்களை எல்லாம் அபகரித்துக் கொண்டிருந்தான்) என்று ஓதுவார்கள். மேலும், (18:80 வசனத்தை) **"வ அம்மல் ஃகுலாமு ஃப கான காஃபிரா"** (அந்தச் சிறுவன் இறைமறுப்பாளனாக இருந்தான்) என்றும் ஓதுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3150

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْجَبَّارِ بْنُ الْعَبَّاسِ الْهَمْدَانِيُّ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْغُلاَمُ الَّذِي قَتَلَهُ الْخَضِرُ طُبِعَ يَوْمَ طُبِعَ كَافِرًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் பின்வருமாறு கூறியதாக அறிவித்தார்கள்: "அல்-கிள்ர் (அலை) அவர்கள் கொன்ற அந்தச் சிறுவன், அவன் படைக்கப்பட்ட நாளிலேயே காஃபிராகவே படைக்கப்பட்டான் (அதாவது, அவனது விதி அவ்வாறு நிர்ணயிக்கப்பட்டிருந்தது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3151

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّمَا سُمِّيَ الْخَضِرَ لأَنَّهُ جَلَسَ عَلَى فَرْوَةٍ بَيْضَاءَ فَاهْتَزَّتْ تَحْتَهُ خَضْرَاءَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்-கதிர் (அலை) அவர்கள் 'அல்-கதிர்' என்று அழைக்கப்பட்டதற்குக் காரணம், அவர்கள் ஒரு வெண்மையான, (வறண்ட) நிலப்பரப்பின் மீது அமர்ந்தால், அது அவர்களுக்குக் கீழே பசுமையாக அசைந்தாடும் (அல்லது துளிர்த்து செழித்துவிடும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3152

حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ فُضَيْلٍ الْجَزَرِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا صَفْوَانُ بْنُ صَالِحٍ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ يُوسُفَ الصَّنْعَانِيِّ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ ‏:‏ ‏(‏وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا ‏)‏ قَالَ ذَهَبٌ وَفِضَّةٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا صَفْوَانُ بْنُ صَالِحٍ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ يُوسُفَ الصَّنْعَانِيِّ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ، عَنْ مَكْحُولٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ அத்-தர்தா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: (அல்-கஹ்ஃப் அத்தியாயத்தில்) அல்லாஹ்வின் கூற்றான "(வ கான தஹ்தஹூ கன்ஸுல் லஹுமா) - அதன் அடியில் அவர்களுக்கான ஒரு புதையல் இருந்தது" (18:82) என்பது பற்றி நபி (ஸல்) அவர்கள், "(அது) தங்கமும் வெள்ளியும் (ஆகும்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3153

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، - الْمَعْنَى وَاحِدٌ وَاللَّفْظُ لاِبْنِ بَشَّارٍ قَالُوا حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَبِي رَافِعٍ عَنْ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي السَّدِّ قَالَ يَحْفِرُونَهُ كُلَّ يَوْمٍ حَتَّى إِذَا كَادُوا يَخْرِقُونَهُ قَالَ الَّذِي عَلَيْهِمُ ارْجِعُوا فَسَتَخْرِقُونَهُ غَدًا فَيُعِيدُهُ اللَّهُ كَأَمْثَلِ مَا كَانَ حَتَّى إِذَا بَلَغَ مُدَّتَهُمْ وَأَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَهُمْ عَلَى النَّاسِ

قَالَ الَّذِي عَلَيْهِمْ ارْجِعُوا فَسَتَخْرِقُونَهُ غَدًا إِنْ شَاءَ اللَّهُ وَاسْتَثْنَى . قَالَ فَيَرْجِعُونَ فَيَجِدُونَهُ كَهَيْئَتِهِ حِينَ تَرَكُوهُ فَيَخْرِقُونَهُ فَيَخْرُجُونَ عَلَى النَّاسِ فَيَسْتَقُونَ الْمِيَاهَ وَيَفِرُّ النَّاسُ مِنْهُمْ فَيَرْمُونَ بِسِهَامِهِمْ فِي السَّمَاءِ فَتَرْجِعُ مُخَضَّبَةً بِالدِّمَاءِ فَيَقُولُونَ قَهَرْنَا مَنْ فِي الأَرْضِ وَعَلَوْنَا مَنْ فِي السَّمَاءِ قَسْوَةً وَعُلُوًّا . فَيَبْعَثُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ نَغَفًا فِي أَقْفَائِهِمْ فَيَهْلِكُونَ قَالَ فَوَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ إِنَّ دَوَابَّ الأَرْضِ تَسْمَنُ وَتَبْطَرُ وَتَشْكَرُ شَكَرًا مِنْ لُحُومِهِمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِثْلَ هَذَا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் 'தடுப்புச் சுவர்' (யஃஜூஜ், மஃஜூஜ்) குறித்துக் கூறினார்கள்:

"அவர்கள் ஒவ்வொரு நாளும் அதைத் தோண்டிக் கொண்டிருக்கிறார்கள். அவர்கள் அதைத் துளையிடும் நிலையை நெருங்கும்போது, அவர்களுடைய தலைவர், 'திரும்பிச் செல்லுங்கள், நாளை நீங்கள் அதைத் துளையிட்டு விடலாம்' என்று கூறுவார். ஆனால், அல்லாஹ் அதை முன்பிருந்ததைப் போன்றே (உறுதியானதாக) மீளச் செய்துவிடுவான்.

அவர்களுடைய (விதிக்கப்பட்ட) காலம் முடிந்து, அவர்களை மக்கள் மீது அனுப்ப அல்லாஹ் நாடும்போது, அவர்களுடைய தலைவர், 'திரும்பிச் செல்லுங்கள், இன்ஷா அல்லாஹ் (அல்லாஹ் நாடினால்), நாளை நீங்கள் அதைத் துளையிட்டு விடலாம்' என்று கூறுவார். அவர் (அல்லாஹ்வின் நாட்டத்தைச் சேர்த்துச் சொல்வதன் மூலம்) விதிவிலக்கு அளிப்பார்.

எனவே அவர்கள் திரும்பிச் செல்வார்கள்; அவர்கள் விட்டுச் சென்றது போன்றே அது (அந்தச் சுவர்) இருப்பதை அவர்கள் காண்பார்கள். உடனே அவர்கள் அதைத் துளையிட்டு, மக்கள் மீது (வெளியேறி) வருவார்கள். (உலகிலுள்ள) நீரை அவர்கள் குடித்துத் தீர்ப்பார்கள்; மக்கள் அவர்களிடமிருந்து தப்பி ஓடுவார்கள்.

அப்போது அவர்கள் வானத்தை நோக்கித் தங்கள் அம்புகளை எய்வார்கள்; அவை இரத்தக் கறை படிந்தவையாக அவர்களிடம் திரும்ப வரும். உடனே அவர்கள், 'பூமியில் உள்ளவர்களை நாங்கள் வென்றுவிட்டோம்; கடுமையிலும், ஆணவத்திலும் (வானத்தில் உள்ளவர்களை) நாங்கள் ஆதிக்கம் செலுத்திவிட்டோம்' என்று கூறுவார்கள்.

பிறகு அல்லாஹ் அவர்களின் பிடரிகளில் 'நகஃப்' (எனும் ஒரு வகை புழுவை) அனுப்புவான்; அதனால் அவர்கள் அழிந்து போவார்கள்."

(இறுதியாக) நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக!

பூமியின் மிருகங்கள் அவர்களுடைய மாமிசத்தால் மிகவும் கொழுத்து, (அதிக உணவு காரணமாக) செருக்கடைந்து, (அல்லாஹ்வுக்கு) நன்றி செலுத்தும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3154

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَكْرٍ الْبُرْسَانِيُّ، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ جَعْفَرٍ، أَخْبَرَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ مِينَاءَ، عَنْ أَبِي سَعْدِ بْنِ أَبِي فَضَالَةَ الأَنْصَارِيِّ، وَكَانَ، مِنَ الصَّحَابَةِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِذَا جَمَعَ اللَّهُ النَّاسَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ لِيَوْمٍ لاَ رَيْبَ فِيهِ نَادَى مُنَادٍ مَنْ كَانَ أَشْرَكَ فِي عَمَلٍ عَمِلَهُ لِلَّهِ أَحَدًا فَلْيَطْلُبْ ثَوَابَهُ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ أَغْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشِّرْكِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ بَكْرٍ ‏.‏

அபூ ஸஅத் பின் அபீ ஃபதாலா அல்-அன்சாரி (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது - இவர் நபித்தோழர்களில் ஒருவராவார்: நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ் மறுமை நாளில் மக்களை ஒன்று திரட்டும் போது - அதில் எந்த சந்தேகமும் இல்லாத ஒரு நாள் - ஓர் அழைப்பாளர் அழைத்துக் கூறுவார்: "எவர் அல்லாஹ்வுக்காகச் செய்த ஒரு செயலில் (வேறொருவரை) இணையாக்கினாரோ, அவர் தனது நற்கூலியை அல்லாஹ் அல்லாதவரிடமிருந்து தேடிக்கொள்ளட்டும். ஏனெனில், நிச்சயமாக அல்லாஹ், (தனது வணக்கத்தில்) இணைகளை விட்டும் மிகவும் தேவையற்றவன் ஆவான்."'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ مَرْيَمَ

சூரத்துல் மர்யம் பற்றி

3155

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، وَأَبُو مُوسَى مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى قَالاَ حَدَّثَنَا ابْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ وَائِلٍ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ، قَالَ بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله

عليه وسلم إِلَى نَجْرَانَ فَقَالُوا لِي أَلَسْتُمْ تَقْرَءُونَ : (يَا أُخْتَ هَارُونَ) وَقَدْ كَانَ بَيْنَ عِيسَى وَمُوسَى مَا كَانَ فَلَمْ أَدْرِ مَا أُجِيبُهُمْ . فَرَجَعْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَخْبَرْتُهُ فَقَالَ أَلاَّ أَخْبَرْتَهُمْ أَنَّهُمْ كَانُوا يُسَمُّونَ بِأَنْبِيَائِهِمْ وَالصَّالِحِينَ قَبْلَهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ إِدْرِيسَ .

அல்-முகீரா பின் ஷுஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னை நஜ்ரானுக்கு அனுப்பினார்கள். அவர்கள் (நஜ்ரான் மக்கள்) என்னிடம், "மூஸா (அலை) அவர்களுக்கும் ஈஸா (அலை) அவர்களுக்கும் இடையில் இவ்வளவு (நீண்ட கால இடைவெளி) இருக்கும்போது, நீங்கள் 'யா உக்த ஹாரூன்' (ஹாரூனின் சகோதரியே!) என்று ஓதுவதில்லையா?" என்று கேட்டார்கள். அவர்களுக்கு என்ன பதிலளிப்பது என்று எனக்குத் தெரியவில்லை. ஆகவே, நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் திரும்பி வந்து, அவர்களிடம் அது பற்றிக் கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், "அவர்கள் தங்களுக்கு முன்னர் வாழ்ந்த நபிமார்கள் மற்றும் நல்லவர்களின் பெயர்களை (தங்கள் பிள்ளைகளுக்குச்) சூட்டி வந்தார்கள் என்று நீர் அவர்களுக்குத் தெரிவித்திருக்கக் கூடாதா?" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3156

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ أَبُو الْمُغِيرَةِ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، رضى الله عنه قَالَ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم : (وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ) قَالَ يُؤْتَى بِالْمَوْتِ كَأَنَّهُ كَبْشٌ أَمْلَحُ حَتَّى يُوقَفَ عَلَى السُّورِ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ فَيُقَالُ يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ . فَيَشْرَئِبُّونَ . وَيُقَالُ يَا أَهْلَ النَّارِ . فَيَشْرَئِبُّونَ . فَيُقَالُ هَلْ تَعْرِفُونَ هَذَا فَيَقُولُونَ نَعَمْ هَذَا الْمَوْتُ . فَيُضْجَعُ فَيُذْبَحُ فَلَوْلاَ أَنَّ اللَّهَ قَضَى لأَهْلِ الْجَنَّةِ الْحَيَاةَ فِيهَا وَالْبَقَاءَ لَمَاتُوا فَرَحًا وَلَوْلاَ أَنَّ اللَّهَ قَضَى لأَهْلِ النَّارِ الْحَيَاةَ فِيهَا وَالْبَقَاءَ لَمَاتُوا تَرَحًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (திருக்குர்ஆன் 19:39 இல் உள்ள) **"வ அன்திர்ஹும் யவ்மல் ஹஸ்ரத்"** (கைசேதத்தின் நாளைப் பற்றி அவர்களை நீர் எச்சரிப்பீராக!) என்று ஓதினார்கள். மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "மரணமானது வெண்மையும் கருமையும் கலந்த ஒரு

செம்மறியாட்டுக் கடாவைப் போன்று கொண்டுவரப்படும். அது சொர்க்கத்திற்கும் நரகத்திற்கும் இடையிலான சுவரின் மீது நிறுத்தப்படும். பிறகு 'சொர்க்கவாசிகளே!' என்று கூறப்படும். அவர்கள் (ஆவலுடன்) தங்கள் கழுத்துகளை உயர்த்திப் பார்ப்பார்கள். மேலும் 'நரகவாசிகளே!' என்று கூறப்படும். அவர்களும் (ஆவலுடன்) தங்கள் கழுத்துகளை உயர்த்திப் பார்ப்பார்கள். பிறகு 'இதை நீங்கள் அறிவீர்களா?' என்று கேட்கப்படும். அவர்கள் 'ஆம், இது மரணம்' என்று கூறுவார்கள். பின்னர் அது படுக்க வைக்கப்பட்டு அறுக்கப்படும். சொர்க்கவாசிகளுக்கு (அதில்) வாழ்வையும் நிரந்தரத்தையும் அல்லாஹ் விதித்திருக்காவிட்டால், அவர்கள் மகிழ்ச்சியால் மரணித்திருப்பார்கள். மேலும் நரகவாசிகளுக்கு (அதில்) வாழ்வையும் நிரந்தரத்தையும் அல்லாஹ் விதித்திருக்காவிட்டால், அவர்கள் துக்கத்தால் மரணித்திருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3157

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا شَيْبَانُ، عَنْ قَتَادَةَ، فِي قَوْلِهِ: (وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا) قَالَ حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَمَّا عُرِجَ بِي رَأَيْتُ إِدْرِيسَ فِي السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ. قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم. قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ سَعِيدُ بْنُ أَبِي عَرُوبَةَ وَهَمَّامٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ عَنْ مَالِكِ بْنِ صَعْصَعَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَدِيثَ الْمِعْرَاجِ بِطُولِهِ وَهَذَا عِنْدَنَا مُخْتَصَرٌ مِنْ ذَاكَ.

கத்தாதா அவர்கள், அல்லாஹ்வின் கூற்றான **'வரஃபஃனாஹு மகானன் அலிய்யா'** (மேலும் நாம் அவரை ஓர் உயர்ந்த நிலைக்கு உயர்த்தினோம் - 19:57) என்பது குறித்து (விளக்கமளித்து) கூறியதாவது: அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் (மிஃராஜ் பயணத்தின் போது விண்ணுலகிற்கு) உயர்த்தப்பட்டபோது, நான் இதிரீஸ் (அலை) அவர்களை நான்காவது வானத்தில் கண்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3158

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يَعْلَى بْنُ عُبَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ ذَرٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ،

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِجِبْرِيلَ مَا يَمْنَعُكَ أَنْ تَزُورَنَا أَكْثَرَ مِمَّا تَزُورُنَا ‏.‏ قَالَ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ ‏:‏ ‏(‏ومَا نَتَنَزَّلُ إِلاَّ بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا ‏)‏ إِلَى آخِرِ الآيَةِ ‏.‏

قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ عُمَرَ بْنِ ذَرٍّ، نَحْوَهُ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்களிடம், 'நீர் (தற்போது) எங்களைச் சந்திப்பதை விட அதிகமாக எங்களைச் சந்திப்பதிலிருந்து உம்மைத் தடுப்பது எது?' என்று கேட்டார்கள்.

ஆகவே, இந்த வசனம் அருளப்பட்டது:

'(வமா நதனஸ்ஸலு இல்லா பிஅம்ரி ரப்பிக்க லஹூ மா பைன ஐதீனா வமா கல்பனா...)'

'மேலும், (நபியே!) உமது இறைவனின் கட்டளையின்றி நாம் இறங்குவதில்லை. நமக்கு முன்னால் உள்ளவையும் நமக்குப் பின்னால் உள்ளவையும் அவனுக்கே உரியன.' - வசனத்தின் இறுதி வரை."

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): "இது ஹஸன் கரீப் (நல்ல, தனித்த) ஹதீஸ் ஆகும்."

(இதே போன்ற அறிவிப்பு) ஹுசைன் இப்னு ஹுரைத், வக்கீஃ வழியாக உமர் இப்னு தர்ரிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3159

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنِ السُّدِّيِّ، قَالَ سَأَلْتُ مُرَّةَ الْهَمْدَانِيَّ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ، عَزَّ وَجَلَّ ‏:‏ ‏(‏وإِنْ مِنْكُمْ إِلاَّ وَارِدُهَا ‏)‏ فَحَدَّثَنِي أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَسْعُودٍ حَدَّثَهُمْ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ يَرِدُ النَّاسُ النَّارَ ثُمَّ يَصْدُرُونَ مِنْهَا

بِأَعْمَالِهِمْ فَأَوَّلُهُمْ كَلَمْحِ الْبَرْقِ ثُمَّ كَالرِّيحِ ثُمَّ كَحُضْرِ الْفَرَسِ ثُمَّ كَالرَّاكِبِ فِي رَحْلِهِ ثُمَّ كَشَدِّ الرَّجُلِ ثُمَّ كَمَشْيِهِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَرَوَاهُ شُعْبَةُ عَنِ السُّدِّيِّ فَلَمْ يَرْفَعْهُ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:
(அல்-குர்ஆன் 19:71 இல் வரும்) **“உங்களில் எவரும் அதனைக் (நரக நெருப்பைக்) கடக்காமல் இருக்கப் போவதில்லை”** என்ற அல்லாஹ்வின் கூற்று (குறித்து விளக்கமளிக்கும் விதமாக) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“மக்கள் (நரக) நெருப்பின் மீது (சிராத் பாலத்தின் வழியாக) வருவார்கள். பின்னர் அவர்கள் தங்கள் செயல்களின் அடிப்படையில் அதிலிருந்து (பாதுகாப்பாக) வெளியேறுவார்கள். அவர்களில் முதலாமவர் மின்னலைப் போன்றும், பின்னர் காற்றைப் போன்றும், பின்னர் குதிரையின் ஓட்டத்தைப் போன்றும், பின்னர் தன் வாகனத்தில் செல்லும் சவாரியாளனைப் போன்றும், பின்னர் மனிதனின் ஓட்டத்தைப் போன்றும், பின்னர் அவனது நடையைப் போன்றும் (அதைக் கடந்து செல்வார்கள்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3160

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ السُّدِّيِّ، عَنْ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ: (وَإِنْ مِنْكُمْ إِلاَّ وَارِدُهَا) قَالَ يَرِدُونَهَا ثُمَّ يَصْدُرُونَ بِأَعْمَالِهِمْ .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنِ السُّدِّيِّ، بِمِثْلِهِ . قَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ قُلْتُ لِشُعْبَةَ إِنَّ إِسْرَائِيلَ حَدَّثَنِي عَنِ السُّدِّيِّ عَنْ مُرَّةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ شُعْبَةُ وَقَدْ سَمِعْتُهُ مِنَ السُّدِّيِّ مَرْفُوعًا وَلَكِنِّي عَمْدًا أَدَعُهُ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்வூத் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:
(திருக்குர்ஆன் 19:71) "(வ இன் மின்க்கும் இல்லா வாரிதுஹா)" – "உங்களில் எவரும் அதனைக் கடக்காமல் இருப்பதில்லை" (எனும் இறைவசனம் குறித்து), (அவர்கள்) கூறினார்கள்: "(மக்கள் அனைவரும் நரகத்திற்கு) வருவார்கள்; பிறகு அவரவர் செயல்களுக்கேற்ப (அதைவிட்டும்) வெளியேறுவார்கள்.

(மற்றொரு அறிவிப்பில்,) அப்துர் ரஹ்மான் பின் மஹ்தி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் ஷுஅபாவிடம், "இஸ்ராயீல் (என்பவர்) அஸ்-ஸுத்தீ வழியாகவும், முர்ரா வழியாகவும், அப்துல்லாஹ் (பின் மஸ்வூத்) வழியாகவும், நபி (ஸல்)

அவர்களிடமிருந்தும் (இந்த ஹதீஸை) எனக்கு அறிவித்தார்" என்று கூறினேன். அதற்கு ஷுஅபா, "நானும் அஸ்-ஸுத்தீயிடமிருந்து இதனை 'மர்ஃபூஃ' ஆக (நபிமொழி என்றே) செவியுற்றேன். ஆயினும், நான் வேண்டுமென்றே அதை (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிப்பதைத்) தவிர்த்துவிட்டேன்" என்று கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3161

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا نَادَى جِبْرِيلَ إِنِّي قَدْ أَحْبَبْتُ فُلاَنًا فَأَحِبَّهُ قَالَ فَيُنَادِي فِي السَّمَاءِ ثُمَّ تَنْزِلُ لَهُ الْمَحَبَّةُ فِي أَهْلِ الأَرْضِ فَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ : (إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا) وَإِذَا أَبْغَضَ اللَّهُ عَبْدًا نَادَى جِبْرِيلَ إِنِّي قَدْ أَبْغَضْتُ فُلاَنًا فَيُنَادِي فِي السَّمَاءِ ثُمَّ تَنْزِلُ لَهُ الْبَغْضَاءُ فِي الأَرْضِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் ஒரு அடியானை நேசிக்கும்போது, அவன் ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்களை அழைத்து, 'நிச்சயமாக நான் இன்னாரை நேசிக்கிறேன், ஆகவே நீரும் அவரை நேசியுங்கள்' என்று கூறுகிறான்." (நபி (ஸல்) அவர்கள் தொடர்ந்து) கூறினார்கள்: "ஆகவே, அவர் (ஜிப்ரீல்) வானத்தில் அறிவிக்கிறார். பின்னர் அவருக்கான அன்பு பூமியில் உள்ள மக்களிடையே இறங்குகிறது. அதுவே அல்லாஹ்வின் (பின்வரும்) கூற்றாகும்:

'இன்னல்லதீன ஆமனூ வஅமிலுஸ் ஸாலிஹாதி ஸயஜ்அலு லஹுமுர் ரஹ்மானு வுத்தா'

(இதன் பொருள்: நிச்சயமாக, எவர்கள் நம்பிக்கை கொண்டு நற்செயல்கள் புரிகிறார்களோ, அளவற்ற அருளாளன் அவர்களுக்காக அன்பை ஏற்படுத்துவான் - அல்குர்ஆன் 19:96).

மேலும் அல்லாஹ் ஒரு அடியானை வெறுக்கும்போது, அவன் ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்களை அழைத்து, 'நிச்சயமாக நான் இன்னாரை வெறுக்கிறேன்' என்று கூறுகிறான். ஆகவே, அவர் வானத்தில் அறிவிக்கிறார். பின்னர்

அவனுக்கான வெறுப்பு பூமியில் இறங்குகிறது."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ் ஆகும். மேலும் அப்துர் ரஹ்மான் இப்னு அப்துல்லாஹ் இப்னு தீனார், தன் தந்தை வழியாக, அபூ ஸாலிஹ் வழியாக, அபூ ஹுரைரா வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3162

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي الضُّحَى، عَنْ مَسْرُوقٍ، قَالَ سَمِعْتُ خَبَّابَ بْنَ الأَرَتِّ، يَقُولُ جِئْتُ الْعَاصِيَ بْنَ وَائِلٍ السَّهْمِيَّ أَتَقَاضَاهُ حَقًّا لِي عِنْدَهُ فَقَالَ لاَ أُعْطِيكَ حَتَّى تَكْفُرَ بِمُحَمَّدٍ ‏.‏ فَقُلْتُ لاَ حَتَّى تَمُوتَ ثُمَّ تُبْعَثَ ‏.‏ قَالَ وَإِنِّي لَمَيِّتٌ ثُمَّ مَبْعُوثٌ فَقُلْتُ نَعَمْ ‏.‏ فَقَالَ إِنَّ لِي هُنَاكَ مَالاً وَوَلَدًا فَأَقْضِيكَ ‏.‏ فَنَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏أَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لأُوتَيَنَّ مَالاً وَوَلَدًا ‏)‏ الآيَةَ ‏.‏

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

கப்பாப் பின் அல்-அரத் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"நான் அல்-ஆஸ் பின் வாயில் அஸ்-ஸஹ்மியிடம், எனக்குத் தர வேண்டியிருந்த ஒரு உரிமையைப் (கடனை) பெறச் சென்றேன். அவன், 'நீர் முஹம்மது (ஸல்) அவர்களை நிராகரிக்கும் வரை உமக்கு (எதுவும்) கொடுக்க மாட்டேன்' என்று கூறினான். அதற்கு நான், 'இல்லை; நீர் இறந்து, பின்னர் மீண்டும் உயிர்ப்பிக்கப்படும் வரை (நான் அவரை நிராகரிக்க மாட்டேன்)' என்று கூறினேன். அவன், 'நான் இறந்து, பின்னர் மீண்டும் உயிர்ப்பிக்கப்படுவேனா?' என்று கேட்டான். அதற்கு நான், 'ஆம்' என்று கூறினேன். அதற்கு அவன், '(அப்படியானால்) எனக்கு அங்கு (மறுமையில்) நிச்சயமாக செல்வமும் சந்ததியும் இருக்கும், அதைக் கொண்டு உமக்குத் திருப்பிச் செலுத்துவேன்' என்று கூறினான்."

எனவே (பின்வரும்) இறைவசனம் அருளப்பட்டது:

'அரஅய்தல்லதீ கஃபர பிஆயாதினா வகால லஊதயன்ன மாலன் வவலதா'

"(நபியே!) நம்முடைய வசனங்களை நிராகரித்து, 'எனக்கு நிச்சயமாக

செல்வமும் பிள்ளைகளும் வழங்கப்படும்' என்று கூறினானோ, அவனை நீர் பார்த்தீரா?" (திருக்குர்ஆன் 19:77).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ طه

பாடம்: சூரத் தாஹா

3163

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، أَخْبَرَنَا صَالِحُ بْنُ أَبِي الأَخْضَرِ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ لَمَّا قَفَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ خَيْبَرَ أَسْرَى لَيْلَةً حَتَّى أَدْرَكَهُ الْكَرَى أَنَاخَ فَعَرَّسَ ثُمَّ قَالَ " يَا بِلاَلُ اكْلأْ لَنَا اللَّيْلَةَ " . قَالَ فَصَلَّى بِلاَلٌ ثُمَّ تَسَانَدَ إِلَى رَاحِلَتِهِ مُسْتَقْبِلَ الْفَجْرِ فَغَلَبَتْهُ عَيْنَاهُ فَنَامَ فَلَمْ يَسْتَيْقِظْ أَحَدٌ مِنْهُمْ وَكَانَ أَوَّلَهُمُ اسْتِيقَاظًا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم . فَقَالَ " أَىْ بِلاَلُ " . فَقَالَ بِلاَلٌ بِأَبِي أَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخَذَ بِنَفْسِي الَّذِي أَخَذَ بِنَفْسِكَ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " اقْتَادُوا " . ثُمَّ أَنَاخَ فَتَوَضَّأَ فَأَقَامَ الصَّلاَةَ ثُمَّ صَلَّى مِثْلَ صَلاَتِهِ لِلْوَقْتِ فِي تَمَكُّثٍ ثُمَّ قَالَ : (وأَقِمِ الصَّلاَةَ لِذِكْرِي) . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَيْرُ مَحْفُوظٍ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الْحُفَّاظِ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . وَصَالِحُ بْنُ أَبِي الأَخْضَرِ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ وَغَيْرُهُ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கைபரிலிருந்து திரும்பிக் கொண்டிருந்தபோது, அவர்களுக்குத் தூக்கம் மிகைக்கும் வரை இரவில் பயணம் செய்தார்கள். பின்னர் (தமது ஒட்டகத்தை) மண்டியிடச் செய்து (இரவு) ஓய்வெடுத்தார்கள். பிறகு அவர்கள், "ஓ பிலால்! இன்றிரவு எங்களுக்காகக் காவல் காப்பீராக" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்): எனவே பிலால் (ரழி) அவர்கள் தொழுதார்கள். பின்னர் தமது வாகனத்தின் மீது சாய்ந்து கொண்டு, ஃபஜ்ர் (அதிகாலை) நேரத்தின் திசையை முன்னோக்கி இருந்தார்கள். அவர்களுடைய கண்கள் அவர்களை மிகைத்தன; அவர்கள் தூங்கிவிட்டார்கள். அவர்களில்

ஒருவரும் விழிக்கவில்லை. அவர்களில் முதலில் விழித்தவர் நபி (ஸல்) அவர்களாவார்கள்.

அவர்கள், "ஓ பிலால்!" என்று அழைத்தார்கள். அதற்கு பிலால் (ரழி), "அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தந்தை தங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்! தங்களை எது ஆட்கொண்டதோ (தூக்கம்), அதுவே என்னையும் ஆட்கொண்டுவிட்டது" என்று கூறினார்கள்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "(இவ்விடத்தைவிட்டு) ஓட்டிச் செல்லுங்கள்" என்று கூறினார்கள். பின்னர் (சிறிது தூரம் சென்று தமது ஒட்டகத்தை) மண்டியிடச் செய்து உளூச் செய்தார்கள். பிறகு தொழுகைக்கு இகாமத் கூறினார்கள். பின்னர் (வழக்கமான) நேரத்தில் தொழுவதைப் போலவே நிதானத்துடன் தொழுதார்கள்.

பின்னர் அவர்கள் கூறினார்கள்: "(வ அகிமிஸ் ஸலாத்த லி திக்ரீ) - என்னை நினைவு கூர்வதற்காகத் தொழுகையை நிலைநிறுத்துவீராக" (திருக்குர்ஆன் 20:14).

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது 'கைர் மஹ்ஃபூழ்' (நன்கு பாதுகாக்கப்படாத/இந்த வடிவத்தில் நம்பகத்தன்மையற்ற) ஹதீஸாகும். ஹதீஸ் அறிஞர்களில் பலர் ஸுஹ்ரீ வழியாக, ஸயீத் இப்னுல் முஸய்யப் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதை அறிவித்துள்ளனர். ஆனால், அவர்கள் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களை இதில் குறிப்பிடவில்லை. ஸாலிஹ் இப்னு அபில் அஃக்தர் ஹதீஸ் அறிவிப்பில் பலவீனமானவர் என்று கருதப்படுகிறார். யஹ்யா இப்னு ஸயீத் அல்-கத்தான் மற்றும் பிற அறிஞர்கள் அவரது மனனத்திறன் காரணமாக அவரை பலவீனப்படுத்தியுள்ளனர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابٌ وَمِنْ سُورَةِ الأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ

பாடம்: சூரத்துல் அன்பியா (அலைஹிமுஸ் ஸலாம்) குறித்து

3164

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُوسَى الأَشْيَبُ، بَغْدَادِيٌّ حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْوَيْلُ وَادٍ فِي جَهَنَّمَ يَهْوِي فِيهِ الْكَافِرُ أَرْبَعِينَ خَرِيفًا قَبْلَ أَنْ يَبْلُغَ قَعْرَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ لَهِيعَةَ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வைல் (Wail) என்பது நரகத்தில் (ஜஹன்னம்) உள்ள ஒரு பள்ளத்தாக்கு ஆகும். அதில் நிராகரிப்பவன் (காஃபிர்) அதன் ஆழத்தை அடைவதற்கு நாற்பது இலையுதிர் காலங்கள் (அதாவது, நாற்பது ஆண்டுகள்) வீழ்வான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3165

حَدَّثَنَا مُجَاهِدُ بْنُ مُوسَى، - بَغْدَادِيٌّ - وَالْفَضْلُ بْنُ سَهْلٍ الأَعْرَجُ بَغْدَادِيٌّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ غَزْوَانَ أَبُو نُوحٍ، حَدَّثَنَا لَيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَجُلاً، قَعَدَ بَيْنَ يَدَىِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ لِي مَمْلُوكَيْنِ يُكَذِّبُونَنِي وَيَخُونُونَنِي وَيَعْصُونَنِي وَأَشْتُمُهُمْ وَأَضْرِبُهُمْ فَكَيْفَ أَنَا مِنْهُمْ قَالَ " يُحْسَبُ مَا خَانُوكَ وَعَصَوْكَ وَكَذَّبُوكَ وَعِقَابُكَ إِيَّاهُمْ فَإِنْ كَانَ عِقَابُكَ إِيَّاهُمْ بِقَدْرِ ذُنُوبِهِمْ كَانَ كَفَافًا لاَ لَكَ وَلاَ عَلَيْكَ وَإِنْ كَانَ عِقَابُكَ إِيَّاهُمْ دُونَ ذُنُوبِهِمْ كَانَ فَضْلاً لَكَ وَإِنْ كَانَ عِقَابُكَ إِيَّاهُمْ فَوْقَ ذُنُوبِهِمُ اقْتُصَّ لَهُمْ مِنْكَ الْفَضْلُ " . قَالَ فَتَنَحَّى الرَّجُلُ فَجَعَلَ يَبْكِي وَيَهْتِفُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَمَا تَقْرَأُ كِتَابَ اللَّهِ : (وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلاَ تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ) الآيَةَ . فَقَالَ الرَّجُلُ وَاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَجِدُ لِي وَلِهَؤُلاَءِ شَيْئًا خَيْرًا مِنْ مُفَارَقَتِهِمْ أُشْهِدُكُمْ أَنَّهُمْ أَحْرَارٌ كُلَّهُمْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ غَزْوَانَ وَقَدْ رَوَى أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ غَزْوَانَ هَذَا الْحَدِيثَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு முன்னால் வந்து அமர்ந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! எனக்கு இரண்டு அடிமைகள் உள்ளனர். அவர்கள் என்னிடம் பொய் உரைக்கிறார்கள்; எனக்குத் துரோகம் செய்கிறார்கள்; எனக்கு மாறுசெய்கிறார்கள். நான் அவர்களைத் திட்டுகிறேன்; மேலும் அடிக்கிறேன். இந்நிலையில் அவர்கள் விஷயத்தில் (மறுமையில்) என் நிலை என்னவாகும்?" என்று கேட்டார்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் உமக்குச் செய்த

துரோகம், மாறுசெய்தல் மற்றும் பொய் ஆகியவையும், நீர் அவர்களுக்கு அளித்த தண்டனையும் (மறுமையில்) கணக்கிடப்படும். நீர் அவர்களுக்கு அளித்த தண்டனை அவர்களின் குற்றங்களுக்குச் சமமாக இருந்தால், அது (கஃபாஃபாக) சரியாகிவிடும்; உமக்குச் சாதகமாகவும் இருக்காது, உமக்கு எதிராகவும் இருக்காது. நீர் அவர்களுக்கு அளித்த தண்டனை அவர்களின் குற்றங்களை விடக் குறைவாக இருந்தால், அது உமக்கு நன்மையாக (உபரியாக) அமையும். நீர் அவர்களுக்கு அளித்த தண்டனை அவர்களின் குற்றங்களை விட அதிகமாக இருந்தால், அந்த அதிகப்படியான அளவுக்கு உம்மிடமிருந்து அவர்களுக்குப் பழிவாங்கி (ஈடு) கொடுக்கப்படும்."

இதைக் கேட்ட அந்த மனிதர் அங்கிருந்து விலகிச் சென்று, அழவும் சப்தமிட்டுப் புலம்பவும் தொடங்கினார். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் வரும் இவ்வசனத்தை நீர் ஓதவில்லையா?

'வநளஉல் மவாஸீனல் கிஸ்த லியவ்மில் கியாமதி ஃபலா துழ்லமு நஃப்ஸுன் ஷைஅன் வஇன் கான மித்கால...'

(பொருள்: மறுமை நாளில் நீதத்தின் தராசுகளை நாம் நிறுவுவோம். எந்த ஓர் ஆத்மாவும் ஒரு சிறிதும் அநீதி இழைக்கப்படமாட்டாது. (நன்மை, தீமை) ஒரு கடுகளவு எடையிருப்பினும்...)" (அல்குர்ஆன் 21:47) என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அந்த மனிதர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக, இவர்களையும் என்னையும் பிரித்து விடுவதைத் தவிர எனக்கும் இவர்களுக்கும் சிறந்ததான (தீர்வு) வேறொன்றையும் நான் காணவில்லை. இவர்கள் அனைவரும் சுதந்திரமானவர்கள் என்பதற்கு உங்களை நான் சாட்சியாக ஆக்குகிறேன்" என்று கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3166

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لَمْ يَكْذِبْ إِبْرَاهِيمُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ فِي شَيْءٍ قَطُّ إِلاَّ فِي ثَلاَثٍ قَوْلُهُ ‏:‏ ‏(‏إِنِّي سَقِيمٌ ‏)‏ وَلَمْ يَكُنْ سَقِيمًا وَقَوْلُهُ لِسَارَةَ أُخْتِي وَقَوْلُهُ ‏:‏ ‏(‏بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இப்ராஹீம் (அலை) அவர்கள் மூன்று விஷயங்களைத் தவிர வேறு எதிலும் (முழுமையான) பொய் கூறவில்லை. (அவை அனைத்தும் ஒரு பெரிய நன்மையை நாடி,

அல்லது தீமையைத் தடுக்க, அல்லது சத்தியத்தை நிலைநாட்ட, வெளிப்படையாக ஒரு பொருளையும், உள்ளர்த்தத்தில் வேறொரு உண்மையையும் கொண்ட 'தவ்ரிய்யா' (Tawriyah) எனும் மறைமுகமான கூற்றுகளாகும்.) அவையாவன:
1. அவர் நோயுற்றிருக்காத நிலையில், 'நிச்சயமாக நான் நோயுற்றிருக்கிறேன் (37:89)' என்று கூறியதும் (அதாவது, அவர்களின் இணைவைப்பைக் கண்டு மனதளவில் நோயுற்றிருந்தேன் அல்லது எதிர்காலத்தில் நோயுறக்கூடும் என்ற அர்த்தத்தில்).
2. சாரா (அலைஹா) அவர்களைப் பற்றி (ஒரு கொடுங்கோல் மன்னனிடமிருந்து அவளைக் காக்க) 'அவள் என் சகோதரி' என்று அவர் கூறியதும் (அதாவது, இஸ்லாமிய சகோதரி அல்லது ஆன்மீக சகோதரி என்ற அர்த்தத்தில்).
3. மேலும் (சிலைகளை உடைத்த பிறகு, மக்களை சிந்திக்கத் தூண்டும் விதமாக) 'இல்லை, இவற்றில் பெரியதுதான் இதைச் செய்தது (21:63)' என்று அவர் கூறியதும் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3167

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، وَوَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، وَأَبُو دَاوُدَ قَالُوا حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ النُّعْمَانِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِالْمَوْعِظَةِ فَقَالَ " يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّكُمْ مَحْشُورُونَ إِلَى اللَّهِ عُرَاةً غُرْلاً " . ثُمَّ قَرَأَ : (كما بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا) إِلَى آخِرِ الآيَةِ قَالَ " أَوَّلُ مَنْ يُكْسَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِبْرَاهِيمُ وَإِنَّهُ سَيُؤْتَى بِرِجَالٍ مِنْ أُمَّتِي فَيُؤْخَذُ بِهِمْ ذَاتَ الشِّمَالِ فَأَقُولُ رَبِّ أَصْحَابِي . فَيُقَالُ إِنَّكَ لاَ تَدْرِي مَا أَحْدَثُوا بَعْدَكَ . فَأَقُولُ كَمَا قَالَ الْعَبْدُ الصَّالِحُ (وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ * إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) فَيُقَالُ هَؤُلاَءِ لَمْ يَزَالُوا مُرْتَدِّينَ عَلَى أَعْقَابِهِمْ مُنْذُ فَارَقْتَهُمْ " .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ النُّعْمَانِ، نَحْوَهُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنِ الْمُغِيرَةِ بْنِ النُّعْمَانِ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى كَأَنَّهُ تَأَوَّلَهُ عَلَى أَهْلِ الرِّدَّةِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குத்பா (சொற்பொழிவு) நிகழ்த்துவதற்காக நின்றார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஓ மக்களே! நீங்கள் அல்லாஹ்விற்கு முன்னால் நிர்வாணமாகவும், விருத்தசேதனம் செய்யப்படாதவர்களாகவும் ஒன்று திரட்டப்படுவீர்கள்.' பிறகு அவர்கள் ஓதினார்கள்:

'கமா பதக்னா அவ்வல கல்கின் நுயீதுஹு வஅ்(த்)தன் அலைனா...' (நாம் எவ்வாறு முதல் படைப்பைத் தொடங்கினேனோ, அவ்வாறே அதனை நாம் மீளச்செய்வோம்; அது நம் மீதுள்ள வாக்குறுதியாகும்...) என்று அந்த ஆயத் (21:104) இறுதிவரை ஓதினார்கள்.

அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மறுமை நாளில் முதன்முதலில் ஆடை அணிவிக்கப்படுபவர் இப்ராஹீம் (அலை) அவர்கள் ஆவார்கள். நிச்சயமாக என் உம்மத்தைச் சேர்ந்த சிலர் கொண்டுவரப்பட்டு இடது பக்கமாக கொண்டு செல்லப்படுவார்கள். அப்போது நான் கூறுவேன்: "என் இறைவனே! என் தோழர்களே!" (அதற்கு) கூறப்படும்: "நிச்சயமாக உமக்குப்பின் இவர்கள் என்னென்ன புதுமைகளை உருவாக்கினார்கள் என்பதை நீர் அறியமாட்டீர்."'

அப்போது நான் அந்த நல்லடியார் (ஈஸா (அலை) அவர்கள்) கூறியதைப் போல் கூறுவேன்:

'வகுன்து அலைஹிம் ஷஹீதன் மா தும்து ஃபீஹிம் ஃபலம்மா தவ(ப்)ஃபைதனீ குன்த அன்த்தர் ரகீப அலைஹிம் வஅன்த்த அலா குல்லி ஷையின் ஷஹீத். இன் துஅத் திப்ஹும் ஃபஇன்னஹும் இபாதுக வஇன் தக்ஃபிர் லஹும் ஃபஇன்னக அன்த்தல் அஸீஸுல் ஹகீம்'

(நான் அவர்களுடன் வசித்திருந்த காலத்தில் நான் அவர்களுக்குச் சாட்சியாக இருந்தேன். ஆனால், நீ என்னை உயர்த்திக் கொண்டபோது, நீயே அவர்களைக் கண்காணிப்பவனாக இருந்தாய். மேலும் நீயே அனைத்துப் பொருட்கள் மீதும் சாட்சியாக இருக்கிறாய். நீ அவர்களைத் தண்டித்தால், அவர்கள் உன்னுடைய அடிமைகளே; நீ அவர்களை மன்னித்துவிட்டால் நிச்சயமாக நீயே யாவற்றையும் மிகைத்தவனும் ஞானமிக்கவனும் ஆவாய்).

(அப்போது) என்னிடம் கூறப்படும்: 'நீர் அவர்களைப் பிரிந்ததிலிருந்து இந்த மக்கள் தங்கள் குதிகால்களின் மீது திரும்பி (மார்க்கத்தை விட்டு) விலகியவர்களாகவே இருந்து வருகின்றனர்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

பாடம்: சூரத்துல் ஹஜ்

3168

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ ابْنِ جُدْعَانَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لَمَّا نَزَلَتْ: (يا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ) إِلَى قَوْلِهِ: (وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ) قَالَ أُنْزِلَتْ عَلَيْهِ هَذِهِ وَهُوَ فِي سَفَرٍ فَقَالَ "أَتَدْرُونَ أَىُّ يَوْمٍ ذَلِكَ" . فَقَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ "ذَلِكَ يَوْمَ يَقُولُ اللَّهُ لآدَمَ ابْعَثْ بَعْثَ النَّارِ فَقَالَ يَا رَبِّ وَمَا بَعْثُ النَّارِ قَالَ تِسْعُمِائَةٍ وَتِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ إِلَى النَّارِ وَوَاحِدٌ إِلَى الْجَنَّةِ" . قَالَ فَأَنْشَأَ الْمُسْلِمُونَ يَبْكُونَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم "قَارِبُوا وَسَدِّدُوا فَإِنَّهَا لَمْ تَكُنْ نُبُوَّةٌ قَطُّ إِلاَّ كَانَ بَيْنَ يَدَيْهَا جَاهِلِيَّةٌ قَالَ فَيُؤْخَذُ الْعَدَدُ مِنَ الْجَاهِلِيَّةِ فَإِنْ تَمَّتْ وَإِلاَّ كَمُلَتْ مِنَ الْمُنَافِقِينَ وَمَا مَثَلُكُمْ وَالأُمَمِ إِلاَّ كَمَثَلِ الرَّقْمَةِ فِي ذِرَاعِ الدَّابَّةِ أَوْ كَالشَّامَةِ فِي جَنْبِ الْبَعِيرِ ثُمَّ قَالَ إِنِّي لأَرْجُو أَنْ تَكُونُوا رُبُعَ أَهْلِ الْجَنَّةِ" . فَكَبَّرُوا ثُمَّ قَالَ "إِنِّي لأَرْجُو أَنْ تَكُونُوا ثُلُثَ أَهْلِ الْجَنَّةِ" . فَكَبَّرُوا ثُمَّ قَالَ "إِنِّي لأَرْجُو أَنْ تَكُونُوا نِصْفَ أَهْلِ الْجَنَّةِ" . فَكَبَّرُوا قَالَ وَلاَ أَدْرِي قَالَ الثُّلُثَيْنِ أَمْ لاَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு பயணத்தில் இருந்தபோது, (திருக்குர்ஆன் 22:1,2 ஆகிய) பின்வரும் இறைவசனங்கள் அருளப்பட்டன:
““யா அய்யுஹன் னாஸுத்தகூ ரப்பகும் இன்ன ஸல்ஸலதஸ் ஸாஅதி ஷைஉன் அளீம்...”” (மனிதர்களே! உங்கள் இறைவனை அஞ்சிக் கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக மறுமை நாளின் அதிர்ச்சி மகத்தானதொரு காரியமாகும்...) என்று தொடங்கி, *““...வலாகின்ன அதாபல்லாஹி ஷதீத்””* (...ஆனால் அல்லாஹ்வின் வேதனை கடுமையானதாகும்) என்பது வரை.
அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், “இது எத்தகைய நாள் என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?” என்று கேட்டார்கள். அதற்குத் தோழர்கள், “அல்லாஹ்வும் அவனது தூதருமே நன்கறிவர்” என்று கூறினர்.
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “இதுதான் அல்லாஹ் ஆதம் (அலை) அவர்களிடம், ‘நரகத்திற்கு அனுப்பப்பட வேண்டியவர்களை அனுப்புவீராக!’ என்று கூறும் நாளாகும். அதற்கு ஆதம் (அலை), ‘என் இறைவா! நரகத்திற்கு அனுப்பப்பட வேண்டியவர்கள் யார்?’ என்று கேட்பார்கள். அதற்கு இறைவன், ‘(ஒவ்வொரு ஆயிரத்திலிருந்தும்) தொள்ளாயிரத்துத் தொண்ணூற்று ஒன்பது பேர் நரகத்திற்கும், ஒருவர் சொர்க்கத்திற்கும் (செல்வர்)’ என்று கூறுவான்.”
(இதைக் கேட்ட) முஸ்லிம்கள் அழத் தொடங்கினர். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நன்மையை நெருங்குங்கள்; நேர்மையாக நடங்கள்! ஏனெனில், எந்த ஒரு நபித்துவத்திற்கு

முன்னரும் அறியாமைக் காலம் இருந்தே தீரும். எனவே, அந்த (நரகவாசிகளின்) எண்ணிக்கை அந்த அறியாமைக் கால மக்களிடமிருந்து எடுக்கப்படும். அது போதவில்லையென்றால் நயவஞ்சகர்களிடமிருந்து அது முழுமைப்படுத்தப்படும். உங்களுக்கும் மற்ற சமுதாயங்களுக்கும் உள்ள உதாரணமானது, ஒரு பிராணியின் முன்னங்காலில் உள்ள (வெள்ளை) அடையாளத்தைப் போன்றதோ அல்லது ஒட்டகத்தின் விலாப்புறத்தில் உள்ள மச்சத்தைப் போன்றதோ ஆகும்.”

பிறகு, “நீங்கள் சொர்க்கவாசிகளில் கால் பங்கினராக இருப்பீர்கள் என்று நான் ஆதரவு வைக்கிறேன்” என்று கூறினார்கள். நாங்கள் *“அல்லாஹு அக்பர்”* என்று தக்பீர் முழங்கினோம். பிறகு, “நீங்கள் சொர்க்கவாசிகளில் மூன்றில் ஒரு பங்கினராக இருப்பீர்கள் என்று நான் ஆதரவு வைக்கிறேன்” என்று கூறினார்கள். நாங்கள் *“அல்லாஹு அக்பர்”* என்று தக்பீர் முழங்கினோம். பிறகு, “நீங்கள் சொர்க்கவாசிகளில் பாதிப் பேராக இருப்பீர்கள் என்று நான் ஆதரவு வைக்கிறேன்” என்று கூறினார்கள். நாங்கள் *“அல்லாஹு அக்பர்”* என்று தக்பீர் முழங்கினோம்.

(அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்:) நபி (ஸல்) அவர்கள் ‘மூன்றில் இரண்டு பங்கு’ என்று கூறினார்களா இல்லையா என்பது எனக்குத் தெரியாது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3169

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فَتَفَاوَتَ بَيْنَ أَصْحَابِهِ فِي السَّيْرِ فَرَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَوْتَهُ بِهَاتَيْنِ الآيَتَيْنِ ‏{يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ‏}‏ إِلَى قَوْلِهِ ‏:‏ ‏(‏إنَّ عذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ‏)‏ فَلَمَّا سَمِعَ ذَلِكَ أَصْحَابُهُ حَثُّوا الْمَطِيَّ وَعَرَفُوا أَنَّهُ عِنْدَ قَوْلٍ يَقُولُهُ فَقَالَ ‏"‏ هَلْ تَدْرُونَ أَىُّ يَوْمٍ ذَلِكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ ذَاكَ يَوْمٌ يُنَادِي اللَّهُ فِيهِ آدَمَ فَيُنَادِيهِ رَبُّهُ فَيَقُولُ يَا آدَمُ ابْعَثْ بَعْثَ النَّارِ ‏.‏ فَيَقُولُ يَا رَبِّ وَمَا بَعْثُ النَّارِ فَيَقُولُ مِنْ كُلِّ أَلْفٍ تِسْعُمِائَةٍ وَتِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ إِلَى النَّارِ وَوَاحِدٌ فِي الْجَنَّةِ ‏"‏ ‏.‏ فَيَئِسَ الْقَوْمُ حَتَّى مَا أَبْدَوْا بِضَاحِكَةٍ فَلَمَّا رَأَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الَّذِي بِأَصْحَابِهِ قَالَ ‏"‏ اعْمَلُوا وَأَبْشِرُوا فَوَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ إِنَّكُمْ لَمَعَ خَلِيقَتَيْنِ مَا كَانَتَا مَعَ شَيْءٍ إِلاَّ كَثَّرَتَاهُ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَمَنْ مَاتَ مِنْ بَنِي آدَمَ وَبَنِي إِبْلِيسَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَسُرِّيَ عَنِ الْقَوْمِ بَعْضُ الَّذِي يَجِدُونَ ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ اعْمَلُوا وَأَبْشِرُوا فَوَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ مَا أَنْتُمْ فِي النَّاسِ إِلاَّ كَالشَّامَةِ

فِي جَنْبِ الْبَعِيرِ أَوْ كَالرَّقْمَةِ فِي ذِرَاعِ الدَّابَّةِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தோம். அப்போது பயணத்தில் (செல்லும்போது) தோழர்களுக்கு மத்தியில் இடைவெளி ஏற்பட்டது. ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் சப்தத்தை உயர்த்தி இவ்விரு வசனங்களையும் ஓதினார்கள்: **'யா அய்யுஹன் னாஸுத் தக்கு ரப்பக்கும் இன்ன ஸல்ஸலதஸ் ஸாஅத்தி ஷைஉன் அளீம்'** (மனிதர்களே! உங்கள் இறைவனை அஞ்சிக் கொள்ளுங்கள்; நிச்சயமாக மறுமை நாளின் அதிர்ச்சி மகத்தான ஒரு காரியமாகும்). மேலும் **'இன்ன அதாபல்லாஹி ஷதீத்'** (நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் வேதனை கடுமையானது) என்பது வரை (அல்-ஹஜ் 22:1-2) ஓதினார்கள்.

தோழர்கள் இதைச் செவியுற்றதும், நபி (ஸல்) அவர்கள் ஏதோ ஒரு செய்தியைச் சொல்லப்போகிறார்கள் என்பதை உணர்ந்து, தங்கள் வாகனங்களை (அவரை நோக்கி) விரைவுபடுத்தினார்கள். (அவர்கள் ஒன்று கூடியதும்) நபி (ஸல்) அவர்கள், 'இது எத்தகைய நாள் என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதருமே நன்கறிவர்' என்று கூறினர்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இது, ஆதம் (அலை) அவர்களை அல்லாஹ் அழைக்கும் நாளாகும். அவனுடைய இறைவன் அவரை அழைத்து, 'ஆதமே! நரகத்திற்குரிய குழுவினரை எழுப்புவீராக!' என்று கூறுவான். அதற்கு ஆதம் (அலை), 'என் இறைவா! நரகத்திற்குரிய குழுவினர் யார்?' என்று கேட்பார்கள். அதற்கு இறைவன், 'ஒவ்வொரு ஆயிரத்திலிருந்தும் தொள்ளாயிரத்து தொண்ணூற்றொன்பது பேர் நரகத்திற்கும், ஒருவர் சொர்க்கத்திற்கும் (உரியவர்கள்)' என்று கூறுவான்.'

(இதைக் கேட்டதும்) மக்கள் நம்பிக்கையிழந்து, (பயத்தினால்) பற்கள் தெரிய சிரிப்பதைக்கூட விட்டுவிட்டார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் தம் தோழர்களின் இந்த நிலையைக் கண்டபோது, 'நீங்கள் நற்செயல்கள் செய்யுங்கள், நற்செய்தி பெறுங்கள். முஹம்மதின் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! நீங்கள் (மனிதர்களில்) இரு பெரும் படைப்புகளுடன் (ஒப்பிடுகையில் மிகச் சிறிய எண்ணிக்கையில்) இருக்கிறீர்கள். (அந்த இரு பெரும் படைப்புகள்) யஃஜூஜ் மற்றும் மஃஜூஜ் (கூட்டத்தாரும்), ஆதம் (அலை) அவர்களின் சந்ததியினர் மற்றும் இப்லீஸின் சந்ததியினரில் இறந்து போனவர்களும் ஆவர். அவை எவற்றுடன் இணைந்தாலும் அவற்றை (எண்ணிக்கையில்) மிகைத்துவிடும்' என்று கூறினார்கள்."

அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்: "இதன் மூலம் மக்களிடமிருந்த துயரம் சிறிது நீங்கியது. பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நற்செயல்கள் செய்யுங்கள், நற்செய்தி பெறுங்கள். முஹம்மதின் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! மனிதர்களுக்கிடையில் நீங்கள், ஓர் ஒட்டகத்தின்

விலாப்பக்கத்தில் உள்ள மச்சத்தைப் போலவோ அல்லது ஒரு கால்நடையின் முன்னங்காலில் உள்ள அடையாளத்தைப் போலவோ (சொற்ப எண்ணிக்கையில்) தான் இருக்கிறீர்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3170

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ صَالِحٍ، قَالَ حَدَّثَنِي اللَّيْثُ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ خَالِدٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّمَا سُمِّيَ الْبَيْتُ الْعَتِيقَ لأَنَّهُ لَمْ يَظْهَرْ عَلَيْهِ جَبَّارٌ ‏"‏ ‏.‏
قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عُقَيْلٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு கொடுங்கோலனால் அது (முழுமையாக) ஆதிக்கம் செலுத்தப்படாத காரணத்தினாலேயே அதற்கு அல்-பைத்துல் அதீக் என்று பெயரிடப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3171

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي وَإِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ مُسْلِمٍ الْبَطِينِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ لَمَّا أُخْرِجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مِنْ مَكَّةَ قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَخْرَجُوا نَبِيَّهُمْ لَيَهْلِكُنَّ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ‏)‏ الآيَةَ ‏.‏ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ لَقَدْ عَلِمْتُ أَنَّهُ سَيَكُونُ قِتَالٌ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ وَغَيْرُهُ عَنْ سُفْيَانَ

عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ مُسْلِمٍ الْبَطِينِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ مُرْسَلاً لَيْسَ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிலிருந்து வெளியேற்றப்பட்டபோது, அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள், "அவர்கள் தங்கள் நபியை வெளியேற்றிவிட்டார்கள்; நிச்சயமாக அவர்கள் அழிந்து போவார்கள் (அல்லாஹ்வின் தண்டனைக்கு ஆளாவார்கள்)" என்று கூறினார்கள். அப்போது அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

"உதின லில்லதீன யுகாதலூன பிஅன்னஹும் ளுலிமூ வஇன்னல்லாஹ அலா நஸ்ரிஹிம் லகதீர்"

(இதன் பொருள்: அநீதி இழைக்கப்பட்டதனால் யார் மீது போர் தொடுக்கப்படுகிறதோ அவர்களுக்கு (பதிலடி கொடுக்க) அனுமதியளிக்கப்படுகிறது. நிச்சயமாக அவர்களுக்கு உதவி செய்ய அல்லாஹ் ஆற்றலுடையவன் ஆவான்).

அப்போது அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள், "நிச்சயமாக (இனி) போர் நடைபெறும் என்பதை நான் அறிந்துகொண்டேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3172

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ مُسْلِمٍ الْبَطِينِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، قَالَ لَمَّا أُخْرِجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مِنْ مَكَّةَ قَالَ رَجُلٌ أَخْرَجُوا نَبِيَّهُمْ فَنَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ * الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ ‏)‏ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَأَصْحَابُهُ ‏.‏

ஸயீத் பின் ஜுபைர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவிலிருந்து வெளியேற்றப்பட்டபோது, ஒருவர் (அவர்களை வெளியேற்றியவர்களைக் குறிப்பிட்டு) 'அவர்கள் தங்கள் நபியை வெளியேற்றிவிட்டார்கள்' என்று கூறினார். எனவே (பின்வரும் திருக்குர்ஆன் வசனம்) அருளப்பட்டது: "போரிடப்படுபவர்களுக்கு (தற்காப்புக்காகப்) போரிட அனுமதி வழங்கப்பட்டுள்ளது, ஏனெனில் அவர்கள் அநீதி இழைக்கப்பட்டுள்ளனர்; மேலும், நிச்சயமாக அல்லாஹ் அவர்களுக்கு வெற்றியளிக்க ஆற்றல் பெற்றவன். அவர்கள் அநியாயமாகத் தங்கள் வீடுகளிலிருந்து வெளியேற்றப்பட்டவர்கள்." (திருக்குர்ஆன் 22:39-40 இன் ஆரம்பம்). (இங்கு) வெளியேற்றப்பட்டவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களும், அவர்களின் தோழர்களும் (ரழி) ஆவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْمُؤْمِنُونَ

சூரத்துல் முஃமினூன் பற்றி

3173

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، وَعَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ الْمَعْنَى، وَاحِدٌ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ سُلَيْمٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدٍ الْقَارِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، رضى الله عنه يَقُولُ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا نَزَلَ عَلَيْهِ الْوَحْىُ سُمِعَ عِنْدَ وَجْهِهِ كَدَوِيِّ النَّحْلِ فَأُنْزِلَ عَلَيْهِ يَوْمًا فَمَكَثْنَا سَاعَةً فَسُرِّيَ عَنْهُ فَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ وَرَفَعَ يَدَيْهِ وَقَالَ " اللَّهُمَّ زِدْنَا وَلاَ تَنْقُصْنَا وَأَكْرِمْنَا وَلاَ تُهِنَّا وَأَعْطِنَا وَلاَ تَحْرِمْنَا وَآثِرْنَا وَلاَ تُؤْثِرْ عَلَيْنَا وَأَرْضِنَا وَارْضَ عَنَّا " . ثُمَّ قَالَ صلى الله عليه وسلم " أُنْزِلَ عَلَىَّ عَشْرُ آيَاتٍ مَنْ أَقَامَهُنَّ دَخَلَ الْجَنَّةَ " . ثُمَّ قَرَأَ : (قدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ) حَتَّى خَتَمَ عَشْرَ آيَاتٍ .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ سُلَيْمٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ سَمِعْتُ إِسْحَاقَ بْنَ مَنْصُورٍ، يَقُولُ رَوَى أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ، وَعَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ، وَإِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبْدِ الرَّزَّاقِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ سُلَيْمٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، هَذَا الْحَدِيثَ .

قَالَ أَبُو عِيسَى وَمَنْ سَمِعَ مِنْ عَبْدِ الرَّزَّاقِ، قَدِيمًا فَإِنَّهُمْ إِنَّمَا يَذْكُرُونَ فِيهِ عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ وَبَعْضُهُمْ لاَ يَذْكُرُ فِيهِ عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ وَمَنْ ذَكَرَ فِيهِ يُونُسَ بْنَ يَزِيدَ فَهُوَ أَصَحُّ وَكَانَ عَبْدُ الرَّزَّاقِ رُبَّمَا ذَكَرَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ يُونُسَ بْنَ يَزِيدَ وَرُبَّمَا لَمْ يَذْكُرْهُ وَإِذَا لَمْ يَذْكُرْ فِيهِ يُونُسَ فَهُوَ مُرْسَلٌ .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நபி (ஸல்)

அவர்களுக்கு வஹீ (இறைச்செய்தி) அருளப்படும்போது, அவர்களது முகத்திற்கு அருகிலிருந்து தேனீக்களின் ரீங்காரத்தைப் போன்ற ஒரு சப்தம் கேட்கும். ஒரு நாள் அவர்களுக்கு (வஹீ) அருளப்பட்டது. நாங்கள் சிறிது நேரம் காத்திருந்தோம். பின்னர் அந்த நிலை அவர்களை விட்டு நீங்கியதும், அவர்கள் கிப்லாவை முன்னோக்கி, தங்கள் இரு கைகளையும் உயர்த்தி: **"அல்லாஹும்ம ஸித்னா வலா தன்குஸ்னா, வ அக்ரிம்னா வலா துஹின்னா, வ அஃதினா வலா தஹ்ரிம்னா, வ ஆதிர்னா வலா துஃதிர் அலைனா, வ அர்ளினா வர்ள அன்னா"** (பொருள்: இறைவா! எங்களுக்கு (உன் அருளை) அதிகப்படுத்துவாயாக, எங்களைக் குறைத்துவிடாதே. எங்களைக் கண்ணியப்படுத்துவாயாக, எங்களை இழிவுபடுத்திவிடாதே. எங்களுக்கு வழங்குவாயாக, எங்களுக்குத் தடுத்துவிடாதே. எங்களை (பிறரை விட) மேன்மையாக்குவாயாக, எங்களுக்கு எதிராக (பிறரை) மேன்மையாக்கிவிடாதே. எங்களை (உன் மீது) திருப்தியடையச் செய்வாயாக, மேலும் எங்களைக் கொண்டு நீ திருப்தியடைவாயாக) என்று பிரார்த்தித்தார்கள். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள், "என் மீது பத்து வசனங்கள் அருளப்பட்டுள்ளன. எவர் அவற்றை நிலைநாட்டுகிறாரோ அவர் சொர்க்கத்தில் நுழைவார்" என்று கூறிவிட்டு, **"(கத் அஃப்லஹல் முஃமினூன்...)"** (அதாவது, அல்-முஃமினூன் அத்தியாயத்தின் முதல் பத்து வசனங்கள்) என்றுத் தொடங்கி பத்து வசனங்கள் முடியும் வரை ஓதிக்காட்டினார்கள்.

மற்றொரு அறிவிப்பில், அஸ்-ஸுஹ்ரியிடமிருந்து இதே அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக இதே கருத்தில் (ஹதீஸ்) பதிவாகியுள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது முதல் ஹதீஸை விட மிகச் சரியானதாகும். அஹ்மத் பின் ஹன்பல், அலீ பின் அல்-மதீனீ மற்றும் இஸ்ஹாக் பின் இப்ராஹீம் ஆகியோர் இந்த ஹதீஸை அப்துர் ரஸ்ஸாக் வாயிலாக, யூனுஸ் பின் ஸுலைம் வாயிலாக, யூனுஸ் பின் யஸீத் வாயிலாக, அஸ்-ஸுஹ்ரியிடமிருந்து அறிவித்தனர் என்று இஸ்ஹாக் பின் மன்சூர் கூறுவதை நான் கேட்டுள்ளேன்.

மேலும் அபூ ஈஸா கூறுகிறார்: அப்துர் ரஸ்ஸாக்கிடமிருந்து (ஆரம்ப காலத்தில்) கேட்டவர்கள் மட்டுமே இதில் "யூனுஸ் பின் யஸீதிடமிருந்து" என்று குறிப்பிடுகின்றனர். அவர்களில் சிலர் இதில் "யூனுஸ் பின் யஸீதிடமிருந்து" என்று குறிப்பிடுவதில்லை. இதில் யூனுஸ் பின் யஸீதைக் குறிப்பிடுபவரே (அறிவிப்பில்) மிகச் சரியானவர் ஆவார். அப்துர் ரஸ்ஸாக் சில நேரங்களில் இந்த ஹதீஸில் யூனுஸ் பின் யஸீதைக் குறிப்பிடுவார்; சில நேரங்களில் குறிப்பிடமாட்டார். அவர் யூனுஸைக் (பெயரை) குறிப்பிடாதபோது, அது 'முர்ஸல்' ஆகிறது.

3174

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، رضى

اللهعنه أَنَّ الرُّبَيِّعَ بِنْتَ النَّضْرِ، أَتَتِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَكَانَ ابْنُهَا حَارِثَةُ بْنُ سُرَاقَةَ أُصِيبَ يَوْمَ بَدْرٍ أَصَابَهُ سَهْمٌ غَرْبٌ فَأَتَتْ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ أَخْبِرْنِي عَنْ حَارِثَةَ لَئِنْ كَانَ أَصَابَ خَيْرًا احْتَسَبْتُ وَصَبَرْتُ وَإِنْ لَمْ يُصِبِ الْخَيْرَ اجْتَهَدْتُ فِي الدُّعَاءِ. فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَا أُمَّ حَارِثَةَ إِنَّهَا جِنَانٌ فِي جَنَّةٍ وَإِنَّ ابْنَكِ أَصَابَ الْفِرْدَوْسَ الأَعْلَى وَالْفِرْدَوْسُ رَبْوَةُ الْجَنَّةِ وَأَوْسَطُهَا وَأَفْضَلُهَا . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَنَسٍ.

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அர்-ருபைய்யி பின்த் அந்-நள்ர் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். அவர்களுடைய மகன் ஹாரிஸா பின் சுராகா (ரழி), பத்ருப் போரின்போது அடையாளம் தெரியாத நபர் எய்த அம்பினால் தாக்கப்பட்டு (இறந்து) விட்டிருந்தார்கள். எனவே, அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "ஹாரிஸாவைப் பற்றி எனக்கு அறிவியுங்கள். அவர் நன்மையை அடைந்திருந்தால், நான் (அல்லாஹ்விடம்) நற்கூலியை எதிர்பார்த்துப் பொறுமை காப்பேன். அவர் நன்மையை அடையவில்லையெனில், அவருக்காக நான் கடுமையாகப் பிரார்த்தனை செய்வேன்" என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஓ உம்மு ஹாரிஸா! சொர்க்கத்தில் பல தோட்டங்கள் உள்ளன. நிச்சயமாக உமது மகன் 'அல்-ஃபிர்தவ்ஸ் அல்-அஃலா'வை அடைந்துவிட்டார். அல்-ஃபிர்தவ்ஸ் என்பது சொர்க்கத்தின் மிக உயர்ந்த, மிக மையமான மற்றும் மிகச் சிறந்த பகுதியாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3175

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ مِغْوَلٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ وَهْبٍ الْهَمْدَانِيِّ، أَنَّ عَائِشَةَ، زَوْجَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَتْ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ هَذِهِ الآيَةِ: ‏(‏وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ‏)‏ قَالَتْ عَائِشَةُ أَهُمُ الَّذِينَ يَشْرَبُونَ الْخَمْرَ وَيَسْرِقُونَ قَالَ لاَ يَا بِنْتَ الصِّدِّيقِ وَلَكِنَّهُمُ الَّذِينَ يَصُومُونَ وَيُصَلُّونَ وَيَتَصَدَّقُونَ وَهُمْ يَخَافُونَ أَنْ لاَ يُقْبَلَ مِنْهُمْ أُولَئِكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا

سَابِقُونَ ‏.‏ قَالَ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ أَبِي حَازِمٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ
عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا ‏.‏

நபியின் (ஸல்) மனைவியான ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதரிடம் (ஸல்) இந்த வசனத்தைப் பற்றிக் கேட்டேன்: 'மேலும், அவர்கள் கொடுப்பதை எல்லாம் கொடுப்பார்கள்; (அவர்களுடைய) உள்ளங்கள் அஞ்சிய நிலையில் இருக்கும்... (திருக்குர்ஆன் 23:60)'. (அப்போது நான்), 'அவர்கள் மது அருந்தி, திருடுபவர்களா?' என்று கேட்டேன்.
அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'இல்லை, அஸ்-ஸித்தீக்கின் மகளே! மாறாக, அவர்கள் நோன்பு நோற்று, தொழுகையை நிறைவேற்றி, தர்மம் செய்பவர்கள். மேலும், (தங்கள் நற்செயல்கள்) தம்மிடமிருந்து ஏற்றுக்கொள்ளப்படாதோ என்று அவர்கள் அஞ்சுகிறார்கள். இவர்கள்தாம் நற்செயல்களில் விரைபவர்கள்; மேலும், அவர்களே அதில் முந்திக்கொள்பவர்கள் (திருக்குர்ஆன் 23:61).'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3176

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ يَزِيدَ أَبِي شُجَاعٍ، عَنْ أَبِي السَّمْحِ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏:‏ ‏(‏وهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ‏)‏ قَالَ تَشْوِيهِ النَّارُ فَتَقَلَّصُ شَفَتُهُ الْعُلْيَا حَتَّى تَبْلُغَ وَسَطَ رَأْسِهِ وَتَسْتَرْخِي شَفَتُهُ السُّفْلَى حَتَّى تَضْرِبَ سُرَّتَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், (அல்-குர்ஆன் 23:104 வசனமான) **"வஹும் ஃபீஹா காலிஹூன்"** (அவர்கள் அதில் (நரகத்தில்) கோரமான முகத்துடன் இருப்பார்கள்) என்பது குறித்துக் கூறினார்கள்: "நரக நெருப்பு அவனை (நரகவாசியை) உருக்குலைக்கும். அதனால் அவனது மேல் உதடு சுருங்கி அவனது தலையின் நடுப்பகுதி வரை சென்றடையும். மேலும் அவனது கீழ் உதடு தொங்கி அவனது தொப்புளில் வந்து அடிக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ النُّورِ

சூரத்துன் நூர் குறித்து

3177

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ الأَخْنَسِ، أَخْبَرَنِي عَمْرُو بْنُ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ كَانَ رَجُلٌ يُقَالُ لَهُ مَرْثَدُ بْنُ أَبِي مَرْثَدٍ وَكَانَ رَجُلاً يَحْمِلُ الأَسْرَى مِنْ مَكَّةَ حَتَّى يَأْتِيَ بِهِمُ الْمَدِينَةَ قَالَ وَكَانَتِ امْرَأَةٌ بَغِيٌّ بِمَكَّةَ يُقَالُ لَهَا عَنَاقُ وَكَانَتْ صَدِيقَةً لَهُ وَإِنَّهُ كَانَ وَعَدَ رَجُلاً مِنْ أُسَارَى مَكَّةَ يَحْمِلُهُ قَالَ فَجِئْتُ حَتَّى انْتَهَيْتُ إِلَى ظِلِّ حَائِطٍ مِنْ حَوَائِطِ مَكَّةَ فِي لَيْلَةٍ مُقْمِرَةٍ ‏.‏ قَالَ فَجَاءَتْ عَنَاقُ فَأَبْصَرَتْ سَوَادَ ظِلِّي بِجَنْبِ الْحَائِطِ فَلَمَّا انْتَهَتْ إِلَىَّ عَرَفَتْهُ فَقَالَتْ مَرْثَدٌ فَقُلْتُ مَرْثَدٌ ‏.‏ فَقَالَتْ مَرْحَبًا وَأَهْلاً هَلُمَّ فَبِتْ عِنْدَنَا اللَّيْلَةَ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ يَا عَنَاقُ حَرَّمَ اللَّهُ الزِّنَا ‏.‏ قَالَتْ يَا أَهْلَ الْخِيَامِ هَذَا الرَّجُلُ يَحْمِلُ أَسْرَاكُمْ ‏.‏ قَالَ فَتَبِعَنِي ثَمَانِيَةٌ وَسَلَكْتُ الْخَنْدَمَةَ فَانْتَهَيْتُ إِلَى كَهْفٍ أَوْ غَارٍ فَدَخَلْتُ فَجَاءُوا حَتَّى قَامُوا عَلَى رَأْسِي فَبَالُوا فَظَلَّ بَوْلُهُمْ عَلَى رَأْسِي وَأَعْمَاهُمُ اللَّهُ عَنِّي ‏.‏ قَالَ ثُمَّ رَجَعُوا وَرَجَعْتُ إِلَى صَاحِبِي فَحَمَلْتُهُ وَكَانَ رَجُلاً ثَقِيلاً حَتَّى انْتَهَيْتُ إِلَى الإِذْخِرِ فَفَكَكْتُ عَنْهُ كَبْلَهُ فَجَعَلْتُ أَحْمِلُهُ وَيُعِينُنِي حَتَّى قَدِمْتُ الْمَدِينَةَ فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْكِحُ عَنَاقًا مَرَّتَيْنِ فَأَمْسَكَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَرُدَّ عَلَىَّ شَيْئًا حَتَّى نَزَلَتْ ‏:‏ ‏(الزَّانِي لاَ يَنْكِحُ إِلاَّ زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لاَ يَنْكِحُهَا إِلاَّ زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ‏)‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ يَا مَرْثَدُ الزَّانِي لاَ يَنْكِحُ إِلاَّ زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لاَ يَنْكِحُهَا إِلاَّ زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ فَلاَ تَنْكِحْهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள், தம் தந்தை வழியாக, தம் பாட்டனார் (அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் (ரலி)) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

"மர்ஸத் பின் அபீ மர்ஸத் என்பவர் மக்காவிலிருந்து கைதிகளைச் சுமந்து மதீனாவிற்குக் கொண்டு வருபவராக இருந்தார். மக்காவில் 'அனாக்' என்றழைக்கப்பட்ட ஒரு விபச்சாரப் பெண் இருந்தாள். அவள் (இஸ்லாத்திற்கு முன்) அவருக்குத் தோழியாக இருந்தாள்.

மர்ஸத் (ரலி) மக்காக் கைதிகளில் ஒருவரைச் சுமந்து செல்வதாக வாக்களித்திருந்தார். அவர் கூறினார்: 'நான் (மக்காவிற்கு) வந்து ஒரு நிலவுள்ள இரவில் மக்காவின் சுவர் ஒன்றின் நிழலை அடைந்தேன்.'

அப்போது அனாக் வந்தாள். சுவருக்கு அருகில் என் நிழலின் கருமையைக் கண்டாள். என் அருகே வந்ததும் என்னை அடையாளம் கண்டு, 'மர்ஸதா?' என்று கேட்டாள். நான், 'மர்ஸத் தான்' என்றேன். அவள், 'நல்வரவு! வருக, இன்றிரவு எங்களுடன் தங்குவீராக' என்றாள். நான், 'அனாக்! அல்லாஹ் விபச்சாரத்தைத் தடுத்துவிட்டான் (ஹராமாக்கிவிட்டான்)' என்றேன். உடனே அவள், 'கூடாரவாசிகளே! இதோ இவன் உங்கள் கைதிகளைச் சுமந்து செல்கிறான்' என்று கத்தினாள்.

என்னைப் பின்தொடர்ந்து எட்டுப் பேர் வந்தனர். நான் 'கந்தமா' மலைப்பாதை வழியாகச் சென்று ஒரு குகையை அடைந்து உள்ளே நுழைந்தேன். அவர்கள் வந்து என் தலைக்கு மேலே நின்றனர். அவர்கள் சிறுநீர் கழித்தனர்; அவர்களின் சிறுநீர் என் தலையில் விழுந்தது. ஆயினும் அல்லாஹ் அவர்களை என்னைப் பார்க்க முடியாதவாறு செய்துவிட்டான்.

பிறகு அவர்கள் திரும்பிச் சென்றுவிட்டனர். நான் என் தோழரிடம் (கைதியிடம்) திரும்பினேன். அவரைச் சுமந்து கொண்டேன் - அவர் மிகவும் பாரமான மனிதராக இருந்தார் - 'இத்ஃகிர்' என்ற இடத்தை அடையும் வரை. அங்கு அவருடைய கால் விலங்குகளை (கட்டுகளை) அவிழ்த்து விட்டேன். (பிறகு) நான் அவரைச் சுமந்து செல்லலானேன்; அவரும் (நடக்க முயன்று) எனக்கு ஒத்துழைப்பு தந்தார். இறுதியாக மதீனா வந்து சேர்ந்தேன்.

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் அனாக்கை மணந்து கொள்ளலாமா?' என்று இருமுறை கேட்டேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்குப் பதிலேதும் கூறாமல் அமைதியாக இருந்தார்கள்.

இறுதியாக, **(அஸ்ஸானீ லா யன்கிஹு இல்லா ஸானியத்தன் அவ் முஷ்ரிகா, வஸ்ஸானியத்து லா யன்கிஹுஹா இல்லா ஸானின் அவ் முஷ்ரிக், வ ஹுர்ரிம தாலிக்க அலல் முஃமினீன்)** என்ற இறைவசனம் (24:3) அருளப்பட்டது.

பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'மர்ஸத்! விபச்சாரம் செய்தவன், விபச்சாரம் செய்தவளையோ அல்லது இணைவைப்பவளையோ அன்றி மணமுடிக்க மாட்டான்; விபச்சாரம் செய்தவளை, விபச்சாரம் செய்தவனோ அல்லது இணைவைப்பவனோ அன்றி மணமுடிக்க மாட்டான். எனவே, நீ அவளை மணக்காதே' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3178

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي سُلَيْمَانَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ،

قَالَ سُئِلْتُ عَنِ الْمُتَلاَعِنَيْنِ، فِي إِمَارَةِ مُصْعَبِ بْنِ الزُّبَيْرِ أَيُفَرَّقُ بَيْنَهُمَا فَمَا دَرَيْتُ مَا أَقُولُ فَقُمْتُ مِنْ مَكَانِي إِلَى مَنْزِلِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ فَاسْتَأْذَنْتُ عَلَيْهِ فَقِيلَ لِي إِنَّهُ قَائِلٌ فَسَمِعَ كَلاَمِي فَقَالَ لِي ابْنَ جُبَيْرٍ ادْخُلْ مَا جَاءَ بِكَ إِلاَّ حَاجَةٌ قَالَ فَدَخَلْتُ فَإِذَا هُوَ مُفْتَرِشٌ بَرْدَعَةَ رَحْلٍ لَهُ فَقُلْتُ يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْمُتَلاَعِنَانِ أَيُفَرَّقُ بَيْنَهُمَا فَقَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ نَعَمْ إِنَّ أَوَّلَ مَنْ سَأَلَ عَنْ ذَلِكَ فُلاَنُ بْنُ فُلاَنٍ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ لَوْ أَنَّ أَحَدَنَا رَأَى امْرَأَتَهُ عَلَى فَاحِشَةٍ كَيْفَ يَصْنَعُ إِنْ تَكَلَّمَ تَكَلَّمَ بِأَمْرٍ عَظِيمٍ وَإِنْ سَكَتَ سَكَتَ عَلَى أَمْرٍ عَظِيمٍ قَالَ فَسَكَتَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَلَمْ يُجِبْهُ فَلَمَّا كَانَ بَعْدَ ذَلِكَ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنَّ الَّذِي سَأَلْتُكَ عَنْهُ قَدِ ابْتُلِيتُ بِهِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ هَذِهِ الآيَاتِ فِي سُورَةِ النُّورِ: (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلاَّ أَنْفُسُهُمْ) حَتَّى خَتَمَ الآيَاتِ قَالَ فَدَعَا الرَّجُلَ فَتَلاَهُنَّ عَلَيْهِ وَوَعَظَهُ وَذَكَّرَهُ وَأَخْبَرَهُ أَنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ فَقَالَ لاَ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا كَذَبْتُ عَلَيْهَا . ثُمَّ ثَنَّى بِالْمَرْأَةِ وَوَعَظَهَا وَذَكَّرَهَا وَأَخْبَرَهَا أَنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ فَقَالَتْ لاَ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا صَدَقَ . فَبَدَأَ بِالرَّجُلِ فَشَهِدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ وَالْخَامِسَةَ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ثُمَّ ثَنَّى بِالْمَرْأَةِ فَشَهِدَتْ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ثُمَّ فَرَّقَ بَيْنَهُمَا . وَفِي الْبَابِ عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸயீத் பின் ஜுபைர் அவர்கள் கூறியதாவது:

"முஸ்அப் பின் அஸ்ஸுபைர் அவர்களின் ஆட்சிக்காலத்தில், 'லிஆன்' செய்துகொண்ட தம்பதியினர் பிரிக்கப்பட வேண்டுமா? என்று என்னிடம் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு என்ன சொல்வதென்று எனக்குத் தெரியவில்லை. எனவே நான் அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்களின் இல்லத்திற்குச் சென்று (உள்ளே வர) அனுமதி கேட்டேன். அவர் நண்பகல் ஓய்வில் (கைலூலா) இருப்பதாக என்னிடம் கூறப்பட்டது. (என் குரலை) அவர் செவியுற்று, 'இப்னு ஜுபைரா? உள்ளே வாரும்! ஏதோ ஒரு தேவைக்காகவே நீர் வந்திருக்கிறீர்' என்று கூறினார். நான் உள்ளே நுழைந்தேன். அங்கே அவர் தமது வாகனத்தின் சேண விரிப்பொன்றின் மீது படுத்திருந்தார். நான், 'அபூ அப்துர் ரஹ்மான் அவர்களே! லிஆன் செய்துகொண்டவர்கள் பிரிக்கப்படுவார்களா?' என்று கேட்டேன்.

அதற்கு அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

'சுப்ஹானல்லாஹ் (அல்லாஹ் தூயவன்)! ஆம். இது குறித்து முதன் முதலில் கேள்வி கேட்டவர் இன்னாரின் மகன் இன்னார் ஆவார். அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களில் ஒருவர் தன் மனைவி மானக்கேடான செயலில் (விபச்சாரத்தில்) ஈடுபடுவதைக் கண்டால் அவர் என்ன செய்ய வேண்டும்? அவர் (அதைப்பற்றிப்) பேசினால், ஒரு பாரதூரமான விஷயத்தைப் பேசியவராவார். அவர் மௌனமாக இருந்தால், ஒரு பாரதூரமான விஷயத்தில் மௌனமாக இருந்தவராவார்" என்று கேட்டார்.'

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரலி) அவர்கள் தொடர்ந்தார்கள்: 'நபி (ஸல்) அவர்கள் (அவருக்குப் பதிலளிக்காமல்) மௌனமாக இருந்தார்கள். பிறகு (சில காலம் கழித்து) அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் எதைப்பற்றித் தங்களிடம் கேட்டேனோ அதனால் நானே சோதிக்கப்பட்டுவிட்டேன்" என்று கூறினார். உடனே அல்லாஹ், சூரத்துந் நூரில் உள்ள இந்த வசனங்களை அருளினான்:

"(வல்லதீன யர்மூன அஸ்வாஜஹூம் வலம் யகுன் லஹூம் ஷுஹதாஉ இல்லா அன்ஃபுஸுஹூம்...)"
பொருள்: 'மேலும் தங்கள் மனைவியர் மீது அவதூறு கூறி, தங்களைத் தவிர வேறு சாட்சிகள் தங்களிடம் இல்லாதவர்கள்...' என்று தொடங்கும் அந்த வசனங்கள் முடியும் வரை (அருளப்பட்டன).

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் அந்த மனிதரை அழைத்து, அவருக்கு அந்த வசனங்களை ஓதிக்காட்டினார்கள்; அவருக்கு நல்லுபதேசம் செய்து நினைவூட்டினார்கள். "இம்மை வேதனையை விட மறுமை வேதனை மிக லேசானது (ஆனால் அதுவும் கொடியதே)" என்று அவருக்குத் தெரிவித்தார்கள். அதற்கு அவர், "இல்லை; தங்களைச் சத்தியத்துடன் அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக! நான் அவள் மீது பொய்யுரைக்கவில்லை" என்று கூறினார்.

பிறகு அப்பெண்ணை (அழைத்து), அவளுக்கும் அவ்வாறே நல்லுபதேசம் செய்து நினைவூட்டினார்கள். "இம்மை வேதனையை விட மறுமை வேதனை மிக லேசானது (ஆனால் அதுவும் கொடியதே)" என்று அவளுக்குத் தெரிவித்தார்கள். அதற்கு அவள், "இல்லை; தங்களைச் சத்தியத்துடன் அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக! அவர் உண்மையைச் சொல்லவில்லை" என்று கூறினாள்.

எனவே, (சத்தியம் செய்வதை) அந்த மனிதரிடமிருந்து தொடங்கினார்கள். அவர், தான் உண்மையாளர்களில் ஒருவர் என்று அல்லாஹ்வின் மீது நான்கு முறை சாட்சியம் (சத்தியம்) கூறினார். ஐந்தாவது முறை, "தான் பொய்யராக இருந்தால் தன் மீது அல்லாஹ்வின் சாபம் (லஃனத்) உண்டாகட்டும்" என்று (சத்தியம் செய்தார்). பிறகு அந்தப் பெண்ணிடம் (சத்தியம் வாங்கினார்கள்). அவள், அவர் (தன் கணவர்) பொய்யர்களில் ஒருவர் என்று அல்லாஹ்வின் மீது நான்கு முறை சாட்சியம் கூறினாள். ஐந்தாவது முறை, "அவர் உண்மையாளராக இருந்தால் தன் மீது அல்லாஹ்வின் கோபம் (களப்) உண்டாகட்டும்" என்று (சத்தியம் செய்தாள்).

பிறகு அவர்கள் இருவரையும் நபி (ஸல்) அவர்கள் பிரித்து வைத்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3179

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَدِيٍّ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ حَسَّانَ، حَدَّثَنِي عِكْرِمَةُ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ هِلاَلَ بْنَ أُمَيَّةَ، قَذَفَ امْرَأَتَهُ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِشَرِيكِ بْنِ السَّحْمَاءِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الْبَيِّنَةَ وَإِلاَّ حَدٌّ فِي ظَهْرِكَ " . قَالَ فَقَالَ هِلاَلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِذَا رَأَى أَحَدُنَا رَجُلاً عَلَى امْرَأَتِهِ أَيَلْتَمِسُ الْبَيِّنَةَ فَجَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " الْبَيِّنَةَ وَإِلاَّ حَدٌّ فِي ظَهْرِكَ " . قَالَ فَقَالَ هِلاَلٌ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ إِنِّي لَصَادِقٌ وَلَيُنْزِلَنَّ فِي أَمْرِي مَا يُبَرِّئُ ظَهْرِي مِنَ الْحَدِّ فَنَزَلَ : (والَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلاَّ أَنْفُسُهُمْ) فَقَرَأَ حَتَّى بَلَغَ : (والْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ) قَالَ فَانْصَرَفَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَأَرْسَلَ إِلَيْهِمَا فَجَاءَا فَقَامَ هِلاَلُ بْنُ أُمَيَّةَ فَشَهِدَ وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ " إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ أَنَّ أَحَدَكُمَا كَاذِبٌ فَهَلْ مِنْكُمَا تَائِبٌ " . ثُمَّ قَامَتْ فَشَهِدَتْ فَلَمَّا كَانَتْ عِنْدَ الْخَامِسَةِ : (أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ) قَالُوا لَهَا إِنَّهَا مُوجِبَةٌ فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَتَلَكَّأَتْ وَنَكَسَتْ حَتَّى ظَنَنَّا أَنْ سَتَرْجِعُ فَقَالَتْ لاَ أَفْضَحُ قَوْمِي سَائِرَ الْيَوْمِ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَبْصِرُوهَا فَإِنْ جَاءَتْ بِهِ أَكْحَلَ الْعَيْنَيْنِ سَابِغَ الأَلْيَتَيْنِ خَدَلَّجَ السَّاقَيْنِ فَهُوَ لِشَرِيكِ بْنِ السَّحْمَاءِ " . فَجَاءَتْ بِهِ كَذَلِكَ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " لَوْلاَ مَا مَضَى مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ لَكَانَ لَنَا وَلَهَا شَأْنٌ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ وَهَكَذَا رَوَى عَبَّادُ بْنُ مَنْصُورٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عِكْرِمَةَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَاهُ أَيُّوبُ عَنْ عِكْرِمَةَ مُرْسَلاً وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

ஹிலால் பின் உமைய்யா (ரலி), நபி (ஸல்) அவர்களிடம் தம் மனைவி ஷரீக் பின் சஹ்மாவுடன் (விபச்சாரம் செய்ததாக) குற்றஞ்சாட்டினார்.

அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஆதாரம் வேண்டும்! இல்லாவிட்டால் உமது முதுகில் தண்டனை (விழும்)" என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு ஹிலால் (ரலி), "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நம்மில் ஒருவர் ஓர் ஆணைத் தம் மனைவியுடன் பார்த்தால், அவர் சாட்சியைத் தேடிச் செல்லவேண்டுமா?" என்று கேட்டார். (ஆனாலும்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஆதாரம் வேண்டும்! இல்லாவிட்டால் உமது முதுகில் தண்டனை (விழும்)" என்றே சொல்லிக் கொண்டிருந்தார்கள்.

அப்போது ஹிலால் (ரலி), "சத்தியத்துடன் உங்களை அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக! நான் உண்மையே சொல்கிறேன். என் முதுகைத் தண்டனையிலிருந்து காப்பாற்றக்கூடிய ஒரு விஷயத்தை என் விவகாரத்தில் அல்லாஹ் நிச்சயம் அருளுவான்" என்று கூறினார். அப்போது, "தம் மனைவியர் மீது (விபச்சாரம் செய்ததாகக்) குற்றஞ்சாட்டி, தங்களைத் தவிர வேறு சாட்சிகள் தம்மிடம் இல்லையென்றால்..." (24:6) என்று தொடங்கி, "அவன் உண்மையாளனாக இருந்தால், அவள் மீது அல்லாஹ்வின் கோபம் உண்டாகட்டும்" (24:9) என்பது வரையிலான வசனங்கள் அருளப்பெற்றன.

ஆகவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் (விசாரணைக்காக) அவ்விருவரையும் அழைத்தார்கள். இருவரும் வந்தனர். ஹிலால் பின் உமைய்யா (ரலி) எழுந்து (நான்கு முறை சத்தியம் செய்து) சாட்சியம் அளித்தார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "உங்களில் ஒருவர் பொய்யர் என்பதை அல்லாஹ் அறிவான். எனவே, உங்களில் எவரேனும் பாவமன்னிப்பு கோருபவர் உண்டா?" என்று கேட்டுக் கொண்டிருந்தார்கள்.

பிறகு அந்தப் பெண் எழுந்து (நான்கு முறை) சாட்சியம் அளித்தார். ஐந்தாவது முறையாக, "(என் கணவன்) உண்மையாளனாக இருந்தால், என்மீது அல்லாஹ்வின் கோபம் உண்டாகட்டும்" என்று சொல்ல வேண்டிய இடம் வந்தபோது, (அங்கிருந்தவர்கள்) "நிச்சயமாக இது (அல்லாஹ்வின் கோபத்தை) அவசியமாக்கிவிடும்" என்று அவரிடம் கூறினார்கள்.

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: உடனே அப்பெண் தயங்கினார்; பின்வாங்கினார். எந்த அளவிற்கென்றால், அவர் (குற்றத்தை ஒப்புக்கொண்டு) திரும்பிவிடுவார் என நாங்கள் எண்ணினோம். ஆனால் அவர், "எஞ்சிய வாழ்நாள் முழுவதும் என் சமூகத்தாரை நான் இழிவுபடுத்தமாட்டேன்" என்று கூறிவிட்டு (ஐந்தாவது முறையாகவும் சத்தியம்) செய்தார்.

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அவரைக் கவனியுங்கள்! அவர் மையிட்ட கண்களுடனும், பெரிய பிட்டங்களுடனும், சதைப் பிடிப்பான கால்களுடனும் குழந்தையைப் பெற்றெடுத்தால் அது ஷரீக் பின் சஹ்மாவுக்குரியதாகும்" என்று கூறினார்கள். அவ்வாறே அவர் (அந்த அடையாளங்களுடன்) குழந்தையைப் பெற்றெடுத்தார்.

ஆகவே நபி (ஸல்) அவர்கள், "மகத்துவமும் மாண்பும் மிக்க அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் (இது குறித்து) ஏற்கனவே முடிவு செய்யப்படாமல்

இருந்திருந்தால், எனக்கும் அவளுக்கும் இடையே ஒரு பெரும் விவகாரம் (தண்டனை நடவடிக்கை) இருந்திருக்கும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3180

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، أَخْبَرَنِي أَبِي، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ لَمَّا ذُكِرَ مِنْ شَأْنِي الَّذِي ذُكِرَ وَمَا عَلِمْتُ بِهِ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِيَّ خَطِيبًا فَتَشَهَّدَ وَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ بِمَا هُوَ أَهْلُهُ ثُمَّ قَالَ " أَمَّا بَعْدُ أَشِيرُوا عَلَىَّ فِي أُنَاسٍ أَبَنُوا أَهْلِي وَاللَّهِ مَا عَلِمْتُ عَلَى أَهْلِي مِنْ سُوءٍ قَطُّ وَأَبَنُوا بِمَنْ وَاللَّهِ مَا عَلِمْتُ عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَطُّ وَلاَ دَخَلَ بَيْتِي قَطُّ إِلاَّ وَأَنَا حَاضِرٌ وَلاَ غِبْتُ فِي سَفَرٍ إِلاَّ غَابَ مَعِي فَقَامَ سَعْدُ بْنُ مُعَاذٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فَقَالَ ائْذَنْ لِي يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْ أَضْرِبَ أَعْنَاقَهُمْ ‏.‏ وَقَامَ رَجُلٌ مِنَ الْخَزْرَجِ وَكَانَتْ أُمُّ حَسَّانَ بْنِ ثَابِتٍ مِنْ رَهْطِ ذَلِكَ الرَّجُلِ فَقَالَ كَذَبْتَ أَمَا وَاللَّهِ أَنْ لَوْ كَانُوا مِنَ الأَوْسِ مَا أَحْبَبْتَ أَنْ تُضْرَبَ أَعْنَاقُهُمْ حَتَّى كَادَ أَنْ يَكُونَ بَيْنَ الأَوْسِ وَالْخَزْرَجِ شَرٌّ فِي الْمَسْجِدِ وَمَا عَلِمْتُ بِهِ فَلَمَّا كَانَ مَسَاءُ ذَلِكَ الْيَوْمِ خَرَجْتُ لِبَعْضِ حَاجَتِي وَمَعِي أُمُّ مِسْطَحٍ فَعَثَرَتْ فَقَالَتْ تَعِسَ مِسْطَحٌ فَقُلْتُ لَهَا أَىْ أُمِّ تَسُبِّينَ ابْنَكِ فَسَكَتَتْ ثُمَّ عَثَرَتِ الثَّانِيَةَ فَقَالَتْ تَعِسَ مِسْطَحٌ فَقُلْتُ لَهَا أَىْ أُمِّ تَسُبِّينَ ابْنَكِ فَسَكَتَتْ ثُمَّ عَثَرَتِ الثَّالِثَةَ فَقَالَتْ تَعِسَ مِسْطَحٌ فَانْتَهَرْتُهَا فَقُلْتُ لَهَا أَىْ أُمِّ تَسُبِّينَ ابْنَكِ فَقَالَتْ وَاللَّهِ مَا أَسُبُّهُ إِلاَّ فِيكِ ‏.‏ فَقُلْتُ فِي أَىِّ شَيْءٍ قَالَتْ فَبَقَرَتْ إِلَىَّ الْحَدِيثَ قُلْتُ وَقَدْ كَانَ هَذَا قَالَتْ نَعَمْ ‏.‏ وَاللَّهِ لَقَدْ رَجَعْتُ إِلَى بَيْتِي وَكَأَنَّ الَّذِي خَرَجْتُ لَهُ لَمْ أَخْرُجْ لاَ أَجِدُ مِنْهُ قَلِيلاً وَلاَ كَثِيرًا وَوُعِكْتُ فَقُلْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَرْسِلْنِي إِلَى بَيْتِ أَبِي فَأَرْسَلَ مَعِي الْغُلاَمَ فَدَخَلْتُ الدَّارَ فَوَجَدْتُ أُمَّ رُومَانَ فِي السُّفْلِ وَأَبُو بَكْرٍ فَوْقَ الْبَيْتِ يَقْرَأُ فَقَالَتْ أُمِّي مَا جَاءَ بِكِ يَا بُنَيَّةُ قَالَتْ فَأَخْبَرْتُهَا وَذَكَرْتُ لَهَا الْحَدِيثَ فَإِذَا هُوَ لَمْ يَبْلُغْ مِنْهَا مَا بَلَغَ مِنِّي قَالَتْ يَا بُنَيَّةُ خَفِّفِي عَلَيْكِ الشَّأْنَ فَإِنَّهُ وَاللَّهِ لَقَلَّمَا كَانَتِ امْرَأَةٌ حَسْنَاءُ عِنْدَ رَجُلٍ يُحِبُّهَا لَهَا ضَرَائِرُ إِلاَّ حَسَدْنَهَا وَقِيلَ فِيهَا فَإِذَا هِيَ لَمْ يَبْلُغْ مِنْهَا مَا بَلَغَ مِنِّي قَالَتْ قُلْتُ وَقَدْ عَلِمَ بِهِ أَبِي قَالَتْ نَعَمْ ‏.‏ قُلْتُ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَتْ نَعَمْ ‏.‏ وَاسْتَعْبَرْتُ وَبَكَيْتُ فَسَمِعَ أَبُو بَكْرٍ صَوْتِي وَهُوَ فَوْقَ الْبَيْتِ يَقْرَأُ فَنَزَلَ فَقَالَ

لأُمِّي مَا شَأْنُهَا قَالَتْ بَلَغَهَا الَّذِي ذُكِرَ مِنْ شَأْنِهَا ‏.‏ فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ فَقَالَ أَقْسَمْتُ عَلَيْكِ يَا بُنَيَّةُ إِلاَّ رَجَعْتِ إِلَى بَيْتِكِ ‏.‏ فَرَجَعْتُ وَلَقَدْ جَاءَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَيْتِي فَسَأَلَ عَنِّي خَادِمَتِي فَقَالَتْ لاَ وَاللَّهِ مَا عَلِمْتُ عَلَيْهَا عَيْبًا إِلاَّ أَنَّهَا كَانَتْ تَرْقُدُ حَتَّى تَدْخُلَ الشَّاةُ فَتَأْكُلَ خَمِيرَتَهَا أَوْ عَجِينَتَهَا وَانْتَهَرَهَا بَعْضُ أَصْحَابِهِ فَقَالَ أَصْدِقِي رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَتَّى أَسْقَطُوا لَهَا بِهِ فَقَالَتْ سُبْحَانَ اللَّهِ وَاللَّهِ مَا عَلِمْتُ عَلَيْهَا إِلاَّ مَا يَعْلَمُ الصَّائِغُ عَلَى تِبْرِ الذَّهَبِ الأَحْمَرِ فَبَلَغَ الأَمْرُ ذَلِكَ الرَّجُلَ الَّذِي قِيلَ لَهُ فَقَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَاللَّهِ مَا كَشَفْتُ كَنَفَ أُنْثَى قَطُّ قَالَتْ عَائِشَةُ فَقُتِلَ شَهِيدًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَتْ وَأَصْبَحَ أَبَوَاىَ عِنْدِي فَلَمْ يَزَالاَ عِنْدِي حَتَّى دَخَلَ عَلَىَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ صَلَّى الْعَصْرَ ثُمَّ دَخَلَ وَقَدِ اكْتَنَفَنِي أَبَوَاىَ عَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي فَتَشَهَّدَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ بِمَا هُوَ أَهْلُهُ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ أَمَّا بَعْدُ يَا عَائِشَةُ إِنْ كُنْتِ قَارَفْتِ سُوءًا أَوْ ظَلَمْتِ فَتُوبِي إِلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ وَقَدْ جَاءَتِ امْرَأَةٌ مِنَ الأَنْصَارِ وَهِيَ جَالِسَةٌ بِالْبَابِ فَقُلْتُ أَلاَ تَسْتَحِي مِنْ هَذِهِ الْمَرْأَةِ أَنْ تَذْكُرَ شَيْئًا ‏.‏ فَوَعَظَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَالْتَفَتُّ إِلَى أَبِي فَقُلْتُ أَجِبْهُ ‏.‏ قَالَ فَمَاذَا أَقُولُ فَالْتَفَتُّ إِلَى أُمِّي فَقُلْتُ أَجِيبِيهِ ‏.‏ قَالَتْ أَقُولُ مَاذَا قَالَتْ فَلَمَّا لَمْ يُجِيبَا تَشَهَّدْتُ فَحَمِدْتُ اللَّهَ وَأَثْنَيْتُ عَلَيْهِ بِمَا هُوَ أَهْلُهُ ثُمَّ قُلْتُ أَمَا وَاللَّهِ لَئِنْ قُلْتُ لَكُمْ إِنِّي لَمْ أَفْعَلْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنِّي لَصَادِقَةٌ مَا ذَاكَ بِنَافِعِي عِنْدَكُمْ لِي لَقَدْ تَكَلَّمْتُمْ وَأُشْرِبَتْ قُلُوبُكُمْ وَلَئِنْ قُلْتُ إِنِّي قَدْ فَعَلْتُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَنِّي لَمْ أَفْعَلْ لَتَقُولُنَّ إِنَّهَا قَدْ بَاءَتْ بِهِ عَلَى نَفْسِهَا وَإِنِّي وَاللَّهِ مَا أَجِدُ لِي وَلَكُمْ مَثَلاً قَالَتْ وَالْتَمَسْتُ اسْمَ يَعْقُوبَ فَلَمْ أَقْدِرْ عَلَيْهِ إِلاَّ أَبَا يُوسُفَ حِينَ قَالَ ‏:‏ ‏(‏ فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ‏)‏ قَالَتْ وَأُنْزِلَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ سَاعَتِهِ فَسَكَتْنَا فَرُفِعَ عَنْهُ وَإِنِّي لأَتَبَيَّنُ السُّرُورَ فِي وَجْهِهِ وَهُوَ يَمْسَحُ جَبِينَهُ وَيَقُولُ ‏"‏ الْبُشْرَى يَا عَائِشَةُ فَقَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ بَرَاءَتَكِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ وَكُنْتُ أَشَدَّ مَا كُنْتُ غَضَبًا فَقَالَ لِي أَبَوَاىَ قُومِي إِلَيْهِ ‏.‏ فَقُلْتُ لاَ وَاللَّهِ لاَ أَقُومُ إِلَيْهِ وَلاَ أَحْمَدُهُ وَلاَ أَحْمَدُكُمَا وَلَكِنْ أَحْمَدُ اللَّهَ الَّذِي أَنْزَلَ بَرَاءَتِي لَقَدْ سَمِعْتُمُوهُ فَمَا أَنْكَرْتُمُوهُ وَلاَ غَيَّرْتُمُوهُ وَكَانَتْ عَائِشَةُ تَقُولُ أَمَّا زَيْنَبُ بِنْتُ جَحْشٍ فَعَصَمَهَا اللَّهُ بِدِينِهَا فَلَمْ تَقُلْ إِلاَّ خَيْرًا وَأَمَّا أُخْتُهَا حَمْنَةُ فَهَلَكَتْ فِيمَنْ هَلَكَ وَكَانَ الَّذِي يَتَكَلَّمُ فِيهِ مِسْطَحٌ وَحَسَّانُ بْنُ ثَابِتٍ وَالْمُنَافِقُ

عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أُبَيٍّ ابْنُ سَلُولَ وَهُوَ الَّذِي كَانَ يَسُوسُهُ وَيَجْمَعُهُ وَهُوَ الَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ هُوَ وَحَمْنَةُ قَالَتْ فَحَلَفَ أَبُو بَكْرٍ أَنْ لاَ يَنْفَعَ مِسْطَحًا بِنَافِعَةٍ أَبَدًا فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى هَذِهِ الآيَةَ : (وَلاَ يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ) إِلَى آخِرِ الآيَةِ يَعْنِي أَبَا بَكْرٍ : (أَنْ يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَى وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ) يَعْنِي مِسْطَحًا إِلَى قَوْلِهِ : (أَلاَ تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ) قَالَ أَبُو بَكْرٍ بَلَى وَاللَّهِ يَا رَبَّنَا إِنَّا لَنُحِبُّ أَنْ تَغْفِرَ لَنَا وَعَادَ لَهُ بِمَا كَانَ يَصْنَعُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ . وَقَدْ رَوَاهُ يُونُسُ بْنُ يَزِيدَ وَمَعْمَرٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ وَسَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ وَعَلْقَمَةَ بْنِ وَقَّاصٍ اللَّيْثِيِّ وَعُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ عَائِشَةَ هَذَا الْحَدِيثَ أَطْوَلَ مِنْ حَدِيثِ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ وَأَتَمَّ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"என்னைப்பற்றி (வதந்திகள்) பேசப்பட்டவை பேசப்பட்ட நிலையில், நான் அது பற்றி ஏதும் அறியாதிருந்தேன். (இந்நிலையில்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்களிடையே உரையாற்ற எழுந்தார்கள். அவர்கள் தஷஹ்ஹுத் ஓதி, அல்லாஹ்வுக்குத் தகுதியான புகழைக் கொண்டு அவனைப் புகழ்ந்தார்கள். பிறகு கூறினார்கள்: 'அம்மா பஃது (இறைவாழ்த்துரைக்குப் பின்), என் குடும்பத்தார் மீது அவதூறு கற்பித்த சில மனிதர்கள் விஷயத்தில் எனக்கு ஆலோசனை கூறுங்கள். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! என் குடும்பத்தாரிடம் எந்தத் தீமையையும் நான் அறியவில்லை. அவர்கள் (என் மனைவியை) ஒரு மனிதருடன் தொடர்புபடுத்திப் பேசுகிறார்கள்; அந்த மனிதரிடமும் நான் எந்தத் தீமையையும் அறியவில்லை. நான் வீட்டில் இருக்கும் போதே தவிர அவர் என் வீட்டிற்குள் நுழைந்ததில்லை. நான் பயணமாகச் சென்றால் அவரும் என்னுடனேயே பயணிப்பார்.'

உடனே ஸஅத் பின் முஆத் (ரழி) அவர்கள் எழுந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர்களின் கழுத்துகளை வெட்ட எனக்கு அனுமதியுங்கள்' என்றார்கள். அப்போது கஸ்ரஜ் குலத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர் எழுந்தார் - ஹஸ்ஸான் பின் ஸாபித் அவர்களின் தாயார் அந்த மனிதரின் குடும்பத்தைச் சேர்ந்தவர் - அவர் (ஸஅத் பின் முஆத் அவர்களைப் பார்த்து), 'நீர் பொய் சொல்கிறீர்! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அவர்கள் அவ்ஸ் குலத்தைச் சேர்ந்தவர்களாக இருந்திருந்தால் அவர்களின் கழுத்துகளை வெட்ட நீர் விரும்பியிருக்க மாட்டீர்' என்றார். மஸ்ஜிதுக்குள் அவ்ஸ் மற்றும் கஸ்ரஜ் குலத்தினரிடையே சண்டை மூளும் நிலை உருவானது; ஆனால் நான் அதை அறிந்திருக்கவில்லை.

அன்றைய தினம் மாலையில், நான் எனது சில தேவைகளுக்காக (இயற்கை உபாதையை கழிக்க) வெளியே சென்றேன். என்னுடன் உம்மு மிஸ்தஹ் அவர்களும் வந்தார்கள். (வழியில்) அவர்கள் தடுமாறினார்கள். அப்போது, 'மிஸ்தஹ் நாசமாகட்டும்!' என்று கூறினார்கள். நான் அவரிடம், 'தாயே! உங்கள் மகனையா ஏசுகிறீர்கள்?' என்று கேட்டேன். அவர் மௌனமாக இருந்தார். பிறகு இரண்டாவது முறையாகத் தடுமாறியபோதும், 'மிஸ்தஹ் நாசமாகட்டும்!' என்றார். நான், 'தாயே! உங்கள் மகனையா ஏசுகிறீர்கள்?' என்று கேட்டேன். அவர் மௌனமாக இருந்தார். மூன்றாவது முறையும் தடுமாறியபோது, 'மிஸ்தஹ் நாசமாகட்டும்!' என்றார். நான் அவரை அதட்டி, 'தாயே! உங்கள் மகனையா ஏசுகிறீர்கள்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர், 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! உன்னை முன்னிட்டே தவிர நான் அவரை ஏசவில்லை' என்றார்.

நான், 'எந்த விஷயத்தில்?' என்று கேட்டேன். உடனே அவர் நடந்த விபரத்தை எனக்குத் தெரிவித்தார். நான், 'இது உண்மையிலேயே நடந்துவிட்டதா?' என்று கேட்டேன். அவர், 'ஆம்' என்றார். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் எதற்காக வெளியே வந்தேனோ, அந்தத் தேவை நிறைவேறாதது போன்ற நிலையில் நான் என் வீட்டிற்குத் திரும்பினேன். எனக்குக் காய்ச்சல் ஏற்பட்டது. நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், 'என்னை என் தந்தையின் வீட்டிற்கு அனுப்பி வையுங்கள்' என்று கேட்டேன். அவர்கள் என்னுடன் ஒரு பையனை அனுப்பி வைத்தார்கள்.

நான் வீட்டுக்குள் நுழைந்தேன். என் தாயார் உம்மு ரூமான் வீட்டின் கீழ்தளத்திலும், என் தந்தை அபூபக்ர் (ரழி) மேல்தளத்தில் குர்ஆன் ஓதிக்கொண்டும் இருந்தார்கள். என் தாயார், 'மகளே! உன்னை இங்கு வரவழைத்தது எது?' என்று கேட்டார். நான் அவரிடம் நடந்த செய்தியைக் கூறினேன். ஆனால் அந்தச் செய்தி என்னைப் பாதித்த அளவுக்கு அவரைப் பாதிக்கவில்லை. அவர், 'மகளே! உன் மீது (இவ்விஷயத்தை) இலகுவாக்கிக்கொள். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக, தன் கணவனால் நேசிக்கப்படுபவளாகவும், சக்களத்திகள் இருப்பவளாகவும் உள்ள ஓர் அழகான பெண், அவர்கள் அவள் மீது பொறாமை கொள்ளாமலும், அவளைப் பற்றி (குறைகள்) பேசப்படாமலும் இருப்பது அரிது' என்று கூறினார். நான், 'என் தந்தைக்கும் இது தெரியுமா?' என்று கேட்டேன். அவர் 'ஆம்' என்றார். 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கும் தெரியுமா?' என்று கேட்டேன். அதற்கும் அவர் 'ஆம்' என்றார்.

என் கண்கள் கலங்கி நான் அழுதேன். மேல்தளத்தில் ஓதிக்கொண்டிருந்த அபூபக்ர் (ரழி) என் குரலைக் கேட்டு இறங்கி வந்து, என் தாயாரிடம், 'அவளுக்கு என்ன நேர்ந்தது?' என்று கேட்டார். தாயார், 'தன்னைப் பற்றிப் பேசப்படும் செய்தியை அவள் அறிந்துவிட்டாள்' என்றார். என் தந்தை அழுதுகொண்டே, 'மகளே! நான் உன்னிடம் சத்தியமிட்டுக் கேட்கிறேன், நீ உன் வீட்டிற்குத் திரும்பிச் செல்' என்றார். எனவே நான் (என் கணவர் வீட்டிற்குத்) திரும்பினேன்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என் வீட்டிற்கு வந்து, என்

பணிப்பெண்ணிடம் என்னைப் பற்றி விசாரித்தார்கள். அதற்கு அந்தப் பணிப்பெண், 'இல்லை, அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அவர் (வயது முதிராத சிறுமியாக இருப்பதால்) உறங்கிவிடுவார்; ஆடு உள்ளே நுழைந்து அவர் பிசைந்து வைத்திருக்கும் மாவை தின்றுவிடும். இந்தக் குறையைத் தவிர அவர் மீது நான் எந்தக் குறையையும் அறியவில்லை' என்றார். நபித்தோழர்களில் சிலர் அப்பெண்ணை அதட்டி, 'அல்லாஹ்வின் தூதரிடம் உண்மையைச் சொல்' என்றார்கள். அப்பெண்ணை (உண்மையைச் சொல்லுமாறு) வற்புறுத்தியபோது, 'சுப்ஹானல்லாஹ்! (தூய) தங்கத்தைப் பற்றி ஒரு பொற்கொல்லர் அறிவதை விட அதிகமாக நான் அவரைப் பற்றி அறியவில்லை (அவர் அவ்வளவு தூயவர்)' என்று கூறினார்.

(என் மீது குற்றம் சாட்டப்பட்ட) அந்த மனிதருக்கும் செய்தி எட்டியது. அவர், 'சுப்ஹானல்லாஹ்! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக, நான் எந்தப் பெண்ணின் ஆடையையும் (தவறான நோக்கத்தில்) விலக்கியதில்லை' என்று கூறினார்."

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(பிற்காலத்தில்) அந்த மனிதர் அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஷஹீத் (உயிர் தியாகி) ஆனார்."

(ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் தொடர்ந்தார்கள்): "மறுநாள் காலை என் பெற்றோர் என்னிடம் வந்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அஸர் தொழுதுவிட்டு என்னிடம் வரும் வரை அவர்கள் இருவரும் என்னுடனேயே இருந்தார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் வந்தபோது என் பெற்றோர் எனக்கு வலப்புறமும் இடப்புறமும் அமர்ந்திருந்தனர். நபி (ஸல்) அவர்கள் தஷஹ்ஹுத் ஓதி, அல்லாஹ்வை அவனுக்குரிய தகுதியோடு புகழ்ந்துவிட்டு, 'அம்மா பஃது! ஆயிஷாவே! நீ ஏதேனும் தவறு செய்திருந்தாலோ, அல்லது அநீதி இழைத்திருந்தாலோ அல்லாஹ்விடம் பாவமன்னிப்புக் கேள். நிச்சயமாக அல்லாஹ் தன் அடியார்களின் பாவமன்னிப்பை ஏற்றுக்கொள்கிறான்' என்றார்கள்.

அப்போது அன்சாரிப் பெண்மணி ஒருவர் வந்து வாசலில் அமர்ந்திருந்தார். நான் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்), 'இந்தப் பெண்மணியிடம் (இத்தகைய விஷயத்தைக் கூறுவதற்கு) தாங்கள் வெட்கப்படவில்லையா?' என்று கேட்டேன். பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (பொதுவான) அறிவுரை வழங்கினார்கள்.

நான் என் தந்தையிடம் திரும்பி, 'இவருக்குப் பதிலளியுங்கள்' என்றேன். அவர், 'நான் என்ன சொல்வது?' என்றார். பிறகு என் தாயாரிடம் திரும்பி, 'இவருக்குப் பதிலளியுங்கள்' என்றேன். அவரும், 'நான் என்ன சொல்வது?' என்றார். அவர்கள் இருவரும் பதிலளிக்காதபோது, நான் தஷஹ்ஹுத் ஓதி, அல்லாஹ்வை அவனுக்குரிய தகுதியோடு புகழ்ந்துவிட்டுப் பின்வருமாறு கூறினேன்:

'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் (இக்குற்றத்தைச்) செய்யவில்லை என்று உங்களிடம் கூறினால் - நான் உண்மை சொல்கிறேன் என்று அல்லாஹ் அறிகிறான் - ஆனால் அது உங்களுக்குப் பயனளிக்காது;

ஏனெனில் நீங்கள் (வதந்திகளைப்) பேசியிருக்கிறீர்கள்; உங்கள் உள்ளங்களில் அது பதிந்துவிட்டது. நான் (இக்குற்றத்தைச்) செய்தேன் என்று உங்களிடம் கூறினால் - நான் அதைச் செய்யவில்லை என்று அல்லாஹ் நன்கறிவான் - உடனே நீங்கள், 'அவள் தன் குற்றத்தை ஒப்புக்கொண்டாள்' என்று சொல்வீர்கள். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! எனக்கும் உங்களுக்கும் யஃகூப் (அலை) அவர்களின் பெயரை என்னால் நினைவுபடுத்த முடியவில்லை - யூசுஃபுடைய தந்தை கூறியதைத் தவிர வேறு உதாரணத்தை நான் காணவில்லை:

"ஃபஸப்ருன் ஜமீல், வல்லாஹுல் முஸ்தஆனு அலா மா தஸிஃபூன்" (எனக்குத் தேவை) அழகிய பொறுமையே. நீங்கள் புனையும் விஷயத்தில் அல்லாஹ்விடமே உதவி தேட வேண்டும் (12:18).'

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அந்த நேரத்தில்தான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு வஹீ (இறைச்செய்தி) அருளப்பட்டது. நாங்கள் மௌனமானோம். வஹீ நிலை அவர்களை விட்டு விலகியபோது, அவர்கள் தங்கள் நெற்றியைத் துடைத்துக்கொண்டே, 'ஆயிஷாவே! நற்செய்தி! அல்லாஹ் உன் நிரபராதித் தன்மையை இறக்கிவைத்துவிட்டான்' என்று கூறினார்கள். அவர்களின் முகத்தில் மகிழ்ச்சியை நான் கண்டேன்.

அப்போது நான் மிகுந்த கோபத்தில் இருந்தேன். என் பெற்றோர் என்னிடம், 'எழுந்து அவரிடம் செல்' என்றார்கள். நான், 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் அவரிடம் செல்லமாட்டேன்; அவரையும் புகழமாட்டேன், உங்கள் இருவரையும் புகழமாட்டேன். என் நிரபராதித் தன்மையை இறக்கிவைத்த அல்லாஹ்வையே புகழ்வேன். நீங்கள் (வதந்திகளைக்) கேட்டும் அதை மறுக்கவில்லை; (என்னைக் காக்க) அதை மாற்றவுமில்லை' என்று கூறினேன்."

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஜைனப் பின்த் ஜஹ்ஷ் (ரழி) அவர்களைப் பொறுத்தவரை, அல்லாஹ் அவரைத் தன் மார்க்கப்பற்றின் காரணமாகப் பாதுகாத்தான்; அவர் (என்னைப்பற்றி) நல்லதைத் தவிர வேறெதுவும் சொல்லவில்லை. ஆனால் அவரின் சகோதரி ஹம்னா, நாசமானவர்களுடன் சேர்ந்து நாசமானார். மிஸ்தஹ், ஹஸ்ஸான் பின் ஸாபித், நயவஞ்சகன் அப்துல்லாஹ் பின் உபை பின் சலூல் ஆகியோர் (இவ்வவதூறைப்) பேசிக்கொண்டிருந்தனர். அவன்தான் (அப்துல்லாஹ் பின் உபை) இதைத் தூண்டிவிட்டு, திரட்டி, அவர்களில் முக்கியப் பங்காற்றினான். அவனும் ஹம்னாவும் இதில் (ஈடுபாடு) கொண்டிருந்தனர்.

அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள், 'இனி ஒருபோதும் மிஸ்தஹுக்கு எந்த உதவியும் செய்யமாட்டேன்' என்று சத்தியம் செய்தார்கள். அப்போது அல்லாஹ் உன்னதமானவன் இந்த வசனத்தை இறக்கிவைத்தான்:

**(நபியே!) உங்களில் செல்வாக்கும் வசதியும் உடையவர்கள், உறவினர்களுக்கும், ஏழைகளுக்கும், அல்லாஹ்வின் பாதையில் ஹிஜ்ரத் செய்தவர்களுக்கும் (எதுவும்) கொடுக்கமாட்டேன் என்று சத்தியம் செய்ய

வேண்டாம்...** (மிஸ்தஹ் விஷயத்தில் அபூபக்ர் (ரழி) சத்தியம் செய்ததைக் குறித்து இவ்வசனம் இறங்கியது)... **அல்லாஹ் உங்களை மன்னிக்க வேண்டும் என்று நீங்கள் விரும்ப மாட்டீர்களா? அல்லாஹ் மிக மன்னிப்பவன்; மிக்க கிருபையுடையவன்** (24:22).

இதைக் கேட்ட அபூபக்ர் (ரழி), 'ஆம், அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! எங்கள் இறைவா! நீ எங்களை மன்னிக்க வேண்டும் என்று நாங்கள் விரும்புகிறோம்' என்று கூறிவிட்டு, மிஸ்தஹுக்கு முன்பு செய்து கொண்டிருந்த உதவியைத் தொடர்ந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3181

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، عَنْ عَمْرَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ لَمَّا نَزَلَ عُذْرِي قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى الْمِنْبَرِ فَذَكَرَ ذَلِكَ وَتَلاَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا نَزَلَ أَمَرَ بِرَجُلَيْنِ وَامْرَأَةٍ فَضُرِبُوا حَدَّهُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"எனது நிரபராதித்துவம் (இறைச்செய்தியாக) அருளப்பட்டபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மிம்பரில் நின்று, அதனைப் பற்றிக் குறிப்பிட்டார்கள். மேலும் குர்ஆனை ஓதினார்கள். பிறகு அவர்கள் கீழே இறங்கியபோது, இரண்டு ஆண்களுக்கும் ஒரு பெண்ணுக்கும் (அவதூறு பேசியதற்கான) தண்டனை வழங்குமாறு உத்தரவிட்டார்கள். அவ்வாறே, அவர்களுக்குரிய 'ஹத்' தண்டனை நிறைவேற்றப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْفُرْقَانِ

சூரத்துல் ஃபுர்கான் பற்றி

3182

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ وَاصِلٍ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُرَحْبِيلَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَىُّ الذَّنْبِ أَعْظَمُ قَالَ "

أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدًّا وَهُوَ خَلَقَكَ " . قَالَ قُلْتُ ثُمَّ مَاذَا قَالَ " أَنْ تَقْتُلَ وَلَدَكَ خَشْيَةَ أَنْ يَطْعَمَ مَعَكَ " . قَالَ قُلْتُ ثُمَّ مَاذَا قَالَ " أَنْ تَزْنِيَ بِحَلِيلَةِ جَارِكَ " .
قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، بُنْدَارٌ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، وَالأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُرَحْبِيلَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمِثْلِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் கேட்டேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! பாவங்களிலேயே மிகவும் மோசமானது எது?' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'நீர் அல்லாஹ்வுக்கு (வணக்க வழிபாடுகளில்) இணை (அல்லது சமமானவன்) கற்பிப்பது, அவன்தான் உம்மைப் படைத்திருக்கிறான்.'"

அவர் (அப்துல்லாஹ் (ரழி)) கூறினார்கள்: "நான் கேட்டேன்: 'பிறகு எது?'" அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "'உம்முடன் சேர்ந்து உம்முடைய பிள்ளையும் உண்பான் என்று அஞ்சி (அதாவது, வறுமை அல்லது சுமைக்கு அஞ்சி) நீர் அவனைக் கொல்வது.'"

அவர் (அப்துல்லாஹ் (ரழி)) கூறினார்கள்: "நான் கேட்டேன்: 'பிறகு எது?'" அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "'நீர் உம்முடைய அண்டை வீட்டுக்காரரின் மனைவியுடன் விபச்சாரம் செய்வது.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3183

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ الرَّبِيعِ أَبُو زَيْدٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ وَاصِلٍ الأَحْدَبِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَىُّ الذَّنْبِ أَعْظَمُ قَالَ أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدًّا وَهُوَ خَلَقَكَ وَأَنْ تَقْتُلَ وَلَدَكَ مِنْ أَجْلِ أَنْ يَأْكُلَ مَعَكَ أَوْ مِنْ طَعَامِكَ وَأَنْ تَزْنِيَ بِحَلِيلَةِ جَارِكَ . قَالَ وَتَلاَ هَذِهِ الآيَةَ : ‏(‏ والَّذِينَ لاَ يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلاَ يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلاَّ بِالْحَقِّ وَلاَ يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا * يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا) . قَالَ أَبُو عِيسَى حَدِيثُ سُفْيَانَ عَنْ مَنْصُورٍ وَالأَعْمَشِ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ شُعْبَةَ عَنْ وَاصِلٍ لأَنَّهُ زَادَ فِي إِسْنَادِهِ رَجُلاً .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ وَاصِلٍ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . قَالَ وَهَكَذَا رَوَى شُعْبَةُ عَنْ وَاصِلٍ عَنْ أَبِي وَائِلٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَمْرَو بْنَ شُرَحْبِيلَ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், “பாவங்களிலேயே மிகக் கொடிய பாவம் எது?” என்று கேட்டேன். அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ் உன்னைப் படைத்திருக்கும் நிலையில் அவனுக்கு நீ இணை கற்பிப்பது; உன் குழந்தை உன்னுடன் உண்பான் என்பதற்காக - அல்லது உன் உணவின் (பற்றாக்குறை ஏற்படும் என்ற அச்சத்தின்) காரணமாக - உன் குழந்தையை நீ கொல்வது; உன் அண்டை வீட்டுக்காரரின் மனைவியுடன் நீ விபச்சாரம் செய்வது (ஆகியவையே அவை).”

(மேலும்) நபி (ஸல்) அவர்கள் இந்த வசனத்தை ஓதிக் காட்டினார்கள்:
“வல்லதீன லா யத்ஊன மஅல்லாஹி இலாஹன் ஆகர, வலா யக்துலூனன் நஃப்ஸல்லதீ ஹர்ரமல்லாஹு இல்லா பில்ஹக்கி, வலா யஸ்னூன். வமன் யஃப்அல் தாலிக யல்க அஸாமா * யுளாஅஃப் லஹுல் அதாபு யவ்மல் கியாமதி வயக்லுத் ஃபீஹி முஹானா.”

(பொருள்: “மேலும், அவர்கள் அல்லாஹ்வுடன் வேறு எந்த இறைவனையும் அழை(த்துப் பிரார்த்தி)ப்பதில்லை; அல்லாஹ் தடைசெய்துள்ள எந்த உயிரையும், நியாயமான காரணமிருந்தாலன்றி, அவர்கள் கொல்வதில்லை; மேலும், அவர்கள் விபச்சாரம் செய்வதில்லை – மேலும், எவர் இதைச் செய்கிறாரோ, அவர் (அதற்கான) தண்டனையைச் சந்திப்பார். மறுமை நாளில் அவருக்கு வேதனை இரட்டிப்பாக்கப்படும், மேலும் அவர் அதில் இழிவடைந்தவராக நிலைத்திருப்பார்.”)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ وَمِنْ سُورَةِ الشُّعَرَاءِ

சூரத்துஷ் ஷுஅரா பற்றி

3184

حَدَّثَنَا أَبُو الأَشْعَثِ، أَحْمَدُ بْنُ الْمِقْدَامِ الْعِجْلِيُّ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الطُّفَاوِيُّ، حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : (وأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الأَقْرَبِينَ) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ يَا صَفِيَّةُ بِنْتَ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ يَا فَاطِمَةُ بِنْتَ مُحَمَّدٍ يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ إِنِّي لاَ أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا سَلُونِي مِنْ مَالِي مَا شِئْتُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهَكَذَا رَوَى وَكِيعٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَائِشَةَ نَحْوَ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الطُّفَاوِيِّ ‏.‏ رَوَى بَعْضُهُمْ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“ ‘வ அன்திர் அஷீரத(க்)கல் அக்ரபீன்’ (உமது நெருங்கிய உறவினர்களுக்கு நீர் அச்சமூட்டி எச்சரிக்கை செய்வீராக!) எனும் இந்த வசனம் அருளப்பட்டபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘ஓ ஸஃபிய்யா பின்த் அப்துல் முத்தலிப் அவர்களே! ஓ ஃபாத்திமா பின்த் முஹம்மது அவர்களே! ஓ பனூ அப்துல் முத்தலிப் அவர்களே! அல்லாஹ்விடமிருந்து (வரும் தண்டனையிலிருந்து உங்களைக் காக்கவோ அல்லது மறுமையில் உங்களுக்கு உதவவோ) என்னிடம் எவ்வித அதிகாரமும் இல்லை! என் செல்வத்திலிருந்து நீங்கள் விரும்பியதை என்னிடம் கேளுங்கள்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3185

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا زَكَرِيَّا بْنُ عَدِيٍّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو الرَّقِّيُّ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ : (وأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الأَقْرَبِينَ) جَمَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قُرَيْشًا فَخَصَّ وَعَمَّ فَقَالَ ‏ يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ فَإِنِّي لاَ أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ ضَرًّا وَلاَ نَفْعًا يَا مَعْشَرَ بَنِي عَبْدِ مَنَافٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ فَإِنِّي لاَ أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ ضَرًّا وَلاَ نَفْعًا يَا مَعْشَرَ بَنِي قُصَىٍّ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ فَإِنِّي لاَ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلاَ نَفْعًا يَا مَعْشَرَ بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ

مِنَ النَّارِ فَإِنِّي لاَ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلاَ نَفْعًا يَا فَاطِمَةُ بِنْتَ مُحَمَّدٍ أَنْقِذِي نَفْسَكِ مِنَ النَّارِ فَإِنِّي لاَ أَمْلِكُ لَكِ ضَرًّا وَلاَ نَفْعًا إِنَّ لَكِ رَحِمًا سَأَبُلُّهَا بِبِلاَلِهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ يُعْرَفُ مِنْ حَدِيثِ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ ‏.‏

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا شُعَيْبُ بْنُ صَفْوَانَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"**வ அன்திர் அஷீர தக்கல் அக்ரபீன்**" ("(நபியே!) உமது நெருங்கிய உறவினர்களை நீர் எச்சரிக்கை செய்வீராக!" - 26:214) என்ற இறைவசனம் அருளப்பட்டபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குரைஷிக் குலத்தாரை ஒன்று திரட்டினார்கள். அப்போது (தம் அழைப்பை) பொதுவாக்கியும் சிறப்பாக்கியும் கூறினார்கள்:

"குரைஷிக் கூட்டத்தாரே! நரக நெருப்பிலிருந்து உங்களை நீங்களே காப்பாற்றிக் கொள்ளுங்கள்! ஏனெனில், அல்லாஹ்விடத்தில் உங்களுக்கு எந்தத் தீங்கையும் தடுக்கவோ அல்லது எந்த நன்மையையும் செய்யவோ எனக்கு எந்தச் சக்தியும் இல்லை.

பனூ அப்து மனாஃப் கூட்டத்தாரே! நரக நெருப்பிலிருந்து உங்களை நீங்களே காப்பாற்றிக் கொள்ளுங்கள்! ஏனெனில், அல்லாஹ்விடத்தில் உங்களுக்கு எந்தத் தீங்கையும் தடுக்கவோ அல்லது எந்த நன்மையையும் செய்யவோ எனக்கு எந்தச் சக்தியும் இல்லை.

பனூ குஸய் கூட்டத்தாரே! நரக நெருப்பிலிருந்து உங்களை நீங்களே காப்பாற்றிக் கொள்ளுங்கள்! ஏனெனில், அல்லாஹ்விடத்தில் உங்களுக்கு எந்தத் தீங்கையும் தடுக்கவோ அல்லது எந்த நன்மையையும் செய்யவோ எனக்கு எந்தச் சக்தியும் இல்லை.

பனூ அப்துல் முத்தலிப் கூட்டத்தாரே! நரக நெருப்பிலிருந்து உங்களை நீங்களே காப்பாற்றிக் கொள்ளுங்கள்! ஏனெனில், அல்லாஹ்விடத்தில் உங்களுக்கு எந்தத் தீங்கையும் தடுக்கவோ அல்லது எந்த நன்மையையும் செய்யவோ எனக்கு எந்தச் சக்தியும் இல்லை.

முஹம்மதின் மகள் ஃபாத்திமாவே! நரக நெருப்பிலிருந்து உன்னை நீயே காப்பாற்றிக் கொள்! ஏனெனில், அல்லாஹ்விடத்தில் உனக்கு எந்தத் தீங்கையும் தடுக்கவோ அல்லது எந்த நன்மையையும் செய்யவோ எனக்கு எந்தச் சக்தியும் இல்லை. (எனினும்) நிச்சயமாக உனக்கு ஓர் இரத்த பந்த உறவு இருக்கிறது. அதை அதற்குரிய ஈரம் கொண்டு நனைப்பேன் (அதாவது

உறவைப் பேணுவேன்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3186

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا أَبُو زَيْدٍ، عَنْ عَوْفٍ، عَنْ قَسَامَةَ بْنِ زُهَيْرٍ، حَدَّثَنَا الأَشْعَرِيُّ، قَالَ لَمَّا نَزَلَ : (وأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الأَقْرَبِينَ) وَضَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَصْبُعَيْهِ فِي أُذُنَيْهِ فَرَفَعَ مِنْ صَوْتِهِ فَقَالَ يَا بَنِي عَبْدِ مَنَافٍ يَا صَبَاحَاهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي مُوسَى ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ عَوْفٍ عَنْ قَسَامَةَ بْنِ زُهَيْرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ أَبِي مُوسَى وَهُوَ أَصَحُّ ذَاكَرْتُ بِهِ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ فَلَمْ يَعْرِفْهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي مُوسَى ‏.‏

அல்-அஷ்அரீ (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'வ அன்ழிர் அஷீரத்தகல் அக்ரபீன்' (மேலும், நபியே! உமது நெருங்கிய உறவினர்களை எச்சரிக்கை செய்வீராக!) என்ற இறைவசனம் அருளப்பட்டபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்களின் இரு விரல்களைத் தங்களின் காதுகளில் வைத்துக் கொண்டு, தங்களின் குரலை உயர்த்தி, 'ஓ பனூ அப்து மனாஃப் அவர்களே! யா ஸபாஹாஹ்! (காலை நேரத்து அபாயமே! - இது ஒரு ஆபத்து அல்லது எச்சரிக்கையை அறிவிக்கும் அரபுப் பிரயோகம்)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ وَمِنْ سُورَةِ النَّمْلِ

சூரத்துன் நம்ல் தொடர்பாக

3187

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أَوْسِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ تَخْرُجُ الدَّابَّةُ مَعَهَا خَاتَمُ سُلَيْمَانَ وَعَصَا مُوسَى فَتَجْلُو وَجْهَ الْمُؤْمِنِ وَتَخْتِمُ أَنْفَ الْكَافِرِ بِالْخَاتَمِ حَتَّى إِنَّ أَهْلَ الْخِوَانِ لَيَجْتَمِعُونَ فَيَقُولُ هَاهَا يَا مُؤْمِنُ وَيُقَالُ هَاهَا يَا كَافِرُ وَيَقُولُ هَذَا يَا كَافِرُ وَهَذَا يَا مُؤْمِنُ ‏.‏ قَالَ

أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ فِي دَابَّةِ الأَرْضِ . وَفِيهِ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ وَحُذَيْفَةَ بْنِ أَسِيدٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பூமியிலிருந்து ஒரு மிருகம் வெளிப்படும். அதனுடன் சுலைமான் (அலை) அவர்களின் மோதிரமும் மூஸா (அலை) அவர்களின் கைத்தடியும் இருக்கும். அது விசுவாசியின் முகத்தைப் பிரகாசமாக்கும், மேலும் நிராகரிப்பவனின் மூக்கில் மோதிரத்தால் முத்திரையிடும். ஒரு உணவு மேசையைச் சுற்றி மக்கள் ஒன்று கூடும்போது கூட (அவர்கள் அடையாளம் காணப்படுவார்கள்). அப்போது, 'இதோ! ஓ முஃமினே!' என்றும், 'இதோ! ஓ காஃபிரே!' என்றும் (அவர்கள் அடையாளம் காணப்பட்டு) அழைக்கப்படுவார்கள். மேலும், 'இவர் காஃபிர்!' என்றும், 'இவர் முஃமின்!' என்றும் (மக்கள் ஒருவரையொருவர் சுட்டிக்காட்டி) கூறுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب وَمِنْ سُورَةِ الْقَصَصِ

சூரத்துல் கஸஸ் பற்றி

3188

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ كَيْسَانَ، حَدَّثَنِي أَبُو حَازِمٍ الأَشْجَعِيُّ، هُوَ كُوفِيٌّ اسْمُهُ سَلْمَانُ مَوْلَى عَزَّةَ الأَشْجَعِيَّةِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِعَمِّهِ قُلْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ أَشْهَدُ لَكَ بِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ . فَقَالَ لَوْلاَ أَنْ تُعَيِّرَنِي بِهَا قُرَيْشٌ أَنَّمَا يَحْمِلُهُ عَلَيْهِ الْجَزَعُ لأَقْرَرْتُ بِهَا عَيْنَكَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ : (إِنَّكَ لاَ تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَزِيدَ بْنِ كَيْسَانَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது மாமாவிடம் (அபூ தாலிபிடம்), 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் (அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு இறைவன் இல்லை) என்று கூறுங்கள்; அதன் மூலம் நான் மறுமை நாளில் உங்களுக்காக (அல்லாஹ்விடம்) சாட்சி கூறுவேன்' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், '(நான் இதைச் சொன்னால்) குரைஷிகள் என்னை, "அவர் (மரண) பயத்தின் காரணமாகவே இதைக் கூறினார்" என்று பழிப்பார்கள்

என்பது மட்டும் இல்லையென்றால், நான் உங்கள் கண்களைக் குளிர்வித்திருப்பேன் (உங்களுக்கு மகிழ்ச்சியளித்திருப்பேன்)' என்று கூறினார். பின்னர், வல்லமையும் மாண்பும் மிக்க அல்லாஹ், '(நபியே!) நிச்சயமாக நீங்கள் விரும்பியவரை உங்களால் நேர்வழியில் செலுத்த முடியாது; ஆனால், அல்லாஹ் தான் நாடியவர்களை நேர்வழியில் செலுத்துகிறான் (திருக்குர்ஆன் 28:56)' என்ற வசனத்தை அருளினான். அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்கள்: இது ஹஸன் ஙரீப் (நல்ல, தனித்த) ஹதீஸாகும். இதை யஸீத் இப்னு கைஸான் வழியாகவே நாம் அறிகிறோம்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْعَنْكَبُوتِ

பாடம்: சூரத்துல் அன்கபூத்

3189

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالاَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، قَالَ سَمِعْتُ مُصْعَبَ بْنَ سَعْدٍ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، سَعْدٍ قَالَ أُنْزِلَتْ فِيَّ أَرْبَعُ آيَاتٍ . فَذَكَرَ قِصَّةً فَقَالَتْ أُمُّ سَعْدٍ أَلَيْسَ قَدْ أَمَرَ اللَّهُ بِالْبِرِّ وَاللَّهِ لاَ أَطْعَمُ طَعَامًا وَلاَ أَشْرَبُ شَرَابًا حَتَّى أَمُوتَ أَوْ تَكْفُرَ قَالَ فَكَانُوا إِذَا أَرَادُوا أَنْ يُطْعِمُوهَا شَجَرُوا فَاهَا فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : (وَوَصَّيْنَا الإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا) الآيَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

முஸ்அப் பின் ஸஅத், தன் தந்தை ஸஅத் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

"என்னைப் பற்றி நான்கு இறைவசனங்கள் அருளப்பட்டன" என்று ஸஅத் (ரலி) கூறிவிட்டு, அந்தச் சம்பவத்தைக் குறிப்பிட்டார்கள். (அப்போது) ஸஅத் அவர்களின் தாயார் (உம்மு ஸஅத்) கூறினார்: "அல்லாஹ் (பெற்றோருக்கு) நன்மை செய்யுமாறு கட்டளையிடவில்லையா? அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் சாகும் வரை அல்லது நீ (இஸ்லாத்தை) நிராகரிக்கும் வரை எதையும் உண்ணவோ பருகவோ மாட்டேன்."

(ஸஅத் ரலி கூறினார்கள்:) "ஆகவே, அவர்கள் (என் தாயாருக்கு) உணவளிக்க விரும்பியபோது, அவருடைய வாயை (வலுக்கட்டாயமாகத் திறக்க ஒரு குச்சியை) செருகித் திறப்பார்கள். அப்போது இந்த வசனம் அருளப்பட்டது:

('வ வஸ்ஸைனல் இன்ஸான பிவாலிதைஹி ஹுஸ்னா')

'(மேலும், மனிதன் தன் பெற்றோருக்கு நன்மை செய்யுமாறு நாம் அவனுக்கு வலியுறுத்தியுள்ளோம்...)' (அல்-குர்ஆன் 29:8 அல்லது 31:14 இன் ஒரு பகுதி)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3190

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ بَكْرٍ السَّهْمِيُّ، عَنْ حَاتِمِ بْنِ أَبِي صَغِيرَةَ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أُمِّ هَانِئٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ تَعَالَى ‏:‏ ‏(‏أَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ ‏)‏ قَالَ كَانُوا يَخْذِفُونَ أَهْلَ الأَرْضِ وَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ حَاتِمِ بْنِ أَبِي صَغِيرَةَ عَنْ سِمَاكٍ ‏.‏

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا سُلَيْمُ بْنُ أَخْضَرَ، عَنْ حَاتِمِ بْنِ أَبِي صَغِيرَةَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏

உம்மு ஹானி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், அல்லாஹ் கூறுகிறான்: **"மேலும் நீங்கள் உங்கள் சபைகளில் தீய செயல்களைச் செய்கிறீர்களா?"** (அல்-அன்கபூத் 29:29) என்ற வசனம் குறித்து, "(லூத் சமூகத்தினர்) அந்நிலத்தின் மக்கள் (அதாவது வழிப்போக்கர்கள் அல்லது விருந்தினர்கள்) மீது சிறு கற்களை எறிவார்கள்; மேலும் அவர்களை ஏளனம் செய்வார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

சூரத்துர் ரூம் குறித்து

3191

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدِ بْنِ عَثْمَةَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْجُمَحِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ شِهَابٍ الزُّهْرِيُّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لأَبِي بَكْرٍ فِي مُنَاحَبَةٍ ‏:‏ ‏(‏الم * غُلِبَتِ الرُّومُ ‏)‏ أَلاَّ

احْتَطْتَ يَا أَبَا بَكْرٍ فَإِنَّ الْبِضْعَ مَا بَيْنَ الثَّلاَثِ إِلَى التِّسْعِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "'அலிஃப் லாம் மீம், ஃகுலிப(த்)திர் ரூம்' (ரோமர்கள் தோற்கடிக்கப்பட்டனர்...)" (என்ற வசனம் இறங்கியபோது, பாரசீகர்களுக்கும் ரோமர்களுக்கும் இடையே நடந்த போர் மற்றும் ரோமர்கள் மீண்டும் வெற்றி பெறுவார்கள் என்ற குர்ஆனின் முன்னறிவிப்பு) தொடர்பான பந்தயம் குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "அபூபக்கரே! நீங்கள் (பந்தயத்தின் காலக்கெடுவை நிர்ணயிப்பதில்) முன்ஜாக்கிரதையாக இருந்திருக்கக் கூடாதா? ஏனெனில், 'அல்-பித்ஃ' என்பது மூன்று முதல் ஒன்பது வரையிலான (ஆண்டுகளைக்) குறிக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3192

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سُلَيْمَانَ الأَعْمَشِ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ لَمَّا كَانَ يَوْمُ بَدْرٍ ظَهَرَتِ الرُّومُ عَلَى فَارِسَ فَأَعْجَبَ ذَلِكَ الْمُؤْمِنِينَ فَنَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏الم * غَلَبَتِ الرُّومُ ‏)‏ إِلَى قَوْلِهِ ‏:‏ ‏(‏يفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ بِنَصْرِ اللَّهِ ‏)‏ قَالَ فَفَرِحَ الْمُؤْمِنُونَ بِظُهُورِ الرُّومِ عَلَى فَارِسَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ كَذَا قَرَأَ نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ ‏:‏ ‏(‏غَلَبَتِ الرُّومُ ‏)‏ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"பத்ர் போர் நடந்த நாளன்று, ரோமர்கள் பாரசீகர்கள் மீது வெற்றி பெற்றார்கள். அது முஃமின்களுக்கு மகிழ்ச்சியை அளித்தது. அப்போது, '(அலிஃப், லாம், மீம். ஃகலபத்திர் ரூம்...) அலிஃப், லாம், மீம். ரோமர்கள் வெற்றி பெற்றனர்' என்பது முதல், '(யஃப்ரஹுல் முஃமினூன பினஸ்ரில்லாஹ்...) முஃமின்கள் அல்லாஹ்வின் உதவியைக் கொண்டு மகிழ்ச்சியடைவார்கள்' என்பது வரையிலான (திருக்குர்ஆன் 30:1-5) வசனங்கள் அருளப்பெற்றன." மேலும் (அபூ ஸயீத் ரலி) அவர்கள், "ஆகவே, பாரசீகர்கள் மீது ரோமர்கள் பெற்ற வெற்றியைக் கொண்டு முஃமின்கள் மகிழ்ச்சியடைந்தார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3193

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ الْفَزَارِيِّ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي عَمْرَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: (الم * غُلِبَتِ الرُّومُ * فِي أَدْنَى الأَرْضِ) قَالَ غُلِبَتْ وَغَلَبَتْ كَانَ الْمُشْرِكُونَ يُحِبُّونَ أَنْ يَظْهَرَ أَهْلُ فَارِسَ عَلَى الرُّومِ لأَنَّهُمْ وَإِيَّاهُمْ أَهْلُ أَوْثَانٍ وَكَانَ الْمُسْلِمُونَ يُحِبُّونَ أَنْ يَظْهَرَ الرُّومُ عَلَى فَارِسَ لأَنَّهُمْ أَهْلُ كِتَابٍ فَذَكَرُوهُ لأَبِي بَكْرٍ فَذَكَرَهُ أَبُو بَكْرٍ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَمَا إِنَّهُمْ سَيَغْلِبُونَ " . فَذَكَرَهُ أَبُو بَكْرٍ لَهُمْ فَقَالُوا اجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ أَجَلاً فَإِنْ ظَهَرْنَا كَانَ لَنَا كَذَا وَكَذَا وَإِنْ ظَهَرْتُمْ كَانَ لَكُمْ كَذَا وَكَذَا فَجَعَلَ أَجَلَ خَمْسِ سِنِينَ فَلَمْ يَظْهَرُوا فَذَكَرُوا ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " أَلاَ جَعَلْتَهُ إِلَى دُونِ - قَالَ أُرَاهُ الْعَشْرِ " . قَالَ سَعِيدٌ وَالْبِضْعُ مَا دُونَ الْعَشْرِ قَالَ ثُمَّ ظَهَرَتِ الرُّومُ بَعْدُ . قَالَ فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: (الم * غُلِبَتِ الرُّومُ) إِلَى قَوْلِهِ: (يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ * بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ) قَالَ سُفْيَانُ سَمِعْتُ أَنَّهُمْ ظَهَرُوا عَلَيْهِمْ يَوْمَ بَدْرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي عَمْرَةَ .

ஸயீத் பின் ஜுபைர் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள், அல்லாஹ் தஆலாவின் கூற்றான: " (அலிஃப் லாம் மீம் * ஃகுலிபத் அர்-ரூம் * ஃபீ அத்னல் அர்ழ்) அலிஃப் லாம் மீம். ரோமர்கள் தோற்கடிக்கப்பட்டனர். அருகிலுள்ள பூமியில்..." (அல்குர்ஆன் 30:1-3) என்பது பற்றி (விளக்கமளிக்கையில்), "ஃகுலிபத் (தோற்கடிக்கப்பட்டனர்) மற்றும் ஃகலபத் (வெற்றி பெற்றனர்)" என்று கூறினார்கள்.

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "இணைவைப்பாளர்கள், பாரசீகர்கள் ரோமர்களை வெற்றி கொள்ள வேண்டும் என்று விரும்பினார்கள். ஏனெனில் அவர்களும் (இணைவைப்பாளர்களும்) இவர்களும் (பாரசீகர்களும்) சிலைகளை வணங்குபவர்களாக இருந்தனர். அதேசமயம், முஸ்லிம்கள், ரோமர்கள் பாரசீகர்களை வெற்றி கொள்ள வேண்டும் என்று விரும்பினார்கள். ஏனெனில் அவர்கள் வேதமுடையோராக இருந்தனர்.

இது அபூபக்ர் (ரலி) அவர்களிடம் தெரிவிக்கப்பட்டது. அபூபக்ர் (ரலி) அவர்கள் அதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள் (நபி (ஸல்)), 'நிச்சயமாக அவர்கள் (ரோமர்கள்) வெற்றி பெறுவார்கள்' என்று கூறினார்கள்.

அபூபக்ர் (ரலி) அவர்கள் அதை அவர்களிடம் (இணைவைப்பாளர்களிடம்) கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், ‘எங்களுக்கும் உங்களுக்கும் இடையில் ஒரு காலக்கெடுவை நிர்ணயிப்போம்; நாங்கள் (எங்கள் தரப்பு) வென்றால், எங்களுக்கு இன்னின்னவை கிடைக்கும், நீங்கள் (உங்கள் தரப்பு) வென்றால், உங்களுக்கு இன்னின்னவை கிடைக்கும்’ என்று கூறினார்கள்.

அவர் (அபூபக்ர்) ஐந்து வருடங்கள் காலக்கெடு விதித்தார். ஆனால் அவர்கள் (ரோமர்கள் அதற்குள்) வெற்றி பெறவில்லை. அவர்கள் (சஹாபாக்கள்) அதை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அதை நீங்கள் (காலக்கெடுவை) பத்தை விடக் குறைவாக ஆக்கியிருக்கக் கூடாதா?" என்று கேட்டார்கள். (அறிவிப்பாளர் கூறினார்: நபி (ஸல்) அவர்கள் 'பத்து' என்று குறிப்பிட்டதாக நான் கருதுகிறேன்.)

ஸயீத் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்-பித்ஃஃ (அதாவது சில வருடங்கள்) என்பது பத்தை விடக் குறைவானது.” (பிறகு) ரோமர்கள் வெற்றி பெற்றனர்.

அதுதான் உயர்ந்தோனாகிய அல்லாஹ், ‘(அலிஃஃப் லாம் மீம் * ஃஃகுலிபத் அர்-ரூம்) அலிஃஃப் லாம் மீம். ரோமர்கள் தோற்கடிக்கப்பட்டனர்’ என்பதிலிருந்து அவனுடைய கூற்றான ‘(யஃஃப் ரஹுல் முஃஃமினூன் * பி நஸ்ரில்லாஹ், யன்ஸுரு மன் யஷாஉ...) அந்நாளில், இறைநம்பிக்கையாளர்கள் அல்லாஹ்வின் உதவியால் மகிழ்ச்சியடைவார்கள். அவன் நாடியவர்களுக்கு அவன் உதவுகிறான்...’ (அல்குர்ஆன் 30:1-5) என்பது வரை கூறியதாகும்.”

சுஃஃப்யான் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பத்ருடைய நாளில் அவர்கள் (ரோமர்கள்) அவர்களை (பாரசீகர்களை) வெற்றி கொண்டதாக நான் கேள்விப்பட்டேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3194

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي أُوَيْسٍ، حَدَّثَنِي ابْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ نِيَارِ بْنِ مُكْرَمٍ الأَسْلَمِيِّ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ: (الم * غُلِبَتِ الرُّومُ * فِي أَدْنَى الأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ * فِي بِضْعِ سِنِينَ) فَكَانَتْ فَارِسُ يَوْمَ نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ قَاهِرِينَ لِلرُّومِ وَكَانَ الْمُسْلِمُونَ يُحِبُّونَ ظُهُورَ الرُّومِ عَلَيْهِمْ لأَنَّهُمْ وَإِيَّاهُمْ أَهْلُ كِتَابٍ وَفِي ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى: (يَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ * بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ) فَكَانَتْ قُرَيْشٌ تُحِبُّ ظُهُورَ فَارِسَ لأَنَّهُمْ وَإِيَّاهُمْ لَيْسُوا بِأَهْلِ كِتَابٍ وَلاَ

إِيمَانٍ بِبَعْثٍ فَلَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى هَذِهِ الآيَةَ خَرَجَ أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ رضى الله عنه يَصِيحُ فِي نَوَاحِي مَكَّةَ : ‏(‏ الم * غُلِبَتِ الرُّومُ * فِي أَدْنَى الأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ * فِي بِضْعِ سِنِينَ ‏)‏ قَالَ نَاسٌ مِنْ قُرَيْشٍ لأَبِي بَكْرٍ فَذَلِكَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ زَعَمَ صَاحِبُكُمْ أَنَّ الرُّومَ سَتَغْلِبُ فَارِسًا فِي بِضْعِ سِنِينَ أَفَلاَ نُرَاهِنُكَ عَلَى ذَلِكَ قَالَ بَلَى ‏.‏ وَذَلِكَ قَبْلَ تَحْرِيمِ الرِّهَانِ فَارْتَهَنَ أَبُو بَكْرٍ وَالْمُشْرِكُونَ وَتَوَاضَعُوا الرِّهَانَ وَقَالُوا لأَبِي بَكْرٍ كَمْ تَجْعَلُ الْبِضْعُ ثَلاَثُ سِنِينَ إِلَى تِسْعِ سِنِينَ فَسَمِّ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ وَسَطًا تَنْتَهِي إِلَيْهِ ‏.‏ قَالَ فَسَمَّوْا بَيْنَهُمْ سِتَّ سِنِينَ قَالَ فَمَضَتِ السِّتُّ سِنِينَ قَبْلَ أَنْ يَظْهَرُوا فَأَخَذَ الْمُشْرِكُونَ رَهْنَ أَبِي بَكْرٍ فَلَمَّا دَخَلَتِ السَّنَةُ السَّابِعَةُ ظَهَرَتِ الرُّومُ عَلَى فَارِسَ فَعَابَ الْمُسْلِمُونَ عَلَى أَبِي بَكْرٍ تَسْمِيَةَ سِتِّ سِنِينَ لأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ ‏:‏ ‏(‏ فِي بِضْعِ سِنِينَ ‏)‏ قَالَ وَأَسْلَمَ عِنْدَ ذَلِكَ نَاسٌ كَثِيرٌ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ نِيَارِ بْنِ مُكْرَمٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي الزِّنَادِ ‏.‏

நியார் பின் முக்ரம் அல்-அஸ்லமி (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"(திருக்குர்ஆனின் 30-வது அத்தியாயத்தின் 1-4 வசனங்களான) 'அலிஃப், லாம், மீம். ஃகுலிப(த்)திர் ரூம். ஃபீ அத்னல் அர்ளி வஹும் மின் பஃதி ஃகலபிஹிம் ஸயஃக்லிபூன். ஃபீ பிழ்இ ஸினீன்' (அலிஃப், லாம், மீம். ரோமர்கள் மிக அருகிலுள்ள பூமியில் தோற்கடிக்கப்பட்டார்கள். அவர்கள் தங்கள் தோல்விக்குப் பிறகு சில ஆண்டுகளில் மிக விரைவில் வெற்றி பெறுவார்கள்) ஆகிய வசனங்கள் அருளப்பெற்றபோது, இந்த வசனம் அருளப்பெற்ற நாளில் பாரசீகர்கள் ரோமர்களை வெற்றி கொண்ட நிலையில் இருந்தனர். முஸ்லிம்கள் ரோமர்கள் (பாரசீகர்கள் மீது) வெற்றி பெற வேண்டுமென விரும்பினர். ஏனெனில் அவர்களும் (ரோமர்களும் முஸ்லிம்களைப் போன்று) வேதம் அருளப்பட்டவர்களாவர். இது பற்றி அல்லாஹ், 'அந்நாளில் இறைநம்பிக்கையாளர்கள் அல்லாஹ்வின் உதவியால் மகிழ்ச்சியடைவார்கள். அவன் தான் நாடியவர்களுக்கு உதவுகிறான். அவன் யாவரையும் மிகைத்தவனாகவும், மிக்க கருணையுடையவனாகவும் இருக்கிறான்' (30:4,5) என்று கூறினான்.

ஆனால், குறைஷிகளோ பாரசீகர்கள் வெற்றி பெற வேண்டுமென விரும்பினர். ஏனெனில், அவர்களும் (பாரசீகர்களும் குறைஷிகளைப் போன்று) வேதம் அருளப்படாதவர்களாகவும், மறுமை உயிர்த்தெழுதலை நம்பாதவர்களாகவும் இருந்தனர். அல்லாஹ் இவ்வசனத்தை அருளியபோது, அபூபக்ர் அஸ்ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள் மக்காவின் பல பகுதிகளுக்கும் சென்று, '(அலிஃப், லாம், மீம். ஃகுலிப(த்)திர் ரூம்...) ரோமர்கள் மிக அருகிலுள்ள பூமியில் தோற்கடிக்கப்பட்டார்கள். அவர்கள் தங்கள் தோல்விக்குப் பிறகு சில ஆண்டுகளில் மிக விரைவில் வெற்றி

பெறுவார்கள்' என்று சப்தமிட்டு (பிரகடனம் செய்து) வந்தார்கள்.

குறைஷிகளில் சிலர் அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களிடம், "இது எங்களுக்கும் உங்களுக்கும் இடையிலான (சவால்). உங்கள் தோழர் ரோமர்கள் பாரசீகர்களைச் 'சில ஆண்டுகளில்' (பிழ்அ ஸினீன்) வெற்றி கொள்வார்கள் என்று கூறுகிறாரே (அல்லது 'உறுதிப்படுத்துகிறாரே')? அப்படியாயின் இது குறித்து நாங்கள் உங்களுடன் பந்தயம் கட்டலாமா?" என்று கேட்டனர். அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள், "ஆம்" என்றார்கள். இது பந்தயம் தடை செய்யப்படுவதற்கு முன்னால் நடந்ததாகும்.

அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களும் அந்த இணைவைப்பாளர்களும் பந்தயம் கட்டினார்கள் (மற்றும் பந்தய நிபந்தனைகளை ஒப்புக்கொண்டார்கள்). அவர்கள் அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களிடம், "எத்தனை ஆண்டுகள் என நிர்ணயிக்கிறீர்கள்? 'பிழ்அ' (சில ஆண்டுகள்) என்பது மூன்றுக்கும் ஒன்பதுக்கும் இடைப்பட்டதாகும். எனவே, எங்களுக்கும் உங்களுக்கும் மத்தியில் ஒரு நடுத்தரமான காலக்கெடுவை நிர்ணயித்துக் கொள்வோம்; அதுவே முடிவானதாகும்" என்று கூறினார்கள். அவ்வாறே அவர்கள் (இரு தரப்பிலும்) ஆறு ஆண்டுகள் என நிர்ணயித்தார்கள்.

(ரோமர்கள் வெற்றி பெறாமலேயே) ஆறு ஆண்டுகள் கழிந்தன. இணைவைப்பாளர்கள் அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் பந்தயத் தொகையாக வைத்ததை எடுத்துக்கொண்டார்கள். ஏழாம் ஆண்டு பிறந்தபோது ரோமர்கள் பாரசீகர்களை வெற்றி கொண்டனர். முஸ்லிம்கள் ஆறு ஆண்டுகளை (காலக்கெடுவாக) நிர்ணயித்ததற்காக அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களைக் குறை கூறினார்கள். ஏனெனில் அல்லாஹ் (திருக்குர்ஆனில்), 'ஃபீ பிழ்இ ஸினீன்' (சில ஆண்டுகளில் - அதாவது 3 முதல் 9 ஆண்டுகளில்) என்றுதான் கூறியிருந்தான். அந்நேரத்தில் அநேக மனிதர்கள் இஸ்லாத்தை ஏற்றனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ لُقْمَانَ

சூரத் லுக்மான் குறித்து

3195

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ مُضَرَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ زَحْرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، وَهُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تَبِيعُوا الْقَيْنَاتِ وَلاَ تَشْتَرُوهُنَّ وَلاَ تُعَلِّمُوهُنَّ وَلاَ خَيْرَ فِي تِجَارَةٍ فِيهِنَّ وَثَمَنُهُنَّ حَرَامٌ فِي مِثْلِ ذَلِكَ أُنْزِلَتْ عَلَيْهِ هَذِهِ الآيَةُ : (وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ

اللَّهِ) إِلَى آخِرِ الآيَةِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا يُرْوَى مِنْ حَدِيثِ الْقَاسِمِ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ. وَالْقَاسِمُ ثِقَةٌ وَعَلِيُّ بْنُ يَزِيدَ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ الْقَاسِمُ ثِقَةٌ وَعَلِيُّ بْنُ يَزِيدَ يُضَعَّفُ.

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பாடும் (அடிமைப்) பெண்களை விற்காதீர்கள்; அவர்களை வாங்காதீர்கள்; அவர்களுக்கு (பாட) கற்றுக் கொடுக்காதீர்கள். அவர்களைக் கொண்ட வியாபாரத்தில் எந்த நன்மையும் இல்லை. மேலும், அவர்களின் விலை ஹராம் (தடுக்கப்பட்டவை) ஆகும்."

(இத்தகைய செயல்கள் குறித்து) இந்த ஆயத் (இறைவசனம்) அவர் மீது அருளப்பட்டது:
(வமினன் னாஸி மன் யஷ்தரீ லஹ்வல் ஹதீஸி லியுளில்ல அன் ஸபீலில்லாஹ்)
'மேலும் மனிதர்களில் சிலர் இருக்கிறார்கள்; அவர்கள் அல்லாஹ்வின் பாதையை விட்டு (மக்களை) வழிதவறச் செய்வதற்காக வீணான பேச்சுகளை வாங்குகிறார்கள்...' (திருக்குர்ஆன் 31:6).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ وَمِنْ سُورَةِ السَّجْدَةِ

பாடம்: சூரத் அஸ்-ஸஜ்தா

3196

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأُوَيْسِيُّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بِلاَلٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ هَذِهِ الآيَةَ: (تَتَجَافَى، جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ،) نَزَلَتْ فِي انْتِظَارِ هَذِهِ الصَّلاَةِ الَّتِي تُدْعَى الْعَتَمَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(ததஜாஃபா ஜுனூபுஹும் அனில் மளாஜிஃ) 'அவர்களுடைய விலாப்புறங்கள் படுக்கைகளிலிருந்து விலகியிருக்கும்' (32:16) எனும் இந்த இறைவசனம், 'அல்-அதமா' (இஷா) என்று அழைக்கப்படும் இந்தத் தொழுகைக்காகக் காத்திருப்பது (அதாவது, அதன் நேரத்தை எதிர்பார்த்து விழித்திருப்பது

அல்லது அதற்காகத் தூக்கத்தைத் தியாகம் செய்வது) குறித்து அருளப்பெற்றது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3197

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى أَعْدَدْتُ لِعِبَادِي الصَّالِحِينَ مَا لاَ عَيْنٌ رَأَتْ وَلاَ أُذُنٌ سَمِعَتْ وَلاَ خَطَرَ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ وَتَصْدِيقُ ذَلِكَ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ‏:‏ ‏(‏فلاَ تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் (அல்லாஹ்வின் கூற்றாக) கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ் கூறுகிறான்: 'நான் எனது நல்லடியார்களுக்காக, எந்தக் கண்ணும் கண்டிராத, எந்தக் காதும் கேட்டிராத, எந்த மனிதனின் உள்ளத்திலும் தோன்றியிராதவற்றைத் தயார் செய்து வைத்துள்ளேன்.' இதற்குச் சான்றாக வல்லமையும் மாண்பும் மிக்க அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் உள்ளது: (அதாவது,) 'அவர்கள் செய்து கொண்டிருந்த செயல்களுக்குக் கூலியாக, அவர்களுக்கு மறைத்து வைக்கப்பட்டுள்ள கண் குளிர்ச்சியை எந்த ஓர் ஆன்மாவும் அறியாது' (திருக்குர்ஆன் 32:17).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3198

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُطَرِّفِ بْنِ طَرِيفٍ، وَعَبْدِ الْمَلِكِ، وَهُوَ ابْنُ أَبْجَرَ سَمِعَا الشَّعْبِيَّ، يَقُولُ سَمِعْتُ الْمُغِيرَةَ بْنَ شُعْبَةَ، عَلَى الْمِنْبَرِ يَرْفَعُهُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ سَأَلَ رَبَّهُ فَقَالَ أَىْ رَبِّ أَىُّ أَهْلِ الْجَنَّةِ أَدْنَى مَنْزِلَةً قَالَ رَجُلٌ يَأْتِي بَعْدَ مَا يَدْخُلُ أَهْلُ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ فَيُقَالُ لَهُ ادْخُلِ الْجَنَّةَ ‏.‏ فَيَقُولُ كَيْفَ أَدْخُلُ وَقَدْ نَزَلُوا مَنَازِلَهُمْ وَأَخَذُوا أَخَذَاتِهِمْ ‏.‏ قَالَ فَيُقَالُ لَهُ أَتَرْضَى أَنْ يَكُونَ لَكَ مَا كَانَ لِمَلِكٍ مِنْ مُلُوكِ الدُّنْيَا فَيَقُولُ نَعَمْ أَىْ رَبِّ قَدْ رَضِيتُ ‏.‏ فَيُقَالُ لَهُ فَإِنَّ لَكَ هَذَا وَمِثْلَهُ وَمِثْلَهُ وَمِثْلَهُ فَيَقُولُ رَضِيتُ أَىْ رَبِّ ‏.‏ فَيُقَالُ لَهُ فَإِنَّ لَكَ هَذَا وَعَشَرَةَ أَمْثَالِهِ فَيَقُولُ رَضِيتُ أَىْ رَبِّ ‏.‏ فَيُقَالُ لَهُ فَإِنَّ لَكَ مَعَ هَذَا مَا

اشْتَهَتْ نَفْسُكَ وَلَذَّتْ عَيْنُكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنِ الْمُغِيرَةِ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَالْمَرْفُوعُ أَصَحُّ .

முகீரா பின் ஷுஅபா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"மூஸா (அலை) அவர்கள் தம் இறைவனிடம், 'என் இறைவா! சொர்க்கவாசிகளில் மிகக் குறைந்த அந்தஸ்து உடையவர் யார்?' என்று கேட்டார்கள்.
அதற்கு இறைவன்: 'சொர்க்கவாசிகள் சொர்க்கத்தில் நுழைந்த பிறகு ஒரு மனிதர் வருவார். அவரிடம், 'சொர்க்கத்தில் நுழைவீராக!' என்று சொல்லப்படும். அவர், '(ஏற்கனவே) அவர்கள் தங்கள் இருப்பிடங்களில் குடியேறி, தங்கள் பங்குகளை (தங்களுக்குரிய வெகுமதிகளை) எடுத்துக்கொண்ட நிலையில் நான் எப்படி நுழைவேன்?' என்று கேட்பார்.

அவரிடம், 'இவ்வுலக மன்னர்களில் ஒரு மன்னருக்கு இருந்ததைப் போன்றது உனக்கு இருப்பதை நீ விரும்புவாயா?' என்று கேட்கப்படும். அவர், 'ஆம், என் இறைவா! நான் திருப்தி அடைகிறேன்' என்று கூறுவார். அவரிடம், 'உனக்கு இதுவும், இதைப் போன்றதும், இதைப் போன்றதும், இதைப் போன்றதும் (ஆக நான்கு மடங்கு) உண்டு' என்று சொல்லப்படும். அவர், 'என் இறைவா! நான் திருப்தி அடைகிறேன்' என்று கூறுவார்.

அவரிடம், 'இதுவும், இதைப் போன்று பத்து மடங்கும் (ஆக பதினொரு மடங்கு) உனக்கு உண்டு' என்று சொல்லப்படும். அவர், 'என் இறைவா! நான் திருப்தி அடைகிறேன்' என்று கூறுவார். மேலும் அவரிடம், 'இத்துடன் உன் மனம் விரும்புவதும், உன் கண் இன்புறுவதும் உனக்கு உண்டு' என்று சொல்லப்படும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الأَحْزَابِ

பாடம்: சூரத்துல் அஹ்ஸாப்

3199

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا صَاعِدٌ الْحَرَّانِيُّ، حَدَّثَنَا زُهَيْرٌ، أَخْبَرَنَا قَابُوسُ بْنُ أَبِي ظَبْيَانَ، أَنَّ أَبَاهُ، حَدَّثَهُ قَالَ قُلْنَا لاِبْنِ عَبَّاسٍ أَرَأَيْتَ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ : ‏(مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ)‏ مَا عَنَى بِذَلِكَ قَالَ قَامَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمًا يُصَلِّي فَخَطَرَ

خَطْرَةً فَقَالَ الْمُنَافِقُونَ الَّذِينَ يُصَلُّونَ مَعَهُ أَلاَ تَرَى أَنَّ لَهُ قَلْبَيْنِ قَلْبًا مَعَكُمْ وَقَلْبًا مَعَهُمْ ‏.‏ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏ما جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ‏)‏ ‏.‏

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ يُونُسَ، حَدَّثَنَا زُهَيْرٌ، نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூ தப்யான் அவர்கள் கூறினார்கள்: நாங்கள் இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களிடம், சர்வ வல்லமையும் மாண்பும் மிக்க அல்லாஹ்வின் கூற்றான **'மா ஜஅலல்லாஹு லிரஜுலின் மின் கல்பைனி ஃபீ ஜவ்ஃபிஹி'** ("அல்லாஹ் எந்த மனிதனுக்கும் அவனது உடலினுள் இரண்டு இதயங்களை ஏற்படுத்தவில்லை") (33:4) என்பதன் பொருள் என்ன? என்று கேட்டோம்.

அதற்கு இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஒரு நாள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகைக்காக நின்றார்கள். அப்போது அவர்களுக்கு (தொழுகையில்) ஒரு சிந்தனை (அல்லது கவனம் சிதறல்) ஏற்பட்டது. உடனே அவருடன் தொழுதுகொண்டிருந்த நயவஞ்சகர்கள், 'அவருக்கு இரண்டு இதயங்கள் இருப்பதை நீங்கள் பார்க்கவில்லையா? ஒரு இதயம் உங்களுடனும், மற்றொரு இதயம் அவர்களுடனும் உள்ளது' என்று பேசிக்கொண்டனர். எனவே அல்லாஹ், **'மா ஜஅலல்லாஹு லிரஜுலின் மின் கல்பைனி ஃபீ ஜவ்ஃபிஹி'** ("அல்லாஹ் எந்த மனிதனுக்கும் அவனது உடலினுள் இரண்டு இதயங்களை ஏற்படுத்தவில்லை") என்ற இறைவசனத்தை அருளினான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3200

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ الْمُغِيرَةِ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ عَمِّي أَنَسُ بْنُ النَّضْرِ سُمِّيتُ بِهِ لَمْ يَشْهَدْ بَدْرًا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَكَبُرَ عَلَيْهِ فَقَالَ أَوَّلُ مَشْهَدٍ شَهِدَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم غِبْتُ عَنْهُ أَمَا وَاللَّهِ لَئِنْ أَرَانِي اللَّهُ مَشْهَدًا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَيَرَيَنَّ اللَّهُ مَا أَصْنَعُ ‏.‏ قَالَ فَهَابَ أَنْ يَقُولَ غَيْرَهَا فَشَهِدَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ أُحُدٍ مِنَ الْعَامِ الْقَابِلِ فَاسْتَقْبَلَهُ سَعْدُ بْنُ مُعَاذٍ فَقَالَ يَا أَبَا عَمْرٍو أَيْنَ قَالَ وَاهًا لِرِيحِ الْجَنَّةِ أَجِدُهَا دُونَ أُحُدٍ فَقَاتَلَ حَتَّى قُتِلَ

فَوُجِدَ فِي جَسَدِهِ بِضْعٌ وَثَمَانُونَ مِنْ بَيْنِ ضَرْبَةٍ وَطَعْنَةٍ وَرَمْيَةٍ فَقَالَتْ عَمَّتِي الرُّبَيِّعُ بِنْتُ النَّضْرِ فَمَا عَرَفْتُ أَخِي إِلاَّ بِبَنَانِهِ . وَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : ‏(رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلاً‏) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"என் தந்தையின் சகோதரரும் (சித்தப்பாவும்), எவரின் பெயர் எனக்குச் சூட்டப்பட்டதோ அந்த அனஸ் பின் அந்-நள்ர் (ரழி) அவர்கள், பத்ருப் போரில் இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் கலந்துகொள்ளவில்லை. இது அவருக்கு மனவருத்தத்தை ஏற்படுத்தியது. எனவே அவர், 'இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கலந்துகொண்ட முதல் போரில் நான் உடன் இருக்கவில்லை. அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருக்கும் ஒரு போர்க்களத்தை அல்லாஹ் எனக்குக் காட்டினால், நான் (வீரமாகப்) புரிவதை அல்லாஹ் நிச்சயமாகப் பார்ப்பான்!' என்று கூறினார்."

அவர் (அனஸ் பின் மாலிக்) கூறினார்: "(இதைத் தவிர) வேறெதையும் சொல்ல அவர் அஞ்சினார் (அல்லது அவர் வேறு எதையும் கூறவில்லை). அடுத்த ஆண்டு உஹுதுப் போரில் இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் அவர் கலந்துகொண்டார். அப்போது சஅத் பின் முஆத் (ரழி) அவர்கள் அவரை எதிர்ப்பட்டு, 'ஓ அபூ அம்ர் அவர்களே! எங்கே (செல்கிறீர்கள்)?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர் (அனஸ் பின் அந்-நள்ர்), 'ஆஹா! சொர்க்கத்தின் நறுமணமே! உஹுது மலைக்குக் கீழே அதை நான் நுகர்கிறேன்' என்று கூறினார். பிறகு கொல்லப்படும் வரை அவர் போரிட்டார். அவரது உடலில் வெட்டு, ஈட்டிக் குத்து மற்றும் அம்பு எறியப்பட்ட காயங்கள் என எண்பதுக்கும் மேற்பட்ட (மூன்று முதல் ஒன்பது வரையிலான) காயங்கள் காணப்பட்டன. (இதனைக் குறித்து) என் தந்தைவழி அத்தை ருபய்யிஉ பின்த் அந்-நள்ர் அவர்கள், 'என் சகோதரரை அவரின் விரல் நுனிகளை வைத்தே தவிர (வேறு எதை வைத்தும்) என்னால் அடையாளம் காண முடியவில்லை' என்று கூறினார்கள். அப்போது இந்த (திருக்குர்ஆன் 33:23) வசனம் அருளப்பெற்றது:

'(ரிஜாலுன் ஸதகூ மா ஆஹதுல்லாஹ அலைஹி, ஃபமின்ஹும் மன் களா நஹ்பஹு, வமின்ஹும் மன் யந்தளிரு, வமா பத்தலூ தப்தீலா).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3201

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا حُمَيْدٌ الطَّوِيلُ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ عَمَّهُ، غَابَ عَنْ قِتَالِ، بَدْرٍ فَقَالَ غِبْتُ عَنْ أَوَّلِ، قِتَالٍ قَاتَلَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

الْمُشْرِكِينَ لَئِنِ اللَّهُ أَشْهَدَنِي قِتَالاً لِلْمُشْرِكِينَ لَيَرَيَنَّ اللَّهُ كَيْفَ أَصْنَعُ فَلَمَّا كَانَ يَوْمُ أُحُدٍ انْكَشَفَ الْمُسْلِمُونَ فَقَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَبْرَأُ إِلَيْكَ مِمَّا جَاءَ بِهِ هَؤُلاَءِ . يَعْنِي الْمُشْرِكِينَ وَأَعْتَذِرُ إِلَيْكَ مِمَّا يَصْنَعُ هَؤُلاَءِ . يَعْنِي أَصْحَابَهُ ثُمَّ تَقَدَّمَ فَلَقِيَهُ سَعْدٌ فَقَالَ يَا أَخِي مَا فَعَلْتَ أَنَا مَعَكَ فَلَمْ أَسْتَطِعْ أَنْ أَصْنَعَ مَا صَنَعَ . فَوُجِدَ فِيهِ بِضْعٌ وَثَمَانُونَ مِنْ ضَرْبَةٍ بِسَيْفٍ وَطَعْنَةٍ بِرُمْحٍ وَرَمْيَةٍ بِسَهْمٍ فَكُنَّا نَقُولُ فِيهِ وَفِي أَصْحَابِهِ نَزَلَتْ : ‏(فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ)‏ . قَالَ يَزِيدُ يَعْنِي هَذِهِ الآيَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَاسْمُ عَمِّهِ أَنَسُ بْنُ النَّضْرِ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"என் தந்தையின் சகோதரர் (அனஸ் பின் அந்நள்ர்) பத்ருப் போரில் கலந்து கொள்ளவில்லை. எனவே அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இணைவைப்பாளர்களுடன் போரிட்ட முதல் போரில் நான் கலந்து கொள்ளவில்லை. அல்லாஹ் இணைவைப்பாளர்களுடன் ஒரு போரில் (கலந்துகொள்ள) எனக்கு வாய்ப்பளித்தால், நான் என்ன செய்வேன் என்பதை அல்லாஹ் நிச்சயமாகப் பார்ப்பான்!'"

உஹதுப் போர் நாளன்று, முஸ்லிம்கள் (தோல்வியுற்று) சிதறி ஓடியபோது அவர்கள் கூறினார்கள்:

'அல்லாஹும்ம இன்னீ அப்ரஉ இலைக்க மிம்மா ஜாஅ பிஹி ஹாவுலாயி - யஃனி அல்முஷ்ரிகீன - வ அஃததிரு இலைக்க மிம்மா யஸ்னஉ ஹாவுலாயி - யஃனி அஸ்ஹாபஹு'

(இதன் பொருள்: 'யா அல்லாஹ்! இவர்கள் - அதாவது இணைவைப்பாளர்கள் - கொண்டு வந்தவற்றிலிருந்து (செய்தவற்றிலிருந்து) உன்னிடம் நான் விலகிக் கொள்கிறேன் (நிரபராதி என அறிவிக்கிறேன்). மேலும், இவர்கள் - அதாவது தோழர்கள் - செய்தவற்றிற்காக உன்னிடம் நான் வருத்தம் தெரிவிக்கிறேன் (மன்னிப்புக் கோருகிறேன்).')

பின்னர் அவர்கள் முன்னேறிச் சென்றார்கள். அப்போது ஸஃது (ரலி) அவர்களைச் சந்தித்தார். அவர் (ஸஃது) கூறினார்: 'என் சகோதரரே! (போரில்) தாங்கள் என்ன செய்கிறீர்கள்? நான் தங்களுடன் இருக்கிறேன்! (ஆனால், அனஸ் பின் அந்நள்ர் செய்ததைப் போன்ற வீரச் செயலை என்னால் செய்ய முடியவில்லை.)'

வாள் வெட்டு, ஈட்டிக்குத்து மற்றும் அம்பு தைத்த காயங்கள் என எண்பதுக்கும் மேற்பட்ட காயங்களுடன் அவர்கள் (ஷஹீதாகக்) கண்டெடுக்கப்பட்டார்கள்.

நாங்கள் கூறுவோம்: "அவர்களையும் அவர்களின் தோழர்களையும் குறித்தே

(பின்வரும் வசனம்) இறங்கியது:

'ஃபமின்ஹும் மன் களா நஹ்பஹு வமின்ஹும் மன் யந்தளிரு...'

(இதன் பொருள்: 'அவர்களில் சிலர் தங்கள் சபதத்தை நிறைவேற்றிவிட்டனர், மேலும் அவர்களில் சிலர் (இன்னும்) காத்துக்கொண்டிருக்கின்றனர்.' - அல்குர்ஆன் 33:23)"

(அறிவிப்பாளர்) யஸீத் கூறினார்: "இதன் பொருள் இந்த ஆயத் என்பதாகும்."

(இமாம் திர்மிதி கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும். அனஸ் பின் மாலிக் அவர்களின் தந்தையின் சகோதரர் பெயர் அனஸ் பின் அந்நள்ர் ஆகும்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3202

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْقُدُّوسِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَطَّارُ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ يَحْيَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ، قَالَ دَخَلْتُ عَلَى مُعَاوِيَةَ فَقَالَ أَلاَ أُبَشِّرُكَ قُلْتُ بَلَى . قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ طَلْحَةُ مِمَّنْ قَضَى نَحْبَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ مُعَاوِيَةَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَإِنَّمَا رُوِيَ عَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ عَنْ أَبِيهِ ‏.‏

மூஸா பின் தல்ஹா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் முஆவியா (ரழி) அவர்களிடம் சென்றேன். அப்போது அவர்கள், 'நான் உங்களுக்கு ஒரு நற்செய்தியைத் தெரிவிக்கட்டுமா?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'ஆம், நிச்சயமாக!' என்றேன். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "தல்ஹா (ரழி) அவர்கள் தம் நேர்ச்சையை (அல்லாஹ்வுடன் செய்த உடன்படிக்கையை அல்லது உயிர்த்தியாகம் செய்வதாக எடுத்த சபதத்தை) நிறைவேற்றியவர்களில் ஒருவர்" என்று கூறியதை நான் கேட்டேன்' என்றார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3203

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُوسَى، وَعِيسَى، ابْنَىْ

طَلْحَةَ عَنْ أَبِيهِمَا، طَلْحَةَ أَنَّ أَصْحَابَ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالُوا لأَعْرَابِيٍّ جَاهِلٍ سَلْهُ عَمَّنْ قَضَى نَحْبَهُ مَنْ هُوَ وَكَانُوا لاَ يَجْتَرِئُونَ عَلَى مَسْأَلَتِهِ يُوَقِّرُونَهُ وَيَهَابُونَهُ فَسَأَلَهُ الأَعْرَابِيُّ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ سَأَلَهُ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ سَأَلَهُ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ إِنِّي اطَّلَعْتُ مِنْ بَابِ الْمَسْجِدِ وَعَلَىَّ ثِيَابٌ خُضْرٌ فَلَمَّا رَآنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَيْنَ السَّائِلُ عَمَّنْ قَضَى نَحْبَهُ " . قَالَ الأَعْرَابِيُّ أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " هَذَا مِمَّنْ قَضَى نَحْبَهُ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يُونُسَ بْنِ بُكَيْرٍ .

தல்ஹா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள், விவரமறியாத ஒரு கிராமவாசியிடம், ‘தம் நேர்ச்சையை (அல்லாஹ்வுக்கு அளித்த உறுதிமொழியை அல்லது வாழ்நாள் கடமையை) நிறைவேற்றியவர் யார்?’ என்று நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்குமாறு கூறினார்கள். அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களைக் கண்ணியப்படுத்தியும், அவர்கள் மீது கொண்ட பயத்தினாலும் அன்னாரிடம் (தானாகவே) கேட்கத் துணியாதவர்களாக இருந்தார்கள்.

ஆகவே, அந்தக் கிராமவாசி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டார்; ஆனால் அன்னார் அவரைப் புறக்கணித்தார்கள். பிறகு (மீண்டும்) அவர் கேட்டார்; அப்போதும் அன்னார் அவரைப் புறக்கணித்தார்கள். பிறகு (மீண்டும்) அவர் கேட்டார்; அப்போதும் அன்னார் அவரைப் புறக்கணித்தார்கள்.

பிறகு, நான் பச்சை நிற ஆடை அணிந்தவனாகப் பள்ளிவாசலின் வாசல் வழியாக எட்டிப் பார்த்தேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னைப் பார்த்ததும், ‘தம் நேர்ச்சையை (அல்லாஹ்வுக்கு அளித்த உறுதிமொழியை அல்லது வாழ்நாள் கடமையை) நிறைவேற்றியவர் யார் என்று கேட்டவர் எங்கே?’ என்று வினவினார்கள்.

அதற்கு அந்தக் கிராமவாசி, ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான்தான்’ என்றார். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘இதோ! இவர்தான் தம் நேர்ச்சையை (அல்லாஹ்வுக்கு அளித்த உறுதிமொழியை அல்லது வாழ்நாள் கடமையை) நிறைவேற்றியவர்’ என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3204

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَزِيدَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي

سَلَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، رضى الله عنها قَالَتْ لَمَّا أُمِرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِتَخْيِيرِ أَزْوَاجِهِ بَدَأَ بِي فَقَالَ " يَا عَائِشَةُ إِنِّي ذَاكِرٌ لَكِ أَمْرًا فَلاَ عَلَيْكِ أَنْ لاَ تَسْتَعْجِلِي حَتَّى تَسْتَأْمِرِي أَبَوَيْكِ " . قَالَتْ وَقَدْ عَلِمَ أَنَّ أَبَوَاىَ لَمْ يَكُونَا لِيَأْمُرَانِي بِفِرَاقِهِ قَالَتْ ثُمَّ قَالَ " إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ) حَتَّى بَلَغَ: (لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا) فَقُلْتُ فِي أَىِّ هَذَا أَسْتَأْمِرُ أَبَوَىَّ فَإِنِّي أُرِيدُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الآخِرَةَ وَفَعَلَ أَزْوَاجُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَ مَا فَعَلْتُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا أَيْضًا عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ رضى الله عنها .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம் மனைவியருக்கு (விருப்பத்) தேர்வளிக்குமாறு கட்டளையிடப்பட்டபோது, என்னிடமிருந்தே (அதைத்) தொடங்கினார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆயிஷா! நான் உன்னிடம் ஒரு விஷயத்தைக் குறிப்பிடப் போகிறேன்; நீ உன் பெற்றோரிடம் கலந்தாலோசிக்கும் வரை (பதிலளிக்க) அவசரப்பட வேண்டாம்.'"

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் பெற்றோர் என்னை அவரிடமிருந்து பிரியுமாறு கட்டளையிட மாட்டார்கள் என்பதை அவர் அறிந்தே இருந்தார்கள்."

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பின்னர் அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்), 'நிச்சயமாக அல்லாஹ் கூறுகிறான்: **யா அய்யுஹன் நபிய்யு குல் லிஅஸ்வாஜிக்க இன் குன்துன்ன துரித்னல் ஹயாத்தத் துன்யா வஸீனத்தஹா ஃபதஆலைன...** (நபியே! உமது மனைவியரிடம் கூறுவீராக: நீங்கள் இவ்வுலக வாழ்க்கையையும் அதன் அலங்காரத்தையும் விரும்பினால் வாருங்கள்...)' என்பது தொடங்கி, **'...லில் முஹ்சினாத்தி மின்குன்ன அஜ்ரன் அழீமா** (...உங்களில் நன்மை செய்பவர்களுக்கு மகத்தான வெகுமதி உண்டு)' என்பது வரை (திருக்குர்ஆன் வசனங்களை) ஓதிக் காட்டினார்கள்."

நான் கூறினேன்: "இந்த விஷயத்திலா நான் என் பெற்றோரிடம் கலந்தாலோசிக்க வேண்டும்? நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வையும், அவனுடைய தூதரையும், மறுமையின் இருப்பிடத்தையும் விரும்புகிறேன்."

நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் (மற்ற) மனைவியரும் நான் செய்ததைப் போலவே செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3205

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سُلَيْمَانَ بْنِ الأَصْبَهَانِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عُبَيْدٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، رَبِيبِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم : (إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا) فِي بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةَ فَدَعَا فَاطِمَةَ وَحَسَنًا وَحُسَيْنًا فَجَلَّلَهُمْ بِكِسَاءٍ وَعَلِيٌّ خَلْفَ ظَهْرِهِ فَجَلَّلَهُمْ بِكِسَاءٍ ثُمَّ قَالَ " اللَّهُمَّ هَؤُلاَءِ أَهْلُ بَيْتِي فَأَذْهِبْ عَنْهُمُ الرِّجْسَ وَطَهِّرْهُمْ تَطْهِيرًا " . قَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ وَأَنَا مَعَهُمْ يَا نَبِيَّ اللَّهِ قَالَ " أَنْتِ عَلَى مَكَانِكِ وَأَنْتِ عَلَى خَيْرٍ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَطَاءٍ عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ .

நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் வளர்ப்பு மகனான உமர் பின் அபி ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களின் வீட்டில், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களுக்கு **"இன்னமா யுரீதுல்லாஹு லியுத்ஹிப அன்குமுர்-ரிஜ்ஸ அஹ்லல் பைத்தி வயுதஹ்ஹிரகும் தத்ஹீரா"** (ஓ குடும்பத்தினரே! அல்லாஹ் உங்களை விட்டும் ரிஜ்ஸை (தீயவற்றை, பாவங்களை, அசுத்தத்தை) அகற்றி, உங்களை முழுமையாகத் தூய்மைப்படுத்தவே விரும்புகிறான் - 33:33) என்ற இந்த வசனம் அருளப்பட்டபோது, அவர்கள் ஃபாத்திமா (ரழி), ஹஸன் (ரழி), ஹுஸைன் (ரழி) ஆகியோரை அழைத்தார்கள். அலீ (ரழி) அவர்கள் தங்களுக்குப் பின்னால் இருந்தார்கள். (அவர்கள் அனைவரையும்) ஒரு போர்வையால் போர்த்தினார்கள்.

பிறகு அவர்கள்: **"அல்லாஹும்ம ஹவுலாயி அஹ்லு பைத்தீ, ஃபஅத்ஹிப் அன்ஹுமுர்-ரிஜ்ஸ வதஹ்ஹிர்ஹும் தத்ஹீரா"** (யா அல்லாஹ்! இவர்கள் என் வீட்டார் (என் குடும்பத்தினர்). எனவே, இவர்களிடமிருந்து ரிஜ்ஸை (தீயவற்றை, பாவங்களை, அசுத்தத்தை) அகற்றுவாயாக, மேலும் இவர்களை முழுமையாகத் தூய்மைப்படுத்துவாயாக) என்று கூறினார்கள்.

அப்போது உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நானும் அவர்களுடன் இருக்கிறேனா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள்: "நீங்கள் உங்கள் இடத்தில் இருக்கிறீர்கள், மேலும் நீங்கள் நன்மையின் மீது இருக்கிறீர்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3206

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَمُرُّ بِبَابِ فَاطِمَةَ سِتَّةَ أَشْهُرٍ إِذَا خَرَجَ إِلَى صَلاَةِ الْفَجْرِ يَقُولُ ‏"‏ الصَّلاَةَ يَا أَهْلَ الْبَيْتِ ‏:‏ ‏(‏ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ‏)‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الْحَمْرَاءِ وَمَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஃபஜ்ர் தொழுகைக்குச் செல்லும்போது, ஆறு மாதங்கள் ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களின் வீட்டு வாசலைக் கடந்து, 'தொழுகை (நேரம்)! அஹ்லுல் பைத் (வீட்டாரே)! (அதாவது, என் மகள் ஃபாத்திமா, மருமகன் அலி, பேரன்கள் ஹசன், ஹுசைன் ஆகியோரே!)' என்று கூறுவார்கள். (அத்துடன்), 'இன்னமா யுரீதுல்லாஹு லியுத்ஹிப அன்குமுர் ரிஜ்ஸ அஹ்லல் பைதி வயுதஹ்ஹிரகும் தத்ஹீரா' (33:33) (என்ற குர்ஆன் வசனத்தை) ஓதுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3207

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا دَاوُدُ بْنُ الزِّبْرِقَانِ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَائِشَةَ، رضى الله عنها قَالَتْ لَوْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَاتِمًا شَيْئًا مِنَ الْوَحْىِ لَكَتَمَ هَذِهِ الآيَةَ ‏:‏ ‏(‏ إِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ ‏)‏ يَعْنِي بِالإِسْلاَمِ ‏:‏ ‏(‏ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ ‏)‏ بِالْعِتْقِ فَأَعْتَقْتَهُ ‏:‏ ‏(‏ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ ‏)‏ إِلَى قَوْلِهِ ‏:‏ ‏(‏ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولاً ‏)‏ وَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَمَّا تَزَوَّجَهَا قَالُوا تَزَوَّجَ حَلِيلَةَ ابْنِهِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى ‏:‏ ‏(‏ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ‏)‏ وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم تَبَنَّاهُ وَهُوَ صَغِيرٌ فَلَبِثَ حَتَّى صَارَ رَجُلاً يُقَالُ لَهُ زَيْدُ بْنُ مُحَمَّدٍ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏ ادْعُوهُمْ لآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ ‏)‏ فُلاَنٌ مَوْلَى فُلاَنٍ وَفُلاَنٌ أَخُو فُلاَنٍ ‏(‏ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ

اللَّهِ) يَعْنِي أَعْدَلُ عِنْدَ اللَّهِ.

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

قَدْ رُوِيَ عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَائِشَةَ. قَالَتْ لَوْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم كَاتِمًا شَيْئًا مِنَ الْوَحْىِ لَكَتَمَ هَذِهِ الآيَةَ: (إِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ) الآيَةَ هَذَا الْحَرْفُ لَمْ يُرْوَ بِطُولِهِ. حَدَّثَنَا بِذَلِكَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَضَّاحٍ الْكُوفِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ.

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வஹியில் (இறைச்செய்தியில்) எதையேனும் மறைப்பவராக இருந்திருந்தால், இந்த வசனத்தை மறைத்திருப்பார்கள்: **'இத் தகூலு லில்லதீ அன்அமல்லாஹு அலைஹி'** (அல்லாஹ் எவருக்கு இஸ்லாத்தின் மூலம் அருள்புரிந்தானோ அவரிடம் நீங்கள் கூறியபோது) - அதாவது இஸ்லாத்தின் மூலம்; **'வ அன்அம்த அலைஹி'** (மேலும் எவர் மீது நீங்கள் அடிமைத்தளையிலிருந்து விடுவித்ததன் மூலம் அருள்புரிந்தீரோ) - அதாவது அவரை அடிமைத்தளையிலிருந்து விடுவித்ததன் மூலம்; **'அம்ஸிக் அலைக்க ஸவ்ஜக்க வத்த கில்லாஹ, வ துக்ஃபீ ஃபீ நஃப்ஸிக்க மல்லாஹு முப்தீஹி, வ தக்ஷந் நாஸ வல்லாஹு அஹக்கு அன் தக்ஷாஹு'** ("உனது மனைவியை நீயே வைத்துக்கொள்! அல்லாஹ்வை அஞ்சிக்கொள்!" என்று நீங்கள் (ஸைதிடம்) கூறியபோது; அல்லாஹ் வெளிப்படுத்த இருந்ததை உமது மனதுக்குள் மறைத்து வைத்திருந்தீர்; மேலும் மனிதர்களுக்குப் பயந்தீர்! உண்மையில் அல்லாஹ்வே நீர் பயப்படுவதற்கு அதிகத் தகுதியுடையவன்) என்பது முதல், **'வ கான அம்ருல்லாஹி மஃப்ஊலா'** (மேலும் அல்லாஹ்வின் கட்டளை நிறைவேற்றப்பட வேண்டியதாகவே இருக்கிறது) என்பது வரையிலான (வசனங்களை மறைத்திருப்பார்கள்).

மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரை (ஸைனப் அவர்களை) மணமுடித்தபோது, "இவர் தனது மகனின் மனைவியை மணமுடித்துக் கொண்டார்" என்று (மக்கள்) கூறினர். ஆகவே அல்லாஹ் (பின்வரும்) வஹியை அருளினான்: **'மா கான முஹம்மதுன் அபா அஹதின் மின் ரிஜாலிக்கும் வலாகின் ரஸூலல்லாஹி வ ஃகாதமன் நபிய்யீன்'** (முஹம்மத் உங்கள் ஆண்களில் எவருக்கும் தந்தையாக இருக்கவில்லை; மாறாக அவர் அல்லாஹ்வின் தூதராகவும், நபிமார்களின் முத்திரையாகவும் இருக்கின்றார்).

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அவர் (ஸைத்) சிறியவராக இருந்தபோதே அவரைத் தத்தெடுத்திருந்தார்கள். அவர் பருவ வயதை

அடைந்து ஒரு ஆணாகும் வரை 'ஸைத் பின் முஹம்மத்' என்றே அழைக்கப்பட்டு வந்தார். பின்னர் அல்லாஹ் (பின்வரும்) வஹியை அருளினான்: **'உத்ஊஹும் லி ஆபாஇஹிம் ஹுவ அக்ஸது இந்தல்லாஹ், ஃப இன் லம் தஃலமூ ஆபாஅஹும் ஃப இக்வானுக்கும் ஃபித்தீனி வ மவாலிக்கும்'** (அவர்களை அவர்களின் தந்தையர் (பெயர்களைச்) சொல்லி அழையுங்கள்; அதுவே அல்லாஹ்விடம் நீதமானதாகும். அவர்களின் தந்தையர்களை நீங்கள் அறியவில்லையென்றால் அவர்கள் உங்களுக்கு மார்க்கச் சகோதரர்களாகவும், உற்ற நண்பர்களாகவும் (மவாலி) இருக்கின்றனர்).

(எனவே) இன்னார் இன்னாருடைய மவ்லா என்றும்; இன்னார் இன்னாருடைய சகோதரர் என்றும் (கூறலாம்). **'ஹுவ அக்ஸது இந்தல்லாஹ்'** என்றால், 'அல்லாஹ்விடம் மிகவும் நீதியானது' என்று பொருளாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப், (தாருஸ்ஸலாம்)

3208

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، رضى الله عنها قَالَتْ لَوْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم كَاتِمًا شَيْئًا مِنَ الْوَحْىِ لَكَتَمَ هَذِهِ الآيَةَ : ‏(إِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ ‏)‏ الآيَةَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் வஹீ (இறைச்செய்தி)யிலிருந்து எதையாவது மறைத்திருந்தால், இந்த வசனத்தை அவர்கள் மறைத்திருப்பார்கள்: 'எவருக்கு அல்லாஹ் அருள் புரிந்தானோ, மேலும் நீங்கள் எவருக்கு உபகாரம் செய்தீர்களோ, அவரிடம் நீங்கள் கூறியபோது (அல்-அஹ்ஸாப் 33:37).'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3209

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ مَا كُنَّا نَدْعُو زَيْدَ بْنَ حَارِثَةَ إِلاَّ زَيْدَ بْنَ مُحَمَّدٍ حَتَّى نَزَلَ الْقُرْآنُ : ‏(ادْعُوهُمْ لآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நாங்கள் ஸைத் பின் ஹாரிஸா (ரழி) அவர்களை 'ஸைத் பின் முஹம்மத்' (அதாவது, முஹம்மது நபி (ஸல்) அவர்களின் வளர்ப்பு மகன் என்ற பொருளில்) என்றே அழைத்து வந்தோம்; ('உத்ஊஹும் லிஆபாயிஹிம் ஹுவ அக்ஸது இந்தல்லாஹ்') 'அவர்களை அவர்களுடைய தந்தையர் (பெயர்களுடன் சேர்த்தே) அழையுங்கள்; அதுவே அல்லாஹ்விடம் மிகவும் நீதியானது' (33:5) என்று குர்ஆன் அருளப்படும் வரை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3210

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ قَزَعَةَ، - بَصْرِيٌّ - حَدَّثَنَا مَسْلَمَةُ بْنُ عَلْقَمَةَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ عَامِرٍ الشَّعْبِيِّ، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: (ما كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ) قَالَ مَا كَانَ لِيَعِيشَ لَهُ فِيكُمْ وَلَدٌ ذَكَرٌ .

ஆமிர் அஷ்-ஷஅபீ அவர்கள் கூறினார்கள்: வல்லமையும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ்வின் கூற்றான '(மா கான முஹம்மதுன் அபா அஹதின் மின் ரிஜாலிக்கும்)' (திருக்குர்ஆன் 33:40) என்பது குறித்து, "அவருக்கு (முஹம்மது நபிக்கு (ஸல்)) ஆண் குழந்தை எதுவும் உங்களிடையே (வளர்ந்து பெரியவனாகி, நபித்துவத்தில் வாரிசாகக் கருதப்படும் வகையில்) வாழ்வதற்குரியதாக இருக்கவில்லை" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3211

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ كَثِيرٍ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ كَثِيرٍ، عَنْ حُصَيْنٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنْ أُمِّ عُمَارَةَ الأَنْصَارِيَّةِ، أَنَّهَا أَتَتِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ مَا أَرَى كُلَّ شَيْءٍ إِلاَّ لِلرِّجَالِ وَمَا أَرَى النِّسَاءَ يُذْكَرْنَ بِشَيْءٍ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : (إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ) الآيَةَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَإِنَّمَا يُعْرَفُ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

உம்மு உமாரா அல்-அன்சாரிய்யா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "நான் காண்பதெல்லாம் ஆண்களுக்காகவே உள்ளது (என்றும்), பெண்கள் எந்த விஷயத்திலும்

குறிப்பிடப்படுவதாக நான் காணவில்லை (என்றும்)" கூறினார்கள். எனவே இந்தத் திருவசனம் அருளப்பட்டது: 'இன்னல் முஸ்லிமீன வல் முஸ்லிமாதி வல் முஃமினீன வல் முஃமினாதி...' (நிச்சயமாக முஸ்லிமான ஆண்களும் முஸ்லிமான பெண்களும், ஈமான் கொண்ட ஆண்களும் ஈமான் கொண்ட பெண்களும்...) (இந்த வசனத்தின் தொடர்ச்சியாக, இறைவனுக்குக் கட்டுப்பட்டவர்கள், உண்மையாளர்கள், பொறுமையாளர்கள், பணிவுடையவர்கள், தர்மம் செய்பவர்கள், நோன்பு நோற்பவர்கள், தங்கள் கற்பைக் காப்பவர்கள், அல்லாஹ்வை அதிகம் நினைப்பவர்கள் ஆகிய ஆண், பெண் இருபாலருக்கும் அல்லாஹ் மன்னிப்பையும் மகத்தான கூலியையும் தயார்படுத்தியுள்ளான் என்று கூறப்பட்டுள்ளது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3212

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ: (وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ) فِي شَأْنِ زَيْنَبَ بِنْتِ جَحْشٍ جَاءَ زَيْدٌ يَشْكُو فَهَمَّ بِطَلاَقِهَا فَاسْتَأْمَرَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஜைனப் பின்த் ஜஹ்ஷ் (ரழி) அவர்களைப் பற்றி, '(நபியே!) நீர் உம்முடைய உள்ளத்தில் மறைத்து வைத்திருந்ததை அல்லாஹ் வெளிப்படுத்துபவன்; மேலும் நீர் மனிதர்களுக்கு அஞ்சுகிறீர்' (அல்-குர்ஆன் 33:37) என்ற இந்த ஆயத் அருளப்பட்டது. ஜைத் (ரழி) அவர்கள் (தம் மனைவியின் நடத்தையைப் பற்றி நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) முறையிட வந்திருந்தார்கள்; மேலும் அவர் (தம் மனைவியை) விவாகரத்து செய்ய எண்ணியிருந்தார். எனவே நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஆலோசனை கேட்டார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், "உம்முடைய மனைவியை உம்மிடமே வைத்துக்கொள்; அல்லாஹ்வுக்கு அஞ்சி நடந்துகொள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3213

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْفَضْلِ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ فِي زَيْنَبَ بِنْتِ جَحْشٍ: (فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا) قَالَ فَكَانَتْ تَفْتَخِرُ عَلَى أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم تَقُولُ زَوَّجَكُنَّ أَهْلُكُنَّ وَزَوَّجَنِي اللَّهُ مِنْ

فَوْقِ سَبْعِ سَمَوَاتٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"இந்த வசனம் ஸைனப் பின்த் ஜஹ்ஷ் (ரழி) அவர்கள் விஷயத்தில் அருளப்பட்டது: '(ஃபலம்மா களா ஸைதும் மின்ஹா வதறன் ஸவ்வஜ்னாகஹா)' (ஆகவே, ஸைத் அவரிடமிருந்து தம் தேவையை முடித்துக் கொண்டபோது (அதாவது, அவளை விவாகரத்துச் செய்து, அவளுடனான தனது மண உறவை முடித்துக் கொண்டபோது), நாம் அவளை உமக்கு மணமுடித்து வைத்தோம்). (மேலும்) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியரிடம் பெருமையடித்துக் கொள்வார்; 'உங்களை உங்கள் குடும்பத்தினர் மணமுடித்து வைத்தனர்; அல்லாஹ்வோ என்னை ஏழு வானங்களுக்கு மேலிருந்து மணமுடித்து வைத்தான்' என்று கூறுவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3214

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنِ السُّدِّيِّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أُمِّ هَانِئٍ بِنْتِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَتْ خَطَبَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَاعْتَذَرْتُ إِلَيْهِ فَعَذَرَنِي ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى : ‏(إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللاَّتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالاَتِكَ اللاَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ‏)‏ الآيَةَ قَالَتْ فَلَمْ أَكُنْ أَحِلُّ لَهُ لأَنِّي لَمْ أُهَاجِرْ كُنْتُ مِنَ الطُّلَقَاءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ السُّدِّيِّ .

உம்மு ஹானி பின்த் அபூ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் பெண் பேசினார்கள் (திருமணப் பேச்சு நடத்தினார்கள்). ஆனால் நான் (அதற்கு இணங்க முடியாமைக்கான காரணத்தைக் கூறி) அவர்களிடம் மன்னிப்புக் கோரினேன்; அவர்களும் என்னை மன்னித்தார்கள் (எனது காரணத்தை ஏற்றுக் கொண்டார்கள்). பிறகு அல்லாஹ் தஆலா (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:

'(இன்னா அஹ்லல்னா லக அஸ்வாஜகல் லத்தீ ஆத்தைத்த உஜூரஹுன்ன வமா மலக்கத் யமீனுக்க மிம்மா அஃபாஅல்லாஹு அலைக்க வபனாதி அம்மிக வபனாதி அம்மாத்திக்க வபனாதி காலிக்க வபனாதி காலாத்திக்கல் லத்தீ ஹாஜர்ன மஅக்க வம்ரஅத்தன் முஃமினத்தன் இன் வஹபத் நஃப்ஸஹா லின்னபிய்யி...)'

அவர் (உம்மு ஹானி) கூறினார்கள்: 'ஆகவே நான் அவருக்கு (நபிக்கு) ஆகுமானவளாக இருக்கவில்லை. ஏனெனில் நான் ஹிஜ்ரத் செய்யவில்லை; நான் 'துலகா' (மக்கா வெற்றியின் போது விடுவிக்கப்பட்டவர்கள்) கூட்டத்தைச் சேர்ந்தவளாக இருந்தேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3215

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا رَوْحٌ، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ بَهْرَامَ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، قَالَ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ رضى الله عنهما نُهِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ أَصْنَافِ النِّسَاءِ إِلاَّ مَا كَانَ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ الْمُهَاجِرَاتِ قَالَ: ‏(‏لاَ يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلاَ أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلاَّ مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ‏)‏ فَأَحَلَّ اللَّهُ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ وَحَرَّمَ كُلَّ ذَاتِ دِينٍ غَيْرَ الإِسْلاَمِ ثُمَّ قَالَ: ‏(‏وَمَنْ يَكْفُرْ بِالإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ‏)‏ وَقَالَ: ‏(‏يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللاَّتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ‏)‏ إِلَى قَوْلِهِ: ‏(‏خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ‏)‏ وَحَرَّمَ مَا سِوَى ذَلِكَ مِنْ أَصْنَافِ النِّسَاءِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ بَهْرَامَ ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ الْحَسَنِ يَقُولُ قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ لاَ بَأْسَ بِحَدِيثِ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ بَهْرَامَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஹிஜ்ரத் செய்த இறைநம்பிக்கையுள்ள பெண்களைத் தவிர, மற்ற அனைத்து வகை பெண்களும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குத் தடை செய்யப்பட்டிருந்தனர். (அதாவது, அவர்களை மணப்பது தடை செய்யப்பட்டிருந்தது.) அல்லாஹ் கூறினான்: 'இதற்குப் பிறகு (வேறு) பெண்களை (மணப்பது) உமக்கு ஆகுமானதல்ல; இவர்களுக்குப் பகராக வேறு மனைவியரை மாற்றிக் கொள்வதும் (உமக்கு ஆகுமானதல்ல); அவர்களின் அழகு உம்மைக் கவர்ந்த போதிலும் சரியே! உம் வலக்கரம் சொந்தமாக்கிக் கொண்டவர்களைத் தவிர.' ஆகவே, அல்லாஹ் உங்களின் இறைநம்பிக்கையுள்ள அடிமைப் பெண்களையும், தன்னை நபிக்கு அர்ப்பணிக்கும் ஒரு இறைநம்பிக்கையுள்ள பெண்ணையும் ஆகுமாக்கினான். இஸ்லாம் அல்லாத வேறு மார்க்கத்தைச் சார்ந்த ஒவ்வொரு பெண்ணையும் அவன் தடை செய்தான்.'

பிறகு அவன் கூறினான்: 'எவர் ஈமானை நிராகரிக்கிறாரோ, அவருடைய செயல் அழிந்துவிடும். மேலும் மறுமையில் அவர் நஷ்டமடைந்தோரில் ஒருவராக இருப்பார்.'

மேலும் அவன் கூறினான்: 'நபியே! எவர்களுக்கு நீர் அவர்களுடைய மஹர்களைக் கொடுத்துவிட்டீரோ அந்த உமது மனைவியரையும், அல்லாஹ் உமக்கு (போரில்) அளித்து உம் வலக்கரம் சொந்தமாக்கிக் கொண்டவர்களையும் நாம் உமக்கு ஆகுமாக்கினோம்...' என்று தொடங்கி, '...இது (மற்ற) இறைநம்பிக்கையாளர்களுக்கு அல்லாது உமக்கு (மட்டும்) பிரத்தியேகமானதாகும்' என்பது வரை (கூறினான்).

மேலும், இவ்வகையினரைத் தவிர மற்ற வகை பெண்களை அவன் தடை செய்தான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3216

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرٍو، عَنْ عَطَاءٍ، قَالَ قَالَتْ عَائِشَةُ مَا مَاتَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَتَّى أُحِلَّ لَهُ النِّسَاءُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மரணிக்கும் வரை, அவர்களுக்குப் பெண்கள் (எண்ணிக்கை வரம்பின்றி திருமணம் செய்ய) ஹலால் ஆக்கப்பட்டிருந்தனர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3217

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا أَشْهَلُ بْنُ حَاتِمٍ، قَالَ ابْنُ عَوْنٍ حَدَّثَنَاهُ عَنْ عَمْرِو بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كُنْتُ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأَتَى بَابَ امْرَأَةٍ عَرَّسَ بِهَا فَإِذَا عِنْدَهَا قَوْمٌ فَانْطَلَقَ فَقَضَى حَاجَتَهُ فَاحْتَبَسَ ثُمَّ رَجَعَ وَعِنْدَهَا قَوْمٌ فَانْطَلَقَ فَقَضَى حَاجَتَهُ فَرَجَعَ وَقَدْ خَرَجُوا قَالَ فَدَخَلَ وَأَرْخَى بَيْنِي وَبَيْنَهُ سِتْرًا قَالَ فَذَكَرْتُهُ لأَبِي طَلْحَةَ قَالَ فَقَالَ لَئِنْ كَانَ كَمَا تَقُولُ لَيَنْزِلَنَّ فِي هَذَا شَيْءٌ ‏.‏ فَنَزَلَتْ آيَةُ الْحِجَابِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தேன். அவர்கள் (ஸல்) தாம் (அன்று) மணமுடித்திருந்த ஒரு பெண்ணின் வீட்டு வாசலுக்கு வந்தார்கள்; அப்போது அப்பெண்ணுடன் (விருந்தினர்கள்) சிலர் இருந்தனர். ஆகவே, அவர்கள் (ஸல்) (அங்கிருந்து) சென்று தமது தேவையை நிறைவேற்றிக்கொண்டு (அவர்கள் வெளியேறும் வரை) தாமதித்தார்கள். பிறகு அவர்கள் (ஸல்) திரும்பி வந்தார்கள்; அப்போதும் சிலர் அவளுடன் இருந்தனர். பிறகு அவர்கள் (ஸல்) (மீண்டும்) சென்று தமது தேவையை நிறைவேற்றிக்கொண்டு திரும்பி வந்தபோது, அவர்கள் (அங்கிருந்தவர்கள்) சென்றுவிட்டிருந்தனர். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் (வீட்டிற்குள்) நுழைந்து, எனக்கும் தமக்கும் இடையே ஒரு திரையைத் தொங்கவிட்டார்கள்."

(அனஸ் (ரழி) கூறுகிறார்கள்): "நான் இதனை அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்களிடம் தெரிவித்தேன். அதற்கு அவர்கள், 'நீர் கூறுவது உண்மையானால், இது குறித்து நிச்சயமாக ஏதேனும் (இறைச்செய்தி) அருளப்படும்' என்று கூறினார்கள். அவ்வாறே 'ஹிஜாப்' (திரை மறைப்பு) பற்றிய வசனம் அருளப்பட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3218

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيُّ، عَنِ الْجَعْدِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، رضى الله عنه قَالَ تَزَوَّجَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَدَخَلَ بِأَهْلِهِ - قَالَ - فَصَنَعَتْ أُمِّي أُمُّ سُلَيْمٍ حَيْسًا فَجَعَلَتْهُ فِي تَوْرٍ فَقَالَتْ يَا أَنَسُ اذْهَبْ بِهَذَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْ لَهُ بَعَثَتْ إِلَيْكَ بِهَا أُمِّي وَهِيَ تُقْرِئُكَ السَّلاَمَ وَتَقُولُ إِنَّ هَذَا لَكَ مِنَّا قَلِيلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ فَذَهَبْتُ بِهِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ إِنَّ أُمِّي تُقْرِئُكَ السَّلاَمَ وَتَقُولُ إِنَّ هَذَا مِنَّا لَكَ قَلِيلٌ . فَقَالَ " ضَعْهُ " . ثُمَّ قَالَ " اذْهَبْ فَادْعُ لِي فُلاَنًا وَفُلاَنًا وَمَنْ لَقِيتَ " . فَسَمَّى رِجَالاً قَالَ فَدَعَوْتُ مَنْ سَمَّى وَمَنْ لَقِيتُ قَالَ قُلْتُ لأَنَسٍ عَدَدَكُمْ كَمْ كَانُوا قَالَ زُهَاءَ ثَلاَثِمِائَةٍ . قَالَ وَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَا أَنَسُ هَاتِ التَّوْرَ " . قَالَ فَدَخَلُوا حَتَّى امْتَلأَتِ الصُّفَّةُ وَالْحُجْرَةُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لِيَتَحَلَّقْ عَشَرَةٌ عَشَرَةٌ وَلْيَأْكُلْ كُلُّ إِنْسَانٍ مِمَّا يَلِيهِ " . قَالَ فَأَكَلُوا حَتَّى شَبِعُوا قَالَ فَخَرَجَتْ طَائِفَةٌ وَدَخَلَتْ طَائِفَةٌ حَتَّى أَكَلُوا كُلُّهُمْ . قَالَ فَقَالَ لِي " يَا أَنَسُ ارْفَعْ " . قَالَ فَرَفَعْتُ فَمَا أَدْرِي حِينَ وَضَعْتُ

كَانَ أَكْثَرَ أَمْ حِينَ رَفَعْتُ قَالَ وَجَلَسَ مِنْهُمْ طَوَائِفُ يَتَحَدَّثُونَ فِي بَيْتِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَالِسٌ وَزَوْجَتُهُ مُوَلِّيَةٌ وَجْهَهَا إِلَى الْحَائِطِ فَثَقُلُوا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَسَلَّمَ عَلَى نِسَائِهِ ثُمَّ رَجَعَ فَلَمَّا رَأَوْا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَدْ رَجَعَ ظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ ثَقُلُوا عَلَيْهِ قَالَ فَابْتَدَرُوا الْبَابَ فَخَرَجُوا كُلُّهُمْ وَجَاءَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَتَّى أَرْخَى السِّتْرَ وَدَخَلَ وَأَنَا جَالِسٌ فِي الْحُجْرَةِ فَلَمْ يَلْبَثْ إِلاَّ يَسِيرًا حَتَّى خَرَجَ عَلَىَّ وَأُنْزِلَتْ هَذِهِ الآيَاتُ فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَرَأَهُنَّ عَلَى النَّاسِ : (يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلاَّ أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ نَاظِرِينَ إِنَاهُ) إِلَى آخِرِ الآيَةِ . قَالَ الْجَعْدُ قَالَ أَنَسٌ أَنَا أَحْدَثُ النَّاسِ عَهْدًا بِهَذِهِ الآيَاتِ وَحُجِبْنَ نِسَاءُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْجَعْدُ هُوَ ابْنُ عُثْمَانَ وَيُقَالُ هُوَ ابْنُ دِينَارٍ وَيُكْنَى أَبَا عُثْمَانَ بَصْرِيٌّ وَهُوَ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ رَوَى عَنْهُ يُونُسُ بْنُ عُبَيْدٍ وَشُعْبَةُ وَحَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (ஸைனப் பின்த் ஜஹ்ஷ் (ரழி) அவர்களை) திருமணம் முடித்து, தம் துணைவியாருடன் (இல்லறத்தில்) கூடினார்கள். என் தாயார் உம்மு ஸுலைம் (ரழி) அவர்கள் 'ஹைஸ்' (பேரீச்சம்பழம், நெய், பாலாடைக்கட்டி கலந்து செய்யப்படும் ஒரு வகை உணவு) தயாரித்து, அதை ஒரு 'தவ்ர்' (சிறிய பாத்திரத்தில்) வைத்து, 'அனஸே! இதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டு செல். அவர்களிடம், 'என் தாயார் இதை உங்களுக்குத் தந்து அனுப்பியுள்ளார். அவர் உங்களுக்கு சலாம் சொல்கிறார். மேலும், அல்லாஹ்வின் தூதரே! இது எங்களால் உங்களுக்கு அளிக்கப்படும் சிறிய அன்பளிப்பு (அல்லது குறைவானது) என்று சொல்' எனக் கூறினார்கள்.

நான் அதை எடுத்துக்கொண்டு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, 'என் தாயார் உங்களுக்கு சலாம் சொல்கிறார். மேலும், இது எங்களால் உங்களுக்கு அளிக்கப்படும் சிறிய அன்பளிப்பு (அல்லது குறைவானது) என்றும் சொல்கிறார்' எனக் கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'அதை (கீழே) வை' என்றார்கள். பிறகு, 'இன்னாரையும் இன்னாரையும், இன்னாரையும், இன்னும் நீ சந்திப்பவர்களையும் எனக்காக அழைத்து வா' என்று (சில) மனிதர்களின் பெயர்களைக் குறிப்பிட்டார்கள்."

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் பெயரிட்டவர்களையும், நான் சந்தித்தவர்களையும் நான் அழைத்தேன்."

(அறிவிப்பாளர் அல்-ஜஅத் (ரஹ்) கூறுகிறார்: நான் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடம், "அவர்கள் எத்தனை பேராக இருந்தார்கள்?" எனக் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "சுமார் முந்நூறு பேர்" என்றார்கள்.)

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் (தொடர்ந்து) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், 'அனஸே! அந்தப் பாத்திரத்தைக் கொண்டு வா' என்றார்கள். (அழைக்கப்பட்ட) மக்கள் உள்ளே நுழைந்தார்கள். பள்ளிவாசலின் திண்ணையும் (ஸுஃப்பா), அறையும் நிறையும் அளவுக்கு (அவர்கள் இருந்தனர்). அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'பத்துப் பத்துப் பேராக (வட்டமாக) அமருங்கள். ஒவ்வொருவரும் தமக்கு அருகில் உள்ளதிலிருந்து உண்ணட்டும்' என்று கூறினார்கள். அவ்வாறே அவர்கள் அனைவரும் வயிறு நிரம்பும் வரை உண்டார்கள். (இடப்பற்றாக்குறை காரணமாக) ஒரு கூட்டம் வெளியேற, மற்றொரு கூட்டம் உள்ளே வந்தது. இப்படியே அவர்கள் அனைவரும் உண்டு முடித்தார்கள்.

பிறகு அவர்கள் என்னிடம், 'அனஸே! அதை (பாத்திரத்தை) எடு' என்றார்கள். நான் அதை எடுத்தேன். நான் அதை (முதலில்) வைத்தபோது அதிகமாக இருந்ததா, அல்லது (கடைசியில்) எடுத்தபோது அதிகமாக இருந்ததா என்று என்னால் சொல்ல முடியவில்லை (அதாவது, உணவு குறையவே இல்லை)."

பிறகு அவர்களில் சில குழுவினர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் வீட்டில் அமர்ந்து பேசிக்கொண்டிருந்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அமர்ந்திருந்தார்கள். அவர்களின் துணைவியார் (ஸைனப் (ரழி)) சுவரை முன்னோக்கியவாறு அமர்ந்திருந்தார்கள். இது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பாரமாக (சங்கடமாக) இருந்தது. ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வெளியே சென்று தம் (மற்ற) மனைவியருக்கு சலாம் சொல்லிவிட்டுத் திரும்பினார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் திரும்பி வந்ததைக் கண்டதும், தாங்கள் அவர்களுக்குப் பாரமாகிவிட்டதை அந்த மக்கள் உணர்ந்தனர். உடனே அவர்கள் கதவை நோக்கி விரைந்து, அனைவரும் வெளியேறினர்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வந்து, (வாசலில்) திரையைத் தொங்கவிட்டு உள்ளே நுழைந்தார்கள். நான் (அந்த) அறையில் அமர்ந்திருந்தேன். சிறிது நேரத்திலேயே அவர்கள் என்னிடமிருந்தும் வெளியேறினார்கள். அப்போது இந்த ஆயத்துகள் அருளப்பட்டிருந்தன. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வெளியே வந்து மக்களுக்கு அவற்றை ஓதிக்காட்டினார்கள்:

(யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ லா தத்(க்)குலூ புயூதன்-நபிய்யி இல்லா அன் யுஃதன லகும் இலா தஆமின் ஃகைர நாதிரீன இனாஹு...)

'நம்பிக்கை கொண்டவர்களே! (உணவு அருந்த) உங்களுக்கு அனுமதியளிக்கப்பட்டாலன்றி, நபியுடைய வீடுகளில் நுழையாதீர்கள்; (அப்படி நுழையும்போதும்) உணவு தயாராவதை எதிர்பார்த்து (முன்கூட்டியே)

காத்திராதீர்கள்...' (என்று தொடங்கும் அல்குர்ஆன் 33:53 வசனத்தின்) இறுதி வரை."

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இந்த ஆயத்துகள் அருளப்பட்ட (நிகழ்வை) மக்களில் மிகச் சமீபத்தில் அறிந்தவன் நான் தான். மேலும் (இதன் மூலம்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் மனைவியர் திரையிடப்பட்டனர் (அதாவது, ஹிஜாப் சட்டம் அருளப்பட்டது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3219

حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُجَالِدٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ بَيَانٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، رضى الله عنه قَالَ بَنَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِامْرَأَةٍ مِنْ نِسَائِهِ فَأَرْسَلَنِي فَدَعَوْتُ قَوْمًا إِلَى الطَّعَامِ فَلَمَّا أَكَلُوا وَخَرَجُوا قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مُنْطَلِقًا قِبَلَ بَيْتِ عَائِشَةَ فَرَأَى رَجُلَيْنِ جَالِسَيْنِ فَانْصَرَفَ رَاجِعًا فَقَامَ الرَّجُلاَنِ فَخَرَجَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ : ‏(‏ يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلاَّ أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ نَاظِرِينَ إِنَاهُ ‏)‏ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ بَيَانٍ ‏.‏ وَرَوَى ثَابِتٌ عَنْ أَنَسٍ هَذَا الْحَدِيثَ بِطُولِهِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம்முடைய மனைவியரில் ஒருவரை மணமுடித்தார்கள் (அதாவது, அவர்களுடன் இல்லற வாழ்வில் இணைந்தார்கள்). எனவே (மணவிருந்துக்காக) மக்களை அழைக்க என்னை அனுப்பினார்கள். நான் (மக்களை) அழைத்தேன். அவர்கள் உண்டுவிட்டுச் சென்றதும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எழுந்து ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் இல்லத்தை நோக்கிச் சென்றார்கள். (அங்கே) இரண்டு ஆண்கள் அமர்ந்திருப்பதை அவர்கள் கண்டார்கள்; உடனே திரும்பிவிட்டார்கள். பிறகு, அந்த இரண்டு ஆண்களும் எழுந்து வெளியேறினர். ஆகவே, கண்ணியமிக்க அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:
'(யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ லா தத்ஃகுலூ புயூதந்-நபிய்யி இல்லா அன் யுஃதவ(ன) லகும் இலா தஆமின் கை(ர்)ற நாளிரீன இனாஹு)'
'ஈமான் கொண்டவர்களே! நபி (ஸல்) அவர்களின் இல்லங்களில் உங்களுக்கு உணவுக்காக அனுமதி அளிக்கப்படாமல் நுழையாதீர்கள்; அதன் தயாரிப்புக்காக காத்திருக்கவும் வேண்டாம்...'
மேலும் இந்த ஹதீஸில் ஒரு கதை உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3220

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ نُعَيْمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُجْمِرِ، أَنَّ مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ الأَنْصَارِيَّ، وَعَبْدَ اللَّهِ بْنَ زَيْدٍ الَّذِي، كَانَ أُرِيَ النِّدَاءَ بِالصَّلاَةِ أَخْبَرَهُ عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الأَنْصَارِيِّ، أَنَّهُ قَالَ أَتَانَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَنَحْنُ فِي مَجْلِسِ سَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ فَقَالَ لَهُ بَشِيرُ بْنُ سَعْدٍ أَمَرَنَا اللَّهُ أَنْ نُصَلِّيَ عَلَيْكَ فَكَيْفَ نُصَلِّي عَلَيْكَ قَالَ فَسَكَتَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَتَّى تَمَنَّيْنَا أَنَّهُ لَمْ يَسْأَلْهُ ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ قُولُوا اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ وَالسَّلاَمُ كَمَا قَدْ عُلِّمْتُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَأَبِي حُمَيْدٍ وَكَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ وَطَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ وَأَبِي سَعِيدٍ وَزَيْدِ بْنِ خَارِجَةَ وَيُقَالُ ابْنُ جَارِيَةَ وَبُرَيْدَةَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ மஸ்ஊத் அல்-அன்சாரி (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நாங்கள் ஸஃது பின் உபாதா (ரலி) அவர்களின் சபையில் இருந்தபோது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம் வந்தார்கள். அப்போது பஷீர் பின் ஸஃது (ரலி), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! உங்கள் மீது 'ஸலாத்' (அருள்) சொல்லுமாறு அல்லாஹ் எங்களைக் கட்டளையிட்டுள்ளான். அவ்வாறாயின், நாங்கள் உங்கள் மீது எவ்வாறு ஸலாத் சொல்வது?' என்று கேட்டார்.

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மௌனமாக இருந்தார்கள்; எந்தளவிற்கென்றால், 'அவர் (பஷீர்) இக்கேள்வியைக் கேட்டிருக்கக் கூடாதே' என்று நாங்கள் ஆசைப்படுமளவிற்கு (அமைதி காத்தார்கள்). பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் (இவ்வாறு) கூறுங்கள்:

'அல்லாஹும்ம ஸல்லி அலா முஹம்மதின் வஅலா ஆலி முஹம்மதின் கமா ஸல்லைத்த அலா ஆலி இப்ராஹீம், வபாரிக் அலா முஹம்மதின் வஅலா ஆலி முஹம்மதின் கமா பாரக்த அலா ஆலி இப்ராஹீம ஃபில் ஆலமீன இன்னக்க ஹமீதும் மஜீத்.'

(பொருள்: இறைவா! இப்ராஹீம் அவர்களின் குடும்பத்தார் மீது நீ அருள்புரிந்ததைப் போன்று, முஹம்மத் மீதும் முஹம்மத் அவர்களின்

குடும்பத்தார் மீதும் நீ அருள்புரிவாயாக! அகிலத்தாரில் இப்ராஹீம் அவர்களின் குடும்பத்தார் மீது நீ பரக்கத் (அபிவிருத்தி) செய்ததைப் போன்று, முஹம்மத் மீதும் முஹம்மத் அவர்களின் குடும்பத்தார் மீதும் நீ பரக்கத் செய்வாயாக! நிச்சயமாக நீ புகழுக்குரியவனும், மகிமை மிக்கவனும் ஆவாய்.)

மேலும் 'ஸலாம்' (கூறும் முறை) என்பது நீங்கள் (ஏற்கனவே) கற்றுக்கொண்டவாறே ஆகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3221

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنْ عَوْفٍ، عَنِ الْحَسَنِ، وَمُحَمَّدٍ، وَخِلاَسٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " أَنَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ كَانَ رَجُلاً حَيِيًّا سِتِّيرًا مَا يُرَى مِنْ جِلْدِهِ شَيْءٌ اسْتِحْيَاءً مِنْهُ فَآذَاهُ مَنْ آذَاهُ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَقَالُوا مَا يَسْتَتِرُ هَذَا السِّتْرَ إِلاَّ مِنْ عَيْبٍ بِجِلْدِهِ إِمَّا بَرَصٌ وَإِمَّا أُدْرَةٌ وَإِمَّا آفَةٌ وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَرَادَ أَنْ يُبَرِّئَهُ مِمَّا قَالُوا وَإِنَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ خَلاَ يَوْمًا وَحْدَهُ فَوَضَعَ ثِيَابَهُ عَلَى حَجَرٍ ثُمَّ اغْتَسَلَ فَلَمَّا فَرَغَ أَقْبَلَ إِلَى ثِيَابِهِ لِيَأْخُذَهَا وَإِنَّ الْحَجَرَ عَدَا بِثَوْبِهِ فَأَخَذَ مُوسَى عَصَاهُ فَطَلَبَ الْحَجَرَ فَجَعَلَ يَقُولُ ثَوْبِي حَجَرُ ثَوْبِي حَجَرُ حَتَّى انْتَهَى إِلَى مَلإٍ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَرَأَوْهُ عُرْيَانًا أَحْسَنَ النَّاسِ خَلْقًا وَأَبْرَأَهُ مِمَّا كَانُوا يَقُولُونَ قَالَ وَقَامَ الْحَجَرُ فَأَخَذَ ثَوْبَهُ وَلَبِسَهُ وَطَفِقَ بِالْحَجَرِ ضَرْبًا بِعَصَاهُ فَوَاللَّهِ إِنَّ بِالْحَجَرِ لَنَدَبًا مِنْ أَثَرِ عَصَاهُ ثَلاَثًا أَوْ أَرْبَعًا أَوْ خَمْسًا فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى : (يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَفِيهِ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"மூஸா (அலை) அவர்கள் மிகவும் வெட்கப்படுபவராகவும், (தம் உடலை) மறைத்துக் கொள்பவராகவும் இருந்தார்கள். வெட்கத்தின் காரணமாகத் தமது மேனியில் இருந்து எதையும் வெளிக்காட்ட மாட்டார்கள். பனூ இஸ்ராயீல் மக்களில் அவரைத் துன்புறுத்தியவர்கள், 'அவர் தம்மை இவ்வாறு

மூடிக்கொள்வதெல்லாம் அவரது தோலில் ஏதோ குறைபாடு இருப்பதால்தான்; அது வெண்குஷ்டமாகவோ, விரைவீக்கமாகவோ அல்லது வேறு ஏதேனும் நோயாகவோ இருக்கலாம்' என்று கூறி அவரைத் துன்புறுத்தினார்கள்.

கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ், அவர்கள் கூறியவற்றிலிருந்து மூஸா (அலை) அவர்களைத் தூய்மைப்படுத்த நாடினான். ஒரு நாள் மூஸா (அலை) அவர்கள் தனியாக (குளிப்பதற்காக) சென்றார்கள். அவர்கள் தமது ஆடையைக் கழற்றி ஒரு பாறையின் மீது வைத்தார்கள்; பின்னர் குளித்தார்கள். அவர்கள் குளித்து முடித்ததும், தமது ஆடையை எடுக்கத் திரும்பினார்கள். ஆனால் அந்தப் பாறை அவரது ஆடையை எடுத்துக்கொண்டு ஓடியது. மூஸா (அலை) அவர்கள் தமது கைத்தடியை எடுத்துக்கொண்டு, 'என் ஆடையே! பாறையே! என் ஆடையே! பாறையே!' என்று (கூவிக்கொண்டே) பாறையைத் துரத்தினார்கள்.

இறுதியில் பனூ இஸ்ராயீல் மக்களில் ஒரு கூட்டத்தினர் அமர்ந்திருந்த இடத்திற்கு அவர் வந்து சேர்ந்தார். அவர்கள் அவரை (முழுமையாக) நிர்வாணமாகப் பார்த்தார்கள்; மேலும் (அவர்) படைப்பிலேயே மிகச் சிறந்த உடலமைப்பு கொண்டவர் என்பதையும் கண்டுகொண்டார்கள். (இவ்வாறு) அவர்கள் கூறிவந்த குறைகளிலிருந்து அல்லாஹ் அவரை விடுவித்தான்."

(தொடர்ந்து) நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பாறை நின்றது; அவர் (மூஸா) தமது ஆடையை எடுத்து அணிந்துகொண்டார்கள். அவர் தமது கைத்தடியால் அப்பாறையை அடிக்கத் தொடங்கினார்கள். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அந்த அடியின் அடையாளங்கள் பாறையில் மூன்று, நான்கு அல்லது ஐந்து இடங்களில் பதிந்திருந்தன."

பிறகு, "இதுதான் அல்லாஹ் கூறிய அந்த வசனமாகும்" என்று கூறிவிட்டு (பின்வரும் திருக்குர்ஆன் வசனத்தை) ஓதிக் காட்டினார்கள்:

(யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ லா தகூனூ கல்லதீன ஆதவ் மூஸா ஃபபர்ரஅஹுல்லாஹு மிம்மா காலூ வகான இந்தல்லாஹி வஜீஹா)

பொருள்: 'நம்பிக்கை கொண்டவர்களே! மூஸாவுக்குத் தொல்லை கொடுத்தவர்களைப் போன்று நீங்கள் ஆகிவிடாதீர்கள். அவர்கள் கூறியவற்றிலிருந்து அல்லாஹ் அவரைத் தூய்மைப்படுத்தினான். அல்லாஹ்விடம் அவர் கண்ணியமிக்கவராக இருந்தார்.' (திருக்குர்ஆன் 33:69)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ سَبَإٍ

சபா அத்தியாயம் தொடர்பாக

3222

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَعَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا أَخْبَرَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْحَكَمِ النَّخَعِيِّ، حَدَّثَنَا أَبُو سَبْرَةَ النَّخَعِيُّ، عَنْ فَرْوَةَ بْنِ مُسَيْكٍ الْمُرَادِيِّ، قَالَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلاَ أُقَاتِلُ مَنْ أَدْبَرَ مِنْ قَوْمِي بِمَنْ أَقْبَلَ مِنْهُمْ فَأَذِنَ لِي فِي قِتَالِهِمْ وَأَمَّرَنِي فَلَمَّا خَرَجْتُ مِنْ عِنْدِهِ سَأَلَ عَنِّي مَا فَعَلَ الْغُطَيْفِيُّ فَأُخْبِرَ أَنِّي قَدْ سِرْتُ قَالَ فَأَرْسَلَ فِي أَثَرِي فَرَدَّنِي فَأَتَيْتُهُ وَهُوَ فِي نَفَرٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ " ادْعُ الْقَوْمَ فَمَنْ أَسْلَمَ مِنْهُمْ فَاقْبَلْ مِنْهُ وَمَنْ لَمْ يُسْلِمْ فَلاَ تَعْجَلْ حَتَّى أُحْدِثَ إِلَيْكَ " . قَالَ وَأُنْزِلَ فِي سَبَإٍ مَا أُنْزِلَ فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا سَبَأٌ أَرْضٌ أَوِ امْرَأَةٌ قَالَ " لَيْسَ بِأَرْضٍ وَلاَ امْرَأَةٍ وَلَكِنَّهُ رَجُلٌ وَلَدَ عَشَرَةً مِنَ الْعَرَبِ فَتَيَامَنَ مِنْهُمْ سِتَّةٌ وَتَشَاءَمَ مِنْهُمْ أَرْبَعَةٌ فَأَمَّا الَّذِينَ تَشَاءَمُوا فَلَخْمٌ وَجُذَامُ وَغَسَّانُ وَعَامِلَةُ وَأَمَّا الَّذِينَ تَيَامَنُوا فَالأَزْدُ وَالأَشْعَرِيُّونَ وَحِمْيَرُ وَمَذْحِجٌ وَأَنْمَارُ وَكِنْدَةُ " . فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا أَنْمَارُ قَالَ " الَّذِينَ مِنْهُمْ خَثْعَمُ وَبَجِيلَةُ " . وَرُوِيَ هَذَا عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

ஃபர்வா பின் முசைக் அல்-முராதீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் மக்களில் (இஸ்லாத்தை) புறக்கணித்துச் சென்றவர்களுடன், (இஸ்லாத்தை நோக்கி) முன்னோக்கி வந்தவர்களைச் சேர்த்துக்கொண்டு நான் போரிட வேண்டாமா?' என்று கேட்டேன். ஆகவே, அவர்கள் எனக்கு அவர்களுடன் போரிட அனுமதியளித்து, என்னை அவர்களுக்குத் தளபதியாக்கினார்கள்."

"நான் அவர்களை விட்டுப் புறப்பட்டபோது, அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) என்னைப் பற்றி, 'அல்-ஃகுதைஃபீ என்ன செய்தார்?' என்று விசாரித்தார்கள். நான் (எனது) பயணத்தைத் தொடங்கிவிட்டதாக அவர்களுக்குத் தெரிவிக்கப்பட்டது."

"ஆகவே, அவர்கள் என் பின்னால் ஆளனுப்பி என்னைத் திரும்ப வரவழைத்தார்கள். நான் அவர்களிடம் சென்றேன்; அப்போது அவர்கள் தம் தோழர்கள் சிலருடன் இருந்தனர். அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'அந்த மக்களை (இஸ்லாத்தின் பக்கம்) அழையுங்கள். அவர்களில் யார் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொள்கிறாரோ, அவரிடமிருந்து அதை ஏற்றுக்கொள்ளுங்கள். யார் இஸ்லாத்தை ஏற்கவில்லையோ அவர் விஷயத்தில், நான் உங்களுக்கு (வேறு கட்டளையிட்டு) அறிவிக்கும் வரை அவசரப்பட வேண்டாம்.'"

"பிறகு ஸபாவைப் பற்றி (இறைச்செய்தி) அருளப்பட்டபோது, ஒரு மனிதர் கேட்டார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஸபா என்பது என்ன? அது ஒரு நிலப்பரப்பா அல்லது ஒரு பெண்ணா?' அதற்கு அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'அது நிலப்பரப்பும் அல்ல, பெண்ணும் அல்ல. மாறாக, அவர் அரபிகளில் பத்து பிள்ளைகளைப் பெற்ற ஒரு மனிதர் ஆவார். அவர்களில் ஆறு பேர் (வலப்புறமாக) யமன் நோக்கியும், நால்வர் (இடப்புறமாக) ஷாம் நோக்கியும் சென்றனர். ஷாம் நோக்கிச் சென்றவர்கள்: லக்ம், ஜுதாம், ஃகஸ்ஸான் மற்றும் ஆமிலா ஆவர். யமன் நோக்கிச் சென்றவர்கள்: அஸ்த், அல்-அஷ்அரிய்யூன், ஹிம்யர், மத்ஹிஜ், அன்மார் மற்றும் கிந்தா ஆவர்.' ஒரு மனிதர் கேட்டார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அன்மார் யார்?' அதற்கு அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'கத்அம் மற்றும் பஜீலா ஆகியோர் எவரில் அடங்குவார்களோ அவர்களே.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3223

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا قَضَى اللَّهُ فِي السَّمَاءِ أَمْرًا ضَرَبَتِ الْمَلاَئِكَةُ بِأَجْنِحَتِهَا خُضْعَانًا لِقَوْلِهِ كَأَنَّهَا سِلْسِلَةٌ عَلَى صَفْوَانٍ فَإِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ قَالَ وَالشَّيَاطِينُ بَعْضُهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் வானத்தில் ஒரு காரியத்தைத் தீர்மானிக்கும்போது, அவனது சொல்லுக்குப் பணிந்து வானவர்கள் தங்கள் இறக்கைகளை அடிக்கிறார்கள். (அதன் ஒலி) வழுவழுப்பான பாறையின் மீது (இழுக்கப்படும்) ஒரு சங்கிலியைப் போல இருக்கும். அவர்களின் இதயங்களிலிருந்து திடுக்கம் நீங்கியதும், அவர்கள் (ஒருவருக்கொருவர்): 'உங்கள் இறைவன் என்ன கூறினான்?' என்று கேட்பார்கள். (மற்றவர்கள்) பதிலளிப்பார்கள்: 'உண்மையையே (கூறினான்); அவன் மிக உயர்ந்தவன்; மிகப் பெரியவன்.' (நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:) 'மேலும் ஷைத்தான்கள் ஒருவருக்கொருவர் மேல் இருக்கிறார்கள் (வானத்தின் செய்திகளை ஒட்டுக் கேட்கும் முயற்சியில்).'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3224

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، حَدَّثَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حُسَيْنٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ بَيْنَمَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَالِسٌ فِي نَفَرٍ مِنْ أَصْحَابِهِ إِذْ رُمِيَ بِنَجْمٍ فَاسْتَنَارَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ لِمِثْلِ هَذَا فِي الْجَاهِلِيَّةِ إِذَا رَأَيْتُمُوهُ " . قَالُوا كُنَّا نَقُولُ يَمُوتُ عَظِيمٌ أَوْ يُولَدُ عَظِيمٌ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " فَإِنَّهُ لاَ يُرْمَى بِهِ لِمَوْتِ أَحَدٍ وَلاَ لِحَيَاتِهِ وَلَكِنَّ رَبَّنَا عَزَّ وَجَلَّ إِذَا قَضَى أَمْرًا سَبَّحَ لَهُ حَمَلَةُ الْعَرْشِ ثُمَّ سَبَّحَ أَهْلُ السَّمَاءِ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ حَتَّى يَبْلُغَ التَّسْبِيحُ إِلَى هَذِهِ السَّمَاءِ ثُمَّ سَأَلَ أَهْلُ السَّمَاءِ السَّادِسَةِ أَهْلَ السَّمَاءِ السَّابِعَةِ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالَ فَيُخْبِرُونَهُمْ ثُمَّ يَسْتَخْبِرُ أَهْلُ كُلِّ سَمَاءٍ حَتَّى يَبْلُغَ الْخَبَرُ أَهْلَ السَّمَاءِ الدُّنْيَا وَتَخْتَطِفُ الشَّيَاطِينُ السَّمْعَ فَيُرْمَوْنَ فَيَقْذِفُونَهَا إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ فَمَا جَاءُوا بِهِ عَلَى وَجْهِهِ فَهُوَ حَقٌّ وَلَكِنَّهُمْ يُحَرِّفُونَ وَيَزِيدُونَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .
وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ رِجَالٍ، مِنَ الأَنْصَارِ رضى الله عنهم قَالُوا كُنَّا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَى الأَوْزَاعِيُّ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ رِجَالٍ مِنَ الأَنْصَارِ قَالُوا كُنَّا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . فَذَكَرَ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ حَدَّثَنَا الأَوْزَاعِيُّ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம் தோழர்களில் ஒரு கூட்டத்தினருடன் அமர்ந்திருந்தார்கள். அப்போது ஒரு நட்சத்திரம் எறியப்பட்டு, அது ஒளிவீசியது. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அறியாமைக் காலத்தில் இது போன்ற ஒன்றை நீங்கள் கண்டால் என்ன சொல்வீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'ஒரு பெரிய மனிதர் இறந்துவிட்டார் அல்லது ஒரு பெரிய மனிதர் பிறந்துவிட்டார் என்று நாங்கள் கூறுவோம்' என்றனர்.

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக இது எவருடைய மரணத்துக்காகவோ அல்லது எவருடைய வாழ்வுக்காகவோ எறியப்படுவதில்லை. மாறாக, நம் இறைவன் - அவன் கண்ணியமிக்கவன்; மகத்தானவன் - ஒரு காரியத்தை விதித்தால், அர்ஷைச் சுமப்பவர்கள் அவனைத் துதிக்கின்றனர். பிறகு அவர்களுக்கு அடுத்துள்ள வானவாசிகள்

துதிக்கின்றனர். பிறகு அவர்களுக்கு அடுத்துள்ளவர்கள் துதிக்கின்றனர். இப்படியே இந்த (உலக) வானம் வரை அந்தத் துதி (தஸ்பீஹ்) வந்தடைகிறது.

பிறகு ஆறாவது வானவாசிகள் ஏழாவது வானவாசிகளிடம், "உங்கள் இறைவன் என்ன கூறினான்?" என்று கேட்கின்றனர். உடனே அவர்கள் இவர்களுக்கு (விவரத்தை) அறிவிக்கிறார்கள். பிறகு ஒவ்வொரு வானவாசிகளும் (செய்தியை) விசாரிக்கிறார்கள். இறுதியாக அந்தச் செய்தி உலக வானத்தின் வாசிகளை வந்தடைகிறது.

(அப்போது) ஷைத்தான்கள் செவிமடுக்க (ஒட்டுக்கேட்க) முயல்கின்றனர்; அப்போது அவர்கள் மீது (நட்சத்திரங்கள்) எறியப்படுகின்றன. அவர்கள் அந்தச் செய்தியைத் தங்கள் நண்பர்களிடம் போடுகிறார்கள். அவர்கள் கொண்டுவந்த அந்தச் செய்தி உள்ளபடியே இருந்தால் அது உண்மையாகும். ஆனால் அவர்கள் (அதில் பொய்யைக் கலந்து) மாற்றுகிறார்கள்; மேலும் கூட்டுகிறார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْمَلاَئِكَةِ

பாடம்: 'அல்மலாயிக்கா' அத்தியாயத்திலிருந்தும்

3225

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى وَمُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ قَالاَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ عَيْزَارٍ، أَنَّهُ سَمِعَ رَجُلاً، مِنْ ثَقِيفٍ يُحَدِّثُ عَنْ رَجُلٍ، مِنْ كِنَانَةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ فِي هَذِهِ الآيَةِ: (ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ) قَالَ هَؤُلاَءِ كُلُّهُمْ بِمَنْزِلَةٍ وَاحِدَةٍ وَكُلُّهُمْ فِي الْجَنَّةِ. قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் இந்த (திருக்குர்ஆன்) வசனத்தைப் பற்றி கூறினார்கள்: "பின்னர் நாம் இவ்வேதத்தை நம்முடைய அடியார்களில் நாம் தேர்ந்தெடுத்தவர்களுக்கு வாரிசாகக் கொடுத்தோம். அவர்களில் சிலர் தமக்குத்தாமே அநீதமிழைத்துக் கொண்டவர்கள், மேலும் அவர்களில் சிலர் நடுநிலையான வழியைப் பின்பற்றுபவர்கள், மேலும் அவர்களில் சிலர்

அல்லாஹ்வின் அனுமதியுடன் நற்செயல்களில் முந்திச் செல்பவர்கள் (திருக்குர்ஆன் 35:32)." (இந்த வசனத்தில் குறிப்பிடப்பட்ட) இவர்கள் அனைவரும் ஒரே தகுதியில் உள்ளவர்கள், மேலும் இவர்கள் அனைவரும் சொர்க்கத்தில் இருப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ يس

சூரத்துல் யாஸீன் பற்றி

3226

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ وَزِيرٍ الْوَاسِطِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يُوسُفَ الأَزْرَقُ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ كَانَتْ بَنُو سَلِمَةَ فِي نَاحِيَةِ الْمَدِينَةِ فَأَرَادُوا النُّقْلَةَ إِلَى قُرْبِ الْمَسْجِدِ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : ‏(إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ)‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ آثَارَكُمْ تُكْتَبُ فَلاَ يَنْتَقِلُوا ‏.‏

قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ وَأَبُو سُفْيَانَ هُوَ طَرِيفٌ السَّعْدِيُّ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
பனூ ஸலமா கோத்திரத்தினர் மதீனாவின் ஒரு புறத்தில் வசித்து வந்தனர். அவர்கள் பள்ளிவாசலுக்கு அருகில் (வந்து) குடியேற விரும்பினார்கள். அப்போது இந்த இறைவசனம் அருளப்பட்டது:
"இன்னா நஹ்னு நுஹ்யில் மவ்தா வ நக்துபு மா கத்தமூ வ ஆஸாரஹும்" (நிச்சயமாக, நாமே இறந்தவர்களை உயிர்ப்பிக்கிறோம்; மேலும் அவர்கள் முன்கூட்டியே அனுப்பி வைத்தவற்றையும், அவர்களுடைய அடிச்சுவடுகளையும் (செயல்களின் விளைவுகளையும்) நாம் பதிவு செய்கிறோம்.)
எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, உங்களுடைய அடிச்சுவடுகள் (பள்ளிவாசலுக்கு நடந்து செல்லும் ஒவ்வொரு அடியும்) பதிவு செய்யப்படுகின்றன. ஆகவே, நீங்கள் இடம் பெயர வேண்டாம் (அங்கேயே இருங்கள், ஏனெனில் உங்கள் தூரத்திற்கான வெகுமதி உங்களுக்குக் கிடைக்கும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3227

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ دَخَلْتُ الْمَسْجِدَ حِينَ غَابَتِ الشَّمْسُ وَالنَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم جَالِسٌ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَتَدْرِي يَا أَبَا ذَرٍّ أَيْنَ تَذْهَبُ هَذِهِ " . قَالَ قُلْتُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ " فَإِنَّهَا تَذْهَبُ فَتَسْتَأْذِنُ فِي السُّجُودِ فَيُؤْذَنُ لَهَا وَكَأَنَّهَا قَدْ قِيلَ لَهَا اطْلُعِي مِنْ حَيْثُ جِئْتِ فَتَطْلُعُ مِنْ مَغْرِبِهَا " . قَالَ ثُمَّ قَرَأَ : (وذلك مُسْتَقَرٌّ لَهَا) قَالَ وَذَلِكَ قِرَاءَةُ عَبْدِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் மஸ்ஜிதில் நுழைந்தபோது சூரியன் அஸ்தமித்திருந்தது. அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் அமர்ந்திருந்தார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அபூ தர்ரே! இது (சூரியன்) எங்கே செல்கிறது என்று உமக்குத் தெரியுமா?' நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதரும் நன்கறிவார்கள்.' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக இது சிரம் பணிய (ஸஜ்தா செய்ய) அனுமதி கோரிச் செல்கிறது; அதற்கு அனுமதியும் அளிக்கப்படுகிறது. மேலும், (கியாமத் நாளின் நெருக்கத்தில்) அதற்கு, 'நீ வந்த இடத்திலிருந்தே (அதாவது மேற்கிலிருந்தே) உதிப்பாயாக!' என்று கூறப்பட்டது போலிருக்கும்; (அப்போது) அது தன் அஸ்தமனத் திசையிலிருந்தே (மேற்கிலிருந்து) உதிக்கும்.' பின்னர் அவர்கள், '(வதாலிக்க முஸ்தகர்ருன் லஹா)' என்று ஓதினார்கள். (அறிவிப்பாளர்) கூறினார்கள்: 'இது அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களின் ஓதுதல் முறையாகும்.' அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: 'இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الصَّافَّاتِ

பாடம்: சூரத்துஸ் ஸாஃஃப்ஃஃபாத் பற்றி

3228

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا مُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنَا لَيْثُ بْنُ أَبِي سُلَيْمٍ، عَنْ بِشْرٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا مِنْ دَاعٍ دَعَا إِلَى شَيْءٍ إِلاَّ كَانَ مَوْقُوفًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ لاَزِمًا لَهُ لاَ يُفَارِقُهُ وَإِنْ دَعَا رَجُلٌ رَجُلاً . ثُمَّ قَرَأَ قَوْلَ اللَّهِ : (وقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ * مَا لَكُمْ لاَ تَنَاصَرُونَ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எந்தவொரு அழைப்பாளரும் (நன்மைக்கோ தீமைக்கோ) யாதொரு விஷயத்தின் பால் அழைத்தால், அவர் மறுமை நாளில் அதனுடன் சேர்த்து நிறுத்தப்படுவார்; அதிலிருந்து அவர் பிரிக்கப்படமாட்டார். ஒரு மனிதர் மற்றொரு மனிதரை (அவ்வாறு ஒரு விஷயத்தின் பால்) அழைத்தாலும் சரியே."
பின்னர் அவர்கள் அல்லாஹ்வின் கூற்றை ஓதினார்கள்: "(வகி.்.பூஹும், இன்னஹும் மஸ்ஊலூன். மா லக்கும் லா தனாஸரூன்) அவர்களை நிறுத்துங்கள்; நிச்சயமாக அவர்கள் கேள்வி கேட்கப்படுவார்கள். உங்களுக்கு என்ன நேர்ந்தது? நீங்கள் ஒருவருக்கொருவர் உதவி செய்து கொள்ளவில்லையே?"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீ.்.ப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3229

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ زُهَيْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ، عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ، قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى ‏:‏ ‏(‏وأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ‏)‏ قَالَ عِشْرُونَ أَلْفًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், மிக உயர்ந்தவனான அல்லாஹ்வின் கூற்றான, **"வ அர்ஸல்னாஹு இலா மிஅதி அல்.்.பின் அவ் யஸீதூன்"** (மேலும் நாம் அவரை ஒரு இலட்சம் பேரிடம் அல்லது அதற்கும் அதிகமானவர்களிடம் அனுப்பினோம்) என்பது பற்றி கேட்டேன். அவர்கள், '(ஒரு இலட்சத்துடன்) இருபதாயிரம் (பேர் அதிகமாக இருந்தனர்)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீ.்.ப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3230

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدِ بْنِ عَثْمَةَ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ بَشِيرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِ اللَّهِ ‏:‏ ‏(‏وجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمُ الْبَاقِينَ ‏)‏ قَالَ حَامٌ وَسَامٌ وَيَافِثُ ‏.‏ كَذَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى يُقَالُ يَافِتُ وَيَافِثُ بِالتَّاءِ وَالثَّاءِ وَيُقَالُ يَفِثُ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سَعِيدِ بْنِ بَشِيرٍ ‏.‏

ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் (திருக்குர்ஆன் 37:77 இல் வரும்) " (வஜஅல்னா துர்ரிய்யதஹு ஹுமுல் பாகீன்)" "மேலும், (நூஹ் (அலைஹிஸ்ஸலாம்) அவர்களின்) சந்ததியினரை நாம் எஞ்சியிருப்பவர்களாக ஆக்கினோம்" எனும் வசனம் குறித்து, "(அவர்கள்) ஹாம், ஸாம் மற்றும் யாஃபித் ஆவர்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3231

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ سَامٌ أَبُو الْعَرَبِ وَحَامٌ أَبُو الْحَبَشِ وَيَافِثُ أَبُو الرُّومِ ‏.‏

ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஸாம் (ஷேம்) அரேபியர்களின் தந்தையாகவும், ஹாம் (காம்) அபிசீனியர்களின் (எத்தியோப்பியர்களின்) தந்தையாகவும், யாஃபித் (யாஃபெத்) ரோமானியர்களின் (ஐரோப்பியர்களின்) தந்தையாகவும் இருந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ ص

சூரத் ஸாத் பற்றி

3232

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَعَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، - الْمَعْنَى وَاحِدٌ قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ يَحْيَى، قَالَ عَبْدٌ هُوَ ابْنُ عَبَّادٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ مَرِضَ أَبُو طَالِبٍ فَجَاءَتْهُ قُرَيْشٌ وَجَاءَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَعِنْدَ أَبِي طَالِبٍ مَجْلِسُ رَجُلٍ فَقَامَ أَبُو جَهْلٍ كَىْ يَمْنَعَهُ وَشَكَوْهُ إِلَى أَبِي طَالِبٍ فَقَالَ يَا ابْنَ أَخِي مَا تُرِيدُ مِنْ قَوْمِكَ قَالَ ‏"‏ إِنِّي أُرِيدُ مِنْهُمْ كَلِمَةً وَاحِدَةً تَدِينُ لَهُمْ بِهَا الْعَرَبُ وَتُؤَدِّي إِلَيْهِمُ الْعَجَمُ الْجِزْيَةَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ كَلِمَةً وَاحِدَةً قَالَ ‏"‏ كَلِمَةً وَاحِدَةً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ يَا عَمِّ قُولُوا لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالُوا إِلَهًا وَاحِدًا ؟ ‏(‏ مَا سَمِعْنَا

بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الآخِرَةِ إِنْ هَذَا إِلاَّ اخْتِلاَقٌ) قَالَ فَنَزَلَ فِيهِمُ الْقُرْآنُ : (ص * وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ * بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ) إِلَى قَوْلِهِ : (مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الآخِرَةِ إِنْ هَذَا إِلاَّ اخْتِلاَقٌ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

وَرَوَى يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنِ الأَعْمَشِ، نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ وَقَالَ يَحْيَى بْنُ عُمَارَةَ حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سُفْيَانَ، نَحْوَهُ عَنِ الأَعْمَشِ، .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அபூ தாலிப் நோய்வாய்ப்பட்டிருந்தபோது, குறைஷியர் அவரிடம் வந்தனர். நபி (ஸல்) அவர்களும் அங்கு வந்தார்கள். அபூ தாலிப் அருகில் ஒரு மனிதர் அமரும் அளவுக்கே இடம் இருந்தது. எனவே, (நபி (ஸல்) அவர்கள் அவ்விடத்தில் அமர்வதைத்) தடுப்பதற்காக அபூ ஜஹ்ல் எழுந்து நின்றான். அவர்கள் அபூ தாலிபிடம் அவரைப் பற்றி முறையிட்டனர்.

அப்போது அபூ தாலிப், 'என் சகோதரரின் மகனே! உன் சமூகத்தாரிடம் நீ என்ன எதிர்பார்க்கிறாய்?' என்று கேட்டார்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நான் அவர்களிடமிருந்து ஒரேயொரு வார்த்தையை விரும்புகிறேன். அவ்வார்த்தைக்கு அரபுகள் கட்டுப்படுவார்கள்; மேலும் அரபியல்லாதவர்கள் அவர்களுக்கு ஜிஸ்யா செலுத்துவார்கள்' என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு அவர், 'ஒரேயொரு வார்த்தையா?' என்று கேட்டார்.

நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஆம், ஒரேயொரு வார்த்தைதான்' என்று கூறிவிட்டு, 'என் சிறிய தந்தையே! **லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்** என்று கூறுங்கள்' என்றார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், 'ஒரே கடவுளா? **மா ஸமிஃனா பிஹாதா ஃபில் மில்லதில் ஆகிரா, இன் ஹாதா இல்லா இக்திலாக்** (நாங்கள் இதைப் பற்றி பிற்கால மார்க்கத்தில் கேள்விப்பட்டதில்லை. இது இட்டுக்கட்டப்பட்டதைத் தவிர வேறில்லை)' என்று கூறினார்கள்."

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: எனவே அவர்களைக் குறித்து குர்ஆனில் (பின்வருமாறு) இறங்கியது:

"ஸாத், வல் குர்ஆனி தித் திக்ர். பலில்லதீன கஃபரூ ஃபீ இஸ்ஸதின் வ ஷிகாக்..." என்பது தொடங்கி, **"...மா ஸமிஃனா பிஹாதா ஃபில் மில்லதில் ஆகிரா, இன் ஹாதா இல்லா இக்திலாக்"** என்பது வரையிலான வசனங்கள்

அருளப்பெற்றன.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3233

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، وَعَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ أَتَانِي اللَّيْلَةَ رَبِّي تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ قَالَ أَحْسَبُهُ قَالَ فِي الْمَنَامِ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ هَلْ تَدْرِي فِيمَ يَخْتَصِمُ الْمَلأُ الأَعْلَى قَالَ قُلْتُ لاَ ‏.‏ قَالَ فَوَضَعَ يَدَهُ بَيْنَ كَتِفَىَّ حَتَّى وَجَدْتُ بَرْدَهَا بَيْنَ ثَدْيَىَّ أَوْ قَالَ فِي نَحْرِي فَعَلِمْتُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ قَالَ يَا مُحَمَّدُ هَلْ تَدْرِي فِيمَ يَخْتَصِمُ الْمَلأُ الأَعْلَى قُلْتُ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ فِي الْكَفَّارَاتِ ‏.‏ وَالْكَفَّارَاتُ الْمُكْثُ فِي الْمَسَاجِدِ بَعْدَ الصَّلَوَاتِ وَالْمَشْىُ عَلَى الأَقْدَامِ إِلَى الْجَمَاعَاتِ وَإِسْبَاغُ الْوُضُوءِ فِي الْمَكَارِهِ وَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ عَاشَ بِخَيْرٍ وَمَاتَ بِخَيْرٍ وَكَانَ مِنْ خَطِيئَتِهِ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ وَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِذَا صَلَّيْتَ فَقُلِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَتَرْكَ الْمُنْكَرَاتِ وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ وَإِذَا أَرَدْتَ بِعِبَادِكَ فِتْنَةً فَاقْبِضْنِي إِلَيْكَ غَيْرَ مَفْتُونٍ قَالَ وَالدَّرَجَاتُ إِفْشَاءُ السَّلاَمِ وَإِطْعَامُ الطَّعَامِ وَالصَّلاَةُ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “இன்றிரவு என் இறைவன், மிகப்பரக்கத் தன்மை உடையவனும், மிக உயர்ந்தவனும் (தபாரக வதஆலா), (கனவில்) மிக அழகான தோற்றத்தில் என்னிடம் வந்தான்.” – (அறிவிப்பாளர்) "நபி (ஸல்) அவர்கள் 'கனவில்' என்று சொன்னதாக நான் கருதுகிறேன்" என்று கூறினார் –

(இறைவன்) கூறினான்: “முஹம்மதே! உயர் சபையோர் (வானவர்கள்) எதில் விவாதித்துக் கொண்டிருக்கிறார்கள் என்று உமக்குத் தெரியுமா?”
நான், “இல்லை” என்றேன்.
அவன் தனது கையை என் இரு தோள்களுக்கு இடையில் வைத்தான். அதன் குளிர்ச்சியை என் மார்புக்கு (அல்லது தொண்டைக்கு) இடையில் நான் உணர்ந்தேன். அப்போது வானங்களிலும் பூமியிலும் உள்ளவற்றை நான் அறிந்து கொண்டேன்.

அவன் (மீண்டும்), “முஹம்மதே! உயர் சபையோர் எதில் விவாதித்துக்

கொண்டிருக்கிறார்கள் என்று உமக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டான். நான், "ஆம், பாவங்களுக்குப் பரிகாரம் தேடும் செயல்களில் (அல்-கஃப்ஃபாராத்)" என்றேன்.

"அப்பரிகாரங்கள் ஆவன: தொழுகைகளுக்குப் பிறகு பள்ளிவாசல்களில் தங்கியிருப்பது, கூட்டுத் தொழுகைகளுக்கு (ஜமாஅத்) நடந்து செல்வது, சிரமமான நேரங்களில் உளூவை முழுமையாகச் செய்வது. எவர் இதைச் செய்கிறாரோ அவர் நன்மையில் வாழ்ந்து நன்மையிலேயே மரணிப்பார். மேலும் அவர் தமது தாயின் வயிற்றிலிருந்து பிறந்த நாளைப் போன்று பாவமற்றவராவார்."

மேலும் அவன் கூறினான்: "முஹம்மதே! நீர் தொழுதுவிட்டால், இவ்வாறு கூறுவீராக:

'அல்லாஹும்ம இன்னீ அஸ்அலுக்க ஃபிஃலல் கைராத், வ தர்க்கல் முன்கராத், வ ஹுப்பல் மஸாகீன், வ இதா அரத்த பிஇபாதிக்க ஃபித்னதன் ஃபக்பித்னீ இலைக்க கைர மஃப்தூன்.'

(பொருள்: யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் நற்செயல்களைச் செய்வதையும், தீய செயல்களைத் தவிர்ப்பதையும், ஏழைகளை நேசிப்பதையும் கேட்கிறேன். உனது அடியார்களுக்கு ஏதேனும் குழப்பத்தை (சோதனையை) ஏற்படுத்த நீ நாடினால், அந்தக் குழப்பத்தில் நான் ஆளாகாத நிலையில் (உன்னிடம்) என்னைக் கைப்பற்றிக்கொள்வாயாக!)"

(நபி (ஸல்) அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்):
"பதவிகளை உயர்த்திடும் செயல்கள் (தறஜாத்) ஆவன: (பரஸ்பரம்) ஸலாத்தைப் பரப்புவது, (பிறருக்கு) உணவளிப்பது, மக்கள் உறங்கிக் கொண்டிருக்கும் போது இரவில் தொழுவது ஆகியனவாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3234

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ خَالِدِ بْنِ اللَّجْلاَجِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَتَانِي رَبِّي فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ قُلْتُ لَبَّيْكَ رَبِّي وَسَعْدَيْكَ قَالَ فِيمَ يَخْتَصِمُ الْمَلأُ الأَعْلَى قُلْتُ رَبِّي لاَ أَدْرِي فَوَضَعَ يَدَهُ بَيْنَ كَتِفَىَّ فَوَجَدْتُ بَرْدَهَا بَيْنَ ثَدْيَىَّ فَعَلِمْتُ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ قَالَ يَا مُحَمَّدُ ‏.‏ فَقُلْتُ لَبَّيْكَ رَبِّ وَسَعْدَيْكَ قَالَ فِيمَ يَخْتَصِمُ الْمَلأُ الأَعْلَى قُلْتُ فِي الدَّرَجَاتِ وَالْكَفَّارَاتِ وَفِي نَقْلِ الأَقْدَامِ إِلَى الْجَمَاعَاتِ وَإِسْبَاغِ الْوُضُوءِ فِي الْمَكْرُوهَاتِ وَانْتِظَارِ الصَّلاَةِ بَعْدَ الصَّلاَةِ وَمَنْ يُحَافِظْ

عَلَيْهِنَّ عَاشَ بِخَيْرٍ وَمَاتَ بِخَيْرٍ وَكَانَ مِنْ ذُنُوبِهِ كَيَوْمَ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ وَعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَائِشٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'என் இறைவன் மிகச் சிறந்த தோற்றத்தில் என்னிடம் வந்தான். அவன், 'முஹம்மதே!' என்றான். நான், 'லப்பைக் ரப்பி வ ஸஅதைக்க' (என் இறைவா! இதோ வந்துவிட்டேன்; உனக்குக் கீழ்ப்படியக் காத்திருக்கிறேன்) என்று கூறினேன்.
அவன், 'உயர் வானவர் சபையோர் எவ்விஷயத்தில் தர்க்கித்துக் கொள்கின்றனர்?' என்று கேட்டான். நான், 'என் இறைவா! நான் அறியேன்' என்றேன்.
ஆகவே, அவன் தன் கையை என் இரு தோள்களுக்கு மத்தியில் வைத்தான். அதன் குளிர்ச்சியை என் இரு மார்புகளுக்கு மத்தியில் நான் உணர்ந்தேன். அதனால் கிழக்குக்கும் மேற்குக்கும் இடைப்பட்ட அனைத்தையும் (அதாவது, முழுமையான அறிவை) நான் அறிந்து கொண்டேன்.
அவன், 'முஹம்மதே!' என்றான். நான், 'லப்பைக் ரப்பி வ ஸஅதைக்க' என்று கூறினேன்.
அவன், 'உயர் வானவர் சபையோர் எவ்விஷயத்தில் தர்க்கித்துக் கொள்கின்றனர்?' என்று கேட்டான்.
நான் கூறினேன்: '(சொர்க்கத்தின்) படித்தரங்கள் பற்றியும், பாவப் பரிகாரங்கள் பற்றியும், கூட்டுத் தொழுகைகளுக்கு நடந்து செல்வது பற்றியும், சிரமமான (குளிரான காலங்கள் போன்ற) நேரங்களில் உளூவை முழுமையாகச் செய்வது பற்றியும், ஒரு தொழுகைக்குப் பின் அடுத்த தொழுகைக்காகக் காத்திருப்பது பற்றியும் (அவர்கள் விவாதிக்கின்றனர்).'
மேலும் எவர் இவற்றைப் பேணி வருகிறாரோ, அவர் நன்மையில் வாழ்வார்; நன்மையிலேயே மரணிப்பார். தன் தாய் தன்னை ஈன்றெடுத்த நாளில் இருந்ததைப் போன்று தனது பாவங்களிலிருந்து அவர் (தூயவராக) ஆகிவிடுவார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3235

وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِطُولِهِ وَقَالَ " إِنِّي نَعَسْتُ فَاسْتَثْقَلْتُ نَوْمًا فَرَأَيْتُ رَبِّي فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ فَقَالَ فِيمَ يَخْتَصِمُ الْمَلأُ الأَعْلَى " . حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هَانِئٍ أَبُو هَانِئٍ الْيَشْكُرِيُّ حَدَّثَنَا جَهْضَمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ يَحْيَى

بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ زَيْدِ بْنِ سَلاَّمٍ عَنْ أَبِي سَلاَّمٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَائِشٍ الْحَضْرَمِيِّ أَنَّهُ حَدَّثَهُ عَنْ مَالِكِ بْنِ يُخَامِرَ السَّكْسَكِيِّ عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رضى الله عنه قَالَ احْتُبِسَ عَنَّا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ذَاتَ غَدَاةٍ عَنْ صَلاَةِ الصُّبْحِ حَتَّى كِدْنَا نَتَرَاءَى عَيْنَ الشَّمْسِ فَخَرَجَ سَرِيعًا فَثُوِّبَ بِالصَّلاَةِ فَصَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَتَجَوَّزَ فِي صَلاَتِهِ فَلَمَّا سَلَّمَ دَعَا بِصَوْتِهِ قَالَ لَنَا " عَلَى مَصَافِّكُمْ كَمَا أَنْتُمْ " . ثُمَّ انْفَتَلَ إِلَيْنَا ثُمَّ قَالَ " أَمَا إِنِّي سَأُحَدِّثُكُمْ مَا حَبَسَنِي عَنْكُمُ الْغَدَاةَ إِنِّي قُمْتُ مِنَ اللَّيْلِ فَتَوَضَّأْتُ وَصَلَّيْتُ مَا قُدِّرَ لِي فَنَعَسْتُ فِي صَلاَتِي حَتَّى اسْتَثْقَلْتُ فَإِذَا أَنَا بِرَبِّي تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي أَحْسَنِ صُورَةٍ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ . قُلْتُ لَبَّيْكَ رَبِّ . قَالَ فِيمَ يَخْتَصِمُ الْمَلأُ الأَعْلَى قُلْتُ لاَ أَدْرِي . قَالَهَا ثَلاَثًا قَالَ فَرَأَيْتُهُ وَضَعَ كَفَّهُ بَيْنَ كَتِفَىَّ حَتَّى وَجَدْتُ بَرْدَ أَنَامِلِهِ بَيْنَ ثَدْيَىَّ فَتَجَلَّى لِي كُلُّ شَيْءٍ وَعَرَفْتُ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ . قُلْتُ لَبَّيْكَ رَبِّ قَالَ فِيمَ يَخْتَصِمُ الْمَلأُ الأَعْلَى قُلْتُ فِي الْكَفَّارَاتِ قَالَ مَا هُنَّ قُلْتُ مَشْىُ الأَقْدَامِ إِلَى الْجَمَاعَاتِ وَالْجُلُوسُ فِي الْمَسَاجِدِ بَعْدَ الصَّلَوَاتِ وَإِسْبَاغُ الْوُضُوءِ فِي الْمَكْرُوهَاتِ . قَالَ فِيمَ قُلْتُ إِطْعَامُ الطَّعَامِ وَلِينُ الْكَلاَمِ وَالصَّلاَةُ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ . قَالَ سَلْ . قُلْتُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَتَرْكَ الْمُنْكَرَاتِ وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ وَأَنْ تَغْفِرَ لِي وَتَرْحَمَنِي وَإِذَا أَرَدْتَ فِتْنَةَ قَوْمٍ فَتَوَفَّنِي غَيْرَ مَفْتُونٍ أَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَحُبَّ عَمَلٍ يُقَرِّبُ إِلَى حُبِّكَ " . قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّهَا حَقٌّ فَادْرُسُوهَا ثُمَّ تَعَلَّمُوهَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . سَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَالَ هَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ الْوَلِيدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ . قَالَ حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ اللَّجْلاَجِ حَدَّثَنِي عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَائِشٍ الْحَضْرَمِيُّ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ الْحَدِيثَ وَهَذَا غَيْرُ مَحْفُوظٍ . هَكَذَا ذَكَرَ الْوَلِيدُ فِي حَدِيثِهِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَائِشٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . وَرَوَى بِشْرُ بْنُ بَكْرٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ جَابِرٍ هَذَا الْحَدِيثَ بِهَذَا الإِسْنَادِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَائِشٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . وَهَذَا أَصَحُّ . وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَائِشٍ لَمْ يَسْمَعْ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

ஒரு நாள் காலைத் தொழுகையை (ஃபஜ்ர்) நிறைவேற்ற வராமல் ரசூல் (ஸல்) அவர்கள் தாமதப்படுத்தினார்கள். எதுவரையெனில், சூரியனை நாங்கள் கண்டுவிடுவோமோ (சூரியன் உதயமாகிவிடுமோ) எனும் அளவிற்கு (நேரம் சென்றது). பிறகு அவர்கள் விரைவாக வெளியே வந்தார்கள். தொழுகைக்கு இகாமத் சொல்லப்பட்டது. ரசூல் (ஸல்) அவர்கள் தொழுதார்கள்; தொழுகையைச் சுருக்கமாக நடத்தினார்கள்.

ஸலாம் கொடுத்ததும், தங்கள் சப்தத்தை உயர்த்தி, "உங்கள் வரிசைகளிலேயே அப்படியே இருங்கள்" என்றார்கள். பிறகு எங்களை நோக்கித் திரும்பினார்கள். பிறகு கூறினார்கள்:

"இன்று காலை தொழுகைக்கு வராமல் என்னைத் தடுத்தது எது என்று உங்களுக்கு அறிவிக்கிறேன். நான் இரவில் எழுந்தேன். வுளூச் செய்தேன். எனக்கு நாடப்பட்ட அளவு தொழுதேன். தொழுகையில் எனக்குத் தூக்கம் மேலிட்டது. நான் கண் அயர்ந்து (ஆழ்ந்து உறங்கி) விட்டேன். அப்பொழுது (கனவில்) என் இறைவனை மிக அழகான தோற்றத்தில் கண்டேன்.

அவன், 'யா முஹம்மத்!' என்றான். நான், 'என் இறைவா! இதோ வந்துவிட்டேன் (லப்பைக்க)' என்றேன்.

அவன், 'விண்ணுலக வானவர் கூட்டம் (அல்-மலஉல் அஃலா) எவ்விஷயத்தில் தர்க்கித்துக் கொள்கிறார்கள்?' என்று கேட்டான்.

நான், 'எனக்குத் தெரியாது' என்றேன். (இவ்வாறு மூன்று முறை நடந்தது).

அவன் தன் உள்ளங்கையை என் இரு தோள்களுக்கு மத்தியில் வைப்பதாகக் கண்டேன். அதன் விரல் நுனிகளின் குளிர்ச்சியை என் நெஞ்சில் உணர்ந்தேன். (அப்போது) எனக்கு அனைத்தும் வெளிப்பட்டது. நான் அறிந்து கொண்டேன்.

அவன் கேட்டான்: 'யா முஹம்மத்!' நான், 'என் இறைவா! இதோ வந்துவிட்டேன்' என்றேன். அவன், 'விண்ணுலக வானவர் கூட்டம் எதைப்பற்றி தர்க்கிக்கின்றது?' எனக் கேட்டான்.

நான், 'பாவப் பரிகாரங்கள் (கஃப்பாராத்) விஷயத்தில்' என்றேன்.

அவன், 'அவை என்ன?' என்று கேட்டான்.

நான், 'கால்களால் நடந்து கூட்டுத் தொழுகைகளுக்குச் செல்வதும், தொழுகைகளுக்குப் பின் பள்ளவாசல்களில் அமர்ந்திருப்பதும், சிரமமான நேரங்களில் (குளிர் போன்றவற்றில்) வுளூவை முழுமையாகச் செய்வதும் ஆகும்' என்றேன்.

அவன், '(இன்னும்) எதில்?' என்று கேட்டான்.

நான், '(ஏழைகளுக்கு) உணவளிப்பதும், மென்மையாகப் பேசுவதும், மக்கள் உறங்கும்போது இரவில் நின்று வணங்குவதும் ஆகும்' என்றேன்.

அவன் கூறினான்: 'கேளும்!'. நான் கூறினேன்:

'அல்லாஹும்ம இன்னீ அஸ்அலுக்க ஃபிஅலல் கைராத், வ தர்க்கல் முன்கராத், வ ஹுப்பல் மஸாகீன், வ அன் தங்ஃபிர லீ வ தர்ஹமனீ. வ இதா அரத்த ஃபித்னத கவ்மின் ஃபதவஃப்ஃபனீ கைர மஃப்தூன். அஸ்அலுக்க ஹுப்பக்க, வ ஹுப்ப மன் யுஹிப்பும்ம, வ ஹுப்ப அமலின் யுக்கரிபு இலா ஹுப்பிக்.'

(பொருள்: யா அல்லாஹ்! நற்செயல்களைச் செய்வதையும், தீயசெயல்களை விடுவதையும், ஏழைகளை நேசிப்பதையும் உன்னிடம் வேண்டுகிறேன். நீ என்னை மன்னித்து, என் மீது அருள் புரிய வேண்டுகிறேன். ஒரு சமுதாயத்திற்கு நீ சோதனையை நாடினால், (அந்தச் சோதனையில்) நான் சிக்காதவாறு என்னைக் கைப்பற்றிக் கொள். உனது நேசத்தையும், உன்னை நேசிப்பவரின் நேசத்தையும், உனது நேசத்திற்கு நெருக்கமாக்கும் நற்செயலின் நேசத்தையும் உன்னிடம் வேண்டுகிறேன்.)"

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக இது உண்மையாகும். ஆகவே இதனைப் படியுங்கள்; கற்றுக் கொள்ளுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الزُّمَرِ

பாடம்: அஸ்-ஸுமர் அத்தியாயம்

3236

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَلْقَمَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حَاطِبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ: (ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ) قَالَ الزُّبَيْرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَتُكَرَّرُ عَلَيْنَا الْخُصُومَةُ بَعْدَ الَّذِي كَانَ بَيْنَنَا فِي الدُّنْيَا قَالَ نَعَمْ ‏.‏ فَقَالَ إِنَّ الأَمْرَ إِذًا لَشَدِيدٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் தமது தந்தையான அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கிறார்கள்: (திருக்குர்ஆன் 39:31 இல் உள்ள) 'பின்னர், மறுமை நாளில், நீங்கள் உங்கள் இறைவனிடம் தர்க்கம் செய்வீர்கள்' எனும் (இறை)வசனம் அருளப்பட்டபோது, அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களே!

இவ்வுலகில் எங்களுக்குள் நடந்த (சச்சரவுகள் மற்றும் உரிமைகள் தொடர்பான) விஷயங்களுக்குப் பிறகு (மறுமை நாளிலும்) சச்சரவுகள் எங்கள் மீது மீண்டும் வருமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஆம்" என்று கூறினார்கள். உடனே அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள், "அப்படியாயின், நிச்சயமாக அவ்விஷயம் மிகக் கடுமையானது (மற்றும் பாரதூரமானது)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3237

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا حَبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ، وَسُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ، وَحَجَّاجُ بْنُ مِنْهَالٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ، قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقْرَأُ: ‏(يا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لاَ تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا‏)‏ وَلاَ يُبَالِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ثَابِتٍ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ ‏.‏ قَالَ وَشَهْرُ بْنُ حَوْشَبٍ يَرْوِي عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ الأَنْصَارِيَّةِ وَأُمُّ سَلَمَةَ الأَنْصَارِيَّةُ هِيَ أَسْمَاءُ بِنْتُ يَزِيدَ ‏.‏

அஸ்மா பின்த் யஸீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், '(யா இபாதியல்லதீன அஸ்ரஃபூ அலா அன்ஃபுஸிஹிம் லா தக்னதூ மின் ரஹ்மதில்லாஹ்; இன்னல்லாஹ யஃ்பிருத்-துனூப ஜமீஆ) - தங்களுக்குத் தாங்களே வரம்பு மீறிய என் அடியார்களே! அல்லாஹ்வின் அருளிலிருந்து நம்பிக்கை இழக்காதீர்கள். நிச்சயமாக அல்லாஹ் பாவங்கள் அனைத்தையும் மன்னிக்கிறான்.' மேலும், '(மன்னிப்பதற்கு எதையும்) அவன் பொருட்படுத்துவதில்லை' என்று ஓதுவதை நான் கேட்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3238

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، حَدَّثَنِي مَنْصُورٌ، وَسُلَيْمَانُ الأَعْمَشُ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبِيدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ جَاءَ يَهُودِيٌّ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ عَلَى إِصْبَعٍ وَالأَرَضِينَ عَلَى إِصْبَعٍ وَالْجِبَالَ عَلَى إِصْبَعٍ وَالْخَلاَئِقَ عَلَى إِصْبَعٍ ثُمَّ يَقُولُ أَنَا الْمَلِكُ ‏.‏ قَالَ فَضَحِكَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم حَتَّى

بَدَتْ نَوَاجِذُهُ قَالَ : ‏(‏ومَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு யூதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "ஓ முஹம்மத்! நிச்சயமாக அல்லாஹ் வானங்களை ஒரு விரலிலும், பூமிகளை ஒரு விரலிலும், மலைகளை ஒரு விரலிலும், (ஏனைய) படைப்புகளை ஒரு விரலிலும் பிடித்துக் கொள்வான். பின்னர் அவன் 'நானே அரசன்' என்று கூறுவான்" என்றார்.
அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்களின் கடைவாய்ப் பற்கள் தெரியும் அளவிற்குச் சிரித்தார்கள். (யூதரின் கூற்று அல்லாஹ்வின் மகத்தான ஆற்றலை உறுதிப்படுத்தியதால், ஆனால் அதன் உருவக விளக்கத்தை மறுக்கும் விதமாக) பிறகு (பின்வரும் இறைவசனத்தை) ஓதினார்கள்:
"வமா கத்ருல்லாஹ ஹக்க கத்ரிஹி"
"அவர்கள் அல்லாஹ்வை மதிக்க வேண்டிய முறைப்படி மதிக்கவில்லை." (திருக்குர்ஆன் 39:67)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3239

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا فُضَيْلُ بْنُ عِيَاضٍ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبِيدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ فَضَحِكَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم تَعَجُّبًا وَتَصْدِيقًا ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஆகவே நபி (ஸல்) அவர்கள் ஆச்சரியத்துடனும் உறுதிப்படுத்துதலுடனும் சிரித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3240

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الصَّلْتِ، حَدَّثَنَا أَبُو كُدَيْنَةَ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ أَبِي الضُّحَى، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ مَرَّ يَهُودِيٌّ بِالنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ يَا يَهُودِيُّ حَدِّثْنَا ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ كَيْفَ تَقُولُ يَا أَبَا الْقَاسِمِ إِذَا وَضَعَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ عَلَى ذِهْ وَالأَرَضِينَ عَلَى ذِهْ وَالْمَاءَ عَلَى ذِهْ وَالْجِبَالَ عَلَى ذِهْ وَسَائِرَ الْخَلْقِ عَلَى ذِهْ ‏.‏ وَأَشَارَ أَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ الصَّلْتِ بِخِنْصَرِهِ أَوَّلاً ثُمَّ تَابَعَ حَتَّى بَلَغَ الإِبْهَامَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(‏ومَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ

قَدْرِهِ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَأَبُو كُدَيْنَةَ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ الْمُهَلَّبِ قَالَ رَأَيْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ شُجَاعٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الصَّلْتِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு யூதர் நபி (ஸல்) அவர்களைக் கடந்து சென்றார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "ஓ யூதரே! (ஏதேனும்) எமக்கு அறிவியுங்கள்" என்றார்கள். அதற்கு அவர், "ஓ அபுல் காஸிம் அவர்களே! அல்லாஹ் வானங்களை இதன் மீதும் (ஒரு விரலின் மீது), பூமிகளை இதன் மீதும் (மற்றொரு விரலின் மீது), தண்ணீரை இதன் மீதும், மலைகளை இதன் மீதும், ஏனைய படைப்பினங்களை இதன் மீதும் (ஒவ்வொன்றையும் ஒரு விரலின் மீது) வைக்கும்போது நீங்கள் என்ன கூறுவீர்கள்?" என்று கேட்டார். (இதனை விவரிக்கும்போது அறிவிப்பாளர்) அபூ ஜஃபர் முஹம்மத் பின் அஸ்-ஸல்த் அவர்கள், முதலில் தமது சுண்டு விரலைச் சுட்டிக்காட்டினார்கள்; பின்னர் பெருவிரலை அடையும் வரை (அடுத்தடுத்த விரல்களைச்) சுட்டிக்காட்டினார்கள்.
அப்போது அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:
(வமா கதருல்லாஹ ஹக்க கத்ரிஹி)
"அவர்கள் அல்லாஹ்வை மதிக்க வேண்டிய முறைப்படி மதிக்கவில்லை" (39:67).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3241

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عَنْبَسَةَ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي عَمْرَةَ، عَنْ مُجَاهِدٍ، قَالَ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ أَتَدْرِي مَا سَعَةُ جَهَنَّمَ قُلْتُ لاَ . قَالَ أَجَلْ وَاللَّهِ مَا تَدْرِي . حَدَّثَتْنِي عَائِشَةُ أَنَّهَا سَأَلَتْ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ قَوْلِهِ : (وَالأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ) قَالَتْ قُلْتُ فَأَيْنَ النَّاسُ يَوْمَئِذٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ عَلَى جِسْرِ جَهَنَّمَ . وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

முஜாஹித் அறிவிக்கிறார்: இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) என்னிடம், "நரகத்தின் விஸ்தீரணம் என்னவென்று உமக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள். நான், "இல்லை" என்றேன். அதற்கு அவர்கள், "ஆம், அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நிச்சயமாக உமக்குத் தெரியாது. ஆயிஷா (ரழி) எனக்கு அறிவித்தார்கள்; அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம்

(பின்வரும்) அல்லாஹ்வின் வசனம் குறித்துக் கேட்டார்கள்: 'வல்அர்ளு ஜமீஅன் கப்ளத்துஹு யவ்மல் கியாமதி வஸ்ஸமாவாத்து மத்விய்யாத்துன் பியமீனிஹி' (இதன் பொருள்: "கியாமத் நாளில் பூமி முழுவதும் அவனது கைப்பிடியிலும், வானங்கள் அவனது வலது கரத்திலும் சுருட்டப்பட்டிருக்கும்." - அல்குர்ஆன் 39:67). ஆயிஷா (ரழி) கூறினார்கள்: 'நான், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அப்படியானால் அந்நாளில் மக்கள் எங்கே இருப்பார்கள்?" என்று கேட்டேன்.' அதற்கு அவர்கள், "நரகத்தின் பாலத்தின் மீது (அதாவது, ஸிராத் பாலத்தின் மீது) இருப்பார்கள்" என்று பதிலளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3242

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ ‏:‏ ‏(‏والأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ ‏)‏ فَأَيْنَ الْمُؤْمِنُونَ يَوْمَئِذٍ قَالَ عَلَى الصِّرَاطِ يَا عَائِشَةُ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

மஸ்ரூக் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஆயிஷா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! '(வல்அர்ளு ஜமீஅன் கப்ளத்துஹு யவ்மல் கியாமதி வஸ்ஸமாவாது மத்விய்யாதுன் பியமீனிஹி)' (அதாவது: 'பூமி முழுவதும் மறுமை நாளில் அவனது பிடியில் இருக்கும்; வானங்கள் அவனது வலது கையில் சுருட்டப்பட்டிருக்கும்' - அல்-குர்ஆன் 39:67). (இத்தகைய மகத்தான நாளில்) நம்பிக்கையாளர்கள் எங்கே இருப்பார்கள்?" நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆயிஷாவே! (நரகத்தின் மீது அமைக்கப்படும்) ஸிராத்தின் மீது (அவர்கள் இருப்பார்கள்)!"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3243

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُطَرِّفٍ، عَنْ عَطِيَّةَ الْعَوْفِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ كَيْفَ أَنْعَمُ وَقَدِ الْتَقَمَ صَاحِبُ الْقَرْنِ الْقَرْنَ وَحَنَى جَبْهَتَهُ وَأَصْغَى سَمْعَهُ يَنْتَظِرُ أَنْ يُؤْمَرَ أَنْ يَنْفُخَ فَيَنْفُخَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ الْمُسْلِمُونَ فَكَيْفَ نَقُولُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ قُولُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ تَوَكَّلْنَا عَلَى اللَّهِ رَبِّنَا ‏"‏ ‏.‏ وَرُبَّمَا قَالَ سُفْيَانُ عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ الأَعْمَشُ أَيْضًا عَنْ عَطِيَّةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ ‏.‏

அபூ சயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எக்காளத்தை (சூர்) ஏந்தியவர் (வானவர் இஸ்ராஃபீல்), அதைத் தம் வாயில் கவ்விக்கொண்டு, தம் நெற்றியைச் சாய்த்து, (அல்லாஹ்வின்) கட்டளையை எதிர்பார்த்து செவிமடுத்து, எப்போது ஊதக் கட்டளையிடப்படும் என காத்துக்கொண்டிருக்கும்போது, நான் எப்படி நிம்மதியாக இருக்க முடியும்?"

முஸ்லிம்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே, (அப்படியானால்) நாங்கள் என்ன சொல்ல வேண்டும்?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் (பின்வருமாறு) கூறுங்கள்:
'ஹஸ்புனல்லாஹு வநிஃமல் வகீல், தவக்கல்னா அலல்லாஹி ரப்பினா' (இதன் பொருள்: அல்லாஹ் எங்களுக்குப் போதுமானவன், அவன் மிகச்சிறந்த பாதுகாவலன். நாங்கள் எங்கள் இறைவன் அல்லாஹ்வையே சார்ந்திருக்கிறோம்)."

(அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) சுஃப்யான் ஒருவேளை, **'அலல்லாஹி தவக்கல்னா'** (அல்லாஹ்வின் மீதே நாங்கள் சார்ந்திருக்கிறோம்) என்றும் கூறியிருக்கலாம்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3244

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، أَخْبَرَنَا سُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ، عَنْ أَسْلَمَ الْعِجْلِيِّ، عَنْ بِشْرِ بْنِ شَغَافٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ أَعْرَابِيٌّ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الصُّورُ قَالَ قَرْنٌ يُنْفَخُ فِيهِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒரு கிராமவாசி (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) கேட்டார்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! (ஸல்) அஸ்-ஸூர் (என்றால்) என்ன?" அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அது ஊதப்படும் ஒரு கொம்பு."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3245

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو، حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، عَنْ

أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ يَهُودِيٌّ بِسُوقِ الْمَدِينَةِ لاَ وَالَّذِي اصْطَفَى مُوسَى عَلَى الْبَشَرِ . قَالَ فَرَفَعَ رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ يَدَهُ فَصَكَّ بِهَا وَجْهَهُ قَالَ تَقُولُ هَذَا وَفِينَا نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏(‏ونُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الأَرْضِ إِلاَّ مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ‏)‏ فَأَكُونُ أَوَّلَ مَنْ رَفَعَ رَأْسَهُ فَإِذَا مُوسَى آخِذٌ بِقَائِمَةٍ مِنْ قَوَائِمِ الْعَرْشِ فَلاَ أَدْرِي أَرَفَعَ رَأْسَهُ قَبْلِي أَوْ كَانَ مِمَّنِ اسْتَثْنَى اللَّهُ وَمَنْ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْ يُونُسَ بْنِ مَتَّى فَقَدْ كَذَبَ ‏"‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
மதீனாவின் சந்தையில் ஒரு யூதர், "இல்லை! மனிதர்கள் அனைவரையும் விட மூஸா (அலை) அவர்களைத் தேர்ந்தெடுத்தவன் மீது சத்தியமாக!" என்று கூறினார். (இதைக் கேட்ட) அன்சாரிகளில் ஒருவர் தம் கையை உயர்த்தி அவரின் முகத்தில் அறைந்தார். அவர் (அந்த அன்சாரி), "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நம்மிடையே இருக்கும்போது நீ இவ்வாறு கூறுகிறாயா?" என்று கேட்டார்.
அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (திருக்குர்ஆனின் பின்வரும் வசனத்தை) ஓதிக்காட்டினார்கள்:
""வ நுஃபிக ஃபிஸ்-ஸூரி ஃப-ஸஇக்க மன் ஃபிஸ்-ஸமாவாதி வ மன் ஃபில்-அர்ளி இல்லா மன் ஷாஅல்லாஹு, ஸும்ம நுஃபிக ஃபீஹி உக்ரா ஃப-இதா ஹும் கியாமும் யன்ளுரூன்""
(பொருள்: மேலும் ஸூர் ஊதப்படும்; அப்போது வானங்களிலும் பூமியிலும் உள்ள அனைவரும் மூர்ச்சையாகிவிடுவார்கள் - அல்லாஹ் நாடியவரைத் தவிர. பின்னர் அது மற்றொரு முறை ஊதப்படும்; அப்போது இதோ! அவர்கள் எழுந்து நின்று பார்த்துக் கொண்டிருப்பார்கள்).
(தொடர்ந்து நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "ஆகவே, நான் தான் முதன் முதலில் என் தலையை உயர்த்துபவனாக இருப்பேன். அப்போது அர்ஷின் தூண்களில் ஒன்றைப் பிடித்துக் கொண்டு மூஸா (அலை) அவர்கள் இருப்பார்கள். எனவே எனக்குத் தெரியாது, அவர் எனக்கு முன்பாகவே தம் தலையை உயர்த்தினாரா, அல்லது அல்லாஹ் (மூர்ச்சையடைவதிலிருந்து) விதிவிலக்கு அளித்தவர்களில் அவரும் ஒருவரா என்று. மேலும் எவர், 'நான் யூனுஸ் பின் மத்தா (அலை) அவர்களை விட சிறந்தவன்' என்று கூறுகிறாரோ, அவர் நிச்சயமாகப் பொய் கூறிவிட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3246

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا الثَّوْرِيُّ، أَخْبَرَنِي أَبُو

إِسْحَاقَ، أَنَّ الأَغَرَّ أَبَا مُسْلِمٍ، حَدَّثَهُ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، وَأَبِي، هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يُنَادِي مُنَادٍ إِنَّ لَكُمْ أَنْ تَحْيَوْا فَلاَ تَمُوتُوا أَبَدًا وَإِنَّ لَكُمْ أَنْ تَصِحُّوا فَلاَ تَسْقَمُوا أَبَدًا وَإِنَّ لَكُمْ أَنْ تَشِبُّوا فَلاَ تَهْرَمُوا أَبَدًا وَإِنَّ لَكُمْ أَنْ تَنْعَمُوا فَلاَ تَبْأَسُوا أَبَدًا . فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى : (وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) . قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى ابْنُ الْمُبَارَكِ وَغَيْرُهُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الثَّوْرِيِّ وَلَمْ يَرْفَعُوهُ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோர் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(சுவனத்தில்) ஒரு அழைப்பாளர் அழைப்பார்: 'நிச்சயமாக உங்களுக்கு வாழ்வு உண்டு, நீங்கள் ஒருபோதும் மரணிக்க மாட்டீர்கள்; நிச்சயமாக உங்களுக்கு ஆரோக்கியம் உண்டு, நீங்கள் ஒருபோதும் நோய்வாய்ப்பட மாட்டீர்கள்; நிச்சயமாக உங்களுக்கு இளமை உண்டு, நீங்கள் ஒருபோதும் முதுமையடைய மாட்டீர்கள்; நிச்சயமாக உங்களுக்கு அருட்கொடை உண்டு, நீங்கள் ஒருபோதும் துன்பத்தை அனுபவிக்க மாட்டீர்கள்.'"
அதுவே உயர்ந்தோனாகிய அல்லாஹ்வின் கூற்றாகும்:
(وَ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ)
"நீங்கள் செய்து கொண்டிருந்த (நற்)செயல்களின் காரணமாக நீங்கள் வாரிசாக ஆக்கப்பட்ட சுவர்க்கம் இதுவே." (குர்ஆன் 43:72)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْمُؤْمِنِ

சூரத் அல்-முஃமின் (காஃபிர்) பற்றி

3247

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، وَالأَعْمَشِ، عَنْ ذَرٍّ، عَنْ يُسَيْعٍ الْحَضْرَمِيِّ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ . ثُمَّ قَرَأَ : (وقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ) قَالَ أَبُو عِيسَى . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அந்நுஃமான் பின் பஷீர் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள்

அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"**அத்துஆவு ஹுவல் இபாதா**" (பிரார்த்தனையே வணக்கம்).
பின்னர் அவர்கள் (பின்வரும் இறைவசனத்தை) ஓதிக் காண்பித்தார்கள்:
"**வக்கால ரப்புகுமுத்ஊனீ அஸ்தஜிப் லக்கும் இன்னல்லதீன யஸ்தக்பிரூன அன் இபாததீ ஸயத்குலூன ஜஹன்னம தாகிரீன்.**"
(அதன் பொருள்): "உங்கள் இறைவன் கூறினான்: 'என்னிடம் பிரார்த்தியுங்கள், நான் உங்களுக்கு பதிலளிப்பேன். நிச்சயமாக, என்னை வணங்குவதை விட்டும் பெருமையடிப்பவர்கள், சிறுமையடைந்தவர்களாக நரகில் நுழைவார்கள்.'" (அல்குர்ஆன் 40:60).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابٌ وَمِنْ سُورَةِ حم السَّجْدَةِ

ஹா மீம் ஸஜ்தா அத்தியாயம் குறித்து

3248

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ أَبِي مَعْمَرٍ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ اخْتَصَمَ عِنْدَ الْبَيْتِ ثَلاَثَةُ نَفَرٍ قُرَشِيَّانِ وَثَقَفِيٌّ أَوْ ثَقَفِيَّانِ وَقُرَشِيٌّ قَلِيلاً فِقْهُ قُلُوبِهِمْ كَثِيرًا شَحْمُ بُطُونِهِمْ فَقَالَ أَحَدُهُمْ أَتَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ يَسْمَعُ مَا نَقُولُ فَقَالَ الآخَرُ يَسْمَعُ إِذَا جَهَرْنَا وَلاَ يَسْمَعُ إِذَا أَخْفَيْنَا . وَقَالَ الآخَرُ إِنْ كَانَ يَسْمَعُ إِذَا جَهَرْنَا فَإِنَّهُ يَسْمَعُ إِذَا أَخْفَيْنَا . فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلاَ أَبْصَارُكُمْ وَلاَ جُلُودُكُمْ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

(கஅபா) ஆலயத்தருகே மூன்று மனிதர்கள் விவாதித்துக் கொண்டிருந்தார்கள். அவர்களில் இருவர் குறைஷியர், ஒருவர் தகீஃப் குலத்தவர் - அல்லது இருவர் தகீஃப் குலத்தவர், ஒருவர் குறைஷியர். அவர்களது இதயங்களில் (மார்க்க) விளக்கவுணர்வு குறைவாகவும், அவர்களது வயிறுகளில் கொழுப்பு அதிகமாகவும் இருந்தது. அவர்களில் ஒருவர், "நாம் சொல்வதை அல்லாஹ் கேட்கிறான் என்று நீங்கள் கருதுகிறீர்களா?" என்று கேட்டார். மற்றொருவர், "நாம் உரக்கப் பேசினால் அவன் கேட்கிறான்; நாம் இரகசியமாகப் பேசினால் அவன் கேட்பதில்லை" என்று கூறினார். வேறொருவர், "நாம் உரக்கப் பேசும்போது அவன் கேட்கிறான் என்றால், நிச்சயமாக நாம் இரகசியமாகப் பேசும்போதும் அவன்

கேட்பான்" என்று கூறினார்.

ஆகவே அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:
(வமா குன்தும் தஸ்ததிரூன அன் யஷ்ஹத அலைக்கும் ஸம்உக்கும் வலா அப்ஸாருக்கும் வலா ஜுலூதுக்கும்)
(பொருள்: "மேலும், உங்கள் காதுகளும், உங்கள் கண்களும், உங்கள் தோல்களும் உங்களுக்கு எதிராகச் சாட்சி சொல்லிவிடாதபடிக்கு நீங்கள் உங்களை மறைத்துக் கொண்டிருக்கவில்லை.")

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3249

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ، قَالَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ كُنْتُ مُسْتَتِرًا بِأَسْتَارِ الْكَعْبَةِ فَجَاءَ ثَلاَثَةُ نَفَرٍ كَثِيرٌ شَحْمُ بُطُونِهِمْ قَلِيلٌ فِقْهُ قُلُوبِهِمْ قُرَشِيٌّ وَخَتَنَاهُ ثَقَفِيَّانِ أَوْ ثَقَفِيٌّ وَخَتَنَاهُ قُرَشِيَّانِ فَتَكَلَّمُوا بِكَلاَمٍ لَمْ أَفْهَمْهُ فَقَالَ أَحَدُهُمْ أَتُرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ يَسْمَعُ كَلاَمَنَا هَذَا فَقَالَ الآخَرُ إِنَّا إِذَا رَفَعْنَا أَصْوَاتَنَا سَمِعَهُ وَإِذَا لَمْ نَرْفَعْ أَصْوَاتَنَا لَمْ يَسْمَعْهُ فَقَالَ الآخَرُ إِنْ سَمِعَ مِنْهُ شَيْئًا سَمِعَهُ كُلَّهُ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأَنْزَلَ اللَّهُ : ‏(وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلاَ أَبْصَارُكُمْ وَلاَ جُلُودُكُمْ ‏)‏ إِلَى قَوْلِهِ : ‏(‏أَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ وَهْبِ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، نَحْوَهُ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் கஃபாவின் திரைக்குப் பின்னால் மறைந்து கொண்டிருந்தேன். அப்போது மூன்று நபர்கள் அங்கு வந்தார்கள் – (அவர்களின்) வயிறுகள் பருத்திருந்தன; (ஆனால்) அவர்களின் உள்ளங்களில் புரிதல் குறைவாகவே இருந்தது. (அவர்களில் ஒருவர்) குறைஷி குலத்தைச் சேர்ந்தவர்; அவரின் இரண்டு மைத்துனர்கள் (அல்லது மச்சான்கள்) ஸகீஃப் குலத்தைச் சேர்ந்தவர்கள் (அல்லது ஸகீஃப் குலத்தைச் சேர்ந்த ஒருவர்; அவரின் இரண்டு மைத்துனர்கள் அல்லது மச்சான்கள் குறைஷி குலத்தைச்

சேர்ந்தவர்கள்). அவர்கள் எனக்குப் புரியாத ஒரு பேச்சைப் பேசினார்கள். அப்போது அவர்களில் ஒருவர், 'நாம் பேசுவதை அல்லாஹ் கேட்கிறான் என்று நீங்கள் கருதுகிறீர்களா?' என்று கேட்டார். அதற்கு மற்றொருவர், 'நாம் நமது குரல்களை உயர்த்தினால் அவன் கேட்பான்; நாம் நமது குரல்களை உயர்த்தாவிட்டால் அவன் கேட்கமாட்டான்' என்று கூறினார். வேறொருவர், 'அவன் நம்மிடமிருந்து சிறிதளவைக் கேட்டால், அவன் (அனைத்தையும்) முழுமையாகக் கேட்பான்' என்று கூறினார்."

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் இதை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் தெரிவித்தேன். அப்போது அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்: 'உங்கள் காதுகளோ, உங்கள் கண்களோ, உங்கள் தோல்களோ உங்களுக்கு எதிராகச் சாட்சி சொல்லும் என்பதைப் பற்றி நீங்கள் அஞ்சுபவர்களாகவும், (பாவங்களைச் செய்யும்போது) உங்களை மறைத்துக் கொள்பவர்களாகவும் இருக்கவில்லை...' (என்று தொடங்கி) '...நீங்கள் நஷ்டவாளிகளாகி விட்டீர்கள்' (என்பது வரை). (திருக்குர்ஆன் 41:22-23)"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3250

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ الْفَلاَّسُ حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ حَدَّثَنَا سُهَيْلُ بْنُ أَبِي حَزْمٍ الْقُطَعِيُّ، حَدَّثَنَا ثَابِتٌ الْبُنَانِيُّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَرَأَ : ‏(إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا ‏)‏ قَالَ قَدْ قَالَ النَّاسُ ثُمَّ كَفَرَ أَكْثَرُهُمْ فَمَنْ مَاتَ عَلَيْهَا فَهُوَ مِمَّنِ اسْتَقَامَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ سَمِعْتُ أَبَا زُرْعَةَ يَقُولُ رَوَى عَفَّانُ عَنْ عَمْرِو بْنِ عَلِيٍّ حَدِيثًا وَيُرْوَى فِي هَذِهِ الآيَةِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ رضى الله عنهما مَعْنَى اسْتَقَامُوا ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்: ("இன்னல்லதீன காலூ ரப்புனல்லாஹு சும்மஸ்தகாமூ") "நிச்சயமாக எவர்கள் 'எங்கள் இறைவன் அல்லாஹ்' என்று கூறி, பின்னர் உறுதியாக நிற்கிறார்களோ..." (41:30) என்று ஓதினார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்கள் (இதைச்) சொல்லியிருக்கிறார்கள்; பின்னர் அவர்களில் பெரும்பாலோர் நிராகரித்துவிட்டார்கள். எனவே, யார் அதன் மீது (உறுதியாக நிலைத்து) மரணிக்கிறாரோ, அவர் உறுதியாக நின்றவர்களில் ஒருவராவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ حم عسق

சூரத் ஹா மீம் ஐன் சீன் காஃப் (சூரத் அஷ்-ஷூரா) குறித்து

3251

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ مَيْسَرَةَ، قَالَ سَمِعْتُ طَاوُسًا، قَالَ سُئِلَ ابْنُ عَبَّاسٍ عَنْ هَذِهِ الآيَةِ ‏:‏ ‏(‏قل لاَ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلاَّ الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى‏)‏ فَقَالَ سَعِيدُ بْنُ جُبَيْرٍ قُرْبَى آلِ مُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ أَعَلِمْتَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَمْ يَكُنْ بَطْنٌ مِنْ قُرَيْشٍ إِلاَّ كَانَ لَهُ فِيهِمْ قَرَابَةٌ فَقَالَ إِلاَّ أَنْ تَصِلُوا مَا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ مِنَ الْقَرَابَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

தாவூஸ் அவர்கள் கூறியதாவது:

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம், **"குல் லா அஸ்அலுகும் அலைஹி அஜ்ரன் இல்லல் மவத்தத ஃபில் குர்பா"** என்ற இறைவசனம் பற்றிக் கேட்கப்பட்டது.
(இதன் பொருள்: "கூறுங்கள்: இதற்காக நான் உங்களிடம் யாதொரு கூலியையும் கேட்கவில்லை; (நம்மிடையேயுள்ள) உறவின் முறையில் அன்பு பாராட்டுவதைத் தவிர" - 42:23).

அதற்கு ஸயீத் பின் ஜுபைர் அவர்கள், "(இது) முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் குடும்பத்தினரிடம் அன்பு காட்டுவதாகும்" என்று கூறினார்கள்.

அப்போது இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், "குறைஷியரின் எந்தக் கிளையிலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு உறவினர்கள் இல்லாமல் இருந்ததில்லை என்பது உமக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள்.

மேலும், "(அந்த வசனத்தின் பொருள்) எனக்கும் உங்களுக்கும் இடையேயுள்ள உறவுமுறைகளை (அதாவது, குறைஷியர்களிடையே உள்ள பொதுவான உறவுமுறைகளை) நீங்கள் பேணி வாழ வேண்டும் என்பதேயாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3252

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ الْوَازِعِ، حَدَّثَنِي شَيْخٌ، مِنْ بَنِي مُرَّةَ قَالَ قَدِمْتُ الْكُوفَةَ فَأُخْبِرْتُ عَنْ بِلاَلِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ، فَقُلْتُ إِنَّ فِيهِ لَمُعْتَبَرًا فَأَتَيْتُهُ وَهُوَ مَحْبُوسٌ فِي دَارِهِ الَّتِي قَدْ كَانَ بَنَى قَالَ وَإِذَا كُلُّ شَيْءٍ مِنْهُ قَدْ تَغَيَّرَ مِنَ الْعَذَابِ وَالضَّرْبِ وَإِذَا هُوَ فِي قُشَاشٍ فَقُلْتُ الْحَمْدُ لِلَّهِ يَا بِلاَلُ لَقَدْ رَأَيْتُكَ وَأَنْتَ تَمُرُّ بِنَا تُمْسِكُ بِأَنْفِكَ مِنْ غَيْرِ غُبَارٍ وَأَنْتَ فِي حَالِكَ هَذَا الْيَوْمَ فَقَالَ مِمَّنْ أَنْتَ فَقُلْتُ مِنْ بَنِي مُرَّةَ بْنِ عَبَّادٍ . فَقَالَ أَلاَ أُحَدِّثُكَ حَدِيثًا عَسَى اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَكَ بِهِ قُلْتُ هَاتِ . قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي أَبُو بُرْدَةَ عَنْ أَبِيهِ أَبِي مُوسَى أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يُصِيبُ عَبْدًا نَكْبَةٌ فَمَا فَوْقَهَا أَوْ دُونَهَا إِلاَّ بِذَنْبٍ وَمَا يَعْفُو اللَّهُ عَنْهُ أَكْثَرُ . قَالَ وَقَرَأَ : ‏(وما أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ ‏)‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

பனூ முர்ரா கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு ஷெய்க் அறிவிக்கிறார்:

"நான் கூஃபாவிற்கு வந்தபோது, பிலால் பின் அபீ புர்தா (சிறைபிடிக்கப்பட்டிருப்பது) பற்றி எனக்குத் தெரிவிக்கப்பட்டது. நான், 'நிச்சயமாக அவரிடம் ஒரு படிப்பினை இருக்கிறது' என்று கூறிவிட்டு, அவர் கட்டியிருந்த அவரது வீட்டிலேயே அவர் சிறை வைக்கப்பட்டிருந்தபோது நான் அவரிடம் சென்றேன். அவர் துன்புறுத்தப்பட்டு அடிக்கப்பட்டதால் முற்றிலும் மாறியிருந்தார்; அவர் மிகவும் மோசமான (கந்தல்) ஆடையில் இருந்தார்.

நான் கூறினேன்: 'எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே! பிலாலே! (முன்பு) புழுதி ஏதுமில்லாத நிலையிலும் (பெருமையால் அல்லது அருவருப்பால்) உங்கள் மூக்கைப் பிடித்துக்கொண்டு எங்களைக் கடந்து செல்வதை நான் பார்த்திருக்கிறேன். இன்று நீங்கள் இந்த நிலையில் இருக்கிறீர்கள்!'

அதற்கு அவர், 'நீ யார்?' என்று கேட்டார். நான், 'பனூ முர்ரா பின் அப்பாத் குலத்தைச் சேர்ந்தவன்' என்றேன்.

அவர், 'அல்லாஹ் உங்களுக்குப் பயனளிக்கக்கூடிய ஒரு செய்தியை நான் உங்களுக்கு அறிவிக்கட்டுமா?' என்று கேட்டார். நான், 'சொல்லுங்கள்' என்றேன்.

அவர் கூறினார்: 'என் தந்தை (அபூ புர்தா) தம் தந்தை அபூ மூஸா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"எந்தவொரு அடியானுக்கும் ஒரு துன்பமோ, அதைவிடப் பெரியதோ

அல்லது சிறியதோ ஒரு பாவத்தின் காரணமாகவே தவிர ஏற்படுவதில்லை; மேலும், அல்லாஹ் மன்னித்து விடுவது (தண்டிப்பதை விட) அதிகமாகும்."

பிறகு அவர் (பின்வரும் குர்ஆன் வசனத்தை) ஓதிக் காட்டினார்கள்:

"வமா அஸாபகும் மின் முஸீபதின் ஃபபிமா கஸபத் அய்தீகும் வயஅ்ஃபூ அன் கஸீர்"

(பொருள்: உங்களுக்கு ஏதேனும் துன்பம் நேர்ந்தால், அது உங்கள் கைகள் சம்பாதித்ததாலேயே (ஏற்பட்டது); இன்னும், அவர் (உங்கள் குற்றங்களில்) அதிகமானவற்றை மன்னிக்கிறார்.)' (42:30)

இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஒரு ஙரீப் (அந்நியமான) ஹதீஸ். இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகவே தவிர இதை நாம் அறியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الزُّخْرُفِ

சூரத்துஸ் ஸுக்ருஃப் பற்றி

3253

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بِشْرٍ، وَيَعْلَى بْنُ عُبَيْدٍ، عَنْ حَجَّاجِ بْنِ دِينَارٍ، عَنْ أَبِي غَالِبٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا ضَلَّ قَوْمٌ بَعْدَ هُدًى كَانُوا عَلَيْهِ إِلاَّ أُوتُوا الْجَدَلَ ‏.‏ ثُمَّ تَلاَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم هَذِهِ الآيَةَ ‏:‏ ‏(‏مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلاَّ جَدَلاً بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ حَجَّاجِ بْنِ دِينَارٍ ‏.‏ وَحَجَّاجٌ ثِقَةٌ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ وَأَبُو غَالِبٍ اسْمُهُ حَزَوَّرٌ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எந்த ஒரு சமுதாயமும், அவர்கள் நேர்வழியில் இருந்த பின்னர், (அவர்களுக்கு) தர்க்கம் (செய்யும் குணம்) வழங்கப்பட்டாலே தவிர, அவர்கள் வழிதவறிப் போவதில்லை." பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இந்த வசனத்தை ஓதிக் காட்டினார்கள்: "(மா ளரபூஹு லக இல்லா ஜதலன் பல் ஹும் கவ்முன் கஸிமூன்)" "தர்க்கத்திற்காகவே அன்றி இதை அவர்கள் உமக்கு எடுத்துரைக்கவில்லை. மாறாக, அவர்கள் விதண்டாவாதம் செய்யும் மக்களாவர்." (அல்குர்ஆன் 43:58)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابٌ وَمِنْ سُورَةِ الدُّخَانِ

சூரத்துத் துகான் பற்றி

3254

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْجُدِّيُّ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، وَمَنْصُورٍ، سَمِعَا أَبَا الضُّحَى، يُحَدِّثُ عَنْ مَسْرُوقٍ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى عَبْدِ اللَّهِ فَقَالَ إِنَّ قَاصًّا يَقُصُّ يَقُولُ إِنَّهُ يَخْرُجُ مِنَ الأَرْضِ الدُّخَانُ فَيَأْخُذُ بِمَسَامِعِ الْكُفَّارِ وَيَأْخُذُ الْمُؤْمِنَ كَهَيْئَةِ الزُّكَامِ قَالَ فَغَضِبَ وَكَانَ مُتَّكِئًا فَجَلَسَ ثُمَّ قَالَ إِذَا سُئِلَ أَحَدُكُمْ عَمَّا يَعْلَمُ فَلْيَقُلْ بِهِ قَالَ مَنْصُورٌ فَلْيُخْبِرْ بِهِ وَإِذَا سُئِلَ عَمَّا لاَ يَعْلَمُ فَلْيَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ فَإِنَّ مِنْ عِلْمِ الرَّجُلِ إِذَا سُئِلَ عَمَّا لاَ يَعْلَمُ أَنْ يَقُولَ اللَّهُ أَعْلَمُ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ لِنَبِيِّهِ: ‏(قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ)‏ ‏"‏ ‏.‏ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَمَّا رَأَى قُرَيْشًا اسْتَعْصَوْا عَلَيْهِ قَالَ ‏"‏ اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَيْهِمْ بِسَبْعٍ كَسَبْعِ يُوسُفَ ‏"‏ ‏.‏ فَأَخَذَتْهُمْ سَنَةٌ فَأَحْصَتْ كُلَّ شَيْءٍ حَتَّى أَكَلُوا الْجُلُودَ وَالْمَيْتَةَ وَقَالَ أَحَدُهُمَا الْعِظَامَ قَالَ وَجَعَلَ يَخْرُجُ مِنَ الأَرْضِ كَهَيْئَةِ الدُّخَانِ قَالَ فَأَتَاهُ أَبُو سُفْيَانَ قَالَ إِنَّ قَوْمَكَ قَدْ هَلَكُوا فَادْعُ اللَّهَ لَهُمْ ‏.‏ قَالَ فَهَذَا لِقَوْلِهِ: ‏(يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ * يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ)‏ ‏.‏ قَالَ مَنْصُورٌ هَذَا لِقَوْلِهِ ‏(رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ)‏ فَهَلْ يُكْشَفُ عَذَابُ الآخِرَةِ قَالَ مَضَى الْبَطْشَةُ وَاللِّزَامُ وَالدُّخَانُ وَقَالَ أَحَدُهُمَا الْقَمَرُ وَقَالَ الآخَرُ الرُّومُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَاللِّزَامُ يَعْنِي يَوْمَ بَدْرٍ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

மஸ்ரூக் அவர்கள் கூறியதாவது:

ஒரு மனிதர் அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்களிடம் வந்து, "கதை சொல்லக்கூடிய ஒருவர், 'பூமியிலிருந்து ஒரு புகை வெளிப்படும். அது இறைமறுப்பாளர்களின் காதுகளைப் பற்றிக்கொள்ளும் (செவிப்புலனைப் பாதிக்கும்). இறைநம்பிக்கையாளர்களுக்கு அது ஜலதோஷம் போன்று இருக்கும்' என்று கதை சொல்கிறார்" என்றார்.

(அதைக்கேட்ட) அப்துல்லாஹ் (ரலி) கோபமடைந்தார்கள். சாய்ந்து கொண்டிருந்த அவர்கள் எழுந்து உட்கார்ந்து கூறினார்கள்: "உங்களில்

ஒருவரிடம் தனக்குத் தெரிந்த ஒன்றைப் பற்றிக் கேட்கப்பட்டால், அவர் (அறிந்ததைச்) சொல்லட்டும். (மன்ஸூர் எனும் அறிவிப்பாளர், "பிறகு அவர் அதைத் தெரிவிக்கட்டும்" என்று கூறினார்). தனக்குத் தெரியாத ஒன்றைப் பற்றிக் கேட்கப்பட்டால், **'அல்லாஹு அஃலம்'** (அல்லாஹ்வே மிக அறிந்தவன்) என்று சொல்லட்டும். ஏனெனில், தனக்குத் தெரியாத ஒன்றைப் பற்றிக் கேட்கப்படும்போது 'அல்லாஹு அஃலம்' என்று சொல்வதும் அறிவின் ஒரு பகுதியாகும். நிச்சயமாக அல்லாஹ் உயர்ந்தவன், தன் நபியிடம் கூறினான்:

'குல் மா அஸ்அலுக்கும் அலைஹி மின் அஜ்ரின் வமா அனா மினல் முதகல்லிஃபீன்'

(நபியே! கூறுங்கள்: "இதற்காக நான் உங்களிடம் எந்தக் கூலியையும் கேட்கவில்லை; இன்னும் நான் இட்டுக்கட்டிக் கூறுபவனும் அல்லன்.") (38:86).

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், குரைஷியர் தம்மிடம் பிடிவாதமாக நடந்துகொள்வதைக் கண்டபோது,

'அல்லாஹும்ம அஇன்னீ அலைஹிம் பிஸப்இன் கஸப்இ யூஸுஃப்'

("யா அல்லாஹ்! யூசுஃப் (அலை) அவர்களின் காலத்தில் ஏற்பட்ட ஏழு (ஆண்டுகள் பஞ்சம்) போன்று, இவர்களுக்கு எதிராகவும் ஏழு (ஆண்டுகள் பஞ்சம்) கொடுத்து எனக்கு உதவுவாயாக") என்று பிரார்த்தித்தார்கள்.

ஆகவே, பஞ்சம் அவர்களைப் பிடித்துக்கொண்டது. அது எல்லாவற்றையும் சூழ்ந்துகொண்டது (பாதித்தது). எந்தளவுக்கு என்றால் அவர்கள் தோல்களையும், செத்தவற்றையும் தின்றார்கள். - அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர் "எலும்புகளை(யும் தின்றார்கள்)" என்று கூறினார்.

அப்துல்லாஹ் (ரலி) கூறினார்கள்: "(பசியின் கொடுமையால்) பூமியிலிருந்து புகை வருவது போன்ற தோற்றம் அவர்களுக்கு ஏற்பட்டது. அப்போது அபூ சுஃப்யான் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) வந்து, 'நிச்சயமாக உங்கள் சமுதாயத்தினர் அழிந்து கொண்டிருக்கிறார்கள். அவர்களுக்காக அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தியுங்கள்' என்று கூறினார்."

அப்துல்லாஹ் (ரலி) கூறினார்கள்: "ஆகவே, இது (குறைஷிகளுக்கு ஏற்பட்ட பஞ்சத்தைப் பற்றி) அல்லாஹ் கூறியதைச் சார்ந்ததாகும்:

'யவ்ம தஃதீ அஸ்ஸமாவு பிதுகானின் முபீன். யக்ஷா அந்நாஸ ஹாதா அதாபுன் அலீம்'

('ஆகவே, வானம் ஒரு தெளிவான புகையைக் கொண்டுவரும் நாளை நீர் எதிர்பார்ப்பீராக. அது மனிதர்களைச் சூழ்ந்து கொள்ளும்; இது நோவினை தரும் வேதனையாகும்') (44:10,11)."

மன்ஸூர் கூறினார்: "இது அவனுடைய (அல்லாஹ்வுடைய) கூற்றைப் பற்றியது:

'ரப்பனக்ஷிஃப் அன்னல் அதாப இன்னா முஃமினூன்'

('எங்கள் இறைவா! நீ எங்களை விட்டும் இந்த வேதனையை நீக்குவாயாக; நிச்சயமாக நாங்கள் நம்பிக்கையாளர்களாக ஆகிவிடுவோம்') (44:12).

(உலகில் ஏற்பட்ட பஞ்சமாகிய) வேதனை நீக்கப்பட்டால் (அவர்கள் ஈமான் கொள்வார்களா)? மறுமையின் வேதனை அவர்களை விட்டும் நீக்கப்படுமா என்ன? 'பத்ஷா' (பத்ரில் ஏற்பட்ட பிடி), 'லிஸாம்' (தப்ப முடியாத தண்டனை), 'துகான்' (புகை) ஆகியவை (ஏற்கனவே) நடந்து முடிந்துவிட்டன." (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர் 'சந்திரன்' (பிளந்தது) என்றும், மற்றொருவர் 'ரோமானியர்கள்' (தோல்வியுற்றது) என்றும் கூறினர்).

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: "'அல்-லிஸாம்' என்பது பத்ர் போரைக் குறிக்கிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3255

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبَانَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَا مِنْ مُؤْمِنٍ إِلاَّ وَلَهُ بَابَانِ بَابٌ يَصْعَدُ مِنْهُ عَمَلُهُ وَبَابٌ يَنْزِلُ مِنْهُ رِزْقُهُ فَإِذَا مَاتَ بَكَيَا عَلَيْهِ فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ ‏(‏فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَمُوسَى بْنُ عُبَيْدَةَ وَيَزِيدُ بْنُ أَبَانَ الرَّقَاشِيُّ يُضَعَّفَانِ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஒவ்வொரு நம்பிக்கையாளருக்கும் இரண்டு வாசல்கள் உள்ளன: ஒரு வாசல் வழியாக அவருடைய செயல்கள் மேலேறுகின்றன, மற்றொரு வாசல் வழியாக அவருடைய வாழ்வாதாரம் இறங்குகிறது. ஆகவே, அவர் மரணிக்கும்போது, அவை (அந்த இரு வாசல்களும்) அவருக்காக (அவர் இல்லாததால்) அழுகின்றன. இதுவே வல்லமையும் மாண்பும் மிக்க அல்லாஹ்வின் கூற்றின் பொருளாகும்: வானங்களும் பூமியும் அவர்களுக்காக அழவில்லை, மேலும் அவர்களுக்கு அவகாசமும் அளிக்கப்படவில்லை (44:29).”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الأَحْقَافِ

சூரத்துல் அஹ்கா:ஃப் பற்றி

3256

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ سَعِيدٍ الْكِنْدِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو مُحَيَّاةَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ أَخِي عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ، لَمَّا أُرِيدَ عُثْمَانُ جَاءَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَلاَمٍ فَقَالَ لَهُ عُثْمَانُ مَا جَاءَ بِكَ قَالَ جِئْتُ فِي نَصْرِكَ قَالَ اخْرُجْ إِلَى النَّاسِ فَاطْرُدْهُمْ عَنِّي فَإِنَّكَ خَارِجٌ خَيْرٌ لِي مِنْكَ دَاخِلٌ ‏.‏ فَخَرَجَ عَبْدُ اللَّهِ إِلَى النَّاسِ فَقَالَ أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّهُ كَانَ اسْمِي فِي الْجَاهِلِيَّةِ فُلاَنٌ فَسَمَّانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَبْدَ اللَّهِ وَنَزَلَ فِيَّ آيَاتٌ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ نَزَلَتْ فِيَّ ‏:‏ ‏(‏وشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى مِثْلِهِ فَآمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ‏)‏ وَنَزَلَتْ فِيَّ ‏:‏ ‏(‏قلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ‏)‏ إِنَّ لِلَّهِ سَيْفًا مَغْمُودًا عَنْكُمْ وَإِنَّ الْمَلاَئِكَةَ قَدْ جَاوَرَتْكُمْ فِي بَلَدِكُمْ هَذَا الَّذِي نَزَلَ فِيهِ نَبِيُّكُمْ فَاللَّهَ اللَّهَ فِي هَذَا الرَّجُلِ أَنْ تَقْتُلُوهُ فَوَاللَّهِ إِنْ قَتَلْتُمُوهُ لَتَطْرُدُنَّ جِيرَانَكُمُ الْمَلاَئِكَةَ وَلَتَسُلُّنَّ سَيْفَ اللَّهِ الْمَغْمُودَ عَنْكُمْ فَلاَ يُغْمَدُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ قَالَ فَقَالُوا اقْتُلُوا الْيَهُودِيَّ وَاقْتُلُوا عُثْمَانَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ شُعَيْبُ بْنُ صَفْوَانَ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ عَنِ ابْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ عَنْ جَدِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் சலாம் (ரலி) அவர்களின் சகோதரர் மகன் அறிவிக்கிறார்:

உதுமான் (ரலி) அவர்கள் (கிளர்ச்சியாளர்களால்) (கொல்ல) நாடப்பட்டிருந்தபோது, அப்துல்லாஹ் பின் சலாம் (ரலி) அங்கு வந்தார்கள். உதுமான் (ரலி) அவரிடம், "நீர் ஏன் வந்தீர்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "உமக்கு உதவவே நான் வந்தேன்" என்றார். உதுமான் (ரலி), "மக்களிடம் சென்று அவர்களை என்னை விட்டும் விரட்டுவீராக! நீர் என்னுடன் உள்ளே இருப்பதை விட, வெளியே இருப்பது எனக்கு அதிக நன்மை பயக்கும்" என்று கூறினார்கள்.

எனவே அப்துல்லாஹ் மக்களிடம் வெளியே வந்து, "மக்களே! அறியாமைக் காலத்தில் (ஜாஹிலிய்யாவில்) என் பெயர் இன்னார் என்று இருந்தது.

ரசூலுல்லாஹ் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு 'அப்துல்லாஹ்' என்று பெயரிட்டார்கள். அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் என்னைப் பற்றி வசனங்கள் இறங்கின. என்னைப் பற்றி இறங்கிய வசனமாவது:

'வ ஷஹித ஷாஹிதும் மின் பனீ இஸ்ராயீல அலா மிஸ்லிஹி ஃபஆமன வஸ்தக்பர்தும் இன்னல்லாஹ லாயஹ்தில் கவ்மழ் ழாலிமீன்'
(பனூ இஸ்ராயீல்களைச் சேர்ந்த ஒரு சாட்சியாளர் இது போன்றதற்குச் சாட்சி கூறி ஈமான் கொண்டார்; நீங்களோ பெருமையடித்தீர்கள். நிச்சயமாக அல்லாஹ் அநியாயக்காரக் கூட்டத்திற்கு நேர்வழி காட்டமாட்டான் - 46:10).

மேலும் என்னைப் பற்றி இறங்கியது:
'குல் கஃபா பில்லாஹி ஷஹீதம் பைனீ வபைனக்கும் வமன் இன்தஹூ இல்முல் கிதாப்'
(எனக்கும் உங்களுக்கும் இடையில் சாட்சியாக இருக்க அல்லாஹ்வும், வேத ஞானம் பெற்றவர்களும் போதுமானவர்கள் என்று கூறுவீராக - 13:43).

அல்லாஹ் உங்களிடமிருந்து ஒரு வாளை உறையிலிட்டு வைத்திருக்கிறான். மேலும் மலக்குகள், உங்கள் நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்கியிருந்த இந்த நகரத்தில் உங்களுக்கு அண்டை வீட்டாராக இருக்கிறார்கள். எனவே, இம்மனிதர் (உதுமான்) விஷயத்தில் அல்லாஹ்வை அஞ்சிக்கொள்ளுங்கள்; அவரைக் கொன்றுவிடாதீர்கள். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நீங்கள் அவரைக் கொன்றால், உங்கள் அண்டை வீட்டாரான மலக்குகளைத் துரத்தியடிப்பீர்கள். மேலும், அல்லாஹ் உறையிலிட்டு வைத்திருக்கும் வாளை உங்களுக்கு எதிராக உருவிவிடுவீர்கள். அது மறுமை நாள் வரை மீண்டும் உறையிலிடப்படாது."

(இதைக்கேட்ட) அவர்கள், "இந்த யூதனைக் கொல்லுங்கள், உதுமானையும் கொல்லுங்கள்" என்று கூறினர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3257

حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ الأَسْوَدِ أَبُو عَمْرٍو الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَبِيعَةَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ عَائِشَةَ، رضى الله عنها قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا رَأَى مَخِيلَةً أَقْبَلَ وَأَدْبَرَ فَإِذَا مَطَرَتْ سُرِّيَ عَنْهُ . قَالَتْ فَقُلْتُ لَهُ . فَقَالَ وَمَا أَدْرِي لَعَلَّهُ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى ‏:‏ ‏(‏فلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் (மழைக்கான அறிகுறியான) மேகத்தைக் கண்டால், (கவலையுடன்) முன்னும் பின்னும் சென்றார்கள். மழை பெய்துவிட்டால் அவர்களது கவலை நீங்கிவிடும்.

(ஆயிஷா (ரழி) கூறுகிறார்கள்): நான் இது குறித்து அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எனக்குத் தெரியாது; ஒருவேளை அல்லாஹ் தஆலா கூறியது போன்று இது இருக்கக்கூடும்:

‘ஃபலம்மா ரஅவ்ஹு ஆரிளன் முஸ்தக்பில அவ்தியதிஹிம் காலூ ஹாதா ஆரிளுன் மும்திருனா’

(பொருள்: ‘பின்னர், அவர்கள் தங்கள் பள்ளத்தாக்குகளை நோக்கி வரும் மேகமாக அதைக் கண்டபோது, இது எங்களுக்கு மழையைத் தரும் மேகம் என்று கூறினார்கள்’ — 46:24).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3258

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ دَاوُدَ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَلْقَمَةَ، قَالَ قُلْتُ لاِبْنِ مَسْعُودٍ رضى الله عنه هَلْ صَحِبَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لَيْلَةَ الْجِنِّ مِنْكُمْ أَحَدٌ قَالَ مَا صَحِبَهُ مِنَّا أَحَدٌ وَلَكِنْ قَدِ افْتَقَدْنَاهُ ذَاتَ لَيْلَةٍ وَهُوَ بِمَكَّةَ فَقُلْنَا اغْتِيلَ أَوِ اسْتُطِيرَ مَا فُعِلَ بِهِ فَبِتْنَا بِشَرِّ لَيْلَةٍ بَاتَ بِهَا قَوْمٌ حَتَّى إِذَا أَصْبَحْنَا أَوْ كَانَ فِي وَجْهِ الصُّبْحِ إِذَا نَحْنُ بِهِ يَجِيءُ مِنْ قِبَلِ حِرَاءَ قَالَ فَذَكَرُوا لَهُ الَّذِي كَانُوا فِيهِ فَقَالَ " أَتَانِي دَاعِي الْجِنِّ فَأَتَيْتُهُمْ فَقَرَأْتُ عَلَيْهِمْ " . فَانْطَلَقَ فَأَرَانَا آثَارَهُمْ وَآثَارَ نِيرَانِهِمْ . قَالَ الشَّعْبِيُّ وَسَأَلُوهُ الزَّادَ وَكَانُوا مِنْ جِنِّ الْجَزِيرَةِ فَقَالَ " كُلُّ عَظْمٍ لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ يَقَعُ فِي أَيْدِيكُمْ أَوْفَرَ مَا كَانَ لَحْمًا وَكُلُّ بَعَرَةٍ أَوْ رَوْثَةٍ عَلَفٌ لِدَوَابِّكُمْ " . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " فَلاَ تَسْتَنْجُوا بِهِمَا فَإِنَّهُمَا زَادُ إِخْوَانِكُمْ مِنَ الْجِنِّ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அல்கமா அவர்கள் கூறினார்கள்:

நான் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களிடம், "ஜின்கள் வந்த இரவில் உங்களில் எவரேனும் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் சென்றீர்களா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் (இப்னு மஸ்ஊத்) கூறினார்கள்:

"எங்களில் எவரும் அவர்களுடன் செல்லவில்லை. ஆனால் ஒரு நாள்

இரவில், அவர்கள் மக்காவில் இருந்தபோது, நாங்கள் அவர்களைக் காணவில்லை. 'அவர்கள் (ரகசியமாக) கொல்லப்பட்டிருக்கலாம் அல்லது (ஜின்களால்) கடத்தப்பட்டிருக்கலாம்; அவர்களுக்கு என்ன நேர்ந்ததோ?' என்று நாங்கள் கூறினோம். எனவே, காலை விடியும் வரை அல்லது விடியற்காலை நேரம் வரும் வரை ஒரு கூட்டம் கழிக்கக்கூடிய மிக மோசமான ஓர் இரவை (கவலையுடனும் பயத்துடனும்) நாங்கள் கழித்தோம். அப்போது ஹிரா மலைத் திசையிலிருந்து அவர்கள் வருவதை நாங்கள் கண்டோம்."

அவர்கள் (இப்னு மஸ்ஊத்) கூறினார்கள்: "நாங்கள் (எங்கள் கவலையை) அவர்களிடம் தெரிவித்தோம். அதற்கு அவர்கள் (நபி (ஸல்)), 'ஜின்களின் அழைப்பாளர் என்னிடம் வந்தார். நான் அவருடன் சென்று அவர்களுக்கு (குர்ஆன்) ஓதிக் காண்பித்தேன்' என்று கூறினார்கள்."

பிறகு (நபி (ஸல்) அவர்கள்) சென்று, அவர்களின் (ஜின்களின்) அடிச்சுவடுகளையும், அவர்கள் மூட்டிய நெருப்பின் அடையாளங்களையும் (நிலத்தில்) எங்களுக்குக் காண்பித்தார்கள்.

(அறிவிப்பாளர்) அஷ்-ஷஅபீ அவர்கள் கூறினார்கள்:
அவர்கள் (ஜின்கள்) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் உணவைக் கேட்டார்கள் - அவர்கள் ஜஸீரா (மெசபடோமியா) பகுதியைச் சேர்ந்த ஜின்களாக இருந்தனர். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் பெயர் கூறப்படாத ஒவ்வொரு எலும்பும் (அதாவது, இஸ்லாமிய முறைப்படி அறுக்கப்படாத பிராணிகளின் எலும்புகள்), முன்னெப்போதையும் விட அதிக இறைச்சியுடன் (அதாவது, அதன் அசல் இறைச்சியை விட அதிகமாக) உங்கள் கைகளில் வந்து சேரும். மேலும் ஒவ்வொரு சாணமும் (ஒட்டகம், மாடு போன்றவையின் சாணம் அல்லது குதிரை, கழுதை போன்றவையின் எரு) உங்கள் கால்நடைகளுக்குத் தீவனமாகும்" என்று கூறினார்கள்.

எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அவற்றைக் கொண்டு நீங்கள் இஸ்தின்ஜாக் செய்யாதீர்கள் (அதாவது, கழிப்பறைக்குப் பின் சுத்தம் செய்ய பயன்படுத்தாதீர்கள்); ஏனெனில் அவை ஜின்களில் உள்ள உங்கள் சகோதரர்களின் உணவாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ مُحَمَّدٍ صلى الله عليه وسلم

பாடம்: சூரா முஹம்மத் (ஸல்)

3259

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه: (وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ) فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " إِنِّي لأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ فِي الْيَوْمِ سَبْعِينَ مَرَّةً ". قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ. - وَيُرْوَى عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَيْضًا عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِنِّي لأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ ". وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم " إِنِّي لأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ ". وَرَوَاهُ مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
("நீர் உமது பாவத்திற்காகவும், நம்பிக்கையாளர்களான ஆண்கள் மற்றும் பெண்களுக்காகவும் பாவமன்னிப்புத் தேடுவீராக!" (திருக்குர்ஆன் 47:19) எனும் இறைவசனம் தொடர்பாக), நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக நான் ஒரு நாளில் எழுபது முறை அல்லாஹ்விடம் பாவமன்னிப்புக் கோருகிறேன்."
(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): இது ஹஸன் ஸஹீஹ் எனும் தரத்திலுள்ள ஹதீஸாகும். மேலும் அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் வாயிலாகவே நபி (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக நான் ஒரு நாளில் நூறு முறை அல்லாஹ்விடம் பாவமன்னிப்புக் கோருகிறேன்" என்று கூறியதாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. மேலும் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல வழிகளிலும் "நிச்சயமாக நான் ஒரு நாளில் நூறு முறை அல்லாஹ்விடம் பாவமன்னிப்புக் கோருகிறேன்" என்று அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. முஹம்மத் பின் அம்ரு அவர்களும் இதனை அபூ ஸலமா மூலமாக அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3260

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا شَيْخٌ، مِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ تَلاَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمًا هَذِهِ الآيَةَ: (وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لاَ يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ) قَالُوا وَمَنْ يُسْتَبْدَلُ بِنَا قَالَ فَضَرَبَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى مَنْكِبِ سَلْمَانَ ثُمَّ قَالَ هَذَا وَقَوْمُهُ هَذَا وَقَوْمُهُ. قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ فِي إِسْنَادِهِ مَقَالٌ. وَقَدْ رَوَى عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ أَيْضًا هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: ஒரு நாள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இந்த குர்ஆன் வசனத்தை ஓதினார்கள்: 'நீங்கள் புறக்கணித்துவிட்டால், அவன் (அல்லாஹ்) உங்களைப் பதிலாக வேறு மக்களைக் கொண்டு மாற்றிவிடுவான்; பின்னர் அவர்கள் உங்களைப் போல் இருக்க மாட்டார்கள்' (திருக்குர்ஆன் 47:38). (இதைக் கேட்ட) ஸஹாபாக்கள் கேட்டார்கள்: 'எங்களுக்குப் பதிலாக யார் மாற்றப்படுவார்கள்?' அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸல்மான் (ரழி) அவர்களின் தோளைத் தட்டி, பின்னர் கூறினார்கள்: 'இவரும் இவருடைய மக்களும் (அதாவது, பாரசீகர்கள்), இவரும் இவருடைய மக்களும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3261

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَنْبَأَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ نَجِيحٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّهُ قَالَ قَالَ نَاسٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ هَؤُلاَءِ الَّذِينَ ذَكَرَ اللَّهُ إِنْ تَوَلَّيْنَا اسْتُبْدِلُوا بِنَا ثُمَّ لَمْ يَكُونُوا أَمْثَالَنَا قَالَ وَكَانَ سَلْمَانُ بِجَنْبِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ فَضَرَبَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَخِذَ سَلْمَانَ قَالَ هَذَا وَأَصْحَابُهُ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ كَانَ الإِيمَانُ مَنُوطًا بِالثُّرَيَّا لَتَنَاوَلَهُ رِجَالٌ مِنْ فَارِسَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ نَجِيحٍ هُوَ وَالِدُ عَلِيِّ بْنِ الْمَدِينِيِّ وَقَدْ رَوَى عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ الْكَثِيرَ ‏.‏ وَحَدَّثَنَا عَلِيٌّ بِهَذَا الْحَدِيثِ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ ‏.‏

وَحَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ، نَحْوَهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ مُعَلَّقٌ بِالثُّرَيَّا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! அல்லாஹ் குறிப்பிட்ட அந்த மக்கள் யார், நாங்கள் (இம்மார்க்கத்தை விட்டும்) திரும்பிவிட்டால் எங்களின் இடத்தில் அல்லாஹ் அவர்களைக் கொண்டு வருவான், பின்னர் அவர்கள் எங்களைப் போன்று இருக்க மாட்டார்கள்?'"
(அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "அப்போது ஸல்மான் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு அருகில் இருந்தார்கள். (இதைக் கேட்ட) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸல்மான் (ரழி)

அவர்களின் தொடையில் தட்டிவிட்டு கூறினார்கள்: 'இவர் மற்றும் இவருடைய தோழர்கள் (அதாவது பாரசீகர்கள்) ஆவர். என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! ஈமான் ஆனது சுரைய்யா நட்சத்திரக் கூட்டத்தில் (மிக உயரத்தில்) தொங்கிக்கொண்டிருந்தாலும், பாரசீகத்தைச் சேர்ந்த மனிதர்கள் அதை அடைந்துவிடுவார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْفَتْحِ

சூரத்துல் ஃபத்ஹ் பற்றி

3262

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدِ بْنِ عَثْمَةَ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، رضى الله عنه يَقُولُ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي بَعْضِ أَسْفَارِهِ فَكَلَّمْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَسَكَتَ ثُمَّ كَلَّمْتُهُ فَسَكَتَ ثُمَّ كَلَّمْتُهُ فَسَكَتَ فَحَرَّكْتُ رَاحِلَتِي فَتَنَحَّيْتُ وَقُلْتُ ثَكِلَتْكَ أُمُّكَ يَا ابْنَ الْخَطَّابِ نَزَرْتَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثَ مَرَّاتٍ كُلَّ ذَلِكَ لاَ يُكَلِّمُكَ مَا أَخْلَقَكَ أَنْ يَنْزِلَ فِيكَ قُرْآنٌ قَالَ فَمَا نَشِبْتُ أَنْ سَمِعْتُ صَارِخًا يَصْرُخُ بِي قَالَ فَجِئْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا ابْنَ الْخَطَّابِ لَقَدْ أُنْزِلَ عَلَىَّ هَذِهِ اللَّيْلَةَ سُورَةٌ مَا أُحِبُّ أَنَّ لِي بِهَا مَا طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ ‏:‏ ‏(‏إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ عَنْ مَالِكٍ مُرْسَلاً ‏.‏

உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் அவர்களுடைய பயணங்களில் ஒன்றில் இருந்தோம். அப்போது நான் அவர்களிடம் (ஏதோ) பேசினேன்; ஆனால் அவர்கள் மௌனமாக இருந்தார்கள். பிறகு (மீண்டும்) நான் அவர்களிடம் பேசினேன்; ஆனால் அவர்கள் மௌனமாக இருந்தார்கள். பிறகு (மூன்றாம் முறையாகவும்) நான் அவர்களிடம் பேசினேன்; அப்போதும் அவர்கள் மௌனமாகவே இருந்தார்கள்.

ஆகவே, நான் எனது வாகனத்தை நகர்த்தி, (அவர்களிடமிருந்து) விலகிச் சென்றேன். நான் (எனக்குள்ளேயே), 'இப்னுல் கத்தாபே! உன் தாய் உன்னை

இழக்கட்டும்! நீ அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் மூன்று முறை (வற்புறுத்திப்) பேசினாய்; அந்த ஒவ்வொரு முறையும் அவர்கள் உன்னிடம் பேசவில்லை. உன்னைப் பற்றி குர்ஆனில் (கண்டித்து) ஏதேனும் இறங்க எவ்வளவு வாய்ப்புள்ளது!' என்று கூறிக்கொண்டேன்.

நான் அந்த நிலையில் நீண்ட நேரம் இருக்கவில்லை; அதற்குள் ஒரு அழைப்பாளர் என்னை அழைப்பதை செவியுற்றேன். எனவே நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தேன்.

அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இப்னுல் கத்தாபே! இன்றிரவு என் மீது ஒரு அத்தியாயம் (சூரா) அருளப்பட்டுள்ளது. சூரியன் உதிக்கும் அனைத்தையும் விட அது எனக்கு மிகவும் விருப்பமானதாகும்.' (பிறகு அவர்கள் ஓதிக் காட்டினார்கள்):

'இன்னா ஃபதஹ்னா லக்க ஃபத்ஹன் முபீனா'
(நிச்சயமாக, நாம் உமக்கு ஒரு தெளிவான வெற்றியை அளித்துள்ளோம்)." (48:1)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3263

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، رضى الله عنه قَالَ أُنْزِلَتْ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏:‏ ‏(‏لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ ‏)‏ مَرْجِعَهُ مِنَ الْحُدَيْبِيَةِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لَقَدْ أُنْزِلَتْ عَلَىَّ آيَةٌ أَحَبُّ إِلَىَّ مِمَّا عَلَى الأَرْضِ ثُمَّ قَرَأَهَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَلَيْهِمْ فَقَالُوا هَنِيئًا مَرِيئًا يَا نَبِيَّ اللَّهِ قَدْ بَيَّنَ اللَّهُ لَكَ مَاذَا يُفْعَلُ بِكَ فَمَاذَا يُفْعَلُ بِنَا فَنَزَلَتْ عَلَيْهِ ‏:‏ ‏(‏لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الأَنْهَارُ ‏)‏ حَتَّى بَلَغَ ‏:‏ ‏(‏فوزًا عَظِيمًا ‏)‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَفِيهِ عَنْ مُجَمِّعِ بْنِ جَارِيَةَ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் ஹுதைபிய்யாவிலிருந்து திரும்பிக் கொண்டிருந்தபோது, அவர்களுக்கு **'லியக்ஃபிர லக்கல்லாஹு மா தகத்தம மின் தன்பிக வமா தஅக்க(ர்)ர'** ("நிச்சயமாக அல்லாஹ் உமது முன் சென்ற, பின் வருகிற பாவங்களை உமக்கு மன்னிப்பதற்காக..." - 48:2) எனும் இறைவசனம் அருளப்பட்டது.

அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "பூமியிலுள்ள அனைத்தையும் விட எனக்கு மிகவும் விருப்பமான ஒரு வசனம் எனக்கு அருளப்பட்டுள்ளது"

என்று கூறினார்கள். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் அதைத் தம் தோழர்களுக்கு ஓதிக்காட்டினார்கள்.

அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! வாழ்த்துக்கள் (இது உங்களுக்கு இனிமையாகவும், நலமாகவும் அமையட்டும்)! அல்லாஹ் தங்களை என்ன செய்வான் என்பதைத் தெளிவுபடுத்திவிட்டான். ஆனால் எங்களை அவன் என்ன செய்வான்?" என்று கேட்டார்கள்.

ஆகவே, **'லியுத்ஃகிலல் முஃமினீன வல்முஃமினாதீ ஜன்னாதின் தஜ்ரீ மின் தஹ்திஹல் அன்ஹாரு'** ("நம்பிக்கை கொண்ட ஆண்களையும், நம்பிக்கை கொண்ட பெண்களையும் ஆறுகள் ஓடும் சொர்க்கச் சோலைகளில் அவன் பிரவேசிக்கச் செய்வதற்காக...") என்று தொடங்கி, **'ஃபவ்ஸன் அழீமா'** ("மகத்தான வெற்றி..." - 48:5) என்பது வரையிலான வசனம் அருளப்பட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3264

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنِي سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ ثَمَانِينَ، هَبَطُوا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَصْحَابِهِ مِنْ جَبَلِ التَّنْعِيمِ عِنْدَ صَلاَةِ الصُّبْحِ وَهُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يَقْتُلُوهُ فَأُخِذُوا أَخْذًا فَأَعْتَقَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَنْزَلَ اللَّهُ : ‏(هُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ ‏)‏ الآيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஸுப்ஹ் தொழுகையின் போது, அத்-தன்ஈம் மலையிலிருந்து எண்பது நபர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மீதும் அவர்களுடைய தோழர்கள் மீதும் இறங்கினார்கள். அவர்கள் அவரை (நபி (ஸல்) அவர்களைக்) கொல்ல விரும்பினார்கள். ஆனால் அவர்கள் (அனைவரும்) பிடிக்கப்பட்டார்கள்; பின்னர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவர்களை விடுவித்தார்கள். எனவே, அல்லாஹ் (பின்வரும்) இந்த ஆயத்தை அருளினான்:

‘ஹுவல்லதீ கஃப்ப ஐதியஹும் அன்கும் வ ஐதியகும் அன்ஹும்’

(அவனே உங்கள் மீது (தாக்குதல் நடத்தவிருந்த) அவர்களின் கைகளையும், அவர்கள் மீது (பழிவாங்கத் துணிந்த) உங்கள் கைகளையும் தடுத்தான்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3265

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ قَزَعَةَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ حَبِيبٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ ثُوَيْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الطُّفَيْلِ بْنِ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏:‏ ‏(‏وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى‏)‏ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْحَسَنِ بْنِ قَزَعَةَ قَالَ وَسَأَلْتُ أَبَا زُرْعَةَ عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَلَمْ يَعْرِفْهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

உபை இப்னு கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், (குர்ஆன் 48:26 வசனத்தில் வரும்) 'அவர்களை தக்வாவின் வார்த்தையை (உறுதியாகப்) பற்றிக்கொள்ளச் செய்தான்' (وألْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى) என்ற இறைவசனத்தைக் குறிப்பிடும்போது, 'அது 'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்' ஆகும்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ وَمِنْ سُورَةِ الْحُجُرَاتِ

பாடம் : சூரத் அல்-ஹுஜுராத்

3266

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا مُؤَمَّلُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا نَافِعُ بْنُ عُمَرَ بْنِ جَمِيلٍ الْجُمَحِيُّ، حَدَّثَنِي ابْنُ أَبِي مُلَيْكَةَ، حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الزُّبَيْرِ، أَنَّ الأَقْرَعَ بْنَ حَابِسٍ، قَدِمَ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ اسْتَعْمِلْهُ عَلَى قَوْمِهِ ‏.‏ فَقَالَ عُمَرُ لاَ تَسْتَعْمِلْهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ‏.‏ فَتَكَلَّمَا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَتَّى ارْتَفَعَتْ أَصْوَاتُهُمَا فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ لِعُمَرَ مَا أَرَدْتَ إِلاَّ خِلاَفِي ‏.‏ فَقَالَ عُمَرُ مَا أَرَدْتُ خِلاَفَكَ قَالَ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ ‏:‏ ‏(‏يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ‏)‏ فَكَانَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ بَعْدَ ذَلِكَ إِذَا تَكَلَّمَ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لَمْ يُسْمِعْ كَلاَمَهُ حَتَّى يَسْتَفْهِمَهُ ‏.‏ قَالَ وَمَا ذَكَرَ ابْنُ الزُّبَيْرِ جَدَّهُ يَعْنِي أَبَا بَكْرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ مُرْسَلٌ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்-அக்ரா பின் ஹாபிஸ் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். (அப்போது) அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இவரை இவருடைய கூட்டத்தாருக்குப் (பொறுப்பாளராக) நியமியுங்கள்" என்று கூறினார்கள். உமர் (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இவரை நியமிக்காதீர்கள்" என்று கூறினார்கள். நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு முன்னால் அவர்களுடைய குரல்கள் உயரும் வரை இருவரும் பேசிக்கொண்டிருந்தார்கள். அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களிடம், "நீங்கள் எனக்கு மாறுசெய்வதைத் தவிர வேறொன்றையும் நாடவில்லை" என்று கூறினார்கள். அதற்கு உமர் (ரழி) அவர்கள், "நான் உங்களுக்கு மாறுசெய்ய நாடவில்லை" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "எனவே இந்த வசனம் அருளப்பட்டது:
'யா அய்யுஹல்லாத் ஈன ஆமனூ லா தர்ஃபவூ அஸ்வாதக்கும் ஃபவ்க ஸவ்தின் நபிய்'
(பொருள்: 'ஈமான் கொண்டவர்களே! நபியின் குரலுக்கு மேலே உங்கள் குரல்களை உயர்த்தாதீர்கள்' - அல்குர்ஆன் 49:2)."

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "இதற்குப் பிறகு, உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் பேசும்போது, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம் (விளக்கம்) கேட்கும் வரை அவரது பேச்சு (யாருக்கும்) கேட்காததாக இருந்தது."

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "இப்னு அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் (இந்த அறிவிப்பில்) தம்முடைய பாட்டனாரான அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களை (அவர் பாட்டனார் என்று) குறிப்பிடவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3267

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، فِي قَوْلِهِ: ‏(‏إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْقِلُونَ ‏)‏ قَالَ فَقَامَ رَجُلٌ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ حَمْدِي زَيْنٌ وَإِنَّ ذَمِّي شَيْنٌ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ذَاكَ اللَّهُ تَعَالَى ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அல்-பரா பின் ஆசிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"இன்னல்லதீன யுனாதூனக மின் வராயில் ஹுஜுராத்தி அக்ஸருஹும் லா யஃகிலூன்" (49:4) எனும் உயர்ந்தவனாகிய அல்லாஹ்வின் கூற்று (திருக்குர்ஆன் 49:4) பற்றி (விளக்கும்போது):
"ஒரு மனிதர் எழுந்து, ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக எனது புகழ்ச்சி (பிறருக்கு) அலங்காரமாகும்; நிச்சயமாக எனது இகழ்ச்சி (பிறருக்கு)

அவமானமாகும்’ என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘அது உயர்ந்தவனாகிய அல்லாஹ்(வுக்கு மட்டுமே உரியது)’ என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3268

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِسْحَاقَ الْجَوْهَرِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو زَيْدٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، قَالَ سَمِعْتُ الشَّعْبِيَّ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي جَبِيرَةَ بْنِ الضَّحَّاكِ، قَالَ كَانَ الرَّجُلُ مِنَّا يَكُونُ لَهُ الاِسْمَيْنِ وَالثَّلاَثَةَ فَيُدْعَى بِبَعْضِهَا فَعَسَى أَنْ يَكْرَهَ قَالَ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ ‏(‏وَلاَ تَنَابَزُوا بِالأَلْقَابِ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ أَبُو جَبِيرَةَ هُوَ أَخُو ثَابِتِ بْنِ الضَّحَّاكِ بْنِ خَلِيفَةَ أَنْصَارِيٌّ وَأَبُو زَيْدٍ سَعِيدُ بْنُ الرَّبِيعِ صَاحِبُ الْهَرَوِيِّ بَصْرِيٌّ ثِقَةٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ أَبِي جَبِيرَةَ بْنِ الضَّحَّاكِ، نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஜுபைரா பின் அத்-தஹ்ஹாக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"எங்களில் ஒரு மனிதருக்கு இரண்டு அல்லது மூன்று பெயர்கள் (அல்லது பட்டப்பெயர்கள்) இருப்பதுண்டு. அவர் (அவற்றில் ஒன்றைக் கொண்டு) அழைக்கப்படும்போது ஒருவேளை அவர் அதை வெறுக்கலாம் (ஏனெனில் அது இழிவுபடுத்தும் விதமாக இருக்கலாம்). எனவே, '(வலா தனாபஸூ பில் அல்காப்)' - 'பட்டப்பெயர்களால் ஒருவரையொருவர் இழிவுபடுத்தாதீர்கள்' (49:11) எனும் இந்த இறைவசனம் அருளப்பட்டது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3269

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، عَنِ الْمُسْتَمِرِّ بْنِ الرَّيَّانِ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، قَالَ قَرَأَ أَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ ‏:‏ ‏(‏وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الأَمْرِ لَعَنِتُّمْ ‏)‏ قَالَ هَذَا نَبِيُّكُمْ صلى الله عليه وسلم يُوحَى إِلَيْهِ وَخِيَارُ أَئِمَّتِكُمْ لَوْ أَطَاعَهُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الأَمْرِ لَعَنِتُوا فَكَيْفَ بِكُمُ الْيَوْمَ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ قَالَ عَلِيُّ بْنُ

الْمَدِينِيِّ سَأَلْتُ يَحْيَى بْنَ سَعِيدٍ الْقَطَّانَ عَنِ الْمُسْتَمِرِّ بْنِ الرَّيَّانِ فَقَالَ ثِقَةٌ .

அபூ நத்ரா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் (திருக்குர்ஆன் 49:7 வசனத்தை) ஓதினார்கள்: **(وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الأَمْرِ لَعَنِتُّمْ)**
(அதன் பொருள்: "மேலும் அறிந்து கொள்ளுங்கள், உங்களில் அல்லாஹ்வின் தூதர் இருக்கின்றார்கள். பெரும்பாலான விஷயங்களில் அவர் உங்களுக்குக் கீழ்ப்படிந்தால், நீங்கள் நிச்சயமாக சிரமத்திற்கு ஆளாகிவிடுவீர்கள்.")
பின்னர் (அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "இவர் தான் உங்கள் நபி (ஸல்) அவர்கள்; இவருக்கு வஹீ (இறைச்செய்தி) அருளப்பட்டது. மேலும், இவர் உங்கள் தலைவர்களில் சிறந்தவர். அவர் (நபி (ஸல்)) பெரும்பாலான காரியங்களில் அவர்களுக்குக் (மக்களுக்குக்) கீழ்ப்படிந்திருந்தால், அவர்கள் (மக்கள்) தாம் சிரமத்திற்கு ஆளாகியிருப்பார்கள். அப்படியிருக்க, இன்றைய மக்களே, உங்கள் நிலை என்ன?"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3270

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَطَبَ النَّاسَ يَوْمَ فَتْحِ مَكَّةَ فَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَذْهَبَ عَنْكُمْ عُبِّيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ وَتَعَاظُمَهَا بِآبَائِهَا فَالنَّاسُ رَجُلاَنِ رَجُلٌ بَرٌّ تَقِيٌّ كَرِيمٌ عَلَى اللَّهِ وَفَاجِرٌ شَقِيٌّ هَيِّنٌ عَلَى اللَّهِ وَالنَّاسُ بَنُو آدَمَ وَخَلَقَ اللَّهُ آدَمَ مِنْ تُرَابٍ . قَالَ اللَّهُ: (يا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ يُضَعَّفُ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ مَعِينٍ وَغَيْرُهُ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ هُوَ وَالِدُ عَلِيِّ بْنِ الْمَدِينِيِّ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்கா வெற்றியின் நாளில் மக்களுக்கு உரை (குத்பா) நிகழ்த்தினார்கள். அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: "மனிதர்களே! நிச்சயமாக அல்லாஹ் உங்களிடமிருந்து ஜாஹிலிய்யா காலத்து ஆணவத்தையும், முன்னோர்களைக் கொண்டு பெருமை பாராட்டுவதையும் அகற்றிவிட்டான் (ஒழித்துவிட்டான்). எனவே

மனிதர்கள் இரு வகையினர் ஆவர்: ஒருவர் நல்லவர், இறையச்சம் (தக்வா) உடையவர், அல்லாஹ்விடத்தில் கண்ணியமிக்கவர். மற்றவர் பாவி, துர்பாக்கியசாலி, அல்லாஹ்விடத்தில் அற்பமானவர். மனிதர்கள் அனைவரும் ஆதமுடைய பிள்ளைகள்; அல்லாஹ் ஆதமை மண்ணிலிருந்து படைத்தான்."

(பிறகு) அல்லாஹ் கூறினான்: "மனிதர்களே! நிச்சயமாக நாம் உங்களை ஒரு ஆண் மற்றும் ஒரு பெண்ணிலிருந்தே படைத்தோம். நீங்கள் ஒருவரையொருவர் அறிந்து கொள்வதற்காகவே உங்களைப் பல பிரிவுகளாகவும் கோத்திரங்களாகவும் ஆக்கினோம். உங்களில் எவர் அதிக இறையச்சம் உடையவரோ அவரே அல்லாஹ்விடத்தில் மிகவும் கண்ணியமிக்கவர் ஆவார். நிச்சயமாக அல்லாஹ் நன்கறிந்தவனாகவும், நுணுக்கங்களை தெரிந்தவனாகவும் இருக்கிறான் (49:13)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3271

حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ سَهْلٍ الأَعْرَجُ الْبَغْدَادِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَلاَّمِ بْنِ أَبِي مُطِيعٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْحَسَبُ الْمَالُ وَالْكَرَمُ التَّقْوَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ سَمُرَةَ ‏.‏ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ سَلاَّمِ بْنِ أَبِي مُطِيعٍ وَهُوَ ثِقَةٌ ‏.‏

சமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'வம்சப் பெருமை (என்பது உலக) செல்வமே; பெருந்தன்மை (என்பது) இறையச்சமே.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ ق

சூரத் காஃப் குறித்து

3272

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا شَيْبَانُ، عَنْ قَتَادَةَ، حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ تَزَالُ جَهَنَّمُ تَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ حَتَّى يَضَعَ فِيهَا

رَبُّ الْعِزَّةِ قَدَمَهُ فَتَقُولُ قَطْ قَطْ وَعِزَّتِكَ وَيُزْوَى بَعْضُهَا إِلَى بَعْضٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَفِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நரகம் (ஜஹன்னம்), கண்ணியத்தின் அதிபதி (அல்லாஹ்) தனது 'காதம்' (பாதம்) அதில் வைக்கும் வரை, 'இன்னும் அதிகம் இருக்கிறதா?' என்று தொடர்ந்து கேட்டுக்கொண்டே இருக்கும். அப்போது அது, 'போதும்! போதும்! உனது கண்ணியத்தின் மீது சத்தியமாக!' என்று கூறும். மேலும், அதன் ஒரு பகுதி மறுபகுதியுடன் சுருங்கிவிடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

சூரத்துத் தாரியாத் பற்றி

3273

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ سَلاَّمٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ أَبِي النَّجُودِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ رَبِيعَةَ قَالَ قَدِمْتُ الْمَدِينَةَ فَدَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرْتُ عِنْدَهُ وَافِدَ عَادٍ فَقُلْتُ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ وَافِدِ عَادٍ ‏.‏ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ وَمَا وَافِدُ عَادٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَقُلْتُ عَلَى الْخَبِيرِ سَقَطْتَ إِنَّ عَادًا لَمَّا أُقْحِطَتْ بَعَثَتْ قَيْلاً فَنَزَلَ عَلَى بَكْرِ بْنِ مُعَاوِيَةَ فَسَقَاهُ الْخَمْرَ وَغَنَّتْهُ الْجَرَادَتَانِ ثُمَّ خَرَجَ يُرِيدُ جِبَالَ مَهْرَةَ فَقَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي لَمْ آتِكَ لِمَرِيضٍ فَأُدَاوِيَهُ وَلاَ لأَسِيرٍ فَأُفَادِيَهُ فَاسْقِ عَبْدَكَ مَا كُنْتَ مُسْقِيَهُ وَاسْقِ مَعَهُ بَكْرَ بْنَ مُعَاوِيَةَ ‏.‏ يَشْكُرُ لَهُ الْخَمْرَ الَّذِي سَقَاهُ فَرُفِعَ لَهُ سَحَابَاتٌ فَقِيلَ لَهُ اخْتَرْ إِحْدَاهُنَّ فَاخْتَارَ السَّوْدَاءَ مِنْهُنَّ فَقِيلَ لَهُ خُذْهَا رَمَادًا رِمْدِدًا لاَ تَذَرُ مِنْ عَادٍ أَحَدًا وَذُكِرَ أَنَّهُ لَمْ يُرْسَلْ عَلَيْهِمْ مِنَ الرِّيحِ إِلاَّ قَدْرُ هَذِهِ الْحَلْقَةِ يَعْنِي حَلْقَةَ الْخَاتَمِ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏إذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ‏*‏ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلاَّ جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ ‏)‏ الآيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سَلاَّمٍ أَبِي الْمُنْذِرِ عَنْ عَاصِمِ بْنِ أَبِي النَّجُودِ عَنْ أَبِي وَائِلٍ عَنِ الْحَارِثِ بْنِ حَسَّانَ وَيُقَالُ لَهُ الْحَارِثُ بْنُ يَزِيدَ ‏.‏

ரபீஆ குலத்தைச் சேர்ந்த ஒருவர் அறிவித்ததாவது:

நான் மதீனாவிற்கு வந்து, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம்

சென்றேன். அவர்களிடத்தில் 'ஆது' கூட்டத்தாரின் தூதுவரைப் பற்றிக் கூறினேன். நான், "ஆது கூட்டத்தாரின் தூதுவரைப் போன்று ஆகிவிடுவதிலிருந்து நான் அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்" என்று கூறினேன். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஆது கூட்டத்தாரின் தூதுவர் விஷயம் என்ன?" என்று கேட்டார்கள்.

(அதற்கு) நான் கூறினேன்: "விவரம் தெரிந்தவரிடமே (உங்கள் கேள்வியுடன்) வந்துவிட்டீர்கள். ஆது கூட்டத்தினர் பஞ்சத்தால் பாதிக்கப்பட்டபோது அவர்கள் 'கைல்' என்பவரை (மழை வேண்டி) அனுப்பினார்கள். அவர் பக்ர் பின் முஆவியாவிடம் சென்று தங்கினார். அவர் (கைலுக்கு) மது புகட்டினார். 'ஜராததான்' எனும் இரண்டு பாடகிகள் அவருக்காகப் பாடினர். பிறகு அவர் 'மஹ்ரா' மலைகளை நோக்கிச் சென்றார். மேலும் (பின்வருமாறு) கூறினார்:

'அல்லாஹும்ம இன்னீ லம் ஆத்திக்க லிமரீளின் ஃபஉதாவியஹூ, வலா லிஅஸீரின் ஃபஉஃபாதிகஹூ, ஃபஸ்கி அப்தக்க மா குன்த முஸ்வியஹூ, வஸ்கி மஅஹூ பக்ரப்ன முஆவியா.'

(பொருள்: யா அல்லாஹ்! நான் நோயுற்ற ஒருவரைக் குணப்படுத்தவோ, அல்லது ஒரு கைதியை மீட்கவோ உன்னிடம் வரவில்லை! எனவே, நீ (வழக்கமாக) உன் அடியாருக்குப் புகட்டவிருந்ததை அவருக்குப் புகட்டுவாயாக! அவருடன் பக்ர் பின் முஆவியாவுக்கும் புகட்டுவாயாக!)

அவர் (பக்ர்) தனக்கு அளித்த மதுவிற்கான நன்றிக்கடனாக அவர் (கைல்) அவ்வாறு கூறினார்.

அப்போது அவருக்குப் பல மேகங்கள் தென்பட்டன. "அவற்றில் ஒன்றை நீ தேர்ந்தெடுத்துக்கொள்" என்று அவரிடம் கூறப்பட்டது. அவர் அவற்றில் கருப்பான ஒன்றைத் தேர்ந்தெடுத்தார். அவரிடம், "இதைச் சாம்பலாகவும் தூளாகவும் எடுத்துக்கொள்! இது ஆது கூட்டத்தாரில் ஒருவரையும் விட்டுவைக்காது" என்று கூறப்பட்டது.

மேலும், "அவர்கள் மீது அனுப்பப்பட்ட காற்றானது இந்த வட்டத்தின் அளவை விட - அதாவது ஒரு மோதிரத்தின் வட்டத்தை விட - பெரியதாக இருக்கவில்லை" என்று குறிப்பிடப்பட்டது. பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் (பின்வரும் வசனத்தை) ஓதினார்கள்:

'இத் அர்சல்னா அலைஹிமுர் ரீஹல் அகீம். மா ததரு மின் ஷையின் அதத் அலைஹி இல்லா ஜஅலத்ஹு கர்ரமீம்.'

(பொருள்: "...நாம் அவர்கள் மீது மலட்டாக்கும் காற்றை அனுப்பிய போது; அது எதன் மீது வீசியதோ, அதை விட்டுவைக்கவில்லை; மக்கிப்போன எலும்பைப் போல் ஆக்கினாலன்றி." - திருக்குர்ஆன் 51:41-42)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3274

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، حَدَّثَنَا سَلاَّمُ بْنُ سُلَيْمَانَ النَّحْوِيُّ أَبُو الْمُنْذِرِ، حَدَّثَنَا عَاصِمُ بْنُ أَبِي النَّجُودِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ يَزِيدَ الْبَكْرِيِّ، قَالَ قَدِمْتُ الْمَدِينَةَ فَدَخَلْتُ الْمَسْجِدَ فَإِذَا هُوَ غَاصٌّ بِالنَّاسِ وَإِذَا رَايَاتٌ سُودٌ تَخْفُقُ وَإِذَا بِلاَلٌ مُتَقَلِّدٌ السَّيْفَ بَيْنَ يَدَىْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قُلْتُ مَا شَأْنُ النَّاسِ قَالُوا يُرِيدُ أَنْ يَبْعَثَ عَمْرَو بْنَ الْعَاصِ وَجْهًا فَذَكَرَ الْحَدِيثَ بِطُولِهِ نَحْوًا مِنْ حَدِيثِ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ بِمَعْنَاهُ . قَالَ وَيُقَالُ لَهُ الْحَارِثُ بْنُ حَسَّانَ أَيْضًا .

அல்-ஹாரிஸ் பின் யஸீத் அல்-பக்ரீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் மதீனாவிற்கு வந்தேன்; பள்ளிவாசலுக்குள் நுழைந்தேன். அது மக்களால் நிரம்பியிருந்தது. அங்கே கறுப்புக் கொடிகள் பறந்து கொண்டிருந்தன. பிலால் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு முன்னால் வாளைத் (தோளில்) தொங்கவிட்டவாறு நின்றிருந்தார்கள். நான், 'மக்களுக்கு என்ன நேர்ந்தது?' என்று கேட்டேன். அவர்கள், 'நபி (ஸல்) அவர்கள் அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்களை (ஒரு இராணுவப் பயணத்திற்காக) ஒரு திசைக்கு அனுப்ப உத்தேசித்துள்ளார்கள்' என்று கூறினார்கள்."
பிறகு சுஃப்யான் பின் உயைனா அவர்களின் ஹதீஸின் கருத்துப் போலவே இந்த ஹதீஸையும் அவர் முழுமையாகக் குறிப்பிட்டார்.
மேலும் அவர் கூறினார்: இவர் அல்-ஹாரிஸ் பின் ஹஸ்ஸான் என்றும் அழைக்கப்படுகிறார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ وَمِنْ سُورَةِ الطُّورِ

பாடம்: சூரத்துத் தூர்

3275

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ رِشْدِينَ بْنِ كُرَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِدْبَارُ النُّجُومِ الرَّكْعَتَانِ قَبْلَ الْفَجْرِ وَإِدْبَارُ السُّجُودِ الرَّكْعَتَانِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ

هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ فُضَيْلٍ عَنْ رِشْدِينَ بْنِ كُرَيْبٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَسَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ عَنْ مُحَمَّدٍ وَرِشْدِينَ ابْنَىْ كُرَيْبٍ أَيُّهُمَا أَوْثَقُ قَالَ مَا أَقْرَبَهُمَا وَمُحَمَّدٌ عِنْدِي أَرْجَحُ . قَالَ وَسَأَلْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ هَذَا فَقَالَ مَا أَقْرَبَهُمَا عِنْدِي وَرِشْدِينُ بْنُ كُرَيْبٍ أَرْجَحُهُمَا عِنْدِي . قَالَ وَالْقَوْلُ عِنْدِي مَا قَالَ أَبُو مُحَمَّدٍ وَرِشْدِينُ أَرْجَحُ مِنْ مُحَمَّدٍ وَأَقْدَمُ وَقَدْ أَدْرَكَ رِشْدِينُ ابْنَ عَبَّاسٍ وَرَآهُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "'இத் பாரன் நுஜூம்' (நட்சத்திரங்கள் மறையும் நேரம்) என்பது ஃபஜ்ருக்கு முந்தைய இரண்டு ரக்அத்களாகும். 'இத் பாரஸ் சுஜூத்' (ஸஜ்தாக்கள் அடங்கிய ஃபர்ளு தொழுகை முடிந்த பின்) என்பது மஃக்ரிபுக்குப் பிந்தைய இரண்டு ரக்அத்களாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ وَالنَّجْمِ

சூரத் வந்-நஜ்ம் பற்றி

3276

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ مِغْوَلٍ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ مُصَرِّفٍ، عَنْ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ لَمَّا بَلَغَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سِدْرَةَ الْمُنْتَهَى قَالَ انْتَهَى إِلَيْهَا مَا يَعْرُجُ مِنَ الأَرْضِ وَمَا يَنْزِلُ مِنْ فَوْقٍ . قَالَ فَأَعْطَاهُ اللَّهُ عِنْدَهَا ثَلاَثًا لَمْ يُعْطِهِنَّ نَبِيًّا كَانَ قَبْلَهُ فُرِضَتْ عَلَيْهِ الصَّلاَةُ خَمْسًا وَأُعْطِيَ خَوَاتِيمَ سُورَةِ الْبَقَرَةِ وَغُفِرَ لأُمَّتِهِ الْمُقْحِمَاتُ مَا لَمْ يُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا . قَالَ ابْنُ مَسْعُودٍ : (إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى) قَالَ السِّدْرَةُ فِي السَّمَاءِ السَّادِسَةِ . قَالَ سُفْيَانُ فَرَاشٌ مِنْ ذَهَبٍ وَأَشَارَ سُفْيَانُ بِيَدِهِ فَأَرْعَدَهَا وَقَالَ غَيْرُ مَالِكِ بْنِ مِغْوَلٍ إِلَيْهَا يَنْتَهِي عِلْمُ الْخَلْقِ لاَ عِلْمَ لَهُمْ بِمَا فَوْقَ ذَلِكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் (பின் மஸ்ஊத்) (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'ஸித்ரத்துல் முன்தஹா'வை அடைந்தபோது கூறினார்கள்: 'பூமியிலிருந்து மேலேறும் அனைத்தும், மேலிருந்து இறங்கும் அனைத்தும் அங்கே முடிவடைகின்றன.'

ஆகவே, அங்கே அல்லாஹ் அவருக்கு மூன்று விஷயங்களைக் கொடுத்தான்; அவற்றை அவருக்கு முன் எந்த நபிக்கும் அவன் கொடுக்கவில்லை:
1. அவர் மீது ஐந்து வேளைத் தொழுகைகள் கடமையாக்கப்பட்டன.
2. அவருக்கு 'சூரா அல்-பகரா'வின் இறுதி வசனங்கள் வழங்கப்பட்டன.
3. அல்லாஹ்வுக்கு எதையும் இணைவைக்காத அவரது சமுதாயத்தினருக்கு, (அழிவை உண்டாக்கும்) பெரும்பாவங்கள் மன்னிக்கப்பட்டன."

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள், 'இத் யஃக்ஷஸ் ஸித்ரத மா யஃக்ஷா' ("அந்த இலந்தை மரத்தை மூடிக்கொண்டது மூடிக்கொண்ட போது..." - 53:16) என்ற இறைவசனம் குறித்துக் குறிப்பிடுகையில், "அந்த 'ஸித்ரா' (எனும் மரம்) ஆறாவது வானத்தில் உள்ளது" என்றார்கள்.

சுஃப்யான் கூறினார்: "(அம்மரத்தை) தங்கத்திலான வண்ணத்துப்பூச்சிகள் (சூழ்ந்துகொண்டன)." மேலும் சுஃப்யான் தமது கையால் (அவை எவ்வாறு இருந்தன என்பதை) அசைத்துக் காட்டும் விதத்தில் சைகை செய்தார்.

மாலிக் பின் மிக்வால் அல்லாத மற்றவர்கள் கூறினார்கள்: "படைப்பினங்களின் அறிவு அங்கே முடிவடைகிறது; அதற்கு மேலே உள்ளதைப் பற்றி அவர்களுக்கு எந்த அறிவும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3277

أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ الْعَوَّامِ، حَدَّثَنَا الشَّيْبَانِيُّ، قَالَ سَأَلْتُ زِرَّ بْنَ حُبَيْشٍ عَنْ قَوْلِهِ: ‏(فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى‏)‏ فَقَالَ أَخْبَرَنِي ابْنُ مَسْعُودٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَأَى جِبْرِيلَ وَلَهُ سِتُّمِائَةِ جَنَاحٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அஷ்-ஷைபானி அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் ஸிர்ர் பின் ஹுபைஷ் அவர்களிடம், (அல்லாஹ்வின்) கூற்றான **'ஃபகான காப கவ்ஸைனி அவ் அத்னா'** ((அவர்) இரு வில்லின் அளவு அல்லது அதற்குக் குறைந்த தூரத்தில் இருந்தார்) (திருக்குர்ஆன் 53:9) என்பது பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு அவர் கூறினார்: 'இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் எனக்கு அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்களைக் கண்டார்கள், மேலும் அவருக்கு அறுநூறு இறக்கைகள் இருந்தன.'" (இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன், ഗரீப், ஸஹீஹ் ஆகும்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3278

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، قَالَ لَقِيَ ابْنُ عَبَّاسٍ كَعْبًا بِعَرَفَةَ فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ، فَكَبَّرَ حَتَّى جَاوَبَتْهُ الْجِبَالُ فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ إِنَّا بَنُو هَاشِمٍ. فَقَالَ كَعْبٌ إِنَّ اللَّهَ قَسَمَ رُؤْيَتَهُ وَكَلاَمَهُ بَيْنَ مُحَمَّدٍ وَمُوسَى فَكَلَّمَ مُوسَى مَرَّتَيْنِ وَرَآهُ مُحَمَّدٌ مَرَّتَيْنِ. قَالَ مَسْرُوقٌ فَدَخَلْتُ عَلَى عَائِشَةَ فَقُلْتُ هَلْ رَأَى مُحَمَّدٌ رَبَّهُ فَقَالَتْ لَقَدْ تَكَلَّمْتَ بِشَيْءٍ قَفَّ لَهُ شَعْرِي قُلْتُ رُوَيْدًا ثُمَّ قَرَأْتُ: (لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى) قَالَتْ أَيْنَ يُذْهَبُ بِكَ إِنَّمَا هُوَ جِبْرِيلُ مَنْ أَخْبَرَكَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَأَى رَبَّهُ أَوْ كَتَمَ شَيْئًا مِمَّا أُمِرَ بِهِ أَوْ يَعْلَمُ الْخَمْسَ الَّتِي قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: (إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ) فَقَدْ أَعْظَمَ الْفِرْيَةَ وَلَكِنَّهُ رَأَى جِبْرِيلَ لَمْ يَرَهُ فِي صُورَتِهِ إِلاَّ مَرَّتَيْنِ مَرَّةً عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى وَمَرَّةً فِي جِيَادٍ لَهُ سِتُّمِائَةِ جَنَاحٍ قَدْ سَدَّ الأُفُقَ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى دَاوُدُ بْنُ أَبِي هِنْدٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنْ مَسْرُوقٍ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ وَحَدِيثُ دَاوُدَ أَقْصَرُ مِنْ حَدِيثِ مُجَالِدٍ.

அஷ்-ஷஅபி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அரஃபாவில் கஅப் (ரஹ்) அவர்களைச் சந்தித்தார்கள். அப்போது அவரிடம் ஒரு விஷயத்தைப் பற்றிக் கேட்டார்கள். அவர் (கஅப்) மலைகள் எதிரொலிக்கும் வரை தக்பீர் கூறினார். எனவே இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், "நாங்கள் பனூ ஹாஷிம் ஆவோம்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு கஅப் (ரஹ்) அவர்கள், "நிச்சயமாக அல்லாஹ் தன்னைக் காண்பதையும் (ருஃயா), தன்னுடன் பேசுவதையும் (கலாம்) முஹம்மது (ஸல்) அவர்களுக்கும் மூஸா (அலை) அவர்களுக்கும் இடையில் பங்கிட்டான். அவன் மூஸா (அலை) அவர்களிடம் இரண்டு முறை பேசினான்; முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் அவனை இரண்டு முறை கண்டார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

மஸ்ரூக் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் சென்று, "முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் தம் இறைவனைக் கண்டார்களா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "என் ரோமம் சிலிர்க்கும்படியான ஒரு விஷயத்தை நீங்கள் கூறிவிட்டீர்கள்" என்று கூறினார்கள். நான், "நிதானமாக இருங்கள்" என்று கூறிவிட்டு, பிறகு:

'லகத் ரஆ மின் ஆயாத்தி ரப்பிஹில் குப்ரா'
"(நிச்சயமாக அவர் தம் இறைவனின் பெரும் அத்தாட்சிகளில் சிலவற்றைக் கண்டார்)" (திருக்குர்ஆன் 53:18)

எனும் வசனத்தை ஓதிக் காட்டினேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் எங்கே செல்கிறீர்கள் (இந்த தவறான புரிதலுடன்)? (இந்த

வசனத்தின் பொருள்) அது ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் தான். எவரேனும் உங்களிடம், முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் தம் இறைவனைக் கண்டார்கள் என்றோ, அல்லது தமக்குக் கட்டளையிடப்பட்ட ஏதேனும் ஒன்றை அவர்கள் மறைத்தார்கள் என்றோ, அல்லது மிக உயர்ந்தவனான அல்லாஹ் குறிப்பிட்ட ஐந்து விஷயங்களை அவர்கள் அறிந்திருந்தார்கள் என்றோ அறிவித்தால், அவர் (அல்லாஹ்வின் மீது) மிக மோசமான பொய்யை இட்டுக்கட்டியவராவார். (அந்த ஐந்து விஷயங்கள் பற்றி) அல்லாஹ் கூறுகிறான்:

'இன்னல்லாஹ இந்தஹூ இல்முஸ் ஸாஅத்தி வயுனஸ்ஸிலுல் கைஸ்' "(நிச்சயமாக அல்லாஹ் - அவனிடமே அந்த (மறுமை) நேரத்தைப் பற்றிய அறிவு இருக்கிறது; அவனே மழையை இறக்குகிறான்...)" (திருக்குர்ஆன் 31:34).

மாறாக, அவர்கள் (ஸல்) ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்களையே கண்டார்கள். ஆனால் அவரை அவரின் (நிஜ) உருவத்தில் இரண்டு முறை தவிர (வேறு எப்போதும்) கண்டதில்லை. ஒரு முறை 'ஸித்ரத் அல்-முன்தஹா'விலும், மற்றொரு முறை (மக்காவிற்கு அருகிலுள்ள) 'ஜியாத்' என்ற இடத்திலும் (கண்டார்கள்); அவருக்கு அறுநூறு இறக்கைகள் இருந்தன; அவை அடிவானத்தை அடைத்துக்கொண்டிருந்தன."

அபூ ஈஸா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: தாவூத் இப்னு அபீ ஹிந்த், அஷ்-ஷஅபி வழியாக, மஸ்ரூக் வழியாக, ஆயிஷா வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார். தாவூத் அவர்களின் ஹதீஸ் முஜாலித் அவர்களின் ஹதீஸை விடச் சிறியது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3279

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرِو بْنِ نَبْهَانَ بْنِ صَفْوَانَ الْبَصْرِيُّ الثَّقَفِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ كَثِيرٍ الْعَنْبَرِيُّ أَبُو غَسَّانَ، حَدَّثَنَا سَلْمُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ أَبَانَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ رَأَى مُحَمَّدٌ رَبَّهُ. قُلْتُ أَلَيْسَ اللَّهُ يَقُولُ: (لاَ تُدْرِكُهُ الأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الأَبْصَارَ) قَالَ وَيْحَكَ ذَاكَ إِذَا تَجَلَّى بِنُورِهِ الَّذِي هُوَ نُورُهُ وَقَدْ رَأَى مُحَمَّدٌ رَبَّهُ مَرَّتَيْنِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

இக்ரிமா அறிவித்தார்கள்:
இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள்

தம் இறைவனைப் பார்த்தார்கள்."
நான் கேட்டேன்: "அல்லாஹ் (திருக்குர்ஆனில்),
'லா துத்ரிக்குஹுல் அப்ஸாரு வஹுவ யுத்ரிக்குல் அப்ஸார'
(பார்வைகள் அவனை அடையமுடியாது; அவனே எல்லாப் பார்வைகளையும் அடைகிறான் - 6:103) என்று கூறவில்லையா?"
அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "உனக்கு என்னவாயிற்று! (அந்த வசனத்தின் பொருள் என்னவென்றால்,) அது (பார்வைகளால் அவனை அடைய முடியாத நிலை), அவன் தனது ஒளியை, அவனுடைய ஒளியாகவே வெளிப்படுத்தும் போதுதான் (ஏற்படும்). ஆனால் முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் தம் இறைவனை இரண்டு முறை பார்த்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3280

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، حَدَّثَنَا أَبِي، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، فِي قَوْلِ اللَّهِ (وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَى * عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى) (فَأَوْحَى إِلَى عَبْدِهِ مَا أَوْحَى) (فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى) . قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ قَدْ رَآهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் கூற்றுகளான **"வலகத் ரஆஹு நஸ்லதன் உக்ரா, இந்த ஸித்ரதில் முன்தஹா"** (மேலும் நிச்சயமாக அவர் மற்றொரு முறையும் அவனைக் கண்டார்; ஸித்ரத்துல் முன்தஹாவுக்கு அருகில்), **"ஃப அவ்ஹா இலா அப்திஹி மா அவ்ஹா"** (ஆகவே அவன் தன் அடியாருக்கு அறிவிக்க வேண்டியதை வஹீயாக அறிவித்தான்), **"ஃப கான காப கவ்ஸைனி அவ் அத்னா"** (மேலும் அது இரு வில்லின் அளவு அல்லது அதற்குக் குறைந்த தூரமாக இருந்தது) ஆகியவை குறித்துக் கூறும்போது: "நபி (ஸல்) அவர்கள் நிச்சயமாக அவனைக் (அல்லாஹ்வை) கண்டார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3281

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، وَابْنُ أَبِي رِزْمَةَ، وَأَبُو نُعَيْمٍ عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ (مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى) قَالَ رَآهُ بِقَلْبِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள், "**மா கதிபல் ஃபுஆது மா ரஆ**" (உள்ளம் கண்டதை பொய்ப்பிக்கவில்லை) (அல்-குர்ஆன் 53:11) எனும் இறைவசனம் குறித்துக் கூறும்போது, 'அவர் (முஹம்மது நபி ஸல்) அல்லாஹ்வை தம் உள்ளத்தால் கண்டார்கள்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3282

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، وَيَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ التُّسْتَرِيِّ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، قَالَ قُلْتُ لأَبِي ذَرٍّ لَوْ أَدْرَكْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَسَأَلْتُهُ . فَقَالَ عَمَّا كُنْتَ تَسْأَلُهُ قُلْتُ كُنْتُ أَسْأَلُهُ هَلْ رَأَى مُحَمَّدٌ رَبَّهُ فَقَالَ قَدْ سَأَلْتُهُ فَقَالَ نُورٌ أَنَّى أَرَاهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் ஷகீக் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நான் அபூதர் (ரலி) அவர்களிடம், "நான் நபி (ஸல்) அவர்களைச் சந்தித்திருந்தால், அவர்களிடம் கேட்டிருப்பேன்" என்று கூறினேன்.

அவர்கள், "நீங்கள் அவர்களிடம் எதைப் பற்றிக் கேட்டிருப்பீர்கள்?" என்று கேட்டார்கள்.

நான், "முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் தம் இறைவனைப் பார்த்தார்களா? என்று கேட்டிருப்பேன்" என்று கூறினேன்.

அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அதைப்பற்றி அவர்களிடம் கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், '(நான் கண்டது) ஓர் ஒளி (மட்டுமே); நான் எப்படி அவனைப் பார்க்க முடியும்?' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3283

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، وَابْنُ أَبِي رِزْمَةَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ (ما كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى) قَالَ رَأَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جِبْرِيلَ فِي حُلَّةٍ مِنْ رَفْرَفٍ قَدْ مَلأَ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் (ரலி) அவர்கள், (மா கதபல் ஃபுஆது மா ரஆ) "அவர் கண்டதை உள்ளம் பொய்யாக்கவில்லை" (திருக்குர்ஆன் 53:11) என்பது குறித்துக் கூறியதாவது: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்களை, வானத்திற்கும் பூமிக்கும் இடைப்பட்டதை நிரப்பியவாறு, 'ரஃப்ரஃப்' (எனும் மெல்லிய பட்டுத் துணியால்) ஆன ஒரு ஹுல்லாவில் கண்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3284

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عُثْمَانَ أَبُو عُثْمَانَ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، عَنْ زَكَرِيَّا بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ: ‏(الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلاَّ اللَّمَمَ)‏ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِنْ تَغْفِرِ اللَّهُمَّ تَغْفِرْ جَمًّا وَأَىُّ عَبْدٍ لَكَ لاَ أَلَمَّا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ زَكَرِيَّا بْنِ إِسْحَاقَ ‏.‏

அதா அவர்கள் இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

"அல்லதீன யஜ்தனிபூன கபாயிரல் இஸ்மி வல் ஃபவாஹிஷ இல்லல்லமம்" (பொருள்: "யார் பெரும் பாவங்களையும், மானக்கேடான செயல்களையும் தவிர்த்துக் கொள்கிறார்களோ - சிறு பாவங்களைத் தவிர") (53:32)

என்ற திருவசனம் குறித்து இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறினார்கள்:

"இன் தக்ஃபிரில்லாஹும்ம தக்ஃபிர் ஜம்மா, வஅய்யு அப்தின் லக லா அலம்மா"

(பொருள்: "அல்லாஹ்வே! நீ மன்னித்தால், (உனது மன்னிப்பு) மிகவும் விசாலமானது. உன் அடியார்களில் சிறு பாவங்கள் செய்யாதவர் யார்?")

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

சூரத்துல் கமர் பற்றி

3285

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي مَعْمَرٍ، عَنِ

ابْنِ مَسْعُودٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ بَيْنَمَا نَحْنُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِمِنًى فَانْشَقَّ الْقَمَرُ فِلْقَتَيْنِ فِلْقَةٌ مِنْ وَرَاءِ الْجَبَلِ وَفِلْقَةٌ دُونَهُ فَقَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اشْهَدُوا . يَعْنِي : ‏(اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ‏)‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் மினாவில் இருந்தபோது, சந்திரன் இரண்டு துண்டுகளாகப் பிளந்தது. அதன் ஒரு பகுதி மலைக்குப் பின்னாலும், மற்றொரு பகுதி மலைக்கு முன்னாலும் இருந்தது. அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம், 'சாட்சியாக இருங்கள்' என்று கூறினார்கள்.' அதாவது: 'இக்தரபதிஸ் ஸாஅத்து வன்ஷக்கல் கமர்' - மறுமை நாள் நெருங்கிவிட்டது; சந்திரனும் பிளந்துவிட்டது (திருக்குர்ஆன் 54:1).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3286

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ سَأَلَ أَهْلُ مَكَّةَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم آيَةً فَانْشَقَّ الْقَمَرُ بِمَكَّةَ مَرَّتَيْنِ فَنَزَلَتْ : ‏(اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ‏)‏ إِلَى قَوْلِهِ : ‏(سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ ‏)‏ يَقُولُ ذَاهِبٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: மக்காவாசிகள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஓர் அத்தாட்சியைக் கேட்டார்கள். எனவே, மக்காவில் சந்திரன் இருமுறை (அதாவது, இரண்டு பகுதிகளாகப்) பிளந்தது. ஆகவே, 'இக்தரபத்திஸ் ஸாஅது வன்ஷக்(க்)கல் கமர்' (யுகமுடிவு நெருங்கிவிட்டது; சந்திரனும் பிளந்துவிட்டது) என்பதிலிருந்து, 'ஸிஹ்ருன் முஸ்தமிர்' என்று அவன் (அல்லாஹ்) கூறுவது வரை (உள்ள வசனங்கள்) அருளப்பட்டன. ('முஸ்தமிர்' என்பதற்கு) 'நீங்கிச் செல்லும்' என்று (அறிவிப்பாளர்) கூறுகிறார். அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3287

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجِيحٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنْ أَبِي مَعْمَرٍ، عَنِ ابْنِ

مَسْعُودٍ، قَالَ انْشَقَّ الْقَمَرُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لَنَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم اشْهَدُوا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் சந்திரன் பிளந்தது. அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம், 'சாட்சியாக இருங்கள்!' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3288

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ انْفَلَقَ الْقَمَرُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اشْهَدُوا ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் சந்திரன் பிளக்கப்பட்டது. எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் சாட்சி கூறுங்கள் (இந்த அற்புதத்திற்கு).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3289

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ كَثِيرٍ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ كَثِيرٍ، عَنْ حُصَيْنٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ انْشَقَّ الْقَمَرُ عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَتَّى صَارَ فِرْقَتَيْنِ عَلَى هَذَا الْجَبَلِ وَعَلَى هَذَا الْجَبَلِ فَقَالُوا سَحَرَنَا مُحَمَّدٌ فَقَالَ بَعْضُهُمْ لَئِنْ كَانَ سَحَرَنَا مَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَسْحَرَ النَّاسَ كُلَّهُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ حُصَيْنٍ عَنْ جُبَيْرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ نَحْوَهُ ‏.‏

நபி (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் சந்திரன் பிளந்தது. அது இரண்டு பகுதிகளாகப் பிரிந்து, ஒரு பகுதி இந்த மலைக்கு மேலும், மற்றொரு பகுதி அந்த மலைக்கு மேலும் (தெளிவாகத்) தோன்றியது. ஆகவே (மக்களில் சிலர்), 'முஹம்மது நம் மீது சூனியம் செய்துவிட்டார்' என்று கூறினார்கள். அவர்களில் சிலர் (அதற்கு மறுப்பாக), 'அவர் நம் மீது சூனியம்

செய்திருந்தாலும், எல்லா மக்கள் மீதும் அவரால் சூனியம் செய்ய முடியாது (ஏனெனில் சூனியம் ஒரு குறிப்பிட்ட இடத்திலோ அல்லது நபர்களிடமோ மட்டுமே செயல்படும்)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3290

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَأَبُو بَكْرٍ بُنْدَارٌ قَالاَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ زِيَادِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبَّادِ بْنِ جَعْفَرٍ الْمَخْزُومِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ جَاءَ مُشْرِكُو قُرَيْشٍ يُخَاصِمُونَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فِي الْقَدَرِ فَنَزَلَتْ: (يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ * إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

குறைஷி இணைவைப்பாளர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ‘கத்ர்’ (விதி) குறித்துத் தர்க்கம் செய்ய வந்தார்கள். அப்போது (பின்வரும் வசனம்) அருளப்பெற்றது:

"(யவ்ம யுஸ்ஹபூன ஃபிந்நாரி அலா வுஜூஹிஹிம் தூகூ மஸ்ஸ ஸகர். இன்னா குல்ல ஷையின் ஃகலக்னாஹு பிகதர்)"

பொருள்: "அவர்கள் தங்கள் முகங்கள் குப்புற நரக நெருப்பில் இழுத்துச் செல்லப்படும் நாளில், '(ஸகர் எனும்) நரகத்தின் தீண்டலைச் சுவையுங்கள்!' (என்று அவர்களிடம் கூறப்படும்). நிச்சயமாக நாம் ஒவ்வொரு பொருளையும் ஒரு விதியுடனேயே படைத்துள்ளோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الرَّحْمَنِ

சூரத்துர் ரஹ்மான் பற்றி

3291

حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ وَاقِدٍ أَبُو مُسْلِمٍ السَّعْدِيُّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ زُهَيْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرٍ، رضى الله عنه قَالَ خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم عَلَى أَصْحَابِهِ فَقَرَأَ عَلَيْهِمْ سُورَةَ الرَّحْمَنِ مِنْ أَوَّلِهَا إِلَى آخِرِهَا فَسَكَتُوا فَقَالَ لَقَدْ قَرَأْتُهَا عَلَى الْجِنِّ لَيْلَةَ الْجِنِّ فَكَانُوا أَحْسَنَ مَرْدُودًا مِنْكُمْ كُنْتُ كُلَّمَا أَتَيْتُ عَلَى قَوْلِهِ : ‏(فَبِأَىِّ آلاَءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)‏ قَالُوا لاَ بِشَىْءٍ مِنْ نِعَمِكَ رَبَّنَا نُكَذِّبُ فَلَكَ الْحَمْدُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْوَلِيدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ زُهَيْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ ‏.‏ قَالَ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ كَأَنَّ زُهَيْرَ بْنَ مُحَمَّدٍ الَّذِي وَقَعَ بِالشَّامِ لَيْسَ هُوَ الَّذِي يُرْوَى عَنْهُ بِالْعِرَاقِ كَأَنَّهُ رَجُلٌ آخَرُ قَلَبُوا اسْمَهُ يَعْنِي لِمَا يَرْوُونَ عَنْهُ مِنَ الْمَنَاكِيرِ ‏.‏ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ الْبُخَارِيَّ يَقُولُ أَهْلُ الشَّامِ يَرْوُونَ عَنْ زُهَيْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ مَنَاكِيرَ وَأَهْلُ الْعِرَاقِ يَرْوُونَ عَنْهُ أَحَادِيثَ مُقَارِبَةً ‏.‏

ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம் தோழர்களிடம் வந்தார்கள். அவர்களுக்கு 'சூரா அர்-ரஹ்மான்' அத்தியாயத்தை அதன் ஆரம்பம் முதல் இறுதி வரை ஓதிக் காட்டினார்கள். அவர்கள் மௌனமாக இருந்தார்கள். (அதனால்) நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'நான் அதை 'ஜின்களின் இரவில்' ஜின்களுக்கு ஓதிக் காட்டினேன். உங்களை விட அவர்கள் அதற்குச் சிறந்த முறையில் பதிலளித்தார்கள். நான் (அல்லாஹ்வின்) கூற்றான **‘ஃபபி அய்யி ஆலாஇ ரப்பிக்குமா துகத்திபான்’** (உங்கள் இறைவனின் அருட்கொடைகளில் எதனை நீங்கள் பொய்யாக்குவீர்கள்?) என்பதற்கு வரும்போதெல்லாம், அவர்கள், **‘லா பிஷைஇன் மின் நிஅமிக்க ரப்பனா நுகத்திபு ஃபலக்கல் ஹம்த்’** (“எங்கள் இறைவனே! உனது அருட்கொடைகளில் எதையும் நாங்கள் பொய்யாக்கவில்லை! உனக்கே எல்லாப் புகழும்”) என்று கூறினார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

சூரத் அல்-வாகிஆ பற்றி

3292

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، وَعَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ اللَّهُ أَعْدَدْتُ لِعِبَادِي الصَّالِحِينَ مَا لاَ عَيْنٌ رَأَتْ وَلاَ أُذُنٌ سَمِعَتْ وَلاَ خَطَرَ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ وَاقْرَءُوا إِنْ شِئْتُمْ : ‏(فَلاَ تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ)‏ وَفِي الْجَنَّةِ شَجَرَةٌ يَسِيرُ الرَّاكِبُ فِي ظِلِّهَا مِائَةَ عَامٍ لاَ يَقْطَعُهَا وَاقْرَءُوا إِنْ شِئْتُمْ : ‏(وَظِلٍّ مَمْدُودٍ)‏ وَمَوْضِعُ سَوْطٍ فِي

الْجَنَّةِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا وَاقْرَءُوا إِنْ شِئْتُمْ : (فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلاَّ مَتَاعُ الْغُرُورِ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ் கூறுகிறான்: ‘எனது நல்லடியார்களுக்காக, எந்தக் கண்ணும் கண்டிராத, எந்தக் காதும் கேட்டிராத, எந்த மனித உள்ளத்திலும் தோன்றியிராத (அளவுக்கு மகத்தான வெகுமதிகளை) நான் தயார் செய்துள்ளேன்.’ நீங்கள் விரும்பினால் (இவ்வசனத்தை) ஓதிக்கொள்ளுங்கள்:
(ஃபலா தஃலமு நஃப்ஸும் மா உக்ஃபிய லஹும் மின் குர்ரதி அஃயுனின் ஜஸாஅம் பிமா கானூ யஃமலூன்)
‘அவர்கள் செய்து கொண்டிருந்த (நற்)செயல்களுக்குக் கூலியாக, அவர்களுக்காக மறைத்து வைக்கப்பட்டுள்ள கண் குளிர்ச்சியை (அதாவது, இன்பங்களை) எந்த ஆத்மாவும் அறியாது.’

மேலும், சொர்க்கத்தில் ஒரு மரம் இருக்கிறது, அதன் நிழலின் கீழ் ஒரு பயணி நூறு ஆண்டுகள் பயணித்தாலும் அதை(அந்த நிழலை)க் கடந்து விட முடியாது. நீங்கள் விரும்பினால் (இவ்வசனத்தை) ஓதிக்கொள்ளுங்கள்:
(வ ளில்லிம் மம்தூத்)
‘மேலும், நீண்ட நிழலிலும் (அவர்கள் இருப்பார்கள்).’

மேலும், சொர்க்கத்தில் ஒரு சாட்டையின் அளவுள்ள இடம் இந்த உலகத்தையும் அதிலுள்ள அனைத்தையும் விடச் சிறந்ததாகும். நீங்கள் விரும்பினால் (இவ்வசனத்தை) ஓதிக்கொள்ளுங்கள்:
(ஃபமன் ஸுஹ்ஸிஹ அனின் நாரி வ உத்ஹிலல் ஜன்னத ஃபகத் ஃபாஸ், வமல் ஹயாதுத் துன்யா இல்லா மதாஉல் ஃகுரூர்)
‘எவர் நரக நெருப்பிலிருந்து அப்புறப்படுத்தப்பட்டு, சொர்க்கத்தில் நுழைவிக்கப்படுகிறாரோ, அவர் நிச்சயமாக வெற்றி பெற்றுவிட்டார். இவ்வுலக வாழ்க்கை ஏமாற்றும் இன்பப் பொருளேயன்றி வேறில்லை.’”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: “இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3293

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَشَجَرَةً يَسِيرُ الرَّاكِبُ فِي ظِلِّهَا مِائَةَ عَامٍ لاَ يَقْطَعُهَا وَإِنْ شِئْتُمْ فَاقْرَءُوا : (وَظِلٍّ مَمْدُودٍ * وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي

الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக சொர்க்கத்தில் ஒரு மரம் உள்ளது; அதன் நிழலில் ஒரு பயணி நூறு ஆண்டுகள் பயணித்தாலும் அதைக் கடந்து முடிக்க முடியாது. நீங்கள் விரும்பினால் (இதற்கு ஆதாரமாக அல்குர்ஆனின் இந்த வசனத்தை) ஓதிக் கொள்ளுங்கள்: '(அங்கே அவர்கள்) நீண்டு பரந்த நிழலிலும், ஊற்றெடுத்து ஓடும் நீரிலும் (இருப்பார்கள்)'." (அல்குர்ஆன் 56:30-31)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3294

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، رضى الله عنه عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ : (وفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ) قَالَ ارْتِفَاعُهَا كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ وَمَسِيرَةُ مَا بَيْنَهُمَا خَمْسُمِائَةِ عَامٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ رِشْدِينَ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ وَارْتِفَاعُهَا كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ . قَالَ ارْتِفَاعُ الْفُرُشِ الْمَرْفُوعَةِ فِي الدَّرَجَاتِ وَالدَّرَجَاتُ مَا بَيْنَ كُلِّ دَرَجَتَيْنِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: (சுவர்க்கத்தில் உள்ள) 'உயர்த்தப்பட்ட விரிப்புகள்' (அல்குர்ஆன் 56:34) என்ற அல்லாஹ்வின் கூற்று குறித்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவற்றின் உயரம் வானத்திற்கும் பூமிக்கும் இடையில் உள்ள தூரத்தைப் போன்றதாகும்; மேலும் அவ்விரண்டிற்கும் இடையிலான தூரம் ஐநூறு வருடங்களாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3295

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَلِيٍّ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم : (أتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ) قَالَ شُكْرُكُمْ تَقُولُونَ مُطِرْنَا بِنَوْءِ كَذَا وَكَذَا وَبِنَجْمِ كَذَا وَكَذَا . قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِسْرَائِيلَ .

وَرَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سُفْيَانَ، .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"உங்கள் வாழ்வாதாரத்திற்கு (நீங்கள் நன்றி செலுத்துவதற்குப் பதிலாக), நீங்கள் (அதன் மூலத்தை) பொய்யாக்குகிறீர்களா?"
(நபி (ஸல்) அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்): "(இங்கு குறிப்பிடப்படும்) உங்களின் நன்றியறிதல் என்பது, 'இன்ன இன்ன நட்சத்திர அமைப்பின் காரணமாகவும், இன்ன இன்ன நட்சத்திரத்தின் காரணமாகவும் எங்களுக்கு மழை கிடைத்தது' என்று நீங்கள் கூறுவதாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3296

حَدَّثَنَا أَبُو عَمَّارٍ الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ الْخُزَاعِيُّ الْمَرْوَزِيُّ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبَانَ، عَنْ أَنَسٍ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم : ‏(‏إنا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً‏)‏ قَالَ إِنَّ مِنَ الْمُنْشَآتِ اللاَّئِي كُنَّ فِي الدُّنْيَا عَجَائِزَ عُمْشًا رُمْصًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ وَمُوسَى بْنُ عُبَيْدَةَ وَيَزِيدُ بْنُ أَبَانَ الرَّقَاشِيُّ يُضَعَّفَانِ فِي الْحَدِيثِ .

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், (குர்ஆனின் 56:35 வசனத்தை ஓதி), **‘இன்னா அன்ஷஃனாஹுன்ன இன்ஷாவா’** (நிச்சயமாக நாம் அவர்களை முற்றிலும் ஒரு புதிய படைப்பாகப் படைத்தோம்) என்று கூறினார்கள். மேலும் அவர்கள் (அந்த வசனத்தை விளக்கி) கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக, (சுவனத்தில்) புதிதாகப் படைக்கப்படுபவர்களில், இவ்வுலகில் மூதாட்டிகளாகவும், கண் பார்வைக் குறைவுள்ளவர்களாகவும், கண் பீளை உடையவர்களாகவும் இருந்த பெண்களும் அடங்குவர்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3297

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ شَيْبَانَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ أَبُو بَكْرٍ رضى الله عنه يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ شِبْتَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ شَيَّبَتْنِي هُودٌ وَالْوَاقِعَةُ وَالْمُرْسَلاَتُ وَعَمَّ يَتَسَاءَلُونَ وَإِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَبَّاسٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَرَوَى عَلِيُّ بْنُ صَالِحٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ نَحْوَ هَذَا ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي مَيْسَرَةَ شَيْءٌ مِنْ هَذَا مُرْسَلاً ‏.‏ وَرَوَى أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ شَيْبَانَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ هَاشِمُ بْنُ الْوَلِيدِ الْهَرَوِيُّ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள், ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! தாங்கள் நரைத்துவிட்டீர்களே!’ என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘ஹூத், அல்-வாகிஆ, அல்-முர்ஸலாத், அம்ம யதஸாஅலூன் மற்றும் இதஷ்-ஷம்ஸு குவ்விரத் ஆகிய (அத்தியாயங்கள்) என்னை நரைக்கச் செய்துவிட்டன (அவற்றின் கடுமையான செய்திகள் என்னை முதுமையடையச் செய்துவிட்டன)’ என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْحَدِيدِ

சூரத்துல் ஹதீத் பற்றி

3298

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، - الْمَعْنَى وَاحِدٌ قَالُوا حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا شَيْبَانُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ قَتَادَةَ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ بَيْنَمَا نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَالِسٌ وَأَصْحَابُهُ إِذْ أَتَى عَلَيْهِمْ سَحَابٌ فَقَالَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ هَلْ تَدْرُونَ مَا هَذَا ‏"‏ ‏.‏ فَقَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ هَذَا الْعَنَانُ هَذِهِ رَوَايَا الأَرْضِ يَسُوقُهُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِلَى قَوْمٍ لاَ يَشْكُرُونَهُ وَلاَ يَدْعُونَهُ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ هَلْ تَدْرُونَ مَا فَوْقَكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا اللَّهُ

وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنَّهَا الرَّقِيعُ سَقْفٌ مَحْفُوظٌ وَمَوْجٌ مَكْفُوفٌ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ هَلْ تَدْرُونَ كَمْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهَا مَسِيرَةُ خَمْسِمِائَةِ سَنَةٍ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ هَلْ تَدْرُونَ مَا فَوْقَ ذَلِكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنَّ فَوْقَ ذَلِكَ سَمَاءَيْنِ وَمَا بَيْنَهُمَا مَسِيرَةُ خَمْسِمِائَةِ عَامٍ ‏"‏ ‏.‏ حَتَّى عَدَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ مَا بَيْنَ كُلِّ سَمَاءَيْنِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ هَلْ تَدْرُونَ مَا فَوْقَ ذَلِكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنَّ فَوْقَ ذَلِكَ الْعَرْشَ وَبَيْنَهُ وَبَيْنَ السَّمَاءِ بُعْدُ مَا بَيْنَ السَّمَاءَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ هَلْ تَدْرُونَ مَا الَّذِي تَحْتَكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنَّهَا الأَرْضُ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ هَلْ تَدْرُونَ مَا الَّذِي تَحْتَ ذَلِكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنَّ تَحْتَهَا الأَرْضَ الأُخْرَى بَيْنَهُمَا مَسِيرَةُ خَمْسِمِائَةِ سَنَةٍ ‏"‏ ‏.‏ حَتَّى عَدَّ سَبْعَ أَرَضِينَ بَيْنَ كُلِّ أَرْضَيْنِ مَسِيرَةُ خَمْسِمِائَةِ سَنَةٍ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَوْ أَنَّكُمْ دَلَّيْتُمْ رَجُلاً بِحَبْلٍ إِلَى الأَرْضِ السُّفْلَى لَهَبَطَ عَلَى اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ ‏(‏ هو الأَوَّلُ وَالآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ قَالَ وَيُرْوَى عَنْ أَيُّوبَ وَيُونُسَ بْنِ عُبَيْدٍ وَعَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ قَالُوا لَمْ يَسْمَعِ الْحَسَنُ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَفَسَّرَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ هَذَا الْحَدِيثَ فَقَالُوا إِنَّمَا هَبَطَ عَلَى عِلْمِ اللَّهِ وَقُدْرَتِهِ وَسُلْطَانِهِ ‏.‏ عِلْمُ اللَّهِ وَقُدْرَتُهُ وَسُلْطَانُهُ فِي كُلِّ مَكَانٍ وَهُوَ عَلَى الْعَرْشِ كَمَا وَصَفَ فِي كِتَابِهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம் தோழர்களுடன் அமர்ந்திருந்தபோது அவர்களுக்கு மேலே ஒரு மேகம் வந்தது. அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "இது என்னவென்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வும் அவனது தூதருமே நன்கு அறிந்தவர்கள்" என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், "இதுதான் 'அல்-அனான்' (எனும் மேகம்); இவை பூமியின் நீர்த்தொட்டிகளாகும். தமக்கு நன்றி செலுத்தாத, தம்மிடம் பிரார்த்திக்காத கூட்டத்தாரிடம் அல்லாஹ் இதை ஓட்டிச் செல்கிறான்" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு, "உங்களுக்கு மேலே என்ன இருக்கிறது என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வும் அவனது தூதருமே நன்கு அறிந்தவர்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், "நிச்சயமாக அதுதான் 'அர்-ரகீஉ' (எனும் வானம்); (அது) பாதுகாக்கப்பட்ட

கூரையும், தடுக்கப்பட்ட அலையும் ஆகும்" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு, "உங்களுக்கும் அதற்கும் இடையில் எவ்வளவு (தூரம்) இருக்கிறது என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வும் அவனது தூதருமே நன்கு அறிந்தவர்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், "உங்களுக்கும் அதற்கும் இடையில் ஐநூறு வருடப் பயணத் தொலைவு இருக்கிறது" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு, "அதற்கு மேலே என்ன இருக்கிறது என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வும் அவனது தூதருமே நன்கு அறிந்தவர்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், "நிச்சயமாக, அதற்கு மேலே இரண்டு வானங்கள் உள்ளன; அவற்றுக்கு இடையில் ஐநூறு வருடப் பயணத் தொலைவு இருக்கிறது" என்று ஏழு வானங்கள் வரை எண்ணினார்கள். "ஒவ்வொரு இரண்டு வானங்களுக்கும் இடையில் உள்ள தொலைவு, (முதல்) வானத்திற்கும் பூமிக்கும் இடையில் உள்ள தொலைவைப் போன்றதாகும் (அதாவது, ஐநூறு வருடப் பயணத் தொலைவு)."

பிறகு, "அதற்கு மேலே என்ன இருக்கிறது என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வும் அவனது தூதருமே நன்கு அறிந்தவர்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், "நிச்சயமாக, அதற்கு மேலே 'அர்ஷ்' உள்ளது. அதற்கும் வானத்திற்கும் இடையில் உள்ள தொலைவு, இரண்டு வானங்களுக்கு இடையில் உள்ள தொலைவைப் போன்றது" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு, "உங்களுக்குக் கீழே என்ன இருக்கிறது என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வும் அவனது தூதருமே நன்கு அறிந்தவர்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், "நிச்சயமாக அது பூமி" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு, "அதற்குக் கீழே என்ன இருக்கிறது என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வும் அவனது தூதருமே நன்கு அறிந்தவர்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், "நிச்சயமாக, அதற்குக் கீழே மற்றொரு பூமி உள்ளது; அவற்றுக்கு இடையில் ஐநூறு வருடப் பயணத் தொலைவு இருக்கிறது" என்று ஏழு பூமிகள் வரை எண்ணினார்கள். "ஒவ்வொரு இரண்டு பூமிகளுக்கும் இடையில் ஐநூறு வருடப் பயணத் தொலைவு இருக்கிறது."

பிறகு அவர்கள், "முஹம்மதின் உயிர் எவன் கைவசம் உள்ளதோ அவன் மீது சத்தியமாக! நீங்கள் ஒரு கயிற்றின் மூலம் ஒருவரை கீழ் பூமிக்கு இறக்கினாலும், அவர் அல்லாஹ்வின் மீதே சென்றிறங்குவார் (அதாவது, அல்லாஹ்வின் ஞானம், சக்தி மற்றும் ஆட்சிக்கு உட்பட்டே இருப்பார்)" என்று கூறினார்கள். பிறகு (பின்வரும் வசனத்தை) ஓதினார்கள்:

(ஹுவல் அவ்வலு வல் ஆகிரு வழ் ழாஹிரு வல் பாதினு வஹுவ பிகுல்லி ஷையின் அலீம்)

"அவனே முதலானவன்; அவனே இறுதியானவன்; அவனே வெளியானவன்; அவனே உள்ளானவன். மேலும் அவன் அனைத்துப் பொருட்கள் குறித்தும் நன்கறிந்தவன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْمُجَادَلَةِ

பாடம் : சூரத் அல்-முஜாதலா

3299

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْحُلْوَانِيُّ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ صَخْرٍ الأَنْصَارِيِّ، قَالَ كُنْتُ رَجُلاً قَدْ أُوتِيتُ مِنْ جِمَاعِ النِّسَاءِ مَا لَمْ يُؤْتَ غَيْرِي فَلَمَّا دَخَلَ رَمَضَانُ تَظَاهَرْتُ مِنِ امْرَأَتِي حَتَّى يَنْسَلِخَ رَمَضَانُ فَرَقًا مِنْ أَنْ أُصِيبَ مِنْهَا فِي لَيْلَتِي فَأَتَتَابَعَ فِي ذَلِكَ إِلَى أَنْ يُدْرِكَنِي النَّهَارُ وَأَنَا لاَ أَقْدِرُ أَنْ أَنْزِعَ فَبَيْنَمَا هِيَ تَخْدُمُنِي ذَاتَ لَيْلَةٍ إِذْ تَكَشَّفَ لِي مِنْهَا شَيْءٌ فَوَثَبْتُ عَلَيْهَا فَلَمَّا أَصْبَحْتُ غَدَوْتُ عَلَى قَوْمِي فَأَخْبَرْتُهُمْ خَبَرِي فَقُلْتُ انْطَلِقُوا مَعِي إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأُخْبِرُهُ بِأَمْرِي ‏.‏ فَقَالُوا لاَ وَاللَّهِ لاَ نَفْعَلُ نَتَخَوَّفُ أَنْ يَنْزِلَ فِينَا قُرْآنٌ أَوْ يَقُولَ فِينَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَقَالَةً يَبْقَى عَلَيْنَا عَارُهَا وَلَكِنِ اذْهَبْ أَنْتَ فَاصْنَعْ مَا بَدَا لَكَ ‏.‏ قَالَ فَخَرَجْتُ فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَخْبَرْتُهُ خَبَرِي ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ أَنْتَ بِذَاكَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ أَنَا بِذَاكَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَنْتَ بِذَاكَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ أَنَا بِذَاكَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَنْتَ بِذَاكَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ أَنَا بِذَاكَ وَهَا أَنَا ذَا فَأَمْضِ فِيَّ حُكْمَ اللَّهِ فَإِنِّي صَابِرٌ لِذَلِكَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَعْتِقْ رَقَبَةً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَضَرَبْتُ صَفْحَةَ عُنُقِي بِيَدِي فَقُلْتُ لاَ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا أَصْبَحْتُ أَمْلِكُ غَيْرَهَا ‏.‏ قَالَ ‏"‏ صُمْ شَهْرَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَهَلْ أَصَابَنِي مَا أَصَابَنِي إِلاَّ فِي الصِّيَامِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَأَطْعِمْ سِتِّينَ مِسْكِينًا ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ لَقَدْ بِتْنَا لَيْلَتَنَا هَذِهِ وَحْشَى مَا لَنَا عَشَاءٌ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ اذْهَبْ إِلَى صَاحِبِ صَدَقَةِ بَنِي زُرَيْقٍ فَقُلْ لَهُ فَلْيَدْفَعْهَا إِلَيْكَ فَأَطْعِمْ عَنْكَ مِنْهَا وَسْقًا سِتِّينَ مِسْكِينًا ثُمَّ اسْتَعِنْ بِسَائِرِهِ عَلَيْكَ وَعَلَى عِيَالِكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَرَجَعْتُ إِلَى قَوْمِي فَقُلْتُ وَجَدْتُ عِنْدَكُمُ الضِّيقَ وَسُوءَ

الرَّأْيِ وَوَجَدْتُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم السَّعَةَ وَالْبَرَكَةَ أَمَرَ لِي بِصَدَقَتِكُمْ فَادْفَعُوهَا إِلَيَّ فَدَفَعُوهَا إِلَيَّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . قَالَ مُحَمَّدٌ سُلَيْمَانُ بْنُ يَسَارٍ لَمْ يَسْمَعْ عِنْدِي مِنْ سَلَمَةَ بْنِ صَخْرٍ . قَالَ وَيُقَالُ سَلَمَةُ بْنُ صَخْرٍ وَسَلْمَانُ بْنُ صَخْرٍ . وَفِي الْبَابِ عَنْ خَوْلَةَ بِنْتِ ثَعْلَبَةَ وَهِيَ امْرَأَةُ أَوْسِ بْنِ الصَّامِتِ .

ஸலமா பின் ஸக்ர் அல் அன்சாரி (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“பெண்களுடன் தாம்பத்திய உறவு கொள்வதில் வேறு யாருக்கும் வழங்கப்படாத (அதிக) ஆற்றல் எனக்கு வழங்கப்பட்டிருந்தது. ரமளான் மாதம் தொடங்கியபோது, (நோன்பு நோற்ற நிலையில்) இரவில் என் மனைவியுடன் நான் கூடிவிடக்கூடும் என்று அஞ்சி, (அவ்வாறு கூடிவிட்டால் பகல் வரும் வரை என்னால் நிறுத்த முடியாமல் போய், நோன்பு முறிந்துவிடும் என்ற அச்சத்தில்) ரமளான் முடியும் வரை என் மனைவிக்கு நான் ‘ழிஹார்’ செய்துவிட்டேன்.

ஒரு நாள் இரவு அவள் எனக்குப் பணிவிடை செய்து கொண்டிருந்தபோது, அவளுடைய (உடலின்) ஒரு பகுதி எனக்குத் தெரிந்துவிட்டது; அதனால் அவள் மீது பாய்ந்து (கூடி) விட்டேன்.

காலை ஆனதும், என் சமூகத்தாரிடம் சென்று எனக்கு நடந்ததைத் தெரிவித்தேன். நான் கூறினேன்: ‘என் விஷயத்தைப் பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் தெரிவிக்க, என்னுடன் வாருங்கள்.’ அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘இல்லை, அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நாங்கள் அப்படிச் செய்ய மாட்டோம். எங்களைப் பற்றி குர்ஆனில் ஏதாவது (வசனம்) இறங்கிவிடுமோ, அல்லது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களைப் பற்றி ஏதாவது கூறி, அதன் அவமானம் எங்கள் மீது நிலைத்துவிடுமோ என்று நாங்கள் அஞ்சுகிறோம். ஆனால், நீரே சென்று உமக்குத் தோன்றியதைச் செய்யுங்கள்.’”

அவர் (ஸலமா (ரலி)) கூறினார்கள்: “ஆகவே, நான் வெளியேறி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, என் விஷயத்தைப் பற்றி அவர்களுக்குத் தெரிவித்தேன். அவர்கள் (நபி (ஸல்)) கேட்டார்கள்: ‘அதைச் செய்தது நீர்தானா?’ நான் கூறினேன்: ‘நான்தான் (அதைச் செய்தேன்).’ அவர்கள் (நபி (ஸல்)) மீண்டும், ‘அதைச் செய்தது நீர்தானா?’ எனக் கேட்டார்கள். நான், ‘நான்தான்’ என்றேன். அவர்கள் (nabi (ஸல்)) மீண்டும், ‘அதைச் செய்தது நீர்தானா?’ எனக் கேட்டார்கள். நான் கூறினேன்: ‘நான்தான்; இதோ (தங்கள் முன்) இருக்கிறேன், எனவே என் விஷயத்தில் அல்லாஹ்வின் தீர்ப்பை நிறைவேற்றுங்கள்; நான் அதைச் சகித்துக் கொள்வேன்.’

அவர்கள் (நபி (ஸல்)) கூறினார்கள்: ‘ஒரு அடிமையை விடுதலை செய்வீராக.’” அவர் (ஸலமா (ரலி)) கூறினார்கள்: “நான் என் கைகளால் என்

கழுத்தின் பின்பகுதியைத் தட்டிக்கொண்டு கூறினேன்: 'உங்களை சத்தியத்துடன் அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக, இல்லை! இந்தக் கழுத்)தைத் தவிர (விடுதலை செய்ய) வேறு எதற்கும் நான் அதிபதியல்ல (என்னிடம் வேறு எதுவும் இல்லை).' அவர்கள் (நபி (ஸல்)) கூறினார்கள்: 'அப்படியானால் இரண்டு மாதங்கள் தொடர்ச்சியாக நோன்பு நோற்பீராக.' நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நோன்பு நோற்ற நிலையில் தானே எனக்கு இந்த விபரீதமே ஏற்பட்டது (எனவே என்னால் தொடர்ச்சியாக நோன்பு நோற்க முடியாது)?' அவர்கள் (நபி (ஸல்)) கூறினார்கள்: 'அப்படியானால் அறுபது ஏழைகளுக்கு உணவளிப்பீராக.' நான் கூறினேன்: 'உங்களை சத்தியத்துடன் அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக! நாங்கள் இரவு உணவு கூட இல்லாமல் பசியுடன்தான் இந்த இரவைக் கழித்தோம்.'

அவர்கள் (நபி (ஸல்)) கூறினார்கள்: 'பனூ ஸுரைக் (Banu Zurayq) கோத்திரத்தாரின் ஸகாத் (தர்மப்) பொருட்களை நிர்வகிப்பவரிடம் சென்று, அதை உமக்குத் தருமாறு அவரிடம் சொல்வீராக. பிறகு, அதிலிருந்து ஒரு 'வஸ்க்' (அளவை பேரீத்தம் பழங்களை) எடுத்து, உம் சார்பாக அறுபது ஏழைகளுக்கு உணவளிப்பீராக. மீதமுள்ளதைக் கொண்டு நீரும் உம் குடும்பத்தினரும் பயனடையுங்கள்.''

அவர் (ஸலமா (ரலி)) கூறினார்கள்: "நான் என் சமூகத்தாரிடம் திரும்பிச் சென்று கூறினேன்: 'உங்களிடம் நான் நெருக்கடியையும், மோசமான அணுகுமுறையையும் கண்டேன்; ஆனால் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் விசாலமான தன்மையையும் பரக்கத்தையும் (அருள்வளத்தையும்) கண்டேன். உங்கள் ஸகாத் (தர்மப்) பொருட்களை எனக்கு வழங்குமாறு அவர்கள் எனக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்; எனவே அதை எனக்குக் கொடுங்கள்.' அவ்வாறே அவர்களும் அதை எனக்குக் கொடுத்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3300

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ الأَشْجَعِيُّ، عَنِ الثَّوْرِيِّ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ الْمُغِيرَةِ الثَّقَفِيِّ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَلْقَمَةَ الأَنْمَارِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ: (يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَىْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةً). قَالَ لِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم "مَا تَرَى دِينَارًا". قُلْتُ لاَ يُطِيقُونَهُ. قَالَ "فَنِصْفُ دِينَارٍ". قُلْتُ لاَ يُطِيقُونَهُ. قَالَ "فَكَمْ". قُلْتُ شَعِيرَةٌ. قَالَ "إِنَّكَ لَزَهِيدٌ". قَالَ فَنَزَلَتْ: (أَأَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَىْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ) الآيَةَ. قَالَ فَبِي خَفَّفَ اللَّهُ عَنْ هَذِهِ الأُمَّةِ.

قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ شَعِيرَةٌ يَعْنِي وَزْنَ شَعِيرَةٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَبُو الْجَعْدِ اسْمُهُ رَافِعٌ .

அலி இப்னு அபீ தாலிப் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
(யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ இதா நாஜைத்துமுர் ரஸூல ஃபகத்திமூ பைன யதை நஜ்வாகும் ஸதகா)
"'ஈமான் கொண்டவர்களே! நீங்கள் தூதருடன் தனிமையில் ஆலோசிக்க விரும்பினால், உங்கள் தனிப்பட்ட ஆலோசனைக்கு முன்னர் தர்மம் அளியுங்கள்' (என்ற வசனம்) அருளப்பட்டபோது, நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், 'நீர் என்ன கருதுகிறீர்? ஒரு தீனாரா?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'அவர்களால் (அதை) தாங்க முடியாது' என்று கூறினேன். அவர்கள், 'அப்படியானால், அரை தீனாரா?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'அவர்களால் (அதையும்) தாங்க முடியாது' என்று கூறினேன். அவர்கள், 'அப்படியானால் எவ்வளவு (தர்மம்)?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'ஒரு வாற்கோதுமை (எடை)' என்று கூறினேன். அவர்கள், 'நிச்சயமாக நீர் (அதன் மதிப்பை) அற்பமாக்கிவிட்டீர்' என்று கூறினார்கள்."
(அலி ரலி மேலும்) கூறினார்கள்: "அதனால், **(அஅஷ்ஃபக்தும் அன் துகத்திமூ பைன யதை நஜ்வாகும் ஸதகாத்)** 'உங்கள் தனிப்பட்ட ஆலோசனைக்கு முன்னர் தர்மங்களை முற்படுத்துவதை எண்ணி நீங்கள் அஞ்சிவிட்டீர்களா?' என்ற (குர்ஆன்) வசனம் அருளப்பட்டது."
அவர்கள் (மேலும்) கூறினார்கள்: "ஆகவே, என் மூலமாகவே அல்லாஹ் இந்த உம்மத்தின் மீதான (சுமையை) இலகுவாக்கினான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3301

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا يُونُسُ، عَنْ شَيْبَانَ، عَنْ قَتَادَةَ، حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، أَنَّ يَهُودِيًّا، أَتَى عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأَصْحَابِهِ فَقَالَ السَّامُ عَلَيْكُمْ فَرَدَّ عَلَيْهِ الْقَوْمُ فَقَالَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " هَلْ تَدْرُونَ مَا قَالَ هَذَا " . قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ سَلَّمَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ . قَالَ " لاَ وَلَكِنَّهُ قَالَ كَذَا وَكَذَا رُدُّوهُ عَلَىَّ " . فَرَدُّوهُ قَالَ " قُلْتَ السَّامُ عَلَيْكُمْ " . قَالَ نَعَمْ . قَالَ نَبِيُّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عِنْدَ ذَلِكَ " إِذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ أَحَدٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ فَقُولُوا عَلَيْكَ " . قَالَ " عَلَيْكَ مَا قُلْتَ " . قَالَ : (وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:

ஒரு யூதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமும் அவர்களுடைய தோழர்களிடமும் வந்து, "அஸ்ஸாமு அலைக்கும்" (உங்கள் மீது மரணம் உண்டாகட்டும்) என்று கூறினான். அதற்கு (அங்கிருந்த) மக்கள் அவனுக்குப் பதில் கூறினார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் நபி (ஸல்) அவர்கள், "இவன் என்ன கூறினான் என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அவர்கள், "அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதருமே நன்கு அறிந்தவர்கள். அல்லாஹ்வின் நபியே! அவன் ஸலாம் கூறினான்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "இல்லை, மாறாக அவன் இன்னின்னவாறு கூறினான். அவனை என்னிடம் திரும்ப அழைத்து வாருங்கள்" என்று கூறினார்கள். அவ்வாறே அவர்கள் அவனைத் திரும்ப அழைத்து வந்தார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் (அவனிடம்), "நீ 'அஸ்ஸாமு அலைக்கும்' என்று கூறினாயா?" என்று கேட்டார்கள். அவன் "ஆம்" என்றான். அப்போது அல்லாஹ்வின் நபி (ஸல்) அவர்கள், "வேதக்காரர்களில் ஒருவர் உங்களுக்கு ஸலாம் கூறினால், நீங்கள் 'அலைக்க' (உன் மீது) என்று கூறுங்கள்" என்று கூறினார்கள். (மேலும், அந்த யூதனிடம் நேரடியாகவோ அல்லது பொதுவாக இத்தகையவர்களுக்குப் பதிலளிக்கும் விதமாக,) "அலைக்க மா குல்த" (நீ கூறியது உன் மீதே) என்றும் கூறினார்கள்.

மேலும் (அறிவிப்பாளர்) அல்குர்ஆன் வசனத்தை மேற்கோள் காட்டினார்கள்: "வஇதா ஜாஊக்க ஹய்யூக்க பிமா லம் யுஹய்யிக்க பிஹில்லாஹ்" (அவர்கள் உம்மிடம் வந்தால், அல்லாஹ் உம்மைக் கொண்டு வாழ்த்தாதவற்றைக் கொண்டு உம்மை வாழ்த்துகின்றனர்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْحَشْرِ

சூரத்துல் ஹஷ்ர் பற்றி

3302

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، رضى الله عنهما قَالَ حَرَّقَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَخْلَ بَنِي النَّضِيرِ وَقَطَّعَ وَهِيَ الْبُوَيْرَةُ فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (ما قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பனூ அந்-நளீர் (குலத்தாரின்)

பேரீச்சை மரங்களை எரித்தார்கள்; மேலும் (சிலவற்றை) வெட்டினார்கள். அந்த இடம் அல்-புவைரா ஆகும். ஆகவே அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:
'மா கத்தஃ்தும் மின் லீனதின் அவ் தரக்துமூஹா காயிமதன் அலா உசூலிஹா ஃபபி-இத்னில்லாஹி வலி-யுக்ஸியல் ஃபாஸிகீன்'
(இதன் பொருள்: நீங்கள் (அவர்களின்) லீனா பேரீச்சை மரங்களில் எவற்றை வெட்டினீர்களோ, அல்லது அவற்றின் அடிமரங்களின் மீது நிற்கும்படி எவற்றை விட்டுவிட்டீர்களோ, அது அல்லாஹ்வின் அனுமதியுடன்தான் (நடந்தது). மேலும், பாவிகளை அவன் இழிவுபடுத்துவதற்காகவும் (அவ்வாறு நடந்தது).)'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3303

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الزَّعْفَرَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، حَدَّثَنَا حَبِيبُ بْنُ أَبِي عَمْرَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ‏(‏مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا ‏)‏ ‏.‏ قَالَ اللِّينَةُ النَّخْلَةُ ‏(يُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ‏)‏ قَالَ اسْتَنْزَلُوهُمْ مِنْ حُصُونِهِمْ قَالَ وَأُمِرُوا بِقَطْعِ النَّخْلِ فَحَكَّ فِي صُدُورِهِمْ ‏.‏ فَقَالَ الْمُسْلِمُونَ قَدْ قَطَعْنَا بَعْضًا وَتَرَكْنَا بَعْضًا فَلَنَسْأَلَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم هَلْ لَنَا فِيمَا قَطَعْنَا مِنْ أَجْرٍ وَهَلْ عَلَيْنَا فِيمَا تَرَكْنَا مِنْ وِزْرٍ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: ‏(‏مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا ‏)‏ ‏.‏ الآيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

وَرَوَى بَعْضُهُمْ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي عَمْرَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، مُرْسَلاً وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، ‏.‏ حَدَّثَنِي بِذَلِكَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ مُعَاوِيَةَ، عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي عَمْرَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى سَمِعَ مِنِّي مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள், கண்ணியமும் வல்லமையும் மிக்க அல்லாஹ்வின் (திருக்குர்ஆன் 59:5) இறைவசனம் குறித்து அறிவிக்கிறார்கள்:

‘மா கத்அதும் மின் லீனத்தின் அவ் தரக்துமூஹா காயிமதன் அலா உசூலிஹா’
(“நீங்கள் 'லீனா' மரங்களில் எதை வெட்டினாலோ அல்லது எதை அவற்றின்

வேர்களின் மீது நிற்கும்படி விட்டுவிட்டாலோ…”)

(இப்னு அப்பாஸ் (ரலி)) கூறினார்கள்: “லீனா என்பது பேரீச்சை மரமாகும்.”

(மேலும் அவ்வசனத்தின் தொடர்ச்சி): *‘…லியுக்ஸியல் ஃபாஸிகீன்’*
(“…குற்றம் புரிவோரை அவன் இழிவுபடுத்துவதற்காகவே”) (என்று அல்லாஹ் கூறினான்).

(இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) மேலும்) கூறினார்கள்: “(முஸ்லிம்கள்) அவர்களை (பனூ நளீர் யூதர்களை)த் தங்கள் கோட்டைகளிலிருந்து கீழே இறங்கச் செய்தார்கள். மேலும் (முஸ்லிம்கள்) பேரீச்சை மரங்களை வெட்டுமாறு கட்டளையிடப்பட்டார்கள். அது அவர்களின் நெஞ்சங்களில் (சந்தேகத்தையும்) தயக்கத்தையும் ஏற்படுத்தியது. (ஏனெனில், மரங்களை வெட்டுவது பூமியில் குழப்பம் விளைவிப்பதாகக் கருதப்பட்டது.)

ஆகவே முஸ்லிம்கள், “நாம் அவற்றில் சிலவற்றை வெட்டிவிட்டோம், சிலவற்றை விட்டுவிட்டோம். ஆகவே, நாம் வெட்டியவற்றுக்காக நமக்கு நற்கூலி உண்டா என்றும், நாம் விட்டுவிட்டவற்றிற்காக நம் மீது சுமை (பாவம்) உண்டா என்றும் அல்லாஹ்வின் தூதரிடம் (ஸல்) நிச்சயமாகக் கேட்போம்” என்று கூறினார்கள்.

ஆகவே, அல்லாஹ் மிக உயர்ந்தோன் (பின்வரும்) இறைவசனத்தை அருளினான்:

‘மா கத்அதும் மின் லீனத்தின் அவ் தரக்துமூஹா காயிமதன் அலா உசூலிஹா’
(“நீங்கள் 'லீனா' மரங்களில் எதை வெட்டினாலோ அல்லது எதை அவற்றின் வேர்களின் மீது நிற்கும்படி விட்டுவிட்டாலோ…”) (என்ற வசனத்தை முழுமையாக அருளினான்.)

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் (நன்மை) தரத்திலான, ஙரீப் (அரிதான) ஹதீஸாகும்.

இந்த ஹதீஸை ஹஃப்ஸ் இப்னு ஙியாத் வழியாக, ஹபீப் இப்னு அபீ அம்ரா வழியாக, சயீத் இப்னு ஜுபைர் வழியாக சிலர் அறிவித்துள்ளனர். இதில் இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களைக் குறிப்பிடவில்லை. (இது முர்சல் வகையைச் சேர்ந்தது.)

அப்துல்லாஹ் இப்னு அப்துர் ரஹ்மான் எனக்கு அறிவித்தார், ஹாரூன் இப்னு முஆவியா எங்களுக்கு அறிவித்தார், ஹஃப்ஸ் இப்னு ஙியாத் வழியாக, ஹபீப் இப்னு அபீ அம்ரா வழியாக, சயீத் இப்னு ஜுபைர் வழியாக, நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து முர்சலாக (அதாவது சயீத் இப்னு ஜுபைர் நேரடியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததாக, இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களைக் குறிப்பிடாமல்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: முஹம்மத் இப்னு இஸ்மாயில்

(இமாம் புகாரி) இந்த ஹதீஸை என்னிடமிருந்து செவியுற்றார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3304

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ غَزْوَانَ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَجُلاً، مِنَ الأَنْصَارِ بَاتَ بِهِ ضَيْفٌ فَلَمْ يَكُنْ عِنْدَهُ إِلاَّ قُوتُهُ وَقُوتُ صِبْيَانِهِ فَقَالَ لاِمْرَأَتِهِ نَوِّمِي الصِّبْيَةَ وَأَطْفِئِي السِّرَاجَ وَقَرِّبِي لِلضَّيْفِ مَا عِنْدَكِ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : ‏(‏ويُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ‏)‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அன்சாரிகளில் ஒருவரிடம் ஒரு விருந்தினர் இரவு தங்கினார். ஆனால், அவரிடம் அவரது உணவையும் அவரது குழந்தைகளின் உணவையும் தவிர வேறு எதுவும் இருக்கவில்லை. எனவே, அவர் தன் மனைவியிடம், "குழந்தைகளைத் தூங்க வைத்துவிடு; விளக்கை அணைத்துவிடு; உன்னிடம் இருப்பதை (உணவை) விருந்தினருக்குக் கொடுத்துவிடு" என்று கூறினார். எனவே இந்த ஆயத் இறக்கப்பட்டது:
வ யு'திருன 'அலா அன்Fபுஸிஹிம் வ லவ் கான Bபிஹிம் கஸாஸஹ்
“தங்களுக்குத் தேவையிருந்த போதிலும், அவர்கள் தங்களைவிட (பிறருக்கு) முன்னுரிமை அளிக்கிறார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْمُمْتَحَنَةِ

அத்தியாயம்: சூரத் அல்-மும்தஹனா

3305

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، هُوَ ابْنُ الْحَنَفِيَّةِ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي رَافِعٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، يَقُولُ بَعَثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَا وَالزُّبَيْرَ وَالْمِقْدَادَ بْنَ الأَسْوَدِ فَقَالَ ‏"‏ انْطَلِقُوا حَتَّى تَأْتُوا رَوْضَةَ خَاخٍ فَإِنَّ بِهَا ظَعِينَةً مَعَهَا كِتَابٌ فَخُذُوهُ مِنْهَا فَأْتُونِي بِهِ ‏"‏ ‏.‏ فَخَرَجْنَا تَتَعَادَى بِنَا خَيْلُنَا حَتَّى أَتَيْنَا الرَّوْضَةَ فَإِذَا نَحْنُ بِالظَّعِينَةِ فَقُلْنَا أَخْرِجِي الْكِتَابَ ‏.‏ فَقَالَتْ مَا مَعِي مِنْ كِتَابٍ ‏.‏ فَقُلْنَا لَتُخْرِجِنَّ الْكِتَابَ أَوْ

لَتُلْقِيَنَّ الثِّيَابَ ‏.‏ قَالَ فَأَخْرَجَتْهُ مِنْ عِقَاصِهَا ‏.‏ قَالَ فَأَتَيْنَا بِهِ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَإِذَا هُوَ مِنْ حَاطِبِ بْنِ أَبِي بَلْتَعَةَ إِلَى نَاسٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ بِمَكَّةَ يُخْبِرُهُمْ بِبَعْضِ أَمْرِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ مَا هَذَا يَا حَاطِبُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ لاَ تَعْجَلْ عَلَىَّ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي كُنْتُ امْرَأً مُلْصَقًا فِي قُرَيْشٍ وَلَمْ أَكُنْ مِنْ أَنْفُسِهَا وَكَانَ مَنْ مَعَكَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ لَهُمْ قَرَابَاتٌ يَحْمُونَ بِهَا أَهْلِيهِمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِمَكَّةَ فَأَحْبَبْتُ إِذْ فَاتَنِي ذَلِكَ مِنْ نَسَبٍ فِيهِمْ أَنْ أَتَّخِذَ فِيهِمْ يَدًا يَحْمُونَ بِهَا قَرَابَتِي وَمَا فَعَلْتُ ذَلِكَ كُفْرًا وَلاَ ارْتِدَادًا عَنْ دِينِي وَلاَ رِضًا بِالْكُفْرِ بَعْدَ الإِسْلاَمِ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ صَدَقَ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ رضى الله عنه دَعْنِي يَا رَسُولَ اللَّهِ أَضْرِبْ عُنُقَ هَذَا الْمُنَافِقِ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّهُ قَدْ شَهِدَ بَدْرًا فَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ اللَّهَ اطَّلَعَ عَلَى أَهْلِ بَدْرٍ فَقَالَ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ فَقَدْ غَفَرْتُ لَكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِيهِ أُنْزِلَتْ هَذِهِ السُّورَةُ ‏:‏ ‏(‏ يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ ‏)‏ السُّورَةَ ‏.‏ قَالَ عَمْرٌو وَقَدْ رَأَيْتُ ابْنَ أَبِي رَافِعٍ وَكَانَ كَاتِبًا لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِيهِ عَنْ عُمَرَ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏ وَرَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ هَذَا الْحَدِيثَ نَحْوَ هَذَا وَذَكَرُوا هَذَا الْحَرْفَ فَقَالُوا لَتُخْرِجِنَّ الْكِتَابَ أَوْ لَتُلْقِيَنَّ الثِّيَابَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ أَيْضًا عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ عَنْ عَلِيٍّ نَحْوُ هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ وَذَكَرَ بَعْضُهُمْ فِيهِ فَقَالَ لَتُخْرِجِنَّ الْكِتَابَ أَوْ لَنُجَرِّدَنَّكِ ‏.‏

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னையும், அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்களையும், அல்-மிக்தாத் பின் அல்-அஸ்வத் (ரழி) அவர்களையும் (ஒரு குறிப்பிட்ட பணிக்காக) அனுப்பி வைத்தார்கள். அவர்கள் (எங்களை நோக்கி) கூறினார்கள்: 'நீங்கள் 'ரவ்ளா காக்' (எனும் இடத்திற்கு) செல்லுங்கள். ஏனெனில், அங்கே (மக்காவை நோக்கிப் பயணிக்கும்) ஒரு பெண் இருக்கிறாள்; அவளிடம் ஒரு கடிதம் இருக்கிறது. அதை அவளிடமிருந்து எடுத்து என்னிடம் கொண்டு வாருங்கள்.'

நாங்கள் புறப்பட்டோம். எங்கள் குதிரைகள் எங்களைச் சுமந்து வேகமாக ஓடின. இறுதியில் நாங்கள் அந்த 'ரவ்ளா'வை அடைந்தோம். அங்கே அந்தப் பெண் இருந்தாள். நாங்கள் அவளிடம், 'கடிதத்தை வெளியே எடு' என்று கூறினோம். அவள், 'என்னிடம் எந்தக் கடிதமும் இல்லை' என்று கூறினாள். நாங்கள், 'நீயாகக் கடிதத்தை வெளியே எடுக்கிறாயா? அல்லது நாங்கள் (உன்) ஆடைகளை (சோதனைக்காக) களைய நேரிடுமா?' என்று (கண்டிப்புடன்) கூறினோம்.

(அலீ ரழி) கூறினார்: உடனே அவள் தனது தலைமுடிக் கற்றைக்குள்ளிருந்து (கடிதத்தை) வெளியே எடுத்தாள். (அலீ ரழி) கூறினார்: அதை நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டு வந்தோம். அது, ஹாதிப் பின் அபீ பல்தஆ (ரழி) அவர்களிடமிருந்து மக்காவிலுள்ள இணைவைப்பாளர்களில் சிலருக்கு, நபி (ஸல்) அவர்களின் (மக்கா வெற்றியின் திட்டங்கள் அல்லது போர் நடவடிக்கைகள் தொடர்பான) சில விவரங்களைத் தெரிவித்து எழுதப்பட்டிருந்தது.

நபி (ஸல்) அவர்கள் (ஹாதிப் ரழி அவர்களை நோக்கி), 'ஹாதிபே! இது என்ன (செயல்)?' என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் விஷயத்தில் அவசரப்படாதீர்கள்! நான் குறைஷிகளுடன் (மக்காவில்) ஒட்டு உறவு கொண்டவனே (அதாவது, அவர்களுடன் ஒப்பந்தம் மூலம் இணைந்தவன்) தவிர, அவர்களில் ஒருவனாக (அவர்களது வம்சத்தைச் சார்ந்தவனாக) இருக்கவில்லை. தங்களுடன் இருக்கும் முஹாஜிர்களுக்கு மக்காவில் அவர்களின் குடும்பத்தாரையும் செல்வங்களையும் பாதுகாக்கக்கூடிய உறவினர்கள் உள்ளனர். எனக்கு அவர்களிடத்தில் அத்தகைய வம்சாவளி உறவு (அல்லது பாதுகாப்பு) இல்லாததால், அவர்களுக்கு ஒரு உபகாரம் செய்து, அதன் மூலம் அவர்கள் என் உறவினர்களை (மக்காவில்) பாதுகாக்க வேண்டும் என்று விரும்பினேன். நான் இதை இறைமறுப்பைக் கொண்டோ, என் மார்க்கத்திலிருந்து விலகியோ, இஸ்லாத்தை ஏற்ற பின் இறைமறுப்பை விரும்பியோ செய்யவில்லை' என்று கூறினார்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'இவர் (உங்களிடம்) உண்மையே கூறினார்' என்றார்கள்.

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! என்னை விடுங்கள்; இந்த நயவஞ்சகனின் கழுத்தை நான் வெட்டி விடுகிறேன்' என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக இவர் பத்ருப் போரில் கலந்து கொண்டவர். உமக்குத் தெரியுமா? ஒருவேளை அல்லாஹ் பத்ருப் போரில் கலந்து கொண்டவர்களை (அவர்களின் ஈமானின் காரணமாக) எட்டிப்பார்த்து, 'நீங்கள் விரும்பியதைச் செய்யுங்கள்; நிச்சயமாக நான் உங்களை மன்னித்துவிட்டேன்' என்று கூறியிருக்கலாம்' என்றார்கள்.

(அறிவிப்பாளர் உபைதுல்லாஹ் பின் அபீ ராஃபிஃ) கூறினார்: "இது தொடர்பாகவே இந்த (குர்ஆன்) அத்தியாயம் அருளப்பட்டது: 'நம்பிக்கை கொண்டோரே! என்னுடைய எதிரியையும், உங்களுடைய எதிரியையும் உற்ற நண்பர்களாக ஆக்கிக்கொள்ளாதீர்கள்...' (அல்-மும்தஹினா அத்தியாயம் 60:1) எனும் (வசனம் கொண்ட) அத்தியாயம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3306

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَمْتَحِنُ إِلاَّ بِالآيَةِ الَّتِي قَالَ اللَّهُ : ‏(إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ)‏ الآيَةَ ‏.‏
قَالَ مَعْمَرٌ فَأَخْبَرَنِي ابْنُ طَاوُسٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ مَا مَسَّتْ يَدُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدَ امْرَأَةٍ إِلاَّ امْرَأَةً يَمْلِكُهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘இதா ஜாஅகல் முஃமினாது யுபாயிஃனக’ (நம்பிக்கை கொண்ட பெண்கள் உம்மிடம் உறுதிமொழி அளிக்க வரும்போது...) என்று அல்லாஹ் அருளியுள்ள வசனத்தின்படியே தவிர (அதாவது, அந்த வசனத்தில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள நிபந்தனைகளின் அடிப்படையிலேயே) (பெண்களைப்) பரிசோதனை செய்ததில்லை.”

மஅமர் அவர்கள் கூறினார்கள்: “இப்னு தாவூஸ் அவர்கள் தனது தந்தையிடமிருந்து எனக்கு அறிவித்தார்கள், அவர் கூறினார்கள்: ‘அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கரம், அவர்கள் உரிமையாக்கிக் கொண்ட (அதாவது, மனைவியாகவோ அல்லது அடிமைப் பெண்ணாகவோ இருந்த) ஒரு பெண்ணின் கையைத் தவிர (அந்நியப்) பெண்ணின் கையைத் தொட்டதில்லை.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3307

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الشَّيْبَانِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ شَهْرَ بْنَ حَوْشَبٍ، قَالَ حَدَّثَتْنَا أُمُّ سَلَمَةَ الأَنْصَارِيَّةُ، قَالَتْ قَالَتِ امْرَأَةٌ مِنَ النِّسْوَةِ مَا هَذَا الْمَعْرُوفُ الَّذِي لاَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَعْصِيَكَ فِيهِ قَالَ ‏"‏ لاَ تَنُحْنَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ بَنِي فُلاَنٍ قَدْ أَسْعَدُونِي عَلَى عَمِّي وَلاَ بُدَّ لِي مِنْ قَضَائِهِنَّ فَأَبَى عَلَىَّ فَعَاتَبْتُهُ مِرَارًا فَأَذِنَ لِي فِي قَضَائِهِنَّ فَلَمْ أَنُحْ بَعْدُ عَلَى قَضَائِهِنَّ وَلاَ غَيْرِهِ حَتَّى السَّاعَةِ وَلَمْ يَبْقَ مِنَ النِّسْوَةِ امْرَأَةٌ إِلاَّ وَقَدْ نَاحَتْ غَيْرِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَفِيهِ عَنْ أُمِّ عَطِيَّةَ رضى الله عنها ‏.‏ قَالَ عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ أُمُّ سَلَمَةَ الأَنْصَارِيَّةُ هِيَ أَسْمَاءُ بِنْتُ يَزِيدَ بْنِ السَّكَنِ ‏.‏

உம்மு ஸலமா அல்-அன்சாரிய்யா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“பெண்களில் ஒருவர் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்), ‘நாங்கள் உங்களுக்கு மாறுசெய்யக் கூடாத அந்த மஃரூஃப் (நன்மையான காரியம்) எது?’ என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், ‘நீங்கள் ஒப்பாரி வைக்கக் கூடாது’ என்று கூறினார்கள்.

(அப்போது) நான், ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக பனூ இன்னார் (குலத்தார்) என் மாமாவின் இறப்பில் எனக்கு (ஒப்பாரி வைத்து) உதவியுள்ளார்கள். நான் அவர்களுக்குக் கைம்மாறு செய்வது அவசியமாகும்’ என்று கூறினேன். ஆனால் அவர்கள் (நபி (ஸல்)) எனக்கு அனுமதி மறுத்துவிட்டார்கள். ஆகவே நான் அவர்களிடம் மீண்டும் பலமுறை கேட்டேன். பின்னர் அவர்கள் (அந்தக் கடனைத் தீர்க்க) எனக்கு அனுமதியளித்தார்கள்.

ஆகவே, (அவர்களுக்குக் கைம்மாறு செய்ய அனுமதி கிடைத்த) பிறகு, அவர்களுக்குக் கைம்மாறு செய்வதற்காகவோ அல்லது வேறு யாருக்காகவோ நான் இந்த நேரம் வரை ஒப்பாரி வைக்கவில்லை. மேலும், என்னைத் தவிர மற்ற எல்லாப் பெண்களும் ஒப்பாரி வைத்திருக்கிறார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3308

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ الْفِرْيَابِيُّ، حَدَّثَنَا قَيْسُ بْنُ الرَّبِيعِ، عَنِ الأَغَرِّ بْنِ الصَّبَّاحِ، عَنْ خَلِيفَةَ بْنِ حُصَيْنٍ، عَنْ أَبِي نَصْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى : ‏(‏إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ‏)‏ قَالَ كَانَتِ الْمَرْأَةُ إِذَا جَاءَتِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لِتُسْلِمَ حَلَّفَهَا بِاللَّهِ مَا خَرَجْتُ مِنْ بُغْضِ زَوْجِي مَا خَرَجْتُ إِلاَّ حُبًّا لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
மிக உயர்ந்தோனாகிய அல்லாஹ்வின், *“இதா ஜாஅகுமுல் முஃமினாது முஹாஜிராத்தின் ஃபம்தஹினூஹுன்ன”* (நம்பிக்கை கொண்ட பெண்கள் ஹிஜ்ரத் செய்து உங்களிடம் வந்தால், அவர்களை நீங்கள் சோதித்துப் பாருங்கள்) என்ற இறைவசனம் குறித்துக் கூறியதாவது:
“ஒரு பெண் இஸ்லாத்தை ஏற்பதற்காக (மக்காவிலிருந்து மதீனாவிற்கு) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தால், நபி (ஸல்) அவர்கள் அப்பெண்ணிடம் அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியம் வாங்குவார்கள்: ‘நான் என் கணவர் மீதான வெறுப்பினால் (அவரை விட்டு) வெளியேறவில்லை; அல்லாஹ் மற்றும் அவனுடைய தூதரின் மீதான அன்புக்காகவே தவிர நான் (என் ஊரை

விட்டு) வெளியேறவில்லை.”’

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الصَّفِّ

பாடம் : சூரத்துஸ் ஸஃப்

3309

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ كَثِيرٍ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ، قَالَ قَعَدْنَا نَفَرٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَتَذَاكَرْنَا فَقُلْنَا لَوْ نَعْلَمُ أَىَّ الأَعْمَالِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ لَعَمِلْنَاهُ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى : (سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لاَ تَفْعَلُونَ) قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَلاَمٍ فَقَرَأَهَا عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَبُو سَلَمَةَ فَقَرَأَهَا عَلَيْنَا ابْنُ سَلاَمٍ . قَالَ يَحْيَى فَقَرَأَهَا عَلَيْنَا أَبُو سَلَمَةَ . قَالَ ابْنُ كَثِيرٍ فَقَرَأَهَا عَلَيْنَا الأَوْزَاعِيُّ . قَالَ عَبْدُ اللَّهِ فَقَرَأَهَا عَلَيْنَا ابْنُ كَثِيرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ خُولِفَ مُحَمَّدُ بْنُ كَثِيرٍ فِي إِسْنَادِ هَذَا الْحَدِيثِ عَنِ الأَوْزَاعِيِّ . وَرَوَى ابْنُ الْمُبَارَكِ عَنِ الأَوْزَاعِيِّ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ هِلاَلِ بْنِ أَبِي مَيْمُونَةَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ أَوْ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ . وَرَوَى الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الأَوْزَاعِيِّ نَحْوَ رِوَايَةِ مُحَمَّدِ بْنِ كَثِيرٍ .

அப்துல்லாஹ் பின் சலாம் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களான நாங்கள் ஒரு குழுவாக அமர்ந்து பேசிக்கொண்டிருந்தோம். அப்போது, ‘அல்லாஹ்வுக்கு மிகவும் பிரியமான செயல் எது என்பதை நாங்கள் அறிந்திருந்தால், அதை நாங்கள் செய்திருப்போம்’ என்று நாங்கள் கூறினோம்.” எனவே, உன்னதமான அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனங்களை) அருளினான்:

‘سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لاَ تَفْعَلُونَ’

(பொருள்: வானங்களில் உள்ளவையும், பூமியில் உள்ளவையும் அல்லாஹ்வைத் துதிக்கின்றன. மேலும் அவன் யாவரையும் மிகைத்தவன்,

ஞானமிக்கவன். நம்பிக்கை கொண்டவர்களே! நீங்கள் செய்யாததை ஏன் கூறுகிறீர்கள்?)

அப்துல்லாஹ் பின் சலாம் (ரழி) கூறினார்கள்: “ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதை எங்களுக்கு ஓதிக்காண்பித்தார்கள்.”

அபூ சலமா கூறினார்கள்: “ஆகவே, இப்னு சலாம் (ரழி) அவர்கள் அதை எங்களுக்கு ஓதிக்காண்பித்தார்கள்.”

யஹ்யா கூறினார்கள்: “ஆகவே, அபூ சலமா அவர்கள் அதை எங்களுக்கு ஓதிக்காண்பித்தார்கள்.”

இப்னு கஸீர் கூறினார்கள்: “ஆகவே, அல்-அவ்ஸாயீ அவர்கள் அதை எங்களுக்கு (அதாவது இப்னு கஸீருக்கு) ஓதிக்காண்பித்தார்கள்.”

அப்துல்லாஹ் கூறினார்கள்: “ஆகவே, இப்னு கஸீர் அவர்கள் அதை எங்களுக்கு (அதாவது அப்துல்லாஹ் இப்னு அப்துர் ரஹ்மானுக்கு) ஓதிக்காண்பித்தார்கள்.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: “இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடரில், அல்-அவ்ஸாயீயிடமிருந்து (அறிவிக்கும்) முஹம்மது இப்னு கஸீர் (அவர்களின் அறிவிப்பு) குறித்து கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. இப்னுல் முபாரக், அல்-அவ்ஸாயீயிடமிருந்து, யஹ்யா இப்னு அபீ கஸீர் வழியாக, ஹிலால் இப்னு அபீ மைமூனா வழியாக, அதா இப்னு யஸார் வழியாக, அப்துல்லாஹ் இப்னு சலாம் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தோ அல்லது அபூ சலமா வழியாக அப்துல்லாஹ் இப்னு சலாம் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தோ அறிவித்துள்ளார். அல்-வலீத் இப்னு முஸ்லிம் இந்த ஹதீஸை அல்-அவ்ஸாயீயிடமிருந்து முஹம்மது இப்னு கஸீரின் அறிவிப்பைப் போன்றே அறிவித்துள்ளார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْجُمُعَةِ

ஜுமுஆ அத்தியாயம் பற்றி

3310

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنِي ثَوْرُ بْنُ زَيْدٍ الدِّيلِيُّ، عَنْ أَبِي الْغَيْثِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كُنَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حِينَ أُنْزِلَتْ سُورَةُ الْجُمُعَةِ فَتَلاَهَا فَلَمَّا بَلَغَ: (وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ) قَالَ لَهُ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ هَؤُلاَءِ الَّذِينَ لَمْ

يَلْحَقُوا بِنَا فَلَمْ يُكَلِّمْهُ قَالَ وَسَلْمَانُ الْفَارِسِيُّ فِينَا قَالَ فَوَضَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدَهُ عَلَى سَلْمَانَ فَقَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ كَانَ الإِيمَانُ بِالثُّرَيَّا لَتَنَاوَلَهُ رِجَالٌ مِنْ هَؤُلاَءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ هُوَ وَالِدُ عَلِيِّ بْنِ الْمَدِينِيِّ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ مَعِينٍ . ثَوْرُ بْنُ زَيْدٍ مَدَنِيٌّ وَثَوْرُ بْنُ يَزِيدَ شَامِيٌّ وَأَبُو الْغَيْثِ اسْمُهُ سَالِمٌ مَوْلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُطِيعٍ مَدَنِيٌّ ثِقَةٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தபோது, சூரத்துல் ஜுமுஆ அருளப்பட்டது. எனவே அவர்கள் அதை ஓதினார்கள். ‘வ ஆகரீன மின்கும் லம்மா யல்ஹகூ பிஹிம்’ (அவர்களுடன் இன்னும் சேராத மற்றவர்களுக்காகவும்) என்ற வசனத்தை அவர்கள் அடைந்தபோது, ஒரு மனிதர் அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களுடன் இன்னும் சேராத இவர்கள் யார்?' என்று கேட்டார். ஆனால் அவர்கள் அவரிடம் (பதிலேதும்) பேசவில்லை.”

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “(அப்போது) எங்களிடையே ஸல்மான் அல்-ஃபார்சி (ரழி) அவர்கள் இருந்தார்கள்.”

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸல்மான் (ரழி) அவர்கள் மீது தமது கையை வைத்து, ‘என் உயிர் எவன் கைவசம் உள்ளதோ அவன் மீது சத்தியமாக! ஈமான் (நம்பிக்கை) சுரையா நட்சத்திரத்தில் இருந்தாலும், இவர்களிலிருந்து சிலர் அதை அடைந்தே தீருவார்கள்’ என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3311

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا حُصَيْنٌ، عَنْ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ بَيْنَمَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَخْطُبُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ قَائِمًا إِذْ قَدِمَتْ عِيرُ الْمَدِينَةِ فَابْتَدَرَهَا أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَتَّى لَمْ يَبْقَ مِنْهُمْ إِلاَّ اثْنَا عَشَرَ رَجُلاً فِيهِمْ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَنَزَلَتِ الآيَةُ : (وإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا) . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، أَخْبَرَنَا حُصَيْنٌ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِنَحْوِهِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

ஜாபிர் (ரழி) கூறினார்கள்:
“நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு வெள்ளிக்கிழமை அன்று நின்று குத்பா (சொற்பொழிவு) நிகழ்த்திக் கொண்டிருந்தார்கள். அப்போது மதீனாவிற்கு ஒரு வியாபாரப் பண்டங்களுடன் வந்த ஒட்டகக் கூட்டம் (caravan) வந்தது. ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் அதனை நோக்கி (அதன் பொருட்களை வாங்க) விரைந்து சென்றுவிட்டார்கள். பன்னிரண்டு பேரைத் தவிர அவர்களில் வேறு யாரும் மீதமிருக்கவில்லை. அவர்களில் அபூபக்கர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி) ஆகியோரும் இருந்தார்கள். அப்போது இந்த வசனம் அருளப்பட்டது:

‘வ இதா ரஅவ் திஜாரதன் அவ் லஹ்வன் இன்ஃபல்லூ இலைஹா வ தரகூக்க காஇமா’

(பொருள்: ‘மேலும், அவர்கள் ஒரு வியாபாரத்தையோ அல்லது ஒரு வேடிக்கையையோ கண்டால், உம்மை நின்ற நிலையில் விட்டுவிட்டு, அதன்பால் அவர்கள் கலைந்து சென்று விடுகிறார்கள்’).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْمُنَافِقِينَ

பாடம்: சூரத்துல் முனாஃபிகூன் பற்றி

3312

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، قَالَ كُنْتُ مَعَ عَمِّي فَسَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ أُبَىٍّ ابْنَ سَلُولَ، يَقُولُ لأَصْحَابِهِ: (لاَ تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُّوا) وَ(لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الأَعَزُّ مِنْهَا الأَذَلَّ) فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لِعَمِّي فَذَكَرَ ذَلِكَ عَمِّي لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَدَعَانِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَحَدَّثْتُهُ فَأَرْسَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أُبَىٍّ وَأَصْحَابِهِ فَحَلَفُوا مَا قَالُوا فَكَذَّبَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَصَدَّقَهُ فَأَصَابَنِي شَيْءٌ لَمْ يُصِبْنِي قَطُّ مِثْلُهُ فَجَلَسْتُ فِي الْبَيْتِ فَقَالَ عَمِّي مَا أَرَدْتَ إِلاَّ أَنْ كَذَّبَكَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَمَقَتَكَ

فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى : ‏(‏إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ‏)‏ فَبَعَثَ إِلَىَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَرَأَهَا ثُمَّ قَالَ إِنَّ اللَّهَ قَدْ صَدَّقَكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜைத் பின் அர்கம் (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

நான் என் மாமாவுடன் இருந்தேன். அப்போது அப்துல்லாஹ் பின் உபை பின் சலூல் தன் தோழர்களிடம், “அல்லாஹ்வின் தூதருடன் இருப்பவர்கள் (அவரை விட்டுப்) பிரியும் வரை அவர்கள் மீது செலவு செய்யாதீர்கள்” என்றும், “நாங்கள் மதீனாவிற்குத் திரும்பினால், கண்ணியமானவர்கள் இழிவானவர்களை அங்கிருந்து நிச்சயமாக வெளியேற்றுவார்கள்” என்றும் கூறுவதை நான் கேட்டேன்.

இதை நான் என் மாமாவிடம் தெரிவித்தேன். என் மாமா நபி (ஸல்) அவர்களிடம் அதைத் தெரிவித்தார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னை அழைத்தார்கள்; நான் (நடந்ததை) அவர்களிடம் கூறினேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அப்துல்லாஹ் பின் உபைக்கும் அவனது தோழர்களுக்கும் ஆள் அனுப்பினார்கள். ஆனால் அவர்கள் (தாங்கள் அப்படிச் சொல்லவில்லை என்று) சத்தியம் செய்தார்கள். ஆகவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (நான் கூறியதை) மறுத்துவிட்டு, அவனை நம்பினார்கள்.

இதனால் எனக்கு முன்னெப்போதும் ஏற்படாத அளவுக்கு மிகுந்த மனவேதனை ஏற்பட்டது. அதனால் நான் வீட்டிலேயே அமர்ந்துவிட்டேன். என் மாமா என்னிடம், “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உன்னை(ப் பொய்யன் என) மறுக்கவும், உன் மீது கோபம் கொள்ளவும் தவிர வேறு எதையும் நீ சாதிக்கவில்லை” என்று கூறினார்கள்.

அப்போது அல்லாஹ், **‘இதா ஜாஅகல் முனாஃஃபிகூன்’** (நயவஞ்சகர்கள் உம்மிடம் வந்தால்...) (என்று தொடங்கும் அத்தியாயத்தை) அருளினான். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு ஆள் அனுப்பி, அதை ஓதிக்காட்டி, “நிச்சயமாக அல்லாஹ் நீ கூறியதை உண்மையாக்கிவிட்டான்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3313

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنِ السُّدِّيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الأَزْدِيِّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَرْقَمَ، قَالَ غَزَوْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَكَانَ مَعَنَا أُنَاسٌ مِنَ الأَعْرَابِ فَكُنَّا نَبْتَدِرُ الْمَاءَ وَكَانَ الأَعْرَابُ يَسْبِقُونَّا إِلَيْهِ فَسَبَقَ أَعْرَابِيٌّ أَصْحَابَهُ فَسَبَقَ

الأَعْرَابِيُّ فَيَمْلأُ الْحَوْضَ وَيَجْعَلُ حَوْلَهُ حِجَارَةً وَيَجْعَلُ النِّطْعَ عَلَيْهِ حَتَّى يَجِيءَ أَصْحَابُهُ . قَالَ فَأَتَى رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ أَعْرَابِيًّا فَأَرْخَى زِمَامَ نَاقَتِهِ لِتَشْرَبَ فَأَبَى أَنْ يَدَعَهُ فَانْتَزَعَ قِبَاضَ الْمَاءِ فَرَفَعَ الأَعْرَابِيُّ خَشَبَتَهُ فَضَرَبَ بِهَا رَأْسَ الأَنْصَارِيِّ فَشَجَّهُ فَأَتَى عَبْدَ اللَّهِ بْنَ أُبَىٍّ رَأْسَ الْمُنَافِقِينَ فَأَخْبَرَهُ وَكَانَ مِنْ أَصْحَابِهِ فَغَضِبَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أُبَىٍّ ثُمَّ قَالَ : ‏(لاَ تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُّوا ‏)‏ مِنْ حَوْلِهِ . يَعْنِي الأَعْرَابَ وَكَانُوا يَحْضُرُونَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عِنْدَ الطَّعَامِ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ إِذَا انْفَضُّوا مِنْ عِنْدِ مُحَمَّدٍ فَأْتُوا مُحَمَّدًا بِالطَّعَامِ فَلْيَأْكُلْ هُوَ وَمَنْ عِنْدَهُ ثُمَّ قَالَ لأَصْحَابِهِ لَئِنْ رَجَعْتُمْ إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الأَعَزُّ مِنْهَا الأَذَلَّ . قَالَ زَيْدٌ وَأَنَا رِدْفُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ فَسَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ أُبَىٍّ فَأَخْبَرْتُ عَمِّي فَانْطَلَقَ فَأَخْبَرَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَرْسَلَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَحَلَفَ وَجَحَدَ . قَالَ فَصَدَّقَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَكَذَّبَنِي قَالَ فَجَاءَ عَمِّي إِلَىَّ فَقَالَ مَا أَرَدْتَ إِلاَّ أَنْ مَقَتَكَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَكَذَّبَكَ وَالْمُسْلِمُونَ . قَالَ فَوَقَعَ عَلَىَّ مِنَ الْهَمِّ مَا لَمْ يَقَعْ عَلَى أَحَدٍ . قَالَ فَبَيْنَمَا أَنَا أَسِيرُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ قَدْ خَفَقْتُ بِرَأْسِي مِنَ الْهَمِّ إِذْ أَتَانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَعَرَكَ أُذُنِي وَضَحِكَ فِي وَجْهِي فَمَا كَانَ يَسُرُّنِي أَنَّ لِي بِهَا الْخُلْدَ فِي الدُّنْيَا . ثُمَّ إِنَّ أَبَا بَكْرٍ لَحِقَنِي فَقَالَ مَا قَالَ لَكَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قُلْتُ مَا قَالَ شَيْئًا إِلاَّ أَنَّهُ عَرَكَ أُذُنِي وَضَحِكَ فِي وَجْهِي . فَقَالَ أَبْشِرْ . ثُمَّ لَحِقَنِي عُمَرُ فَقُلْتُ لَهُ مِثْلَ قَوْلِي لأَبِي بَكْرٍ فَلَمَّا أَصْبَحْنَا قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سُورَةَ الْمُنَافِقِينَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜைத் பின் அர்கம் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு போரில் கலந்துகொண்டோம். எங்களுடன் கிராமப்புற அரபியர்கள் சிலரும் இருந்தனர். நாங்கள் தண்ணீரை நோக்கி விரைந்தோம். ஆனால் கிராமப்புற அரபியர்கள் எங்களை முந்திக்கொண்டனர். அவர்களில் ஒரு கிராமப்புற அரபி தன் தோழர்களை முந்திச் சென்று, (நீர் தொட்டியை) நிரப்பி, அதைச் சுற்றி கற்களை வைத்தார். மேலும் தன் தோழர்கள் வரும் வரை அதன் மீது ஒரு தோல் விரிப்பை இட்டு வைத்தார்.”

ஜைத் (ரலி) தொடர்ந்தார்கள்: “அப்போது அன்சாரிகளில் ஒருவர் அந்த கிராமப்புற அரபியிடம் வந்து, (தன் ஒட்டகம்) குடிப்பதற்காக அதன்

கடிவாளத்தைத் தளர்த்தினார். ஆனால் அந்த கிராமப்புற அரபி அவரை அனுமதிக்க மறுத்தார். உடனே அந்த அன்சாரி (தண்ணீரைத் தடுத்திருந்த) தடுப்பை அகற்றினார். உடனே அந்த கிராமப்புற அரபி தன்னிடமிருந்த மரக்கட்டையை உயர்த்தி அந்த அன்சாரியின் தலையில் அடித்தார். அதனால் அவருக்குத் தலையில் காயம் ஏற்பட்டது.

அவர் நயவஞ்சகர்களின் தலைவனான அப்துல்லாஹ் பின் உபை என்பவனிடம் சென்று விபரத்தைக் கூறினார் - அந்த அன்சாரி அவனுடைய தோழர்களில் ஒருவராக இருந்தார். அப்துல்லாஹ் பின் உபை கோபமடைந்து கூறினான்: "**லா துன்ஃபிகூ அலா மன் இந்த ரசூலில்லாஹி ஹத்தா யன்ஃபள்ளூ**' (அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருப்பவர்கள் அவரைவிட்டுப் பிரியும் வரை அவர்களுக்காக (எதையும்) செலவு செய்யாதீர்கள்). அவன் கிராமப்புற அரபியர்களையே குறிப்பிட்டான்; அவர்கள் உணவு வேளையில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்துகொண்டிருந்தனர். ஆகவே அப்துல்லாஹ் கூறினான்: 'அவர்கள் முஹம்மதுவிடமிருந்து கலைந்து சென்ற பிறகு, முஹம்மதுக்கு உணவைக் கொண்டு வாருங்கள்; அவரும் அவருடன் இருப்பவர்களும் உண்ணட்டும்.' பிறகு அவன் தன் தோழர்களிடம், 'நீங்கள் மதீனாவிற்குத் திரும்பினால், கண்ணியமானவர்கள் இழிவானவர்களை அங்கிருந்து நிச்சயம் வெளியேற்றுவார்கள்' என்றும் கூறினான்.''

ஜைத் (ரலி) கூறினார்கள்: ''நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பின்னால் (வாகனத்தில்) அமர்ந்திருந்தேன். அப்துல்லாஹ் பின் உபையின் பேச்சை நான் கேட்டேன். அதை என் மாமாவிடம் தெரிவித்தேன். அவர் சென்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கூறினார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவனுக்கு (அப்துல்லாஹ்வுக்கு) ஆள் அனுப்பினார்கள். ஆனால் அவன் சத்தியம் செய்து அதை மறுத்தான்.

ஆகவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவன் சொன்னதை ஏற்றுக்கொண்டு, நான் சொன்னதைப் பொய்யெனக் கருதினார்கள். என் மாமா என்னிடம் வந்து, '(உன் இந்த செயலால்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) உன்னை வெறுக்க நேர்ந்தது, உன்னைப் பொய்யன் என்று கூற நேர்ந்தது, முஸ்லிம்களும் உன்னைப் பொய்யன் என்று கூற நேர்ந்தது (இதைத்தான் நீ அடைந்தாய்)' என்று கூறினார். வேறெந்த மனிதருக்கும் ஏற்படாத அளவுக்கு எனக்குக் கவலை ஏற்பட்டது.

நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் சென்றுகொண்டிருந்தபோது, கவலையின் காரணமாக நான் (சோர்வுற்றுத் தூக்கக் கலக்கத்தில்) என் தலையைக் குனிந்தவாறு இருந்தேன். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் வந்து, என் காதைத் திருகி (வருடி), என் முகத்தைப் பார்த்துப் புன்னகைத்தார்கள். இந்த உலகத்தில் நான் நிரந்தரமாக வாழ்வதை விடவும் அது எனக்கு அதிக மகிழ்ச்சியைத் தந்தது.

பிறகு அபூபக்ர் (ரலி) அவர்கள் என்னிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உன்னிடம் என்ன சொன்னார்கள்?' என்று கேட்டார்கள்.

நான், ‘அவர்கள் என்னிடம் எதுவும் சொல்லவில்லை; என் காதைத் திருகி, என் முகத்தைப் பார்த்துப் புன்னகைத்தார்கள்’ என்றேன். அதற்கு அவர்கள், ‘நற்செய்தி!’ என்றார்கள். பிறகு உமர் (ரலி) அவர்கள் என்னிடம் வந்தார்கள்; அபூபக்ர் (ரலி) அவர்களிடம் சொன்னதையே அவர்களிடமும் சொன்னேன். விடிந்ததும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ‘சூரத்துல் முனாஃபிகீன்’ அத்தியாயத்தை ஓதினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3314

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَدِيٍّ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ عُتَيْبَةَ، قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ كَعْبٍ الْقُرَظِيَّ، مُنْذُ أَرْبَعِينَ سَنَةً يُحَدِّثُ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، رضى الله عنه أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ أُبَىٍّ قَالَ فِي غَزْوَةِ تَبُوكَ : (لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الأَعَزُّ مِنْهَا الأَذَلَّ) قَالَ فَأَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ فَحَلَفَ مَا قَالَهُ فَلاَمَنِي قَوْمِي وَقَالُوا مَا أَرَدْتَ إِلَى هَذِهِ فَأَتَيْتُ الْبَيْتَ وَنِمْتُ كَئِيبًا حَزِينًا فَأَتَانِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَوْ أَتَيْتُهُ فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ قَدْ صَدَّقَكَ ‏.‏ قَالَ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : (هم الَّذِينَ يَقُولُونَ لاَ تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُّوا) ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜைத் பின் அர்கம் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
தபூக் போரின்போது, அப்துல்லாஹ் பின் உபை, **"லஇன் ரஜஃனா இலல் மதீனதி ல-யுக்ரிஜன்னல் அஅஸ்ஸு மின்ஹல் அதல்ல"** (“நாம் மதீனாவிற்குத் திரும்பினால், கண்ணியமானவர்கள் (அதாவது, அப்துல்லாஹ் பின் உபை மற்றும் அவனது கூட்டத்தினர்) தாழ்ந்தவர்களை (அதாவது, நபி (ஸல்) அவர்களையும் முஹாஜிரீன்களையும்) அங்கிருந்து நிச்சயமாக வெளியேற்றுவார்கள்”) என்று கூறினான்.

நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று அதைப் பற்றிக் கூறினேன். ஆனால் அவன் (அப்துல்லாஹ்) தான் அவ்வாறு கூறவில்லை என்று சத்தியம் செய்தான். அதனால் என் சமூகத்தார் என்னை நிந்தித்தார்கள். அவர்கள், “இதிலிருந்து நீங்கள் எதைச் சாதிக்க எதிர்பார்த்தீர்கள்?” என்று கேட்டார்கள். ஆகவே, நான் மிகுந்த கவலையுடனும் துக்கத்துடனும் வீட்டிற்குச் சென்று உறங்கினேன்.

பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் வந்தார்கள் - அல்லது நான் அவர்களிடம் சென்றேன் - அவர்கள், “நிச்சயமாக அல்லாஹ் நீங்கள் கூறியதை உண்மையென நிரூபித்துவிட்டான்” என்று கூறினார்கள். அப்போது, **"ஹுமுல்லதீன யகூலூன லா துன்ஃபிகூ அலா மன் இந்த

ரசூலில்லாஹி ஹத்தா யன்ஃபள்ளூ"** ("அல்லாஹ்வின் தூதருடன் இருப்பவர்கள் அவரை விட்டுப் பிரியும் வரை அவர்களுக்காகச் செலவு செய்யாதீர்கள் என்று கூறுபவர்கள் இவர்களே") என்ற இந்த வசனம் அருளப்பட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3315

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، سَمِعَ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يَقُولُ كُنَّا فِي غَزَاةٍ قَالَ سُفْيَانُ يَرَوْنَ أَنَّهَا غَزْوَةُ بَنِي الْمُصْطَلِقِ فَكَسَعَ رَجُلٌ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ رَجُلاً مِنَ الأَنْصَارِ فَقَالَ الْمُهَاجِرِيُّ يَا لَلْمُهَاجِرِينَ وَقَالَ الأَنْصَارِيُّ يَا لَلأَنْصَارِ فَسَمِعَ ذَلِكَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " مَا بَالُ دَعْوَى الْجَاهِلِيَّةِ " . قَالُوا رَجُلٌ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ كَسَعَ رَجُلاً مِنَ الأَنْصَارِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " دَعُوهَا فَإِنَّهَا مُنْتِنَةٌ " . فَسَمِعَ ذَلِكَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أُبَىِّ ابْنُ سَلُولَ فَقَالَ أَوَقَدْ فَعَلُوهَا وَاللَّهِ ‏(لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الأَعَزُّ مِنْهَا الأَذَلَّ)‏ فَقَالَ عُمَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ دَعْنِي أَضْرِبْ عُنُقَ هَذَا الْمُنَافِقِ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " دَعْهُ لاَ يَتَحَدَّثُ النَّاسُ أَنَّ مُحَمَّدًا يَقْتُلُ أَصْحَابَهُ " . وَقَالَ غَيْرُ عَمْرٍو فَقَالَ لَهُ ابْنُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَاللَّهِ لاَ تَنْقَلِبُ حَتَّى تُقِرَّ أَنَّكَ الذَّلِيلُ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْعَزِيزُ . فَفَعَلَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நாங்கள் ஒரு போரில் இருந்தோம்" – (அறிவிப்பாளர்) சுஃப்யான் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அது பனூ முஸ்தலிக் போர் என்று அவர்கள் கருதுகிறார்கள்" – "அப்போது முஹாஜிர்களில் ஒருவர் அன்சாரிகளில் ஒருவரை (பின்புறமாக) உதைத்துவிட்டார்.

உடனே அந்த முஹாஜிர், 'முஹாஜிர்களே! (உதவுங்கள்)' என்று அழைத்தார்; அந்த அன்சாரி, 'அன்சாரிகளே! (உதவுங்கள்)' என்று அழைத்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள் இதைக் கேட்டுவிட்டு, 'ஜாஹிலிய்யா (அறியாமைக்கால) அழைப்பின் நிலை என்ன?' என்று கேட்டார்கள். அவர்கள், 'முஹாஜிர்களில் ஒருவர் அன்சாரிகளில் ஒருவரை உதைத்துவிட்டார்' என்று கூறினார்கள். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அதை (அந்த அழைப்பை) விட்டுவிடுங்கள், ஏனெனில் அது நாற்றமடிக்கக்கூடியது' என்று கூறினார்கள்.

இதனை அப்துல்லாஹ் பின் உபை பின் சலூல் கேட்டபோது, 'அவர்கள் (இதைச்) செய்துவிட்டார்களா? அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக!

'லஇன் ரஜஅனா இலல் மதீனதி ல-யுக்ரிஜன்னல் அஅஸ்ஸு மின்ஹல் அதல்'
(நாம் மதீனாவிற்குத் திரும்பினால், கண்ணியமிக்கவர் நிச்சயமாக இழிந்தவரை அங்கிருந்து வெளியேற்றுவார்)' என்று கூறினான்.

(இதைக் கேட்ட) உமர் (ரழி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! இந்த நயவஞ்சகனின் கழுத்தை வெட்ட என்னை விடுங்கள்!' என்று கூறினார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அவனை விட்டுவிடுங்கள், முஹம்மது தம் தோழர்களைக் கொலை செய்கிறார் என்று மக்கள் பேசிக்கொள்வதை (நான் விரும்பவில்லை)' என்று கூறினார்கள்."

அம்ர் அல்லாதவர் அறிவித்தார்கள்: "அவனது மகன், அப்துல்லாஹ் பின் அப்துல்லாஹ் (தம் தந்தையிடம்), 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நீர் இழிந்தவர் என்றும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களே கண்ணியமிக்கவர் என்றும் நீர் ஒப்புக்கொள்ளும் வரை திரும்ப முடியாது' என்று கூறினார்கள். அவரும் அவ்வாறே செய்தார்."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் (நல்ல தரமான, ஆதாரப்பூர்வமான) ஹதீஸாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3316

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ عَوْنٍ، أَخْبَرَنَا أَبُو جَنَابٍ الْكَلْبِيُّ، عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ مُزَاحِمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، رضى الله عنهما قَالَ مَنْ كَانَ لَهُ مَالٌ يُبَلِّغُهُ حَجَّ بَيْتِ رَبِّهِ أَوْ تَجِبُ عَلَيْهِ فِيهِ الزَّكَاةُ فَلَمْ يَفْعَلْ سَأَلَ الرَّجْعَةَ عِنْدَ الْمَوْتِ . فَقَالَ رَجُلٌ يَا ابْنَ عَبَّاسٍ اتَّقِ اللَّهَ إِنَّمَا سَأَلَ الرَّجْعَةَ الْكُفَّارُ قَالَ سَأَتْلُو عَلَيْكَ بِذَلِكَ قُرْآنًا : ‏(‏يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلاَ أَوْلاَدُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ)‏ : ‏(‏وأَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ)‏ إِلَى قَوْلِهِ : ‏(‏واللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ)‏ قَالَ فَمَا يُوجِبُ الزَّكَاةَ قَالَ إِذَا بَلَغَ الْمَالُ مِائَتَىْ دِرْهَمٍ فَصَاعِدًا . قَالَ فَمَا يُوجِبُ الْحَجَّ قَالَ الزَّادُ وَالْبَعِيرُ .

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنِ الثَّوْرِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي حَيَّةَ، عَنِ الضَّحَّاكِ،

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِنَحْوِهِ. وَقَالَ هَكَذَا رَوَى سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، وَغَيْرُ وَاحِدٍ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي جَنَابٍ، عَنِ الضَّحَّاكِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَوْلَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ. وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ رِوَايَةِ عَبْدِ الرَّزَّاقِ. وَأَبُو جَنَابٍ الْقَصَّابُ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ أَبِي حَيَّةَ وَلَيْسَ هُوَ بِالْقَوِيِّ فِي الْحَدِيثِ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“ஒருவருக்கு, தன் இறைவனின் ஆலயத்திற்கு (கஃபா) ஹஜ் செய்யுமளவிற்குப் போதுமான செல்வம் இருந்தும், அல்லது எதில் ஸகாத் கொடுப்பது கடமையோ (அத்தகைய செல்வம் இருந்தும்), அதை அவர் செய்யவில்லையென்றால், அவர் மரணிக்கும் போது (மீண்டும் உலகிற்குத்) திரும்புவதற்குக் கேட்பார்.”

ஒரு மனிதர் கூறினார்: “இப்னு அப்பாஸே! அல்லாஹ்வை அஞ்சிக்கொள்ளுங்கள்! காஃபிர்கள் (நிராகரிப்பாளர்கள்) தானே (உலகிற்குத்) திரும்ப அனுப்பப்படக் கேட்பார்கள்?”

அதற்கு அவர்கள் (இப்னு அப்பாஸ்) கூறினார்கள்: “அதற்காக, நான் உமக்கு குர்ஆனிலிருந்து ஓதிக் காட்டுகிறேன்:

(யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ லா துல்ஹிகும் அம்வாலுக்கும் வலா அவ்லாதுக்கும் அன் திக்ரில்லாஹ்)
பொருள்: ‘ஈமான் கொண்டவர்களே! உங்கள் செல்வங்களோ, உங்கள் மக்களோ அல்லாஹ்வின் நினைவிலிருந்து உங்களைத் திருப்பிவிட வேண்டாம்.’

(வ அன்ஃபிகூ மிம்மா ரஸக்னாகும் மின் கப்லி அன் யஃதிய அஹதகுமுல் மவ்து)
பொருள்: ‘உங்களில் ஒருவருக்கு மரணம் வருவதற்கு முன், நாம் உங்களுக்கு வழங்கியவற்றிலிருந்து செலவு செய்யுங்கள்…’

இது முதல், (வல்லாஹு கபீரும் பிமா தஃமலூன்) ‘நீங்கள் செய்வதை அல்லாஹ் நன்கறிந்தவன்’ என்ற இறைவனின் கூற்று வரை (ஓதினார்கள்).”

(அந்த மனிதர்) கேட்டார்: “எது ஸகாத்தைக் கடமையாக்கும்?”
அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “செல்வம் இருநூறு திர்ஹம்கள் அல்லது அதற்கு மேல் அடையும் போது.”
(அவர்) கேட்டார்: “எது ஹஜ்ஜை கடமையாக்கும்?”
அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “பயண உணவும் வாகனமும் (ஒட்டகம்).”

(மற்றொரு அறிவிப்பில்) அப்துர் ரஸ்ஸாக் அவர்கள், இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதேப் போன்ற செய்தியை

அறிவிக்கின்றார்கள்.
(இமாம் திர்மிதி கூறினார்): சுஃப்யான் பின் உயைனா மற்றும் பலர் இந்த ஹதீஸை அபூ ஜனாப் வழியாக, அத்-தஹ்ஹாக் வழியாக, இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்களின் கூற்றாகவே அறிவித்துள்ளனர்; அவர்கள் இதனை (நபிமொழி என்று) உயர்த்தவில்லை. அப்துர் ரஸ்ஸாக் அவர்களின் அறிவிப்பை விட இதுவே மிகச் சரியானது. அபூ ஜனாப் அல்-கஸ்ஸாப் என்பவரின் பெயர் யஹ்யா பின் அபீ ஹய்யா என்பதாகும். இவர் ஹதீஸ் (அறிவிப்பதில்) பலமானவர் அல்லர்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ التَّغَابُنِ

பாடம்: சூரத் அத்-தஃகாபுன்

3317

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، حَدَّثَنَا سِمَاكُ بْنُ حَرْبٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، وَسَأَلَهُ، رَجُلٌ عَنْ هَذِهِ الآيَةِ، ‏(‏يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلاَدِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ ‏)‏ قَالَ هَؤُلاَءِ رِجَالٌ أَسْلَمُوا مِنْ أَهْلِ مَكَّةَ وَأَرَادُوا أَنْ يَأْتُوا النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأَبَى أَزْوَاجُهُمْ وَأَوْلاَدُهُمْ أَنْ يَدَعُوهُمْ أَنْ يَأْتُوا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَلَمَّا أَتَوْا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَأَوُا النَّاسَ قَدْ فَقِهُوا فِي الدِّينِ هَمُّوا أَنْ يُعَاقِبُوهُمْ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ‏:‏ ‏(‏يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلاَدِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ ‏)‏ الآيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம் ஒரு மனிதர்,
"யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ இன்ன மின் அஸ்வாஜிக்கும் வ அவ்லாதிக்கும் அதுவ்வல்லக்கும் ஃபஹ்தரூஹும்"
(பொருள்: ஈமான் கொண்டவர்களே! நிச்சயமாக, உங்கள் மனைவியரிலும், உங்கள் மக்களிலும் உங்களுக்கு எதிரிகள் இருக்கிறார்கள்; ஆகவே, அவர்களைப் பற்றி நீங்கள் எச்சரிக்கையாக இருங்கள்!)
என்ற இந்த வசனத்தைப் பற்றிக் கேட்டார்.
அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “இவர்கள் மக்காவில் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்ட மனிதர்கள். அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (ஹிஜ்ரத் செய்து) வர விரும்பினார்கள். ஆனால், அவர்களுடைய மனைவியரும், பிள்ளைகளும் அவர்களை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வர அனுமதிக்க மறுத்துவிட்டார்கள். ஆகவே, அவர்கள் (கஷ்டப்பட்டு)

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தபோது, மக்கள் மார்க்கத்தில் ஆழமான அறிவைப் பெற்றிருந்ததை அவர்கள் கண்டார்கள். அதனால் அவர்கள் (தங்கள் குடும்பத்தினரை, அதாவது தடுத்து நிறுத்திய மனைவியரையும் பிள்ளைகளையும்) தண்டிக்க விரும்பினார்கள். ஆகவே, கண்ணியமிக்க அல்லாஹ்:
"யா அய்யுஹல்லதீன ஆமனூ இன்ன மின் அஸ்வாஜிக்கும் வ அவ்லாதிக்கும் அதுவ்வல்லக்கும் ஃபஹ்தருஹும்"
என்ற (இத்)திருவசனத்தை அருளினான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ التَّحْرِيمِ

பாடம் : சூரத்துத் தஹ்ரீம்

3318

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي ثَوْرٍ، قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ، رضى الله عنهما يَقُولُ لَمْ أَزَلْ حَرِيصًا أَنْ أَسْأَلَ عُمَرَ عَنِ الْمَرْأَتَيْنِ مِنْ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم اللَّتَيْنِ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ : (إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا) حَتَّى حَجَّ عُمَرُ وَحَجَجْتُ مَعَهُ فَصَبَبْتُ عَلَيْهِ مِنَ الإِدَاوَةِ فَتَوَضَّأَ فَقُلْتُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ مَنِ الْمَرْأَتَانِ مِنْ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم اللَّتَانِ قَالَ اللَّهُ : (إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلاَهُ) فَقَالَ لِي وَاعَجَبًا لَكَ يَا ابْنَ عَبَّاسٍ قَالَ الزُّهْرِيُّ وَكَرِهَ وَاللَّهِ مَا سَأَلَهُ عَنْهُ وَلَمْ يَكْتُمْهُ فَقَالَ لِي هِيَ عَائِشَةُ وَحَفْصَةُ قَالَ ثُمَّ أَنْشَأَ يُحَدِّثُنِي الْحَدِيثَ فَقَالَ كُنَّا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ نَغْلِبُ النِّسَاءَ فَلَمَّا قَدِمْنَا الْمَدِينَةَ وَجَدْنَا قَوْمًا تَغْلِبُهُمْ نِسَاؤُهُمْ فَطَفِقَ نِسَاؤُنَا يَتَعَلَّمْنَ مِنْ نِسَائِهِمْ فَتَغَضَّبْتُ عَلَى امْرَأَتِي يَوْمًا فَإِذَا هِيَ تُرَاجِعُنِي فَأَنْكَرْتُ أَنْ تُرَاجِعَنِي فَقَالَتْ مَا تُنْكِرُ مِنْ ذَلِكَ فَوَاللَّهِ إِنَّ أَزْوَاجَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لَيُرَاجِعْنَهُ وَتَهْجُرُهُ إِحْدَاهُنَّ الْيَوْمَ إِلَى اللَّيْلِ . قَالَ قُلْتُ فِي نَفْسِي قَدْ خَابَتْ مَنْ فَعَلَتْ ذَلِكَ مِنْهُنَّ وَخَسِرَتْ . قَالَ وَكَانَ مَنْزِلِي بِالْعَوَالِي فِي بَنِي أُمَيَّةَ وَكَانَ لِي جَارٌ مِنَ الأَنْصَارِ كُنَّا نَتَنَاوَبُ النُّزُولَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَيَنْزِلُ يَوْمًا فَيَأْتِينِي بِخَبَرِ الْوَحْىِ وَغَيْرِهِ وَأَنْزِلُ

يَوْمًا فَآتِيهِ بِمِثْلِ ذَلِكَ . قَالَ وَكُنَّا نُحَدَّثُ أَنَّ غَسَّانَ تُنْعِلُ الْخَيْلَ لِتَغْزُونَا . قَالَ فَجَاءَنِي يَوْمًا عِشَاءً فَضَرَبَ عَلَىَّ الْبَابَ فَخَرَجْتُ إِلَيْهِ فَقَالَ حَدَثَ أَمْرٌ عَظِيمٌ . قُلْتُ أَجَاءَتْ غَسَّانُ قَالَ أَعْظَمُ مِنْ ذَلِكَ طَلَّقَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نِسَاءَهُ . قَالَ قُلْتُ فِي نَفْسِي قَدْ خَابَتْ حَفْصَةُ وَخَسِرَتْ قَدْ كُنْتُ أَظُنُّ هَذَا كَائِنًا قَالَ فَلَمَّا صَلَّيْتُ الصُّبْحَ شَدَدْتُ عَلَىَّ ثِيَابِي ثُمَّ انْطَلَقْتُ حَتَّى دَخَلْتُ عَلَى حَفْصَةَ فَإِذَا هِيَ تَبْكِي فَقُلْتُ أَطَلَّقَكُنَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَتْ لاَ أَدْرِي هُوَ ذَا مُعْتَزِلٌ فِي هَذِهِ الْمَشْرُبَةِ . قَالَ فَانْطَلَقْتُ فَأَتَيْتُ غُلاَمًا أَسْوَدَ فَقُلْتُ اسْتَأْذِنْ لِعُمَرَ . قَالَ فَدَخَلَ ثُمَّ خَرَجَ إِلَىَّ . قَالَ قَدْ ذَكَرْتُكَ لَهُ فَلَمْ يَقُلْ شَيْئًا . قَالَ فَانْطَلَقْتُ إِلَى الْمَسْجِدِ فَإِذَا حَوْلَ الْمِنْبَرِ نَفَرٌ يَبْكُونَ فَجَلَسْتُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ غَلَبَنِي مَا أَجِدُ فَأَتَيْتُ الْغُلاَمَ فَقُلْتُ اسْتَأْذِنْ لِعُمَرَ . فَدَخَلَ ثُمَّ خَرَجَ إِلَىَّ فَقَالَ قَدْ ذَكَرْتُكَ لَهُ فَلَمْ يَقُلْ شَيْئًا . قَالَ فَانْطَلَقْتُ إِلَى الْمَسْجِدِ أَيْضًا فَجَلَسْتُ ثُمَّ غَلَبَنِي مَا أَجِدُ فَأَتَيْتُ الْغُلاَمَ فَقُلْتُ اسْتَأْذِنْ لِعُمَرَ . فَدَخَلَ ثُمَّ خَرَجَ إِلَىَّ فَقَالَ قَدْ ذَكَرْتُكَ لَهُ فَلَمْ يَقُلْ شَيْئًا . قَالَ فَوَلَّيْتُ مُنْطَلِقًا فَإِذَا الْغُلاَمُ يَدْعُونِي فَقَالَ ادْخُلْ فَقَدْ أُذِنَ لَكَ فَدَخَلْتُ فَإِذَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مُتَّكِئٌ عَلَى رَمْلِ حَصِيرٍ قَدْ رَأَيْتُ أَثَرَهُ فِي جَنْبِهِ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَطَلَّقْتَ نِسَاءَكَ قَالَ لاَ . قُلْتُ اللَّهُ أَكْبَرُ لَقَدْ رَأَيْتُنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَنَحْنُ مَعْشَرَ قُرَيْشٍ نَغْلِبُ النِّسَاءَ فَلَمَّا قَدِمْنَا الْمَدِينَةَ وَجَدْنَا قَوْمًا تَغْلِبُهُمْ نِسَاؤُهُمْ فَطَفِقَ نِسَاؤُنَا يَتَعَلَّمْنَ مِنْ نِسَائِهِمْ فَتَغَضَّبْتُ يَوْمًا عَلَى امْرَأَتِي فَإِذَا هِيَ تُرَاجِعُنِي فَأَنْكَرْتُ ذَلِكَ فَقَالَتْ مَا تُنْكِرُ فَوَاللَّهِ إِنَّ أَزْوَاجَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لَيُرَاجِعْنَهُ وَتَهْجُرُهُ إِحْدَاهُنَّ الْيَوْمَ إِلَى اللَّيْلِ . قَالَ فَقُلْتُ لِحَفْصَةَ أَتُرَاجِعِينَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَتْ نَعَمْ وَتَهْجُرُهُ إِحْدَانَا الْيَوْمَ إِلَى اللَّيْلِ . فَقُلْتُ قَدْ خَابَتْ مَنْ فَعَلَتْ ذَلِكَ مِنْكُنَّ وَخَسِرَتْ أَتَأْمَنُ إِحْدَاكُنَّ أَنْ يَغْضَبَ اللَّهُ عَلَيْهَا لِغَضَبِ رَسُولِهِ فَإِذَا هِيَ قَدْ هَلَكَتْ فَتَبَسَّمَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ فَقُلْتُ لِحَفْصَةَ لاَ تُرَاجِعِي رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَلاَ تَسْأَلِيهِ شَيْئًا وَسَلِينِي مَا بَدَا لَكِ وَلاَ يَغُرَّنَّكِ أَنْ كَانَتْ صَاحِبَتُكِ أَوْسَمَ مِنْكِ وَأَحَبَّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ فَتَبَسَّمَ أُخْرَى فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَسْتَأْنِسُ قَالَ " نَعَمْ " . قَالَ فَرَفَعْتُ رَأْسِي فَمَا رَأَيْتُ فِي الْبَيْتِ إِلاَّ أَهَبَةً ثَلاَثَةً . قَالَ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ادْعُ اللَّهَ أَنْ يُوَسِّعَ عَلَى أُمَّتِكَ فَقَدْ وَسَّعَ عَلَى فَارِسَ وَالرُّومِ وَهُمْ لاَ يَعْبُدُونَهُ .

فَاسْتَوَى جَالِسًا فَقَالَ " أَوَفِي شَكٍّ أَنْتَ يَا ابْنَ الْخَطَّابِ أُولَئِكَ قَوْمٌ عُجِّلَتْ لَهُمْ طَيِّبَاتُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا " . قَالَ وَكَانَ أَقْسَمَ أَنْ لاَ يَدْخُلَ عَلَى نِسَائِهِ شَهْرًا فَعَاتَبَهُ اللَّهُ فِي ذَلِكَ وَجَعَلَ لَهُ كَفَّارَةَ الْيَمِينِ .

قَالَ الزُّهْرِيُّ فَأَخْبَرَنِي عُرْوَةُ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ فَلَمَّا مَضَتْ تِسْعٌ وَعِشْرُونَ دَخَلَ عَلَىَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بَدَأَ بِي فَقَالَ " يَا عَائِشَةُ إِنِّي ذَاكِرٌ لَكِ شَيْئًا فَلاَ تَعْجَلِي حَتَّى تَسْتَأْمِرِي أَبَوَيْكِ " . قَالَتْ ثُمَّ قَرَأَ هَذِهِ الآيَةَ (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لأَزْوَاجِكَ) الآيَةَ . قَالَتْ عَلِمَ وَاللَّهِ أَنَّ أَبَوَىَّ لَمْ يَكُونَا يَأْمُرَانِي بِفِرَاقِهِ فَقُلْتُ أَفِي هَذَا أَسْتَأْمِرُ أَبَوَىَّ فَإِنِّي أُرِيدُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الآخِرَةَ . قَالَ مَعْمَرٌ فَأَخْبَرَنِي أَيُّوبُ أَنَّ عَائِشَةَ قَالَتْ لَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ لاَ تُخْبِرْ أَزْوَاجَكَ أَنِّي اخْتَرْتُكَ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " إِنَّمَا بَعَثَنِي اللَّهُ مُبَلِّغًا وَلَمْ يَبْعَثْنِي مُتَعَنِّتًا " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

அல்லாஹ் (கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்கவன்) கூறிய, **‘இன் ததூபா இலல்லாஹி ஃபகத் ஸகத் குலூபுகுமா’** (நீங்கள் இருவரும் அல்லாஹ்விடம் பாவமன்னிப்புக் கோரினால் (நன்று); ஏனெனில், உங்கள் உள்ளங்கள் (தம் நிலையிலிருந்து) சாய்ந்துவிட்டன) என்ற இறைவசனத்தில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் அந்த இரண்டு துணைவியர் யார் என்று உமர் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்பதற்கு நான் எப்போதும் ஆவலாக இருந்தேன்.

உமர் (ரழி) ஹஜ் செய்தபோது நானும் அவர்களுடன் ஹஜ் செய்தேன். (வழியில்) நான் ஒரு தோல் தண்ணீர் பாத்திரத்திலிருந்து அவர்களுக்குத் தண்ணீர் ஊற்றினேன். அவர்கள் உளூச் செய்தார்கள். அப்போது நான், “அமீருல் மூமினீன் அவர்களே! அல்லாஹ், **‘இன் ததூபா இலல்லாஹி ஃபகத் ஸகத் குலூபுகுமா, வ இன் தளாஹரா அலைஹி ஃபஇன்னல்லாஹ ஹுவ மவ்லாஹு’** என்று கூறிய நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் அந்த இரண்டு துணைவியர் யார்?” என்று கேட்டேன்.

அதற்கு அவர்கள், “இப்னு அப்பாஸே! உங்களைக் கண்டு நான் வியப்படைகிறேன்!” என்று கூறினார்கள். (அறிவிப்பாளர் சுஹ்ரி கூறுகிறார்: அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அவர் கேட்டதை உமர் (ரழி) விரும்பவில்லை, ஆயினும் அதை அவரிடமிருந்து மறைக்கவுமில்லை). பிறகு உமர் (ரழி), “அவர்கள் ஆயிஷாவும் ஹஃப்ஸாவும் ஆவார்கள்”

என்று பதிலளித்தார்கள்.

பிறகு உமர் (ரழி) அந்த ஹதீஸை எனக்கு விவரிக்கத் தொடங்கினார்கள்:

“நாங்கள் குறைஷி குலத்தினர்; எங்கள் பெண்கள் மீது நாங்கள் ஆதிக்கம் செலுத்தி வந்தோம். நாங்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, அங்கே பெண்கள் தங்கள் கணவர்கள் மீது ஆதிக்கம் செலுத்தும் ஒரு சமூகத்தைக் கண்டோம். எங்கள் பெண்களும் அவர்களுடைய பெண்களின் பழக்கவழக்கங்களைக் கற்றுக்கொள்ளத் தொடங்கினர். ஒருநாள் என் மனைவி என்னிடம் எதிர்த்துப் பேசியபோது நான் அவள் மீது கோபமடைந்தேன். அதற்கு அவள், ‘நான் எதிர்த்துப் பேசுவதை நீங்கள் ஏன் வெறுக்கிறீர்கள்? அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் துணைவியர் அவர்களிடமே எதிர்த்துப் பேசுகிறார்கள். அவர்களில் ஒருவர் ஒரு நாள் முழுவதும் இரவு வரை அவர்களை விட்டும் விலகி (பேசாமல்) இருக்கிறார்கள்’ என்றாள்.

நான் எனக்குள், ‘அவர்களில் எவர் இவ்வாறு செய்தாரோ, அவர் நஷ்டமடைந்துவிட்டார், தோல்வியுற்றார்’ என்று சொல்லிக்கொண்டேன்.

என்னுடைய வீடு ‘அல்-அவாலி’யில் பனூ உமைய்யாக்கள் வசிக்கும் பகுதியில் இருந்தது. எனக்கு அன்சாரிகளில் ஒரு அண்டை வீட்டுக்காரர் இருந்தார். அவரும் நானும் முறைவைத்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைச் சந்தித்து வருவோம். ஒரு நாள் அவர் சென்று வஹி மற்றும் இதர செய்திகளைக் கொண்டு வருவார், மற்றொரு நாள் நான் சென்று அவ்வாறே செய்திகளைக் கொண்டு வருவேன். (அக்காலத்தில்) கஸ்ஸான் குலத்தவர் எங்களைத் தாக்கத் தங்கள் குதிரைகளுக்கு லாடம் அடிப்பதாக (போருக்குத் தயாராவதாக) நாங்கள் பேசிக்கொண்டிருந்தோம்.

ஒரு நாள் மாலை என் அண்டை வீட்டுக்காரர் என்னிடம் வந்து என் வீட்டுக் கதவை வேகமாகத் தட்டினார். நான் அவரிடம் வெளியே சென்றேன். அவர், ‘ஒரு பெரிய சம்பவம் நடந்துவிட்டது’ என்றார். நான், ‘கஸ்ஸானியர் வந்துவிட்டனரா?’ என்று கேட்டேன். அவர், ‘இல்லை, அதைவிடப் பெரியது; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம் மனைவியரை விவாகரத்து செய்துவிட்டார்கள்’ என்றார். நான் எனக்குள், ‘ஹஃப்ஸா நஷ்டமடைந்துவிட்டார், தோல்வியுற்றார்! இது என்றாவது நடக்கும் என்று நான் நினைத்தேன்’ என்று கூறிக்கொண்டேன்.

நான் சுப்ஹு தொழுத பிறகு, என் ஆடைகளை இறுக்கிக் கட்டிக்கொண்டு புறப்பட்டேன். ஹஃப்ஸாவிடம் சென்றேன். அங்கே அவர் அழுதுகொண்டிருப்பதைக் கண்டேன். நான், ‘அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உங்களை விவாகரத்து செய்துவிட்டார்களா?’ என்று கேட்டேன். அவர், ‘எனக்குத் தெரியாது. அவர்கள் அதோ அந்த மாடி அறையில் (மஷ்ருபா) தனித்திருக்கிறார்கள்’ என்றார்.

நான் அங்குள்ள கறுப்பினப் பணியாளரிடம் (குலாம்) சென்று, ‘உமருக்காக அனுமதி கேளுங்கள்’ என்றேன். அவர் உள்ளே சென்றுவிட்டு என்னிடம்

வெளியே வந்தார். ‘நான் உங்களைப் பற்றி அவர்களிடம் குறிப்பிட்டேன், ஆனால் அவர்கள் ஒன்றும் சொல்லவில்லை’ என்றார்.

நான் பள்ளிவாசலுக்குச் சென்றேன். அங்கே மிம்பரைச் சுற்றி ஒரு கூட்டத்தினர் அழுதுகொண்டிருப்பதைக் கண்டேன். நானும் அவர்களுடன் சிறிது நேரம் அமர்ந்தேன். பிறகு (துக்கத்தால்) என்னால் தாங்கிக்கொள்ள முடியவில்லை. மீண்டும் அந்தப் பணியாளரிடம் சென்று, ‘உமருக்காக அனுமதி கேளுங்கள்’ என்றேன். அவர் உள்ளே சென்றுவிட்டு வெளியே வந்து, ‘நான் உங்களைப் பற்றி அவர்களிடம் குறிப்பிட்டேன், ஆனால் அவர்கள் ஒன்றும் சொல்லவில்லை’ என்றார்.

நான் மீண்டும் பள்ளிவாசலுக்குச் சென்று அமர்ந்தேன். மீண்டும் (துக்கத்தால்) என்னால் தாங்கிக்கொள்ள முடியவில்லை. மீண்டும் அந்தப் பணியாளரிடம் சென்று அனுமதி கேட்டேன். அவரும் அதே பதிலைச் சொன்னார். நான் திரும்பிச் செல்ல முற்பட்டபோது, அந்தப் பணியாளர் என்னை அழைத்தார். ‘உள்ளே செல்லுங்கள், அவர்கள் உங்களுக்கு அனுமதி அளித்துவிட்டார்கள்’ என்றார்.

நான் உள்ளே சென்றேன். அங்கே நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு ஈச்சம்பாயின் மீது சாய்ந்திருப்பதைக் கண்டேன். அது அவர்களின் விலாவில் தழும்புகளை ஏற்படுத்தியிருந்தது. நான், ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! உங்கள் மனைவியரை விவாகரத்து செய்துவிட்டீர்களா?’ என்று கேட்டேன். அவர்கள், ‘இல்லை’ என்றார்கள். நான், **‘அல்லாஹு அக்பர்!’** என்றேன்.

‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! குறைஷிகளாகிய நாங்கள் எங்கள் பெண்கள் மீது ஆதிக்கம் செலுத்தி வந்தோம். ஆனால் நாங்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, பெண்கள் தங்கள் கணவர்கள் மீது ஆதிக்கம் செலுத்தும் ஒரு சமூகத்தைக் கண்டோம். எங்கள் பெண்களும் அவர்களுடைய பெண்களின் பழக்கவழக்கங்களைக் கற்றுக்கொள்ளத் தொடங்கினர். ஒருநாள் என் மனைவி என்னிடம் எதிர்த்துப் பேசியபோது நான் அவளைக் கண்டித்தேன். அதற்கு அவள், “நான் எதிர்த்துப் பேசுவதை ஏன் வெறுக்கிறீர்கள்? அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் துணைவியர் அவர்களிடமே எதிர்த்துப் பேசுகிறார்கள். அவர்களில் ஒருவர் ஒரு நாள் முழுவதும் இரவு வரை அவர்களை விட்டும் விலகி இருக்கிறார்கள்” என்றாள்’ என்று கூறினேன்.

பிறகு நான் ஹஃப்ஸாவிடம், ‘நீ அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் எதிர்த்துப் பேசுகிறாயா?’ என்று கேட்டேன். அவர், ‘ஆம், எங்களில் ஒருவர் ஒரு நாள் முழுவதும் இரவு வரை அவர்களை விட்டும் விலகி இருக்கிறோம்’ என்றார். நான், ‘உங்களில் எவர் இவ்வாறு செய்தாரோ, அவர் நஷ்டமடைந்துவிட்டார், தோல்வியுற்றார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கோபத்தின் காரணமாக அல்லாஹ் உங்கள் மீது கோபம்கொள்வதிலிருந்து நீங்கள் பயப்படவில்லையா? (அப்படி கோபித்தால்) நீ அழிந்துவிடுவாய்’ என்று கூறினேன். அப்போது நபிகள் நாயகம் (ஸல்) புன்னகைத்தார்கள்.

நான், ‘ஹஃப்ஸாவிடம், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் எதிர்த்துப் பேசாதே, அவர்களிடம் (உலக விஷயங்களைக் கேட்டு) வற்புறுத்தாதே. உனக்கு என்ன வேண்டுமானாலும் என்னிடம் கேள். உன்னுடைய தோழி (ஆயிஷா) உன்னை விட அழகானவராகவும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் பிரியமானவராகவும் இருப்பது உன்னை ஏமாற்றிவிட வேண்டாம் என்று எச்சரித்துள்ளேன்’ என்று கூறினேன். (இதைக் கேட்டு) அவர்கள் மீண்டும் புன்னகைத்தார்கள்.

நான், ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் (சற்று மனம் விட்டு) பேசலாமா?’ என்று கேட்டேன். அவர்கள், ‘ஆம்’ என்றார்கள். நான் என் தலையை உயர்த்திப் பார்த்தேன். அந்த வீட்டில் பதனிடப்படாத மூன்று தோல் துண்டுகளைத் தவிர (குறிப்பிடத்தக்க) வேறு எதையும் நான் காணவில்லை.

எனவே நான், ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! உங்கள் சமுதாயத்திற்குச் செல்வ வளம் வழங்க அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தனை செய்யுங்கள். ஏனெனில், பாரசீகர்களுக்கும் ரோமானியர்களுக்கும் அவன் செல்வத்தை வாரி வழங்கியுள்ளான்; அவர்களோ அவனை வணங்குவதில்லை’ என்றேன்.

அப்போது அவர்கள் நிமிர்ந்து உட்கார்ந்து, ‘இப்னுல் கத்தாபே! உங்களுக்கு இதில் ஏதேனும் சந்தேகம் இருக்கிறதா? அவர்கள் எத்தகையோர் என்றால், அவர்களின் நன்மைகளுக்கான பலன்கள் இவ்வுலக வாழ்க்கையிலேயே அவர்களுக்கு விரைவாக வழங்கப்பட்டுவிட்டன’ என்று கூறினார்கள்.

நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மாத காலத்திற்குத் தம் மனைவியரிடம் செல்லமாட்டேன் என்று சத்தியம் செய்திருந்தார்கள். அதற்காக அல்லாஹ் அவர்களைக் கண்டித்தான்; மேலும் அவர்கள் அந்தச் சத்தியத்திற்கான பரிகாரத்தைச் செய்தார்கள்.’’

சுஹ்ரி கூறினார்: உர்வா எனக்கு அறிவித்தார்; ஆயிஷா (ரழி) கூறினார்கள்: ‘‘இருபத்தொன்பது நாட்கள் கடந்ததும், நபிகள் நாயகம் (ஸல்) (முதலில்) என்னிடம் வந்தார்கள். அவர்கள், ‘ஆயிஷாவே! நான் உன்னிடம் ஒரு விஷயத்தைக் கூறப் போகிறேன்; உன் பெற்றோருடன் கலந்தாலோசிக்காமல் பதிலளிக்க அவசரப்படாதே’ என்று கூறினார்கள்.’’ பிறகு அவர்கள், **‘யா அய்யுஹன் நபிய்யு குல் லி அஸ்வாஜிக...’** (நபியே! உமது மனைவியரிடம் கூறும்...) என்ற இந்த வசனத்தை ஓதிக் காட்டினார்கள்.

ஆயிஷா (ரழி) கூறினார்கள்: ‘‘அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! என் பெற்றோர் அவர்களைப் பிரிந்து செல்லும்படி என்னிடம் கூறமாட்டார்கள் என்று எனக்குத் தெரியும். நான், ‘இந்த விஷயத்திலா நான் என் பெற்றோரிடம் கலந்தாலோசிக்க வேண்டும்? நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வையும், அவனுடைய தூதரையும், மறுமை வாழ்வையும் விரும்புகிறேன்’ என்றேன்.’’

மஃமர் கூறினார்: அய்யூப் எனக்கு அறிவித்தார்; ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடம்: ‘‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் உங்களைத் தேர்ந்தெடுத்ததை உங்கள் மற்ற மனைவியருக்குத்

தெரிவிக்காதீர்கள்'' என்று வேண்டினார்கள். அதற்கு நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள், ''அல்லாஹ் என்னை (செய்தியை) எடுத்துரைப்பவராகவே (முபல்லிக்) அனுப்பினான்; (பிறரைச்) சிரமப்படுத்துபவனாக (முதஅன்னித்) என்னை அனுப்பவில்லை'' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ ن

சூரத் நூன் குறித்து

3319

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ سُلَيْمٍ، قَالَ قَدِمْتُ مَكَّةَ فَلَقِيتُ عَطَاءَ بْنَ أَبِي رَبَاحٍ فَقُلْتُ لَهُ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ إِنَّ أُنَاسًا عِنْدَنَا يَقُولُونَ فِي الْقَدَرِ . فَقَالَ عَطَاءٌ لَقِيتُ الْوَلِيدَ بْنَ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ أَوَّلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ الْقَلَمَ فَقَالَ لَهُ اكْتُبْ فَجَرَى بِمَا هُوَ كَائِنٌ إِلَى الأَبَدِ . وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَفِيهِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ .

அப்துல்-வாஹித் பின் சுலைம் கூறினார்: ''நான் மக்காவிற்கு வந்தபோது அதா பின் அபீ ரபாஹ்வைச் சந்தித்தேன். நான் அவரிடம், 'அபூ முஹம்மத் அவர்களே! எங்களுடன் இருக்கும் சிலர் அல்-கத்ர் (இறைவிதி) பற்றிப் பேசுகிறார்கள்,' என்று கூறினேன். அதற்கு அதா கூறினார்: 'நான் அல்-வலீத் பின் உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் அவர்களைச் சந்தித்தேன். அவர் கூறினார்: ''என் தந்தை உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) எனக்கு அறிவித்தார்கள், அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: ''நிச்சயமாக அல்லாஹ் படைத்தவற்றுள் முதன்முதலில் படைத்தது பேனாவை ஆகும். அவன் அதனிடம், 'எழுது!' என்று கூறினான். எனவே அது என்றென்றும் நிகழவிருக்கும் அனைத்தையும் (இறுதி நாள் வரை) எழுதியது.''''

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْحَاقَّةِ

சூரத்துல் ஹாக்காவைப் பற்றி

3320

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي قَيْسٍ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنِ الأَحْنَفِ بْنِ قَيْسٍ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، قَالَ زَعَمَ أَنَّهُ كَانَ جَالِسًا فِي الْبَطْحَاءِ فِي عِصَابَةٍ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَالِسٌ فِيهِمْ إِذْ مَرَّتْ عَلَيْهِمْ سَحَابَةٌ فَنَظَرُوا إِلَيْهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " هَلْ تَدْرُونَ مَا اسْمُ هَذِهِ " . قَالُوا نَعَمْ هَذَا السَّحَابُ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " وَالْمُزْنُ " . قَالُوا وَالْمُزْنُ . قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " وَالْعَنَانُ " . قَالُوا وَالْعَنَانُ . ثُمَّ قَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " هَلْ تَدْرُونَ كَمْ بُعْدُ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ " . فَقَالُوا لاَ وَاللَّهِ مَا نَدْرِي . قَالَ " فَإِنَّ بُعْدَ مَا بَيْنَهُمَا إِمَّا وَاحِدَةٌ وَإِمَّا اثْنَتَانِ أَوْ ثَلاَثٌ وَسَبْعُونَ سَنَةً وَالسَّمَاءُ الَّتِي فَوْقَهَا كَذَلِكَ " . حَتَّى عَدَّدَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ كَذَلِكَ ثُمَّ قَالَ " فَوْقَ السَّمَاءِ السَّابِعَةِ بَحْرٌ بَيْنَ أَعْلاَهُ وَأَسْفَلِهِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ إِلَى السَّمَاءِ وَفَوْقَ ذَلِكَ ثَمَانِيَةُ أَوْعَالٍ بَيْنَ أَظْلاَفِهِنَّ وَرُكَبِهِنَّ مَا بَيْنَ سَمَاءٍ إِلَى سَمَاءٍ ثُمَّ فَوْقَ ظُهُورِهِنَّ الْعَرْشُ بَيْنَ أَسْفَلِهِ وَأَعْلاَهُ مَا بَيْنَ سَمَاءٍ إِلَى سَمَاءٍ وَاللَّهُ فَوْقَ ذَلِكَ " . قَالَ عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ سَمِعْتُ يَحْيَى بْنَ مَعِينٍ يَقُولُ أَلاَ يُرِيدُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ سَعْدٍ أَنْ يَحُجَّ حَتَّى نَسْمَعَ مِنْهُ هَذَا الْحَدِيثَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى الْوَلِيدُ بْنُ أَبِي ثَوْرٍ عَنْ سِمَاكٍ نَحْوَهُ وَرَفَعَهُ . وَرَوَى شَرِيكٌ عَنْ سِمَاكٍ بَعْضَ هَذَا الْحَدِيثِ وَأَوْقَفَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ هُوَ ابْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعْدٍ الرَّازِيُّ .

அப்பாஸ் பின் அப்துல் முத்தலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் ‘அல்-பத்ஹா’வில் ஒரு குழுவினருடன் அமர்ந்திருந்தேன். அவர்களுடன் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் அமர்ந்திருந்தார்கள். அப்போது ஒரு மேகம் அவர்களைக் கடந்து சென்றது.

அவர்கள் அதைப் பார்த்தார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘இதன் பெயர் என்னவென்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?’ என்று கேட்டார்கள்.

அவர்கள், ‘ஆம். இது அஸ்-ஸஹாப் (மேகம்)’ என்று கூறினார்கள்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘(இது) அல்-முஸ்ன் (என்றும் அழைக்கப்படுமா)?’ என்று கேட்டார்கள்.
அவர்கள், ‘ஆம், (இது) அல்-முஸ்ன் (என்றும் அழைக்கப்படும்)’ என்று

கூறினார்கள்.

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘(இது) அல்-அனான் (என்றும் அழைக்கப்படுமா)?’ என்று கேட்டார்கள்.
அவர்கள், ‘ஆம், (இது) அல்-அனான் (என்றும் அழைக்கப்படும்)’ என்று கூறினார்கள்.

பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘வானத்திற்கும் பூமிக்கும் இடையே எவ்வளவு தூரம் இருக்கிறது என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?’ என்று கேட்டார்கள்.

அவர்கள், ‘இல்லை, அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக எங்களுக்குத் தெரியாது’ என்று கூறினார்கள்.

அவர் (ஸல்) அவர்கள், ‘அவ்விரண்டிற்கும் இடையே உள்ள தூரம் எழுபத்தொரு, அல்லது எழுபத்திரண்டு, அல்லது எழுபத்திமூன்று ஆண்டுகள் (பயண தூரம்) ஆகும். அதற்கு மேல் உள்ள வானமும் அவ்வாறே உள்ளது’ என்று கூறினார்கள்.

அவ்வாறே அவர் (ஸல்) அவர்கள் ஏழு வானங்களையும் எண்ணிக் குறிப்பிடும் வரை (தொடர்ந்தார்கள்).

பிறகு அவர் (ஸல்) அவர்கள், ‘ஏழாவது வானத்திற்கு மேல் ஒரு கடல் உள்ளது. அதன் மேல் பகுதிக்கும் கீழ் பகுதிக்கும் இடையே உள்ள தூரம், ஒரு வானத்திற்கும் மற்றொரு வானத்திற்கும் இடையே உள்ள தூரத்தைப் போன்றது.

அதற்கு மேல் எட்டு மலையாடுகள் (போன்ற வானவர்கள்) உள்ளனர். அவற்றின் குளம்புகளுக்கும் முழங்கால்களுக்கும் இடையே உள்ள தூரம், ஒரு வானத்திற்கும் மற்றொரு வானத்திற்கும் இடையே உள்ள தூரத்தைப் போன்றது.

பிறகு அவற்றின் முதுகுகளுக்கு மேல் அர்ஷ் உள்ளது. அதன் கீழ் பகுதிக்கும் மேல் பகுதிக்கும் இடையே உள்ள தூரம், ஒரு வானத்திற்கும் மற்றொரு வானத்திற்கும் இடையே உள்ள தூரத்தைப் போன்றது. மேலும் அல்லாஹ் அதற்கு மேல் இருக்கிறான்’ என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3321

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ وَالِدِهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعْدٍ، . حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعْدٍ الرَّازِيُّ، وَهُوَ الدَّشْتَكِيُّ

أَنَّ أَبَاهُ، أَخْبَرَهُ أَنَّ أَبَاهُ رَحِمَهُ اللَّهُ أَخْبَرَهُ كَذَا ‏.‏ قَالَ أَخْبَرَهُ قَالَ رَأَيْتُ رَجُلاً بِبُخَارَى عَلَى بَغْلَةٍ وَعَلَيْهِ عِمَامَةٌ سَوْدَاءُ وَيَقُولُ كَسَانِيهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

சஃஃத் (ரஹ்) அவர்கள் (அப்துல்லாஹ் இப்னு சஃஃத் அவர்களின் தந்தை) கூறினார்கள்:
“நான் புஹாராவில் ஒரு கோவேறு கழுதையின் மீது கருப்பு இமாமா அணிந்திருந்த ஒரு மனிதரை, ‘இதை எனக்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அணிவித்தார்கள்’ என்று கூறக் கண்டேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب وَمِنْ سُورَةِ سَأَلَ سَائِلٌ

சூரத் "ஸஅல ஸாஇல்" (சூரத் அல்-மஆரிஜ்) குறித்து

3322

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ دَرَّاجٍ أَبِي السَّمْحِ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي قَوْلِهِ ‏:‏ ‏(‏كَالْمُهْلِ ‏)‏ قَالَ ‏"‏ كَعَكَرِ الزَّيْتِ فَإِذَا قَرَّبَهُ إِلَى وَجْهِهِ سَقَطَتْ فَرْوَةُ وَجْهِهِ فِيهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ رِشْدِينَ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
(அல்லாஹ்வின் வார்த்தையான) **‘கல்-முஹ்ல்’** (நரகவாசிகளின் பானம்) என்பது பற்றி நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அது **எண்ணெய்க் கசடைப்** போன்றதாகும். அதை ஒருவன் தனது முகத்திற்கு அருகில் கொண்டு வரும்போது, அவனது முகத்தின் தோல் (அல்லது மேல்தோல்) அதில் உதிர்ந்து விழுந்துவிடும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب وَمِنْ سُورَةِ الْجِنِّ

ஜின் அத்தியாயம் தொடர்பாக

3323

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنِي أَبُو الْوَلِيدِ، حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، رضى الله عنهما قَالَ مَا قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى الْجِنِّ وَلاَ رَآهُمُ انْطَلَقَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي طَائِفَةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ عَامِدِينَ إِلَى سُوقِ عُكَاظٍ وَقَدْ حِيلَ بَيْنَ الشَّيَاطِينِ وَبَيْنَ خَبَرِ السَّمَاءِ وَأُرْسِلَتْ عَلَيْهِمُ الشُّهُبُ فَرَجَعَتِ الشَّيَاطِينُ إِلَى قَوْمِهِمْ فَقَالُوا مَا لَكُمْ قَالُوا حِيلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَ خَبَرِ السَّمَاءِ وَأُرْسِلَتْ عَلَيْنَا الشُّهُبُ ‏.‏ فَقَالُوا مَا حَالَ بَيْنَنَا وَبَيْنَ خَبَرِ السَّمَاءِ إِلاَّ مِنْ أَمْرٍ حَدَثَ فَاضْرِبُوا مَشَارِقَ الأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا فَانْظُرُوا مَا هَذَا الَّذِي حَالَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ خَبَرِ السَّمَاءِ قَالَ فَانْطَلَقُوا يَضْرِبُونَ مَشَارِقَ الأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا يَبْتَغُونَ مَا هَذَا الَّذِي حَالَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ خَبَرِ السَّمَاءِ فَانْصَرَفَ أُولَئِكَ النَّفَرُ الَّذِينَ تَوَجَّهُوا إِلَى نَحْوِ تِهَامَةَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ بِنَخْلَةَ عَامِدًا إِلَى سُوقِ عُكَاظٍ وَهُوَ يُصَلِّي بِأَصْحَابِهِ صَلاَةَ الْفَجْرِ فَلَمَّا سَمِعُوا الْقُرْآنَ اسْتَمَعُوا لَهُ فَقَالُوا هَذَا وَاللَّهِ الَّذِي حَالَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ خَبَرِ السَّمَاءِ ‏.‏ قَالَ فَهُنَالِكَ رَجَعُوا إِلَى قَوْمِهِمْ فَقَالُوا يَا قَوْمَنَا ‏:‏ ‏(‏إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا * يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ‏)‏ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى نَبِيِّهِ ‏:‏ ‏(‏قُلْ أُوحِيَ إِلَىَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ ‏)‏ وَإِنَّمَا أُوحِيَ إِلَيْهِ قَوْلُ الْجِنِّ ‏.‏

قَالَ وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَوْلُ الْجِنِّ لِقَوْمِهِمْ ‏(‏لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ‏)‏ قَالَ لَمَّا رَأَوْهُ يُصَلِّي وَأَصْحَابُهُ يُصَلُّونَ بِصَلاَتِهِ فَيَسْجُدُونَ بِسُجُودِهِ قَالَ تَعَجَّبُوا مِنْ طَوَاعِيَةِ أَصْحَابِهِ لَهُ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ ‏:‏ ‏(‏لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ‏)‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஜின்களுக்கு (குர்ஆனை) ஓதிக் காட்டவுமில்லை; அவர்களைப் பார்க்கவுமில்லை. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது தோழர்களில் ஒரு குழுவினருடன் உகாஸ் சந்தையை நோக்கிப் புறப்பட்டார்கள். (அச்சமயத்தில்) ஷைத்தான்களுக்கும் வானத்துச் செய்திகளுக்கும் இடையே ஒரு தடை ஏற்படுத்தப்பட்டிருந்தது. மேலும், அவர்கள் மீது எரி நட்சத்திரங்கள் ஏவப்பட்டன. எனவே, ஷைத்தான்கள் தமது கூட்டத்தாரிடம் திரும்பிச் சென்றபோது, அவர்கள் (கூட்டத்தார்) இவர்களிடம், “உங்களுக்கு என்ன நேர்ந்தது?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், “நமக்கும் வானத்துச் செய்திகளுக்கும் இடையே தடை ஏற்படுத்தப்பட்டுள்ளது. மேலும், நம் மீது எரி நட்சத்திரங்கள் ஏவப்பட்டன”

என்று கூறினார்கள். (அப்போது கூட்டத்தார்) “நமக்கும் வானத்துச் செய்திகளுக்கும் இடையே தடை ஏற்பட்டதற்கு, ஏதோ ஒரு புதிய நிகழ்வுதான் காரணம். எனவே, பூமியின் கிழக்கிலும் மேற்கிலும் பயணம் செய்து, உங்களுக்கும் வானத்துச் செய்திகளுக்கும் இடையே தடையாக இருப்பது என்னவென்று பாருங்கள்!” என்று கூறினார்கள்.

அவர் (இப்னு அப்பாஸ்) கூறினார்கள்: “ஆகவே, தமக்கும் வானத்துச் செய்திகளுக்கும் இடையே தடையாக இருந்ததை தேடி அவர்கள் பூமியின் கிழக்கிலும் மேற்கிலும் பயணம் செய்தார்கள். திஹாமாவை நோக்கிப் பயணம் செய்துகொண்டிருந்த ஒரு குழுவினர், நக்லா என்ற இடத்தில் இருந்த அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை (தற்செயலாக) சந்தித்தனர். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் உகாஸ் சந்தையை நாடிச் செல்லும் வழியில் இருந்தார்கள். அவர்கள் தமது தோழர்களுக்கு ஃபஜ்ர் தொழுகை தொழுவித்துக் கொண்டிருந்தார்கள். அவர்கள் (ஜின்கள்) குர்ஆனைக் கேட்டபோது, அதை செவிமடுத்தார்கள். பின்னர், “அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இதுதான் நமக்கும் வானத்துச் செய்திகளுக்கும் இடையே தடையாக இருந்திருக்கிறது” என்று கூறினார்கள்.”

அவர் (இப்னு அப்பாஸ்) கூறினார்கள்: “பின்னர் அவர்கள் தங்கள் கூட்டத்தாரிடம் திரும்பிச் சென்று, 'எங்கள் சமூகத்தாரே! **இன்னா ஸமிஃனா குர்ஆனன் அஜபா. யஹ்தீ இலர் ருஷ்தி ஃபஆமன்னா பிஹி, வலன் நுஷ்ரிக பிரப்பினா அஹதா** (நிச்சயமாக நாங்கள் ஓர் அற்புதமான குர்ஆனைக் கேட்டோம்! அது நேர்வழியின்பால் வழிகாட்டுகிறது. நாங்கள் அதை ஈமான் கொண்டோம். நாங்கள் ஒருபோதும் எங்கள் இறைவனுடன் எதனையும் இணையாக்க மாட்டோம்)' என்று கூறினார்கள். ஆகவே, அல்லாஹ் தனது தூதருக்கு (ஸல்), **'குல் ஊஹிய இலய்ய அன்னஹுஸ் தமஅ...'** ((நபியே!) நீர் கூறுவீராக: 'நிச்சயமாக ஜின்களில் ஒரு குழுவினர் (குர்ஆனைச்) செவிமடுத்ததாக எனக்கு வஹி அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது') என்ற வசனத்தை அருளினான். (இந்த ஹதீஸின்படி,) ஜின்களின் கூற்று மட்டுமே அவருக்கு வஹியாக அறிவிக்கப்பட்டது.”

மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில், இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “(அந்த ஜின்கள்) தங்கள் கூட்டத்தாரிடம் கூறிய கூற்றாவது: **'லம்மா காம அப்துல்லாஹி யத்வூஹு காதூ யகூனூன அலைஹி லிபதா'** (அல்லாஹ்வின் அடியார் (முஹம்மது (ஸல்)), அவனைப் பிரார்த்தித்து நின்றபோது, அவர்கள் அவரைச் சுற்றி ஒருவர் மீது ஒருவர் ஒட்டிக்கொண்டிருப்பது போல் ஒரு பெரும் கூட்டமாக கூடிவிட்டனர்).”
அவர் (இப்னு அப்பாஸ்) கூறினார்கள்: “அவர்கள் (ஜின்கள்) நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுவதையும், அவர்களது தொழுகையைப் பின்பற்றி அவருடைய தோழர்கள் தொழுவதையும், அவர் ஸஜ்தா செய்யும்போது அவர்களும் ஸஜ்தா செய்வதையும் கண்டனர்.”
அவர் (இப்னு அப்பாஸ்) கூறினார்கள்: “அவருடைய தோழர்கள் அவருக்கு எவ்வாறு கீழ்ப்படிந்தார்கள் என்பதைக் கண்டு அவர்கள் ஆச்சரியப்பட்டனர். எனவே அவர்கள் தமது கூட்டத்தாரிடம், **'லம்மா காம அப்துல்லாஹி யத்வூஹு காதூ யகூனூன அலைஹி லிபதா'** என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3324

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، حَدَّثَنَا أَبُو إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ الْجِنُّ يَصْعَدُونَ إِلَى السَّمَاءِ يَسْتَمِعُونَ الْوَحْىَ فَإِذَا سَمِعُوا الْكَلِمَةَ زَادُوا فِيهَا تِسْعًا فَأَمَّا الْكَلِمَةُ فَتَكُونُ حَقًّا وَأَمَّا مَا زَادُوهُ فَيَكُونُ بَاطِلاً فَلَمَّا بُعِثَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مُنِعُوا مَقَاعِدَهُمْ فَذَكَرُوا ذَلِكَ لإِبْلِيسَ وَلَمْ تَكُنِ النُّجُومُ يُرْمَى بِهَا قَبْلَ ذَلِكَ فَقَالَ لَهُمْ إِبْلِيسُ مَا هَذَا إِلاَّ مِنْ أَمْرٍ قَدْ حَدَثَ فِي الأَرْضِ فَبَعَثَ جُنُودَهُ فَوَجَدُوا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَائِمًا يُصَلِّي بَيْنَ جَبَلَيْنِ أُرَاهُ قَالَ بِمَكَّةَ فَأَتَوْهُ فَأَخْبَرُوهُ فَقَالَ هَذَا الَّذِي حَدَثَ فِي الأَرْضِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) கூறினார்கள்: “ஜின்கள் வானத்திற்கு மேலேறி, வஹீ (இறைச்செய்தி)யைக் கேட்கக் கூடியவர்களாக இருந்தனர். அவர்கள் ஒரு வார்த்தையைக் கேட்டால், அதனுடன் ஒன்பது (பொய்யான வார்த்தைகளை) சேர்ப்பார்கள். அந்த வார்த்தை உண்மையானதாக இருக்கும்; ஆனால் அவர்கள் சேர்த்தவை பொய்யானதாக இருக்கும். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தூதராக) அனுப்பப்பட்டபோது, அவர்கள் (வானத்தில்) தங்கள் அமரும் இடங்களிலிருந்து தடுக்கப்பட்டார்கள். எனவே அவர்கள் அதை இப்லீஸிடம் குறிப்பிட்டார்கள். இதற்கு முன்பு நட்சத்திரங்கள் (அவர்களை நோக்கி) எறியப்பட்டதில்லை. அதற்கு இப்லீஸ் அவர்களிடம், ‘இது பூமியில் நிகழ்ந்த ஒரு சம்பவத்தைத் தவிர வேறில்லை’ என்று கூறினான். எனவே அவன் தனது படைகளை அனுப்பினான். அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு மலைகளுக்கு இடையில் நின்று தொழுது கொண்டிருப்பதைக் கண்டார்கள் (அறிவிப்பாளர், 'மக்காவில்' என்று கூறியதாக நான் நினைக்கிறேன்). எனவே அவர்கள் (இப்லீஸிடம்) வந்து, (இச்செய்தியை) அவனிடம் தெரிவித்தார்கள். அவன் கூறினான்: ‘இதுதான் பூமியில் நடந்த சம்பவம்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ وَمِنْ سُورَةِ الْمُدَّثِّرِ

பாடம்: சூரத்துல் முத்தத்திர் பற்றி

3325

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، حَدَّثَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، رضى الله عنهما قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يُحَدِّثُ عَنْ فَتْرَةِ الْوَحْىِ فَقَالَ فِي حَدِيثِهِ بَيْنَمَا أَنَا أَمْشِي سَمِعْتُ صَوْتًا مِنَ السَّمَاءِ فَرَفَعْتُ رَأْسِي فَإِذَا الْمَلَكُ الَّذِي جَاءَنِي بِحِرَاءٍ جَالِسٌ عَلَى كُرْسِيٍّ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ فَجُئِثْتُ مِنْهُ رُعْبًا فَرَجَعْتُ فَقُلْتُ زَمِّلُونِي زَمِّلُونِي . فَدَثَّرُونِي فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ : ‏(‏يا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ * قُمْ فَأَنْذِرْ ‏)‏ إِلَى قَوْلِهِ : ‏(‏ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ‏)‏ قَبْلَ أَنْ تُفْرَضَ الصَّلاَةُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ جَابِرٍ أَبُو سَلَمَةَ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் வஹீ (இறைச்செய்தி) தடைப்பட்டிருந்த காலம் பற்றி விவரித்துக் கொண்டிருக்கையில் நான் கேட்டேன். அவர்கள் தமது அறிவிப்பில் கூறினார்கள்: ‘நான் நடந்து கொண்டிருந்தபோது, வானத்திலிருந்து ஒரு சத்தத்தைக் கேட்டேன். அதனால் நான் என் தலையை உயர்த்தினேன். அங்கே, ஹிராவில் என்னிடம் வந்த அதே வானவர், வானத்திற்கும் பூமிக்கும் இடையில் ஒரு ஆசனத்தில் அமர்ந்திருந்தார். அவரைக் கண்டு நான் பேரச்சம் கொண்டேன் (அச்சத்தால் வீழ்ந்தேன்). எனவே நான் திரும்பி வந்து, “என்னைப் போர்த்துங்கள்! என்னைப் போர்த்துங்கள்!” என்று கூறினேன். அவ்வாறே அவர்கள் எனக்குப் போர்த்தினார்கள்.’ அப்போது, கண்ணியத்திற்குரியவனும் மகத்தானவனுமாகிய அல்லாஹ்: (யா அய்யுஹல் முத்தஸ்ஸிர். கும் ஃப அன்ழிர்) ‘போர்வை போர்த்தியிருப்பவரே! எழுந்து எச்சரிக்கை செய்வீராக!’ என்பதிலிருந்து: (வர்ருஜ்ஸ ஃபஹ்ஜுர்) ‘மேலும், (பாவமான) ருஜ்ஸை வெறுத்து ஒதுக்குவீராக!’ என்ற அவனது கூற்று வரை (வசனங்களை) அருளினான். இது தொழுகை கடமையாக்கப்படுவதற்கு முன்பு நிகழ்ந்தது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3326

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُوسَى، عَنِ ابْنِ لَهِيعَةَ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الصَّعُودُ جَبَلٌ مِنْ نَارٍ يَتَصَعَّدُ فِيهِ الْكَافِرُ سَبْعِينَ خَرِيفًا ثُمَّ يَهْوِي بِهِ كَذَلِكَ فِيهِ أَبَدًا . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا مِنْ حَدِيثِ ابْنِ لَهِيعَةَ . وَقَدْ رُوِيَ شَيْءٌ مِنْ هَذَا عَنْ عَطِيَّةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَوْلَهُ مَوْقُوفٌ .

அபூ ஸஈத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அஸ்-ஸஊத் என்பது நெருப்பாலான ஒரு மலையாகும். ஓர் இறைமறுப்பாளன் எழுபது ஆண்டுகள் (துன்புறுத்தப்பட்டு) அதன் மீது ஏற்றப்படுவான். பின்னர் அவ்வாறே (அதே துன்பத்துடன்) அதிலிருந்து அவன் என்றென்றைக்கும் கீழே வீழ்வான் (இந்தச் சுழற்சி முடிவின்றி தொடரும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3327

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ نَاسٌ مِنَ الْيَهُودِ لأُنَاسٍ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم هَلْ يَعْلَمُ نَبِيُّكُمْ كَمْ عَدَدُ خَزَنَةِ جَهَنَّمَ قَالُوا لاَ نَدْرِي حَتَّى نَسْأَلَ نَبِيَّنَا ‏.‏ فَجَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ غُلِبَ أَصْحَابُكَ الْيَوْمَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ وَبِمَ غُلِبُوا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ سَأَلَهُمْ يَهُودُ هَلْ يَعْلَمُ نَبِيُّكُمْ كَمْ عَدَدُ خَزَنَةِ جَهَنَّمَ قَالَ ‏"‏ فَمَا قَالُوا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قَالُوا لاَ نَدْرِي حَتَّى نَسْأَلَ نَبِيَّنَا ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَفَغُلِبَ قَوْمٌ سُئِلُوا عَمَّا لاَ يَعْلَمُونَ فَقَالُوا لاَ نَعْلَمُ حَتَّى نَسْأَلَ نَبِيَّنَا لَكِنَّهُمْ قَدْ سَأَلُوا نَبِيَّهُمْ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً عَلَىَّ بِأَعْدَاءِ اللَّهِ إِنِّي سَائِلُهُمْ عَنْ تُرْبَةِ الْجَنَّةِ وَهِيَ الدَّرْمَكُ ‏"‏ ‏.‏ فَلَمَّا جَاءُوا قَالُوا يَا أَبَا الْقَاسِمِ كَمْ عَدَدُ خَزَنَةِ جَهَنَّمَ قَالَ ‏"‏ هَكَذَا وَهَكَذَا ‏"‏ ‏.‏ فِي مَرَّةٍ عَشْرَةٌ وَفِي مَرَّةٍ تِسْعٌ ‏.‏ قَالُوا نَعَمْ ‏.‏ قَالَ لَهُمُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا تُرْبَةُ الْجَنَّةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَسَكَتُوا هُنَيْهَةً ثُمَّ قَالُوا خُبْزَةٌ يَا أَبَا الْقَاسِمِ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْخُبْزُ مِنَ الدَّرْمَكِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ مُجَالِدٍ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

யூதர்களில் சிலர் நபித்தோழர்கள் சிலரிடம், “ஜஹன்னமில் எத்தனை காவலர்கள் இருக்கிறார்கள் என்று உங்கள் நபிக்குத் தெரியுமா?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், “எங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கும் வரை எங்களுக்குத் தெரியாது” என்று கூறினார்கள்.

அப்போது ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, “முஹம்மதே! இன்று உங்கள் தோழர்கள் தோற்கடிக்கப்பட்டார்கள்” என்று கூறினார். நபி (ஸல்) அவர்கள், “எதனால் அவர்கள் தோற்கடிக்கப்பட்டார்கள்?” என்று

கேட்டார்கள். அவர் கூறினார்: “யூதர்கள் அவர்களிடம், ஜஹன்னமில் எத்தனை காவலர்கள் இருக்கிறார்கள் என்று உங்கள் நபிக்குத் தெரியுமா என்று கேட்டார்கள்.” நபி (ஸல்) அவர்கள், “அதற்கு அவர்கள் (தோழர்கள்) என்ன சொன்னார்கள்?” என்று கேட்டார்கள். அவர் கூறினார்: “அவர்கள், ‘எங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கும் வரை எங்களுக்குத் தெரியாது’ என்று கூறினார்கள்.”

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “தங்களுக்குத் தெரியாத ஒன்றைப் பற்றிக் கேட்கப்பட்ட ஒரு கூட்டத்தினர், ‘எங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கும் வரை எங்களுக்குத் தெரியாது’ என்று கூறியதாலேயே தோற்கடிக்கப்படுவார்களா? ஆனால் அவர்கள் (யூதர்களின் முன்னோர்) தங்கள் நபியிடம், ‘எங்களுக்கு அல்லாஹ்வை வெளிப்படையாகக் காட்டுங்கள்’ என்று கேட்டார்கள். அல்லாஹ்வின் எதிரிகளை என்னிடம் வரச் சொல்லுங்கள்; நான் அவர்களிடம் சுவனத்தின் மண்ணைப் பற்றிக் கேட்கப் போகிறேன்; அது ‘தர்மாக்’ ஆகும்.”

அவர்கள் (யூதர்கள்) வந்தபோது, “அபுல் காசிமே! ஜஹன்னமின் காவலர்கள் எண்ணிக்கை என்ன?” என்று கேட்டார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் (தம் கை விரல்களால்), “இப்படியும் இப்படியும்” என்று சைகை செய்தார்கள். ஒரு முறை பத்தும், இன்னொரு முறை ஒன்பதும் (ஆக மொத்தம் பத்தொன்பது) காட்டினார்கள். அவர்கள், “ஆம்” என்றார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களிடம், “சுவனத்தின் மண் என்ன?” என்று கேட்டார்கள். அவர்கள் சிறிது நேரம் மௌனமாக இருந்துவிட்டு, “அபுல் காசிமே! அது ரொட்டி(யைப் போன்றது)” என்றார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், “(ஆம்) அந்த ரொட்டி ‘தர்மாக்’கால் ஆனது” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3328

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَزَّارُ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، أَخْبَرَنَا سُهَيْلُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْقُطَعِيُّ، وَهُوَ أَخُو حَزْمِ بْنِ أَبِي حَزْمٍ الْقُطَعِيِّ عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ فِي هَذِهِ الآيَةِ ‏(‏هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ‏)‏ قَالَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنَا أَهْلٌ أَنْ أُتَّقَى فَمَنِ اتَّقَانِي فَلَمْ يَجْعَلْ مَعِي إِلَهًا فَأَنَا أَهْلٌ أَنْ أَغْفِرَ لَهُ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَسُهَيْلٌ لَيْسَ بِالْقَوِيِّ فِي الْحَدِيثِ وَقَدْ تَفَرَّدَ بِهَذَا الْحَدِيثِ عَنْ ثَابِتٍ

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ('ஹுவ அஹ்லுத் தக்வா வ

அஹ்லுல் மக்ஃபிரா') “அவரே தக்வாவிற்கு (அஞ்சப்படுவதற்கு) தகுதியானவன்; மேலும் அவரே மன்னிப்பதற்குரியவன்” எனும் இந்த வசனத்தைப் பற்றிக் கூறினார்கள்:
“கண்ணியமிக்கவனும் மகத்தானவனுமாகிய அல்லாஹ் கூறினான்: ‘நானே அஞ்சப்படுவதற்குத் தகுதியானவன். எனவே, என்னுடன் வேறு எந்தத் தெய்வத்தையும் ஏற்படுத்தாமல் எவர் எனக்கு அஞ்சுகிறாரோ, அவரை நான் மன்னிப்பதற்குத் தகுதியானவன்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْقِيَامَةِ

பாடம்: சூரத் அல்-கியாமா

3329

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مُوسَى بْنِ أَبِي عَائِشَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ يُحَرِّكُ بِهِ لِسَانَهُ يُرِيدُ أَنْ يَحْفَظَهُ فَأَنْزَلَ اللَّهُ ‏:‏ ‏(لاَ تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ‏)‏ قَالَ فَكَانَ يُحَرِّكُ بِهِ شَفَتَيْهِ وَحَرَّكَ سُفْيَانُ شَفَتَيْهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ عَلِيٌّ قَالَ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ أَثْنَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَلَى مُوسَى بْنِ أَبِي عَائِشَةَ خَيْرًا ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு குர்ஆன் அருளப்பட்டபோது, அதை மனனம் செய்ய விரும்பி அவர்கள் தமது நாவை அசைப்பார்கள். ஆகவே அல்லாஹ், **‘லா துஹர்ரிக் பிஹி லிஸானக லிதஃஜல பிஹி’** (அதைக் கொண்டு அவசரப்படுவதற்காக உமது நாவை அசைக்காதீர்) என்று அருளினான்." (இது அல்குர்ஆன் 75:16 வசனமாகும்.)

(இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள்) மேலும் கூறினார்கள்: "ஆகவே, அவர்கள் (ஸல்) தங்களின் இரு உதடுகளையும் அசைப்பார்கள்." மேலும் (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) சுஃப்யான் தனது இரு உதடுகளையும் அசைத்துக் காட்டினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3330

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنِي شَبَابَةُ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ ثُوَيْرٍ، قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عُمَرَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ أَدْنَى أَهْلِ الْجَنَّةِ مَنْزِلَةً لَمَنْ يَنْظُرُ إِلَى جِنَانِهِ وَأَزْوَاجِهِ وَخَدَمِهِ وَسُرُرِهِ مَسِيرَةَ أَلْفِ سَنَةٍ وَأَكْرَمَهُمْ عَلَى اللَّهِ مَنْ يَنْظُرُ إِلَى وَجْهِهِ غُدْوَةً وَعَشِيَّةً ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏:‏ ‏(‏وجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ * إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ قَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ إِسْرَائِيلَ مِثْلَ هَذَا مَرْفُوعًا ‏.‏ وَرَوَى عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ أَبْجَرَ عَنْ ثُوَيْرٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَوْلَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏

وَرَوَى الأَشْجَعِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ ثُوَيْرٍ، عَنْ مُجَاهِدٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَوْلَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا ذَكَرَ فِيهِ عَنْ مُجَاهِدٍ غَيْرَ الثَّوْرِيِّ ‏.‏ حَدَّثَنَا بِذَلِكَ أَبُو كُرَيْبٍ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ الأَشْجَعِيُّ عَنْ سُفْيَانَ ‏.‏ ثُوَيْرٌ يُكْنَى أَبَا جَهْمٍ وَأَبُو فَاخِتَةَ اسْمُهُ سَعِيدُ بْنُ عِلاَقَةَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘நிச்சயமாக, சுவர்க்கவாசிகளிலேயே மிகக் குறைந்த தகுதியில் உள்ளவர், தனது தோட்டங்கள், தனது மனைவியர், தனது பணியாட்கள் மற்றும் தனது கட்டில்களை (அவற்றின் பரப்பளவு) ஆயிரம் வருடப் பயணத் தூரம் வரை (பரந்து விரிந்திருக்கக் காண்பார்). மேலும், அவர்களில் அல்லாஹ்விடத்தில் மிகவும் கண்ணியமானவர், காலையிலும் மாலையிலும் அவனது முகத்தைப் பார்ப்பவர் ஆவார்.’
பின்னர், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஓதினார்கள்:
‘وجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ * إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ’
(பொருள்: அந்நாளில் சில முகங்கள் பிரகாசமாக இருக்கும். அவை தங்கள் இரட்சகனைப் பார்த்துக் கொண்டிருக்கும்.)”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ وَمِنْ سُورَةِ عَبَسَ

பாடம்: சூரத்துல் அபஸ

3331

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي قَالَ، هَذَا مَا عَرَضْنَا عَلَى هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ أُنْزِلَ ‏:‏ ‏(‏عَبَسَ وَتَوَلَّى‏)‏ فِي ابْنِ أُمِّ مَكْتُومٍ الأَعْمَى أَتَى رَسُولَ اللَّهِ

صلى الله عليه وسلم فَجَعَلَ يَقُولُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرْشِدْنِي وَعِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَجُلٌ مِنْ عُظَمَاءِ الْمُشْرِكِينَ فَجَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُعْرِضُ عَنْهُ وَيُقْبِلُ عَلَى الآخَرِ وَيَقُولُ أَتَرَى بِمَا أَقُولُ بَأْسًا فَيَقُولُ لاَ . فَفِي هَذَا أُنْزِلَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ أُنْزِلَ : ‏(عَبَسَ وَتَوَلَّى ‏)‏ فِي ابْنِ أُمِّ مَكْتُومٍ . وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَائِشَةَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

“ ‘அபஸ வதவல்லா’ (அவர் கடுகடுத்துத் திரும்பினார்) என்பது பார்வையற்றவரான இப்னு உம்மி மக்தூம் (ரழி) அவர்களைப் பற்றி அருளப்பட்டது. அவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! எனக்கு வழிகாட்டுங்கள்’ என்று கூறலானார். அச்சமயம், இணைவைப்பவர்களில் ஒரு கண்ணியமிக்க மனிதர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தார். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இவரைப் புறக்கணித்துவிட்டு அந்த மற்ற மனிதரின் பக்கம் திரும்பி, ‘நான் கூறுவதில் (அதாவது இஸ்லாமிய அழைப்பில்) ஏதேனும் தவறு இருப்பதாக நீங்கள் கருதுகிறீர்களா?’ என்று (அந்த இணைவைப்பவரிடம்) கேட்கலானார்கள். அதற்கு அவர், ‘இல்லை’ என்றார். எனவே இது தொடர்பாகவே அது அருளப்பட்டது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3332

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْفَضْلِ، حَدَّثَنَا ثَابِتُ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ خَبَّابٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ تُحْشَرُونَ حُفَاةً عُرَاةً غُرْلاً ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَتِ امْرَأَةٌ أَيُبْصِرُ أَوْ يَرَى بَعْضُنَا عَوْرَةَ بَعْضٍ قَالَ ‏"‏ يَا فُلاَنَةُ ‏:‏ ‏(‏لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ‏)‏ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَوَاهُ سَعِيدُ بْنُ جُبَيْرٍ أَيْضًا ‏.‏ وَفِيهِ عَنْ عَائِشَةَ رضى الله عنها ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நீங்கள் செருப்பணியாதவர்களாக, நிர்வாணமாக மற்றும் விருத்தசேதனம் செய்யப்படாதவர்களாக ஒன்றுதிரட்டப்படுவீர்கள்.”
ஒரு பெண் கேட்டார்கள்: “நாம் ஒருவருக்கொருவர் வெட்கத்தலங்களைப்

பார்ப்போமா?”
அவர் (நபி (ஸல்)) கூறினார்கள்: “இன்னாரே! அந்நாளில் அவர்களில் உள்ள ஒவ்வொரு மனிதனுக்கும் மற்றவர்களைப் பற்றி கவலைப்பட முடியாத அளவுக்கு அவனவனுடைய காரியமே போதுமானதாக இருக்கும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ

"இதஷ்-ஷம்ஸு குவ்விரத்" (அத்-தக்வீர்) அத்தியாயம் குறித்து

3333

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ الْعَظِيمِ الْعَنْبَرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بَحِيرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، وَهُوَ ابْنُ يَزِيدَ الصَّنْعَانِيُّ قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عُمَرَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُ رَأْىُ عَيْنٍ فَلْيَقْرَأْ ‏(‏إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ‏)‏ وَ ‏(‏إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ‏)‏ وَ ‏(‏إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ ‏)‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَى هِشَامُ بْنُ يُوسُفَ وَغَيْرُهُ هَذَا الْحَدِيثَ بِهَذَا الإِسْنَادِ وَقَالَ مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُ رَأْىُ عَيْنٍ فَلْيَقْرَأْ ‏(‏إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ‏)‏ وَلَمْ يَذْكُرْ ‏(‏إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ‏)‏ وَ ‏(‏إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ ‏)‏ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் மறுமை நாளை (அதன் நிகழ்வுகளை) கண்முன் கண்டது போல் பார்க்க விரும்புகிறாரோ, அவர் ‘இதஷ் ஷம்ஸு குவ்விரத்’ (அத்தக்வீர்), ‘இதஸ் ஸமாவுன்ஃஃபதரத்’ (அல்-இன்ஃஃபிதார்) மற்றும் ‘இதஸ் ஸமாவுன்ஷக்கத்’ (அல்-இன்ஷிகாக்) ஆகிய அத்தியாயங்களை ஓதட்டும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ

சூரத்துல் முதஃஃபிஃஃபீன்

3334

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنِ الْقَعْقَاعِ بْنِ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي

هُرَيْرَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا أَخْطَأَ خَطِيئَةً نُكِتَتْ فِي قَلْبِهِ نُكْتَةٌ سَوْدَاءُ فَإِذَا هُوَ نَزَعَ وَاسْتَغْفَرَ وَتَابَ سُقِلَ قَلْبُهُ وَإِنْ عَادَ زِيدَ فِيهَا حَتَّى تَعْلُوَ قَلْبَهُ وَهُوَ الرَّانُ الَّذِي ذَكَرَ اللَّهُ : ‏(‏كَلاَّ بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக, அடியான் ஒரு பாவம் செய்தால், அவனது இதயத்தில் ஒரு கறுப்புப் புள்ளி பதியப்படுகிறது. அவன் (அந்தப் பாவத்திலிருந்து) விலகி, மன்னிப்புக் கோரி, மனம் திருந்தினால், அவனது இதயம் தூய்மையாக்கப்படுகிறது. ஆனால் அவன் (மீண்டும் பாவத்திற்குத்) திரும்பினால், அது அவனது இதயம் முழுவதையும் மூடும் வரை அதிகரிக்கிறது. அதுவே அல்லாஹ் குறிப்பிட்ட ‘ரான்’ ஆகும்: ‘கல்லா பல் ரான அலா குலூபிஹிம் மா கானூ யக்ஸிபூன்’.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3335

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ دُرُسْتَ، - بَصْرِيٌّ - حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ حَمَّادٌ هُوَ عِنْدَنَا مَرْفُوعٌ : ‏(‏يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ‏)‏ قَالَ يَقُومُونَ فِي الرَّشْحِ إِلَى أَنْصَافِ آذَانِهِمْ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
(அகிலங்களின் அதிபதிக்கு முன்னால் மனிதர்கள் நிற்கும் அந்த நாள் குறித்து) “யவ்ம யகூமுன் நாஸு லிரப்பில் ஆலமீன்)” (என்ற குர்ஆன் வசனத்திற்கு விளக்கமாக), நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அவர்கள் தங்கள் காதுகளின் பாதி வரை வியர்வையில் நின்றுகொண்டிருப்பார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3336

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنِ ابْنِ عَوْنٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم : ‏(‏يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ‏)‏ قَالَ يَقُومُ أَحَدُهُمْ فِي الرَّشْحِ إِلَى أَنْصَافِ أُذُنَيْهِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: ‘(யவ்ம யகூமுன் நாஸு லிரப்பில் ஆலமீன்) - அகிலங்களின் அதிபதிக்கு முன்னால் மனிதர்கள் நிற்கும் நாளில் (அதாவது, மறுமை நாளில்).’ அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: “அவர்களில் ஒருவர் தனது காதுகளின் பாதி வரை வியர்வையில் மூழ்கி நிற்பார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ

"இதஸ்-ஸமாஉ ன்ஷக்கத்" (அல்-இன்ஷிகாக்) அத்தியாயம் பற்றி

3337

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ الأَسْوَدِ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ مَنْ نُوقِشَ الْحِسَابَ هَلَكَ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ ‏:‏ ‏(‏فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ‏)‏ إِلَى قَوْلِهِ ‏:‏ ‏(‏ خبيرًا ‏)‏ قَالَ ‏"‏ ذَلِكَ الْعَرْضُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ الأَسْوَدِ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘யாரேனும் கணக்கு விசாரணையில் (துருவி) விசாரிக்கப்பட்டால் அவர் அழிந்துவிட்டார்’ என்று கூறுவதை நான் கேட்டேன். நான் கேட்டேன்: ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ், **‘ஃபஅம்மா மன் ஊதிய கிதாபஹு பியமீனிஹி’** என்பது முதல் **‘...கபீரா’** (என்ற அவனுடைய கூற்று வரை கூறவில்லையா? (பொதுவாக, இந்த ஹதீஸில் ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் சூரா அல்-இன்ஷிகாக் 84:8 இல் வரும் ‘ஹிஸாபன் யஸீரா’ (எளிதான கணக்கு) என்ற வசனத்தைத்தான் குறிப்பிட்டதாக அறிஞர்கள் கருதுகின்றனர். இங்கு ‘கபீரா’ என்று குறிப்பிடப்பட்டிருப்பது ஒரு பதிப்புப் பிழையாக இருக்கலாம்.))’ அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘அது (கடுமையான விசாரணை அன்று;) அது (செயல்கள்) முன்வைக்கப்படுவது மட்டுமேயாகும்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3338

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَبِي بَكْرٍ، عَنْ هَمَّامٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ حُوسِبَ عُذِّبَ . قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எவர் (தீர்ப்பு நாளில்) கேள்வி கணக்குக் கேட்கப்படுகிறாரோ (அதாவது, அவரது ஒவ்வொரு செயலுக்கும் நுணுக்கமாக விசாரிக்கப்படுகிறாரோ), அவர் தண்டிக்கப்படுவார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْبُرُوجِ

சூரத்துல் புரூஜ் பற்றி

3339

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، وَعُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَافِعٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " الْيَوْمُ الْمَوْعُودُ يَوْمُ الْقِيَامَةِ وَالْيَوْمُ الْمَشْهُودُ يَوْمُ عَرَفَةَ وَالشَّاهِدُ يَوْمُ الْجُمُعَةِ وَمَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ وَلاَ غَرَبَتْ عَلَى يَوْمٍ أَفْضَلَ مِنْهُ فِيهِ سَاعَةٌ لاَ يُوَافِقُهَا عَبْدٌ مُؤْمِنٌ يَدْعُو اللَّهَ بِخَيْرٍ إِلاَّ اسْتَجَابَ اللَّهُ لَهُ وَلاَ يَسْتَعِيذُ مِنْ شَرٍّ إِلاَّ أَعَاذَهُ اللَّهُ مِنْهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ . وَمُوسَى بْنُ عُبَيْدَةَ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ وَغَيْرُهُ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .
حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا قُرَّانُ بْنُ تَمَّامٍ الأَسَدِيُّ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . وَمُوسَى بْنُ عُبَيْدَةَ الرَّبَذِيُّ يُكْنَى أَبَا عَبْدِ الْعَزِيزِ وَقَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ يَحْيَى وَغَيْرُهُ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ . وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنَ الأَئِمَّةِ عَنْهُ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்-யவ்முல்-மவ்ஊத் (வாக்களிக்கப்பட்ட நாள்) என்பது மறுமை நாளாகும். அல்-யவ்முல்-மஷ்ஹூத் (சாட்சி சொல்லப்படும் நாள்) என்பது அரஃபா நாளாகும். அஷ்-ஷாஹித் (சாட்சி) என்பது வெள்ளிக்கிழமையாகும். சூரியன் உதித்த அல்லது மறைந்த எந்த நாளும் வெள்ளிக்கிழமையை விடச் சிறந்ததாக இல்லை. அதில் ஒரு நேரம் இருக்கிறது; அந்த நேரத்தில் இறைநம்பிக்கையுள்ள ஒரு அடியார் அல்லாஹ்விடம் ஏதேனும் ஒரு நன்மைக்காகப் பிரார்த்தித்தால் அல்லாஹ் அவருக்குப் பதிலளிக்கிறான்; மேலும், அவர் ஏதேனும் ஒரு தீமையிலிருந்து பாதுகாப்புக் கோரினால் அல்லாஹ் அவருக்கு அதிலிருந்து பாதுகாப்பு அளிக்கிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3340

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، وَعَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، - الْمَعْنَى وَاحِدٌ قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ صُهَيْبٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا صَلَّى الْعَصْرَ هَمَسَ - وَالْهَمْسُ فِي قَوْلِ بَعْضِهِمْ تَحَرُّكُ شَفَتَيْهِ كَأَنَّهُ يَتَكَلَّمُ فَقِيلَ لَهُ إِنَّكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِذَا صَلَّيْتَ الْعَصْرَ هَمَسْتَ قَالَ ‏.‏ ‏"‏ إِنَّ نَبِيًّا مِنَ الأَنْبِيَاءِ كَانَ أُعْجِبَ بِأُمَّتِهِ فَقَالَ مَنْ يَقُولُ لِهَؤُلاَءِ فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ أَنْ خَيِّرْهُمْ بَيْنَ أَنْ أَنْتَقِمَ مِنْهُمْ وَبَيْنَ أَنْ أُسَلِّطَ عَلَيْهِمْ عَدُوَّهُمْ فَاخْتَارَ النِّقْمَةَ فَسَلَّطَ عَلَيْهِمُ الْمَوْتَ فَمَاتَ مِنْهُمْ فِي يَوْمٍ سَبْعُونَ أَلْفًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَكَانَ إِذَا حَدَّثَ بِهَذَا الْحَدِيثِ حَدَّثَ بِهَذَا الْحَدِيثِ الآخَرِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ كَانَ مَلِكٌ مِنَ الْمُلُوكِ وَكَانَ لِذَلِكَ الْمَلِكِ كَاهِنٌ يَكْهَنُ لَهُ فَقَالَ الْكَاهِنُ انْظُرُوا لِي غُلاَمًا فَهِمًا أَوْ قَالَ فَطِنًا لَقِنًا فَأُعَلِّمُهُ عِلْمِي هَذَا فَإِنِّي أَخَافُ أَنْ أَمُوتَ فَيَنْقَطِعَ مِنْكُمْ هَذَا الْعِلْمُ وَلاَ يَكُونُ فِيكُمْ مَنْ يَعْلَمُهُ ‏.‏ قَالَ فَنَظَرُوا لَهُ عَلَى مَا وَصَفَ فَأَمَرَهُ أَنْ يَحْضُرَ ذَلِكَ الْكَاهِنَ وَأَنْ يَخْتَلِفَ إِلَيْهِ فَجَعَلَ يَخْتَلِفُ إِلَيْهِ وَكَانَ عَلَى طَرِيقِ الْغُلاَمِ رَاهِبٌ فِي صَوْمَعَةٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ مَعْمَرٌ أَحْسِبُ أَنَّ أَصْحَابَ الصَّوَامِعِ كَانُوا يَوْمَئِذٍ مُسْلِمِينَ قَالَ ‏"‏ فَجَعَلَ الْغُلاَمُ يَسْأَلُ ذَلِكَ الرَّاهِبَ كُلَّمَا مَرَّ بِهِ فَلَمْ يَزَلْ بِهِ حَتَّى أَخْبَرَهُ فَقَالَ إِنَّمَا أَعْبُدُ اللَّهَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَجَعَلَ الْغُلاَمُ يَمْكُثُ عِنْدَ الرَّاهِبِ وَيُبْطِئُ عَلَى الْكَاهِنِ فَأَرْسَلَ الْكَاهِنُ إِلَى أَهْلِ الْغُلاَمِ إِنَّهُ لاَ يَكَادُ يَحْضُرُنِي فَأَخْبَرَ الْغُلاَمُ الرَّاهِبَ بِذَلِكَ فَقَالَ لَهُ الرَّاهِبُ إِذَا قَالَ لَكَ الْكَاهِنُ

أَيْنَ كُنْتَ فَقُلْ عِنْدَ أَهْلِي . وَإِذَا قَالَ لَكَ أَهْلُكَ أَيْنَ كُنْتَ فَأَخْبِرْهُمْ أَنَّكَ كُنْتَ عِنْدَ الْكَاهِنِ " .
قَالَ " فَبَيْنَمَا الْغُلاَمُ عَلَى ذَلِكَ إِذْ مَرَّ بِجَمَاعَةٍ مِنَ النَّاسِ كَثِيرٍ قَدْ حَبَسَتْهُمْ دَابَّةٌ " . فَقَالَ بَعْضُهُمْ إِنَّ تِلْكَ الدَّابَّةَ كَانَتْ أَسَدًا قَالَ " فَأَخَذَ الْغُلاَمُ حَجَرًا قَالَ اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ مَا يَقُولُ الرَّاهِبُ حَقًّا فَأَسْأَلُكَ أَنْ أَقْتُلَهَا . قَالَ ثُمَّ رَمَى فَقَتَلَ الدَّابَّةَ . فَقَالَ النَّاسُ مَنْ قَتَلَهَا قَالُوا الْغُلاَمُ فَفَزِعَ النَّاسُ وَقَالُوا لَقَدْ عَلِمَ هَذَا الْغُلاَمُ عِلْمًا لَمْ يَعْلَمْهُ أَحَدٌ . قَالَ فَسَمِعَ بِهِ أَعْمَى فَقَالَ لَهُ إِنْ أَنْتَ رَدَدْتَ بَصَرِي فَلَكَ كَذَا وَكَذَا . قَالَ لَهُ لاَ أُرِيدُ مِنْكَ هَذَا وَلَكِنْ أَرَأَيْتَ إِنْ رَجَعَ إِلَيْكَ بَصَرُكَ أَتُؤْمِنُ بِالَّذِي رَدَّهُ عَلَيْكَ قَالَ نَعَمْ . قَالَ فَدَعَا اللَّهَ فَرَدَّ عَلَيْهِ بَصَرَهُ فَآمَنَ الأَعْمَى فَبَلَغَ الْمَلِكَ أَمْرُهُمْ فَبَعَثَ إِلَيْهِمْ فَأُتِيَ بِهِمْ فَقَالَ لأَقْتُلَنَّ كُلَّ وَاحِدٍ مِنْكُمْ قِتْلَةً لاَ أَقْتُلُ بِهَا صَاحِبَهُ فَأَمَرَ بِالرَّاهِبِ وَالرَّجُلِ الَّذِي كَانَ أَعْمَى فَوَضَعَ الْمِنْشَارَ عَلَى مَفْرِقِ أَحَدِهِمَا فَقَتَلَهُ وَقَتَلَ الآخَرَ بِقِتْلَةٍ أُخْرَى .
ثُمَّ أَمَرَ بِالْغُلاَمِ فَقَالَ انْطَلِقُوا بِهِ إِلَى جَبَلِ كَذَا وَكَذَا فَأَلْقُوهُ مِنْ رَأْسِهِ فَانْطَلَقُوا بِهِ إِلَى ذَلِكَ الْجَبَلِ فَلَمَّا انْتَهَوْا بِهِ إِلَى ذَلِكَ الْمَكَانِ الَّذِي أَرَادُوا أَنْ يُلْقُوهُ مِنْهُ جَعَلُوا يَتَهَافَتُونَ مِنْ ذَلِكَ الْجَبَلِ وَيَتَرَدَّوْنَ حَتَّى لَمْ يَبْقَ مِنْهُمْ إِلاَّ الْغُلاَمُ " . قَالَ " ثُمَّ رَجَعَ فَأَمَرَ بِهِ الْمَلِكُ أَنْ يَنْطَلِقُوا بِهِ إِلَى الْبَحْرِ فَيُلْقُونَهُ فِيهِ فَانْطُلِقَ بِهِ إِلَى الْبَحْرِ فَغَرَّقَ اللَّهُ الَّذِينَ كَانُوا مَعَهُ وَأَنْجَاهُ فَقَالَ الْغُلاَمُ لِلْمَلِكِ إِنَّكَ لاَ تَقْتُلُنِي حَتَّى تَصْلُبَنِي وَتَرْمِيَنِي وَتَقُولَ إِذَا رَمَيْتَنِي بِسْمِ اللَّهِ رَبِّ هَذَا الْغُلاَمِ . قَالَ فَأَمَرَ بِهِ فَصُلِبَ ثُمَّ رَمَاهُ فَقَالَ بِسْمِ اللَّهِ رَبِّ هَذَا الْغُلاَمِ . قَالَ فَوَضَعَ الْغُلاَمُ يَدَهُ عَلَى صُدْغِهِ حِينَ رُمِيَ ثُمَّ مَاتَ . فَقَالَ أُنَاسٌ لَقَدْ عَلِمَ هَذَا الْغُلاَمُ عِلْمًا مَا عَلِمَهُ أَحَدٌ فَإِنَّا نُؤْمِنُ بِرَبِّ هَذَا الْغُلاَمِ .
قَالَ فَقِيلَ لِلْمَلِكِ أَجَزِعْتَ أَنْ خَالَفَكَ ثَلاَثَةٌ فَهَذَا الْعَالَمُ كُلُّهُمْ قَدْ خَالَفُوكَ . قَالَ فَخَدَّ أُخْدُودًا ثُمَّ أَلْقَى فِيهَا الْحَطَبَ وَالنَّارَ ثُمَّ جَمَعَ النَّاسَ فَقَالَ مَنْ رَجَعَ عَنْ دِينِهِ تَرَكْنَاهُ وَمَنْ لَمْ يَرْجِعْ أَلْقَيْنَاهُ فِي هَذِهِ النَّارِ فَجَعَلَ يُلْقِيهِمْ فِي تِلْكَ الأُخْدُودِ . قَالَ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى : ‏(‏قتلَ أَصْحَابُ الأُخْدُودِ * النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ‏)‏ حَتَّى بَلَغَ : ‏(‏الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ‏)‏ " . قَالَ " فَأَمَّا الْغُلاَمُ فَإِنَّهُ دُفِنَ " . قَالَ فَيُذْكَرُ أَنَّهُ أُخْرِجَ فِي زَمَنِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَأُصْبُعُهُ عَلَى صُدْغِهِ كَمَا وَضَعَهَا حِينَ قُتِلَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

ஸுஹைப் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அஸர் தொழுததும் (மெதுவாக) முணுமுணுப்பார்கள்.” — (ஹதீஸ் அறிவிப்பாளர்களில்) சிலரின் கருத்துப்படி ‘அல்-ஹம்ஸ்’ (முணுமுணுத்தல்) என்பது, ஒருவர் பேசுவதைப் போன்று தனது இதழ்களை அசைப்பதாகும் — அவர்களிடம், “அல்லாஹ்வின் தூதரே! தாங்கள் அஸர் தொழுத பிறகு, முணுமுணுக்கிறீர்களே?” என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “நபிமார்களில் ஒரு நபி (தம் சமுதாயத்தின் எண்ணிக்கையைக் கண்டு) பெருமையடைந்தார் (அல்லது வியப்படைந்தார்). எனவே அவர், ‘இம்மக்களுக்கு எதிராக (சவால் விடவோ அல்லது வெல்லவோ) யார் இருக்கிறார்கள்?’ என்று கூறினார். உடனே அல்லாஹ் அவருக்கு, ‘நான் அவர்களைப் பழிவாங்குவதற்கும், அல்லது அவர்களின் எதிரிகளை அவர்கள் மீது ஆதிக்கம் செலுத்தச் செய்வதற்கும் இடையில் ஒன்றைத் தேர்ந்தெடுக்குமாறு’ வஹீ (இறைச்செய்தி) அறிவித்தான். அவர் (தம் சமுதாயத்திற்காக அல்லாஹ்வின்) பழிவாங்குதலையே தேர்ந்தெடுத்தார். எனவே, அவர்கள் மீது மரணம் சாட்டப்பட்டது; ஒரே நாளில் அவர்களில் எழுபதாயிரம் பேர் மரணித்தனர்.”

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அவர்கள் இந்த ஹதீஸை விவரிக்கும் போதெல்லாம், மற்றொரு ஹதீஸையும் விவரிப்பார்கள்: ‘அரசர்களில் ஒரு அரசன் இருந்தான். அந்த அரசனுக்குக் குறி சொல்லும் ஒரு சோதிடன் (காஹின்) இருந்தான். அந்த சோதிடன் (முதுமையடைந்ததும் அரசனிடம்), “எனக்காக ஒரு சிறுவனைத் தேடுங்கள்; அவன் புரிந்து கொள்பவனாகவும்” அல்லது “புத்திசாலியாகவும் விரைவாகக் கற்கக்கூடியவனாகவும் இருக்க வேண்டும். நான் அவனுக்கு என்னுடைய இந்த அறிவைக் கற்பிப்பேன். ஏனெனில், நான் இறந்துவிடுவேனோ என்றும், அதனால் இந்த அறிவு உங்களிடமிருந்து அறுந்துபோய், உங்களில் இதை அறிந்தவர் யாரும் இருக்க மாட்டார்கள் என்றும் நான் அஞ்சுகிறேன்” என்று கூறினான்.’ அவர்கள் வர்ணித்த தன்மையுடைய ஒரு சிறுவனைத் தேடிக் கண்டுபிடித்தார்கள். அந்த சோதிடனிடம் சென்று வரவும், அவனிடம் பயிலவும் அவனுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள். அவன் அவ்வாறே சென்று வரலானான். அந்தச் சிறுவன் செல்லும் வழியில் ஒரு துறவி (ராஹிப்) தனது மடத்தில் இருந்தார்.” — (அறிவிப்பாளர்) மஅமர் கூறினார்: “அக்காலத்தில், மடங்களில் இருந்தவர்கள் முஸ்லிம்களாக இருந்தார்கள் என்று நான் கருதுகிறேன்.” — நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அந்தச் சிறுவன் அந்தத் துறவியைக் கடந்து செல்லும் போதெல்லாம் அவரிடம் (மார்க்கம் பற்றிக்) கேட்கலானான். அவர் அவனுக்குத் தெரிவிக்கும் வரை அவரை விடமாட்டான். அப்போது அவர், ‘நான் அல்லாஹ்வை மட்டுமே வணங்குகிறேன்’ என்று கூறினார்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எனவே அந்தச் சிறுவன் துறவியுடன் அதிக நேரம் தங்கலானான்; சோதிடனிடம் தாமதமாகச் செல்லலானான். சோதிடன் அந்தச் சிறுவனின் குடும்பத்தாருக்கு, ‘இவன் என்னிடம் வருவதே இல்லை (அல்லது தாமதமாக வருகிறான்)’ என்று செய்தி அனுப்பினான். அந்தச் சிறுவன் இதைத் துறவியிடம் தெரிவித்தான். அதற்குத் துறவி அவனிடம், ‘சோதிடன் நீ எங்கே இருந்தாய் என்று கேட்டால், “நான் என் குடும்பத்தாரிடம் இருந்தேன்” என்று சொல். உன்

குடும்பத்தார் நீ எங்கே இருந்தாய் என்று கேட்டால், நீ சோதிடனிடம் இருந்ததாகச் சொல்' என்று கூறினார்.''

nabi (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ''சிறுவன் அந்நிலையிலிருக்கையில், (ஒரு நாள்) அவன் பெரும் மக்கள் கூட்டத்தைக் கடந்து சென்றான். ஒரு மிருகம் அவர்களைப் (பாதை மறித்துத்) தடுத்து வைத்திருந்தது.'' — மக்களில் சிலர், அது ஒரு சிங்கம் என்று கூறினார்கள் — நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ''அந்தச் சிறுவன் ஒரு கல்லை எடுத்து, 'யா அல்லாஹ்! துறவி சொல்வது உண்மையானால் (அதாவது, நீயே உண்மையான இறைவன் என்றால்), இக்கல்லினால் அந்த மிருகத்தைக் கொன்றுவிடுமாறு உன்னிடம் கேட்கிறேன்' என்றான். பிறகு அவன் அந்தக் கல்லை எறிந்து, அந்த மிருகத்தைக் கொன்றான். மக்கள் 'இதை யார் கொன்றது?' என்று கேட்கத் தொடங்கினார்கள். 'அந்தச் சிறுவன் தான்' என்று கூறப்பட்டது. மக்கள் திடுக்கிட்டு, 'இதுவரை யாரும் அறியாத ஒரு அறிவை இச்சிறுவன் கற்றுள்ளான்' என்று பேசிக்கொண்டனர்.''

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ''கண் பார்வையில்லாத ஒருவர் இதைக் கேள்விப்பட்டு அவனிடம் வந்தார். 'நீ என் பார்வையைத் மீட்டுத் தந்தால், உனக்கு இன்னின்னதைத் தருவேன்' என்று கூறினார். அதற்கு அவன், 'எனக்கு உன்னிடமிருந்து எதுவும் வேண்டாம். ஆனால், உன் பார்வை உனக்குத் திருப்பிக் கொடுக்கப்பட்டால், அதை உனக்குத் திருப்பிக் கொடுத்தவனை நீ ஈமான் கொள்வாயா (நம்புவாயா)?' என்று கேட்டான். அவர், 'ஆம்' என்றார். எனவே அவன் அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தித்தான்; அல்லாஹ் அவரது பார்வையைத் திருப்பிக் கொடுத்தான். அவரும் ஈமான் கொண்டார். இவர்களின் விவகாரம் அரசனுக்கு எட்டியது. அவன் அவர்களை அழைத்து வரச் செய்தான். 'உங்கள் ஒவ்வொருவரையும் அவனது தோழன் கொல்லப்பட்ட விதத்திலிருந்து மாறுபட்ட விதத்தில் நான் கொல்வேன்' என்று கூறினான். அவன் துறவியையும், முன்பு பார்வையற்றவராக இருந்தவரையும் கொண்டு வரச் செய்தான். அவர்களில் ஒருவரின் தலை வகிட்டில் (உச்சியில்) ரம்பத்தை வைத்து அறுத்துக் கொன்றான். பிறகு மற்றவரை வேறொரு விதத்தில் கொன்றான். பிறகு அந்தச் சிறுவனைப் பற்றிக் கட்டளையிட்டு, 'இவனை இன்ன மலைக்குக் கொண்டு செல்லுங்கள்; அதன் உச்சியிலிருந்து இவனைக் கீழே தள்ளிவிடுங்கள்' என்றான். அவர்கள் அவனை அந்த மலைக்குக் கொண்டு சென்றனர். அவனைத் தள்ள நினைத்த இடத்திற்கு அவர்கள் சென்றபோது, அவர்கள் அந்த மலையிலிருந்து ஒருவருக்கொருவர் மோதி விழுந்து (அழிந்து) போயினர். அந்தச் சிறுவனைத் தவிர அவர்களில் யாரும் எஞ்சவில்லை.''

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ''பிறகு அவன் திரும்பி வந்தான். அரசன் அவனைக் கடலுக்குக் கொண்டு சென்று அதில் வீசிவிடுமாறு கட்டளையிட்டான். அவன் கடலுக்குக் கொண்டு செல்லப்பட்டான். அல்லாஹ் அவனுடன் சென்றவர்களை (கடலில்) மூழ்கடித்து, அவனைக் காப்பாற்றினான். அந்தச் சிறுவன் அரசனிடம், 'என்னை ஒரு மரத்தின் தண்டுடன் கட்டிவைத்து, என் மீது அம்பெய்யும் போது, ''இந்தச் சிறுவனின் இறைவனாகிய அல்லாஹ்வின் பெயரால் (பிஸ்மில்லாஹி ரப்பி ஹாதல்

குலாம்)” என்று கூறினால் ஒழிய நீ என்னைக் கொல்ல முடியாது’ என்று கூறினான். அரசன் அவ்வாறே செய்யக் கட்டளையிட்டான். அவன் அம்பெய்தபோது, ‘இந்தச் சிறுவனின் இறைவனாகிய அல்லாஹ்வின் பெயரால்’ என்று கூறினான். அந்தச் சிறுவன், (அம்பு தைத்த) தன் நெற்றிப் பொட்டில் கையை வைத்து, மரணித்தான். மக்கள், ‘நிச்சயமாக இந்தச் சிறுவன் அறிந்த அறிவை வேறு யாரும் அறிந்திருக்கவில்லை; நாங்கள் இச்சிறுவனின் இறைவனை ஈமான் கொள்கிறோம்’ என்று கூறினர்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அரசனிடம், ‘மூவர் உமக்கு மாறுசெய்ததைக் கண்டு நீ பதறினாயே, இப்போது உலகம் முழுவதும் உனக்கு மாறு செய்துவிட்டது’ என்று கூறப்பட்டது. அவன் அகழிகளைத் (உக்தூத்) தோண்டச் செய்தான். அதில் விறகுகளும் நெருப்பும் போடப்பட்டன. பிறகு மக்களை ஒன்று கூட்டி, ‘யார் தன் மார்க்கத்தை விடுகிறானோ அவனை விட்டுவிடுவோம். யார் (தன் ஈமானிலிருந்து) திரும்பவில்லையோ அவனை இந்த நெருப்பில் வீசுவோம்’ என்று கூறினான். அவ்வாறே அவர்களை அந்த அகழியில் வீசலானான்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ் (இச்சம்பவம் குறித்து) கூறுகிறான்: ‘(குதில அஸ்ஹாபுல் உக்தூத்…) அகழ் உடையவர்கள் அழிக்கப்பட்டார்கள். (அது) விறகு நிரப்பிய நெருப்பாகும்…’ என்பது முதல் ‘…அவன் (யாவற்றையும்) மிகைத்தவன்; புகழுக்குரியவன் (அல்-அஸீஸில் ஹமீத்)’ என்பது வரை (திருக்குர்ஆன் 85:4-8).”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அந்தச் சிறுவன் (அங்கேயே) அடக்கம் செய்யப்பட்டான். உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரலி) அவர்களின் காலத்தில் அவன் தோண்டி எடுக்கப்பட்ட போது, அவன் கொல்லப்பட்ட சமயத்தில் வைத்தது போன்று, தன் விரலைத் தன் நெற்றிப் பொட்டின் மீது வைத்தவாறே இருந்தான் என்று குறிப்பிடப்படுகிறது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْغَاشِيَةِ

சூரத்துல் காஷியா

3341

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَقُولُوا لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ فَإِذَا قَالُوهَا عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلاَّ بِحَقِّهَا وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏ إِنَّمَا

أَنْتَ مُذَكِّرٌ * لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُسَيْطِرٍ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “மக்கள் ‘லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்’ என்று கூறும் வரை அவர்களுடன் போரிடுமாறு எனக்குக் கட்டளையிடப்பட்டுள்ளது. ஆகவே, அவர்கள் அதைக் கூறினால், அதன் உரிமையின்படி (இஸ்லாமிய சட்டக் கடமைகளை நிறைவேற்றாதபோது) தவிர, அவர்களின் இரத்தங்களையும் அவர்களின் செல்வங்களையும் என்னிடமிருந்து பாதுகாத்துக் கொள்வார்கள். மேலும் அவர்களின் விசாரணை அல்லாஹ்விடமே உள்ளது.” பிறகு, அவர்கள் ஓதிக் காட்டினார்கள்:

‘இன்னமா அன்த்த முதக்கிர்; லஸ்த அலைஹிம் பிமுஸைத்திர்’

(பொருள்: எனவே, நீர் அறிவுரை கூறுவீராக – நீர் அறிவுரை கூறுபவர் மட்டுமே. நீர் அவர்கள் மீது ஆதிக்கம் செலுத்துபவர் அல்லர்).

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْفَجْرِ

பாடம் : சூரத்துல் ஃபஜ்ர்

3342

حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ، عَمْرُو بْنُ عَلِيٍّ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، وَأَبُو دَاوُدَ قَالاَ حَدَّثَنَا هَمَّامٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ عِصَامٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ أَهْلِ الْبَصْرَةِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ عَنِ الشَّفْعِ وَالْوَتْرِ فَقَالَ هِيَ الصَّلاَةُ بَعْضُهَا شَفْعٌ وَبَعْضُهَا وَتْرٌ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ قَتَادَةَ . وَقَدْ رَوَاهُ خَالِدُ بْنُ قَيْسٍ الْحُدَّانِيُّ عَنْ قَتَادَةَ أَيْضًا .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: ஷஃப் (இரட்டை) மற்றும் வித்ர் (ஒற்றை) குறித்து நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், 'அது தொழுகைதான் (அதாவது, தொழுகையின் ரக்அத்துகள்). அதில் சில இரட்டையாகவும் (ஷஃப்), சில

ஒற்றையாகவும் (வித்ர்) உள்ளன' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الشَّمْسِ وَضُحَاهَا

பாடம்: சூரத் "அஷ்-ஷம்ஸ் வழுஹாஹா" (சூரத் அஷ்-ஷம்ஸ்)

3343

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَمْعَةَ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَوْمًا يَذْكُرُ النَّاقَةَ وَالَّذِي عَقَرَهَا فَقَالَ ‏:‏ ‏"‏ ‏(إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ‏)‏ انْبَعَثَ لَهَا رَجُلٌ عَارِمٌ عَزِيزٌ مَنِيعٌ فِي رَهْطِهِ مِثْلُ أَبِي زَمْعَةَ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ سَمِعْتُهُ يَذْكُرُ النِّسَاءَ فَقَالَ ‏"‏ إِلاَمَ يَعْمِدُ أَحَدُكُمْ فَيَجْلِدُ امْرَأَتَهُ جَلْدَ الْعَبْدِ وَلَعَلَّهُ أَنْ يُضَاجِعَهَا مِنْ آخِرِ يَوْمِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ثُمَّ وَعَظَهُمْ فِي ضَحِكِهِمْ مِنَ الضَّرْطَةِ فَقَالَ ‏"‏ إِلاَمَ يَضْحَكُ أَحَدُكُمْ مِمَّا يَفْعَلُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு ஸம்ஆ (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு நாள் (சமூத் சமுதாயத்தின்) பெண் ஒட்டகத்தையும், அதன் கால் நரம்பைத் துண்டித்தவனையும் பற்றிக் குறிப்பிட்டதை நான் செவியுற்றேன். அப்போது அவர்கள், **'இதி அன்பஅஸ அஷ்காஹா'** (அம்மக்களிலேயே மிகத் துர்பாக்கியவான் எழுந்தபோது...) என்று (திருக்குர்ஆன் 91:12 வசனத்தை) ஓதிக்காட்டினார்கள். (மேலும்), 'அபூ ஸம்ஆவைப் போன்று தன் கூட்டத்தாரிடம் பாதுகாப்புப் பெற்ற, கௌரவமிக்க, வலிமை வாய்ந்த ஒரு மனிதன் அதற்காக (அவ்வொட்டகத்தைக் கொல்வதற்காக) எழுந்தான்' என்று விளக்கினார்கள்.

பிறகு பெண்கள் குறித்து நபி (ஸல்) அவர்கள் உபதேசிப்பதைக் கேட்டேன். அப்போது, 'உங்களில் ஒருவர் தம் மனைவியை அடிமையை அடிப்பது போன்று எதற்காக அடிக்கிறார்? அன்றைய நாளின் இறுதியில் ஒருவேளை அவளுடன் அவர் தாம்பத்தியம் கொள்ளக்கூடுமே!' என்று கூறினார்கள்.

பிறகு, சப்தத்துடன் காற்றுப் பிரிவதைக் கண்டு (மக்கள்) சிரிப்பதை விட்டும் அவர்களை எச்சரித்தார்கள். 'தாங்களும் செய்யும் ஒரு செயலைக் கண்டு உங்களில் ஒருவர் எதற்காகச் சிரிக்க வேண்டும்?' என்று கேட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى

"வல்லைலி இதா யஃஷா" (சூரத்துல் லைல்) அத்தியாயம் குறித்து

3344

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا زَائِدَةُ بْنُ قُدَامَةَ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ الْمُعْتَمِرِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ، رضى الله عنه قَالَ كُنَّا فِي جَنَازَةٍ فِي الْبَقِيعِ فَأَتَى النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَجَلَسَ وَجَلَسْنَا مَعَهُ وَمَعَهُ عُودٌ يَنْكُتُ بِهِ فِي الأَرْضِ فَرَفَعَ رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ فَقَالَ ‏"‏ مَا مِنْ نَفْسٍ مَنْفُوسَةٍ إِلاَّ قَدْ كُتِبَ مَدْخَلُهَا ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ الْقَوْمُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَلاَ نَتَّكِلُ عَلَى كِتَابِنَا فَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ فَإِنَّهُ يَعْمَلُ لِلسَّعَادَةِ وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقَاءِ فَإِنَّهُ يَعْمَلُ لِلشَّقَاءِ قَالَ ‏"‏ بَلِ اعْمَلُوا فَكُلٌّ مُيَسَّرٌ أَمَّا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ فَإِنَّهُ يُيَسَّرُ لِعَمَلِ السَّعَادَةِ وَأَمَّا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقَاءِ فَإِنَّهُ يُيَسَّرُ لِعَمَلِ الشَّقَاءِ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏فأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى * وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى * فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى * وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى * وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى * فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَى ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அலி (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நாங்கள் ‘பகீஃ’ மையவாடியில் ஒரு ஜனாஸாவில் (மய்யித் அடக்கம் செய்யும் நிகழ்வில்) இருந்தோம். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் வந்து அமர்ந்தார்கள். நாங்களும் அவர்களைச் சுற்றி அமர்ந்தோம். அவர்களிடம் ஒரு குச்சி இருந்தது. அதைக் கொண்டு அவர்கள் பூமியில் கீறிக் கொண்டிருந்தார்கள். பிறகு வானத்தை நோக்கித் தம் தலையை உயர்த்தி, ‘படைக்கப்பட்ட எந்த ஓர் ஆன்மாவாக இருந்தாலும், அதன் நுழையும் இடம் (இறுதியில் அது சேரும் இடம், அதாவது சொர்க்கம் அல்லது நரகம்) எழுதப்படாமல் இல்லை’ என்று கூறினார்கள்.

மக்கள், ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! அப்படியென்றால் நாங்கள் எங்களுக்கு எழுதப்பட்ட விதியை நம்பி, (செயல்கள் புரியாமல்) இருந்து விடலாமா? ஏனெனில், நம்மில் யார் பாக்கியவான்களோ, அவர்கள் பாக்கியவான்களுக்குரிய செயல்களைச் செய்வார்கள்; யார் துர்பாக்கியவான்களோ, அவர்கள் துர்பாக்கியவான்களுக்குரிய செயல்களைச் செய்வார்கள் அல்லவா?’ என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘மாறாக, நீங்கள் (நற்)செயல்களைச்

செய்யுங்கள். ஏனெனில், ஒவ்வொருவருக்கும் (அவரவர் எதற்குக் காரணமாக்கப்பட்டிருக்கிறாரோ அது) எளிதாக்கப்பட்டுள்ளது. பாக்கியவானாக இருப்பவருக்கு, பாக்கியவான்களுக்குரிய செயல்கள் எளிதாக்கப்படும். துர்பாக்கியவானாக இருப்பவருக்கு, துர்பாக்கியவான்களுக்குரிய செயல்கள் எளிதாக்கப்படும்' என்று கூறினார்கள்.

பிறகு (பின்வரும் குர்ஆன் வசனங்களை) ஓதிக் காட்டினார்கள்:
'எவர் (அல்லாஹ்வின் பாதையில்) கொடுக்கிறாரோ, (அல்லாஹ்வுக்கு) அஞ்சி நடக்கிறாரோ, மேலும் (அல்லாஹ்வின்) மிக அழகான (நற்கூலியை) உண்மைப்படுத்துகிறாரோ, அவருக்கு நாம் இலகுவான வழியை (நற்செயல்களைச் செய்ய) எளிதாக்குவோம்.
ஆனால், எவர் கஞ்சத்தனம் செய்து, (அல்லாஹ்வின் அருளை விட்டும்) தன்னைப் போதுமானவராகக் கருதி, மேலும் மிக அழகான (நற்கூலியை) பொய்யாக்குகிறாரோ, அவருக்கு நாம் கடினமான வழியை (தீய செயல்களைச் செய்ய) எளிதாக்குவோம்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ وَالضُّحَى

சூரத்துழ் ழுஹா பற்றி

3345

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ جُنْدَبٍ الْبَجَلِيِّ، قَالَ كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي غَارٍ فَدَمِيَتْ أُصْبُعُهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم هَلْ أَنْتِ إِلاَّ إِصْبَعٌ دَمِيتِ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ مَا لَقِيتِ ‏.‏ قَالَ وَأَبْطَأَ عَلَيْهِ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ فَقَالَ الْمُشْرِكُونَ قَدْ وُدِّعَ مُحَمَّدٌ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى ‏:‏ ‏(‏مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى ‏)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ قَيْسٍ ‏.‏

ஜுன்தப் அல்-பஜலீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு குகையில் இருந்தேன். அப்போது அவர்களின் விரலில் (காயம் ஏற்பட்டு) இரத்தம் வடிந்தது. ஆகவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் (தம் விரலைப் பார்த்து) கூறினார்கள்: 'நீ இரத்தம் சிந்திய ஒரு விரல் தானே (வேறில்லை); அல்லாஹ்வின் பாதையில்தான் நீ இதைச் சந்தித்தாய் (இந்தக் காயத்தை).'”

அவர்கள் (ஜுன்தப்) மேலும் கூறினார்கள்: “ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் (வஹி கொண்டு வருவதில்) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வரத் தாமதித்தார்.

ஆகவே, இணைவைப்பாளர்கள், ‘முஹம்மது (தம் இறைவனால்) கைவிடப்பட்டு விட்டார்’ என்று கூறினார்கள். ஆகவே, அல்லாஹ் தஆலா (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்: **‘மா வத்தஅக ரப்புக்க வமா கலோ’** (இதன் பொருள்: (நபியே!) உமது இறைவன் உம்மைக் கைவிடவுமில்லை; (உம்மை) வெறுக்கவுமில்லை.)”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ أَلَمْ نَشْرَحْ

சூரத் "அலம் நஷ்ரஹ்" (சூரத் அஷ்-ஷர்ஹ்) குறித்து

3346

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، وَابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ صَعْصَعَةَ، رَجُلٌ مِنْ قَوْمِهِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ بَيْنَمَا أَنَا عِنْدَ الْبَيْتِ بَيْنَ النَّائِمِ وَالْيَقْظَانِ إِذْ سَمِعْتُ قَائِلاً يَقُولُ أَحَدٌ بَيْنَ الثَّلاَثَةِ فَأُتِيتُ بِطَسْتٍ مِنْ ذَهَبٍ فِيهَا مَاءُ زَمْزَمَ فَشَرَحَ صَدْرِي إِلَى كَذَا وَكَذَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ قَتَادَةُ قُلْتُ يَعْنِي قُلْتُ لأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ مَا يَعْنِي قَالَ ‏"‏ إِلَى أَسْفَلِ بَطْنِي فَاسْتُخْرِجَ قَلْبِي فَغُسِلَ قَلْبِي بِمَاءِ زَمْزَمَ ثُمَّ أُعِيدَ مَكَانَهُ ثُمَّ حُشِيَ إِيمَانًا وَحِكْمَةً ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ طَوِيلَةٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ وَهَمَّامٌ عَنْ قَتَادَةَ ‏.‏ وَفِيهِ عَنْ أَبِي ذَرٍّ ‏.‏

மாலிக் பின் ஸஃஸஆ (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்; (மாலிக் பின் ஸஃஸஆ, அனஸ் அவர்களுடைய கூட்டத்தைச் சேர்ந்த ஒருவராவார்).

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான் கஅபா ஆலயத்தில் தூக்கத்திற்கும் விழிப்பிற்கும் இடையில் இருந்தபோது, ‘மூவரில் ஒருவர்’ (என்னைத் தேர்ந்தெடுக்கும் விதமாக) என்று ஒருவர் கூறுவதை நான் கேட்டேன். ஸம்ஸம் தண்ணீர் கொண்ட ஒரு தங்கப் பாத்திரம் என்னிடம் கொண்டுவரப்பட்டது. பிறகு என் நெஞ்சு ‘இங்கிருந்து இதுவரை’ பிளக்கப்பட்டது.”

கத்தாதா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான் அனஸ் (ரலி) அவர்களிடம், ‘அதன் பொருள் என்ன?’ என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், ‘அவர்களுடைய அடிவயிறு வரை’ என்று கூறினார்கள்.”

(நபி (ஸல்) அவர்கள் தொடர்ந்து கூறினார்கள்:) “பிறகு என் இதயம் வெளியே எடுக்கப்பட்டு, ஸம்ஸம் தண்ணீரால் கழுவப்பட்டது. பிறகு அது அதன் இடத்தில் மீண்டும் வைக்கப்பட்டது. பின்னர் அது ஈமானாலும் ஞானத்தாலும் நிரப்பப்பட்டது.”

இந்த ஹதீஸில் ஒரு நீண்ட சம்பவம் உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ التِّينِ

அத்தீன் அத்தியாயம் குறித்து

3347

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أُمَيَّةَ، قَالَ سَمِعْتُ رَجُلاً، بَدَوِيًّا أَعْرَابِيًّا يَقُولُ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَرْوِيهِ يَقُولُ مَنْ قَرَأَ: (والتِّينِ وَالزَّيْتُونِ) فَقَرَأَ: (أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ) فَلْيَقُلْ بَلَى وَأَنَا عَلَى ذَلِكَ مِنَ الشَّاهِدِينَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِنَّمَا يُرْوَى بِهَذَا الإِسْنَادِ عَنْ هَذَا الأَعْرَابِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَلاَ يُسَمَّى.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"யார் 'வத்-தீனி வஸ்-ஸைத்தூன்' (என்ற அத்தியாயத்தை) ஓதி, பிறகு (அதன் இறுதியில் வரும் வசனமான) 'அலைஸல்லாஹு பிஅஹ்கமில் ஹாகிமீன்' (நீதி வழங்குபவர்களிலெல்லாம் மிக்க மேலான நீதிபதியாக அல்லாஹ் இல்லையா?) என்று ஓதினால், அவர் 'பலா! வ அன அலா தாலிக மினஷ் ஷாஹிதீன்' (ஆம்! (நிச்சயமாக அல்லாஹ்வே மிக்க மேலான நீதிபதி.) மேலும், நான் அதற்குச் சாட்சியாக இருக்கிறேன்) என்று கூறட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ

"இக்ரஃ பிஸ்மி ரப்பிக்க" (அல்-அலக் அத்தியாயம்) பற்றி

3348

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ الْجَزَرِيِّ، عَنْ

عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، رضى الله عنهما : (سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ) قَالَ قَالَ أَبُو جَهْلٍ لَئِنْ رَأَيْتُ مُحَمَّدًا يُصَلِّي لأَطَأَنَّ عَلَى عُنُقِهِ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ لَوْ فَعَلَ لأَخَذَتْهُ الْمَلاَئِكَةُ عِيَانًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அறிவிக்கிறார்கள்:
(குர்ஆனில்) “ஸனத்வுஸ் ஸபானியா” (நாம் நரகத்தின் காவலர்களை அழைப்போம்) (என்று கூறப்பட்டுள்ளது).
(இது குறித்து) அபூஜஹ்ல் கூறினான்: “முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் தொழுவதை நான் கண்டால், நிச்சயம் அவர்களுடைய கழுத்தின் மீது மிதிப்பேன்.”
அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அவன் அவ்வாறு செய்திருந்தால், மலக்குகள் அவனை வெளிப்படையாகப் பிடித்துக் கொண்டிருப்பார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3349

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَعِيدٍ أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي هِنْدٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي فَجَاءَ أَبُو جَهْلٍ فَقَالَ أَلَمْ أَنْهَكَ عَنْ هَذَا أَلَمْ أَنْهَكَ عَنْ هَذَا أَلَمْ أَنْهَكَ عَنْ هَذَا فَانْصَرَفَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَزَبَرَهُ فَقَالَ أَبُو جَهْلٍ إِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا بِهَا نَادٍ أَكْثَرُ مِنِّي فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ * سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ) فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَوَاللَّهِ لَوْ دَعَا نَادِيَهُ لأَخَذَتْهُ زَبَانِيَةُ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضى الله عنه ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் தொழுது கொண்டிருந்தார்கள். அப்போது அபூ ஜஹ்ல் வந்து, 'இதை விட்டும் நான் உங்களைத் தடுக்கவில்லையா? இதை விட்டும் நான் உங்களைத் தடுக்கவில்லையா? இதை விட்டும் நான் உங்களைத் தடுக்கவில்லையா?' என்று கேட்டான். நபி (ஸல்) அவர்கள் (அவனை நோக்கித்) திரும்பி, அவனை கடிந்து கொண்டார்கள். அதற்கு அபூ ஜஹ்ல், 'என்னை விட (ஆதரவாளர்கள் கொண்ட) சபை (அல்லது கூட்டம் இங்கு) வேறு யாருக்கும் இல்லை என்பது உமக்குத் தெரியும்' என்று கூறினான்.

அப்போது அல்லாஹ் (பின்வரும் வசனத்தை) அருளினான்:
(ஃ பல்யத்வு நாதியஹ். ஸனத்வுஸ் ஸபானியா)
'அவன் தன் சபையோரை அழைக்கட்டும். நாம் (நரகத்தின் காவலர்களான)

ஸபானியாக்களை அழைப்போம்.'

எனவே, இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அவன் தன் சபையோரை அழைத்திருந்தால், அல்லாஹ்வின் வேதனை செய்யும் வானவர்கள் (ஸபானியாக்கள்) அவனைப் பிடித்திருப்பார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْقَدْرِ

சூரத்துல் கத்ர் பற்றி

3350

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ الْفَضْلِ الْحُدَّانِيُّ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ قَامَ رَجُلٌ إِلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بَعْدَ مَا بَايَعَ مُعَاوِيَةَ فَقَالَ سَوَّدْتَ وُجُوهَ الْمُؤْمِنِينَ ‏.‏ أَوْ يَا مُسَوِّدَ وُجُوهِ الْمُؤْمِنِينَ ‏.‏ فَقَالَ لاَ تُؤَنِّبْنِي رَحِمَكَ اللَّهُ فَإِنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أُرِيَ بَنِي أُمَيَّةَ عَلَى مِنْبَرِهِ فَسَاءَهُ ذَلِكَ فَنَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ‏)‏ يَا مُحَمَّدُ يَعْنِي نَهْرًا فِي الْجَنَّةِ وَنَزَلَتْ ‏:‏ ‏(‏إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ * لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ‏)‏ يَمْلِكُهَا بَعْدَكَ بَنُو أُمَيَّةَ يَا مُحَمَّدُ ‏.‏ قَالَ الْقَاسِمُ فَعَدَدْنَاهَا فَإِذَا هِيَ أَلْفُ شَهْرٍ لاَ يَزِيدُ يَوْمٌ وَلاَ يَنْقُصُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ الْقَاسِمِ بْنِ الْفَضْلِ ‏.‏ وَقَدْ قِيلَ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ الْفَضْلِ عَنْ يُوسُفَ بْنِ مَازِنٍ ‏.‏ وَالْقَاسِمُ بْنُ الْفَضْلِ الْحُدَّانِيُّ هُوَ ثِقَةٌ وَثَّقَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ وَيُوسُفُ بْنُ سَعْدٍ رَجُلٌ مَجْهُولٌ وَلاَ نَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ عَلَى هَذَا اللَّفْظِ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

யூசுஃப் பின் ஸஃது அவர்கள் கூறினார்கள்:

அல்-ஹஸன் பின் அலி (ரழி) அவர்கள் முஆவியா (ரழி) அவர்களிடம் பைஅத் செய்த பிறகு, ஒரு மனிதர் அவர்களிடம் எழுந்து நின்று, "நீர் முஃமின்களின் முகங்களில் கரியைப் பூசிவிட்டீர்" – அல்லது: "ஓ, முஃமின்களின் முகங்களில் கரியைப் பூசியவரே!" – என்று கூறினார்.

அதற்கு அவர்கள் (அல்-ஹஸன் (ரழி)) கூறினார்கள்: "என்னை இப்படிக்

கடிந்து கொள்ளாதீர், அல்லாஹ் உம்மீது கருணை புரிவானாக. ஏனெனில், நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு பனூ உமைய்யா குலத்தவர் தமது மிம்பரின் மீது இருப்பதை (காட்சியாகக்) காண்பிக்கப்பட்டது. அது அவர்களுக்கு வருத்தத்தை ஏற்படுத்தியது. எனவே (பின்வரும் வசனம்) அருளப்பட்டது:

“இன்னா அஃதைனாகக் அல்-கவ்ஸர்”
(முஹம்மதே!) நிச்சயமாக நாம் உமக்கு அல்-கவ்ஸரை வழங்கினோம். (அதாவது சொர்க்கத்தில் உள்ள ஒரு நதி).

மேலும் (பின்வரும் வசனமும்) அருளப்பட்டது:

“இன்னா அன்ஸல்னாஹு ஃபீ லைலதில் கத்ர். வமா அத்ராக மா லைலதுல் கத்ர். லைலதுல் கத்ர் கைரும் மின் அல்ஃபி ஷஹ்ர்”
நிச்சயமாக நாம் இதனை அல்-கத்ர் இரவில் இறக்கினோம். அல்-கத்ர் இரவு என்னவென்று உமக்கு அறிவித்தது எது? அல்-கத்ர் இரவு ஆயிரம் மாதங்களை விட சிறந்தது.

(அல்-ஹஸன் (ரழி) அவர்கள் விளக்கமளித்தார்கள்:) “முஹம்மதே! உமக்குப்பின் பனூ உமைய்யா குலத்தவர் (அந்த) ஆயிரம் மாதங்களை ஆட்சி செய்வார்கள்.”

அல்-காஸிம் கூறினார்: “நாங்கள் அதனை (பனூ உமையாக்களின் ஆட்சிக்காலத்தை) கணக்கிட்டோம். அது ஒரு நாள் கூடவோ குறையவோ இல்லாமல் சரியாக ஆயிரம் மாதங்களாக இருந்தது.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3351

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدَةَ بْنِ أَبِي لُبَابَةَ، وَعَاصِمٍ، هُوَ ابْنُ بَهْدَلَةَ سَمِعَا زِرَّ بْنَ حُبَيْشٍ، وَزِرُّ بْنُ حُبَيْشٍ يُكْنَى أَبَا مَرْيَمَ يَقُولُ قُلْتُ لأُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ إِنَّ أَخَاكَ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَسْعُودٍ يَقُولُ مَنْ يَقُمِ الْحَوْلَ يُصِبْ لَيْلَةَ الْقَدْرِ فَقَالَ يَغْفِرُ اللَّهُ لأَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ لَقَدْ عَلِمَ أَنَّهَا فِي الْعَشْرِ الأَوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ وَأَنَّهَا لَيْلَةُ سَبْعٍ وَعِشْرِينَ وَلَكِنَّهُ أَرَادَ أَنْ لاَ يَتَّكِلَ النَّاسُ ثُمَّ حَلَفَ لاَ يَسْتَثْنِي أَنَّهَا لَيْلَةُ سَبْعٍ وَعِشْرِينَ . قُلْتُ لَهُ بِأَىِّ شَيْءٍ تَقُولُ ذَلِكَ يَا أَبَا الْمُنْذِرِ قَالَ بِالآيَةِ الَّتِي أَخْبَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَوْ بِالْعَلاَمَةِ أَنَّ الشَّمْسَ تَطْلُعُ يَوْمَئِذٍ لاَ شُعَاعَ لَهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلَاءِ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ عَنْ عَاصِمِ بْنِ بَهْدَلَةَ قَالَ كَانَ أَبُو وَائِلٍ شَقِيقُ بْنُ سَلَمَةَ لَا يَتَكَلَّمُ مَا دَامَ زِرُّ بْنُ حُبَيْشٍ جَالِسًا . قَالَ عَاصِمُ بْنُ بَهْدَلَةَ وَكَانَ زِرُّ بْنُ حُبَيْشٍ رَجُلاً فَصِيحًا وَكَانَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ يَسْأَلُهُ عَنِ الْعَرَبِيَّةِ . حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ مِهْرَانَ الْكُوفِيُّ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ عَنْ عَاصِمِ بْنِ بَهْدَلَةَ قَالَ مَرَّ رَجُلٌ عَلَى زِرِّ بْنِ حُبَيْشٍ وَهُوَ يُؤَذِّنُ فَقَالَ يَا أَبَا مَرْيَمَ أَتُؤَذِّنُ إِنِّي لأَرْغَبُ بِكَ عَنِ الأَذَانِ . فَقَالَ زِرٌّ أَتَرْغَبُ عَنِ الأَذَانِ وَاللَّهِ لاَ أُكَلِّمُكَ أَبَدًا .

ஸிர்ர் பின் ஹுபைஷ் (அவர்களின் குன்யா அபூ மர்யம்) கூறினார்கள்:

“நான் உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினேன்: ‘உங்களுடைய சகோதரர் அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: “யார் ஆண்டு முழுவதும் நின்று வணங்குகிறாரோ, அவர் லைலத்துல் கத்ர் இரவை அடைந்துவிடுவார்.”’

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘அபூ அப்திர்-ரஹ்மானை அல்லாஹ் மன்னிப்பானாக. அது ரமழானின் கடைசிப் பத்து (இரவுகளில்) தான் இருக்கிறது என்றும், அது இருபத்தி ஏழாவது இரவு என்றும் அவர்களுக்குத் தெரியும். ஆனால் மக்கள் அதன் மீது மட்டும் நம்பிக்கை வைத்து இருந்துவிடக்கூடாது என்று அவர்கள் விரும்பினார்கள்.’ பிறகு அவர்கள், 'அது இருபத்தி ஏழாவது இரவுதான்' என்று (இன்ஷா அல்லாஹ் என்று கூறாமல்) உறுதியாகச் சத்தியம் செய்தார்கள்.

நான் அவர்களிடம் கூறினேன்: ‘அபூ அல்-முன்திர் அவர்களே! எதைக் கொண்டு நீங்கள் அவ்வாறு கூறுகிறீர்கள்?’

அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குத் தெரிவித்த அடையாளம் அல்லது குறிப்பின் மூலம் (நான் கூறுகிறேன்): ‘அன்றைய தினம் சூரியன் (கண்கூசும்) கதிர்கள் இல்லாமல் உதிக்கும்.’”

(இமாம் திர்மிதீ கூறினார்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.)

ஆஸிம் பின் பஹ்தலா கூறினார்:
“ஸிர்ர் பின் ஹுபைஷ் அமர்ந்திருக்கும் வரை அபூ வாயில் ஷகீக் பின் ஸலமா (அவர்கள் மீதான மரியாதையினால்) பேசமாட்டார்.” மேலும் ஆஸிம் கூறினார்: “ஸிர்ர் பின் ஹுபைஷ் மிகத் தெளிவாகப் பேசக்கூடியவராக இருந்தார். அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அரபு மொழி குறித்து அவரிடம் கேட்பது வழக்கம்.”

ஆஸிம் பின் பஹ்தலா கூறினார்:
“ஸிர்ர் பின் ஹுபைஷ் பாங்கு சொல்லிக்கொண்டிருந்தபோது ஒரு மனிதர்

அவரைக் கடந்து சென்றார். அவர், 'ஓ அபூ மர்யம்! நீங்கள் பாங்கு சொல்கிறீர்களா? நிச்சயமாக பாங்கு சொல்வதை விட (உயர்ந்த) ஒன்றையே நான் உங்களுக்கு விரும்புகிறேன்' என்றார். அதற்கு ஸிர்ர், 'பாங்கு சொல்வதை விடச் சிறந்ததையா (விரும்புகிறீர்)? அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இனி நான் உம்மிடம் எப்போதும் பேசமாட்டேன்' என்று கூறினார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ لَمْ يَكُنْ

சூரத் "லம் யகுன்" (சூரத் அல்-பய்யினா) குறித்து

3352

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الْمُخْتَارِ بْنِ فُلْفُلٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ قَالَ رَجُلٌ لِلنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَا خَيْرَ الْبَرِيَّةِ . قَالَ ذَلِكَ إِبْرَاهِيمُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒருவர் நபிகளார் (ஸல்) அவர்களிடம், “படைப்பினங்களிலேயே சிறந்தவரே!” என்று கூறினார். அதற்கு நபிகளார் (ஸல்) அவர்கள், “அவர் இப்ராஹீம் (அலை) அவர்கள் (தான் அந்தப் பட்டத்திற்கு மிகவும் தகுதியானவர்)” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ إِذَا زُلْزِلَتِ الأَرْضُ

"இதா ஸுல்ஸிலதில் அர்ழ்" (சூரத்துஸ் ஸல்ஸலாஹ்) அத்தியாயம் குறித்து

3353

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي سُلَيْمَانَ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم هَذِهِ الآيَةَ : (يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا) قَالَ " أَتَدْرُونَ مَا أَخْبَارُهَا " . قَالُوا اللَّهُ

وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَإِنَّ أَخْبَارَهَا أَنْ تَشْهَدَ عَلَى كُلِّ عَبْدٍ أَوْ أَمَةٍ بِمَا عَمِلَ عَلَى ظَهْرِهَا تَقُولُ عَمِلَ يَوْمَ كَذَا وَكَذَا كَذَا وَكَذَا فَهَذِهِ أَخْبَارُهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், **'யவ்மயிதின் துஹத்திஸு அக்பாரஹா'** (அந்த நாளில் அது தன் செய்திகளை அறிவிக்கும்) என்ற இந்த வசனத்தை ஓதினார்கள். பிறகு, "அதன் செய்திகள் என்னவென்று உங்களுக்குத் தெரியுமா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்குத் தோழர்கள், "அல்லாஹ்வும் அவனுடைய தூதருமே நன்கு அறிந்தவர்கள்" என்று கூறினார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அதன் செய்திகள் என்பது, ஒவ்வொரு ஆண் (மனித) அடியாரும் அல்லது பெண் (மனித) அடியாரும் அதன் மேற்பரப்பில் செய்தவை பற்றி அது சாட்சி சொல்வதாகும். 'அவன் இன்ன நாளில், இன்ன இன்னதைச் செய்தான்' என்று அது கூறும். இதுவே அதன் செய்தியாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ التَّكَاثُرِ

சூரத் அத்-தகாஸுர் பற்றி

3354

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ مُطَرِّفِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشِّخِّيرِ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ انْتَهَى إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يَقْرَأُ ‏(أَلْهَاكُمُ التَّكَاثُرُ)‏ قَالَ يَقُولُ ابْنُ آدَمَ مَالِي مَالِي وَهَلْ لَكَ مِنْ مَالِكَ إِلاَّ مَا تَصَدَّقْتَ فَأَمْضَيْتَ أَوْ أَكَلْتَ فَأَفْنَيْتَ أَوْ لَبِسْتَ فَأَبْلَيْتَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அஷ்-ஷிக்கீர் (ரழி) அவர்களின் தந்தை அறிவிக்கின்றார்கள்:
நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன். அப்போது அவர்கள் **'அல்ஹாகுமுத் தகாதுர்'** (செல்வத்தைச் சேர்ப்பதில் உள்ள போட்டி உங்களை பராக்காக்கிவிட்டது) என்று ஓதிக் கொண்டிருந்தார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆதமின் மகன், 'என் செல்வம், என் செல்வம்' என்று கூறுகிறான். (மனிதனே!) உன் செல்வத்திலிருந்து நீ தர்மம் செய்து (மறுமைக்காக) அனுப்பி வைத்ததையும், அல்லது நீ உண்டு அழித்ததையும், அல்லது நீ உடுத்தி கிழித்ததையும் தவிர உனக்குரியது ஏதேனும் உண்டா?"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3355

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا حَكَّامُ بْنُ سَلْمٍ الرَّازِيُّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي قَيْسٍ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنِ الْمِنْهَالِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ زِرِّ بْنِ حُبَيْشٍ، عَنْ عَلِيٍّ، رضى الله عنه قَالَ مَا زِلْنَا نَشُكُّ فِي عَذَابِ الْقَبْرِ حَتَّى نَزَلَتْ: (أَلْهَاكُمُ التَّكَاثُرُ) قَالَ أَبُو كُرَيْبٍ مَرَّةً عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي قَيْسٍ هُوَ رَازِيٌّ وَعَمْرُو بْنُ قَيْسٍ الْمُلاَئِيُّ كُوفِيٌّ عَنِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى عَنِ الْمِنْهَالِ بْنِ عَمْرٍو . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

அலி (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "'அல்ஹாகுமுத் தகாஸுர்' (எனும் இறைவசனம்) அருளப்படும் வரை, நாங்கள் கப்ரின் வேதனை குறித்து சந்தேகத்திலேயே இருந்து வந்தோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3356

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَلْقَمَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حَاطِبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ: (ثم لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ) قَالَ الزُّبَيْرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَأَىُّ النَّعِيمِ نُسْأَلُ عَنْهُ وَإِنَّمَا هُمَا الأَسْوَدَانِ التَّمْرُ وَالْمَاءُ . قَالَ أَمَا إِنَّهُ سَيَكُونُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு அஸ்-ஸுபைர் இப்னு அல்-அவ்வாம் (ரழி) அவர்கள் தனது தந்தை (அஸ்-ஸுபைர் இப்னு அல்-அவ்வாம் ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:

'சும்ம லதுஸ்அலுன்ன யவ்மஇதின் அனின்-நயீம்' (பின்னர் அந்நாளில், நீங்கள் அருட்கொடைகளைப் பற்றி நிச்சயமாகக் கேட்கப்படுவீர்கள்!) என்ற (திருக்குர்ஆன் வசனம்) அருளப்பட்டபோது, அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நாங்கள் விசாரிக்கப்படவிருக்கும் அந்த அருட்கொடைகள் யாவை? அவையோ பேரீச்சம்பழமும் தண்ணீருமாகிய இரண்டு கருப்புப் பொருட்கள் (அஸ்வதான்) மாத்திரமேயல்லவா?' அதற்கு அவர் (நபி (ஸல்)) அவர்கள், '(ஆம்,) எனினும், அது நிச்சயமாக (இன்னும் அதிகமாக) வரவிருக்கிறது' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3357

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ يُونُسَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ: (ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ) قَالَ النَّاسُ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَنْ أَىِّ النَّعِيمِ نُسْأَلُ وَإِنَّمَا هُمَا الأَسْوَدَانِ وَالْعَدُوُّ حَاضِرٌ وَسُيُوفُنَا عَلَى عَوَاتِقِنَا . قَالَ إِنَّ ذَلِكَ سَيَكُونُ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَحَدِيثُ ابْنِ عُيَيْنَةَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو عِنْدِي أَصَحُّ مِنْ هَذَا . سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ أَحْفَظُ وَأَصَحُّ حَدِيثًا مِنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

(தும்ம லதுஸ்அலுன்ன யவ்மஇ(த்)தின் அனின்-நயீம்)

“பின்னர் அந்நாளில், அருட்கொடைகளைப் பற்றி நிச்சயமாக நீங்கள் விசாரிக்கப்படுவீர்கள்!” என்ற இந்த இறைவசனம் அருளப்பட்டதும், மக்கள் கேட்டார்கள்:

“அல்லாஹ்வின் தூதரே! எந்த அருட்கொடைகளைப் பற்றி நாங்கள் விசாரிக்கப்படுவோம்? எங்களிடம் இருப்பதோ இரு கறுப்புப் பொருட்கள் (பேரீச்சம்பழம் மற்றும் தண்ணீர்) மட்டுமே! எதிரியும் (கண்)முன்னே இருக்கிறான்; எங்கள் வாள்களோ எங்கள் தோள்களின் மீது உள்ளன.”

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், “நிச்சயமாக அது (விசாரணை) நடைபெறும்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3358

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا شَبَابَةُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْعَلاَءِ، عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَرْزَمٍ الأَشْعَرِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ أَوَّلَ مَا يُسْأَلُ عَنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَعْنِي الْعَبْدَ مِنَ النَّعِيمِ أَنْ يُقَالَ لَهُ أَلَمْ نُصِحَّ لَكَ جِسْمَكَ وَنُرْوِيكَ مِنَ الْمَاءِ الْبَارِدِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَالضَّحَّاكُ هُوَ ابْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَرْزَبٍ وَيُقَالُ ابْنُ عَرْزَمٍ وَابْنُ عَرْزَمٍ أَصَحُّ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக மறுமை நாளில், அடியான் அருட்கொடைகளைப் பற்றி விசாரிக்கப்படும்போது, அவனிடம் முதன்முதலில் கேட்கப்படும் விஷயம் இதுதான்: ‘நாம் உனது உடலை ஆரோக்கியமாக ஆக்கவில்லையா? மேலும், நீ பருகுவதற்குக் குளிர்ச்சியான நீரையும் உனக்குத் தரவில்லையா?’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْكَوْثَرِ

கவ்ஸர் அத்தியாயம் பற்றி

3359

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ : (إِنَّا، أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ) أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " هُوَ نَهَرٌ فِي الْجَنَّةِ " . قَالَ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " رَأَيْتُ نَهَرًا فِي الْجَنَّةِ حَافَتَاهُ قِبَابُ اللُّؤْلُؤِ قُلْتُ مَا هَذَا يَا جِبْرِيلُ قَالَ هَذَا الْكَوْثَرُ الَّذِي قَدْ أَعْطَاكَهُ اللَّهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: உயர்ந்தோனாகிய அல்லாஹ்வின் கூற்றான **“இன்னா அஃதைனாகல் கவ்தர்”** (நிச்சயமாக நாம் உமக்கு அல்-கவ்தர் வழங்கியுள்ளோம்) என்ற வசனம் குறித்து நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அது சொர்க்கத்தில் உள்ள ஒரு நதியாகும்.” (அனஸ் (ரழி) மேலும் அறிவிக்கிறார்கள்:) நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘நான் சொர்க்கத்தில் ஒரு நதியைக் கண்டேன்; அதன் இரு கரைகளிலும் முத்தால் ஆன கூடாரங்கள் இருந்தன. நான், “ஜிப்ரீலே! இது என்ன?” என்று கேட்டேன்.’ அதற்கு (ஜிப்ரீல் (அலை)) அவர்கள், “இதுதான் அல்-கவ்தர்; இதை அல்லாஹ் உமக்கு வழங்கியுள்ளான்” என்று கூறினார்கள்.’

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3360

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا سُرَيْجُ بْنُ النُّعْمَانِ، حَدَّثَنَا الْحَكَمُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَيْنَا أَنَا أَسِيرُ فِي الْجَنَّةِ إِذْ عُرِضَ لِي نَهَرٌ حَافَتَاهُ

قِبَابُ اللُّؤْلُؤِ . قُلْتُ لِلْمَلَكِ مَا هَذَا قَالَ هَذَا الْكَوْثَرُ الَّذِي أَعْطَاكَهُ اللَّهُ قَالَ ثُمَّ ضَرَبَ بِيَدِهِ إِلَى طِينَةٍ فَاسْتَخْرَجَ مِسْكًا ثُمَّ رُفِعَتْ لِي سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى فَرَأَيْتُ عِنْدَهَا نُورًا عَظِيمًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَنَسٍ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நான் சொர்க்கத்தில் பயணித்துக் கொண்டிருந்தபோது, எனக்கு முன்னால் ஒரு நதி தோன்றியது. அதன் இரு கரைகளிலும் முத்துக்களால் ஆன குவிமாடங்கள் இருந்தன. நான் வானவரிடம் கேட்டேன்: ‘இது என்ன?’ அவர் கூறினார்: ‘இது அல்-கவ்தர், அதை அல்லாஹ் உங்களுக்கு வழங்கியுள்ளான்.’ (நபி (ஸல்) தொடர்ந்து கூறினார்கள்:) பிறகு (அந்த வானவர்) அதன் களிமண்ணில் தனது கையை அடித்தார், அதிலிருந்து கஸ்தூரியை எடுத்தார். பிறகு எனக்கு சித்ரத் அல்-முன்தஹா (என்ற எல்லை கடந்த இலந்தை மரம்) உயர்த்திக் காட்டப்பட்டது, அங்கே நான் ஒரு மகத்தான ஒளியைக் கண்டேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3361

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ مُحَارِبِ بْنِ دِثَارٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الْكَوْثَرُ نَهَرٌ فِي الْجَنَّةِ حَافَّتَاهُ مِنْ ذَهَبٍ وَمَجْرَاهُ عَلَى الدُّرِّ وَالْيَاقُوتِ تُرْبَتُهُ أَطْيَبُ مِنَ الْمِسْكِ وَمَاؤُهُ أَحْلَى مِنَ الْعَسَلِ وَأَبْيَضُ مِنَ الثَّلْجِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்-கவ்தர் என்பது சொர்க்கத்தில் உள்ள ஒரு நதியாகும். அதன் கரைகள் தங்கத்தால் ஆனவை; அது முத்துக்கள் மற்றும் மாணிக்கங்களின் மீது ஓடுகிறது. அதன் மண் கஸ்தூரியை விட நறுமணம் மிக்கது, அதன் நீர் தேனை விட இனிமையானது மற்றும் பனிக்கட்டியை விட வெண்மையானது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ النَّصْرِ

சூரத்துந் நஸ்ர் பற்றி

3362

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، رضى الله عنهما قَالَ كَانَ عُمَرُ يَسْأَلُنِي مَعَ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لَهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ أَتَسْأَلُهُ وَلَنَا بَنُونَ مِثْلُهُ فَقَالَ لَهُ عُمَرُ إِنَّهُ مِنْ حَيْثُ تَعْلَمُ فَسَأَلَهُ عَنْ هَذِهِ الآيَةِ : ‏(إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ‏)‏ فَقُلْتُ إِنَّمَا هُوَ أَجَلُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَعْلَمَهُ إِيَّاهُ وَقَرَأَ السُّورَةَ إِلَى آخِرِهَا فَقَالَ لَهُ عُمَرُ وَاللَّهِ مَا أَعْلَمُ مِنْهَا إِلاَّ مَا تَعْلَمُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ فَقَالَ لَهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ أَتَسْأَلُهُ وَلَنَا ابْنٌ مِثْلُهُ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“உமர் (ரலி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களுடன் (அவர்களோடு சேர்த்து) என்னிடமும் கேட்பார்கள். அப்போது அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரலி) அவர்கள் உமரிடம், ‘அவரைப் போன்ற பிள்ளைகள் (வயதிலும் அறிவிலும்) நமக்கும் இருக்க, நீங்கள் ஏன் அவரிடம் கேட்கிறீர்கள்?’ என்று கேட்டார்கள்.” அதற்கு உமர் (ரலி) அவர்கள், “அவர் எத்தகையவர் (அறிவுடையவர்) என்பதை நீங்கள் அறிவீர்கள்” என்று கூறினார்கள்.

பிறகு அவர் (உமர்) என்னிடம் **"இதா ஜாஅ நஸ்ருல்லாஹி வல் ஃபத்ஹு"** (அல்லாஹ்வின் உதவியும் வெற்றியும் வரும்போது) என்ற இந்த வசனம் குறித்துக் கேட்டார்கள்.

அதற்கு நான், “இது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் ஆயுட்காலம் (முடிவு நெருங்கிவிட்டது என்பதன் அறிகுறி) ஆகும்; அதை அல்லாஹ் அவருக்கு அறிவித்தான். மேலும் நான் அந்த அத்தியாயத்தை இறுதிவரை ஓதினேன்” என்று கூறினேன்.

அதற்கு உமர் (ரலி) அவர்கள் (என்னிடம்), “அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! இதிலிருந்து நீர் அறிந்ததைத் தவிர வேறெதையும் நான் அறியவில்லை” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ تَبَّتْ يَدَا

"தப்பத் யதா" (அல்-லஹப்) அத்தியாயம் குறித்து

3363

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ صَعِدَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ذَاتَ يَوْمٍ عَلَى الصَّفَا فَنَادَى " يَا صَبَاحَاهُ " . فَاجْتَمَعَتْ إِلَيْهِ قُرَيْشٌ فَقَالَ " إِنِّي نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَىْ عَذَابٍ شَدِيدٍ أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَنِّي أَخْبَرْتُكُمْ أَنَّ الْعَدُوَّ مُمَسِّيكُمْ أَوْ مُصَبِّحُكُمْ أَكُنْتُمْ تُصَدِّقُونِي " . فَقَالَ أَبُو لَهَبٍ أَلِهَذَا جَمَعْتَنَا تَبًّا لَكَ . فَأَنْزَلَ اللَّهُ : (تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ) . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“ஒரு நாள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஸஃபா மலை மீது ஏறி, ‘யா ஸபாஹாஹ்!’ (அதாவது, காலை நேர ஆபத்து பற்றிய எச்சரிக்கை!) என்று சப்தமிட்டார்கள். எனவே குறைஷிகள் அவரிடம் ஒன்று கூடினார்கள். அவர், ‘நிச்சயமாக நான், ஒரு கடுமையான வேதனைக்கு (முன்னால் வரவிருக்கும்) உங்களுக்கு எச்சரிக்கை செய்பவனாக இருக்கிறேன். எதிரி (படை) மாலையிலோ அல்லது காலையிலோ உங்கள் மீது தாக்குதல் நடத்தப் போகிறது என்று நான் உங்களுக்குச் சொன்னால், நீங்கள் என்னை நம்புவீர்களா?’ என்று கேட்டார்கள்.
அதற்கு அபூ லஹப், ‘இதற்காகவா எங்களை ஒன்று கூட்டினீர்? உனக்கு நாசம் உண்டாகட்டும்!’ என்று கூறினான். எனவே அல்லாஹ், **‘தப்பத் யதா அபீ லஹபிவ் வதப்)’** (அபூ லஹபின் இரு கைகளும் நாசமடையட்டும்; அவனும் நாசமடையட்டும்) என்று (இறைவசனத்தை) அருளினான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الإِخْلاَصِ

சூரத்துல் இக்லாஸ் பற்றி

3364

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو سَعْدٍ، هُوَ الصَّغَانِيُّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الرَّازِيِّ، عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ أَنَسٍ،

عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ، عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ، أَنَّ الْمُشْرِكِينَ، قَالُوا لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم انْسُبْ لَنَا رَبَّكَ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ: (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ) فَالصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ لأَنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ يُولَدُ إِلاَّ سَيَمُوتُ وَلَيْسَ شَيْءٌ يَمُوتُ إِلاَّ سَيُورَثُ وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لاَ يَمُوتُ وَلاَ يُورَثُ: (لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ) قَالَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَبِيهٌ وَلاَ عِدْلٌ وَلَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ.

உபை பின் கஅப் அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

இணைவைப்பாளர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், "உங்கள் இறைவனின் வம்சாவளியை எங்களுக்குக் கூறுங்கள்" என்று கூறினார்கள். எனவே, அல்லாஹ் (பின்வரும் இறைச்செய்தியை) அருளினான்: **(குல் ஹுவல்லாஹு அஹத். அல்லாஹுஸ் ஸமத்)**.

எனவே 'அஸ்-ஸமது' என்பது 'அவன் (யாரையும்) பெறவுமில்லை, (யாராலும்) பெறப்படவுமில்லை,' என்பதாகும். ஏனெனில் பிறக்கின்ற எதுவும் மரணித்துவிடும்; மரணிக்கின்ற எதற்கும் வாரிசு உண்டு. மேலும் நிச்சயமாக, சர்வவல்லமையும் மேன்மையும் மிக்க அல்லாஹ் மரணிப்பதில்லை; அவனுக்கு வாரிசும் இல்லை.

(லம் யகுன் லஹு குஃபுவன் அஹத்).

அவர் கூறினார்: "அவனுக்கு ஒத்த எதுவும் இல்லை, அவனுக்கு சமமான எதுவும் இல்லை, அவனைப் போன்ற எதுவும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3365

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الرَّازِيِّ، عَنِ الرَّبِيعِ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم ذَكَرَ آلِهَتَهُمْ فَقَالُوا انْسُبْ لَنَا رَبَّكَ. قَالَ فَأَتَاهُ جِبْرِيلُ بِهَذِهِ السُّورَةِ: (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ). فَذَكَرَ نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَعْدٍ وَأَبُو سَعْدٍ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ مُيَسَّرٍ وَأَبُو جَعْفَرٍ الرَّازِيُّ اسْمُهُ عِيسَى وَأَبُو الْعَالِيَةِ اسْمُهُ رُفَيْعٌ وَكَانَ عَبْدًا أَعْتَقَتْهُ امْرَأَةٌ صَابِئَةٌ.

அபூ அல்-ஆலியா (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் (மக்காவின் இணைவைப்பாளர்களின்) தெய்வங்களைப் பற்றிக் குறிப்பிட்டபோது, அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்), 'உமது

இறைவனின் வம்சாவளியை எங்களுக்குக் கூறும்' என்று கேட்டார்கள். (அபூ அல்-ஆலியா) கூறினார்: 'அப்போது ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் இந்த அத்தியாயத்துடன் அவரிடம் வந்தார்கள்: 'குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்' (கூறுவீராக: அவன்தான் அல்லாஹ், அவன் ஒருவனே).'

(இமாம் திர்மிதி கூறுகிறார்): அவர்கள் (மற்ற அறிவிப்பாளர்கள்) இதைப்போலவே குறிப்பிட்டனர், ஆனால் அதில் 'உபை இப்னு கஅப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து' என்று குறிப்பிடவில்லை. இதுவே அபூ ஸஅத் அவர்களின் அறிவிப்பை விட மிகவும் சரியானதாகும். அபூ ஸஅத் என்பவரின் பெயர் முஹம்மத் இப்னு முயஸ்ஸர் ஆகும். அபூ ஜஃஃபர் அர்-ராஸீ என்பவரின் பெயர் ஈஸா ஆகும். அபூ அல்-ஆலியா என்பவரின் பெயர் ருஃஃபைஃ என்பதாகும். இவர் ஒரு ஸாபியாப் பெண்ணால் விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமையாவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب وَمِنْ سُورَةِ الْمُعَوِّذَتَيْنِ

அல்-முஅவ்விதைன் (சூரத்துல் ஃஃபலக் மற்றும் சூரத்துன் நாஸ்) குறித்து

3366

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ عَمْرٍو الْعَقَدِيُّ، عَنِ ابْنِ أَبِي ذِئْبٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَظَرَ إِلَى الْقَمَرِ فَقَالَ يَا عَائِشَةُ اسْتَعِيذِي بِاللَّهِ مِنْ شَرِّ هَذَا فَإِنَّ هَذَا الْغَاسِقُ إِذَا وَقَبَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் சந்திரனைப் பார்த்து கூறினார்கள்: ‘ஓ ஆயிஷா! இதன் தீங்கிலிருந்து அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடு. ஏனெனில், இதுதான் 'அல்-காஸிகு இதா வக்கப்' (இரவு இருள் சூழ்ந்து கொள்ளும் போது ஏற்படும் தீமை, (சந்திரன் மறைந்து இருள் பரவும் நேரம்)) ஆகும்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3367

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، حَدَّثَنِي قَيْسٌ، وَهُوَ

ابْنُ أَبِي حَازِمٍ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ الْجُهَنِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىَّ آيَاتٍ لَمْ يُرَ مِثْلُهُنَّ: (قلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ) إِلَى آخِرِ السُّورَةِ وَ: (قلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ) إِلَى آخِرِ السُّورَةِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

உக்பா பின் ஆமிர் அல்-ஜுஹனீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ் எனக்கு சில வசனங்களை அருளினான். அவை போன்று (பாதுகாப்பு மற்றும் சிறப்பில்) வேறெதுவும் காணப்படவில்லை: ‘குல் அஊது பிரப்பின் னாஸ்…’ என அந்த அத்தியாயம் முடியும் வரை மற்றும் ‘குல் அஊது பிரப்பில் ஃபலக்…’ என அந்த அத்தியாயம் முடியும் வரை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3367

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا صَفْوَانُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا الْحَارِثُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي ذُبَابٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ وَنَفَخَ فِيهِ الرُّوحَ عَطَسَ فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ فَحَمِدَ اللَّهَ بِإِذْنِهِ فَقَالَ لَهُ رَبُّهُ يَرْحَمُكَ اللَّهُ يَا آدَمُ اذْهَبْ إِلَى أُولَئِكَ الْمَلاَئِكَةِ إِلَى مَلإٍ مِنْهُمْ جُلُوسٍ فَقُلِ السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ. قَالُوا وَعَلَيْكَ السَّلاَمُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ. ثُمَّ رَجَعَ إِلَى رَبِّهِ فَقَالَ إِنَّ هَذِهِ تَحِيَّتُكَ وَتَحِيَّةُ بَنِيكَ بَيْنَهُمْ. فَقَالَ اللَّهُ لَهُ وَيَدَاهُ مَقْبُوضَتَانِ اخْتَرْ أَيَّهُمَا شِئْتَ قَالَ اخْتَرْتُ يَمِينَ رَبِّي وَكِلْتَا يَدَىْ رَبِّي يَمِينٌ مُبَارَكَةٌ. ثُمَّ بَسَطَهَا فَإِذَا فِيهَا آدَمُ وَذُرِّيَّتُهُ فَقَالَ أَىْ رَبِّ مَا هَؤُلاَءِ فَقَالَ هَؤُلاَءِ ذُرِّيَّتُكَ فَإِذَا كُلُّ إِنْسَانٍ مَكْتُوبٌ عُمْرُهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ فَإِذَا فِيهِمْ رَجُلٌ أَضْوَؤُهُمْ أَوْ مِنْ أَضْوَئِهِمْ. قَالَ يَا رَبِّ مَنْ هَذَا قَالَ هَذَا ابْنُكَ دَاوُدُ وَقَدْ كَتَبْتُ لَهُ عُمْرَ أَرْبَعِينَ سَنَةً. قَالَ يَا رَبِّ زِدْهُ فِي عُمْرِهِ. قَالَ ذَاكَ الَّذِي كَتَبْتُ لَهُ. قَالَ أَىْ رَبِّ فَإِنِّي قَدْ جَعَلْتُ لَهُ مِنْ عُمْرِي سِتِّينَ سَنَةً قَالَ أَنْتَ وَذَاكَ. قَالَ ثُمَّ أُسْكِنَ الْجَنَّةَ مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ أُهْبِطَ مِنْهَا فَكَانَ آدَمُ يَعُدُّ لِنَفْسِهِ. قَالَ فَأَتَاهُ مَلَكُ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُ آدَمُ قَدْ عَجِلْتَ قَدْ كُتِبَ لِي أَلْفُ سَنَةٍ. قَالَ بَلَى وَلَكِنَّكَ جَعَلْتَ لاِبْنِكَ دَاوُدَ سِتِّينَ سَنَةً فَجَحَدَ فَجَحَدَتْ ذُرِّيَّتُهُ وَنَسِيَ فَنَسِيَتْ ذُرِّيَّتُهُ. قَالَ فَمِنْ يَوْمِئِذٍ أُمِرَ بِالْكِتَابِ وَالشُّهُودِ. قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ رِوَايَةِ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“அல்லாஹ் ஆதமைப் படைத்து, அவருக்குள் ஆன்மாவை ஊதியபோது அவர் தும்மினார். உடனே, 'அல்ஹம்துலில்லாஹ்' (எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே) என்று கூறினார். அவ்வாறே அவர் தனது இறைவனின் அனுமதியோடு அவனைப் புகழ்ந்தார். பிறகு அவனது இறைவன் அவரிடம், 'ஆதமே! யர்ஹமுகல்லாஹ் (அல்லாஹ் உம்மீது கருணை புரிவானாக)! அந்த வானவர்களிடம் - அங்கே அமர்ந்திருக்கும் அந்தக் கூட்டத்தினரிடம் - சென்று, 'அஸ்ஸலாமு அலைக்கும்' என்று கூறுவீராக!' என்று சொன்னான். அவர்கள் 'வ அலைக்குமுஸ்ஸலாம் வ ரஹ்மத்துல்லாஹ்' என்று பதில் கூறினார்கள். பிறகு அவர் தனது இறைவனிடம் திரும்பினார். அவன், 'இதுதான் உமது முகமன் (வாழ்த்து); மேலும் உமது சந்ததியினர் தங்களுக்குள் கூறிக்கொள்ளும் முகமனும் ஆகும்' என்று சொன்னான்.

பிறகு அல்லாஹ் அவரிடம் - அவனது இரு கைகளும் மூடியிருந்த நிலையில் - 'இவ்விரண்டில் நீர் விரும்பியதைத் தேர்ந்தெடுத்துக் கொள்' என்று கூறினான். அதற்கு அவர், 'நான் என் இறைவனின் வலது கரத்தைத் தேர்ந்தெடுத்தேன்; என் இறைவனின் இரு கரங்களுமே வலதுதான்; பாக்கியம் மிக்கவை' என்று கூறினார். பிறகு அவன் அதை விரித்தான். அதில் ஆதமும் அவரது சந்ததியினரும் இருந்தனர்.

அவர், 'என் இறைவனே! இவர்கள் யார்?' என்று கேட்டார். அவன், 'இவர்கள் உமது சந்ததியினர்' என்று கூறினான். (அங்கே) ஒவ்வொரு மனிதருக்கும் அவரது ஆயுட்காலம் அவரது கண்களுக்கு மத்தியில் எழுதப்பட்டிருந்தது. அவர்களில் ஒரு மனிதர் இருந்தார்; அவர் அவர்களிலேயே மிகவும் பிரகாசமானவராக - அல்லது மிகவும் பிரகாசமானவர்களில் ஒருவராக - இருந்தார்.

ஆதம், 'என் இறைவனே! இவர் யார்?' என்று கேட்டார். அவன், 'இவர் உமது மகன் தாவூத். நான் அவருக்காக நாற்பது ஆண்டுகளை (வயதாக) எழுதியுள்ளேன்' என்று கூறினான். அவர், 'என் இறைவனே! அவரது வயதை அதிகப்படுத்துவாயாக' என்று கேட்டார். அவன், 'அதுதான் நான் அவருக்காக எழுதியது' என்று கூறினான். அவர், 'என் இறைவனே! அப்படியாயின், என் ஆயுளிலிருந்து அறுபது ஆண்டுகளை அவருக்குக் கொடுத்து விடுகிறேன்' என்று கூறினார். அவன், 'நீரும் அந்த முடிவும் (அப்படியே ஆகட்டும்)' என்று கூறினான்.

பிறகு (ஆதம்) அல்லாஹ் நாடிய காலம் வரை சொர்க்கத்தில் வசித்தார்;

பிறகு அங்கிருந்து இறக்கப்பட்டார். ஆதம் (அலை) தமக்காக (நாட்களை) எண்ணிக்கொண்டிருந்தார்.

(ஒருநாள்) அவரிடம் மரணத்தின் வானவர் வந்தபோது, ஆதம் (அலை) அவரிடம், 'நீர் அவசரப்படுகிறீர்; எனக்காக ஆயிரம் ஆண்டுகள் எழுதப்பட்டிருந்தனவே!' என்று கூறினார். அவர் (வானவர்), 'ஆம்! ஆனால் நீர் உமது மகன் தாவூதுக்கு அறுபது ஆண்டுகளைக் கொடுத்துவிட்டீரே!' என்றார். ஆனால் அவர் (ஆதம்) மறுத்தார்; எனவே அவரது சந்ததியினரும் மறுத்தனர். அவர் மறந்தார்; எனவே அவரது சந்ததியினரும் மறந்தனர்.

அன்றிலிருந்துதான், எழுதப்படுவதும் சாட்சியம் வைக்கப்படுவதும் கட்டளையிடப்பட்டது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3369

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، حَدَّثَنَا الْعَوَّامُ بْنُ حَوْشَبٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ أَبِي سُلَيْمَانَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ الأَرْضَ جَعَلَتْ تَمِيدُ فَخَلَقَ الْجِبَالَ فَعَادَ بِهَا عَلَيْهَا فَاسْتَقَرَّتْ فَعَجِبَتِ الْمَلاَئِكَةُ مِنْ شِدَّةِ الْجِبَالِ قَالُوا يَا رَبِّ هَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ الْجِبَالِ قَالَ نَعَمِ الْحَدِيدُ ‏.‏ قَالُوا يَا رَبِّ فَهَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ الْحَدِيدِ قَالَ نَعَمِ النَّارُ ‏.‏ فَقَالُوا يَا رَبِّ فَهَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ النَّارِ قَالَ نَعَمِ الْمَاءُ ‏.‏ قَالُوا يَا رَبِّ فَهَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ الْمَاءِ قَالَ نَعَمْ الرِّيحُ قَالُوا يَا رَبِّ فَهَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ الرِّيحِ قَالَ نَعَمِ ابْنُ آدَمَ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ بِيَمِينِهِ يُخْفِيهَا مِنْ شِمَالِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ் பூமியைப் படைத்தபோது, அது நடுங்கத் தொடங்கியது. எனவே அவன் மலைகளைப் படைத்து, அவற்றை அதன் மீது அமைத்தான். அதனால் அது நிலைபெற்றது. மலைகளின் வலிமையைக் கண்டு வானவர்கள் வியப்படைந்து, ‘யா ரப்பே! உன்னுடைய படைப்புகளில் மலைகளை விட வலிமையானது ஏதேனும் உள்ளதா?’ என்று கேட்டார்கள். அவன் கூறினான்: ‘ஆம். இரும்பு.’ அவர்கள் கேட்டார்கள்: ‘யா ரப்பே! உன்னுடைய படைப்புகளில் இரும்பை விட வலிமையானது ஏதேனும் உள்ளதா?’ அவன் கூறினான்: ‘ஆம். நெருப்பு.’ அவர்கள் கேட்டார்கள்: ‘யா ரப்பே! உன்னுடைய படைப்புகளில் நெருப்பை விட வலிமையானது ஏதேனும் உள்ளதா?’ அவன் கூறினான்:

‘ஆம். தண்ணீர்.’ அவர்கள் கேட்டார்கள்: ‘யா ரப்பே! உன்னுடைய படைப்புகளில் தண்ணீரை விட வலிமையானது ஏதேனும் உள்ளதா?’ அவன் கூறினான்: ‘ஆம். காற்று.’ அவர்கள் கேட்டார்கள்: ‘யா ரப்பே! உன்னுடைய படைப்புகளில் காற்றை விட வலிமையானது ஏதேனும் உள்ளதா?’ அவன் கூறினான்: ‘ஆம். ஆதமின் மகன் (மனிதன்). அவன் தனது வலது கையால் தர்மம் செய்கிறான், அதைத் தனது இடது கைக்குத் தெரியாமல் மறைக்கிறான் (அதாவது, அவனது இந்த செயல், மற்ற அனைத்தையும் விட அதிக தாக்கத்தையும், ஆன்மீக வலிமையையும், இறைவனிடம் உயர்ந்த மதிப்பையும் கொண்டது).’”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

48. كتاب الدعوات عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

48. பிரார்த்தனை பற்றிய அத்தியாயங்கள்

بَاب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الدُّعَاءِ

பிரார்த்தனையின் (துஆவின்) சிறப்பு பற்றி வந்தவை

3370

حَدَّثَنَا عَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ الْعَظِيمِ الْعَنْبَرِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا عِمْرَانُ الْقَطَّانُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَيْسَ شَيْءٌ أَكْرَمَ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنَ الدُّعَاءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مَرْفُوعًا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عِمْرَانَ الْقَطَّانِ وَعِمْرَانُ الْقَطَّانُ هُوَ ابْنُ دَاوَرَ وَيُكْنَى أَبَا الْعَوَّامِ . حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ عِمْرَانَ الْقَطَّانِ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ .

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “துஆவை (இறைவனிடம் பிரார்த்தித்து வேண்டுவதை) விட, உயர்ந்தோனாகிய அல்லாஹ்விடம் மிகவும் கண்ணியமானது வேறு எதுவும் இல்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3371

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ ابْنِ لَهِيعَةَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ أَبَانَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الدُّعَاءُ مُخُّ الْعِبَادَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ لَهِيعَةَ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பிரார்த்தனையே வணக்கத்தின் சாராம்சம் (அடிப்படை, உயிர்நாடி).”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3372

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا مَرْوَانُ بْنُ مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ ذَرٍّ، عَنْ يُسَيْعٍ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ ‏.‏ ثُمَّ قَرَأَ ‏:‏ ‏(‏وقال رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ‏)‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ مَنْصُورٌ وَالأَعْمَشُ عَنْ ذَرٍّ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ذَرٍّ ‏.‏ هُوَ ذَرُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْهَمْدَانِيُّ ثِقَةٌ وَالِدُ عُمَرَ بْنِ ذَرٍّ ‏.‏

நுஃஃமான் இப்னு பஷீர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "**அத்-துஆ ஹுவ அல்-இபாதா**" (இறைவனிடம் பிரார்த்திப்பதுதான் உண்மையான வணக்கம்).
பின்னர் (இந்தக் குர்ஆன்) வசனத்தை ஓதிக் காட்டினார்கள்:
"**வக்கால ரப்புகுமுத்-ஊனீ அஸ்தஜிப் லக்கும் இன்னல்லதீன யஸ்தக்பிரூன அன் இபாததீ ஸயத் குலூன ஜஹன்னம தாகிரீன்**"
(இதன் பொருள்: உங்கள் இறைவன் கூறினான்: "என்னிடம் கேளுங்கள்; நான் உங்களுக்குப் பதிலளிக்கிறேன். நிச்சயமாக, என்னை வணங்குவதை விட்டும் பெருமையடிப்பவர்கள், இழிவடைந்தவர்களாக நரகத்தில் நுழைவார்கள்.") (அல்-குர்ஆன் 40:60)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3373

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ لَمْ يَسْأَلِ اللَّهَ يَغْضَبْ عَلَيْهِ ‏.‏ قَالَ وَرَوَى وَكِيعٌ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ أَبِي الْمَلِيحِ هَذَا الْحَدِيثَ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَأَبُو الْمَلِيحِ اسْمُهُ صَبِيحٌ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُهُ وَقَالَ يُقَالُ لَهُ الْفَارِسِيُّ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் அல்லாஹ்விடம்

(தன் தேவைகளை) கேட்கவில்லையோ, அவர் மீது அவன் கோபம் கொள்கிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3374

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ حَدَّثَنَا مَرْحُومُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ الْعَطَّارُ حَدَّثَنَا أَبُو نَعَامَةَ السَّعْدِيُّ عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ عَنْ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي غَزَاةٍ فَلَمَّا قَفَلْنَا أَشْرَفْنَا عَلَى الْمَدِينَةِ فَكَبَّرَ النَّاسُ تَكْبِيرَةً وَرَفَعُوا بِهَا أَصْوَاتَهُمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ رَبَّكُمْ لَيْسَ بِأَصَمَّ وَلاَ غَائِبٍ هُوَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ رُءُوسِ رِحَالِكُمْ ثُمَّ قَالَ يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ قَيْسٍ أَلاَ أُعَلِّمُكَ كَنْزًا مِنْ كُنُوزِ الْجَنَّةِ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَأَبُو عُثْمَانَ النَّهْدِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مُلٍّ وَأَبُو نَعَامَةَ السَّعْدِيُّ اسْمُهُ عَمْرُو بْنُ عِيسَى.
حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، عَنْ حُمَيْدٍ أَبِي الْمَلِيحِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ.

அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு போர்ப்பயணத்தில் இருந்தோம். நாங்கள் திரும்பி வந்து மதீனாவை (மேலிருந்து) நோக்கியபோது, மக்கள் தக்பீர் கூறினர்; அதன் மூலம் தங்கள் குரல்களை உயர்த்தினர். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘நிச்சயமாக, உங்கள் இறைவன் செவிடன் அல்லன்; அவன் (உங்களை விட்டும்) மறைந்திருப்பவனும் அல்லன். அவன் உங்களுக்கும் உங்கள் வாகனங்களின் தலைகளுக்கும் இடையில் இருக்கிறான்.’ பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘ஓ அப்துல்லாஹ் பின் கைஸ்! சுவனத்தின் பொக்கிஷங்களில் ஒன்றை நான் உமக்குக் கற்றுத் தர வேண்டாமா? (அது): **லா ஹவ்ல வலா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹ்** (அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு எந்தச் சக்தியும் வல்லமையும் இல்லை).’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ الذِّكْرِ

நினைவு கூர்தலின் சிறப்பு குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

3375

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ قَيْسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ، رضى الله عنه أَنَّ رَجُلاً، قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ شَرَائِعَ الإِسْلاَمِ قَدْ كَثُرَتْ عَلَىَّ فَأَخْبِرْنِي بِشَيْءٍ أَتَشَبَّثُ بِهِ . قَالَ لاَ يَزَالُ لِسَانُكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அப்துல்லாஹ் பின் புஸ்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு மனிதர் கூறினார்: “அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக, இஸ்லாத்தின் கடமைகள் (மற்றும் சட்டங்கள்) எனக்கு அதிகமாகிவிட்டன (அல்லது எனக்குச் சுமையாகத் தோன்றுகின்றன), எனவே, நான் உறுதியாகப் பற்றிக்கொள்ளக்கூடிய ஒரு காரியத்தை எனக்குத் தெரிவியுங்கள்.”

அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் திக்ரைக் கொண்டு உங்கள் நாவு எப்போதும் ஈரமாக இருக்கட்டும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3376

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي الْهَيْثَمِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سُئِلَ أَىُّ الْعِبَادِ أَفْضَلُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ قَالَ " الذَّاكِرُونَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتُ " . قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمِنَ الْغَازِي فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ " لَوْ ضَرَبَ بِسَيْفِهِ فِي الْكُفَّارِ وَالْمُشْرِكِينَ حَتَّى يَنْكَسِرَ وَيَخْتَضِبَ دَمًا لَكَانَ الذَّاكِرُونَ اللَّهَ كَثِيرًا أَفْضَلَ مِنْهُ دَرَجَةً " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ دَرَّاجٍ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், “மறுமை நாளில் அல்லாஹ்விடம் அந்தஸ்தில் மிகச் சிறந்த அடியார்கள் யார்?” என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், “அல்லாஹ்வை அதிகம் நினைவுக்கூரும் ஆண்களும் பெண்களும்” என்று கூறினார்கள்.

நான், “அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் பாதையில் போரிடுபவரைப் பற்றி என்ன?” என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “அவர் நிராகரிப்பாளர்கள் மற்றும் இணைவைப்பவர்கள் மத்தியில் தனது வாளால்

வெட்டி, அது முறிந்து இரத்தத்தால் தோய்ந்து போனாலும், அல்லாஹ்வை அதிகம் நினைவுக்கூருபவர்கள் அவரைவிட அந்தஸ்தில் சிறந்தவர்களாகவே இருப்பார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3377

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدٍ، هُوَ ابْنُ أَبِي هِنْدٍ عَنْ زِيَادٍ، مَوْلَى ابْنِ عَيَّاشٍ عَنْ أَبِي بَحْرِيَّةَ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَلاَ أُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ وَأَرْفَعِهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ وَخَيْرٌ لَكُمْ مِنْ إِنْفَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرِقِ وَخَيْرٌ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا أَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْنَاقَكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا بَلَى ‏.‏ قَالَ ‏"‏ ذِكْرُ اللَّهِ تَعَالَى ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ رضى الله عنه مَا شَيْءٌ أَنْجَى مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدٍ مِثْلَ هَذَا بِهَذَا الإِسْنَادِ وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنْهُ فَأَرْسَلَهُ ‏.‏

அபுத் தர்தா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்கள் செயல்களில் மிகச் சிறந்ததும், உங்கள் எஜமானனிடம் (இறைவனிடம்) மிகவும் தூய்மையானதும், உங்கள் பதவிகளில் (ஆன்மீகத் தரங்களில்) மிக உயர்ந்ததும், தங்கம் மற்றும் வெள்ளியைச் செலவிடுவதை விட உங்களுக்குச் சிறந்ததும், உங்கள் எதிரிகளைச் சந்தித்து நீங்கள் அவர்களின் கழுத்துகளை வெட்டுவதையும் அவர்கள் உங்கள் கழுத்துகளை வெட்டுவதையும் விட உங்களுக்குச் சிறந்த ஒன்றைப் பற்றி நான் உங்களுக்கு அறிவிக்கட்டுமா?”

அதற்கு அவர்கள், "ஆம், நிச்சயமாக" என்றார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள், “(அது) அல்லாஹ்வை திக்ரு (நினைவு) கூர்வதாகும்” என்று கூறினார்கள்.

முஆத் பின் ஜபல் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தண்டனையிலிருந்து, அல்லாஹ்வை திக்ரு (நினைவு) கூர்வதை விட அதிகமாகப் பாதுகாப்பைத் தரும் வேறு எதுவும் இல்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الْقَوْمِ يَجْلِسُونَ فَيَذْكُرُونَ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ مَا لَهُمْ مِنَ الْفَضْلِ .

கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ்வை நினைவு கூர்வதற்காக அமர்ந்திருக்கும் குழுவைப் பற்றியும், அவர்களுக்குள்ள சிறப்புகளைப் பற்றியும் வந்துள்ளவை

3378

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الأَغَرِّ أَبِي مُسْلِمٍ، أَنَّهُ شَهِدَ عَلَى أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ أَنَّهُمَا شَهِدَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ مَا مِنْ قَوْمٍ يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلاَّ حَفَّتْ بِهِمُ الْمَلاَئِكَةُ وَغَشِيَتْهُمُ الرَّحْمَةُ وَنَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ يَعْقُوبَ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ عُمَرَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ سَمِعْتُ الأَغَرَّ أَبَا مُسْلِمٍ، قَالَ أَشْهَدُ عَلَى أَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ رضى الله عنهما أَنَّهُمَا شَهِدَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ مِثْلَهُ .

அபு ஹுரைரா (ரழி) மற்றும் அபு சயீத் அல்-குத்ரி (ரழி) ஆகியோர், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாகச் சாட்சியம் அளித்தார்கள்:

“அல்லாஹ்வை நினைவுகூரும் எந்த ஒரு கூட்டத்தினரையும் வானவர்கள் சூழ்ந்து கொள்கிறார்கள்; அவர்களைக் கருணை போர்த்திக் கொள்கிறது; அவர்கள் மீது அமைதி இறங்குகிறது; மேலும் அல்லாஹ், தன்னிடம் இருப்பவர்களிடத்தில் (அதாவது, மலக்குமார்கள் போன்ற உயர் சபையினரிடத்தில்) அவர்களை நினைவுபடுத்துகிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3379

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مَرْحُومُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ الْعَطَّارُ، حَدَّثَنَا أَبُو نَعَامَةَ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ خَرَجَ مُعَاوِيَةُ إِلَى الْمَسْجِدِ فَقَالَ مَا يُجْلِسُكُمْ قَالُوا جَلَسْنَا نَذْكُرُ اللَّهَ قَالَ آللَّهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلاَّ ذَاكَ قَالُوا وَاللَّهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلاَّ ذَاكَ . قَالَ أَمَا إِنِّي

مَا أَسْتَحْلِفُكُمْ تُهْمَةً لَكُمْ وَمَا كَانَ أَحَدٌ بِمَنْزِلَتِي مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَقَلَّ حَدِيثًا عَنْهُ مِنِّي إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ عَلَى حَلْقَةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ " مَا يُجْلِسُكُمْ " . قَالُوا اجْلَسْنَا نَذْكُرُ اللَّهَ وَنَحْمَدُهُ لِمَا هَدَانَا لِلإِسْلاَمِ وَمَنَّ عَلَيْنَا بِهِ . فَقَالَ " آللَّهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلاَّ ذَاكَ " . قَالُوا آللَّهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلاَّ ذَاكَ . قَالَ " أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ لِتُهْمَةٍ لَكُمْ إِنَّهُ أَتَانِي جِبْرِيلُ فَأَخْبَرَنِي أَنَّ اللَّهَ يُبَاهِي بِكُمُ الْمَلاَئِكَةَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَأَبُو نَعَامَةَ السَّعْدِيُّ اسْمُهُ عَمْرُو بْنُ عِيسَى وَأَبُو عُثْمَانَ النَّهْدِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَلٍّ .

அபூ ஸயீத் அல் குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:

முஆவியா (ரழி) அவர்கள் பள்ளிவாசலுக்குப் புறப்பட்டு வந்து, "உங்களை (இங்கே) அமரச் செய்தது எது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அல்லாஹ்வை நினைவு கூர்வதற்காக நாங்கள் அமர்ந்தோம்" என்று கூறினார்கள். அவர், "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அதற்காக அன்றி வேறு எதற்காகவும் நீங்கள் அமரவில்லையா?" என்று கேட்டார்கள். அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அதற்காக அன்றி வேறு எதற்காகவும் நாங்கள் அமரவில்லை" என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு அவர் கூறினார்கள்: "அறிந்துகொள்ளுங்கள்! நான் உங்கள் மீது சந்தேகம் கொண்டு உங்களைச் சத்தியம் செய்யச் சொல்லவில்லை. அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் எனக்கு இருந்த அந்தஸ்தில் (நெருக்கத்தில்) இருந்தவர்களில், என்னை விடக் குறைவாக ஹதீஸ் அறிவித்தவர் வேறு யாரும் இல்லை. (ஒரு முறை) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தங்கள் தோழர்கள் வட்டமாக அமர்ந்திருந்த இடத்திற்கு வந்து, 'உங்களை (இங்கே) அமரச் செய்தது எது?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வை நினைவு கூர்வதற்காகவும், இஸ்லாத்தின் பால் எங்களுக்கு நேர்வழி காட்டியதற்காகவும், எங்கள் மீது அருட்கொடைகளைப் பொழிந்ததற்காகவும் அவனைப் புகழ்வதற்காக நாங்கள் அமர்ந்துள்ளோம்' என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அதற்காக அன்றி வேறு எதற்காகவும் நீங்கள் அமரவில்லையா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! அதற்காக அன்றி வேறு எதற்காகவும் நாங்கள் அமரவில்லை' என்று கூறினார்கள்.

அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அறிந்துகொள்ளுங்கள்! நான் உங்கள் மீது சந்தேகம் கொண்டு உங்களைச் சத்தியம் செய்யச் சொல்லவில்லை. மெய்யாகவே, ஜிப்ரீல் (அலை) என்னிடம் வந்து, அல்லாஹ்

உங்களைக் குறித்து வானவர்களிடம் பெருமையாகப் பேசுகிறான் என்று எனக்குத் தெரிவித்தார்கள்'.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي الْقَوْمِ يَجْلِسُونَ وَلاَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ

அல்லாஹ்வை நினைவு கூராமல் அமர்ந்திருக்கும் கூட்டத்தினர்

3380

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ صَالِحٍ، مَوْلَى التَّوْأَمَةِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ يَذْكُرُوا اللَّهَ فِيهِ وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَى نَبِيِّهِمْ إِلاَّ كَانَ عَلَيْهِمْ تِرَةً فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَمَعْنَى قَوْلِهِ تِرَةً يَعْنِي حَسْرَةً وَنَدَامَةً ‏.‏ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْمَعْرِفَةِ بِالْعَرَبِيَّةِ: التِّرَةُ هُوَ الثَّأْرُ.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எந்த ஒரு கூட்டத்தினரும் ஒரு சபையில் அமர்ந்து, அதில் அவர்கள் அல்லாஹ்வை நினைவு கூராமலும், தங்களின் நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலவாத்துச் சொல்லாமலும் இருந்தால், அது அவர்களுக்கு (மறுமையில்) நஷ்டமாகவும், கைசேதமாகவும் அமையும். (அல்லாஹ்) நாடினால் அவர்களைத் தண்டிப்பான்; (அல்லாஹ்) நாடினால் அவர்களை மன்னிப்பான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ دَعْوَةَ الْمُسْلِمِ مُسْتَجَابَةٌ

ஒரு முஸ்லிமின் பிரார்த்தனை ஏற்றுக்கொள்ளப்படும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

3381

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ مَا مِنْ أَحَدٍ يَدْعُو بِدُعَاءٍ إِلاَّ آتَاهُ اللَّهُ مَا سَأَلَ أَوْ كَفَّ عَنْهُ مِنَ السُّوءِ مِثْلَهُ مَا لَمْ يَدْعُ بِإِثْمٍ أَوْ قَطِيعَةِ رَحِمٍ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَعُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: எந்த ஒருவரும் ஒரு பிரார்த்தனை செய்தால், அவர் ஒரு பாவமான காரியத்திற்காகவோ அல்லது இரத்த பந்த உறவுகளைத் துண்டிப்பதற்காகவோ பிரார்த்திக்காத வரையில், அல்லாஹ் அவர் கேட்டதைக் கொடுக்கிறான் அல்லது அதற்குச் சமமான தீமையை அவரை விட்டும் தடுத்துவிடுகிறான்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3382

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَرْزُوقٍ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ وَاقِدٍ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَطِيَّةَ اللَّيْثِيُّ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَسْتَجِيبَ اللَّهُ لَهُ عِنْدَ الشَّدَائِدِ وَالْكُرَبِ فَلْيُكْثِرِ الدُّعَاءَ فِي الرَّخَاءِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “கடுமையான சிரமங்களிலும், துயரங்களிலும் அல்லாஹ் தனக்குப் பதிலளிக்க வேண்டும் என்று யார் விரும்புகிறாரோ, அவர் இன்பமான (மற்றும் வசதியான) நாட்களில் அதிகமாகப் பிரார்த்தனை செய்யட்டும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3383

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَبِيبِ بْنِ عَرَبِيٍّ، حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ كَثِيرٍ الأَنْصَارِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ طَلْحَةَ بْنَ خِرَاشٍ، قَالَ سَمِعْتُ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، رضى الله عنهما يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ أَفْضَلُ الذِّكْرِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَفْضَلُ الدُّعَاءِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُوسَى بْنِ إِبْرَاهِيمَ . وَقَدْ رَوَى عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ مُوسَى بْنِ إِبْرَاهِيمَ هَذَا الْحَدِيثَ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், “திக்ர்களில் (அல்லாஹ்வை நினைவு கூர்வதில்) சிறந்தது ‘அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் யாருமில்லை (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்)’ என்பதும், துஆக்களில் (பிரார்த்தனைகளில்) சிறந்தது ‘எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே (அல்ஹம்துலில்லாஹ்)’ என்பதுமாகும்,” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3384

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ عُبَيْدٍ الْمُحَارِبِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ خَالِدِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنِ الْبَهِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، رضى الله عنها قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَذْكُرُ اللَّهَ عَلَى كُلِّ أَحْيَانِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ وَالْبَهِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது எல்லா நிலைகளிலும் அல்லாஹ்வை நினைவுகூருவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ الدَّاعِيَ يَبْدَأُ بِنَفْسِهِ

துஆ செய்பவர் தம்மிடமிருந்தே தொடங்க வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

3385

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو قَطَنٍ، عَنْ حَمْزَةَ الزَّيَّاتِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

كَانَ إِذَا ذَكَرَ أَحَدًا فَدَعَا لَهُ بَدَأَ بِنَفْسِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ وَأَبُو قَطَنٍ اسْمُهُ عَمْرُو بْنُ الْهَيْثَمِ .

உபை இப்னு கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாக இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒருவரைக் குறிப்பிட்டு அவருக்காகப் பிரார்த்திக்கும் போதெல்லாம், அவர்கள் தமக்காகவே (முதலில் பிரார்த்தனையைத்) தொடங்குவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي رَفْعِ الأَيْدِي عِنْدَ الدُّعَاءِ

துஆ செய்யும்போது கைகளை உயர்த்துவது பற்றி வந்துள்ளவை

3386

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى وَإِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ قَالُوا حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ عِيسَى الْجُهَنِيُّ، عَنْ حَنْظَلَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ الْجُمَحِيِّ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا رَفَعَ يَدَيْهِ فِي الدُّعَاءِ لَمْ يَحُطَّهُمَا حَتَّى يَمْسَحَ بِهِمَا وَجْهَهُ . قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى فِي حَدِيثِهِ لَمْ يَرُدَّهُمَا حَتَّى يَمْسَحَ بِهِمَا وَجْهَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى . وَقَدْ تَفَرَّدَ بِهِ وَهُوَ قَلِيلُ الْحَدِيثِ وَقَدْ حَدَّثَ عَنْهُ النَّاسُ حَنْظَلَةُ بْنُ أَبِي سُفْيَانَ ثِقَةٌ وَثَّقَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பிரார்த்தனைக்காகத் தங்களின் கைகளை உயர்த்தும் போதெல்லாம், அவற்றைக் கொண்டு தங்களின் முகத்தைத் தடவிக்கொள்ளும் வரை அவற்றை இறக்க மாட்டார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِيمَنْ يَسْتَعْجِلُ فِي دُعَائِهِ

தனது பிரார்த்தனையில் அவசரப்படுபவர் குறித்து என்ன கூறப்பட்டுள்ளது

3387

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَبِي عُبَيْدٍ، مَوْلَى ابْنِ أَزْهَرَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ يُسْتَجَابُ لأَحَدِكُمْ مَا لَمْ يَعْجَلْ يَقُولُ دَعَوْتُ فَلَمْ يُسْتَجَبْ لِي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو عُبَيْدٍ اسْمُهُ سَعْدٌ وَهُوَ مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَزْهَرَ وَيُقَالُ مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَزْهَرَ هُوَ ابْنُ عَمِّ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ رضى الله عنه ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் ஒருவருக்குப் பதிலளிக்கப்படும், அவர் அவசரப்படாத வரையில். (அவசரப்படுவது என்பது) 'நான் பிரார்த்தித்தேன், ஆனால் எனக்குப் பதிலளிக்கப்படவில்லை' என்று அவர் கூறுவதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِي الدُّعَاءِ إِذَا أَصْبَحَ وَإِذَا أَمْسَى

காலையிலும் மாலையிலும் துஆ செய்வது பற்றி வந்துள்ளவை

3388

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، - وَهُوَ الطَّيَالِسِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبَانَ بْنِ عُثْمَانَ، قَالَ سَمِعْتُ عُثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ، رضى الله عنه يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا مِنْ عَبْدٍ يَقُولُ فِي صَبَاحِ كُلِّ يَوْمٍ وَمَسَاءِ كُلِّ لَيْلَةٍ بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لاَ يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الأَرْضِ وَلاَ فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ فَيَضُرُّهُ شَيْءٌ ‏"‏ ‏.‏ وَكَانَ أَبَانُ قَدْ أَصَابَهُ طَرَفُ فَالِجٍ فَجَعَلَ الرَّجُلُ يَنْظُرُ إِلَيْهِ فَقَالَ لَهُ أَبَانُ مَا تَنْظُرُ أَمَا إِنَّ الْحَدِيثَ كَمَا حَدَّثْتُكَ وَلَكِنِّي لَمْ أَقُلْهُ يَوْمَئِذٍ لِيُمْضِيَ اللَّهُ عَلَىَّ قَدَرَهُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

உஸ்மான் இப்னு அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘எந்தவோர் அடியாரும் ஒவ்வொரு நாளும் காலையிலும், ஒவ்வொரு இரவின் மாலையிலும் மூன்று முறை:

***“பிஸ்மில்லாஹில்லதீ லா யளுர்ரு மஅ இஸ்மிஹி ஷைஉன் ஃபில் அர்ளி வலா ஃபிஸ்ஸமாஇ, வஹுவஸ் ஸமீஉல் அலீம்”**

(பொருள்: அல்லாஹ்வின் திருப்பெயரால் (தொடங்குகிறேன்); அவனது திருப்பெயருடன் (இருக்கும்போது) பூமியிலோ வானத்திலோ உள்ள எதுவும் தீங்கிழைக்காது. மேலும் அவன் (யாவற்றையும்) செவியுறுபவனும் நன்கறிபவனும் ஆவான்)

என்று கூறினால், அவருக்கு எதுவும் தீங்கிழைக்காது.’”

மேலும், (இந்த ஹதீஸை அறிவிக்கும்) அபான் அவர்கள் ஒரு விதமான பக்கவாதத்தால் பாதிக்கப்பட்டிருந்தார்கள். அதனால் (அவரிடம் ஹதீஸைக் கேட்ட) மனிதர் அவரையே பார்க்கலானார். அதற்கு அபான் அவர்கள் அவரிடம், “என்ன பார்க்கிறீர்? நிச்சயமாக இந்த ஹதீஸ் நான் உமக்கு அறிவித்தது போன்றே உள்ளது. ஆயினும், என் மீது அல்லாஹ்வின் விதி நிறைவேறுவதற்காக அன்றைய தினம் இதனை நான் சொல்லாமல் விட்டுவிட்டேன்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3389

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي سَعْدٍ، سَعِيدِ بْنِ الْمَرْزُبَانِ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ ثَوْبَانَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ قَالَ حِينَ يُمْسِي رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالإِسْلاَمِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ نَبِيًّا كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُرْضِيَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

தவ்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் மாலையில் (அதாவது, சூரியன் மறைந்த பிறகு) “நான் அல்லாஹ்வை இரட்சகனாகவும், இஸ்லாத்தை மார்க்கமாகவும், முஹம்மது (ஸல்) அவர்களை நபியாகவும் பொருந்திக்கொண்டேன்” என்று கூறுவாரோ, அவரைத் திருப்திப்படுத்துவது அல்லாஹ்வின் மீது கடமையாகும்.'

3390

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَمْسَى قَالَ " أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمُلْكُ لِلَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ أُرَاهُ قَالَ فِيهَا لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ النَّارِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ " . وَإِذَا أَصْبَحَ قَالَ ذَلِكَ أَيْضًا " أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ بِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ لَمْ يَرْفَعْهُ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நபி (ஸல்) அவர்கள் மாலை நேரத்தை அடையும்போது கூறுவார்கள்: ‘நாம் மாலை நேரத்தை அடைந்துவிட்டோம், ஆட்சியும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியதாக மாலை நேரத்தை அடைந்துவிட்டது. எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியது. அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை, அவன் தனித்தவன், அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை.’ (இந்த துஆவில்) ‘ஆட்சியும் அவனுக்கே உரியது, புகழும் அவனுக்கே உரியது, மேலும் அவன் அனைத்துப் பொருட்களின் மீதும் ஆற்றலுடையவன்’ என்றும் கூறினார்கள் என நான் நினைக்கிறேன். (மேலும் கூறுவார்கள்:) ‘இந்த இரவில் உள்ள நன்மையையும், இதற்குப் பிறகுள்ள நன்மையையும் உன்னிடம் நான் கேட்கிறேன். மேலும் இந்த இரவின் தீங்கிலிருந்தும், இதற்குப் பிறகுள்ள தீங்கிலிருந்தும் உன்னிடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். மேலும் சோம்பலிலிருந்தும், தீய முதுமையிலிருந்தும் (அல்லது இயலாத முதுமையிலிருந்தும்) உன்னிடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். மேலும் நரகத்தின் வேதனையிலிருந்தும், கப்ரின் வேதனையிலிருந்தும் உன்னிடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.’
மேலும், அவர்கள் காலை நேரத்தை அடையும்போது கூறுவார்கள்: ‘நாம் காலை நேரத்தை அடைந்துவிட்டோம், ஆட்சியும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியதாக காலை நேரத்தை அடைந்துவிட்டது. எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியது.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3391

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ، أَخْبَرَنَا سُهَيْلُ بْنُ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُعَلِّمُ أَصْحَابَهُ يَقُولُ إِذَا أَصْبَحَ أَحَدُكُمْ

فَلْيَقُلِ اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ‏.‏ وَإِذَا أَمْسَى فَلْيَقُلِ اللَّهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது தோழர்களுக்குக் கற்றுக்கொடுப்பவர்களாக இருந்தார்கள் (அதாவது, வழமையாகக் கற்றுக்கொடுப்பார்கள்): 'உங்களில் ஒருவர் காலை நேரத்தை அடையும்போது, அவர் இவ்வாறு கூறட்டும்: 'யா அல்லாஹ்! உன்னாலேயே நாங்கள் காலைப்பொழுதை அடைகிறோம், உன்னாலேயே நாங்கள் மாலைப்பொழுதை அடைகிறோம், உன்னாலேயே நாங்கள் வாழ்கிறோம், உன்னாலேயே நாங்கள் மரணிக்கிறோம், மேலும் உன்னிடமே (எங்கள்) மீளுதல் இருக்கிறது.' மேலும், அவர் மாலை நேரத்தை அடையும்போது, அவர் இவ்வாறு கூறட்டும்: 'யா அல்லாஹ்! உன்னாலேயே நாங்கள் மாலைப்பொழுதை அடைகிறோம், உன்னாலேயே நாங்கள் காலைப்பொழுதை அடைகிறோம், உன்னாலேயே நாங்கள் வாழ்கிறோம், உன்னாலேயே நாங்கள் மரணிக்கிறோம், மேலும் உன்னிடமே (எங்கள்) உயிர்த்தெழுதல் இருக்கிறது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3392

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَمْرَو بْنَ عَاصِمٍ الثَّقَفِيَّ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ أَبُو بَكْرٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ مُرْنِي بِشَيْءٍ أَقُولُهُ إِذَا أَصْبَحْتُ وَإِذَا أَمْسَيْتُ قَالَ قُلِ اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ قَالَ قُلْهُ إِذَا أَصْبَحْتَ وَإِذَا أَمْسَيْتَ وَإِذَا أَخَذْتَ مَضْجَعَكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள், ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் காலையிலும் மாலையிலும் ஓதுவதற்கு ஏதேனும் எனக்குக் கட்டளையிடுங்கள்’ என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபியவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: ‘நீர் கூறும்: “யா அல்லாஹ்! மறைவானவற்றையும் வெளிப்படையானவற்றையும் அறிந்தவனே! வானங்களையும் பூமியையும் படைத்தவனே! ஒவ்வொரு பொருளுக்கும் அதிபதியே, அதன் உரிமையாளனே! உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை என்று நான் சாட்சி கூறுகிறேன். என் ஆன்மாவின்

தீங்கிலிருந்தும், ஷைத்தானின் தீங்கிலிருந்தும் அவனது இணைவைப்பிலிருந்தும் (அதாவது இணைவைப்புக்குத் தூண்டும் அவனது சூழ்ச்சியிலிருந்தும்) உன்னிடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன் (அல்லாஹும்ம ஆலிமல் ஃகைபி வஷ்ஷஹாத்தி ஃபாத்திரஸ் ஸமாவாத்தி வல்அர்ழ், ரப்ப குல்லி ஷையின் வ மலீகஹு, அஷ்ஹது அன் லா இலாஹ இல்லா அன்த்த, அஊது பிக மின் ஷர்ரி நஃப்ஸீ வ மின் ஷர்ரிஷ் ஷைத்தானி வஷிர்கிஹி).''' மேலும் நபியவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'இதனை நீர் காலையிலும், மாலையிலும், உறங்கச் செல்லும்போதும் ஓதுவீராக.''

3393

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ، رضى الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ أَلاَ أَدُلُّكَ عَلَى سَيِّدِ الاِسْتِغْفَارِ اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ وَأَبُوءُ إِلَيْكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَىَّ وَأَعْتَرِفُ بِذُنُوبِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ . لاَ يَقُولُهَا أَحَدُكُمْ حِينَ يُمْسِي فَيَأْتِي عَلَيْهِ قَدَرٌ قَبْلَ أَنْ يُصْبِحَ إِلاَّ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ وَلاَ يَقُولُهَا حِينَ يُصْبِحُ فَيَأْتِي عَلَيْهِ قَدَرٌ قَبْلَ أَنْ يُمْسِيَ إِلاَّ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ عُمَرَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَابْنِ أَبْزَى وَبُرَيْدَةَ رضى الله عنهم . قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَعَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي حَازِمٍ هُوَ ابْنُ أَبِي حَازِمٍ الزَّاهِدِ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ رضى الله عنه .

ஷத்தாத் இப்னு அவ்ஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம் கூறினார்கள்: "பாவமன்னிப்பு கோருதலின் தலைசிறந்த பிரார்த்தனையை நான் உனக்கு வழிகாட்ட வேண்டாமா?

'அல்லாஹ்வே! நீயே என் இறைவன், உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை. நீயே என்னைப் படைத்தாய், நான் உன்னுடைய அடிமையாக இருக்கிறேன். என்னால் இயன்றவரை உனது உடன்படிக்கை மற்றும் வாக்குறுதியின் மீது நான் நிலைத்திருக்கிறேன். நான் செய்த தீமைகளிலிருந்து உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். நீ என் மீது பொழிந்த அருட்கொடைகளை நான் உன்னிடம் ஒப்புக்கொள்கிறேன்; மேலும் என் பாவங்களையும் நான் ஒப்புக்கொள்கிறேன். எனவே என் பாவங்களை மன்னிப்பாயாக! நிச்சயமாக உன்னைத் தவிர பாவங்களை மன்னிப்பவர் யாருமில்லை.'

உங்களில் எவரேனும் மாலை நேரத்தில் (இந்த துஆவை) ஓதி, காலைப் பொழுதை அடைவதற்கு முன் அவருக்கு (விதிப்படி) மரணம் ஏற்பட்டால்,

அவருக்கு சொர்க்கம் உறுதியாகிவிடுகிறது. மேலும், எவரேனும் காலை நேரத்தில் (இந்த துஆவை) ஓதி, மாலைப் பொழுதை அடைவதற்கு முன் அவருக்கு (விதிப்படி) மரணம் ஏற்பட்டால், அவருக்கு சொர்க்கம் உறுதியாகிவிடுகிறது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الدُّعَاءِ إِذَا أَوَى إِلَى فِرَاشِهِ

படுக்கைக்குச் செல்லும்போது பிரார்த்திப்பது குறித்து வந்துள்ளவை

3394

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيِّ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ ‏"‏ أَلاَ أُعَلِّمُكَ كَلِمَاتٍ تَقُولُهَا إِذَا أَوَيْتَ إِلَى فِرَاشِكَ فَإِنْ مُتَّ مِنْ لَيْلَتِكَ مُتَّ عَلَى الْفِطْرَةِ وَإِنْ أَصْبَحْتَ أَصْبَحْتَ وَقَدْ أَصَبْتَ خَيْرًا تَقُولُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ لاَ مَلْجَأَ وَلاَ مَنْجَا مِنْكَ إِلاَّ إِلَيْكَ آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ الْبَرَاءُ فَقُلْتُ وَبِرَسُولِكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ ‏.‏ قَالَ فَطَعَنَ بِيَدِهِ فِي صَدْرِي ثُمَّ قَالَ ‏"‏ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ الْبَرَاءِ ‏.‏ وَرَوَاهُ مَنْصُورُ بْنُ الْمُعْتَمِرِ عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَيْدَةَ عَنِ الْبَرَاءِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ إِذَا أَوَيْتَ إِلَى فِرَاشِكَ وَأَنْتَ عَلَى وُضُوءٍ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ رضى الله عنه ‏.‏

பராஃ பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம் கூறினார்கள்: “நீங்கள் உங்கள் படுக்கைக்குச் செல்லும்போது சொல்வதற்காக சில வார்த்தைகளை நான் உங்களுக்குக் கற்றுத்தரட்டுமா? அவற்றைச் சொன்னால், நீங்கள் (அந்த) இரவில் இறந்தால், ஃபித்ராவின் (இயற்கையான மார்க்கத்தின்) மீது இறப்பீர்கள்; காலையை அடைந்தால், நன்மையைப் பெற்றவர்களாக அதை அடைவீர்கள். நீங்கள் கூறுங்கள்: ‘யா அல்லாஹ், நிச்சயமாக நான் என் ஆத்மாவை உன்னிடம் ஒப்படைத்தேன், என் முகத்தை உன் பக்கம் திருப்பினேன், என் காரியத்தை உன்னிடம் ஒப்படைத்தேன், உன்னிடம் ஆர்வமும் அச்சமும் கொண்டவனாக (உன்னைச் சார்ந்திருக்கிறேன்). மேலும் என் முதுகை உன்னைச் சார்ந்து சாய்த்தேன். உன்னிடமிருந்து (தப்பிக்க) உன்னைத் தவிர வேறு புகலிடமோ

தப்பிச்செல்லும் வழியோ இல்லை. நீ இறக்கியருளிய உன்னுடைய வேதத்தையும், நீ அனுப்பிய உன்னுடைய நபியையும் நான் ஈமான் கொள்கிறேன்.”’

பராஃ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஆகவே, நான் (திரும்பச் சொல்லும்போது) ‘நீ அனுப்பிய உன்னுடைய ரசூலையும் (நம்புகிறேன்)’ என்று கூறினேன்.” (அதை செவியுற்ற) நபி (ஸல்) அவர்கள் என் நெஞ்சில் தங்கள் கையால் (மெதுவாக) தட்டிவிட்டு, “‘நீ அனுப்பிய உன்னுடைய நபியையும் (நம்புகிறேன்)’ என்று கூறுங்கள்” என்றார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3395

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمُبَارَكِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ إِسْحَاقَ ابْنِ أَخِي، رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ، رضى الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا اضْطَجَعَ أَحَدُكُمْ عَلَى جَنْبِهِ الأَيْمَنِ ثُمَّ قَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ لاَ مَلْجَأَ وَلاَ مَنْجَا مِنْكَ إِلاَّ إِلَيْكَ أُومِنُ بِكِتَابِكَ وَبِرُسُلِكَ ‏.‏ فَإِنْ مَاتَ مِنْ لَيْلَتِهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ رضى الله عنه ‏.‏

ரஃபிஃ பின் கதீஜ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் ஒருவர் தனது வலது பக்கத்தில் படுத்துக் கொண்டு, பிறகு இவ்வாறு கூறினால்: ‘யா அல்லாஹ்! நான் என் ஆத்மாவை உன்னிடம் ஒப்படைத்தேன் (உன் கட்டளைகளுக்கு முழுமையாகக் கீழ்ப்படிந்தேன்). என் முகத்தை உன் பக்கம் நோக்கினேன் (உன் திருப்தியை நாடினேன்). என் முதுகை உன்னைச் சார்ந்து சாய்த்தேன் (உன்னிடமே அடைக்கலம் தேடினேன், உன்னையே நம்பினேன்). என் காரியத்தை உன்னிடம் முழுமையாகப் பொறுப்புச் சாட்டினேன் (உன் முடிவுக்குக் கட்டுப்பட்டேன்). உன்னைத் தவிர உன்னிடமிருந்து தப்பிக்கும் புகலிடமோ, பாதுகாப்பு இடமோ வேறில்லை. நான் உன் வேதத்தையும் உன் தூதர்கள் அனைவரையும் நம்புகிறேன்.’ – பிறகு அவர் அந்த இரவில் இறந்தால், அவர் சுவனத்தில் நுழைவார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3396

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا عَفَّانُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، رضى الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا أَوَى إِلَى فِرَاشِهِ قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَكَفَانَا وَآوَانَا وَكَمْ مِمَّنْ لاَ كَافِيَ لَهُ وَلاَ مُؤْوِيَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் படுக்கைக்குச் செல்லும்போது பின்வருமாறு கூறுவார்கள்: “எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியது. அவனே எங்களுக்கு உணவளித்தான்; பருகக் கொடுத்தான்; எங்களுக்குப் போதுமானான்; எங்களுக்குப் புகலிடம் அளித்தான். (பாதுகாவலனாய்) போதுமானவனும் புகலிடம் அளிப்பவனும் இல்லாத எத்தனையோ பேர் உள்ளனர்!”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3397

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الْوَصَّافِيِّ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، رضى الله عنه عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ حِينَ يَأْوِي إِلَى فِرَاشِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَىَّ الْقَيُّومَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ . ثَلاَثَ مَرَّاتٍ غَفَرَ اللَّهُ ذُنُوبَهُ وَإِنْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ وَإِنْ كَانَتْ عَدَدَ وَرَقِ الشَّجَرِ وَإِنْ كَانَتْ عَدَدَ رَمْلِ عَالِجٍ وَإِنْ كَانَتْ عَدَدَ أَيَّامِ الدُّنْيَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ الْوَصَّافِيِّ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ الْوَلِيدِ .

அபூ சயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் தன் படுக்கைக்குச் செல்லும்போது, ‘மகத்தான அல்லாஹ்விடம் நான் பாவமன்னிப்புத் தேடுகிறேன், அவனைத் தவிர வணக்கத்திற்குத் தகுதியானவர் வேறு யாருமில்லை, அவன் என்றென்றும் வாழ்பவன், நிலைத்திருப்பவன், அவனிடமே நான் பாவமன்னிப்புக் கோருகிறேன் (அஸ்தஃஃக்ஃஃபிருல்லாஹல் அழீம் அல்லதீ லா இலாஹ இல்லா ஹுவ, அல்-ஹய்யுல்-கய்யூம், வஅதூபு இலைஹி)’ என்று மூன்று முறை கூறுகிறாரோ, அவருடைய பாவங்கள் கடலின் நுரையைப் போல இருந்தாலும், அவை மரங்களின் இலைகளின் எண்ணிக்கையில் இருந்தாலும், அவை `ஆலிஜ்` (எனும் பாலைவனப் பகுதியின்) மணல்

துகள்களின் எண்ணிக்கையில் இருந்தாலும், அவை இவ்வுலகின் நாட்களின் எண்ணிக்கையில் இருந்தாலும் அல்லாஹ் அவற்றை மன்னிப்பான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3398

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ رِبْعِيِّ بْنِ حِرَاشٍ، عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ، رضى الله عنهما أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَنَامَ وَضَعَ يَدَهُ تَحْتَ رَأْسِهِ ثُمَّ قَالَ اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَجْمَعُ عِبَادَكَ أَوْ تَبْعَثُ عِبَادَكَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஹுதைஃபா இப்னு அல்-யமான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் உறங்க நாடினால், தமது கையைத் தமது தலைக்குக் கீழே வைத்துக்கொண்டு, பிறகு கூறுவார்கள்: "அல்லாஹ்வே! உனது அடியார்களை நீ ஒன்றுதிரட்டும் நாளில் (மறுமை நாளில்) - அல்லது உனது அடியார்களை நீ உயிர்ப்பிக்கும் நாளில் (மறுமை நாளில்) - உனது தண்டனையிலிருந்து என்னைக் காப்பாற்றுவாயாக!"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3399

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، أَخْبَرَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، - هُوَ السَّلُولِيُّ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ يُوسُفَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، رضى الله عنهما قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَتَوَسَّدُ يَمِينَهُ عِنْدَ الْمَنَامِ ثُمَّ يَقُولُ رَبِّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَرَوَى الثَّوْرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الْبَرَاءِ لَمْ يَذْكُرْ بَيْنَهُمَا أَحَدًا وَرَوَى شُعْبَةُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ وَرَجُلٍ آخَرَ عَنِ الْبَرَاءِ ‏.‏ وَرَوَى إِسْرَائِيلُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ عَنِ الْبَرَاءِ وَعَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِثْلَهُ ‏.‏

அல்-பராஃ பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உறங்கச் செல்லும் போது, தமது வலது கையின் மீது (தலையை) வைத்து (அதை தலையணையாகக் கொண்டு)விட்டு,

“என் இறைவா, உனது அடியார்களை நீ எழுப்பும் நாளில் உனது வேதனையிலிருந்து என்னைக் காப்பாயாக (ரப்பி கினீ அதாபக்க யவ்ம தப்அஸு இபாதக்க)” என்று கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3400

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا عَمْرُو بْنُ عَوْنٍ، أَخْبَرَنَا خَالِدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ سُهَيْلٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَأْمُرُنَا إِذَا أَخَذَ أَحَدُنَا مَضْجَعَهُ أَنْ يَقُولَ اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ وَرَبَّ الأَرَضِينَ وَرَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَفَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى وَمُنْزِلَ التَّوْرَاةِ وَالإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ ذِي شَرٍّ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ أَنْتَ الأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ وَالظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ وَالْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ اقْضِ عَنِّي الدَّيْنَ وَأَغْنِنِي مِنَ الْفَقْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், எங்களில் ஒருவர் படுக்கைக்குச் செல்லும்போது பின்வருமாறு கூறுமாறு கட்டளையிடுவார்கள்:

‘யா அல்லாஹ்! வானங்களின் இறைவனே, பூமிகளின் இறைவனே, எங்கள் இறைவனே, ஒவ்வொரு பொருளின் இறைவனே, தானியங்களையும், பேரீச்சங்கொட்டையையும் பிளப்பவனே, தவ்ராத், இன்ஜீல் மற்றும் குர்ஆனை இறக்கியருளியவனே! எந்தத் தீயவற்றின் நெற்றிமுடியை நீ பிடித்துக்கொண்டிருக்கிறாயோ, அந்த ஒவ்வொரு தீயவற்றின் தீங்கிலிருந்து உன்னிடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.

நீயே முதலாமவன், உனக்கு முன் எதுவும் இல்லை; நீயே முடிவானவன், உனக்குப் பின் எதுவும் இல்லை; நீயே அஸ்-ஸாஹிர் (வெளியானவன்), உனக்கு மேலே எதுவும் இல்லை; நீயே அல்-பாதின் (மறைவானவன்), உனக்குக் கீழே எதுவும் இல்லை (அல்லது உனக்கு மறைவானது எதுவும் இல்லை; உனது அறிவுக்கு அப்பாற்பட்டது எதுவும் இல்லை). எனது கடனைத் தீர்த்து வைப்பாயாக, வறுமையிலிருந்து என்னைச் செல்வந்தனாக்குவாயாக.’

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3401

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ الْمَكِّيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا قَامَ أَحَدُكُمْ عَنْ فِرَاشِهِ ثُمَّ رَجَعَ إِلَيْهِ فَلْيَنْفُضْهُ بِصَنِفَةِ إِزَارِهِ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ فَإِنَّهُ لاَ يَدْرِي مَا خَلَفَهُ عَلَيْهِ بَعْدُ فَإِذَا اضْطَجَعَ فَلْيَقُلْ بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي وَبِكَ أَرْفَعُهُ فَإِنْ أَمْسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ ‏.‏ فَإِذَا اسْتَيْقَظَ فَلْيَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَسَدِي وَرَدَّ عَلَىَّ رُوحِي وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ وَقَالَ فَلْيَنْفُضْهُ بِدَاخِلَةِ إِزَارِهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “உங்களில் ஒருவர் தமது படுக்கையிலிருந்து எழுந்து சென்றுவிட்டு, பிறகு மீண்டும் படுக்கைக்குத் திரும்பினால், அவர் தமது கீழாடையின் ஓரத்தால் மூன்று முறை அதைத் தட்டிவிடட்டும். ஏனெனில், தமக்குப் பிறகு அதில் என்ன (பூச்சிகள், தூசு, கற்கள் போன்ற) விழுந்திருக்கிறது என்பதை அவர் அறியமாட்டார். அவர் படுக்கும்போது, இவ்வாறு கூறட்டும்: ‘என் இறைவனே! உனது திருப்பெயரால் நான் எனது விலாவை (தரையில்) வைக்கிறேன். உனது திருப்பெயராலேயே அதை உயர்த்துகிறேன். நீ என் உயிரைக் கைப்பற்றிக்கொண்டால், அதன் மீது கருணை காட்டுவாயாக. நீ அதை (கைப்பற்றாமல்) விட்டுவிட்டால், உனது நல்லடியார்களை எதைக் கொண்டு பாதுகாக்கிறாயோ, அதைக் கொண்டு என் உயிரையும் பாதுகாப்பாயாக (பிஸ்மிக்க ரப்பீ வளஃது ஜன்பீ வபிக்க அர்ஃபஉஹு, ஃபஇன் அம்ஸக்த்த நஃப்ஸீ ஃபர்ஹம்ஹா வஇன் அர்ஸல்தஹா ஃபஹ்ஃபழ்ஹா பிமா தஹ்ஃபழு பிஹி இபாதக்கஸ் ஸாலிஹீன்)’ அவர் உறக்கத்திலிருந்து எழும்போது, இவ்வாறு கூறட்டும்: எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே. அவன் என் உடலுக்கு ஆரோக்கியம் அளித்தான். என் உயிரை என்னிடம் திரும்ப அளித்தான். மேலும், அவனை நினைவு கூர்வதற்கு எனக்கு அனுமதியளித்தான் (அல்ஹம்துலில்லாஹ் அல்லதீ ஆஃபானீ ஃபீ ஜஸதீ வரத்த அலய்ய ரூஹீ வஅதின லீ பிதிக்ரிஹி).’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ فِيمَنْ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ عِنْدَ الْمَنَامِ

தூங்கச் செல்லும்போது குர்ஆனை ஓதுபவர் பற்றி கூறப்பட்டுள்ளவை

3402

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا الْمُفَضَّلُ بْنُ فَضَالَةَ، عَنْ عُقَيْلٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا أَوَى إِلَى فِرَاشِهِ كُلَّ لَيْلَةٍ جَمَعَ كَفَّيْهِ ثُمَّ نَفَثَ فِيهِمَا فَقَرَأَ فِيهِمَا: (قلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) وَ: (قلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ) وَ: (قلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ) ثُمَّ يَمْسَحُ بِهِمَا مَا اسْتَطَاعَ مِنْ جَسَدِهِ يَبْدَأُ بِهِمَا عَلَى رَأْسِهِ وَوَجْهِهِ وَمَا أَقْبَلَ مِنْ جَسَدِهِ يَفْعَلُ ذَلِكَ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ. قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ.

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒவ்வொரு இரவும் தங்கள் படுக்கைக்குச் செல்லும் போது, தங்கள் இரு உள்ளங்கைகளையும் இணைத்து, அவற்றில் "குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்", "குல் அஊது பிரப்பில் ஃபலக்" மற்றும் "குல் அஊது பிரப்பின் நாஸ்" ஆகிய சூராக்களை ஓதி, (அவற்றின் பரக்கத்தை உள்ளங்கைகளில் பதியவைக்கும் நோக்கில்) ஊதுவார்கள். பிறகு, அவற்றைக் கொண்டு தங்கள் தலையிலும், முகத்திலும், தங்கள் உடலின் முன்பகுதியிலும் ஆரம்பித்து, தங்கள் உடம்பில் தங்களால் இயன்ற வரை தடவிக் கொள்வார்கள். இவ்வாறு மூன்று முறை செய்வார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3403

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ فَرْوَةَ بْنِ نَوْفَلٍ، رضى الله عنه أَنَّهُ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلِّمْنِي شَيْئًا أَقُولُهُ إِذَا أَوَيْتُ إِلَى فِرَاشِي قَالَ اقْرَأْ: (قلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ) فَإِنَّهَا بَرَاءَةٌ مِنَ الشِّرْكِ. قَالَ شُعْبَةُ أَحْيَانًا يَقُولُ مَرَّةً وَأَحْيَانًا لاَ يَقُولُهَا.

حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ حِزَامٍ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ فَرْوَةَ بْنِ نَوْفَلٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ وَهَذَا أَصَحُّ.

قَالَ أَبُو عِيسَى وَرَوَى زُهَيْرٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ فَرْوَةَ بْنِ نَوْفَلٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَهَذَا أَشْبَهُ وَأَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ شُعْبَةَ. وَقَدِ اضْطَرَبَ أَصْحَابُ أَبِي إِسْحَاقَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ.

وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رَوَاهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ نَوْفَلٍ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ هُوَ أَخُو فَرْوَةَ بْنِ نَوْفَلٍ .

ஃபர்வா பின் நவ்ஃபல் (ரழி) அவர்களின் தந்தை (நவ்ஃபல் பின் முஆவியா) அறிவிக்கிறார்கள்:
அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, “அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் என் படுக்கைக்குச் செல்லும்போது சொல்வதற்காக எனக்கு ஒன்றைக் கற்றுக் கொடுங்கள்” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், “‘குல் யா அய்யுஹல் காஃபிரூன்’ (எனும் அத்தியாயத்தை) ஓதுவீராக; ஏனெனில் அது ஷிர்க்கை (இணைவைப்பை) விட்டும் விலகுவதாகும்” என்று கூறினார்கள்.

(இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) ஷுஅபா அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அபூ இஸ்ஹாக்) சில சமயம் (ஓத வேண்டிய எண்ணிக்கையை) 'ஒரு முறை' என்று கூறுவார்கள், சில சமயம் அவ்வாறு கூறமாட்டார்கள்."

(இமாம் அபூ ஈஸா) திர்மிதி அவர்கள் கூறுகிறார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஃபர்வா பின் நவ்ஃபல் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் தமது தந்தையிடமிருந்தும் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்ததாக) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. இதுவே மிகவும் சரியானதாகும். ஸுஹைர் அவர்களும் இந்த ஹதீஸை அபூ இஸ்ஹாக் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் ஃபர்வா பின் நவ்ஃபல் அவர்களிடமிருந்தும், அவர்கள் தமது தந்தையிடமிருந்தும், அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்தும் இதே போன்றே அறிவித்துள்ளார்கள். ஷுஅபா அவர்களின் அறிவிப்பை விட இதுவே மிகவும் பொருத்தமானதும், மிகவும் சரியானதும் ஆகும். அபூ இஸ்ஹாக் அவர்களின் தோழர்கள் இந்த ஹதீஸின் (அறிவிப்பாளர் வரிசையில்) குழப்பமடைந்துள்ளனர். மேலும் இந்த ஹதீஸ் இதுவல்லாத வேறு வழிகளிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. அப்துர் ரஹ்மான் பின் நவ்ஃபல் அவர்கள் தமது தந்தையிடமிருந்து, அவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இதனை அறிவிக்கிறார்கள். அப்துர் ரஹ்மான் என்பவர் ஃபர்வா பின் நவ்ஃபல் அவர்களின் சகோதரர் ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3404

حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ يُونُسَ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُحَارِبِيُّ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، رضى الله عنه قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لاَ يَنَامُ حَتَّى يَقْرَأَ بِتَنْزِيلِ السَّجْدَةِ وَبِتَبَارَكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى سُفْيَانُ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ لَيْثٍ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . وَرَوَى زُهَيْرٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ قَالَ

قُلْتُ لَهُ سَمِعْتَهُ مِنْ جَابِرٍ قَالَ لَمْ أَسْمَعْهُ مِنْ جَابِرٍ إِنَّمَا سَمِعْتُهُ مِنْ صَفْوَانَ أَوِ ابْنِ صَفْوَانَ . وَرَوَى شَبَابَةُ عَنْ مُغِيرَةَ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ نَحْوَ حَدِيثِ لَيْثٍ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நபி (ஸல்) அவர்கள் தன்ஸீல் அஸ்-ஸஜ்தா (அதாவது, அஸ்-ஸஜ்தா அத்தியாயம்) மற்றும் தபாரக் (அதாவது, அல்-முல்க் அத்தியாயம்) ஆகியவற்றை ஓதும் வரை உறங்க மாட்டார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3405

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَبِي لُبَابَةَ، قَالَ قَالَتْ عَائِشَةُ رضى الله عنها كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لاَ يَنَامُ حَتَّى يَقْرَأَ الزُّمَرَ وَبَنِي إِسْرَائِيلَ . أَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ قَالَ أَبُو لُبَابَةَ هَذَا اسْمُهُ مَرْوَانُ مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زِيَادٍ وَسَمِعَ مِنْ عَائِشَةَ سَمِعَ مِنْهُ حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நபி (ஸல்) அவர்கள், அஸ்-ஸுமர் மற்றும் பனூ இஸ்ராயீல் (ஆகிய சூராக்களை) ஓதும் வரை உறங்க மாட்டார்கள்.”

முஹம்மது பின் இஸ்மாயீல் எனக்கு அறிவித்தார்கள்: “அறிவிப்பாளர் தொடரில் வரும் இந்த அபூ லுபாபாவின் பெயர் மர்வான் ஆகும். இவர் அப்துர்-ரஹ்மான் பின் ஸியாத் அவர்களின் விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமை ஆவார். இவர் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து செவியுற்றார்கள், மேலும் ஹம்மாத் பின் ஸைத் அவர்கள் இவரிடமிருந்து செவியுற்றார்கள்.”

3406

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا بَقِيَّةُ بْنُ الْوَلِيدِ، عَنْ بَحِيرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بِلاَلٍ، عَنِ الْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ، رضى الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ لاَ يَنَامُ حَتَّى يَقْرَأَ الْمُسَبِّحَاتِ وَيَقُولُ فِيهَا آيَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ آيَةٍ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அல்-இர்பாத் பின் ஸாரியா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அல்-முஸப்பிஹாத் (என்று அழைக்கப்படும் சில)

அத்தியாயங்களை ஓதாமல் உறங்க மாட்டார்கள். மேலும், (அவர்கள்) “அவற்றில் ஆயிரம் ஆயத்துக்களை விடச் சிறந்த ஓர் ஆயத் (வசனம்) உள்ளது” என்று கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3407

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي الْعَلاَءِ بْنِ الشِّخِّيرِ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ بَنِي حَنْظَلَةَ قَالَ صَحِبْتُ شَدَّادَ بْنَ أَوْسٍ رضى الله عنه فِي سَفَرٍ فَقَالَ أَلاَ أُعَلِّمُكَ مَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُعَلِّمُنَا أَنْ نَقُولَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الثَّبَاتَ فِي الأَمْرِ وَأَسْأَلُكَ عَزِيمَةَ الرُّشْدِ وَأَسْأَلُكَ شُكْرَ نِعْمَتِكَ وَحُسْنَ عِبَادَتِكَ وَأَسْأَلُكَ لِسَانًا صَادِقًا وَقَلْبًا سَلِيمًا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا تَعْلَمُ وَأَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا تَعْلَمُ وَأَسْتَغْفِرُكَ مِمَّا تَعْلَمُ إِنَّكَ أَنْتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ ‏.‏ قَالَ وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَأْخُذُ مَضْجَعَهُ يَقْرَأُ سُورَةً مِنْ كِتَابِ اللَّهِ إِلاَّ وَكَّلَ اللَّهُ بِهِ مَلَكًا فَلاَ يَقْرَبُهُ شَيْءٌ يُؤْذِيهِ حَتَّى يَهُبَّ مَتَى هَبَّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَالْجُرَيْرِيُّ هُوَ سَعِيدُ بْنُ إِيَاسٍ أَبُو مَسْعُودٍ الْجُرَيْرِيُّ وَأَبُو الْعَلاَءِ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشِّخِّيرِ ‏.‏

பனூ ஹன்ளலா கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர் கூறினார்: “நான் ஒரு பயணத்தில் ஷத்தாத் இப்னு அவ்ஸ் (ரழி) அவர்களுடன் சென்றேன். அப்போது அவர்கள், ‘அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) எங்களுக்குக் கற்றுக் கொடுத்து வந்ததை நான் உங்களுக்குக் கற்றுக் கொடுக்கட்டுமா? அது, நீங்கள் இவ்வாறு பிரார்த்திப்பதாகும்:

‘யா அல்லாஹ்! (மார்க்கக்) காரியத்தில் உறுதியையும், நேர்வழியில் மனவுறுதியையும் உன்னிடம் கேட்கிறேன். உனது அருட்கொடைக்கு நன்றி செலுத்தவும், உன்னை அழகிய முறையில் வணங்கவும் உன்னிடம் கேட்கிறேன். உண்மை பேசும் நாவையும், சீரான இதயத்தையும் உன்னிடம் கேட்கிறேன். நீ அறிந்த தீங்கிலிருந்து உன்னிடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். நீ அறிந்த நன்மையை உன்னிடம் நான் கேட்கிறேன். நீ அறிந்தவற்றிலிருந்து உன்னிடம் நான் மன்னிப்புக் கோருகிறேன். நிச்சயமாக, நீயே மறைவான அனைத்தையும் அறிந்தவன்.’

அவர்கள் (ஷத்தாத் இப்னு அவ்ஸ் ரழி மேலும்) கூறினார்கள்: ‘அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: “யாரேனும் ஒரு முஸ்லிம்,

படுக்கைக்குச் செல்லும்போது அல்லாஹ்வின் வேதத்திலிருந்து ஒரு சூராவை ஓதினால், அல்லாஹ் அவருக்கு ஒரு வானவரைப் பொறுப்பாக்குகிறான். அவர் எப்போது விழித்தாலும், அவர் விழிக்கும் வரை அவருக்குத் தீங்கு செய்யும் எதுவும் அவரை அணுகாது.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي التَّسْبِيحِ وَالتَّكْبِيرِ وَالتَّحْمِيدِ عِنْدَ الْمَنَامِ

தூங்கச் செல்லும்போது தஸ்பீஹ், தக்பீர் மற்றும் தஹ்மீத் சொல்வது பற்றி வந்துள்ளவை

3408

حَدَّثَنَا أَبُو الْخَطَّابِ، زِيَادُ بْنُ يَحْيَى الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا أَزْهَرُ السَّمَّانُ، عَنِ ابْنِ عَوْنٍ، عَنِ ابْنِ سِيرِينَ، عَنْ عَبِيدَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، رضى الله عنه قَالَ شَكَتْ إِلَىَّ فَاطِمَةُ مَجَلَ يَدَيْهَا مِنَ الطَّحِينِ فَقُلْتُ لَوْ أَتَيْتِ أَبَاكِ فَسَأَلْتِيهِ خَادِمًا فَقَالَ أَلاَ أَدُلُّكُمَا عَلَى مَا هُوَ خَيْرٌ لَكُمَا مِنَ الْخَادِمِ إِذَا أَخَذْتُمَا مَضْجَعَكُمَا تَقُولاَنِ ثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ وَثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ وَأَرْبَعًا وَثَلاَثِينَ مِنْ تَحْمِيدٍ وَتَسْبِيحٍ وَتَكْبِيرٍ . وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَوْنٍ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَلِيٍّ .

அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் மாவு அரைப்பதால் தங்களின் கைகளில் கொப்புளம் (மற்றும் தழும்புகள்) ஏற்பட்டதைப் பற்றி என்னிடம் முறையிட்டார்கள். எனவே நான், 'நீங்கள் உங்கள் தந்தையிடம் சென்று ஒரு பணியாளரைக் கேட்டால் என்ன?' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'ஒரு பணியாளரை விட உங்களுக்குச் சிறந்த ஒன்றின் பால் நான் உங்களுக்கு வழிகாட்ட வேண்டாமா? நீங்கள் இருவரும் உறங்கப் படுக்கும் போது, அத்-தஹ்மீத், அத்-தஸ்பீஹ் மற்றும் அத்-தக்பீர் ஆகியவற்றை முப்பத்து மூன்று, முப்பத்து மூன்று, முப்பத்து நான்கு முறை கூறுங்கள்.''

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3409

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا أَزْهَرُ السَّمَّانُ، عَنِ ابْنِ عَوْنٍ، عَنْ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبِيدَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، رضى الله عنه قَالَ جَاءَتْ فَاطِمَةُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم تَشْكُو مَجْلاً بِيَدَيْهَا فَأَمَرَهَا بِالتَّسْبِيحِ وَالتَّكْبِيرِ وَالتَّحْمِيدِ .

அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“பாத்திமா (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, தங்களின் கைகளில் (கடுமையான வேலை காரணமாக ஏற்பட்ட) தழும்புகள்/ கொப்புளங்கள் (அல்லது புண்கள்) ஏற்பட்டுள்ளதாக முறையிட்டார்கள். எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள், தஸ்பீஹ், தக்பீர் மற்றும் தஹ்மீத் கூறுமாறு அவர்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3410

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، حَدَّثَنَا عَطَاءُ بْنُ السَّائِبِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، رضى الله عنهما قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " خَلَّتَانِ لاَ يُحْصِيهِمَا رَجُلٌ مُسْلِمٌ إِلاَّ دَخَلَ الْجَنَّةَ أَلاَ وَهُمَا يَسِيرٌ وَمَنْ يَعْمَلُ بِهِمَا قَلِيلٌ يُسَبِّحُ اللَّهَ فِي دُبُرِ كُلِّ صَلاَةٍ عَشْرًا وَيَحْمَدُهُ عَشْرًا وَيُكَبِّرُهُ عَشْرًا " . قَالَ فَأَنَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَعْقِدُهَا بِيَدِهِ قَالَ " فَتِلْكَ خَمْسُونَ وَمِائَةٌ بِاللِّسَانِ وَأَلْفٌ وَخَمْسُمِائَةٍ فِي الْمِيزَانِ وَإِذَا أَخَذْتَ مَضْجَعَكَ تُسَبِّحُهُ وَتُكَبِّرُهُ وَتَحْمَدُهُ مِائَةً فَتِلْكَ مِائَةٌ بِاللِّسَانِ وَأَلْفٌ فِي الْمِيزَانِ فَأَيُّكُمْ يَعْمَلُ فِي الْيَوْمِ وَاللَّيْلَةِ أَلْفَيْنِ وَخَمْسَمِائَةِ سَيِّئَةٍ " . قَالُوا وَكَيْفَ لاَ يُحْصِيهَا قَالَ " يَأْتِي أَحَدَكُمُ الشَّيْطَانُ وَهُوَ فِي صَلاَتِهِ فَيَقُولُ اذْكُرْ كَذَا اذْكُرْ كَذَا . حَتَّى يَنْفَتِلَ فَلَعَلَّهُ أَنْ لاَ يَفْعَلَ وَيَأْتِيهِ وَهُوَ فِي مَضْجَعِهِ فَلاَ يَزَالُ يُنَوِّمُهُ حَتَّى يَنَامَ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ هَذَا الْحَدِيثَ . وَرَوَى الأَعْمَشُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ مُخْتَصَرًا . وَفِي الْبَابِ عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَأَنَسٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ رضى الله عنهم .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இரண்டு பண்புகள் உள்ளன; அவற்றை எந்தவொரு முஸ்லிமான மனிதரும் (தொடர்ந்து) பேணி வந்தால், அவர் சொர்க்கத்தில் நுழைவார். நிச்சயமாக, அவை இரண்டும்

எளிதானவை, ஆனால் அவற்றின்படி செயல்படுபவர்கள் சிலரே: (அவையாவன) அவர் ஒவ்வொரு தொழுகையின் முடிவிலும் பத்து முறை 'சுப்ஹானல்லாஹ்' என்றும், பத்து முறை 'அல்ஹம்துலில்லாஹ்' என்றும், பத்து முறை 'அல்லாஹு அக்பர்' என்றும் கூறுவார்.''

அவர்கள் (அப்துல்லாஹ்) கூறினார்கள்: ''அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது கையால் அவற்றை எண்ணுவதை நான் பார்த்திருக்கிறேன். (தொடர்ந்து) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆக, இது நாவால் (மொழிந்தால்) நூற்று ஐம்பது; தராசில் ஆயிரத்து ஐநூறு ஆகும்.
நீங்கள் படுக்கைக்குச் செல்லும்போது, நூறு முறை ('சுப்ஹானல்லாஹ்', 'அல்லாஹு அக்பர்', 'அல்ஹம்துலில்லாஹ்' என) அவனைத் துதித்து, பெருமைப்படுத்தி, புகழ்வீர்கள். ஆக, இது நாவால் நூறு; தராசில் ஆயிரம் ஆகும்.
உங்களில் யார் (ஒரே) இரவும் பகலும் இரண்டாயிரத்து ஐநூறு பாவங்களைச் செய்கிறார்?'

அவர்கள் (தோழர்கள்), 'நாங்கள் எவ்வாறு அவற்றைப் பேணாமல் விடுவோம்?' என்று கேட்டார்கள்.
அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உங்களில் ஒருவர் தொழுகையில் இருக்கும்போது ஷைத்தான் அவரிடம் வந்து, 'இன்னதை நினை, இன்னதை நினை' என்று கூறுவான்; இறுதியில் அவர் தொழுகையை முடித்துத் திரும்பும்போது ஒருவேளை இவற்றைச் செய்யாமலே சென்றுவிடுவார். மேலும், அவர் படுக்கையில் படுத்திருக்கும்போது ஷைத்தான் அவரிடம் வந்து, அவர் உறங்கிவிடும் வரை அவரைத் தூங்கச் செய்கிறான்.'''

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3411

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى الصَّنْعَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَثَّامُ بْنُ عَلِيٍّ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، رضى الله عنهما قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَعْقِدُ التَّسْبِيحَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الأَعْمَشِ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
''நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தஸ்பீஹ் (துதிகளை) எண்ணிக்கொண்டிருந்ததைக் (தம் விரல்களைப் பயன்படுத்தி) கண்டேன்.''

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3412

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ سَمُرَةَ الأَحْمَسِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَسْبَاطُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ قَيْسٍ الْمُلاَئِيُّ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ عُتَيْبَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مُعَقِّبَاتٌ لاَ يَخِيبُ قَائِلُهُنَّ يُسَبِّحُ اللَّهَ فِي دُبُرِ كُلِّ صَلاَةٍ ثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ وَيَحْمَدُهُ ثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ وَيُكَبِّرُهُ أَرْبَعًا وَثَلاَثِينَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَعَمْرُو بْنُ قَيْسٍ الْمُلاَئِيُّ ثِقَةٌ حَافِظٌ . وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنِ الْحَكَمِ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . وَرَوَاهُ مَنْصُورُ بْنُ الْمُعْتَمِرِ عَنِ الْحَكَمِ وَرَفَعَهُ .

கஅப் பின் உஜ்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“முஅக்கிபாத் (தொழுகைக்குப் பின் ஓதவேண்டியவை) உள்ளன; அவற்றைச் சொல்பவர் கைசேதப்படமாட்டார் (தோல்வியடைய மாட்டார்). (அவை:) ஒவ்வொரு தொழுகைக்குப் பின்னரும் முப்பத்து மூன்று முறை அல்லாஹ்வைத் துதிப்பதும் (சுப்ஹானல்லாஹ்), முப்பத்து மூன்று முறை அவனைப் புகழ்வதும் (அல்ஹம்துலில்லாஹ்), முப்பத்து நான்கு முறை அவனைப் பெருமைப்படுத்துவதும் (அல்லாஹு அக்பர்) ஆகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3413

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ أَفْلَحَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، رضى الله عنه قَالَ أُمِرْنَا أَنْ نُسَبِّحَ دُبُرَ كُلِّ صَلاَةٍ ثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ وَنَحْمَدَهُ ثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ وَنُكَبِّرَهُ أَرْبَعًا وَثَلاَثِينَ . قَالَ فَرَأَى رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ فِي الْمَنَامِ فَقَالَ أَمَرَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ تُسَبِّحُوا فِي دُبُرِ كُلِّ صَلاَةٍ ثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ وَتَحْمَدُوا اللَّهَ ثَلاَثًا وَثَلاَثِينَ وَتُكَبِّرُوا أَرْبَعًا وَثَلاَثِينَ قَالَ نَعَمْ . قَالَ فَاجْعَلُوا خَمْسًا وَعِشْرِينَ وَاجْعَلُوا التَّهْلِيلَ مَعَهُنَّ فَغَدَا عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَحَدَّثَهُ فَقَالَ افْعَلُوا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

ஸைத் இப்னு ஸாபித் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஒவ்வொரு தொழுகையின் முடிவிலும் முப்பத்து மூன்று தடவைகள் தஸ்பீஹ்

(சுப்ஹானல்லாஹ்) கூறுமாறும், முப்பத்து மூன்று தடவைகள் தஹ்மீத் (அல்ஹம்துலில்லாஹ்) கூறுமாறும், முப்பத்து நான்கு தடவைகள் தக்பீர் (அல்லாஹு அக்பர்) கூறுமாறும் எங்களுக்குக் கட்டளையிடப்பட்டது."

அவர்கள் கூறினார்கள்: "பின்னர், அன்சாரிகளில் ஒருவர் கனவொன்றைக் கண்டார்கள். அதில் ஒருவர், 'ஒவ்வொரு தொழுகையின் முடிவிலும் முப்பத்து மூன்று தடவைகள் தஸ்பீஹ் கூறுமாறும், முப்பத்து மூன்று தடவைகள் தஹ்மீத் கூறுமாறும், முப்பத்து நான்கு தடவைகள் தக்பீர் கூறுமாறும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம்) அவர்கள் உங்களுக்குக் கட்டளையிட்டார்களா?' என்று கேட்டார். அதற்கு அவர், 'ஆம்' என்றார்கள். (கனவில் வந்த) அவர் கூறினார்: 'அப்படியானால், (இந்த தஸ்பீஹ், தஹ்மீத், தக்பீர் ஆகியவற்றை ஒவ்வொன்றையும்) இருபத்தைந்தாக ஆக்கிக்கொண்டு, அவற்றுடன் தஹ்லீலையும் (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் என்பதையும்) சேர்த்துக்கொள்ளுங்கள்.' மறுநாள் காலையில் அவர் நபி (ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம்) அவர்களிடம் சென்று (இந்த கனவு மற்றும் அதன் விளக்கத்தைப்) பற்றித் தெரிவித்தார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'அவ்வாறே செய்யுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الدُّعَاءِ إِذَا انْتَبَهَ مِنَ اللَّيْلِ

இரவில் விழித்தெழும்போது பிரார்த்திப்பது குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

3414

حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا الأَوْزَاعِيُّ، حَدَّثَنِي عُمَيْرُ بْنُ هَانِئٍ، قَالَ حَدَّثَنِي جُنَادَةُ بْنُ أَبِي أُمَيَّةَ، حَدَّثَنِي عُبَادَةُ بْنُ الصَّامِتِ، رضى الله عنه عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ تَعَارَّ مِنَ اللَّيْلِ فَقَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ ثُمَّ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي أَوْ قَالَ ثُمَّ دَعَا اسْتُجِيبَ لَهُ فَإِنْ عَزَمَ فَتَوَضَّأَ ثُمَّ صَلَّى قُبِلَتْ صَلاَتُهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் இரவில் (தூக்கத்திலிருந்து) விழித்து (அல்லது புரண்டு படுத்து), ‘வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை, அவன் தனித்தவன், அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை. அவனுக்கே ஆட்சியும் புகழும் உரியன. மேலும்

அவன் அனைத்துப் பொருட்களின் மீதும் ஆற்றலுடையவன். அல்லாஹ் தூயவன், எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே, வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை, அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன், அல்லாஹ்வின் உதவியின்றி எந்த ஆற்றலும் சக்தியும் இல்லை (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வஹ்தஹூ லா ஷரீக்க லஹூ, லஹுல் முல்கு வ லஹுல் ஹம்து, வ ஹுவ அலா குல்லி ஷையின் கதீர். வ சுப்ஹானல்லாஹ், வல்ஹம்துலில்லாஹ், வ லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வல்லாஹு அக்பர், வ லா ஹவ்ல வலா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹ்.)' – என்று கூறிவிட்டு, பிறகு: 'என் இறைவா, என்னை மன்னிப்பாயாக (ரப்பிக்ஃஃபிர்லீ)' – என்று கூறினால், அல்லது (அவர் வேறு ஏதேனும்) பிரார்த்தித்தால், அவருக்குப் பதிலளிக்கப்படும். எனவே அவர் உறுதியான எண்ணம் கொண்டு, பிறகு உளூச் செய்து, பிறகு தொழுகையை நிறைவேற்றினால், அவரது தொழுகை ஏற்றுக்கொள்ளப்படும்.''

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3415

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ حَدَّثَنَا مَسْلَمَةُ بْنُ عَمْرٍو قَالَ كَانَ عُمَيْرُ بْنُ هَانِئٍ يُصَلِّي كُلَّ يَوْمٍ أَلْفَ سَجْدَةٍ وَيُسَبِّحُ مِائَةَ أَلْفِ تَسْبِيحَةٍ .

மஸ்லமா பின் அம்ர் கூறினார்கள்:
''உமைர் பின் ஹானி அவர்கள் ஒவ்வொரு நாளும் ஆயிரம் ஸஜ்தாக்கள் செய்து வந்தார்கள்; மேலும் ஒவ்வொரு நாளும் ஒரு லட்சம் தஸ்பீஹ்கள் ஓதி வந்தார்கள்.''

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3416

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، أَخْبَرَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، وَوَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، وَأَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ وَعَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ قَالُوا حَدَّثَنَا هِشَامٌ الدَّسْتَوَائِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، حَدَّثَنِي رَبِيعَةُ بْنُ كَعْبٍ الأَسْلَمِيُّ، قَالَ كُنْتُ أَبِيتُ عِنْدَ بَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَأُعْطِيهِ وَضُوءَهُ فَأَسْمَعُهُ الْهَوِيَّ مِنَ اللَّيْلِ يَقُولُ " سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ " . وَأَسْمَعُهُ الْهَوِيَّ مِنَ اللَّيْلِ يَقُولُ " الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ரபீஆ பின் கஅப் அல்-அஸ்லமீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நான் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களின் வாசலில் இரவு தங்குவது வழக்கம்; (அப்போது) அவர்களுக்கு வுழுவுக்கான தண்ணீரைக் கொடுப்பேன். இரவின் நீண்ட நேரம் அவர்கள், ‘ஸமிஅல்லாஹு லிமன் ஹமிதஹ்’ (அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்தவரின் புகழை அல்லாஹ் செவியேற்றான் - தொழுகையில் ருகூவிலிருந்து எழும்போது கூறப்படும் துஆ) என்று கூறுவதை நான் கேட்பேன். மேலும் இரவின் நீண்ட நேரம் அவர்கள், ‘அல்ஹம்து லில்லாஹி ரப்பில் ஆலமீன்’ (அகிலங்களின் அதிபதியான அல்லாஹ்வுக்கே எல்லாப் புகழும் - தொழுகையில் அல்-ஃபாத்திஹா ஓதும்போது கூறப்படும் வசனம்) என்று கூறுவதையும் நான் கேட்பேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3417

حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُجَالِدِ بْنِ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ رِبْعِيٍّ، عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ، رضى الله عنهما أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَنَامَ قَالَ ‏"‏ اللَّهُمَّ بِاسْمِكَ أَمُوتُ وَأَحْيَا ‏"‏ ‏.‏ وَإِذَا اسْتَيْقَظَ قَالَ ‏"‏ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَا نَفْسِي بَعْدَ مَا أَمَاتَهَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஹுதைஃபா பின் அல்-யமான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தூங்க விரும்பியபோது, இவ்வாறு கூறுவார்கள்:

“அல்லாஹ்வே, உனது பெயரால் நான் மரணிக்கிறேன் (தூக்கத்தின் மூலம்), மேலும் உயிர் வாழ்கிறேன் (விழிப்பதன் மூலம்).”

மேலும் அவர்கள் விழித்தெழும்போது, இவ்வாறு கூறுவார்கள்:

“எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே, அவன் என் ஆன்மாவை மரணிக்கச் செய்த பிறகு (தூக்கத்தின் மூலம்) அதற்கு உயிர் கொடுத்தான், மேலும் அவனிடமே உயிர்த்தெழுதல் உள்ளது (மறுமையில்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ إِلَى الصَّلاَةِ

பாடம்: இரவில் தொழுகைக்காக எழும்போது என்ன கூற வேண்டும்?

3418

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ طَاوُسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ، رضى الله عنهما أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلاَةِ مِنْ جَوْفِ اللَّيْلِ يَقُولُ اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قَيَّامُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ أَنْتَ الْحَقُّ وَوَعْدُكَ الْحَقُّ وَلِقَاؤُكَ حَقٌّ وَالْجَنَّةُ حَقٌّ وَالنَّارُ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ حَقٌّ اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْكَ أَنَبْتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ فَاغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ أَنْتَ إِلَهِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அப்துல்லாஹ் பின் அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நடு இரவில் தொழுகைக்காக நின்றால், கூறுவார்கள்: "அல்லாஹ்வே, உனக்கே எல்லாப் புகழும், நீயே வானங்கள் மற்றும் பூமியின் ஒளி. உனக்கே எல்லாப் புகழும், நீயே வானங்கள் மற்றும் பூமியை நிலைநிறுத்துபவன். உனக்கே எல்லாப் புகழும், நீயே வானங்கள், பூமி மற்றும் அவற்றில் உள்ளவர்களின் இறைவன். நீயே உண்மை, உனது வாக்குறுதி உண்மையே, உன்னை சந்திப்பதும் உண்மையே, சொர்க்கமும் உண்மையே, நரகமும் உண்மையே, (நியாயத்தீர்ப்பு) நேரமும் உண்மையே. அல்லாஹ்வே, உன்னிடமே நான் சரணடைந்தேன், உன்னையே நான் விசுவாசம் கொண்டேன், உன் மீதே நான் நம்பிக்கை வைத்தேன், (மனம் வருந்தி) உன் பக்கமே நான் திரும்பினேன், (சத்தியத்திற்காக) உன்னைக் கொண்டே நான் வழக்காடினேன், (தீர்ப்புக்காக) உன்னிடமே நான் முறையிட்டேன். எனவே நான் முன்பு செய்ததையும், பின்பு செய்ததையும், நான் மறைத்ததையும், நான் வெளிப்படையாக செய்ததையும் மன்னிப்பாயாக. நீயே என் இறைவன், உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாரும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3419

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عِمْرَانَ بْنِ أَبِي لَيْلَى، حَدَّثَنِي أَبِي، حَدَّثَنِي ابْنُ أَبِي لَيْلَى، عَنْ دَاوُدَ بْنِ عَلِيٍّ، هُوَ ابْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ سَمِعْتُ نَبِيَّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لَيْلَةً حِينَ فَرَغَ مِنْ صَلاَتِهِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ

رَحْمَةً مِنْ عِنْدِكَ تَهْدِي بِهَا قَلْبِي وَتَجْمَعُ بِهَا أَمْرِي وَتَلُمُّ بِهَا شَعَثِي وَتُصْلِحُ بِهَا غَائِبِي وَتَرْفَعُ بِهَا شَاهِدِي وَتُزَكِّي بِهَا عَمَلِي وَتُلْهِمُنِي بِهَا رَشَدِي وَتَرُدُّ بِهَا أُلْفَتِي وَتَعْصِمُنِي بِهَا مِنْ كُلِّ سُوءٍ اللَّهُمَّ أَعْطِنِي إِيمَانًا وَيَقِينًا لَيْسَ بَعْدَهُ كُفْرٌ وَرَحْمَةً أَنَالُ بِهَا شَرَفَ كَرَامَتِكَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْفَوْزَ فِي الْعَطَاءِ وَيُرْوَى فِي الْقَضَاءِ وَنُزُلَ الشُّهَدَاءِ وَعَيْشَ السُّعَدَاءِ وَالنَّصْرَ عَلَى الأَعْدَاءِ اللَّهُمَّ إِنِّي أُنْزِلُ بِكَ حَاجَتِي وَإِنْ قَصَّرَ رَأْيِي وَضَعُفَ عَمَلِي افْتَقَرْتُ إِلَى رَحْمَتِكَ فَأَسْأَلُكَ يَا قَاضِيَ الأُمُورِ وَيَا شَافِيَ الصُّدُورِ كَمَا تُجِيرُ بَيْنَ الْبُحُورِ أَنْ تُجِيرَنِي مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ وَمِنْ دَعْوَةِ الثُّبُورِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْقُبُورِ اللَّهُمَّ مَا قَصَّرَ عَنْهُ رَأْيِي وَلَمْ تَبْلُغْهُ نِيَّتِي وَلَمْ تَبْلُغْهُ مَسْأَلَتِي مِنْ خَيْرٍ وَعَدْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوْ خَيْرٍ أَنْتَ مُعْطِيهِ أَحَدًا مِنْ عِبَادِكَ فَإِنِّي أَرْغَبُ إِلَيْكَ فِيهِ وَأَسْأَلُكَهُ بِرَحْمَتِكَ رَبَّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ ذَا الْحَبْلِ الشَّدِيدِ وَالأَمْرِ الرَّشِيدِ أَسْأَلُكَ الأَمْنَ يَوْمَ الْوَعِيدِ وَالْجَنَّةَ يَوْمَ الْخُلُودِ مَعَ الْمُقَرَّبِينَ الشُّهُودِ الرُّكَّعِ السُّجُودِ الْمُوفِينَ بِالْعُهُودِ إِنَّكَ رَحِيمٌ وَدُودٌ وَأَنْتَ تَفْعَلُ مَا تُرِيدُ اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا هَادِينَ مُهْتَدِينَ غَيْرَ ضَالِّينَ وَلاَ مُضِلِّينَ سِلْمًا لأَوْلِيَائِكَ وَعَدُوًّا لأَعْدَائِكَ نُحِبُّ بِحُبِّكَ مَنْ أَحَبَّكَ وَنُعَادِي بِعَدَاوَتِكَ مَنْ خَالَفَكَ اللَّهُمَّ هَذَا الدُّعَاءُ وَعَلَيْكَ الاِسْتِجَابَةُ وَهَذَا الْجَهْدُ وَعَلَيْكَ التُّكْلاَنُ اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي نُورًا فِي قَبْرِي وَنُورًا فِي قَلْبِي وَنُورًا مِنْ بَيْنِ يَدَىَّ وَنُورًا مِنْ خَلْفِي وَنُورًا عَنْ يَمِينِي وَنُورًا عَنْ شِمَالِي وَنُورًا مِنْ فَوْقِي وَنُورًا مِنْ تَحْتِي وَنُورًا فِي سَمْعِي وَنُورًا فِي بَصَرِي وَنُورًا فِي شَعْرِي وَنُورًا فِي بَشَرِي وَنُورًا فِي لَحْمِي وَنُورًا فِي دَمِي وَنُورًا فِي عِظَامِي اللَّهُمَّ أَعْظِمْ لِي نُورًا وَأَعْطِنِي نُورًا وَاجْعَلْ لِي نُورًا سُبْحَانَ الَّذِي تَعَطَّفَ الْعِزَّ وَقَالَ بِهِ سُبْحَانَ الَّذِي لَبِسَ الْمَجْدَ وَتَكَرَّمَ بِهِ سُبْحَانَ الَّذِي لاَ يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلاَّ لَهُ سُبْحَانَ ذِي الْفَضْلِ وَالنِّعَمِ سُبْحَانَ ذِي الْمَجْدِ وَالْكَرَمِ سُبْحَانَ ذِي الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي لَيْلَى مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ عَنْ كُرَيْبٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بَعْضَ هَذَا الْحَدِيثِ وَلَمْ يَذْكُرْهُ بِطُولِهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“ஒரு நாள் இரவு, நபி (ஸல்) அவர்கள் தங்கள் தொழுகையை முடித்தபோது, அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'யா அல்லாஹ்!

உன்னிடமிருந்து ஒரு அருளை நான் வேண்டுகிறேன். அதன் மூலம் என் உள்ளத்திற்கு நீ நேர்வழி காட்டுவாயாக! என் காரியங்களைச் சீர்படுத்துவாயாக! என் சிதறிய விவகாரங்களை ஒருங்கிணைப்பாயாக! என்னிடமிருந்து மறைவானவற்றைச் சீர்திருத்துவாயாக! என்னிடமிருந்து வெளிப்படையானவற்றை உயர்த்துவாயாக! என் செயல்களைத் தூய்மைப்படுத்துவாயாக! எனக்கு நேர்வழியை உள்ளுணர்வாகத் தருவாயாக! எனது இழந்த அன்பை (அல்லது இழந்த உறவுகளையும், இணக்கத்தையும்) எனக்குத் திருப்பித் தருவாயாக! எல்லாத் தீமைகளிலிருந்தும் என்னைப் பாதுகாப்பாயாக!

யா அல்லாஹ்! எனக்கு ஈமானையும் (நம்பிக்கை), யகீனையும் (உறுதி) தருவாயாக! அதற்குப் பிறகு நிராகரிப்பு என்பதே இருக்கக் கூடாது. இம்மையிலும் மறுமையிலும் உனது கண்ணியத்தின் சிறப்பை நான் அடைந்து கொள்ளும் அளவுக்கு உனது அருளைத் தருவாயாக!

யா அல்லாஹ்! (உனது) கொடையில் வெற்றியையும், (அல்லது வேறு ஒரு அறிவிப்பின்படி, உனது) விதித்தீர்ப்பில் வெற்றியையும், தியாகிகளின் (ஷுஹதாக்களின்) தங்குமிடத்தையும், பாக்கியவான்களின் வாழ்வையும், எதிரிகளுக்கு எதிரான வெற்றியையும் உன்னிடம் வேண்டுகிறேன்.

யா அல்லாஹ்! என் தேவையை உன்னிடமே இறக்கி வைக்கிறேன்; என் சிந்தனை குறுகியதாக இருந்தாலும், என் செயல் பலவீனமாக இருந்தாலும், உனது அருள் எனக்குத் தேவைப்படுகிறது. காரியங்களை முடித்து வைப்பவனே! உள்ளங்களுக்குச் சிகிச்சையளிப்பவனே! கடல்களுக்கு இடையே நீ திரையிட்டதைப் போன்று, நரக வேதனையிலிருந்தும், அழிவின் அழைப்பிலிருந்தும், மண்ணறை (கப்று) வேதனையிலிருந்தும் என்னைப் பாதுகாப்பாயாக என்று உன்னிடம் வேண்டுகிறேன்.

யா அல்லாஹ்! என் சிந்தனைக்கு எட்டாத, என் எண்ணம் சென்றடையாத, நான் உன்னிடம் கேட்காத நன்மையாக இருந்து, அந்த நன்மையை உனது படைப்பினங்களில் எவருக்கேனும் நீ வாக்களித்திருந்தாலோ, அல்லது உனது அடியார்களில் எவருக்கேனும் அந்த நன்மையை நீ வழங்கினாலோ, அகிலங்களின் இறைவனே! உனது அருளால் அந்த நன்மையின் பால் நான் ஆசைப்படுகிறேன்; அதை உன்னிடம் கேட்கிறேன்.

யா அல்லாஹ்! உறுதியான கயிற்றை உடையவனே! நேரான வழிகாட்டுதலுக்கு உரியவனே! அச்சுறுத்தப்பட்ட நாளில் (மறுமையில்) பாதுகாப்பையும், நிரந்தரமான நாளில் சுவர்க்கத்தையும், (உனக்கு) நெருக்கமானவர்கள், (உனக்குச்) சாட்சியாளர்கள், ருகூஃ செய்பவர்கள், சஜ்தா செய்பவர்கள் மற்றும் வாக்குறுதிகளை நிறைவேற்றுபவர்களுடன் (இருக்கும் பாக்கியத்தை) உன்னிடம் வேண்டுகிறேன். நிச்சயமாக நீ கருணையாளன்; பேரன்பு கொண்டவன்; நீ நாடியதைச் செய்பவன்.

யா அல்லாஹ்! எங்களை வழிதவறாத, வழிதவறச் செய்யாத, நேர்வழி பெற்ற, நேர்வழி காட்டக்கூடியவர்களாக ஆக்குவாயாக! உனது நேசர்களுக்கு அமைதியாகவும், உனது எதிரிகளுக்கு எதிரியாகவும் (எங்களை

ஆக்குவாயாக!). உன்னை நேசிப்பவர்களை, உனது நேசத்தின் காரணமாக நாங்கள் நேசிக்கிறோம்; உனக்கு மாறு செய்பவர்களை, உனது பகைமையின் காரணமாக நாங்கள் பகைக்கிறோம்.

யா அல்லாஹ்! இதுவே (எங்களின்) பிரார்த்தனை; பதிலளிப்பது உன் மீதே உள்ளது. இதுவே (எங்களின்) முயற்சி; உன் மீதே முழு நம்பிக்கையும் உள்ளது.

யா அல்லாஹ்! என் மண்ணறையில் ஒளியை ஏற்படுத்துவாயாக! என் உள்ளத்தில் ஒளியை ஏற்படுத்துவாயாக! எனக்கு முன்னால் ஒளியையும், எனக்குப் பின்னால் ஒளியையும் ஏற்படுத்துவாயாக! என் வலப்பக்கத்தில் ஒளியையும், என் இடப்பக்கத்தில் ஒளியையும் ஏற்படுத்துவாயாக! எனக்கு மேலே ஒளியையும், எனக்குக் கீழே ஒளியையும் ஏற்படுத்துவாயாக! என் செவியில் ஒளியையும், என் பார்வையில் ஒளியையும் ஏற்படுத்துவாயாக! என் முடியிலும், என் தோலிலும், என் சதையிலும், என் இரத்தத்திலும், என் எலும்புகளிலும் ஒளியை ஏற்படுத்துவாயாக!

யா அல்லாஹ்! எனக்கு ஒளியை மகத்தானதாக்குவாயாக! எனக்கு ஒளியை வழங்குவாயாக! எனக்கு ஒளியை ஏற்படுத்துவாயாக!

கண்ணியத்தை மேலாடையாக்கிக் கொண்டு, அதைக் கொண்டே (தீர்ப்புக்) கூறியவன் தூய்மையானவன்! பெருமையை அணிந்து, அதன் மூலம் கண்ணியப்படுத்திக் கொண்டவன் தூய்மையானவன்! துதித்தல்கள் அவனுக்கன்றி வேறு எவருக்கும் தகுதியாகாது அத்தகையவன் தூய்மையானவன்! அருட்கொடைகளும் பாக்கியங்களும் உடையவன் தூய்மையானவன்! மகத்துவமும் ஈகைக்குணமும் உடையவன் தூய்மையானவன்! கண்ணியமும் மரியாதையும் உடையவன் தூய்மையானவன்!'

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஒரு 'கரீப்' (அறிவிப்பாளர் தொடரில் தனித்தன்மை கொண்ட) ஹதீஸ் ஆகும். இப்னு அபீ லைலாவின் இந்த அறிவிப்புத் தொடர் வழியாக அன்றி இதை நாம் அறியவில்லை. ஷுஃபா மற்றும் சுஃப்யான் அஸ்-தவ்ரீ ஆகியோர் சலமா இப்னு குஹைல் வழியாக, குரைப் வழியாக, இப்னு அப்பாஸ் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து இந்த ஹதீஸின் சில பகுதிகளை அறிவித்துள்ளனர், ஆனால் முழுமையாக அறிவிக்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي الدُّعَاءِ عِنْدَ افْتِتَاحِ الصَّلاَةِ بِاللَّيْلِ

இரவு தொழுகையின் ஆரம்பத்தில் ஓத வேண்டிய துஆ பற்றி வந்துள்ளவை

3420

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا أَخْبَرَنَا عُمَرُ بْنُ يُونُسَ، حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ، حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، قَالَ سَأَلْتُ عَائِشَةَ رضى الله عنها بِأَىِّ شَيْءٍ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَفْتَتِحُ صَلاَتَهُ إِذَا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ قَالَتْ كَانَ إِذَا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ افْتَتَحَ صَلاَتَهُ فَقَالَ اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَعَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ اهْدِنِي لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஸலமா கூறினார்கள்:

“நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம், ‘நபி (ஸல்) அவர்கள் இரவில் (தஹஜ்ஜுத் தொழுகைக்காக) நின்றால், தமது தொழுகையை எதைக் கொண்டு தொடங்குவார்கள்?’ என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘அவர்கள் இரவில் (தொழுகைக்காக) நின்றால், தமது தொழுகையை இவ்வாறு கூறித் தொடங்குவார்கள்:

“யா அல்லாஹ்! ஜிப்ரீல் (அலை), மீக்காயீல் (அலை), இஸ்ராஃபீல் (அலை) ஆகியோரின் இரட்சகனே! வானங்களையும் பூமியையும் படைத்தவனே! மறைவானவற்றையும் வெளிப்படையானவற்றையும் அறிந்தவனே! உனது அடியார்களுக்கிடையில் அவர்கள் கருத்து வேறுபாடு கொண்டிருந்த விஷயங்களில் நீயே தீர்ப்பளிக்கிறாய். சத்தியத்தில் எது குறித்து கருத்து வேறுபாடு நிலவியதோ, அதில் உனது அனுமதியைக் கொண்டு எனக்கு நேர்வழி காட்டுவாயாக. நிச்சயமாக, நீ நாடியவர்களை நேரான பாதையில் செலுத்துகிறாய்.”

(அல்லாஹும்ம ரப்ப ஜிப்ரீல வ மீகாஈல வ இஸ்ராஃபீல, ஃபாத்திரஸ்-ஸமாவாதி வல்-அர்ளி, வ ஆலிமல்-கைபி வஷ்-ஷஹாததி, அன்த தஹ்குமு பைன இபாதிக ஃபீமா கானூ ஃபீஹி யக்தலிஃபூன், இஹ்தினி லிமக்துலிஃப ஃபீஹி மினல்-ஹக்கி பிஇத்னிக, இன்னக தஹ்தீ மன் தஷாஉ இலா ஸிராத்திம் முஸ்தகீம்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3421

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ الْمَاجِشُونِ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي رَافِعٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ

صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلاَةِ قَالَ " وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ وَاهْدِنِي لأَحْسَنِ الأَخْلاَقِ لاَ يَهْدِي لأَحْسَنِهَا إِلاَّ أَنْتَ وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا إِنَّهُ لاَ يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلاَّ أَنْتَ آمَنْتُ بِكَ تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ " . فَإِذَا رَكَعَ قَالَ " اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ أَسْلَمْتُ خَشَعَ لَكَ سَمْعِي وَبَصَرِي وَمُخِّي وَعِظَامِي وَعَصَبِي " . فَإِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ قَالَ " اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمَوَاتِ وَالأَرَضِينَ وَمِلْءَ مَا بَيْنَهُمَا وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ " . فَإِذَا سَجَدَ قَالَ " اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ أَسْلَمْتُ سَجَدَ وَجْهِيَ لِلَّذِي خَلَقَهُ فَصَوَّرَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ " . ثُمَّ يَكُونُ آخِرَ مَا يَقُولُ بَيْنَ التَّشَهُّدِ وَالسَّلاَمِ " اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகைக்காக நின்றால், பின்வருமாறு கூறுவார்கள்:

“வானங்களையும் பூமியையும் (முதன்முதலில்) படைத்தவனை நோக்கி நான் ஒரு ஹனீஃபாக (நேரிய வழியில், சத்தியத்தை நோக்கிச் சாய்ந்தவனாக) என் முகத்தைத் திருப்பிவிட்டேன். மேலும் நான் இணைவைப்பவர்களில் ஒருவன் அல்ல. நிச்சயமாக, எனது தொழுகை, எனது வணக்கங்கள் (மற்றும் தியாகங்கள்), எனது வாழ்வு, எனது மரணம் அனைத்தும் அகிலங்களின் இறைவனான அல்லாஹ்வுக்கே உரியன. அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை; இவ்வாறே நான் கட்டளையிடப்பட்டுள்ளேன்; மேலும் நான் முஸ்லிம்களில் ஒருவனாக இருக்கின்றேன். யா அல்லாஹ்! நீயே அரசன், உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை. நீயே என் இறைவன், நான் உன் அடிமை. நான் எனக்கே அநீதி இழைத்துக்கொண்டேன், என் பாவத்தை நான் ஒப்புக்கொள்கிறேன். எனவே என் பாவங்கள் அனைத்தையும் மன்னிப்பாயாக! நிச்சயமாக, உன்னைத் தவிர பாவங்களை மன்னிப்பவன் வேறு யாருமில்லை. மேலும், நற்குணங்களில் மிகச் சிறந்ததற்கு எனக்கு வழிகாட்டுவாயாக; உன்னைத் தவிர வேறு யாரும் அதன் சிறந்ததிற்கு வழிகாட்ட முடியாது. மேலும் அதன் தீயவற்றை

என்னிடமிருந்து திருப்புவாயாக; நிச்சயமாக, உன்னைத் தவிர வேறு யாரும் அதன் தீயவற்றை என்னிடமிருந்து திருப்ப முடியாது. நான் உன்னை ஈமான் கொண்டேன் (நம்பிக்கை கொண்டேன்). நீ பாக்கியம் மிக்கவன், நீ உயர்ந்தவன். நான் உன்னிடம் பாவமன்னிப்புக் கோருகிறேன், உன்னிடமே நான் மீள்கிறேன்.”

மேலும், அவர்கள் ருகூஃவில் குனியும் போது கூறுவார்கள்:
“யா அல்லாஹ்! உனக்காகவே நான் ருகூஃ செய்தேன், உன்னையே நான் ஈமான் கொண்டேன், உன்னிடமே நான் சரணடைந்தேன். எனது செவி, எனது பார்வை, எனது மூளை, எனது எலும்புகள் மற்றும் எனது நரம்புகள் உனக்குப் பணிந்துவிட்டன.”

பின்னர் அவர்கள் தலையை (ருகூஃவிலிருந்து) உயர்த்தும் போது கூறுவார்கள்:
“யா அல்லாஹ்! எங்கள் இறைவனே! உனக்கே புகழ் அனைத்தும். வானங்கள் மற்றும் பூமிகள் நிரம்பவும், அவற்றிற்கு இடையே உள்ளவை நிரம்பவும், அதற்குப் பின் நீ நாடும் மற்ற பொருட்கள் நிரம்பவும் (புகழ் அனைத்தும் உனக்கே).”

பிறகு, அவர்கள் ஸஜ்தா செய்யும் போது கூறுவார்கள்:
“யா அல்லாஹ்! உனக்காகவே நான் ஸஜ்தா செய்தேன், உன்னையே நான் ஈமான் கொண்டேன், உன்னிடமே நான் சரணடைந்தேன். என் முகம் அதைப் படைத்து, அதை வடிவமைத்து, அதில் அதன் செவியையும் பார்வையையும் அமைத்தவனுக்கே ஸஜ்தா செய்துவிட்டது. எனவே, படைப்பாளர்களில் மிகச் சிறந்தவனான அல்லாஹ் பாக்கியம் மிக்கவன்.”

பின்னர் அத்தஷஹ்ஹுத் மற்றும் ஸலாமிற்கு இடையில் அவர்கள் இறுதியாகக் கூறுவது இதுவாக இருக்கும்:
“யா அல்லாஹ்! நான் முற்படுத்தியதையும் (முன்னர் செய்த பாவங்களையும்), நான் பிற்படுத்தியதையும் (பின்னர் செய்யக்கூடிய பாவங்களையும்), நான் மறைத்ததையும், நான் பகிரங்கப்படுத்தியதையும், மேலும் எதைப்பற்றி என்னை விட நீ அதிகம் அறிந்திருக்கிறாயோ அதையும் எனக்கு மன்னிப்பாயாக. நீயே முற்படுத்துபவன், நீயே பிற்படுத்துபவன் (எல்லா விஷயங்களிலும்), உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3422

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي سَلَمَةَ، وَيُوسُفُ بْنُ الْمَاجِشُونِ، قَالَ عَبْدُ الْعَزِيزِ حَدَّثَنِي عَمِّي، وَقَالَ، يُوسُفُ أَخْبَرَنِي أَبِي، حَدَّثَنِي الأَعْرَجُ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي رَافِعٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه

وَسلم كَانَ إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلاَةِ قَالَ " وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ وَاهْدِنِي لأَحْسَنِ الأَخْلاَقِ لاَ يَهْدِي لأَحْسَنِهَا إِلاَّ أَنْتَ وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا لاَ يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلاَّ أَنْتَ لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ وَالْخَيْرُ كُلُّهُ فِي يَدَيْكَ وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ " . فَإِذَا رَكَعَ قَالَ " اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ أَسْلَمْتُ خَشَعَ لَكَ سَمْعِي وَبَصَرِي وَعِظَامِي وَعَصَبِي " . فَإِذَا رَفَعَ قَالَ " اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمَاءِ وَمِلْءَ الأَرْضِ وَمِلْءَ مَا بَيْنَهُمَا وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ " . فَإِذَا سَجَدَ قَالَ " اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ أَسْلَمْتُ سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ فَصَوَّرَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ " . ثُمَّ يَقُولُ مِنْ آخِرِ مَا يَقُولُ بَيْنَ التَّشَهُّدِ وَالتَّسْلِيمِ " اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ وَمَا أَسْرَفْتُ وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அலி இப்னு அபி தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தொழுகைக்காக நிற்கும் போதெல்லாம் கூறுவார்கள்:

“வானங்களையும் பூமியையும் படைத்தவனின் பக்கம், ஹனீஃபாக (ஏக இறைக்கொள்கையில் நின்றவனாக) என் முகத்தைத் திருப்பி விட்டேன்; நான் இணைவைப்பவர்களில் ஒருவன் அல்லன். நிச்சயமாக, என் தொழுகை, என் தியாகம், என் வாழ்வு, என் மரணம் யாவும் அகிலங்களின் இறைவனாகிய அல்லாஹ்வுக்கே உரியன. அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை; இவ்வாறே நான் ஏவப்பட்டுள்ளேன்; நான் முஸ்லிம்களில் ஒருவன். யா அல்லாஹ்! நீயே அரசன், உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை. நீயே என் இறைவன், நான் உன் அடிமை. நான் எனக்கே அநீதி இழைத்துக்கொண்டேன், என் பாவத்தை நான் ஒப்புக்கொள்கிறேன். எனவே என் பாவங்கள் அனைத்தையும் மன்னிப்பாயாக! நிச்சயமாக, உன்னைத் தவிர பாவங்களை மன்னிப்பவர் யாருமில்லை. மேலும் சிறந்த நற்குணங்களின் பக்கம் எனக்கு வழிகாட்டுவாயாக! உன்னைத் தவிர வேறு எவராலும் நற்குணங்களின் பக்கம் வழிகாட்ட முடியாது. மேலும் தீய குணங்களை என்னிடமிருந்து திருப்புவாயாக! உன்னைத் தவிர வேறு எவராலும் அவற்றின் தீயதை என்னிடமிருந்து திருப்ப முடியாது. இதோ நான் உனக்குக்

கீழ்ப்படிந்தவனாக, உன் நன்மையை நாடியவனாக இருக்கிறேன். நன்மை அனைத்தும் உன் கரங்களில் உள்ளது; தீமை உன்னிடம் சேர்ப்பிக்கப்படுவதில்லை. நான் உன்னையே சார்ந்திருக்கிறேன்; உன் பக்கமே மீளுகிறேன். நீ பாக்கியமிக்கவன்; நீ உயர்ந்தவன். நான் உன்னிடம் மன்னிப்புக் கோருகிறேன்; உன்னிடம் நான் பாவமன்னிப்புத் தேடி மீளுகிறேன்.''

அவர்கள் ருகூவில் குனியும் போது கூறுவார்கள்: “யா அல்லாஹ், உனக்காகவே நான் ருகூவு செய்தேன், உன்னையே நான் விசுவாசித்தேன், உனக்கே நான் அடிபணிந்தேன். என் செவியும், என் பார்வையும், என் எலும்புகளும், என் நரம்புகளும் உனக்குப் பணிந்துவிட்டன.''

அவர்கள் (ருகூவிலிருந்து) நிமிரும் போது கூறுவார்கள்: “யா அல்லாஹ்! எங்கள் இறைவனே! வானங்கள் நிரம்பவும், பூமி நிரம்பவும், அவற்றுக்கு இடையில் உள்ளவை நிரம்பவும், அதன் பிறகு நீ நாடிய பொருட்கள் நிரம்பவும் உனக்கே புகழ் அனைத்தும் உரியது.''

பின்னர், அவர்கள் ஸஜ்தா செய்யும் போது கூறுவார்கள்: “யா அல்லாஹ்! உனக்காகவே நான் ஸஜ்தா செய்தேன், உன்னையே நான் விசுவாசித்தேன், உனக்கே நான் (இஸ்லாத்தில்) அடிபணிந்தேன். என் முகம், அதைப் படைத்து, அதை வடிவமைத்து, அதன் செவியையும் பார்வையையும் பிளந்தவனுக்கு ஸஜ்தா செய்துவிட்டது. படைப்பாளர்களில் மிகச் சிறந்தவனான அல்லாஹ் பாக்கியமிக்கவன்.''

பின்னர் அத்தஷஹ்ஹுத் மற்றும் அத்தஸ்லீம் இடையே அவர்கள் கடைசியாகக் கூறுவது: “யா அல்லாஹ்! நான் முந்திச் செய்ததையும், பிந்திச் செய்ததையும், நான் மறைத்ததையும், நான் வெளிப்படையாகச் செய்ததையும், நான் வரம்பு மீறியதையும், என்னை விட நீ அதிகம் அறிந்தவற்றையும் எனக்கு மன்னிப்பாயாக! நீயே முற்படுத்துபவன், நீயே பிற்படுத்துபவன், உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை.''

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3423

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ دَاوُدَ الْهَاشِمِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الزِّنَادِ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْفَضْلِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي رَافِعٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلاَةِ الْمَكْتُوبَةِ رَفَعَ يَدَيْهِ حَذْوَ مَنْكِبَيْهِ وَيَصْنَعُ ذَلِكَ أَيْضًا إِذَا قَضَى قِرَاءَتَهُ وَأَرَادَ أَنْ يَرْكَعَ وَيَصْنَعُهَا إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ وَلاَ يَرْفَعُ يَدَيْهِ فِي شَيْءٍ مِنْ صَلاَتِهِ وَهُوَ قَاعِدٌ وَإِذَا قَامَ مِنَ

سَجْدَتَيْنِ رَفَعَ يَدَيْهِ كَذَلِكَ فَكَبَّرَ وَيَقُولُ حِينَ يَفْتَتِحُ الصَّلاَةَ بَعْدَ التَّكْبِيرِ " وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ سُبْحَانَكَ أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ وَاهْدِنِي لأَحْسَنِ الأَخْلاَقِ لاَ يَهْدِي لأَحْسَنِهَا إِلاَّ أَنْتَ وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا لاَ يَصْرِفُ عَنِّي سَيِّئَهَا إِلاَّ أَنْتَ لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ وَأَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ وَلاَ مَنْجَا مِنْكَ وَلاَ مَلْجَأَ إِلاَّ إِلَيْكَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ " . ثُمَّ يَقْرَأُ فَإِذَا رَكَعَ كَانَ كَلاَمُهُ فِي رُكُوعِهِ أَنْ يَقُولَ " اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ أَسْلَمْتُ وَأَنْتَ رَبِّي خَشَعَ سَمْعِي وَبَصَرِي وَمُخِّي وَعَظْمِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ " . فَإِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ قَالَ " سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ " . ثُمَّ يُتْبِعُهَا " اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ " . وَإِذَا سَجَدَ قَالَ فِي سُجُودِهِ " اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَبِكَ آمَنْتُ وَلَكَ أَسْلَمْتُ وَأَنْتَ رَبِّي سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ " . وَيَقُولُ عِنْدَ انْصِرَافِهِ مِنَ الصَّلاَةِ " اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ أَنْتَ إِلَهِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَالْعَمَلُ عَلَى هَذَا عِنْدَ الشَّافِعِيِّ وَبَعْضِ أَصْحَابِنَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَأَحْمَدُ لاَ يَرَاهُ وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ وَغَيْرِهِمْ يَقُولُ هَذَا فِي صَلاَةِ التَّطَوُّعِ وَلاَ يَقُولُهُ فِي الْمَكْتُوبَةِ . سَمِعْتُ أَبَا إِسْمَاعِيلَ التِّرْمِذِيَّ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ بْنِ يُوسُفَ يَقُولُ سَمِعْتُ سُلَيْمَانَ بْنَ دَاوُدَ الْهَاشِمِيَّ يَقُولُ وَذَكَرَ هَذَا الْحَدِيثَ فَقَالَ هَذَا عِنْدَنَا مِثْلُ حَدِيثِ الزُّهْرِيِّ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ .

அலி பின் அபி தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கடமையான தொழுகைக்காக நின்றால், தங்கள் தோள்களுக்கு நேராக கைகளை உயர்த்துவார்கள். மேலும் அவர்கள் (குர்ஆன்) ஓதி முடித்து ருகூஃ செய்ய நாடும்போதும் கூட அவ்வாறே செய்வார்கள். ருகூவிலிருந்து தலையை உயர்த்தும்போதும் அவ்வாறே செய்வார்கள். அமர்ந்த நிலையில் இருக்கும்போது தங்கள் தொழுகையில் எங்கும் கைகளை உயர்த்த மாட்டார்கள். அவர்கள் இரு ஸஜ்தாக்களிலிருந்து எழும்போது, அதேபோல் கைகளை உயர்த்தி தக்பீர் கூறுவார்கள். மேலும் தக்பீருக்குப் பிறகு தொழுகையைத் தொடங்கும்போது கூறுவார்கள்:

"வானங்களையும் பூமியையும் படைத்தவன் பக்கம் ஒருமனப்பட்டவனாக என் முகத்தைத் திருப்பினேன். நான் இணைவைப்பவர்களில் ஒருவன் அல்லன். நிச்சயமாக எனது தொழுகை, எனது வழிபாடு, எனது வாழ்வு, எனது மரணம் யாவும் அகிலங்களின் அதிபதியான அல்லாஹ்வுக்கே உரியன. அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை. இதையே நான் கட்டளையிடப்பட்டுள்ளேன். நான் முஸ்லிம்களில் ஒருவனாக இருக்கிறேன். யா அல்லாஹ், நீயே அரசன், உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை. நீ தூய்மையானவன், நீயே என் இறைவன், நான் உன் அடிமை. நான் எனக்கே அநீதி இழைத்துக்கொண்டேன், என் பாவத்தை நான் ஒப்புக்கொள்கிறேன். எனவே என் பாவங்கள் அனைத்தையும் மன்னித்துவிடு. நிச்சயமாக உன்னைத் தவிர பாவங்களை மன்னிப்பவன் யாருமில்லை. மேலும் சிறந்த குணங்களின் பக்கம் எனக்கு வழிகாட்டு, உன்னைத் தவிர வேறுயாரும் சிறந்த குணங்களுக்கு வழிகாட்ட முடியாது. மேலும் என்னிடமிருந்து தீய குணங்களைத் திருப்பிவிடு, உன்னைத் தவிர வேறுயாரும் என்னிடமிருந்து தீய குணங்களைத் திருப்ப முடியாது. உனக்குக் கீழ்ப்படிந்தவனாகவும் உன் உதவிக்கு நிற்பவனாகவும் நான் இதோ இருக்கிறேன். நான் உன்னையே சார்ந்திருக்கிறேன், உன் பக்கமே திரும்புகிறேன். மேலும் உன்னிடமிருந்து தப்பித்துச் செல்லவும், உன்னிடமிருந்து தஞ்சம் புகவும் உன்னிடமே தவிர வேறு இடமில்லை. உன்னிடமே பாவமன்னிப்புக் கோருகிறேன், உன்னிடமே நான் பாவமீட்சி தேடுகிறேன்." பிறகு அவர்கள் (குர்ஆன்) ஓதுவார்கள். பிறகு அவர்கள் ருகூஃ செய்யும்போது, அவர்களின் ருகூவில் கூறுவதாவது: "யா அல்லாஹ், உனக்காகவே நான் ருகூஃ செய்தேன், உன்னையே நான் நம்பிக்கை கொண்டேன், உனக்கே நான் அடிபணிந்தேன் (முஸ்லிமாக), நீயே என் இறைவன். என் செவியும், பார்வையும், மூளையும், எலும்புகளும் அகிலங்களின் அதிபதியான அல்லாஹ்வுக்குப் பணிந்துவிட்டன." பிறகு, அவர்கள் ருகூவிலிருந்து தலையை உயர்த்தும்போது கூறுவார்கள்: "தன்னைப் புகழ்வோரின் புகழை அல்லாஹ் கேட்கிறான்." அதனைத் தொடர்ந்து கூறுவார்கள்: "யா அல்லாஹ், எங்கள் இறைவனே, உனக்கே எல்லாப் புகழும். வானங்கள், பூமி நிரம்பவும், அதன் பிறகு நீ நாடும் பொருட்கள் நிரம்பவும் (உனக்கே புகழ்)." பிறகு, ஸஜ்தா செய்யும்போது அவர்கள் தங்கள் ஸஜ்தாவில் கூறுவார்கள்: "யா அல்லாஹ், உனக்காகவே நான் ஸஜ்தா செய்தேன், உன்னையே நான் நம்பிக்கை கொண்டேன், உனக்கே நான் அடிபணிந்தேன் (முஸ்லிமாக), நீயே என் இறைவன். என் முகம், அதைப் படைத்து, அதற்குச் செவியையும் பார்வையையும் (தனித்தனியாக) வழங்கியவனுக்கே ஸஜ்தா செய்துவிட்டது. படைப்பாளர்களில் மிகச் சிறந்தவனான அல்லாஹ் அருள் நிறைந்தவன்." அவர்கள் தங்கள் தொழுகையை முடித்ததும் கூறுவார்கள்: "யா அல்லாஹ், நான் முந்திச் செய்த, பிந்திச் செய்த, மறைவாகச் செய்த, வெளிப்படையாகச் செய்த பாவங்களை மன்னிப்பாயாக. நீயே என் இறைவன், உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3424

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ بْنِ خُنَيْسٍ، حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي يَزِيدَ، قَالَ قَالَ لِي ابْنُ جُرَيْجٍ أَخْبَرَنِي عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي يَزِيدَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيْتُنِي اللَّيْلَةَ وَأَنَا نَائِمٌ كَأَنِّي أُصَلِّي خَلْفَ شَجَرَةٍ فَسَجَدَتِ الشَّجَرَةُ لِسُجُودِي وَسَمِعْتُهَا وَهِيَ تَقُولُ اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْرًا وَضَعْ عَنِّي بِهَا وِزْرًا وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْرًا وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ. قَالَ ابْنُ جُرَيْجٍ قَالَ لِي جَدُّكَ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَقَرَأَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم سَجْدَةً ثُمَّ سَجَدَ. قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَسَمِعْتُهُ وَهُوَ يَقُولُ مِثْلَ مَا أَخْبَرَ الرَّجُلُ عَنْ قَوْلِ الشَّجَرَةِ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் இன்றிரவு உறங்கிக்கொண்டிருந்தபோது, (ஒரு கனவில்) நான் ஒரு மரத்தின் பின்னால் தொழுது கொண்டிருப்பதாகக் கண்டேன். நான் ஸஜ்தா செய்தபோது, அந்த மரமும் என்னுடன் சேர்ந்து ஸஜ்தா செய்தது. பிறகு அது கூறுவதை நான் கேட்டேன்:

“யா அல்லாஹ்! இதற்காக உன்னிடத்தில் எனக்கு ஒரு நற்கூலியைப் பதிவு செய்வாயாக! இதன் மூலம் என் பாவத்தை நீக்குவாயாக! மேலும் இதை உன்னிடத்தில் எனக்காக ஒரு சேமிப்பாக ஆக்குவாயாக! மேலும் உனது அடியார் தாவூத் (அலை) அவர்களிடமிருந்து நீ ஏற்றுக்கொண்டது போல் என்னிடமிருந்தும் இதை ஏற்றுக்கொள்வாயாக!”

(அல்லாஹும்ம உக்துப் லீ பிஹா இந்தக அஜ்ரன், வழஃ அன்னீ பிஹா விஸ்ரன், வஜ்அல்ஹா லீ இந்தக துக்ரன், வதகப்பல்ஹா மின்னீ கமா தகப்பல்தஹா மின் அப்திக தாவூத்)’ என்று கூறினார்.”

இப்னு ஜுரைஜ் (ரஹ்) கூறினார்: ‘உமது பாட்டனார் என்னிடம் கூறினார்: இப்னு அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் (மேலும்) கூறினார்கள்: “பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் (குர்ஆனில் ஸஜ்தாவிற்குரிய) ஒரு வசனத்தை ஓதி, ஸஜ்தா செய்தார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், அந்த மரம் கூறியதாக அந்த மனிதர் தெரிவித்த அதே வார்த்தைகளைக் கூறுவதை நான் கேட்டேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3425

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، حَدَّثَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ فِي سُجُودِ الْقُرْآنِ بِاللَّيْلِ سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரவில் குர்ஆனை ஓதி ஸஜ்தா செய்யும்போது, ‘என் முகம், அதனைப் படைத்து, தனது ஆற்றலாலும் சக்தியாலும் அதன் செவியையும் பார்வையையும் பிளந்தவனுக்கே ஸஜ்தா செய்தது’ என்று கூறுவார்கள். (ஸஜத வஜ்ஹீ லில்லதீ ஃகலகஹூ வ ஷக்க ஸம்அஹூ வ பஸரஹூ பி ஹவ்லிஹீ வ குவ்வத்திஹி)”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ

வீட்டை விட்டு வெளியேறும்போது என்ன சொல்ல வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

3426

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، حَدَّثَنَا أَبِي، حَدَّثَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ قَالَ - يَعْنِي إِذَا خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ - بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ ‏.‏ يُقَالُ لَهُ كُفِيتَ وَوُقِيتَ ‏.‏ وَتَنَحَّى عَنْهُ الشَّيْطَانُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“யார் ஒருவர் – (அதாவது, அவர் தனது) வீட்டை விட்டு வெளியேறும்போது – ‘அல்லாஹ்வின் பெயரால் (நான் புறப்படுகிறேன்), நான் அல்லாஹ்வின் மீது நம்பிக்கை வைத்தேன், அல்லாஹ்வைக் கொண்டல்லாமல் எந்த ஆற்றலும் சக்தியும் இல்லை (பிஸ்மில்லாஹ், தவக்கல்து அலல்லாஹ், லா ஹவ்ல வலா குவ்வத இல்லா பில்லாஹ்)’ என்று கூறுகிறாரோ, அவருக்குக் கூறப்படும்: ‘நீர் போதுமாக்கப்பட்டீர் (உமது தேவைகள் பூர்த்தி செய்யப்படும்),

பாதுகாக்கப்பட்டீர் (தீங்குகளிலிருந்து காக்கப்பட்டீர்),' மேலும் ஷைத்தான் அவரை விட்டு விலகிச் சென்றுவிடுவான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3427

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ عَامِرٍ الشَّعْبِيِّ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا خَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ قَالَ بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ نَزِلَّ أَوْ نَضِلَّ أَوْ نَظْلِمَ أَوْ نُظْلَمَ أَوْ نَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيْنَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது வீட்டிலிருந்து வெளியேறும்போது, இவ்வாறு கூறுவார்கள்: “அல்லாஹ்வின் பெயரால், நான் அல்லாஹ்வின் மீது நம்பிக்கை வைத்தேன். யா அல்லாஹ்! நாங்கள் சறுகிவிடுவதிலிருந்தும் (தவறு இழைப்பதிலிருந்தும், சத்தியத்திலிருந்து விலகுவதிலிருந்தும்), அல்லது வழிகெட்டுப் போவதிலிருந்தும், அல்லது அநீதி செய்வதிலிருந்தும், அல்லது அநீதி இழைக்கப்படுவதிலிருந்தும், அல்லது அறியாமையுடன் நடந்துகொள்வதிலிருந்தும், அல்லது (மற்றவர்கள்) எங்களிடம் அறியாமையுடன் நடந்துகொள்வதிலிருந்தும் உன்னிடம் நாங்கள் பாதுகாப்புத் தேடுகிறோம் (பிஸ்மில்லாஹ், தவக்கல்து அலல்லாஹ். அல்லாஹும்ம, இன்னா நஊது பிக்க மின் அன் நஸில்ல அவ் நளில்ல, அவ் நழ்லிம அவ் நுழ்லம, அவ் நஜ்ஹல அவ் யுஜ்ஹல அலைனா).”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا دَخَلَ السُّوقَ

சந்தையில் நுழையும்போது கூற வேண்டியவை

3428

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا أَزْهَرُ بْنُ سِنَانٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ وَاسِعٍ، قَالَ قَدِمْتُ مَكَّةَ فَلَقِيَنِي أَخِي سَالِمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ فَحَدَّثَنِي عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَقَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَىٌّ لاَ يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ كَتَبَ

اللَّهُ لَهُ أَلْفَ أَلْفِ حَسَنَةٍ وَمَحَا عَنْهُ أَلْفَ أَلْفِ سَيِّئَةٍ وَرَفَعَ لَهُ أَلْفَ أَلْفِ دَرَجَةٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

وَقَدْ رَوَاهُ عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ - وَهُوَ قَهْرَمَانُ آلِ الزُّبَيْرِ عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، هَذَا الْحَدِيثَ نَحْوَهُ.

உமர் பின் அல்கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் கடைவீதிக்குள் நுழைந்து, (பின்வரும் துஆவை ஓதுகிறாரோ):

‘லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வஹ்தஹு லா ஷரீக்க லஹு, லஹுல் முல்கு வ லஹுல் ஹம்து, யுஹ்யீ வ யுமீது, வ ஹுவ ஹய்யுன் லா யமூத்து, பியதிஹில் கைரு, வ ஹுவ அலா குல்லி ஷையின் கதீர்’

(பொருள்: வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை. அவன் தனித்தவன். அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை. அவனுக்கே ஆட்சியதிகாரம் யாவும் உரியது. அவனுக்கே புகழனைத்தும் உரியது. அவனே உயிர்ப்பிக்கிறான்; அவனே மரணிக்கச் செய்கிறான். அவன் (என்றும்) உயிருடன் இருப்பவன்; மரணிக்கவே மாட்டான். நன்மைகள் அனைத்தும் அவன் கையிலேயே உள்ளன. அவன் எல்லாவற்றின் மீதும் ஆற்றலுடையவன்),

என்று கூறுகிறாரோ, அவருக்கு அல்லாஹ் பத்து இலட்சம் நன்மைகளைப் பதிவு செய்வான்; அவரிடமிருந்து பத்து இலட்சம் தீமைகளை அழித்து விடுவான்; மேலும், அவருக்கு பத்து இலட்சம் படித்தரங்களை உயர்த்துவான்.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறுகிறார்: இது ஒரு ‘கரீப்’ (தனித்த) ஹதீஸாகும். அம்ர் இப்னு தீனார் – அவர் ஆலுஸ் ஸுபைரின் கஹ்ரமான் ஆவார் – சாலிம் இப்னு அப்துல்லாஹ்விடமிருந்து இதே போன்ற ஹதீஸை அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3429

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، وَالْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ، وَهُوَ قَهْرَمَانُ آلِ الزُّبَيْرِ عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ فِي السُّوقِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَىٌّ لاَ يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ كَتَبَ

اللَّهُ لَهُ أَلْفَ أَلْفِ حَسَنَةٍ وَمَحَا عَنْهُ أَلْفَ أَلْفِ سَيِّئَةٍ وَبَنَى لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَعَمْرُو بْنُ دِينَارٍ هَذَا هُوَ شَيْخٌ بَصْرِيٌّ وَقَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ بَعْضُ أَصْحَابِ الْحَدِيثِ وَقَدْ رَوَى عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَحَادِيثَ لاَ يُتَابَعُ عَلَيْهَا وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَرَوَاهُ يَحْيَى بْنُ سُلَيْمٍ الطَّائِفِيُّ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عُمَرَ رضى الله عنه ‏.‏

ஸாலிம் பின் அப்துல்லாஹ் பின் உமர் அவர்கள், தனது தந்தை (அப்துல்லாஹ் பின் உமர் ரழியல்லாஹு அன்ஹு) வழியாக, தனது பாட்டனார் (உமர் இப்னுல் கத்தாப் ரழியல்லாஹு அன்ஹு) இடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் சந்தையில்: ‘வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை, அவன் தனித்தவன், அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை. ஆட்சி அவனுக்கே உரியது, மேலும், எல்லாப் புகழும் அவனுக்கே உரியது. அவனே உயிர்ப்பிக்கிறான், அவனே மரணிக்கச் செய்கிறான். அவன் உயிருள்ளவன், அவன் மரணிக்கமாட்டான். நன்மை அவன் கையிலேயே உள்ளது, மேலும், அவன் அனைத்துப் பொருட்களின் மீதும் ஆற்றலுடையவன்’ என்று கூறுகிறாரோ, அவருக்கு அல்லாஹ் பத்து லட்சம் நன்மைகளை எழுதுகிறான், அவரிடமிருந்து பத்து லட்சம் தீமைகளை அழிக்கிறான், மேலும் அவருக்காக சொர்க்கத்தில் ஒரு வீட்டைக் கட்டுகிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ الْعَبْدُ إِذَا مَرِضَ

பாடம்: அடியார் நோயுற்றால் என்ன கூற வேண்டும்?

3430

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ جُحَادَةَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْجَبَّارِ بْنُ عَبَّاسٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الأَغَرِّ أَبِي مُسْلِمٍ، قَالَ أَشْهَدُ عَلَى أَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّهُمَا شَهِدَا عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ ‏.‏ صَدَّقَهُ رَبُّهُ فَقَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنَا وَأَنَا أَكْبَرُ ‏.‏ وَإِذَا قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ ‏.‏ قَالَ يَقُولُ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنَا وَأَنَا وَحْدِي ‏.‏ وَإِذَا قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ ‏.‏ قَالَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنَا وَحْدِي لاَ شَرِيكَ لِي ‏.‏ وَإِذَا قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ لَهُ

الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ . قَالَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنَا لِي الْمُلْكُ وَلِي الْحَمْدُ . وَإِذَا قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ . قَالَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنَا وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِي . وَكَانَ يَقُولُ مَنْ قَالَهَا فِي مَرَضِهِ ثُمَّ مَاتَ لَمْ تَطْعَمْهُ النَّارُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الأَغَرِّ أَبِي مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، وَأَبِي، سَعِيدٍ بِنَحْوِ هَذَا الْحَدِيثِ بِمَعْنَاهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ شُعْبَةُ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، بُنْدَارٌ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ شُعْبَةَ، بِهَذَا .

அல்-அஃகர்ர் அபூ முஸ்லிம் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அபூ ஸயீத் (அல்-குத்ரி ரழி) மற்றும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) ஆகியோர் குறித்து சாட்சியம் கூறுகிறேன்; அவர்கள் இருவரும் நபி (ஸல்) அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறியதாகச் சாட்சியம் கூறினார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"ஒருவர், **'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வல்லாஹு அக்பர்'** (அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன்) என்று கூறினால், அவனது இறைவன் அவனை உண்மைப்படுத்தி, 'என்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; நானே மிகப் பெரியவன்' என்று கூறுகிறான்.

அவர், **'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் வஹ்தஹு'** (அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; அவன் தனித்தவன்) என்று கூறினால், அல்லாஹ், 'என்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; நான் தனித்தவன்' என்று கூறுகிறான்.

அவர், **'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் வஹ்தஹு லா ஷரீக்க லஹு'** (அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; அவன் தனித்தவன்; அவனுக்கு இணை யாருமில்லை) என்று கூறினால், அல்லாஹ், 'என்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; நான் தனித்தவன்; எனக்கு இணை யாருமில்லை' என்று கூறுகிறான்.

அவர், **'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் லஹுல் முல்கு வ லஹுல் ஹம்து'** (அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; ஆட்சியதிகாரம் அவனுக்கே உரியது; புகழனைத்தும் அவனுக்கே உரியது) என்று கூறினால், அல்லாஹ், 'என்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; ஆட்சியதிகாரம் எனக்கே உரியது; புகழனைத்தும் எனக்கே உரியது' என்று கூறுகிறான்.

அவர், **'லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் வலா ஹவ்ல வலா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹ்'** (அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; அல்லாஹ்வின் உதவியின்றி எந்த ஆற்றலும் சக்தியும் இல்லை) என்று கூறினால், அல்லாஹ், 'என்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; என் உதவியின்றி எந்த ஆற்றலும் சக்தியும் இல்லை' என்று கூறுகிறான்."

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் தனது நோயின் போது இவற்றைக் கூறி, பின்னர் இறந்துவிடுகிறாரோ, அவரை நரகம் தீண்டாது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا رَأَى مُبْتَلًى

பாடம்: பாதிக்கப்பட்ட ஒருவரைப் பார்க்கும்போது என்ன சொல்ல வேண்டும்?

3431

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَزِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، مَوْلَى آلِ الزُّبَيْرِ عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ رَأَى صَاحِبَ بَلاَءٍ فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلاَكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلاً إِلاَّ عُوفِيَ مِنْ ذَلِكَ الْبَلاَءِ كَائِنًا مَا كَانَ مَا عَاشَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏ وَعَمْرُو بْنُ دِينَارٍ قَهْرَمَانُ آلِ الزُّبَيْرِ هُوَ شَيْخٌ بَصْرِيٌّ وَلَيْسَ هُوَ بِالْقَوِيِّ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَدْ تَفَرَّدَ بِأَحَادِيثَ عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ أَنَّهُ قَالَ إِذَا رَأَى صَاحِبَ بَلاَءٍ فَتَعَوَّذَ مِنْهُ يَقُولُ ذَلِكَ فِي نَفْسِهِ وَلاَ يُسْمِعُ صَاحِبَ الْبَلاَءِ ‏.‏

உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “சோதனையால் பாதிக்கப்பட்ட ஒருவரைக் கண்டு எவர், 'எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியது, அவன் உன்னைச் சோதித்ததிலிருந்து என்னைக் காப்பாற்றி, மேலும் அவன் படைத்த பலரை விட என்னை மிகவும் சிறப்பாக ஆக்கினான் (அல்ஹம்துலில்லாஹி அல்லதீ ஆஃபானீ மிம்மப்தலாக்க பிஹீ வ ஃபள்ளலனீ அலா கஸீரின் மிம்மன் கலக்க தஃப்ளீலா)' என்று கூறுகிறாரோ, அவர் வாழும் காலம் முழுவதும், (அவர் கண்ட) அந்தச் சோதனை எதுவாக இருந்தாலும், அதிலிருந்து பாதுகாக்கப்படுவார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3432

حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ السِّمْنَانِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا مُطَرِّفُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْمَدَنِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ الْعُمَرِيُّ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ رَأَى مُبْتَلًى فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلاَكَ بِهِ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلاً لَمْ يُصِبْهُ ذَلِكَ الْبَلاَءُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் ஒரு சோதனையால் பீடிக்கப்பட்டவரைக் கண்டு, ‘உன்னை பீடித்த சோதனையிலிருந்து என்னைப் பாதுகாத்து, மேலும் தான் படைத்தவர்களில் பலரை விட என்னை மிகவும் மேன்மைப்படுத்திய அல்லாஹ்வுக்கே எல்லாப் புகழும் உரியது. (அல்ஹம்துலில்லாஹி அல்லதீ ஆஃபானீ மிம்மப்தலாக பிஹி வ ஃபள்ளலனீ அலா கதீரின் மிம்மன் ஃகலக தஃப்ளீலா)’ என்று கூறுகிறாரோ, அவரை அந்த சோதனை தீண்டாது.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا يَقُولُ إِذَا قَامَ مِنَ الْمَجْلِسِ

ஒருவர் தனது அமர்விலிருந்து எழும்போது கூற வேண்டியவை

3433

حَدَّثَنَا أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ أَبِي السَّفَرِ الْكُوفِيُّ، - وَاسْمُهُ أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْهَمْدَانِيُّ حَدَّثَنَا حَجَّاجُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ قَالَ ابْنُ جُرَيْجٍ أَخْبَرَنِي مُوسَى بْنُ عُقْبَةَ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ جَلَسَ فِي مَجْلِسٍ فَكَثُرَ فِيهِ لَغَطُهُ فَقَالَ قَبْلَ أَنْ يَقُومَ مِنْ مَجْلِسِهِ ذَلِكَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ ‏.‏ إِلاَّ غُفِرَ لَهُ مَا كَانَ فِي مَجْلِسِهِ ذَلِكَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَرْزَةَ وَعَائِشَةَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ سُهَيْلٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யாரேனும் ஒரு

சபையில் அமர்ந்து, அங்கு (அனுமதிக்கப்பட்ட விஷயங்களில் கூட) வீண் பேச்சுகள் அதிகமாகி, பின்னர் அந்த சபையிலிருந்து எழுந்து செல்வதற்கு முன்பு, ‘யா அல்லாஹ்! நீயே தூயவன், உனக்கே எல்லாப் புகழும். உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் வேறு யாருமில்லை என்று நான் சாட்சி கூறுகிறேன். உன்னிடமே நான் மன்னிப்புக் கோருகிறேன், உன்னிடமே நான் பாவமன்னிப்புக் கேட்டு மீள்கிறேன், (சுப்ஹானகக்க அல்லாஹும்ம வ பிஹம்திக்க, அஷ்ஹது அன் லா இலாஹ இல்லா அன்த, அஸ்தஃக்ஃபிருக்க வ அதூபு இலைக்)’ என்று கூறினால், அந்த சபையில் அவரிடம் நிகழ்ந்த (சிறு தவறுகள் மற்றும் வீண் பேச்சுகள்) மன்னிக்கப்படும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3434

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُحَارِبِيُّ، عَنْ مَالِكِ بْنِ مِغْوَلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوقَةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كَانَ يُعَدُّ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْمَجْلِسِ الْوَاحِدِ مِائَةُ مَرَّةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَقُومَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَتُبْ عَلَىَّ إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الْغَفُورُ ‏.‏ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوقَةَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஓர் அவையில் அமர்ந்திருக்கும்போது, அவர்கள் எழுந்து செல்வதற்கு முன்பு, (அவர்கள் ஓதிய) நூறு தடவை (பின்வரும் துஆ) எண்ணப்பட்டது: ‘என் இறைவா, என்னை மன்னிப்பாயாக, என் பக்கம் திரும்புவாயாக (என் தவ்பாவை ஏற்றுக்கொள்வாயாக). நிச்சயமாக, நீயே தவ்பாவை ஏற்றுக்கொள்பவன், மிக்க மன்னிப்பவன் (ரப்பிஃக்ஃபிர்லீ வதுப் அலய்ய இன்னக்க அன்தத் தவ்வாபுல் ஃகஃபூர்).’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا جَاءَ مَا يَقُولُ عِنْدَ الْكَرْبِ

துன்பத்தின் போது என்ன கூற வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

3435

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَدْعُو عِنْدَ الْكَرْبِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ الْعَلِيُّ الْحَلِيمُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ‏.‏
حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ هِشَامٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمِثْلِهِ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் துன்பத்தில் (அல்லது கடும் நெருக்கடியில்) இருக்கும்போது பின்வருமாறு பிரார்த்தனை செய்வார்கள்: “மிக உயர்ந்தவனும், சகிப்புத்தன்மையாளனுமாகிய அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை. மகத்தான அர்ஷின் இறைவனாகிய அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை. வானங்கள் மற்றும் பூமியின் இறைவனும், கண்ணியமிக்க அர்ஷின் இறைவனுமாகிய அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை (லா இலாஹ இல்லல்லாஹுல் அலிய்யுல் ஹலீம், லா இலாஹ இல்லல்லாஹு ரப்புல் அர்ஷில் அளீம், லா இலாஹ இல்லல்லாஹு ரப்புஸ்-ஸமாவாத்தி வல்-அர்ளி வ ரப்புல்-அர்ஷில் கரீம்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3436

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ، يَحْيَى بْنُ الْمُغِيرَةِ الْمَخْزُومِيُّ الْمَدَنِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ قَالُوا حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ الْفَضْلِ، عَنِ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا أَهَمَّهُ الأَمْرُ رَفَعَ رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ فَقَالَ ‏"‏ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ ‏"‏ ‏.‏ وَإِذَا اجْتَهَدَ فِي الدُّعَاءِ قَالَ ‏"‏ يَا حَىُّ يَا قَيُّومُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஏதேனும் ஒரு காரியம் (மனதில்) முக்கியத்துவம் பெற்று, கவலையளித்தால், அவர்கள் தங்கள் தலையை வானத்தை நோக்கி உயர்த்தி, “மகத்தான அல்லாஹ் தூயவன் (ஸுப்ஹானல்லாஹில் அளீம்)” என்று கூறுவார்கள். மேலும், அவர்கள் பிரார்த்தனையில் கடுமையாக

முயற்சிக்கும்போது, “என்றும் உயிருடன் இருப்பவனே, அனைத்தையும் நிர்வகிப்பவனே (யா ஹய்யு யா கய்யூம்)” என்று கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ مَا يَقُولُ إِذَا نَزَلَ مَنْزِلاً

தங்குமிடத்தில் தங்கும்போது என்ன சொல்ல வேண்டும் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

3437

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَشَجِّ، عَنْ بُسْرِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنْ خَوْلَةَ بِنْتِ حَكِيمٍ السُّلَمِيَّةِ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ نَزَلَ مَنْزِلاً ثُمَّ قَالَ أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ لَمْ يَضُرَّهُ شَيْءٌ حَتَّى يَرْتَحِلَ مِنْ مَنْزِلِهِ ذَلِكَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ هَذَا الْحَدِيثَ أَنَّهُ بَلَغَهُ عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَشَجِّ فَذَكَرَ نَحْوَ هَذَا الْحَدِيثِ . وَرُوِيَ عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَشَجِّ وَيَقُولُ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ خَوْلَةَ . قَالَ وَحَدِيثُ اللَّيْثِ أَصَحُّ مِنْ رِوَايَةِ ابْنِ عَجْلاَنَ .

ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள், கவ்லா பின்த் ஹகீம் அஸ்-ஸுலமிய்யா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யாரேனும் ஒருவர் ஒரு தங்குமிடத்தில் (பயணத்தின் போது அல்லது வேறு எந்த நோக்கத்திற்காகவும்) இறங்கி, ‘அஊது பி கலிமாத்தில்லாஹித் தாம்மாத்தி மின் ஷர்ரி மா கலக்’ (அல்லாஹ்வின் பரிபூரண வார்த்தைகளைக் கொண்டு, அவன் படைத்தவற்றின் தீங்கிலிருந்து நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்) என்று கூறினால், அவர் அந்தத் தங்குமிடத்திலிருந்து புறப்படும் வரை எந்தப் பொருளும் அவருக்குத் தீங்கிழைக்காது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا خَرَجَ مُسَافِرًا

3438

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ عَلِيٍّ الْمُقَدَّمِيُّ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بِشْرٍ الْخَثْعَمِيِّ، عَنْ أَبِي زُرْعَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا سَافَرَ فَرَكِبَ رَاحِلَتَهُ قَالَ بِأُصْبُعِهِ وَمَدَّ شُعْبَةُ بِأُصْبُعِهِ قَالَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخَلِيفَةُ فِي الأَهْلِ اللَّهُمَّ اصْحَبْنَا بِنُصْحِكَ وَاقْلِبْنَا بِذِمَّةٍ . اللَّهُمَّ ازْوِ لَنَا الأَرْضَ وَهَوِّنْ عَلَيْنَا السَّفَرَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمُنْقَلَبِ . قَالَ أَبُو عِيسَى كُنْتُ لاَ أَعْرِفُ هَذَا إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي عَدِيٍّ حَتَّى حَدَّثَنِي بِهِ سُوَيْدٌ . حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ أَبِي عَدِيٍّ عَنْ شُعْبَةَ .

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் பயணம் செய்யும் போதும், தங்கள் வாகனத்தில் ஏறும் போதும், தங்கள் விரலால் சைகை செய்து கூறுவார்கள்" – (அறிவிப்பாளர்) ஷுஅபா தமது விரலை நீட்டிக் காட்டினார் – ": 'யா அல்லாஹ்! நீரே பயணத்தில் தோழன், மற்றும் குடும்பத்தின் பாதுகாவலன். யா அல்லாஹ்! உனது நல்லுபதேசத்துடன் (அல்லது வழிகாட்டுதலுடன்) எங்களுக்குத் துணையாக இருப்பாயாக, மேலும் உனது பொறுப்புடன் (பாதுகாப்புடன், உத்தரவாதத்துடன்) எங்களைத் திரும்பச் செய்வாயாக. யா அல்லாஹ்! பூமியை எங்களுக்குச் சுருக்கியும் (பயணத்தை விரைவாக்கியும்), பயணத்தை எங்களுக்கு எளிதாகவும் ஆக்குவாயாக. யா அல்லாஹ்! பயணத்தின் சிரமங்களிலிருந்தும், (திரும்பிச் செல்லும் போது ஏற்படும்) துக்கத்திலிருந்தும் நான் உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.'

(அல்லாஹும்ம அன்தஸ் ஸாஹிபு ஃபிஸ் ஸஃபரி வல் கலீஃபது ஃபில் அஹ்லி, அல்லாஹும்ம அஸ்ஹப்னா பி நுஸ்ஹிக வக்லிப்னா பி திம்மஹ், அல்லாஹும்மஸ்வி லனல் அர்ள வ ஹவ்வின் அலைனஸ் ஸஃபர், அல்லாஹும்ம இன்னீ அஊது பிக மின் வஃதாஇஸ் ஸஃபரி வ கஆபதில் முன்கலப்).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3439

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَرْجِسَ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا سَافَرَ يَقُولُ اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخَلِيفَةُ فِي الأَهْلِ اللَّهُمَّ اصْحَبْنَا فِي سَفَرِنَا وَاخْلُفْنَا فِي أَهْلِنَا اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمُنْقَلَبِ وَمِنَ الْحَوْرِ بَعْدَ الْكَوْنِ وَمِنْ دَعْوَةِ الْمَظْلُومِ وَمِنْ سُوءِ الْمَنْظَرِ فِي الأَهْلِ وَالْمَالِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ وَيُرْوَى الْحَوْرِ بَعْدَ الْكَوْرِ أَيْضًا قَالَ وَمَعْنَى قَوْلِهِ الْحَوْرِ بَعْدَ الْكَوْنِ أَوِ الْكَوْرِ وَكِلاَهُمَا لَهُ وَجْهٌ يُقَالُ إِنَّمَا هُوَ الرُّجُوعُ مِنَ الإِيمَانِ إِلَى الْكُفْرِ أَوْ مِنَ الطَّاعَةِ إِلَى الْمَعْصِيَةِ إِنَّمَا يَعْنِي الرُّجُوعَ مِنْ شَيْءٍ إِلَى شَيْءٍ مِنَ الشَّرِّ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு சர்ஜிஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் பயணம் மேற்கொண்டால் கூறுவார்கள்: “யா அல்லாஹ்! நீயே பயணத்தில் தோழன், குடும்பத்தின் பொறுப்பாளன். யா அல்லாஹ்! எங்கள் பயணத்தில் எங்களுக்குத் துணையாக இருப்பாயாக, எங்கள் குடும்பங்களைப் பாதுகாப்பாயாக. யா அல்லாஹ்! பயணத்தின் சிரமங்களிலிருந்தும், பெரும் துயரத்துடன் (ஊர்) திரும்புவதிலிருந்தும், நன்னிலைக்குப் பின் பின்னடைவு ஏற்படுவதிலிருந்தும், அநீதி இழைக்கப்பட்டவனின் பிரார்த்தனையிலிருந்தும், குடும்பம் மற்றும் செல்வத்தில் தீய காட்சியைக் காண்பதிலிருந்தும் நான் உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا قَدِمَ مِنَ السَّفَرِ

பாடம்: பயணத்திலிருந்து திரும்பும்போது என்ன சொல்ல வேண்டும்?

3440

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ سَمِعْتُ الرَّبِيعَ بْنَ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ قَالَ آيِبُونَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَرَوَى الثَّوْرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الْبَرَاءِ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ الْبَرَاءِ وَرِوَايَةُ شُعْبَةَ أَصَحُّ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَأَنَسٍ وَجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏

அர்-ரபீஃ பின் அல்-பராஃ பின் ஆஸிப் அவர்கள், அவருடைய தந்தை (பராஃ பின் ஆஸிப் ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு பயணத்திலிருந்து திரும்பும்போதெல்லாம், கூறுவார்கள்: “(நாங்கள்) திரும்புபவர்கள், (பாவங்களுக்காக) பாவமன்னிப்பு கோருபவர்கள், (அல்லாஹ்வை) வணங்குபவர்கள், மேலும் நம்முடைய இறைவனுக்கே புகழை செலுத்துபவர்கள் (ஆஇபூன தாஇபூன ஆபிதூன லிரப்பினா ஹாமிதூன்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3441

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ فَنَظَرَ إِلَى جُدُرَاتِ الْمَدِينَةِ أَوْضَعَ رَاحِلَتَهُ وَإِنْ كَانَ عَلَى دَابَّةٍ حَرَّكَهَا مِنْ حُبِّهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு பயணத்திலிருந்து திரும்பி வந்து, மதீனாவின் சுவர்களைக் காணும்போது, தங்கள் பயண ஒட்டகத்தை வேகமாகச் செலுத்துவார்கள். வேறு ஏதேனும் வாகனத்தில் இருந்தால், அதையும் விரைவுபடுத்துவார்கள் – (இது) மதீனாவின் மீதான (அவர்களின்) அன்பின் காரணமாக (நடக்கும்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا وَدَّعَ إِنْسَانًا

பாடம்: ஒருவரிடம் விடைபெறும்போது என்ன சொல்ல வேண்டும்?

3442

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ أَبِي عُبَيْدِ اللَّهِ السُّلَيْمِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ بْنِ أُمَيَّةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا وَدَّعَ رَجُلاً أَخَذَ بِيَدِهِ فَلاَ يَدَعُهَا حَتَّى يَكُونَ الرَّجُلُ هُوَ يَدَعُ يَدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَيَقُولُ أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ وَآخِرَ عَمَلِكَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَرُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மனிதருக்கு பிரியாவிடை கொடுக்கும்போது, அவருடைய கையைப் பிடித்துக்கொள்வார்கள்; அந்த மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களின் கையை விடும் வரை, அதை அவர்கள் விடமாட்டார்கள். மேலும், அவர்கள் கூறுவார்கள்: ‘உமது மார்க்கத்தையும், உமது அமானத்தையும் (உம்மிடம் ஒப்படைக்கப்பட்ட பொறுப்புகள், குடும்பம், செல்வம் போன்றவற்றையும்), உமது செயல்களின் முடிவையும் அல்லாஹ்விடம் நான் ஒப்படைக்கிறேன் (அஸ்தவ்திஉல்லாஹ தீனக்க வ அமானதக்க வ ஆகிர அமலிக்க).’

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3443

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى الْفَزَارِيُّ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ خُثَيْمٍ، عَنْ حَنْظَلَةَ، عَنْ سَالِمٍ، أَنَّ ابْنَ عُمَرَ، كَانَ يَقُولُ لِلرَّجُلِ إِذَا أَرَادَ سَفَرًا ادْنُ مِنِّي أُوَدِّعْكَ كَمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُوَدِّعُنَا ‏.‏ فَيَقُولُ أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ‏.‏

ஸாலிம் (ரஹ்) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் ஒரு மனிதர் பயணம் மேற்கொள்ள விரும்பினால் அவரிடம், "என்னிடம் வாருங்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களை வழியனுப்பி வைத்தது போல் நான் உங்களை வழியனுப்பி வைக்கிறேன்" என்று கூறுவார்கள். பிறகு, "அஸ்தவ்திஉல்லாஹ தீனக்க வ அமானதக்க வ கவாதீம அமலிக்க" (உங்கள் மார்க்கத்தையும், உங்கள் அமானிதத்தையும் (உங்களுக்கு நம்பிக்கையாக ஒப்படைக்கப்பட்டவற்றையும், உங்கள் குடும்பத்தாரையும், உடைமைகளையும்), உங்கள் செயல்களின் முடிவுகளையும் (உங்கள் வாழ்வின் இறுதி நிலைகளையும், நல்ல முடிவையும்) நான் அல்லாஹ்விடம் ஒப்படைக்கிறேன்) என்று கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3444

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا سَيَّارٌ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أُرِيدُ سَفَرًا فَزَوِّدْنِي ‏.‏ قَالَ "

زَوَّدَكَ اللَّهُ التَّقْوَى " . قَالَ زِدْنِي . قَالَ " وَغَفَرَ ذَنْبَكَ " . قَالَ زِدْنِي بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي . قَالَ " وَيَسَّرَ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُمَا كُنْتَ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“ஒரு மனிதர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, ‘நான் ஒரு பயணத்தை மேற்கொள்ள விரும்புகிறேன், எனவே எனக்குப் (பயணத்திற்கான) பாதேயம் தாருங்கள்’ என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், ‘அல்லாஹ் உங்களுக்கு இறையச்சத்தை (தக்வாவை) பாதேயமாக வழங்குவானாக’ என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், ‘இன்னும் அதிகமாகத் தாருங்கள்’ என்று கூறினார். அதற்கு அவர்கள், ‘மேலும் அவன் உங்கள் பாவத்தை மன்னிப்பானாக’ என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர், ‘இன்னும் அதிகமாகத் தாருங்கள், என் தந்தையும் என் தாயும் உங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும் (நான் உங்களுக்கு ஈடாகட்டும் என்ற அன்பின் வெளிப்பாடு)’ என்று கூறினார். அதற்கு அவர்கள், ‘மேலும் நீங்கள் எங்கிருந்தாலும் உங்களுக்கு நன்மையை அவன் எளிதாக்குவானாக’ என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3445

حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكِنْدِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، أَخْبَرَنِي أُسَامَةُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه أَنَّ رَجُلاً، قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُسَافِرَ فَأَوْصِنِي . قَالَ " عَلَيْكَ بِتَقْوَى اللَّهِ وَالتَّكْبِيرِ عَلَى كُلِّ شَرَفٍ " . فَلَمَّا أَنْ وَلَّى الرَّجُلُ قَالَ " اللَّهُمَّ اطْوِ لَهُ الأَرْضَ وَهَوِّنْ عَلَيْهِ السَّفَرَ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு மனிதர் கூறினார்: “அல்லாஹ்வின் தூதரே, நான் பயணம் செய்ய விரும்புகிறேன், எனவே எனக்கு அறிவுரை கூறுங்கள்.” அவர் (ஸல்) கூறினார்கள், “அல்லாஹ்வின் தக்வாவைப் பற்றிக்கொள்ளுங்கள், மேலும் ஒவ்வொரு உயரமான இடத்திலும் தக்பீர் கூறுங்கள்.” அந்த மனிதர் திரும்பிச் சென்றபோது அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: “யா அல்லாஹ், அவருக்காக தூரத்தைச் சுருக்கிவிடு (அவர் விரைவாகச் சென்றடையச் செய்), மேலும் அவருக்காக பயணத்தை எளிதாக்குவாயாக.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا يَقُولُ إِذَا رَكِبَ النَّاقَةَ

ஒட்டகத்தின் மீது ஏறும்போது என்ன சொல்ல வேண்டும்?

3446

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبِيعَةَ، قَالَ شَهِدْتُ عَلِيًّا أُتِيَ بِدَابَّةٍ لِيَرْكَبَهَا فَلَمَّا وَضَعَ رِجْلَهُ فِي الرِّكَابِ قَالَ بِسْمِ اللَّهِ ثَلاَثًا فَلَمَّا اسْتَوَى عَلَى ظَهْرِهَا قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ ثُمَّ قَالَ: (سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ * وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ) ثُمَّ قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ ثَلاَثًا وَاللَّهُ أَكْبَرُ ثَلاَثًا سُبْحَانَكَ إِنِّي قَدْ ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ . ثُمَّ ضَحِكَ . فَقُلْتُ مِنْ أَىِّ شَيْءٍ ضَحِكْتَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَنَعَ كَمَا صَنَعْتُ ثُمَّ ضَحِكَ فَقُلْتُ مِنْ أَىِّ شَيْءٍ ضَحِكْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ إِنَّ رَبَّكَ لَيَعْجَبُ مِنْ عَبْدِهِ إِذَا قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ غَيْرُكَ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ رضى الله عنهما . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அலி பின் ரபீஆ கூறினார்:
"நான் அலி (ரழி) அவர்களுக்கு சவாரி செய்வதற்காக ஒரு வாகனம் கொண்டுவரப்பட்டதைக் கண்டேன். அவர்கள் தங்கள் பாதத்தை அங்கவடியில் வைத்தபோது, 'அல்லாஹ்வின் பெயரால்' (பிஸ்மில்லாஹ்) மூன்று முறை என்று கூறினார்கள். பிறகு, அதன் மீது ஏறி அமர்ந்ததும், 'எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே' (அல்ஹம்துலில்லாஹ்) என்று கூறினார்கள். பின்னர், 'இதை எங்களுக்கு வசப்படுத்தித்தந்த அவன் தூயவன்; இதற்குரிய ஆற்றல் எங்களிடம் இருக்கவில்லை. நிச்சயமாக, நாங்கள் எங்கள் இறைவனிடமே திரும்பிச் செல்பவர்கள் ஆவோம்' (சுப்ஹானல்லதீ ஸக்கற லனா ஹாதா வமா குன்னா லஹு முக்ரினீன். வ இன்னா இலா ரப்பினா லமுன்கலிபூன்) என்று கூறினார்கள். பின்னர் அவர்கள், 'எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே (அல்ஹம்துலில்லாஹ்)' – மூன்று முறையும், 'அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன் (அல்லாஹு அக்பர்)' – மூன்று முறையும் கூறினார்கள். பிறகு, 'நீ தூய்மையானவன், நிச்சயமாக நான் எனக்கே அநீதி இழைத்துக்கொண்டேன், எனவே என்னை மன்னிப்பாயாக, ஏனெனில் உன்னைத் தவிர வேறு யாரும் பாவங்களை மன்னிப்பதில்லை (சுப்ஹானக இன்னீ கத் ளலம்து நஃப்ஸீ ஃபஃக்பிர்லீ ஃபஇன்னஹு லா யஃக்பிருத் துனூப இல்லா அன்த)' என்று கூறினார்கள். பின்னர் அவர்கள் சிரித்தார்கள்.

நான், 'ஓ அமீருல் மூஃமினீன் அவர்களே! தங்களைச் சிரிக்க வைத்தது எது?' என்று கேட்டேன்.

அதற்கு அவர்கள், 'நான் செய்தது போலவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (வாகனத்தில் ஏறி) செய்ததை நான் கண்டேன். பின்னர் அவர்களும் சிரித்தார்கள். (அப்போது) நான், 'ஓ அல்லாஹ்வின் தூதரே!

தங்களைச் சிரிக்க வைத்தது எது?' என்று கேட்டேன்' என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், 'நிச்சயமாக, உங்கள் இறைவன் தன் அடியான், "என் இறைவா, என் பாவங்களை மன்னிப்பாயாக, நிச்சயமாக, உன்னைத் தவிர வேறு யாரும் பாவங்களை மன்னிப்பதில்லை" என்று கூறும்போது, அவனைக் கண்டு மிகவும் வியப்படைகிறான் (மகிழ்ச்சியடைகிறான்)' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3447

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبَارِقِيِّ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا سَافَرَ فَرَكِبَ رَاحِلَتَهُ كَبَّرَ ثَلاَثًا وَيَقُولُ : ‏(سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ * وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ)‏ ثُمَّ يَقُولُ ‏"‏ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِي سَفَرِي هَذَا مِنَ الْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا الْمَسِيرَ وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَ الأَرْضِ اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخَلِيفَةُ فِي الأَهْلِ اللَّهُمَّ اصْحَبْنَا فِي سَفَرِنَا وَاخْلُفْنَا فِي أَهْلِنَا ‏"‏ ‏.‏ وَكَانَ يَقُولُ إِذَا رَجَعَ إِلَى أَهْلِهِ ‏"‏ آيِبُونَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: நபி (ஸல்) அவர்கள் பயணம் மேற்கொள்ளும்போது, தமது வாகனத்தில் ஏறியதும் மூன்று முறை தக்பீர் கூறிவிட்டு, (பின்வருமாறு) கூறுவார்கள்: "எங்களுக்கு இதை வசப்படுத்தித் தந்தவன் தூயவன்; இதற்கு நாங்கள் சக்தி பெற்றவர்களாக இருக்கவில்லை. மேலும், நிச்சயமாக நாங்கள் எங்கள் இறைவனிடமே திரும்பிச் செல்பவர்கள் (ஸுப்ஹானல்லதீ ஸக்க-ர லனா ஹாதா வமா குன்னா லஹூ முக்ரினீன். வ இன்னா இலா ரப்பினா லமுன்கலிபூன்)."

பிறகு அவர்கள் (மேலும்) கூறுவார்கள்: “யா அல்லாஹ்! எனது இந்தப் பயணத்தில் நன்மையையும், இறையச்சத்தையும், நீ பொருந்திக்கொள்ளும் நற்செயலையும் உன்னிடம் கேட்கிறேன். யா அல்லாஹ்! இப்பயணத்தை எங்களுக்கு எளிதாக்குவாயாக! மேலும் பூமியின் தொலைவை எங்களுக்குச் சுருக்குவாயாக! யா அல்லாஹ்! நீயே பயணத்தில் தோழனாகவும், குடும்பத்தில் (நாங்கள் இல்லாத நேரத்தில்) பொறுப்பேற்பவனாகவும் இருக்கிறாய். யா அல்லாஹ்! எங்கள் பயணத்தில் எங்களுக்குத் துணையாக இருப்பாயாக! எங்கள் குடும்பத்தினரைப் பாதுகாப்பாயாக! (அல்லாஹும்ம இன்னீ அஸ்அலுக்க ஃபீ ஸஃபரீ ஹாதா மினல்-பிர்ரி வத்-தக்வா, வ மினல்-அமலி

மா தர்ழா. அல்லாஹும்ம ஹவ்வின் அலைனல்-மஸீர, வத்வி அன்னா புஃதல்-அர்ழ். அல்லாஹும்ம அன்தஸ்-ஸாஹிபு ஃபிஸ்-ஸஃபரி வல்-கலீஃபத்து ஃபில்-அஹ்லி. அல்லாஹும்ம அஸ்ஹப்னா ஃபீ ஸஃபரினா வக்லுஃப்னா ஃபீ அஹ்லினா).”

மேலும் அவர்கள் தங்கள் குடும்பத்தினரிடம் திரும்பும்போது, “(நாங்கள்) திரும்புபவர்கள்; அல்லாஹ் நாடினால் பாவமன்னிப்புக் கோருபவர்கள்; வணங்குபவர்கள்; எங்கள் இறைவனைப் புகழ்வோர்கள் (ஆயிபூன இன் ஷா அல்லாஹ், தாயிபூன ஆபிதூன லிரப்பினா ஹாமிதூன்)” என்று கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا ذُكِرَ فِي دَعْوَةِ الْمُسَافِرِ

பயணியின் பிரார்த்தனை பற்றி குறிப்பிடப்பட்டுள்ளவை

3448

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ الصَّوَّافُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثُ دَعَوَاتٍ مُسْتَجَابَاتٌ دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ وَدَعْوَةُ الْمُسَافِرِ وَدَعْوَةُ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ . حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ هِشَامٍ الدَّسْتَوَائِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . وَزَادَ فِيهِ مُسْتَجَابَاتٌ لاَ شَكَّ فِيهِنَّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَأَبُو جَعْفَرٍ الرَّازِيُّ هَذَا الَّذِي رَوَى عَنْهُ يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ يُقَالُ لَهُ أَبُو جَعْفَرٍ الْمُؤَذِّنُ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ يَحْيَى بْنُ أَبِي كَثِيرٍ غَيْرَ حَدِيثٍ وَلاَ نَعْرِفُ اسْمَهُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “மூன்று பிரார்த்தனைகள் (நிச்சயமாக) ஏற்றுக்கொள்ளப்படுகின்றன: அநீதியிழைக்கப்பட்டவரின் பிரார்த்தனை, பயணியின் பிரார்த்தனை மற்றும் தந்தை தம் பிள்ளைக்கெதிராகச் செய்யும் பிரார்த்தனை (அதாவது, பிள்ளையின் அநியாயம் அல்லது கீழ்ப்படியாமையின் காரணமாக).”

அலீ பின் ஹுஜ்ர் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: இஸ்மாயீல் பின் இப்ராஹீம், ஹிஷாம் அத்-தஸ்தவாஈ வழியாக யஹ்யா பின் அபூ கஸீரிடமிருந்து இதே அறிவிப்பாளர் தொடருடன் (இதே ஹதீஸை) அறிவித்தார். அதில், “அவை ஏற்றுக்கொள்ளப்படுகின்றன; அவற்றில் எந்தச் சந்தேகமும் இல்லை” என்று கூடுதலாக இடம் பெற்றுள்ளது.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஹஸன் தரத்திலான ஹதீஸ். யஹ்யா பின் அபூ கஸீர் யாரிடமிருந்து அறிவித்தாரோ அந்த அபூ ஜஃபர் அர்-ராஸி, அபூ ஜஃபர் அல்-முஅத்தின் என்று அழைக்கப்படுகிறார். யஹ்யா பின் அபூ கஸீர் இவரிடமிருந்து வேறு சில ஹதீஸ்களையும் அறிவித்துள்ளார். இவருடைய (உண்மையான) பெயர் நமக்குத் தெரியவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا هَاجَتِ الرِّيحُ

காற்று கடுமையாக வீசும்போது ஒருவர் கூற வேண்டியது

3449

حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ الأَسْوَدِ أَبُو عَمْرٍو الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَبِيعَةَ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ عَائِشَةَ، رضى الله عنها قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا رَأَى الرِّيحَ قَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهَا وَخَيْرِ مَا فِيهَا وَخَيْرِ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ رضى الله عنه وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

“நபி (ஸல்) அவர்கள் காற்றை (அதன் அறிகுறிகளை)க் காணும்போது கூறுவார்கள்: 'அல்லாஹ்வே, நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் இதன் நன்மையையும், அதிலுள்ளவற்றின் நன்மையையும், இது எதனுடன் அனுப்பப்பட்டுள்ளதோ அதன் நன்மையையும் கேட்கிறேன். மேலும் நான் உன்னிடம் இதன் தீமையிலிருந்தும், அதிலுள்ளவற்றின் தீமையிலிருந்தும், இது எதனுடன் அனுப்பப்பட்டுள்ளதோ அதன் தீமையிலிருந்தும் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.'”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا سَمِعَ الرَّعْدَ

இடி சத்தம் கேட்கும்போது சொல்ல வேண்டியவை

3450

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ زِيَادٍ، عَنِ الْحَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ أَبِي مَطَرٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا سَمِعَ صَوْتَ الرَّعْدِ وَالصَّوَاعِقِ قَالَ اللَّهُمَّ لاَ تَقْتُلْنَا بِغَضَبِكَ وَلاَ تُهْلِكْنَا بِعَذَابِكَ وَعَافِنَا قَبْلَ ذَلِكَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இடி மற்றும் இடி மின்னலின் (தாக்கத்தின்) ஓசையைக் கேட்கும்போது, இவ்வாறு கூறுவார்கள்: “யா அல்லாஹ்! உனது கோபத்தால் எங்களைக் கொல்லாதே, உனது தண்டனையால் எங்களை அழிக்காதே, அதற்கு முன்பாக எங்களைப் பாதுகாத்தருள்வாயாக.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا يَقُولُ عِنْدَ رُؤْيَةِ الْهِلاَلِ

பிறை நிலவைக் காணும்போது கூற வேண்டியவை

3451

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ سُفْيَانَ الْمَدَنِيُّ، حَدَّثَنِي بِلاَلُ بْنُ يَحْيَى بْنِ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا رَأَى الْهِلاَلَ قَالَ اللَّهُمَّ أَهْلِلْهُ عَلَيْنَا بِالْيُمْنِ وَالإِيمَانِ وَالسَّلاَمَةِ وَالإِسْلاَمِ رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

தல்ஹா இப்னு உபைதுல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் பிறையைக் காணும்போது கூறுவார்கள்: “யா அல்லாஹ்! இந்தப் பிறையை எங்களுக்கு பரக்கத்துடனும், ஈமானுடனும், பாதுகாப்புடனும், இஸ்லாத்துடனும் (புதிய மாதத்தின் தொடக்கமாக) உதிக்கச் செய்வாயாக. என் இறைவனும் உன் இறைவனும் அல்லாஹ்வே.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بابُ مَا يَقُولُ عِنْدَ الْغَضَبِ

கோபத்தின் போது கூறவேண்டியவை

3452

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ، أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، رضى الله عنه قَالَ اسْتَبَّ رَجُلاَنِ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَتَّى عُرِفَ الْغَضَبُ فِي وَجْهِ أَحَدِهِمَا فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنِّي لأَعْلَمُ كَلِمَةً لَوْ قَالَهَا لَذَهَبَ غَضَبُهُ أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ‏.‏ حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ، عَنْ سُفْيَانَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ صُرَدٍ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ مُرْسَلٌ ‏.‏ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي لَيْلَى لَمْ يَسْمَعْ مِنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ مَاتَ مُعَاذٌ فِي خِلاَفَةِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَقُتِلَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي لَيْلَى غُلاَمٌ ابْنُ سِتِّ سِنِينَ وَهَكَذَا رَوَى شُعْبَةُ عَنِ الْحَكَمِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى وَقَدْ رَوَى عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي لَيْلَى عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَرَآهُ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي لَيْلَى يُكْنَى أَبَا عِيسَى وَأَبُو لَيْلَى اسْمُهُ يَسَارٌ وَرُوِيَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى قَالَ أَدْرَكْتُ عِشْرِينَ وَمِائَةً مِنَ الأَنْصَارِ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு அருகில் இருவர் தமக்கிடையே திட்டிக்கொண்டனர். (அவர்கள் திட்டிக்கொண்டதன் காரணமாக) அவர்களில் ஒருவரின் முகத்தில் கோபம் வெளிப்பட்டது. அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நிச்சயமாக நான் ஒரு வார்த்தையை அறிவேன்; அதை அவர் கூறினால், அவருடைய கோபம் நீங்கிவிடும். (அந்த வார்த்தை:) ‘அஊது பில்லாஹி மினஷ்-ஷைத்தானிர்-ரஜீம்’ (விரட்டப்பட்ட ஷைத்தானிடமிருந்து அல்லாஹ்விடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا رَأَى رُؤْيَا يَكْرَهُهَا

ஒருவர் விரும்பாத கனவைக் காணும்போது கூற வேண்டியவை

3453

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ مُضَرَ، عَنِ ابْنِ الْهَادِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ خَبَّابٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِذَا رَأَى أَحَدُكُمُ الرُّؤْيَا يُحِبُّهَا فَإِنَّمَا هِيَ مِنَ اللَّهِ فَلْيَحْمَدِ اللَّهَ عَلَيْهَا وَلْيُحَدِّثْ بِمَا رَأَى وَإِذَا رَأَى غَيْرَ ذَلِكَ مِمَّا يَكْرَهُ فَإِنَّمَا هِيَ مِنَ الشَّيْطَانِ فَلْيَسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهَا وَلاَ يَذْكُرْهَا لأَحَدٍ فَإِنَّهَا لاَ تَضُرُّهُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي قَتَادَةَ . قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَابْنُ الْهَادِ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أُسَامَةَ بْنِ الْهَادِ الْمَدَنِيُّ وَهُوَ ثِقَةٌ رَوَى عَنْهُ مَالِكٌ وَالنَّاسُ .

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'உங்களில் ஒருவர் தமக்கு விருப்பமான கனவைக் கண்டால், அது அல்லாஹ்விடமிருந்து வந்ததாகும். எனவே, அதற்காக அவர் அல்லாஹ்வைப் புகழட்டும், மேலும் அவர் கண்டதைப் பற்றி (தமக்கு விருப்பமானவர்களிடம் அல்லது நம்பிக்கையானவர்களிடம்) கூறட்டும். அவர் விரும்பாத ஒன்றைக் கண்டால், அது ஷைத்தானிடமிருந்து வந்ததாகும். எனவே, அதன் தீங்கிலிருந்து அவர் அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடட்டும், அதை யாரிடமும் கூற வேண்டாம், ஏனெனில், நிச்சயமாக அது அவருக்கு எந்தத் தீங்கும் விளைவிக்காது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا رَأَى الْبَاكُورَةَ مِنَ الثَّمَرِ

பழங்களின் முதல் கனியைப் பார்க்கும்போது கூறவேண்டியவை

3454

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، وَأَخْبَرَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ كَانَ النَّاسُ إِذَا رَأَوْا أَوَّلَ الثَّمَرِ جَاءُوا بِهِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَإِذَا أَخَذَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثِمَارِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا وَمُدِّنَا اللَّهُمَّ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ عَبْدُكَ وَخَلِيلُكَ وَنَبِيُّكَ وَإِنِّي عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ وَإِنَّهُ دَعَاكَ لِمَكَّةَ وَأَنَا أَدْعُوكَ لِلْمَدِينَةِ بِمِثْلِ مَا

دَعَاكَ بِهِ لِمَكَّةَ وَمِثْلِهِ مَعَهُ . ثُمَّ يَدْعُو أَصْغَرَ وَلِيدٍ يَرَاهُ فَيُعْطِيهِ ذَلِكَ الثَّمَرَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

மக்கள் (அந்தப் பருவத்தில்) முதன்முதலில் விளைந்த பழத்தைக் காணும்போது, அதை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கொண்டு வருவார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதை வாங்கும்போது, (பின்வருமாறு) பிரார்த்திப்பார்கள்:

‘அல்லாஹும்ம பாரிக் லனா ஃபீ ஸிமாரினா, வபாரிக் லனா ஃபீ மதீனத்தினா, வபாரிக் லனா ஃபீ ஸாஉனா வமுத்தினா. அல்லாஹும்ம இன்ன இப்ராஹீம அப்துக்க வகலீலுக்க வநபிய்யுக்க, வஇன்னீ அப்துக்க வநபிய்யுக்க. வஇன்னஹு தஆக்க லிமக்கத்த, வஅன அத்ஊக்க லில்மதீனத்தி பிமிஸ்லி மா தஆக்க பிஹி லிமக்கத்த வமிஸ்லிஹி மஅஹு.’

(இதன் பொருள்: ‘யா அல்லாஹ்! எங்களுடைய பழங்களில் எங்களுக்கு பரக்கத் செய்வாயாக! எங்களுடைய நகரத்தில் எங்களுக்கு பரக்கத் செய்வாயாக! எங்களுடைய ‘ஸாஉ’விலும், எங்களுடைய ‘முத்’திலும் (அளவைகளிலும், அதன் மூலம் கிடைக்கும் உணவுப் பொருட்களிலும்) எங்களுக்கு பரக்கத் செய்வாயாக! யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக இப்ராஹீம் (அலை) அவர்கள் உன்னுடைய அடியாரும், உன்னுடைய உற்ற நண்பரும், உன்னுடைய நபியும் ஆவார்கள். நிச்சயமாக நான் உன்னுடைய அடியாரும், உன்னுடைய நபியும் ஆவேன். மேலும், அவர் (இப்ராஹீம் அலைஹிஸ்ஸலாம்) மக்காவிற்காக உன்னிடம் பிரார்த்தனை செய்தார்கள். அவர் மக்காவிற்காக உன்னிடம் பிரார்த்தனை செய்தது போன்றே, நான் மதீனாவிற்காக உன்னிடம் பிரார்த்தனை செய்கிறேன்; அதனுடன் அது போன்றதையும் (இணைத்து இரு மடங்காகக் கேட்கிறேன்).’)

பிறகு, அவர்கள் தங்களுக்குத் தென்படும் சிறுவர்களில் மிக இளையவரைக் கூப்பிட்டு, அந்தப் பழத்தை அவருக்குக் கொடுப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابُ مَا يَقُولُ إِذَا أَكَلَ طَعَامًا

உணவு உண்ணும்போது கூறவேண்டியவை

3455 ⋮

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عُمَرَ، - وَهُوَ ابْنُ أَبِي حَرْمَلَةَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ دَخَلْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَا وَخَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ عَلَى مَيْمُونَةَ فَجَاءَتْنَا بِإِنَاءٍ مِنْ لَبَنٍ فَشَرِبَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنَا عَلَى يَمِينِهِ وَخَالِدٌ عَلَى شِمَالِهِ فَقَالَ لِي " الشَّرْبَةُ لَكَ فَإِنْ شِئْتَ آثَرْتَ بِهَا خَالِدًا " . فَقُلْتُ مَا كُنْتُ أُوثِرُ عَلَى سُؤْرِكَ أَحَدًا . ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ أَطْعَمَهُ اللَّهُ الطَّعَامَ فَلْيَقُلِ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ . وَمَنْ سَقَاهُ اللَّهُ لَبَنًا فَلْيَقُلِ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ " . وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لَيْسَ شَيْءٌ يُجْزِي مَكَانَ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ غَيْرُ اللَّبَنِ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ فَقَالَ عَنْ عُمَرَ بْنِ حَرْمَلَةَ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ عَمْرِو بْنِ حَرْمَلَةَ وَلاَ يَصِحُّ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“நானும் காலித் பின் அல்-வலீத் (ரழி) அவர்களும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் மைமூனா (ரழி) அவர்களிடம் நுழைந்தோம். அப்போது அவர்கள் எங்களுக்கு ஒரு பாத்திரத்தில் பால் கொண்டு வந்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதிலிருந்து அருந்தினார்கள். நான் அவர்களின் வலதுபுறத்திலும், காலித் (ரழி) அவர்கள் இடதுபுறத்திலும் இருந்தோம். எனவே, அவர்கள் என்னிடம், ‘(அடுத்து) அருந்தும் முறை உங்களுடையது. நீங்கள் விரும்பினால், அதை காலித் (ரழி) அவர்களுக்கு முன்னுரிமை அளிக்கலாம்’ என்று கூறினார்கள். அதற்கு நான், ‘உங்களின் மீதத்தில் (உங்களிடமிருந்து எனக்குக் கிடைக்கும் பாக்கியத்தில்) வேறு எவரையும் எனக்கு மேலாக நான் விரும்ப மாட்டேன்’ என்று கூறினேன். பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘அல்லாஹ் எவருக்கு ஏதேனும் உணவை அளிக்கின்றானோ, அவர், “யா அல்லாஹ், இதில் எங்களுக்கு பரக்கத் செய்வாயாக, மேலும் இதைவிட சிறந்ததை எங்களுக்கு உணவாக அளிப்பாயாக (அல்லாஹும்ம பாரிக் லனா ஃபீஹி, வ அத்இம்னா கைரன் மின்ஹு)” என்று கூறட்டும். மேலும், எவருக்கு அல்லாஹ் பாலை அருந்தக் கொடுக்கின்றானோ, அவர், “யா அல்லாஹ், இதில் எங்களுக்கு பரக்கத் செய்வாயாக, மேலும் இதிலிருந்து எங்களுக்கு அதிகப்படுத்துவாயாக (அல்லாஹும்ம பாரிக் லனா ஃபீஹி, வ ஜித்னா மின்ஹு)” என்று கூறட்டும்.’ மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘உணவு மற்றும் பானம் ஆகிய இரண்டின் இடத்திலும் பாலைத் தவிர வேறு எதுவும் போதுமானதாக இல்லை’ என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا فَرَغَ مِنَ الطَّعَامِ

உணவை முடித்த பிறகு கூற வேண்டியவை

3456

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا ثَوْرُ بْنُ يَزِيدَ، حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ مَعْدَانَ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا رُفِعَتِ الْمَائِدَةُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ يَقُولُ الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ غَيْرَ مُوَدَّعٍ وَلاَ مُسْتَغْنًى عَنْهُ رَبَّنَا . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு முன்னால் இருந்த உணவு மேசை (அல்லது உணவு) அகற்றப்படும்போது, அவர்கள் கூறுவார்கள்: “எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே உரியது. அதிகமான, தூய்மையான, பாக்கியம் நிறைந்த புகழாகும். (இது) கைவிடப்படாததும், (எவராலும்) தேவையற்றதாகக் கருதப்படாததும் ஆகும், எங்கள் இறைவா!”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3457

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، وَأَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ عَنْ حَجَّاجِ بْنِ أَرْطَاةَ، عَنْ رِيَاحِ بْنِ عَبِيدَةَ، قَالَ حَفْصٌ عَنِ ابْنِ أَخِي أَبِي سَعِيدٍ، وَقَالَ أَبُو خَالِدٍ، عَنْ مَوْلًى، لأَبِي سَعِيدٍ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، رضى الله عنه قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا أَكَلَ أَوْ شَرِبَ قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் உண்ணும்போதும் அல்லது பருகும்போதும், “எங்களுக்கு உணவளித்து, பருகக் கொடுத்து, எங்களை முஸ்லிம்களாக ஆக்கிய அல்லாஹ்வுக்கே எல்லாப் புகழும் (அல்ஹம்துலில்லாஹ், அல்லதீ அத்அமனா, வ ஸகானா, வ ஜஅலனா முஸ்லிமீன்)” என்று கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3458

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ الْمُقْرِئُ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ أَبِي أَيُّوبَ، حَدَّثَنِي أَبُو مَرْحُومٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ أَكَلَ طَعَامًا فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلاَ قُوَّةٍ. غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَأَبُو مَرْحُومٍ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحِيمِ بْنُ مَيْمُونٍ .

ஸஹ்ல் இப்னு முஆத் இப்னு அனஸ் (ரழி) அவர்கள் தனது தந்தை வாயிலாக அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் உணவு உண்ட பிறகு கூறுகிறாரோ: ‘எந்த முயற்சியும் சக்தியுமின்றி எனக்கு இந்த உணவை அளித்து, அதை எனக்கு வாழ்வாதாரமாக வழங்கிய அல்லாஹ்வுக்கே எல்லாப் புகழும் உரியது,’ அவருடைய கடந்தகாலப் பாவங்கள் மன்னிக்கப்படும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا يَقُولُ إِذَا سَمِعَ نَهِيقَ الْحِمَارِ ‏.‏

கழுதையின் கத்தும் சப்தத்தைக் கேட்கும்போது சொல்ல வேண்டியவை

3459

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ رَبِيعَةَ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا سَمِعْتُمْ صِيَاحَ الدِّيَكَةِ فَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنَّهَا رَأَتْ مَلَكًا وَإِذَا سَمِعْتُمْ نَهِيقَ الْحِمَارِ فَتَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ فَإِنَّهُ رَأَى شَيْطَانًا . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “சேவல்கள் கூவுவதை நீங்கள் கேட்கும்போது, அல்லாஹ்விடம் அவனது அருளைக் கேளுங்கள், ஏனெனில், நிச்சயமாக அவை ஒரு வானவரைக் கண்டுள்ளன. ஒரு கழுதை கத்துவதைக் கேட்கும்போது, விரட்டப்பட்ட ஷைத்தானிடமிருந்து அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுங்கள், ஏனெனில், நிச்சயமாக அது ஒரு ஷைத்தானைக் கண்டுள்ளது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب مَا جَاءَ فِي فَضْلِ التَّسْبِيحِ وَالتَّكْبِيرِ وَالتَّهْلِيلِ وَالتَّحْمِيدِ

அத்-தஸ்பீஹ், அத்-தக்பீர், அத்-தஹ்லீல் மற்றும் அத்-தஹ்மீத் ஆகியவற்றின் சிறப்புகள் குறித்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ளவை

3460

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي بَكْرٍ السَّهْمِيُّ، عَنْ حَاتِمِ بْنِ أَبِي صَغِيرَةَ، عَنْ أَبِي بَلْجٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا عَلَى الأَرْضِ أَحَدٌ يَقُولُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ إِلاَّ كُفِّرَتْ عَنْهُ خَطَايَاهُ وَلَوْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي بَلْجٍ بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ وَأَبُو بَلْجٍ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ أَبِي سُلَيْمٍ وَيُقَالُ أَيْضًا يَحْيَى بْنُ سُلَيْمٍ ‏.‏

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ حَاتِمِ بْنِ أَبِي صَغِيرَةَ، عَنْ أَبِي بَلْجٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَحَاتِمٌ يُكْنَى أَبَا يُونُسَ الْقُشَيْرِيَّ ‏.‏

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي بَلْجٍ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பூமியில் எவரேனும், ‘அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் யாருமில்லை, அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன், மேலும் அல்லாஹ்வின் உதவியின்றி (பாவங்களிலிருந்து விலகிக்கொள்ளவோ, நன்மைகள் செய்யவோ) சக்தி கிடையாது’ (அதாவது, ‘லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வ அல்லாஹு அக்பர், வ லா ஹவ்ல வ லா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹ்’) என்று கூறினால், அவருடைய பாவங்கள் கடலின் நுரையைப் போன்று அதிகமாக இருந்தாலும், அவை மன்னிக்கப்பட்டுவிடும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3461

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مَرْحُومُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ الْعَطَّارُ، حَدَّثَنَا أَبُو نَعَامَةَ السَّعْدِيُّ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ، عَنْ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ، قَالَ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي غَزَاةٍ فَلَمَّا قَفَلْنَا أَشْرَفْنَا عَلَى الْمَدِينَةِ فَكَبَّرَ النَّاسُ تَكْبِيرَةً وَرَفَعُوا بِهَا أَصْوَاتَهُمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ رَبَّكُمْ لَيْسَ بِأَصَمَّ وَلاَ غَائِبٍ هُوَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ رُءُوسِ رِحَالِكُمْ " . ثُمَّ قَالَ " يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ قَيْسٍ أَلاَ أُعَلِّمُكَ كَنْزًا مِنْ كُنُوزِ الْجَنَّةِ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو عُثْمَانَ النَّهْدِيُّ اسْمُهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَلٍّ وَأَبُو نَعَامَةَ اسْمُهُ عَمْرُو بْنُ عِيسَى . وَمَعْنَى قَوْلِهِ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ رُءُوسِ رِحَالِكُمْ يَعْنِي عِلْمَهُ وَقُدْرَتَهُ .

அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு போர்ப்பயணத்தில் இருந்தோம். நாங்கள் திரும்பி வந்தபோது மதீனாவை நெருங்கினோம்; மக்கள் தங்கள் குரல்களை உயர்த்தி தக்பீர் கூறினார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்: 'நிச்சயமாக உங்கள் இறைவன் செவிடன் அல்லன்; அவன் மறைவானவனும் அல்லன். அவன் உங்களுக்கும், உங்கள் வாகனங்களின் தலைகளுக்கும் இடையில் இருக்கிறான் (அதாவது, அவனது அறிவாலும் ஆற்றலாலும் உங்களுக்கு மிக நெருக்கமாக இருக்கிறான்)' என்று கூறினார்கள். பிறகு அவர்கள், 'ஓ அப்துல்லாஹ் இப்னு கைஸ்! சுவனத்தின் புதையல்களில் இருந்து ஒரு புதையலை உமக்கு நான் கற்றுத் தரவா? (அது): லா ஹவ்ல வலா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹ் (அல்லாஹ்வின் உதவியின்றி எந்த சக்தியும் வலிமையும் இல்லை)' என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3462

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، حَدَّثَنَا سَيَّارٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَقِيتُ إِبْرَاهِيمَ لَيْلَةَ أُسْرِيَ بِي فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ أَقْرِئْ أُمَّتَكَ مِنِّي السَّلاَمَ وَأَخْبِرْهُمْ أَنَّ الْجَنَّةَ طَيِّبَةُ التُّرْبَةِ عَذْبَةُ الْمَاءِ وَأَنَّهَا قِيعَانٌ وَأَنَّ غِرَاسَهَا سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ مَسْعُودٍ .

இப்னு மஸ்ஊத் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான் இஸ்ரா (விண்ணுலகப் பயணம்) அழைத்துச் செல்லப்பட்ட இரவில் இப்ராஹீம் (அலை) அவர்களைச் சந்தித்தேன். அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘முஹம்மதே! உமது சமுதாயத்தினருக்கு என் சலாமை (சாந்தியை) எடுத்துரையுங்கள். மேலும், சுவனத்தின் மண் தூய்மையானது என்றும், அதன் நீர் சுவையானது என்றும், அது (பயிர் செய்யப்படாத) ஒரு சமவெளி என்றும், அதன் பயிர்ச் செடிகள் (அல்லது கன்றுகள்): “சுப்ஹானல்லாஹ் (அல்லாஹ் தூயவன்), அல்ஹம்துலில்லாஹ் (புகழ் அனைத்தும் அல்லாஹ்விற்கே), லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் (அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை), அல்லாஹு அக்பர் (அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன்)” ஆகியவையே என்றும் அவர்களுக்குத் தெரிவியுங்கள்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3463

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا مُوسَى الْجُهَنِيُّ، حَدَّثَنِي مُصْعَبُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِجُلَسَائِهِ " أَيَعْجِزُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَكْسِبَ أَلْفَ حَسَنَةٍ " . فَسَأَلَهُ سَائِلٌ مِنْ جُلَسَائِهِ كَيْفَ يَكْسِبُ أَحَدُنَا أَلْفَ حَسَنَةٍ قَالَ " يُسَبِّحُ أَحَدُكُمْ مِائَةَ تَسْبِيحَةٍ تُكْتَبُ لَهُ أَلْفُ حَسَنَةٍ وَتُحَطُّ عَنْهُ أَلْفُ سَيِّئَةٍ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

முஸ்அப் பின் ஸஃஃது அவர்கள், தமது தந்தை ஸஃஃது (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம்முடன் அமர்ந்திருந்தவர்களிடம், "உங்களில் ஒருவர் ஆயிரம் நன்மைகளை (சம்பாதிப்பதற்கு) இயலாதவராக இருக்கிறாரா?" என்று கேட்டார்கள். அப்போது, அவருடன் அமர்ந்திருந்தவர்களில் ஒருவர், "எங்களில் ஒருவர் எப்படி ஆயிரம் நன்மைகளைச் சம்பாதிக்க முடியும்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "(உங்களில்) ஒருவர் நூறு முறை தஸ்பீஹ் கூறினால், அவருக்கு ஆயிரம் நன்மைகள் எழுதப்படுகின்றன, மேலும் அவரிடமிருந்து ஆயிரம் தீய செயல்கள் துடைத்தெறியப்படுகின்றன" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3464

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنْ حَجَّاجٍ الصَّوَّافِ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ. غُرِسَتْ لَهُ نَخْلَةٌ فِي الْجَنَّةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي الزُّبَيْرِ عَنْ جَابِرٍ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் ‘மகத்துவமிக்க அல்லாஹ் தூய்மையானவன், அவனுக்கே புகழ் அனைத்தும் (சுப்ஹானல்லாஹில் அளீம் வ பிஹம்திஹி)’ என்று கூறுகிறாரோ, அவருக்காக சொர்க்கத்தில் ஒரு பேரீச்ச மரம் நடப்படுகிறது.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3465

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، حَدَّثَنَا الْمُؤَمَّلُ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ غُرِسَتْ لَهُ نَخْلَةٌ فِي الْجَنَّةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் 'சுப்ஹானல்லாஹில் அழீம் வ பிஹம்திஹி' (மகத்துவமிக்க அல்லாஹ் தூய்மையானவன், அவனுக்கே எல்லாப் புகழும்) என்று கூறுகிறாரோ, அவருக்காக சொர்க்கத்தில் ஒரு பேரீச்சை மரம் நடப்படுகிறது.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3466

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا الْمُحَارِبِيُّ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ سُمَىٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ مِائَةَ مَرَّةٍ غُفِرَتْ لَهُ ذُنُوبُهُ وَإِنْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் ‘அல்லாஹ் தூயவன், மேலும் எல்லாப் புகழும் அவனுக்கே உரியது (சுப்ஹானல்லாஹி வபிஹம்திஹி)’ என்று நூறு முறை கூறுகிறாரோ, அவருடைய பாவங்கள் கடல் நுரையின் அளவு இருந்தாலும் மன்னிக்கப்படுகின்றன.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3467

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْفُضَيْلِ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ الْقَعْقَاعِ، عَنْ أَبِي زُرْعَةَ بْنِ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இரண்டு வாசகங்கள் (நாவில் உச்சரிக்க) இலகுவானவை, மீஸானில் (நற்செயல்களின் தராசில்) கனமானவை, அர்-ரஹ்மானுக்கு (அளவற்ற அருளாளனுக்கு) மிகவும் பிரியமானவை: “அல்லாஹ் தூயவன், அவனுக்கே புகழனைத்தும்; மகத்துவமிக்க அல்லாஹ் தூயவன்.” (சுப்ஹானல்லாஹி வபிஹம்திஹி, சுப்ஹானல்லாஹில் அழீம்)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3468

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ سُمَىٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ فِي يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ كَانَتْ لَهُ عِدْلَ عَشْرِ رِقَابٍ وَكُتِبَتْ لَهُ مِائَةُ حَسَنَةٍ وَمُحِيَتْ عَنْهُ مِائَةُ سَيِّئَةٍ وَكَانَ لَهُ حِرْزًا مِنَ الشَّيْطَانِ يَوْمَهُ ذَلِكَ حَتَّى يُمْسِيَ وَلَمْ يَأْتِ أَحَدٌ بِأَفْضَلَ مِمَّا جَاءَ بِهِ إِلاَّ أَحَدٌ عَمِلَ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ ‏"‏ ‏.‏
وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ مِائَةَ مَرَّةٍ حُطَّتْ خَطَايَاهُ وَإِنْ كَانَتْ أَكْثَرَ مِنْ زَبَدِ الْبَحْرِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் ஒரு நாளில் நூறு முறை ‘அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை, அவன் தனித்தவன், அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை, ஆட்சியெல்லாம் அவனுக்கே உரியது, புகழனைத்தும் அவனுக்கே உரியது, அவனே உயிர் கொடுக்கிறான், அவனே மரணிக்கச் செய்கிறான், அவன் அனைத்துப் பொருட்களின் மீதும் ஆற்றல் உள்ளவன் (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வஹ்தஹு லா ஷரீக்க லஹு, லஹுல்-முல்கு வ லஹுல்-ஹம்து, யுஹ்யீ வ யுமீத்து, வஹுவ அலா குல்லி ஷையின் கதீர்)’ என்று கூறுகிறாரோ, அது அவருக்கு பத்து அடிமைகளை விடுதலை செய்ததற்குச் சமமாகும், மேலும் அவருக்கு நூறு நன்மைகள் எழுதப்படும், அவருடைய நூறு தீய செயல்கள் அழிக்கப்படும், மேலும் அது மாலை நேரத்தை அடையும் வரை, அந்நாளில் ஷைத்தானிடமிருந்து அவருக்குப் பாதுகாப்பாக இருக்கும். இதைவிட அதிகமாகச் செய்தவரைத் தவிர, இதைவிடச் சிறந்ததை யாரும் கொண்டு வந்ததில்லை.”

மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் ‘அல்லாஹ் தூயவன், அவனுக்கே புகழனைத்தும் (சுப்ஹானல்லாஹி வபிஹம்திஹி)’ என்று நூறு முறை கூறுகிறாரோ, அவருடைய பாவங்கள் மன்னிக்கப்படுகின்றன, அவை கடலின் நுரையை விட அதிகமாக இருந்தாலும் சரியே.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3469

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ الْمُخْتَارِ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ سُمَىٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ حِينَ يُصْبِحُ وَحِينَ يُمْسِي سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ مِائَةَ مَرَّةٍ لَمْ يَأْتِ أَحَدٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِأَفْضَلَ مِمَّا جَاءَ بِهِ إِلاَّ أَحَدٌ قَالَ مِثْلَ مَا قَالَ أَوْ زَادَ عَلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் காலையிலும் மாலையிலும் நூறு முறை ‘சுப்ஹானல்லாஹி வபிஹம்திஹி’ (அல்லாஹ் தூயவன், அவனுக்கே புகழ் அனைத்தும்) என்று கூறுகிறாரோ, மறுமை நாளில் அவர் கொண்டு வந்ததை விடச் சிறந்த ஒன்றை வேறு யாரும் கொண்டு வர மாட்டார்கள்; அவர் சொன்னது போன்று சொன்னவர் அல்லது அதைவிட அதிகமாகச் சொன்னவரைத் தவிர.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3470

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا دَاوُدُ بْنُ الزِّبْرِقَانِ، عَنْ مَطَرٍ الْوَرَّاقِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ذَاتَ يَوْمٍ لأَصْحَابِهِ قُولُوا سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ مِائَةَ مَرَّةٍ مَنْ قَالَهَا مَرَّةً كُتِبَتْ لَهُ عَشْرًا وَمَنْ قَالَهَا عَشْرًا كُتِبَتْ لَهُ مِائَةً وَمَنْ قَالَهَا مِائَةً كُتِبَتْ لَهُ أَلْفًا وَمَنْ زَادَ زَادَهُ اللَّهُ وَمَنِ اسْتَغْفَرَ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“ஒரு நாள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம் தோழர்களிடம், ‘ஸுப்ஹானல்லாஹி வபிஹம்திஹி’ (அல்லாஹ் தூயவன், அவனுக்கே புகழ் அனைத்தும்) என்று நூறு முறை கூறுங்கள். யார் அதை ஒரு முறை கூறுகிறாரோ, அவருக்குப் பத்து (நன்மைகள்) எழுதப்படுகின்றன; யார் அதைப் பத்து முறை கூறுகிறாரோ, அவருக்கு நூறு (நன்மைகள்) எழுதப்படுகின்றன; யார் அதை நூறு முறை கூறுகிறாரோ, அவருக்கு ஆயிரம் (நன்மைகள்) எழுதப்படுகின்றன; யார் (இதைவிட) அதிகமாக்குகிறாரோ, அல்லாஹ் அவருக்கு (நன்மைகளை) அதிகமாக்குகிறான்; யார் பாவமன்னிப்புக் கோருகிறாரோ, அல்லாஹ் அவரை மன்னித்துவிடுவான்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3471

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ وَزِيرٍ الْوَاسِطِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو سُفْيَانَ الْحِمْيَرِيُّ، هُوَ سَعِيدُ بْنُ يَحْيَى الْوَاسِطِيُّ عَنِ الضَّحَّاكِ بْنِ حُمْرَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَنْ سَبَّحَ اللَّهَ مِائَةً بِالْغَدَاةِ وَمِائَةً بِالْعَشِيِّ كَانَ كَمَنْ حَجَّ مِائَةَ مَرَّةٍ وَمَنْ حَمِدَ اللَّهَ مِائَةً بِالْغَدَاةِ وَمِائَةً بِالْعَشِيِّ كَانَ كَمَنْ حَمَلَ عَلَى مِائَةِ فَرَسٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ قَالَ غَزَا مِائَةَ غَزْوَةٍ وَمَنْ هَلَّلَ اللَّهَ مِائَةً بِالْغَدَاةِ وَمِائَةً بِالْعَشِيِّ كَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ مِائَةَ رَقَبَةٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ وَمَنْ كَبَّرَ اللَّهَ مِائَةً بِالْغَدَاةِ وَمِائَةً بِالْعَشِيِّ لَمْ يَأْتِ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ أَحَدٌ بِأَكْثَرَ مِمَّا أَتَى بِهِ إِلاَّ مَنْ قَالَ مِثْلَ مَا قَالَ أَوْ زَادَ عَلَى مَا قَالَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அம்ர் இப்னு ஷுஐப் (ரழி) அவர்கள் தனது தந்தையிடமிருந்தும், அவர் தனது பாட்டனார் (அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் இப்னுல் ஆஸ் ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "காலையில் நூறு முறையும், மாலையில் நூறு முறையும் அல்லாஹ்வைத் தஸ்பீஹ் (சுப்ஹானல்லாஹ் என்று) கூறுபவர், நூறு முறை ஹஜ் செய்தவரைப் போன்றவராவார். மேலும் காலையில் நூறு முறையும், மாலையில் நூறு முறையும் அல்லாஹ்வுக்கு தஹ்மீத் (அல்ஹம்துலில்லாஹ் என்று) கூறுபவர், அல்லாஹ்வின் பாதையில் நூறு குதிரைகளை (ஜிஹாதிற்காக) வழங்கியவரைப் போன்றவராவார்." – அல்லது அவர்கள் கூறினார்கள் – "நூறு இராணுவப் பயணங்களில் ஈடுபட்டவரைப் போன்றவராவார். மேலும் காலையில் நூறு முறையும், மாலையில் நூறு முறையும் அல்லாஹ்வுக்கு தஹ்லீல் (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் என்று) கூறுபவர், இஸ்மாயீல் (அலைஹிஸ்ஸலாம்) அவர்களின் சந்ததியிலிருந்து நூறு அடிமைகளை விடுவித்தவரைப் போன்றவராவார். மேலும் காலையில் நூறு முறையும், மாலையில் நூறு முறையும் அல்லாஹ்வுக்குத் தக்பீர் (அல்லாஹு அக்பர் என்று) கூறுபவர் கொண்டு வந்ததை விட சிறந்த ஒன்றை, அந்த நாளில் வேறு எவரும் கொண்டு வர மாட்டார்கள்; அவர் கூறியதைப் போலவே கூறியவர், அல்லது அதைவிட அதிகமாகக் கூறியவரைத் தவிர."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3472

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ الأَسْوَدِ الْعِجْلِيُّ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ أَبِي بِشْرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، قَالَ تَسْبِيحَةٌ فِي رَمَضَانَ أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ تَسْبِيحَةٍ فِي غَيْرِهِ .

அஸ்-ஸுஹ்ரீ (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ரமளான் மாதத்தில் ஒரு தஸ்பீஹ், மற்ற (மாதங்களில் செய்யப்படும்) ஆயிரம் தஸ்பீஹ்களை விடச் சிறந்தது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3473

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ الْخَلِيلِ بْنِ مُرَّةَ، عَنِ الأَزْهَرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ تَمِيمٍ الدَّارِيِّ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ مَنْ قَالَ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ إِلَهًا وَاحِدًا أَحَدًا صَمَدًا لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلاَ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ عَشْرَ

مَرَّاتٍ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ أَرْبَعِينَ أَلْفَ أَلْفِ حَسَنَةٍ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَالْخَلِيلُ بْنُ مُرَّةَ لَيْسَ بِالْقَوِيِّ عِنْدَ أَصْحَابِ الْحَدِيثِ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ هُوَ مُنْكَرُ الْحَدِيثِ ‏.‏

தமீம் அத்-தாரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் பத்து முறை: ‘வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாரும் இல்லை என்று நான் சாட்சி கூறுகிறேன். அவன் தனித்தவன், அவனுக்கு இணை இல்லை, ஒரே இறைவன், ஒருவன், அஸ்-ஸமத் (எல்லா தேவைகளுக்கும் நாடப்படுபவன், எவனுக்கும் தேவைப்படாதவன்), அவன் மனைவியையோ, பிள்ளையையோ எடுத்துக்கொள்ளவில்லை, அவனுக்கு நிகராகவும் யாரும் இல்லை’ (அஷ்ஹது அன் லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வஹ்தஹூ லா ஷரீக்க லஹூ, இலாஹன் வாஹிதன், அஹதன் ஸமதன், லம் யத்தகித் ஸாஹிபதன் வ லா வலதன், வ லம் யகுன் லஹூ குஃபுவன் அஹத்) என்று கூறுகிறாரோ, அவருக்கு அல்லாஹ் நாற்பது மில்லியன் நன்மைகளை எழுதுவான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3474

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مَعْبَدٍ الْمِصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو الرَّقِّيُّ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَبِي أُنَيْسَةَ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ غَنْمٍ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ فِي دُبُرِ صَلاَةِ الْفَجْرِ وَهُوَ ثَانٍي رِجْلَيْهِ قَبْلَ أَنْ يَتَكَلَّمَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ عَشْرَ مَرَّاتٍ كُتِبَ لَهُ عَشْرُ حَسَنَاتٍ وَمُحِيَ عَنْهُ عَشْرُ سَيِّئَاتٍ وَرُفِعَ لَهُ عَشْرُ دَرَجَاتٍ وَكَانَ يَوْمَهُ ذَلِكَ فِي حِرْزٍ مِنْ كُلِّ مَكْرُوهٍ وَحُرِسَ مِنَ الشَّيْطَانِ وَلَمْ يَنْبَغِ لِذَنْبٍ أَنْ يُدْرِكَهُ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ إِلاَّ الشِّرْكَ بِاللَّهِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் ஃபஜ்ர் தொழுகைக்குப் பிறகு, (யாரிடமும்) பேசுவதற்கு முன்பாக, தன்னுடைய கால்களை மடக்கிக் கொண்டு அமர்ந்திருக்கும் நிலையிலேயே, ‘வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை, அவன் தனித்தவன், அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை, ஆட்சியெல்லாம்

அவனுக்கே உரியது, புகழனைத்தும் அவனுக்கே உரியது, அவனே வாழ்வளிக்கிறான், அவனே மரணிக்கச் செய்கிறான், மேலும் அவன் அனைத்துப் பொருட்களின் மீதும் ஆற்றலுள்ளவன், (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வஹ்தஹூ லா ஷரீக்க லஹூ, லஹுல் முல்கு வ லஹுல் ஹம்து, யுஹ்யீ வ யுமீத்து, வ ஹுவ அலா குல்லி ஷையின் கதீர்)' என்று பத்து முறை கூறுகிறாரோ, அவருக்குப் பத்து நன்மைகள் எழுதப்படும், அவரிடமிருந்து பத்து தீயசெயல்கள் அழிக்கப்படும், அவருக்குப் பத்து அந்தஸ்துகள் உயர்த்தப்படும், மேலும், அவர் அன்று முழுவதும் விரும்பத்தகாத ஒவ்வொரு விஷயத்திலிருந்தும் பாதுகாப்பில் இருப்பார், மேலும், அவர் ஷைத்தானிடமிருந்து பாதுகாப்பில் இருப்பார், மேலும், அல்லாஹ்வுக்கு இணை வைப்பதைத் தவிர, வேறு எந்தப் பாவமும் அந்த நாளில் அவரை வந்தடையாது (அல்லது அவரைப் பாதிக்காது).''

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب جَامِعِ الدَّعَوَاتِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கப்பட்டுள்ள அனைத்துத் தேவைகளையும் உள்ளடக்கிய பிரார்த்தனைகள் பற்றி வந்துள்ளவை

3475

حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ الثَّعْلَبِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ مِغْوَلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ الأَسْلَمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَمِعَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم رَجُلاً يَدْعُو وَهُوَ يَقُولُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ الأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ‏.‏ قَالَ فَقَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدْ سَأَلَ اللَّهَ بِاسْمِهِ الأَعْظَمِ الَّذِي إِذَا دُعِيَ بِهِ أَجَابَ وَإِذَا سُئِلَ بِهِ أَعْطَى ‏.‏ قَالَ زَيْدٌ فَذَكَرْتُهُ لِزُهَيْرِ بْنِ مُعَاوِيَةَ بَعْدَ ذَلِكَ بِسِنِينَ فَقَالَ حَدَّثَنِي أَبُو إِسْحَاقَ عَنْ مَالِكِ بْنِ مِغْوَلٍ ‏.‏ قَالَ زَيْدٌ ثُمَّ ذَكَرْتُهُ لِسُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ فَحَدَّثَنِي عَنْ مَالِكٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَى شَرِيكٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ وَإِنَّمَا أَخَذَهُ أَبُو إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ عَنْ مَالِكِ بْنِ مِغْوَلٍ وَإِنَّمَا دَلَّسَهُ ‏.‏ وَرَوَى شَرِيكٌ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ‏.‏

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மனிதர் (இவ்வாறு) பிரார்த்தனை செய்வதைக் கேட்டார்கள். அவர் கூறிக்கொண்டிருந்தார்:

“அல்லாஹும்ம இன்னீ அஸ்அலுக்க பி-அன்னீ அஷ்ஹது அன்னக்க அன்தல்லாஹ், லா இலாஹ இல்லா அன்த்த, அல்-அஹதுஸ் ஸமத், அல்லதீ லம் யலித் வலம் யூலத், வலம் யகுன் லஹூ குஃபுவன் அஹத்.”

(பொருள்: ‘யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக நீயே அல்லாஹ் என்றும், உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாரும் இல்லை என்றும், நீ ஒருவன் (அல்-அஹத்), தேவையற்றவன் (அஸ்-ஸமத்) என்றும், நீ யாரையும் பெற்றெடுக்கவுமில்லை, யாராலும் பெற்றெடுக்கப்படவுமில்லை என்றும், உனக்கு நிகராக யாரும் இல்லை என்றும் நான் சாட்சி கூறுவதன் மூலம் உன்னிடம் கேட்கிறேன்.’)

அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! நிச்சயமாக அவர் அல்லாஹ்விடம் அவனது மிக மகத்தான பெயரைக் (இஸ்முல் அஃலம்) கொண்டு கேட்டுள்ளார். அந்தப் பெயரைக் கொண்டு அவனிடம் அழைக்கப்பட்டால் அவன் பதிலளிக்கிறான்; அதைக் கொண்டு அவனிடம் கேட்கப்பட்டால் அவன் கொடுக்கிறான்.”

(அறிவிப்பாளர்) ஸைத் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பல ஆண்டுகளுக்குப் பிறகு நான் இதை ஸுஹைர் பின் முஆவியாவிடம் குறிப்பிட்டேன். அதற்கு அவர்கள், ‘அபூ இஸ்ஹாக் அவர்கள் மாலிக் பின் மிக்வல் அவர்களிடமிருந்து எனக்கு இதை அறிவித்தார்’ என்று கூறினார்கள்.” ஸைத் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பிறகு நான் இதை சுஃப்யான் அஸ்-ஸவ்ரியிடம் குறிப்பிட்டேன், அவரும் இதை மாலிக் அவர்களிடமிருந்து எனக்கு அறிவித்தார்.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹஸன் கரீப் ஆகும். ஷரீக் இந்த ஹதீஸை அபூ இஸ்ஹாக் வழியாக, இப்னு புரைதா வழியாக, அவரது தந்தை வழியாக அறிவித்துள்ளார். அபூ இஸ்ஹாக் அல்-ஹம்தானி இதை மாலிக் பின் மிக்வல் அவர்களிடமிருந்தே பெற்றார், ஆனால் அவர் (அபூ இஸ்ஹாக்) (சந்தேகம் ஏற்படுத்தும் வகையில் சில அறிவிப்பாளர்களை) மறைத்து (தத்லீஸ்) அறிவித்துள்ளார். ஷரீக் இந்த ஹதீஸை அபூ இஸ்ஹாக் வழியாகவும் அறிவித்துள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3476

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا رِشْدِينُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ أَبِي هَانِئٍ الْخَوْلاَنِيِّ، عَنْ أَبِي عَلِيٍّ الْجَنْبِيِّ، عَنْ فَضَالَةَ بْنِ عُبَيْدٍ، قَالَ بَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَاعِدًا إِذْ دَخَلَ رَجُلٌ فَصَلَّى فَقَالَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ عَجِلْتَ أَيُّهَا الْمُصَلِّي إِذَا

صَلَّيْتَ فَقَعَدْتَ فَاحْمَدِ اللَّهَ بِمَا هُوَ أَهْلُهُ وَصَلِّ عَلَىَّ ثُمَّ ادْعُهُ " . قَالَ ثُمَّ صَلَّى رَجُلٌ آخَرُ بَعْدَ ذَلِكَ فَحَمِدَ اللَّهَ وَصَلَّى عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " أَيُّهَا الْمُصَلِّي ادْعُ تُجَبْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ رَوَاهُ حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ عَنْ أَبِي هَانِئٍ الْخَوْلاَنِيِّ وَأَبُو هَانِئٍ اسْمُهُ حُمَيْدُ بْنُ هَانِئٍ وَأَبُو عَلِيٍّ الْجَنْبِيُّ اسْمُهُ عَمْرُو بْنُ مَالِكٍ .

ஃபதாலா பின் உபைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அமர்ந்திருந்தபோது, ஒரு மனிதர் உள்ளே நுழைந்து தொழுதார். பிறகு அவர், **'அல்லாஹும்மஃக்ஃபிர் லீ வர்ஹம்னீ'** (யா அல்லாஹ்! என்னை மன்னித்து, என் மீது கருணை காட்டுவாயாக) என்று கூறினார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'தொழுபவரே! நீங்கள் அவசரப்பட்டு விட்டீர்கள். நீங்கள் தொழுது (முடித்து, துஆவிற்காக) அமர்ந்ததும், அல்லாஹ்வுக்குத் தகுதியான புகழைக் கொண்டு அவனைப் புகழுங்கள்; மேலும் என் மீது ஸலவாத்துச் சொல்லுங்கள்; பிறகு அவனிடம் பிரார்த்தனை செய்யுங்கள்' என்று கூறினார்கள்."

அவர் கூறினார்: "அதன் பிறகு மற்றொரு மனிதர் தொழுதார். அவர் அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலவாத்துச் சொன்னார். நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், 'தொழுபவரே! பிரார்த்தனை செய்யுங்கள்; (அது) ஏற்றுக்கொள்ளப்படும்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3477

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ الْمُقْرِئُ، حَدَّثَنَا حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ، حَدَّثَنِي أَبُو هَانِئٍ الْخَوْلاَنِيُّ، أَنَّ عَمْرَو بْنَ مَالِكٍ الْجَنْبِيَّ، أَخْبَرَهُ أَنَّهُ، سَمِعَ فَضَالَةَ بْنَ عُبَيْدٍ، يَقُولُ سَمِعَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم رَجُلاً يَدْعُو فِي صَلاَتِهِ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " عَجِلَ هَذَا " . ثُمَّ دَعَاهُ فَقَالَ لَهُ أَوْ لِغَيْرِهِ " إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ فَلْيَبْدَأْ بِتَحْمِيدِ اللَّهِ وَالثَّنَاءِ عَلَيْهِ ثُمَّ لْيُصَلِّ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ لْيَدْعُ بَعْدُ بِمَا شَاءَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஃபளாலா பின் உபைத் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
“நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒரு மனிதர் தனது தொழுகையில் பிரார்த்தனை செய்வதைக் கேட்டார்கள். ஆனால் அவர் நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலவாத்துச் சொல்லவில்லை. எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘இவர்

அவசரப்பட்டுவிட்டார்’ என்று கூறினார்கள். பிறகு அவரை அழைத்து, அவரிடமோ அல்லது மற்றவரிடமோ கூறினார்கள்: ‘உங்களில் ஒருவர் (அல்லாஹ்விடம்) பிரார்த்தனை செய்யும்போது, அவர் அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்தும், அவனைப் போற்றியும் ஆரம்பிக்கட்டும். பிறகு, அவர் நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது ஸலவாத்துச் சொல்லட்டும். அதன்பிறகு அவர் விரும்பியதை பிரார்த்தனை செய்யட்டும்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3478

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي زِيَادٍ الْقَدَّاحِ، كَذَا قَالَ عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ اسْمُ اللَّهِ الأَعْظَمُ فِي هَاتَيْنِ الآيَتَيْنِ: ‏(وإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ)‏ وَفَاتِحَةِ آلِ عِمْرَانَ ‏(الم * اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَىُّ الْقَيُّومُ)‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அஸ்மா பின்த் யஸீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் மகத்தான பெயர் இந்த இரண்டு வசனங்களில் உள்ளது:
(1) ‘உங்கள் இறைவன் ஒரே இறைவனே; அவனைத் தவிர வேறு இறைவன் இல்லை; அவன் அளவற்ற அருளாளன், நிகரற்ற அன்புடையோன்.’ (இது அல்பகரா அத்தியாயத்தின் 163வது வசனம்).
(2) மேலும், ஆல-இம்ரான் அத்தியாயத்தின் ஆரம்பத்தில் உள்ள: ‘அலிஃப், லாம், மீம். அல்லாஹ் - அவனைத் தவிர வேறு இறைவன் இல்லை; அவன் என்றென்றும் ஜீவித்திருப்பவன், அனைத்தையும் நிர்வகிப்பவன்.’ (இது ஆல-இம்ரான் அத்தியாயத்தின் 1 மற்றும் 2வது வசனங்கள்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3479

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيُّ، - وَهُوَ رَجُلٌ صَالِحٌ حَدَّثَنَا صَالِحٌ الْمُرِّيُّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ادْعُوا اللَّهَ وَأَنْتُمْ مُوقِنُونَ بِالإِجَابَةِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ لاَ يَسْتَجِيبُ دُعَاءً مِنْ قَلْبٍ غَافِلٍ لاَهٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ سَمِعْتُ عَبَّاسًا الْعَنْبَرِيَّ يَقُولُ اكْتُبُوا عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُعَاوِيَةَ الْجُمَحِيِّ فَإِنَّهُ ثِقَةٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தனை செய்யுங்கள், (உங்கள் பிரார்த்தனைக்கு) அவன் பதிலளிப்பான் என்ற உறுதியுடன். மேலும், கவனமற்ற, (உலக இன்பங்கள் அல்லது) பொருளற்ற விஷயங்களில் மூழ்கிய உள்ளத்திலிருந்து வரும் பிரார்த்தனையை அல்லாஹ் ஏற்றுக்கொள்வதில்லை என்பதை அறிந்து கொள்ளுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3480

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ حَمْزَةَ الزَّيَّاتِ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي جَسَدِي وَعَافِنِي فِي بَصَرِي وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنِّي لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ حَبِيبُ بْنُ أَبِي ثَابِتٍ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ عُرْوَةَ بْنِ الزُّبَيْرِ شَيْئًا وَحَبِيبُ بْنُ أَبِي ثَابِتٍ هُوَ حَبِيبُ بْنُ قَيْسِ بْنِ دِينَارٍ وَقَدْ أَدْرَكَ عُمَرَ وَابْنَ عَبَّاسٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவார்கள்:

“யா அல்லாஹ், என் உடலில் எனக்கு ஆரோக்கியத்தை வழங்குவாயாக, என் பார்வையில் எனக்கு ஆரோக்கியத்தை வழங்குவாயாக, அதை என்னிடமிருந்து வாரிசாக ஆக்குவாயாக (என் மரணம் வரை என் உடல் நலத்தையும் பார்வையையும் நிலைத்திருக்கச் செய்வாயாக). அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் வேறு யாரும் இல்லை, சகிப்புத்தன்மை மிக்கவன், தாராளமானவன். மகத்தான அரியணையின் அதிபதியான அல்லாஹ் தூய்மையானவன். மேலும் அனைத்துப் புகழும் அகிலங்களின் அதிபதியான அல்லாஹ்வுக்கே உரியது.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3481

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ جَاءَتْ فَاطِمَةُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم تَسْأَلُهُ خَادِمًا فَقَالَ لَهَا قُولِي اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ

السَّبْعِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ مُنْزِلَ التَّوْرَاةِ وَالإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ أَنْتَ الأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ اقْضِ عَنِّي الدَّيْنَ وَأَغْنِنِي مِنَ الْفَقْرِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَهَكَذَا رَوَى بَعْضُ أَصْحَابِ الأَعْمَشِ عَنِ الأَعْمَشِ نَحْوَ هَذَا . وَرَوَى بَعْضُهُمْ عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ مُرْسَلٌ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்களிடம் ஒரு பணியாளரைக் கேட்டு வந்தார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: “இவ்வாறு கூறுங்கள்: ‘யா அல்லாஹ், ஏழு வானங்களின் இறைவனே, மகத்தான அர்ஷின் இறைவனே, எங்கள் இறைவனே, மேலும் எல்லாப் பொருட்களின் இறைவனே, தவ்ராத், இன்ஜீல் மற்றும் குர்ஆனை அருளியவனே, விதை தானியங்களையும், பேரீச்சங்கொட்டைகளையும் பிளப்பவனே, நீ எதன் நெற்றியைப் பிடித்துக் கொண்டிருக்கிறாயோ, அந்த ஒவ்வொரு பொருளின் தீங்கிலிருந்தும் உன்னிடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். நீயே முதலாமவன், உனக்கு முன் எதுவும் இல்லை, நீயே முடிவானவன், உனக்குப்பின் எதுவும் இல்லை. மேலும் நீயே அழ்-ழாஹிர் (வெளிப்படையானவன்), உனக்கு மேலே எதுவும் இல்லை. மேலும் நீயே அல்-பாத்தின் (மறைவானவன்), உனக்குக் கீழே எதுவும் இல்லை. என் கடனைத் தீர்த்து வைப்பாயாக, வறுமையிலிருந்து என்னைச் செல்வந்தனாக்குவாயாக (அல்லது தன்னிறைவு பெறச் செய்வாயாக).’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3482

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ زُهَيْرِ بْنِ الأَقْمَرِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لاَ يَخْشَعُ وَدُعَاءٍ لاَ يُسْمَعُ وَمِنْ نَفْسٍ لاَ تَشْبَعُ وَمِنْ عِلْمٍ لاَ يَنْفَعُ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَؤُلاَءِ الأَرْبَعِ . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ . قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவார்கள்: “யா அல்லாஹ்! பயபக்தியற்ற உள்ளத்திலிருந்தும், செவியேற்கப்படாத பிரார்த்தனையிலிருந்தும், திருப்தியடையாத ஆன்மாவிலிருந்தும், பயனளிக்காத கல்வியிலிருந்தும் நான் உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். இந்த நான்கிலிருந்தும் நான் உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3483

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ شَبِيبِ بْنِ شَيْبَةَ، عَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لأَبِي ‏"‏ يَا حُصَيْنُ كَمْ تَعْبُدُ الْيَوْمَ إِلَهًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبِي سَبْعَةً سِتًّا فِي الأَرْضِ وَوَاحِدًا فِي السَّمَاءِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ فَأَيُّهُمْ تَعُدُّ لِرَغْبَتِكَ وَرَهْبَتِكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ يَا حُصَيْنُ أَمَا إِنَّكَ لَوْ أَسْلَمْتَ عَلَّمْتُكَ كَلِمَتَيْنِ تَنْفَعَانِكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَلَمَّا أَسْلَمَ حُصَيْنٌ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلِّمْنِي الْكَلِمَتَيْنِ اللَّتَيْنِ وَعَدْتَنِي ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ قُلِ اللَّهُمَّ أَلْهِمْنِي رُشْدِي وَأَعِذْنِي مِنْ شَرِّ نَفْسِي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் என் தந்தையிடம், “ஹுஸைனே! இன்று எத்தனை தெய்வங்களை நீர் வணங்குகிறீர்?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு என் தந்தை, “ஏழு (தெய்வங்கள்). ஆறு பூமியிலும், ஒன்று வானிலும் உள்ளன” என்று கூறினார்.

(நபி (ஸல்) அவர்கள்) “அவற்றில் உமது விருப்பத்திற்கும் உமது அச்சத்திற்கும் (உரியவராக) நீர் யாரை நம்புகிறீர் (அல்லது யாரைச் சார்ந்துள்ளீர்)?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், “வானில் உள்ளவனை” என்று கூறினார்.

(நபி (ஸல்) அவர்கள்) “ஹுஸைனே! நீர் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டால், உமக்குப் பயனளிக்கும் இரண்டு வார்த்தைகளை நான் உமக்குக் கற்றுத் தருவேன்” என்று கூறினார்கள்.

இம்ரான் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: ஹுஸைன் (ரழி) இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டபோது, “அல்லாஹ்வின் தூதரே! எனக்கு நீங்கள் வாக்களித்த அந்த இரண்டு வார்த்தைகளைக் கற்றுத் தாருங்கள்” என்று கேட்டார்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், “நீர் கூறுவீராக: **அல்லாஹும்ம அல்கிம்னீ

ருஷ்தீ, வஅஇத்னீ மின் ஷர்ரி நஃப்ஸீ** (பொருள்: யா அல்லாஹ்! எனக்கு என் நேர்வழியை உள்ளுணர்த்துவாயாக! மேலும் என் ஆன்மாவின் தீமையிலிருந்து என்னைப் பாதுகாப்பாயாக!)” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3484

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو مُصْعَبٍ الْمَدَنِيُّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، مَوْلَى الْمُطَّلِبِ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، رضى الله عنه قَالَ كَثِيرًا مَا كُنْتُ أَسْمَعُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَدْعُو بِهَؤُلاَءِ الْكَلِمَاتِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْبُخْلِ وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: “நபி (ஸல்) அவர்கள் இந்த வார்த்தைகளைக் கொண்டு பிரார்த்தனை செய்வதை நான் அடிக்கடி செவியுற்றிருக்கிறேன்: ‘யா அல்லாஹ், நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் கவலை, துக்கம், இயலாமை, சோம்பல், கஞ்சத்தனம், கடன் சுமை (அதன் பாரத்தால் மூழ்கிப்போதல்), மற்றும் மனிதர்களின் ஆதிக்கம் (அவர்களால் அடக்கி ஆளப்படுதல்) ஆகியவற்றிலிருந்து பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3485

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَدْعُو يَقُولُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالْهَرَمِ وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَفِتْنَةِ الْمَسِيحِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள், “அல்லாஹ்வே, நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் சோம்பல், தள்ளாடும் முதுமை (மற்றும் அதனால் ஏற்படும் பலவீனம்), கோழைத்தனம், கஞ்சத்தனம், மஸீஹின் (தஜ்ஜாலின்) சோதனை மற்றும் கப்ரின் வேதனை ஆகியவற்றிலிருந்து பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன் (அல்லாஹும்ம இன்னீ அஊது பிக மினல் கஸலி வல் ஹரமி வல் ஜுப்னி வல் புக்லி வ ஃபித்னத்தில் மஸீஹி வ அதாபில் கப்ர்)” என்று பிரார்த்தனை செய்பவர்களாக இருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ فِي عَقْدِ التَّسْبِيحِ بِالْيَدِ

கையில் தஸ்பீஹ் எண்ணுவது பற்றி வந்துள்ளவை

3486

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، - بَصْرِيٌّ - حَدَّثَنَا عَثَّامُ بْنُ عَلِيٍّ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَعْقِدُ التَّسْبِيحَ . وَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ الأَعْمَشِ عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ . وَرَوَى شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ بِطُولِهِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ يُسَيْرَةَ بِنْتِ يَاسِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَا مَعْشَرَ النِّسَاءِ اعْقِدْنَ بِالأَنَامِلِ فَإِنَّهُنَّ مَسْئُولاَتٌ مُسْتَنْطَقَاتٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நபி (ஸல்) அவர்கள் தஸ்பீஹ் எண்ணுவதை (தமது விரல்களால்) நான் பார்த்தேன்.”

மேலும், யுஸைரா பின்த் யாசிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பெண்களின் சமூகமே! நீங்கள் (திக்ருகளை) உங்கள் விரல் நுனிகளால் எண்ணுங்கள். ஏனெனில், அவை (மறுமையில்) விசாரிக்கப்படும், மேலும் அவை பேசவைக்கப்படும் (சாட்சியம் கூறும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3487

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا سَهْلُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا حُمَيْدٌ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم عَادَ رَجُلاً قَدْ جُهِدَ حَتَّى صَارَ مِثْلَ الْفَرْخِ فَقَالَ لَهُ " أَمَا كُنْتَ تَدْعُو أَمَا كُنْتَ تَسْأَلُ رَبَّكَ الْعَافِيَةَ " . قَالَ كُنْتُ أَقُولُ اللَّهُمَّ مَا كُنْتَ مُعَاقِبِي بِهِ فِي الآخِرَةِ فَعَجِّلْهُ لِي فِي الدُّنْيَا . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " سُبْحَانَ اللَّهِ إِنَّكَ لاَ تُطِيقُهُ - أَوْ لاَ تَسْتَطِيعُهُ - أَفَلاَ كُنْتَ تَقُولُ اللَّهُمَّ آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ " .

قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் (நோயுற்றிருந்த) ஒரு மனிதரை நலம் விசாரிக்கச் சென்றார்கள். அவர் (நோயின் கடுமையால்) மிகவும் மெலிந்து ஒரு பறவைக் குஞ்சைப் போல ஆகியிருந்தார். அவரிடம் நபி (ஸல்) அவர்கள்: "நீர் பிரார்த்தனை ஏதும் செய்வதில்லையா? உம்முடைய இறைவனிடம் நீர் நல்வாழ்வை (ஆஃபியத்தை)க் கேட்பதில்லையா?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்: "நான் இவ்வாறு கூறி வந்தேன்: 'அல்லாஹ்வே, மறுமையில் எனக்கு நீ எதைக்கொண்டு தண்டனை அளிக்க இருக்கிறாயோ, அதை எனக்கு இவ்வுலகிலேயே விரைவுபடுத்திவிடு.'" என்று கூறினார்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சுப்ஹானல்லாஹ்! அதைத் தாங்கிக்கொள்ளும் சக்தி உமக்கில்லை - அல்லது - உம்மால் அது முடியாது. நீர் பின்வருமாறு கூறியிருக்கக் கூடாதா?

'அல்லாஹ்வே, எங்களுக்கு இவ்வுலகிலும் நன்மையை வழங்குவாயாக! மறுமையிலும் நன்மையை வழங்குவாயாக! மேலும் நரக நெருப்பின் தண்டனையிலிருந்து எங்களைக் காப்பாயாக!'"

(அல்லாஹும்ம ஆதினா ஃபித்-துன்யா ஹஸனதன் வஃபில் ஆகிரதி ஹஸனதன் வகினா அதாபந்-நார்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3488

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْبَزَّازُ، حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنِ الْحَسَنِ، فِي قَوْلِهِ : (رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً) قَالَ فِي الدُّنْيَا الْعِلْمَ وَالْعِبَادَةَ وَفِي الآخِرَةِ الْجَنَّةَ .

அல்-ஹஸன் (ரஹ்) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் கூற்றான "(ரப்பனா ஆதினா ஃபித்-துன்யா ஹஸனத்தன் வஃபில் ஆகிரதி ஹஸனஹ்) - எங்கள் இறைவனே! எங்களுக்கு இவ்வுலகில் நன்மையைத் தருவாயாக! மறுமையிலும் நன்மையைத் தருவாயாக!" என்பது குறித்துக் கூறினார்கள்: "இவ்வுலகில் (நன்மை என்பது) அறிவும் வணக்கமும் ஆகும்; மறுமையில் (நன்மை என்பது) சுவர்க்கமும் ஆகும்."

3489

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا الأَحْوَصِ، يُحَدِّثُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَدْعُو اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالتُّقَى وَالْعَفَافَ وَالْغِنَى . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் (பின்வருமாறு) பிரார்த்தனை செய்வார்கள்:
“அல்லாஹ்வே, நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் நேர்வழியையும், இறையச்சத்தையும், கற்பொழுக்கத்தையும் (பாவமான காரியங்களிலிருந்து விலகி தூய்மையாக இருத்தலையும்), தன்னிறைவையும் (மக்களிடம் தேவையற்றிருத்தல் மற்றும் உள்ளத்தின் செல்வத்தையும்) கேட்கிறேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3490

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَعْدٍ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَبِيعَةَ الدِّمَشْقِيِّ، حَدَّثَنَا عَائِذُ اللَّهِ أَبُو إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيُّ، عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " كَانَ مِنْ دُعَاءِ دَاوُدَ يَقُولُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَالْعَمَلَ الَّذِي يُبَلِّغُنِي حُبَّكَ اللَّهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ أَحَبَّ إِلَىَّ مِنْ نَفْسِي وَأَهْلِي وَمِنَ الْمَاءِ الْبَارِدِ " . قَالَ وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا ذَكَرَ دَاوُدَ يُحَدِّثُ عَنْهُ قَالَ " كَانَ أَعْبَدَ الْبَشَرِ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ அத்-தர்தா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “தாவூத் (அலை) அவர்கள் செய்யும் பிரார்த்தனைகளில் ஒன்றாக இது இருந்தது: ‘யா அல்லாஹ், நிச்சயமாக நான் உன்னுடைய அன்பையும், உன்னை நேசிப்பவர்களின் அன்பையும், உன்னுடைய அன்பை எனக்குப் பெற்றுத்தரும் செயலையும் உன்னிடம் கேட்கிறேன். யா அல்லாஹ், உன்னுடைய அன்பை என்னை விடவும், என் குடும்பத்தாரை விடவும், குளிர்ச்சியான நீரை விடவும் எனக்கு மிகவும் பிரியமானதாக ஆக்குவாயாக’ (அல்லாஹும்ம இன்னீ அஸ்அலுக்க ஹுப்பக்க வ ஹுப்ப மன் யுஹிப்புக்க வல் அமலல்லதீ யுபல்லிகுனீ ஹுப்பக்க. அல்லாஹும்மஜ்அல் ஹுப்பக்க அஹப்ப இலைய்ய மின் நஃப்ஸீ, வ அஹ்லீ வ மினல் மாஇல் பாரித்).

அபூ அத்-தர்தா (ரழி) அவர்கள் மேலும் கூறினார்கள்: “நபி (ஸல்) அவர்கள் தாவூத் (அலை) அவர்களைப் பற்றிக் குறிப்பிடும் போதெல்லாம், அவரைப் பற்றி, ‘மனிதர்களிலேயே வணக்க வழிபாடுகளில் மிகச் சிறந்தவராக அவர் இருந்தார்’ என்று எடுத்துரைப்பார்கள்.”

(இந்த ஹதீஸ்) ஹஸன் கரீப் (தரமுடையது) என்று (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3491

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ الْخَطْمِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ كَعْبٍ الْقُرَظِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ الْخَطْمِيِّ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ فِي دُعَائِهِ اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي حُبَّكَ وَحُبَّ مَنْ يَنْفَعُنِي حُبُّهُ عِنْدَكَ اللَّهُمَّ مَا رَزَقْتَنِي مِمَّا أُحِبُّ فَاجْعَلْهُ قُوَّةً لِي فِيمَا تُحِبُّ اللَّهُمَّ وَمَا زَوَيْتَ عَنِّي مِمَّا أُحِبُّ فَاجْعَلْهُ لِي فَرَاغًا فِيمَا تُحِبُّ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَأَبُو جَعْفَرٍ الْخَطْمِيُّ اسْمُهُ عُمَيْرُ بْنُ يَزِيدَ بْنِ خُمَاشَةَ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் யஸீத் அல்-கத்மீ அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்களின் பிரார்த்தனையில் இவ்வாறு கூறுவார்கள்:

“யா அல்லாஹ்! உனது அன்பையும், எவருடைய அன்பு உன்னிடத்தில் எனக்குப் பயனளிக்குமோ அத்தகையோரின் அன்பையும் எனக்கு வழங்குவாயாக. யா அல்லாஹ்! நான் விரும்பக்கூடியவற்றில் இருந்து நீ எனக்கு வழங்கியதை, நீ விரும்பக்கூடியவற்றில் (ஈடுபடுவதற்கு) எனக்கு ஒரு சக்தியாக ஆக்குவாயாக. யா அல்லாஹ்! மேலும், நான் விரும்பக்கூடியவற்றில் இருந்து நீ என்னிடமிருந்து தடுத்துக்கொண்டதை, நீ விரும்பக்கூடியவற்றில் (ஈடுபடுவதற்கு) எனக்கு ஒரு ஓய்வாக ஆக்குவாயாக.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3492

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ أَوْسٍ، عَنْ بِلاَلِ بْنِ يَحْيَى الْعَبْسِيِّ، عَنْ شُتَيْرِ بْنِ شَكَلٍ، عَنْ أَبِيهِ، شَكَلِ بْنِ حُمَيْدٍ قَالَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم

فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلِّمْنِي تَعَوُّذًا أَتَعَوَّذُ بِهِ . قَالَ فَأَخَذَ بِكَتِفِي فَقَالَ قُلِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ سَمْعِي وَمِنْ شَرِّ بَصَرِي وَمِنْ شَرِّ لِسَانِي وَمِنْ شَرِّ قَلْبِي وَمِنْ شَرِّ مَنِيِّي . يَعْنِي فَرْجَهُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ سَعْدِ بْنِ أَوْسٍ عَنْ بِلاَلِ بْنِ يَحْيَى .

ஷகல் பின் ஹுமைத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் பாதுகாப்புத் தேடும் ஒரு வழியை எனக்குக் கற்றுத் தாருங்கள்; அதைக் கொண்டு நான் பாதுகாப்புத் தேடிக்கொள்வேன்' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள் என் தோளைப் பிடித்துக்கொண்டு, 'நீர் கூறுவீராக: யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் என் செவியின் தீங்கிலிருந்தும், என் பார்வையின் தீங்கிலிருந்தும், என் நாவின் தீங்கிலிருந்தும், என் இதயத்தின் தீங்கிலிருந்தும், என் விந்தின் (மர்ம உறுப்பின்) தீங்கிலிருந்தும் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3493

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ التَّيْمِيِّ، أَنَّ عَائِشَةَ، قَالَتْ كُنْتُ نَائِمَةً إِلَى جَنْبِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَفَقَدْتُهُ مِنَ اللَّيْلِ فَلَمَسْتُهُ فَوَقَعَتْ يَدِي عَلَى قَدَمَيْهِ وَهُوَ سَاجِدٌ وَهُوَ يَقُولُ " أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَائِشَةَ .
حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . وَزَادَ فِيهِ " وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ " .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பக்கத்தில் உறங்கிக்கொண்டிருந்தேன். இரவில் அவர்களைக் காணவில்லை. ஆகவே, நான் (அவர்களைத் தேடித்) தடவினேன். அப்போது என் கை, அவர்கள் ஸஜ்தாவில் இருந்த நிலையில் அவர்களின் பாதங்களில் பட்டது. அப்போது அவர்கள், '(யா அல்லாஹ்!) உனது கோபத்திலிருந்து உனது திருப்தியைக் கொண்டும், உனது தண்டனையிலிருந்து உனது மன்னிப்பைக் கொண்டும் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். உன்னைப் புகழ என்னால் எண்ணி முடிக்க முடியாது. நீ உன்னைப் புகழ்ந்துகொண்டது போலவே நீ இருக்கிறாய்' என்று

கூறிக்கொண்டிருந்தார்கள்."

மற்றொரு அறிவிப்பில், "மேலும் உன்னிடமிருந்து (தப்பிக்க) உன்னிடமே நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்" எனும் வார்த்தைகள் அதிகமாக இடம்பெற்றுள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3494

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ الْمَكِّيِّ، عَنْ طَاوُسٍ الْيَمَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يُعَلِّمُهُمْ هَذَا الدُّعَاءَ كَمَا يُعَلِّمُهُمُ السُّورَةَ مِنَ الْقُرْآنِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ [غَرِيبٌ] ‏.‏

அப்துல்லாஹ் இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குர்ஆனின் அத்தியாயத்தைக் கற்றுக் கொடுப்பதைப் போன்று இந்த துஆவையும் அவர்களுக்குக் கற்றுக் கொடுப்பவர்களாக இருந்தார்கள்: "அல்லாஹ்வே, நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் நரகத்தின் வேதனையிலிருந்தும், கப்ரின் வேதனையிலிருந்தும் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். மேலும், பொய்யான மஸீஹுடைய (தஜ்ஜாலின்) சோதனையிலிருந்தும் உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். மேலும், வாழ்வு மற்றும் மரணத்தின் சோதனையிலிருந்தும் உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3495

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدْعُو بِهَؤُلاَءِ الْكَلِمَاتِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ النَّارِ وَعَذَابِ النَّارِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ وَفِتْنَةِ الْقَبْرِ وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْغِنَى وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْفَقْرِ وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ اللَّهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَاىَ بِمَاءِ الثَّلْجِ وَالْبَرَدِ وَأَنْقِ قَلْبِي مِنَ الْخَطَايَا كَمَا أَنْقَيْتَ الثَّوْبَ الأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ وَبَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَاىَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ

الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالْهَرَمِ وَالْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இந்த வார்த்தைகளைக் கொண்டு பிரார்த்தனை செய்வார்கள்:

‘யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் நரகத்தின் சோதனையிலிருந்தும், நரகத்தின் வேதனையிலிருந்தும், கப்ரின் வேதனையிலிருந்தும், கப்ரின் சோதனையிலிருந்தும், செல்வத்தின் சோதனையின் தீங்கிலிருந்தும், வறுமையின் சோதனையின் தீங்கிலிருந்தும், மஸீஹ் தஜ்ஜாலின் சோதனையின் தீங்கிலிருந்தும் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.

யா அல்லாஹ்! பனிக்கட்டி மற்றும் ஆலங்கட்டி நீரினால் என் பாவங்களைக் கழுவுவாயாக. அழுக்கிலிருந்து வெண்மையான ஆடையை நீ தூய்மைப்படுத்தியது போல், என் இதயத்தைப் பாவங்களிலிருந்து தூய்மைப்படுத்துவாயாக. கிழக்குக்கும் மேற்குக்கும் இடையில் நீ தூரத்தை ஏற்படுத்தியது போல், எனக்கும் என் பாவங்களுக்கும் இடையில் தூரத்தை ஏற்படுத்துவாயாக.

யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் சோம்பல், தள்ளாமை (முதுமையின் பலவீனம்), பாவம் மற்றும் கடன் ஆகியவற்றிலிருந்து பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.’

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3496

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ، حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ عِنْدَ وَفَاتِهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الأَعْلَى . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மரணிக்கும் தருவாயில் (தமது இறுதி மூச்சின்போது) கூறுவதை நான் கேட்டேன்: ‘யா அல்லாஹ், என்னை மன்னிப்பாயாக, எனக்குக் கருணை காட்டுவாயாக. மேலும், மேலான தோழர்களுடன் (அதாவது, அல்லாஹ்வுடனோ அல்லது நபிமார்கள், உண்மையாளர்கள், தியாகிகள் மற்றும் நல்லோர்களின் உயரிய சபையுடனோ) என்னைச் சேர்ப்பாயாக.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3497

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَقُولُ أَحَدُكُمُ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي إِنْ شِئْتَ اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي إِنْ شِئْتَ لِيَعْزِمِ الْمَسْأَلَةَ فَإِنَّهُ لاَ مُكْرِهَ لَهُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உங்களில் எவரும், 'யா அல்லாஹ், நீ நாடினால் என்னை மன்னிப்பாயாக. யா அல்லாஹ், நீ நாடினால் என் மீது கருணை காட்டுவாயாக' என்று கூற வேண்டாம். (ஏனெனில் இது அல்லாஹ்விடம் கேட்பதில் உறுதியற்ற தன்மையைக் காட்டுகிறது.) அவர் தனது கோரிக்கையில் உறுதியாக இருக்கட்டும். ஏனெனில் அல்லாஹ்வை நிர்ப்பந்திக்கக்கூடியவர் எவரும் இல்லை (அவனுக்கு எவரும் கட்டளையிட முடியாது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3498

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الأَغَرِّ، وَعَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَنْزِلُ رَبُّنَا كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الآخِرُ فَيَقُولُ مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ وَمَنْ يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيَهُ وَمَنْ يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو عَبْدِ اللَّهِ الأَغَرُّ اسْمُهُ سَلْمَانُ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَجُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ وَرِفَاعَةَ الْجُهَنِيِّ وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَعُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِي ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நமது இறைவன் ஒவ்வோர் இரவும் கீழ் வானத்திற்கு இறங்குகிறான் (அவனது மகத்துவமும், அருளும், கருணையும் கீழ் வானத்தை வந்தடையும் விதத்தில்). இரவின் கடைசி மூன்றில் ஒரு பகுதி எஞ்சியிருக்கும்போது, அவன் கூறுகிறான்: ‘என்னிடம் பிரார்த்திப்பவர் உண்டா? நான் அவருக்குப் பதிலளிக்கிறேன் (அவரது பிரார்த்தனையை ஏற்றுக்கொள்கிறேன்). என்னிடம் கேட்பவர் உண்டா? நான் அவருக்குக் கொடுக்கிறேன் (அவர் கேட்பதை வழங்குகிறேன்). என்னிடம் பாவமன்னிப்பு வேண்டுபவர் உண்டா? நான் அவரை மன்னிக்கிறேன் (அவரது பாவங்களை மன்னித்து அருள்புரிகிறேன்).’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3499

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الثَّقَفِيُّ الْمَرْوَزِيُّ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَابِطٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَىُّ الدُّعَاءِ أَسْمَعُ قَالَ " جَوْفُ اللَّيْلِ الآخِرُ وَدُبُرَ الصَّلَوَاتِ الْمَكْتُوبَاتِ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي ذَرٍّ وَابْنِ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " جَوْفُ اللَّيْلِ الآخِرُ الدُّعَاءُ فِيهِ أَفْضَلُ أَوْ أَرْجَى " . أَوْ نَحْوَ هَذَا .

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: "'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்), எந்தப் பிரார்த்தனை மிகவும் செவியேற்கப்படும்?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இரவின் கடைசிப் பகுதியிலும், கடமையான தொழுகைகளின் இறுதியிலும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3500

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْحَمِيدِ بْنُ عُمَرَ الْهِلاَلِيُّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ إِيَاسٍ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي السَّلِيلِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَجُلاً، قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ سَمِعْتُ دُعَاءَكَ اللَّيْلَةَ فَكَانَ الَّذِي وَصَلَ إِلَىَّ مِنْهُ أَنَّكَ تَقُولُ " اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي وَوَسِّعْ لِي فِي رِزْقِي وَبَارِكْ لِي فِيمَا رَزَقْتَنِي " . قَالَ " فَهَلْ تَرَاهُنَّ تَرَكْنَ شَيْئًا " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو السَّلِيلِ اسْمُهُ ضُرَيْبُ بْنُ نُفَيْرٍ وَيُقَالُ ابْنُ نُقَيْرٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: ஒருவர் கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்), நேற்றிரவு தங்களின் பிரார்த்தனையை நான் கேட்டேன். அதிலிருந்து எனக்கு எட்டிய பகுதி, தாங்கள் 'யா அல்லாஹ்! என் பாவத்தை எனக்கு மன்னிப்பாயாக! என் வாழ்வாதாரத்தை எனக்கு விசாலமாக்குவாயாக! மேலும் நீ எனக்கு வழங்கியவற்றில் பரக்கத் செய்வாயாக' (அல்லாஹும்மஃக்பிர்லீ தன்பீ, வ வஸ்ஸிஃ லீ ஃபீ ரிஸ்கீ, வ பாரிக் லீ ஃபீமா ரஸக்தனீ) என்று கூறியதுதான்." அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "இவை (மனிதனின் தேவைகளில்) எதையும் விட்டுவிடுவதாக நீர் காண்கிறீரா?"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3501

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا حَيْوَةُ بْنُ شُرَيْحٍ، وَهُوَ ابْنُ يَزِيدَ الْحِمْصِيُّ عَنْ بَقِيَّةَ بْنِ الْوَلِيدِ، عَنْ مُسْلِمِ بْنِ زِيَادٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسًا، يَقُولُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ قَالَ حِينَ يُصْبِحُ اللَّهُمَّ أَصْبَحْنَا نُشْهِدُكَ وَنُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ وَمَلاَئِكَتَكَ وَجَمِيعَ خَلْقِكَ بِأَنَّكَ اللهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ ‏.‏ إِلاَّ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا أَصَابَ فِي يَوْمِهِ ذَلِكَ وَإِنْ قَالَهَا حِينَ يُمْسِي غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا أَصَابَ فِي تِلْكَ اللَّيْلَةِ مِنْ ذَنْبٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“யார் காலையில், ‘யா அல்லாஹ்! நாங்கள் காலையை அடைந்துவிட்டோம். உன்னையும், உன் அர்ஷைச் சுமப்பவர்களையும், உன் வானவர்களையும், உன் படைப்புகள் அனைத்தையும் நாங்கள் சாட்சியாக்குகிறோம், நிச்சயமாக நீயே அல்லாஹ், உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை, நீ தனித்தவன், உனக்கு யாதொரு இணையுமில்லை; மேலும் நிச்சயமாக முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் உன்னுடைய அடிமையும் உன்னுடைய தூதருமாவார் என்பதற்கு.
(அல்லாஹும்ம அஸ்பஹ்னா நுஷ்ஹிதுக வ நுஷ்ஹிது ஹமலத அர்ஷிக வ மலாயிகதக வ ஜமீஅ கல்கிக பி-அன்னகல்லாஹ், லா இலாஹ இல்லா அன்த, வஹ்தக லா ஷரீக லக, வ அன்ன முஹம்மதன் அப்துக வ ரசூலுக்)’ என்று கூறுகிறாரோ, அவர் அந்த நாளில் செய்த (சிறு) பாவங்களை அல்லாஹ் அவருக்கு மன்னித்துவிடுவான். மேலும் அவர் மாலையில் இதைக் கூறினால், அந்த இரவில் அவர் செய்த (சிறு) பாவங்களை அல்லாஹ் மன்னித்துவிடுவான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3502

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، أَخْبَرَنَا ابْنُ الْمُبَارَكِ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ زَحْرٍ، عَنْ خَالِدِ بْنِ أَبِي عِمْرَانَ، أَنَّ ابْنَ عُمَرَ، قَالَ قَلَّمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُومُ مِنْ مَجْلِسٍ حَتَّى يَدْعُوَ بِهَؤُلاَءِ الْكَلِمَاتِ لأَصْحَابِهِ اللَّهُمَّ اقْسِمْ لَنَا مِنْ خَشْيَتِكَ مَا يَحُولُ بَيْنَنَا

وَبَيْنَ مَعَاصِيكَ وَمِنْ طَاعَتِكَ مَا تُبَلِّغُنَا بِهِ جَنَّتَكَ وَمِنَ الْيَقِينِ مَا تُهَوِّنُ بِهِ عَلَيْنَا مُصِيبَاتِ الدُّنْيَا وَمَتِّعْنَا بِأَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا وَقُوَّتِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا وَاجْعَلْ ثَأْرَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا وَلاَ تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا وَلاَ تَجْعَلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّنَا وَلاَ مَبْلَغَ عِلْمِنَا وَلاَ تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لاَ يَرْحَمُنَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ خَالِدِ بْنِ أَبِي عِمْرَانَ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு சபையிலிருந்து எழும்போது, தங்கள் தோழர்களுக்காக இந்த வார்த்தைகளைக் கொண்டு பிரார்த்தனை செய்யாமல் அரிதாகவே எழுவார்கள்: ‘யா அல்லாஹ்! உனக்கு மாறு செய்வதற்கும் எங்களுக்கும் இடையில் தடையாக அமையும் உன்னைப் பற்றிய அச்சத்தையும், உனது சொர்க்கத்தை நாங்கள் அடையச் செய்யும் உனக்கான கீழ்ப்படிதலையும், இவ்வுலகின் சோதனைகளை எங்களுக்கு எளிதாக்கும் உறுதியையும் எங்களுக்குப் பங்கிட்டுத் தருவாயாக. நீ எங்களை வாழ வைக்கும் காலமெல்லாம் எங்கள் செவிப்புலன், எங்கள் பார்வைகள், எங்கள் வலிமை ஆகியவற்றால் எங்களை இன்புறச் செய்வாயாக! மேலும் அவற்றை எங்களிடமிருந்து (எங்கள் மரணம் வரை நிலைத்திருக்கும்) வாரிசாக ஆக்குவாயாக. எங்களுக்கு அநீதி இழைத்தவர்கள் மீதே எங்கள் பழிவாங்குதல் இருக்கச் செய்வாயாக. எங்களுக்குப் பகைமை காட்டுபவர்களுக்கு எதிராக எங்களுக்கு உதவுவாயாக. எங்கள் மார்க்கத்தில் எங்களுக்குச் சோதனையை ஏற்படுத்தாதே. இவ்வுலகை எங்கள் மிகப்பெரும் கவலையாகவோ, எங்கள் அறிவின் எல்லையாகவோ ஆக்காதே. எங்கள் மீது கருணை காட்டாதவர்களை எங்கள் மீது ஆதிக்கம் செலுத்துபவர்களாக ஆக்காதே.’

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3503

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ الشَّحَّامُ، حَدَّثَنِي مُسْلِمُ بْنُ أَبِي بَكْرَةَ، قَالَ سَمِعَنِي أَبِي، وَأَنَا أَقُولُ اللَّهُمَّ، إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْكَسَلِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ ‏.‏ قَالَ يَا بُنَىَّ مِمَّنْ سَمِعْتَ هَذَا قَالَ قُلْتُ سَمِعْتُكَ تَقُولُهُنَّ ‏.‏ قَالَ الْزَمْهُنَّ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُهُنَّ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ [صَحِيحٌ] [غَرِيبٌ] ‏.‏

முஸ்லிம் பின் அபீ பக்ரா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான், ‘அல்லாஹ்வே, நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் கவலையிலிருந்தும், சோம்பலிலிருந்தும், கப்ரின் வேதனையிலிருந்தும் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்

(அல்லாஹும்ம, இன்னீ அஊது பிக மினல்-ஹம்மி வல்-கஸலி வ அதாபில்-கப்ர்)' என்று கூறுவதை என் தந்தை (அபூ பக்ரா ரலி) அவர்கள் கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், 'என் அருமை மகனே, இதை யாரிடமிருந்து நீ செவியுற்றாய்?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நான், 'தாங்கள் இவற்றைக் கூறுவதை நான் கேட்டேன்' என்றேன். அதற்கு அவர்கள், 'அவற்றை உறுதியாகப் பற்றிப்பிடி (அதாவது, இந்த துஆவை தொடர்ந்து ஓதி வா). ஏனெனில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இவற்றைக் கூறுவதை நான் செவியுற்றுள்ளேன்' என்று கூறினார்கள்.''

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3504

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ، أَخْبَرَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَلاَ أُعَلِّمُكَ كَلِمَاتٍ إِذَا قُلْتَهُنَّ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ وَإِنْ كُنْتَ مَغْفُورًا لَكَ " . قَالَ " قُلْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ " .
قَالَ عَلِيُّ بْنُ خَشْرَمٍ وَأَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، عَنْ أَبِيهِ، بِمِثْلِ ذَلِكَ إِلاَّ أَنَّهُ قَالَ فِي آخِرِهَا " الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي إِسْحَاقَ عَنِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ .

அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், "நான் உமக்கு சில வார்த்தைகளைக் கற்றுத்தரட்டுமா? அவற்றை நீர் கூறினால், நீர் (ஏற்கனவே) மன்னிக்கப்பட்டவராக இருந்தாலும் அல்லாஹ் உம்மை மன்னித்துவிடுவான்" என்று கேட்டார்கள். (பிறகு) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கூறுவீராக:

லா இலாஹ இல்லல்லாஹுல் அலிய்யுல் அழீம், லா இலாஹ இல்லல்லாஹுல் ஹலீமுல் கரீம், லா இலாஹ இல்லல்லாஹு சுப்ஹானல்லாஹி ரப்பில் அர்ஷில் அழீம்.

(பொருள்: மிக்க மேலானவனும், மகத்துவமிக்கவனுமாகிய அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை. சகிப்புத்தன்மை மிக்கவனும், பெருந்தன்மையானவனுமாகிய அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை. அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை. மகத்தான அர்ஷின் அதிபதியாகிய அல்லாஹ் தூயவன் ஆவான்.)"

அலி பின் கஷ்ரம் (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: அலி பின் அல்-ஹுசைன் பின் வாகித் அவர்கள் தமது தந்தையிடமிருந்து இதே போன்றே

அறிவித்தார்கள். ஆனால், அதன் இறுதியில் **"அல்ஹம்து லில்லாஹி ரப்பில் ஆலமீன்"** (அகிலங்களின் இறைவனாகிய அல்லாஹ்விற்கே புகழனைத்தும்) என்று அவர் கூறினார்.

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: இது ஒரு ஙரீப் (அறிவிப்பாளர் தொடரில் தனித்தன்மை வாய்ந்த) ஹதீஸ் ஆகும். அபூ இஸ்ஹாக் வழியாக ஹாரித் வழியாக அலி (ரழி) அறிவிக்கும் இந்த அறிவிப்புத் தொடர் மூலமாகவே இதை நாம் அறிவோம்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3505

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ دَعْوَةُ ذِي النُّونِ إِذْ دَعَا وَهُوَ فِي بَطْنِ الْحُوتِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ‏.‏ فَإِنَّهُ لَمْ يَدْعُ بِهَا رَجُلٌ مُسْلِمٌ فِي شَيْءٍ قَطُّ إِلاَّ اسْتَجَابَ اللَّهُ لَهُ ‏"‏ ‏.‏
قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ مَرَّةً عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ سَعْدٍ، ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَقَدْ رَوَى غَيْرُ، وَاحِدٍ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يُونُسَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ سَعْدٍ، وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ أَبِيهِ ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ، عَنْ يُونُسَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ، فَقَالُوا عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدٍ، وَكَانَ، يُونُسُ بْنُ أَبِي إِسْحَاقَ رُبَّمَا ذَكَرَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ عَنْ أَبِيهِ، وَرُبَّمَا، لَمْ يَذْكُرْهُ ‏.‏

சஃஃத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“தூன்-னூன் (யூனுஸ் நபி) அவர்கள் மீனின் வயிற்றில் இருந்தபோது செய்த பிரார்த்தனை: ‘உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை, நீ தூய்மையானவன். நிச்சயமாக, நான் அநியாயக்காரர்களில் ஒருவனாகி விட்டேன்.’ (லா இலாஹ இல்லா அன்த சுப்ஹானக இன்னீ குன்து மினழ்-ழாலிமீன்). ஏனெனில், எந்தவொரு முஸ்லிமும் இதைக் கொண்டு எந்த விஷயத்திற்காகவும் பிரார்த்தித்தால், அல்லாஹ் அவருக்குப் பதிலளிக்காமல் இருப்பதில்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3506

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ حَمَّادٍ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَبِي رَافِعٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ لِلَّهِ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ اسْمًا مِائَةً غَيْرَ وَاحِدٍ مَنْ أَحْصَاهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ .

قَالَ يُوسُفُ وَحَدَّثَنَا عَبْدُ الأَعْلَى، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நிச்சயமாக அல்லாஹ்வுக்கு தொண்ணூற்று ஒன்பது திருநாமங்கள் உள்ளன – நூற்றுக்கு ஒன்று குறைவானவை. எவர் அவற்றை (மனனம் செய்து, அதன் அர்த்தங்களைப் புரிந்துகொண்டு, அதற்கேற்ப) செயல்படுகிறாரோ அவர் சுவர்க்கத்தில் நுழைவார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3507

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ الْجُوزَجَانِيُّ، حَدَّثَنِي صَفْوَانُ بْنُ صَالِحٍ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا شُعَيْبُ بْنُ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ لِلَّهِ تَعَالَى تِسْعَةً وَتِسْعِينَ اسْمًا مِائَةً غَيْرَ وَاحِدَةٍ مَنْ أَحْصَاهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلاَمُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ الْغَفَّارُ الْقَهَّارُ الْوَهَّابُ الرَّزَّاقُ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ الْقَابِضُ الْبَاسِطُ الْخَافِضُ الرَّافِعُ الْمُعِزُّ الْمُذِلُّ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ الْحَكَمُ الْعَدْلُ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ الْحَلِيمُ الْعَظِيمُ الْغَفُورُ الشَّكُورُ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ الْحَفِيظُ الْمُقِيتُ الْحَسِيبُ الْجَلِيلُ الْكَرِيمُ الرَّقِيبُ الْمُجِيبُ الْوَاسِعُ الْحَكِيمُ الْوَدُودُ الْمَجِيدُ الْبَاعِثُ الشَّهِيدُ الْحَقُّ الْوَكِيلُ الْقَوِيُّ الْمَتِينُ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ الْمُحْصِي الْمُبْدِئُ الْمُعِيدُ الْمُحْيِي الْمُمِيتُ الْحَىُّ الْقَيُّومُ الْوَاجِدُ الْمَاجِدُ الْوَاحِدُ الصَّمَدُ الْقَادِرُ الْمُقْتَدِرُ الْمُقَدِّمُ الْمُؤَخِّرُ الأَوَّلُ الآخِرُ الظَّاهِرُ الْبَاطِنُ الْوَالِي الْمُتَعَالِي

الْبَرُّ التَّوَّابُ الْمُنْتَقِمُ الْعَفُوُّ الرَّءُوفُ مَالِكُ الْمُلْكِ ذُو الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ الْمُقْسِطُ الْجَامِعُ الْغَنِيُّ الْمُغْنِي الْمَانِعُ الضَّارُّ النَّافِعُ النُّورُ الْهَادِي الْبَدِيعُ الْبَاقِي الْوَارِثُ الرَّشِيدُ الصَّبُورُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ حَدَّثَنَا بِهِ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ صَفْوَانَ بْنِ صَالِحٍ ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ صَفْوَانَ بْنِ صَالِحٍ وَهُوَ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلاَ نَعْلَمُ - فِي كَبِيرِ شَيْءٍ مِنَ الرِّوَايَاتِ لَهُ إِسْنَادٌ صَحِيحٌ ذِكْرَ الأَسْمَاءِ إِلاَّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى آدَمُ بْنُ أَبِي إِيَاسٍ هَذَا الْحَدِيثَ بِإِسْنَادٍ غَيْرِ هَذَا عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَذَكَرَ فِيهِ الأَسْمَاءَ وَلَيْسَ لَهُ إِسْنَادٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நிச்சயமாக அல்லாஹ்விற்குத் தொண்ணூற்றொன்பது திருநாமங்கள் - அதாவது நூற்றுக்கு ஒன்று குறைவான பெயர்கள் - உள்ளன. அவற்றை (மனனமிட்டு, அவற்றின் அர்த்தங்களை அறிந்து, அதன்படி செயல்பட்டு) கணக்கிடுபவர் சொர்க்கத்தில் நுழைவார். அவன் அல்லாஹ், அவனைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை (அல்லாஹு லா இலாஹ இல்லா ஹுவ), அளவற்ற அருளாளன் (அர்-ரஹ்மான்), நிகரற்ற அன்புடையோன் (அர்-ரஹீம்), பேரரசன் (அல்-மலிக்), பரிசுத்தமானவன் (அல்-குத்தூஸ்), சாந்தியளிப்பவன் (அஸ்-ஸலாம்), அபயமளிப்பவன் (அல்-முஃமின்), பாதுகாப்பவன் (அல்-முஹைமின்), யாவரையும் மிகைத்தவன் (அல்-அஸீஸ்), அடக்கியாள்பவன் (அல்-ஜப்பார்), பெருமைக்குரியவன் (அல்-முதகப்பிர்), படைப்பவன் (அல்-காலிக்), உருவாக்குபவன் (அல்-பாரிஃ), உருவமளிப்பவன் (அல்-முஸவ்விர்), மிக மன்னிப்பவன் (அல்-கஃப்பார்), அடக்கி ஆள்பவன் (அல்-கஹ்ஹார்), கொடையாளி (அல்-வஹ்ஹாப்), உணவளிப்பவன் (அர்-ரஸ்ஸாக்), வெற்றியளிப்பவன் (அல்-ஃபத்தாஹ்), நன்கறிந்தவன் (அல்-அலீம்), கைப்பற்றுபவன் (அல்-காபிழ்), விரிவாகக் கொடுப்பவன் (அல்-பாஸித்), தாழ்த்துபவன் (அல்-காஃபிழ்), உயர்த்துபவன் (அர்-ராஃபி), கண்ணியப்படுத்துபவன் (அல்-முஇஸ்), இழிவுபடுத்துபவன் (அல்-முதில்), செவியேற்பவன் (அஸ்-ஸமீ), பார்ப்பவன் (அல்-பஸீர்), தீர்ப்பளிப்பவன் (அல்-ஹகம்), நீதியானவன் (அல்-அத்ல்), மென்மையானவன் (அல்-லத்தீஃப்), நன்கறிந்தவன் (அல்-கபீர்), சகிப்புத்தன்மையுள்ளவன் (அல்-ஹலீம்), மகத்துவமிக்கவன் (அல்-அழீம்), மன்னிப்பவன் (அல்-கஃபூர்), நன்றியுள்ளவன் (அஷ்-ஷகூர்), உயர்ந்தவன் (அல்-அலிய்), பெரியவன் (அல்-கபீர்), பாதுகாப்பவன் (அல்-ஹஃபீழ்), உணவளிப்பவன் (அல்-முகீத்), கணக்கெடுப்பவன் (அல்-ஹஸீப்), மகத்துவமிக்கவன் (அல்-ஜலீல்), சங்கைமிக்கவன் (அல்-கரீம்), கண்காணிப்பவன் (அர்-ரகீப்), பதிலளிப்பவன் (அல்-முஜீப்), விசாலமானவன் (அல்-வாஸி), ஞானமுள்ளவன் (அல்-ஹகீம்), நேசிப்பவன் (அல்-வதூத்), கண்ணியமிக்கவன் (அல்-மஜீத்), (மறுமையில்) எழுப்புபவன் (அல்-பாஇத்), சாட்சியாளன் (அஷ்-ஷஹீத்), உண்மையானவன்

(அல்-ஹக்), பொறுப்பேற்பவன் (அல்-வகீல்), வலிமைமிக்கவன் (அல்-கவிய்), உறுதியானவன் (அல்-மத்தீன்), பாதுகாவலன் (அல்-வலிய்), புகழுக்குரியவன் (அல்-ஹமீத்), (யாவற்றையும்) கணக்கிடுபவன் (அல்-முஹ்ஸி), துவக்குபவன் (அல்-முப்தி), மீட்டுபவன் (அல்-முஈத்), உயிர்ப்பிப்பவன் (அல்-முஹ்யீ), மரணிக்கச் செய்பவன் (அல்-முமீத்), உயிருள்ளவன் (அல்-ஹய்யு), நிலையானவன் (அல்-கய்யூம்), எல்லாம் உடையவன் (அல்-வாஜித்), மேன்மைமிக்கவன் (அல்-மாஜித்), தனித்தவன் (அல்-வாஹித்), தேவையற்றவன் (அஸ்-ஸமத்), ஆற்றலுள்ளவன் (அல்-காதர்), சக்தியுள்ளவன் (அல்-முக்ததிர்), முற்படுத்துபவன் (அல்-முகத்திம்), பிற்படுத்துபவன் (அல்-முஅக்கிர்), முதலானவன் (அல்-அவ்வல்), இறுதியானவன் (அல்-ஆகிர்), வெளிப்படையானவன் (அழ்-ழாஹிர்), மறைவானவன் (அல்-பாத்தின்), நிர்வகிப்பவன் (அல்-வாலி), மிக உயர்ந்தவன் (அல்-முதஆலி), நன்மை செய்பவன் (அல்-பர்), மன்னிப்பை ஏற்பவன் (அத்-தவ்வாப்), பழிவாங்குபவன் (அல்-முன்தகிம்), மன்னிப்பவன் (அல்-அஃபுவ்), இரக்கமுள்ளவன் (அர்-ரஊஃப்), ஆட்சியின் அதிபதி (மாலிகுல்-முல்க்), மகத்துவமும் கண்ணியமும் உடையவன் (துல் ஜலாலி வல் இக்ராம்), நீதி செய்பவன் (அல்-முக்ஸித்), ஒன்று சேர்ப்பவன் (அல்-ஜாமி), சீமான் (அல்-கனிய்), செல்வமளிப்பவன் (அல்-முஃனி), தடுப்பவன் (அல்-மானி), தீங்கிழைப்பவன் (அழ்-ழார்), நன்மையளிப்பவன் (அன்-நாஃபி), பேரொளி (அன்-நூர்), வழிகாட்டுபவன் (அல்-ஹாதி), புதுமையாகப் படைப்பவன் (அல்-பதீ), என்றும் நிலைத்திருப்பவன் (அல்-பாகி), வாரிசுதாரன் (அல்-வாரித்), நேர்வழிகாட்டுபவன் (அர்-ரஷீத்), பொறுமையாளன் (அஸ்-ஸபூர்).”

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்: "இது ஒரு 'கரீப்' (அரிதான) ஹதீஸாகும். ஸஃப்வான் பின் ஸாலிஹ் வழியாகவே தவிர (வேறெந்த வழியிலும்) இந்த ஹதீஸை நாங்கள் அறியவில்லை. அவர் ஹதீஸ் கலை அறிஞர்களிடத்தில் நம்பிக்கையானவர் ('திகா'). இந்த ஹதீஸ் அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல அறிவிப்பாளர் தொடர்களிலும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. எனினும், (தொண்ணூற்றொன்பது) பெயர்கள் குறிப்பிடப்பட்ட இந்த ஹதீஸைத் தவிர, (இப்பெயர்கள் வரிசைப்படுத்தப்பட்ட) வேறு எந்த அறிவிப்புகளுக்கும் 'ஸஹீஹ்' ஆன (சரியான) அறிவிப்பாளர் தொடர் இருப்பதாக நாம் அறியவில்லை. ஆதம் பின் அபீ இயாஸ் என்பவர் இந்த ஹதீஸை வேறு ஒரு அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக, அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் மூலம் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார். அதில் அவர் பெயர்களைக் குறிப்பிட்டுள்ளார், ஆனால் அதற்கும் சரியான அறிவிப்பாளர் தொடர் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3508

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ،
عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ لِلَّهِ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ اسْمًا مَنْ أَحْصَاهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ . قَالَ

وَلَيْسَ فِي هَذَا الْحَدِيثِ ذِكْرُ الأَسْمَاءِ . قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . رَوَاهُ أَبُو الْيَمَانِ عَنْ شُعَيْبِ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ أَبِي الزِّنَادِ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ الأَسْمَاءَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ்வுக்கு தொண்ணூற்று ஒன்பது பெயர்கள் உள்ளன. எவர் அவற்றை எண்ணிப் பாதுகாக்கிறாரோ (அதாவது, அவற்றின் பொருளை அறிந்து, மனனமித்து, அதற்கேற்ப செயல்படுகிறாரோ) அவர் சுவர்க்கத்தில் நுழைவார்." (இந்த ஹதீஸில் அந்தப் பெயர்கள் குறிப்பிடப்படவில்லை.) இமாம் திர்மிதி கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸ் ஆகும்." (அபூ அல்-யமான், ஷுஐப் இப்னு அபீ ஹம்ஸா வழியாக அபூ அஸ்-ஸினாத் அவர்களிடமிருந்து இதை அறிவித்துள்ளார். அதிலும் பெயர்கள் குறிப்பிடப்படவில்லை.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3509

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، أَنَّ حُمَيْدًا الْمَكِّيَّ، مَوْلَى ابْنِ عَلْقَمَةَ حَدَّثَهُ أَنَّ عَطَاءَ بْنَ أَبِي رَبَاحٍ حَدَّثَهُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِذَا مَرَرْتُمْ بِرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا " . قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا رِيَاضُ الْجَنَّةِ قَالَ " الْمَسَاجِدُ " . قُلْتُ وَمَا الرَّتْعُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நீங்கள் சொர்க்கப் பூங்காக்களைக் கடந்து செல்லும்போது, அவற்றில் மேயுங்கள் (அதாவது, நன்மைகளை அனுபவியுங்கள்/பயன்பெறுங்கள்).” நான் கேட்டேன்: “அல்லாஹ்வின் தூதரே, சொர்க்கத்தின் பூங்காக்கள் யாவை?” அவர்கள், “மஸ்ஜித்கள்” என்று கூறினார்கள். நான் கேட்டேன்: “அல்லாஹ்வின் தூதரே, அதில் மேய்வது என்பது என்ன?” அவர்கள் கூறினார்கள்: “‘அல்லாஹ் தூயவன், (சுப்ஹானல்லாஹ்)’ மற்றும் ‘எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே, (அல்ஹம்துலில்லாஹ்)’ மற்றும் ‘அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் யாருமில்லை, (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்)’ மற்றும் ‘அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன் (அல்லாஹு அக்பர்).’”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3510

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ عَبْدِ الصَّمَدِ بْنِ عَبْدِ الْوَارِثِ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي قَالَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ ثَابِتٍ الْبُنَانِيُّ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، رضى الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِذَا مَرَرْتُمْ بِرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا " . قَالَ وَمَا رِيَاضُ الْجَنَّةِ قَالَ " حِلَقُ الذِّكْرِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ ثَابِتٍ عَنْ أَنَسٍ .

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

“நீங்கள் சுவர்க்கப் பூங்காக்களைக் கடந்து சென்றால், அவற்றில் (முழுமையாக) மகிழ்ந்து பயன்பெறுங்கள்.” (அப்போது நபித்தோழர்களில்) ஒருவர், “சுவர்க்கப் பூங்காக்கள் யாவை?” என்று கேட்டார். அதற்கு அவர் (ஸல்) அவர்கள், “அவை அல்லாஹ்வை நினைவு கூறும் சபைகள் (வட்டங்கள்)” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3511

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ، حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أُمِّهِ أُمِّ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا أَصَابَ أَحَدَكُمْ مُصِيبَةٌ فَلْيَقُلْ : (إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ) اللَّهُمَّ عِنْدَكَ احْتَسَبْتُ مُصِيبَتِي فَأْجُرْنِي فِيهَا وَأَبْدِلْنِي مِنْهَا خَيْرًا . فَلَمَّا احْتُضِرَ أَبُو سَلَمَةَ قَالَ اللَّهُمَّ اخْلُفْ فِي أَهْلِي خَيْرًا مِنِّي فَلَمَّا قُبِضَ قَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ : (إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ) عِنْدَ اللَّهِ احْتَسَبْتُ مُصِيبَتِي فَأْجُرْنِي فِيهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَرُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَأَبُو سَلَمَةَ اسْمُهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الأَسَدِ .

உம்மு சலமா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அபூ சலமா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாக, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“உங்களில் ஒருவருக்கு ஒரு துன்பம் நேரிட்டால், அவர் கூறட்டும்: ‘நிச்சயமாக நாம் அல்லாஹ்வுக்கே உரியவர்கள்; மேலும் நிச்சயமாக நாம் அவனிடமே மீளக் கூடியவர்கள். (இன்னா லில்லாஹி வஇன்னா இலைஹி

ராஜிஊன்.) யா அல்லாஹ்! உன்னிடமே எனது இந்தத் துன்பத்திற்கான நன்மையை (கூலியை) எதிர்பார்க்கிறேன். எனவே இதற்காக எனக்கு நற்கூலி வழங்குவாயாக! மேலும் இதற்குப் பதிலாக இதைவிடச் சிறந்ததை எனக்கு வழங்குவாயாக!' (அல்லாஹும்ம இந்தக அஹ்தஸிபு முஸீபதீ ஃபஃஜுர்னீ ஃபீஹா வஅப்தில்னீ மின்ஹா கைரா)''

அபூ சலமா (ரலி) அவர்களுக்கு மரண வேளை நெருங்கியபோது, அவர்கள்: ''யா அல்லாஹ்! என் குடும்பத்தில் என்னை விடச் சிறந்த ஒருவரை எனக்குப் பகரமாக்குவாயாக!'' என்று கூறினார்கள்.

அவர்கள் இறந்தபோது, உம்மு சலமா (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக நாம் அல்லாஹ்வுக்கே உரியவர்கள்; மேலும் நிச்சயமாக நாம் அவனிடமே மீளக் கூடியவர்கள். (இன்னா லில்லாஹி வஇன்னா இலைஹி ராஜிஊன்.) அல்லாஹ்விடம் எனது இந்தத் துன்பத்திற்கான நன்மையை (கூலியை) எதிர்பார்க்கிறேன்; எனவே அவன் எனக்கு இதற்காக நற்கூலி வழங்குவானாக!' (இந்தல்லாஹி அஹ்தஸிபு முஸீபதீ ஃபஃஜுர்னீ ஃபீஹா)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3512

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ وَرْدَانَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَجُلاً، جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَىُّ الدُّعَاءِ أَفْضَلُ قَالَ " سَلْ رَبَّكَ الْعَافِيَةَ وَالْمُعَافَاةَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ " . ثُمَّ أَتَاهُ فِي الْيَوْمِ الثَّانِي فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَىُّ الدُّعَاءِ أَفْضَلُ فَقَالَ لَهُ مِثْلَ ذَلِكَ ثُمَّ أَتَاهُ فِي الْيَوْمِ الثَّالِثِ فَقَالَ لَهُ مِثْلَ ذَلِكَ . قَالَ " فَإِذَا أُعْطِيتَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَأُعْطِيتَهَا فِي الآخِرَةِ فَقَدْ أَفْلَحْتَ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ سَلَمَةَ بْنِ وَرْدَانَ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து கூறினார்:

''அல்லாஹ்வின் தூதரே, எந்த துஆ சிறந்தது?'' அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: ''இவ்வுலகிலும் மறுமையிலும் `அல்-ஆஃபியஹ்` (உடல்நலம், பாதுகாப்பு, துன்பங்களிலிருந்து விடுதலை) மற்றும் `அல்-முஆஃபாஹ்` (பரஸ்பர பாதுகாப்பு, பாவமன்னிப்பு, மக்களின் தீங்கிலிருந்து பாதுகாப்பு) ஆகியவற்றை உமது இறைவனிடம் கேளும்.''

பின்னர், அவர் இரண்டாம் நாள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து கூறினார்: ''அல்லாஹ்வின் தூதரே, எந்த துஆ சிறந்தது?'' அதற்கு அவர் (ஸல்) அவரிடம் அதுபோன்றே கூறினார்கள். பின்னர் அவர் மூன்றாம் நாள்

அவரிடம் வந்தபோது, அவர் (ஸல்) அவரிடம் அதுபோன்றே கூறினார்கள்.

அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: “எனவே, உமக்கு இவ்வுலகில் `அல்-ஆஃபியஹ்` (உடல்நலம், பாதுகாப்பு, துன்பங்களிலிருந்து விடுதலை) வழங்கப்பட்டு, மறுமையிலும் அது உமக்கு வழங்கப்பட்டால், அப்போது நீர் வெற்றி பெற்றுவிட்டீர்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3513

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيُّ، عَنْ كَهْمَسِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَرَأَيْتَ إِنْ عَلِمْتُ أَىُّ لَيْلَةٍ لَيْلَةُ الْقَدْرِ مَا أَقُولُ فِيهَا قَالَ قُولِي اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ كَرِيمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நான் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) கேட்டேன்: ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே, லைலத்துல் கத்ர் இரவு எது என்பதை நான் அறிந்தால், அதில் நான் என்ன சொல்ல வேண்டும்?’ அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: ‘கூறுங்கள்: “அல்லாஹ்வே, நிச்சயமாக நீ மன்னிப்பவன், தாராளமானவன், நீ மன்னிப்பை விரும்புகிறாய், எனவே என்னை மன்னிப்பாயாக.” (அரபு மூலம்: அல்லாஹும்ம இன்னக அஃபுவ்வுன் கரீமுன் துஹிப்புல் அஃப்வ ஃபஃபு அன்னீ – اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ كَرِيمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي)’

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3514

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبِيدَةُ بْنُ حُمَيْدٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلِّمْنِي شَيْئًا أَسْأَلُهُ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ . قَالَ " سَلِ اللَّهَ الْعَافِيَةَ " . فَمَكَثْتُ أَيَّامًا ثُمَّ جِئْتُ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلِّمْنِي شَيْئًا أَسْأَلُهُ اللَّهَ . فَقَالَ لِي " يَا عَبَّاسُ يَا عَمَّ رَسُولِ اللَّهِ سَلِ اللَّهَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْحَارِثِ بْنِ نَوْفَلٍ قَدْ سَمِعَ مِنَ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ .

அல்-அப்பாஸ் பின் அப்துல்-முத்தலிப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நான் கூறினேன்: ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே, நான் வல்லமையும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ்விடம் கேட்பதற்கு எனக்கு எதையாவது கற்றுத் தாருங்கள்.’ அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: ‘அல்லாஹ்விடம் அல்-ஆஃபியாவைக் (நல்வாழ்வு, பாதுகாப்பு மற்றும் ஆரோக்கியத்தைக்) கேளுங்கள்.’ பிறகு நான் சில நாட்கள் கழித்து, மீண்டும் வந்து, ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே, நான் அல்லாஹ்விடம் கேட்பதற்கு எனக்கு எதையாவது கற்றுத் தாருங்கள்’ என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) என்னிடம், “ஓ அப்பாஸ், ஓ அல்லாஹ்வின் தூதரின் மாமாவே! இவ்வுலகிலும் மறுமையிலும் அல்லாஹ்விடம் அல்-ஆஃபியாவைக் (நல்வாழ்வு, பாதுகாப்பு மற்றும் ஆரோக்கியத்தைக்) கேளுங்கள்” என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3515

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ الْكُوفِيُّ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، وَهُوَ الْمُلَيْكِيُّ عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا سُئِلَ اللَّهُ شَيْئًا أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ يُسْأَلَ الْعَافِيَةَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ الْمُلَيْكِيِّ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஆஃபியாவை (அதாவது, உடல்நலம், பாதுகாப்பு, நோய்கள், துன்பங்கள் மற்றும் சோதனைகளிலிருந்து விடுதலை ஆகியவற்றை) கேட்பதை விட அல்லாஹ்வுக்கு மிகவும் விருப்பமான வேறு எதுவும் அவனிடம் கேட்கப்படவில்லை.”

3516

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ عُمَرَ بْنِ أَبِي الْوَزِيرِ، حَدَّثَنَا زَنْفَلُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ إِذَا أَرَادَ أَمْرًا قَالَ اللَّهُمَّ خِرْ لِي وَاخْتَرْ لِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ زَنْفَلٍ ‏.‏ وَهُوَ ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَيُقَالُ لَهُ زَنْفَلُ الْعَرَفِيُّ وَكَانَ سَكَنَ عَرَفَاتٍ وَتَفَرَّدَ بِهَذَا الْحَدِيثِ وَلاَ يُتَابَعُ عَلَيْهِ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள், அபூபக்கர் அச்சித்தீக் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்ததாவது:

நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு காரியத்தைச் செய்ய நாடும்போதெல்லாம், இவ்வாறு கூறுவார்கள்: “யா அல்லாஹ்! எனக்கு நன்மையை ஏற்படுத்துவாயாக! மேலும் எனக்காக (சிறந்ததை) தேர்ந்தெடுப்பாயாக! (அல்லாஹும்ம கிர் லீ வக்தர் லீ)”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3517

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، حَدَّثَنَا حَبَّانُ بْنُ هِلاَلٍ، حَدَّثَنَا أَبَانُ، هُوَ ابْنُ يَزِيدَ الْعَطَّارُ حَدَّثَنَا يَحْيَى، أَنَّ زَيْدَ بْنَ سَلاَّمٍ، حَدَّثَهُ أَنَّ أَبَا سَلاَّمٍ حَدَّثَهُ عَنْ أَبِي مَالِكٍ الأَشْعَرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الْوُضُوءُ شَطْرُ الإِيمَانِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلأُ الْمِيزَانَ وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلآنِ أَوْ تَمْلأُ مَا بَيْنَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَالصَّلاَةُ نُورٌ وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ كُلُّ النَّاسِ يَغْدُو فَبَائِعٌ نَفْسَهُ فَمُعْتِقُهَا أَوْ مُوبِقُهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ மாலிக் அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"உளூ (அதாவது, அங்கசுத்தி செய்தல்) ஈமானின் பாதியாகும் (அதாவது, ஈமானின் ஒரு முக்கிய அங்கம் அல்லது அதன் வெகுமதியில் பாதி). மேலும், 'அல்ஹம்துலில்லாஹ்' (எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே) தராசை (நன்மைகளால்) நிரப்பும். மேலும், 'சுப்ஹானல்லாஹி வல்ஹம்துலில்லாஹி' (அல்லாஹ் குறைகளற்றவன், எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே) என்ற வார்த்தைகள் வானங்களுக்கும் பூமிக்கும் இடையில் உள்ளதை நிரப்புகின்றன - அல்லது - நிரப்புகிறது (என்று அறிவிப்பாளர் சந்தேகத்துடன் கூறினார்). மேலும், தொழுகை ஒரு ஒளியாகும் (அது இவ்வுலகில் வழிகாட்டியாகவும், மறுமையில் பிரகாசமாகவும் அமையும்). தர்மம் ஒரு அத்தாட்சியாகும் (அது ஒருவரின் ஈமானுக்குச் சான்றாக அமையும்). பொறுமை ஒரு பேரொளியாகும் (அது சிரமமான சூழ்நிலைகளில் வழிகாட்டி, பிரகாசத்தை அளிக்கும்). மேலும், குர்ஆன் உனக்கு ஆதரவான அல்லது எதிரான ஒரு சான்றாகும் (நீ அதன்படி நடந்தால் உனக்குச் சாதகமாகவும், புறக்கணித்தால் உனக்கு எதிராகவும் அமையும்). மேலும், எல்லா மக்களும் (தங்கள் வாழ்வின் ஒவ்வொரு நாளையும்) தங்கள் ஆன்மாக்களை விற்றவர்களாகவே காலைப் பொழுதை அடைகிறார்கள்; (அதாவது, தங்கள் செயல்களின் மூலம்) ஒன்று அதை (நரகத்திலிருந்து) விடுவிக்கிறார்கள் அல்லது அதை (நரகத்தில்) அழிக்கிறார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3518

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زِيَادِ بْنِ أَنْعُمٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم التَّسْبِيحُ نِصْفُ الْمِيزَانِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ يَمْلَؤُهُ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ لَيْسَ لَهَا دُونَ اللَّهِ حِجَابٌ حَتَّى تَخْلُصَ إِلَيْهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ ‏.‏ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ زِيَادِ بْنِ أَنْعُمٍ هُوَ الإِفْرِيقِيُّ وَقَدْ ضَعَّفَهُ أَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَيَحْيَى بْنُ مَعِينٍ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ هُوَ أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيُّ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“ ‘அத்-தஸ்பீஹ்’ (சுப்ஹானல்லாஹ்) தராசின் பாதியாகும்; ‘அல்-ஹம்து லில்லாஹ்’ (எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே) அதனை நிரப்பிவிடுகிறது. ‘லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்’ (வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை) (எனும் கலிமாவிற்கு) அல்லாஹ்வை அடைவதற்கு முன் எந்தத் திரையும் இல்லை, அது அவனிடம் (நேரடியாகவும், தடையின்றியும்) சென்றடையும் வரை.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3519

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ جُرَىٍّ النَّهْدِيِّ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ بَنِي سُلَيْمٍ قَالَ عَدَّهُنَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي يَدِي أَوْ فِي يَدِهِ التَّسْبِيحُ نِصْفُ الْمِيزَانِ وَالْحَمْدُ يَمْلَؤُهُ وَالتَّكْبِيرُ يَمْلأُ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ وَالصَّوْمُ نِصْفُ الصَّبْرِ وَالطُّهُورُ نِصْفُ الإِيمَانِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ‏.‏

பனூ சுலைம் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர் அறிவித்தார்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (பின்வரும் விஷயங்களை) என் கையில் - அல்லது தங்கள் கையில் - எண்ணினார்கள்: ‘தஸ்பீஹ் (சுப்ஹானல்லாஹ்) தராசின் பாதியாகும்; அல்ஹம்து (அல்ஹம்துலில்லாஹ்) அதனை (தராசை) நிரப்பிவிடும்; தக்பீர் (அல்லாஹு அக்பர்) வானத்திற்கும்

பூமிக்கும் இடைப்பட்டதை நிரப்பிவிடும்; நோன்பு பொறுமையின் பாதியாகும்; தூய்மை (வூது போன்ற சுத்திகரிப்பு) ஈமானின் பாதியாகும்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3520

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَاتِمٍ الْمُؤَدِّبُ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ ثَابِتٍ، حَدَّثَنِي قَيْسُ بْنُ الرَّبِيعِ، وَكَانَ، مِنْ بَنِي أَسَدٍ عَنِ الأَغَرِّ بْنِ الصَّبَّاحِ، عَنْ خَلِيفَةَ بْنِ حُصَيْنٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ أَكْثَرُ مَا دَعَا بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَشِيَّةَ عَرَفَةَ فِي الْمَوْقِفِ اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كَالَّذِي تَقُولُ وَخَيْرًا مِمَّا نَقُولُ اللَّهُمَّ لَكَ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِي وَإِلَيْكَ مَآبِي وَلَكَ رَبِّ تُرَاثِي اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَوَسْوَسَةِ الصَّدْرِ وَشَتَاتِ الأَمْرِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا تَجِيءُ بِهِ الرِّيحُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ ‏.‏

அலி பின் அபி தாலிப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
‘அரஃபாவில் பிற்பகலில் (சூரியன் மறைவதற்கு முன்) நின்றவாறு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பிரார்த்தனை செய்தவற்றில் அதிகமானது இதுதான்: ‘யா அல்லாஹ்! நீ கூறுவது போன்ற புகழும், நாங்கள் கூறுவதை விட சிறந்த புகழும் உனக்கே உரியது. யா அல்லாஹ்! எனது தொழுகை, எனது தியாகம் (அல்லது எனது வணக்க வழிபாடுகள்), எனது வாழ்வு, எனது மரணம் அனைத்தும் உனக்காகவே. மேலும் உன்னிடமே எனது மீளுதல் இருக்கிறது. மேலும் என் இரட்சகனே! எனது மரபுரிமையும் (நான் விட்டுச்செல்லும் அனைத்தும் அல்லது எனது இறுதிப் பேறும்) உனக்கே உரியது. யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் கப்ரின் வேதனையிலிருந்தும், உள்ளத்தின் ஊசலாட்டத்திலிருந்தும் (அல்லது தீய எண்ணங்களிலிருந்தும்), காரியங்கள் சிதறுவதிலிருந்தும் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் காற்று கொண்டு வரும் தீங்கிலிருந்தும் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.’

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3521

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَاتِمٍ الْمُؤَدِّبُ، حَدَّثَنَا عَمَّارُ بْنُ مُحَمَّدٍ ابْنُ أُخْتِ، سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ أَبِي سُلَيْمٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَابِطٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ دَعَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِدُعَاءٍ كَثِيرٍ لَمْ نَحْفَظْ مِنْهُ شَيْئًا قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ دَعَوْتَ بِدُعَاءٍ كَثِيرٍ لَمْ نَحْفَظْ مِنْهُ

شَيْئًا . فَقَالَ أَلاَ أَدُلُّكُمْ عَلَى مَا يَجْمَعُ ذَلِكَ كُلَّهُ تَقُولُ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا سَأَلَكَ مِنْهُ نَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا اسْتَعَاذَ بِكَ مِنْهُ نَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ وَأَنْتَ الْمُسْتَعَانُ وَعَلَيْكَ الْبَلاَغُ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பல பிரார்த்தனைகளைச் செய்தார்கள், அவற்றில் எதையும் நாங்கள் மனனம் செய்யவில்லை. நாங்கள் கூறினோம்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே, நீங்கள் பல பிரார்த்தனைகளைச் செய்தீர்கள், அவற்றில் எதையும் நாங்கள் மனனம் செய்யவில்லை.' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அவை அனைத்தையும் உள்ளடக்கும் ஒன்றிற்கு நான் உங்களுக்கு வழிகாட்ட வேண்டாமா? நீங்கள் இவ்வாறு கூறுங்கள்: யா அல்லாஹ், உமது நபியாகிய முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் உன்னிடம் கேட்ட நன்மைகளை நாங்கள் உன்னிடம் கேட்கிறோம், மேலும் உமது நபியாகிய முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடிய தீமையிலிருந்து நாங்கள் உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறோம். நீயே உதவி கோரப்படுபவன், மேலும் (எங்கள் பிரார்த்தனைகளை உன்னிடம்) கொண்டு சேர்ப்பதும் (அவற்றிற்குப் பதிலளிப்பதும்) உன்மீதே உள்ளது. அல்லாஹ்வைக் கொண்டே அன்றி எந்த ஆற்றலும் சக்தியும் இல்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3522

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ مُعَاذٍ، عَنْ أَبِي كَعْبٍ، صَاحِبِ الْحَرِيرِ حَدَّثَنِي شَهْرُ بْنُ حَوْشَبٍ، قَالَ قُلْتُ لأُمِّ سَلَمَةَ يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ مَا كَانَ أَكْثَرُ دُعَاءِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا كَانَ عِنْدَكِ قَالَتْ كَانَ أَكْثَرُ دُعَائِهِ " يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ " . قَالَتْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا لأَكْثَرِ دُعَائِكَ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ قَالَ " يَا أُمَّ سَلَمَةَ إِنَّهُ لَيْسَ آدَمِيٌّ إِلاَّ وَقَلْبُهُ بَيْنَ أُصْبُعَيْنِ مِنْ أَصَابِعِ اللَّهِ فَمَنْ شَاءَ أَقَامَ وَمَنْ شَاءَ أَزَاغَ " . فَتَلاَ مُعَاذٌ : (رَبَّنَا لاَ تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا) قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَالنَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ وَأَنَسٍ وَجَابِرٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَنُعَيْمِ بْنِ هَمَّارٍ . قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

ஷஹ்ர் இப்னு ஹவஷப் அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் உம்மு ஸலமா (ரலி) அவர்களிடம், "இறைநம்பிக்கையாளர்களின் தாயே! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உங்களுடன் இருக்கும்போது அதிகமாகச் செய்த துஆ (பிரார்த்தனை) எது?" என்று கேட்டேன்.

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவர்கள் அதிகமாகச் செய்த துஆ இதுதான்: 'யா முகல்லிபல் குலூப், தப்பித் கல்பீ அலா தீனிக்' (உள்ளங்களை மாற்றுபவனே! என் உள்ளத்தை உன் மார்க்கத்தில் நிலைநிறுத்துவாயாக)."
மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! உங்கள் துஆக்களில் அதிகமாக 'யா முகல்லிபல் குலூப், தப்பித் கல்பீ அலா தீனிக்' (உள்ளங்களை மாற்றுபவனே! என் உள்ளத்தை உன் மார்க்கத்தில் நிலைநிறுத்துவாயாக) என்று கேட்பது ஏன்?' என்று வினவினேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஓ உம்மு ஸலமா! நிச்சயமாக, எந்த மனிதனும் இல்லை, அவனது உள்ளம் அல்லாஹ்வின் விரல்களில் இரண்டு விரல்களுக்கு இடையில் இருப்பதை தவிர. அவன் நாடியவரை (நேர்வழியில்) நிலைநிறுத்துகிறான்; அவன் நாடியவரை (நேர்வழியிலிருந்து) விலகச் செய்கிறான்.'"
(இந்த ஹதீஸை அறிவித்தவர்களில் ஒருவரான) முஆத் அவர்கள் (பிறகு), "(ரப்பனா லா துஸிக் குலூபனா பஃத இத் ஹதைத்தனா) எங்கள் இறைவா! நீ எங்களுக்கு நேர்வழியைக் காட்டிய பின் எங்கள் உள்ளங்களை (அதிலிருந்து) விலகிச் செல்லும்படி செய்து விடாதே!" எனும் இறைவசனத்தை ஓதினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3523

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَاتِمٍ الْمُؤَدِّبُ، حَدَّثَنَا الْحَكَمُ بْنُ ظُهَيْرٍ، حَدَّثَنَا عَلْقَمَةُ بْنُ مَرْثَدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ شَكَا خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ الْمَخْزُومِيُّ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَنَامُ اللَّيْلَ مِنَ الأَرَقِ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِذَا أَوَيْتَ إِلَى فِرَاشِكَ فَقُلِ اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظَلَّتْ وَرَبَّ الأَرَضِينَ وَمَا أَقَلَّتْ وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضَلَّتْ كُنْ لِي جَارًا مِنْ شَرِّ خَلْقِكَ كُلِّهِمْ جَمِيعًا أَنْ يَفْرُطَ عَلَىَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ أَوْ أَنْ يَبْغِيَ عَلَىَّ عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ ‏.‏ وَالْحَكَمُ بْنُ ظُهَيْرٍ قَدْ تَرَكَ حَدِيثَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَيُرْوَى هَذَا الْحَدِيثُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

சுலைமான் பின் புரைதா அவர்கள், தமது தந்தை (புரைதா ரழி) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
'காலித் பின் அல்-வலீத் அல்-மக்ஸூமி (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! தூக்கமின்மையால் நான் இரவில் உறங்குவதில்லை' என்று முறையிட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் உங்கள் படுக்கைக்குச் செல்லும் போது கூறுங்கள்: 'யா அல்லாஹ்! ஏழு வானங்களின் இறைவனே, அவை நிழலிட்டவற்றின் இறைவனே! பூமிகளின் இறைவனே, அவை சுமப்பவற்றின் இறைவனே!

ஷைத்தான்களின் இறைவனே, அவை வழிகெடுத்தவற்றின் இறைவனே! உன்னுடைய படைப்புகள் அனைத்தின் தீங்கிலிருந்தும் எனக்குப் பாதுகாவலனாக இருப்பாயாக. அவற்றில் எதுவும் எனக்கு எதிராக வரம்பு மீறாமலும், அல்லது என்னை ஒடுக்காமலும் இருப்பதற்காக. உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடியவர் வலிமைமிக்கவர். உன் புகழ் மேன்மைமிக்கது. உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் வேறு யாருமில்லை, உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் யாருமில்லை.'
(அரபு மூலத்தில் உள்ள துஆ: அல்லாஹும்ம ரப்பஸ்-ஸமாவாதிஸ்-ஸப்இ வ மா அழல்லத், வ ரப்பல்-அர்ளீன வ மா அக்கல்லத், வ ரப்பஷ்-ஷயாதீனி வ மா அளல்லத், குன் லீ ஜாரன் மின் ஷர்ரி ஃகல்கிக குல்லிஹிம் ஜமீஅன் அன் யஃப்ருத அலய்ய அஹதுன் மின்ஹும், அவ் அன் யப்கிய அலய்ய, அஸ்ஸ ஜாருக வ ஜல்ல ஸனாஉக, வ லா இலாஹ கைருக, வ லா இலாஹ இல்லா அன்த்த.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3524

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَاتِمٍ الْمُكْتِبُ، حَدَّثَنَا أَبُو بَدْرٍ، شُجَاعُ بْنُ الْوَلِيدِ عَنِ الرُّحَيْلِ بْنِ مُعَاوِيَةَ، أَخِي زُهَيْرِ بْنِ مُعَاوِيَةَ عَنِ الرَّقَاشِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا كَرَبَهُ أَمْرٌ قَالَ ‏"‏ يَا حَىُّ يَا قَيُّومُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ ‏"‏ ‏.‏ وَبِإِسْنَادِهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَلِظُّوا بِيَا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَنَسٍ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஏதேனும் ஒரு காரியம் (அல்லது பிரச்சனை) சிரமத்தை அல்லது கவலையை ஏற்படுத்தும்போதெல்லாம், அவர்கள்: ‘யா ஹய்யு யா கய்யூம்! பி-ரஹ்மதிக அஸ்தஃகீஸ்’ (ஓ என்றென்றும் உயிரோடு இருப்பவனே! ஓ என்றென்றும் நிலைத்திருப்பவனே! உனது கருணையைக் கொண்டு நான் உதவி தேடுகிறேன்) என்று கூறுவார்கள்.”

மேலும், அதே அறிவிப்பாளர் தொடரின் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “‘யா தல்-ஜலாலி வல்-இக்ராம்’ (ஓ மகத்துவமும், கண்ணியமும் உடையவனே!) என்று (அழைத்து இறைவனிடம்) தொடர்ந்து கேளுங்கள் (அல்லது அதைப் பற்றிக்கொள்ளுங்கள்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3525

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا الْمُؤَمِّلُ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَلِظُّوا بِيَاذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ بِمَحْفُوظٍ ‏.‏ وَإِنَّمَا يُرْوَى هَذَا عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ عَنْ حُمَيْدٍ عَنِ الْحَسَنِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهَذَا أَصَحُّ وَمُؤَمَّلٌ غَلِطَ فِيهِ فَقَالَ عَنْ حَمَّادٍ عَنْ حُمَيْدٍ عَنْ أَنَسٍ وَلاَ يُتَابَعُ فِيهِ ‏.‏

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘‘‘யா தல்-ஜலாலி வல்-இக்ராம்’ (மகத்துவமும் கண்ணியமும் உடையவனே) (என்ற இந்த வார்த்தையை) உறுதியாகப் பற்றிக்கொள்ளுங்கள் (அதாவது, இந்த வார்த்தையைக் கொண்டு அல்லாஹ்வை அதிகமாக அழையுங்கள்).’’

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3526

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي حُسَيْنٍ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ الْبَاهِلِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ أَوَى إِلَى فِرَاشِهِ طَاهِرًا يَذْكُرُ اللَّهَ حَتَّى يُدْرِكَهُ النُّعَاسُ لَمْ يَنْقَلِبْ سَاعَةً مِنَ اللَّيْلِ يَسْأَلُ اللَّهَ شَيْئًا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ إِلاَّ أَعْطَاهُ اللَّهُ إِيَّاهُ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا أَيْضًا عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ عَنْ أَبِي ظَبْيَةَ عَنْ عَمْرِو بْنِ عَبَسَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ உமாமா அல்-பாஹிலீ (ரழி) கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் செவியுற்றேன்: “யார் தூய்மையான நிலையில் (அதாவது உளூவுடன்) அல்லாஹ்வை நினைவு கூர்ந்தவராகத் தனது படுக்கைக்குச் சென்று, தூக்கம் அவரை மிகைக்கும் வரை (அவ்வாறே) இருக்கிறாரோ, பின்னர் அவர் இரவின் எந்தப் பொழுதிலும் (தூக்கத்திலிருந்து) விழித்து, இவ்வுலக மற்றும் மறுவுலக நன்மைகளில் எதையேனும் அல்லாஹ்விடம் கேட்டாலும், அதை அவருக்கு அல்லாஹ் வழங்குவான்.’’

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3527

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي الْوَرْدِ، عَنِ اللَّجْلاَجِ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ، قَالَ سَمِعَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم رَجُلاً يَدْعُو يَقُولُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ تَمَامَ النِّعْمَةِ . فَقَالَ " أَىُّ شَيْءٍ تَمَامُ النِّعْمَةِ " . قَالَ دَعْوَةٌ دَعَوْتُ بِهَا أَرْجُو بِهَا الْخَيْرَ . قَالَ " فَإِنَّ مِنْ تَمَامِ النِّعْمَةِ دُخُولَ الْجَنَّةِ وَالْفَوْزَ مِنَ النَّارِ " . وَسَمِعَ رَجُلاً وَهُوَ يَقُولُ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ فَقَالَ " قَدِ اسْتُجِيبَ لَكَ فَسَلْ " . وَسَمِعَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم رَجُلاً وَهُوَ يَقُولُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الصَّبْرَ . فَقَالَ " سَأَلْتَ اللَّهَ الْبَلاَءَ فَسَلْهُ الْعَافِيَةَ " .
حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மனிதர், "யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக, நான் உன்னிடம் அருளின் நிறைவைக் கேட்கிறேன் (அல்லாஹும்ம, இன்னீ அஸ்அலுக்க தமாமன்-னிஃமஹ்)" என்று பிரார்த்தனை செய்வதைக் கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "அருளின் நிறைவு என்பது என்ன?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "இது நான் செய்த ஒரு பிரார்த்தனை, இதன் மூலம் நான் நன்மையை எதிர்பார்க்கிறேன்" என்று கூறினார். நபி (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக, அருளின் நிறைவின் ஒரு பகுதி (முழுமையான அருட்கொடை என்பது) சுவர்க்கத்தில் நுழைவதும், நரக நெருப்பிலிருந்து இரட்சிப்புப் பெறுவதும் ஆகும்" என்று கூறினார்கள்.

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள், ஒரு மனிதர் "மகத்துவமும் கண்ணியமும் உடையவனே (யா தல்-ஜலாலி வல்-இக்ராம்)" என்று கூறுவதைக் கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "உனக்கு பதிலளிக்கப்பட்டுவிட்டது, எனவே (உனக்குத் தேவையானதை) கேள்" என்று கூறினார்கள்.

மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மனிதர், "யா அல்லாஹ், நிச்சயமாக நான் உன்னிடம் பொறுமையைக் கேட்கிறேன் (அல்லாஹும்ம, இன்னீ அஸ்அலுக்கஸ்-ஸப்ர்)" என்று கூறுவதைக் கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "நீ அல்லாஹ்விடம் சோதனையைக் கேட்டிருக்கிறாய், எனவே அவனிடம் அல்-ஆஃபியாவைக் (நோய்கள், துன்பங்கள், பாவங்கள் மற்றும் சோதனைகளிலிருந்து பாதுகாப்பு மற்றும் நல்வாழ்வைக்) கேள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3528

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِذَا فَزِعَ أَحَدُكُمْ فِي النَّوْمِ فَلْيَقُلْ أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ . فَإِنَّهَا لَنْ تَضُرَّهُ . قَالَ وَكَانَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو يُلَقِّنُهَا مَنْ بَلَغَ مِنْ وَلَدِهِ وَمَنْ لَمْ يَبْلُغْ مِنْهُمْ كَتَبَهَا فِي صَكٍّ ثُمَّ عَلَّقَهَا فِي عُنُقِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அம்ர் பின் ஷுஐப் அவர்கள் தனது தந்தை வாயிலாக, தனது பாட்டனார் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாகக் கூறுகிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"உங்களில் ஒருவர் உறக்கத்தில் பயந்தால், அவர் கூறட்டும்: ‘அஊது பிகலிமாதி-ல்லாஹித்-தாம்மதி மின் ஃகளபிஹி வ இகாபிஹி வ ஷர்ரி இபாதிஹ், வ மின் ஹமஜாதிஷ்-ஷயாதீனி வ அன் யஹ்ளுரூன் (அல்லாஹ்வின் முழுமையான வார்த்தைகளைக் கொண்டு அவனுடைய கோபத்திலிருந்தும், அவனுடைய தண்டனையிலிருந்தும், அவனுடைய படைப்புகளின் தீங்கிலிருந்தும், ஷைத்தான்களின் தீய எண்ணங்களிலிருந்தும், அவை (ஷைத்தான்கள்) என்னிடம் வருவதை விட்டும் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்).’ ஏனெனில், நிச்சயமாக அவை (பயமுறுத்தும் விஷயங்கள்) அவருக்குத் தீங்கு விளைவிக்காது."

(அம்ர் பின் ஷுஐப் அல்லது அவரது தந்தை) கூறினார்கள்: "அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் பருவ வயதை அடைந்த தனது பிள்ளைகளுக்கு இதனைக் கற்றுக் கொடுப்பவர்களாக இருந்தார்கள். மேலும், பருவ வயதை அடையாத பிள்ளைகளுக்கு, இதனை ஒரு தாளில் எழுதி அவர்களின் கழுத்தில் தொங்க விடுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3529

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ أَبِي رَاشِدٍ الْحُبْرَانِيِّ، قَالَ أَتَيْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِي فَقُلْتُ لَهُ حَدِّثْنَا مِمَّا، سَمِعْتَ مِنْ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . فَأَلْقَى إِلَىَّ صَحِيفَةً فَقَالَ هَذَا مَا كَتَبَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ فَنَظَرْتُ فِيهَا فَإِذَا فِيهَا إِنَّ أَبَا بَكْرٍ الصِّدِّيقَ رضى الله عنه قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلِّمْنِي مَا أَقُولُ إِذَا أَصْبَحْتُ وَإِذَا أَمْسَيْتُ . فَقَالَ يَا أَبَا بَكْرٍ قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ عَالِمَ

الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرَكِهِ وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ராஷித் அல்-ஹுப்ரானி கூறினார்கள்:

நான் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரலி) அவர்களிடம் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நீங்கள் கேட்ட ஒன்றை எனக்கு அறிவியுங்கள்" என்று கூறினேன். அப்போது அவர்கள் என்னிடம் ஒரு சுருளை அளித்து, "இது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்காக எழுதிக் கொடுத்தது" என்று கூறினார்கள்.

அவர் (அபூ ராஷித்) கூறினார்கள்: "நான் அதில் பார்த்தேன், அதில் (பின்வருமாறு) இருந்தது: நிச்சயமாக அபூபக்ர் அஸ்-சித்தீக் (ரலி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! காலையிலும் மாலையிலும் நான் என்ன கூற வேண்டும் என்பதை எனக்குக் கற்றுத் தாருங்கள்' என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், 'அபூபக்ரே! கூறுங்கள்: யா அல்லாஹ்! வானங்களையும் பூமியையும் படைத்தவனே! மறைவானதையும் வெளிப்படையானதையும் அறிந்தவனே! உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் வேறு யாருமில்லை; ஒவ்வொரு பொருளின் இறைவனே! அதன் அதிபதியே! என் ஆன்மாவின் தீங்கிலிருந்தும், ஷைத்தானின் தீங்கிலிருந்தும், அவனது வலையிலிருந்தும் (அல்லது இணைவைப்பிலிருந்தும்) உன்னிடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். மேலும், நான் எனக்கே ஏதேனும் தீங்கிழைப்பதிலிருந்தோ அல்லது அதை ஒரு முஸ்லிமின் மீது கொண்டு சேர்ப்பதிலிருந்தோ (உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்)' என்று கூறினார்கள்."

(அல்லாஹும்ம ஃபாதி(ற)ஸ்-ஸமாவாத்தி வல்-அர்(ள்), ஆலிமல்-ஃகைபி வஷ்-ஷஹாதா, லா இலாஹ இல்லா அன்த, ரப்ப குல்லி ஷைஇன் வ மலீக்கஹு, அஊது பி(க்)க மின் ஷர்ரி நஃப்ஸீ வ மின் ஷர்ரிஷ்-ஷைத்தானி வ ஷரகிஹி, வ அன் அக்தரிஃப அலா நஃப்ஸீ ஸூஅன், அவ் அஜுர்ரஹு இலா முஸ்லிம்)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3530

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا وَائِلٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَسْعُودٍ، يَقُولُ قُلْتُ لَهُ أَأَنْتَ سَمِعْتَهُ مِنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ نَعَمْ ‏.‏ وَرَفَعَهُ أَنَّهُ قَالَ لاَ أَحَدَ أَغْيَرُ مِنَ اللَّهِ وَلِذَلِكَ حَرَّمَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلاَ

أَحَدَ أَحَبُّ إِلَيْهِ الْمَدْحُ مِنَ اللَّهِ وَلِذَلِكَ مَدَحَ نَفْسَهُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்வை விட அதிக ஃகீரா (தன் கண்ணியத்திற்கும், கட்டளைகளுக்கும் எதிராக நடப்பதைப் பொறுத்துக்கொள்ளாத தன்மை / தன் படைப்புகள் பாவங்களில் மூழ்குவதைப் பொறுத்துக்கொள்ளாத பாதுகாப்பு உணர்வு) உடையவர் வேறு யாரும் இல்லை. இதன் காரணமாகவே அவன் மானக்கேடான பாவங்களை (அதாவது, விபச்சாரம், ஓரினச்சேர்க்கை, பொய், புறம் பேசுதல் போன்ற வெளிப்படையான மற்றும் மறைவான அனைத்து தீய செயல்களையும்), அவற்றில் வெளிப்படையானவற்றையும், மறைவானவற்றையும் தடைசெய்தான். மேலும், அல்லாஹ்வை விட புகழை அதிகம் விரும்புபவர் வேறு யாரும் இல்லை. இதன் காரணமாகவே, அவன் தன்னைப் புகழ்ந்துகொண்டான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3531

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ أَبِي الْخَيْرِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ، أَنَّهُ قَالَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلِّمْنِي دُعَاءً أَدْعُو بِهِ فِي صَلاَتِي قَالَ قُلِ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ وَهُوَ حَدِيثُ لَيْثِ بْنِ سَعْدٍ وَأَبُو الْخَيْرِ اسْمُهُ مَرْثَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْيَزَنِيُّ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அபூபக்ர் அஸ்ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், “அல்லாஹ்வின் தூதரே! நான் எனது தொழுகையில் ஓதுவதற்காக ஒரு பிரார்த்தனையை எனக்குக் கற்றுத் தாருங்கள்” என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நீங்கள் இவ்வாறு கூறுங்கள்: ‘அல்லாஹும்ம இன்னீ ளலம்து நஃப்ஸீ ளுல்மன் கதீரன் வ லா யஃக்ஃபிருத் துனூப இல்லா அன்த ஃபஃக்ஃபிர்லீ மஃக்ஃபிரதன் மின் இந்திக வர்ஹம்னீ இன்னக்க அன்தல் கஃபூருர் ரஹீம்.’ (பொருள்: ‘அல்லாஹ்வே! நிச்சயமாக நான் எனக்கு நானே அதிகம் அநீதி இழைத்துக் கொண்டேன் (பல பாவங்களைச் செய்து கொண்டேன்). உன்னைத் தவிர வேறு யாரும் பாவங்களை மன்னிப்பவர் இல்லை. எனவே, உன்னிடமிருந்து

எனக்கு ஒரு மன்னிப்பை வழங்குவாயாக! மேலும், என் மீது கருணை காட்டுவாயாக! நிச்சயமாக நீயே மிகவும் மன்னிப்பவன், மிக்க கருணையாளன் ஆவாய்.')"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3532

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ عَنِ الْمُطَّلِبِ بْنِ أَبِي وَدَاعَةَ قَالَ جَاءَ الْعَبَّاسُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَكَأَنَّهُ سَمِعَ شَيْئًا فَقَامَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى الْمِنْبَرِ فَقَالَ مَنْ أَنَا فَقَالُوا أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْكَ السَّلاَمُ قَالَ أَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَلْقَ فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ فِرْقَةً ثُمَّ جَعَلَهُمْ فِرْقَتَيْنِ فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ فِرْقَةً ثُمَّ جَعَلَهُمْ قَبَائِلَ فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ قَبِيلَةً ثُمَّ جَعَلَهُمْ بُيُوتًا فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ بَيْتًا وَخَيْرِهِمْ نَسَبًا قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ

அல்-முத்தலிப் பின் அபி வதாஆ (ரழி) கூறினார்கள்:

அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். அவர் ஏதோ (நபி (ஸல்) அவர்களின் வம்சாவளியைப் பற்றிக் குறை) கேட்டது போல இருந்தது. எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் மின்பரின் மீது நின்று, 'நான் யார்?' என்று கேட்டார்கள். மக்கள், 'நீங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர், உங்கள் மீது சாந்தி உண்டாவதாக' என்று கூறினார்கள்.

அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'நான் முஹம்மது பின் அப்துல்லாஹ் பின் அப்துல்-முத்தலிப் ஆவேன். நிச்சயமாக அல்லாஹ் படைப்புகளைப் படைத்தான்; என்னை அவர்களில் சிறந்த பிரிவில் ஆக்கினான். பின்னர் அவர்களை இரண்டு பிரிவுகளாக ஆக்கினான்; என்னை அவர்களில் சிறந்த பிரிவில் ஆக்கினான். பின்னர் அவர்களைக் கோத்திரங்களாக ஆக்கினான்; என்னை அவர்களில் சிறந்த கோத்திரத்தில் ஆக்கினான். பின்னர் அவர்களைக் குடும்பங்களாக (வீடுகளாக) ஆக்கினான்; அவர்களில் சிறந்த குடும்பத்திலும், சிறந்த வம்சாவழியிலும் என்னை ஆக்கினான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3533

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَرَّ بِشَجَرَةٍ يَابِسَةِ الْوَرَقِ فَضَرَبَهَا بِعَصَاهُ فَتَنَاثَرَ الْوَرَقُ فَقَالَ إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ لَتُسَاقِطُ مِنْ ذُنُوبِ الْعَبْدِ كَمَا تَسَاقَطَ وَرَقُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُ لِلأَعْمَشِ سَمَاعًا مِنْ أَنَسٍ إِلاَّ أَنَّهُ قَدْ رَآهُ وَنَظَرَ إِلَيْهِ ‏.‏

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் காய்ந்த இலைகளையுடைய ஒரு மரத்தைக் கடந்து சென்றபோது, தமது கைத்தடியால் அதை அடித்தார்கள்; உடனே அதன் இலைகள் உதிர்ந்தன. பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நிச்சயமாக, ‘அல்ஹம்து லில்லாஹ்’, ‘சுப்ஹானல்லாஹ்’, ‘லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்’ மற்றும் ‘அல்லாஹு அக்பர்’ (எனும் இந்த வார்த்தைகள்), இந்த மரத்தின் இலைகள் உதிர்வதைப் போலவே, ஓர் அடியானின் பாவங்களை (அவனிடமிருந்து) உதிரச் செய்யும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3534

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ الْجُلاَحِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُبُلِيِّ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ شَبِيبٍ السَّبَئِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ قَالَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ‏.‏ عَشْرَ مَرَّاتٍ عَلَى إِثْرِ الْمَغْرِبِ بَعَثَ اللَّهُ لَهُ مَسْلَحَةً يَحْفَظُونَهُ مِنَ الشَّيْطَانِ حَتَّى يُصْبِحَ وَكَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِهَا عَشْرَ حَسَنَاتٍ مُوجِبَاتٍ وَمَحَا عَنْهُ عَشْرَ سَيِّئَاتٍ مُوبِقَاتٍ وَكَانَتْ لَهُ بِعَدْلِ عَشْرِ رِقَابٍ مُؤْمِنَاتٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ لَيْثِ بْنِ سَعْدٍ ‏.‏ وَلاَ نَعْرِفُ لِعُمَارَةَ بْنِ شَبِيبٍ سَمَاعًا عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

உமாரா பின் ஷபீப் அஸ்-ஸபாஈ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்,
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“யார் மஃரிப் தொழுகைக்குப் பிறகு பத்து முறை: ‘வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை, அவன் தனித்தவன், அவனுக்கு இணை யாருமில்லை, அவனுக்கே அனைத்து ஆட்சியும் உரியது, அவனுக்கே எல்லாப் புகழும் உரியது. அவனே உயிர் கொடுக்கிறான்,

அவனே மரணிக்கச் செய்கிறான், அவன் அனைத்துப் பொருட்களின் மீதும் ஆற்றல் உள்ளவன். (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வஹ்தஹு லா ஷரீக்க லஹு, லஹுல் முல்க்கு வ லஹுல் ஹம்து, யுஹ்யீ வ யுமீத்து, வ ஹுவ அலா குல்லி ஷையின் கதீர்)' என்று கூறுகிறாரோ - அவருக்காக அல்லாஹ், அவர் காலைப் பொழுதை அடையும் வரை ஷைத்தானிடமிருந்து அவரைப் பாதுகாக்கும் பாதுகாவலர்களை அனுப்புகிறான், மேலும் அல்லாஹ் அவருக்காகப் பத்து நன்மைகளை (அவருக்கு) உறுதிப்படுத்துகிறான், மேலும் அவரிடமிருந்து பத்து அழிவுக்குரிய தீய செயல்களை அழிக்கிறான், மேலும் அது அவருக்கு பத்து முஃமினான அடிமைகளை விடுதலை செய்ததற்குச் சமமாகும்.''

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي فَضْلِ التَّوْبَةِ وَالاِسْتِغْفَارِ وَمَا ذُكِرَ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ لِعِبَادِهِ

பாடம்: தௌபா (பாவமீட்சி) மற்றும் இஸ்திஃபார் (பாவமன்னிப்புத் தேடல்) ஆகியவற்றின் சிறப்பும், அல்லாஹ் தனது அடியார்களுக்குக் காட்டும் கருணை குறித்து வந்துள்ளவையும்

3535

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ أَبِي النَّجُودِ، عَنْ زِرِّ بْنِ حُبَيْشٍ، قَالَ أَتَيْتُ صَفْوَانَ بْنَ عَسَّالٍ الْمُرَادِيَّ أَسْأَلُهُ عَنِ الْمَسْحِ، عَلَى الْخُفَّيْنِ فَقَالَ مَا جَاءَ بِكَ يَا زِرُّ فَقُلْتُ ابْتِغَاءَ الْعِلْمِ فَقَالَ إِنَّ الْمَلاَئِكَةَ تَضَعُ أَجْنِحَتَهَا لِطَالِبِ الْعِلْمِ رِضًا بِمَا يَطْلُبُ ‏.‏ قُلْتُ إِنَّهُ حَاكَ فِي صَدْرِي الْمَسْحُ عَلَى الْخُفَّيْنِ بَعْدَ الْغَائِطِ وَالْبَوْلِ وَكُنْتَ امْرَأً مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَجِئْتُ أَسْأَلُكَ هَلْ سَمِعْتَهُ يَذْكُرُ فِي ذَلِكَ شَيْئًا قَالَ نَعَمْ كَانَ يَأْمُرُنَا إِذَا كُنَّا سَفَرًا أَوْ مُسَافِرِينَ أَنْ لاَ نَنْزِعَ خِفَافَنَا ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ وَلَيَالِيَهُنَّ إِلاَّ مِنْ جَنَابَةٍ لَكِنْ مِنْ غَائِطٍ وَبَوْلٍ وَنَوْمٍ ‏.‏ فَقُلْتُ هَلْ سَمِعْتَهُ يَذْكُرُ فِي الْهَوَى شَيْئًا قَالَ نَعَمْ كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فَبَيْنَا نَحْنُ عِنْدَهُ إِذْ نَادَاهُ أَعْرَابِيٌّ بِصَوْتٍ لَهُ جَهْوَرِيٍّ يَا مُحَمَّدُ ‏.‏ فَأَجَابَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى نَحْوٍ مِنْ صَوْتِهِ هَاؤُمُ وَقُلْنَا لَهُ وَيْحَكَ اغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ فَإِنَّكَ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ نُهِيتَ عَنْ هَذَا ‏.‏ فَقَالَ وَاللَّهِ لاَ أَغْضُضُ ‏.‏ قَالَ الأَعْرَابِيُّ الْمَرْءُ يُحِبُّ الْقَوْمَ وَلَمَّا يَلْحَقْ بِهِمْ ‏.‏ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏"‏ ‏.‏ فَمَا زَالَ يُحَدِّثُنَا حَتَّى ذَكَرَ بَابًا مِنْ قِبَلِ الْمَغْرِبِ مَسِيرَةُ عَرْضِهِ أَوْ يَسِيرُ الرَّاكِبُ فِي عَرْضِهِ

أَرْبَعِينَ أَوْ سَبْعِينَ عَامًا قَالَ سُفْيَانُ قِبَلَ الشَّامِ خَلَقَهُ اللَّهُ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ مَفْتُوحًا
يَعْنِي لِلتَّوْبَةِ لاَ يُغْلَقُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஸிர் பின் ஹுபைஷ் அவர்கள் கூறினார்கள்:
நான் ஸஃப்வான் பின் அஸ்ஸால் அல்-முராதீ (ரலி) அவர்களிடம் காலுறைகள் (குஃப்ஃபைன்) மீது மஸஹ் செய்வது பற்றிக் கேட்பதற்காகச் சென்றேன். அவர்கள், “ஸிர்ரே! உங்களை இங்கு வரவழைத்தது எது?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நான், “கல்வியைத் தேடி (வந்துள்ளேன்)” என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், “நிச்சயமாக வானவர்கள், கல்வியைத் தேடுபவர் செய்வதை விரும்பி, அவருக்காகத் தங்கள் இறக்கைகளைத் தாழ்த்துகிறார்கள்” என்று கூறினார்கள்.

நான் கூறினேன்: “மலம் மற்றும் சிறுநீர் கழித்த பிறகு காலுறைகள் மீது மஸஹ் செய்வது குறித்து என் நெஞ்சில் ஒரு நெருடல் உள்ளது. நீங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவராக இருந்தீர்கள். எனவே, அது குறித்து அவர்கள் (ஸல்) எதையேனும் கூறுவதை நீங்கள் செவியுற்றிருக்கிறீர்களா என்று உங்களிடம் கேட்பதற்காக வந்தேன்.”

அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஆம். நாங்கள் பயணிகளாக இருக்கும்போது -அல்லது பயணத்தில் இருக்கும்போது-, ஜனாபத் (பெருந்தொடக்கு) ஏற்பட்டாலே தவிர (கழற்ற வேண்டும்); மலம், சிறுநீர் மற்றும் உறக்கம் போன்றவற்றிற்காக (கழற்றத் தேவையில்லை) மூன்று பகல்கள் மற்றும் அதற்கான இரவுகள் எங்கள் காலுறைகளைக் கழற்றக் கூடாது என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குக் கட்டளையிடுவார்கள்.”

பிறகு நான், “விருப்பம் (அன்பு) பற்றி அவர்கள் (ஸல்) எதையேனும் கூறுவதை நீங்கள் கேட்டிருக்கிறீர்களா?” என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஆம். நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பயணத்தில் இருந்தோம். அப்போது உரத்த குரலுடைய கிராமவாசி ஒருவர், ‘ஓ முஹம்மதே!’ என்று அவர்களை அழைத்தார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் அவருடைய குரலைப் போன்றே (உரத்த குரலில்) அவருக்குப் பதிலளித்தார்கள். நாங்கள் அவரிடம், ‘உனக்குக் கேடு உண்டாகட்டும்! உன் குரலைத் தாழ்த்திக்கொள். ஏனெனில் நீ நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு அருகில் இருக்கிறாய்; இவ்வாறு சப்தமிடுவது உனக்குத் தடுக்கப்பட்டுள்ளது’ என்று கூறினோம். அதற்கு அவர், ‘அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நான் (என் குரலை) தாழ்த்த மாட்டேன்’ என்று கூறினார்.”

“அந்தக் கிராமவாசி (நபியிடம்), ‘ஒருவர் ஒரு கூட்டத்தாரை நேசிக்கிறார்; ஆனால் அவர்களை அவர் (செயல்களால்) சென்றடையவில்லை (எனில் அவர் நிலை என்ன)?’ என்று கேட்டார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், ‘மறுமை நாளில் ஒருவர் தான் நேசித்தவர்களுடனேயே இருப்பார்’ என்று கூறினார்கள்.”

“பிறகு (ஸஃப்வான்) தொடர்ந்து எங்களிடம் (ஸிர் மற்றும் பிறரிடம்)

பேசினார்கள், மேற்கே உள்ள ஒரு வாசலைக் குறித்துக் குறிப்பிடும் வரை. அதன் அகலம் நாற்பது அல்லது எழுபது வருடப் பயணத் தொலைவாகும் - அல்லது ஒரு பயணி அதன் அகலத்தைக் கடக்க நாற்பது அல்லது எழுபது வருடங்கள் பயணிப்பார்.”

சுஃப்யான் (அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: “(அது) ஷாம் திசையிலுள்ளது. வானங்களையும் பூமியையும் படைத்த நாளில் அல்லாஹ் அதனைப் படைத்தான். அது (பாவமன்னிப்பிற்காகத்) திறந்தே இருக்கும். சூரியன் அதிலிருந்து (மேற்கிலிருந்து) உதிக்கும் வரை அது பூட்டப்படாது.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3536

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ زِرِّ بْنِ حُبَيْشٍ، قَالَ أَتَيْتُ صَفْوَانَ بْنَ عَسَّالٍ الْمُرَادِيَّ فَقَالَ لِي مَا جَاءَ بِكَ قُلْتُ ابْتِغَاءُ الْعِلْمِ ‏.‏ قَالَ بَلَغَنِي أَنَّ الْمَلاَئِكَةَ تَضَعُ أَجْنِحَتَهَا لِطَالِبِ الْعِلْمِ رِضًا بِمَا يَفْعَلُ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ إِنَّهُ حَاكَ أَوْ قَالَ حَكَّ فِي نَفْسِي شَيْءٌ مِنَ الْمَسْحِ عَلَى الْخُفَّيْنِ فَهَلْ حَفِظْتَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِيهِ شَيْئًا قَالَ نَعَمْ كُنَّا إِذَا كُنَّا سَفْرًا أَوْ مُسَافِرِينَ أَمَرَنَا أَنْ لاَ نَخْلَعَ خِفَافَنَا ثَلاَثًا إِلاَّ مِنْ جَنَابَةٍ وَلَكِنْ مِنْ غَائِطٍ وَبَوْلٍ وَنَوْمٍ ‏.‏ قَالَ فَقُلْتُ فَهَلْ حَفِظْتَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي الْهَوَى شَيْئًا قَالَ نَعَمْ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي بَعْضِ أَسْفَارِهِ فَنَادَاهُ رَجُلٌ كَانَ فِي آخِرِ الْقَوْمِ بِصَوْتٍ جَهْوَرِيٍّ أَعْرَابِيٌّ جِلْفٌ جَافٍ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ يَا مُحَمَّدُ ‏.‏ فَقَالَ لَهُ الْقَوْمُ مَهْ إِنَّكَ قَدْ نُهِيتَ عَنْ هَذَا ‏.‏ فَأَجَابَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَحْوًا مِنْ صَوْتِهِ هَاؤُمُ فَقَالَ الرَّجُلُ يُحِبُّ الْقَوْمَ وَلَمَّا يَلْحَقْ بِهِمْ ‏.‏ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ ‏.‏ قَالَ زِرٌّ فَمَا بَرِحَ يُحَدِّثُنِي حَتَّى حَدَّثَنِي أَنَّ اللَّهَ جَعَلَ بِالْمَغْرِبِ بَابًا عَرْضُهُ مَسِيرَةُ سَبْعِينَ عَامًا لِلتَّوْبَةِ لاَ يُغْلَقُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ قِبَلِهِ وَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ‏:‏ ‏(‏يوم يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لاَ يَنْفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا ‏)‏ الآيَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸிர்ர் இப்னு ஹுபைஷ் அவர்கள் கூறினார்கள்:

நான் ஸஃப்வான் பின் அஸ்ஸால் அல்-முராதீ (ரழி) அவர்களிடம் சென்றேன். அவர்கள் என்னிடம், "எதற்காக வந்தீர்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நான், "கல்வியைத் தேடி" என்றேன். அதற்கு அவர்கள், "நிச்சயமாக

வானவர்கள் கல்வி கற்பவர் செய்வதைக் கண்டு திருப்தியடைந்து, அவருக்காகத் தங்கள் இறக்கைகளைத் தாழ்த்துகிறார்கள் என்று எனக்கு (நபி (ஸல்) அவர்களால்) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது" என்று கூறினார்கள்.

(பிறகு) நான் கூறினேன்: "காலுறைகள் (குஃப்ஃபைன்) மீது மஸ்ஹ் செய்வது குறித்து என் மனதில் ஏதோ ஒரு உறுத்தல் (அல்லது சந்தேகம்) உள்ளது. இது குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஏதேனும் செய்தியை நீங்கள் மனனம் செய்து வைத்திருக்கிறீர்களா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "ஆம், நாங்கள் பயணத்தில் இருக்கும்போது அல்லது பயணிகளாக இருக்கும்போது, ஜனாபத் (எனும் பெருந்தொடக்கைத்) தவிர்த்து, மலம், சிறுநீர் மற்றும் தூக்கம் ஆகியவற்றிற்காக மூன்று நாட்கள் எங்கள் காலுறைகளைக் கழற்றத் தேவையில்லை என்று அவர்கள் எங்களுக்குக் கட்டளையிடுவார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு நான், "அன்பு (நேசம்) குறித்து அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து ஏதேனும் செய்தியை நீங்கள் மனனம் செய்து வைத்திருக்கிறீர்களா?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆம், நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் எங்களின் பயணங்களில் ஒன்றில் இருந்தோம். அப்போது கூட்டத்தின் கடைசியில் இருந்த ஒரு கிராமவாசி, உரத்த குரலில், கரடுமுரடான சுபாவத்துடன், 'ஓ முஹம்மத்! ஓ முஹம்மத்!' என்று அவர்களை அழைத்தார். உடனே மக்கள் அவரிடம், 'சத்தம் போடாதே! (மஹ்!) நிச்சயமாக, இது உனக்குத் தடைசெய்யப்பட்டுள்ளது' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவருடைய குரலைப் போலவே (சத்தமாக), 'இதோ இருக்கிறேன்' என்று பதிலளித்தார்கள். அதற்கு அவர், 'ஒரு மனிதர் ஒரு கூட்டத்தாரை நேசிக்கிறார், ஆனால் அவர் (செயல்களில்) அவர்களை எட்டிப்பிடிக்கவில்லை (அந்நிலை பற்றி என்ன)?' என்று கேட்டார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'மனிதர் தான் நேசித்தவருடனே இருப்பார்' என்று கூறினார்கள்."

ஸிர்ர் (தொடர்ந்து) கூறினார்கள்: "பின்னர் அவர்கள் எனக்குத் தொடர்ந்து அறிவித்துக்கொண்டே இருந்தார்கள். இறுதியாக, 'அல்லாஹ் மேற்கில் தவ்பாவுக்காக (பாவமன்னிப்புக்காக) ஒரு வாசலை அமைத்துள்ளான். அதன் அகலம் எழுபது ஆண்டுகால பயண தூரமாகும்; சூரியன் அதன் (மேற்கு) திசையிலிருந்து உதிக்கும் வரை அது மூடப்படாது' என்று கூறினார்கள். இதுவே, பின்வரும் அல்லாஹ்வின் வார்த்தை(யின் விளக்கம்) ஆகும்:

‘யவ்ம யஃதீ பஃது ஆயாதி ரப்பிக லா யன்ஃபவு நஃப்ஸன் ஈமானுஹா…’

'(நபியே!) உமது இறைவனின் சில அத்தாட்சிகள் வரும் அந்நாளில், (அதற்கு முன்) ஈமான் கொள்ளாத எந்த ஆன்மாவிற்கும் அதன் ஈமான் பயனளிக்காது…'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3537

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَيَّاشٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ ثَابِتِ بْنِ ثَوْبَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏ "‏ إِنَّ اللَّهَ يَقْبَلُ تَوْبَةَ الْعَبْدِ مَا لَمْ يُغَرْغِرْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ ثَابِتِ بْنِ ثَوْبَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நிச்சயமாக அல்லாஹ், ஓர் அடியானின் உயிர் அவனது தொண்டைக்குழியை அடையாத வரை அவனது தவ்பாவை (பாவமன்னிப்பை) ஏற்றுக்கொள்கிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3538

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا الْمُغِيرَةُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ لَلَّهُ أَفْرَحُ بِتَوْبَةِ أَحَدِكُمْ مِنْ أَحَدِكُمْ بِضَالَّتِهِ إِذَا وَجَدَهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَالنُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ وَأَنَسٍ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي الزِّنَادِ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ مَكْحُولٍ بِإِسْنَادٍ لَهُ عَنْ أَبِي ذَرٍّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“உங்களில் ஒருவர் தவ்பா செய்வதைக் கொண்டு, (பாலைவனத்தில்) காணாமல் போன தனது (ஒட்டகம் போன்ற) பிராணியைக் கண்டடையும்போது அடையும் மகிழ்ச்சியை விட, அல்லாஹ் அதிக மகிழ்ச்சி அடைகிறான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3539

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسٍ، قَاصِّ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ عَنْ أَبِي صِرْمَةَ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، أَنَّهُ قَالَ حِينَ حَضَرَتْهُ الْوَفَاةُ قَدْ كَتَمْتُ عَنْكُمْ شَيْئًا سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لَوْلاَ أَنَّكُمْ تُذْنِبُونَ لَخَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا يُذْنِبُونَ وَيَغْفِرُ لَهُمْ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

وَقَدْ رُوِيَ هَذَا، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ كَعْبٍ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، قُتَيْبَةُ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي الرِّجَالِ، عَنْ عُمَرَ، مَوْلَى غُفْرَةَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ كَعْبٍ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

அபூ அய்யூப் (ரழி) அவர்களுக்கு மரணம் நெருங்கியபோது, அவர் கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து கேட்ட ஒரு விஷயத்தை (அதன் முக்கியத்துவம் கருதி) உங்களிடமிருந்து மறைத்து வைத்திருக்கிறேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'நீங்கள் பாவம் செய்யவில்லையென்றால், (தனது மன்னிக்கும் தன்மையை வெளிப்படுத்த) பாவம் செய்யும் ஒரு படைப்பை அல்லாஹ் படைப்பான்; பிறகு அவன் அவர்களை மன்னிப்பான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3540

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِسْحَاقَ الْجَوْهَرِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا كَثِيرُ بْنُ فَائِدٍ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عُبَيْدٍ، قَالَ سَمِعْتُ بَكْرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ الْمُزَنِيَّ، يَقُولُ حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ قَالَ اللَّهُ يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ عَلَى مَا كَانَ فِيكَ وَلاَ أُبَالِي يَا ابْنَ آدَمَ لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ وَلاَ أُبَالِي يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِقُرَابِ الأَرْضِ خَطَايَا ثُمَّ لَقِيتَنِي لاَ تُشْرِكُ بِي شَيْئًا لأَتَيْتُكَ بِقُرَابِهَا مَغْفِرَةً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக்கேட்டேன்:

‘அல்லாஹ் கூறினான்: ஆதமின் மகனே! நிச்சயமாக நீ என்னிடம் பிரார்த்தித்து, என் மீது நம்பிக்கை வைத்திருக்கும் காலமெல்லாம், உன்னிடமிருந்த (குறைகள் அல்லது) பாவங்கள் எத்தகையதாக இருந்தாலும் நான் உன்னை மன்னிப்பேன்; நான் அதைப் பொருட்படுத்தமாட்டேன். ஆதமின் மகனே! உன் பாவங்கள் வானத்தின் மேகங்களை எட்டினாலும், பிறகு நீ என்னிடம் மன்னிப்புக் கேட்டால், நான் உன்னை மன்னிப்பேன்; நான் அதைப் பொருட்படுத்தமாட்டேன். ஆதமின் மகனே! நீ பூமி நிரம்ப பாவங்களுடன் என்னிடம் வந்து, பின்னர் எனக்கு எதையும் இணை வைக்காத நிலையில் என்னைச் சந்தித்தால், நான் பூமி நிரம்ப மன்னிப்புடன் உன்னிடம் வருவேன்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب خَلَقَ اللَّهُ مِائَةَ رَحْمَةٍ

பாடம்: அல்லாஹ் நூறு கருணைகளைப் படைத்தது

3541

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ خَلَقَ اللَّهُ مِائَةَ رَحْمَةٍ فَوَضَعَ رَحْمَةً وَاحِدَةً بَيْنَ خَلْقِهِ يَتَرَاحَمُونَ بِهَا وَعِنْدَ اللَّهِ تِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ رَحْمَةً . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ سَلْمَانَ وَجُنْدَبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سُفْيَانَ الْبَجَلِيِّ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“அல்லாஹ் நூறு கருணைகளைப் படைத்தான். அவற்றில் ஒரு கருணையைத் தன் படைப்பினங்களுக்கிடையே (உலகில்) வைத்தான். அதன் மூலம் அவை ஒன்றுக்கொன்று கருணை காட்டுகின்றன. மேலும் தொண்ணூற்று ஒன்பது கருணைகள் அல்லாஹ்விடம் (மறுமைக்காக) இருக்கின்றன.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3542

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَوْ يَعْلَمُ الْمُؤْمِنُ مَا عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الْعُقُوبَةِ مَا طَمِعَ فِي الْجَنَّةِ أَحَدٌ وَلَوْ يَعْلَمُ الْكَافِرُ مَا عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الرَّحْمَةِ مَا قَنَطَ مِنَ الْجَنَّةِ أَحَدٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“அல்லாஹ்விடம் உள்ள தண்டனையை ஒரு நம்பிக்கையாளர் அறிந்திருந்தால், எவரும் சுவர்க்கத்தை அடைய ஆசைப்பட மாட்டார் (அதாவது, தண்டனையின் கடுமையைக் கண்டு அஞ்சி, தகுதியற்றவராக உணர்ந்து). மேலும், அல்லாஹ்விடம் உள்ள கருணையை ஒரு நிராகரிப்பாளர் அறிந்திருந்தால், எவரும் சுவர்க்கத்தைப் பற்றி நம்பிக்கை இழக்க மாட்டார் (அதாவது, கருணையின் பரந்த தன்மையைக் கண்டு நம்பிக்கை கொள்வார்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3543

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ حِينَ خَلَقَ الْخَلْقَ كَتَبَ بِيَدِهِ عَلَى نَفْسِهِ إِنَّ رَحْمَتِي تَغْلِبُ غَضَبِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்:
“நிச்சயமாக, அல்லாஹ் படைப்புகளைப் படைத்தபோது, அவன் தன்னைப் பற்றித் தன் கையால் எழுதினான்: ‘என் கருணை என் கோபத்தை மிகைத்துவிடும்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3544

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي الثَّلْجِ، - رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَغْدَادَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ صَاحِبُ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ زَرْبِيٍّ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، وَثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ دَخَلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم الْمَسْجِدَ وَرَجُلٌ قَدْ صَلَّى وَهُوَ يَدْعُو وَيَقُولُ فِي دُعَائِهِ اللَّهُمَّ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ الْمَنَّانُ بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏ تَدْرُونَ بِمَ دَعَا اللَّهَ دَعَا اللَّهَ بِاسْمِهِ الأَعْظَمِ الَّذِي إِذَا دُعِيَ بِهِ أَجَابَ وَإِذَا سُئِلَ بِهِ أَعْطَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ثَابِتٍ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் பள்ளிவாசலுக்குள் நுழைந்தார்கள். அங்கே (தொழுது முடித்திருந்த) ஒரு மனிதர் பிரார்த்தனை செய்து கொண்டிருந்தார். அவர் தனது பிரார்த்தனையில், “யா அல்லாஹ், உன்னைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவன் யாருமில்லை. நீயே பேரருளாளன், வானங்களையும் பூமியையும் முன்மாதிரியின்றி படைத்தவன், மகத்துவமும் கண்ணியமும் மிக்கவன் (அல்லாஹும்ம லா இலாஹ இல்லா அன்த்த, அல்-மன்னான், பதீஉஸ்-ஸமாவாத்தி வல்-அர்ழ், தல்-ஜலாலி வல்-இக்ராம்)” என்று கூறிக்கொண்டிருந்தார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் (தம் தோழர்களிடம்), “அவர் அல்லாஹ்விடம் எதைக் கொண்டு பிரார்த்தனை செய்தார் என்று உங்களுக்குத் தெரியுமா? அவர் அல்லாஹ்வின் மகத்தான திருப்பெயரைக் கொண்டு அவனிடம் பிரார்த்தனை செய்துள்ளார். அந்தப் பெயரைக் கொண்டு அவனிடம் பிரார்த்திக்கப்பட்டால், அவன் பதிலளிக்கிறான்; அதைக் கொண்டு அவனிடம் கேட்கப்பட்டால், அவன் கொடுக்கிறான்” என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب قَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ رَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ ‏"‏ ‏.‏

பாடம்: "ஒரு மனிதன் இழிவடைவானாக!" என்று இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியது.

3545

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، حَدَّثَنَا رِبْعِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ ذُكِرْتُ عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَىَّ وَرَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ دَخَلَ عَلَيْهِ رَمَضَانُ ثُمَّ انْسَلَخَ

قَبْلَ أَنْ يُغْفَرَ لَهُ وَرَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ أَدْرَكَ عِنْدَهُ أَبَوَاهُ الْكِبَرَ فَلَمْ يُدْخِلاَهُ الْجَنَّةَ ‏.‏ قَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ وَأَظُنُّهُ قَالَ أَوْ أَحَدُهُمَا ‏.‏ قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَأَنَسٍ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَرِبْعِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ هُوَ أَخُو إِسْمَاعِيلَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ وَهُوَ ثِقَةٌ وَهُوَ ابْنُ عُلَيَّةَ ‏.‏ وَيُرْوَى عَنْ بَعْضِ أَهْلِ الْعِلْمِ قَالَ إِذَا صَلَّى الرَّجُلُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَرَّةً فِي الْمَجْلِسِ أَجْزَأَ عَنْهُ مَا كَانَ فِي ذَلِكَ الْمَجْلِسِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“எந்த மனிதனின் முன்னிலையில் நான் குறிப்பிடப்பட்டு, அவன் என் மீது ஸலவாத் சொல்லவில்லையோ, அவன் இழிவடைவானாக. மேலும், ரமளான் மாதம் வந்து, அவன் மன்னிக்கப்படுவதற்கு முன்பே அது சென்றுவிடுகிறதோ, அந்த மனிதன் இழிவடைவானாக. மேலும், எந்த மனிதனின் முன்னிலையில் அவனது பெற்றோர் (அல்லது அவர்களில் ஒருவர்) முதுமையை அடைந்தும், (அவர்களுக்குச் சேவை செய்வதன் மூலம்) அவர்கள் அவனைச் சொர்க்கத்தில் நுழைவிக்க (வழிவகை செய்ய)வில்லையோ, அவனும் இழிவடைவானாக.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3546

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، وَزِيَادُ بْنُ أَيُّوبَ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بِلاَلٍ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ غَزِيَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ حُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الْبَخِيلُ الَّذِي مَنْ ذُكِرْتُ عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَىَّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“கஞ்சன் என்பவன், யாரிடத்தில் நான் குறிப்பிடப்பட்டு, அவர் என் மீது ஸலவாத்து சொல்லவில்லையோ, அவரே ஆவார்.”

باب فِي دُعَاءِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم

நபி (ஸல்) அவர்களின் பிரார்த்தனை பற்றிய பாடம்.

3547

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ اللَّهُمَّ بَرِّدْ قَلْبِي بِالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ وَالْمَاءِ الْبَارِدِ اللَّهُمَّ نَقِّ قَلْبِي مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ.

அப்துல்லாஹ் பின் அபீ அவ்ஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுபவர்களாக இருந்தார்கள்: “அல்லாஹ்வே, பனிக்கட்டி, ஆலங்கட்டி மற்றும் குளிர்ச்சியான நீரைக் கொண்டு என் இதயத்தைக் குளிரச் செய்வாயாக (அமைதிப்படுத்துவாயாக). அல்லாஹ்வே, வெள்ளை ஆடையை அழுக்கிலிருந்து நீ தூய்மைப்படுத்துவதைப் போல் பாவங்களிலிருந்து என் இதயத்தை தூய்மைப்படுத்துவாயாக.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3548

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ الْقُرَشِيِّ الْمُلَيْكِيِّ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ فُتِحَ لَهُ مِنْكُمْ بَابُ الدُّعَاءِ فُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ الرَّحْمَةِ وَمَا سُئِلَ اللَّهُ شَيْئًا يَعْنِي أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ يُسْأَلَ الْعَافِيَةَ " . وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ الدُّعَاءَ يَنْفَعُ مِمَّا نَزَلَ وَمِمَّا لَمْ يَنْزِلْ فَعَلَيْكُمْ عِبَادَ اللَّهِ بِالدُّعَاءِ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ الْقُرَشِيِّ وَهُوَ الْمَكِّيُّ الْمُلَيْكِيُّ وَهُوَ ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ ضَعَّفَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ . وَقَدْ رَوَى إِسْرَائِيلُ، هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَا سُئِلَ اللَّهُ شَيْئًا أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنَ الْعَافِيَةِ "

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“உங்களில் எவருக்காக பிரார்த்தனையின் வாசல் திறக்கப்படுகிறதோ, அவருக்காக கருணையின் வாசல்கள் திறக்கப்பட்டுவிட்டன. மேலும், அல்-ஆஃபியாவைக் கேட்பதை விட அல்லாஹ்வுக்கு மிகவும் பிரியமான வேறு எதுவும் அவனிடம் கேட்கப்படவில்லை.” மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பிரார்த்தனையானது, (ஏற்கனவே) ஏற்பட்ட (சோதனைகள் மற்றும் துன்பங்களிலிருந்தும்), (இன்னும்) ஏற்படாத (சோதனைகள் மற்றும் துன்பங்களிலிருந்தும்) பயனளிக்கிறது. ஆகவே, அல்லாஹ்வின் அடியார்களே! பிரார்த்தனையை உறுதியாகப் பற்றிக்கொள்ளுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3549

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ الْكُوفِيُّ حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ الْكُوفِيُّ عَنْ إِسْرَائِيلَ بِهَذَا . حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو النَّضْرِ، حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ خُنَيْسٍ، عَنْ مُحَمَّدٍ الْقُرَشِيِّ، عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ، عَنْ بِلاَلٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " عَلَيْكُمْ بِقِيَامِ اللَّيْلِ فَإِنَّهُ دَأْبُ الصَّالِحِينَ قَبْلَكُمْ وَإِنَّ قِيَامَ اللَّيْلِ قُرْبَةٌ إِلَى اللَّهِ وَمَنْهَاةٌ عَنِ الإِثْمِ وَتَكْفِيرٌ لِلسَّيِّئَاتِ وَمَطْرَدَةٌ لِلدَّاءِ عَنِ الْجَسَدِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ بِلاَلٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلاَ يَصِحُّ مِنْ قِبَلِ إِسْنَادِهِ . قَالَ سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ مُحَمَّدٌ الْقُرَشِيُّ هُوَ مُحَمَّدُ بْنُ سَعِيدٍ الشَّامِيُّ وَهُوَ ابْنُ أَبِي قَيْسٍ وَهُوَ مُحَمَّدُ بْنُ حَسَّانَ وَقَدْ تُرِكَ حَدِيثُهُ . وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ مُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ يَزِيدَ عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " عَلَيْكُمْ بِقِيَامِ اللَّيْلِ فَإِنَّهُ دَأْبُ الصَّالِحِينَ قَبْلَكُمْ وَهُوَ قُرْبَةٌ إِلَى رَبِّكُمْ وَمَكْفَرَةٌ لِلسَّيِّئَاتِ وَمَنْهَاةٌ لِلإِثْمِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي إِدْرِيسَ عَنْ بِلاَلٍ .

பிலால் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “கியாம்-உல்-லைலை (இரவுத் தொழுகையை) உறுதியாகப் பற்றிக்கொள்ளுங்கள். ஏனெனில், அது உங்களுக்கு முன் வாழ்ந்த நல்லோர்களின் (சாலிஹீன்களின்) வழிமுறையாகும். மேலும் நிச்சயமாக கியாம்-உல்-லைல் (இரவுத் தொழுகை) என்பது அல்லாஹ்விடம் நெருக்கத்தை ஏற்படுத்துவதாகும்; பாவங்களிலிருந்து

தடுப்பதாகும்; தீய செயல்களுக்குப் பரிகாரமாகும்; மேலும் உடலிலிருந்து நோயை விரட்டுவதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3550

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، حَدَّثَنِي عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَعْمَارُ أُمَّتِي مَا بَيْنَ سِتِّينَ إِلَى سَبْعِينَ وَأَقَلُّهُمْ مَنْ يَجُوزُ ذَلِكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “என் சமுதாயத்தின் ஆயுட்காலம் அறுபதுக்கும் எழுபதுக்கும் இடையில் உள்ளது, அவர்களில் மிகக் குறைவானவர்களே அதைக் கடப்பார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3551

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ طُلَيْقِ بْنِ قَيْسٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَدْعُو يَقُولُ رَبِّ أَعِنِّي وَلاَ تُعِنْ عَلَىَّ وَانْصُرْنِي وَلاَ تَنْصُرْ عَلَىَّ وَامْكُرْ لِي وَلاَ تَمْكُرْ عَلَىَّ وَاهْدِنِي وَيَسِّرِ الْهُدَى لِي وَانْصُرْنِي عَلَى مَنْ بَغَى عَلَىَّ رَبِّ اجْعَلْنِي لَكَ شَكَّارًا لَكَ ذَكَّارًا لَكَ رَهَّابًا لَكَ مِطْوَاعًا لَكَ مُخْبِتًا إِلَيْكَ أَوَّاهًا مُنِيبًا رَبِّ تَقَبَّلْ تَوْبَتِي وَاغْسِلْ حَوْبَتِي وَأَجِبْ دَعْوَتِي وَثَبِّتْ حُجَّتِي وَسَدِّدْ لِسَانِي وَاهْدِ قَلْبِي وَاسْلُلْ سَخِيمَةَ صَدْرِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . قَالَ مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بِشْرٍ الْعَبْدِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நபி (ஸல்) அவர்கள் (அல்லாஹ்விடம்) இவ்வாறு பிரார்த்தனை செய்வார்கள்: “என் இறைவா, எனக்கு உதவி செய்வாயாக, எனக்கு எதிராக (எவருக்கும்) உதவி செய்யாதே; எனக்கு வெற்றியளிப்பாயாக, எனக்கு எதிராக (எவருக்கும்) வெற்றியளிக்காதே; எனக்காக (நன்மையை) திட்டமிடுவாயாக, எனக்கு எதிராக (தீமையை) திட்டமிடாதே; எனக்கு நேர்வழி காட்டுவாயாக, நேர்வழியை எனக்கு எளிதாக்குவாயாக; எனக்கு எதிராக வரம்பு மீறுபவர்களுக்கு எதிராக எனக்கு வெற்றியளிப்பாயாக. என் இறைவா, என்னை உனக்கு அதிகம் நன்றி செலுத்துபவனாகவும், உன்னை அதிகம் நினைவு கூர்பவனாகவும், உனக்கு அதிகம் அஞ்சுபவனாகவும், உனக்கு அதிகம் கட்டுப்படுபவனாகவும், உனக்கு அதிகம் பணிந்து நடப்பவனாகவும், உன்னிடமே அதிகம் திரும்புபவனாகவும், உன்னையே சரணடைபவனாகவும் ஆக்குவாயாக. என் இறைவா, என் தவ்பாவை (பாவமன்னிப்பை) ஏற்றுக்கொள்வாயாக, என் பாவத்தைக் கழுவி விடுவாயாக, என் பிரார்த்தனைக்கு பதிலளிப்பாயாக, என் ஆதாரத்தை (நம்பிக்கையை, சத்தியத்தின் மீதான நிலைப்பாட்டை) உறுதிப்படுத்துவாயாக, என் நாவை நேராக்குவாயாக (சத்தியம் பேசவும், தவறிலிருந்து விலகவும் செய்வாயாக), என் இதயத்திற்கு நேர்வழி காட்டுவாயாக, என் நெஞ்சின் வஞ்சகத்தை (குரோதத்தை, பொறாமையை) அகற்றி விடுவாயாக.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3552

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الأَسْوَدِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ دَعَا عَلَى مَنْ ظَلَمَهُ فَقَدِ انْتَصَرَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي حَمْزَةَ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي أَبِي حَمْزَةَ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ وَهُوَ مَيْمُونٌ الأَعْوَرُ ‏.‏ حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الرُّؤَاسِيُّ، عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் தனக்கு அநீதி இழைத்தவருக்கு எதிராகப் பிரார்த்திக்கிறாரோ, அவர் (அதன் மூலம்) வெற்றி பெற்றுவிட்டார் (அல்லது பழிவாங்கிவிட்டார்).”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3553

حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكِنْدِيُّ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، قَالَ وَأَخْبَرَنِي سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الأَنْصَارِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَنْ قَالَ عَشْرَ مَرَّاتٍ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ‏.‏ كَانَتْ لَهُ عِدْلَ أَرْبَعِ رِقَابٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ ‏.‏ قَالَ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ مَوْقُوفًا ‏.‏

அபூ அய்யூப் அல்-அன்சாரி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“யார் பத்து முறை ‘அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் யாருமில்லை, அவன் தனித்தவன், அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை. அவனுக்கே ஆட்சியெல்லாம் உரியது, அவனுக்கே புகழனைத்தும் உரியது. அவனே உயிரளிக்கிறான், அவனே மரணிக்கச் செய்கிறான், அவன் அனைத்துப் பொருட்களின் மீதும் ஆற்றலுள்ளவன். (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வஹ்தஹு லா ஷரீக்க லஹு, லஹுல் முல்கு வ லஹுல் ஹம்து, யுஹ்யீ வ யுமீத்து, வ ஹுவ அலா குல்லி ஷையின் கதீர்)’ என்று கூறுகிறாரோ, அது அவருக்கு இஸ்மாயீல் (அலை) அவர்களின் சந்ததியினரிலிருந்து நான்கு அடிமைகளை விடுதலை செய்ததற்குச் சமமாகும்.”
(இந்த ஹதீஸ் அபூ அய்யூப் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து மவ்கூஃபாகவும் (நபி (ஸல்) அவர்களின் கூற்றாக இல்லாமல், ஒரு ஸஹாபியின் கூற்றாக) அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3554

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، حَدَّثَنَا هَاشِمٌ، - وَهُوَ ابْنُ سَعِيدٍ الْكُوفِيُّ حَدَّثَنِي كِنَانَةُ، مَوْلَى صَفِيَّةَ قَالَ سَمِعْتُ صَفِيَّةَ، تَقُولُ دَخَلَ عَلَىَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَبَيْنَ يَدَىَّ أَرْبَعَةُ آلاَفِ نَوَاةٍ أُسَبِّحُ بِهَا فَقُلْتُ لَقَدْ سَبَّحْتُ بِهَذِهِ ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ أَلاَ أُعَلِّمُكِ بِأَكْثَرَ مِمَّا سَبَّحْتِ بِهِ ‏"‏ ‏.‏ فَقُلْتُ بَلَى عَلِّمْنِي ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ قُولِي سُبْحَانَ اللَّهِ عَدَدَ خَلْقِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ صَفِيَّةَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ هَاشِمِ بْنِ سَعِيدٍ الْكُوفِيِّ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمَعْرُوفٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

ஸஃபிய்யா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் வந்தார்கள். அப்போது எனக்கு முன்னால் நான்காயிரம் பேரீச்சம் பழத்தின் கொட்டைகள் இருந்தன. நான் அவற்றைக் கொண்டு தஸ்பீஹ் செய்து கொண்டிருந்தேன். நான் (அவர்களிடம்), ‘இவற்றைக் கொண்டு நான் தஸ்பீஹ் செய்தேன்’ என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், ‘நீ தஸ்பீஹ் செய்ததை விட அதிகமான ஒன்றை நான் உனக்குக் கற்றுத்தர வேண்டாமா?’ என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நான், ‘ஆம், எனக்குக் கற்றுக் கொடுங்கள்’ என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், ‘நீ, “ஸுப்ஹானல்லாஹி அதத ஃகல்கிஹி” (அல்லாஹ்வின் படைப்புகளின் எண்ணிக்கையின் அளவுக்கு அல்லாஹ் தூயவன்) என்று கூறு’ என்றார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3555

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ سَمِعْتُ كُرَيْبًا، يُحَدِّثُ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ جُوَيْرِيَةَ بِنْتِ الْحَارِثِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَرَّ عَلَيْهَا وَهِيَ فِي مَسْجِدٍ ثُمَّ مَرَّ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِهَا قَرِيبًا مِنْ نِصْفِ النَّهَارِ فَقَالَ لَهَا ‏"‏ مَا زِلْتِ عَلَى حَالِكِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَتْ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ أَلاَ أُعَلِّمُكِ كَلِمَاتٍ تَقُولِينَهَا سُبْحَانَ اللَّهِ عَدَدَ خَلْقِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَدَدَ خَلْقِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَدَدَ خَلْقِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رِضَا نَفْسِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رِضَا نَفْسِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رِضَا نَفْسِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ زِنَةَ عَرْشِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ زِنَةَ عَرْشِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ زِنَةَ عَرْشِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَمُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ هُوَ مَوْلَى آلِ طَلْحَةَ وَهُوَ شَيْخٌ مَدَنِيٌّ ثِقَةٌ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ الْمَسْعُودِيُّ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏

அன்னையார் ஜுவைரிய்யா பின்த் அல்-ஹாரித் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் (ஒருநாள்) ஜுவைரிய்யா (ரழி) அவர்கள் தமது தொழுமிடத்தில் (ஃபஜ்ர் தொழுகைக்குப் பின் திக்ரு செய்து கொண்டிருந்த)போது அவர்களைக் கடந்து சென்றார்கள். பின்னர், நண்பகலுக்கு அருகில் நபி (ஸல்) அவர்கள் மீண்டும் அவர்களைக் கடந்து சென்றபோது, அவரிடம், “நீங்கள் இன்னும் (காலை முதல் திக்ரு செய்த) இதே நிலையில்தான் இருக்கிறீர்களா?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர் (ரழி) அவர்கள், “ஆம்” என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நீங்கள் கூறக்கூடிய சில வார்த்தைகளை நான் உங்களுக்குக் கற்றுத் தரட்டுமா? (அவை, நீங்கள் காலை முதல் செய்த திக்ரை விட அதிக

நன்மை தரக்கூடியவை.)
'அல்லாஹ்வின் படைப்புகளின் எண்ணிக்கை அளவுக்கு அல்லாஹ் தூயவன், அல்லாஹ்வின் படைப்புகளின் எண்ணிக்கை அளவுக்கு அல்லாஹ் தூயவன், அல்லாஹ்வின் படைப்புகளின் எண்ணிக்கை அளவுக்கு அல்லாஹ் தூயவன்.
அல்லாஹ் அவனது திருப்திக்கேற்ப தூயவன், அல்லாஹ் அவனது திருப்திக்கேற்ப தூயவன், அல்லாஹ் அவனது திருப்திக்கேற்ப தூயவன்.
அல்லாஹ்வின் அரியணையின் எடை அளவுக்கு அல்லாஹ் தூயவன், அல்லாஹ்வின் அரியணையின் எடை அளவுக்கு அல்லாஹ் தூயவன், அல்லாஹ்வின் அரியணையின் எடை அளவுக்கு அல்லாஹ் தூயவன்.
அல்லாஹ்வின் வார்த்தைகளின் அளவுக்கு அல்லாஹ் தூயவன், அல்லாஹ்வின் வார்த்தைகளின் அளவுக்கு அல்லாஹ் தூயவன், அல்லாஹ்வின் வார்த்தைகளின் அளவுக்கு அல்லாஹ் தூயவன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3556

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، قَالَ أَنْبَأَنَا جَعْفَرُ بْنُ مَيْمُونٍ، صَاحِبُ الأَنْمَاطِ عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ، عَنْ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ حَيِيٌّ كَرِيمٌ يَسْتَحِي إِذَا رَفَعَ الرَّجُلُ إِلَيْهِ يَدَيْهِ أَنْ يَرُدَّهُمَا صِفْرًا خَائِبَتَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَرَوَاهُ بَعْضُهُمْ وَلَمْ يَرْفَعْهُ .

சல்மான் அல்-ஃபார்சி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் 'ஹயீ' (வெட்கப்படுபவன்/நாணமுடையவன்), கண்ணியமானவன் (தாராளமானவன்). ஒரு மனிதன் அவனிடம் தன் இரு கைகளையும் உயர்த்தும் போது, அவற்றை வெறுமையாகவும், ஏமாற்றத்துடனும் (எந்தப் பலனும் இன்றி) திருப்பி அனுப்ப அவன் வெட்கப்படுகிறான் (நாணப்படுகிறான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3557

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا صَفْوَانُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَجْلاَنَ، عَنِ الْقَعْقَاعِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَجُلاً، كَانَ يَدْعُو بِأُصْبُعَيْهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم أَحِّدْ أَحِّدْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ إِذَا أَشَارَ الرَّجُلُ بِأُصْبُعَيْهِ فِي الدُّعَاءِ عِنْدَ الشَّهَادَةِ لاَ يُشِيرُ إِلاَّ بِأُصْبُعٍ وَاحِدَةٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒருவர் தனது இரு விரல்களால் (தஷஹ்ஹுத் அமர்வில்) பிரார்த்தனை செய்துகொண்டிருந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஒன்றாக்குங்கள், ஒன்றாக்குங்கள்" என்று கூறினார்கள். (அதாவது, ஏகத்துவத்தின் சாட்சியின்போது ஒரு விரலால் மட்டுமே சைகை செய்ய வேண்டும்).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3558

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا زُهَيْرٌ، وَهُوَ ابْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، أَنَّ مُعَاذَ بْنَ رِفَاعَةَ، أَخْبَرَهُ عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَامَ أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ عَلَى الْمِنْبَرِ ثُمَّ بَكَى فَقَالَ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَامَ الأَوَّلِ عَلَى الْمِنْبَرِ ثُمَّ بَكَى فَقَالَ سَلُوا اللَّهَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فَإِنَّ أَحَدًا لَمْ يُعْطَ بَعْدَ الْيَقِينِ خَيْرًا مِنَ الْعَافِيَةِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ رضى الله عنه .

முஆத் பின் ரிஃபாஆ (ரழி) அவர்கள் தனது தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்; அவர் கூறியதாவது:

"அபூபக்ர் அஸ்ஸித்தீக் (ரழி) அவர்கள் மிம்பரின் மீது நின்றார்கள், பிறகு அழுதார்கள். பிறகு கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கடந்த வருடம் மிம்பரின் மீது நின்றார்கள், பிறகு அழுதார்கள். பிறகு கூறினார்கள்:

"அல்லாஹ்விடம் மன்னிப்பையும் (அல்-அஃஃப்வு), ஈடேற்றத்தையும் (அல்-ஆஃபியஹ் - அதாவது, உடல்நலம், பாதுகாப்பு, நல்வாழ்வு, பாவங்களிலிருந்து விலகி இருத்தல் போன்ற அனைத்து நன்மைகளையும்) கேளுங்கள்! ஏனெனில், (ஈமான் எனும்) உறுதியான நம்பிக்கைக்குப் பிறகு, அல்-ஆஃபியஹ்வை விட சிறந்த ஒன்று எவருக்கும் கொடுக்கப்படவில்லை.""""

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3559

حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ يَزِيدَ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو يَحْيَى الْحِمَّانِيُّ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ وَاقِدٍ، عَنْ أَبِي نُصَيْرَةَ، عَنْ مَوْلًى، لأَبِي بَكْرٍ عَنْ أَبِي بَكْرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَا أَصَرَّ مَنِ اسْتَغْفَرَ وَلَوْ فَعَلَهُ فِي الْيَوْمِ سَبْعِينَ مَرَّةً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي نُصَيْرَةَ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ ‏.‏

அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பாவமன்னிப்புத் தேடுபவர், ஒரு நாளில் எழுபது முறை (அதே பாவத்தைச்) செய்தாலும், (அவர்) பாவத்தில் நீடித்தவர் அல்லர்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3560

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، وَسُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، - الْمَعْنَى وَاحِدٌ قَالاَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، حَدَّثَنَا الأَصْبَغُ بْنُ زَيْدٍ، حَدَّثَنَا أَبُو الْعَلاَءِ، عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ لَبِسَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ رضى الله عنه ثَوْبًا جَدِيدًا فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي مَا أُوَارِي بِهِ عَوْرَتِي وَأَتَجَمَّلُ بِهِ فِي حَيَاتِي ‏.‏ ثُمَّ عَمَدَ إِلَى الثَّوْبِ الَّذِي أَخْلَقَ فَتَصَدَّقَ بِهِ ثُمَّ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ مَنْ لَبِسَ ثَوْبًا جَدِيدًا فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي مَا أُوَارِي بِهِ عَوْرَتِي وَأَتَجَمَّلُ بِهِ فِي حَيَاتِي ثُمَّ عَمَدَ إِلَى الثَّوْبِ الَّذِي أَخْلَقَ فَتَصَدَّقَ بِهِ كَانَ فِي كَنَفِ اللَّهِ وَفِي حِفْظِ اللَّهِ وَفِي سَتْرِ اللَّهِ حَيًّا وَمَيِّتًا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ زَحْرٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ يَزِيدَ عَنِ الْقَاسِمِ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ ‏.‏

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் ஒரு புதிய ஆடையை அணிந்தபோது, “என் மறைவிடத்தை நான் மறைத்துக் கொள்வதற்கும், என் வாழ்வில் நான் அழகுபடுத்திக் கொள்வதற்கும் எனக்கு ஆடை அணிவித்த அல்லாஹ்வுக்கே எல்லாப் புகழும் (அல்ஹம்து லில்லாஹில்லதீ கஸானீ மா உவாரீ பிஹீ அவ்ரதீ, வ அதஜம்மலு பிஹீ ஃபீ ஹயாதீ)” என்று கூறினார்கள்.
பிறகு, நைந்துபோன (பழைய) ஆடையை எடுத்து அதைத் தர்மம் செய்தார்கள். பின்னர் அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'யார் ஒரு புதிய ஆடையை

அணிந்து, "என் மறைவிடத்தை நான் மறைத்துக் கொள்வதற்கும், என் வாழ்வில் நான் அழகுபடுத்திக் கொள்வதற்கும் எனக்கு ஆடை அணிவித்த அல்லாஹ்வுக்கே எல்லாப் புகழும் (அல்ஹம்து லில்லாஹில்லதீ கஸானீ மா உவாரீ பிஹீ அவ்ரதீ, வ அதஜம்மலு பிஹீ ஃபீ ஹயாதீ)" என்று கூறிவிட்டு, பின்னர் நைந்துபோன (பழைய) ஆடையை எடுத்து தர்மமாகக் கொடுக்கிறாரோ, அவர் உயிருடன் இருக்கும்போதும், இறந்த பிறகும் அல்லாஹ்வின் காவலிலும், அல்லாஹ்வின் பாதுகாப்பிலும், அல்லாஹ்வின் மறைப்பிலும் (தீமைகளிலிருந்து பாதுகாக்கப்பட்டு) இருப்பார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3561

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعٍ الصَّائِغُ، قِرَاءَةً عَلَيْهِ عَنْ حَمَّادِ بْنِ أَبِي حُمَيْدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ بَعْثًا قِبَلَ نَجْدٍ فَغَنِمُوا غَنَائِمَ كَثِيرَةً وَأَسْرَعُوا الرَّجْعَةَ فَقَالَ رَجُلٌ مِمَّنْ لَمْ يَخْرُجْ مَا رَأَيْنَا بَعْثًا أَسْرَعَ رَجْعَةً وَلاَ أَفْضَلَ غَنِيمَةً مِنْ هَذَا الْبَعْثِ ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَلاَ أَدُلُّكُمْ عَلَى قَوْمٍ أَفْضَلَ غَنِيمَةً وَأَسْرَعَ رَجْعَةً قَوْمٌ شَهِدُوا صَلاَةَ الصُّبْحِ ثُمَّ جَلَسُوا يَذْكُرُونَ اللَّهَ حَتَّى طَلَعَتْ عَلَيْهِمُ الشَّمْسُ فَأُولَئِكَ أَسْرَعُ رَجْعَةً وَأَفْضَلُ غَنِيمَةً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَحَمَّادُ بْنُ أَبِي حُمَيْدٍ هُوَ أَبُو إِبْرَاهِيمَ الأَنْصَارِيُّ الْمُزَنِيُّ وَهُوَ مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي حُمَيْدٍ الْمَدَنِيُّ وَهُوَ ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ ‏.‏

உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் நஜ்த் திசைக்கு ஒரு படையை அனுப்பினார்கள். அவர்கள் ஏராளமான போர்ப் பொருட்களைப் பெற்று விரைவாகத் திரும்பினார்கள். (அப்படைக்கு) செல்லாதவர்களில் ஒருவர், "இந்த படையை விட விரைவாகத் திரும்பி வருவதிலும், போர்ப் பொருட்களில் பெரிய அளவிலும் உள்ள ஒரு படையை நாங்கள் பார்த்ததில்லை" என்று கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “போர்ப் பொருட்களில் இதை விட அதிகமானதையும், திரும்புவதில் இதை விட விரைவானதையும் உடைய ஒரு கூட்டத்தாரை நான் உங்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டாமா? ஸலாத்துஸ் ஸுப்ஹ் தொழுகையில் (ஜமாஅத்துடன்) கலந்துகொண்டு, பின்னர் சூரியன் உதயமாகும் வரை அல்லாஹ்வை நினைவு கூர்ந்து (திக்ர் செய்து) அமர்ந்திருக்கும் ஒரு கூட்டத்தினர் தான் அவர்கள். ஏனெனில், இவர்கள் தான் விரைவாகத் திரும்புபவர்கள் மற்றும் அதிகமான போர்ப் பொருட்களைப் பெறுபவர்கள் ஆவார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3562

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ سَالِمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنْ عُمَرَ، أَنَّهُ اسْتَأْذَنَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فِي الْعُمْرَةِ فَقَالَ أَىْ أُخَىَّ أَشْرِكْنَا فِي دُعَائِكَ وَلاَ تَنْسَنَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: அவர் (உமர் (ரழி)) உம்ராவுக்காக நபி (ஸல்) அவர்களிடம் அனுமதி கோரினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “என் அருமைச் சகோதரரே, உங்களுடைய பிரார்த்தனையில் எங்களையும் சேர்த்துக் கொள்ளுங்கள், எங்களை மறந்துவிடாதீர்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3563

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ حَسَّانَ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ سَيَّارٍ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَلِيٍّ، رضى الله عنه أَنَّ مُكَاتَبًا، جَاءَهُ فَقَالَ إِنِّي قَدْ عَجَزْتُ عَنْ كِتَابَتِي فَأَعِنِّي ‏.‏ قَالَ أَلاَ أُعَلِّمُكَ كَلِمَاتٍ عَلَّمَنِيهِنَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَوْ كَانَ عَلَيْكَ مِثْلُ جَبَلِ صِيرٍ دَيْنًا أَدَّاهُ اللَّهُ عَنْكَ قَالَ قُلِ اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلاَلِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு முகாதப் (விடுதலை ஒப்பந்தம் செய்த அடிமை) தம்மிடம் வந்து, "நிச்சயமாக எனது விடுதலை ஒப்பந்தத்தை (கிதாபாவை) நிறைவேற்ற எனக்கு இயலவில்லை, எனவே எனக்கு உதவுங்கள்" என்று கூறினார். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்குக் கற்றுத்தந்த சில வார்த்தைகளை நான் உமக்கு கற்றுத்தரட்டுமா? உமக்கு 'ஸீர்' மலை அளவிற்கு கடன் இருந்தாலும், அல்லாஹ் அதை உமக்காக நிறைவேற்றுவான்." அவர்கள் கூறினார்கள்: "(அவற்றை) கூறுங்கள்: 'அல்லாஹ்வே, உனது ஹலாலானவற்றைக் கொண்டு உனது ஹராமானவற்றிலிருந்து (விலகி வாழ) எனக்குப் போதுமாக்குவாயாக, மேலும், உன்னையன்றி வேறு எவரையும் விட்டும் உனது அருளால் என்னை

தேவையற்றவனாக்குவாயாக (அல்லாஹும்மக்ஃபினீ பிஹலாலிக அன் ஹராமிக, வ அஃனினீ பிஃபழ்லிக அம்மன் ஸிவாக).'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي دُعَاءِ الْمَرِيضِ

நோயாளியின் பிரார்த்தனை குறித்து

3564

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلِمَةَ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ كُنْتُ شَاكِيًا فَمَرَّ بِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَنَا أَقُولُ اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ أَجَلِي قَدْ حَضَرَ فَأَرِحْنِي وَإِنْ كَانَ مُتَأَخِّرًا فَارْفَغْنِي وَإِنْ كَانَ بَلاَءً فَصَبِّرْنِي ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ كَيْفَ قُلْتَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَأَعَادَ عَلَيْهِ مَا قَالَ قَالَ فَضَرَبَهُ بِرِجْلِهِ فَقَالَ ‏"‏ اللَّهُمَّ عَافِهِ أَوِ اشْفِهِ ‏"‏ ‏.‏ شُعْبَةُ الشَّاكُّ ‏.‏ فَمَا اشْتَكَيْتُ وَجَعِي بَعْدُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நான் நோய்வாய்ப்பட்டிருந்தேன். நான் இவ்வாறு பிரார்த்தித்துக்கொண்டிருந்தபோது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னைக் கடந்து சென்றார்கள்: 'யா அல்லாஹ், என் தவணை வந்துவிட்டால், எனக்கு நிம்மதி அளிப்பாயாக! அது தாமதமாக வருவதாக இருந்தால், எனக்கு வசதியையும் செழிப்பையும் அளிப்பாயாக! அது ஒரு சோதனையாக இருந்தால், என்னை பொறுமையாளனாக ஆக்குவாயாக!' (அல்லாஹும்ம, இன் கான அஜலீ கத் ஹளர ஃபஅரிஹ்னீ, வஇன் கான முத்தஅக்கிரன் ஃபஅர்ஃபிக்னீ, வஇன் கான பலாஅன் ஃபஸப்பிர்னீ).
அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நீங்கள் என்ன சொன்னீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள். எனவே நான் (அலி), தாம் கூறியதை அவர்களிடம் மீண்டும் கூறினேன்.
அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், இவரைத் (அலியை) தமது பாதத்தால் மெதுவாகத் தட்டிவிட்டு (அல்லது தொட்டுவிட்டு), 'யா அல்லாஹ், இவருக்கு ஆரோக்கியத்தை வழங்குவாயாக (அல்லாஹும்ம ஆஃபிஹி)' - அல்லது - 'இவரைக் குணப்படுத்துவாயாக (இஷ்ஃபிஹி)' என்று கூறினார்கள்." (இந்த 'ஆஃபிஹி' அல்லது 'இஷ்ஃபிஹி' என்பதில் ஷுஃபா அவர்கள்தான் சந்தேகம் கொண்டவர்).
அலி (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதற்குப் பிறகு எனது நோயினால் நான் மீண்டும் பாதிக்கப்படவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3565

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، رضى الله عنه قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا عَادَ مَرِيضًا قَالَ اللَّهُمَّ أَذْهِبِ الْبَأْسَ رَبَّ النَّاسِ وَاشْفِ فَأَنْتَ الشَّافِي لاَ شِفَاءَ إِلاَّ شِفَاؤُكَ شِفَاءً لاَ يُغَادِرُ سَقَمًا ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
“நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு நோயாளியை நலம் விசாரிக்கச் செல்லும் போதெல்லாம் கூறுவார்கள்: ‘யா அல்லாஹ்! மக்களின் இரட்சகனே! துன்பத்தை நீக்கி, குணமளிப்பாயாக. நீயே குணமளிப்பவன். உன் நிவாரணத்தைத் தவிர வேறு நிவாரணம் இல்லை. எந்த நோயையும் விட்டுவைக்காத ஒரு நிவாரணம் (அளிப்பாயாக).’

(அல்லாஹும்ம அத்ஹிபில் பஃஸ ரப்பன்-நாஸ், வஷ்ஃபி ஃபஅன்தஷ்-ஷாஃபி, லா ஷிஃபாஅ இல்லா ஷிஃபாஉக ஷிஃபாஅன் லா யுஃகாதிரு ஸகமா).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي دُعَاءِ الْوِتْرِ

அல் வித்ர் பிரார்த்தனை பற்றி

3566

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عَمْرٍو الْفَزَارِيِّ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ هِشَامٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقُولُ فِي وِتْرِهِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَأَعُوذُ بِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ عَلِيٍّ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ ‏.‏

அலி பின் அபி தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் தங்களின் வித்ர் தொழுகையில் கூறுவார்கள்: "யா அல்லாஹ்! உனது கோபத்திலிருந்து உனது திருப்தியின் மூலமும், உனது தண்டனையிலிருந்து உனது மன்னிப்பின் மூலமும் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். மேலும் உன்னிடமிருந்து உன்னிடமே நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன். நீ உன்னைப் புகழ்ந்துரைத்ததைப் போல் உன்னை என்னால் (முழுமையாகப்) புகழ்ந்துரைக்க இயலாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي دُعَاءِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَتَعَوُّذِهِ دُبُرَ كُلِّ صَلاَةٍ

ஒவ்வொரு தொழுகையின் முடிவிலும் நபி (ஸல்) அவர்களின் பிரார்த்தனை மற்றும் அவர்கள் பாதுகாவல் தேடியது பற்றி

3567

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا زَكَرِيَّا بْنُ عَدِيٍّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ، هُوَ ابْنُ عَمْرٍو الرَّقِّيُّ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ مُصْعَبِ بْنِ سَعْدٍ، وَعَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، قَالَ كَانَ سَعْدٌ يُعَلِّمُ بَنِيهِ هَؤُلاَءِ الْكَلِمَاتِ كَمَا يُعَلِّمُ الْمُكْتِبُ الْغِلْمَانَ وَيَقُولُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَتَعَوَّذُ بِهِنَّ دُبُرَ الصَّلاَةِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَرْذَلِ الْعُمُرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْقَبْرِ ‏.‏ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَبُو إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ مُضْطَرِبٌ فِي هَذَا الْحَدِيثِ يَقُولُ عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ عَنْ عُمَرَ وَيَقُولُ عَنْ غَيْرِهِ وَيَضْطَرِبُ فِيهِ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

முஸ்அப் பின் ஸஅத் (ரழி) மற்றும் அம்ர் பின் மைமூன் (ரழி) ஆகியோர் அறிவித்தார்கள்:

“முக்திப் (ஆசிரியர்) பிள்ளைகளுக்குக் கற்றுக் கொடுப்பது போல, ஸஅத் (ரழி) அவர்கள் தனது பிள்ளைகளுக்கு இந்த வார்த்தைகளைக் கற்றுக் கொடுப்பார்கள், அவர் கூறுவார்: ‘நிச்சயமாக, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (ஒவ்வொரு) தொழுகையின் முடிவில் இவைகளைக் கூறிப் பாதுகாவல் தேடுவார்கள்: யா அல்லாஹ், நான் உன்னிடம் கோழைத்தனத்திலிருந்து பாதுகாவல் தேடுகிறேன், நான் உன்னிடம் கஞ்சத்தனத்திலிருந்து பாதுகாவல் தேடுகிறேன், நான் உன்னிடம் மிகவும் தள்ளாத வயதிலிருந்து (பயனற்ற முதுமை நிலையை அடைவதிலிருந்து) பாதுகாவல் தேடுகிறேன், மேலும் நான் உன்னிடம் இவ்வுலகின்

சோதனையிலிருந்தும், கப்ரின் வேதனையிலிருந்தும் பாதுகாவல் தேடுகிறேன் (அல்லாஹும்ம இன்னீ அஊது பிக மினல் ஜுப்னி, வ அஊது பிக மினல் புக்லி, வ அஊது பிக மின் அர்தலில் உமுரி, வ அஊது பிக மின் ஃபித்னதித் துன்யா வ அதாபில் கப்ரி).''

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3568

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، حَدَّثَنَا أَصْبَغُ بْنُ الْفَرَجِ، أَخْبَرَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ وَهْبٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحَارِثِ، أَنَّهُ أَخْبَرَهُ عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي هِلاَلٍ، عَنْ خُزَيْمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ بِنْتِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنْ أَبِيهَا، أَنَّهُ دَخَلَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى امْرَأَةٍ وَبَيْنَ يَدَيْهَا نَوًى أَوْ قَالَ حَصًى تُسَبِّحُ بِهِ فَقَالَ أَلاَ أُخْبِرُكِ بِمَا هُوَ أَيْسَرُ عَلَيْكِ مِنْ هَذَا أَوْ أَفْضَلُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَدَدَ مَا خَلَقَ فِي السَّمَاءِ وَسُبْحَانَ اللَّهِ عَدَدَ مَا خَلَقَ فِي الأَرْضِ وَسُبْحَانَ اللَّهِ عَدَدَ مَا بَيْنَ ذَلِكَ وَسُبْحَانَ اللَّهِ عَدَدَ مَا هُوَ خَالِقٌ وَاللَّهُ أَكْبَرُ مِثْلَ ذَلِكَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ مِثْلَ ذَلِكَ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ مِثْلَ ذَلِكَ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ سَعْدٍ ‏.‏

ஆயிஷா பின்த் ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள் தங்களின் தந்தை (ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள்) மூலம் அறிவிக்கிறார்கள்:

தங்களின் தந்தை, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஒரு பெண்ணிடம் சென்றார்கள். அப்பெண்ணிற்கு முன்னால் பேரீச்சம்பழத்தின் கொட்டைகள் – அல்லது அவர் (அறிவிப்பாளர்) கூறினார் – கூழாங்கற்கள் – இருந்தன, அவற்றைக்கொண்டு அப்பெண் தஸ்பீஹ் (அல்லாஹ்வை புகழ்ந்து) செய்து கொண்டிருந்தார். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ''இதைவிட உங்களுக்கு எளிதானதும், சிறந்ததும் எது என்பதை நான் உங்களுக்குத் தெரிவிக்கட்டுமா? (அது இதுதான்:)

வானத்தில் அவன் படைத்தவற்றின் எண்ணிக்கையளவு அல்லாஹ் தூயவன் (சுப்ஹானல்லாஹ்), மேலும் பூமியில் அவன் படைத்தவற்றின் எண்ணிக்கையளவு அல்லாஹ் தூயவன், மேலும் அவற்றுக்கு இடையில் உள்ளவற்றின் எண்ணிக்கையளவு அல்லாஹ் தூயவன், மேலும் அவன் இனி படைக்கவிருப்பவற்றின் எண்ணிக்கையளவு அல்லாஹ் தூயவன். மேலும் அல்லாஹ் மிகப்பெரியவன் (அல்லாஹு அக்பர்) அதே அளவிற்கு, மேலும் எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே (அல்ஹம்துலில்லாஹ்) அதே அளவிற்கு, மேலும் அல்லாஹ்வைக் கொண்டே அன்றி எந்த சக்தியும் ஆற்றலும் இல்லை (லா ஹவ்ல வ லா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹ்) அதே அளவிற்கு.''

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3569

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، وَزَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ أَبِي حُكَيْمٍ، خَطْمِيٌّ مَوْلَى الزُّبَيْرِ عَنِ الزُّبَيْرِ بْنِ الْعَوَّامِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا مِنْ صَبَاحٍ يُصْبِحُ الْعِبَادُ فِيهِ إِلاَّ وَمُنَادٍ يُنَادِي سَبِّحُوا الْمَلِكَ الْقُدُّوسَ. قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

அஸ்-ஸுபைர் பின் அவ்வாம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அடியார்கள் காலைப் பொழுதை அடையும் ஒவ்வொரு காலையிலும், ஓர் அழைப்பாளர் (வானவர்) இவ்வாறு அழைக்கிறார்: 'குறைகளற்ற பரிசுத்தமான அரசனைத் துதியுங்கள் (அதாவது, அல்லாஹ்வை அவனது தூய்மையைப் போற்றிப் புகழுங்கள்).'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي دُعَاءِ الْحِفْظِ

நினைவாற்றலுக்கான பிரார்த்தனை பற்றிய பாடம்

3570

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الدِّمَشْقِيُّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، وَعِكْرِمَةَ، مَوْلَى ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ قَالَ بَيْنَمَا نَحْنُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذْ جَاءَهُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ فَقَالَ بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي تَفَلَّتَ هَذَا الْقُرْآنُ مِنْ صَدْرِي فَمَا أَجِدُنِي أَقْدِرُ عَلَيْهِ. فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " يَا أَبَا الْحَسَنِ أَفَلاَ أُعَلِّمُكَ كَلِمَاتٍ يَنْفَعُكَ اللَّهُ بِهِنَّ وَيَنْفَعُ بِهِنَّ مَنْ عَلَّمْتَهُ وَيُثَبِّتُ مَا تَعَلَّمْتَ فِي صَدْرِكَ " . قَالَ أَجَلْ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَعَلِّمْنِي. قَالَ " إِذَا كَانَ لَيْلَةُ الْجُمُعَةِ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَقُومَ فِي ثُلُثِ اللَّيْلِ الآخِرِ فَإِنَّهَا سَاعَةٌ مَشْهُودَةٌ وَالدُّعَاءُ فِيهَا مُسْتَجَابٌ وَقَدْ قَالَ أَخِي يَعْقُوبُ لِبَنِيهِ: (سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي) يَقُولُ حَتَّى تَأْتِيَ لَيْلَةُ الْجُمُعَةِ فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ

فَقُمْ فِي وَسَطِهَا فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَقُمْ فِي أَوَّلِهَا فَصَلِّ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ تَقْرَأُ فِي الرَّكْعَةِ الأُولَى بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ وَسُورَةِ يس وَفِي الرَّكْعَةِ الثَّانِيَةِ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ وَ(حم) الدُّخَانَ وَفِي الرَّكْعَةِ الثَّالِثَةِ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ وَالم تَنْزِيلُ السَّجْدَةَ وَفِي الرَّكْعَةِ الرَّابِعَةِ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ وَتَبَارَكَ الْمُفَصَّلَ فَإِذَا فَرَغْتَ مِنَ التَّشَهُّدِ فَاحْمَدِ اللَّهَ وَأَحْسِنِ الثَّنَاءَ عَلَى اللَّهِ وَصَلِّ عَلَىَّ وَأَحْسِنْ وَعَلَى سَائِرِ النَّبِيِّينَ وَاسْتَغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلإِخْوَانِكَ الَّذِينَ سَبَقُوكَ بِالإِيمَانِ ثُمَّ قُلْ فِي آخِرِ ذَلِكَ اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي بِتَرْكِ الْمَعَاصِي أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي وَارْحَمْنِي أَنْ أَتَكَلَّفَ مَا لاَ يَعْنِينِي وَارْزُقْنِي حُسْنَ النَّظَرِ فِيمَا يُرْضِيكَ عَنِّي اللَّهُمَّ بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ وَالْعِزَّةِ الَّتِي لاَ تُرَامُ أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ بِجَلاَلِكَ وَنُورِ وَجْهِكَ أَنْ تُلْزِمَ قَلْبِي حِفْظَ كِتَابِكَ كَمَا عَلَّمْتَنِي وَارْزُقْنِي أَنْ أَتْلُوَهُ عَلَى النَّحْوِ الَّذِي يُرْضِيكَ عَنِّي اللَّهُمَّ بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ وَالْعِزَّةِ الَّتِي لاَ تُرَامُ أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ بِجَلاَلِكَ وَنُورِ وَجْهِكَ أَنْ تُنَوِّرَ بِكِتَابِكَ بَصَرِي وَأَنْ تُطْلِقَ بِهِ لِسَانِي وَأَنْ تُفَرِّجَ بِهِ عَنْ قَلْبِي وَأَنْ تَشْرَحَ بِهِ صَدْرِي وَأَنْ تَغْسِلَ بِهِ بَدَنِي لأَنَّهُ لاَ يُعِينُنِي عَلَى الْحَقِّ غَيْرُكَ وَلاَ يُؤْتِيهِ إِلاَّ أَنْتَ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ يَا أَبَا الْحَسَنِ تَفْعَلُ ذَلِكَ ثَلاَثَ جُمَعٍ أَوْ خَمْسَ أَوْ سَبْعَ تُجَابُ بِإِذْنِ اللَّهِ وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ مَا أَخْطَأَ مُؤْمِنًا قَطُّ " . قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ فَوَاللَّهِ مَا لَبِثَ عَلِيٌّ إِلاَّ خَمْسًا أَوْ سَبْعًا حَتَّى جَاءَ عَلِيٌّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي مِثْلِ ذَلِكَ الْمَجْلِسِ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي كُنْتُ فِيمَا خَلاَ لاَ آخُذُ إِلاَّ أَرْبَعَ آيَاتٍ أَوْ نَحْوَهُنَّ وَإِذَا قَرَأْتُهُنَّ عَلَى نَفْسِي تَفَلَّتْنَ وَأَنَا أَتَعَلَّمُ الْيَوْمَ أَرْبَعِينَ آيَةً أَوْ نَحْوَهَا وَإِذَا قَرَأْتُهَا عَلَى نَفْسِي فَكَأَنَّمَا كِتَابُ اللَّهِ بَيْنَ عَيْنَىَّ وَلَقَدْ كُنْتُ أَسْمَعُ الْحَدِيثَ فَإِذَا رَدَّدْتُهُ تَفَلَّتَ وَأَنَا الْيَوْمَ أَسْمَعُ الأَحَادِيثَ فَإِذَا تَحَدَّثْتُ بِهَا لَمْ أَخْرِمْ مِنْهَا حَرْفًا . فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عِنْدَ ذَلِكَ " مُؤْمِنٌ وَرَبِّ الْكَعْبَةِ يَا أَبَا الْحَسَنِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْوَلِيدِ بْنِ مُسْلِمٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தோம். அப்போது அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அங்கு வந்து, "என் தந்தையும் தாயும் தங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்! இந்தக் குர்ஆன் என் நெஞ்சிலிருந்து

நழுவிச் செல்கிறது. அதைத் தக்கவைத்துக் கொள்ள என்னால் முடியவில்லை," என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அபுல் ஹஸனே! அல்லாஹ் உமக்குப் பயனளிக்கக்கூடிய, நீர் யாருக்குக் கற்றுக் கொடுக்கிறீரோ அவருக்கும் பயனளிக்கக்கூடிய, நீர் கற்றதை உம் உள்ளத்தில் நிலைநிறுத்தக்கூடிய சில வார்த்தைகளை உமக்கு நான் கற்றுத் தரட்டுமா?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள், "ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதரே! எனக்குக் கற்றுத் தாருங்கள்," என்று கூறினார்கள்.

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"வெள்ளிக்கிழமை இரவில், இரவின் கடைசி மூன்றில் ஒரு பகுதியில் உம்மால் (வணக்கத்தில்) நிற்க முடிந்தால் (நின்று வணங்கும்). ஏனெனில் அது வானவர்கள் சாட்சியமளிக்கும் நேரமாகும் (சாஅத் மஷ்ஹூதா). அந்நேரத்தில் கேட்கப்படும் பிரார்த்தனை ஏற்கப்படும். என் சகோதரர் யாகூப் (அலை) அவர்கள் தம் மக்களிடம், 'உங்களுக்காக என் இறைவனிடம் நான் பாவமன்னிப்புக் கோருவேன்' என்று கூறியது, வெள்ளிக்கிழமை இரவு வரும்வரை (தாமதப்படுத்துவதை) நாடியே ஆகும். உம்மால் (கடைசிப் பகுதியில்) முடியாவிட்டால், அதன் நடுப்பகுதியில் தொழும். அதுவும் முடியாவிட்டால், அதன் ஆரம்பப் பகுதியில் தொழும்.

நான்கு ரக்அத்கள் தொழ வேண்டும்.
முதல் ரக்அத்தில் 'ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப்' (அல்-ஃபாத்திஹா) மற்றும் சூரா 'யாஸீன்' ஓதவும்.
இரண்டாவது ரக்அத்தில் 'ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப்' மற்றும் 'ஹாமீம் அத்-துகான்' ஓதவும்.
மூன்றாவது ரக்அத்தில் 'ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப்' மற்றும் 'அலிஃப் லாம் மீம் தன்ஸீல் அஸ்-ஸஜ்தா' ஓதவும்.
நான்காவது ரக்அத்தில் 'ஃபாத்திஹத்துல் கிதாப்' மற்றும் 'தபாரக் அல்-முஃபஸ்ஸல்' (சூரா அல்-முல்க்) ஓதவும்.

தஷஹ்ஹுதை முடித்ததும், அல்லாஹ்வைப் போற்றிப் புகழ்ந்து, என் மீதும் (சிறந்த முறையில்) மற்ற நபிமார்கள் மீதும் ஸலவாத் சொல்லி, இறைநம்பிக்கை கொண்ட ஆண்கள் மற்றும் பெண்களுக்காகவும், ஈமானில் உமக்கு முந்திய உமது சகோதரர்களுக்காகவும் பாவமன்னிப்புக் கோரும். பிறகு, இதன் இறுதியில் பின்வருமாறு கூறுவீராக:

**'அல்லாஹும்மர்ஹம்னீ பிதர்கில் மஆஸீ அபதன் மா அப்கைதனீ, வர்ஹம்னீ அன் அதகல்லஃப மா லா யஃனீனீ, வர்ஸுக்னீ ஹுஸ்னன்-நழரி ஃபீமா யுர்ளீக்க அன்னீ. அல்லாஹும்ம பதீஅஸ் ஸமாவாதி வல்அர்ளி தல்ஜலாலி வல்இக்ராம், வல்இஸ்ஸதில் லதீ லா துராம். அஸ்அலுக்க யா அல்லாஹ், யா ரஹ்மான், பிஜலாலிக்க வநூரி வஜ்ஹிக்க அன் துல்ஸிம கல்பீ ஹிஃப்ழ கிதாபிக்க கமா அல்லம்தனீ, வர்ஸுக்னீ அன் அத்லுவஹூ அலன்-நஹ்வில் லதீ யுர்ளீக்க அன்னீ. அல்லாஹும்ம பதீஅஸ் ஸமாவாதி

வல்அர்ளி தல்ஜலாலி வல்இக்ராம், வல்இஸ்ஸதில் லதீ லா துராம். அஸ்அலுக்க யா அல்லாஹ், யா ரஹ்மான், பிஜலாலிக்க வநூரி வஜ்ஹிக்க அன் துனவ்விர பிகிதாபிக்க பஸரீ, வ அன் துத்லிக பிஹி லிஸானீ, வ அன் துஃபர்ரிஜ பிஹி அன் கல்பீ, வ அன் தஷ்ரஹ பிஹி ஸத்ரீ, வ அன் தக்ஸில பிஹி பதனீ; ஃபஇன்னஹு லா யுஈனுனீ அலல் ஹக்கி கைருக, வலா யுஃதீஹி இல்லா அன்த், வலா ஹவ்ல வலா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹில் அலிய்யில் அளீம்.'**

(பொருள்: யா அல்லாஹ்! நீ என்னை உயிருடன் வைத்திருக்கும் வரை, பாவங்களை நிரந்தரமாக விட்டுவிடுவதன் மூலம் என் மீது கருணை காட்டுவாயாக. எனக்குத் தொடர்பில்லாத விஷயங்களில் நான் சிரத்தை எடுப்பதிலிருந்து என்னைக் காத்து கருணை காட்டுவாயாக. உன்னைத் திருப்திப்படுத்தும் விஷயங்களில் எனக்கு நல்ல பார்வையை (சிந்தனையை) வழங்குவாயாக. யா அல்லாஹ்! வானங்களையும் பூமியையும் முன்மாதிரியின்றிப் படைத்தவனே! மகத்துவமும் கண்ணியமும் மிக்கவனே! எவராலும் அடைய முடியாத, மிக மிகைத்த கௌரவம் உடையவனே! யா அல்லாஹ்! யா ரஹ்மான்! உனது மகத்துவத்தைக் கொண்டும், உனது திருமுகத்தின் ஒளியைக் கொண்டும் நான் உன்னிடம் கேட்கிறேன்; நீ எனக்குக் கற்றுத் தந்தபடியே உனது வேதத்தை மனனம் செய்வதில் என் இதயத்தை நிலைப்படுத்துவாயாக. மேலும் உன்னைத் திருப்திப்படுத்தும் விதத்தில் அதை ஓதுவதற்கான பாக்கியத்தை எனக்கு வழங்குவாயாக. யா அல்லாஹ்! வானங்களையும் பூமியையும் முன்மாதிரியின்றிப் படைத்தவனே! மகத்துவமும் கண்ணியமும் மிக்கவனே! எவராலும் அடைய முடியாத கண்ணியம் உடையவனே! யா அல்லாஹ்! யா ரஹ்மான்! உனது மகத்துவத்தைக் கொண்டும், உனது திருமுகத்தின் ஒளியைக் கொண்டும் நான் உன்னிடம் கேட்கிறேன்; உனது வேதத்தைக் கொண்டு என் பார்வைக்கு ஒளியூட்டுவாயாக. என் நாவை அதனால் சரளமாக்குவாயாக. என் இதயத்திற்கு அதனால் நிம்மதியளிப்பாயாக. என் நெஞ்சை அதனால் விரிவாக்குவாயாக. என் உடலை (பாவங்களிலிருந்து) அதனால் கழுவுவாயாக. ஏனெனில், சத்தியத்தின் மீது உன்னைத் தவிர வேறு யாரும் எனக்கு உதவ முடியாது; உன்னைத் தவிர வேறு யாரும் அதைத் தரவும் முடியாது. மேலும் உயர்வும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ்வைக் கொண்டல்லாமல் எந்த ஆற்றலும் சக்தியும் இல்லை.)

அபுல் ஹஸனே! இதை மூன்று வெள்ளிக்கிழமைகள், அல்லது ஐந்து, அல்லது ஏழு வெள்ளிக்கிழமைகள் செய்யும். அல்லாஹ்வின் அனுமதியால் உமது பிரார்த்தனை ஏற்கப்படும். சத்தியத்துடன் என்னை அனுப்பியவன் மீது ஆணையாக, இது ஒரு முஃமினை விட்டும் தவறியதில்லை."

அப்துல்லாஹ் பின் அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! ஐந்து அல்லது ஏழு வெள்ளிக்கிழமைகள் கடப்பதற்குள், அலி (ரழி) அவர்கள் அதே போன்றதொரு சபைக்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இதற்கு முன் நான் நான்கு ஆயத்துகள் அல்லது அது போன்ற அளவே கற்றுக் கொள்பவனாக இருந்தேன். அவற்றை எனக்குள் ஓதிப் பார்த்தால், அவை என் நெஞ்சிலிருந்து நழுவிவிடும்.

ஆனால் இன்றோ, நான் நாற்பது ஆயத்துகள் அல்லது அது போன்ற அளவு கற்கிறேன். அவற்றை நான் ஓதிப் பார்க்கும்போது, அல்லாஹ்வின் வேதம் என் கண் முன்னால் இருப்பதைப் போன்றுள்ளது. மேலும், நான் ஹதீஸைக் கேட்பேன். அதைத் திரும்பச் சொல்லும்போது நழுவிவிடும். ஆனால் இன்றோ, நான் ஹதீஸ்களைக் கேட்கிறேன்; அவற்றை நான் அறிவிக்கும்போது அதில் ஒரு எழுத்தையும் நான் விடுவதில்லை," என்று கூறினார்கள்.

அச்சமயம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "கஃபாவின் இறைவன் மீது ஆணையாக! (நீர்) ஒரு முஃமின் தான், அபுல் ஹஸனே!" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஈஸா (திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: இது ஹஸன் ஙரீப் தரத்திலான ஹதீஸ். வலீத் பின் முஸ்லிம் அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாகவே இதை நாம் அறிகிறோம்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب فِي انْتِظَارِ الْفَرَجِ وَغَيْرِ ذَلِكَ

நிவாரணத்தை எதிர்பார்த்திருத்தல் மற்றும் இதர விஷயங்கள்

3571

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ الْعَقَدِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ وَاقِدٍ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُحِبُّ أَنْ يُسْأَلَ وَأَفْضَلُ الْعِبَادَةِ انْتِظَارُ الْفَرَجِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَكَذَا رَوَى حَمَّادُ بْنُ وَاقِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ وَقَدْ خُولِفَ فِي رِوَايَتِهِ ‏.‏ وَحَمَّادُ بْنُ وَاقِدٍ هَذَا هُوَ الصَّفَّارُ لَيْسَ بِالْحَافِظِ وَهُوَ عِنْدَنَا شَيْخٌ بَصْرِيٌّ ‏.‏ وَرَوَى أَبُو نُعَيْمٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ إِسْرَائِيلَ عَنْ حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ عَنْ رَجُلٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلٌ وَحَدِيثُ أَبِي نُعَيْمٍ أَشْبَهُ أَنْ يَكُونَ أَصَحَّ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கிறார்கள்:

“அல்லாஹ்விடம் அவனுடைய அருட்கொடையைக் கேளுங்கள். நிச்சயமாகவே, கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ், தன்னிடம்

யாசிக்கப்படுவதை நேசிக்கிறான், மேலும் வழிபாடுகளில் மிகச் சிறந்தது நிவாரணத்தை எதிர்பார்த்துக் காத்திருப்பதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3572

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، حَدَّثَنَا عَاصِمٌ الأَحْوَلُ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، رضى الله عنه قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَالْعَجْزِ وَالْبُخْلِ ‏.‏
وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ كَانَ يَتَعَوَّذُ مِنَ الْهَرَمِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஸைத் பின் அர்கம் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறுபவர்களாக இருந்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வே! நிச்சயமாக நான் சோம்பலிலிருந்தும், இயலாமையிலிருந்தும், கஞ்சத்தனத்திலிருந்தும் உன்னிடம் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்."

இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில் (வந்த மற்றொரு அறிவிப்பில்), நபி (ஸல்) அவர்கள், தள்ளாடும் முதுமையிலிருந்தும், கப்ரின் வேதனையிலிருந்தும் பாதுகாப்புத் தேடுபவர்களாக இருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3573

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الدَّارِمِيُّ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، عَنِ ابْنِ ثَوْبَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ، أَنَّ عُبَادَةَ بْنَ الصَّامِتِ، حَدَّثَهُمْ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَا عَلَى الأَرْضِ مُسْلِمٌ يَدْعُو اللَّهَ بِدَعْوَةٍ إِلاَّ آتَاهُ اللَّهُ إِيَّاهَا أَوْ صَرَفَ عَنْهُ مِنَ السُّوءِ مِثْلَهَا مَا لَمْ يَدْعُ بِمَأْثَمٍ أَوْ قَطِيعَةِ رَحِمٍ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ إِذًا نُكْثِرَ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ اللَّهُ أَكْثَرُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَابْنُ ثَوْبَانَ هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ ثَابِتِ بْنِ ثَوْبَانَ الْعَابِدُ الشَّامِيُّ ‏.‏

உபாதா பின் அஸ்-ஸாமித் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“பூமியில் உள்ள எந்த முஸ்லிமானாலும், அவர் பாவம் செய்வதற்கோ அல்லது உறவுகளை முறிப்பதற்கோ பிரார்த்திக்காத வரை, அல்லாஹ்விடம் ஏதேனும் பிரார்த்தனை செய்தால், அல்லாஹ் அதை அவருக்கு வழங்குகிறான்; அல்லது அதற்குச் சமமான ஒரு தீமையை அவரை விட்டும் தடுத்துவிடுகிறான்.”

அப்போது மக்களில் ஒருவர், “அப்படியென்றால் நாங்கள் (பிரார்த்தனைகளை) அதிகப்படுத்துவோமே!” என்றார். அதற்கு அவர்கள், “அல்லாஹ் (தருவதற்கு) மிக அதிகம் உடையவன்” என்றார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3574

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَيْدَةَ، حَدَّثَنِي الْبَرَاءُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِذَا أَخَذْتَ مَضْجَعَكَ فَتَوَضَّأْ وُضُوءَكَ لِلصَّلاَةِ ثُمَّ اضْطَجِعْ عَلَى شِقِّكَ الأَيْمَنِ ثُمَّ قُلِ اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ رَهْبَةً وَرَغْبَةً إِلَيْكَ لاَ مَلْجَأَ وَلاَ مَنْجَا مِنْكَ إِلاَّ إِلَيْكَ آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ ‏.‏ فَإِنْ مُتَّ فِي لَيْلَتِكَ مُتَّ عَلَى الْفِطْرَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَرَدَّدْتُهُنَّ لأَسْتَذْكِرَهُ فَقُلْتُ آمَنْتُ بِرَسُولِكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ فَقَالَ ‏"‏ قُلْ آمَنْتُ بِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ الْبَرَاءِ وَلاَ نَعْلَمُ فِي شَيْءٍ مِنَ الرِّوَايَاتِ ذِكْرَ الْوُضُوءِ إِلاَّ فِي هَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏

அல்-பராஃ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நீர் உமது படுக்கைக்குச் செல்லும்போது, தொழுகைக்கு உளூச் செய்வது போன்று உளூச் செய்துகொள்ளும். பிறகு, உமது வலது பக்கத்தின் மீது படுத்துக்கொள்ளும். பின்னர் கூறுவீராக:

'யா அல்லாஹ்! என் முகத்தை உன்னிடம் நான் ஒப்படைத்தேன்; என் காரியத்தை உன்னிடம் நான் பொறுப்புச் சாட்டினேன்; என் முதுகை உன் பக்கம் சாய்த்தேன்; (உன் தண்டனைக்கு) அஞ்சியும், (உன் அருளை) ஆதரவு வைத்தும் (இதைச் செய்கிறேன்). உன்னிடமிருந்து தப்பிக்கவும், (உன்னை

விட்டு) ஒதுங்கவும் உன்னைத் தவிர வேறு புகலிடம் இல்லை. நீ இறக்கியருளிய உன்னுடைய வேதத்தை நான் நம்புகிறேன்; நீ அனுப்பிய உன்னுடைய நபியையும் நான் நம்புகிறேன்.'

(இவ்வாறு செய்து) அந்த இரவில் நீர் இறந்துவிட்டால், ஃபித்ராவின் மீது (இயற்கையான இஸ்லாமிய மார்க்கத்தின் மீது) இறந்தவராவீர்.”

(அல்-பராஃ (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்): “நான் அதை நினைவில் கொள்வதற்காக மீண்டும் ஓதிக் காட்டினேன். அப்போது நான், 'நீ அனுப்பிய உன்னுடைய தூதரை (ரசூலை) நான் நம்புகிறேன்' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள், 'நீ அனுப்பிய உன்னுடைய நபியை (நம்புகிறேன் என்று கூறுவீராக)' என்றார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3575

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي فُدَيْكٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْبَرَّادِ، عَنْ مُعَاذِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ خُبَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ خَرَجْنَا فِي لَيْلَةٍ مَطِيرَةٍ وَظُلْمَةٍ شَدِيدَةٍ نَطْلُبُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُصَلِّي لَنَا - قَالَ - فَأَدْرَكْتُهُ فَقَالَ ‏"‏ قُلْ ‏"‏ ‏.‏ فَلَمْ أَقُلْ شَيْئًا ثُمَّ قَالَ ‏"‏ قُلْ ‏"‏ ‏.‏ فَلَمْ أَقُلْ شَيْئًا ‏.‏ قَالَ ‏"‏ قُلْ ‏"‏ ‏.‏ قُلْتُ مَا أَقُولُ قَالَ ‏"‏ قُلْ ‏:‏ ‏(‏هوَ اللَّهُ أَحَدٌ‏)‏ وَالْمُعَوِّذَتَيْنِ حِينَ تُمْسِي وَتُصْبِحُ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ تَكْفِيكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَأَبُو سَعِيدٍ الْبَرَّادُ هُوَ أَسِيدُ بْنُ أَبِي أَسِيدٍ مَدَنِيٌّ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் குபைப் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

“நாங்கள் மழை பெய்துகொண்டிருந்த, கடும் இருளான ஓர் இரவில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குத் தொழுகை நடத்துவதற்காக அவர்களைத் தேடிச் சென்றோம். நான் அவர்களை அடைந்தேன். அவர்கள், ‘கூறுவீராக’ என்றார்கள். நான் எதுவும் கூறவில்லை. பிறகு அவர்கள், ‘கூறுவீராக’ என்றார்கள். நான் எதுவும் கூறவில்லை. அவர்கள், ‘கூறுவீராக’ என்றார்கள். நான், ‘நான் என்ன சொல்ல வேண்டும்?’ என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், ‘மாலையிலும் காலையிலும் ‘குல் ஹுவல்லாஹு அஹத்’ மற்றும் அல்-முஅவ்வித்ததைன் (அல்-ஃபலக் மற்றும் அன்-நாஸ் அத்தியாயங்கள்) ஆகியவற்றை மூன்று முறை ஓதுவீராக. அவை எல்லாவற்றிலிருந்தும் உமக்குப் போதுமானதாக இருக்கும்’ என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَابٌ فِي دُعَاءِ الضَّيْفِ

விருந்தினரின் பிரார்த்தனை பற்றி

3576

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ خُمَيْرٍ الشَّامِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ، قَالَ نَزَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى أَبِي فَقَرَّبْنَا إِلَيْهِ طَعَامًا فَأَكَلَ مِنْهُ ثُمَّ أُتِيَ بِتَمْرٍ فَكَانَ يَأْكُلُ وَيُلْقِي النَّوَى بِأُصْبُعَيْهِ جَمَعَ السَّبَّابَةَ وَالْوُسْطَى قَالَ شُعْبَةُ وَهُوَ ظَنِّي فِيهِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ فَأَلْقَى النَّوَى بَيْنَ أُصْبُعَيْنِ ثُمَّ أُتِيَ بِشَرَابٍ فَشَرِبَهُ ثُمَّ نَاوَلَهُ الَّذِي عَنْ يَمِينِهِ قَالَ فَقَالَ أَبِي وَأَخَذَ بِلِجَامِ دَابَّتِهِ ادْعُ لَنَا ‏.‏ فَقَالَ ‏"‏ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيمَا رَزَقْتَهُمْ وَاغْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ أَيْضًا مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் புஸ்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என் தந்தையிடம் வந்திறங்கினார்கள். நாங்கள் அவருக்கு உணவைக் கொண்டு வந்தோம்; அவர் (ஸல்) அவர்கள் அதிலிருந்து சாப்பிட்டார்கள். பிறகு அவருக்குப் பேரீச்சம்பழங்கள் கொண்டு வரப்பட்டன. அவர் (ஸல்) அவர்கள் அதைச் சாப்பிட்டுவிட்டு, அதன் கொட்டைகளைத் தம் இரண்டு விரல்களால் எறிபவர்களாக இருந்தார்கள். (அதாவது, ஆள்காட்டி விரலையும் நடுவிரலையும் இணைத்து எறிந்தார்கள்.) ஷுஃபா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இதுவே என் ஊகம் (அவர் கொட்டைகளை எறிந்த முறை குறித்து), இன்ஷா அல்லாஹ் (அல்லாஹ் நாடினால்).' அவர் (ஸல்) அவர்கள் கொட்டைகளை அவ்விரு விரல்களுக்கிடையில் வைத்து எறிந்தார்கள். பிறகு, அவருக்குப் பானம் கொண்டு வரப்பட்டது; அவர் (ஸல்) அவர்கள் அதைக் குடித்துவிட்டு, அதைத் தம் வலதுபுறத்தில் இருந்தவரிடம் கொடுத்தார்கள்."

(அப்துல்லாஹ் பின் புஸ்ர் (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "அப்போது என் தந்தை, அவர்களின் வாகனத்தின் கடிவாளத்தைப் பிடித்துக்கொண்டு: 'எங்களுக்காகப் பிரார்த்தனை செய்யுங்கள்' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

'யா அல்லாஹ்! இவர்களுக்கு நீ வழங்கியவற்றில் பரக்கத் (அருள் வளம்) செய்வாயாக! மேலும் இவர்களை மன்னித்தருள்வாயாக! இவர்கள் மீது கருணை புரிவாயாக!'"

(அரபு மூலம்: அல்லாஹும்ம பாரிக் லஹும் ஃபீமா ரஸக்தஹும், வஃக்ஃபிர் லஹும், வர்ஹம்ஹும்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3577

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ عُمَرَ الشَّنِّيُّ، حَدَّثَنِي أَبِي عُمَرُ بْنُ مُرَّةَ، قَالَ سَمِعْتُ بِلاَلَ بْنَ يَسَارِ بْنِ زَيْدٍ، مَوْلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ جَدِّي سَمِعَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ قَالَ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَىَّ الْقَيُّومَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ ‏.‏ غُفِرَ لَهُ وَإِنْ كَانَ فَرَّ مِنَ الزَّحْفِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

நபி (ஸல்) அவர்களின் விடுவிக்கப்பட்ட அடிமையான ஸைத் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

“நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘யார், “மகத்தான அல்லாஹ்விடம் நான் பாவமன்னிப்புக் கோருகிறேன்; அவனைத் தவிர வணக்கத்திற்குரிய இறைவன் வேறு யாருமில்லை; அவன் (என்றென்றும்) உயிருடன் இருப்பவன்; (அனைத்தையும்) நிர்வகிப்பவன்; அவனிடமே நான் (பாவமன்னிப்புக் கோரி) மீள்கிறேன்,” (அஸ்தஃக்ஃபிருல்லாஹல்-அழீம் அல்லதீ லா இலாஹ இல்லா ஹுவல்-ஹய்யல்-கய்யூம வ அதூபு இலைஹி) என்று கூறுகிறாரோ, அவர் போர்க்களத்தில் இருந்து தப்பி ஓடியவராக இருந்தாலும் அவர் மன்னிக்கப்படுகிறார்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3578

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ خُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ حُنَيْفٍ، أَنَّ رَجُلاً، ضَرِيرَ الْبَصَرِ أَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ادْعُ اللَّهَ أَنْ يُعَافِيَنِي ‏.‏ قَالَ ‏"‏ إِنْ شِئْتَ دَعَوْتُ وَإِنْ شِئْتَ صَبَرْتَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَادْعُهْ ‏.‏ قَالَ فَأَمَرَهُ أَنْ يَتَوَضَّأَ فَيُحْسِنَ وُضُوءَهُ وَيَدْعُوَ بِهَذَا الدُّعَاءِ ‏"‏ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ إِنِّي تَوَجَّهْتُ بِكَ إِلَى رَبِّي فِي حَاجَتِي هَذِهِ لِتُقْضَى لِيَ اللَّهُمَّ

فَشَفِّعْهُ فِيَّ " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي جَعْفَرٍ وَهُوَ غَيْرُ الْخَطْمِيِّ وَعُثْمَانُ بْنُ حُنَيْفٍ هُوَ أَخُو سَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ .

உஸ்மான் பின் ஹுனைஃப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு பார்வையற்றவர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "எனக்குக் குணமளிக்க அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தனை செய்யுங்கள்" என்று கூறினார்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நீர் விரும்பினால் நான் பிரார்த்திக்கிறேன்; அல்லது நீர் விரும்பினால் பொறுத்திருக்கலாம், அது உமக்குச் சிறந்ததாகும்" என்று கூறினார்கள்.

அதற்கு அவர், "அப்படியானால் அவனிடம் பிரார்த்தனை செய்யுங்கள்" என்றார்.

ஆகவே, அவரை உளூச் செய்யுமாறும், தனது உளூவை அழகிய முறையில் செய்யுமாறும், மேலும் இந்தப் பிரார்த்தனையைக் கொண்டு பிரார்த்திக்குமாறும் நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்:

"யா அல்லாஹ்! உனது நபியும், கருணையின் நபியுமான முஹம்மது (ஸல்) அவர்களைக் கொண்டு நான் உன்னிடம் கேட்கிறேன்; உன் பக்கம் திரும்புகிறேன். நிச்சயமாக, எனது இந்தத் தேவை நிறைவேற்றப்படுவதற்காக, (நபியே!) உம்மைக் கொண்டு நான் எனது இறைவனிடம் திரும்பியுள்ளேன். யா அல்லாஹ்! எனவே எனக்காக அவரின் பரிந்துரையை ஏற்றுக்கொள்வாயாக."

(அல்லாஹும்ம இன்னீ அஸ்அலுக்க வ அதவஜ்ஜஹு இலைக்க பினபிய்யிக்க முஹம்மதின் நபிய்யிர்-ரஹ்மதி, இன்னீ தவஜ்ஜஹ்து பிக்க இலா ரப்பீ ஃபீ ஹாஜதீ ஹாதிஹி லிதுக்தா லீ, அல்லாஹும்ம ஃபஷஃப்பிஃஹு ஃபிய்ய).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3579

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَخْبَرَنَا إِسْحَاقُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنِي مَعْنٌ، حَدَّثَنِي مُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ، عَنْ ضَمْرَةَ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا أُمَامَةَ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ حَدَّثَنِي عَمْرُو بْنُ عَبَسَةَ، أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الرَّبُّ مِنَ الْعَبْدِ فِي جَوْفِ

اللَّيْلِ الآخِرِ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَكُونَ مِمَّنْ يَذْكُرُ اللَّهَ فِي تِلْكَ السَّاعَةِ فَكُنْ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ உமாமா (ரழி) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: அம்ர் இப்னு அபஸா (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டதாக எனக்கு அறிவித்தார்கள்: “ஓர் அடியானுக்கு அவனது இரட்சகன் (அல்லாஹ்) மிக நெருக்கமாக இருக்கும் நேரம் இரவின் கடைசிப் பகுதியாகும். ஆகவே, அந்த நேரத்தில் அல்லாஹ்வை நினைவு கூருபவர்களில் (தொழுபவர்கள், துஆ செய்பவர்கள், திக்ர் செய்பவர்கள்) ஒருவராக இருக்க உங்களால் முடியுமானால், அவ்வாறே இருங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3580

حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ الدِّمَشْقِيُّ، أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ بَكَّارٍ حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا عُفَيْرُ بْنُ مَعْدَانَ، أَنَّهُ سَمِعَ أَبَا دَوْسٍ الْيَحْصُبِيَّ، يُحَدِّثُ عَنِ ابْنِ عَائِذٍ الْيَحْصُبِيِّ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ زَعْكَرَةَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ إِنَّ عَبْدِي كُلَّ عَبْدِي الَّذِي يَذْكُرُنِي وَهُوَ مُلاَقٍ قِرْنَهُ ‏.‏ يَعْنِي عِنْدَ الْقِتَالِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ ‏.‏ - وَلاَ نَعْرِفُ لِعُمَارَةَ بْنِ زَعْكَرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ هَذَا الْحَدِيثَ الْوَاحِدَ ‏.‏ وَمَعْنَى قَوْلِهِ وَهُوَ مُلاَقٍ قِرْنَهُ ‏.‏ إِنَّمَا يَعْنِي عِنْدَ الْقِتَالِ يَعْنِي أَنْ يَذْكُرَ اللَّهَ فِي تِلْكَ السَّاعَةِ ‏.‏

உமாராஹ் பின் ஸஃகராஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'நிச்சயமாக, வல்லமையும் மாண்பும் மிக்க அல்லாஹ் கூறுகிறான்: “நிச்சயமாக, எனக்கு முற்றிலும் அடிபணிந்த என் அடியான் என்பவன், தன் எதிரியைச் சந்திக்கவிருக்கும் போது (அதாவது, போரின் போது) என்னை நினைவு கூர்பவனே ஆவான்.”'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي فَضْلِ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ

"லா ஹவ்ல வலா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹ்" (அல்லாஹ்வின் உதவியின்றி சக்தியும் வலிமையும் இல்லை) என்பதன் சிறப்பு.

3581

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ، سَمِعْتُ مَنْصُورَ بْنَ زَاذَانَ، يُحَدِّثُ عَنْ مَيْمُونِ بْنِ أَبِي شَبِيبٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ سَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ، أَنَّ أَبَاهُ، دَفَعَهُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَخْدُمُهُ . قَالَ فَمَرَّ بِيَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ صَلَّيْتُ فَضَرَبَنِي بِرِجْلِهِ وَقَالَ " أَلاَ أَدُلُّكَ عَلَى بَابٍ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ " . قُلْتُ بَلَى . قَالَ " لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

கைஸ் இப்னு ஸஃத் இப்னு உபாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவருடைய தந்தை, நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பணிவிடை செய்வதற்காக அவரை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஒப்படைத்தார்கள். அவர் கூறினார்கள்: “நான் தொழுகையை நிறைவேற்றியிருந்தபோது, நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னைக் கடந்து சென்றார்கள். அப்போது அவர்கள் தமது காலால் என்னை அடித்தார்கள் (கவனத்தை ஈர்க்கும் விதமாகத் தட்டினார்கள்), ‘சொர்க்கத்தின் வாயில்களில் ஒரு வாயிலை நான் உமக்குக் காட்டட்டுமா?’ என்று கேட்டார்கள்.” நான், ‘நிச்சயமாக’ என்று பதிலளித்தேன். அதற்கு அவர்கள், ‘அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு எந்த சக்தியும் ஆற்றலும் இல்லை (லா ஹவ்ல வ லா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹ்)’ என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3582

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ سُلَيْمٍ، قَالَ مَا نَهَضَ مَلَكٌ مِنَ الأَرْضِ حَتَّى قَالَ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ .

ஸஃப்வான் பின் ஸுலைம் கூறினார்கள்:
““அல்லாஹ்வைக் கொண்டேயன்றி எந்த சக்தியும் ஆற்றலும் இல்லை (லா ஹவ்ல வ லா குவ்வத இல்லா பில்லாஹ்)’ என்று கூறும் வரை, எந்த வானவரும் பூமியிலிருந்து உயர்ந்ததில்லை (அதாவது, இது அவர்களின் உயர்விற்கான ஒரு நிபந்தனை அல்லது அங்கீகாரம்).”

بَاب فِي فَضْلِ التَّسْبِيحِ وَالتَّهْلِيلِ وَالتَّقْدِيسِ

<i>தஸ்பீஹ்</i>, <i>தஹ்லீல்</i> மற்றும் <i>தக்தீஸ்</i> ஆகியவற்றின் சிறப்பு குறித்து

3583

حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ حِزَامٍ، وَعَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بِشْرٍ، فَقَالَ سَمِعْتُ هَانِئَ بْنَ عُثْمَانَ، عَنْ أُمِّهِ، حُمَيْضَةَ بِنْتِ يَاسِرٍ عَنْ جَدَّتِهَا، يُسَيْرَةَ وَكَانَتْ مِنَ الْمُهَاجِرَاتِ قَالَتْ قَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَيْكُنَّ بِالتَّسْبِيحِ وَالتَّهْلِيلِ وَالتَّقْدِيسِ وَاعْقِدْنَ بِالأَنَامِلِ فَإِنَّهُنَّ مَسْئُولاَتٌ مُسْتَنْطَقَاتٌ وَلاَ تَغْفُلْنَ فَتَنْسَيْنَ الرَّحْمَةَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ هَانِئِ بْنِ عُثْمَانَ وَقَدْ رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ رَبِيعَةَ عَنْ هَانِئِ بْنِ عُثْمَانَ .

ஹிஜ்ரத் செய்தவர்களில் ஒருவரான யுஸைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களிடம் கூறினார்கள்: ‘நீங்கள் தஸ்பீஹ் (அல்லாஹ்வைப் போற்றுதல்), தஹ்லீல் (அல்லாஹ்வின் ஏகத்துவத்தை உறுதிப்படுத்துதல்) மற்றும் தக்தீஸ் (அல்லாஹ்வின் தூய்மையையும் பரிசுத்தத்தையும் போற்றுதல்) ஆகியவற்றை அவசியம் கடைப்பிடியுங்கள். மேலும் அவற்றை (எண்ணுவதற்கு) விரல் நுனிகளைப் பயன்படுத்துங்கள். ஏனெனில் நிச்சயமாக அவை (விரல்கள் மறுமையில்) கேள்வி கேட்கப்படும்; மேலும் அவை பேச வைக்கப்படும். மேலும் நீங்கள் கவனக்குறைவாக இருக்காதீர்கள்; (அவ்வாறு இருந்தால்) நீங்கள் (அல்லாஹ்வின்) அருளை மறந்துவிடுவீர்கள்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي الدُّعَاءِ إِذَا غَزَا

ஒரு படையெடுப்புக்குச் செல்லும்போது செய்யும் பிரார்த்தனை பற்றி

3584

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، أَخْبَرَنِي أَبِي، عَنِ الْمُثَنَّى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا غَزَا قَالَ اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضُدِي وَأَنْتَ نَصِيرِي وَبِكَ أُقَاتِلُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَمَعْنَى قَوْلِهِ عَضُدِي . يَعْنِي عَوْنِي .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு போர்ப் பயணத்திற்காகப் புறப்படும்போது, கூறுவார்கள்: “அல்லாஹ்வே, நீயே என் துணை (பலம்), நீயே என் உதவியாளர், உன்னைக் கொண்டே நான் போரிடுகிறேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب في دُعَاءِ يَوْمِ عَرَفَةَ

அரஃபா நாளின் பிரார்த்தனை குறித்து

3585

حَدَّثَنَا أَبُو عَمْرٍو، مُسْلِمُ بْنُ عَمْرٍو الْحَذَّاءُ الْمَدِينِيُّ حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ أَبِي حُمَيْدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ خَيْرُ الدُّعَاءِ دُعَاءُ يَوْمِ عَرَفَةَ وَخَيْرُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَحَمَّادُ بْنُ أَبِي حُمَيْدٍ هُوَ مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي حُمَيْدٍ وَهُوَ أَبُو إِبْرَاهِيمَ الأَنْصَارِيُّ الْمَدَنِيُّ وَلَيْسَ هُوَ بِالْقَوِيِّ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏

அம்ர் இப்னு ஷுஐப் அவர்கள் தனது தந்தை வாயிலாக, தனது பாட்டனாரிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பிரார்த்தனைகளிலேயே சிறந்தது அரஃபா நாளின் பிரார்த்தனையாகும். மேலும் நானும் எனக்கு முன் இருந்த நபிமார்களும் (அலைஹிஸ்ஸலாம்) கூறியவற்றில் சிறந்தது: வணக்கத்திற்குரியவன் அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு யாருமில்லை, அவன் தனித்தவன், அவனுக்கு யாதொரு இணையுமில்லை, அவனுக்கே அனைத்து ஆட்சியும் உரியது, அவனுக்கே எல்லாப் புகழும் உரியது, மேலும் அவன் அனைத்துப் பொருட்களின் மீதும் ஆற்றலுள்ளவன். (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ், வஹ்தஹூ லா ஷரீக்க லஹூ, லஹுல் முல்கு வ லஹுல் ஹம்து, வ ஹுவ அலா குல்லி ஷையின் கதீர்).”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3586

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَبِي بَكْرٍ، عَنِ الْجَرَّاحِ بْنِ الضَّحَّاكِ الْكِنْدِيِّ، عَنْ أَبِي شَيْبَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُكَيْمٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ قُلِ اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَرِيرَتِي خَيْرًا مِنْ عَلاَنِيَتِي وَاجْعَلْ عَلاَنِيَتِي صَالِحَةً اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ صَالِحِ مَا تُؤْتِي النَّاسَ مِنَ الْمَالِ وَالأَهْلِ وَالْوَلَدِ غَيْرِ الضَّالِّ وَلاَ الْمُضِلِّ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ ‏.‏

உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்குக் கற்றுக் கொடுத்து, இவ்வாறு கூறுமாறு கூறினார்கள்: 'யா அல்லாஹ்! என்னுடைய இரகசியத்தை என்னுடைய வெளிப்படையான நிலையை விடச் சிறந்ததாக ஆக்குவாயாக! மேலும் என்னுடைய வெளிப்படையான நிலையை ஸாலிஹானதாக ஆக்குவாயாக! யா அல்லாஹ்! நீ மக்களுக்கு வழங்கும் செல்வம், குடும்பம் மற்றும் பிள்ளைகளில், வழிகெட்டவையாகவோ, (பிறரை) வழிகெடுப்பவையாகவோ இல்லாத ஸாலிஹானவற்றை நான் உன்னிடம் கேட்கிறேன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3587

حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ مُكْرَمٍ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ سُفْيَانَ الْجَحْدَرِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَعْدَانَ، أَخْبَرَنِي عَاصِمُ بْنُ كُلَيْبٍ الْجَرْمِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ دَخَلْتُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يُصَلِّي وَقَدْ وَضَعَ يَدَهُ الْيُسْرَى عَلَى فَخِذِهِ الْيُسْرَى وَوَضَعَ يَدَهُ الْيُمْنَى عَلَى فَخِذِهِ الْيُمْنَى وَقَبَضَ أَصَابِعَهُ وَبَسَطَ السَّبَّابَةَ وَهُوَ يَقُولُ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஆஸிம் பின் குலைப் அல்-ஜர்மி அவர்கள் தனது தந்தையிடமிருந்தும், அவர் தனது பாட்டனாரிடமிருந்தும் அறிவிக்கிறார்கள். எனது பாட்டனார் (ரழி) கூறினார்கள்:

“நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன். அப்போது அவர்கள் தொழுது கொண்டிருந்தார்கள் (தொழுகையின் அமர்வில் இருந்தபோது). அவர்கள் தங்களது இடது கையைத் தங்களது இடது தொடையின் மீதும், தங்களது வலது கையைத் தங்களது வலது தொடையின் மீதும் வைத்து, (வலது கையின்) விரல்களை மடக்கி, ஆட்காட்டி விரலை நீட்டியவாறு, இவ்வாறு

கூறிக்கொண்டிருந்தார்கள்:

‘யா முக்கல்லிபல் குலூபி! தப்பித் கல்பீ அலா தீனிக்’

(இதயங்களைப் புரட்டுபவனே! என் இதயத்தை உனது மார்க்கத்தில் நிலைத்திருக்கச் செய்வாயாக!)”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب في الرُّقْيَةِ إِذَا اشْتَكَى

நோய்வாய்ப்பட்டிருக்கும்போது ருக்யா செய்வது பற்றி

3588

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَارِثِ بْنُ عَبْدِ الصَّمَدِ، حَدَّثَنِي أَبِي، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَالِمٍ، حَدَّثَنَا ثَابِتٌ الْبُنَانِيُّ، قَالَ قَالَ لِي يَا مُحَمَّدُ إِذَا اشْتَكَيْتَ فَضَعْ يَدَكَ حَيْثُ تَشْتَكِي وَقُلْ بِسْمِ اللَّهِ أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ مِنْ وَجَعِي هَذَا ثُمَّ ارْفَعْ يَدَكَ ثُمَّ أَعِدْ ذَلِكَ وِتْرًا فَإِنَّ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ حَدَّثَنِي أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَدَّثَهُ بِذَلِكَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَمُحَمَّدُ بْنُ سَالِمٍ هَذَا شَيْخٌ بَصْرِيٌّ .

தாபித் அல்-புனானீ அவர்கள் (முஹம்மத் பின் சாலிமிடம்) கூறினார்கள்: 'முஹம்மதே! நீங்கள் ஏதேனும் நோயால் அவதிப்படும்போது, உங்கள் கையை வலி உள்ள இடத்தில் வைத்து, பின்னர் கூறுங்கள்: “பிஸ்மில்லாஹ்! அஊது பிஇஸ்ஸத்தில்லாஹி வ குத்ரதிஹி மின் ஷர்ரி மா அஜிது மின் வஜஈ ஹாதா” (அல்லாஹ்வின் பெயரால், நான் உணரும் இந்த வலியின் தீங்கிலிருந்து அல்லாஹ்வின் கண்ணியத்திலும் அவனது ஆற்றலிலும் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்). பின்னர் உங்கள் கையை உயர்த்தி, அதை ஒற்றைப்படை எண்ணிக்கையில் மீண்டும் செய்யவும். ஏனெனில், அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் எனக்கு (தாபித் அல்-புனானீக்கு) அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதை (இந்த துஆவை) அறிவித்ததாக.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب دُعَاءِ أُمِّ سَلَمَةَ

உம்மு சலமா (ரழி) அவர்களின் பிரார்த்தனை

3589

حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ الأَسْوَدِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِيهَا أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، قَالَتْ عَلَّمَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ قُولِي اللَّهُمَّ هَذَا اسْتِقْبَالُ لَيْلِكَ وَإِدْبَارُ نَهَارِكَ وَأَصْوَاتُ دُعَاتِكَ وَحُضُورُ صَلَوَاتِكَ أَسْأَلُكَ أَنْ تَغْفِرَ لِي ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَحَفْصَةُ بِنْتُ أَبِي كَثِيرٍ لاَ نَعْرِفُهَا وَلاَ أَبَاهَا ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்குக் கற்றுக் கொடுத்து, இவ்வாறு கூறுமாறு கூறினார்கள்: ‘அல்லாஹ்வே! இது உன்னுடைய இரவின் வருகை, உன்னுடைய பகலின் வெளியேற்றம், உன்னை அழைப்பவர்களின் குரல்கள் (அதாவது, அதான்) மற்றும் உன்னுடைய தொழுகைகளின் நிகழ்வு (அதாவது, தொழுகைக்கான நேரம்). (ஆகவே,) என்னை மன்னிக்குமாறு நான் உன்னிடம் கேட்கிறேன்.’

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3590

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ يَزِيدَ الصُّدَائِيُّ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ الْقَاسِمِ بْنِ الْوَلِيدِ الْهَمْدَانِيُّ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ كَيْسَانَ، عَنْ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا قَالَ عَبْدٌ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ قَطُّ مُخْلِصًا إِلاَّ فُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ حَتَّى تُفْضِيَ إِلَى الْعَرْشِ مَا اجْتَنَبَ الْكَبَائِرَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“எந்தவொரு அடியாரும் மனத்தூய்மையுடன் 'அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் யாருமில்லை (லா இலாஹ இல்லல்லாஹ்)' என்று கூறாமல் இருந்ததில்லை, தவிர (அவர் கூறிய அந்த வார்த்தைக்காக) வானத்தின் வாயில்கள் அவருக்குத் திறக்கப்பட்டு, அது அர்ஷை சென்றடையும் – அவர் பெரும் பாவங்களைத் தவிர்த்துக் கொள்ளும் காலமெல்லாம்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3591

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ بَشِيرٍ، وَأَبُو أُسَامَةَ عَنْ مِسْعَرٍ، عَنْ زِيَادِ بْنِ عِلاَقَةَ، عَنْ عَمِّهِ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ مُنْكَرَاتِ الأَخْلاَقِ وَالأَعْمَالِ وَالأَهْوَاءِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَعَمُّ زِيَادِ بْنِ عِلاَقَةَ هُوَ قُطْبَةُ بْنُ مَالِكٍ صَاحِبُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

ஸியாத் பின் இலாக்காவின் மாமா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவார்கள்: “அல்லாஹ்வே! வெறுக்கத்தக்க குணங்கள், (வெறுக்கத்தக்க) செயல்கள் மற்றும் (வழிதவறச் செய்யும்) இச்சைகளிலிருந்து உன்னிடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3592

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ بْنُ أَبِي عُثْمَانَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ عَوْنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، رضى الله عنهما قَالَ بَيْنَمَا نَحْنُ نُصَلِّي مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذْ قَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلاً ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنِ الْقَائِلُ كَذَا وَكَذَا ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ عَجِبْتُ لَهَا فُتِحَتْ لَهَا أَبْوَابُ السَّمَاءِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ ابْنُ عُمَرَ مَا تَرَكْتُهُنَّ مُنْذُ سَمِعْتُهُنَّ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَحَجَّاجُ بْنُ أَبِي عُثْمَانَ هُوَ حَجَّاجُ بْنُ مَيْسَرَةَ الصَّوَّافُ وَيُكْنَى أَبَا الصَّلْتِ وَهُوَ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் தொழுது கொண்டிருந்தபோது, மக்களில் ஒருவர்,

‘அல்லாஹு அக்பரு கபீரா, வல்ஹம்துலில்லாஹி கஸீரா, வ

சுப்ஹானல்லாஹி புக்ரதன் வ அஸீலா’

(அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன் (மிகப் பெரிய அளவில்); அல்லாஹ்வுக்கே அதிக அளவில் புகழனைத்தும்; காலையிலும் மாலையிலும் அல்லாஹ் தூயவன் (குறைபாடுகளற்றவன்)) என்று கூறினார். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ‘இன்ன இன்ன வார்த்தைகளைக் கூறியவர் யார்?’ என்று கேட்டார்கள். அதற்கு மக்களில் ஒருவர், ‘நான்தான், அல்லாஹ்வின் தூதரே’ என்று கூறினார். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: ‘நான் அதைக் கண்டு ஆச்சரியப்பட்டேன் (அதன் மகத்துவத்தால்). அதற்காக வானத்தின் வாசல்கள் திறக்கப்பட்டன (அதன் பிரார்த்தனை ஏற்றுக்கொள்ளப்பட).’”

இப்னு உமர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அவற்றை நான் கேட்டதிலிருந்து, அவற்றை நான் கைவிட்டதில்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب أَيُّ الْكَلَامِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ

பாடம்: அல்லாஹ்விற்கு மிகவும் விருப்பமான பேச்சு எது?

3593

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، أَخْبَرَنَا الْجُرَيْرِيُّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْجَسْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّامِتِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، رضى الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَادَهُ أَوْ أَنَّ أَبَا ذَرٍّ عَادَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ بِأَبِي أَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَىُّ الْكَلاَمِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ مَا اصْطَفَى اللَّهُ لِمَلاَئِكَتِهِ سُبْحَانَ رَبِّي وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ رَبِّي وَبِحَمْدِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம்மை நலம் விசாரிக்க வந்தார்கள்; அல்லது அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை நலம் விசாரிக்கச் சென்றார்கள். அப்போது (அபூ தர்), “அல்லாஹ்வின் தூதரே! என் தந்தை தங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்! மகத்துவமும் மாண்பும் மிக்க அல்லாஹ்விற்கு மிகவும் விருப்பமான பேச்சு எது?” என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ் தனது வானவர்களுக்காகத் தேர்ந்தெடுத்தது (தான் அது):

‘ஸுப்ஹான ரப்பீ வ பிஹம்திஹி, ஸுப்ஹான ரப்பீ வ பிஹம்திஹி’ (பொருள்: என் இறைவன் தூயவன், அவனது புகழுடன் (அவனைத் துதிக்கிறேன்)).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فِي الْعَفْوِ وَالْعَافِيَةِ

மன்னிப்பு மற்றும் அல்-ஆஃபியா பற்றி

3594

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، مُحَمَّدُ بْنُ يَزِيدَ الْكُوفِيُّ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ الْيَمَانِ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ زَيْدٍ الْعَمِّيِّ، عَنْ أَبِي إِيَاسٍ، مُعَاوِيَةَ بْنِ قُرَّةَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ الدُّعَاءُ لاَ يُرَدُّ بَيْنَ الأَذَانِ وَالإِقَامَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا فَمَاذَا نَقُولُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ سَلُوا اللَّهَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ زَادَ يَحْيَى بْنُ الْيَمَانِ فِي هَذَا الْحَدِيثِ هَذَا الْحَرْفَ قَالُوا فَمَاذَا نَقُولُ قَالَ ‏"‏ سَلُوا اللَّهَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ ‏"‏ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“பாங்குக்கும் இகாமத்துக்கும் இடையில் கேட்கப்படும் பிரார்த்தனை மறுக்கப்படுவதில்லை.” அவர்கள், “அப்படியானால் நாங்கள் என்ன கேட்க வேண்டும், அல்லாஹ்வின் தூதரே?” என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: “இம்மையிலும் மறுமையிலும் அல்லாஹ்விடம் அல்-ஆஃபியாவை (அதாவது, உடல்நலம், பாதுகாப்பு, பாவமன்னிப்பு மற்றும் அனைத்து வகையான நன்மைகளையும்) கேளுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3595

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، وَعَبْدُ الرَّزَّاقِ، وَأَبُو أَحْمَدَ وَأَبُو نُعَيْمٍ عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ زَيْدٍ الْعَمِّيِّ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ قُرَّةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ الدُّعَاءُ لاَ يُرَدُّ بَيْنَ الأَذَانِ وَالإِقَامَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَهَكَذَا رَوَى أَبُو إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ هَذَا

الْحَدِيثَ عَنْ بُرَيْدِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ الْكُوفِيِّ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا وَهَذَا أَصَحُّ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அதானுக்கும் இகாமத்துக்கும் இடையில் செய்யப்படும் துஆ (பிரார்த்தனை) மறுக்கப்படுவதில்லை (மாறாக ஏற்றுக்கொள்ளப்படும்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3596

وَحَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ أَخْبَرَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " سَبَقَ الْمُفَرِّدُونَ " . قَالُوا وَمَا الْمُفَرِّدُونَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " الْمُسْتَهْتَرُونَ فِي ذِكْرِ اللَّهِ يَضَعُ الذِّكْرُ عَنْهُمْ أَثْقَالَهُمْ فَيَأْتُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ خِفَافًا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“முஃப்ரிதூன் முந்திவிட்டார்கள்.” (நபித்தோழர்கள்) கேட்டார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதரே! முஃப்ரிதூன் என்பவர்கள் யார்?” அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வை நினைவுகூர்வதில் மூழ்கிப்போனவர்கள். அந்த திக்ர் அவர்களிடமிருந்து அவர்களுடைய சுமைகளை இறக்கி வைத்துவிட்டது. ஆகவே, மறுமை நாளில் அவர்கள் இலேசானவர்களாக வருவார்கள்.”
(இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இந்த ஹதீஸ் ஹசன் கரீப் ஆகும்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3597

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لأَنْ أَقُولَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ أَحَبُّ إِلَىَّ مِمَّا طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“‘சுப்ஹானல்லாஹ் (அல்லாஹ் தூயவன்)’, ‘அல்ஹம்துலில்லாஹ் (எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே)’, ‘லா இலாஹ இல்லல்லாஹ் (அல்லாஹ்வைத் தவிர வணக்கத்திற்குரியவர் யாருமில்லை)’, மற்றும் ‘அல்லாஹு அக்பர் (அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன்)’ என்று நான் கூறுவது, சூரியன் எதன் மீது உதிக்கிறதோ, அவை அனைத்தையும் விட எனக்கு மிகவும் பிரியமானதாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3598

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنْ سَعْدَانَ الْقُبِّيِّ، عَنْ أَبِي مُجَاهِدٍ، عَنْ أَبِي مُدِلَّةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثَةٌ لاَ تُرَدُّ دَعْوَتُهُمُ الصَّائِمُ حَتَّى يُفْطِرَ وَالإِمَامُ الْعَادِلُ وَدَعْوَةُ الْمَظْلُومِ يَرْفَعُهَا اللَّهُ فَوْقَ الْغَمَامِ وَيَفْتَحُ لَهَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ وَيَقُولُ الرَّبُّ وَعِزَّتِي لأَنْصُرَنَّكِ وَلَوْ بَعْدَ حِينٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَسَعْدَانُ الْقُبِّيُّ هُوَ سَعْدَانُ بْنُ بِشْرٍ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ عِيسَى بْنُ يُونُسَ وَأَبُو عَاصِمٍ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ كِبَارِ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَأَبُو مُجَاهِدٍ هُوَ سَعْدٌ الطَّائِيُّ وَأَبُو مُدِلَّةَ هُوَ مَوْلَى أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ عَائِشَةَ وَإِنَّمَا نَعْرِفُهُ بِهَذَا الْحَدِيثِ وَيُرْوَى عَنْهُ هَذَا الْحَدِيثُ أَتَمَّ مِنْ هَذَا وَأَطْوَلَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “மூன்று நபர்களின் பிரார்த்தனை நிராகரிக்கப்படாது: நோன்பாளி நோன்பு திறக்கும் வரை, நீதியான தலைவர், மற்றும் அநீதி இழைக்கப்பட்டவரின் பிரார்த்தனை. அல்லாஹ் அதனை மேகங்களுக்கு மேலே உயர்த்துகிறான்; மேலும் அதற்காக வானத்தின் வாயில்களைத் திறக்கிறான். மேலும் இறைவன் கூறுகிறான்: ‘என் கண்ணியத்தின் மீது ஆணையாக! நான் உனக்கு நிச்சயம் உதவுவேன்; அது சிறிது காலத்திற்குப் பிறகாக இருந்தாலும் சரியே.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3599

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نُمَيْرٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اللَّهُمَّ انْفَعْنِي بِمَا

عَلَّمْتَنِي وَعَلِّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي وَزِدْنِي عِلْمًا الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ وَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ حَالِ أَهْلِ النَّارِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“யா அல்லாஹ்! நீ எனக்குக் கற்றுக்கொடுத்ததைக் கொண்டு எனக்குப் பயனளிப்பாயாக. எனக்குப் பயனளிக்கக்கூடியதை எனக்குக் கற்றுக்கொடுப்பாயாக. எனக்கு அறிவை அதிகரிப்பாயாக. எல்லா நிலைகளிலும் எல்லாப் புகழும் அல்லாஹ்வுக்கே. நரகவாசிகளின் நிலையை விட்டும் அல்லாஹ்விடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன் (அதாவது, நரகவாசிகளின் செயல்கள் மற்றும் அவர்களின் துர்பாக்கியமான முடிவை விட்டும் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்).”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب مَا جَاءَ أَنَّ لِلَّهِ مَلاَئِكَةً سَيَّاحِينَ فِي الأَرْضِ

அல்லாஹ்விடம் பூமியில் சுற்றித்திரியும் வானவர்கள் இருக்கிறார்கள் என்பது பற்றி வந்துள்ளவை

3600

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَوْ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالاَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّ لِلَّهِ مَلاَئِكَةً سَيَّاحِينَ فِي الأَرْضِ فُضْلاً عَنْ كُتَّابِ النَّاسِ فَإِذَا وَجَدُوا أَقْوَامًا يَذْكُرُونَ اللَّهَ تَنَادَوْا هَلُمُّوا إِلَى بُغْيَتِكُمْ فَيَجِيئُونَ فَيَحُفُّونَ بِهِمْ إِلَى سَمَاءِ الدُّنْيَا فَيَقُولُ اللَّهُ عَلَى أَىِّ شَيْءٍ تَرَكْتُمْ عِبَادِي يَصْنَعُونَ فَيَقُولُونَ تَرَكْنَاهُمْ يَحْمَدُونَكَ وَيُمَجِّدُونَكَ وَيَذْكُرُونَكَ ‏.‏ قَالَ فَيَقُولُ فَهَلْ رَأَوْنِي فَيَقُولُونَ لاَ ‏.‏ قَالَ فَيَقُولُ فَكَيْفَ لَوْ رَأَوْنِي قَالَ فَيَقُولُونَ لَوْ رَأَوْكَ لَكَانُوا أَشَدَّ تَحْمِيدًا وَأَشَدَّ لَكَ ذِكْرًا ‏.‏ قَالَ فَيَقُولُ وَأَىُّ شَيْءٍ يَطْلُبُونَ قَالَ فَيَقُولُونَ يَطْلُبُونَ الْجَنَّةَ ‏.‏ قَالَ فَيَقُولُ وَهَلْ رَأَوْهَا قَالَ فَيَقُولُونَ لاَ ‏.‏ قَالَ فَيَقُولُ فَكَيْفَ لَوْ رَأَوْهَا قَالَ فَيَقُولُونَ لَوْ رَأَوْهَا كَانُوا لَهَا أَشَدَّ طَلَبًا وَأَشَدَّ عَلَيْهَا حِرْصًا ‏.‏ قَالَ فَيَقُولُ مِنْ أَىِّ شَيْءٍ يَتَعَوَّذُونَ قَالُوا يَتَعَوَّذُونَ مِنَ النَّارِ ‏.‏ قَالَ فَيَقُولُ وَهَلْ رَأَوْهَا فَيَقُولُونَ لاَ ‏.‏ فَيَقُولُ فَكَيْفَ لَوْ رَأَوْهَا فَيَقُولُونَ لَوْ رَأَوْهَا كَانُوا مِنْهَا أَشَدَّ هَرَبًا وَأَشَدَّ مِنْهَا

خَوْفًا وَأَشَدَّ مِنْهَا تَعَوُّذًا . قَالَ فَيَقُولُ فَإِنِّي أُشْهِدُكُمْ أَنِّي قَدْ غَفَرْتُ لَهُمْ . فَيَقُولُونَ إِنَّ فِيهِمْ فُلاَنًا
الْخَطَّاءَ لَمْ يُرِدْهُمْ إِنَّمَا جَاءَهُمْ لِحَاجَةٍ . فَيَقُولُ هُمُ الْقَوْمُ لاَ يَشْقَى لَهُمْ جَلِيسٌ . قَالَ أَبُو
عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அல்லது அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“நிச்சயமாக அல்லாஹ்விற்கு, (மக்களின் அமல்களைப்) பதிவு செய்யும் வானவர்களைத் தவிர, பூமியில் சுற்றித் திரியும் வேறு சில வானவர்களும் இருக்கிறார்கள். அவர்கள் அல்லாஹ்வை திக்ர் செய்யும் (நினைவு கூரும்) ஒரு கூட்டத்தாரைக் கண்டால், ‘நீங்கள் தேடியதற்கு வாருங்கள்!’ என்று ஒருவரையொருவர் அழைக்கின்றனர். உடனே அவர்கள் வந்து, முதல் வானம் வரை அவர்களைச் சூழ்ந்து கொள்கிறார்கள்.

அல்லாஹ் (அனைத்தையும் அறிந்தவனாக இருந்தும்), ‘என் அடியார்களை என்ன நிலையில் விட்டு வந்தீர்கள்?’ என்று கேட்பான். அதற்கு அவர்கள், ‘நாங்கள் அவர்களை விட்டு வந்தபோது, அவர்கள் உன்னைப் புகழ்ந்து கொண்டும், உன்னைப் பெருமைப்படுத்திக் கொண்டும், உன்னை நினைவு கூர்ந்து கொண்டும் இருந்தார்கள்’ என்று கூறுவார்கள்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பிறகு அவன், ‘அவர்கள் என்னைப் பார்த்திருக்கிறார்களா?’ என்று கேட்பான். அதற்கு அவர்கள் ‘இல்லை’ என்று கூறுவார்கள்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அதற்கு அவன், ‘அவர்கள் என்னைப் பார்த்திருந்தால் எப்படி இருந்திருக்கும்?’ என்று கேட்பான். அதற்கு அவர்கள், ‘அவர்கள் உன்னைப் பார்த்திருந்தால், உன்னை இன்னும் அதிகமாகப் புகழ்ந்திருப்பார்கள்; உன்னை இன்னும் அதிகமாகப் பெருமைப்படுத்தியிருப்பார்கள்; இன்னும் அதிகமாக உன்னை நினைவு கூர்ந்திருப்பார்கள்’ என்று கூறுவார்கள்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பிறகு அவன், ‘அவர்கள் எதைத் தேடுகிறார்கள்?’ என்று கேட்பான்.” நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அதற்கு அவர்கள், ‘அவர்கள் சொர்க்கத்தைத் தேடுகிறார்கள்’ என்று கூறுவார்கள்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அதற்கு அவன், ‘அவர்கள் அதைப் பார்த்திருக்கிறார்களா?’ என்று கேட்பான்.” நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அதற்கு அவர்கள் ‘இல்லை’ என்று கூறுவார்கள்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அதற்கு அவன், ‘அவர்கள் அதைப் பார்த்திருந்தால் எப்படி இருந்திருக்கும்?’ என்று கேட்பான்.” நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அதற்கு அவர்கள், ‘அவர்கள் அதைப்

பார்த்திருந்தால், அதைத் தேடுவதில் இன்னும் அதிக வேட்கையும், அதன் மீது அதிக ஆசையும் கொண்டிருப்பார்கள்’ என்று கூறுவார்கள்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பிறகு அவன், ‘அவர்கள் எதிலிருந்து பாதுகாப்புத் தேடுகிறார்கள்?’ என்று கேட்பான். அதற்கு அவர்கள், ‘அவர்கள் நரக நெருப்பிலிருந்து பாதுகாப்புத் தேடுகிறார்கள்’ என்று கூறுவார்கள்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அதற்கு அவன், ‘அவர்கள் அதைப் பார்த்திருக்கிறார்களா?’ என்று கேட்பான். அதற்கு அவர்கள் ‘இல்லை’ என்று கூறுவார்கள்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அதற்கு அவன், ‘அவர்கள் அதைப் பார்த்திருந்தால் எப்படி இருந்திருக்கும்?’ என்று கேட்பான். அதற்கு அவர்கள், ‘அவர்கள் அதைப் பார்த்திருந்தால், அதிலிருந்து வெருண்டோடுவதிலும், அதைப் பயப்படுவதிலும், அதிலிருந்து பாதுகாப்புத் தேடுவதிலும் மிகத் தீவிரமாக இருந்திருப்பார்கள்’ என்று கூறுவார்கள்.”

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “பிறகு அவன், ‘நான் அவர்களுக்கு மன்னிப்பு அளித்துவிட்டேன் என்பதற்கு உங்களைச் சாட்சியாக ஆக்குகிறேன்’ என்று கூறுவான். அப்போது அவர்கள், ‘அவர்களில் இன்னார் பாவம் செய்யக்கூடியவர் (பிழை இழைப்பவர்); அவர் அவர்களை நாடி வரவில்லை; ஏதோ ஒரு தேவைக்காகவே வந்திருக்கிறார்’ என்று கூறுவார்கள். அதற்கு அவன், ‘அவர்கள் அத்தகைய மக்கள்; அவர்களுடன் அமர்ந்திருப்பவர் எவரும் பாக்கியம் இழந்தவராக (துர்பாக்கியசாலியாக) ஆக மாட்டார்’ என்று கூறுவான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب فَضْلِ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ

"லா ஹவ்ல வலா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹ்" (அல்லாஹ்வின் உதவியின்றி வேறு சக்தியும் வலிமையும் இல்லை) என்பதன் சிறப்பு

3601

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ الْغَازِ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَكْثِرْ مِنْ قَوْلِ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ فَإِنَّهَا كَنْزٌ مِنْ كُنُوزِ الْجَنَّةِ " . قَالَ مَكْحُولٌ فَمَنْ قَالَ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ وَلاَ مَنْجَا مِنَ اللَّهِ إِلاَّ

إِلَيْهِ . كَشَفَ عَنْهُ سَبْعِينَ بَابًا مِنَ الضُّرِّ أَدْنَاهُنَّ الْفَقْرُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ . مَكْحُولٌ لَمْ يَسْمَعْ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: ‘லா ஹவ்ல வ லா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹ் (அல்லாஹ்வைக் கொண்டே அன்றி எந்த ஆற்றலும் இல்லை, சக்தியும் இல்லை) என்பதை அதிகமாகக் கூறுவாயாக! ஏனெனில், நிச்சயமாக அது சுவர்க்கத்தின் புதையல்களில் ஒரு புதையலாகும்.’”

மக்ஹூல் அவர்கள் கூறினார்கள்: “யார் ‘லா ஹவ்ல வ லா குவ்வத்த இல்லா பில்லாஹ், வ லா மன்ஜா மினல்லாஹி இல்லா இலைஹி’ (அல்லாஹ்வின் உதவியின்றி எந்த ஆற்றலும் சக்தியும் இல்லை; அல்லாஹ்விடமிருந்து தப்பிக்க அவனிடமே அன்றி வேறு புகலிடம் இல்லை) என்று கூறுகிறாரோ, அவரை விட்டும் அல்லாஹ் துன்பத்தின் எழுபது வாசல்களை நீக்கிவிடுகிறான். அவற்றில் மிகக் குறைவானது வறுமையாகும்.”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: “இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர் தொடர் இணைக்கப்படவில்லை (முத்தஸில் அல்ல). மக்ஹூல் அவர்கள் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாக) செவியுறவில்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3602

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ مُسْتَجَابَةٌ وَإِنِّي اخْتَبَأْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لأُمَّتِي وَهِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَنْ مَاتَ مِنْهُمْ لاَ يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا ‏ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“ஒவ்வொரு நபிக்கும் (அவர்கள் கேட்கும்) அங்கீகரிக்கப்பட்ட ஒரு பிரார்த்தனை உண்டு. நிச்சயமாக, நான் என்னுடைய அந்தப் பிரார்த்தனையை என் சமூகத்தினருக்கான பரிந்துரையாகச் சேமித்து வைத்துள்ளேன். அல்லாஹ் நாடினால், அது என் சமூகத்தினரில் அல்லாஹ்வுக்கு எதையும் இணைவைக்காமல் மரணிப்பவர்களைச் சென்றடையும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

بَاب فِي حُسْنِ الظَّنِّ بِاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ்வின் மீது நல்லெண்ணம் கொள்வது குறித்து

3603

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ نُمَيْرٍ، وَأَبُو مُعَاوِيَةَ عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي وَأَنَا مَعَهُ حِينَ يَذْكُرُنِي فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي وَإِنْ ذَكَرَنِي فِي مَلإٍ ذَكَرْتُهُ فِي مَلإٍ خَيْرٍ مِنْهُمْ وَإِنِ اقْتَرَبَ إِلَىَّ شِبْرًا اقْتَرَبْتُ مِنْهُ ذِرَاعًا وَإِنِ اقْتَرَبَ إِلَىَّ ذِرَاعًا اقْتَرَبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا وَإِنْ أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَيُرْوَى عَنِ الأَعْمَشِ فِي تَفْسِيرِ هَذَا الْحَدِيثِ ‏"‏ مَنْ تَقَرَّبَ مِنِّي شِبْرًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ ذِرَاعًا ‏"‏ يَعْنِي بِالْمَغْفِرَةِ وَالرَّحْمَةِ وَهَكَذَا فَسَّرَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏ قَالُوا إِنَّمَا مَعْنَاهُ يَقُولُ إِذَا تَقَرَّبَ إِلَىَّ الْعَبْدُ بِطَاعَتِي وَمَا أَمَرْتُ أُسْرِعُ إِلَيْهِ بِمَغْفِرَتِي وَرَحْمَتِي ‏.‏ وَرُوِيَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، أَنَّهُ قَالَ فِي هَذِهِ الآيَةِ ‏:‏ ‏(‏ فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ ‏)‏ قَالَ اذْكُرُونِي بِطَاعَتِي أَذْكُرْكُمْ بِمَغْفِرَتِي ‏.‏ حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ قَالَ حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُوسَى وَعَمْرُو بْنُ هَاشِمٍ الرَّمْلِيُّ عَنِ ابْنِ لَهِيعَةَ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ بِهَذَا ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கிறார்கள்:
“கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்க அல்லாஹ் கூறுகிறான்: ‘என் அடியான் என்னைப் பற்றி என்ன எண்ணுகிறானோ (எதிர்பார்க்கிறானோ), அதற்கேற்பவே நான் இருக்கிறேன். மேலும், அவன் என்னை நினைவு கூரும்போது நான் அவனுடன் இருக்கிறேன். அவன் என்னைத் தனக்குள் நினைவு கூர்ந்தால், நான் அவனை எனக்குள் நினைவு கூர்கிறேன். அவன் என்னை ஒரு சபையில் நினைவு கூர்ந்தால், நான் அவர்களைவிடச் சிறந்த ஒரு சபையில் அவனை நினைவு கூர்கிறேன். அவன் என்னை நோக்கி ஒரு சாண் அளவு நெருங்கி வந்தால், நான் அவனை நோக்கி ஒரு முழம் அளவு நெருங்குகிறேன். அவன் என்னை நோக்கி ஒரு முழம் அளவு நெருங்கி வந்தால், நான் அவனை நோக்கி ஒரு பாகம் (இரண்டு கைகளையும் நீட்டிய தூரம்) அளவு நெருங்குகிறேன். அவன் என்னை நோக்கி நடந்து வந்தால், நான் அவனிடம் விரைந்து வருகிறேன்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

باب في الاِسْتِعَاذَةِ

தஞ்சம் கோருதல் பற்றி

3604

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ اسْتَعِيذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ اسْتَعِيذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ اسْتَعِيذُوا بِاللَّهِ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ وَاسْتَعِيذُوا بِاللَّهِ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “நரகத்தின் வேதனையிலிருந்து அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுங்கள். கப்ரின் (சமாதியின்) வேதனையிலிருந்து அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுங்கள். அல்-மஸீஹித்-தஜ்ஜாலின் சோதனையிலிருந்து (குழப்பத்திலிருந்தும்) அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுங்கள். மேலும், வாழ்வின் மற்றும் மரணத்தின் சோதனைகளிலிருந்தும் (குழப்பங்களிலிருந்தும்) அல்லாஹ்விடம் பாதுகாப்புத் தேடுங்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3604b

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا هِشَامُ بْنُ حَسَّانَ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مَنْ قَالَ حِينَ يُمْسِي ثَلاَثَ مَرَّاتٍ أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ لَمْ يَضُرَّهُ حُمَةٌ تِلْكَ اللَّيْلَةَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ سُهَيْلٌ فَكَانَ أَهْلُنَا تَعَلَّمُوهَا فَكَانُوا يَقُولُونَهَا كُلَّ لَيْلَةٍ فَلُدِغَتْ جَارِيَةٌ مِنْهُمْ فَلَمْ تَجِدْ لَهَا وَجَعًا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَرَوَى مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَرَوَى عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سُهَيْلٍ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“யார் மாலை நேரத்தை அடையும்போது, ‘அவன் படைத்தவற்றின் தீங்கை விட்டும் அல்லாஹ்வின் பரிபூரணமான வார்த்தைகளைக் கொண்டு நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன், (அஊது பிகலிமாத்தில்லாஹித் தாம்மாத்தி மின் ஷர்ரி மா ஃகலக்)’ என்று மூன்று முறை கூறுகிறாரோ, அவருக்கு அந்த இரவில் எந்த விஷ ஜந்தின் தீங்கும் (கடி அல்லது தீண்டுதல்) ஏற்படாது.” (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) சுஹைல் அவர்கள் கூறினார்கள்: “எனவே, எங்கள் குடும்பத்தினர் அதைக் கற்று, ஒவ்வொரு இரவும் அதை ஓதி வந்தனர். அவர்களில் ஒரு சிறுமியை விஷ ஜந்து தீண்டியது, ஆனால் அவள் எந்த வலியையும் உணரவில்லை.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3604c

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا وَكِيعٌ، أَخْبَرَنَا أَبُو فَضَالَةَ الْفَرَجُ بْنُ فَضَالَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ، قَالَ دُعَاءٌ حَفِظْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لاَ أَدَعُهُ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي أُعَظِّمُ شُكْرَكَ وَأُكْثِرُ ذِكْرَكَ وَأَتَّبِعُ نَصِيحَتَكَ وَأَحْفَظُ وَصِيَّتَكَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நான் மனனம் செய்த ஒரு துஆ உண்டு, அதை நான் ஒருபோதும் விடுவதில்லை: ‘அல்லாஹ்வே! உனக்கு நன்றி செலுத்துவதை நான் கண்ணியப்படுத்தவும், உன்னை அதிகமாக நினைவு கூரவும், உனது அறிவுரையைப் பின்பற்றவும், நீ கட்டளையிட்டதை நான் பாதுகாக்கவும் செய்வாயாக (அல்லாஹும்மஜ்அல்னீ உஅழ்ழிமு ஷுக்ரக்க வ உக்ஸிரு திக்ரக்க வ அத்தபிஉ நஸீஹதக்க வ அஹ்ஃபழு வஸிய்யதக்க).’”

இந்த ஹதீஸ் ஃகரீப் ஆகும்.

3604d

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، أَخْبَرَنَا اللَّيْثُ، وَهُوَ ابْنُ أَبِي سُلَيْمٍ عَنْ زِيَادٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا مِنْ رَجُلٍ يَدْعُو اللَّهَ بِدُعَاءٍ إِلاَّ اسْتُجِيبَ لَهُ فَإِمَّا أَنْ يُعَجَّلَ لَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِمَّا أَنْ يُدَّخَرَ لَهُ فِي الآخِرَةِ وَإِمَّا أَنْ يُكَفَّرَ عَنْهُ مِنْ ذُنُوبِهِ

بِقَدْرِ مَا دَعَا مَا لَمْ يَدْعُ بِإِثْمٍ أَوْ قَطِيعَةِ رَحِمٍ أَوْ يَسْتَعْجِلْ " . قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَكَيْفَ يَسْتَعْجِلُ
قَالَ " يَقُولُ دَعَوْتُ رَبِّي فَمَا اسْتَجَابَ لِي " . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

“எவரேனும் அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தனை செய்தால், அவருக்குப் பதிலளிக்கப்படாமல் இருப்பதில்லை. ஒன்று, அது அவருக்கு இவ்வுலகிலேயே வழங்கப்படும்; அல்லது மறுமைக்காக அது அவருக்குச் சேமித்து வைக்கப்படும்; அல்லது அவர் பிரார்த்தித்த அளவிற்கு அவருடைய பாவங்கள் மன்னிக்கப்படும். அவர் பாவமான காரியத்திற்கோ அல்லது உறவுகளைத் துண்டிப்பதற்காகவோ பிரார்த்திக்காத வரையிலும், அவர் அவசரப்படாத வரையிலும் (இம்மூன்றில் ஒன்று நிகழும்).”

அவர்கள், “அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர் எப்படி அவசரப்படுவார்?” என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், “'நான் என் இறைவனிடம் பிரார்த்தித்தேன்; ஆனால், அவன் எனக்குப் பதிலளிக்கவில்லை' என்று அவர் கூறுவதாகும்” என்று பதிலளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3604e

حَدَّثَنَا يَحْيَى، أَخْبَرَنَا يَعْلَى بْنُ عُبَيْدٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَا مِنْ عَبْدٍ يَرْفَعُ يَدَيْهِ حَتَّى يَبْدُوَ إِبْطُهُ يَسْأَلُ اللَّهَ مَسْأَلَةً إِلاَّ آتَاهَا إِيَّاهُ مَا لَمْ يَعْجَلْ " . قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَكَيْفَ عَجَلَتُهُ قَالَ " يَقُولُ قَدْ سَأَلْتُ وَسَأَلْتُ وَلَمْ أُعْطَ شَيْئًا " . وَرَوَى هَذَا الْحَدِيثَ الزُّهْرِيُّ عَنْ أَبِي عُبَيْدٍ مَوْلَى ابْنِ أَزْهَرَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " يُسْتَجَابُ لأَحَدِكُمْ مَا لَمْ يَعْجَلْ يَقُولُ دَعَوْتُ فَلَمْ يُسْتَجَبْ لِي " .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்; அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"தம் அக்குள் தெரியும் அளவுக்குக் கைகளை உயர்த்தி (முழு மனதுடன், பணிவுடன்) அல்லாஹ்விடம் ஒன்றைக் கேட்கும் எந்த ஓர் அடியானுக்கும், அவன் அவசரப்படாத வரை அல்லாஹ் அதை அவனுக்குக் கொடுப்பான்."

அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவசரப்படுவது எப்படி?"

அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவன், 'நான் கேட்டுக் கேட்டுப் பார்த்தேன்; எனக்கு எதுவும் கொடுக்கப்படவில்லை' என்று கூறுவதாகும்."

மேலும் இந்த ஹதீஸை அஸ்-ஸுஹ்ரீ அவர்களும் அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்துள்ளார்கள். அதில் நபி (ஸல்) அவர்கள், "உங்களில் ஒருவர், 'நான் பிரார்த்தித்தேன்; ஆனால் எனக்குப் பதிலளிக்கப்படவில்லை' என்று கூறி அவசரப்படாத வரை, அவரது பிரார்த்தனை ஏற்கப்படும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3604f

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا صَدَقَةُ بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ وَاسِعٍ، عَنْ شُتَيْرِ بْنِ نَهَارٍ الْعَبْدِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ حُسْنَ الظَّنِّ بِاللَّهِ مِنْ حُسْنِ عِبَادَةِ اللَّهِ . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“நிச்சயமாக, அல்லாஹ்வைப் பற்றி நல்லெண்ணம் கொள்வது அல்லாஹ்வைச் சிறந்த முறையில் வணங்குவதன் ஒரு பகுதியாகும்.” (இது அல்லாஹ்வின் கருணை, ஞானம் மற்றும் ஆற்றல் மீது நல்ல எதிர்பார்ப்புகளையும் நம்பிக்கையையும் கொண்டிருப்பது, உண்மையான மற்றும் முழுமையான பக்தியின் ஒருங்கிணைந்த அங்கம் என்பதைக் குறிக்கிறது.)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3604g

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا عَمْرُو بْنُ عَوْنٍ، أَخْبَرَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِيَنْظُرَنَّ أَحَدُكُمْ مَا الَّذِي يَتَمَنَّى فَإِنَّهُ لاَ يَدْرِي مَا يُكْتَبُ لَهُ مِنْ أُمْنِيَّتِهِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

உமர் பின் அபி ஸலமா (ரழி) அவர்கள் தங்களின் தந்தை (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்தார்கள்:

“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘உங்களில் ஒவ்வொருவரும் தாம் எதை விரும்புகிறார் என்பதை (நன்கு) கவனிக்கட்டும் (அல்லது சிந்தித்துப் பார்க்கட்டும்). ஏனெனில், அவருடைய விருப்பத்தில் எது (அவருக்கு) விதிக்கப்படும் (அல்லது நிறைவேற்றப்படும்) என்பதை அவர் அறியமாட்டார்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3604h

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، أَخْبَرَنَا جَابِرُ بْنُ نُوحٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدْعُو فَيَقُولُ ‏ اللَّهُمَّ مَتِّعْنِي بِسَمْعِي وَبَصَرِي وَاجْعَلْهُمَا الْوَارِثَ مِنِّي وَانْصُرْنِي عَلَى مَنْ يَظْلِمُنِي وَخُذْ مِنْهُ بِثَأْرِي ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இவ்வாறு பிரார்த்தனை செய்பவர்களாக இருந்தார்கள்: “அல்லாஹ்வே! என் செவியையும் என் பார்வையையும் எனக்குப் பயன்படச் செய்வாயாக! மேலும் அவ்விரண்டையும் என் வாரிசாக ஆக்குவாயாக (அதாவது, என் மரணம் வரை என் செவியும் பார்வையும் எனக்குப் பயன்படுமாறு செய்வாயாக, மற்ற உறுப்புகள் பலவீனமடைந்தாலும் இவை பலவீனமடையாமல் இருக்கச் செய்வாயாக). எனக்கு அநீதி இழைப்பவருக்கு எதிராக எனக்கு உதவுவாயாக. மேலும் அவரிடமிருந்து எனக்காகப் பழிவாங்குவாயாக.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3604i

حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، سُلَيْمَانُ بْنُ الأَشْعَثِ السِّجْزِيُّ حَدَّثَنَا قَطَنٌ الْبَصْرِيُّ، أَخْبَرَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لِيَسْأَلْ أَحَدُكُمْ رَبَّهُ حَاجَتَهُ كُلَّهَا حَتَّى يَسْأَلَ شِسْعَ نَعْلِهِ إِذَا انْقَطَعَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ سُلَيْمَانَ عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
“அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘உங்களில் ஒருவர் தனது தேவைகள் அனைத்தையும் தனது இறைவனிடமே கேட்கட்டும்; எதுவரையென்றால், தனது செருப்பின் வார் அறுந்துவிட்டால் அதைக் கூட அவனிடமே கேட்கட்டும்.’”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3604j

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ ثَابِتٍ الْبُنَانِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِيَسْأَلْ أَحَدُكُمْ رَبَّهُ حَاجَتَهُ حَتَّى يَسْأَلَهُ الْمِلْحَ وَحَتَّى يَسْأَلَهُ شِسْعَ نَعْلِهِ إِذَا انْقَطَعَ ‏.‏ وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ قَطَنٍ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ سُلَيْمَانَ ‏.‏

தாபித் அல்-புனானீ அவர்கள் அறிவித்தார்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
“உங்களில் ஒருவர் தமது இறைவனிடம் தமது தேவையை (பெரியதோ சிறியதோ எதுவாக இருந்தாலும்) கேட்கட்டும்; எந்த அளவிற்கு என்றால், தமக்குத் தேவைப்படும் உப்பைக் கூட அவனிடம் கேட்கட்டும், தமது செருப்பின் வார் அறுந்துவிட்டால் அதற்காகவும் அவனிடம் கேட்கட்டும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer

جامع الترمذي

49. كتاب المناقب عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

ஜாமிஉத் திர்மிதீ

49. நற்பண்புகளின் அத்தியாயங்கள்

3964

حَدَّثَنَا خَلاَّدُ بْنُ أَسْلَمَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُصْعَبٍ، حَدَّثَنَا الأَوْزَاعِيُّ، عَنْ أَبِي عَمَّارٍ، عَنْ وَاثِلَةَ بْنِ الأَسْقَعِ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى مِنْ وَلَدِ إِبْرَاهِيمَ إِسْمَاعِيلَ وَاصْطَفَى مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ بَنِي كِنَانَةَ وَاصْطَفَى مِنْ بَنِي كِنَانَةَ قُرَيْشًا وَاصْطَفَى مِنْ قُرَيْشٍ بَنِي هَاشِمٍ وَاصْطَفَانِي مِنْ بَنِي هَاشِمٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

வாஸிலா பின் அல்-அஸ்கஃ (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ், இப்ராஹீம் (அலை) அவர்களின் பிள்ளைகளிலிருந்து இஸ்மாயீல் (அலை) அவர்களைத் தேர்ந்தெடுத்தான். மேலும் அவன் இஸ்மாயீல் (அலை) அவர்களின் பிள்ளைகளிலிருந்து பனூ கினானாவைத் தேர்ந்தெடுத்தான். மேலும் அவன் பனூ கினானாவிலிருந்து குறைஷிகளைத் தேர்ந்தெடுத்தான். மேலும் அவன் குறைஷிகளிலிருந்து பனூ ஹாஷிமைத் தேர்ந்தெடுத்தான். மேலும் அவன் பனூ ஹாஷிமிலிருந்து என்னைத் தேர்ந்தெடுத்தான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3965

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الدِّمَشْقِيُّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، حَدَّثَنَا الأَوْزَاعِيُّ، حَدَّثَنِي شَدَّادٌ أَبُو عَمَّارٍ، حَدَّثَنِي وَاثِلَةُ بْنُ الأَسْقَعِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى كِنَانَةَ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ وَاصْطَفَى قُرَيْشًا مِنْ كِنَانَةَ

وَاصْطَفَى هَاشِمًا مِنْ قُرَيْشٍ وَاصْطَفَانِي مِنْ بَنِي هَاشِمٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

வாஸிலா பின் அல்-அஸ்கா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ், இஸ்மாயீல் (அலை) அவர்களின் பிள்ளைகளிலிருந்து கினானாவைத் தேர்ந்தெடுத்தான், மேலும் அவன் கினானாவிலிருந்து குறைஷியரைத் தேர்ந்தெடுத்தான், மேலும் அவன் குறைஷியரிலிருந்து ஹாஷிமைத் தேர்ந்தெடுத்தான், மேலும் அவன் பனூ ஹாஷிமிலிருந்து என்னைத் தேர்ந்தெடுத்தான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3966

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ مُوسَى الْقَطَّانُ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ قُرَيْشًا جَلَسُوا فَتَذَاكَرُوا أَحْسَابَهُمْ بَيْنَهُمْ فَجَعَلُوا مَثَلَكَ كَمَثَلِ نَخْلَةٍ فِي كَبْوَةٍ مِنَ الأَرْضِ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَلْقَ فَجَعَلَنِي مِنْ خَيْرِهِمْ مِنْ خَيْرِ فِرَقِهِمْ وَخَيْرِ الْفَرِيقَيْنِ ثُمَّ تَخَيَّرَ الْقَبَائِلَ فَجَعَلَنِي مِنْ خَيْرِ قَبِيلَةٍ ثُمَّ تَخَيَّرَ الْبُيُوتَ فَجَعَلَنِي مِنْ خَيْرِ بُيُوتِهِمْ فَأَنَا خَيْرُهُمْ نَفْسًا وَخَيْرُهُمْ بَيْتًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْحَارِثِ هُوَ ابْنُ نَوْفَلٍ .

அப்பாஸ் பின் அப்துல் முத்தலிப் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக குரைஷிகள் ஒன்றுகூடி அமர்ந்து தங்களின் வம்சாவளிகளைப் பற்றிப் பேசிக்கொண்டார்கள். அப்போது அவர்கள் உங்களை, பூமியில் உள்ள ஒரு தாழ்வான (அல்லது அசுத்தமான) இடத்தில் உள்ள ஒரு பேரீச்சை மரத்திற்கு ஒப்பாக ஆக்கினார்கள்.'"

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"'நிச்சயமாக அல்லாஹ் படைப்பினங்களைப் படைத்து, என்னை அவர்களில் சிறந்த பிரிவினரில் ஆக்கினான். பின்னர் (அரபியர், அரபியர் அல்லாதவர் ஆகிய) இரு சாராரில் சிறந்த சாராரில் என்னை ஆக்கினான். பின்னர் அவன் கோத்திரங்களைத் தேர்ந்தெடுத்து, என்னை சிறந்த கோத்திரத்தில்

ஆக்கினான். பின்னர் அவன் குடும்பங்களைத் தேர்ந்தெடுத்து, என்னை சிறந்த குடும்பத்தில் ஆக்கினான். ஆகவே, நான் அவர்களில் தனிப்பட்ட விதத்திலும் சிறந்தவன்; குடும்ப ரீதியிலும் சிறந்தவன்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3967

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنِ الْمُطَّلِبِ بْنِ أَبِي وَدَاعَةَ، قَالَ جَاءَ الْعَبَّاسُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَكَأَنَّهُ سَمِعَ شَيْئًا فَقَامَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَلَى الْمِنْبَرِ فَقَالَ " مَنْ أَنَا " . قَالُوا أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْكَ السَّلاَمُ . قَالَ " أَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَلْقَ فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ ثُمَّ جَعَلَهُمْ فِرْقَتَيْنِ فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ فِرْقَةً ثُمَّ جَعَلَهُمْ قَبَائِلَ فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ قَبِيلَةً ثُمَّ جَعَلَهُمْ بُيُوتًا فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ بَيْتًا وَخَيْرِهِمْ نَفْسًا " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَرُوِيَ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ نَحْوُ حَدِيثِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ .

அல்-முத்தலிப் பின் அபி வதாஆ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். அவர் (நபி (ஸல்) அவர்களின் வம்சாவளியைப் பற்றி) ஏதோ (குறைவாகப் பேசப்படுவதை) கேட்டது போல் இருந்தது. எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் மிம்பரின் மீது நின்று, 'நான் யார்?' என்று கேட்டார்கள். (அங்கிருந்த) தோழர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் ஆவீர்கள்; உங்கள் மீது சாந்தி உண்டாவதாக.'
அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'நான் முஹம்மது பின் அப்துல்லாஹ் பின் அப்துல் முத்தலிப் ஆவேன். நிச்சயமாக அல்லாஹ் படைப்புகளைப் படைத்தான்; என்னை அவர்களில் சிறந்தவர்களில் ஆக்கினான். பின்னர் அவன் அவர்களை இரண்டு பிரிவுகளாக ஆக்கினான்; எனவே என்னை அவர்களில் சிறந்த பிரிவில் ஆக்கினான். பின்னர் அவன் அவர்களைக் கோத்திரங்களாக ஆக்கினான்; எனவே என்னை அவர்களில் சிறந்த கோத்திரத்தில் ஆக்கினான். பின்னர் அவன் அவர்களைக் குடும்பங்களாக ஆக்கினான்; எனவே என்னை அவர்களில் சிறந்த குடும்பத்திலும், அவர்களில் சிறந்த தனிநபராகவும் ஆக்கினான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3968

حَدَّثَنَا أَبُو هَمَّامٍ الْوَلِيدُ بْنُ شُجَاعِ بْنِ الْوَلِيدِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَتَى وَجَبَتْ لَكَ النُّبُوَّةُ قَالَ ‏"‏ وَآدَمُ بَيْنَ الرُّوحِ وَالْجَسَدِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ مَيْسَرَةَ الْفَجْرِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் கேட்டார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! தங்களுக்கு எப்போது நபித்துவம் உறுதிப்படுத்தப்பட்டது (அல்லது நிறுவப்பட்டது)?' அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'ஆதம் (அலை) அவர்கள் ரூஹுக்கும் (உயிருக்கும்) உடலுக்கும் இடையில் இருந்தபோதே (அதாவது, அவர்களின் படைப்பு முழுமையடைவதற்கு முன்பே).'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3969

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ يَزِيدَ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ السَّلاَمِ بْنُ حَرْبٍ، عَنْ لَيْثٍ، عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَنَا أَوَّلُ النَّاسِ خُرُوجًا إِذَا بُعِثُوا وَأَنَا خَطِيبُهُمْ إِذَا وَفَدُوا وَأَنَا مُبَشِّرُهُمْ إِذَا أَيِسُوا لِوَاءُ الْحَمْدِ يَوْمَئِذٍ بِيَدِي وَأَنَا أَكْرَمُ وَلَدِ آدَمَ عَلَى رَبِّي وَلاَ فَخْرَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "உயிர்த்தெழுப்பப்படும்போது மக்களில் முதலாமவனாக வெளிப்படுபவனும் நானே, அவர்கள் (இறைவனிடம்) குழுவாக வரும்போது அவர்களுக்காகப் பேசுபவனும் நானே, அவர்கள் நம்பிக்கை இழக்கும்போதெல்லாம் அவர்களுக்கு நற்செய்தி சொல்பவனும் நானே. மேலும், அந்நாளில் புகழின் கொடி என் கையில் இருக்கும், மேலும் என் இறைவனிடத்தில் ஆதமுடைய மக்களில் மிகவும் கண்ணியமானவனும் நானே, மேலும் நான் பெருமையடித்துக் கொள்ளவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3970

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ يَزِيدَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ السَّلاَمِ بْنُ حَرْبٍ، عَنْ يَزِيدَ أَبِي خَالِدٍ، عَنِ الْمِنْهَالِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ فَأُكْسَى الْحُلَّةَ مِنْ حُلَلِ الْجَنَّةِ ثُمَّ أَقُومُ عَنْ يَمِينِ الْعَرْشِ لَيْسَ أَحَدٌ مِنَ الْخَلاَئِقِ يَقُومُ ذَلِكَ الْمَقَامَ غَيْرِي ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(மறுமை நாளில்) பூமி பிளக்கப்பட்டு அதிலிருந்து நான் தான் முதலில் எழுப்பப்படுவேன். பின்னர், சுவனத்து ஆடைகளில் ஒரு ஆடையால் நான் உடுத்தப்படுவேன். பிறகு, நான் அர்ஷின் வலதுபுறத்தில் நிற்பேன். அந்த இடத்தில் என்னைத்தவிர படைப்பினங்களில் வேறு எவரும் நிற்க மாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3971

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ، عَنْ لَيْثٍ، وَهُوَ ابْنُ أَبِي سُلَيْمٍ حَدَّثَنِي كَعْبٌ، حَدَّثَنِي أَبُو هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ سَلُوا اللَّهَ لِيَ الْوَسِيلَةَ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا الْوَسِيلَةُ قَالَ ‏"‏ أَعْلَى دَرَجَةٍ فِي الْجَنَّةِ لاَ يَنَالُهَا إِلاَّ رَجُلٌ وَاحِدٌ أَرْجُو أَنْ أَكُونَ أَنَا هُوَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِسْنَادُهُ لَيْسَ بِالْقَوِيِّ ‏.‏ وَكَعْبٌ لَيْسَ هُوَ بِمَعْرُوفٍ وَلاَ نَعْلَمُ أَحَدًا رَوَى عَنْهُ غَيْرَ لَيْثِ بْنِ أَبِي سُلَيْمٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனக்கு அல்-வஸீலாவை வழங்குமாறு அல்லாஹ்விடம் கேளுங்கள்." அவர்கள் கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்-வஸீலா என்றால் என்ன?" அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "(அது) சுவர்க்கத்தின் மிக உயர்ந்த பதவியாகும். அதை ஒரே ஒரு மனிதரைத் தவிர வேறு யாரும் அடைய மாட்டார்கள், மேலும், நான் அந்த மனிதராக இருப்பேன் என்று எதிர்பார்க்கிறேன்."

(இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: "இது ஒரு ஙரீப் (அந்நியமான) ஹதீஸ். இதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் பலமானது அல்ல. கஅப் என்பவர் அறியப்பட்டவர்

அல்ல. லைத் இப்னு அபீ ஸுலைமைத் தவிர வேறு யாரும் அவரிடமிருந்து அறிவித்ததாக எங்களுக்குத் தெரியவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، حَدَّثَنَا زُهَيْرُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنِ الطُّفَيْلِ بْنِ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَثَلِي فِي النَّبِيِّينَ كَمَثَلِ رَجُلٍ بَنَى دَارًا فَأَحْسَنَهَا وَأَكْمَلَهَا وَأَجْمَلَهَا وَتَرَكَ مِنْهَا مَوْضِعَ لَبِنَةٍ فَجَعَلَ النَّاسُ يَطُوفُونَ بِالْبِنَاءِ وَيَعْجَبُونَ مِنْهُ وَيَقُولُونَ لَوْ تَمَّ مَوْضِعُ تِلْكَ اللَّبِنَةِ وَأَنَا فِي النَّبِيِّينَ مَوْضِعُ تِلْكَ اللَّبِنَةِ " .

وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ كُنْتُ إِمَامَ النَّبِيِّينَ وَخَطِيبَهُمْ وَصَاحِبَ شَفَاعَتِهِمْ غَيْرُ فَخْرٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

உபை இப்னு கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபிமார்களுக்கு மத்தியில் எனது உவமையானது, ஒரு வீட்டைக் கட்டிய மனிதரின் உவமையைப் போன்றதாகும். அவர் அதை நன்கு கட்டி, முழுமையாக்கி, அழகுபடுத்தினார்; ஆனால் அதில் ஒரு செங்கல்லுக்கான இடத்தை (மட்டும்) விட்டுவிட்டார். மக்கள் அந்த வீட்டைச் சுற்றி வந்து, அதைக் கண்டு ஆச்சரியப்பட்டு, 'அந்தச் செங்கல்லுக்கான இடம் (மட்டும்) பூர்த்தி செய்யப்பட்டிருக்கக் கூடாதா?' என்று கூறத் தொடங்கினார்கள். நபிமார்களுக்கு மத்தியில் நான் அந்தச் செங்கல்லின் இடத்தில் இருக்கிறேன்."

மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மறுமை நாளில் நான் நபிமார்களின் தலைவராகவும், அவர்களின் பேச்சாளராகவும், அவர்களின் பரிந்துரைக்கு உரியவராகவும் இருப்பேன்; (இதை) நான் பெருமைக்காகச் சொல்லவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3974

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ الْمُقْرِئُ، حَدَّثَنَا حَيْوَةُ، أَخْبَرَنَا كَعْبُ بْنُ عَلْقَمَةَ، سَمِعَ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ جُبَيْرٍ، أَنَّهُ سَمِعَ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو، أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِذَا سَمِعْتُمُ الْمُؤَذِّنَ فَقُولُوا مِثْلَ مَا يَقُولُ الْمُؤَذِّنُ ثُمَّ صَلُّوا عَلَىَّ فَإِنَّهُ مَنْ صَلَّى عَلَىَّ صَلاَةً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا ثُمَّ سَلُوا لِيَ الْوَسِيلَةَ فَإِنَّهَا مَنْزِلَةٌ فِي الْجَنَّةِ لاَ تَنْبَغِي إِلاَّ لِعَبْدٍ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ وَأَرْجُو أَنْ أَكُونَ أَنَا هُوَ وَمَنْ سَأَلَ لِيَ الْوَسِيلَةَ حَلَّتْ عَلَيْهِ الشَّفَاعَةُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدٌ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ جُبَيْرٍ هَذَا قُرَشِيٌّ مِصْرِيٌّ مَدَنِيٌّ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ جُبَيْرِ بْنِ نُفَيْرٍ شَامِيٌّ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நீங்கள் முஅத்தின் கூறுவதைக் கேட்டால், அவர் கூறுவது போலவே நீங்களும் கூறுங்கள். பின்னர் என் மீது ஸலவாத் சொல்லுங்கள். ஏனெனில் யார் என் மீது ஒரு முறை ஸலவாத் சொல்கிறாரோ, அதன் காரணமாக அல்லாஹ் அவர் மீது பத்து முறை அருள்புரிவான். பின்னர் அல்லாஹ்விடம் எனக்கு ‘அல்-வஸீலா’வைக் கொடுக்குமாறு கேளுங்கள். ஏனெனில் அது சுவர்க்கத்தில் உள்ள ஒரு (உயர்ந்த) பதவியாகும்; அது அல்லாஹ்வின் அடியார்களில் ஒருவருக்குத் தவிர வேறு யாருக்கும் உரியதல்ல. நான் அவராக இருக்க வேண்டும் என நான் ஆதரவு வைக்கிறேன். மேலும் யார் எனக்கு ‘அல்-வஸீலா’ கிடைக்க வேண்டும் என்று கேட்கிறாரோ, அவருக்கு (என்னுடைய) பரிந்துரை அவசியமாகிவிடும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3975

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ ابْنِ جُدْعَانَ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلاَ فَخْرَ وَبِيَدِي لِوَاءُ الْحَمْدِ وَلاَ فَخْرَ وَمَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ إِلاَّ تَحْتَ لِوَائِي وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلاَ فَخْرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ بِهَذَا الإِسْنَادِ عَنْ أَبِي نَضْرَةَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் நியாயத்தீர்ப்பு நாளில் ஆதமின் சந்ததிகளுக்குத் தலைவன் ஆவேன், நான் பெருமையடிக்கவில்லை. புகழ்ச்சிக் கொடி (லிவாவுல் ஹம்த்) என் கையில் இருக்கும், நான் பெருமையடிக்கவில்லை. அந்நாளில், ஆதம் (அலை) உட்பட எந்த நபியும் என் கொடியின் கீழ் இருந்தாலன்றி (வேறு எங்கும்) இருக்க மாட்டார்கள். மேலும், பூமி பிளந்து முதலில் வெளிப்படுபவன் நான் தான், நான் பெருமையடிக்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3976

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ نَصْرِ بْنِ عَلِيٍّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الْمَجِيدِ، حَدَّثَنَا زَمْعَةُ بْنُ صَالِحٍ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ وَهْرَامَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ جَلَسَ نَاسٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَنْتَظِرُونَهُ قَالَ فَخَرَجَ حَتَّى إِذَا دَنَا مِنْهُمْ سَمِعَهُمْ يَتَذَاكَرُونَ فَسَمِعَ حَدِيثَهُمْ فَقَالَ بَعْضُهُمْ عَجَبًا إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ اتَّخَذَ مِنْ خَلْقِهِ خَلِيلاً اتَّخَذَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلاً ‏.‏ وَقَالَ آخَرُ مَاذَا بِأَعْجَبَ مِنْ كَلاَمِ مُوسَى كَلَّمَهُ تَكْلِيمًا وَقَالَ آخَرُ فَعِيسَى كَلِمَةُ اللَّهِ وَرُوحُهُ ‏.‏ وَقَالَ آخَرُ آدَمُ اصْطَفَاهُ اللَّهُ فَخَرَجَ عَلَيْهِمْ فَسَلَّمَ وَقَالَ قَدْ سَمِعْتُ كَلاَمَكُمْ وَعَجَبَكُمْ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلُ اللَّهِ وَهُوَ كَذَلِكَ وَمُوسَى نَجِيُّ اللَّهِ وَهُوَ كَذَلِكَ وَعِيسَى رُوحُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ وَهُوَ كَذَلِكَ وَآدَمُ اصْطَفَاهُ اللَّهُ وَهُوَ كَذَلِكَ أَلاَ وَأَنَا حَبِيبُ اللَّهِ وَلاَ فَخْرَ وَأَنَا حَامِلُ لِوَاءِ الْحَمْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلاَ فَخْرَ وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلاَ فَخْرَ وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ يُحَرِّكُ حِلَقَ الْجَنَّةِ فَيَفْتَحُ اللَّهُ لِي فَيُدْخِلُنِيهَا وَمَعِي فُقَرَاءُ الْمُؤْمِنِينَ وَلاَ فَخْرَ وَأَنَا أَكْرَمُ الأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ وَلاَ فَخْرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் சிலர் (ஓரிடத்தில்) அமர்ந்து அவர்களுக்காகக் காத்திருந்தார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் வெளியே வந்தார்கள். அவர்கள் அருகில் நெருங்கியபோது, தோழர்கள் தங்களுக்குள் பேசிக்கொண்டிருப்பதைக் கேட்டார்கள்; அவர்களது பேச்சைச் செவிமடுத்தார்கள்.

அவர்களில் ஒருவர், "என்னே ஆச்சரியம்! அல்லாஹ் - அவன்

கண்ணியமும் மகத்துவமும் மிக்கவன் - தனது படைப்பிலிருந்து ஒருவரை உற்ற நண்பராக (கலீல்) ஆக்கிக்கொண்டான்; இப்ராஹீமைத் தன் உற்ற நண்பராக ஆக்கிக்கொண்டானே!" என்று கூறினார்.

வேறொருவர், "மூஸா (அலை) அவர்களுடன் அல்லாஹ் பேசியதைவிட ஆச்சரியமானது எதுவுமில்லை! அவருடன் அவன் (நேரடியாகப்) பேசினான்" என்று கூறினார்.

மற்றொருவர், "ஈஸா (அலை) அல்லாஹ்வின் வார்த்தையாகவும் அவனது ரூஹாகவும் (ஆன்மாவாகவும்) இருக்கிறார்கள்" என்று கூறினார்.

இன்னொருவர், "ஆதம் (அலை) அவர்களை அல்லாஹ் (சிறப்பாகத்) தேர்ந்தெடுத்துக்கொண்டான்" என்று கூறினார்.

அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் அவர்களிடம் வந்து ஸலாம் கூறினார்கள். பிறகு கூறினார்கள்:

"உங்கள் உரையாடலையும் (அதில் நீங்கள் வெளிப்படுத்திய) ஆச்சரியத்தையும் நான் கேட்டேன். இப்ராஹீம் (அலை) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் உற்ற நண்பர் (கலீலுல்லாஹ்) ஆவார்கள், அவர் அவ்வாறே இருக்கிறார். மூஸா (அலை) அவர்கள் அல்லாஹ்வுடன் இரகசியமாகப் பேசியவர் (நஜிய்யுல்லாஹ்) ஆவார்கள், அவர் அவ்வாறே இருக்கிறார். ஈஸா (அலை) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் ஆன்மாவும் அவனது வார்த்தையும் ஆவார்கள், அவர் அவ்வாறே இருக்கிறார். ஆதம் (அலை) அவர்களை அல்லாஹ் தேர்ந்தெடுத்துக்கொண்டான் (ஸஃபிய்யுல்லாஹ்), அவர் அவ்வாறே இருக்கிறார்.

அறிந்துகொள்ளுங்கள்! நான் அல்லாஹ்வின் நேசன் (ஹபீபுல்லாஹ்) ஆவேன்; (இதைச் சொல்வதில்) எனக்குப் பெருமை இல்லை. மறுமை நாளில் புகழின் கொடியை (லிவாவுல் ஹம்து) ஏந்துபவன் நானே; இதில் எனக்குப் பெருமை இல்லை. மறுமை நாளில் முதன்முதலில் பரிந்துரை செய்பவரும், முதன்முதலில் பரிந்துரை ஏற்கப்படுபவரும் நானே; இதில் எனக்குப் பெருமை இல்லை. சொர்க்கத்தின் (கதவு) வளையங்களை முதன்முதலில் அசைப்பவன் நானே; அப்போது அல்லாஹ் எனக்காக அதைத் திறந்து, என்னையும் என்னுடன் முஃமின்களிலுள்ள ஏழைகளையும் அதில் நுழையச் செய்வான்; இதில் எனக்குப் பெருமை இல்லை. முன்னோர் மற்றும் பின்னோர் அனைவரிலும் (அல்லாஹ்விடத்தில்) கண்ணியமிக்கவன் நானே; இதில் எனக்குப் பெருமை இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3977

حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَخْزَمَ الطَّائِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ حَدَّثَنِي أَبُو مَوْدُودٍ الْمَدَنِيُّ، حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ الضَّحَّاكِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يُوسُفَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ مَكْتُوبٌ فِي التَّوْرَاةِ صِفَةُ مُحَمَّدٍ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ يُدْفَنُ مَعَهُ. قَالَ فَقَالَ أَبُو مَوْدُودٍ وَقَدْ بَقِيَ فِي الْبَيْتِ مَوْضِعُ قَبْرٍ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ. هَكَذَا قَالَ عُثْمَانُ بْنُ الضَّحَّاكِ وَالْمَعْرُوفُ الضَّحَّاكُ بْنُ عُثْمَانَ الْمَدَنِيُّ.

அப்துல்லாஹ் பின் சலாம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "தவ்ராத்தில் முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் வர்ணனையும் (அதாவது, அவரது பண்புகளும், வருகை பற்றிய முன்னறிவிப்புகளும்), ஈஸா இப்னு மர்யம் (அலை) அவர்கள் அவருடன் (அதாவது, முஹம்மது நபி (ஸல்) அவர்களுடன்) அடக்கம் செய்யப்படுவார்கள் என்பதும் எழுதப்பட்டுள்ளது." (இந்த ஹதீஸின் அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) அபூ மவ்தூத் அவர்கள் கூறினார்கள்: "மேலும் அந்த வீட்டில் (அதாவது, நபி (ஸல்) அவர்கள் அடக்கம் செய்யப்பட்டுள்ள அறையில்) ஒரு கப்றுக்கான இடம் மீதம் உள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3978

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ هِلاَلٍ الصَّوَّافُ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيُّ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ لَمَّا كَانَ الْيَوْمُ الَّذِي دَخَلَ فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمَدِينَةَ أَضَاءَ مِنْهَا كُلُّ شَيْءٍ فَلَمَّا كَانَ الْيَوْمُ الَّذِي مَاتَ فِيهِ أَظْلَمَ مِنْهَا كُلُّ شَيْءٍ وَمَا نَفَضْنَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الأَيْدِي وَإِنَّا لَفِي دَفْنِهِ حَتَّى أَنْكَرْنَا قُلُوبَنَا. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ.

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவிற்குள் பிரவேசித்த அந்த நாளில், அதிலிருந்த அனைத்தும் பிரகாசமாக இருந்தன. பின்னர், அவர்கள் (ஸல்) மரணித்த அந்த நாளில், அதிலிருந்த அனைத்தும் இருள் சூழ்ந்திருந்தன. நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை நல்லடக்கம் செய்துவிட்டு, எங்கள் கைகளை (அடக்கம் செய்த மண்ணை உதறி) உதறுவதற்கு முன்பாகவே, எங்கள் உள்ளங்கள் (முன்பு போலன்றி) அந்நியப்பட்டுப் போனதை நாங்கள் உணர்ந்தோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3979

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ الْعَبْدِيُّ، حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ، سَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْحَاقَ، يُحَدِّثُ عَنِ الْمُطَّلِبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَيْسِ بْنِ مَخْرَمَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ وُلِدْتُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ، صلى الله عليه وسلم عَامَ الْفِيلِ . وَسَأَلَ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ قُبَاثَ بْنَ أَشْيَمَ أَخَا بَنِي يَعْمُرَ بْنِ لَيْثٍ أَأَنْتَ أَكْبَرُ أَمْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَكْبَرُ مِنِّي وَأَنَا أَقْدَمُ مِنْهُ فِي الْمِيلاَدِ وُلِدَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَامَ الْفِيلِ وَرَفَعَتْ بِي أُمِّي عَلَى الْمَوْضِعِ قَالَ وَرَأَيْتُ خَذْقَ الْفِيلِ أَخْضَرَ مُحِيلاً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ .

கைஸ் பின் மக்ரமா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நானும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் 'யானை ஆண்டில்' பிறந்தோம்."

மேலும் உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள், பனூ யஃமர் பின் லைத் குலத்தைச் சார்ந்த குபாத் பின் அஷ்யம் (ரழி) அவர்களிடம், "நீங்கள் பெரியவரா? அல்லது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர் (குபாத்), "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களே என்னை விட (மகத்துவத்தில்) பெரியவர்கள்; நானோ அவர்களை விடப் பிறப்பால் முந்தியவன் (வயதில் மூத்தவன்). அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'யானை ஆண்டில்' பிறந்தார்கள். (யானைப்படையின் நிகழ்வின் போது) என் தாயார் என்னை அந்த இடத்திற்குத் தூக்கிச் சென்றார்கள். அங்கு யானையின் சாணம் (சிதைந்து) பச்சை நிறமாக மாறியிருந்ததை நான் கண்டேன்" என்று கூறினார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3980

حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ سَهْلٍ أَبُو الْعَبَّاسِ الأَعْرَجُ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ غَزْوَانَ أَبُو نُوحٍ، أَخْبَرَنَا يُونُسُ بْنُ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ أَبِي مُوسَى، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ خَرَجَ أَبُو طَالِبٍ إِلَى الشَّامِ وَخَرَجَ مَعَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي أَشْيَاخٍ مِنْ قُرَيْشٍ فَلَمَّا أَشْرَفُوا عَلَى

الرَّاهِبِ هَبَطُوا فَحَلُّوا رِحَالَهُمْ فَخَرَجَ إِلَيْهِمُ الرَّاهِبُ وَكَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ يَمُرُّونَ بِهِ فَلاَ يَخْرُجُ
إِلَيْهِمْ وَلاَ يَلْتَفِتُ . قَالَ فَهُمْ يَحُلُّونَ رِحَالَهُمْ فَجَعَلَ يَتَخَلَّلُهُمُ الرَّاهِبُ حَتَّى جَاءَ فَأَخَذَ بِيَدِ
رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ هَذَا سَيِّدُ الْعَالَمِينَ هَذَا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ يَبْعَثُهُ اللَّهُ
رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ . فَقَالَ لَهُ أَشْيَاخٌ مِنْ قُرَيْشٍ مَا عِلْمُكَ فَقَالَ إِنَّكُمْ حِينَ أَشْرَفْتُمْ مِنَ الْعَقَبَةِ لَمْ
يَبْقَ شَجَرٌ وَلاَ حَجَرٌ إِلاَّ خَرَّ سَاجِدًا وَلاَ يَسْجُدَانِ إِلاَّ لِنَبِيٍّ وَإِنِّي أَعْرِفُهُ بِخَاتَمِ النُّبُوَّةِ أَسْفَلَ مِنْ
غُضْرُوفِ كَتِفِهِ مِثْلَ التُّفَّاحَةِ . ثُمَّ رَجَعَ فَصَنَعَ لَهُمْ طَعَامًا فَلَمَّا أَتَاهُمْ بِهِ وَكَانَ هُوَ فِي رِعْيَةِ
الإِبِلِ قَالَ أَرْسِلُوا إِلَيْهِ فَأَقْبَلَ وَعَلَيْهِ غَمَامَةٌ تُظِلُّهُ فَلَمَّا دَنَا مِنَ الْقَوْمِ وَجَدَهُمْ قَدْ سَبَقُوهُ إِلَى فَىْءِ
الشَّجَرَةِ فَلَمَّا جَلَسَ مَالَ فَىْءُ الشَّجَرَةِ عَلَيْهِ فَقَالَ انْظُرُوا إِلَى فَىْءِ الشَّجَرَةِ مَالَ عَلَيْهِ . قَالَ
فَبَيْنَمَا هُوَ قَائِمٌ عَلَيْهِمْ وَهُوَ يُنَاشِدُهُمْ أَنْ لاَ يَذْهَبُوا بِهِ إِلَى الرُّومِ فَإِنَّ الرُّومَ إِذَا رَأَوْهُ عَرَفُوهُ
بِالصِّفَةِ فَيَقْتُلُونَهُ فَالْتَفَتَ فَإِذَا بِسَبْعَةٍ قَدْ أَقْبَلُوا مِنَ الرُّومِ فَاسْتَقْبَلَهُمْ فَقَالَ مَا جَاءَ بِكُمْ قَالُوا
جِئْنَا أَنَّ هَذَا النَّبِيَّ خَارِجٌ فِي هَذَا الشَّهْرِ فَلَمْ يَبْقَ طَرِيقٌ إِلاَّ بُعِثَ إِلَيْهِ بِأُنَاسٍ وَإِنَّا قَدْ أُخْبِرْنَا
خَبَرَهُ بُعِثْنَا إِلَى طَرِيقِكَ هَذَا فَقَالَ هَلْ خَلْفَكُمْ أَحَدٌ هُوَ خَيْرٌ مِنْكُمْ قَالُوا إِنَّمَا أُخْبِرْنَا خَبَرَهُ
بِطَرِيقِكَ هَذَا . قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ أَمْرًا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَقْضِيَهُ هَلْ يَسْتَطِيعُ أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ رَدَّهُ قَالُوا لاَ .
قَالَ فَبَايَعُوهُ وَأَقَامُوا مَعَهُ قَالَ أَنْشُدُكُمُ اللَّهَ أَيُّكُمْ وَلِيُّهُ قَالُوا أَبُو طَالِبٍ فَلَمْ يَزَلْ يُنَاشِدُهُ حَتَّى
رَدَّهُ أَبُو طَالِبٍ وَبَعَثَ مَعَهُ أَبُو بَكْرٍ بِلاَلاً وَزَوَّدَهُ الرَّاهِبُ مِنَ الْكَعْكِ وَالزَّيْتِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا
حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ பக்ர் இப்னு அபீ மூஸா அவர்கள் தம் தந்தையிடமிருந்து (அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ ரழி) அறிவிக்கின்றார்கள்:

அபூ தாலிப் ஷாம் தேசத்திற்குப் புறப்பட்டார்கள். அவர்களுடன் நபி (ஸல்) அவர்களும், குறைஷிக் குலத்தைச் சார்ந்த பெரியவர்கள் சிலரும் சென்றனர். அவர்கள் (வழியில்) ஒரு துறவியின் இருப்பிடத்திற்கு வந்தபோது, அங்கே (தங்கி) தங்கள் பயணச் சுமைகளை இறக்கி வைத்தனர். அப்போது அந்தத் துறவி அவர்களிடம் (வெளியே) வந்தார். இதற்கு முன்பு அவர்கள் அப்பாதையில் அவரைக் கடந்து செல்லும்போது, அவர் அவர்களிடம் வரவுமாட்டார்; அவர்களைத் திரும்பிப் பார்க்கவுமாட்டார்.

அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்: "அவர்கள் தங்கள் பயணச் சுமைகளை இறக்கி வைத்துக்கொண்டிருந்தபோது, அந்தத் துறவி அவர்கள் ஊடே புகுந்து நடந்து

வந்து, இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கையைப் பிடித்துக்கொண்டார். பிறகு, 'இவர் அகிலங்களின் தலைவர்; இவர் அகிலங்களின் இறைவனின் தூதர்; இவரை அகிலத்தாருக்கு ஓர் அருட்கொடையாக அல்லாஹ் அனுப்புகிறான்' என்று கூறினார்.

உடனே குறைஷிக் குலப் பெரியவர்கள் அவரிடம், 'உமக்கு (இவரைப் பற்றி) எப்படித் தெரியும்?' என்று கேட்டனர். அதற்கு அவர், 'நீங்கள் கணவாயிலிருந்து (மலைப் பாதையிலிருந்து) கீழே இறங்கி வந்தபோது, இவருக்குச் சிரம் பணியாத மரமோ, கல்லோ எதுவும் இருக்கவில்லை. அவை இறைத்தூதருக்கே தவிர வேறு யாருக்கும் சிரம் பணிவதில்லை. மேலும், நான் இவரை இவருடைய தோள்பட்டை எலும்புக்குக் கீழே ஆப்பிள் வடிவத்திலுள்ள இறைதூதுத்துவ முத்திரையைக் கொண்டும் அறிவேன்' என்று கூறினார்.

பிறகு அவர் திரும்பிச் சென்று அவர்களுக்காக உணவு சமைத்தார். அவர் உணவைக் கொண்டு வந்தபோது நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒட்டகங்களை மேய்த்துக் கொண்டிருந்தார்கள். துறவி, 'அவரை அழைத்து வாருங்கள்' என்று கூறினார். அவர் (நபி (ஸல்)) வந்தபோது ஒரு மேகம் அவருக்கு நிழலிட்டுக் கொண்டிருந்தது. அவர் மக்களுடன் அமர்வதற்காக வந்தபோது, மரத்தின் நிழலில் (இடம் கிடைக்காமல்) அவர்கள் முந்திக் கொண்டதைக் கண்டார். அவர் (வெயிலில்) அமர்ந்தபோது, மரத்தின் நிழல் அவர் மீது சாய்ந்தது. உடனே துறவி, 'மரத்தின் நிழல் அவர் மீது சாய்வதைப் பாருங்கள்' என்று கூறினார்."

அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்: "துறவி அவர்கள் அருகே நின்று கொண்டு, 'இவரை ரோம் (பைஸாந்தியம்) நகருக்கு அழைத்துச் செல்ல வேண்டாம்; ஏனெனில் ரோமர்கள் இவரைப் பார்த்தால், (தங்களிடம் உள்ள) அடையாளங்களைக் கொண்டு இவரை அறிந்து கொன்றுவிடுவார்கள்' என்று அவர்களிடம் வலியுறுத்திக் கொண்டிருந்தார். அப்போது அவர் திரும்பிப் பார்த்தபோது, ஏழு பேர் கொண்ட ரோமர்கள் (அவரைத் தேடி) வந்திருந்தனர்.

துறவி அவர்களை எதிர்கொண்டு, 'நீங்கள் ஏன் வந்தீர்கள்?' என்று கேட்டார். அதற்கு அவர்கள், 'இந்த இறைத்தூதர் இம்மாதத்தில் வெளிப்படுவார் என்று எங்களுக்குத் தகவல் கிடைத்தது. எனவே (அவரைத் தேடிப்பிடிக்க) ஆட்களை அனுப்பாத எந்தப் பாதையும் (எஞ்சியிருக்க) இல்லை. அவரைப் பற்றிய செய்தி எங்களுக்குத் தெரிவிக்கப்பட்டதால், உங்களின் இந்தப் பாதைக்கு நாங்கள் அனுப்பப்பட்டுள்ளோம்' என்று கூறினர்.

அதற்கு அவர், 'உங்களுக்குப் பின்னால் உங்களைவிடச் சிறந்தவர் (எவரேனும்) இருக்கிறாரா?' என்று கேட்டார். அவர்கள், 'உங்களின் இந்தப் பாதையில் மட்டுமே எங்களுக்கு அவரைப் பற்றிய செய்தி கிடைத்தது' என்று கூறினர். அவர், 'அல்லாஹ் ஒரு காரியத்தை நிறைவேற்ற நாடினால், மனிதர்களில் யாராவது அதைத் தடுத்து நிறுத்த முடியுமா என்று நீங்கள் கருதுகிறீர்களா?' என்று கேட்டார். அவர்கள் 'இல்லை' என்றனர்."

அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்: "எனவே அவர்கள் அந்தத் துறவியிடம் விசுவாசப்

பிரமாணம் செய்து, அவருடனே தங்கிவிட்டனர். பிறகு துறவி (குறைஷிகளிடம்), 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக உங்களைக் கேட்கிறேன்; உங்களில் இவருடைய பாதுகாவலர் யார்?' என்று கேட்டார். அவர்கள் 'அபூ தாலிப்' என்றனர். எனவே அபூ தாலிப் அவரை (நபி (ஸல்) அவர்களை மக்காவிற்குத்) திருப்பி அனுப்பும் வரை துறவி அவரை வற்புறுத்திக் கொண்டேயிருந்தார். (அபூ தாலிப் அவரைத் திருப்பி அனுப்பியபோது) அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் பிலால் (ரழி) அவர்களை அவருடன் அனுப்பி வைத்தார். அந்தத் துறவி அவருக்குப் பயண உணவாக ரொட்டியையும் (ஜைத்தூன்) எண்ணெயையும் கொடுத்தனுப்பினார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3981

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ أُنْزِلَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ ابْنُ أَرْبَعِينَ فَأَقَامَ بِمَكَّةَ ثَلاَثَ عَشْرَةَ وَبِالْمَدِينَةِ عَشْرًا وَتُوُفِّيَ وَهُوَ ابْنُ ثَلاَثٍ وَسِتِّينَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு நாற்பது வயதாக இருந்தபோது (முதல்) வஹீ (இறைச்செய்தி) அருளப்பட்டது. (அதன் பிறகு) அவர்கள் மக்காவில் பதின்மூன்று ஆண்டுகளும் மதீனாவில் பத்து ஆண்டுகளும் தங்கியிருந்தார்கள். மேலும், அவர்கள் அறுபத்து மூன்று வயதாக இருந்தபோது வஃபாத் ஆனார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3982

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ هِشَامٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قُبِضَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ ابْنُ خَمْسٍ وَسِتِّينَ وَهَكَذَا حَدَّثَنَا هُوَ يَعْنِي ابْنَ بَشَّارٍ وَرَوَى عَنْهُ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ مِثْلَ ذَلِكَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அறுபத்தைந்து வயதாக இருந்தபோது (இவ்வுலகை விட்டு) மறைந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3983

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، وَحَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، أَنَّهُ سَمِعَ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ لَمْ يَكُنْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِالطَّوِيلِ الْبَائِنِ وَلاَ بِالْقَصِيرِ الْمُتَرَدِّدِ وَلاَ بِالأَبْيَضِ الأَمْهَقِ وَلاَ بِالآدَمِ وَلَيْسَ بِالْجَعْدِ الْقَطَطِ وَلاَ بِالسَّبِطِ بَعَثَهُ اللَّهُ عَلَى رَأْسِ أَرْبَعِينَ سَنَةً فَأَقَامَ بِمَكَّةَ عَشْرَ سِنِينَ وَبِالْمَدِينَةِ عَشْرَ سِنِينَ وَتَوَفَّاهُ اللَّهُ عَلَى رَأْسِ سِتِّينَ سَنَةً وَلَيْسَ فِي رَأْسِهِ وَلِحْيَتِهِ عِشْرُونَ شَعْرَةً بَيْضَاءَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (பிறரை விடத் தனித்துத் தெரியும் அளவு) மிக உயரமானவர்களாகவும் இருக்கவில்லை; (உடல் வளர்ச்சி குன்றிய) மிகக் குட்டையானவர்களாகவும் இருக்கவில்லை. அவர்கள் (சுண்ணாம்பு போன்று) வெளிறிய வெள்ளை நிறத்தவராகவும் இருக்கவில்லை; (கருமை கலந்த) மாநிறத்தவராகவும் இருக்கவில்லை. அவர்களுடைய தலைமுடி முற்றிலும் சுருண்டதாகவும் இருக்கவில்லை; முற்றிலும் நேராகவும் இருக்கவில்லை. அல்லாஹ் அவர்களை நாற்பது வயதில் (தூதராக) அனுப்பினான். அவர்கள் மக்காவில் பத்து ஆண்டுகள் தங்கினார்கள்; மதீனாவில் பத்து ஆண்டுகள் தங்கினார்கள். அறுபது வயதில் அல்லாஹ் அவர்களைக் கைப்பற்றினான். அவர்களுடைய தலையிலும் தாடியிலும் இருபது நரைமுடிகள் கூட இருக்கவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3984

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ أَنْبَأَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ مُعَاذٍ الضَّبِّيُّ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ بِمَكَّةَ حَجَرًا كَانَ يُسَلِّمُ عَلَىَّ لَيَالِيَ بُعِثْتُ إِنِّي لأَعْرِفُهُ الآنَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக மக்காவில் ஒரு கல் இருக்கிறது; நான் (இறைத்தூதராக) அனுப்பப்பட்ட இரவுகளில் அது

எனக்கு ஸலாம் கூறிவந்தது. நிச்சயமாக அதனை நான் இப்பொழுதும் அறிவேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3985

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ التَّيْمِيُّ، عَنْ أَبِي الْعَلاَءِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، قَالَ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَتَدَاوَلُ مِنْ قَصْعَةٍ مِنْ غُدْوَةٍ حَتَّى اللَّيْلِ يَقُومُ عَشَرَةٌ وَيَقْعُدُ عَشَرَةٌ . قُلْنَا فَمَا كَانَتْ تُمَدُّ قَالَ مِنْ أَىِّ شَيْءٍ تَعْجَبُ مَا كَانَتْ تُمَدُّ إِلاَّ مِنْ هَا هُنَا وَأَشَارَ بِيَدِهِ إِلَى السَّمَاءِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَأَبُو الْعَلاَءِ اسْمُهُ يَزِيدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الشِّخِّيرِ .

சமுரா பின் ஜுன்தப் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தோம். காலையிலிருந்து இரவு வரை ஒரு கிண்ணத்திலிருந்து (உணவை) (மாறி மாறி) சாப்பிட்டு வந்தோம். (அப்போது) பத்து பேர் எழுவார்கள்; (வேறு) பத்து பேர் அமர்வார்கள்."
நாங்கள் கேட்டோம்: "அப்படியானால் அது எவ்வாறு (மீண்டும் மீண்டும்) நிரப்பப்பட்டது?"
அவர் கூறினார்கள்: "எதைக் கண்டு நீங்கள் ஆச்சரியப்படுகிறீர்கள்? அது இங்கிருந்தே தவிர (வேறு எங்கிருந்தும்) நிரப்பப்படவில்லை," என்று கூறி, தமது கையால் வானத்தைச் சுட்டிக் காட்டினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3986

حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكُوفِيُّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ أَبِي ثَوْرٍ، عَنِ السُّدِّيِّ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ أَبِي يَزِيدَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمَكَّةَ فَخَرَجْنَا فِي بَعْضِ نَوَاحِيهَا فَمَا اسْتَقْبَلَهُ جَبَلٌ وَلاَ شَجَرٌ إِلاَّ وَهُوَ يَقُولُ السَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَرَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ أَبِي ثَوْرٍ وَقَالُوا عَنْ عَبَّادٍ أَبِي يَزِيدَ مِنْهُمْ فَرْوَةُ بْنُ أَبِي الْمَغْرَاءِ .

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் மக்காவில் இருந்தேன். நாங்கள் அதன் (மக்காவின்) புறநகர்ப் பகுதிகளில் ஒன்றிற்குப் புறப்பட்டுச் சென்றோம். அப்போது, அவரை எதிர்கொண்ட எந்த மலையும் மரமும், 'உங்கள் மீது சாந்தி உண்டாகட்டும், அல்லாஹ்வின் தூதரே' என்று கூறாமல் இருந்ததில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3987

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ يُونُسَ، عَنْ عِكْرِمَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَطَبَ إِلَى لِزْقِ جِذْعٍ وَاتَّخَذُوا لَهُ مِنْبَرًا فَخَطَبَ عَلَيْهِ فَحَنَّ الْجِذْعُ حَنِينَ النَّاقَةِ فَنَزَلَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَمَسَّهُ فَسَكَنَ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ أُبَىٍّ وَجَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَحَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு மரத்தின் அடிப்பகுதியைச் சார்ந்து குத்பா (சொற்பொழிவு) நிகழ்த்தி வந்தார்கள். (பின்னர்) ஸஹாபாக்கள் அவருக்காக ஒரு மிம்பரை (மேடையை) செய்தார்கள்; ஆகவே அவர்கள் அதன் மீது குத்பா நிகழ்த்தினார்கள். அப்போது அந்த மரத்தின் அடிப்பகுதி ஒரு பெண் ஒட்டகம் முனகுவதைப் போன்று முனகியது. எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் (மிம்பரிலிருந்து) இறங்கி வந்து அதைத் தடவினார்கள்; அது அமைதியானது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3988

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ أَبِي ظَبْيَانَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ بِمَ أَعْرِفُ أَنَّكَ نَبِيٌّ قَالَ " إِنْ دَعَوْتُ هَذَا الْعِذْقَ مِنْ هَذِهِ النَّخْلَةِ أَتَشْهَدُ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ " . فَدَعَاهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَجَعَلَ يَنْزِلُ مِنَ النَّخْلَةِ حَتَّى سَقَطَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ قَالَ " ارْجِعْ " . فَعَادَ فَأَسْلَمَ الأَعْرَابِيُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு கிராமவாசி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "நீங்கள் ஒரு நபி என்பதை நான் எப்படி அறிந்துகொள்வேன்?" எனக் கேட்டார்.

அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நான் இந்தப் பேரீச்ச மரத்திலிருந்து இந்தப் பேரீச்சம் பழக்குலையை அழைத்தால், நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் என்று நீங்கள் சாட்சி கூறுவீர்களா?"

எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதை அழைத்தார்கள். உடனே அது மரத்திலிருந்து இறங்கி வரத் தொடங்கி, நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு அருகில் வந்து விழுந்தது.

பிறகு அவர்கள் (ஸல்) "திரும்பிச் செல்," எனக் கூறினார்கள்; அதுவும் திரும்பிச் சென்றது.

எனவே அந்தக் கிராமவாசி இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டார்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3989

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، بُنْدَارٌ حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، حَدَّثَنَا عَزْرَةُ بْنُ ثَابِتٍ، حَدَّثَنَا عِلْبَاءُ بْنُ أَحْمَرَ، حَدَّثَنَا أَبُو زَيْدِ بْنُ أَخْطَبَ، قَالَ مَسَحَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدَهُ عَلَى وَجْهِي وَدَعَا لِي قَالَ عَزْرَةُ إِنَّهُ عَاشَ مِائَةً وَعِشْرِينَ سَنَةً وَلَيْسَ فِي رَأْسِهِ إِلاَّ شَعَرَاتٌ بِيضٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأَبُو زَيْدٍ اسْمُهُ عَمْرُو بْنُ أَخْطَبَ ‏.‏

அபூ ஸைத் பின் அக்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என் முகத்தின் மீது தம் கையைத் தடவி, எனக்காகப் பிரார்த்தனை செய்தார்கள்."

அஸ்ரா (அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "நிச்சயமாக அவர்கள் நூற்று இருபது ஆண்டுகள் வாழ்ந்தார்கள். அவரது தலையில் சில நரை முடிகள் மட்டுமே இருந்தன."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்: "இது ஹஸன் ஙரீப் தரத்திலான ஹதீஸ் ஆகும். அபூ ஸைத் என்பவரின் பெயர் அம்ர் பின் அக்தப் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3990

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ عَرَضْتُ عَلَى مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، أَنَّهُ سَمِعَ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ قَالَ أَبُو طَلْحَةَ لأُمِّ سُلَيْمٍ لَقَدْ سَمِعْتُ صَوْتَ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - يَعْنِي ضَعِيفًا - أَعْرِفُ فِيهِ الْجُوعَ فَهَلْ عِنْدَكِ مِنْ شَيْءٍ فَقَالَتْ نَعَمْ . فَأَخْرَجَتْ أَقْرَاصًا مِنْ شَعِيرٍ ثُمَّ أَخْرَجَتْ خِمَارًا لَهَا فَلَفَّتِ الْخُبْزَ بِبَعْضِهِ ثُمَّ دَسَّتْهُ فِي يَدِي وَرَدَّتْنِي بِبَعْضِهِ ثُمَّ أَرْسَلَتْنِي إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ فَذَهَبْتُ بِهِ إِلَيْهِ فَوَجَدْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَالِسًا فِي الْمَسْجِدِ وَمَعَهُ النَّاسُ قَالَ فَقُمْتُ عَلَيْهِمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَرْسَلَكَ أَبُو طَلْحَةَ " . فَقُلْتُ نَعَمْ . قَالَ " بِطَعَامٍ " . فَقُلْتُ نَعَمْ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِمَنْ مَعَهُ " قُومُوا " . قَالَ فَانْطَلَقُوا فَانْطَلَقْتُ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ حَتَّى جِئْتُ أَبَا طَلْحَةَ فَأَخْبَرْتُهُ فَقَالَ أَبُو طَلْحَةَ يَا أُمَّ سُلَيْمٍ قَدْ جَاءَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَالنَّاسُ مَعَهُ وَلَيْسَ عِنْدَنَا مَا نُطْعِمُهُمْ . قَالَتْ أُمُّ سُلَيْمٍ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ فَانْطَلَقَ أَبُو طَلْحَةَ حَتَّى لَقِيَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَبُو طَلْحَةَ مَعَهُ حَتَّى دَخَلاَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " هَلُمِّي يَا أُمَّ سُلَيْمٍ مَا عِنْدَكِ " . فَأَتَتْ بِذَلِكَ الْخُبْزِ فَأَمَرَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَفُتَّ وَعَصَرَتْ أُمُّ سُلَيْمٍ عُكَّةً لَهَا فَأَدَمَتْهُ ثُمَّ قَالَ فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَقُولَ ثُمَّ قَالَ " ائْذَنْ لِعَشَرَةٍ " . فَأَذِنَ لَهُمْ فَأَكَلُوا حَتَّى شَبِعُوا ثُمَّ خَرَجُوا ثُمَّ قَالَ " ائْذَنْ لِعَشَرَةٍ " . فَأَذِنَ لَهُمْ فَأَكَلُوا حَتَّى شَبِعُوا ثُمَّ خَرَجُوا فَأَكَلَ الْقَوْمُ كُلُّهُمْ وَشَبِعُوا وَالْقَوْمُ سَبْعُونَ أَوْ ثَمَانُونَ رَجُلاً . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அபூ தல்ஹா (ரலி) அவர்கள் (என் தாயார்) உம்மு ஸுலைம் (ரலி) அவர்களிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் குரல் பலவீனமாக இருப்பதை நான் செவியுற்றேன். அதில் பசியின் தாக்கத்தை நான் அறிகிறேன். உன்னிடம் (உணவு) ஏதேனும் இருக்கிறதா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு உம்மு ஸுலைம் (ரலி), "ஆம்" என்று கூறி, சில வாற்கோதுமை ரொட்டிகளை எடுத்தார்கள். பிறகு தனக்குரிய முக்காட்டுத் துணி ஒன்றை எடுத்து, அதில் அந்த ரொட்டியைச் சுற்றி, அதை என்

கையில் மறைத்து வைத்து, அத்துணியின் ஒரு பகுதியால் என்னைச் சுற்றினார்கள். பிறகு என்னை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் அனுப்பினார்கள்.

நான் அதை எடுத்துக்கொண்டு அவர்களிடம் சென்றேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் பள்ளிவாசலில் அமர்ந்திருப்பதைக் கண்டேன். அவர்களுடன் மக்களும் இருந்தனர். நான் அவர்களுக்கு அருகில் சென்று நின்றேன். உடனே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அபூ தல்ஹா உன்னை அனுப்பினாரா?" என்று கேட்டார்கள். நான் "ஆம்" என்றேன். "உணவுடனா?" என்று கேட்டார்கள். நான் "ஆம்" என்றேன். உடனே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தம்முடன் இருந்தவர்களிடம், "எழுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

அவர்கள் அனைவரும் புறப்பட்டனர். நான் அவர்களுக்கு முன்னால் சென்று அபூ தல்ஹா (ரலி) அவர்களிடம் (செய்தியைத்) தெரிவித்தேன். அபூ தல்ஹா (ரலி), "உம்மு ஸுலைமே! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்களுடன் வந்து கொண்டிருக்கிறார்கள். அவர்களுக்கோ உணவளிக்க நம்மிடம் ஏதுமில்லையே!" என்று கூறினார்கள். அதற்கு உம்மு ஸுலைம் (ரலி), "அல்லாஹ்வும் அவனது தூதரும் நன்கறிவர்" என்று கூறினார்கள்.

பிறகு அபூ தல்ஹா (ரலி) அவர்கள் (வாசலுக்குச்) சென்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைச் சந்தித்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும் அபூ தல்ஹா (ரலி) அவர்களும் முன்னோக்கி வந்து (வீட்டிற்குள்) நுழைந்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "உம்மு ஸுலைமே! உன்னிடம் இருப்பதைக்கொண்டு வா" என்று கூறினார்கள். அவர் அந்த ரொட்டியைக் கொண்டு வந்தார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஆணையிடவே அது (சிறு துண்டுகளாகப்) பிய்த்துப் போடப்பட்டது. உம்மு ஸுலைம் (ரலி) தம்மிடமிருந்த ஒரு நெய்ப் பையை (ரொட்டித் துண்டுகள் மீது) பிழிந்து, அதை (ரொட்டித் துண்டுகளுக்கு) துணையாக (அல்லது சுவையூட்டியாக) பயன்படுத்தினார். பிறகு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அதில் அல்லாஹ் நாடியதை (துஆவை) ஓதினார்கள்.

பிறகு, "பத்து பேரை அனுமதிப்பீராக!" என்று கூறினார்கள். அவர்களுக்கு அனுமதியளிக்கப்பட்டது. அவர்கள் வயிறு நிரம்பச் சாப்பிட்டுவிட்டு வெளியேறினார்கள். பிறகு, "பத்து பேரை அனுமதிப்பீராக!" என்று கூறினார்கள். அவர்களும் வயிறு நிரம்பச் சாப்பிட்டுவிட்டு வெளியேறினார்கள். (இவ்வாறாக, அடுத்தடுத்த குழுக்களாக) அந்தக் கூட்டம் முழுவதும் சாப்பிட்டு வயிறு நிரம்பினர். அக்கூட்டத்தில் எழுபது அல்லது எண்பது ஆண்கள் இருந்தனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3991 ⋮

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنٌ، حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَحَانَتْ صَلاَةُ الْعَصْرِ وَالْتَمَسَ النَّاسُ الْوَضُوءَ فَلَمْ يَجِدُوهُ فَأُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِوَضُوءٍ فَوَضَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدَهُ فِي ذَلِكَ الإِنَاءِ وَأَمَرَ النَّاسَ أَنْ يَتَوَضَّئُوا مِنْهُ . قَالَ فَرَأَيْتُ الْمَاءَ يَنْبُعُ مِنْ تَحْتِ أَصَابِعِهِ فَتَوَضَّأَ النَّاسُ حَتَّى تَوَضَّئُوا مِنْ عِنْدِ آخِرِهِمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَجَابِرٍ وَزِيَادِ بْنِ الْحَارِثِ الصُّدَائِيِّ وَحَدِيثُ أَنَسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை 'அஸ்ர்' தொழுகை நேரம் நெருங்கிய சமயத்தில் பார்த்தேன், அப்போது மக்கள் உளூ செய்வதற்கான நீரைத் தேடிக்கொண்டிருந்தார்கள், ஆனால் அவர்கள் (எந்தத் தண்ணீரையும்) காணவில்லை. எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஒரு பாத்திரத்தில் உளூ செய்வதற்கான நீர் கொண்டுவரப்பட்டது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது கையை அந்தப் பாத்திரத்தில் வைத்து, அதிலிருந்து மக்கள் உளூ செய்யுமாறு கட்டளையிட்டார்கள்." அவர் (அனஸ் (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "அப்போது நான் நீர் அன்னாரின் விரல்களுக்கு அடியிலிருந்து பொங்கி வருவதைக் கண்டேன். மக்கள் உளூ செய்தார்கள், அவர்களில் கடைசி நபர் உளூ செய்யும் வரை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3992

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ، حَدَّثَنِي الزُّهْرِيُّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّهَا قَالَتْ أَوَّلُ مَا ابْتُدِئَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنَ النُّبُوَّةِ حِينَ أَرَادَ اللَّهُ كَرَامَتَهُ وَرَحْمَةَ الْعِبَادِ بِهِ أَنْ لاَ يَرَى شَيْئًا إِلاَّ جَاءَتْ مِثْلَ فَلَقِ الصُّبْحِ فَمَكَثَ عَلَى ذَلِكَ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَمْكُثَ وَحُبِّبَ إِلَيْهِ الْخَلْوَةُ فَلَمْ يَكُنْ شَيْءٌ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ يَخْلُوَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ் அவரை கண்ணியப்படுத்தவும், தனது படைப்புகள் மீது தனது

கருணையை அருளவும் நாடியபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நபித்துவத்துடன் ஆரம்பித்தவற்றில் முதலாவது யாதெனில், அவர்கள் (கனவில்) காணும் எதுவும் விடியற்காலையின் உதயத்தைப் போன்று (தெளிவாகவும் உண்மையாகவும்) நிகழ்வதேயாகும்.

ஆகவே, அல்லாஹ் அவரை அவ்வாறு தொடர நாடிய காலம் வரை அவர்கள் அதில் நீடித்திருந்தார்கள், மேலும் தனிமை அவர்களுக்கு பிரியமானதாக ஆக்கப்பட்டது, எந்தளவுக்கு என்றால், தனித்திருப்பதை விட வேறு எதுவும் அவர்களுக்கு மிகவும் பிரியமானதாக இருக்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3993

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ إِنَّكُمْ تَعُدُّونَ الآيَاتِ عَذَابًا وَإِنَّا كُنَّا نَعُدُّهَا عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَرَكَةً لَقَدْ كُنَّا نَأْكُلُ الطَّعَامَ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَنَحْنُ نَسْمَعُ تَسْبِيحَ الطَّعَامِ ‏.‏ قَالَ وَأُتِيَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِإِنَاءٍ فَوَضَعَ يَدَهُ فِيهِ فَجَعَلَ الْمَاءُ يَنْبُعُ مِنْ بَيْنِ أَصَابِعِهِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم حَىَّ عَلَى الْوَضُوءِ الْمُبَارَكِ وَالْبَرَكَةُ مِنَ السَّمَاءِ ‏.‏ حَتَّى تَوَضَّأْنَا كُلُّنَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நீங்கள் அத்தாட்சிகளைத் (அற்புதங்களை) தண்டனையாகக் கருதுகிறீர்கள்; ஆனால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் அவற்றை நாங்கள் அருட்கொடையாகக் கருதினோம். நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் உணவு உண்போம்; (அப்போது) அவ்வுணவு தஸ்பீஹ் செய்வதை நாங்கள் கேட்போம்."

மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஒரு பாத்திரம் கொண்டுவரப்பட்டது. அவர்கள் அதில் தமது கையை வைத்தார்கள். உடனே அவர்களின் விரல்களுக்கிடையிலிருந்து தண்ணீர் பீறிட்டு வர ஆரம்பித்தது. அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், **'பாக்கியம் நிறைந்த வுளூவின் பக்கம் வாருங்கள்! இந்த பரக்கத் (அருள் வளம்) வானிலிருந்து கிடைப்பதாகும்'** என்று கூறினார்கள். நாங்கள் அனைவரும் வுளூச் செய்யும் வரை (தண்ணீர் சுரந்தது)."

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆன ஹதீஸாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3994

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، حَدَّثَنَا مَعْنُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ الْحَارِثَ بْنَ هِشَامٍ، سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَيْفَ يَأْتِيكَ الْوَحْىُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ أَحْيَانًا يَأْتِينِي فِي مِثْلِ صَلْصَلَةِ الْجَرَسِ وَهُوَ أَشَدُّ عَلَىَّ وَأَحْيَانًا يَتَمَثَّلُ لِي الْمَلَكُ رَجُلاً فَيُكَلِّمُنِي فَأَعِي مَا يَقُولُ ‏.‏ قَالَتْ عَائِشَةُ فَلَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَنْزِلُ عَلَيْهِ الْوَحْىُ فِي الْيَوْمِ الشَّدِيدِ الْبَرْدِ فَيَفْصِمُ عَنْهُ وَإِنَّ جَبِينَهُ لَيَتَفَصَّدُ عَرَقًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்-ஹாரித் பின் ஹிஷாம் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம், "உங்களுக்கு வஹீ (இறைச்செய்தி) எவ்வாறு வருகிறது?" என்று கேட்டார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சில நேரங்களில் அது மணி ஓசையைப் போன்று (கடும் உலோக சத்தம் போல) எனக்கு வரும்; அதுதான் எனக்கு மிகவும் கடினமானதாக (தாங்க முடியாததாக) இருக்கும். சில நேரங்களில் வானவர் ஒரு மனிதரைப் போன்று எனக்குத் தோற்றமளிப்பார்; அவர் என்னிடம் பேசுவார்; அவர் சொல்வதை நான் புரிந்துகொள்வேன்."

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மிகவும் குளிரான ஒரு நாளில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மீது வஹீ (இறைச்செய்தி) இறங்கிக் கொண்டிருந்தபோது நான் அவர்களைப் பார்த்தேன். (வஹீ) அவர்களை விட்டு விலகியதும், அவர்களின் நெற்றியில் வியர்வை பெருக்கெடுக்கும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3995

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، قَالَ مَا رَأَيْتُ مِنْ ذِي لِمَّةٍ فِي حُلَّةٍ حَمْرَاءَ أَحْسَنَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَهُ شَعْرٌ يَضْرِبُ مَنْكِبَيْهِ بَعِيدٌ مَا بَيْنَ الْمَنْكِبَيْنِ لَمْ يَكُنْ بِالْقَصِيرِ وَلاَ بِالطَّوِيلِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "தோள் வரை நீண்ட கேசத்துடனும், சிவப்பு நிற ஹுல்லா (மேலாடை மற்றும் கீழாடை கொண்ட ஒரு ஜோடி ஆடை) அணிந்த நிலையிலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை விட அழகான ஒருவரை நான் கண்டதில்லை. அவர்களுக்கு தோள்கள் மீது புரளும் (அல்லது தொடும்) கேசம் இருந்தது; அவர்கள் அகன்ற தோள்களை உடையவர்களாக இருந்தார்கள்; அவர்கள் குட்டையாகவோ அல்லது மிக நெட்டையாகவோ இருக்கவில்லை (மாறாக, நடுத்தரமான உயரமுடையவர்களாக இருந்தார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3996

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، حَدَّثَنَا زُهَيْرٌ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ سَأَلَ رَجُلٌ الْبَرَاءَ أَكَانَ وَجْهُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِثْلَ السَّيْفِ قَالَ لاَ مِثْلَ الْقَمَرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

அபூ இஸ்ஹாக் அறிவித்தார்கள்: ஒருவர் அல்-பரா (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் திருமுகம் வாளைப் போன்று (நீண்டதாகவும், கூர்மையாகவும்) இருந்ததா?' அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இல்லை, சந்திரனைப் போன்று (வட்டமாகவும், பிரகாசமாகவும்) இருந்தது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، حَدَّثَنَا الْمَسْعُودِيُّ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ مُسْلِمِ بْنِ هُرْمُزَ، عَنْ نَافِعِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ لَمْ يَكُنْ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِالطَّوِيلِ وَلاَ بِالْقَصِيرِ شَثْنَ الْكَفَّيْنِ وَالْقَدَمَيْنِ ضَخْمَ الرَّأْسِ ضَخْمَ الْكَرَادِيسِ طَوِيلَ الْمَسْرُبَةِ إِذَا مَشَى تَكَفَّأَ تَكَفُّؤًا كَأَنَّمَا انْحَطَّ مِنْ صَبَبٍ لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .
حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ الْمَسْعُودِيِّ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் உயரமானவர்களாகவோ குட்டையானவர்களாகவோ

இருக்கவில்லை. அவர்களுடைய கைகளும் பாதங்களும் பருத்திருந்தன. அவர்களுடைய தலை பெரியதாக இருந்தது. அவர்கள் பெரிய எலும்புகளை உடையவர்களாக இருந்தார்கள். அவர்களுக்கு நீண்ட மஸ்ருபா (நெஞ்சிலிருந்து தொப்புள் வரை உள்ள முடியின் கோடு) இருந்தது. அவர்கள் நடக்கும்போது, ஒரு சரிவிலிருந்து இறங்குபவரைப் போன்று (வேகமாகவும், உறுதியாகவும்) முன்னோக்கிச் சாய்ந்து நடப்பார்கள். நான் அவர்களுக்கு முன்னரோ பின்னரோ அவர்களைப் போன்று ஒருவரையும் கண்டதில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

3999

حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي حَلِيمَةَ مِنْ قَصْرِ الأَحْنَفِ وَأَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ وَعَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ الْمَعْنَى وَاحِدٌ قَالُوا حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ يُونُسَ، حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، مَوْلَى غُفْرَةَ حَدَّثَنِي إِبْرَاهِيمُ بْنُ مُحَمَّدٍ، مِنْ وَلَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ قَالَ كَانَ عَلِيٌّ رضى الله عنه إِذَا وَصَفَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَمْ يَكُنْ بِالطَّوِيلِ الْمُمَغَّطِ وَلاَ بِالْقَصِيرِ الْمُتَرَدِّدِ وَكَانَ رَبْعَةً مِنَ الْقَوْمِ وَلَمْ يَكُنْ بِالْجَعْدِ الْقَطَطِ وَلاَ بِالسَّبِطِ كَانَ جَعْدًا رَجِلاً وَلَمْ يَكُنْ بِالْمُطَهَّمِ وَلاَ بِالْمُكَلْثَمِ وَكَانَ فِي الْوَجْهِ تَدْوِيرٌ أَبْيَضُ مُشْرَبٌ أَدْعَجُ الْعَيْنَيْنِ أَهْدَبُ الأَشْفَارِ جَلِيلُ الْمُشَاشِ وَالْكَتِدِ أَجْرَدُ ذُو مَسْرُبَةٍ شَثْنُ الْكَفَّيْنِ وَالْقَدَمَيْنِ إِذَا مَشَى تَقَلَّعَ كَأَنَّمَا يَمْشِي فِي صَبَبٍ وَإِذَا الْتَفَتَ الْتَفَتَ مَعًا بَيْنَ كَتِفَيْهِ خَاتَمُ النُّبُوَّةِ وَهُوَ خَاتَمُ النَّبِيِّينَ أَجْوَدُ النَّاسِ كَفًّا وَأَشْرَحُهُمْ صَدْرًا وَأَصْدَقُ النَّاسِ لَهْجَةً وَأَلْيَنُهُمْ عَرِيكَةً وَأَكْرَمُهُمْ عِشْرَةً مَنْ رَآهُ بَدِيهَةً هَابَهُ وَمَنْ خَالَطَهُ مَعْرِفَةً أَحَبَّهُ يَقُولُ نَاعِتُهُ لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلاَ بَعْدَهُ مِثْلَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ سَمِعْتُ الأَصْمَعِيَّ يَقُولُ فِي تَفْسِيرِهِ صِفَةَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْمُمَغَّطِ الذَّاهِبُ طُولاً ‏.‏ وَسَمِعْتُ أَعْرَابِيًّا يَقُولُ تَمَغَّطَ فِي نَشَّابَةٍ أَىْ مَدَّهَا مَدًّا شَدِيدًا ‏.‏ وَأَمَّا الْمُتَرَدِّدُ فَالدَّاخِلُ بَعْضُهُ فِي بَعْضٍ قِصَرًا وَأَمَّا الْقَطَطُ فَالشَّدِيدُ الْجُعُودَةِ وَالرَّجِلُ الَّذِي فِي شَعَرِهِ حُجُونَةٌ قَلِيلاً وَأَمَّا الْمُطَهَّمُ فَالْبَادِنُ الْكَثِيرُ اللَّحْمِ وَأَمَّا الْمُكَلْثَمُ فَالْمُدَوَّرُ الْوَجْهِ ‏.‏ وَأَمَّا الْمُشْرَبُ فَهُوَ الَّذِي فِي بَيَاضِهِ حُمْرَةٌ وَالأَدْعَجُ الشَّدِيدُ سَوَادِ الْعَيْنِ وَالأَهْدَبُ الطَّوِيلُ الأَشْفَارِ وَالْكَتِدُ مُجْتَمَعُ الْكَتِفَيْنِ وَهُوَ الْكَاهِلُ وَالْمَسْرُبَةُ هُوَ الشَّعَرُ الدَّقِيقُ الَّذِي هُوَ كَأَنَّهُ قَضِيبٌ مِنَ الصَّدْرِ إِلَى السُّرَّةِ ‏.‏ وَالشَّثْنُ الْغَلِيظُ الأَصَابِعِ مِنَ الْكَفَّيْنِ وَالْقَدَمَيْنِ وَالتَّقَلُّعُ أَنْ

يَمْشِي بِقُوَّةٍ وَالصَّبَبُ الْحُدُورُ يَقُولُ انْحَدَرْنَا فِي صَبُوبٍ وَصَبَبٍ وَقَوْلُهُ جَلِيلُ الْمُشَاشِ يُرِيدُ رُءُوسَ الْمَنَاكِبِ وَالْعَشِيرَةُ الصُّحْبَةُ وَالْعَشِيرُ الصَّاحِبُ وَالْبَدِيهَةُ الْمُفَاجَأَةُ يُقَالُ بَدَهْتُهُ بِأَمْرٍ أَىْ فَجَأْتُهُ .

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களின் வழித்தோன்றல்களில் ஒருவரான இப்ராஹீம் பின் முஹம்மத் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அலீ (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களை வர்ணிக்கும்போது கூறுவார்கள்: 'அவர்கள் (ஸல்) மிகவும் உயரமானவர்களாகவும் (உடல் நீண்டு மெலிந்தவர்களாகவும்) இருக்கவில்லை; மிகவும் குட்டையானவர்களாகவும் (உடல் சுருங்கிப் போனவர்களாகவும்) இருக்கவில்லை; மக்களிடையே நடுத்தரமான உயரம் கொண்டவர்களாக இருந்தார்கள். அவர்களுடைய (ஸல்) தலைமுடி மிகவும் சுருண்டதாகவும் (கம்பளி முடி போன்று) இருக்கவில்லை; முற்றிலும் படிந்ததாகவும் இருக்கவில்லை; ஆனால் சற்றே அலை அலையானதாக இருந்தது. அவர்கள் (ஸல்) மிகவும் பருமனான சரீரம் கொண்டவர்களாகவோ, (முழு) வட்ட முகம் கொண்டவர்களாகவோ இருக்கவில்லை; எனினும் அவர்களுடைய முகத்தில் லேசான வட்ட வடிவம் இருந்தது. அவர்கள் (ஸல்) சிவப்புக் கலந்த வெண்மை நிறமுடையவர்கள். அவர்களுடைய கண்கள் ஆழ்ந்த கருமை நிறத்தில் இருந்தன; கண் இமைகள் நீண்டிருந்தன. அவர்கள் (ஸல்) பெரிய மூட்டு எலும்புகளையும், அகன்ற தோள்களையும் உடையவர்களாக இருந்தார்கள். அவர்கள் உடலில் (அதிக) ரோமங்கள் அற்றவர்கள்; எனினும் நெஞ்சிலிருந்து தொப்புள் வரை மெல்லிய ரோமக் கோடு (மஸ்ரூபா) இருந்தது. அவர்களுடைய (ஸல்) உள்ளங்கைகளும் பாதங்களும் சதைப்பற்றுடன் உறுதியாக இருந்தன. அவர்கள் (ஸல்) நடக்கும்போது, ஒரு பள்ளத்தில் இறங்குவதைப் போன்று (கால்களைத் தூக்கி வைத்து) நடப்பார்கள். மேலும் அவர்கள் (ஸல்) திரும்பினால், உடல் முழுவதும் திரும்புவார்கள். அவர்களுடைய (ஸல்) இரு தோள்களுக்கு இடையில் 'நபித்துவ முத்திரை' இருந்தது; அவர்களே நபிமார்களின் முத்திரையாகத் திகழ்ந்தார்கள். அவர்கள் (ஸல்) மனிதர்களிலேயே மிகத் தாராளக் கரம் கொண்டவர்கள். உள்ளத்தால் மிகவும் விசாலமானவர்கள். பேச்சில் மிகவும் உண்மையானவர்கள். மென்மையான சுபாவம் கொண்டவர்கள். பழகும் விதத்தில் மிகவும் கண்ணியமானவர்கள். அவர்களை (ஸல்) திடீரெனப் பார்ப்பவர் (அவர் கம்பீரத்தைக் கண்டு) பிரமித்துப் போவார். அவருடன் பழகியவர் அவரை நேசிக்க ஆரம்பித்துவிடுவார். அவர்களை (ஸல்) வர்ணிப்பவர், "அவர்களுக்கு (ஸல்) முன்னரும் அவர்களுக்குப் பின்னரும் அவர்களைப் போன்ற ஒருவரை நான் கண்டதேயில்லை" என்று கூறுவார்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4000

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ الأَسْوَدِ، عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَسْرُدُ سَرْدَكُمْ هَذَا وَلَكِنَّهُ كَانَ يَتَكَلَّمُ بِكَلاَمٍ بَيِّنِهِ فَصْلٌ يَحْفَظُهُ مَنْ جَلَسَ إِلَيْهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الزُّهْرِيِّ وَقَدْ رَوَاهُ يُونُسُ بْنُ يَزِيدَ عَنِ الزُّهْرِيِّ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், நீங்கள் (இப்போது) தொடர்ச்சியாகவும், (அவசர அவசரமாக) பேசுவது போன்று பேசமாட்டார்கள். மாறாக, அவர்கள் (பேச்சில்) இடைவெளிவிட்டுப் பேசுவார்கள்; அவர்களுடன் அமர்ந்திருந்தவர்கள் அதை மனனம் செய்துகொள்ளும் அளவுக்கு (தெளிவாக இருக்கும்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4001

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، حَدَّثَنَا أَبُو قُتَيْبَةَ، سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُثَنَّى، عَنْ ثُمَامَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُعِيدُ الْكَلِمَةَ ثَلاَثًا لِتُعْقَلَ عَنْهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُثَنَّى .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு விஷயத்தை (அல்லது ஒரு செய்தியை/கட்டளையை) அது விளங்கிக்கொள்ளப்பட வேண்டும் என்பதற்காக மூன்று முறை திரும்பத் திரும்பக் கூறுவார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4002

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُغِيرَةِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ جَزْءٍ، قَالَ مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَكْثَرَ تَبَسُّمًا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் அல்-ஹாரிஸ் பின் ஜஸ்உ (ரலி) அறிவிக்கிறார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை விட அதிகமாகப் புன்னகைப்பவர் யாரையும் நான் கண்டதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4003

وَقَدْ رُوِيَ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ جَزْءٍ، مِثْلُ هَذَا . حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، أَحْمَدُ بْنُ خَالِدٍ الْخَلاَّلُ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ إِسْحَاقَ السَّيْلَحَانِيُّ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ جَزْءٍ، قَالَ مَا كَانَ ضَحِكُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ تَبَسُّمًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ لَيْثِ بْنِ سَعْدٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அப்துல்லாஹ் பின் அல்ஹாரிஸ் பின் ஜஸ்உ (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் சிரிப்பு புன்னகையாகவே இருந்தது (அதாவது, சப்தமிட்டுச் சிரிப்பவராக இருக்கவில்லை).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4004

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ الْجَعْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ سَمِعْتُ السَّائِبَ بْنَ يَزِيدَ، يَقُولُ ذَهَبَتْ بِي خَالَتِي إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ ابْنَ أُخْتِي وَجِعٌ فَمَسَحَ بِرَأْسِي وَدَعَا لِي بِالْبَرَكَةِ وَتَوَضَّأَ فَشَرِبْتُ مِنْ وَضُوئِهِ فَقُمْتُ خَلْفَ ظَهْرِهِ فَنَظَرْتُ إِلَى الْخَاتَمِ بَيْنَ كَتِفَيْهِ فَإِذَا هُوَ مِثْلُ زِرِّ الْحَجَلَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى الزِّرُّ يُقَالُ بَيْضٌ لَهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ سَلْمَانَ وَقُرَّةَ بْنِ إِيَاسٍ الْمُزَنِيِّ وَجَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ وَأَبِي رِمْثَةَ وَبُرَيْدَةَ الأَسْلَمِيِّ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَرْجِسَ وَعَمْرِو بْنِ أَخْطَبَ وَأَبِي سَعِيدٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அஸ்-ஸாயிப் பின் யஸீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"என் தாயின் சகோதரி என்னை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் அழைத்துச் சென்று, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக என் மருமகன் (சகோதரியின் மகன்) நோயுற்றிருக்கிறார்' என்று கூறினார்கள். எனவே அவர்கள் (ஸல்) என் தலையைத் தடவிக்கொடுத்து, எனக்காக பரக்கத் (அருள்வளம்) வேண்டி பிரார்த்தனை செய்தார்கள். மேலும் அவர்கள் (ஸல்) உளூ செய்தார்கள், நான்

அவர்களுடைய உளூ செய்த தண்ணீரிலிருந்து குடித்தேன். பிறகு நான் அவர்களுடைய முதுகுக்குப் பின்னால் நின்றேன், மேலும் அவர்களுடைய இரு தோள்பட்டைகளுக்கு இடையிலிருந்த முத்திரையைப் (நபித்துவ முத்திரையைப்) பார்த்தேன், அது ஒரு கௌதாரியின் முட்டையை ஒத்திருந்தது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4005

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَعْقُوبَ الطَّالْقَانِيُّ، حَدَّثَنَا أَيُّوبُ بْنُ جَابِرٍ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ كَانَ خَاتَمُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - يَعْنِي الَّذِي بَيْنَ كَتِفَيْهِ غُدَّةً حَمْرَاءَ مِثْلَ بَيْضَةِ الْحَمَامَةِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் முத்திரை" - அதாவது அவர்களின் இரண்டு தோள்பட்டைகளுக்கு இடையில் இருந்தது - "ஒரு சதைக்கட்டியாக, சிவப்பாக, புறாவின் முட்டையைப் போன்று இருந்தது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4006

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ الْعَوَّامِ، أَخْبَرَنَا الْحَجَّاجُ، هُوَ ابْنُ أَرْطَاةَ عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ كَانَ فِي سَاقَىْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حُمُوشَةٌ وَكَانَ لاَ يَضْحَكُ إِلاَّ تَبَسُّمًا وَكُنْتُ إِذَا نَظَرْتُ إِلَيْهِ قُلْتُ أَكْحَلُ الْعَيْنَيْنِ وَلَيْسَ بِأَكْحَلَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் இரு கெண்டைக்கால்களும் மெலிந்திருந்தன, மேலும் அவர்கள் புன்னகைப்பதைத் தவிர சிரிக்க மாட்டார்கள், மேலும் நான் அவர்களைப் பார்த்தபோதெல்லாம் கூறுவேன்: 'அவர்கள் கண்கள் (இயற்கையாகவே) சுர்மா இட்டது போன்று இருந்தன,' ஆனால் அவர்கள் சுர்மா இட்டிருக்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4007

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبُو قَطَنٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ضَلِيعَ الْفَمِ أَشْكَلَ الْعَيْنَيْنِ مَنْهُوسَ الْعَقِبِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

நபி (ஸல்) அவர்கள் அகன்ற (மற்றும் உறுதியான) வாய் உடையவர்களாகவும், கண்களின் வெண்விழியில் சிவப்பு கலந்தவர்களாகவும், மெலிந்த குதிகால்கள் உடையவர்களாகவும் இருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4008

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سِمَاكِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمُرَةَ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ضَلِيعَ الْفَمِ أَشْكَلَ الْعَيْنَيْنِ مَنْهُوشَ الْعَقِبِ ‏.‏ قَالَ شُعْبَةُ قُلْتُ لِسِمَاكٍ مَا ضَلِيعُ الْفَمِ قَالَ وَاسِعُ الْفَمِ ‏.‏ قُلْتُ مَا أَشْكَلُ الْعَيْنِ قَالَ طَوِيلُ شَقِّ الْعَيْنِ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ مَا مَنْهُوشُ الْعَقِبِ قَالَ قَلِيلُ اللَّحْمِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் ஸமுரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அகன்ற வாயை (ளலீஉல் ஃபம்) உடையவர்களாகவும், நீண்ட கண் பிளவுகளைக் கொண்ட (அஷ்கலுல் ஐன்) கண்களை உடையவர்களாகவும், மெலிந்த குதிகால்களை (மன்ஹூஷுல் அகப்) உடையவர்களாகவும் இருந்தார்கள்."

ஷுஅபா (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவர்) கூறினார்கள்: "நான் ஸிமாக்கிடம், 'ளலீஉல் ஃபம்' என்றால் என்ன?' என்று கேட்டேன். அவர், 'அகன்ற வாய்' என்றார். நான், 'அஷ்கலுல் ஐன்' என்றால் என்ன?' என்று கேட்டேன். அவர், 'கண்ணின் பிளவு நீண்டிருத்தல்' என்றார். நான், 'மன்ஹூஷுல் அகப்' என்றால் என்ன?' என்று கேட்டேன். அவர், 'குறைந்த சதை' என்றார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4009

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ أَبِي يُونُسَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ مَا رَأَيْتُ شَيْئًا أَحْسَنَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَأَنَّ الشَّمْسَ تَجْرِي فِي وَجْهِهِ وَمَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَسْرَعَ فِي مَشْيِهِ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَأَنَّمَا الأَرْضُ تُطْوَى لَهُ إِنَّا لَنُجْهِدُ أَنْفُسَنَا وَإِنَّهُ لَغَيْرُ مُكْتَرِثٍ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை விட அழகான எவரையும் கண்டதில்லை. சூரியன் அவர்களின் திருமுகத்தில் ஓடுவது போன்று (ஒளி வீசியது). மேலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை விட வேகமாக நடக்கும் எவரையும் நான் கண்டதில்லை. பூமி அவர்களுக்காக சுருக்கப்பட்டதைப் போன்று இருந்தது. நாங்கள் (அவர்களுடன் நடப்பதற்கு) மிகவும் சிரமப்படுவோம், ஆனால் அவர்கள் எந்த சிரமமும் இன்றி நடப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4010

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ عُرِضَ عَلَىَّ الأَنْبِيَاءُ فَإِذَا مُوسَى ضَرْبٌ مِنَ الرِّجَالِ كَأَنَّهُ مِنْ رِجَالِ شَنُوءَةَ وَرَأَيْتُ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ فَإِذَا أَقْرَبُ النَّاسِ مَنْ رَأَيْتُ بِهِ شَبَهًا عُرْوَةُ بْنُ مَسْعُودٍ وَرَأَيْتُ إِبْرَاهِيمَ فَإِذَا أَقْرَبُ مَنْ رَأَيْتُ بِهِ شَبَهًا صَاحِبُكُمْ نَفْسَهُ وَرَأَيْتُ جِبْرِيلَ فَإِذَا أَقْرَبُ مَنْ رَأَيْتُ بِهِ شَبَهًا دِحْيَةُ . هُوَ ابْنُ خَلِيفَةَ الْكَلْبِيُّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபிமார்கள் எனக்குக் காட்டப்பட்டார்கள், அவர்களில் மூஸா (அலை) அவர்கள் ஒரு குறிப்பிட்ட வகை மனிதராக இருந்தார்கள் (அதாவது, உறுதியான, ஒல்லியான உடலமைப்பு கொண்டவராக); அவர்கள் ஷனூஆ கோத்திரத்து மனிதர்களில் ஒருவரைப் போல இருந்தார்கள். மேலும், நான் மர்யமின் மகன் ஈஸா (அலை) அவர்களைப் பார்த்தேன்; நான் பார்த்தவர்களில், அவருக்கு மிகவும் ஒத்திருந்தவர் உர்வா பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள்தாம். மேலும், நான் இப்ராஹீம் (அலை) அவர்களைப் பார்த்தேன்; நான் பார்த்தவர்களில், அவருக்கு மிகவும் ஒத்திருந்தவர் உங்கள் தோழர்தான்" - (அதாவது, நபி (ஸல்) அவர்கள் தம்மைத்தாமே குறிப்பிட்டார்கள்) - "மேலும், நான் ஜிப்ரீல்

(அலை) அவர்களைப் பார்த்தேன்; நான் பார்த்தவர்களில், அவருக்கு மிகவும் ஒத்திருந்தவர் திஹ்யா (ரழி) அவர்கள்தாம்." இவர் இப்னு கலீஃபா அல்-கல்பி ஆவார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4011

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَيَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، عَنْ خَالِدٍ الْحَذَّاءِ، حَدَّثَنِي عَمَّارٌ، مَوْلَى بَنِي هَاشِمٍ قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ، يَقُولُ تُوُفِّيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ ابْنُ خَمْسٍ وَسِتِّينَ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அறுபத்து ஐந்து வயதை அடைந்த நிலையில் மரணித்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4012

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ، قَالَ حَدَّثَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، قَالَ حَدَّثَنَا عَمَّارٌ، مَوْلَى بَنِي هَاشِمٍ قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تُوُفِّيَ وَهُوَ ابْنُ خَمْسٍ وَسِتِّينَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ الإِسْنَادِ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அறுபத்தைந்து வயதாக இருந்தபோது மரணித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4013

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا زَكَرِيَّا بْنُ إِسْحَاقَ، قَالَ حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ مَكَثَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم بِمَكَّةَ ثَلاَثَ عَشْرَةَ - يَعْنِي يُوحَى إِلَيْهِ وَتُوُفِّيَ وَهُوَ ابْنُ ثَلاَثٍ وَسِتِّينَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَنَسِ بْنِ

مَالِكٍ وَدَغْفَلِ بْنِ حَنْظَلَةَ وَلاَ يَصِحُّ لِدَغْفَلٍ سَمَاعٌ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَلاَ رُؤْيَةٌ .

وَحَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் மக்காவில் பதின்மூன்று வருடங்கள் தங்கியிருந்தார்கள் - அதாவது அவர்கள் வஹீ (இறைச்செய்தி) பெற்றுக்கொண்டிருந்தபோது - மேலும் அவர்கள் அறுபத்து மூன்று வயதாக இருந்தபோது மரணமடைந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4014

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ، أَنَّهُ قَالَ سَمِعْتُهُ يَخْطُبُ، يَقُولُ مَاتَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ ابْنُ ثَلاَثٍ وَسِتِّينَ وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَأَنَا ابْنُ ثَلاَثٍ وَسِتِّينَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜரீர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: முஆவியா பின் அபீ சுஃப்யான் (ரழி) அவர்கள் குத்பா (சொற்பொழிவு) ஆற்றிக் கொண்டிருந்தபோது, (அவர்) 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது அறுபத்து மூன்றாவது வயதில் இறந்தார்கள். அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களும் உமர் (ரழி) அவர்களும் (அதே அறுபத்து மூன்றாவது வயதில் இறந்தார்கள்). மேலும், (தற்போது) நானும் அறுபத்து மூன்று வயதினனாக இருக்கிறேன்' என்று கூறியதை நான் கேட்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4015

حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ الْعَنْبَرِيُّ وَالْحُسَيْنُ بْنُ مَهْدِيٍّ الْبَصْرِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، قَالَ أُخْبِرْتُ عَنِ ابْنِ شِهَابٍ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، وَقَالَ الْحُسَيْنُ بْنُ مَهْدِيٍّ، فِي حَدِيثِهِ ابْنُ جُرَيْجٍ عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم مَاتَ

وَهُوَ ابْنُ ثَلاَثٍ وَسِتِّينَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ ابْنُ أَخِي الزُّهْرِيِّ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ عَنْ عَائِشَةَ مِثْلَ هَذَا .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் அறுபத்து மூன்று வயதாக இருந்தபோது காலமானார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، قَالَ أَخْبَرَنَا الثَّوْرِيُّ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي الأَحْوَصِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبْرَأُ إِلَى كُلِّ خَلِيلٍ مِنْ خِلِّهِ وَلَوْ كُنْتُ مُتَّخِذًا خَلِيلاً لاَتَّخَذْتُ ابْنَ أَبِي قُحَافَةَ خَلِيلاً وَإِنَّ صَاحِبَكُمْ خَلِيلُ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ الزُّبَيْرِ وَابْنِ عَبَّاسٍ .

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் ஒவ்வொரு கலீலின் (நெருங்கிய, ஆழமான நண்பரின்) நட்பிலிருந்தும் என்னை விடுவித்துக் கொள்கிறேன். மேலும், நான் ஒரு கலீலை (நெருங்கிய நண்பரை) ஏற்படுத்திக் கொள்வதாயிருந்தால், இப்னு அபி குஹாஃபா (அபூபக்கர் ரழி) அவர்களை கலீலாக ஆக்கியிருப்பேன். மேலும், நிச்சயமாக உங்கள் தோழர் (முஹம்மத் ஸல் அவர்கள்) அல்லாஹ்வின் கலீல் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4017

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي أُوَيْسٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ بِلاَلٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ، قَالَ أَبُو بَكْرٍ سَيِّدُنَا وَخَيْرُنَا وَأَحَبُّنَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் எங்களின் தலைவரும், எங்களில் சிறந்தவரும், அல்லாஹ்வின்

தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு எங்களில் மிகவும் பிரியமானவரும் ஆவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4018

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَقِيقٍ، قَالَ قُلْتُ لِعَائِشَةَ أَىُّ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ أَحَبَّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ قَالَتْ أَبُو بَكْرٍ ‏.‏ قُلْتُ ثُمَّ مَنْ قَالَتْ عُمَرُ ‏.‏ قُلْتُ ثُمَّ مَنْ قَالَتْ ثُمَّ أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ ‏.‏ قُلْتُ ثُمَّ مَنْ قَالَ فَسَكَتَتْ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் ஷகீக் அறிவித்தார்கள்:
"நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டேன்: 'நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் யார் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் பிரியமானவர்களாக இருந்தார்கள்?' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அபூபக்ர் (ரழி).' நான் கேட்டேன்: 'பிறகு யார்?' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'உமர் (ரழி).' நான் கேட்டேன்: 'பிறகு யார்?' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'பிறகு அபூ உபைதா பின் அல்-ஜர்ராஹ் (ரழி).' நான் கேட்டேன்: 'பிறகு யார்?'" அவர் (அப்துல்லாஹ் பின் ஷகீக்) கூறினார்கள்: "பிறகு அவர்கள் (ஆயிஷா ரழி) மௌனமாக இருந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4019

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي حَفْصَةَ، وَالأَعْمَشِ، وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ صُهْبَانَ، وَابْنِ أَبِي لَيْلَى، وَكَثِيرٍ النَّوَّاءِ، كُلِّهِمْ عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ إِنَّ أَهْلَ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى لَيَرَاهُمْ مَنْ تَحْتَهُمْ كَمَا تَرَوْنَ النَّجْمَ الطَّالِعَ فِي أُفُقِ السَّمَاءِ وَإِنَّ أَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ مِنْهُمْ وَأَنْعَمَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَطِيَّةَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக உயர்ந்த பதவிகளில் (சுவனத்தில்) உள்ளவர்கள், அவர்களுக்குக் கீழே உள்ளவர்களால் (சுவனத்தில்) வானின் அடிவானத்தில் உதயமாகும் நட்சத்திரத்தைப் போல பார்க்கப்படுவார்கள். மேலும் நிச்சயமாக அபூபக்கர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி)

அவர்களும் அவர்களில் உள்ளனர், மேலும் அவர்கள் இருவரும் எத்துணை சிறந்தவர்கள்!"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي الشَّوَارِبِ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي الْمُعَلَّى، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَطَبَ يَوْمًا فَقَالَ " إِنَّ رَجُلاً خَيَّرَهُ رَبُّهُ بَيْنَ أَنْ يَعِيشَ فِي الدُّنْيَا مَا شَاءَ أَنْ يَعِيشَ وَيَأْكُلَ فِي الدُّنْيَا مَا شَاءَ أَنْ يَأْكُلَ وَبَيْنَ لِقَاءِ رَبِّهِ فَاخْتَارَ لِقَاءَ رَبِّهِ " . قَالَ فَبَكَى أَبُو بَكْرٍ فَقَالَ أَصْحَابُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَلاَ تَعْجَبُونَ مِنْ هَذَا الشَّيْخِ إِذْ ذَكَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَجُلاً صَالِحًا خَيَّرَهُ رَبُّهُ بَيْنَ الدُّنْيَا وَبَيْنَ لِقَاءِ رَبِّهِ فَاخْتَارَ لِقَاءَ رَبِّهِ . قَالَ فَكَانَ أَبُو بَكْرٍ أَعْلَمَهُمْ بِمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ بَلْ نَفْدِيكَ بِآبَائِنَا وَأَمْوَالِنَا . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَا مِنَ النَّاسِ أَحَدٌ أَمَنَّ إِلَيْنَا فِي صُحْبَتِهِ وَذَاتِ يَدِهِ مِنِ ابْنِ أَبِي قُحَافَةَ وَلَوْ كُنْتُ مُتَّخِذًا خَلِيلاً لاَتَّخَذْتُ ابْنَ أَبِي قُحَافَةَ خَلِيلاً وَلَكِنْ وُدٌّ وَإِخَاءُ إِيمَانٍ وُدٌّ وَإِخَاءُ إِيمَانٍ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلاَثًا وَإِنَّ صَاحِبَكُمْ خَلِيلُ اللَّهِ " وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَبِي عَوَانَةَ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ بِإِسْنَادٍ غَيْرِ هَذَا . وَمَعْنَى قَوْلِهِ أَمَنَّ إِلَيْنَا يَعْنِي أَمَنَّ عَلَيْنَا . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

இப்னு அபி முஅல்லா (ரஹ்) அவர்கள், தம் தந்தையிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு நாள் குத்பா (சொற்பொழிவு) நிகழ்த்துகையில் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக ஒரு மனிதர் இருக்கிறார்; அவருக்கு அவருடைய இறைவன், அவர் விரும்பும் வரை இவ்வுலகில் வாழ்வதற்கும், அவர் விரும்பியதை இவ்வுலகில் உண்பதற்கும், அல்லது தம் இறைவனைச் சந்திப்பதற்கும் இடையே ஒரு தேர்வை வழங்கினான். அவரோ தம் இறைவனைச் சந்திப்பதையே தேர்ந்தெடுத்தார்.'"

அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்: "அதனால் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் அழுதார்கள். நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள் (அபூபக்கரின் அழுகையைக் கண்டு) கூறினார்கள்: 'இந்த முதியவரைக் கண்டு நீங்கள் ஆச்சரியப்படவில்லையா? அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு நல்ல மனிதரைப் பற்றிக்

குறிப்பிட்டபோது, அவருக்கு அவருடைய இறைவன் இவ்வுலகிற்கும், தம் இறைவனைச் சந்திப்பதற்கும் இடையே ஒரு தேர்வை வழங்கினான்; அவரோ தம் இறைவனைச் சந்திப்பதையே தேர்ந்தெடுத்தார் (என்பதற்காக இவர் அழுகிறார்).'"

அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்: "ஆனால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதைப் பற்றி அவர்களில் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களே மிகவும் அறிந்தவராக இருந்தார்கள் (அதாவது, அந்த மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களே என்பதைப் புரிந்துகொண்டார்கள்). எனவே அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மாறாக, எங்களுடைய தந்தையரையும் செல்வத்தையும் உங்களுக்காக நாங்கள் அர்ப்பணிப்போம்.'"

அதனால் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்களில் இப்னு அபி குஹாஃபாவை (அபூபக்கரை) விட தம் தோழமையாலும், தம் செல்வத்தாலும் எங்களுக்கு அதிகமாக உபகாரம் செய்தவர் (அல்லது தாராளமாக உதவியவர்) வேறு யாரும் இல்லை. நான் ஒரு கலீலை (நெருங்கிய நண்பரை) ஏற்படுத்திக் கொள்வதாக இருந்தால், இப்னு அபி குஹாஃபாவையே கலீலாக ஏற்படுத்தியிருப்பேன். ஆனால் (எங்களிடையே) அன்பும் ஈமான் (நம்பிக்கை) சகோதரத்துவமுமே உள்ளது" - என்று இரண்டு அல்லது மூன்று முறை கூறிவிட்டு - "நிச்சயமாக உங்கள் தோழர் (முஹம்மது) அல்லாஹ்வின் கலீல் (நெருங்கிய நண்பர்) ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4021

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْلَمَةَ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ أَبِي النَّضْرِ، عَنْ عُبَيْدِ بْنِ حُنَيْنٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَلَسَ عَلَى الْمِنْبَرِ فَقَالَ ‏"‏ إِنَّ عَبْدًا خَيَّرَهُ اللَّهُ بَيْنَ أَنْ يُؤْتِيَهُ مِنْ زَهْرَةِ الدُّنْيَا مَا شَاءَ وَبَيْنَ مَا عِنْدَهُ فَاخْتَارَ مَا عِنْدَهُ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ فَدَيْنَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ بِآبَائِنَا وَأُمَّهَاتِنَا ‏.‏ قَالَ فَعَجِبْنَا فَقَالَ النَّاسُ انْظُرُوا إِلَى هَذَا الشَّيْخِ يُخْبِرُ رَسُولُ اللَّهِ عَنْ عَبْدٍ خَيَّرَهُ اللَّهُ بَيْنَ أَنْ يُؤْتِيَهُ مِنْ زَهْرَةِ الدُّنْيَا مَا شَاءَ وَبَيْنَ مَا عِنْدَ اللَّهِ وَهُوَ يَقُولُ فَدَيْنَاكَ بِآبَائِنَا وَأُمَّهَاتِنَا ‏.‏ قَالَ فَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ هُوَ الْمُخَيَّرَ وَكَانَ أَبُو بَكْرٍ هُوَ أَعْلَمَنَا بِهِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ مِنْ أَمَنِّ النَّاسِ عَلَىَّ فِي صُحْبَتِهِ وَمَالِهِ أَبُو بَكْرٍ وَلَوْ كُنْتُ مُتَّخِذًا خَلِيلاً لاَتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ خَلِيلاً وَلَكِنْ أُخُوَّةُ الإِسْلاَمِ لاَ تُبْقَيَنَّ فِي الْمَسْجِدِ خَوْخَةٌ إِلاَّ خَوْخَةُ أَبِي بَكْرٍ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) மின்பரின் மீது அமர்ந்து கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் ஓர் அடியாருக்கு, இவ்வுலக வாழ்க்கையின் கவர்ச்சிகளிலிருந்து அவர் நாடியதை அவருக்கு வழங்குவதற்கும், தன்னிடத்தில் உள்ளதற்கும் இடையே ஒரு தேர்வை வழங்கினான். அவரோ தன்னிடத்தில் உள்ளதையே தேர்ந்தெடுத்தார்."

அப்போது அபூபக்கர் (ரழி), "அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்கள் தந்தையரையும் அன்னையரையும் தங்களுக்கு அர்ப்பணிக்கிறோம்!" என்று கூறினார்கள்.

(அபூ ஸயீத் (ரழி)) கூறினார்கள்: "நாங்கள் (அபூபக்கரின் பதிலைக் கேட்டு) ஆச்சரியப்பட்டோம். மக்கள் கூறினார்கள்: 'இந்த முதியவரைப் பாருங்கள்! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) ஓர் அடியாரைப் பற்றி அறிவிக்கிறார்கள்; அவருக்கு அல்லாஹ், இவ்வுலக வாழ்க்கையின் கவர்ச்சிகளிலிருந்து அவர் நாடியதை வழங்குவதற்கும், அல்லாஹ்விடம் உள்ளதற்கும் இடையே ஒரு தேர்வை வழங்கினான். இவரோ (அபூபக்கர்), 'எங்கள் தந்தையரையும் அன்னையரையும் தங்களுக்கு அர்ப்பணிக்கிறோம்' என்று கூறுகிறாரே!' (ஆனால், பின்னர் எங்களுக்குப் புரிந்தது) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்தாம் அந்தத் தேர்வுக்குரியவர்; அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள்தாம் அதுபற்றி எங்களைவிட நன்கு அறிந்தவராக இருந்தார்."

எனவே நபி (ஸல்) கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக மக்களில் தம் தோழமையாலும் தம் செல்வத்தாலும் எனக்கு மிகவும் பேருதவி புரிந்தவர் அபூபக்கர் ஆவார். நான் ஒரு கலீலை (அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு ஒரு மிக நெருங்கிய நண்பரை) ஏற்படுத்திக் கொள்வதாக இருந்தால், அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களை ஒரு கலீலாக ஆக்கியிருப்பேன். எனினும், இஸ்லாமிய சகோதரத்துவமே (நமக்கிடையே உள்ள மிக உயர்ந்த பந்தம்). மஸ்ஜிதில் அபூபக்கருடைய வாசலைத் தவிர வேறு எந்த வாசலும் (சிறு கதவும்) இருக்க வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4022

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَسَنِ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مَحْبُوبُ بْنُ مُحْرِزٍ الْقَوَارِيرِيُّ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ يَزِيدَ الأَوْدِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا لأَحَدٍ عِنْدَنَا يَدٌ إِلاَّ وَقَدْ كَافَيْنَاهُ مَا خَلاَ أَبَا بَكْرٍ فَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا يَدًا يُكَافِئُهُ اللَّهُ بِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَا نَفَعَنِي مَالُ أَحَدٍ قَطُّ مَا نَفَعَنِي مَالُ أَبِي بَكْرٍ وَلَوْ كُنْتُ مُتَّخِذًا خَلِيلاً لاَتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ خَلِيلاً أَلاَ وَإِنَّ صَاحِبَكُمْ خَلِيلُ اللَّهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எங்களுக்கு எவரேனும் செய்த உதவிக்கு நாங்கள் கைம்மாறு செய்துவிட்டோம்; அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களைத் தவிர. நிச்சயமாக, அவர் எங்களுக்குச் செய்த ஓர் உபகாரம் இருக்கிறது; அதற்கு மறுமை நாளில் அல்லாஹ் அவருக்குப் பிரதிபலன் அளிப்பான். அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களின் செல்வம் எனக்குப் பயனளித்ததைப் போல வேறு எவருடைய செல்வமும் எனக்குப் பயனளிக்கவில்லை. நான் ஒரு கலீலை (நெருங்கிய நண்பரை) ஏற்படுத்திக் கொள்வதாக இருந்தால், அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களையே கலீலாக ஏற்படுத்திக் கொண்டிருப்பேன். மேலும், நிச்சயமாக உங்கள் தோழர் (ஆகிய நான்) அல்லாஹ்வின் கலீல் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَزَّارُ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ زَائِدَةَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ رِبْعِيٍّ، وَهُوَ ابْنُ حِرَاشٍ عَنْ حُذَيْفَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اقْتَدُوا بِاللَّذَيْنِ مِنْ بَعْدِي أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ ‏.‏
حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَغَيْرُ وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ نَحْوَهُ وَكَانَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ يُدَلِّسُ فِي هَذَا الْحَدِيثِ فَرُبَّمَا ذَكَرَهُ عَنْ زَائِدَةَ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ وَرُبَّمَا لَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ زَائِدَةَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَفِيهِ عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏ وَرَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ عَنْ مَوْلًى لِرِبْعِيٍّ عَنْ رِبْعِيٍّ عَنْ حُذَيْفَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ أَيْضًا عَنْ رِبْعِيٍّ عَنْ حُذَيْفَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَوَاهُ سَالِمٌ الأَنْعُمِيُّ كُوفِيٌّ عَنْ رِبْعِيِّ بْنِ حِرَاشٍ عَنْ حُذَيْفَةَ

ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எனக்குப் பிறகு அபூபக்ர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி) ஆகிய இருவரையும் பின்பற்றுங்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4025

حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سَالِمٍ أَبِي الْعَلاَءِ الْمُرَادِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ هَرِمٍ، عَنْ رِبْعِيِّ بْنِ حِرَاشٍ، عَنْ حُذَيْفَةَ، رضى الله عنه قَالَ كُنَّا جُلُوسًا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنِّي لاَ أَدْرِي مَا بَقَائِي فِيكُمْ فَاقْتَدُوا بِاللَّذَيْنِ مِنْ بَعْدِي . وَأَشَارَ إِلَى أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ .

ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் அமர்ந்திருந்தோம். அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் உங்களுடன் எவ்வளவு காலம் இருப்பேன் என்று எனக்குத் தெரியாது. எனவே, எனக்குப் பிறகு இவ்விருவரையும் (அதாவது, அவர்களின் வழிகாட்டுதலையும் தலைமைத்துவத்தையும்) நீங்கள் பின்தொடருங்கள்,' என்று கூறி அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களையும், உமர் (ரழி) அவர்களையும் சுட்டிக்காட்டினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4026

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَزَّارُ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ كَثِيرٍ الْعَبْدِيُّ، عَنِ الأَوْزَاعِيِّ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ هَذَانِ سَيِّدَا كُهُولِ أَهْلِ الْجَنَّةِ مِنَ الأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ إِلاَّ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்ததாவது: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அபூபக்ர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி) ஆகியோரிடம் கூறினார்கள்: "இவ்விருவரும், நபிமார்களையும் தூதர்களையும் தவிர்த்து, முன்னோர்களிலும் பின்னோர்களிலுமுள்ள சொர்க்கவாசிகளான முதியவர்களின் (அதாவது, நடுவயதினர் மற்றும் முதிர்ந்தோரின்) தலைவர்கள் ஆவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4027

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْمُوَقَّرِيُّ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ كُنْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذْ طَلَعَ أَبُو

بَكْرٍ وَعُمَرُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم هَذَانِ سَيِّدَا كُهُولِ أَهْلِ الْجَنَّةِ مِنَ الأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ إِلاَّ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ يَا عَلِيُّ لاَ تُخْبِرْهُمَا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَالْوَلِيدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْمُوَقَّرِيُّ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ وَلَمْ يَسْمَعْ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ مِنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَلِيٍّ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தேன். அப்போது அபூபக்கரும் உமரும் அங்கு வந்தார்கள். உடனே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இவ்விருவரும் நபிமார்கள் மற்றும் தூதர்களைத் தவிர்த்து, முன்னோர்களிலும் பின்னோர்களிலும் உள்ள சொர்க்கவாசிகளான முதிர்ந்தவர்களின் தலைவர்கள் (அதாவது, இளமைப் பருவத்தைக் கடந்து முதிர்ச்சி அடைந்தவர்கள்) ஆவார்கள். அலியே! இதை அவர்களுக்குத் தெரிவிக்காதீர்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4028

حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، قَالَ ذَكَرَ دَاوُدُ عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ سَيِّدَا كُهُولِ أَهْلِ الْجَنَّةِ مِنَ الأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ مَا خَلاَ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ لاَ تُخْبِرْهُمَا يَا عَلِيُّ ‏.‏

அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களும் உமர் (ரழி) அவர்களும், நபிமார்களையும் தூதர்களையும் தவிர, முந்தியவர்கள் மற்றும் பிந்தியவர்களில் சொர்க்கவாசிகளில் முதிர்ந்தவர்களின் தலைவர்கள் ஆவார்கள். அலீயே! இதை அவர்களுக்கு அறிவிக்காதீர்கள் (அவர்களின் பணிவு மற்றும் நற்பண்புகளைப் பேணுவதற்காக)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ خَالِدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَلَسْتُ أَحَقَّ النَّاسِ بِهَا أَلَسْتُ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ أَلَسْتُ صَاحِبَ كَذَا أَلَسْتُ صَاحِبَ كَذَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .
قَدْ رَوَاهُ بَعْضُهُمْ ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، قَالَ قَالَ أَبُو بَكْرٍ وَهَذَا أَصَحُّ .
حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، قَالَ قَالَ أَبُو بَكْرٍ فَذَكَرَ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَهَذَا أَصَحُّ .

அபூ நத்ரா (ரஹ்) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: '(கலீஃபா பதவிக்கு) மக்களிலேயே நானல்லவா மிகவும் தகுதியானவன்? இஸ்லாத்தை முதன்முதலில் ஏற்றவன் நானல்லவா? இன்னின்ன சிறப்புகளுக்குரியவன் நானல்லவா? இன்னின்ன சிறப்புகளுக்குரியவன் நானல்லவா?'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4031

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ حَدَّثَنَا الْحَكَمُ بْنُ عَطِيَّةَ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَخْرُجُ عَلَى أَصْحَابِهِ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالأَنْصَارِ وَهُمْ جُلُوسٌ فِيهِمْ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ فَلاَ يَرْفَعُ إِلَيْهِ أَحَدٌ مِنْهُمْ بَصَرَهُ إِلاَّ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ فَإِنَّهُمَا كَانَا يَنْظُرَانِ إِلَيْهِ وَيَنْظُرُ إِلَيْهِمَا وَيَتَبَسَّمَانِ إِلَيْهِ وَيَتَبَسَّمُ إِلَيْهِمَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْحَكَمِ بْنِ عَطِيَّةَ . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُهُمْ فِي الْحَكَمِ بْنِ عَطِيَّةَ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், முஹாஜிரீன் மற்றும் அன்சாரிகளைச் சேர்ந்த தம் தோழர்கள் அமர்ந்திருக்கும்போது அவர்களிடம் புறப்பட்டுச் செல்வது வழக்கம். அவர்களில் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களும் உமர் (ரழி) அவர்களும் இருப்பார்கள். அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களையும் உமர் (ரழி) அவர்களையும் தவிர அவர்களில் வேறு எவரும் அவரை (ஸல்) நிமிர்ந்து பார்க்க மாட்டார்கள் (அவர்களின் மீதுள்ள மரியாதை மற்றும் கண்ணியத்தின் காரணமாக). ஏனெனில், அவர்கள் (இருவரும்) அவரை (ஸல்)

நோக்குவார்கள், அவரும் (ஸல்) அவர்களை நோக்குவார்கள்; மேலும், அவர்கள் (இருவரும்) அவரை (ஸல்) பார்த்து புன்னகைப்பார்கள், அவரும் (ஸல்) அவர்களைப் பார்த்து புன்னகைப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4032

حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُجَالِدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ مَسْلَمَةَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أُمَيَّةَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَرَجَ ذَاتَ يَوْمٍ وَدَخَلَ الْمَسْجِدَ وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ أَحَدُهُمَا عَنْ يَمِينِهِ وَالآخَرُ عَنْ شِمَالِهِ وَهُوَ آخِذٌ بِأَيْدِيهِمَا وَقَالَ هَكَذَا نُبْعَثُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَسَعِيدُ بْنُ مَسْلَمَةَ لَيْسَ عِنْدَهُمْ بِالْقَوِيِّ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ أَيْضًا مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ نَافِعٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு நாள் (வீட்டிலிருந்து) புறப்பட்டு, மஸ்ஜிதுக்குள் நுழைந்தார்கள். அப்போது அபூபக்கர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி) ஆகியோரில் ஒருவர் அவர்களின் வலதுபுறத்திலும், மற்றொருவர் அவர்களின் இடதுபுறத்திலும் இருக்க, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவ்விருவரின் கைகளையும் பிடித்திருந்தவாறு, "இவ்வாறே நாம் நியாயத்தீர்ப்பு நாளில் எழுப்பப்படுவோம்" (அதாவது, இந்த நெருக்கமான தோழமையுடனும், உயர் அந்தஸ்துடனும்) என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4033

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ مُوسَى الْقَطَّانُ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ أَبِي الأَسْوَدِ، قَالَ حَدَّثَنِي كَثِيرٌ أَبُو إِسْمَاعِيلَ، عَنْ جُمَيْعِ بْنِ عُمَيْرٍ التَّيْمِيِّ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لأَبِي بَكْرٍ أَنْتَ صَاحِبِي عَلَى الْحَوْضِ وَصَاحِبِي فِي الْغَارِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களிடம்,

"நீங்கள் ஹவ்ழ் (கவ்ஸர் தடாகம்) அருகே என் தோழர், மேலும் குகையிலும் என் தோழர்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4034

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ الْمُطَّلِبِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَنْطَبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَأَى أَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ فَقَالَ هَذَانِ السَّمْعُ وَالْبَصَرُ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَهَذَا حَدِيثٌ مُرْسَلٌ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ حَنْطَبٍ لَمْ يُدْرِكِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் ஹன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களையும் உமர் (ரழி) அவர்களையும் கண்டு, "இவ்விருவரும் செவியும் பார்வையும் ஆவார்கள்" என்று கூறினார்கள். (இந்த அத்தியாயத்தில் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் அறிவிப்பு உள்ளது. இந்த ஹதீஸ் முர்சல் வகையைச் சேர்ந்தது. அப்துல்லாஹ் பின் ஹன்தப் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களை சந்தித்ததில்லை.)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4035

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ مُرُوا أَبَا بَكْرٍ فَلْيُصَلِّ بِالنَّاسِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَتْ عَائِشَةُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ أَبَا بَكْرٍ إِذَا قَامَ مَقَامَكَ لَمْ يُسْمِعِ النَّاسَ مِنَ الْبُكَاءِ فَأْمُرْ عُمَرَ فَلْيُصَلِّ بِالنَّاسِ ‏.‏ قَالَتْ فَقَالَ ‏"‏ مُرُوا أَبَا بَكْرٍ فَلْيُصَلِّ بِالنَّاسِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ عَائِشَةُ فَقُلْتُ لِحَفْصَةَ قُولِي لَهُ إِنَّ أَبَا بَكْرٍ إِذَا قَامَ مَقَامَكَ لَمْ يُسْمِعِ النَّاسَ مِنَ الْبُكَاءِ فَأْمُرْ عُمَرَ فَلْيُصَلِّ بِالنَّاسِ فَفَعَلَتْ حَفْصَةُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّكُنَّ لأَنْتُنَّ صَوَاحِبُ يُوسُفَ مُرُوا أَبَا بَكْرٍ فَلْيُصَلِّ بِالنَّاسِ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَتْ حَفْصَةُ لِعَائِشَةَ مَا كُنْتُ لأُصِيبَ مِنْكِ خَيْرًا ‏.‏ قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَأَبِي مُوسَى وَابْنِ عَبَّاسٍ وَسَالِمِ بْنِ عُبَيْدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَمْعَةَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள், "அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களை மக்களுக்குத் தொழுகை நடத்தும்படி கட்டளையிடுங்கள்" என்று கூறினார்கள். ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் உங்கள் இடத்தைப் பிடித்தால், அவர்கள் அழுவதன் காரணமாக மக்களுக்கு (அவர்களின் குரல்) கேட்காது, எனவே உமர் (ரழி) அவர்களை மக்களுக்குத் தொழுகை நடத்தும்படி கட்டளையிடுங்கள்" என்று கூறினார்கள். ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களை மக்களுக்குத் தொழுகை நடத்தும்படி கட்டளையிடுங்கள்' என்று கூறினார்கள்." ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்களிடம், 'அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் உங்கள் (நபி (ஸல்) அவர்களின்) இடத்தைப் பிடித்தால், அவர்கள் அழுவதன் காரணமாக மக்களுக்கு (அவர்களின் குரல்) கேட்காது, எனவே உமர் (ரழி) அவர்களை மக்களுக்குத் தொழுகை நடத்தும்படி கட்டளையிடுங்கள் என்று அவரிடம் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) சொல்லுங்கள்' என்று கூறினேன்." இதன் பேரில் ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்கள் அவ்வாறே செய்தார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக நீங்கள் யூசுஃப் (அலை) அவர்களின் தோழிகளைப் போன்றவர்களே! (தங்கள் விருப்பத்தை அடைய விடாப்பிடியாக முயற்சிக்கும் பெண்களைப் போன்றவர்களே!) அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களை மக்களுக்குத் தொழுகை நடத்தும்படி கட்டளையிடுங்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்கள் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம், "உங்களிடமிருந்து எனக்கு எந்த நன்மையும் கிடைக்கவில்லை" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4036

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ بَشِيرٍ، عَنْ عِيسَى بْنِ مَيْمُونٍ الأَنْصَارِيِّ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَائِشَةَ، رضى الله عنها قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ يَنْبَغِي لِقَوْمٍ فِيهِمْ أَبُو بَكْرٍ أَنْ يَؤُمَّهُمْ غَيْرُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் இருக்கும் ஒரு கூட்டத்திற்கு, அவரைத் தவிர வேறு ஒருவர் (தொழுகையில்) தலைமை தாங்குவது தகுதியானது அல்ல.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4037

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مُوسَى الأَنْصَارِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَنْ أَنْفَقَ زَوْجَيْنِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ نُودِيَ فِي الْجَنَّةِ يَا عَبْدَ اللَّهِ هَذَا خَيْرٌ فَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصَّلاَةِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الصَّلاَةِ وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجِهَادِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الْجِهَادِ وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصَّدَقَةِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الصَّدَقَةِ وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصِّيَامِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الرَّيَّانِ " . فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي مَا عَلَى مَنْ دُعِيَ مِنْ هَذِهِ الأَبْوَابِ مِنْ ضَرُورَةٍ فَهَلْ يُدْعَى أَحَدٌ مِنْ تِلْكَ الأَبْوَابِ كُلِّهَا قَالَ " نَعَمْ وَأَرْجُو أَنْ تَكُونَ مِنْهُمْ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் பாதையில் இரு பொருட்களை (அல்லது ஒரு ஜோடியை) எவர் செலவிடுகிறாரோ, அவர் சொர்க்கத்தில், 'அல்லாஹ்வின் அடியாரே, இது நல்லது (உமக்கு)' என்று அழைக்கப்படுவார். மேலும், தொழுகையாளிகளில் எவர் இருந்தாரோ, அவர் தொழுகையின் வாசலிலிருந்து அழைக்கப்படுவார். மேலும், ஜிஹாத் உடையவர்களில் எவர் இருந்தாரோ, அவர் ஜிஹாதின் வாசலிலிருந்து அழைக்கப்படுவார். மேலும், தர்மம் செய்பவர்களில் எவர் இருந்தாரோ, அவர் தர்மத்தின் வாசலிலிருந்து அழைக்கப்படுவார். மேலும், நோன்பு நோற்பவர்களில் எவர் இருந்தாரோ, அவர் அர்-ரய்யான் வாசலிலிருந்து அழைக்கப்படுவார்." அப்போது அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “என் தந்தையும் தாயும் உங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்! இந்த வாசல்களில் (ஏதேனும் ஒன்றிலிருந்து) அழைக்கப்படுபவருக்கு (சொர்க்கத்தில் நுழைய) எந்த நெருக்கடியும் இருக்காது (ஏனெனில் ஒரு வாசல் போதுமானது). ஆனால், யாராவது அந்த எல்லா வாசல்களில் இருந்தும் அழைக்கப்படுவார்களா?” அவர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “ஆம், மேலும், நீங்கள் அவர்களில் ஒருவராக இருப்பீர்கள் என்று நான் நம்புகிறேன்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4038

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْبَزَّازُ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ دُكَيْنٍ، قَالَ حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ سَمِعْتُ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، يَقُولُ أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ

صلى الله عليه وسلم أَنْ نَتَصَدَّقَ فَوَافَقَ ذَلِكَ عِنْدِي مَالاً فَقُلْتُ الْيَوْمَ أَسْبِقُ أَبَا بَكْرٍ إِنْ سَبَقْتُهُ يَوْمًا قَالَ فَجِئْتُ بِنِصْفِ مَالِي فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَا أَبْقَيْتَ لأَهْلِكَ " . قُلْتُ مِثْلَهُ وَأَتَى أَبُو بَكْرٍ بِكُلِّ مَا عِنْدَهُ فَقَالَ " يَا أَبَا بَكْرٍ مَا أَبْقَيْتَ لأَهْلِكَ " . قَالَ أَبْقَيْتُ لَهُمُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ قُلْتُ وَاللَّهِ لاَ أَسْبِقُهُ إِلَى شَيْءٍ أَبَدًا . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்குத் தர்மம் செய்யுமாறு கட்டளையிட்டார்கள். அது என்னிடம் செல்வம் இருந்த ஒரு சந்தர்ப்பத்துடன் (காலத்துடன்) ஒத்துப்போனது. அதனால் நான், 'நான் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களை எப்போதாவது முந்துவதென்றால், இன்று அவரை முந்திவிடுவேன்' என்று கூறினேன். ஆகவே, நான் எனது செல்வத்தில் பாதியைக் கொண்டு வந்தேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'உங்கள் குடும்பத்தாருக்கு என்ன விட்டு வந்தீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'இதைப் போன்றதையே (அவர்களுக்காக விட்டு வந்தேன்)' என்று கூறினேன். அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் தம்மிடம் இருந்த அனைத்தையும் கொண்டு வந்தார்கள். எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'ஓ அபூபக்கரே! உங்கள் குடும்பத்தாருக்கு என்ன விட்டு வந்தீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள், 'நான் அவர்களுக்காக அல்லாஹ்வையும் அவனுடைய தூதர் (ஸல்) அவர்களையும் விட்டு வந்தேன்' என்று கூறினார்கள். நான், 'அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! நான் ஒருபோதும் அவரை எந்த விஷயத்திலும் முந்த முடியாது' என்று கூறினேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ أَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ أَخْبَرَهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَتَتْهُ امْرَأَةٌ فَكَلَّمَتْهُ فِي شَيْءٍ وَأَمَرَهَا بِأَمْرٍ فَقَالَتْ أَرَأَيْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنْ لَمْ أَجِدْكَ قَالَ فَإِنْ لَمْ تَجِدِينِي فَأْتِ أَبَا بَكْرٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

ஜுபைர் பின் முத்இம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒரு பெண்மணி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் ஏதோ ஒரு விஷயமாகப் பேச வந்தார். பிறகு, நபி (ஸல்) அவர்கள் அப்பெண்ணுக்கு ஏதோ ஒன்றை கட்டளையிட்டார்கள். அப்பெண் கேட்டார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே, நான் தங்களைக் காணாவிட்டால் (அதாவது, தாங்கள் இவ்வுலகில் இல்லாவிட்டால்) என்ன செய்ய வேண்டும்?' நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீ என்னைக்

காணாவிட்டால் (அதாவது, நான் இல்லாவிட்டால்), அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களிடம் செல்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَنْبَأَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا سَلَمَةَ بْنَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " بَيْنَا رَجُلٌ رَاكِبٌ بَقَرَةً إِذْ قَالَتْ لَمْ أُخْلَقْ لِهَذَا إِنَّمَا خُلِقْتُ لِلْحَرْثِ " . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " آمَنْتُ بِذَلِكَ أَنَا وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ " . قَالَ أَبُو سَلَمَةَ وَمَا هُمَا فِي الْقَوْمِ يَوْمَئِذٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ .
حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ .
قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதர் ஒரு பசுவின் மீது சவாரி செய்து கொண்டிருந்தபோது, அது, 'நான் இதற்காகப் படைக்கப்படவில்லை; நான் உழுவதற்காக மட்டுமே படைக்கப்பட்டேன்' என்று கூறியது."

ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "நான் இதை நம்புகிறேன்; நானும், அபூபக்கரும், உமரும் (இதை நம்புகிறோம்)" என்று கூறினார்கள்.

அபூ ஸலமா (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவ்விருவரும் அந்நாளில் மக்களிடையே இருக்கவில்லை. அல்லாஹ்வே நன்கு அறிந்தவன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4042

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ الْمُخْتَارِ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ رَاشِدٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ بِسَدِّ الأَبْوَابِ إِلاَّ بَابَ أَبِي بَكْرٍ . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களின் வாயிலைத் தவிர (மஸ்ஜிதுன் நபவிக்குள் திறக்கும்) மற்ற அனைத்து வாயில்களையும் மூடுமாறு கட்டளையிட்டார்கள். இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக ‘கரீப்’ எனும் தரத்தைப் பெற்றதாகும். மேலும், இந்த அத்தியாயத்தில் அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்களிடமிருந்தும் (ஒரு அறிவிப்பு) உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4043

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ يَحْيَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ عَمِّهِ إِسْحَاقَ بْنِ طَلْحَةَ عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ أَبَا بَكْرٍ، دَخَلَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ أَنْتَ عَتِيقُ اللَّهِ مِنَ النَّارِ ‏.‏ فَيَوْمَئِذٍ سُمِّيَ عَتِيقًا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مَعْنٍ وَقَالَ عَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ عَنْ عَائِشَةَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றார்கள், அப்போது அவர்கள் (அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்)) கூறினார்கள்: "நீங்கள் நரக நெருப்பிலிருந்து விடுதலை செய்யப்பட்ட அல்லாஹ்வின் 'அதீக்' ஆவீர்கள்." அன்றிலிருந்து அவர்கள் (அபூபக்ர் (ரழி)) 'அதீக்' என்று அழைக்கப்பட்டார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4044

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، قَالَ حَدَّثَنَا تَلِيدُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِي الْجَحَّافِ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ مَا مِنْ نَبِيٍّ إِلاَّ لَهُ وَزِيرَانِ مِنْ أَهْلِ السَّمَاءِ وَوَزِيرَانِ مِنْ أَهْلِ الأَرْضِ فَأَمَّا وَزِيرَاىَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاءِ فَجِبْرِيلُ وَمِيكَائِيلُ وَأَمَّا وَزِيرَاىَ مِنْ أَهْلِ الأَرْضِ فَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَأَبُو الْجَحَّافِ اسْمُهُ دَاوُدُ بْنُ أَبِي عَوْفٍ ‏.‏ وَيُرْوَى عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ ‏.‏ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الْجَحَّافِ وَكَانَ مَرْضِيًّا وَتَلِيدُ بْنُ سُلَيْمَانَ يُكْنَى أَبَا إِدْرِيسَ وَهُوَ شِيعِيٌّ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒவ்வொரு நபிக்கும் வானுலகவாசிகளிலிருந்து இரு அமைச்சர்களும் (உதவியாளர்களும்), பூலோகவாசிகளிலிருந்து இரு அமைச்சர்களும் (உதவியாளர்களும்) உண்டு. வானுலகவாசிகளிலிருந்து என் இரு அமைச்சர்கள் (உதவியாளர்கள்) ஜிப்ரீல் அவர்களும், மீக்காயீல் அவர்களும் ஆவர்; மேலும், பூலோகவாசிகளிலிருந்து என் இரு அமைச்சர்கள் (உதவியாளர்கள்) அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களும், உமர் (ரழி) அவர்களும் ஆவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4045

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ رَافِعٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا خَارِجَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ اللَّهُمَّ أَعِزَّ الإِسْلاَمَ بِأَحَبِّ هَذَيْنِ الرَّجُلَيْنِ إِلَيْكَ بِأَبِي جَهْلٍ أَوْ بِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ وَكَانَ أَحَبَّهُمَا إِلَيْهِ عُمَرُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “யா அல்லாஹ்! உனக்கு இந்த இரண்டு மனிதர்களில் மிகவும் பிரியமானவரின் மூலமாக இஸ்லாத்தை கண்ணியப்படுத்துவாயாக: அபூ ஜஹ்ல் மூலமாக அல்லது உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களின் மூலமாக.” (அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: “மேலும், அவர்களில் அல்லாஹ்விற்கு மிகவும் பிரியமானவராக உமர் (ரழி) அவர்கள் இருந்தார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4046

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا خَارِجَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ الْحَقَّ عَلَى لِسَانِ عُمَرَ وَقَلْبِهِ ‏"‏ ‏.‏ وَقَالَ ابْنُ عُمَرَ مَا نَزَلَ بِالنَّاسِ أَمْرٌ قَطُّ فَقَالُوا فِيهِ وَقَالَ فِيهِ عُمَرُ أَوْ قَالَ ابْنُ الْخَطَّابِ فِيهِ شَكَّ خَارِجَةُ إِلاَّ نَزَلَ فِيهِ الْقُرْآنُ عَلَى نَحْوِ مَا قَالَ عُمَرُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ

عَنِ الْفَضْلِ بْنِ الْعَبَّاسِ وَأَبِي ذَرٍّ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَخَارِجَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ هُوَ ابْنُ سُلَيْمَانَ بْنِ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَهُوَ ثِقَةٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ், உமர் (ரழி) அவர்களின் நாவிலும் இதயத்திலும் சத்தியத்தை (உண்மையையும் சரியான வழிகாட்டுதலையும்) அமைத்துள்ளான்."

மேலும் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்களுக்கு ஏதேனும் ஒரு விவகாரம் ஏற்பட்டு, அது குறித்து அவர்களும் (ஒரு கருத்தைக்) கூறி, உமர் (ரழி) அவர்களும் - அல்லது இப்னுல் கத்தாப் (ரழி) அவர்களும் என்று (அறிவிப்பாளர்) காரிஜா சந்தேகிக்கிறார் - (ஒரு கருத்தைக்) கூறினால், உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதற்கு இணங்கவே தவிர அது குறித்து குர்ஆன் அருளப்பெற்றதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4047

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنِ النَّضْرِ أَبِي عُمَرَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ اللَّهُمَّ أَعِزَّ الإِسْلاَمَ بِأَبِي جَهْلِ بْنِ هِشَامٍ أَوْ بِعُمَرَ . قَالَ فَأَصْبَحَ فَغَدَا عُمَرُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَسْلَمَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُهُمْ فِي النَّضْرِ أَبِي عُمَرَ وَهُوَ يَرْوِي مَنَاكِيرَ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹும்ம அஃஇஸ்ஸல் இஸ்லாம பிஅபீ ஜஹ்லிப்னி ஹிஷாமின் அவ் பி உமர"

பொருள்: "யா அல்லாஹ்! அபூ ஜஹ்ல் பின் ஹிஷாம் மூலமாகவோ அல்லது உமர் மூலமாகவோ இஸ்லாத்திற்கு கண்ணியம் அளிப்பாயாக (அல்லது வலுப்படுத்துவாயாக)."

(இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) கூறினார்:) "ஆகவே, (மறுநாள்) காலை உமர், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று இஸ்லாத்தை ஏற்றார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4048

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ دَاوُدَ الْوَاسِطِيُّ أَبُو مُحَمَّدٍ، قَالَ حَدَّثَنِي عَبْدُ الرَّحْمَنِ ابْنُ أَخِي مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ عُمَرُ لأَبِي بَكْرٍ يَا خَيْرَ النَّاسِ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ . فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ أَمَا إِنَّكَ إِنْ قُلْتَ ذَاكَ فَلَقَدْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ مَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ عَلَى رَجُلٍ خَيْرٍ مِنْ عُمَرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَاكَ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
உமர் (ரழி) அவர்கள் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிறகு மக்களில் சிறந்தவரே!" அதற்கு அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "(உண்மையில்) நீங்கள் அவ்வாறு கூறினால், 'உமர் (ரழி) அவர்களை விட சிறந்த ஒரு மனிதர் மீது சூரியன் உதித்ததில்லை' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூற நான் செவியுற்றுள்ளேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4049

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ دَاوُدَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِيرِينَ، قَالَ مَا أَظُنُّ رَجُلاً يَنْتَقِصُ أَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ يُحِبُّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

முஹம்மது பின் ஸிரீன் அறிவித்தார்கள்:
அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களையும் உமர் (ரழி) அவர்களையும் இழிவுபடுத்துகின்ற ஒருவன் நபி (ஸல்) அவர்களை நேசிக்கிறான் என்று நான் எண்ணவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4050

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الْمُقْرِئُ، عَنْ حَيْوَةَ بْنِ شُرَيْحٍ، عَنْ بَكْرِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ مِشْرَحِ بْنِ هَاعَانَ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَوْ كَانَ بَعْدِي نَبِيٌّ لَكَانَ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مِشْرَحِ بْنِ هَاعَانَ ‏.‏

உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எனக்குப் பிறகு ஒரு நபி இருந்திருந்தால், அவர் உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களாக இருந்திருப்பார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4051

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عُقَيْلٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ حَمْزَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، رضى الله عنهما قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ رَأَيْتُ كَأَنِّي أُتِيتُ بِقَدَحٍ مِنْ لَبَنٍ فَشَرِبْتُ مِنْهُ فَأَعْطَيْتُ فَضْلِي عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا فَمَا أَوَّلْتَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ الْعِلْمَ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'எனக்கு ஒரு கோப்பை பால் கொண்டுவரப்பட்டதை நான் (கனவில்) கண்டேன். அதிலிருந்து நான் அருந்தினேன். மேலும், மீதமிருந்ததை உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களுக்குக் கொடுத்தேன்.' (அங்கிருந்தவர்கள்), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! இதற்கு தாங்கள் என்ன விளக்கம் கண்டீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், '(அது) அறிவு' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4052

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ دَخَلْتُ الْجَنَّةَ فَإِذَا أَنَا بِقَصْرٍ مِنْ ذَهَبٍ فَقُلْتُ لِمَنْ هَذَا الْقَصْرُ قَالُوا لِشَابٍّ

مِنْ قُرَيْشٍ فَظَنَنْتُ أَنِّي أَنَا هُوَ فَقُلْتُ وَمَنْ هُوَ فَقَالُوا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் சுவர்க்கத்தில் நுழைந்தேன். அங்கே ஒரு தங்க மாளிகையை நான் கண்டேன். ஆகவே, நான் கேட்டேன்: 'இந்த மாளிகை யாருடையது?' அதற்கு அவர்கள், 'குறைஷிக் குலத்தைச் சேர்ந்த ஓர் இளைஞருடையது' என்று கூறினார்கள். (நானும் குறைஷிக் குலத்தைச் சேர்ந்தவன் என்பதால்) அது நானாகத்தான் இருப்பேன் என்று நான் நினைத்தேன். நான் கேட்டேன்: 'அவர் யார்?' அதற்கு அவர்கள், 'உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4053

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ أَبُو عَمَّارٍ الْمَرْوَزِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بُرَيْدَةَ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي بُرَيْدَةُ، قَالَ أَصْبَحَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَدَعَا بِلاَلاً فَقَالَ " يَا بِلاَلُ بِمَ سَبَقْتَنِي إِلَى الْجَنَّةِ مَا دَخَلْتُ الْجَنَّةَ قَطُّ إِلاَّ سَمِعْتُ خَشْخَشَتَكَ أَمَامِي دَخَلْتُ الْبَارِحَةَ الْجَنَّةَ فَسَمِعْتُ خَشْخَشَتَكَ أَمَامِي فَأَتَيْتُ عَلَى قَصْرٍ مُرَبَّعٍ مُشَرَّفٍ مِنْ ذَهَبٍ فَقُلْتُ لِمَنْ هَذَا الْقَصْرُ فَقَالُوا لِرَجُلٍ مِنَ الْعَرَبِ فَقُلْتُ أَنَا عَرَبِيٌّ لِمَنْ هَذَا الْقَصْرُ قَالُوا لِرَجُلٍ مِنْ قُرَيْشٍ قُلْتُ أَنَا قُرَشِيٌّ لِمَنْ هَذَا الْقَصْرُ قَالُوا لِرَجُلٍ مِنْ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ قُلْتُ أَنَا مُحَمَّدٌ لِمَنْ هَذَا الْقَصْرُ قَالُوا لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ " . فَقَالَ بِلاَلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَذَّنْتُ قَطُّ إِلاَّ صَلَّيْتُ رَكْعَتَيْنِ وَمَا أَصَابَنِي حَدَثٌ قَطُّ إِلاَّ تَوَضَّأْتُ عِنْدَهَا وَرَأَيْتُ أَنَّ لِلَّهِ عَلَىَّ رَكْعَتَيْنِ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " بِهِمَا " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَمُعَاذٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " رَأَيْتُ فِي الْجَنَّةِ قَصْرًا مِنْ ذَهَبٍ فَقُلْتُ لِمَنْ هَذَا فَقِيلَ لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَمَعْنَى هَذَا الْحَدِيثِ أَنِّي دَخَلْتُ الْبَارِحَةَ الْجَنَّةَ يَعْنِي رَأَيْتُ فِي الْمَنَامِ كَأَنِّي دَخَلْتُ الْجَنَّةَ هَكَذَا رُوِيَ فِي بَعْضِ الْحَدِيثِ . وَيُرْوَى عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ قَالَ رُؤْيَا الأَنْبِيَاءِ وَحْىٌ .

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் காலையில் எழுந்ததும் பிலாலை (ரழி) அழைத்து, "பிலாலே! எதன் மூலம் நீங்கள் சொர்க்கத்தில் என்னை முந்திவிட்டீர்கள்? நான் சொர்க்கத்தில் நுழைந்தபோதெல்லாம், எனக்கு முன்னால் உங்கள் காலடி ஓசையை நான் கேட்டேன். நான் நேற்றிரவு சொர்க்கத்தில் நுழைந்தேன்; (அப்போதும்) எனக்கு முன்னால் உங்கள் காலடி ஓசையை நான் கேட்டேன். மேலும் தங்கத்தால் ஆன, உயர்ந்த, சதுர வடிவிலான ஒரு மாளிகைக்கு நான் வந்தேன்.

'இந்த மாளிகை யாருடையது?' என்று நான் கேட்டேன்.
அவர்கள், 'அரபிகளில் ஒரு மனிதருடையது' என்றார்கள்.
அதற்கு நான், 'நான் ஒரு அரபி, இந்த மாளிகை யாருடையது?' என்றேன்.
அவர்கள், 'குறைஷிகளில் ஒரு மனிதருடையது' என்றார்கள்.
அதற்கு நான், 'நான் குறைஷிகளில் ஒருவர், இந்த மாளிகை யாருடையது?' என்றேன்.
அவர்கள், 'முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் உம்மத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதருடையது' என்றார்கள்.
அதற்கு நான், 'நான் முஹம்மது (ஸல்), இந்த மாளிகை யாருடையது?' என்றேன்.
அவர்கள், 'உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களுடையது' என்றார்கள்."

(இதைக் கேட்ட) பிலால் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! நான் அதான் சொன்னபோதெல்லாம் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுதேன். மேலும் எனக்கு ஹதஸ் (உளூ முறிவு) ஏற்பட்டபோதெல்லாம் அதற்காக உளூ செய்துகொண்டேன்; மேலும் (ஒவ்வொரு உளூவிற்குப் பிறகும்) அல்லாஹ்வுக்காக இரண்டு ரக்அத்கள் (தொழுவது) என் மீது கடமை என நான் கருதினேன்."

அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "(ஆம்) அவ்விரண்டின் காரணமாகத்தான்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4054

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بُرَيْدَةَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبِي بُرَيْدَةَ، يَقُولُ خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي بَعْضِ مَغَازِيهِ فَلَمَّا انْصَرَفَ جَاءَتْ جَارِيَةٌ سَوْدَاءُ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي كُنْتُ نَذَرْتُ إِنْ رَدَّكَ اللَّهُ سَالِمًا أَنْ أَضْرِبَ بَيْنَ يَدَيْكَ بِالدُّفِّ وَأَتَغَنَّى ‏.‏ فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم "

إِنْ كُنْتِ نَذَرْتِ فَاضْرِبِي وَإِلاَّ فَلاَ ‏"‏ ‏.‏ فَجَعَلَتْ تَضْرِبُ فَدَخَلَ أَبُو بَكْرٍ وَهِيَ تَضْرِبُ ثُمَّ دَخَلَ
عَلِيٌّ وَهِيَ تَضْرِبُ ثُمَّ دَخَلَ عُثْمَانُ وَهِيَ تَضْرِبُ ثُمَّ دَخَلَ عُمَرُ فَأَلْقَتِ الدُّفَّ تَحْتَ اسْتِهَا ثُمَّ
قَعَدَتْ عَلَيْهِ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَيَخَافُ مِنْكَ يَا عُمَرُ إِنِّي
كُنْتُ جَالِسًا وَهِيَ تَضْرِبُ فَدَخَلَ أَبُو بَكْرٍ وَهِيَ تَضْرِبُ ثُمَّ دَخَلَ عَلِيٌّ وَهِيَ تَضْرِبُ ثُمَّ دَخَلَ
عُثْمَانُ وَهِيَ تَضْرِبُ فَلَمَّا دَخَلْتَ أَنْتَ يَا عُمَرُ أَلْقَتِ الدُّفَّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ
حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ بُرَيْدَةَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَسَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ وَعَائِشَةَ ‏.‏

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவர்களுடைய போர்களில் ஒன்றிற்காகப் (போர் அல்லது படையெடுப்பிற்காக) புறப்பட்டுச் சென்றார்கள், பின்னர் அவர்கள் திரும்பி வந்தபோது, ஒரு கருப்பினப் பெண் (இளம் பெண் அல்லது அடிமைப் பெண்) அவர்களிடம் வந்து கூறினாள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ் உங்களை பத்திரமாகத் திருப்பி அனுப்பினால், நான் தங்களுக்கு முன்னால் தஃப் அடித்துப் பாடுவேன் என்று ஒரு நேர்ச்சை செய்திருந்தேன்.' எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவளிடம் கூறினார்கள்: 'நீ நேர்ச்சை செய்திருந்தால், பிறகு அதை அடி; நீ (அவ்வாறு) நேர்ச்சை செய்யவில்லை என்றால், (அதை) செய்யாதே.' எனவே அவள் தஃப் அடிக்க ஆரம்பித்தாள். அவள் அடித்துக் கொண்டிருக்கும் போது அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் உள்ளே நுழைந்தார்கள். பின்னர் அலி (ரழி) அவர்கள் அவள் அடித்துக் கொண்டிருக்கும் போது உள்ளே நுழைந்தார்கள், பின்னர் உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் அவள் அடித்துக் கொண்டிருக்கும் போது உள்ளே நுழைந்தார்கள். பின்னர் உமர் (ரழி) அவர்கள் உள்ளே நுழைந்தார்கள், எனவே அவள் தஃப்ஃபை தனக்கு அடியில் வைத்து, அதன் மீது அமர்ந்தாள். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக ஷைத்தான் உங்களைக் கண்டு பயப்படுகிறான் உமரே (ரழி)! அவள் அதை அடித்துக் கொண்டிருந்தபோது நான் அமர்ந்திருந்தேன், பின்னர் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் அவள் அடித்துக் கொண்டிருக்கும் போது உள்ளே நுழைந்தார்கள், பின்னர் அலி (ரழி) அவர்கள் அவள் அடித்துக் கொண்டிருக்கும் போது உள்ளே நுழைந்தார்கள், பின்னர் உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் அவள் அடித்துக் கொண்டிருக்கும் போது உள்ளே நுழைந்தார்கள். ஆனால் நீங்கள் நுழைந்தபோது உமரே (ரழி), அவள் தஃப்ஃபை அப்புறப்படுத்தினாள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4055 ⋮

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ صَبَّاحٍ الْبَزَّارُ، قَالَ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ خَارِجَةَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ سُلَيْمَانَ بْنِ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا يَزِيدُ بْنُ رُومَانَ، عَنْ عُرْوَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَالِسًا فَسَمِعْنَا لَغَطًا وَصَوْتَ صِبْيَانٍ فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَإِذَا حَبَشِيَّةٌ تُزْفِنُ وَالصِّبْيَانُ حَوْلَهَا فَقَالَ " يَا عَائِشَةُ تَعَالَىْ فَانْظُرِي " . فَجِئْتُ فَوَضَعْتُ لَحْيَىَّ عَلَى مَنْكِبِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَجَعَلْتُ أَنْظُرُ إِلَيْهَا مَا بَيْنَ الْمَنْكِبِ إِلَى رَأْسِهِ فَقَالَ لِي " أَمَا شَبِعْتِ أَمَا شَبِعْتِ " . قَالَتْ فَجَعَلْتُ أَقُولُ لاَ لأَنْظُرَ مَنْزِلَتِي عِنْدَهُ إِذْ طَلَعَ عُمَرُ قَالَ فَارْفَضَّ النَّاسُ عَنْهَا قَالَتْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنِّي لأَنْظُرُ إِلَى شَيَاطِينِ الإِنْسِ وَالْجِنِّ قَدْ فَرُّوا مِنْ عُمَرَ " . قَالَتْ فَرَجَعْتُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அமர்ந்திருந்தார்கள். அப்போது நாங்கள் ஒரு கூச்சலையும் குழந்தைகளின் குரல்களையும் கேட்டோம். ஆகவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எழுந்தார்கள். அங்கே ஒரு அபிசீனியப் பெண்மணி (குழந்தைகளுடன்) துள்ளிக் குதித்துக் கொண்டிருந்தார் (அல்லது நடனமாடிக் கொண்டிருந்தார்), அவரைச் சுற்றிக் குழந்தைகள் இருந்தனர். ஆகவே அவர்கள், 'ஆயிஷா அவர்களே, வந்து பாருங்கள்' என்று கூறினார்கள். ஆகவே நான் வந்தேன், நான் எனது முகவாயை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோளின் மீது வைத்து, அவர்களின் தோளுக்கும் தலைக்கும் இடையில் அவளைப் பார்க்க ஆரம்பித்தேன். அப்போது அவர்கள் என்னிடம், 'உனக்குப் போதுமா? உனக்குப் போதுமா?' என்று கேட்டார்கள். ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆகவே நான், 'இல்லை' என்று தொடர்ந்து கூறினேன், அவர்களிடத்தில் (அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடத்தில்) எனக்குள்ள நிலையை (அன்பை) அறிவதற்காக. அப்போது உமர் (ரழி) அவர்கள் தோன்றினார்கள்.' ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆகவே (அங்கு கூடியிருந்த) மக்கள் அவளைவிட்டு கலைந்து சென்றனர்.' ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆகவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக மனிதர்களிலும் ஜின்களிலும் உள்ள ஷைத்தான்கள் உமர் (ரழி) அவர்களைக் கண்டு ஓடிவிட்டதை நான் பார்க்கிறேன்' என்று கூறினார்கள்.' ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆகவே நான் திரும்பிவிட்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4056

حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ شَبِيبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ نَافِعٍ الصَّائِغُ، قَالَ حَدَّثَنَا عَاصِمُ بْنُ عُمَرَ الْعُمَرِيُّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ ثُمَّ أَبُو بَكْرٍ ثُمَّ عُمَرُ ثُمَّ آتِي أَهْلَ الْبَقِيعِ فَيُحْشَرُونَ مَعِي ثُمَّ أَنْتَظِرُ أَهْلَ مَكَّةَ حَتَّى أُحْشَرَ بَيْنَ الْحَرَمَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَعَاصِمُ بْنُ عُمَرَ الْعُمَرِيُّ لَيْسَ بِالْحَافِظِ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பூமி பிளக்கப்பட்டு (கல்லறையிலிருந்து) முதலில் எழுப்பப்படுபவன் நானே; பிறகு அபூபக்கர் (ரழி); பிறகு உமர் (ரழி). பிறகு நான் 'அல்-பகீஉ'வின் மக்களிடம் வருவேன்; அவர்கள் என்னுடன் ஒன்று திரட்டப்படுவார்கள். பிறகு மக்காவின் மக்களுக்காக நான் காத்திருப்பேன்; இரு புனிதத் தலங்களுக்கு (மக்கா மற்றும் மதீனாவுக்கு) இடையில் நான் ஒன்று திரட்டப்படும் வரை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4057

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَدْ كَانَ يَكُونُ فِي الأُمَمِ مُحَدَّثُونَ فَإِنْ يَكُ فِي أُمَّتِي أَحَدٌ فَعُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَخْبَرَنِي بَعْضُ أَصْحَابِ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ قَالَ قَالَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ مُحَدَّثُونَ يَعْنِي مُفَهَّمُونَ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முந்தைய சமூகங்களில் 'முஹத்ததூன்' (இறைவனால் உள்ளுணர்வு அருளப்பட்டவர்கள் அல்லது சரியானதை உள்ளுணர்வால் அறியக்கூடியவர்கள்) இருந்தார்கள். என் சமூகத்தில் அவ்வாறு ஒருவர் இருந்தால், அவர் உமர் இப்னு அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்களாகவே இருப்பார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4058

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الْقُدُّوسِ، قَالَ حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلِمَةَ، عَنْ عَبِيدَةَ السَّلْمَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " يَطَّلِعُ عَلَيْكُمْ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ " . فَاطَّلَعَ أَبُو بَكْرٍ ثُمَّ قَالَ " يَطَّلِعُ عَلَيْكُمْ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ " . فَاطَّلَعَ عُمَرُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي مُوسَى وَجَابِرٍ . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ مَسْعُودٍ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "சொர்க்கவாசிகளில் ஒருவர் உங்கள் முன் தோன்றுவார்." அவ்வாறே அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் தோன்றினார்கள். பிறகு அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "சொர்க்கவாசிகளில் ஒருவர் உங்கள் முன் தோன்றுவார்." அவ்வாறே உமர் (ரழி) அவர்கள் தோன்றினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " بَيْنَمَا رَجُلٌ يَرْعَى غَنَمًا لَهُ إِذْ جَاءَ ذِئْبٌ فَأَخَذَ شَاةً فَجَاءَ صَاحِبُهَا فَانْتَزَعَهَا مِنْهُ فَقَالَ الذِّئْبُ كَيْفَ تَصْنَعُ بِهَا يَوْمَ السَّبُعِ يَوْمَ لاَ رَاعِيَ لَهَا غَيْرِي " . قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " فَآمَنْتُ بِذَلِكَ أَنَا وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ " . قَالَ أَبُو سَلَمَةَ وَمَا هُمَا فِي الْقَوْمِ يَوْمَئِذٍ .

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، نَحْوَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஒரு மனிதர் தனது ஆடுகளை மேய்த்துக் கொண்டிருந்தபோது, ஒரு ஓநாய் வந்து ஓர் ஆட்டைப் பிடித்துக்கொண்டது. அதன் உரிமையாளர் வந்து அதை மீட்டெடுத்தார். அந்த ஓநாய் கூறியது: 'கொன்றுண்ணும் விலங்குகளின் நாளில் (அதாவது, உலக அழிவின் நெருக்கத்தில் அல்லது குழப்பமான ஒரு காலகட்டத்தில், மனிதர்கள் ஆடுகளைக் கவனிக்க முடியாத நிலையில்), என்னைத்தவிர

வேறு மேய்ப்பன் இல்லாத அந்த நாளில், அதற்காக நீங்கள் என்ன செய்வீர்கள்?'"

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆகவே, நானும், அபூபக்கர் (ரழி) அவர்களும், உமர் (ரழி) அவர்களும் அதை நம்புகிறோம்."

(அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) அபூ ஸலமா அவர்கள் கூறினார்கள்: "அவ்விருவரும் அந்நாளில் மக்களிடையே (அங்கு) இருக்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4061

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ عَلَى حِرَاءٍ هُوَ وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعَلِيٌّ وَعُثْمَانُ وَطَلْحَةُ وَالزُّبَيْرُ رضى الله عنهم فَتَحَرَّكَتِ الصَّخْرَةُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اهْدَأْ إِنَّمَا عَلَيْكَ نَبِيٌّ أَوْ صِدِّيقٌ أَوْ شَهِيدٌ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُثْمَانَ وَسَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَسَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَبُرَيْدَةَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களும், அபூபக்கர் (ரழி), உமர் (ரழி), அலீ (ரழி), உஸ்மான் (ரழி), தல்ஹா (ரழி) மற்றும் அஸ்ஸுபைர் (ரழி) ஆகியோரும் ஹிரா மலையின் மீது இருந்தபோது, அந்தப் பாறை அசைந்தது. ஆகவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அமைதியாய் இரு! (ஏனெனில்) உன் மீது ஒரு நபி, ஒரு சித்தீக், அல்லது ஒரு ஷஹீத் மட்டுமே உள்ளனர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4062

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ حَدَّثَهُمْ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم صَعِدَ أُحُدًا وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ فَرَجَفَ بِهِمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اثْبُتْ أُحُدُ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ نَبِيٌّ وَصِدِّيقٌ وَشَهِيدَانِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்), அபூபக்ர் (ரழி), உமர் (ரழி), மற்றும் உஸ்மான் (ரழி) ஆகியோர் உஹுத் (மலை) மீது ஏறினார்கள், அது அவர்களைக் கொண்டு நடுங்கியது. எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "உஹுதே! உறுதியாக இரு! ஏனெனில் உன் மீது ஒரு நபி, ஒரு சித்தீக் (அபூபக்ர் ரழி), மற்றும் இரண்டு ஷஹீத்கள் (உமர் ரழி மற்றும் உஸ்மான் ரழி) தவிர வேறு யாரும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4063

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ الْيَمَانِ، عَنْ شَيْخٍ، مِنْ بَنِي زُهْرَةَ عَنِ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي ذُبَابٍ، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لِكُلِّ نَبِيٍّ رَفِيقٌ وَرَفِيقِي - يَعْنِي فِي الْجَنَّةِ عُثْمَانُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ وَهُوَ مُنْقَطِعٌ ‏.‏

தல்ஹா பின் உபைதுல்லாஹ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "ஒவ்வொரு நபிக்கும் ஒரு நண்பர் (ரஃபீக்) உண்டு, மேலும் என்னுடைய நண்பர்" - (அதாவது சொர்க்கத்தில்) - "உஸ்மான் (ரழி) ஆவார்." (இமாம் அபூ ஈஸா (திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஒரு 'கரீப்' (அரிதான) ஹதீஸ். இதன் அறிவிப்பாளர் தொடர் பலமானது அல்ல, மேலும் இது 'முன்கதிஃ' (தொடர்பற்றது) ஆகும்.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4064

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الرَّقِّيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ زَيْدٍ، هُوَ ابْنُ أَبِي أُنَيْسَةَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ، قَالَ لَمَّا حُصِرَ عُثْمَانُ أَشْرَفَ عَلَيْهِمْ فَوْقَ دَارِهِ ثُمَّ قَالَ أُذَكِّرُكُمْ بِاللَّهِ هَلْ تَعْلَمُونَ أَنَّ حِرَاءَ حِينَ انْتَفَضَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ اثْبُتْ حِرَاءُ فَلَيْسَ عَلَيْكَ إِلاَّ نَبِيٌّ أَوْ صِدِّيقٌ أَوْ شَهِيدٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا نَعَمْ ‏.‏ قَالَ أُذَكِّرُكُمْ بِاللَّهِ هَلْ تَعْلَمُونَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ فِي جَيْشِ الْعُسْرَةِ ‏"‏ مَنْ يُنْفِقُ نَفَقَةً مُتَقَبَّلَةً ‏"‏ ‏.‏ وَالنَّاسُ مُجْهَدُونَ مُعْسِرُونَ فَجَهَّزْتُ ذَلِكَ الْجَيْشَ

قَالُوا نَعَمْ . ثُمَّ قَالَ أُذَكِّرُكُمْ بِاللَّهِ هَلْ تَعْلَمُونَ أَنَّ بِئْرَ رُومَةَ لَمْ يَكُنْ يَشْرَبُ مِنْهَا أَحَدٌ إِلاَّ بِثَمَنٍ فَابْتَعْتُهَا فَجَعَلْتُهَا لِلْغَنِيِّ وَالْفَقِيرِ وَابْنِ السَّبِيلِ قَالُوا اللَّهُمَّ نَعَمْ وَأَشْيَاءَ عَدَّدَهَا . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ السُّلَمِيِّ عَنْ عُثْمَانَ .

அபூ அப்துர்-ரஹ்மான் அஸ்-ஸுலமீ அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் முற்றுகையிடப்பட்டபோது, அவர்கள் தமது வீட்டின் மேலிருந்து (முற்றுகையிட்ட) அவர்களைப் பார்த்து கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக உங்களுக்கு நான் நினைவூட்டுகிறேன். (ஹிரா மலை) அதிர்ந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஹிராவே! உறுதியாக இரு! ஏனெனில், உன் மீது ஒரு நபி, ஒரு சித்தீக் மற்றும் ஒரு ஷஹீத் (தியாகி) ஆகியோரைத் தவிர வேறு யாரும் இல்லை" என்று கூறினார்கள் என்பதை நீங்கள் அறிவீர்களா?'" அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆம்.' உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக உங்களுக்கு நான் நினைவூட்டுகிறேன்! துன்பப் படை (அல்-உஸ்ரா) பற்றி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "(அல்லாஹ்வால்) ஏற்றுக்கொள்ளப்படும் தர்மத்தை யார் செலவிடுவார்?" என்று கூறினார்கள் என்பதையும், மக்கள் கடினமான காலங்களில் சிரமப்பட்டுக் கொண்டிருந்தபோது, நான் அந்தப் படையைத் தயார் செய்தேன் என்பதையும் நீங்கள் அறிவீர்களா?' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஆம்.' பின்னர் உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக உங்களுக்கு நான் நினைவூட்டுகிறேன். ரூமா கிணற்றிலிருந்து யாரும் அதற்காகப் பணம் செலுத்தாமல் குடிக்க முடியாது என்றிருந்த நிலையில், பின்னர் நான் அதை வாங்கி, செல்வந்தர்களுக்கும், ஏழைகளுக்கும், வழிப்போக்கர்களுக்கும் உரியதாக ஆக்கினேன் என்பதை நீங்கள் அறிவீர்களா?' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வே! ஆம்!'" மேலும் அவர்கள் (உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள்) மற்ற விஷயங்களையும் பட்டியலிட்டார்கள். இந்த ஹதீஸ் இந்த வழியில் ஹஸன் ஸஹீஹ் ஃகரீப் ஆகும்; அபூ அப்துர்-ரஹ்மான் அஸ்-ஸுலமீ அவர்கள் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களிடமிருந்து அறிவித்த அறிவிப்பாகும்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4065

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ حَدَّثَنَا السَّكَنُ بْنُ الْمُغِيرَةِ، وَيُكْنَى أَبَا مُحَمَّدٍ، مَوْلًى لآلِ عُثْمَانَ قَالَ حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ أَبِي هِشَامٍ، عَنْ فَرْقَدٍ أَبِي طَلْحَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ خَبَّابٍ، قَالَ شَهِدْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يَحُثُّ عَلَى جَيْشِ الْعُسْرَةِ فَقَامَ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلَىَّ مِائَةُ بَعِيرٍ بِأَحْلاَسِهَا وَأَقْتَابِهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ . ثُمَّ

حَضَّ عَلَى الْجَيْشِ فَقَامَ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلَيَّ مِائَتَا بَعِيرٍ بِأَحْلاَسِهَا وَأَقْتَابِهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ . ثُمَّ حَضَّ عَلَى الْجَيْشِ فَقَامَ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِلَّهِ عَلَيَّ ثَلاَثُمِائَةِ بَعِيرٍ بِأَحْلاَسِهَا وَأَقْتَابِهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ . فَأَنَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَنْزِلُ عَنِ الْمِنْبَرِ وَهُوَ يَقُولُ مَا عَلَى عُثْمَانَ مَا عَمِلَ بَعْدَ هَذِهِ مَا عَلَى عُثْمَانَ مَا عَمِلَ بَعْدَ هَذِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ السَّكَنِ بْنِ الْمُغِيرَةِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ .

அப்துர் ரஹ்மான் பின் கப்பாப் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் 'ஜய்ஷுல் உஸ்ரா' (சிரம காலத்து இராணுவம்) குறித்து (மக்களுக்கு) ஆர்வமூட்டிக் கொண்டிருந்ததை நான் பார்த்தேன். அப்போது உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) எழுந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் பாதையில் (போருக்காக) சேணங்கள் மற்றும் அதன் உபகரணங்களுடன் கூடிய நூறு ஒட்டகங்களை நான் பொறுப்பேற்றுக் கொள்கிறேன்' என்று கூறினார்கள்.

பிறகு மீண்டும் அவர்கள் (நபி ஸல்) இராணுவத்திற்காக (தர்மம் செய்யுமாறு) ஆர்வமூட்டினார்கள். உடனே உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) எழுந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் பாதையில் (போருக்காக) சேணங்கள் மற்றும் அதன் உபகரணங்களுடன் கூடிய இருநூறு ஒட்டகங்களை நான் பொறுப்பேற்றுக் கொள்கிறேன்' என்று கூறினார்கள்.

பிறகு மீண்டும் அவர்கள் (nabi ஸல்) இராணுவத்திற்காக (தர்மம் செய்யுமாறு) ஆர்வமூட்டினார்கள். உடனே உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) எழுந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ்வின் பாதையில் (போருக்காக) சேணங்கள் மற்றும் அதன் உபகரணங்களுடன் கூடிய முந்நூறு ஒட்டகங்களை நான் பொறுப்பேற்றுக் கொள்கிறேன்' என்று கூறினார்கள்.

அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மேடையிலிருந்து (மின்பர்) இறங்கி வருவதையும், 'இதற்குப் பிறகு உஸ்மான் என்ன செய்தாலும் அது அவருக்குப் பாதிப்பை ஏற்படுத்தாது; இதற்குப் பிறகு உஸ்மான் என்ன செய்தாலும் அது அவருக்குப் பாதிப்பை ஏற்படுத்தாது' என்று கூறிக்கொண்டிருந்ததையும் நான் பார்த்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4066 ⋮

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ وَاقِعٍ الرَّمْلِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا ضَمْرَةُ بْنُ رَبِيعَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَوْذَبٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ كَثِيرٍ، مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ ابْنِ سَمُرَةَ، قَالَ جَاءَ عُثْمَانُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِأَلْفِ دِينَارٍ - قَالَ الْحَسَنُ بْنُ وَاقِعٍ وَكَانَ فِي مَوْضِعٍ آخَرَ مِنْ كِتَابِي فِي كُمِّهِ حِينَ جَهَّزَ جَيْشَ الْعُسْرَةِ فَنَثَرَهَا فِي حِجْرِهِ . قَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ فَرَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يُقَلِّبُهَا فِي حِجْرِهِ وَيَقُولُ مَا ضَرَّ عُثْمَانَ مَا عَمِلَ بَعْدَ الْيَوْمِ . مَرَّتَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் ஸமுரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஆயிரம் தினார் கொண்டு வந்தார்கள். (அல்-ஹஸன் பின் வாகிஃ கூறினார்: எனது புத்தகத்தில் மற்றொரு இடத்தில் (பதிவு செய்யப்பட்டுள்ளது): (உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள்) சிரமத்தின் இராணுவத்திற்குத் தயாராகிக் கொண்டிருந்தபோது, தம் ஆடைக்குள் (அந்த தினார் நாணயங்களை) கொண்டு வந்து அவற்றை (நபி (ஸல்) அவர்களின்) மடியில் கொட்டினார்கள்.) அப்துர்-ரஹ்மான் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: ஆகவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் தம் மடியில் அவற்றை புரட்டியபடி, "இன்றைய தினத்திற்குப் பிறகு உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் என்ன செய்தாலும் அது அவருக்குத் தீங்கு செய்யாது," என்று இரண்டு முறை கூறியதை நான் கண்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4067

حَدَّثَنَا أَبُو زُرْعَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ بِشْرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الْحَكَمُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ لَمَّا أُمِرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِبَيْعَةِ الرِّضْوَانِ كَانَ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ رَسُولَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلَى أَهْلِ مَكَّةَ قَالَ فَبَايَعَ النَّاسَ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ عُثْمَانَ فِي حَاجَةِ اللَّهِ وَحَاجَةِ رَسُولِهِ . فَضَرَبَ بِإِحْدَى يَدَيْهِ عَلَى الأُخْرَى فَكَانَتْ يَدُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِعُثْمَانَ خَيْرًا مِنْ أَيْدِيهِمْ لأَنْفُسِهِمْ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் 'ரித்வான்' பைஅத் (உறுதிமொழி) செய்வதற்கு ஆணையிட்டபோது, உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள் மக்காவாசிகளிடம் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தூதராகச் (சென்று) இருந்தார்கள்.
(அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:) மக்கள் (நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு) பைஅத் செய்தார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக உஸ்மான், அல்லாஹ்வின் காரியத்திலும் அவனது தூதரின் காரியத்திலும் உள்ளார்' என்று கூறினார்கள். பின்னர் அவர்கள் (ஸல்) தமது ஒரு கையை மற்றொன்றின் மீது வைத்தார்கள் (உஸ்மானுக்காக பைஅத் செய்தார்கள்).
ஆகவே, உஸ்மான் (ரழி) அவர்களுக்காக (நபி (ஸல்) அவர்கள் வைத்த) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கை, மக்கள் தங்களுக்காகத் தாங்களே (வைத்துக்கொண்ட) கைகளை விடச் சிறந்ததாக இருந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4068

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، وَعَبَّاسُ بْنُ مُحَمَّدٍ الدُّورِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ الْمَعْنَى، وَاحِدٌ، قَالُوا حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ عَامِرٍ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ أَخْبَرَنَا سَعِيدُ بْنُ عَامِرٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي الْحَجَّاجِ الْمِنْقَرِيِّ عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْجُرَيْرِيِّ عَنْ ثُمَامَةَ بْنِ حَزْنٍ الْقُشَيْرِيِّ قَالَ شَهِدْتُ الدَّارَ حِينَ أَشْرَفَ عَلَيْهِمْ عُثْمَانُ فَقَالَ ائْتُونِي بِصَاحِبَيْكُمُ اللَّذَيْنِ أَلَّبَاكُمْ عَلَىَّ ‏.‏ قَالَ فَجِيءَ بِهِمَا فَكَأَنَّهُمَا جَمَلاَنِ أَوْ كَأَنَّهُمَا حِمَارَانِ ‏.‏ قَالَ فَأَشْرَفَ عَلَيْهِمْ عُثْمَانُ فَقَالَ أَنْشُدُكُمْ بِاللَّهِ وَالإِسْلاَمِ هَلْ تَعْلَمُونَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَدِمَ الْمَدِينَةَ وَلَيْسَ بِهَا مَاءٌ يُسْتَعْذَبُ غَيْرَ بِئْرِ رُومَةَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ‏"‏ مَنْ يَشْتَرِي بِئْرَ رُومَةَ فَيَجْعَلُ دَلْوَهُ مَعَ دِلاَءِ الْمُسْلِمِينَ بِخَيْرٍ لَهُ مِنْهَا فِي الْجَنَّةِ ‏"‏ ‏.‏ فَاشْتَرَيْتُهَا مِنْ صُلْبِ مَالِي فَأَنْتُمُ الْيَوْمَ تَمْنَعُونِي أَنْ أَشْرَبَ مِنْهَا حَتَّى أَشْرَبَ مِنْ مَاءِ الْبَحْرِ ‏.‏ قَالُوا اللَّهُمَّ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ أَنْشُدُكُمْ بِاللَّهِ وَالإِسْلاَمِ هَلْ تَعْلَمُونَ أَنَّ الْمَسْجِدَ ضَاقَ بِأَهْلِهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَنْ يَشْتَرِي بُقْعَةَ آلِ فُلاَنٍ فَيَزِيدُهَا فِي الْمَسْجِدِ بِخَيْرٍ لَهُ مِنْهَا فِي الْجَنَّةِ ‏"‏ ‏.‏ فَاشْتَرَيْتُهَا مِنْ صُلْبِ مَالِي فَأَنْتُمُ الْيَوْمَ تَمْنَعُونِي أَنْ أُصَلِّيَ فِيهَا رَكْعَتَيْنِ ‏.‏ قَالُوا اللَّهُمَّ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ أَنْشُدُكُمْ بِاللَّهِ وَالإِسْلاَمِ هَلْ تَعْلَمُونَ أَنِّي جَهَّزْتُ جَيْشَ الْعُسْرَةِ مِنْ مَالِي قَالُوا اللَّهُمَّ نَعَمْ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ أَنْشُدُكُمْ بِاللَّهِ وَالإِسْلاَمِ هَلْ

تَعْلَمُونَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ عَلَى ثَبِيرِ مَكَّةَ وَمَعَهُ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَأَنَا فَتَحَرَّكَ الْجَبَلُ حَتَّى تَسَاقَطَتْ حِجَارَتُهُ بِالْحَضِيضِ قَالَ فَرَكَضَهُ بِرِجْلِهِ وَقَالَ " اسْكُنْ ثَبِيرُ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ نَبِيٌّ وَصِدِّيقٌ وَشَهِيدَانِ " . قَالُوا اللَّهُمَّ نَعَمْ . قَالَ اللَّهُ أَكْبَرُ شَهِدُوا لِي وَرَبِّ الْكَعْبَةِ أَنِّي شَهِيدٌ ثَلاَثًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عُثْمَانَ .

துமாமா பின் ஹஸ்ன் அல்-குஷைரி அவர்கள் கூறினார்கள்:

"உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் (முற்றுகையிடப்பட்டிருந்த) வீட்டின் மேலே இருந்து எட்டிப்பார்த்தபோது நான் அங்கு இருந்தேன். அவர், 'எனக்கு எதிராக உங்களைத் தூண்டிவிட்ட உங்கள் இரு தோழர்களையும் என்னிடம் கொண்டு வாருங்கள்' என்று கூறினார்."

அவர் (துமாமா) கூறினார்: "ஆகவே, அவ்விருவரும் கொண்டுவரப்பட்டார்கள். அவர்கள் இரண்டு ஒட்டகங்களைப் போலவோ அல்லது இரண்டு கழுதைகளைப் போலவோ இருந்தார்கள்."

அவர் (துமாமா) கூறினார்: "உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் அவர்களை எட்டிப்பார்த்து கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீதும் இஸ்லாத்தின் மீதும் ஆணையிட்டு உங்களைக் கேட்கிறேன்! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்தபோது, 'ரூமா' கிணற்றைத் தவிர வேறு எந்த இனிப்பான நீரும் அங்கு இருக்கவில்லை என்பதையும், அதனால் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "யார் ரூமா கிணற்றை விலைக்கு வாங்கி, தமது வாளியையும் முஸ்லிம்களின் வாளிகளுடன் சமமாக ஆக்கிக்கொள்கிறாரோ (பொதுமக்களுக்கு அர்ப்பணிக்கிறாரோ), அவருக்குச் சொர்க்கத்தில் அதைவிடச் சிறந்தது கிடைக்கும்" என்று கூறியதை நீங்கள் அறிவீர்களா? எனவே, நான் அதை எனது சொந்தப் பணத்தைக் கொண்டு வாங்கினேன். ஆனால், இன்று நீங்கள் நான் அதிலிருந்து நீர் அருந்துவதைத் தடுத்து, கடல் நீரைக் குடிக்கும் நிலைக்கு என்னை ஆளாக்கிவிட்டீர்களே!' அதற்கு அவர்கள், 'யா அல்லாஹ்! ஆம் (அறிவோம்)' என்றார்கள்."

அவர் (உஸ்மான் (ரழி)) கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீதும் இஸ்லாத்தின் மீதும் ஆணையிட்டு உங்களைக் கேட்கிறேன்! மஸ்ஜித் (நபவி) இடநெருக்கடியாக இருந்ததை நீங்கள் அறிவீர்களா? அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "யார் இன்னாரின் குடும்பத்தினரின் நிலத்தை வாங்கி, அதை மஸ்ஜிதுடன் இணைத்துக்கொள்கிறாரோ, அவருக்குச் சொர்க்கத்தில் அதைவிடச் சிறந்தது கிடைக்கும்" என்று கூறினார்கள். எனவே நான் அதை எனது சொந்தப் பணத்தைக் கொண்டு வாங்கினேன். ஆனால், இன்று நீங்கள் அதில் நான் இரண்டு ரக்அத்கள் தொழுவதைத் தடுக்கிறீர்களே!' அதற்கு அவர்கள், 'யா அல்லாஹ்! ஆம் (அறிவோம்)' என்றார்கள்.

அவர் (உஸ்மான் (ரழி)) கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீதும் இஸ்லாத்தின்

மீதும் ஆணையிட்டு உங்களைக் கேட்கிறேன்! நான் எனது சொந்தப் பணத்தைக் கொண்டு 'ஜைஷுல் உஸ்ரா' (சிரமத்தின் படைக்கு) தளவாடங்கள் அமைத்துக்கொடுத்ததை நீங்கள் அறிவீர்களா?' அதற்கு அவர்கள், 'யா அல்லாஹ்! ஆம் (அறிவோம்)' என்றார்கள்.

பிறகு அவர் (உஸ்மான் (ரழி)) கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் மீதும் இஸ்லாத்தின் மீதும் ஆணையிட்டு உங்களைக் கேட்கிறேன்! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்காவின் தபீர் மலையின் மீது இருந்தார்கள் என்பதையும், அவர்களுடன் அபூபக்கர் (ரழி), உமர் (ரழி) மற்றும் நான் இருந்தோம் என்பதையும் நீங்கள் அறிவீர்களா? அப்போது அந்த மலை, அதன் பாறைகள் அடிவாரத்தில் விழும் அளவிற்கு நடுங்கத் தொடங்கியது.'

அவர் (உஸ்மான் (ரழி)) கூறினார்கள்: 'அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது காலால் அதை உதைத்து, "தபீர் மலையே! அமைதியாக இரு! ஏனெனில், உன் மீது ஒரு நபியும், ஒரு சித்தீக்கும், இரண்டு ஷஹீத்களும் (உயிர் தியாகிகளும்) உள்ளனர்" என்று கூறினார்கள் (இதை நீங்கள் அறிவீர்களா?)' அதற்கு அவர்கள், 'யா அல்லாஹ்! ஆம் (அறிவோம்)' என்றார்கள்.

அவர் (உஸ்மான் (ரழி)) கூறினார்கள்: 'அல்லாஹு அக்பர்! கஃபாவின் இறைவன் மீது ஆணையாக! நான் ஒரு ஷஹீத் (உயிர் தியாகி) என்று இவர்களே எனக்கு சாட்சி கூறிவிட்டார்கள்!' - (என்று) மூன்று முறை (கூறினார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4069

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَيُّوبُ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَبِي الأَشْعَثِ الصَّنْعَانِيِّ، أَنَّ خُطَبَاءَ، قَامَتْ بِالشَّامِ وَفِيهِمْ رِجَالٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَامَ آخِرُهُمْ رَجُلٌ يُقَالُ لَهُ مُرَّةُ بْنُ كَعْبٍ فَقَالَ لَوْلاَ حَدِيثٌ سَمِعْتُهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا قُمْتُ ‏.‏ وَذَكَرَ الْفِتَنَ فَقَرَّبَهَا فَمَرَّ رَجُلٌ مُقَنَّعٌ فِي ثَوْبٍ فَقَالَ هَذَا يَوْمَئِذٍ عَلَى الْهُدَى فَقُمْتُ إِلَيْهِ فَإِذَا هُوَ عُثْمَانُ بْنُ عَفَّانَ ‏.‏ قَالَ فَأَقْبَلْتُ عَلَيْهِ بِوَجْهِهِ فَقُلْتُ هَذَا قَالَ نَعَمْ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَوَالَةَ وَكَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ ‏.‏

முர்ரா பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அபூ அல்-அஷ்அஸ் அஸ்-ஸன்ஆனி அவர்கள் கூறினார்கள்: "அஷ்-ஷாமில் (சிரியாவில்) சிலர் சொற்பொழிவு நிகழ்த்திக்

கொண்டிருந்தார்கள்; அவர்களில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களும் இருந்தார்கள். இறுதியாக, முர்ரா பின் கஅப் (ரழி) என்று அழைக்கப்படும் ஒரு மனிதர் எழுந்து நின்றார்.

அவர் கூறினார்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நான் கேட்ட ஒரு ஹதீஸ் மட்டும் இல்லையென்றால், நான் (உங்களிடம் உரையாற்ற) எழுந்து நின்றிருக்க மாட்டேன். அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) (வரவிருக்கும்) சோதனைகளைப் பற்றியும், அவை மிக விரைவில் வரவிருப்பதைப் பற்றியும் குறிப்பிட்டார்கள். அப்போது ஒரு ஆடையால் தன்னை மறைத்திருந்த ஒரு மனிதர் கடந்து சென்றார்.

(அவரைச் சுட்டிக்காட்டி) நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "இவர் அந்நாளில் நேர்வழியில் இருப்பார்."

எனவே நான் அவரை நோக்கிச் சென்றேன்; அவர் உஸ்மான் பின் அஃப்பான் (ரழி) ஆக இருந்தார். நான் (உஸ்மானின்) முகத்தை (நபி (ஸல்) அவர்களுக்குத் தெரியும்படி) திருப்பி, 'இவரா?' என்று கேட்டேன். அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்), 'ஆம்' என்றார்கள்.'"

இது ஹஸன் ஸஹீஹ் (தரமான) ஹதீஸ் ஆகும். இந்தத் தலைப்பில் இப்னு உமர், அப்துல்லாஹ் பின் ஹவாலா மற்றும் கஅப் பின் உஜ்ரா ஆகியோரிடமிருந்தும் அறிவிப்புகள் உள்ளன.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4070

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا حُجَيْنُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَامِرٍ، عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَا عُثْمَانُ إِنَّهُ لَعَلَّ اللَّهَ يُقَمِّصُكَ قَمِيصًا فَإِنْ أَرَادُوكَ عَلَى خَلْعِهِ فَلاَ تَخْلَعْهُ لَهُمْ ‏.‏ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ طَوِيلَةٌ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உஸ்மானே (ரழி)! நிச்சயமாக அல்லாஹ் உமக்கு ஒரு சட்டையை (கலீஃபா பதவியை) அணிவிப்பான். அவர்கள் நீர் அதைக் கழற்றிவிட வேண்டும் என்று விரும்பினால், அவர்களுக்காக நீர் அதைக் கழற்றிவிட வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4071

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَوْهَبٍ، أَنَّ رَجُلاً، مِنْ أَهْلِ مِصْرَ حَجَّ الْبَيْتَ فَرَأَى قَوْمًا جُلُوسًا فَقَالَ مَنْ هَؤُلاَءِ قَالُوا قُرَيْشٌ ‏.‏ قَالَ فَمَنْ هَذَا الشَّيْخُ قَالُوا ابْنُ عُمَرَ ‏.‏ فَأَتَاهُ فَقَالَ إِنِّي سَائِلُكَ عَنْ شَيْءٍ فَحَدِّثْنِي أَنْشُدُكَ اللَّهَ بِحُرْمَةِ هَذَا الْبَيْتِ أَتَعْلَمُ أَنَّ عُثْمَانَ فَرَّ يَوْمَ أُحُدٍ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ أَتَعْلَمُ أَنَّهُ تَغَيَّبَ عَنْ بَيْعَةِ الرِّضْوَانِ فَلَمْ يَشْهَدْهَا قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ أَتَعْلَمُ أَنَّهُ تَغَيَّبَ يَوْمَ بَدْرٍ فَلَمْ يَشْهَدْ قَالَ نَعَمْ ‏.‏ قَالَ اللَّهُ أَكْبَرُ ‏.‏ فَقَالَ لَهُ ابْنُ عُمَرَ تَعَالَ أُبَيِّنْ لَكَ مَا سَأَلْتَ عَنْهُ أَمَّا فِرَارُهُ يَوْمَ أُحُدٍ فَأَشْهَدُ أَنَّ اللَّهَ قَدْ عَفَا عَنْهُ وَغَفَرَ لَهُ وَأَمَّا تَغَيُّبُهُ يَوْمَ بَدْرٍ فَإِنَّهُ كَانَتْ عِنْدَهُ - أَوْ تَحْتَهُ - ابْنَةُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لَكَ أَجْرُ رَجُلٍ شَهِدَ بَدْرًا وَسَهْمُهُ ‏"‏ ‏.‏ وَأَمَرَهُ أَنْ يَخْلُفَ عَلَيْهَا وَكَانَتْ عَلِيلَةً وَأَمَّا تَغَيُّبُهُ عَنْ بَيْعَةِ الرِّضْوَانِ فَلَوْ كَانَ أَحَدٌ أَعَزَّ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ عُثْمَانَ لَبَعَثَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَكَانَ عُثْمَانَ بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عُثْمَانَ إِلَى مَكَّةَ وَكَانَتْ بَيْعَةُ الرِّضْوَانِ بَعْدَ مَا ذَهَبَ عُثْمَانُ إِلَى مَكَّةَ قَالَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِيَدِهِ الْيُمْنَى ‏"‏ هَذِهِ يَدُ عُثْمَانَ ‏"‏ ‏.‏ وَضَرَبَ بِهَا عَلَى يَدِهِ فَقَالَ ‏"‏ هَذِهِ لِعُثْمَانَ ‏"‏ رضى الله عنه ‏.‏ قَالَ لَهُ اذْهَبْ بِهَذَا الآنَ مَعَكَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உஸ்மான் பின் அப்துல்லாஹ் பின் மவ்ஹப் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: எகிப்து தேசத்தைச் சேர்ந்த ஒருவர் (மக்காவிற்கு) ஹஜ்ஜுக்கு வந்தார். அங்கே ஒரு கூட்டத்தினர் அமர்ந்திருப்பதைக் கண்டார். அவர் கேட்டார்: 'இவர்கள் யார்?' அவர்கள் பதிலளித்தார்கள்: 'குறைஷியர்.' அவர் கேட்டார்: 'அப்படியானால் இந்த முதியவர் யார்?' அவர்கள் பதிலளித்தார்கள்: 'இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள்.' ஆகவே அவர் இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம் சென்று கூறினார்: 'நான் உங்களிடம் ஒரு விஷயத்தைப் பற்றிக் கேட்கப்போகிறேன், அதைப்பற்றி எனக்குத் தெரிவியுங்கள். அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! இந்த ஆலயத்தின் புனிதத்தின் மீது சத்தியமாக! உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் உஹது (போர்) நாளன்று புறமுதுகிட்டு ஓடினார்கள் என்பதை நீங்கள் அறிவீர்களா?' அதற்கு இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், 'ஆம்' என்றார்கள். மீண்டும் அவர் கேட்டார்: 'அவர் ரிள்வான் உடன்படிக்கையின்போது சமூகமளிக்கவில்லை, அதில் அவர் கலந்து கொள்ளவில்லை என்பதை நீங்கள் அறிவீர்களா?' அதற்கு இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், 'ஆம்' என்றார்கள். மீண்டும் அவர் கேட்டார்: 'பத்ரு (போர்) நாளன்று அவர் சமூகமளிக்கவில்லை, அதில் அவர் கலந்து கொள்ளவில்லை என்பதை நீங்கள் அறிவீர்களா?' அதற்கு இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள், 'ஆம்' என்றார்கள். அதற்கு அந்த மனிதர், 'அல்லாஹ் மிகப் பெரியவன்' என்றார். அதற்கு இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அந்த மனிதரிடம், 'வாருங்கள், நீங்கள்

கேட்ட விஷயங்களை நான் உங்களுக்குத் தெளிவுபடுத்துகிறேன்' என்றார்கள்.

உஹுது (போர்) நாளன்று அவர் புறமுதுகிட்டு ஓடியதைப் பொறுத்தவரை, அல்லாஹ் அவரை மன்னித்து, அவருக்குப் பிழை பொறுத்தான் என்பதற்கு நான் சாட்சி கூறுகிறேன். (இது குர்ஆனின் 3:155 வசனத்தின்படி, உஹுது போரில் முஸ்லிம்கள் சறுக்கியபோது, அல்லாஹ் அவர்களை மன்னித்துவிட்டான் என்பதைக் குறிக்கிறது.)

பத்ரு (போர்) நாளன்று அவர் சமூகமளிக்காததைப் பொறுத்தவரை, அவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் மகளை (ருகைய்யாவை) மணந்திருந்தார்கள். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம் (உஸ்மான் (ரழி) அவர்களிடம்), "பத்ரு (போரில்) கலந்துகொண்ட ஒரு மனிதரின் நன்மையும், அவரின் (போர்ச்செல்வப்) பங்கும் உங்களுக்கு உண்டு" என்று கூறினார்கள். மேலும், அவர் (நபிகளாரின் மகள்) நோயுற்றிருந்ததால், அவருடன் தங்கியிருக்குமாறு அவருக்குக் கட்டளையிட்டார்கள்.

ரிள்வான் உடன்படிக்கையின்போது அவர் சமூகமளிக்காததைப் பொறுத்தவரை, மக்காவில் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களை விட அதிக கண்ணியமிக்க ஒருவர் இருந்திருந்தால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களுக்குப் பதிலாக அவரை அனுப்பியிருப்பார்கள். (ஏனெனில் உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் குறைஷிகளிடையே மிகுந்த செல்வாக்கும், உறவினர்களும் கொண்டவராக இருந்தார்.) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களை மக்காவிற்கு (குறைஷிகளுடன் பேச்சுவார்த்தை நடத்த) அனுப்பினார்கள். மேலும் ரிள்வான் உடன்படிக்கை என்பது உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் மக்காவிற்குப் புறப்பட்டுச் சென்ற பின்னர்தான் நடந்தது. (அப்போது உஸ்மான் (ரழி) கொல்லப்பட்டுவிட்டதாக வதந்தி பரவியதால், நபி (ஸல்) அவர்கள் மரணப் பிரமாணம் வாங்கினார்கள்.) ஆகவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தங்களின் வலது கரத்தால், 'இது உஸ்மான் (ரழி) அவர்களின் கை' என்று கூறி, அதைத் தங்களின் (இடது) கரத்தின் மீது வைத்து, 'இது உஸ்மான் (ரழி) அவர்களுக்காக' என்று கூறினார்கள். (இதன் மூலம் உஸ்மான் (ரழி) உடன்படிக்கையில் கலந்துகொண்டதற்குச் சமமானவர் என்பதை உறுதிப்படுத்தினார்கள்.)

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அந்த மனிதரிடம், "இப்போது செல்லுங்கள், இந்த (தெளிவுரையை) உங்களுடன் எடுத்துச் செல்லுங்கள்" என்றார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4072

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الْعَلاَءُ بْنُ عَبْدِ الْجَبَّارِ، قَالَ حَدَّثَنَا الْحَارِثُ بْنُ عُمَيْرٍ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ كُنَّا نَقُولُ وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله

عليه وسلم حَيٌّ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ يُسْتَغْرَبُ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنِ ابْنِ عُمَرَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உயிருடன் இருந்தபோது, நாங்கள், 'அபூபக்கர் (ரழி), (அவருக்குப் பிறகு) உமர் (ரழி), (அவருக்குப் பிறகு) உஸ்மான் (ரழி)' என்று (அவர்களின் சிறப்பின் வரிசையை) கூறி வந்தோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4073

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا شَاذَانُ الأَسْوَدُ بْنُ عَامِرٍ، عَنْ سِنَانِ بْنِ هَارُونَ الْبُرْجُمِيِّ، عَنْ كُلَيْبِ بْنِ وَائِلٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ ذَكَرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِتْنَةً فَقَالَ يُقْتَلُ فِيهَا هَذَا مَظْلُومًا ‏.‏ لِعُثْمَانَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عُمَرَ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு ஃபித்னாவைப் பற்றிக் குறிப்பிட்டுவிட்டு, உஸ்மான் (ரழி) அவர்களைக் குறித்து, "அதில் இவர் அநியாயமாகக் கொல்லப்படுவார்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4074

حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ أَبِي طَالِبٍ الْبَغْدَادِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ زُفَرَ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ أُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِجَنَازَةِ رَجُلٍ يُصَلِّي عَلَيْهِ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيْهِ فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا رَأَيْنَاكَ تَرَكْتَ الصَّلاَةَ عَلَى أَحَدٍ قَبْلَ هَذَا قَالَ إِنَّهُ كَانَ يَبْغَضُ عُثْمَانَ فَأَبْغَضَهُ اللَّهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَمُحَمَّدُ بْنُ زِيَادٍ صَاحِبُ مَيْمُونِ بْنِ مِهْرَانَ

ضَعِيفٌ فِي الْحَدِيثِ جِدًّا وَمُحَمَّدُ بْنُ زِيَادٍ صَاحِبُ أَبِي هُرَيْرَةَ هُوَ بَصْرِيٌّ ثِقَةٌ وَيُكْنَى أَبَا الْحَارِثِ وَمُحَمَّدُ بْنُ زِيَادٍ الأَلْهَانِيُّ صَاحِبُ أَبِي أُمَامَةَ ثِقَةٌ يُكْنَى أَبَا سُفْيَانَ شَامِيٌّ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஒரு மனிதரின் ஜனாஸா (இறந்த உடல்), அவருக்கு (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்துவதற்காக கொண்டுவரப்பட்டது. ஆனால், நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்காக தொழுகை நடத்தவில்லை.
அப்போது (மக்களால்) கேட்கப்பட்டது: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இதற்கு முன்பு நீங்கள் யாருக்காகவும் (ஜனாஸா) தொழுகை நடத்துவதை தவிர்த்ததை நாங்கள் கண்டதில்லையே?"
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, அவர் உஸ்மான் (ரழி) அவர்களை வெறுத்து வந்தார், அதனால் அல்லாஹ் அவனை வெறுக்கிறான்."

ஹதீஸ் தரம் : இட்டுக்கட்டப்பட்டது (தாருஸ்ஸலாம்)

4075

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ، عَنْ أَبِي مُوسَى الأَشْعَرِيِّ، قَالَ انْطَلَقْتُ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَدَخَلَ حَائِطًا لِلأَنْصَارِ فَقَضَى حَاجَتَهُ فَقَالَ لِي ‏"‏ يَا أَبَا مُوسَى أَمْلِكْ عَلَىَّ الْبَابَ فَلاَ يَدْخُلَنَّ عَلَىَّ أَحَدٌ إِلاَّ بِإِذْنٍ ‏"‏ ‏.‏ فَجَاءَ رَجُلٌ يَضْرِبُ الْبَابَ فَقُلْتُ مَنْ هَذَا فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ ‏.‏ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا أَبُو بَكْرٍ يَسْتَأْذِنُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ ائْذَنْ لَهُ وَبَشِّرْهُ بِالْجَنَّةِ ‏"‏ ‏.‏ فَدَخَلَ وَبَشَّرْتُهُ بِالْجَنَّةِ وَجَاءَ رَجُلٌ آخَرُ فَضَرَبَ الْبَابَ فَقُلْتُ مَنْ هَذَا فَقَالَ عُمَرُ ‏.‏ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا عُمَرُ يَسْتَأْذِنُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ افْتَحْ لَهُ وَبَشِّرْهُ بِالْجَنَّةِ ‏"‏ ‏.‏ فَفَتَحْتُ الْبَابَ وَدَخَلَ وَبَشَّرْتُهُ بِالْجَنَّةِ فَجَاءَ رَجُلٌ آخَرُ فَضَرَبَ الْبَابَ فَقُلْتُ مَنْ هَذَا قَالَ عُثْمَانُ ‏.‏ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا عُثْمَانُ يَسْتَأْذِنُ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ افْتَحْ لَهُ وَبَشِّرْهُ بِالْجَنَّةِ عَلَى بَلْوَى تُصِيبُهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ جَابِرٍ وَابْنِ عُمَرَ ‏.‏

அபூ மூஸா அல்-அஷ்அரீ (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் சென்றேன். அவர்கள் அன்சாரிகளில் ஒருவரின் தோட்டத்திற்குள் நுழைந்து, அங்கு தமது தேவையை நிறைவேற்றினார்கள். அவர்கள் என்னிடம், 'ஓ அபூ மூஸா! எனக்காக வாசலை காவல் காத்துக்கொள்; மேலும் அனுமதியின்றி யாரையும் என்னிடம் நுழைய விடாதே' என்று கூறினார்கள்.

பிறகு ஒரு மனிதர் வந்து வாசலைத் தட்டினார். நான், 'யார் இது?' என்று கேட்டேன். அவர், 'அபூபக்ர்' என்றார். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! அபூபக்ர் (ரழி) அவர்கள் அனுமதி கேட்கிறார்கள்' என்று கூறினேன். அவர்கள், 'அவருக்கு அனுமதியளியுங்கள்; மேலும் அவருக்குச் சொர்க்கம் கிடைக்கும் என்ற நற்செய்தியை அறிவியுங்கள்' என்று கூறினார்கள். ஆகவே அவர் உள்ளே நுழைந்தார்கள்; நான் அவருக்குச் சொர்க்கம் பற்றிய நற்செய்தியை அறிவித்தேன்.

மற்றொரு மனிதர் வந்து வாசலைத் தட்டினார். நான், 'யார் இது?' என்று கேட்டேன். அவர், 'உமர்' என்றார். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! உமர் (ரழி) அவர்கள் அனுமதி கேட்கிறார்கள்' என்று கூறினேன். அவர்கள், 'அவருக்குத் திறந்து விடுங்கள்; மேலும் அவருக்குச் சொர்க்கம் கிடைக்கும் என்ற நற்செய்தியை அறிவியுங்கள்' என்று கூறினார்கள். நான் வாசலைத் திறந்தேன்; அவர் உள்ளே நுழைந்தார்கள்; நான் அவருக்குச் சொர்க்கம் பற்றிய நற்செய்தியை அறிவித்தேன்.

பிறகு மற்றொரு மனிதர் வாசலைத் தட்டினார். நான், 'யார் இது?' என்று கேட்டேன். அவர், 'உஸ்மான்' என்றார். நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் அனுமதி கேட்கிறார்கள்' என்று கூறினேன். அவர்கள், 'அவருக்குத் திறந்து விடுங்கள்; மேலும் அவருக்கு ஏற்படவிருக்கும் ஒரு சோதனையின் (கடுமையான துன்பத்தின்) பேரில் சொர்க்கம் கிடைக்கும் என்ற நற்செய்தியை அவருக்கு அறிவியுங்கள்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4076

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي وَيَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو سَهْلَةَ، قَالَ قَالَ لِي عُثْمَانُ يَوْمَ الدَّارِ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَدْ عَهِدَ إِلَىَّ عَهْدًا فَأَنَا صَابِرٌ عَلَيْهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ ‏.‏

அபூ ஸஹ்லா (ரஹ்) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"(தம்) இல்லத்தின் நாளில் (அதாவது, அவரது இல்லம் முற்றுகையிடப்பட்டிருந்த வேளையில்) உஸ்மான் (ரலி) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் ஓர் உறுதிமொழி அளித்தார்கள். ஆகவே, நான் அதில் பொறுமையைக் கடைப்பிடிக்கிறேன்'."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4077

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ الضُّبَعِيُّ، عَنْ يَزِيدَ الرِّشْكِ، عَنْ مُطَرِّفِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم جَيْشًا وَاسْتَعْمَلَ عَلَيْهِمْ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ فَمَضَى فِي السَّرِيَّةِ فَأَصَابَ جَارِيَةً فَأَنْكَرُوا عَلَيْهِ وَتَعَاقَدَ أَرْبَعَةٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالُوا إِذَا لَقِينَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَخْبَرْنَاهُ بِمَا صَنَعَ عَلِيٌّ وَكَانَ الْمُسْلِمُونَ إِذَا رَجَعُوا مِنَ السَّفَرِ بَدَءُوا بِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَسَلَّمُوا عَلَيْهِ ثُمَّ انْصَرَفُوا إِلَى رِحَالِهِمْ فَلَمَّا قَدِمَتِ السَّرِيَّةُ سَلَّمُوا عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَامَ أَحَدُ الأَرْبَعَةِ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلَمْ تَرَ إِلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ صَنَعَ كَذَا وَكَذَا ‏.‏ فَأَعْرَضَ عَنْهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ قَامَ الثَّانِي فَقَالَ مِثْلَ مَقَالَتِهِ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ قَامَ إِلَيْهِ الثَّالِثُ فَقَالَ مِثْلَ مَقَالَتِهِ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ قَامَ الرَّابِعُ فَقَالَ مِثْلَ مَا قَالُوا فَأَقْبَلَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَالْغَضَبُ يُعْرَفُ فِي وَجْهِهِ فَقَالَ مَا تُرِيدُونَ مِنْ عَلِيٍّ مَا تُرِيدُونَ مِنْ عَلِيٍّ مَا تُرِيدُونَ مِنْ عَلِيٍّ إِنَّ عَلِيًّا مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ وَهُوَ وَلِيُّ كُلِّ مُؤْمِنٍ مِنْ بَعْدِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ جَعْفَرِ بْنِ سُلَيْمَانَ ‏.‏

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு படையை அனுப்பி, அதற்கு அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களைத் தளபதியாக நியமித்தார்கள். அந்தப் படைப்பிரிவில் அலி (ரழி) அவர்கள் சென்றபோது, (போர்ச் செல்வத்திலிருந்து) ஓர் அடிமைப் பெண்ணை (தமதாக்கிக்) கொண்டார்கள். இதை (அப்படையிலிருந்த மற்ற) சிலர் ஆட்சேபித்தனர். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் நால்வர் ஒப்பந்தம் செய்துகொண்டு, "நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைச் சந்தித்தால், அலி செய்ததை அவர்களிடம் தெரிவிப்போம்" என்று கூறிக் கொண்டனர்.

முஸ்லிம்கள் பயணத்திலிருந்து திரும்பினால், முதலில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று சலாம் உரைத்துவிட்டுப் பிறகுதான் தங்கள் இருப்பிடங்களுக்குச் செல்வது வழக்கமாக இருந்தது. அவ்வாறே, அப்படை வந்து சேர்ந்ததும், அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு ஸலாம் உரைத்தனர். அந்த நால்வரில் ஒருவர் எழுந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அலி பின் அபீ

தாலிப் செய்ததை தாங்கள் பார்க்கவில்லையா? அவர் இன்னின்ன காரியத்தைச் செய்தார்" என்று கூறினார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரை விட்டும் முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள்.

பிறகு இரண்டாமவர் எழுந்து, முன்னவர் சொன்னதைப் போன்றே சொன்னார். அவரிடமிருந்தும் நபி (ஸல்) அவர்கள் முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள். பிறகு மூன்றாமவர் அவரை நோக்கி எழுந்து, அதே போன்று சொன்னார். அவரிடமிருந்தும் நபி (ஸல்) அவர்கள் முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள். பிறகு நான்காமவர் எழுந்து, அவர்கள் சொன்னது போன்றே சொன்னார்.

அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரை நோக்கித் திரும்பினார்கள்; அவர்களின் முகத்தில் கோபம் தென்பட்டது. "அலியிடமிருந்து நீங்கள் என்ன எதிர்பார்க்கிறீர்கள்? அலியிடமிருந்து நீங்கள் என்ன எதிர்பார்க்கிறீர்கள்? அலியிடமிருந்து நீங்கள் என்ன எதிர்பார்க்கிறீர்கள்? நிச்சயமாக அலி என்னிடமிருந்து வந்தவர்; நான் அவரிடமிருந்து வந்தவன். எனக்குப் பிறகு ஒவ்வொரு இறைநம்பிக்கையாளருக்கும் அவரே பொறுப்பாளர் (வலியு) ஆவார்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4078

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا الطُّفَيْلِ، يُحَدِّثُ عَنْ أَبِي سَرِيحَةَ، أَوْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ شَكَّ شُعْبَةُ - عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَنْ كُنْتُ مَوْلاَهُ فَعَلِيٌّ مَوْلاَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى شُعْبَةُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ مَيْمُونٍ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَأَبُو سَرِيحَةَ هُوَ حُذَيْفَةُ بْنُ أَسِيدٍ صَاحِبُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ ஸரீஹா (ரழி) அல்லது ஸைத் பின் அர்கம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள் – (அறிவிப்பாளர்) ஷுஃபா (ரஹ்) அவர்களுக்கு (அறிவிப்பாளர் யார் என்பதில்) சந்தேகம் ஏற்பட்டது – நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் யாருக்கு மவ்லாவாக இருக்கிறேனோ, அவருக்கு அலீ (ரழி) அவர்களும் மவ்லாவாவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4079

حَدَّثَنَا أَبُو الْخَطَّابِ، زِيَادُ بْنُ يَحْيَى الْبَصْرِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَتَّابٍ، سَهْلُ بْنُ حَمَّادٍ قَالَ حَدَّثَنَا الْمُخْتَارُ بْنُ نَافِعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو حَيَّانَ التَّيْمِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَحِمَ اللَّهُ أَبَا بَكْرٍ زَوَّجَنِي ابْنَتَهُ وَحَمَلَنِي إِلَى دَارِ الْهِجْرَةِ وَأَعْتَقَ بِلاَلاً مِنْ مَالِهِ رَحِمَ اللَّهُ عُمَرَ يَقُولُ الْحَقَّ وَإِنْ كَانَ مُرًّا تَرَكَهُ الْحَقُّ وَمَالَهُ صَدِيقٌ رَحِمَ اللَّهُ عُثْمَانَ تَسْتَحْيِيهِ الْمَلاَئِكَةُ رَحِمَ اللَّهُ عَلِيًّا اللَّهُمَّ أَدِرِ الْحَقَّ مَعَهُ حَيْثُ دَارَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَالْمُخْتَارُ بْنُ نَافِعٍ شَيْخٌ بَصْرِيٌّ كَثِيرُ الْغَرَائِبِ وَأَبُو حَيَّانَ التَّيْمِيُّ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدِ بْنِ حَيَّانَ التَّيْمِيُّ كُوفِيٌّ وَهُوَ ثِقَةٌ ‏.‏

அலி இப்னு அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அபூபக்ர் (ரழி) அவர்களுக்கு அல்லாஹ் கருணை காட்டுவானாக; அவர்கள் தமது மகளை (ஆயிஷாவை) எனக்கு மணமுடித்து வைத்தார்கள், மேலும், (ஹிஜ்ரத் பயணத்தின் போது) ஹிஜ்ரத் பூமிக்கு (மதீனாவிற்கு) என்னை உடன் அழைத்துச் சென்றார்கள், மேலும், பிலால் (ரழி) அவர்களைத் தமது செல்வத்தால் விடுவித்தார்கள். உமர் (ரழி) அவர்களுக்கு அல்லாஹ் கருணை காட்டுவானாக; அவர்கள் அது கசப்பாக இருந்தாலும் உண்மையையே பேசினார்கள். (அவர்களின்) உண்மை (பேசியதால்) அவர்களுக்கு நண்பர்கள் இல்லாமல் போனார்கள். உஸ்மான் (ரழி) அவர்களுக்கு அல்லாஹ் கருணை காட்டுவானாக; அவர்களைக் கண்டு வானவர்கள் வெட்கப்படுகிறார்கள். அலி (ரழி) அவர்களுக்கு அல்லாஹ் கருணை காட்டுவானாக. யா அல்லாஹ்! அவர்கள் எங்கெல்லாம் திரும்புகிறார்களோ அங்கெல்லாம் உண்மையையும் அவர்களுடன் திருப்புவாயாக."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4080

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ رِبْعِيِّ بْنِ حِرَاشٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، بِالرَّحَبَةِ قَالَ لَمَّا كَانَ يَوْمُ الْحُدَيْبِيَةِ خَرَجَ إِلَيْنَا نَاسٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فِيهِمْ سُهَيْلُ بْنُ عَمْرٍو وَأُنَاسٌ مِنْ رُؤَسَاءِ الْمُشْرِكِينَ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ خَرَجَ إِلَيْكَ نَاسٌ مِنْ أَبْنَائِنَا وَإِخْوَانِنَا وَأَرِقَّائِنَا وَلَيْسَ لَهُمْ فِقْهٌ فِي الدِّينِ وَإِنَّمَا خَرَجُوا فِرَارًا مِنْ أَمْوَالِنَا وَضِيَاعِنَا فَارْدُدْهُمْ إِلَيْنَا ‏.‏ "فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ فِقْهٌ فِي الدِّينِ سَنُفَقِّهُهُمْ" ‏.‏ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم

"يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ لَتَنْتَهُنَّ أَوْ لَيَبْعَثَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ مَنْ يَضْرِبُ رِقَابَكُمْ بِالسَّيْفِ عَلَى الدِّينِ قَدِ امْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ عَلَى الإِيمَانِ " . قَالُوا مَنْ هُوَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ لَهُ أَبُو بَكْرٍ مَنْ هُوَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَقَالَ عُمَرُ مَنْ هُوَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " هُوَ خَاصِفُ النَّعْلِ " . وَكَانَ أَعْطَى عَلِيًّا نَعْلَهُ يَخْصِفُهَا ثُمَّ الْتَفَتَ إِلَيْنَا عَلِيٌّ فَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَنْ كَذَبَ عَلَىَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ رِبْعِيٍّ عَنْ عَلِيٍّ . وَسَمِعْتُ الْجَارُودَ يَقُولُ سَمِعْتُ وَكِيعًا يَقُولُ لَمْ يَكْذِبْ رِبْعِيُّ بْنُ حِرَاشٍ فِي الإِسْلاَمِ كِذْبَةً . وَأَخْبَرَنِي مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي الأَسْوَدِ قَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ مَهْدِيٍّ يَقُولُ مَنْصُورُ بْنُ الْمُعْتَمِرِ أَثْبَتُ أَهْلِ الْكُوفَةِ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அர்-ரஹ்பா எனும் இடத்தில் அறிவித்தார்கள்:

"ஹுதைபிய்யா (சமாதான உடன்படிக்கை நிகழ்ந்த) நாளில், இணைவைப்பாளர்களில் சிலர் எங்களிடம் (பேச்சுவார்த்தை நடத்த) வந்தனர். அவர்களில் சுஹைல் பின் அம்ரும், மற்றும் இணைவைப்பாளர்களின் தலைவர்கள் சிலரும் இருந்தனர். அவர்கள் கூறினர்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்கள் மகன்கள், சகோதரர்கள் மற்றும் அடிமைகளில் சிலர் உங்களிடம் வந்துள்ளனர். அவர்களுக்கு மார்க்கத்தில் எந்தப் புரிதலும் (அல்லது தேர்ச்சியும்) இல்லை. மாறாக அவர்கள் எங்கள் செல்வங்கள் மற்றும் சொத்துக்களை விட்டுத் தப்பியோடியே (உங்களிடம்) வந்துள்ளனர். எனவே அவர்களை எங்களிடமே திருப்பி அனுப்பிவிடுங்கள். அவர்களுக்கு மார்க்கத்தில் புரிதல் இல்லையென்றால், நாங்கள் அவர்களுக்குக் கற்றுக் கொடுப்போம்.'

எனவே நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'குறைஷிக் கூட்டத்தாரே! நீங்கள் (இத்தகைய செயல்களை) நிறுத்திக் கொள்வீர்கள்! இல்லையெனில், மார்க்கத்திற்காக உங்கள் கழுத்துக்களை வாளால் வெட்டக்கூடிய ஒருவரை அல்லாஹ் உங்கள் மீது அனுப்புவான். (இறைநம்பிக்கை எனும்) ஈமானின் மீது அல்லாஹ் அவருடைய உள்ளத்தைச் சோதித்து (உறுதிப்படுத்தி)விட்டான்.'

அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர் யார்?' என்று கேட்டனர். அபூபக்கர் (ரழி), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர் யார்?' என்று கேட்டார்கள். உமர் (ரழி), 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர் யார்?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'அவர் செருப்பைச் சரிசெய்பவர்' என்று கூறினார்கள்."

(அச்சமயம்) நபி (ஸல்) அவர்கள் தம் செருப்பை அலி (ரழி) அவர்களிடம் பழுதுபார்ப்பதற்காகக் கொடுத்திருந்தார்கள்.

பிறகு அலி (ரழி) அவர்கள் எங்களை நோக்கித் திரும்பி கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் என் மீது வேண்டுமென்றே பொய்யுரைக்கிறாரோ, அவர் நரகத்தில் தனது இருப்பிடத்தை அமைத்துக்கொள்ளட்டும்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4081

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ إِسْرَائِيلَ، وَحَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَنْتَ مِنِّي وَأَنَا مِنْكَ ‏.‏ وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களிடம், "நீர் என்னைச் சார்ந்தவர் (எனது குடும்பத்தில் ஒருவர், எனக்கு மிகவும் நெருக்கமானவர்); நான் உங்களைச் சார்ந்தவன் (உங்களது உறவு, அன்பு, ஆதரவு எனக்கு உண்டு)" என்று கூறினார்கள்.
மேலும், இந்த ஹதீஸுடன் ஒரு நிகழ்வும் (சம்பவமும்) உள்ளது.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4082

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِي هَارُونَ الْعَبْدِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ إِنْ كُنَّا لَنَعْرِفُ الْمُنَافِقِينَ نَحْنُ مَعْشَرَ الأَنْصَارِ بِبُغْضِهِمْ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي هَارُونَ ‏.‏ وَقَدْ تَكَلَّمَ شُعْبَةُ فِي أَبِي هَارُونَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا عَنِ الأَعْمَشِ عَنْ أَبِي صَالِحٍ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ ‏.‏

அபூ ஸயீத் அல்-குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அன்சாரிகளாகிய நாங்கள், அலீ இப்னு அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் மீது (சிலர்) கொண்டிருந்த வெறுப்பைக் கொண்டு நயவஞ்சகர்களை அடையாளம் கண்டு வந்தோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4083

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَبِي النَّصْرِ، عَنِ الْمُسَاوِرِ الْحِمْيَرِيِّ، عَنْ أُمِّهِ، قَالَتْ دَخَلْتُ عَلَى أُمِّ سَلَمَةَ فَسَمِعْتُهَا تَقُولُ، كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ يُحِبُّ عَلِيًّا مُنَافِقٌ وَلاَ يَبْغَضُهُ مُؤْمِنٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ هُوَ أَبُو نَصْرٍ الْوَرَّاقُ وَرَوَى عَنْهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ ‏.‏

அல்-முஸாவிர் அல்-ஹிம்யரீ தனது தாயாரிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: "நான் உம்மு ஸலமா (ரலி) அவர்களிடம் சென்றேன். அப்போது அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள்: "எந்த நயவஞ்சகனும் அலீயை நேசிக்க மாட்டான்; எந்த இறைவிசுவாசியும் அவரை வெறுக்க மாட்டான்" என்று கூறுவார்கள்' எனச் சொல்வதை நான் கேட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4084

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى الْفَزَارِيُّ ابْنُ بِنْتِ السُّدِّيِّ، قَالَ حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ أَبِي رَبِيعَةَ، عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي بِحُبِّ أَرْبَعَةٍ وَأَخْبَرَنِي أَنَّهُ يُحِبُّهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ سَمِّهِمْ لَنَا ‏.‏ قَالَ ‏"‏ عَلِيٌّ مِنْهُمْ يَقُولُ ذَلِكَ ثَلاَثًا وَأَبُو ذَرٍّ وَالْمِقْدَادُ وَسَلْمَانُ أَمَرَنِي بِحُبِّهِمْ وَأَخْبَرَنِي أَنَّهُ يُحِبُّهُمْ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ شَرِيكٍ ‏.‏

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் நான்கு பேரை நேசிக்குமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டுள்ளான், மேலும் அவன் அவர்களை நேசிப்பதாக எனக்கு அறிவித்தான்." (அப்போது அங்கிருந்தவர்கள்) கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அவர்களை எங்களுக்குப் பெயரிட்டுக் கூறுங்கள்." அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "'அலி (ரழி) அவர்களில் ஒருவர்,' – இதனை (நபி ஸல் அவர்கள்) மூன்று முறை கூறினார்கள் – 'மேலும் அபூ தர் (ரழி), அல்-மிக்தாத் (ரழி), மற்றும் சல்மான் (ரழி) (ஆகியோர்). (இவர்களை) நேசிக்குமாறு எனக்கு அவன் கட்டளையிட்டான், மேலும் அவன் அவர்களை நேசிப்பதாக எனக்கு அறிவித்தான்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4085

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى، قَالَ حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ حُبْشِيِّ بْنِ جُنَادَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ عَلِيٌّ مِنِّي وَأَنَا مِنْ عَلِيٍّ وَلاَ يُؤَدِّي عَنِّي إِلاَّ أَنَا أَوْ عَلِيٌّ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஹுப்ஷி பின் ஜுனாதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அலீ (ரழி) அவர்கள் என்னைச் சேர்ந்தவர், நான் அலீ (ரழி) அவர்களைச் சேர்ந்தவன். மேலும், என் சார்பாக (செய்திகளை) அறிவிக்கவோ அல்லது (கடமைகளை) நிறைவேற்றவோ நானோ அல்லது அலீ (ரழி) அவர்களோ தவிர வேறு யாரும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4086

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ مُوسَى الْقَطَّانُ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ قَادِمٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ صَالِحِ بْنِ حَىٍّ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ جُمَيْعِ بْنِ عُمَيْرٍ التَّيْمِيِّ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ آخَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَيْنَ أَصْحَابِهِ فَجَاءَ عَلِيٌّ تَدْمَعُ عَيْنَاهُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ آخَيْتَ بَيْنَ أَصْحَابِكَ وَلَمْ تُؤَاخِ بَيْنِي وَبَيْنَ أَحَدٍ ‏.‏ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَنْتَ أَخِي فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَبِي أَوْفَى ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தமது ஸஹாபாக்களுக்கிடையே சகோதரத்துவத்தை (முஆகாத் - ஒருவருக்கொருவர் ஆதரவாகவும், உதவியாகவும் இருக்க) ஏற்படுத்தினார்கள். அப்போது அலீ (ரழி) அவர்கள் கண்களில் நீர் வழிந்தவாறு வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! தாங்கள் தங்கள் ஸஹாபாக்களுக்கிடையே சகோதரத்துவத்தை ஏற்படுத்தினீர்கள். ஆனால், எனக்கும் வேறு எவருக்குமிடையே தாங்கள் சகோதரத்துவத்தை ஏற்படுத்தவில்லையே?" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "நீர் இம்மையிலும் மறுமையிலும் என் சகோதரர் ஆவீர்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4087

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ عِيسَى بْنِ عُمَرَ، عَنِ السُّدِّيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ كَانَ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم طَيْرٌ فَقَالَ اللَّهُمَّ ائْتِنِي بِأَحَبِّ خَلْقِكَ إِلَيْكَ يَأْكُلُ مَعِي هَذَا الطَّيْرَ ‏.‏ فَجَاءَ عَلِيٌّ فَأَكَلَ مَعَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ السُّدِّيِّ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏ وَعِيسَى بْنُ عُمَرَ هُوَ كُوفِيٌّ وَالسُّدِّيُّ اسْمُهُ إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ قَدْ أَدْرَكَ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ وَرَأَى الْحُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ وَثَّقَهُ شُعْبَةُ وَسُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَزَائِدَةُ وَوَثَّقَهُ يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الْقَطَّانُ ‏.‏

சுஃப்யான் பின் வகீஃ, உபைதுல்லாஹ் பின் மூஸா, ஈஸா பின் உமர், சுத்தி வழியாக அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்களிடம் ஒரு பறவை (சமைக்கப்பட்ட நிலையில்) இருந்தது. எனவே அவர்கள் (அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தித்து) கூறினார்கள்:

"அல்லாஹும்ம இஃதினீ பிஅஹப்பி கல்க்கிக்க இலைக்க யஃகுலு மஈ ஹாதத் தைர"

(பொருள்: "யா அல்லாஹ்! உனது படைப்பினங்களில் உனக்கு மிகவும் விருப்பமானவரை, என்னுடன் இப்பறவையை உண்பதற்காக என்னிடம் கொண்டு வருவாயாக!")

எனவே அலீ (ரலி) அவர்கள் வந்து, அவர்களுடன் (அந்தப் பறவையை) உண்டார்கள்.

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) கூறினார்கள்: இது ஒரு 'கரீப்' (அரிதான) ஹதீஸ் ஆகும். சுத்தி அறிவிக்கும் இந்த ஹதீஸை, இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாகத் தவிர வேறு எந்த வழியாகவும் நாம் அறியவில்லை. மேலும், இந்த ஹதீஸ் அனஸ் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து வேறு பல அறிவிப்பாளர் தொடர்கள் வழியாகவும் அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது. ஈஸா பின் உமர் என்பவர் கூஃபாவைச் சேர்ந்தவர். சுத்தி என்பவரின் பெயர் இஸ்மாயீல் பின் அப்துர் ரஹ்மான் ஆகும். அவர் அனஸ் பின் மாலிக் (ரலி) அவர்களைச் சந்தித்துள்ளார், மேலும் ஹுசைன் பின் அலீ (ரலி) அவர்களையும் பார்த்துள்ளார். இவரை ஷுஃபா, சுஃப்யான் அஸ்-தவ்ரீ, ஸாயிதா ஆகியோர் நம்பகமானவர் என்று உறுதிப்படுத்தியுள்ளனர். யஹ்யா பின் சயீத் அல்-கத்தான் அவர்களும் இவரை நம்பகமானவர் என்று உறுதிப்படுத்தியுள்ளார்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4088

حَدَّثَنَا خَلاَّدُ بْنُ أَسْلَمَ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَوْفٌ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ هِنْدٍ الْجَمَلِيِّ، قَالَ قَالَ عَلِيٌّ كُنْتُ إِذَا سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَعْطَانِي وَإِذَا سَكَتُّ ابْتَدَأَنِي. هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்கும்போதெல்லாம், அவர்கள் எனக்கு வழங்குவார்கள்; நான் மௌனமாக இருக்கும்போது, அவர்கள் என்னிடம் தாமாகவே (பேச்சை அல்லது கொடுப்பதை) தொடங்குவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4089

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ الرُّومِيِّ، قَالَ حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، عَنْ سُوَيْدِ بْنِ غَفَلَةَ، عَنِ الصُّنَابِحِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَا دَارُ الْحِكْمَةِ وَعَلِيٌّ بَابُهَا . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مُنْكَرٌ . وَرَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ شَرِيكٍ وَلَمْ يَذْكُرُوا فِيهِ عَنِ الصُّنَابِحِيِّ وَلاَ نَعْرِفُ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ وَاحِدٍ مِنَ الثِّقَاتِ غير شَرِيكٍ . وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ .

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் ஞானத்தின் இல்லம், மேலும் அலி (ரழி) அவர்கள் அதன் கதவு ஆவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4090

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا حَاتِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ مِسْمَارٍ، عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ أَمَّرَ مُعَاوِيَةُ بْنُ أَبِي سُفْيَانَ سَعْدًا فَقَالَ مَا يَمْنَعُكَ أَنْ تَسُبَّ أَبَا تُرَابٍ قَالَ أَمَّا مَا ذَكَرْتُ ثَلاَثًا قَالَهُنَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَلَنْ أَسُبَّهُ لأَنْ تَكُونَ لِي وَاحِدَةٌ مِنْهُنَّ

أَحَبُّ إِلَىَّ مِنْ حُمْرِ النَّعَمِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لِعَلِيٍّ وَخَلَفَهُ فِي بَعْضِ مَغَازِيهِ فَقَالَ لَهُ عَلِيٌّ يَا رَسُولَ اللَّهِ تُخَلِّفُنِي مَعَ النِّسَاءِ وَالصِّبْيَانِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " أَمَا تَرْضَى أَنْ تَكُونَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلاَّ أَنَّهُ لاَ نُبُوَّةَ بَعْدِي " . وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ يَوْمَ خَيْبَرَ " لأُعْطِيَنَّ الرَّايَةَ رَجُلاً يُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيُحِبُّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ " . قَالَ فَتَطَاوَلْنَا لَهَا فَقَالَ " ادْعُوا لِي عَلِيًّا " . فَأَتَاهُ وَبِهِ رَمَدٌ فَبَصَقَ فِي عَيْنِهِ فَدَفَعَ الرَّايَةَ إِلَيْهِ فَفَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ . وَأُنْزِلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : (فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ) الآيَةَ دَعَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلِيًّا وَفَاطِمَةَ وَحَسَنًا وَحُسَيْنًا فَقَالَ " اللَّهُمَّ هَؤُلاَءِ أَهْلِي " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

ஸஃது பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

முஆவியா பின் அபீ சுஃப்யான் (ரழி) அவர்கள் ஸஃது (ரழி) அவர்களை (தளபதியாக) நியமித்தபோது, "அபூ துராபை (அலீயை) ஏசுவதிலிருந்து உம்மைத் தடுப்பது எது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர் (ஸஃது) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறிய மூன்று விஷயங்கள் (என் நினைவில் இருப்பது) அவரை ஏசுவதிலிருந்து என்னைத் தடுக்கின்றன. அவற்றில் ஒன்று எனக்கு இருப்பது, (விலை உயர்ந்த) சிவப்பு ஒட்டகங்களை விட எனக்கு மிகவும் விருப்பமானதாகும்.

(அவற்றில் ஒன்று:) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அலீ (ரழி) அவர்களைத் தமது சில போர்ப் பயணங்களில் (தபூக் போரின்போது) பின்தங்கச் செய்தார்கள். அப்போது அலீ (ரழி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! பெண்களுடனும் குழந்தைகளுடனும் என்னை விட்டுச் செல்கிறீர்களா?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், **'மூஸாவிடம் ஹாரூன் வகித்த அந்தஸ்தில், என்னிடம் நீர் இருப்பதை நீர் விரும்பவில்லையா? ஆயினும், எனக்குப் பிறகு இறைத்தூதர் எவரும் இல்லை'** என்று கூறினார்கள்.

(இரண்டாவது:) மேலும் கைபர் (போர்) நாளன்று அவர்கள் (ஸல்) கூற நான் கேட்டேன்: **'அல்லாஹ்வையும் அவனது தூதரையும் நேசிக்கின்ற, மேலும் அல்லாஹ்வாலும் அவனது தூதராலும் நேசிக்கப்படுகின்ற ஒரு மனிதரிடம் இந்தக் கொடியை நான் நிச்சயமாக வழங்குவேன்.'** அதைப் பெறுவதற்காக நாங்கள் ஆவலுடன் (கழுத்துகளை) நீட்டிப் பார்த்தோம். அப்போது அவர்கள், **'அலீயை என்னிடம் அழையுங்கள்'** என்றார்கள். அவர் கண்வலியால் (ரமத்) பாதிக்கப்பட்ட நிலையில் வந்தார். நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரது கண்களில் உமிழ்ந்தார்கள்; கொடியை அவரிடம் கொடுத்தார்கள். அல்லாஹ் அவருக்கு வெற்றியைத் தந்தான்.

(மூன்றாவது:) மேலும், **'ஃபகுல் தஆலவ் நத்உ அப்னா அனா வஅப்னா ஆக்கும்'** ('வாருங்கள்! நாம் நம்முடைய புதல்வர்களையும், உங்களுடைய புதல்வர்களையும்... அழைப்போம்' - அல்குர்ஆன் 3:61) என்ற இந்த இறைவசனம் அருளப்பட்டபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அலி, ஃபாத்திமா, ஹஸன் மற்றும் ஹுஸைன் ஆகியோரை அழைத்து, **'அல்லாஹும்ம ஹவுலாயி அஹ்லீ'** (இறைவா! இவர்களே என் குடும்பத்தார்) என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4091

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الأَحْوَصُ بْنُ جَوَّابٍ أَبُو الْجَوَّابِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، قَالَ بَعَثَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم جَيْشَيْنِ وَأَمَّرَ عَلَى أَحَدِهِمَا عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَعَلَى الآخَرِ خَالِدَ بْنَ الْوَلِيدِ وَقَالَ " إِذَا كَانَ الْقِتَالُ فَعَلِيٌّ " . قَالَ فَافْتَتَحَ عَلِيٌّ حِصْنًا فَأَخَذَ مِنْهُ جَارِيَةً فَكَتَبَ مَعِي خَالِدٌ كِتَابًا إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم يَشِي بِهِ . قَالَ فَقَدِمْتُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَرَأَ الْكِتَابَ فَتَغَيَّرَ لَوْنُهُ ثُمَّ قَالَ " مَا تَرَى فِي رَجُلٍ يُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيُحِبُّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ " . قَالَ قُلْتُ أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ غَضَبِ اللَّهِ وَمِنْ غَضَبِ رَسُولِهِ وَإِنَّمَا أَنَا رَسُولٌ فَسَكَتَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நபி (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு படைகளை அனுப்பினார்கள்; அவற்றில் ஒன்றிற்கு அலி பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களையும், மற்றொன்றிற்கு காலித் பின் அல்-வலீத் (ரழி) அவர்களையும் தளபதியாக நியமித்தார்கள். (மேலும்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'போர் மூண்டால், அப்போது (தளபதி) அலி ஆவார்கள்.'

(அல்-பரா (ரழி) கூறினார்:) 'ஆகவே அலி (ரழி) அவர்கள் ஒரு கோட்டையைக் கைப்பற்றி, ஒரு அடிமைப் பெண்ணை (போர்ச் செல்வமாக) எடுத்துக்கொண்டார்கள். எனவே காலித் (ரழி) அவர்கள், அலி (ரழி) அவர்களைப் பற்றி புகார் கூறி என்னிடம் ஒரு கடிதத்தைக் கொடுத்து நபி (ஸல்) அவர்களிடம் அனுப்பினார்கள். நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன்; அவர்கள் அந்தக் கடிதத்தைப் படித்தார்கள்; அவர்களின் (முக) நிறம் மாறியது. பிறகு அவர்கள், 'அல்லாஹ்வையும் அவனது தூதரையும் நேசிக்கின்ற, மேலும் அல்லாஹ்வும் அவனது தூதரும் நேசிக்கின்ற ஒரு மனிதரைப் பற்றி நீர் என்ன கருதுகிறீர்?' என்று கேட்டார்கள்.

(அதற்கு) நான், 'அவூது பில்லாஹி மின் ஃகளபில்லாஹி வமின் ஃகளபி ரசூலிஹி' (அல்லாஹ்வின் கோபத்திலிருந்தும் அவனுடைய தூதரின் கோபத்திலிருந்தும் அல்லாஹ்விடம் நான் பாதுகாப்புத் தேடுகிறேன்). நான் ஒரு தூதுவர் மட்டுமே' என்று கூறினேன். ஆகவே அவர்கள் மௌனமானார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4092

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمُنْذِرِ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنِ الأَجْلَحِ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ دَعَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلِيًّا يَوْمَ الطَّائِفِ فَانْتَجَاهُ فَقَالَ النَّاسُ لَقَدْ طَالَ نَجْوَاهُ مَعَ ابْنِ عَمِّهِ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَا انْتَجَيْتُهُ وَلَكِنَّ اللَّهَ انْتَجَاهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الأَجْلَحِ وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ ابْنِ فُضَيْلٍ أَيْضًا عَنِ الأَجْلَحِ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " وَلَكِنَّ اللَّهَ انْتَجَاهُ " . يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَنْتَجِيَ مَعَهُ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அத்-தாஇஃப் (போர்) நாளன்று அலீ (ரழி) அவர்களை அழைத்து, அன்னாருடன் தனிமையில் உரையாடினார்கள். அதனால் மக்கள், 'அன்னாரின் சிறிய தந்தையின் மகனுடனான (அலீ (ரழி) அவர்களுடனான) அந்தரங்க உரையாடல் நீண்டுவிட்டது' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நான் அன்னாருடன் (அலீ (ரழி) அவர்களுடன்) தனிமையில் உரையாடவில்லை; மாறாக, அல்லாஹ் தான் அன்னாருடன் தனிமையில் உரையாடினான் (அதாவது, அல்லாஹ்வே என்னுடன் தனிமையில் உரையாடுமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டான்)' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4093

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمُنْذِرِ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي حَفْصَةَ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِعَلِيٍّ يَا عَلِيُّ لاَ يَحِلُّ لأَحَدٍ أَنْ يُجْنِبَ فِي هَذَا الْمَسْجِدِ غَيْرِي وَغَيْرَكَ . قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْمُنْذِرِ قُلْتُ لِضِرَارِ بْنِ صُرَدٍ مَا مَعْنَى هَذَا

الْحَدِيثِ قَالَ لاَ يَحِلُّ لأَحَدٍ يَسْتَطْرِقُهُ جُنُبًا غَيْرِي وَغَيْرُكَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ سَمِعَ مِنِّي مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ هَذَا الْحَدِيثَ وَاسْتَغْرَبَهُ .

அபூ ஸயீத் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அலி (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "ஓ அலி! இந்த மஸ்ஜிதில் உங்களையும் என்னையும் தவிர வேறு எவரும் ஜுனுப் நிலையில் (அதாவது, பெருந்தொடக்குடன் அதன் வழியாகச்) செல்வது அனுமதிக்கப்படவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4094

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مُوسَى، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَابِسٍ، عَنْ مُسْلِمٍ الْمُلاَئِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ بُعِثَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ الاِثْنَيْنِ وَصَلَّى عَلِيٌّ يَوْمَ الثُّلاَثَاءِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُسْلِمٍ الأَعْوَرِ . وَمُسْلِمٌ الأَعْوَرُ لَيْسَ عِنْدَهُمْ بِذَلِكَ الْقَوِيِّ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا عَنْ مُسْلِمٍ عَنْ حَبَّةَ عَنْ عَلِيٍّ نَحْوَ هَذَا .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் திங்கட்கிழமை அன்று (நபியாக) அனுப்பப்பட்டார்கள்; அலி (ரழி) அவர்கள் செவ்வாய்க்கிழமை அன்று (இஸ்லாத்தை ஏற்று, நபிகளாருடன்) தொழுகை நிறைவேற்றினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4094

حَدَّثَنَا خَلاَّدُ بْنُ أَسْلَمَ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، أَخْبَرَنَا عَوْفٌ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ هِنْدٍ الْجَمَلِيِّ قَالَ: قَالَ عَلِيٌّ: كُنْتُ إِذَا سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَعْطَانِي وَإِذَا سَكَتُّ ابْتَدَأَنِي. قَالَ أَبُو عِيسَى: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் (ஏதேனும்) கேட்டால், அவர்கள் எனக்குக் கொடுப்பார்கள்; நான் மௌனமாக இருந்தால், அவர்கள் என்னிடம் (நன்மையை அல்லது உரையாடலை) தொடங்குவார்கள்."

4095

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، قَالَ حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِعَلِيٍّ أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلاَّ أَنَّهُ لاَ نَبِيَّ بَعْدِي ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَزَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அலீ (ரழி) அவர்களிடம், "நீங்கள் எனக்கு, மூஸா (அலை) அவர்களுக்கு ஹாரூன் (அலை) அவர்கள் எந்த நிலையில் இருந்தார்களோ அந்த நிலையில் இருக்கிறீர்கள்; ஆனால், எனக்குப் பிறகு எந்த நபியும் இல்லை" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4096

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو نُعَيْمٍ، عَنْ عَبْدِ السَّلاَمِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِعَلِيٍّ أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلاَّ أَنَّهُ لاَ نَبِيَّ بَعْدِي ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ سَعْدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَيُسْتَغْرَبُ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ ‏.‏

ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அலீ (ரழி) அவர்களிடம், "நீங்கள் எனக்கு, மூஸா (அலை) அவர்களுக்கு ஹாரூன் (அலை) அவர்கள் எந்த நிலையில் இருந்தார்களோ அந்த நிலையில் இருக்கிறீர்கள், எனக்குப் பிறகு எந்த நபியும் இல்லை என்பதைத் தவிர" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4097

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ الرَّازِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ الْمُخْتَارِ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي بَلْجٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَمَرَ بِسَدِّ الأَبْوَابِ إِلاَّ بَابَ عَلِيٍّ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ عَنْ شُعْبَةَ بِهَذَا الإِسْنَادِ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்கள், (மஸ்ஜிதுன் நபவியின் உள்ளே திறந்திருந்த) வாசல்களை அடைத்துவிடுமாறு கட்டளையிட்டார்கள், அலி (ரழி) அவர்களின் வாசலைத் தவிர."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4098

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَخِي، مُوسَى بْنُ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ، جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ، مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ، عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَخَذَ بِيَدِ حَسَنٍ وَحُسَيْنٍ فَقَالَ مَنْ أَحَبَّنِي وَأَحَبَّ هَذَيْنِ وَأَبَاهُمَا وَأُمَّهُمَا كَانَ مَعِي فِي دَرَجَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அலி பின் அபீ தாலிப் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஹஸன் மற்றும் ஹுசைன் (ரலி) ஆகியோரின் கைகளைப் பிடித்துக்கொண்டு, 'எவர் என்னையும், இவ்விருவரையும், இவர்களுடைய தந்தையையும் (அலி இப்னு அபீ தாலிப் (ரலி)), தாயையும் (ஃபாத்திமா பின்த் முஹம்மத் (ரலி)) நேசிக்கிறாரோ, அவர் மறுமை நாளில் என்னுடன் என்னுடைய அந்தஸ்தில் இருப்பார்' என்று கூறினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4099

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ الْمُخْتَارِ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ أَبِي بَلْجٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مَيْمُونٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ أَوَّلُ مَنْ صَلَّى عَلِيٌّ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ لاَ

نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ شُعْبَةَ عَنْ أَبِي بَلْجٍ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ حُمَيْدٍ . وَأَبُو بَلْجٍ اسْمُهُ يَحْيَى بْنُ أَبِي سُلَيْمٍ . وَقَدِ اخْتَلَفَ أَهْلُ الْعِلْمِ فِي هَذَا فَقَالَ بَعْضُهُمْ أَوَّلُ مَنْ أَسْلَمَ أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ . وَقَالَ بَعْضُهُمْ أَوَّلُ مَنْ أَسْلَمَ عَلِيٌّ . وَقَالَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ أَوَّلُ مَنْ أَسْلَمَ مِنَ الرِّجَالِ أَبُو بَكْرٍ وَأَسْلَمَ عَلِيٌّ وَهُوَ غُلاَمٌ ابْنُ ثَمَانِ سِنِينَ وَأَوَّلُ مَنْ أَسْلَمَ مِنَ النِّسَاءِ خَدِيجَةُ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:
"முதலில் (நபி (ஸல்) அவர்களுடன்) தொழுதவர் அலீ (ரழி) அவர்களாவார்கள்."

(இமாம் திர்மிதீ கூறுகிறார்): இந்த ஹதீஸ் இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக 'கரீப்' எனும் தரத்தில் உள்ளது. ஷுஅபா, அபூ பல்ஜ் வழியாக அறிவிக்கும் இந்த ஹதீஸை, முஹம்மத் பின் ஹுமைத் அவர்களின் ஹதீஸ் வழியாகவே தவிர நாம் அறியமாட்டோம். அபூ பல்ஜ் என்பவரின் பெயர் யஹ்யா பின் அபீ சுலைம் ஆகும். இது குறித்து அறிஞர்களிடம் கருத்து வேறுபாடு உள்ளது. அவர்களில் சிலர், "முதலில் இஸ்லாத்தை ஏற்றவர் அபூபக்கர் அஸ்ஸித்தீக் (ரழி)" என்று கூறினர். மற்றும் சிலர், "முதலில் இஸ்லாத்தை ஏற்றவர் அலீ (ரழி)" என்று கூறினர். அறிஞர்களில் வேறு சிலர், "ஆண்களில் முதலில் இஸ்லாத்தை ஏற்றவர் அபூபக்கர் (ரழி) ஆவார்; அலீ (ரழி) இஸ்லாத்தை ஏற்றபோது எட்டு வயதுச் சிறுவராக இருந்தார்; பெண்களில் முதலில் இஸ்லாத்தை ஏற்றவர் கதீஜா (ரழி) ஆவார்" என்று கூறியுள்ளனர்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4100

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، قَالاَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ قَالَ سَمِعْتُ زَيْدَ بْنَ أَرْقَمَ، يَقُولُ أَوَّلُ مَنْ أَسْلَمَ عَلِيٌّ . قَالَ عَمْرُو بْنُ مُرَّةَ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لإِبْرَاهِيمَ النَّخَعِيِّ فَأَنْكَرَهُ وَقَالَ أَوَّلُ مَنْ أَسْلَمَ أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَأَبُو حَمْزَةَ اسْمُهُ طَلْحَةُ بْنُ يَزِيدَ .

முஹம்மது இப்னு பஷ்ஷார் மற்றும் முஹம்மது இப்னுல் முஸன்னா ஆகியோர் கூறினார்கள்: முஹம்மது இப்னு ஜஃபர் கூறினார்: ஷுஃபா, அம்ர் இப்னு முர்ரா வழியாக, அவர் அபூ ஹம்ஸா (அன்சாரைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர்) வழியாக அறிவித்தார்:
"இஸ்லாத்தை முதன்முதலில் ஏற்றுக் கொண்டவர் அலீ (ரழி) ஆவார்" என்று

ஸைத் இப்னு அர்கம் (ரழி) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்.
அம்ர் இப்னு முர்ரா கூறினார்: "நான் அதை இப்ராஹீம் அந்நகஈ அவர்களிடம் குறிப்பிட்டபோது, அவர் அதை மறுத்துவிட்டுக் கூறினார்: 'இஸ்லாத்தை முதன்முதலில் ஏற்றுக் கொண்டவர் அபூ பக்ர் அஸ்ஸித்தீக் (ரழி) ஆவார்.'"
அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதீ) கூறினார்: "இது ஹஸன் ஸஹீஹ் தரத்திலான ஹதீஸாகும். அபூ ஹம்ஸாவின் பெயர் தல்ஹா இப்னு யஸீத் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4101

حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ عُثْمَانَ ابْنُ أَخِي، يَحْيَى بْنِ عِيسَى الرَّمْلِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ عِيسَى الرَّمْلِيُّ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ زِرِّ بْنِ حُبَيْشٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ لَقَدْ عَهِدَ إِلَىَّ النَّبِيُّ الأُمِّيُّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ لاَ يُحِبُّكَ إِلاَّ مُؤْمِنٌ وَلاَ يَبْغَضُكَ إِلاَّ مُنَافِقٌ ‏.‏ قَالَ عَدِيُّ بْنُ ثَابِتٍ أَنَا مِنَ الْقَرْنِ الَّذِينَ دَعَا لَهُمُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"எழுதப்படிக்கத் தெரியாத அந்த (உம்மி) நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் உறுதியாகக் கூறினார்கள்: 'உம்மை ஒரு முஃமினைத் (இறைநம்பிக்கையாளரைத்) தவிர வேறு யாரும் நேசிக்க மாட்டார்; மேலும், ஒரு முனாஃபிக்கைத் (நயவஞ்சகனைத்) தவிர வேறு யாரும் உம்மை வெறுக்க மாட்டார்'."

அதீ பின் தாபித் (எனும் அறிவிப்பாளர்) கூறினார்கள்: "நபி (ஸல்) அவர்கள் யாருக்காகப் பிரார்த்தனை செய்தார்களோ அந்தத் தலைமுறையைச் சேர்ந்தவன் நான்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4102

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَيَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، عَنْ أَبِي الْجَرَّاحِ، قَالَ حَدَّثَنِي جَابِرُ بْنُ صُبْحٍ، قَالَ حَدَّثَتْنِي أُمُّ شَرَاحِيلَ، قَالَتْ حَدَّثَتْنِي أُمُّ عَطِيَّةَ، قَالَتْ بَعَثَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم جَيْشًا فِيهِمْ عَلِيٌّ ‏.‏ قَالَتْ فَسَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه

وسلم وَهُوَ رَافِعٌ يَدَيْهِ يَقُولُ اللَّهُمَّ لاَ تُمِتْنِي حَتَّى تُرِيَنِي عَلِيًّا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

உம்மு அதிய்யா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஒரு படையை அனுப்பினார்கள். அதில் அலீ (ரழி) அவர்களும் இருந்தார்கள். (அப்போது) நபி (ஸல்) அவர்கள் தம் கைகளை உயர்த்தியவாறு,
'அல்லாஹும்ம லா துமித்னீ ஹத்தா துரியனீ அலீயன்'
(யா அல்லாஹ்! அலீயை எனக்கு நீ காட்டும் வரை என்னை மரணிக்கச் செய்யாதே!)
என்று கூறுவதை நான் கேட்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4103

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، قَالَ حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ يَحْيَى ابْنِ عَبَّادِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنِ الزُّبَيْرِ، قَالَ كَانَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَوْمَ أُحُدٍ دِرْعَانِ فَنَهَضَ إِلَى صَخْرَةٍ فَلَمْ يَسْتَطِعْ فَأَقْعَدَ تَحْتَهُ طَلْحَةَ فَصَعِدَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم حَتَّى اسْتَوَى عَلَى الصَّخْرَةِ فَقَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ أَوْجَبَ طَلْحَةُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அஸ்-ஸுபைர் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
'உஹுத் (போர்) நாளன்று, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இரண்டு கவச அங்கிகளை அணிந்திருந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு பாறையின் மீது ஏற முயன்றார்கள்; ஆனால் அவர்களால் முடியவில்லை. எனவே, தல்ஹா (ரலி) அவர்களைத் தமக்குக் கீழே (படிபோல) அமர்த்தினார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் (அவர்மீது ஏறி) மேலே சென்று அந்தப் பாறையின் மீது நிலைபெற்றார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'தல்ஹா (சொர்க்கத்தைத் தமக்குக்) கடமையாக்கிக் கொண்டார்' என்று கூறியதை நான் செவியுற்றேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4104

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ مُوسَى الطَّلْحِيُّ، مِنْ وَلَدِ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ عَنِ الصَّلْتِ بْنِ دِينَارٍ، عَنْ أَبِي نَضْرَةَ، قَالَ قَالَ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى شَهِيدٍ يَمْشِي عَلَى وَجْهِ الأَرْضِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الصَّلْتِ . وَقَدْ تَكَلَّمَ بَعْضُ أَهْلِ الْعِلْمِ فِي الصَّلْتِ بْنِ دِينَارٍ وَفِي صَالِحِ بْنِ مُوسَى مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِمَا .

யார் பூமியில் நடமாடும் ஒரு ஷஹீதைப் (இறைவழியில் உயிர்த்தியாகம் செய்தவரைப் போன்றவரை) பார்த்து மகிழ்ச்சியடைய விரும்புகிறாரோ, அவர் தல்ஹா பின் உபைதுல்லாஹ் (ரழி) அவர்களைப் பார்க்கட்டும்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4105

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْقُدُّوسِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَطَّارُ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ عَاصِمٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ يَحْيَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ عَمِّهِ، مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى مُعَاوِيَةَ فَقَالَ أَلاَ أُبَشِّرُكَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ طَلْحَةُ مِمَّنْ قَضَى نَحْبَهُ . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ مُعَاوِيَةَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

மூஸா பின் தல்ஹா (ரழி) அறிவிக்கிறார்கள்: நான் முஆவியா (ரழி) அவர்களிடம் சென்றபோது, அவர்கள் (என்னிடம்), "நான் உமக்கொரு நற்செய்தி சொல்லட்டுமா? அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'தல்ஹா (ரழி) தம் சத்தியத்தை நிறைவேற்றியவர்களில் ஒருவர் (அதாவது, அல்லாஹ்வுக்கு அளித்த உறுதிமொழியை நிறைவேற்றி, வீரமரணம் அடைந்தவர்)' என்று கூறுவதை நான் கேட்டேன்" என்றார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4106

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنُ مَنْصُورٍ الْعَنَزِيُّ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَلْقَمَةَ الْيَشْكُرِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ سَمِعَتْ أُذُنِي، مِنْ فِي رَسُولِ اللَّهِ صلى الله

عليه وسلم وَهُوَ يَقُولُ طَلْحَةُ وَالزُّبَيْرُ جَارَاىَ فِي الْجَنَّةِ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏

அலீ இப்னு அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'தல்ஹா (ரழி) அவர்களும், அஸ்ஸுபைர் (ரழி) அவர்களும் சொர்க்கத்தில் என்னுடைய அண்டை வீட்டார் ஆவார்கள்' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறிக் கொண்டிருக்கையில், என்னுடைய காது அவர்களின் வாயிலிருந்து (நேரடியாக) கேட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4107

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ قَالَ حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا طَلْحَةُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُوسَى، وَعِيسَى، ابْنَىْ طَلْحَةَ عَنْ أَبِيهِمَا، طَلْحَةَ أَنَّ أَصْحَابَ، رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالُوا لأَعْرَابِيٍّ جَاهِلٍ سَلْهُ عَمَّنْ قَضَى نَحْبَهُ مَنْ هُوَ وَكَانُوا لاَ يَجْتَرِئُونَ عَلَى مَسْأَلَتِهِ يُوَقِّرُونَهُ وَيَهَابُونَهُ فَسَأَلَهُ الأَعْرَابِيُّ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ سَأَلَهُ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ سَأَلَهُ فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ إِنِّي اطَّلَعْتُ مِنْ بَابِ الْمَسْجِدِ وَعَلَىَّ ثِيَابٌ خُضْرٌ فَلَمَّا رَآنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ أَيْنَ السَّائِلُ عَمَّنْ قَضَى نَحْبَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ الأَعْرَابِيُّ أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ هَذَا مِمَّنْ قَضَى نَحْبَهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي كُرَيْبٍ عَنْ يُونُسَ بْنِ بُكَيْرٍ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ كِبَارِ أَهْلِ الْحَدِيثِ عَنْ أَبِي كُرَيْبٍ بِهَذَا الْحَدِيثِ ‏.‏ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يُحَدِّثُ بِهَذَا عَنْ أَبِي كُرَيْبٍ وَوَضَعَهُ فِي كِتَابِ الْفَوَائِدِ ‏.‏

தல்ஹா (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்கள், விவரம் அறியாத ஒரு கிராமவாசியிடம், "‘மன் களா நஹ்பஹு’ (தன் நேர்ச்சையை நிறைவேற்றியவர் - அதாவது, அல்லாஹ்வுடன் செய்த உறுதிமொழியை நிறைவேற்றி, அவனது பாதையில் உறுதியுடன் நின்றவர்) என்பவர் யார் என்று நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேளுங்கள்" என்று கூறினார்கள். அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் மீதான கண்ணியத்தின் காரணமாகவும், பயபக்தியின் காரணமாகவும் அவரிடம் (தாங்களாகவே) கேள்விகள் கேட்கத் துணிவதில்லை.

எனவே அந்தக் கிராமவாசி நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கேட்டார். ஆனால், நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடமிருந்து முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள்.

பின்னர் அவர் மீண்டும் அவரிடம் கேட்டார்; அப்போதும் அவர் அவரிடமிருந்து முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள். மீண்டும் அவர் அவரிடம் கேட்டார்; அப்போதும் அவர் அவரிடமிருந்து முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள்.

பிறகு நான் ஒரு பச்சை நிற ஆடையை அணிந்திருந்த நிலையில், பள்ளிவாசலின் வாசலில் எட்டிப் பார்த்தேன். நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னைப் பார்த்ததும், "தன் நேர்ச்சையை நிறைவேற்றியவரைப் பற்றிக் கேட்டவர் எங்கே?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு அந்தக் கிராமவாசி, "அல்லாஹ்வின் தூதரே (ஸல்)! நான்தான்" என்று கூறினார்.

(என்னைச் சுட்டிக்காட்டி) "இதோ, இவர்தான் தன் நேர்ச்சையை நிறைவேற்றியவர்" என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4108

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، عَنِ الزُّبَيْرِ، قَالَ جَمَعَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبَوَيْهِ يَوْمَ قُرَيْظَةَ فَقَالَ بِأَبِي وَأُمِّي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் குறைழா தினத்தன்று, (என்னைச் சிறப்பிக்கும் விதமாக) தம் பெற்றோர் இருவரையும் (உனக்காக அர்ப்பணிப்பதாகக் கூறி) எனக்குச் சிறப்பளித்தார்கள். (அதாவது), 'பி அபீ வ உம்மீ' (என் தந்தையும் தாயும் உமக்கு அர்ப்பணமாகட்டும்) என்று கூறினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4109

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ عَمْرٍو، قَالَ حَدَّثَنَا زَائِدَةُ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ زِرٍّ، عَنْ عَلِيٍّ رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّ لِكُلِّ نَبِيٍّ حَوَارِيًّا وَإِنَّ حَوَارِيَّ الزُّبَيْرُ بْنُ الْعَوَّامِ ‏ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَيُقَالُ الْحَوَارِيُّ هُوَ النَّاصِرُ . سَمِعْتُ ابْنَ أَبِي عُمَرَ يَقُولُ قَالَ سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ الْحَوَارِيُّ هُوَ النَّاصِرُ .

அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, ஒவ்வொரு நபிக்கும் ஒரு ஹவாரி (உற்ற தோழன், உதவியாளன்) உண்டு. மேலும், என்னுடைய ஹவாரி அஸ்-ஸுபைர் பின் அல்-அவ்வாம் (ரழி) ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4110

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، وَأَبُو نُعَيْمٍ عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرٍ، رضى الله عنه قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ إِنَّ لِكُلِّ نَبِيٍّ حَوَارِيًّا وَإِنَّ حَوَارِيَّ الزُّبَيْرُ بْنُ الْعَوَّامِ ‏"‏ ‏.‏ وَزَادَ أَبُو نُعَيْمٍ فِيهِ يَوْمَ الأَحْزَابِ قَالَ ‏"‏ مَنْ يَأْتِينَا بِخَبَرِ الْقَوْمِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ الزُّبَيْرُ أَنَا ‏.‏ قَالَهَا ثَلاَثًا قَالَ الزُّبَيْرُ أَنَا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, ஒவ்வொரு நபிக்கும் ஒரு ஹவாரி உண்டு. மேலும், நிச்சயமாக, என்னுடைய ஹவாரி அஸ்-ஸுபைர் பின் அல்-அவ்வாம் (ரழி) அவர்கள் ஆவார்." மேலும் அபூ நுஐம் அவர்கள் அதில் கூடுதலாக அறிவித்தார்கள்: "அல்-அஹ்ஸாப் நாளில், அவர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவர்களின் கூட்டத்தைப் பற்றிய செய்தியை நமக்கு யார் கொண்டு வருவார்?' அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் 'நான் (கொண்டு வருவேன்)' என்றார்கள். அவர் (ஸல்) அவர்கள் (இந்தக் கேள்வியை) மூன்று முறை கேட்டார்கள். (ஒவ்வொரு முறையும்) அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் 'நான் (கொண்டு வருவேன்)' என்றார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4111

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ صَخْرِ بْنِ جُوَيْرِيَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، قَالَ أَوْصَى الزُّبَيْرُ إِلَى ابْنِهِ عَبْدِ اللَّهِ صَبِيحَةَ الْجَمَلِ فَقَالَ مَا مِنِّي عُضْوٌ إِلاَّ وَقَدْ جُرِحَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ حَتَّى انْتَهَى ذَاكَ إِلَى فَرْجِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ ‏.‏

ஹிஷாம் பின் உர்வா அறிவிக்கின்றார்:
'அல்-ஜமல்' (போர் நடந்த) காலையில், அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்கள் தம் மகன் அப்துல்லாஹ்விடம் வஸிய்யத் செய்தபோது (இறுதி அறிவுரை

வழங்கியபோது), "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் (போர்களில்) இருந்தபோது, என் உடலில் காயம் அடையாத எந்த ஒரு பாகமும் இல்லை" என்று கூறினார்கள். அது (அக்காயம்) அவரது மறைவான உறுப்பு வரை எட்டியிருந்தது.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبُو بَكْرٍ فِي الْجَنَّةِ وَعُمَرُ فِي الْجَنَّةِ وَعُثْمَانُ فِي الْجَنَّةِ وَعَلِيٌّ فِي الْجَنَّةِ وَطَلْحَةُ فِي الْجَنَّةِ وَالزُّبَيْرُ فِي الْجَنَّةِ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ فِي الْجَنَّةِ وَسَعْدٌ فِي الْجَنَّةِ وَسَعِيدٌ فِي الْجَنَّةِ وَأَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ فِي الْجَنَّةِ . أَخْبَرَنَا أَبُو مُصْعَبٍ، قِرَاءَةً عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ . قَالَ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حُمَيْدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا وَهَذَا أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ .

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்லல்லாஹு அலைஹி வஸல்லம்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அபூபக்கர் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) சொர்க்கத்தில் இருப்பார்கள். உமர் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) சொர்க்கத்தில் இருப்பார்கள். உஸ்மான் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) சொர்க்கத்தில் இருப்பார்கள். அலீ (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) சொர்க்கத்தில் இருப்பார்கள். தல்ஹா (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) சொர்க்கத்தில் இருப்பார்கள். அஸ்ஸுபைர் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) சொர்க்கத்தில் இருப்பார்கள். அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) சொர்க்கத்தில் இருப்பார்கள். ஸஃத் (பின் அபீ வக்காஸ் ரழியல்லாஹு அன்ஹு) சொர்க்கத்தில் இருப்பார்கள். ஸயீத் (பின் ஸைத் ரழியல்லாஹு அன்ஹு) சொர்க்கத்தில் இருப்பார்கள். மேலும் அபூ உபைதா பின் அல்-ஜர்ராஹ் (ரழியல்லாஹு அன்ஹு) சொர்க்கத்தில் இருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4114

حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ مِسْمَارٍ الْمَرْوَزِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي فُدَيْكٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ عُمَرَ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ سَعِيدَ بْنَ زَيْدٍ، حَدَّثَهُ فِي، نَفَرٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ عَشَرَةٌ فِي الْجَنَّةِ أَبُو بَكْرٍ فِي الْجَنَّةِ وَعُمَرُ فِي الْجَنَّةِ وَعُثْمَانُ وَعَلِيٌّ وَالزُّبَيْرُ وَطَلْحَةُ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ وَأَبُو عُبَيْدَةَ وَسَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ ‏.‏ قَالَ فَعَدَّ هَؤُلاَءِ التِّسْعَةَ وَسَكَتَ عَنِ الْعَاشِرِ فَقَالَ الْقَوْمُ نَنْشُدُكَ اللَّهَ يَا أَبَا الأَعْوَرِ مَنِ الْعَاشِرُ قَالَ نَشَدْتُمُونِي بِاللَّهِ أَبُو الأَعْوَرِ فِي الْجَنَّةِ ‏.‏ أَبُو الأَعْوَرِ هُوَ سَعِيدُ بْنُ زَيْدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ نُفَيْلٍ ‏.‏ وَسَمِعْتُ مُحَمَّدًا يَقُولُ هُوَ أَصَحُّ مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ ‏.‏

ஸயீத் பின் ஸைத் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "பத்து பேர் சொர்க்கத்தில் உள்ளனர். அபூபக்ர் சொர்க்கத்தில் உள்ளார், உமர் சொர்க்கத்தில் உள்ளார், உஸ்மான், அலீ, அஸ்-ஸுபைர், தல்ஹா, அப்துர் ரஹ்மான், அபூ உபைதா மற்றும் ஸஅத் பின் அபீ வக்காஸ் (ஆகியோர் சொர்க்கத்தில் உள்ளனர்)."

(அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்): அவர் (ஸயீத் பின் ஸைத்) இந்த ஒன்பது பேரையும் எண்ணிக் கூறிவிட்டு, பத்தாவது நபரைக் குறித்து மௌனமாக இருந்தார். ஆகவே அங்கிருந்த மக்கள், "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக உங்களைக் கேட்கிறோம், அபூ அல்-அஃவர் அவர்களே! பத்தாவது நபர் யார்?" என்று கேட்டனர்.

அதற்கு அவர், "அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக என்னைக் கேட்டுவிட்டீர்கள். அபூ அல்-அஃவர் சொர்க்கத்தில் உள்ளார்" என்று கூறினார்.

(அபூ அல்-அஃவர் என்பவர் ஸயீத் பின் ஸைத் பின் அம்ர் பின் நுஃபைல் ஆவார்.)

மேலும், "இது முதல் ஹதீஸை விட மிகவும் சரியானது" என்று முஹம்மத் (இமாம் புகாரி) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4115

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ مُضَرَ، عَنْ صَخْرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقُولُ إِنَّ أَمْرَكُنَّ مِمَّا يُهِمُّنِي بَعْدِي وَلَنْ يَصْبِرَ عَلَيْكُنَّ إِلاَّ الصَّابِرُونَ ‏.‏ قَالَ ثُمَّ تَقُولُ عَائِشَةُ فَسَقَى اللَّهُ أَبَاكَ مِنْ سَلْسَبِيلِ الْجَنَّةِ ‏.‏ تُرِيدُ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَوْفٍ وَقَدْ كَانَ وَصَلَ أَزْوَاجَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمَالٍ يُقَالُ بِيعَتْ بِأَرْبَعِينَ أَلْفًا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (தம் மனைவியரிடம்) கூறுவார்கள்: "நிச்சயமாக உங்கள் விஷயம் எனக்குப் பிறகு எனக்குக் கவலையளிப்பவற்றில் ஒன்றாகும். மேலும், பொறுமையாளர்களைத் தவிர வேறு யாரும் உங்களிடம் பொறுமையைக் கடைப்பிடிக்க மாட்டார்கள்."

(அறிவிப்பாளர்) கூறினார்: "பிறகு ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள், 'ஆகவே, அல்லாஹ் உங்கள் தந்தைக்குச் சொர்க்கத்தின் ஸல்ஸபீலிலிருந்து புகட்டுவானாக!' என்று கூறினார்கள்." (இதன் மூலம்) அவர்கள் அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்களைக் கருதினார்கள்.

மேலும், அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்கள், நாற்பதாயிரத்திற்கு விற்கப்பட்டதாகக் கூறப்படும் ஒரு சொத்தின் மூலம் நபியின் (ஸல்) மனைவியருடன் (அவர்களுக்குத் தேவையான உதவிகளைச் செய்து) உறவைப் பேணி வந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4116

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عُثْمَانَ الْبَصْرِيُّ، وَإِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ حَبِيبٍ الْبَصْرِيُّ، قَالاَ حَدَّثَنَا قُرَيْشُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، أَنَّ عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنَ عَوْفٍ، أَوْصَى بِحَدِيقَةٍ لأُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِينَ بِيعَتْ بِأَرْبَعِمِئَةِ أَلْفٍ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஸலமா அறிவித்தார்கள்: அப்துர் ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரழி) அவர்கள், முஃமின்களின் அன்னையர்களுக்காக ஒரு தோட்டத்தை வஸிய்யத் செய்தார்கள். (அவரது மரணத்திற்குப் பிறகு) அது நான்கு லட்சம் (திர்ஹம்கள் அல்லது தீனார்கள்) மதிப்பில் விற்கப்பட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4117

حَدَّثَنَا رَجَاءُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْعُذْرِيُّ، - بَصْرِيٌّ - قَالَ حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ عَوْنٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ ابْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ سَعْدٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " اللَّهُمَّ اسْتَجِبْ لِسَعْدٍ إِذَا دَعَاكَ " . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ إِسْمَاعِيلَ عَنْ قَيْسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " اللَّهُمَّ اسْتَجِبْ لِسَعْدٍ إِذَا دَعَاكَ " . وَهَذَا أَصَحُّ .

ஸஃது (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹும்ம இஸ் தஜிப் லிஸஃதின் இதா தஆக்க" (பொருள்: "யா அல்லாஹ்! ஸஃது உன்னிடம் துஆ கேட்கும்போது, நீ அவருக்கு பதிலளிப்பாயாக.")

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4118

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، وَأَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنْ عَامِرٍ الشَّعْبِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ أَقْبَلَ سَعْدٌ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " هَذَا خَالِي فَلْيُرِنِي امْرُؤٌ خَالَهُ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُجَالِدٍ . وَكَانَ سَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ مِنْ بَنِي زُهْرَةَ وَكَانَتْ أُمُّ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ بَنِي زُهْرَةَ فَلِذَلِكَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " هَذَا خَالِي " .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
ஸஃத் (ரழி) வந்தார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) கூறினார்கள்: "இவர் என்னுடைய தாய்மாமன். (ஸஃத் இப்னு அபீ வக்காஸ் பனூ ஸுஹ்ரா கோத்திரத்தைச் சேர்ந்தவர். நபி (ஸல்) அவர்களின் தாயாரும் பனூ ஸுஹ்ரா கோத்திரத்தைச் சேர்ந்தவர் என்பதால், நபி (ஸல்) அவர்கள் இவ்வாறு கூறினார்கள்.) ஆகையால், ஒரு மனிதர் தம்முடைய தாய்மாமனை எனக்குக் காட்டட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4119

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ الصَّبَّاحِ الْبَزَّارُ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدٍ، وَيَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، سَمِعَا سَعِيدَ بْنَ الْمُسَيَّبِ، يَقُولُ قَالَ عَلِيٌّ مَا جَمَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبَاهُ وَأُمَّهُ لأَحَدٍ إِلاَّ لِسَعْدٍ قَالَ لَهُ يَوْمَ أُحُدٍ ‏"‏ ارْمِ فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي ‏"‏ وَقَالَ لَهُ ‏"‏ ارْمِ أَيُّهَا الْغُلاَمُ الْحَزَوَّرُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَى غَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ عَنْ سَعْدٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி) அவர்களைத் தவிர வேறு எவருக்காகவும் தமது தாய் தந்தையர் இருவரையும் (அர்ப்பணிப்பதாகக் கூறி) ஒருசேர குறிப்பிடவில்லை. உஹூத் (போர்) நாளில் அவரிடம், 'அம்பெய்வீராக! உமக்கு என் தந்தையும் தாயும் அர்ப்பணமாகட்டும்' என்று கூறினார்கள். மேலும் அவரிடம், 'அம்பெய்வீராக, ஓ (பலம் பொருந்திய, திறமையான) இளைஞரே!' என்றும் கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4120

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، وَعَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، قَالَ جَمَعَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبَوَيْهِ يَوْمَ أُحُدٍ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَدَّادِ بْنِ الْهَادِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

உஹதுப் போர் நாளில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்காகத் தம் பெற்றோர் இருவரையும் (அர்ப்பணிப்பதாகக் கூறி, 'என் தாயும் தந்தையும் உமக்காக அர்ப்பணம்' என்று) ஒன்றுசேர்த்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4121

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ، مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ قَالَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ شَدَّادٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ مَا سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم

يُفَدِّي أَحَدًا بِأَبَوَيْهِ إِلاَّ لِسَعْدٍ فَإِنِّي سَمِعْتُهُ يَقُولُ يَوْمَ أُحُدٍ ارْمِ سَعْدُ فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي . هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ .

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "ஸஅத் (ரழி) அவர்களைத் தவிர, வேறு எவருக்காகவும் நபி (ஸல்) அவர்கள், 'என் தந்தையும் தாயும் உமக்குப் பகரமாகட்டும்' என்று கூறியதை நான் ஒருபோதும் கேட்டதில்லை. உஹுத் தினத்தன்று, 'ஸஅதே, எய்யுங்கள்! என் தந்தையும் தாயும் உமக்குப் பகரமாகட்டும்' என்று அன்னார் (ஸல்) கூறுவதை நான் கேட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4122

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ، أَنَّ عَائِشَةَ، قَالَتْ سَهِرَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَقْدَمَهُ الْمَدِينَةَ لَيْلَةً فَقَالَ " لَيْتَ رَجُلاً صَالِحًا يَحْرُسُنِي اللَّيْلَةَ " . قَالَتْ فَبَيْنَا نَحْنُ كَذَلِكَ إِذْ سَمِعْنَا خَشْخَشَةَ السِّلاَحِ فَقَالَ " مَنْ هَذَا " . فَقَالَ سَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ . فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَا جَاءَ بِكَ " . فَقَالَ سَعْدٌ وَقَعَ فِي نَفْسِي خَوْفٌ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَجِئْتُ أَحْرُسُهُ . فَدَعَا لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثُمَّ نَامَ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவிற்கு வந்தடைந்த முதல் இரவுகளில் ஒருநாள் (பயணக் களைப்பால் அல்லது பாதுகாப்பு குறித்த கவலையால்) விழித்திருந்தார்கள். அப்போது அவர்கள், 'இன்றிரவு ஒரு நல்ல மனிதர் என்னைக் காவல் காத்தால் நன்றாக இருக்குமே!' என்று கூறினார்கள்." ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் அவ்வாறே இருந்தபோது, ஆயுதங்களின் ஓசையைக் கேட்டோம். அப்போது நபியவர்கள், 'யார் அது?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், 'ஸஃது பின் அபீ வக்காஸ் (ரழி)' என்றார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், 'உங்களை இங்கு கொண்டு வந்தது எது?' என்று கேட்டார்கள். ஸஃது (ரழி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைப் பற்றிய அச்சம் என் உள்ளத்தில் ஏற்பட்டது, எனவே நான் அவர்களைப் பாதுகாக்க வந்தேன்' என்று கூறினார்கள். எனவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவருக்காகப் பிரார்த்தனை செய்துவிட்டு, பிறகு உறங்கினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، قَالَ أَخْبَرَنَا حُصَيْنٌ، عَنْ هِلاَلِ بْنِ يِسَافٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ ظَالِمٍ الْمَازِنِيِّ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدِ بْنِ عَمْرِو بْنِ نُفَيْلٍ، أَنَّهُ قَالَ أَشْهَدُ عَلَى التِّسْعَةِ أَنَّهُمْ فِي الْجَنَّةِ وَلَوْ شَهِدْتُ عَلَى الْعَاشِرِ لَمْ آثَمْ ‏.‏ قِيلَ وَكَيْفَ ذَلِكَ قَالَ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِحِرَاءٍ فَقَالَ ‏"‏ اثْبُتْ حِرَاءُ فَإِنَّهُ لَيْسَ عَلَيْكَ إِلاَّ نَبِيٌّ أَوْ صِدِّيقٌ أَوْ شَهِيدٌ ‏"‏ ‏.‏ قِيلَ وَمَنْ هُمْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَعُثْمَانُ وَعَلِيٌّ وَطَلْحَةُ وَالزُّبَيْرُ وَسَعْدٌ وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ ‏.‏ قِيلَ فَمَنِ الْعَاشِرُ قَالَ أَنَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏
حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الْحَجَّاجُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ حَدَّثَنِي شُعْبَةُ، عَنِ الْحُرِّ بْنِ الصَّبَّاحِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الأَخْنَسِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

சயீத் பின் ஸைத் பின் அம்ர் பின் நுஃபைல் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"ஒன்பது நபர்கள் சுவனத்தில் இருக்கிறார்கள் என்பதற்கு நான் சாட்சி கூறுகிறேன்; பத்தாவது நபருக்கும் நான் சாட்சி கூறினால், நான் பாவியாக மாட்டேன் (என்று சயீத் பின் ஸைத் (ரலி) கூறினார்கள்)."

"அது எப்படி?" என்று கேட்கப்பட்டது.

அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஹிரா (மலை) மீது இருந்தோம். அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஹிராவே! உறுதியாக இரு! ஏனெனில், உன் மீது ஒரு நபி, அல்லது ஒரு சித்தீக் (உண்மைப்படுத்துபவர்), அல்லது ஒரு ஷஹீத் (இறைவழியில் உயிர்த்தியாகம் செய்தவர்) தவிர வேறு யாரும் இல்லை.'"

"அவர்கள் யார்?" என்று கேட்கப்பட்டது.

அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அபூபக்கர் (ரலி), உமர் (ரலி), உஸ்மான் (ரலி), அலீ (ரலி), தல்ஹா (ரலி), அஸ்ஸுபைர் (ரலி), ஸஃத் (ரலி) மற்றும் அப்துர்ரஹ்மான் பின் அவ்ஃப் (ரலி) ஆகியோர்."

"பத்தாவது நபர் யார்?" என்று கேட்கப்பட்டது.

அதற்கு அவர்கள், "நான் (சயீத் பின் ஸைத் (ரலி))" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4125

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ، قَالَ حَدَّثَنِي عَبْدُ الْمُطَّلِبِ بْنُ رَبِيعَةَ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، أَنَّ الْعَبَّاسَ بْنَ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، دَخَلَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مُغْضَبًا وَأَنَا عِنْدَهُ فَقَالَ " مَا أَغْضَبَكَ " . قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا لَنَا وَلِقُرَيْشٍ إِذَا تَلاَقَوْا بَيْنَهُمْ تَلاَقَوْا بِوُجُوهٍ مُبْشَرَةٍ وَإِذَا لَقُونَا لَقُونَا بِغَيْرِ ذَلِكَ . قَالَ فَغَضِبَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَتَّى احْمَرَّ وَجْهُهُ ثُمَّ قَالَ " وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لاَ يَدْخُلُ قَلْبَ رَجُلٍ الإِيمَانُ حَتَّى يُحِبَّكُمْ لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ " . ثُمَّ قَالَ " يَا أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ آذَى عَمِّي فَقَدْ آذَانِي فَإِنَّمَا عَمُّ الرَّجُلِ صِنْوُ أَبِيهِ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ

அப்துல்-முத்தலிப் பின் ரபீஆ பின் அல்-ஹாரிஸ் பின் அப்துல்-முத்தலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: (அதாவது, இந்த ஹதீஸை அறிவித்தவர்).

அல்-அப்பாஸ் பின் அப்துல்-முத்தலிப் (ரழி) அவர்கள் கோபமான நிலையில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் நுழைந்தார்கள். அப்போது நான் அவர்களுடன் (நபியவர்களுடன்) இருந்தேன். நபி (ஸல்) அவர்கள், "உங்களுக்குக் கோபமூட்டியது எது?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர் (அல்-அப்பாஸ்), "அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களுக்கும் குறைஷிகளுக்கும் என்ன இது? அவர்கள் ஒருவரையொருவர் சந்திக்கும்போது மலர்ந்த முகங்களுடன் சந்திக்கிறார்கள்; ஆனால் எங்களைச் சந்திக்கும்போது அதற்கு மாறான (முகங்களுடன்) சந்திக்கிறார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

(அறிவிப்பாளர் கூறுகிறார்:) "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், தமது திருமுகம் சிவக்கும் அளவுக்குக் கோபமடைந்தார்கள். பின்னர் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! அல்லாஹ்வுக்காகவும், அவனுடைய தூதருக்காகவும் உங்களை நேசிக்கும் வரை ஒரு மனிதனின் உள்ளத்தில் ஈமான் (நம்பிக்கை) நுழையாது.' பிறகு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'மக்களே! எவர் என் தந்தையின் சகோதரருக்குத் தீங்கு செய்கிறாரோ, அவர் எனக்கே தீங்கு செய்தவர் ஆவார். நிச்சயமாக, ஒரு மனிதனின் தந்தையின் சகோதரர், அவனது தந்தையின் ‘சின்வ்’ (ஒரே வேரிலிருந்து கிளைத்தவர் அல்லது தந்தைக்கு நிகரானவர்) ஆவார்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4125

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الدَّوْرَقِيُّ أخبرنا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنِ الْجُرَيْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ شَقِيقٍ، قَالَ قُلْتُ لِعَائِشَةَ أَىُّ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم كَانَ أَحَبَّ إِلَيه؟ قَالَتْ أَبُو بَكْرٍ. قُلْتُ ثُمَّ مَنْ؟ قَالَتْ ثُمَّ عُمَرُ. قُلْتُ ثُمَّ مَنْ؟ قَالَتْ ثُمَّ أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ. قُلْتُ ثُمَّ مَنْ؟ فَسَكَتَتْ.

அப்துல்லாஹ் பின் ஷகீக் அறிவித்தார்கள்:
"நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம், 'நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் அவருக்கு மிகவும் பிரியமானவர் யார்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'அபூபக்ர் (ரழி)' என்று கூறினார்கள். நான், 'பிறகு யார்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'பிறகு உமர் (ரழி)' என்று கூறினார்கள். நான், 'பிறகு யார்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், 'பிறகு அபூ உபைதா பின் அல்-ஜர்ராஹ் (ரழி)' என்று கூறினார்கள். நான், 'பிறகு யார்?' என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள் மௌனமாகிவிட்டார்கள்."

4126

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ بن زكريا الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ عَبْدِ الأَعْلَى، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْعَبَّاسُ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ. هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِسْرَائِيلَ.

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் என்னிலிருந்து உள்ளார்கள் (அதாவது, அவர் என் குடும்பத்தைச் சேர்ந்தவர், என் இரத்த உறவு), நானும் அவர்களிலிருந்து உள்ளேன் (அதாவது, எனக்கும் அவருக்கும் இடையே பிரிக்க முடியாத பந்தமும், பரஸ்பர ஆதரவும் உள்ளது)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4126

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، أخبرنا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نِعْمَ الرَّجُلُ أَبُو بَكْرٍ! نِعْمَ الرَّجُلُ عُمَرُ! نِعْمَ الرَّجُلُ أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ! هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ سُهَيْلٍ.

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் மிகச்சிறந்த மனிதர்! உமர் (ரழி) அவர்கள் மிகச்சிறந்த மனிதர்! அபூ உபைதா பின் அல்-ஜர்ராஹ் (ரழி) அவர்கள் மிகச்சிறந்த மனிதர்!"

4127

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي قَالَ، سَمِعْتُ الأَعْمَشَ، يُحَدِّثُ عَنْ عَمْرِو بْنِ مُرَّةَ، عَنْ أَبِي الْبَخْتَرِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِعُمَرَ فِي الْعَبَّاسِ إِنَّ عَمَّ الرَّجُلِ صِنْوُ أَبِيهِ. وَكَانَ عُمَرُ كَلَّمَهُ فِي صَدَقَتِهِ. هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களைக் குறித்து, நபி (ஸல்) அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களிடம், "நிச்சயமாக, ஒரு மனிதனின் தந்தையின் சகோதரர் அவனது தந்தையைப் போன்றவராவார் (அதாவது, தந்தைக்கான மரியாதை மற்றும் உரிமைகளில் அவருக்கு சமமானவர்)" என்று கூறினார்கள். மேலும் உமர் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களின் தர்மத்தைப் பற்றிப் பேசியிருந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4128

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الدَّوْرَقِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا شَبَابَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا وَرْقَاءُ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ الْعَبَّاسُ عَمُّ رَسُولِ اللَّهِ وَإِنَّ عَمَّ الرَّجُلِ صِنْوُ أَبِيهِ أَوْ مِنْ صِنْوِ أَبِيهِ. هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ أَبِي الزِّنَادِ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்-அப்பாஸ் (ரலி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தந்தையின் சகோதரர் ஆவார்கள். மேலும் நிச்சயமாக, ஒரு மனிதரின் தந்தையின் சகோதரர் (அவரது தந்தையைப் போலவே) அவரது தந்தையின் அதே வேரிலிருந்து வந்தவர் ஆவார் அல்லது அவரது தந்தைக்கு இணையானவர் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4129

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ بْنُ عَطَاءٍ، عَنْ ثَوْرِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ مَكْحُولٍ، عَنْ كُرَيْبٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِلْعَبَّاسِ " إِذَا كَانَ غَدَاةُ الاِثْنَيْنِ فَأْتِنِي أَنْتَ وَوَلَدُكَ حَتَّى أَدْعُوَ لَهُمْ بِدَعْوَةٍ يَنْفَعُكَ اللَّهُ بِهَا وَوَلَدَكَ " . فَغَدَا وَغَدَوْنَا مَعَهُ وَأَلْبَسَنَا كِسَاءً ثُمَّ قَالَ " اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْعَبَّاسِ وَوَلَدِهِ مَغْفِرَةً ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً لاَ تُغَادِرُ ذَنْبًا اللَّهُمَّ احْفَظْهُ فِي وَلَدِهِ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம், "திங்கட்கிழமை காலை வந்ததும், நீங்களும் உங்கள் சந்ததியினரும் என்னிடம் வாருங்கள்; அல்லாஹ் உங்களுக்கும் உங்கள் சந்ததியினருக்கும் அதன் மூலம் பயனளிக்கும் ஒரு பிரார்த்தனையை நான் அவர்களுக்காகச் செய்கிறேன்" என்று கூறினார்கள்.

அவ்வாறே அவர் (அப்பாஸ்) (காலையில்) சென்றார்; நாங்களும் அவருடன் சென்றோம். அப்போது அவர் (நபி (ஸல்)) எங்கள் மீது ஒரு போர்வையைப் போர்த்தினார்கள்; பிறகு (பின்வருமாறு) பிரார்த்தித்தார்கள்:

'அல்லாஹும்மஃக்ஃபிர் லில் அப்பாஸி வ வ-லதிஹி மஃக்ஃபிரதன் ழாஹிரதன் வ பா-தினதன் லா துகாதிரு தன்பன். அல்லாஹும்மஹ்-ஃபழ்ஹு ஃபீ வ-லதிஹி'

(பொருள்: யா அல்லாஹ்! அப்பாஸையும் அவரது சந்ததியினரையும், எந்தப் பாவத்தையும் விட்டுவைக்காத, வெளிப்படையான மற்றும் அந்தரங்கமான ஒரு மன்னிப்பைக் கொண்டு மன்னிப்பாயாக. யா அல்லாஹ்! அவரது சந்ததியினரின் விஷயத்தில் அவரைப் பாதுகாப்பாயாக.)

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4130

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم رَأَيْتُ جَعْفَرًا يَطِيرُ فِي الْجَنَّةِ مَعَ الْمَلاَئِكَةِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ ‏.‏ وَقَدْ ضَعَّفَهُ يَحْيَى بْنُ مَعِينٍ وَغَيْرُهُ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ هُوَ وَالِدُ عَلِيِّ بْنِ الْمَدِينِيِّ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் ஜஃபர் (ரழி) அவர்களை வானவர்களுடன் சுவர்க்கத்தில் பறப்பதைக் கண்டேன் (அவர் முஃதாப் போரில் இரு கைகளையும் இழந்ததால், அல்லாஹ் அவருக்குப் பதிலாக இரண்டு இறக்கைகளை வழங்கினான்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4131

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ مَا احْتَذَى النِّعَالَ وَلاَ انْتَعَلَ وَلاَ رَكِبَ الْمَطَايَا وَلاَ رَكِبَ الْكُورَ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَفْضَلُ مِنْ جَعْفَرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ وَالْكُورُ الرَّحْلُ

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பிறகு, காலணி அணிந்தவரோ, செருப்பு தரித்தவரோ, வாகனத்தில் சவாரி செய்தவரோ, சேணத்தின் மீது அமர்ந்து பயணித்தவரோ (ஆகிய எவரிலும்), ஜஃபர் (ரழி) அவர்களை விடச் சிறந்தவர் யாரும் இருந்ததில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِجَعْفَرِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَشْبَهْتَ خَلْقِي وَخُلُقِي . وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ إِسْرَائِيلَ نَحْوَهُ .

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் ஜஃபர் பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "நீங்கள் தோற்றத்திலும் குணத்திலும் என்னை ஒத்திருக்கிறீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4134

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ أَبُو يَحْيَى التَّيْمِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ أَبُو إِسْحَاقَ الْمَخْزُومِيُّ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ إِنْ كُنْتُ لأَسْأَلُ الرَّجُلَ مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم عَنِ الآيَاتِ مِنَ الْقُرْآنِ أَنَا أَعْلَمُ بِهَا مِنْهُ مَا أَسْأَلُهُ إِلاَّ لِيُطْعِمَنِي شَيْئًا فَكُنْتُ إِذَا سَأَلْتُ جَعْفَرَ بْنَ أَبِي طَالِبٍ لَمْ يُجِبْنِي حَتَّى يَذْهَبَ بِي إِلَى مَنْزِلِهِ فَيَقُولُ لاِمْرَأَتِهِ يَا أَسْمَاءُ أَطْعِمِينَا شَيْئًا . فَإِذَا أَطْعَمَتْنَا أَجَابَنِي وَكَانَ جَعْفَرٌ يُحِبُّ الْمَسَاكِينَ وَيَجْلِسُ إِلَيْهِمْ وَيُحَدِّثُهُمْ وَيُحَدِّثُونَهُ فَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يُكَنِّيهِ بِأَبِي الْمَسَاكِينِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو إِسْحَاقَ الْمَخْزُومِيُّ هُوَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ الْفَضْلِ الْمَدَنِيُّ وَقَدْ تَكَلَّمَ فِيهِ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ وَلَهُ غَرَائِبُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
'நபி (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவரிடம், குர்ஆனின் வசனங்கள் குறித்து நான் கேட்பது வழக்கம். அந்த வசனங்களைப் பற்றி அவரை விட நான் அதிகம் அறிந்திருப்பேன்; (இருப்பினும், என் வறுமை காரணமாக) அவர் எனக்கு ஏதேனும் உணவளிப்பார் என்பதற்காகவே தவிர நான் அவரிடம் கேட்கமாட்டேன். நான் ஜஃபர் இப்னு அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டால், அவர்கள் என்னுடன் தங்கள் இல்லத்திற்குச் சென்று, தங்கள் மனைவி (அஸ்மா (ரழி)) அவர்களிடம், 'ஓ அஸ்மா, எங்களுக்குச் சிறிது உணவு கொடுங்கள்' என்று கூறும் வரை எனக்குப் பதிலளிக்க

மாட்டார்கள். அவர்கள் எங்களுக்கு உணவு கொடுத்தவுடன், அவர் எனக்குப் பதிலளிப்பார்கள். மேலும், ஜஃபர் (ரழி) அவர்கள் ஏழைகளை நேசிப்பவர்களாகவும், அவர்களுடன் அமர்பவர்களாகவும், அவர்களுடன் பேசுபவர்களாகவும் இருந்தார்கள்; அவர்களும் இவர்களுடன் பேசுவார்கள். அதனால் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், இவரை 'அபூ அல்-மஸாகீன்' (ஏழைகளின் தந்தை) என்று அழைப்பார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4135

حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ حَاتِمُ بْنُ سِيَاهٍ الْمَرْوَزِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ ابْنِ عَجْلاَنَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ قُسَيْطٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كُنَّا نَدْعُو جَعْفَرَ بْنَ أَبِي طَالِبٍ رضى الله عنه أَبَا الْمَسَاكِينِ فَكُنَّا إِذَا أَتَيْنَاهُ قَرَّبَنَا إِلَيْهِ مَا حَضَرَ فَأَتَيْنَاهُ يَوْمًا فَلَمْ يَجِدْ عِنْدَهُ شَيْئًا فَأَخْرَجَ جَرَّةً مِنْ عَسَلٍ فَكَسَرَهَا فَجَعَلْنَا نَلْعَقُ مِنْهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் ஜஃபர் இப்னு அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களை 'அபூல் மஸாகீன்' (ஏழைகளின் தந்தை) என்று அழைப்பது வழக்கம். நாங்கள் அவர்களிடம் செல்லும் போதெல்லாம், தன்னிடம் தயாராக இருப்பதை எங்களுக்கு எடுத்து வைப்பார்கள் (வழங்குவார்கள்). ஒரு நாள் நாங்கள் அவர்களிடம் சென்றோம், ஆனால் அவர்களிடம் (எங்களுக்குக் கொடுக்க) எதுவும் இருக்கவில்லை. எனவே, அவர்கள் ஒரு தேன் ஜாடியைக் கொண்டு வந்து அதை உடைத்தார்கள்; நாங்கள் அதிலிருந்து நக்கத் தொடங்கினோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زِيَادٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي نُعْمٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ‏"‏ ‏.‏

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا جَرِيرٌ، وَمُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ يَزِيدَ نَحْوَهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو

عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَابْنُ أَبِي نُعْمٍ هُوَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي نُعْمٍ الْبَجَلِيُّ الْكُوفِيُّ وَيُكْنَى أَبَا الْحَكَمِ ‏.‏

அபூ ஸயீத் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்-ஹஸன் மற்றும் அல்-ஹுஸைன் (ரழி) ஆகிய இருவரும் சொர்க்கத்து இளைஞர்களின் தலைவர்கள் ஆவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4138

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، وَعَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالاَ حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ مَخْلَدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ يَعْقُوبَ الزَّمْعِيُّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرِ بْنِ زَيْدِ بْنِ الْمُهَاجِرِ، قَالَ أَخْبَرَنِي مُسْلِمُ بْنُ أَبِي سَهْلٍ النَّبَّالُ، قَالَ أَخْبَرَنِي الْحَسَنُ بْنُ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَبِي أُسَامَةُ بْنُ زَيْدٍ، قَالَ طَرَقْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم ذَاتَ لَيْلَةٍ فِي بَعْضِ الْحَاجَةِ فَخَرَجَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ مُشْتَمِلٌ عَلَى شَيْءٍ لاَ أَدْرِي مَا هُوَ فَلَمَّا فَرَغْتُ مِنْ حَاجَتِي قُلْتُ مَا هَذَا الَّذِي أَنْتَ مُشْتَمِلٌ عَلَيْهِ قَالَ فَكَشَفَهُ فَإِذَا حَسَنٌ وَحُسَيْنٌ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ عَلَى وَرِكَيْهِ فَقَالَ ‏ هَذَانِ ابْنَاىَ وَابْنَا ابْنَتِي اللَّهُمَّ إِنِّي أُحِبُّهُمَا فَأَحِبَّهُمَا وَأَحِبَّ مَنْ يُحِبُّهُمَا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நான் ஒரு தேவைக்காக ஒரு இரவு நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (இரவு நேரத்தில்) சென்றேன். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் ஏதோ ஒன்றை (தன் மீது) போர்த்தியவர்களாக வெளியே வந்தார்கள்; அது என்னவென்று எனக்குத் தெரியவில்லை.

எனது தேவையை நான் முடித்ததும், "நீங்கள் (உங்கள் மீது) போர்த்தியிருப்பது என்ன?" என்று கேட்டேன்.

அப்போது அவர்கள் அதைத் திறந்தார்கள்; அங்கே ஹஸன் மற்றும் ஹுஸைன் (அலைஹிமுஸ்ஸலாம்) இருவரும் அவர்களின் இடுப்பின் மீது இருந்தனர்.

அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: "இவர்கள் இருவரும் என் மகன்கள் (போன்றவர்கள்); மேலும் என் மகளின் மகன்கள்.

'அல்லாஹும்ம இன்னீ உஹிப்புஹுமா ஃபஅஹிப்பஹுமா வ அஹிப்ப மன்

யுஹிப்புஹுமா'

(யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக நான் இவர்களை நேசிக்கிறேன், எனவே நீயும் இவர்களை நேசிப்பாயாக! மேலும் இவர்களை நேசிப்பவர்களையும் நீ நேசிப்பாயாக!)"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4139

حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ مُكْرَمٍ الْبَصْرِيُّ الْعَمِّيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرِ بْنِ حَازِمٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي يَعْقُوبَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نُعْمٍ، أَنَّ رَجُلاً، مِنْ أَهْلِ الْعِرَاقِ سَأَلَ ابْنَ عُمَرَ عَنْ دَمِ الْبَعُوضِ يُصِيبُ الثَّوْبَ فَقَالَ ابْنُ عُمَرَ انْظُرُوا إِلَى هَذَا يَسْأَلُ عَنْ دَمِ الْبَعُوضِ وَقَدْ قَتَلُوا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَسَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ هُمَا رَيْحَانَتَاىَ مِنَ الدُّنْيَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ شُعْبَةُ وَمَهْدِيُّ بْنُ مَيْمُونٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي يَعْقُوبَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوُهُ ‏.‏

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் அபூ நுஅய்ம் அறிவித்தார்கள்:

ஈராக் மக்களில் ஒருவர், ஆடையில் படும் ஒரு கொசுவின் இரத்தத்தைப் பற்றி இப்னு உமர் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டார். அதற்கு இப்னு உமர் (ரழி) கூறினார்கள்: "இவரைப் பாருங்கள்! இவர் ஒரு கொசுவின் இரத்தத்தைப் பற்றிக் கேட்கிறார்; ஆனால் (இவரது சமூகத்தவர்களோ அல்லது இவர்களது பகுதியினரோ) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் பேரனைக் கொன்றிருக்கிறார்கள்! மேலும் நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதைக் கேட்டிருக்கிறேன்: 'நிச்சயமாக அல்-ஹஸன் (ரழி) அவர்களும் அல்-ஹுஸைன் (ரழி) அவர்களும் இவ்வுலகில் எனது இரு நறுமண மலர்கள் ஆவார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4140

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو خَالِدٍ الأَحْمَرُ، قَالَ حَدَّثَنَا رَزِينٌ، قَالَ حَدَّثَتْنِي سَلْمَى، قَالَتْ دَخَلْتُ عَلَى أُمِّ سَلَمَةَ وَهِيَ تَبْكِي فَقُلْتُ مَا يُبْكِيكِ قَالَتْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه

وسلم - تَعْنِي فِي الْمَنَامِ - وَعَلَى رَأْسِهِ وَلِحْيَتِهِ التُّرَابُ فَقُلْتُ مَا لَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ شَهِدْتُ قَتْلَ الْحُسَيْنِ آنِفًا . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ .

சல்மா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நான் உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அழுதுகொண்டிருந்தபோது அவர்களிடம் சென்றேன், எனவே நான் கேட்டேன்: 'நீங்கள் அழுவதற்குக் காரணம் என்ன?' அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை - அதாவது, ஒரு கனவில் - கண்டேன், மேலும் அவர்களின் தலையிலும் தாடியிலும் புழுதி படிந்திருந்தது. எனவே நான் கேட்டேன்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே, உங்களுக்கு என்ன நேர்ந்தது?" அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் சற்று முன்பு அல்-ஹுசைன் (ரழி) அவர்கள் கொல்லப்பட்டதை கண்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4141

حَدَّثَنَا أَبُو سَعِيدٍ الأَشَجُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عُقْبَةُ بْنُ خَالِدٍ، قَالَ حَدَّثَنِي يُوسُفُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، أَنَّهُ سَمِعَ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَىُّ أَهْلِ بَيْتِكَ أَحَبُّ إِلَيْكَ قَالَ " الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ " . وَكَانَ يَقُولُ لِفَاطِمَةَ " ادْعِي لِيَ ابْنَىَّ " . فَيَشُمُّهُمَا وَيَضُمُّهُمَا إِلَيْهِ . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَنَسٍ

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், "தங்களின் குடும்பத்தாரில் தங்களுக்கு மிகவும் பிரியமானவர்கள் யார்?" என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள், "அல்-ஹஸன் மற்றும் அல்-ஹுஸைன்" என்று கூறினார்கள். மேலும் அவர்கள் ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களிடம், "என் இரு மகன்களையும் எனக்காக அழையுங்கள்" என்று கூறுவார்கள். (அவர்கள் வந்ததும்) அவர்களை முகர்வார்கள்; மேலும் அவர்களைத் தம்மோடு அணைத்துக்கொள்வார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4142

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الأَشْعَثُ، هُوَ ابْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي بَكْرَةَ، قَالَ صَعِدَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم

الْمِنْبَرَ فَقَالَ إِنَّ ابْنِي هَذَا سَيِّدٌ يُصْلِحُ اللَّهُ عَلَى يَدَيْهِ فِئَتَيْنِ عَظِيمَتَيْنِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . يَعْنِي الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ .

அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மின்பரில் ஏறி கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, என்னுடைய இந்த மகன் ஒரு தலைவராவார். இவருடைய கரங்களால் (மூலமாக) இரண்டு மகத்தான கூட்டத்தினரிடையே அல்லாஹ் சமாதானத்தை ஏற்படுத்துவான்." (இங்கு குறிப்பிடப்படும் மகன் ஹஸன் இப்னு அலீ (ரழி) ஆவார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4143

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ بُرَيْدَةَ، قَالَ سَمِعْتُ أَبِي، : بُرَيْدَةَ يَقُولُ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَخْطُبُنَا إِذْ جَاءَ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ عَلَيْهِمَا قَمِيصَانِ أَحْمَرَانِ يَمْشِيَانِ وَيَعْثُرَانِ فَنَزَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنَ الْمِنْبَرِ فَحَمَلَهُمَا وَوَضَعَهُمَا بَيْنَ يَدَيْهِ ثُمَّ قَالَ صَدَقَ اللَّهُ : (إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلاَدُكُمْ فِتْنَةٌ) نَظَرْتُ إِلَى هَذَيْنِ الصَّبِيَّيْنِ يَمْشِيَانِ وَيَعْثُرَانِ فَلَمْ أَصْبِرْ حَتَّى قَطَعْتُ حَدِيثِي وَرَفَعْتُهُمَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ الْحُسَيْنِ بْنِ وَاقِدٍ .

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எங்களுக்கு குத்பா (சொற்பொழிவு) நிகழ்த்திக் கொண்டிருந்தபோது, அல்-ஹஸன், அல்-ஹுஸைன் (அலைஹிமுஸ்ஸலாம்) ஆகிய இருவரும் சிவப்பு நிற சட்டைகளை அணிந்தவர்களாக, நடந்தும் தடுமாறியும் (கீழே விழும் நிலையில்) வந்தார்கள். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மிம்பரில் இருந்து இறங்கி, அவர்களைத் தூக்கிக் கொண்டு, தங்களுக்கு முன்னால் அவர்களை வைத்துக் கொண்டார்கள். பின்னர் அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ் உண்மையையே கூறினான்: **(இன்னமா அம்வாலுக்கும் வ அவ்லாக்கும் ஃபித்னா)** 'நிச்சயமாக, உங்கள் செல்வங்களும் உங்கள் பிள்ளைகளும் ஒரு சோதனைதான்'. இந்த இரண்டு சிறுவர்களும் நடந்து தடுமாறி விழுவதை நான் பார்த்தேன்; ஆகவே எனது பேச்சை நான் நிறுத்தி அவர்களைத் தூக்கிக் கொள்ளும் வரை என்னால் பொறுமையாக இருக்க முடியவில்லை (அவர்களின் நிலை கண்டு என் மனம் உருகியது)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4144

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَرَفَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُثْمَانَ بْنِ خُثَيْمٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ يَعْلَى بْنِ مُرَّةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ حُسَيْنٌ مِنِّي وَأَنَا مِنْ حُسَيْنٍ أَحَبَّ اللَّهُ مَنْ أَحَبَّ حُسَيْنًا حُسَيْنٌ سِبْطٌ مِنَ الأَسْبَاطِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَإِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُثْمَانَ ابْنِ خُثَيْمٍ وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُثْمَانَ بْنِ خُثَيْمٍ ‏.‏

யஃலா பின் முர்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஹுசைன் (ரழி) என்னைச் சேர்ந்தவர்; நான் ஹுசைனைச் சேர்ந்தவன். யார் ஹுசைனை (ரழி) நேசிக்கிறாரோ அவரை அல்லாஹ் நேசிக்கிறான். ஹுசைன் (ரழி) (தலைசிறந்த) வழித்தோன்றல்களில் ஒருவர் ஆவார் (அல்லது பேரர்களில் ஒருவர் ஆவார்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4145

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ لَمْ يَكُنْ أَحَدٌ مِنْهُمْ أَشْبَهَ بِرَسُولِ اللَّهِ مِنَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அவர்களில் (நபித்தோழர்கள் அல்லது குடும்பத்தினர்) எவரும் அல்-ஹஸன் பின் அலீ (ரழி) அவர்களை விட அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை அதிகமாக ஒத்திருந்ததில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4146

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ أَبِي جُحَيْفَةَ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَكَانَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ يُشْبِهُهُ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ الزُّبَيْرِ ‏.‏

அபூ ஜுஹைஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: “நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களைப் பார்த்தேன், மேலும் அல்-ஹஸன் பின் அலீ (ரழி) அவர்கள் அவரை ஒத்திருந்தார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4147

حَدَّثَنَا خَلاَّدُ بْنُ أَسْلَمَ أَبُو بَكْرٍ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ شُمَيْلٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا هِشَامُ بْنُ حَسَّانَ، عَنْ حَفْصَةَ بِنْتِ سِيرِينَ، قَالَتْ حَدَّثَنِي أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ، قَالَ كُنْتُ عِنْدَ ابْنِ زِيَادٍ فَجِيءَ بِرَأْسِ الْحُسَيْنِ فَجَعَلَ يَقُولُ بِقَضِيبٍ لَهُ فِي أَنْفِهِ وَيَقُولُ مَا رَأَيْتُ مِثْلَ هَذَا حُسْنًا لَمْ يُذْكَرْ ‏.‏ قَالَ قُلْتُ أَمَا إِنَّهُ كَانَ مِنْ أَشْبَهِهِمْ بِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் இப்னு ஸியாத்துடன் இருந்தேன். அப்போது அல்-ஹுஸைன் (ரழி) அவர்களின் தலை கொண்டுவரப்பட்டது. அவன் தன்னிடம் இருந்த ஒரு குச்சியால் அவரது மூக்கைக் குத்தியவாறு, 'நான் இதுபோன்று அழகானதை (முன்பு) கண்டதில்லை; (இத்தகைய அழகு) குறிப்பிடப்படவே இல்லை (அல்லது விவரிக்கப்படவில்லை)' என்றான். அதற்கு நான், 'அறிந்துகொள்வீராக! நிச்சயமாக அவர், அவர்களிலேயே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் ஒப்பானவராக இருந்தார்' என்று கூறினேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4148

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ هَانِئِ بْنِ هَانِئٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ الْحَسَنُ أَشْبَهُ بِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا

بَيْنَ الصَّدْرِ إِلَى الرَّأْسِ وَالْحُسَيْنُ أَشْبَهُ بِالنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَا كَانَ أَسْفَلَ مِنْ ذَلِكَ ‏.‏

هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்-ஹஸன் (ரழி) அவர்கள், மார்புக்கும் தலைக்கும் இடைப்பட்ட பகுதியில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை அதிகமாக ஒத்திருந்தார்கள், மேலும் அல்-ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள், அதற்குக் கீழே உள்ள பகுதியில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை அதிகமாக ஒத்திருந்தார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4149

حَدَّثَنَا وَاصِلُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عُمَارَةَ بْنِ عُمَيْرٍ، قَالَ لَمَّا جِيءَ بِرَأْسِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ زِيَادٍ وَأَصْحَابِهِ نُضِّدَتْ فِي الْمَسْجِدِ فِي الرَّحَبَةِ فَانْتَهَيْتُ إِلَيْهِمْ وَهُمْ يَقُولُونَ قَدْ جَاءَتْ قَدْ جَاءَتْ ‏.‏ فَإِذَا حَيَّةٌ قَدْ جَاءَتْ تَخَلَّلُ الرُّءُوسَ حَتَّى دَخَلَتْ فِي مَنْخَرَىْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ زِيَادٍ فَمَكَثَتْ هُنَيْهَةً ثُمَّ خَرَجَتْ فَذَهَبَتْ حَتَّى تَغَيَّبَتْ ثُمَّ قَالُوا قَدْ جَاءَتْ قَدْ جَاءَتْ ‏.‏ فَفَعَلَتْ ذَلِكَ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلاَثًا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

உமாரா பின் உமைர் அறிவித்தார்கள்:

"உபைதுல்லாஹ் பின் ஸியாத் மற்றும் அவனுடைய தோழர்களின் தலைகள் கொண்டுவரப்பட்டபோது, அவை மஸ்ஜிதின் திறந்தவெளிப் பகுதியான ரஹ்பாவில் அடுக்கப்பட்டிருந்தன. எனவே நான் அவற்றிடம் சென்றேன், அப்போது அங்கிருந்தவர்கள் 'அது வந்துவிட்டது, அது வந்துவிட்டது' என்று கூறிக் கொண்டிருந்தார்கள். அப்பொழுது இதோ, ஒரு பாம்பு தலைகளுக்கு இடையில் சென்று கொண்டிருந்தது, அது உபைதுல்லாஹ் பின் ஸியாதின் இரு நாசிகளுக்குள் நுழைந்து, சிறிது நேரம் அங்கேயே இருந்து, பின்னர் வெளியேறி, கண்ணுக்குத் தெரியாமல் போகும் வரை சென்றது. பின்னர் அங்கிருந்தவர்கள், 'அது வந்துவிட்டது, அது வந்துவிட்டது' என்று கூறினார்கள். அவ்வாறே அது இரண்டு அல்லது மூன்று முறை செய்தது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4150

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، وَإِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، قَالاَ أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنْ مَيْسَرَةَ بْنِ حَبِيبٍ، عَنِ الْمِنْهَالِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ زِرِّ بْنِ حُبَيْشٍ، عَنْ حُذَيْفَةَ، قَالَ سَأَلَتْنِي أُمِّي مَتَى عَهْدُكَ - تَعْنِي - بِالنَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . فَقُلْتُ مَا لِي بِهِ عَهْدٌ مُنْذُ كَذَا وَكَذَا . فَنَالَتْ مِنِّي فَقُلْتُ لَهَا دَعِينِي آتِي النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَأُصَلِّيَ مَعَهُ الْمَغْرِبَ وَأَسْأَلُهُ أَنْ يَسْتَغْفِرَ لِي وَلَكِ . فَأَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَصَلَّيْتُ مَعَهُ الْمَغْرِبَ فَصَلَّى حَتَّى صَلَّى الْعِشَاءَ ثُمَّ انْفَتَلَ فَتَبِعْتُهُ فَسَمِعَ صَوْتِي فَقَالَ " مَنْ هَذَا حُذَيْفَةُ " . قُلْتُ نَعَمْ . قَالَ " مَا حَاجَتُكَ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ وَلأُمِّكَ " . قَالَ " إِنَّ هَذَا مَلَكٌ لَمْ يَنْزِلِ الأَرْضَ قَطُّ قَبْلَ هَذِهِ اللَّيْلَةِ اسْتَأْذَنَ رَبَّهُ أَنْ يُسَلِّمَ عَلَىَّ وَيُبَشِّرَنِي بِأَنَّ فَاطِمَةَ سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَنَّ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ إِسْرَائِيلَ .

ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"என் தாயார் என்னிடம், 'நபி (ஸல்) அவர்களை நீ சந்தித்து எவ்வளவு காலம் ஆயிற்று?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நான், 'இன்னின்ன காலத்திலிருந்து அவர்களை நான் சந்திக்கவில்லை' என்று கூறினேன். அவர்கள் என்னைக் கடிந்து கொண்டார்கள். நான் அவர்களிடம், 'என்னை விடுங்கள்! நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று, அவர்களுடன் மஃரிப் தொழுதுவிட்டு, எனக்காகவும் உங்களுக்காகவும் பாவமன்னிப்புக் கோரும்படி அவர்களிடம் வேண்டுகிறேன்' என்று கூறினேன்.

அவ்வாறே நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன்; அவர்களுடன் மஃரிப் தொழுதேன். பிறகு இஷா தொழும் வரை அவர்கள் (தொடர்ந்து) தொழுதார்கள். பிறகு அவர்கள் திரும்பினார்கள்; நானும் அவர்களைப் பின்தொடர்ந்தேன். என் குரலைக் கேட்ட அவர்கள், 'யார் அது? ஹுதைஃபாவா?' என்று கேட்டார்கள். நான் 'ஆம்' என்றேன்.

அவர்கள், 'உனக்கு என்ன வேண்டும்? அல்லாஹ் உனக்கும் உன் தாயாருக்கும் மன்னிப்பளிப்பானாக!' என்று கூறினார்கள். (மேலும்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக, இவர் ஒரு வானவர்; இன்றைய இரவுக்கு முன் இவர் ஒருபோதும் பூமிக்கு இறங்கியதில்லை. அவர் தம் இறைவனிடம் அனுமதி கேட்டு, எனக்கு ஸலாம் கூறவும், ஃபாத்திமா சொர்க்கத்துப் பெண்களின் தலைவி என்றும், ஹஸன் மற்றும் ஹுஸைன் சொர்க்கவாசிகளான இளைஞர்களின் தலைவர்கள் என்றும் எனக்கு நற்செய்தி சொல்லவும் வந்துள்ளார்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4151

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ فُضَيْلِ بْنِ مَرْزُوقٍ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، عَنِ الْبَرَاءِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَبْصَرَ حَسَنًا وَحُسَيْنًا فَقَالَ ‏ "‏ اللَّهُمَّ إِنِّي أُحِبُّهُمَا فَأَحِبَّهُمَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் ஹஸன் (ரழி) அவர்களையும் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்களையும் கண்டார்கள். எனவே, அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வே, நான் இவ்விருவரையும் நேசிக்கிறேன், எனவே நீயும் இவ்விருவரையும் நேசிப்பாயாக.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4152

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ سَمِعْتُ الْبَرَاءَ بْنَ عَازِبٍ، يَقُولُ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم وَاضِعًا الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ عَلَى عَاتِقِهِ وَهُوَ يَقُولُ ‏"‏ اللَّهُمَّ إِنِّي أُحِبُّهُ فَأَحِبَّهُ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهُوَ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ الْفُضَيْلِ بْنِ مَرْزُوقٍ ‏.‏

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நான் நபி (ஸல்) அவர்கள், அல்-ஹஸன் பின் அலீ (ரழி) அவர்களைத் தங்கள் தோளில் சுமந்துகொண்டு, “அல்லாஹும்ம இன்னீ உஹிப்புஹு ஃபஅஹிப்பஹு” (யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக நான் இவரை நேசிக்கிறேன்; எனவே நீயும் இவரை நேசிப்பாயாக!) என்று கூறிக்கொண்டிருந்ததைப் பார்த்தேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4153

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا زَمْعَةُ بْنُ صَالِحٍ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ وَهْرَامٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَامِلَ

الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَى عَاتِقِهِ فَقَالَ رَجُلٌ نِعْمَ الْمَرْكَبُ رَكِبْتَ يَا غُلاَمُ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَنِعْمَ الرَّاكِبُ هُوَ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَزَمْعَةُ بْنُ صَالِحٍ قَدْ ضَعَّفَهُ بَعْضُ أَهْلِ الْحَدِيثِ مِنْ قِبَلِ حِفْظِهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்-ஹஸன் பின் அலீ (ரழி) அவர்களைத் தங்கள் தோளில் சுமந்து கொண்டிருந்தார்கள். அப்போது ஒரு மனிதர் (அல்-ஹஸனைப் பார்த்து), "சிறுவனே! நீர் சவாரி செய்யும் வாகனம் எவ்வளவு சிறந்தது!" என்று கூறினார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "மேலும், அவர் (அல்-ஹஸன்) எவ்வளவு சிறந்த சவாரியாளர்!" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4154

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ كَثِيرٍ النَّوَّاءِ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ، عَنِ الْمُسَيَّبِ بْنِ نَجَبَةَ، قَالَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِنَّ كُلَّ نَبِيٍّ أُعْطِيَ سَبْعَةَ نُجَبَاءَ أَوْ نُقَبَاءَ وَأُعْطِيتُ أَنَا أَرْبَعَةَ عَشَرَ . قُلْنَا مَنْ هُمْ قَالَ أَنَا وَابْنَاىَ وَجَعْفَرٌ وَحَمْزَةُ وَأَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ وَمُصْعَبُ بْنُ عُمَيْرٍ وَبِلاَلٌ وَسَلْمَانُ وَعَمَّارٌ وَالْمِقْدَادُ وَحُذَيْفَةُ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَلِيٍّ مَوْقُوفًا .

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஒவ்வொரு நபிக்கும் ஏழு 'நுஜபா' (தேர்ந்தெடுக்கப்பட்ட பிரமுகர்கள்) அல்லது 'நுகபா' (தலைவர்கள்/காவலர்கள்) வழங்கப்பட்டுள்ளனர். எனக்கு பதினான்கு பேர் வழங்கப்பட்டுள்ளனர்." நாங்கள், "அவர்கள் யார்?" என்று கேட்டோம். அதற்கு (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "நான், என்னுடைய இரு மகன்கள் (ஹஸன் மற்றும் ஹுஸைன்), ஜஃபர், ஹம்ஸா, அபூபக்கர், உமர், முஸ்அப் பின் உமைர், பிலால், ஸல்மான், அம்மார், அல்-மிக்தாத், ஹுதைஃபா மற்றும் அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4155

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ الْحَسَنِ، هُوَ الأَنْمَاطِيُّ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي حَجَّتِهِ يَوْمَ عَرَفَةَ وَهُوَ عَلَى نَاقَتِهِ الْقَصْوَاءِ يَخْطُبُ فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي قَدْ تَرَكْتُ فِيكُمْ مَا إِنْ أَخَذْتُمْ بِهِ لَنْ تَضِلُّوا كِتَابَ اللَّهِ وَعِتْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي ذَرٍّ وَأَبِي سَعِيدٍ وَزَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ وَحُذَيْفَةَ بْنِ أَسِيدٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَزَيْدُ بْنُ الْحَسَنِ قَدْ رَوَى عَنْهُ سَعِيدُ بْنُ سُلَيْمَانَ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களை, அவர்களின் ஹஜ்ஜின் போது, அரஃபா நாளன்று கண்டேன். அவர்கள் தங்களின் 'அல்-கஸ்வா' (நபியவர்களின் ஒட்டகத்தின் பெயர்) எனும் ஒட்டகத்தின் மீது அமர்ந்து குத்பா நிகழ்த்திக் கொண்டிருந்தார்கள். அப்போது அவர்கள் கூறுவதை நான் செவியுற்றேன்: 'மக்களே! நிச்சயமாக, நான் உங்களிடையே ஒன்றை விட்டுச் சென்றிருக்கிறேன், அதனை நீங்கள் பற்றிக் கொண்டால் ஒருபோதும் வழிதவற மாட்டீர்கள்: (அவை) அல்லாஹ்வின் வேதமும், எனது குடும்பத்தினரான என் வீட்டாருமே ஆவர்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4156

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سُلَيْمَانَ الأَصْبَهَانِيُّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عُبَيْدٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، رَبِيبِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ نَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم : (إنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا) فِي بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةَ فَدَعَا النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَاطِمَةَ وَحَسَنًا وَحُسَيْنًا فَجَلَّلَهُمْ بِكِسَاءٍ وَعَلِيٌّ خَلْفَ ظَهْرِهِ فَجَلَّلَهُ بِكِسَاءٍ ثُمَّ قَالَ " اللَّهُمَّ هَؤُلاَءِ أَهْلُ بَيْتِي فَأَذْهِبْ عَنْهُمُ الرِّجْسَ وَطَهِّرْهُمْ تَطْهِيرًا " . قَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ وَأَنَا مَعَهُمْ يَا نَبِيَّ اللَّهِ قَالَ " أَنْتِ عَلَى مَكَانِكِ وَأَنْتِ إِلَىَّ خَيْرٍ " . وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ وَمَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ وَأَبِي الْحَمْرَاءِ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ . وَهَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

நபி (ஸல்) அவர்களின் வளர்ப்பு மகன் உமர் பின் அபீ ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களின் இல்லத்தில், **"இன்னமா யுரீதுல்லாஹு லியுத்ஹிப அன்குமுர் ரிஜ்ஸ அஹ்லல் பைத்தி வ யுத்ஹ்ஹிரகும் தத்ஹீரா"** ("(நபியே!) வீட்டு மக்களே! உங்களை விட்டும் அசுத்தத்தை நீக்கி, உங்களை முழுமையாகப் பரிசுத்தப்படுத்தவே அல்லாஹ் நாடுகிறான்...") (அல்-குர்ஆன் 33:33) என்ற இந்த வசனம் அருளப்பட்டபோது, அவர்கள் ஃபாத்திமா (ரழி), ஹஸன் (ரழி), ஹுஸைன் (ரழி) ஆகியோரை அழைத்து, அவர்களை ஒரு போர்வையால் போர்த்தினார்கள். அலி (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுக்குப் பின்னால் இருந்தார்கள்; (அவரையும் சேர்த்து) அதே போர்வையால் போர்த்தினார்கள்.

பின்னர் அவர்கள், **"அல்லாஹும்ம ஹாஉலாஇ அஹ்லு பைத்தீ ஃப அத்ஹிப் அன்ஹுமுர் ரிஜ்ஸ வ தஹ்ஹிர்ஹும் தத்ஹீரா"** (யா அல்லாஹ்! இவர்கள் என் வீட்டு மக்கள் (அஹ்லுல் பைத்). எனவே இவர்களிடமிருந்து ரிஜ்ஸை (அசுத்தத்தை) நீக்குவாயாக; மேலும் இவர்களை முழுமையாகத் தூய்மைப்படுத்துவாயாக!) என்று கூறினார்கள்.

அப்பொழுது உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே, நானும் அவர்களுடன் (இந்த அஹ்லுல் பைத்தில்) இருக்கின்றேனா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள், "நீங்கள் உங்கள் இடத்தில்தான் இருக்கின்றீர்கள்; மேலும் நீங்கள் நன்மையிலேயே இருக்கிறீர்கள் (நீங்கள் ஏற்கனவே நல்ல நிலையில் இருக்கிறீர்கள்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4157

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمُنْذِرِ، - الْكُوفِيُّ - قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الأَعْمَشُ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، وَالأَعْمَشُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالاَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِ لَنْ تَضِلُّوا بَعْدِي أَحَدُهُمَا أَعْظَمُ مِنَ الآخَرِ كِتَابُ اللَّهِ حَبْلٌ مَمْدُودٌ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الأَرْضِ وَعِتْرَتِي أَهْلُ بَيْتِي وَلَنْ يَتَفَرَّقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَىَّ الْحَوْضَ فَانْظُرُوا كَيْفَ تَخْلُفُونِي فِيهِمَا ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஸயீத் மற்றும் ஸைத் பின் அர்கம் (ரழி) ஆகியோர் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக, நான்

உங்களுக்கு மத்தியில் (இரண்டு மகத்தான) விஷயங்களை விட்டுச் செல்கிறேன்; அவற்றை நீங்கள் உறுதியாகப் பற்றிக்கொண்டால், எனக்குப் பிறகு வழிதவற மாட்டீர்கள். அவற்றில் ஒன்று மற்றொன்றை விட மகத்தானது: (அவை) அல்லாஹ்வின் வேதம் (குர்ஆன்), அது வானத்திலிருந்து பூமிக்கு நீட்டப்பட்ட ஒரு கயிறு ஆகும்; மற்றொன்று எனது வழித்தோன்றல்களான என் வீட்டார். மேலும் அவ்விரண்டும் (கியாமத் நாளில்) ஹவ்ழ் தடாகத்தில் என்னைச் சந்திக்கும் வரை பிரியாது. எனவே, எனக்குப் பிறகு அவ்விரண்டின் விஷயத்தில் நீங்கள் எப்படி நடந்துகொள்கிறீர்கள் என்பதைக் கவனித்துக் கொள்ளுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4158

حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، سُلَيْمَانُ بْنُ الأَشْعَثِ قَالَ أَخْبَرَنَا يَحْيَى بْنُ مَعِينٍ، قَالَ حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ يُوسُفَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سُلَيْمَانَ النَّوْفَلِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَحِبُّوا اللَّهَ لِمَا يَغْذُوكُمْ مِنْ نِعَمِهِ وَأَحِبُّونِي بِحُبِّ اللَّهِ وَأَحِبُّوا أَهْلَ بَيْتِي لِحُبِّي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வை நேசியுங்கள், ஏனெனில் அவன் தனது அருட்கொடைகளைக் கொண்டு உங்களைப் போஷிக்கிறான் (மற்றும் உங்களுக்கு அருள்புரிகிறான்). அல்லாஹ்வை நேசிப்பதன் காரணமாக என்னை நேசியுங்கள். மேலும், என்னை நேசிப்பதன் காரணமாக என் குடும்பத்தினரை நேசியுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4159

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ دَاوُدَ الْعَطَّارِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَرْحَمُ أُمَّتِي بِأُمَّتِي أَبُو بَكْرٍ وَأَشَدُّهُمْ فِي أَمْرِ اللَّهِ عُمَرُ وَأَصْدَقُهُمْ حَيَاءً عُثْمَانُ وَأَعْلَمُهُمْ بِالْحَلاَلِ وَالْحَرَامِ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ وَأَفْرَضُهُمْ زَيْدُ بْنُ ثَابِتٍ وَأَقْرَؤُهُمْ أُبَىُّ بْنُ كَعْبٍ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَمِينٌ وَأَمِينُ هَذِهِ الأُمَّةِ أَبُو

عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ قَتَادَةَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏
وَقَدْ رَوَاهُ أَبُو قِلاَبَةَ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ وَالْمَشْهُورُ حَدِيثُ أَبِي قِلاَبَةَ
‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் உம்மத்தில், என் உம்மத்தின் மீது மிகவும் கருணையுள்ளவர் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள். அல்லாஹ்வின் கட்டளையைப் பொறுத்தவரையில் அவர்களில் மிகவும் உறுதியானவர் உமர் (ரழி) அவர்கள். அவர்களில் உண்மையாகவே மிகவும் அடக்கமானவர் உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள். அவர்களில் ஹலால் (அனுமதிக்கப்பட்டது) மற்றும் ஹராம் (தடுக்கப்பட்டது) பற்றி மிகவும் அறிந்தவர் முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள். அவர்களில் வாரிசுரிமைச் சட்டங்கள் குறித்து மிகவும் அறிந்தவர் ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்கள். அவர்களில் (குர்ஆனை) மிகச் சிறப்பாக ஓதுபவர் உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள். ஒவ்வொரு உம்மத்திற்கும் ஒரு நம்பிக்கைக்குரியவர் உண்டு, இந்த உம்மத்தின் நம்பிக்கைக்குரியவர் அபூ உபைதா பின் அல்-ஜர்ராஹ் (ரழி) அவர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4160

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ بْنُ عَبْدِ الْمَجِيدِ الثَّقَفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، عَنْ أَبِي قِلاَبَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَرْحَمُ أُمَّتِي بِأُمَّتِي أَبُو بَكْرٍ وَأَشَدُّهُمْ فِي أَمْرِ اللَّهِ عُمَرُ وَأَصْدَقُهُمْ حَيَاءً عُثْمَانُ وَأَقْرَؤُهُمْ لِكِتَابِ اللَّهِ أُبَىُّ بْنُ كَعْبٍ وَأَفْرَضُهُمْ زَيْدُ بْنُ ثَابِتٍ وَأَعْلَمُهُمْ بِالْحَلاَلِ وَالْحَرَامِ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ أَلاَ وَإِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَمِينًا وَإِنَّ أَمِينَ هَذِهِ الأُمَّةِ أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் உம்மத்திலேயே என் உம்மத்தின் மீது அதிக இரக்கம் கொண்டவர் அபூபக்கர் (ரழி) அவர்கள் ஆவார்கள். மேலும், அவர்களில் அல்லாஹ்வின் கட்டளை விஷயத்தில் மிகவும் உறுதியானவர் உமர் (ரழி) அவர்கள் ஆவார்கள். மேலும், அவர்களிலேயே உண்மையாகவே அதிக வெட்கமுடையவர் உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் ஆவார்கள். அவர்களில் அல்லாஹ்வின் வேதத்தை (குர்ஆனை) மிகச் சிறப்பாக ஓதுபவர் உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள் ஆவார்கள். அவர்களில் வாரிசுரிமைச் சட்டங்கள் பற்றி அதிகம் அறிந்தவர் ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்கள் ஆவார்கள். அவர்களில் ஹலால் மற்றும்

ஹராம் பற்றி அதிகம் அறிந்தவர் முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள் ஆவார்கள். அறிந்து கொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக, ஒவ்வொரு சமுதாயத்திற்கும் ஒரு நம்பிக்கைக்குரியவர் உண்டு. மேலும், இந்த சமுதாயத்தின் நம்பிக்கைக்குரியவர் அபூ உபைதா பின் அல்-ஜர்ராஹ் (ரழி) அவர்கள் ஆவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4161

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، قَالَ سَمِعْتُ قَتَادَةَ، يُحَدِّثُ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لأُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ " إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَقْرَأَ عَلَيْكَ : (لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا) " . قَالَ وَسَمَّانِي قَالَ " نَعَمْ " . فَبَكَى . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ قَالَ قَالَ لِيَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَذَكَرَ نَحْوَهُ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் உபை பின் கஃப் (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ், 'லம் யகுனில் லதீன கஃபரூ' (அல்-பையினா அத்தியாயத்தை) உமக்கு ஓதிக் காண்பிக்குமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டான்." அவர் (உபை (ரழி)) கேட்டார்கள்: "அவன் (அல்லாஹ்) என் பெயரையும் குறிப்பிட்டுச் சொன்னானா?" அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "ஆம்" என்று கூறினார்கள். எனவே, அவர் (உபை (ரழி)) (மகிழ்ச்சியால்) அழுதார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4162

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَاصِمٍ، قَالَ سَمِعْتُ زِرَّ بْنَ حُبَيْشٍ، يُحَدِّثُ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ " إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَقْرَأَ عَلَيْكَ " . فَقَرَأَ عَلَيْهِ : (لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ) فَقَرَأَ فِيهَا " إِنَّ ذَاتَ الدِّينِ عِنْدَ اللَّهِ الْحَنِيفِيَّةُ الْمُسْلِمَةُ لاَ الْيَهُودِيَّةُ وَلاَ النَّصْرَانِيَّةُ مَنْ يَعْمَلْ خَيْرًا فَلَنْ يُكْفَرَهُ " . وَقَرَأَ عَلَيْهِ " وَلَوْ أَنَّ لاِبْنِ آدَمَ وَادِيًا مِنْ مَالٍ لاَبْتَغَى إِلَيْهِ ثَانِيًا وَلَوْ كَانَ لَهُ ثَانِيًا لاَبْتَغَى إِلَيْهِ ثَالِثًا وَلاَ

يَمْلأُ جَوْفَ ابْنِ آدَمَ إِلاَّ التُّرَابُ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ تَابَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ . رَوَاهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبْزَى عَنْ أَبِيهِ عَنْ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لأُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ " إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَقْرَأَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ " . وَقَدْ رَوَى قَتَادَةُ عَنْ أَنَسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لأُبَىٍّ " إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَقْرَأَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ " .

உபை பின் கஅப் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "நிச்சயமாக, அல்லாஹ் உமக்கு (குர்ஆனை) ஓதிக் காட்டுமாறு எனக்குக் கட்டளையிட்டான்" என்று கூறினார்கள். எனவே அவர்கள் அவருக்கு, **"லம் யகுனில்லதீன கஃபரூ மின் அஹ்லில் கிதாபி..."** ("வேதக்காரர்களில் நிராகரித்தவர்கள்...") (என்ற அத்தியாயத்தை) ஓதிக் காட்டினார்கள்.

மேலும் அவர்கள் அதில், **"இன்ன தாதத் தீனி இந்தல்லாஹில் ஹனீஃபிய்யத்துல் முஸ்லிமத்து, லல் யஹூதிய்யது வ லன் நஸ்ரானிய்யது, மன் யஅமல் கைரன் ஃபலன் யுக்ஃபரஹு"** ("நிச்சயமாக அல்லாஹ்விடத்தில் மார்க்கம் என்பது 'அல்-ஹனீஃபிய்யா அல்-முஸ்லிமா' (தூய ஏகத்துவ மார்க்கம், அல்லாஹ்வுக்குப் பணிந்தது) ஆகும்; யூத மதமோ, கிறிஸ்தவ மதமோ அல்ல. எவர் நன்மை செய்கிறாரோ, அவருக்கு அது மறுக்கப்படாது") என்றும் ஓதினார்கள்.

மேலும் அவர்கள் அவருக்கு, **"வ லவ் அன்ன லிப்னி ஆதம வாதியன் மின் மாலின் லப்தகா இலைஹி தானியன், வ லவ் கான லஹு தானியன் லப்தகா இலைஹி தாலிதன், வ லா யம்லஉ ஜவ்ஃப இப்னி ஆதம இல்லத் துராபு, வ யதூபுல்லாஹு அலா மன் தாப"** ("ஆதமுடைய மகனுக்கு ஒரு பள்ளத்தாக்கு நிறைய செல்வம் இருந்தால், அவன் இரண்டாவதைத் தேடுவான்; அவனிடம் இரண்டாவது இருந்தால், அவன் மூன்றாவதைத் தேடுவான். ஆதமுடைய மகனின் வயிற்றை மண்ணைத் தவிர வேறு எதுவும் நிரப்பாது. மேலும், பாவமன்னிப்பு கோருபவரை அல்லாஹ் மன்னிக்கிறான்") என்றும் ஓதிக் காட்டினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4163

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ جَمَعَ الْقُرْآنَ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَرْبَعَةٌ كُلُّهُمْ مِنَ الأَنْصَارِ

أُبَيُّ بْنُ كَعْبٍ وَمُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ وَزَيْدُ بْنُ ثَابِتٍ وَأَبُو زَيْدٍ . قُلْتُ لأَنَسٍ مَنْ أَبُو زَيْدٍ قَالَ أَحَدُ عُمُومَتِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

கத்தாதா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் காலத்தில் நான்கு பேர் குர்ஆனைத் திரட்டினார்கள் (முழுமையாக மனனம் செய்தார்கள்). அவர்கள் அனைவரும் அன்சாரைச் சேர்ந்தவர்கள்: உபை பின் கஅப் (ரழி) அவர்கள், முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்கள், ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்கள், மற்றும் அபூ ஸைத் (ரழி) அவர்கள்.'

நான் அனஸ் (ரழி) அவர்களிடம் கேட்டேன்: 'அபூ ஸைத் (ரழி) அவர்கள் யார்?'

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'என் தந்தையின் சகோதரர்களில் ஒருவர்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4164

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ نِعْمَ الرَّجُلُ أَبُو بَكْرٍ نِعْمَ الرَّجُلُ عُمَرُ نِعْمَ الرَّجُلُ أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ نِعْمَ الرَّجُلُ أُسَيْدُ بْنُ حُضَيْرٍ نِعْمَ الرَّجُلُ ثَابِتُ بْنُ قَيْسِ بْنِ شَمَّاسٍ نِعْمَ الرَّجُلُ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ نِعْمَ الرَّجُلُ مُعَاذُ بْنُ عَمْرِو بْنِ الْجَمُوحِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ سُهَيْلٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அபூபக்ர் (ரழி) எத்தகைய சிறந்த மனிதர்! உமர் (ரழி) எத்தகைய சிறந்த மனிதர்! அபூ உபைதா பின் அல்-ஜர்ராஹ் (ரழி) எத்தகைய சிறந்த மனிதர்! உஸைத் பின் ஹுதைர் (ரழி) எத்தகைய சிறந்த மனிதர்! தாபித் பின் கைஸ் பின் ஷம்மாஸ் (ரழி) எத்தகைய சிறந்த மனிதர்! முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) எத்தகைய சிறந்த மனிதர்! மேலும் முஆத் பின் அம்ர் பின் அல்-ஜமூஹ் (ரழி) எத்தகைய சிறந்த மனிதர்!"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4165

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ صِلَةَ بْنِ زُفَرَ، عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ، قَالَ جَاءَ الْعَاقِبُ وَالسَّيِّدُ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالاَ ابْعَثْ مَعَنَا أَمِينًا . فَقَالَ " فَإِنِّي سَأَبْعَثُ مَعَكُمْ أَمِينًا حَقَّ أَمِينٍ " . فَأَشْرَفَ لَهَا النَّاسُ فَبَعَثَ أَبَا عُبَيْدَةَ بْنَ الْجَرَّاحِ رضى الله عنه . قَالَ وَكَانَ أَبُو إِسْحَاقَ إِذَا حَدَّثَ بِهَذَا الْحَدِيثِ عَنْ صِلَةَ قَالَ سَمِعْتُهُ مُنْذُ سِتِّينَ سَنَةً . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .
حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ أَخْبَرَنَا سَلْمُ بْنُ قُتَيْبَةَ وَأَبُو دَاوُدَ عَنْ شُعْبَةَ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ قَالَ قَالَ حُذَيْفَةُ قَلْبُ صِلَةَ بْنِ زُفَرَ مِنْ ذَهَبٍ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عُمَرَ وَأَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ " لِكُلِّ أُمَّةٍ أَمِينٌ وَأَمِينُ هَذِهِ الأُمَّةِ أَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ " .

ஹுதைஃபா பின் அல்-யமான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்-ஆகிப் மற்றும் அஸ்-ஸையித் (நஜ்ரான் கிறிஸ்தவப் பிரதிநிதிகள்) ஆகியோர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "எங்களுடன் நம்பிக்கைக்குரிய ஒருவரை (அமீன்) அனுப்புங்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக நான் உங்களுடன் ஒரு நம்பிக்கையாளரை - உண்மையான நம்பிக்கையாளரை அனுப்புவேன்" என்று கூறினார்கள். மக்கள் (அந்தச் சிறப்பிற்குரியவர் யார் என்பதை அறிய) ஆவலுற்றிருந்தனர். பிறகு நபி (ஸல்) அவர்கள் அபூ உபைதா பின் அல்-ஜர்ராஹ் (ரழி) அவர்களை அனுப்பினார்கள்.
அபூ இஸ்ஹாக் (ரஹ்) அவர்கள் ஸிலா பின் ஸுஃபர் (ரஹ்) வாயிலாக இந்த ஹதீஸை அறிவிக்கும்போது, "நான் இதை அறுபது வருடங்களுக்கு முன்பே கேட்டேன்" என்று கூறுவார்கள். (இந்த ஹதீஸ்) ஹஸன் ஸஹீஹ் ஆகும்.
(மற்றொரு அறிவிப்பில்) ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள், "ஸிலா பின் ஸுஃபரின் இதயம் தங்கத்தால் ஆனது" என்று கூறினார்கள்.
மேலும் உமர் (ரழி) மற்றும் அனஸ் (ரழி) ஆகியோர் வாயிலாக நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளதாவது: "ஒவ்வொரு சமுதாயத்திற்கும் நம்பிக்கைக்குரிய ஒருவர் இருக்கிறார். இந்தச் சமுதாயத்தின் நம்பிக்கைக்குரியவர் அபூ உபைதா பின் அல்-ஜர்ராஹ் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4166

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ أَبِي رَبِيعَةَ الإِيَادِيِّ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِنَّ الْجَنَّةَ تَشْتَاقُ إِلَى

ثَلَاثَةٍ عَلِيٍّ وَعَمَّارٍ وَسَلْمَانَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْحَسَنِ بْنِ صَالِحٍ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக, சுவனம் மூவருக்காக ஏங்குகிறது (அவர்களை வரவேற்க ஆவலுடன் காத்திருக்கிறது): அலீ (ரழி), அம்மார் (ரழி), மற்றும் சல்மான் (ரழி).'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4167

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ هَانِئِ بْنِ هَانِئٍ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ جَاءَ عَمَّارٌ يَسْتَأْذِنُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ ائْذَنُوا لَهُ مَرْحَبًا بِالطَّيِّبِ الْمُطَيَّبِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அலீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அம்மார் (ரழி), நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (நுழைய) அனுமதி கோரி வந்தார். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "அவருக்கு அனுமதியுங்கள்! தூய்மையானவரும், தூய்மைப்படுத்தப்பட்டவருமான அவருக்கு நல்வரவு!" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4168

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ سِيَاهٍ، كُوفِيٌّ عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا خُيِّرَ عَمَّارٌ بَيْنَ أَمْرَيْنِ إِلاَّ اخْتَارَ أَرْشَدَهُمَا ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ سِيَاهٍ ‏.‏ وَهُوَ شَيْخٌ كُوفِيٌّ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ النَّاسُ وَلَهُ ابْنٌ يُقَالُ لَهُ يَزِيدُ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ ثِقَةٌ رَوَى عَنْهُ يَحْيَى بْنُ آدَمَ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அம்மார் (ரழி) அவர்களுக்கு இரண்டு காரியங்களில் ஒன்றைத் தேர்வு செய்யும் வாய்ப்பு வழங்கப்பட்டால், அவற்றில் மிக நேரிய

வழியுடையதையே (அதாவது, அல்லாஹ்வுக்கு மிகவும் விருப்பமானதையும், நன்மை பயப்பதையும்) அவர்கள் தேர்ந்தெடுப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4169

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ ابْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ هِلاَلٍ، مَوْلَى رِبْعِيٍّ عَنْ رِبْعِيٍّ عَنْ حُذَيْفَةَ، قَالَ كُنَّا جُلُوسًا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنِّي لاَ أَدْرِي مَا قَدْرُ بَقَائِي فِيكُمْ فَاقْتَدُوا بِاللَّذَيْنِ مِنْ بَعْدِي وَأَشَارَ إِلَى أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَاهْتَدُوا بِهَدْىِ عَمَّارٍ وَمَا حَدَّثَكُمُ ابْنُ مَسْعُودٍ فَصَدِّقُوهُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . وَرَوَى إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعْدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ عَنْ هِلاَلٍ مَوْلَى رِبْعِيٍّ عَنْ رِبْعِيٍّ عَنْ حُذَيْفَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ . وَقَدْ رَوَى سَالِمٌ الْمُرَادِيُّ الْكُوفِيُّ عَنْ عَمْرِو بْنِ هَرِمٍ عَنْ رِبْعِيِّ بْنِ حِرَاشٍ عَنْ حُذَيْفَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ هَذَا .

ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் அமர்ந்திருந்தோம். அப்போது அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நான் உங்களுடன் எவ்வளவு காலம் (உயிருடன்) இருப்பேன் என்று எனக்குத் தெரியாது. ஆகவே, எனக்குப் பிறகு இவ்விருவரைப் பின்பற்றுங்கள்' என்று கூறி, அபூபக்ர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி) ஆகியோரை நோக்கிச் சைகை செய்தார்கள். 'மேலும், அம்மார் (ரழி) அவர்களின் வழிகாட்டுதலின்படி செயல்படுங்கள் (அவரது நன்னடத்தையைப் பின்பற்றுங்கள்); இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) உங்களுக்கு அறிவிப்பதை உண்மையென ஏற்றுக்கொள்ளுங்கள் (அவர் கூறுவதை நம்புங்கள்).'

4170

حَدَّثَنَا أَبُو مُصْعَبٍ الْمَدَنِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَبْشِرْ عَمَّارُ تَقْتُلُكَ الْفِئَةُ الْبَاغِيَةُ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَأَبِي الْيَسَرِ وَحُذَيْفَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ الْعَلاَءِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அம்மாரே (ரழி), நற்செய்தி பெறுவீராக! (ஏனெனில்)

வரம்பு மீறிய கூட்டம் உம்மைக் கொன்றுவிடும் (நீர் ஷஹீதாவீர்).”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4171

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ نُمَيْرٍ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عُمَيْرٍ، هُوَ أَبُو الْيَقْظَانِ عَنْ أَبِي حَرْبِ بْنِ أَبِي الأَسْوَدِ الدِّيلِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَا أَظَلَّتِ الْخَضْرَاءُ وَلاَ أَقَلَّتِ الْغَبْرَاءُ أَصْدَقَ مِنْ أَبِي ذَرٍّ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ وَأَبِي ذَرٍّ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வானம் நிழலிட்டவற்றிலும், பூமி சுமந்தவற்றிலும் (உள்ள மனிதர்களில்), அபூ தர் (ரழி) அவர்களை விட அதிக உண்மையாளர் வேறு யாரும் இல்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4172

حَدَّثَنَا الْعَبَّاسُ الْعَنْبَرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عِكْرِمَةُ بْنُ عَمَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو زُمَيْلٍ، هُوَ سِمَاكُ بْنُ الْوَلِيدِ الْحَنَفِيُّ عَنْ مَالِكِ بْنِ مَرْثَدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مَا أَظَلَّتِ الْخَضْرَاءُ وَلاَ أَقَلَّتِ الْغَبْرَاءُ مِنْ ذِي لَهْجَةٍ أَصْدَقَ وَلاَ أَوْفَى مِنْ أَبِي ذَرٍّ شِبْهِ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ كَالْحَاسِدِ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفَنَعْرِفُ ذَلِكَ لَهُ قَالَ ‏"‏ نَعَمْ فَاعْرِفُوهُ لَهُ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ فَقَالَ ‏"‏ أَبُو ذَرٍّ يَمْشِي فِي الأَرْضِ بِزُهْدِ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ ‏"‏ ‏.‏

அபூ தர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "வானம் நிழலிட்ட, பூமி சுமந்த (மனிதர்களில்), ஈஸா இப்னு மர்யம் (அலை) அவர்களைப் போன்றவரான அபூ தர் (ரழி) அவர்களை விட, பேச்சில் அதிக உண்மையாளரும், (வாக்குறுதிகளில்) அதிக நம்பிக்கையானவரும்

எவருமில்லை."

அப்போது உமர் இப்னு அல்கத்தாப் (ரழி) அவர்கள் (அபூ தர் மீதுள்ள அன்பின் காரணமாகவோ அல்லது ஆச்சரியத்தின் காரணமாகவோ) பொறாமைப்படுபவரைப் போன்று, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இதை நாங்கள் அவருக்காக (அவருடைய சிறப்பம்சமாக) அங்கீகரித்துக் கொள்ளவா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "ஆம், அவருக்காக அதை அங்கீகரித்துக் கொள்ளுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4173

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ سَعِيدٍ الْكِنْدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مُحَيَّاةَ يَحْيَى بْنُ يَعْلَى بْنِ عَطَاءٍ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ أَخِي عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ، قَالَ لَمَّا أُرِيدَ قَتْلُ عُثْمَانَ جَاءَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَلاَمٍ فَقَالَ لَهُ عُثْمَانُ مَا جَاءَ بِكَ قَالَ جِئْتُ فِي نَصْرِكَ . قَالَ اخْرُجْ إِلَى النَّاسِ فَاطْرُدْهُمْ عَنِّي فَإِنَّكَ خَارِجًا خَيْرٌ لِي مِنْكَ دَاخِلاً . فَخَرَجَ عَبْدُ اللَّهِ إِلَى النَّاسِ فَقَالَ أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّهُ كَانَ اسْمِي فِي الْجَاهِلِيَّةِ فُلاَنٌ فَسَمَّانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَبْدَ اللَّهِ وَنَزَلَتْ فِيَّ آيَاتٌ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَنَزَلَتْ فِيَّ : (وشهد شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى مِثْلِهِ فَآمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ) وَنَزَلَتْ فِيَّ : (قل كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ) إِنَّ لِلَّهِ سَيْفًا مَغْمُودًا عَنْكُمْ وَإِنَّ الْمَلاَئِكَةَ قَدْ جَاوَرَتْكُمْ فِي بَلَدِكُمْ هَذَا الَّذِي نَزَلَ فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَاللَّهَ اللَّهَ فِي هَذَا الرَّجُلِ أَنْ تَقْتُلُوهُ فَوَاللَّهِ لَئِنْ قَتَلْتُمُوهُ لَتَطْرُدُنَّ جِيرَانَكُمُ الْمَلاَئِكَةَ وَلَتَسُلُّنَّ سَيْفَ اللَّهِ الْمَغْمُودَ عَنْكُمْ فَلاَ يُغْمَدُ عَنْكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ . قَالُوا اقْتُلُوا الْيَهُودِيَّ وَاقْتُلُوا عُثْمَانَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ . وَقَدْ رَوَى شُعَيْبُ بْنُ صَفْوَانَ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ فَقَالَ عَنْ عُمَرَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ عَنْ جَدِّهِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ .

அப்துல்லாஹ் பின் சலாம் (ரழி) அவர்களின் சகோதரர் மகன் அறிவிக்கிறார்:

உஸ்மான் (ரழி) அவர்களைக் கொலை செய்ய (கிளர்ச்சியாளர்கள்) நாடியபோது, அப்துல்லாஹ் பின் சலாம் (ரழி) வந்தார்கள். உஸ்மான் (ரழி) அவரிடம், "நீர் ஏன் வந்தீர்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர், "உமக்கு உதவவே வந்தேன்" என்றார். (அதற்கு) உஸ்மான் (ரழி), "மக்களிடம் சென்று,

என்னைவிட்டு அவர்களை விரட்டுங்கள். நீர் (என்னுடன்) உள்ளே இருப்பதைவிட, (வெளியே சென்று அவர்களைத் தடுப்பது) எனக்குச் சிறந்தது" என்று கூறினார்கள்.

எனவே அப்துல்லாஹ் மக்களிடம் வெளியே வந்து (பின்வருமாறு) பேசினார்கள்: "மக்களே! அறியாமைக் காலத்தில் (இஸ்லாத்திற்கு முன்) என் பெயர் இன்னதாக இருந்தது. ரசூலுல்லாஹி (ஸல்) அவர்கள் எனக்கு 'அப்துல்லாஹ்' என்று பெயரிட்டார்கள். அல்லாஹ்வின் வேதத்தில் என்னைப் பற்றி வசனங்கள் அருளப்பட்டுள்ளன. என்னைப் பற்றி (இவ்வசனம்) இறங்கியது:

`'வஷஹித ஷாஹிதும் மின் பனீ இஸ்ராயீல அலா மிஸ்லிஹி ஃபஆமன வஸ்தக்பர்தும் இன்னல்லாஹ லாயஹ்தில் கவ்மழ் ழாலிமீன்'`

(பொருள்: "பனூ இஸ்ராயீலைச் சேர்ந்த ஒரு சாட்சியாளர், இது போன்றதற்குச் சாட்சி சொல்லி ஈமான் கொண்டிருக்க, நீங்கள் பெருமையடித்தால் (நீங்கள் அநியாயக்காரர்களே!) நிச்சயமாக அல்லாஹ் அநியாயக்கார சமூகத்திற்கு நேர்வழி காட்டமாட்டான்.") (அல்குர்ஆன் 46:10)

மேலும் என்னைப் பற்றி (இவ்வசனமும்) இறங்கியது:

`'குல் கஃபா பில்லாஹி ஷஹீதம் பைனீ வபைனகும் வமன் இந்தஹூ இல்முல் கிதாப்'`

(பொருள்: "எனக்கும் உங்களுக்குமிடையே சாட்சியாக இருக்க அல்லாஹ்வும், வேத ஞானம் உள்ளவர்களும் போதுமானவர்கள் என்று (நபியே!) நீர் கூறும்.") (அல்குர்ஆன் 13:43)

(மேலும் அவர் கூறினார்): "நிச்சயமாக அல்லாஹ்விடம் ஒரு வாள் உள்ளது; அது உங்களை விட்டும் உறையிலிடப்பட்டுள்ளது (அதாவது, உங்களை தண்டிக்காமல் தடுக்கப்பட்டுள்ளது). நிச்சயமாக மலக்குகள், ரசூலுல்லாஹி (ஸல்) அவர்கள் தங்கியிருந்த இந்த நகரத்தில் உங்களுக்கு அண்டை வீட்டாராக இருக்கிறார்கள். எனவே இந்த மனிதர் (உஸ்மான்) விஷயத்தில் அல்லாஹ்வை அஞ்சுங்கள்; அவரைக் கொன்றுவிடாதீர்கள். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நீங்கள் அவரைக் கொன்றால், உங்கள் அண்டை வீட்டாரான மலக்குகளை (இங்கிருந்து) விரட்டிவிடுவீர்கள். மேலும், உங்களை விட்டும் உறையிலிடப்பட்டிருக்கும் அல்லாஹ்வின் வாளை உருவிவிடுவீர்கள். பிறகு மறுமை நாள் வரை அது உங்களை விட்டும் உறையிலிடப்படாது."

(இதைக் கேட்ட) அவர்கள், "அந்த யூதனைக் கொல்லுங்கள்; உஸ்மானையும் கொல்லுங்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4174 ⋮

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ عَمِيرَةَ، قَالَ لَمَّا حَضَرَ مُعَاذَ بْنَ جَبَلٍ الْمَوْتُ قِيلَ لَهُ يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَوْصِنَا ‏.‏ قَالَ أَجْلِسُونِي ‏.‏ فَقَالَ إِنَّ الْعِلْمَ وَالإِيمَانَ مَكَانَهُمَا مَنِ ابْتَغَاهُمَا وَجَدَهُمَا يَقُولُ ذَلِكَ ثَلاَثَ مَرَّاتٍ وَالْتَمِسُوا الْعِلْمَ عِنْدَ أَرْبَعَةِ رَهْطٍ عِنْدَ عُوَيْمِرٍ أَبِي الدَّرْدَاءِ وَعِنْدَ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ وَعِنْدَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ وَعِنْدَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلاَمٍ الَّذِي كَانَ يَهُودِيًّا فَأَسْلَمَ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّهُ عَاشِرُ عَشَرَةٍ فِي الْجَنَّةِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

யஸீத் பின் உமைரா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
முஆத் பின் ஜபல் (ரழி) அவர்களுக்கு மரணம் நெருங்கியபோது, அவரிடம், 'ஓ அபூ அப்துர்-ரஹ்மான் அவர்களே, எங்களுக்கு அறிவுரை கூறுங்கள்' என்று கூறப்பட்டது. அவர்கள், 'என்னை எழுப்பி உட்கார வையுங்கள்' என்று கூறினார்கள். எனவே அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக, அறிவும் ஈமானும் அவற்றின் இடத்தில் இருக்கின்றன (அதாவது, அவை தேடுபவர்களுக்கு எளிதில் கிடைக்கக்கூடியவை). யார் அவற்றை நாடுகிறார்களோ, அவர்கள் அவற்றைக் கண்டடைவார்கள்.' அவர்கள் அதை மூன்று முறை கூறினார்கள். 'மேலும் நான்கு மனிதர்களிடமிருந்து அறிவைத் தேடுங்கள்: உவைமிர் அபூ அத்-தர்தா (ரழி) அவர்களிடம், சல்மான் அல்-ஃபாரிஸீ (ரழி) அவர்களிடம், அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களிடம், மேலும், யூதராக இருந்து பின்னர் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்ட அப்துல்லாஹ் பின் சலாம் (ரழி) அவர்களிடம் (அறிவைத் தேடுங்கள்). ஏனெனில் நிச்சயமாக நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "நிச்சயமாக அவர் சுவர்க்கத்தில் பத்தில் பத்தாவது நபர் ஆவார்" என்று கூறக் கேட்டேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4175

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ يَحْيَى بْنِ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ، عَنْ أَبِي الزَّعْرَاءِ، عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اقْتَدُوا بِاللَّذَيْنِ مِنْ بَعْدِي مِنْ أَصْحَابِي أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ وَاهْتَدُوا بِهَدْىِ عَمَّارٍ وَتَمَسَّكُوا بِعَهْدِ ابْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ مَسْعُودٍ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ سَلَمَةَ بْنِ كُهَيْلٍ ‏.‏ وَيَحْيَى بْنُ سَلَمَةَ يُضَعَّفُ فِي الْحَدِيثِ وَأَبُو الزَّعْرَاءِ اسْمُهُ

عَبْدُ اللَّهِ بْنُ هَانِئٍ وَأَبُو الزَّعْرَاءِ الَّذِي رَوَى عَنْهُ شُعْبَةُ وَالثَّوْرِيُّ وَابْنُ عُيَيْنَةَ اسْمُهُ عَمْرُو بْنُ عَمْرٍو وَهُوَ ابْنُ أَخِي أَبِي الأَحْوَصِ صَاحِبِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ ‏.‏

இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "என் தோழர்களிலிருந்து, எனக்குப் பிறகு வரும் இருவரான அபூபக்கர் (ரழி) மற்றும் உமர் (ரழி) ஆகியோரை முன்மாதிரியாகக் கொள்ளுங்கள். மேலும் அம்மார் (ரழி) அவர்களின் வழிகாட்டுதலின்படி செயல்படுங்கள், மேலும் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களின் வழிமுறையை (அவரது போதனைகள் மற்றும் நடைமுறைகளை) உறுதியாகப் பற்றிக்கொள்ளுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4176

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يُوسُفَ بْنِ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الأَسْوَدِ بْنِ يَزِيدَ، أَنَّهُ سَمِعَ أَبَا مُوسَى، يَقُولُ لَقَدْ قَدِمْتُ أَنَا وَأَخِي، مِنَ الْيَمَنِ وَمَا نُرَى حِينًا إِلاَّ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَسْعُودٍ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم لِمَا نَرَى مِنْ دُخُولِهِ وَدُخُولِ أُمِّهِ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ ‏.‏

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நானும் என் சகோதரரும் யமனிலிருந்து வந்தோம். அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களும், அவர்களின் தாயாரும் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் (எளிதாக, அடிக்கடி) வந்து செல்வதை நாங்கள் கண்டதால், ஒரு காலம் வரை அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களை நபி (ஸல்) அவர்களின் குடும்பத்தைச் சேர்ந்தவர் என்றே நாங்கள் கருதினோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4177

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ يَزِيدَ، قَالَ أَتَيْنَا عَلَى حُذَيْفَةَ فَقُلْنَا حَدِّثْنَا مَنْ، بِأَقْرَبِ النَّاسِ مِنْ

رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم هَدْيًا وَدَلاًّ فَنَأْخُذَ عَنْهُ وَنَسْمَعَ مِنْهُ قَالَ كَانَ أَقْرَبَ النَّاسِ هَدْيًا وَدَلاًّ وَسَمْتًا بِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ابْنُ مَسْعُودٍ حَتَّى يَتَوَارَى مِنَّا فِي بَيْتِهِ وَلَقَدْ عَلِمَ الْمَحْفُوظُونَ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّ ابْنَ أُمِّ عَبْدٍ هُوَ مِنْ أَقْرَبِهِمْ إِلَى اللَّهِ زُلْفَى ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துர்-ரஹ்மான் பின் யஸீத் அவர்கள் கூறியதாவது:

நாங்கள் ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்களிடம் வந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு வழிகாட்டுதலிலும் நன்னடத்தையிலும் மிகவும் நெருக்கமானவர் யார் என்று எங்களுக்கு அறிவியுங்கள்; நாங்கள் அவரிடமிருந்து (நபிவழியை) பெற்றுக்கொள்ளவும், அவரிடமிருந்து (அறிவுரைகளை) கேட்கவும் வேண்டும்' என்று கூறினோம். அதற்கு அவர் (ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள்) கூறினார்கள்: 'மக்களில் வழிகாட்டுதலிலும், நன்னடத்தையிலும், நற்குணத்திலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் நெருக்கமானவராக இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் திகழ்ந்தார்கள்; அவர் தமது இல்லத்திற்குள் சென்று மறைந்து கொள்ளும் வரையில் (அவ்வாறே இருந்தார்கள்). மேலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் நன்கு அறிந்தவர்கள் (அதாவது, நபிவழியைப் பேணிப் பாதுகாத்தவர்கள்) அறிவார்கள்; இப்னு உம்மி அப்த் (அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்களின் செல்லப்பெயர்) அவர்கள், அத்தோழர்களிலேயே அல்லாஹ்விடம் மிகுந்த நெருக்கமுடையவர்களில் ஒருவர் என்று.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4178

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ أَخْبَرَنَا صَاعِدٌ الْحَرَّانِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا زُهَيْرٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مَنْصُورٌ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لَوْ كُنْتُ مُؤَمِّرًا أَحَدًا مِنْ غَيْرِ مَشُورَةٍ مِنْهُمْ لأَمَّرْتُ عَلَيْهِمُ ابْنَ أُمِّ عَبْدٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ الْحَارِثِ عَنْ عَلِيٍّ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் அவர்களுடன் கலந்தாலோசிக்காமல் ஒருவரைத் தலைவராக நியமிப்பதாக இருந்தால், இப்னு உம்மு அப்த் (அதாவது அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி)) அவர்களை அவர்களுக்குத் தலைவராக நியமித்திருப்பேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீ∴ப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4179

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ عَلِيٍّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ لَوْ كُنْتُ مُؤَمِّرًا أَحَدًا مِنْ غَيْرِ مَشُورَةٍ لأَمَّرْتُ ابْنَ أُمِّ عَبْدٍ ‏.‏

அலி (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் எந்த ஆலோசனையும் இல்லாமல் எவரையேனும் தலைவராக நியமிப்பதாக இருந்தால், இப்னு உம்மு அப்த் (அப்துல்லாஹ் இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி)) அவர்களை நியமித்திருப்பேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீ∴ப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4180

حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ شَقِيقِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ مَسْرُوقٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ خُذُوا الْقُرْآنَ مِنْ أَرْبَعَةٍ مِنِ ابْنِ مَسْعُودٍ وَأُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ وَمُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ وَسَالِمٍ مَوْلَى أَبِي حُذَيْفَةَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "குர்ஆனை (கற்று) நால்வரிடமிருந்து பெற்றுக்கொள்ளுங்கள் (அல்லது கற்றுக்கொள்ளுங்கள்): இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி), உபை பின் கஅப் (ரழி), முஆத் பின் ஜபல் (ரழி), மற்றும் அபூ ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்களின் விடுவிக்கப்பட்ட அடிமையான சாலிம் (ரழி) ஆகியோரிடமிருந்து."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4181

حَدَّثَنَا الْجَرَّاحُ بْنُ مَخْلَدٍ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ خَيْثَمَةَ بْنِ أَبِي سَبْرَةَ، قَالَ أَتَيْتُ الْمَدِينَةَ فَسَأَلْتُ اللَّهَ أَنْ يُيَسِّرَ لِي جَلِيسًا صَالِحًا فَيَسَّرَ لِي أَبَا هُرَيْرَةَ فَجَلَسْتُ إِلَيْهِ فَقُلْتُ لَهُ إِنِّي سَأَلْتُ اللَّهَ أَنْ يُيَسِّرَ لِي جَلِيسًا صَالِحًا فَوُفِّقْتَ لِي ‏.‏ فَقَالَ لِي

مِنْ أَيْنَ أَنْتَ قُلْتُ مِنْ أَهْلِ الْكُوفَةِ جِئْتُ أَلْتَمِسُ الْخَيْرَ وَأَطْلُبُهُ ‏.‏ قَالَ أَلَيْسَ فِيكُمْ سَعْدُ بْنُ مَالِكٍ مُجَابُ الدَّعْوَةِ وَابْنُ مَسْعُودٍ صَاحِبُ طَهُورِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَنَعْلَيْهِ وَحُذَيْفَةُ صَاحِبُ سِرِّ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَعَمَّارٌ الَّذِي أَجَارَهُ اللَّهُ مِنَ الشَّيْطَانِ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّهِ وَسَلْمَانُ صَاحِبُ الْكِتَابَيْنِ ‏.‏ قَالَ قَتَادَةُ وَالْكِتَابَانِ الإِنْجِيلُ وَالْقُرْآنُ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَخَيْثَمَةُ هُوَ ابْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي سَبْرَةَ نُسِبَ إِلَى جَدِّهِ ‏.‏

கைஸமா பின் அபீ ஸப்ரா அவர்கள் கூறினார்கள்:

"நான் மதீனாவிற்கு வந்தேன். எனவே, எனக்கு ஒரு நல்ல அமர்வுத் தோழரை எளிதாக்கித் தருமாறு அல்லாஹ்விடம் வேண்டினேன். அவன் எனக்கு அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களை எளிதாக்கினான். நான் அவர்களிடம் அமர்ந்து, 'நிச்சயமாக, நான் ஒரு நல்ல அமர்வுத் தோழரை எனக்கு எளிதாக்கித் தருமாறு அல்லாஹ்விடம் கேட்டேன். (அதன் பயனாக) நீங்கள் எனக்குக் கிடைத்துள்ளீர்கள்' என்று கூறினேன்.

அதற்கு அவர்கள் என்னிடம், 'நீங்கள் எங்கிருந்து வருகிறீர்கள்?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'கூஃபா வாசிகளில் ஒருவன்; நன்மையைத் தேடியும் அதை நாடியும் வந்துள்ளேன்' என்று கூறினேன்.

அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'பிரார்த்தனை அங்கீகரிக்கப்படக்கூடிய ஸஅத் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் உங்களில் இல்லையா? அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் உளூவிற்கான தண்ணீர் மற்றும் காலணிகளுக்குரிய (பொறுப்பாளரான) இப்னு மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் இரகசியத் தோழரான ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள், தனது நபியின் (ஸல்) நாவினால் ஷைத்தானிடமிருந்து அல்லாஹ் யாரைப் பாதுகாத்தானோ அந்த அம்மார் (ரழி) அவர்கள், மேலும் இரு வேதங்களின் தோழரான சல்மான் (ரழி) ஆகியோர் உங்களில் இல்லையா?'"

(அறிவிப்பாளர்) கதாதா அவர்கள் கூறினார்கள்: "அந்த இரண்டு வேதங்கள் இன்ஜீலும் குர்ஆனும் ஆகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4182

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ أَخْبَرَنَا إِسْحَاقُ بْنُ عِيسَى، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ أَبِي الْيَقْظَانِ، عَنْ زَاذَانَ، عَنْ حُذَيْفَةَ، قَالَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ لَوِ اسْتَخْلَفْتَ ‏.‏ قَالَ إِنِ اسْتَخْلَفْتُ عَلَيْكُمْ فَعَصَيْتُمُوهُ عُذِّبْتُمْ وَلَكِنْ مَا حَدَّثَكُمْ حُذَيْفَةُ فَصَدِّقُوهُ وَمَا أَقْرَأَكُمْ عَبْدُ اللَّهِ فَاقْرَءُوهُ ‏.‏

قَالَ عَبْدُ اللَّهِ فَقُلْتُ لإِسْحَاقَ بْنِ عِيسَى يَقُولُونَ هَذَا عَنْ أَبِي وَائِلٍ . قَالَ لاَ عَنْ زَاذَانَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَهُوَ حَدِيثُ شَرِيكٍ .

ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

(மக்கள்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! தாங்கள் (தங்களுக்குப் பின்) ஒரு பிரதிநிதியை நியமித்தால்..."

அதற்கு அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "நான் உங்கள் மீது ஒரு பிரதிநிதியை நியமித்து, நீங்கள் அவருக்கு மாறுசெய்தால், நீங்கள் தண்டிக்கப்படுவீர்கள். ஆனால், ஹுதைஃபா (ரழி) அவர்கள் உங்களுக்கு எதை அறிவிக்கிறார்களோ, அதை நீங்கள் நம்புங்கள்; அப்துல்லாஹ் (இப்னு மஸ்ஊத்) (ரழி) அவர்கள் உங்களுக்கு எதை ஓதக் கற்றுத் தருகிறார்களோ, அதை நீங்கள் ஓதுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4183

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَكْرٍ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُمَرَ، أَنَّهُ فَرَضَ لأُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ فِي ثَلاَثَةِ آلاَفٍ وَخَمْسِمِائَةٍ وَفَرَضَ لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ فِي ثَلاَثَةِ آلاَفٍ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ لأَبِيهِ لِمَ فَضَّلْتَ أُسَامَةَ عَلَىَّ فَوَاللَّهِ مَا سَبَقَنِي إِلَى مَشْهَدٍ . قَالَ لأَنَّ زَيْدًا كَانَ أَحَبَّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْ أَبِيكَ وَكَانَ أُسَامَةُ أَحَبَّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ مِنْكَ فَآثَرْتُ حُبَّ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى حُبِّي . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

உமர் (ரழி) அவர்கள், உஸாமா பின் ஜைத் (ரழி) அவர்களுக்கு மூவாயிரத்து ஐந்நூறு (திர்ஹம்களை) நிர்ணயித்தார்கள். மேலும், அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்களுக்கு மூவாயிரம் (திர்ஹம்களை) நிர்ணயித்தார்கள்.

எனவே, அப்துல்லாஹ் பின் உமர் (ரழி) அவர்கள் தம் தந்தையிடம், "என்னை விட உஸாமாவுக்கு ஏன் முன்னுரிமை அளித்தீர்கள்? அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக, அவர் எந்தப் போர்க்களத்திலும் எனக்கு முந்திச் செல்லவில்லையே?" என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஏனெனில், ஜைத் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு உன் தந்தையை விட அதிக பிரியமானவராக இருந்தார். மேலும், உஸாமா (ரழி) அவர்கள்

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு உன்னை விட அதிக பிரியமானவராக இருந்தார். எனவே, என் விருப்பத்தை விட அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் விருப்பத்திற்கு நான் முன்னுரிமை அளித்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4184

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ مُوسَى بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ مَا كُنَّا نَدْعُو زَيْدَ بْنَ حَارِثَةَ إِلاَّ زَيْدَ بْنَ مُحَمَّدٍ حَتَّى نَزَلَتْ : (ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ) . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது: நாங்கள் ஸைத் பின் ஹாரிஸா (ரழி) அவர்களை, (நபி (ஸல்) அவர்களின் வளர்ப்பு மகனாக இருந்ததால்) 'ஸைத் பின் முஹம்மத்' என்றே அழைத்து வந்தோம். **'ادعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ'** (அவர்களை அவர்களுடைய தந்தையர் பெயர்களுடன் அழையுங்கள்; அதுவே அல்லாஹ்விடம் மிகவும் நீதியானது) எனும் இறைவசனம் அருளப்படும் வரை (இந்த வழக்கம் நீடித்தது).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4185

حَدَّثَنَا الْجَرَّاحُ بْنُ مَخْلَدٍ الْبَصْرِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ الرُّومِيِّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ أَبِي عَمْرٍو الشَّيْبَانِيِّ، قَالَ أَخْبَرَنِي جَبَلَةُ بْنُ حَارِثَةَ، أَخُو زَيْدٍ قَالَ قَدِمْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ابْعَثْ مَعِي أَخِي زَيْدًا . قَالَ " هُوَ ذَا " . قَالَ " فَإِنِ انْطَلَقَ مَعَكَ لَمْ أَمْنَعْهُ " . قَالَ زَيْدٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَاللَّهِ لاَ أَخْتَارُ عَلَيْكَ أَحَدًا . قَالَ فَرَأَيْتُ رَأْىَ أَخِي أَفْضَلَ مِنْ رَأْيِي . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ الرُّومِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُسْهِرٍ .

ஸைதுடைய சகோதரரான ஜபலா பின் ஹாரிஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே, என்னுடைய சகோதரர் ஸைத் (ரழி) அவர்களை என்னுடன் அனுப்புங்கள்.'
அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'இதோ அவர் இருக்கிறார்.'

அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'அவர் உன்னுடன் செல்ல விரும்பினால், நான் அவரைத் தடுக்க மாட்டேன்.'
ஸைத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே, அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக, நான் தங்களை விட வேறு எவரையும் தேர்ந்தெடுக்க மாட்டேன்.'
(ஜபலா) கூறினார்: 'எனவே, என் சகோதரரின் (ஸைதின்) கருத்தை எனது சொந்தக் கருத்தை விடச் சிறந்ததாக நான் கண்டேன் (ஏனெனில் அவர் அல்லாஹ்வின் தூதரைத் தேர்ந்தெடுத்தார்).'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْلَمَةَ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَعَثَ بَعْثًا وَأَمَّرَ عَلَيْهِمْ أُسَامَةَ بْنَ زَيْدٍ فَطَعَنَ النَّاسُ فِي إِمَارَتِهِ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِنْ تَطْعَنُوا فِي إِمَارَتِهِ فَقَدْ كُنْتُمْ تَطْعَنُونَ فِي إِمْرَةِ أَبِيهِ مِنْ قَبْلُ وَايْمُ اللَّهِ إِنْ كَانَ لَخَلِيقًا لِلإِمَارَةِ وَإِنْ كَانَ مِنْ أَحَبِّ النَّاسِ إِلَىَّ وَإِنَّ هَذَا مِنْ أَحَبِّ النَّاسِ إِلَىَّ بَعْدَهُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .
حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒரு படையை அனுப்பி, உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) அவர்களை அப்படைக்குத் தளபதியாக நியமித்தார்கள். எனவே, மக்கள் அவரது தலைமைத்துவத்தை (அதாவது, அவரது இளமை காரணமாக) குறை கூறினார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நீங்கள் அவரது தலைமைத்துவத்தை குறை கூறினால், இதற்கு முன் அவரது தந்தையின் தலைமைத்துவத்தையும் நீங்கள் குறை கூறியிருக்கிறீர்கள். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக, அவர் (ஸைத் (ரழி)) தலைமைப் பதவிக்கு நிச்சயமாகத் தகுதியானவராகவும், எனக்கு மிகவும் பிரியமானவர்களில் ஒருவராகவும் இருந்தார். மேலும் இவரும் (உஸாமா (ரழி)) அவருக்குப் பிறகு எனக்கு மிகவும் பிரியமானவர்களில் ஒருவராவார்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4188

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عُبَيْدِ بْنِ السَّبَّاقِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ لَمَّا ثَقُلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم هَبَطْتُ وَهَبَطَ النَّاسُ الْمَدِينَةَ فَدَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ أُصْمِتَ فَلَمْ يَتَكَلَّمْ فَجَعَلَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَضَعُ يَدَيْهِ عَلَىَّ وَيَرْفَعُهُمَا فَأَعْرِفُ أَنَّهُ يَدْعُو لِي . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கடுமையாக நோய்வாய்ப்பட்டு (உடல்நிலை மிகவும் மோசமடைந்திருந்தபோது), நானும் மக்களும் மதீனாவிற்கு (அவர்களைப் பார்க்க) வந்தோம். நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்றேன்; அவர்கள் (நோயின் காரணமாக) பேச இயலாத நிலையில் இருந்தார்கள், அதனால் எதுவும் பேசவில்லை. எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என் மீது தங்கள் கைகளை வைத்து, பின்னர் அவற்றை உயர்த்தினார்கள்; அதனால் அவர்கள் எனக்காக துஆ செய்கிறார்கள் என்று நான் அறிந்துகொண்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4189

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ عَائِشَةَ بِنْتِ طَلْحَةَ، عَنْ عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ، قَالَتْ أَرَادَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم أَنْ يُنَحِّيَ مُخَاطَ أُسَامَةَ قَالَتْ عَائِشَةُ دَعْنِي دَعْنِي حَتَّى أَكُونَ أَنَا الَّذِي أَفْعَلُ . قَالَ يَا عَائِشَةُ أَحِبِّيهِ فَإِنِّي أُحِبُّهُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

இறைநம்பிக்கையாளர்களின் அன்னையான ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நபி (ஸல்) அவர்கள் உஸாமா (ரழி) அவர்களின் மூக்குச் சளியை அகற்ற விரும்பினார்கள் (அவர் மீதுள்ள பாசத்தின் காரணமாக)." ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என்னிடம் விடுங்கள், என்னிடம் விடுங்கள்; நானே அதைச் செய்கிறேன் (அவர் மீதுள்ள எனது பாசத்தின் காரணமாகவும், அவரைப் பராமரிக்கும் பொறுப்பிலும்)." அவர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்கள்) கூறினார்கள்: "ஆயிஷாவே! அவரை நேசியுங்கள்; ஏனெனில் நிச்சயமாக நான் அவரை நேசிக்கிறேன் (எனவே நீங்களும் அவரை நேசிப்பது அவசியம்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4190

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، قَالَ حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَوَانَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا عُمَرُ بْنُ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ أَخْبَرَنِي أُسَامَةُ بْنُ زَيْدٍ، قَالَ كُنْتُ جَالِسًا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم إِذْ جَاءَ عَلِيٌّ وَالْعَبَّاسُ يَسْتَأْذِنَانِ فَقَالاَ يَا أُسَامَةُ اسْتَأْذِنْ لَنَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلِيٌّ وَالْعَبَّاسُ يَسْتَأْذِنَانِ . فَقَالَ " أَتَدْرِي مَا جَاءَ بِهِمَا " . قُلْتُ لاَ أَدْرِي . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " لَكِنِّي أَدْرِي " . فَأَذِنَ لَهُمَا فَدَخَلاَ فَقَالاَ يَا رَسُولَ اللَّهِ جِئْنَاكَ نَسْأَلُكَ أَىُّ أَهْلِكَ أَحَبُّ إِلَيْكَ قَالَ " فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ " . فَقَالاَ مَا جِئْنَاكَ نَسْأَلُكَ عَنْ أَهْلِكَ . قَالَ " أَحَبُّ أَهْلِي إِلَىَّ مَنْ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتُ عَلَيْهِ أُسَامَةُ بْنُ زَيْدٍ " . قَالاَ ثُمَّ مَنْ قَالَ " ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ " . قَالَ الْعَبَّاسُ يَا رَسُولَ اللَّهِ جَعَلْتَ عَمَّكَ آخِرَهُمْ قَالَ " لأَنَّ عَلِيًّا قَدْ سَبَقَكَ بِالْهِجْرَةِ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَكَانَ شُعْبَةُ يُضَعِّفُ عُمَرَ بْنَ أَبِي سَلَمَةَ .

உஸாமா பின் ஸைத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நான் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் அமர்ந்திருந்தபோது, அலி (ரழி) அவர்களும் அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களும் (உள்ளே நுழைய) அனுமதி கேட்டு வந்தார்கள். அவர்கள், 'உஸாமாவே! எங்களுக்காக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் அனுமதி கேளுங்கள்' என்று கூறினார்கள். ஆகவே நான், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அலி (ரழி) அவர்களும் அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களும் அனுமதி கேட்கிறார்கள்' என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'அவர்களை இங்கு வரச்செய்தது எதுவென்று உமக்குத் தெரியுமா?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'இல்லை, எனக்குத் தெரியாது' என்று கூறினேன். நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஆனால் எனக்குத் தெரியும்' என்று கூறிவிட்டு, அவர்களுக்கு அனுமதி அளித்தார்கள்.

ஆகவே அவர்கள் உள்ளே நுழைந்து, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! உங்கள் குடும்பத்தினரில் உங்களுக்கு மிகவும் விருப்பமானவர் யார் என்று உங்களிடம் கேட்க நாங்கள் வந்துள்ளோம்' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'ஃபாத்திமா பின்த் முஹம்மத்' என்று கூறினார்கள். அவர்கள், 'நாங்கள் உங்கள் குடும்பத்தாரைப் பற்றி (பெண்களைப் பற்றி) உங்களிடம் கேட்க வரவில்லை' என்று கூறினார்கள்.

அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'என் குடும்பத்தினரில் எனக்கு மிகவும் விருப்பமானவர், அல்லாஹ் எவருக்கு அருள்புரிந்தானோ மேலும் நானும் எவருக்கு அருள்புரிந்தேனோ அந்த உஸாமா பின் ஸைத் ஆவார்.'

அவர்கள், 'பிறகு யார்?' என்று கேட்டார்கள். அவர்கள் (ஸல்), 'பிறகு அலி பின் அபீ தாலிப்' என்று கூறினார்கள். அல்-அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! நீங்கள் உங்கள் பெரியப்பாவை அவர்களில் கடைசியானவராக ஆக்கிவிட்டீர்களே' என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'ஏனெனில், அலி ஹிஜ்ரத் செய்வதில் உங்களை முந்திவிட்டார்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4191

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ عَمْرٍو الأَزْدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا زَائِدَةُ، عَنْ بَيَانٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ مَا حَجَبَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مُنْذُ أَسْلَمْتُ وَلاَ رَآنِي إِلاَّ ضَحِكَ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜரீர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"நான் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டதிலிருந்து, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னை (தம்மைச் சந்திப்பதை விட்டும்) தடுத்ததில்லை; மேலும் அவர்கள் என்னைப் பார்த்தால் சிரிக்காமல் இருந்ததில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4192

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ عَمْرٍو، قَالَ حَدَّثَنَا زَائِدَةُ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ قَيْسٍ، عَنْ جَرِيرٍ، قَالَ مَا حَجَبَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مُنْذُ أَسْلَمْتُ وَلاَ رَآنِي إِلاَّ تَبَسَّمَ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜரீர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், நான் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டதிலிருந்து, ஒருபோதும் என்னை (தன்னைக் காணவிடாமல்) தடுத்ததில்லை; மேலும் அவர்கள் என்னைப் புன்னகைக்காமல் பார்த்ததில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4193

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَمَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالاَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ لَيْثٍ، عَنْ أَبِي جَهْضَمٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّهُ رَأَى جِبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ مَرَّتَيْنِ وَدَعَا لَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم مَرَّتَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُرْسَلٌ . وَلاَ نَعْرِفُ لأَبِي جَهْضَمٍ سَمَاعًا مِنَ ابْنِ عَبَّاسٍ . وَقَدْ رُوِيَ عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ . وَأَبُو جَهْضَمٍ اسْمُهُ مُوسَى بْنُ سَالِمٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: தாம் ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்களை இரண்டு முறை கண்டார்கள்; மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் தமக்காக இரண்டு முறை பிரார்த்தனை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4194

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَاتِمٍ الْمُكْتِبُ الْمُؤَدِّبُ، قَالَ حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ مَالِكٍ الْمُزَنِيُّ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ أَبِي سُلَيْمَانَ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ دَعَا لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنْ يُؤْتِيَنِي اللَّهُ الْحِكْمَةَ مَرَّتَيْنِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَطَاءٍ . وَقَدْ رَوَاهُ عِكْرِمَةُ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், அல்லாஹ் எனக்கு ஞானத்தை (அல்-ஹிக்மா – குர்ஆன் மற்றும் சுன்னாவின் ஆழமான புரிதல் மற்றும் சரியான தீர்ப்பளிக்கும் திறன்) வழங்க வேண்டும் என்று இரண்டு முறை எனக்காகப் பிரார்த்தனை செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4195

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، قَالَ أَخْبَرَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ ضَمَّنِي إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَقَالَ اللَّهُمَّ عَلِّمْهُ

الْحِكْمَةَ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னைத் தம்முடன் அணைத்துக்கொண்டார்கள். மேலும், 'அல்லாஹும்ம! அல்லிம்ஹுல் ஹிக்மா' (யா அல்லாஹ்! இவருக்கு (அதாவது எனக்கு) ஞானத்தைக் கற்றுக்கொடுப்பாயாக) என்று (எனக்காகப்) பிரார்த்தித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4196

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ رَأَيْتُ فِي الْمَنَامِ كَأَنَّمَا بِيَدِي قِطْعَةُ إِسْتَبْرَقٍ وَلاَ أُشِيرُ بِهَا إِلَى مَوْضِعٍ مِنَ الْجَنَّةِ إِلاَّ طَارَتْ بِي إِلَيْهِ فَقَصَصْتُهَا عَلَى حَفْصَةَ فَقَصَّتْهَا حَفْصَةُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " إِنَّ أَخَاكِ رَجُلٌ صَالِحٌ " . أَوْ " إِنَّ عَبْدَ اللَّهِ رَجُلٌ صَالِحٌ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நான் ஒரு கனவு கண்டேன்; அதில் என் கையில் ஒரு இஸ்தப்ரக் (தடித்த) பட்டுத் துண்டு இருப்பது போலவும், நான் சுவர்க்கத்தில் எந்த இடத்தை நோக்கி சைகை செய்தாலும் அது என்னுடன் அவ்விடத்திற்குப் பறந்து செல்வதைப் (என்னை அங்கு அழைத்துச் செல்வதைப்) போலவும் கண்டேன். எனவே நான் அந்தக் கனவை ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்களிடம் கூறினேன். அவர்கள் அதை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் கூறினார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'நிச்சயமாக, உங்கள் சகோதரர் ஒரு ஸாலிஹான மனிதர்,' அல்லது 'நிச்சயமாக, அப்துல்லாஹ் ஒரு ஸாலிஹான மனிதர்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4197

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِسْحَاقَ الْجَوْهَرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُؤَمَّلِ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم رَأَى فِي بَيْتِ الزُّبَيْرِ مِصْبَاحًا فَقَالَ يَا عَائِشَةُ مَا أُرَى أَسْمَاءَ إِلاَّ قَدْ نُفِسَتْ فَلاَ تُسَمُّوهُ حَتَّى أُسَمِّيَهُ . فَسَمَّاهُ عَبْدَ اللَّهِ وَحَنَّكَهُ بِتَمْرَةٍ بِيَدِهِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அவர்களின் வீட்டில் ஒரு விளக்கைக் கண்டார்கள். எனவே அவர்கள், "ஓ ஆயிஷா! அஸ்மா (ரழி) அவர்கள் பிரசவித்திருக்கிறார்கள் (மற்றும் பிரசவத்திற்குப் பிந்தைய இரத்தப்போக்கு (நிஃபாஸ்) நிலையில் இருக்கிறார்கள்) என்றுதான் நான் எண்ணுகிறேன். ஆகவே, நான் அவருக்குப் பெயரிடும் வரை நீங்கள் அவருக்குப் பெயரிடாதீர்கள்" என்று கூறினார்கள். எனவே, நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்கு 'அப்துல்லாஹ்' என்று பெயரிட்டார்கள். மேலும் அவர்கள், தம் கையால் ஒரு பேரீச்சம்பழத்தைக் கொண்டு அவருக்குத் தஹ்னீக் செய்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4198

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنِ الْجَعْدِ أَبِي عُثْمَانَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَسَمِعَتْ أُمِّي أُمُّ سُلَيْمٍ صَوْتَهُ فَقَالَتْ بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ أُنَيْسٌ . قَالَ فَدَعَا لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَلاَثَ دَعَوَاتٍ قَدْ رَأَيْتُ مِنْهُنَّ اثْنَتَيْنِ فِي الدُّنْيَا وَأَنَا أَرْجُو الثَّالِثَةَ فِي الآخِرَةِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவ்வழியே சென்றார்கள். எனவே என் தாயார், உம்மு ஸுலைம் (ரழி) அவர்கள், அவர்களின் குரலைக் கேட்டுவிட்டு, 'அல்லாஹ்வின் தூதரே, என் தந்தையும் தாயும் உங்களுக்கு அர்ப்பணமாகட்டும். இவர் உனைஸ் (என் மகன் அனஸ்),' என்று கூறினார்கள். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் எனக்காக மூன்று பிரார்த்தனைகளைச் செய்தார்கள். அவற்றில் இரண்டை நான் இவ்வுலகில் கண்டிருக்கிறேன், மேலும் மூன்றாவது மறுமையில் கிடைக்கும் என நான் நம்புகிறேன்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4199

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ عَاصِمٍ الأَحْوَلِ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ رُبَّمَا قَالَ لِي النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَا ذَا الأُذُنَيْنِ . قَالَ أَبُو أُسَامَةَ يَعْنِي يُمَازِحُهُ . هَذَا

حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'சில நேரங்களில் நபி (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம், 'இரு காதுகளை உடையவரே!' என்று கூறுவார்கள்.' அபூ உஸாமா கூறினார்கள்: 'அதாவது, அவர்கள் அவருடன் நகைச்சுவை செய்தார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4200

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، قَالَ سَمِعْتُ قَتَادَةَ، يُحَدِّثُ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أُمِّ سُلَيْمٍ، أَنَّهَا قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنَسٌ خَادِمُكَ ادْعُ اللَّهَ لَهُ . قَالَ اللَّهُمَّ أَكْثِرْ مَالَهُ وَوَلَدَهُ وَبَارِكْ لَهُ فِيمَا أَعْطَيْتَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ

.

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரலி) அவர்கள் உம்மு சுலைம் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து அறிவிக்கிறார்கள்: (ஒருமுறை) உம்மு சுலைம் (ரலி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அனஸ் தங்களின் சேவகர் (ஆவார்). அவருக்காக அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தனை செய்யுங்கள்.' அவர்கள் (நபி ஸல்) கூறினார்கள்: **'அல்லாஹும்ம அக்ஸிர் மாலஹு வ வலதஹு, வ பாரிக் லஹு ஃபீமா அஃதைததஹு'**
(பொருள்: 'யா அல்லாஹ்! அவரின் செல்வத்தையும் பிள்ளைகளையும் அதிகப்படுத்துவாயாக! மேலும், நீர் அவருக்கு வழங்கியவற்றில் பரக்கத் (அருள்வளம்) செய்வாயாக!')

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4201

حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَخْزَمَ الطَّائِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ أَنَسٍ، رضى الله عنه قَالَ كَنَّانِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِبَقْلَةٍ كُنْتُ أَجْتَنِيهَا . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ جَابِرٍ الْجُعْفِيِّ عَنْ أَبِي نَصْرٍ . وَأَبُو نَصْرٍ هُوَ خَيْثَمَةُ بْنُ أَبِي خَيْثَمَةَ الْبَصْرِيُّ رَوَى عَنْ أَنَسٍ أَحَادِيثَ .

அனஸ் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'நான் பறித்துக்கொண்டிருந்த ஒரு கீரையின் (அல்லது மூலிகையின்) காரணமாக, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்)

அவர்கள் எனக்கு ஒரு குன்யாவைச் சூட்டினார்கள். (அதாவது, 'அபூ ஹம்ஸா' என்று அழைத்தார்கள், ஏனெனில் நான் பறித்த கீரை 'ஹம்ஸா' எனப்பட்டது.)'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4202

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ، قَالَ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مَيْمُونٌ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ حَدَّثَنَا ثَابِتٌ الْبُنَانِيُّ قَالَ قَالَ لِي أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ يَا ثَابِتُ خُذْ عَنِّي فَإِنَّكَ لَمْ تَأْخُذْ عَنْ أَحَدٍ أَوْثَقَ مِنِّي إِنِّي أَخَذْتُهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَخَذَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنْ جِبْرِيلَ وَأَخَذَهُ جِبْرِيلُ عَنِ اللَّهِ تَعَالَى . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ زَيْدِ بْنِ حُبَابٍ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஓ தாபித்! என்னிடமிருந்து (இந்த அறிவைப்) பெற்றுக்கொள்வீராக! ஏனெனில், என்னைவிட நம்பிக்கைக்குரிய ஒருவரிடமிருந்து நீர் (எந்த அறிவையும்) பெறவில்லை. நிச்சயமாக, நான் அதை (இந்த ஹதீஸை) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து பெற்றேன். மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அதை ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்களிடமிருந்து பெற்றார்கள். மேலும் ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் அதை உயர்ந்தோனாகிய அல்லாஹ்விடமிருந்து பெற்றார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4203

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، عَنْ مَيْمُونٍ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، نَحْوَ حَدِيثِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ يَعْقُوبَ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ وَأَخَذَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم عَنْ جِبْرِيلَ .

அனஸ் (ரலி) அவர்களிடமிருந்து தாபித் அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: (இது) இப்ராஹீம் பின் யஃகூப் அவர்களின் ஹதீஸைப் போன்றதாகும். ஆனால் அதில், "மேலும் நபி (ஸல்) அவர்கள் அதை ஜிப்ரீல் அவர்களிடமிருந்து பெற்றார்கள்" என்பதை அவர் குறிப்பிடவில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4204

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، عَنْ أَبِي خَلْدَةَ، قَالَ قُلْتُ لأَبِي الْعَالِيَةِ سَمِعَ أَنَسٌ، مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ خَدَمَهُ عَشْرَ سِنِينَ وَدَعَا لَهُ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَكَانَ لَهُ بُسْتَانٌ يَحْمِلُ فِي السَّنَةِ الْفَاكِهَةَ مَرَّتَيْنِ وَكَانَ فِيهَا رَيْحَانٌ يَجِدُ مِنْهُ رِيحَ الْمِسْكِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو خَلْدَةَ اسْمُهُ خَالِدُ بْنُ دِينَارٍ وَهُوَ ثِقَةٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ وَقَدْ أَدْرَكَ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ وَرَوَى عَنْهُ .

அபூ கல்தா அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் அபூ அல்-ஆலியாவிடம் கேட்டேன்: 'அனஸ் (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து (நேரடியாக) செவியுற்றார்களா?' அதற்கு அவர் (அபூ அல்-ஆலியா) கூறினார்கள்: 'அவர் (அனஸ் (ரழி) அவர்கள்) நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு பத்து வருடங்கள் பணிவிடை செய்தார்கள். மேலும், நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்காக (அனஸ் (ரழி) அவர்களுக்காக) பிரார்த்தனை செய்தார்கள். மேலும், அவருக்கு (அனஸ் (ரழி) அவர்களுக்கு) ஒரு தோட்டம் இருந்தது, அது வருடத்தில் இருமுறை பழம் தரும். மேலும், அதில் ரைஹான் செடி இருந்தது, அதிலிருந்து கஸ்தூரியின் மணம் வீசியது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4205

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنِ عَلِيٍّ الْمُقَدَّمِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ سِمَاكٍ، عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَبَسَطْتُ ثَوْبِي عِنْدَهُ ثُمَّ أَخَذَهُ فَجَمَعَهُ عَلَى قَلْبِي فَمَا نَسِيتُ بَعْدَهُ حَدِيثًا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அறிவிக்கிறார்கள்: "நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, என்னுடைய ஆடையை அவர்களுக்கு அருகில் விரித்தேன். பிறகு அவர்கள் அதை எடுத்து என் நெஞ்சின் மீது அதைச் சேர்த்தார்கள் (அறிவை நிலைநிறுத்தும் விதமாக). அதனால் நான் அதன்பிறகு எந்த ஹதீஸையும் மறக்கவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4206

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى، مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى قَالَ حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي ذِئْبٍ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَسْمَعُ مِنْكَ أَشْيَاءَ فَلاَ أَحْفَظُهَا ‏.‏ قَالَ ابْسُطْ رِدَاءَكَ ‏.‏ فَبَسَطْتُ فَحَدَّثَ حَدِيثًا كَثِيرًا فَمَا نَسِيتُ شَيْئًا حَدَّثَنِي بِهِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே, நான் தங்களிடமிருந்து பல விஷயங்களைக் கேட்கிறேன், ஆனால் அவை எனக்கு நினைவில் இருப்பதில்லை.' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: "உமது மேலாடையை விரியும்." எனவே நான் அதை விரித்தேன், பிறகு அவர்கள் (ஸல்) பல ஹதீஸ்களை அறிவித்தார்கள், அவர்கள் (ஸல்) எனக்கு அறிவித்த எதையும் நான் மறக்கவில்லை.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4207

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، قَالَ أَخْبَرَنَا يَعْلَى بْنُ عَطَاءٍ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّهُ قَالَ لأَبِي هُرَيْرَةَ يَا أَبَا هُرَيْرَةَ أَنْتَ كُنْتَ أَلْزَمَنَا لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَأَحْفَظَنَا لِحَدِيثِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களிடம் கூறினார்கள்: "அபூ ஹுரைராவே! எங்கள் அனைவரிலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் நீங்கள் தான் மிக அதிகமாக நெருங்கிப் பழகி வந்தீர்கள்; மேலும், எங்கள் அனைவரிலும் அவர்களுடைய ஹதீஸ்களை நீங்கள் தான் மிகச் சிறப்பாக மனனம் செய்து வந்தீர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4208

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ أَبِي شُعَيْبٍ الْحَرَّانِيُّ، قَالَ حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ سَلَمَةَ الْحَرَّانِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَبِي عَامِرٍ، قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ فَقَالَ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ أَرَأَيْتَ هَذَا الْيَمَانِيَ يَعْنِي أَبَا

هُرَيْرَةَ هُوَ أَعْلَمُ بِحَدِيثِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْكُمْ نَسْمَعُ مِنْهُ مَا لاَ نَسْمَعُ مِنْكُمْ أَوْ يَقُولُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا لَمْ يَقُلْ . قَالَ أَمَّا أَنْ يَكُونَ سَمِعَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا لَمْ نَسْمَعْ فَلاَ أَشُكُّ إِلاَّ أَنَّهُ سَمِعَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا لَمْ نَسْمَعْ وَذَاكَ أَنَّهُ كَانَ مِسْكِينًا لاَ شَىْءَ لَهُ ضَيْفًا لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدُهُ مَعَ يَدِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَكُنَّا نَحْنُ أَهْلَ بُيُوتَاتٍ وَغِنًى وَكُنَّا نَأْتِي رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم طَرَفَىِ النَّهَارِ فَلاَ نَشُكُّ إِلاَّ أَنَّهُ سَمِعَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا لَمْ نَسْمَعْ وَلاَ نَجِدُ أَحَدًا فِيهِ خَيْرٌ يَقُولُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا لَمْ يَقُلْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ . وَقَدْ رَوَاهُ يُونُسُ بْنُ بُكَيْرٍ وَغَيْرُهُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ .

மாலிக் பின் அபீ ஆமிர் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

தல்ஹா பின் உபைதுல்லாஹ் (ரழி) அவர்களிடம் ஒருவர் வந்து கூறினார்: "ஓ அபூ முஹம்மத் அவர்களே! இந்த யமனியைப் (அதாவது அபூ ஹுரைராவை) பற்றித் தாங்கள் என்ன கருதுகிறீர்கள்? அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் ஹதீஸ்களை உங்களை விட அவர் அதிகம் அறிந்தவரா? (ஏனெனில்) உங்களிடமிருந்து நாங்கள் கேட்காதவற்றை நாங்கள் அவரிடமிருந்து கேட்கிறோமே! அல்லது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறாததை அவர் (தவறாக) அவர்கள் மீது கூறுகிறாரா?"

அவர் (தல்ஹா) கூறினார்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து நாங்கள் கேட்காதவற்றை அவர் கேட்டார் என்பதில் எனக்கு எந்தச் சந்தேகமும் இல்லை (மாறாக, அவர் கேட்டார் என்றே நான் உறுதியாக நம்புகிறேன்). அதற்குக் காரணம், அவர் ஏழையாகவும், எதுவும் இல்லாதவராகவும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் விருந்தினராகவும் இருந்தார். அவரது கை அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் கரத்துடனேயே இருந்தது (அதாவது, அவர் நபியவர்களுடன் எப்போதும் நெருக்கமாக இருந்தார்). நாங்களோ (எங்கள்) வீடுகளையும் செல்வத்தையும் உடையவர்களாக இருந்தோம். நாங்கள் பகலின் இரு முனைகளிலும் (காலை மற்றும் மாலை வேளைகளில் மட்டும்) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வருபவர்களாக இருந்தோம். ஆகையால், நாங்கள் கேட்காதவற்றை அவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து கேட்டார் என்பதில் நாம் சந்தேகிக்கவில்லை (இதுவே உண்மை). மேலும், நன்மையுள்ள எவரும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறாததை அவர்கள் மீது கூறுவதை நாம் காணமாட்டோம் (அதாவது, அபூ ஹுரைரா ஒருபோதும் பொய் சொல்ல மாட்டார்)."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4209

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ آدَمَ ابْنُ بِنْتِ أَزْهَرَ السَّمَّانِ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو خَلْدَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الْعَالِيَةِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " مِمَّنْ أَنْتَ " . قَالَ قُلْتُ مِنْ دَوْسٍ . قَالَ " مَا كُنْتُ أُرَى أَنَّ فِي دَوْسٍ أَحَدًا فِيهِ خَيْرٌ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو خَلْدَةَ اسْمُهُ خَالِدُ بْنُ دِينَارٍ وَأَبُو الْعَالِيَةِ اسْمُهُ رُفَيْعٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் (என்னிடம்), 'நீங்கள் எங்கிருந்து (எந்தக் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்தவர்)?' என்று கேட்டார்கள். நான், 'தவ்ஸிலிருந்து' என்று பதிலளித்தேன். அவர்கள், 'தவ்ஸ் (கோத்திரத்தாரில்) நன்மை உடைய எவரும் இருப்பார் என்று நான் எண்ணியதில்லை (அல்லது நான் பார்த்ததில்லை/அறிந்ததில்லை)' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4210

حَدَّثَنَا عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى الْقَزَّازُ، قَالَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الْمُهَاجِرُ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ الرِّيَاحِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم بِتَمَرَاتٍ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ادْعُ اللَّهَ فِيهِنَّ بِالْبَرَكَةِ . فَضَمَّهُنَّ ثُمَّ دَعَا لِي فِيهِنَّ بِالْبَرَكَةِ فَقَالَ لِي خُذْهُنَّ وَاجْعَلْهُنَّ فِي مِزْوَدِكَ هَذَا أَوْ فِي هَذَا الْمِزْوَدِ كُلَّمَا أَرَدْتَ أَنْ تَأْخُذَ مِنْهُ شَيْئًا فَأَدْخِلْ فِيهِ يَدَكَ فَخُذْهُ وَلاَ تَنْثُرْهُ نَثْرًا . فَقَدْ حَمَلْتُ مِنْ ذَلِكَ التَّمْرِ كَذَا وَكَذَا مِنْ وَسْقٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَكُنَّا نَأْكُلُ مِنْهُ وَنُطْعِمُ وَكَانَ لاَ يُفَارِقُ حِقْوِي حَتَّى كَانَ يَوْمُ قَتْلِ عُثْمَانَ فَإِنَّهُ انْقَطَعَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

நான் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் சில பேரீச்சம்பழங்களுடன் வந்து, "அல்லாஹ்வின் தூதரே! இவற்றில் பரக்கத் (அருள்வளம்) செய்யுமாறு அல்லாஹ்விடம் பிரார்த்தனை செய்யுங்கள்" என்று கூறினேன். அவர்கள் அவற்றை ஒன்றுசேர்த்துப் பிடித்துக்கொண்டு, எனக்காக அவற்றில் பரக்கத் செய்யுமாறு பிரார்த்தனை செய்தார்கள். பின்னர் என்னிடம், "இவற்றை எடுத்து உன்னுடைய இந்தப் பையில் - அல்லது இந்தப் பையில் - போட்டுக்கொள். எப்போதெல்லாம் நீ அதிலிருந்து எதையேனும் எடுக்க விரும்புகிறாயோ, அப்போது உன்னுடைய கையை அதில் நுழைத்து எடுத்துக்கொள்; அவற்றை(க் கொட்டி)ச் சிதறடித்துவிடாதே" என்று கூறினார்கள்.

நான் அந்தப் பேரீச்சம்பழங்களிலிருந்து இத்தனை இத்தனை 'வஸக்' (அளவை) அல்லாஹ்வின் பாதையில் சுமந்து சென்றேன். நாங்களும் அதிலிருந்து சாப்பிட்டு வந்தோம்; (பிறருக்கும்) உண்ணக் கொடுத்து வந்தோம். உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் கொல்லப்பட்ட நாள் வரை அந்தப் பை என் இடுப்பை விட்டுப் பிரியவே இல்லை. ஏனெனில் (அந்நாளில்) அது அறுந்துவிட்டது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4211

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ سَعِيدٍ الْمُرَابِطِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا رَوْحُ بْنُ عُبَادَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا أُسَامَةُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَافِعٍ، قَالَ قُلْتُ لأَبِي هُرَيْرَةَ لِمَ كُنِّيتَ أَبَا هُرَيْرَةَ قَالَ أَمَا تَفْرَقُ مِنِّي قُلْتُ بَلَى وَاللَّهِ إِنِّي لأَهَابُكَ . قَالَ كُنْتُ أَرْعَى غَنَمَ أَهْلِي فَكَانَتْ لِي هُرَيْرَةٌ صَغِيرَةٌ فَكُنْتُ أَضَعُهَا بِاللَّيْلِ فِي شَجَرَةٍ فَإِذَا كَانَ النَّهَارُ ذَهَبْتُ بِهَا مَعِي فَلَعِبْتُ بِهَا فَكَنَّوْنِي أَبَا هُرَيْرَةَ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் ராஃபி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்களிடம், "உங்களுக்கு ஏன் 'அபூ ஹுரைரா' (பூனைக் குட்டியின் தந்தை) என்ற குன்யா (புனைப்பெயர்) சூட்டப்பட்டது?" என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், "நீர் என்னைக் கண்டு அஞ்சவில்லையா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நான், "ஆம்! அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! நிச்சயமாக நான் தங்களைக் கண்டு பயபக்தி கொள்கிறேன்" என்று கூறினேன். அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: "நான் என் குடும்பத்தாரின் ஆடுகளை மேய்த்துக் கொண்டிருந்தேன். என்னிடம் ஒரு சிறிய பூனைக்குட்டி இருந்தது. இரவில் அதை ஒரு மரத்தில் வைத்துவிடுவேன். பகலில் அதை என்னுடன் எடுத்துச் சென்று அதனுடன் விளையாடுவேன். எனவே, (மக்கள்) எனக்கு 'அபூ ஹுரைரா' என்று குன்யா சூட்டினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4212

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ دِينَارٍ، عَنْ وَهْبِ بْنِ مُنَبِّهٍ، عَنْ أَخِيهِ، هَمَّامِ بْنِ مُنَبِّهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ لَيْسَ أَحَدٌ أَكْثَرَ حَدِيثًا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنِّي إِلاَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو فَإِنَّهُ كَانَ يَكْتُبُ وَكُنْتُ لاَ أَكْتُبُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடமிருந்து என்னை விட அதிகமாக ஹதீஸ்களை (நேரடியாகக் கேட்டு) அறிவித்தவர் அப்துல்லாஹ் பின் அம்ர் (ரழி) அவர்களைத் தவிர வேறு யாரும் இல்லை. ஏனெனில், அவர்கள் (ஹதீஸ்களை) எழுதிக் கொள்வார்கள்; நான் எழுதுவதில்லை.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4213

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مُسْهِرٍ عَبْدُ الأَعْلَى بْنُ مُسْهِرٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ رَبِيعَةَ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي عَمِيرَةَ، وَكَانَ، مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ قَالَ لِمُعَاوِيَةَ ‏"‏ اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ هَادِيًا مَهْدِيًّا وَاهْدِ بِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அப்துர்-ரஹ்மான் இப்னு அபீ அமீரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்; இவர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களில் ஒருவராக இருந்தார்:

நபி (ஸல்) அவர்கள் முஆவியா (ரழி) அவர்களுக்காகக் கூறினார்கள்: (இது ஒரு பிரார்த்தனையாகும்.)

"அல்லாஹும்ம இஜ்அல்ஹு ஹாதியன் மஹ்தியன் வஹ்தி பிஹி"

பொருள்: "யா அல்லாஹ்! அவரை வழிகாட்டுபவராகவும் (பிறருக்கு நேர்வழி காட்டுபவராகவும்), நேர்வழி பெற்றவராகவும் ஆக்குவாயாக! மேலும், அவர் மூலம் (மக்களுக்கு) வழிகாட்டுவாயாக!"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4214

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ النُّفَيْلِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ وَاقِدٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ حَلْبَسٍ، عَنْ أَبِي إِدْرِيسَ الْخَوْلاَنِيِّ، قَالَ لَمَّا عَزَلَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ عُمَيْرَ بْنَ سَعِيدٍ عَنْ حِمْصَ، وَلَّى مُعَاوِيَةَ فَقَالَ النَّاسُ عَزَلَ عُمَيْرًا وَوَلَّى مُعَاوِيَةَ . فَقَالَ عُمَيْرٌ لاَ تَذْكُرُوا مُعَاوِيَةَ إِلاَّ بِخَيْرٍ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏ "‏ اللَّهُمَّ اهْدِ بِهِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَعَمْرُو بْنُ وَاقِدٍ يُضَعَّفُ ‏.‏

அபூ இத்ரீஸ் அல்-கவ்லானீ அறிவித்தார்கள்:
உமர் பின் அல்-கத்தாப் (ரழி) அவர்கள், உமைர் பின் சயீத் (ரழி) அவர்களை ஹிம்ஸின் ஆளுநர் பதவியிலிருந்து நீக்கிவிட்டு, முஆவியா (ரழி) அவர்களை நியமித்தார்கள். மக்கள் கூறினார்கள்: 'அவர் உமைர் (ரழி) அவர்களை நீக்கிவிட்டு முஆவியா (ரழி) அவர்களை நியமித்துவிட்டார்.' எனவே உமைர் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'முஆவியா (ரழி) அவர்களைப் பற்றி நல்லதையே தவிர (வேறு எதுவும்) குறிப்பிடாதீர்கள். ஏனெனில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டிருக்கிறேன்:
'அல்லாஹும்ம இஹ்தி பிஹி'
(யா அல்லாஹ்! அவர் மூலம் (மற்றவர்களுக்கு) நேர்வழி காட்டுவாயாக.)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4215

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ لَهِيعَةَ، عَنْ مِشْرَحِ بْنِ هَاعَانَ، عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَسْلَمَ النَّاسُ وَآمَنَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِي ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ لَهِيعَةَ عَنْ مِشْرَحِ بْنِ هَاعَانَ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ ‏.‏

உக்பா பின் ஆமிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்கள் இஸ்லாத்தை ஏற்றார்கள் (வெளிப்படையாகச் சரணடைந்தார்கள்), அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்களோ ஈமான் கொண்டார்கள் (உள்ளத்தால் உறுதிபூண்டார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4216

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ نَافِعِ بْنِ عُمَرَ الْجُمَحِيِّ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، قَالَ قَالَ طَلْحَةُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ إِنَّ عَمْرَو بْنَ الْعَاصِي مِنْ صَالِحِي قُرَيْشٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ نَافِعِ بْنِ عُمَرَ الْجُمَحِيِّ . وَنَافِعٌ ثِقَةٌ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِمُتَّصِلٍ وَابْنُ أَبِي مُلَيْكَةَ لَمْ يُدْرِكْ طَلْحَةَ .

தல்ஹா பின் உபைய்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் (பின்வருமாறு) கூறுவதை நான் கேட்டேன்: 'நிச்சயமாக, அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்கள் குறைஷிக் குலத்தாரின் நல்லோர்களில் (அல்லது நேர்மையாளர்களில்) ஒருவர் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4217

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ نَزَلْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْزِلاً فَجَعَلَ النَّاسُ يَمُرُّونَ فَيَقُولُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنْ هَذَا يَا أَبَا هُرَيْرَةَ " . فَأَقُولُ فُلاَنٌ . فَيَقُولُ " نِعْمَ عَبْدُ اللَّهِ هَذَا " . وَيَقُولُ " مَنْ هَذَا " . فَأَقُولُ فُلاَنٌ . فَيَقُولُ " بِئْسَ عَبْدُ اللَّهِ هَذَا " . حَتَّى مَرَّ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ فَقَالَ " مَنْ هَذَا " . فَقُلْتُ هَذَا خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ . فَقَالَ " نِعْمَ عَبْدُ اللَّهِ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ سَيْفٌ مِنْ سُيُوفِ اللَّهِ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَلاَ نَعْرِفُ لِزَيْدِ بْنِ أَسْلَمَ سَمَاعًا مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَهُوَ عِنْدِي حَدِيثٌ مُرْسَلٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:

"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஓர் இடத்தில் தங்கினோம். அப்போது மக்கள் கடந்து செல்ல ஆரம்பித்தார்கள். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அபூ ஹுரைரா அவர்களே! இவர் யார்?' என்று கேட்பார்கள். அதற்கு நான், 'இவர் இன்னார்' என்று கூறுவேன். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இவர் அல்லாஹ்வின் எத்துணைச் சிறந்த அடியார்!' என்று கூறுவார்கள். மேலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இவர் யார்?' என்று கேட்பார்கள். அதற்கு நான், 'இவர் இன்னார்' என்று கூறுவேன். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இவர் அல்லாஹ்வின் எத்துணை மோசமான அடியார்!' என்று கூறுவார்கள். (ஒருமுறை) காலித் பின் அல்-வலீத் (ரழி) அவர்கள் கடந்து சென்றார்கள்.

அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இவர் யார்?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நான், 'இவர் காலித் பின் அல்-வலீத் (ரழி) அவர்கள்' என்று கூறினேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'காலித் பின் அல்-வலீத் (ரழி) அவர்கள் அல்லாஹ்வின் எத்துணைச் சிறந்த அடியார்! (அவர்) அல்லாஹ்வின் வாள்களில் ஒரு வாள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4218

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا وَكِيعٌ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْبَرَاءِ، قَالَ أُهْدِيَ لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ثَوْبُ حَرِيرٍ فَجَعَلُوا يَعْجَبُونَ مِنْ لِينِهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ تَعْجَبُونَ مِنْ هَذَا لَمَنَادِيلُ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ فِي الْجَنَّةِ أَحْسَنُ مِنْ هَذَا ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-பரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு ஒரு பட்டு ஆடை அன்பளிப்பாக வழங்கப்பட்டது. மக்கள் அதன் மென்மையைக் கண்டு வியக்கத் தொடங்கினார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'இதைக் கண்டு நீங்கள் வியப்படைகிறீர்களா? நிச்சயமாக, சுவர்க்கத்தில் உள்ள ஸஃத் இப்னு முஆத் (ரழி) அவர்களின் கைக்குட்டைகள் இதை விட சிறந்தவை' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4219

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، قَالَ أَخْبَرَنَا ابْنُ جُرَيْجٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَبُو الزُّبَيْرِ، أَنَّهُ سَمِعَ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ وَجَنَازَةُ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ بَيْنَ أَيْدِيهِمُ اهْتَزَّ لَهُ عَرْشُ الرَّحْمَنِ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أُسَيْدِ بْنِ حُضَيْرٍ وَأَبِي سَعِيدٍ وَرُمَيْثَةَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "ஸஃத் பின் முஆத் (ரழி) அவர்களின் ஜனாஸா (எங்களுக்கு) முன்னால் இருந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அர்-ரஹ்மானுடைய அர்ஷ் அவருக்காக (அவரது மரணத்தின் மகிமையால்) அதிர்ந்தது' என்று கூறுவதை நான் கேட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4220

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، قَالَ أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ لَمَّا حُمِلَتْ جَنَازَةُ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ قَالَ الْمُنَافِقُونَ مَا أَخَفَّ جَنَازَتَهُ . وَذَلِكَ لِحُكْمِهِ فِي بَنِي قُرَيْظَةَ فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ إِنَّ الْمَلاَئِكَةَ كَانَتْ تَحْمِلُهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"ஸஅத் பின் முஆத் (ரழி) அவர்களின் ஜனாஸா சுமந்து செல்லப்பட்டபோது, நயவஞ்சகர்கள், 'அவருடைய ஜனாஸா எவ்வளவு இலகுவாக இருக்கிறது' என்று கூறினார்கள். (அவர்களின் இந்தக் கூற்று பனூ குறைழா விஷயத்தில் ஸஅத் (ரழி) வழங்கிய தீர்ப்பு காரணமாக இருந்தது.) இந்தச் செய்தி நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு எட்டியபோது, அவர்கள், 'நிச்சயமாக, வானவர்கள் அவரைச் சுமந்து கொண்டிருந்தார்கள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَرْزُوقٍ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ ثُمَامَةَ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ كَانَ قَيْسُ بْنُ سَعْدٍ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم بِمَنْزِلَةِ صَاحِبِ الشُّرَطِ مِنَ الأَمِيرِ . قَالَ الأَنْصَارِيُّ يَعْنِي مِمَّا يَلِي مِنْ أُمُورِهِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الأَنْصَارِيِّ .
حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الأَنْصَارِيُّ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَذْكُرْ فِيهِ قَوْلَ الأَنْصَارِيِّ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"கைஸ் இப்னு சஃத் (ரழி) அவர்கள், நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு, ஒரு ஆட்சியாளருக்கு (அவருடைய) காவல்துறைத் தலைவரின் நிலையில் இருந்தார்கள்." (அறிவிப்பாளர்களில் ஒருவரான) அல்-அன்சாரி (இந்த ஹதீஸை விளக்கி) கூறினார்கள்: "(அதாவது, கைஸ் இப்னு சஃத் (ரழி) அவர்கள்) நபி (ஸல்) அவர்களின் காரியங்களில் எவற்றை

பொறுப்பேற்றிருந்தார்களோ, அதன் காரணமாக (இந்த நிலையில் இருந்தார்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4223

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ جَاءَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَيْسَ بِرَاكِبِ بَغْلٍ وَلاَ بِرْذَوْنٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், கோவேறுக்கழுதையின் மீதும் சவாரி செய்யாமலும், பிர்தவ்ன் (ஒரு வகை துருக்கிய குதிரை) மீதும் சவாரி செய்யாமலும் (கால்நடையாக) என்னிடம் வந்தார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4224

حَدَّثَنَا ابْنُ أَبِي عُمَرَ، قَالَ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ السَّرِيِّ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ اسْتَغْفَرَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَيْلَةَ الْبَعِيرِ خَمْسًا وَعِشْرِينَ مَرَّةً . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ لَيْلَةَ الْبَعِيرِ مَا رُوِيَ عَنْ جَابِرٍ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ أَنَّهُ كَانَ مَعَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فِي سَفَرٍ فَبَاعَ بَعِيرَهُ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَاشْتَرَطَ ظَهْرَهُ إِلَى الْمَدِينَةِ يَقُولُ جَابِرٌ لَيْلَةَ بِعْتُ مِنَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْبَعِيرَ اسْتَغْفَرَ لِي خَمْسًا وَعِشْرِينَ مَرَّةً وَكَانَ جَابِرٌ قَدْ قُتِلَ أَبُوهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرِو بْنِ حَرَامٍ يَوْمَ أُحُدٍ وَتَرَكَ بَنَاتٍ فَكَانَ جَابِرٌ يَعُولُهُنَّ وَيُنْفِقُ عَلَيْهِنَّ وَكَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَبَرُّ جَابِرًا وَيَرْحَمُهُ لِسَبَبِ ذَلِكَ هَكَذَا رُوِيَ فِي حَدِيثٍ عَنْ جَابِرٍ نَحْوُ هَذَا .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஒட்டகத்தின் இரவில் (நான் ஒரு பயணத்தில் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தபோது, எனது ஒட்டகத்தை நபி (ஸல்) அவர்களிடம் விற்ற இரவில், மதீனா வரை அதன் மீது சவாரி

செய்வதற்கான நிபந்தனையுடன்) எனக்காக இருபத்தைந்து முறை பாவமன்னிப்புக் கோரினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ خَبَّابٍ، قَالَ هَاجَرْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَبْتَغِي وَجْهَ اللَّهِ فَوَقَعَ أَجْرُنَا عَلَى اللَّهِ فَمِنَّا مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَأْكُلْ مِنْ أَجْرِهِ شَيْئًا وَمِنَّا مَنْ أَيْنَعَتْ لَهُ ثَمَرَتُهُ فَهُوَ يَهْدِبُهَا وَإِنَّ مُصْعَبَ بْنَ عُمَيْرٍ مَاتَ وَلَمْ يَتْرُكْ إِلاَّ ثَوْبًا كَانُوا إِذَا غَطَّوْا بِهِ رَأْسَهُ خَرَجَتْ رِجْلاَهُ وَإِذَا غُطِّيَ بِهَا رِجْلاَهُ خَرَجَ رَأْسُهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ غَطُّوا رَأْسَهُ وَاجْعَلُوا عَلَى رِجْلَيْهِ الإِذْخِرَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏
حَدَّثَنَا هَنَّادٌ، قَالَ حَدَّثَنَا ابْنُ إِدْرِيسَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، شَقِيقِ بْنِ سَلَمَةَ عَنْ خَبَّابِ بْنِ الأَرَتِّ، نَحْوَهُ ‏.‏

கப்பாப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் திருப்பொருத்தத்தை நாடி, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் ஹிஜ்ரத் செய்தோம். ஆகவே, எங்களுடைய நற்கூலி அல்லாஹ்விடமே உள்ளது. எங்களில் சிலர், (இவ்வுலகில்) தங்கள் நற்கூலிகளில் எதையும் அனுபவிக்காமலேயே இறந்தார்கள். எங்களில் சிலருக்கோ, அவர்களின் கனிகள் பழுத்து, அவர்கள் அவற்றைப் பறித்து (அனுபவித்து)க் கொண்டிருக்கிறார்கள். நிச்சயமாக, முஸஅப் பின் உமைர் (ரழி) அவர்கள் ஒரு ஆடையைத் தவிர வேறு எதையும் விட்டுச் செல்லாமல் இறந்தார்கள். (அவர் மரணித்தபோது, அவரை அடக்கம் செய்ய ஒரு ஆடை மட்டுமே இருந்தது.) அந்த ஆடையால் அன்னாரின் தலையை அவர்கள் மறைத்தபோது, அன்னாரின் பாதங்கள் வெளியே தெரிந்துவிடும். அன்னாரின் பாதங்களை அதனால் அவர்கள் மறைத்தபோது, அன்னாரின் தலை வெளியே தெரிந்துவிடும். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அன்னாரின் தலையை மூடுங்கள், மேலும் அன்னாரின் பாதங்கள் மீது இத்கிர் (எனும் வாசனைப் புல்லை) வையுங்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4227

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، قَالَ حَدَّثَنَا سَيَّارٌ، قَالَ حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ حَدَّثَنَا ثَابِتٌ، وَعَلِيُّ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَمْ مِنْ أَشْعَثَ أَغْبَرَ ذِي طِمْرَيْنِ لاَ يُؤْبَهُ لَهُ لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لأَبَرَّهُ مِنْهُمُ الْبَرَاءُ بْنُ مَالِكٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “தலைவிரி கோலத்துடனும், புழுதி படிந்தும், நைந்த இரண்டு ஆடைகளை உடையவராகவும், எவராலும் மதிக்கப்படாதவராகவும் எத்தனையோ பேர் இருக்கிறார்கள்; அவர் அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையிட்டு (பிரார்த்தித்தால் அல்லது ஒரு காரியத்தை உறுதிபடக் கேட்டால்) அல்லாஹ் அதை நிறைவேற்றுகிறான். அவர்களில் அல்-பரா இப்னு மாலிக் (ரழி) அவர்களும் ஒருவர்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4228

حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْكِنْدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو يَحْيَى الْحِمَّانِيُّ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ يَا أَبَا مُوسَى لَقَدْ أُعْطِيتَ مِزْمَارًا مِنْ مَزَامِيرِ آلِ دَاوُدَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ بُرَيْدَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ وَأَنَسٍ ‏.‏

அபூ மூஸாவே! தாவூத் (அலை) அவர்களின் குடும்பத்தாருக்கு (அருளப்பட்ட) இனிய குரல்களில் ஒன்று உங்களுக்கு வழங்கப்பட்டுள்ளது (அதாவது, குர்ஆனை அழகிய முறையில் ஓதும் திறன்).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4229

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَزِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الْفُضَيْلُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو حَازِمٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يَحْفِرُ الْخَنْدَقَ وَنَحْنُ نَنْقُلُ التُّرَابَ فَيَمُرُّ بِنَا فَقَالَ اللَّهُمَّ لاَ عَيْشَ إِلاَّ عَيْشُ الآخِرَةِ فَاغْفِرْ لِلأَنْصَارِ وَالْمُهَاجِرَةِ ‏.‏ هَذَا

حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ. وَأَبُو حَازِمٍ اسْمُهُ سَلَمَةُ بْنُ دِينَارٍ الأَعْرَجُ الزَّاهِدُ. وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ.

ஸஹ்ல் இப்னு ஸஅத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தோம். அவர்கள் அகழ் தோண்டிக்கொண்டிருந்தார்கள்; நாங்களோ மண்ணைச் சுமந்து கொண்டிருந்தோம். அவர்கள் எங்களைக் கடந்து சென்றார்கள், அப்போது கூறினார்கள்: 'அல்லாஹும்ம லா ஐஷ இல்லா ஐஷுல் ஆகிரா, ஃபக்ஃபிர் லில்அன்ஸாரி வல்முஹாஜிரா' (பொருள்: அல்லாஹ்வே! மறுமையின் வாழ்க்கையைத் தவிர வேறு வாழ்க்கை இல்லை! எனவே அன்சாரிகளையும் முஹாஜிரீன்களையும் மன்னிப்பாயாக.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4230

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَنَسٌ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم كَانَ يَقُولُ اللَّهُمَّ لاَ عَيْشَ إِلاَّ عَيْشُ الآخِرَةِ فَأَكْرِمِ الأَنْصَارَ وَالْمُهَاجِرَةَ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَنَسٍ رضى الله عنه.

யா அல்லாஹ்! மறுமையின் வாழ்வைத் தவிர வேறு வாழ்வில்லை! ஆகவே, அன்சாரிகளையும் முஹாஜிர்களையும் கண்ணியப்படுத்துவாயாக (அவர்களுக்கு நற்கூலியும் அருளும் புரிவாயாக).

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4231

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَبِيبِ بْنِ عَرَبِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ كَثِيرٍ الأَنْصَارِيُّ، قَالَ سَمِعْتُ طَلْحَةَ بْنَ خِرَاشٍ، يَقُولُ سَمِعْتُ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ لاَ تَمَسُّ النَّارُ مُسْلِمًا رَآنِي أَوْ رَأَى مَنْ رَآنِي. قَالَ طَلْحَةُ فَقَدْ رَأَيْتُ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ. وَقَالَ مُوسَى وَقَدْ رَأَيْتُ طَلْحَةَ. قَالَ يَحْيَى وَقَالَ لِي مُوسَى وَقَدْ رَأَيْتَنِي وَنَحْنُ

نَرْجُو اللَّهَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ مُوسَى بْنِ إِبْرَاهِيمَ الأَنْصَارِيِّ ‏.‏
وَرَوَى عَلِيُّ بْنُ الْمَدِينِيِّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَهْلِ الْحَدِيثِ عَنْ مُوسَى هَذَا الْحَدِيثَ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'என்னை (நேரடியாகக்) கண்ட ஒரு முஸ்லிமையோ, அல்லது என்னைக் கண்டவரை (நேரடியாகக்) கண்ட ஒரு முஸ்லிமையோ நரக நெருப்பு தீண்டாது.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4232

حَدَّثَنِي هَنَّادٌ، حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبِيدَةَ، هُوَ السَّلْمَانِيُّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ يَأْتِي قَوْمٌ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ تَسْبِقُ أَيْمَانُهُمْ شَهَادَاتِهِمْ أَوْ شَهَادَاتُهُمْ أَيْمَانَهُمْ ‏"‏ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ وَعِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ وَبُرَيْدَةَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மக்களில் சிறந்தவர்கள் என் தலைமுறையினர்; பின்னர் அவர்களை அடுத்து வருபவர்கள்; பின்னர் அவர்களை அடுத்து வருபவர்கள். அதற்குப் பிறகு ஒரு சமுதாயத்தினர் வருவார்கள்; அவர்களது சத்தியங்கள் (தேவையின்றியே) அவர்களது சாட்சியங்களை முந்திக்கொள்ளும்; அல்லது அவர்களது சாட்சியங்கள் (தேவையின்றியே) அவர்களது சத்தியங்களை முந்திக்கொள்ளும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4233

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ لاَ يَدْخُلُ النَّارَ أَحَدٌ مِمَّنْ بَايَعَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அந்த மரத்தினடியில் (ரிழ்வான் உறுதிமொழி)

பைஅத் செய்தவர்களில் எவரும் நரக நெருப்பில் நுழைய மாட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الأَعْمَشِ، قَالَ سَمِعْتُ ذَكْوَانَ أَبَا صَالِحٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ تَسُبُّوا أَصْحَابِي فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا مَا أَدْرَكَ مُدَّ أَحَدِهِمْ وَلاَ نَصِيفَهُ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَمَعْنَى قَوْلِهِ " نَصِيفَهُ " يَعْنِي نِصْفَ الْمُدِّ .
حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلاَّلُ، - وَكَانَ حَافِظًا - قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مُعَاوِيَةَ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَهُ .

அபூ ஸயீத் அல்குத்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் தோழர்களைத் திட்டாதீர்கள், என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! உங்களில் ஒருவர் உஹுத் மலை அளவிற்கு தங்கம் செலவு செய்தாலும், அது அவர்களில் ஒருவரின் ஒரு முத் (அளவு தானம்) – அல்லது அதன் பாதியளவுக்கோ கூட – ஈடாகாது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4236

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، قَالَ حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبِيدَةُ ابْنُ أَبِي رَائِطَةَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُغَفَّلٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " اللَّهَ اللَّهَ فِي أَصْحَابِي اللَّهَ اللَّهَ فِي أَصْحَابِي لاَ تَتَّخِذُوهُمْ غَرَضًا بَعْدِي فَمَنْ أَحَبَّهُمْ فَبِحُبِّي أَحَبَّهُمْ وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ فَبِبُغْضِي أَبْغَضَهُمْ وَمَنْ آذَاهُمْ فَقَدْ آذَانِي وَمَنْ آذَانِي فَقَدْ آذَى اللَّهَ وَمَنْ آذَى اللَّهَ فَيُوشِكُ أَنْ يَأْخُذَهُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அப்துல்லாஹ் இப்னு முகஃப்பல் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என் தோழர்கள் விஷயத்தில் அல்லாஹ்வை அஞ்சுங்கள்! என் தோழர்கள் விஷயத்தில் அல்லாஹ்வை அஞ்சுங்கள்! எனக்குப் பிறகு அவர்களை (பழிதூற்றும்) இலக்காக ஆக்காதீர்கள். யார் அவர்களை நேசிக்கிறாரோ, அவர் என் மீதான அன்பின் காரணமாகவே அவர்களை நேசிக்கிறார். மேலும், யார் அவர்களை வெறுக்கிறாரோ, அவர் என் மீதான வெறுப்பின் காரணமாகவே அவர்களை வெறுக்கிறார். யார் அவர்களுக்கு நோவினை செய்கிறாரோ, அவர் எனக்கே நோவினை செய்தவராவார்; யார் எனக்கு நோவினை செய்கிறாரோ, அவர் அல்லாஹ்வுக்கே நோவினை செய்தவராவார்; யார் அல்லாஹ்வுக்கு நோவினை செய்கிறாரோ, அவரை அவன் விரைவில் பிடித்து (தண்டித்து) விடுவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4237

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَزْهَرُ السَّمَّانُ، عَنْ سُلَيْمَانَ التَّيْمِيِّ، عَنْ خِدَاشٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَيَدْخُلَنَّ الْجَنَّةَ مَنْ بَايَعَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ إِلاَّ صَاحِبَ الْجَمَلِ الأَحْمَرِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

ஜாபிர் (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கின்றார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மரத்தின் கீழ் உறுதிமொழி (பைஅத்துர் ரிழ்வான்) அளித்தவர்கள், செந்நிற ஒட்டகத்தின் உரிமையாளரைத் தவிர, நிச்சயமாக சுவர்க்கத்தில் நுழைவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4238

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ عَبْدًا، لِحَاطِبِ بْنِ أَبِي بَلْتَعَةَ جَاءَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَشْكُو حَاطِبًا فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لَيَدْخُلَنَّ حَاطِبٌ النَّارَ ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم كَذَبْتَ لاَ يَدْخُلُهَا فَإِنَّهُ قَدْ شَهِدَ بَدْرًا وَالْحُدَيْبِيَةَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

ஹாதிப் பின் அபீ பல்தஆ (ரழி) அவர்களின் ஓர் அடிமை, ஹாதிப் (ரழி)

அவர்களைப் பற்றிப் புகார் கூறுவதற்காக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார். அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நிச்சயமாக ஹாதிப் நரகில் நுழைவார்!" என்று கூறினார். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "நீ கூறியது பொய்! அவர் அதில் நுழையமாட்டார். ஏனெனில், அவர் பத்ருப் போரிலும் ஹுதைபிய்யா உடன்படிக்கையிலும் கலந்துகொண்டார்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4239

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ نَاجِيَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْلِمٍ أَبِي طَيْبَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ أَصْحَابِي يَمُوتُ بِأَرْضٍ إِلاَّ بُعِثَ قَائِدًا وَنُورًا لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ ‏.‏ وَرُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْلِمٍ أَبِي طَيْبَةَ عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً وَهُوَ أَصَحُّ ‏.‏

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:
"என் தோழர்களில் எவரொருவர் ஒரு பூமியில் மரணித்தாலும், அவர் மறுமை நாளில் அவர்களுக்கு (அந்தப் பூமியின் மக்களுக்கு) ஒரு வழிகாட்டியாகவும் ஓர் ஒளியாகவும் எழுப்பப்படாமல் இருக்கமாட்டார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4240

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ، مُحَمَّدُ بْنُ نَافِعٍ قَالَ حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ حَمَّادٍ، قَالَ حَدَّثَنَا سَيْفُ ابْنُ عُمَرَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا رَأَيْتُمُ الَّذِينَ يَسُبُّونَ أَصْحَابِي فَقُولُوا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى شَرِّكُمْ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ مُنْكَرٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَالنَّضْرُ مَجْهُولٌ وَسَيْفٌ مَجْهُولٌ ‏.‏

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "என்னுடைய தோழர்களை ஏசுபவர்களை நீங்கள் கண்டால், (அவர்களிடம்) 'உங்களில் மிக மோசமானவர்கள் மீது அல்லாஹ்வின் சாபம் உண்டாகட்டும்' என்று கூறுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4241

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ، قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ وَهُوَ عَلَى الْمِنْبَرِ إِنَّ بَنِي هِشَامِ بْنِ الْمُغِيرَةِ اسْتَأْذَنُونِي فِي أَنْ يُنْكِحُوا ابْنَتَهُمْ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ فَلاَ آذَنُ ثُمَّ لاَ آذَنُ ثُمَّ لاَ آذَنُ إِلاَّ أَنْ يُرِيدَ ابْنُ أَبِي طَالِبٍ أَنْ يُطَلِّقَ ابْنَتِي وَيَنْكِحَ ابْنَتَهُمْ فَإِنَّهَا بَضْعَةٌ مِنِّي يَرِيبُنِي مَا رَابَهَا وَيُؤْذِينِي مَا آذَاهَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رَوَاهُ عَمْرُو بْنُ دِينَارٍ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ نَحْوَ حَدِيثِ اللَّيْثِ ‏.‏

அல்-மிஸ்வர் இப்னு மக்ரமா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் நபி (ஸல்) அவர்கள் மிம்பரில் இருந்தபோது, அவர்கள் கூறுவதைக் கேட்டேன்: "நிச்சயமாக பனூ ஹிஷாம் இப்னு அல்-முகீரா அவர்கள் தங்கள் மகளை அலீ இப்னு அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களுக்கு மணமுடித்துக் கொடுக்கலாமா என்று என்னிடம் அனுமதி கேட்டார்கள். ஆனால் நான் அதற்கு அனுமதிக்க மாட்டேன், நான் அதற்கு அனுமதிக்க மாட்டேன், நான் அதற்கு அனுமதிக்க மாட்டேன் - அலீ இப்னு அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்கள் என் மகளை (ஃபாத்திமாவை) விவாகரத்து செய்துவிட்டு, அவர்களுடைய மகளை மணமுடிக்க விரும்பினால் தவிர. ஏனெனில் அவள் (ஃபாத்திமா) என்னில் ஒரு பகுதியாவாள். அவளை மனதை வருத்தும் எதுவும் என்னையும் மனதை வருத்தும், அவளைத் துன்புறுத்தும் எதுவும் என்னையும் துன்புறுத்தும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4242

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الأَسْوَدُ بْنُ عَامِرٍ، عَنْ جَعْفَرٍ الأَحْمَرِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَطَاءٍ، عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ كَانَ أَحَبَّ النِّسَاءِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَاطِمَةُ وَمِنَ الرِّجَالِ عَلِيٌّ ‏.‏ قَالَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ يَعْنِي مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

புரைதா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்குப் பெண்களில் மிகவும் பிரியமானவர் ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களும், ஆண்களில் அலி (ரழி) அவர்களும் ஆவார்கள்." (இப்ராஹீம்

இப்னு ஸயீத் கூறினார்: அதாவது, (நபி (ஸல்) அவர்களின்) குடும்பத்தினரில் (மிகவும் பிரியமானவர்கள்)).

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4243

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ ابْنُ عُلَيَّةَ، عَنْ أَيُّوبَ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الزُّبَيْرِ، أَنَّ عَلِيًّا، ذَكَرَ بِنْتَ أَبِي جَهْلٍ فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ ‏"‏ إِنَّمَا فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي يُؤْذِينِي مَا آذَاهَا وَيُنْصِبُنِي مَا أَنْصَبَهَا ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ هَكَذَا قَالَ أَيُّوبُ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنِ ابْنِ الزُّبَيْرِ وَقَالَ غَيْرُ وَاحِدٍ عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ وَيُحْتَمَلُ أَنْ يَكُونَ ابْنُ أَبِي مُلَيْكَةَ رَوَى عَنْهُمَا جَمِيعًا ‏.‏

அப்துல்லாஹ் பின் அஸ்-ஸுபைர் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அலீ (ரழி) அவர்கள் அபூ ஜஹ்லின் மகளை (திருமணத்திற்காக) குறிப்பிட்டார்கள், அது நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு எட்டியது, எனவே அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் என்னில் ஒரு பகுதிதான், அவரை எது துன்புறுத்துகிறதோ அதனால் நானும் துன்புறுகிறேன், மேலும் அவரை எது சங்கடப்படுத்துகிறதோ அதனால் நானும் சங்கடப்படுகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4244

حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ عَبْدِ الْجَبَّارِ الْبَغْدَادِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ قَادِمٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَسْبَاطُ بْنُ نَصْرٍ الْهَمْدَانِيُّ، عَنِ السُّدِّيِّ، عَنْ صُبَيْحٍ، مَوْلَى أُمِّ سَلَمَةَ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لِعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ ‏"‏ أَنَا حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبْتُمْ وَسِلْمٌ لِمَنْ سَالَمْتُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ وَصُبَيْحٌ مَوْلَى أُمِّ سَلَمَةَ لَيْسَ بِمَعْرُوفٍ ‏.‏

ஸைத் பின் அர்கம் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அலி (ரழி), ஃபாத்திமா (ரழி), அல்-ஹஸன் (ரழி) மற்றும் அல்-ஹுஸைன் (ரழி) ஆகியோரிடம் கூறினார்கள்: "யார் உங்களுடன் போர் புரிகிறார்களோ, அவர்களுக்கு நான் போர் (எதிரி) ஆவேன்; யார்

உங்களுடன் சமாதானம் கொள்கிறார்களோ, அவர்களுக்கு நான் சமாதானம் (நண்பன்) ஆவேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4245

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الزُّبَيْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ زُبَيْدٍ، عَنْ شَهْرِ بْنِ حَوْشَبٍ، عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم جَلَّلَ عَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ كِسَاءً ثُمَّ قَالَ " اللَّهُمَّ هَؤُلاَءِ أَهْلُ بَيْتِي وَخَاصَّتِي أَذْهِبْ عَنْهُمُ الرِّجْسَ وَطَهِّرْهُمْ تَطْهِيرًا " . فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ وَأَنَا مَعَهُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ " إِنَّكِ عَلَى خَيْرٍ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَهُوَ أَحْسَنُ شَيْءٍ رُوِيَ فِي هَذَا الْبَابِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ وَأَنَسِ بْنِ مَالِكٍ وَأَبِي الْحَمْرَاءِ وَمَعْقِلِ بْنِ يَسَارٍ وَعَائِشَةَ .

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் ஹஸன் (ரழி), ஹுஸைன் (ரழி), அலி (ரழி) மற்றும் ஃபாத்திமா (ரழி) ஆகியோர் மீது ஒரு ஆடையைப் போர்த்தி, பிறகு **"அல்லாஹும்ம ஹவுலாயி அஹ்லு பைத்தீ வ காஸ்ஸதீ, அத்ஹிப் அன்ஹுமுர் ரிஜ்ஸ வ தஹ்ஹிர்ஹும் தத்ஹீரா"** (யா அல்லாஹ்! இவர்கள் என் வீட்டார் மற்றும் என் நெருக்கமானவர்கள். ஆகவே, அவர்களிடமிருந்து 'ரிஜ்ஸ்' (அசுத்தத்தை) அகற்றி, அவர்களை முழுமையாகத் தூய்மைப்படுத்துவாயாக!) என்று கூறினார்கள். அப்போது உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! நானும் அவர்களுடன் இருக்கிறேனா?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், "நீர் நன்மையின் மீது இருக்கிறீர் (அதாவது, நீர் ஏற்கனவே நல்ல நிலையில் இருக்கிறீர், மேலும் என் குடும்பத்தைச் சேர்ந்தவர்தான்)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4246

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عُثْمَانُ بْنُ عُمَرَ، قَالَ أَخْبَرَنَا إِسْرَائِيلُ، عَنْ مَيْسَرَةَ ابْنِ حَبِيبٍ، عَنِ الْمِنْهَالِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ عَائِشَةَ بِنْتِ طَلْحَةَ، عَنْ عَائِشَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ، قَالَتْ مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَشْبَهَ سَمْتًا وَدَلاًّ وَهَدْيًا بِرَسُولِ اللَّهِ فِي قِيَامِهَا وَقُعُودِهَا مِنْ فَاطِمَةَ بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم . قَالَتْ وَكَانَتْ إِذَا دَخَلَتْ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَامَ إِلَيْهَا

فَقَبَّلَهَا وَأَجْلَسَهَا فِي مَجْلِسِهِ وَكَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا دَخَلَ عَلَيْهَا قَامَتْ مِنْ
مَجْلِسِهَا فَقَبَّلَتْهُ وَأَجْلَسَتْهُ فِي مَجْلِسِهَا فَلَمَّا مَرِضَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَتْ فَاطِمَةُ
فَأَكَبَّتْ عَلَيْهِ فَقَبَّلَتْهُ ثُمَّ رَفَعَتْ رَأْسَهَا فَبَكَتْ ثُمَّ أَكَبَّتْ عَلَيْهِ ثُمَّ رَفَعَتْ رَأْسَهَا فَضَحِكَتْ
فَقُلْتُ إِنْ كُنْتُ لأَظُنُّ أَنَّ هَذِهِ مِنْ أَعْقَلِ نِسَائِنَا فَإِذَا هِيَ مِنَ النِّسَاءِ فَلَمَّا تُوُفِّيَ النَّبِيُّ صلى الله
عليه وسلم قُلْتُ لَهَا أَرَأَيْتِ حِينَ أَكْبَبْتِ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَرَفَعْتِ رَأْسَكِ
فَبَكَيْتِ ثُمَّ أَكْبَبْتِ عَلَيْهِ فَرَفَعْتِ رَأْسَكِ فَضَحِكْتِ مَا حَمَلَكِ عَلَى ذَلِكَ قَالَتْ إِنِّي إِذًا لَبَذِرَةٌ
أَخْبَرَنِي أَنَّهُ مَيِّتٌ مِنْ وَجَعِهِ هَذَا فَبَكَيْتُ ثُمَّ أَخْبَرَنِي أَنِّي أَسْرَعُ أَهْلِهِ لُحُوقًا بِهِ فَذَاكَ حِينَ
ضَحِكْتُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا
الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ عَائِشَةَ .

ஆயிஷா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் மகள் ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களை விட, நிற்பதிலும் அமர்வதிலும், தோற்றத்திலும், நடை உடை பாவனைகளிலும், நடத்தையிலும் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் ஒத்தவராக வேறு எவரையும் நான் கண்டதில்லை." அவர்கள் (ஆயிஷா (ரழி)) மேலும் கூறினார்கள்: "ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வரும்போதெல்லாம், நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்காக எழுந்து நின்று, அவரை முத்தமிட்டு, தமது இருக்கையில் அவரை அமர வைப்பார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களிடம் வரும்போதெல்லாம், ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் தமது இருக்கையிலிருந்து எழுந்து நின்று, நபி (ஸல்) அவர்களை முத்தமிட்டு, தமது இருக்கையில் நபி (ஸல்) அவர்களை அமர வைப்பார்கள். நபி (ஸல்) அவர்கள் நோய்வாய்ப்பட்டபோது ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் வந்தார்கள்; அவர் (நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது) குனிந்து அவர்களை முத்தமிட்டார்கள். பிறகு தமது தலையை உயர்த்தி அழுதார்கள். பிறகு மீண்டும் அவர் மீது குனிந்து, (பின்னர்) தமது தலையை உயர்த்தி சிரித்தார்கள். எனவே நான் (ஆயிஷா) கூறினேன்: 'இவர் நம் பெண்களிலேயே மிகவும் அறிவுடையவர் என்று நான் எண்ணியிருந்தேன். ஆனால், இவரும் (மற்ற) பெண்களைப் போன்றவர்தாம் (என்று அப்போது நினைத்தேன்).' நபி (ஸல்) அவர்கள் இறந்தபிறகு, நான் ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களிடம், 'நீங்கள் நபி (ஸல்) அவர்கள் மீது குனிந்து, உங்கள் தலையை உயர்த்தி அழுதீர்கள்; பிறகு மீண்டும் அவர் மீது குனிந்து, உங்கள் தலையை உயர்த்தி சிரித்தீர்கள். அவ்வாறு செய்ய உங்களைத் தூண்டியது எது?' என்று கேட்டேன். அதற்கு ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: '(அப்போது நான் சொல்லியிருந்தால்) நான் இரகசியங்களைப் பரப்பியவளாக ஆகியிருப்பேன். நபி (ஸல்) அவர்கள் தமது இந்த நோயினால் மரணமடையப் போவதாக என்னிடம் கூறினார்கள்; அதனால்

நான் அழுதேன். பிறகு, அவரது குடும்பத்தினரில் முதலாவதாக அவரைச் சென்று சேர்பவள் நானாகத்தான் இருப்பேன் என்றும் என்னிடம் கூறினார்கள். அதனால்தான் நான் சிரித்தேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4247

أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدِ بْنِ عَثْمَةَ. قَالَ حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ يَعْقُوبَ الزَّمْعِيُّ، عَنْ هَاشِمِ بْنِ هَاشِمٍ، أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ وَهْبٍ، أَخْبَرَهُ أَنَّ أُمَّ سَلَمَةَ أَخْبَرَتْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم دَعَا فَاطِمَةَ يَوْمَ الْفَتْحِ فَنَاجَاهَا فَبَكَتْ ثُمَّ حَدَّثَهَا فَضَحِكَتْ. قَالَتْ فَلَمَّا تُوُفِّيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سَأَلْتُهَا عَنْ بُكَائِهَا وَضَحِكِهَا قَالَتْ أَخْبَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ يَمُوتُ فَبَكَيْتُ ثُمَّ أَخْبَرَنِي أَنِّي سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ إِلاَّ مَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ فَضَحِكْتُ. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ.

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
"(மக்கா) வெற்றியின் நாளில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களை அழைத்து, அவரிடம் இரகசியமாகப் பேசினார்கள்; அதனால் அவர் அழுதார். பிறகு, அவரிடம் (மீண்டும்) பேசினார்கள்; அப்போது அவர் சிரித்தார்."

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மரணமடைந்தபோது, நான் ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களிடம் அவரது அழுகை மற்றும் சிரிப்பு பற்றிக் கேட்டேன்."

அதற்கு ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள், "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தாங்கள் மரணிக்கப் போவதாக என்னிடம் தெரிவித்தார்கள்; அதனால் நான் அழுதேன். பிறகு, இம்ரானின் மகள் மர்யம் (அலை) அவர்களைத் தவிர, சுவனத்துப் பெண்களின் தலைவி நானே என்று என்னிடம் தெரிவித்தார்கள்; அதனால் நான் சிரித்தேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4248

حَدَّثَنَا حُسَيْنُ بْنُ يَزِيدَ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ السَّلاَمِ بْنُ حَرْبٍ، عَنْ أَبِي الْجَحَّافِ، عَنْ جُمَيْعِ بْنِ عُمَيْرٍ التَّيْمِيِّ، قَالَ دَخَلْتُ مَعَ عَمَّتِي عَلَى عَائِشَةَ فَسُئِلَتْ أَىُّ النَّاسِ كَانَ أَحَبَّ إِلَى

رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَتْ فَاطِمَةُ . فَقِيلَ مِنَ الرِّجَالِ قَالَتْ زَوْجُهَا إِنْ كَانَ مَا عَلِمْتُ صَوَّامًا قَوَّامًا . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ . وَأَبُو الْجَحَّافِ اسْمُهُ دَاوُدُ بْنُ أَبِي عَوْفٍ وَيُرْوَى عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الْجَحَّافِ وَكَانَ مَرْضِيًّا .

ஜுமைஃ பின் உமைர் அத்-தைமீ அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நான் எனது அத்தையுடன் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் சென்றேன். அப்போது அவர்களிடம், 'மக்களில் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் பிரியமானவர் யார்?' என்று கேட்கப்பட்டது. அவர்கள் கூறினார்கள்: 'ஃபாத்திமா (ரழி).' பின்னர், 'ஆண்களில் யார்?' என்று கேட்கப்பட்டது. அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அவருடைய கணவர் (அலீ ரழி). நான் அறிந்தவரை, அவர் அதிகமாக நோன்பு நோற்பவராகவும், அதிகமாக நின்று தொழுபவராகவும் இருந்தார்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4249

حَدَّثَنَا أَبُو هِشَامٍ الرِّفَاعِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا حَفْصُ بْنُ غِيَاثٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا غِرْتُ عَلَى أَحَدٍ مِنْ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مَا غِرْتُ عَلَى خَدِيجَةَ وَمَا بِي أَنْ أَكُونَ أَدْرَكْتُهَا وَمَا ذَاكَ إِلاَّ لِكَثْرَةِ ذِكْرِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لَهَا وَإِنْ كَانَ لَيَذْبَحُ الشَّاةَ فَيَتَتَبَّعُ بِهَا صَدَائِقَ خَدِيجَةَ فَيُهْدِيهَا لَهُنَّ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியரில் நான் கதீஜா (ரழி) அவர்கள் மீது பொறாமை கொண்டதைப் போன்று வேறு எவர் மீதும் பொறாமை கொண்டதில்லை. நான் அவர்களைப் பார்த்ததும் இல்லை (ஏனெனில் கதீஜா (ரழி) அவர்கள் நான் நபி (ஸல்) அவர்களை மணப்பதற்கு முன்பே காலமானார்கள்). ஆயினும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அன்னாரை அதிகமாக நினைவு கூர்ந்ததே அதற்குக் காரணமாகும். அவர்கள் ஓர் ஆட்டை அறுத்தால், கதீஜா (ரழி) அவர்களின் தோழிகளைத் தேடி அவர்களுக்குப் பரிசளிப்பார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4250

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ مَا حَسَدْتُ أَحَدًا مَا حَسَدْتُ خَدِيجَةَ وَمَا تَزَوَّجَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ بَعْدَ مَا مَاتَتْ وَذَلِكَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَشَّرَهَا بِبَيْتٍ فِي الْجَنَّةِ مِنْ قَصَبٍ لاَ صَخَبَ فِيهِ وَلاَ نَصَبَ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ . مِنْ قَصَبٍ قَالَ إِنَّمَا يَعْنِي بِهِ قَصَبَ اللُّؤْلُؤِ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் கதீஜா (ரழி) அவர்களின் மீது பொறாமை கொண்டதைப் போன்று வேறு எந்தப் பெண்ணின் மீதும் பொறாமை கொண்டதில்லை - மேலும், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், கதீஜா (ரழி) அவர்கள் இறந்த பின்னரேயன்றி என்னை மணமுடிக்கவில்லை - அதற்குக் காரணம் என்னவென்றால், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கதீஜா (ரழி) அவர்களுக்கு சொர்க்கத்தில் கஸப்பால் (முத்துக்களால் ஆன உள்ளீடற்ற குழாய்களால்) செய்யப்பட்ட, எந்த ஆரவாரமோ, சிரமங்களோ இல்லாத ஒரு வீட்டைப் பற்றிய நற்செய்தியை அளித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4251

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ إِسْحَاقَ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدَةُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ، قَالَ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ خَيْرُ نِسَائِهَا خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ وَخَيْرُ نِسَائِهَا مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ وَعَائِشَةَ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அலி பின் அபி தாலிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "கதீஜா பின்த் குவைலித் (தம் காலத்துப்) பெண்களில் சிறந்தவர் ஆவார். மேலும், மர்யம் பின்த் இம்ரான் (தம் காலத்துப்) பெண்களில் சிறந்தவர் ஆவார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4252

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ زَنْجُويَهْ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، قَالَ أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، رضى الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ حَسْبُكَ مِنْ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ مَرْيَمُ ابْنَةُ عِمْرَانَ وَخَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ وَفَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ وَآسِيَةُ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உலகப் பெண்களில் (உங்களுக்கு முன்மாதிரியாகக் கொள்ள) போதுமானவர்கள் மர்யம் பின்த் 'இம்ரான் (அலை) அவர்களும், கதீஜா பின்த் குவைலித் (ரழி) அவர்களும், ஃபாத்திமா பின்த் முஹம்மது (ரழி) அவர்களும், ஃபிர்அவ்னின் மனைவி ஆசியா (ரழி) அவர்களும் ஆவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4253

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ دُرُسْتَ، - الْمِصْرِيُّ - قَالَ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ كَانَ النَّاسُ يَتَحَرَّوْنَ بِهَدَايَاهُمْ يَوْمَ عَائِشَةَ قَالَتْ فَاجْتَمَعَ صَوَاحِبَاتِي إِلَى أُمِّ سَلَمَةَ فَقُلْنَ يَا أُمَّ سَلَمَةَ إِنَّ النَّاسَ يَتَحَرَّوْنَ بِهَدَايَاهُمْ يَوْمَ عَائِشَةَ وَإِنَّا نُرِيدُ الْخَيْرَ كَمَا تُرِيدُ عَائِشَةُ فَقُولِي لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَأْمُرِ النَّاسَ يُهْدُونَ إِلَيْهِ أَيْنَمَا كَانَ فَذَكَرَتْ ذَلِكَ أُمُّ سَلَمَةَ فَأَعْرَضَ عَنْهَا ثُمَّ عَادَ إِلَيْهَا فَأَعَادَتِ الْكَلاَمَ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ صَوَاحِبَاتِي قَدْ ذَكَرْنَ أَنَّ النَّاسَ يَتَحَرَّوْنَ بِهَدَايَاهُمْ يَوْمَ عَائِشَةَ فَأْمُرِ النَّاسَ يُهْدُونَ أَيْنَمَا كُنْتَ ‏.‏ فَلَمَّا كَانَتِ الثَّالِثَةُ قَالَتْ ذَلِكَ قَالَ يَا أُمَّ سَلَمَةَ لاَ تُؤْذِينِي فِي عَائِشَةَ فَإِنَّهُ مَا أُنْزِلَ عَلَىَّ الْوَحْىُ وَأَنَا فِي لِحَافِ امْرَأَةٍ مِنْكُنَّ غَيْرَهَا ‏.‏ وَقَدْ رَوَى بَعْضُهُمْ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلاً ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَوْفِ بْنِ الْحَارِثِ عَنْ رُمَيْثَةَ عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ شَيْئًا مِنْ هَذَا ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ قَدْ رُوِيَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَلَى رِوَايَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ ‏.‏ وَقَدْ رَوَى سُلَيْمَانُ بْنُ بِلاَلٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَائِشَةَ نَحْوَ حَدِيثِ حَمَّادِ بْنِ زَيْدٍ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"மக்கள் தங்கள் அன்பளிப்புகளை (நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு வழங்க) ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் நாளையே நாடித் தேர்ந்தெடுத்தார்கள். (ஆயிஷா (ரழி)) கூறினார்கள்: 'எனவே என்னுடைய தோழியர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்களின் மற்ற மனைவியர்) உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்களிடம் ஒன்று கூடி, "ஓ உம்மு ஸலமா! மக்கள் தங்கள் அன்பளிப்புகளை வழங்க ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் நாளையே நாடித் தேர்ந்தெடுக்கிறார்கள். ஆயிஷா (ரழி) விரும்புவது போல் நாங்களும் (அந்த) நன்மையை விரும்புகிறோம். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், 'தாங்கள் எங்கிருந்தாலும் மக்கள் தங்களுக்கு அன்பளிப்புகளை வழங்குமாறு உத்தரவிடுங்கள்' என்று கூறுங்கள்" என்றனர்.'

அவ்வாறே உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் (நபியவர்களிடம்) அதைக் கூறினார்கள். ஆனால் அவர் (ஸல்) அவரிடமிருந்து முகத்தைத் திருப்பிக் கொண்டார்கள்.

பிறகு அவர் (ஸல்) அவரிடம் திரும்ப வந்தபோது, அவர்கள் (உம்மு ஸலமா) அதே வார்த்தைகளைக் கூறி மீண்டும் சொன்னார்கள். அவர், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! மக்கள் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் நாளையே அன்பளிப்புகளை வழங்கத் தேர்ந்தெடுக்கிறார்கள் என்று என் தோழியர்கள் (நபி (ஸல்) அவர்களின் மற்ற மனைவியர்) குறிப்பிட்டார்கள். எனவே நீங்கள் எங்கிருந்தாலும் அன்பளிப்புகளைக் கொடுக்கும்படி மக்களுக்கு உத்தரவிடுங்கள்' என்றார்.

மூன்றாவது முறை அவர் அதைக் கூறியபோது, நபி (ஸல்) கூறினார்கள்: 'ஓ உம்மு ஸலமா! ஆயிஷாவின் விஷயத்தில் எனக்குத் தொந்தரவு கொடுக்காதே! ஏனெனில், உங்களில் அவரைத் தவிர வேறு எந்தப் பெண்ணின் போர்வையின் கீழ் நான் இருக்கும்போதும் என் மீது வஹீ (இறைச்செய்தி) அருளப்படவில்லை.'"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4254

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَلْقَمَةَ الْمَكِّيِّ، عَنِ ابْنِ أَبِي حُسَيْنٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، أَنَّ جِبْرِيلَ، جَاءَ بِصُورَتِهَا فِي خِرْقَةِ حَرِيرٍ خَضْرَاءَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ هَذِهِ زَوْجَتُكَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَلْقَمَةَ . وَقَدْ رَوَى عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَلْقَمَةَ بِهَذَا الإِسْنَادِ مُرْسَلاً وَلَمْ

يَذْكُرْ فِيهِ عَنْ عَائِشَةَ وَقَدْ رَوَى أَبُو أُسَامَةَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَائِشَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم شَيْئًا مِنْ هَذَا .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
ஜிப்ரீல் (அலைஹிஸ்ஸலாம்) அவர்கள் ஒரு பச்சை நிறப் பட்டுத் துணித் துண்டில் அவர்களின் உருவத்துடன் (ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் தோற்றத்தை ஒரு தரிசனமாக) நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, 'இவர் இவ்வுலகிலும், மறுமையிலும் உங்களுடைய மனைவி ஆவார்' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4255

حَدَّثَنَا سُوَيْدُ بْنُ نَصْرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، قَالَ أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَائِشَةَ، رضى الله عنها قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ يَا عَائِشَةُ هَذَا جِبْرِيلُ وَهُوَ يَقْرَأُ عَلَيْكِ السَّلاَمَ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ قُلْتُ وَعَلَيْهِ السَّلاَمُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ تَرَى مَا لاَ نَرَى ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆயிஷாவே! இதோ ஜிப்ரீல் (அலைஹிஸ்ஸலாம்); அவர் உங்களுக்கு ஸலாம் கூறுகிறார்."
நான் கூறினேன்: "வ அலைஹிஸ் ஸலாம் வ ரஹ்மத்துல்லாஹி வ பரகாத்துஹு (அவர் மீதும் சாந்தியும், அல்லாஹ்வின் அருளும், அவனது அருட்கொடைகளும் உண்டாவதாக). நீங்கள் நாங்கள் பார்க்காதவற்றை பார்க்கிறீர்கள் (அதாவது, நீங்கள் ஜிப்ரீலை நேரடியாகப் பார்க்கிறீர்கள், ஆனால் நாங்கள் பார்க்கவில்லை)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4256

حَدَّثَنَا سُوَيْدٌ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْمُبَارَكِ، قَالَ أَخْبَرَنَا زَكَرِيَّا، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ إِنَّ

جِبْرِيلَ يَقْرَأُ عَلَيْكِ السَّلاَمَ ‏.‏ فَقُلْتُ وَعَلَيْهِ السَّلاَمُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக ஜிப்ரீல் (அலை) அவர்கள் உங்களுக்கு ஸலாம் கூறுகிறார்கள்." அதற்கு நான் கூறினேன்: "மேலும் அவர் மீது சாந்தியும் அல்லாஹ்வின் கருணையும் உண்டாகட்டும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4257

حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ مَسْعَدَةَ، قَالَ حَدَّثَنَا زِيَادُ بْنُ الرَّبِيعِ، قَالَ حَدَّثَنَا خَالِدُ بْنُ سَلَمَةَ الْمَخْزُومِيُّ، عَنِ ابْنِ أَبِي بُرْدَةَ، عَنْ أَبِي مُوسَى، قَالَ مَا أَشْكَلَ عَلَيْنَا أَصْحَابَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَدِيثٌ قَطُّ فَسَأَلْنَا عَائِشَةَ إِلاَّ وَجَدْنَا عِنْدَهَا مِنْهُ عِلْمًا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ மூஸா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் தோழர்களான எங்களுக்கு ஒரு ஹதீஸ் (விளங்குவதில்) கடினமாகி, நாங்கள் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடம் (அதுபற்றி) கேட்டால், அவர்களிடம் அது சம்பந்தமான அறிவை நாங்கள் கண்டுகொள்ளாமல் இருந்ததில்லை.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4258

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ عَمْرٍو، عَنْ زَائِدَةَ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ، قَالَ مَا رَأَيْتُ أَحَدًا أَفْصَحَ مِنْ عَائِشَةَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

மூஸா பின் தல்ஹா அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: "நான் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களை விட (பேச்சில்) மிகத் தெளிவான (மற்றும் நாவன்மை மிக்க) ஒருவரையும் கண்டதில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4259

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ، وَمُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، وَاللَّفْظُ، لاِبْنِ يَعْقُوبَ قَالاَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَمَّادٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ الْمُخْتَارِ، قَالَ حَدَّثَنَا خَالِدٌ الْحَذَّاءُ، عَنْ أَبِي عُثْمَانَ النَّهْدِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم اسْتَعْمَلَهُ عَلَى جَيْشِ ذَاتِ السَّلاَسِلِ . قَالَ فَأَتَيْتُهُ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَىُّ النَّاسِ أَحَبُّ إِلَيْكَ قَالَ " عَائِشَةُ " . قُلْتُ مِنَ الرِّجَالِ قَالَ " أَبُوهَا " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அம்ரு இப்னுல் ஆஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னை தாத்துஸ் ஸலாஸில் படையின் தளபதியாக நியமித்தார்கள். நான் அவர்களிடம் (நபி (ஸல்) அவர்களிடம்) சென்று, ‘அல்லாஹ்வின் தூதரே! மக்களில் உங்களுக்கு மிகவும் பிரியமானவர் யார்?’ என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், ‘ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள்’ என்று கூறினார்கள். நான், ‘ஆண்களிலிருந்து (உங்களுக்கு மிகவும் பிரியமானவர் யார்)?’ என்று கேட்டேன். அதற்கு அவர்கள், ‘அவருடைய தந்தை (அபூபக்கர் ஸித்தீக் (ரழி))’ என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4260

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ سَعِيدٍ الْجَوْهَرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبِي خَالِدٍ، عَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ، أَنَّهُ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَحَبُّ النَّاسِ إِلَيْكَ قَالَ " عَائِشَةُ " . قَالَ مِنَ الرِّجَالِ قَالَ " أَبُوهَا " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ إِسْمَاعِيلَ عَنْ قَيْسٍ .

அம்ர் பின் அல்-ஆஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! மக்களில் உங்களுக்கு மிகவும் பிரியமானவர் யார்?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "ஆயிஷா (ரழி)" என்று கூறினார்கள். (அம்ர் பின் அல்-ஆஸ்) அவர்கள், "ஆண்களில் (யார்)?" என்று கேட்டார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), "அவர்களின் தந்தை (அபூபக்கர் ரழி)" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4261

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَعْمَرٍ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ فَضْلُ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضْلِ الثَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأَبِي مُوسَى ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ مَعْمَرٍ هُوَ أَبُو طُوَالَةَ الأَنْصَارِيُّ الْمَدَنِيُّ ثِقَةٌ وَقَدْ رَوَى عَنْهُ مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மற்ற பெண்களை விட ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் சிறப்பு, மற்ற எல்லா உணவுகளையும் விட தரீத் (அதாவது, ரொட்டித் துண்டுகளை இறைச்சிச் சாற்றில் ஊறவைத்துச் செய்யப்படும் ஒரு உணவு) என்ற உணவின் சிறப்பைப் போன்றது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4262

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ غَالِبٍ، أَنَّ رَجُلاً، نَالَ مِنْ عَائِشَةَ عِنْدَ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ فَقَالَ اغْرُبْ مَقْبُوحًا مَنْبُوحًا أَتُؤْذِي حَبِيبَةَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அம்ர் பின் ஃகாலிப் அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

ஒரு மனிதர் அம்மார் பின் யாஸிர் (ரழி) அவர்களுக்கு முன்னிலையில் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களைப் பற்றி இழிவாகப் பேசினார். எனவே அவர்கள் (அம்மார்) கூறினார்கள்: "இழிவானவனே! (நாய் போல) விரட்டப்பட்டவனே! தொலைந்து போ! அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் பிரியத்திற்குரியவரையா நீ நோவினை செய்கிறாயா?"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4263

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي حُصَيْنٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زِيَادٍ الأَسَدِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ عَمَّارَ بْنَ يَاسِرٍ، يَقُولُ هِيَ زَوْجَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ . يَعْنِي عَائِشَةَ رضى الله عنها . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيٍّ .

அப்துல்லாஹ் பின் ஸியாத் அல்-அஸதி (ரஹ்) அவர்கள் கூறினார்கள்: நான் அம்மார் பின் யாசிர் (ரழி) அவர்கள் கூறக் கேட்டேன்: 'அவர்கள் இவ்வுலகிலும் மறுமையிலும் (நபி (ஸல்) அவர்களின்) மனைவி ஆவார்கள்.' (அவர் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களைக் குறிப்பிடுகிறார்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4264

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدَةَ الضَّبِّيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ حُمَيْدٍ، عَنْ أَنَسٍ قَالَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَحَبُّ النَّاسِ إِلَيْكَ قَالَ " عَائِشَةُ " . قِيلَ مِنَ الرِّجَالِ قَالَ " أَبُوهَا " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَنَسٍ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் அவர்களே! மக்களில் உங்களுக்கு மிகவும் பிரியமானவர் யார்?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'ஆயிஷா (ரழி)' என்று பதிலளித்தார்கள். 'ஆண்களில் யார்?' என்று மீண்டும் கேட்கப்பட்டபோது, அவர்கள் (ஸல்), 'அவர்களின் தந்தை (அபூபக்கர் (ரழி))' என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4265

حَدَّثَنَا عَبَّاسٌ الْعَنْبَرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ كَثِيرٍ الْعَنْبَرِيُّ أَبُو غَسَّانَ، قَالَ حَدَّثَنَا سَلْمُ ابْنُ جَعْفَرٍ وَكَانَ ثِقَةً عَنِ الْحَكَمِ بْنِ أَبَانَ، عَنْ عِكْرِمَةَ، قَالَ قِيلَ لاِبْنِ عَبَّاسٍ بَعْدَ صَلاَةِ الصُّبْحِ مَاتَتْ فُلاَنَةُ لِبَعْضِ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَسَجَدَ فَقِيلَ لَهُ أَتَسْجُدُ هَذِهِ السَّاعَةَ فَقَالَ أَلَيْسَ قَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِذَا رَأَيْتُمْ آيَةً فَاسْجُدُوا . فَأَىُّ آيَةٍ أَعْظَمُ

مِنْ ذَهَابِ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

இக்ரிமா (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"சுப்ஹு தொழுகைக்குப் பிறகு, இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்களிடம், 'நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியரில் ஒருவர் (அதாவது, இன்னார்) இறந்துவிட்டார்கள்' என்று கூறப்பட்டது. அப்போது அவர்கள் ஸஜ்தா செய்தார்கள். அவர்களிடம், 'இந்த நேரத்தில் நீங்கள் ஸஜ்தா செய்கிறீர்களா?' என்று கேட்கப்பட்டது. அதற்கு அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'நீங்கள் ஓர் அத்தாட்சியைக் கண்டால் ஸஜ்தா செய்யுங்கள்' என்று கூறவில்லையா? நபி (ஸல்) அவர்களின் மனைவியரில் ஒருவரின் மரணத்தை விட பெரிய அத்தாட்சி வேறு என்ன இருக்கிறது?'"

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4266

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الصَّمَدِ بْنُ عَبْدِ الْوَارِثِ، قَالَ حَدَّثَنَا هَاشِمٌ، هُوَ ابْنُ سَعِيدٍ الْكُوفِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا كِنَانَةُ، قَالَ حَدَّثَتْنَا صَفِيَّةُ بِنْتُ حُيَىٍّ، قَالَتْ دَخَلَ عَلَىَّ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَقَدْ بَلَغَنِي عَنْ حَفْصَةَ وَعَائِشَةَ كَلاَمٌ فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ أَلاَ قُلْتِ فَكَيْفَ تَكُونَانِ خَيْرًا مِنِّي وَزَوْجِي مُحَمَّدٌ وَأَبِي هَارُونُ وَعَمِّي مُوسَى . وَكَانَ الَّذِي بَلَغَهَا أَنَّهُمْ قَالُوا نَحْنُ أَكْرَمُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مِنْهَا . وَقَالُوا نَحْنُ أَزْوَاجُ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم وَبَنَاتُ عَمِّهِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ صَفِيَّةَ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ هَاشِمٍ الْكُوفِيِّ وَلَيْسَ إِسْنَادُهُ بِذَلِكَ الْقَوِيِّ .

ஸஃபிய்யா பின்த் ஹுயை (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் வந்தார்கள். அப்போது ஹஃப்ஸா (ரழி) மற்றும் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களிடமிருந்து (என்னைப்பற்றி) சில வார்த்தைகள் எனக்கு எட்டியிருந்தன. அதை நான் அவர்களிடம் குறிப்பிட்டேன். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: '(அவர்களுக்குப் பதிலளிக்கும் விதமாக) நீ ஏன் இவ்வாறு கூறவில்லை: "என் கணவர் முஹம்மது (ஸல்) ஆகவும், என் தந்தை ஹாரூன் (அலை) ஆகவும், என் மாமா மூஸா (அலை) ஆகவும் இருக்கும்போது, நீங்கள் இருவரும் என்னை விட எப்படி சிறந்தவர்கள்?"' அவளுக்கு (ஸஃபிய்யா (ரழி)) எட்டிய செய்தி என்னவென்றால், அவர்கள் (ஹஃப்ஸா (ரழி) மற்றும் ஆயிஷா (ரழி)) இவ்வாறு கூறியிருந்தார்கள்: "நாங்கள் அவளை (ஸஃபிய்யா (ரழி)) விட அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு மிகவும் மதிப்பு வாய்ந்தவர்கள்,"

மேலும் அவர்கள் (ஹஃப்ஸா (ரழி) மற்றும் ஆயிஷா (ரழி)) கூறினார்கள்: "நாங்கள் நபியின் (ஸல்) மனைவிகள் மற்றும் அவரது தந்தையின் சகோதரர்களின் மகள்கள் ஆவோம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4267

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدِ بْنِ عَثْمَةَ، قَالَ حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ يَعْقُوبَ الزَّمْعِيُّ، عَنْ هَاشِمِ بْنِ هَاشِمٍ، أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ وَهْبِ بْنِ زَمْعَةَ أَخْبَرَهُ أَنَّ أُمَّ سَلَمَةَ أَخْبَرَتْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم دَعَا فَاطِمَةَ عَامَ الْفَتْحِ فَنَاجَاهَا فَبَكَتْ ثُمَّ حَدَّثَهَا فَضَحِكَتْ قَالَتْ فَلَمَّا تُوُفِّيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم سَأَلْتُهَا عَنْ بُكَائِهَا وَضَحِكِهَا ‏.‏ قَالَتْ أَخْبَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَنَّهُ يَمُوتُ فَبَكَيْتُ ثُمَّ أَخْبَرَنِي أَنِّي سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ إِلاَّ مَرْيَمَ بِنْتَ عِمْرَانَ فَضَحِكْتُ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

மக்கா வெற்றி ஆண்டில், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களை அழைத்து, அவரிடம் இரகசியமாகப் பேசினார்கள்; அப்போது ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் அழுதார்கள். பிறகு அவரிடம் பேசினார்கள்; அப்போது ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள் சிரித்தார்கள்.

உம்மு ஸலமா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இறந்த பின், ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்களிடம் அவர்கள் அழுததையும் சிரித்ததையும் பற்றிக் கேட்டேன். அதற்கு ஃபாத்திமா (ரழி) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் தாம் (விரைவில்) இறக்கப்போவதாக எனக்குத் தெரிவித்தார்கள்; அதனால் நான் அழுதேன். பிறகு, மர்யம் பின்த் இம்ரான் அவர்களைத் தவிர, சொர்க்கவாசிப் பெண்கள் அனைவருக்கும் நானே தலைவி என்று எனக்குத் தெரிவித்தார்கள்; அதனால் நான் சிரித்தேன்' என்று கூறினார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4268

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، وَعَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالاَ أَخْبَرَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، قَالَ أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ بَلَغَ صَفِيَّةَ أَنَّ حَفْصَةَ، قَالَتْ بِنْتُ يَهُودِيٍّ ‏.‏ فَبَكَتْ فَدَخَلَ عَلَيْهَا النَّبِيُّ

صلى الله عليه وسلم وَهِيَ تَبْكِي فَقَالَ " مَا يُبْكِيكِ " . فَقَالَتْ قَالَتْ لِي حَفْصَةُ إِنِّي بِنْتُ يَهُودِيٍّ . فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم " إِنَّكِ لاَبْنَةُ نَبِيٍّ وَإِنَّ عَمَّكِ لَنَبِيٌّ وَإِنَّكِ لَتَحْتَ نَبِيٍّ فَفِيمَ تَفْخَرُ عَلَيْكِ " . ثُمَّ قَالَ " اتَّقِي اللَّهَ يَا حَفْصَةُ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறியதாவது:

"ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்கள் 'யூதரின் மகள்' என்று கூறிய செய்தி ஸஃபிய்யா (ரழி) அவர்களுக்கு எட்டியது. அதனால் ஸஃபிய்யா (ரழி) அவர்கள் அழுதார்கள். ஸஃபிய்யா (ரழி) அழுதுகொண்டிருந்தபோது நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம் சென்றார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், 'உன்னை அழவைப்பது எது?' என்று கேட்டார்கள். அதற்கு ஸஃபிய்யா (ரழி) அவர்கள், 'ஹஃப்ஸா (ரழி) அவர்கள் என்னை 'யூதரின் மகள்' என்று கூறினார்கள்' என்றார்கள்.

அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள், 'நிச்சயமாக நீ ஒரு நபியின் (ஹாரூன் (அலை)) மகளாவாய். உன் மாமாவும் ஒரு நபி (மூஸா (அலை)). மேலும் நீ ஒரு நபியை (முஹம்மது (ஸல்)) மணந்துள்ளாய். அப்படியிருக்க, அவர் உன்னிடம் என்ன பெருமை பேசுகிறார்?' என்று கூறினார்கள். பின்னர் நபி (ஸல்) அவர்கள், 'ஹஃப்ஸாவே, அல்லாஹ்வை அஞ்சிக்கொள்' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4269

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لأَهْلِهِ وَأَنَا خَيْرُكُمْ لأَهْلِي وَإِذَا مَاتَ صَاحِبُكُمْ فَدَعُوهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ صَحِيحٌ مِنْ حَدِيثِ الثَّوْرِيِّ مَا أَقَلَّ مَنْ رَوَاهُ عَنِ الثَّوْرِيِّ . وَرُوِيَ هَذَا عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مُرْسَلٌ .

ஆயிஷா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "உங்களில் சிறந்தவர் தம் குடும்பத்தாரிடம் சிறந்தவரே ஆவார்; மேலும், நான் என் குடும்பத்தாரிடம் உங்களில் சிறந்தவனாக இருக்கிறேன்; மேலும், உங்கள் தோழர் இறந்துவிட்டால், அவரை(ப் பற்றித் தீயது பேசுவதை) விட்டுவிடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4270

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنِ الْوَلِيدِ، عَنْ زَيْدِ بْنِ زَائِدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لاَ يُبَلِّغْنِي أَحَدٌ عَنْ أَحَدٍ مِنْ أَصْحَابِي شَيْئًا فَإِنِّي أُحِبُّ أَنْ أَخْرُجَ إِلَيْهِمْ وَأَنَا سَلِيمُ الصَّدْرِ " . قَالَ عَبْدُ اللَّهِ فَأُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بِمَالٍ فَقَسَمَهُ فَانْتَهَيْتُ إِلَى رَجُلَيْنِ جَالِسَيْنِ وَهُمَا يَقُولاَنِ وَاللَّهِ مَا أَرَادَ مُحَمَّدٌ بِقِسْمَتِهِ الَّتِي قَسَمَهَا وَجْهَ اللَّهِ وَلاَ الدَّارَ الآخِرَةَ . فَتَثَبَّتُّ حِينَ سَمِعْتُهُمَا فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَأَخْبَرْتُهُ فَاحْمَرَّ وَجْهُهُ وَقَالَ " دَعْنِي عَنْكَ فَقَدْ أُوذِيَ مُوسَى بِأَكْثَرَ مِنْ هَذَا فَصَبَرَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ زِيدَ فِي هَذَا الإِسْنَادِ رَجُلٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “என் தோழர்களில் எவரைப் பற்றியும் எவரும் என்னிடம் எதையும் தெரிவிக்க வேண்டாம். ஏனெனில், நான் என் நெஞ்சம் (கறையின்றி) தூய்மையாக இருக்கும் நிலையில் அவர்களிடம் செல்ல விரும்புகிறேன்.”

அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் செல்வம் கொண்டுவரப்பட்டது. நபி (ஸல்) அவர்கள் அதைப் பங்கிட்டார்கள். அப்போது நான் அமர்ந்திருந்த இரண்டு மனிதர்களைச் சென்றடைந்தேன். அவர்கள், ‘அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! முஹம்மது (ஸல்) அவர்கள் தமது இந்தப் பங்கீட்டில் அல்லாஹ்வின் திருப்பொருத்தத்தையோ, மறுமையின் வீட்டையோ நாடவில்லை’ என்று கூறிக்கொண்டிருந்தார்கள். அவர்கள் சொல்வதைக் கேட்டதும் நான் அதை உறுதிப்படுத்திக்கொண்டேன். பின்னர் நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் சென்று அதைத் தெரிவித்தேன். அதனால் நபி (ஸல்) அவர்களின் முகம் சிவந்துவிட்டது. அவர்கள் கூறினார்கள்: ‘என்னை விட்டுவிடுவீராக! நிச்சயமாக மூஸா (அலை) அவர்கள் இதைவிட அதிகமாகத் துன்புறுத்தப்பட்டார்கள்; ஆயினும் அவர்கள் பொறுமையாக இருந்தார்கள்.’”

அபூ ஈஸா (இமாம் திர்மிதி) அவர்கள் கூறினார்கள்: “இந்த அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக இது ஒரு ஃகரீப் (தனித்த) ஹதீஸாகும். மேலும், இந்த அறிவிப்பாளர் தொடரில் ஒரு அறிவிப்பாளர் கூடுதலாகச் சேர்க்கப்பட்டுள்ளார்.”

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4271

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، وَالْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ إِسْرَائِيلَ، عَنِ السُّدِّيِّ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ أَبِي هِشَامٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ زَائِدَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يُبَلِّغُنِي أَحَدٌ عَنْ أَحَدٍ شَيْئًا . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم شَيْئًا مِنْ هَذَا مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ .

அப்துல்லாஹ் பின் மஸ்ஊத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எவரும் எவரைப் பற்றியும் (தீய செய்திகள் அல்லது கோள்மூட்டும்) எதனையும் என்னிடம் தெரிவிக்க வேண்டாம்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4272

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، قَالَ أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَاصِمٍ، قَالَ سَمِعْتُ زِرَّ بْنَ حُبَيْشٍ، يُحَدِّثُ عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ " إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَقْرَأَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ " . فَقَرَأَ عَلَيْهِ : (لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا) وَفِيهَا " إِنَّ ذَاتَ الدِّينِ عِنْدَ اللَّهِ الْحَنِيفِيَّةُ الْمُسْلِمَةُ لاَ الْيَهُودِيَّةُ وَلاَ النَّصْرَانِيَّةُ وَلاَ الْمَجُوسِيَّةُ مَنْ يَعْمَلْ خَيْرًا فَلَنْ يُكْفَرَهُ " . وَقَرَأَ عَلَيْهِ " لَوْ أَنَّ لاِبْنِ آدَمَ وَادِيًا مِنْ مَالٍ لاَبْتَغَى إِلَيْهِ ثَانِيًا وَلَوْ كَانَ لَهُ ثَانِيًا لاَبْتَغَى إِلَيْهِ ثَالِثًا وَلاَ يَمْلأُ جَوْفَ ابْنِ آدَمَ إِلاَّ التُّرَابُ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ تَابَ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ رَوَاهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبْزَى عَنْ أَبِيهِ عَنْ أُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ رضى الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَهُ " إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَقْرَأَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ " . وَقَدْ رَوَاهُ قَتَادَةُ عَنْ أَنَسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لأُبَيِّ بْنِ كَعْبٍ " إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَقْرَأَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ " .

உபை இப்னு கஅப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அவரிடம், "நிச்சயமாக உமக்கு குர்ஆனை ஓதிக்காட்டும்படி அல்லாஹ் எனக்குக் கட்டளையிட்டுள்ளான்" என்று கூறினார்கள்.

ஆகவே, அவர்கள் (ஸல்) அவருக்கு ஓதிக் காட்டினார்கள்: "லம் யகுனில் லதீன கஃபரூ..." (நிராகரிப்பவர்கள்...).

மேலும், (அவருக்கு ஓதிக் காட்டியவற்றில்) இதுவும் இருந்தது: "இன்ன தாதத் தீனி இந்தல்லாஹில் ஹனீஃபிய்யத்துல் முஸ்லிமத்து, லல் யஹூதிய்யத்து, வலன் நஸ்ரானிய்யத்து, வலல் மஜூஸிய்யத்து, மன் யஅமல் கைரன் ஃபலன் யுக்ஃபரஹூ" (நிச்சயமாக அல்லாஹ்விடத்தில் மார்க்கம் என்பது ஹனீஃபிய்யாவும் (தூய ஏகத்துவமும்), முஸ்லிமுமே (முழுமையாகக் கட்டுப்படுதலுமே) ஆகும்; யூத மார்க்கமோ, கிறிஸ்தவ மார்க்கமோ, மஜூஸி மார்க்கமோ அல்ல. எவர் நன்மை செய்கிறாரோ, அது அவரிடமிருந்து நிராகரிக்கப்படாது.)

மேலும் அவர்கள் (ஸல்) அவருக்கு ஓதிக் காட்டினார்கள்: "லவ் அன்ன லிப்னி ஆதம வாதியன் மின் மாலின் லப்தஃகா இலைஹி தானியன், வலவ் கான லஹூ தானியன் லப்தஃகா இலைஹி தாலிதன், வலா யம்லஉ ஜவ்ஃப இப்னி ஆதம இல்லத் துராப், வயதூபுல்லாஹு அலா மன் தாப" (ஆதமின் மகனுக்கு ஒரு பள்ளத்தாக்கு நிறைய செல்வம் இருந்தால், அவன் இரண்டாவதைத் தேடுவான்; அவனிடம் இரண்டாவது இருந்தால், அவன் மூன்றாவதைத் தேடுவான். ஆதமின் மகனின் வயிற்றை மண்ணைத் தவிர வேறு எதுவும் நிரப்பாது. மேலும், தவ்பா செய்பவர்களை அல்லாஹ் மன்னிக்கிறான்.)

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ، عَنْ زُهَيْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَقِيلٍ، عَنِ الطُّفَيْلِ بْنِ أُبَىِّ بْنِ كَعْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " لَوْلاَ الْهِجْرَةُ لَكُنْتُ امْرَأً مِنَ الأَنْصَارِ " .

وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " لَوْ سَلَكَ النَّاسُ وَادِيًا أَوْ شِعْبًا لَكُنْتُ مَعَ الأَنْصَارِ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

உபை பின் கஅப் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "ஹிஜ்ரத் (மக்காவிலிருந்து

மதீனாவிற்கு நான் செய்த புலப்பெயர்வு) மட்டும் இல்லாதிருந்தால், நான் அன்சாரிகளில் ஒரு மனிதனாக இருந்திருப்பேன்."
மேலும் இதே அறிவிப்பாளர் தொடர் வழியாக நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவிக்கப்பட்டுள்ளது: "மக்கள் ஒரு பள்ளத்தாக்கிலோ அல்லது மலைக் கணவாயிலோ சென்றால், நான் அன்சாரிகளுடனே இருப்பேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4274

حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم أَوْ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فِي الأَنْصَارِ لاَ يُحِبُّهُمْ إِلاَّ مُؤْمِنٌ وَلاَ يُبْغِضُهُمْ إِلاَّ مُنَافِقٌ مَنْ أَحَبَّهُمْ فَأَحَبَّهُ اللَّهُ وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ فَأَبْغَضَهُ اللَّهُ ‏.‏ فَقُلْتُ لَهُ أَأَنْتَ سَمِعْتَهُ مِنَ الْبَرَاءِ فَقَالَ إِيَّاىَ حَدَّثَ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அல்-பரா பின் ஆஸிப் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் அன்சாரிகளைப் பற்றிக் கூறியதை (நேரடியாகக்) கேட்டார்கள் அல்லது நபி (ஸல்) அவர்கள் அன்சாரிகளைப் பற்றிக் கூறினார்கள் என்று அறிவித்தார்கள்: 'ஒரு முஃமின் (நம்பிக்கையாளர்) தவிர வேறு யாரும் அவர்களை நேசிக்க மாட்டார்கள்; ஒரு முனாஃபிக் (நயவஞ்சகன்) தவிர வேறு யாரும் அவர்களை வெறுக்க மாட்டார்கள். யார் அவர்களை நேசிக்கிறாரோ, அவரை அல்லாஹ் நேசிக்கிறான்; யார் அவர்களை வெறுக்கிறாரோ, அவரை அல்லாஹ் வெறுக்கிறான்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4276

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، قَالَ سَمِعْتُ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ جَمَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نَاسًا مِنَ الأَنْصَارِ فَقَالَ "‏ هَلْ فِيكُمْ أَحَدٌ مِنْ غَيْرِكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا لاَ إِلاَّ ابْنَ أُخْتٍ لَنَا ‏.‏ فَقَالَ صلى الله عليه وسلم "‏ إِنَّ ابْنَ أُخْتِ الْقَوْمِ مِنْهُمْ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ "‏ إِنَّ قُرَيْشًا حَدِيثٌ عَهْدُهُمْ بِجَاهِلِيَّةٍ وَمُصِيبَةٍ وَإِنِّي أَرَدْتُ أَنْ أَجْبُرَهُمْ وَأَتَأَلَّفَهُمْ أَمَا تَرْضَوْنَ أَنْ يَرْجِعَ النَّاسُ بِالدُّنْيَا وَتَرْجِعُونَ بِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلَى بُيُوتِكُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا بَلَى ‏.‏ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم "‏ لَوْ سَلَكَ النَّاسُ وَادِيًا أَوْ

شِعْبًا وَسَلَكَتِ الأَنْصَارُ وَادِيًا أَوْ شِعْبًا لَسَلَكْتُ وَادِيَ الأَنْصَارِ أَوْ شِعْبَهُمْ " . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அன்சாரிகளில் ஒரு கூட்டத்தினரை ஒன்று திரட்டி, "வாருங்கள்! உங்களில் உங்களைச் சாராத (அன்சாரிகள் அல்லாத) எவரேனும் இருக்கின்றார்களா?" என்று கேட்டார்கள். அவர்கள், "இல்லை, எங்கள் சகோதரியின் மகன் ஒருவரைத் தவிர (வேறெவரும் இல்லை)" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "ஒரு கூட்டத்தாரின் சகோதரியின் மகன் அவர்களில் ஒருவரே ஆவார்" என்று கூறினார்கள். பின்னர் (நபி ஸல் அவர்கள்), "நிச்சயமாக குறைஷிகள் அறியாமைக் காலத்திற்கும் (அதன்) சோதனைகளுக்கும் மிகச் சமீபத்தில்தான் இருக்கிறார்கள். நான் அவர்களுக்கு ஆறுதல் அளிக்கவும் (அவர்களின் இழப்புகளை ஈடுசெய்யவும்), அவர்களின் உள்ளங்களை இணக்கமாக்கவும் (இஸ்லாமின்பால் ஈர்க்கவும்) விரும்பினேன். மக்கள் இவ்வுலகச் செல்வத்துடன் திரும்பிச் செல்வதையும், நீங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் உங்கள் இல்லங்களுக்குத் திரும்பிச் செல்வதையும் எண்ணி நீங்கள் திருப்தியடையவில்லையா?" என்று கேட்டார்கள். அவர்கள், "ஆம் (நாங்கள் திருப்தியடைகிறோம்)" என்று கூறினார்கள். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "மக்கள் ஒரு பள்ளத்தாக்கிலோ அல்லது ஒரு கணவாயிலோ சென்றால், அன்சாரிகள் ஒரு பள்ளத்தாக்கிலோ அல்லது ஒரு கணவாயிலோ சென்றால், நான் அன்சாரிகளின் பள்ளத்தாக்கிலோ அல்லது அவர்களின் கணவாயிலோதான் செல்வேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا هُشَيْمٌ، قَالَ أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ زَيْدِ بْنِ جُدْعَانَ، قَالَ حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ أَنَسٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، أَنَّهُ كَتَبَ إِلَى أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ يُعَزِّيهِ فِيمَنْ أُصِيبَ مِنْ أَهْلِهِ وَبَنِي عَمِّهِ يَوْمَ الْحَرَّةِ فَكَتَبَ إِلَيْهِ إِنِّي أُبَشِّرُكَ بِبُشْرَى مِنَ اللَّهِ إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلأَنْصَارِ وَلِذَرَارِيِّ الأَنْصَارِ وَلِذَرَارِيِّ ذَرَارِيِّهِمْ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَقَدْ رَوَاهُ قَتَادَةُ عَنِ النَّضْرِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ، . .

ஸைத் பின் அர்கம் (ரழி) அவர்கள், அல்-ஹர்ரா தினத்தன்று பாதிக்கப்பட்ட அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்களின் குடும்பத்தினர் மற்றும் அவர்களின் தந்தையின் சகோதரரின் பிள்ளைகள் (அதாவது, அனஸ் (ரழி) அவர்களின் உறவினர்கள்) குறித்து, அவருக்கு ஆறுதல் கூறி ஒரு கடிதம் எழுதினார்கள்.

அக்கடிதத்தில் அவர் அவருக்கு எழுதியதாவது:
"அல்லாஹ்விடமிருந்து ஒரு நற்செய்தியை உங்களுக்கு நான் அறிவிக்கிறேன். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் கேட்டுள்ளேன்: 'அல்லாஹும்மஃபிர் லில்-அன்சாரி, வ லிதராரிய்யில் அன்சாரி, வ லிதராரிய்யி தராரிய்யிஹிம்'
(யா அல்லாஹ்! அன்சாரிகளுக்கும், அன்சாரிகளின் சந்ததியினருக்கும், அவர்களின் சந்ததியினரின் சந்ததியினருக்கும் நீ மன்னிப்பளிப்பாயாக!)"

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4279

حَدَّثَنَا عَبْدَةُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْخُزَاعِيُّ الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، وَعَبْدُ الصَّمَدِ، قَالاَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ ثَابِتٍ الْبُنَانِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَبِي طَلْحَةَ، قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ اقْرَأْ قَوْمَكَ السَّلاَمَ فَإِنَّهُمْ مَا عَلِمْتُ أَعِفَّةٌ صُبُرٌ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ தல்ஹா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் என்னிடம் கூறினார்கள்: "உமது மக்களுக்கு (என்) ஸலாமைக் கூறுங்கள்; ஏனெனில், நான் அறிந்த வரையில் அவர்கள் (தீயவற்றிலிருந்து தவிர்ந்து) ஒழுக்கமிக்கவர்கள் (கற்பு/கட்டுப்பாடு உடையவர்கள்) மற்றும் பொறுமையாளர்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4280

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، قَالَ حَدَّثَنِي الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ زَكَرِيَّا ابْنِ أَبِي زَائِدَةَ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ أَلاَ إِنَّ عَيْبَتِيَ الَّتِي آوِي إِلَيْهَا أَهْلُ بَيْتِي وَإِنَّ كَرِشِي الأَنْصَارُ فَاعْفُوا عَنْ مُسِيئِهِمْ وَاقْبَلُوا مِنْ مُحْسِنِهِمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ ‏.‏

அறிந்துகொள்ளுங்கள்! நிச்சயமாக நான் ஒதுங்கும் என்னுடைய நம்பிக்கைக்குரியவர்கள் (மற்றும் இரகசியங்களை பாதுகாக்கும் பெட்டகம்) என் குடும்பத்தினர் ஆவார்கள். மேலும் என்னுடைய மிக நெருக்கமானவர்கள் (மற்றும் பலம்/ஆதரவு) அன்சாரிகள் ஆவார்கள். எனவே, அவர்களில் தவறு

செய்பவர்களை மன்னித்துவிடுங்கள். மேலும் அவர்களில் நன்மை செய்பவர்களிடமிருந்து (அவர்களின் நன்மைகளை) ஏற்று கொள்ளுங்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ، قَالَ حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ دَاوُدَ الْهَاشِمِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ ابْنُ سَعْدٍ، قَالَ حَدَّثَنِي صَالِحُ بْنُ كَيْسَانَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي سُفْيَانَ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ يُرِدْ هَوَانَ قُرَيْشٍ أَهَانَهُ اللَّهُ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏ حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي يَعْقُوبُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ سَعْدٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ صَالِحِ بْنِ كَيْسَانَ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ ‏.‏

ஸஅத் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “எவர் குறைஷிகளை இழிவுபடுத்த நாடுகிறாரோ, அவரை அல்லாஹ் இழிவுபடுத்துவான்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4283

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ السَّرِيِّ، وَالْمُؤَمَّلُ، قَالاَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَبْغَضُ الأَنْصَارَ أَحَدٌ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வையும் மறுமை நாளையும் நம்பிக்கை கொண்ட எவரும் அன்சாரிகளை வெறுக்கமாட்டார்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4284

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، قَالَ سَمِعْتُ قَتَادَةَ، يُحَدِّثُ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ الأَنْصَارُ كَرِشِي وَعَيْبَتِي وَإِنَّ النَّاسَ سَيَكْثُرُونَ وَيَقِلُّونَ فَاقْبَلُوا مِنْ مُحْسِنِهِمْ وَتَجَاوَزُوا عَنْ مُسِيئِهِمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அன்சாரிகள் எனது அந்தரங்கச் சுற்றத்தாரும் (நெருங்கிய ஆலோசகர்களும்) எனது இரகசியப் பெட்டகமும் (நம்பிக்கைக்குரியவர்களும்) ஆவார்கள். நிச்சயமாக மக்கள் (எண்ணிக்கையில்) அதிகரிப்பார்கள், ஆனால் (அன்சாரிகள்) குறைந்து விடுவார்கள். எனவே, அவர்களில் நன்மை செய்பவர்களிடமிருந்து (அவர்களின் நன்மைகளை) ஏற்றுக் கொள்ளுங்கள், அவர்களில் தீமை செய்பவர்களை மன்னித்து விடுங்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا أَبُو كُرَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو يَحْيَى الْحِمَّانِيُّ، عَنِ الأَعْمَشِ، عَنْ طَارِقِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ اللَّهُمَّ أَذَقْتَ أَوَّلَ قُرَيْشٍ نَكَالاً فَأَذِقْ آخِرَهُمْ نَوَالاً ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الْوَرَّاقُ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ سَعِيدٍ الأُمَوِيُّ، عَنِ الأَعْمَشِ، نَحْوَهُ ‏.‏

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள், அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறியதாக அறிவித்தார்கள்: "யா அல்லாஹ்! நீ குரைஷிகளில் முதலாமவர்களுக்கு (அவர்களின் எதிர்ப்பின் காரணமாக) தண்டனையைச் சுவைக்கச் செய்தாய்; ஆகவே அவர்களில் கடைசியானவர்களுக்கு (இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்டதன் காரணமாக) நற்பாக்கியங்களைச் சுவைக்கச் செய்வாயாக."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4287

حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ دِينَارٍ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ مَنْصُورٍ، عَنْ جَعْفَرٍ الأَحْمَرِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ أَنَسٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلأَنْصَارِ وَلأَبْنَاءِ الأَنْصَارِ وَلأَبْنَاءِ أَبْنَاءِ الأَنْصَارِ وَلِنِسَاءِ الأَنْصَارِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

அனஸ் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "யா அல்லாஹ்! அன்சாரிகளையும், அன்சாரிகளின் பிள்ளைகளையும், அன்சாரிகளின் பிள்ளைகளின் பிள்ளைகளையும், அன்சாரிகளின் பெண்களையும் மன்னிப்பாயாக!"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4288

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ سَعِيدٍ الأَنْصَارِيِّ، أَنَّهُ سَمِعَ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ أَلاَ أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ دُورِ الأَنْصَارِ أَوْ بِخَيْرِ الأَنْصَارِ ‏"‏ ‏.‏ قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ ‏.‏ قَالَ ‏"‏ بَنُو النَّجَّارِ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ بَنُو عَبْدِ الأَشْهَلِ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ بَنُو الْحَارِثِ بْنِ الْخَزْرَجِ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ بَنُو سَاعِدَةَ ‏"‏ ‏.‏ ثُمَّ قَالَ بِيَدِهِ فَقَبَضَ أَصَابِعَهُ ثُمَّ بَسَطَهُنَّ كَالرَّامِي بِيَدَيْهِ قَالَ ‏"‏ وَفِي دُورِ الأَنْصَارِ كُلِّهَا خَيْرٌ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا أَيْضًا عَنْ أَنَسٍ عَنْ أَبِي أُسَيْدٍ السَّاعِدِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அன்சாரிகளின் குடியிருப்புகளில் சிறந்தவை பற்றியோ அல்லது அன்சாரிகளில் சிறந்தவர்கள் பற்றியோ நான் உங்களுக்கு அறிவிக்கட்டுமா?" அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆம், அல்லாஹ்வின் தூதரே!" அவர்கள் கூறினார்கள்: "பனூ அன்-நஜ்ஜார் (குடியிருப்பினர்). பிறகு, அவர்களுக்கு அடுத்த நிலையில் உள்ளவர்கள் பனூ அப்துல்-அஷ்ஹல் (குடியிருப்பினர்). பிறகு, அவர்களுக்கு அடுத்த நிலையில் உள்ளவர்கள் பனூ அல்-ஹாரித் பின் அல்-கஸ்ரஜ் (குடியிருப்பினர்). பிறகு, அவர்களுக்கு அடுத்த நிலையில் உள்ளவர்கள் பனூ ஸாஇதா (குடியிருப்பினர்) ஆவார்கள்." பிறகு அவர்கள், ஒரு வில்லாளன் (அம்பை எய்வதற்காக) தன் கைகளை விரித்து மூடுவது போல, தங்கள் விரல்களை

மூடியும் பின்னர் விரித்தும் கைகளால் சைகை செய்தார்கள். அவர்கள் கூறினார்கள்: "மேலும், அன்சாரிகளின் அனைத்து குடியிருப்புகளிலும் நன்மை இருக்கிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4289

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، قَالَ سَمِعْتُ قَتَادَةَ، يُحَدِّثُ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَبِي أُسَيْدٍ السَّاعِدِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ خَيْرُ دُورِ الأَنْصَارِ دُورُ بَنِي النَّجَّارِ ثُمَّ دُورُ بَنِي عَبْدِ الأَشْهَلِ ثُمَّ بَنِي الْحَارِثِ بْنِ الْخَزْرَجِ ثُمَّ بَنِي سَاعِدَةَ وَفِي كُلِّ دُورِ الأَنْصَارِ خَيْرٌ ‏"‏ ‏.‏ فَقَالَ سَعْدٌ مَا أَرَى رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم إِلاَّ قَدْ فَضَّلَ عَلَيْنَا ‏.‏ فَقِيلَ قَدْ فَضَّلَكُمْ عَلَى كَثِيرٍ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَأَبُو أُسَيْدٍ السَّاعِدِيُّ اسْمُهُ مَالِكُ بْنُ رَبِيعَةَ ‏.‏ وَقَدْ رُوِيَ نَحْوُ هَذَا عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَرَوَاهُ مَعْمَرٌ عَنِ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ وَعُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُتْبَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அபூ உஸைத் அஸ்-ஸாஇதீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அன்ஸாரிகளின் இல்லங்களிலேயே மிகச் சிறந்த இல்லங்கள் பனூ அன்-நஜ்ஜார் கோத்திரத்தாரின் இல்லங்களாகும், பின்னர் பனூ அப்துல்-அஷ்ஹல் கோத்திரத்தாரின் இல்லங்களாகும், பின்னர் பனூ அல்-ஹாரிஸ் பின் அல்-கஸ்ரஜ் கோத்திரத்தாரின் இல்லங்களாகும், பின்னர் பனூ ஸாஇதா கோத்திரத்தாரின் இல்லங்களாகும். அன்ஸாரிகளின் அனைத்து இல்லங்களிலும் நன்மை இருக்கிறது."

அப்போது ஸஅத் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் எங்களை விட (மற்ற) அனைவரையும் மேன்மைப்படுத்திவிட்டதாகவே நான் காண்கிறேன்." அதற்கு (அவர்களை நோக்கி) கூறப்பட்டது: "அவர்கள் (நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள்) உங்களை பலரை விட மேன்மைப்படுத்தினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4290

حَدَّثَنَا أَبُو السَّائِبِ سَلْمُ بْنُ جُنَادَةَ قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ بَشِيرٍ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ خَيْرُ دِيَارِ الأَنْصَارِ بَنُو النَّجَّارِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அன்சாரிகளின் குடியிருப்புகளில் பனூ அந்-நஜ்ஜார் (கோத்திரத்தின்) குடியிருப்பே மிகச் சிறந்தது (அவர்கள் நபி (ஸல்) அவர்களின் தாயின் வழி உறவினர்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4291

حَدَّثَنَا أَبُو السَّائِبِ، سَلْمُ بْنُ جُنَادَةَ قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ بَشِيرٍ، عَنْ مُجَالِدٍ، عَنِ الشَّعْبِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ خَيْرُ الأَنْصَارِ بَنُو عَبْدِ الأَشْهَلِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ ‏.‏

ஜாபிர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அன்சாரிகளில் சிறந்தவர்கள் பனூ அப்துல் அஷ்ஹல் ஆவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4292

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعْدٍ قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ سُلَيْمٍ الزُّرَقِيِّ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، قَالَ خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حَتَّى إِذَا كُنَّا بِحَرَّةِ السُّقْيَا الَّتِي كَانَتْ لِسَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ ائْتُونِي بِوَضُوءٍ ‏"‏ ‏.‏ فَتَوَضَّأَ ثُمَّ قَامَ فَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ ثُمَّ قَالَ ‏"‏ اللَّهُمَّ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ عَبْدَكَ وَخَلِيلَكَ وَدَعَا لأَهْلِ مَكَّةَ بِالْبَرَكَةِ وَأَنَا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ أَدْعُوكَ لأَهْلِ الْمَدِينَةِ أَنْ تُبَارِكَ لَهُمْ فِي مُدِّهِمْ وَصَاعِهِمْ مِثْلَىْ مَا بَارَكْتَ لأَهْلِ مَكَّةَ مَعَ الْبَرَكَةِ بَرَكَتَيْنِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ ‏.‏

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் புறப்பட்டோம். ஸஃத் பின் அபீ வக்காஸ் (ரலி) அவர்களுக்குச் சொந்தமான 'ஹர்ரா அஸ்-ஸுக்யா' எனும் இடத்தை நாங்கள் அடைந்தபோது, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'எனக்கு உளூச் செய்ய தண்ணீர் கொண்டு வாருங்கள்' என்று கூறினார்கள். எனவே அவர்கள் உளூச் செய்தார்கள். பிறகு எழுந்து நின்று கிப்லாவை முன்னோக்கி (பின்வருமாறு) பிரார்த்தித்தார்கள்:

'அல்லாஹும்ம இன்ன இப்ராஹீம கான அப்தக்க வ கலீலக்க, வ தஆ லி அஹ்லி மக்கத்த பில் பரக்கத்தி. வ அன அப்துக்க வ ரசூலுக்க. அத்ஊக்க லி அஹ்லில் மதீனத்தி அன் துபாரிக்க லஹும் ஃபீ முத்திஹிம் வ ஸாஇஹிம் மிஸ்லை மா பாரக்த லி அஹ்லி மக்கத்த மஅல் பரக்கத்தி பரக்கத்தைன்.'

(இதன் பொருள்): 'யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக இப்ராஹீம் உன்னுடைய அடியாராகவும் உன்னுடைய கலீலாகவும் (நெருங்கிய நண்பராகவும்) இருந்தார்கள்; அவர்கள் மக்காவாசிகளுக்காக அருள் (பரக்கத்) வேண்டிப் பிரார்த்தனை செய்தார்கள். மேலும் நான் உன்னுடைய அடியாரும் உன்னுடைய தூதரும் ஆவேன். மக்காவாசிகளுக்கு நீ அருள் புரிந்ததைப் போன்று இரு மடங்கும், அத்துடன் (மக்காவிற்கு வழங்கப்பட்ட அருளுக்கு மேலதிகமாக) மேலும் இரண்டு அருள்களையும் (மொத்தத்தில் நான்கு மடங்கு அருளை) மதீனாவாசிகளுக்கு அவர்களுடைய 'முத்'திலும் 'ஸா'விலும் (அளவைகளிலும்) நீ வழங்க வேண்டுமென உன்னிடம் நான் பிரார்த்திக்கிறேன்'."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4293

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو نُبَاتَةَ، يُونُسُ بْنُ يَحْيَى بْنِ نُبَاتَةَ قَالَ حَدَّثَنَا سَلَمَةُ بْنُ وَرْدَانَ، عَنْ أَبِي سَعِيدِ بْنِ أَبِي الْمُعَلَّى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَأَبِي هُرَيْرَةَ قَالاَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ "‏ مَا بَيْنَ بَيْتِي وَمِنْبَرِي رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَلِيٍّ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ هَذَا الْوَجْهِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏

அலீ பின் அபீ தாலிப் (ரழி) அவர்களும் அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்களும் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: “என் வீட்டிற்கும் என்

மிம்பருக்கும் இடையில் உள்ள பகுதி சுவனத்துச் சோலைகளில் ஒரு சோலையாகும்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ كَامِلٍ الْمَرْوَزِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِي حَازِمٍ الزَّاهِدُ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ رَبَاحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَا بَيْنَ بَيْتِي وَمِنْبَرِي رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ " .
وَبِهَذَا الإِسْنَادِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ " صَلاَةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ صَلاَةٍ فِيمَا سِوَاهُ مِنَ الْمَسَاجِدِ إِلاَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رُوِيَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனது வீட்டிற்கும் (அதாவது, நான் அடக்கம் செய்யப்பட்டிருக்கும் ஆயிஷா (ரழி) அவர்களின் அறைக்கும்) எனது மிம்பருக்கும் இடையில் உள்ள பகுதி, சொர்க்கத்துப் பூங்காக்களில் ஒரு பூங்காவாகும் (அதாவது, அங்கு செய்யப்படும் அமல்கள் சொர்க்கத்திற்கு இட்டுச் செல்லும் அல்லது அதன் அருள் சொர்க்கத்தின் அருளைப் போன்றது)."

இதே அறிவிப்பாளர் தொடரில் நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "எனது இந்த மஸ்ஜிதில் (மஸ்ஜிதுன் நபவியில்) தொழப்படும் ஒரு தொழுகை, மஸ்ஜிதுல் ஹராமைத் தவிர மற்ற எந்த மஸ்ஜிதிலும் தொழப்படும் ஆயிரம் தொழுகைகளை விடச் சிறந்ததாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4296

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ هِشَامٍ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَيُّوبَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " مَنِ اسْتَطَاعَ أَنْ يَمُوتَ بِالْمَدِينَةِ فَلْيَمُتْ بِهَا فَإِنِّي أَشْفَعُ لِمَنْ يَمُوتُ بِهَا " . وَفِي الْبَابِ عَنْ سُبَيْعَةَ بِنْتِ الْحَارِثِ الأَسْلَمِيَّةِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ أَيُّوبَ السَّخْتِيَانِيِّ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'யார் மதீனாவில் மரணிக்க இயலுமோ (அதாவது, அங்கு தங்கி மரணிக்க விரும்புகிறாரோ அல்லது அதற்கான வாய்ப்பைப் பெறுகிறாரோ), அவர் அங்கேயே மரணிக்கட்டும். ஏனெனில், அங்கு மரணிப்பவர்களுக்காக நான் பரிந்துரை செய்வேன்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4297

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الأَعْلَى، قَالَ حَدَّثَنَا الْمُعْتَمِرُ بْنُ سُلَيْمَانَ، قَالَ سَمِعْتُ عُبَيْدَ اللَّهِ ابْنَ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، رضى الله عنهما أَنَّ مَوْلاَةً، لَهُ أَتَتْهُ فَقَالَتِ اشْتَدَّ عَلَىَّ الزَّمَانُ وَإِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَخْرُجَ إِلَى الْعِرَاقِ . قَالَ فَهَلاَّ إِلَى الشَّأْمِ أَرْضِ الْمَنْشَرِ اصْبِرِي لَكَاعِ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ مَنْ صَبَرَ عَلَى شِدَّتِهَا وَلأْوَائِهَا كُنْتُ لَهُ شَهِيدًا أَوْ شَفِيعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَسُفْيَانَ بْنِ أَبِي زُهَيْرٍ وَسُبَيْعَةَ الأَسْلَمِيَّةِ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ عُبَيْدِ اللَّهِ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அவர்களுடைய விடுதலை செய்யப்பட்ட ஒரு அடிமைப் பெண் அவர்களிடம் வந்து, "காலம் எனக்குக் கடினமாகிவிட்டது; நான் ஈராக்கிற்குச் செல்ல விரும்புகிறேன்" என்று கூறினாள்.
அதற்கு அவர்கள், "ஷாமிற்கு ஏன் செல்லக்கூடாது? (அது மறுமை நாளில்) அனைவரும் ஒன்றுதிரட்டப்படும் பூமி ஆயிற்றே? அறிவில்லாதவளே, பொறுமையாக இரு; ஏனெனில், '(மதீனாவின்) இதன் கஷ்டங்களையும் துன்பங்களையும் சகித்துக் கொள்கிறாரோ, அவருக்கு மறுமை நாளில் நான் ஒரு சாட்சியாகவோ அல்லது பரிந்துரைப்பவராகவோ இருப்பேன்' என்று அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறுவதை நான் செவியுற்றுள்ளேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4298

حَدَّثَنَا أَبُو السَّائِبِ، سَلْمُ بْنُ جُنَادَةَ قَالَ أَخْبَرَنَا أَبِي جُنَادَةُ بْنُ سَلْمٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم آخِرُ قَرْيَةٍ مِنْ قُرَى الإِسْلاَمِ

خَرَابًا الْمَدِينَةُ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ جُنَادَةَ عَنْ هِشَامِ بْنِ عُرْوَةَ . قَالَ تَعَجَّبَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ مِنْ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ هَذَا .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இஸ்லாமிய நகரங்களில் (அல்லது குடியிருப்புகளில்) கடைசியாகப் பாழடையும் (அல்லது கைவிடப்பட்டு அழிவுக்குள்ளாகும்) நகரம் மதீனா ஆகும்.'

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4299

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكُ بْنُ أَنَسٍ، وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُنْكَدِرِ، عَنْ جَابِرٍ، أَنَّ أَعْرَابِيًّا، بَايَعَ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى الإِسْلاَمِ فَأَصَابَهُ وَعَكٌ بِالْمَدِينَةِ فَجَاءَ الأَعْرَابِيُّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ أَقِلْنِي بَيْعَتِي . فَأَبَى رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَخَرَجَ الأَعْرَابِيُّ ثُمَّ جَاءَهُ فَقَالَ أَقِلْنِي بَيْعَتِي . فَأَبَى فَخَرَجَ الأَعْرَابِيُّ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ إِنَّمَا الْمَدِينَةُ كَالْكِيرِ تَنْفِي خَبَثَهَا وَتُنَصِّعُ طَيِّبَهَا ‏ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஒரு நாடோடி அரபி (அஃராபி) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் இஸ்லாத்தின் மீது பைஅத் (உறுதிமொழி) செய்தார். பின்னர் அவருக்கு மதீனாவில் (அதன் தட்பவெப்பநிலை காரணமாக) ஒரு நோய் ஏற்பட்டது. எனவே அந்த நாடோடி அரபி அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து, "என் பைஅத்தை ரத்து செய்யுங்கள்" என்று கூறினார். ஆனால் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மறுத்தார்கள் (அவர் இஸ்லாத்தை விட்டு வெளியேற விரும்பியதால்). பின்னர் அந்த நாடோடி அரபி (அங்கிருந்து) சென்றுவிட்டு, மீண்டும் வந்து, "என் பைஅத்தை ரத்து செய்யுங்கள்" என்று கூறினார், அவர்களும் மறுத்தார்கள். பின்னர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "மதீனா ஒரு துருத்தியைப் போன்றது, அது அதன் தீமையை (அல்லது அசுத்தத்தை) வெளியேற்றி, அதன் நல்லதை (தூய்மையானவர்களை) தூய்மைப்படுத்துகிறது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4300

حَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكٌ، وَحَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ لَوْ رَأَيْتُ الظِّبَاءَ تَرْتَعُ بِالْمَدِينَةِ مَا ذَعَرْتُهَا إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ مَا بَيْنَ لاَبَتَيْهَا حَرَامٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنْ سَعْدٍ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ وَأَنَسٍ وَأَبِي أَيُّوبَ وَزَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ وَرَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ وَسَهْلِ بْنِ حُنَيْفٍ وَجَابِرٍ ‏.‏ حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது: “நான் மதீனாவில் மான்கள் மேய்வதைக் கண்டால், அவற்றை நான் மிரட்ட மாட்டேன். நிச்சயமாக அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அதன் இரு எரிமலைப் பாறைப் பகுதிகளுக்கு இடையில் உள்ளவை அனைத்தும் புனிதமானதாகும்' என்று கூறினார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4301

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، عَنْ مَالِكٍ، وَحَدَّثَنَا الأَنْصَارِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مَعْنٌ، قَالَ حَدَّثَنَا مَالِكٌ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي عَمْرٍو، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم طَلَعَ لَهُ أُحُدٌ فَقَالَ هَذَا جَبَلٌ يُحِبُّنَا وَنُحِبُّهُ اللَّهُمَّ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ حَرَّمَ مَكَّةَ وَإِنِّي أُحَرِّمُ مَا بَيْنَ لاَبَتَيْهَا ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அனஸ் பின் மாலிக் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு உஹுத் மலை தென்பட்டபோது, அவர்கள் கூறினார்கள்: "இது நம்மை நேசிக்கின்ற, நாமும் இதை நேசிக்கின்ற ஒரு மலையாகும். யா அல்லாஹ்! நிச்சயமாக இப்ராஹீம் (அலை) அவர்கள் மக்காவைப் புனிதமாக்கினார்கள். மேலும் நான் அதன் (மதீனாவின்) இரண்டு எரிமலைப் பாறைப் பகுதிகளுக்கு இடைப்பட்டவற்றை புனிதமாக்குகிறேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4302

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ حُرَيْثٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ عِيسَى بْنِ عُبَيْدٍ، عَنْ غَيْلاَنَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْعَامِرِيِّ، عَنْ أَبِي زُرْعَةَ بْنِ عَمْرِو بْنِ جَرِيرٍ، عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ إِنَّ اللَّهَ أَوْحَى إِلَىَّ أَىَّ هَؤُلاَءِ الثَّلاَثَةِ نَزَلْتَ فَهِيَ دَارُ هِجْرَتِكَ الْمَدِينَةَ أَوِ الْبَحْرَيْنِ أَوْ قِنَّسْرِينَ . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ الْفَضْلِ بْنِ مُوسَى تَفَرَّدَ بِهِ أَبُو عَامِرٍ .

ஜரீர் பின் அப்துல்லாஹ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக அல்லாஹ் எனக்கு வஹீ (இறைச்செய்தி) அருளினான்: இந்த மூன்று இடங்களில் நீங்கள் எதில் (குடியேறி) வாழ்ந்தாலும், அதுவே உங்களின் ஹிஜ்ரத் தலமாக இருக்கும்: மதீனா, பஹ்ரைன் அல்லது கின்னஸ்ரீன்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4303

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، قَالَ حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ عُرْوَةَ، عَنْ صَالِحِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ لاَ يَصْبِرُ عَلَى لأْوَاءِ الْمَدِينَةِ وَشِدَّتِهَا أَحَدٌ إِلاَّ كُنْتُ لَهُ شَفِيعًا أَوْ شَهِيدًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَسُفْيَانَ بْنِ أَبِي زُهَيْرٍ وَسُبَيْعَةَ الأَسْلَمِيَّةِ . وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَصَالِحُ بْنُ أَبِي صَالِحٍ أَخُو سُهَيْلِ بْنِ أَبِي صَالِحٍ .

மதீனாவின் கஷ்டங்களையும், சிரமங்களையும் எவர் பொறுமையுடன் சகித்துக் கொள்கிறாரோ, அவருக்காக மறுமை நாளில் நான் பரிந்துரை செய்பவனாகவோ அல்லது சாட்சியாகவோ இருப்பேன்.

4304

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ عُقَيْلٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَدِيِّ بْنِ حَمْرَاءَ الزُّهْرِيِّ، قَالَ رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَاقِفًا عَلَى الْحَزْوَرَةِ فَقَالَ وَاللَّهِ إِنَّكِ لَخَيْرُ أَرْضِ اللَّهِ وَأَحَبُّ أَرْضِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ وَلَوْلاَ أَنِّي أُخْرِجْتُ مِنْكِ مَا خَرَجْتُ

. قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ . وَقَدْ رَوَاهُ يُونُسُ عَنِ الزُّهْرِيِّ نَحْوَهُ .
وَرَوَاهُ مُحَمَّدُ بْنُ عَمْرٍو عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .
وَحَدِيثُ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَبِي سَلَمَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَدِيِّ بْنِ حَمْرَاءَ عِنْدِي أَصَحُّ .

அப்துல்லாஹ் பின் அதி பின் ஹம்ரா அஸ்-ஸுஹ்ரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அல்-ஹஸ்வரா எனும் இடத்தில் நின்றுகொண்டிருந்ததை கண்டேன், மேலும் அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் மீது சத்தியமாக! (மக்காவே!) நீ அல்லாஹ்வின் பூமியிலேயே சிறந்தவள், மேலும் அல்லாஹ்வின் பூமியிலேயே அல்லாஹ்வுக்கு மிகவும் பிரியமானவள். உன்னிலிருந்து நான் வெளியேற்றப்படாமல் இருந்திருந்தால், நான் உன்னைவிட்டு வெளியேறியிருக்க மாட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4305

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الْبَصْرِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا الْفُضَيْلُ بْنُ سُلَيْمَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُثْمَانَ بْنِ خُثَيْمٍ، قَالَ حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ جُبَيْرٍ، وَأَبُو الطُّفَيْلِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم لِمَكَّةَ مَا أَطْيَبَكِ مِنْ بَلَدٍ وَأَحَبَّكِ إِلَىَّ وَلَوْلاَ أَنَّ قَوْمِي أَخْرَجُونِي مِنْكِ مَا سَكَنْتُ غَيْرَكِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

இப்னு அப்பாஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மக்காவை நோக்கி (அன்புடன்) கூறினார்கள்: "(மக்காவே!) நீ எவ்வளவு சிறந்த (மற்றும் தூய்மையான) நகரம்! மேலும், நீ எனக்கு எவ்வளவு பிரியமானவள்! என்னுடைய சமூகத்தார் உன்னை விட்டும் என்னை வெளியேற்றி இருக்காவிட்டால், உன்னையன்றி வேறெங்கும் நான் வசித்திருக்க மாட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4306

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الأَزْدِيُّ، وَأَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو بَدْرٍ، شُجَاعُ ابْنُ الْوَلِيدِ عَنْ قَابُوسِ بْنِ أَبِي ظَبْيَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَلْمَانَ، قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صلى الله

عليه وسلم "يَا سَلْمَانُ لاَ تُبْغِضْنِي فَتُفَارِقَ دِينَكَ" . قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ أُبْغِضُكَ وَبِكَ هَدَانَا اللَّهُ قَالَ "تُبْغِضُ الْعَرَبَ فَتُبْغِضُنِي" . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي بَدْرٍ شُجَاعِ بْنِ الْوَلِيدِ . وَسَمِعْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِسْمَاعِيلَ يَقُولُ أَبُو ظَبْيَانَ لَمْ يُدْرِكْ سَلْمَانَ مَاتَ سَلْمَانُ قَبْلَ عَلِيٍّ .

சல்மான் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:
"அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) என்னிடம் கூறினார்கள்: 'ஓ சல்மான்! என்னை வெறுக்காதீர்கள்; (ஏனெனில், அவ்வாறு செய்தால்) உங்கள் மார்க்கத்தை விட்டும் பிரிந்துவிடுவீர்கள்.' நான் கூறினேன்: 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அல்லாஹ் உங்களின் மூலமாக எங்களுக்கு நேர்வழி காட்டியிருக்கும்போது, நான் உங்களை எப்படி வெறுக்க முடியும்?' அவர்கள் (ஸல்) கூறினார்கள்: 'நீங்கள் அரபியர்களை வெறுத்தால், (அதன் விளைவாக) என்னையும் வெறுப்பீர்கள்.'"

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4307

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بِشْرٍ الْعَبْدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الأَسْوَدِ، عَنْ حُصَيْنِ بْنِ عُمَرَ الأَحْمَسِيِّ، عَنْ مُخَارِقِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ طَارِقِ بْنِ شِهَابٍ، عَنْ عُثْمَانَ ابْنِ عَفَّانَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم مَنْ غَشَّ الْعَرَبَ لَمْ يَدْخُلْ فِي شَفَاعَتِي وَلَمْ تَنَلْهُ مَوَدَّتِي . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ حُصَيْنِ بْنِ عُمَرَ الأَحْمَسِيِّ عَنْ مُخَارِقٍ . وَلَيْسَ حُصَيْنٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ بِذَاكَ الْقَوِيِّ .

உதுமான் பின் அஃப்பான் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யார் அரபியர்களை ஏமாற்றுகிறாரோ, அவர் என்னுடைய பரிந்துரையில் சேர்க்கப்படமாட்டார், மேலும் என்னுடைய அன்பு அவரைச் சென்றடையாது."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4308

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ مُوسَى، قَالَ حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي رَزِينٍ، عَنْ أُمِّهِ، قَالَتْ كَانَتْ أُمُّ الْحَرِيرِ إِذَا مَاتَ أَحَدٌ مِنَ الْعَرَبِ اشْتَدَّ عَلَيْهَا فَقِيلَ لَهَا إِنَّا نَرَاكِ إِذَا مَاتَ رَجُلٌ مِنَ الْعَرَبِ اشْتَدَّ عَلَيْكِ ‏.‏ قَالَتْ سَمِعْتُ مَوْلاَىَ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ مِنَ اقْتِرَابِ السَّاعَةِ هَلاَكُ الْعَرَبِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي رَزِينٍ وَمَوْلاَهَا طَلْحَةُ بْنُ مَالِكٍ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ سُلَيْمَانَ بْنِ حَرْبٍ ‏.‏

முஹம்மது பின் அபீ ரஸீன் அவர்களின் தாயார் அறிவித்தார்கள்:
உம்முல் ஹரீர், அரபுகளில் யாராவது மரணித்துவிட்டால், (அதனால்) மிகுந்த வேதனைப்படுவார். அவரிடம் (மக்கள்) கூறினார்கள்: "அரபுகளில் ஒரு மனிதர் மரணித்தால் நீங்கள் மிகுந்த வேதனைப்படுவதை நாங்கள் காண்கிறோம்."
அவர் (உம்முல் ஹரீர்) கூறினார்கள்: "என்னுடைய மவ்லா (எஜமானர் அல்லது விடுதலை செய்யப்பட்ட அடிமை) (தல்ஹா பின் மாலிக்) அவர்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "யுகமுடிவு நெருங்குவதன் அடையாளங்களில் ஒன்று அரபர்களின் அழிவாகும்" என்று கூறினார்கள்' என நான் கேட்டேன்."
முஹம்மது பின் அபீ ரஸீன் கூறினார்கள்: "அவருடைய மவ்லா தல்ஹா பின் மாலிக் ஆவார்."
(இமாம் திர்மிதி கூறினார்கள்): "இது ஒரு 'கரீப்' (தனித்து அறிவிக்கப்பட்ட) ஹதீஸ் ஆகும். சுலைமான் பின் ஹர்ப் அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாக அன்றி இதை நாங்கள் அறியவில்லை."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4309

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الأَزْدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا حَجَّاجُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَبُو الزُّبَيْرِ، أَنَّهُ سَمِعَ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ، يَقُولُ حَدَّثَتْنِي أُمُّ شَرِيكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ ‏"‏ لَيَفِرَّنَّ النَّاسُ مِنَ الدَّجَّالِ حَتَّى يَلْحَقُوا بِالْجِبَالِ ‏"‏ ‏.‏ قَالَتْ أُمُّ شَرِيكٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَأَيْنَ الْعَرَبُ يَوْمَئِذٍ قَالَ ‏"‏ هُمْ قَلِيلٌ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ ‏.‏

உம்மு ஷரீக் (ரழி) அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "மக்கள் தஜ்ஜாலிடம் இருந்து (அவனது தீங்கிலிருந்து தப்பிப்பதற்காக) நிச்சயமாக ஓடி, மலைகளுக்குச் சென்று அடைவார்கள்."

உம்மு ஷரீக் (ரழி) கேட்டார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! அந்த நாளில் அரபியர்கள் எங்கே இருப்பார்கள்?"

அவர் (ஸல்) கூறினார்கள்: "அவர்கள் (அரபியர்கள்) குறைவாக இருப்பார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4310

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ مُعَاذٍ الْعَقَدِيُّ، - بَصْرِيٌّ - قَالَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ زُرَيْعٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي عَرُوبَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ سَامٌ أَبُو الْعَرَبِ وَيَافِثُ أَبُو الرُّومِ وَحَامٌ أَبُو الْحَبَشِ ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ‏.‏ وَيُقَالُ يَافِثُ وَيَافِتُ وَيَفِتُ ‏.‏

ஸமுரா பின் ஜுன்தப் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஸாம் அவர்கள் அரேபியர்களின் தந்தை ஆவார்கள், யாஃபித் அவர்கள் ரோமானியர்களின் தந்தை ஆவார்கள், மேலும் ஹாம் அவர்கள் எத்தியோப்பியர்களின் தந்தை ஆவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4311

أَخْبَرَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، عَنْ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ، قَالَ حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ أَبِي صَالِحٍ، مَوْلَى عَمْرِو بْنِ حُرَيْثٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ ذُكِرَتِ الأَعَاجِمُ عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم لأَنَا بِهِمْ أَوْ بِبَعْضِهِمْ أَوْثَقُ مِنِّي بِكُمْ أَوْ بِبَعْضِكُمْ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ أَبِي بَكْرِ بْنِ عَيَّاشٍ ‏.‏ وَصَالِحُ بْنُ أَبِي صَالِحٍ هَذَا يُقَالُ لَهُ صَالِحُ بْنُ مِهْرَانَ مَوْلَى عَمْرِو بْنِ حُرَيْثٍ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் முன்னிலையில் ‘அல்-அஜம்’ (அரபியல்லாத முஸ்லிம்கள்) பற்றிக் குறிப்பிடப்பட்டது. அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "உங்களைவிட (அல்லது உங்களில் சிலரைவிட) அவர்கள்மீது (அல்லது அவர்களில் சிலர்மீது) நான் அதிக நம்பிக்கை வைத்துள்ளேன்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4312

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ حَدَّثَنِي ثَوْرُ بْنُ زَيْدٍ الدِّيلِيُّ، عَنْ أَبِي الْغَيْثِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ كُنَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم حِينَ أُنْزِلَتْ سُورَةُ الْجُمُعَةِ فَتَلاَهَا فَلَمَّا بَلَغَ: ‏(‏وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ‏)‏ قَالَ لَهُ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ هَؤُلاَءِ الَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِنَا فَلَمْ يُكَلِّمْهُ ‏.‏ قَالَ وَسَلْمَانُ الْفَارِسِيُّ فِينَا ‏.‏ قَالَ فَوَضَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَدَهُ عَلَى سَلْمَانَ فَقَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ كَانَ الإِيمَانُ بِالثُّرَيَّا لَتَنَاوَلَهُ رِجَالٌ مِنْ هَؤُلاَءِ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَقَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ‏.‏ وَأَبُو الْغَيْثِ اسْمُهُ سَالِمٌ مَوْلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُطِيعٍ مَدَنِيٌّ ‏.‏

அபூஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் கூறியதாவது:

நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தோம். அப்போது ‘சூரத்துல் ஜுமுஆ’ அருளப்பெற்றபோது, நபி (ஸல்) அவர்கள் அதை ஓதினார்கள். **"வ ஆகரீன மின்ஹும் லம்மா யல்ஹகூ பிஹிம்"** (இன்னும் அவர்களுடன் சேராத மற்றவர்களும் அவர்களில் உள்ளனர்.) என்ற வசனத்தை அவர்கள் அடைந்தபோது, ஒரு மனிதர் அவர்களிடம், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! எங்களுடன் இன்னும் சேராத இவர்கள் யார்?" என்று கேட்டார். ஆனால் நபி (ஸல்) அவர்கள் அவருக்குப் பதிலளிக்கவில்லை.

(அப்போது) சல்மான் அல்ஃபாரிஸி (ரலி) அவர்கள் எங்களுடன் இருந்தார்கள். ஆகவே, அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் சல்மான் (ரலி) அவர்கள் மீது தமது கையை வைத்து, "என் உயிர் எவன் கைவசம் இருக்கிறதோ அவன் மீது சத்தியமாக! ஈமான் (இறைநம்பிக்கை) ‘சுரையா’ நட்சத்திரத்தில் இருந்தாலும், இவரைச் சார்ந்த மனிதர்கள் (சல்மானைப் போன்ற பாரசீகர்கள் அல்லது அரபியரல்லாதோர்) அதை நிச்சயம் அடைந்துவிடுவார்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4313

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي زِيَادٍ الْقَطَوَانِيُّ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الطَّيَالِسِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عِمْرَانُ الْقَطَّانُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ أَنَسٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم نَظَرَ قِبَلَ الْيَمَنِ فَقَالَ اللَّهُمَّ أَقْبِلْ بِقُلُوبِهِمْ وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا وَمُدِّنَا ‏.‏ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ عِمْرَانَ الْقَطَّانِ ‏.‏

ஸைத் பின் தாபித் (ரலி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் யமன் திசை நோக்கிப் பார்த்துவிட்டு, 'யா அல்லாஹ்! அவர்களுடைய இதயங்களை (இஸ்லாத்தின் பக்கம்) திருப்புவாயாக! மேலும் எங்களுடைய 'ஸாவு' மற்றும் 'முத்' (எனும் அளவீடுகளில்) எங்களுக்கு அருள் புரிவாயாக!' என்று பிரார்த்தித்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4314

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم أَتَاكُمْ أَهْلُ الْيَمَنِ هُمْ أَضْعَفُ قُلُوبًا وَأَرَقُّ أَفْئِدَةً الإِيمَانُ يَمَانٍ وَالْحِكْمَةُ يَمَانِيَةٌ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَأَبِي مَسْعُودٍ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "யமன் வாசிகள் உங்களிடம் வந்துள்ளனர். அவர்கள் உள்ளத்தால் மிக இலகியவர்கள் (அதாவது, சத்தியத்தை ஏற்க எளிதில் இணங்குபவர்கள், கடினத்தன்மை அற்றவர்கள்); நெஞ்சத்தால் மிக மென்மையானவர்கள். ஈமான் யமன் சார்ந்ததாகும்; ஞானமும் யமன் சார்ந்ததாகும்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ حُبَابٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ صَالِحٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مَرْيَمَ الأَنْصَارِيُّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الْمُلْكُ فِي

قُرَيْشٍ وَالْقَضَاءُ فِي الأَنْصَارِ وَالأَذَانُ فِي الْحَبَشَةِ وَالأَمَانَةُ فِي الأَزْدِ . يَعْنِي الْيَمَنَ . حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ أَبِي مَرْيَمَ الأَنْصَارِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، نَحْوَهُ وَلَمْ يَرْفَعْهُ . وَهَذَا أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ زَيْدِ بْنِ حُبَابٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரலி) அவர்கள் அறிவிக்கிறார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஆட்சி அதிகாரம் குறைஷிகளிடமும், நீதி வழங்குதல் அன்சாரிகளிடமும், அதான் அபீசீனியர்களிடமும், அமானிதம் அல்-அஸ்த் கூட்டத்தினரிடமும் (அவர்களுக்குரியதாக) உள்ளது." அதாவது யமன் (மக்களிடம்).

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4317

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْقُدُّوسِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَطَّارُ، قَالَ حَدَّثَنِي عَمِّي، صَالِحُ بْنُ عَبْدِ الْكَبِيرِ بْنِ شُعَيْبِ بْنِ الْحَبْحَابِ قَالَ حَدَّثَنِي عَمِّي عَبْدُ السَّلاَمِ بْنُ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَنَسٍ، رضى الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏ الأَزْدُ أُسْدُ اللَّهِ فِي الأَرْضِ يُرِيدُ النَّاسُ أَنْ يَضَعُوهُمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلاَّ أَنْ يَرْفَعَهُمْ وَلَيَأْتِيَنَّ عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ يَقُولُ الرَّجُلُ يَا لَيْتَ أَبِي كَانَ أَزْدِيًّا يَا لَيْتَ أُمِّي كَانَتْ أَزْدِيَّةً ‏ . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ . وَرُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ أَنَسٍ بِهَذَا الإِسْنَادِ مَوْقُوفًا وَهُوَ عِنْدَنَا أَصَحُّ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அஸ்த் (குலத்தினர்) பூமியில் அல்லாஹ்வின் சிங்கங்கள் ஆவர். மக்கள் அவர்களைத் தாழ்த்த விரும்புகிறார்கள், ஆனால் அல்லாஹ் அவர்களை உயர்த்துவதைத் தவிர (வேறு எதற்கும்) மறுத்துவிடுகிறான். மக்களுக்கு ஒரு காலம் வரும், அப்போது ஒரு மனிதன், 'என் தந்தை ஓர் அஸ்த் குலத்தவராக இருந்திருக்க வேண்டுமே! என் தாய் ஓர் அஸ்த் குலத்தவராக இருந்திருக்க வேண்டுமே!' என்று கூறுவான்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4318

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْقُدُّوسِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَطَّارُ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ كَثِيرٍ الْعَبْدِيُّ الْبَصْرِيُّ، حَدَّثَنَا مَهْدِيُّ بْنُ مَيْمُونٍ، حَدَّثَنِي غَيْلاَنُ بْنُ جَرِيرٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ، يَقُولُ إِنْ لَمْ نَكُنْ مِنَ الأَزْدِ فَلَسْنَا مِنَ النَّاسِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

அனஸ் (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்: "நாங்கள் அஸ்(த்)த் (குலத்தைச்) சேர்ந்தவர்கள் இல்லையென்றால், நாங்கள் (உண்மையான) மக்களைச் சேர்ந்தவர்கள் அல்லர் (என்று எங்கள் குலத்தவர் கருதுவர், இது அஸ்(த்)த் குலத்தின் மீதுள்ள அதீத பெருமையையும், அதன் தனித்துவமான அடையாளத்தையும் வெளிப்படுத்தும் ஒரு கூற்று)."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4319

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ زَنْجُويَهْ، - بَغْدَادِيٌّ - قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَبِي، عَنْ مِينَاءَ، مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا هُرَيْرَةَ، يَقُولُ كُنَّا عِنْدَ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم فَجَاءَ رَجُلٌ أَحْسِبُهُ مِنْ قَيْسٍ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ الْعَنْ حِمْيَرًا . فَأَعْرَضَ عَنْهُ ثُمَّ جَاءَهُ مِنَ الشِّقِّ الآخَرِ فَأَعْرَضَ عَنْهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم رَحِمَ اللَّهُ حِمْيَرًا أَفْوَاهُهُمْ سَلاَمٌ وَأَيْدِيهِمْ طَعَامٌ وَهُمْ أَهْلُ أَمْنٍ وَإِيمَانٍ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ عَبْدِ الرَّزَّاقِ . وَيُرْوَى عَنْ مِينَاءَ هَذَا أَحَادِيثُ مَنَاكِيرُ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் கூறினார்கள்:
நாங்கள் நபி (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தோம். அப்போது ஒரு மனிதர் வந்தார்; அவர் கைஸ் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்தவர் என்று நான் நினைக்கிறேன். அவர், "அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஹிம்யரைச் சபியுங்கள்" என்றார்.
நபி (ஸல்) அவர்கள் அவரைப் புறக்கணித்தார்கள். பின்னர் அவர் (அந்த மனிதர்) மறுபக்கத்திற்குச் சென்றார்; நபி (ஸல்) அவர்கள் (அப்போதும்) அவரைப் புறக்கணித்தார்கள்.
ஆகவே நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் ஹிம்யர் மீது கருணை காட்டுவானாக! அவர்களின் வாய்கள் சலாம் (கூறுவதன் மூலம் அமைதியையும் நல்ல வார்த்தைகளையும்) வெளிப்படுத்துபவை; அவர்களின் கைகள் உணவு (வழங்குவதன் மூலம் தாராளமானவை); மேலும் அவர்கள் (தங்களுக்குள்ளும், பிறருக்கும்) பாதுகாப்பும் ஈமானும் கொண்ட மக்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4320

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو مَالِكٍ الأَشْجَعِيُّ، عَنْ مُوسَى بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الأَنْصَارِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الأَنْصَارُ وَمُزَيْنَةُ وَجُهَيْنَةُ وَغِفَارُ وَأَشْجَعُ وَمَنْ كَانَ مِنْ بَنِي عَبْدِ الدَّارِ مَوَالِيَّ لَيْسَ لَهُمْ مَوْلًى دُونَ اللَّهِ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ مَوْلاَهُمْ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ அய்யூப் அல்-அன்சாரீ (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்:

"அன்சாரிகள், முஸைனா, ஜுஹைனா, கிஃபார், அஷ்ஜஃ ஆகிய கோத்திரத்தாரும், பனூ அப்தித் தார் வம்சத்தில் எனக்கு மவாலியாக (அதாவது, விசுவாச உடன்படிக்கை மூலம் இணைந்தவர்கள் மற்றும் பாதுகாப்பில் உள்ளவர்கள்) இருப்பவர்களும் - அவர்களுக்கு அல்லாஹ்வைத் தவிர வேறு பாதுகாவலர் இல்லை. அல்லாஹ்வும் அவனது தூதருமே அவர்களின் பாதுகாவலர்கள் ஆவர்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4321

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَسْلَمُ سَالَمَهَا اللَّهُ وَغِفَارُ غَفَرَ اللَّهُ لَهَا وَعُصَيَّةُ عَصَتِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அஸ்லம் (குலத்தினர்), அல்லாஹ் அவர்களைப் பாதுகாப்பானாக; ஃகிஃபார் (குலத்தினர்), அல்லாஹ் அவர்களை மன்னிப்பானாக; மேலும் உஸைய்யா (குலத்தினர்) அல்லாஹ்வுக்கும் அவனுடைய தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கும் மாறுசெய்துள்ளது."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4322

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ يَحْيَى بْنُ خَلَفٍ قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ الثَّقَفِيُّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُثْمَانَ بْنِ خُثَيْمٍ، عَنْ أَبِي الزُّبَيْرِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْرَقَتْنَا نِبَالُ ثَقِيفٍ فَادْعُ اللَّهَ عَلَيْهِمْ قَالَ اللَّهُمَّ اهْدِ ثَقِيفًا . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ .

ஜாபிர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
(தோழர்கள்) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதரே! ஸகீஃப் கோத்திரத்தாரின் அம்புகள் எங்களைத் துளைத்துவிட்டன. எனவே, அவர்களுக்கு எதிராக அல்லாஹ்விடம் துஆ செய்யுங்கள்!"
அதற்கு அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அல்லாஹும்மஹ்தி ஸகீஃபா" (யா அல்லாஹ்! ஸகீஃப் கோத்திரத்தாருக்கு நேர்வழி காட்டுவாயாக!) என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4323

حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَخْزَمَ الطَّائِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْقَاهِرِ بْنُ شُعَيْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا هِشَامٌ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ مَاتَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم وَهُوَ يَكْرَهُ ثَلاَثَةَ أَحْيَاءٍ ثَقِيفًا وَبَنِي حَنِيفَةَ وَبَنِي أُمَيَّةَ . هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபி (ஸல்) அவர்கள் தகீஃப் (தாய்ஃப் நகரவாசிகள், ஆரம்பத்தில் இஸ்லாத்தை கடுமையாக எதிர்த்தவர்கள்), பனூ ஹனீஃபா (முஸைலிமா அல்-கத்தாப் என்ற பொய்யன் தோன்றிய கோத்திரம்) மற்றும் பனூ உமைய்யா (ஆரம்பத்தில் இஸ்லாத்திற்கு எதிராக இருந்த சில முக்கிய நபர்களைக் கொண்ட கோத்திரம்) ஆகிய மூன்று கோத்திரத்தாரையும் வெறுத்த நிலையில் மரணமடைந்தார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ளயீஃப் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

0

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ، قَالَ أَخْبَرَنَا الْفَضْلُ بْنُ مُوسَى، عَنْ شَرِيكٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُصْمٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فِي ثَقِيفٍ كَذَّابٌ وَمُبِيرٌ . حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ وَاقِدٍ أَبُو مُسْلِمٍ، قَالَ حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، بِهَذَا الإِسْنَادِ نَحْوَهُ . وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ

عُصْمٍ يُكْنَى أَبَا عُلْوَانَ وَهُوَ كُوفِيٌّ . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ شَرِيكٍ . وَشَرِيكٌ يَقُولُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُصْمٍ وَإِسْرَائِيلُ يَرْوِي عَنْ هَذَا الشَّيْخِ وَيَقُولُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُصْمَةَ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "ஸகீஃப் கோத்திரத்தில் ஒரு பெரும் பொய்யனும் (அல்-முக்தார் இப்னு அபீ உபைத் அஸ்-ஸகஃபீ) ஒரு நாசகாரனும் (அல்-ஹஜ்ஜாஜ் இப்னு யூசுஃப் அஸ்-ஸகஃபீ) தோன்றுவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4326

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ، قَالَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، قَالَ أَخْبَرَنِي أَيُّوبُ، عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ أَعْرَابِيًّا، أَهْدَى لِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم بَكْرَةً فَعَوَّضَهُ مِنْهَا سِتَّ بَكَرَاتٍ فَتَسَخَّطَهَا فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَحَمِدَ اللَّهَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ إِنَّ فُلاَنًا أَهْدَى إِلَىَّ نَاقَةً فَعَوَّضْتُهُ مِنْهَا سِتَّ بَكَرَاتٍ فَظَلَّ سَاخِطًا وَلَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ لاَ أَقْبَلَ هَدِيَّةً إِلاَّ مِنْ قُرَشِيٍّ أَوْ أَنْصَارِيٍّ أَوْ ثَقَفِيٍّ أَوْ دَوْسِيٍّ . وَفِي الْحَدِيثِ كَلاَمٌ أَكْثَرُ مِنْ هَذَا . هَذَا حَدِيثٌ قَدْ رُوِيَ مِنْ غَيْرِ وَجْهٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَيَزِيدُ بْنُ هَارُونَ يَرْوِي عَنْ أَيُّوبَ أَبِي الْعَلاَءِ وَهُوَ أَيُّوبُ بْنُ مِسْكِينٍ وَيُقَالُ ابْنُ أَبِي مِسْكِينٍ وَلَعَلَّ هَذَا الْحَدِيثَ الَّذِي رُوِيَ عَنْ أَيُّوبَ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ هُوَ أَيُّوبُ أَبُو الْعَلاَءِ .

அபூஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: ஒரு கிராமப்புற அரபி (அஃராபி) அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கு ஒரு இளம் பெண் ஒட்டகத்தை அன்பளிப்பாகக் கொடுத்தார். அதற்குப் பதிலாக, அவர் (ஸல்) அவருக்கு ஆறு இளம் பெண் ஒட்டகங்களைக் கொடுத்தார்கள். ஆனால் அவர் அதில் திருப்தி அடையவில்லை. எனவே அந்தச் செய்தி நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு எட்டியபோது, அவர் (ஸல்) அல்லாஹ்வைப் புகழ்ந்து, அவனுக்கு நன்றி தெரிவித்தார்கள். பின்னர் கூறினார்கள்: "நிச்சயமாக இன்ன மனிதர் எனக்கு ஒரு ஒட்டகத்தை அன்பளிப்பாகக் கொடுத்தார்; அதற்குப் பதிலாக நான் அவருக்கு ஆறு இளம் பெண் ஒட்டகங்களைக் கொடுத்தேன்; ஆனாலும் அவர் அதிருப்தி அடைந்தார். அதனால் நான் ஒரு குரைஷி, அல்லது அன்சாரி, அல்லது தகஃபி, அல்லது தவ்ஸியைத் தவிர வேறு

எவரிடமிருந்தும் அன்பளிப்பை ஏற்கக்கூடாது என்று (மனதில்) எண்ணினேன் (அல்லது கிட்டத்தட்ட முடிவு செய்தேன்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4327

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ خَالِدٍ الْحِمْصِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ ابْنُ إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ أَهْدَى رَجُلٌ مِنْ بَنِي فَزَارَةَ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَاقَةً مِنْ إِبِلِهِ الَّتِي كَانُوا أَصَابُوا بِالْغَابَةِ فَعَوَّضَهُ مِنْهَا بَعْضَ الْعِوَضِ فَتَسَخَّطَهُ فَسَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَلَى هَذَا الْمِنْبَرِ يَقُولُ إِنَّ رِجَالاً مِنَ الْعَرَبِ يُهْدِي أَحَدُهُمُ الْهَدِيَّةَ فَأُعَوِّضُهُ مِنْهَا بِقَدْرِ مَا عِنْدِي ثُمَّ يَتَسَخَّطُهُ فَيَظَلُّ يَتَسَخَّطُ فِيهِ عَلَىَّ وَايْمُ اللَّهِ لاَ أَقْبَلُ بَعْدَ مَقَامِي هَذَا مِنْ رَجُلٍ مِنَ الْعَرَبِ هَدِيَّةً إِلاَّ مِنْ قُرَشِيٍّ أَوْ أَنْصَارِيٍّ أَوْ ثَقَفِيٍّ أَوْ دَوْسِيٍّ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ وَهُوَ أَصَحُّ مِنْ حَدِيثِ يَزِيدَ بْنِ هَارُونَ عَنْ أَيُّوبَ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

பனூ ஃபஸாரா கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு மனிதர், அல்-ஃகாபாவில் (போரில்) அவர்கள் கைப்பற்றியிருந்த தனது ஒட்டகங்களில் இருந்து ஒரு பெண் ஒட்டகத்தை நபி (ஸல்) அவர்களுக்கு அன்பளிப்பாகக் கொடுத்தார். அதற்கு நபி (ஸல்) அவர்கள் கைம்மாறாக (சிலவற்றை) வழங்கினார்கள். ஆனால் அவர் (அந்த மனிதர்) அதில் அதிருப்தி அடைந்தார். எனவே அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இந்த மிம்பரின் மீது நின்று கொண்டு இவ்வாறு கூற நான் கேட்டேன்:

"நிச்சயமாக அரபிகளில் (கிராமப்புற மக்களில்) சிலர் உள்ளனர்; அவர்களில் ஒருவர் அன்பளிப்பை வழங்குகிறார். நானும் என்னிடத்தில் உள்ள அளவுக்கு அவருக்குக் கைம்மாறு செய்கிறேன். பிறகு அவர் அதிருப்தி கொள்கிறார்; அது குறித்து என்மீது அதிருப்தியுடனேயே இருக்கிறார். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! என்னுடைய இந்த இடத்திற்குப் பிறகு, ஒரு குறைஷி, அன்சாரி, ஸகஃபீ அல்லது தவ்ஸீயைத் தவிர வேறு எந்த அரபியிடமிருந்தும் நான் அன்பளிப்பை ஏற்க மாட்டேன்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4328

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ يَعْقُوبَ، وَغَيْرُ، وَاحِدٍ، قَالُوا حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ، سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَلاَذٍ، يُحَدِّثُ عَنْ نُمَيْرِ بْنِ أَوْسٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ مَسْرُوحٍ، عَنْ عَامِرِ بْنِ أَبِي عَامِرٍ الأَشْعَرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ نِعْمَ الْحَىُّ الأَسْدُ وَالأَشْعَرُونَ لاَ يَفِرُّونَ فِي الْقِتَالِ وَلاَ يَغُلُّونَ هُمْ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَحَدَّثْتُ بِذَلِكَ مُعَاوِيَةَ فَقَالَ لَيْسَ هَكَذَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ هُمْ مِنِّي وَإِلَىَّ ‏"‏ ‏.‏ فَقُلْتُ لَيْسَ هَكَذَا حَدَّثَنِي أَبِي وَلَكِنَّهُ حَدَّثَنِي قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم يَقُولُ ‏"‏ هُمْ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُمْ ‏"‏ ‏.‏ قَالَ فَأَنْتَ أَعْلَمُ بِحَدِيثِ أَبِيكَ ‏.‏ قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ لاَ نَعْرِفُهُ إِلاَّ مِنْ حَدِيثِ وَهْبِ بْنِ جَرِيرٍ ‏.‏ وَيُقَالُ الأَسْدُ هُمُ الأَزْدُ ‏.‏

ஆமிர் பின் அபீ ஆமிர் அல்-அஷ்அரீ அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அவர்களுடைய தந்தை (அபூ ஆமிர் அல்-அஷ்அரீ (ரழி)) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'அல்-அஸத் மற்றும் அல்-அஷ்அரூன் கோத்திரத்தார் எவ்வளவு சிறந்தவர்கள்! அவர்கள் போரில் புறமுதுகிட்டு ஓடுவதில்லை, மேலும் (போர்ச் செல்வங்களில்) மோசடி செய்வதில்லை. அவர்கள் என்னைச் சேர்ந்தவர்கள் (எனக்கு மிகவும் நெருக்கமானவர்கள்), நான் அவர்களைச் சேர்ந்தவன் (அவர்களுடன் எனக்கு ஆழமான பிணைப்பு உள்ளது).'" அவர் (ஆமிர்) கூறினார்கள்: "ஆகவே, நான் அதை முஆவியா (ரழி) அவர்களிடம் தெரிவித்தேன், அதற்கு அவர்கள் (முஆவியா (ரழி)) கூறினார்கள்: "அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் இதை இவ்வாறு கூறவில்லை. மாறாக, 'அவர்கள் என்னைச் சேர்ந்தவர்கள், மற்றும் எனக்கு உரியவர்கள் (எனது கட்டளைக்குக் கட்டுப்பட்டவர்கள்)' என்றே கூறினார்கள்." நான் கூறினேன்: "என் தந்தை எனக்கு இதை இவ்வாறு அறிவிக்கவில்லை. மாறாக, அவர்கள் (என் தந்தை) எனக்கு அறிவித்தார்கள்: 'நான் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அவர்கள் என்னைச் சேர்ந்தவர்கள், நான் அவர்களைச் சேர்ந்தவன்" என்று கூறுவதைக் கேட்டேன்.' " அதற்கு அவர்கள் (முஆவியா (ரழி)) கூறினார்கள்: 'அப்படியானால், உங்கள் தந்தையின் ஹதீஸைப் பற்றி நீங்கள்தான் நன்கு அறிந்தவர்.'" (இமாம் திர்மிதி அல்லது அறிவிப்பாளர் தொடரில் உள்ள ஒருவர்) கூறினார்கள்: "இது ஹஸன் ஙரீப் (நல்ல, தனித்துவமான) ஹதீஸாகும். வஹ்ப் பின் ஜரீர் அவர்களின் அறிவிப்பின் மூலமாக அன்றி இதை நாம் அறியவில்லை." மேலும், "அல்-அஸத் என்பவர்கள் அல்-அஸ்த் (அஸ்-அஸ்த்) ஆவர்" என்றும் கூறப்படுகிறது.

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4329

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ أَسْلَمُ سَالَمَهَا اللَّهُ وَغِفَارُ غَفَرَ اللَّهُ لَهَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ . وَفِي الْبَابِ عَنْ أَبِي ذَرٍّ وَأَبِي بَرْزَةَ الأَسْلَمِيِّ وَبُرَيْدَةَ وَأَبِي هُرَيْرَةَ .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அஸ்லம் (கோத்திரத்தாரை) அல்லாஹ் பாதுகாப்பானாக (மற்றும் நலமளிப்பானாக), ஃகிஃபார் (கோத்திரத்தாரை) அல்லாஹ் மன்னிப்பானாக."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4330

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا مُؤَمَّلٌ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ، نَحْوَ حَدِيثِ شُعْبَةَ وَزَادَ فِيهِ وَعُصَيَّةُ عَصَتِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அப்துல்லாஹ் பின் தீனார் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
ஷுஃபா (#3948) அவர்களின் அறிவிப்பைப் போன்றே (இந்த ஹதீஸின் மூலப் பகுதி உள்ளது). மேலும், அதில் (பின்வரும் செய்தி) கூடுதலாக உள்ளது: “உஸைய்யா (குலத்தினர்) அல்லாஹ்வுக்கும் அவனுடைய தூதர் (ஸல்) அவர்களுக்கும் மாறுசெய்துவிட்டார்கள்.”

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4331

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، قَالَ حَدَّثَنَا الْمُغِيرَةُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَغِفَارُ وَأَسْلَمُ وَمُزَيْنَةُ وَمَنْ كَانَ مِنْ جُهَيْنَةَ أَوْ قَالَ جُهَيْنَةُ وَمَنْ كَانَ مِنْ مُزَيْنَةَ خَيْرٌ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ أَسَدٍ وَطَيِّئٍ وَغَطَفَانَ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "முஹம்மது (ஸல்) அவர்களின் உயிர் எவன் கைவசம் உள்ளதோ அவன் மீது சத்தியமாக! ஃகிஃபார், அஸ்லம், முஸைனா மற்றும் ஜுஹைனாவைச் சேர்ந்தவர்கள் (அதாவது, இந்த கோத்திரங்களைச் சேர்ந்த மக்கள்), அல்லது (நபி ஸல் அவர்கள்) கூறினார்கள்: ஜுஹைனா மற்றும் முஸைனாவைச் சேர்ந்தவர்கள் (அதாவது, இந்த கோத்திரங்களைச் சேர்ந்த மக்கள்), மறுமை நாளில் அல்லாஹ்விடம் அஸத், தய்யி மற்றும் ஃகதஃபான் (கோத்திரத்தினரை) விட சிறந்தவர்கள் ஆவார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4332

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ جَامِعِ بْنِ شَدَّادٍ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ مُحْرِزٍ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ، قَالَ جَاءَ نَفَرٌ مِنْ بَنِي تَمِيمٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ " أَبْشِرُوا يَا بَنِي تَمِيمٍ " . قَالُوا بَشَّرْتَنَا فَأَعْطِنَا . قَالَ فَتَغَيَّرَ وَجْهُ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم وَجَاءَ نَفَرٌ مِنْ أَهْلِ الْيَمَنِ فَقَالَ " أَقْبَلُوا الْبُشْرَى فَلَمْ يَقْبَلْهَا بَنُو تَمِيمٍ " . قَالُوا قَدْ قَبِلْنَا . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

இம்ரான் பின் ஹுஸைன் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:
பனூ தமீம் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்த ஒரு குழுவினர் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களிடம் வந்தார்கள். அப்போது நபி (ஸல்) அவர்கள், "பனூ தமீம் குலத்தாரே! நற்செய்தியைப் பெற்றுக்கொள்ளுங்கள் (இம்மையிலும் மறுமையிலும் உங்களுக்கு நன்மைகள் உண்டு)!" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், "நீங்கள் எங்களுக்கு நற்செய்தி அளித்துவிட்டீர்கள், எனவே எங்களுக்கு (உலக ஆதாயமாக) எதையாவது கொடுங்கள்" என்று கூறினார்கள். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களின் திருமுகம் மாறியது (அவர்களின் உலகாயத கோரிக்கையால் ஏற்பட்ட அதிருப்தியைக் காட்டியது). பிறகு, யமன் தேசத்து மக்களில் ஒரு குழுவினர் வந்தார்கள். அவர்களிடம் நபி (ஸல்) அவர்கள், "நற்செய்தியை ஏற்றுக்கொள்ளுங்கள்; ஏனெனில் பனூ தமீம் அதனை ஏற்றுக்கொள்ளவில்லை (அவர்கள் உலக ஆதாயத்தை நாடினர்)" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள், "நாங்கள் ஏற்றுக்கொண்டோம்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4333

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ، قَالَ حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ ابْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " أَسْلَمُ وَغِفَارُ وَمُزَيْنَةُ خَيْرٌ مِنْ تَمِيمٍ وَأَسَدٍ وَغَطَفَانَ وَبَنِي عَامِرِ بْنِ صَعْصَعَةَ " . يَمُدُّ بِهَا صَوْتَهُ فَقَالَ الْقَوْمُ قَدْ خَابُوا وَخَسِرُوا . قَالَ " فَهُمْ خَيْرٌ مِنْهُمْ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ .

அபூ பக்ரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், "அஸ்லம், ஃகிஃபார் மற்றும் முஸைனா கோத்திரத்தினர், தமீம், அஸத், ஃகதஃபான் மற்றும் பனூ ஆமிர் பின் ஸஃஸஆ கோத்திரத்தினரை விடச் சிறந்தவர்கள்" என்று கூறும்போது தங்கள் குரலை நீட்டிச் சொன்னார்கள். அப்போது மக்கள், (தமீம், அஸத், ஃகதஃபான் மற்றும் பனூ ஆமிர் பின் ஸஃஸஆ கோத்திரத்தினரைக் குறிப்பிட்டு) "அவர்கள் தோல்வியடைந்துவிட்டார்கள்; மேலும் நஷ்டமடைந்துவிட்டார்கள்" என்று கூறினார்கள். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்) "ஆகவே, இவர்கள்தான் அவர்களை விடச் சிறந்தவர்கள்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4334

حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ آدَمَ ابْنُ بِنْتِ أَزْهَرَ السَّمَّانِ، قَالَ حَدَّثَنِي جَدِّي، أَزْهَرُ السَّمَّانُ عَنِ ابْنِ عَوْنٍ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي شَامِنَا اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي يَمَنِنَا " . قَالُوا وَفِي نَجْدِنَا . فَقَالَ " اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي شَامِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِي يَمَنِنَا " . قَالُوا وَفِي نَجْدِنَا . قَالَ " هُنَالِكَ الزَّلاَزِلُ وَالْفِتَنُ وَبِهَا أَوْ قَالَ مِنْهَا يَخْرُجُ قَرْنُ الشَّيْطَانِ " . هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ مِنْ حَدِيثِ ابْنِ عَوْنٍ . وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ أَيْضًا عَنْ سَالِمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم .

இப்னு உமர் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "**அல்லாஹும்ம பாரிக் லனா ஃபீ ஷாமினா! அல்லாஹும்ம பாரிக் லனா ஃபீ யமனினா!**" (யா அல்லாஹ்! எங்களுடைய ஷாம் (சிரியா, பாலஸ்தீன், லெபனான், ஜோர்டான் உள்ளடக்கிய பெரும் சிரியா பிராந்தியம்) பகுதியில் எங்களுக்கு பரக்கத் (அபிவிருத்தி, அருள்) செய்வாயாக! யா அல்லாஹ்! எங்களுடைய யமன்

பகுதியில் எங்களுக்கு பரக்கத் செய்வாயாக!).

அங்கிருந்தவர்கள், “எங்கள் நஜ்திலும் (மத்திய அரேபியப் பகுதி)?” என்று கேட்டார்கள்.

நபியவர்கள் (ஸல்) அவர்கள் மீண்டும், "**அல்லாஹும்ம பாரிக் லனா ஃபீ ஷாமினா! வ பாரிக் லனா ஃபீ யமனினா!**" (யா அல்லாஹ்! எங்களுடைய ஷாம் பகுதியில் எங்களுக்கு பரக்கத் செய்வாயாக! மேலும் எங்களுடைய யமன் பகுதியில் எங்களுக்கு பரக்கத் செய்வாயாக!) என்று கூறினார்கள்.

அவர்கள் மீண்டும், “எங்கள் நஜ்திலும்?” என்று கேட்டார்கள்.

அதற்கு நபியவர்கள் (ஸல்) அவர்கள், "அங்கேதான் பூகம்பங்களும் குழப்பங்களும் (சோதனைகளும், பிரிவினைகளும்) ஏற்படும்; மேலும் அங்கிருந்துதான் ஷைத்தானுடைய கொம்பு (ஷைத்தானின் தூண்டுதலுடன் குழப்பங்களை விளைவிக்கும் தலைவர்கள் அல்லது குழுக்கள்) உதயமாகும்" என்று கூறினார்கள்.

ஹதீஸ் தரம் : ஸஹீஹ் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4335

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي قَالَ، سَمِعْتُ يَحْيَى بْنَ أَيُّوبَ، يُحَدِّثُ عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ شُمَاسَةَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ كُنَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم نُؤَلِّفُ الْقُرْآنَ مِنَ الرِّقَاعِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم ‏"‏ طُوبَى لِلشَّأْمِ ‏"‏ ‏.‏ فَقُلْنَا لأَىٍّ ذَلِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ ‏"‏ لأَنَّ مَلاَئِكَةَ الرَّحْمَنِ بَاسِطَةٌ أَجْنِحَتَهَا عَلَيْهَا ‏"‏ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ يَحْيَى بْنِ أَيُّوبَ ‏.‏

ஸைத் பின் ஸாபித் (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்:

"நாங்கள் அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்களுடன் இருந்தோம்; (எழுதப்பட்ட) துண்டுகளிலிருந்து (பனை ஓலைகள், தோல் துண்டுகள் போன்ற) குர்ஆனைத் தொகுத்துக் கொண்டிருந்தோம். அப்போது அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள், 'அஷ்-ஷாம் (சிரியா, பாலஸ்தீன், ஜோர்டான், லெபனான் ஆகிய பகுதிகளை உள்ளடக்கிய பெரும் சிரியா) நாட்டிற்குத் தூபா (நற்கதி/நற்பாக்கியம் அல்லது சுவனத்தில் உள்ள ஒரு மரத்தின் பெயர்) உண்டாகட்டும்' என்று கூறினார்கள். நாங்கள், 'அல்லாஹ்வின் தூதரே! அது ஏன்?' என்று கேட்டோம். அதற்கு அவர்கள் (ஸல்), 'ஏனெனில், அர்-ரஹ்மானின் (அளவற்ற அருளாளனின்) வானவர்கள்

அதன் மீது தங்கள் இறக்கைகளை விரிக்கிறார்கள் (பாதுகாப்பு, அருள் மற்றும் பராமரிப்பின் அடையாளமாக)' என்று கூறினார்கள்."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4336

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو عَامِرٍ الْعَقَدِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ سَعْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم قَالَ لَيَنْتَهِيَنَّ أَقْوَامٌ يَفْتَخِرُونَ بِآبَائِهِمُ الَّذِينَ مَاتُوا إِنَّمَا هُمْ فَحْمُ جَهَنَّمَ أَوْ لَيَكُونَنَّ أَهْوَنَ عَلَى اللَّهِ مِنَ الْجُعَلِ الَّذِي يُدَهْدِهُ الْخِرَاءَ بِأَنْفِهِ إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَذْهَبَ عَنْكُمْ عُبِّيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ إِنَّمَا هُوَ مُؤْمِنٌ تَقِيٌّ وَفَاجِرٌ شَقِيٌّ النَّاسُ كُلُّهُمْ بَنُو آدَمَ وَآدَمُ خُلِقَ مِنْ تُرَابٍ ‏.‏ وَفِي الْبَابِ عَنِ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ ‏.‏ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ ‏.‏

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: நபிகள் நாயகம் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: 'இறந்துபோன தங்கள் தந்தையர்களைப் பற்றிப் பெருமையடிப்பதை மக்கள் நிறுத்திக்கொள்ள வேண்டும். அவர்கள் நரகத்தின் கரிகட்டைகளே ஆவர். இல்லையெனில், மூக்கினால் மலத்தை உருட்டும் வண்டை விட அவர்கள் அல்லாஹ்விடம் மிக இழிவானவர்களாக ஆகிவிடுவார்கள். நிச்சயமாக அல்லாஹ் உங்களிடமிருந்து ஜாஹிலிய்யா காலத்து ஆணவத்தை நீக்கிவிட்டான். (மனிதன் என்பவன்) இறையச்சமுள்ள இறைவிசுவாசி அல்லது துர்பாக்கியசாலியான பாவி ஆவான். மக்கள் அனைவரும் ஆதம் (அலை) அவர்களின் பிள்ளைகள் ஆவர்; ஆதம் (அலை) அவர்கள் மண்ணிலிருந்து படைக்கப்பட்டார்கள்.'

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

4337

حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ مُوسَى بْنِ أَبِي عَلْقَمَةَ الْفَرْوِيُّ الْمَدَنِيُّ، قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رضى الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ قَدْ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْكُمْ عُبِّيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ وَفَخْرَهَا بِالآبَاءِ مُؤْمِنٌ تَقِيٌّ وَفَاجِرٌ شَقِيٌّ وَالنَّاسُ بَنُو آدَمَ وَآدَمُ مِنْ تُرَابٍ ‏.‏ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ ‏.‏ وَهَذَا أَصَحُّ عِنْدَنَا مِنَ الْحَدِيثِ الأَوَّلِ ‏.‏ وَسَعِيدٌ الْمَقْبُرِيُّ قَدْ سَمِعَ مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَيَرْوِي عَنْ أَبِيهِ أَشْيَاءَ كَثِيرَةً عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

رضى الله عنه . وَقَدْ رَوَى سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ وَغَيْرُ وَاحِدٍ هَذَا الْحَدِيثَ عَنْ هِشَامِ ابْنِ سَعْدٍ عَنْ سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم نَحْوَ حَدِيثِ أَبِي عَامِرٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَعْدٍ .

அபூ ஹுரைரா (ரழி) அவர்கள் அறிவித்தார்கள்: அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் கூறினார்கள்: "அல்லாஹ் உங்களிடமிருந்து ஜாஹிலிய்யாவின் (அறியாமைக் காலத்தின்) ஆணவத்தையும், (தங்கள்) மூதாதையர்களைக் கொண்டு பெருமை பேசுவதையும் நீக்கிவிட்டான். (இப்போது ஒரு மனிதன்) இறையச்சமுள்ள விசுவாசியாகவோ அல்லது துர்பாக்கியசாலியான பாவியாகவோ இருப்பான். மக்கள் அனைவரும் ஆதமுடைய பிள்ளைகள் ஆவர், மேலும் ஆதம் (அலை) அவர்கள் மண்ணிலிருந்து (படைக்கப்பட்டவர்கள்)."

ஹதீஸ் தரம் : ஹஸன் (தாருஸ்ஸலாம் பதிப்பு)

ⓘ அறிவிப்பு / Disclaimer